Δ. ΔΗΜΗΤΡΑΚΟΥ

ΜΕΓΑ ΛΕΞΙΚΟΝ ΟΛΗΣ ΤΗΣ ΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΗΣ

ΔΗΜΟΤΙΚΗ
ΚΑΘΑΡΕΥΟΥΣΑ
ΜΕΣΑΙΩΝΙΚΗ
ΜΕΤΑΓΕΝΕΣΤΕΡΑ
ΑΡΧΑΙΑ

ΒΡΑΒΕΙΟΝ ΑΚΑΔΗΜΙΑΣ

ΤΟΜΟΣ ΙΔ

«Τὸ πρῶτον βιβλίον παντὸς Ἕλληνος εἶναι τὸ Λεξικὸν τῆς γλώσσης του».
— Κοραῆς

ΕΚΔΟΣΕΙΣ «ΔΟΜΗ» Α.Ε.
Ναυαρίνου 20 τηλ. 637 389 - 612 056
ΑΘΗΝΑΙ

ΠΙΝΑΞ ΣΥΝΤΕΤΜΗΜΕΝΩΝ ΛΕΞΕΩΝ

α.	=ἄλλως
αἰολ.	=αἰολικός,-όν
αἰτ.	=αἰτιατική
ἀκλ.	=ἄκλιτος,-ον
ἀλβ.	=ἀλβανική,-ικός
ἀλληλοπθ.	=ἀλληλοπαθής
ἀλχημ.	=ἀλχημιστής,-ικός
ἀμτβ.	=ἀμετάβατος,-ον,-ως
ἀμφ.	=ἀμφίβολον
ἀναγν.	=ἀναγνωστέον
ἀνατ.	=ἀνατομική,-ός
ἀνέκδ.	=ἀνέκδοτος,-ον
ἀντικ.	=ἀντικείμενον
ἀντικειμ.	=ἀντικειμενικός,-ή,όν,-ῶς
ἀντιδ.	=ἀντιδιαστολή
ἀντίθ.	=ἀντίθετον,-ος,-ως
ἀντίστ.	=ἀντίστοιχος-ον
ἀντων.	=ἀντωνυμία
ἀνών.	=ἀνώνυμος-οι
ἀόρ.	=ἀόριστος
ἀπ.	=ἀπόσπασμα,-ματα
ἀπαρφ.	=ἀπαρέμφατον
ἀποθ.	=ἀποθετικὸν ῥῆμα
ἀπόκρ.	=ἀπόκρισις
ἀπολ.	=ἀπολύτως
ἀπρόσ.	=ἀπρόσωπον
ἀραβ.	=ἀραβική,-ικός
ἀραμ.	=ἀραμαϊκή,-ός
ἀρκ.	=ἀρκαδικός,-ή,-όν
ἀρσ.	=ἀρσενικόν
ἀρχ.	=ἀρχαῖος,-α,-ον
ἀρχ. λεξ.	=ἀρχαῖα λεξικά
ἀρχιτεκτ.	=ἀρχιτεκτονική,-ός
ἀσσίζ.	=ἀσσίζαι
ἀστρολ.	=ἀστρολογία,-ικός
ἀστρον.	=ἀστρονομία,-ικός
ἀσυν.	=ἀσυναίρετος,-ον
αὐξ.	=αὔξησις
αὐτοπθ.	=αὐτοπαθής
ἄχρ.	=ἄχρηστος
β.	=βίος
βιολ.	=βιολογία,-ικός,-ῶς
βλ.	=βλέπε
βλ. λ.	=βλέπε λέξιν
βλ. λς.	=βλέπε λέξεις
βοιωτ.	=βοιωτικός,-ή,-όν
βυζ.	=βυζαντινός,-ή,-όν
βοταν.	=βοτανική,-ικός
γαλλ.	=γαλλική,-ικός
γεν.	=γενικός,-ή,-όν,-ῶς
γενικ.	=πτῶσις γενική
γερμ.	=γερμανική, -ός
γεωδ.	=γεωδαισία,-ικός
γεωλ.	=γεωλογία,-ικός,-ῶς
γεωμ.	=γεωμετρία,-ικός
γλωσσ.	=γλωσσάριον,-α
γνωμ.	=γνωμικόν
γρ.	=γραφή
γραμμ.	=γραμματική,-ός,-ῶς
γρπ.	=γραπτέον
δ. ἀνάγν.	=διάφορος ἀνάγνωσις
δ.γρ.	=διάφορος γραφή
δεικτ.	=δεικτικός,-όν
δηλ.	=δηλαδή
δημ.	=δημοτική,-ός,-όν
διάθ.	=διάθεσις
δ. δίστ.	=δημοτικὸν δίστιχον
δ.ἑρμ.	=διάφορος ἑρμηνεία
δ. μυρ.	=δημοτικὸν μυρολόγι
δίγ.	=δίγεστον
διορ.	=διορισμός
διόρθ.	=διόρθωσις
δ.προφ.	=διάφορος προφορά
δ.τραγ.	=δημοτικὸ τραγούδι
δοτ.	=δοτική
δυϊκ.	=δυϊκός
δυν.	=δυνητικός
δωρ.	=δωρικός,-όν
ἑβρ.	=ἑβραϊκή,-ικός
ἐγκλ.	=ἐγκλιτικόν,-ός
εἰδ.	=εἰδικός,-ῶς
εἰκ.	=εἰκασία
εἰρων.	=εἰρωνικός,-ῶς
ἐκδ.	=ἔκδοσις
ἐκκλ.	=ἐκκλησιαστικός,-ῶς
ἐκφ.	=ἐκφορ
Ἐκφρ.	=Ἔκφρασις,-εις
ἐλεγ.	=ἐλεγεῖον,-εία,-ειακός
ἐμπρόθ.	=ἐμπρόθετος,-έτως
ἑν.	=ἑνικός
ἐνάρθρ.	=ἐνάρθρως
ἐνεργ.	=ἐνεργητικός,-ή,-όν,-ῶς
ἐνεστ.	=ἐνεστώς
ἐνν.	=ἐννοεῖται
ἔνν.	=ἔννοια
ἐντ.	=ἐντεῦθεν
ἐξορκ.	=ἐξορκισμός,-οί
ἐπ.	=ἐπικός,-όν
ἐπέκτ.	=ἐπέκτασις
Ἐπιγρ.	=Ἐπιγραφή
ἐπίγρ.	=ἐπίγραμμα
ἐπίθ.	=ἐπίθετον
ἐπιθετ.	=ἐπιθετικός,-ή,-όν,-ῶς
ἐπίρρ.	=ἐπίρρημα
ἐπιφ.	=ἐπιφώνημα
ἑρμ.	=ἑρμηνεία
ἐρώτ.	=ἐρώτησις
ἐσφ.γρ.	=ἐσφαλμένη γραφή
ἑτερόκλ.	=ἑτερόκλιτον
εὐκτ.	=εὐκτική
εὐφημ.	=εὐφημισμός
εὔχρ.	=εὔχρηστος,-ον
ἐφετ.	=ἐφετικόν
ζῳολ.	=ζῳολογία,-ικός
θ.	=θέμα
θεοδ.	=θεοδοσιανός
θηλ.	=θηλυκόν
θρησκειολ.	=θρησκειολογία,-ικός
ἰατρ.	=ἰατρική,-ικός,-ῶς
ἰδ.	=ἰδίως
ἰσπ.	=ἰσπανικός,-ή,-όν
ἱστ.	=ἱστορία,-ικός,-ῶς
ἰταλ.	=ἰταλική,-ικός
ἰων.	=ἰωνικός,-όν
κ.	=καί
κ.ἄ.	=καὶ ἄλλα
κ.ἀλλαχ.	=καὶ ἀλλαχοῦ
κατ.	=κατηγορούμενον
κατηγ.	=κατηγορηματικός,-ή,-όν
κρητ.	=κρητικός,-όν
κτ.	=κατά
κτλ.	=καὶ τὰ λοιπά
κττ.	=καὶ τὰ τοιαῦτα
κύρ.	=κύριος,-ον
κυρ.	=κυρίως
κῶδ.	=κῶδιξ, -ικες
κωμ.	=κωμικός-ῶς,
λ.	=λέξις
λ. τραγ.	=λαϊκὸν τραγούδι
λακων.	=λακωνικός,-ικῶς
λατ.	=λατινική,-ικός
λεγόμ.	=λεγόμενος,-ον
Λειτουργ.	=Λειτουργικὰ βιβλία
λόγ.	=λόγος, λόγιον
λυρ.	=λυρικός,-ή,-όν,-ῶς
μ.	=μόνον
μαγ.	=μαγικός
μαθημ.	=μαθηματικός,-ά
μγθ.	=μεγεθυντικόν
ΜΜ	=Μανιάτικα Μυρολόγια
μεθομ.	=μεθομηρικός,-ή,-όν,-ῶς
μέλλ.	=μέλλων
μέσ.	=μέσος,-ον
μετεωρ.	=μετεωρολογικός-ῶς
μετοχ.	=μετοχικός,-κῶς
μετων.	=μετωνυμία,-ός,-ῶς
μουσ.	=μουσική,-ικός,-ικῶς
μσν.	=μεσαιωνικόν,-ικός
μτ.	=μετά
μτβ.	=μεταβατικός,-ή,όν,-ῶς
μτγν.	=μεταγενέστερον,-ος
μτφ.	=μεταφορικῶς
μτφρ.	=μετάφρασις
μτχ.	=μετοχή
ναυτ.	=ναυτικός,-ή,-όν,-ῶς

νεώτ. =νεώτερ -ος
νομ. =νομική,-ικῶς
νομοκ. =νομοκάνων
δθ. =δθεν
οἰκογ. =οἰκογένεια
δμ. =δμοιος,-δμοίως
δμοιογ. =δμοιογένεια
δν. =δνομα
ὀνομαστ. =ὀνομαστική
δρ. =δρος
ὀρθότ. =ὀρθότερον,-ος
ὁριστ. =ὁριστική
ὀρυκτολ. =ὀρυκτολογία,-ικός
οὐδ. =οὐδέτερον
οὐσ =οὐσιαστικὸ
π. =παρά
παθ. =παθητικός,-ικῶς
Πάπ. =Πάπυροι
παράγ. =παράγωγον, -α
παραθ. =πάράθεσις,-ετικός
παρακ. =παρακείμενος
παράλλ. =παράλληλος,-ον
παρατ. =παρατατικός
παρερμ. =παρερμηνεία
παρισ. =παρισινός
παροιμ. =παροιμία
περίφρ. =περίφρασις,-ικῶς
περσ. =περσική,-ός
πιθ. =πιθανός,-ῶς
πλάγ. =πλάγιος
πληθ. =πληθυντικός
ποι. =ποιητικός,-ικῶς
πραγμ. =πρᾶγμα,-ατα
πρβλ. =παράβαλε
πρόσ. =πρόσωπον,-α
προσηγ. =προσηγορικός,-ῶς
προστ. =προστακτική
πρότασ. =πρότασις
ρ. =ρῆμα
ρηματ. =ρηματικός,-ή,-όν
ρηματ. π. =ρημαικὰ παράγωγ*
ρητορ. =ρητορικός,-ικῶς
ρίζ. =ρίζα
σ. =σελίς
σανσκρ. =σανσκριτικός
σατυρ. =σατυρικός,-ικῶς
σημ. =σημασία
σημιτ. =σημιτι ός
σκώλ. =σκώλιον
σλαβ. =σλαβική,-ικός
σπαν. =σπάνιος,-ως
στερ. =στερητικόν
στρ. =στροφή
στρατ. =στρατιωτικός,-ῶς
συγγ. =συγγενικός,-ῶς
συγκ. =συγκοπή
συγκεκ. =συγκεκομμένος,-ως
συγκρ. =συγκριτικός,-ικῶς
συλλ. =συλλαβη
Συναξ. =Συνεξάριον,-ιστής
σύνδ. =σύνδεσμος
συνεκδ. =συνεκδοχική,-ικῶς
συνεκφ. =συνεκφορὰ
συνήθ. =συνήθης,-ως
συνηρ. =συνηρημένος
συνθ. =σύνθεσις, συνθετικός
σύντ. =σύνταξις
συχν. =συχνάκις
σχόλ. =σχόλιον,-α
Σχολ. =Σχολιαστής
τ. =τύπος
τμ. =τμῆσις
τελικ. =τελικός
τοπογρ. =τοπογραφία,-ικὸς
τουρκ. =τουρκική,-ικός
τροπ. =τρ κός,-ῶς
Τυπικ. =ΤυπικὸνΜοναστηρίων
ὑπερθ. =ὑπερθετικόν,-ῶς
ὑπερσ. =ὑπερσυντέλικος
ὑποθετ. =ὑποθετικός
ὑποκ. =ὑποκείμενον
ὑποκειμ. =ὑποκειμενικός,-ῶς
ὑποκορ. =ὑποκοριστικόν,-ῶς
ὑποτ. =ὑποτακτική
φαρμακ. =φαρμακολογία,-ικός
φαρμακευτ. =φαρμακευτικός,-όν
φιλοσ. =φιλοσοφία,-ικός
φρ. =φράσις
φυσ. =φυσικός,-ῶς
χειρόγρ. =χειρόγραφον,-α
χημ. =χημεία,-ικός
χρ. =χρῆσις
χρν. =χρόνος
χρησμ. =χρησμός
χρον. =χρονικός,-ῶς
Χρονογρ. =Χρονογραφία,-φος,-οι
Ψ =Ψευδο-
ψήφ. =ψήφισμα
ὡσ. =ὡσαύτως

* Τὰ ρηματ. π. τίθενται ἐν τέλει τοῦ ἑρμηνεύματος ὑπὸ ἴδιον ἀριθμὸν πρὸς εὐχέρειαν τῆς ἀναζητήσεως.
Αἱ λοιπαὶ ἐν τῷ κειμένῳ συντετμημέναι λέξεις εἶναι εὐδιάγνωστοι.

εἴη κα σύρροον καὶ ἓν τὸ ζῷον, αὐτ.104Α **τὸ.. αἷμα καθαρὸν καὶ τὸ** πνεῦμα **σύρροον** ἀπεργάζεται, Πολύβ.10,10,12 **συμβαίνει δὲ τὴν λίμνην τῇ παρακειμένῃ θαλάσσῃ σύρρουν** γεγονέναι, αὐτ. 4,40,9, Στράβ.4,1,2 **πολλαχόθεν ἐστὶ σύρρους** (ὁ Ῥοδανός)· κ. ἐπὶ ἰσθμοῦ : αὐτ.1,2,32 **σύρρουν ποτὲ ὑπάρξαντα τὸν ἰσθμόν·** **2**) τὸ ἀρσ. **σύρρους** ὡς οὐσ. τὸ κατάκλυστρον βλ.λ.

σύρρυσις-εως (ἡ) (συρρέω) μτγν. ἄ. σύρρευσις βλ.λ. : Πολύβ.9,43,5, Διον.'Αλ.Συνθ.16, Διόδ.Σ 1,39 **τὴν τῶν ὑγρῶν σύρρυσιν γίνεσθαι.**

συρρώννῦμαι μτγν. παθ. ῥώννυμαι, ἐνισχύομαι, ἐνδυναμοῦμαι ὁμοῦ : Φίλ.1,223 **ῥώμῃ τῆς διανοίας κραταιᾷ πάντα συρρώννυνται.**

σύρσιμο (τὸ) δημ. τὸ σύρειν ἢ σύρεσθαι, ἡ ἕλξις, ἡ **ὁλκὴ** ἢ διέλκυσις **ἐπὶ** τοῦ ἐδάφους· **2**) σούρσιμο ἡ διάρροια.

σύρσις-εως (ἡ) (σύρω) μτγν. ἡ ἕλξις, ἡ ἕλκυσις τοῦ ἀρότρου ὑπὸ τοῦ βοός : Πάπ.· ‖ γλωσσ. ἕλξις, ἕλκυσις, σύρσιμο.

συρτά ἐπίρρ. δημ. δι' **ἕλξεως, δι'** ἑρπυσμοῦ, σέρνοντας : **περπατεῖ σῦρτά.**

σῦρ'τα φέρ'τα (τὸ κ. τὰ) δημ. κ. **σοῦρ'τα φέρ'τα** τὸ νὰ πηγαίνῃ καὶ νὰ ἔρχεταί τις, ἄ. σῦρε κι ἔλα, συχναὶ ἐπισκέψεις : **δὲν παύει ὅλη τὴν ἡμέρα τὰ σῦρ'τα φέρ'τα.**

συρτάρι (τὸ) δημ. κ. **σοῦρτάρι** ὀρθογώνιος ἢ τετράγωνος θήκη τραπέζης ἢ ἄλλου ἐπίπλου, ἣν δύναταί τις εὐχερῶς νὰ σύρῃ πρὸς τὰ ἔξω καὶ νὰ ἐπαναφέρῃ εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν, χρήσιμος πρὸς φύλαξιν διαφόρων ἀντικειμένων : **συρτάρι τοῦ γραφείου - τῆς ντουλάπας.**

συρτάριον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. πλεκτὸς κόφινος, καλαθίσκος : Μηνολ.'Ελλ.1,15 (ἔκδ.Albani) **ἐνέβαλεν εἰς** συρτάριον ἡ μήτηρ **αὐτοῦ τὸν Μωϋσῆν·** **2**) νεώτ. τὸ συρτάρι βλ.λ.

συρταρόλι (τὸ) δημ. ἡ ἐκ μεταξίνου ἀρμιδίου καὶ μεσσηνέζας συρτή, δι' ἧς ἁλιεύονται ζαργάναι καὶ σαυρίδια.

σύρτη (ἡ) μσν. μεταλλικὸν σύρμα : 'Αρμενόπ.2, 4,63 **τὰ ἑαυτοῦ ἀσφαλιζέτω οἰκήματα καὶ ἀθεώρητα φυλαττέτω, εἴτε διὰ τῶν ἀνοικτῶν καλουμένων καγγέλων εἴτε διὰ τῶν συρτῶν.**

συρτή (ἡ) δημ. κ. **σουρτή** ἁλιευτικὸν ἐργαλεῖον ἐκ μακροῦ καὶ ἰσχυροῦ νήματος φέροντος εἰς τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων ἓν ἢ πλείονα ἄγκιστρα, συρόμενον δὲ ἐκ τοῦ ἑτέρου ἄκρου ἀπὸ λέμβου πλεούσης· **2**) κτ. πληθ. **συρτές** (οἱ) εἶδος δικτύων πρὸς ἄγραν πτηνῶν.

σύρτης (ὁ) (σύρω) μτγν. κ. νεώτ. σχοινίον δι' οὗ σύρει τις, ἡνία, καπίστρι· 'Ησ. «χαλινός» : Μαν.5,172 **σύρτῃ ἐπινίκι ἵππον ἐλαύνων·** **2**) εἶδος τροχοῦ ὃν περιτρέχει σχοινίον· 'Απολλδ.Δαμ. Πολιορκ.47C «ὁ δὲ σύρτης ἐστὶ κάρυον μέγα ἐπίμηκες τροχιλίσκου»· **3**) ἄ. συρτὸς βλ.λ. : 'Επιγρ.· **4**) νεώτ. δημ., προφ. κ. **σούρτης** μεταλλικὸς μάνδαλος θύρας ἢ παραθύρου δυνάμενος νὰ κινῆται παλινδρομικῶς ἐντὸς ἀγκυρίδων διὰ τὸ κλείσιμον ἢ ἄνοιγμα· **5**) νεώτ. ναυτ. ἐξάρτημα τῆς τορπίλλης κανονίζον τὴν εἰσαγωγὴν καὶ ἐξαγωγὴν πεπιεσμένου ἀέρος· **6**) νεώτ. ἡ τροχιὰ δι' ἧς ὀλισθαίνει ἡ κοπτομένη ξυλεία ἀπὸ τοῦ ὀρεινοῦ τόπου τῆς ὑλοτομίας εἰς τὴν κοιλάδα· **7**) νεώτ. **σύρτης ἐκτονωτικός** ἀτμοσύρτης διανέμων τὸν ἐκ κυλίνδρου ὑψηλῆς πιέσεως ἐκτονωθέντα ἀτμὸν εἰς ἄλλον χαμηλοτέρας.

σύρτις-εως (κ. -ιος κ. -ιδος (Διον.Περ.477)) (σύρω) κ. νεώτ. ἀμμώδης ὕφαλος ἔκτασις μεταβάλλουσα σχῆμα ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν τοῦ ρεύματος, ὑποβρύχιος ἀμμόλοφος· ‖ κ. ὡς ὀνομασία δύο μεγάλων τεναγωδῶν κόλπων ἐν τῇ Μεσογείῳ περὶ τὸ μέσον τῆς παραλίας τῆς 'Αφρικῆς : 'Ηρ.2,32 **νέμεται δὲ τὴν Σύρτιν τε καὶ τὴν** πρὸς ἠῶ **χώρην τῆς Σύρτιος,** αὐτ.150, Θεόφρ.Φ1 6,3,3, 'Απολλ. Ρ 4,1235 **μέχρις ἵκοντο προπρὸ μάλ' ἔνδοθι Σύρτιν** (σχόλ. «Σύρτεις δύο εἰσὶν ἐν Λιβύῃ· εἰσὶ δὲ πηλώδεις»), Διόδ.Σ 3,49, Πλούτ.Δίων 25 **τῆς μεγάλης Σύρτεως·** **2**) μτφ. ὄλεθρος, καταστροφή, βλάβη· 'Ησ. «φθορὰ **καὶ λύμη»** : Τιμόθ.Μιλ.Πέρ.99· πρβλ.Κικ.Ρητ.3,41,163.

συρτῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. **κ. μσν.** ὀνομ. ἡμιπολυτίμου λίθου : Πλίν.Φι 37,182, 'Ισίδ.Σεβ.'Ετυμ.16,14,10.

συρτοθηλειά (ἡ) δημ. **προφ. κ.** σουρτ- βρόχος δι' οὗ συλλαμβάνονται ζῷα καὶ πτηνά.

συρτόν (τὸ) μσν. ἵππος ἀγόμενος ἀπὸ τοῦ χαλινοῦ, συνήθως ὢν ἐν ἀκολουθίᾳ ἵππου φέροντος ἱππέα : ΚΠορφ.Τακτ.44 **τὰ σαγμάρια καὶ τὰ συρτά.. Καὶ γὰρ εἰς.. τὰς ἐπιδρομὰς ἔχουσιν οἱ στρατιῶται τὰ συρτὰ μετ' αὐτῶν,** 'Ανν.Κομν.1,13, Διγεν.'Ακρ.1197 **αἱ φάραι ἐχλιμίτριζον καὶ τὰ συρτὰ ὁμοίως,** αὐτ.2219, αὐτ.2661 **εἰς φάραν ἐπάνω κάθετον φέρων συρτὸν καὶ ἄλλον.**

συρτός-ή-ό(ν) μτγν., μσν. **κ. νεώτ.,** δημ. **προφ. κ.** σουρτ- ὁ συρόμενος, **ὁ παρασυρόμενος, ὁ καταφερόμενος** ὑπὸ ποταμοῦ, **ἐπὶ μετάλλων κτπ., ὁ** ἐκπλυνόμενος, ὁ καθαριζόμενος: Πολύβ.34,9,10 **τὴν.. συρτὴν βῶλον τὴν ἀργυρῖτιν φησι κόπτεσθαι,** Στράβ.3,2,10, αὐτ.5,4,6 **τὸ δὲ πεδίον θείου πλῆρές ἐστι συρτοῦ·** **2**) **μτγν., μσν.,** νεώτ. κ.δημ. **ὁ** σὐρόμενος κ. ἰδ. χαμαί, ὁ οἱονεὶ ἕρπων μετακινούμενος : Κυραν.58 **συρτὸν ζῷον** (ἡ ἔχιδνα), **- τὸν πήγανε συρτὸ στὸ σπίτι, - συρτὴ φωνὴ** (ἡ οἱονεὶ συρομένη, ἡ παρατείνουσα τὴν προφορὰν τῶν λέξεων)· ‖ Σχόλ.'Αριστφ.Λυσ.45 «συρτοὶ χιτῶνες, οἱ συρόμενοι»· ‖ **τὸ** ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ συρτὸς χιτών: Πολυδ.4,118 **γυναικείας δὲ** (τραγικῆς σκευῆς) **συρτὸς πορφυροῦς,** αὐτ. **τῆς δ' ἐν συμφορᾷ ὁ μὲν συρτὸς μέλας·** πρβλ. σύρμα· **3**) τὸ ἀρσ. συρτάς ὡς οὐσ. βλ.λ.· **4**) **τὸ** οὐδ. **συρτόν** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **5**) δημ. **τὸ** θηλ. **συρτὴ** ὡς οὐσ. βλ.λ.

συρτός (ὁ) 'Επιγρ., νεώτ. κ. δημ. εἶδος ὀρχήσεως, χοροῦ : 'Επιγρ. **τὰς δὲ πατρίους πομπὰς μεγάλας καὶ τὴν τῶν συρτῶν πάτριον ὄρχησιν θεοσεβῶς ἐπετέλεσεν·** ‖ νεώτ. κ. δημ εἶδος κυκλίου ἑλληνικοῦ χοροῦ, ὃν χορεύουσι πολλοὶ ὁμοῦ χορευταὶ καὶ χορεύτριαι κρατούμενοι ἐκ τῶν χειρῶν ἐν ἡμιμετωπικῇ γραμμῇ καὶ κινούμενοι ρυθμικῶς διὰ πλαγίων καὶ ἐλαφρῶς ὀλισθηρῶν βημάτων : **συρτὸς καλαματιανός - χανιώτικος.**

σύρφαξ-ακος (ὁ) κ. μσν. ὁ συρφετὸς βλ.λ.2) : 'Αριστφ.Σφ.673 **ἥσθηνται τὸν μὲν σύρφακα τὸν ἄλλον ἐκ κηθαρίου λαγαρυζόμεναν** (σχόλ. «τὸ ἱκανὸν πλῆθος τῶν δικαστῶν, τὸ ὀχλῶδες καὶ συρφετῶδες, ἐξ εὐτελῶν τρεφόμενον»), Λουκ.Λεξιφ.4 **μετὰ τοῦ σύρφακος βύζην ὠστιζόμενοι·** **2**) ὡς ἐπίθ. ὁ συρφετώδης βλ.λ. : 'Ανών.π.Σουΐδ.

συρφετός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. φορυτός, σύρφος, πᾶν ὑπὸ τοῦ ἀνέμου συρόμενον, σωρὸς ξηρῶν φύλλων, ἀχύρων, ἀκαθαρσιῶν κτπ., σωρὸς φρυγάνων, φρόκαλα, φρύσουλα· 'Ησίοδ.'Εργ.606 **χόρτον δ' ἐσκομίσαι καὶ συρφετόν,** Καλλ.'Απόλλ.109 **λήματα γῆς καὶ πολλὸν ἐφ' ὕδατι συρφετὸν ἕλκει,** Πλούτ.'Ηθ.97F, αὐτ.811Ε, 'Ιουλ.Λόγ.7,218C· **2**) κ. νεώτ. μτφ. τὸ ἀτάκτως συντρέχον, συναθροιζόμενον πλῆθος, χύδην ὄχλος, πλῆθος, λαὸς τῶν κατωτέρων κοινωνικῶν στρωμάτων : Πλάτ.Γοργ.489C **ἐὰν συρφετὸς συλλέγῃ δούλων,** Εὐφρ.10,6, 'Ιουλ. Λόγ.5,173Α· ‖ **πολὺς συρφετὸς** πολυκέφαλος ὄχλος : Πλάτ.Θεαίτ.152C· **3**) ἐπὶ ἑνὸς μόνου προσ., εἷς ἐκ τοῦ χύδην ὄχλου : αὐτ.'Ιππ.Μ 288D **τοιοῦτός τις, ὦ 'Ιππία, οὐ κομψὸς ἀλλὰ συρφετός·** **4**) μτγν. κ. ὡς ἐπίθ. **ὁ** ἐκ **τοῦ ὄχλου ἢ ὁ** ὅμοιος ὄχλῳ, κοινός, **χυδαῖος** : Σιμπλίκ.'Επίκτ.86D, Σχόλ.'Ερμογ.Ρητ.4,40W.

συρφετώδης-ους-ες μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τοῦ εἴδους ὢν τοῦ συρφετοῦ, ὁ ἔχων ἰδιότητας, χαρακτηριστικὰ αὐτοῦ, ὁμοῦ σεσωρευμένος, ἀνάμεικτος, ὅθ. μτφ. χυδαῖος, πρόστυχος : Πολύβ. 4,75,5 **ἅμα δὲ καὶ συνδεδραμηκότος ὄχλου συρφετώδους**· **2)** ὁ ἄνευ ποιᾶς τινος ἀξίας, παρακατιανός, τιποτένιος : Λουκ.᾿Ορχ.83 **οἱ μὲν συρφετώδεις καὶ αὐτὸ τοῦτο ἰδιῶται τοῦ . . εὐσχήμανος οὐκ ἐστοχασμένοι**· **3)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς συρφετόν βλ.λ.2) : Πλούτ.᾿Ηθ.454E **ἔκ τινος λαλιᾶς καὶ συρφετώδους βωμολοχίας**, ᾿Ιουλ.Λόγ.6,202B, Εὐστ.Πον.148,75 **ὁ συρφετώδης βίος**, αὐτ.347,85.

συρφετωδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον συρφετώδη βλ.λ. : ᾿Ιω.Χρυσ.2,135,41, ᾿Επιφάν.2,88.

σύρφη ῾Ησ. «φρύγανα».

σύρφος ῾Ησ. «θηρίδιον μικρόν, ὁποῖον ἐμπίς» (πρβλ. σέρφος ;).

σύρω κ. μσν., νεώτ. μσν. δημ. κ. σύρνω (Πρόδρ. 2,400), δημ. κ. σσύρνω κ. σέρνω, μέλλ. συρῶ (ΠΔ Βασ.2,17,13), ἀόρ. **ἔσυρα** (῾Ηρ.5,81 **κατ-**, Αἰσχ.Πρ. 1065 **παρ-**), δημ. **ἔσουρα**, παρακ. **σέσυρκα** (Δίφιλ. 75 **δια-**, Διον.᾿Αλ.Ρωμ.1,7), μέσ. ἀόρ. α' ἐσυράμην (῾Υπερείδ.ἀπ.264 **περι-**, Διόδ.Σ 1,85 ἀν-), παθ.ἀόρ.β' **ἐσύρην** (Παυσ.2,32,1), νεώτ. **ἐσύρθην**, δημ. (ἐ)σ(ο)ύρθηκα, παρακ. **σέσυρμαι** (Πολύβ.12,4c,3, Λουκ. Πλ.2 **ἐπι-**), μτχ. **σεσυρμένος**, δημ. συρμένος κ. **σουρμένος**, ἕλκω, τραβῶ : Θεόκρ.2,73 βύσσοιο **καλὸν σύρουσι χιτῶνα**, Δίων Κ 46,18 **μέχρι τῶν σφυρῶν τὴν ἐσθῆτα σύρων**, Σωκρ.᾿Επιστ.25,3 **σύροντες ἐσθῆτας μαλακάς**, Χριστόδ.῎Εκφρ.91· ‖ κ. ἐπὶ δικτύου : ΚΔ ᾿Ιω.21,8 **σύροντες τὸ δίκτυον τῶν ἰχθύων**, Πλούτ.᾿Ηθ.977F· πάπ., νεώτ. κ. δημ. κ. ἐπὶ βοός, ἕλκων μετακινῶ τι : Πάπ. ἵνα (ὁ βοῦς) **σύρῃ τὰ ξύλα**, - **σύρει τὴν ἅμαξαν**, - **σέρνει τὰ πόδια του** (βαδίζει μὲ βῆμα σεσυρμένον), φρ. **μόλις σέρνει τὰ πόδια του** (ἐπὶ ἐξηντλημένου ἐκ γήρατος ἢ νόσου)· ‖ ἕλκω, τραβῶ (πρὸς τὰ) ἐμπρός : ᾿Ορφ.῞Υμν.81,4 **αὖραι ποντογενεῖς . . σύρουσαι ναυσὶν τρυφερὸν πόρον**, Λουκ.῎Ον.56 **τὸ μέγα τοῦ ὄνου σύμβολον διασῴζειν καὶ σύρειν**· κ. παθ. : Τρυφιόδ.82 **σύρετο δὲ πρυμνοῖσιν ἐπ' ἴχνεσιν ἔκλυτος οὐρή**, ΑΠ 9,310· ‖ νεώτ. κ. δημ. μτφ. **σύρω τὸν χορὸν** ἐξάρχω τοῦ κυκλίου χοροῦ· ‖ νεώτ. **σύρω τὴν ἄγκυραν** ἐπὶ πλοίου ἠγκυροβολημένου, ὅταν αἱ ἄγκυραί του παρασύρωνται ἐπὶ τοῦ πυθμένος ἕνεκα τῆς σφοδρότητος τοῦ ἀνέμου ἢ τοῦ ρεύματος· **2)** μτγν. ἕλκω, τραβῶ διὰ τῆς βίας : Θεόκρ.᾿Αδ.12 **χὼ μὲν βρόχῳ καθάψας ἔσυρεν αἰχμάλωτον**, ΚΔ Πράξ.8,3 **σύρων τε ἄνδρας καὶ γυναῖκας παρεδίδου εἰς φυλακήν**, Πρόδρ.2,400 **κουντῶ τὸν συφωμήτην μου, σύρνω τον ἐκ τὸ μάτιν**· κ. παθ. : ΑΠ 7,152 **καὶ πάλι ζωστὴρ εἵλκυσε Πριαμίδην δίφρια συρόμενον**· **3)** μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐξέλκω, ἀνασπῶ, σπῶμαι, τραβάω ἔξω, βγάζω : Μαλάλ.1 492,21 **σύρας τὸ βούγλιν**, - **σύρω τὸ ξίφος**· κ. παθ. : αὐτ.492,9 **ξιφῶν συρέντων**· **4)** παρασύρω, συμπαρασύρω : ᾿Αντίπ.Θεσσ.ΑΠ 7,216 **κύματα καὶ τρηχὺς με κλύδων ἐπὶ χέρσον ἔσυρεν δελφῖνα**, Πλούτ.᾿Ηθ.5F **πόλεμος χειμάρρου δίκην πάντα σύρων καὶ πάντα παραφέρων**· κ. παθ. : ᾿Αντιφάν. ΑΠ 9,84· ‖ κ. μτφ. : Εὔβουλ.75,12· **5)** μτγν. συμπαρασύρων οὐσίας τινὰς ἀποκαθαίρω τι, ἀποπλύνω : Στράβ.3,2,8 **χρυσὸς οὐ μεταλλεύεται μόνον, ἀλλὰ καὶ σύρεται**· **6)** ἀμτβ. ἐν τῷ ἐνεργ. τ. κ. τὸ μέσ. ἕρπω, σούρνομαι : ᾿Αγαθ.ΑΠ 5,293 **ἧκα δὲ λέκτρου νέρθεν ὑπὸ σχοίνοις γαστέρι συρόμενος**, ΠΔ Δευτ.32,24 **συρόντων ἐπὶ γῆν**· **7)** μτγν. πλησιάζω : Λυκόφρ.217 **σπεῖραν ὁλκαίων κακῶν σύρουσαν ἅλμῃ κἀπιροιζοῦσαν . . ἀπειλάς**· **8)** μσν. σπεύδω, τρέχω : **Σουίδ.** «σύρει, τρέχει» : Πισίδ.Γ ἐν Θησ.Στεφ. **σύρει πρὸς ἡμᾶς ὁ στρατὸς μετὰ δρόμου**· **9)** μτγν. ἐπὶ ποταμοῦ, ρέω, τρέχω : Διον.Περ.46, Χρησμ.Χαλδ.π. Δαμάσκ.᾿Αρχ.262· ‖ κ. μτφ. : Παλλδ.ΑΠ 10,62 **μερόπων δὲ τυραννεῖ τοῖς ἰδίοις ἀλόγως ρεύμασι συρομένη**· **10)** νεώτ. κ. δημ. πορεύομαι, βαδίζω, κατευθύνομαι, μ.κτ.προστ.: **σῦρε νὰ φᾷς**, - **σύρτε στὸ καλὸ** - **στὴ δουλειά σας**, - **σῦρε στὸ διάολο**· ‖ δημ. φρ. τὸ (τὰ) **σῦρε κι ἔλα** ἢ **σῦρ' τα φέρ' τα** αἱ συχναὶ ἐπισκέψεις πρός τινα· **11)** πάπ. ἐπὶ φορολογίας, **ἐν** τῷ παθ. **τ.** ἐπισυνάπτομαι, ἐπισύρομαι.

σῦς-υός (ὁ,ἡ) κ. νεώτ., δοτ. πληθ. **συσί** (᾿Ιλ.Η 257), ἐπ. **σύεσσι**, αἰτ. **σύας** κ. **σῦς** (᾿Οδ.Ξ 107), ὗς, χοῖρος, γουρούνι, σκρόφα, ἰδ. ἐπὶ κάπρου : ᾿Ιλ.Μ 146 **ἀγροτέροισι σύεσσιν ἐοικότε**, ᾿Οδ.Σ 29 **συὸς ληϊβοτείρης**, Ξεν.ΚΠ 2,4,20 **ᾕρουν πολλοὺς καὶ σῦς καὶ ἐλάφους**, αὐτ.᾿Αν.5,7,24, Λυκόφρ.427, ῎Αρατ. 1067· ‖ **ἄγριος σῦς** ἀγριόχοιρος, ἀγριογούρουνο, ἰδίᾳ ὁ κάπρος : ᾿Ιλ.Θ 338, αὐτ.Ι 539 **ὦρσεν ἔπι χλούνην σῦν ἄγριον, ἀγριόδοντα**, αὐτ.Λ 293, Πλούτ.᾿Ηθ.657F **σῦν ἄγριον εὐμεγέθη**, Λουκ.῎Ον.2

συσβέννυμι μνγν. κ. **συσβεννύω**, γ' ἐν. μέσ. ἢ β' ἐν παθ. σημ. **συνέσβετο** (᾿Οππ.᾿Αλ.2,477), σβέννυμι ὁμοῦ, σβήνω μαζί: Σχόλ.᾿Αριστφ.Λυσ.349 **ἀντὶ τοῦ ἐπικουρεῖν ἡμῖν καὶ συσβεννύειν.**

σύσγουρδο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν φωραλέα.

συσκανία (ἡ) δωρ. τ. τοῦ συσκηνία βλ.λ.

σύσκανος-ον δωρ. τ. τοῦ σύσκηνος βλ.λ.

συσκάπτω σκάπτω ὁμοῦ, ὅθ. σκάπτων πληρῶ, γεμίζω ὀλόγυρα μὲ χῶμα : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,12,1 **μηδὲ δεῖ συσκάπτειν αὐτοετὲς μηδὲ τῷ ὕστερον.**

σύσκατος(-η)-ο(ν) μσν.κ.δημ. ἐπὶ κοιλίας, ὁ ὁμοῦ μετὰ τῶν κοπράνων, ὁ μαζὶ μὲ τὰ σκατά, ὅθ ὁ πλήρης ἀκαθαρσιῶν, τελείως ἀκάθαρτος : Πρόδρ.1,354 **εὐθὺς καὶ ποῦ τὴν ἔκρυβεν τὴν σύσκατον ἐκείνην**· **2)** δημ. ὁ πλήρης σκατῶν, ὁ καθ' ὅλην τὴν ἐπιφάνειαν κεχρισμένος ὑπ' αὐτῶν.

συσκεδάννυμι συνδιασκορπίζω, σκορπίζω ὁμοῦ, μαζὶ μὲ ἄλλους, βοηθῶ, συνεργῶ εἰς διασκορπισμόν : ᾿Αριστφ.Βάτρ.903 **συσκεδᾶν πολλὰς ἀλινδήθρας ἐπῶν.**

συσκέλλω μτγν., παρακ. **-έσκληκα**, ὁμοῦ ἢ **ἐν** ταὐτῷ σκληρύνω, ξηραίνω, κατάξηρον ποιῶ : ᾿Αγαθ.᾿Ιστ.2,14, ΑΒ 304.

σύσκεμμα-ατος (τὸ) μσν. τὸ ἀπὸ κοινοῦ σκέμμα, κοινὴ σκέψις : Εὐστ.1404,52.

συσκεπάζω μτγν. ὁμοῦ ἢ ἐντελῶς σκεπάζω, καλύπτω πανταχόθεν, κατακαλύπτω, ἐν χρ. τὸ παθ.: ᾿Απολλδ.2,5,12 **τῇ λεοντῇ συσκεπασθείς**, Σωρ.1,83.

συσκέπτομαι μτγν. κ. νεώτ., ἀόρ. **συνεσκέφθην**, συσκοπῶ, ὁμοῦ θεωρῶ : Σύμμ.ΠΔΨαλμ.2,2, Γλωσσ.· **2)** νεώτ. ἀνταλλάσσω γνώμας μετ' ἄλλων πρὸς λῆψιν κοινῆς ἀποφάσεως.

συσκέπω γλωσσ. συνερέφω, συσκεπάζω.

συσκευάζω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **συνεσκεύασα**, παθ. ἀόρ. **συνεσκευάσθην**, μτχ. παθ. παρακ. **συνεσκευασμένος** (Ξεν.Οἰκ.11,19), τοποθετῶ, βάλλω ὁμοῦ καὶ ἑτοιμάζω πράγματά τινα, δένω ὁμοῦ ἀποσκευάς, συγυρίζω, τακτοποιῶ, ἑτοιμάζω διὰ ταξίδιον : Ξεν.ΚΠ 1,4,25 **ἵππους δοὺς καὶ ἄλλα συσκευάσας πολλά**· ‖ κ. μέσ. μτ. παθ. παρακ. ἑτοιμάζω τὰ πράγματά μου, τὰς ἀποσκευάς μου πρὸς ἀναχώρησιν : Θουκ.7,74 **ἔδοξεν αὐτοῖς καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν περιμεῖναι ὅπως ξυσκευάσαιντο . . οἱ στρατιῶται ὅτι χρησιμώτατα**, Ξεν.ΚΠ 5,3,16, αὐτ.᾿Ελλ.3,4,11 **εὐθὺς τοῖς στρατιώταις παρήγγειλε συσκευάζεσθαι ὡς εἰς στρατείαν**, αὐτ.5,3,16, Λουκ.Τίμ.4· ‖ κτ.μτχ. μέσ.ἀορ. ἢ παρακ. **εἶμαι** ἐν τάξει πορείας, ἕτοιμος πρὸς ἀναχώρησιν : Ξεν.ΚΠ 3,2,3 Τιγράνης παρῆν **συνεσκευασμένος**, Πάπ.· κ. μτ. αἰτ : Πλάτ.Θεαίτ.175E

οἷον στρωματόδεσμον μὴ ἐπιστάμενος συσκευάσασθαι, Λυσ.31,9 **συσκευασάμενος γὰρ τὰ ἑαυτοῦ ἐνθάδε, εἰς τὴν ὑπερορίαν ἐξῴκησε**, Λυκοῦργ. 17, Δείν.1,80, Ξεν.Συμπ.1,11· **2)** νεώτ. ἐν τάξει ἐσωκλείω, ταξινομῶ διάφορα ἀντικείμενα εἰς κιβώτια ἢ δέματα πρὸς μεταφοράν, ἀμπαλλάρω· **3)** ἀπὸ κοινοῦ παρασκευάζω ἢ συναθροίζω, ἑτοιμάζω τι πρός τι, προετοιμάζω : Ἀριστφ.Σφ. 1251 **παῖ παῖ, τὸ δεῖπνον, Χρυσέ, συσκεύαζε νῷν**· κ. πσθ. : Ξεν.Οἰκ.11,19 **συνεσκευασμένα παρασκευάσματα**· || γεν. ἑτοιμάζω, παρασκευάζω : αὐτ.ΚΠ 8,5,1 **συνεσκευάζετο τὴν εἰς Πέρσας πορείαν**, Πάπ. **συσκευάζειν ὄνον**· **4)** νεώτ. παρασκευάζω φαρμακευτικὸν μεῖγμα· **5)** μτφ. ἐπὶ κακῆς σημ. μηχανῶμαι, ἐπινοῶ, σχεδιάζω, σκευωρῶ : Δημ.764 **γνοίη δ᾽ ἄν τις οὕτω μάλισθ᾽ ἡλίκα πράγματα συσκευάσας γέγραφ᾽ αὐτόν**· κ. μέσ. : Δημ.772 **τόλμαν καὶ κραυγὴν καὶ ψευδεῖς αἰτίας καὶ συκοφαντίαν καὶ ἀναισχυντίαν . . συνεσκευασμένοι**, Πλούτ.Ἀρτξ.18, Λουκ.Ἀλ.25 **τοῦτο πᾶν ἐφ᾽ ἡμᾶς συσκευασάμενος οὐ παύεται ἀγορεύων κακῶς**· || μτγν. κ. μσν. μτ. αἰτ. προσ. παρασύρω τινὰ πρός τι, τὸν κάμνω συνεργάτην μου ἢ ὁμόφρονα εἴς τι κακόν, τὸν καταφέρνω νά . . : Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.43 **οὓς μὲν δεδιξάμεναι τῶν πολιτῶν, οὓς δὲ συσκευασάμεναι χάρισι καὶ δωροδοκίαις**, Μαλάλ.140,7 **συνεσκευάσαντο αὐτόν**· κ. μτ. δοτ. : αὐτ. 87,6· κ. παθ. : Δημ.365, αὐτ.358, Ὑπερείδ. Λυκόφρ.9, Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,12,4· **6)** τὸ μέσ. δι᾽ ἐμαυτόν, πρὸς ἰδίαν χρῆσιν ἢ πρὸς τὸ ἴδιόν μου συμφέρον παρασκευάζω, διευθετῶ, δι᾽ ἐπιτηδειότητος κ. ἰδ. δι᾽ ἀπάτης φέρω πρὸς τὸ μέρος μου : Δημ.438, αὐτ.91 **συσκευάζεται πάντας ἀνθρώπους πρὸς ἡμᾶς**· || κ. ἐπὶ τοῦ ἔρωτος : Ξεν.ΚΠ 5,1,16 **Ἔρως πέφυκε συσκευάζεσθαι ἄνθρωπον**· **7)** ρηματ. π. συσκευαστής, συσκευασία.

συσκευασία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ συσκευάζω, προετοιμασία, σύναξις καὶ διευθέτησις τῶν σκευῶν πρὸς ἀναχώρησιν ἢ πορείαν : Ξεν. ΚΠ 4,2,35 **διὰ τὸ ἀμφὶ συσκευασίαν ἔχειν**· || νεώτ. κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συσκευάζειν : **καλὴ - κακὴ συσκευασία**· **2)** νεώτ. φαρμακευτικὴ σύνθεσις, φάρμακον ἐκ πλειόνων ὑλῶν.

συσκεύασμα-ατος (τὸ) μσν. συσκευή, μηχανορραφία, σκευωρία : Καλλ.Χρυσ.21,9 (ἔκδ. Λ) **συσκεύασμα τῶν πονηρῶν εὐνούχων**.

συσκευαστής (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ συσκευάζων, παρασκευάζων τι, ὁ συνετοιμάζων : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.3,263,10, Γρηγορ.Ν Ἱστ.Βυζ.9,4,248Ε **ἅ τε νεωτεροποιὸν καὶ συνωμοσίας συσκευαστήν**· **3)** ὁ ἀναλαβών, ὁ ἐκτελέσας συσκευασίαν· || εἰδ. ὁ κατ᾽ ἐπάγγελμα ἀσχολούμενος εἰς τὴν συσκευασίαν πραγμάτων· **3)** γλωσσ. ὁ σκευωρίας παρασκευάζων, δολοπλόκος.

συσκευή (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. παρασκευή, ἑτοιμασία, ἰδ. μτφ. δόλος, μηχανορραφία, σκευώρημα : Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,12,7 **αὐτὸς δὲ συσκευήν τινα τὸ πρᾶγμα ὑπώπτευε**, αὐτ.21, Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ. 18,8, Πάπ., ΕΜ 286,24· || μσν. ἐπιβουλή : Πρόδρ. 1,344 **οὐκ ἐπιστάμην ἄτυχος τὴν συσκευὴν καὶ πρᾶξιν**· **2)** μσν. εἰδ. ἡ ἐν τῷ θεάτρῳ προετοιμασία δράματός τινος, κατασκευή, σκευὴ τοῦ δράματος : Ἀχιλλ.Τάτ.2,28· **3)** νεώτ. σύνολον συνηρμολογημένων σκευῶν πρὸς ὡρισμένην τινὰ χρῆσιν : **συσκευὴ νιπτῆρος**· || ὁμ. σύνολον συνηρμολογημένων ὀργάνων πρὸς ὡρισμένον σκοπόν : **ἀποστακτήριος - φωτογραφικὴ συσκευή**.

σύσκευον (τό) νεώτ. ναυτ. πᾶν σύσπαστον ἐκ δύο τροχίλων ἀποτελούμενον, παρέλες· **2)** πᾶν μηχάνημα ἐφ᾽ οὗ προσαρτῶνται σύσπαστα ἐκ δύο τροχίλων ἀποτελούμενα.

συσκευοφορῶ-έω ὁμοῦ μετά τινος ἢ μετά τινων φέρω τὰ σκεύη : Ξεν.ΚΠ 8,3,2 (ἰδ.ἀνάγν.).

συσκευώρημα-ατος (τὸ) πάπ. σκευωρία τεκταινομένη τῇ συνεργίᾳ πολλῶν, συνδιαβολή.

συσκευωροῦμαι-έομαι τεχνάζομαι, μηχανῶμαι δόλον, ἐπινοῶ, ἐφευρίσκω ὁμοῦ μετά τινος : Δημ. 313 **καὶ τὰ ἄλλα συνεσκευωρεῖτο**.

σύσκεψις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια τοῦ συσκέπτομαι, ἡ ὁμοῦ ἀπὸ κοινοῦ γενομένη σκέψις, ἀνταλλαγὴ γνωμῶν, ἐξέτασις ἐν συμβουλίῳ : Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ.63(64),3.

συσκηνήτρια (ἡ) ἡ ὁμοῦ σκηνοῦσα, συνδιαιτωμένη, συνδαιτυμών, ὁμοτράπεζος : Ἀριστφ.Θεσμ. 624 **καὶ τίς σοὐστὶ συσκηνήτρια ;**

συσκήνια (τὰ) τὰ συσσίτια, τὰ παρὰ Σπαρτιάταις φιδίτια : Ξεν.Λακ.5,2 **εἰς τὸ φανερὸν ἐξήγαγε τὰ συσκήνια**.

συσκηνία (ἡ), δωρ. τ. **συσκανία** (Ἱππόδ. π. Στοβ. 4,1,94) ἐπὶ στρατιωτῶν, ἡ ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ διαμονὴ πολλῶν, τὸ συνδιαιτᾶσθαι, τὸ συντρώγειν : Ξεν.Ἑλλ.5,3,20 **ὑπηδεῖτο αὐτὸν ἐν τῇ συσκηνίᾳ, ὥσπερ εἰκὸς πρεσβύτερον**, αὐτ.ΚΠ 2,1,26 (ἰδ.ἀνάγν.).

συσκήνιος (ὁ) μτγν. ὁ σύσκηνος βλ.λ. : ΠΔ Ἐξ. 16,16 (κῶδ. Β) **ἕκαστος ἐν τοῖς συσκηνίοις ὑμῶν συλλέξατε** (ἰδ.ἀνάγν. συσκήνοις).

σύσκηνος (ὁ,ἡ) κ. νεώτ., δωρ. **σύσκᾶνος** (Ἐπιγρ. Τενέδου, αὐτ.Αἰτωλίας), ἀττ. **ξύσκηνος** ὁ διαβιῶν ὁμοῦ μετά τινος ἢ μετά τινων ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ, συγκάτοικος, ὁμοτράπεζος, σύντροφος : Θουκ. 7,75 **τῶν ξυσκήνων ἐκκρεμαννύμενοι**, Λυσ.13,79, Ξεν.Ἀν.5,8,6, αὐτ.ΚΠ 2,2,22 **ἔστιν ἀνὴρ σύσκηνος ἐμός**, αὐτ.29, αὐτ.Λουκ.9,4, Πλούτ.Ἀλκ.7 **Σωκράτη σύσκηνον εἶχε καὶ παραστάτην ἐν τοῖς ἀγῶσι**, αὐτ.Ἠθ.27F, Ἐπιγρ.· **2)** ὁ συνάδελφος ἐν σκηνῇ, ἐν θεάτρῳ, ἐν θιάσῳ : Ἐπιγρ.

συσκηνῶ-έω (ὁ) ὁμοσκηνῶ, διαμένω ἐν τῇ αὐτῇ ἢ ὑπὸ τὴν αὐτὴν σκηνὴν μετά τινος ἄλλου ἢ ἄλλων, διαμένω ὁμοῦ, συζῶ, συγκατοικῶ : Ξεν.Ἑλλ.3,2,8 **συσκηνούντων δὲ τῶν τε οἴκαθεν πρέσβεων καὶ τοῦ Δερκυλίδα**· κ. μτ. δοτ. : αὐτ.Λακ.13,1· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : αὐτ.Ἑλλ.5,3,20· || διαμένω ἐν τῷ αὐτῷ κοιτωνίσκῳ πλοίου : Πάπ.· || δισιτῶμαι ὁμοῦ μετ᾽ ἄ. : αὐτ.ΚΠ 2,2,1, αὐτ.3,2,25 **συσκηνούντων δὲ εἶπέ τις τῶν Χαλδαίων**.

συσκηνῶ-όω (2) κ. μσν. ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ δέχομαί τινα πρὸς διαμονήν· διαμένω ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ συσκηνῶ-έω βλ.λ., μτ. δοτ. : Ξεν.Ἑλλ.7,1,38 **κατηγοροῦντος τοῦ Λέοντος ὡς οὔτε συσκηνοῦν ἑαυτῷ ἐθέλοι**· κ. ἀπολ. : Ἀριστείδ.Λόγ.24(44),10, Αἰλ.ΠΙ 4,9· κ. μέσ. : Εὐστ.Πον.178,30 **ἐν παραδείσου συσκηνωσάμενοι τόπῳ**.

συσκήνωσις-εως (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ ἐν τῇ αὐτῇ σκηνῇ διαμονή, ἡ συγκατοίκησις.

συσκιάζω σκιάζω πανταχόθεν ἢ ἐντελῶς, τοποθετῶ, βάλλω εἰς τὴν σκιάν, τοποθετῶ ὁμοῦ εἰς μέρος σκιερόν : Ἡσιόδ.Ἔργ.613 **δεῖξαι δ᾽ ἠελίῳ δέκα τ᾽ ἤματα καὶ δέκα νύκτας, πέντε δὲ συσκιάσαι**, Μοσχἰ.π.Ἀθήν.5,207Ε **αἱ σκηναὶ συνεσκίαζον τοὺς περιπάτους**· || κ. ἀμτβ. σχηματίζω πυκνὴν σκιάν : Εὐρ.Βάκχ.1052 **ἄγκος . . πεύκαισι συσκιάζον**· || κ. ἐπὶ τριχώματος : Εὐρ. Ἰκ.1219 **ἀλλ᾽ οὐ φθάνειν χρὴ συσκιάζοντας γένυν**· κ. παθ. : Πλάτ.Τίμ.75Ε **τὴν κεφαλὴν οὔτε μόνον ὀστεΐνην ψιλὴν δυνατὸν ἐᾶν ἦν οὔτ᾽ αὖ ξυσκιασθεῖσαν κωφὴν καὶ ἀναίσθητον**· **2)** τὸ ἀμτβ. καλύπτομαι διὰ πυκνῆς σκιᾶς : Πλούτ.Ἄρατ. 22 (ἡ σελήνη) **συνεσκίασε καὶ ἀπέκρυψε νεφῶν συνελθόντων**· || τὸ μτβ. ἐν μτφ. χρ. : Δημ.155 **αἱ γὰρ εὐπραξίαι δειναὶ συγκρύψαι καὶ συσκιάσαι τὰς ἁμαρτίας εἰσὶ τῶν ἀνθρώπων**, Φίλ.1,635 **τὰ τῆς φύσεως ἀπόρρητα συσκιάζειν**· || μσν. ἐπὶ γεγονότων, ἐπισκιάζω : Εὐνάπ.Ἱστ.254D ὁ . .

πόλεμος συνεσκίασε τὸ περὶ τὴν γυναῖκα πάθος κ. παθ. : Πορφ.Πτολ.181 Προοίμ. φράσις συνεσκιασμένη (σκοτεινή)· **3)** ρηματ.π. συσκίασις, συσκιασμός, συσκίασμα.

συσκίασις-εως (ἡ) γλωσσ. ἐπισκίασις, ἐπικάλυψις.

συσκίασμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. μσν. πυκνὴ σκιὰ ἢ τόπος ἐσκιασμένος ἢ ἐσκιασμένον ἀντικείμενον : Κατ.'Αστρλ.Κ7,188, Κύριλλ.7,673B ἀθόλωτον καὶ παντὸς ἐλευθέραν συσκιάσματος τὴν .. γνῶσιν, Νικ.Χων.Χρον.151D.

συσκιασμός (ὁ) μτγν. ἡ συσκίασις : 'Ακύλ.ΠΔ Ψαλμ.26(27),5.

σύσκιος-ον κ. νεώτ. ἐπὶ τόπου, ὁ πάντοθεν ἐσκιασμένος, ὁ πυκνὴν σκιὰν ἔχων, κατάσκιος : Ξεν.Κυν.8,4 ἄξει δὲ ἢ πρὸς σύσκιον τόπον ἢ πρὸς ἀπόκρημνον, 'Αριστλ.ΖΙ 556a,25 ἐν τοῖς συσκίοις ἄλσεσιν· ‖ τὸ σύσκιον ὡς οὐσ. τόπος πυκνῶς ἐσκιασμένος : Λουκ.'Ανάχ.16· **2)** ὁμ. τὸ σύσκιαν ὡς οὐσ. πυκνὴ σκιά : Πλάτ.Φαῖδρ.230D τοῦ τε ἄγνου τὸ ὕφος καὶ τὸ σύσκιον πάγκαλον.

συσκιροῦμαι-όομαι μτγν. ὁμοῦ σκιροῦμαι ἢ σκληρύνομαι, μεταβάλλομαι ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου εἰς σκλήρωμα : Γαλ.4,564, αὐτ.3,202 τί δὲ σκιρωθέντες; ὅτι κἀκεῖνα συσκιροῦνται.

συσκιρτῶ-άω μτγν. ὁμοῦ σκιρτῶ, πηδῶ χοροπηδῶ μαζί : Αἰλ.ΖΙ 2,6, Νόνν.Δ 8,28.

συσκολύπτομαι 'Ησ. «συγκαλύπτομαι».

συσκοπῶ-έω, μέλλ. συσκέψομαι ('Ηρωδιαν.'Ιστ. 1,17,7), μτχ. παθ. παρακ. συνεσκεμμένος ('Ιάμβλ. Προτρ.21,λα'), ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ θεωρῶ, παρατηρῶ, ἐξετάζω μετά τινος ἢ ὁμοῦ, συνεξετάζω : Πλάτ.Φαίδ.89A, αὐτ.Λάχ.197E ἀλλὰ πρόσεχε τὸν νοῦν καὶ συσκόπει τὰ λεγόμενα· κ.παθ. : 'Αστέρ. 'Ομ.49B περινοστεῖ λοιπὸν πᾶσι συσκοπούμενος περὶ τοῦ σίτου.

συσκοτάζω, ἀττ. ξυσκοτάζω πάντοθεν ἢ παντελῶς σκοτίζω, καθιστῶ τι τελείως σκοτεινόν : ΠΔ 'Ιεζ.32,7 καὶ συσκοτάσω τοὺς ἀστέρας αὐτοῦ, αὐτ.'Αμ.5,8, Πολύβ.31,13,9 συσκοτάζοντος ἄρτι τοῦ θεοῦ· ‖ ἀμτβ. καθίσταμαι, γίνομαι ὅλως σκοτεινός : αὐτ.Βασ.3,18,45 καὶ ὁ οὐρανὸς συνεσκότασε νεφέλαις· ‖ κ. ἀπροσ. ξυσκοτάζει (ὁ θεός), σκότος γίνεται, σκοτεινιάζει ἐντελῶς : Θουκ.1,51, αὐτ.7,73 πέμπει τῶν ἑταίρων τινὰς .. πρὸς τὸ τῶν 'Αθηναίων στρατόπεδον ἡνίκα ξυνεσκόταζεν, Ξεν.ΚΠ 7,5,15, Λυσ.ἀπ.75,4 ἤδη συσκοτάζοντος (ὅτε ἤδη ἤρχισε νὰ σκοτεινιάζῃ), Διοκλ.ἀπ.141.

συσκοτασμός (ὁ) μτγν. ἐπισκίασις, σκοτείνιασμο : 'Ωριγ.'Ομ.12 εἰς 'Εξαήμ.9.

συσκοτίζω μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. συνεσκότισα, παθ. ἀόρ. συνεσκοτίσθην, μτχ. παθ. παρακ. συνεσκοτισμένος, συσκοτάζω, πάντοθεν ἢ παντελῶς σκοτίζω, καθιστῶ, κάμνω τι σκοτεινὸν πανταχόθεν, ἐντελῶς : ΚΜανασσ.Χρον.9,44· **2)** νεώτ. μτφ. καθιστῶ τι ἀσαφές, συγκεχυμένον : ἡ ἐπέμβασίς σας συνεσκότισε τὴν ὑπόθεσιν, - ἡ μεγάλη θλῖψις συσκοτίζει τὸ λογικόν· **3)** ρηματ.π. συσκότισις, συσκοτισμός.

συσκότισις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ συσκοτισμὸς βλ.λ.

συσκοτισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συσκοτίζω, τὸ καθιστᾶν τι πανταχόθεν ἢ παντελῶς σκοτεινόν, ἀσαφές, συγκεχυμένον : μετὰ τὰ λεχθέντα ὑπὸ τοῦ τελευταίου μάρτυρος ἐπῆλθε πλήρης συσκοτισμὸς τῆς ὑποθέσεως.

συσκοτοῦμαι-όομαι μτγν. γίνομαι ὅλως σκοτεινός : Πορφ.'Ιλ.2958 σκιόωντό τε πᾶσαι ἀγυιαί, ἤγουν ἡλίου δύοντος συνεσκοτοῦντο.

συσκυθρωπάζω σκυθρωπάζω, καθίσταμαι, γίνομαι σκυθρωπὸς ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου : Εὐρ. ἀπ.909,9 ἡδὺ δ' ἣν κακόν τι πράξῃ, συσκυθρωπάζειν πόσει· κ. ἀπολ. : Ξεν.ΚΠ 6,2,21.

συσκύλλομαι πάπ., β' ἑν. προστ. παθ. ἀορ. συνσκύλῆθι, δίδω μεγαλυτέραν προσοχὴν εἴς τι ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου.

συσκώπτω μτγν. σκώπτω, περιπαίζω, ἐμπαίζω, περιγελῶ ὁμοῦ : 'Ιω.Χρυσ.2,537,14 συνεχλεύαζον καὶ συνέσκωπτον.

συσμαραγῶ-έω μτγν. σμαραγῶ, ροχθῶ, κάμνω θόρυβον ὁμοῦ, ἀπὸ κοινοῦ : Νόνν.Δ 23,41.

συσμηρίζω μτγν. προσαρμόζω δύο σωλῆνας τὸν ἕνα παραπλεύρως τοῦ ἄλλου οὕτως, ὥστε ἡ ἐπαφὴ αὐτῶν νὰ εἶναι ἀεροστεγής, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Ηρων Πνευμ.1,28 ποιήσωμεν σωλῆνα σύνθετον κατὰ τὸ μῆκος ἐκ δύο συνεσμηρισμένων ἀλλήλοις.

συσμικρύνω μτγν. μικρύνω τι τῇ βοηθείᾳ ἄλλου ἢ καθιστῶ τι μικρὸν ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου, ἐν χρ. τὸ παθ. : Γαλ.17(2),55.

σύσμιχτος-η-ο δημ. ὁ πλήρως μεμειγμένος, ἀνακατωμένος· ‖ κ. μτφ. οἷον ἐπὶ λόγου, ἤχου, ἐμφανείας, χρωματισμοῦ : Γρυπ.Σκ.Τερρ.89,10 σύσμιχτη βουὴ περνᾷ καὶ τρικυμίζει—ὄξω νοῦ ἰ- τὸ πανηγύρι.

συσπαράσσω μτγν., ἀττ. -άττω καθόλου σπαράσσω βλ.λ.5), προκαλῶ σπασμοὺς καθ' ὅλον τὸ σῶμα : ΚΔ Λουκ.9,42 ἔρρηξεν αὐτὸν τὸ δαιμόνιον καὶ συνεσπάραξεν, Μάξ.Τύρ.13,5.

συσπαργανῶ-άω μσν. κ. νεώτ. ὁμοῦ σπαργανῶ, σπαργανώνω μαζί : Θεοφύλ.Βουλγ.3,533.

σύσπασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ νὰ συσπᾶται ἢ συστέλλεταί τι, συστολή : 'Αριστλ.ΖΓ 782b,28· ‖ νεώτ. ἀκουσία συστολὴ τῶν μυῶν ἢ τῶν νεύρων· **2)** ὁμ. σύσπασις ἀρθρώσεως ἡ ἐκ μυϊκῆς συστολῆς προελθοῦσα μόνιμος κάμψις ἢ ἔκτασις ἀρθρώσεώς τινος.

συσπαστικός-ή-όν νεώτ. ὁ παρουσιάζων ἢ ἐπιφέρων σύσπασιν.

σύσπαστον (τὸ) νεώτ. συσκευὴ ἐκ δύο συστημάτων τροχαλιῶν, διὰ τῆς ὁποίας δυνάμεθα νὰ ἀνυψώσωμεν μεγάλα βάρη, παλάγγο.

σύσπαστος-ον κ. νεώτ. κ. συσπαστός ὁ συσπώμενος, ὁ κλειόμενος διὰ συσπάσεως, ὁ πεποιημένος οὕτως, ὥστε νὰ συσπᾶται, νὰ συμπτύσσεται, πτυκτός : Πλάτ.Συμπ.190E ὥσπερ τὰ σύσπαστα βαλάντια ἓν στόμα ποιῶν, Γαλ.2,424, 'Αθήν. 11,783F ὡς τὰ συσπαστὰ βαλάντια, - σύσπαστος σάκκος· ‖ συσπαστὸν ἐγχειρίδιον εἶδός τι ἐγχειριδίου, οὗ χρῆσις ἐγίνετο ἐπὶ τῆς σκηνῆς καὶ τοῦ ὁποίου ἡ λεπὶς ὑπεχώρει καὶ εἰσεδύετο εἰς τὴν λαβήν, οἷον τὸ ξίφος, τὸ ὁποῖον ἐχρησιμοποίουν ἐν τῇ παραστάσει τοῦ «Αἴαντος»· 'Ησ. «τῶν τραγικῶν τι ἐγχειρίδιον ἐκαλεῖτο, ὡς ὁ Πολέμων φησί, τὸ συντρέχον, ἐν Αἴαντος ὑποκρίσει» : Πολ.'Ιστ.95· **2)** νεώτ. ὁ συνεσπασμένος, παρουσιάζων σύσπασιν· **3)** νεώτ. τὸ οὐδ. σύσπαστον ὡς οὐσ. βλ.λ.

συσπείρασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ συσπείρωσις βλ.λ.

συσπείρω μτγν. κ. μσν. σπείρω τι ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου ἢ ἄλλων : Γεωπ.11,5,2, αὐτ.12,7,2· κ. παθ. : Λουκ.Οἶκ.8 χρυσὸν οὐδὲ μόνου τοῦ τέρποντος ἕνεκα τῷ λοιπῷ κόσμῳ συνεσπαρμένον, Πορφ.Πυθ.44, Δαμάσκ.'Αρχ.107.

συσπειρῶ-άω κ. μσν., νεώτ. κ. συσπειρῶ-όω, ἀόρ. συνεσπείρασα (Γαλ.Χρ.Μορ.4,7), παθ. ἀόρ. συνεσπειράθην (Πλούτ.'Ηθ.823C), νεώτ. κ. συνεσπειρώθην, μτχ. παθ. παρακ. συνεσπειραμένος ('Αριστλ.ΖΙ 625b,8, Λουκ.Πλ.2), νεώτ. συνεσπειρωμένος, συστέλλω, συμμαζεύω, μαζεύω πάντοθεν, ἀπὸ ὅλα τὰ μέρη : Γαλ.Χρ.Μορ.4,7 ἡ γαστὴρ συναγαγοῦσα .. ἑαυτὴν καὶ συσπειράσασα· κ. μέσ. κ. παθ. : Πλάτ.Συμπ.206D σκυθρωπόν τε καὶ λυπούμενον συσπειρᾶται· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ δέρματος ἢ τῆς σαρκός : 'Αντυλλ. π. 'Ορειβ.45,15,3· ‖ κ.

μτφ. : Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.86 ἡ ἀμέρεια σφίγγουσα καὶ συσπειρῶσα· κ.παθ. : Πλούτ.Ἠθ.828C εἰς αὐτὰ τὰ χρήσιμα συσταλέντας καὶ συσπειραθέντας, Δαμάσκ.Ἀρχ.138 ἐν ἑαυτῷ συνεσπειραμένον· 2) τὸ μέσ. κ. παθ. ἐπὶ στρατιωτῶν, σχηματίζω σπείρας, συνάγω, συναθροίζω πολλούς, καθιστῶ τὴν παράταξιν πυκνήν : Ξεν.ΚΠ 7,5,6, αὐτ.Ἀν.1,8,21 συνεσπειραμένην ἔχων τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἱππέων τάξιν, Εὐνάπ.ΒΣοφ.488Β οἱ ἐχθροὶ συσπειρασάμενοι· 3) κ. νεώτ. συνάγω, συναθροίζω πολλοὺς περὶ τι(να) ὡς περὶ κέντρον, ἐν χρ. τὸ μέσ. κ. παθ. : Ἀριστλ.Ζ1 625b,8 περὶ τὸν βασιλέα συνεσπειραμέναι, - οἱ ἀντίπαλοί του συνεσπειρώθησαν περὶ τὸν βασιλέα· 4) συσπειρῶμαι ἐπί τινα τόπον βαδίζω κατὰ πυκνοὺς στοίχους πρός τινα τόπον : Ξεν.Ἑλλ.2,4,11 συνεσπειράθησαν ἐπὶ τὴν Μουνιχίαν· 5) συσπειρῶ-όω βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.77E ἔν τινι γωνίᾳ τῆς ἀγορᾶς συνεσπειραμένος ὡς καθευδήσων· || κ. ἐπὶ ὄφεως : Θεόφρ.Φ1 4,4,13· || ἐπὶ πλοκάμου, πλέκομαι, σχηματίζομαι σπειροειδῶς : Λουκ.Πλ.2 ἐς τοὐπίσω ὁ πλόκαμος συνεσπειραμένος· 6) πάπ. κυλίω, ρίπτω κάτω : (ὁ σκύλαξ) γᾷ συνεσπείρασεν (τὸν σῦν)· 7) μτγν. μσν. περιδένω πολλὰ ἀντικείμενα εἰς ἓν δέμα, ἐν χρ. τὸ παθ. : Παῦλ.Αἰγ. 4,5 βελόναις συνεσπειραμέναις κατακεντήσας.

συσπειρῶ-όω κ. νεώτ. συστρέφω τι σπειροειδῶς, κουλουριάζω, κουβαριάζω, κάνω ἕνα κουβάρι, ἐν χρ. τὸ παθ. ἐπὶ ὄφεων : Θεόφρ.Φ1 4,4,13, - συνηντήσαμεν ὄφιν συνεσπειρωμένον.

συσπείρωσις-έως (ἡ) νεώτ. κ. -ασις σπειροειδὴς συστροφή, κουλούριασμα· 2) μτφ. πυκνὴ συγκέντρωσις ἀτόμων περί τι(να) ὡς περὶ κέντρον· 3) γυμναστ. στήριξις τοῦ κορμοῦ διὰ τῶν χειρῶν καὶ τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τῆς θέσεως ταύτης λαμβανομένης ὡς ἀφετηρίας διὰ τὴν λῆψιν τῆς πρηνοῦς θέσεως.

συσπένδω σπένδω ὁμοῦ μετά τινος, χύνω σπονδὰς μαζὶ μὲ ἄλλον : Δημ.400 συνδειπνοῦσιν ἀλλήλοις καὶ συσπένδουσι, Αἰσχίν.3,52, Ἑρμεί.Ἱστ.2.

συσπεύδω σπεύδω καὶ ἐγὼ μετὰ ζήλου πρὸς ἐπιτέλεσίν τινος, συμπράττω, συνεργῶ, συμβοηθῶ μετὰ σπουδῆς, μετὰ ζήλου : Ἡρ.1,92 συσπεύδων Πανταλέοντι γενέσθαι τὴν Λυδῶν ἀρχήν, Αἰσχ.ἀπ.395 φιλεῖ δὲ τῷ κάμνοντι συσπεύδειν θεός, Παυσ.2,19,8, Πάπ. συσπεύδειν ἡμῖν τοῦ μὴ ἀνοιχθῆναι τὴν παλαίστραν· 2) μτγν. βοηθῶ ὁμοῦ, συνεπικουρῶ εἰς τὸ προτρέπειν : Φιλόδ.Ρητ.2,140S, Πάπ. τὰ λοιπὰ συσπεύδειν.

συσπιλῶ-όω γλωσσ. σπιλῶ, μολύνω ὅλως διόλου, καταμιαίνω, καταμολύνω, καταρρυπαίνω, πληρῶ πάντοθεν σπίλων.

συσπλαγχνεύω συγγεύομαι τῶν σπλάγχνων ἱερείου μετὰ τὴν τέλεσιν τῆς θυσίας : Ἀριστφ.Εἰρ. 1115 ἄγε δή, θεαταί, δεῦρο συσπλαγχνεύετε.

συσποδῶ-όω Ἡσ. «συγκόπτω».

σύσπονδος-ον ὁ ὁμόσπονδος : Αἰσχίν.2,163 σὺ δὲ εὐσεβὴς ὁ τῶν συσπόνδων κατήγορος;

συσπονδύλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀγκύλωσις τῶν μεταξὺ τῶν σπονδύλων ἀρθρώσεων.

σύσπορος-ον ὁ ὢν ὁμοῦ μετὰ τοῦ σπόρου : Ἐπ.Ἀλεξ.Ἀδέσπ.9 vi 2 (ὃ.ἀνάγν. συσσπ-).

συσπουδάζω κ. νεώτ. συσπεύδω, ἀπὸ κοινοῦ μετὰ ζήλου ἐνεργῶ : Ἀριστφ.Εἰρ.768 καὶ τοῖς φαλακροῖσι παραινοῦμεν ξυσπουδάζειν περὶ τῆς νίκης, Ξεν.Ἀν.3,2,11 ὥστε πᾶσιν αἰσχύνην εἶναι μὴ οὐ συσπουδάζειν, Πάπ. συσπουδάζει ὅπως μὴ διαφύγωσιν· || μτ. αἰτ. πράγμ. ἐπιδιώκω ἢ ἐκτελῶ σύναμα, ὁμοῦ μετά τινος σεμνῶς καὶ σοβαρῶς τι διά τινα : Ξεν.Ἀγ.8,2 συνεσπούδαζε πᾶν ὅ,τι δέοι φίλοις· 2) μτγν. μετὰ σπουδῆς, προθύμως λαμβάνω μέρος εἴς τι ὁμοῦ μετά τινος, ὁθ. εὔνους εἰμί τινι : Δίων Κ 63,26, Ἐπιγρ. Ζήνων Εἰδίῳ γαμβρῷ συνεσπούδασεν· 3) νεώτ. σπουδάζω μαζὶ μὲ ἄλλον, εἶμαι συσπουδαστής τινος ἢ τινων.

συσπουδαστής (ὁ) μσν. κ. νεώτ., θηλ.-άστρια, ὁ συσπεύδων, ὁ συμπροθυμούμενος εἰς τὴν ἐκτέλεσιν ἔργου τινός : Νικ.Χων.Χρον.22D· 2) νεώτ. ὁ σπουδάζων μαζὶ μὲ ἄλλους, συμμαθητής.

συσπουδαστικός-ή-όν μτγν. ὁ μετὰ προθυμίας καὶ ζήλου ὑποστηρίζων τι : Μᾶρκ.Αὐρ.1,16 συσπουδαστικὸν αὐτοῖς, ἵνα ἕκαστοι κατὰ ἴδια προτερήματα εὐδοκιμῶσι.

συσπῶ-άω κ. νεώτ., ἀόρ. συνέσπασα, παρακ. συνέσπακα (Λουκ.Τίμ.13), μτχ. παθ. παρακ. συνεσπασμένος (Διογ.Λ 6,92), συνέλκω, συστέλλω, μαζεύω, σουφρώνω, ἀντίθ. ἀνίημι : Πλάτ.Τίμ.71C κατακάμπτουσα καὶ ξυσπῶσα, Ἀριστλ.Πρ.949a,9, αὐτ.888a,39, Θεόφρ.Αἰσθ.65, Λουκ.Τίμ.13 συνεσπακὼς τοὺς δακτύλους, αὐτ.ΒΠρ.7 συνέσπακε τὰς ὀφρῦς· || ὁμ. κ. μέσ. : Ἀριστφ.ἀπ.482· κ. παθ. συστέλλομαι, συμμαζεύομαι, ζαρώνω, οἷον ἐκ τοῦ ψύχους : Ἀριστλ.Ζ1 508a,21 προέχειν δὲ δοκεῖ τῆς γλώττης ἡ ἀρτηρία διὰ τὸ συσπᾶσθαι τὴν γλῶτταν, Διογ.Λ 6,92 συνεσπασμένους ὑπὸ νόσου, Ἀθήν.30,565D συνεσπασμένοι καὶ κακοπινεῖς· || κ. μτφ. : Διον.Ἁλ.Δημ.15 λόγοι ἰσχνοὶ καὶ συνεσπασμένοι· 2) νεώτ. τὸ μέσ. ἐπὶ μυῶν ἢ νεύρων, ἀκουσίως ὑφίσταμαι συστολήν, σύσπασιν· 3) ἕλκω ὁμοῦ διὰ ραφῆς, συρράπτω : Ξεν.Ἀν. 1,5,10 τὰς διφθέρας συνῆγον καὶ συνέσπων· 4) ἐν τῷ μέσ. τ. σύρω μετ' ἐμαυτοῦ, μαζί μου : Πλούτ.Ποπλ.16 αἱ φύλακες .. φεύγοντες ὀλίγου συνεσπάσαντο τοὺς πολεμίους εἰς τὴν πόλιν.

συσσαίνομαι μτγν. σαίνομαι ὁμοῦ, ὁθ. συνεκδ. κολακεύομαι ἐπί τινι ὁμοῦ μετ' ἄλλων, αἰσθάνομαι ἐμαυτὸν συγκολακευόμενον, εὐαρεστοῦμαι εἴς τι : Πολύβ.1,80,6 ταύτῃ οἱ πλεῖστοι συνεσαίνοντο τῇ διαλέκτῳ.

συσσαραπιαστής (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλων λατρεύων τὸν Σάραπιν : Ἐπιγρ.Θάσου.

συσσαρκία (ἡ) μτγν. εὐσαρκία, τὸ εὔσαρκον εἶναι ἢ ἡ μετὰ σαρκὸς ἕνωσις : Γρηγ.Ναζ.3,643A.

συσσαρκοῦμαι-όομαι μτγν. κ. νεώτ. διὰ σαρκὸς ἑνοῦμαι, κλείνω, ἰδ. ἐπὶ τραύματος, ἀποκτῶ σάρκα, θρέφω : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.44,13,3· 2) νεώτ. συνδέομαι διὰ σαρκώσεως βλ.λ.2).

συσσάρκωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διὰ σαρκὸς συνένωσις, ἐπικάλυψις διὰ σαρκός : Ἀντυλλ. π.Ὀρειβ.44,23,47, Ἀρχιγ.π.Γαλ.12,577, Γαλ.2,738 συγχόνδρωσιν μὲν τὴν διὰ χόνδρου σύμφυσιν .., συσσάρκωσιν δὲ τὴν διὰ σαρκός, Πάπ.· || νεώτ. ἐπὶ τραύματος, τὸ νὰ συσσαρκοῦταί τι, θρέψιμο· 2) νεώτ. σύνδεσις ὀστῶν διὰ παρεμβολῆς μυῶν.

συσσαρκωτικός-ή-όν μτγν. ὁ συντελῶν, συντελεστικὸς εἰς τὴν συσσάρκωσιν : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.75,15,9 ἀποθεραπείας τρόπος οὐκ ἔναιμος ἀλλὰ συσσαρκωτικός.

συσσάττω πληρῶ παντελῶς, ἐντελῶς : Ἀριστλ. Πρ.938b,28 συσσάττει ἤδη ὥστε πληρῶσαι.

συσσεβίζω ἀπὸ κοινοῦ ἑορτάζω, συμπανηγυρίζω, συνεορτάζω : Εὐρ.Ἑλ.1357 θυσίας συσσεβίζουσα θεοῖς (διόρθ. ἀντὶ οὐ σ-).

συσσέβω μτγν. ἀπὸ κοινοῦ λατρεύω : Ὠριγ.240.

συσσεισμός (ὁ) μτγν. κ. μσν. συστροφὴ ἰσχυρὰ τοῦ ἀνέμου, μεγάλη ἀνεμοταραχή, καταιγίς, λαῖλαψ ἢ ἰσχυρὸς σεισμός : ΠΔ Βασ.3,19,12, αὐτ.4,2,1 ἐγένετο ἐν τῷ ἀνάγειν Κύριον τὸν Ἠλιοὺ ἐν συσσεισμῷ ὡς εἰς τὸν οὐρανόν, Ἰω.Λυδ.Διοσ.44.

συσσείω κ. μσν. σείω, κλονῶ ὁμοῦ : Πολύαιν. 6,3 τὰ τείχη συνέσειον, Γεωπ.11,17,4 συσσείειν τῷ πτερῷ τοῦ κρατῆρος τὴν βάσιν· κ.παθ. : Ἀριστλ. Πρ.966b,12, Ἱμέρ.Λόγ.2,23 πᾶν αὐτῷ συνεκινεῖτο καὶ συνεσείετο· 2) μτγν. κάμνω τινὰ νὰ τρέμῃ,

καθιστῶ τρεμαλέον : ΠΔ Ψαλμ.28(29),8· **3)** μτφ. ἐπὶ μέθης, συγκλονίζω, συνταράσσω, κάνω ἄνω κάτω : Ξένσρχ.2,2 **συνέσεισέ μ' ἐκποθεῖσα φιάλη.**

σύσσελλος-ο(ν) μσν. δημ. ὁμοῦ μετὰ τοῦ ἐφιππίου, τῆς σέλλας βλ.λ. : Διγεν.'Ακρ.3672, Λίβ.Ροδ. 2047 **σύσσελλον τὸν ἐπέταξα.. ἐκ τὸ φαρίν του.**

συσσέπαλος-ον νεώτ. βοτσν. ἐπὶ καλύκων καὶ ἀνθέων ἢ φυτῶν, ὁ ἔχων σέπαλα συμφυόμενα πρὸς ἄλληλα.

συσσεύω ὁμοῦ θέτω εἰς κίνησιν, ὁμοῦ ἐπισπεύδω : 'Υμν.'Ερμ.94 **τόσσον φὰς συνέσευε βοῶν ἴφθιμα κάρηνα·** κ. παθ. : 'Ορφ.'Αργ.982 **συνεσσεύοντο δὲ Ποιναί.**

συσσημαίνω σημαίνω τι ὁμοῦ, σημαίνω προσέτι, παραλλήλως πρὸς ἄλλο : Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,199· **2)** ἀπολ. ἐξάγω σημασίαν τινὰ ἐκ τῶν συμφραζομένων : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.9,16· κ. παθ. : Γαλ.7,47 **συσσημαίνεται ἐν τῷ λοιπῷ ἔργῳ·** **3)** 'Επιγρ. ἐπιθέτω σῆμά τι ἐπί τινος ὁμοῦ μετ' ἄλλου, συσφραγίζω : **συσσημαίνεσθαι τὰς θύρας·** ‖ μέσ. θέτω, ἐπιθέτω ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἐπί τινος σῆμά τι, σφραγίζω ἢ ὑπογράφω μετ' ἄλλων, συνυπογράφω, προσθέτω τὴν ὑπογραφήν μου : Δημ.1034 **τί δὲ συνεσημαίνετο πάλιν τὰ μηδὲν ὑγιὲς ὄντα μηδ' ἀληθῆ γράμματα;** Λυκοῦργ.ἀπ.51.

συσσημαντικός-ή-όν μτγν. ὁ συσσημαίνων, συνδηλωτικός : Πλωτῖν.6,1,5, Δέξιππ. ἐν Κατ.11,10, Σιμπλίκ.Κατ.131,9, ΕΜ 649,19 **τὰ δὲ συσσημαντικὰ ἐν συνθέσει παραλαμβάνονται.**

συσσημειοῦμαι-όομαι πάπ. σημειοῦμαι ἐπίσης, ὡσαύτως ἢ ὁμοῦ.

σύσσημον (τὸ) κ. νεώτ. σύμβολον, ὡρισμένον τι ἢ συμπεφωνημένον σημεῖον, σύνθημα : Αἰν. Τακτ.4,1, ΠΔ 'Ιουδ.20,40, Στράβ.6,3,3, Διόδ.Σ 11,22, αὐτ.20,51 **ἦρε τὸ συγκείμενον πρὸς μάχην σύσσημον,** ΚΔ Μᾶρκ.14,44 **ἐνεδεδώκει δὲ ὁ παραδιδοὺς αὐτὸν σύσσημον αὐτοῖς λέγων· ὃν ἂν φιλήσω αὐτός ἐστιν·** **2)** ἡ σφραγὶς ἡ ἐπιτιθεμένη ἐπὶ τῶν μέτρων καὶ τῶν σταθμῶν : Στράβ. 15,i,51 **ἀπὸ συσσήμου πωλεῖν·** **3)** σῆμα, διακριτικὸν σημεῖον : Διόδ.Σ 1,70 **τοῖς τῆς ἀρχῆς συσσήμοις κοσμήσαντα τὸ σῶμα·** **4)** σύμβολον, σῆμα ἀναγνωρίσεως : Μέν.Περικ.362· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ πατρωνυμικῶν : Πλούτ.Β'Ομ.24· **5)** ἐνέχυρον, ἐχέγγυον : 'Ηδύλ.π.'Αθήν.8,345Β **θὲς μόνον ἢ ζώνην ἢ ἐνώτιον ἤ τι τοιοῦτον σύσσημον.**

συσσήπω κ. μσν. ὁμοῦ εἰς σῆψιν φέρω, διαβρέχων ἐντελῶς τὴν τροφὴν διαλύω αὐτὴν πρὸς χώνευσιν : 'Αριστλ.ΖΜ 675a,13· **2)** μσν. σήπω ὁμοῦ, κάμνω τι νὰ σαπῇ ὡσαύτως : Γεωπ.4,15,3 **τὰς διασεσηπυίας τῶν ῥαγῶν ἐκτέμνουσι φαλιδίῳ ἵνα μὴ συσσήψωσι τὰς πλησίον·** ‖ κ. παθ. μτ. ἐνεργ. παρακ. ἐν ἀμτβ. χρ. καταλαμβάνομαι ὑπὸ σήψεως, σαπίζω ὅλως : 'Ιππ.Τόπ.'Ανθρ.29, Αἰλ.ΖΙ 10,13, Πορφ.Πυθ.44.

συσσηραγγῶ-όω μσν. καθιστῶ τι ὅλως σηραγγῶδες, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Ανν.Κομν.2,27 (ἔκδ. 2α) **ὁ τόπος οὐκ ἐκ ταὐτομάτου διαβεβόθρωται οὐδὲ συσσεσηράγγωται φυσικῶς.**

σύσσηψις-εως (ἡ) κ. μσν. ἡ ὁμοῦ γενομένη σῆψις πολλῶν πραγμάτων : 'Αριστλ.ΖΙ 546b,24 **φύονται.. αὗται καὶ τἆλλα τὰ ὀστρακόδερμα ἐξ ἰλύος καὶ συσσήψεως,** Γεωπ.2,22,3, αὐτ.23,10.

συσσίτησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ συσσιτία βλ.λ. : Πλούτ.Λυκ.12 **καὶ μέχρι γε πολλοῦ τὰς συσσιτήσεις ἀκριβῶς διεφύλαττον.**

συσσιτία (ἡ) τὸ συσσιτεῖσθαι, συνδιαιτᾶσθαι, τὸ ἐσθίειν ἀπὸ κοινῆς τραπέζης, κοινὴ δίαιτα : Πλάτ. Νόμ.781Α **τὸ τῆς ξυσσιτίας αὐτῶν ἐπιτήδευμα,** Αἰν.Τακτ.10,5, Δίων Κ 54,7 **Λακεδαιμονίους τῇ συσσιτίᾳ ἐτίμησεν·** **2)** συντροφία, σύλλογος πολλῶν συνεσθιόντων, ἡ κοινὴ εὐωχία : Ξεν.Οἰκ.8,12.

συσσιτιάρχης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐντεταλμένος τὴν μέριμναν τοῦ συσσιτίου : **δεκανεὺς συσσιτιάρχης** (ὁ μεριμνῶν περὶ τῆς παρασκευῆς τοῦ συσσιτίου τῶν ἀνδρῶν λόχου).

συσσιτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς συσσιτίαν, εἰς συμπόσιον : Δωσιάδ.'Ιστ.1, 'Αθήν.13, 585Β **ἥτις καὶ νόμον συσσιτικὸν συνέγραψε.**

συσσίτιο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κοινὴ μετ' ἄλλων σίτησις, δείπνησις, κοινὸν φαγητόν, κοινὸν γεῦμα ἢ δεῖπνον· τῶν συσσιτίων ὁ θεσμὸς κατεστάθη ἐν Σπάρτῃ ὑπὸ Λυκούργου, μετεῖχον δὲ αὐτῶν πάντες οἱ πολῖται κομίζοντες ἕκαστοι οἴκοθεν τὰ πρὸς τὸν μῆνα ἀρκέσοντα ἄλφιτα καὶ τυροὺς καὶ οἶνον· ἦτο δ' ἐν χρ. τὸ συσσίτιον κ. ἐν Κρήτῃ : 'Ηρ.1,65, 'Αριστφ.'Εκκλ.715, Πλάτ.Νόμ. 625Ε **τὰ ξυσσίτια κινδυνεύει ξυναγαγεῖν·** ‖ νεώτ. κ.δημ. τὸ εἰς τὸν στρατῶνα παρατιθέμενον φαγητὸν εἰς τοὺς στρατιώτας· **2)** συνεκδ. τὸ μέρος ὅπου συσσιτοῦσι πολλὰ πρόσωπα, αἴθουσα κοινοῦ γεύματος, κοινὸν δειπνητήριον : Εὐρ.'Ιων 1165 **ἐν μέσῳ συσσιτίῳ κρατῆρας ἔστησ',** Πλάτ.Νόμ. 762C **συσσίτια ἐν οἷς.. τὴν δίαιταν ποιητέον,** αὐτ. Κριτ.112Β **συσσίτια χειμερινά,** Πολύβ.20,6,6, Δίων Κ 54,2· ‖ κοινὸν δειπνητήριον ἐν τῷ Μουσείῳ 'Αλεξανδρείας : Στράβ.17,1,8· **3)** συντροφία, παρέα : 'Αναξίλ.19 **συσσίτιον.. νοσηλεύειν.**

συσσιτιολόγιον (τὸ) νεώτ. βιβλίον, ἐν ᾧ εἶναι καταγεγραμμένοι οἱ συσσιτοῦντες.

συσσιτοποιοῦμαι-έομαι μτγν. ὁμοῦ ζυμώνω : Διοσκ.4,148 **συσσιτοποιεῖται ἄρτῳ.**

σύσσιτος-ον κ. νεώτ., ἀττ. κ. **ξύσ-** ὁ ὁμοῦ τακτικῶς σιτούμενος, ὁ μετ' ἄ. διαιτώμενος, ὁμοτράπεζος : Θέογν.309 **ἐν μὲν συσσίτοισιν ἀνὴρ πεπνυμένος ἴσθι,** 'Ηρ.5,24, 'Αριστλ.Σφ.557, αὐτ. Βάτρ.1075, αὐτ.Πλ.602, Πλάτ.Νόμ.806Ε, Ξεν.ΚΠ 8,7,14 **ἄνθρωποι ἀλλοδαπῶν οἰκειότεροι καὶ σύσσιτοι ἀποσκήνων,** 'Αριστλ.Πολιτ.1314a,10 **καὶ τὸ χρῆσθαι συσσίτοις καὶ συνημερευταῖς ξενικοῖς μᾶλλον ἢ πολιτικοῖς τυραννικόν·** **2)** 'Επιγρ. μέλος τοῦ συσσιτίου βλ.λ.2) ἐν τῷ Μουσείῳ 'Αλεξανδρείας.

συσσιτῶ-έω κ. νεώτ. σιτοῦμαι, τρέφομαι ὁμοῦ, συντρώγω, συνδιαιτῶμαι μετ' ἄλλων, συνεσθίω, μετέχω συσσιτίου : 'Αριστφ.'Ιππ.1325, Λυσ.13,79 **οὔτε γὰρ συσσιτήσας τούτῳ οὐδεὶς φανήσεται οὐδὲ σύσκηνος γενόμενος,** 'Αριστλ.Πολιτ.1317b,38, Θεόφρ.Χαρ.10,3· κ. μέσ. : Φιλόστρ.'Ηρ.2,3· ‖ κ. ἀπολ. τρώγω ὁμοῦ, συνδειπνῶ, συγγευματίζω : Πλάτ.Λάχ.179Β **συσσιτοῦμεν.. ἐγώ τε καὶ Μελησίας,** Δημ.401 **Τιμαγόρου κατηγόρει συμπεπρεσβευκὼς.. καὶ Σμικύθου συσσεσιτηκώς.**

συσσιωπῶ-άω μτγν. σιωπῶ ὁμοῦ μετά τινος : 'Αππ.Καρχ.91 **ὁ δῆμος αὐτῇ** (τῇ βουλῇ) **συνεσιώπα.**

συσσοίη 'Ησ. «ἡ ἀνεμπόδιστος φορά».

συσσοῦμαι-όομαι 'Ησ. «ἐπὶ τὸ αὐτὸ συμφέρομαι».

συσσυκοφαντῶ-έω ὁμοῦ μετά τινος συκοφαντῶ, διαδίδω μαζὶ μὲ ἄλλους ψευδεῖς κατηγορίας : Δημ.1359 **συνεσυκοφάντει δὲ καὶ οὗτος.**

συσσυριστής 'Ησ. «ὁ πάντα συσσύρων εἴτε συρίζων».

συσσύρω μτγν. σύρω ὁμοῦ, ἕλκω ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ὅθ. συνταράσσω : ΠΔ Μακκ.2,5,16 **ταῖς βεβήλοις χερσὶ συσσύρων ἀπεδίδου·** **2)** παρασύρω, σαρώνω ὁμοῦ : Φρύν.400 **Μένανδρος συσσύρας τὸν τοσαύτων ὀνομάτων συρφετόν·** ‖ μτφ. κ. ἐπὶ τοῦ Καρνεάδου παραβαλλομένου πρὸς χείμαρρον : Νουμήν.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.14,8.

συσσφάλλω μτγν. ὁμοῦ σφάλλω, γλιστρῶ, σκοντάπτω : Μάξ.Τύρ.13,4.

συσσφραγίζω 'Επιγρ. σφραγίζω καὶ ὑπογράφω ὁμοῦ ἐν χρ. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτ. σημ. : **συσσφραγίζεσθαι τὴν ὁμολογίαν.**

συσσῴζω ὁμοῦ σῴζω, διασῴζω ἀπὸ κοινοῦ : Εὐρ.ΙΑ 1209, αὐτ.'Ελ.1389, 'Αριστφ.Θεσμ.270 **συσσώσειν ἐμὲ πάσαις τέχναις,** Πλάτ.Νόμ.707C, Σχόλ.'Απολλ.Ρ 1,1037· ‖ **συσσῴζω τινά τινι** σῴζω τινὰ ὁμοῦ μετά τινος, ὡς καὶ ἄλλον τινά : Πολύβ.5,11,5 **συσσῴζειν τοῖς ἀναιτίοις τοὺς δοκοῦντας ἀδικεῖν·** **2)** συντηρῶ, διαφυλάττω : Θουκ. 1,74 **κινδυνεύοντες ξυνεσώσαμεν ὑμᾶς,** 'Ισαῖ.άπ. 66,'Επιγρ.Σελευκείας· **3)** μτγν. διατηρῶ, φυλάττω ὁμοῦ : Πολύβ.2,14,1 **ἵνα τὸ τῆς προκατασκευῆς οἰκεῖον συσσώσωμεν,** αὐτ.10,47,10 **εἰ . . δασύτητας καὶ φιλότητας δύναιτο συσσῴζειν.**

συσσωματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν συσσωμάτωσιν, ὁ τῆς συσσωματώσεως.

συσσωματοποιῶ-έω σωματοποιῶ ὁμοῦ, συνάπτω ὁμοῦ, εἰς ἓν σῶμα, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Αριστλ. Κόσ.396a,14 **συσσωματοποιεῖται δὲ τὰ εἰσιόντα καὶ ὑπὸ τῶν ἐν τῇ γῇ ὑγρῶν κεκρυμμένων.**

συσσώματος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ὁμοῦ μετά τινος δοῦλος : 'Επιγρ. Παμφυλίας.

συσσωματῶ-όω νεώτ., ἀόρ. **συνεσωμάτωσα,** παθ. ἀόρ. **-ώθην,** μτχ.παθ. παρακ. **συσσωματωμένας,** ἑνώνω δύο ἢ πλειότερα εἰς ἓν σῶμα, εἰς μίαν μᾶζαν· **2)** μτφ. ἑνώνω ἀνθρώπους ὑπὸ μίαν ἰδέαν, εἰς στενὴν συνεργασίαν πρός τι : **θὰ κατέλθωμεν συσσωματωμένοι εἰς τὸν ἀγῶνα.**

συσσωμάτωμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ συσσωματῶ βλ.λ.1), πυκνὸν σύνολον : **συσσωμάτωμα κρυστάλλων** (ἀκανόνιστος συνένωσις πολλῶν κρυστάλλων τοῦ αὐτοῦ ὀρυκτοῦ).

συσσωμάτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ συσσωματῶ, ἡ εἰς ἓν σῶμα, εἰς ἑνιαίαν μᾶζαν συνένωσις· **2)** μτφ. στενὴ ἕνωσις, συνεργασία ἀνθρώπων ὑπὸ μίαν ἰδέαν πρὸς κοινὸν σκοπόν.

σύσσωμος(-η)(-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς ἓν σῶμα συνημμένος, ἡνωμένος : ΚΔ 'Εφεσ.3,6 **εἶναι τὰ ἔθνη συγκληρονόμα καὶ σύσσωμα καὶ συμμέτοχα τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ·** **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁλόκληρος : **σύσσωμος ἡ βουλὴ ἐπεδοκίμασε τὰς πρωθυπουργικὰς δηλώσεις.**

συσσώμως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -α ὁλοσωμάτως, ὅλως : 'Αναστ.Σιν. π. Bandin.Bibl.Med. 1,308A **ἡ τοῦ 'Εμμανουὴλ ψυχὴ . . συσσώμως ἐν τῇ παναχράντῳ μήτρᾳ ὑποστᾶσα.**

συσσώρευσις-εως (ἡ) νεώτ. σώρευσις πολλῶν πραγμάτων ἐπὶ τὸ αὐτό, σχηματισμὸς σωροῦ ἐκ πραγμ. πολλῶν ἢ ἐκ μικροτέρων σωρῶν· ‖ κ. μτφ. : **συσσώρευσις ἐπιχειρημάτων - ἐννοιῶν.**

συσσωρευτής (ὁ) νεώτ. ὁ ἐνεργῶν συσσώρευσιν· **2)** εἰδ. κ. κυρ. ἠλεκτρικὴ συσκευὴ ἀποταμιεύουσα ἠλεκτρικὴν ἐνέργειαν ὑπὸ μορφὴν χημικῆς ἐνεργείας (διεθν. ὅρος μπατσρία).

συσσωρευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐνεργῶν, ἐπιφέρων, προκαλῶν συσσώρευσιν.

συσσωρεύω μτγν. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **συνεσώρευσα,** μτχ. παθ. παρακ. **συνεσωρευμένος** κ. **συσσωρ-,** σωρεύω ἐπαλλήλως, συνάζω πολλὰ ἐπὶ ταὐτό, σχηματίζω σωρὸν συνενῶν ἄλλους μικροτέρους : 'Ηρακλ.Λέμβ.3,Διόδ.Σ 3,40 **πλῆθος ἄμμου συσσωρεύει,** Διοσκ.2,181, Εὐστ.'Ιλ.35,22.

συσσωφρονῶ-έω κ. **συνσ-** ὁμοῦ μετ' ἄλλου εἶμαι σώφρων, φρόνιμος, σωφρόνως φέρομαι καὶ ἐγὼ ὁμοῦ : Εὐρ.ΙΑ 407 **συνσωφρονεῖν σοι βούλομ', ἀλλ' οὐ συννοσεῖν,** Πλούτ.'Ηθ.64C, 'Αθήν.15,695D.

συστάδην ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. συσταδὸν βλ.λ. : Πολύβ.3,73,8,αὐτ.13,3,7 **'Ρωμαῖοι τὴν μάχην ἐκ χειρὸς ποιοῦνται καὶ συστάδην,** Στράβ.10,1,13 **πρὸς μάχην ὑπῆρξαν τὴν σταδίαν, ἣ καὶ συστάδην λέγεται,** 'Ηρωδιαν.'Ιστ.4,15,2· ‖ νεώτ. ἐν χρ. μ. ἐν φρ. **ἐκ τοῦ συστάδην** ἐκ τοῦ πλησίον : **μάχη - ἀγὼν ἐκ τοῦ συστάδην.**

συσταδὸν (συνίσταμαι) ἐπίρρ., ἀττ. **ξυσ-** ἐκ τοῦ πλησίον, ἐκ τοῦ συστάδην : Θουκ.7,81 **τοιαύταις δὲ προσβολαῖς καὶ οὐ ξυσταδὸν μάχαις οἱ Συρακούσιοι εἰκότως ἐχρῶντο,** Δίων Κ 41,60,αὐτ.43, 30,'Ηρωδιαν.'Ιστ.4,7,2, αὐτ.6,7,8 (δ. ἀνάγν.).

συστάδος-η-ο δημ. ὁ ἔχων σύστασιν βλ.λ.3I) καλήν, εὐπρεπῆ ἐμφάνισιν.

συσταζούμενος-η-ο δημ. ὁ ἔχων τὰ μέσα, αὐτὸς ποὺ κρατιέται **εἴτε** ὑπὸ ἔποψιν σωματικῆς ρώμης εἴτε ὑπὸ ἔποψιν οἰκονομικῆς εὐρωστίας, καλοστεκάμενος, νοικοκύρης· ‖ κ. ἐπίρρ. **-α·** **2)** σεμνός, συνεσταλμένος· ‖ κ. ἐπίρρ. -α : 'Εφταλ.'Οδ.Θ 172 **χαίρουνται ποὺ εὐκολοσυντυχαίνει γλυκὰ καὶ συσταζούμενα.**

συσταθεύω ἐντελῶς, ὅλως θερμαίνω, δθ. μτφ. κολακεύων ἐξαπατῶ : 'Αριστφ.Λυσ.844 **καὶ μὴν ἐγὼ ξυνηπεροπεύσω . . καὶ ξυσταθεύσω τοῦτον.**

σύσταθμία (ἡ) μτγν. μεῖξις ὁμοίου σταθμοῦ, ἰσότης μείξεως κατὰ τὸ ζύγιον ἢ βάρος, ἰσοσταθμία, ἰσότης βάρους : Διοσκ.1,54,Γαλ.12,483.

συσταθμίζω μτγν. σταθμίζω, ζυγίζω σχετικῶς, ἐν ἀναφορᾷ πρός τι ἄλλο : ΨΔημόκρ. π. Σώσ. 'Αλχ.178,αὐτ.217B· **2)** τὸ μέσ. συμμετρῶ : 'Ιάμβλ. Νικ.'Αριθμ.121P.

συστάθμισις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἐν συσχετίσει πρός τι στάθμευσις, ζύγισις : Ζώσ.'Αλχ.178B.

σύσταθμος-ον (σταθμός) ὁ ἔχων ἴσον βάρος : 'Ιππ.π.Γαλ.19,143.

συσταθμῶμαι-άομαι μτγν. συμμετρῶ-έω βλ.λ. : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.171C **ἐκ τῆς τῶν ραιστήρων καταφορᾶς συμφώνου ἀπηχήσεως ἐπακούσαντα συσταθμήσασθαι τὰ βάρη.**

συσταίνω δημ. κ. **συστένω** συνιστῶ, συστήνω.

συσταλάσσω μτγν. σταλάσσω, ρευστοποιῶ ὁμοῦ : Βέττ.Βάλ.248,24 (ἀμφ. ἀνάγν.).

συσταλτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος ὁ προκαλῶν, ἐπιφέρων συστολήν, ἀντίθ. διασταλτικός : **συσταλτικὴ κίνησις·** ‖ κ. μτφ. : 'Αριστείδ.Κ 1,12 **τὴν μὲν συσταλτικὴν** (μελοποιίαν) **δι' ἧς πάθη λυπηρὰ κινοῦμεν,** Κλεωνίδ.'Αρμον.13.

συσταλτικότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναι συσταλτικόν, ἡ ἰδιότης τοῦ προκαλεῖν συστολὴν **ἡ συσταλτικότης τῶν μυῶν τοῦ προσώπου.**

συσταλτός-ή-όν νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ συσταλῇ, ἀντίθ. διασταλτός.

σύσταμα-ατος (τὸ) δωρ. τ. τοῦ σύστημα βλ.λ.

συσταμνίζω μτγν. θέτω τι ἐντὸς τῆς αὐτῆς στάμνου ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου : Νίκ.άπ.70,13 **λευκὸν γλεῦκος συστάμνισον ὄξει.**

συστάς-άδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ δένδρων ἢ θάμνων, ἡ πυκνῶς σύναμα ἱσταμένη, ἄθροισμα, πυκνὴ ὁμάς, δθ. **συστάδες ἀμπέλων** ἄμπελοι πεφυτευμέναι πλησίον ἀλλήλων, οὐχὶ στοιχάδες· 'Ησ. «οἱ πυκναὶ ἄμπελοι, ἄμεινον δὲ τὰς εἰκῇ καὶ μὴ κατὰ στοῖχον πεφυτευμένας ἀκούειν» : 'Αριστλ. Πολιτ.1330b,29 **ἐνδέχεται γὰρ ἂν τις οὕτω κατασκευάζῃ, καθάπερ ἐν τοῖς γεωργοῖς, ἃς καλοῦσι . . τῶν ἀμπέλων συστάδας,** Εὐστ.1524,33· **2)** Πολυδ.7,146 «ζυγὰς μὲν καὶ συστὰς ἡ ἀμπελόφυτος γῆ, εἰ μὴ κατὰ στοῖχον εἴη πεφυτευμένη, στοιχὰς δὲ ἡ κατὰ στοῖχον»· **3)** μτγν. **συστάδες θαλάσσης - ὀμβρίων ὑδάτων** μέρος, τόπος ὅπου συνάγεται ὕδωρ : Στράβ.16,4,13, αὐτ.14 **πολλαχοῦ δ' εἰσὶ συστάδες τῶν ὀμβρίων ὑδάτων.**

συστασία (ἡ) μτγν. ἡ σύστασις, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ ἀφάνισις : Πλωτῖν.6,7,20 (δ. ἀνάγν.).

συστασιάζω κ. νεώτ., ἀόρ. **συνεστασίασα,** ἀπὸ κοινοῦ μετά τινος στασιάζω, εἶμαι ἐν ταὐτῷ στασιαστής, ἐπαναστάτης, συμμετέχω στάσεως : Θουκ.4,86 **οὐ γὰρ συστασιάσων ἥκω,** Λυσ.30,11 **ὁ πάντων οὗτος πονηρότατος οὕτω φανερῶς συνεστασίασεν,** Πλούτ.Γράκχ.13, αὐτ.'Ηθ.550C, αὐτ.

815C, 'Ιουλ.'Επιστ.114· **2)** μτγν. μτβ. κινῶ ὁμοῦ **εἰς ἐπανάστασιν, εἰς στάσιν,** συνδέω ὁμοῦ πρὸς ἐπαναστατικούς, στασιαστικοὺς σκοπούς: Δίων Κ 36,16 **Ποὐπλιός τις Κλώδιος συνεστασίαζε σφᾶς ὑπ' ἐμφύτου νεωτεροποιίας.**

συστασιαστής (ὁ) μτγν. ὁ ὁμοῦ στασιάσας, ὁ στάσεως μετ' ἄλλων μετέχων, κοινωνός, μέτοχος στάσεως: ΚΔ Μᾶρκ.15,7 **ἦν δὲ.. ὁ Βαραββᾶς μετὰ τῶν συστασιαστῶν δεδεμένος,** 'Ιώσ. ΑΙ 14,2,1 **'Αριστοβούλου καὶ τῶν συστασιαστῶν.**

σύστασις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -η, άττ. κ. ξύ-, ἡ ἀφῃρημένη ἔννοια τοῦ συνίσταμαι, τὸ ὁμοῦ τιθέναι, ἡ ἐκ μερῶν εἰς ὅλον τι ἀποτέλεσις, σύνθεσις, διοργάνωσις, συναρμολόγησις: Τίμ. Λοκρ.99D, Πλάτ.Τίμ.32C, αὐτ.32E **ἡ τοῦ κόσμου ξύστασις,** αὐτ.36D, αὐτ.Συμπ.188A **ἡ τῶν ὡρῶν τοῦ ἐνιαυτοῦ ξύστασις·** ‖ κ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὰ μέλη τοῦ σώματος: 'Αριστλ.ΖΜ 646a,20,'Αριστλ.ΖΓ 744b,28, Σωρ.1,111· ‖ κ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὰ ἄτομα: 'Επίκ.Φύσ.35G· ‖ κ. ἐπὶ πραγμ.: αὐτ.Ποιητ. 1450a,15· ‖ ἐπὶ πόλεως, συγκρότησις, κατάρτισις: αὐτ.Πολιτ.1295b,28 **ἐξ ὧν φαμεν φύσει τὴν σύστασιν εἶναι τῆς πόλεως·** ‖ ἐπὶ μύθου, συναρμολόγησις, πλοκή: αὐτ.Ποιητ.1452a,18· ‖ κ. ἀπολ. πλοκὴ δράματος: αὐτ.1453a,31· **2)** ἐπὶ δ. σωμάτων, σύμπηξις: Θεόφρ.'Αν.58 **πυκνότης καὶ σύστασις,** Πλούτ.'Ηθ.130B **σύστασις καὶ πῆξις·** **3)** πολιτικὴ ἢ πολιτειακὴ συγκρότησις, πολίτευμα, σύνταγμα: Πλάτ.Πολ.546A **οὐδ' ἡ τοιαύτη ξύστασις τὸν ἅπαντα μενεῖ χρόνον,** αὐτ.Νόμ.702D· **4)** ἀρχὴ ὑπάρξεως, ὕπαρξις, ἀρχή: αὐτ.Τίμ.89B, αὐτ.Νόμ.782A **πόλεων ξυστάσεις καὶ φθοράς,** 'Αριστλ.ΖΙ 547b,14, Πολύβ.6,4,13, Διόδ.Ζ 1,7, Πλούτ. 'Ηθ.427B· **5)** ἐπὶ τῶν πηγῶν ποταμοῦ, ἀφετηρία: Πολύβ.9,43,1· **6)** μτγν. κ. νεώτ. δημιουργία, ἵδρυσις, σύμπηξις, σχηματισμός: Πολύβ.6,7,8 **σύστασις ἐπιβουλῆς,** - **σύστασις ἀνωνύμου ἑταιρείας** - **αὐτονόμου ὀργανισμοῦ** - **ὑπουργείου συντονισμοῦ,** - **προικός·** **7)** μτγν. κ. νεώτ. ὑφή, ὑπόστασις: Σωρ.1,46 **σπέρμα.. τρυφερὸν ἔτι καὶ νεοπαγῆ τὴν σύστασιν ἔχον,** αὐτ 59, Γαλ. 16,761, - **ὑδαροῦς συστάσεως·** ‖ **θρομβώδεις συστάσεις συμπαγεῖς γόγγροι ἢ ὄγκοι:** Γαλ.16,88 **(μαστοὶ) θρομβώδεις συστάσεις ἔχοντες·** **8)** οὐσία, ὕλη, ὑλικόν· 'Αριστλ.ΖΜ 654b,30 **πλάττειν ἐκ πηλοῦ ζῷον ἤ τινος ἄλλης ὑγρᾶς συστάσεως,** αὐτ.ΖΙ 519b,19, Πλούτ.'Ηθ 696A· **9)** μτγν. τὸ νὰ καταστῇ, νὰ γίνῃ, νὰ περιέλθῃ τι εἴς τινα κατάστασιν, κατάστασις: Διοσκ.3,7, Γαλ.11,134 **μέχρι συστάσεως ἐμπλαστρώδους ἑψηθέν,** αὐτ.6,249· **10)** μτγν. **προσώπου σύστασις** ἔκφρασις τοῦ προσώπου, τὸ πῶς εἶναι, πῶς παρουσιάζεται τὸ πρόσωπον: Πλούτ.Περ.5 **ἀλλὰ καὶ προσώπου σύστασις ἄθρυπτος εἰς γέλωτα·** **11)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. συστατικὴ εἰσαγωγὴ προσώπου τινὸς πρός τινα, παρουσίασις: Πολύβ.4,82,3, Πλούτ. Θεμ.27 **τῷ Θεμιστοκλεῖ τὴν πρὸς αὐτὸν** (τὸν βασιλέα) **ἔντευξιν γενέσθαι καὶ σύστασιν·** **12)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. μαρτυρία γραπτὴ ἢ προφορικὴ περὶ τῶν καλῶν ἢ κακῶν ἰδιοτήτων ἀτόμου τινός: Πολύβ.1,78,1 **πατρικὴν ἔχων σύστασιν,** Διον.'Αλ. Ρητ.5,2, - **δὲν ἔχω καλὰς συστάσεις διὰ τὸν νέον ὑπάλληλον·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ἀπολ. ἐπὶ καλῆς σημ.: **δίχως συστάσεις δὲν θὰ εὕρῃς ἐργασίαν,** - **αἱ συστάσεις περιττεύουν·** **13)** πάπ. ἐπιμέλεια, φροντίς, κηδεμονία: **ἔτι νηπίας οὔσας (ἀπέδωκεν) εἰς σύστασιν Πτολεμαίῳ Γλαυκίου·** **14)** όμ πάπ.προστασία, ὑπεράσπισις: **ἵνα διὰ τῆς σῆς δεξιᾶς ᾖ μοι σύστασις·** **15)** νεώτ. συμβουλή, παραινετικὴ ὑπόδειξις, παράκλησις, καθοδήγησις: **παρὰ τὰς συστάσεις μου, ἐπέτρεψεν εἰς τὸν ἀσθενῆ νὰ περιπατήσῃ·** **16)** πάπ. ἐπαφή, συνάφεια, γνωριμία μεταξὺ δύο προσώπων: **ταῦτα σοῦ εἰπόντος τρεῖς, σημεῖον ἔσται τῆς συστάσεως τόδε·** **17)** μτγν. τεκμήριον, ἀποδεικτικὸν στοιχεῖον, ἀπόδειξις: 'Αλέξ.'Αφρ.Μεταφ.12, 3, αὐτ.409,16· **18)** όμ. διαβεβαίωσις: αὐτ.271,14 **εἰς σύστασιν** (τῶν ἀξιωμάτων) **καὶ πίστιν,** 'Ερμογ. 'Ιδ.1,10 **συστάσεις καὶ πίστεις τούτου,** Πάπ. **πρὸς σύστασιν καὶ ἀσφάλειαν ἐπωμοσάμην·** **19)** πάπ. πληρεξούσιον· **20)** τὸ ὁμοῦ ἵστασθαι, συνάντησις, συντυχία, ἰδίᾳ ἐπὶ ἐχθρικῆς σημ., μάχη ἐκ τοῦ συστάδην, συμπλοκή: 'Ηρ.6,117 **'Επίζηλον τὸν Κουφαγόρεω ἐν τῇ συστάσι μαχόμενον,** αὐτ.7, 167, Πλάτ.Νόμ.833A **ἡ ἐν ταῖς ξυμπλοκαῖς μάχη καὶ ξύστασις,** 'Ηρωδιαν.'Ιστ.4,15,3 **ἡ ἐκ συστάσεως μάχη,** Πλούτ.Δημήτρ.16 **ὅταν.. σύστασιν ὁ ἀγὼν ἔχῃ,** αὐτ.Αἰμ.20· **21)** μτφ. ταραχή, διατάραξις, ἐνόχλησις σωματική: Πλάτ.Τίμ.89A **καθάρσεων καὶ συστάσεων τοῦ σώματος ἀρίστη ἡ διὰ γυμνασίων,** 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.6,26,5 **καταστεῖλαι τὴν σύστασιν τὴν ἀπὸ τοῦ γυμνασίου,** Ροῦφ. π.'Ορειβ.44,17,2 **σύστασις ὅλου τοῦ σώματος** (ἐπὶ συμπτώματος ἐπιδημίας)· **22)** όμ. μτφ. ἐπὶ τῶν φρενῶν, τοῦ νοῦ, τῆς γνώμης κτλ., ἀγὼν πνευματικός, μεγάλη ἀνησυχία καὶ ἐντεταμένη φροντὶς καὶ μέριμνα: Εὐρ.'Ιππ.983 **μένος μὲν ξυστάσεώς τε σῶν φρενῶν δεινή,** Θουκ.7,71 **πολὺν τὸν ἀγῶνα καὶ ξύστασιν τῆς γνώμης εἶχε** (ὁ.γρ. ξύντασιν)· **23)** συνάντησις, συμβολή, συνένωσις, συναγωγή, συγκέντρωσις: 'Ιππ.Κωακ.233 **σύστασις ὑγροῦ περὶ τὴν ὑπερῴην·** ‖ κ. ἐπὶ ὕδατος: Θεόφρ.Φ Αἰτ.5,14,5, Διόδ.Σ 3,36· ‖ κ. ἐπὶ ἀνέμων: αὐτ.51, Πάπ.· ‖ κ. μτφ.: Πλάτ.Πολ.457E **λέγεις, ἣν δ' ἐγώ, λόγων ξύστασιν·** **24)** συνδυασμός: αὐτ. Φαῖδρ.268D **τραγῳδίαν.. εἶναι τὴν τούτων σύστασιν πρέπουσαν ἀλλήλοις·** **25)** ἕνωσις, ἄθροισμα, ὅμιλος ἀνθρώπων, ὁμάς: Εὐρ.'Ανδρ.1088 **εἰς δὲ τὰς συστάσεις κύκλους τ' ἐχώρει λαὸς οἰκήτωρ θεοῦ,** αὐτ.'Ηρακλ.415, Θουκ.2,21 **κατὰ ξυστάσεις τε γιγνόμενοι ἐν πολλῇ ἔριδι ἦσαν,** Ξεν.'Ιππ.7,19· **26)** πολιτικὴ ἕνωσις, ἐν γενικωτέρᾳ ἐννοίᾳ τοῦ σύνοδος καὶ ἑταιρεία βλ.λ.: 'Ισοκρ.3,54, Δημ.1122 **τῷ τὰς αὐτῶν συστάσεις κυριωτέρας τῶν νόμων ἀξιοῦν εἶναι,** Δίων Κ ἀπ. 39,7 **κατὰ συστάσεις κωμάζειν·** ‖ **ἐθνικαὶ συστάσεις** ἐθνικαὶ συνελεύσεις: Πολύβ.23,1,3· **27)** μτγν. φιλία ἢ συμμαχία: **αὐτ.1,78,2 νομίσας ἔχειν εὐφυῆ καιρὸν πρὸς.. σύστασιν,** αὐτ.3,78,2· **28)** μτγν. συνωμοσία: Πλούτ.Πύρρ.23 **ἀποστάσεις δὲ ὁρῶν ἅπαντα καὶ νεωτερισμοὺς καὶ σύστασιν ἰσχυρὰν ἐφ' αὐτόν·** **29)** νεώτ. ἡ ὑπὸ δύο ἢ πλειοτέρων προσώπων ὑπὸ κοινοῦ συμφέροντος κινουμένων συναπόφασις περὶ τελέσεως ὡρισμένου ἐγκλήματος καὶ ἡ ἐπὶ τῷ τέλει τούτῳ συνομολόγησις πρὸς ἀλλήλους ἀμοιβαίας συνδρομῆς ἢ καὶ ἡ μετέπειτα προσχώρησις εἰς παρομοίας συμφωνίας· **30)** νεώτ. στρατ. ἐσπευσμένη συγκέντρωσις τῶν ἀνδρῶν στρατιωτικοῦ τινος τμήματος ἐν ἀραιᾷ καὶ ἀκανονίστῳ τάξει περὶ τὸν ἡγήτορα· **31)** δημ. ἐπὶ προσ., ἡ καλὴ ἐν συνόλῳ ἐμφάνισις, συνήθ. **ἐν χρ. ἀρνητ.: δὲν ἔχει σύσταση·** πρβλ. συστάδος.

συστασιώτης (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν αὐτὴν φατρίαν, μέλος, ὀπαδὸς τῆς αὐτῆς πολιτικῆς μερίδος: 'Ηρ.5,70 **οἱ 'Αλκμεωνίδαι καὶ οἱ συστασιῶται αὐτέων,** αὐτ.124, Στράβ.14,5,14, Λουκ. 'Ορχ.84, Πολυδ.6,158· **2)** νεώτ. νομ. ὁ συστασιαστής, ὁ μετέχων στάσεως.

συστάτης (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. διοργανωτής, δημιουργός: Γαλ.Φιλ.'Ιστ.3 **τῶν κατὰ φιλοσοφίαν τεχνῶν συστάτης** (ἐπὶ τοῦ Πρωταγόρου)· **2)** πάπ. ὁ διορισθεὶς καὶ συνιστώμενος ἐκπρόσωπος, ἀντιπρόσωπος: **συστάται τῆς μελλού-**

σης λειτουργεῖν φυλῆς· 3) κτ. πληθ. ζεύγη νέων πρὸς ἀλλήλους ἀγωνιζόμενα ἐν τῇ πάλῃ καὶ ἐν ἄλλοις ἀγῶσι : Ἐπιγρ. φίλοι καὶ συστάται· 4) μτγν. κ. νεώτ. ἑκάστη τῶν δοκῶν τῆς στέγης, αἵτινες ἀρχόμεναι ἐκ τῶν παραλλήλων τοίχων συναντῶνται εἰς τὴν κορυφήν, ἀμείβων : Ἀθήν.Μηχ.17, 10, Σχόλ.Ἰλ.Ψ 711, Γλωσσ.· 5) νεώτ. ναυτ. ἕκαστον τῶν κατακορύφων ξύλων ἐφ' ὧν στηρίζεται ὁ πρόβολος ἱστός, δημ. μπσμπὰς τοῦ κορακιοῦ.

συστατικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σύστασιν, ὁ κατάλληλος δι' αὐτήν, συνθετικός, συνδετικός, συνεκτικός : Σέξτ.Ἐμπ.Μ 8,84 συστατικὰ μόρια, Ἀμμών. Πορφ.118,13, Ἀναστ.Συν.Bandin.Bibl.Med.I,305D καθάπερ τὰ στοιχεῖα συστατικὰ καὶ συμπληρωτικὰ τοῦ σώματος ὑπάρχει, αὐτ.311C τὰς . συστατικὰς τῆς ἡμετέρας φύσεως ἰδιότητας· 2) ὁ ὁμαῦ συνέλκων, ὁ ποιῶν τι πηκτόν, ἑνωτικόν, στερεωτικός, ἀντίθ. διαχυτικός : Θεόφρ.Αἰσθ.84 διαχυτικὰ καὶ συστατικά, Δίων Σ 16Β συστατικὴ καὶ ἑνωτικὴ τῶν πολλῶν (ἡ ἁρμονία)· 3) μτγν. ὁ παράγων, ὁ παραγωγικός τινος : Ἡρόδ.Ἰατρ.ἐν Rh.Mus.58,70 ὑπὸ τῆς φλεγμονῆς ταρασσομένην τὴν καρδίαν τοῦδε τοῦ πάθους συστατικὴν γίνεσθαι· 4) νεώτ. ὁ συνιστῶν, ὁ ἀποτελῶν μέρας ὅλου τινός, ὁ εἰσερχόμενος ἐν τῇ συνθέσει σώματός τινος : τὰ συστατικὰ μέρη τοῦ πολυβόλου· ‖ ὁμ. κ. δημ. τὰ συστατικὰ ὡς ούσ. τὰ μέρη τὰ συνιστῶντά τι : τὰ συστατικὰ τοῦ γάλακτος - τοῦ ὕδατος· 5) μτγν. ἐπιβεβαιωτικός, ἐπικυρωτικός : Ἑρμογ.Ἰδ.2,9, Φιλάδ.Ρητ.I,12S λόγοι συστατικοί τινος, Πάπ. συστατικὸς δημόσιος χρηματισμός· 6) κ. νεώτ. ὁ συστάσεως, παρουσιάσεως δύναμιν ἔχων : Ἀριστλ.π.Διογ.Λ 5, 18 τὸ κάλλος παντὸς ἐπιστολίου συστατικώτερον, Πολύβ.31,16,3· ‖ μτγν., νεώτ. κ. δημ., ὁ δι' οὗ διαβιβάζεται σύστασις, καλὴ πληροφορία ἢ παράκλησις ὑπέρ τινος : ΚΔ Κορ.2,3,1 εἰ μὴ χρῄζομεν ὥς τινες συστατικῶν ἐπιστολῶν πρὸς ὑμᾶς, Ἀρρ.Ἐπίκτ.2,3,1 συστατικὰ γράμματα, Πάπ.· ‖ μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ συστατική δημ. κ. -ιά ὡς ούσ. ἐπιστολή, δι' ἧς συνιστᾶταί τις : Διογ.Λ 8,87 εἰς Αἴγυπτον ἀπᾶραι, συστατικὰς φέροντα παρ' Νεκτάναβιν· ‖ νεώτ. κ. δημ. τὰ συστατικὰ (γράμματα) ὡς ούσ. ἔγγραφοι συστάσεις : Ἀρτ.Βατοπ.Πρόλ.22 καὶ συστατικιά τοῦ μοῦ 'δωκε κάποια γραφή, - ἔχω πολὺ καλὰ συστατικά· 7) πάπ. τὸ συστατικὸν ὡς ούσ. ἔγγραφον ἐκπροσωπήσεως, πληρεξούσιον· 8) συμφωνητικὸν διορισμοῦ ἀντιπροσώπου : σύτ.· 9) ὡς γλωσσ. minervalicium, πιθ. ὁ μισθὸς διδασκάλου.

συστατικῶς μσν. ἐν συνοχῇ, συνδετικῶς : Εὐστ. Παν.67,52 συστατικῶς, ὡς ἡ αὐτοῦ φύσις ἐκ πρώτης καταβολῆς κελευσθεῖσα τέτακται.

συστατός-ή-όν μτγν. ὃν δύνατοί τις νὰ θέσῃ ὁμοῦ ἢ συντάξῃ : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.113,18, αὐτ.Σύντ.174,1 οὐ γὰρ δή γε ἡ τούτου εὐθεῖα πάλιν συστατή· 2) ὁ συνηρμολογημένος, κατεσκευασμένος, φτειαγμένος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,104· ‖ ὁ μετὰ τέχνης, ὁ καλῶς κατεσκευοσμένος, συμπαγής : αὐτ.57· 3) εὐσύστατος βλ.λ.2) : Βέττ. Βάλ.ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 2,170.

συστατῶ-έω μτγν. εἶμαι συστατὸς βλ.λ.2), συμπαγής, στερεός : Ἐπίκ.Φύσ.28,4.

συσταυροῦμαι-όομαι μτγν., μσν., κ. νεώτ. σταυροῦμαι ὁμοῦ μετά τινος ἢ μετά τινων, ὑφίσταμαι ὁμοῦ μετ' ἄλλου τὸν διὰ σταυροῦ θάνατον : ΚΔ Μᾶρκ.15,32 καὶ οἱ συνεσταυρωμένοι αὐτῷ ὠνείδιζαν αὐτόν· ‖ κ. μτφ., ἰδ. ἐν ἐκκλ. χρ. μετέχω ψυχικῶς τοῦ πάθους, τοῦ μαρτυρίου τινός : αὐτ. Γαλ.2,20, Μηναῖ.3,1 Ἀπολυτ. συσταυροῦμαι καὶ συνθάπτομαι τῷ βαπτισμῷ σου.

συστεγάζω στεγάζω, περικαλύπτω τι ὅλως, ἐντελῶς : Πλάτ.Τίμ.75C σαρξὶ καὶ νεύροις κεφαλὴν οὐ ξυνεστέγασαν· κ. παθ. : Ξεν.ΚΠ 6,2,17 τὰ ὑπερέχοντα . . συνεστεγασμένοι θώραξι καὶ κράνεσι.

συστεγνῶ-όω μτγν. ὁμοῦ στεγνώνω, συνορμόζω, συγκολλῶ ὁμοῦ, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἥρων Πνευμ. 1,37 σωλὴν συνεστεγνωμένος τῷ πυθμένι.

σύστειπτος-ον Ἡσ. «συμπεπυκνωμένος, συμπεφυκώς».

συστείχω μτγν., ἀόρ. συνέστιχον, στείχω ὁμοῦ, πορεύομαι, βαδίζω, πηγαίνω μαζί, μτ. δοτ. : Νόνν. Δ 4,312· κ. ἀπολ.14,190.

συσταλλομένως ἐπίρρ. μτγν. ἐν φωνητικῇ συστολῇ, μετὰ βραχέος φωνήεντος : Δράκ.45,24.

συστέλλω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. ξυστέλλω, ἀόρ. συνέστειλα, παρακ. συνέσταλκα, παθ. ἀόρ. συνεστάλην, μτχ. παθ. παρακ. συνεσταλμένος, συνέλκω, συμμαζεύω, περιορίζω τι κατ' ἔκτασιν ἢ ὄγκον, σμικρύνω, ἀντίθ. διαστέλλω : Ἀριστφ.Βάτρ. 999 συστείλας ἄκροισι χρώμενος τοῖς ἱστίοις· ‖ ἐπὶ τοῦ στόματος, συμμαζεύω, σουφρώνω : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.22· ‖ συστέλλω τὸ πρόσωπον ρυτιδῶ, ζαρώνω τὸ πρόσωπον, οἷον πρὸς ἔκφρασιν ἀηδίας : Λουκ.Νεκρ.Δ 13,5 συνέστειλε τὸ πρόσωπον καὶ ὑπέφριξεν· ‖ ἐπὶ ὄφεως : Ἀριστλ. ΖΙ 594a,19, αὐτ.ΖΜ 660a,23 συστέλλειν καὶ προβάλλειν τὴν γλῶτταν· ‖ κ. μτφ. : αὐτ.Ἱππ.432 συστείλας γε τοὺς ἀλλᾶντας εἶτ' ἀφήσω κατὰ κῦμ' ἐμαυτὸν οὔριον· ‖ μτ. αὐτοπαθ. ἀντωνυμ. συσπειροῦμαι, συμμαζεύομαι· ὁμ. κτ. πληθ.· κ. ἐπὶ στρατιωτῶν ἐν ἀναφ. πρὸς τεῖχος : Πλούτ. Σύλλ.9, αὐτ.Καμ.34 συστείλαντες εἴσω τοῦ χάρακος ἑαυτούς· ‖ κ. παθ. συμμαζεύομαι: Ἀριστλ. Πρ.949a,17, Θεόφρ.Αἰσθ.50 τὸν ἀέρα . . τυποῦσθαι συστελλόμενον ὑπὸ τοῦ ὁρωμένου καὶ τοῦ ὁρῶντος, αὐτ.Πυρ.13 συνέσταλται . . τὸ θερμόν, Διόδ.Σ 4,20 τοῖς ὄγκοις συνεσταλμένοι, Πλούτ. Ἀριστ.14,αὐτ.Ἠθ.565Ε συστελλόμεναι ὥσπερ ὄρνιθες, Γαλ.12,693 βραχίονας καὶ καρπούς.. ἐν τοῖς συνεσταλμένοις ἀποδεσμεύειν, Γεωπ.16,2,1 γαστέρα συμπεπιεσμένην καὶ ταῖς λαγόσι συνεσταλμένην· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Ξεν.Προσ.4,3 οὐ δὲ μὴν ὁ ἀργυρώδης τόπος εἰς μεῖόν τι συστελλόμενος, Κράτ.Θηβ.16, Λουκ.Ἴκαρ.12· ‖ νεώτ. τὸ μέσ. συστέλλομαι ἐν μτφ. χρ. ἐντρέπομαι, δὲν ἔχω τόλμην· ‖ ἡ μτχ. παθ.παρακ. συνεσταλμένος ἄτολμος, ντροπαλός· 2) ὑποβιβάζω, σμικρύνω, περιορίζω, ἐλαττώνω : Πλάτ.Νόμ.691Ε εἰς τὸ μέτριον μᾶλλον συνέστειλε, Δημ.309, Ἀριστλ. Ρητ.Ἀλ.1423b,24, Διογ.Οἰν.2, Σωρ.2,41, Δίων Κ 54,2· ‖ παθ. περιστέλλομαι : Θουκ.8,4 ξυστελλόμενοι ἐς εὐτέλειαν, Ἐπιγρ.· ‖ συστέλλομαι τῇ διαίτῃ γίνομαι ἐγκρατής, μετριάζω τὴν δίαιταν : Ἱππ. Ἄρθρ.50· 3) ἐλαττώνω τι εἰς βαθμόν, ὥστε ἀποστερῶ τοῦτο ἀπό τινος : Σωρ.2,15 συστέλλειν, εἰ δὲ μὴ ἀντέχοι τις, ἐπ' ὀλιγοσιτίας καὶ ὑδροποσίας τηρεῖν· 4) ταπεινῶ, ὑποβιβάζω, ἐξευτελίζω : Εὐρ.ἀπ.716 τά τοι μέγιστα πολλάκις θεὸς . συνέστειλεν, Πλάτ.Λύσ.210Ε, Ἰσοκρ.8,85 τοὺς μὲν ἄλλους αἱ συμφοραὶ συστέλλουσι καὶ ποιοῦσι σωφρονεστέρους· ‖ πιέζω, καταθλίβω : Ἀριστείδ.Κ 2,9, αὐτ.10 συστ- τὴν διάνοιαν· ‖ κ. παθ. καταρρίπτομαι, ταπεινοῦμαι, ἐξευτελίζομαι, καταπίπτω : Εὐρ.Ἡρ.1417 πῶς οὖν ἔτ' εἴποις ὅτι συνέσταλμαι κακοῖς, Ἡρακλ.Πον.π.Ἀθήν 12,512D διὸ καὶ συστέλλονται οὗτοι τὰς φύσεις· 5) μτγν. συστέλλω λέξιν καθιστῶ τὸ λεκτικὸν χυδαῖον : Ἑρμογ.Ἰδ.1,6· 6) ὁμ. προφέρω συλλαβὴν βραχέως, ἀντίθ. ἐκτείνω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Διον.Ἀλ. Συνθ.14, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.11,19 δίχρονα συνεσταλμένα· 7) μτγν. γραμμ. ἐπὶ λ. τὸ παθ. ὑφίσταμαι ἐλάττωσιν, περιορισμὸν σημασίας ἢ χρή-

σεως: αὐτ.Συντ.69,4 (ὀνόματα) **συστέλλεται ἐκ τῆς πολλῆς ποιότητος τῇ παραθέσει τοῦ ἄρθρου·** **8)** περιτυλίσσω στενῶς, σφικτά, ὥστε νὰ περιορίσω τὴν ἔκτασιν ἢ τὸν ὄγκον: Εὐρ.Τρῳ.378 **οὐ δάμαρτος ἐν χεροῖν πέπλοις συνεστάλησαν,** Λουκ.Εἰκ.7· κ. μέσ.: Ἀριστφ.Ἐκκλ.99 **ἢν δ' ἐγκαθεζώμεσθα πρότεραι, λήσομεν ξυστειλάμεναι θαἰμάτια** (περιτυλίξασαι τὰ ἱμάτιά μας στενῶς ἐπάνω μας)· **9)** ὁμ. τὸ μέσ. περιζώννυμι, περισφίγγω ἐμαυτόν, δθ. ἑτοιμάζομαι πρὸς δρᾶσιν: αὐτ.486 **πρὸς ταῦτα συστέλλου σεαυτήν,** αὐτ. Σφ.424, αὐτ.Λυσ.1042· **10)** μτγν. ἐπικαλύπτω, ἀποκρύπτω: Πλούτ.Γάλβ.18 **συνέστελλε καὶ συνέκρυπτεν.. τὴν δυσμένειαν.**

σύστεμα-ατος (τὸ) μτγν. σύστημα βλ.λ.: Πολύβ.11, 12,1 **τὰ συστέματα τῶν φαλαγγιτῶν,** Ἐπιγρ.Πριήνης, αὐτ.Ἐφέσου.

συστενάζω στενάζω, θρηνῶ ὁμοῦ, μτ. δοτ.: Εὐρ.Ἴων 935 **ὡς συστενάζειν οἶδα γενναίως φίλοις·** || κ. ἀπολ. στενάζω μετὰ τῶν ἄλλων ὁμαδόν: ΚΔ Ρωμ.8,22 **πᾶσα ἡ κτίσις συστενάζει.**

συστενάχομαι μτγν. ποι. συστενάζω: Νόνν.Δ 40,158 **ὡς φαμένη ἐλεεινὰ συστενάχοντο γυναῖκες.**

σύστενος-ον ὁ λίαν στενός: Ἀντίμ.Ἐπικ.ἀπ.80.

συστενοχωρῶ-έω μτγν. στενοχωρῶ ἐξ ὅλων τῶν μερῶν, πανταχόθεν: Πλούτ.Ἠθ.601D **ἡ μὲν φύσις ἐλευθέρους ἡμᾶς ἀφίησιν, ἡμεῖς δὲ αὐτοὶ συνδέομεν ἑαυτούς, συστενοχωροῦμεν.**

συστένω κ. μσν. συστενάζω: Ἀριστλ.ΗΝικ. 1171b,10 **γύναια.. τοῖς συστένουσι χαίρουσι καὶ φιλοῦσιν τοὺς συναλγοῦντας,** Κ Μανασσ.1,54.

συστέρομαι μτγν., γ' ἑν. παρατ. **συνεστέρετο,** συστεροῦμαι βλ.λ.: Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.100,14.

συστεροῦμαι-έομαι σχόλ. κ. μσν. ἐν τούτῳ στεροῦμαι καὶ ἄλλου: Σχόλ.Ἰλ.Α 505 **βίου πολυχρονίου προκρίνας τιμὴν καὶ ταύτης συνεστέρηται,** Παχυμ.Γ Προγ.22,5.

συστεφανηφορῶ-έω ὁμοῦ στεφανηφορῶ βλ.λ.: Σκόλ.22 π. Ἀθήν.15,695D **σύν μοι πῖνε, συνήβα, συνέρα, συστεφανηφόρει.**

συστεφανίτης (ὁ) μσν. ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλων ἐστεφανωμένος: Μιχ.Σύγκ.Ἐγκώμ.Διον.Ἀρεοπ.386.

συστέφανος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὁμοῦ μετ' ἄλλου φορῶν στέφανον.

συστεφανῶ-όω ὁμοῦ ἢ σύναμα στεφανῶ: Ρουφῖν.ΑΠ 5,35 **τὰς τρεῖς ἀθανάτας εὐθὺς συνεστεφάνουν·** κ. παθ στεφανώνομαι ὁμοῦ: Ἐπιγρ.Πισιδίας, Ἐπιγρ.Σμύρνης· || τὸ παθ. φορῶ στέφανον ὁμοῦ μετ' ἄλλων: Δημ.380 **συνεστεφανοῦτο καὶ συνεπαιώνιζεν Φιλίππῳ.**

συστέφω Ἐπιγρ.κ. **συνστ**- στέφω, στεφανῶ ὁμοῦ ἢ συγχρόνως, ἐν χρ. τὸ παθ.: Ἐπιγρ.Λακωνίας **Ὀλυμπιονίκης συνστεφθείς.**

συστήκω (συνέστηκα) μτγν. ἵσταμαι ὁμοῦ, στέκομαι μαζί: Ἀθαν.1,55B, Βασ.4,673B.

σύστημα-ατος (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. **σύστᾱμα** (Ἐπιγρ.Κῶ) τὸ ἐκ πολλῶν μερῶν, μελῶν, προσώπων συνιστάμενον σύνολον πραγμάτων, σύνολον οὗ τὰ μέρη εὑρίσκονται εἰς στενὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν ἑνότητος, συνειρμοῦ, ἀλληλεξαρτήσεως κττ.: Πλάτ.Ἐπιν.991E **πᾶν διάγραμμα ἀριθμοῦ τε σύστημα,** Ἀριστλ.ΖΓ 740a,20, Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,21U, Διον.Ἀλ.Ρητ.10,6 **τὸ ὅλον σύστημα τοῦ σώματος, - τὸ ἡλιακὸν σύστημα** (ὁ ἥλιος μετὰ τῶν περὶ αὐτὸν κινουμένων πλανητῶν)· || **νεώτ.** μαθ. **σύστημα ἐξισώσεων** δύο ἢ πλειότεραι ἐξισώσεις ἐπαληθευόμεναι διὰ τῶν αὐτῶν τιμῶν τῶν ἀγνώστων· **2)** σύνθεσις, συνηρμολογημένον, συντεταγμένον τι ὅλον: Ἀριστλ.Ποιητ.1456a, 11, Ἐπιγρ.Δελφῶν· **3)** διδακτικὸν κατασκεύασμα τέχνης ἢ ἐπιστήμης συνιστάμενον ἐκ πολλῶν θεωρημάτων: Ζήν.Στωικ 1,21 **τέχνη ἐστὶ σύστημα ἐκ καταλήψεων συγγεγυμνασμένων·** || κ. ἐπὶ τοῦ συλλογισμοῦ: Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,173· **4)** σύστασις βλ.λ.4): Ἀριστλ.ΖΓ 758b,3· **5)** κυβέρνησις ὠργανωμένη, σύνταγμα, πολίτευμα: Πλάτ. Νόμ.686B **τηλικοῦτον σύστημα.., ἥτις ποτὲ τύχη διέφθειρε,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1168b,32, Πολύβ.2,33,6, αὐτ.6,10,14, Διογ.Βαβ.Στωικ.3,241· **6)** ὁμοσπονδιακὴ ἕνωσις, ὁμοσπονδία: Πολύβ.2,41,15, αὐτ.4,60,10 αὐτ.9,28,2 **ἦν τι σύστημα τῶν ἐπὶ Θρᾴκης Ἑλλήνων,** Ἐπιγρ.Δελφῶν **τὸ Ἀμφικτιονικὸν σύστημα·** **7)** μτγν. σῶμα στρατιωτῶν συνήθ. καθωρισμένου ἀριθμοῦ, ὡς τὸ τάγμα, τὸ σύνταγμα: Πολύβ.1,81,11 **σύστημα μισθοφόρων,** αὐτ.5,53,3, αὐτ.30,25,8· **8)** μτγν. τὸ πλήρωμα πλοίου: Ἀλκίφρ.1,8· **9)** ὁμ. ποίμνιον, ἀγέλη: Πολύβ.12,4,10, αὐτ.10,27,2 **τὰ βασιλικὰ συστήματα τῶν ἱπποτροφιῶν·** **10)** σύλλογος, ἑταιρεία ἢ συντεχνία: Ἐπιγρ.· || ἰδ. σύλλογος ἐκ προσώπων κατεχόντων ἀξίωμά τι, οἷον ἱερατικόν, διοικητικόν: Πολύβ.21,13,11, Διόδ.1,71 **τὸ σύστημα τῶν ἱερέων,** Στραβ.17,1,29· || μτγν. πολιτικὸς ὀργανισμός: Πλούτ.Ρωμ.13 **τὸ δὲ σύστημα** (τὴν Ρωμ. σύγκλητον) **σενᾶτον προσηγόρευσεν,** Λιβάν.Λόγ.11,146· **11)** νεώτ. σύνολον ὁμοειδῶν γνώσεων συνηρμολογημένων εἰς ἑνότητα εὐσύνοπτον κατὰ τοὺς νόμους τοῦ λόγου καὶ τῆς ἀκολουθίας, τῆς συναλληλίας καὶ τῆς ὑπαλληλίας, σύνολον ἀρχῶν ἢ δογμάτων ἐν στενῷ συνειρμῷ πρὸς ἄλληλα: **τὸ φιλοσοφικὸν σύστημα τοῦ Καντίου - τοῦ Ἐγέλου·** **12)** ὁμ. διάταξις, τρόπος συστάσεως ἢ λειτουργίας, μέθοδος, τρόπος καθ' ὃν ἐπιτελεῖται, καθ' ὃν γίνεταί τι: **ἀλληλοδιδακτικὸν σύστημα διδασκαλίας·** **13)** νεώτ. φυσ. πᾶσα ταξινόμησις τῶν ὄντων συντελοῦσα εἰς εὐκολωτέραν ἔρευναν καὶ σπουδὴν αὐτῶν· **14)** ὁμ. τρόπος κατασκευῆς, συνθέσεως, λειτουργίας, χρήσεως: **ραδιόφωναν νέου συστήματος·** **15)** ἐν τῇ μουσ. συμφωνία ἁρμονίας κατὰ διάφορα συστήματα, οἷον τὸ διὰ πασῶν, τὸ διὰ τεσσάρων: Πλάτ.Φίλ.17B, αὐτ.D **καὶ ὁποῖα καὶ τοὺς ὅρους τῶν διαστημάτων καὶ τὰ ἐκ τούτων ὅσα συστήματα γέγονεν,** Ἀριστόξ.Ἁρμον.2M, Κλεωνίδ.Ἁρμον.1, Πλούτ.Ἠθ.1142F, Φίλ.1,10· **16)** μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ μετρ. αὐτοτελὴς ἢ σύνθετος ἐκ μέτρων ἢ στοίχων καὶ περιόδων μεγαλυτέρα μετρικὴ σύνθεσις, οἷον τὸ ἀναπαιστικὸν σύστημα: Ἡφαιστ. Ποιημ.3· **17)** ἰατρ. ἄθροισις, ἐπισώρευσις καθιζημάτων: Ἱππ.Ἐπιδ.7,83, ΠΔ Γέν.1,10 **τὰ τῶν ὑδάτων συστήματα,** Σωτί.183W· **18)** μτγν. ἰατρ. τὸ σύνολον τῶν σφυγμῶν: Γαλ.9,279· **19)** μτγν. συσκευή, μηχάνημα: Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.138,13· **20)** νεώτ. ἀνατομ. σύνολον μορίων καὶ ὀργάνων συγκειμένων ἐκ τοῦ αὐτοῦ ἱστοῦ: **μυϊκὸν - νευρικὸν σύστημα·** || ὁμ. σύνολον μορίων καὶ ὀργάνων συνεργούντων εἰς τὴν αὐτὴν λειτουργίαν: **ἀναπνευστικὸν - πεπτικὸν σύστημα·** **21)** νεώτ. κ. δημ: ὁ συνήθης τινὶ τρόπος ἐνεργείας ἢ συμπεριφορᾶς, ἰδ. ὁ ἐκ λογικῆς διακρίσεως ἢ ἐξ ὑπολογισμοῦ: **ἔχει ἄσκημα - κακὰ συστήματα·** || νεώτ. φρ. **ἐκ συστήματας** κατὰ τρόπον σταθερόν, κατὰ μέθοδον ἢ ἀντίληψιν ἀπαρεγκλίτως ἢ κατὰ κανόνα ἀκολουθουμένην: **εἶναι ἐκ συστήματος δύστροπος-διαχυτικός·** || ὁμ. **κατὰ σύστημα** ἢ **ἀπὸ συστήματος**: **κατὰ σύστημα ὀλιγόλογος, - ἀπὸ συστήματος δύστροπος.**

συστηματικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ συναποτελῶν ἓν σύστημα, συνηνωμένος, ὠργανωμένος εἰς ὅλον τι: Πλούτ.Ἠθ.1142F **μεταβολῶν συστηματικῶν ἐστι γνωστική,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,41, Ἀνών.Θεαίτ.15,6· || **συστηματικὰ μέτρα** τὰ ἀποτελοῦντα σύστημα τέλειον: Ἡφαιστ.Ποιημ.3 **συστηματικὰ ὅσα ὑπὸ πλειόνων μέτρων εἰς ἓν σῶμα παραληφθέντων καταμετρεῖται ἢ συμπλη-**

ροῦται· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σύστημα, ὁ κατὰ σύστημα ἐνεργῶν ἢ γινόμενος: **συστηματικὴ μελέτη - ἔρευνα - ἐνέργεια·** || κ. ἐνεργ. ὁ κατὰ σύστημα βλ.λ.2) ποιῶν τι, ἰδ. ἐπιψόγως: **συστηματικὸς κλέπτης - ἀγύρτης·** || κ. ἐν καλῇ σημ. ὁ εἰς τὰς ἐνεργείας ἢ τὰς σκέψεις αὐτοῦ ἀκολουθῶν, ἐφαρμόζων ὡρισμένους ὑπ' αὐτοῦ κανόνας: **ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι συστηματικὸς εἰς κάθε του ἐπιδίωξιν·** **3)** νεώτ. **συστηματικὴ θεολογία** κλάδος τῆς θεολογικῆς ἐπιστήμης, ἐν ᾧ γίνεται ἡ ἐπιστημονικὴ ἔκθεσις τῶν ἀναφερομένων εἰς τὴν πίστιν καὶ εἰς τὴν πρᾶξιν· **4)** νεώτ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **συστηματικὴ** ὡς οὐσ. ὀνομασία μέρους τῆς βοτανικῆς καὶ ζῳολογίας, ὅπερ ἐξετάζει καὶ διδάσκει τὴν ταξινόμησιν τῶν φυτῶν καὶ τῶν ζῴων εἰς ὁμάδας καὶ ὑποδιαιρέσεις· **5)** ἰατρ. νεώτ. **συστηματικαὶ ἀλλοιώσεις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ** αἱ ἐντοπιζόμεναι εἰς ὡρισμένας αὐτοῦ χώρας· **6)** μτγν. συστατικός, οὐσιώδης: Ἀνατόλ.π.Θεολ.Ἀριθμ.8· **7)** μτγν. ἰατρ. **ἐπὶ** τοῦ σφυγμοῦ, ὁ κανονικός: Γαλ.8,502, αὐτ.9,279· ὁμ. ἐπὶ τῆς ἀναπνοῆς: αὐτ.7,800· **8)** ἐπίρρ. νεώτ. **-ῶς,** δημ. **-ά** κατὰ τρόπον συστηματικόν, κατὰ κανόνας· || ἀπὸ συστήματος, κατὰ σύστημα βλ.λ.2), κατὰ κανόνα.

συστημάτιον (τὸ) μτγν. μέρος τοῦ οἴκου ἐν ᾧ πολλοὶ ὁμοῦ κίονες ἵστανται: Συμ.Λογοθ.ἐν Βασ.5 **αὐτὸς δὲ ὁ φιλόσοφος εἰς κίονα ὑπὸ συστηματίου σταθεὶς καὶ ἑτέρων δύο ἐσώθη.**

συστηματοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ συστηματοποιῶ βλ.λ.

συστηματοποιῶ-έω νεώτ., ἀόρ. **ἐσυστηματοποίησα,** παθ. ἀόρ. **-ήθην,** μτχ. παθ. παρακ. **συστηματοποιημένος,** κατατάσσω, τακτοποιῶ, συνθέτω πλείονα πράγματα κατὰ σύστημα, μεθοδικῶς, ὀργανώνω πλείονας ἐνεργείας ἐν κανονικῇ, μεθοδικῇ ἀλληλουχίᾳ καὶ ἀλληλεξαρτήσει.

σύστηνον (τὸ) Ἡσ. «ἐστενοχωρημένον, τρίχινος χιτὼν ἢ ῥυπαρός»: Ἀντίμ.Ἐπικ.ἀπ.96.

συστήνω δημ. κ. συσταίνω, ἀόρ. **(ἐ)σύστησα,** παθ. ἀόρ. **-ήθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **συστημένος,** κάμνω τὴν δέουσαν σύστασιν προσώπου τινὸς εἰς ἄλλο, συνιστῶ βλ.λ.: **τὸν ἐσύστησε εἰς τὸν προϊστάμενόν του·** **2)** γράφω τὴν διεύθυνσιν ἐπὶ τοῦ φακέλου τῆς ἐπιστολῆς ἢ τοῦ ταχυδρ. δέμστος κττ. τοῦ προσώπου πρὸς ὃ ἀπευθύνεται: **σύστησέ το στ' ὄνομα τοῦ ἀδελφοῦ μου·** || ὡς οὐσ. **συστημένο** (γράμμα) ἢ **συστημένη** (ἐπιστολὴ) ἡ ἐπὶ συστάσει ἐπιστολή.

συστηρίζω μτγν. ὁμοῦ, ἀπὸ κοινοῦ στηρίζω: Φίλ.1,644· κ. παθ.: Πτολ.Μσθ.3,1 **ἐπὶ τῶν συνεστηριγμένων ὀργάνων τοῖς ὑποκειμένοις ἐδάφεσι.**

συστιχάομαι μτγν., γ' πληθ. ἐπ. παρατ. **συνεστιχόωντο,** συμπαρακολουθῶ, συμβαδίζω, συμπορεύομαι: Νόνν.Δ 34,255 **πολέες δὲ συνεστιχόωντο βοτῆρες.**

συστοιβάζω γλωσσ. ὁμοῦ ἢ ἐν ταὐτῷ στοιβάζω.

συστοιχείωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ συστοιχία βλ.λ.2): Ἰάμβλ.Προτρ.4,62 **πάντα τὰ ἐν τῇ συστοιχειώσει τοῦ θεοῦ.**

συστοιχία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ συστοίχου, τὸ νὰ εἶναί τι σύστοιχον πρὸς ἄλλο, τὸ νὰ εὑρίσκεται εἰς τὴν αὐτὴν σειράν: Σχόλ.Θεόκρ.1,48 **τὰς συστοιχίας τῆς ἀμπέλου·** **2)** σειρὰ πραγμάτων ἢ ἐννοιῶν ὑπαγομένων εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν ἢ εἰς τὸ αὐτὸ εἶδος: Ἀριστλ.ΑΠρ.66b,27, αὐτ. Μεταφ.1004b,27 **ἕτεροι.. τὰς ἀρχὰς δέκα λέγουσιν εἶναι τὰς κατὰ συστοιχίαν λεγομένας,** αὐτ.1066a,15, αὐτ.1072a,31, αὐτ.Α Ὕστ.79b,7 **ἐκ τῶν συστοιχιῶν ὅσαι μὴ ἐπαλλάττουσιν ἀλλήλαις** (ὅσαι ἐκ τῶν σειρῶν δὲν ἔχουν ἐναλλασσόμενα ἢ κοινὰ γνωρίσματα), αὐτ.Μεταφ.1054b,35 **τὰ μὲν τὸ γένος ἕτερα, τὰ δ' ἐν τῇ αὐτῇ συστοιχίᾳ, τῆς κατηγορίας** (εἰς τὴν αὐτὴν γραμμὴν τῆς κατηγορίας), αὐτ.1058a,13· || κ. ἑκάστη ἢ ἑκατέρα τῶν παραλλήλων σειρῶν: αὐτ.1093b,12, αὐτ ΖΜ 670b,21, αὐτ.Η Νικ.1096b,6, Θεόφρ.Ἀν.58 **ἅπαντα γὰρ εἰς τὴν ὑγρότητα καὶ διάχυσιν.. καὶ ὅσα ἄλλα τῆς συστοιχίας ἑκατέρας ἀναχθήσεται,** Γαλ.18(2),127· || π. τοῖς Πυθαγορείοις, σειρὰ παράλληλος ἢ ὁμοταγής: αὐτ.986a,23 **αἱ ἀρχαὶ αἱ κατὰ συστοιχίαν λεγόμεναι** (ἐπὶ σειρᾶς παραλλήλων ἢ ὁμοταγῶν ζευγῶν, οἷον περιττὸν καὶ ἄρτιον, ἓν καὶ πολλά, δεξιὸν καὶ ἀριστερόν)· **3)** νεώτ. σειρὰ συνεφῶν πραγμάτων τοῦ αὐτοῦ εἴδους παραλλήλων ἢ ὁμοταγῶν ζευγῶν: **ἠλεκτρικὴ συστοιχία συσσωρευτῶν** (συγκρότημα πολλῶν τοιούτων ὀργάνων εἰς ἓν ἑνιαῖον σύνολον, μπαταρία)· **4)** γραμμ. τὸ νὰ εἶναί τι σύστοιχον ἤτοι ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης ἢ τοῦ αὐτοῦ θέματος· πρβλ. σύστοιχος 3).

σύστοιχος-ον κ. νεώτ. ὁ μετ' ἄλλων εἰς τὸν αὐτὸν στοῖχον ἱστάμενος, ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὴν αὐτὴν σειρὰν ὁμοῦ μετά τινος, ὁμοταγής, **παράλληλος·** ἀντίθ. ἀντίστοιχος, ἤτοι ὁ ἱστάμενος ἐν τῇ ἀπέναντι σειρᾷ ἢ τάξει, οἷον τὰ στοιχεῖα ἀὴρ καὶ πῦρ, ὕδωρ καὶ γῆ εἶναι ἀντίστοιχα: Ἀριστλ.Γέν. Φθορ.315a,21 **πῦρ καὶ γῆν καὶ τὰ σύστοιχα τούτων,** αὐτ.Μετ.340a,5, αὐτ.Τοπ.114a,27 **λέγεται σύστοιχα τὰ τοιάδε οἷον τὰ δίκαια καὶ ὁ δίκαιος τῇ δικαιοσύνῃ,** αὐτ.Ρητ.1364b,34, αὐτ.ΖΜ 670b,22, αὐτ.ΖΠ 707a,11 **τὰς.. συστοίχους τῶν ἐν τοῖς μέρεσι** (κινήσεων) **ἀρχάς,** αὐτ.Αἰσθ.448a,16 **τὸ γλυκὺ καὶ τὸ λευκὸν καλῶ σύστοιχα, γένει δ' ἕτερα,** Θεόφρ.ΦΑἴτ.6,4,2 **ὁ γλυκὺς καὶ ὁ λιπαρὸς καὶ ὅσοι σύστοιχοι τούτοις,** Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,27Ü· || νεώτ. **σύστοιχοι πόδες** ἢ **σύστοιχα μέλη** ἐπὶ τετραπόδων καὶ πολυπόδων ζῴων, οἱ πρὸς τὸ αὐτὸ πλευρὸν ἤτοι πάντες οἱ ἀριστεροὶ ἢ πάντες οἱ δεξιοὶ πόδες· || ἐπὶ συμπαραμαρτουσῶν περιστάσεων: Διοκλ.ἀπ.34· **2)** μσν. κ. νεώτ. **σύστοιχα γράμματα** τὰ προφερόμενα διὰ τοῦ αὐτοῦ φωνητικοῦ ὀργάνου ἀλφαβητικὰ στοιχεῖα, ὡς τὰ χειλικὰ **π,β,φ** ἢ τὰ οὐρανισκόφωνα **κ,γ,χ** ἢ τὰ ὀδοντικὰ **τ,δ,θ** κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰ ἀντίστοιχα ἤτοι τὰ ἔχοντα συμφώνους πρὸς ἀλλήλας τὰς ἑαυτῶν ἰδιότητας κατὰ τὴν πρὸς ἄλληλα σχέσιν αὐτῶν ὡς ψιλῶν **κ,π,τ,** μέσων **γ,β,δ** καὶ δασέων **φ,χ,θ**: Εὐστ.468,31· **3)** νεώτ. συντακτ. **σύστοιχον ἀντικείμενον** αἰτιατικὴ συντασσομένη μετὰ ῥήματος ἀμεταβάτου ἢ παθητικῆς διαθέσεως ἐκ τῆς αὐτῆς ῥίζης πρὸς ἐντανωτέραν ἔκφρασιν τῆς ῥηματικῆς ἐννοίας, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ συνώνυμον ἀντικείμενον, οἷον ἀγωνίζομαι τὸν καλὸν ἀγῶνα, ἀπέθανον ἔντιμον θάνατον· **4)** μτγν. ὁμόφωνος, σύμφωνος, ἀνάλογος: Πολύβ.13,8,1 **ὅμοια καὶ σύστοιχα,** Ἀντίοχ Ἀστρ. ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(3),117, Λουκ.Ἱστ Συγγρ.43 **ὁ μὲν νοῦς σύστοιχος ἔστω καὶ πυκνός,** Πάπ. **οὐδὲ γὰρ σύστοιχοι ἑαυτῶν γίνεσθε γεγραφηκότες.**

συστοιχῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἵσταμαι τεταγμένος ἐν τῇ αὐτῇ σειρᾷ ἢ γραμμῇ: Πολύβ.10,21,2 **ἐφ' ὅσον συζυγοῦντας καὶ συστοιχοῦντας διαμένειν·** **2)** ἀντιστοιχῶ, ἀνταποκρίνομαι: ΚΔ Γαλ.4,25 **τὸ γὰρ Σινᾶ ὄρος ἐστὶν ἐν τῇ Ἀραβίᾳ, συστοιχεῖ δὲ τῇ νῦν Ἱερουσαλήμ·** **3)** περιπατῶ, βαδίζω, πορεύομαι συμφώνως πρός τι: Μουσών.π.Στοβ. 167,12 **συστοιχεῖν τῷ λόγῳ Σωκράτους,** Εὐστ.Ὀδ. 1766,8 **τὴν δαιμονίαν μοῖραν τὴν συστοιχοῦσαν τῇ πεπρωμένῃ καὶ τῇ ἀνάγκῃ.**

συστοίχως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. σύστοιχα δι' ἐντάξεως ἐν αὐτῷ τῷ στοίχῳ, ἐν τῇ αὐτῇ σειρᾷ, κατὰ τρόπον σύστοιχον: Ἀριστλ.Αἰσθ. 448a,14, Εὐστ.Ἰλ.1303,12 **ἵνα ὁ ἀκροατὴς ἀκούσας τὸ μήτι ἐπὶ τῆς βουλῆς συστοίχως νοήσῃ.**

συστολεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ συστέλλεταί τι· **2**) ναυτ. ἕκαστον τῶν πρὸς συστολὴν τῶν ἱστίων σχοινίων, στίγγος, μπρούλι.

συστολή (ἡ) (συστέλλω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ συστέλλω, περιορισμὸς κατὰ μῆκος, κατ' ἔκτασιν ἢ κατ' ὄγκον, σμίκρυνσις, ἐλάττωσις, συμμάζωμα : Θεόφρ.άπ.77, Στωϊκ.άπ.3,95 **λύπη ἐστὶν ἄλογος συστολή,** Πλούτ.'Ηθ.564Β, Πτολ.'Αρμον.3,7 (τὴν ψυχὴν) **ποτὲ μὲν εἰς ἡδονὰς καὶ διαχύσεις ἄγεσθαι, ποτὲ δὲ εἰς οἴκτους καὶ συστολάς,** 'Επίκ.άπ.410· **2**) νεώτ. συστολὴ **τῶν μετάλλων** ἡ ἰδιότης ἣν κέκτηνται τὰ μέταλλα εὑρισκόμενα ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν ψύχους νὰ συστέλλωνται· **3**) μτγν. κ. νεώτ. ἐν ἰατρ. σύσπασις ἢ σπασμὸς ὀργάνου τινὸς τοῦ σώματος οἷον τῆς καρδίας, τῆς μήτρας, τῶν ἀρτηριῶν, συνεπιφέρων σμίκρυνσιν τῶν κοιλοτήτων αὐτῶν : 'Ηρόφ.π. Πλούτ.'Αρέσκ.Φιλ.4,22,3, Γαλ.8,700 **σφυγμός ἐστι διαστολὴ καὶ συστολὴ καρδίας καὶ ἀρτηριῶν,** Σωρ.1,70Β **συστολὴ τῆς μήτρας,** 'Αλέξ.Τραλλ. 'Ελμ.589Ρ **συστολαί τινες ἀνειδεῖς εἰς ἄρθρα,** - **συστολὴ** μυὸς ἡ κατὰ τὴν ἐνέργειαν τοῦ μυὸς βράχυνσις αὐτοῦ, σύσπασις· **4**) μτγν. περιορισμός, περιστολή : Πλούτ.Κοῖσ.60 **συστολῆς μᾶλλον ἢ προσθέσεως τὰς τιμὰς δεῖσθαι·** ‖ ἰδ. περιορισμός, ἐλάττωσις τῶν δαπανῶν : Πολύβ. 27,124 **ὥστε καὶ τὸν Πτολεμαῖον . . εὐδοκῆσαι τῇ πρότερον αὐτοῦ συστολῇ καὶ τῷ μηδὲν προΐεσθαι,** Φιλόδ.Οἰκ.71G· **5**) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. ἡ εἰς βραχὺ φωνῆεν τροπὴ μακροῦ φωνήεντος ἢ διφθόγγου : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.281,7, ΕΜ 735,51 **συστολὴ 'Ιωνικὴ ἢ ποιητική·** **6**) μτγν. μετρ. ἡ ὡς βραχέος φθόγγου μέτρησις μακροῦ φωνήεντος ἢ διφθόγγου πρὸ ἑτέρου φωνήεντος κειμένων : Διον. 'Αλ.Συνθ.25, Διον.Θρ.633,12, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.1,108· **7**) μτγν. μτφ. ἐξευτελισμός, ταπείνωσις : Πλούτ. 'Ηθ.544Ε **καταπλήξεως καὶ συστολῆς ἕνεκα καὶ τοῦ ταπεινῶσαι·** **8**) μτγν. τὸ συνεσταλμένον σχῆμα : Δημήτρ.4 **ὥσπερ τὰ ἀρχαῖα ἀγάλματα, ὧν τέχνη ἐδόκει ἡ συστολὴ καὶ ἡ ἰσχνότης·** **9**) νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἔλλειψις θάρρους ἢ θράσους, αἰδημοσύνη, σεμνὴ ἐπιφυλακτικότης : **εἶπε τοιαῦτα ψεύδη ἄνευ οὐδεμιᾶς συστολῆς·** **10**) μτγν. μικροψυχία : Πολυδ.5,122· **11**) μσν. ἐπὶ πυρετοῦ, πτῶσις, χαλάρωσις : 'Αλέξ.Τραλλ.Πυρ.4· **12**) μτγν. νηστεία, νήστευσις : Σωρ.1,49, αὐτ.2,15.

συστολίζω συστέλλω, ὁμοῦ ἐνδύω, περιενδύω, συγκοσμῶ, καταστολίζω : Εὐρ.'Ορ.1435 **σκύλων Φρυγίων ἐπὶ τύμβον ἀγάλματα συστολίσαι χρῄζουσα λίνῳ φάρεα πορφύρεα·** **2**) μτγν. συνδέω, συνάπτω, μτ. δοτ. : Μελέαγρ.ΑΠ 7,419.

συστολικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς φυσιολογικήν τινα συστολήν : **συστολικὸν φύσημα** (τὸ ἀκουόμενον κατὰ τὴν συστολὴν τῆς καρδίας).

σύστομος-ο(ν) κ. δημ. **ὁ ἔχων στόμα** συνεσταλμένως στενὸν καὶ μακρόν, στενόστομος, ἀντίθ. μεγαλόστομος : 'Αριστλ.ΖΜ 662a,24 **διὸ τὰ μὲν ἐστι συστομώτερα,** Μέν.191 **συστομώτερος ἀκάφης** (ἐπὶ τῶν τὰς σκάφας φεράντων μετοίκων διὰ τὸ ἀπαρρησίαστον, δθ. ἐπὶ τῶν μὴ δυναμένων παρρησιάζεσθαι), Θεόφρ.άπ.103, 'Αρχύτ.1 **τὰ σύστομα τῶν τευχέων,** Μοῖρ.392Ρ **πίθος μέγας καὶ σύστομος·** **2**) ἐπὶ φιλήματος, ὁ στόμα πρὸς στόμα ὤν : Τελεκλ.12· **3**) δημ. τὸ οὐδ. **σύστομο** ὡς οὐσ. τὸ περὶ τὸ στόμα μέρος τοῦ προσώπου, τὸ μουσούδι : 'Εφταλ.'Εκλ.Σελ.60.

συστομοῦμαι-όομαι μτγν. ἑνοῦμαι διὰ στόματος, διὰ στομίου : Στράβ.7,4,1 **συνεστόμωται γὰρ αὐτῇ** (τῇ Μαιώτιδι λίμνῃ) **στόματι μεγάλῳ.**

συστοναχῶ-έω μτγν. ποι. συστενάζω : Κόϊντ. 1,296 **καὶ οἱ συστοναχοῦσι ῥοαὶ . . 'Ερμου.**

συστορέννυμι μτγν. κ. συστορνύω στορέννυμι, ἐκτείνω, ἁπλώνω ὁμοῦ : Δίφιλ.51 **ἐξανίσταμαι τὸν ἀμφιτάπητα συστορέσας,** 'Ιάμβλ.Προτρ.21,κθ' **στρωμάτων ἐξαναστὰς συνέλισσε αὐτὰ καὶ τὸν τύπον συνστορνύς.**

συστοχάζομαι μτγν. στοχάζομαι, σκοπεύω ὁμοῦ, σημαδεύω μαζί : Μᾶρκ.Αὐρ.3,11 **τοῦ κατ' ἀξίαν συστοχάζομαι.**

συστρατάομαι μτγν. ποι., γ' πληθ. ἐπ. παρατ. **συνεστρατόωντο,** συστρατεύω : Νόνν.Δ 17,138 **συνεστρατόωντο δὲ Βάκχῳ ὁπλαφόροι.**

συστρατάρχης (ὁ) μσν. ὁ ἀπὸ κοινοῦ, ὁ ὁμοῦ μετά τινος στρατάρχης ὤν, ὁ ἀπὸ κοινοῦ μετ' ἄλλου στρατάρχου διοικῶν **τὸν στρατόν** : Κ Μανασσ.Χρον.2815, Θεοδ.Δίακ.'Ακρ.1,233.

συστρατεία (ἡ) κοινὴ ἐκστρατεία : Ξεν.'Ελλ.3,1,6, αὐτ.4 **δῶρον .. ἐδόθη** (ἡ χώρα) **ἀντὶ τῆς ἐπὶ τὴν 'Ελλάδα συστρατείας,** Δίων Κ 40,7 **ἐκ τῆς συστρατείας, ἣν μετὰ τῶν 'Ρωμαίων ἐπεποίητο·** **2**) συμμαχία, κηδεστία : Αἰσχίν.'Επιστ.11,12 **ἕως δ' ἂν μήτε συστρατείας πολεμοῦντες ἔχωμεν.**

συστρατεύω, ἐν συχνοτ. χρ. τὸ μέσ -εύομαι (ὁ 'Ηρ. ἔχει πάντοτε τὸν μέσ. τ. ὡς κ. ὁ Πλάτ. (Πολ. 468Β, αὐτ.471D), π. Θουκ. συνηθέστερος ὁ ἐνεργ. τ., π. δὲ Ξεν. κ.Λυσ. ἐν χρ ἀμφότεροι οἱ τ.) ἀπὸ κοινοῦ ἐκστρατεύω, ἐκτελῶ ὁμοῦ μετ' ἄλλου ἢ ἄλλων στρατιωτικήν, πολεμικὴν ἐνέργειαν ἢ ὑπηρεσίαν : 'Ηρ.5,44, αὐτ.6,9, αὐτ.9,11, Θουκ.1,99 **οὔτε ξυνεστράτευον ἀπὸ τοῦ ἴσου,** αὐτ.2,56, Ξεν. 'Ελλ.3,5,16 **οὐ ξυνεστρατεύσατε ἐφ' ἡμᾶς·** ‖ κ. μτ. δοτ. : 'Ηρ.7,11,Θουκ.2,12,Ξεν.'Ελλ.3,5,5 **οὐδ' εἰς τὴν 'Ασίαν ξυνεστράτευον 'Αγησιλάῳ·** ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. διορ : Θουκ.2,29, Ξεν.'Ελλ.2,4,36.

συστρατηγέτις-ιδος (ἡ) μσν. θηλ. τοῦ συστράτηγος βλ.λ. : Νικ.Χων.1,13.

συστράτηγος ὁ μετ' ἄλλου ἀπὸ κοινοῦ στρατηγῶν, ὁ συμμετέχων τῆς στρατηγίας : Εὐρ.Φοίν. 745 **καὶ ξυστρατήγους· εἷς δ' ἀνὴρ οὐ πάνθ' ὁρᾷ,** Θουκ.2,58, Ξεν.'Αν.2,6,29 **ἀποθνῃσκόντων δὲ τῶν συστρατήγων,** 'Επιγρ.'Ερυθρῶν.

συστρατηγῶ-έω εἶμαι συστράτηγος, στρατηγῶ, ἐξασκῶ τὴν στρατηγίαν ὁμοῦ μετ' ἄλλου : Δημ. 401 **Κόνων ὁ παλαιὸς ἐκεῖνος 'Αδειμάντου συστρατηγήσας,** Πλούτ.Περ.8 **ὅτε συστρατηγῶν ἐξέπλευσε μετ' αὐτοῦ·** **2**) μτγν. μτβ. ἐνεργῶ μετά τινος ὡς συστράτηγος : Στράβ.6,1,8 **ἕτερος δὲ τῶν υἱῶν 'Απολλοκράτης συνεστρατήγει.**

συστρατιώτης (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., θηλ. **συστρατιῶτις-ιδος** (Θεμίστ.Λόγ.15,197C), ὁ συνυπηρετῶν μετ' ἄλλου ὡς στρατιώτης κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον ἢ εἰς τὴν αὐτὴν στρατιωτικὴν μονάδα: Πλάτ.Πολ.556C **ξύμπλοι γιγνόμενοι ἢ συστρατιῶται,** Ξεν.'Αν.1,2,26, 'Αριστλ.ΗΝικ.1159b,28, ΚΔ Φιλ. 2,25 **ἡγησάμην .. τὸν ἀδελφὸν καὶ συνεργὸν καὶ συστρατιώτην μου,** 'Επιγρ.'Ιλίου, Πάπ.· κ. μτ. γενικ.: αὐτ. **2**) τὸ θηλ. μτφ. συμβοηθός, συνεπίκουρος : Θεμίστ.Λόγ 15,197C, 'Ιώσ.ΠΙ 6,9,1 **τύχῃ συστρατιώτιδι χρῆσθαι.**

συστρατολογοῦμαι-έομαι μσν. στρατολογοῦμαι ὁμοῦ μετά τινος, ὁμοῦ κατατάσσομαι εἰς τὸν στρατόν : Νικ.Χων.557Α **αἰτούμενοι συστρατολογηθῆναι 'Ρωμαίοις.**

συστρατοπεδεύομαι στρατοπεδεύω ὁμοῦ μετ' ἄλλων : Ξεν.'Αν.2,4,9 **ξυνεστρατοπεδεύετο σὺν ἐκείνοις.**

σύστρεμμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. πᾶν τὸ συνεστραμμένον, τὸ ἑλικτὸν ὁμοῦ, δθ. σφαῖρα, τυλιχτάρι, κουβάρι : Σωρ.2,87, 'Ορειβ.Σύν.9,55,1, 'Ησ. ἐν λ. σπεῖον· ‖ **ὄμβρου συστρέμματα** στρογγύλαι σταγόνες τοῦ ὀμβρίου ὕδατος : 'Αριστλ. Κόσ.394a,32· **2**) μσν. μτφ. σκέψις ἢ σχέδιον συνεστραμμένον, οὐχὶ εὐθύ : Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,88

πονηρὸν τεκτηνάμενος σύστρεμμα· **3)** μτγν. πλῆθος, ἄθροισμα ἀνθρώπων, ὄχλος : Πολύβ.1,45,10 **ἀλλ' ἥ τε κραυγὴ καὶ τὸ σύστρεμμα διαφέρον ἦν**· **3)** συντεταγμένη ὁμάς, λόχος : αὐτ. 4,58,4, ΠΔ Βασ.2,4,2 **καὶ οἱ δύο ἄνδρες ἡγούμενοι συστρεμμάτων τῷ Ἰεβοσθὲ υἱῷ Σαούλ**· **4)** σῶμα ἀποτελούμενον ἐκ δύο ξεναγιῶν, ἤτοι περιλαμβάνον 1024 ἄνδρας : Ἀσκληπιόδ.6,3, Αἰν. Τακτ.16,3, Ἀρρ.Τακτ.14,5, Ἐπιγρ.· **5)** ἰατρ. οἴδημα, φλεγμονή, ἀπόστημα : Ἱππ.Προρρ.2,41, αὐτ.Ἐπιδ.2,3,12, Γαλ.Χρ.Μορ.8,Β· **6)** νεόπλασμα **ἐν ταῖς ἐντοσθίοις**· Γαλ.9,171 «συστρέμματα καὶ **συστροφαὶ τὰ φύματα καὶ τὰς** σκληρίας σημαίνουσιν» : Ἱππ.Ἐπιδ.4,52, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.8,6,21.

συστρεμματάρχης (ὁ) μτγν. τίτλος τῶν τεσσάρων ἐκτάκτων βλ.λ.] τῶν προσκεκολλημένων εἰς **ἓν ἐπίταγμα** φιλῶν : Ἀσκληπιόδ.6,3, Ἀρρ.Τακτ. 14,6, Αἰλ.Τακτ.16,4, Ἐπιγρ.

συστρεμματαρχῶ-έω Ἐπιγρ. εἶμαι συστρεμματάρχης.

συστρεμμάτιον (τό) ὑποκορ. τοῦ σύστρεμμα βλ.λ.1), ὅθ. **συστρεμμάτιον ὕδατος** δίνη : Ἀριστλ. Θαυμ.832b,4· **2)** Πολυδ.4,116 «ἐφαπτὶς συστρεμμάτιόν τι πορφυροῦν ἢ φοινικοῦν ὃ περὶ τὴν χεῖρα εἶχον οἱ πολεμοῦντες ἢ θηρεύοντες».

συστρεπτικός-ή-όν ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ συμπηγνύειν, ἐν ἀναφ. πρὸς τὸ ψῦχος : Ἱππ.Ἐπιδ. 6,3,6 **ψυχρὸν πάνυ, συστρεπτικόν.**

συστρέφω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **συνέστρεψα,** παθ. ἀόρ. **συνεστράφην,** μτχ. παθ. παρακ. **συνεστραμμένος,** στρέφω τι περὶ ἑαυτό, ὁμοῦ, στρίβω, στριφογυρίζω, στριφογυρνῶ, κουλουριάζω, κουβαριάζω : Αἰσχ.ἀπ.195 **μή σ' ἀναρπάσῃ . . συστρέψας ἄφνω,** Ἀριστφ.Λυσ.975, αὐτ.Θεσμ.61, αὐτ.67 **ξυστρέψας τουτὶ τὸ πέος χοανεῦσαι,** ΚΔ Πράξ.28,3 **συστρέψαντος δὲ Παύλου φρυγάνων πλῆθος καὶ ἐπιθέντος ἐπὶ τὴν πυράν,** Πάπ. **ἔριον συστρέφειν περὶ μηλωτρίδα**· κ. παθ. : Μέν.536,4· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ χορίου : Σωρ.1,71 (τὸ χόριον) **συστρέφει περὶ αὐτὸ τὴν ὑστέραν**· κ. παθ. : αὐτ.73 **εἰ τὸ χόριον εἰς αὐτὸ συνεστραμμένον εἴη**· ‖ κ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν : Ἱππ.Ἐπιδ.7,83 **τὰ ὄμματα διὰ κενῆς, ὡς εἴ τι βλέπων, ξυνέστρεφε**· **2)** ἐπὶ ζῴων, θηρίων, συσπειρῶμαι, μαζεύομαι, ὅπως ἐπιτεθῶ, ἤτοι πηδήσω ἢ ἐφορμήσω : Πλάτ.Πολ. 336Β **συστρέψας ἑαυτὸν ὥσπερ θηρίον**· ‖ κ. ἐπὶ ἵππων : Ἀριστλ.ΖΙ 572b,14· ‖ **συστρέφω τὸν αὐχένα** ἐπὶ ἀνθρώπου ἀγωνιζομένου ὅπως ἐλευθερωθῇ : Εὐρ.339· ‖ **συνεστραμμένη χείρ** συνεσφιγμένη χείρ, γρόνθος : Σωρ.1,102· **3)** ἐπὶ στρατιωτῶν **συστρέφω ἐμαυτόν** σχηματίζω διὰ συστροφῆς σῶμα συμπαγές, ὅπως ἐνεργήσω ἐπίθεσιν ἢ ἀμυνθῶ : Ἡρ.9,18 **πάντῃ συστρέψαντες ἑωυτοὺς καὶ πυκνώσαντες ὡς μάλιστα**· ‖ συχνότ. ἐν τῷ παθ. τ. ἐπὶ ὁμάδος, πυκνοῦμαι : Ξεν. Ἑλλ.6,4,12 **ἐπὶ πεντήκοντα ἀσπίδων συνεστραμμένοι ἦσαν** (εἶχον σχηματίσει φάλαγγα **εἰς** βάθος πεντήκοντα ἀνδρῶν)· ‖ κ. ἐπὶ μελισσῶν : Ἀριστλ. ΖΙ 629a,19· κ. ἐπὶ ἰχθύων : αὐτ.621a,16· ‖ ὁμ. ἐπὶ ὁμάδος, ἐν τινι θέσει ὢν ἐκτελῶ ἐπὶ τόπου στροφὴν πρὸς τὸ ἀντίθετον ἢ πλαγίως : Ἡρ.4,136 **οἱ δὲ ὡς ἤκουσαν ταῦτα, τὴν ταχίστην συστραφέντες . . ἐδίωκον,** αὐτ.6,6, αὐτ.9,62, Θουκ.7,30, αὐτ.2,4 **ξυνεστρέψαντο ἐν σφίσιν αὐτοῖς,** αὐτ. **ὅσον . . ἦν ξυνεστραμμένον**· ‖ φρ **συστρέφειν ἐπὶ δόρυ στρέφειν πρὸς τὰ δεξιά** : Ξεν.Λακ. 13,6 (δ.ἀνάγν.)· ‖ στρέφω τι ἀποτόμως : Πλούτ. Πύρρ.16 **συστρέψας** (τὸν ἵππον) **ἐνέβαλε πρῶτος** (πιθ.), Σάτυρ.3 **συστρέφειν τὴν ὄψιν**· **4)** σχηματίζω ὅλον τι, ἀποτελῶ ὀργανικόν τι σύνολον, ἑνώνω, συνάπτω, συνδέω, συσσωματῶ : Ἡρ.1,101 **τὸ Μηδικὸν ἔθνος συνέστρεψε μοῦνον καὶ τούτου ἦρξε,** Ἀριστλ.Πολιτ.1304b,23 **τὰ μὲν γὰρ ἰδίᾳ συκοφαντοῦντες τοὺς τὰς οὐσίας ἔχοντας συστρέφουσιν αὐτούς**· **5)** τὸ παθ. ἑνοῦμαι, συνδέομαι, ἀποτελῶ σύνδεσμον ἢ σύλλογον, συνωμοτῶ : Θουκ.4,68, αὐτ.8,54 **παρακελευσάμενος ὅπως ξυστραφέντες καὶ κοινῇ βουλευσάμενοι καταλύσουσι τὸν δῆμον,** Αἰσχίν.2,178 **ἐπ' ἐμὲ συστραφέντες ἥκουσι,** ΠΔΒασ.4,10,9· ‖ ὁμ.μτγν. τὸ ἐνεργ. : αὐτ.3,16,9 **καὶ συνέστρεψεν ἐπ' αὐτὸν Ζαμβρὶ ὁ ἄρχων τῆς ἡμίσους ἵππου**· **6)** συνάγω, συναθροίζω, περισυλλέγω: Ἱππ.Ἀφορ.5,40 **συστρέφειν αἷμα ἐς . .**· κ. παθ. : Ἀριστλ.Κόσ.394b,2 **νιφετοῦ συστραφέντος**· ‖ κ. ἐπὶ τῶν χυμῶν τῶν **ἐν** τῷ σώματι, συνάγομαι εἰς τὸ αὐτὸ σημεῖον : Ἱππ.Προγν.23 **φύματος συστραφέντος**· ‖ κ. ἐπὶ ἄμμου ἐμφανιζομένης ἐν τῇ κύστει : αὐτ. Ἀέρ.9· **7)** ἐπὶ τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, καθιστῶ αὐτὰς οὔλας, σγουραίνω : Θεοδέκτ.17,3· ‖ κ. παθ. ἐπὶ ξύλων, ἔχω κόμβους, εἶμαι ὀζώδης : Θεόφρ.ΦΙ 3,11,2 **συνεστραμμένα ξύλα,** αὐτ.ΦΑἴτ. 1,3,3· ‖ κ. ἐπὶ κισσοῦ : αὐτ.ΦΙ 3,18,9 **κιττὸς συνεστραμμένος ταῖς ῥίζαις**· **8)** συμπήγνυμι, συμπυκνῶ, σκληρύνω : Ἀθήν.2,41Β **τὸ ψυχρὸν συστρέφον καὶ συσφίγγον,** Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,10,15 **τὰ γυμνάσια τὰς σάρκας συστρέφει**· κ. παθ. συμπυκνοῦμαι, λαμβάνω πυκνότητα ἢ σύστασιν : Ἀριστλ.ΖΙ 569b,18· ἰδ. ἐν τῇ μτχ. τοῦ παρακ. : **αὐτ.** 523a,24 **σπέρμα ξηρὸν καὶ συνεστραμμένον,** αὐτ. Κόσ.394a,27 **νέφος ἐστὶ πάχος ἀτμῶδες συνεστραμμένον**· ‖ **πῦρ συνεστραμμένον** συμπεπυκνωμένον, συμμαζεμένο, μὴ διάχυτον νέφος : Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,28Ὑ· ‖ συμπυκνῶ, συμπαγὲς ποιῶ, σφίγγω : Φιλόδ.Ποιήμ.ἐνἩρακλ.994,34 **συστρέφει τὸ εὐπαγές,** Ἀρρ.Ἐπίκτ.1,24,8· ‖ κ. ἐπὶ γάλακτος : Σωρ.1,91 **γάλα μελιτοειδῶς συστραφέν**· **9)** ἐπὶ λόγου, συμπυκνῶ τὸ νόημα, τὴν ἔκφρασιν : Κρατῖν.85 **ἐὰν μὴ συστρέψῃ τὰ πράγματα,** Ἀριστλ.Ρητ.1419a,19, Διον.Ἀλ.Ἰσοκρ.11 **συστρέφειν τὰ νοήματα,** αὐτ.Συνθ.2,5 **συστρέψας τὸν νοῦν ἐν ὀλίγοις ὀνόμασι**· ‖ κ. ἀπολ. **συστρέψας γράφω ἐν βραχυλογίᾳ** : Αἰσχίν.3,100· ‖ συχν. τὸ παθ. : Πλάτ.Πρωτ.342Ε **ῥῆμα βραχὺ καὶ συνεστραμμένον,** Διον.Ἀλ.Ρητ.5,7 **λέξις συνεστραμμένη καὶ οὐ διῃρημένη,** αὐτ.Λυσ.5, αὐτ.Δημ.19, Δημήτρ.177 **ἡ Ἀττικὴ γλῶσσα συνεστραμμένον τι ἔχει**· ‖ κ. ἐπικριτικῶς, ἔχω ὕφος λόγου περίπλοκον, ὅθ. δύσκολον, στρυφνόν : Ἀντιφάν.52,17.

σύστρεψις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ συστρέφειν, στρίψιμο.

συστροβιλῶ-έω μτγν. συστρέφω, περιστρέφω, περιδινῶ ὁμοῦ : Φρύν.374 (δ.ἀνάγν.).

συστροβῶ-έω μσν. ὁμοῦ στροβῶ, συστροβιλῶ, συστρέφω : Πλαν.Ὀβίδ.Μετ.11,664.

συστρογγύλλω καθιστῶ τι ὅλως στρογγύλον, μεταβάλλω εἰς σφαῖραν : Ἄλεξ.246,4· **2)** μτφ. ἐπὶ περιουσίας, οἱονεὶ περικόπτων στρογγυλεύω, ἐλαττώνω δαπανῶν, κουτσουρεύω : Νικόμ.Κωμ.3 **οὐσίδιον . . συνεστρόγγυλα κἀξεκόκκισα** (κῶδ. Ἀθήν. συνεστρογγύλικα).

συστροφή (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ συστρέφω καὶ συστρέφομαι, στροφή τινος περὶ ἑαυτό, συνέλιξις, στρίψιμο, κουλούριασμα : Πλάτ. Πολιτ.282Ε **ὅσα δέ γε αὖ τὴν μὲν συστροφὴν χαύνην λαμβάνει** (ὅσα δὲ πάλιν στρίφονται ἐλαφρά, ἐπὶ νημάτων, ἰδ. τῆς κρόκης)· **2)** μτγν. **περιστροφή** : Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.2,29,3· **3)** συμπύκνωσις, πυκνότης : Ἀριστλ.Πρ.964a,18· **4)** συναναστροφή : Ἐπίκ.Δόξ.33· **5)** μτφ. ἐπὶ ὕφους, **συντομία,** βραχυλογία : Διον.Ἀλ.Δημ.18, αὐτ.Θουκ. 53, Δημήτρ.8· ‖ **ἐν συστροφῇ** συντόμως, μὲ λίγα λόγια : Πάπ.· **6)** τὸ διὰ συστροφῆς εἰς ἕνα ὄγκον σχηματιζόμενον, πυκνὸς ὄγκος, σύστρεμμα, ὅθ.συνάθροισις, **συναγωγή** : Ἡρ.7,9,α' **καί-**

ην πλήθεος συστρόφην· || συγκέντρωσις ἀνθρ. καθ' ὁμάδας : Διον.'Αλ.Ρωμ.3,31 **διελέγοντο πρὸς ἀλλήλους κατὰ συστροφάς,** ΚΔ Πράξ.19,40 **περὶ οὗ δυνησόμεθα ἀποδοῦναι λόγον τῆς συστροφῆς ταύτης·** **7)** συνεκδ. συνάθροισις, συγκέντρωσις στασιαστική : Πολύβ.4,34,6 **ἀλλὰ δεδιότες τὴν τῶν νέων συστροφήν·** **8)** φρ. **μετὰ συστροφῆς** ἐπὶ στρατοῦ ἐν πυκνῇ παρατάξει : Διόδ.Σ 11,8· **9)** ὁμ. **συστροφὴ μελισσῶν** σμῆνος μελισσῶν : ΠΔ Κριτ.14,8 **καὶ ἰδοὺ συστροφὴ μελισσῶν ἐν τῷ στόματι τοῦ λέοντος καὶ μέλι·** || πλῆθος πτηνῶν, κοπάδι πουλιῶν : 'Αρτεμίδ. Δαλδ.2,20· || ὁμ. ἐπὶ δένδρων, συστάς : Δίων Χρ.1,52 **συστροφαὶ δρυῶν·** **10)** φυσικὴ μᾶζα, ἄθροισμα : 'Επίκ.'Επιστ.1,25Ʋ, σύτ.28Ʋ· **11)** ἰατρ. ἐπὶ νοσηρᾶς ὕλης, ἐπὶ φυμάτων ἐν τῷ σώματι, συσσώρευσις : 'Ιππ.'Αρθρ.41, Διοσκ.1,30 **αἱ περὶ τοὺς κονδύλους συστροφαί·** || ὁμ. **συστροφὴ νεύρων** συμπλοκὴ νεύρων ἢ τενόντων, περιπλοκὴ αὐτῶν : αὐτ.5,117, αὐτ.Εὐπορ.1,229, Σωρ.1,101 **χάριν τοῦ . . τὰ νεῦρα καθάπερ ἐκ συστροφῆς** τινος **ἁπλοῦσθαι·** **12)** ὁμ. οἴδημα, πρήξιμο : 'Ιππ.π. Γολ.19,143, Πλούτ.'Ηθ.664F, Γαλ.15,773· **13)** γόγγρος, ράζος : Θεόφρ.Φ 5,2,3, αὐτ.5,5,1· **14)** φρ. **συστροφὴ ὄμβρου** αἰφνιδίως ἐπερχομένη μεγάλη βροχή : Πολύβ.3,74,5, αὐτ.11,24,9· || ὁμ. **συστροφὴ ἀνέμου - πνεύματος** λαῖλαψ, ἀνεμοστρόβιλος : Θεόφρ.'Αν.34, ΠΔ'Ωσ.4,19 **συστροφὴ πνεύματος σὺ εἶ ἐν ταῖς πτέρυξιν αὐτῆς,** Φρύν.374· **15)** ἐπὶ ἀστέρων **νεφελοειδὴς συστροφὴ** νεφέλωμα : 'Ηφαιστ.'Αστρ.1,3, Πτολ.Τετράβ.149, αὐτ. Μαθ.7,5· || νεώτ. ἀστρον. κτ. πληθ. σμήνη περιέχοντα ἑκατοντάδας μέχρι χιλιάδων ἀστέρων, ἐγγύτατα ἀλλήλων· **16)** νεώτ. **συστροφὴ καρδίας** περιστροφικὴ κίνησις τῶν κοιλιῶν τῆς καρδίας περὶ τὸν διαμήκη αὐτῶν ἄξονα.

συστροφία [ἡ] μτγν. ἡ δύναμις τοῦ στρέφεσθαι τῇδε κἀκεῖσε, ἐπιτηδειότης, εὐστροφία, πανουργία : Πολύβ.23,2,2 **τῆς τοιαύτης συστροφίας ἀπολειπόμενον** [διόρθ. Reiske εὐστροφίας]· **2)** οἰκειότης, γνωριμία μετὰ συγγραφέων κ. διδασκαλία : ΠΔ Μακκ.3,5,32 [ἐσφ.ἀνάγν. τοῦ συντροφία], Διόδ.Σ 30,17 [ἐσφ.ἀνάγν. τοῦ συντρ.], Διον.'Αλ.Δεῖν.7.

συστροφοῦμαι-όομαι 'Ησ. ἐν λ. ἰλιγγιᾶν «συσκοτοῦμαι».

συστρόφως ἐπίρρ. συντρόμως : Μέν.Κιθ.29 [πιθ.].

σύστρωμα-ατος 'Επιγρ. 'Εφέσου λιθόστρωτον.

συστρώννυμι κ. μαν. κ.συνστρ- στρώνω ὁμοῦ : 'Επιγρ.**συνστρώσει τὸ ἔδαφος λίθοις, πίναξιν ἅπαν τὸ χωρίον,** Πάπ: **συστρώσας σχοινίοις·** **2)** ἐκτείνω ὁμοῦ, στρώνω, ξαπλώνω μαζί, δθ. ὁμαλύνω, ἰσιάζω : 'Αριστέ.183 **συνέστρωσε πάντα·** κ. παθ. : Εὐνάπ.ΒΣοφ.501B **ἐς ὁμαλότητά τινα καὶ ἀκινησίαν ἅπαντα συνέστρωντο.**

συστυγνάζω μτγν. γίνομαι ὁμοῦ **μετ' ἄ.** στυγνός, συσκυθρωπάζω **ἐκ λύπης:** Συμπλίκ.'Επικτ.90D **ἐν τοῖς λυπηροῖς συστυγνάζοντα.**

σύστυλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων πλησιέστατα ἀλλήλων ἱσταμένους στύλους, ὁ ἔχων πυκνὴν σειρὰν στύλων, πυκνόστυλος : Βιτρ.3,3,1, - **σύστυλος ναός** [ὁ ἔχων διαστύλιον ἴσον πρὸς τὸ πάχος δύο διαμέτρων τοῦ στύλου].

συστύφω συνέλκω, συστέλλω : 'Ιππ.Διαιτ.3,70 **ὅκως ἂν συστυφῇ τὰ στόματα τῶν φλεβῶν·** **2)** τὸ μέσ. **συστύφομαι** κ. **συστυφοῦμαι** [γλωσσ.] **σκυθρωπάζω,** γίνομαι κατηφής· 'Ησ. **«συνεστυφωμένοι,** συνεσκυθρωπακότες» : Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ. 1545 **συνεστυμμένοις καὶ στυγνοῖς.**

συσφάζω σφάζω ὁμοῦ μετά τινος ἄλλου· κ.παθ. θανατοῦμαι μετ' ἄλλου : Εὐρ.ΙΤ 685 **οὔ χρὴ . . σοι . . συσφαγῆναι** [πιθ.ἀνάγν. σὺν σφαγῆναι].

συσφαιρίζω μτγν. ὁμοῦ μετ' ἄλλων παίζω τὴν σφαῖραν : Πλούτ.'Ηθ.94Α **συμπιόντες ἅπαξ ἢ συσφαιρίσαντες καὶ συγκυβεύσαντες,** 'Αντυλλ.π. 'Ορειβ.6,32,3.

συσφαιριστής [ὁ] ὁ συσφαιρίζων, ὁ παίζων ὁμοῦ μετά τινος τὴν σφαῖραν : Πλάτ.'Επιστ.363D **καὶ τοὺς συσφαιριστὰς ἀσπάζου ὑπὲρ ἐμοῦ,** 'Αθήν.1,19Α **τὸν Καρύστιον τὸν 'Αλεξάνδρου τοῦ βασιλέως συσφαιριστήν,** 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.6,32,3.

συσφαιρῶ-όω μσν. σχηματίζω τι εἰς σφαῖραν, κάμνω τι σφαιροειδές, στρογγυλαίνω ἐντελῶς : Βλεμμ.Γεωγρ.19.

συσφάλλω μτγν. ὁμοῦ σφάλλω, κάμνω τινὰ νὰ προσκόψῃ, νὰ σκοντάφῃ, ἐν χρ. τὸ παθ. : Μάξ. Τύρ.13,4 **τοῖς δημαγωγοῖς . . συνεσφάλλετο.**

συσφάττω ἀττ. τ. τοῦ συσφάζω βλ.λ.

συσφηκῶ-όω μτγν. ὁμοῦ σφηκῶ, συσφίγγω, συνδέω σφιγκτὰ δύο ἢ πλείονα, ὥστε νὰ καταστῶσιν ἑδραῖα, σταθερά: Τίμων Φλ.π.Διογ.Λ 2,6 **πάντα συνεσφήκωσεν ὁμοῦ τεταραγμένα πρόσθεν.**

συσφηνῶ-όω νεώτ., μέσ. -οῦμαι, μτχ. παθ. παρακ. **συνεσφηνωμένος,** ὁμοῦ ἐμβάλλω σφῆνα· κ. παθ. ἐμβάλλομαι ὡς σφήν.

συσφίγγω μτγν. κ. νεώτ., ἀόρ. **συνέσφιγξα,** παθ. ἀόρ. **συνεσφίχθην,** μτχ. παθ. παρακ. **συνεσφιγμένος,** σφίγγω ὁμοῦ ἢ στενῶς, ἰσχυρῶς, συνέλκω : 'Ηρώνδ.5,25 **συσφίγγειν τοὺς ἀγκῶνας·** κ. παθ. : Κριναγ.ΑΠλ. 4,199 **συσφιγχθεὶς χεροῖν τένοντας·** **2)** μτγν. κ. νεώτ. περισφίγγω : ΠΔ Βασ.3,18,46 **καὶ συνέσφιγξε τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ·** **3)** δράττομαι, ἁρπάζω : Προκ.Γαζ.167Β **ἄκροις δακτύλοις τὸ προβόλιον συσφίγγειν.**

συσφιγκτήρ-ῆρος [ὁ] μτγν. κ. νεώτ. σφικτὴρ βλ.λ.3], στενὸν καὶ τὸ σῶμα συσφίγγον ἔνδυμα: Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ.44[45]1,18, 'Ιω.Χρυσ.1,646,17· **2)** νεώτ. πᾶν τὸ δι' οὗ συσφίγγεται, περισφίγγεταί τι.

σύσφιγκτος-ον μτγν. ὁ στενῶς, ἰσχυρῶς συνεσφιγμένος : 'Ακύλ.ΠΔ 'Εξ.28,4, Σύμμ.ΠΔ'Εξ.28,14.

σύσφιγμα-ατος [τὸ] μτγν. τὸ δι' οὗ συσφίγγει τις, ἅλυσις, ἁλυσίδα : Σύμμ.ΠΔ 'Εξ.28,2, Θεοδοτ.ΠΔ 'Εξ.28,2.

σύσφιγξις-εως [ἡ] μτγν. κ. νεώτ. τὸ συσφίγγειν, τὸ στερεῶς συνάπτειν, συνδέειν : 'Ακύλ.ΠΔ 'Εξ.28,39 [δ.γρ. καὶ συσφίγξεις, μέλλ.].

συσφραγίζω 'Επιγρ. κ. πάπ., μέλλ.-ιῶ, σφραγίζω ὁμοῦ μετά τινος : Πάπ. **εἰς τὸ πραστῆναι τοῖς δημοσίοις θησαυροῖς καὶ συνσφραγίζειν·** || τὸ μέσ. τίθεμαι ὁμοῦ τὴν σφραγῖδα καὶ τὴν ὑπογραφήν, σφραγίζω καὶ ὑπογράφω ὁμοῦ : 'Επιγρ. Σμύρνης· **2)** τὸ μέσ. ἐπισυνάπτω, ἐγκλείω : Πάπ.

σύσχεσις-εως [ἡ] μτγν. ἐπίσχεσις, φυλάκισις, κράτησις : Βέττ.Βάλ.292,9.

συσχετήριον [τὸ] μτγν. μέρος ἐν ᾧ κρατεῖται τι ἐγκεκλεισμένον, κλωβός : 'Ερμ.π.Στοβ.1,49,68 **φέρε γὰρ εἰς τὸ αὐτὸ συσχετήριον συγκεκλεῖσθαι ἀνθρώπους τε καὶ ἀετοὺς καὶ περιστεράς.**

συσχετίζω νεώτ. κ.δημ., ἀόρ. **συνεσχέτισα,** δημ. (ἐ)συσχέτισα, παθ. ἀόρ. -ίσθην, μτχ. παθ. παρακ. **συσχετισμένος,** σχετίζω τι πρὸς ἄλλο : **κακῶς συνεσχέτισες τὴν πτῶσιν τῆς Κυβερνήσεως μὲ τὴν ἔκρηξιν τοῦ πολέμου·** **2)** ἀναζητῶ ἢ καθορίζω τὴν μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων πραγμάτων ἢ προσώπων ὑπάρχουσαν σχέσιν.

συσχετικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων σχέσιν ἢ ἀναφορὰν πρός τι[να]· **2)** ὁ συσχετίζων τι πρὸς ἄλλο· **3)** γραμμ. **συσχετικαὶ ἀντωνυμίαι** τύποι τινὲς τῶν ἐρωτηματικῶν, ἀορίστων, δεικτικῶν καὶ ἀναφορικῶν ἀντωνυμιῶν ἀντιστοιχοῦντες μεταξύ των ὡς πρὸς τὴν ἔννοιαν, οἷον πόσος - τόσος - ὅσος, οἷος - ὁποῖος· || **συσχετικὰ ἐπιρρήματα** τὰ ὁμοίως ὡς ἄνω ἀντιστοιχοῦντα κατὰ τὴν ἔννοιαν, **οἷον ποῦ - ὅπου - κάπου, ἐδῶ** - ἐκεῖ.

συσχέτισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ συσχετίζω, τὸ σχετίζειν πρᾶγμά τι πρὸς ἄλλο· **2)** καθορισμός τῆς μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων πραγμάτων ἢ προσώπων ὑπαρχούσης σχέσεως.

συσχετισμός (ὁ) νεώτ. ἡ συσχέτισις βλ.λ.1) κ. 2).

συσχηματίζω σχηματίζω τι συμφώνως πρὸς ἕτερον, συνδιαπλάσσω, συμμορφῶ : Ἀριστλ.Τοπ. 151b,8 **σχηματίζειν (τοὺς ὁρισμοὺς) πρὸς τὸ..ἔχειν ἐπιχείρημα**· κ. ἀπολ. : Πλούτ.Ἠθ.83B· κ. παθ. συμμορφοῦμαι πρός τινα, ἀκολουθῶ τὸ παράδειγμά τινος : αὐτ.100F, αὐτ.Νομ.20 **σωφρονοῦσι καὶ συσχηματίζονται πρὸς τὸν ἐν φιλίᾳ καὶ ὁμανοίᾳ .. βίον**, ΚΔ Ρωμ.12,2 **καὶ μὴ συσχηματίζεσθε τῷ αἰῶνι τούτῳ**, αὐτ.Πέτρ.1,1,4, Κλήμ.Ἀλ. 194· ‖ κ. ἐπὶ ὑποκριτῶν θεατρικῶν ἢ ἐπὶ ρητόρων : Ρήτ.5,610· **2)** παθ. ἐπὶ τῶν ἀστερισμῶν, κεῖμαι ὁμοίως ἐν τῇ αὐτῇ θέσει : Πτολ.Φάσ.12Η, αὐτ.Τετράβ.34, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,33, Βέττ.Βάλ.42,22.

συσχημάτισις-εως (ἡ) μτγν. συσχηματισμός βλ.λ.1) : Πρόκλ.Στοιχ.Φυσ.35,4 **ἐκ τῆς τῶν ἄλλων ἀστέρων συσχηματίσεως**, Σχόλ.Πτολ.Τετράβ.15.

συσχηματισμός (ὁ) μτγν. ἐπὶ ἀστερισμῶν, ἡ θέσις τῶν ἀστέρων ἐν ἀμοιβαίᾳ ἀντιθέσει εὑρισκομένων : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,30 **παρὰ τοὺς τῶν ἄλλων ἀστέρων συσχηματισμούς**, Πτολ.Φάσ.5Η, Πρόκλ.Παραφρ.Πτολ.142· **2)** χωρογραφικὴ ὄψις, σχετικὴ θέσις : Παῦλ.Ἀλ.Ε 4· **3)** γραμμ. ἀντίστοιχος σχηματισμός : Ἀμμών.ἐν Int.65,8.

σύσχημος-ον μσν. ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ σχῆμα, ὁμοιόσχημος : Στέφ.Διάκ.ἐν Mi.100,1133.

συσχιδής-οῦς-ές μτγν. ὁ συνεσχισμένος : Γρηγ. Ναζ.2,187· πρβλ. πολυσχιδής.

συσχίζω μτγν. σχίζω ὁμοῦ : Νίκ.Ἀλεξ.883.

συσχολάζω μτγν. διέρχομαι τὰς ὥρας τῆς σχολῆς μετά τινος, εἶμαι συμμαθητὴς ἢ σύντροφος ἔν τινι, διέρχομαι τὸν καιρόν μου μετά τινος ἢ ὁμοῦ : Φιλόδ.Παρρ.350, αὐτ.Ἀκαδ.101Μ Ἀριστάρχῳ **συνεσχολακώς**, Πλούτ.Λυκ.16 **μετ᾽ ἄλλων εἴθιζε (τοὺς παῖδας) συμπαίζειν καὶ συσχολάζειν**, αὐτ.Ἀλκ.24 **ἐν τῷ συσχολάζειν καὶ συνδιαιτᾶσθαι**· κ. μτ. δοτ. : Ἀθήν.8,354A, Λουκ. Δίκ.Φων.8 **ἀφαιρουμένῳ τῶν συνήθων καὶ συνεσχολακότων μοι γραμμάτων**, αὐτ.Ἀλέξ.65· μτ. δοτ. κ. ἔμπροθ. διορ. : Ἀθήν.8,354B **Σφαῖρον τὸν συσχολάσαντα Χρυσίππῳ παρὰ Κλεάνθει**.

συσχολαστής (ὁ) μτγν. ὁ μετά τινος ἔχων σχολήν, ἀργίαν, ἀνάπαυσιν, ὅθ. συμφοιτητής, συμμαθητής : Φιλόδ.Ἀκαδ.91Μ, Διον. Ἀλ. Ρήτ. 349, Πλούτ.Ἠθ.47E **βραδύτεροι δοκοῦντες εἶναι τῶν συσχολαστῶν**· κ. μτ. γενικ. : Διογ.Λ 7,9 **τινὰς τῶν ἐμαυτοῦ συσχολαστῶν**· μτ. γενικ. κ. ἔμπροθ. διορ. : Στράβ.13,1,67.

σύσχολος (ὁ) μσν. ὁ συσχολαστής : Κοσμ.Ἱεροσ.ἐν Mai.Spicil.2,268 **Μωϋσῆς μὲν οὐκ ἔστιν ὁ Ἑρμῆς, Μωϋσέως δὲ σύσχολος**.

σύτο γ. ἐν. μέσ. ἀόρ. β' τοῦ σεύω βλ.λ.

σύφα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν σκίρπος.

συφάδιον (τὸ) τὸ χαμαικίσσαρον : ΑΒ 2,406.

συφακίζω Ἡσ. «ὀπωρίζω».

σύφαξ (ὁ) Ἡσ. «τὸ γλεῦκος».

σῦφαρ (τὸ) τεμάχιον παλαιοῦ καὶ ἐρρυτιδωμένου δέρματος : Σώφρ.ἐν ΕΜ 736, Καλλ.ἀπ.49· **2)** τὸ σ. τοῦ ὄφεως τὸ ἔνδυμα, ὑποκάμισον τοῦ ὄφεως : Λουκ.Ἑρμότ.79 **τὸ σῦφαρ τοῦ ὄφεως θηρεύειν, ἀμελεῖν δὲ τοῦ ὁλκοῦ**, ΑΒ 66· **3)** Ἡσ. «τὸ ἐπὶ τοῦ γάλακτος ἀφρῶδες, ἄνθος τοῦ γάλακτος, γραῦς»: Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.91· **4)** Ἡσ. «σῦκον ἐρρυτιδωμένον»· **5)** ὡς ἐπίθ. σῦφαρ (ὁ,ἡ) ἐρρυτιδωμένος, καταπεπονημένος, λίαν γεγηρακώς : Λυκόφρ.793.

συφειός (ὁ) ἐπ. τ. τοῦ συφεός βλ.λ. : Ὀδ.Κ 389.

συφεόνδε ἐπίρρ. εἰς τὸν συφεὸν βλ.λ. : Ὀδ.Κ 389, αὐτ.320 **ἔρχεο νῦν συφεόνδε**.

συφεός (ὁ) τόπος, ὅπου τρέφονται οἱ σύες, μάνδρα χοίρων, χοιροστάσιον : Ὀδ.Κ 238 **ἔπειτα ῥάβδῳ πεπληγυῖα κατὰ συφεοῖσιν**, Παρθ.12,2.

συφερτικός-ή-ό δημ. προφ. τοῦ συμφερτικός.

συφεών-ῶνος (ὁ) μτγν. τ. τοῦ συφεός βλ.λ. : Ἀγαθ.1.5,13 **ὥσπερ ἐν συφεῶσι καὶ μάνδραις**.

συφιλιδικός-ή-όν νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σύφιλιν, ὁ τῆς συφιλίδος : **συφιλιδικὰ ἐξανθήματα, - συφιλιδικαὶ πλάκες**· **2)** ὁ ἐκ συφιλίδος πάσχων.

συφιλιδογραφία (ἡ) νεώτ. περιγραφὴ τῆς συφιλίδος, συφιλιδολογία.

συφιλιδογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν συφιλιδογραφίαν.

συφιλιδοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν συφιλίδος, ψευδοσυφιλιδικός.

συφιλιδοκομεῖον (τὸ) νεώτ. νοσοκομεῖον ἐν ᾧ νοσηλεύονται οἱ πάσχοντες ἐκ συφιλίδος, θεραπευτήριον συφιλιδικῶν.

συφιλιδολογία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης ἀσχολούμενος μὲ τὴν παθολογίαν, τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπείαν τῆς συφιλίδος.

συφιλιδολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν συφιλιδολογίαν ἢ τὸν συφιλιδολόγον, ὁ τῆς συφιλιδολογίας.

συφιλιδολόγος (ὁ) νεώτ. ἰατρὸς ἀσχολούμενος εἰδικῶς εἰς τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπείαν τῆς συφιλίδος· **2)** κτ. ἐπέκτ. ὁ ἰατρὸς ὅστις ἀσχολεῖται μὲ τὴν διάγνωσιν καὶ τὴν θεραπείαν τῶν ἀφροδισίων νοσημάτων, ἅ. ἀφροδισιολόγος.

συφιλ(ιδ)ομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ συφιλιδομανίας.

συφιλ(ιδ)ομανία (ἡ) νεώτ. ψυχοπάθεια καθ' ἣν διαβλέπει τις εἰς πᾶσαν νόσον ἀποτελέσματα συφιλίδος, ἢ μονομανία καθ' ἣν ὁ ἰαθεὶς ἐκ συφιλίδος φοβεῖται ὅτι πάσχει εἰσέτι.

συφιλίζω νεώτ. ἐμβολιάζω πειραματόζῳον διὰ συφιλιδικοῦ ἰοῦ.

σύφιλις-ιδος (ἡ) νεώτ., δημ. -η, **νεώτ. κ. συφιλὶς -ίδος** ἀφροδίσια λοιμώδης νόσος ὀφειλομένη εἰς εἰδικὸν μικρόβιον, τὴν ὠχρὰν σπειραχαίτην καὶ μεταδιδομένη δι' ἐπαφῆς μικροβιοφόρων συφιλιδικῶν ἐκδηλώσεων, ὡς εἶναι τὸ συφιλιδικὸν ἕλκος καὶ αἱ συφιλιδικαὶ πλάκες, ἅ. λεγ. γαλλικὸν πάθος, μαλαφράντζα.

συφιλισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. μολυσμὸς τοῦ ὀργανισμοῦ ὑγιοῦς ἀτόμου ἢ πειραματοζῴου διὰ συφιλιδικοῦ ἰοῦ.

συφιλομανής-οῦς-ές **νεώτ. δ. τ.** τοῦ συφιλιδομανής βλ.λ.

συφιλομανία (ἡ) **νεώτ. δ. τ.** τοῦ συφιλιδομανία βλ.λ.

συφιλοφοβία (ἡ) νεώτ. νοσηρὸς φόβος ἐνδεχομένης προσβολῆς ἐκ συφιλίδας **καὶ** γενικῶς **ἐξ** ἀφροδισίων νοσημάτων.

συφίλωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ἐπεξεργασία ἐμφονιζομένη κατὰ τὴν τρίτην περίοδον τῆς συφιλίδος ἐπὶ ὅλων **τῶν ἱστῶν τοῦ** σώματος καὶ ἰδίᾳ τῶν σπλάγχνων.

σύφλογο (τὸ) δημ. συνδρομὴ **φλογῶν**, ὁρμητικὴ συνάντησις πολλῶν φλογῶν **ὁμοῦ** ἐκ διαφόρων σημείων προερχομένων, αἱ φλόγες ὁμοῦ, ζωηρὸν πῦρ : **γιὰ νὰ κρατάῃ τὸ σύφλογο χρειάζεται** πυροστιά, - **μὲ πῆρε τὸ σύφλογο** (ὑπέστην ἐγκαύματα ἐξ ἀποστάσεως)· ‖ κ. μτφ. : Παλαμ.Παρακ.96,10 **μὲ σίδερο πυρωμένο πάντα στὸ σύφλογο τοῦ ἔρωτά σου**· **2)** μτφ. αἰφνίδιος θυμός, ὀργή, ἔξαψις : **σύφλογο τὸν πιάνει ἅμα μὲ δῇ μπροστά του.**

συφορά (ἡ) δημ. δ. προφ. τοῦ συμφορὰ βλ.λ., ἀπευκταῖον γεγονός, βαρύ, μέγα δυστύχημα : Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.12,1 **ἀλί, ὤιμέ! στὴ συφορά σου.**

συφορβία (ἡ) Φώτ. «ἀγέλη χοίρων».

σύφόρβιον (τὸ) μτγν. τό συοφόρβιον βλ.λ. : Διοσκ.ΑΠ ΙΙ,363 **ποῦ δὲ . . συφόρβια,** Πολύαιν.4,19.

σῦφορβός (ὁ) (σῦς-φέρβω) ποι. τ. τοῦ **συοφορβός** ὁ συβώτης, ὁ χοιροβοσκός,' ὁ γουρουνάς : 'Ιλ.Φ 282 **ἐρχθέντ' ἐν ποταμῷ μεγάλῳ ὡς παῖδα συφορβόν,** 'Οδ.Ξ 504 **δοίη κέν τις χλαῖναν ἐνὶ σταθμοῖσι συφορβῶν,** Θεόκρ.16,54 **ἐσιγάθη δ' ἂν συφορβὸς Εὔμαιος** (δ. ἀνάγν. ὑφορβός), Πλούτ.Ρωμ.6 **τὰ δὲ βρέφη .. συφορβὸς ἀνείλετο.**

συφορβῶ-έω σχόλ. εἶμαι συφορβός, χοιροβοσκός, βόσκω χοίρους : Σχόλ.'Ιλ.Φ 282.

συφοριάζω δημ., παθ. μτχ. παρακ. **σῦφοριασμένος,** ρίπτω τινὰ εἰς συμφοράν, δυστυχίαν, γίνομαι αἴτιος νὰ δυστυχήσῃ τις, νὰ καταστροφῇ' παθ. δυστυχῶ, καταστρέφομαι : **συφοριασμένος** (κατεστραμμένος, δυστυχισμένος).

σύφος-α-ον ΜΕ αἰολ. τ. ἀντὶ σοφὸς βλ.λ.

συφός (ὁ) μτγν. ὁ συφεὸς βλ.λ., χοιροστάσιον, γουρνοστάσι' Πολυδ.1,251 «συφεοὶ καὶ συφοὶ καὶ χοιροκομεῖα» : Λυκόφρ.676 **στένοντες ἄτας ἐν συφοῖσι φορβάδες** (σχόλ. «χοίρων κοίταις, χοίρων μάνδραις».

συφτάνω δημ. προφθάνω, προλαμβάνω' κ. μέσ. σύφτάνομαι : **δὲν συφτάνομαι νὰ δίνω λεφτά - νὰ πληρώνω ἐργατικά.**

συφώνημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὸς ὄγκος τοῦ προσώπου.

σύφωτος-η-ο δημ. κατάφωτος, ὁλόφωτος : σύφωτος τόπος, - **σύφωτο τοπίο.**

συχαλασμός (ὁ) δημ. τρομερὸς θόρυβος ἐκ καταπτώσεως βράχων προκαλούμενος ἢ ἔκ τινος ἄλλης φυσικῆς αἰτίας, οἷον βροντῆς, σεισμοῦ κτλ.' πρβλ. δημ. χαλασμὸς κόσμου : 'Ερωτόκρ.2,1125 **κι ἐφάνη κι ἤτονε βροντή . . ποὺ . . μὲ πολὺ συχαλασμὸ στὰ βάθη κατεβαίνει.**

συχαλῶ δημ. κατακρημνίζομαι : δ.δίστ. **εὐκὴ γονέων ἔπαιρνε καὶ τὰ βουνὰ περπάτειε | καὶ τὰ βουνὰ νὰ συχαλοῦν, καὶ σὺ νὰ μὴ φοβᾶσαι.**

συχαρίκια (τὰ) δημ. δῶρον, φιλοδώρημα προσφερόμενον εἰς τὸν ἀγγέλλοντα εὐχάριστον εἴδησιν : 'Εφταλ.'Εκλ.Σελ.46 **ἀκόμα δὲν ἔδεσε τὸ παλαμάρι.. καὶ δρόμο, νὰ προφτάσῃ πρῶτος τὰ συχαρίκια, - τὰ συχαρίκια μου, ἦρθε ὁ ἄντρας σου ἀπὸ τὸ Μέτωπο !, -τὰ συχαρίκια μου ! Κώστα τὸ βγάλανε** (ἐπὶ νηπίου βαπτισθέντος)' ‖ ἐν φρ. **πᾶρ' τὴ σκούφια μου συχαρίκια, - βγάλε τὸ σκουλαρίκι σου καὶ δῶσ' το γιὰ τὰ συχαρίκια!** (εἰρων. ἐπὶ ἀσημάντου, ἐντελῶς ἀδιαφόρου ἀγγελίας).

σύχλιος-ια-ιο δημ. χλιαρός.

συχλιάζω δημ. κ. **συχλιαίνω** θερμαίνω τι ἐπὶ τοσοῦτον, ὥστε νὰ γίνῃ χλιαρόν, σύχλιο.

σύχλωρος-η-ο δημ. ὁ λίαν χλωρός, χλωρότατος : **κόφτε σύχλωρα κλαριά.**

συχνά ἐπίρρ. δημ. συχνάκις, πολλάκις, κατ' ἐπανάληψιν, ἄνευ μακρῶν διαλειμμάτων : **νὰ μᾶς ἔρχεσαι συχνά, - νὰ σὲ βλέπουμε συχνά'** ‖ ἐπιτατικῶς ἐν τῇ φρ. **συχνὰ πυκνὰ** πολὺ συχνά.

συχνάζω σχόλ., μσν., νεώτ. κ. δημ. μεταβαίνω εἴς τινα τόπον συχνά, συνήθως, φοιτῶ, θαμίζω : Σχόλ.Φιλόστρ.'Ηρ.490, ΕΜ 299,21 **ἐθελόσυχνος σημαίνει τὸν θέλοντα συχνάζειν,** Εὐστ.Πον.242,79, **- ποῦ συχνάζεις τὰ βράδια σου ;, - δὲν συχνάζει πλέον εἰς τὸ καφενεῖόν μας.**

συχνάκις ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. συχνῶς, συχνάκις, πολλάκις, συχνὰ βλ.λ. : Λουκ.Σκύθ.2 **τοῦτο συχνάκις γενόμενον,** Τζέτζ.Χιλ.3,582, Πρόδρ.2, 417 **ἐκεῖνοι τὰ λαλάγγια συχνάκις μὲ τὸ μέλιν.**

συχνανεντρανίζω δημ. συχνάκις, πολλάκις προσβλέπω, ἀνεντρανίζω τινὰ ἢ τι συχνά : 'Ερωτόκρ.4,1310 **κι ἀπὸ και δυὸ καὶ τρεῖς φορὲς τσὶ συχνανεντρανίζει.**

συχνανεντράνισμα (τὸ) δημ. τὸ συχνὸν ἀνάβλεμμα πρός τινα : 'Ερωτόκρ.3,1506 **θωρειὲς μὲ τσ' ἀναστεναγμούς, . . καὶ συχνανεντρανίσματα.**

συχνανοίγω δημ. ἀνοίγω τι συχνάκις, πολλάκις : Σολωμ.Θάν.Μικρ.'Ανεψιᾶς 2,3 **ἐπάλευε τὸ σῶμα ἡ ψυχή σου, γιὰ νὰ βγῇ, καὶ συχνάνοιγες τὸ στόμα καὶ δὲν ἤξερες γιατί.**

σύχνασμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. δημ. τὸ συχνάκις γενόμενον : Πολυδ.6,183' ‖ τὸ συχνάζειν εἴς τινα τόπον, ἡ συχνὴ ἐπίσκεψις.

συχνκών-ῶνος (ὁ) μτγν. δρυμός, δάσος, λόχμη : 'Ακύλ.ΠΔ Γεν.22,13.

συχνιός-ιά-ιό ἰδιωμ. ἀντὶ τοῦ συχνός, ὅθ. ὁμ. ἐπίρρ. **συχνιά** : 'Ερωτόκρ.3,1056 **καὶ μὲ τὰ δάκρυα τὰ** συχνιὰ **βρέχει τὸ πρόσωπόν τσι.**

συχνιά ἐπίρρ. ἰδιωμ. ἀντὶ συχνὰ βλ.λ. : 'Ερωτόκρ. 1,258 σὲ **θωροῦ συχνιὰ ν' ἀνεβοκατεβαίνῃς.**

συχνιάζω μσν. συχνάζω βλ.λ., φοιτῶ που, θαμίζω εἴς τινα **τόπαν** : 'Ερωτόκρ.1,881' ‖ μτ. γενικ. τοπ. : **'Ερωτόκρ.3,375 τοῦ Παλατιαῦ συχνιάζει'** **2)** ποιῶ τι συχνάκις, πολλάκις : 'Ερωτόκρ.1,2137 **κρουφὰ τὸν ἀνεντράνιζε,κι αὐδὲ πολλὰσυχνιάζει.**

συχν(ο)- α' συνθετικὸν μεταγενεστέρων, μεσαιωνικῶν, νεωτέρων καὶ δημοτικῶν **λέξεων** προσδίδον εἰς αὐτὰς τὴν ἔννοιαν τῆς συχνότητος, τῆς συχνῆς ἐπαναλήψεως τῆς ἐνεργείας τῆς ὑπὸ τοῦ θέματος τοῦ β' συνθετικοῦ ἐκφραζομένης, οἷον συχναλλάσσω ('Ερωφ.3,199), **συχνοδιαβαίνω, συχνοθωρῶ** ('Ερωτόκρ.1,696), **συχνορωτῶ, συχνοσπουδάζω** (αὐτ.1,791), **συχναστρέφομαι** (αὐτ.1,2156).

συχνοβλέπω δημ. βλέπω τινὰ συχνάκις, συναντῶ' ἐν τῷ μέσ. **συχνοβλέπομαι** συναντῶμαι μετά τινος : Ζερβ.Μῦθ.Ζ 30 **εἶχαν ἀποκτήσει τὴν παιδαριώδη συνήθειαν .. νὰ συχνοβλέπωνται.**

συχνογύρισμα (τὸ) μσν. ἡ συχνὴ στροφὴ τῆς κεφαλῆς πρὸς τὰ ὀπίσω : Διγεν.'Ακρ.380 **μὴ εἰς τὸ συχνογύρισμα τὴν κεφαλήν σου κόψῃ.**

συχνογυρνῶ δημ. συχνὰ γυρνῶ, περιέρχομαί τι συχνάκις : Κρυστ.Τραγ.Κοῦρος 20 **κι αἱ γυιοὶ του ἀράδα τὰ μαντριὰ σύχνογυρνοῦν.**

συχνοέρχομαι δημ. ἔρχομαι συχνῶς, συχνά : 'Εφταλ.'Εκλ.Σελ.104,6 **ξένα παιδὶ σύχνοερχότανε καὶ στὴ μελέτη βουτιότανε.**

συχνοκαταπίνω μσν. καταπίνω ἀδιακόπως : Πρόδρ.2,100 **καὶ μὴν θωρῇς τοὺς βαθρακούς, . . καὶ τρέχουσιν τὰ σάλια σου, καὶ συχνοκαταπίνεις.**

συχνολουσία (ἡ) μτγν. τὸ συχνάκις λούεσθαι : 'Αέτ. εἰς Σωρ.266 (δ.ἀνάγν. κοιλιολυσία).

συχνόμετρον (τὸ) νεώτ. **εἰδ.** ἠλεκτρ. τὸ ὄργανον δι' οὗ καταμετρεῖται ἡ συχνότης τῶν ἐναλλασσομένων ρευμάτων.

συχνομιλῶ δημ. ὁμιλῶ, συνομιλῶ μετά τινος συχνά, ἢ ὁμιλῶ συχνάκις εἴς τινα περί τινος, ποι. ἐπὶ τοῦ ἀετοῦ : Κρυστ.Τραγ.Σταυραῖτό 5 **φωλιάζεις μέσ' στὰ κράκουρα, σῦχνομιλᾶς μὲ τ' ἄστρα.**

συχνονειρεύομαι . δημ. συχνάκις ὀνειρεύομαί τινα : Κρυστ.Τραγ.'Αργαλειοῦ 4 **διασίδι μ', ὄντας σ' ἔγνεθα, τὸν συχνωνειρευόμουν.**

συχνοπαιδοῦσα (ἡ) δημ. ἡ συχνάκις παιδοποιοῦσα γυνή.

συχνός-ή-ό(ν) κ. μσν., **νεώτ.** κ. δημ., συγκρ. **συχνότερος,** ὑπερθ. **συχνότατος,** ὁ μακρός, ὁ μακρᾶς διαρκείας, ἐπὶ χρόνου : 'Ηρ.8,52 **ἐπὶ χρόνον συχνόν,** Πλάτ.Φαίδ.57Α **χρόνου συχνοῦ,** Γαλ.15, 512' ὁμ. κ. ἐν φρ. **χρόνῳ συχνῷ ὕστερον, συχνῷ ὕστερον χρόνῳ** : Ξεν.'Αν.1,8,8, Πλάτ.Γοργ.518D' ὁμ. κ.μτ. γενικ. ἐν τῇ φρ. **συχνὸν τοῦ βίου** μέγα μέρος τῆς ζωῆς : Πλάτ.'Επιστ.322Ε **διὰ τὸ μεθ' ἡμῶν μετρίων ὄντων καὶ αὖ κακῶν συχνὸν διατετριφέναι τοῦ βίου'** **2)** ὁ ἐν μακρῷ χρόνῳ γινόμενος, μακρός, **συνεχής,** ὅθ. κ. ὀχληρός, ἀνιαρός, **βαρετός : Πλάτ.Γοργ.465Ε οὐκ ἐῶν μα-**

κραῦς λόγαυς λέγειν αὐτὸς συχνὸν λόγον ἀποτέτακα, αὐτ.Θεαίτ.185Ε εὖ ἐποίησάς με μάλα συχνοῦ λόγου ἀπαλλάξας· ‖ φρ.συχνὴ πραγματεία μακρά, ὀχληρά, ἀνιαρά : Δημ.1242 συχνῆς δὲ πάνυ πραγματείας περὶ τοσαῦτα χρήματα γενομένης· ‖ δθ. ὁ συχνάκις γιγνόμενος, ὁ πολλάκις ἐπαναλαμβανόμενος : Πλάτ.Πολιτ.287Ε μάλα γε συχνὸν εἴδας, Ζερβ.Μῦθ.Ζ 51 ἡ ἀδικία εἶναι ὁ ζωντανώτερος καὶ συχνότερος νόμος τῆς ὀργανικῆς ζωῆς, - παρόμοια ἐπεισόδια εἶναι τώρα συχνότατα· ‖ ὁ κατὰ πυκνὰ καὶ σύντομα χρονικὰ διαστήματα γινόμενος, ἐπαναλαμβανόμενος : ὁ κ. διευθυντὴς μᾶς κάμνει συχνὰς ἐπισκέψεις τοὺς τελευταίους μῆνας, - ὁ Γενάρης φέτος μᾶς ἔκανε συχνὲς βροχές· **3)** πολύς, πολυάριθμος : Ἡρ.1,58 προσκεχωρηκότων αὐτῷ καὶ ἄλλων ἐθνέων βαρβάρων συχνῶν, αὐτ.6,33 πόλιες συχναὶ ἔνεισι, αὐτ.108 πόνους ὑπὲρ αὐτῶν [οἱ] Ἀθηναῖοι συχνοὺς ἤδη ἀναραιρέατο, Ἀριστφ.Βάτρ.1237 ἔτι γάρ εἰσί μοι συχνοὶ |ἐπὶ τῶν προλόγων τοῦ Εὐριπίδου|, αὐτ.Ὄρν.1014 ξυνηλατοῦνται καὶ κεκίνηνταί τινες πληγαὶ συχναὶ κατ' ἄστυ, Πλάτ.Πολ. 544C ὀλιγαρχία, συχνῶν γέμουσα κακῶν πολιτεία· ὁμ. κ. ἐν φρ. ἡμέρας συχνὰς ἐπὶ πολλὰς ἐν συνεχείᾳ ἡμέρας : Πλάτ.Πρωτ.313Α σκοπούμενος ἡμέρας συχνάς· ὁμ. ἐν φρ. τίκτειν πέντε συχνὰ ἐν ἑνὶ τοκετῷ, σὲ μιὰ γέννα : Πλούτ.Ἠθ.429F τεκεῖν πέντε συχνά· ‖ φρ. ἄλλοι συχνοὶ ἄλλοι πολλοί : Ἀριστφ.Ἐκκλ.388 οὐκ ἔλαβον οὔτ' αὐτός, αὔτ' ἄλλοι συχνοί· ‖ μτ. γενικ. διαιρ. : Ἡρ. 3,39 συχνὰς μὲν δὴ τῶν νήσων ἀραιρήκεε, πολλὰ δὲ καὶ τῆς ἠπείρου ἄστεα, Θουκ.4,106 καὶ τῶν ἔξω ληφθέντων συχνοῖς αἰκεῖοι ἔνδον ἦσαν, Ξεν. Ἀν.5,4,16 ἀπέκτειναν συχνοὺς τῶν βαρβάρων· ‖ κ. ἀπολ. συχνοὶ πολλοί, πολυάριθμοι, μεγάλου ἀριθμοῦ : Θουκ.2,52 διὰ τὸ συχνοὺς ἤδη προτεθνάναι σφίσιν· ‖ ὁμ.μτ. λ. περιληπτικῶν, πολυάριθμος, πολυπληθής : Ἰάμβλ.π.Σουΐδ. θεραπείαν συχνὴν εὐνούχων τε καὶ θεραπαινίδων |θεράποντας πολυαρίθμους εὐνούχων καὶ θεραπαινίδων|, Πλούτ.Ποπλ.5, Ἀνών.π.Σουΐδ. αἰκίας . . συχνῆς |πολλῶν οἰκετῶν|· ‖ δθ. πολύς, ἄφθονος, πλούσιος : Ἀριστφ.Πλ.754 ὅσοι δ' ἐπλούτουν οὐσίαν τ' εἶχον συχνήν, Πλούτ.Λύσ.16 ἀφελὼν συχνὸν ἀργύριον ἐξ ἑκάστου, ΑΠ 6,303 |ἐπὶ μυῶν| καὶ δεῖπνον συχνὸν ἀπὸ σκυβάλων, Σουΐδ. συχνὸς χρυσός· ‖ ὁμ. ἐπὶ πόλεων, ἐπὶ κατοικουμένου χώρου, πλαύσιος εἰς πληθυσμόν, πολυάνθρωπος : Πλάτ.Πολ.370D καινωνοὶ ἡμῖν γιγνόμενοι, συχνὸν αὐτὸ ποιοῦσιν, Στράβ.15,1,28 καὶ ἡ περικειμένη χώρα συχνὴ καὶ σφόδρα εὐδαίμων· **4)** μέγας : Πλάτ.Πολ.414C πεῖσαι δὲ συχνῆς πειθοῦς, Δημ.1359 ἡ δὲ διοίκησις συχνή, ὁπότε δέοι τοῦτόν τε καὶ αὐτὴν τρέφειν καὶ παιδάρια τρία |δαπάνη μεγάλη|· ‖ ὁμ. συχνὴ εὐλάβεια-σκέψις-μελέτη μεγάλη, σύντονος, ἐπιμελής, συστηματική : Πλάτ.Πολ.539Β εὐλάβεια αὕτη συχνή, αὐτ.Νόμ. 968Β περὶ τὰ τοιαῦτ' ἐμπειρίαν τε καὶ σκέψιν γεγονυῖάν μοι καὶ μάλα συχνήν, Θεόφρ.ἀπ.175· ‖ ὁμ. συχνὸν ἔργον μέγα, δυσχερές, δύσκολον : Πλάτ.Πολ.511 δοκεῖς γάρ μοι συχνὸν ἔργον λέγειν· ‖ ὁμ. μέγα τμῆμά τινος, ἐν φρ. συχνὸν τὸ ὑπεραῖρον τὸ ὕδωρ |φυτόν|· ‖ μέγα τμῆμα ἐξέχον ἀπὸ τοῦ ὕδατος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,8,10· ‖ ὁμ. ὁ μεγάλης ποσότητος : Ἱππ.Ἐπιδ.7,77 συχνὸν αἷμα ἐρρύη, Γαλ.16,584 διέρχεται φλέγμα συχνόν· ‖ εἰδ. ἐπὶ ἀγγείων, μέγας, ὀγκώδης, μεγάλης χωρητικότητος : Θεόπομπ.Κωμ.41 λεπαστὴ μάλα συχνή, Ἀντιφ.37 πάνυ συχνὴ σφύραινα· **5)** εἰδ. ἐπὶ διαστήματος : Ἱππ.Ἀγμ.14 προσεπιδεῖν καὶ ἔνθεν καὶ ἔνθεν ἐπὶ συχνόν· **6)** ὁ τεταμένος, ἔντονος : Ἱππ.Μοχλ.1 συχνοτέρας κινήσιας ἔχει· **7)** τὸ οὐδ. ἑν. συχνὸν κ. πληθ. συχνὰ ἐν ἐπιρρ. χρ. συχνάκις, πολλάκις ἢ πολύ : Πλάτ.Φαῖδρ.257C συχνὸν διαμαρτάνεις, αὐτ.Φίλ. 51Β συχνὰ χαίρειν ἐᾶν· ὁμ. ἐν τῇ ἐκφρ. ἐπὶ συχνόν : Ἱππ.Ἀγμ.14· ὁμ. ἐπιρρ. μακράν, ἀπομεμακρυσμένως, εἰς ἀπόστασιν μεγάλην : Ξεν.Ἀν. 1,8,10 διαλείποντα συχνὸν ἀπ' ἀλλήλων, αὐτ.ΚΠ 6,3,12 πρὸ τῆς τάξεως ταύτης ἄλλοι ὡς τριάκοντα ἱππεῖς συχνὸν προελαύνουσι, Ἀριστλ.ΖΙ 619a,32 τὴν θήραν δὲ ποιεῖται οὐκ ἐκ τῶν σύνεγγυς τόπων τῆς νεοττίας, ἀλλὰ συχνὸν ἀποπτάς· ‖ ὁμ. ἐπιρρ. ἐν τῇ δοτ. ἑν. συχνῷ μτ. συγκριτ. ἐπιθέτου ἐπιτείνουσα τὴν ἔννοιαν τοῦ ἀκολουθοῦντος συγκρ. ἐπιθέτου : Πλάτ.Νόμ.761D δεχομένους εὐμενῶς ἰατροῦ δέξιν μὴ πάνυ σοφοῦ βελτίονα συχνῷ, Δημ.1002 νεώτερον ὄντ' ἐμοῦ καὶ συχνῷ |ὅτι ἦτο νεώτερός μου καὶ κατὰ πολύ|.

συχνοσπαράζω δημ. σπαράζω, σφαδάζω, σφύζω, πάλλομαι ἀκαταπαύστως : Σολωμ.Ἐθν. Ὕμν.139,1 ἡ καρδιὰ συχνοσπαράζει . . πλὴν τί βλέπω ; σοβαρὰ νὰ σωπάσω μὲ προστάζει.

συχνοσύνθετος-ον μσν. ὁ ἐκ πολλῶν λέξεων σύνθετος : Εὐστ.1277,43 εὕρηται . . χωρίον ἔν τινι ἀσυνήθει κωμῳδίᾳ οὕτω συχνοσύνθετον, ὥστε ὁ καταρξάμενος αὐτὸ ἀναγνῶναι . . οὐ διίξεται.

συχνότης |ἡ| νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ συχνοῦ, εἰδ. φυσ. ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπαναλήψεων περιοδικοῦ φαινομένου ἐντὸς ὡρισμένου χρονικοῦ διαστήματος : συχνότης βροχῆς ἀνέμου· ‖ εἰδ. ἠλεκτρ. ἐν φρ. συχνότης ἐναλλασσομένου ρεύματος ὁ ἀριθμὸς τῶν περιόδων τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος κατὰ δευτερόλεπτον· εἰδ. ἀκουστ. συχνότης ἤχου ὁ ἀριθμὸς τῶν παλμικῶν κινήσεων ἃς παράγει ἠχοῦν τι σῶμα εἰς ἓν δευτερόλεπτον.

συχνουρία |ἡ| νεώτ. τὸ ἐκ παθολογικῆς αἰτίας συχνάκις οὐρεῖν.

συχνοφέγγω δημ., ἰδ. τριτοπρ. -έγγει συχνάκις φέγγει, ἀστράπτει : Σολωμ.Ὄνειρον Μαρίας 4,7 συχνοφέγγει ἀστραπή, σχίζει τὸ σκότος.

συχνοφλαμαρίζω μσν. φλαμαρίζω συχνά, συχνάκις ἀναδίδω φλόγας : Πρόδρ.1,229 καὶ βλέπω τὴν ἱστίαν των πῶς αυχνοφλαμαρίζει.

συχνῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. συχνοτέρως, συχνότερον, ὑπερθ. συχνότατα, συχνόν, συχνὰ βλ.λ., συχνάκις : Ἀντιφ.3,3,3 οὗτος μὲν οὐχ ὁσίως δεῖται ὑμῶν συχνῶς τὴν ἀπολογίαν ἀποδέχεσθαι αὐτοῦ, Γαλ.16,684, Πάπ.· συγκρ. συχνοτέρως : ΕΜ περιφραδέως, διὰ τὸ συχνοτέρως ἐποπτεύειν, Ἰω.Κλίμ.28,438· κ. συχνότερον : ASS 4, 2,965C, Στουδ.Θεόδ.359Ε· ὑπερθ. συχνότατα : ὁ γραμματικὸς οὗτος τύπος ἀπαντᾷ συχνότατα.

συχτάρι |τὸ| δημ. τὸ σάρωθρον, τὸ συναχτάρι.

σύχυση |ἡ| μσν. κ. δημ. ἡ σύγχυσις, ἡ ταραχή : Ἐρωτόκρ.4,1046 πολλὰ μεγάλη σύχυση εἰς τὸ φουσσάτο γίνη· **2)** ἡ ψυχικὴ ταραχή, θυμός.

συχωρεμένος-η-ο(ν) μσν. κ. δημ. ὁ συγκεχωρημένος, ὁ ἀπηλλαγμένος τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ κατὰ τὴν χριστιανικὴν θρησκείαν : Ἐρωτόκρ.2, 1048 ὁπ' ἀποθάν', ἀπ' ὅλους σας ἂς εἶν' συχωρεμένος· ‖ δθ. ἀπλ. ἐπὶ τεθνεώτων, ὁ μακαρίτης, νεκρός, ὁ τεθνεὼς ὑπὲρ οὗ εὐχόμεθα τὴν συγχώρησιν τῶν ἁμαρτιῶν του ἢ ἁπλῶς παραβλέπομεν τὰς ἀδυναμίας του : ὁ συχωρεμένος αὐτὰ δὲν τὰ πρόσεχε.

συχώρεση (ἡ) δημ. κ. σχώρεση ἡ συγχώρησις, ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν : πάει νὰ πάρῃ συχώρεση ἀπὸ τὸν παπὰ γιὰ νὰ κοινωνήσῃ αὔριο· δθ. ἀπλ. συγγνώμην, ἐν φρ. μὲ σχώρεση μὲ τὸ συμπάθιο.

σ(υ)χώρια |ἡ| δημ. κ. σ(υ)χώριο |τὸ| συγχώρησις, δόσις συγγνώμης, ἄφεσις τῶν ἁμαρτιῶν.

συχωριανός-ή δημ., οὐδ. -άκι ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ χωρίου καταγόμενος, χωριανός, συντοπίτης.

σ(υ)χώριο (τὸ) δημ. κ. σ(υ)χώρια (ἡ) εὐχητ. φρ. : **συχώριο νὰ 'χουν τὰ πεθαμένα σου** (συνήθ. ἐπαιτείας, ἀλλ' ἐνίοτε καὶ ὡς ἐπιδοκιμαστικὴ πράξεως τοῦ πρὸς ὃν ἡ εὐχή)· ‖ ὁμ.φρ. **μπουκιὰ καὶ συχώριο** (ἐπὶ νοστιμωτάτου ἐδέσματος· κ. *μτφ. ἐπὶ γυναικὸς* εὐειδοῦς καὶ εὐσώμου).

συχωρνῶ δημ. συγχωρῶ βλ.λ.

συχωροχάρτι (τὸ) δημ. τὸ συγχωρητήριον, ἔγγραφον δι' οὗ παρέχεται συγχώρησις· συγγνώμη· ‖ εἰδ. νεώτ. συγχωροχάρτιον, ἡ ὑπὸ τοῦ πάπα παρεχομένη ἄφεσις ἁμαρτιῶν εἰς τοὺς πιστοὺς τῆς Καθολικῆς ἐκκλησίας, παλαιότερον πολλάκις παρεχομένη ἐπὶ πληρωμῇ, τοῦθ' ὅπερ προεκάλεσε τὴν ἐπίκρισιν τοῦ Λουθήρου· ‖ συνεκδ. ἡ προφορικὴ ἢ ἔργῳ δηλουμένη συγγνώμη πρὸς τὸν διαπράξαντα ἢ διαπράττοντα παῖσμα, σφάλμα, ἀκοσμίαν, ἡ παρεχομένη ὑπὸ τοῦ ἐκ τούτων ζημιουμένου ἢ ὑπὸ τοῦ προϊσταμένου ἢ γονέως κττ. : **ἔδωκε συχωροχάρτι στὸν ὑπάλληλο ποὺ τοῦ ἔκαμε τὴν κατάχρηση**· κ. εἰρων. : **ἔχει δώσει συχωροχάρτι στὶς κόρες του**· **2)** μτφ. τὸ κατὰ ὑπέρμετρον ἐπιείκειαν παρ' ἀξίαν τοῦ λαβόντος δοθὲν δίπλωμα, πτυχίον σπουδῶν.

συφειρικόν (τὸ) (λατ.) μτγν. δ. γρ. **συφηρικὸν** (subsericum) πιθ. ὕφασμα περιέχον σηρικόν, μέταξαν : Διοκλ.'Εδικτ.20,9.

σύψυχα ἐπίρρ. δημ. μεθ' ὅλης τῆς ψυχῆς, ὁλοψύχως, μὲ ὅλην τὴν καρδιά : **σύψυχα ρίχτηκαν στὸν ἐχθρό**· **2)** μεθ' ὅλου τοῦ πληρώματος, αὐτανδρί : **τὸ καράβι βούλιαξε σύψυχα.**

σύψυχος-η-ο δημ. ὁλόψυχος, γενναῖος, ὁ μεθ' ὅλων αὐτοῦ τῶν δυνάμεων ἐνεργῶν τι, ἰδ. ἐπὶ ἀγωνιζομένων : **σύψυχοι χύμηξαν νὰ πάρουν τὸ κάστρο**· **2)** αὐτάνδρος βλ.λ.ΙΙ, ἐπὶ πλοίων, μεθ' ὅλων τῶν ψυχῶν τοῦ πληρώματος καὶ τῶν ἐπιβατῶν : Σολωμ.'Ονειρα Μαρίος 5,8 **καὶ τὸ καράβι σύψυχο βουλιάει.**

σύφωμα ἐπίρρ. δημ. μετὰ τροφῆς, ἀντίθ. ξέφωμα, ἢ ξύ- : **πῆρε ἐργάτες σύφωμα νὰ τοῦ καλλιεργήσουν τὸ κτῆμα.**

συφωμίτης (ὁ) μσν. ὁ ἐπὶ μισθῷ καὶ μετὰ τροφῆς ἐργαζόμενος : Πρόδρ.2,400 **κουντῶ τὸν συφωμίτην μου, σύρνω τον ἐκ τὸ μάτιν, καὶ λέγω τί ἔν' τὸ τρώγομεν.**

συώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς χοῖρον, πολυφάγος, ἀδηφάγος : Πλούτ.'Ηθ.716Ε, Φιλόστρ.'Απολλ.8,7 **συώδεις 'Αρκάδες**· **2)** ἀμόρφωτος, κτηνώδης· Σουΐδ. «συώδης, ἀμαθής, ἀπαίδευτος» : Εὐνάπ.ΒΣοφ.480Β, Φώτ.Βιβλ.54,14.

σφαγάδι (τὸ) δημ. τὸ σφαγάρι, ζῷον προοριζόμενον διὰ σφαγήν· **2)** πτῶμα σφαγιασθέντος, φονευθέντος ἐν μάχῃ : Κάλβ.'Ωδ.13,24.

σφαγάρι (τὸ) δημ. βόσκημα, ζῷον προοριζόμενον πρὸς σφαγήν, σφάγιον, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ θνῆσκον, ὅθ. κ. τὸ κρέας ὑγιοῦς σφαγίου ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸ τοῦ θνῄσκοντος ἢ πρὸς τὸ ἤδη σεσηπός : **κάλλια σφαγάρι παρὰ ψοφίμι.**

σφάγανον (τὸ) σχόλ. λ. ἐπινοηθεῖσα πρὸς ἑρμηνείαν τοῦ φάσγανον βλ.λ. : Σχόλ.'Ιλ.Α 190.

σφαγεῖο(ν) κ. νεώτ., δημ. κ. **σφαγειό** ἀγγεῖον ἐν ᾧ τοποθετοῦσι τὸ αἷμα τῶν σφαζομένων ἱερῶν θυμάτων Φώτ. «τὸ ἀγγεῖον εἰς ὃ τὸ αἷμα τῶν σφαζομένων ἱερείων δέχονται», Σουΐδ.: Εὐρ.'Ηλ.800 **οἱ μὲν σφαγεῖον ἔφερον, αἱ δ' ἦρον κανᾶ**, αὐτ. ΙΤ 335, 'Αριστφ.Θεσμ.754 **δός μοι σφαγεῖον, . . ἵν' οὖν τό γ' αἷμα τοῦ τέκνου τοὐμοῦ λάβω**· **2)** ἐν τῷ πληθ. νεώτ. κ. δημ. ὁ τόπος, τὸ ἵδρυμα ἔνθα σφάζουσι τὰ ζῷα· **3)** μτφ. νεώτ. κ. δημ. ἡ σφαγὴ πολλῶν ἀτόμων, ἡ ἐξόντωσις πολλῶν ἀνθρώπων, μακελλεῖον βλ.λ.· **4)** ὁμ. εἰρων. χαρτοπαικτικὴ συγκέντρωσις ἐν ᾗ ὑπό τινων προσυνεννοημένων διὰ δόλου κλέπτονται οἱ ἄ. μετέχοντες· **5)** ὁμ. κατάστημα ἀμέσου καταναλώσεως ἔχον ὑπερόγκους τιμάς· **6)** κρύφα λειτουργοῦν ἀνήθικον ἵδρυμα, εἰς ὃ παρασύρονται ἄπειροι νεάνιδες ἢ ὕπανδροι γυναῖκες.

σφαγεύς-έως (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ σφάζων, ὁ σφάκτης : Εὐρ.Ρῆσ.251 **ὁ πεδοστιβὴς σφαγεύς**, αὐτ.ΙΤ 623 **ὁ δὲ σφαγεὺς τίς;**, αὐτ.'Ηρ.451 **τίς σφαγεὺς τῶν δυσπότμων;**· κ. ἐπὶ θυσίας : 'Επιγρ.· ‖ ὅθ. συνεκδ. ἡ θυτικὴ μάχαιρα : Εὐρ.'Ανδρ.1134 **σφαγῆς τ' ἐχώρουν βουπόραι ποδῶν πάρος**· ‖ εἰδ. νεώτ. ὁ ἔχων ἐπάγγελμα τὴν σφαγὴν τῶν ζῴων τῶν εἰς τροφὴν τῶν ἀνθρώπων προοριζομένων· **2)** ὁ δολοφόνος, ὁ φονεύς : Νόμ. π. 'Ανδοκ.1,78, Δημ.175 **μὴ ἐπιτρέπειν τοῖς σφαγεῦσι, τῶν ἐν Πελοποννήσῳ τοὺς βουλομένους παρακαλεῖν**· ‖ κ. κτ. συνεκδ. τὸ ξίφος, ἐφ' ὃ ἔμελλε νὰ πέσῃ ὁ Αἴας : Σοφ.Αἶ.815 **ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν ᾗ τομώτατος γένοιτ' ἄν**· **3)** ἐπίθ. ὁ φονικός : 'Αχμ.'Ονειροκρ.120,82,19 **ἐάν τις χεῖρα ἐκτείνῃ σφαγέα, εἰς ἀδικίαν ἀποβήσεται αὐτῷ.**

σφαγή (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια, ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφάζω, ὁ διὰ μαχαίρας φόνος, τὸ σφάξιμο : Αἰσχ.Εὐμ.187, Σοφ. Αἶ.919 **ἔκ τε φοινίας πληγῆς μελανθὲν αἷμ' ἀπ' οἰκείας σφαγῆς**, Εὐρ.'Εκ.522, Πλάτ.Νόμ.682D **θανάτους τε καὶ σφαγὰς καὶ φυγὰς γενέσθαι παμπόλλας**, ΠΔ 'Ησ.53,7 **ὡς πρόβατον ἐπὶ σφαγὴν ἤχθη**, αὐτ.43,22· φρ. **σφαγὰς ποιεῖσθαι, - σφαγὰς ποιεῖν, - σφαγὰς ἐμποιεῖν** : Ξεν.'Ελλ.4,4,2 **σφαγὰς ἐπεχείρουν ποιεῖσθαι**, αὐτ.2,2,6 **σφαγὰς τῶν γνωρίμων ποιήσαντες**, 'Ισοκρ.5,107 **ἐν τῇ πόλει σφαγὰς ἐμποιοῦντες**· ‖ εἰδ. φρ. **πολυθύτους τεύχειν σφαγάς** προσφέρειν πολλὰς θυσίας, πολλὰ θύματα : Σοφ.Τρ.756 **μέλλοντι δ' αὐτῷ πολυθύτους τεύχειν σφαγάς**· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁμαδικοὶ φόνοι, ὁμαδικὴ ἐξόντωσις, μακελλειό : **ἡ σφαγὴ ἢ αἱ σφαγαὶ τῶν 'Αρμενίων**· **3)** τὸ ἐκ τῆς μαχαίρας προκαλούμενον τραῦμα, ἡ πληγὴ ἡ αἱμάσσουσα : Σοφ.Τρ.573 **ἐὰν γὰρ ἀμφίθρεπτον αἷμα τῶν ἐμῶν σφαγῶν ἐνέγκῃ χερσίν**, Εὐρ.'Ηλ. 1223, 'Αθήν.9,381Β **ἐσφάγη . . σφαγὴν βραχεῖαν**, 'Αθανάσ.Μανδηλ.Βηρυτοῦ π. Δουκάγγ. **κατὰ τὸν τόπον τῆς εἰκόνος τῆς σφαγῆς τῆς λόγχης, ὅθεν ἐξῆει τὸ αἷμα καὶ ὕδωρ**· φρ. **αἵματος σφαγή** τὸ αἷμα τῆς πληγῆς : Αἰσχ.'Αγ.1387 **κἀκφυσιῶν ὀξεῖαν αἵματος σφαγήν, βάλλει μ' ἐρεμνῇ ψακάδι φοινίας δρόσου**· **4)** συνεκδ. δημ. προφ. κ. σφαή ὁ τράχηλος, τὸ κοῖλον μέρος τοῦ λαιμοῦ, ἔνθα ἐκτυπεῖτο τὸ θῦμα διὰ τῆς μαχαίρας, τὸ διὰ τὴν σφαγὴν προοριζόμενον, συνεκδ. κ. ὁ τράχηλος τοῦ ἀνθρ.· 'Αριστλ.ΖΙ 493b,7 «κοινὸν μέρος αὐχένος καὶ στήθους σφαγή» : 'Αντιφ.5,69 **ἐγκαταλιπὼν τὴν μάχαιραν ἐν τῇ σφαγῇ ᾤχετο φεύγων**· συνήθ. ἐν τῷ πληθ. : Αἰσχ.Πρ.863 **ἐν σφαγαῖσι βάψασα ξίφος**, Εὐρ.'Ορ.291 **ἐς σφαγὰς ὦσαι ξίφος**, Θουκ.4,48 **οἰστοὺς . . ἐς τὰς σφαγὰς καθέντες**, 'Αριστλ.ΖΙ 511b,35 **αὗται (αἱ φλέβες) τείνουσι . . ἄνω εἰς τὴν κεφαλὴν παρὰ τὰς κλεῖδας διὰ τῶν σφαγῶν.**

σφαγιάζω κ. μσν. κ. νεώτ. σφάζω εἰς θυσίαν, θυσιάζω : 'Αριστφ.'Ορν.569 **ᾧ προτέρῳ δεῖ τοῦ Διὸς αὐτοῦ σέρφον ἐνόρχην σφαγιάζειν**, Διόδ.Σ 13,86 **τῷ Κρόνῳ παῖδα σφαγιάσας**, Πλούτ.'Ηθ. 221Α, Τζέτζ.Χιλ.10,402 **τὴν βοῦν τε σφαγιάσας**· κ. μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ ἐννοίᾳ : 'Ηρ.9,72 **ἐπειδὴ ἐσφαγιάζετο Παυσανίης**· κ. ἀπρόσ. : αὐτ.6,76 **ἐσφαγιάζετο αὐτῷ** (προσέφερον θυσίας εἰς αὐτόν)· κ. μτ. δοτ. : Ξεν.'Ελλ.4,2,20 **σφαγιασάμενοι οἱ Λακεδαιμόνιοι τῇ 'Αγροτέρᾳ**, αὐτ.'Αν.4,5,4· κ.ἐμπροθ. (εἴς τι) : αὐτ.4,3,18 **οἱ μὲν μάντεις ἐσφαγιάζοντο εἰς τὸν ποταμόν**· κ. παθ. θυσιάζομαι, σφάζομαι εἰς θυσίαν : 'Ηρ.7,180 **τῷ δὲ σφαγιασθέντι τούτῳ**

οὔνομα ἦν Λέων, Ἀριστφ.Ὄρν.570 ἥσθην σέρφῳ σφαγιαζομένῳ, Ξεν.Λακ.13,8 ὅταν ὁρώντων ἤδη τῶν πολεμίων χίμαιρα σφαγιάζηται, Ἐπιγρ.· **2)** νεώτ. μτφ. ἀφανίζω, καταστρέφω : ἐσφαγίασαν τὰ ἱερώτερα τῶν ἐθνικῶν συμφερόντων· κ. παθ. ἐσφαγιάσθησαν τὰ δίκαιά μου.

σφαγιασμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ σφαγή, ἡ θυσία : Εὐρ.Ἠλ.200 πατρὸς παλαιῶν σφαγιασμῶν, Πλούτ.Ἀγησ.6 ἅμα δέ πως ὑπῆλθε τὸν Ἀγησίλαον ὁ τῆς κάρης σφαγιασμός· **2)** ἡ σφαγή, οἱ ὁμαδικοὶ φόνοι, τὸ μακελλειό : ὁ βάρβαρος σφαγιασμὸς τῶν γυναικοπαίδων· **3)** νεώτ. κ. μτφ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφαγιάζειν βλ.λ.2).

σφαγιαστήριον (τὸ) σχόλ. τὸ σφαγεῖον βλ.λ.1) : Σχόλ.Λυκόφρ.194 (δ.ἀνάγν. σφαγιστήριον).

σφαγιαστής (ὁ) νεώτ. μτφ. ὁ καταστρέφων, ὁ βαρέως βλάπτων, ζημιῶν, ἀδικῶν : σφαγιαστὴς τῆς ἀνθρωπότητος - τῶν ἐθνικῶν δικαίων.

σφαγιάτικα (τὸ) δημ. ἡ ἀμοιβὴ τοῦ σφαγέως.

σφαγίδιον (τὸ) λεξ. ὑποκορ. τοῦ σφαγὶς βλ.λ.2)· Σουίδ. «σφαγίδιον, τὸ τῶν μαγείρων μαχαίριον».

σφάγιον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ εἰς θυσίαν πρὸς τοὺς θεοὺς προοριζόμενον ζῷον ἢ πρόσωπον, τὸ θῦμα : Εὐρ.Ὀρ.842 σφάγιον ἔθετο μητέρα, αὐτ.Ἑκ.109 σὴν παῖδ' Ἀχιλλεῖ σφάγιον θέσθαι, αὐτ.119 διδόναι τύμβῳ σφάγιον, Δημ.1398 τὰς Λεωκόρας, ὡς αὐτὰς ἔδοσαν σφάγιον τοῖς πολίταις ὑπὲρ τῆς χώρας· ‖ συνηθέστ. ἐν τῷ πληθ. : Εὐρ.Ἴων 278 σφάγια παρθένους κτανεῖν, Ἀριστφ.Ὄρν.1559 σφάγι' ἔχων κάμηλον ἀμνόν τινα, ΠΔ Ἀμ.5,25 μὴ σφάγια καὶ θυσίας προσηνέγκατέ μοι· ‖ φρ. τὰ σφάγια γίνονται καλά - χρηστά - καταθύμια τὰ σφάγια, ἡ θυσία δίδει εὐνοϊκὰ σημεῖα : Ἡρ.6,112, αὐτ.9,62 ἐγίνετο θυομένοισι τὰ σφάγια χρηστά, αὐτ.45 Μαρδονίῳ . . τὰ σφάγια οὐ δύναται καταθύμια γενέσθαι· ἐν ὁμ. σημ. κ. ἡ φρ. τὰ σφάγια γίγνεται ἢ ἀντιθ. οὐ γίγνεται : αὐτ.61 τῶν σφαγίων οὐ γινομένων· ὁμ. φρ. σφάγια ἔρδειν - τέμνειν - προφέρειν - ἅπτεσθαι ἐνεργεῖν τὰ εἰκότα πρὸς τὴν δι' ἐξετάσεως τῶν σφαγίων μαντείαν : Αἰσχ.Ἑπτ.230, αὐτ.Ἱκ.1196, Θουκ.6,69 μάντεις σφάγια προὔφερον τὰ νομιζόμενα, Ἀντιφ.5,12 ἁπτομένους τῶν σφαγίων· εἰδ. φρ. σφάγια περιάγειν ἐπὶ καθαρμοῦ : Ἀθήν.14 καθαρμὸν τῆς πόλεως ἐποιήσαντο, σφάγια περιαγαγόντες κύκλῳ τῆς χώρας ἁπάσης· ὁμ. φρ. ἐπὶ τῶν θεῶν, τὰ σφάγια δέχομαι : Ἀριστφ.Λυσ.204 τὰ σφάγια δέξαι ταῖς γυναιξὶν εὐμενής· **2)** σφαγή, φόνος : Εὐρ.Ἑκ.135 μὴ τὸν ἄριστον Δαναῶν πάντων δούλων σφαγίων εἵνεκ' ἀπωθεῖν, αὐτ.Ὀρ.815 σφάγια γενναίων τέκνων, Πρόκλ.Ἡσιόδ.6 Ἡσίοδον εἰρήνην καὶ γεωργίαν διδάσκοντα, καὶ οὐ καθάπερ Ὅμηρος πολέμους καὶ σφάγια· **3)** νεώτ. τὸ πρὸς σφαγὴν ἢ τὸ ἐσφαγμένον ζῷον, τὸ διὰ τὴν ἀγορὰν προοριζόμενον· **4)** νεώτ. μτφ. ὁ σφαζόμενος, ὁ φονευόμενος : Κάλβ.Ὠδ.14,3,3 ἂν γένῃς σφάγιον ἄτιμαν ἑνὸς τυράννου.

σφάγιος-α-ον ὁ σφακτικός, ὁ φόνιος : Σοφ.Ἀντ.1291 σφάγιον ἐπ' ὀλέθρῳ γυναικεῖον ἀμφικεῖσθαι μόρον (σφαγή, φόνος)· δθ.ὀλέθριος, ὁ τὸν θάνατον ἐπιφέρων, θανατηφόρος : Ἱππ.Ἀγμ.35 ἔνιαι τιτρωσκόμεναι σφάγιαί εἰσιν, Μαν.1,316 ἢ σφαγίοις ξίφεσιν δεδαϊγμένος ἢ πελέκεσσιν· **2)** ὁ τῆς σφαγῆς βλ.λ. : Μάξ.Τύρ.Καταρχ.169 ἦχί τε σύριγγες σφάγιαι βροτὸν ἀμφὶς ἔχουσι, φράζεσθαι σ' ἐπέοικε συνάγχης.. ἄχθος· **3)** οὐσ. ἐν τῷ θηλ. ἑν. Ἡσ. «σφαγία· ἡ τῆς ἱερουργίας ἡμέρα»· **4)** ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. σφάγιον.

σφαγίς-ίδος (ἡ) ἡ θυτικὴ μάχαιρα, κ. γενικῶς ἡ μάχαιρα· πρβλ. Πολυδ.1,33 : Εὐρ.Ἠλ.811 ἐκ κανοῦ δ' ἑλὼν Αἴγισθος ὀρθὴν σφαγίδα, αὐτ.1142· **2)** Ἡσ. «σφαγίς· τὸ προκάρδιον».

σφαγιστήριον (τὸ) σχόλ. τὸ σφαγεῖον βλ.λ.1) : Σχόλ.Λυκόφρ.194.

σφαγιτιδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σφαγίτιδα βλ.λ. φλέβα.

σφαγῖτις-ιδος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ εἰς τὴν σφαγήν, τὸν λαιμὸν ἀνήκων ἢ ἡ διερχομένη διὰ τοῦ λαιμοῦ, τῆς σφαγῆς βλ.λ.3), εἰδ. ἐπὶ τῶν φλεβῶν, ἐν τῷ πληθ. : Ἀριστλ.Ζ1 514a,4 αἱ δὲ ἀρχαὶ τούτων τῶν φλεβῶν, ᾗ σχίζονται τὸ πρῶτον καλοῦνται σφαγίτιδες, Γαλ.2,801,14,718· ὁμ. ἐν τῷ ἑν. : αὐτ.2,798, Ὀρειβ.45,17, Ἀν.Κρ.3,102,24.

σφαγιό (τὸ) δημ. ρευματικὸς πόνος, σφάχτης.

σφάγμα-στος (τὸ) σχόλ. σφαγή, φόνος : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.132 σφαγμάτων ἤγουν τῆς Πολυξένης.

σφάγνος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ σφάκος, ὁ ἐλελίσφακος, ἡ φασκομηλιὰ βλ.λ. : Διοκλ.Καρ.ἀπ.139, Διοσκ.3,33· **2)** ἀσπάλαθος : αὐτ.1,20· **3)** εἰδ. νεώτ. γέν. βρυοειδῶν κρυπτογάμων φυτῶν.

σφαδάζω κ. μσν. κ. νεώτ., δ.γρ. σφαδᾴζω (Ἡρωδιαν.Μον.Λέξ.23, ΕΜ) μετὰ σπασμῶν, σπασμωδῶς κινοῦμαι, πηδῶ, κτυπῶ τοὺς πόδας μου, ἀγωνίζομαι, ἀνθίσταμαι, ἐπὶ ἵππων μήπω δαμασθέντων : Αἰσχ.Πέρσ.194 χἠ μὲν τῇδ' ἐπυργοῦτο στολῇ ἐν ἡνίαισί τ' εἶχεν εὔαρκτον στόμα, ἡ δ' ἐσφάδαζε, Σοφ.ἀπ.848 σὺ δὲ σφαδάζεις, πῶλος ὡς εὐφορβίᾳ, Εὐρ.ἀπ.821,3 εἰκὸς σφαδάζειν ἦν ἄν, ὡς νεόζυγα πῶλον, χαλινὸν ἀρτίως δεδεγμένον· ‖ ἐπὶ γυναικὸς ἀρρώστου, ἔχω ἀνησυχίαν, δυσθυμίαν : Ἱππ.Γυν.1,38· ‖ ἐπὶ μικροῦ παιδίου : Γαλ.6,43 κλαίει τε καὶ κινεῖται πλημμελῶς, ὥσπερ σφαδάζοντα· ‖ ἐπὶ πνέοντος τὰ λοίσθια ἀνθρώπου· Ἡσ. «σφαδάζει, μετὰ σπασμοῦ πηδᾷ, διασπᾶται, διασείει, δυσθανατεῖ» : Πλούτ.Ἀντ.76 αἱ δὲ ἔφευγον ἐκ τοῦ δωματίου βοῶντος καὶ σφαδάζοντος (Ἀντωνίου)· ‖ κ. νεώτ. ὁμ. ἐπὶ κατεχομένου ὑπὸ δριμέων πόνων· ‖ ἐπὶ ἵππων τετραυματισμένων : Ξεν.ΚΠ 7,1,37 ὁ δὲ ἵππος πληγεὶς σφαδάζων ἀποσείεται τὸν Κῦρον· ‖ ἐπὶ ἀσπαίροντος ἰχθύος, σπαρταρῶ : Πολύβ.34,3,5, Ἀθήν.7,283C ἀχρεῖος γίγνεται καὶ σφαδάζων· **2)** μτφ. ἀνυπομονῶ, ἀνυπομόνως ὁρμῶ ἢ θέλω νὰ ὁρμήσω πρός τι· κ. ἐμπροθ. (ἐπί, πρός, ὑπέρ τινα, ἐπί τινι) : Πλοῦτ.Ἠθ.10C ὁρῶν ἀγανακτοῦντας καὶ σφαδάζοντας ὡς καὶ διώκειν αὐτὸν ἐθέλειν, αὐτ.550E, αὐτ.Καῖσ.42 ἐσφάδαζον οἱ ἱππεῖς ἐπὶ τὴν μάχην, αὐτ.Φίλ.6 σφαδάζειν πρὸς τὸν ἀγῶνα, αὐτ.Ἠθ.1100A σφαδάζειν πρὸς δόξαν, αὐτ.Ἀγησ.35 ὑπὲρ τῶν . . προσόδων σφαδάζειν, Φίλ 2,37· ‖ ἀπολ. : αὐτ.1,145 ἀλόγως σφαδάζεις· **3)** ὁμ. μτφ. Ἡσ. «ἐσφάδαζον· διηπόρουν, ἐφρόντιζον»· πρβλ. σπαρταρῶ.

σφᾰδᾰνός-ή-όν δ.γρ. τοῦ σφεδανὸς βλ.λ. ἐν Ἰλ. Λ 165, αὐτ.Π 372.

σφάδασμα-ατος (τό) μσν. σφαδασμὸς βλ.λ. : Θεόδ.Ὑρτακ. ἐν Θησ.Στεφ.

σφαδασμός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ σύσπασις τῶν μελῶν, σπασμώδης κίνησις, σπαρτάρισμα : Πλάτ.Πολ.579E σφαδασμῶν τε καὶ ὀδυνῶν πλήρης, Ἐπιφάν.1,581C, Εὐστ.Ἰλ.1164,31.

σφαδαστικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν σφαδασμόν· ‖ ἐπίρρ. μσν. σφαδαστικῶς : Εὐστ.1693,5.

σφάζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀττ. κ. σφάττω, βοιωτ. σφάδδω (Ἀν.Οξ.4,325), μέλλ. σφάξω (Εὐρ.Ἡρακλ.493), ἀόρ. ἔσφαξα (Ἰλ.Β 244), παρακ. ἔσφακα (Διόδ.Σ 73,6), ὑπερσ. ἐσφάκειν (αὐτ.78,7), παθ. μέλλ. σφαγήσομαι (Εὐρ.Ἀνδρ.315), ἀόρ. ἐσφάγην (Αἰσχ.Εὐμ.305) κ. σπαν. ἐσφάχθην (Πινδ.Πι.11,23), δημ. ἐσφά(γ)ηκα, παρακ. ἔσφαγμαι (Ὀδ.Κ 532) κ. μτχ. ἐσφαγμένος (ΚΔ Ἀπ.5,6), δημ. σφαγμένος κ. σφαμένος, σφογιάζω, θανατώνω διὰ τῆς ἀποκοπῆς τοῦ λαιμοῦ, π.Ὁμήρῳ συνήθως ἐπὶ βο-

σκημάτων : Ἰλ.Ι 467 πολλὰ δὲ ἴφια μῆλα καὶ εἰλίποδας ἕλικας βοῦς ἔσφαζον, Ὀδ.Α 92, αὐτ.Ψ 305 βόας καὶ ἴφια μῆλα ἔσφαζον, Πλάτ.Εὐθ.301C σφάττειν τε καὶ ἐκδέρειν καὶ . . κατακόψοντα ἕψειν καὶ ὀπτᾶν, δ.τραγ. στὰ Σάλωνα σφάζουν ἀρνιὰ καὶ στὸ Χρισὸ κριάρια· 2) σφάζω ζῷα πρὸς θυσίαν, τελῶ θυσίαν, θυσιάζω : Ἰλ.Α 459, Εὐρ.Ἠλ.813 κἄσφαξ' ἐπ' ὤμων μόσχον ὡς ἦραν χεροῖν δμῶες· κ. παθ. : Ὀδ.Κ 532 τὰ δὴ [μῆλα] κατέκειτ' ἐσφαγμένα νηλέϊ χαλκῷ, ΚΔ Ἀπ.5,6 ἀρνίον ἑστηκὸς ὡς ἐσφαγμένον· || κ. ἐπὶ ἀνθρωπίνων θυμάτων, οἷον τῆς Ἰφιγενείας, τοῦ Μενοικέως : Εὐρ.Φοίν.913 σφάξαι Μενοικῆ τόνδε δεῖ σ' ὑπὲρ πάτρας· κ. παθ. : Πίνδ.Π 11,36 πότερόν νιν ἄρ' Ἰφιγένει' ἐπ' Εὐρίπῳ σφαχθεῖσα τῆλε πάτρας· || φρ. σφάζω τινὰ εἰς τὸν κρητῆρα σφάζω οὕτως, ὥστε τὸ αἷμα νὰ ῥεύσῃ εἰς τὸν κρατῆρα : Ἡρ.3,11· κ. παθ. ἐμπροθ. [ἔς τινα, πρός τινι], αὐτ.5,5 ἣ δ' ἂν κριθῇ . . σφάζεται ἐς τὸν τάφον, Αἰσχ.Εὐμ.305 πρὸς βωμῷ σφαγείς· 3) γεν. θανατώνω, σκοτώνω, ἐπὶ φόνου διὰ μαχαίρας ἢ ξίφους ἢ αἰχμηροῦ τινος ὀργάνου ἐκτελουμένου : Ἡρ.5,25, αὐτ.7,107 ἔσφαξε τὰ τέκνα καὶ τὴν γυναῖκα, Αἰσχ.Ἀγ.1433 τόνδ' ἔσφαξ' ἐγώ, Θουκ.2,72 ἔσφαξεν ἑαυτόν, ΚΔ Ἰω.Ἐπ.1,2,3 Κάϊν ἐκ τοῦ πονηροῦ ἦν καὶ ἔσφαξε τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.24,42 τοὺς ἐβάλασι μπροστά, σὰν νά ἦσαν γιδοπρόβατα, σφάζοντας καὶ σκοτώνοντας, Σολωμ.Κρητ.21,31 τὴν ἀδελφή μοῦ ἀτίμησαν, κι ἀμέσως τὴν ἐσφάξαν· κ. μέσ. αὐτοπαθὲς σφάζομαι σφάζω ἐμαυτόν: Πρόδρ.2,531 μὴ νὰ πλήξῃ νὰ σφαγῇ, Ἐρωτόκρ.1,762 πιάνω μαχαίρι νὰ σφαῶ, νὰ κακοθανατίσω, δ.τραγ. στῆς Μαρίας τὴν ποδιὰ σφάζονται παλληκάρια· κ. παθ. σφάζομαι : Πάπ. ἐσφαγμένοι, Διγεν.Ἀκρ.431 πολλὰς σφαμένας ηὕρασιν, στὸ αἷμα κυλισμένες· 4) εἰδ. ἐπὶ ζῴων, θανατώνω τι ἐκδέρων ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ : Ἀριστλ.ΖΙ 612b,2· 5) νεώτ. κ. δημ. πληγώνω, κόπτω πολύ, ἐπὶ ἐντομῆς τοῦ σώματος· 6) μτφ. πληγώνω ψυχικῶς, θλίβω, βασσανίζω, τυραννῶ, ταλαιπωρῶ : Πάπ. βλέπε με, πῶς με ἡ μήτηρ ἡμῶν ἔσφαξε, - σοῦ λέει κάτι λόγια ποὺ σὲ σφάζουν, φρ. μτφ. αὐτὸς σφάζει μὲ τὸ μπαμπάκι [θίγει, λυπεῖ καιρίως διὰ λεπτῶν, ἠπίων ἐκφράσεων]· κ. παθ. : Ἐρωτόκρ.4,369 κι οὐδ' ἄφηκε νὰ τ' ἀποπῇ, γιατ' ἡ καρδιά του σφάη.

σφαίνω μσν. κ. δημ. τ. τοῦ σφάλλω βλ.λ. κ. σφάνω, ἀόρ. ἤσφαλα, σφάλλομαι, ἁμαρτάνω, ἀστοχῶ : Ἐρωτόκρ.1,2145, Ἐρωφ.Ἰντερμέδ.3,45 σφάνεις, Νεράϊδα μου ὄμορφη.

σφαῖρα (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. -η σῶμα στερεὸν στρογγύλον ὑπὸ ἐπιφανείας περιοριζόμενον, ἧς πάντα τὰ σημεῖα ἀπέχουσιν ἐξ ἴσου ἀπὸ σημείου ἐντὸς αὐτοῦ κειμένου, καλουμένου κέντρου· || εἰδ. τὸ πρὸς παιδιὰν σφαιρικὸν κατασκεύασμα ἐκ ποικίλης ὕλης, τόπι : Ὀδ.Ζ 100, αὐτ.115 σφαῖραν ἔπειτ' ἔρριψε μετ' ἀμφίπολον βασίλεια, αὐτ.Θ 372, Πλάτ.Εὐθύδ.277B ὁ Διονυσόδωρος ὥσπερ σφαῖραν ἐκδεξάμενος τὸν λόγον, Γλαῦκ.ΑΠ 12,44, Γαλ.6,134 διὰ σφαίρας . . ἐκπονῆσαι σῶμα· || ἡ διὰ τῆς σφαίρας ὄρχησις ὀρχησίς τις παρ' ἀρχαίοις, καθ' ἣν οἱ ὀρχούμενοι ἔρριπτον ὑψηλὰ τὴν σφαῖραν, ἣν ἀναπηδῶντες συνελάμβανον κατερχομένην : Ἀθήν.1,14D· παροιμ. φρ. σφαῖρα κατὰ πρανοῦς ἐπὶ ἐπιταχύνσεως τῆς κινήσεως : Εὐστ.249,1· || μτφ. φρ. σφαῖραν ποιῶ τὴν οὐσίαν τὴν περιουσίαν συστρογγύλλω, καταναλίσκω, κατασωτεύω, κατασπαταλῶ, καταστρέφω : Ἀλεξ.246,3 ἐν πένθ' ἡμέραις σφαῖραν ἐποίησε τὴν πατρῴαν οὐσίαν· || εἰδ. νεώτ. ὄργανον σφαιροειδὲς πολλῶν καὶ ποικίλων γυμναστικῶν καὶ ἄλλων παιδιῶν : σφαῖρα ποδοσφαίρου - ἀντισφαιρίσεως - ὑδατοσφαιρίσεως - ἐλαστικὴ - σφαιριστηρίου· παροιμ. δημ. φρ. σφαῖρα εἶναι καὶ γυρίζει [ἐπὶ τῆς ἀσταθείας τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων]· 2) εἰδ. νεώτ. σφαιρικὸν γυμναστικὸν ὄργανον ἐκ μετάλλου βαλλόμενον εἰς ἀπόστασιν· 3) πᾶν εἶδος σφαίρας : Παρμ.8,4 πάντοθεν ἐν κύκλου σφαίρης ἐναλίγκιον ὄγκῳ μεσσόθεν ἰσοπαλὲς πάντῃ· || εἰδ. ὡς γεωμετρικὸν σχῆμα : Τίμ.Λοκρ.45D μώνα δὲ ἁ σφαῖρα ἐδύνατο καὶ ἀρεμέωσα καὶ κινωμένα ἐν τᾷ αὐτᾷ συναρμόσεν χώρᾳ· || εἰδ. σφαῖρα τῆς γῆς, νεώτ. γηΐνη σφαῖρα ἡ ὑδρόγειος (σφαῖρα) ὁ σφαιροειδὴς ὄγκος τῆς γῆς : Στράβ.2,3,1 τῷ γὰρ ἰσημερινῷ τμηθεῖσα δίχα ἡ σφαῖρα τῆς γῆς εἴς τε τὸ βόρειον ἡμισφαίριον . . καὶ τὸ νότιον· || ἡ ὑδρόγειος σφαῖρα τεχνητή, ὄργανον πρὸς μελέτην ἢ πρὸς διδασκαλίαν τῆς γεωγραφίας : Ἑρμησιάν.7,88, Στράβ.12,3,11 τὴν δὲ τοῦ Βιλλάρου σφαῖραν ἦρε καὶ τὸν Αὐτόλυκον, Σθένιδας ἔργον, Λουκ.Νιγρ.2 προὔκειτο δὲ ἐν μέσῳ . . καὶ σφαῖρα καλάμου πρὸς τὸ τοῦ παντὸς μίμημα ὡς ἐδόκει πεποιημένη· 4) κοίλη σφαῖρα κατὰ τοὺς ἀρχαίους Ἕλληνας φυσικοὺς ἀπὸ τῆς ἐποχῆς τοῦ Ἀναξιμάνδρου [βλ.Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.2,16,5] ἡ γῆ ἐθεωρεῖτο ὡς τὸ κέντρον πολλῶν κοίλων σφαιρῶν, κυκλικῶς περὶ αὐτὴν κινουμένων, διατεθειμένων δὲ κατὰ τοὺς Πυθαγορείους κατὰ τὰ διαστήματα τῆς μουσικῆς κλίμακος [βλ.Ἀλέξ.Ἀφρ.π.Θέων Σμ.139Η, Κικ.Πολ.6,18], Ἀριστλ.Μεταφ.1073b,18, αὐτ.Οὐρ.286b,24, αὐτ.354b,24, Θεόφρ.Πυρ.4· || σφαῖρα ἀπλανής, - ἡ τῶν ἀπλανῶν σφαῖρα ἡ κοίλη σφαῖρα τῶν ἀπλανῶν ἀστέρων : Πρόκλ.Ὑποτ.5,1 [ὅθ. κ. ἡ ἀπλανὴς ἄνευ τοῦ σφαῖρα : αὐτ.7,25]· || αἱ πλανώμεναι σφαῖραι αἱ σφαῖραι τῶν πλανητῶν : Πλούτ.Ἠθ.1028A· || ἀστρολ. ἡ ὀρθὴ σφαῖρα ἡ οὐράνιος σφαῖρα ὡς ὁρᾶται ἀπὸ τὸν παρατηρητὴν τὸν ἱστάμενον ἐπὶ τοῦ ἰσημερινοῦ : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8[1],231· || ὅθ. κ. νεώτ. οὐράνιος σφαῖρα ἁ. κ. οὐράνιος θόλος ὁ οὐρανὸς ὃν ἡ ὀπτασία παριστᾷ ὡς τεραστίαν κοίλην σφαῖραν, ἧς κέντρον ἡ γῆ καὶ ἐφ' ἧς φαίνονται ὡσεὶ προσηλωμένα τὰ ἄστρα· 5) μτφ. νεώτ. τὸ πεδίον, ἡ ἔκβασις τῶν ψυχικῶν καὶ ἄλλων ἐκδηλώσεων τοῦ ἀνθρώπου ἢ ἡ περιοχὴ τῆς δράσεως κοινωνικῶν ὀργανισμάτων ἢ ἱδρυμάτων : ἐντὸς τῆς σφαίρας τῆς ἁρμοδιότητός μας, - αἱ ὑψηλαὶ σφαῖραι τῆς σκέψεως καὶ τῆς φαντασίας τῶν φιλοσόφων· 6) εἰδ. ἐν τῇ πυγμαχίᾳ ὄργανον τῶν ἀρχαίων πυκτῶν, σιδηρᾶ τις σφαῖρα, ἣν ἔφερον μετὰ καλυμμάτων, τῶν ἐπισφαιρίων, ἀντὶ τῶν πυκτευτικῶν ἱμάντων κατὰ τὰς σφαιρομαχίας : Πλάτ.Νόμ.830B, Πλούτ.Ἠθ.80B· 7) εἰδ. φρ. αἱ σφαῖραι τῶν ὀμμάτων οἱ βολβοὶ τῶν ὀφθαλμῶν : Ἀριστλ.Πρ.958a,7· 8) εἰδ. ζωολ. σφαῖραι θαλάττιαι θαλάσσιοι ἐχῖνοι, ἀχινοί : Ἀριστλ.ΖΙ 616a,20· 8) τὸ καταπότιον : Ἀρχιγιπ.Ὀρειβ.8,2,18 σφαίρας ποιοῦσι καταπίνειν ἀπὸ τοῦ πολτοῦ καὶ τῶν πεμμάτων· 10) εἰδ. βοταν. ἐν φρ. πλατάνου σφαῖραι τὰ κυλινδρικὰ σπέρματα τῆς πλατάνου : Διοσκ.4,73· 11) μέτρον τι ποσότητος : Πάπ. ἐπίβαλε . . ψύκους στυπτηρίου ὡς σφαῖραν· 12) νεώτ. μηχαν. σφαῖραι κυλίσεως σφαῖραι παρεντιθέμεναι μεταξὺ ἑνὸς σταθεροῦ καὶ ἑτέρου στρεφομένου τμήματος μηχανῆς πρὸς μείωσιν τῆς τριβῆς καὶ χάριν τῆς εὐκόλου περιστροφῆς· 13) νεώτ. κ. δημ. σφαιροειδὲς βλῆμα πυροβόλου ὅπλου καὶ κατ' ἐπέκτασιν πᾶν βλῆμα τυφεκίου, βολίς, μπάλλα : τοῦ 'ριξε τρεῖς σφαῖρες κατάστηθα, - τὸν βρῆκε ἡ σφαῖρα.

σφαιράγρα (ἡ) νεώτ. ἁ. βολιδάγρα βλ.λ.(I).

σφαιράνθεμον (τό) νεώτ. γένος φυτῶν, γλοβουλαρία βλ.λ., ἁ. σφαιριανθές, σφαιριάνθιον.

σφαιράρχης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ προϊστάμενος σφαιρομαχίας: **Θεόκριτος ὁ σφαιράρχης.**

σφαίρειος-α-ον μτγν. ὁ σφαιρικός: Ψ'Αλέξ. Ἀφρ.Μεταφ.486,28.

σφαιρεύς-έως (ὁ) μτγν. κ. Ἐπιγρ. μ. ἐν τῷ πληθ. **σφαιρεῖς,** νέος Σπαρτιάτης ἄγων ἡλικίαν μέσην μεταξὺ ἐφήβου καὶ ἀνδρός, πιθανῶς διότι τότε κατὰ πρῶτον ἐποιοῦντο χρῆσιν τῶν πυκτευτικῶν σφαιρῶν, ἢ διότι τότε κατὰ πρῶτον ἐλάμβανον μέρος εἰς παιδιάν τινα ἀντισφαιρίσεως· Παυσ.3, 14,6 «οἱ Σφαιρεῖς· οἱ δέ εἰσιν οἱ ἐκ τῶν ἐφήβων ἐς ἄνδρας ἀρχόμενοι συντελεῖν»: Ἐπιγρ. **ἡ πόλις . . Παλαιστρείτην, σφαιρέα.**

σφαιρηδὸν ἐπίρρ. δίκην σφαίρας: Ἰλ.Ν 204 **ἧκε δέ μιν σφαιρηδὸν ἑλιξάμενος,** Ἀρατ.531, Ἡρόδ.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.8,7,3, Βέττ.Βάλ.270,24.

σφαιρία (τὰ) νεώτ. φαρμακολ. μορφὴ χορηγήσεως φαρμάκων εἰς μικρὰ σφαιρικὰ καταπότια.

σφαιριανθὲς (τὸ) νεώτ. τὸ σφαιράνθεμον.

σφαιριάνθιον (τὸ) νεώτ. τὸ σφαιράνθεμον.

σφαιρίδιο(ν) (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ σφαῖρα, μικρὰ σφαῖρα, μικρὸν σφαιρικὸν σῶμα: Εὐμ.37Β **ἡ λαιὰ σφαιρίδιόν τι κατέχει περιτερπές,** αὐτ.45Α· **2)** ἕκαστον τῶν μολυβδίνων σφαιρικῶν βληματίων τῶν κυνηγετικῶν ὅπλων, τὸ σκάγι βλ.λ.· **3)** μολυβδίνη ψῆφος: **ἐκλογαὶ μὲ πλειονοψηφικὸν σύστημα καὶ μὲ σφαιρίδιον.**

σφαιριδοφόρα (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. τῶν γλοβουλαριοειδῶν φυτῶν.

σφαιρίζω κ.μσν. κ. νεώτ., λακ. σφαιρίδδω (Ἡσ.), ἀττ. μέλλ. σφαιριῶ, παίζω σφαῖραν, παίζω παιδιάν τινα παιζομένην διὰ σφαίρας· Πολυδ.9,107 «εἴποις ἂν τοὺς σφαιρίζοντας, σφαῖραν παίζειν, σφαῖραν ῥίπτειν, βάλλειν, ἀφιέναι, πέμπειν, προσπέμπειν, ἐκπέμπειν, ἀνταφιέναι, ἀνταποφέρειν»: Πλάτ.Θεαίτ.146Α **οἱ παῖδες οἱ σφαιρίζοντες,** Δαμόξ.3,1 **νεανίας τις ἐσφαίριζεν εἰς,** Πλούτ.Ἠθ.38Ε **τοῖς σφαιρίζουσιν ἅμα τοῦ βαλεῖν καὶ τοῦ λαβεῖν τὴν σφαῖραν ἡ μάθησις,** Εὐστ.Ἰλ.381,10 **Σοφοκλῆς περιᾴδεται δεινὸς εἶναι σφαιρίσαι·** **2)** παθ. σφαιρίζομαι, ῥίπτομαι καὶ κυλινδοῦμαι ὡς σφαῖρα: Λέων Δ 83(ι **ἡ κεφαλὴ σὺν τῇ κόρυθι ἔξω τειχῶν πρὸς ἔδαφος ἐσφαιρίζετο·** **3)** τυμπανίζομαι· Ἡσ. «ἐτυμπανίσθησαν, ἐκρεμάσθησαν, ἐσφαιρίσθησαν».

σφαιρικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα σφαίρας, ὁ σφαιροειδής: Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.1,14,2, Κλεομ.1,1, Πτολ.Γεωργ.1,20,2 **τὸ δ' ἐν ἐπιπέδῳ.τούτων μὲν παντάπασιν ἀπήλλακται, μέθοδον δ' ἐπιζητεῖ τινα πρὸς τὴν ὁμοιότητα τῆς σφαιρικῆς εἰκόνος, - σφαιρικὸν σῶμα - βλῆμα·** **2)** σφαιρικὸς ἀριθμὸς ἀριθμὸς ἀποκαταστατικὸς βλ.λ.3), ἀριθμὸς καθορίζων τὴν ἀποκατάστασιν πλανήτου ἀστέρος εἰς ἣν θέσιν κατεῖχεν ἐν τῇ σφαίρᾳ: Νικόμ. Γερ.Ἀριθμ.2,17 **σφαιρικοὶ ἀριθμοί,** Θεολ.Ἀριθμ.48· **3)** ὁ τῆς σφαίρας, ὁ ἀνήκων εἰς τὴν σφαῖραν: Εὐκλ.Ὀπτ.23 **σφαιρικὴ ἐπιφάνεια,** Πρόκλ.Εὐκλ. 37F **προϋφέστηκεν ἡ γεωμετρία τῆς σφαιρικῆς** (ἐνν. ἐπιστήμης), - **σφαιρικὴ τριγωνομετρία,-σφαιρικὴ ἐπιφάνεια·** ‖ δθ. κ. οὐσ. ἐν τῷ θηλ. δωρ. ἁ σφαιρικά: Ἀρχύτ.1· **4)** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς οὐρανίους σφαίρας: Ἐπιγρ. **σφαιρικὰ [τέχνα]·** ‖ **σφαιρικὸς λόγος** ἡ διδασκαλία ἢ δοξασία περὶ τῶν σφαιρῶν: Διόδ.Σ 4,27 **τοῦ Ἡρακλέους ἐξενέγκαντος εἰς τοὺς Ἕλληνας τὸν σφαιρικὸν λόγον·** ‖ δθ. κ. οὐσ. ἐν τῷ οὐδ. πληθ. **τὰ σφαιρικά**: Φιλόδ.ΑΠ 11,318 **Ἀντικράτης ᾔδει τὰ σφαιρικὰ μᾶλλον Ἀράτου,** Πορφ.π. Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.3,7 **τὰ σφαιρικὰ πάντα,** Ἰουλ. Λόγ 4,148Β· ‖ ὡς τίτλος ἔργου: Ὀλυμπ.Φιλ. 230S **ἡ τῶν Θεοδοσίου σφαιρικῶν ἀστρονομία,** Σχόλ.Αὐτόλ.4Η **τὰ Θεοδοσίου σφαιρικά·** **5)** τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **ἡ σφαιρική** (ἐνν.τέχνη) ἡ σφαιριστική, ἡ δεξιότης εἰς τὸ παίζειν σφαῖραν: Ἀθήν.1,14Ε· **6)** οὐσ. οὐδ. ἐν **τὸ σφαιρικὸν** ὄνομα **κολλυρίου,** φαρμάκου τῶν ὀφθαλμῶν: Γαλ.12,784.

σφαιρικότης-ητος (ἡ) **νεώτ.** ἡ ἰδιότης **τοῦ σφαιρικοῦ** ἀντικειμένου, τοῦ ἔχοντος σφαιρικὸν σχῆμα: **ἡ σφαιρικότης τῆς γῆς.**

σφαιρικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐν εἴδει σφαίρας ἢ κατὰ τρόπον σφαιρικόν, κατὰ τρόπον ἴδιον εἰς σφαῖραν: Ἀριστλ.Κόσ.393α,1 **πέντε στοιχεῖα ἐν πέντε χώραις σφαιρικῶς ἐγκείμενα,** Πλούτ.Ἠθ. 404F **κινῆσαι σφαιρικῶς κύλινδραν,** αὐτ.682D.

σφαιρίνη (ἡ) νεώτ. ἓν τῶν συστατικῶν τῆς αἱμοσφαιρίνης βλ.λ.

σφαιρίον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τῆς σφαίρας, μικρὰ σφαῖρα: Πλάτ.Ἐπ.312D **τὸ δὲ σφαιρίον οὐκ ὀρθῶς ἔχει·** ‖ ἐπὶ τοῦ κόκκου δρυός, ἡ κηκίς, ὁ κόκκος τῆς δρυός, ἄ. κ. πῖλον καλούμενον: Θεόφρ.Φ1 3,7,4 **φύει δὲ καὶ τὸν ὑπ' ἐνίων καλούμενον πῖλον· τοῦτο δ' ἐστὶ σφαιρίον ἐριῶδες καὶ μαλακόν·** ὁμ. ἐπὶ τοῦ κισσοῦ: Διοσκ.2, 179· ὁμ. ἐπὶ τοῦ κυπαρίσσου: Ὀρειβ.195 **σφαιρία τὰ κυπαρίσσου·** ὁμ. ἐπὶ τῶν σφαιρικῶν σπερμάτων τῆς πλατάνου: Διοσκ.1,79, Κλεομ.1,10· ὁμ. ἐπὶ τῶν κυλινδρικῶν σπερμάτων τῆς λεύκης: Διοσκ.1,81· **2)** μόριον, ἄτομον: Δημόκρ.π.Ἀριστλ.Ψυχ.409α,12 **ἐκ τῶν Δημοκρίτου σφαιρίων ἐὰν γένωνται στιγμαί·** **3)** περιφερές τι σχῆμα, τῇ προσαγωγῇ τοῦ ὁποίου ὁ φέρων ἐλάμβανε δῶρόν τι ὁριζόμενον δι' αὐτοῦ: Δίων Κ 61,18 **σφαιρία μικρὰ γεγραμμένα . . εἰς τὸν ὅμιλον ἐρρίπτει·** **4)** τὸ ἄκρον τῆς ῥινός· Πολυδ.2,80 «τὸ δὲ ἀκρορρίνιον ὅλον σφαιρίον· καὶ τὰ μὲν ἔξωθεν τοῦ σφαιρίου ἑκατέρωθεν ἀπῆναι ἢ πτερύγια»: Ἡλιόδ.π. Ὀρειβ.45,21,1,αὐτ.48,32,3,Ῥοῦφ.Ὀνομ.38· **5)** καταπότιον: Λυκ.π. Ὀρειβ.8,43,1 **ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ κράματος τὰ σφαιρία δίδοται,** Ἀρχιγ.8,48,16· **6)** σφαιρικὸν ζαχαρωτόν: Πάπ.· **7)** ὄνομα ἐμπλάστρου: Ἀέτ.15,36, Παῦλ.Αἰγ.7,17.

σφαίρισις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ῥῖψις ἢ τὸ κτύπημα τῆς σφαίρας ἔν τινι παιδιᾷ: Ἀριστλ.Ρητ. 1371α,2 **(πολλάκις γὰρ ἐν ταύταις γίνεται τὸ νικᾶν) καὶ ἀστραγαλίσεις καὶ σφαιρίσεις·** ‖ γεν. παιδιὰ διὰ σφαίρας ἢ σφαιρῶν παιζομένη.

σφαίρισμα-ατος (τὸ) μσν. ἡ σφαίρισις βλ.λ.: Εὐστ.1601,61 **ἡ .. παιδιὰ οὐ σφαίρισμα ἦν ἁπλῶς, ἀλλ' ὁ ταύτην παίζων σφαιριστὴς ἦν ὀρχηστής.**

σφαιρισμός (ὁ) μτγν. ἡ σφαίρισις βλ.λ.: Ἀρτεμίδ.Δαλδ.4,69.

σφαιριστήριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τόπος ἔνθα σφαιρίζουν, παίζουν σφαῖραν: Θεόφρ.Χαρ. 5,9 **ἀμέλει δὲ . . κτήσασθαι . . παλαιστρίδιον κόνιν ἔχον καὶ σφαιριστήριον·** **2)** νεώτ. μεγάλη ὀρθογώνιος τράπεζα, ἐφ' ἧς παίζονται διάφορα παιγνίδια διὰ σφαιρῶν ἐξ ἐλεφαντοστοῦ δι' εἰδικῶν ῥάβδων κτυπουμένων, τὸ μπιλιάρδο· ‖ δθ. συνεκδ. ἐν τῷ πληθ. **σφαιριστήρια** ἡ αἴθουσα ἢ τὸ καφενεῖον τὸ διαθέτον εἰδικὴν αἴθουσαν, ἐν ᾗ εὑρίσκονται αἱ πρὸς σφαίρισιν εἰδικαὶ τράπεζαι.

σφαιριστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ σφαιρίζων, ὁ μετέχων παιδιᾶς διὰ σφαιρῶν ἐκτελουμένης: Ἀντίγ.Καρ.π.Ἀθήν.12,548Β **ἦν δὲ ὁ Λύκων καὶ σφαιριστὴς ἀγαθὸς καὶ ἐπιδέξιος,** Μελέαγρ.ΑΠ 5,213 **σφαιριστὰν τὸν Ἔρωτα τρέφω·** **2)** νεώτ. εἰδ. ὁ παίκτης σφαιριστηρίου, ὁ μπιλιαρδιστής.

σφαιριστικός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς σφαιρίσεως, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σφαίρισιν: Ἀρρ. Ἐπικτ.2,5,20 **καὶ ἡμεῖς τὴν ἐπιμέλειαν σφαιριστικωτάτην·** **2)** ὁ ἱκανός, δεξιὸς εἰς τὸ σφαιρίζειν: Πολυδ.9,107 **σφαιριστικὸν εἶναι·** ‖ τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **σφαιριστική** (ἐνν. τέχνη) ἡ δεξιότης εἰς τὴν σφαίρισιν, ἡ τέχνη τῆς σφαιρίσεως: Ἀθήν.

Ι,14Ε· ‖ περὶ σφαιριστικῆς τίτλος ἔργου τοῦ Τιμοκράτους : Ἀθήν.Ι,15C.

σφαιρίστρα (ἡ) μτγν. τὸ σφαιριστήριον βλ.λ.1), ὁ τόπος ἔνθα σφαιρίζουσιν : Πλούτ.Ἠθ.839C.

σφαιρῖτις κυπάρισσος (ἡ) μτγν. εἶδος κυπαρίσσου καλουμένης οὕτω διὰ τὸν σφαιροειδῆ κορμὸν αὐτῆς : Γαλ.12,418 **σφαιρίτιδος φύλλα.**

σφαιροβολία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ βάλλειν σφαῖραν βλ.λ.2), ἡ ρῖψις σφαίρας· εἰδ. ἀθλητικὸν ἀγώνισμα καθ' ὃ ρίπτεται εἰς μῆκος σφαῖρα σιδηρᾶ καθωρισμένου βάρους.

σφαιροβόλος (ὁ) νεώτ. ὁ ρίπτων σφαῖραν ἀθλητής, ὁ σφαιροβολῶν βλ.λ.

σφαιροβολῶ-έω νεώτ. βάλλω σφαῖραν βλ.λ.2), ἀσκοῦμαι, γυμνάζομαι εἰς τὴν σφαιροβολίαν.

σφαιρογραφία (ἡ) μτγν. ἡ περιγραφὴ τῆς οὐρανίου σφαίρας : Θεόφ.Ἀντιοχ.Αὐτόλυκ.3,2,381C **τί δὲ ὠφέλησεν Ἄρατον ἡ σφαιρογραφία τοῦ κοσμικοῦ κύκλου·** 2) ἡ οὐράνιος σφαῖρα : Σχόλ.Ἄρατ.248.

σφαιροδιορίτης (ὁ) νεώτ. πέτρωμα διορίτου περιέχοντος ἱστὸν σφαιροειδῆ.

σφαιροδρόμιον (τὸ) μσν. ἱπποδρόμιον μετὰ σφαιρομαχίας, τὸ τζουκανιστήριον : Κ.Πορφ.Ἔκθ. 381,20 **μετὰ τὴν τοῦ σφαιροδρομίου ἔξοδον.**

σφαιροδρόμος (ὁ) μσν. ὁ διατρέχων τὴν σφαῖραν τοῦ οὐρανοῦ : Τζέτζ.Ἡσίοδ.9 **ἐν οἷς τὰς Μούσας δεικνύεις σφαιροδρόμους.**

σφαιροειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς σφαῖραν, σφαιρικός : Ἱππ.Ἀέρ.14, Πλάτ.Τίμ.33Β **διὸ δὴ καὶ σφαιροειδές.. καὶ κυκλοτερὲς** (τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου) **ἐτορνεύσατο,** αὐτ.63Α, Εὐκλ. Φαιν.4Μ, Χρύσ.Στωικ.2,224· ‖ ἐπὶ ἀπεστρογγυλωμένου ἄκρου ξίφους : Ξεν.Ἀν.5,4,12 **παλτὸν.. ἔμπροσθεν λόγχην ἔχον, ὄπισθεν δὲ αὐτοῦ τοῦ ξύλου σφαιροειδές·** 2) ὁ σφαιρικὸς βλ.λ., ὁ ἀποκαταστατικὸς βλ.λ. : Θέων Σμ.38Η· 3) οὐσ. ἐν τῷ οὐδ. ἐν. **τὸ σφαιροειδὲς** στερεὸν ἐλάχιστα διαφέρον τῆς σφαίρας κατὰ τὸ σχῆμα : **Περὶ Κωνοειδέων καὶ Σφαιροειδέων** τίτλος ἔργου τοῦ Ἀρχιμήδους : Ἀρχιμ.Κων.Σφαιρ.Προλ.252Η.

σφαιροειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον σφαιροειδῆ, σφαιρικόν, ἐν εἴδει σφαίρας : Διογ.Λ 7,158, Γρηγ.Νύσσ.2,104C.

σφαιροζύμη (ἡ) νεώτ. εἶδος βλαστομύκητος.

σφαιροθεσία (ἡ) σχόλ. θέσις ἐπὶ τῆς οὐρανίου σφαίρας : Σχόλ.Ἄρατ.147 **ὅμως κατὰ τὴν σφαιροθεσίαν ὁμοχρόνως κινοῦσιν.**

σφαιροθήκη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ θήκη τῆς σφαίρας : Γεμῖν.5,63· 2) εἰδ. βοταν. γένος τῶν ἐρυσιβοειδῶν ἀσκομυκήτων, παρασίτων ἐπὶ διαφόρων φυτῶν : ἡ **σφαιροθήκη τοῦ λυκίσκου.**

σφαιροκέφαλος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος θηλαστικῶν κητοειδῶν τῆς οἰκογ. τῶν δελφινιδῶν.

σφαιροκρύσταλλοι (οἱ) νεώτ. βοταν. σφαιροειδῆ στρώματα ἐκ βελονοειδῶν κρυστάλλων ἀκτινοειδῶς τεταγμένων, ἀπαντῶντα ἐντὸς τῶν φυτικῶν κυττάρων.

σφαιροκόλισις-εως (ἡ) μσν. ἡ τῶν σφαιρῶν κυκλικὴ κίνησις : Καισαρίου Ζητ.36.

σφαιρόλιθος (ὁ) νεώτ. γεωλ. μικροσκοπικὸς σφαιροειδὴς κρύσταλλος ἐγκεκλεισμένος ἐντὸς ἄλλου κρυστάλλου τῶν πετρωμάτων.

σφαιρομάχια (τὰ) μτγν. παιδιά τις ἐν Σπάρτῃ : Εὐστ.1601,25.

σφαιρομαχία (ἡ) ἀγὼν πυκτευτικὸς διὰ τῶν σφαιρῶν βλ.λ.4) : Ἀριστομ.13, Ἀριστείδ.2,322J.

σφαιρομάχος (ὁ) μτγν. ὁ ἀγωνιστής, ὁ ἀθλητὴς ὁ ἀγωνιζόμενος διὰ τῶν πυκτικῶν σφαιρῶν βλ.λ.4) : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.188,26, Πάπ.

σφαιρομαχῶ-έω μάχομαι, ἀγωνίζομαι διὰ τῶν πυκτικῶν σφαιρῶν βλ.λ.4) : Πλάτ.Νόμ.830Ε **σφαιρομαχεῖν τε καὶ βολαῖς.. χρωμένους·** 2) παίζω μὲ τὴν σφαῖραν, τὸ τόπι : Πολύβ.16,21,6.

σφαιρομέτρησις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ διὰ σφαιρομέτρου προσδιορισμὸς τῆς ἀκτῖνος σφαιρικῆς ἐπιφανείας, ἄ. σφαιρομετρία.

σφαιρομετρία (ἡ) νεώτ. ἡ σφαιρομέτρησις.

σφαιρομέτριον (τὸ) νεώτ. στρατ. ξύλινον ὄργανον πρὸς ἔλεγχον τῶν διαστάσεων τῶν σφαιρῶν καὶ τῶν βολίδων, ἄ. βολιδομέτριον βλ.λ.

σφαιρόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον χρήσιμον διὰ τὴν μέτρησιν, τὸν προσδιορισμὸν τῆς ἀκτῖνος σφαιρικῶν ἐπιφανειῶν.

σφαιρόμορφος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων μορφὴν σφαίρας, ὁ σφαιρικός, σφαιροειδής : Στεφ. Ἀλεξ. ἐν Ideleri Phys.2,206,25 **ἡ σφαιρόμορφος κτίσις,** Πισίδ.Γ Ἑξαήμ.75, Φιλῆς 95.

σφαιροπαίκτης (ὁ) γλωσσ. ὁ σφαιριστὴς βλ.λ.

σφαιροπαικτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς τὴν σφαίρισιν : Σώπ.Ρητ. ἐν Ρητ.5,22,32.

σφαιροπαικτῶ-έω Σουΐδ. διὰ σφαίρας παίζω, σφαιρίζω.

σφαιροποιία (ἡ) μτγν. κατασκευή, φτιάξιμο σφαίρας : Φιλόδ. ἐν Ἡρακλ.1676,7, Γεμιν.12,23 **νυνὶ δὲ ἰδίᾳ τις ἐστὶν ἡ περὶ ἕκαστον σφαιροποιία,** Θέων Σμ.146 **κατεσκεύασται δ' ἡμῖν καὶ σφαιροποιία κατὰ τὰ εἰρημένα.**

σφαιροποιός-όν γλωσσ. ὁ ποιῶν τι σφαιρικόν, κυκλοτερές, στρογγύλον.

σφαιροποιῶ-έω μτγν. κ. μσν. ποιῶ, κατασκευάζω σφαῖραν : Πτολ.Ὑποθ.1,1· 2) κατασκευάζω σφαιρικόν τι, σφαιροειδές : Στράβ.1,3,12 **καὶ μάλιστα κατὰ τὰς σφαιροποιούσας ὑποθέσεις τὰ τέσσαρα σώματα,** Πλούτ.Ἠθ.355Α, Ἱερακοσ.152,5 **εἰ σφαιροποιηθῇ ὁ ἀστράγαλος,** αὐτ.104.

σφαῖρος (ὁ) κ. μσν. ἡ σφαῖρα, ἡ πρωταρχικὴ κυκλοτερὴς κατάστασις τοῦ Κόσμου, τοῦ σύμπαντος, ὅτε συνεκροτήθη ὑπὸ τοῦ Ἔρωτος : Ἐμπ. 27,4, Μᾶρκ.Αὐρ.12,3 **ἐὰν ποιήσῃς σεαυτὸν οἷος ὁ Ἐμπεδόκλειος Σφαῖρος κυκλοτερής,** αὐτ.8,41), Κίνναμ.Ἱστ.154Β **ἐπειδὰν.. ὁ σφαῖρος ἀφίκηται πέρας·** 2) ὁ σφῆρος βλ.λ. : Ἐπιγρ.

σφαιροσιδηριτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σφαιροσιδηρίτην βλ.λ.

σφαιροσιδηρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. ποικιλία σιδηρίτου ἔχοντος τὴν μορφὴν σφαιρικῶν συσσωματωμάτων.

σφαιροσύνθετος-ον μσν. συντεθειμένος, κατεσκευασμένος ἐν σφαιρικῇ μορφῇ : Πισίδ.Γ 1426 σφαιροσυνθέτου **στέγης.**

σφαιραυργία (ἡ) μσν. ἡ διαμόρφωσις, κατασκευὴ σφαίρας, σφαιροποιία : Τζέτζ.Χιλ.330 **καὶ τὰς ἐκείνων δυσγενεῖς σφαιρουργίας.**

σφαιροφις (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος τῆς οἰκογ. τῶν σφαιριδῶν δευτερομυκήτων.

σφαιρῶ-όω κ. μσν. ποιῶ τι, κατασκευάζω σφαιρικόν, σφαιροειδές : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1,73 **σφαιροῦν πάπυρον·** κ. παθ. **σφαιροῦμαι** στρογγυλοῦμαι, γίνομαι σφαιρικός : Διοσκ.2,35 **σφαιρούμενοι κατὰ τὰς ἐπαφὰς τῶν χειρῶν,** Ἀντυλλ. π. Ὀρειβ. 7,9,2, Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.1,6· ‖ ἐπὶ τοῦ στήθους : Θεόκρ.22,46 στήθεα δ' ἐσφαίρωτο **πελώρια καὶ πλατὺ νῶτον.. οἷα κολοσσός·** 2) παθ. λαμβάνω τὴν μορφὴν σφαίρας, ἐπὶ ψυχῆς : Αἰλ.Πl 3,11 **ψυχὴ σφαιρωθεῖσα·** 3) παθ. μτφ. συγκεντροῦμαι: Δαμάσκ.Ἀρχ.400· 4) ὁμ.παθ.στομοῦμαι διὰ σφαίρας, ἐπὶ ὅπλων φερόντων εἰς τὸ ἄκρον ἀντὶ αἰχμῆς σφαιρία ἢ σφαιρικὰ κόμβια : Ξεν.Ἱππ.8,10 **ἐσφαιρωμένα τε ἔχων ἀκόντια καὶ δόρυ ὡσαύτως πεπραγματευμένον,** Πολυβ.10,20,3 **τοῖς ἐσφαιρωμένοις γρόσφοις ἀκοντίζειν,** Δίων Κ 71,29 **ἀλλὰ καὶ ἀμβλέσιν.. ὥσπερ ἐσφαιρωμένοις, πάντες ἐμάχοντο,** Εὐστ.Πον.125,11· ὁμ. ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ

λελογχωμένον δόρυ : Ἀριστλ.ΗΝ IIIa,12 **οἰηθείη δ' ἄν τις καὶ ἐσφαιρῶσθαι τὸ λελογχωμένον δόρυ.**

σφαίρωμα-ατος (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. πᾶν τὸ ἐστρογγυλωμένον, τὸ σφαιρικόν· εἰδ. σφαιροειδὲς ἀντίρροπον βάρος στατήρων, βαρίδι σφαιρικό : Ἀριστλ.Μηχ.853b,32 (ἔνθα γλώσσ. «σφαίρωμα, σήκωμα σφαιροειδές»)· 2) ἐν τῷ πληθ. οἱ γλουτοί : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,211,Γαλ.14,707· ὁμ. κ. ἐν τῷ ἑν. : Παῦλ.Αἰγ.3,77· 3) γεν. καμπύλη γραμμή, ἐπὶ ἀστέρων : Μαν.5,32 **ζῳδιακοῦ κύκλου σφαιρώματα**· 4) εἰδ. νεώτ. ἐστρογγυλωμένον ἄκρον σφαιροειδοῦς λαβῆς, οἷον ξίφους, ῥόπτρου κ. ὁ.

σφαιρών-ῶνος (ὁ) μτγν. δίκτυον ἁλιευτικὸν στρογγύλον, σφαιροειδές : Ὀππ.Ἁλ.3,83 **σὺν δὲ σαγήναις πέζαις καὶ σφαιρῶνας ὁμοῦ σκολιόν τε πάναγρον** (ἔνθα ὁ Σχολ. «δίκτυα στρογγύλο, σφαιροειδῆ»).

σφαίρωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ στρογγύλωσις : Παῦλ.Αἰγ.6,62 **διὰ τὴν ἁπανταχόθεν συστροφὴν καὶ σφαίρωσιν**· 2) ὁ τῆς οὐρανίου σφαίρας σχηματισμός, ἡ διαμόρφωσις εἰς σφαῖραν τοῦ κόσμου : Σιμπλίκ.Οὐρ.543,28, Θεολ.Ἀριθμ.19, Ὀλυμπ.Φαίδ.196Ν, Τζέτζ.Χιλ.324 **ἀλλ' οὐρανοῦ σφαίρωσις** (τὸν Θεὸν) **δεικνύει.**

σφαιρωτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἱμὰς τοῦ ὑποδήματος δερμάτινος, τὸ λωρίον : Φώτ. «σφαιρωτήρ φησι τὸ παρὰ τοῖς πολλοῖς λεγόμενον λωρίον· σφαιρωτῆρα δὲ λέγεσθαι διὰ τὸ πολλάκις κυκλοειδὲς ἀπεργάζεσθαι τὸ δέρμα τὸν τεχνίτην καὶ οὕτω τέμνειν», Πάπ.· 2) σφαιροειδὲς διακόσμημα ἔκτυπον ἐκ χρυσοῦ, σφαιροειδὲς κομβίον, ἐπὶ ἰουδαϊκῆς λυχνίας : ΠΔ Ἔξ.25,31 **καὶ ποιήσεις λυχνίαν ἐκ χρυσίου καθαροῦ .. καὶ οἱ σφαιρωτῆρες, καὶ τὰ κρίνα ἐξ αὐτῆς ἔσται**, αὐτ. 30,34· 3) ἐν τῷ πληθ. οἰκόσημον : Ἡρακλεωτ. Πίν.1,136.

σφαιρωτής (ὁ) μτγν. ὁ σφαιρῶν τι, ὁ ποιῶν αὐτὸ στρογγύλον, σφαιροειδές : Συνέσ.Ὕμν.5,17 **κλεινῶν σφαιρωτὰς ἄστρων.**

σφαιρωτός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα σφαίρας, ὁ σφαιροειδής, ὁ στρογγύλος : Ὀππ.Κυν.2, 92· 2) ὁ ἔχων σφαῖραν ἢ κομβίον σφαιροειδὲς κατὰ τὸ ἄκρον, ὁ ἐσφαιρωμένος: Ξεν.Ἱππ.8,10.

σφάκα (ἡ) δημ. ὀνομασία τῶν φυτῶν ἐλελίσφακος, νήριον καὶ φλομὶς βλ.λς.

σφακελία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος τῶν δευτερομυκήτων **τουβερκουλαριιδῶν.**

σφακελίζω κ. μσν., δημ. ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. **σφακελισμένος**, πάσχω ἐκ σφακέλου, πάσχω ἀπὸ γάγγραιναν, νεκροῦμαι : Ἡρ.3,66 **ἐσφακέλισέ τε τὸ ὀστέον καὶ ὁ μηρὸς ἐσάπη**, αὐτ.6, 136 **σφακελίσαντος τοῦ μηροῦ καὶ σαπέντος**, Πλάτ.Τίμ.74Β, Ἀριστλ.ΖΙ 519b,6· ὁμ. **ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν** : ΠΔ Λευΐτ.26,16, αὐτ.Δευτ.28,32· κ. παθ. : Ἱππ.Ἀφ.7,50· 2) νεκροῦμαι ἀναισθητοποιοῦμαι ἐκ τοῦ ψύχους, ξεπαγιάζω : Διον.Ἀλ.Ρωμ.12,8· 3) καταστρέφομαι, ξηραίνομαι, καίομαι, **ἐπὶ** φυτῶν καὶ δένδρων : Ἀριστλ.Νεότ.470a,31, Θεόφρ. ΦΙ 4,14,4 **ὁ ἐρινεὸς οὔτε κραδᾷ οὔτε σφακελίζει**· 4) ἔχω σπασμούς, πάσχω, ὑποφέρω ἀπὸ σπασμούς, κατέχομαι ὑπὸ σπασμωδικῶν κινήσεων, σφαδάζω· Ἡσ. «σφακελίζει· κρούει τοῖς ποσί, κινεῖ δεινῶς, ὀδυνᾶται, σπᾷ, διασπᾶται, ἀλγύνεται» : Κρατῖν.342· 5) δημ. ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. **σφακελισμένος ὁ διάβολος.**

σφακελισμός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ὑγρὰ γάγγραινα, ἡ νέκρωσις, ὁ σφάκελος βλ.λ.1)· Ἡσ. «ἡ τῶν ὀστέων σῆψις»: Ἱππ.Ἄρθρ.33,αὐτ.Νουσ.2,5· 2) ἡ σῆψις, ἡ σηφορριζία, σαποκώλιασμα, νόσος τῶν φυτῶν καθ' ἣν σήπονται αἱ ῥίζαι των : Θεόφρ.ΦΙ 4,14,2 **τοῖς δ' ἡμέροις ἐστὶ πλείω νοσήματα .. οἷον τό τε σκωληκοῦσθαι .. καὶ ὁ σφακελισμός**, αὐτ.4,12,4· 3) ἐπὶ τοῦ ἀποτελέσματος τοῦ ψύχους, ἡ ψῦξις, ἡ ἐκ ψύξεως ἀναισθησία τῶν μερῶν τοῦ σώματος : Ἀριστλ.Πρ. 860a,19· 4) Ἡσ. «ἡ μετὰ σπασμοῦ καὶ ὀδύνης πρόεσις»· 5) λύπη σφοδρά· Ἡσ. «σφάκελος καὶ σφακελισμός, ἡ ἄμετρος ὀδύνη»: Στωικ. ἀπ.3,100· 2) ἐπιληψία, ἐπὶ ἵππων : Ἱππιατρ.108.

σφάκελο (τὸ) δημ. **ὁ** σφάκελος βλ.λ.5).

σφάκελος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. τὸ σφάκελο, Πάπ. (σ)**φάκηλος** γάγγραινα, νέκρωσις, ἐπὶ ὀστῶν, σῆψις : Ἱππ.Ἄρθρ.33· ὁμ. ἐπὶ τοῦ ἐγκεφάλου : αὐτ.Ἀέρ.10· ‖ ὁ τεχνικὸς ὅρος εἶναι γάγγραινα : Γαλ.2,632,αὐτ.18(1),687· 2) καθόλου σπασμός, σπασμώδης κίνησις : Αἰσχ.Πρ.878 **ὑπό μ' αὖ σφάκελος καὶ φρενοπληγεῖς μανίαι θάλπουσι** («καὶ πάλιν δυνατὸς κτύπος (ταραχὴ) τῆς κεφαλῆς μου καὶ μανίαι πλήττουσι τὰς φρένας μου» Βερναρδ.Γρ.1, Εὐρ.Ἱππ.1352· 3) μτφ. ἐπὶ ἀνέμων, βιαία ὁρμητικὴ κίνησις, συστροφή : Αἰσχ.Πρ.1045 **αἰθὴρ δ' ἐρεθιζέσθω βροντῇ σφακέλῳ τ' ἀγρίων ἀνέμων**· 4) ὁ μεσαῖος δάκτυλος· Σουΐδ. «λέγεται δὲ σφάκελος καὶ ὁ μέσας τῆς χειρὸς δάκτυλος», Πάπ.· ὁμ. **ἐν** παροιμ. **φρ. καὶ σφάκελοι ποιοῦσιν ἀτέλειαν**· 5) μσν. κ. δημ. σχῆμα ὑβριστικόν, γινόμενον **δι'** ἀνοικτῆς τῆς παλάμης ἢ διὰ τῆς πυγμῆς **εἰς ἣν** ὁ μέγας δάκτυλος διέρχεται μεταξὺ τοῦ λιχανοῦ καὶ τοῦ μέσου, τὸ φάσκελο, ἡ μούντζα βλ.λς : Ἐρωτόκρ.3,956 **πὼς νὰ φανῇ τσὶ μάννας σου ἐδᾶ στὰ γερατειά τζι· ὡσὰν τὴν ἑκατάστεσες, ὑγιέ μου, σφάκελά τζι.**

σφακελοῦμαι-όμαι νεώτ. προσβάλλομαι ὑπὸ σφακελισμοῦ, ὑπὸ σφακέλου, σχηματίζω σφάκελον βλ.λ.1), γαγγραινοῦμαι· 2) **ἐπὶ** ἀμπέλου, προσβάλλομαι ὑπὸ σφακελισμοῦ βλ.λ.2).

σφακελώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς σφάκελον βλ.λ.1), πρὸς γάγγραιναν, γαγγραινώδης : Ἀρχιγ. π. Γαλ.8,92 **σφακελώδεις ἑτεροκρανίαι** (ἐπὶ ἡμικρανίας καθ' ἣν ὁ ἐγκέφαλος δίδει τὴν ἐντύπωσιν εἰς τὸν πάσχοντα ὅτι διαβιβρώσκεται)· ‖ παρὰ Ἱππ. Νούσ.2,75 **σφακελώδης νοῦσος** (ἀμφ. σημ.).

σφακέλωμα-ατος (τὸ) μσν. κ. **σφακέλωμαν** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ σφακελισμὸς βλ.λ.1)· 2) γένος μυκήτων προκαλοῦν τὸν ἄνθρακα τῆς ἀμπέλου· 3) τὸ φασκέλωμα, μούντζωμα, τὸ σχῆμα τοῦ σφακέλου βλ.λ.5) : Καλλίμ.Χρυσ.1195 **ἐστράφηκεν ὀπίσω της σφακέλωμαν ἐποίκεν.**

σφακελώνω δημ. φασκελώνω, μουντζώνω βλ.λ.

σφακέλωσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ σφακελοῦσθαι, τὸ νὰ σφακελοῦταί τις.

σφάκηλος (ὁ) πάπ. ὁ σφάκελος βλ.λ.4).

σφάκια Ἡσ. «τῆς ἀμπέλου τὰ κλήματα».

σφακιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἐλελίσφακος ὁ **φαρμακευτικός**, ἡ σφάκα, ἡ σφακομηλιά.

σφακομηλιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν ἐλελίσφακος ὁ φαρμακευτικός, ἄ. φασκομηλιά, σφάκα βλ.λ.

σφάκος (ὁ) ἄ.**φάσκος** (Ἡσ.) κ.**φάσκον** (τὸ) (Θεόφρ. ΦΙ 3,8,6) τὸ φυτὸν ἐλελίσφακος, ἡ φασκομηλιά βλ.λ.· Ἡσ. «σφάκος, ἔστι δ' ἄγριον φυτόν» : Κρατῖν.325 **αὐτομάτη δὲ φέρει τιθύμαλλον καὶ σφάκον**, Εὐπ.14,3 **βοσκόμεθ' ὕλης ἀπὸ παντοδαπῆς .. κύτισόν τ' ἠδὲ σφάκον εὐώδη**, Ἀριστφ.Θεσμ. 486 **ὁ μὲν ἔτριβεν κεδρίδας, ἄννηθον, σφάκον**, Θεόφρ.ΦΙ 6,1,4· 2) εἶδος λειχῆνος, φυομένου ἐπὶ δρυῶν : Πλίν.24,27.

σφάκτης-τρια (ὁ) κ. **σφακτής** μτγν. κ. νεώτ., δημ. **σφάχτης** ὁ σφάζων, ὁ φονεύς, ὁ δολοφόνος : Ζηνόβ.3,94, Ἀκύλ.ΠΔ Δαν.2,14· 2) δημ. ὀξὺς πόνος τῶν πλευρῶν, ὁ σφάχτης, προξενῶν «σφαγῆς αἴσθησιν» (Κοραῆς).

σφακτικός-ή-όν Ζωναρ. ὁ ἀναφερόμενος ἢ χρησιμεύων εἰς τὴν σφαγήν : Ζωναρ.1512 ἐν λ. **πανδούριον πανδούριον· μάχαιρα σφακτική.**

σφακτός-ή-ό(ν) κ. δημ. ὁ ἐσφαγμένος, ὁ διὰ σφαγῆς θανατωθείς, ὁ πεφονευμένος : Εὐρ.Ἑκ.1077 σφακτὰν κυσί τε φοινίαν δαῖτα, Ἐπιγρ. σφακτὰ θηρία· 2) ἀθ. οὐσ. ἐν τῷ οὐδ. τὸ σφακτό, τὰ σφακτά, τὸ σφάγιον, τὸ σφαχτάρι βλ.λ.

σφάετρια (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ·σφάκτης βλ.λ., ἱέρεια : Σουΐδ., Αἰλ.ἀπ.44.

σφάκτρον (τὸ) Ἐπίγρ. κ. Πολυδ. φόρος ὃν ἀπέτινον οἱ θύοντες· Πολυδ.10,97 «τὸ σφάκτρον τέλους ὄνομα ἦν ἐπὶ τοῦ καταβαλλομένου ὑπὲρ τῶν θυομένων οὕτως ἐπονομασθέν»: Ἐπιγρ.

σφακώδης-ους-ες Ἡσ. ὁ ἔχων πλησμονὴν σφάκου, ὁ ἔχων ἐν ἀφθονίᾳ ἐλελίσφακον, ἐν ᾧ φύεται ἐν ἀφθονίᾳ ὁ ἐλελίσφακος : Ἡσ. σφακώδη κλιτὺν (καθ' ἣν ὁ σφάκος φύεται).

σφαλάγγι (τό) δημ. κ. σφαλαγγίδα (ἡ) ἡ φάλαγξ, τὸ φαλάγγιον, ἀράχνη ἡ φαρμακερά, ὀνομασία διαφόρων εἰδῶν ἀραχνῶν τοῦ γένους φολκὸς βλ.λ. : Ἀρτ.Βατοπ.3,11 καὶ σάμπως τὰ μαμούνια στὴν ἀράχνη | μὲ πονηρία τυλίγει τὸ σφαλάγγι.

σφαλαγγουδιά (ἡ) δημ. ὁ ἱστὸς τῆς ἀράχνης, ἀράχνη, ἀράχνα : γιόμισε τὸ σπίτι σφαλαγγουδιές.

σφαλαγγουνιά (ἡ) δημ. κ. σφε- ἡ φωλεὰ τῆς ἀράχνης, τοῦ σφαλαγγιοῦ· 2) ὁ ἱστὸς τοῦ σφαλαγγιοῦ.

σφαλαγγόχορτο (τὸ) κ. σφαλαγγοχόρταρο ὄνομα τοῦ φυτοῦ λαμψάνη ἡ ἀστερωπή, τὸ σφαλαγγοχόρταρο βλ.λ.

σφαλάγγαθο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἠρύγγιον τὸ κρητικόν, πόα πολυετὴς τῶν σκιαδανθῶν.

σφάλαγκας (ὁ) δημ. κ. σφάλαγκος ὁ ἀσπάλαξ ὁ εὐρωπαϊκός, ὁ τυφλοπόντικας.

σφάλαξ-ακος (ὁ) δ. γρ. τοῦ σπάλαξ βλ.λς.

σφαλάσσειν Ἡσ. «τέμνειν, κεντεῖν».

σφαλάω δημ. σφαλνάω, σφαλίζω βλ.λ.

σφαλερά ἐπιρρ. δημ. σφαλερῶς, οὐχὶ κατὰ τρόπον κανονικόν : Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.108,1 σφαλερὰ τετραποδίζουν πλῆθος ἄλογα.

σφαλερίτης (ὁ) νεώτ. στρατολ. ὀρυκτὸν ἀποτελοῦν θειοῦχον ἕνωσιν τοῦ ψευδαργύρου, περιέχον δὲ συνήθως καὶ ἐλαχίστην ποσότητα ἀργύρου, ἅ. πλέντα.

σφαλερόνηκτος-ον λεξ. ὁ σφαλερός, ἐπικίνδυνος εἰς κολύμβημα : Πολυδ.3,103 σφαλερόνηκτοι ποταμοί.

σφαλερός-ά(-ή)-ό(ν) (σφάλλω) κ. νεώτ. κ. δημ., συγκρ. σφαλερώτερος (Ἡρ.7,16,α'), ὑπερθ. σφαλερώτατος (Θουκ.4,62), ὁ δυνάμενος νὰ κάμῃ τινὰ νὰ πέσῃ, νὰ προσκόψῃ, κ. μτφ. ὁ ὀλισθηρός, ὁ ἐπισφαλής, ὁ ἐπικίνδυνος: Ἡρ.3,53 τυραννὶς χρῆμα σφαλερόν, αὐτ.7,16,α' τοιούτων προκειμένων τῶν γνωμέων ὅτι τὴν σφαλερωτέραν σεωυτῷ . . ἀναίρεα, Εὐρ.Ἰκ.508, αὐτ.ΙΑ 21 τοῦτο δέ γ' ἐστὶν τὸ καλὸν σφαλερὸν (Βερναρδ.Δημ. «μὰ τοῦτο ἴσα ἴσα τὸ καλὸ τῆς ζωῆς εἶναι πρᾶγμα ἐπικίνδυνο»), αὐτ.ἀπ.916 ὦ βιοτή . . ἐπὶ παντὶ σφαλερὰ κεῖσαι· ὁμ. ἐπὶ μελλόντων νὰ συμβῶσι γεγονότων : Θουκ.4,62 τὸ δὲ ἀστάθμητον τοῦ μέλλοντος . . πάντων τε σφαλερώτατον ὄν· ὁμ. ἐπὶ ποιημάτων : Πλάτ.Νόμ.810Β σφαλερὰ γράμμαθ' ἡμῖν ἐστι . . καταλελειμμένα· ὁμ.ἐν φρ. σφαλερὸς τρόπος, - σφαλερὸς καιρός : Ἱππ.Προγν.22. Φιλόδ. Οἰκ.48] σφαλερώτατοι καιροί· ὁμ. ἐπὶ προσώπων : Νίκ.Ἀλεξ.189 ἴχνεσι σφαλεροί· κ. μτ. ἀπαρφ. : Πλάτ.Πολ.451Α, αὐτ.Νόμ.688Β εὐχῇ χρῆσθαι σφαλερὸν εἶναι νοῦν μὴ κεκτημένον, Ξεν. Ἑλλ.2,1,2 τὸ ἐκ τοῦ ἐμφανοῦς ἐπιχειρῆσαι σφαλερὸν ἐδόκει εἶναι· 2) (σφάλλομαι) ὁ ἐπιρρεπὴς εἰς πτῶσιν, ἀσταθής, ἄστατος, ἀβέβαιος : Αἰσχ.Εὐμ.375 σφαλερὰ ⟨τοῖς⟩ ταχυδρόμοις κῶλα, Σοφ.Αἴ.159 σμικροὶ μεγάλων χωρὶς σφαλερὸν πύργου ῥῦμα πέλονται, Πλάτ.Πολ.404Α ἕξις σφαλερὰ πρὸς ὑγίειαν (ἀβέβαιος ὡς πρὸς τὴν ὑγείαν), Γαλ.7,645 σῶμα σφαλερὸν ἐν ταῖς κινήσεσι (ἐπὶ μεθυόντων καὶ πασχόντων ἐκ κώματος)· ὁμ. ἐπὶ προσώπων : Εὐρ.ἀπ.774,3 προστάτης σφαλερός, Δημ.11 εἰ μὲν γὰρ ὑφ' ὑμῶν πεισθέντες ἀνείλοντο τὸν πόλεμον, σφαλεροὶ σύμμαχοι . . ἂν ἐγνωκότες ἦσαν· 3) ὁ ἐσφαλμένος, ὁ μὴ ἀκριβής, ὁ μὴ ὀρθός, λανθασμένος.

σφαλερότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ σφαλεροῦ.

σφαλερῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., συγκρ. σφαλερώτερον (Γαλ.15,724), κατὰ τρόπον σφαλερὸν βλ.λ.1), κατὰ τρόπον ἐπικίνδυνον, ἐπικινδύνως : Γαλ.15,724 σφαλερώτερον νοσεῖν· 2) κατὰ τρόπον οὐχὶ σταθερόν, ἀσταθῆ, σφαλερὸν βλ.λ.2) : Γαλ.6,810 σφαλερῶς ὑγιαίνειν· 3) κατὰ τρόπον ἐσφαλμένον, λανθασμένον, πεπλανημένον, σφαλερὸν βλ.λ 3) ἢ ἐπὶ ἐσφαλμένων βάσεων : ἀνεπτύξατε σφαλερῶς τὸ δοθὲν ὑμῖν θέμα.

σφαληχτά κ. -ιστά ἐπίρρ. δημ. κεκλεισμένως.

σφαληχτός-ή-ό(ν) δημ. κ.-ιχτός ὁ κεκλεισμένος, οὐχὶ ἀνοικτός, ἅ. σφαλιστός : Γρυπ.Σκ.Τερρ.71,20 Ἰδοὺ ὁ Νυμφίος ἔρχεται . . καὶ σφαληχτὰ τὰ μάτια μου σκεπάζω μὲ τὰ χέρια μου, - ἔψαχνε δῶ καὶ κεῖ μὲ τὰ μάτια σφαλιχτά, - τὰ καταστήματα αὔριο τὸ πρωὶ θὰ εἶναι σφαλιχτά.

σφαλιάρα (ἡ) δημ. ράπισμα ἰσχυρόν, χαστούκι· || κ. μτφ. δεινὴ ἐπιτίμησις.

σφαλιαρίζω δημ. ραπίζω, χαστουκίζω.

σφάλιαρος (ὁ) δημ. μεγεθυντ. τοῦ σφαλιάρα, τὰ μάλιστα ἰσχυρὸν ράπισμα.

σφαλίζω Ἡσ., μσν. κ. δημ., ἀόρ. ἐσφάλισα κ. ἐσφάλιξα (Ἡσ.), ἀόρ. παθ. ἐσφαλίσθην, δημ. ἐσφαλίστηκα κ. ἐσφαλίχτηκα, μτχ. παθ. παρακ. σφαλισμένος κ. σφαλιγμένος, δένω, δεσμεύω : Ἡσ. «ἐσφάλιξεν.. ἔδησε· σφαλὸς γὰρ ὁ δεσμός»· 2) κλείω : Ὀρνεοσόφ.250 ἀνοίγει καὶ σφαλίζει τὸ στόμα αὐτοῦ συχνὰ διὰ τὴν στενοχωρίαν ἣν ἔχει, Ἐρωτόκρ.1,684 τὸ λαγουτάρι ἀναζητᾷ, τοῦ τραγουδιοῦ θυμᾶται καὶ τὰ βιβλία σφάλιξε, αὐτ.2,109 βγάνουσι τὰ μποδίσματα, σφαλίζουν τ' ἀργαστήρια, - θὰ σφαλίξουν στὶς πέντε τὸ ἀπόγεμα, - σφάλιξε τὸ παράθυρο καὶ κάνει κρύο· || ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἀποθνήσκοντος : Ἐρωτόκρ. 2,720 κι ὡς τό 'πεν ἐξεψύχησε, τὰ μάτια τζι σφαλῖσα· κ. παθ. : Στουδ.Θεόδ.595Ι) πόσον χρόνον ἔξεστι σφαλισθῆναι (ἐκκλησίαν), Θεοφάν.107 σφαλισθῆναι τὰ δημόσια λουτρά· 3) κλείω ἐντός, ἐγκλείω, περιορίζω : Ἐρωτόκρ.5,1003 γιὰ σένα μὲ σφαλίσασιν εἰς τὴ φλακὴν ἐτούτη, - τὸν σφάλισα στὸ δωμάτιό του νὰ διαβάσῃ· 4) ἀποκλείω, ἐμποδίζω, φράζω τὴν δίοδον : Διγεν.Ἀκρ. 2733 ἐγὼ ἐκεῖνον τὸν Μουσοὺρ ἀπέκτεινα δικαίως τὸν ληστήν, ποὺ σφάλιζεν τοὺς δρόμους.

σφάλισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις, ἡ ἐνέργεια τοῦ σφαλίζω, τοῦ κλείω, τὸ κλείσιμο.

σφαλιστά ἐπίρρ. δημ. σφαληχτά βλ.λ.

σφαλιστός-ή-ό(ν) κ. μσν. κ. δημ. ὁ κεκλεισμένος, κλειστός, σφαληχτός : Ἐρωτόκρ.5,913 τὰ μάτια ντοὺ 'χε σφαλιστά, - μπορῶ νά σ' τὸ βρῶ μὲ σφαλιστὰ τὰ μάτια, παροιμ. στίχ. βρῆκε τὶς πόρτες σφαλιστὲς καὶ τὰ κλειδιὰ παρμένα, - σφαλιστὰ τὰ παράθυρα· 2) κεκλεισμένος, περιωρισμένος : Ἐρωτόκρ.1,2098 δυὸ μέρες ἦτο σφαλιστός· || ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν ἀνέμων, περιωρισμένος δέσμιος : αὐτ.4,1719.

σφαλιχτά, -ός δημ. ἅ. σφαληχτά-ὸς βλ.λ.

σφάλλον Ἡσ. «κολάκευσον».

σφαλλός (ὁ) ἅ. σφαλός Ἡσ. «δισκοειδές τι σκεῦος μολύβδινον ἔχον κρίκον ὃ δεσμοῦντες ὑ-

πὲρ τὴν κεφαλὴν ῥίπτουσιν ἐν τοῖς ἀγῶσιν», Πολυδ.8,72· 2) στρογγύλον ξύλον ἔχον δύο ὀπάς, ἐν αἷς ἐνεκλείοντο οἱ πόδες, ποδοκάκκη· Ἡσ.«ξύλον ποδῶν δεσμωτικόν»: Ἐπίχ.π.Ἀθήν.2,36D ἐκ δὲ καταδίκας πέδαι τε καὶ σφαλὸς καὶ ζαμία.

σφάλλω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. σφαλῶ (Θουκ.8,15), ἀόρ. α' ἔσφηλα, ἐπ.σφῆλα (Ὀδ.Ρ 464), δωρ. μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἔσφαλα (Πινδ.Π 8,15, ΠΔ Ἰὼβ 21,10, αὐτ.Σοφ.Σειρ.13,22, αὐτ. Ἀσμ.5,2), γ' ἑν. εὐκτ. σφάλαι (αὐτ.Ἰὼβ 18,7), νεώτ. ἀόρ. β' ἔσφαλον, παρακ. ἔσφαλκα (Πολύβ.8,9,2), μέσ. μέλλ. σφαλοῦμαι (Σοφ.ἀπ.588, Ξεν.Συμπ.2,26), παθ. μέλλ. σφαλήσομαι (Σοφ.Τρ.719, αὐτ.1113, Θουκ.3,14), ἀόρ. β' ἐσφάλην (Ἀλκ.Συμπλ.Λυρ.27, 13, Ἡρ.4,140, Θουκ.8,24), ἀόρ. β' ἐσφάλθην (Γαλ. 5,62), παθ. παρακ. ἔσφαλμαι (Εὐρ.Ἀνδρ.896, Πλάτ.Κρατ.436C), γ' ὑπερσ. ἔσφαλτο (Θουκ.7,47), κάμνω τινὰ νὰ πέσῃ, ῥίπτω κάτω, ἰδίᾳ δι' ὑποσκελισμοῦ, μὲ τρικλοποδιὰ κατὰ τὴν πάλην : Ἰλ.Ψ 719 οὔτ' Ὀδυσεὺς δύνατο σφῆλαι οὔδει τε πελάσσαι, Ὀδ.Ρ 464, Πινδ.Ο 2,81, Εὐρ.Ἱππ.1232, αὐτ.Ἡρακλ.128, Ξεν.ΚΠ 8,8,10 τὸ μὴ ὑπερπίνειν ἧττον ἂν καὶ σώματα καὶ γνώμας σφάλλῃ, Ἀπολλ.Ρ 3,1310, Διόδ.Σ 14,23· κ. παθ. : Ἀριστφ.Βάτρ.689· 2) κάμνω πλοῖόν τι νὰ ἐξέλθῃ τῆς ἀκολουθουμένης ὁδοῦ, νά χάσῃ τὴν κατεύθυνσίν του : Πλούτ. Θεμ.14 τὰς δὲ βαρβαρικὰς (ναῦς . . τὸ κῦμα) ἔσφαλλε προσπίπταν καὶ παρεδίδου πλαγίαις τοῖς Ἕλλησι· 3) ἐπὶ μεθύοντος, παραπαίω, κλονοῦμαι, τρεκλίζω : Ἀριστφ.Σφ.1324 ὁδὶ δὲ δὴ καὶ σφαλλόμενος προσέρχεται, Ξεν.Λακ.5,7, Μᾶρκ. Ἀργ.ΑΠ 11,26· 4) ἐπὶ ἵππων, ῥίπτω κάτω, ἐκρίπτω, ἐκτινάσσω, καταρρίπτω : Ξεν.Ἱππ.3,9 ἵπποι . . ἔσφηλαν τὸν ἀναβάτην· 5) ῥίπτω ἐξ ὕψους, κρημνίζω, ἐν χρ. τὸ παθ. ἰδ. ἐπὶ προσ. ἐκπιπτόντων ἐξ ὑψηλῆς θέσεως ἢ πλούτου, πίπτω, ἐκλείπω, φθείρομαι : Χαιρήμ.26 σφαλεὶς γὰρ οὐδεὶς εὖ βεβουλεῦσθαι δοκεῖ, Σοφ.Τρ.297, αὐτ. 719, Εὐρ.ἀπ.262, Ἀριστφ.Βάτρ.736, αὐτ.Πλ.351, Θουκ.1,140 ἢν ἄρα τι σφαλλώμεθα, αὐτ.2,87, Ξεν.Ἀπομν.2,4,6 σφαλλομένους ἐπανορθῶν, Πλάτ. Πολ.396D· κ. μτ. δοτ. τρόπου : Θουκ.6,10 σφάλλεσθαι ἀξιόχρεῳ δυνάμει, αὐτ.7,61, Πολύβ. 1,43,8· ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Ἡρ.7,50, Ξεν.Ἑλλ. 7,2,2, Πλάτ.Γοργ.461D, αὐτ.Πολ.451Α, Πλούτ.Ἠθ. 164C ὁ Ζεὺς ἐσφάλη περὶ τῆς τοῦ Ἡρακλέους γενέσεως· κ. μτ. οὐδ. ἐπιθ. : Πλάτ.Νόμ.648Ε ὥστε ὑπ' ἀσχημοσύνης μηδὲ ἓν σφάλλεσθαι μέγα· 6) καθίσταμαι, γίνομαι αἴτιος νὰ πέσῃ τις, κάμνω τινὰ νὰ πέσῃ, ἀνατρέπω, νικῶ, καταβάλλω : Πινδ.Π 8,15 βία καὶ μεγάλαυχον ἔσφαλεν, Ἡρ.7,16,α', Σοφ.Ἠλ.416 σμικροὶ λόγοι ἔσφηλαν ἤδη καὶ κατώρθωσαν βροτούς, Εὐρ.Ἱππ.6, αὐτ.ἀπ.31, Θουκ.1,122, αὐτ.2,87· κ. ἀπολ. : Εὐρ. Ἱππ.262 ἀτρεκεῖς ἐπιτηδεύσεις φασὶ σφάλλειν πλέον ἢ τέρπειν· κ. ἐπὶ πραγμ. : Σοφ.ἀπ.192, Εὐρ.Μήδ.198 δειναὶ τύχαι σφάλλουσι δόμους, Θουκ.3,37· 7) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ μέσ. διαπράττω, κάμνω ἁμάρτημα, ὑποπίπτω εἰς σφάλμα, πταίω, ἁμαρτάνω : Σοφ.Τρ.621 οὔ τι μὴ σφαλῶ γ' ἐν σοί, - ἔσφαλα, συγχώρεσέ με· κ. παθ. : αὐτ. Αἴ.1136 ἐν τοῖς δικασταῖς κοὐκ ἐμοὶ τόδ' ἐσφάλη· 8) μτφ. κάμνω νὰ πέσῃ τις ἔξω τοῦ σκοπουμένου, νὰ ἀστοχήσῃ, ὅθ. συνεκδ. ἀπατῶ, παραπλανῶ : Ἡρ.7,142 ἔσφαλλε τὰ δύο τὰ τελευταῖα ῥηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης, Σοφ.Αἴ.452 θεὰ ἤδη μ' . . ἔσφηλεν, Εὐρ.Ἀνδρ.223, Αἰσχίν.3,125· ‖ κ. μέσ. πλανῶμαι, κάμνω λάθος : Ἡρ.7,52 τῶν ἀπεφήναο γνωμέων σφάλεαι κατὰ ταύτην δὴ μάλιστα· κ. ἀπολ. : Σοφ.Ἠλ.1481 καὶ μάντις ὢν ἄριστος ἐσφάλλου πάλαι, Εὐρ.ΙΑ 1541, αὐτ.Ἀνδρ. 896, Θουκ.4,18 ἀπὸ δὲ τῶν αἰεὶ ὑπαρχόντων γνώμῃ σφαλέντες, Πλάτ.Σοφ.229C, Ἰσοκρ.1,32· κ. μτ. ἀπαρφ. : Πλούτ.Ἠθ.711Β οὐκ ἂν σφαλείη . . ἐλέσθαι· ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐνεργ. ἀμτβ. κάμνω λάθος, ἀπατῶμαι : συναντηθήκαμε καὶ ἄλλοτε, ἂν δὲν σφάλλω· ‖ νεώτ. ἐσφαλμένος ὁ λανθασμένος, ὁ ἔχων λάθη, ὁ μὴ ἀκριβὴς ἢ σωστός, πεπλανημένος : ἐσφαλμένος ὑπολογισμός, - ἐσφαλμένη κρίσις - ἰδέα· ‖ νεώτ. ἐπίρρ. -ένως· ‖ τὸ παθ. μτ. γενικ. πραγμ. ἀπατῶμαι, ἀποτυγχάνω εἴς τι : Αἰσχ.Εὐμ.717 ἢ καὶ πατήρ τι σφάλλεται βουλευμάτων, Εὐρ.Ὀρ.1078, αὐτ.Μήδ.1010, Θουκ.4,85, αὐτ.5,110, Πλάτ.Κρατ.436C οὐκ ἔσφαλται τῆς ἀληθείας· ‖ ὁμ. σφάλλομαί τι ὑφίσταμαι ἀποτυχίαν, ἀπευκταῖόν τι : Ξεν. Ἑλλ.4,1,17 ἀφυλάκτως διὰ τὸ μηδὲν πρότερον ἐσφάλθαι· 9) ἀπόλλυμι, χάνω ἢ καταστρέφω : Σοφ.Τρ.1113 πένθος . . ἀνδρὸς τοῦδέ γ' εἰ σφαλήσομαι· 10) μτγν. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐλπίδα, διαψεύδω : Λουκ.Δημ.Ἐγκ.29 ἀπ' ἐλπίδας γε μὴν ἔσφηλας.

σφάλμα-ατος (τό) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. προφ. κ. σφάρμα σκόνταμμα, παραπάτημα : Ἀντίφιλ.ΑΠ 7,634, Μαν.4,289 ὧν (τῶν σχοινοβατῶν) ὁ πόρος μόρος ἐστίν, ἐπὴν εἰς σφάλματα νεύσῃ· 2) ἐπὶ χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως, διολίσθησις : Ἡλιόδ.π. Ὀρειβ.49,8,38, Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ.49,28,13· 3) μτφ. πτῶσις, ἀποτυχία, ἧττα, ζημία : Ἡρ.7,6 εἰ μέν τι ἐνέοι σφάλμα φέρον τῷ βαρβάρῳ . . , αὐτ.9,9, Θουκ.5,14· ὁμ. κ. ἐν φρ. σφάλματα ποιῶ γίνομαι αἴτιος ζημιῶν, ἀπωλειῶν : Πλάτ.Πολιτ.298Β κυβερνῆται σφάλματα ποιοῦντες ἐν τοῖς πελάγεσιν ἐκβάλλουσιν εἰς τὴν θάλασσαν· 4) ὁμ. μτφ. σφάλμα, παράπτωμα, ἁμάρτημα, λάθος : Ἡρ.1,207, αὐτ.7,10,ζ' πᾶν πρῆγμα τίκτει σφάλματα, ἐκ τῶν ζημίαι μεγάλαι φιλέουσι γίνεσθαι, Εὐρ.Ἀνδρ.54 εἴ πως τὰ πρόσθε σφάλματ' ἐξαιτούμενος θεὸν παράσχοιτ' ἐς τὸ λοιπὸν εὐμενῆ, αὐτ. Ἱκ.416, Γαλ.6,68, Πάπ. οὐ γέγονεν σφάλμα, Ἐρωτόκρ.1,1650 ἐγνώριζε τὸ σφάλμα τζι, μὰ ὁ πόθος τὴν ἐγροίκα, - ὁμολογῶ τὸ σφάλμα μου· 4) νεώτ. κ. δημ. λάθος, ἀβλεψία, ἀστόχημα, ἀνακρίβεια : τὸ βιβλίον εἶναι γεμάτο σφάλματα τυπογραφικὰ - φραστικά, - λογιστικὸν σφάλμα.

σφαλμός (ὁ) μτγν. πλάνη, ἀποτυχία : Ἀκύλ. ΠΔ Ψαλμ.120(121),3, αὐτ.Ἡσ.58,3.

σφαλμῶ-άω μτγν. ἄ. σφαλμέω σφάλλομαι, ἐπὶ ἵππου : Πολύβ.35,5,2 ὁ δὲ ἵππος . . ἐδυσχρήστησε μὲν ἀπὸ τῆς πληγῆς, οὐ μὴν ὁλοσχερῶς ἐσφάλμησε· ‖ Ἡσ. «σφαλμᾷ· σκιρτᾷ. σφάλλεται. ἄλλοι ἀντὶ τοῦ σφαδάζειν τετάχθαι φασί, ἔνιοι μετὰ ἐπιθυμίας τι πράττειν».

σφαλνῶ δημ., ἄ. σφαλνάω σφαλίζω βλ.λ., κλείω : σφαλνῶ τὰ μάτια μου· ‖ κ. ἀμτβ. : τὸ κατάστημα σφαλνᾷ στὶς ἕξ.

σφάλος (τό) κ. δημ. σφάλμα : Τραγ.ἀπ.ἐν Πάπ. Ὀξ.676,16 (πιθ.)· 2) δημ. (ἰδιωμ.) τὸ λάθος.

σφαλός δ. τ. τοῦ σφαλλός βλ.λ.

σφάλσις-εως (ἡ) μτγν. σφάλμα : Βέττ.Βάλ.285,35.

σφαλτά ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. ἐσφαλμένως, ἡμαρτημένως : Ἐρωτόκρ.1,1552 σφαλτὰ πορπάτουν.

σφάλτης (ὁ) μτγν. ὁ ἀνατρέπων ἢ καταρρίπτων : Λυκόφρ.207 σωτῆρα Βάκχον τῶν πάροιθε πημάτων σφάλτην ἀνευάζοντες.

σφαλτός-ή-ό(ν) μσν. κ.δημ., ἄ. σφαρτός ἐσφαλμένος, ἡμαρτημένος.

σφάνιον (τό) Ἡσ. «σφάνιον κλινίδιον», αὐτ. «ἐν σφανίῳ· ἐν κλιναρίῳ».

σφαντάζω δημ. κ. σφαντάω ἄ. τύπος τοῦ φαντάζω βλ.λ. : Ἐφταλ.Ὀδ.Α 353.

σφανταχτερός-ή-ό δημ. φανταχτερός βλ.λ.

σφάντζικα (ἡ) (γερμαν. Zwanziger = εἰκοσάρι) δημ. παλαιὸν αὐστριακὸν νόμισμα κυκλοφορῆσαν ἐν Ἑλλάδι ἐπὶ Καποδιστρίου πρὸς 95 χρυσᾶ λεπτά.

σφάξ-σφαγός (ἡ) σχόλ. ἡ σφαγὴ βλ.λ.3): Σχόλ.Εὐρ. Ἑκ.571· ‖ ἀλλαχοῦ μ. ἐν συνθέσει διασφὰξ κλπ.· **2)** σφάξ-ᾶκός (ἡ) δωρ.τ. τοῦ σφὴξ βλ.λ.: Θεόκρ. 5,29 **σφὰξ βομβέων τέττιγος ἐναντίον.**

σφάξιμο (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ **σφάζω**, ἡ σφαγή, ὁ διὰ σφαγῆς θάνατος, φόνος τινὸς σφαγείου ἢ ἀνθρώπου : φρ. **θέλει σφάξιμο** (τοῦ πρέπει μεγάλη τιμωρία, ἐπὶ βαρέως ἁμαρτήσαντος).

σφαράγγι (τὸ) ἄ. σπαράγγι, τὸ φυτὸν ἀσπάραγος· **2)** ὁ ἐδώδιμος βλαστὸς αὐτοῦ.

σφαραγίζω δονῶ, μετὰ φόφου ἠχῶ : Ἡσίοδ.Θ 706 **σὺν δ' ἄνεμοι ἔνοσίν τε κόνιν τ' ἐσφαράγιζον** (σχόλ. «οἱ δὲ ἄνεμοι σεισμοὺς καὶ κόνιν ἐποίουν, ἠχοῦντες συνετάρασσον»).

σφάραγος Ἡσ. «βρόγχος. τράχηλος, λαιμός. φόφος»· ‖ ὁ φάρυγξ : Ἀπί.π.Φωτίῳ.

σφαραγοῦμαι-έομαι ἀποθ., ἐν τῷ γ' ἐν. πρ. τοῦ παρατ. **ἐσφαραγεῦντο**, σίζω μετὰ βρασμοῦ τινος οἷον κρέας ἢ ὑγρόν τι πρᾶγμα ριπτόμενον ἐπὶ πυρᾶς, τρίζω, σφυρίζω, τσυρίζω, τσιτσυρίζω : Ὀδ.Ι,390 **σφαραγεῦντο δέ οἱ πυρὶ ῥίζαι·** **2)** σπαργῶ, σφριγῶ : αὐτ.440 **θήλειαι δ' ἐμέμηκον ἀνήμελκτοι περὶ σηκούς· οὔθατα γὰρ σφαραγεῦντο** (σχόλ. «ἐβαροῦντο διὰ τὸ πρωΐας μὴ ἀμελχθῆναι»).

σφαράζω δημ. ἄ. σφαράσσω βλ.λ.

σφαράσσω μσν., δημ. ἀσπαίρω, σφαδάζω, σπαρταρῶ : Ἐρωτόκρ.4,1033 **καταχτυποῦ τὰ δόντια ντου, καὶ τὸ κορμὶ σφαράσσει.**

σφᾶς κ. σφάς, αἰτ. τοῦ σφεῖς βλ.λ.

σφάς αἰτ. θηλ. τοῦ σφός βλ.λ.

σφάττω κ. μσν. ἀττικὸς τύπος τοῦ σφάζω βλ.λ., διὰ σφαγῆς θανατώνω, φονεύω.

σφαχτάρι (τὸ) δημ. τὸ σφάγιον, τὸ σφαχτὸ βλ.λ.2)· **2)** εἶδος πτυαρίου ἐν χρ. πρὸς ἀνακίνησιν τῶν ἐν κλιβάνῳ καιομένων ξύλων.

σφάχτης (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ σφάκτης βλ.λ., ὁ σφάζων, ὁ δολοφόνος : Λίβ.Ροδ.1188 **κράτησε τὸν δήμιον τοξεύτην, τὸν σφάχτην τῆς καρδίας μου, τὸν διχοτομητήν μου·** **2)** μσν. κ. δημ.. ὁ ὀξὺς πόνος : Πρόδρ.2,286 **ἀντὶς φωμίν, τὸν δρόλυκον, ἀντὶς φαγίν, τὸν σφάχτην**, δ.τραγ. ἐν Πολίτ.Λαογρ.Ι.27 **περίδρομον σ' ἐστείλασιν καὶ σφάχτην καὶ δρολύκι.**

σφαχτιάς (ὁ) δημ. ὁ σφαγεύς, ὁ χασάπης.

σφαχτός-ή-ό δημ. ὁ διὰ σφαγῆς θανατωθείς, **ἐσφαγμένος·** **2)** τὸ οὐδ. σφαχτὸ ὡς οὐσ. τὸ σφάγιον, τὸ ἐσφαγμένον βόσκημα, ἰδίᾳ ἐπὶ αἰγῶν καὶ προβάτων, ἄ. σφαχτάρι : δ.τραγ. **καὶ χίλια φήνονται σφαχτὰ σ' ὅλο τὸ πανηγύρι·** ‖ τὸ **εἰς σφαγὴν** προοριζόμενον βόσκημα : **πῆγε νὰ φέρῃ τὰ σφαχτά.**

σφέ αἰτ. ἀρσ. κ. θηλ. τοῦ σφεῖς βλ.λ. κ. πρὸ φωνήεντος σφ'.

σφεδανός-ή-όν σφοδρός, ὁρμητικός, βίαιος, **ἰσχυρός** : Ξενοφ.Ι,23 **ἡ στάσιας σφεδανάς**, Ἀντίπ. ΑΠ 6,219,12, Εὐφρ.9,10 **σφεδανὸν τόξον**, Νίκ.Θηρ. 642 **βλάστη δ' ὡς ἔχιος σφεδανὸν δ' ἐφύπερθε κάρηνον**, Ἐπίκ.ἐν Πάπ.7,4 **ῥοιζὸς σφεδανός·** **2)** τὸ οὐδ. **σφεδανόν** ἐπίρρ. μ. ἐν χρ. π.Ὁμήρῳ, μετὰ σπουδῆς, συντόνως, ἐπιτεταμένως, ἀφοδρῶς, ὁρμητικῶς, μὲ ὁρμήν : Ἰλ.Λ 165, αὐτ.Π 372, αὐτ. Φ 542 **ὁ δὲ σφεδανὸν ἔφεπ' ἔγχεϊ** (ἔνθα δ.γρ. σφεδανῶν (Ἀρίσταρχος) ἐκ ρ. σφεδανάω μαινόμενος, ὁρμητικός).

σφεδανῶ-άω δ.γρ. κατ' Ἀρίσταρχον ἐν Ἰλ.Φ 542 ὁρμῶ, μαίνομαι ἐν τῇ μτχ. ἀντὶ σφεδανὸν βλ.λ.

σφεδρόν (τὸ) μσν. τὸ σφειδρὸν βλ.λ. : Θεόγνωστ.Καν.12.

σφειδρόν Ἡσ. «καθορόν, εὐῶδες».

σφειλόν Ἡσ. «λοξόν, πυκνόν, εὐκίνητον, προσφυές, δριμύ».

σφεῖς ἀντων. προσωπ. γ' προσ. ἀρσ. κ. θηλ. πληθ. (Ἡρ.7,168, Θουκ.5,46, αὐτ.65, Ξεν.Ἀν.7,5,9, αὐτ.Ἑλλ.5,2,9, Πλάτ.Πολ.487C)· ὁ ἀσυναίρετος τ. **σφέες** οὐδέποτε ἀπαντᾷ (πρβλ. Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.93,1), ἂν καὶ μνημονεύεται ὑπὸ τοῦ Γρηγ.Κορ. 479S), γενικ. ἐπ. κ.ἰων. **σφέων** π.Ὁμ. ὡς μονοσύλλαβος κ. ἐγκλινομένη (Ἰλ.Σ 311, Ὀδ.Γ 134, Ἡρ.2,4, αὐτ.4,35), ποιητ. **σφείων** (Ἰλ.Δ 535, αὐτ.Ε 226, αὐτ. Ν 148) κ. **σφῶν** (αὐτ.Μ 155, αὐτ.Τ 302, Θουκ.Ι,120, Ἀντιφ.6,23, Ἐπιγρ.), δοτ. **σφίσι(ν)** κ. **σφισι(ν)** (Ἰλ.Δ 2, αὐτ.Ρ 453, αὐτ.Χ 288, αὐτ.474, Αἰσχ.Πρ.481, Ἡρ. 1,4, Θουκ.Ι,19, Ξεν.Ἑλλ.1,7,5) κ. **σφι(ν)** (Ἰλ.Β 612, αὐτ.614, Ἡρ.Ι,31, Αἰσχ.Πρ.354, Ἐπιγρ.Ἄργους, Ἐπιγρ. Δελφῶν, Ἀνῶν. ἐν Πάπ.) κ. **σφίν** (Ἡσίοδ.ἀπ.49), σπαν. λακων. δοτ. **φιν** (Ἐμπ.22,3, Καλλ.Ἀρτ.125, αὐτ.213, αὐτ.ἀπ.183, Νίκ.Θηρ.725, ΕΜ 702,41), αἰολ. **ἄσφι** (Σαπφ.43), συρακ. **φιν** (Σώφρ.93, αὐτ.94), πρβλ. κρητ. δοτ. **φιναυτοῖς** (Ἐπιγρ.), ἀρκαδ. δοτ. **σφεῖς** (Ἐπιγρ.Τεγέας), ἐπ. κ. ἰων. αἰτ. **σφέας**, ἐγκλιτ. **σφεας** (Ἰλ.Λ 128, Ὀδ.Μ 225, Ἡσίοδ.Α 403, Ἀρχίλ.27,2, Ἡρ.Ι,4)· συχν. ἀναγνωστέον ὡς μονοσύλλ., ὡς ἀποδεικνύεται ἐκ τοῦ Ὀδ.Θ 315 **οὐ μὲν σφεας ἔτ' ἔολπα**, ἀλλὰ καὶ ὡς δισύλλ. (Ἰλ.Μ 43, Ὀδ.Μ 225), κ. **σφᾶς** (Εὐρ.Μήδ.1378, αὐτ.Ὀρ.1127, Θουκ.1,24, Ἐπιγρ.), κ. ἐγκλιτ. **σφας** (Ἰλ.Ε 567, Παρμ. Ι,12, Σοφ.ΟΤ 1470, αὐτ.ΟΚ 486), κ. **σφᾶς** (αὐτ. Ἀντ.128) κ. **σφε** (Ἰλ.Τ 265, Σιμων.99, Πίνδ.Π 5,86, Αἰσχ.Ἑπτ.630, αὐτ.788, αὐτ.864, Σοφ.ΟΤ 1505, αὐτ. ΟΚ 605, αὐτ.1669, Εὐρ.Μήδ.394), αἰολ. **ἄσφε** (Ἀλκ. 73), συρακ. **φε** (Θεόκρ.4,3), πρβλ. κρητ. **φεαυτόνς** (Ἐπιγρ.), δοτ. ἑνικ. **σφι(ν)** (Ὕμν.Παν.19, Ἡσίοδ.Α 113, Λυκόφρ.1242), αἰτ. ἑνικ. **σφε** (Πίνδ.Ι 5(6),74, Αἰσχ.Πρ.9, αὐτ.Ἑπτ.469, Σοφ.ΟΤ 761, αὐτ.Ἀντ.44, αὐτ.Φιλ.200, Εὐρ.Ἀλκ.107, αὐτ.149, αὐτ.200, αὐτ. Μήδ.33)· π.Ὁμ. ἡ ἀντων. αὕτη εἶναι πάντοτε προσωπική, ὅθ. δὲν ἀπαντᾷ παρ' αὐτῷ τὸ οὐδ.· μ. ἐν Ὀδ. δὶς (Ι 70, αὐτ.Κ 355) ὄντως ἀναφέρεται εἰς πρᾶγμα, ἀλλὰ γέν. θηλυκοῦ· ἐν τῇ ἰων. πεζογραφίᾳ ἀπαντᾷ τὸ οὐδ. **σφέα** (Ἡρ.Ι,46, αὐτ.89, αὐτ.2,119, αὐτ.3,53 (κῶδ. σφε), αὐτ.7,50, Ἀβυδ.9), αἰτ. πληθ. οὐδ. **σφε** (Θεόκρ.15,80), ἐν συχνοτάτῃ χρ. εἶναι ὡς πληθ. τῆς ἀντων. οὗ βλ.λ.Ι, αὐτοί : Ἰλ.Σ 311 **ἐκ γάρ σφεων φρένας εἵλετο Παλλὰς Ἀθήνη**, αὐτ.Δ 2, Ὀδ.Γ 134 **τῷ σφεων πολέες κακὸν οἶτον ἐπέσπον**, Ἡρ.Ι,3, αὐτ.2,15, Αἰσχ.Πρ.481, αὐτ.443, αὐτ. 457, Σοφ.ΟΤ 1470, Εὐρ.Μήδ.1378, Ἐπιγρ.Ἄργους· **2)** σπαν. ἀντὶ τῆς αὐτοπαθ. ἀντων. ἑαυτῶν βλ.λ., ὡς πληθ. τῆς οὗ βλ.λ.2) : Ἰλ.Δ 535 **ὦσαν ἀπὸ σφείων**, αὐτ.Χ 474 **αἱ ἑ μετὰ σφίσιν εἶχον·** ‖ σπαν. ἰδ. π. Ἀττ. ἡ χρ. αὕτη, ἀπαντᾷ μόνον ὅταν ἡ ἀντων. εὑρίσκεται ἐν ἐξηρτ. προτ. ἢ συντάξεσιν (ἰδ. μτ. ἀπαρφ.) κ. ἀναφέρεται εἰς τὸ ρ. τῆς κυρ. προτ. : Ἡρ.7,168, Θουκ.5,46, αὐτ.65, Ξεν. Ἀν.7,5,9, αὐτ.Ἑλλ.5,2,8, Πλάτ.Πολ.487C **αὐτῶ καὶ σφεῖς τελευτῶντες ἀποκλείεσθαι·** ‖ ἐν συνδυασμῷ μτ. τῶν πλαγίων πτ. τῆς δεικτ. ἀντων. **αὐτῶν - αὐτούς κτλ.** σχηματίζει τὰς πλαγ. πτ. τοῦ πληθ. τῆς αὐτοπαθοῦς ἀντων., ἐν τῇ χρ. δὲ ταύτῃς δὲν ὑφίσταται ὁ ὡς ἄνω περιορισμὸς : Ἰλ.Τ 302 **στενάχοντο σφῶν δ' αὐτῶν κήδε'**, Ὀδ.Μ 225 **ἐντὸς δὲ πυκάζοιεν** σφέας αὐτούς, Ἡσίοδ.Θ 34, Θουκ.3,81 **Κερκυραῖοι σφῶν αὐτῶν τοὺς ἐχθροὺς δοκοῦντας εἶναι ἐφόνευον**, αὐτ.Ι,139· **3)** σπαν. ἐν χρ. ἀντὶ τῆς ἀλληλοπαθ. ἀντων. ἀλλήλων βλ.λ. : Ἡσίοδ.Α 403 **ἀλλήλοις κοτέοντες ἐπὶ σφέας ὁρμήσωσι**, Ξεν.Λακ.Ι,5 **ποθεινοτέρως σφῶν αὐτῶν ἔχειν**, Ἀπολλ.Ρ 2,959 **σφᾶς αὐτοὺς.. ἐπέφραδον·** **4)** καθ' ἑνικ. αὐτός, αὐτή, αὐτό : Ὕμν.Ὀμ.30,9, Αἰσχ.Πέρσ.759, Σοφ.ΟΚ 1490 **ἀνθ' ὧν ἔπασχον εὖ, τελεσφόρον χάριν δοῦναί σφιν·** **5)** ἐν χρ. κ. ἀντὶ τῆς προσ. ἀντων. β' προσ. : Ἰλ. Κ 398 **ἠνώγει δὲ μ' ἰόντα.. πυθέσθαι ἠὲ.. ἢ..**

φύξιν βουλεύοιτε μετὰ σφίσιν, Ἡρ.3,71 αὐτοὶ ἐόντες ἑπτὰ ἐδίδοσαν σφίσι πίστις καὶ λόγους· 6) μτγν. κ. ἀντὶ τοῦ α' προσ. τῆς προσωπ. ἀντων. ἐγώ : Μέν.Προτρ.119D, Ἀπολλ.Ρ 2,1278.

σφέκλη (ἡ) μτγν. ἡ κεκαυμένη τοῦ οἴνου τρυγία : Ἀλέξ.Τραλλ.12, Διοσκ.Εὐπ.2,141, Παῦλ.Αἰγ.7,13.

σφέκλον (τὸ) (λατ.) μτγν. εἴδωλον, εἰκών (speculum) : Φιλόπ.Ὑπομν.Φυσ.642,17.

σφέλας (τὸ) ἐπ., πληθ. σφέλα (Ὀδ.Ρ 231), δοτ. ἐν. σφέλαϊ (Ἀπολλ.Ρ 3,1169), τὸ ὑποπόδιον: Ὀδ.Σ 394 ὡς ἄρα φωνήσας σφέλας ἔλλαβεν, αὐτ.Ρ 231, Ἀπολλ.Ρ 3,1169 ἷζε δ' ἐπὶ χθαμαλῷ σφέλαϊ κλιντῆρος ἔνερθεν· 2) ἡ βάσις ἀγάλματος : Ἐπιγρ.· 3) κοῖλον τεμάχιον ξύλου ἐν εἴδει ὅλμου, γουδί : Νίκ.Θηρ.644 ἢ σφέλᾳ ἢ ὅλμῳ κεάσας.

σφελαχτό (τὸ) δημ. κ.(ἀ)σφελαχτός (ὁ) ὅ. ἀσφαλαχτὸς βλ.λ. : Κρυστ.Ἀγροτ.Κοῦρος 36 κόθουν χεριὲς ἀρείκη κι ἀγιόκλημα καὶ σφελαχτό.

σφελίσκον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. σφελίσκος (ὁ) ὑποκορ. τοῦ σφέλας βλ.λ.

σφελίσκος (ὁ) Ἐπιγρ. τὸ σφελίσκον βλ.λ.

σφέλμα-ατος (τὸ) Ἡσ. «τὸ ἄνθος τῆς πρίνου».

σφενδάμι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν σφένδαμνος βλ.λ.

σφενδάμνινος-η-ον ὁ ἐκ ξύλου σφενδάμνου : Κρατῖν.301· 2) μτφ. ἰσχυρός, δυνατός, τραχύς, σκληρός (πρβλ. πρίνινος) : Ἀριστφ.Ἀχ.181.

σφένδαμνος (ἡ) κ. νεώτ., δημ. σφεντάμι κ. σφενδάμι κ. σφοντάμι (τὸ) γένος δικοτυληδόνων σφενδαμνιδῶν φυτῶν : Θεόφρ.Φ1 3,3,1, αὐτ.3,11,1, Δικαίαρχ.2,2,-σφένδαμνας ἡ κρητική (ὁ ἐγλενιός),-σφένδαμνος ἡ πεδινή (κρέκεζος), - σφένδαμνος ἡ πεδινή (ἀγριοπλάτανος ἢ νεροπλάτανος).

σφενδικίζω μτγν. διὰ σφενδόνης βάλλω, σφενδονίζω : Λουκ.Ψευδολ.24 (ἀμφ.ἀνάγν.).

σφενδοβολιστής (ὁ) μσν. ὁ βάλλων, ὁ ρίπτων λίθους διὰ σφενδοβόλου βλ.λ. : Κωνστ.Τακτ.8 εἶχε δὲ καὶ φιλοὺς ἤγουν τοξότας καὶ ῥιπταριστὰς καὶ σφενδοβαλιστάς.

σφενδόβολον γλώσσ. τοῦ σφενδόνη· ΕΜ«σφενδόνη,τὸσφενδόβολον,τοῦ δακτυλίου τὸπεριφερές».

σφενδοβόλον (τὸ) μσν. εἶδος καταπέλτου, ὃν ἔφερον οἱ σφενδοβολισταί : Μαλάλ.127,18 ξίφη παράξενα φοραῦντες καὶ σφενδόβολα, αὐτ.21, Λέων Σοφ.6,25 λίθους ῥίπτοντες ταῖς μὲν διὰ χειρός, τοὺς δὲ διὰ σφενδοβόλων.

σφενδοναῖαν Ἡσ. «σφενδόνην ἢ τὴν σφραγῖδα».

σφενδόνη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. σφενδόνα, δημ. σφεντόνα λωρίον ἐκ δέρματος ἢ πλέγμα σχοίνινον εὐρύτερον κατὰ τὸ μέσον καὶ στενότερον κατὰ τὰ δύο ἄκρα του, δι' οὗ ρίπτουν εἰς μακρὰν ἀπόστασιν λίθον : Ἰλ.Ν 600 αὐτὴν δὲ ξυνέδησεν ἐϋστρόφῳ οἰὸς ἀώτῳ σφενδόνῃ (σχόλ. «ἐξ ἐρέων γὰρ συνέπλεκον τὰ κῶλα τῆς σφενδόνης, οὐχ ὡς νῦν νεύροις, ἵνα διατείνοιτο ἐν τῇ ἀπορρίψει»), Ἀρχίλ.3 οὔ τοι πόλλ' ἐπὶ τόξα τανύσσεται οὐδὲ θαμειαὶ σφενδόναι, Εὐρ.Φοίν.1142 σφενδόναις ἑκηβόλοις, Ἀριστφ.Ὄρν 1185, Θουκ. 4,32 σφενδόναις ἐκ πολλοῦ ἔχοντες ἀλκήν· || ὁμ. ἐν παροιμ. φρ. : π.Ἀντιφ.55,19 σφενδόνῃ οὐκ ἂν ἐφικοίμην αὐτὸς (δὲν θὰ ἔφθανα διὰ σφενδόνης)· || ὁμ. μτφ. ἐν φρ. σφενδόνας ἀπ' εὐμέτρου μὲ καλῶς μεμετρημένην βολὴν ὡς ἀπὸ σφενδόνης : Αἰσχ.Ἀγ.1010· 2) μέρος γερανοῦ ἔχον τὸ σχῆμα σφενδόνης ἐν χρ. διὰ τὴν ἐκφόρτωσιν πλοίων : Ἐπιγρ. Νεοδάμῳ σφενδόνας τιμὰν ποτὶ τὸ ἐγ Κίρραι μαχάνωμα· 3) πᾶν ἀντικείμενον, κατασκεύασμα, ἔχον ὅμοιον σχῆμα πρὸς σφενδόνην, εἰδ. δεσμὸς ἐν εἴδει σφενδόνης δι' οὗ κρέμαται ἀπὸ τοῦ τραχήλου πάσχουσα χείρ : Ἱππ.Ἄρθρ.16 σφενδόνην χρὴ ἐκ ταινίης περὶ τὸ ὀξὺ τοῦ ἀγκῶνος ποιήσαντα ἀναλαμβάνειν περὶ τὸν αὐχένα· || ὁμ. ἐπίδεσμος περὶ τὸ αἰδοῖον : αὐτ.Γυν.2,144, Σωρ.Ἐπιδ.48· 4) διάδημα ἢ ταινία τῆς κεφαλῆς ἣν ἐφόρουν αἱ γυναῖκες : Πολυδ. 5,96· 5) ὁμ. εἰδ. ἡ ὀπὴ τοῦ δακτυλίου ἢ τὸ κοίλωμα, ἔνθα τίθεται ὁ λίθος, καὶ μάλιστα τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ τμῆμα, τὸ περὶ τὸν λίθον : Εὐρ. Ἱππ.862, Πλάτ.Πολ.359Ε τὴν σφενδόνην τοῦ δακτυλίου περιαγαγόντα πρὸς ἑαυτὸν εἰς τὰ εἴσω τῆς χειρός, αὐτ.360Α, Ἀριστλ.Φυσ.207a,3 καὶ γὰρ τοὺς δακτυλίους ἀπείρους λέγουσι τοὺς μὴ ἔχοντας σφενδόνην· 6) ὁμ. εἰδ. τὸ λευκὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ : Πολυδ.2,70 «τὸ μετὰ τὴν κόρην λευκὸν ἅπαν σφενδόνη»· 7) τὸ ἐλλειψοειδὲς τόξον, ἀψίς, ἀψιδωτός, θολωτὸς διάδρομος : Νικ. Χων.Χρον.153Α κατ' αὐτὴν τὴν τῆς λαμπρᾶς ἱπποδρομίας σφενδόνην παραγενόμενοι καὶ ἀφορῶντες εἰς τὰ ἀνάκτορα, αὐτ.200Α κατὰ τὴν τοῦ σταδίου σφενδόνην· 8) κτ. ἐπέκτ. ὁ διὰ τῆς σφενδόνης ριπτόμενος λίθος : Ξεν.Ἀν.3,4,4 ἐπεὶ δὲ ὁ Μιθραδάτης κατειλήφει, καὶ ἤδη σφενδόναι καὶ τοξεύματα ἐξικνοῦντο, αὐτ.5,2,14 τὰ βέλη ὁμοῦ ἐφέρετο, λόγχαι, τοξεύματα, σφενδόναι· || ὅθ. μτφ. ἡ πίπτουσα χάλαζα δίκην ἐκσφενδονιζομένων λίθων : Ἀριστφ.Νεφ.1125 ἡνίκ' ἂν γὰρ αἵ τ' ἐλᾶαι βλαστάνωσ' αἵ τ' ἄμπελοι, ἀποκεκόψονται· τοιαύταις σφενδόναις παιήσομεν· 9) εἰδ. νεώτ. τὸ κυρτὸν τμῆμα τῶν κερκίδων ἀθλητικοῦ σταδίου· 10) εἰδ. νεώτ. εἰδικὸς κόμβος, δι' οὗ βραχύνεται σχοινίον χωρὶς νὰ κοπῇ, ἡ πτύχωσις, ἡ μπέζα, τὸ μάζεμα τοῦ σχοινίου ἄνευ ἀποκοπῆς αὐτοῦ.

σφενδονηδόν ἐπίρρ. σχόλ. ΕΜ ὡς σφενδόνη : Σχόλ.Ἰλ.Λ 165, ΕΜ 738,25.

σφενδόνημα-ατος (τὸ) μσν. κ.νεώτ., δημ. σφεντ- σφενδόνησις, σφεντονιά : Ζωναρ.Ἐπιτ.Ἱστ.2,43.

σφενδόνησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ σφενδονᾶν, τὸ βάλλειν διὰ σφενδόνης, ἡ διὰ τῆς σφενδόνης βολὴ λίθων ἢ ἄλλου τινὸς βλήματος : Ἱππ. Ἀγμ.2, Πλάτ.Νόμ.794C σφενδονήσεως διδάσκαλος, Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.15C διὰ τὰς τοξείας καὶ σφενδονήσεις.

σφενδονήτης (ὁ), βοιωτ. σφενδονάτας ὁ σφενδονῶν, ὁ ἐπιτήδειος εἰς τὸ σφενδονᾶν, ὁ ἐλαφρῶς ὡπλισμένος διὰ σφενδόνης ὁπλίτης : Ἡρ.7,158 δισχιλίους τοξότας καὶ δισχιλίους σφενδονήτας, Θουκ.6,22 τοξότας πολλοὺς καὶ σφενδονήτας, Πλάτ.Κριτ.119Η, ΠΔ Ἰουδ.20,16.

σφενδονητικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ σφενδονᾶν βλ.λ. : Σχόλ.Λυκόφρ.633 σφενδονητικὴ εὐστοχία· || οὐσ. θηλ. ἡ σφενδονητικὴ (ἐνν. τέχνη) ἡ τέχνη τοῦ σφενδονᾶν, τοῦ χειρισμοῦ τῆς σφενδόνης : Πλάτ.Λάχ.193Β τὸν μετὰ σφενδονητικῆς καρτεροῦντα.

σφενδονίζω μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. σφεντονάω βλ.λ., παθ. σφενδονίζομαι (Μαλάλ.1457,19), σφενδονάω, διὰ σφενδόνης βάλλω λίθους ἢ ἄλλο τι βλῆμα : ΨΚαλλισθ.2,16 σφενδονίζειν βολίδας· || νεώτ. κ.μτφ.: Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.29 τὰς θυέλλας καὶ τοὺς κεραυνούς, ὅσους ἐσφενδόνιζε τότε ἡ γριὰ - Καυτούσαινα ἐναντίον των· 2) παθ. σφενδονίζομαι κοσμοῦμαι διὰ θυσάνων : Μαλάλ. 1457,17 ἐν δὲ τῇ κεφαλῇ αὐτοῦ λινόχρυσον φακιόλιν ἐσφενδονισμένον.

σφενδόνισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ σφενδόνησις βλ.λ.

σφενδόνισμα (τὸ) δημ. ἡ σφενδόνησις, τὸ σφενδόνημα βλ.λς : Καρκβ.Λόγ.Πλώρ.33.

σφενδονιστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ σφενδονήτης βλ.λ. : Θεμίστ.Λόγ.11,152C.

σφενδονίτης (ὁ) δ.γρ. τοῦ σφενδονήτης βλ.λ.

σφενδονίστρα (ἡ) Ἀν.Ὀξ. ὄργανον ἐκσφενδονήσεως ὡς ἡ σφενδόνη : Ἀν.Ὀξ.3,114,18 κἀκεῖθεν (δηλ. ἐκ τῆς βαλάνου) ἐκκρίνεται (δημ. ἡ γονή) μετὰ πνεύματος, ὥσπερ ἐκ σφενδονίστρας τινός.

σφενδονοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα σφενδόνης, εὐρὺς εἰς τὸ μέσον καὶ στενὸς πρὸς τὰ ἄκρα : Ποσειδών.98J, Ἀγαθήμ.1,2 **σφενδονοειδὴς σύνδεσμος τοῦ πέους.**

σφενδονοστρόφος (ὁ) μσν. ὁ σφενδόνην περιστρέφων καὶ λίθους δι' αὐτῆς ῥίπτων.

σφενδονῶ-άω (I) σφενδονίζω, χρῶμαι σφενδόνῃ διὰ τὴν βολὴν λίθων ἢ ἄλλου τινὸς βλήματος, διὰ σφενδόνης βάλλω : Θουκ.2,81 **ἄποθεν σφενδονώντων,** Ξεν.Ἀν.3,3,7, αὐτ.3,3,15 **σφενδονῶσιν ὅσον οὐ .. δύνανται οἱ ἐκ χειρὸς βάλλοντες ἐξικνεῖσθαι·** ὁμ. μτ. δοτ. : αὐτ.3,3,17, Ἀριστλ.Μηχ.852b,7· **2)** βάλλω, κτυπῶ διὰ τῆς σφενδόνης : Βάβρ.26,5 **ἐπέσχον σφενδονῶντα τὰς αὔρας·** **3)** εἰδ. ἐν φρ. **ψυχήν τινος σφενδονῶ** φονεύω τινὰ διὰ σφενδόνης : ΠΔ Βασ.1,25,29· ‖ κ. μτφ. φρ. : Ἀξιόν.8,4 **σιλφίῳ σφενδονῶν·** **4)** παθ. ῥίπτομαι διὰ σφενδόνης : Εὐρ.Φοίν.1183 **ἐκ κλιμάκων ἐσφενδονᾶτο χωρὶς ἀλλήλων μέλη·** **5)** κινῶ ὡς σφενδόνην, περιστρέφω, αἰωρῶ τι : Εὐρ.Ἱκ.715 **ὅπλισμα .. λαβὼν δεινῆς κορύνης διαφέρων ἐσφενδόνα.**

σφενδονῶ-έω μτγν. κ. μσν. δ. τύπος τοῦ σφενδονῶ-άω βλ.λ. : Στράβ.15,3,18 **βάλλοντες καὶ τοξεύματα καὶ σφενδονοῦντες** (δ.γρ. σφενδονῶντες)· ‖ κ. παθ. ἐκσφενδονίζομαι : Νικ.Χων. Χρον.1,18A **ὁ σφενδονούμενος ἐκ τῶν ἔσωθεν μύδρος.**

σφεντάμι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν σφένδαμνος βλ.λ., ἁ. σφοντάμι : Παλαμ.Δωδ.Γύφτ.184 **τὰ ἔλατα καὶ τὰ παρδαλὰ τὰ σφεντάμια.**

σφεντόνα (ἡ) δημ., πληθ. **σφεντόνες,** ἡ σφενδόνη βλ.λ.(I) : Χατζόπ.Ἀννιὼ 30 **κι ὅταν ἔκανα νὰ τούς πῶ .., γύριζαν τὶς σφεντόνες τους ἀπάνω μου.**

σφεντονιά (ἡ) δημ. ἡ διὰ σφενδόνης βολή.

σφεός-ή-όν, δωρ.θηλ. **σφεά,** ποι. ἀντὶ τοῦ σφός, σφέτερος ὑμέτερος: Ἀπολλ.Ρ 1,849, αὐτ.872· **2)** σός, σφωΐτερος βλ.λ. : Ἀλκμ.30· **3)** ἐπὶ τοῦ γ' προσ. αὐτοῦ, αὐτῆς : αὐτ.31, Ἐπιγρ. **σφ⟨ε⟩ὸς ἔσκε πατὴρ** (πιθ. ἀνάγν.).

σφερδούκλι (τὸ) δημ. κ. **σπ-** τὸ φυτὸν ἀσφόδελος, ἁ. σφέρδουκλας ἢ σπ-, σφερδούλακας.

σφερία (ἡ) Πάπ. ἀμφ. ἐννοίας.

σφέρτα Ἡσ. «τὸ ἄφορα δένδρα».

σφετερίζω κ. νεώτ. μ. ἐν τῷ μέσ. **σφετερίζομαι,** μέλλ. **σφετερίσω** κ. **σφετερίξω,** ἀόρ. **ἐσφετέρισα,** μέσ. ἀόρ. **ἐσφετερισάμην,** δωρ. **ἐσφετεριξάμην,** παθ. ἀόρ. **ἐσφετερίσθην,** παθ. παρακ. **ἐσφετέρισμαι,** οἰκειοποιοῦμαί τι παρανόμως, νοσφίζομαι, κάμνω τι ξένον ἰδικόν μου : Πλάτ.Νόμ.843D **ἐὰν ἑσμοὺς ἀλλοτρίους σφετερίζῃ τις,** αὐτ.715A **τὰ πράγματα κατὰ τὴν πόλιν οὕτως ἐσφετέρισαν σφόδρα, ὥστε ἀρχῆς μηδ' ὁτιοῦν μεταδιδόναι τοῖς ἡττηθεῖσι,** Πάπ. **τὸν χόρτον σφετερίσαντες·** κ. παθ. ὑφίσταμαι σφετερισμόν, κατέχομαι, λαμβάνομαι οὐχὶ νομίμως ὑπό τινος : Ἀππ.Ἀννιβ.45 **τὰ πολλὰ τῆς ἐσφετερισμένης ἀρχῆς ἀνελάμβανον·** ‖ μέσ. συνηθέστ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. σφετερίζω, οἰκειοποιοῦμαι, νοσφίζομαι : Αἰσχ.Ἱκ.38 **πρίν ποτε λέκτρων, .. σφετεριξάμενον πατραδέλφειαν τήνδ' ἀεκόντων ἐπιβῆναι,** Δημ.248 **ὁ τὴν Εὔβοιαν σφετεριζόμενος,** Ἀριστλ.Πρ.952a,29, Πολύβ.2,19,4, Διον.Ἁλ.Ρωμ.7,63 **μόνος ἠξίωσε σφετερίσασθαι τὰ κοινὰ ἡμῶν,** Γαλ.6,543, Λουκ.Ὄρν.8 **ὅλον τὸν ἀκροατὴν σφετεριζόμενος καὶ προκαταλαμβάνων αὐτοῦ τὰ ὦτα·** ‖ ὁμ. παθ. μτ. γενικ. : Φιλόδ.Ρητ. 2,174S, Πάπ. **τῶν κτημάτων σφετερίζονται,** Κλήμ. Ἁλ.Στρωμ.6,272 **τῶν δὲ προφητῶν σφετερισάμενοι προσέθηκαν τῷ μὴ ὑπάρχοντι κατ' αὐτοὺς σοφῷ·** ‖ κ. παθ. ἐν σημ. μέσ. : Διον.Ἁλ.Ρωμ.10,32 Δίων Κ 50,1· ‖ ὁμ. νεώτ. μτ. αἰτ. : **ἐσφετερίσθησαν τὴν περιουσίαν του, - σφετερισθεὶς ξένην πνευματικὴν ἐργασίαν.**

σφετέρισις-εως (ἡ) μσν. ὁ σφετερισμὸς βλ.λ.: Παχυμ.Γ Ἀνδρόν.Παλαιολ.3,177B **ἐλλελειμμένων τῶν πλείστων ἐκ τῆς τῶν προυχόντων περὶ αὐτὰ σφετερίσεως.**

σφετερισμός (ὁ) κ. νεώτ. τὸ σφετερίζεσθαι, οἰκειοποιεῖσθαι, ἰδιοποιεῖσθαί τι ἀλλότριον παρανόμως, ἀθεμίτως : Ἀριστλ.Ρητ.1374a,16 **εἰ ἐπὶ βλάβῃ ἔκλεψε καὶ σφετερισμῷ ἑαυτοῦ.**

σφετεριστής (ὁ) κ. νεώτ. ὁ σφετεριζόμενος, ὁ οἰκειοποιούμενος ἀλλότριόν τι : Ἀριστλ.Πολιτ.1315b,2 **δεῖ μὴ τυραννικὸν .. εἶναι φαίνεσθαι τοῖς ἀρχομένοις καὶ μὴ σφετεριστήν, ἀλλ' ἐπίτροπον.**

σφέτερος-α-ον ἀντων. κτητικ. γ' πληθ. προσ. συσχετ. τοῦ σφεῖς, ὁ ἰδικός των : Ἰλ.Ρ 287 **φρόνεον δὲ μάλιστα ἄστυ ποτὶ σφέτερον ἐρύειν,** Ὀδ.Α 274, Ἡσίοδ.Θ 155 **σφετέρῳ δ' ἤχθοντο τοκῆϊ,** Πίνδ.Π 10,38· ‖ ἐπιτείνεται κ. διὰ τῆς ἀντων. αὐτός : Ὀδ.Α 7 **αὐτῶν σφετέρῃσιν ἀτασθαλίῃσιν ὤλοντο·** ‖ σπαν. π. κωμ. : Ἀριστφ.Βάτρ.1464 **τὴν γῆν ὅταν νομίσωσι τὴν τῶν πολεμίων εἶναι σφετέραν τὴν δὲ σφετέραν τῶν πολεμίων,** αὐτ. ἀπ.350· ‖ ἐν τῇ πεζ. ἐν συχνοτ. χρ. ἡ γενικ. ἑαυτῶν ἀντ.' αὐτῆς, ἀλλὰ καὶ τὸ σφέτερας ἀπαντᾷ : Θουκ.3,95 **τριακοσίοις τοῖς ἐπιβάταις τῶν σφετέρων νεῶν,** αὐτ.7,1, Πλάτ.Εὐθ.304C, Ἀριστλ.Πολιτ.1296a,36 **τὸ σφέτερον αὐτῶν συμφέρον,** Ἐπιγρ.· ‖ **τὰ σφέτερα** ἡ ἰδία αὐτῶν περιουσία : Ξεν.Ἑλλ. 5,3,12 **οἱ πριάμενοι τὰ σφέτερα·** ‖ ὁμ. τὰ ἴδια αὐτῶν συμφέροντα : Θουκ.2,20 **οὐ περιόψεσθαι ἐδόκουν τὰ σφέτερα διαφθαρέντα·** ‖ **τὸ σφέτερον αὐτῶν** τὸ ἔργον των, ἡ ἐργασία των : Πλάτ.Σοφ.243B **περαίνουσι τὸ σφέτερον αὐτῶν ἕκαστοι·** ‖ **ἡ σφετέρα** ἡ χώρα των : Ξεν.Ἀθ. 2,5 **ἀποπλεῦσαι ἀπὸ τῆς σφετέρας αὐτῶν,** Ἐπιγρ. Καρπάθου· ‖ **οἱ σφέτεροι** ὁ λαός των, οἱ συμπολῖταί των : Θουκ.6,71, Ξεν.Ἑλλ.2,4,18· **2)** ἐν χρ. κ. ὡς κτητικ. ἀντων. τοῦ γ' ἑν. προσ. ἀντὶ ἑός, ἑή, ἑόν, ὁ ἰδικός του : Ἡσίοδ.Α 90 **προλιπὼν σφέτερόν τε δόμον,** Πίνδ.Ο 13,61, αὐτ.Π 4,83, Αἰσχ. Ἀγ.760 **τὸ γὰρ δυσσεβὲς ἔργον μετὰ μὲν πλείονα τίκτει σφετέρᾳ δ' εἰκότα γέννᾳ,** Πολύβ.7,14,3 **ἠστόχει δὲ τῆς σφετέρας προαιρέσεως·** **3)** κ. ἐπὶ ἄλλων προσ., οἷον ὡς κτητικ. ἀντων. **β'** πληθ. προσ. ἀντὶ ὑμέτερος βλ.λ. : Ἰλ.Ι 327 **ἀνδράσι μαρνάμενος ὀάρων ἕνεκα σφετεράων,** Ἡσίοδ.Ἔργ.2, Ἀπολλ.Ρ 4,1327, ΑΠ 9,134· **4)** ἐν χρ. κ. ἀντὶ **β'** δυϊκοῦ ἀριθμοῦ : Ἀλκμ.2 **ὑμὲ τε καὶ σφετέρως ἵππως·** **5)** μτγν. ὁμ. κ. ἀντὶ β' ἑν. σὸς βλ.λ. : Θεόκρ.22,67 **πὺξ διατεινάμενος σφετέρης μὴ φείδεο τέχνης·** **6)** κ. ἀντὶ α' πληθ. ἡμέτερος βλ.λ.: Ξεν.ΚΠ 6,1,10 **περὶ τῶν σφετέρων φρουρίων ὡς ἐπιβουλευσομένων πολλάκις πράγματα εἶχον,** Ἀπολλ.Ρ 4,1553, Πολύβ.11,5,3 **οὐ διελείπομεν περὶ τῶν σφετέρων πατρίδων προνοούμενοι,** αὐτ.31,6 **τῇ σφετέρᾳ γενναιότητι νενικήκαμεν·** **7)** μτγν. κ. ἀντὶ τοῦ α' ἑν. ἐμὸς βλ.λ. : Θεόκρ.25,163 **ξεῖνε, πάλαι τινὰ πάγχυ σέθεν πέρι μῦθον ἀκούσας ὡσείπερ σφετέρῃσιν ἐνὶ φρεσὶ βάλλομαι ἄρτι.**

σφετρίδες Ἡσ. «ἐπιβλήματα» (πιθ. **ἐφεστρίδες**).

σφέων ἐπ. κ. ἰων. γενικ. τοῦ **σφεῖς** βλ.λ.

σφῇ δοτ. θηλ. τοῦ σφὸς βλ.λ.

σφήγκα (ἡ) δημ. ἡ σφήκα, ὁ σφὴξ **βλ.λ.**

σφηγκοφωλιά (ὁ) σφηκοφωλέα βλ.λ.

σφήκα (ἡ) δημ. ὁ σφὴξ βλ.λ., **ἁ.** ἡ σφήγκα· ‖ μτφ. ἐν φρ. **ἐπὶ** ἐνοχλητικοῦ ἀνθρώπου : **μαῦ ἔγινε σφήκα·** **3)** **εἶδος** κυνηγετικοῦ ὅπλου λίαν μακροῦ, παλαιότερον ἐν χρήσει.

σφηκαλέων-οντος (ὁ) **πάπ.** εἶδός τι ἐντόμου : Πάπ. **σφηκαλέοντας τοὺς ἐν τῇ ἀράχνῃ.**

σφηκεῖον (τό) μτγν. ἔντομον ἔχον κέντρον ὡς ὁ σφήξ : Νίκ.Θηρ.738 **τὸ δὲ σφηκεῖον .. ἅλις σφηκὶ παναλίγκιον ὠμοβορῆϊ.**

σφηκιά (ἡ) ἡ φωλεὰ τῶν σφηκῶν, σφηκοφωλιά : Σοφ.ἀπ.856 **ἢ σφηκιὰν βλίττουσιν εὑρόντες,** Εὐρ. Κυκλ.475 **εἰ τοῦ Κύκλωπος.. ὀφθαλμὸν ὥσπερ σφηκιὰν ἐκτρίψομεν,** Ἀριστ.Σφ.224 **τὸ γένος ἤν τις ὀργίσῃ τὸ τῶν γερόντων, ἔσθ' ὅμοιον σφηκιᾷ·** ‖ κ. νεώτ. μτφ. **ἐν φρ. σφηκιὰ ἐχθρῶν** (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **ἑσμὸς φίλων**) : Πλούτ.Ἠθ.96B **ἐχθρῶν σφηκιαῖς περιπίπτειν, - σφηκιὰ λωποδυτῶν - κακοποιῶν.**

σφηκίας (ὁ) ὁ σφηκίσκος βλ.λ.2), ξύλον μακρὸν τῆς ὀροφῆς, ἐφ' οὗ **ἐπετίθεντο οἱ** ἱμάντες **καὶ** στρωτῆρες : Φερεκρ.238· **2)** στίχος διαιρούμενος διὰ τομῆς εἰς δύο ἴσα μέρη : Ἀν.Βιλλ.2,66 «σφηκίας δ' ἐστὶν ὁ εἰς δύο ἰσοσυλλάβους τομὰς τεμνόμενος, τῆς τομῆς εἰς μέρος λόγου ἀπαρτιζούσης.. **εἴρηται δὲ** σφηκίας ἀπὸ τῆς σφηκὸς **ζωϋφίου κατὰ τὸ μέσον λεπτοτάτου ὄντος»** : Ψ Πλούτ.Μετρ.2.

σφηκικός-ή-όν μσν. **ἐπὶ** στίχου, ὁ σφηκώδης βλ.λ.2) : Εὐστ.641,35 **ἡ ἄρχουσα τοῦ Αἰόλου καὶ ἡ μετ' αὐτὴν εἰ καὶ μὴ κατὰ ἴαμβον, ἀλλ' οὖν κατὰ τροχαῖον σφηκικὴ καὶ ἀπαχής ἐστι.**

σφηκίον (τὸ) κ. μσν. κυφελίδιον ἐν τῇ φωλεᾷ σφηκῶν, ὡς τὸ κηρίον **ἐν τῇ τῶν** μελισσῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 28a,17 **τοῦ μεταπώρου τελευτῶντος πλεῖστα καὶ** μέγιστα **γίνεσθαι σφηκία,** Θεόφρ.ΦΙ 4, 8,7, Αἰλ.ΖΙ 4,39· **2)** ὑποκορ. τοῦ σφὴξ βλ.λ. : Ἐπιφάν.1,387B **τὸ ὀδυνηρὸν σφηκίον, ὃ ζώπυρόν τινες κεκλήκασιν, ἔχειν μὲν κεντρίον ἰοβόλον.**

σφηκίσκος (ὁ) κ. νεώτ. ξύλον μακρὸν ἀπολῆγον εἰς ὀξὺ ὡς ἡ οὐρὰ τοῦ σφηκός, τὸ ντεστέκι, ἄ. ακόλοφ : Ἀριστφ.Πλ.301 **εἰκῇ δὲ καταδαρθέντα που, μέγαν λαβόντες ἡμμένον σφηκίσκον ἐκτυφλῶσαι·** **2)** μακρὸν ξύλον ἢ δοκὸς τῆς ὀροφῆς, **ἐφ'** ἧς ἐπετίθεντο οἱ ἱμάντες καὶ στρωτῆρες, ἄ. σφηκίας, σφήξ : Πολύβ.5,89,6 **παραπλησίως Ἀντίγανος (ἔδωκε) ξύλα** ἀπὸ **ἑκκαιδεκαπήχους ἕως ὀκταπήχους εἰς σφηκίσκων λόγον μύρια,** Ἐπιγρ. **τῆς ἐπιροφίας σφηκίσκους καὶ ἀθέτους ἐπὶ τῇ προστάσει τῇ πρὸς τῷ Κεκροπίῳ·** **3)** ἀνώφλιον, λίθος **προεξέχων** ὑπεράνω τῆς αὐλείου θύρας τῶν δικαστηρίων, ἔχον εἰς ἕκαστον δικαστήριον ἴδιον χρωματισμὸν πρὸς διάκρισιν : Ἀριστλ.Ἀθ.65,2, Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.278 **τοῖς δικαστηρίοις χρῶμά** (τέ ἐστιν ἴδιον ἑκάστῳ καὶ γράμμα, Dobrée) **ἐπιγέγραπται ἐφ' ἑκάστῳ ἐπὶ τῷ σφηκίσκῳ τῆς εἰσόδου·** **4)** εἰδ. ναυτ. νεώτ. πᾶν ἐπίμηκες **τεμάχιον** ξύλου **κατάλληλον** πρὸς **κατασκευὴν ἱστοῦ** ἢ **κεραίας λέμβου, ἐπιστηλίου** κλπ., **ἀντενακάταρτο.**

σφηκισμός (ὁ) Ἡσ. «**εἶδος** αὐλήσεως **εἰρημένον** ἀπὸ **τῆς ἐμφερείας** τῶν βαμβῶν» (διότι εἶναι παρεμφερὴς μὲ τὸν βόμβον τῶν σφηκῶν).

σφηκίωσις-εως (ἡ) Ἡσ. «κηρία σφηκῶν».

σφηκοειδής-οῦς-ές σχόλ. ὁ σφηκώδης βλ.λ.1) : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.816 **βέμβιξ δέ ἐστι ζῷον σφηκοειδὲς.. κέντρῳ χρώμενος,** Εὐστ.Ἰλ.641,31 **σφηκῶδές τε καὶ σφηκοειδὲς λέγεται.**

σφηκοθήρας (ὁ) **νεώτ. ζῳολ.** γένος **πτηνῶν** τῆς οἰκογ. τῶν **ξηροβατικῶν.**

σφῆκος-εος-ους (τὸ) πάπ., **ἐν αἰτ.** πληθ. **σφήκη** ὁρμαθοί, οἷον σύκων (πιθ.).

σφηκός-ή-όν ὁ σφηκώδης βλ.λ.1) : Σοφ.ἀπ.29 **τετράπτεροι γὰρ νῶτον ἐν δεσμώμασι σφηκοὶ κελαινόρινες·** (Ἡσ.«οὐ κεχυμένοι τῇ σαρκώσει, ἀλλὰ **συνεσφιγμένοι.** ἔνιοι δὲ ῥωμαλέους») · **2)** τὸ **σφήκωμα** βλ.λ.1)· Ἡσ. «σφηκὸς λόφου. τὸ ἄκρον **τοῦ λόφου τὸ ἐπὶ τῶν ὤτων τοῦ** λόφου **τῆς περικεφαλαίας** τὸ **συνεσφιγμένον».**

σφηκοφωλέα (ἡ) **νεώτ. κ. σφηκοφωλεά,** δημ. **σφηγκοφωλιά** ἡ σφηκιὰ **βλ.λ.**: Παπαδ.Χριστ.Τεμπ. 12 **τῆς ἐφάνη ὡς βόμβος ἀπὸ σφηκοφωλεὰν νὰ ἐμβῆκεν ἀπὸ τὸ ἐν ἀφτίον της·** **2)** μτφ. ὅμιλος ἢ κέντρον ὑπόπτων ὑποκειμένων, κακοποιῶν, ἄ. σφηκιά· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ πολυμελοῦς οἰκογενείας, ἧς τὰ μέλη ἀκάθαρτα, θορυβώδη· **3)** εἰδ. ραπτικ. εἶδος **πτυχώσεως** ἀπομιμούμενον τὸ σχῆμα **τῆς** σφηκοφωλιᾶς.

σφηκῶ-όω (σφήξ) κάμνω **τινὰ** ὥσπερ σφῆκα, σφιγκτῶς, στερεῶς **περισφίγγω** κατὰ τὴν ὀσφύν, ἰσχυρῶς **περιδένω,** συσφίγγω : Φρύν.Κωμ.91, Ἡλιόδ.Αἰθ.10,31 **καὶ τὸν αὐχένα** μικρὸν **ἐπικλίνας τό τε ὅλον** σῶμα **σφηκώσας,** Σατύρ.ΑΠλ.4,195· κ. τὸ μέσ. : Νόνν.Δ 1,192, αὐτ.15,147· κ. παθ. : Ἰλ.Ρ 52 **πλαχμοί θ', οἳ χρυσῷ τε καὶ** ἀργύρῳ **ἐσφήκωντο** (σχόλ. «ἐσφιγμένοι ἦσαν, ἐδέδεντο ἢ πεπλεγμένοι ἦσαν»), Ἀντίμ. ἐν Πάπ. **ἐσφήκωντο κορύμβοις·** **2)** μτγν. **περιβάλλω** δι' ἀνοδέσμου, δένω γύρω γύρω αφικτά : Ἡλιόδ.Αἰθ.9,15 **τούς τε πόδας κνημῖσι περιδέοντες καὶ προμετωπιδίοις τὴν κεφαλὴν δι' ὅλου σφηκοῦντες,** Αἰλ.ΖΙ 13,17 **διατείνουσι τοὺς καρκίνους ἅμα σφηκοῦντες·** **3)** ὁμ. τὸ μέσ. ἐπὶ κόμης, ἀναδοῦμαι, ἀναδένω ; Φίλ.2,479 **τὰς τῆς κεφαλῆς τρίχας εὖ πως διαπλέκονται σφηκούμενοι·** κ. παθ. : Πολυδ,2,25 **ἔχων τὴν κόμην περικεχυμένην τῷ τένοντι, οὐκ ἐσφηκωμένην, οὐκ ἔνδετον·** **4)** ὁμ. τὸ παθ. εἶμαι κατὰ τὸν τράχηλον, κατὰ τὸν λαιμὸν στενός, ἔχω στενὸν τράχηλον, εἶμαι στενόλαιμος : Νίκ.Θηρ. 289 **δειρὴν δ' ἐσφήκωται ἅλις·** **5)** μτγν. δυσαναποσπάστως καὶ ἀσφαλῶς στηρίζω, ἐρείδω, στερεῶ· ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἄρατ.441 **ἐν δέ οἱ ἀπρὶξ ἄλλο μάλ' ἐσφήκωται·** ‖ τὸ παθ. συνέχομαι : αὐτ.526 **ὁ δὲ τέταρτος** (ἄξων) **ἐσφήκωται λοξὸς ἐν ἀμφοτέροις·** **6)** κλείω στερρῶς, καλῶς : Διοσκ.5,54 **σφηκώσας ἀγγεῖον·** κ. παθ. : Ἀριστείδ. Λόγ.5(1)271,8 **αἱ θυρίδες ἀνεῴγνυντο εὖ καὶ καλῶς ἐσφηκωμέναι ἔνδοθεν·** **7)** μτγν. προσηλώνω εἰς σταυρόν, σταυρώνω : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.19,32 **καὶ Πίλατος λαοῖσιν ἐχέφρονα ῥήξατο φωνήν, ὑμεῖς τετραπόρῳ σφηκώσατε τοῦτον ὀλέθρῳ.**

σφηκώδης-ους-ες κ. μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς σφῆκα : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.183 **πεμφρηδὼν δὲ ζῷόν ἐστι τῶν σφηκωδῶν, μεῖζον μὲν μύρμηκος, μελίσσης δὲ ἔλασσον·** ‖ ὁ συμπεπιεσμένος κατὰ τὴν ὀσφὺν ὡς σφήξ : Ἀριστφ.Πλ.561 **ἰσχνοὶ καὶ σφηκώδεις,** Εὐστ.Ἰλ.714,37 **νοητέον δὲ τὸν Πριαμίδην τοῦτον σφηκώδη τὰ μέσα τοῦ σώματος, καὶ κρέασι.. οὐ πεπληθυσμένον·** **2)** εἰδ. μετρ. **ἐν τῇ φρ. στίχος σφηκώδης** στίχος ὅμοιος πρὸς **σφῆκα, ἐλλιπὴς ὡς πρὸς τὸν** χρόνον κατὰ τὸ μέσον : Σχόλ.Ἡφαιστ.168W, Σχόλ.Ὀδ.Κ 60· ‖ ὁμ. κ. π. Εὐστ.641,31 **ἑτέρου δὲ** (τῶν παθῶν) **κατ' ἔνδειαν ἤτοι ἔλλειψιν, ὁ σφηκῶδές τε καὶ σφηκοειδὲς λέγεται κατὰ μεταφορὰν τὴν ἐκ τῶν σφηκῶν·** **3)** οὐσ. νεώτ. ζῳολ. γένος τῶν κεντροφόρων τῶν **μελισσιδῶν** ὑμενοπτέρων ἐντόμων.

σφήκωμα-ατος (τὸ) κ. μσν. ἡ κορυφὴ τῆς περικεφαλαίας, ἔνθα ἐνεπηγνύετο ὁ λόφος : Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.1216 «τὸ σφήκωμα· τόπος τῆς περικεφαλαίας, ὅπου τὰ πτερὰ δέδεται» : Σοφ.ἀπ.341 **φρίξας εὐλόφῳ σφηκώματι·** **2)** ὁ σφηνίσκος βλ.λ.2), ἐπίδεσμός τις σφηνοειδὴς τὸ σχῆμα, ὅθ. ἁπλῶς **τὸ σχοινίον** : Ἡσ. «σφήκωμα, ὁ δεσμός», Σουΐδ. «τὸ λεπτὸν σχοινίον» : Φιλούμ.7,7, Παῦλ. Αἰγ.6,25 τὸ **σφήκωμα βάλλουσιν εἰς** τὴν **χύτραν τῆς πίσσης καὶ περιειλοῦσιν ἅπαξ ἢ δὶς περὶ τὸν πῆχυν ἢ τὴν κνήμην,** Μαυρίκ.Στρατηγ.4,3,10 **τριβόλων σιδηρῶν ἐν σφηκώμασιν ἀποδεδεμένων.**

σφηκών-ῶνος (ὁ) ἡ φωλεὰ σφηκῶν, σφηκοφωλιά : Ἀριστλ.ΖΙ 628a,13 **πλάττονται** (οἱ σφῆκες) **τὰ κηρία καὶ συνίστανται σφηκῶνας, τοὺς μικρούς, οἷον τετραθύρους ἢ ἐγγὺς τούτων** (ἔνθα πιθ.γρ. σφηκωνεὺς βλ.λ.).

σφηκωνεύς-έως (ό) τὸ σφηκίον, ὁ σφηκὼν βλ.λ.: Ἀριστλ.ΖΙ 628a,13 (πιθ. ἀνάγν.) ἀντὶ σφηκῶνας.

σφῆλαι ἀπαρφ. ἐπ. ἀορ. ἐνεργ. τοῦ σφάλλω βλ.λ.

σφῆλεν ἐπ. ἀόρ. ἐνεργ. τοῦ σφάλλω βλ.λ.

σφηλόν Ἡσ. «λοξόν, πυκνόν, εὐκίνητον» **2)** αὐτ. «τὸ ἰσχυρόν».

σφήν-σφηνός (ό) κ. νεώτ., δημ. **σφήνα** (ή) πρισματοειδὲς τεμάχιον ἐκ ξύλου ἢ μετάλλου αἰχμηρὸν κατὰ τὸ ἓν ἄκρον, ὅπερ δι' ἐπικρούσεως ὠθούμενον μεταξὺ δύο σωμάτων ἢ τῶν μερῶν ἑνὸς σώματος ἐπιφέρει τὸν διαχωρισμὸν αὐτῶν: Ἀριστφ.Βάτρ.801 **πλινθεύσουσι γῆν; Καὶ διαμέτρους καὶ σφῆνας,** Ἀριστλ.Μηχ.853a,19, Ἀπολλ.Ρ I,1204, Λουκ.Ὄρν.24 **κορμοὺς καὶ σφῆνας·** || ἐν χρ. ὡς βασανιστικὸν ὄργανον : Αἰσχ.Πρ.64 **ἀδαμαντίνου νῦν σφηνὸς αὐθάδη γνάθον στέρνων διαμπὰξ πασσάλευ' ἐρρωμένως,** Πλούτ.Ἠθ.498D, ΠΔ Μακκ.4,8,13 **χεῖρας σιδηρᾶς καὶ σφῆνας·** **2)** δθ. νεώτ. πᾶν ὄργανον ὁμοιάζον κατὰ τὸ σχῆμα ἢ τὴν λειτουργίαν πρὸς σφῆνα : **σφὴν ἀρότρου·** || εἰδ. πυροβολ. σύστημα κλεισίματος τοῦ σωλῆνος πυροβόλου ὅπλου διὰ κλείστρου σχήματος σφηνός, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ σύστημα τῶν κοχλιωτῶν κλείστρων· **3)** εἰδ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ὁ τιτανίτης βλ.λ.

σφήνα (ή) δημ. ὁ σφὴν βλ.λ.· **2)** μτφ. φρ. **βάζω σφῆνες** συκοφαντῶ, ὕποπτον καθιστῶ τινα.

σφηνάριον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ σφήν, μικρὸς σφήν, σφηνίσκος : Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ.44,14,13 **σφηνάριον πρίνινον τάξαντα μεταξὺ τῶν μύλων·** Ἡσ. «γόμφοισι, σφηνορίοις».

σφηνεύς-έως (ό) θαλάσσιός τις ἰχθὺς ἐκ τοῦ εἴδους τῶν κεστρέων, πιθανῶς οὕτω, ὀνομασθεὶς ἐκ τοῦ σφηνοειδοῦς αὐτοῦ σχήματος· Ἡσ. «σφηνεύς, ἰχθύς ποιός, θαλάττιος» : Εὐθύδ.π.Ἀθήν.7,307 **εἴδη κεστρέων εἶναι σφηνέα καὶ δακτυλέα,** Πάπ.

σφήνιον (τό) νεώτ. ἡ κάτω μετωπιαία κορυφὴ τοῦ βρεγματικοῦ ὀστοῦ ὡς κρανιομετρικὸν σημεῖον.

σφηνίσκος (ό) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκοριστ. τοῦ σφὴν βλ.λ. : Ἱππ.Μοχλ.38, Σχόλ.Ἡσίοδ.Ἔργ.436, Ματθ.Ἰατρ.175,4 **τοῖς σφηνίσκοις αὐτῶν διαστήσαντες τοὺς ὀδόντας·** **2)** μοτὸς σφηνοειδὴς τὸ σχῆμα : Παῦλ.Αἰγ.2,58 **καὶ ξύσαντες τὸ ὀστέον, σφηνίσκον ἐκ ῥάκους ἐμβαλοῦμεν τοῖς τραύμασι·** **3)** εἰδ. μαθ. ἀκονόνιστος κόλουρος πυραμίς : Ἥρων Ὅρ.114 **σφηνίσκος δ' ἐστὶ τὸ ἔχον ἄνισα ἀλλήλοις τό τε μῆκος καὶ τὸ πλάτος καὶ τὸ βάθος, τινὲς δὲ καὶ βωμίσκον καλοῦσι τὸ τοιοῦτον σχῆμα·** **4)** ὁμ. μαθ. ἀριθμὸς ἔχων τρεῖς ἀνίσους παράγοντας : Ἀνών.εἰς Πλάτ.Θεαίτ.43,14, Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.2,6· **5)** κόσμημα σφηνοειδὲς τοῦ ὑποδήματος : Ἡρώνδ.7,22 (πιθ.διόρθ.)· **6)** εἰδ. ζωολ. νεώτ. γένος πτηνῶν τῆς οἰκογ. τῶν **σφηνισκιδῶν** νηκτικῶν.

σφηνογναθιαῖος σύνδεσμος (ό) νεώτ. εἰδ. ἀνατομ. σύνδεσμος ἐπικουρικὸς τῆς κροταφογναθικῆς διαρθρώσεως, ἐκ τῆς γωνιακῆς ἀκάνθης τοῦ σφηνοειδοῦς ὀστοῦ ἐκφυόμενος.

σφηνόδους-οντος (ό) **νεώτ.** ζωολ. γένος **ρυγχοκεφαλιδῶν** σαύρων.

σφηνοειδής-οῦς-ές κ. **νεώτ.** ὁ ἔχων σχῆμα σφηνός : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,6,8 **καὶ ὅταν σχίσαντες ἐντιθῶσι τὸ ἔνθεμα, σφηνοειδὲς ποιήσαντες ἐν σφύρᾳ ἐλαύνουσιν,** Ἀσκληπιόδ.7,2, Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ.49,4,35, Γαλ.2,752, - **σφηνοειδὴς δεσμίς - κόλπος,** - σφηνοειδὲς **τμῆμα - ὀσταῦν κρανίου,** - **σφηνοειδῆ ὀστᾶ ταρσοῦ·** **2)** εἰδ. **σφηνοειδὴς γραφὴ** γραφὴ ἐκ τοῦ σχήματος τῶν γραμμάτων αὐτῆς, σχηματιζομένων διὰ τοῦ **συνδυασμοῦ δύο** ἢ καὶ περισσοτέρων σφηνῶν.

σφηνοειδῖτις-ιδος (ή) νεώτ. **φλεγμονὴ καταρροϊκὴ** ἢ πυορροϊκὴ **τῶν κόλπων τοῦ σφηνοειδοῦς ὀστοῦ τοῦ προσώπου.**

σφηνοκεφαλία (ή) νεώτ. παραμόρφωσις τοῦ κρανίου, καθ' ἣν τοῦτο ἐμφανίζεται ὑψηλόν, ἐπιμηκες καὶ πεπλατυσμένον ἐκ τῶν πλαγίων.

σφηνοκέφαλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων κεφαλὴν σφηνοειδῆ ἢ εἰς ὀξὺ ἀπολήγουσαν : Στράβ. 2,1,9 **Πάνας σφηνοκεφάλους·** **2)** οὐσ. τερατογονικὴ διάπλασις **τῆς οἰκογ. τῶν ὠτοκεφάλων.**

σφηνόλιθος (ό) νεώτ. ἕκαστος τῶν σφηνοειδῶν λίθων τῶν ἀπαρτιζόντων **τὰ θολοειδῆ ἢ τοξοειδῆ** κτίσματα, ἅ. θολίτης.

σφηνόπους-ποδος-πουν Ἐπιγρ. ὁ ἔχων πόδας ὁμοίους πρὸς σφῆνα : **σφηνόπους κλίνη.**

σφηνοπώγων-ωνος (ό) κ. νεώτ. ὁ ἔχων πώγωνα σφηνοειδῆ ἢ εἰς ὀξὺ ἀπολήγοντα : Ἀρτεμίδ. Ταρσ.2,37 **Ἑρμῆς τετράγωνος ὁ σφηνοπώγων φιλολόγοις μόνον συμφέρει·** ἐν τῇ κωμῳδίᾳ αὐτω παρίσταντο οἱ γέροντες : Λουκ.Ἐπ.Κρον.24 **οἷοί εἰσι ἐν ταῖς κωμῳδίαις οἱ σφηνοπώγωνες.**

σφηνῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **σφηνώνω βλ.λ.** ποιῶ τι σφηνοειδές, δίδω εἴς τι τὸ σχῆμα σφηνός: Γεωπ.17,19,4 **κρόμμυα καὶ ἅλας ἐνώσαντες καὶ σφηνώσαντες εἰς τὴν ἕδραν προσωθοῦσι·** **2)** ἐμβάλλω σφῆνα, στερεῶ διὰ σφηνός : Ἥρων **Βελοπ.** 107,14 **σφηνώσαντες.. πρὸς τὰς ἐκ τῶν διαπηγμάτων ὑπεροχάς·** κ.παθ.: Ἀριστλ.Μηχ.853a,27· || ὁμ. παθ. ἐμβάλλομαι ὡς σφήν : Πολύβ.27,11,4 **εἰς δὲ ταὐτοῦ τὸ μέσον ἐσφήνωτο πτερύγια τρία ξύλινα βραχέα παντελῶς·** || ὁμ. παθ. εἶμαι ἐμπεπηγμένος, ἔχω διεισδύσει ὡς σφήν : Διοσκ.6,26 **ἐσφηνωμένων ἐν τῷ στομάχῳ θρόμβων,** Γαλ.6,179 **τοῦ κατὰ τὸ πάσχον μόριον αἵματος ἐσφηνωμένου,** Σωρ.2,55,Θεοφάν.Νόνν.2,164 **ἐμπνευματοῦται ἡ μήτρα . . θρόμβου σφηνωθέντος·** **3)** δθ. κοσμῶ, ποικίλλω ἐνσφηνῶν κοσμήματα, μ. ἐν τῷ παθ. : Λουκ.Ὄν.53 **κλίνη ἦν μεγάλη, ἀπὸ χελώνης Ἰνδικῆς πεποιημένη, χρυσῷ ἐσφηνωμένη·** **4)** πωματίζω, βύω, φράζω, κλείω : Ὀρειβ.ἀπ.134, Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.462 **τὰ τρήματα τῆς χύτρας σφηνοῦσι τοῖς σπόγγοις·** κ. μέσ. σφηνοῦμαι κλείω τι : Ῥουφῖν.Ἐπιγρ.ΑΠ 5,40 **τὸ πρόθυρον σφήνου·** κ. παθ. πωματίζομαι, φράζομαι, κλείομαι : Γεωπ.9,10,4 **ὅταν σφηνωθῇ ἡ ὀπή·** || ὁμ. παθ. πάσχω σφήνωσιν, δθ. **ἔμφραξιν** : Ἀνών. π. Σουΐδ. **οὗτος κληθεὶς ἐπὶ τὸ δεῖπνον καὶ σφηνωθείς, ἀπέθανεν·** || φρ. **σφηνοῦμαι τὰς κεφαλὰς** ὑποφέρω ἐκ κατάρρου,ἐκ σφηνώσεως βλ.λ. 4):Κάσσ.25· **5)** βασανίζω, εἰς βάσανον ὑποβάλλω, μ. ἐν τῷ παθ. Ἡσ. «σφηνούμενος, στρεβλούμενος, βασανιζόμενος»: Πλούτ.Ἠθ.498D **σφηνούμενοι ὑπὸ δεσποτῶν ἢ τυράννων φωνὴν ἀφῆκαν.**

σφήνωμα (τό) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφηνῶ, σφηνώνω.

σφηνώνω δημ., ἀόρ. **ἐσφήνωσα,** παθ. ἀόρ. **(ἐ)σφηνώθηκα,** μτχ.παθ. παρακ. **σφηνωμένος,** δημ. τ. τοῦ σφηνῶ-όω βλ.λ., ἐμβάλλω σφῆνα, στερεῶ διὰ σφηνός, ἐμπηγνύω, ἐνσφηνῶ· **2)** παρενθέτω τι σφικτὰ μεταξὺ ἄλλων.

σφήνωσις-εως (ή) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ χρῆσις σφηνός, ἡ ἐνέργεια τοῦ σφηνῶ, τὸ σφήνωμα : Ἱππ. Ἀγμ.31 **πάντων ἰσχυρότατά ἐστι τρία ταῦτα, ὄνου τε περιαγωγὴ καὶ μόχλευσις καὶ σφήνωσις,** Ὀρειβ.49,8,13 **ἡ κλῖμαξ εἰς τὸ ἔδαφος καταπεπήχθω μετὰ σφηνώσεως·** **2)** ἀπόκλεισις, ἀπόφραξις : Πλούτ.Ἠθ.127D **διάτασιν καὶ σφήνωσιν τοῦ περὶ τὰ νεῦρα πνεύματος ἔχοντας·** **3)** ἰατρ. δύσκολος δίοδος ἢ ἔξοδος, ἐπὶ τῶν λίθων ἐν τῇ κύστει : Ἀρεταῖ.2,3 **σφηνώσεις ὀδυνώδεες·** || ἔμφραξις : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1,107, Ἀλέξ. Τράλλ.1,5 **διὰ πύκνωσιν καὶ σφήνωσιν τῶν πόρων,** Συνέσ.Ἀλχ.Πυρετ.50· **4)** ἐν φρ. **σφήνωσις τῆς κεφαλῆς** ὁ κατάρρους : Κάσσ.25· **5)** συμπίεσις, ἐπὶ ἐμβρύου : Σωρ.2,60,Παῦλ.Αἰγ.3,76.

σφήξ-ηκός (ὁ κ. ἡ, μ. ἐν 'Αν.Παρ.1,168 κ. ὡς ἐσφ. γρ. ἐν 'Αντισθ. π. Στοβ.3,13,38) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. σφάξ-ᾶκός (Θεόκρ.5,29), δημ. σφήκα κ. σφήγκα γένος ὑμενοπτέρων, κεντροφόρων σφηκιδῶν ἐντόμων περιλαμβάνον πλεῖστα εἴδη : 'Ιλ.Μ 167 σφῆκες . . αἰόλοι ἠὲ μέλισσαι, αὐτ.Π 259 σφήκεσσιν εἰνοδίοις (ἐπειδὴ ποιοῦσι τὰς φωλεὰς αὐτῶν παρὰ τὴν ὁδόν), 'Ηρ.2,92 κηρίῳ σφηκῶν ἰδέην ὁμοιότατον, 'Αριστφ.'Αχ.864 οἱ σφῆκες, Πλάτ.'Ερυξ.392Β, Ξεν.'Ελλ.4,2,12 ἐὰν μὲν ἐκθέοντας τοὺς σφῆκας πειρῶνται θηρᾶν, 'Αριστλ.ΖΙ 627b,23 τῶν δὲ σφηκῶν ἐστὶ δύο γένη, αὐτ.554b, 22, Καλλ.'Ιαμβ.1,98 σφῆκες ἐκ γῆς, Νίκ.Θηρ.741, Δίων Χρ.1,275 τῶν σφηκῶν εἶναι τὸν μὲν φόφον τῶν πτερῶν μικρόν, τὸ δὲ κέντρον δριμύτατον, Λουκ.Δὶς Κατ.13 αἱ σφῆκες περιβομβοῦντες, Γεωπ. 4,10· || παροιμ. π. Φιλίππ.Θεσσ.ΑΠ 7,405 μή πως ἐγείρῃς σφῆκα τὸν κοιμώμενον· πρβλ. αὐτ.408· **2)** σφηκίακας, σφὴν βλ.λ.· Φώτ. «σφῆκες καὶ σφηκίαι, τὰ μικρὰ καὶ εἰς ὀξὺ συνηγμένα ξύλα», ΕΜ 738,38 «σφῆκες καὶ τὰ μικρὰ καὶ εἰς ὀξὺ συνηγμένα ξύλα» : Φερεκρ.238, 'Επιγρ.

σφῆρος (ὁ) 'Επιγρ. τὸ ὡροσκόπιον.

σφηρός 'Ησ. «τὸ τοῦ ἱματίου σημεῖον» (μεταξὺ τοῦ σφραγὶς κ. σφριαί, πιθ. ἀντὶ σφρηγίς).

σφήττιος-α-ον ὁ τοῦ ἢ ὁ ἐκ τοῦ δήμου Σφηττοῦ : 'Αριστφ.Πλ.720 ὄξει διέμενος Σφηττίῳ (παροιμ. φρ. ἐπὶ τῶν κατοίκων τοῦ δήμου Σφηττοῦ κατηγορουμένων ὡς συκοφαντῶν καὶ ἐριστικῶν, πρβλ.'Αθήν.2,67D)· || τὸ ἀρσ. σφήττιος ὁ κάτοικος τοῦ δήμου Σφηττοῦ, ὁ ἐκ Σφηττοῦ καταγόμενος : 'Αριστφ.Νεφ.156 Χαιρεφῶν ὁ Σφήττιος, Αἰσχίν.1,100 Μεταγένην τὸν Σφήττιον, 'Αθήν.2,67D διότι οἱ Σφήττιοι ὀξεῖς, 'Επιγρ.

σφηττόθεν ἐπίρρ. κ. μσν. ἐκ τοῦ δήμου Σφηττοῦ : 'Επιγρ., Πλούτ.Θησ.13 αἱ μὲν ἐμφανῶς Σφηττόθεν ἐχώρουν ἐπὶ τὸ ἄστυ, Ψελλ.Πον.44.

σφηττοῖ ἐπίρρ. μτγν. κ. μαν. ἐν Σφηττῷ : Λυσ. 17,5 τὰ μὲν Σφηττοῖ . . μεμίσθωκα, Αἰσχίν.1,97.

σφηττόνδε ἐπίρρ. πρὸς τὸν Σφηττόν· Στεφ. Βυζ. «Σφηττός, δῆμος 'Ακαμαντίδος φυλῆς· ὁ δημότης Σφήττιος· τὰ τοπικὰ Σφηττόθεν, Σφηττόνδε».

σφι κ. **σφιν**, ἀντὶ σφίσι, δοτ. τοῦ σφεῖς βλ.λ. : 'Ιλ.Β 612 αὐτὸς γάρ σφιν ἔδωκεν ἄναξ, 'Ηρ.1,31, Αἰσχ.Πρ.252.

σφιγγία (ἡ) μτγν. φιλαργυρία, φειδωλία, τσιγκουνιά : ΠΔ Σοφ.Σειρ.11,18 ἔστι πλουτῶν ἀπὸ προσοχῆς καὶ σφιγγίας αὐτοῦ.

σφιγγίδιον (τὸ) 'Επιγρ. ὑποκορ. τοῦ σφίγξ βλ.λ., κόσμημα ἐν εἴδει μικρᾶς σφιγγός.

σφιγγίον (τὸ) κ. νεώτ. περιδέραιον ἢ φέλιον : Λουκ.'Απολ.1 καθάπερ ὑπὸ κλοιῷ τινι χρυσῷ τὸν αὐχένα δεθέντα, οἷά ἐστι τῶν τρυφώντων πλουσίων τὰ σφιγγία καὶ τὰ κουράλλια· || νεώτ. σιδηροῦς περίδεσμος πρὸς σύνδεσιν ἢ στερέωσιν ἀντικειμένων, οἷον σωλήνων ἐπὶ τοῦ τοίχου κττ.· **2)** εἶδος πιθήκου : Πλίν.Φ1 6,173, αὐτ.10,199.

σφιγγοκαρίων-ωνος (ὁ) μτγν. τίτλος ἔργου τοῦ Εὐβούλου : 'Αθήν.3,80Α.

σφιγγομυελίνη (ἡ) νεώτ. φωσφοροῦχος ὀργανικὴ οὐσία εὑρισκομένη ἰδίως εἰς τὸν ἐγκέφαλον καὶ εἰς τὰ ἐρυθρὰ αἱμοσφαίρια.

σφιγγόπους-ποδας (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων πόδας ὡς αἱ τῆς σφιγγός : Καλλίξ.2 κλῖναι χρυσαῖ σφιγγόποδες, 'Επιγρ. λιβανωτὶς σφιγγόπους.

σφίγγω κ. μσν., νεώτ. κ.δημ., μέλλ. σφίγξω (Στράτ. ΑΠ 12,208), ἀόρ. ἔσφιγξα ('Αλεξ.31, Παλλδ.ΑΠ 10, 75), μαν. ἥσφιξα κ. δημ. ἔσφιξα, μέσ. ἀόρ. ἐσφιγξάμην ('Ερμησιάν.7,81, Νόνν.Δ 15,247), παθ. ἀόρ. ἐσφίγχθην (Γαιτ.ΑΠ 6,33(, κ. ἐν συνθέσει (ἀπ-): 'Ιππ. Μοχλ.35), νεώτ. ἐσφίχθην, μσν.κ.δημ. (ἐ)σφίχτη(κα), παρακ. ἔσφιγμαι (Διον.'Αλ.Ρωμ.7,72, Λουκ.Μυι.'Εγκ.3), ἀπαρφ. ἐσφίγχθαι (Δημήτρ.244, Φιλόστρ.'Απολλ. 2,13), μτγν. ἐσφιγμένος κ. δημ. σφιγμένος, ὑπερσυντ. συνέσφικτο (Προκ.Γαζ.168Β), δένω σφιγκτῶς, δυνστά, ἢ δένω, περιδένω τι ἰσχυρῶς ὥστε νὰ πιέσῃ ἄλλο τι κυκλόθεν : Αἰσχ.Πρ.58 ἄρασσε μᾶλλον, σφίγγε, μηδαμῇ χάλα, Θεόκρ.10,44 σφίγγετ', ἀμαλλοδέται, τὰ δράγματα, Μαν.2,459 οἱ δὲ καὶ εὐτραχάλοις δειρὴν σφίγγουσι βρόχοισιν, Λουκ.'Ον.24 κρημνῷ ἑαυτὴν σφίγξασα ἐκ τοῦ τραχήλου, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,259 κεκρύφαλοι σφίγγουσι τεὴν τρίχα ;, Διγεν.'Ακρ.179,2 στρῶσόν μοι τὸν μαῦρον, | μὲ δύο ἴγκλας σφίξε τον, μὲ δύο μπροστελήνας, - μὴ σφίγγῃς τόσο τὸ λαιμοδέτη σου, - σφίξε τὴ θηλειά - τὸν κόμπο· κ. παθ. : Θεόκρ.7,17 ἀμφὶ δέ οἱ στήθεσσι . . ἐσφίγγετο πέπλος ζωστῆρι, Μαν.3,259 πέρνανται σφιχθέντες . . ὑπὸ δεσμοῖς, Διόδ.Σ 12,17 παραχρῆμα θνήσκειν ὑπὸ τοῦ βρόχου σφιγγόμενον, Μοίκ. ΑΠλ.4,198 σφιγχθεὶς χέρας, Γαιτ.ΑΠ 6,331, (σφιγχθέντα δράκοντι, Λουκ.Μυῖ.'Εγκ.3 οὐ κατὰ τοὺς σφῆκας πάνυ ἐσφιγμένοι, Εὐστ.'Ιλ.937,7 ὡς ἂν ὁ δεσμὸς πυκνωθεὶς καὶ σφιγχθεὶς ἀσφαλισθῇ· || κ. νεώτ. κ.δημ. ἐπὶ πραγμ. χρησιμευόντων ὡς δεσμῶν: 'Αλεξ.81 ἀγκύλην τῆς ἐμβάδος οὐ καλῶς ἔσφιγξας λυθεῖσαν, Μελέαγρ.ΑΠ 5,178 σφίγξω σοῖς περὶ ποσσὶ πέδην, Σωρ.1,84 σφίγγουσα τὰ πρὸς τοῖς γόνασι (ἐνν. σπάργανα), Μουσαῖ.252 πέπλα.. ἑῷ καρήνῳ σφίγγεσθαι, Νόνν.Δ.1,36 νεβρίδα . . σφίγξατέ μοι στέρνοισι, - σφίξε καλὰ τὸ σπάγο· || κ. μτφ.: Φερεκρ.21 στραγγαλίδας ἐσφίγγετε (ἐδένετε σφιγκτῶς κόμβους, δηλ. ἠγείρετε παντὸς εἴδους δυσκολίας), φρ. θὰ τοῦ σφίξω τὰ λουριὰ (θὰ τὸν περιορίσω), ὁμ. σφίγγω τὸ ζουνάρι μου (μένω νῆστις, δὲ χορταίνω)· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Χριστόδ.'Εκφρ.273 πλοκάμους δ' ἐσφίγγετο μίτρῃ (ἔδενε τὴν κόμην)· **2)** μτφ. ἐν φρ. σφίγγειν τὴν φράσιν συντέμνειν, περικόπτειν, βραχύνειν τὴν φράσιν : Πλούτ.'Ηθ.1011Ε· || ὁμ. σφίγγω τὸν λόγον ἀνασχαιτίζω, σταματῶ τὸν λόγον, τηρῶ ἐξαναγκαστικὴν σιγήν· πρβλ. δημ. μοῦ δένεται ἡ γλῶσσα : Πλαύτ.'Ηθ.6F τὸν αὐτὸν τρόπον οἱ πολλῷ χρόνῳ τὸν λόγον σφίγξαντες· **3)** συνεκδ. φρ. σφίγγειν πύλας κατακλείειν τὰς πύλας : 'Αγαθ.ΑΠ 5,293,5 σοβαρὴ θεράπαινα πύλας σφίγξασα μελάθρου· **4)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. περιέχω, περιβάλλω καὶ πιέζω τι πάντοθεν, κυκλόθεν, περισφίγγω : 'Εμπ.38,4 αἰθὴρ σφίγγων περὶ κύκλον ἅπαντα, Πλάτ.Τίμ.58Α ἡ τοῦ παντὸς περίοδος . . σφίγγει πάντα καὶ κενὴν χώραν οὐδεμίαν ἐᾷ λείπεσθαι, 'Αριστλ.Κόσ.393b,9 ὁ ὠκεανὸς σφίγγει τὴν οἰκουμένην, Λυκόφρ.411 ὅσην 'Αραιθος ἐντὸς ἠδὲ δύσβαται Λειβήθριοι σφίγγουσι Δωτίου πύλαι (σχόλ. «συγκλείει»), Εὐστ. 'Ιλ.15,7 τῇ δρακὶ σφίγγων καὶ πιέζων, 'Ερωτόκρ. 2,1412, Σολωμ.Κρητ.20,9 κοντὰ στὴν κορασιὰ ποὺ μ' ἔσφιξε, - τοῦ ἔσφιξε τὸ χέρι (τὸν ἐχαιρέτησε διὰ ζωηρᾶς χειραψίας, ὅθ. τοῦ ἐξέφρασε θερμὴν συμπάθειαν, ἢ τὸν συνεχάρη)· κ. παθ. : Πλούτ.Φωκ.13 τῆς νήσου σφιγγομένης ἑκατέρωθεν ταῖς θαλάσσαις, αὐτ.'Αντ.69, Μελινν.π.Στοβ. 3,7,12· κ. μτφ. : 'Αγαθ.ΑΠ 5,293,20 ἀλλ' ἔτ' ἀδηρίτῳ σφίγγεται ἀμβολίῃ· **5)** δημ. τὸ μέσ. σφίγγομαι περισφίγγω, πιέζω πέριξ τὸ σῶμά μου, οἷον διὰ ζώνης, στηθοδέσμου κττ. : σφίγγεται πολὺ γιὰ νὰ κάμῃ σιλουέττα· || ὁμ. τὸ μέσ. μτφ. περιβάλλω : 'Ερμησιάν.7,81 ὁπόσοι σκληρὸν βίον ἐκτήσαντο ἀνθρώπων, σκολιὴν μαιόμενοι σοφίην, οὓς λιτὴ περίπικρα λόγοις ἐσφίγξατο μῆτις· || φρ. σφίγγεται (ἢ κ. σφίγγει) ἡ καρδιά μου (κυριεύεται ὑπὸ αἰσθήματος οἴκτου, λύπης)· **6)** δεσμεύω ὁμαδ, δένω μαζὶ εἰς δέμα, εἰς σάκκον κττ., συσφίγγω, περισφίγγω : ΠΔ Βασ.4,12,10

καὶ **ἔσφιγξαν καὶ ἠρίθμησαν τὸ ἀργύριον τὸ εὑρεθὲν ἐν οἴκῳ κυρίου** 7) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. συνθλίβω, συμπιέζω, συσφίγγω : Βατραχομ. 71 **πόδας . . κατὰ γαστέρος σφίγγειν,** αὐτ.71 **χεῖρας σφίγγειν,** Πρόδρ.2,488 **σφίξε σφικτὰ τὰ δόντια σου καὶ κράτει τὴν φωνήν σου,** αὐτ.187, αὐτ.495· || μτγν. κ. μσν. περισφίγγω, κρατῶ σφιχτά: Παλλδ.ΑΠ 11,289,4 **ἀνὴρ δανειστὴς τέθνηκεν ἐν δακτύλοισι τοὺς τόκους σφίγγων ἔτι,** Ἐρωτόκρ.4,1393· 8) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ πραγμάτων, πιέζω τι,νάὶ ἐπωδύνως, στενοχωρῶ, στενεύω : **τὸ καπέλλο του εἶναι στενὸ καὶ τὸν σφίγγει, - μὲ σφίγγει τὸ δεξὶ παπούτσι - ὁ κορσές - ἡ ζώνη μου·** 9) νεώτ. κ. δημ. συνάπτω ἢ συναρμόζω τι ἀκριβῶς, τελείως ἢ συνδέω τι στερεῶς, ὥστε νὰ μὴ εἶναι χαλαρόν : **σφίξε καλὰ τὸ ρουμπινέτο, - ἔσφιξε καλὰ τὴ βίδα·** || κ. ἀμτβ. ἐν μέσ. σημ. **ἔσφιξε ἡ πόρτα - ἡ βρύση - τὸ ρουμπινὲ - ὁ σύρτης·** 10) κ. νεώτ. κ. δημ. καθιστῶ τι ὀλιγώτερον πλαδαρόν, συστέλλω, συμπυκνῶ, πήζω τι : Γαλ 6,91 **τὴν ἐκ τῆς μαλακῆς τρίψεως ἐμφερῶς ἀραιότητα σφίγγειν,** αὐτ.477 (ἐπὶ τῶν στυπτικῶν φαρμάκων).-**τὸ κρύο νερὸ σφίγγει τὴ βάρκα·** κ. ποθ. : Πλούτ.Ἠθ.949Β **συνάγεται τῷ ἀέρι σφιγγόμενας ὑπὸ ψυχρότητος,** Σωρ.1,30 **σύες . . τοῖς ἄρρεσιν ἐμφερῶς ἐσφιγμέναι** (μὲ σφικτὰς σάρκας, κρέατα, ὅπως οἱ κάπροι), αὐτ.2,10 **ὑπὸ τῆς ἐμφύτου θερμασίας ἀναχαλᾶται τῶν ἐσφιγμένων ἕκαστον·** 11) μσν. κ. δημ. τὸ μέσ. ἀλληλοπαθῶς, συνωθοῦμαι, στρυμώχνομαι : Ἐρωτόκρ. 2,1903 **σὰν ἀγριεμένα νέφαλα, ποὺ σμίξουν καὶ σφιχτοῦσι, - σφιχτῆτε λιγάκι νὰ χωρέσουμε ὅλοι·** 12) νεώτ. κ. δημ. μτφ. πιέζω, στενοχωρῶ, ἐξαναγκάζω τινὰ εἰς δυσχερῆ θέσιν : Ἐρωτόκρ.2,1972 **ἡ χρειὰ μὲ σφίγγει μετὰ σὲ νὰ κονταροχτυπήσω,** αὐτ.3,1133 **καὶ τοῦ κυροῦ μου νὰ τὸ πῶ, σὲ παντρειὰ ἂ μὲ σφίξῃ,** αὐτ.Β 863, φρ.δημ. **μὲ σφίγγει - τὸν ἔσφιξε ἡ πεῖνα - ἡ ἀνάγκη·** δμ., φρ. **σφίγγω τὴν καρδιά μου** (καταπνίγω τὸ κατέχον με συναίσθημα) 13) τὸ μέσ. δημ. καταβάλλω μεγάλην προσπάθειαν, βιάζω τὸν ἑαυτόν μου, στενοχωροῦμαι : **σφίχτηκα πολὺ γιὰ νὰ τὰ βγάλω πέρα, - ὅσο καὶ ἂν σφιχτῇς, δὲ μπορεῖς νὰ τὸν φτάσῃς, - σφίξου λίγο καὶ θὰ τὰ βολέψῃς·** || κ. ἐπὶ ἀποπατοῦντος, ἐντείνομαι, τανύομαι· 14) δημ. τύπτω, πλήττω τινὰ ἰδ. διὰ τῆς κεκλεισμένης παλάμης τῆς χειρός : **τοῦ 'σφιξα ἕνα δυὸ γερὲς γροθιές·** 15) δημ. ἀμτβ. καθίσταμαι στερεώτερος, πυκνότερος, πυκνοῦμαι, πήζω, δένω βλ.λ.10) : **ἔσφιξε ὁ πελτές - τὸ σιρόπι, - ἔδρασες πολὺ τ' ἀβγὰ καὶ σφίξανε·** 16) δημ. ἀμτβ. πάσχω, ποθαίνω δυσκοιλιότητα : **ἔφαγε πολλὰ φραγκόσυκα καὶ ἔσφιξε·** 17) δημ. δμ. ἀμτβ. ἐντείνομαι μεγάλως, ἐπιτείνομαι, καθίσταμαι ἀφόρητος: **σφίξανε τὰ κρύα - οἱ ζέστες·** 18) δημ. δμ. ἀμτβ. ἐν ἀναφ. πρὸς οἰνοπνευματώδη ποτά, πίνω : **σφίξανε δυὸ τρία κονιὰκ γιὰ νὰ ζεσταθοῦν, -θὰ σφίξω ἕνα δυὸ ρετσίνες·** 19) ρημ. π. σφιγκτήρ, σφίγκτης, σφιγκτός, σφίγκτωρ, σφίγμο, σφιγμός, σφίγξις σφίξιμο.

σφιγκτήρ-ῆρος (ὁ) (σφίγγω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. πᾶν ὅ τι σφίγγει, δεσμεύει, δένει, δεσμός, ἐπίδεσμος, ταινία : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,206 **τὸν . . κόμας σφιγκτῆρα,** Νόνν.Δ 16,391 **θλιβομένη σφιγκτῆρι περίπλοκον αὐχένα δεσμῷ·** 2) κ. μσν. κ. νεώτ. ἀνατ. κυκλοτερὴς μῦς συγκλείων διὰ τῆς συστολῆς αὐτοῦ τὸ στόμιον φυσικῆς τινος κοιλότητος ἢ πόρου τοῦ σώματος : Ἡλιόδ.Χειρ. π. Ὀρειβ.44, 23,55, Γαλ.Χρ.Μορ.4,19, Σωρ.1,16, Στράτ.ΑΠ 12,7 **σφιγκτὴρ οὐκ ἔστιν παρὰ παρθένῳ,** Πολυδ.2,211 **ὁ . δακτύλιος . . ὃν οἱ μὲν σφιγκτῆρα, οἱ δὲ στεφάνην καλοῦσι,** Παῦλ.Αἰγ.6,78, - **σφιγκτὴρ τῆς ἕδρας - τῆς οὐρήθρας - τοῦ κολεοῦ - τῶν βλεφάρων·** 3) Ἡσ. «σφιγκτήρ· χιτών. Ταραντῖνοι».

σφιγκτηρισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. σπασμώδης σύσπασις σφιγκτῆρος βλ.λ.2).

σφίγκτης (ὁ) (σφίγγω) Ἡσ. «σφίγκται· αἱ κίναιδοι καὶ ἀπαλοί», Φώτ. «σφίγκτας, Κρατῖνος τοὺς κιναιδώδεις καὶ μαλθακούς» : Κρατῖν.446.

σφιγκτός-ή-όν (σφίγγω) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. σφιχτός-ή-ό ὁ στερεῶς ἐσφιγμένος, δεδεμένος, ὁ συνεσφιγμένος, ἐπὶ προσ. ὁ δεδεμένος, ὁ δεσμευμένος : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,229 **ὡς δὲ διαρρήξαι σθένος οὐκ ἔχον, ἔστενον ἤδη, οἷά τε χαλκείῃ σφιγκτὸς ἀλυκτοπέδῃ,** Ἀγαθ.αὐτ.9,641,6 **ὁ πρὶν ἀτειρὴς κεῖσαι λαϊνέῃ σφιγκτὸς ἀλυκτοπέδῃ·** 2) ἐπὶ πράγματος, ὁ περισφίγγων, ὁ δεσμεύων : Μελέαγρ.ΑΠ 5,174 **σφιγκτὸς στεφάνων ἀμφὶ κόμαισι μίτος,** Ὀππ.Ἁλ.3,590 **σφιγκτὸν μόρον ἐξανύσαντες** (θάνατον διὰ στραγγαλισμοῦ), Παῦλ.Αἰγ.6,99 **σφιγκτότεροι τοῦ δέοντος οἱ ἐπίδεσμοι,** Εὐστ.εἰς Διον.369 **σφιγκτῷ θανάτῳ τὸν βίον μετήλλαξε·** || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **σφιγκτὰ** κ. συγκρ. **σφιγκτότερον** ὡς ἐπίρρ. σφιγκτῶς : Πέρσ.ΑΠ 6,272 **ἀνθεμόεντα κύπασσιν καὶ μίτραν μαστοῖς σφιγκτὰ περιπλεκομέναν,** Εὐστ.Ὀδ.1645,45 **σφιγκτότερον πιέζοντος ἤπερ ὁ σχοῖνος.**

σφιγκτούριον (τὸ) μσν ὁ σφιγκτὴρ βλ.λ.3) : Τζέτζ.Λυκόφρ.855.

σφίγκτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ποι. ἀντὶ σφικτήρ βλ.λ.1) : Μοίκ.ΑΙ 16,233 **γενύων σφίγκτορ' ἐυρραφέα.**

σφιγκτῶς ἐπίρρ., μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **σφιχτὰ** ἐσφιγμένως, δυνατά : Εὐστ.Ὀδ.1424,49 **τὴν χελώνην ἐσθίων,ὃ ἐστι δάκνων σφιγκτῶς τὸ χεῖλος.**

σφίγμα-ατος (τὸ) (σφίγγω) μτγν. κ. μσν. τὸ συνεσφιγμένον, τὸ ἰσχυρῶς, στερεῶς δεδεμένον, δεσμός, ἅμμα, κάθαμμα : Ἐφραὶμ Σύρ.8,250Β, Πισίδ. Γ'Ἑξαήμ.115,235 **τὸ σφίγμα τῶν κυλισμάτων,** Θεοδόσ.Διάκ.Ἀκρ.3,177 **τῇ πλοκῇ τῶν σφιγμάτων,** Ἀνν.Κομν.196· 2) θλίψις, συμπίεσις εἰς μηχανήν τινα : Ἥρων Αὐτομ.2,4 **ἔλαιον παρεπιχέειν δεήσει, ὅπως μηδὲν παρὰ τοῦτο σφίγμα γένηται.**

σφιγμός (ὁ) (σφίγγω) μτγν. κ. μσν. ἡ σφίγξις, τὸ σφίξιμο : Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.25 **τὸν ἐκ τῶν σχοινίων σφιγμόν** (ἰδ. γρ. ἀντὶ σφιμόν, φιμόν)· 2) μσν. ἡ συνώθησις, ὁ συνωστισμός, τὸ σπρώξιμο : Εὐστ.Πον.333,13 **ὁ κόσμος ὅλος παρῆν, ὡς καὶ πάντα στενοχωρεῖσθαι τῷ ὄχλῳ καί τινας καὶ ἐκλιπεῖν τῷ πολλῷ τοῦ σφιγμοῦ·** || κ.μτφ. : αὐτ.179,54 **τὴν συνοχὴν δὲ παρεδήλου καὶ τὸν σφιγμόν, ὃν διὰ βίου, ὑπέμενεν.**

σφίγξ-ιγγός (ἡ) κ. σφίξ- σφικός (Χοιροβ.Θεο. 400Η) κ. μσν. κ. νεώτ., Βοιωτ. **φίξ, φῖκός** μυθολογικὸν τέρας παρ' ἀρχαίοις Ἕλλησι καὶ Αἰγυπτίοις γεννηθὲν ἐκ τῆς Ἐχίδνης καὶ τοῦ Τυφῶνος ἢ τοῦ Ὄρθρου, παριστάμενον συνήθ. ὡς ἔχον κεφαλὴν γυναικὸς καὶ σῶμα πτερωτοῦ λέοντος : Ἡσίοδ.Θ 326 **ἡ δ' ἄρα Φῖκ' ὀλοὴν τέκε,** Σοφ. ΟΤ 130 **ἡ ποικιλῳδὸς Σφίγξ,** Εὐρ.Φοιν.1507 **Σφιγγὸς ἀοιδοῦ σῶμα φονεύσας,** Ἀριστφ.ἀπ.235-7, Ἀπολλδ.3,5,8 **ἔπεμψε γὰρ Ἥρα Σφίγγα, ἣ μητρὸς μὲν Ἐχίδνης ἦν πατρὸς δὲ Τυφῶνος, εἶχε δὲ πρόσωπον μὲν γυναικός, στῆθος δὲ καὶ βάσιν καὶ οὐρὰν λέοντος καὶ πτέρυγας ὄρνιθος,** Ἀθήν.10,456Β **τὸ τῆς σφιγγὸς . . αἴνιγμα,** Ὑπόθ. Σοφ.ΟΤ **Σφιγγὸς δὲ δεινῆς θνήσιμον λύσας μέλος·** || ὁμοίωμα ἢ παράστασις σφιγγός : Ἡρ. 4,79 **τὴν πέριξ λευκοῦ λίθου σφίγγες τε καὶ γρῦπες ἔστασαν,** Εὐρ.Ἠλ.471 **ἐπὶ . . κράνει Σφίγγες ὄνυξιν . . ἄγραν φέρουσαι,** Στράβ.17,1,28 **ἐκ δεξιῶν δὲ εἶναι στίχον τῶν σφιγγῶν ἕνα,** αὐτ 32, Πλούτ.Ἠθ.354C **πρὸ τῶν ἱερῶν τὰς σφίγγας . ἱστάντες,** Φώτ. ἐν. λ. **Ἠλέκτραι, τὰ ἐν τοῖς κλινόπασι τῶν σφιγγῶν ὄμματα·** 2) μτφ. ἐπὶ προσ.,

ὁ ἅρπαξ, ὁ ἁρπακτικός, ὁ ἄπληστος : Ἀναξίλ.22 σφίγγα θηβαίαν δὲ πάσας ἔστι τὰς πόρνας καλεῖν, Δοῦρ.π.Ἀθήν.6,253E· ‖ δθ. ἐπὶ τῶν Μεγαρικῶν ἑταιρῶν : Καλλί.Κωμ.23 Μεγαρικαὶ Σφίγγες (πόρναι)· 3) κ. νεώτ. μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ὁμιλῶν αἰνιγματωδῶς, ὁ ἀποκρύπτων τὴν σκέψιν του, ὁ αἰνιγματώδης, ὁ κρυψίνους : Στράτ.Κωμ.1,1 σφίγγ' ἄρρεν', οὐ μάγειρον εἰς τὴν οἰκίαν εἴληφα, Κέβ.3 ἡ ἀφροσύνη .. σφίγξ ἐστιν· 4) εἶδος πιθήκου ἀπαντῶντος ἐν Αἰθιοπίᾳ : Ἀγαθρχ.73, Ἀρτεμίδ.Ταρσ.π.Στράβ.16,4,16 σφίγγες καὶ κυνοκέφαλοι, Διόδ.Σ 3,35 αἱ δὲ σφίγγες γίνονται μὲν περί τε τὴν Τρωγλοδυτικὴν καὶ τὴν Αἰθιοπίαν, Πλίν.Φ18,72, Αἰλ.ΖΙ16,15· 5) νεώτ. ζῳολ. γένος λεπιδοπτέρων σφιγγιδῶν ἐντόμων περιλαμβάνον ἀρκετὰ εἴδη εὐμεγέθων ψυχῶν.

σφίγξις-εως (ἡ) (σφίγγω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφίγγω, ἡ σύσφιγξις, τὸ στερεὸν δέσιμον, τὸ σφίξιμο : Ἱππ.Ἀγμ.26, Ἀρετ.Χρον.Νούσ.2,3 αἱ .. τοῦ αἵματος ἀπὸ νεκρῶν ἔκροιαι ἀνιᾶσι τῶν λίθων τὰς σφίξιας, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.7,12,1, Φρύν. 64,1 (Bekk.) σφήκωμα, τὸ διεσφιγμένον τῇ σφίγξει, Αἰλ.ΖΙ8,18, Σχόλ. Ἀπολλ.Ρ1,264 καὶ τὰ μέλη ἐντυποῦσθαι διὰ τῆς σφίγξεως, Γρηγ.Ναζ.Ὠδ.23, Ἀέτ.7,37 τὸ κατὰ σφίγξιν (μὲ δέσιμο), Γεωπ.4,13,1 αὔτε ταῖς σφίγξεσι θλιβομένης, ASS Μαΐου 5,318.

σφίδες Ἡσ. «χορδαὶ μαγειρικαί».

σφίδη Ἡσ. «χορδή».

σφικτά ἐπίρρ. μσν., δημ. σφιχτά, σφιγκτῶς, ἐσφιγμένως, πιεστικῶς, δυνατά : Πρόδρ.2,488 σφίξε σφικτὰ τὰ δόντια σου, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.74,12 πιάσε μου τὸ κεφάλι, | καὶ δέσ' το μου σφιχτά, Παλαμ.Ὕμν.Ἀθ.76,8 σφιχτὰ νὰ σμίγουμε τὰ χέρια.

σφικῶ-άω μτγν. βομβῶ, ἐπὶ κωνώπων : Ἀνών.π. Valck.Animadv.Ἀμμών.175V κώνωψ σφικᾷ.

σφίμα (τὸ) μσν. δημ. ὁ σφιγμός, ἡ σφίγξις, τὸ σφίξιμο : Ἐρωτόκρ.2,1614 ἀπὸ τὸ σφίμα τῶν ποδῶν τ' ἄλογα γονατίσα, αὐτ.1615, αὐτ.1820.

σφιμός (ὁ) μσν. δημ. ὁ σφιγμός, τὸ σφίξιμο : Ἐρωτόκρ.4,1851 μηδὲ στροφίδι μάγγανον ἔτοιο σφιμὸ δὲν κάνει, | ὡσὰν τὴν ἤσφιξεν αὐτὸς ἐκεῖ, ποὺ τήνε πιάνει.

σφι(ν), σφίσι(ν) δοτ. τοῦ σφεῖς βλ.λ. : Ἰλ.Β612.

σφίξη (ἡ) δημ. ἐπιτακτικὴ ἀνάγκη, στενοχώρια· 2) ἡ πρὸς ἀποπάτησιν ἔπειξις· 3) δυσκοιλιότης.

σφίξιμο (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφίγγω, σφίγξις, συμπίεσις.

σφισίμολος Ἡσ. «διαφορὰ τῆς κινήσεως».

σφιχτά ἐπίρρ. δημ. σφιγκτῶς, σφικτά βλ.λς.

σφιχταγκαλιάζω δημ. περιπτύσσομαι πιεστικῶς, ἐναγκαλίζομαι ἰσχυρῶς, ἀγκαλιάζω σφιχτά : Κρυστ.Ἀγροτ.Νησιωτοπούλα 38 μέσ' στὰ βράχια βρίσκουν | παραρριγμένα δυὸ κορμιὰ καὶ σφιχταγκαλιασμένα· 2) ρηματ.π. σφιχταγκάλισμα.

σφιχταγκάλιασμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφιχταγκαλιάζω, ὁ στενὸς ἐναγκαλισμός.

σφιχτ(ο)- πρῶτον συνθετικὸν πολλῶν λέξεων τῆς δημοτ. γλώσσης προσδίδον τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ διὰ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ δηλούμενον εἶναι σφιχτὸν ἢ γίνεται σφιχτὰ βλ.λς, οἷον σφιχτοδεμένος, σφιχταγκαλιάζω, σφιχτοκλειδώνω, σφιχτομανταλώνω, σφιχτοτυλίγω.

σφιχτοκλειδώνω μσν. κ. δημ. κλειδῶ, κλείω ἀσφαλῶς, κλειδώνω σφιχτά, ἰδ. ἐν τῇ παθ. μτχ. σφιχτοκλειδωμένος : Ἐρωτόκρ.4,821 ἐμάθαινε κι ἡ Ἀρετὴ ἡ σφιχτοκλειδωμένη, | ποῦ βρίσκετ' ὁ Ρωτόκριτος, δ.τραγ. καλῶς τὸ σεντουκάκι μου τὸ σφιχτοκλειδωμένο.

σφιχτοραμμένος-η-ο δημ. ὁ ἐρραμμένος σφικτῶς, στερεῶς : Ἐφταλ.Ὀδ.Β291.

σφιχτός-ή-ό δημ. ὁ σφιγκτός, ὁ σφίγγων, ὁ συσφίγγων, ὁ περιβάλλων τι πιεστικῶς, σφικτά : σφιχτὸ ἀγκάλιασμα, - σφιχτὸ καπέλλο, - σφιχτὰ παπούτσια, - σφιχτὴ ζώνη· 2) ὁ ἐσφιγμένος, ὁ συνεσφιγμένος, ὁ στενῶς δεδεμένος, ἀντίθ. χαλαρός : σφιχτὸς κόμπος, - σφιχτὸ δέσιμο, - σφιχτὰ χείλη, - σφιχτὴ πόρτα - βίδα· 3) ὁ συμπαγής, ὁ πυκνός, ὁ πηκτός, ὁ κρουστός, ὁ στερεός, ὁ σκληρός, ἀντίθ. ἀραιός, πλαδαρός : σφιχτὸ κορμί, - σφιχτὰ κρέατα, - σφιχτὸ πλέξιμο, - σφιχτὰ αὐγά, - σφιχτὴ ζύμη· 4) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ λίαν φειδωλός, ὁ φιλάργυρος : πολὺ σφιχτὸς ὁ ἄντρας της, δὲν δίνει αὔτε τοῦ ἀγγέλου του νερό· ‖ φρ. ἔχει σφιχτὸ χέρι εἶναι φιλάργυρος· 5) ἐπὶ προσ., ὁ δυσκοίλιος.

σφιχτοχέρης (ὁ) δημ., θηλ. -ρα, οὐδ. -χέρικο, ὁ εἰς ἄκρον φειδωλός, ὁ φιλάργυρος, ὁ τσιγγούνης· ἀντίθ. ἀνοιχτοχέρης.

σφιχτοχεριά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ σφιχτοχέρη.

σφλαγχνίδες (αἱ) πάπ. ἀντὶ σπλαγχνίδες βλ.λ.

σφλόμος (ὁ) δημ. ἀ. φλόμος βλ.λ.

σφλομώνω δημ. ἀ. φλομώνω βλ.λ.

σφογγάρι(ον) (τὸ) γλωσσ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ σφόγγος βλ.λ.· ‖ δημ. ἀντὶ σφουγγάρι βλ.λ.

σφογγιά (ἡ) ἀντὶ σπογγιὰ βλ.λ.

σφογγίζω δημ. ἀ. σφουγγίζω βλ.λ.

σφογγίον (τὸ) ἀντὶ σπογγίον βλ.λ.

σφογγοειδής-οῦς-ές μτγν. ἀντὶ σπογγοειδής βλ.λ. : Σέρβ.Βιργιλ.Γεωρ.2,479.

σφόγγος (ὁ) μτγν. τ. ἀντὶ σπόγγος βλ.λ. : Μαν.5,158 σφόγγους ἐκ βυθίων .. ἀνερευνῶν, ΕΜ 724,20.

σφογγώδης-ους-ες μτγν. ἀντὶ σπογγώδης βλ.λ. : Διοσκ.4,171.

σφοδελός (ὁ) ἢ σφόδ- ὁ ἀσφόδελος βλ.λ.· Ἡσ. «σφόδελος, ἡ ἄλιμος, δασὺ ἄνθος, ἄρχου, σκιερόν, οἱ δὲ σῖτον»: Ἀριστφ.ἀπ.674· πρβλ. Ἡρωδιαν.2,152.

σφοδελοφόρους Ἡσ. «τοὺς μετοίκους».

σφόδρᾰ (κυρ. πληθ. οὐδ. τοῦ σφοδρός) ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. μετὰ σφοδρότητος, ὁρμητικῶς, ἰσχυρῶς, ἄγαν, λίαν, μᾶλλον τοῦ δέοντος, ὑπερβαλλόντως, πορὰ πολύ, μτ. ρημάτων : Ἡρ.9,17 ἐμήδιζον .. σφόδρα καὶ οὗτοι, Σοφ.Ἠλ.1053 σφόδρ' ἱμείρουσα, αὐτ.Αἴ.150 καὶ σφόδρα πείθει (καὶ καταπείθει σφοδρῶς), Ἀντίφ.6,15 σφόδρα λέγω (μετὰ σφοδρότητος), Θουκ.46 σφόδρα κολάζειν (αὐστηρῶς), Πλάτ.Φαῖδρ.263D σφόδρα ὁρίσασθαι (ἀκριβῶς), αὐτ.Φίλ.58D, αὐτ.Φαίδ.68A, αὐτ.73A, ΚΔ Ματθ.17,6 ἐφοβήθησαν σφόδρα, αὐτ. 23, αὐτ.19,25, Πλούτ.Κράσσ.6 εἰπόντος .. σὺν ὀργῇ καὶ σφόδρα πρὸς αὐτὸν (μετὰ σφοδρότητος), Πάπ. σφόδρα χαίρω (ὑπερβαλλόντως)· ‖ ὁμ. κ. μτ. ἐπιθ. : Πίνδ.Ν4,37 σφόδρα .. ὑπέρτεροι, Ἀριστφ.ἀπ.108 μισόδημον σφόδρα, αὐτ. Νεφ.1492 σφόδρ' εἴσ' ἀλαζόνες, Ἀντιφάν.56 κακοδαίμων σφόδρα, Πλάτ.Πολ.361A σφόδρα ἄδικος, Ἀριστλ.Μετ.359a,13 ἁλμυρὸν σφόδρα, Μέν. ἀπ.223,14 σφόδρα γενναῖος, αὐτ.197 πολλοῦ σφόδρα (εἰς μεγάλην, ὑψηλὴν τιμήν, πολὺ ἀκριβά), αὐτ.ἀπ.481,6 ἐνιαυτοὺς σφόδρα ὀλίγους, Βάτ.7,1 πολλοὶ σφόδρα, ΚΔ Ματθ.2,10 χαρὰν μεγάλην σφόδρα, αὐτ.Λουκ.18,23 ἦν γὰρ πλούσιος σφόδρα, Νικ.Χων.Χρον.76B σφόδρα καλή· μτ. ἐπιθ. συνηθέστ. ἕπεται κ. παρὰ κωμικοῖς, συνήθ. τίθεται ἐν τέλει τοῦ στίχου· ‖ ὁμ. κ. μτ. οὐσ. : Πλάτ.Νόμ.731E τὴν σφόδρα φιλίαν, αὐτ.639B τινῶν σφόδρα γυναικῶν (παντελῶς γυναικῶν), αὐτ. 952C τῆς σφόδρα προθυμίας, αὐτ.Φαῖδρ.251A τῆς σφόδρα μανίας, Ἀριστλ.ΖΙ599a,19 ἐν ταῖς σφόδρα ψύχεσι καὶ ἐν ταῖς σφόδρα ἀλέαις, Φώτ.Βιβλ.κῶδ.72,49,33 εἰσὶ δὲ σφόδρα πολεμισταί· ‖ ὁμ. κ. μετ' ἄλλων ἐπιρρ. : Ἀριστφ.Βάτρ. 54 ἐπάταξε πῶς οἴει σφόδρα, αὐτ.88, αὐτ.Πλ.25 πάνυ σφόδρα, αὐτ.745, Ἀντιφάν.273 οὕτω σφόδρα ἦν ἀρχαῖος, Εὔβουλ.39 οὕτω σφόδρα ἐστὶ

.. Βοιώτιος, Πλάτ.Πολ.331Α εὖ οὖν λέγει θαυμαστῶς ὡς σφόδρα, αὐτ.Φαῖδρ.263D ἀμηχάνως ὡς σφόδρα, αὐτ.'Αλκ.I,124D μάλα σφόδρα, αὐτ.Νόμ.627Α πάνυ .. καὶ σφόδρα, Αἰσχίν.2,36 σφόδρα πάνυ, Κλήμ.'Αλ.Παιδ.296 σφόδρα ἐπιτιμητικώτατα· όμ. κ μτ. άρνήσεως : 'Ιππ.'Αέρ.15 οὐ σφόδρα (ὄχι παρὰ πολύ), Πλάτ.Φαιδ.100Α οὐ σφόδρα· ‖ σφόδρα σφόδρα ἐντελῶς, καθόλου : ΠΔ Γέν.7,19 τὸ δὲ ὕδωρ ἐπεκράτει σφόδρα σφόδρα ἐπὶ τῆς γῆς, Τζέτζ.Χιλ.10,259 καὶ ἀναστάντα ἔστησαν ἄνθρωποι τῶν τελείων σφόδρα σφόδρα γενόμενοι· **2)** σφόδρα γε ἢ καὶ σφόδρα γε ἐν ἀποκρίσεσιν, ἰσχυρῶς βεβαιωτικόν, συχν. π. Πλάτ.Μέν.82Β Ἕλλην μέν ἐστι καὶ ἑλληνίζει; Πάνυ γε σφόδρα, οἰκογενής, αὐτ.'Απολ.25Α οὕτω λέγεις; Πάνυ σφόδρα ταῦτα λέγω· **3)** μτ. τοῦ ἄρθρου τὸ σφόδρα ἡ σφοδρότης βλ.λ. : Πλάτ.Συμπ.210Β τὸ σφόδρα τοῦτο χαλάσαι καταφρονήσαντα καὶ σμικρὸν ἡγησάμενον.

σφοδρός-ά-όν κ. σφοδρός-όν (Πλάτ.Πολ.586C), συγκρ. -ότερος, ὑπερθ. -ότατος, κ. νεώτ. ὁ ὁρμητικός, ὁ βίαιος, ὁ ὀξύς, ὁ ἰσχυρός, ὁ ὑπερβολικός (ἐν χρ. π. 'Ομ. ἅπαξ ἐν τῷ ἐπιρρ. σφοδρῶς βλ.λ.)· 'Ησ. «σφοδρόν, εὔτονον, ἰσχυρόν, ὀξύ, στιβαρόν, δεινόν, χαλεπόν» : 'Ιππ.'Αφορ.2,46 σφοδρὸς πόνος, Κωμ.'Αδέσπ.28D σφοδροὶ λόγοι, Θουκ.1,103 σφοδρὸν μῖσος, Πλάτ.Πολιτ.308Α σφοδροτέραν τοῦ δέοντος ἐπιθυμίαν, αὐτ.Φίλ.52C ταῖς .. σφοδραῖς ἡδοναῖς, αὐτ.Νόμ.835D πόνων .. σφοδρῶν, αὐτ.Χαρμ.160C, Δημ.1260 ἀλγήματα .. τοῦ σώματος . σφοδρὰ καὶ δεινά, 'Αριστλ.Τοπ.103a,22 σφοδροτέρα ὁμοιότης, Φιλόδ.Θε.α'12 ταραχὴ σφοδροτέρα, Σωρ.2,27 σφοδρὸς σφυγμός, Γαλ.15,39 σφοδρὸν καῦμα, αὐτ.153 σφοδρὸν γυμνάσιον, αὐτ.18(2),33 σφοδρὰ ἀγρυπνία, αὐτ.16,564 δίψα σφοδρά, αὐτ.16,686 σφοδρότερος κίνδυνος, Πάπ. δίψος σφοδρόν, - σφοδρὰ θύελλα - τρικυμία - ἀγανάκτησις, - σφοδρὸς ἄνεμος· ‖ τὸ οὐδ. σφοδρὸν ὡς οὐσ. ἡ σφοδρότης, ἡ ὁρμητικότης, ἡ ὑπερβολή : Πλάτ.Φίλ.52C τὸ μέγα καὶ τὸ σφοδρόν· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ὁρμητικός, ὁ βίαιος, ὁ ἀκάθεκτος, ὁ παράφορος : Πλάτ.Νόμ.698Ε νέος δὲ καὶ σφοδρὸς ὁ υἱὸς αὐτοῦ, αὐτ.839Β ἀνὴρ σφοδρὸς καὶ νέος, αὐτ.'Απολ.23D φιλότιμοι ὄντες καὶ σφοδροί, αὐτ.21Α ὡς σφοδρὸς ἐφ' ὅ,τι ὁρμήσειε, Ξεν.ΚΠ 2,2,25 πρὸς δὲ τὸ πλεονεκτεῖν σφοδροὶ καὶ ἀναίσχυντοι· ‖ όμ. ἐπὶ προσ., ὁ δραστήριος, ὁ ἐνεργητικός, ὁ πρόθυμος, ὁ ζηλωτής : Ξεν.ΚΠ 2,1,31 ὑπηρέτας .. σφοδροὺς καὶ ταχεῖς καὶ ἀόκνους· **3)** ἐπὶ προσ., ὁ ἰσχυρός, ὁ ρωμαλέος, ὁ δυνατός, ὁ γερός : Ξεν.Οἰκ.5,5 ἡ γεωργία σφοδρὸν τὸ σῶμα παρέχει· **4)** νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος κολεοπτέρων σαρκοφάγων καραβιδῶν ἐντόμων.

σφοδρότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ σφοδροῦ βλ.λ.1), ὁρμητικότης, βιαιότης, ὁρμή, βία : Πλάτ.Πολιτ.306Ε τάχος καὶ σφοδρότητα καὶ ὀξύτητα διανοήσεως, αὐτ.Νόμ.733Β πλήθει καὶ μεγέθει καὶ σφοδρότησιν, Ξεν.'Ελλ.7,2,23 τὴν σφοδρότητα τῆς ἐφόδου, Ἀλεξ.245,12 ἡ σφοδρότης δὲ θηρός (τὸ χαρακτηριστικὸν τοῦ θηρίου), Θεόφρ.ΦΑΙτ.5,12,2 πάγων σφοδρότητες, Πλούτ.'Αγησ.7 τὴν αὐτὴν ὁμοίως σφοδρότητα καὶ τραχύτητα, αὐτ.Κλεομ.1 μετὰ σφοδρότητος, Γαλ.16,534 ἡ τοῦ πυρετοῦ σφοδρότης, Πολυδ.1,203 μὴ ἐκ σφοδρότητος ἐγκαθίσας λυπήσῃ τὸν ἵππον, Θεοδώρ.'Εκκλ.'Ιστ.5,9, - ἡ σφοδρότης τοῦ ἀνέμου - τῆς τρικυμίας - τῆς ἐπιθέσεως.

σφοδροῦμαι-όομαι μτγν. παθ. γίναμαι, καθίσταμαι σφοδρός, ἐπὶ ἀνέμου : Φίλ.2,99 ἐπιτεινόμενος καὶ σφοδρούμενος (δ.γρ. ἀντὶ σφοδρυνόμενος)· κ. ἐπὶ νόσου : Γαλ.17(2),509.

σφοδρύνω μτγν. κ. μσν. καθιστῶ τι σφοδρόν, ὁρμητικόν, ἰσχυρόν : Φίλ.1,355 τὰ τῇ φύσει προσόντα ἐπιτείνειν καὶ σφοδρύνειν, Πορφ.'Αρμον.238W τὴν βαρύτητα σφοδρύνειν· κ. παθ. : Αἰσχ.Πρ.1011 ἀτὰρ σφοδρύνει γ' ἀσθενεῖ σοφίσματι, Πλούτ.'Ηθ.732C ποιότητες σφοδρυνόμεναι (ἀντίθ. μαραινόμεναι), Γαλ.(1)9,563 νόσοι οὐκ ἄγαν σφοδρυνθεῖσαι, αὐτ.17(1),207, Σωρ 2,21 πόνος σφοδρυνόμενος· όμ. κ. ἐν τῷ μέσ. ἀορ. : Πολυδ.4,25, Πλαν.'Οβιδ.Μετ.8,583· **2)** ἀμτβ. καθίσταμαι σφοδρός, ἰσχυρός : 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ.1,73 ἄνεμος .. μεγεθύνεται καὶ σφοδρύνει.

σφοδρῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. -ότερον (ΠΔ Μακκ.4,5,32, Γαλ.15,126), κ. -ρτέρως (Θεόφρ.ΦΑΙτ.5,9,13, αὐτ.5,10,1, Φιλόδ.Εὐσ.76), ὑπερθ. -ότατον (Ξεν.'Ιππ.12,13), κ. -οτάτως (Στουδ.Θεόδ.45Β), κατὰ τρόπον σφοδρόν, μετὰ σφοδρότητος, ὁρμητικῶς, βιαίως, ἰσχυρῶς, δυνατά, ἅ. σφόδρα : 'Οδ.Μ 124 μάλα σφοδρῶς ἐλάαν, Ξεν.Οἰκ.1,21 πάνυ σφοδρῶς, αὐτ.5,4 πορεύεσθαι σφοδρῶς ἀναγκάζουσα, αὐτ.13, αὐτ.'Ιππ.12,13 οὕτω σφοδρότατόν τε καὶ μακρότατον οἴσεται τὸ ἀκόντιον, Πλάτ.Τίμ.43D σφοδρῶς σείουσαι τὰς τῆς ψυχῆς περιόδους, αὐτ.'Απολ.23Ε σφοδρῶς διαβάλλοντες, 'Αριστλ.Κατ 8b,22, Θεόφρ.ΦΑΙτ.5,9,13 εἰς τὴν βλάστησιν σφοδροτέρως ὁρμᾶν, αὐτ.5,10,1 ὅταν μετὰ τὰς ψεκάδας ἐπικαύσῃ σφοδρότερον ὁ ἥλιος, ΠΔ Μακκ.4,5,32 τὸ πῦρ ἐκφύσα σφοδρότερον, ΚΔ Πράξ.27,18 σφοδρῶς δὲ χειμαζομένων ἡμῶν, Πασχ.Χρον.719,10, Στουδ Θεόδ.45Β σφοδροτάτως μαστίξαι.

σφομίλι (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. μικρὸς κύλινδρος ἐκ χάρτου ἢ δέρματος, ὀξὺς κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα, ἐν χρ. ἐν τῇ ζωγραφικῇ πρὸς ἐξάπλωσιν κονιοποιημένων ξηρῶν χρωμάτων ἐπὶ σχεδίων διὰ τὴν πληρεστέραν ἀπόδοσιν τῶν φωτοσκιάσεων.

σφονδυλέα (ἡ) μσν. κόνδυλος, γρόνθος, γροθιά : Διγεν.'Ακρ.1646 τοὺς μὲν ραβδέας ἔκρουσε, τοὺς δ' ἄλλους σφονδυλέας.

σφονδύλειον (τὸ) μτγν. ἅ. σφονδύλιον βλ.λ.3) : Νίκ.Θηρ.948 σὺν καὶ σφονδύλειον, ἁλὸς τ' ἐμπληθέα κύμβην.

σφονδύλη (ἡ) εἶδος ἐντόμου διαιτωμένου ἐπὶ τῶν ριζῶν τῶν φυτῶν, πιθ. εἶδος κανθάρου ἐκπέμποντος λίαν ἰσχυρὰν ὀσμήν, ὁπόταν προσβληθῇ: 'Αριστφ.Εἰρ.1078 ὡς ἡ σφονδύλη φεύγουσα πονηρότατον βδεῖ (σχόλ. «σίλφη τίς ἐστιν ἡ σφονδύλη, βδέλλῃ προσομοία, δυσώδης ὄντως», 'Αριστλ.ΖΙ 542a,10 αἱ κανθαρίδες καὶ αἱ σφονδύλαι καὶ τὰ φαλάγγια (δ.γρ. σπ-), αὐτ.604b,19 τοῦτο δ' ἐστὶν ἡλίκον ἡ σφονδύλη, Θεόφρ.ΦΙ 9,14,3 οὐδὲν ἅπτεται ρίζης οὐδεμιᾶς, ἡ δὲ σφονδύλη, πασῶν· **2)** 'Ησ.«σπονδύλη· ἡ γαλῆ παρ' 'Αττικοῖς».

σφονδύλιον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ σφόνδυλος βλ.λ.1) : 'Ιλ.Υ 483 μυελὸς αὖτε σφονδυλίων ἔκπαλθ', 'Αντίμ.65· **2)** μσν. ὁ σπόνδυλος τῆς ἀτράκτου, τὸ σφοντύλι : Νομοκάν.ἐν Κατελ.1,132C γυνὴ ἐὰν κλέψῃ τῆς γειτονούσης αὐτῆς ἢ ἄδραχτον ἢ σφονδύλιον, 'Αχμ.'Ονειροκρ.264 ὅτι τὸ σφονδύλιον ἔπεσε τοῦ ἀτράκτου· **3)** κ. σπονδύλιον (Γαλ.14,180) τὸ ποῶδες καὶ δηλητηριῶδες φυτὸν ἡράκλειον τὸ σφονδύλιον : Διοσκ3,76· **4)** ὁ κόκκυξ βλ.λ.5)· Πολυδ.2,182 «ὃς καὶ σφονδύλιον καὶ ὀρροπύγιον καλεῖται».

σφονδυλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ σφονδύλιον βλ.λ. 3) : ΨΔιοσκ.3,76.

σφονδυλίων μυελός (ὁ) μτγν. ὁ μυελὸς τῆς σπονδυλικῆς στήλης, ὁ ραχίτης μυελός (λ. παραχθεῖσα ἐκ παρανοήσεως τοῦ ἐν 'Ιλ.Υ 483)· Πολυδ.2,130 «ἐφέστηκε δὲ σφονδύλοις ἑπτὰ ὁ τράχηλος, οὓς Ὅμηρος ἀστραγάλους καλεῖ, καὶ σφονδυλίωνα τὸν μυελὸν τὸν ἐν αὐτοῖς».

σφονδυλοδίνητος-ον μτγν. ὁ διὰ τῆς δίνης τοῦ σφονδύλου περιεστραμμένος : Φίλιππ.Θεσσ. ΑΠ 6,247 **δακτυλότριπτον ἄτρακτον σφονδυλοδινήτῳ νήματι νηχόμενον.**

σφονδυλόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ συνιστάμενος, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ σπονδύλων : Μαν.Ι,319 σφονδυλόεντα **τράχηλον.**

σφονδυλομαντεία (ἡ) νεώτ. εἶδος μαντικῆς παρ' ἀρχαίοις Ἕλλησι, καθ' ἣν ἐξῆγον συμπεράσματα ἐκ τῶν κινήσεων τοῦ σφονδυλίου περιστρεφομένης ἀτράκτου.

σφονδυλόμαντις-εως (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἀσκῶν σφονδυλομαντείαν, ὁ ἐκ τῶν κινήσεων τοῦ σφονδυλίου τῆς ἀτράκτου μαντευόμενος : Πολυδ.7,188.

σφόνδυλος (ὁ,ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., Ιων. κ. μτγν. **σπόνδυλος** (Ἱππ.Ἀφορ.3,26, Στράβ.2,5,6) βλ.λ., ἕκαστον τῶν μικρῶν ὀστῶν διὰ τῆς συναρθρώσεως τῶν ὁποίων σχηματίζεται ἡ σπονδυλικὴ στήλη τοῦ ἀνθρώπου καὶ τῶν ζῴων· Ἡσ. «σφόνδυλοι, τὰ τῆς ῥάχεως ὀστᾶ» : Ἀριστοφ.Σφ 1489 **οἷον μυκτὴρ μυκᾶται καὶ σφόνδυλος** ἀχεῖ, Πλάτ.Τίμ.74Α **περὶ τὸν διαυχένιον ἅμα καὶ νωτιαῖον μυελὸν ἐξ αὐτοῦ σφονδύλους** πλάσας ὑπέτεινεν **οἷον στρόφιγγας**, Ἀριστλ.ΖΙ 516a,ΙΙ **σύγκειται δὲ ἡ ῥάχις ἐκ σφονδύλων,** αὐτ.ΖΜ 651b,34· ἰδ. ἐπὶ τραχηλικοῦ σπονδύλου : Ἱππ.Ἀφορ.3,26, Ἀριστλ.ΖΜ 686a,21 (ὁ αὐχὴν) **καμπτὸς καὶ σφονδύλους ἔχων,** αὐτ. 692a,3· || ἰδ. κτ. πληθ. ἡ σπονδυλικὴ στήλη : Εὐρ.Φοίν.1413 **δι' ὀμφαλοῦ καθῆκεν ἔγχος σφονδύλοις τ' ἐνήρμοσεν**· ὁμ. κ. ἐν τῷ ἑν. : Φερεκρ. 23· || κ. μσν. κτ. πληθ. ὁ τράχηλος, ὁ αὐχήν : Εὐρ.Ἡλ.841 **εἰς σφονδύλους ἔπαισε**· ὁμ. κ. κτ. ἑν. : ΠΔ Λευϊτ.5,8 **καὶ ἀποκνίσει ὁ ἱερεὺς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ σφονδύλου,** Λίβ.Ροδ.356 **ἀνεφηλάφουν διάδεσμον μὴ ἔχῃ ὁ σφόνδυλός μου, | ἔβλεπ' ἂν εἶμαι ὡς μ' ἔσυρναν ἐκεῖνοι δεσμωμένον**· **2)** γεν. ἁρμός, ἄρθρωσις, συναρμογὴ κ. ἰδ. ἐν τῇ οὐρᾷ τοῦ σκορπίου· Ἡσ. «σφόνδυλοι, τῶν σκορπίων αἱ ἐπὶ τῶν κέντρων περιγραφαί» : Ἵππαρχ.3,4,2, Νίκ.Θηρ.798 **τοῦ γὰρ προμελαίνεται ἄκρη σφόνδυλος**· **3)** ἀκανθώδης λόφος ἢ προεξοχὴ ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ ἰχθύος κεστρέως : Δωρί.π.Ἀθήν.7,306F **τὸν δὲ κατὰ τῆς κεφαλῆς τοῦ κεστρέως ἐχῖνον σφόνδυλον ὀνομάζει**· **4)** εἶδος ὀστρακοδέρμου ἢ ὀστρέου : Σωρ.Ι,51, Γαλ.6,734, Διοκλητ.Ἔδικτ 5,10 **σφόνδυλοι θαλάσσιοι**· **5)** πᾶν τὸ ἔχον σχῆμα σφονδύλου, τὸ ὁμοιάζον πρὸς σφόνδυλον, οἷον ἕκαστος τῶν κυλινδρικῶν λίθων ἐξ ὧν σύγκειται ὁ κίων, ἄ. σπόνδυλος : Καλλίξ.Ι **οἱ γὰρ γεγονότες αὐτόθι κίονες ἀνήγοντο στρογγύλοι διαλλάττοντες τοῖς σφονδύλοις** (ἄ.γρ. ἀντὶ σπονδύλοις), Ἐπιγρ.· || **σφόνδυλοι μεγάλοι** πιθ. οἱ σπόνδυλοι κίονος ἐν χρήσει ὡς βλήματα : Ἀθήν.Μηχ.37,7 **ἀπὸ τῶν ἐπάλξεων ἀφιέντων αὐτῶν πέτρας παμμεγέθεις καὶ σφονδύλους μεγάλους**· **6)** κ.νεώτ. ὁ σπόνδυλος τῆς ἀτράκτου, στρογγύλον καὶ βαρὺ σῶμα προσαρμοζόμενον εἰς τὸ κάτω ἄκρον τῆς ἀτράκτου πρὸς ῥύθμισιν καὶ ἐπιτάχυνσιν τῆς περιστροφικῆς αὐτῆς κινήσεως, τὸ σφοντύλι : Πλάτ.Πολ.616C **τὸν δὲ σφόνδυλον μεικτὸν ἔκ τε τούτου καὶ ἄλλων γενῶν,** Θεόφρ.ΦΙ 3,16,4, Πλοῦτ.Ἠθ.745F **ἀτράκτους καὶ ἠλακάτας.. σφονδύλους,** Σωρ.Ι,110,Πολυδ.7,31, Διοκλητ.Ἔδικτ.13,5, Θεμίστ.32,356C· **7)** τὸ σχῆμα τοῦ μεταξὺ τοῦ Ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ Ἀρκτικοῦ κύκλου κειμένου μέρους τῆς γηΐνης σφαίρας : Στράβ.2,5,6 **τὸ μεταξὺ τοῦ ἰσημερινοῦ καὶ τοῦ ληφθέντος παραλλήλου τούτῳ πρὸς τῷ πόλῳ τμῆμα τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου σπόνδυλός ἐστι τὸ σχῆμα**· **8)** ἡ δικαστικὴ ψῆφος· Ἡσ., Εὐστ. Ὀδ.1669,62 «σφόνδυλος, ἡ δικανικὴ ψῆφος» : Πολυδ.8,17 (ἄ.γρ. σπόνδυλος)· **9)** κ. μσν. ἡ κεφαλὴ εἴδους τινὸς τοῦ φυτοῦ κινάρα βλ λ. : Γαλ.6,637, Διοκλητ.Ἔδικτ.6,2, Γεωπ.18,19,2 **τῆς κινάρας αἱ ἐν τοῖς σπονδύλοις ἐκφυόμεναι τρίχες**· **10)** εἶδος μηχανήματος πρὸς ἄνοιγμα ἢ κλείσιμον θύρας καταπακτῆς : Αἰν.Τακτ.36,2 **σπονδύλου προϋποτιθεμένου**· **11)** νεώτ. βαρὺς καὶ μεγάλης ἀκτῖνος τροχὸς ἐμβολοφόρου κινητηρίου μηχανῆς χρησιμεύων εἰς τὴν κατὰ τὸ δυνατὸν διατήρησιν ὁμοιομόρφου τῆς περιστροφικῆς αὐτῆς κινήσεως.

σφονδυλώδης-ους-ες σχόλ. ὁ ὅμοιος πρὸς σφόνδυλον, ὁ ἔχων τὸ σχῆμα σφονδύλου βλ.λ.Ι, μ. ἐν τῷ τ. σπονδυλώδης : Σχόλ.Ἰλ.Ε 586.

σφοντάμι (τὸ) δημ. τὸ μικρὸν δένδρον σφένδαμνος ἢ μομπελλιανή.

σφοντύλι (τὸ) δημ. ὁ σφόνδυλος τῆς ἀτράκτου· || φρ. **τοῦ ἔδωσε ἕνα χαστούκι ποὺ τοῦ φάνηκε ὁ οὐρανὸς σφοντύλι** (ἐζαλίσθη τόσον, ὥστε τοῦ ἐφάνη ὁ οὐρανὸς περιστρεφόμενος ὡς σφόνδυλος ἀτράκτου).

σφοντυλιά (ἡ) δημ. τὸ διὰ τῆς χειρὸς ἐπὶ τοῦ αὐχένος ἰδ. πλῆγμα, κτύπημα.

σφορτάν Ἡσ. «λιμόν».

σφορτσάντο κ. σφορτσάτο (ἰταλ.) δημ. μουσικὸς ὅρος καὶ σημεῖον, σημαίνων τὴν διαδοχικὴν ἀλλ' ἀπότομον αὔξησιν τοῦ ἤχου, μετὰ προσθέτου ἐντάσεως ἐπὶ φθόγγου ἢ συγχορδίας.

σφορτσάζω δημ. ἐκβιάζω, ἐξαναγκάζω.

σφόρτσο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. βία, καταναγκασμός.

σφόρτσος (ὁ) (ἰταλ.) ὁ σφοδρὸς ἄνεμος.

σφός, σφή, σφόν ἀντων. κτητ. ὁ σφέτερος, ὁ ἰδικός των, πάντοτε ἐπὶ πολλῶν κτητόρων : Ἰλ.Α 534 **σφοῦ πατρὸς ἐναντίον,** Ὀδ.Α 34 **οἱ δὲ καὶ αὐτοὶ σφῇσιν ἀτασθαλίῃσιν.. ἄλγε' ἔχουσιν,** Σαπφ.10, Πίνδ.Π 5,102 **σφὸν ὄλβον,** Τζέτζ.Χιλ.8,307 **σφαῖς κεφαλαῖς ἐπέθεντο τιάρας**· **2)** π. τοῖς μεθ' Ὅμ. ποιηταῖς, ὁ ἰδικός του, ὁ ἰδικός της : Ἡσίοδ.Θ 398 **σὺν σφοῖσιν παίδεσσι,** Ἀλκμ.56Α, Θέογν.712 **ἤλυθε.. ἥρως.. σφῇσι πολυφροσύναις,** Καλλ.Αἴτ. ἐν Πάπ.Ὀξ.2080,75· **3)** ὁ σός : Ὀρφ.Λιθ.168 **φιλοφροσύνης ἕνεκα σφῆς** (ἀντὶ ἕνεκεν σῆς)· **4)** ὁ ἐμός : Ἐπιγρ.· **5)** ὁ σφωΐτερος : Ἰλ.Λ 142 **σφοῦ πατρὸς.. λώβην** (ἄ.γρ. ἀντὶ οὗ).

σφουγγαράδικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σφουγγαράν, ὁ τῶν σφουγγαράδων βλ.λ., ὁ σπογγαλιευτικός : **σφουγγαράδικα καΐκια**· **2)** τὸ οὐδ. **σφουγγαράδικο** ὡς οὐσ. σπογγαλιευτικὸν πλοῖον· **3)** ὁμ. **τὸ αὐδ.** ὡς οὐσ. πρατήριον σπόγγων.

σφουγγαρᾶς (ὁ) δημ. ὁ σπογγαλιεύς, κ. ἰδ. ὁ γυμνὸς δύτης· **2)** ὁ πωλητὴς σπόγγων.

σφο(υ)γγάρι (τὸ) δημ. ὁ σπόγγος βλ.λ.

σφουγγαρίζω δημ. μάσσω, ἀπομάσσω, καθαρίζω διὰ σπόγγου· || πλύνω **τὸ δάπεδον** διὰ φήκτρας ἢ μὲ σφουγγαρόπανο βλ.λ.· **2)** ῥηματ. π. σφουγγάρισμα, σφουγγαρίστρα.

σφουγγάρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφουγγαρίζω, ἰδ. ἡ πλύσις, τὸ καθάρισμα τοῦ δαπέδου διὰ σπόγγου ἢ μάκτρου, μὲ σφουγγάρι ἢ μὲ σφουγγαρόπανο.

σφουγγαρίστρα (ἡ) δημ. γυνὴ ἀσχολουμένη εἰς τὸν καθορισμὸν τῶν δαπέδων, γυναίκα ποὺ σφουγγαρίζει βλ.λ. τὰ πατώματα.

σφουγγαρόπαν(ν)ο (τὸ) δημ. χονδρὸν καννάβιναν ἰδ. ὕφασμα, δι' οὗ ἀπομάσσουσι τὰ ὕδατα κατὰ τὸν καθαρισμὸν δαπέδου, τὸ παννὶ τοῦ σφουγγαρίσματος.

σφουγγάτο(ν) (τὸ) μσν. κ. δημ. κ. **σφογγάτα** ἢ -ἄτο(ν) ἡ ὀμελέττα βλ.λ. : Πρόδρ.Ι,130 **καὶ πρῶτον μισὸν ἐκζεστόν, δεύτερον τὸ σφουγγάτον,** ὃ. δίστ.**ἔλα κοκκώνα κάτω | νὰ φάῃς τὸ σφουγγάτο.**

σφουγγίζω μσν. κ. δημ. κ. σφογγίζω ἀντὶ σπογγίζω : Κρυστ.Ἀγροτ.Φλογέρα 46 **κι ἂν δάκρυζαν**

τά μάτια μου κι ἂν πόναγα ποτέ μου, | αὐτή μ' ἐσφόγγιζ' ἐλαφρά, Μαλακ.Συντρ.36,1 σφόγγισε τά ματάκια σου πού κλαῖνε· || τό μέσ. σφουγγίζομαι σπογγίζω ἐμαυτόν, καθαρίζομαι, ἀποψήχομαι : Ἐρωτόκρ.2,1521 σηκώνεται, σφουγγίζεται, νά γιατρευτῇ γυρεύγει.

σφουμάτο (τό) |Ἰταλ.| δημ. |τεχν. ὅρος ἐν τῇ ζωγραφικῇ| ἡ διά χρωστῆρος ἁπαλή καί ἁρμονική ἕνωσις καί διαβάθμισις τῶν ἐσκιοσμένων πρός τά φωτεινά μέρη σχεδίου ἢ εἰκόνος τινός.

σφουμίλι (τό) δημ. αἰχμηρός καί κατά τά δύο ἄκρα κύλινδρος ἐκ χάρτου ἢ δέρματος ἐν χρ. ὡς ὄργανον ἐν τῇ ζωγραφικῇ, ἄ. σφομίλι βλ.λ.

σφουρδάκλα (ἡ) δημ. κ. σφουρδακύλα τό φυτόν συκόρριζα ἡ μεγανθής, ἄ. ζοχαδόχορτο.

σφραγίδιον (τό) ὑποκορ. τοῦ σφραγίς βλ.λ., μικρά σφραγίς : Ἀριστφ.Θεσμ.427 ἐδίδαξε θριπήδεστ' ἔχειν σφραγίδια, Θεόφρ.Λιθ.18, Πλούτ.Ἠθ. 462D πολυτελῆ σφραγίδια, Ἐπιγρ., Πάπ.

σφραγιδογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπί ἐγγράφου ἢ ὁ. ἀντικειμένου ἀποτύπωσις σφραγῖδος, ἐπέχουσα θέσιν ὑπογραφῆς ἢ σήματος ἰδιοκτησίας.

σφραγιδογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τήν σφραγιδογραφίαν, ὁ τῆς σφραγιδογραφίας.

σφραγιδόκηρος (ὁ) νεώτ. ὁ Ἱσπανικός κηρός, τό βουλλοκέρι.

σφραγιδοκύλινδρος (ὁ) νεώτ. κτ. πληθ. κυλινδρικοί λίθοι ὡς σφραγῖδες ἀρχαίων ἀσιατ. λαῶν.

σφραγιδόλιθος (ὁ) νεώτ. μικρός ἡμιπολύτιμος λίθος κ. ἰδ. δακτυλιόλιθος φέρων ἐγγλύφους ἢ ἀναγλύφους παραστάσεις ἢ γράμματα καί ἐπιγραφάς καί χρησιμεύων πρός σφράγισιν.

σφραγῑδονυχαργοκομήτης (ὁ) Ἡσ. «σφραγιδονυχαργοκομήτας· τούς ἔχοντος ἐν τοῖς δακτυλίοις ὄνυχας λευκούς καί κομῶντας» : Ἀριστφ. Νεφ.332 θουριομάντεις, ἰατροτέχνας, σφραγιδονυχαργοκομήτας (Σουΐδ. «τούς κόμαις καί περιττοῖς δακτυλίοις τάς χεῖρας κοσμουμένους, ὡς μέχρι τῶν ὀνύχων ὑπό τῶν δακτυλίων σκέπεσθαι τούς δακτύλους», αὐτ.«τῶν ὀνύχων ἐπιμελουμένους, καί ὁσημέραι ξέοντας αὐτούς τοῦ ἐκλάμπειν ἄγαν»).

σφραγῑδοφυλάκιον (τό) λεξ. θήκη ἐν ᾗ φυλάττεται ἡ σφραγίς ἢ ὁ δακτύλιος : Ἁρποκρ.,Φώτ.ἐν λ. πυελίδα· **2)** ἡ πυελίς ἔνθα τοποθετεῖται ἡ ψῆφος ἐν δακτυλίῳ, ἄ. σφενδόνη : αὐτ.

σφραγιδοφύλαξ-ακος (ὁ) λεξ. κ. νεώτ. τό σφραγιδοφυλάκιον βλ.λ.I| : Ἡσ., AB 295,10, Φώτ. ἐν λ. πυελίς· **2)** νεώτ. ὁ φύλαξ τῆς σφραγῖδος κ. ἰδ. τῆς μεγάλης σφραγῖδος τοῦ κράτους· || ὡς ἀξίωμα ἀνωτέρου κρατικοῦ λειτουργοῦ : ὁ μέγας σφραγιδοφύλαξ (ὁ λόρδος καγκελλάριος ἐν Ἀγγλίᾳ, ὡς φυλάττων τήν μεγάλην σφραγῖδα τοῦ κράτους, δι' ἧς ἐπιστοποιεῖτο ἡ εἰς τά δημόσια ἔγγραφα ὑπογραφή τοῦ βασιλέως).

σφρᾱγίζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. σφρηγίζω, μέλλ. σφραγίσω κ. ἀττ. -ιῶ, ἀόρ. ἐσφράγισα, δημ. κ. σφράγισα, μέσ. ἀόρ. ἐσφραγισάμην (Πλάτ. Νόμ.957Β· κ. ἐπ. : αὐτ.855D), παθ. ἀόρ. ἐσφραγίσθην (κ. ἐπ- : Πλάτ.Φίλ.26D), δημ. -ίστηκα, παρακ. ἐσφράγισμαι (κ. κατ- : Πλάτ.Ἐρυξ.400Α, Ἰσοκρ. 17,34), μτχ. ἐσφραγισμένος κ. δημ. σφραγισμένος, κλείω ἢ ἐγκλείω τι διά σφραγῖδος ἢ οἱονεί διά σφραγῖδος : Εὐρ.ΙΑ 38 ταὐτά πάλιν γράμματα συγχεῖς καί σφραγίζεις λύεις τ' ὀπίσω .. πεύκην (δέλτον), ΚΔ Ματθ.27,66 ἠσφαλίσαντο τόν τάφον σφραγίσαντες τόν λίθον, Πάπ. ταβέλλας ἐσφράγισα, αὐτ. σφράγισον τό σιτάριον,-ἐσφράγισε τό γράμμα μέ τή βοῦλλα του, - τοῦ σφράγισαν τό μαγαζί (ἐπί κατασχέσεως, πτωχεύσεως κττ.)· κ. παθ. : Αἰσχ.Εὐμ.828 δώματος .., ἐν ᾧ κεραυνός ἐστιν ἐσφραγισμένος, ΠΔ Δευτ.32,34 ἰδού ταῦτα συντῆκται παρ' ἐμοί, καί ἐσφράγισται ἐν τοῖς θησαυροῖς μου, αὐτ.Ἠσ.29,11 (βιβλίον) ὃ οὐ δύναμαι ἀναγνῶναι, ἐσφράγισται γάρ, Ἀπολ.Ὀκταήχου (ου ἤχου τοῦ λίθου σφραγισθέντος ὑπό τῶν Ἰουδαίων, Πάπ. θυλάκιον ἐσφραγισμένον, αὐτ. ἐπιστόλιον ἐσφραγισμένον τῇ αὐτῇ σφραγῖδι, αὐτ. ἐσφραγίσθη γῇ λευκῇ, - ἐσφραγισμένος τάφος· || τό μέσ. σφραγίζομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Εὐρ.άπ.781,10 μόνη δέ κλῇθρ' ἐγώ σφραγίζομαι, ΠΔ Βήλ 14 σφραγισάμενος τόν ναόν ἐκέλευσε σφραγίσαι τῷ τοῦ βασιλέως δακτυλίῳ, Διογ.Λ 4,59 (τό ταμεῖον) σφραγισάμενος εἴσω τόν δακτύλιον διά τῆς ὀπῆς ἐρρίπτει, Πάπ. τόν θησαυρόν σφραγίσασθαι· || νεώτ. κ. δημ. τό ἐνεργ. συνεκδ. κλείω ἐπιμελῶς : σφράγισε τό μπουκάλι, γιά νά μήν ἐξατμίζεται τό οἰνόπνευμα, -σφραγίζω τά δόντια (ἐμφράσσω τήν ὀπήν τερηδανισμένου ὀδόντος δι' εἰδικοῦ ἀμαλγάματος)· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπιτίθημι, ἐπιβάλλω σφραγῖδα, ἰδ. ἐπί ἐγγράφου πρός ἐπικύρωσιν αὐτοῦ, ἐπισημαίνω τι δι' ἐπιθέσεως σφραγῖδος ἐπ' αὐτοῦ, ἀποτυπῶ τό σχῆμα τῆς σφραγῖδος ἐπί ἐγγράφου πρός βεβαίωσιν τῆς γνησιότητος αὐτοῦ ἢ ἐπί ἄλλων ἀντικειμένων πρός ἐξασφάλισιν τοῦ ἀπαραβιάστου αὐτῶν, ἐπισφραγίζω, βουλλώνω : Ἐπιγρ.· κ. παθ. : ΠΔ Ἱερ.39(32),11 τό βιβλίον τῆς κτήσεως τό ἐσφραγισμένον, Πάπ. τήν παρά τοῦ βασιλέως διά τῆς θυρίδος ἐσφραγισμένην .. (ἔντευξιν), - τό πιστοποιητικό(ν) ἐσφραγίσθη - εἶναι (ἐ)σφραγισμένο(ν), - σφραγισμένα γραμματόσημα· τό μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἐπιγρ. ἐξαποστεῖλαι εἰς Ῥόδον τοῦδε τοῦ ψηφίσματος ἀντίγραφον, σφραγισαμένους τῇ δημοσίᾳ σφραγῖδι, Πάπ. ἵνα μή κυριεύσας (τῆς σφραγῖδος) κοινήν ἐπιστολήν κατά πάντων γράφας σφραγίσηται αὐτῇ τῇ σφραγῖδι· || ὁμ. τό μέσ. γεν. ἀποτυπῶ τό σχῆμα σφραγῖδος ἐπί τινος ἀντικειμένου πρός τινα σκοπόν : Ἀριστλ.Μνήμ.450a,32 καθάπερ οἱ σφραγιζόμενοι τοῖς δακτυλίοις· **3)** ἐπιβεβαιῶ, ἐπικυρῶ, κατόπιν ἐξετάσεως, τήν γνησιότητα ἢ ἀκρίβειαν ἀντικειμένου τινός δι' ἐπιθέσεως ἐπ' αὐτοῦ σφραγῖδος : Πάπ. ἐπεθεώρησα μόσχον ἕνα .. καί δοκιμάσας ἐσφράγισα ὡς ἔστιν καθαρός· κ. παθ. : Πάπ. μετρεῖτω τοῖς μέτροις τοῖς ἐν ἑκάστῳ τῶν τόπων ὑπάρχουσιν ἐξητασμένοις καί ἐσφραγισμένοις ὑπό τοῦ οἰκονόμου· πρβλ.Ἡρ. 2,38· **4)** τό μέσ. ἐπιθέτω σφραγῖδα ἐπί ἐνυποθήκου τινός ἀντικειμένου, σφραγίζω ἀντικείμενόν τι εἰς ἔνδειξιν τοῦ ὅτι εἶναι ἐνεχυριασμένον : Πλούτ. Πομπ.5 οὐκ ἐγγύην ἔρχομαι σφραγιούμενος, Ἀρρ.Ἐπικτ.2,13,7· **5)** μτφ. κλείω, φράσσω τι οἱονεί δι' ἐπιθέσεως σφραγῖδος, τό παθ. : Γαλ.12, 215 ἐσφραγισμένην ἀκριβῶς οὐλήν· || τό μέσ. σφραγίζομαι π. Νόνν.Δ 26,261 οὓς .. ἀφθόγγων στομάτων σφρηγίσσατο δεσμῷ (κατέστησεν ἀλάλους, ἀναύδους)· **6)** ὁμ. μτφ. οἱονεί ἐπιθέτω τήν σφραγῖδά μου εἴς τινα, διαπιστεύω, ὁρίζω, διορίζω τινά ὡς ἀπεσταλμένον μου : ΚΔ Ἰω 6,27 ἣν ὁ υἱός τοῦ ἀνθρώπου ὑμῖν δώσει· τοῦτον γάρ ὁ πατήρ ἐσφράγισεν ὁ θεός· || τό μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : ΚΔ Κορινθ.2,1,22 ὁ .. χρίσας ἡμᾶς Θεός, ὁ καί σφραγισάμενος ἡμᾶς· **7)** ὁμ. μτφ. ἐπιθέτω σφραγῖδα εἰς ἔνδειξιν ἐπιδοκιμασίας, ἐπικυρῶ, ἐπιβεβαιῶ, ἐπισφραγίζω : Λόλλ.Βάσσ. ΑΠ 9,236 ἄρρηκτοι Μοιρῶν πυμάτην ἐσφράγισαν ὅρκοι τῷ Φρυγί πάρ βωμῷ τήν Πριάμου θυσίην, ΚΔ Ἰω.3,33 ὁ λαβών αὐτοῦ τήν μαρτυρίαν ἐσφράγισεν ὅτι Θεός ἀληθής ἐστιν· || συνήθ. τό μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : αὐτ.Ρωμ.15,28 σφραγισάμενος αὐτοῖς τόν καρπόν τοῦτον ἀπελεύσομαι (βεβαιώσας αὐτούς περί τοῦ καρποῦ) : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.1,271 σφραγίζεσθαι ποιητικαῖς φωναῖς· || κ. μσν. τό ἐνεργ. ἐν ἀναφ. πρός χειροτονίαν ἢ ἐκ-

λογήν, ἐπικυρῶ, ἐπισημοποιῶ, τὸ παθ. : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.6,43,15 σφραγισθῆναι ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου, Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.1,38 ἵνα ἐκλέγηται παρὰ πάντων τῶν μοναχῶν εἷς . . καὶ σφραγίζηται παρὰ τοῦ . . καθηγουμένου τῆς μονῆς· ‖ μσν. ἐκλέγω, καθίστημι, ὁποδείκνυμι, ἀναγορεύω, ἰδ. διὰ χειροτονίας : Sancitum Germ.1.3 Juris Graecorum 223 καὶ ἐσφράγισεν ἐν ταύτῃ (τῇ μονῇ) ἡγούμενον· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Βαλσ.Καν.Ἀποστ.36 διακόνους χειροτονεῖσθαι μέν, τουτέστι σφραγίζεσθαι ἐμάθομεν· **8**) μτφ. γεν. ἐπιθέτω, ἐπιβάλλω σημεῖον ὡς διὰ σφραγῖδος, σημαίνω, σημειῶ, σημαδεύω : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠλ.3,25 οὐ κατ' εὔγυρον πάλην ψάμμος πεσόντος νῶτον οὐκ ἐσφράγισεν· κ. παθ. : Εὐρ.ΙΤ 1372 δεινοῖς δὲ σημάντροισιν ἐσφραγισμένοι ἐφεύγομεν πρὸς κρημνόν (ἐπὶ τετρωμένων), Ρουφῖν.Ἐπιγρ.ΑΠ 5,34 ἡ μὲν τροχαλοῖς σφραγιζομένη γελασίνοις λευκῇ ἀπὸ γλουτῶν ἤνθεεν εὐαφίῃ (σεσημειωμένη μὲ μικρὰς κοιλότητας), Πάπ. καμήλους ἐσφραγισμένας εἰς τὸν δεξιὸν μηρὸν νῦ καὶ ἦτα· **9**) μτγν. κ. μσν. μτφ. σφραγίζω διὰ τοῦ σημείου τοῦ σταυροῦ κ. ἰδ. ἐπὶ τοῦ βαπτίσματος : Ἰω.Χρυσ.ΚΔ Τιμ. 24· κ. παθ. : Γρηγ.Ναζ.Βαπτίσμ.ἐν Θησ.Στεφ. πρόβατον γὰρ ἐσφραγισμένον οὐ ῥᾳδίως ἐπιβουλεύεται· πρβλ.Δουκάγγ.· ‖ τὸ μέσ. κάμνω τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ : Μηναῖ.3,4 Συνξ.2 ἐπεὶ δὲ οὐκ ἔλαθε σφραγισάμενος· **10**) θέτω τέρμα ἢ ὅριον εἴς τι, τελειώνω τι : Θεοδοτ.ΠΔ Δαν.9,24 σφραγίσαι ἁμαρτίας· ‖ τὸ μέσ. σφραγίζομαι περιορίζω : Ἀρχέλαος π.Ἀντίγ.Καρ.89 πάντα δι' ἀλλήλων ὁ πολὺς σφραγίζεται αἰών (δηλ. ὁ θάνατος τοῦ ἑνὸς εἶναι ἡ γέννησις τοῦ ἄλλου), Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 9,297· **11**) ρηματ. π. σφράγισις, σφράγισμα, σφραγισμός, σφραγιστήρ, σφραγιστής, σφραγιστός.

σφρᾱγίς-ῖδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. **σφρηγίς**, αἰολ. αἰτ. **σφράγιν** (Εὐστ.265,18), δημ. **σφραγῖδα**, πᾶν ἀντικείμενον ἐκ κατειργασμένου λίθου, μετάλλου, ἐλαστικοῦ κόμμεος κτλ. φέρον ἐπὶ τῆς μιᾶς τῶν ἐπιφανειῶν αὐτοῦ ἐγγλύφους ἢ ἀναγλύφους παραστάσεις, γράμματα, λέξεις ἢ σύμβολα, ἅτινα ἀποτυπούμενα ἐπί τινος ἀντικειμένου ἢ ἐγγράφου χρησιμεύουσιν ὡς γνώρισμα τοῦ σφραγίζοντος ἢ πρὸς ἀσφάλειαν τοῦ σφραγιζομένου ἀντικειμένου, βοῦλλα· πρβλ.σφραγιδόλιθος, δακτύλιος μετὰ σφραγιδολίθου : Ἡρ.1,195 σφρηγῖδα . . ἕκαστος ἔχει καὶ σκῆπτρον χειροποίητον, αὐτ.3,41, Ἀριστφ.Ὀρν.560, αὐτ.Θεσμ.415 ταῖς γυναικωνίτισιν σφραγῖδας ἐπιβάλλουσιν, αὐτ.Ἐκκλ.632 τῶν σφραγῖδας ἐχόντων (τῶν κομψευομένων, τῶν φιλαρέσκων), αὐτ.ἀπ.320,12, Ἀντιφάν.190 ἔχων . . σφραγῖδα καὶ μεμυρισμένος, Πλάτ.Ἱππ.Ε 368C ἐπιστάμενος δακτυλίους γλύφειν, καὶ ἄλλην σφραγῖδα σὸν ἔργον, Νουμήν.Ἀπ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.14,7, Πάπ. περὶ τῆς σφραγῖδος τοῦ ἱεροῦ, αὐτ. τῇ σῇ σφραγῖδι κλείσας σφράγισον· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῆς δημοσίας σφραγῖδος τῆς πολιτείας : Ἀριστλ.Ἀθ.44,1 (ὁ ἐπιστάτης) τηρεῖ . . καὶ τὴν δημοσίαν σφραγῖδα, Στράβ.9,3,1 ἔχουσί τε ἐπὶ τῇ δημοσίᾳ σφραγῖδι τὸν ἕσπερον ἀστέρα ἐγκεχαραγμένον, Ἐπιγρ. ἐσφραγισμένα τῇ δημοσίᾳ σφραγῖδι, - νεωτ. φρ. ὑπεγράφη καὶ ἐτέθη ἡ μεγάλη τοῦ κράτους σφραγίς· ‖ μτγν. κ. μσν. σφραγὶς πρὸς ἀποτύπωσιν γραμμάτων ἢ σχημάτων ἐπὶ προσφορῶν κτλ., ὡς καὶ τὸ ἀποτύπωμα αὐτῆς ἐπὶ τῆς προσφορᾶς, τὸ τυπάρι : ΨΧρυσ.12, 77Ε· **2**) ὁ σφραγιδόλιθος βλ.λ. : Ἡρ.7,69 ἀντὶ δὲ σιδήρου ἐπῆν λίθος ὀξὺς πεποιημένος, τῷ καὶ τὰς σφρηγῖδας γλύφουσι, Ἀριστλ.Μετ.387b,17, αὐτ.Ἀκουστ.801b,4 τὰς τῶν δακτυλίων σφραγῖδας, Θεόφρ.Λιθ.44, Ἐπιγρ. σφραγὶς ἴασπις χρυσοῦν δακτύλιον ἔχουσα, αὐτ. σφραγῖδες ὑάλιναι, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.373 (ἐκδ. Dind.)· **3**) γεν. πολύτιμος λίθος : Λουκ.Ἀπαίδ.8 κιθάραν.. σφραγῖσι . . καὶ λίθοις ποικίλοις κατακεκοσμημένην· **4**) νεώτ. ἡ ἐκ πηλοῦ ἢ σφραγιστικοῦ κηροῦ μᾶζα, ὡς καὶ τὸ μετάλλινον πέταλον, ἐφ' ὧν τὸ ἀποτύπωμα : ἡ σφραγὶς τοῦ αὐτοκράτορος Ἀλεξίου (τὸ χρυσόβουλλον τοῦ Ἀλεξίου)· **5**) κ. νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. τὸ διὰ τῆς σφραγῖδος ἀποτυπούμενον σῆμα, ὁ τύπος, τὸ ἀποτύπωμα τῆς σφραγῖδος, ἡ βοῦλλα : Νόμ.Σόλωνος π. Διογ.Λ 1,57 σφραγὶς δακτυλίου, Σοφ.Τρ.615, Εὐρ. ΙΑ 155 σφραγῖδα . . ἣν ἐπὶ δέλτῳ τήνδε κομίζεις, Θουκ.1,129 ἐπιστολὴν ἀντεπετίθει αὐτῷ . . διαπέμψαι καὶ τὴν σφραγῖδα ἀποδεῖξαι, αὐτ.132, ΚΔ Ἀποκ.5,1 βιβλίον . . κατεσφραγισμένον σφραγῖσιν ἑπτά, αὐτ.2, Λουκ.Ἀλέξ.20 ἐπινοήσας .. ποικίλας τῶν σφραγίδων τὰς λύσεις, Ἡρωδιαν.Ἱστ.7,6,5 διασχολουμένῳ . . ἐκείνῳ περὶ τὴν τῶν σφραγίδων ἐπίγνωσιν, - πᾶν γνήσιον ἀντίτυπον φέρει τὴν ὑπογραφὴν τοῦ συγγραφέως καὶ τὴν σφραγῖδα τοῦ ἐκδότου· ‖ σφραγὶς τοῦ Σολομῶντος (τὸ ἑξάγραμμα)· ‖ ἀποτύπωμα σφραγῖδος ἐπὶ δέρματος ζῴου, στίγμα : Πάπ. σφραγῖδαν ἐπιβάλλειν ἑκάστῳ ὄνῳ, αὐτ. οἴσομεν ὑμῶν τὴν σφραγῖδα καὶ οὐδὲν ζητηθήσεται πρὸς ἡμᾶς· **6**) μτφ. : Κριτί.5 σφραγὶς δ' ἡμετέρης γλώττης ἐπὶ τοῖσδεσι κεῖται, Τιμόθ.Μιλ.Περσ.160 διάτορον σφραγῖδα θραύων στόματος, Ὀρφ.Ὕμν.34,26 οὕνεκα παντὸς ἔχεις κόσμου σφραγῖδα τυπῶτιν (ἐπὶ τοῦ δημιουργοῦ), αὐτ.64,2, Πλούτ.Πομπ.10 σφραγῖδα ταῖς μαχαίραις αὐτῶν ἐπέβαλεν, Λουκ.Ἐπιγρ.11 ἀρρήτων ἐπέων γλώσσῃ σφραγὶς ἐπικείσθω, Πάπ. ὁρκίζω σφραγῖδα θεοῦ, ὅπερ ἐστὶν ὅρασις, Χριστόδ.Ἔκφρ.31 ἀλλὰ ἑ τέχνη χαλκείης ἐπέδησεν ὑπὸ σφραγῖδα σιωπῆς· **7**) κ. μαν., νεώτ. κ. δημ. μτφ. δεῖγμα, τεκμήριον βέβαιον, ἐπιβεβαίωσις ἢ ἐγγύησις : Θέογν.19 σοφιζομένῳ μὲν ἐμοὶ σφρηγὶς ἐπικείσθω τοῖσδ' ἔπεσιν (ὡς ἐγγύησις ἢ διαβεβαίωσις), ΚΔ Ρωμ.4,11 καὶ σημεῖον ἔλαβε περιτομῆς, σφραγῖδα τῆς δικαιοσύνης τῆς πίστεως τῆς ἐν τῇ ἀκροβυστίᾳ, αὐτ.Κορινθ.1,9,2 ἡ γὰρ σφραγὶς τῆς ἐμῆς ἀποστολῆς ὑμεῖς ἐστε ἐν Κυρίῳ, Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.3,23 σφραγὶς τοῦ κυρίου (τὸ βάπτισμα), - τὸ ἔργον του φέρει τὴν σφραγῖδα τῆς μεγαλοφυΐας· **8**) πᾶν σημεῖον, οἷον τὰ στίγματα τῆς παρδάλεως : Ὀππ Κυν.2,299 οἷά τε θηρῶν πορδαλίων σφραγῖδες ἐπὶ χροῒ μαρμαίρουσι· πρβλ. σφηρός· **9**) τραῦμα, πληγή : Λυκόφρ.780 δαφιλὴς σφραγὶς μενεῖ Θόαντος ἐν πλευραῖς ἔτι (σχόλ. «τὸ ἐγχάραγμα τῶν ἐγγεγονυιῶν αὐτῷ πληγῶν ὑπὸ Θόαντος παραμενεῖ»)· **10**) μτγν. κ. μσν. γεν. τύπος, ἀποτύπωμα, σημάδι : Μηναῖ.1,2 Ὄρθρ.Ὠδ.6 τοῦ Σταυροῦ τὴν σφραγῖδα ἐνθέμενος, Εὐχολόγ.359 σφραγὶς δωρεᾶς πνεύματος ἁγίου (τὸ χρίσμα διὰ τοῦ ἁγίου μύρου)· **11**) λήμνιος φαρμακευτικὸς πηλὸς χρησιμοποιούμενος ὑπὸ τῶν ἰατρῶν ὡς ἀντιφάρμακον καὶ φέρων πρὸς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητος αὐτοῦ τὴν σφραγῖδα τῆς Λημνίας ἱερείας τῆς Ἀρτέμιδος : Διοσκ.5,97, αὐτ. Ἀλεξ.Προοίμ. σφραγὶς Λημνία, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,2, Γαλ.12,169, Σχόλ.Νίκ.Θηρ.866· πρβλ. σφραγῖτις· **12**) πάπ. κατάλογος κτηματολογίου, ἤτοι κατάλογος κτημάτων ἰδιωτῶν ἐν περιοχῇ τινι, κατὰ καταγραφὴν ὑπὸ τῆς πολιτείας, ἔκτασις γῆς ἐν Αἰγύπτῳ ὑπὸ τῆς πολιτείας κατανεμομένη εἰς κτήματα : Πάπ. περὶ Εὐημερίαν τῆς πρώτης σφραγῖδος ἄρουραι χ, Πάπ. ἐπὶ τῆς ἕκτης σφραγῖδος· **13**) ἐκμισθωθὲν κτῆμα ἐγγεγραμμένον εἰς τοὺς καταλόγους : Πάπ.· **14**) ἠριθμημένον μέρος τῆς γηΐνης ἐπιφανείας : Ἐρατοσθ. π. Στράβ.2,1,22 πειρᾶται τούτων

ἑκάτερον τέμνειν πάλιν εἰς τὰ δυνατά μέρη· καλεῖ δὲ ταῦτα σφραγῖδας καὶ δὴ τοῦ νοτίου μέρους πρώτην εἰπών σφραγῖδα τὴν Ἰνδικήν, αὐτ.11,12,5· 15) μτγν. κ. μσν. ἰατρ. καταπότιον : Γαλ.13,834 Πολυείδου σφραγίς, Παῦλ.Αἰγ.7,12· 16) μτγν. ἰατρ. Πακκίου σφραγίς καυτήριον τοῦ Πακκίου, ὀνομασία κολλυρίου τινός . Γαλ.12,751· (τὰ κολλύρια ἔφερον τὴν σφραγῖδα τοῦ κατασκευαστοῦ αὐτῶν πρὸς ἀπόδειξιν τῆς γνησιότητός των : Ἐπιγρ. 17) μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. ἡ πρᾶξις δι᾿ ἧς γίνεται, ἐκλέγεταί τις ψάλτης ἢ ἀναγνώστης ἢ καθίσταται εἰς ἐκκλησιαστικὸν ἢ ἱερατικόν τι ἀξίωμα : Βαλσ.Καν.15 Συν.7 διὰ τὴν ἀναγνώστου σφραγῖδα, ὡς δυνατοῦ μὴ ὄντος παρὰ ἀνιέρου καθηγουμένου σφραγισθῆναι, αὐτ.Κον.51 Ἐπιστ Βασ.πρὸς Ἀμφιλ. κἄντε διά μόνης σφραγῖδος ἐνέργειαν ἔχωσιν ἱερατικήν, ὡς οἱ ἀναγνῶσται καὶ οἱ ψάλται, Κατάλ.Ὀφφ.Μεγ.Ἐκκλ. Ἀλλατίου π.Θησ.Στεφ. τὰ ὅμοια ὀφφίκια καὶ κληρικάτια δίδονται εἰς τρεῖς σφραγῖδας ταύτας, καὶ εἴ τις ἓν δ᾿ ἔχει ἐκ τῶν τριῶν αὐτῶν σφραγίδων ἀναβιβάζεται εἰς τὴν τάξιν τῶν κληρικῶν· || ἡ εὐλογία τοῦ ἱεράρχου : Συμ.Θεσσ. π.Θησ.Στεφ. ἐπάνω τῆς σφραγῖδος σφραγίζεται ὁ ἀναγνώστης, θεμένου τὴν χεῖρα ἐπὶ τῇ σφραγῖδι διʼ ἱεράρχου.

σφράγισις-εως (ἡ) (σφραγίζω) νεώτ., δημ. σφράγιση ἡ ἐνέργεια τοῦ σφραγίζειν, ὁ σφραγισμός, ἡ ἐπίθεσις σφραγῖδος ἐπὶ κινητοῦ τινος πράγματος πρὸς διαφύλαξιν αὐτοῦ ἀπὸ ἀφαιρέσεως, ἀποκρύψεως, ἀντικαταστάσεως ἢ ἀλλοιώσεως· 2) δημ. σφράγιση ὁ ἐσφραγισμένος ἄρτος, τὸ πρόσφορον βλ.λ.

σφράγισμα-ατος (τὸ) (σφραγίζω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφραγίζειν, ἀποτύπωμα σφραγῖδος, ἡ σφραγίς βλ.λ.5) : Εὐρ.Ἱππ.864 φέρ᾿ ἐξελίξας περιβολάς σφραγισμάτων ἴδω τί λέξαι δέλτος, αὐτ.ἀπ.1063,9 μοχλοῖς καὶ διὰ σφραγισμάτων σῴζειν δάμαρτα (διὰ μοχλῶν καὶ σφραγίδων ἐπὶ τῆς θύρας), Ξεν.Ἑλλ.1,4,3 ἐπιστολὴν . . σφράγισμα ἔχουσαν, Δούκ.37,14,7 σφράγισμα πνεύματος (ἐπὶ τῆς θείας εὐχαριστίας) 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφραγίζειν, ἡ σφράγισις, ὁ σφραγισμός· 3) νεώτ. ὀδοντιατρ. ἐπέμβασις ἐπὶ τερηδονισμένου ἢ ἄλλως πως ἐφθαρμένου ὀδόντος, δι᾿ ἧς φράσσεται ἡ ἐκ βλάβης σχηματισθεῖσα ὀπὴ καὶ ἀποκαθίσταται οὗτος εἰς τὸ κατὰ φύσιν, ἀ. ἔμφραξις ὀδόντος· || τὸ πρὸς ἔμφραξιν ὀδόντος χρησιμεῦον ὑλικόν.

σφρᾱγισμός (ὁ) (σφραγίζω) Ἐπιγρ. κ. πάπ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφραγίζειν, ἡ σφράγισις : Ἐπιγρ. σφραγισμὸς πιττακίου, Πάπ. ὑπὲρ σφραγισμοῦ μόσχων θυομένων· 2) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφραγίζειν, τὸ σφράγισμα, ἡ σφραγίς : Πάπ. τῷ ἐπιταλέντι ἐπὶ σφραγισμῶν χρηματισμῷ.

σφρᾱγιστήρ-ῆρος (ὁ) (σφραγίζω) μτγν. κ. μσν. σφραγίζων, τὸ ὄργανον δι᾿ οὗ σφραγίζομεν, σφραγίς, ἐπὶ δακτυλίου μετὰ σφραγιδολίθου : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,23, Διογ.Λ 7,50 τύπος σφραγιστῆρος· || μσν. ὡς ἐπίθ. : Πλαν.Ὀβιδ.Μετ.9,565 σφραγιστῆρι λίθῳ .. σφραγίζει πιέσασα.

σφρᾱγιστήριον (τὸ) πάπ., γλωσσ. κ. νεώτ. σφραγιστήρ, σφραγίς: Πάπ· 2) νεώτ.δημόσ. κατάστημα, ἔνθα ἐνεργεῖται ἡ σφράγισις τοῦ χαρτοσήμου.

σφρᾱγιστής (ὁ) (σφραγίζω) κ. νεώτ. ὁ σφραγίζων, ὁ τὴν σφραγῖδα ἐπιτιθέμενος, ὁ ἐνεργῶν τὴν σφράγισιν, τίτλος Αἰγυπτίων ἱερέων σφραγιζόντων τὸ θῦμα πρὸ τῆς θυσίας : Πλούτ. Ἠθ.363Β τὸν μέλλοντα θύεσθαι βοῦν οἱ σφραγισταὶ τῶν ἱερέων κατεσημαίνοντο· πρβλ. μοσχοσφραγιστής· || ὁμ. ἐπὶ μάρτυρος ὑπογράφοντος καὶ ἐπισφραγίζοντος τὴν διαθήκην : Πάπ. καὶ περὶ τὴν διαθήκην δὲ ἀποκρίνομαι, ὅτι ἐν πάσαις ταῖς διαθήκαις ἑπτά εἰσιν σφραγισταί.

σφρᾱγιστικός-ή-όν γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σφράγισιν, ὁ τῆς σφραγίσεως : σφραγιστικὸς κηρὸς (ἀ. Ἱσπανικὸς κηρός, τὸ βουλλοκέρι)· 2) τὸ θηλ. σφραγιστική ὡς οὐσ. ἡ σφραγιδογραφία βλ.λ.

σφρᾱγιστός-ή-ό(ν) (σφραγίζω) Ἐπιγρ., πάπ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐσφραγισμένος διὰ τῆς δημοσίας σφραγῖδος, ὁ φέρων τὴν δημοσίαν σφραγῖδα: Ἐπιγρ. ἐὰν μή τις τῶν πωλούντων τι . . σφραγιστῷ μέτρῳ χρῆται, - σφραγιστὸς χάρτης (τὸ χαρτόσημον)· 2) ὁ διὰ σφραγῖδος σεσημασμένος, μαρκαρισμένος : Πάπ. καμήλους . . σφραγιστούς· 3) δημ. ὁ οἱονεὶ διὰ σφραγῖδος κλεισθείς : Παλαμ.Ὕμν.Ἀθ.80,24.

σφραγῖτις-ιδος (ἡ) μσν. ἀντὶ σφραγίς βλ.λ.11) : Ἀκτουάρ. Ἰω. ἐν Ideleri Phys.2,13,27 τῇ Λημνίᾳ σφραγίτιδι.

σφραγμός (ὁ) πάπ. ὁ φραγμός βλ.λ.

σφρηγίζω ἰων. τ. τοῦ σφραγίζω βλ.λ. : Νόνν.Δ 26,261 οὓς φύσις ἀφθόγγων στομάτων σφρηγίσσατο δεσμῷ.

σφρηγίς-ῖδος (ἡ) ἰων. ἀντὶ σφραγίς βλ.λ. : Ἡρ. 1,195 σφρηγῖδα δὲ ἕκαστος ἔχει καὶ σκῆπτρον.

σφριαί Ἡσ. «ἀπειλαί, ὀργαί».

σφρῑγᾰνός-ή-όν ὁ ἀκμάζων, ὁ σφριγῶν, ὁ ἀκμαῖος : Ἱππ.π.Τίμ.Λεξ.ἐν λ. σφριγῶντες παρ᾿ Ἱπποκράτει δὲ σφριγανὸν τὸ ἀκμάζον λέγεται, Θεόκρ.11,21 σφριγανωτέρα ὄμφακος ὠμᾶς (δ.γρ. ἀντὶ φιαρωτέρα)· || Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 3,1258 «ἰσχυρός, στερεός»· 2) ὁ ὀγκώδης, ὁ πεφυσιωμένος, ὁ φουσκωμένος : Πολυδ.4,137 ὁ ὠχρὸς σφριγανός ἐστι ταῖς σαρξὶ καὶ περίκομος.

σφριγηλός-ή-όν νεώτ. ὁ πλήρης σφρίγους, ὁ ἀκμαῖος, ὁ ζωηρός.

σφρῖγος-ους-εος (τὸ) κ.νεώτ. πλησμονὴ χυμῶν, ἀφθονία ὑγείας, δυνάμεως, ζωηρότητος, ἀκμή, εὐρωστία : Ἑρμιππ.53 σφρίγει βραχιόνων, - νέος πλήρης σφρίγους, - νεανικὸν σφρῖγος.

σφρίγω μτγν. κ. παθ. σφρίγομαι σφριγῶ, ἀκμάζω : Ἀθανάσ.1,619(197C) τὰ θηρία ἐσφρῖχθαι (ἀντὶ πεφρῖχθαι).

σφρῑγῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ. εἶμαι οἰδαλέος, πλήρης σφρίγους, γέμω ζωτικῶν χυμῶν, σπαργῶ, ὀργῶ, ἰδ. ἐπὶ μεστῶν γάλακτος γυναικείων μαστῶν : Ἱππ.Γυν.1,71 σφριγᾷ στῆθος, Πολυδ.1,250 οὔθατα σφριγῶντα, Χριστόδ.Ἔκφρ.105 μαζοὺς . . σφριγόωντας ἐδείκνυεν· 2) γεν. ἐπὶ νέων προσώπων καὶ ζῴων καλῶς τεθραμμένων κττ., εἶμαι πλήρης σφρίγους, ἀκμῆς, ζωηρότητος, εἶμαι ἐν πλήρει ὑγείᾳ, ἀκμῇ, ἰσχύϊ, εἶμαι ἀκμαῖος, ρωμαλέος, ζωηρός, ἰσχυρός : Ἀχαι.4 ἥβῃ σφριγῶντες, Εὐρ. Ἀνδρ.196 τῷ νέῳ τε καὶ σφριγῶντι σώματι, Ἀριστφ.Νεφ.799 εὐσωματεῖ γὰρ καὶ σφριγᾷ, αὐτ. Λυσ.80 ὡς δὲ σφριγᾷ τὸ σῶμά σου, Πλάτ.Νόμ. 840Β τὰ σώματα . . σφριγῶντες, Ἀπολλ.Ρ 5,1258, Νικόλ.Δαμ.489Val. ἐν τοιᾷδε ἡλικίᾳ ἐν ᾗ μάλιστα σφριγῶσιν οἱ νέοι, Ἀρχιγ.π.Γαλ.8,91 οἱ μύες σφριγῶντες, ὡς ἂν εἴποι τις, Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ. 2,484,36 τὰς σάρκας σφριγᾶν, Ἀλκίφρ.3,19 σφριγῶντας ἔχει τοὺς ὤμους, Εὐμάθ.Ὑμν.122 νεανίσκος σφριγῶν τὸ σῶμα· ὁμ. κ. ἐπὶ ζῴων : Ἡλιόδ. Αἰθ.3,1 οἱ βόες μέλανες . . τὸν αὐχένα σφριγῶντες, Εὐστ.Ἰλ.1322,34 σφριγῶσα ἡμίονος· ὁμ. κ. ἐπὶ δένδρων : Δίων Χρ.7,75 βότρυς σφριγῶντας, Λουκ. Ἔρωτ.12 τῶν.. δένδρων . . ὅσα .. ὑπ᾿ ἀκμῆς σφριγῶντα νέοις κλωσὶν ἦν ὥρια· κ. ἐπὶ ἄλλων ἐμψύχων : Φίλ.1,14 τὰ μὲν εὐδίᾳ καὶ γαλήνῃ σφριγᾷ, Βιζυην.38,21 νέα καὶ σφριγῶσα φύσις· 3) μτφ. πλήρης οἰήσεως, ἐπάρσεως· Ἡσ. «σφριγῶντα, ἐπαιρόμενον : Αἰσχ.Πρ.380 σφριγῶντα θυμόν, Εὐρ

Ἰκ.478 **σφριγῶντα . μῦθον**· **4**) εἶμαι πλήρης ἐπιθυμίας, κατέχομαι ὑπὸ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας, ὀργῶ πρός τι : Κωμ.Ἀδεσπ.276 **τῶν σφριγώντων ἐν λόγοις**, Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.7,805,13 **τοῦ μὴ σφριγᾶν περὶ τὰ ἀφροδίσια τὴν σάρκα**, Ὀππ.Κυν.3,368 **καὶ μάλ' ἐρωμανέων σφριγᾷ** (ἐπὶ κάπρου), Ὠριγ.Κέλσ.3,145C **σφριγᾶν ταῖς περὶ τὰ ἀφροδίσια ὀρέξεσιν**· κ. μτ. ἀπαρφ. : Αἰλ.ΖΙ 14,5 **ἐκδῦναι αὐτῶν δεινῶς σφριγῶντες.**

σφριγώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξωγκωμένος, ὁ πεπληρωμένος, ὁ πλήρης σφρίγους, ὁ σφριγηλὸς : Ὀρειβ.9,51,2 **μαστοῖς σφριγώδεσιν ἐκ τόκων**, Ὠριγ.Κέλσ.145.

σφυγμἄτώδης-ους-ες κ. μσν. ὁ παλλόμενος, ὁ δίκην σφυγμοῦ κινούμενος, ἄ. σφυγμώδης : Ἱππ.Ἄρθρ.40 **σφυγματῶδες** (ὡς δ. γρ. ἀντὶ σφυγμῶδες), Πλάτ.Ἀξ.368D **τὴν μὲν χορὰν ἔχουσα φλεγμονῆς δίκην παλλομένην καὶ σφυγματώδη**, Πλούτ.Ἠθ.1088D **πρὸς πολὺ τὸ ἀλλότριον καὶ σφυγματῶδες**, Σωρ.2,10, Θεοφάν.Νόνν.1,56 **ἄλγημα σφυγματῶδες**· || κ. ἐπίρρ.μτγν.-δῶς : Γαλ.5,157.

σφυγμικάριον (τὸ) μσν. βιβλιάριον πραγματευόμενον περὶ σφυγμῶν φλεβός : Θεόφιλ.Πρωτ.Σφυγμ.9 **συνέγραφε μικρὸν σφυγμικάριον.**

σφυγμικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν σφυγμόν, ὁ τοῦ σφυγμοῦ : Γαλ.9,4· || κ. ἐπίρρ. μτγν. **-κῶς** δίκην σφυγμοῦ : Ῥοῦφ.Ἀνατ.4.

σφυγμογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. γραμμικὸν διάγραμμα χαρασσόμενον διὰ τοῦ σφυγμογράφου ἐπὶ αὐτομάτως στρεφομένου κυλίνδρου.

σφυγμογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τοῦ σφυγμομέτρου ἐξέτασις τοῦ σφυγμοῦ, καταμέτρησις τῶν ἀρτηριακῶν σφύξεων.

σφυγμογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σφυγμογραφίαν.

σφυγμογράφος (ὁ) νεώτ. αὐτογραφικὸν ὄργανον ἐν χρ. πρὸς λῆψιν γραμμικῶν διαγραμμάτων τοῦ σφυγμοῦ.

σφυγμοειδῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ἢ δίκην σφυγμοῦ : Θεοφίλ.Πρωτ.Σφυγμ.3 (ἐκδ. Ermerins) **κινοῦνται σφυγμοειδῶς.**

σφυγμοκρατῶ-έω μσν. κρατῶ τὸν σφυγμόν, σφυγμομετρῶ : Πρόδρ.Ἐπιστ.6,73.

σφυγμολόγος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ περὶ σφυγμῶν πραγματευόμενος : Πρόδρ.Ἐπιστ.6,73· **2**) νεώτ. ὄργανον χρήσιμον πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ταχύτητος καὶ λοιπῶν ἰδιοτήτων τοῦ σφυγμοῦ.

σφυγμολογῶ-έω μσν. ἐξετάζων τὸν σφυγμὸν ἐξάγω συμπεράσματα, δ. ἑρμ. διαλέγομαι, πραγματεύομαι περὶ σφυγμῶν : Στεφ.Ἀθ.Ἱππ.1,74D **σφυγμολογοῦντος τοῦ Ἐρασιστράτου**, Παλλάδ.Ἰατρ.Ἱππ.2,112, αὐτ.113D.

σφυγμομανομκτρία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τοῦ σφυγμομανομέτρου μέτρησις τῆς ἀρτηριακῆς πιέσεως.

σφυγμομανόμετρον (τὸ) νεώτ. εἰδικὴ συσκευὴ ἐν χρ. πρὸς μέτρησιν τῆς ἀρτηριακῆς πιέσεως τοῦ αἵματος.

σφυγμομαχῶ-έω μσν. σκωπτ. μάχομαι κατὰ τῶν σφυγμῶν, ἤτοι πρὸς ἐλάττωσιν ταχυσφυγμίας : Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.1,547 **προσηύξανε δὲ τὴν νόσον καὶ ἄτεχνος ἰατρός . . ψυχρολογῶν πολλὰ καὶ σφυγμομαχῶν.**

σφυγμομέτρησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μέτρησις τῆς συχνότητος τῶν σφυγμῶν τῆς καρδίας **2**) μτφ. ἡ ἐξιχνίασις τῶν διαθέσεων, τῶν προθέσεων ἢ τῶν αἰσθημάτων τινός.

σφυγμόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ μετρεῖται ἡ συχνότης καὶ κανονικότης τῶν σφυγμῶν.

σφυγμομετρῶ-έω νεώτ. μετρῶ τοὺς σφυγμούς, τὴν συχνότητα τῶν σφυγμῶν τῆς καρδίας· **2**) μτφ. προσπαθῶ νὰ ἐξιχνιάσω, νὰ ἐξακριβώσω τὰς διαθέσεις, τὴν πρόθεσιν, τὰ αἰσθήματά τινος ἤ τινων : **γνωρίζει νὰ σφυγμομετρήσῃ τὴν κοινὴν γνώμην**· **3**) ῥηματ. ἡ σφυγμομέτρησις.

σφυγμός (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. παλμική, τρομώδης κίνησις τῶν ὑποστάντων φλεγμονὴν μερῶν τοῦ σώματος, ἄ. παλμός : Ἱππ.Ἀφορ.7,21, Πλούτ.Ἠθ.581F· **2**) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. αἱ κατὰ τὸν παλμὸν τῆς καρδίας γινόμεναι ῥυθμικαὶ κινήσεις τῶν τοιχωμάτων τῶν ἀρτηριῶν, ἡ παλμικὴ κίνησις τῆς καρδίας κ. γεν. ἀρτηρίας ἢ φλεβός, ἄ. παλμός· Γέλ.18,10 «σφυγμός ἐστι παλμὸς ἢ ζέσις φλεβὸς ἢ ἀρτηρίας», Ἡσ. «σφυγμός, . . κυρίως δὲ ὁ παλμὸς τῶν ἀρτηριῶν» : Ἱππ.Τόπ.Ἄνθρ.3, Ἀριστλ.Πνευμ.482b,15, αὐτ.Ἀναπν.479b,19, Γαλ.6,149, αὐτ.8,453, αὐτ.765, αὐτ.19,207 **τῶν σφυγμῶν ἅψασθαι**, Πρόδρ.2,566 **κράζει γοργὸν τοὺς ἰατροὺς . . ἔρχονται βλέπουσιν εὐθύς, κρατοῦσι τὸν σφυγμόν του, - σφυγμὸς ἀσταθής - βραδὺς ἐμμόνως - δίδυμος - δίκροτος - δισυστολικός** - ἡπατικὸς **- κολπώδης - ἀραιὸς - συχνὸς - σκληρὸς - μαλακός**· || δημ. φρ. μτφ. **τοῦ βρῆκε τὸ σφυγμό του** (τὴν ἀδυναμίαν αὐτοῦ, τὴν εὐαίσθητον χορδήν του)· **3**) παλμική, τρομώδης κίνησις, ἀνάπαλσις τῆς γῆς, σεισμός : Ἀριστλ.Μετ.366b,15 **οἷον σφυγμός**, Πλούτ.Ἀλέξ.35 **οἷον ὑπὸ φλεγμονῆς τῶν τόπων σφυγμοὺς ἐχόντων**· **4**) μτφ. παλμική, τρομώδης κίνησις : Πλούτ.Κοριολ.21 **οἷον ἐν σφυγμῷ καὶ διατάσει καὶ ὄγκῳ γενομένης τῆς ψυχῆς**· **5**) μτφ. νοσώδης ἔξαψις, ἐρεθισμός : Ἡσ. **«σφυγμός, φλεγμονή»** : Πλούτ.Ἠθ.565D **ὑποτροπαὶ παθῶν σφυγμοὺς ἔχουσαι καὶ πήδησιν.**

σφυγμόφωνον (τὸ) νεώτ. ἐξάρτημα τοῦ σφυγμομανομέτρου β.λ., δι' οὗ καθίστανται εὐκρινῶς ἀκουστοὶ οἱ ἦχοι τῶν σφύξεων καὶ διαγιγνώσκονται οἱ φυσιολογικοὶ ἢ ἀνώμαλοι χαρακτῆρες αὐτῶν.

σφυγμώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς σφυγμόν, ὁ σφυγματώδης, ὁ παλμώδης : Ἱππ.Ἄρθρ.40 **σφυγμῶδες** (δ.γρ. σφυγματῶδες), Ἀριστλ.Πνευμ.483a,11· **2**) νεώτ. ὁ ἔχων πολλοὺς σφυγμούς : **σφυγμώδη κενοτόπια.**

σφυγμωδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τὸν τρόπον τοῦ σφυγμοῦ, σφυγματωδῶς, σφυγμικῶς, παλμικῶς : Γαλ.10,334 **ξανθὸν . . ἐξηκοντίζετο αἷμα σφυγμωδῶς**, Ἀνών.Λονδ.29,6.

σφυδρόν (τὸ) μτγν. ἀντὶ σφυρὸν β.λ. : ΚΔ Πράξ.3,7 **ἐστερεώθησαν αὐτοῦ αἱ βάσεις καὶ τὰ σφυδρὰ** (δ.γρ. ἀντὶ σφυρά), Πάπ.· **2**) Ἡσ. **«σφυδρά· ἡ περιφέρεια τῶν ποδῶν».**

σφῦδῶ-όω (ἢ -άω) εἶμαι πλήρης **σφρίγους ἢ** εὐεξίας, ἡ μτχ. **σφυδῶν** π. Ἡσ. «**εὔρωστος**, ἰσχυρός, σκληρός» πρβλ. διοσφυδῶ· || τὸ παθ. : Τιμοκλ.29 **δειπνοῦσιν ἐσφυδωμένοι τἀλλότρια** (τρώγουσι τὰ ξένα ἀπλήστως, **ἀκορέατως**, μέχρι διαρρήξεως)· πρβλ. σφυροῦμαι.

σφύζω κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **σφύσδω**, ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. πάλλομαι, ἀναπάλλομαι σφοδρῶς, κινοῦμαι ὁρμητικῶς, τινάσσομαι βιαίως, χτυπῶ δυνατά : Ἱππ.Ἐπιδ.2,5,16, αὐτ.6,5, αὐτ.Κρίσ.33, Θεόκρ.11,71 **φασῶ τὰν κεφαλὰν καὶ τὼς πόδας ἀμφοτέρως μευ σφύσδειν**· πρβλ. σφυγμός· **2**) κ. νεώτ. πάλλω ῥυθμικῶς, κανονικῶς, κτυπῶ τακτικῶς, ἐπὶ τοῦ κυκλοφοροῦντος αἵματος ἢ τῶν ἀρτηριῶν : Πλάτ.Φαῖδρ.251D **πηδῶσα οἷον τὰ σφύζοντα** (ὅπως αἱ ἀρτηρίαι ἢ αἱ φλέβες), Ἀριστλ.ΖΙ 521a,6 **σφύζει δὲ τὸ αἷμα ἐν ταῖς φλεψίν**, Σωρ.2,63 μέρος (ἐμβρύου) **μήτε θερμὸν μήτε σφύζον**, Βιζυην.139,5 **πλὴν σφύζ' ἡ καρδιὰ τοῦ νέου στερρά**· **3**) μτφ. ἐπὶ πάσης σφοδρᾶς, ὁρμητικῆς κινήσεως : Λογγῖν.Ῥητ.20,1H **σφύζοντος καὶ σφαδάζοντος καὶ πηδῶντος**, Γρηγ.Ναζ.Λόγ.Βαπτισμ.201 **σφύζει μοι τὸ πνεῦμα, πρόθυμος ὁ τελειωτής** Δαμάσκ.Ἀρχ.221· **4**) φρ. **σφύζειν ἐπί τι ἐπείγω**, σπεύδω, ὁρμῶ πρός τι : Ἀνών.π.Σουίδ.

ἐπὶ ταῦτα δὲ αὐτοῖς σφύζουσι καὶ ἀνεστηκόσι συνάπτουσι μάχην· ‖ μέσ. σφύζομαι ἐντείνω **τὸν** σφυγμόν μου, τὴν κυκλοφορίαν τοῦ αἵματος, οἷον δι' ἐντριβῆς **κττ.** : Θεόφρ.Χαρ.19,6 **ἐλαίῳ** σαπρῷ **ἐν βαλανείῳ χρώμενος σφύζεσθαι** (πιθ. ἐσφ.γρ.)· **5)** ρηματ.π. σφυγμός, σφύξις.

σφύνη (ἡ) μτγν. ἄνευ ἑρμ. μ. π. Ἀρκάδ.193,28 **τὰ εἰς -υνη θηλυκὰ δισύλλαβα ἐκτείνει τὸ υ, οἷον** μύνη, **σφύνη, πλὴν τοῦ** γυνή.

σφὺξ μτγν. κ. μσν. ἄνευ ἑρμ. : Κερκ.6,15 ⟨σφ⟩ύγα **φυσαλέαν** (φυσαλέον **σφυγμόν**), Θεόγνωστ.Καν.132.

σφύξις-εως (ἡ) (σφύζω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σφύζειν βλ.λ.2), ὁ σφυγμός : Ἀριστλ.Ἀναπν.480a,14 **σφύξις τῆς καρδίας,** αὐτ. ΖΓ781a,25, **- ἔχει ἑκατὸν σφύξεις** εἰς **τὸ** λεπτόν.

σφῦρα (ἡ) κ. νεώτ., δημ. **σφυρὶ** (τὸ) μετάλλινον ἐργαλεῖον **μετὰ** λαβῆς, δι' οὗ πλήττομεν πρός κατεργασίαν **μέταλλα, δέρματα,** λίθους κττ. ἢ ἐπιφέρομεν πίεσιν, ὤθησιν ἢ θραῦσιν σκληρῶν ἀντικειμένων : Ὀδ.Γ 434 **ἄκμονά τε σφῦράν τ' εὐποίητόν τε πυράγρην,** Ἡρ.1,68 **τὸν δὲ ἄκμονα καὶ τὴν σφῦραν,** Αἰσχ.ἀπ.307 σφύρας **δέχεσθαι κἀπιχαλκεύειν μύδρους . . ἠνέσχετο,** Κρατῖν.87 **ἄκμων καὶ σφῦρα,** Ἀριστλ.ΖΓ789b,11 ὥσπερ ἐν χαλκευτικῇ ἡ **σφῦρα καὶ ὁ ἄκμων,** Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6, 205,4 **στάθμαι καὶ μιλτεῖα καὶ . . σφῦραι,** Ἀπολλ. Ρ 1,734 **σιδηρείης ἐλάασκον** σφύρῃσιν, Πλούτ. Ἠθ.321D, Λουκ.Ἑταιρ.Δ 6,1 **τὰς** πυράγρας **καὶ τὸν ἄκμονα καὶ σφῦραν·** ‖ νεώτ. φρ. **μεταξὺ** σφύρας **καὶ ἄκμονος** (εἰς λίαν δυσχερῆ θέσιν, μεταξὺ δύο κινδύνων ἢ πιέσεων)· **2)** γεωργικὸν ἐργαλεῖον, δι' **οὗ** συνέτριβον τοὺς βώλους τῆς γῆς : Ἡσίοδ.Ἔργ.425 **εἰ δέ κεν ὀκταπόδην,** ἀπὸ **καὶ σφῦράν τε τάμοιο,** Ἀριστλ.Εἰρ.566 **ἡ γὰρ σφῦρα λαμπρὸν ἦν ἄρ' ἐξωπλισμένη· 3)** νεώτ. σφῦρα μετὰ βραχέος στειλεοῦ, ὡς πολεμικὸν ὅπλον τῶν πεζοπόρων **κατὰ τὸν μεσαίωνα· 4)** ὁμ. νεώτ. ὄργανον **δι' οὗ τελεῖται** ἡ σφυροβολία βλ.λ.· **5)** ὁμ.νεώτ. ὁ ἐπικρουστὴρ τῶν πυροβόλων ὅπλων, ὁ πετεινός· **6)** νεώτ. ἀνατ. ἓν τῶν τριῶν ὀσταρίων τοῦ μέσου ὠτός, κληθὲν οὕτως ἐκ τῆς ὁμοιότητος αὐτοῦ πρός σφῦραν· **7)** ἡ μεταξὺ τῶν αὐλάκων τῆς ἀροθείσης γῆς ῥάχις· Πολυδ.7,145 «σφῦρα δὲ τὸ μεταξὺ **τῶν** ἀρηρομένων ἀνέχον»· **8)** μέτρον γῆς, ἐκτάσεως : Ἐπιγρ. **ὅσα** τραχέα **ὄντα καὶ μὴ δυνάμενα** γεωργεῖσθαι **ὑπὲρ** δέκα σφύρας **ἐστίν,** Ἡσ. **ἐν λ. ὁμόσφυρος· 9)** εἶδος θαλασσίου ἰχθύος, **ἁ.κέστρα** βλ.λ.3)· Ἡσ.· **10)** νεώτ. ζῳολ. γένος **ἀδικοιλιδῶν** μαλακίων.

σφυραθία (ἡ) μτγν. ἀντὶ σπύραθος βλ.λ.:Πολυδ.5,91.

σφυραία ταινία (ἡ) **νεώτ.** ἀνατ. ταινία λευκάζουσα **ἐπὶ** τῆς **ἔξω ἐπιφανείας τοῦ** τυμπανικοῦ ὑμένος **καὶ** παραγομένη **ὑπὸ** τῆς λαβῆς τῆς σφύρας.

σφύραινα (ἡ) **κ. νεώτ.** γένος θαλασσίου ἰχθύος περιλαμβάνοντος **δύο εἴδη κτ. τὸν** Ὀππ.Ἁλ.1,172 («**σφύραιναι** δολιχαί»), **τὸν** ἰχθὺν **Sphyraena Spet. κ. τὸν** ἰχθὺν **κέστραν βλ.λ.3)** : Στράτ.28 **ἡ σφύραινα δ' ἐστί τις ; - Κέστραν μὲν ὔμμες, ὠττικοί, κικλήσκετε,** Ἀντιφάν.97 **πάνυ συχνὴ σφύραινα· κέστραν Ἀττικιστὶ δεῖ λέγειν,** Ἀριστφ.ΖΙ 610b,5 **τρίγλαι, σφύραιναι, ἀνθίαι·** ‖ **νεώτ.** ζῳολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων **σφυραινιδῶν** ἰχθύων περιλαμβάνον **περὶ τὰ εἴκοσιν** εἴδη μεγάλων ἰχθύων ἁπαντώντων εἰς **τὰς ἐν εὐκράτοις** καὶ θερμαῖς ζώναις **θαλάσσας.**

σφῦράς-άδος (ἡ) **ἀττ. ἀντὶ** σπυρὰς βλ.λ.· Ἡσ. «**σφυράδες,** τὰ διαχωρήματα τῶν αἰγῶν καὶ προβάτων» : Ἀριστφ.Εἰρ.790 **σφυράδων** ἀποκνίσματα.

σφῦρηδὸν ἐπίρρ. μτγν. ὁμοίως πρὸς σφῦραν: Φιλόστρ.Γυμν.20 **σφυρηδὸν τῇ δεξιᾷ** πλήξας.

σφυρηλασία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ σφύρας ἔλασις, **κατεργασία μετάλλων.**

σφῦρηλάτης (ὁ) (σφυρηλατῶ) μσν. **κ. νεώτ** ὁ σφυρηλατῶν, ὁ διὰ τῆς σφυρηλασίας **κατεργαζόμενος** τὰ μέταλλα : Πρόδρ.318 **οὐκ ἐνδεὴς φαίνοιτο . . τοῦ μεταλλεύοντας ὁ σφυρηλάτης.**

σφυρηλατήσιμος-ον **νεώτ. ἐπὶ** μετάλλων, **ὁ** δεκτικὸς σφυρηλατήσεως.

σφῦρηλάτησις-εως (ἡ) (σφυρηλατῶ) μσν. κ. νεώτ. ἡ σφυρηλασία **βλ.λ.** : Τιμαρ. **ἐν Notices Mss.**9,196 **τῷ ναστῷ τῆς σφυρηλατήσεως.**

σφῦρήλᾰτος-ον (σφῦρα, **ἐλαύνω**) κ. **νεώτ. ἐπὶ** μετάλλων, ὁ διὰ σφυρηλασίας **κατειργασμένος·** γλωσσ. «ὁ τῇ σφύρᾳ **ἐληλαμένος**» : Αἰσχ.Ἑπτ.816 **σφυρηλάτῳ . . σιδήρῳ,** αὐτ.Πέρσ.747 **πέδαις σφυρηλάτοις·** ‖ ὁμ. ἐπὶ ἀνδριάντων, ἀγαλμάτων κττ., ἐν ἀντιθέσει πρὸς **τὰ χωνευτά** : Ἡρ.7,69 **εἰκὼ χρυσέην σφυρήλαταν ἐπαιήσατα,** Πλάτ. Φαῖδρ.236Β **σφυρήλατος ἐν** Ὀλυμπίᾳ **στάθητι,** Θεόκρ.22,47 **σφυρήλατος οἷα κολοσσός, Στράβ.** 8,6,20 **σφυρήλατος χρυσοῦς** ἀνδριάς, Διόδ.Σ 18, 26, ΑΠ 14,2 **Παλλὰς ἐγὼ χρυσῆ σφυρήλατος,** Ἐπίγραμμ.π.Φώτ. ἐν λ. Κυφελιδῶν ἀνάθημα· **2)** μτφ. ὁ οἱονεὶ ἐκ σιδήρου, ὁ σκληρός, ὁ στερεός : Πινδ.ἀπ.207 **Ταρτάρου πυθμὴν πιέζει σ' ἀφανοῖς σφυρηλάτοις ἀνάγκαις,** Πλούτ.Ἠθ.65Β **φιλίαν . .** σφυρήλατον, αὐτ.408Ε, αὐτ.511Β **πυκνὸν καὶ σφυρήλατον νοῦν** (ὡς τὸ π. Ὁμ. πυκινός νόος), Λουκ. Δημ.Ἐγκώμ.14 **ἔμψυχον καὶ σφυρήλαταν παρεῖχε τὸν λόγον** (πυκνόν, πλούσιον εἰς νοήματα).

σφῦρηλᾰτῶ-έω (σφυρήλατος) μτγν., μσν. **κ.νεώτ.,** ἀόρ. **ἐσφυρηλάτησα,** παθ. ἀόρ. **ἐσφυρηλατήθην,** μτχ. παθ. παρακ. **σφυρηλατημένος,** κατεργάζομαι τὰ μέταλλα διὰ σφύρας, σφυροκοπῶ, τὸ **παθ.** : Φίλ.1,247 **ἡ ψυχὴ καθάπερ ἀπὸ ἄκμονας σφυρηλατεῖται,** Πρόδρ.Ροδ.5· **2)** **νεώτ. μτφ.** διαμορφῶ διὰ τῆς ἀσκήσεως : **τὸ κοινωνικὸν περιβάλλον σφυρηλατεῖ** τοὺς **χαρακτῆρας· 3)** ρηματ.π. σφυρηλασία, σφυρηλάτησις, σφυρηλατήσιμος, σφυρηλάτησις.

σφύρημα-ατος (τὸ) Ἡσ. «**σφυρήματα· τὰ σιδήριο,** ὅτι οὐ χεῖται».

σφυρὶ (τὸ) δημ. σφυρίον **βλ.λ.**

σφύριγμα-ατος (τὸ) δημ. **τὸ** σύριγμα **βλ.λ.**

σφυρίδα (ἡ) δημ. ὁ ἐκ **τῶν ἀκανθοπτερυγίων** ἰχθὺς σερράνος ὁ κοινός.

σφῦρίδι(ο)ν (τὸ) πάπ. **ἀντὶ** σπυρίδιον **βλ.λ. : σφυρίδιν τραγημάτων.**

σφυρίδον (τὸ) πάπ. τὸ σφυρίδιον **βλ.λ.**

σφῦρῐδοφόρος-ον πάπ. ὁ φέρων, **ὁ** κομίζων σφυρίδια : **παιδάρια σφυριδοφόρα.**

σφυρίζω δημ. κ. σφυρῶ κ. **σφυράω** κ. **σουρίζω,** ἀόρ. **ἐσφύριξα** κ. **ἐσούριξα,** συρίζω βλ.λ.2) : Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.156 **δὲν εἶν' φύσημα τοῦ ἀέρος, | ποὺ σφυρίζει εἰς τὰ μαλλιά·** ‖ δηλῶ, εἰδοποιῶ, γνωστοποιῶ διὰ συρίγματος **ὡς** συνθήματος : **νὰ μοῦ σφυρίξῃς σὰ θὰ περάσῃς· 2)** ὑποβάλλω εἴς τινα γνώμην **ἢ** λόγον, **χωρὶς νὰ** γίνω **ὑπὸ τῶν** ἄλλων ἀντιληπτός: **κάποιος τοῦ τὸ σφύριξε· 3)** ἀντὶ συρίζω βλ.λ.3) : **τὸν σφύριξαν στὸ θέατρο· 4)** φρς **τοῦ σφύριξε στ' αὐτί . .** (ἀνεκοίνωσεν ἀορίστως . .), **- σφυρίζουν τ' ἀφτιά μου** (βομβοῦσι)· **5)** ρηματ. **π.** σφύριγμα, **σφυριξιά,** σφυριχτός.

σφυρίκτρα (ἡ) δημ. κ. **σφυρίχτρα** ἡ συρίκτρα.

σφυριξιά (ἡ) δημ. συριγμός, **σφύριγμα:** Θεοτ.Κ μτφρ. Σαίξπηρ Τρικυμίας 34 **ὀχιὲς . . ποὺ . . μὲ** βουρλίζουν | **ἀπὸ τὲς σφυριξιές τους.**

σφῦρίον (τὸ) (1) πάπ. **ἀντὶ** σφυρίδιον βλ.λ.

σφῦρί(ον) (τὸ) (2) κ. μσν., **νεώτ.** κ. δημ. κ. **προπαροξ. σφύριον, ὑποκορ. τοῦ** σφῦρα βλ.λ.1), μικρὰ μεταλίνη ἢ καὶ ἐκ ξύλου σφῦρα : **Θεόφρ.Φ** 5,7,8 **σφυρίον** ἄριστα **γίνεται κοτίνου,** Ἥρων **Βελοπ.** 65,40 **πατάσσων σφυρίῳ τινὶ ξυλίνῳ,** Ἡλιόδ.Χειρ. π.Ὀρειβ.46,11,28 **πλησσέσθω τῷ κεφαλικῷ σφυ-**

ρίῳ· ‖ μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. ἄνευ ὑποκορ. σημ. : Ἐρωτόκρ.1,870 **νὰ ἀκούῃ | γιὰ κείνην, ὁπού στὴν καρδιὰ μὲ τὸ σφυρὶ τοῦ κρούει·** ‖ δημ. φρ. **βγάζω στὸ σφυρὶ** ἐκθέτω εἰς δημοπρασίαν, ἐκποιῶ ἐν πλειστηριασμῷ, ἰδ. ἀναγκαστικῷ.

σφυριχτά ἐπίρρ. δημ. κ. **σουριχτά** διὰ σφυρίγματος : **πῆρε σφυριχτὰ τὸ σκοπό.**

σφυριχτάρι (τὸ) δημ. τὸ νηκτικὸν πτηνὸν γῆσσα ἢ πηνελόπη.

σφυριχτής (ὁ) δημ. τὸ ἐκ τῶν **σιττιδῶν** ᾠδικὸν πτηνὸν σίττη ἡ τοῦ Νοϋμάγερ, ἄ. τσοπσνάκος, τσοπανοπούλι κ. τσοπανάκι.

σφυριχτός-ή-ό δημ. κ. σουριχτός-ή-ό ὁ διὰ συρίγματος γινόμενος : **εἶπε ἕνα τραγούδι σφυριχτό·** 2) ὁ σφυρίζων : Ἐφταλ.Ὠδ.Γ 289 **μὲ ἀνέμους | ποὺ σφυριχτοὶ φυσούσανε.**

σφυρίχτρα (ἡ) δημ. ἡ συρίκτρα βλ.λ.

σφύρνα (ἡ) δημ. ὁ ἰχθὺς μύραινα βλ.λ.

σφυροβολία (ἡ) νεώτ. ἀγώνισμα καθ' ὃ ρίπτεται βαρεῖα μεταλλίνη **σφῦρα** συνδεδεμένη διὰ σύρματος φέροντος εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον λαβήν, ἀφ' ἧς ἐκσφενδονίζει τὴν σφῦραν ὁ ἀθλητής.

σφῡροβόλος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἢ **σφυροβόλον** (τὸ) ὄργανον ἀγνώστου χρήσεως· 2) νεώτ. μ. ἀρσ. ὁ βάλλων τὴν σφῦραν βλ.λ.4), ὁ εἰς τὴν σφυροβολίαν εἰδικευμένος ἀθλητής.

σφῠροδέτης (ὁ) (σφυρά, δέω) πιθ. δεσμὸς τῶν σφυρῶν, περὶ τὰ σφυρά· Ἡσ.«ἡ λέξις **παρὰ** τοῖς **τὰ** ἱπποτροφικά».

σφυροδρέπανο(ν) νεώτ. κ. δημ. χιαστὸν σύμπλεγμα σφύρας **καὶ δρεπάνου ἐν** χρήσει ὡς σύμβολον τοῦ κομμουνισμοῦ.

σφῡροκόπᾰνον (τὸ) γλωσσ. κ. νεώτ. εἶδος ὀξείας ἑκατέρωθεν σφύρας· ‖ νεώτ. τὸ σφυρίον τοῦ οἰκοδόμου, οὗ τὸ ἓν ὀρθογώνιον ἄκρον καταλήγει εἰς ἐπίπεδον **ἐπιφάνειαν,** τὸ δὲ ἕτερον πεπλατυσμένον καταλήγει εἰς αἰχμήν.

σφῡροκοπεῖον (τὸ) Ζωναρ. ἄνευ ἑρμ.

σφυροκόπημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφυρακαπεῖν, ἡ διὰ τῆς σφύρας κατεργασία μετάλλου, ἡ σφυρηλασία.

σφυροκόπησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ σφυροκοπία.

σφυροκόπι (τὸ) δημ. σφυροκοπία βλ.λ.

σφῡροκοπία (ἡ) (σφυροκοπῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σφυροκοπεῖν, τὸ σφυροκόπημσ, ἡ σφυρηλασία, τὸ σφυροκόπι: Σύμμ.ΠΔ Παροιμ.19,29.

σφῡροκόπος-ον (σφυροκοπῶ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ σφυροκοπῶν, ὁ σφυρηλατῶν, ὁ διὰ τῆς σφύρας κατεργαζόμενός τι : ΠΔ Γέν.4,22 **ἔτεκε τὸν Θόβελ. καὶ ἦν σφυροκόπας χαλκεὺς χαλκοῦ καὶ σιδήρου,** Φίλ.1,247· ‖ γλωσσ. ὀνομασία ἔργου τοῦ Σοφ., ἄ. Πανδώρα.

σφῡροκοπῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. πλήττω, κτυπῶ διὰ τῆς σφύρας, σφυρηλατῶ : ΠΔ Κριτ.5,26 **χεῖρα αὐτῆς ἀριστερὰν εἰς πάσσαλον ἐξέτεινε, καὶ δεξιὰν . . εἰς σφῦραν κοπιώντων, καὶ ἐσφυροκόπησεν** Σισάρα, Φιλόδ.Σημ.2, Ἰω.Χρυσ.3,371,8 **ὅταν οὖν ἴδῃς ὑλοκοποῦντα, σφυροκοποῦντα . . μὴ διὰ ταῦτο καταφρόνει,** Εὐστ.Ἰλ.120!,47· 2) ρηματ.π. σφυροκόπημα, σφυροκόπησις, σφυροκοπία, σφυροκόπος.

σφῡρόκτῡπος-ον (σφυροκτυπῶ) μσν. **ὁ σφυροκόπος** βλ.λ. : Πρόδρ.Ἐπιστ.105.

σφῡροκτῡπῶ-έω σχόλ. κ. μσν. κτυπῶ διὰ τῆς σφύρας, σφυροκοπῶ : Σχόλ.Παρ.Ἀπολλ.Ρ 2,84 **κἀκείνων γὰρ** (τῶν ναυπηγῶν) **σφυροκτυπούντων συνεχεῖς γίνονται αἱ κτύποι,** ΚΜανασσ.Χρον.4925.

σφῠρόν (τὸ) κ. νεώτ. ἑκατέρα τῶν δύο ὀστεωδῶν **προεξοχῶν τοῦ κάτω** ἄκρου τῆς κνήμης, ὧν **ἡ μὲν πρὸς τὰ ἔσω,** παχυτέρα, ἀποτελεῖ ἀπόφυσιν **τοῦ κυρίως κνημικοῦ** ὀστοῦ, ἡ δὲ ἔξω λεπτοτέρα, **ἀπόφυσιν τοῦ ὀστοῦ τῆς περόνης,** ὁ ἀστράγαλος βλ.λ.2), τὸ κότσι· Ἡσ. «**τὰ περὶ τοὺς ἀστραγάλους, αἱ περιφέρειαι τῶν ποδῶν**» : Ἰλ.Δ 147 **μηροὶ . . κνῆμαί τε ἰδὲ σφυρά,** αὐτ.518, αὐτ.Ρ 2 0, αὐτ.Χ 397 **ποδῶν τέτρηνε τένοντε ἐς σφυρὸν ἐκ πτέρνης,** Εὐρ.ΙΑ 225 **μονόχαλα δ' ὑπὸ** σφυρά (ἐπὶ ἵππων), αὐτ.Βάκχ.936 **πέπλων στολίδες** ὑπὸ **σφυροῖσι τείνουσιν σέθεν,** αὐτ.Φοίν.26 **σφυρῶν σιδηρᾶ κέντρα διαπείρας μέσον,** Ἀριστφ.Ἀχ.1179 **σφυρὸν παλίνορρον ἐξεκόκκισεν** (ἐξήρθρωσε), αὐτ.Ἐκκλ. 1110, Ξεν.Ἑλλ.5,4,58 **σχάζει τὴν παρὰ τῷ σφυρῷ φλέβα αὐτοῦ,** Δημ.442 **θοἰμάτιον καθεὶς ἄχρι τῶν σφυρῶν,** Ἀριστλ.ΖΙ 494a,10 **τὸ . . ἔσχατον ἀντικνημίου σφυρόν,** Θεόκρ.4,51 **ἁ γὰρ ἄκανθα ἁρμοῖ μ' ὧδ' ἐπάταξ' ὑπὸ τὸ σφυρόν,** αὐτ.15,134, Καλλ.Αἴτ.3,1,46 **σφυρὸν Ἰφίκλειον** (τοῦ δρομέως Ἰφικλέους), Ἀπολλ.Ρ 4,1679 **πετραίῳ στόνυχι γρίμψε σφυρόν,** Πλούτ.Ἠθ.435C **ἐξ ἄκρων σφυρῶν·** 2) συνεκδ. ὁλόκληρος ὁ πούς : Εὐρ.Ἀλκ.589 **βαίνουσα . . σφυρῷ κούφῳ,** Ὀππ.Κυν.3,143 **ὄμμα θοόν, σφυρὸν ὠκύτερον·** 3) μτφ. τὸ κατώτατον μέρος ἢ ἄκρον, ὑπώρειαι, πρόποδες ἰδ. ὄρους : Πίνδ.Π 2,46 **ἐν Παλίου σφυροῖς,** αὐτ.Ι 6(7), 13, Θεόκρ.16,77 **οἰκεῦντες Λιβύης ἄκρον σφυρὸν** (τὸ ἀνώτατον μέρος τῆς Λιβύης), Σιμμ.ΑΠ 6,114 **Ὀρβηλοῖο παρὰ σφυρόν,** Πέρσ.αὐτ.7,501 **Λέσβοιο παρὰ σφυρόν,** Ἀντωνῖν.Λιβ.8 **παρὰ τὰ σφυρὰ τοῦ Παρνασσοῦ,** Νόνν.Δ 2,1 **μίμνε παρὰ σφυρὰ** φορβάδος **ὕλης,** Μουσαῖ.45 **σφυρὰ νήσων.**

σφῡροπέλεκυς-εως (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. εἶδος πελέκεως οὗ τὸ ἓν ἄκρον τῆς **κεφαλῆς ἔχει** μορφὴν σφύρας, τὸ δ' ἕτερον πελέκεως· 2) νεώτ. εἶδος σκεπάρνου φέροντος **κατὰ τὴν κόφιν** σχισμὴν πρὸς ἐκβολὴν τῶν ἥλων.

σφυρόπηκτος-ον μσν. **ὁ ἀχώριστος,** ἐπὶ τοῦ Θεοῦ, ὁ ἐξ ἑνὸς καὶ μόνου **προσώπου ἀποτελούμενος:** Θεόδ.Ἀβουκ.482C **ὁ Θεὸς μουνάξ,** ὁ Θεὸς **σφυρόπηκτος.**

σφῠροπρησῖπύρα (ἡ) (**σφυρόν,** πρήθω, πῦρ) μτγν. ἐπὶ τῆς **ποδάγρας, ἡ καίουσα** τὰ σφυρά : Λουκ.Τραγωδ.200.

σφῠροτομῶ-έω μτγν. σχάζω, **κόπτω** τὴν παρὰ τῷ σφυρῷ φλέβα : Ἀέτ.8,50.

σφυροτυπία (ἡ) μσν. ἄ. σφυροκοπία βλ.λ. : Καμαρ.1,50,9 **μαλάσσον μὲν τὸν σίδηρον** (τὸ πῦρ) **καὶ ἶσα καὶ κηρῷ πρὸς τὸ τοῦ χαλκεύοντος** ἐλαῦνον **αὐτὸν βούλημα ταῖς σφυροτυπίαις.**

σφῡροῦμαι όομαι μτγν. φέρω, φορῶ κοθόρνους περὶ τὰ σφυρά : Λαΐκ.Ὠδ.7 (π.Ἀθήν.14.622C) **ἐθέλει γὰρ ὁ θεὸς ὀρθὸς ἐσφῡρωμένος** διὰ μέσου **βαδίζειν** (διόρθ. **ἐσφυδωμένος**).

σφῡρῶ-όω γλωσσ. σφυροκοπῶ, **σφ**υρηλατῶ· 2) ρηματ.π. σφύρωσις, σφυρωτός.

σφύρωσις-εως (ἡ) (σφυρῶ) μτγν. ἡ σφυρηλασία : Ἐπιγρ.· 2) Ἡσ. «σφύρωσις, διάρροσις, ἡ ἐν κύκλῳ τὰ **πέλματα**».

σφῠρωτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. **εἶδος** ὑποδημάτων, τὰ ὁποῖα ἔδενον δι' **ἱμάντων** περὶ τὰ σφυρά. δ. ἑρμ. δερμάτινος ἱμὰς ὑποδήματος : ΠΔ Γέν.14,23 **ἀπὸ τοῦ σπαρτίου ἕως σφυρώματος ὑποδήματος λήψομαι ἀπὸ πάντων τῶν σῶν** (κτ. Ἰω.Χρυσ. εἰς Γεν.Ὁμ.35,287,20 «σφυρωτῆρα **εἰώθασι** λέγειν τὸ **ἄκρον** τοῦ ὑποδήματος τὸ εἰς ὀξὺ λῆγον»).

σφῡρωτός-ή-όν (σφυρῶ) γλωσσ. ὁ ἐσφυρηλατημένος, ὁ **σφυροκοπημένος,** ὁ σφυρήλατος.

σφύσδω δωρ. τ. τοῦ σφύζω βλ.λ.1) : Θεόκρ.11,71 **τὼς πόδας ἀμφωτέρως μευ σφύσδειν** (δ.γρ.).

σφύττω μτγν. σφύζω, εἶμαι ὀξύς, ζωηρός, ὁρμητικός, μτ. ἀπαρφ. : Δίων Χρ.4,116.

σφώ συνεσταλμ. ὀνομαστ. κ. αἰτ. δυϊκοῦ τοῦ σὺ βλ.λ., ἀντὶ σφῶι: Ἰλ.Α 574 **σφὼ ἕνεκα** θνητῶν ἐριδαίνετον **ὧδε,** αὐτ.Ο 146 **Ζεὺς σφὼ εἰς Ἴδην κέλετ' ἐλθέμεν.**

σφωέ ὀνομαστ. κ. αἰτ. τοῦ δυϊκ. τῆς ἀντων. τοῦ γ' προσ., τῆς ὁποίας ἡ γενικ. ἑν. κ. ὀνομαστ. πληθ. εἶναι οὗ, σφεῖς βλλς, δοτ. **σφωΐν**, αὐτοὶ οἱ δύο, ἀμφότεροι, ἐν χρ. μ. ἐπὶ ἀρσ. κ. θηλ. κ. πάντοτε ὡς ἐγκλ.: Ἰλ.Α 8 **τίς τ' ἄρ σφωε θεῶν ἔριδι ξυνέηκε μάχεσθαι;** ὁμ. κ. ἐπιτετ. ἐν Ὀδ.Υ 327 **εἰ σφωϊν κραδίη ἅδοι ἀμφοτέροιιν**· || ὁ τ. **σφώ** εὕρηται μ. παρὰ τοῖς μεθ' Ὅμ. ἐπικοῖς, οἷ ἐν Ἀντίμ.9,11 (ἐν Ἰλ.Ρ 531 **σφω' Αἴαντε** προέρχεται ἐκ διορθ.' πρβλ. Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.88,24).

σφῶι, σφῶιν, δυϊκ. ἀρσ. κ. θηλ. β' προσ. τῆς προσ. ἀντων. σὺ βλ.λ., σεῖς οἱ δύο, συχν.π.Ὅμ. ἰδ. ἐν Ἰλ. κ. ἐπιτετ.: Ἰλ.Η 280 **ἀμφοτέρω γὰρ σφῶι φιλεῖ.. Ζεύς.**

σφωΐν δοτ. πληθ. τῆς ἀντων. γ' προσ. σφωὲ βλ.λ.

σφωΐτερος-α-ον κτητ. ἀντωνυμ. ἐπίθ. τοῦ σφῶι, ἀντωνυμίας β' προσ. δυϊκ., ὑμῶν, σᾶς τῶν δύο, ἰδικός σας: Ἰλ.Α 216 **σφωΐτερον.. ἔπος** (ὑμῶν τῶν δύο, δηλ. τῆς Ἥρας καὶ τῆς Ἀθηνᾶς)· **2**) κτητ. ἀντωνυμ. ἐπίθ. τοῦ σφωέ, ἀντωνυμίας γ' προσ. δυϊκ., ὁ ἀνήκων εἰς ἀμφοτέρους αὐτούς, εἰς αὐτοὺς τοὺς δύο, ὁ ἰδικός των: Ἀντίμ.10,13· **3**) ἀντὶ τοῦ σφέτερος, ἐν χρ. π. Ἀπολλ.Ρ· || ἐπὶ τοῦ β' πληθ. προσ., ὑμέτερος, ἰδικός σας: Ἀπολλ.Ρ 4,454· || ἐπὶ τοῦ β' ἑν. προσ. σός, ἰδικός σου: αὐτ.3, 395· || ἐπὶ τοῦ γ' ἑν. προσ., ἑός, ἰδικός του: Θεόκρ.25,55 **σφωϊτέρῳ σὺν παιδί**, Ἀπολλ.Ρ 2,465, αὐτ.544· || αὐτοῦ, αὐτῆς: αὐτ.1,643, αὐτ.3,600· || ἐπὶ τοῦ γ' πληθ. προσ.: αὐτ.1,1286, Μον.2,190.

σφῷν συνηρ. ἀττ. γενικ. κ. δοτ. τοῦ σφῶι, ἀντὶ σφῶιν, κ. ἐν Ὀδ.Δ 62 **οὐ γὰρ σφῷν γε γένος ἀπόλωλε τοκήων.**

σχαδίζω ἀντὶ σχαλίζω: ΕΜ 739,42.

σχάδιον (τό) γλωσσ. ἰσχάδιον.

σχαδών-όνος (ἡ) ἡ σχάδων κ. νεώτ. **ἡ** ἄπους κάμπη τῶν μελισσῶν ἢ τῶν σφηκῶν: Ἀριστλ.ΖΙ 554a,29, αὐτ.555a,8, αὐτ.624,8· || νεώτ. ζωολ. ἡ προνύμφη τῶν διπτέρων καὶ ὑμενοπτέρων ἐντόμων· **2**) τὸ κυφέλιον ἐν ᾧ τρέφεται καὶ αὐξάνεται ἡ κάμπη τῶν μελισσῶν: Θεαίτ.π.Σχόλ.Θεόκρ.1,147· **3**) κυφέλιον μέλιτος κ. κτ. πληθ. ἡ κηρήθρα, ἡ μελόπιττα· Ἡσ. «τὰ κηρία τῶν μελισσῶν»: Ἀριστφ.ἀπ.318,6, αὐτ.569,3, Ἀντιφάν.275, Ἀνοξανδρ. 41,53, Θεόκρ.1,147 **πλῆρές τοι μέλιτος τὸ.. στόμα.. γένοιτο, πλῆρες τοι σχαδόνων,** Πάπ.· ὁμ. κ. ἐν τῷ ἑν.: Εὔθυκλ.1 **σχαδόνα δεῖ πάντως φαγεῖν**· **4**) Ἡσ. «σχαδών, κυβευτικὸς βόλος».

σχάζω [Ἱππ.Ἐπιδ.6,5,15, Ξεν.Ἑλλ.5,4,58] κ. μσν. κ. νεώτ. κ. σχάω, δημ. **σκάζω**, ἀπαρέμφ. **σχᾶν** (Πλάτ. Κωμ.127 κ. ἐν συνθ. **κατασχᾶν**: Ἱππ.Ἐπιδ.7,76), παρατ. **ἔσχων** (Ἀριστφ.Νεφ.409), γ' πληθ. πρόσ. **ἔσχαζον** (Ἀνών.π.Φρυν.194) κ. **ἐσχάζοσαν** (Λυκόφρ.21), μέλλ. **σχάσω** (κ. ἐν συνθ. **ἀπο-**, Κράτ.41), ἀόρ. **ἔσχασα** (Πίνδ.Π 10,51, Εὐρ.Τρῳ.811, Ἀριστφ. Νεφ.740), τὸ μέσ. ἀόρ. **ἐσχασάμην** (Πλάτ.Κωμ.32, Ἀριστφ.Νεφ.107), τὸ παθ. γ' ἑν. πρόσ. **σχᾶται** (Ἱππ.Ἄρθρ.30), μέλλ. **σχασθήσομαι** (ΠΔ'Αμ.3,5), ἀόρ. **ἐσχάσθην** (Ἱππ.Ἑλκ.24, Ἀντισθ.π.Στοβ.3,18, 26), παρακ. **ἔσχασμαι** (ἐν τῇ μτχ. **ἐσχασμένη** ὡς ὀνομασία τοῦ φυτοῦ ὀνοβρυχὶς βλ.λ.: ΨΔιοσκ.3, 153), σχίζων ἀνοίγω τόσην ὀπήν, ὥστε νὰ διέλθῃ τι δι' αὐτῆς, ἀνοίγω σχισμήν, κάμνω ἐντομήν, ἐντέμνων διανοίγω, ἐγκόπτω τι διὰ μαχαιριδίου: Ἱππ. Ἐπιδ.6,5,15 **σχάζειν φλέβα** (ἀνοίγειν τὴν φλέβα, φλεβοτομεῖν), αὐτ.Ἐντ.Παθ.37 **σχάσαι αὐτοῦ τοὺς ἀγκῶνας καὶ ἀφαιρεῖν τοῦ αἵματος** (φλεβοτομῆσαι κατὰ τοὺς ἀγκῶνας ἢ τοὺς βραχίονας), αὐτ. Παθ.2 σχάζειν **τὴν κεφαλήν,** Ἀριστφ.Νεφ.409, Ξεν.Ἑλλ.5,4,58 ἰατρὸς **σχάζει τὴν παρὰ τῷ σφυρῷ φλέβα αὐτοῦ,** Ἀριστφ.ΖΙ 603b,15 **ἐάν τις σχάσῃ ὑπὸ τὴν γλῶτταν** (ἐὰν φλεβοτομήσῃ εἰς τὸ κάτω μέρος τῆς γλώσσης), Πλούτ.Ἀγησ.27, Ἀρρ. ἀπ.168] **ἐκ βραχιόνων τὰς φλέβας σχάζειν,** Γαλ. 11,119 σχάζειν **τὸ φλεγμαῖνον μόριον,** Πολυδ.2,215 αἷμα σχάσαι [=λῦσαι φλέβα]· κ. μτ. συστοίχ. αἰτ.: Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,7 **μείζονα τομὴν σχάζειν** (κάμνω ἐντομήν, ἐγκοπήν)· || κ. ἄνευ τοῦ φλέβα, φλεβοτομῶ, παίρνω αἷμα: Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,7· || τὸ παθ. μτφ. καθαίρομαι διὰ φλεβοτομίας: Ἀντισθ.π.Στοβ.3,18,26 τὰς μὴ **κατὰ θύρας εἰσιούσας ἀπολαύσεις δεήσει ἢ σχασθῆναι ἢ ἐλλεβορισθῆναι**· **2**) σφάζω: Λυκόφρ.329 **πρωτόσφακτον ὅρκιον σχάσας**· **3**) ἀνοίγω βλ.λ.I): Λυκόφρ.28 **σχάζειν στόμα**· **4**) ἐπὶ φυτῶν, ἀνθέων κττ., ἀνοίγω βλ.λ.II), ἐκφύω φύτρον, κάλυκας, βλαστοὺς κττ., σκάζω: Κριναγ.ΑΠ 6,345,2 **εἴαρος ἤνθει μὲν τὸ πρὶν ῥόδα, νῦν δ' ἐνὶ μέσσῳ χείματι πορφυρέας ἐσχάσαμεν κάλυκας**· **5**) κ. μσν. λύω, ἀνίημι, χαλῶ, χαλαρῶ: Λυκόφρ.13 **βαλβῖδα μηρίνθου σχάσας** (ἀνοίξας διὰ τοῦ σχοινίου τὴν ἀφετηρίαν, κτ. Σχόλ. «βαλβῖδος μηρίνθου»), αὐτ.21 **κἀπὸ γῆς ἐσχάζοσαν ὑσπληγγας** (σχόλ. «ἀνέσπασαν τὰς ἀγκύρας»), Ἥρων Πνευμ.1,41 **σχάσει τὴν χεῖρα, ὥστε ἀφεθῆναι τὸ βέλος,** Πλούτ.Μάρκελλ. 15 **σχάσαντος δὲ τὰς μηχανὰς τοῦ Ἀρχιμήδους,** Παῦλ.Σιλ.6,51 **σχάσαντες τὴν ἀγκύλην** τοῦ **βρόχου**· κ. παθ.: Φίλ.Μηχ.Βελοπ.73,51 **ἐσχάζετο αὐτόματον** (τὸ βέλος), ΠΔ'Αμ.3,5 **εἰ σχασθήσεται παγίς.. ἄνευ τοῦ συλλαβεῖν τι,** Ἡλιόδ.Αἰθ.4,3 **ἔσχαστο.. ἡ ὕσπληξ**· || μτφ. ἐν Ἀριστφ.Νεφ. 740 **σχάσας τὴν φροντίδα λεπτὴν** (σχόλ. «στήσας, παύσας, ἀτρεμήσας», Βερναρδ.Γρηγ. «σχίσας, διελὼν τὴν φροντίδα λεπτὴν (ὥστε λεπτὴν γενέσθαι). Ἄλλοι: περιορίσας, συγκεντρώσας τὴν σκέψιν σου εἰς ἓν σημεῖον»)· **6**) ἐπὶ χειρουργοῦ, ἐν φρ. **ἐξαπίνης σχάσαι** ἐπανατάξαι ἐξαρθρωθεῖσαν γνάθον: Ἱππ.Ἄρθρ.30· || τὸ παθ. ἐπὶ γνάθου, ἐξολισθαίνω, **ἐξορθροῦμαι**: αὐτ. **ἐκπίπτει μὲν γνάθος ὀλιγάκις, σχᾶται μὲν πολλάκις ἐν χάσμῃσι** (κτ. Παῦλ.Αἰγ.6,112 «χαλᾶται»)· **7**) Γαλ. 18(1),438 «καὶ κατὰ παλαίστραν δὲ τὸ σχάσαι σημαίνει τὴν χεῖρα ταχέως ἄγειν πρὸς αὐτὴν (πιθ. ἀναγν. αὐτὴν) ἐκ τῆς ἔμπροσθεν θέσεως»· **8**) ἀφήνω τι νὰ πέσῃ: Ξεν.Κυν.3,5 **σχάσασαι τὴν οὐρὰν.. διατρέχουσιν** (ἀφήσασαι τὴν οὐρὰν νὰ κρέμεται), Λυκόφρ.99 **πεύκης ὀδόντας σχάζειν** (τὴν ἄγκυραν), Ἱππόλοχ.π.Ἀθήν.4,130Α **λάθρα κατὰ μηχανὰς σχασθέντων τῶν φραγμάτων**· **9**) χαλαρῶ τὴν ἔντασιν, τὴν προσπάθειαν, κρατῶ ὀπίσω, ἀνακόπτω, ἀναστέλλω, ἀναχαιτίζω, ἐμποδίζω, καταπαύω, σταματῶ τι· Ἡσ. «σχάσον, κατάπαυσον»: Πίνδ.Π 10,51 **κώπαν σχάσον** (παῦσαι κωπηλατῶν, παράτα τὰ κουπιά), Εὐρ Φοίν.960 **τί σιγᾷς γῆρυν ἄφθογγον σχάσας;**, αὐτ.454 **σχάσον.. δεινὸν ὄμμα καὶ θυμοῦ πνοάς,** αὐτ.Τρῳ.811, Καλλ.ἀπ.104 **σχάσσαντες ἐρετμά**· || κ. μσν. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Πλάτ.Κωμ.32 **τὰς ὀφρῦς σχάσασθε καὶ τὰς ὄμφακας,** Ἀριστφ.Νεφ.107 **σχασάμενος τὴν ἱππικὴν** (σχόλ. «παυσάμενος τῆς ἱππικῆς ἀποχωρήσας καὶ ἀποστὰς τοῦ παρόντος ἐπιτηδεύματος»), Συνέσ.Ἐπιστ.129 σχασάμενος **τὴν ἱππικήν,** Θεόδ.Ὑρτ.6,9 **ἐσχασάμην τὰς κώπας ἐπὶ ξηρᾶς καὶ ζητῶν ἄρτον σπιλάσιν ἐνέκυρσα**· **10**) ἐπιφέρω, προκαλῶ κατάρρευσιν, κατάπτωσιν, συντελῶ εἰς τὸ νὰ καταρρεύσῃ, νὰ καταπέσῃ τι: Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 9,422 **θάλαμον σχάσε μῆνις**· κ. παθ.: Πάπ. τοῦ δεῖνα ὄντος ἐπὶ τοῦ χώματος **κατὰ νύκτα σὺν τοῖς ὑδροφύλαξιν, μήπω σχασθῇ** (μήπως ὑπαστῇ ῥῆγμα, καταρρεύσῃ)· || ἐν Πάπ. **σχάσας.. ἐν** πέδῳ γόνυ (γονυπετήσας, προσπεσών)· || μτφ. ἐπιφέρω κατάπτωσιν, προκαλῶ ἧτταν, συμφοράν: Πίνδ.Ν 4,64 πῦρ.. **λεόντων ὄνυχας.. ἀκμὰν καὶ δεινοτάτων σχάσαις ὀδόντων,** Βάκχ.16,121 **φεῦ, οἵαισιν ἐν φροντί-**

σι Κνώσιον ἔσχασεν στραταγέταν· 12) ρηματ.π. σχάσις, σχάσμα, σχασμός, σχαστήρ, σχαστηρία, σχαστήριον.

σχᾰλιδῶ-όω (σχαλίς) μτγν. στηρίζω τὰ ἐστημένα δίκτυα διὰ σχαλίδων βλ.λ. : Πολυδ.5,19· 2) ρηματ.π. σχαλίδωμα.

σχᾰλίδωμα-ατος (τὸ) (σχαλιδῶ) μτγν. σχαλὶς βλ.λ. ὑποβεβλημένη ὡς ὑποστήριγμα : Πολυδ.5,19.

σχαλίζω λεξ. θηλάζω, βυζαίνω : Ἡσ., Φώτ., Σουΐδ.· πρβλ. ἰσχαλεῦσσι.

σχᾰλὶς ίδος (ἡ) κ. νεώτ. δισχιδὲς ἐπίμηκες τεμάχιον ξύλου ἐν χρήσει ὡς ὑποστήριγμα δικτύων κττ.· Πολυδ.5,31 «στάλικες δὲ καὶ σχαλίδες καὶ σχαλιδώματα ξύλα ὀρθά, ἐξ ἄκρου διττά, ἱστάμενα μὲν κατὰ γῆς, τοῖς δὲ δίκροις ἀνέχοντα τοὺς τῶν δικτύων βρόχους τε καὶ περιδρόμους», Ἡσ. «σχαλίδες, δι' ὧν σχάζουσι τὰ δίκτυα ὀρθὰ ἑστῶτα» : Ξεν.Κυν.2,8 σχαλίδες τῶν ἀρκύων τὸ μῆκος δέκα παλαιστῶν (κῶδ. σταλίδες), αὐτ.6,7 πηγνύειν . . τὰς σχαλίδας ὑπτίας, ὅπως ἂν ἐπαγόμεναι ἔχωσι τὸ σύντονον, Καλλ.Αἴτ.ἀπ.7,35P θέντες ἀμίστυλλον ταῦρον ἐπὶ σχαλίδων (εἰκ.), Πολυδ.5,32 καθίστανται δὲ αἱ σχαλίδες πλάγιαι, μᾶλλον εἰς ἀλλήλας προσνεύουσαι· πρβλ. στάλιξ· 2) νεώτ. εἶδος μονοσκελοῦς κλίμακος φερούσης ἀντὶ βαθμίδων ἐπολλήλους πασσαλίσκους.

σχάρα (ἡ) γλωσσ., μσν. κ. δημ. ἀντὶ ἐσχάρα βλ.λ.ΙΙ : Μαρτύρ.Ἁγ.Ἀφθίου, Φιλαδέλφου κ. Κυρίνου 43 ἄγαγε ἡμῖν τὴν σχάραν καὶ τὸ τήγανον καὶ τοὺς ὀγκινίσκους, - φάρια ψητὰ στὴ σχάρα.

σχαράτσι (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες καὶ πολυετὲς ζιζάνιον φυτὸν οἰνάνθη ἡ ἀνισοειδής.

σχάς-άδος (ἡ) γλωσσ. ἀντὶ ἰσχὰς βλ.λ.Ι).

σχάσις-εως (ἡ) (σχάζω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σχάζειν, διάνοιξις, ἐγχάραξις, χάραγμα, ἐπὶ δένδρου : Θεόφρ.Φ1 4,2,8 τὸ κόμμι' καὶ ῥέει καὶ πληγείσης καὶ αὐτόματον ἄνευ σχάσεως· 2) διάνοιξις τῆς φλεβός, φλεβοτομία : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.Ι,10, αὐτ.2,3 διὰ σμικρῆς τομῆς τῆς σχάσιος ἀφαιρέειν· 3) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις συνισταμένη ὁτὲ μὲν εἰς τὴν μεγέθυνσιν πληγῆς, τραύματος, νύξεως ἢ συριγγίου τινὸς πρὸς ὑποβοήθησιν τῆς διεξόδου τοῦ πύου ἢ πρὸς διευκόλυνσιν τῶν ἀντισηπτικῶν πλύσεων κττ., ὁτὲ δὲ εἰς τὴν τομὴν μεμβρανώδους τινὸς ἱστοῦ (οἷον ἀπονεκρώσεως) συνθλίβοντος ἢ περισφίγγοντος τοὺς ὑπ' αὐτὸν φλογισμένους ἱστούς, ἄλλοτε δὲ πάλιν εἰς τὴν διεύρυνσιν φυσικῆς τινος ὀπῆς πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐκβολῆς ἀλλοτρίου τινὸς σώματος ἢ τῆς εἰσαγωγῆς διαφυγόντος τινὸς ὀργάνου· 4) ἄφεσις, ἀπόλυσις, χαλάρωσις, ἐπὶ μηχανῆς : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.77,1 τῶν καθ' ἓν βαλλομένων τὴν σχάσιν ποιησόμεθα.

σχάσμα-ατος (τὸ) (σχάζω) τὸ σχάζειν, ἐντομή, ἐγκοπή, ἐγχάραξις : Ἱππ.Ἑλκ.24, αὐτ.27· 2) ἐπὶ μηχανῆς, ἡ χαλάρωσις : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.69,1.

σχασμὸς (ὁ) (σχάζω) μσν. ἡ σχάσις βλ.λ.ΙΙ : Θεοφάν.Νόνν.2,162 σικύας μετὰ σχασμοῦ.

σχαστὴρ-ῆρος (ὁ) γλωσσ. κρεμαστήρ, κρεμάστρα (λατ tendicula).

σχαστηρία (ἡ) (σχάζω) εἶδος τροχοπέδης, μηχανήματος ἀνοσχέσεως, πιθ. τροχαλία : Ἀριστλ.Κόσ. 398b,15 ὥσπερ δρῶσιν οἱ μεγαλότεχνοι, διὰ μιᾶς ὀργάνου σχαστηρίας πολλὰς . . ἐνεργείας ἀποτελοῦντες, Ἥρων Αὐτομ.13,9, αὐτ.Βελοπ.78,3, Φίλ. Μηχ.Βελοπ.74,27, Πολύβ.8,7,10, αὐτ 8,3 τὴν δὲ χεῖρα καὶ τὴν ἅλυσιν ἐκ τῆς μηχανῆς ἐξέρ[illegible]ινε διά τινος σχαστηρίας, Ἀπολλδ.Δομ.Πολιορκ.188,7· ‖ σχοινίον τεταμένον πρὸ τῆς ἀφέσεως καὶ δίδον διὰ τῆς ἀποτόμου χολαρώσεώς του τὸ σημεῖον τῆς ἐκκινήσεως ἐν τῷ ἱπποδρομίῳ ἢ τῷ σταδίῳ : Γαλ.18(ΙΙ,438· 2) πιθ. ῥάβδος τοῦ παραπετάσματος ἢ εἶδος μηχανισμοῦ, δι' οὗ ἐχαλαροῦντο τὰ παραπετάσματα : Ἐπιγρ. κατασκευάσαντι σχαστηρίας χαλκᾶς εἰς τὸν νεὼ τοῦ Ἀσκληπιοῦ . . καὶ τῷ ἐνέντι τὰς σχαστηρίας εἰς τὸν νεώ, Ἐπιγρ. κίρκων καὶ σχαστηριῶν· 3) λαβαὶ πρὸς χαλάρωσιν τῆς πιέσεως χειρουργικοῦ βρόχου : Ἡρακλᾶς π.Ὀρειβ.48,7,3· 4) νεώτ. στρατ. τεμάχιον τοῦ ἐπικρουστῆρος τῶν φορητῶν ἰδ. πυροβόλων ὅπλων, δι' οὗ συγκρατεῖται οὗτος εἰς τὴν θέσιν ὁπλίσεως δι' ἀγκιστρώσεως· 5) κ. ὡς τοπωνύμιον : Ἐπιγρ.

σχαστήριον (τὸ) (σχάζω) μσν. κ. νεώτ. εἶδος χειρουργικοῦ μαχαιρίου, δι' οὗ ἐξετέλουν τὴν φλεβοτομίαν, φλεβοτόμον, νυστέριον : Ἱππιατρ.24· 2) νεώτ. ναυτ. τετράγωνον ξύλινον ἢ σιδηροῦν τεμάχιον τοῦ ἐπιστηλίου πρὸς συγκράτησιν αὐτοῦ εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν, τὸ κασκαβάλι.

σχαῦδαι Ἡσ. «ἰσχνόφωνοι».

σχάω ἀντὶ σχάζω βλ.λ., ἀπρφ. σχᾶν:Πλάτ.Κωμ.127.

σχεδάριον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ σχέδη, μικρὸν σχέδιον : Γρηγ.Νύσσ.2,237, Ἐπιφάν.2,832C, Κύριλλ.10,68C, Λεόντ.Μαθ.Ἄρατ.4 ἔν τινι πτυχίῳ ἤτοι σχεδαρίῳ· ‖ πρόχειρον σχέδιον : Εὐστ. 961,21 καὶ τὸ κοινῶς καλούμενον σχεδάριον, ὃ σχεδίων λόγων ἐστὶν ἐδάφιον· 2) συνεκδ. βιβλιάριον, συγγραμμάτιον : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.3,11.

σχεδεκδότης (ὁ) λεξ. ὁ ἐκδίδων σχέδην, ὁ ἐκδότης, ἀμφ. εἰκ ἐν Λεξ.Πνευμ.197V ἐν πολλοῖς τῶν σχεδεκδοτῶν τὸ ἔρνος δασυνόμενον εὗρον (κώδικες, σχεδεκτοτῶν).

σχεδεργάτης (ὁ) μσν. ὁ ἐργαζόμενος τὴν σχέδην : Τζέτζ.ἐν Ἀν.Κρ.3,362,12 τοὺς πανσόφους ἔα δὲ τοὺς σχεδεργάτας.

σχέδη (ἡ) μτγν. κ. μσν. κυρ. σχίσμα, δθ. φύλλον, πίναξ, ἐφ' οὗ γράφομεν, ἀριθμοῦμεν κττ., παραληφθὲν ἐκ τῆς λατινικῆς (scheda κτ. Ἰσιδ.Σεβ.Ἐτυμ.6,14,8) ἐπειδὴ κατὰ πρῶτον εἶναι ἐν χρ. π.Εὐστ.

σχέδην (ἔχω, σχεῖν) ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. βραδέως, ἠρέμα, ἡσύχως, πράως, σιγὰ σιγά· Ἡσ. «ἡσυχῆ, βάδην» : Ξεν.Ἱππαρχ.3,4 σχέδην εἰς τὰ ἱερὰ διελαύνειν, Μάχ.π.Ἀθήν.8,349B ἐπ' ἄκρων ἐβάδιζε τῶν ὀνύχων ἐν τῇ πόλει σχέδην, Σῆμ.20 σχέδην ἐπέραινον ῥήσεις, Φίλ.2,483,37 τῇ σχέδην περιαγωγῇ τοῦ προσώπου, Πλούτ.Κράσσ.23 ἦγεν οὐ σχέδην, αὐτ.Κάμ.28 ἐν τάξει καὶ σχέδην, Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,9 ἣν ἐκρέῃ σχέδην, Γαλ.19,201 πότερον ἠπειγμένως ἢ σχέδην (κῶδ. σχεδόν), Πολυδ.1,214 σχέδην ἱππάζεσθαι· ‖ νεώτ. ναυτ. ἐπὶ παρεωμένου ἢ ἑλκομένου σχοινίου ἠρέμα, ἀ. ἐξ ἀπολαβῆς· 2) μτγν. κ. μσν. σχεδόν, ἐκ τοῦ σύνεγγυς : Ἀνών.π.Σουΐδ., Εὐστ.516,10.

σχεδία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. σχεδίη πρόχειρον καὶ αὐτοσχέδιον κατασκεύασμα ἐκ ξύλων ἢ καὶ ἄλλης ὕλης κατάλληλον πρὸς πλεῦσιν, μικρὸν πλοῖον προχείρως καὶ αὐτοσχεδίως κατασκευασθέν : Ὀδ.Ε 33 ἐπὶ σχεδίης πολυδέσμου πήματα πάσχων, αὐτ. 177, αὐτ.315, αὐτ.Η 264, Θουκ.6,2 διέβησαν ἐς Σικελίαν .. ἐπὶ σχεδιῶν, Πλάτ.Φαίδ.85D ὥσπερ ἐπὶ σχεδίας κινδυνεύοντα, Ξεν.Ἀν.2,4,28 διῆγον ἐπὶ σχεδίαις διφθερίναις ἄρτους (ἐκ δερμάτων), αὐτ. 1,5,10, Πάπ.· ‖ νεώτ. εἰδικὸν τετράγωνον ἀλιτενὲς πλοῖον ἄνευ τρόπιδος, χρήσιμον πρὸς τροπισμὸν τῶν ἱστιοφόρων ἢ πρὸς ἐπιχάλκωσιν τῆς γάστρας αὐτῶν, τὸ σάλι· ‖ ποι. ἀντὶ τοῦ πλοῖον, πλοιάριον : Εὐρ.Ἑκ.111 τὰς ποντοπόρους . . ἔσχε σχεδίας, Θεόκρ.16,41 ἐπεὶ γλυκὺν ἐξεκένωσαν θυμὸν ἐς εὐρεῖαν σχεδίαν στυγνοῖο γέροντος· 2) πλωτὴ πρόχειρος γέφυρα ἐκ πλοιαρίων ἢ σχεδιῶν, πλωτὸν ζεῦγμα, ἐπὶ τῆς γεφύρας τοῦ Δαρείου : Ἐπιγρ.π.Ἡρ.4,88 Βόσπορον ἰχθυόεντα γεφυρώσας ἀνέθηκε Μανδροκλέης Ἥρῃ μνημόσυνον σχεδίης, Αἰσχ.Πέρσ.68 λινοδέσμῳ σχεδίᾳ

πορθμόν ἀμείψας, Πάρ.Χρον.66· **3)** ἐλαφρὸν ἰκρίωμα : Ἀθήν.Μηχ.10,1 **σχεδία ὑπότροχος** (πλωτὸ ξύλινον κατασκεύασμα φέρον τροχοὺς πρὸς μετακίνησιν πραγμάτων)· **4)** σιδήριόν τι κεκομμένον ἑκατέρωθεν πρὸς συγκράτησιν ξύλων κττ., ἄγκιστρον, σύνδεσμος, πόρπη : Φίλ.Βυζ.Θαυμ.4,2.

σχεδιάγραμμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ διὰ προβολῆς ἀπεικόνισις ἀντικειμένου τινὸς ἐπὶ χάρτου, ἡ διὰ σχεδιογραφήσεως παράστασις ἀντικειμένου τινός, πλάνο : **σχεδιάγραμμα πόλεως - λιμένος - πλατείας - οἰκίας.**

σχεδιαγράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἀντὶ σχεδιογράφημα βλ.λ.

σχεδιάζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **σχεδιάσω**, ἀόρ. **ἐσχεδίασα,** πράττω ἢ λέγω ἢ γράφω τι ἀμελετήτως καὶ ἐκ τοῦ προχείρου, ἐνεργῶ ἄνευ προπαρασκευῆς, κατὰ τὴν ἔμπνευσιν καὶ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς στιγμῆς, αὐτοσχεδιάζω : Πλάτ.Σίσ.387D **διαμαντευόμενον καὶ σχεδιάζοντα λέγειν ὅ,τι ἂν τύχῃ**· ‖ ἀπολ. ὁμιλῶ ἐξ ὑπογυίου, ἀπαγγέλλω ἐκ τοῦ προχείρου : Ἀναξανδρ.15,3 **λαβὼν τὸ μελετητήριον, εἶτ᾽ ἐσχεδίασε δριμέως,** Κικ. Ἀττ.6,1,11· **2)** ἐφευρίσκω, ἐξευρίσκω διηγήματα, ἐπινοῶ, πλάττω ἱστορίας : Πολύβ.12,4,4 **ὑπὲρ ὧν . . κακῶς καὶ παρέργως ἱστορήσας ἐσχεδίασε,** Διον.Ἀλ.Ῥωμ.1,7 **σχεδιάζειν ὑπολήψονταί με,** Διόδ.Σ 1,23· ‖ δίδω ἐλευθερίαν εἰς τὴν φαντασίαν μου : Σωρ.2,65· **3)** προχείρως συνθέτω, κατασκευάζω, ἐκτελῶ κττ., προχειρολογῶ, αὐτοσχεδιάζω, τὸ παθ. : Φιλόδ.Ῥητ.1,100S· **4)** ἐνεργῶ ἀμελῶς, ἀπερισκέπτως, ἀπρομελετήτως, πράττω τι μετ᾽ ἀνεπαρκοῦς φροντίδος, παραμελῶ, ἀδιαφορῶ : Πολύβ.23,9,12 **οὗτοι μὲν ἐσχεδιακότες ἐφαίνοντο τοῖς κοινοῖς πράγμασιν**· κ. ἐμπροθ. (πρός τι, ἔν τινι) : ΠΔ Βαρ.1,19 **ἐσχεδιάζομεν πρὸς τὸ μὴ ἀκούειν τῆς φωνῆς αὐτοῦ,** Διόδ.Σ 13,31 **ἵνα μὴ σχεδιάζειν ἐν τοῖς τῶν ἄλλων βίοις ἐθισθῶσιν**· ‖ μτγν. κ. μσν. ἑτοιμάζω, παρασκευάζω τι ἐκ τοῦ προχείρου, ἐκ τῶν ἐνόντων : Παχυμ Γ Προγ.12,239 **οὐ τοὺς κοινοὺς ᾐδέσθης ἅλας, οὐ μετ᾽ ἐκείνων στρατεύων κοινὴν τὴν τράπεζαν ἐσχεδίαζες**· κ. παθ. : Γρηγ.Νυσσ.1,206D **ἡ βρῶσις . . ἐπὶ τυρὸς κατὰ τὸ συμβὰν ἐκ τοῦ παρατυχόντος σχεδιασθεῖσα**· **5)** νεώτ. κ. δημ. γράφω ἢ χαράσσω σχέδιον, σχεδιογραφῶ, ἰχνογραφῶ : **σχεδιάζει καραβάκι πάνω στὸ χαρτί**· **6)** νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. ἔχω κατὰ νοῦν, σκοπεύω, προτίθεμαι, μελετῶ νὰ πράξω τι : **σχεδιάζει νὰ πωλήσῃ ὅλα τὰ κτήματά του καὶ νὰ φύγῃ εἰς τὴν Εὐρώπην**· **7)** ῥηματ.π. σχεδίασις, σχεδίασμα, σχεδιασμός, σχεδιαστής.

σχεδιακῶς ἐπίρρ. μσν. ἐξ ὑπογυίου, ἐκ τοῦ προχείρου, προχείρως : Εὐστ.Ὀδ.1545,7 **τὸ δὲ Ὀδυσσῆ᾽ ἀσπαστὸν φίλον ἂν φανείη τοῖς νοηματίζουσι σχεδιακῶς** (πιθ.γρ. σχεδικῶς).

σχεδιάς-άδος (ἡ) Γαλ.19,144 «σχεδιάδα τὴν ἄγχουσαν» : Ἱππ.Γυν.1,75 **λαβὼν σχεδιάδα.**

σχεδίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σχεδιάζειν βλ.λ.5), ἀ. σχεδιογράφησις.

σχεδίασμα-ατος (τὸ) (σχεδιάζειν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σχεδιάζειν, τὸ ἐκ τοῦ προχείρου πραχθὲν ἢ λεχθέν : Κικ. Ἀττ.15,19,2· **2)** νεώτ. κ. δημ. τὸ σχεδιογράφημα, τὸ σκίτσο.

σχεδιασμός (ὁ) (σχεδιάζειν) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σχεδιάζειν βλ.λ.1), τὸ ἐκ τοῦ προχείρου πράττειν ἢ λέγειν ἢ γράφειν : Πλάτ.Σίσ.390C **εἰκασία καὶ σχεδιασμός,** Ἀγαθρχ.4 **τοιοῦτος μὲν καὶ ὁ Ἀργολικὸς περὶ τῆς Ἐρυθρᾶς θαλάσσης σχεδιασμός,** Στράβ.12,3,22, Εὐστ.Ἰλ.146,19 **ὁ σχεδιασμός, καθ᾽ ὃν Ὅμηρος ἐξηρεύγετο πολλαχοῦ**· **2)** νεώτ. σχεδίασμα, προσχέδιον.

σχεδιαστήριον (τὸ) νεώτ. αἴθουσα ἐν ᾗ ἐκτελοῦνται σχεδιάσεις, ἐργαστήριον σχεδιαστοῦ.

σχεδιαστής (ὁ) (σχεδιάζω) μτγν., νεώτ. κ. δημ., τὸ θηλ. **σχεδιάστρια,** ὁ σχεδιάζων τι, ὁ ἐκ τοῦ προχείρου πράττων, λέγων ἢ γράφων τι : Κλήμ. Ἀλ Παιδ.2,192 **ἐρωτικῆς σχεδιαστὴς ἀηδονίας**· **2)** νεώτ. ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὴν κατασκευὴν σχεδιογραφημάτων, ὁ κατ᾽ ἐπάγγελμα ἐκτελῶν σχεδιογραφήματα : **Σχολὴ σχεδιαστῶν.**

σχεδιαστικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. ἐκ τοῦ προχείρου, ἀμελετήτως, μετὰ σπουδῆς, ἀμελῶς : Εὐστ.Ἰλ.836,36 **σχεδιαστικῶς ταυτολογεῖ.**

σχεδίην (σχηματισθὲν ἐκ τοῦ θηλ. τοῦ σχέδιος) ἐπίρρ. ἐπ. ἐπὶ τόπου, ἐκ τοῦ σύνεγγυς, ἐκ τοῦ πλησίον, ἀπὸ κοντά : Ἰλ.Ε 830 **τύψον δὲ σχεδίην**· πρβλ. αὐτοσχεδόν· **2)** ἐπὶ χρόνου, ταχέως, γρήγορα : Νίκ.Ἀλεξ.88 **τῷ καὶ πρημαδίης ἢ ὀρχάδος εἶαρ ἐλαίης ἢ ἔτι μυρτίνης σχεδίην δεπάεσσιν ὀρέξαις** (σχόλ. «παραχρῆμα»)· ‖ ἐπὶ χρόνου, εὐθύς, ἀμέσως : Βάβρ.57,4 (πιθ.γρ.).

σχεδικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ αὐτοσχέδιος, ὁ πρόχειρος : Εὐστ.Ἰλ.241,8 **νόμῳ . . σχεδικῷ,** αὐτ. 714,51 **ἡ σχεδικὴ τόλμα ἐθρασύνατο** (τῶν προχείρως ὁμιλούντων), αὐτ.1634,16 **αἱ τὰ σχεδικὰ λαλοῦντες**· ‖ ἐπίρρ. **-ικῶς** πιθ. διόρθ. ἀντὶ σχεδιακῶς βλ.λ : αὐτ.1545,7.

σχεδιογράφημα-ατος (ἡ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σχεδιογραφεῖν, ἡ διὰ σχεδιογραφήσεως παράστασις ἀντικειμένου τινὸς ἐπὶ χάρτου : **σχεδιογράφημα πόλεως - λιμένος.**

σχεδιογράφησις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **σχεδιαγράφησις** ἡ ἐνέργεια τοῦ σχεδιογραφεῖν, ἡ ἀπεικόνισις ἀντικειμένου τινὸς διὰ προβολῆς αὐτοῦ ἐπὶ χάρτου ἢ ἄλλης ἐπιπέδου ἐπιφανείας : **σχεδιογράφησις πόλεως.**

σχεδιογράφος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. κ. **σχεδιαγράφος** ὁ σχεδιογραφῶν, ὁ σχεδιαστὴς βλ.λ 2).

σχεδιογραφῶ-έω νεώτ. κ. **σχεδιαγραφῶ** ἀπεικονίζω ἀντικείμενα διὰ προβολῆς αὐτῶν ἐπὶ χάρτου ἢ ἄλλης ἐπιπέδου ἐπιφανείας, γράφω, κάμνω σχέδιο, σχεδιάζω βλ.λ.5)· **2)** ῥηματ.π. σχεδιογράφημα, σχεδιογράφησις, σχεδιογράφος.

σχέδιο(ν) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ τοῦ προχείρου, ὁ αὐτοσχέδιος λόγος : Ἑρμογ. Μεθ.17· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐπὶ χάρτου ἢ ἄλλης ἐπιφανείας διὰ γραμμῶν καὶ ὑπὸ κλίμακα παράστασις ἀντικειμένου τινὸς ὑπάρχοντος ἢ μέλλοντος νὰ λάβῃ ὕπαρξιν : **σχέδιον κτιρίου - οἰκίας - νοσοκομείου - ναοῦ, - σχέδιον πόλεως** (σχεδιάγραμμα περιλαμβάνον τὴν ὅλην ἔκτασιν τῆς πόλεως μετὰ τῆς προβλεπομένης ἐπεκτάσεως)· ‖ γραμμικὸν ποίκιλμα ἐπὶ ὑφάσματος, χάρτου κττ.· ‖ τὸ ἐπὶ τοίχου ἢ ἐπίπλου συνήθως ἀνάγλυφον κόσμημα· **3)** νεώτ. κ. δημ. εἶδος, μορφή, τύπος, σχῆμα συμφώνως πρὸς τὸ ὁποῖον ἐξετελέσθη τι, ρυθμός, καλούπι : **νέο σχέδιο καπέλλου, - παριζιάνικο σχέδιο**· **4)** μσν. ὑπόδειγμα, πρότυπον : Στουδ.Θεόδ.427Α **ταῦτα ὡς ἰνδαλμά τι σχέδιον τῆς ἀσκήσεως**· **5)** νεώτ. κ. δημ. ἡ τὸ πρῶτον γινομένη διατύπωσις γραπτοῦ τινος συνθέματος, ὑποκειμένη εἰς μεταβολὰς ἢ διορθώσεις : **σχέδιον ἐγγράφου** (τὸ ἀρχικῶς γραφέν, τὸ πρωτότυπον, ἀντίθ. ἀντίγραφον), **- σχέδιον νόμου** (ἀ. νομοσχέδιον)· **6)** νεώτ. κ. δημ. λεπτομερὴς καθορισμὸς τοῦ τρόπου καὶ τῶν λεπτομερειῶν ἐνεργείας ἢ ἐγχειρήματός τινος : **τὸ σχέδιον τῆς ἀποξηράνσεως τῶν ἑλῶν**· ‖ πρόθεσις, ἐπιδίωξις, σκοπός : **πάντοτε ἀποτυγχάνουν τὰ σχέδιά του**· **7)** νεώτ. στρατ. ἡ ὑπὸ τοῦ ἐπιτελείου καταρτιζομένη ἐν πάσαις ταῖς δυναταῖς λεπτομερείαις μελέτη πολεμικῆς ἐνεργείας πρὸς ἄμεσον ἢ ἐνδεχομένην ἐφαρμογήν : **τὸ σχέδιον Σλίφφεν**

σχέδιος·α·ον (σχεδόν) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. σχέδιος-ον ('Αρετ.Χρον.Παθ.1,161 ἐπὶ τόπου, ὁ ἐγγύς, ὁ πλησίον : Αἰσχ.Χο.163 **σχέδιά τ' αὐτόκωπα νωμῶν ξίφη** (χρήσιμα εἰς τὴν ἐκ τοῦ συστάδην μάχην), 'Αριστλ.ἀπ.498 **μακρὸν δόρυ ὃ σχέδιον ἐκαλεῖτο,** 'Ελλ.'Επιγράμμ.333,3 **ἐν σχεδίῳ μάχῃ** (ἐκ τοῦ συστάδην)· **2**) (σχέδην) ὁ ἤπιος, ὁ βραδύς, ὁ προσεκτικός : Πολυδ.1,214 σχεδία ἱππασία· **3**) ἐπὶ χρόνου, ὁ βραχέως διαρκῶς, ὁ παροδικός, ὁ αἰφνίδιος, ὁ ἀπροσδόκητος : 'Αρετ.Χρον. Παθ.2,7 σχέδιος **αἰτίη,** αὐτ.2,13 **ἀπὸ σχεδίου προφάσιος,** αὐτ.2,12 **σχέδιος πόνος**· || κ. ἐν ἐπιρρ. φρς : 'Ιώσ.Π1 3,5,2 **ὥσπερ ἐν σχεδίῳ πόλις . . ἀποδείκνυται** (ἀμέσως), 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,6 **ἐπὶ σχεδίου**· || ὁ ἐκ τοῦ προχείρου, ὁ πρόχειρος : Διον.'Αλ.Συν.18 **ἐν λόγῳ σχεδίῳ,** 'Αγαθ.ΑΠ 11,64 **σχέδιον ποτόν,** Εὐδοκ.66 **τῷ ῥήτορι διατιθεμένῳ σχεδίους λόγους**· **4**) τὸ οὐδ. σχέδιον ὡς οὐσ. βλ.λ.· **5**) ὁ προχείρως πεπραγμένος ἢ πεποιημένος, ὁ κοινός, ὁ συνήθης· 'Ησ., Φώτ. «εὐτελής» : Νικ.Θηρ.622 **σχέδιος οἴνη**

σχεδιουργός (ὁ) μτγν. ὁ ἐργαζόμενος, ὁ κατασκευάζων σχεδίας βλ.λ.1) : Θεμίστ.Λόγ 26,316B **τὴν θάλασσαν .. οἱ σχεδιουργοὶ πλώϊμον ἀπέδειξαν.**

σχεδισμός (ὁ) σχόλ. εἶδος γυναικείας ὀρχήσεως, χοροῦ : Σχόλ.Τ'Ιλ.Χ 391 **ἡ δὲ ἁπαλὴ ὄρχησις μόθων καὶ βακχισμὸς καὶ σχεδισμός.**

σχεδίως ἐπίρρ. μτγν. αἰφνιδίως, ἀπροσδοκήτως, ξαφνικά : 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,2 **ἢν ἀλγέῃ κεφαλὴ σχεδίως ἐπὶ προσκαίρῳ αἰτίῃ**· **2**) προχείρως, **ἐκ** τοῦ προχείρου, ἀμελῶς : Σχόλ.Λουκ. 'Αλ.45 **αὐταπυρίτης ἄρτος ὁ . . σχεδίως ὠπτημένος**· **3**) τυχαίως, ἀσκόπως : 'Αρατ.1154 **τῶν ἄμυδις πάντων ἐσκεμμένος εἰς ἐνιαυτὸν οὐδέποτε σχεδίως κεν ἐπ' αἰθέρι τεκμήραιο** (σχόλ. «προσφάτως, ἀσκόπως, παρέργως καὶ ὡς ἔτυχεν»).

σχεδογραφία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ τεχνολογεῖν, τεχνολογία, γραμματικὴ ἀνάλυσις, εἶδος διδακτικῆς μεθόδου ἑρμηνείας ἀρχαίων ἢ θρησκευτικῶν κειμένων, καθ' ἣν ἐτεχνολογοῦντο οἱ ἀσυνήθεις τύποι, αἱ σπάνιαι λέξεις κττ. : Τζέτζ. 'Ησιόδ.285 **εἶτα σχεδογραφίας ἀπάρχεται, καὶ πολλοῖς μογήσας τοῖς χρόνοις μόλις τὴν γραμματικὴν ἀρετὴν ἐπικτᾶται,** Τίτλος χειρογρ. ἐν Βατικανῷ **Λογγοβάρδου τοῦ σοφοῦ παρεκβόλαιον τῆς σχεδογραφίας**· **2**) σχέδιον, σχεδίασμα : Σχόλ.'Αρατ.248 **ἰστέον δὲ ὅτι ὁ ἀριστερὸς ὦμος τῆς 'Ανδρομέδης λαμπρός ἐστιν, ἐξ οὗ διδάσκει τὸν βόρειον 'Ιχθύν· ἀλλ' ὅμως ἐν τῇ σχεδογραφίᾳ ὁ δεξιὸς αὐτῆς πλησιάζει τῷ 'Ιχθύϊ** (δ.γρ. ἀντὶ σφαιρογραφίᾳ).

σχεδογραφικός·ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν σχεδογραφίαν βλ.λ.1), ὁ τῆς σχεδογραφίας : Τζέτζ. 'Εξήγ.'Ιλ.114,16,19· πρβλ.'Αν.Βοασσ.4,336.

σχεδογράφος (ὁ) (σχέδος) μσν. ὁ διδάσκων σχεδογραφίαν βλ.λ.1) : 'Ιω.Εὐχαΐτ.25 **τὸ γὰρ σαφές τε καὶ πρόδηλον (ἐν)λόγοις λογογράφοις ἥδιστον, οὐ σχεδογράφοις καὶ ταῦτα κλῆσιν τὸ σχέδην κεκτημένοις.**

σχεδογραφῶ-έω (σχέδος, γράφω) μσν. **ἐξετάζω** ἑκάστην λέξιν τεχνολογικῶς, διαχωρίζω **τὰ** μέρη τῆς γραμματικῆς : Βασ.Γραμμ.'Ασκήσ.ἐν Θησ. Στεφ. **τοῦ νῦν ἀρξαμένου τοῦ σχεδογραφεῖν καὶ τὴν ἀρχὴν εὐλόγησαν τοῦ σχέδους.**

σχεδόθεν ἐπίρρ. κυρ. ἐκ τοῦ σύνεγγυς, ἐκ τοῦ πλησίον, ἀπὸ κοντά, συνήθ. ὅμως ἐν χρ. **ἀντὶ** τοῦ σχεδὸν βλ.λ., ἐγγύς, πλησίον, κοντά : 'Ιλ.Π 807 **ὤμων μεσσηγὺς σχεδόθεν βάλε,** αὐτ.Ρ 359, 'Οδ. Ο 223, αὐτ.Β 267, αὐτ.Τ 447 **στῆ ῥ' αὐτῶν σχεδόθεν,** 'Ορφ.'Αργ.629, 'Απολλ.Ρ 4,662.

σχεδόν (ἔχω, σχεῖν) ἐπίρρ. κ. μσν., **νεώτ. κ. δημ.** ἐπὶ τόπου, **ἐπ. κ. λυρ.** ἐγγύς, πλησίον, **πλησιέστατα,** πολὺ κοντά : 'Ιλ.Κ 100 **δυσμενέες δ' ἄνδρες σχεδὸν εἵαται,** αὐτ.Ε 458, αὐτ.Ν 576, αὐτ.Υ 378, 'Οδ. Ε 392 **ὁ δ' ἄρα σχεδὸν εἴσιδε γαῖαν,** αὐτ.Ω 493· σπαν. μτ. δοτ. : 'Ιλ.Κ 422 **οὐ γάρ σφιν παῖδες σχεδὸν εἵαται,** 'Οδ.Ι 23 **νῆσοι . . ναιετάουσι μάλα σχεδὸν ἀλλήλῃσιν,** 'Ησιόδ.Α 113 **οἳ δή σφι σχεδόν εἰσι,** Πίνδ.Ν 10,66 **στάθεν τύμβῳ σχεδόν,** 'Απολλ.Ρ 1,671· συνήθ. μτ. γενικ. : 'Οδ.Ε 288 **Φαιήκων γαίης σχεδόν,** αὐτ.475, αὐτ.Ζ 125, αὐτ.Ι 117, αὐτ.Κ 156, αὐτ.Λ 142 **σχεδὸν αἵματος,** 'Απολλ.Ρ 1,97 **νήσοιο . . σχεδόν,** αὐτ.1 402· κ. ἔμπροθ. (παρά, ἀμφί τινι) : Πίνδ.Ο 1,74 **πὰρ ποδὶ σχεδὸν φάνη,** αὐτ.Π 5,40 **ἀμφ' ἀνδριάντι σχεδόν**· || ὁμ. κ. μτ. ρημάτων κινήσεως, μτ. δοτ. : 'Ιλ.Ι 304 **ἐπεὶ ἂν μάλα τοι σχεδὸν ἔλθοι,** 'Ησίοδ.Α 435 **ὁ δέ οἱ σχεδὸν ἤλυθεν**· κ. μτ. γενικ. : 'Ιλ.Υ 363 **ὅς τις σχεδὸν ἔγχεος ἔλθῃ,** 'Οδ.Δ 439, αὐτ.Λ 481 **σχεδὸν ἦλθον 'Αχαιΐδος**· **2**) μτφ. ἐπὶ συγγενείας : 'Οδ. Κ 441 **καὶ πηῷ περ ἐόντι μάλα σχεδόν**· **3**) μτφ. ὁμοίως πρός τι, ὅπως . . ., μτ. δοτ. : 'Ιάμβλ.Μαθ. 'Επιστ.27 **σχεδὸν τούτοις . . αἱ παραλλαγαὶ . . εἰσιν**· **4**) ὁμ. κ. ἐπὶ χρόνου, ἐγγύς : 'Ιλ.Ρ 202 **θάνατος καταθύμιός ἐστιν, ὃς δή τοι σχεδὸν εἶσι** (ἐπίκειται), αὐτ.Ν 817, 'Οδ.Β 284, αὐτ.Ζ 27 **σοὶ δὲ γάμος σχεδόν ἐστιν**· **5**) μεθ' 'Ομ. μσν., νεώτ. κ. δημ. περίπου, ὡς ἔγγιστα, κατὰ προσέγγισιν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον : 'Ηρ.6,42 **ἐτάχθησαν δὲ σχεδὸν κατὰ ταὐτὰ τὰ καὶ πρότερον,** αὐτ.1,65, αὐτ.2,48, Σοφ.ΟΤ 736 **σχεδόν τι πρόσθεν ἢ** (μόλις πρὸ ὀλίγου), Εὐρ.'Ελ.112, 'Αριστφ.'Εκκλ.1157 **σχεδὸν ἅπαντας . . κελεύω . . κρίνειν ἐμέ,** Πλάτ. Παρμ.123Β, αὐτ.Συμπ.201Ε, αὐτ.Γοργ.472C **σχεδόν τι ταῦτα,** Ξεν.'Ελλ.6,5.33 **σχεδὸν πάντες,** 'Αριστλ. Μετ.350b,21 **πάντα σχεδόν,** αὐτ.34 **σχεδὸν ἐκ κρηνῶν οἱ πλεῖστοι ῥέουσιν,** αὐτ.351a,14 **σχεδὸν περὶ τριακόσια στάδια,** Θεόκρ.5,86 **ταλάρως σχεδὸν εἴκατι,** ΠΔ Μακκ.2,5,2, ΚΔ Πράξ.13,44 **σχεδὸν πᾶσα ἡ πόλις συνήχθη,** αὐτ.19,26, Πλούτ. 'Αλκ.25 **πάντα τὰ πράγματα τοῖς 'Αθηναίοις σχεδὸν ὑπῆρχε,** 'Αρρ.'Επικτ.1,11,7 **πάντες σχεδὸν ἢ οἵ γε πλεῖστοι,** 'Αλκίφρ.2.2,277,27 **τὴν πρώτην 'Αφροδίτην ἔμαθον παρ' αὐτοῦ σχεδόν,** 'Επιγρ., Πάπ. **σὺν τοῖς θεοῖς σχεδὸν ἔσται ὁ διάλογος ἕως τῆς λ' τοῦ Παχών,** Γεώργ.Σύγκ.237D **τὸν ἅπαντα χρόνον αὐτοῦ σχεδὸν . .** ἡγεῖτο τῶν 'Ιουδαίων· κ. μτ. ἄλλων ἐπιρρ. : Πλάτ.Σοφ.253C **καὶ σχεδόν γε ἴσως τῆς μεγίστης,** 'Αριστλ.Τοπ.118a,13, αὐτ.Α'Υστ.79a,20 **σχεδὸν ὡς εἰπεῖν,** Γέμιν.16,28, Διόδ.Σ 36,10 **σχεδόν που,** Λουκ.'Ενάλ.Δ 6,2 **καὶ σχεδόν που κατὰ μέσην ὁδόν ἐστιν, - σχεδὸν καλῶς**· || φρ. **σχεδὸν εἰπεῖν** : Πλάτ.Σοφ.237C **χαλεπὸν ἤρου καὶ σχεδὸν εἰπεῖν οἵῳ γε ἐμοὶ παντάπασιν ἄπορον** (σὰν νὰ λέμε περίπου), 'Αθήν. Μηχ.3,4, Πάπ.· || ὁμ. κ. μτ. ρημάτων (συνήθ. κτ. παρακ.), ἰδ. λεκτικῶν ἢ γνωστικῶν : Σοφ.Τρ.43 **σχεδὸν δ' ἐπίσταμαί τι πῆμ' ἔχοντά νιν,** Εὐρ. Τρῳ.898 **σχεδὸν μὲν οἶδά σοι στυγουμένη,** 'Αριστφ.Πλ.33, αὐτ.860 **ἐγὼ σχεδὸν τὸ πρᾶγμα γιγνώσκειν δοκῶ,** Δημ.38 **σχεδὸν εἴρηχ' ἃ νομίζω συμφέρειν,** 'Αριστλ.ΑΠρ.32a,16 **εἴρηται σχεδὸν ἱκανῶς,** αὐτ.Πολιτ.1328a,19· || συχν. ἐν χρ. ἁπλῶς ὅπως κολάσῃ θετικήν τινα διαβεβαίωσιν μετά τινος ἐννοίας μετριοφροσύνης, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰρωνείας : 'Ηρ.5,19 **σχεδὸν γάρ σευ ἀνακαιομένου συνίημι τοὺς λόγους,** Σοφ.'Ηλ.609 **σχεδόν τι τὴν σὴν οὐ καταισχύνω φύσιν** (νομίζω ὅτι δὲν . .), αὐτ.'Αντ.470 **σχεδόν τι μώρῳ μωρίαν ὀφλισκάνω** (τολμῶ νὰ εἴπω ὅτι εἶναι μωρὸς ἐκεῖνος ποὺ νομίζει ὅτι ἐγὼ εἶμαι μωρός), Θουκ.3,68 **σχεδὸν δέ τι καὶ τὸ ξύμπαν** (ἀπὸ γενικῆς ἀπόψεως), Πλάτ. Φαίδ.61C, αὐτ.Φαίδρ.236D **σχεδὸν γὰρ ἔχω ὃ εἰπὼν ἀναγκάσω σε λέγειν** (μοὶ φαίνεται ὅτι ἔχω

λόγον . .)' **5**) ἐν χρ. **ἐπὶ** καταφατικῶν ἀποκρίσεων, νομίζω οὕτω, περίπου ἔτσι, μάλιστα, ναί : Πλάτ.Σοφ.250C **κατὰ τὴν αὐτοῦ φύσιν ἄρα τὸ ὂν οὔτε ἕστηκεν οὔτε κινεῖται.. σχεδόν**, αὐτ.255C· **6**) ἴσως, πιθανόν : Δῖος π. Στοβ.4,21,17 **ὑποδραμών .. σχεδὸν φασεῖ** (κώδ. φάσει)· **7**) ἀντὶ σχέδην βλ.λ. : Ἰώσ.ΠΙ 1,17,2 **ἠκολούθει σχεδόν.**

σχέδος-ους (τὸ) μσν. τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς τὸ ἔχον ἀντικείμενον τὸν διαχωρισμὸν τῶν λέξεων ἀπ' ἀλλήλων· γλωσσ. «σχέδος, τὸ διαχωρίζον τὰς λέξεις» : Ἀνν.Κομν.15,485 **τοῦ δὲ σχέδους ἡ τέχνη εὕρημα τῶν νεωτέρων ἐστὶ καὶ τῆς ἐφ' ἡμῖν γενεᾶς**, Ἰω.Εὐχαΐτ.25 **ἐν τῷ σχέδει ἐπαχθές ἐστι πᾶν πρόχειρον καὶ σχέδην**· || διδακτικὸν βιβλίον περιέχον πρακτικὴν διδασκαλίαν τῆς γραμματικῆς κατὰ τὴν σχεδογραφικὴν μέθοδον· πρβλ. Δουκάγγ. ἐν λ.· **2**) αἴνιγμα : Εὐστ.Ὀδ.1634,13 **γρίφους ἐμελέτησαν πλέκειν, οὓς ὠνόμασαν σχέδη.**

σχεθουργία (ἡ) μσν. ἡ **ἐξεργασία**, ἡ κατεργασία σχεδῶν : Τζέτζ.Χιλ.9,711.

σχεδουργικὸς-ή-όν μσν ὁ τοῦ σχεδουργοῦ βλ λ. : Τζέτζ.Χιλ.11,379 **σχεδουργικῶν λαβυρίνθων πλοκαὶ** (ὡς παροιμ.).

σχεδουργὸς (ὁ) μσν. ὁ κατασκευαστὴς σχεδῶν, αἰνιγμάτων : Τζέτζ.Χιλ.11,575 **τῶν σχεδουργῶν νοήματα νῦν λαβυρίνθους ἔφην.**

σχεδρός Ἡσ. «τλήμων, καρτερικός».

σχέδυνος-η-ον (ἔχω, σχεῖν) ὁ στερρῶς ἐχόμενός τινος, ὁ ἐπίμονος, ὁ σταθερός : Ἐμπ.19 **σχεδύνην δὲ φιλότητα τὸ ὑγρὸν προσαγορεύων.**

σχέθω δ. τ. τοῦ ἔχω κτ. τοὺς γραμματικοὺς (πρβλ. Ἡρωδιαν.1,440,ΕΜ 739,51), οἱ δὲ ἐν χρ. τ. ἀναφέρονται εἰς τὸν ἀόρ. **ἔσχεθον**, ποι. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἔσχον (ὁ τονισμὸς σχέθειν, σχέθων εἶναι ἐσφ. ἀντὶ σχεθεῖν, σχεθών), κρατῶ στερεῶς, κατέχω : Ἰλ.Ξ 428 **πάροιθεν ἀσπίδας . σχέθον αὐτοῦ**, αὐτ. Δ 113, αὐτ.Ν 163, Ὀδ.Ξ 494 **ἐπ' ἀγκῶνος κεφαλὴν σχέθεν**, αὐτ.Κ 95· **2**) ἁπλῶς ἔχω : Ὀδ.Ξ 490 **νόον σχέθε τόνδ' ἐνὶ θυμῷ**, Πινδ.Ο 9,88 **Ἄργει τ' ἔσχεθε κῦδος**, αὐτ.Ι.7Ι,αὐτ.Π 4,75 **τὸν . . ἐν φυλακᾷ σχεθέμεν**, Αἰσχ.Πρ.16 **πάντως δ' ἀνάγκη τῶνδέ μοι τόλμαν σχεθεῖν**, αὐτ.Χο.832 **ἐν φρεσὶν καρδίαν σχεθών**, Εὐρ.Φοίν.408 **τίν' ἐπίνοιαν ἔσχεθες;**· **3**) ἐπέχω, συνέχω, ἀναστέλλω, συγκρατῶ, ἀναχαιτίζω, σταματῶ, κρατῶ ὀπίσω : Ἰλ.Λ 96 **στεφάνη δόρυ οἱ σχέθε**, αὐτ.Π 506 **σχέθον ἵππους**, αὐτ.Τ 418, Ὀδ.Π 430 **ἔσχεθεν ἱεμένους περ**, αὐτ.Θ 537, αὐτ.Τ 448 **αἷμα . ἔσχεθον** (σχόλ. «ἔπαυσαν»), Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,4 **οἶνος . . ὡς τὴν παλίρροιαν σχεθεῖν**· κ. μτ. γενικ. : Ὀδ.Δ 758 **σχέθε δ' ὄσσε γόοιο**, Ἀριστφ.Λυσ.425 **ὅπως ἂν αὐτὰς τῆς ὕβρεως ἐγὼ σχέθω**, Θεόκρ.22,96 **ἔσχεθε δ' ὁρμῆς**· κ. μτ. μτχ. : Πινδ.Ι 3(4),72(54) **κρανίοις ὄφρα ξένων ναὸν Ποσειδάωνος ἐρέφοντα σχέθοι** (ὅπως ἐμποδίσῃ αὐτὸν ἀπὸ τοῦ νὰ ἐπιστέφῃ)· κ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Ῥῆσ.602 **οὔτ' ἂν Αἴαντος δόρυ μὴ πάντα πέρσαι . . σχέθοι**· **4**) κ. ἀπολ. ἀντέχω, κρατῶ, βαστάω : Ἰλ.Μ 461 **μέγα δ' ἀμφὶ πύλαι μύκον, οὐδ' ἄρ' ὀχῆες ἐσχεθέτην.**

σχεθέμεν δωρ. ἀπαρφ. τοῦ σχέθω βλ.λ.

σχεῖν ἀόρ. ἀπαρφ. τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχεῖται Ἡσ. «ἐμεῖ».

σχέλινος Ἡσ. «ἀγρία κυπάρισσος, οἱ δὲ ἄρκευθος».

σχελίς-ίδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἰδ. κτ. πληθ. **σχελίδες** πλευραὶ βοός : Φερεκρ.108,13 **σχελίδες ὁλόκνημοι**, Ἀριστφ.ἀπ.443, αὐτ.Ἱππ.362 **σχελίδας ἐδηδοκὼς ὠνήσομαι μέταλλα** (σχόλ. «σχελίδας· βοὸς πλευρά, ἢ ἁπλῶς τὰ πλευρικὰ τῶν βοῶν»· πρβλ. Ἡσ.), Λουκ.Λεξιφ.6 **δίχηλα ὕεια καὶ σχελίδες καὶ ἠτριαῖα**· ὁμ. κ. **ἐπὶ** τῶν πλευρῶν ἄλλων ζῴων : Ἀρχιππ.11,3 **κάπρου σχελίδες** (εἰκ.), Πολυδ. 6,33 **σχελίδες λαγωῶν**· || ὁμ. ὡς **σκελίδες**, οἷον **ὑῶν σκελίδες** πλευραὶ τῶν χοίρων : Δίων Χρ.7,44· **2**) μσν. κ. νεώτ. ἀντὶ σκελὶς βλ.λ. : Δουκάγγ.Συμπλ. 180 ἐν λ. σχιμνία **αἱ τοῦ σκόρδου σχελίδες.**

σχελυνάζει Ἡσ. «φλυαρεῖ», κ. κτ. ἀόρ. οὕτ. «ἐσχελύνασεν, ἐφλυάρησεν».

σχέμα Ἡσ. «σχῆμα, Ἀχαιοί»· **2**) Θεόγνωστ. Καν.12,6 «σχέμα· τὸ ὄχημα» (ἀναγν. τὸ σχῆμα).

σχέμεν ἐπ. κ. ἰων. ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ.: Ἰλ.Θ 254 **εὔξατο . . σχέμεν ὠκέας ἵππους.**

σχένδυλα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **σχενδύλη** ἐργαλεῖον τῶν ναυπηγῶν καὶ τῶν χαλκέων, πιθ. εἶδός τι λαβίδος : ΑΠ 11,203 **ναυπηγοῖς σχένδυλα** (κώδ. κένδυλα)· **2**) νεώτ. εἶδος μικροῦ φορητοῦ συνδήκτορος πρὸς συγκράτησιν μικρῶν ὑπὸ κατεργασίαν ἀντικειμένων.

σχενδύλη (ἡ) ὅ. σχένδυλα βλ.λ.: Ἐπιγρ. **σχενδύλη Ἐλευσίνάδε παρὰ Φίλωνος**, Ἡσ. ἐν λ. σχενδυλόληπτοι βλ.λ.· πρβλ. σκενδύλιον.

σχενδυλόληπτοι Ἡσ. «ἐσχενδυλῆσθαι ἔλεγον τοὺς ἐν τοῖς ταύροις (sic) ἀπὸ τοῦ χαλκευτικοῦ ὀργάνου, ὃ σχενδύλη λέγεται».

σχενδυλῶ-άω λαμβάνω, συλλαμβάνω διὰ τῆς λαβίδος : Ἡσ. ἐν λ. σχενδυλόληπτοι.

σχέο ἐπ. κ. ἰων. προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ. : Ἰλ.Φ 379 **Ἥφαιστε, σχέο, τέκνον.**

σχεράς-άδος (ἡ) χάλιξ ἐν Ἰλ.Φ 319 **ἅλις σχεράδος περιχεύας μυρίον** (δ. γρ. ἀντὶ χέραδος).

σχέραφος Ἡσ. «βλασφημία, λοιδορία»· πρβλ. σκέραφος, κέραφος.

σχερός (ὁ) ἐν χρ. μ. ἐν τῇ δοτ. **ἐν σχερῷ** συνεχῶς, διηνεκῶς, ἀλληλοδιαδόχως, ἀδιακόπως, ἀδιαλείπτως : Πινδ.Ν 1,69, αὐτ.11,39 **ἐν σχερῷ δ' οὔτ' ὦν μέλαιναι καρπὸν ἔδωκαν ἄρουραι**, αὐτ.Ι 5(6),22· κ. ὡς μία μ. λ. **ἐνσχερῷ** : Ἀπολλ.Ρ 1,913· πρβλ. **ἐπισχερῷ**, ἰσχερῷ· **2**) Ἡσ. «σχερός· ἀκτή, αἰγιαλός», Θεόγνωστ.Καν.12 «σχερός, ὁ αἰγιαλός, ἀκτή, κῦμα, ἕτοιμος»· || Ἡσ. «σχερόν· κῦμα ἕτοιμον, Ἀμερίας».

σχές προστ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ. : Σοφ.Ἠλ.1013 **αὐτὴ δὲ νοῦν σχές**, Εὐρ.Ἱππ.1352.

σχέσθαι ἐπ. ἀπαρφ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχέσις-εως (ἡ) (ἔχω, σχεῖν) κ. μσν κ. νεώτ., δημ. -η τὸ ἔχειν τι ἔν τινι περιστάσει, κατάστασις πρόσκαιρος, ἀντίθ. ἕξις, ἰδ. τοῦ σώματος, τὸ εὐσθενὲς ἢ ἀσθενὲς αὐτοῦ : Ἱππ.Ἄρθρ.8 **σχέσις τοῦ σώματος** (κατάστασις τοῦ σώματος, σχεδὸν ὡς τὸ διάθεσις, ἥτις μεταβάλλεται, ἀντίθ. ἕξις, κρᾶσις, φυσικὴ σύστασις παραμένουσα ἀμετάβλητος), ὅθ. φρ. **νόσοι ἐν σχέσει** ἐπὶ νόσων προσκαίρων, παροδικῶν, μὴ χρονίων, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰς χρονίας, αἵτινες ὁλόκληρον τὴν σύστασιν τοῦ σώματος ἔχουσι καταλάβει (ἐν ἕξει)· κ. γεν. : Λουκ.Συμπ.23 **τί διαφέρει σχέσις ἕξεως**, αὐτ.Ἑρμότ.81 **μελετᾷ πρὸς αὐτὸν ἕξεις τινὰς καὶ σχέσεις**, Διογ.Λ 5,67 **τὴν πᾶσαν σχέσιν ἀθλητικὴν ἐπιφαίνων**· || στάσιμος κατάστασις, σταθερὰ ἢ μή, ἀντίθ. κίνησις : Στωϊκ.ἀπ.3,19, αὐτ.2,115, Ἀπολλδ. Στ., αὐτ.3,260, Πλωτῖν.3,1,7· φρ. ἐν σχέσει ἀντίθ. ἐν κινήσει : Στωϊκ.ἀπ.3,26· **2**) γεν. ὁ τρόπος, τὸ εἶδος, ἡ φύσις, ἡ ποιότης, ὁ χαρακτήρ, ἡ ἰδιότης, ἡ ἐμφάνισις τινος : Αἰσχ.Ἑπτ.507 **οὔτ' εἶδος οὔτε θυμὸν οὐδ' ὅπλων σχέσιν μωμητός**, Πλάτ.Τίμ. 24Β **ἡ τῆς ὁπλίσεως αὐτῶν σχέσις ἀσπίδων καὶ δοράτων**, αὐτ.Ὅρ.412Ε, Ξεν.Συμπ.4,57 **πρέπουσαν ἔχειν σχέσιν καὶ τριχῶν καὶ ἐσθῆτος**, Ἀλεξ. 124,12 **κρεάδια . . δροσώδη τὴν σχέσιν**, Δημ 1122 **ἐν ταύτῃ τῇ σχέσει διάγει τὸν βίον**, Πολυδ.6,179· **3**) ἔκφρασις, στάσις : Φιλόδ.Ἀκαδ.50, αὐτ.53Μ· || θέσις, στάσις, οἷον **ἐν ὀρχήσει** : Πλούτ.Ἠθ. 747C· **4**) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **σχέση ἡ μεταξὺ δύο ἢ πλειόνων ὑπάρχουσα ἀναφορά, συνάφεια,**

ἀναλογία, ὁμοιότης, σύνδεσις ἢ ἀλληλεξάρτησις· Σχόλ.Διον. ἐν AB 943,19 «σχέσις ἡ πρός τινα οἰκείωσις» : Ἀριστλ.ἀπ.182 σχέσις ἀνδρὸς πρὸς γυναῖκα, Ζήν.Κ I,49, Διογ.Λ 9,87 τὸ γοῦν δεξιὸν φύσει μὲν οὐκ ἔστι δεξιόν, κατὰ δὲ τὴν ὡς πρὸς τὸ ἕτερον σχέσιν νοεῖται· κ.ἀπολ. : Σχόλ.Ἀριστφ. Πλ.2, Στουδ.Θεόδ.553B ἡ γὰρ σχέσις . . τῶν πρός τι ἐστίν· ἅμα τε γάρ ἐστι καὶ ἀντιστρέφει πρὸς ἄλληλα, οἷον ἀρχέτυπον πρὸς εἰκόνα, - σχέσις αἰτίας καὶ αἰτιατοῦ, - αἱ καιρικαὶ μεταβολαὶ ἔχουσι σχέσιν πρὸς τὰς μεταβολὰς τῆς ἀτμοσφαιρικῆς πιέσεως, - σχέσις κεφαλαίου καὶ ἐργασίας - σταθεραί - καθολικαί - ἀναγκαῖαι, - κατὰ συμβεβηκὸς σχέσεις, φρ. τί σχέση ἔχει ὁ φάντες μὲ τὸ ρετσινόλαδο (ἐπὶ πραγμάτων τελείως ἀσχέτων πρὸς ἄλληλα)· || φρ. ἐν σχέσει ἐν ἀναφ., ἐν συγκρίσει : τὸ νέον του ἔργον εἶναι ἀριστούργημα ἐν σχέσει πρὸς τὰ προηγούμενά του, - θὰ ἐξετάσωμεν τὸ ζήτημα ἐν σχέσει πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ περὶ προστασίας τῶν ἀνηλίκων νόμου· || συγγενικὴ σχέσις, συγγένεια : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,6,26 εἰ τὸ πρέπον σῴζουσιν ὡς ἄνδρες, ὡς υἱοί, ὡς γονεῖς, εἶθ' ἑξῆς κατὰ τὰ ἄλλα τῶν σχέσεων ὀνόματα, Πάπ. σχέσιν ἀδελφικὴν ἔχειν πρός τινα (ἔχειν ἀδελφικὰ αἰσθήματα πρός τινα)· || ἡ μεταξὺ προσώπων ἐπικοινωνία, συνάφεια, στενὴ γνωριμία, φιλικὸς δεσμός· Ἡσ. «συγγένεια φιλία», ἰδ. κτ. πληθ. : Πάπ. φιλικὴ σχέσις, - ἔχει σχέσεις μὲ τοὺς κύκλους τῆς κυβερνήσεως, - διέκοψε κάθε σχέσιν μὲ τὴν οἰκογένειάν του, - διπλωματικαὶ σχέσεις (οἱ ἐπίσημοι μεταξὺ κρατῶν σχέσεις), - διεκόπησαν αἱ σχέσεις μεταξὺ Ρωσίας καὶ τῶν Δυτικῶν Δυνάμεων (ἀνεκλήθησαν ἀμφοτέρωθεν οἱ διπλωματικοὶ ἀντιπρόσωποι)· || μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐρωτικὸς δεσμός, ἔρως : Στουδ.Θεόδ.289E, Νικήτ.Εὐγ.3,11, - σχέσις ἀθέμιτος - ἐρωτική, ὁ X ἔχει σχέσεις μὲ γύναια· || γεν. εὐμενὴς διάθεσις, εὔνοια, στοργή, ἀγάπη : Δαμασκ.Ι Λόγ. εἰς Κωνστ.Καβαλλ.669 ἀσπάζονται αὐτὰς (τὰς εἰκόνας) οὐχ ὡς θεούς, ἀλλ' ὡς προεῖπον διὰ πόθον καὶ τὴν σχέσιν αὐτῶν, Ψελλ.Σύν.Νόμ.79 συλλήψεως, γεννήσεως, σχέσεως, συναφείας· || εἰδ. γραμμ. : Ἀπολλ. Δύσκ.Ἐπιρρ.183,3, Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.2 ἡ «παρὰ» τὴν ἔξω σχέσιν δηλοῖ, Σχόλ.Σοφ.Τρ.1012 τὴν ἐκ τόπου σχέσιν εἶπεν ἀντὶ ἐν τόπῳ, Εὐστ.Ἰλ.802,28 τῶν Ἀττικῶν δύο λεγόντων ἐπὶ δυϊκῆς σχέσεως· 5) εἰδ. μουσ. ὁ ἐν ἑκάστῳ μουσικῷ διαστήματι μετρητικὸς λόγος τῆς ἀποστάσεως διαστήματός τινος συγκρινομένου πρὸς ἕτερον· Ἀριστείδ.Κ 1,29 «τῶν μὲν συστημάτων τὰ μὲν ἀπολελυμένα, τὰ δὲ κατὰ σχέσιν, ἀπολελυμένα μέν, ὡς παρὰ τοῖς κωμικοῖς αἱ παραβάσεις, κατὰ σχέσιν δὲ ὡς τὰ ἀντιστρέφοντα» : Ἡφαιστ.Ποιημ. 3, Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.51,8, Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ. I,108,10· 6) αἱ δέκα σχέσεις αἱ δέκα κατηγορίαι ἢ τὰ δέκα σχήματα τῆς κατηγορίας : Θεολ. Ἀριθμ.59, Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.11P· 7) ἐν τῇ στωικῇ φιλοσοφίᾳ, θέσις : Στωικ.ἀπ.2,176, Κλεομήδ.I,I αὗται αἱ σχέσεις, ἑπταὶ οὖσαι (αἱ ἑπταὶ θέσεις, δηλ. ἄνω, κάτω κττ.)· 8) ἐπίσχεσις, συγκράτησις, παρεμπόδισις : Ἱππ.Ἀφορ.7,80, αὐτ.Ἐπιδ.5,79 τοῦ οὔρου . . σχέσις, Πλάτ.Κρατ.424A περὶ ῥοῆς .. καὶ σχέσεως· 9) κατοχή, κτῆσις : Ἀριστοίν. I,19· || τὸ φέρειν, τὸ ἔχειν : Πλάτ.Πολ.452C περὶ τὴν τῶν ὅπλων σχέσιν καὶ ἵππων ὀχήσεις.

σχετέος-α-ον ὃν πρέπει τις νὰ ἀναχαιτίσῃ, νὰ συγκρατήσῃ· ὅθ. εἰδ. ὁ ἀπρεπής : Ἱππ.648,25 σχετέα δρᾶν (ἀπρεπῆ, ἀνασχετέα) (δ.γρ. σχέτλια).

σχετήριον (τὸ) τὸ μέσον δι' οὗ ἀναχαιτίζεται, σταματᾷ τι, μέσον θεραπείας, ἀντιφάρμακον : Εὐρ.Κύκλ.135 λιμοῦ καὶ τόδε σχετήριον φάρμακον.

σχετίζω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. ἐσχέτισα, παθ. ἀόρ. ἐσχετίσθην κ. δημ. (ἐ)σχετίστηκα, ἀναφέρω τι πρὸς ἕτερόν τι, φέρω τι εἰς σχέσιν, συνάφειαν, ἀναφοράν, ἀναλογίαν, ὁμοιότητα, σύνδεσιν ἢ ἀλληλεξάρτησιν πρὸς ἄλλο τι, συνάπτω, συνδέω, ἐξαρτῶ : σχετίζει τὸν πόλεμον πρὸς τὴν παλαιὰν μεταξύ των ἔχθραν· || τὸ παθ. σχετίζομαι ἔχω σχέσιν, ἀναλογίαν, ὁμοιότητα κττ. πρός τι(να)· 2) παρομοιάζω ἢ συγκρίνω : δὲν ἠμπορεῖς νὰ σχετίσῃς τὴν ἀγάπην τῆς μητέρας καὶ τῆς συζύγου· 3) τὸ μέσ. σχετίζομαι συνδέομαι διὰ γνωριμίας ἢ φιλίας πρός τινα, ἔχω φιλικὰς σχέσεις μετά τινος : σχετίζεται μὲ τὸ παλάτι, - σχετιζόμεθα ἀπὸ παιδιά· 4) ρηματ. π. σχετισμός.

σχετικοκρατία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. γνωσιολογικὴ θεωρία καθ' ἣν πᾶσα γνῶσις εἶναι σχετική, ἰσχύουσα δι' ὡρισμένας μόνον σχέσεις καὶ οὐχὶ ἀπολύτως· πρβλ. ἀγνωστικισμός, πιθανοκρατία, σκεπτικισμός, ὑποκειμενικὸς ἀνθρωπολογισμός, ψυχολογισμὸς καὶ φαινομενοκρατία· || εἰδ. ἡ θεωρία, καθ' ἣν δὲν ὑπάρχει ἀπόλυτος ἀλήθεια ἀνεξάρτητος προσώπων, τόπου καὶ χρόνου.

σχετικός-ή-ό(ν) μτγν., μσν. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σχέσιν, τὴν ἐπίσχεσιν, τὴν ἀναχαίτισιν, ὁ συγκρατῶν, ὁ ἐμποδίζων, ὁ ἀναστολτικός : Πλούτ.Ἠθ.428E ἀέρα σχετικὸν πάσης οὐσίας ἐν μιᾷ μορφῇ, αὐτ.725B ὕδατος ἢ ψυχρότης σχετικὸν ἐστι φύσει· κ. ἀπολ. : αὐτ. 952B· || ὁ ἑδραῖος, ὁ σταθερός, ὁ μόνιμος : Στωικ.ἀπ.2,229 σχετικαὶ τυπώσεις· 2) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων σχέσιν, ἀναφοράν, σύνδεσιν, ἢ ὁμοιότητα πρός τι(να), ἀντίθ. ἄσχετος : Ἰάμβλ. Νικ.Ἀριθμ.11P, Θεοδώρ.5,8 (ἔκδ. Schulz) πεπρᾶχθαί φησι κατ' ἀλήθειαν ἢ κατὰ συνάφειαν σχετικὴν δουλοπρεποῦς καὶ ἀνυποστάτου μορφῆς, αὐτ.19, αὐτ.1034 τὸ δὲ πατὴρ σχετικὸν καὶ τὸ υἱὸς ὁμοίως, Στουδ.Θεόδ.412D, - τὰ σχετικὰ πρὸς τὴν ὑπόθεσιν ἔγγραφα, - εἴχαμε κρασὶ καὶ τοὺς σχετικοὺς μεζέδες· || σχετικαὶ ἔννοιαι ἐκεῖναι τῶν ὁποίων τὰ ἀντικείμενα ἔχουσι σχέσιν πρὸς ἄλληλα, οἷον αἱ ἔννοιαι ὅλον κ. μέρος, αἰτία κ. αἰτιατόν, ὠκεανὸς κ. πέλαγος· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων φιλικὰς ἢ κοινωνικὰς σχέσεις πρός τινα, ὁ οἰκεῖος, ὁ γνώριμος : εἶναι πολὺ σχετικὸς μὲ τὸν γείτονά του· 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐν σχέσει πρός τι ὑπάρχων, ὁ ὑπὸ ὅρους ὑφιστάμενος, ὁ ἐξηρτημένος, ὁ οὐχὶ ἀπόλυτος· κ. συνεκδ. ὁ οὐχὶ πολύς, οὐχὶ μέγας : σχετικὸν ὕψος (τὸ ἐν σχέσει πρὸς ἕτερόν τι σημεῖον, ἤτοι ἡ ὑψομετρικὴ διαφορά), - σχετικὸν βάθος (ἡ ὑψομετρικὴ διαφορὰ δύο σημείων ἐν σχέσει πρὸς τὸ κατώτερον αὐτῶν), - ἔχει σχετικὴν μόρφωσιν (ὄχι μεγάλην, ἀλλὰ πάντως ἱκανήν), - ἡ ἀνθρωπίνη γνῶσις εἶναι σχετικὴ (περιωρισμένη, ἀντίθ. ἀπόλυτος)· || νεώτ. φιλοσ. σχετικὸν τὸ ἔκ τινος ἄλλου ἐξαρτώμενον, τὸ μεθ' ἑτέρου συνημμένον, τὸ ἔν τινι ἀναφορᾷ πρὸς ἕτερόν τι ὄν : πᾶν τὸ ἐν χώρῳ καὶ χρόνῳ εἶναι σχετικόν· 5) ὁ ἐκ τῆς σχέσεως βλ.λ.)) ἐξαρτώμενος, ὁ πρόσκαιρος, ὁ προσωρινός, ὁ παροδικός : Γαλ.10,533 σχετικὸς πυρετός (ἀντίθ. ἑκτικός).

σχετικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ σχετικοῦ βλ.λ.4) : θεωρία τῆς σχετικότητος (ἡ φιλοσοφικὴ θεωρία καθ' ἣν πᾶσα γνῶσις εἶναι σχετική, δ. σχετικοκρατία βλ.λ.)· || εἰδ. φυσ. θεωρία σχετικότητος ἡ ὑπὸ τοῦ Αἰνστάιν διατυπωθεῖσα θεωρία, καθ' ἣν ὁ χῶρος καὶ ὁ χρόνος δὲν εἶναι ὀντότητες σταθεραὶ καὶ ἀμετάβλητοι, ἀλλὰ μεγέθη σχετικά, μεταβαλλόμενα ἀναλόγως τῆς θέσεως τοῦ παρατηρητοῦ.

σχετικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. σχετικὰ ἐν σχέσει, ἐν ἀναφορᾷ, ἀναφορικῶς, ἀντίθ.

ἀσχέτως : Δαμάσκ.ʼΑρχ.131, - σᾶς γράφω νέα σχετικῶς μὲ τὴν ὑπόθεσίν σας· **2)** μτγν. κ. μαν. μετ' εὐμενοῦς διαθέσεως, εὐμενῶς, φιλικῶς· ʼΗσ. «οἰ-, κειωτικῶς» : Θεοδώρ.5,12, Στουδ.Θεόδ.76Β οὕτω καὶ Χριστοῦ κηρασσομένου ἀπ' ἀρχῆς ὁ τῆς εἰκόνος λόγος συνεῖπετο σχετικῶς, αὐτ.389Ε, Βί. ʼΑγ.Νικολ.Στουδ.908 οἱ τοῦ Χριστοῦ τὴν εἰκόνα σχετικῶς σεβαζόμενοι,Θεοφάν.Συνεχ.4,10· **3)** νεώτ. κατὰ τρόπον σχετικὸν βλ.λ.4), ἐξηρτημένως, ἀντίθ. ἀπολύτως βλ.λ. : σχετικῶς καλός· **4)** ὡς ὁποτέλεσμα προσκαίρου καταστάσεως, ἀντίθ. ἀπὸ ἕξεως καὶ διαθέσεως : Φίλ.1,129, Σωρ.1,43

σχετλιάζω παραπονοῦμαι μετ' ἀγανακτήσεως, κατακραυγάζω, μεμψιμοιρῶ, ἀγανακτῶ : ʼΑριστφ. Πλ.477 οὐ δεῖ σχετλιάζειν καὶ βοᾶν, ʼΑντιφ.3,4,4 σχετλιάζειν φάσκων, Πλάτ.Γοργ.519Β σχετλιάζουσιν ὡς δεινὰ πάσχουσι, Δημ.913 σχετλιάζειν ἐπὶ τῇ τόλμῃ, Αἰσχίν.2,154, ʼΑρισταίν.2,7 σχετλιάζειν πρὸς τὴν τύχην· μτ. οὐδ. ἐπιθ. παραπονοῦμαι, κατακρίνω μετ' ἀγανακτήσεώς τι : ʼΑρισταίν. 1,6 σχετλιάζειν τὸ συμβάν, Πλάτ.Κάμ.31.

σχετλιασμός (ὁ) τὸ σχετλιάζειν βλ.λ., παράπονον, μεμψιμοιρία, κλάψα : Θουκ.8,53 πρὸς πολλὴν ἀντιλογίαν καὶ σχετλιασμόν, ʼΑριστλ.Ρητ.1395a,9, Ποσειδών.π.Γαλ.5,401, Διον.ʼΑλ.Ρητ.9,5.

σχετλιαστικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκφράζων ἢ σημαίνων σχετλιασμόν, ἀγανάκτησιν, παράπονον, κλαψιάρικος : ʼΑπολλ.Δύσκ.ʼΑντων. 34,30, ʼΕρμογ.ʼΙδ.27 σχετλιαστικὴ ἔννοια, Σχόλ. ʼΑριστφ.Νεφ.1, - σχετλιαστικὸν ἐπίρρημα, - σχετλιαστικὰ ἐπιφωνήματα (τὰ ἐκφράζοντα ὀδύνην, ἀγανάκτησιν, ὡς οἴμοι, φεῦ, ἀλίμονο, ἄχ, πωπὼ κττ.)· ‖ ἐπίρρ. -ικῶς : Μάξ.ʼΟμολ.2,24.

σχετλιοποιός-όν σχόλ. ὁ ποιῶν, καθιστῶν σχέτλιον, οἰκτρόν, ἄθλιον : Σχόλ.Εὐρ.ʼΕκ.69.

σχέτλιος-α-ον (σχεθεῖν, ἀόρ. β' τοῦ ἔχω), θηλ. ἰων. σχετλίη (ʼΙλ.Γ 414), σχέτλιαι (ʼΟδ.Δ 729), σπαν. σχέτλιος-ον (Εὐρ.ΙΤ 651) κυρ. ἐπὶ προσ., καρτερικός, ἐπίμονος, ἀκατάβλητος, μτ. παραλλ. σημ. τοῦ ὑπερμέτρου, τρομεροῦ, ὀλεθρίου, συνήθ. ψεκτικῶς : ʼΙλ.Κ 164 σχέτλιός ἐσσι, γεραιέ· σὺ μὲν πόνου οὔ ποτε λήγεις, ʼΟδ.Μ 279 σχέτλιός εἰς, ʼΟδυσσεῦ· περί τι μένος οὐδέ τοι γυῖα κάμνεις· **2)** συνήθ. ἐν κακῇ σημ. ἐπὶ ἰσχυρῶν προσώπων, ἰδ. ἡρώων μεταχειριζομένων μετὰ σκληρότητος, βιαιότητος ἢ ἐπὶ κακῷ καὶ παρατόλμως τὴν δύναμιν αὐτῶν, σκληρός, ἀνοικτίρμων, ἀπάνθρωπος, παράτολμος, ὡς ἐπὶ τοῦ ʼΑχιλλέως : ʼΙλ.Ι 630, αὐτ.Π 203· ἐπὶ τοῦ Διομήδους : αὐτ.Ε 403· ἐπὶ τοῦ ʼΕκτορος : αὐτ.Ρ 150, αὐτ.Χ 86· ἐπὶ τοῦ Πατρόκλου : αὐτ.Σ 13· ἐπὶ τοῦ ʼΟδυσσέως : ʼΟδ.Λ 1474· ἐπὶ τοῦ ʼΗρακλέους : ʼΙλ.Ε 403, ʼΟδ.Φ 28 σχέτλιος, οὐδὲ θεῶν ὄπιν αἰδέσατ'· ἐπὶ τῶν Κυκλώπων : ʼΟδ.Ι 351,αὐτ.Ι 478· ὁμ. ἐπὶ τοῦ Διός, τοῦ Κρόνου καὶ θεοτήτων καθόλου : ʼΙλ.Β 112, αὐτ.Ω 33, ʼΟδ.Ε 118, ʼΗσίοδ.Θ 488· ἐπὶ ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν ἐν γένει : ʼΟδ.Μ 21 σχέτλιοι, οἳ, αὐτ.Δ 729· ‖ π. ʼΑττ. κακός, μοχθηρός : ʼΑντιφῶν 147,3 σχετλιώτεροι ἢ ἀνομώτεροι, ʼΑνδοκ.16,27 σχετλιώτατος, ʼΙσοκρ.103Α, Δημ.874, αὐτ.346 σχέτλιος καὶ ἀναιδής· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἀγρίων θηρίων, φθοροποιός, καταστρεπτικός : ʼΗρ. 3,108 ὅσα σχέτλια καὶ ἀνιηρά· **3)** ὡς τὸ τλήμων, ἄθλιος, ἐλεεινός, ἀξιοθρήνητος, κακομοίρης: Αἰσχ.Πρ.644 ὅθεν μοι σχετλίᾳ προσέπτατο· συνήθ. ἐπὶ προσφωνήσεων μετὰ περιφρονήσεως : ʼΗρ.3,155 ὦ σχετλιώτατε ἀνδρῶν, Σοφ.Φιλ.399 ὦ σχέτλιε, αὐτ.ʼΑντ.47 ὦ σχετλία, Εὐρ.ʼΑλκ.824· ἐνίοτε μτ. γενικ. τῆς αἰτίας : Εὐρ.ʼΕλ.783 σχετλία . . τῶν πόνων (διὰ τὰς δυστυχίας σου), αὐτ.ʼΑλκ. 741, αὐτ.ʼΑνδρ.1179· οὐδέποτε ἐν τῇ σημ. ταύτῃ π. ʼΟμ. (ἐν. ʼΙλ.Γ 414, Σ 13 πρέπει νὰ τηρηθῇ ἡ ἔννοια τοῦ παρατόλμου, ὁρμητικοῦ βλ.λ.2)· **4)** ἐπὶ πραγμ., τὸ πρῶτον ἐν ʼΟδ., σκληρός, ὀλέθριος : ʼΟδ.Κ 69 σχέτλιος ὕπνος (καθ' ὃν κατέλιπον τὸν ʼΟδυσσέα οἱ σύντροφοι αὐτοῦ)· **5)** φρ. σχέτλια ἔργα σκληρά, ἀπάνθρωπα, ἄδικα, ἀνόσια, ἄνομα ἔργα : ʼΟδ.Ι 295· ὁμ. ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ δίκη κ. τὸ αἴσιμα ἔργα : αὐτ.Ξ 83· πρβλ. ʼΗσίοδ. ʼΕργ 238, Θέογν.733, ʼΗρ.6,138, Εὐρ.Κύκλ.587· ὁμ. σχέτλια πράγματα, - σχέτλιον πάθημα ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : ʼΑριστφ.Πλ.856 σχέτλια πέπονθα πράγματα, Ξεν.ʼΑν.6,6,30 τοῦτο δὴ τὸ σχέτλιον πάθημα· ‖ ὁμ. ἁπλῶς σχέτλιον ἀποτρόπαιον, ἐλεεινὸν πρᾶγμα : ʼΥμν.ʼΑφρ.255, ʼΑριστφ.Λυσ.498 σχέτλιόν γε, ʼΙσοκρ.127D ὃ δὲ πάντων σχετλιώτατον· κ. κτ. πληθ. σχέτλια ἄθλιο, ἐλεεινὰ ἔργα ἢ πάθη, ἀθλιότητες : ʼΑριστφ.Βάτρ.612 σχέτλια καὶ δεινά, Πλάτ.Γοργ.467Β σχέτλια λέγεις καὶ ὑπερφυῆ· ‖ φρ. σχέτλια πάσχω ὑφίσταμαι ἀξιοθρηνήτους συμφοράς : Εὐρ.ʼΙκ.1074, ʼΙσοκρ.18,35 δεινὰ καὶ σχέτλια πείσεται· ‖ ὁμ. σχέτλια (ἐστὶ) ὡς ἀπρόσ. μτ. ἀπαρφ., εἶναι ἐλεεινόν, ἀξιοθρήνητον νὰ .. : Σοφ.Αἶ.887 σχέτλια γὰρ ἐμέ γε τὸν μακρῶν ἀλάταν πόνων οὐρίῳ μὴ πελάσαι δρόμῳ (π. ʼΟμ. τὸ σχέτλιος τίθεται πάντοτε ἐν ἀρχῇ τοῦ στίχου πρὸς ἔμφασιν, ἐξαιρέσει τοῦ θηλ. σχετλίη ἐν ʼΙλ.Γ 414, ἔνθα καὶ τὸ ι εἶναι βραχύ, καὶ τοῦ οὐδ. ἐν ʼΟδ.Ξ 83, αὐτ.Χ 413).

σχετλιότεκνος-ον μσν. ὁ σχέτλιος, ἀξιαθρήνητος διὰ τὰ τέκνα αὐτοῦ : Πρόδρ.ʼΕπ.76.

σχετλίως ἐπίρρ.,ὑπερθ. σχετλιώτατα, κατὰ τρόπον σχέτλιον, ἐλεεινόν, ἀξιοθρηνήτως : Σοφ.Τρ 879 σχετλιώτατα πρός γε πρᾶξιν, ʼΙσοκρ.19,31, Μάρκ. Αὐρ.1,15 παρὰ Μαξίμου τὸ οὐ σχετλίως κατεργαστικὸν τῶν προκειμένων.

σχέτο ἐπ. γ' ἑνικ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχῆμα-ατος (τὸ) (ἔχω, σχεῖν) ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις τινός, ἡ μορφὴ καθ' ἣν παρουσιάζεται, ὁ τρόπος τοῦ φαίνεσθαι : Εὐρ.ʼΙων 238 τρόπων τεκμήριον τὸ σχῆμ' ἔχεις τόδ', ʼΑριστφ.Σφ.1170 θεῶ τὸ σχῆμα, Πλάτ.Πολ.601Α· ‖ ἰδ. ἐπὶ προσ., ἡ ἐξωτερικὴ ἐμφάνισις, τὸ ἐξωτερικόν, τὸ παρουσιαστικόν, τὸ παράστημα : Αἰσχ.ʼΕπτ.488 ἱππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος, ʼΑριστφ.Βάτρ.463· ‖ δθ. τὸ σῶμα : αὐτ.ʼΙππ.150 διερεισαμένη τὸ σῶμα τῇ βακτηρίᾳ· ‖ ὁμ. κτ. πληθ. τὰ ἐξωτερικὰ χαρακτηριστικά, γνωρίσματα : Εὐρ.ἀπ.210 φωτὸς κακούργου σχήματ'· ‖ ἡ μορφὴ τοῦ προσώπου, τὸ εἶδος, τὸ κάλλος : Εὐρ.Μήδ.1072 σχῆμα καὶ πρόσωπον εὐγενὲς τέκνων· ‖ ἐν γένει διάγραμμα, μορφή, τύπος : Πλάτ.Πολ.373Β τὰ σχήματα καὶ χρώματα, ʼΑριστλ.Ποι.1447a,19 σχήμασι καὶ χρώμασι μιμεῖσθαι, Γαλ.13(2),309 κατὰ χρόαν ἢ ὄγκον ἢ σχῆμα, ΚΔ Κορ.1,7,31 παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου· ‖ δθ. π. τραγ. πλεοναστικῶς ἐν περιφράσεσιν ἰσοδυναμούσαις πρὸς τὸ ἁπλοῦν οὐσιαστικὸν περὶ οὗ ὁ λόγος : Σοφ.Φιλ. 952 ὦ σχῆμα πέτρας (ὦ πέτρα), Εὐρ.ʼΑνδρ.1 ʼΑσιάτιδος γῆς σχῆμα (ʼΑσιᾶτις γῆ), αὐτ.ʼΙων 992 μορφῆς σχῆμα, αὐτ.ΙΤ 292 μορφῆς σχήματα· ‖ ἐν ἀντιδ. πρὸς τὸ μορφή, χαρακτηριστικά : ʼΑριστλ. ΖΜ 640b,41 τὴν αὐτὴν τοῦ σχήματος μορφήν, ΚΔ Φιλ.2,6 ἐν μορφῇ θεοῦ ὑπάρχων (ἀντίθ. σχήματι εὑρεθεὶς ὡς ἄνθρωπος)· **2)** ἐν τῇ φιλοσ. τὸ ἄτομον θεωρούμενον ὡς διακρινόμενον κυρίως κατὰ τὴν μορφὴν ἀπὸ τῶν ἄλλων ἀτόμων : Δημόκρ.π.Θεόφρ.Αἰσθ.65 ἐκ περιφερῶν συγκεῖσθαι σχημάτων, αὐτ.Αἰσθ.66 ἐκ μεγάλων σχημάτων καὶ πολυγωνίων, αὐτ.ʼΟσμ.64· **3)** μορφή, φαινόμενον, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ πρᾶγμα : Εὐρ.ἀπ.25 οὐδὲν ἄλλο πλὴν . - σχῆμα· ‖ κενὴ μορφὴ ἄνευ περιεχομένου, κενὸν πρᾶγμα, κουφάρι, σκιά : Αἰσχ.Εὐμ.25 γέροντες οὐδέν ἐσμεν πλὴν ὄχλος

καὶ **σχῆμα,** αὐτ.Εὐμ.360, Εὐρ.Ἑκ.619 **ὦ σχήματ' οἴκων** (κτ. δημ. ἑρμ. ὦ μεγαλοπρεπεῖς οἶκοι)· ‖ κενὸς τύπος ἐν ἀντιθ. πρὸς τὴν πραγματικότητα, τὴν οὐσίαν : Πλάτ.Ἐπιν.989C **οὐ σχήμασιν ἀλλ' ἀληθείᾳ**· ‖ πρόσχημα, πρόφασις : Πλούτ.Δίων 16 **σχήματι ξενίας**· ‖ φρ. **σχῆμα τοῦ λόγου** τρόπος τοῦ λέγειν : Θουκ.8,89 **ἦν δὲ τοῦτο . . σχῆμα πολιτικὸν τοῦ λόγου**· ‖ φρ. **ἐν σχήματί τινος** εἰς τὴν θέσιν τινός, ἀντί τινος : Πλάτ.Μενξ.249A **ἐν πατρὸς σχήματι καταστᾶσα αὐτοῖς**· **4**) ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου, τὸ ὕφος, ἡ ὄψις : Ἡρ. 1,60 **προδέξαντες σχῆμα οἷόν τι ἔμελλε εὐπρεπέστατον φανέεσθαι ἔχουσα,** Σοφ.Ἀντ.1169, Ξεν.ΚΠ 6,4,20 **ἄφοβον δεικνὺς σχῆμα,** Δημ.537 **τῷ σχήματι, τῷ βλέμματι, τῇ φωνῇ**· ‖ κτ. πληθ. αἱ χειρονομίαι : Ξεν.Ἀπολ.27 **ὄμμασι καὶ σχήμασι καὶ βαδίσμασι φαιδρός**· **5**) εἰδ. ἐξωτερική ἐπίδειξις, πομπή, κόσμος, μεγαλεῖον : Πλάτ.Νόμ.635C **το τῆς ἀρχῆς σχῆμα**· ‖ ἀξίωμα, θέσις, βαθμός, ἀνωτερότης τινός : Πολύβ.3,85,9 **οὐ κατὰ σχῆμα φέρειν τι** (ὄχι κατὰ τὸ ἀξίωμα, ὄχι ἀναλόγως πρὸς τὴν θέσιν αὐτοῦ), αὐτ.5,56,1, Πλούτ. Ἠθ.44A, Ἀριστείδ.1,490J **πρεσβείας σχῆμα,** Ἐπιγρ. Ὀλυμπιας **ἱερείας σχῆμα**· ‖ τὸ μεγαλοπρεπὲς παράστημα ἵππου : Ξεν.Ἱππ.7,10 **οὕτω γὰρ ἂν μάλιστα κοσμοίη τι σχῆμα,** αὐτ.Ἱππ.1,8· ‖ φρ. **ἔχει τι σχῆμα** μτ. ἀπαρφ. **εἶναι** κάπως ἀξιόλογον νὰ . . , κάτι ἀξίζει, κάποια σημασία ἔχει τὸ νὰ . . : Εὐρ.ΙΑ 983 **ἔχει τὸ σχῆμα . . δυστυχοῦντας ὠφελεῖν,** αὐτ.Τρ.470· **6**) ὁ τρόπος, τὸ ποῖόν, τὸ πῶς, τὸ τί λογῆς εἶναί τι : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.2 **ἑτέρῳ σχήματι ζητεῖν,** Σοφ.Φιλ.223, Εὐρ.Βάκχ.832 **σχῆμα τοῦ κασμου,** ΚΔ Κορ.1,7,31 **παράγει γὰρ τὸ σχῆμα τοῦ κόσμου τούτου**· ‖ ὁ τρόπος καθ' ὃν συμβαίνει τι : Εὐρ.Μήδ.1039 **σχῆμα βίου,** αὐτ.Φοίν.252 **σχῆμα μάχης,** Πλάτ.Κριτί.112D **τούτῳ . . κατῴκουν τῷ σχήματι,** Ξεν.ΚΠ 7,1,49· **7**) δθ. ὁ ἱματισμός, ἡ περιβολή, τὸ ντύσιμο : Ἀριστφ.Ἱππ.1331 **ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός,** αὐτ.Ἀχ.64 **βαβαιὰξ τοῦ σχήματος,** Ξεν.Οἰκ.2,4 **τὸ σὸν σχῆμα, ὃ αὖ περιβέβλησαι,** Θεόκρ.10,35, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,16, Ἐπιγρ. **τὸ τῆς πορφύρας σχῆμα,** Ἐπιγρ. **ἐν τῷ σχήματι ἱερέως**· ‖ μσν. νεώτ. ἐκκλ. τὸ ἐξωτερικὸν περίβλημα τῶν κληρικῶν καὶ μοναχῶν καὶ ἰδ. τὸ χαρακτηριστικὸν ράσον καὶ ὁ παραμανδύας : Μαλάλ.1 259,1 **παρέλαβε το σχῆμα τῆς ἐπισκοπῆς Ἱεροσολύμων, - περιεβλήθη τὸ μοναχικὸν σχῆμα**· **8**) ἐν τῷ ἀρχαίῳ θεάτρῳ, τὸ πρόσωπον, τὸ μέρος, ο ρόλος ὃν ὑποκρίνεται, ὑποδύεταί τις : Πλάτ.Ἀλκ.1,135D **μεταβαλεῖν τὸ σχῆμα,** αὐτ.Πολ. 576A **πάντα σχήματα ποιεῖν,** αὐτ.Νόμ.918E **ἐν μητρὸς σχήματι** **9**) ὁ χαρακτήρ, ἡ χαρακτηριστική ἰδιότης, μορφή, τὸ ἰδιαίτερον γνώρισμα πράγματός τινος : Θουκ.6,89 **ἐν ᾧ σχήματι μεγίστη ἡ πόλις γέγονε** (ὑφ' οἵαν μορφήν, κατάστασιν χαρακτηριστικὴν αὐτῆς), Πλάτ.Πολιτ.291D **σχῆμα πολιτείας,** αὐτ.Νόμ.718B **ἐν σχήματι νόμου,** Ἀριστλ.Η Νικ.1160b,25 **βασιλείας σχῆμα ἔχει** (τὴν μορφὴν τῆς βασιλείας), αὐτ.Ρητ.1408b,21 **τὸ σχῆμα τῆς λέξεως δεῖ μήτε ἔμμετρον εἶναι μήτε ἄρρυθμον** (ἀλλὰ τὰ σχήματα λέξεως βλ. κατωτ.14), αὐτ. Ποι.1448b,36 **τὰ τῆς κωμῳδίας σχήματα** (οἱ χαρακτηριστικοὶ αὐτῆς τύποι), αὐτ.Μεταφ.1074b,2 **ἐν μύθου σχήματι,** Ἰσοκρ.15,8 **ἐν ἀπολογίας σχήματι,** Γαλ.15,582 **τὸ τῆς διαίτης σχῆμα,** αὐτ.19,183 **αἱ κατὰ σχήματα πυρετῶν διαφοραί**· **10**) ἐν τῇ ὀρχήσει, τρόπος, σύνολον χαρακτηριστικῶν κινήσεων, φιγούρα : Ἀριστφ.Σφ.1485 **σχήματος ἀρχή,** Πλάτ.Νόμ.669D· ‖ ἰδ. κτ. πληθ. χειρονομίαι καὶ στάσεις τοῦ σώματος, παντομιμικαὶ κινήσεις : Εὐρ.Κύκλ.221 **ἐπεί μ' . . πηδῶντες ἀπολέσαιτ' ἂν ὑπὸ τῶν σχημάτων,** Ἀριστφ.Εἰρ.323, Ξεν.Συμπ.7,5, Πλάτ.Νόμ.665A **ἐν .. μουσικῇ καὶ σχήματα .. καὶ μέλη ἔνεστι**· πρβλ. σχημάτιον· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν στάσεων ἀθλητοῦ : Ἰσοκρ.15,183 **τὰ σχήματα τὰ πρὸς τὴν ἀγωνίαν εὑρημένα**· ‖ γεν. στάσις, θέσις . Ἱππ.Κατ' Ἰητρ.11, Ἀριστφ.Βάτρ.538 **ἑστάναι, λαβόνθ' ἓν σχῆμα,** Θεόφρ.Κόπ.3,14, Γαλ.16,578 **τὸ τῆς κατακλίσεως σχῆμα**· πρβλ. αὐτ.16,665· κ. σχηματίζω· **11**) ρητ. κ. νεώτ. (ρητορικὸν) **σχῆμα** ἡ ὄχι κατὰ φύσιν καὶ ἀπ' εὐθείας ἔκφρασις ἰδέας τινός, ἀλλὰ παρηλλαγμένως χάριν κόσμου ἢ ἄλλης σκοπιμότητος : Πλάτ.Ἴων 536C **σχημάτων καὶ ῥημάτων εὐποροῦσι,** Κικ.Βροῦτ.37,141, Διον. Ἀλ.Πομπ.5 (ἡ τοῦ Θουκυδίδου φράσις) **πλήρης σχημάτων**· πρβλ. αὐτ.Ἀμμ.2,2· **12**) λογ. κ. νεώτ. **σχῆμα συλλογισμοῦ ἢ συλλογιστικὸν σχῆμα** ὁ ἐκ τῆς φύσεως τῶν προτάσεων καὶ τῆς σχέσεως πρὸς ἀλλήλας καὶ τὸ συμπέρασμα καθοριζόμενος τύπος συλλογισμοῦ : Ἀριστλ.ΑΠρ.26b,33, Θεόφρ.ἀπ.59· **13**) ἐν τῇ γραμμ. **σχῆμα τῆς λέξεως** ἡ γραμματικὴ μορφὴ προτάσεως : Ἀριστλ. Σοφ.Ἔλ.166b,10· πρβλ. Γαλ.16,709· ὁμ. ἡ ρυθμικὴ μορφὴ προτάσεως : Ἀριστλ.Ρητ.1· ‖ ὁμ. ὁ γραμματικὸς τύπος λέξεως : Ἱππ.Δι.1,23, Διον.Θρ.635, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.17,25· **14**) ἐν τῇ δραμ. ποιήσει **τὰ σχήματα τῆς λέξεως** οἱ ἐν χρήσει τύποι, τρόποι ἐκφράσεως, ὡς ἱκεσία, ἀπειλή, προσταγὴ κττ. : Ἀριστλ.Ποι.1456b,9· **15**) κ. νεώτ. τὸ σχέδιον, ἡ γραμμικὴ παράστασις ἀντικειμένου τινός, διάγραμμα, σκιαγραφία, ἰχνογραφία : Πλάτ. Πολ.365C **σχῆμα κύκλῳ περὶ ἐμαυτὸν σκιαγραφίαν ἀρετῆς περιγραπτέον**· ‖ νεώτ. ἡ ἐν σχέσει πρὸς χαρακτηριστικήν τινα μορφὴν παράστασις ἀντικειμένου : **ᾠοειδές - πυραμιδοειδὲς σχῆμα, - σχῆμα φύλλου - καρδίας**· ‖ γεωμ. κ. νεώτ. **γεωμετρικὸν σχῆμα** ἡ κατὰ τὴν μορφὴν θεώρησις, παράστασις στερεοῦ τινος ἢ ἐπιφανείας ἢ γραμμῆς : Ἀριστλ.Ψυχ.414b,20, Ὀνήσανδρ.10,28, Θεολ.Ἀριθμ.7 **μονωτάτη πάντων ἀριθμῶν δυὰς σχήματος οὐκ ἔστιν ἐπιδεκτική, - σχῆμα κύβου - τραπεζίου - ἐλλείψεως**· ‖ ὁμ. νεώτ. γεωμ. σχέδιον ἐκ γραμμῶν δι' οὗ γίνεται ἡ ἀπόδειξις θεωρήματος ἢ λύσις προβλήματος· **16**) μτγν. φάσις τῆς σελήνης : Πτολ.Τετράβ.21, Βέττ.Βάλ.106, 28· **17**) μτγν. ἀστρολ. ἄποψις : Πτολ.2,3,1, Μαν. 3,5, αὐτ.212 **δεινὸν σχῆμα τέτυκται**· **18**) μτγν. σχηματισμὸς τῶν πτηνῶν κατὰ τὴν οἰωνοσκοπίαν : Γαλ.15,445· **19**) στρατ. σχηματισμός : Ξεν.Ἀν. 1,10,10 **εἰς τὸ αὐτὸ σχῆμα κατέστησεν ἀντίαν τὴν φάλαγγα**· **20**) νεώτ. κ.δημ. στρατ. ὁ διὰ τῆς παλάμης τῆς δεξιᾶς χειρὸς φερομένης ἄνω καὶ πλαγίως τῆς δεξιᾶς ὀφρύος ἀπονεμόμενος στρατιωτικὸς χαιρετισμός· **21**) μτγν. τὸ αἰδοῖον : ΠΔ Ἠσ.3,17 **κύριος ἀνακαλύψει τὸ σχῆμα αὐτῶν**· **22**) νεώτ. τυπογρ. αἱ κατὰ μῆκος καὶ πλάτος διαστάσεις τῶν σελίδων βιβλίου, ὁριζόμεναι διὰ τακτικοῦ ἀριθμητικοῦ δηλοῦντος πόσας φορὰς ἐδιπλώθη τὸ φύλλον τοῦ τυπογραφικοῦ χάρτου : **σχῆμα 2ον - 8ον, - σχῆμα εἰς φύλλον** (in folio) (ὅταν τὸ τυπογρ. φύλλον δὲν ἐδιπλώθη ποσῶς).

σχηματιαῖος-α-ον Ἐπιγρ. ὁ διὰ σημάτων, ἐμβλημάτων, διασήμων κεκοσμημένος : Ἐπιγρ.Θράκης **σχηματιαίους** (ἀνδριάντας).

σχηματίζω (σχῆμα) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., παθ. παρακ. μτ. μέσ. κ. παθ. σημ. **ἐσχημάτισμαι,** ἀμτβ. λαμβάνω ὡρισμένον τι σχῆμα, μορφήν, στάσιν ἢ θέσιν : Πλάτ.Πολ.526D **ὅσα σχηματίζουσι τὰ στρατόπεδα . . ἐν ταῖς μάχαις,** αὐτ.Ἱππ.Ε 347B **τὰ αἰσχρὰ καὶ τὰ πονηρὰ σχήματα σχηματίζειν,** Πολύαιν.5,16,1, Ἀσκληπιάδ.12,1· **2**) μέσ. μεταβάλλω οὕτως ἢ ἄλλως τὸ σχῆμα, τὴν ἐξωτερικήν μου ἐμφάνισιν, τὴν στάσιν, τὴν θέσιν μου : Ἱππ.Ἀγμ.2· ‖ τοποθετοῦμαι κατά τινα στάσιν : αὐτ.Ἀγμ.15

εἴθισται ἐσχηματίσθαι, αὐτ.῎Αρθρ.10 ἐς σχήματα σχηματίζεσθαι· ὁμ. ἐπὶ ἀσθενῶν : αὐτ.Κωακ.463· κ. ἐπὶ ἐμβρύου : Σωρ.2,60· ‖ σχηματίζω ἐμαυτόν λαμβάνω στάσιν τινὰ ὅπως ζωγραφηθῶ, παίρνω πόζα, ποζάρω : Λουκ.Χαμαιλ.π.᾿Αθήν.12,543F· πρβλ. κατωτ.3]· **3)** ἀμτβ. λαμβάνω διαφόρους στάσεις, κάμνω σχήματα ὀρχούμενος, κάνω φιγοῦρες : ᾿Αριστφ.Εἰρ.324 οὐ σχηματίζειν βούλομ', αὐτ.ἀπ.678· κ. μέσ. ἐπὶ τῆς αὐτῆς σημ. : Πολυδ.4,95· ‖ ὁμ. σχηματίζω ἐμαυτόν : Λουκ.᾿Ορχ.17 ὀρχήσει τὸν ῞Ηλιον ἀσπάζοντα, σχηματίζοντες ἑαυτοὺς σιωπῇ· ‖ μτβ. ἐν τῇ ὀρχήσει, διευθετῶ καθ' ὡρισμένα σχήματα Χαμαιλ.π.᾿Αθήν.1,21F πολλὰ . . σχηματίσαντες· ‖ παθ. σχηματιζόμενοι ρυθμοὶ οἱ συνοδευόμενοι ὑπὸ σχημάτων : ᾿Αριστλ.Ποι.1447a,27 διὰ τῶν σχηματιζομένων ῥυθμῶν μιμοῦνται καὶ ἤθη καὶ πάθη καὶ πράξεις· **4)** μέσ. ἐπὶ ὑποκριτῶν, κάμνω σχήματα, χειρονομίας, κινήσεις μιμικὰς κττ. Ξεν.Συμπ.1,9 οἱ μέν γε σιωπηρότεροι ἐγίγνοντο, οἱ δὲ ἐσχηματίζοντό πως· **5)** μέσ. λαμβάνω πομπῶδες σχῆμα, ἐπιδεικτικὴν ἐμφάνισιν : Πλάτ.Πολ.577A προστάσεως, ἣν πρὸς τοὺς ἔξω σχηματίζονται· **6)** μέσ. δίδω εἰς ἐμαυτὸν πλαστόν τι σχῆμα, ἐμφάνισιν, προσποιοῦμαι ὅτι εἶμαι ἢ κάμνω τι . Πλάτ. Σοφ 268A, αὐτ.Γοργ.511D σεμνύνεται ἐσχηματισμένη ὡς (ὑπερηφονεύεται προσποιουμένη ὅτι τάχα), αὐτ.Φαῖδρ.255A· ‖ μτ. ἀπαρφ. προσποιοῦμαι ὅτι : αὐτ.Πρωτ.342B σχηματίζονται ἀμαθεῖς εἶναι· **7)** ἀμτβ. ἐπὶ οὐρανίων σωμάτων, εἶμαι εἴς τινα θέσιν, εἴς τι σημεῖον : Μαν.4,500· ‖ ὁμ. μέσ.: ῾Ηφαιστ.᾿Αστρ.1,9, Τζέτζ.Χιλ.1,471· **8)** μτβ. κ. νεώτ. δίδω σχῆμα, μορφήν τινα εἴς τι πρᾶγμα, μορφώνω, διαμορφώνω πως : ῾Ιππ.῎Αρθρ.37 σχηματίζειν τὸ ἁρμόσσον σχῆμα (ἐνν. τὸ ὀθόνιον) (δίδειν εἰς τὸ πανίον τὸ ἁρμόζον σχῆμα), ᾿Αριστλ. Οὐρ.306b,3 τὰ ἁπλᾶ σώματα σχηματίζειν, αὐτ. Οὐρ.302b,26 τὰ κατὰ φύσιν ἐσχηματισμένα, αὐτ. Φυσ.188b,19 τῶν ἐσχηματισμένων τι (γίνεται) ἐξ ἀσχημοσύνης, αὐτ.Γεν.Φθορ.372a,15, ᾿Ερατοσθ. Κατ.9 παρθένον ἀκέφαλον σχηματίζειν, Διόδ.Σ 5,73 ἕκαστον μέρος πρὸς τὸ βέλτιον σχηματίζειν, ᾿Αχιλλ.Τάτ.6,11 τὸν βραχίονα . . οἷον ἐφ' ὕβρει σχηματίζοντα, Πλούτ.Γ Γράκχ.13, Δαμάσκ. ᾿Αρχ.261 τῶν σχηματιζομένων θεῶν (τῶν ἐχόντων μορφήν)· **9)** μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ λέξεων, κατασκευάζω : Διον.Θρ.635,2, ᾿Απολλ.Δύσκ.᾿Αντων. 53,7, Σχόλ.᾿Οδ.P 134· ‖ ἐπὶ φρ. κ. γεν. λόγου, συντάσσω, συνθέτω, κατασκευάζω : Διον.᾿Αλ. Πομπ.5 περίοδοι ὁμοίως σχηματιζόμεναι· πρβλ. ῾Ερμογ.Εὑρ.3,10· ‖ ὁμ. νεώτ. σχηματίζω τοὺς χρόνους ρήματος - τὰς πτώσεις οὐσιαστικοῦ - τὰ παράγωγα λέξεως (κατασκευάζω, δημιουργῶ διὰ τῆς προσθήκης τῶν καταλήξεων, προσφυμάτων κτλ.)· **10)** νεώτ. γεν. κατασκευάζω, δημιουργῶ, προκαλῶ, ἀποτελῶ, ἐπιφέρω, κάμνω, φτειάνω : σχηματίζω μορφήν τινα - εἰκόνα - σχῆμα· κ. παθ. σχηματίζεται φλεγμονή - σκιά· ‖ κτ. συνεκδ. σχηματίζω γνώμην - πεποίθησιν - ἰδέαν μορφῶ, μορφώνω· **11)** νεώτ. χαράσσω, περιγράφω, διαγράφω, κατασκευάζω σχῆμά τι: σχημάτισε ρόμβον εἰς τὸν πίνακα· ‖ ὁμ. ἐσχημάτισαν κύκλον ἐτοποθετήθησαν κυκλοτερῶς· ‖ ὅθ. ἐπὶ πολλῶν διατιθεμένων κατά τινα τρόπον, συντάσσω, τακτοποιῶ κατά τινα μορφήν : σχηματίζω φάλαγγα - τετράδας· **12)** κοσμῶ, περικοσμῶ, στολίζω, καλλωπίζω : Αἰσχ.῾Επτ.447 ἐσχημάτισται δ' ἀσπὶς οὐ σμικρὸν τρόπον, Λυσ.ἀπ.73 ἐσχηματισμένοι περιέρχονται, Λουκ.Τραγ.8 θεοὶ κατὰ τέχνην ἐσχηματισμένοι, αὐτ.Μισθ.Συν.14· ‖ μέσ. σχηματίζομαι κόμην διευθετῶ, τακτοποιῶ τὴν κόμην : Εὐρ.Μήδ.1161· **13)** ρητ. σχηματίζω λόγον κάμνω σχήματα βλ.λ.(1) ἐν τῷ λόγῳ : Φιλόστρ. Σοφ.1,21,5, αὐτ.2,1,11· ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ εὐθέως εἰπεῖν : ᾿Αριστείδ.TP 1,462S· ‖ τὸ ἐσχηματισμένον τὸ χαρακτηριζόμενον ὑπὸ σχημάτων, τὸ πλῆρες σχημάτων ὕφος : Δημήτρ.94, πρβλ. Διον.᾿Αλ. Ρητ.8,9, Φιλόστρ.Σοφ.2,17· ‖ ὁμ. ἐσχηματισμένα ζητήματα : ῾Ερμογ.᾿Ιδ.1,4· **14)** μτγν. μεταχειρίζομαι σχήματα βλ.λ.13) : Διον.᾿Αλ.᾿Ισοκρ.3 σχηματίζειν φορτικῶς· **15)** μσν. προσαρμόζω : Γεωπ.10,4,1 σχηματίζειν τι πρός τι, αὐτ.10,75,9.

σχηματικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ σχῆμα, εἰκονικός, προσποιητός, πλαστός : Μαυρίκ.Στρατηγ.4,3,111 σχηματικῆς τροπῆς· ‖ ἐπίρρ. -κῶς εἰκονικῶς : αὐτ.Στρατηγ 4,1,107 σχηματικῶς τοῖς ἐχθροῖς προέταξαν, αὐτ.4,3,109 οἱ σχηματικῶς ὑποχωρήσαντες· **2)** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς σχηματισμοὺς βλ.λ.3), τὰς φάσεις τῆς σελήνης : Θεολ.᾿Αριθμ.45 αἱ ζ' σχηματικαὶ μορφαὶ τῆς σελήνης· **3)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ σχῆμα, τὴν γραφικὴν παράστασίν τινος· ‖ νεώτ. μαθ. σχηματικὴ παράστασις ἢ ἁ. σχηματογραφία βλ.λ.

σχημάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ σχῆμα, μικρὸν σχῆμα, κτ. πληθ. χορευτικὰ σχήματα, φιγοῦρες : ῾Ηρ. 6,126 Λακωνικὰ σχημάτια· **2)** κτ. πληθ. τρόποι, σχήματα τοῦ λόγου : Λογγῖν.17,1 ὡς παῖς ἄφρων ὑπὸ τεχνίτου ῥήτορος σχηματίοις κατασοφίζεται.

σχημάτισις-εως (ἡ) ἡ ἀποτέλεσις σχήματος, σχηματοποίησις : ᾿Αριστλ.ΖΙ 537a,26 γινώσκονται τῇ σχηματίσει τῆς ἄμμου, ᾿Επίκ.᾿Επιστ.1,70, Πλωτῖν. 4,4,33, ᾿Ιάμβλ.Νικ.᾿Αριθμ.61P ἄρχονται ἐπὶ τριάδος αἱ σχηματίσεις τῶν πολυγώνων.

σχηματισμός κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ λαμβάνειν σχῆμά τι, μορφήν, ἐμφάνισιν, ὄψιν, στάσιν · Πλάτ. Πολ.425B ὅλον τὸν τοῦ σώματος σχηματισμόν, Ζήν.1,58, Πλούτ.Νομ.8 τὸν ἔξωθεν ὄγκον καὶ σχηματισμόν· ‖ σχηματισμοὶ προσώπου αἱ διάφοροι ἐκφράσεις αὐτοῦ : Διον.᾿Αλ.Δημ.54, Πλούτ.᾿Ηθ.1047A σχηματισμοὶ τοῦ τε προσώπου καὶ τῶν χειρῶν· **2)** ἐπὶ κακῆς σημ., προσποιητός, πλαστὸς τρόπος : Πλάτ.Πολ.494D σχηματισμοῦ καὶ φρονήματος κενοῦ . . ἐμπιμπλάμενος· ‖ γεν. προσποίησις, ὑπόκρισις : Πλούτ.Νικ.3 οὐδενὸς ἐδεῖτο σχηματισμοῦ πρὸς τὸν ὄχλον, ῎Αρατ.49· **3)** ἡ ἑκάστοτε ἐμφανιζομένη μορφή : ᾿Αριστλ.Οὐρ.297b,26 οἱ κατὰ μῆνα σχηματισμοὶ τῆς σελήνης (φάσεις), Πτολ.Τετράβ 1, Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.3,11· ὁμ. σχηματισμοὶ τοῦ σώματος : ᾿Αριστλ.᾿Ακουστ.800a,23· πρβλ. Φιλόδ.Μουσ.73K· ὁμ. σχηματισμοὶ τῆς φλογός : Θεόφρ.Πυρ.54· **4)** σχῆμα, μορφή, ἰδ. ἀμεταβλήτου τινὸς πράγματος, ὡς τοῦ (π.᾿Επικ.) ἀτόμου : ᾿Επίκ.᾿Επιστ.1,15U· **5)** π. ᾿Επικούρῳ αὐτὸ τοῦτο τὸ ἄτομον : ᾿Επίκ. ᾿Επιστ.2,45 ὁ πυρὸς ἀποτελεστικὸς σχηματισμὸς ἐξολισθαίνων ἀστραπὴν γεννᾷ· **6)** κ. νεώτ. τὸ σχηματίζειν τι, ἡ παραγωγή, δημιουργία, κατασκευή τινος, ἰδ. ἔκ τινος ἄλλου : σχηματισμὸς ἑνώσεως - ἀρχῶν - πεποιθήσεως - πύου - ἕλκους· ‖ ἰδ. ἐν τῇ γραμμ. δημιουργία ἔκ τινος τύπου ἄλλου τοιούτου : σχηματισμὸς πτώσεώς τινος - τῶν τύπων ρήματος· ‖ ὁμ. σχηματισμὸς προτάσεως ἡ δημιουργία ἐκ δεδομένων λέξεων· ‖ μτγν. ποιητικὸς σχηματισμὸς ποιητικὸς τρόπος ἐκφράσεως : ᾿Αθήν.11,490D· ‖ μτγν. πληθυντικὸς σχηματισμὸς ὁ πληθυντικὸς τύπος, ἀριθμός : Δαμάσκ.᾿Αρχ.337· **7)** μτγν. χορευτικὸν σχῆμα, φιγούρα : Πλωτῖν.4,4,33· **8)** μτγν. κ. νεώτ. στρατ. ἡ καθ' ὡρισμένον τρόπον διάταξις τῶν ἀνδρῶν τμήματός τινος ἢ τμημάτων : ᾿Ασκληπιόδ. 12,1 (πληθ.), - στρατιωτικοὶ σχηματισμοὶ συντάξεως, πορείας, μάχης, - σχηματισμὸς εἰς φάλαγγα - προσπελάσεως - ἐπιθέσεως - ἐφόδου· ‖ ὀρ-

γάνωσις τμήματός τινος : **σχηματισμὸς τάγματος**· ὅθ. κτ. ἐπέκτ. τὰ ἐν τοιούτοις σχηματισμοῖς ὀργανούμενα τμήματα : **σχηματισμοὶ προσκόπων.**

σχηματόγραπτος-ον μσν. ὁ διὰ σχημάτων περιγεγραμμένος : Στουδ.Θεόδ.604,35,4 **οὗ καὶ τὸ σῶμα σχηματόγραπτον πέλει.**

σχηματογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. **τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ σχηματογραφῶ βλ.λ., **τὸ γραμμικῶς** πεποιημένον σχῆμα.

σχηματογραφία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ σχηματογραφῶ βλ.λ., ἡ διαγραφὴ σχημάτων, ἡ διὰ σχημάτων παράστασις ἀντικειμένων : Νικόμ. Ἀριθμ.2,8 **σχηματογραφίαι γὰρ αὐτῶν εὔτακτοι ἔσονται τρίγωνοί τε ἅμα καὶ ἰσόπλευροι,** Πτολ. Τετράβ.142, Παῦλ.Ἀλ.2, Σιμπλίκ.Οὐρ.428,3, αὐτ. Φυσ.457,14· ‖ νεώτ. μαθ. ἡ διὰ γραφικῆς παραστάσεως λύσις ἐξισώσεως ἢ συστήματος ἐξισώσεων· **2)** σχέδιον ἢ χάρτης τόπου τινός : Πάπ.

σχηματογραφῶ-έω μτγν. γράφω, διαγράφω σχήματα : Νικόμ.Ἀριθμ.2,8 **ἰσοπλεύρως σχηματογραφῶν εἰς τριγωνισμόν**· ‖ διακοσμῶ διὰ σχημάτων ἢ μορφῶν τι : Φίλ Βελοπ.62,25, Ἀθήν. Μηχ 39,7, Σιμπλίκ.Φυσ.457,17.

σχηματόδεσμος (ὁ) μτγν. ἰατρ. εἶδός τι ἐπιδέσμου : Ὀρειβ.45,18,5 **τὰ μὲν ἄλλα μέρη πρὸς τὸ βάθρον τῷ σχηματοδέσμῳ καταδέοντες.**

σχηματοειδῶς ἐπίρρ. μσν. τυπικῶς, εὐσχημόνως : ΚΠορφ.14C **ὁ ὀστιάριος σχηματοειδῶς πως προσκυνῶν τοὺς δεσπότας.**

σχηματοθήκη (ἡ) ἀποθήκη σχημάτων, ἐπὶ κόλακος λαμβάνοντος παντοῖα σχήματα, ὑποκριτικὰς μορφάς : Κλέαρχ.25.

σχηματολόγιον (τὸ) μσν. ἐν ἐκκλ.χρ. βιβλίον **περιέχον** τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μικροῦ καὶ μεγάλου σχήματος : Εὐχολ.477 **τίθησιν ὁ ἱερεὺς ἐπάνω αὐτοῦ τὸ** σχηματολόγιον **καὶ λέγει τὴν εὐχήν.**

σχηματοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ σχηματοποιῶ βλ.λ.

σχηματοποιία (ἡ) μτγν. ἡ διὰ παντομιμικῶν κινήσεων παράστασίς τινος, ἡ τέχνη τοῦ παντομίμου : Ἀθήν.14,628E· **2)** ἐπὶ συγγραμμάτων, ἐπιτήδευσις : Ἀριστείδ.ΤΡ 2,535S (πληθ.)· **3)** ἐπὶ ἀστερισμῶν, κατασκευὴ σχήματος ὡς ἐκ τῆς σχετικῆς θέσεως ἀστέρων : Ἐρατοσθ.Κατ.3.

σχηματοποιῶ-έω κ. νεώτ. σχηματίζω, διαπλάσσω, δίδω σχῆμα, μορφὴν εἴς τι : Θεόφρ.ΦΙ 9,4,10 **ἐνταῦθα καὶ σχηματοποιεῖν** (τὸν λιβανωτὸν) **ἐπὶ τῶν δένδρων οἷον ἂν θέλωσιν**· **2)** παριστῶ ὀντικείμενόν τι σχηματικῶς : Πρόκλ Εὐκλ. 111F **σχηματοποιοῦσα γραμμὴ** (ἡ ποριστῶσά τι ἐν σχήματι, ἡ δι' ἧς τι εἰκονίζεται) ‖ νεώτ. δίδω εἴς τι σχηματικὴν μορφήν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον κανονικόν τι σχῆμα, ὅπως χρησιμοποιήσω αὐτὸ ὡς κύριον ἢ συνεχὲς διακοσμητικόν, ὡς μοτίβο· **3)** ποθ. λαμβάνω ὡρισμένον τι σχῆμα, στάσιν, ἐμφάνισιν, θέσιν : Ξεν.Ἱππ.10,5 **εἰς ταῦτα προάγῃ ἅπερ αὐτὸς σχηματοποιεῖται ὅταν καλλωπίζηται**· ‖ ρητ. ἔχω ἴδιόν τινα χαρακτῆρα, ἀτομικὸν ὕφος : Ἀριστείδ.ΤΡ 2,535S· **4) μέσ.** παριστῶ τι δι' ἐκφραστικῶν κινήσεων, χειρονομιῶν, παντομίμας : Πολυδ.4,95.

σχηματότης-ητος μτγν. τ. ἀντὶ σχῆμα **βλ.λ.** : Γαλ.19,473, αὐτ.19,475, Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,4,8.

σχηματουργία (ἡ) μτγν. ἐπὶ ἄστρων, σχηματοποιία βλ.λ.3) : Κατ.Ἀστρλ.Κωδ.1,148.

σχηματουργοῦμαι-έομαι ἐπὶ ἐμβρύου, λαμβάνω σχῆμα, διαμορφοῦμαι : **Γαλ.19,177.**

σχῆσις Ἡσ. «ἕξις, ὁρμή».

σχητηρίαν Ἡσ. «ἄγκυραν».

σχίδα Ἡσ. «σχίδος σινδόνος, πῆγμα».

σχιδακηδόν ἐπίρρ., μτγν. κατὰ τρόπον σχίδακος, σχίζης, σχιστὰ **κατὰ** μῆκος : Διοσκ.5,122 **οὐ πεπιεσμένη βωληδὸν ἢ σχιδακηδόν**· εἰδ. ἐπὶ ὀστέων, σχιζομένων κατὰ μῆκος : Σωρ.Κατ.10.

σχιδακίζω μτγν. σχίζω εἰς σχίδακας, κάνω σχίζες : Ἐπιφάν.2,106C.

σχιδακώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς σχίδακα, ἐννοούμενον ἐκ τοῦ ὑποσχιδακώδης βλ.λ.

σχιδανόπους-οδος-αυν σχιζόπους βλ.λ. : Ἀριστλ.ἀπ.345.

σχίδαξ-ακος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. σχίζα βλ.λ., ΠΔ Βασ.3,18,33 **ἐστοίβασε τὰς σχίδακας ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον,** Διόδ.Σ 13,84, Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6, 231, Διοσκ.1,98, Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.145,11 **σχίδακές τε καὶ δᾷδες**· **2)** μσν. ράβδος κιγκλιδώματος : Ἰω.Λυδ.Μαγ.3,37· **3)** νεώτ. μικρὸν αἰχμηρὸν θραῦσμα ὀστοῦ, ἅ. παρασχίς.

σχιδευμός (ὁ) μσν. διορπαγή, λεηλασία : Ἀνν Κομν.3,85 **αὐξήσεις ρογῶν καὶ προσθήκας δόσεων . . καὶ σχιδευμοὺς καὶ ἀποσχιδευμούς.**

σχιδεύω μσν. λεηλατῶ : Μονῳ.Παλ.612.

σχίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ σχίζα βλ.λ., μικρὰ σχίζα, σχιζούλα : Βιτρ.2,1,4· **2)** βάθρον βλ.λ.6) : Ροῦφ.π.Ὀρειβ.49,26,1· **3)** Ἡσ.«σχίδια· ὠμόλινα».

σχίδος Ἡσ. «τὴν ἀπόσχισιν».

σχίζα-ης (ἡ) (σχίζω) κ. νεώτ., δημ. **κ. σκίζα** τεμάχιον ξύλου ἐσχισμένου ἀπὸ μείζονος τοιούτου, σχίδαξ, **πελεκούδι** : Ὀδ.Ξ 425 **κόψε δ' ἀνασχόμενος σχίζῃ δρυός, ἣν λίπε καίων, - ρίχνω σκίζες στὴ φωτιά**· κτ. πληθ. ἐσχισμένα ξύλα, ἰδ. καυσόξυλα : Ἰλ.Α 462 **καῖε δ' ἐπὶ** σχίζης (τοὺς μηρούς), αὐτ.Β 425 **τὰ μὲν σχίζῃσιν ἀφύλλοισιν κατέκαιον**· ‖ τεμάχιον ξύλου καιόμενον πρὸς φωτισμόν· πρβλ. δαδίον : Ἀριστφ.Εἰρ.1032, αὐτ.1024 σχίζας **δευρὶ τιθέναι ταχέως,** Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν. 100,1· **2)** μτγν. βέλος : ΠΔ Βασ.1,20,20 **τρισσεύσω ταῖς σχίζαις** ἀκοντίζων, αὐτ.Μακκ.1,10,80, Θεόδ.ΑΠ 6,282, Ἐπιγρ. **σχίζαι εἰς βέλη καταπελτῶν**· **3)** διάσχισις, διαχωρισμὸς ὁδῶν : Συνέσ.91C.

σχιζάστηρ-ερος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἐχινοδέρμων ἐκ τῶν **σπαλαγγοειδῶν.**

σχιζίας-ου (ὁ) τετανός, ἰσχνὸς **καὶ** ὑψηλός, μακρὸς καὶ ραδινός, στενόμακρος : Δικαίαρχ.π. Κλήμ.Ἀλ.Εὐαγγ.Προτρ.26,30 **«σχιζίαν,** νευρώδη, μέλανα, γρυπόν, **ὑποχαροπάν, τετανότριχα»** : Κρατῖν.447· ἐπὶ ἀθλητῶν : Φιλόστρ.Γυμν.37,38.

σχιζίον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ σχίζα βλ.λ. : Πολυδ.10,111, Ἀλκίφρ.ἀπ.6.

σχιζογονία (ἡ) νεώτ. βιολ. **ὁ** πολλαπλασιασμὸς πρωτοζῴων τινῶν διὰ κατατμήσεως τοῦ **πυρῆνος.**

σχιζογυάνδρους Ἡσ. «τοὺς συκοφάντας».

σχιζοδάκτυλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος **ὀρθοπτέρων** ἐντόμων **ἐκ τῶν λοκουστιδῶν.**

σχιζοθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. διαμαρτία **τῆς** διαπλάσεως χαρακτηριζομένη διὰ **διαιρέσεως τοῦ** θωρακικοῦ τοιχώματος.

σχιζοκάρπιον (τὸ) νεώτ. βοταν. **καρπὸς διαρρηγνυόμενος κατὰ** τὴν ὡρίμανσιν **εἰς** ἀντίστοιχα **πρὸς τὰ ἐξ ὧν** ἀποτελεῖται **καρπόφυλλα μέρη, ὡς ὁ** καρπὸς τοῦ σφενδάμνου κ. ἄ.

σχιζόκερως-ωτος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ὑμενοπτέρων ἐντόμων ἐκ τῶν **τενθρηδονιδῶν περιλαμβάνον** διάφορα εἴδη μικρῶν σφηκῶν.

σχιζοκέφαλος (ὁ) νεώτ. βιολ. τεράτωμα, **τέρας** ἔχον τὴν κεφαλὴν διῃρημένην κατὰ μῆκος.

σχιζομύκης-ητος (ὁ) νεώτ. βιολ. μικρότατος μονοκύτταρος ὀργανισμὸς παρουσιάζων εἰς ἄλλας μὲν περιπτώσεις ἰδίαν κίνησιν, εἰς ἄλλας δ' οὐχὶ καὶ κατατασσόμενος ὑπ' **ἄλλων μὲν ἐρευνητῶν εἰς τὰ ζῷα, ὑπ' ἄλλων δὲ εἰς τὰ φυτά,** ἅ. βακτηρία.

σχιζόνευρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἡμιπτέρων ἐντόμων ἐκ τῶν **ἀφιδιδῶν** χαρακτηριζομένων **ὑπὸ λεπτῶν καὶ μικρῶν** ἄκρων καὶ βιούντων ἐπὶ **τοῦ φλοιοῦ ἢ τῶν φύλλων διαφόρων δένδρων.**

σχιζόποδα (τὰ) νεώτ.ζωολ. ὑπόταξις ποδοφθάλμων μαλακοστράκων, περιλαμβάνουσα πλεῖστα εἴδη καρκίνων βιούντων ἐν τῇ θαλάσσῃ.

σχιζοποδία (ἡ) τὸ νὰ εἶναί τις σχιζόπους βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΜ 43b,31, αὐτ.Μεταφ.1038a,15.

σχιζόπους-οδος-ουν ὁ ἔχων κεχωρισμένους τοὺς δακτύλους τῶν ποδῶν, ἀντίθ. στεγανόπους : Ἀριστλ.ΖΙ 593a,28 **ὅσοι δὲ σχιζόποδες, περὶ αὐτὸ τὸ ὕδωρ** (ποιούμενοι τὴν πλείστην διατριβήν), αὐτ. ΖΜ 643a,32.

σχιζοπροσωπία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. δυσμορφία τοῦ προσώπου ἐκ γενετῆς χαρακτηριζομένη ὑπὸ χάσματος αὐτοῦ κατ' ἐπέκτασιν τοῦ σχιστοῦ χείλους.

σχιζόπτερος-ον ἐπὶ πτηνῶν, ὁ ἔχων κεχωρισμένας τὰς πτέρυγας ἐν ἀντίθ. πρὸς τὸ ὁλόπτερος (ὡς αἱ νυκτερίδες) : Ἀριστλ.ΖΜ 697b,11.

σχιζόρχις-εως (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀναρριχητικῶν πτηνῶν ἐκ τῶν **μουσοφαγιδῶν**.

σχιζοτριχία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς, καθ' ἣν αὗται σχίζονται εἰς τὸ ἄκρον, δ. φαλίδα.

σχιζοφρενία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ψυχικὴ νόσος συνισταμένη εἰς διαχωρισμὸν τῶν ψυχικῶν λειτουργιῶν ἀπὸ τῆς ἐξωτερικῆς πραγματικότητος οὕτως, ὥστε ὁ πάσχων ἀπομονοῦται εἰς ἑαυτὸν (αὐτισμός), ἀδιαφορεῖ καὶ διὰ τὰ πρὸ τῆς παθήσεως προσφιλῆ εἰς αὐτὸν καὶ εἶναι ἀφῃρημένος.

σχιζοφρενικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων, ἰδιάζων εἰς τὴν σχιζοφρενίαν βλ.λ. : **σχιζοφρενικὰ συμπτώματα**· **2)** ὁ πάσχων σχιζοφρενίαν βλ.λ.

σχιζοφύκη (τὰ) νεώτ. βοταν. κατηγορία φυτῶν ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τῶν **ἀλγῶν**.

σχιζόφυτα (τὰ) νεώτ. βοταν. ὑποδιαίρεσις φυτῶν περιλαμβάνουσα μονοκυττάρους ὀργανισμοὺς ζῶντας μονήρεις ἢ κατὰ κοινόβια.

σχίζω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. σκίζω, ιισι. παρατ. σχίζον, **μέλλ. σχίσω**, ἀόρ. **ἔσχισα**, ἐπ. **σχίσσα** (Ἡσίοδ.Α 428), **παθ.** μέλλ. **σχισθήσομαι**, παρακ. **ἔσχισμαι, δημ.** παθ. ἀόρ. **σχίστηκα** (κ. σκί-), μτχ. **παθ. παρακ. σχισμένος-η-ο** (κ. σκι-), τέμνω, διανοίγω **βιαίως**, διασπῶ, τεμαχίζω, ξεσχίζω τι εἰς **πολλὰ μέρη : Ὑμν.Ἑρμ.128 ἔσχισε δώδεκα μοίρας** (διεχώρισεν εἰς δώδεκα μέρη), Ἡσίοδ.Α 428 **σχίσσε ῥινὸν ὀνύχεσσι,**Πινδ.Ν 9,24 **σχίσσε κεραυνῷ Ζεὺς χθόνα,** αὐτ.Π 4,228 **σχίζειν νῶτον γαίας** (ἐπὶ τοῦ ἀρότρου), Σοφ.Ἠλ.99 **σχίζουσα κάρα φονίῳ πελέκει,** ΚΔ Ματθ.27,51 τὸ **καταπέτασμα τοῦ ναοῦ ἐσχίσθη εἰς δύο . . αἱ πέτραι ἐσχίσθησαν, - σχίζω ὕφασμα - ἕνα κομμάτι χαρτί**· ‖ ἐπὶ **ἐνδυμάτων, ξεσχίζω,** ἀνοίγω ὀπάς, τρυπῶ : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,13 **οἱ ἀποθανόντες ἐσχισμένοις ἐνειλοῦνται ῥάκεσιν ὡς καὶ τὰ βρέφη,** Πάπ. **τριβώνιον ἐσχισμένον, - γυρίζει μὲ σκισμένο παντελόνι**· **δημ. φρ.** μτφ. **σκίζει τὰ ῥοῦχά** του (διαρρηγνύει τὰ ἱμάτιά του, ἀποποιεῖται ἀποδιδομένην **εἰς αὐτὸν ἐνοχήν**)· ‖ ἐπὶ ξύλου, **τεμαχίζω** κατὰ **μῆκος, τὸ κάνω** σχίζες : Ξεν.Ἀν.1,5,12 **τῶν δὲ Μένωνος στρατιωτῶν ξύλα σχίζων τις, - σκίζω ξύλα γιὰ τὴ σόμπα**· ‖ **σχίζω ὑποδήματα** κόπτω, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ νευρορραφῶ : Ξεν.ΚΠ 8,2,5· ‖ νεώτ. κ. δημ. κόπτω, ξεσχίζω, πληγώνω : **ἔσχισε τὰ χέρια του, - σκίζει τὰ μάγουλά της**· ‖ μτγν. θρυμματίζω, συντρίβω, διαλύω : Ζώσιμ.ΑΠ 9,40 **ἔσχισε νῆα θάλασσα**· ‖ **μτφ.** ἐπὶ τοῦ διαχωρίζοντος τὰ κύματα ὁρμητικοῦ ἀνέμου, τῶν πλοίων, τῶν πτηνῶν **κττ.,** διατέμνω, χωρίζω εἰς δύο, διαυλακώνω, ἀνοίγω δίοδον : Σιμων.25 **σχίζειν περὶ πρωΐαν τὰ κύματα** (ἐπὶ τοῦ ἀνέμου), Λουκ. Ἐρωτ.6 **πρῷρα σχίζει τὸ** κῦμα, Πλούτ.Ἀρέσκ. Φιλ.3,3,2 (θάλασσα) **σχιζομένη ταῖς κώπαις, - τὸ πουλὶ σχίζει τὸν** ἀέρα, **- τὸ καράβι σχίζει τὰ νερά**· **2)** γεν. διατέμνω, χωρίζω, διαιρῶ, διασχίζω : Ἡρ.2,17 **Νεῖλος μέσην Αἴγυπτον σχίζων,** αὐτ.4,49, Πλάτ.Τίμ.36Β **σχίζειν κατὰ μῆκος**· ‖ ἰδ. παθ. διχάζομαι, χωρίζομαι εἰς κλάδους, βραχίονας, δισκλαδοῦμαι : Ἱππ.Ἄρθρ.20 **φλὲψ σχιζομένη,** Ἡρ.2,17 **Νεῖλος σχίζεται τριφασίας ὁδούς,** αὐτ.1,75, αὐτ.7,31 **σχιζομένης τῆς ὁδοῦ,** αὐτ.8,34 **ἡ στρατιὴ ἐσχίζετο** (διῃρεῖτο), Αἰσχ.Ἀγ.623, Πλάτ. Τίμ.21Ε **περὶ ὃ σχίζεται τὸ τοῦ Νείλου ῥεῦμα,** Πολύβ.2,16,11 **σχίζεται εἰς δύο μέρη ἡ ῥύσις τοῦ ποταμοῦ,** Στράτ.ΑΠ 12,199 **ὁ λύχνος ἔσχισται διδύμην φλόγα**· ὁμ. ἐπὶ τῶν πτερύγων πτηνοῦ : Ἀριστλ.ΖΜ 642b,28· πρβλ. σχιζόπτερος· ἐπὶ τῶν ποδῶν ζῴων τινῶν ἐχόντων κεχωρισμένους δακτύλους : αὐτ.ΖΙ 494a,12 **τὸ δ' ἐμπρόσθιον τοῦ ποδὸς τὸ μὲν ἐσχισμένον δάκτυλοι πέντε**· πρβλ. σχιζόπους· κ. ἐπὶ διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος : αὐτ.ΖΙ 495b,4, αὐτ.507a,13· ‖ ἐπὶ τῶν κλάδων δένδρου : Θεόφρ.ΦΙ 1,1,9 **σχίζεσθαι ἀπὸ τοῦ στελέχους**· ἐπὶ φύλλων δένδρου : Διοσκ.4,41 **φύλλα ἐσχισμένα εἰς ε' μοίρας**· **3)** μτγν. **σχίζω γάλα** πηγνύω, πήζω, δηλ. ἀποχωρίζω τὴν τυρώδη οὐσίαν ἀπὸ τοῦ ὀροῦ : Διοσκ.2,70· πρβλ. σχίσις 2)· **4)** μτφ. ἐπὶ διχοζομένων γνωμῶν, ἀπόψεων, διίσταμαι, διαφωνῶ : Ἡρ.7,219 **σφέων ἐσχίζοντο αἱ γνῶμαι**· ὁμ. ἐπὶ τῶν διαφωνούντων προσώπων : Ξεν.Συμπ.4,59 **ἐνταῦθα μέντοι ἐσχίσθησαν,** Γαλ.16,728 **ἐσχίσθησαν ταῖς γνώμαις.**

σχινδάλαμος δ. σχινδαλμός ἀττ. ἀντὶ σκινδάλαμος βλ.λ.

σχινδαλαμοφράστης-ου (ὁ) μτγν. ὁ **λεπτολογῶν**, λεπτολόγος : ΑΠ 11,354.

σχίνδαν Ἡσ. «θερμάστριον».

σχινδύλησις-εως (ἡ) ἡ εἰς μικρὰ τμήματα διάσχισις, διαχώρισις : Ἱππ.π.Γαλ.19,145· **2)** νεώτ. ἀνατ. ἡ προσαρμογή, ἐφαρμογὴ τοῦ ὀξέος ἄκρου ὀστοῦ τινος εἰς τὸ κοῖλον ἑτέρου, ἄρθρωσις, κλείδωσις.

σχίνειος-α-ον μτγν. σχίνινος βλ.λ. : Θεόγνωστ. Καν.55 **σχίνειας κλάδος.**

σχινέλαιον (τὸ) μτγν. τὸ κατασκευαζόμενον ἐκ τῶν κόκκων τοῦ σχίνου ἔλαιον : Διοσκ.1,41 (ἐν τῷ λήμματι), Σουίδ.

σχινιά (ἡ) δημ ὀν. τῆς σχίνου βλ.λ. πιστάκης.

σχινίζω μτγν., μέλλ. -ίσω, καθαρίζω, λευκαίνω τι διὰ σχίνου, μαστίχης : Ἰάμβλ.Πυθ.28,154 **σχινίζειν τοὺς ὀδόντας** (διὰ μασήσεως μαστίχης)· ‖ μέσ. ἀπολ. καθαρίζω τοὺς ὀδόντας : ΕΜ 740,49, Φώτ.· **2)** μέσ. ὀρχούμενος ἐκτελῶ ἀσέμνους τινὰς κινήσεις : Ἀθήν.14,621C **σχινίζεταί τε καὶ πάντα ποιεῖ τὰ ἔξω κόσμου.**

σχίνινος-η-ον ὁ ἐκ ξύλου σχίνου κατασκευασθείς: Ἱππ.Γυν.Φύσ.109, Διοσκ.1,41, αὐτ.1,70, Σωρ.1,121.

σχινίς-ίδος (ἡ) ὁ καρπὸς τῆς σχίνου βλ.λ. : Θεόφρ.ΦΙ 9,4,7.

σχινοκέφαλος-ον ὁ ἔχων κεφαλὴν σχήματος σκίλλης, ἤτοι προμήκη καὶ ἀσύμμετρον, κρομμυοκέφαλος· ‖ ὡς ἐπίθ. τοῦ Περικλέους : Κρατῖν. 71 **ὁ σχινοκέφαλος Ζεὺς ὁδὶ προσέρχεται ὁ Περικλέης,** Πλούτ.Περ.3,13, Πολυδ.2,43 (δ. γρ.).

σχῖνος (ἡ) κ. νεώτ. τὸ θαμνῶδες φυτὸν πιστάκη ἡ σχῖνος ἡ μαστιχοφόρος, σχινιά, μαστιχόδενδρον, μαστιχιά, ἐξ ἧς ῥέει ῥητινώδης ὀπός, ἡ μαστίχα : Ἡρ.4,177 **ὁ δὲ τοῦ λωτοῦ καρπός ἐστι μέγαθος ὅσον τε τῆς σχίνου,** Θεόφρ.ΦΙ 9,1,2, Θεόκρ.5,129, Σωρ.1,121, Γαλ.6,640· ‖ ὁ βολβὸς τῆς σκίλλης βλ.λ. : Ἐπίχ.160, Ἱππ.Γυν.2,201, Κρατῖν. 232, Ἀριστφ.Πλ.720 **ξυμπαραμειγνύων ὀπὸν καὶ σχῖνον,** αὐτ.άπ.255, Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,6,10 **ὅσα ἐν σχίνῳ φυτεύουσιν ἢ σκίλλῃ**· ‖ νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **ἐκ τῶν ἀνακαρδιοειδῶν** περιλαμβάνον ἀειθαλεῖς κοσμητικοὺς θάμνους, ὡς **σχῖνος ἡ τερεβινθόφυλλος - ἡ μόλλειος** (ἡ πιπεριά).

σχινότροφος-ον μσν. ὁ διὰ κόκκων σχίνου τρεφόμενος : Μαν.Φιλ.1,196 **σχινότροφον γένος ἐκεῖνα δήπου τά στρουθάρια.**

σχινοτρώκτης-ου (ὁ) μτγν., δωρ. -τας ὁ τρώγων, μασῶν μαστίχην πρὸς λεύκανσιν τῶν ὀδόντων : Λουκ.Λεξιφ.12 **τὸν μύρτωνα καὶ τὸν σχινοτρώκταν νεανίσκον,** Ζηνόβ.5,96.

σχινοτρώξ-ῶγος (ὁ) Σουΐδ. σχινοτρώκτης βλ.λ.

σχινόχωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὰ ὑπὸ τὰς ρίζας τῶν σχίνων χῶμα, κατάλληλον διὰ τὴν καλλιέργειαν ἀνθέων κτλ.

σχίνοφις-εως (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **ἐκ τῶν ἀνακαρδιοειδῶν.**

σχίσιμο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις **καὶ** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σχίζω, σχίσις, τομή, σχίσμα· **2)** σχισμή, τὸ ἐσχισμένον μέρος τινός **: πονάει ἀπάνω στὸ σχίσιμο.**

σχίσις-εως (ἡ) (σχίζω) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ σχίζω, ἡ διάσχισις, διαχώρισις, διαίρεσις, διχασμός, σχίσιμον : Πλάτ.Φαίδ.97Α **αὕτη αἰτία γέγονεν, ἡ σχίσις, τοῦ δύο γεγονέναι,** Γεωπ.5,35,1 **τὸ πρέμνον σχίσον καὶ λίθον ἔμβαλε εἰς τὴν σχίσιν·** ἐπὶ τῶν πτερῶν πτηνῶν : Ἀριστλ.ΖΜ 663a,31· πρβλ. σχιζόπτερος· ἐπὶ τῶν ποδῶν ζῴων : αὐτ. ΖΙ 663a,31· πρβλ. σχιζόπους· ἐπὶ τῶν φύλλων φυτοῦ : Διοσκ.4,187· ἐπὶ τῆς διακλαδώσεως οἰσοφάγου καὶ τραχείας : Ἀρχιγ.π.Ὀρειβ.8,1,18 **κατὰ τὴν σχίσιν** (εἰκάζεται ἀντὶ τοῦ **κατὰ σχέσιν** μτ. δ. γρ. κατάσχεσιν)· ‖ ἐπὶ ἀγγείων : Γαλ.6,674 **ἀδένες.. σχίσεις ἀγγείων στηρίζοντες·** πρβλ. αὐτ.15,532· ἐπὶ ὁδοῦ : Πλάτ.Φαίδ.108Α **ἔοικε σχίσεις τε καὶ περιόδους πολλὰς ἔχειν** (ἡ πρὸς τὸν Ἅδην ὁδός)· ἐπὶ ποταμοῦ : Πλούτ.Ἠθ. 93F· **2) σχίσις τοῦ γάλακτος** ἡ πῆξις, ὁ διαχωρισμὸς τοῦ τυροῦ ἀπὸ τοῦ ὀροῦ· πρβλ. σχίζω 3) : Γαλ.6,694, Φιλούμ.π.Ὀρειβ.45,29,10.

σχίσμα-τος (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. σχίσις βλ.λ., ἐπὶ τῶν χηλῶν τῆς ὁπλῆς ζῴων, ὡς τῆς καμήλου : Ἀριστλ.ΖΙ 499a,27 **καὶ ἐστί τι καὶ διὰ μέσου τῶν σχισμάτων·** ἐπὶ φύλλων : Θεόφρ.ΦΙ 3,11,1· **2)** κυρ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σχίζω, σχισμή, σχισμάδα, σχισματιά, τρῦπα : ΠΔ Ματθ.9,16 **αἴρει γὰρ τὸ πλήρωμα αὐτοῦ ἀπὸ τοῦ ἱματίου καὶ χεῖρον τὸ σχίσμα γίνεται·** **3)** ἡ αὔλαξ ἀρότρου, ἡ αὐλακιά : Πάπ.· **4)** μτγν. ἰατρ. ἡ μήτρα : Ρούφ.Ὀνομ.110· ‖ νεώτ. ἰατρ. **σχίσμα αἰδοιακὸν** ἡ ἀπὸ τοῦ ἐφηβαίου μέχρι τοῦ περινέου διήκουσα προσδιοπισθία σχισμὴ τοῦ γυναικείου αἰδοίου· **5)** μτφ. διαίρεσις γνωμῶν, διχόνοια, διάστασις : ΚΔ Ἰω.9,16, αὐτ.7,43 **σχίσμα.. ἐν τῷ ὄχλῳ ἐγένετο·** **6)** ἐν τῇ χριστ. ἐκκλ. ἡ ἀπὸ τῆς ἑνότητος τῆς Ἐκκλησίας ἀπόσπασις τμήματος καὶ σύμπηξις ἰδίας θρησκευτικῆς κοινότητος· πρβλ. σχισματικός· **7)** εἰδ. μσν. κ. νεώτ. **σχίσμα ἐκκλησιῶν** ἡ ἐπὶ τῶν πατριαρχῶν Ἰγνατίου καὶ Φωτίου (858 - 880) ρῆξις μεταξὺ Ἀνατολικῆς καὶ Δυτικῆς Ἐκκλησίας ἡ καταλήξασα εἰς χωρισμὸν αὐτῶν· **8)** ὄν. ὀρχηστικοῦ τινος σχήματος : Ἡσ.

σχισμάδα-ας (ἡ) δημ. προφ. **κ. σκισμάδα** σχισμή, σχισματιά.

σχισματάριος (ὁ) μσν. σχισματικὸς βλ.λ. : Παλλάδ.Βί.Ἰω.Χρυσ.60.

σχισματιά (ἡ) δημ. **κ. σκ-** σχισμή, σχισμάδα.

σχισματικός-ή-ό(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. **ὁ** ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς σχίσμα βλ.λ.6):Εὐσ.2,105, Ἀθαν.1,268· **2)** ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἐκκλησιαστικὸν σχίσμα βλ.λ.7) : **σχισματικὴ ἔρις.**

σχισματοποιός-όν μτγν. ὁ ποιῶν, προκαλῶν σχίσμα : Ἀθαν.4,384Β, Ἐπιφάν.1,1094Α **αἱρεσιαρχῶν καὶ σχισματοποιῶν.**

σχισματώδης-ους-ες Ἡσ. ὁ ἔχων μορφὴν σχίσματος, ὁ χαρακτηριζόμενος ὑπὸ σχίσματος βλ.λ.2).

σχισμή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. προφ. **κ. σκ-** ρωγμή, ἐπιμήκης ὀπή, σχισματιά, σχισμάδα : ΠΔ Ἡσ. 2,21 **εἰς τὰς σχισμὰς τῶν πετρῶν,** Ἡσ., **- σχισμὴ τοῦ ἐδάφους - τοῦ τοίχου.**

σχισμογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐκ σχισμοῦ προελθών : σχισμογενὴς **ἕδρα** (ἡ ἕδρα ἡ ἐμφανιζομένη εἰς κρύσταλλον συνεπείᾳ σχισμοῦ), **- σχισμογενὲς σχῆμα** (τὸ σχῆμα ὃ λαμβάνει **ὁ** κρύσταλλος ὀρυκτοῦ κατόπιν σχισμοῦ).

σχισμός (ὁ) κ. νεώτ. σχισμή, ἐπὶ πληγῆς : Αἰσχ. Ἀγ.1149 **ἐμοὶ δὲ μίμνει σχισμὸς ἀμφήκει δορί,** Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.3,3,3 **τῇ δὲ πληγῇ** (τὸ νέφος) **καὶ τῷ σχισμῷ διαυγάζει·** **2)** νεώτ. φυσ. ἰδιότης κρυστάλλων τινῶν.

σχιστέλαιον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτέλαιον προερχόμενον ἐκ ξηρᾶς ἀποστάξεως ἀσφαλτούχων σχιστῶν.

σχίστης-ου (ὁ) νεώτ. ὁ σχίζων, ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν σχίσιν λίθων, ξύλων **κτλ.**· πρβλ. ξυλοσχίστης· **2)** νεώτ. ὀρυκτ. πᾶς λίθος τεμνόμενος εὐκόλως εἰς λεπτὰς πλάκας, **ὅ.** σχιστόλιθος : **ἀσφαλτοῦχος σχίστης.**

σχιστογενής-οῦς-ές νεώτ. ἀνατ. ὄν. ἐσωτερικῶν τινων ἀδένων ἐχόντων ὡς κοιλότητα μεσοκυττάριον πόρον.

σχιστόγλωσσα (τὰ) νεώτ. ζῳολ. ὑποδιαίρεσις τῆς τάξεως τῶν **σαυροειδῶν** ἑρπετῶν, ἐχόντων μακράν, λεπτὴν γλῶσσαν ἐσχισμένην ἔμπροσθεν.

σχιστοκέφαλος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος **πλατελμίνθων** σκωλήκων.

σχιστόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. γεν. ὄν. πετρωμάτων σχιζομένων εἰς πλάκας κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον εὐχερῶς : **σχιστόλιθος κρυσταλλικός - ταλκικός - χλωριτικός - ἀργολικός.**

σχιστός-ή-ό(ν) (σχίζω) κ. νεώτ., δημ. προφ. **κ. σκ-** ὁ εἰς δύο σχιζόμενος **ἢ** ἐσχισμένος, χωρισμένος, διχασμένος : Αἰσχ.ἀπ.173 **σχιστὴ κέλευθος,** Εὐρ. Ρῆσ.373 **σχιστὴ ἄντυξ,** Ἀντιφ 132 **ἔστω δ' ἡμῖν κεστρεὺς τμητός, νάρκη πνικτή, πέρκη σχιστή** (διεσχισμένη)· ‖ εἰδ. **σχιστὴ ὁδὸς** ἡ ἀπὸ Δελφῶν εἰς Δαύλειαν ἄγουσα, ἥτις ἐχωρίζετο εἰς δύο πορὰ τὸ νῦν χωρίον Κάτω Τυμενόν, ἔνθα κατὰ τὴν μυθολ. ἐφόνευσεν ὁ Οἰδίπους τὸν Λάϊον : Σοφ. ΟΤ 733, Εὐρ.Φοίν.38 **Φωκίδος σχιστῆς ὁδοῦ·** **2)** ἐπὶ ζῴων, ὁ σχιζόπους βλ.λ., ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ μῶνυξ : Πλάτ.Πολιτ.265D· ὁμ. ἐπὶ πτηνῶν, σχιζόπτερος βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΜ 692b,12· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ φέρων σχισμήν, ἄνοιγμα, σχισμάδα : **σχιστὸς χιτωνίσκος** γυναικεῖος χιτὼν ἀνοικτὸς κατὰ τὰ πλάγια : Ἀπολλδ.Κωμ.12· κ. ὡς οὐσ. ἁπλῶς **σχιστὸς** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἐπιγρ.Τανάγρας, Πάπ., **- σχιστὸ μανίκι·** ‖ **Ἀργεῖαι σχισταὶ** εἶδος γυναικείων ὑποδημάτων : Εὔπ.266· **4)** δημ. τὸ οὐδ. **σκιστὸ** ὡς οὐσ. τὸ γυναικεῖον **αἰδοῖον·** **5)** ὁ δυνάμενος νὰ σχισθῇ, χωρισθῇ, διαιρετός : Ἀριστλ. ΖΙ 515b,15 **σχιστὸς κατὰ μῆκος,** αὐτ.Μετ.386b,26· ‖ **σχιστὸν κρόμμυον** ποικιλία κρομμύου: Θεόφρ ΦΙ 7,4,7· **6) σχιστὸς λίθος** εὔσχιστός τις ἢ εὔθρυπτος λίθος τῆς Ἰβηρίας, **παρεμφερὴς πρὸς** ἀμμωνιακὸν ἅλας : Διοσκ.5,127, αὐτ.5,106· ‖ **λίνον σχιστὸν** λινάριον ξανθόν, ξανθέν : Ἱππ.Γυν. Φύσ.53 **αἰσχύνη λήψεται τοὺς ἐργαζομένους τὸ λίνον τὸ σχιστόν·** ‖ ὀθ. μτγν. **λίνον σχιστὸν** λεπτόξαντον, λεπτόν : ΠΔ Ἡσ.19,9· **7) σχιστὸν γάλα** τὸ πηχθὲν γάλα, οὗ ἐχωρίσθη **ὁ τυρὸς ἀπὸ** τοῦ ὀροῦ : Διοσκ.2,70, Γαλ.12,292· πρβλ. **σχίζω** 3)· **8) σχιστὰ ἕλκω** ἐκτελῶ ὡρισμένον τι χορευτικὸν σχῆμα· πρβλ. σχίσμα 8)· Πολυδ.4,105.

σχιστόσωμον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. **ὁ** σκώληξ δίστομον βλ.λ. τὸ αἱματόβιον.

σχιστότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης **τοῦ σχίζεσθαι·** ‖ νεώτ. ὀρυκτ. ἰδιότης τῶν πετρωμάτων **νὰ** τέμνωνται **κατὰ** φύλλα, πλάκας **ἢ τροπέζας.**

σχιστοφυής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων φύσει τὴν σχιστότητα βλ.λ., Ἰδ. ἐπὶ τῶν ἰζηματογενῶν κ.ἄ. πετρωμάτων.

σχιστόφυτα (τὰ) νεώτ. τὰ σχιζόφυτα βλ.λ.

σχοίατο σχοίην τ. τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχοινάκι (τὸ) δημ. **κ. σκοινάκι ὑποκορ.** τοῦ σχοινίου, σχοινί, μικρό, κοντὸ σχοινί· ‖ παιδιὰ καθ' ἣν ὁ παίζων κρατῶν ἀνὰ μίαν ἄκραν σχοινίου εἰς ἑκατέραν χεῖρα περιστρέφει αὐτό, ὥστε νὰ διέρχηται ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ κατὰ τὴν ἀναπήδησιν καὶ ὑπὲρ τὴν κεφαλήν.

σχοινανθᾶτον (τὸ) μτγν. οἶνος ἀρωματισμένος διὰ σχοινάνθης βλ.λ., πρβλ. μοσχάτο : Ὀρειβ.5,33,ΙΙ.

σχοινάνθη (ἡ) μτγν. τὸ ἄνθος τοῦ σχοίνου βλ.λ. : Ἱππιατρ.129,54.

σχοινάνθιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ σχοινάνθη βλ.λ. : Ἀλέξ.Τραλλ.9,3.

σχοίνανθος (ὁ) μτγν. κ.νεώτ. ἡ σχοινάνθη βλ.λ. : Θεοφάν Νόνν.1,94· **2)** νεώτ. τὸ φυτὸν ἀνδροπώγων.

σχοινᾶς-ᾶ (ὁ) πάπ., γλωσσ., δημ. προφ. κ. σκσχοινοστρόφος, σχοινιοστρόφος, σχοινοπλόκος : Πάπ. (δ' μ.Χ. αἰ.)· ‖ δημ. κ. ὁ ἔμπορος σχοινίων.

Σχοινάτας (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ τῶν σχοίνων, ὡς **ἐπίθ.** τοῦ Ἀσκληπιοῦ **ἐν** Σπάρτῃ.

σχοινένιος-α-ο δημ. ἄ. σχοίνινος βλ.λ.

σχοινεύομαι Ἡσ. «μετρῶ ἀγρόν».

σχοινεύς-έως (ὁ) μτγν. ἄγνωστόν τι πτηνόν : Ἀντωνῖν.Λιβ.7.

σχοινῆς-ῆδος (ἡ) μτγν. **ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης** : Λυκόφρ.832 Ἰδ.γρ. σχοινίς).

σχοινιά (ἡ) (σχοῖνος) σωρὸς συμφυέντων σχοίνων, βουρλιά : Θεόφρ.ΦΙ 4,12,2· **2)** ὁ διὰ σχοίνου δεδεμένος ὁρμαθὸς σταφυλῶν, ἁρμάθα : Ἰώσ.ΙΑ 12,2,10 **βοτρύων σχοινιαί**· **3)** περίβολος πόλεως ἢ μέρος αὐτοῦ, περιτειχισμός· πρβλ. σχοῖνος : Στράβ.8,6,21 **τὰ ἐρείπια τῆς σχοινιᾶς**.

σχοινιάζω δημ. κ. σκοινιάζω ἐπὶ λαχάνων μὴ πεσσομένων διὰ τοῦ βρασμοῦ : **όταν μαραθοῦν τὰ χόρτα, δὲν βράζουν καλά, σχοινιάζουν.**

σχοινιαία (ἡ) Ἐπιγρ. σχοινιά βλ.λ.

σχοίνιασμα-ατος (τὸ) δημ. κ. **σκοίνιασμα** τὸ νὰ σχοινιάζῃ τι, ὁ μετὰ βρασμὸν σχηματισμός, ἰδίᾳ εἰς τὰ λάχανα, ἰνοειδῶν συμπλεγμάτων.

σχοινίδιον (τὸ) νεώτ. ναυτ. τὸ κύριον μέρος τοῦ δρομομέτρου, σάγουλα.

σχοινίζομαι δ.γρ. ἀντὶ σχινίζομαι βλ.λ.2) : Ἀθήν. 14,621ι· σεμνότερος **δὲ τῶν ποιητῶν ὁ Ἱλαρῳδὸς καλούμενος· οὐδὲν γὰρ σχοινίζεται.**

σχοινικίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ χοινικίς βλ.λ. : Φίλ. Μηχ.Βελοπ.75.

σχοίνικλος (ὁ) κ. νεώτ. **κ. σχοινίλος** (ὁ) εἶδος πτηνοῦ, πιθ. ἐμπέριζα **ὁ σχοίνικλος**, σκοινοπούλι : Ἀριστλ.ΖΙ 593b,4 **καὶ σχοινίλος καὶ κίγκλος καὶ πύραργος**· πρβλ. **σχοινίων**· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος πτηνῶν ἐκ τῶν **καλοβατιδῶν.**

σχοινικός-ή-όν Ἐπιγρ., μσν. ὁ τοῦ σχοίνου βλ.λ., ὁ ἀναφερόμενος **εἰς τὸν** σχοῖνον : Γεωπ.20,15 **σχοινικὸν ἄνθος**· **2)** ὡς ούσ. **σχοινικὰ** εἴδη παρασκευαζόμενα **ἐκ** σχοίνου : **Πάπ.**

σχοινίλος (ὁ) σχοίνικλος βλ.λ.

σχοίνινος-η-ον (σχοῖνος) κ. **νεώτ.** ὁ ἐκ σχοίνων βλ.λ. κατεσκευασμένος : Εὐρ.Κύκλ.208 **σχοινίνοις ἐν τεύχεσι,** αὐτ.284 **σχοίνιναι ἡνίαι,** Κρατῖν.132 **σχοίνινος ἠθμός,** Ἀριστφ.ἀπ.172 **σχοίνινος** φορμός, Στράβ.12,5,4 **σχοίνινος κύκλος,** Ἐπιγρ. **σχοινίνη πισγίς**· **2)** δημ. ὁ ἐκ σχοινίου κατεσκευασμένος, ἄ. σχοινένιος : **σχοίνινο δίχτυ.**

σχοινιοειδής-οῦς-ές **νεώτ.** ὁ ὅμοιος πρὸς σχοινίον· **2)** νεώτ. ἰατρ. **σχοινιοειδῆ** σώματα τὰ ἀ. κάτω παρεγκεφαλιδικὰ σκέλη.

σχοινιόμορφος κεραμεική (ἡ) νεώτ. **εἶδος κεραμεικῆς** καθ' ὃ ὁ **στολισμὸς τῶν ἀγγείων γίνεται** διὰ σχημάτων ἐκτελουμένων διὰ τῆς μεθόδου τῆς πιέσεως σχοινίου ἐπὶ τοῦ μαλακοῦ πηλοῦ.

σχοινίον (τὸ) κ. νεώτ., δημ. **σχοινί** κ. **σκοινί** ὑποκορ. τοῦ σχοῖνος βλ.λ., μικρὸς σχοῖνος, ὅθ. κ. ἄνευ ὑποκορισμοῦ, πλέγμα ἐξ ἰνῶν σχοίνου, καννάβεως, λίνου κττ. : Ἡρ.1,26 **ἐξάψαντες ἐκ τοῦ νηοῦ σχοινίον εἰς τὸ τεῖχος,** αὐτ.5,85, αὐτ.5,86, Γαλ. 6,140 **ὅστις ἀναρριχᾶται διὰ σχοινίου,** ΚΔ Ἰω.2,15 **ποιήσας φραγγέλιον ἐκ σχοινίων,** αὐτ.Πράξ.27,35, Ἀρρ.Ἐπίκτ.3,12,2 **ἐπὶ σχοινίου περιπατεῖν**· ‖ παροιμ. **ἐκ τῆς ψάμμου σχοινίον πλέκειν** ἐπὶ τῶν ἐπιχειρούντων τι ἀφύσικον, ἀδύνατον : Ἀριστείδ. 2,309J· ὁμ. **πλεῖς τὴν θάλατταν σχοινίων πωλουμένων;** (ὅταν πωλοῦνται σχοινία;) : Ἀντιφ.100· ‖ δημ. φρ. **ἄνθρωπος τοῦ σχοινιοῦ καὶ τοῦ παλουκιοῦ** ἄξιος ἀγχόνης καὶ ἀνασκολοπισμοῦ, ὡς ἱκανὸς τὰ πάντα νὰ τολμήσῃ· ὁμ. τοῦ **πέρασε τὰ σχοινὶ στὸ λαιμὸ** τὸν ἐξεβίασε σκληρότατα· **ὁμ. δὲν τοῦ δίνει οὔτε σχοινὶ νὰ κρεμαστῇ** ἐπὶ ἠγανοκτημένως ἀπορριπτόντων αἴτησίν τινα ἀναξίου ἀτόμου· ὁμ. **τὸ παρατράβηξε τὸ σχοινὶ** ἔφθασεν εἰς τὸ μὴ περαιτέρω· ὁμ. **τὸ πῆρε σκοινὶ γαϊτάνι** ἐπιμόνως ἐπαναλαμβάνει τὸ ἴδιο, Ἰδ. ἐπὶ αἰτήσεως, μεμψιμοιρίας κττ.· ‖ **σχοινίον μεμιλτωμένον** βλ.λ. ἐν μίλτῳ· ‖ νεώτ. **σχοινίον ἔντριτον** τὸ ἐκ τριῶν ἐμβόλων, συνεστραμμένων ὁμοῦ κλωσμάτων ἐξ ἰνῶν, κατασκευασθέν· ‖ **σχοινίον ἐντέταρτον** τὸ ἐκ τεσσάρων ἐμβόλων· ‖ **συρμάτινον ἢ μεταλλικὸν τὸ ἐκ** μεταλλικῶν συρμάτων σύστρεμμα, χρησιμοποιούμενον Ἰδ. εἰς ἐξάρτια πλοίων, ποικίλας ἕλξεις κττ.· ‖ **σχοινίον δερμάτινον** τὸ ἐκ δερματίνων λωρίδων χρησιμοποιούμενον, Ἰδ. **εἰς** οἰσκόσχοινα· **2)** ὡς μέτρον, πεντάσχοινον βλ.λ. : Ἀριστλ.Μηχ.853b,5, ΠΔ Βασ.2,8,2 **διεμέτρησεν αὐτοὺς ἐν σχοινίοις**· **3)** μτγν. σχοίνισμα βλ.λ. : ΠΔ Ψαλμ.15,6 **σχοινία ἐπέπεσάν μοι ἐν τοῖς κρατίστοις**· **4)** μῆκος ἑκατὸν ὠλενῶν, ἡ πλευρὰ μιᾶς ἀρούρης : Πάπ.· **5)** μτγν. ζωστήρ, ζώνη : ΠΔ Ἱερ.45(38),11 **ἔλαβεν ἐκεῖθεν παλαιὰ ῥάκη καὶ παλαιὰ σχοινία**· **6)** **σχοινίον βοτρύων** σχοινιὰ βλ.λ.2) : Ἀριστέ.75 (κῶδ., πιθ. σχινίο(ι)· **7)** μτφ. ἄλυσις, ἀδιάκοπος σειρά : Πίνδ.ἀπ.248 **λύειν σχοινίον μεριμνᾶν**· **8)** π. κωμ. τὸ ἀνδρικὸν μόριον : Ἀριστφ.Σφ.1342 **τῇ χειρὶ τουδὶ λαβομένη τοῦ σχοινίου**· **9)** δημ. ἐπὶ τοῦ κυκλικοῦ χοροῦ, **εἰς** γῦρος : **τὸν ἔφερε ἕνα σκοινὶ τὸ χορό**· **10)** δημ. σκοινιά (τὰ) ἀρχέγονον ὄργανον πρὸς κατεργασίαν, στοίβαγμα, τῶν ἐρίων τῆς αἰγός, ἀποτελούμενον ἐκ τριῶν ἢ τεσσάρων σχοινίων δεδεμένων κατὰ τὸ ἓν αὐτῶν ἄκρον κατὰ μῆκος ξυλίνης πήχεως, κατὰ δὲ τὸ ἕτερον ἡνωμένων καὶ προσδεδεμένων ἐπὶ τοῦ μέσου ἑτέρας τοιαύτης, δι' ἧς ὁ στοιβακτὴς **τὰ** κινεῖ ἄνω κάτω πλήττων τὰ ἐπὶ τοῦ δαπέδου ἔρια.

σχοινιοπλόκος (ὁ) πάπ. ὁ πλέκων, συστρέφων, κατασκευάζων σχοινία, σχοινάς.

σχοινιόστροφον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν ἵππουρις βλ.λ. : ΨΔιοσκ.4,46.

σχοινιοστρόφος (ὁ) μτγν. κ. μσν. σχοινιοπλόκος βλ.λ. : Πολυβ.7,160· πρβλ. σχοινοστρόφος· **2)** ὁ περιστρέφων σχοινίον πρὸς ἄντλησιν ὕδατος, ὅθ. ὁ ἀντλῶν ὕδωρ : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.1332, Μοσχόπ. 2,16· **3)** τὸ φυτὸν κάνναβις βλ.λ. ἡ ἥμερος : Διοσκ.3,148· πρβλ. σχοινιόστροφον.

σχοινιοσυμβαλεύς-έως (ὁ) μτγν. σχοινιοπλόκος βλ.λ. : Πολυβ.7,160, ΑΒ 302.

σχοινιοσύμβολος (ὁ) σχοινιοπλόκος βλ.λ. : Σχόλ. Ἀριστφ.Εἰρ.37 (κῶδ. Βενετ. σχοινιοσυνδέταις).

σχοινίς-ίδος (ἡ) σχοινίον βλ.λ.1) : Θεόκρ.23,51 **ἧπτεν ἀπ' αὐτῶν τὰν λεπτὰν σχοινίδα**· **2)** τοιχογραφία παριστῶσα σχοῖνα : Ἐπιγρ.· **3)** ποτήριον ἀργυροῦν ἐν σχήματι καλαθίου ἐκ σχοίνων: Ἐπιγρ.· **4)** δ.γρ. σχοινῆς βλ.λ. : Λυκόφρ.832.

σχοινίς-ίδος (ἡ) μτγν. ποι. θηλ. τοῦ σχοίνινος βλ.λ.: Νίκ. Ἀλεξ 625 **σχοινίδι κύρτη.**
σχοίνισμα-ατος (τὸ) μτγν. **ἡ** διὰ σχοίνου βλ.λ. καταμέτρησις τμήματος γῆς, δθ. αὐτὸ τὸ διὰ σχοίνου μεμετρημένον τμῆμα, μερίδιον, κλῆρος: ΚΔ Δευτ.32,9 **σχοίνισμα κληρονομίας αὐτοῦ Ἰσραήλ,** αὐτ.Ἰησ.17,14· **2)** συνεκδ. τμῆμα λαοῦ: αὐτ.Βασ.2,8,2 **ἐγένετο τὰ δύο σχοινίσματα τοῦ θανατῶσαι καὶ τὰ δύο σχοινίσματα ἐζώγρησε.**
σχοινισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ καταμέτρησις τμήματος γῆς: Πάπ.· **2)** σχοίνισμα βλ.λ.: ΠΔ Ἰησ.17,5 **ἔπεσεν ὁ σχοινισμὸς αὐτῶν ἀπὸ Ἀνάσσα·** **3)** νεώτ. γεωμ. τρόπος καθορισμοῦ τῆς ὁριζοντίας προβολῆς ἐδάφους· **4)** εἶδος βασάνου καθ' ἣν κατετείνετο τὸ σῶμα τοῦ κολαζομένου διὰ σχοινίων οὕτως, ὥστε ἐξετρέποντο οἱ ἁρμοὶ τῶν μελῶν αὐτοῦ: Πλούτ.Λούκ.20 **τὰ δὲ πρὸ τούτου χαλεπώτερα σχοινισμοὶ καὶ κιγκλίδες καὶ ἵπποι** (κτ. δ.ἑρμ. περίφραξις διὰ σχοινίων).
σχοινίτης-ου (ὁ) ΑΒ 1,244 ὁ ἐκ σχοίνων κατασκευασθείς, σχοίνινος, ἀπὸ βοῦρλα.
σχοινῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ σχοινίτης βλ.λ.: Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,295 **ἐν καλύβῃ σχοινίτιδι.**
σχοινίων-ωνος (ὁ) πτηνόν τι, πιθ. ὁ σχοίνικλος βλ.λ.: Ἀριστλ.ΖΙ 610a,8 **καὶ σχοινίων καὶ κόρυδος καὶ λαδεὸς καὶ κελεός·** **2)** μαλθοκός τις αὐλῳδικὸς νόμος, οὗτινος εὑρετὴς θεωρεῖται ὁ Ἀργεῖος ποιητὴς Σακάδας: Πλούτ.Ἠθ.1132D, αὐτ. 1133A, Πολυδ.4,65, αὐτ.4,79.
σχοινοβασία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. σχοινοβατία βλ.λ.· || κτ. πληθ. τὰ σχοινοβατικὰ γυμνάσια.
σχοινοβάτης-ου (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ τεταμένου σχοινίου βαδίζων, ἐκτελῶν ἀκροβατικὰ γυμνάσια ἢ χορεύων: Μαν.4,287, Κατ.Ἀστρλ.Κωδ.8(4),213.
σχοινοβατία (ἡ), ἰων. -ίη ἡ τέχνη τοῦ σχοινοβάτου βλ.λ.: παρεμβολὴ **ἐν** Ἱππ.Δι.3,68.
σχοινοβατικός-ή-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σχοινοβατίαν ἢ τὸν σχοινοβάτην βλ.λ.: Σχόλ.Διον.Θρ.110H **σχοινοβατικὴ** (ἐνν. τέχνη) (ἡ σχοινοβατία), - **σχοινοβατικὰ** γυμνάσια.
σχοινοβατῶ-έω νεώτ. ἐκτελῶ ἀκροβατικὰ γυμνάσια ἐπὶ **τεταμένου** σχοινίου, κάνω σκοινοβασίες.
σχοινόβιος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος λεπιδοπτέρων ἐντόμων ἐκ τῶν **πυραλιδῶν.**
σχοινοβόλος-ον νεώτ. ναυτ. εἰδικὸν ὀρειχάλκινον ὅπλον ἐν χρ. **ἐν** τοῖς ναυαγοσωστικοῖς σταθμοῖς, δι' οὗ βάλλεται **ἐκ** τοῦ σταθμοῦ ἢ ἀπὸ λέμβου ὁρμίδιον ἢ σχοινίον πρὸς τὸ ναυάγιον.
σχοινόδεσμος (ὁ) μαν. ὁ διὰ σχοινίων **ἐκ** βούρλων δεσμός: Νικ.Χων.382A **μηδ' ἀρθρέμβολα καὶ σχοινοδέσμους.**
σχοινόδετος-ον μσν. ὁ διὰ σχοινίου δεδεμένος: Νικ.Χων.86C **προάγων αὐτὸν ὁ κῆρυξ ἐκ τοῦ τραχήλου σχοινόδετον,** αὐτ.200A.
σχοινοδρομία (ἡ), ἰων. -ίη σχοινοβατία βλ.λ.: Ἱππ.Δι.3,68 (δ.γρ.).
σχοινοδρόμος (ὁ) λεξ. κ. νεώτ. ὁ τρέχων, βαδίζων ἐπὶ σχοινίου: Ἡσ. **ἃ ἐν τῇ νηὶ σχοινοδρόμος·** **2)** νεώτ. μεταφορικὸν μέσον ἀποτελούμενον **ἐκ** βαγονίων ἐξηρτημένων διὰ τροχαλίας ἀπὸ σύρματος **τεταμένου ἐναερίως** καὶ συρομένων κατὰ μῆκος αὐτοῦ δι' ἄλλου σύρματος, ἐν χρ. ἰδ. εἰς τὰ μεταλλεῖα καὶ τὰ ὀρυχεῖα.
σχοινοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς σχοῖνον ἢ σχοινίον: Ἰώσ.ΑΙ 12,2,9 **σχοινοειδὲς πλέγμα,** Διόσκ.4,164 **σχοινοειδῆ ῥαβδία.**
σχοινοκίνητος-ον νεώτ. ὁ κινούμενος διὰ σχοινίου.
σχοινοκλῖμαξ-ακος (ἡ) νεώτ. κλῖμαξ, ἀνεβάθρα, σκάλα ἐκ σχοινίου, ἀπὸ τριχιά.
σχοινολογῶ-έω μσν. ὁμιλῶ σχοινοτενῶς: Νεῖλ. **ἐν Act.Monach.3,1,82 σχοινολογοῦντος ἑτέρου ἔφησέ τις.**
σχοινομέτρης-ου (ὁ) μτγν. ὁ μετρῶν διὰ σχοίνου βλ.λ.6): Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.9,36 **τοῦ τῆς Συρίας** σχοινομέτρου.
σχοινομέτρησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ διὰ σχοίνου μέτρησις, κ. γεν. καταμέτρησις γῆς: Ἀλέξ.Πολ.22 **ὁ τῆς Συρίας σχοινομέτρησιν γράφας.**
σχοινόπλεκτος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐκ σχοίνων πεπλεγμένος, κατεσκευασμένος: Ἄραρ.8 **αἵ τε καμπύλαι Καρῖδες ἐξήλλοντο δελφίνων δίκην εἰς σχοινόπλεκτον ἄγκος.**
σχοινοπλοκεῖον (τὸ) **νεώτ. ἐργοστάσιον** κατασκευῆς σχοινίων.
σχοινοπλοκία (ἡ) νεώτ. **ἡ** τέχνη τοῦ πλέκειν, κατασκευάζειν σχοινία.
σχοινοπλοκικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πλοκὴν σχοινίων, ὁ δι' οὗ πλέκονται, κατασκευάζονται σχοινία: Στράβ.3,4,9 σχοινοπλοκικὸν **σπάρτον.**
σχοινοπλόκος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ πλέκων σχοίνους, κατασκευάζων **ἐκ** σχοίνων διάφορα ἀντικείμενα, ὡς σχοινία, φιάθους κτλ.: Ἱππ.Ἐπιδ.4,2, Σχόλ.Ἀριστφ.Εὐρ.36, Σουΐδ.
σχοινοπλοκῶ-έω μσν. πλέκω σχοινίον, κατασκευάζω σχοινία: Εὐστ.Πον.289,79 **σχοινοπλοκεῖν ἐκ τριχῶν.**
σχοινοπολύγωνον (τὸ) **νεώτ.** μαθημ. τὸ δυνομοπολύγωνον βλ.λ.
σχοινοπούλι (τὸ) δημ. τὸ πτηνὸν σχοίνικλος ὁ λοφοφόρος.
σχοινοπώλης-ου (ὁ) γλώσσ. κ. νεώτ. **ὁ πωλῶν** σχοινία, ἔμπορος σχοινίων, σχοινάς.
σχοινορραφῶ-έω σχόλ. ῥάπτω διὰ σχοίνων, μὲ βοῦρλα: Σχόλ.Ἰλ.Κ 262 (παθ.).
σχοῖνος (ὁ κ. ἡ) νεώτ. γεν. ὀν. πάντων τῶν ἑλοχαρῶν **φυτῶν** τῶν ἐχόντων ὀξυλήκτους μακροὺς βλαστοὺς ἀντὶ φύλλων, **βοῦρλο**: Ἡρ.4,190 **οἰκήματα.. περὶ σχοίνους ἐστί,** Ἀριστφ.Πλ.541 **σχοίνων στιβάς,** αὐτ.ἀπ.34 **πλεκτὴ** σχοῖνος, Θεόκρ. 7,133, Ἐπιγρ. **σχοῖνοι ἐπὶ τὰς ὀροφάς·** || εἰδ. τὸ ἀρωματικὸν εἶδος **αὐτῶν Cymbopogon Schenanthus**: Ἱππ.Γυν.1,78 **σχοῖνος εὐώδης,** αὐτ.Γυν.Φύσ. 33, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,8, Θεόφρ.ΦΑΙτ.6,18,1 **σχοῖνος εὔοσμος,** αὐτ.ΦΙ 9,7,1, Διόδ.Σ 2,49, Διοσκ. 1,17· || **σχοῖνος ὀξὺς ὀξύσχοινος** βλ.λ.: Θεόφρ. ΦΙ 4,21,1· ὁμ. **σχοῖνος ἐλεία, σχοῖνος λεία**: Διοσκ. 4,52, Γαλ.12,136· || **σχοῖνος κάρπιμος** μελαγκρανὶς βλ.λ.: Θεόφρ.ΦΙ,4,21,1· || **σχοῖνος Εὐριπική** ὁλόσχοινος βλ.λ., ἧς τὸ **ἄνθος** καλεῖται **σχοίνου ἄνθος** (Ἀριστλ.ἀπ.110) : Διοσκ.4,52· πρβλ.Πλίν.ΦΙ 21,119· **2)** νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν τῆς οἰκογ. τῶν **κυπεροειδῶν** περιλαμβάνον πλεῖστα εἴδη ὧν συνηθέστερον ἐν Ἑλλάδι **σχοῖνος ὁ μελανός·** **3)** κάλαμος, καλάμι, ὅπερ οἱ βάτραχοι μετεχειρίσθησαν ὡς βέλος: Βατραχομ.253 (δ.γρ.)· κ. ἐν μτφ. χρ.: Ἀριστφ.Ἀχ.230· || **ἐν** χρ. ὡς **ὀβελός**: Πλάτ. Κωμ.201· || ὡς γραφίς: ΠΔ Ἱερ.8,8· || ὡς **μέσαν** διερευνήσεως στενῆς καὶ ἀγκύλης διόδου **ἐν τῷ** κρανίῳ ἐν **εἴδει** καθετῆρος: Γαλ.Χρ.Μορ. 9,10 **καθιέντας ἢ σχοῖνον ἢ ὑείαν τρίχα·** **4)** τόπος κατάφυτος **ἐκ** σχοίνων, βουρλιά: Ὀδ.Ε 463 **ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς σχοίνῳ ὑπεκλίθη,** Πίνδ.Ο 6,54 **κέκρυπτο γὰρ σχοίνῳ βατείᾳ τ' ἐν ἀπειράτῳ,** Ἀριστλ.Μετ.359b,1· **5)** πᾶν τὸ ἐκ σχοίνων **πεπλεγμένον· εἰδ.** σχοινίον ἐκ σχοίνων, σχοινί, τριχιά: Πλάτ.Τίμ.78B **διετείναντο οἷον σχοίνους·** || **φραγμός** πέριξ κήπου, φράκτης, φράχτη: ΑΠλ. 4,255· || **πλέγμα** κλίνης: Ἀγαθ.ΑΠ 5,293,12 **ἧκα δὲ λέκτρου νέρθεν ὑπὸ σχοίνοις γαστέρι συρόμενος·** **6)** ὡς **μέτρον** μήκους π. Αἰγυπτίοις (ἐκ τῶν **διὰ** παρόλκου ἀναπλεόντων τὸν Νεῖλον πλοίων), **ἡ ἀπὸ σταθμοῦ εἰς** σταθμὸν ἀπόστασις ποιοῦσα μεταξὺ **30 καὶ 60** σταδίων: Ἡρ.2,6 **δύ-**

ναται ὁ σχοῖνος, μέτρον ἐὼν Αἰγύπτιον, ἑξήκοντα στάδια· π. Ἐρατοσθ.40 στάδια : Ἐρατοσθ.π. Πλίν.ΦΙ 12,53· π. ἄλλοις 30 ἢ 48 : Ἥρων Γεωμ 23,20, αὐτ.23,43· Πάπ. : **τῷ μεγάλῳ σχοίνῳ** (διορθ. δικαίῳ σχοίνῳ)· ‖ ὁμ. μέτρον μήκους π. Πέρσαις : Καλλ.Αἴτ.ἐν Πάπ.Ὀξ. **τέχνῃ κρίνετε, μὴ σχοίνῳ Περσίδι τὴν σοφίαν,** Πλούτ.Ἠθ.602F **τὴν εὐδαιμονίαν σχοίνοις καὶ παρασάγγαις μετροῦντες**· ‖ π. Ἕλλησι, μέτρον μήκους δι' οὗ διενέμετο ἡ κατακτωμένη γῆ μεταξὺ τῶν νέων ἀποίκων ἢ προσδιωρίζετο ἡ πρὸς καλλιέργειαν παραχωρουμένη εἰς τοὺς δούλους : Χρησμ.π.Ἡρ.Ι,66 **καλὸν πεδίον σχοίνῳ προσμετρήσασθαι** (ἐν ἀμφοτέραις ταῖς σημ., διότι οἱ Λακεδ. ἡττηθέντες εἰργάσθησαν ὡς δοῦλοι τὴν τῶν Τεγεατῶν πεδιάδα τὴν ὁποίαν ἤλπιζον ὅτι θὰ διανείμουν ὡς κατακτηταί).

σχοινοστρόφος-ον μτγν. σχοινιοστρόφος βλ.λ.: Πλούτ.Ἠθ 473Ε.

σχοινόσυρτος-ον νεώτ. ὁ διὰ σχοινίου συρόμενος ἐν φρ. **σχοινόσυρτος σιδηρόδρομος ἢ συρμός** ὁ σχοινοδρόμος βλ.λ.2).

σχοινοτένεια (ἡ) ποι. θηλ. τοῦ σχοινοτενὴς βλ.λ. σχηματισθὲν κατ' ἀναλ. πρὸς τὰ ἡδυέπεια, μουνογένειο κτт., ἐκτεταμένη, μακρόσυρτος : Πίνδ. ἀπ.79Α **σχοινοτένεια ἀοιδὰ διθυράμβων.**

σχοινοτενής-οῦς-ές (τείνω) κ. νεώτ. ὁ τεταμένος, τεντωμένος ὡς ὁ σχοῖνος δι' οὗ τις μετρεῖ· δθ. τεταμένος κατ' εὐθεῖαν : Ἡρ.Ι,189 **σχοινοτενέας . . διώρυγας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν . . παρ' ἑκάτερον τὸ χεῖλος τοῦ Γύνδεω,** αὐτ.Ι,199, αὐτ. 7,23 **σχοινοτενὲς ποιήσασθαι** (εὐθεῖαν γραμμὴν σῦραι)· **2)** μτγν. κ. νεώτ. μτφ. ἐκτεταμένος, τεντωμένος, μακρός, μακρόσυρτος : Φιλόστρ.Ἡρ. 19,17 **σχοινοτενῆ ᾄσματα,** Εὐστ.946,8 **σχοινοτενεῖς ἔννοιαι**· ὁμ. ἐν τῇ ρητ. **σχοινοτενὲς κῶλον** διεξοδικόν, μακρόν : Ἑρμογ.Εὑρ.Ι,5,αὐτ.4,4, - **σχοινοτενὴς ὁμιλία - περίοδος λόγου**· **3)** μτγν. ὁ ἐκ σχοίνων πεπλεγμένος : Φιλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6,5 **σχοινοτενεῖς σπυρίδες.**

σχοινοτενῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐκτεταμένως, διεξοδικῶς, διὰ μακρῶν : Ἑρμογ.Εὑρ.4,3, -**περιγράφω σχοινοτενῶς τι.**

σχοινότονος-ον ὁ διὰ σχοίνων τεταμένων κατασκευασθείς, ὁ ἐκ σχοίνου : Ἱππ.Ἀφ.230 **σχοινότονος δίφρος.**

σχοινουργία (ἡ) πάπ. σχοινισμὸς βλ.λ.1).

σχοινουργός (ὁ) πάπ. κ.μσν. γεωμέτρης : Πάπ.· πρβλ. σχοινουργία· **2)** μσν. σχοινοπλόκος : ΚΜανασσ.6708.

σχοινοῦς-οῦσσα-οῦν μτγν. συνηρ. τ. τοῦ ἀρχ. σχοινόεις ὁ κατάφυτος ἐκ σχοίνων, πλήρης σχοίνων· δθ. ὡς οὐσ. **ὁ σχοινοῦς** τόπος πλήρης σχοίνων : Στρ.3,4,9 **τῷ σπαρταρίῳ ὡς ἂν σχοινοῦντι καλουμένῳ πεδίῳ**· κ. ὡς τοπων. : Ἐπιγρ.Μεγάρων.

σχοινοφιλίνδα (ἡ) μτγν. ὄν. παιδιᾶς, λουρίδα, λουριδίτσα : Πολυδ.9,115 «**ἡ δὲ σχοινοφιλίνδα, κάθηται κύκλος, εἷς δὲ σχοινίον ἔχων ἐλθὼν παρ' αὐτῷ τίθησι· κἂν μὲν ἀγνοήσῃ ἐκεῖνος παρ' ᾧ κεῖται, περιθέων περὶ τὸν κύκλον τύπτεται, εἰ δὲ μάθοι, περιελαύνει τὸν θέοντα τύπτων**».

σχοινοφόρος-ον ΕΜ 740,38 ὁ φέρων σχοίνους ἢ ἐκ σχοίνων κατασκευασθέντα ἀντικείμενα.

σχοινοχάλινος-ον μτγν. ὁ φέρων χαλινὸν ἐκ σχοίνου : Στράβ.17,3,7 **σχοινοχάλινοι ἵπποι.**

σχοινώδης-ους-ες μτγν. ὁ πλήρης σχοίνων, κατάφυτος ἐκ σχοίνων : Νίκ.Ἀλεξ.152 **σχοινώδεις ὄχθαι**· **2)** ὁ ὡς σχοινίον συνεστραμμένος : Διοσκ. 3,109 **σχοινώδεις ῥάβδοι,** αὐτ.4,46 σχ- φύλλα.

σχοινωτός-ή-όν μτγν. σχοινώδης βλ.λ.2) : Κοσμ. Τοπογρ.Χριστ.140D **σχοινωτὸς κίων.**

σχολάζω κ.νεώτ. δημ. κ. **σκολάζω** κ. **σχ- ἢ σκολάω** κ. **σχ- ἢ σκολνῶ** κ. **σχολνάω ἢ σκολνάω,** βοιωτ. **σχολάδδω** (Ἐπιγρ. Ἀλιάρτου), σχολὴν ἄγω, ἀργῶ, ἀναπαύομαι, εὐκαιρῶ, ἔχω ὥρας σχολῆς, καιρό : Ἀριστφ.Λυσ 412 **σὺ δ' ἢν σχολάσῃς,** Θουκ.4,4 **μέχρι αὐτοῖς τοῖς στρατιώταις σχολάζουσιν ὁρμὴ ἐνέπεσε,** Πλάτ.Νόμ.694Ε **διὰ τὸ μὴ σχολάζειν ὑπὸ πολέμων,** Ἀριστλ.ΗΝικ.1177b,5 **ἀσχολούμεθα ἵνα σχολάζωμεν, - τὸ γραφεῖό μας σήμερα σχολάζει** (ἀργεῖ)· ‖ μτφ.ἀπαρφ. εὐκαιρῶ, ἔχω καιρόν, ἀδειάζω νὰ πράξω τι : Ξεν.ΚΠ 2,Ι,9 **σχολάζω μένειν,** αὐτ.8,Ι,18, Πλάτ.Νόμ.763D **δεῖ δὴ καὶ τούτους δυνατούς τε εἶναι καὶ σχολάζοντας τῶν κοινῶν ἐπιμελεῖσθαι**· ‖ **σχολάζω καλῶς** δαπανῶ καλῶς τὰς ὥρας τῆς σχολῆς : Ἀριστλ. Πολιτ.1326b,31 **σχολάζειν ἐλευθερίως καὶ σωφρόνως**· **2)** ὀκνῶ, χάνω τὸν καιρόν μου, χρονοτριβῶ: Αἰσχ.Ἱκ.207 **μή νυν σχόλαζε, μηχανῆς δ' ἔστω κράτος,** αὐτ.Ἱκ.883, Εὐρ.Ἑκ.730 **σὺ δὲ σχολάζεις, ὥστε θαυμάζειν ἐμέ,** Δημ.38 **αὐτοὺς μὲν ἀργεῖν καὶ σχολάζειν καὶ ἀπορεῖν**· **3)** παύομαι ἐκτελῶν τι, διακόπτω τι, ἀναπαύομαι ἀπό τινος : Ξεν. ΚΠ 7,5,52 **ἐπεὶ ἀπὸ τούτου σχολάσαις,** αὐτ.Ἑλλ. 7,4,28· ὁμ. **σχολάζω ἔργων** διακόπτω τὰ ἔργα μου : Πλούτ.Νικ.28 **σχολάζοντας ἔργων**· ‖ νεώτ. κ. δημ. καταπαύω, διακόπτω τὴν ἐργασίαν μου πρὸς ἀνάπαυσιν, λόγῳ πέρατος αὐτῆς ἢ συμπληρώσεως τοῦ κεκανονισμένου χρόνου : **σχολᾶμε στὶς δύο, - σχόλασε τὸ μάθημα**· ὁμ. ἐπὶ μακρᾶς ἢ ὁριστικῆς διακοπῆς τῆς ἐργασίας, τελειώνω, σταματῶ· ‖ ὁμ. νεώτ. κ.δημ. κ.μτβ. παύω τινὰ τῆς ἐργασίας πρὸς στιγμὴν ἢ ὁριστικῶς, ἀπολύω, διώχνω : **ὁ δάσκαλος σχόλασε τὰ παιδιά, - τὸν (ἐ)σχόλασαν ἀπὸ τὴν ἐργασία του**· ‖ νεώτ. ἐκκλ. **σχολάζων ἐπίσκοπος** ὁ κωλυόμενος νὰ ἀσκήσῃ τὰ ἀρχιερατικὰ αὐτοῦ καθήκοντα λόγῳ κατοχῆς τῆς ἐπισκοπῆς ὑπὸ ἀλλοθρήσκων, ἢ ὡς μὴ γενόμενος ὑπὸ τοῦ ποιμνίου δεκτὸς ἢ ἐκβληθεὶς τῆς ἕδρας, ἐξορισθεὶς κτт.· ‖ νεώτ. νομ. **σχολάζουσα κληρονομία** ἡ κληρονομία ἀπὸ τοῦ θανάτου τοῦ κληρονομουμένου μέχρι τῆς ὑπεισελεύσεως τοῦ κληρονόμου, ἀποτελοῦσα μέχρι τοῦ διορισμοῦ κηδεμόνος (τοῦ κληρονόμου) νομικὸν πρόσωπον· **4)** μτφ. ἐπὶ ἀψύχων, εἶμαι ἐν ἀργίᾳ, ἐν ἀχρηστίᾳ : Πλούτ.Τιμ.22 **ἡ χώρα σχολάζειν ἔμελλε**· ‖ ἐπὶ θέσεως, καθέδρας κτт., εἶμαι ἄνευ κατόχου, κενή, ἀργή : αὐτ.ΓΓράκχ.12 **τῷ δήμῳ σχολάζοντα μεθ' ἡμέραν ἀπέδειξε τὸν τόπον,** Ἰουλ.Καίσ.316C **καταλαβὼν σχολάζουσαν καθέδραν**· ‖ νεώτ. ἐκκλ. **σχολάζουσα ἐπισκοπὴ** ἧς ὁ ἐπίσκοπος εἶναι σχολάζων βλ.λ.3)· ‖ μτγν. **οἶκος σχολάζων** ὁ ἐν ἀπουσίᾳ ἐνοίκων κενός, ἤρεμος, ἥσυχος : ΚΔ Ματθ.13,44· **5)** μτ. δοτ. ἔχω, εὑρίσκω καιρὸν διά τι, ἀφιερῶ τὸν καιρόν μου εἴς τι, καταγίνομαι εἴς τι : Δημ.594 **ἐσχόλακεν ἐνὶ τούτῳ πάντα τὸν βίον,** Λουκ.Μακρόβ.4 **σχολάζειν φιλοσοφίᾳ,** αὐτ.Ἀλ.Ἱστ.2,15 **σχολάζειν μουσικῇ,** Γαλ.6,168 **μόνῃ σχολάζειν ὑγιείᾳ,** Πάπ. σχ- τῇ γῇ (τῇ καλλιεργείᾳ)· ὁμ.**σχολάζω πρός τι, πρός τινι, ἐπί τινος, περί τι, πρός τινα** ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Ξεν.Ἀπομν.3,6,6 **οὐδὲ πρὸς ταῦτά πω ἐσχόλασα** (δὲν ηὗρα καιρὸν νὰ τὰ σκεφθῶ), Ἀριστλ.Πολιτ. 1308b,36 **σχολάζειν πρὸς τοῖς ἰδίοις,** αὐχ.ΖΜ 682a,34 **σχολάζειν ἐπί τινος,** Πλούτ.Βροῦτ 22 **σχολάζειν περὶ λόγους,** αὐτ.Νομ.14 **σχολάζειν . . πρὸς αὐτόν**· **6)** μτ. δοτ. προσ. ἀφοσιοῦμαι εἴς τινα : Ξεν.ΚΠ 7,5,39 **πρὶν τοῖς φίλοις αὐτὸν σχολάσαι καὶ συγγενέσθαι,** Γαλ.6,810 **σχολάζειν ἑαυτοῖς,** Πάπ. **ὁ στρατηγὸς . . τοῖς διαφέρουσιν ἐσχόλασεν**· ‖ ἐπιφυλάσσομαι, εἶμαι προωρισμένος διά τινα : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.Ι,49,68 **τὸ ἀπ' οὐρανοῦ κορυφῆς μέχρι σελήνης θεοῖς καὶ . . ἄστροις σχολάζει**· ‖ εἰδ. ἐπὶ σπουδαστῶν, **σχολάζω τινὶ** ἀφιεροῦμαι, ἀφοσιοῦμαι εἴς τινα διδά-

σκαλαν, ἀκούω τὰ μαθήματά τινος, εἶμαι μαθητής, ὀπαδός τινος : Φιλόδ.'Ακαδ.89Μ **σχολάζειν Καρνεάδῃ**, Πλούτ.'Ηθ.844Β **σχολάζειν 'Ισοκράτει**, 'Επιγρ. **σχολάζειν τοῖς φιλοσόφοις**' ὁμ. **μετά τινος, παρά τινι σχολάζειν** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Φύλαρχ.24C **σχολάζειν μετ' 'Επικούρου**, 'Αλκίφρ.Ι,34 **σχολάζειν παρά τισι**' ‖ ἀπολ. σπουδάζω, λαμβάνω μαθήματα : Φιλόδ.'Ακαδ.88Μ **σχολάζειν ἐπὶ Παλλαδίῳ**' **7)** καταγίνομαι, ἀφοσιοῦμαι εἰς τὴν διδασκαλίαν' ὅθ. παραδίδω μαθήματα, διδάσκω : 'Απολλ.Περγ.Ι, Φιλόδ.Ρητ.Ι,955 **σχολάζειν 'Αθήνησιν**, Διον.'Αλ.'Αμμ.Ι,5 **σχολάζειν ἐν Λυκείῳ**' πρβλ. Πλούτ.Δημ.5' κ. ἐπὶ διδασκάλου ξιφομαχίας: 'Επιγρ.Γόρτυνος : **σχολάζειν εἰς "Εφεσον**' ‖ μτ. αἰτ. οὐδ. διδάσκω, διεξέρχομαί τι : Δημήτρ.Λάκ. 1013 **ἅπερ ἐσχολάσαμεν**, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.ΙΙ,167 **τὰ περὶ τοῦ τέλους σχολασθέντα** ὅσα περὶ τοῦ τέλους ἐδιδάχθησαν, μαθήματα περὶ τοῦ τέλους.

σχολαῖος-α-ον, συγκρ. σχολαίτερος-α-ον ὁ σχολῇ, βραδέως ποιῶν τι ἢ γενόμενος, βραδύς, ἀργός : 'Ιππ.Κρισίμ.10 **σχολαίτεραι ἀπαλλαγαί**, Θουκ.3,23 **σχολαῖον κομισθῆναι**, Ξεν.'Αν.4,Ι,13 **σχολαίαν ποιεῖν τὴν πορείαν**, Πλούτ.'Ηθ.603Ε.

σχολαιότης-ητος (ἡ) μέλλησις, βραδύτης, νωθρότης, βραδυπορία : Θουκ.2,18 **ἡ κατὰ τὴν ἄλλην πορείαν σχολαιότης**, Χορικ.15,7F.

σχολαίως ἐπίρρ., συγκρ. **σχολαίτερον** (Θουκ.4, 47, Πλάτ.Πολ.610D) κ. **σχολαίτερα** ('Ηρ.9,6) κ. **σχολαιοτέρον** (Ξεν.'Αν.Ι,5,9) κ. **σχολαιοτέρως** (Διοσκ.Θηρ.Προοίμ.)' ὑπερθ. **σχολαίτατα**, (Ξεν. 'Ελλ.6,3,6) κ. **σχολαιότατα** (αὐτ.Λακ.ΙΙ,3), ἐν σχολῇ, βραδέως, ἀργά, μετ' ὀκνηρίας, νωθρότητος : Ξεν.'Αν.Ι,5,8 **ἐπεὶ δ' ἐδόκουν αὐτῷ σχολαίως ποιεῖν**, 'Αριστλ.ΗΝικ.Ι171b,24.

σχολαρίκιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ., δημ. σκουλαρίκι ἐνώτιον : Κ Πορφ.Πρὸς υἱὸν Ρωμανὸν 232,19.

σχολάριος (ὁ) μτγν. κ. μσν. π. Βυζαντ. σωματοφύλαξ **ἐν ταῖς σχολαῖς** βλ.λ.8) τοῦ παλατίου διαμένων : Προκ.Μυστ.24, 'Ιουστιν.Νεαρ.ΙΙ7,ΙΙ,'Αγαθ.5,15.

σχολαρχεῖον (τὸ) νεώτ. ὄν. παλαιοῦ τύπου σχολείου μέσης ἐκπαιδεύσεως ἀποτελοῦντος προβαθμίδα τοῦ γυμνασίου, **ἃ.** ἑλληνικὸν σχολεῖον.

σχολάρχης-ου (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἀρχηγὸς σχολῆς βλ.λ.5) : Διογ.Λ 5,2 **σχολάρχης ἐγένετο τῆς ἐν 'Ακαδημίᾳ σχολῆς Ξενοκράτης**' **2)** νεώτ. ὁ διευθυντὴς σχολαρχείου βλ.λ.

σχολαρχία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ **εἶναί τις σχολάρχης**' **2)** ἡ περίοδος καθ' ἣν **εἶναί τις σχολάρχης : ἐπὶ σχολαρχίας τοῦ δεῖνος.**

σχολαρχικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς σχολάρχην βλ.λ.Ι) : Βέττ.Βάλ.15,27 (διόρθ. ἀντὶ σχολαργικάς).

σχολαρχῶ-έω μτγν. ἡγοῦμαι σχολῆς τινος, εἶμαι σχολάρχης βλ.λ.Ι) : Διογ.Λ 4,Ι **ἐσχολάρχησεν ἔτη ὀκτώ**, αὐτ.6), αὐτ.5,58.

σχόλασις-εως (ἡ) μτγν. σχολή, ἀνάπαυσις, διακοπὴ ἀπό τινος: 'Ιω.Χρυσ.12,1063Β **σχόλασις προσευχῆς καὶ ἀναγνώσεως.**

σχόλασμα-ατος (τὸ) δημ. κ. σκόλασμα σχόλασις βλ.λ. : **σχόλασμα τῆς δουλειᾶς- τοῦ σχολειοῦ.**

σχολασμός (ὁ) μσν. σχόλασις, σχόλασμα, σταμάτημα, διακοπή, τελειωμός : Διγεν.'Ακρ.2672 **αὐτὰ ἔλεγε καὶ σχολασμὸν δὲν εἶχε.**

σχολαστήριον (τὸ) μτγν. τόπος ἔνθα σχολάζει, διέρχεταί τις τὸν καιρόν του **ἐν** καιρῷ σχολῆς : Πλούτ.Λούκ.42, Μοσχί.π.'Αθήν.5,207Ε **τούτου δ' ἐφεξῆς σχολαστήριον ὑπῆρχε πεντάκλινον βιβλιοθήκην ἔχον ἐν αὐτῷ.**

σχολαστής-οῦ (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ σχολάζων, ζῶν ἐν ἀπραξίᾳ, τεμπέλης : Κωμ.'Αδέσπ.119, ΠΔ 'Εξ.5,17 **καὶ εἶπεν αὐτοῖς σχολάζετε. σχολαστέ ἐστε**, Πλούτ.Βρούτ.3 **ὅτε δὴ νέος καὶ σχολαστής**' **2)** ὡς ἐπίρρ. ἄνευ ἀσχολίας, τεμπέλικος : Πλούτ. Κικ.3,2 **σχολαστὴς βίος**, αὐτ.Σόλ.22.

σχολαστικίζω νεώτ. εἶμαι ἢ φέρομαι ὡς σχολαστικὸς βλ.λ. : **σχολαστικίζει ὅταν συζητῇ.**

σχολαστικισμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ σχολαστικίζω' **2)** ἡ φιλοσοφία τῶν σχολαστικῶν.

σχολαστικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων τάσιν, διάθεσιν πρὸς τὸ σχολάζειν, ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὴν ἡσυχίαν καὶ ἀνάπαυσιν : 'Αριστλ.Πολιτ.Ι322b,27 **αἱ σχολαστικώτεραι πόλεις**, αὐτ.Πολιτ.Ι341b,28, αὐτ.Πολιτ.Ι177b,22 **σύλλογοι σχολαστικοὶ** (συναθροίσεις ἀργοσχόλων ἀνθρώπων, τεμπέληδων)' ‖ ὡς οὐσ. **τὸ σχολαστικὸν** ἡ ἀνάπαυσις, ἀπραξία, ἀργία : αὐτ.ΗΝικ.Ι177b,22' **2)** ἀστρολ. **σχολαστικὸς ἢ ἀργὸς τόπος** ὄνομα τοῦ 8ου **ἐκ** τῶν 12 οἴκων βλ.λ. : Πτολ.Τετράβ.128, Παῦλ.'Αλ.Μ 4' **3)** ὁ ἀφιερῶν τὰς ὥρας τῆς σχολῆς εἰς τὴν μάθησιν, τὴν παιδείαν, πεπαιδευμένος, μορφωμένος : Θεόφρ.π.Διογ.Λ 5,37 **ἐν ταύτῃ τῇ ἐπιστολῇ σχολαστικὸν ὠνόμακε**, Ποσειδών.39J, Πλούτ.Κικ.5' ‖ **ὁ** ἔχων θεωρητικὴν εἴς τι μόρφωσιν, ἐν ἀντιθ. **πρὸς** τὸ ἔμπρακτος, πρακτικός : Φιλόδ.Ρήτ.2,265S **σχολαστικοὶ ῥήτορες**' **4)** μτγν. συνήθ. ἐπὶ κοκῆς σημ., λόγιος ἐστερημένος κρίσεως **ἢ** αἰσθήσεως τοῦ καλοῦ, κομπάζων ἐπὶ παιδείᾳ, καταγινόμενος εἰς παιδαριώδεις σοφιστικὰς διαλέξεις, φευτομορφωμένος : 'Αρρ.'Επικτ.Ι,ΙΙ,39, Μᾶρκ.Αὐρ Ι,16 **μηδὲ ἄν τινα εἰπεῖν μήτε ὅτι σοφιστὴς μήτε ὅτι σχολαστικός**' **5)** συνήγορος, δικηγόρος : Φοιβάμμ.3' ‖ ὡς ἀνεγνωρισμένος νόμιμος ὑπερασπιστής : Πάπ. **ἀπὸ σχολαστικῶν**' ‖ **εἰδ.** ἀντιπρόσωπος, συνήγορος τοῦ δημοσίου : 'Επιγρ. Φρυγίας, Πάπ. **σχολαστικὸς καὶ ἔκδικος**' **6)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀνοφερόμενος εἰς τὰς ἐν τοῖς μοναστηρίοις τῆς Δύσεως ἀναπτυχθείσας κατὰ τὸν μεσαίωνα σχολὰς καὶ τὰς ἐν αὐταῖς ἀναπτυχθείσας ἀντιλήψεις : **σχολαστικὴ παιδεία, - σχολαστικαὶ μέθοδοι - ἀντιλήψεις**' ‖ **σχολαστικὴ θεολογία καὶ φιλοσοφία** ἡ κατὰ τὸν μεσαίωνα κυριαρχήσασα θεολογικὴ καὶ φιλοσοφικὴ ἔρευνα, ἧς βάσις ἦτο ἡ Γραφὴ καὶ σκοπὸς ἡ ἑρμηνεία τοῦ αἰσθητοῦ κόσμου καὶ τῶν σχέσεων αὐτοῦ πρὸς τὸν ἀόρατον καὶ τὸν πνευματικὸν **διὰ** τοῦ ὀρθοῦ λόγου καὶ τοῦ δόγματος τῆς Γραφῆς, τουτέστιν ἡ προσαρμογὴ τῆς φιλοσοφίας εἰς τὴν διατύπωσιν τῶν δογματικῶν θεολογικῶν ἐννοιῶν, πρὸς δὲ τούτοις ἡ δικαιολόγησις τῶν τύπων τῆς λατρείας καὶ τοῦ διοικητικοῦ συστήματος τῆς Ρωμαϊκῆς ἐκκλησίας' ‖ ὀπαδὸς τῆς σχολαστικῆς φιλοσοφίας καὶ θεολογίας' **7)** ὅθ. ὁ περὶ τοὺς τύπους, τὸ γράμμα καὶ τὰς ἀσημάντους λεπτομερείας ἐνδιατρίβων, λεπτολόγος, μικρολόγος, στενοκέφαλος' **8)** ὁ μετὰ σχολαστικότητος γινόμενος : **σχολαστικὴ συζήτησις - διδασκαλία - ἀντίληψις**' ‖ ἐπίρρ. σχολαστικῶς κ. δημ. **σχολαστικά** μετὰ σχολαστικότητος : **διδάσκει σχολαστικῶς, - σκέπτεται σχολαστικά.**

σχολαστικότης ητος (ἡ) νεώτ. **ἡ** ἰδιότης τοῦ σχολαστικοῦ βλ.λ.7,8).

σχολεαῖον (τὸ) 'Ησ. γλῶσσ. τοῦ ἀσπερχές.

σχολεῖο(ν) (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. **σχολειό**, προφ. κ. **σκ-** σχολή, τὸ ἵδρυμα, ὁ τόπος ἔνθα γίνεται διδασκαλία, παίδευσις : 'Αρρ.'Επικτ.3,23,30 **ἰατρεῖόν ἐστι τὸ τοῦ φιλοσόφου σχολεῖον**' ‖ νεώτ. πᾶν ἵδρυμα ἐν ᾧ γίνεται θεωρητικὴ ἢ πρακτικὴ διδασκαλία καὶ ἐξάσκησις ἀπὸ κοινοῦ ὁμάδων ἀνηλίκων ἢ ἐνηλίκων ἀνθρώπων πρὸς ἐπίτευξιν ὡρισμένου σκοποῦ' ἰδ. τὸ τῆς στοιχειώδους ἐκπαιδεύσεως, τὸ ἄ. δημοτικὸν σχολεῖον : **ἔβγαλα τὸ σκολειὸ ἀπεφαίτησα**' ‖ **ἑλληνικὸν σχολεῖον** σχολαρχεῖον βλ.λ.' ‖ **σχολεῖα μέσης ἐκπαιδεύσεως** τὰ γυμνάσια, πρακτικὰ λύκεια **κ.** ἰσότιμοι

ἐπαγγελματικαὶ σχολαί· || **σχολεῖα ἀνωτάτης ἐκπαιδεύσεως** τὸ πανεπιστήμιον καὶ τὰ ἰσότιμα ἀνώτατα εἰδ. παιδεύσεως ἱδρύματα· || **σχολεῖον ἐργασίας** τὸ λειτουργοῦν ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν δέον νὰ παρέχηται πᾶσα εὐκαιρία εἰς τὸν μαθητὴν ὅπως μορφοῦται. καὶ ἀσκῆται διὰ τῆς ἰδίας αὐτοῦ ἐλευθέρας καὶ αὐτοβούλου ἐργασίας· **2)** Ἐπιγρ. κοιμητήριον, **νεκροταφεῖον**· **3)** αὐτ. ἀναπαυτήριον.

σχολέπαυλις-εως [ἡ] νεώτ. ὑποδειγματικὸν ἀγρόκτημα πρὸς μόρφωσιν γεωργικῶν ἐργατῶν.

σχολερός-ά-όν μτγν. ὀκνηρός, βαρετός· σχολερόν **ἐστι** εἶναι σπατάλη χρόνου, χαμένη ὥρα : Σευῆρ.Κλυστ.5 **σχολερὸν προσθεῖναι τὰς αἰτίας τῷ γράμματι.**

σχόλη [ἡ] δημ. κ. **σκόλη** σχολή, ἀνάπαυσις, ὅθ. ἡμέρα ἀργίας, ἑορτή : **αὔριο ἔχομε σκόλη.**

σχολή [ἡ] κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ σχολάζειν, ἀργία, ἀπραξία, εὐκαιρία, ἀνάπαυσις, καθισιό : Πινδ.Ν 10,46 **μακροτέρας γὰρ ἀριθμῆσαι σχολᾶς,** Σοφ.ἀπ.π.Στοβ.Ἀνθ.30,6 **τίκτει γὰρ οὐδὲν ἐσθλὸν εἰκαία σχολή,** Εὐρ.Ἀνδρ.552 **σχολῆς τόδ' ἔργον** [ἔργον ἀπαιτοῦν εὐκαιρίαν, προσοχήν], Πλάτ.Πολ. 370B **τὴν τοῦ πράττοντος σχολὴν περιμένειν,** Ἰσοκρ.1,18 **κατανάλισκε τὴν ἐν τῷ βίῳ σχολὴν εἰς τὴν τῶν λόγων φιληκοΐαν,** - **κατὰ τὰς ὥρας τῆς σχολῆς του γράφει ποιήματα**· || **σχολὴν ἄγω** σχολάζω, εὐκαιρῶ, ἀπρακτῶ : Ἡρ.3,134, Εὐρ.Μήδ. 1238, Θουκ.5,29, Πλάτ.Ἀπολ.36D **ἄγειν σχολὴν ἐπὶ τῇ ὑμετέρᾳ παρακελεύσει,** αὐτ.Φαῖδρ.229E, Ἀντίπ.3,256 **σχολὴν ἄγειν περί τι**· || **σχολὴν ἄγω περί τινα** ἀφιερῶ τὸν καιρόν μου ὑπέρ τινος : Λουκ.Θε.Δ 12,2 **σχολὴν ἄγω ἐπί σε**· || **σχολὴν ἔχω** ἔχω εὐκαιρίαν, καιρὸν διαθέσιμον : Εὐρ.Ἀνδρ. 732 **καὶ νῦν μέν, οὐ γὰρ ἄφθονον σχολὴν ἔχω,** Πλάτ.Νόμ.813C, Ξεν.ΚΠ 7,5,42 **σχολὴν ἔχει ἀμφὶ ἑαυτὸν** [διὰ τὰς ἀτομικάς του ἐργασίας]· || **σχολὴν ποιοῦμαι** σχολάζω, ἐνδιατρίβω : Ξεν.Ἀπομν. 2,6,4 **μηδὲ πρὸς ἓν ἄλλο σχολὴν ποιεῖται ἢ ὁπόθεν αὐτός τι κερδανεῖ**· μτ. ἀπαρφ. : Πλάτ.Ἴων 530E **καὶ μὴν ἐγὼ ἔτι ποιήσομαι σχολὴν ἀκροάσασθαί σου,** Πλούτ.Δίων 4 **ποιησάμενος σχολὴν αὐτὸν εὐτυχεῖν**· || **σχολὴν λαμβάνω** εὑρίσκω εὐκαιρίαν, καιρόν : Εὐρ.ΙΤ 1432 **ἡνίκ' ἂν σχολὴν λάβω**· || **σχολὴν τίθημι** βραδύνω, ἀργοπορῶ : Αἰσχ.Ἀγ.1059 **μὴ σχολὴν τίθει** σπεῦσε, μὴ χάνῃς καιρό· || **σχολή** [ἐστί] μοι ἢ πάρεστι ἔχω καιρόν, εὐκαιρῶ : Αἰσχ.Πρ.818 **σχολὴ πλείων ἢ θέλω πάρεστί μοι,** Ἀριστφ.Πλ.281 **οὐκ οὔσης σχολῆς,** Πλάτ.Πολιτ.272B **παρούσης πολλῆς σχολῆς . . πρός,** παροιμ. π. Ἀριστλ.Πολιτ.1334a,21 **οὐ σχολὴ δούλοις**· || μτ.ἀπαρφ.εὐκαιρῶ, ὑπάρχει καιρὸς νά : Αἰσχ.Ἀγ.1055 **οὔτοι . . τῇδ' ἐμοὶ σχολὴ πάρα τρίβειν,** Σοφ.Αἶ.816 **εἴ τῳ καὶ σχολὴ λογίζεσθαι,** Ἀριστφ.Ἀχ.409 **κατεβαίνειν σὺ σχολή,** Πλάτ.Φαῖδρ. 227B **εἴ σοι σχολὴ προϊόντι ἀκούειν**· || **σχολὴν δίδωμι, παρέχω τινί** δίδω καιρόν, εὐκαιρίαν εἴς τινα : Ξεν.ΚΠ 4,2,22, αὐτ.Ἱέρ.10,5 **σχολὴν παρέχειν τοῖς πολίταις τῶν ἰδίων ἐπιμελεῖσθαι**· || **σχολὴ γίγνεται** ὑπάρχει χρόνος, καιρός : Θουκ. 5,10 **σχολὴ ἐδόκει γίγνεσθαι**· **2)** μτ.γενικ. ἀνάπαυσις, ἡσυχία, ἄνεσις, εὐκαιρία, κατάπαυσις ἀπό τινος . Σοφ.ΟΤ 1286 **ἐν τινι σχολῇ κακοῦ,** Εὐρ. Ἡρ.725 **ὡς ἂν σχολὴν λύσωμεν .. πόνων,** Πλάτ. Νόμ.961B **σχολή ἐστί τινι τῶν πράξεων**· πρβλ. αὐτ.Πολ.370C, Ἀριστλ.Πολιτ.1269a,35 **ἡ τῶν ἀναγκαίων σχολή**· ὁμ. **σχολὴ ἀπό τινος** μτ. τῆς αὐτῆς σημ. , Πλάτ.Φαίδ 66D **ἐάν τις ἡμῖν καὶ σχολὴ γένηται ἀπ' αὐτοῦ,** Ξεν.ΚΠ 8,3,47 **σχολὴν ἄγειν ἀπό τινος** σχολάζειν ἀπό τινος· **3)** μέλλησις, ἀργία, ὀκνηρία : Σοφ.ἀπ.308 **τίκτει γὰρ οὐδὲν ἐσθλὸν εἰκαία σχολή,** Εὐρ.Ἱππ.384 **σχολὴ τερπνὸν κακόν**· **4)** ὁ εἰς πνευματικὴν ὠφέλειαν διατιθέμενος χρόνος τῆς σχολῆς : Πλάτ.Ἴων 276 **οὐ κάμνω σχολῇ**· || ὅθ. εἰδ. πνευματικὴ ἐργασία, σπουδαία μελέτη, συζήτησις, διδασκαλία : Πλάτ.Νόμ.820C **φιλονικεῖν ἐν ταῖς τούτων ἀξίαισι σχολαῖς,** Ἀριστλ. Πολιτ.1323b,39, Ἄλεξ.158 **ταῦτ' οὐ σχολὴ Πλάτωνος ;,** Φιλόδ.Ἀκαδ.74M **σχολὰς ἀναγράψαι,** αὐτ. Ἀκαδ.82M **σχολὰς ἀναγνῶναι,** Πλούτ.Ἠθ.790E **σχολὴν περὶ πολιτείας ἐν Λυκείῳ γραψάμενος,** Ἐπίκτ.4,11,35 **σχολὰς λέγειν**· || **ἠθικαὶ σχολαὶ** τίτλ. ἔργου τοῦ Περσέως τοῦ Κιτιέως· **5)** κ. νεώτ. τὸ σύνολον τῶν μαθητῶν καὶ ὀπαδῶν τινος ἐν τῷ ἰδιαιτέρῳ αὐτῶν ἐντευκτηρίῳ : Φιλόδ.Ἀκαδ. 92M **ἡγεῖσθαι σχολῆς** [εἶναι ἀρχηγὸς σχολῆς], Διον. Ἀλ.Ἀμμ.1,7· || **ἔχω σχολὴν** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἀρρ.Ἐπικτ.3,21,11, ΚΔΠράξ.19,9· || ὅθ. νεώτ. αἱ ἑκάστης σχολῆς κοσμοθεωρητικαὶ ἀρχαί, τὸ σύστημα φιλοσόφου τινός : **πλατωνική - ἀριστοτελική - νεοπλατωνική - καρτεσιανή - καντιακή - νεοκαντιακὴ σχολή**· || αἱ τεθεῖσαι ὑπὸ διαφόρων ἐπιστημόνων, μεγάλων πολιτικῶν, καλλιτεχνῶν, παιδαγωγῶν κτλ. ἀρχαί, μέθοδοι, τεχνοτροπίαι, ἀντιλήψεις, αἵτινες ἔσχον ἢ ἔχουσιν ὀπαδούς, καὶ τὸ σύνολον τῶν ὀπαδῶν τούτων : **σχολὴ τοῦ Ραφαὴλ** [ζωγραφικῆς] - **Μακιαβέλλη** [πολιτικῆς] - **ρωμαντική - παρνασσική - φυσιοκρατικὴ σχολὴ** [λογοτεχνίας καὶ ποιήσεως], - **ἑρβαρτιανὴ σχολὴ** [παιδαγωγική] κττ.· **6)** κ. νεώτ. ὁ τόπος, τὸ ἵδρυμα ἔνθα γίνονται μελέται, παραδίδονται μαθήματα, σπουδαστήριον, σχολεῖον : Ἀριστλ.Πολιτ. 1313b,3, Φιλόδ.Στωικ.Π 10, Διον.Ἀλ.Ἰσοκρ.1, αὐτ. Δημ.44, Πλούτ.Περ.35 **ἐν ταῖς σχολαῖς τῶν φιλοσόφων,** αὐτ.Ἀλέξ.7, Ἐπιγρ. **παρεκαθίζανον σχολαῖς φιλομαθεῖν προαιρούμενος,** - **ἡ σχολὴ τοῦ Πλάτωνος ἦτο παρὰ τὴν Ἀκαδημίαν**· || νεώτ. σχολεῖον πάσης φύσεως δημόσιον ἢ ἰδιόκτητον : **σχολὴ γλωσσῶν**· ἰδ. ἀνώτερον ἐκπαιδευτικὸν ἵδρυμα ἐπιστημονικῆς, ἐπαγγελματικῆς, τεχνικῆς, στρατιωτικῆς κτλ. μορφώσεως : **σχολὴ φιλοσοφική - νομική - ἐμπορική - γεωπονική - καλῶν τεχνῶν - πολέμου**· || ὁ σύλλογος ἑκάστης τῶν σχολῶν τοῦ Πανεπιστημίου : **συνεδρίασις τῆς νομικῆς σχολῆς**· || ἐπιστημονικὴ ἀποστολή, συνήθως μόνιμος, ἐν τινι χώρᾳ παρ' ἄλλης τοιαύτης πρὸς ἐξυπηρέτησιν ἀρχαιολογικῶν, φιλολογικῶν κ.ἄ. σκοπῶν : **Γαλλικὴ ἀρχαιολογικὴ σχολή,** - **Ἀμερικανικὴ σχολή**· || **Μεγάλη τοῦ γένους σχολὴ** ἡ ἱδρυθεῖσα μετὰ τὴν ἅλωσιν ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ τοῦ πατριάρχου Γενναδίου Σχολαρίου ἀνωτάτη Ἑλληνικὴ σχολή· **7)** μτγν. σχολαστήριον βλ.λ. : Βιτρ.5,10,4· **8)** μσν. **σχολαί** [αἱ] [λατ. scholae] τὰ τάγματα τῆς αὐτοκρατορικῆς σωματοφυλακῆς ἐν Βυζαντίῳ : Προκ.Γοτθ.4,27. Σουΐδ. ἐν λ. διέδριον· **9)** πάπ. διοικητική τις περιοχή· **10)** μτ. προθ. ἐν ἐπιρρ. σημ. **ἐπὶ σχολῆς** ἐν καιρῷ, **εἰς** κατάλληλον εὐκαιρίαν : Πλάτ. Θεαίτ.172D· ὁμ. **κατὰ σχολήν** : Ἀριστφ.Ἐκκλ.48, Πλάτ.Φαῖδρ.228A· ὁμ. **μετὰ σχολῆς** : αὐτ.Κριτί. 110A· ὁμ. **ὑπὸ σχολῆς** : Πλούτ.Ἠθ.667 ΙΙ· πρβλ.(11)· **11)** **σχολῇ** δοτ. ὡς ἐπίρρ. μετὰ σχολῆς, μὲ ἄνεσιν, βραδέως, ἀργά, ἀγάλια ἀγάλια : Σοφ.Αἰτ.231 Θουκ.8,95 **σχολῇ πληρουμένων τῶν νεῶν,** αὐτ.3,46, Ἀνδοκ.2,19, Ἄλεξ.135,4 **ἀτρεμά τε καὶ σχολῇ,** Πολύβ.8,28,11 **σχολῇ καὶ βάδην**· || μόλις καὶ μετὰ βίας, μηδαμῶς, καθόλου : Σοφ.ΟΤ 434 **ἐπεὶ σχολῇ σ' ἂν οἴκους τοὺς ἐμοὺς ἐστειλάμην,** αὐτ.Ἀντ.390, Εὐρ.ἀπ.317 **παραινῶ πᾶσι . . σχολῇ τεκνοῦσθαι παῖδας**· || **σχολῇ γε** διάλου βέβαια : Ἀνδοκ.1,102, Ξεν.Ἀπομν.3,14,3 **σχολῇ γ' ἄν, ἔφη, ἄλλος τις ὀψοφάγος εἴη,** Πλάτ.Συμπ.261B **σχολῇ που**· || συνήθ. ἐν τῇ ἀποδόσει ὑποθ. προτ. πρὸς εἰσαγωγὴν ἰσχυροτέρου ἐπιχειρήματος, πολ-

λῷ ἧττον, πολύ ὀλιγώτερον τότε : Ἀνδοκ.1,90 **εἰ δὲ μὴ .. ἤ που σχολῇ .. γε** ἐὰν ὄχι, πολλῷ ἧττον βέβαια, Πλάτ.Φαιδ.65Β **εἰ αὗται .. μὴ ἀκριβεῖς εἰσιν σχολῇ αἵ γε ἄλλαι** (πολὺ ὀλιγώτερον βέβαια θὰ εἶναι αἱ ἄλλαι), αὐτ.Νόμ.668C, Ἀριστλ.Μεταφ. 999a,10 **εἰ μὴ τούτων .. σχολῇ τῶν γε ἄλλων.**

σχολιάζω μσν, νεώτ. κ. δημ. γράφω σχόλια εἴς τινα συγγραφέα, ὑπομνηματίζω : Τζέτζ.Λυκόφρ.1446 οἱ **τὰ Λυκόφρονος πρὸ ἡμῶν σχολιάσαντες, - σχολιάζω τὸν Δημοσθένη**· ‖ **σχολιασμένη ἔκδοσις** ἡ μετὰ σχολίων· **2)** συνεκδ. κρίνω γεγονότα, συμβάντα, τὰς πράξεις, τὴν συμπεριφοράν κ.ἰδ. δυσμενῶς, ἐπικρίνω : **σχολιάζουν τοὺς πάντας, - θά τὸ σχολιάση ἡ κοινωνία.**

σχολιανός-ή-ό δημ. κ. σκ- ὁ τῆς σχόλης, τῆς ἑορτῆς : **τὰ σχολιανά μου ροῦχα**· ‖ φρ. **ἀκούω τὰ σχολιανά μου** ἐπιτιμῶμαι, ἐπικρίνομαι λίαν αὐστηρῶς· ὁμ. τοῦ **φάλλω τὰ σχολιανά** ἐπιτιμῶ, ἐπικρίνω αὐστηρῶς.

σχολιαστής-οῦ (ὁ) Εὐστ.194,31 κ. νεώτ. ὁ γράφων σχόλια εἰς τοὺς ἀρχαίους ἰδ. συγγραφεῖς· ‖ **σχολιασταί** (οἱ) οἱ ἐκ τῶν κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ἀσχοληθέντων περὶ τὴν ἑρμηνείαν τῶν ἀρχαίων συγγραφέων ἑρμηνεύοντες τούτους διά σχολίων ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς ὑπομνηματιστὰς καὶ γλωσσογράφους.

σχολικός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ.δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σχολὴν βλ.λ.5), ὁ συνήθης ἐν τοῖς σχολαῖς : Ἀθήν.3,83Β **σχολικὰ ὑπομνήματα,** Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ.49,8,1 **σχολικὴ παράδοσις**· **2)** ὁ ἀναφεράμενος εἰς τὴν σχολήν, τὸ σχολεῖον, μαθητικός : Διον.Ἀλ.Συνθ.22 **σχολικὸν μᾶλλον ἢ παραγγελματικὸν** (πρὸς χρῆσιν σχολικὴν παρὰ ἐγχειρίδιον), Δίων Χρ.18,18 **σχολικὰ πλάσματα** (συνθέσεις, συντάξεις), Ἀπολλ.Δύσκ.Συνδ.213,2 **σχολικὴ συγγυμνασία, - σχολικὰ βιβλία, - σχολικαὶ ἐργασίαι - ἑορταί**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς ὡρισμένον σχολεῖον : **σχολικὸς κῆπος, - σχολικὸν κτίριον, - σχολικὴ ἐφορεία**· ‖ ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ σχολεῖα γενικῶς : **σχολικὴ νομοθεσία** ἡ διέπουσα τὰ κατὰ τὰ σχολεῖα, τὴν ἐκπαίδευσιν· ‖ **σχολικὴ ὑγιεινὴ** ἡ εἰδικὴ τῶν σχολείων· ‖ **σχολικὸν ἔτος** τὸ δεκάμηνον διάστημα τῆς κατ' ἔτος λειτουργίας τῶν σχολείων ἀπὸ 10ης Σεπτεμβρίου μέχρι 10ης Ἰουλίου· **3)** μακρός, σχοινοτενής : Λογγῖν.3,5 **εἰς τὰ μηκέτι τοῦ πράγματος ἴδια ἑαυτῶν καὶ σχολικὰ παραφέρονται πάθη,** αὐτ.10,7· **4)** φιλολογικός : Φιλόστρ.Σοφ.2,9,2 **σχολικώτατος**· **5)** **σχολικά** (τὰ) γλωσσ. causae summatim excerptae.

σχολικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον σχολικόν, ὡς ἐν τοῖς σχολείοις : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,13 **ἡ .. ὑστάτη δόξα .. σχολικῶς ἔοικε πλάττεσθαι.**

σχολιογράφος (ὁ) σχόλ. ὁ γράφων σχόλια εἰς συγγραφέα, σχολιαστής : Σχόλ. Ἀπολλ.Ρ 3,376.

σχολιογραφῶ-έω μσν. γράφω σχόλια : Εὐσ. Ἐκκλ.Ἱστ.6,25 **ὡσπερεὶ σχολιογραφήσαντος τὰ εἰρημένα** ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

σχόλιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἐξήγησις, ἑρμηνεία, ἀποσαφήνισις χωρίου τινὸς ἀρχαίου ἰδ. συγγραφέως **γραπτὴ ἢ προφορική** : Κικ.Ἀττ.16,7,3· ‖ **σχόλια λέγω** ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ : Ἀρρ.Ἐπικτ.3,21,6· **2)** μικρὰ ἑρμηνευτικὴ λέξεως ἢ φρ σημείωσις γραφομένη συνήθ. ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κειμένου, ἐπὶ τῆς ὤας, ἄνω ἢ κάτω ἢ μεταξὺ τῶν διαστίχων : Γολ. 18(2),847, Λουκ.Β Πρ.23 **σχόλια συναγείρων,** Πορφ.Πρόκλ.3, Μαρῖν.Πρόκλ.27 **σχόλια εἴς τι** (ἐπί τινος συγγράμματος)· ‖ νεώτ. σύντομος ἑρμηνεία λέξεως ἢ φρ. γραπτὴ ἢ προφορικὴ γινομένη πρὸς διδασκαλίαν ἐν τοῖς σχολείοις· **3)** νεώτ. μτφ. κρίσις περί τινος γεγονότος, πράξεως ἢ προσώπου, ἰδ. δυσμενὴς ἐπίκρισις, κατάκρισις : **γιὰ ν' ἀποφύγουμε τὰ σχόλια τοῦ κόσμου**· **4)** ἀρχ. λεξ. μακρά, σχοινοτενὴς ὁμιλία, διδασκαλία, ἀνάγνωσμα : Ἡσ., Φώτ.

σχολνῶ κ. **σχαλνάω** δημ. σχολάζω βλ.λ.

σχολύδριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ σχόλιον βλ.λ.2), μικρὸν σχόλιον : Τζέτζ.Λυκόφρ.1114 **περὶ τοῦ Ξέρξου σχολύδρια.**

σχόμενος-η-ον μτχ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχονθύλλω Ἡσ. «τονθορύζω».

σχοῦ προστ. μέσ. ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχῦρ (ὁ) Ἡσ. χήρ, ἐχῖνος, ἀκανθόχοιρος, **σκατζόχοιρος.**

σχῶ, σχῶμεν, σχών τ. τοῦ ἀορ. β' τοῦ ἔχω βλ.λ.

σχωρνῶ δημ. κ. **σχωράω** συγχωρῶ βλ.λ. : φρ. **δὲ μὲ σχωρνᾷς! δὲ μὲ παρατᾷς, δὲ μ' ἀφήνεις!**

σχωρῶ-άω δημ. συγχωρῶ βλ.λ. : Πολίτ. Ἐκλ.Τραγ.59,14 **σεῖς νὰ χαλᾶτε τὴν Τουρκιὰ κε ἐγὼ νὰ σᾶς σχωράω.**

σῶ-άω (1) κ.μσν., μτχ. ἀόρ. α' **σήσας** (Ἱππ.Γυν.1,4), παθ. ἀόρ. **ἐσή(σ)θην** (Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,4, Γεωπ.3, 7,2), παρακ. σέσησμαι (Ἱππ.Νούσ.3,1, Διοσκ.1,68), σήθω βλ.λ. : Ἡρ.1,200 **ἐσβάλλουσι ἐς ὅλμον καὶ λεήναντες ὑπέροισι σῶσι διὰ σινδόνος.**

σῶ (2) μσν. κ. δημ., ἀόρ. **ἔσεισα κ. ἤσεισα,** παθ. σοῦμαι, ἀόρ. **(ἐ)σείστη(κα),** σείω : Ἐρωτόκρ.2, 2230 **τὸ χαλινάριν ἤσεισε.**

σῷ ἀττ. συνηρ. τ. ἀντὶ σῶοι τοῦ σῶος βλ.λ.

σωάδδει λακων. ἀντὶ σῴζει βλ.λ.· Ἡσ. «παρατηρεῖ».

σωβινισμός (ὁ) νεώτ. (διεθν. ὁρ. γαλλ. chauvinisme, ἐκ τοῦ ἥρωος τῆς γαλλικῆς κωμῳδίας Σωβέν) ὁ ἄκρος, ἀδιάλλακτος ἐθνικισμός, **τυφλὸς** πατριωτισμὸς συνδεδυασμένος **πρὸς** περιφρόνησιν καὶ ἐχθρότητα **πρὸς τοὺς ἄλλους** λαούς.

σωβινιστής-οῦ (ὁ) νεώτ. ἄκρος, τυφλός, **φανατικὸς** ἐθνικιστής, πατριώτης· πρβλ. σωβινισμός.

σωβινιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν σωβινισμὸν καὶ τὸν σωβινιστὴν βλ.λς : **σωβινιστικαὶ ἀντιλήψεις.**

σώβρακο (τὸ) δημ. **ἐσώβρακον** βλ.λ.

σωδάριον (τὸ) μτγν. σουδάριον βλ.λ. : Ἑρμιππ.96.

σῶδες (οἱ) μτγν. εἶδος ᾠδικοῦ πτηνοῦ : Διον.Φυσ.32.

σῶες ἀσυναίρ. ἀντὶ σῶς ὀν. πληθ. τοῦ σῶς βλ.λ.

σώεσκον ἰων. παρατ. τοῦ σώω, δ. τ. τοῦ σῴζω.

σωζόπολις-εως (ὁ,ἡ) γλώσσ. σωσίπολις **βλ.λ.** : Σχόλ.Πίνδ.Ο 2,14 (γλῶσσ. τοῦ ὀρθόπολις).

σῴζω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **σώνω** μτ. ὑπογεγραμμένου **ι** (ἢ σωιζ-), ὁσάκις μετὰ τὸ **ζ ἕπεται ω** (ΕΜ 741,27· οὕτω ἐν Ἐπιγρ. κ. Πάπ. **ἀπὸ τοῦ γ' αἰ. π.Χ.,** ἐν τῷ Λαυρ. κώδ. τοῦ Σοφ.Ἠλ.993 **κτλ.**)· **ἄλλως** ἄνευ αὐτοῦ (Ἐπιγρ.ἔσωσε)· ὅμως παρά τισιν **Ἑλληνισταῖς** κ. μτγν. Ἐπιγρ. κ. πάπ. τὸ **ι ἀπορρίπτεται** πανταχοῦ· ἀντιθέτως π.Ἐπιγρ. ἀπὸ τοῦ **ε'** αἰ. **π.Χ.** ἀπαντᾷ **σωσ- (ἔσωσεν, σῶσαι, συνδιασώσαντες κτλ.),** μέλλ. **σώσω,** ἀρχαιότ. ἀττ. **σωῶ** (Ἐπιγρ.), ἀόρ. **ἔσωσα,** παρακ. **σέσωκα** κ. **σέσῳκα,** μέσ. μέλλ. **σώσομαι,** ἀόρ. **ἐσωσάμην,** παθ. μέλλ. **σωθήσομαι,** ἀόρ. **ἐσώθην** κ. **ἐσώσθην** (μ.π.Ἡσ.), παρακ. σέσωσμαι, ἀλλὰ **σέσωται** (Πλάτ.Κριτί.109D), **σεσωμένος** (Πάπ.), **διασεσῳμένοι** (Πάπ.), **διασεσῳμένους** (Ἐπιγρ.), μτγν. **σέσῳσται** (Ἐπιγρ.)· **ἐκ τοῦ** τύπου ταύτου, γενομένου κοινοῦ **ἀπὸ τοῦ** Θεόγνιδος **κ. ἐφεξῆς,** π.Ὀμ. μόνον ἡ μτχ. **σώζων** (Ὀδ.Ε 490), ἐν Ἡσίοδ.Ἔργ.376 ὁ τ. **σώζει** ἢ **σώζοι** (ὡς δ.γρ. ἀντ) εἴη) κ. **ἐν** Θεόγν.68,235 ἡ **παθ.** μτχ. **σωζομένοισι** (πιθ.δ.γρ.)· ἀντ' αὐτοῦ π.Ὀμ. κ. Ἀττ. ποιηταῖς **εἶναι** ἐν χρήσει οἱ ἀκόλουθοι **τύποι : ἐκ** τοῦ **σαῶ-όω** βλ.λ.· **ἐκ** τοῦ **σάωμι** αἰολ. β' ἐνικ. **σάως** (Ἀλκαῖ.73, πιθ. **σάῳς**), β' ἐνικ. ἐνεστ. **προστ. σάω** (Ὀδ.Ν 230, **αὐτ.**Ρ 595, Καλλ.Ἐπιγρ.35 ὡς **δ.** γρ.), γ' ἐνικ. **παρατ. σάω** (Ἰλ.Π 363, αὐτ Φ 238)· **ἐκ** τοῦ **σώω β' πληθ. σώετε** (Ἀπολλ.Ρ.' 197), **μτχ.**

σώοντες ('Οδ.Ι 430), ἰων. παρατ. σώεσκον ('Ιλ.Θ 363), ἀπαρφ. μέσ. ἐνεστ. σώεσθαι ('Απολλ.Ρ 2,610)· ἐκ τοῦ σόω ὑποτ. ἐνεστ. σόῃς, σόῃ, σόωσι ('Ιλ.Ι 681, αὐτ.Ι 424, αὐτ.Ι 393), ἔνθα ὁ Τυραννίων π.'Ηρωδιαν.2,66 ἀναγινώσκει σοῷς, σοῷ, σοῶσι (πιθ. ἐκ τοῦ σαῶ-όω), ὁ δὲ 'Αρίσταρχ.ἐν 'Ιλ.Ι 681 ἀναγινώσκει κ. σαῷς κ. σοῷς· κτ. 'Ησ. κ. σόεις, σοῦται σώζεις, σώζεται· Λακων.σωάδδει ('Ησ.«παρατηρεῖ») κ. σοΐδδω, ἀόρ. ἀπέσοιξεν ('Ησ. «ἀπέσωσεν· Λάκωνες»), δ. τ. σωννύω (Δεινόλ.5), μέλλ. σωῶ (ἀττ.'Επιγρ.), δημ. σώνω, παρατ. ἔσωνα, μέλλ. σώσω κτλ., μέσ. σῴζομαι κ. σώνομαι, παθ. ἀόρ. (ἐ)σώθηκα, μτχ. παρακ. σωμένος κ. σωσμένος, διαφυλάττω, διατηρῶ· ἐπὶ προσ., σῴζω ἀπὸ φθορᾶς, καταστροφῆς, θανάτου, διατηρῶ σῶον ἐν τῇ ζωῇ, γλυτώνω : 'Ιλ.Φ 21 ζωοὺς σάω, αὐτ.Ι 78 νὺξ στρατὸν σώζει, αὐτ.Ο 503, 'Οδ.Ι 430 σώοντες ἑταίρους, αὐτ.Γ 185, 'Αλκ.73 ὅτ' ἄσφ' ἀπολλυμένους σάως, Θουκ.1,91, Ξεν.ΚΠ 3,3,51 σώζεσθαι φεύγοντες, Λυσ.16,16 ἀγαπητῶς σεσωσμένους, Δημ.66 τὰ σώσοντα (τὰ ὁποῖα πιθανῶς θὰ σώσουν), Λουκ.'Αρμ.3 ἡ σῴζουσα (ψῆφος), ΚΔ Μᾶρκ.15,31 ἄλλους ἔσωσεν, ἑαυτὸν οὐ δύναται σῶσαι, φρ. ἱκεσίας Παναγία μου, σῶσέ μας· ‖ σῴζω τινὰ ἔκ τινος διασῴζω ἀπό τινος κακοῦ, ἰδ. ἀπομακρύνων ἀπ' αὐτοῦ : 'Ιλ.Ε 469 ἐκ φλοίσβοιο σαώσομεν ἐσθλὸν ἑταῖρον, αὐτ.Λ 752 ἐκ πολέμου ἐσάωσε, αὐτ.Φ 274 σώζειν ἐκ ποταμοῖο, 'Οδ.Δ 753 σώζειν ἐκ θανάτοιο, Σοφ.'Ηλ. 1356 ὅς τόνδε κἄμ' ἔσωσας ἐκ πολλῶν πόνων, Ξεν.'Αν.5,5,8 διὰ δεινῶν πραγμάτων σεσωσμένοι, - τὸν ἔσωσεν ἐκ βεβαίου θανάτου - ἀπὸ τὴν καταστροφήν· κ. μτ. γενικ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Σοφ.Φιλ.919 σῶσαί τινα κακοῦ, Σοφ.'Αντ.1162 σώσας ἐχθρῶν χθόνα (ἀπὸ τῶν ἐχθρῶν), Εὐρ.'Ορ. 779 σωθῆναι κακῶν· ὁμ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Φοίν. 600 αἵ σε σώζουσιν θανεῖν (ἀπὸ τοῦ ν' ἀποθάνῃς)· ‖ σῴζω τινὰ εἴς τι, πρός τι, ἐπί τι μετὰ τῆς ἐννοίας κινήσεως εἴς τινα τόπον, φέρω τινὰ σῶον εἰς .., διασώζω τινὰ εἰς : 'Ιλ.Τ 401 σαωσέμεν ἡνιοχῆα ἐς ὅμιλον, αὐτ.Ε 224 τὼ καὶ νῶι πόλινδε σαώσετον, 'Οδ.Ε 452 τὸν δ' ἐσάωσεν ἐς ποταμοῦ προχοάς, 'Ηρ.4,97 σωθέντος ἐμεῦ ὀπίσω ἐς οἶκον, αὐτ.5,98 σώζεσθαι ἐπὶ τὴν ὑμετέρην (χώρην), Σοφ.Τρ.611 ἐς δόμους σωθέντ', Ξεν.'Ελλ.1,6,7 οἴκαδε σώζεσθαι, αὐτ.'Αν.6,5,20 σωθῶμεν ἐπὶ θάλατταν, - διέφυγον καὶ ἐσώθησαν εἰς τὰ ὄρη· ‖ ἐν συνδυασμῷ τῶν ἀνωτ. δύο συντάξεων, διασῴζω τινὰ ἀπό τινος εἴς τι μέρος : 'Ιλ.Ρ 452 σώζειν τινὰ ἐκ πολέμοιο νῆας ἔπι, αὐτ.Μ 123 σώζειν τινὰ ἐκ πολέμοιο μετὰ νῆας, Πλάτ.Γοργ 511D σώζειν τινὰ ἐξ Αἰγίνης δεῦρο· ‖ μτ. δοτ. προσ., διασῴζω τινὰ χάριν τινός : 'Οδ.Δ 765 τῶν νῦν μοι μνῆσαι καί μοι φίλον υἷα σάωσον, Ξεν.'Αν.7,7,56, Πλάτ.Πρωτ.356Ε σώζειν ἡμῖν τὸν βίον, Θεόκρ.15,4 μόλις ὔμμιν ἐσώθην, - σῶσέ μου τὸ παιδί, Θεέ μου· 2) μέσ. σῴζομαι, διαφεύγω, ἐκφεύγω, γλυτώνω : Θέογν.675 χαλεπῶς σώζεσθαι, Πλάτ.Κρίτ.44Β σώθητι, αὐτ.'Επιστ.332C μόγις ἢ μόλις σώζεσθαι, Διόδ.Σ 2,48· ‖ φρ. ὁ σῴζων ἑαυτὸν σωθήτω καὶ ὡς παράγγελμα στρατιωτικοῦ ἢ ναυτικοῦ ἡγέτου πρὸς τοὺς ὑπ' αὐτόν, ὅπως ἀναζητήσωσι μόνοι τὰ μέσα τῆς σωτηρίας των, ἐν καιρῷ πλήρους ἀποτυχίας καὶ ὡς παροιμ. φρ. ἐπὶ γενικῆς ταραχῆς, συγχύσεως· ‖ δημ. ἀναφώνησις σώθηκες! μτ. εἰρωνείας, ἀπέτυχες πλήρως τοῦ σκοποῦ· 3) εἰδ. ἐν τῇ χριστ. θεολογίᾳ ἐπὶ τοῦ Θεοῦ ἢ τοῦ Χριστοῦ, διασῴζω ἀπὸ τῆς ἁμαρτίας καὶ τῆς ἐξ αὐτῆς δυστυχίας, λυτρώνω : ΚΔ Λουκ.19,10 ἦλθεν ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου σῶσαι τὸ ἀπολωλός, αὐτ.'Ιω.12,47 οὐ γὰρ ἦλθον ἵνα κρίνω τὸν κόσμον, ἀλλ' ἵνα σώσω τὸν κόσμον, αὐτ Κορ.Ι,1,21 ηὐδόκησεν ὁ θεὸς . . σῶσαι τοὺς πιστεύοντας, Θ.Λειτ.σῶσον ἡμᾶς, υἱὲ Θεοῦ, 'Εξαποστ.Κυρ.τοῦ Πάσχα λάμπρυνόν μου τὴν στολὴν τῆς ψυχῆς, φωτοδότα, καὶ σῶσόν με· ‖ ὁμ. κ. παθ. ἀπαλλάσσομαι τῶν ἁμαρτημάτων, λυτροῦμαι κατὰ τὴν κρίσιν, πηγαίνω εἰς τὸν Παράδεισον : ΚΔ Ματθ.19,25 τίς ἄρα δύναται σωθῆναι, αὐτ.Λουκ.13,23 Κύριε, εἰ ὀλίγοι οἱ σωζόμενοι;, αὐτ.Πράξ.2,47, αὐτ.Τιμ.2,4,18 Κύριος . .σώσει εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουράνιον, Κοντάκ.'Υψώσ.Τ.Σταυροῦ σῶσον, Κύριε, τὸν λαόν σου, - μὲ τὶς ἀγαθοεργίες ἔσωσε τὴν ψυχή του· ‖ ὁ σῴζων προσηγ. τοῦ θεοῦ : Επιγρ.'Ικονίου· ‖ κ.ὡς κύρ.ὄν. ἁγίου· ‖ συνεκδ.δημ. οἰκονομικῶς ἀναλαμβάνω, διαφεύγω τὴν καταστροφήν, (ἰδ. ἐπὶ ἐμπόρου) τὴν πτώχευσιν : ὅσο καὶ νὰ τὸν ὑποστηρίξουν δὲν σώνεται· 4) παθ. θεραπεύομαι, ἀναλαμβάνω ἀπὸ ἀσθενείας, γιατρεύομαι : 'Ιππ. Κῳακ.136, 'Ισαΐ.1,15 (ἀμφ.ἀνάγν.), 'Επιγρ. ὑγιαίνοντες καὶ σωζόμενοι· ‖ σώζεο ὡς εὐχή, ὑγίαινε, νά 'σαι καλά : Καλλ.Δῆλ.150, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,240· ὁμ. σώζοισθε : Παλλδ.ΑΠ 171· 5) μέσ. γεν. εἶμαι καλά, εὐτυχῶ, προκόπτω, προοδεύω, ἔχω τύχη, προκοπή : Θέογν.68,235 σωζόμενος, Πλάτ.Θεαίτ. 176D οἱ σωθησόμενοι· ‖ δημ. εὐτυχῶ ἀπὸ οἰκονομικῆς ἀπόψεως : σώθηκαν τὴν καλὴ σοδειά· ‖ κ. κτ γ' προσ. ἐν ἀναφ. πρὸς περιουσίαν : κάτι τοὺς σώζεται ἀκόμα, - τοὺς σώζονται τὰ σπίτια· 6) διασῴζω τινά, φείδομαί τινος, φυλάω κάποιον : 'Οδ.Χ 357 καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν· 7) ἐπὶ πραγμ., διασῴζω, διαφυλάττω τι ἐν ἀσφαλείᾳ : 'Ιλ.Ρ 144 πόλιν καὶ ἄστυ σώζειν, αὐτ.Κ 44, 'Οδ.Ν 230 σάω μὲν ταῦτα, σάω δ' ἐμέ· συνήθ. π.τραγ. κ.'Αττ. : Σοφ.Τρ.686 σώζειν φάρμακον, αὐτ.Φιλ.766 σώζειν τὰ τόξα, 'Αριστφ. Εὐρ.730 σώζειν τὰ σκεύη, αὐτ.'Ορν.380 σώζειν παῖδας, οἶκον, χρήματα, αὐτ.Θεσμ.820 σώζειν τὰ πατρῷα, Θουκ.1,70 σώζειν τὰ ὑπάρχοντα, αὐτ.2,63 τὸ ἄπραγμον οὐ σώζεται· ‖ ἐν ἀναφ. πρὸς πόλιν, πολίτευμα κττ., διαφυλάσσω ταῦτα ἀκέραια, ἀμετάβλητα, διασῴζω ἀπὸ ἐχθροῦ, καταστροφῆς ἢ μεταβολῆς : 'Ηρ.8,34 τὰς δὲ πόλις αὐτῶν ἄνδρες . . διατεταγμένοι ἔσωζον, Αἰσχ. 'Επτ.749, 'Αριστφ.Λυσ.525 σώζειν τὴν 'Ελλάδα, 'Αριστλ.Πολιτ.1309b,15 σώζειν τὰς πολιτείας, αὐτ. Πολιτ.1309b,36· κ. παθ. : 'Αριστφ.'Εκκλ.219 ἡ πόλις οὐκ ἂν ἐσώζετο, Πλάτ.Πολ.417Α· ‖ σῴζω λόγον τηρῶ αὐτὸν μυστικόν: Αἰσχ.Πρ.524 τόνδε γὰρ λόγον σῴζων, Σοφ.ΟΚ 1530· ‖ σῴζω καιρόν φυλάσσω ἢ ἀνακτῶ εὐκαιρίαν : Δημ.343, αὐτ.622 τοῦτό τε σώσετε, καὶ ποιήσετε μὴ κατοκνεῖν· ‖ νεώτ. σῴζω τὰ προσχήματα διαφυλάσσω τοὺς τύπους, τηρῶ ἀξιοπρεπῆ παράστασιν, ἰδ. εἰρων.· 8) μέσ. διατηρῶ, διαφυλάττω τι δι' ἐμαυτόν : Σοφ 'Ηλ.993 εἰ φρενῶν ἐτύγχαν' αὕτη μὴ κακῶν ἐσώζετ' ἂν τὴν εὐλάβειαν, Εὐρ.'Αλκ.146, 'Αριστφ. 'Εκκλ.402 αὐτὸς αὑτῷ σώζεταί τι· 9) παθ. κ. νεώτ. ἐπὶ βιβλίων, διασῴζομαι, ὑπάρχω ἀκόμη : Λογγῖν.π.Πορφ.Πλωτῖν.20, Γαλ.15,705, Δίων Κ 70,2 ταῦτα μόνα περὶ τοῦ 'Αντωνίνου ἐν τῷ Δίωνι σώζεται, - Πυθαγόρου τὰ σωζόμενα ἔπη, - Ξενοφῶντος τὰ σωζόμενα· ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ἐπὶ παντὸς διασωζομένου ἐκ τοῦ παρελθόντος : σώζονται τὰ ἐρείπια ναοῦ - ἴχνη ἐπιγραφῆς - πολλαὶ ἀναμνήσεις· ‖ διατηροῦμαι : 'Αριστλ.Μετ.386a, 2 τοῦ μήκους σωζομένου, Πάπ. ἐφ' ᾧ τοῖς θεαῖς τὰ ἱερὰ σωθήσεσθαι· 10) ἐν ἀναφ. πρὸς νόμους, θέσμια κτλ., φυλάττω, τηρῶ, ἐκτελῶ : Αἰσχ. Εὐμ.241 σώζειν ἐφετμάς, αὐτ.Πρ.394 σώζειν τὸν παρόντα νοῦν, Σοφ.'Αντ.1114 σώζειν τοὺς καθεστῶτας νόμους, Εὐρ.'Ελ.1552 σώζειν τοὺς σοὺς λόγους, αὐτ.'Ελ.613, Πάπ. σώζειν τὰ πρὸς τοὺς

κατοίκους δίκαια· 11) ἐπιβεβαιῶ, ἐπικυρῶ, ἐπαληθεύω : Ἀριστλ.Κόσ.400b,24, Πρόκλ.Ὑποτ.5,10 πρὸς τὸ τὰ φαινόμενα σώζειν, Διοσκ. 3,46 κατὰ ποσὸν σῴζει τὴν πρὸς τὸ μῶλυ ἐμφέρειαν, Σωρ.Ἐπιδ.8· 12) διατηρῶ ἐν τῇ μνήμῃ, ἐνθυμοῦμαι, ἔχω πρὸ ὀφθαλμῶν : Εὐρ.Ἑλ.266 τὰς δὲ μὴ κακὰς ἔσωζον ὥσπερ τὰς κακὰς σώζουσί με, Πλάτ.Πολ.486C· συνηθέστ. μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ : Σοφ.Τρ.682 παρῆκα θεσμῶν οὐδέν, ἀλλ' ἐσωζόμην, ὅπως δύσνιπτον ἐκ δέλτου γραφήν, αὐτ.Ἠλ.1257, Πλάτ.Πολ.455B μηδ' ἃ ἔμαθε σώζοιτο· πλῆρες : Εὐρ.ΙΑ 302 μνήμην σώζομαι στρατεύματος, Πλάτ.Γοργ.501A, αὐτ.Θεαίτ.163D· 13) δημ. σώνω ὡς μτβ. ρίπτω, πετῶ τι μακράν : ὡς ποῦ τὸ σώνεις τὸ λιθάρι ;· || ἀμτβ. ἐξικνοῦμαι, φθάνω που : δὲν ἔσωσε τὰ σαράντα μέτρα - τὶς δέκα ὀκάδες· κ. μτφ. ἐπὶ προσ. : δὲν ἔσωσε τὰ πενήντα ποὺ πέθανε· ἀρὰ νὰ μὴ σώσῃς! |νὰ μὴν φθάσῃς ν' ἀνδρωθῇς|· || μτφ. ἀμτβ. ἀντέχω : δὲ σώνει ἡ ψυχή μου νὰ μιλήσω· 14) δημ. μέσ. σώνομαι φθάνω εἰς πέρας, τελειώνω, ἐξαντλοῦμαι : σώθηκε τὸ κρασί - τὸ σιτάρι· παροιμ. φρς σώθηκαν τὰ βάσανα |ἔγινε ἐπὶ τέλους τὸ προσδοκώμενον|· ὁμ. σώθηκαν τὰ φέματα |εἶναι πλέον βέβαιον|· ὁμ. σώθηκαν οἱ ἁμαρτίες |οἱ δυσχερεῖς περιστάσεις|· ὁμ. σώθηκαν οἱ μέρες του |ἀπέθανε|· κ. ὡς ἀρὰ ὦ ποὺ νὰ σοῦ σωθοῦν οἱ μέρες σου !· 15) μτγν. σῴζουσα (ἡ) ἀρτεμισία βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,113.

σόη (ἡ) Ἡσ. ἡ ἐφορμή, φορά, φόρα.

σώθεμα (τὸ) δημ. δ.γρ. τοῦ σόθεμο βλ.λ.

σωθικά (τὰ) μσν. κ. δημ. τὰ σπλάγχνα : Ἐρωτόκρ. 1,43 κάρβουνα μέσ' στὰ σωθικά τσ' βράζε νύχτα μέρα, αὐτ.1,92, Σολωμ.Λάμπρ.19,2,6.

σωκάρδι(ον) (τὸ) μσν. κ. δημ. ἐσωκάρδιον, κολόβιον, γιλέκο : Διγεν.Ἀκρ.2263 ἄσπρα μικρὰ σωκάρδια, Θεοτ.Κ μτφρ.Τρικυμίας Σαίξπηρ 147.

σωκάριον (τὸ) μτγν. σχοινίον βλ.λ. : Ἥρων Γεωμ.4,11, αὐτ.Γεωπ.20,42 σωκαρίῳ μορμύρους δήσας περὶ εὔτονόν τι δελεάσεις.

σῶκος (ὁ) κ. μσν. ὁ ἰσχυρός, δυνατός, ἐπίθ. τοῦ Ἑρμοῦ : Ἰλ.Υ 72 Λητοῖ δ' ἀντέστη σῶκος ἐριούνιος Ἑρμῆς, Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.16· || τοῦ πλανήτου Ἑρμοῦ : Κατ.Ἀστρλ.Κ 1,173· ὡς κύρ. ὀν. : Ἰλ.Λ 427· 2) π. Βυζ. βράχος, θηλειά.

σωκράτειον (τὸ) μτγν. μνημεῖον εἰς τὸν Σωκράτη : Μαρῖν.Πρόκλ.10· 2) κτ. πληθ. Σωκράτεια (τὰ) ἑορτὴ εἰς μνήμην τοῦ Σωκράτους : αὐτ. Πρόκλ.23 Σωκράτεια κατ' ἐνιαυτὸν ἄγοντος.

σωκρατίζω μιμοῦμαι τὸν Σωκράτη, πράττω ὅ,τι καὶ ὁ Σωκράτης : Ἀλκίφρ.2,2 καὶ σωκρατίζειν καὶ στωμυλεύεσθαι θέλει καὶ εἰρωνεύεσθαι, ποιητὴς ἐν Ὑποθ.Ἀριστφ.Νεφ.4.

σωκρατικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τοῦ Σωκράτους, ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Σωκράτη : Ἀριστλ.Ποι.1447b,11 Σωκρατικοὶ λόγοι, Φιλόδ.Κοκ.41J Σωκρατικὰ μνημονεύματα, Ἐπιγρ. Σωκρατικαὶ ἐπιστολαί, - Σωκρατικὴ φιλοσοφία· || Σωκρατικοὶ οἱ φιλόσοφοι τῆς σχολῆς τοῦ Σωκράτους, οἱ ὀπαδοὶ τῆς σωκρατικῆς φιλοσοφίας : Λουκ.Ἔρ.23· || ἐπίρρ. σωκρατικῶς κατὰ τὸν τρόπον τοῦ Σωκράτους, ὡς ὁ Σωκράτης : Κικ.Ἀττ.2,3,3.

σωκρατιστής-οῦ (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. μιμητὴς τοῦ Σωκράτους : Ὑπόθ.Ἀριστφ.Νεφ.3.

σωκρατόγομφος-ον μτγν. ἐπὶ τῶν δραμάτων τοῦ Εὐριπίδου, ὁ γεγομφωμένος ὑπὸ τοῦ Σωκράτους : Μνησίλοχος π.Διογ.Λ 2,18.

σωκῶ-έω ἔχω δύναμιν, ἰσχύω : Αἰσχ.Εὐμ.36 ὡς μήτε σωκεῖν μήτε μ' ἀκταίνειν στάσιν· 2) μτ. ἀπαρφ. ἔχω τὴν δύναμιν, τὴν ἱκανότητα, εἶμαι εἰς θέσιν νά : Σοφ.Ἠλ.119 μούνη γὰρ ἄγειν οὐκέτι σωκῶ λύπης ἀντίρροπον ἄχθος.

σωλάριον (τὸ) (λατ.) μτγν. κ. μσν. ὁ ἡλιακός, τὸ ἡλιακόν, ἡ ταράτσα· πρβλ. προσήλιο : Κῶδ.Ἰουστιν.8,10,12,5, Ἐπιγρ.

σωλέα (ἡ) μσν. κ. σολεία (Σωφρόν.3985A) κ. σωλέας (ὁ) κ. σολίας (Κουροπ.91) ὁ μεταξὺ τοῦ εἰκονοστασίου καὶ τῆς θέσεως τοῦ ἄμβωνος χῶρος τοῦ ναοῦ π.Βυζαντινοῖς, ὑψηλότερος τοῦ δαπέδου τοῦ λοιποῦ ναοῦ καὶ χαμηλότερος τοῦ Ἁγίου Βήματος χρησιμεύων ὡς βῆμα ἀναγνωστῶν καὶ θέσις ἔνθα μετεδίδετο ἡ θεία κοινωνία.

σωλήν-ῆνος (ὁ) κ. σωλῆνος (Ἀναν. ἐν πάπ.) κ.μσν. κ. νεώτ., δημ. σωλῆνας κ.σωλῆνα (ἡ) διῶρυξ, κανάλι : Ἀρχίλ.5, Αἰν.Τακτ.18,6, Φίλ.Βελοπ.91,26· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. κυλινδρικὸς ὀχετός, σωληνάρι, πίπα πρὸς διοχέτευσιν ὕδατος, διόδου καπνοῦ : Ἡρ. 3,60 τὸ ὕδωρ ὀχετευόμενον διὰ σωλήνων παραγίνεται ἐς τὴν πόλιν, Ἥρων Πνευμ.1,1, Ἀρρ.Ἐπικτ.4,11,9, Πλούτ.Ἠθ.526B κεραμεοὶ σωλῆνες, Στράβ.16,2,13 σκύτινος σωλήν, Γεωπ.10,18,6 σωλὴν μολίβδινος - χάλασε ἡ σωλῆνα καὶ χύνεται τὸ νερό· || νεώτ. στρατ. σωλὴν πυροβόλου ἡ κάννη· || νεώτ. ἰατρ. σωλῆνες διασωληνώσεως οἱ ἐν τῇ χειρουργικῇ ἐν χρ. πρὸς κένωσιν τοῦ στομάχου, κάθαρσιν τραυμάτων κτλ.· 3) κ. νεώτ. ἡ κοιλότης τῆς σπονδυλικῆς στήλης : Πολυδ. 2,180· || νεώτ. ἰατρ. γεν. πᾶν ὄργανον τοῦ σώματος ἔχον σχῆμα κυλινδρικοῦ ὀχετοῦ : πεπτικὸς - ἀναπνευστικὸς σωλήν· 4) κυλινδρικὴ θήκη ἐν ᾗ τοποθετεῖται ὅπως μείνῃ ἀκίνητον καὶ εὐθὺ κατεαγός τι μέλος τοῦ σώματος : Ἱππ.Ἰητρ. 745, αὐτ.Ἰητρ.763D· 5) κέραμος ἔχων κοίλην τὴν αὔλακα : Ἡσ., Ἐπιγρ.· 6) τὸ ἀνδρικὸν αἰδοῖον : Ἡσ.· 7) κ. δημ. σωλῆνα θαλάσσιόν τι σωληνοειδὲς ὀστρακόδερμον : Ἐπίχ.42, Σώφρ.24, Ἀριστλ.ΖΙ 528a,18, Γαλ.6,734· || νεώτ. ζωολ. ὁμοιογένεια ἐλασματοβραγχίων μαλακίων· 8) αὐλακωταὶ τροχιαί, ἐν αἷς κυλίονται τροχοί : Ἥρων Αὐτ.2,2, Ἐπιγρ. σωλῆνες καταπελτῶν, Ἐπιγρ. σκορπίων σωλῆνες.

σωληνανθῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. τάξις δικοτυληδόνων συμπετάλων περιλαμβάνουσα ποώδη φυτά.

σωληνάριον (τὸ) κ. νεώτ., δημ. σωληνάρι ὑποκορ. τοῦ σωλήν, μικρὸς σωλήν : Ἥρων Πνευμ.1,10, Ἡλιόδ.π.Ὀρειβ.50,9,8, Ἀλέξ.Τραλλ.8,2, Γαλ.10,1001· 2) δημ. σωλὴν βλ.λ.1) : τὸ νερὸ ἔρχεται μὲ σωληνάρι· 3) μτγν. εἶδος σωληνοειδοῦς φαρέτρας : Λέων Σοφ.5,4 σωληνάρια μετὰ μικρῶν σαγιττῶν, αὐτ.6,24 σωληνάρια ξύλινα· || δημ. μικρὸς σωλὴν κλειστὸς κατὰ τὸ ἐν ἄκρον χρησιμεύων πρὸς ἐναπόθεσιν ἀντικειμένων, ἰδ. φαρμάκων : σωληνάρι κινίνου.

σωληνεύομαι Ἡσ. «ἐσωληνευόμην· συμπεριεφερόμην».

σωληνίδιον (τὸ) μτγν. μικρὸς σωλήν, ὀχετός : Βίτ.46,5,Γαλ.14,787· || αὐλάκιον: Φίλ.Μηχ.Βελοπ.75,41.

σωληνίζω μτγν. κοιλαίνω τι, δίδω εἴς τι μορφὴν σωλῆνος : Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ.49,27,5.

σωληνικός-ή-όν πάπ. σωληνωτός : σ- λέβης.

σωλήνιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ σωλὴν βλ.λ., σωληνίσκος : Βίτ.46,4, Φίλ.Μηχ.Βελοπ.75,46, Διοσκ. Εὐπ.1,61 δυσκώφους θεραπεύει χαλκοῦν ἄνθος λεῖον ἐμφυσώμενον εἰς τὸν πόρον διὰ σωληνίου, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.10,19,4 μολυβοῦν σωλήνιον.

σωληνίσκος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ σωλὴν βλ.λ., σωληνάριον : Ἥρων Πνευμ.2,22 ἕτερος δὲ σωληνίσκος . . καθείσθω, Σχόλ.Ἰλ.Ε 401.

σωληνισμός (ὁ) μτγν. ὁ σχηματισμὸς σωληνοειδοῦς διατρήσεως : Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ.49,26,5 μεταξὺ τῶν διαπηγμάτων ἔνδον τὰ σκέλη σεσωλήνισται σωληνισμοῖς.

σωληνιστής (ὁ) μτγν. ὁ ἁλιεὺς σωλήνων βλ.λ.7) : Φανί.Ἱστ.π.Ἀθήν.3,90B.

σωληνοειδής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὸ σχῆμα σωλῆνος, αὐλακωτός, κοῖλος : Αἰν.Τακτ. 16,6 τῷ σωληνοειδῆ ὑπολαμβάνειν τὴν βάλανον, Φίλ.2,244, Δίων Κ 49,30, Βλεμμ.Φυσ.᾿Επιτ.21,167· **2**) εἰδ. νεώτ. φυσ. **σωληνοειδὲς (σύρμα)** μετάλλινον σύρμα σπειροειδῶς περιειλιγμένον ὅπερ ὑπὸ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος διαρρεόμενον μεταβάλλεται εἰς μαγνήτην· **3**) νεώτ. ἀνατομ. **σωληνοειδεῖς ἀδένες** μορφαί τινες ἀδένων ὡς οἱ ἐμφανιζόμενοι ἐν εἴδει κυλινδροειδῶν σωληναρίων (ἄ. κρύπται), οἱ σπειροειδεῖς, οἱ σχιστοὶ κἄ.

σωληνοθήρας (ὁ) μτγν. ὁ θηρεύων σωλῆνας βλ.λ.5) : Φανί.᾿Ιστ.π.᾿Αθήν.3,90F ζῶν **τὸ μὲν ἐξ ἀρχῆς ἁλιευόμενος καὶ σωληνοθήρας ὤν.**

σωληνοκέντης (ὁ) ᾿Επιγρ. ἁλιεὺς σωλήνων βλ.λ.7).

σωλῆνος (ὁ) ὁ. τ. τοῦ σωλὴν βλ.λ. : ᾿Ανάν.ἐν Πάπ.

σωληνοσκώληκες (οἱ) νεώτ. ζωολ. κατηγορία μικρῶν θαλασσίων σκωλήκων, ἐνδιαιτωμένων ἐντὸς σωλήνων δι᾿ αὐτοεκκρίσεως σχηματιζομένων.

σωληνοφόρος-ον νεώτ. ὁ σωληνωτός.

σωληνῶ-όω μτγν. κ. νεώτ. ἐφοδιάζω διὰ σωλῆνος, τοποθετῶ σωλῆνα· ‖ παθ. χρησιμεύω ὡς αὖλαξ, σωλήν : Παῦλ.Αἰγ.6,106· **2**) νεώτ. ἀνοίγω ὀχετόν, διασωληνῶ.

σωληνώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. σωληνοειδὴς βλ.λ., ὁ ἐν σχήματι σωλῆνος ὤν : ᾿Αριστείδ.Κ 2,17, **- σωληνῶδες ἐπιθηλίωμα.**

σωλήνωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σωληνῶ βλ.λ., ἡ τοποθέτησις σωλήνων· ‖ εἰδ. ἡ ἐργασία προστασίας τῶν τοιχωμάτων γεωτρήματος δι᾿ εἰσαγωγῆς σωλήνων· **2**) τὸ σύνολον τῶν **σωλήνων συσκευῆς**, ἐγκαταστάσεώς τινος.

σωληνωτός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐν εἴδει, ἐν σχήματι σωλῆνος : ᾿Ιω.Λυδ.Ρωμ.2,4, Κεδρ. Γεώργ.259 **ἀριθμὸς τῶν ἱερῶν σκευῶν χιλιὰς μία ἐνδύτας διὰ λίθων σωληνωτὰς τ'·** **2**) νεώτ. ἐπὶ μηχανημάτων, ὁ διὰ σωλήνων ἐφωδιασμένος : **ἀτμολέβητες σωληνωτοί.**

σωλίγξαι ῾Ησ. «δραμεῖν».

σῶμα-ατος (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν ὀργάνων τῶν ἀπαρτιζόντων ζῶντά τινα ὀργανισμόν, τὸ κορμὶ τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζῴων: ῾Ησίοδ.῎Εργ.540, Βατραχομ.44 **οὐ δέδι᾿ ἄνθρωπον καίπερ μέγα σῶμα φέροντα,** Θέογν.650 **δειλὴ πενίη, σῶμα καταισχύνεις καὶ νόον ἡμέτερον,** Πίνδ.Ο 6,56 **βεβρεγμένος ἁβρὸν σῶμα,** αὐτ. Π 8,82, ῾Ηρ.1,139, Αἰσχ.Πέρσ.199 **πέπλους ῥήγνυσιν ἀμφὶ σώματι,** Σοφ.Φιλ.51, αὐτ.Αἶ.1077, Ξεν. ῾Ελλ.6,1,6 **καὶ τὸ σῶμα μάλα εὔρωστας καὶ ἄλλως φιλόπονος,** ΚΔ Ματθ.6,22 **ὁ λύχνος τοῦ σώματός ἐστιν ὁ ὀφθαλμός, - εὔγραμμον - κακοφτειασμένα σῶμα·** ‖ φρ. **σῶμα πρὸς σῶμα ἐπὶ συμπλοκῆς ἐκ τοῦ συστάδην·** **2**) εἰδ. κατ᾿ ἀντιδιαστολὴν **πρὸς τὸ πνεῦμα ἢ τὴν ψυχὴν ὡς στερούμενα** ὑλικῆς ὑποστάσεως : Πίνδ.ἀπ.131, Πλάτ. Γοργ.493Α **καὶ τὸ μὲν σῶμά ἐστιν** ἡμῖν **σῆμα, τῆς δὲ ψυχῆς . . ,** αὐτ.Φαίδ.91D **φοβεῖται μὴ ἡ ψυχὴ ὅμως καὶ θειότερον καὶ κάλλιον ὂν τοῦ σώματος προαπολλύηται,** Μηναῖ.11,9 Συνξ. **σώματος καὶ ψυχῆς φύλακα,** Παλαμ.Περ.Χαιρ.43,1 **εἶμαι ἡ ψυχὴ καὶ ντύθηκα τὸ σῶμα | γιὰ νὰ σὲ βρῶ·** ‖ **τὰ τοῦ σώματος ἔργα** οἱ σωματικοὶ κόποι, μόχθοι : Ξεν.᾿Απομν.2,8,2· ‖ **αἱ τοῦ σώματος ἡδοναὶ ἢ αἱ κατὰ τὸ σῶμα ἡδοναὶ** αἱ ὑλικαί, σαρκικαὶ ἡδοναί, ἀπολαύσεις : αὐτ.1,5,6, Πλάτ.Πολ.328D, Μηναῖ.11,9 Θεατ. **ἐκοίμησας τὰς ἡδονὰς τὰς τοῦ σώματος·** ‖ **τὰ εἰς τὸ σῶμα τιμήματα** αἱ σωματικαὶ ποιναί : Αἰσχίν.2,139· ‖ **τὰ εἰς τὸ σῶμα ἀδικήματα** ἀδικήματα, **ἐγκλήματα** προσβάλλοντα τὴν σωματικὴν ἀκεραιότητά τινος : **Πάπ.**· ‖ **φρ. ψυχῇ τε καὶ σώματι** ὁλοκληρωτικῶς, ὁλοψύχως : **τοῦ εἶναι ἀφωσιωμένη ψυχῇ τε καὶ σώματι·** **3**) τὸ λείψανον, τὸ πτῶμα, τὸ νεκρὸ κορμί, τὸ κουφάρι (οὕτω μόν. ἀπαντᾷ π. ῾Ομήρῳ) : ᾿Ιλ.Γ 23 **ὥς τε λέων ἐχάρη μεγάλῳ ἐπὶ σώματι κύρσαι,** αὐτ.Η 19, ᾿Οδ.Λ 53 **σῶμα γὰρ ἐν Κίρκης μεγάρῳ κατελείπομεν ἡμεῖς ἄκλαυτον καὶ ἄθαπτον,** αὐτ.Ω 187, ῾Ησίοδ.Α 426, Σιμωνίδ. 119, Πίνδ.Ο 9,34, ῾Ηρ.7,167 **ἐπὶ πυρῆς μεγάλης σώματα ὅλα καταγίζων,** Σοφ.᾿Αντ 1198 **ἔνθ᾿ ἔκειτο νηλεὲς κυνοσπάρακτον σῶμα** Πολυνείκους, Ποσειδών.14J, Διόδ.Σ 3,59 **τὰ σώματα ἐκρίψαντες ἄταφα,** ΚΔ Μᾶρκ.15,43 **᾿Ιωσὴφ . . εἰσῆλθε πρὸς Πιλᾶτον καὶ ᾐτήσατο τὸ σῶμα τοῦ ᾿Ιησοῦ,** Πάπ., Μηναῖ.8,15 ᾿Απολυτ. **κηδεύσατέ μου τὸ σῶμα·** **4**) κτ. συνεκδ. ἀνθρωπίνη ὕπαρξις, ἄτομον, πρόσωπον, ὁ ἄνθρωπος : Σοφ.᾿Αντ.676 **τῶν δ᾿ ὀρθουμένων σῴζει τὰ πολλὰ σώμαθ᾿ ἡ πειθαρχία** (τοὺς πολλούς), Εὐρ.᾿Ικ.223 **χρῆν γὰρ οὔτε σώματα ἄδικα δικαίοις τὸν σοφὸν συμμιγνύναι . . ,** Ξεν.᾿Αν.4,6,10, Σολωμ.᾿Εθν.῞Υμν.38,3 **γιὰ νὰ κλαύσετε τὰ σώματα | ποὺ θὰ βρῇ ἡ συμφορά·** ‖ **εἰδικώτ.** : Ξεν.῾Ελλ.2,1,19 **τὰ δὲ ἐλεύθερα σώματα πάντα ἀφῆκε Λύσανδρος** (τοὺς ἐλευθέρους πολίτας), Αἰσχίν.3,78 **ὁ τὰ φίλτατα καὶ οἰκειότατα σώματα μὴ στέργων** (περὶ τῶν τέκνων τινός), Νόμ. αὐτ.1,16 **οἰκετικὰ σώματα** (οἱ δοῦλοι), Δημ.480 **τρισχίλια δ᾿ αἰχμάλωτα σώματα δεῦρ᾿ ἤγαγε** (τρεῖς χιλιάδες αἰχμαλώτους, ἀνδράποδα), Πολύβ. 2,6,6, Διόδ.Σ 17,46, αὐτ.20,80, Πολυδ.3,78 **δοῦλα σώματα,** ΚΠορφ.῎Εκθ.62· **5**) γενικ. ὕπαρξις ὑλική : Μέλισσ.9 **δεῖ αὐτὸ** (ἐνν. τὸ ὄν) **σῶμα μὴ ἔχειν,** Γοργ.3 **ἢ μέγεθός ἐστιν ἢ σῶμά ἐστιν,** Πλάτ.Φαῖδρ.245E **πᾶν μὲν σῶμα, ᾧ μὲν ἔξωθεν τὸ κινεῖσθαι, ἄψυχον, ᾧ δὲ ἔνδοθεν . . ἔμψυχον,** Σέξτ.᾿Εμπ.Μαθ.10,215· **6**) ἡ μᾶζα, ἡ ὕλη, ἡ ἀποτελοῦσα ἀντικείμενόν τι, ὅθ. κ. πᾶν ὑλικὸν ἀντικείμενον, πρᾶγμα : Λουκ.ΒΠρ.25 **ὁ λίθος σῶμά ἐστι, - σώματα στερεά - ὑγρά, - σῶμα εὐθερμαγωγόν - δυσθερμαγωγόν - αὐτόφωτον - ἑτερόφωτον,- ὁ νόμος τῆς πτώσεως τῶν σωμάτων·** ‖ **οὐράνιον σῶμα** γενικὸς χαρακτηρισμὸς τῶν ἀστέρων: Θεοδώρ.4,489 **τὸ κρυσταλλῶδες ἢ νεφελῶδες οὐράνιον σῶμα,** αὐτ.2,132· ‖ εἰδ. ἡ μᾶζα, ἡ ὁμοιομεροῦς ὕλης, ἐξ ἧς σύγκειται ὄργανον ἢ τμῆμα ὀργάνου τινός, κ. ἐπὶ μέλους τοῦ σώματος : ᾿Αριστλ.ΖΓ 744b,24 **τὰ σώματα τῶν αἰσθητηρίων,** Γαλ.15,566 **τὸ σῶμα τῆς γαστρός,** αὐτ.15,806, Αἰλ. ΦΙ 17,42 **σῶμα παιδοποιόν** (τὸ γεννητικὸν μόριον), Θεοδώρ.3,516 **τὸ μανὸν καὶ σπογγοειδὲς καὶ . . ἀρτηριῶδες τοῦ πνεύμονος σῶμα·** ‖ νεώτ. ἀνατ. **σῶμα ἀκτινωτόν** ἡ μέση μοῖρα τοῦ ἀγγειώδους χιτῶνος τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἡ μεταξὺ τῆς ἴριδος καὶ τοῦ χοριοειδοῦς χιτῶνος· ὁμ. **ῥαβδωτὸν σῶμα** μέρος τῆς μάζης τοῦ ἐγκεφάλου ‖ νεώτ. ἰατρ. **ἀλλότριον σῶμα** ἀντικείμενον τυχαίως εἰσαχθὲν **ἐντὸς** τῶν ἱστῶν ἢ ὀργάνων τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος καὶ μὴ μετέχον τῶν λειτουργιῶν τοῦ ὀργανισμοῦ· ‖ νεώτ. χημ. **σῶμα ἁπλοῦν** τὸ μὴ δεκτικὸν ἀποσυνθέσεως διὰ τῶν γνωστῶν μέχρι τοῦδε μέσων : **τὸ ὑδρογόνον - ὁ χαλκὸς - ὁ χρυσὸς εἶναι σώματα ἁπλᾶ·** ὁμ. **σῶμα σύνθετον** τὸ ἐξ ἁπλῶν μερῶν συντιθέμενον ἢ εἰς μέρη διάφορα ἀποσυντιθέμενον : **τὸ ὕδωρ, ἀποσυντιθέμενον εἰς ὀξυγόνον καὶ ὑδρογόνον, εἶναι σῶμα σύνθετον·** **7**) μαθημ. σχῆμα ἔχον τρεῖς διαστάσεις, στερεόν· ἀντίθ. ἐπιφάνεια : ᾿Αριστλ.Τοπ.142b,24, αὐτ. Μεταφ.1020a,14· ‖ εἰδ. νεώτ. ἐν τῇ θεωρητικῇ μαθηματικῇ ἐπιστήμῃ, τὸ σύνολον τῶν ἀριθμῶν, τῶν προκυπτόντων ἐξ ἑνὸς ἀλγεβρικοῦ ἀριθμοῦ, ὅταν οὗτος συνδυάζηται πρὸς τοὺς ῥητοὺς συντελεστὰς μὲ τὰς τέσσαρας στοιχειώδεις πράξεις· **8**) νεώτ. τὸ κύριον μέρος ὅλου τινός, κατ᾿ ἀντι-

διοστολὴν πρὸς τὰ ἄκρα ἢ τὰ παραρτήματα, ὁ κορμός, ὁ σκελετός : τὸ σῶμα τῆς μηχανῆς εἶναι κατεσκευασμένον ἐκ χάλυβος· 9) νεώτ. ἕκαστον ἀντίτυπον βιβλίου : ἔχουν πωληθῆ πεντακόσια σώματα τοῦ α' τόμου· 10) νεώτ. τυπογρ. σῶμα στοιχείου αἱ εἰς στιγμὰς μετρούμεναι διαστάσεις τοῦ τυπογραφικοῦ στοιχείου· 11) νεώτ. ἐν τῇ Ποιν.Δικονομίᾳ σῶμα τοῦ ἐγκλήματος [corpus delicti] τὸ ὑλικὸν στοιχεῖον τὸ χρησιμεῦσαν εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τοῦ ἐγκλήματος, ὅθεν καὶ μαρτυροῦν περὶ τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ, ἀποτελοῦν δὲ ἓν ἐκ τῶν σπουδαιοτέρων ἀποδεικτικῶν μέσων· 12) νεώτ. σύνολον προσώπων συγκροτούντων ὀργάνωσιν, τάξιν ἢ ἐπάγγελμα : τὸ δικαστικὸν σῶμα [τὸ σύνολον τῶν δικαστῶν]· ‖ φρ. ἐν σώματι ὅλοι ὁμοῦ : εἰς τὴν τελετὴν παρέστη ἐν σώματι ὁ σύλλογος τῶν καθηγητῶν· ‖ διπλωματικὸν σῶμα τὸ σύνολον τῶν παρὰ τῇ κυβερνήσει χώρας τινὸς διαπεπιστευμένων ξένων διπλωματικῶν ἀντιπροσώπων· ‖ νομοθετικὰ σώματα ἡ βουλὴ καὶ ἡ γερουσία· 13) εἰδ. στρατιωτικὴ δύναμις τελοῦσα ὑπὸ ἰδίαν διοίκησιν : ἔφιππον σῶμα, - ἄτακτα σώματα [τὰ ἐν πολέμῳ δρῶντα ἀνεξαρτήτως τοῦ κυρίου στρατεύματος]· ‖ ἕκαστον τῶν τεχνικῶν ἰδίᾳ ὅπλων τοῦ στρατεύματος : τὸ σῶμα μηχανικοῦ, - τὸ ὑγειονομικὸν σῶμα· ‖ σῶμα στρατοῦ ἡ ἀνωτέρα ὀργανικὴ μεγάλη μονὰς τοῦ στρατοῦ, ἀποτελουμένη ἐκ δύο ἢ τριῶν μεραρχιῶν, ἐκ μονάδων πυροβολικοῦ, ἱππικοῦ, μηχανικοῦ καὶ ἐξ ἀναλόγων βοηθητικῶν ὑπηρεσιῶν [ὑγειονομικῶν, ἐπιμελητείας κἄ.]· ‖ ὁμ. ἐν τῇ στρατιωτ. τακτικῇ κύριον σῶμα τὸ ἀποτελοῦν τὸν κύριον ὄγκον τοῦ ἐν πορείᾳ τελοῦντος στρατεύματος.

σῶμαι δωρ. ἀντὶ σοῦμαι βλ. ἐν λ. σεύω.

σωμάλοιφος Ἡσ. «ὁ κατειλημμένος σώματι τὰ σκύτινα αἰδοῖα».

σωμάριστρον [τὸ] πάπ. ζωμάριστρον βλ.λ.

σωμασκητής [ὁ] μτγν. ὁ εἰς σωματικὰς ἀσκήσεις καταγινόμενος : Διογ.Λ 8,46.

σωμασκία [ἡ] κ. νεώτ. σωματικὴ ἄσκησις, γύμνασις ἀθλητική : Πλάτ.Φίλ.30B ψυχήν τε παρέχον καὶ σωμασκίαν ἐμποιοῦν καὶ πταίσαντος σώματος ἰατρικήν, αὐτ.Νόμ.646D, αὐτ.674B, Ξεν. Ἀπομν.3,9,11, Φίλ.2,8, Διογ.Λ 2,22 ἐπεμελεῖτο δὲ καὶ σωμασκίας· ‖ κτ. πληθ. ἀσκήσεις σωματικαί, γυμνάσματα : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.326D.

σωμασκίας [ὁ] μτγν. ὁ σωματικῶς ἀσκούμενος, ὁ περὶ τὰ γυμναστικὰ ἀσχολούμενος : Πολυδ.3,154· ‖ εἰδ. Ἡρωδιον.Ἐπιμερ.130 «σωμασκίας, ὁ κατάσαρκος».

σωμασκῶ-έω κ. νεώτ. ἀσκῶ, γυμνάζω τὸ σῶμα : Ξεν.ΚΠ 1,6,17 ἢ καὶ σχολή, ἔφη, ὦ πάτερ, ἔσται σωμασκεῖν τοῖς στρατιώταις, αὐτ.3,1,20, Πολύβ.6,47,8, Ἀθήν.12,534B ἐν Θήβαις δὲ σωμασκῶν καὶ γυμναζόμενος· ‖ εἰδ. σωμασκῶ ἐμαυτὸν ἐθίζω ἐμαυτὸν εἰς τὴν σκληραγωγίαν, εἰς τὸ τραχὺν βίον διάγειν, μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : Διογ.Λ 8,12 τῶν πρότερον ἰσχάσι ξηραῖς καὶ τυροῖς ὑγροῖς, ἀλλὰ καὶ πυροῖς σωμασκούντων αὐτούς· 2) εἰδ. φρ. σωμασκῶ τὸν πόλεμον προπαρασκευάζω τὸν πόλεμον : Πλούτ.Αἰμ.8.

σωματάκι [τὸ] δημ. ὑποκορ. τοῦ σῶμα, μικρὸν σῶμα ἀνθρώπου, σωμάτιον, ἄ. κορμάκι· ‖ θωπευτικῶς ἐπὶ κομψοῦ, καλῶς διαπεπλασμένου μικροῦ γυναικείου σώματος.

σωματάρχης [ὁ] νεώτ. διοικητὴς στρατιωτικοῦ σώματος.

σωματειακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σωματεῖον βλ.λ. : σ- ὀργάνωσις· ‖ σωματειακὸν κράτος τὸ βασιζόμενον εἰς σωματεῖα, ὀργανώσεις τῶν παραγωγῶν [συνδικᾶτα].

σωματεῖο(ν) [τὸ] μσν., νεώτ. κ. δημ. νομ. ἕνωσις ἀτόμων συγκεντρούντων κατὰ τρόπον διηνεκῆ τὰς γνώσεις ἢ τὰς ἐνεργείας των πρὸς ἐπιδίωξιν κοινοῦ σκοποῦ, μὴ ἀφορῶντος πάντως εἰς τὴν ἐπίτευξιν καὶ διανομὴν κερδῶν [collegium] : Κῶδ. Ἰουστιν.6,48,1,10, - ἡ λειτουργία τῶν σωματείων ἀσφαλίζεται διὰ τοῦ Συντάγματος ἀπὸ πάσης αὐθαιρέτου διοικητικῆς ἐπεμβάσεως, - θρησκευτικὸν - ἀθλητικὸν - καλλιτεχνικὸν σωματεῖον· 2) νεώτ. κ. δημ. κατ' ἐπέκτ. ἕνωσις ὁμοτέχνων σκοποῦσα τὴν προαγωγὴν τῶν γενικῶν οἰκονομικῶν συμφερόντων τοῦ ἐπαγγέλματος αὐτῶν, ἄ. συντεχνία : σωματεῖον οἰνοπωλῶν - καπνεργατῶν.

σωματεκμαγεῖον [τὸ] μτγν. μάκτρον λουτρικόν : Meyer Ostr.62,4.

σωματεμπορία [ἡ] γλωσσ. κ. νεώτ. τὸ ἐπάγγελμα τοῦ σωματεμπόρου βλ.λ., ἡ ἐμπορία ἀνθρώπων ὡς δούλων : Γλωσσ., - ἡ σωματεμπορία τῶν μαύρων μόλις κατὰ τὸν παρελθόντα αἰῶνα ἐξέλιπεν· 2) εἰδ. νεώτ. ἡ εἰς ἄτομα ἢ οἴκους ἀνοχῆς προμήθεια γυναικῶν ἢ παίδων πρὸς ἀσέλγειαν, ἄ. ἐμπόριον τῆς λευκῆς σαρκός.

σωματέμπορος [ὁ] μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔμπορος δούλων, ὁ ἐνεργῶν σωματεμπορίαν, δουλέμπορος : Διοσκ.Εὐπ.1,233, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.3,17, Κατ.Ἀστρλ.Κ 8|41,213, Σουΐδ. ἐν λ. ἀνδραποδοκάπηλος, Εὐστ.1416,26· 2) νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ὁ προμηθεύων γυναῖκας ἢ παῖδας πρὸς ἀσέλγειαν.

σωματεμπορῶ-έω μτγν. ἐνεργῶ, μετέρχομαι σωματεμπορίαν βλ.λ.(), ἐμπορεύομαι δούλους : Στράβ.14,5,2 οἱ λῃσταὶ .. ἐξήνθησαν ἀθρόως, αὐτοὶ καὶ λῃζόμενοι καὶ σωματεμποροῦντες.

σωματηγός [ὁ,ἡ] μσν. ὁ ἄγων, βαστάζων τὸ σῶμα : Σουΐδ. ἐν λ. ἀστράβη σωματηγὸς ἡμίονος.

σωματηγῶ-έω μσν. βαστάζω τὸ σῶμα, χρησιμεύω πρὸς ἐπόχησιν : Ἡσ., Εὐστ.1625,40 ἀστράβαι οἱ κατὰ μόνας σωματηγοῦντες ἡμίονοι.

σωματίδιον [τὸ] πάπ. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ σῶμα βλ.λ., σωμάτιον· εἰδ. τὸ κείμενον ἀποδεικτικοῦ τινος ἐγγράφου : Πάπ.· 2) νεώτ. φιλοσ. θεωρία τῶν σωματιδίων ἡ φυσικὴ θεωρία ἡ ἐξηγοῦσα τὰ συνολικὰ φαινόμενα διὰ τῆς παραδοχῆς ἀοράτων, σμικροτάτων σωματίων, εἰς ἃ ἀποδίδει τὴν αἰτίαν τῶν φαινομένων [Βάκων, Καρτέσιος], θεωρία τῶν κβάντα βλ.λ.

σωματίζω μτγν. περιβάλλω μὲ σῶμα, ἐνσωματῶ : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,49,45 ἵνα κόλασιν μὲν ἐν τῷ σεσωματίσθαι ὑπομένωσιν [αἱ ψυχαὶ] δι' ἀδοξίαν καὶ φύσιν· 2) εἰδ. διατυπῶ ἐν εἴδει ἀποδεικτικοῦ ἐγγράφου : Πάπ. 3) καταχωρίζω, καταγράφω ἐν ἐπισήμῳ βιβλίῳ : Πάπ. σωματίσαντός μοι .. πόρον· ‖ παθ. μτ. δοτ. προσ. : Πάπ. ἐσωματίσθησαν τοῖς δεῖνα ἄρουραι.

σωματικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τὸ σῶμα βλ.λ. [ἀντίθ. πνευματικὸς ἢ ψυχικός] : Ἀριστλ.ΗΝικ. 1173b,9 ταῦτα δὲ σωματικά ἐστι τὰ πάθη, αὐτ. 1101b,3 σωματικὰ ἔργα, Πολύβ.6,5,7 τὸν τῇ σωματικῇ ῥώμῃ καὶ τῇ ψυχικῇ τόλμῃ διαφέροντα, Πλούτ.Κοριολ.11 μήτε τυφλότητα μήτ' ἄλλην τινὰ σωματικὴν ἀτυχίαν, Ἐπιγρ. πόνοι σωματικοί, Πάπ. σωματικαὶ ἐργασίαι, - σωματικὴ διάπλασις - δύναμις - ἀσθένεια· ‖ σωματικὴ ἀγωγὴ συστηματικὴ μέριμνα διὰ τὴν ἀρτίαν ἐξέλιξιν τῶν σωματικῶν λειτουργιῶν, ἰδίᾳ παρὰ τοῖς ἀνηλίκοις, ἄ. φυσικὴ ἀγωγή· ‖ εἰδ. νεώτ. ψυχολ. σωματικὰ αἰσθήματα τὰ αἰσθήματα δι' ὧν ἡ ψυχὴ πληροφορεῖται περὶ τῆς καταστάσεως τοῦ σώματος ἢ ὀργάνου τινὸς αὐτοῦ, ὡς λ.χ. ἡ πεῖνα, ἡ δίψα κἄ.· ‖ ἀνατομ. σωματικὰ κύτταρα τὰ κύτταρα ἅτινα μετὰ τῶν γεννητικῶν ἀποτελοῦσι τὴν καταβολὴν παντὸς πολυκυττάρου ὀργανισμοῦ·

|| ὀμ. ἀνατομ. σωματικὴ **κοιλότης** εὐρεῖα κοιλότης τοῦ κορμοῦ τοῦ σώματος, ἐν ᾗ ἐμπεριέχονται τὰ διάφορα σπλάγχνα· **2)** εἰδ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς σαρκικάς, τὰς ὑλικὰς ἐπιθυμίας, ἰδίως δὲ ὁ σχετικὸς πρὸς τὴν γενετήσιον ὁρμήν, τὴν ἀφροδισίαν : Ἀριστλ.ΗΝικ.1104b,5 **αἱ σωματικαὶ ἡδοναί,** Μαλάλ.1 232,8 **ἅπαις καὶ σωφρονήσας ἀπὸ σωματικῆς ἁμαρτίας,** Εὐχολόγιον 685 **λῦσον τὸν κοιμηθέντα δοῦλόν σου . . τοῦ ψυχικοῦ καὶ σωματικοῦ ἁμαρτήματος,** - σωματικὸς ἔρως (ἀντίθ. πνευματικός, ἰδανικός)· || ὁθ κ. **τὰ σωματικὰ** ἡ σαρκικὴ ἐπιθυμία, ἡ ἀφροδισία Ἀριστλ.ΗΝικ.1152a,5 **τὰ σωματικὰ ἡδέα,** Μαλάλ.1 436,4 **κακῶς βιοῦντες περὶ τὰ σωματικὰ καὶ ἀρσενοκοιτοῦντες·** **3)** ὁ ἔχων ὑλικὴν ὑπόστασιν, ἀντίθ. ἀσώματος : Τίμ.Λοκρ.96Α **ἣν οὐχ ὑστέραν τῆς σωματικῆς οὐσίας συνετάξατο ὁ θεός** (τὴν ψυχήν), Ἀριστλ.Ψυχ.404b,31, αὐτ.Φυσ.2(4)ι,12, ΚΔ Λουκ.3,22 **καὶ καταβῆναι τὸ πνεῦμα τὸ Ἅγιον σωματικῷ εἴδει,** Κατ.Ἀστρλ.Κ 1,143 **σωματικὰ ἐποίησαν τὰ δώδεκα ζῴδια κατὰ τὰ μέλη τοῦ ἀνθρώπου·** **4)** ὁ ἀποτελῶν, σχηματίζων ἓν σῶμα, ἐν ὅλον : Διογ.Λ 7,198 **αἱ σποράδην καὶ οὐ σωματικαὶ ζητήσεις·** **5)** νεώτ. ὁ ἐπὶ τοῦ σώματος ἐνεργούμενος· || εἰδ. νομ. ἐν τῷ ποινικῷ δικαίῳ **σωματικὴ βλάβη** πᾶσα κάκωσις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος συνεπαγομένη βλάβην τῆς ὑγείας, ἐπιφερομένη δὲ εἴτε δι' ἀμέσου ἐπιδράσεως τοῦ δρῶντος προσώπου εἴτε διὰ χρησιμοποιήσεως μηχανήματος ἢ ζῴου, ἐν γένει δὲ διὰ θετικῆς ἐνεργείας ἢ καὶ διὰ παραλείψεως ὀφειλομένης ἐνεργείας· || **σωματικαὶ ποιναὶ** αἱ πλήττουσαι τὸ σῶμα τοῦ καταδικαζομένου προσώπου (ὡς λ.χ. τὰ καταναγκαστικὰ ἔργα, ἡ μαστίγωσις, ὁ εὐνουχισμός, ὁ ἀκρωτηριασμός)· **αἱ σωματικαὶ ποιναὶ κατηργήθησαν πλὴν τῆς ποινῆς τοῦ θανάτου·** || σωματικὴ **ἔρευνα** ἡ ἐνεργουμένη ἐπὶ ἀνθρώπου δι' ὃν ὑπάρχει ἡ ὑποψία ὅτι φέρει τι κλαπὲν ἢ ἀπηγορευμένον.

σωματικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὡς πρὸς τὸ σῶμα : Μεγάλη Παρασκευὴ Ἐγκώμια Στάσις Α' **σοῦ τοῦ ἀνεσπέρου φέγγους, Χριστέ, δύσαντος ἐν τάφῳ σωματικῶς,** - εἶναι ἀδύνατος σωματικῶς· **2)** **ἐν** ὑποστάσει σωματικῇ : Φίλ.1,484, ΚΔ Κολ.2,9 **ὅτι ἐν αὐτῷ κατοικεῖ πᾶν τὸ πλήρωμα τῆς θεότητος σωματικῶς·** **3)** ὑλικῶς, ἀπὸ ὑλικῆς, σαρκικῆς ἀπόψεως : Θεοδώρ.4,66 **μὴ τοίνυν νόει σωματικῶς συνάφειαν.**

σωμάτινος-η-ον γλωσσ. σωματικός.

σωμάτιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ σῶμα βλ.λ., μικρὸν ἢ ἰσχνόν, ἀδύνατον σῶμα, κορμάκι : Ἰσοκρ.Ἐπιστ.4,11, Ἐπίκ.ἀπ.181, Ἀθήν.13,584Β **χαριέντως, ὦ νεανίσκε, τὸ σωμάτιον διάκεισαι,** Σωρ.1,117, Πάπ. **ἀσθένεια τοῦ σωματίου·** || εἰδ. ἐπὶ τοῦ σώματος ἀσθενοῦς, ἀρρώστου ἀνθρώπου : Γαλ.13,1205, Ἀγαθήμ. π. Ὀρειβ.10,7,4, Πάπ.· || ἐπὶ ζῴου : Ἀριστλ.ἀπ.339· **2)** ἐπὶ νεκροῦ σώματος, πτώματος : Πλούτ.Ἠθ.119Β **τὸ σωμάτιον τοῦ μεταλλάξαντος,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.2,1,1 **εἰλήσαντες στρωμνῇ τινι εὐτελεῖ τὸ σωμάτιον·** **3)** περιφρονητικῶς, ὁ δοῦλος, κορμὶ ἀγοραστό : Πάπ.· **4)** ἐπὶ πραγμ. ἀποτελούντων μικρὰν ποσότητα, μικρὸν τεμάχιον ὕλης : Ἀριστλ.Ψυχ.409a,11 **δόξειεν δ' ἂν οὐδὲν διαφέρειν μονάδας λέγειν ἢ σωμάτια μικρά,** αὐτ.ΖΙ 525a,2· **5)** παραγέμισμα, ἐν χρ. παρὰ τοῖς ὑποκριταῖς πρὸς ἀνάδειξιν ὡρισμένων μελῶν τοῦ σώματός των : Πλάτ.Κωμ.256,Λουκ. ΖΤραγ.41 **καὶ χλαμύδας καὶ χειρῖδας καὶ προγαστρίδια καὶ σωμάτια,** Πολυδ.2,235, αὐτ.4,115· **6)** βιβλίον, τόμος συγγράμματος : Ἡράκλειτ.Ἀλληγ.1 **ἐν ἑκατέροις τοῖς σωματίοις** (ἐνν. τῇ Ἰλιάδι καὶ τῇ Ὀδυσσείᾳ) **ὅμοιον εὑρίσκομεν Ὅμηρον,** Πορφ.Πλωτ.26· || ἡ σύνθεσις, συγκρότησις ἔργου τινὸς λογοτεχνικοῦ : Λογγῖν.Ὕψ.9,13 **τῆς μὲν Ἰλιάδος ὅλον τὸ σωμάτιον δραματικὸν . . τῆς δὲ Ὀδυσσείας τὸ πλέον διηγηματικόν·** **7)** κείμενον : Πάπ.· **8)** ὀμ.ἀπόδοσις ὀφειλομένων· **9)** νεώτ. φυσ. πᾶν αὐτοτελὲς στοιχειῶδες συγκρότημα ἔχον τὴν τάξιν μεγέθους τῶν χημικῶν ἀτόμων ἢ μορίων· **10)** νεώτ. ἀνατομ. σωμάτια **τελικὰ** αἱ νευρικαὶ ἶνες τοῦ δέρματος καὶ τοῦ ὑποδερματίου ἱστοῦ, αἱ εἰς ἴδια τελικὰ ἄκρα ἀπολήγουσαι· || βιολογ. **σωμάτιον ὠχρὸν** τὸ ἐπὶ τῆς ᾠοθήκης σχηματιζόμενον μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ᾠαρίου ἐκ τοῦ διαρραγέντος ᾠοθυλακίου.

σωματισμός (ὁ) πάπ. καταχώρισις, καταγραφὴ εἰς βιβλίον, κατάλογον· || εἰδ. καταγραφὴ ὑποχρεώσεως φορολογικῆς.

σωματοβλάβεια (ἡ) μτγν. σωματικὴ βλάβη, κάκωσις : Πράκλ.Τετράβ.209.

σωματοβόρος-ον μτγν. ὁ καταβιβρώσκων, καταστρέφων σώματα : Δωρόθ.Ἐπιστ.746 **ἄρχειν σωματοβόρων θηρίων.**

σωματογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς ἀπεικόνισιν ἀνθρωπολογικοῦ ὑλικοῦ χρησιμοποιουμένη, ἐκτὸς τῆς φωτογραφίας, γεωμετρικὴ σχεδίασις, ἡ ἐμφανίζουσα τὰς ἀληθεῖς διαστάσεις τοῦ ἀντικειμένου, ὡς παριστῶσα παράλληλον προβολὴν αὐτοῦ.

σωματογραφῶ-έω μσν. ἀπεικονίζω, ζωγραφῶ σωματικῶς, ἐν σωματικῇ ὑποστάσει· παθ. : Στουδ. Θεόδ.401Ε **σωματογραφοῦνται** (οἱ ἄγγελοι).

σωματοειδής-οῦς-ές ὁ σωματικὸς τὴν φύσιν, τὴν ὑπόστασιν, ὑλικός : Πλάτ.Φαίδ.83D **ἑκάστη ἡδονὴ καὶ λύπη . . προσηλοῖ αὐτὴν** (τὴν ψυχὴν) **πρὸς τὸ σῶμα καὶ προσπερονᾷ καὶ ποιεῖ σωματοειδῆ,** αὐτ.86Α· || **τὸ σωματοειδὲς** ἡ σωματική, ὑλικὴ φύσις : αὐτ.81Β, αὐτ.81C **διειλημμένην γε, οἶμαι, ὑπὸ τοῦ σωματοειδοῦς** (τὴν ψυχήν)· **2)** εἰδ. ἐπὶ θεοῦ, ὁ ἐνσαρκωθείς, ἐνανθρωπίσας : Ἔφορ.31(6)J, Ἐπιγρ.Αἰγύπτου· **3)** στερεός, ἀδρός : Θεόφρ. Φ1 5,9,3, αὐτ.Πυρ.48· **4)** ὀργανικός, συστηματικός : Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1442b,31 **τὴν ἀπαγγελίαν ἢ δήλωσιν ἐν προοιμίῳ σωματοειδῆ τάττειν·** || ὁ συστηματικῶς διατεταγμένος, συντεθειμένος : Πολύβ.1,3,4 **ἱστορίαν οἱονεὶ σωματοειδῆ.**

σωματοειδῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κατὰ τρόπον σωματοειδῆ βλ.λ.4), συστηματικῶς, ὠργανωμένως : Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1436a,29· **2)** εἰδ. ἐκκλ. ἐν σωματικῇ, ὑλικῇ ὑποστάσει, σὰν σῶμα ὑλικό : Μηνολόγιον Ἑλλ.1,93 (ἐκδ.Alban.) **ὥστε καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον σωματοειδῶς θεωρεῖν,** Ἀνὼν.Βί.Ἰω.Χρυσ. 8,325,8 **σωματοειδῶς ὤφθη.**

σωματοεμψυχωμένος-η-ον μσν. ὁ ἐν σωματικῇ καὶ ψυχικῇ ὑποστάσει, ὁ ἐνσωματωθεὶς καὶ ἐμψυχωθείς : Λίβ.Ροδ.1583 **τὸ νὰ πηδήσῃ ὁ θάνατος σωματοεμψυχωμένος** | **καὶ ἐνέκρωσεν . . τὴν ὅλην μου καρδίαν.**

σωματόζη (ἡ) νεώτ. θρεπτικὸν σκεύασμα ἐκ κρέατος μεταβεβλημένου εἰς κόνιν, ὅ. σωματόση.

σωματοθήκη (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ θήκη εἰς ἣν σῶμα νεκροῦ ἀποτίθεται, σαρκοφάγος, φέρετρον : Ἐπιγρ.

σωματοθήκιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ σωματοθήκη βλ.λ. ἄνευ ὑποκορ. σημ.

σωματοκάπηλος (ὁ) μτγν. κάπηλος, ἔμπορος σωμάτων, σωματέμπορος : Ἰω.Χρυσ.10,488Β **καθάπερ οἱ . . σωματοκάπηλοι.**

σωματοκτόνος-ον μσν. ὁ κτείνων τὸ σῶμα : Στουδ.Θεόδ.339F **μὴ φοβηθῶμεν τοὺς σωματοκτόνους,** Ἀποφθέγμ.Πατέρ.ἐν Cotel.Mon.1,637Α.

σωματολογία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστημονικὴ παρακολούθησις καὶ μελέτη τῶν μεταβολῶν ἃς ὑφίσταται τὸ σῶμα ἐξωτερικῶς προϊούσης τῆς ἡλικίας, ἰδίως δὲ μέχρι τῆς ἐνηλικιώσεως· || εἰδ. ἀνθρωπολογικῶς, ὁ ἕτερος τῶν κλάδων τῆς εἰδι-

κῆς ἀνθρωπολογίας, ὁ μελετῶν τὰς ποικιλίας τῆς ἐξωτερικῆς μορφῆς τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

σωματολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σωματολογίαν βλ.λ. : **σωματολογικὴ ἐξέτασις τοῦ παιδός**· || ἐπίρρ. -ῶς.

σωματομαχῶ-έω μτγν. ἀγωνίζομαι κατά τινος εἰς γυμναστικόν, ἀθλητικὸν ἀγῶνα : Γαλ.15,197.

σωματομετρία (ἡ) νεώτ. μία τῶν μεθόδων τῆς σωματολογίας βλ.λ. περιλαμβάνουσα τὸ σύνολον νῦν μετρήσεων δι' ὧν μελετῶνται αἱ σωματικαὶ ποικιλίαι τῶν ἀνθρώπων, ποσοτικῶς, κατὰ τὰ χαρακτηριστικὰ τὰ δεκτικὰ ἐπακριβοῦς μετρήσεως.

σωματομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σωματομετρίαν βλ.λ.· || ἐπίρρ. -ῶς.

σωματομειξία (ἡ) μσν. σωματική, σαρκικὴ μεῖξις, συνουσία : ΚΜανασσ.Χρον.5852 **ἔχρηζε γὰρ περιπλοκῶν καὶ σωματομειξίας**.

σωματοπλαστικός-ή-όν μτγν. ὁ πλάττων, σχηματίζων σώματα : Ἰω.Λυδ.Μην.39.

σωματοπλαστῶ-έω μτγν. πλάσσω, σχηματίζω, μορφῶ τὸ σῶμα : Ἰουλ.Ἐπιστ.89 (138B-C).

σωματόπλοκος-ον μτγν. ὁ ἐν σωματικῇ συμπλοκῇ τῶν μελῶν : Γρηγ.Ναζ.ἐν Cod.Par.400, Fol. 192V **ἡδοναῖς πλεκόμενοι σωματοπλόκοις**.

σωματοποίησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σωματοποιῶ βλ.λ., τὸ προσδίδειν εἴς τι σωματικὴν ὕπαρξιν, ὑπόστασιν : Πτολ.Τετράβ.105, Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,41,6 **ἐνέργεια καὶ ἡ σωματοποίησις**.

σωματοποιία (ἡ) μτγν. ἡ σωματοποίησις βλ.λ.: Ψ-Ὀκελλ.2,10 **τὸ μὲν οὖν πῦρ καὶ ἡ γῆ ἄκρα, τὸ δὲ ὕδωρ καὶ ὁ ἀὴρ μεσότητες· μεικτὴν γὰρ ἔχουσι τὴν σωματοποιίαν**.

σωματοποιός-όν μτγν. ὁ δίδων σωματικήν, ὑλικὴν ὕπαρξιν : Ἰάμβλ.Μυστ.8,1 **εἰ ὕλην ἴσασιν ἢ σωματοποιὰ πρῶτα** (δ. ἀνάγν. σώματα ποιά).

σωματοποιῶ-έω κ. νεώτ. μεταποιῶ, μεταβάλλω εἰς σῶμα, προσδίδω σωματικὴν ὕπαρξιν, ὑλικὴν ὑπόστασιν εἴς τι : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,41,6 **ἀπὸ τῶν θείων σωμάτων ἔρχονται εἰς τὰ θνητὰ αὗται αἱ σωματοποιοῦσαι ἐνέργειαι**· **2)** παριστῶ, ἀπεικονίζω ἐν σωματικῇ μορφῇ : Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.1,87 **οἱ ζωγράφοι σωματοποιοῦσι τὸν ἔρωτα κατηφῆ**· **3)** προσωποποιῶ : Μέν.Ρητ.333S **ὅταν αὐτοὶ σωματοποιῶμεν τὸν θεὸν καὶ γονὰς θεῶν ἢ δαιμόνων**, Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.976 **ἐσωματοποίησε τὸν πόλεμον**, αὐτ.989· **4)** καθιστῶ τι στερεόν, συμπαγές, παθ. : Διοσκ.5,75, Σωρ.1,17· **5)** διοργανῶ εἰς σῶμα, συστηματικῶς διοργανῶ, μτ. αἰτ. : Πολύβ.2,45,6 **καὶ τὸ ἔθνος ἐσωματοποίησαν**· || εἰδ. διοργανῶ εἰς ὁμάδας, εἰς σύνολον : Διόδ.Σ 11,86, Διογ.Λ 2,138· || συντίθημι εἰς ἓν ὅλον : Ἀρτεμίδ. Δαλδ.4 Προοίμ. **κεχωρισμένα σωματοποιεῖν καὶ εἰς ἓν συνάγειν**· κ. ποθ. μτ. δοτ : Λογγῖν.Ὕψ.40,1 **τὰ μεγάλα . . σωματοποιούμενα τῇ κοινωνίᾳ καὶ ἔτι δεσμῷ τῆς ἁρμονίας περικλειόμενα**· **6)** παρέχω σωματικὴν δύναμιν, ἀνακούφισιν, αναζωογανῶ, ἀναπαύω : Πολύβ.3,87,3 **ἐσωματοποίησε μὲν τοὺς ἵππους**· || βοηθῶ, ἐπικουρῶ : Ἐπιγρ.· **7)** μτφ. ζωοποιῶ, ἀναζωογονῶ : Πολύβ. 3,90,4 **τὰς τῶν ἰδίων δυνάμεων ψυχὰς προηττημένας τοῖς . ὅλοις . . κατὰ βραχὺ σωματοποιεῖν καὶ προσαναλαμβάνειν**, αὐτ.33,17,3· || ὑποβάλλω, ἐπιτείνω : Διόδ.Σ 18,10 **οἱ ῥήτορες τὰς τῶν δημοτικῶν ὁρμὰς σωματοποιοῦντες**· || ἐντείνω : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.4,11,1· **8)** ἐξυφῶ, μεγαλύνω : Πολύβ ἀπ.47· || παθ. : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),154 **ὑπὸ γυναικῶν σωματοποιουμένους**· **9** ρηματ. π. σωματοποίησις, σωματοποιία, σωματοποιός.

σωματοπράτης (ὁ) μσν. ὁ πωλῶν δούλους.

σωματοπρεπής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐμπρέπων, ἁρμόζων εἰς τὸ σῶμα : Διαν.Ἀρεοπ.198.

σωματοπρεπῶς ἐπίρρ. μτγν. κατα τρόπον σωματοπρεπῆ βλ.λ. : Διον.Ἀρεοπ.304.

σωματοσκόπησις-εως (ἡ) νεώτ. μέθοδος ἐπισκοπήσεως τῶν σπλαγχνικῶν κοιλοτήτων τοῦ σώματος διὰ τῆς χρήσεως ἠλεκτρικοῦ φωτός.

σωματοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἀνθρωπολ. ἡ ἐν λεπτομερείᾳ ἐξέτασις τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος.

σωματοσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν σωματοσκοπίαν ἢ εἰς τὴν σωματοσκόπησιν βλ.λς· || ἐπίρρ. -ῶς.

σωματόστρωτος-ον μσν. ὁ διὰ σωμάτων νεκρῶν ἐστρωμένος : ΚΜανασσ.Χρον.3181 **καὶ πεδιάδας τὰς ἐκεῖ δείξας σωματοστρώτους**.

σωματότης-ητος (ἡ) μτγν.κ.μσν. ἡ φύσις, ἡ ἰδιότης τινὸς ὡς ἔχοντος σωματικὴν ὕπαρξιν, ὑλικὴν ὑπόστασιν : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.3,85 **περιέχον ἐν ἑαυτῷ τὴν σωματότητα**, Γαλ.19,482, Πλωτῖν.2,4,12, Θεολ. Ἀριθμ.5, Ἰάμβλ.Προτρ.21, Δαμασκ.I 1,410F

σωματοτροφεῖον (τὸ) μτγν. τόπος ἔνθα τρέφονται, διατηροῦνται δοῦλοι : Διόδ.Σ 34,2 **πρὸς τὰς γεωργίας..ὅλα σωματοτροφεῖα συνηγόραζον**.

σωματοτροφῶ-έω μτγν. τρέφω τὸ σῶμα : Γρηγ.Θαυμ.74Α **σωματοτροφεῖν παχυνομένους**.

σωματουργία (ἡ) μτγν. κ.μσν. σωματοποιία βλ.λ.: Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,49,49, Πορφ.Νυμφ.14 **ψυχαῖς δὲ εἰς γένεσιν κατιαύσαις καὶ σωματουργίαις τί ἂν εἴη οἰκειότερον σύμβολον**, Πισίδ.Γ 138.

σωματουργικός-ή-όν μτγν. σωματοποιὸς βλ.λ.: Πρόκλ.Τίμ.1,358D.

σωματουργός-όν μτγν. ὁ δημιουργικὸς σωμάτων: Διον.Ἀλεξ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.780C **τέχναι καὶ χειρουργίαι τούτων ὑπ' ἀνθρώπων εὕρηνται σωματουργοί**, Πρόκλ.Παρμ.638S, αὐτ.Τίμ.1,311.

σωματουργῶ-έω μτγν. κ. μσν. δίδω σωματικήν, ὑλικὴν ὑπόστασιν : Πισίδ.Γ π.Ἀρχ.1606 **σωματουργεῖ τὰς ῥεούσας εἰκόνας**· **2)** διοργανῶ εἰς σύνολον : Πρόκλ.Τίμ.2,71D· || συνθέτω, σκευάζω εἰς ἓν ὅλον : Ἐπιγρ. **εἴδη τε παλλὰ σωματουργεῖ φαρμάκων**.

σωματοφθόρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τὸ σῶμα φθείρων : Κύρ.,Σουΐδ., Πρόδρ.Γαλεομυομαχία 357.

σωματοφθορῶ-έω φθείρω, καταστρέφω τὸ σῶμα : Αἰσχ.Ἀγ.948 (δ. ἀνάγν. στρωματοφθορεῖν).

σωματοφορβός-όν μτγν. ὁ τρέφων, ὁ συντηρῶν τὸ σῶμα : Μον.4,232.

σωματοφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων σῶμα νεκροῦ, πτῶμα : Νικήτ.Δαυΐδ Παράφρ.Γρηγ.Ναζ. 67,19 **τίς δὲ σε νεκροφόρον ἤτοι σωματοφόρον ἐποιήσατο στερεοῖς ἐν δεσμοῖς τοῦ βίου καταδήσας**· **2)** εἰδ. ἐπὶ ἐδαφῶν, στρωμάτων γῆς, ὁ περιεκτικὸς μεταλλικῶν οὐσιῶν : Ὀλυμπ.Ἀλχ.71Β.

σωματοφρουρητήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ποι. ὁ σωματοφύλαξ : Μον.4,232.

σωματοφυής-οῦς-ές μτγν. ὁ σωματικὸς τὴν φύσιν, τὴν ὑπόστασιν, ὑλικός : Γαλ.Φιλ.Ἰστ.13 **τὸ δὲ ἡγεμονικὸν πνεῦμα ὅπερ σωματοφυὲς μάλιστα ἂν εἰκότως δοκῇ**.

σωματοφυλακή (ἡ) νεώτ. ομὰς σωματοφυλάκων, στρατιωτικὸν σῶμα ἀνδρῶν ἀποτελούντων τὴν ἀτομικὴν φρουρὰν ἡγεμόνος ἢ ἄλλου ὑψηλοῦ προσώπου : **σωματοφυλακὴ τοῦ βασιλέως**.

σωματοφυλακία (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ σωματοφύλακος βλ.λ. : Διόδ.Σ 16,93 **κατὰ τὴν σωματοφυλακίαν προῆγεν αὐτὸν ἐντίμως**, αὐτ.17,65.

σωματοφυλάκιον (τὸ) μτγν. τὸ ἐν ᾧ φυλάσσεται τὸ σῶμα νεκροῦ, τάφος : Λουκ.Χάρ.22 **πάντα νεκροδοχεῖα καὶ σωματοφυλάκιά εἰσι**.

σωματοφυλακῶ-έω μτγν. εἶμαι σωματοφύλαξ βλ.λ., ἔχω καθήκοντα σωματοφύλακος : Διόδ.Σ 14,44· κ. μτ. αἰτ. : Ἰώσ.ΑΙ 6,6,1, αὐτ.11,3,1.

σωματοφύλαξ-ακος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. σωματοφύλακας ὁ φύλαξ τῆς σωματικῆς ἀκε-

ραιότητος ὑψηλοῦ, ὑπευθύνου τινὸς προσώπου, ὁ μετέχων τῆς σωματοφυλακῆς : Πολύβ.15,32,6 τότε δὲ σωματοφύλαξ ὑπάρχων μάλιστα τὸν νοῦν προσεῖχε τῷ.. βασιλεῖ, Ἰώσ.81.18, Γαλ.14,624· κ.κτ. πληθ. οἱ ἀποτελοῦντες τὴν φρουράν, τὴν σωματοφυλακήν : Πολύβ.8,20,8, αὐτ.15,32,8 τῶν μὲν σωματοφυλάκων τισὶν εἶπε δηλῶσαι τὴν τοῦ βασιλέως γνώμην, ΠΔ Ἰουδ.12,7 καὶ προσέταξεν Ὁλοφέρνης ταῖς σωματοφύλαξιν μὴ διακωλύειν αὐτήν, Διόδ.Σ 34,2, Ἀρρ.Ἀν.1,6,5, Ἡρωδιαν.Ἱστ. 4,13,1 ἥν τις τῶν σωματοφυλάκων Ἀντωνίνου, ΘεοφύλΣ Ἱστ.249,19, αὐτ.289,14· **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ προφυλάσσων τὸ σῶμα ἀπό τινος : Πάπ.μαγ. φυλακτήριον σωματοφύλαξ πρὸς δαίμονας.

σωματοφυῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐν σωματικῇ φύσει : Ἀθανάσ.1,395.

σωματοψύχως ἐπίρρ. μσν. ψυχῇ τε καὶ σώματι: Ἀναστ.Σιν.ἐν Bandin.Bibl.med.1,304Α· ἡ ψυχὴ .. ἐνεργεῖ μὲν καὶ σωματοψύχως . . ἐνεργεῖ δὲ καὶ ψυχικῶς μόνον.

σωματῶ-όω κ. μσν. δίδω σωματικὴν φύσιν, ὕπαρξιν εἴς τι : Φιλόλ.11, Πισίδ.Γ Ἑξαήμ.1243· **2)** παθ. γίνομαι στερεώτερος, ὑλικώτερος : Ἀριστλ.Αἰσθ.445a,23 ἔτι πολὺ ἧττον εὔλογον τὸν ἀέρα σωματοῦσθαι, αὐτ.ΖΓ 739a,12, Θεόφρ.ΦΑἰτ. 6,11,14 ὅποι σωματωθέντες· **3)** παθ. κτῶμαι, λαμβάνω ὑλικὴν ὑπόστασιν : Πλωτῖν.1,6,5 ψυχὴ . . σωματωθεῖσα, Ἰω.Χρυσ.12,568Α σωματοῦται μὲν ὁ λόγος διὰ τοῦ γράμματος, Δαμάσκ.Ἀρχ.16 σωματωθεῖσα αἴσθησις· **4)** ρηματ. π. σωμάτωσις.

σωματώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὑλικός, στερεὸς τὴν φύσιν, τὴν οὐσίαν : Ἀριστλ.ΖΙ 521b,27 πᾶν δὲ γάλα ἔχει ἰχῶρα ὑδατώδη, ὃ καλεῖται ὀρός, καὶ σωματῶδες, ὃ καλεῖται τυρός, αὐτ.ΖΓ 737a, 35, Γρηγ.Νύσσ.2,353Β σωματώδους στοιχείου· κ. συγκρ. κ. ὑπερθ. : Ἀριστλ.Πρ.863b,9, αὐτ.ΖΜ 647a, 20,Γαλ.19,404,12 μεστότερόν τε καὶ σωματωδέστερον· **2)** νεώτ. ὁ ἔχων εὔτραφές, ὀγκῶδες σῶμα.

σωματωδῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον σωματώδη βλ.λ.1) : Δαμάσκ.1 1,680.

σωμάτωσις-εως(ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐνσωμάτωσις, δημιουργία, μεταβολὴ εἰς σωματικόν : Ἑρμ. Τρισμ.π.Στοβ.1,41,6 διὸ καὶ αὐτὴν τὴν σωμάτωσιν φημὶ ἀΐδιον ἐνέργειαν εἶναι· **2)** διάπλασις, διαμόρφωσις τοῦ σώματος : Θεολ.Ἀριθμ.31· **3)** στερεοποίησις, συμπύκνωσις τῆς συστάσεως, τῆς οὐσίας τινός : Θεόφρ.ΦΑἰτ.6,11,14 ἡ δὲ σωμάτωσις, ἐκκρινομένου τοῦ ὕδατος· **4)** ἡ ὕλη, ἡ οὐσία, ἐξ ἧς συνίσταται σῶμά τι : Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ. 1,41,8 ἐκ τῆς γεινομένης σωματώσεως ἐποίησεν ἡμᾶς· **5)** μαθημ. εἰδ. ἡ πρόσκτησις, ἡ λῆψις τρίτης διαστάσεως : Θεολ.Ἀριθμ.16, αὐτ.36.

σωμελής-οῦς-ές Ἐπιγρ.Κρήτ. ὁ ἔχων ἀκέραια τὰ μέλη τοῦ σώματος.

σωμεραστής(ὁ) μτγν. ὁ ἐραστὴς τοῦ σώματος ἢ τῶν σωμάτων : Ἀστέριος 93D.

σωμεραστία(ἡ) μτγν. σαρκικὸς ἔρως : Γρηγ. Νύσσ.2,169Β τῷ πάθει τῆς σωμεραστίας ἑάλω.

σωμίτης(ὁ) νεώτ. βιολ. ἕκαστον τῶν τμημάτων τῶν προκυπτόντων ἐκ τῆς ἀρχεγόνου διαιρέσεως τῆς νωτιαίας χορδῆς· **2)** ζῳολ. ἕκαστος τῶν δακτυλίων τοῦ σώματος τῶν ἀρθρωτῶν.

σῶν ἀττ. αἰτ. ἑνικ. ἀντὶ σῶον βλ.λ. : Θουκ.3,34.

σωννύω ΑΒ 114,5 «σωννύω : ἀντὶ τοῦ σῴζω· Δεινόλοχος Μηδείᾳ».

σώνω δημ., ἀόρ. ἔσωσα κ. (ἰδιωμ.) ἤσωσα, παθ. ἀόρ. ἐσώθηκα κ. σώθηκα, μτχ. παθ. παρακ. σωσμένος κ. σωμένος, σῴζω, ἐξάγω τινὰ ἐκ δυσχεροῦς θέσεως, καταστάσεως· ἐν χρ. ἰδίως ἐν τῷ παθ. τ. σώνομαι : στὰ χάλια ποὺ εἶναι δὲ σώνεται μὲ τίποτα, - ἂν μὲ δανείσῃς, σώνομαι· **2)** φθάνω, ἀφικνοῦμαι ποῦ : Ἐρωτόκρ.1,1827 ὄντε τὸ γροίκησε πῶς ἤσωσε στὴ χώρα, Γρυπ.Σκ. Τερρ.76,1 σώνω στερνὸς ἐκεῖ ποὺ σώνει ἡ στράτα· || εἰδ.ἐξικνοῦμαι, δύναμαι νὰ ἐκτείνω τὴν χεῖρα μέχρι τινός: Ἐρωτόκρ.1,150 κοπιῶ.. ὄφκαιρα τὰ χέρια μου νὰ πιάσω τὸ δὲ σώνω, - εἶναι πολὺ ψηλά, δὲ τὸ σώνω· **3)** ἐπαρκῶ, φθάνω, ἐν χρ. τριτοπροσώπως σώνει εἶναι ἀρκετόν, ἀρκεῖ νά . . : Ἐρωτόκρ.1,1089 ὅποιος στραφῇ νὰ τὸν ἰδῇ, ἐκεῖνο μόνο σώνει, Παλαμ.Περ.Χαιρ.183,8 σώνει στὴ γλύκα, στὸ φαρμάκι ποιὸς θὰ πῇ ;, - σ' ἀφήνω νὰ βγῇς ἔξω, σώνει μονάχα νὰ μὴν ἀργήσῃς· κ. ἀπολ. : σώνει, δὲ θέλω ἄλλο φαγητό· || εἰδ. ἀναφορ. πρὸς ποσὸν κ. κτ. γ' πληθ. πρόσ. : δὲ μὲ σώνουν τὰ λεφτὰ ποὺ κερδίζω ἰδὲν μοῦ ἐπαρκοῦν)· || κ. μέσ. σώνομαι ἐπαρκῶ ἐμαυτῷ, ἔχω τὰ ἀπαιτούμενα : Ἐρωτόκρ.5,212 νὰ μὲ κάμῃς τέκνο σου, νὰ σώνεσαι στὴ χρειά σου· **4)** ἐξαντλῶ, καταναλίσκω : ἔσωσα τὸ φαΐ - τὸ κρασί μου, - σώσανε τὰ λεφτὰ τοῦ πατέρα τους· κ. παθ.: σώθηκε πιὰ ἡ ὑπομονή μας· || κ. ἀμτβ.: Γρυπ.Στ.Τερρ.76,9 μαζί μου σώνει ἡ μέρα· **5)** ἐξαντλῶ ψυχικῶς : αὐτ.51,6 κι ἀπόκρυφη | σὲ σώνει ψυχοπόνια· **6)** ἐπιφέρω τὸ τέλος τινός, ὅθ. κ. ἀποκτείνω τινά, τὸν τελειώνω : Ἐρωτόκρ.4,1870 τ' Ἀρίστου δίνει κοπανιά, γιὰ πόντα τόνε σώνει· **7)** φρ. λέει καὶ δὲ σώνει ὁμιλεῖ ἀκαταπαύστως, ἀκατασχέτως· || ὁμ. σώνει καὶ καλὰ διὰ παντὸς τρόπου, μὲ τὸ ζόρι : θέλει σώνει καὶ καλὰ νὰ καλογερέψῃ - νὰ τὸν βγάλουμε πρόεδρο· || ὡς ἀρά νὰ μὴ σώσῃς νὰ μὴ κατορθώσῃς, νὰ μὴν προλάβῃς : νὰ μὴ σώσῃς νὰ γυρίσῃς πίσω· ὁμ. κ. ὡς εὐχὴ ἀναγομένη εἰς τὸ παρελθόν : νὰ μὴν ἔσωνα νὰ γινόμουνα συνεταῖρος του.

σώομαι μτγν. σοῦμαι, σεύομαι βλ.λς : Ἀπολλ.Ρ 2,1010, αὐτ.3,307.

σῷος-α-ον ἀττ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. τ. τοῦ σῶς βλ.λ.

σωπαίνω μσν. κ. δημ., ἀόρ. (ἐ)σώπασα, προστ. σώπα κ. σώπασε, σιωπῶ, παύομαι ὁμιλῶν, λέγων : Πρόδρ.1,252 καὶ λέγουσίν με, σώπασε, σαλέ, μὴ συντυχαίνῃς, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.90,15 σώπα, καλὲ γυναίκα, καὶ ντροπιάζομαι, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.139,3 νὰ σωπάσω μὲ προστάζει | μὲ τὸ δάκτυλο ἡ θεά, Παλαμ.Τάφ.31,8 μόνο ἡ φωνή σου . . ἔγινεν ἀντίλαλας | καὶ λέει καὶ δὲ σωπαίνει· || ὅθ. κ. ἀπέχω πάσης ἐκδηλώσεως τῶν διανοημάτων, τῶν συναισθημάτων μου : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 34,6 κι εἶν' ἀρχοντιὰ τοῦ βασιλιὰ νὰ ξαίρῃ νὰ σωπαίνῃ· || εἰδ. ἐπὶ συγγραφέων, λογοτεχνῶν, δὲν ἐμφανίζομαι εἰς τὴν δημοσιότητα : εἶναι καιρὸς τώρα ποὺ ἔχει σωπάσει· **2)** κ. μτβ. ἐπιβάλλω τινὶ σιγήν, σιωπήν : δὲ μπορῶ νὰ τὸ σωπάσω τὸ παιδί· **3)** ὁμ. μτβ. ἀποσιωπῶ, παρασιωπῶ : Ἐρωτόκρ.3,532 ἡ Νένα τζὶ νὰ τὴ θωρῇ ἐδέτζ' ἀποδομένη | φοβώντας τὰ περσότερα, τὸ διάταμα σωπαίνει.

σωπαστός-ή-όν δημ. ὁ τηρῶν σιωπήν, σιγήν, σιωπηλός : Ἐρωτόκρ.4,1750 τὸ στόμα εἶναι σωπαστό, τὰ μάτια δὲ σφαλίζου.

σωπάτρειος-α-ον ἐπιγρ. ὁ τοῦ Σωπάτρου· τὸ οὐδ. τὰ σωπάτρεια ὡς οὐσ. ἑορτὴ τελουμένη πρὸς τιμὴν τοῦ Σωπάτρου : Ἐπιγρ.Δήλου.

σωπή μτγν. ποι. ἡ σιωπή : Καλλ.Ἴαμβ.1,102 σωπὴ γενέσθω· || ὁμ. εἰκ. π.Ἐμπ.123.

σωπιαίνουσιν Ἡσ.«οἱ κύνες· παρὰ Ξενοφῶντι».

σωπομπία(ἡ) Ἐπιγρ. Δελφῶν· ἡ ἐπὶ ἐγγυήσει ἀπελευθέρωσις, χειραφέτησις.

σωπῶ-άω δωρ., ποι. κ. δημ. (ἰδιωματ.) τ. τοῦ σιωπῶ βλ.λ. : Πίνδ.Ι 1,63 ἡ μὰν πολλάκι καὶ τὸ σεσωπαμένον εὐθυμίαν μείζω φέρει· **2)** δημ. ἀμτβ. ἐν εἰδ. σημ. ρίπτω εἰς τὴν σιωπήν, εἰς τὴν λήθην : Ἐρωτόκρ.3,190 τὸ σφάλμα, ὅπου στὴν τιμὴν ἀγγίζει . . | ὁ θάνατος δὲν τὸ σωπᾷ.

σωρὰ(ἡ) γλωσσ. τὸ σάρωθρον, ἡ σκοῦπα (ἀμφ.).

σωράκιον (τὸ) νεώτ. Ἰσχυρὸν σχοινίον χρησιμοποιούμενον πρὸς ἀνέλκυσιν τοῦ πυροβόλου.

σωρακίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὕφασμα τραχὺ ἐν σχήματι χειροκτίου ἄνευ δακτύλων ἐν χρ. παρὰ τοῖς ἱπποκόμοις πρὸς τριβὴν τοῦ σώματος τῶν ἵππων, μετὰ τὴν ξέσιν τοῦ τριχώματος (ξύστρισμα), δημ. τρίφτης· Πολυδ.1,85 «τὸ δὲ πλεκόμενον ἐκ τῆς φοινικῆς ἀμπεχόνης κοῖλον καὶ διάκενον περιχείριον, ὃ καταστέλλει τὴν τρίχα καὶ ἐκλιπαίνει, σωρακίς» : Πάπ.· **2)** **σώρακος** βλ.λ. : Ἐπιγρ.

σώρακος κάλαθος ἢ κιβώτιον : Ἀριστφ.ἀπ.248, Αἰλ.Τακτ.30,2, Βάβρ.108,18 **στάμνοι μέλιτος σώρακοί τε φοινίκων,** Ἐπιγρ. **σώρακοι καταπαλτῶν - τοξευμάτων**· **2)** εἰδ. Πολυδ.10,130 «σώρακος, ἀγγεῖον ἐν ᾧ τὰ σκεύη τῶν ὑποκριτῶν»· **3)** Ἡσ. «ἀγγεῖον εἰς ὃ σῦκα συμβάλλεται».

σωράνθεμις-ιδος (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν ἀνθυλλὶς βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,136 (πιθ. ἐσφ. ἀνάγν.).

σωρανθίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν ἀνθυλλὶς βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,136 (πιθ. ἐσφ. ἀνάγν.).

σωρεία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐπισώρευσις, ἡ οἱονεὶ ἐν σωρῷ συγκέντρωσις : Πλούτ.Ὄθ.4 **ἡ ἐπὶ τοσοῦτα σωρεία τε καὶ συμφόρησις**· **2)** πλῆθος, μεγάλη ποσότης πραγμάτων : Γρηγ.Νύσσ.1,769Β **οὐκ εἶδεν ἐν πολυανδρίῳ .. τὴν ἐπάλληλον τῶν ὀστέων σωρείαν; - σωρεία ἐμπορευμάτων - ἐγγράφων πρὸς ἐξέτασιν**· ‖ κ. ἀναφορ. πρὸς ἀφῃρημένα : **σωρεία ἐπιχειρημάτων - ζητημάτων πρὸς λύσιν, - μὲ ἀπασχολεῖ σωρεία προτάσεων - ὑποθέσεων**· **3)** μαθημ. ἄθροισις, συνυπολογισμός : Πορφ. Γνῶμ.36, Ἰάμβλ.Νικ. Ἀριθμ.81Ρ· **4)** ἀριθμητικὴ πρόοδος : Θεολ.Ἀριθμ.21.

σωρείτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κ. σωρίτης· ἐν τῇ λογικῇ, σύνθετος συλλογισμὸς ἐν τῷ ὁποίῳ παραλειπομένων τῶν μερικῶν συμπερασμάτων τίθεται μόνον τὸ τελικόν : Διογ.Λ 2,108, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ. 9,182, Ἀσπάσ.ΗΝικ.56,34, Λουκ.Συμπ.23 **ἵνα μὴ τῶν ἀπόρων εἴπω τι, κερατίναν ἢ σωρείτην ἢ θερίζοντα λόγον,** Γαλ.8,25 **-σωρεῖται ἀναλυτικοὶ ἢ ἀριστοτελικοί** (οἱ ὁρμώμενοι ἀπὸ μερικωτέρων ἐννοιῶν καὶ ὑπάγοντες ταύτας ὑπὸ γενικωτέρας), **- σωρεῖται συνθετικοὶ ἢ γοκλήνειοι** (οἱ ὁρμώμενοι ἀπὸ γενικωτέρων ἐννοιῶν καὶ ὑπάγοντες εἰς ταύτας ἄλλας μερικωτέρας)· **2)** νεώτ. μετεωρολ. παχὺ ἐξωγκωμένον νέφος λευκὸν κατὰ τὰ ἄκρα, σκοτεινὸν δὲ κατὰ τὸ κέντρον αὐτοῦ.

σωρειτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. κ. σωριτικός ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν σωρείτην βλ.λ. : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,80, Γαλ.18(2),254· ‖ ἐπίρρ. -ῶς : αὐτ.Μαθ.9,182· **2)** νεώτ. μετεωρολ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸν σωρείτην βλ.λ.2) : **σωρειτικοὶ σωρεῖται** (παραλλαγὴ νεφῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ὑφισωρειτῶν).

σωρεῖτις-ιδος (ἡ) ἐπίθ. τῆς Δήμητρος, ἡ διδοῦσα, σωροὺς σίτου : Ὀρφ.Ἀργ.40,5 (δ. γρ. σωρῖτις).

σωρειτογενής-οῦς-ές νεώτ. μετεωρολ. ὁ ἐκ σωρείτου βλ.λ.2) προελθών : **σωρειτογενεῖς σωρεῖται** (παραλλαγὴ νεφῶν ὑφισωρειτῶν).

σωρειτοειδής-οῦς-ές νεώτ. μετεωρολ. ὁ ἐν εἴδει, ὁ ὑπὸ μορφὴν σωρείτου βλ.λ. : **σωρειτοειδεῖς μελανίαι** (εἶδος νεφῶν τῆς οἰκογεν. τῶν μελανιῶν), **-σωρειτοειδεῖς ὑφισωρεῖται** (μορφὴ νεφῶν ἀνηκόντων εἰς τὴν οἰκογένειαν τῶν ὑφισωρειτῶν σχηματισθεῖσα ἐκ τολυπῶν προσομοιαζουσῶν πρὸς μικροὺς ἄνευ βάσεως σωρείτας).

σωρειτομελανίαι (οἱ) νεώτ. μετεωρολ. οἰκογένεια νεφῶν τῆς τάξεως τῶν ἀνοδικῶν ῥευμάτων.

σωρειτόμορφος-ον νεώτ. μετεωρολ. ὁ ὑπὸ μορφὴν σωρείτου βλ.λ.2) : **σωρ- θύσανος** (παραλλαγὴ νεφῶν τῆς οἰκογεν. τῶν ἀνωτέρων νεφῶν).

σωρεός (ὁ) σχόλ. κ. μσν. ὁ σωρός : **Σχόλ.Ἰλ.Ψ 160, ΕΜ 742,21, Θεόγνωστ.Καν.50, Σουΐδ.**

σώρευμα-ατος (τὸ) ὁ σωρός, σωρεία, πλῆθος πραγμάτων : Ξεν.ΚΠ 7,1,32 **ὑπὸ τῶν παντοδαπῶν σωρευμάτων ἐξαλλομένων τῶν τροχῶν,** πίπτει ὁ **Ἀβραδάτας,** Εὔβουλ.47.

σώρευσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐν σωρῷ τοποθέτησις, ἐπισώρευσις : Ἀριστλ.Μεταφ.1076b,29, Γλῶσσ.· **2)** νεώτ. νομ. **σώρευσις ἀγωγῶν** ἡ ὑπὸ τοῦ ἐνάγοντος ἐν τῷ αὐτῷ δικογράφῳ συνένωσις πλειόνων ἀγωγῶν ἐπὶ σκοπῷ συνεκδικάσεως.

σωρευτής (ὁ) μτγν. ὁ σωρεύων, συγκεντρῶν τι, ἰδίως πλοῦτον, ὑλικὰ ἀγαθά : Φιλόδ.Οἰκ.507· μτ. γενικ. δηλούσης τὸ σωρευόμενον ἀγαθόν : Κατ. Ἀστρλ.Κ 8(4),174 **σωρευτὴς χρυσοῦ,** αὐτ.8(4),149 **σωρευτὴς χρημάτων.**

σωρευτικός-ή-όν σχόλ. ὁ ἐπιζητῶν, ἐπιδιώκων τὴν ἐπισώρευσιν, τὴν συγκέντρωσιν πλούτου : Σχόλ.Πτολ.Τετράβ.61.

σωρευτός-ή-όν ἐπισωρευμένος : Ἀλεξ.83 **σωρευτὰ πιμελῆς μέλη ὑπεργέμοντα.**

σωρεύω κ. νεώτ. τοποθετῶ, ἀθροίζω ἐν σωρῷ, συσσωρεύω, συγκεντρῶ : Ἀριστλ.Ρητ.1390b,18 **ἅπαντες γάρ, ὅταν ὑπάρχῃ τι πρὸς τοῦτο σωρεύειν εἰώθασιν,** ΠΔΠαροιμ.25,22, Φιλόδ.Οἰκ.45J, Διόδ.Σ 1,62 **διετέλεσε πάντα τὸν τοῦ ζῆν χρόνον .. σωρεύων πανταχόθεν τὸν πλοῦτον,** αὐτ. 5,46, ΚΔ Ῥωμ.12,20 **ἄνθρακας πυρὸς σωρεύσεις,** Πλούτ.Πελ.33 **τὰ τῶν πολεμίων κύκλῳ περὶ τὸ σῶμα σωρεύειν λάφυρα,** Λουκ.Ἐπιγρ.12,6· κ. παθ.: Ἀριστλ.Γεν.Φθορ.325b,22, Ἐπίκ.ἀπ.480 **οὐσίας πλῆθος σωρεύεται,** Πολύβ.16,11,4 **διὰ τοῦ πλήθους τῆς σωρευομένης γῆς,** Διόδ.Σ 15,86 **νεκρῶν ἐσωρεύθη πλῆθος**· **2)** καλύπτω διὰ σωροῦ, μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Πολύβ.16,8,9 **ταῖς δ' ἑξῆς ἡμέραις τοὺς αἰγιαλοὺς ἦν ἰδεῖν φύρδην σεσωρευμένους ἀναμὶξ πάντων τῶν προειρημένων**· μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : Ἡρωδιαν.Ἱστ.4,8,9 **λιβάνῳ τοὺς βωμοὺς ἐσώρευσεν,** Ἀπολλωνίδ. ἐν ΑΠ 7,233· ‖ κ. μτφ. ἐπιβαρύνω, παθ. : ΚΔ Τιμ.2,3,6 **γυναικάρια σεσωρευμένα ἁμαρτίαις**· **3)** ῥηματ. π. σώρευμα, σώρευσις, σωρευτής, σωρευτός.

σωρηδόν ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐν σωρῷ, κατὰ σωρούς, εἰς μέγαν ἀριθμόν, εἰς μέγα πλῆθος : Πολύβ.1,34,5 **σωρηδὸν ἐκ χειρῶν νόμῳ διεφθείροντο,** Ἀντίπ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 7,713 **αἱ δ' ἀναρίθμητοι νεαρῶν σωρηδὸν ἀοιδῶν μυριάδες,** ΠΔ Σοφ. Σαλ.18,23, Πολυδ.1,51 **τῶν πυρῶν σωρηδὸν κεχυμένων,** Τζέτζ.Μεθ' Ὅμ.333 **πίπτον δ' αὖ σωρηδὸν ἄλλος ἐπ' ἄλλῳ,** Κάλβ.Εἰς Ψαρὰ 17,2 **οὕτω τὰ μὲν θηκάρια | σωρηδὸν ἐρριμμένα | κρύπτουν τὴν γῆν**· **2)** εἰδ. μαθημοτ. κατ' ἀριθμητικὴν πρόοδον : Θεολ.Ἀριθμ.9.

σῶρι (τὸ) μτγν. δ. τ. τοῦ σῶρυ **βλ.λ. : Διοσκ.5,102.**

σωριάζω δημ. σωρεύω, συγκεντρῶ **εἰς σωρόν,** εἰς μέγα πλῆθος : **τί μοῦ σώριασες ὅλ' αὐτὰ τὰ χαρτιὰ μπροστὰ στὸ γραφεῖό μου ;, - ἡ δουλειές του πᾶνε καλὰ καὶ δὲν προφταίνει νὰ σωριάζῃ παράδες,** Πορφύρ.Σκ.8,10 **πίσω τὴν καταχνιὰ σωριάζει ἡ Λήθη,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 76,4 **καὶ τὴν ἡλιόσκονη ἀσηκώνει, | σὰ νά 'θελε νὰ τὴ σωριάσῃ (ὁ σίφουνας)**· ‖ κ. παθ. καταπίπτω **εἰς** σωρούς, σχηματίζω σωρόν : Γρυπ.Σκ.**Τερρ.52,1 σωριάζονται τὰ φύλλα τοῦ φθινόπωρου | σὲ κάθε τῆς αὐλῆς μου κώχη.**

σωριαστός-ή-ό δημ. κ. **σωριαχτός** ὁ σχηματίζων σωρόν, ἢ ὁ ῥιπτόμενος **εἰς** σωρόν : **ἀποθήκεψε τὶς πατάτες σωριαστὲς κι ἀνάφανε.**

σωρικός-ή-όν μτγν. πιθ. ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ σωρειτικὸς βλ.λ. : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,68, **αὐτ.1,80.**

σωρίτης (ὁ) δ. γρ. τοῦ σωρείτης **βλ.λ.**

σωριτικός-ή-όν δ. γρ. τοῦ σωρειτικὸς **βλ.λ.**

σωροβολιάζομαι δημ. καταπίπτω εἰς **σωρόν,** σωριάζομαι· πρβλ. **σαραβαλιάζομαι.**

σωροβόλιον (τὸ) Ἐπιγρ. τόπος ὅπου ἐναποτίθενται σωροὶ σίτου.

σωροειδής-οῦς-ές ὁ ἐν εἴδει σωροῦ : Ἡσ. «θίσανα· χῶμα σωροειδές».

σωροκάρπιον (τὸ) νεώτ. φυτολ. ὁ σύνθετος καρπός.

σωροκουβαριάζομαι δημ., ἀμτβ. ἀόρ.-άστηκα, συσπειρῶμαί που ὡς σωρὸς ἀδυνατῶν νὰ μετακινηθῶ· πρβλ. σωριάζομαι.

σωρός (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. σύναλον πραγμάτων συνηθροισμένων, συγκεντρωμένων ἐν τῷ αὐτῷ τόπῳ, ἰδίως ἀτάκτως : Ἡρ.1,22 ἰδὼν σωρὸν μέγαν σίτου κεχυμένον, αὐτ.2,75, αὐτ.6,125, Ξεν. Ἑλλ.4,4,12 οὕτως ἐν ὀλίγῳ πολλοὶ ἔπεσαν ὥστε εἰθισμένοι ὁρᾶν οἱ ἄνθρωποι σωροὺς σίτου, ξύλων, λίθων, τότε ἐθεάσαντο σωροὺς νεκρῶν, Πλούτ.Ἠθ.697Β, Ἰώσ.Ὑπομνηστ.4,73,165 σωρὸν ἐπήγειραν λίθων,- σωρὸς λίθων-πλίνθων, - σωρὸς χώματος - μεταλλεύματος· ‖ εἰδ. ἐν χρ. ἐπὶ συνεσωρευμένου σίτου : Ἡσίοδ.Ἔργ.776 ὅτε τ' ἴδρις σωρὸν ἀμᾶται, Θεόκρ.7,155 βωμῷ πὰρ Δάματρας . . ἆς ἐπὶ σωρῷ αὖθις ἐγὼ πάξαιμι μέγα πτύον· ‖ ἀπολ. ἐν εἰδ. σημ. λόφος, ὕψωμα γῆς : Ξεν.Πόρ.4,2, Δίφιλ.100· ‖ κτ. ἐπέκτ. μεγάλη ποσότης, μέγα πλῆθος : Ἀριστφ.Πλ.269 πρεσβυτικῶν μὲν αὖν κακῶν ἔγωγ' ἔχοντα σωρόν, αὐτ. 270, αὐτ.804, Ἀριστλ.Ψυχ.419b,24 σωρὸν ἢ ὁρμαθὸν ψάμμου, - σωρὸς χρημάτων- ἐγγράφων πρὸς μελέτην· ‖ εἰδ. κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν καθωρισμένην ποσότητα : Ἀριστλ.Μεταφ.1044a,4, αὐτ.1084b,22 πάντα ὅσα πλείω μέρη ἔχει καὶ μή ἐστιν οἷον σωρός· ‖ παροιμ. : Ἑλλ.Ἐπιγράμμ. 446 κόγχην προπάροιθεν ἔχειν σωρὸν ἐπὶ αὐταρκείας· ‖ δημ. φρς ἕνα σωρὸ εἰς μεγάλην ποσότητα : μᾶς εἶπε ἕνα σωρὸ ἀνοησίες· ‖ σωρὸ κουβάρι ἐπὶ πολλῶν πραγμάτων ἄνευ τάξεως ἀπακειμένων· 3) νεώτ. μυκητολ. σωροὶ προεξοχαὶ διαφόρων μεγεθῶν, σχημάτων καὶ χρωμάτων γεννώμεναι ἐπὶ τῆς ἐπιδερμίδας τῶν πρασίνων μερῶν διαφ. φυτῶν προσβεβλημένων ὑπὸ σκωριάσεων.

σωράτερος (ὁ) πάπ. εἶδός τι πλατέος, εὐρέος ἀγγείου, πίθου· ‖ κ. κτ. θηλ. τ. -έρη : Πάπ. σωρατέρην ἀτάνυσσον ἐμοὶ παλάμηφιν ἐάων.

σῶρυ-εως (τὸ) μτγν. κ. μσν. εἶδος ὀρυκτοῦ, πιθ. θειικὸς σίδηρος, χάλκανθος, καραμπογιά : Διοσκ. 5,102, Πλίν.ΦΙ 34,117, Ἱππιατρ.70,96.

σῶς-σῶν κ. μσν. κ. νεώτ. ἐλλειπτ. ἐπίθ., αἰτ. σῶν (Θουκ.3,34, Δημ.500), πληθ. ὀνομ. σῶς (αὐτ.51,93) κ. σῷ (μνημονευόμενον ὑπὸ Αἰλ.Διον.ἀπ.302 ὡς ἀπαντῶν ἐν Θουκ.1,74· κῶδ. σῷοι) κ. σαῖ (Αἰλ.Διον. ἀπ.302), θηλ. ἑν. κ. σᾶ (Ἀριστφ.ἀπ.631, Ἐπιγρ.) ἀλλ' εὐχρηστότ. ὁ τ. σῶς (Εὐρ.Κύκλ.294, Ἀριστφ.ἀπ. 658, Πλάτ.Φαίδ.106Α, Καλλ.Αἴτ.3,1,40), οὐδ.πληθ.σᾶ (Εὐρ.ἀπ.762, Πλάτ.Κριτί.911C, Ἐπιγρ.Ἀττικῆς)· παρ' Ὁμ. ἐν χρ. ὁ ἰων. τ. σόος (Ὀδ.Τ 300)· πλὴν ἐν τῇ ὀνομ. τοῦ ἑνικοῦ ὡς κ. σπανιώτ. ἐν τῇ αἰτ. ἀπαντᾷ καὶ ὁ τ. σῶς χάριν τοῦ μέτρου (Ἰλ.Χ 332) ὡς κ. ἔν τισι τῶν κωδίκων (αὐτ.Α 117, Ν 773, Ὀδ.Ε 305,Ο 42 κ.ἀ.), θηλ. σόη (Ἰλ.Ο 497), πληθ.ἀρσ.σόοι (αὐτ.Α 344, Ε 531, Ὀδ.4,98), θηλ. σόαι (Ἡρ.1,66, δ. ἀνάγν. σῶαι), οὐδ. σόα (αὐτ.4,124 δ.ἀνάγν. σῷα), γενικ.πληθ.οὐδ. σόων (αὐτ.2,121, β', δ.ἀνάγν. σώων)· π. Ἀττ. κ. μτγν. ποιηταῖς κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τ. σῶος -α-ον (Λυσ.7,17, Ξεν.Ἀν.3,1,32, Ἀριστλ.Οἰκ.1347a,24, Ἀπολλ.Ρ 1,918, Πλούτ.Ἠθ.786F, Ἀριστείδ.1,425J, Λιβάν.Λόγ.48,3 κ.ἀ.), ἐπὶ προσ., ὁ διαφυλαχθεὶς ἀκέραιος, ἀβλαβής, ὁ μὴ ὑποστὰς κακόν τι, βλάβην, ἀτύχημα : Ἰλ.Χ 332 Ἕκτορ, ἀτάρ που ἔφης Πατροκλῆ' ἐξεναρίζων σῶς ἔσσεσθ', αὐτ.Α 117, αὐτ.Ο 497, Ὀδ.Δ 98 οἱ δ' ἄνδρες σόοι ἔμμεναι, αὐτ.Ο 42, Ἡρ.4,76 εὔξατο τῇ μητρὶ ὁ Ἀνάχαρσις, ἢν σῶς καὶ ὑγιὴς ἀπονοστήσῃ ἐς ἑωυτοῦ, Θουκ.3,34 πάλιν αὐτὸν καταστήσει . . σῶν καὶ ὑγιᾶ, Πλάτ.Τίμ.82Β· ‖ ἐπ κ. συγκρ. ἐκ τοῦ σάος σαώτερος : Ἰλ.Α 32 μή μ' ἐρέθιζε, σαώτερος ὥς κε νέηαι· 2) κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ διατηρηθεὶς ἀκέραιος, ὁ μὴ ὑποστὰς βλάβην, φθοράν τινα, γερός : Ἰλ.Ω 382 ἠέ πῃ ἐκπέμπεις κειμήλια . . ἄνδρας ἐς ἀλλοδαπούς, ἵνα περ τάδε σοι σόα μίμνῃ, Ὀδ. Ν 364, Ἡρ.2,181 ἄγαλμα . . τὸ ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἦν σόον (διεσώζετο μέχρις ἐμοῦ), Σοφ.Φιλ.21, Πλάτ. Φαίδ.87Β ἔστι σῶν (θοἱμάτιον) καὶ οὐκ ἀπόλωλε, αὐτ.106Α, Ξεν.Ἀν.7,6,32, ΠΔ Βὴλ 17 σῶαι αἱ σφραγῖδες, Πάπ. παραδώσω τὸν γόμον σόον καὶ ἀκακούργητον, αὐτ. ἅ τε ἐὰν λάβῃ, σῶα συντηρήσειν καὶ ἀποδώσειν· ‖ εἰδ. ἐπὶ χρημάτων, ὁ μὴ μειωθεὶς κατὰ τὸ ποσόν, ἀσφαλής, ἐξησφαλισμένος : Εὐρ.Ἑκ.994 χρυσὸς δὲ σῶς ὃν ἦλθεν ἐκ Τροίας ἔχων ;, Ἐπιγρ.· 3) ἐπὶ γεγονότων, ἀσφαλής, βέβαιος, σίγουρος : Ἰλ.Ν 773 νῦν τοι σῶς αἰπὺς ὄλεθρος, Ὀδ.Ε 305, αὐτ.Χ 28.

σώσανδρον (τὸ) μτγν. τὸ ποῶδες φυτὸν δελφίνιον βλ.λ. : ΨΔιοσκ.3,73.

σωσάνιον (τὸ) σχόλ. τὸ ἐπὶ τοῦ ὤμου μέρος τοῦ θώρακος, ἐπώμιον : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.72.

σωσιάνειρα (ἡ) μσν. ἡ τῶν ἀνδρῶν σώτειρα : Πρόδρ.Ἐπιστ.82.

σωσίας (ὁ) νεώτ. ὁ κατὰ τὴν μορφὴν ὅμοιος ἄλλῳ, ὥστε ἀντ' ἐκείνου νὰ ἐκλαμβάνηται.

σωσίβιοι Ἡσ. «οἱ κωβιοί».

σωσίβιος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ διασώσῃ τὴν ζωήν τινος : σωσίβιος λέμβος· ‖ τὸ οὐδ. τὸ σωσίβιον ὡς οὐσ. ἐπιπλέουσα συσκευὴ ἧς ἔχεται πρὸς διάσωσιν αὐτοῦ ὁ ναυαγός.

σώσικες Ἡσ. «οἱ ἑφθοὶ κύαμοι».

σωσίκοσμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ σῴζων τὸν κόσμον : Χριστιαν.Ἐπιγράμμ.ἐν.ΑΠ 1,94 διζήμενοι κηδεῦσαι σῶμα τὸ σωσικόσμοιο (περὶ τῆς Θεοτόκου), Μιχ.Σύγκ.εἰς Διον.Ἀρ.349,5 τὸ σωσίκοσμον κήρυγμα.

σωσίκρεας-ατος (τὸ) νεώτ. φάρμακον ἀντισηπτικὸν ἀποτελοῦν ἀπόσταγμα πίσσης, ἄ. κρεόσωτον, κρεοζότο.

σωσιμελής-οῦς-ές νεώτ. ὁ σῴζων, διατηρῶν ἀκέραια τὰ μέλη τοῦ σώματος : σωσιμελὴς ἀγωγή θεραπευτικὴ ἀγωγὴ πρὸς διάσωσιν πάσχοντος μέλους καὶ ἀποφυγὴν ἀκρωτηριασμοῦ.

σώσιμο (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σῴζω βλ.λ., διάσωσις, σωτηρία, σωσμός· 2) ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σώνω βλ.λ., κατανάλωσις, ἐξάντλησις, τέλειωμα.

σωσίοικος-ον λεξ. ὁ τοὺς οἴκους σῴζων : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ.ἐν λ. σῶκος, Ἡσ.

σωσίπολις-ιδος ἢ -ιος (ὁ,ἡ) ὁ σῴζων τὴν πόλιν : Ἀριστφ.Ἀχ.163 ὁ θρανίτης λεὼς ὁ σωσίπολις, Στράβ.14,1,41 πορφύραν ἱερωμένην τοῦ σωσιπόλιδος Διός, Πσυσ.6,20,2.

σῶσις-εως (ἡ) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σώζειν, ἡ διάσωσις : Ἀν.Κρ.Παρισ.1,103 τοῦ τεκνοτρώκταυ Κρόνου καὶ τοῦ Διὸς ὑπὸ τῆς Ῥέας σώσεως.

σῶσμα-ατος (τὸ) (1) μσν. ἡ διάσωσις : Στουδ. Θεόδ.501D τῆς μὲν φροντισάσης ἐπ' αὐταῖς ταῖς τελευταίαις ἀναπνοαῖς τὸ τοῦ πατρὸς σῶσμα.

σῶσμα (τὸ) (2) δημ. ἡ τελευταία ποσότης οἴνου ἡ ἀπὸ τοῦ βυτίου λαμβανομένη (κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ γιοματάρι βλ.λ.).

σωστικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ διατηρῶν διασῴζων τι, ὁ δυνάμενος σώζειν, μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Ἀριστλ.Τοπ.149b,33 τὴν δικαιοσύνην νόμων σωστικὴν εἶναι, αὐτ.ΗΜ 1183b,36 σωστικὸν ἢ ποιητικὸν ἀγαθοῦ, αὐτ.Κόσ.397ε,3, Διοσκ.4,81, Μάξ.Τύρ.6,2, Ἀλέξ.Ἀφρ.Τοπ.455,11, Πορφ.Ἀποχ. 3,26, Πρόκλ.Ἀλκ.55C· ‖ κ. ἀπολ. ὁ σωτήριος, εἰδ. θρησκευτ. ὁ εἰς σωτηρίαν τῆς ψυχῆς ἄγων :

Χειρόγρ.π.Bandin.Bibl.Med.),390B τῇ σωστικῇ σου, δέσποτα, προμηθίᾳ, αὐτ.I,434B λυχνίαν, ἥτις ἀνῆφεν ὧδε σωστικὸν σέλας, ASS Αὐγ.6,30F σωστικὰς ἐντολάς· ‖ νεώτ. εἰδ. σωστικὴ λέμβος ἡ σωσίβιος λέμβος· ὁμ. σωστικὸς σταθμὸς σταθμὸς πρὸς διάσωσιν ἐπιβατῶν ναυαγούντων πλοίων.

σωστικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον σωστικὸν βλ.λ., σωτήριον : Διον.Ἀρεοπ.40,213, Στουδ.Θεόδ.613,94,15 ἂν οὖν δύνῃ πρὸς ταῦτα, σωστικῶς τρέχεις.

σωστός-ή-ό(ν) μτγν. κ. δημ. ὁ διστηρηθεὶς σῶος, ἀκέραιος, ὁ μὴ ὑποστὰς βλάβην, ζημίαν : Ἀπολλ.Παραδ.6 σωστὸν κατελθεῖν (τὸ πλοῖον)· 2) νεώτ. κ. δημ. ἄρτιος, ἀνεπίληπτος, ὁ ἄνευ ἀτελειῶν : Ἐρωτόκρ.I,951 σωστὰ τὰ μέλη ἂν ἔχῃ | γὴ δμορφος εἶναι γὴ ἄσκημος, αὐτ.4,126· ‖ εὐχρ. ἰδίως ἐπὶ πραγμάτων, ἐνεργειῶν, καταστάσεων, τέλειος, ἀκριβής, πλήρης : δὲν μπορεῖ νὰ κάμῃ μιὰ δουλειὰ σωστή· ‖ ἐπὶ ποσοτήτων, ἀνελλιπής, ἀκέραιος, ὁ ἀκριβῶς μεμετρημένος : δὲ μοῦ 'δωσε σωστὰ τὰ ρέστα, - τὸ ροῦχο εἶναι σωστὸ γιὰ ἕνα κουστούμι· 3) δημ. ὀρθός, ἐνδεδειγμένος : δὲν εἶναι σωστὴ ἡ λύσις τοῦ προβλήματος·· 4) ὁμ. δημ. ἐπὶ προσώπων, ὁ εὐθύς, ὁ ἀκέραιος χαρακτῆρος : σωστὸς ἄνθρωπος· 5) δημ. εἰδ. τὸ οὐδ. τὸ σωστὸ ὡς οὐσ. ὀρθός, δίκαιος λόγος, δικαία, ἐνδεδειγμένη πρᾶξις, τὸ ὀρθόν, τὸ δίκαιον, τὸ λογικόν : ἐγὼ σοῦ λέω ποιὸ εἶναι τὸ σωστό, κι ἂν θέλῃς ἄκουσέ με, - δὲν εἶναι σωστὸ νὰ ἐκθέτῃς ἔτσι τὸ κορίτσι· ‖ εὐχρ. κ. ἐν φρ. τὸ σωστὸ σωστὸ ἡ ἀλήθεια πρέπει νὰ ὁμολογῆται· ὁμ. δὲν εἶναι μὲ τὰ σωστά του δὲν ὀρθοφρονεῖ, παραλογίζεται, ἀνοηταίνει· ‖ μὲ τὰ σωστά σου μιλᾷς; σοβαρῶς ὁμιλεῖς ἢ ἀστειολογεῖς;.

σῶστρα (τά) (σῴζω) κ. νεώτ. εὐχαριστήριος προσφορά, θυσία ἐπὶ τῇ διασώσει τῆς ζωῆς τινος ἀπὸ κινδύνου : Ἡρ.I,118 σῶστρα γὰρ τοῦ παιδὸς μέλλω θύειν τοῖσι θεῶν τιμὴ αὕτη προσκέεται, Λουκ.Ὀρχ.8, αὐτ.Ἐνάλ.Δ 14,1, Παλλδ. ἐν ΑΠ 9,378,7 σῶστρα δ' ἕωθεν ἔθυε θεοῖς χαίρων, Ἀχιλλ.Τάτ. Λευκίππ.3,10 ἐνταῦθα ἥκων ἐκ πολλοῦ χειμῶνος σῶστρα ἔθυον ἐμαυτοῦ τῇ τῶν Φοινίκων θεᾷ· ‖ εἰδ. εὐχαριστία πρὸς τὸν Ἀσκληπιόν : Ἐπιγρ. Ῥώμης· 2) ἀμοιβὴ διὰ τὴν προσαγωγὴν ἀπολεσθέντων κτηνῶν ἢ δούλων ἀποδράντων : Ἡρ.4,9 ἵππους μὲν δή.. ἔσωσά τοι ἐγώ, σῶστρα δὲ σὺ παρέσχες, Ξεν.Ἀπομν.2,10,2 ἄλλους παρακαλῶ σῶστρα τούτῳ ἀνακηρύσσειν, Ἐπιγρ.Δελφ. σῶστρα δὲ μὴ ἐξεῖμ[εν ἐσπρᾶξαι]· 3) εἰδ. ἡ ἀμοιβὴ ἰατροῦ : Πολυδ.6,186· 4) εἰδ. νεώτ. ναυτ. δίκαιον, ἀμοιβὴ διδομένη εἰς τὸν ἀνακαλύψαντα ἐν τῇ θαλάσσῃ ἢ ἐν τῷ βυθῷ αὐτῆς καὶ διασώσαντα πλοῖον ναυαγῆσαν ἢ ἐγκαταλελειμμένον ὑπὸ τοῦ πληρώματος εἴτε λείψανα τοῦ πλοίου ἢ τοῦ φορτίου : τὰ σῶστρα ναυαγίου ἀνέρχονται μέχρι τοῦ τρίτου τῆς καθαρᾶς ἀξίας τῶν διασωθέντων· 5) καθ' ἑνικ. τ. μ. π. Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.4,62.

σώστρια (ἡ) μσν. θηλ. τοῦ σωτήρ, ἡ σώτειρα βλ.λ. : Θεόδ.Ὑρτ.Ἐγκωμ.Παρθ.φύλλ.25 (κῶδ. Παρ.).

σωτάδειος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ εἰς τὸν ποιητὴν Σωτάδην ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος : Ἰουστ.52B Σωταδείοις καὶ.. ὀρχηστικοῖς καὶ ἐπικουρείοις διδάγμασιν· ‖ εἰδ. σωτάδειον (μέτρον) τὸ ὑπὸ τοῦ Σωτάδου εἰσαχθὲν μέτρον, τὸ συγκείμενον ἐκ δύο ἴσων κώλων ἰωνικῶν ἀπὸ μείζονος διμέτρων, τοῦ μὲν πρώτου ἀκαταλήκτου, τοῦ δὲ δευτέρου καταληκτικοῦ, χωριζομένων ἀπ' ἀλλήλων διὰ διαιρέσεως : Ἡφαιστ.63,14.

σωταρχίζω μσν. εἰσάγω εἰς πόλιν ἢ φρούριον τροφὰς ἢ ἄλλα ἐφόδια (κατὰ παραφθορὰν ἐκ τοῦ σιταρκῶ) : Χρον.Μορ.· 2) ρηματ.π. σωτάρχισις.

σωτάρχισις-εως (ἡ) μσν. ὁ ἐπαρκὴς εἰς τρόφιμα ἐφοδιασμός, σιτάρκεια· πρβλ. σωταρχίζω : Χρον.Μορ. σωτάρχισιν εἶχαν δυνατήν.

σωτέ (τό) (γαλλ. santé) δημ. εἶδος φαγητοῦ παρασκευαζόμενον ἐκ κρέατος ἢ λαχανικῶν ἐφομένων μετὰ βουτύρου : μυαλὰ σωτέ.

σώτειρα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ σωτὴρ βλ.λ., ἡ σῴζουσα ἀπὸ δυσχεροῦς θέσεως, καταστροφῆς ἢ κινδύνων : Πίνδ.Ο 13,54, Ἡρ.2,156 Λητοῦν τροφὸν αὐτοῖσι καὶ σώτειραν γενέσθαι, Εὐρ. Μήδ.528 Κύπριν νομίζω τῆς ἐμῆς ναυκληρίας σώτειραν εἶναι θεῶν τε κἀνθρώπων μόνην, αὐτ. Ἡρακλ.588, Πλάτ.Νόμ.960C· 2) εὐχρ. ἰδίως ὡς ἐπίθ. θεῶν προστατίδων : Πίνδ.Ο.12,2 Σώτειρα Τύχα, αὐτ.8,21 ἔνθα Σώτειρα Διὸς ξενίου πάρεδρος ἀσκεῖται Θέμις, αὐτ.9,16, Λυκοῦργ.17 τὸ ἱερὸν.. τῆς Ἀθηνᾶς τῆς σωτείρας, Διότ. ἐν ΑΠ 6,267 ὦ σώτειρ'.. Ἄρτεμι, Ἐπιγρ.Αἰγύπτου· ‖ ἀπολ. ἡ Σώτειρα ἡ Δημήτηρ : Ἀριστφ.Βάτρ.379 χὤπως ἀρεῖς τὴν Σώτειραν γενναίως τῇ φωνῇ μολπάζων, Ἀριστλ.Ρητ.1419a,3· ‖ ὁμ. ἀπολ. ἡ Ἄρτεμις : Ἐπιγρ.· ‖ κ. ἐπὶ τῆς Κλεοπάτρας : Πάπ., Ἐπιγρ.· 3) εἰδ. σημ. ἀντίδοτόν τι : Γαλ.π.Ἡσ., Παῦλ.Αἰγ.3,45, αὐτ.7,11.

σωτήρ-ῆρος (ὁ) (σῴζω) κ. μσν. κ. νεώτ., ποι. σαωτήρ (Σιμων.129), δημ. σωτῆρας, κλητ. σῶτερ, ὁ σῴζων, ἀπαλλάσσων ἀπὸ δυσχεροῦς θέσεως, κινδύνου ἢ καταστροφῆς, μτ. γενικ. δηλούσης τὸ σῳζόμενον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα : Ὑμν.Ὁμ.22,5 σωτῆρ ἀνθρώπων, αὐτ.33,6 σωτῆρ νηῶν, Ἡρ.7,139 νῦν δὲ Ἀθηναίους ἄν τις λέγων σωτῆρας γενέσθαι τῆς Ἑλλάδος οὐκ ἂν ἁμαρτάνοι, Αἰσχ.Χο. 264, Θουκ.3,59, Ξεν.Ἑλλ.4,4,6, Πλούτ.Ἠθ.864A Σωτῆρας ἀνηγόρευσε Ἑλλάδος, Ἡρωδιαν.Ἱστ.8,3,9· ‖ ὁμ. μτ. γενικ. δηλούσης τὸ κακὸν ἀφ' οὗ τις σῴζει, ἐλευθεροῖ τινα : Σοφ ΟΤ 304 νόσῳ, ἧς σε προστάτην σωτῆρά τ', ὦναξ, μοῦνον ἐξευρίσκομεν, Εὐρ.Μήδ.360 τίνα προξενίαν, ἢ δόμον, ἢ χθόνα σωτῆρα κακῶν ἐξευρήσεις;, αὐτ.Ἡρακλ. 640· ‖ μτ. δοτ. δηλούσης τὸ σῳζόμενον : Ἀριστφ.Ἱππ.149 ὦ φίλτατε, ἀνάβαινε σωτὴρ τῇ πόλει καὶ νῷν φανείς, αὐτ.Νεφ.1161· ‖ ἀπολ. ἐπὶ φιλοσόφων ἢ ἡγετῶν : Πολύστρ. ἐν Ἡρακλ. 346,80V ὁ σωτὴρ ὁ ἡμέτερος (περὶ τοῦ Ἐπικούρου), Φιλόδ.Παρρ.200 ὁδηγὸν.. ὄν φησι σωτῆρα μόνον· 2) ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός : Πίνδ.Ο 5,17 Σωτὴρ ὑψινεφὲς Ζεῦ, αὐτ.ἀπ.30,5, Ἐπιγρ.· ‖ εἰδικώτ. περὶ τοῦ Διὸς ὡς δεχομένου τὰς εὐχὰς τῶν ἐξ εὐτυχοῦς πλοῦ ὑποστρεφόντων : Δίφιλ.43,24· ‖ ὁμ. εἰδ. περὶ τοῦ Διὸς εἰς ὃν ἀφιεροῦται τὸ τρίτον ποτήριον τοῦ οἴνου : Πίνδ.Ι 6(5),8 εἴη δὲ τρίτον σωτῆρι.. σπένδειν, Αἰσχ.ἀπ.55 τρίτην Διὸς σωτῆρος εὐκταίαν λίβα, Ἀριστφ.Θεσμ.1009, Δεῖν. 1,36, Μέν.532,2· ‖ ὅθ. κ. τὸ πίνειν ἐκ τοῦ ποτηρίου τούτου ἐθεωρεῖτο ὡς σύμβολον τύχης ἀγαθῆς : Αἰσχ.Χο.1073 νῦν δ' αὖ τρίτος ἦλθέ ποθεν σωτήρ, ἢ μόρον εἴπω;· ‖ ὅθ. κ. παροιμ. τὰ τρίτον τῷ σωτῆρι κατὰ τὴν τρίτην, τὴν εὐτυχῆ φοράν : Πλάτ.Πολ.583B· ‖ ὅθ.κ.ὁ Ζεὺς ἐκαλεῖτο τρίτας σωτήρ : Αἰσχ.Εὐμ.760 Παλλάδος καὶ Λοξίου ἕκατι καὶ τοῦ τὰ πάντα κραίνοντος τρίτου σωτῆρος· 3) ὁμ. κ. ἐπὶ ἄλλων θεῶν, οἷον ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος : αὐτ.Ἀγ.512· ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ Ἑρμοῦ : αὐτ.Χο.2· ‖ ἐπὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ : Ἰουλ.Λόγ.4,153, Ἐπιγρ.Ἑρμιόνης, Νικαίας· ‖ ἐπὶ τῶν Διοσκούρων : Ἐπιγρ Θήρας· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ θηλειῶν θεοτήτων (ἀντὶ τοῦ σώτειρα βλ.λ.) : Αἰσχ.Ἀγ.664 Τύχη δὲ σωτὴρ ναυστολοῦσ' ἐφέζετο, Σοφ.ΟΤ 81, Ἐπιγρ. Ἀφροδίτη.. σωτῆρι· ‖ γεν. ἐπὶ θεῶν προστατῶν ἢ πολιούχων : Ἡρ.8,138 ποταμός.. τῷ θύουσι οἱ τούτων τῶν ἀνδρῶν ⟨τῶν⟩ ἀπ' Ἄργεος ἀπόγονοι σωτῆρι, Αἰσχ.Ἱκ.982, Σοφ.Φιλ.

738 (τοὺς θεοὺς) σωτῆρας . . ἠπίους θ' ἡμῖν μολεῖν, Ξεν.Ἑλλ.3,3,4 τοῖς ἀποτροπαίοις καὶ σωτῆρσι· **4)** ἐν χρ. κ. ὡς προσων. βασιλέων ἢ αὐτοκρατόρων : Πάπ., Ἐπιγρ. **Πτολεμαῖος Σωτήρ - Ἀντίοχος Σωτήρ·** **5)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. εἰδ. ἐκκλ. παρὰ Χριστιανοῖς ὁ Ἰησοῦς Χριστός : ΚΔ Λουκ.2,11 **ἐτέχθη ὑμῖν σήμερον σωτήρ, ὅς ἐστι Χριστὸς Κύριος,** αὐτ.Ἰω.4,42, αὐτ.Πράξ.5,31 **τοῦτον ὁ θεὸς ἀρχηγὸν καὶ σωτῆρα ὕψωσε τῇ δεξιᾷ αὐτοῦ,** αὐτ.13,23, αὐτ.Φιλ.3,20, Μηνσl.1,1, Ἑσπερ. **συγκαταβαίνων ὁ Σωτὴρ τῷ γένει τῶν ἀνθρώπων·** **6)** π. ποιηταῖς ἐν χρ. κ. ὡς ἐπίθ. : Αἰσχ.Ἀγ.897 **σωτῆρα ναὸς πρότονον·** πρβλ.Πίνδ. ὀπ.159· ‖ **σωτῆρες τιμαὶ** τὸ ὑπούργημα, τὸ προνόμιον τοῦ σώζειν : Εὐρ.Ἠλ.933.

σωτηρία (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. **σωτηρίη** ἀπαλλαγή, ἀπελευθέρωσις ἀπὸ δεινοῦ τινος, δυσχεροῦς καταστάσεως, κινδύνου ἢ καταστροφῆς, διάσωσις : Ἡρ.5,98 **ἔπεμψέ με Ἀρισταγόρης ὁ Μιλήτου τύραννος σωτηρίην ὑποθησόμενον ὑμῖν,** αὐτ.7,172, Αἰσχ.Πέρσ.508 **ὅσοι δὲ λοιποὶ κάτυχον σωτηρίας,** αὐτ.Χο.203, Σοφ.Αἴ.1080, Εὐρ.ΙΑ 1472 **ὡς σωτηρίαν Ἕλλησι δώσουσ' ἔρχομαι νικηφόρον,** αὐτ.Ὀρ.1178, Θουκ.6,83, Ξεν.ΚΠ 4,1,2 **νίκης τε γὰρ τετυχήκαμεν καὶ σωτηρίας,** Πλάτ.Νόμ. 647B, αὐτ.Πρωτ.321B, Ἐπιγρ.Αἰγύπτ. **ὑπὲρ σωτηρίας . . Αὐτοκράτορος,** Πάπ. **ἐνεύχομαί σοι τὴν Ἀπολλωνίου σωτηρίαν·** **2)** μέσον, τρόπος δι' οὗ ἀπολλάσσεταί τις ἀπὸ δεινοῦ τινος : Αἰσχ. Πέρσ.735 **πῶς τε δὴ καὶ ποῖ τελευτᾶν; ἔστι τις σωτηρία ;** Εὐρ.Ὀρ.778 **ἔχεις τιν', ἣν μένῃς, σωτηρίαν,** Ἀντιφ.2,4,1· **3)** εἰδ. ἡ ἄνευ κινδύνων, ἢ ἀνωφελὴς ἐπάνοδος, λύτρωσις : Αἰσχ.Πέρσ.797, αὐτ.Ἀγ.343, Θουκ.7,70 **περὶ τῆς ἐς τὴν πατρίδα σωτηρίας νῦν . . προθύμως ἀντιλαβέσθαι,** Δημ.1211, αὐτ.1304, Θ Λειτουργ.Δέησις **ὑπὲρ . . αἰχμαλώτων καὶ τῆς σωτηρίας αὐτῶν·** **4)** ἀναφ. πρὸς πράγμ. ἡ διατήρησις, διαφύλαξίς τινος, μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Αἰσχ.Εὐμ.909 **καὶ τῶν βροτείων σπερμάτων σωτηρία,** Πλάτ.Πολ.433C, αὐτ.425E **σωτηρίαν τῶν νόμων,** Ἀριστλ.Πολιτ.1321b,21· **5)** ἀσφάλεια, ἀσφαλὴς διαφύλαξις : Πλάτ.Νόμ. 908A **σωτηρίας ἕνεκα τοῖς πολλοῖς τῶν σωμάτων,** αὐτ.909A **ἐπὶ τῇ τῆς ψυχῆς σωτηρίᾳ·** ‖ τρόπος διαφυλάξεως, **προστασίας** : Ἀριστλ.Πολιτ. 1301a,23· ‖ εἰδ. ἐγγύησις περὶ τῆς ἀσφαλοῦς διαφυλάξεως : Δημ.927 **σωτηρία ἔστω τῶν ὑποκειμένων·** **6)** μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰδ. ἐκκλ., ἐπὶ τῆς ψυχῆς, διάσπασις, λύτρωσις ἐν τῇ μετὰ θάνατον ζωῇ· ‖ ἡ δι' ἀποσκορακίσεως τῆς ἁμαρτίας, διὰ ψυχικοῦ ἐξαγνισμοῦ ἀποφυγὴ τῆς μετὰ θάνατον κολάσεως : ΚΔ Πέτρ.1,1,9 **σωτηρίαν ψυχῶν περὶ ἧς . . ἐξεζήτησαν καὶ ἐξηρεύνησαν προφῆται,** αὐτ.Ἐφ.1,13, Θ.Λειτουργ.Δέησις **ὑπὲρ . . τῆς σωτηρίας τῶν ψυχῶν τῷ Κυρίῳ δεηθῶμεν·** πρβλ. σωτήρ βλλ.5)· **7)** ἐξασφάλισις, μτ. γενικ. : Θουκ.2,60 **ταῖς κατ' οἶκον κακοπραγίαις ἐκπεπληγμένοι τοῦ κοινοῦ τῆς σωτηρίας ἀφίεσθε,** Πλάτ.Πρωτ.365D· . **8)** ὁμ. ἐξασφάλισις ἐναντίον τινός, μτ. γενικ. ἀντικειμ. : Φιλήμ.213,12 **ἀπορίας σωτηρία·** **9)** σωματικὴ ὑγεία, εὐεξία : Πάπ.

σωτηριακόν Ἡσ. «**τὸ εἰς ἐκφορὰν** νεκροῦ διδόμενον».

σωτηριασταὶ (οἱ) Ἐπιγρ. προσκυνηταί, λάτρεις τῆς Ἀρτέμιδος Σωτείρας ἐν Ῥόδῳ.

σωτηρικός-ή-όν μτγν. διατηρητικός, συντηρητικός τινος, μτ. γενικ. : Γαλ.11,15 (Kühn) **τῶν τεχνῶν αἱ μὲν ποιητικαὶ τῶν μὴ ὄντων, αἱ δὲ σωτηρικαὶ τῶν γεγονότων,** Ἀθανάσ.1,494· ‖ τὰ σωτήρικά ὄνομα τελετῆς, ἑορτῆς τινος : Ἐπιγρ.

σωτηριοποιός-όν μσν. σωτήριος, σωστικός : Στουδ.Θεόδ.180C **τῆς σωτηριοποιοῦ ὁδηγίας.**

σωτήριος-ία-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἄγων εἰς σωτηρίαν, ὁ σῴζων, ἀπαλλάττων ἀπὸ δυσχεροῦς καταστάσεως, κινδύνου, δεινοῦ τινος, καταστροφῆς : Αἰσχ.Ἱκ.213 **καλοῦμεν αὐγὰς ἡλίου σωτηρίους,** Πλάτ.Πρωτ.311A· ‖ ἐπὶ συμπτωμάτων δηλούντων ἀνάρρωσιν, μεταβολὴν τῆς καταστάσεως ἀσθενοῦς ἐπὶ τὸ βέλτιον : Ἱππ.Ἀφ.7,37· ὅθ. κ. : Γαλ.9,574 **ὀλιγοχρόνιόν τε καὶ σωτήριον δηλοῖ τὸ νόσημα·** ‖ ὁ διατηρητικός, συντηρητικός, ὁ διασῴζων : Αἰσχ.Χο.236 **ἐλπὶς σπέρματος σωτηρίου** (μέλλοντος νὰ διαιωνίσῃ τὸ γένος)· ‖ μτ. δοτ. ὁ φέρων ἀσφάλειαν, σωτηρίαν εἴς τι : Ἡράκλειτ.61, Αἰσχ.Ἑπτ.183 **ἦ ταῦτ' ἀρωγὰ καὶ πόλει σωτήρια,** Εὐρ.Ἡρακλ.402, αὐτ.Φοίν.918, Ἐπιγρ.Θάσου **νηυσίν τε καὶ ναύτῃσιν σωτήριον·** ὁμ. κ. συγκρ. κ. ὑπερθ. : Ξεν.Ἀπομν.3,3,10 **τὸ πείθεσθαι σωτηριώτερον αὐτοῖς,** αὐτ.Ἱππ.3,12· κ. μτ. γενικ. : Πλάτ.Ἐπιστ.354B **τὸν τῶν ἐφόρων δεσμὸν τῆς βασιλικῆς ἀρχῆς σωτήριον,** Ἀριστλ.Πολιτ. 1314a,13· **2)** ἐπὶ προσ. ἢ θεῶν, ὁ φέρων τὴν σωτηρίαν, ὁ σωτήρ : Σοφ.Ἠλ.281 **θεοῖσι ἔμμην' ἱερὰ τοῖς σωτηρίοις,** αὐτ.ἀπ.425, Εὐρ.Ὀρ.657 **μίαν πονήσας ἡμέραν ἡμῶν ὕπερ σωτήριος στάς,** αὐτ.Βάκχ.905· μτ. γενικ. προσ. : Σοφ.Αἴ.799 **τάχ' ἂν γενοίμεθ' αὐτοῦ . . σωτήριοι·** ‖ ὁμ. μτ. δοτ. προσ. : Εὐρ.Ὀρ.1637 (Ἑλένη) **ναυτίλοις σωτήριος,** Θουκ.7,64 **τοῖς ξύμπασι σωτήριος·** **3)** τὸ οὐδ. **τὰ σωτήρια** ὡς οὐσ. σωτηρία, διάσωσις : Σοφ.Ἠλ.925 **τέθνηκεν . . τἀκείνου δέ σοι σωτήρι' ἔρρει,** Ἀριστλ.Ρητ.1383a,17· ‖ ὁμ. καθ' ἑνικ. τ. : Αἰσχ.Εὐμ.701 **ἔρυμά τε χώρας καὶ πόλεως σωτήριον,** Λουκ.ΖΤραγ.18 **ἐπινοεῖν τι σωτήριον τοῖς παροῦσι·** **4)** ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **τὰ σωτήρια** (ἐνν. ἱερά) εὐχαριστήριος θυσία πρὸς θεὸν ἐπὶ διασώσει : Ξεν.Ἀν.3,2,9 **εὔξασθαι τῷ θεῷ ταύτῳ . . θύσειν σωτήρια,** αὐτ.5,1,1, Πάριον Χρον.7 **τὰ σωτήρια ἔθυσεν,** Λουκ.Ἑρμότ. 86· μτ. γενικ. προσ. : Ἡρωδιαν.Ἱστ.1,10,7 **καὶ σωτήρια τοῦ βασιλέως ὁ δῆμος . . ἐπανηγύριζε·** ‖ εἰδ. ἑορτή, τελετὴ ἐν Δελφοῖς εἰς ἀνάμνησιν τῆς ἀπὸ τοῦ τόπου ἀποχωρήσεως τῶν Γαλατῶν : Ἐπιγρ.· **5)** ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. κτ. πληθ. ἡ ἀμοιβὴ ἰατροῦ : Πολυδ.6,186· **6)** ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. εἰδ. σημ. ὁ δημόσιος ἀπόπατος ἐν Σμύρνῃ : ΑΠ 9,642, Σουΐδ.· **7)** ὁ **Σωτήριος** ὄνομ. μηνός : Πάπ. (δ.γρ. Σωτήρειος).

σωτηριοτόκος (ἡ) μτγν. ἐκκλ. ἡ τὸν Σωτῆρα τεκοῦσα, ἐπίθ. τῆς Παναγίας : Ἀθανάσ.2,412F.

σωτηριώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ ἄγων εἰς σωτηρίαν, ἀπαλλαγὴν ἀπὸ δεινοῦ τινος, σωτήριος : Ἰουλιαν.ἐν Ideleri Phys.2,464,1 **τὴν ἰατρικὴν ἐπιστήμην σωτηριώδη τοῖς ἀνθρώποις τυγχάνειν·** κ. ὑπερθ. : Γαλ.14,248 **ὡς σωτηριωδέστατον αὐτοῖς εἶναι φάρμακον·** ‖ γεν. ἐπωφελής, ὠφέλιμος· κ. συγκρ. : Δίων Κ 53,19 **ἡ μὲν οὖν πολιτεία αὕτω τότε πρός τε τὸ βέλτιον καὶ πρὸς τὸ σωτηριωδέστερον μετεκοσμήθη,** Στουδ.Θεόδ.349C **οὔ τί ἂν γένοιτο σωτηριωδέστερον.**

σωτηριωδῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον σωτηριώδη βλλ., σωτηρίως, **ἐπωφελῶς** : Ἐπιφάν.1,20C, Ἀέτ.5,51, Ἀνδρ.Κρ.30.

σωτηρίως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον σωτήριον βλλ.1), ἐπωφελῶς : Ἀντίπ.Στωικ.2,256 **σωτηρίως καὶ συμφερόντως εἰς τὰ ὅλα,** Φίλ.2,12, Πλούτ.Λυκ.5, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,113 **τεταγμένως καὶ σωτηρίως τὸ ὅλον ἐκίνει** (ἡ δίκη), Ὠριγ.1,204C **σωτηρίως τὰ περὶ ἕκαστον οἰκονομεῖν,** Στουδ. Θεόδ.158C· **2)** εἰδ. σημ. κατὰ τρόπον δεκτικὸν θεραπείας : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.1,8,74 **τρῶσαι οὐ θανασίμως ἀλλὰ σωτηρίως·** ‖ φρ. **σωτηρίως ἔχω** ἐπὶ ἀσθενῶν, ἔχω ἐνδιάθετον τάσιν, δυνατότητα πρὸς ἀνάρρωσιν : Πλούτ.Ἠθ.918D.

σῶτρον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ξυλίνη ἢ μεταλλίνη στεφάνη τροχοῦ : Πολυδ.1,144, αὐτ.10,53.

σωφρόνημα-ατος (τὸ) -πρᾶξις σωφροσύνης : Ξεν.'Αγησ.5,4 ἆρ' οὐ τοῦτό γε ἤδη τὸ σωφρόνημα καὶ δαιμόνιον ;, Στωικ.ἀπ.3,136· πρβλ. σωφρόνισμα.

σωφρονίζω κ. νεώτ. καθιστῶ τινα σώφρονα, φρόνιμον, συνετίζω, τὸν κάνω νὰ βάλῃ γνώση, νὰ γίνῃ φρόνιμος : Εὐπ.ἀπ.209, Πλάτ.Γοργ.478D σωφρονίζει .. καὶ ἰατρικὴ γίγνεται πονηρίας ἡ δίκη, Ξεν.ΚΠ 3,1,20 ἡ τοιαύτη εἶναι σωφρονίζειν ἱκανή, αὐτ.3,1,22, αὐτ.8,6,16, αὐτ.'Ιερ.10,3, αὐτ.'Αν. 7,7,24, Δημ.798 τοὺς πονηροτάτους τάς γε συμφορὰς σωφρονίζειν λέγουσιν, Λουκ.'Αλέξ.5,-ἐλπίζω τὸ πάθημά σου νὰ σὲ σωφρονίσῃ· ‖ κ. μτ. ἀπαρφ. συμβουλεύω νὰ .. : ΚΔ Τίτ.2,4 ἵνα σωφρονίζωσι τὰς νέας φιλάνδρους εἶναι, φιλοτέκνους· ‖ παθ. συνετίζομαι, συνέρχομαι, βάνω γνώση : Θουκ.6,78 τὰς Συρακούσας κακωθῆναι, ἵνα σωφρονισθῶμεν, βούλεται, Ξεν.ΚΠ 3,1,19, αὐτ. 'Αν.6,1,28, Πλάτ.Φαίδ.69A, 'Ωραπ.'Ιερογλ.2,77 ἄνθρωπον ἀπὸ ἐξωλείας .. τῆς πρώην ὕστερον σωφρονισθέντα· **2**) ἀναφ. πρὸς πάθη, διαθέσεις, ὁρμάς, καθιστῶ ἠπιώτερον, καταστέλλω : 'Αντιφ.2,3,3 ἀρκοῦσα ἦν σωφρονίσαι τὸ θυμούμενον τῆς γνώμης, Ξεν.'Απομν.2,1,16 οὐ τὴν μὲν λαγνείαν αὐτῶν τῷ λιμῷ σωφρονίζουσι ;· ‖ εἰδ. σωφρονίζω ἀμπνοάς ἀναπνέω μετ' ἐλάσσονος σφοδρότητος, ἐντάσεως : Εὐρ.'Ηρ.869· **3**) γεν. περιορίζω, μετριάζω : Θουκ.8,1 τῶν τε κατὰ τὴν πόλιν τι ἐς εὐτέλειαν σωφρονίσαι· **4**) ρηματ.π. σωφρόνισις, σωφρόνισμα, σωφρονισμός, σωφρονιστήρ, σωφρονιστήριον, σωφρονιστής.

σωφρονικός-ή-όν ὁ φύσει σώφρων, μέτριος, φρόνιμος, συνετός, ἐπὶ προσ. : Ξεν.'Απομν 1,3,9 Κριτόβουλον ἐνόμιζες εἶναι τῶν σωφρονικῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢ τῶν θρασέων, 'Αριστλ.Ρητ.1390a, 14, αὐτ.ΗΝικ.1144b,5, Στωικ.ἀπ.1,100· μτ. αἰτ. : Λουκ. Τίμ.54 σωφρονικὸς τὴν ἀναβολήν· **2**) ἐπὶ πραγμάτων, καταστάσεων, διαθέσεων, δηλωτικὸς σωφροσύνης, φρονήσεως, περιεσκεμμένος: Πλάτ.Πολιτ.307A ὡς ἡσυχαῖά πού φαμεν ἑκάστοτε καὶ σωφρονικά, Πολύβ.22,20,2 σωφρονικὴν καὶ πολιτικὴν σεμνότητα, Μουσών.ἀπ.18b,104H, Κλήμ.'Αλ. Παιδ.195 τὰ αὐστηρὰ καὶ σωφρονικὰ μέλη· ‖ οὐδ. κ. τὸ σωφρονικόν ἡ σωφροσύνη, φρονιμάδα : Ξεν.'Απομν.2,10,5.

σωφρονικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον σωφρονικὸν βλ.λ., φρονίμως, συνετῶς : 'Αριστφ.'Ιππ.544 ὅτι σωφρονικῶς κοὐκ ἀνοήτως .. ἐφλυάρει, Σωρ.1, 33 αἱ μὴ σωφρονικῶς ἀγόμεναι παρθένοι.

σωφρονισείω μσν. ἐφετ. τοῦ σωφρονίζω βλ.λ.: Παχυμ.ΓΜελέται 11,216,6 δῆλος ἦν μὴ ὅτι γε σωφρονισείων, ἀλλὰ καὶ τὰ ἔσχατα ἐμὲ δρασείων κακά.

σωφρόνισις-εως (ἡ) μτγν. δ.γρ. ἀντὶ σωφρόνισμα βλ.λ. : 'Αππ.Καρχ.78.

σωφρόνισμα-ατος (τὸ) - ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σωφρονίζω βλ.λ.1), σωφρονισμός, παίδευσις, τιμωρία γινομένη πρὸς παραδειγμάτισιν, καὶ πρὸς συνετισμόν : Αἰσχ.'Ικ.992 καὶ ταῦθ' ἅμ' ἐγγράφεσθε πρὸς γεγραμμένοις πολλοῖσιν ἄλλοις σωφρονίσμασιν πατρός, 'Αρίσταρχ.Τραγ.3, 'Αππ.Καρχ.78 ἀλλ' ἐς σωφρόνισμα .. καὶ μετριοπάθειαν ἡ τῆς ἡμετέρας μεταβολῆς ὀξύτης ἔστω (δ.γρ. σωφρόνισιν).

σωφρονισμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ σωφρονίζω βλ.λ.1), συνέτισις, ἰδίως δὲ κολασμός, τιμωρία πρὸς παραδειγματισμόν, συνετισμόν, παίδευσις : Στράβ.1,2,3, 'Ιώσ.ΠΙ 2,1,3, Πλούτ.'Ηθ.712C, αὐτ.961D, Γρηγ.Νύσσ.3,457B, 'Ιμέρ. 'Εκλ.37,7, Βασιλικὰ 1,4B τῷ προσήκοντι ὑποβάλλεσθαι σωφρονισμῷ, Στουδ.Θεόδ.353D· **2**) σωφροσύνη, ἐγκράτεια, μετριότης : ΚΔ Τιμ.2,1,7 ἔδωκεν ἡμῖν ὁ Θεὸς Πνεῦμα .. δυνάμεως καὶ ἀγάπης καὶ σωφρονισμοῦ, ASS Σεπτ.5,33C σωφρονισμοῦ παράδειγμα.

σωφρονιστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ σωφρονιστής βλ.λ., ὁ κολαστής : Πλούτ.Κάτ.Πρεσβ. 27 ἐβούλετο τοῦτον γοῦν τὸν φόβον ὥσπερ χαλινὸν ἐγκεῖσθαι σωφρονιστῆρα τῇ θρασύτητι τῶν πολλῶν, Εὐστ.Πον 278,42· **2**) κ. νεώτ. ἕκαστος τῶν μετὰ τὸ εἰκοστὸν ἢ καὶ τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας φυομένων γομφίων ὀδόντων εἰς τὰ ἐσώτατα ἄκρα τῶν δύο γνάθων, ὁ. κραντήρ, δημ. φρονιμίτης : 'Ιππ Σαρκ.13, Κλεάνθ.Στωικ.ἀπ.1, 118· **3**) σωφρονιστὴρ λίθος ἐν Θήβαις, ὁ ἀποδώσας τὸ λογικὸν εἰς τὸν 'Ηρακλέα : Παυσ.9,11,2.

σωφρονιστήριον (τὸ) κ. νεώτ. τόπος σωφρονισμοῦ, κτίριον, οἴκημα προωρισμένον διὰ τὴν ἔκτισιν τῆς ποινῆς καταδίκων, φυλακή : Πλάτ.Νόμ. 908A, Φίλ.2,54 τὸ γοῦν χωρίον οὐδ' ὀνομάζειν ἔτ' ἠξίουν εἱρκτήν, ἀλλὰ σωφρονιστήριον, - σωφρονιστήριον Συγγροῦ.

σωφρονιστής (ὁ) ὁ σωφρονίζων τινά, ὁ ἐμβάλλων σωφροσύνην, τιμωρός, κολαστής : Θουκ.6,87 μήθ' ὡς δικασταί, μηθ' ὡς σωφρονισταί, ἀποτρέπειν πειρᾶσθε, Πλάτ.Πολ.471A σωφρονισταὶ ὄντες οὐ πολέμιοι, Δημ.433· μτ. γενικ. : Θουκ.8,48 τὸν δὲ δῆμον σφῶν τε καταφυγὴν εἶναι καὶ ἐκείνων σωφρονιστήν, αὐτ.3,65· ὁμ. κ. μτ. ἐμπροθ. προσδιορ. : Διον.'Αλ.Ρωμ.2,24 οὔτε ἀφῆκαν τὰς τῶν γυναικῶν φυλακάς, ἀλλὰ πολλοὺς ἔθεσαν ἐπ' αὐταῖς νόμους σωφρονιστάς· **2**) εἰδ. ἐν ταῖς ἀρχαίαις 'Αθήναις ἕκαστος τῶν δέκα ἀρχόντων, ὑπὸ τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου ἢ ὑπὸ τοῦ 'Αρείου Πάγου ἐκλεγομένων, τῶν ἐχόντων ὡς ἔργον τὴν ἐπίβλεψιν καὶ ἐπιμέλειαν τῶν ἐφήβων, ἵνα οὗτοι σωφρόνως καὶ ἐναρέτως διάγωσι : Πλάτ.'Αξ. 367A πᾶς ὁ τοῦ μειρακίου πόνος ἐστὶν ὑπὸ σωφρονιστάς, 'Αριστλ.'Αθ.42,2, 'Επιγρ.;- οἱ κοσμηταὶ ἦσαν βοηθοὶ τῶν σωφρονιστῶν.

σωφρονιστικός-ή όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ σωφρονίζων, συνετίζων, παιδεύων : Πολυδ 3,100 λόγοι σωφρονιστικοί, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.6,21 οὐ γὰρ ὅτι δύναμιν ἔχει σωφρονιστικήν, καταστέλλει τὴν διάνοιαν, Εὐστ.137,87,-σωφρονιστικὰ μέτρα, - φυλακαὶ σωφρονιστικαί, - σωφρονιστικὰ συστήματα (σύνολον ἐπιστημονικῶν, τεχνικῶν καὶ ἠθικῶν κανόνων ἐφαρμοζομένων ὑπὸ τῆς πολιτείας πρὸς ἐπιδίωξιν τῆς ψυχικῆς βελτιώσεως καὶ τῆς ἐν τῇ κοινωνίᾳ ἀποκαταστάσεως τῶν ἐκτινόντων ἐν ταῖς φυλακαῖς ποινήν).

σωφρονιστύς-ύος (ἡ) ὁ σωφρονισμός : Πλάτ. Νόμ.934A δίκην δὲ ἕκαστος .. σωφρονιστύος ἕνεκα ξυνεπομένην προσεκτισάτω.

σωφρονίτης (ὁ) δημ. ὁ σωφρονιστὴρ βλ.λ.2), ὁ φρονιμίτης.

σωφρονολογῶ-έω μσν. σωφρόνως ὁμιλῶ, μιλῶ μὲ φρονιμάδα : Οἰκουμ.εἰς 'Αποκάλ.456,23.

σωφρονῶ-έω, ποι. σαοφρονῶ ('Οππ.'Αλ.3,446, 'Αγαθ.ἐν ΑΠ 5,301,11) ἔχω σώας τὰς φρένας, ἐχεφρονῶ, εἶμαι στὰ καλά μου : 'Ηρ.3,45 ἣν δ' ἁμάρτω, φάναι Πέρσας τε λέγειν ἀληθέα καὶ ἐμὲ μὴ σωφρονέειν, ΚΔ Μᾶρκ.5,15 καὶ θεωροῦσι τὸν δαιμονιζόμενον καθήμενον .. καὶ σωφρονοῦντα, Γαλ.15,449, Βάβρ.90,4· **2**) εἶμαι σώφρων, μετριόφρων, σεμνός, δείκνυμαι κύριος ἐμαυτοῦ : 'Ηράκλειτ.112, αὐτ.116, Αἰσχ.Πρ.982 καὶ μὴν σύ γ' οὔπω σωφρονεῖν ἐπίστασαι, αὐτ.Πέρσ.829, 'Αντιφ.2,2,5, Θουκ.8,24 Χῖοι γὰρ μόνοι .. ηὐδαιμόνησάν τε ἅμα καὶ ἐσωφρόνησαν, Πλάτ.Φαῖδρ.244A, Ξεν. ΚΠ 8,1,30 ὅταν γὰρ ὁρῶσιν, ᾧ μάλιστα ἔξεστιν ὑβρίζειν, τοῦτον σωφρονοῦντα· κ. μτ. ἐμπροθ. προσδιορ. : Εὐρ.ΙΑ 1159 εἰς τ' 'Αφροδίτην σω-

φρονοῦσα καὶ τὸ σὸν μέλαθρον αὔξουσ᾽, Ξεν.᾽Απομν.1,1,20· ‖ εἰδ. σωφρόνως, μετὰ συντηρητικότητος φέρομαι, πολιτεύομαι : ᾽Ανδοκ.1,109 **εἰ ἐθέλοιμεν οἱ πολῖται σωφρονεῖν τε καὶ ὁμονοεῖν ἀλλήλοις**, Ξεν.᾽Απομν.3,5,21 ἐν τοῖς στρατιωτικοῖς, **ἔνθα μάλιστα δεῖ σωφρονεῖν τε καὶ πειθαρχεῖν**· ‖ **τὸ σωφρονεῖν** ἡ σωφροσύνη : Αἰσχ.᾽Αγ. 1425 **γνώσει διδαχθεὶς ὀψὲ γοῦν τὸ σωφρονεῖν**· **3)** συνέρχομαι, γίνομαι κύριος ἐμαυτοῦ : ῾Ηρ.3, 64 **ὑπὸ τῆς συμφορῆς τῆς τε ἐκ τοῦ μάγου ἐκπεπληγμένος καὶ τοῦ τρώματος ἐσωφρόνησε**, Αἰσχ.Εὐμ.521 **ξυμφέρει σωφρονεῖν ὑπὸ στέγει**, αὐτ.1000, Σοφ.Αἴ.1259 **θαρσῶν ὑβρίζεις κἀξελευθεροστομεῖς. οὐ σωφρονήσεις;**, αὐτ.Φοίν.1259· **4)** παθ. **τὰ σεσωφρονημένα** τὸ σωφρόνως πεπραγμένα : Αἰσχίν.2,4.

σωφρόνως ἐπίρρ. **κ. νεώτ.**, συγκρ. **σωφρονέστερον** κ. **σωφρονεστέρως**, ὑπερθ. **σωφρονέστατα**, φρονίμως, συνετῶς μετὰ περισκέψεως, ἐγκρατείας ἢ **σεμνότητος** : ῾Ηρ.4,77 **τούτοισι δὲ εἶναι μούνοισι σωφρόνως δοῦναί τε καὶ δέξασθαι λόγον**, Αἰσχ.᾽Επτ.644, **αὐτ.Εὐμ.44 λήνει μεγίστῳ σωφρόνως ἐστεμμένος**, ᾽Αριστφ.᾽Ιππ.334, Πλάτ.Πολ. 399B **ἀλλὰ σωφρόνως τε καὶ μετρίως ἐν πᾶσι τούτοις πράττοντα**, αὐτ.᾽Αλκ.1,134D, σωφρόνως διάγω· ὁμ. συγκρ. κ. ὑπερθ.: Εὐρ.ΙΑ 379, Θουκ.1,84, ᾽Ισοκρ.7,13, Πλάτ.Νόμ.728F, Ξεν.᾽Ιππ.1,14.

σωφροσύνη (ἡ) κ. νεώτ., δωρ. **σωφροσύνα**, ἐπ. κ. ποι. **σαοφροσύνη** τὸ ἔχειν σώας, ὑγιεῖς **τὰς φρένας**, σύνεσις, **φρόνησις**, νηφαλιότης, φρονιμάδα : ᾽Οδ.Ψ 13 **καί τε χαλιφρονέοντα σωφροσύνης ἐπέβησαν**, Θέογν.379 **ἤν τ᾽ ἐπὶ σωφροσύνην τρεφθῇ νόος ἤν τε πρὸς ὕβριν**, αὐτ.701, αὐτ. 1138, ᾽Επίχ.101, Θουκ.1,84 **αἰδὼς σωφροσύνης πλεῖστον μετέχει**, αὐτ.8,64, Ξεν.᾽Απομν.1,1,16, ΚΔ Πράξ. 26,25 **οὐ μαίνομαι .. ἀλλ᾽ ἀληθείας καὶ σωφροσύνης ῥήματα φθέγγομαι**· **2)** ἐγκράτεια, μετριότης εἰς τὰς σαρκικὰς ἐπιθυμίας, ἁγνότης, φρονιμάδα : Δημόκρ.210, Εὐρ.ΙΑ 545 **μάκαρες οἳ μετρίας θεοῦ μετά τε σωφροσύνας μετέσχον λέκτρων ᾽Αφροδίτας**, ᾽Αριστφ.Νεφ.962 **λέξω τοίνυν τὴν ἀρχαίαν παιδείαν ὡς διέκειτο, ὅτ᾽ ἐγὼ τὰ δίκαια λέγων ἤνθουν καὶ σωφροσύνη νενόμιστο**, αὐτ.Πλ.563, ᾽Ανδοκ.1,131, Πλάτ.Φαῖδρ.237E, αὐτ.Συμπ.196C **εἶναι γὰρ ὁμολογεῖται σωφροσύνη τὸ κρατεῖν ἡδονῶν καὶ ἐπιθυμιῶν**, ᾽Αριστλ. Πολιτ.1263b,9· **3)** εἰδ. μορφή, σύστασις τοῦ πολιτεύματος παρέχουσα ἐν μέτρῳ δημοκρατικὰς ἐλευθερίας εἰς τὸν λαόν : Θουκ 8,64 **σωφροσύνην γὰρ λαβοῦσαι αἱ πόλεις καὶ ἄδειαν τῶν πρασσομένων ἐχώρησαν ἐπὶ τὴν ἄντικρυς ἐλευθερίαν.**

σωφρόσυνος-η-ον μτγν. ὁ σώφρων, φρόνιμος : Πορφ.Κατ.135,23.

σώφρων-ονος-ον κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. κ. ποι. **σαόφρων** ὁ ἔχων σώας τὰς φρένας, ὑγιὴς τὸν νοῦν, δθ. φρόνιμος, συνετός, μυαλωμένος : ᾽Ιλ.Φ 462 **ἐννοσίγαι᾽, οὐκ ἄν με σαόφρονα μυθήσαιο ἔμμεναι ..**, Θέογν.431 **ὅστις σώφρον᾽ ἔθηκε τὸν ἄφρονα**, αὐτ.454, αὐτ497, ῾Ηρ.1,4· μτ. ἐμπροθ προσδιορ. : Ξεν.᾽Απομν.4,3,2·. **2)** κ. ἐπὶ πραγμ., λόγων ἢ διαθέσεων, καταστάσεων : Θέογν.754, ᾽Αριστφ.Νεφ.1025 **τοῖσι λόγοις σῶφρον ἔπεστιν ἄνθος**, Θουκ.3,59 **φείσασθαι δὲ καὶ ἐπικλασθῆναι τῇ γνώμῃ οἴκτῳ σώφρονι**, Αἰσχίν.3,4 **σεσίγηται μὲν τὸ κάλλιστον καὶ σωφρονέστατον κήρυγμα τῶν ἐν τῇ πόλει**· **3)** ἐγκρατής, μέτριος περὶ τὰ σαρκικά, ἁγνός, **νηφάλιος**, φρόνιμος : Αἰσχ.Χο 140 **αὐτῇ τέ μοι δὸς σωφρονεστέρᾳ πολὺ μητρὸς γενέσθαι**, Σοφ.Αἴ.132, ᾽Ανδοκ.4,14 **οὕτως ὑβριστὴς ἦν .. ὥστ᾽ ἠνάγκασε τὴν γυναῖκα σωφρονεστάτην οὖσαν ἀπολιπεῖν**, Πλάτ.᾽Ορ.415D **σώφρων ὁ μετρίας ἐπιθυμίας ἔχων**, αὐτ.Γοργ.491D, ΚΔ Τιμ.1, 3,2 **δεῖ οὖν τὸν ἐπίσκοπον ἀνεπίληπτον εἶναι .. νηφάλιον, σώφρονα, κόσμιον**· ‖ κ. ἐπὶ πραγμάτων, διαθέσεων, καταστάσεων : Αἰσχ.᾽Αγ.1664 **σώφρονος γνώμης δ᾽ ἁμαρτεῖν τὸν κρατοῦντ᾽ αἰδουμένης**, αὐτ.᾽Ικ.710, Εὐρ.᾽Ορ.558 **ἀθέοισιν ὑμεναίοισι κοὐχὶ σώφροσιν εἰς ἀνδρὸς ᾔει λέκτρ᾽**, Πλάτ.᾽Επιστ.336C, αὐτ.Νόμ.733E **λέγωμεν δὴ σώφρονα βίον ὁ γιγνώσκων θήσει πρᾷον .. μαλακὰς δὲ ἐπιθυμίας καὶ ἔρωτας οὐκ ἐμμανεῖς παρεχόμενον**· **4)** τὸ οὐδ. ἔναρθρ. ὡς οὐσ. ἡ σωφροσύνη, ἡ φρονιμάδα : Εὐρ.᾽Ιππ.431 **τὸ σῶφρον ὡς ἁπανταχῇ καλόν**, Θουκ.1,37, αὐτ.3,82 **τὸ δὲ σῶφρον τοῦ ἀνάνδρου πρόσχημα**· ‖ μτ. γενικ. ὑποκειμ. ἡ ἐγκράτεια, ἡ σωφροσύνη τινός : Εὐρ.᾽Ανδρ.305 **ἄγαν ἔλεξας ὡς γυνὴ πρὸς ἄρσενας, καί σου τὸ σῶφρον ἐξετόξευσεν φρενός**, αὐτ.346· κ. κτ. πληθ. : Σοφ.ἀπ.683 **τὰ σώφρονα λάγδην πατεῖται.**

σώχω μτγν. ἰων. ἀντὶ ψώχω βλ.λ., τρίβω : Νίκ.Θηρ. 590 **κολλυβάτειαν ἐλὼν τροχαλῷ δ᾽ ἐνὶ λίγδῳ** σώχειν, αὐτ.696, ῾Ησ.· πρβλ. κατασώχω.

σώω ἐπ. τ. τοῦ σῴζω βλ.λ.

Τ

Τ, τ, ταῦ (Καλλί. π. Ἀθήν.10,453D) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἄκλ., δημ. κ. τά, τὸ δέκατον ἔνατον κατὰ τάξιν γράμμα τοῦ Ἰωνικοῦ ἀλφαβήτου καὶ εἶτα τοῦ ἑλληνικοῦ προελθὸν ἐκ τοῦ φοινικικοῦ tau προφερομένου κατὰ τοὺς Ο' ὡς θαῦ καὶ σημαίνοντος ἑβροϊστὶ σῆμα, σημεῖον· ‖ ἡ γραφὴ αὐτοῦ παρέμεινε σχεδὸν ἀμετάβλητος μέχρι σήμερον, ἡ χειρόγραφος δὲ μορφὴ τ τοῦ μικρογραμμάτου ἀλφαβήτου ἀπαντᾷ μόνον ἀπὸ τῶν ὑστέρων βυζαντινῶν χρόνων· ‖ εἶναι φιλὸν σύστοιχον τῷ μέσῳ δ κ. τῷ δασεῖ θ· **2)** ὁ κλειστός, ἄηχος· καὶ ἀκοριαῖος ὀδοντικὸς φθόγγος αὐτοῦ, σχηματιζόμενος διὰ τῆς γλώσσης ἐρειδομένης ἐπὶ τῶν φατνίων τῶν ὀδόντων τῆς ἄνω σιαγόνος, προέρχεται ἐξ Ἰαπετικῆς κληρονομίας (pater - πατήρ, tres - τρεῖς)· ‖ ὁμ. ἐκ τοῦ Ἰαπετικοῦ ὑπερωϊκοῦ φθόγγου qu, μεταβληθέντος ἐν τῇ Ἑλληνικῇ πρὸ τῶν φων. ι κ. ε εἰς τ, πρὸ δὲ τοῦ α κ. ο καὶ τῶν συμφώνων εἰς π, οἷον que - τέ, quis - τίς, ἀλλὰ quot - πόσος· ‖ ὁμ. προέρχεται ἐκ τοῦ θ κτ. ἀνομοίωσιν τοῦ δασέος, οἷον θίθημι - τίθημι, θρέφω - τρέφω, ταχύς - θάσσων· ‖ διπλοῦν τ προέκυψεν ἐκ σσ ἐν τῇ νεωτέρᾳ ἀττικῇ κ. ἄ. διαλέκτοις : πλήσσω - πλήττω, πράσσω - πράττω, κισσός - κιττός, κόσσυφος - κόττυφος, γλῶσσα - γλῶττα (τὰ ρ. ὅμως πτήσσω, πτίσσω κ. πτύσσω ὡς κ. πάντα τὰ εἰς -ισσα θηλ. ὀνόμ. τῆς α' κλ. μένουσιν ἀμετάβλητα)· ‖ ἐν τῇ ἀττ. ὁμ. τὸ τ προῆλθε κ. ἐκ τοῦ ἁπλοῦ σ : σήμερον - τήμερον, σεῦτλον - τεῦτλον· ‖ παρά τισι τῶν ἀρχ. διαλέκτων προῆλθε καὶ ἐκ τοῦ συμπλέγματος στ, οἷον ἐν τῇ βοιωτ. ἴττω (ἴστω)· ‖ κ. ἐν τῇ κρητ. ἐκ τοῦ κτ οἷον νυκτί - νυττί· ‖ δημ. ὁμ. προῆλθεν ἐκ τοῦ θ ἐν τοῖς συμπλέγμασι σθ, χθ, φθ, οἷον μισθός - μιστός, χθές - χτές, φθάνω - φτάνω· ‖ ὁμ. κ. ἐν τῷ συμπλέγματι ρθ, οἷον ὀρθός - ὀρτός· ‖ ἀντιθ. ἐν τῷ συμπλέγματ. πτ μετατρέπει τὸ π εἰς φ, οἷον πτύω - φτυῶ, - κόπτω - κάφτω· **3)** π. τοῖς Αἰολ. κ. Δωρ. εἶναι ἐν χρ. π ἀντὶ τ, ἰδ. τὸ ἀρκτικὸν σπ- ἀντὶ στ-, οἷον σπολάς ἀντὶ στολάς· **4)** π. τοῖς Ἴωσι τὸ φιλὸν τ εἶναι ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ συστοίχου δασέος θ, οἷον αὖτις ἀντὶ αὖθις· ‖ κ. ἐν συνθέσει κ. ἐν ἐκθλίψει τὸ φιλὸν διαμένει ἄτρεπτον πρὸ δασυνομένου φωνήεντος, οἷον κατεῖλον ἀντὶ καθεῖλον, κατ' ἡσυχίην ἀντὶ καθ' ἡσυχίαν· **5)** π. τοῖς Ἀττ. οἱ καταλήξεις τῶν οὐσ. -θρον -τρον ἐναλλάσσονται, οἷον μίσητρον - μίσηθρον· **6)** αἱ ποιητ. ἐκ μετρικῶν λόγων παρεμβάλλουσιν ἐνίοτε τ μετὰ τὸ π ἐν ἀρχῇ λέξεών τινων, οἷον πόλις - πτόλις, πόλεμος - πτόλεμος· ‖ ὁμ. παρεμβάλλεται τ πρὸ τῶν καταλήξεων -μός -μή, οἷον ἐν ταῖς λ. ἀτμός - ἐφετμή· **7)** σύχν. τίθεται ὡς ἐνεστ. πρόσφυμα ἐν ρ., οἷον κόπτω - βλάπτω - ράπτω· **8)** πρὸ ἑπομένου σ ἀφωμοιώθη πρὸς αὐτό, οἷον ἀνύτω - ἤνυ(τ)σα, νεότητ-ος - νεότη(τ)ς, δάτ-σασθαι - δάσσασθαι, νύκτ-ς - νύκ(σ)ς - νύξ· **9)** πρὸ τοῦ ι κ. υ ἐτράπη εἰς τσ κ. τέλος ἔμεινεν ἁπλοῦν σ, οἷον δότις - δόσις, potis - πόσις, θέτις - θέσις, πλαύτ-ιος - πλούσιος, τύ - σύ, ἐκτὸς ἂν προηγῆται σ, ὁπότε μένει ἀμετάβλητον, οἷον πίστις - πύστις (ἐκ τοῦ πύθ-τις)· ‖ γεν. ἡ συλλαβὴ -τι μετεβλήθη εἰς -σι (ἐξαίρεσις παρατηρεῖται εἴς τινας τῶν δωρικῶν διαλέκτων), οἷον ἀθάνατος - ἀθανασία, λέγοντι - *λέγονσι-λέγουσι, πάντια - *πάνσια - πᾶσα· **10)** κ. δημ. ἐξέπεσε κτ. ἀνομοίωσιν πρὸς ἑπόμενον τ, οἷον πυκτίον ἐκ τοῦ πτυκτίον (πτύσσω) - πεντήκοντα, δημ. πενήντα ἐκ τοῦ πεντήντα· **11)** ἀφωμοιώθη ἐνίοτε ἐν συνθ. πρὸς τὰ ἑπόμενα σύμφ. κ, π, β, φ, οἷον κατάβαλε - *κάτβαλε - κάββαλε, κατάκειμαι - *κάτκειμαι - κάκκειμαι· **12)** ἐν τέλει λ. ἐκπίπτει, οἷον μέλιτ-ος μέλι(τ) - μέλι· **13)** σπαν. ἐν διαλέκτοις ἐναλλάσσεται πρὸς τὸ κ οἷον πότε - πόκα· **14)** ἐν συνθ. κ. ἐκθλ. πρὸ δασέος φων. ἐγένετο θ : μεθ' ὅλα, καθηλῶ· **15)** δημ. ἐν τῷ συμπλέγματι τρ- τρέπεται πολλάκις εἰς τὸ σύστοιχον θ, οἷον : βάτραχος - βαθρακός, τρέφω-θρέφω, - τροφὴ θροφή· ὁμ. εἰς δ : ἄτρακτος - ἀδράχτι· ‖ εἴς τινος λ. ἐτράπη εἰς κ, οἷον σεῦτλον - *σεῦκλο - σέσκ(ου)λο, πτύον - φκυάρι, φτειάνω - φκειάνω· ‖ ὁμ. εἰς τσ : κληματίς - κληματσίδα, ρητίνη - ρετσίνα, βατίς-βατσί, τυκά - τσουκάνι, κατηφής-κατσούφης· ‖ σπαν. ἐτράπη εἰς χ, οἷον φάτνη - παχνί· **16)** δημ. τὸ σύμπλεγμα τj προφέρεται διαλεκτικῶς ὡς θj : μάτια - μάθια, φωτιά - φωθιά· ‖ κ. κτ. ἀναλογίαν : ξωτικιά - ξωθιά· ‖ ἐν τῇ κυπρ. διαλ. ἐτράπη τὸ σύμπλεγμα τοῦτο εἰς δκι : μάτια - μάδκια· ‖ κ. ἀντιθ. ἰδιωμ. γκὶ εὕρηται ἀντὶ ντι : ἀρχοντιά - ἀρχογκιά, ἀπάντιο - ἀπάγκιο· **17)** ἐν τῇ διαλ. τῆς Μυτιλήνης καὶ ἐν τῇ Τσακωνικῇ τὸ τ πρὸ τοῦ i (ι, υ, ει) ἐτράπη εἰς κ (κοππακισμός), οἷον τυρί - κυρί (Μυτ.), ἀτιμία - ἀκινία, τυφλός - κυφλὲ (Τσακ.)· **18)** δημ. ἐν τῇ προφ. τὸ ἀκαριαῖον ἄηχον τ τῶν ἀρχ. ἤρχισεν ἀπὸ τῶν μεταγενεστέρων ἤδη χρόνων, καθ' ὃν τρόπον τὰ ἀντίστοιχα φιλὰ κ, π, προφερόμενον ὡς ἠχηρὸν d κατόπιν τοῦ ἐρρίνου ν ἐν τῇ αὐτῇ λ. ἢ ἐν συνεκφωνήσει, οἷον πέντε = πενdε (κ. διαλεκτικῶς πολλαχοῦ πέdε), - τὴν τόλμην (nd) - Ἀντώνιος· ‖ ἐν τῇ δημ. διὰ τοῦ συμπλέγματος ντ ἀποδίδεται τὸ nd τῶν ξενικῶν λ., οἷον banda - μπάντα, mandare - μαντάρω, κάντιο· ‖ κτ. τοῦτο γράφεται ὁμ. κ. προφέρεται συνήθως καὶ τὸ ἁπλοῦν d : dert - ντέρτι, duro - ντοῦρος· ‖ διατηρεῖ τὸ τ τὴν ἄηχον προφ. εἰς πολλὰς ξενικὰς λ., αἵτινες εἰς τὰς οἰκείας γλώσσας γράφονται διὰ τοῦ ντ, οἷον ἀντίκα - γάντι-Σάντος - μαντέκα-καντάδα - καντίνα - κόντες - σκόντο - πόντος - φάντης· **19)** κ. νεώτ. ὡς ἀριθμητικὸν ὀξυτονούμενον ἄνωθεν (Τ', τ') ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τριακόσια (300), τὸ τακτικὸν αὐτοῦ τριακοσιοστὸς καὶ τὸ ἐπίρρημα τριακοσιάκις· κάτωθεν δὲ ὀξυτονούμενον ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τριακόσιαι χιλιάδες, τὸ τακτικὸν τριακοσιάκις χιλιοστὸς καὶ τὸ ἐπίρρημα τριακοσιάκις χιλιάκις· ‖ εἰς μεσαιωνικὰ λατ. κείμενα τὸ Τ σημαίνει 160, μετὰ γραμμῆς δὲ ἄνωθεν 160.000· **20)** κ. νεώτ. ἐν ταῖς ἐκδόσεσι τοῦ Ὁμ. τὸ Τ δηλοῖ τὴν 19ην ραψῳδίαν τῆς Ἰλιάδος, τὸ δὲ τ τὴν 19ην ραψῳδίαν τῆς Ὀ-

δυασείας **21)** νεώτ. κ. δημ. ἐν παροπομπαῖς εἰς βιβλία ἢ περιοδικὰ τὸ τ. ὑποδηλοῖ τὸν τόμον τοῦ ἔργου εἰς ὃν γίνεται ἡ παραπομπή· **22)** νεώτ. ἐν τῇ ἀριθμητικῇ τὸ Τ σημαίνει τόκος· **23)** ὁμ. ἐν κειμένοις τὸ τ. μτ. ἕ., ἤτοι τἕ., τίθεται πολλάκις βραχυγραφικῶς ἀντὶ τῆς λ. τουτέστι· **24)** ὁμ. κατόπιν ἀριθμῶν τὸ τ. συχν. δηλοῖ τόννους· **25)** ὁμ. ἐπὶ σημάτων ἢ σημαιῶν τὸ Τ δηλοῖ τὴν λ. τελωνεῖον· **26)** εἰδ. νεώτ. κ. δημ. τριπλοῦν Τ ἤτοι ΤΤΤ δηλοῖ τὴν ὑπηρεσίαν ταχυδρομείων, τηλεγραφείων καὶ τηλεφώνων.

τ' σύνδ. ἐν ἐκθλ. ἀντὶ τὲ βλ.λ.· **2)** ἀντὶ τοῦ τοι βλ.λ. : Ὀδ.Α 60, αὐτ.347, Σαπφ.28 **θέλω τί τ' εἴπην,** Ἀλκ.ἐν Πάπ.Ὀξυρ.· **3)** δημ. κτ. ἔκθλ. τῆς ὀνομ. κ. αἰτ. ἑν. κ. πληθ. τοῦ οὐδ. ἄρθρ. **τό, τά : μὲ τ' ἄρμενα - τ' ἀδέρφι - τ' ἀγόρι·** || ὁμ. κτ. ἔκθλ. τῆς γενικ. τοῦ ἀρσ. κ.θηλ. ἑν. **τοῦ,** οἷον **τ' ἀνέμου- τ' ἀΐτοῦ - τ' ἀνήμπορου.**

τά ἄρθρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὀνομ. κ. αἰτ. πληθ. τοῦ οὐδ. τοῦ ἄρθρ. **ὁ** βλ.λ.

ταβαίτας (ὁ) (λ. περσ.) μτγν. ξύλινον ποτήριον : Ἀμύντ.π.Ἀθήν.14,500D «ἐν ξυλίνοις ποτηρίοις, οὓς καλοῦσι ταβαίτος».

ταβάλα Ἡσ. «ταβῆλα· ὑπὸ Πάρθων οὕτω καλεῖται ὄργανον κριβάνῳ ἐμφερές, ᾧ χρῶνται ἐν τοῖς πολέμοις ἀντὶ σάλπιγγος».

ταβάνι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **νταβάνι** ἡ ὀροφὴ βλ.λ. : παροιμ. φρ. **περιμένει νὰ τοῦ πέσῃ ἀπ' τὸ** ταβάνι (ἐπὶ ἀδρανοῦς ἢ ὀκνηροῦ).

τάβανος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος διπτέρων ἐντόμων, οἶστρος, ἀλογόμυια.

ταβανοσάνιδο (τὸ) δημ. λεπτὴ σανὶς κατάλληλος πρὸς ἐπένδυσιν ὀροφῆς.

ταβανόσκουπα (ἡ) δημ. σκούπα, σάρωθρον μετὰ μακροῦ κοντοῦ, χρησιμεῦον πρὸς καθορισμὸν τῆς ὀροφῆς καὶ τοῦ ἄνω μέρους τοίχων.

ταβάνωμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταβανώνω : **τὸ σπίτι θέλει μόνο ταβάνωμα καὶ σοβάντισμα.**

ταβανώνω δημ. κ. **ντα-** ὀροφῶ, ἐπενδύω τὴν ὄροφην διὰ σανιδώματος ἢ κονιάματος.

ταβαρίτης (ὁ) μτγν. εἶδός τι ἄρτου, ἴσως στρογγύλου τὸ σχῆμα : Σωσίπ.π.Ἀθήν.3,109 «ταβαρίτης δ' ἄρτος ἦν πλησίγναθος» (δ.γρ. ἀταβυρίτης).

ταβάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. δ. προφ. τοῦ νταβὰς βλ.λ.

ταβάσι(ο)ς (ὁ) πάπ. τοπάζιος : **λίθαν τὸν καλούμενον ταβάσιν, αὐτ. ὁ λεγόμενος ταβάσις ἐκ τῆς Αἰγύπτου καταφερόμενος.**

ταβατοῦρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **νταβαντοῦρι** θόρυβος, σύγχυσις, φωναὶ σύμμεικτοι, ἀταξία.

ταβέλλα (ἡ) (λατ.) πάπ. πινακὶς πρὸς γραφήν, ἀβάκιον, σημειωματάριον· πρβλ.ταμπέλλα· **2) ταβέλλα ἐλευθερώσεως** γράμμα ἀπελευθερώσεως δούλου : αὐτ.

ταβελλάριος (ὁ) (λατ.) Ἐπιγρ., πάπ. κ. μσν. γραμματοφόρος, ἐπιστολιοφόρος : Ἐπιγρ.Λυκοσούρας, Πάπ.,Παλλδ. ἐν Βί.Ἰω.Χρυσ.11Β.

ταβελλίων (ὁ) πάπ. κ. μσν. συμβολαιογράφος ἢ ἀναφορογράφος· Σουΐδ. «ὁ τὰ τῆς πόλεως γράφων συμβόλαια» : Προκ.3,154,17.

ταβέρνα (ἡ) (λατ.) μτγν. κ. δημ. καπηλεῖον, πανδοχεῖον : ΚΔ Πράξ.28,15 **ἐξῆλθον εἰς ἀπάντησιν ἡμῖν ἄχρις Ἀππίου φόρου καὶ Τριῶν ταβερνῶν· 2)** οἰνοπωλεῖον, κρασοπουλειό.

ταβερναρία (ἡ) μσν. εἶδός τι σκηνωτῆς ἢ θεατρικῆς κωμῳδίας· Ἰω.Λαυρ.Ἀρχ.1,40,70 «ἡ μέντοι κωμῳδία τέμνεται εἰς ἑπτά, εἰς παλιάταν, τογάταν, ἀτελλάνην, ταβερναρίαν .. ταβερναρία δὲ ἡ σκηνωτὴ ἢ θεατρικὴ κωμῳδία».

ταβερνεῖο(ν) (τὸ) λεξ., νεώτ. κ. δημ. καπηλεῖον, πανδοχεῖον : Φώτ.· || νεώτ. κ. δημ. ἀντὶ ταβέρνα βλ.λ.

ταβερν(ι)άρης (ὁ) δημ., θηλ. -ισσα, κάπηλος, οἰνοπώλης, ἰδιοκτήτης ταβέρνας, οἰνοπωλείου : Πολέμ.Νερωμένο κρασί **καταραμένε κάπελλα καὶ κλέφτη ταβερνιάρη.**

ταβερνοδύτης (ὁ) γλωσσ. ὁ θαμὼν γανείου βλ.λ.

τάβλα (ἡ) (λατ.) μτγν., μσν. κ. δημ. κ. **τάβλη** ἄβαξ, ἀβάκιον : Ἐπιγρ., Πάπ. **ἀπὸ χαλκῆς τάβλης· 2)** κυβευτικὸν ἀβάκιον, τάβλι : ΑΠ9,482 **τάβλην φεύγετε πάντες,** Μαλάλ.103,19· **3)** μτγν. εἶδός τι παιδιᾶς : Ἀπολλ.π.Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.5,18 **προβήτης τάβλαις καὶ κύβοις παίζει· 4)** ἐπιγραφή, ταμπέλλα : Ἐπιγρ., Πάπ. **ἐπεμψά σοι τὰ σῶμα Σενύριος τῆς μητρός μου κεκηδευμένος ἔχων** (sic) **τάβλαν κατὰ τοῦ τραχήλου· 5)** πάπ. σημείωμα, μάρκα τῇ ἐπιδείξει τῆς ὁποίας παρείχετο σῖτος· **6)** μσν. δημ. σανὶς καὶ ἰδ. ἀρκετοῦ πάχους : Ἐρωτόκρ.2,99· **7)** ὁμ. τράπεζα, τραπέζι, σοφράς : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.107,1 **ὡς ἔτρωγα κι ὡς ἔπινα σὲ μαρμαρένια τάβλα,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 63,19 **κι ὣς νὰ γυρίστε, ἡ τάβλα ἕτοιμη θὰ 'ναι,** δ.τραγ. **βάλε του τάβλα νὰ γευτῇ, χρυσὸ σκαμνὶ νὰ κάτσῃ, - τραγούδια τῆς τάβλας** (τὰ ᾀδόμενα ἐν συμποσίοις).

ταβλαμπάς (ὁ) δημ. ἱερεὺς ἢ μοναχὸς μεγαλόσωμος καὶ παχύσαρκος· πρβλ. νταγλαράς.

ταβλάριος (ὁ) (λατ.) Ἐπιγρ., πάπ. γραμματοφύλαξ.

ταβλάς (ὁ) δημ. ξύλινος μέγας δίσκος, ἐπὶ τοῦ ὁποίου τοποθετοῦνται ποτήρια, πινάκια κτλ.· **2)** ξύλινος δίσκος, ἐφ' οὗ τοποθετοῦσιν οἱ πλανόδιοι πωληταὶ πλακοῦντας, κουλούρια, στραγάλια κτλ.

τάβλι(ν) (τὸ) μσν. κ. δημ., μσν. κ. ταβλίν ἄβαξ ἐν σχήματι διπτύχου ὀρθογωνίου ἐπιμήκους κιβωτιδίου, **ἐφ' οὗ** παίζεται τὸ ὁμώνυμον ὑπὸ δύο παικτῶν παιζόμενον παίγνιον· **2)** τὸ ἐπὶ τοῦ ὡς ἄνω κιβωτιδίου παιζόμενον παίγνιον διὰ τῆς ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν ἐσωτερικῶν ἐπιφανειῶν τούτου μετακινήσεως δύο ὁμάδων πεσσῶν καθ' ὡρισμένους κανόνας καὶ ἐπὶ τῇ βάσει τῶν ἀριθμῶν οὓς καθ' ἑκάστην ῥῖψιν δίδουσι δύο ὁμοῦ ῥιπτόμενοι ἐναλλὰξ ὑφ' ἑκατέρου τῶν παικτῶν κύβοι.

ταβλίζω μσν. κ. δημ. παίζω τάβλι(ν), εἶμαι ταβλιστής, κυβεύω, πεσσεύω : Λεόντ.Κυπρ.1740C, Ζωναρ. ἐν λ. πεττοί, Θωμ.Μ 212R.

ταβλίν (τὸ) μσν. δημ. κ. τάβλιν τὸ ταβλίον βλ.λ. : Πασχ.Χρον.614, Θεοφάν.260.

ταβλίον (τὸ) πάπ. κ. μσν. δίσκος : Πάπ. **ταβλία μαγειρικά· 2) ταβλίον χελώνης** τὸ ὄστρακον τῆς χελώνης : Γεωπ.12,7,5· **3)** κυβευτικὸν ἀβάκιον : Λεξ.Sched.324,619· **4)** τράπεζα, τάβλα βλ.λ.7) : Λεόντ.Κυπρ.1709· **5)** εἶδός τι ἱματιοθήκης : ΚΠορφ.Ἔκθ.7· **6)** λεξ. πλατεῖα πορφύρα, τὸ ἐπὶ τοῦ χιτῶνος πλατύσημον : Σουΐδ.ἐν λ. χλαμύς.

ταβλιόπη (ἡ) μτγν. κωμ. λ. σχηματισθεῖσα κατὰ τὸ Καλλιόπη, κυβευτικὸν παίγνιον : Παλλδ.ΑΠ 11,373 **πάντων μουσοπόλων ἡ Καλλιόπη θεός ἐστιν· ἡ σὴ Καλλιόπη Ταβλιόπη λέγεται.**

τάβλις (ἡ) γλωσσ. λίκνον.

ταβλιστήριον (τὸ) σχόλ. κυβεῖον· Λεξ. S.Germ. Reg.345,129 «κυβεῖον, ὁ τόπος ἔνθα συνέρχονται οἱ κυβεύοντες, ὃ νῦν καλοῦσί τινες ταβλιστήριον» : Σχόλ.Αἰσχίν.1,53.

ταβλιστής (ὁ) γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ κυβεύων· **2)** νεώτ. ὁ παίζων τάβλι, ἰδ. ὁ ἱκανὸς εἰς αὐτό.

ταβλοδόχος (ὁ) σχόλ. ὁ παρέχων τοὺς κύβους εἰς τοὺς ἐπιθυμοῦντας νὰ παίξουν : Σχόλ.Βασιλ.1,60 **ὁ παρέχων τοῖς κόττους βουλομένοις καττίσαι ταβλοδόχας λέγεται.**

ταβλομάντηλο (τὸ) δημ. τραπεζομάνδηλον.

τάβλον (τὸ) Ἐπιγρ. ταβλίον βλ.λ.1) : **τάβλα γ'.**

ταβλοπαρόχιον (τὸ) μσν. κυβεῖον, ταβλιστήριον : Μαλάλ.345,17 **τὸν τῆς Ἀρτέμιδος ναὸν ἐποίησε ταβλοπαρόχιον τοῖς κοττίζουσιν.**

ταθλοπάροχος (ὁ) γλωσσ. ὁ διατηρῶν ταθλοπαρόχιον βλ.λ.· πρβλ. ταθλοδόχος.

τάθλωμα-ατος (τὸ) σχόλ. δρύφακτος, ἐξέχον ἐν οἰκοδομήματι σανίδωμα, ξύλινας ἐξώστης: Σχόλ. Ἀριστφ. Ἱππ.672 «ταθλώματα τὰ τῶν οἰκοδομημάτων ἐξέχοντα ξύλα ἢ τὰ κάγκελα».

τάθλωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ περίφραξις: Καλλισθ. Βί. Ἀλεξ.19 **ἐξῆλθον αἱ ταθλώσεις τῶν ἵππων** (δ. γρ. σταυλώσεις).

ταθλωτόν (τὸ) σχόλ. περίφραγμα ἐκ σανίδων, δρύφακτος· Σχόλ. Ἀριστφ.Σφ.384, αὐτ.335 «περιφράγματα τὰ νῦν ταθλωτὰ καλούμενα».

τάβουλα (ἡ) Ἐπιγρ. ἀξίωμα δημόσιον.

ταβουλατούρα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. μουσ. παλαιὸν σύστημα σημειογραφίας τῆς ἐνοργάνου μουσικῆς, συνώνυμον ἀρχικῶς πρὸς τὸ παρτιτούρα.

ταβούλι (τὸ) δημ. δ.προφ. τοῦ νται(β)ούλι· ι Καρκδ. Λυγ.51 **ὑπέσχετο νὰ φέρῃ τὰ ταβούλια.**

ταβουλ(λ)άριος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ γραμματοφύλαξ ἢ ἀρχειοφύλαξ παρὰ Βυζαντινοῖς: Εὐσ. 2,1492 **τοὺς ἐν . . πόλεσι λογιστὰς ἅμα στρατηγοῖς καὶ ταβουλλαρίαις ἐπέσπερχον**, Νεῖλ.312C.

ταγά (ἡ) Ἐπιγρ. ὁ χρόνος, τὸ διάστημα καθ' ὃ ἀσκεῖ τὴν ἐξουσίαν ὁ ταγός, τουτέστιν ἐποχὴ πολέμου, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ἀταγία: Ἐπιγρ.Θεσσαλίας.

τἀγαθά ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἀγαθά.

ταγαῖος-α-ον Ἡσ. «ὁ ἐξ ἐπιταγῆς τι ποιῶν».

ταγαλική γλῶσσα (ἡ) νεώτ. ἡ γλῶσσα ἡ ὁποία ὁμοῦ μετὰ τῆς βισαϊκῆς καὶ βικολικῆς ὁμιλεῖται εἰς τὰς Φιλιππίνας νήσους.

τἀγαμέμνονος ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος.

τάγανα Ἡσ. «ταῦτα, Κρῆτες».

ταγαρίζα (τὰ) πάπ. πιθ. ἀντὶ τοῦ μὴ ἀπαντῶντος ταγαρίδια ὑποκορ. τοῦ ταγὴ βλ.λ.5), προμήθειαι (διόρθ. τὰ γαρίζα = τῷ μὴ ἀπαιτῶντι τὰ γαρίδια ὑποκορ. τοῦ γάρος).

ταγάρι(ον) (τὸ) μσν. κ. δημ. μέτρον ξηρῶν καρπῶν ἢ γεννημάτων: Κ Πορφ.Ἐκθ.311,17, Ζώσ.Πανοπολ. ἐν Θησ.Στεφ. **καὶ λαβὼν κόσκινον ὃ ταγάριον καλοῦσι, ποίησον ὀπὰς λεπτὰς ἐν αὐτῷ·** 2) δημ. σοκκίδιον ἐξ ἐγχωρίου χονδροῦ μαλλίνου ὑφάσματος ἀναρτώμενον ἀπὸ τοῦ ὤμου ἐν πορείᾳ, πήρα, τάγιστρον, ντουρβάς· 3) ὁμ. σακκίδιον φέρον τὴν ταγὴν τοῦ ὑποζυγίου.

ταγατίζων Ἡσ. «κιχλίζων».

ταγγάδα (ἡ) δημ. κ. τσαγγάδα κ. **στα- κ. ταγγίλα κ. τσαγγίλα, ἡ ταγγὴ βλ.λ.**).

ταγγαλάκια (τὰ) δημ. κ. **ταγκαλάκια** Τοῦρκοι στρατιῶται, ἰδ. ἐκ μικρᾶς Ἀσίας.

τάγγη (ἡ) νεώτ. δυσάρεστος ὀσμὴ καὶ γεῦσις ἀναπτυσσομένη κατὰ τὴν τάγγισιν τῶν λιπῶν καὶ ἐλαίων ὡς καὶ τῶν διαφόρων τροφίμων καὶ εὐφραντικῶν τῶν περιεχόντων λιπαρὰς ὕλας.

ταγγή (ἡ) ἡ ἰδιότης, τὸ γνώρισμα τοῦ ταγγοῦ, τὸ νὰ εἶναί τι ταγγόν, ἐκτροπίασις ἐλαίου, βουτύρου, ἐλαιωδῶν καρπῶν κτλ., πρρκαλοῦσα δυσάρεστον γεῦσιν, ταγγάδα, τσαγγίλα: Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.2,70 **τὰ ἐλαιώδη παλαιούμενα ταγγὴν ὑπομένει·** 2) εἶδός τι οἰδήματος, φύματος, πρήξιμο: Ἱππ.Ἐπιδ.2, 1,7 **τὰ ὑπὸ τὸ δέρμα ἀφιστάμενα ἐς τὰ ἔξω φύματα, οἷον ταγγαί.**

ταγγίασις-εως (ἡ) γλωσσ. τάγγη βλ.λ.2).

ταγγίζω μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **τσαγγίζω** καθίσταμαι, εἶμαι ταγγός: Κρίτ.π.Ἀέτ.8,2, Γεωπ.9, 22,3 **εἰ δὲ . . βῶλος τὸ ἄνισον, οὐ ταγγίσει.**

ταγγίλα (ἡ) δημ. κ. τσαγγίλα ἡ ταγγάδα βλ.λ.

τάγγισις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ ταγγίζῃ τι ἢ νὰ εἶναι ταγγόν, τάγγισμα.

τάγγισμα-ατος (τὸ) νεώτ. δημ. τσ- τάγγισις βλ.λ.

ταγγός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. τσαγγός **ἐπὶ ἐλαιωδῶν καὶ λιπαρῶν οὐσιῶν**, ὑ ἐκ ζυμώσεως **ἀλλοιωθεὶς καὶ προσλαβὼν δριμεῖαν καὶ δυσάρεστον γεῦσιν καὶ ὀσμήν**: Γεωπ.9,22,3· 2) μτγν. τὸ θηλ. ταγγὴ βλ.λ.

ταγεία (ἡ) τὸ ἀξίωμα ἢ τὸ ὑπούργημα τοῦ ταγοῦ βλ.λ., ἡγεμονία, ἀρχοντία, ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία ἰδίᾳ ἐν Θεσσαλίᾳ: Ξεν.Ἑλλ.6,4,34 ὁ Πολύφρων **ἦρξε μὲν ἐνιαυτόν, κατεσκευάσατο δὲ τὴν ταγείαν τυραννίδι ὁμοίαν.**

ταγείς μτχ. ἀόρ. β' τοῦ τάσσω βλ.λ.

τάγευμα-ατος ἀμφ.ἀνάγν. ἐν Αἰσχ.Μυρμ. ἐν Πάπ.

ταγεύω εἶμαι ταγὸς βλ.λ., ἄρχω, δυναστεύω, ἀσκῶ τὴν ἐξουσίαν τοῦ ταγοῦ ἐν Θεσσαλίᾳ: Ξεν. Ἑλλ.6,1,19 **ἐπεί γε μὴν ἐτάγευσε, διέταξεν ἱππικόν ὅσον ἑκάστη πόλις δυνατὴ ἦν παρέχειν·** ‖ ἀσκῶ δημόσιον ὑπούργημα, εἶμαι δημόσιος λειτουργὸς ἐν θεσσαλικῇ πόλει: Ἐπιγρ.Λαρίσης· 2) ἡγοῦμαι φρατρίας: Ἐπιγρ.Δελφῶν· 3) τὸ παθ. εἶμαι ἡνωμένος, εὑρίσκομαι ὑπὸ ἕνα ταγόν: Ξεν. Ἑλλ.6,1,8 **ὅταν ταγεύηται τὰ κατὰ Θετταλίαν·** 4) τὸ μέσ. τάσσω, παραγγέλλω νὰ ταχθῶσι στρατιῶται: Αἰσχ.Ἑπτ.58 **ἀρίστους ἄνδρας ἐκκρίτους πόλεως πυλῶν ἐπ' ἐξόδοισι τάγευσαι τάχος.**

ταγή (ἡ) κ. μσν., δημ., νεώτ. κ. δημ. ἡ πρώτη γραμμὴ παρατεταγμένων πρὸς μάχην στρατευμάτων, μέτωπον: Ἀριστφ.Λυσ.105 **κἂν ἐκ τᾶς ταγᾶς ἔλσῃ ποκά·** 2) ὁ τόπος, τὸ μέρος ἐφ' οὗ ἐξικνεῖται ἡ δικαιοδοσία ἄρχοντός τινος, ἐπαρχία: Ἀριστλ.Οἰκ.1345b,25 **πότε καὶ τίνα παρὰ τῶν σατραπῶν ἐν τῇ ταγῇ ἐκλαβόντι·** 3) διάταξις, διαταγή, ἐπιταγή, κυριότης, ἡγεμονία: Αἰσχ.Ἀγ.110 **Ἀχαιῶν δίθρονον κράτος, Ἑλλάδος ἥβας ξύμφρονα ταγάν**, Ἐπιγρ.· 4) σύνταξις, θρέπτρο, ἔξοδα διατροφῆς: Πάπ.· 5) ἐτησία βασιλικὴ δωρεά, τὸ τεταγμένον σιτηρέσιον, ἡ δωρεὰν ὡρισμένη ἐπιούσιος τροφή: αὐτ., Ἡσ.· 6) μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ταή** ἡ εἰς τὰ ὑποζύγια, παρεχομένη τροφή, **κατ' ἐξοχὴν δὲ βρόμη·** πρβλ. ταγήνι: Ἱππιατρ.97, Ἐρωτόκρ.4,1766 **μηλιὸ δὲν ἐγύρεψ' ἄχερα μηδὲ ταγὴ νὰ τρώγῃ**, Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.71,1 **νὰ μ' ἀβγατίσῃς τὴν ταὴ σαρανταπέντε χοῦφτες·** 7) πάπ. συμπεφωνημένον ποσὸν πρὸς πληρωμήν· 8) αὐτ. ποινή, τιμωρία, πρόστιμον.

ταγήν Σουΐδ. «ὄνομα ὀρνέου», πιθ. **ἀτταγήν·** πρβλ. ταγηνάριον· 2) Ζων. «κόσκινον».

ταγηνάριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ ἀτταγὴν βλ.λ.: Κ Πορφ.Ἐκθ.302Β **τὴν πύλην τοῦ . . τρικλίνου, ἐν ᾧ κρέμαται τὸ ταγηνάριον βῆλον** (παραπέτασμα ὀνομασθὲν οὕτως ἐκ τῶν ἐπ' αὐτοῦ ἐνυφασμένων ἀτταγήνων), Σουΐδ.ἐν λ. ἀτταγάς, Λεξ.Πνευμ.192.

ταγήνι (τὸ) δημ.κ. τα(γ)ίνι, ταγὴ βλ.λ.5), σιτηρέσιον, δόσις τροφίμων εἴς τινα διὰ μίαν ἢ πλείονας ἡμέρας: Ζερβ.Λυρ.Σάτ. **νὰ μοιραστῇ ταγήνι βασιλικὸ στὴ φτώχεια·** 2) μερὶς τροφῆς κτηνῶν· 3) μτφ. δορμός, ξύλο, μπερτάκι: **ἔφαγε ἕνα ταγήνι ποὺ 'ταν ὅλο δικό του** (ἔδάρη ἀνηλεῶς).

ταγηνίας (ὁ) κ. μσν. τηγονίτης, τηγανίτα: Μάγν.1, Κρατῖν.125 **καὶ δρόσον βάλλων ἕωθεν χλιαρὸς ταγηνίας**, Μεταγ.6, Νικοφ.15.

ταγηνίζω τηγανίζω, φήνω **εἰς τὸ τηγάνι**: Εὔπ.351 **μισῶ λακωνίζειν, ταγηνίζειν δὲ κἂν πριαίμην**, Γαλ.6,637· κ. παθ.: Φίλ.2,250, Γαλ.6,768.

ταγήνισις-εως (ἡ) μτγν. ὄπτησις, ἕψησις ἐν τηγανίῳ, τηγάνισμα: Γαλ.6,787 **ὄπτησις, ἕψησις ἢ ταγήνισις**, Ἀλέξ.Ἀφρ.Μετ.196,11.

ταγηνιστής (ὁ) ὁ τηγανίζων, ὁ ἐν τηγανίῳ φήνων, δθ. **ταγηνισταί** τίτλος ἀπολεσθείσης κωμῳδίας τοῦ Ἀριστοφάνους.

ταγηνιστός-ή-όν ὁ ἐν τηγανίῳ ὀπτός, τηγανιστός: Ἄλεξ.50 **ταγηνιστοὶ ἰχθύες**, Γαλ.6,812, αὐτ. 706, Ἀθήν.3,106Ε **εἰσεκομίσθη ταγηνιστὰ ἥπατα.**

ταγηνίτης (ὁ) μτγν. ἀττ. τ. τοῦ τηγανίτης: Γαλ.6, 490 **οἱ μὲν . . ταγηνῖται παρὰ τοῖς Ἀττικοῖς . .**

παρ' ἡμῖν δὲ .. τηγανῖται, **σκευάζονται δι' ἐλαίου μόνον,** 'Αθήν.14,646D.

ταγηνοκνισοθήρας (ὁ) ὁ θηρεύων, ὁ κυνηγῶν τὴν κνῖσαν τῶν τηγανιζομένων, ἐπὶ παρασίτου : Εὔπ.172.

τάγηνον (τὸ) τήγανον, τηγάνι : Εὔπ.346, 'Αριστφ. 'Ιππ.929 **τὸ μὲν τάγηνον τευθίδων ἐφεστάναι σίζον,** Πλάτ.Κωμ.173,12, 'Αναξανδρ.33,4, Λουκ.Συμπ.38.

ταγηνοστρόφιον (τὸ) μτγν. ἐργαλεῖον μαγειρικόν, εἶδός τι κοχλιαρίου, δι' οὗ περιατρέφονται τὰ τηγανιζόμενα : Πολυβ.6,89, αὐτ.10,98.

τάγης (ὁ) ὁ ταγὸς βλ.λ. : Ξεν.'Ελλ.6,1,6 (ἐσφ.ἀναγν.).

ταγήτης (ὁ) νεώτ. βοταν. κ. **ταγίτης** γένος φυτῶν **προσωπανθῶν, ὁ** κατηφές.

ταγιαδόρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. κ. **ταλλιαδόρος** κατασκευαστὴς ξυλίνων γλυπτῶν κοσμημάτων, ἰδίᾳ τέμπλων ἐκκλησιῶν, ξυλογλύπτης· **2)** εἰδ. χαρτοπ. ὁ κρατῶν τὰ παιγνιόχαρτα, τὴν τράπουλα, ὁ ἔχων τὸν μπάγκον εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον πασέταν.

ταγιέρ (τὸ) (γολλ.) δημ. ἄκλ. γυναικεῖον ἔνδυμα, τοῦ ὁποίου τὸ ἄνω τῆς ὀσφύος μέρος εἶναι παρεμφερὲς πρὸς ἀνδρικὸν σάκκον, πρὸς σακκάκι.

ταγίζω μσν., δημ. κ. **ταΐζω** παρέχω ταγήν, δίδω τροφήν, σιτίζω : Θεοφάν.17 **οἱ δὲ τῶν 'Ρωμαίων λαοὶ τῇ** νυκτὶ **ἐπότισαν καὶ ἐτάγισαν τὰ ἄλογα αὐτῶν,** 'Ερωτόκρ.1,2145, αὐτ.3,96 **συχνιὰ νὰ σὲ ταΐσω, - ταΐζω τοὺς χοίρους - τὶς κόττες·** || δημ. **εἰ**δικώτ. ἐπὶ βρέφους, γέροντος ἢ ἀνοπήρου, βοηθῶ τινα νὰ φάγῃ, σιτίζω : **τάγισε τὸ παιδί.**

τάγιλος 'Ησ. «φειδωλός».

τάγιο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἐπὶ χαρτοπαιγνίου, ἰδ. μπακαρᾶ, πασέτας, ἡ ὅλη διάρκεια ἑκάστου παιγνιδίου μέχρις ἐξαντλήσεως τῆς τράπουλας ἢ ὁριστικῆς διακοπῆς.

τάγιος 'Ησ. «κῆρυξ, πρεσβευτής»· **2)** αὐτ. «ὀξύς, ταχύς»· **3)** αὐτ. «βάσιμος».

τά(γ)ισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταγίζω, παροχὴ τροφῆς, σίτισις.

ταγιστήριον (τὸ) μσν. μέτρον ἐτησίας χορηγίας **τροφῆς** ἢ ταγῆς εἰς τοὺς ἵππους, μερίδιον τροφῆς ἐντὸς πηριδίου, μέσα σὲ ντορβᾶ : Δούκ. 'Ιστ.45 **δοῦναι κατ' ἔτος χίλια· ταγίσματα διὰ τοὺς ἵππους καὶ χίλια ταγιστήρια.**

τά(γ)ιστρο(ν) (τὸ) μσν., **νεώτ.** κ. δημ., δημ. κ. **στράϊστο** πηρίδιον, σακκίδιον διὰ τὴν ταγὴν τῶν ὑποζυγίων, ἐξαρτώμενον ἀπὸ τοῦ λαιμοῦ τούτων : ΚΠορφ.'Εκθ.462, Νικ.Χων.643.

ταγίτης (ὁ) νεώτ. δ.γρ. τοῦ ταγήτης βλ.λ.

ταγκό (τὸ) δημ. **κ. τάγκο δ.**προφ. τοῦ τανγκὸ βλ.λ.

τάγμα-ατος (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ διατεταγμένον ἢ διαταχθέν, πρόσταγμα, προσταγή, διάταξις, διαταγή : Πλάτ.'Ορ.414E **δίκαιον νόμου τάγμα ποιητικὸν δικαιοσύνης,** 'Αριστλ.Πολιτ.1294 **b,6 τρίτον** (γένος πολιτείας) **δ' ἐκ δυοῖν τάγμασιν·** **2)** ὡρισμένος τέλος, καθωρισμένος φόρος : **αὐτ.**Οἰκ.1349a,24, 'Επιγρ.Κρήτης· **3)** σῶμα στρατιωτικόν, ταξιαρχία : Ξεν.'Απομν.3,1,11 **πότερά σε τάττειν μόνον ἐδίδαξεν,** Πολύβ.3,85,3 ἀθρόοι **κατὰ τάγμα συνησπικότες,** Φίλ.Μηχ.Βελοπ.96,48, **αὐτ.**103,28, Πάπ.· || νεώτ. κ. δημ. στρατιωτικὴ μονὰς πεζικοῦ, **μεταξὺ** λόχου καὶ συντάγματος, **ἀποτελουμένη** συνήθως **ἐκ** τριῶν ἢ τεσσάρων λόχων· **4)** μτγν. στρατιωτικὸν σῶμα τὸ πάλαι μὲν ἐξ 100, εἶτα δὲ ἐκ 200 συγκείμενον ἀνδρῶν, λατ. **manipulus** : Πολύβ.6,24,5 **ἐπὶ τὰ τάγματα διαδιδόναι τοὺς ἑαλωκότας εἰς φυλακήν·** **5)** ὁμ. **λεγεὼν** βλ.λ.· Δίων Κ 71,9 «καλοῦσι **δὲ τὸ** τάγμα **οἱ** Ῥωμαῖοι **λεγεῶνα»** : Διον.'Αλ.Ῥωμ.6,42, Στράβ. **3,3,8,** Πλούτ.'Οθ.12 **τὸν τε πρεσβευτὴν** τοῦ **τάγματος 'Ορφίδιον ἔκτειναν,** 'Επιγρ.· **6)** νεώτ. **ὀργάνωσις** μοναχῶν βιούντων κατὰ τοὺς αὐτοὺς **κανόνας** καὶ ὑπὸ ἑνιαίαν **διοίκησιν : τάγμα τῶν 'Ιησουϊτῶν - 'Ιωαννιτῶν·** **7)** ὁμ. σύνολον ἀνθρώπων ἀφωσιωμένων **εἰς** τὴν **ἐπιδίωξιν** ὡρισμένου **σκοποῦ : ἱπποτικὸν τάγμα·** || **ἱερατικὸν τάγμα** πᾶσα ἡ τάξις, τὸ σύνολον τῶν κληρικῶν· || τὸ σύνολον τῶν προσώπων τῶν **τετιμημένων** διὰ τοῦ αὐτοῦ **παρασήμου : τάγμα τοῦ Σωτῆρος·** || συνεκδ. αὐτὸ τοῦτο τὸ παράσημον : **τάγμα τοῦ Γεωργίου Α'·** **8)** τάξις, ἀξίωμα, βαθμός : '**Επιγρ.** Ναυπλίου, '**Επιγρ.**Κιλικίας **βουλευτικὸν τάγμα,** 'Επιγρ. 'Αφροδισιάδος **ἱππικὸν τάγμα,** 'Επιγρ.'Επιδαύρου, Πάπ. **τὸ τάγμα τῶν γυμνασιάρχων·** **9)** διευθέτησις, **τακτοποίησις** : Σοφ.'Ιχν.114 **τίς ὁ τρόπος τοῦ τάγματος;·** || ἡ κατὰ στοίχους τάξις, ἡ στοιχηδὸν διάταξις : 'Αλκ.153· **10)** μτγν. κατάστασις : 'Επίκ.'Επιστ.1,240 **φύσεως τάγμα ἔχειν·** **11)** ὑπούργημα, λειτουργία : **Φιλόδ.**Ποιημ.5 **ἀπ.1·** || **ἐν τάγματι γίγνομαι** μτ. ἀπαρφ. **εἶμαι εἰς θέ**σιν, ἔχω τὴν δύναμιν **νὰ** .. : Πάπ.

ταγματάρχης (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀρχηγὸς τάγματος βλ.λ.5) : Διον.'Αλ.Ῥωμ.20,4, 'Ονήσανδρ.42,8, "Ανν.Κομν.322C· **2)** νεώτ. κ. δημ. βαθμὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς, ὁ ἀμέσως ἀνώτερος τοῦ λοχαγοῦ.

ταγματαρχία (ἡ) μτγν. τὸ ἀξίωμα τοῦ ταγματάρχου βλ.λ.3) : Διον.'Αρεοπ.21C.

ταγμάταρχος (ὁ) μσν. ὁ ταγματάρχης : ΚΜανασσ.Χρον.1048, αὐτ.2257, αὐτ.4074, αὐτ.4221, Θεοφύλ.Σ 3,1 **οἱ ταγμάταρχοι ἀπήντων τῷ στρατηγῷ.**

ταγματαρχῶ-έω μτγν. εἶμαι ταγματάρχης, ἢ ἀσκῶ τὰ καθήκοντα τοῦ ταγματάρχου : Φίλ.1,368 **ἐν ᾗ ταγματαρχοῦσιν αἱ κεναὶ δόξαι.**

ταγματικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τάγμα βλ.λ.3) : Διόδ.Σ 17,94 **τοῖς δὲ παισὶν ἐπιφορὰς ταγματικὰς ἀπένειμε,** Πάπ.· || τὸ ταγματικὸν ὡς οὐσ. τάγμα βλ.λ.3) : αὐτ.· **2)** ὁ ταγματικὸς ὡς οὐσ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ τάγμα βλ.λ.5), λεγεωνάριος : Γλωσσ.

ταγμάτιον (τὸ) γλωσσ. μικρὸν τάγμα βλ.λ.5).

ταγματοστραταρχία (ἡ) μσν. ἡ ταγματαρχία βλ.λ.1) : Ψελλ. ἐν 'Ασμ.1,7.

ταγός (ὁ) (τάσσω) ὁ προστάσσων, κυβερνήτης, ἀρχηγός, ἡγεμών : Αἰσχ.Πρ.96 **ὁ νέος ταγὸς μακάρων,** αὐτ.Πέρσ.23, Σοφ.'Αντ.1057, Εὐρ.ΙΑ 269 **σὺν δ' ἀδελφὸς ἦν ταγός,** 'Αριστφ.'Ιππ.159· **2)** ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Θεσσαλίᾳ, ἀνώτατος πολιτικὸς ἢ στρατιωτικὸς ἄρχων, βασιλεύς, ἀρχός : Ξεν.'Ελλ.6,1,8 **εὐπετῶς ἂν ἐγὼ ταγὸς Θεσσαλῶν ἁπάντων κατασταίην,** αὐτ.4,28· || κτ. πληθ. τὸ συμβούλιον τῶν ἡγετῶν τῆς Θεσσαλίας : 'Επιγρ. Λαρίσης· **3)** προϊστάμενος, ἀρχηγὸς φατρίας : 'Επιγρ.Δελφῶν.

ταγοῦχος (ὁ) (ταγή, ἔχω) ποι. ὁ ἔχων τὴν ταγήν, τὸ τάγμα βλ.λ.1), ταγός, ἀρχηγός, ἄρχων : Αἰσχ.Εὐμ. 296 **θρασὺς ταγοῦχος ὡς ἀνὴρ ἐπισκοπεῖ.**

τάγυρι (τὸ) ἄκλ. (ὁ Θεόγνωστ. ἐν Καν.120 μνημονεύει τὴν λ. ἀναφέρων αὐτὴν μεταξὺ τῶν εἰς ι ληγόντων ὀνομάτων, τὸ δὲ παρ' 'Ησ. ταγύρια πιθ. εἶναι ἐσφ. ἀντὶ τάγυρι) λίαν μικρὰ ποσότης, ἐλάχιστον, μηδαμινόν τι, φίχαλο : Εὔπ.3 **μαθόντι μηδὲ τάγυρι μουσικῆς.**

τάγχαρας (ὁ) μτγν. ὁ τάγχουρος βλ.λ. : Κοσμ. ἐν 'Επιγρ. **αὕτη ἡ Σάσου χώρα ὑστάτη ἐστί, ἔνθα καὶ πολὺ χρυσίον ἐστὶ τὸ λεγόμενον τάγχαρας.**

τάγχουρος (ὁ) μτγν. κ. **τάγχαρας** Σχόλ.ΑΠ 15,25,7 «τάγχουρος γὰρ ὁ χρυσός, ἡ λέξις Περσική» : ΑΠ 15,25,7 (δ.γρ. τάγχρου).

ταγῶ-έω ποι. εἶμαι ταγός, ἄρχων, κυβερνήτης : Αἰσχ.Πέρσ.764 **ἕν' ἄνδρ' ἁπάσης 'Ασίδος μηλοτρόφου ταγεῖν.**

ταγώνιον (τὸ) μτγν. μσν. λ. ἀμφ. σημ., πιθ. παγώνιον, ταώς : Θεόγνωστ.Καν.124.

τᾶδε 'Επιγρ. δωρ. τ. τοῦ τῇδε δοτ. ἑν. θηλ. τῆς δεικτ. ἀντων. ὅδε βλ.λ. : 'Επιγρ.Σελινοῦντος.

τάδε (τὰ) πληθ. οὐδ. τῆς δεικτ. ἀντων. ὅδε βλ.λ.

τάδε (ὁ,ἡ,τὸ) ἄντων. δημ. ἄκλ. ὀνομ. ἀρσ. κ. **τάδες** ὁ δεῖνα βλ.λ. : **δὲν ἀκούω τί λέει ὁ τάδε καὶ ὁ δεῖνα, - τὴν τάδε μέρα θὰ γίνῃ τὸ στεφάνωμα.**
τάδελφοῦ ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ ἀδελφοῦ.
τάδην (τείνω) ἐπίρρ. τεταμένως, ἐκτάδην:ΕΜ 184,49.
τᾶε Ἐπιγρ. βοιωτ. τ. τοῦ τᾷ δωρ. δοτ. τοῦ τῇ δοτ. τοῦ ἄρθρ. ὁ, ἡ, τὸ βλ.λ. : Ἐπιγρ.Βοιωτίας **ἀνέθειαν τᾶε Δάμαρτι.**
τάελ (τὸ) δημ. ἄκλ. νομισματικὴ μονὰς ἐν Κίνᾳ.
ταζέδικος-η-ο δημ. πρόσφατος, νωπός, φρέσκος : **ταζέδικο ψωμί.**
τάζω μσν. δημ., ἀόρ. **ἔταξα,** μτχ. παθ. παρακ. ταί(γ)μένος, ὑπόσχομαι νὰ δώσω τι : Διγεν.'Ακρ. 2785 ἀλλ' **ἔχειν, ὡς τὸ ἔταξε, γυναῖκα στὴν ζωήν του,** Κρυστ.'Αγροτ. Τὸ μαγεμένο μαντήλι 125 **τῆς τάζει χίλια δυὸ φλουριά, - μοῦ τάζουν ἕνα σπίτι γιὰ προῖκα·** παροιμ. φρ. τοῦ **'ταξε λαγοὺς μὲ πετραχήλια** (ἐπὶ ὑπερβολικῶν ἢ ἀπραγματοποιήτων ὑποσχέσεων), παροιμ. **ἁγίου κερὶ μὴν τάξῃς μάϊδε παιδιοῦ κουλούρι** (ἐπὶ ἐπιμόνων ἀπαιτητῶν τοῦ ὑπεσχημένου)· **2)** κ. μτ. μέσ. ἀόρ. **τάχτηκα** ἐκφράζω ὑπόσχεσιν ν' ἀφιερώσω τι εἰς τὸν θεὸν ἢ τοὺς ἁγίους : **τάχτηκα στὴ χάρη της·** ‖ κ. προστ. μέσ. ἀόρ. β' προσ. ἀπολ. **τάξου** ὑποσχέθητι ἀφιέρωμα, κάμε τάμα.
ταθκίς μτχ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ τάσσω βλ.λ.
τάθη ἐπ. τ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ τάσσομαι.
ταθρίσιον (τὸ) πάπ. κ. **ιος** (ὁ) εἶδός τι ἰχθύος.
ταΐ Ἐπιγρ. ταδὶ ἢ τάδε : Ἐπιγρ. Ὀλυμπίας.
ταὶ ἐπ. κ. ἰων. τ. τοῦ αἱ θηλ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ.
ταιναριεύς-έως (ὁ) ποι. ὁ ἐκ τοῦ Ταινάρου, αὐτόχθων τοῦ Ταινάρου : Ὀρφ.'Αργ.205.
ταιναρίζω μτγν. πανηγυρίζω, τελῶ τὴν ἑορτὴν τῶν Ταιναρίων : Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Ταίναρος.
ταινάριος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἀκρωτήριον Ταίναρον, ὁ τοῦ Ταινάρου: 'Απολλ.Ρ 1,102 **Ταιναρίην ὑπὸ χθόνα·** ‖ τὸ θηλ. κ. ὡς ἐπίθ. τῆς 'Αρτέμιδος : Εὐφ.9,11· **2)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **τὰ Ταινάρια** ἑορτὴ τοῦ Ποσειδῶνος ἀγομένη ἐν Ταινάρῳ : Ἡσ.· **3) οἱ Ταινάριοι** οἱ ἄγοντες τὴν ὡς ἄνω τελετήν, πανηγυρισταὶ τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Ταινάρῳ : Ἐπιγρ.
ταιναρισταὶ (οἱ) Ἡσ. «Ταινάριοι».
ταινὶ ἄντων. Ἐπιγρ. δοτ. πληθ. θηλ. τοῦ ὅνι βλ.λ.
ταινία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. στενὸν καὶ ἐπίμηκες τεμάχιον ὑφάσματος, λωρίς, κορδέλλα πρὸς ἀνάδεσιν τῆς κόμης, κεφαλόδεσμος, ὁ ἐν εἴδει στεφάνου περὶ τὴν κεφαλὴν φερόμενος ὡς σημεῖον νίκης : Εὔβουλ.3 **θήσω δὲ νικητήριον τρεῖς ταινίας,** Πλάτ.Συμπ.212Ε **ταινίας ἔχοντα ἐπὶ τῆς κεφαλῆς πάνυ πολλάς,** Ξεν.Συμπ.5,9, Δημ.1308, Παυσ. 6,20,19· **2)** λωρὶς ὑφασματίνη ἐν χρήσει ὡς στηθόδεσμος νεαρᾶς κόρης ἢ γυναικός· Πολυδ. 7,65 «τὸ δὲ τῶν μαστῶν τῶν γυναικῶν ζῶσμα ταινίαν ὠνόμαζον ἢ ταινίδιον» : 'Ανακρεόντ.22,13 **μύρον, γύναι, γενοίμην καὶ ταινίη δὲ μαστῶν, καὶ μάργαρον τραχήλῳ,** Παυσ.9,39,8· **3)** λωρὶς πρὸς περιβολὴν τῆς κοιλίας : Διοκλ.ἀπ.142· **4)** ἐπίδεσμος : Ἱππ.'Αρθρ.50, Σωρ.'Επιδ.25, Ἐπιγρ.'Επιδαύρου· **5)** πάπ. κ. νεώτ. στενὸν καὶ ἐπίμηκες τεμάχιον ὑφάσματος, τριχάπτου κτλ., κατάλληλον διὰ παντοίας χρήσεις, ἰδίᾳ πρὸς διακόσμησιν ἢ σύνδεσιν μερῶν τῆς ἐνδυμασίας, ἀνάρτησιν παρασήμου κτλ., κορδέλλα· **6)** μτγν. λωρὶς στενὴ σισύρας ἢ δορᾶς : 'Οππ.Κυν.1,322· **7)** μτγν. τὸ πρὸς δεῖξιν τοῦ ἀνέμου ἐν τοῖς πλοίοις ἐκτιθέμενον στενόμακρον ὕφασμα, ἐπισείων : Διον.Χρ.74,8 **ὥσπερ γὰρ αἱ τὸν ἄνεμον σημαίνουσαι ταινίαι κατὰ τὴν στάσιν ἀεὶ τοῦ πνεύματος αἰωροῦνται,** Πολυδ.1,90· **8)** λωρὶς ὑφασματίνη ἐξηρτημένη ἐκ τῆς λόγχης δόρατος : Διόδ.Σ 15,52 **ὁ γραμματεὺς προῆγεν ἔχων δόρυ καὶ ταινίαν ἐπ' αὐτῷ·** **9)** ταινίδιον βλ.λ. **3** ἢ **4)** : Ἐπιγρ.Δήλου **ταινία χρυσῆ, ἐφ' ἧς ἐπιγραφὴ βασίλισσα Στρατονίκη,** αὐτ. **ταινία περιηργυρωμένη·** **10)** νεώτ. τεμάχιον ἐπίμηκες καὶ στενόν, λωρὶς χάρτου ἢ ἄλλης ὕλης : **αἱ ἐφημερίδες δέον νὰ στέλλωνται ὑπὸ ταινίαν·** **11)** ὁμ. λωρὶς ὑφάσματος ἢ ἄλλης ὕλης διῃρημένη εἰς μέτρα καὶ τὰς ὑποδιαιρέσεις αὐτῶν πρὸς μέτρησιν τῶν ἀποστάσεων· **12)** μτγν. κ. νεώτ. πᾶν στενὸν καὶ ἐπίμηκες ἔξαρμα, οἷον λωρὶς ἢ γλῶσσα γῆς : Διόδ.Σ 1,31 **ταινία παρ' ὅλην σχεδὸν τὴν Αἴγυπτον παρήκει,** 'Αππ. Καρχ.121, Πλούτ.'Αλέξ.26, Θεμίστ.Λόγ.10,137Β **ἐξευρὼν τῆς γῆς ἐκείνης λεπτὴν ταινίαν ἐς τὸ πέλαγος προσιοῦσαν·** **13)** λωρὶς ἀμμώδης, σύρτις : Πολύβ.4,41,1 **συμβαίνει .. ἐπὶ χίλια στάδια συνεστάναι ταινίαν,** Στράβ.1,3,4· ‖ ὄνομα λωρίδος γῆς παρὰ τὴν λίμνην Μαρεῶτιν : 'Αθήν.1,33Ε **ταινία δ' ἐστὶν ἐπιμήκης περὶ τοὺς αὐτοὺς τόπους·** **14)** ὁμ. ἔργον ξυλουργοῦ, ζώνη ἐξέχουσα ξύλου, **λατ. fascia** : ΠΔ 'Ιεζ.27,5 **ταινίαι σανίδων κυπαρίσσου ἐκ τοῦ Λιβάνου ἐλήφθησαν,** Ἐπιγρ.Δήλου **τὴν ταινίαν ἐπὶ τὸν θρᾶνον τοῦ νεὼ ἐπιθέντι,** Πάπ. **περιθήσει ταινίαν μέλαιναν,** ΕΜ 749,38· ‖ **νεώτ.** ἀρχιτ. κόσμημα ἀπαρτιζόμενον ἀπὸ συνεχεῖς γραμμάς· **15)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. γένος πλατυελμίνθων σκωλήκων παρασιτούντων συνήθως ἐν τῳ ὀργανισμῷ τοῦ ἀνθρώπου καὶ διαφόρων ζῴων : Γαλ.14,755, αὐτ.2,386 **ταινίαι εὐίατοι στρογγύλαι,** Γεωπ.12,27,2 **ἕλμινθας καὶ ταινίας ἐξάγει·** **16)** μακρὸς καὶ λεπτὸς ἰχθύς, ζαργάνα : 'Επίχ.56, 'Αριστλ.ΖΙ 504b,33 **ὁμοίως δὲ καὶ κεστρεῖς .. καὶ ἡ καλουμένη ταινία·** **17)** νεώτ. **ταινία** (κινηματογράφου) μακρὰ ἐκ κυτταροειδοῦς λωρὶς ἐφ' ἧς φωτογραφοῦνται αἱ κινηματογραφικαὶ εἰκόνες, αἱ ὁποῖαι περιστρεφομένης τῆς ταινίας προβάλλονται διὰ φακοῦ ἐπὶ τῆς ὀθόνης· ‖ συνεκδ. ἡ ὅλη σειρὰ τῶν εἰκόνων ἡ ἀποτελοῦσα τὴν ὑπόθεσιν κινηματογραφικοῦ ἔργου· ‖ **ἠχητικὴ ταινία** ταινία κινηματογράφου ἀναπαράγουσα ἤχους· **18)** νεώτ. **ταινία ἐσχάρας** ἑκάστη τῶν ἐπιμήκων δοκῶν ἐξ ὧν σχηματίζεται ἡ ἐσχάρα τῆς ναυπηγικῆς κλίνης· **19)** ὁμ. ἀνατομ. **ταινίαι ἀποφρακτικαὶ ἢ συγκολλητικαὶ** αἱ μεταξὺ τῶν ἐπιθηλιακῶν κυττάρων μεσοκυττάριοι δοκίδες· ‖ **ταινία γεννητικὴ** ἡ ἐν τῷ ἀρχεγόνῳ κυήματι πρώτη καταβολὴ τοῦ γεννητικοῦ ἀδένος· ‖ **ταινία γεφυρικὴ** δεσμὶς νευρικῶν ἰνῶν τῆς προσθίας ἐπιφανείας τῆς γεφύρας τοῦ ἐγκεφάλου· ‖ **ταινία γναθιαία** δεσμὶς περιτονίας συνάπτουσα τὸν στερνοκλειδομαστοειδῆ μῦν μετὰ τῆς γωνίας τῆς κάτω γνάθου· ‖ **ταινία διαγώνιος** ἕλιξ τοῦ ὀπισθίου ὀσφρητικοῦ λοβοῦ τοῦ ρινικοῦ ἐγκεφάλου· ‖ **ταινία μυελίνη** λευκὴ δεσμὶς μεταξὺ ὀπτικοῦ θαλάμου καὶ κωναρίου ἐν τῷ ἐγκεφάλῳ· ‖ **ταινία νεφραγόνος** μέρος τῆς ἀρχικῆς καταβολῆς τοῦ οὐροποιητικοῦ συστήματος· ‖ **ταινία ὀδοντικὴ** τοξοειδὴς ἐπιθηλιακὴ λωρὶς παριστῶσα ἐν τῷ ἐμβρυϊκῷ βλαστήματι τὴν ἀρχικὴν καταβολὴν τῶν ὀδόντων· ‖ **ταινία σαλπιγγικὴ** ἐμβρυϊκὴ πτυχὴ ἐγκλείουσα τὸν βολφιανὸν καὶ τὸν μυλλέρειον πόρον· ‖ **ταινία χοριοειδὴς** μέρος τοῦ χοριοειδοῦς πλέγματος τῆς πλαγίας κοιλίας τοῦ ἐγκεφάλου· ‖ **ταινίαι ἐπιτενόντιοι** ἐπιμήκεις παχεῖαι ἶνες τῆς παλαμιαίας ἀπονευρώσεως· ‖ **ταινίαι μεσοτενόντιοι** αἱ πρὸς τοὺς ἑλμινθοειδεῖς μῦς τῶν δακτύλων δέσμαι τῆς παλαμιαίας ἀπονευρώσεως· ‖ **ταινίαι μυϊκαὶ** μόρια τῆς ἀρχεγόνου καταβολῆς τοῦ μυϊκοῦ συστήματος· ‖ **ταινία λαγονοκνημιαία** παχυτέρα λωρὶς τῆς πλατείας μηριαίας περιτονίας.
ταινιάζω μτγν. ταινιῶ-όω βλ.λ. : 'Ανών.π. Σουΐδ. ἐν λ. ἀνέδουν (ἀλλὰ πιθ. ἐσφ.ἀνάγν. τοῦ παιανίζω· πρβλ.Λουκ.Ζεῦξ.11).

ταινίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ταινία, μικρὰ καὶ στενὴ λωρὶς ὑφάσματας : Ἱππ.Δι.15, Σωρ.Ἐπιδ.36· 2) μτγν. λωρὶς δέρματος, λουρί : Ἡλιόδ.Χειρ.π. Ὀρειβ.45,5,3, Ἀντυλλ.45,26,1· 3) πάπ. ὑποκορ. τοῦ ταινία βλ.λ.1) κ. 2)· πρβλ. ταινίον· 4) Ἐπιγρ. μικρὰ κοσμηματοθήκη : Ἐπιγρ.Δήλου δακτύλιος χρυσοῦς ἐν ταινιδίῳ ἐν δεδεμένος ξυλίνῳ· 5) Ἐπιγρ. λεπτὸν κόσμημα : Ἐπιγρ.Περγάμου στέφανον ἐλάας μετὰ ταινιδίου φοινικιοῦ.

ταινίν ἀντων. Ἐπιγρ. δοτ. πληθ. θηλ. τοῦ ὀνί.

ταινιοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς ταινίαν, ὁ ἔχων σχῆμα ταινίας : Ἱππ.Ἄρθρ.47 ἱμάντι πλατέϊ καὶ μαλθακῷ καὶ δυνατῷ καὶ ταινιοειδέϊ, Θεόφρ.Φ(4,6,2 τοῦ γὰρ φύκους τὸ μέν ἐστι πλατύφυλλον ταινιοειδές.

ταινιοκτόνος-ον νεώτ. ὁ ἐξολοθρεύων τὴν ἕλμινθα ταινίαν : ταινιοκτόνα φάρμακα.

ταινιόμορφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν ταινίας, ταινιοειδής.

ταινίον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ ταινία βλ.λ.2), στηθόδεσμος : ΕΜ 749,44 «καὶ ταινίον ἀττικῶς τὴν στηθοδέσμην, τουτέστι περιτραχήλιον κόσμον»: Ἐπιγρ.Πριήνης ταινίον χρυσοῦν.

ταινιόπλεγμα-ατος (τὸ) νεώτ. διακοσμητικὸν πλέγμα ἐκ ταινιῶν δι' ἐνδύματα, παραπετάσματα καὶ ἐπικαλύμματα ἐπίπλων, ἡ φράντζα.

ταινιόπλεκτος-ον νεώτ. ὁ ἐκ ταινιῶν πεπλεγμένων συγκείμενος, ἀποτελούμενος.

ταινιόπωλις-ιδος (ἡ) ἡ πωλήτρια ταινιῶν ἐν χρ. ὡς διαδέσμων, ζωνῶν κτπ.: Εὐπ.243 μήτηρ τις αὐτῷ Θρᾷττα ταινιόπωλις ἦν, Δημ.1309.

ταινιοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων ταινίας.

ταινιῶ-όω κ. νεώτ. περιβάλλω, περιδένω διὰ ταινίας, διακοσμῶ, στολίζω μὲ ταινίαν, ἰδίᾳ τὴν κεφαλὴν νικητοῦ : Θουκ.4,121 ἰδίᾳ δὲ ἐταινίουν καὶ προσήρχοντο ὥσπερ ἀθλητῇ, Ξεν.Ἑλλ.5,1,3· ‖ τὸ μέσ. φέρω ταινίαν περὶ τὴν κεφαλὴν : Ἀριστφ. Ἐκκλ.1032 καὶ ταινίωσαι καὶ παράθου τὰς ληκύθους· 2) τὸ παθ. στέφομαι, στεφανοῦμαι : αὐτ. Βάτρ.395 τῆς σῆς ἑορτῆς ἀξίως παίσαντα καὶ σκώψαντα νικήσαντα ταινιοῦσθαι, Διόδ.Σ 17,101 ἀπῄει ταινιούμενος ὑπὸ τῶν ὁμοφύλων· 3) μτγν. περιβάλλω διὰ ταινίας, φασκιώνω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Στράβ.9,3,6 δείκνυται καὶ ὀμφαλός τις ἐν τῷ ναῷ τεταινιωμένος.

ταινιώδης-ους-ες ὁ ταινιοειδής : Θεόφρ.Πυρ.72 δύσκαπνα τῶν ξύλων τά τε χλωρὰ καὶ τὰ σκολιὰ καὶ τὰ ταινιώδη καθάπερ ὁ φοῖνιξ.

ταινιωτής (ὁ) μσν. ὁ στεφανῶν, ὁ στεφανωτής : Παχυμ.Γ.Ἀνδρόν.Παλ.55Β Γρηγόριος δ' ἦν ὁ ταινιωτὴς καὶ τὰ στέφη ἡ Αὐγοῦστα καὶ μήτηρ ἐδέχετο.

ταινιωτικὸς οἶνος (ὁ) μτγν. ὁ ἐξαγόμενος ἐκ τῆς αἰγυπτ. πόλεως ταινίας κ. γεν. ἐκ τῆς ἐν ταῖς αἰγυπτιακαῖς παραλίαις φυομένης ἀμπέλου· πρβλ. Πλίν.Φΐ 13,76 taeneotica papyrus : Ἀθήν.1,33Ε οὗτος ὁ ταινιωτικὸς . . ἔχει τι ἀρωματῶδες.

ταινιωτός-ή-όν νεώτ. ὁ συγκείμενος, ἀποτελούμενος ἐκ ταινιῶν· 2) ὁ ἐν εἴδει ταινίας κατεσκευασμένος: ταινιωτὸς πρίων (ἀτέρμων πρίων, πριονοκορδέλλα).

ταινυί ἀντων. Ἐπιγρ. δοτ. πλήθ. θηλ. τοῦ ὀνί βλ.λ.

ταῖννυ ἀντων. Ἐπιγρ. δοτ. πληθ. τοῦ ὄνυ βλ.λ.

ταίρι (τὸ) μσν. δημ. τὸ ἕτερον δύο ὁμοίων μερῶν ζεύγους : τὸ ταίρι τῆς κάλτσας - τοῦ παπουτσιοῦ· ‖ μσν.κ.δημ. φρ. δὲν ἔχει (τὸ) ταίρι (του) δὲν ἔχει τὸν ὅμοιόν του, ὑπερβάλλει τοὺς πάντας εἴς τι : Ἐρωτόκρ.1,509 ἔτσι γλυκιὰ καὶ νόστιμα, ποὺ ταίρ' ἄλλο δὲν ἔχει· 2) συνεκδ. σύντροφος, ἰδίᾳ ἐπὶ συζύγου, σύνευνας : αὐτ.1,1642 πῶς μελετᾷς καὶ πῶς τὸ λὲς ταίριν του νὰ σὲ κάμῃ, - ἔγιναν ταίρι (συνεζεύχθησαν ἢ ἔγιναν φίλοι), - ἔχασε τὸ ταίρι του (ἀπώλεσε τὸν σύντροφον ἤτοι σύζυγον, φίλον ἢ συνεργάτην).

ταιριάζω μσν.κ.δημ., ἀόρ. (ἐ)ταίριασα κ.-ξα, μτχ. παθ. παρακ. ταιριασμένος, συναρμόζω δύο τινὰ ὅμοια εἰς ζεῦγος, κάνω ταίρια : ταιριάζω τὶς κάλτσες - τὰ γάντια· 2) γεν. φέρω εἰς συμφωνίαν, εἰς ἁρμονίαν, συνδυάζω, συναρμονίζω : ταιριάζω τὸ σακκάκι μὲ τὸ παντελόνι - τοὺς χρωματισμούς· ‖ ἀμτβ. συναρμόζομαι, εἶμαι εἰς συμφωνίαν, συναρμονίζομαι : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 5,26 τόσο οἱ φωνές μας θὰ ταιριάζουν, - δὲν ταιριάζει αὐτὴ ἡ γραβάτα μὲ τὸ κοστούμι σου· ‖ μσν. δημ. κ. μτφ. : Ἐρωτόκρ.1,38 τσὶ γνῶμες ἐταιριάζα, αὐτ.3,1276· ‖ φρ. ταιριάζουν τὰ χνῶτα μας ἔχομεν τὰς αὐτὰς ἰδέας, τὰ ἴδια φρονήματα· ‖ ἡ μτχ. ταιριασμένος συνδεδυασμένος, προσηρμοσμένος, εὐάρμοστος, ταιριαστός : ταιριασμένο ἀντρόγυνο - ζευγάρι· ‖ κ. μτφ. : Παλαμ.Τάφ.16,2 ἀπ' τὸ θρῆνό τους τὸν ταιριασμένο λείπει ὁ τρανὸς καημός· ‖ παροιμ. : ἂν δὲν ταιριάζαμε, δὲν συμπεθεριάζαμε ἡ σύναψις φιλικῶν δεσμῶν ἔχει βάσιν τὴν ψυχικὴν συγγένειαν· 3) ἀπροσ. ταιριάζει ἁρμόζει, πάει : δὲν τοῦ ταιριάζει τὸ ἐπίσημο ὕφος - ἡ νύφη - τὸ ἀξίωμα· 4) δὲν μοῦ ταιριάζει δὲν μὲ εὐκολύνει, μοῦ εἶναι ἀδύνατον, δὲν μοῦ 'ρχεται βολικό : δὲν μοῦ ταιριάζει νὰ περάσω τὸ βράδυ ἀπὸ τὸ γραφεῖό σου.

ταίριασμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ἁρμονίζειν ἢ ἁρμονίζεσθαι, συναρμόνισις ἢ συνάρμοσις.

ταιριαστός-ή-ό δημ. κ. -χτός ὁ εὐαρμόστως συνδεδυασμένος, ταιριασμένος, ἀντίθ. ἀταίριαστος, παράταιρος· ‖ ἐπίρρ. -ά.

ταιριαχτός-ή-ό δημ. ταιριαστὸς βλ.λ.

ταΐτης (ὁ) μτγν πάγχρους : Κυρσν.38.

ταΐτιον ἄ. τάτιον βλ.λ.

ταιυλορισμός νεώτ. σύστημα ὀρθολογιστικῆς ὀργανώσεως τῆς ἐργασίας.

ταΐφάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. νταΐφάς φυλή, φάρα· 2) στράτευμα ἀτάκτων, μπουλούκι· 3) ναύτης

τἀκάτειον (τὸ) ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀκάτειον.

τακερός-ά-όν (τήκω) κ. νεώτ. ὁ εὐκόλως τηκόμενος, ποὺ λειώνει εὔκολα : Ἱππ.Γυν.2,169, Φερεκρ.108,13 σχελίδες τακερώταται, Ἀριστφ. ἀπ.4, Ἀντιφάν.1,4 τακερὰ μηκάδην μέλη, Διον. Κωμ.3,7 τακερὰ ποιεῖν τὰ κρέα, Γαλ.6,498· ‖ ὁ εὐκόλως βράζων, εὐκολόβραστος, ὥστε εὐθὺς ἐν τῷ στόματι νὰ ἀναλύηται : Φερεκρ.108,84 τακεροὺς ποιῆσαι τοὺς ἐρεβίνθους· 2) κ. νεώτ. ἐπὶ ὕδατος, ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα νὰ καθιστᾷ τι εὔτηκτον, εὐκολόβραστο : Ἱππ Ἀέρ.7 ὕδατα ἕψειν ἄριστα καὶ τακερώτατα· 3) μτφ. ὁ πλήρης πάθους καὶ ἐπιθυμίας : Ἀνακρ.169 τακερὸς Ἔρως· ‖ εἰδ. ἐπὶ στίλβοντος καὶ πλήρους πάθους ὄμματος, βλέμματος, τρυφερός, ὑγρός : Ἴβυκ.2 τακέρ' ὄμμασι δερκόμενος, Φιλέταιρ.5 ὡς τακερὸν . . καὶ μαλακὸν τὸ βλέμμ' ἔχει, Ἀντίπ. Θεσσ.ΑΠ 9,567, Ἀλκίφρ.1,28, Λουκ.Ἐρωτ.14 τακερόν τι ἐν τοῖς ὄμμασιν πάθος ἀνυγραίνων· ‖ ἐπίρρ. -ῶς : Αἰλ.ΖΙ 5,38 ἑλίττειν τὸ μέλος τακερῶς (ἐπὶ τοῦ κελαδήματος τῆς ἀηδόνος).

τακερόχρως-χρωτος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τακερόν, τρυφερὸν καὶ μαλακόν, ἁπαλὸν δέρμα : Ἀντιφάν.52,5 τακερόχρωτ' εἴδη κύουσαν.

τακερῶ-όω μτγν. τακερόν, μαλακόν, τρυφερόν τι ποιῶ : Ἀθηνί.1,30 ἐρίφιον ἐτακέρωσε· κ. παθ. : Ἀγαθιν.π.Ὀρειβ.10,7,10 ἑψῆσαι δεῖ τὰς κολοκυνθίδας ἐν ὕδατι ἄχρι τακερωθῶσι· 2) ἁπαλύνω : Διοσκ.4,182.

τακέρωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τακερῶ βλ.λ., ἁπάλυνσις : Ἀρχιγ.π. Ἀέτ.12,1 ἕψε μέχρι τακερώσεως.

τακηρός-ά-όν μτγν. ὁ τακερός : Διοσκ.1,106.

τακίμι (τὸ) (τουρκ.) δημ. σύνολον πραγμάτων χρησιμοποιουμένων διὰ τὸν αὐτὸν σκοπόν, οἷον ἐργαλείων, συσκευῶν, σκευῶν κττ., **σορτιμέντο**· **2)** κτ. ἐπέκτ. ὁμὰς ἀνθρώπων ἐργαζομένων ὁμοῦ καὶ κατὰ τὰς αὐτὰς ὥρας, ἰδίᾳ εἰς φορτώσεις καὶ ἐκφορτώσεις.

τάκιστα ἐπίρρ. π. κωμ. βαρβαρισμὸς ἀντὶ τοῦ τάχιστα : Ἀριστφ.Θεσμ.1214.

τάκος (ὁ) (ἰτολ.) δημ. κ. **ντάκος** τεμάχιον ξύλου πρὸς ὑποστήριξίν τινος· **2)** μτφ. τεμάχιον ἄρτου, ἰδ. ξηροῦ· **3)** γυνὴ εὔσωμος καὶ ὡραία.

τακουνάς (ὁ) δημ. ὁ εἰδικῶς κατασκευάζων τακούνια τεχνίτης, ἰδ. ξύλινα· **2)** ὁ ὑποκριτικῶς ἢ μωρῶς ὑπέρμετρον θεοσέβειαν ἐπιδεικνύων.

τακουνάδικο (τὸ) δημ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ τακουνᾶ, τακουνοποιεῖον.

τακούνι (τὸ) δημ. κ. **ντακούνι** τὸ ὑψηλότερον ὀπίσθιον τμῆμα τοῦ καττύματος τῶν ὑποδημάτων.

τακουνοποιεῖον (τὸ) νεώτ τὸ τακουνάδικο.

τάκτ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. λεπτὴ καὶ ἁρμόζουσα ἑκάστοτε συμπεριφορά, λεπτότης, χάρις περὶ τὴν ἐμφάνισιν ἢ περὶ τὸν λόγον : **μᾶς φέρθηκε μὲ ἐξαιρετικὸ τάκτ, - δὲν ἔχει τάκτ.**

τάκτης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ἐκτιμῶν, προσδιορίζων καὶ ἐπιβάλλων ὡρισμένον φόρον.

τακτικά ἐπίρρ., δημ. κ. **ταχτικά** τακτικῶς βλ.λ.: **δὲν ἔρχεται - δὲν περνᾷ - δὲν βγαίνει τακτικά.**

τακτικός-ή-ό(ν) κ. μον κ. νεώτ., δημ. κ. **ταχτικός** ὁ ἁρμόζων εἰς τάξιν, τακτοποίησιν ἢ διάταξιν, ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ παρατάσσειν στράτευμα, ἰδ. ἐν πολέμῳ, ὅθ. **τακτικὸς ἀνὴρ** ἔμπειρος περὶ τὰ στρατιωτικά : Ξεν.ΚΠ 8,5,15 **πάντα ταῦτα καὶ τὰ τοιαῦτα τακτικοῦ ἀνδρὸς ἐνόμιζεν εἶναι**· ‖ **οἱ τακτικοὶ ἀριθμοὶ** τὰ κανονικὰ τάγματα : αὐτ.3,3,11 **ἀπολελυμένοι ἦσαν τοῦ καταλέγεσθαι ἐν τοῖς τακτικοῖς ἀριθμοῖς**· ‖ **τακτικὸν ἡγοῦμαί τι** θεωρῶ τι ὡς μέρος τῆς τακτικῆς τέχνης : αὐτ.8,5,15· ‖ κ. νεώτ. **ἡ τακτικὴ** (τέχνη) κ. **τὰ τακτικά** (αὐτ.1,6,14) κλάδος τῆς πολεμικῆς τέχνης διερευνῶν τὸν τρόπον τῆς χρησιμοποιήσεως καὶ διευθύνσεως τῶν διαφόρων ὅπλων : Νικόμ.Κωμ.1, 37· ‖ μτγν. **τακτικὸν ὑπόμνημα** ὑπόμνημα, σύγγραμμα περὶ τακτικῆς : Αἰλ.Τακτ.τίτλ.· ‖ **τὸ τακτικὸν** ὡς οὐσ. τίτλος ἔργου τοῦ Δημοκρίτου (ἀπ. 28Β)· ‖ νεώτ. **τακτικὸς** (ὁ) ὡς οὐσ. ὁ εἰδήμων τῆς στρατιωτικῆς τακτικῆς· ‖ ὁμ.νεώτ. **ὁ τακτικός**, δημ **ταχτικὸς** ὡς οὐσ. ὁ εἰς τὸν τακτικὸν στρατὸν ὑπηρετῶν στρατιώτης : δ.γρ. **κλάψε με, καημένη μάννα, ποὺ μὲ γράψαν ταχτικό**· ‖ δημ. τὸ οὐδ. **ταχτικό** ὡς οὐσ. ὁ στρατὸς καὶ ἰδίᾳ τὸ πεζικόν· **2)** μτγν. γεν ὁ κανονίζων, ρυθμίζων, κανονιστικός : Μᾶρκ.Αὐρ.1,9 **καὶ ὁδῷ ἐξευρετικόν τε καὶ τακτικὸν τῶν εἰς βίον ἀναγκαίων δογμάτων**· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ τηρῶν τάξιν καὶ ἀκρίβειαν, ὁ μὴ παραβαίνων τὰ καθήκοντα, τὰς ὑποχρεώσεις του : **εἶναι τακτικὸς εἰς τὴν ἐργασίαν του - εἰς τὰς πληρωμάς του**· **4)** νεώτ. κ. δημ. **ἡ τακτικὴ** ὡς οὐσ. τρόπος, μέθοδος ἐνεργείας, συμπεριφορᾶς : **ἀκολουθεῖ τακτικὴν ἀναβλητικότητος**· **5)** ὁμ. **ἡ τακτικὴ** ἡ ἐν τῷ βίῳ τάξις : **δὲν ἔχει τακτικὴ στὴ ζωή του**· **6)** νεώτ. κ. δημ. ὁ καθ' ὡρισμένην τάξιν, ὡρισμένον χρόνον ἢ τρόπον συμβαίνων ἢ λαμβάνων ὑπόστασιν, μόνιμος ἢ καθ' ἕξιν, ἀντίθ. ἔκτακτος : **πάνω τὸν τακτικό μου περίπατο, - τὰ τακτικὰ ἔσοδα τοῦ προϋπολογισμοῦ, - τακτικαὶ ἐπισκέψεις**· ‖ ὁμ. **τακτικὸς στρατὸς** ὁ ὠργανωμένος καὶ μόνιμος· ‖ ὁμ. γραμμ. **τακτικὰ ἀριθμητικὰ** τὰ ἀριθμητικὰ ἐπίθετα τὰ σημαίνοντα τὴν **κατ' ἀριθμὸν τάξιν τοῦ εἰς ὃ ἀναφέρονται οὐσιαστικοῦ**· **7)** μτγν. ὁ δηλῶν τάξιν ἢ διαδοχήν : Διον.Θρ.636,14.

τακτικότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις τακτικὸς βλ.λ.3).

τακτικῶς ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **τακτικά** κ. **ταχτικά** κατὰ τὴν ὡρισμένην ἢ τὴν πρέπουσαν, τὴν ἁρμόζουσαν τάξιν, ἄνευ διαλείψεων, ἀνελλιπῶς, συχνά : **μὲ πληρώνει - μᾶς ἐπισκέπτεται τακτικά.**

τακτισμός (ὁ) νεώτ. βιολογ. τροπισμὸς βλ.λ.

τακτόμισθος (ὁ) πάπ. βαθμός τις ἐν τῷ στρατῷ τῶν Πτολεμαίων.

τακτοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. τοποθέτησις **ἐν τάξει**, κανονικὴ διάταξις, ταξινόμησις.

τακτοποιῶ-έω νεώτ., δημ. **ταχτ-**, ἀόρ. **ἐτακτοποίησα**, παθ. ἀόρ. **ἐτακτοποιήθην**, δημ. **(ἐ)ταχτοποιήθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **τακτοποιημένος**, θέτω, βάλλω εἰς τάξιν, τοποθετῶ πράγματα εἰς τὴν προσήκουσαν θέσιν, ταξινομῶ : **τακτοποιῶ τὰ βιβλία μου - τὸ ἀρχεῖόν μου**· **2)** συνεκδ. φέρω εἰς καλὴν καὶ κανονικὴν κατάστασιν, διευθετῶ, κανονίζω : **τὴν ἐτακτοποίησα τὴ δουλειά**· **3)** ἐπι λογαριασμῶν, ἐκκαθαρίζω, ἐξοφλῶ : **πρέπει νὰ μοῦ τακτοποιήσετε τὸν λογαριασμόν μου.**

τακτός-ή-όν (τάσσω) κ. νεώτ. ὁ τεταγμένος, κεκανονισμένος, προδιαγεγραμμένος, ὡρισμένος : Ξεν.ΚΠ 8,3,28 **τακτόν τι παρὰ τοῦ Κύρου παραγγέλλων**· ‖ **τακτὸν ἀργύριον** ὡρισμένον ποσὸν χρημάτων : Θουκ.4,65· ‖ ὁμ. **τακτὰ χρήματα** : Πλάτ.Νόμ.746Α· ‖ **σῖτος τακτός** ὡρισμένη ποσότης σίτου : Θουκ.4,16· ‖ **τακτὴ τροφὴ** ὡρισμένη ποσότης τροφῆς : Πλάτ.Νόμ.909C· ‖ **τακταὶ δίκαι** ὡρισμέναι ποιναί : αὐτ.632Β· ‖ **τακτὸν ἐκφόριον** ὡρισμένον, προκαθωρισμένον μίσθωμα : Πάπ.· ‖ **τακτὴ ὁδὸς** προδιαγραφεῖσα, προκαθορισθεῖσα ὁδός : Δημ.643· ‖ κ. νεώτ. **τακτὴ ἡμέρα** ἡ ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένη : Αἰσχίν.2,109 **ἐν ταktαῖς ἡμέραις βουλεύεσθαι**· ‖ **τακτὸν ἔτος - τακτὸς χρόνος** ἔτος, χρόνος καθωρισμένος ἐκ τῶν προτέρων : Ἀριστλ.ΖΙ 599b,4 **κατά τινας χρόνους τακτούς**, Πάπ. **ἐπὶ τὰ τακτὰ ἔτη πέντε**· ‖ νεώτ. **τακτὴ ὥρα - προθεσμία** (προκαθωρισμένη).

τακτῶς ἐπίρρ. μτγν. τεταγμένος, διὰ κανονισμοῦ ἐκ τῶν προτέρων, προκαθωρισμένα : Πλωτῖν.3,1,2 (δ.ἀνάγν.).

τάκω δωρ. τ. τοῦ τήκω βλ.λ.

τάκων-ωνος κ. **τακών**-ῶνος (Ἡσ.) εἶδός τι ἀλλᾶντος, λουκάνικο· αὐτ. «**τακῶνες**· τροχίσκοι στέατος κεκομμένου μεθ' ἁλῶν καὶ ξηρῶν ἀρτυμάτων» : Κράτ.Κωμ.17· πρβλ.Πολυδ.6,53.

τάλα (ἡ) τὸ φυτὸν φοῖνιξ τῆς Παλμύρας : Μεγασθ.π.Ἀρρ.Ἰνδ.7· **2)** λ. ἀσαφοῦς σημ. · Επιγρ. Μυτιλήνης.

τάλα Ἡσ. «μέγα».

ταλαγάνι (τὸ) δημ. κ. **ταλαγκάνι** ἀνδρικὸν χειμερινὸν ἐπανωφόριον τῶν ποιμένων.

ταλαεργός-όν (τλάω - Fέργον· πρβλ. ταλαύρινος) ὁ τλητικός, ὁ μεθ' ὑπομονῆς τὸ ἔργον ὑπομένων, ἐπίμονος καὶ καρτερικὸς εἰς τὸ ἔργον, φερέπονος καὶ φιλόπονος, ἰδ. ἐπὶ τῶν ἡμιόνων : Ἰλ.Ψ 654 **ἡμίονον ταλαεργὸν ἄγων**, αὐτ.662, Ὀδ.Δ 636, Ἡσίοδ. Ἔργ.46· **2)** μτγν. ἐπὶ τοῦ Ἡρακλέους, ὁ πολύτλας βλ.λ., ὁ πολὺ μοχθήσας καὶ ταλαιπωρηθείς : Θεόκρ.13,19 **ἵκετο χὼ ταλαεργὸς ἀνὴρ ἐς ἀφνειὸν Ἰωλκόν**· **3)** μτγν. ἐπίπονος, ἐργώδης : Ὀππ. Ἁλ.5,50, αὐτ.20 **ὑπὸ ζεύγλῃσι δ' ἔθηκαν οὐρήων ταλαεργὸν ἔχειν πόνον ἑλκυστῆρα.**

ταλαίμοχθος-ον ὁ ταλαίπωρος : Εὐστ.1735,48.

τάλαινα (ἡ) θηλ. τοῦ τάλας βλ.λ.

τάλαινος ἐπίθ. σχηματισθὲν ἐκ τοῦ θηλ. τάλαινα ὑπὸ τοῦ Θεογνώστ.Καν.66.

ταλαίνω σχόλ. ταλάω, κοπιῶ : Σχόλ.Θεόκρ.15,111.

ταλαιπαθής-οῦς-ές μτγν. ταλαίπωρος, ἀ. ταλαίμοχθος βλ.λ. : ΑΠ 1,32.

ταλαιπώρημα-ατος (τὸ) κ. μσν. ταλαιπωρία, κακοπάθεια, μόχθος, ἀθλιότης, δυστυχία : Φάλαρ.Ἐπιστ.135,2 ταῦτα μὲν οὖν ἐμὰ ταλαιπωρήματα καὶ οὐδενὸς ἑτέρου, Στουδ.Θεόδ.316A.

ταλαιπώρησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ταλαιπωρία : Ἀρρ.Ἀν.6,26,1 κουφοτέρως φέρειν τοὺς πόνους ἐν ἰσότητι τῆς ταλαιπωρήσεως.

ταλαιπωρία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη βαρεῖα καὶ ἐπίμοχθος ἐργασία : Ἱππ.Ἀέρ.21 ὁκόσα δὲ ἀπὸ ταλαιπωρίης γίνεται ἀνάπαυσις ἰῆται, Γαλ.15,620, αὐτ.741· 2) τακτικὴ χρῆσις, ἐνέργεια, ἐξάσκησις : Ἱππ.Ἄρθρ.53· 3) ἡ ἐξ ὑπερβολικοῦ κόπου σωματικὴ κακοπάθεια : Ἡρ.6,11, αὐτ.12 τετρυμένοι .. ταλαιπωρίῃσί τε καὶ ἡλίῳ, Θουκ.4,117, Ἀνδοκ.2,17 τῇ τοῦ σώματος ταλαιπωρίᾳ, Πολύβ.3,17,8 ἡ ἐν τοῖς ἔργοις ταλαιπωρία, Φιλόδ.Οἰκ.53J ἡ περὶ τὸ πρᾶγμα ταλαιπωρία· 4) πόνος ἢ πάθημα, σωματικὸν ἄλγος, στενοχωρία, βασανιστικὴ ἐνόχλησις : Θουκ.2,49 μετὰ ταλαιπωρίας μεγάλης· ‖ νεώτ. ψυχικὴ στενοχωρία, βάσανος : βίος πλήρης ταλαιπωριῶν.

ταλαιπωρίζω μτγν. ταλαιπωρῶ, ταλαίπωρον, ἄθλιον ποιῶ : Σύμμ.ΠΔ Ἡσ.21,2 ὁ ταλαιπωρίζων ταλαιπωρεῖ· 2) ὀνομάζω τινὰ ταλαίπωρον, οἰκτίρω, ἐλεεινολογῶ : Φιλόδ.Θάν.32.

ταλαιπωρικός-ή-όν μτγν. ὁ πλήρης ταλαιπωριῶν βλ.λ.4) : Γαλ.15,158 ταλαιπωρικὸς βίος.

ταλαιπωρισμός (ὁ) μτγν. ταλαιπωρία, ὅροι δυσμενεῖς διά τινα : Φιλόδ.Θε.1,15 ὁ ταλαιπωρισμὸς τοῦ βίου (τῶν ζῴων).

ταλαιπωροποιός-όν μσν. ὁ ταλαίπωρον, ἄθλιον ποιῶν τινα : Δωρόθ.792D ἡ ἁμαρτία ταλαιπωροποιός ἐστι.

ταλαίπωρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ βαρείας καὶ ἐπιπόνους ἐργασίας ὑποφέρων, ὁ μεγάλους σωματικοὺς ἀγῶνας ὑπομένων, ὁ σκληρὰς ἐργασίας δυνάμενος νὰ ὑποφέρῃ, ὅθ. ὁ ἐν δυστυχίᾳ διατελῶν, ἄθλιος, ἐλεεινός, δύστυχος, κακομοίρης· πρβλ. ταλαπείριος: Πίνδ.ἀπ.197 ταλαίπωροι Θῆβαι, Αἰσχ.Πρ.233 βροτῶν δὲ τῶν ταλαιπώρων λόγον οὐκ ἔσχεν οὐδένα, αὐτ.317, αὐτ.595, αὐτ.623, Σοφ.ΟΚ 14, αὐτ.ἀπ.945 ταλαίπωρον ἀνδρῶν γένος, Πλάτ.Εὐθ.302B ταλαίπωρος ἄρα τις σύ γε· ‖ κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ ἐπιφέρων ταλαιπωρίας, βάσανα, ἐνοχλήσεις : Σοφ.ΟΚ 91 ταλαίπωρος βίος, Ἀριστφ.Ὄρν.135, Ἀλεξ.144, Δίφιλ.60,3 ταλαιπωρότερον οὐδέν ἐστι .. τῆς γαστρός· 2) τὸ οὐδ. ταλαίπωρον ὡς οὐσ. ἡ σκληρότης : Ἀριστφ.Νεφ.414 εἰ μνήμων εἶ καὶ φροντιστὴς καὶ τὸ ταλαίπωρον ἔνεστιν ἐν τῇ ψυχῇ· 3) ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ὁ λίαν ἐπίμοχθος βίος : Ἱππ.Ἀέρ.19.

ταλαιπωρῶ-έω κ. μσν., νεώτ. κ.δημ., παρακ. τεταλαιπώρηκα (Ἰσοκρ.8,19), μέσ. μέλλ. μτ. παθ.σημ. ταλαιπωρήσομαι (Ἀριστείδ.1,438J), μέσ. ἀόρ. ἐταλαιπωρησάμην (Κλήμ.Ἀλ.28), παθ. ἀόρ. ἐταλαιπωρήθην (Ἰσοκρ.3,64), δημ. (ἐ)ταλαιπωρήθηκα, παρακ. τεταλαιπώρημαι (Γαλ.6,560), μτχ. (τε)ταλαιπωρημένος, κάμνω τινὰ νὰ ὑποφέρῃ σωματικῶς ἢ ψυχικῶς, κατακουράζω, κατατρύχω, βασανίζω : Ἰσοκρ.8,19 ὁ πόλεμος πάντας τρόπους τεταλαιπώρηκεν ἡμᾶς, Δίων Κ 38,20, αὐτ.56,41 ἀνδρὸς .. ὑμᾶς μηδ᾽ ὅσον προπέμψαι ποι αὐτὸν ἀπιόντα .. ταλαιπωρήσαντος· κ. παθ. πάσχω πολλά, διατελῶ ἐν μεγάλῃ ταλαιπωρίᾳ, κατακουράζομαι, κατατρύχομαι : Ἱππ.Ἀέρ.19, Θουκ.3,78, Πλάτ.Φαιδ.95D, αὐτ.Πολ.372D ἐπί τε κλινῶν κατακεῖσθαι, οἶμαι, τοὺς μέλλοντας μὴ ταλαιπωρεῖσθαι· ‖ κ. ἀμτβ. μεγάλως κοπιῶ, ὑποφέρω κόπους, ὑφίσταμαι ταλαιπωρίας : Ἱππ.Ἀέρ.16, Εὐρ.Ὀρ.672 τί δὲ ταλαιπωρεῖν με δεῖ;, Θουκ.1,99, αὐτ.5,74, αὐτ.2,101, Ἀντιφ.5,93, Λυσ.31,12 τῷ σώματι ἀδύνατος ταλαιπωρεῖν, Δημ.22 λυποῦνται καὶ συνεχῶς ταλαιπωροῦσι· ‖ μτ. δοτ. ὑποφέρω ἔκ τινος : Πολύστρ.31W ἐλπίσι κεναῖς ταλαιπωρεῖν· 2) τὸ παθ. καταπονοῦμαι, ἐξαντλοῦμαι : Ἀριστφ.Πλ.224 ἐν τοῖς ἀγροῖς .. ταλαιπωρουμένους, αὐτ.Βάτρ.24 ἵνα μὴ ταλαιπωροῖτο μηδ᾽ ἄχθος φέροι, Θουκ.3,3 τεταλαιπωρημένοι ὑπὸ τῆς νόσου, Δημ.231, Ἰσοκρ.5,38, Πλούτ.Βροῦτ.37, Γαλ.6,43 παιδία .. κρύει ταλαιπωρούμενα.

ταλαιπώρως ἐπίρρ. μετὰ ταλαιπωριῶν, κοπιωδῶς, ἐπιμόχθως, ἐλεεινῶς, ἀθλίως : Ἀριστφ.Ἐκκλ.54 πάνυ ταλαιπώρως παρέδυν, Θουκ.3,4.

ταλαίφρων-ονος (ὁ,ἡ) ὁ πολλὰ ὑπομένων, ἄθλιος, ἐλεεινός, ταλαίπωρος : Σοφ.Ἀντ.866 αἰῶν ἐγὼ ποθ᾽ ἁ ταλαίφρων ἔφυν, Εὐρ.Ἑλ.524.

ταλακάρδιος-ον (τλάω) ὁ ὑπομονητικήν, πραεῖαν ἔχων καρδίαν, μεγάθυμος, μεγαλόκαρδος : Ἡσίοδ.Α 424 Διὸς ταλακάρδιος υἱός· 2) ἄθλιος, δυστυχής, ταλαίφρων : Σοφ.ΟΚ 540.

ταλάλης (ὁ) π. Βυζ. δημόσιος κήρυξ, ντελάλης.

ταλάν (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. τάλαντον βλ.λ.5).

ταλανίζω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ἐταλάνισα, ἀποκαλῶ, ὀνομάζω τινὰ τάλανα, ταλαίπωρον, σχετλιάζω, οἰκτίρω, ἐλεεινολογῶ, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ μακαρίζω· πρβλ. παρφρ. Ἐπικτ.Ἐγχ.26 «ὅρα μήποτε .. μακαρίσῃς μὲν ἐκεῖνον, ταλανίσῃς δὲ σεαυτόν» : Αἴσωπ.113, αὐτ.328, Ἰω.Σκι.ἐν Ρητ.6,451W· κ. παθ. : Πτολ.Τετράβ.208, Ἡλιόδ.ΗΝικ.19,18, Θεόδ.Ὑρτ.π.Ἀν.Βοασσ.3,17,3 ἐταλάνιζον ἑαυτοὺς τῆς ζωῆς, Νεῖλ.Ἐπιστ.1,316.

ταλανισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ταλανίζειν, συμπάθεια μετ᾽ οἴκτου, ἐλεεινολογία : Ἰω.Σκι.ἐν Ρητ.6,451W· 2) σχετλιασμός, οἰμωγή, ὀδυρμός, θρῆνος : Ἰω.Χρυσ.6,232,11 συμβουλίαις μὲν οὐκ ἐχρήσατο .. ταλανισμῷ δὲ μόνον.

ταλαντεία (ἡ) ἡ πρὸς τὰ ἔμπροσ καὶ τὰ ὀπίσω κίνησις πράγματος αἰωρουμένου : Πλάτ.Κρατ.395E ἡ ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τοῦ λίθου ταλαντεία.

ταλαντευσίμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον χρησιμεῦον εἰς τὴν μέτρησιν τῆς μεγίστης καὶ ἐλαχίστης ἀρτηριακῆς πιέσεως.

ταλάντευσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ταλαντεύειν ἢ ταλαντεύεσθαι, κίνησις διαδοχικὴ πρὸς δύο ἀντιθέτους φοράς, αἰώρησις : Ἀνν.Κομν.3· 2) νεώτ. μτφ. ἀμφίρροπος στάσις, δισταγμός· 3) νεώτ. ἐν τῇ ἀσυρμάτῳ τηλεγραφίᾳ ταλαντεύσεις ἢ ταλαντώσεις ἠλεκτρικὰ ρεύματα ἐναλλασσόμενα λίαν ὑψηλῆς συχνότητος.

ταλαντευτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. σύστημα ἢ ὄργανον δυνάμενον νὰ ταλαντεύσῃ τι ἢ νὰ ταλαντευθῇ, ταλαντωτής· 2) ἐν τῇ ἀσυρμάτῳ τηλεγραφίᾳ, σύστημα διαρρεόμενον ὑπὸ ἠλεκτρικῶν ταλαντώσεων, ἀναπτύσσον δὲ ἐν τῷ χώρῳ ἠλεκτρομαγνητικὰ κύματα.

ταλαντευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταλάντευσιν, ὁ προκαλῶν ταλάντευσιν, ταλαντωτικός.

ταλαντεύω (τάλαντον) κ. νεώτ. κάμνω τι νὰ κινῆται εἰς τὸν ἀέρα ἐναλλὰξ πρὸς δύο ἀντιθέτους κατευθύνσεις, λικνίζω, κουνῶ : Ἡλιόδ.Αἰθ.8,17 ξένοι καὶ δεσμῶται τὴν σφαγὴν ὀλίγῳ πρόσθεν τὴν αὐτῶν ἐν ὀφθαλμοῖς ταλαντεύσαντες· ‖ ἀμτβ. κ. παθ. κινοῦμαι ἐναλλὰξ πρὸς δύο ἀντιθέτους κατευθύνσεις, ἔμπρος καὶ ὀπίσω, ἀσταθῶς ἔχω, διακυμαίνομαι : Ἀριστλ.ΖΠ 708b,14, αὐτ.Μετ.354a,8 διὰ τὸ ταλαντεύεσθαι (τὴν θάλατταν) δεῦρο κἀκεῖσε· ‖ νεώτ. τὸ μέσ. κινοῦμαι κλίνων ὡς αἱ πλάστιγγες πότε ἐδῶ καὶ πότε ἐκεῖ· ‖ κ. μτφ. : Διόδ.Σ 11,22 τῆς μάχης δεῦρο κἀκεῖσε ταλαντευομένης, αὐτ.16,4, Πλούτ.Ἠθ.682B ῥέπει καὶ ταλαντεύεται πρὸς τοὐναντίον· ‖ μτγν. κ. νεώτ. δὲν ἔχω σταθερὰν πίστιν ἢ γνώμην ἢ ἀπόφασιν, ἀμφιρρέπω, ἐνδοιάζω, διστάζω τί νὰ πράξω;

Γρηγ.Ναζ.3,70.-**ταλαντεύεται μεταξὺ τοῦ ναὶ καὶ τοῦ ὄχι**· **2**) ὁμ. μτφ. δίδω ροπὴν πρός τι: Ἀλκίφρ.1,8 **τούτων σὺ τὴν αἵρεσιν ταλάντευε** (δίδε ροπὴν πρὸς τὴν προτίμησιν καὶ ἐκλογήν)· **3**) σταθμίζω, μετρῶ : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,782 **ὕδασι** (διὰ τῆς κλεψύδρας) **ἠελίοια ταλαντεύουσι κελεύθους**· ‖ κ. μτφ. κλίνω τὴν πλάστιγγα : Φίλ.2,170 **τῇ μὲν ἐταλάντευε τὸ ἔλεος, τῇ δ' ἀντέβριθεν ὁ νόμος**· **4**) προσδιορίζω : Συνέσ.Συμπλ.Ἀνθ.4,74 **Τιτὰν νύκτα ταλαντεύει καὶ φάος**· **5**) Ἐπιγρ. δοκιμάζω : **Κελτοὶ Ρήνῳ τέκνα ταλαντεύουσι**· **6**) τὸ παθ. μτφ. ἐξαρτῶμαι, κρέμαμαι : Ἀλκίφρ.25 **τὸ ζῆν οὐδ' ὑπὸ τούτοις ταλαντεύεται.**

ταλαντιαῖος-α-ον ὁ τιμώμενος, ὁ ἔχων ἀξίαν ταλάντου : Δημ.833 **εἰ ἕτεροι μὲν οἶκοι ταλαντιαῖοι καὶ διτάλαντοι καταλειφθέντες,** Πολύβ.23,4,3· ‖ **νοσήματα ταλαντιαῖα** τὰ νοσήματα διὰ τὴν θεραπείαν τῶν ὁποίων δαπανᾶται τάλαντον, πιθ. ὡς ἀμοιβὴ τοῦ ἰατροῦ : Ἀλκ.Κωμ.12· **2**) **ὁ κεκτημένος** ἓν τάλαντον, **ἔχων περιουσίαν** ἑνὸς **ταλάντου** : Κράτ.Κωμ.32· **3**) **ἔγγυος ταλαντιαῖος ὁ παρέχων** ἐγγύησιν διὰ τὸ ποσὸν ἑνὸς ταλάντου: Ἀριστλ.Οἰκ.1350a,19 **ταλαντιαίους καθιστάναι τοὺς ἐγγύους τῶν εἴκοσι** ταλάντων· **4**) **ὁ** ἔχων **βάρος** ἑνὸς ταλάντου, ζυγίζων ἓν τάλαντον : αὐτ. Οὐρ.311b,3· ‖ **λιθοβόλος ἢ πετροβόλος ταλαντιαῖος** πολεμικὴ μηχανὴ ἐκσφενδονῶσα λίθους βάρους ταλάντου : Πολύβ.9,41,8, Διόδ.Σ 20,87 **τὰς μηχανὰς τοῖς ταλαντιαίοις πετροβόλοις συνέτριψε,** Φίλ.Μηχ.Βελοπ.85,2· **5**) ἐπὶ πραγμ. ἢ πράξεως, **ὁ** οὗ ἡ ἀξία, **τὸ** βραβεῖον, ἡ ἀμοιβὴ εἶναι τάλανταν : Ἐπιγρ.Ἀφροδισιάδος **ταλαντιαῖος** ἀγών.

ταλαντιεῖος-α-ον πάπ. ὁ ταλαντιαῖος βλ.λ.4).

ταλαντισμός (ὁ) Ἐπιγρ. ὀνομ. εἴδους φόρου.

ταλάντιον (τὸ) μσν. τὸ φυτὸν πολύγονον : Ἱππιατρ.181 «**βοτάνη τίς ἐστιν,** ἐν τοῖς **τείχεσι** καὶ ταῖς πέτραις γινομένη, ἣν ἰατρῶν **μὲν** παῖδες πολύγονον ὀνομάζουσιν, ἰδιῶται δὲ σύμφυτον, Μακεδόνες δὲ ὀστεόκολλον, ἄλλοι δὲ ταλάντιον».

ταλαντοειδής-οῦς-ές μτγν. ἀσταθής, **εὐμετάβολος,** κυμαινόμενος : Ἰω.ΨΧρυσ.Λόγ.75,7,469.

τάλαντον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. στάθμη, ζυγός, ζυγαριά, παλάντζα : Θέογν.157 **Ζεὺς . . τὸ τάλαντον ἐπιρρέπει ἄλλοτε ἄλλως,** Αἰσχ.Ἱκ.823, Ἀριστφ.Βάτρ.797 **ταλάντῳ μουσικὴ σταθμήσεται**· ‖ **κτ.** πληθ. **π.** Ὁμ. κ. πλείστοις ἀ. συγγραφεῦσιν, οἱ δίσκοι τοῦ ζυγοῦ, τῆς **πλάστιγγος**: Ἰλ.Μ 433 **ἔχον ὥς τε τάλαντα γυνὴ . . ἥ τε σταθμὸν ἔχουσα καὶ εἴριον ἀμφὶς ἀνέλκει ἰσάζουσα**· ‖ εἰδ. ἐπὶ **τῶν** πλαστίγγων, ἐν αἷς ἐζύγιζεν ὁ Ζεὺς τὰς τύχας τῶν ἀνθρώπων : αὐτ.Θ 69 **χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα,** αὐτ.Χ 209, αὐτ.Π 658, αὐτ.Τ 223 **ἐπὴν κλίνῃσι τάλαντα Ζεὺς** (ὅταν ἐπιφέρῃ μεταβολὴν εἰς τὴν ἔκβασιν τῆς μάχης), Αἰσχ.Πέρσ.346 **τάλαντα βρίσας οὐκ ἰσορρόπῳ τύχῃ**· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ ζυγοῦ τῆς δικαιοσύνης : Ὑμν.Ἑρμ.324 **δίκης κατέκειτο τάλαντα,** Βακχ.17,25 **δίκας ῥέπει τάλαντον,** Διοτιμ.ΑΠ 6,267,4· **2**) ὡρισμένος φόρος καταβαλλόμενος διὰ τὴν χρῆσιν τῶν δημοσίων σταθμῶν, τῆς δημοσίας ζυγαριᾶς : Ἐπιγρ. Κυζίκου· **3**) **πᾶν τὸ** ζυγιζόμενον, **πᾶν τὸ** ἔχον βάρος, **εἰδ. π.** Ὁμ. ὡρισμένον τι βάρος **πάντοτε** χρυσοῦ : Ἰλ.Ι 122 **δέκα χρυσοῖο τάλαντα,** αὐτ.Σ 507, αὐτ.Τ 247, αὐτ.Ω 232, Ὀδ.Ι 202 **χρυσοῦ . . εὐεργέος ἑπτὰ τάλαντα,** αὐτ.Θ 393 **χρυσοῖο τάλαντον . . τιμήεντος**· ‖ πρὸς καθορισμὸν τοῦ βάρους **τοῦ** ὁμηρικοῦ **ταλάντου** δὲν ὑπάρχουν δεδομένα· ἀλλὰ κρίνοντες ὅτι καθ' ὑπερβολὴν μεγάλη ποσότης χρυσοῦ θὰ ὑπῆρχεν, ἐὰν τὸ τάλαντον εἶχε περίπου τὸ βάρος, ὅπερ ἐζύγιζεν ὕστερον, ἔτι δὲ καὶ ἐκ τῆς τάξεως τῶν βραβείων (Ἰλ.Ψ 262 ἔνθα δύο τάλαντα χρυσοῦ φέρονται ὡς ἔχοντα κατωτέραν ἀξίαν λέβητος), εἰκάζομεν ὅτι τὸ βάρος τοῦτο πιθ. δὲν ἦτο μέγα· τοιαύτην δὲ γνώμην φαίνεται ὅτι εἶχε καὶ ὁ Ἀριστοτέλης (ἀπ.138)· ἐν τοῖς μεθ' Ὁμ. συγγραφεῦσι **τὸ** τάλαντον καὶ αἱ ὑποδιαιρέσεις αὐτοῦ ἦσαν καὶ βάρη ἢ σταθμὰ ὡρισμένα χρήσιμα εἰς τὸ ἐμπόριον, διαφέροντα **δὲ** κατὰ τὰ διάφορα συστήματα, καὶ ποσότητες χρηματικαί, ἃς ἐδήλουν **τὰ** βάρη ταῦτα εἰς χρυσὸν ἢ εἰς ἄργυρον, ἐν ᾧ τὰ ὀνόματα στατὴρ καὶ (καθ.Ἡσ.) δραχμὴ ἦσαν ὁμ. ὀνόματα καὶ χρυσῶν καὶ ἀργυρῶν νομισμάτων· ‖ **τὸ τάλαντον ἐξισοῦτο** ὡς μονὰς βάρους πρὸς σημερινὰς 33 ὀκάδας καὶ 355 5/9 δρμ. ἢ 52 γαλλικὰς λίτρας, ποικίλλοντος ἐν τούτοις τοῦ βάρους αὐτῆς **κατὰ** τόπους μεγάλως· τὰ βάρη **ἢ σταθμὰ** ταῦτα **ὑπῆρχον ἐν τῷ** περσικῷ κράτει ἐπὶ **Δαρείου** τοῦ Ὑστάσπους, ἅπερ ὁ Ἡρ. (3,89) **καλεῖ Βαβυλώνιον κ. Εὐβοϊκὸν τάλαντον,** καὶ **τὸ μὲν πρῶτον** ἦτο **ἐν χρ.** πρὸς στάθμησιν ἀργύρου, **τὸ δὲ δεύτερον** χρυσοῦ, ὁ δὲ λόγος **ὁ** μεταξὺ **βαβ. κ. εὐβ. ταλάντου** ἦτο ὡς 4 : 3· ἑκάτερον **διῃρεῖτο εἰς** τρισχιλίους στατῆρας· τὸ βαβ. τάλαντον **ἀναφαίνεται** ἐν Ἑλλάδι ὑπὸ τὸ ὄνομα αἰγινητικὸν τάλαντον ἀργύρου, ὅπερ μετὰ τῶν **ὑποδιαιρέσεων** εἰς 60 μνᾶς καὶ 6000 δραχμὰς ἦτο **τὸ σύνηθεν** τάλαντον **κατὰ** τοὺς χρόνους τῆς ἀκμῆς **ἐν** ταῖς **πλείσταις τῶν** ἑλληνικῶν πόλεων καὶ **ἐν Ἀθήναις πρὸ τῶν χρόνων** τοῦ Σόλωνος· **οὗτος ἠλάττωσε τὰ** ἀττ. σταθμὰ καὶ νομίσματα ὑποκαταστήσας τὸ αἰγιν. τάλαντον δι' ἑτέρου **ἀργυροῦ ἴσου κατὰ** τὸ βάρος **πρὸς** τὸ **εὐβοϊκὸν** τάλαντον χρυσοῦ· τὸ βάρος **τοῦ** ταλάντου μετὰ Σόλωνα **ἦτο περίπου** 26 χιλιόγραμμα καὶ 200 γραμμάρια, **ἡ δὲ** ἀξία 5044 χρυσῶν φράγκων **περίπου· τὸ** ἀττικὸν τάλαντον ἐκυκλοφόρει ἐπίσης ἐν Κορίνθῳ, Θεσσαλίᾳ, Σικελίᾳ, Τάραντι καὶ Μακεδονίᾳ ἀπὸ **τοῦ** Ἀλεξάνδρου· τὸ τάλαντον ἦτο μ. συμβατικὴ **νομισματικὴ** μονάς, οὐχὶ δὲ καὶ νόμισμα κεκομμένον· τὸ ἀργυροῦν ἐξισοῦτο πρὸς τὸ ὑποδεκαπλάσιον **τοῦ** χρυσοῦ, **τὸ δὲ** χαλκοῦν πρὸς τὸ ὑποδεκαπλάσιον **τοῦ** ἀργυροῦ : Ἡρ.3,89 **τοῖσι μὲν ἀργύριον ἀπαγινέουσι εἴρητο Βαβυλώνιον σταθμὸν τάλαντον ἀπαγινέειν, τοῖσι δὲ χρυσίον ἀπαγινέουσι Εὐβοϊκόν· τὸ δὲ Βαβυλώνιον τάλαντον δύναται Εὐβοΐδας ἑβδομήκοντα μνέας,** Ἀριστλ.Ἀθ.10,2 **ἐποίησε** (ὁ Σόλων) **σταθμὰ πρὸς τὸ νόμισμα τρεῖς καὶ ἑξήκοντα μνᾶς τὸ τάλαντον ἀγούσας,** Πολυδ.9,86· ‖ ἐν χρ. μ. ὡς νομισματικὴ μ. : Ἡρ.7,28, Ξεν.Ἑλλ.3,5,1, Αἰσχίν.2,174, Ἐπιγρ.· ‖ **παρά τισι τὸ τάλαντον** ἦτο ἐν χρ. μ. ὡς σταθμικὴ μονάς, **ἰδ.** μολύβδου ἢ σιδήρου : Ἐπιγρ., Πάπ.· ‖ **ὁμ.** ὑφάσματος : αὐτ.· **4**) μτγν. κ. μσν. νομισματικὴ μονὰς γενικῆς ἀξίας : ΚΔ Ματθ.25,16 **πορευθεὶς δὲ ὁ τὰ πέντε τάλαντα λαβὼν εἰργάσατο**· **5**) **νεώτ. μτφ.** φυσικὸν ἢ ἐπίκτητον χάρισμα ἢ **πλεονέκτημα** ἢ ἰδιοφυΐα ἐξαιρετικὴ ἢ διανοητικὸν καὶ καλλιτεχνικὸν προσόν, ταλέντο: **ποιητικόν - μουσικὸν τάλαντον.**

ταλαντοῦχος-ον (ἔχω) κ. νεώτ. ὁ κρατῶν τὰ τάλαντα, τοὺς δίσκους τῆς πλάστιγγος, ἐν χρ. μτφ.: Αἰσχ.Ἀγ.439 Ἄρης . . **ταλαντοῦχος ἐν μάχῃ δορὸς** (ὁ μετατρέπων ἢ ὁρίζων τὴν **ἔκβασιν** τῆς μάχης)· **2**) νεώτ. ὁ ἔχων **πολλὰ τάλαντα,** βαθύπλουτος· **3**) ὁμ. ὁ κάτοχος ταλάντου βλ.λ.5), ὁ ἔχων **ἐξαιρετικήν** τινα **ἰδιοφυΐαν, ἰδ.** ἔν τινι τῶν καλῶν τεχνῶν.

ταλαντῶ-όω κ. νεώτ. **ταλαντεύω** βλ.λ.· κ. παθ. ταλαντεύομαι, αἰωροῦμαι, κυμαίνομαι, φέρομαι τῇδε κἀκεῖσε ἢ πρὸς ἀμφότερα τὰ μέρη, κτ. ἀντιθ. πρὸς τὸ ἰσορροπῶ : Πλάτ.Τίμ.52E **ἀλλ' ἀνωμάλως πάντῃ ταλαντουμένων.**

ταλάντωθρον (τὸ) νεώτ. **ἐξάρτημα** μηχανῆς οὗ ἡ ταλάντευσις ρυθμίζει **τὴν λειτουργίαν αὐτῆς.**

ταλαντωσίμετρον (τὸ) νεώτ. ὅ. ταλαντευσίμετρον βλ.λ.

ταλάντωσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. στάθμησις, ζύγισις : Ἀντιφ.Σοφ.42· **2)** κ. νεώτ. τὸ κινεῖσθαι τῇδε κἀκεῖσε, ταλάντευσις : Ἀριστλ.Μετ.354a,11.

ταλαντωτής (ὁ) νεώτ. ὁ ταλαντευόμενος περὶ τὴν θέσιν τῆς ἰσορροπίας.

ταλαός-ή-όν (τλάω) ὁ τλήμων βλ.λ. : Ἀριστφ.Ὄρν.687 **ἀπτῆνες ἐφημέριοι, ταλαοὶ βροτοί, ἀνέρες εἰκελόνειροι,** Κόϊντ.1,759.

ταλαπαθής-οῦς-ές Σουΐδ. «τληπαθής».

ταλαπείριος-ον (τλάω, πεῖρα) ὁ πολλὰς πείρας καὶ δοκιμασίας τῆς τύχης παθήματα ὑποστάς, ὁ πολλὰ παθών, ἰδ. ἐπὶ τοῦ Ὀδυσσέως: Ὀδ.Η 24, οὐτ.Σ 193· **2)** μτγν. ὁ πλανώμενος ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, πλάνης, ἀλήτης : Αἰν.Τακτ.10.10· **3)** πτωχὸς ταλαπείριος ἐπαίτης : Ἀγαθ.ΑΠ 10,66.

ταλαπενθής οῦς-ές ὁ πολλὰς θλίψεις ὑποφέρων, καρτερικός, ὑπομονητικὸς ἐν δυστυχίᾳ : Ὀδ. Ε 222 **τλήσομαι ἐν στήθεσιν ἔχων ταλαπενθέα θυμόν·** κ. ἐπὶ προσ. : Βακχ.5,157· **2)** ἐπὶ πραγμ., κοπώδης, πλήρης **μόχθων** : Πανύασ.12,5· **3)** θλιβερός : Βακχ.15,26.

ταλάπης (ὁ) πάπ. παραλλαγή τις τοῦ φυτοῦ κεντρῖτις βλ.λ.2).

ταλαράς (ὁ) δημ. δ.γρ. τοῦ ταλλορὰς βλ.λ.

ταλάριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τάλαρος, καλαθίσκος, κοφινάκι : Πολυδ.10,125, Πάπ.

ταλαρίσκος (ὁ) τὸ ταλάριον βλ.λ. : Ἀριστλ.Πρ. 924b,11,Θεόκρ.15,113 **πὰρ δ' ἁπαλοὶ κᾶποι, πεφυλαγμένοι ἐν ταλαρίσκοις,** Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,174.

τάλαρο (τὸ) δημ. δ. γρ. τοῦ τάλλαρο βλ.λ.

τάλαρος (ὁ) κ. νεώτ. κάλαθος, κάνιστρον : Ὀδ.Δ 125,αὐτ.131 **χρυσέην τ' ἠλακάτην τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν ἀργύρεον·** || κάλαθος πρὸς ἐναπόθεσιν καρπῶν : Ἰλ.Σ 568 **πλεκτοῖς ἐν ταλάροισι φέρον μελιηδέα καρπόν,** Ἡσίοδ.Α 293· || κάνιστρον ἀνθέων : Μόσχ.2,34 **ἔχον δ' ἐν χερσὶν ἑκάστη ἀνθοδόκον τάλαρον,** αὐτ.61,Πσυσ. 8,31,2· **2)** πλεκτὸς κάλαθος ἐκ κλώνων λύγου πρὸς ἀποστράγγισιν ἐν αὐτῷ τοῦ τυροῦ, τυροβόλι : Ὀδ.Ι 247 **πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν,** Ἀριστφ.Βάτρ.560, Ἀντίπ.Θεσσ. ΑΠ 9,567, Γαλ.6,491, Ἐπιγρ.· **3)** πλεκτὸς κλωβὸς ὀρνίθων, κουμάσι· || μτφ. **Μουσέων τάλαρος** τὸ τῶν Μουσῶν τέμενος : Τίμων Φλ.12.

ταλαρωτός-ή-όν μτγν. ὁ ραβδωτός : Διόδ.Σ 5,30.

τάλας-ανος-αινα-αν (τλάω) κ.μσν. κ. νεώτ., αἰολ. **τάλαις** (Χοιροβ.Θεο.1,126Η), θηλ. κ. **τάλας** (Ἀριστφ. Θεσμ.1038), δοτ. ἑν. κ. **τάλαντι** (Ἱππῶν.12), αἰτ. ἀρσ. κ. **τάλαν** (Ὀδ.Σ 327, οὐτ.Σ 68, Θέογν.512), θηλ. (Ἀριστφ.Βάτρ.559), ὑπερθ. **ταλάντατος-η-ον** (Ἀριστφ.Πλ.684, αὐτ.1046, αὐτ.1060, Πλάτ.Κρατ. 395Ε), ποι. λ. ἐν χρ. κ. π. τισι τῶν πεζῶν (Ξεν. ΚΠ 4,6,5, Φίλ.2,239, Ἀρρ.Ἐπίκτ.2,16,20, Πλούτ.Ἀντ. 79, Λουκ.Ἑταιρ.Δ 10,3), τλήμων, πολυπαθής, ταλαίπωρος, δυστυχής, ἐλεεινός : Ὀδ.Σ 327 **ξεῖνε τάλαν, σύ γέ τις φρένας ἐκπεπαταγμένος ἐσσί,** Αἰσχ.Χο.743, Σοφ.ΟΚ 1338, οὐτ.1401, αὐτ.Αἴτ.981, αὐτ.Φιλ.1196· κ. μτ. γενικ. τῆς αἰτίας : Αἰσχ. Πέρσ.445 **οἴ 'γὼ τάλαινα συμφορᾶς κακῆς,** αὐτ. 517, Ἀριστφ.Πλ.1044 **τάλαιν' ἐγὼ τῆς ὕβρεος·** || κ. μσν. σπαν. κ. ἐπὶ κακῆς σημ., ἄθλιος : Ὀδ. Τ 68 **ἔξελθε θύραζε, τάλαν, καὶ δαιτὸς ὄνησο,** Στουδ.Θεόδ.605,33, Πρόδρ.1,345 **τρόπον τὸν κακομήχανον τῆς γυναικὸς ὁ τάλας·** || π. κωμ. ἡ κλητ. τάλαν κακόμοιρε, **ἐν εἴδει** συμπαθοῦς καὶ θωπευτικῆς ἐκφράσεως : Ἀριστφ.Λυσ.910, αὐτ.914 **ἔπειτ' ὀμόσασα δῆτ' ἐπιορκήσω, τάλαν,** αὐτ.Ἐκκλ.242· || π. τραγ. κ. ἐπὶ πραγμ. ἄθλιος, ἐλεεινός : Αἰσχ.Χο.1069 **παιδόβοροι μὲν πρῶτον ὑπῆρξαν μόχθοι τάλανές [τε Θυέστου],** αὐτ.223, αὐτ.Ἑπτ.988, Σοφ.ΟΚ 1263, αὐτ.Φιλ.1088, αὐτ.Ἠλ. 1179, οὐτ.Τρ.1084, Εὐρ.Ἑλ.248, αὐτ.Φοίν.1710· **2) Τάλας** (ὁ) ἀστερισμός τις ἐπιτέλλων ὁμοῦ μετὰ τοῦ τοξότου : Κατ.Ἀστρλ.Κ 7,207.

ταλασήιος-η-ον μτγν. ἐπ. ὁ εἰς τὴν κατεργασίαν τῶν ἐρίων ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος, ὁ κατάλληλος διὰ τὴν ταλασιουργίαν, ὅθ. **ταλασήια ἔργα** ταλασία βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 3,292· || **ταλασήιος ἱδρώς** ὁ ἱδρώς, ὁ προερχόμενος ἐκ τοῦ κόπου τῆς κατεργασίας ἐρίων : Νόνν.Δ 6,142 **Παλλάδος . . ταλασήιος ἱδρώς.**

ταλασία (ἡ) ἐπεξεργασία ἐρίων καὶ ἰδίᾳ ἡ κλῶσις αὐτῶν, ταλασιουργία, τὸ γνέσιμο καὶ ἡ ξαντικὴ τῶν μαλλιῶν : Πλάτ.Νόμ.805Ε, Ξεν.Ἀπομν. 3,9,11, αὐτ.Οἰκ.7,41 **ὁπόταν ἀνεπιστήμονα ταλασίας λαβοῦσα ἐπιστήμονα ποιήσῃς,** Φίλ.2,328, Πλούτ.Ρωμ.15 **παρακέλευσιν εἰς . . ταλασίαν.**

ταλάσιον (τὸ) μσν. τὸ ἐριουργεῖον : Φώτ.

ταλάσιος-ον ὁ ταλασήιος : Ξεν.Οἰκ.7,6 **ἑορακυῖα ὡς ἔργα ταλάσια θεραπαίναις δίδοται;**

ταλασιουργία (ἡ) κ. μσν. ἡ ταλασία βλ.λ., τὸ εἰδέναι ὡς δεῖ ταλασιουργεῖν : Πλάτ.Πολιτ.282C, αὐτ.283Α **τὸ γὰρ συγκριτικῶς τῆς ἐν ταλασιουργίᾳ μόριον,** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.20, Ἀθήν.Ἰατρ. π. Ὀρειβ.5,4 (ἀβέβ.), Ἰω.Χρυσ.11,115Ε **ταλασιουργία διηνεκής,** Παχυμ.Γ Προγ.170,10 **οἰκουρεῖ καὶ ταλασιουργίᾳ προστέτηκεν.**

ταλασιουργικός-ή όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταλασιουργίαν : Ξεν.Οἰκ.9,9 **ἄλλη φυλὴ τῶν ταλασιουργικῶν ὀργάνων·** || **ἡ ταλασιουργική** (τέχνη) ὡς οὐσ. ἡ ταλασιουργία : Πλάτ.Πολιτ.282Α **ξαντική γε καὶ νηστικὴ καὶ πάντα αὖ τὰ περὶ τὴν ποίησιν αὐτὴν τῆς ἐσθῆτος . . μέρη μία τίς ἐστι τέχνη . . ἡ ταλασιουργική.**

ταλασιουργός (ὁ,ἡ) ὁ τὰ ἔρια κατεργαζόμενος ἤτοι ὁ ξαίνων, νήθων καὶ πρὸς ὕφανσιν ἕτοιμα ποιῶν: Πλάτ.Ἴων 540C **οἷα γυναικὶ πρέποντά ἐστιν εἰπεῖν ταλασιουργῷ περὶ ἐρίων ἐργασίας;,** Τρύφων π. Ἀθήν.14,618Β **ἡ ταλασιουργῶν ᾠδή.**

ταλασιουργῶ-έω κ. μσν. κατεργάζομαι ἔρια, ξαίνω, νήθω καὶ πρὸς κλῶσιν ἕτοιμα αὐτὰ ποιῶ : Ξεν.Ἀπομν.3,9,11 **διὰ τὸ τὰς μὲν** (τῶν γυναικῶν) **εἰδέναι ὅπως χρὴ ταλασιουργεῖν,** Διόδ.Σ 2,23, Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.2,46, Νυμφόδ.π.Σχολ.Σοφ.ΟΚ 337 **αἱ δὲ γυναῖκες ἔνδον** μένουσαι **ταλασιουργοῦσι,** Ἰω. Φωκ.Ἔκφρ.Παλαιστ.10 **σεμνῶς ταλασιουργούσῃ.**

ταλασίφρων-ονος (ὁ,ἡ) (τλάω, φρήν) ὁ ὑπ' οὐδεμιᾶς ταλαιπωρίας καταβαλλόμενος, καρτερικός, καρτερόψυχος, ὑπομονητικός, ὁ ψυχὴν ἔχων ἀπτόητον καὶ δυναμένην τὰ πάντα νὰ ὑπομείνῃ : Ἰλ.Δ 421 **ὑπό κεν ταλασίφρονά περ δέος εἷλεν·** || συχνότ. ἐν χρ. ὡς ἐπίθ. τοῦ Ὀδυσσέως : αὐτ. Λ 466, Ὀδ.1,87, οὐτ.129 **ἔνθα περ ἄλλα ἔγχε' Ὀδυσσῆος ταλασίφρονος ἵστατο πολλά,** Ἡσίοδ. Θ 1012, Θεόκρ.24,50.

τᾰλαύρινος-ον (τλάω, Fρινός) ὁ φέρων ἀσπίδα ἐξ ἰσχυροῦ δέρματος ταύρου, ὁ διὰ βοείου ἢ δερματίνης ἀσπίδος ἐν τῇ μάχῃ ἀνθιστάμενος, ὁ δι' αὐτῆς τὰς ἐν τῇ μάχῃ προσβολὰς δεχόμενος καὶ ἀποκρούων αὐτάς, ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως : Ἰλ.Ε 289 **πρίν γ' ἢ ἕτερόν γε πεσόντα αἵματος ἆσαι Ἄρηα, ταλαύρινον πολεμιστήν,** αὐτ.Υ 78· || κ. ἐπὶ τοῦ πολέμου : Ἀριστφ.Εἰρ.241· || κ. ἐμπαικτικῶς ἐπὶ τοῦ Λαμάχου : αὐτ.Ἀχ.964 **ὁ δεινός, ὁ ταλαύρινος, ὃς τὴν Γοργόνα πάλλει·** || **ταλαύρινος χρώς** χονδρόν, παχύ, ἀνθεκτικόν, ἰσχυρὸν δέρμα : Ἀνύτ.ΑΠ 7,208 **μέλαν δέ οἱ αἷμα ταλαυρίνου διὰ χρωτὸς ζέσσε·** || τὸ οὐδ. **ταλαύρινον** ὡς οὐσ. ἰσχυρῶς, καρτερικῶς : Ἰλ.Η 239 **τό μοί ἐστι ταλαύρινον πολεμίζειν.**

ταλάφρων-ονος (ὁ,ἡ) ὁ ταλασίφρων: Ἰλ.Ν 300 **ἐφόβησε ταλάφρονά περ πολεμιστήν,** Ὀππ.Ἁλ.3,40.

ταλάωρ-ωρος (ὁ) τόξον : Εὐφ.9,12, Χοιροβ.Θεο. Ι,301Η «ἠλέκτωρ μὲν γὰρ λέγεται ὁ ἥλιος, ταλάωρ δὲ τὸ τόξον».

ταλαώρεα Ἡσ. «τοξεύματα».

τάλε-κουάλε (ἰταλ.) ἐπίρρ. δημ. περίπου ὁμοίως: τὰ ροῦχα μου εἶναι τάλε - κουάλε τὰ δικά σου· || ἐν χρ. κ. ὡς ἐπίθ. ὅμοιος.

ταλετίτας (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ἐπὶ τοῦ λακωνικοῦ ὄρους Ταλέτου λατρευόμενος, ἐπίθ. τοῦ Διός.

τάληθές ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀληθές.

ταλέντο (τὸ) δημ. τάλαντον, ἰδιοφυΐα, ἐξαιρετικὴ φύσις, ταλάν : ὁ ζωγράφος αὐτὸς ἔχει ταλέντο.

τάληρο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. δ.γρ. τοῦ τάλληρον.

ταλιαδῶρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ὁ μπαγκιέρης βλ.λ.2) εἰς τὸ χαρτοπαίγνιον πασσέτα, ἄ. κόφτης.

ταλιαμάς (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ναυτ. θαλασσοτόμος, φάλκης βλ.λ.

ταλιάνι (τὸ) δημ. δ.προφ. τοῦ νταλιάνι βλ.λ.

ταλιαρίζω (ἰταλ.) δημ. τέμνω, τύπτω, αἰκίζω.

ταλιέρι (τὸ) δημ. καλαθίσκος διὰ τὸ νῆμα τῆς ρόκας, διὰ κορπούς, διὰ νεόπηκτον τυρόν· 2) σκεῦος οἰκιακὸν ἐπίπεδον καὶ σχήματος στρογγύλου, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐπεξεργάζονται τὴν ζύμην.

ταλίκα (ἡ) δημ. κ. ντα- εἶδος τι ἁμάξης χρησιμευούσης ὡς λεωφορείου καὶ διὰ μεταφοράς.

τάλικής Ἡσ. «ἀναιδής».

τάλικος-ον δωρ. τ. τοῦ τηλίκος βλ.λ.

τάλικοῦτος μτγν. δωρ. τ. τοῦ τηλικοῦτος : Ἀρχιμ.2,242 (ἔκδ. Heib.).

τᾶλις-ιδος (ἡ) ποι. κόρη εἰς ἡλικίαν γάμου καὶ ὀνομασθεῖσα τινὶ νύμφη· Ἡσ. «ἡ μελλόνυμφος παρθένος καὶ κατωνομασμένη τινί, οἱ δὲ γυναῖκα γαμετήν, οἱ δὲ νύμφην» : Σοφ.Ἀντ.629 ἀχνύμενος τάλιδος ἥκει μόρον Ἀντιγόνης, Καλλ.Αἴτ.3,1,3.

ταλίτης (ὁ) νεώτ. ἐξασθενὴς ἀλκοόλη.

τάλκ (τὸ) δημ. τάλκης βλ.λ.

τάλκης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἔνυδρον πυριτικὸν ἅλας τοῦ μαγνησίου.

τἆλλα ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἄλλα.

ταλ(λ)αράς (ὁ) δημ. ὁ ἔχων πολλὰ τάλλαρα, πολλὰ χρήματα, πλούσιος.

τάλ(λ)αρο (τὸ) δημ. τ. τοῦ τάλληρον βλ.λ. : Λασκαρ.Στιχουργήμ. τίτλ. γιατὶ τὰ τάλλαρα τὰ λένε τάλλαρα, Ἐφταλ.Ἐκλ.Σελ.70 πετάει ἕνα τάλλαρο τοῦ βιολιτζῆ· || συνεκδ. κτ. πληθ. τάλ(λ)αρα χρῆμα, περιουσία : αὐτὸν ποὺ βλέπεις ἔτσι κακοντυμένον ἔχει τάλλαρα.

τάλ(λ)ηρο(ν) (τὸ) (γερμ.) νεώτ. κ. δημ. ὀνομασία διαφ. κατὰ χώρας νομισμάτων ἐκ πέντε μονάδων συγκειμένων, οἷον πενταφράγκου, πεντοδράχμου κττ || πεντάδραχμον χάρτινον ἢ μεταλλικόν.

ταλμούδ (τὸ) (ἑβρ.) νεώτ. ἀκλ. ὁ πολιτικὸς καὶ θρησκευτικὸς κῶδιξ τῶν Ἰουδαίων, ὁ ἀποτελῶν κατ' αὐτοὺς συνέχειαν τῆς Βίβλου.

ταλμουδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Ταλμούδ.

ταλμουδιστής (ὁ) νεώτ. ἐπὶ Ἰσραηλιτῶν, ὁ ἀποδεχόμενος τὰ δόγματα τοῦ Ταλμούδ, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς ἀκολουθοῦντας μόνον τὸ γράμμα τῆς Βίβλου καλουμένους καραΐτας.

ταλῶς Ἡσ. «ὁ ἥλιος».

τάμα (τὸ) δημ. πᾶν ὅ,τι τάζει τις, ὑπόσχεσις καὶ ἰδ. ἀφιερώσεως εἰς τὸν θεὸν ἢ ἅγιον πράγματός τινος εἰς ἀντοπόδοσιν ζητουμένης χάριτος, τάξιμο· 2) συνεκδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐνέργειαν φρ. τό 'χω ἢ τὸ εἶχα τάμα νά.. ἔχω ἢ εἶχα τὴν ἀπόφασιν νά. 3) συνεκδ. ἀνάθημα, ἀφιέρωμα : ἡ εἰκόνα εἶναι γεμάτη τάματα.

ταμάλιστα ἐπίρρ. δ.γρ. τοῦ τὰ μάλιστα.

ταμάμ (ἀραβ.) ἐπίρρ. δημ. ἐξ ὁλοκλήρου, πλήρως, ἀκριβῶς, σωστά.

ταμβάς Ἡσ. «γαμβρός».

ταμάχι (τὸ) (ἀραβοτουρκ.) δημ. ἀπληστία πλεονεξία : παροιμ. τὸ πολὺ ταμάχι χαλάει τὸ στομάχι (ἐπὶ ἀπλήστων καὶ ἀκορέστων).

ταμαχιάζω δημ. γίνομαι πλεονέκτης.

ταμαχιάρης-α-άρικο δημ. ὁ ἔχων πολὺ ταμάχι βλ.λ., πλεονέκτης.

ταμβακέρα (ἡ) νεώτ. δ. προφ. τοῦ ταμπακέρο, ταμβακοθήκη.

ταμβακισμός (ὁ) νεώτ. ὅρος δι' οὗ δηλοῦται ἡ διὰ τοῦ καπνοῦ δηλητηρίασις.

ταμβακοθήκη (ἡ) νεώτ. μικρὰ θήκη, κίστη πρὸς ἐναπόθεσιν ταμβάκου.

ταμβακοπώλης (ὁ) νεώτ. ὁ πωλητὴς ταμβάκου.

ταμβάκος (ὁ) νεώτ., δημ. ταμπάκος κόνις λεπτοτάτη παρασκευαζομένη ἐκ τριμμάτων φύλλων κα πνοῦ καὶ ροφουμένη διὰ τῆς ρινός : πίνω - ροφῶ ταμβάκο, - μιὰ πρέζα ταμπάκο.

ταμβάκωσις-εως (ἡ) νεώτ. εἶδός τι πνευμοκονιώσεως ἢ πνευμονικῶν ἀλλοιώσεων παρατηρουμένων εἰδικῶς εἰς τοὺς ἐργάτας τοὺς χρησιμοποιουμένους εἰς τὴν κατεργασίαν τοῦ καπνοῦ καὶ ἰδ. εἰς τὸ κοσκίνισμα τῆς λεπτῆς κόνεως τούτου.

τάμε ἐπ. ἀόρ. β' τοῦ τέμνω βλ.λ. : Ἰλ.Γ 292 ἀπὸ στομάχους ἀρνῶν τάμε . . χαλκῷ.

ταμέειν ἐπ. ἀπαρέμφ. ἀορ. τοῦ τέμνω βλ.λ. : Ἰλ.Τ 197 κάπρον ἑτοιμασάτω, ταμέειν Διί τ' Ἠελίῳ τε.

ταμεία (ἡ) μτγν. ἀντὶ ταμιεία βλ.λ.) : Ἰώσ.Α) 7,7,5 ταμεία ὕδατος.

ταμειακός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ἀντὶ ταμιακὸς βλ.λ. : Ἰουστιν.Νεαρ.30,1, αὐτ.5,1 τῇ τῶν ταμειακῶν διοικήσει πραγμάτων, αὐτ.7 ταμειακὴ κτῆσις, Βασιλικ.1,201, αὐτ.204.

ταμεῖο(ν) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ., πάπ. κ. ταμῖον ἀντὶ ταμιεῖον βλ.λ.) : Φιλόδ.Οἰκ.3J, Πάπ., Ἐπιγρ.· || νεώτ. κ.δημ. κιβώτιον ἢ ἑρμάριον, ἐν ᾧ φυλάσσονται χρήματα ἢ ἄ.ἀξίαι,χρηματοκιβώτιον, κάσα: δὲν ἔχει δεκάρα μέσα στὸ ταμεῖό του, - ταμεῖον πλῆρες - κενόν· || μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων πληθώραν, πλησμονὴν πράγματός τινος : αὐτὸς εἶναι σωστὸ ταμεῖον γνώσεων· 2) νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. τὸ γραφεῖον τοῦ ταμίου, ὁ τόπος, τὸ μέρος ἔνθα διενεργοῦνται εἰσπράξεις ἢ πληρωμαί : ταμεῖον θεάτρου - κινηματογράφου (ἔνθα πωλοῦνται τὰ εἰσιτήρια)· 3) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἑκάστοτε ἐν τῷ ταμείῳ εὑρισκόμενον ποσόν, ὁπόθεμα ἢ ἡ ἑκάστοτε συνολικὴ εἴσπραξις : τί ἔχεις ταμεῖον σήμερα; 4) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀπολογισμὸς τῶν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν, ἡ οἰκονομικὴ διαχείρισις : κάνω ἢ κλείνω ταμεῖον (ἐξισῶ τὸ ποσὸν τῶν πληρωμῶν πρὸς τὰς ἐντολάς), - κρατάει τὸ ταμεῖο τοῦ σπιτιοῦ της (ἔχει τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν), - βιβλίον ταμείου (τὸ βιβλίον εἰς τὸ ὁποῖον καταχωροῦνται καθ' ἡμέραν αἱ ταμιακαὶ πράξεις)· 5) νεώτ. κ. δημ. ὑπηρεσία ἢ ὀργανισμὸς ἔχων ἔργον τὴν διενέργειαν εἰσπράξεων καὶ πληρωμῶν : δημόσιον ταμεῖον (δημοσία ὑπηρεσία διεξάγουσα τὰς εἰσπράξεις καὶ τὰς πληρωμὰς τοῦ κράτους), - ταμεῖον παρακαταθηκῶν καὶ δανείων· 6) νεώτ. κ. δημ. ἐν φρ. ἀλληλοασφαλιστικὸν ἵδρυμα δημοσίου δικαίου : Μετοχικὸν ταμεῖον πολιτικῶν ὑπαλλήλων, - Ταμεῖον προνοίας δημοσίων ὑπαλλήλων· 7) νεώτ. Ταμεῖον τῆς Ἁγίας Γραφῆς εὑρετήριον τῶν διαφόρων χωρίων κττ. τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

ταμέσθαι ἐπ. ἀπαρφ. μέσ. ἀόρ. τοῦ τέμνω βλ.λ. : Ἰλ.Ι 580 φιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι.

ταμεσίχρως-οος (ὁ,ἡ) (τάμνω) ὁ τέμνων τὸ δέρμα, ὁ ἐντέμνων τὸ σῶμα, ὁ τραυματίζων, ὁ πληγώνων· Γλωσσ. «ὁ τὴν χρόα τάμνων» : Ἰλ.Δ 511 χαλκὸν . . ταμεσίχροα, αὐτ.Ν 340 ἐγχείησιν . . , ἃς εἶχον ταμεσίχροας, Θεόκρ.25,275 ἕρκος ἐνυαλίου ταμεσίχροος ἰωχμοῖο.

τᾰμία (ἡ) (Ι), ἐπ. κ. ἰων. **ταμίη** ἡ τὸν οἶκον διευθύνουσα, ἡ τὴν οἰκονομίαν τοῦ οἴκου ἔχουσα, οἰκονόμος, ἐπιμελήτρια οἰκίας· Ἡσ. «ταμίη, ἡ προστάτις τοῦ οἴκου, διοικήτρια, κελλαρία πιστή», αὐτ. «ταμίην, δέσποιναν τὴν τοῦ οἴκου προεστῶσαν» : Ἰλ.Ζ 290 **ἡ ῥα γυνὴ ταμίη**, αὐτ.Ω 302 **ἡ ῥα καὶ ἀμφίπολον ταμίην ὤτρυν'** ὁ γεραιός, Ὀδ.Β 345 **γυνὴ ταμίη . . , ἣ πάντ' ἐφύλασσε**, Ἀλκμ.31, Ξεν.Οἰκ.9,11 **τὴν δὲ ταμίαν ἐποιησάμεθα ἐπισκεψάμενοι ἥτις ἡμῖν ἐδόκει εἶναι ἐγκρατεστάτη**, αὐτ.10,10, Λιβάν.Λόγ.16,47· ‖ κ. ὡς λατρευτικὸς τίτλος : Ἐπιγρ. **παρὰ τὰν Ἱστίαν τὰν Ταμίαν**.

τᾰμίαν Ἡσ. «ζημίαν».

τᾰμῐᾰκός-ή-όν κ. μον., νεώτ. κ. δημ. κ. **ταμιακός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ταμεῖον, ὁ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ, τοῦ βασιλικοῦ ἢ ἡγεμονικοῦ θησαυροφυλακίου : Ἐπιγρ., Ἀθανάσ.1,666, Ἰω.Χρυσ.6,300,22 **ταῖς ταμιακαῖς ἐρίθοις ἐγκατελέγετο**, Ἰουστιν.Νεαρ.5,1 **τῇ τῶν ταμειακῶν διοικήσει πραγμάτων**, αὐτ.7 **ταμειακὴ κτῆσις**, Πάπ. **ταμιακοὶ λόγοι**, αὐτ. **ταμιακαὶ ψῆφοι**· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ταμεῖον ἢ τὸν ταμίαν : **ταμιακαὶ δυσχέρειαι - ἀνωμαλίαι**· **2)** τὸ οὐδ. ταμιακόν ὡς οὐσ. τὸ δημόσιον ταμεῖον: Ἐπιγρ.· **3)** ἐν λατ.γρ. **tamiaca** γλωσσ. γυνὴ θαλαμηπόλος τοῦ αὐτοκράτορος.

ταμιακῶς ἐπίρρ. νεώτ. ἀπὸ ταμιακῆς ἀπόψεως : **εὑρέθη ταμιακῶς ἐν τάξει**.

ταμίας-ου (γενικ. σπαν. -μία : Ἐπιγρ.) (ὁ, νεώτ. κ. ἡ) κ. μον., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. κ. ἰων. **ταμίης**, ἑτερόκλ. ἀττ. δοτ. πληθ. **ταμίᾱσιν** (Ἐπιγρ.) κ. αἰολ. **τομίαις** (ἀμφ. ἐν Ἀλκ.87· **ταμίαις** κτ. τοὺς Γραμματικοὺς ἐν Πάπ.), κυρ. ὁ τέμνων καὶ διανέμων ἑκάστῳ τὸ μερίδιον αὐτοῦ, ὁ οἰκονόμος, ὁ φροντιστής, ὁ ἐπιμελητὴς τῶν ἐν τῷ οἴκῳ: Ἰλ.Τ 44 **οἵ τε κυβερνῆται ἦσαν ἔχον τ' οἰήια νηῶν καὶ ταμίαι** · **παρὰ νηυσὶν ἔσαν, σίτοιο δοτῆρες**, Πίνδ.Ο 13,7 **ταμίαι ἀνδράσι πλούτου**, Ἀριστφ.Σφ.613 **καὶ μή με δεήσῃ ἐς σὲ βλέψαι καὶ τὸν ταμίαν**· **2)** ἐπὶ τοῦ Διός, ὁ δοτήρ, ὁ πάροχος : Ἰλ.Δ 84 **Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται**, αὐτ.1415, Ποι.π. Πλάτ.Πολ.379Ε **ταμίας ἡμῖν Ζεὺς ἀγαθῶν τε κακῶν τε τέτυκται**, Ἰσοκρ.11,13 **τῶν γὰρ ὄμβρων καὶ τῶν αὐχμῶν τοῖς μὲν ἄλλοις ὁ Ζεὺς ταμίας**· ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ Διὸς μτφ. ὁ ἐν ἑαυτῷ ἔχων, ὁ συγκρατῶν ἐν ἑαυτῷ, ὁ συντηρητής, ὁ τηρητής : Σοφ. ἀπ.590,4 **οὐκ ἔστιν πλὴν Διὸς οὐδεὶς τῶν μελλόντων ταμίας, ὅ,τι χρὴ τετελέσθαι**, Εὐρ.Μήδ.170 **Ζῆνά θ' ὃς ὅρκων θνητοῖς ταμίας νενόμισται**· ‖ κ. ἐπὶ τ. ῦ Αἰόλου ἐν ἀναφορ. πρὸς τοὺς ἀνέμους : Ὀδ.Κ 21 **κεῖνον γὰρ ταμίην ἀνέμων ποίησε Κρονίων**, ΑΠ ΣυμπλΙ80,2 **οἰκείων ἀνέμων ταμίας**, Πολύβ.34,2,5 **τὸν . . Αἴολον . . ταμίαν τε εἰρῆσθαι τῶν ἀνέμων**, αὐτ.11,20· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος : Ἀριστφ.Νεφ.566 **τὸν τε μεγασθενῆ τριαίνης ταμίαν**· κ. ἐπὶ τοῦ Ὑδροχόου : Μαν.4,22 **Ὑδροχόος, ταμίης νεφελώδεος Οὐλύμποιο**· κ. ἐπὶ τῶν ποταμῶν : Ὀππ.Ἁλ.1,24 **ποταμοὶ . . λοετρῶν ἀέναοι ταμίαι**· ‖ εἰδ. ἐπὶ τῶν πνευμόνων, ὡς κέντρου τῆς ἀναπνοῆς : Πλάτ.Τίμ.84D **ὁ τῶν πνευμάτων τῷ σώματι ταμίας πλεύμων**· ‖ συχν. π. Πίνδ. ἐπὶ βασιλέων ἢ προσ. ἐν ἀξιώμασι, ὁ διευθυντής, ὁ ἐπιστάτης, ὁ κυβερνήτης, ὁ ἄρχων, ὁ δυνάστης, ὁ κυρίαρχος, ὁ προέχων, ὁ ἐν ἑαυτῷ συγκεντρῶν : Πίνδ.Π 5,62 **ταμία Κυράνας**, αὐτ.Ν 10,52 **ταμίαι Σπάρτας** (ἐπὶ τῶν Διοσκούρων), αὐτ. Ι 5(6),57 **ταμίας . . κώμων** (ὁ πρόεδρος τῶν διασκεδάσεων), αὐτ.Ο 6,5 **ταμίας Διὸς ἐν Πίσᾳ** (σχόλ. «ἱερεύς»), αὐτ.ἀπ.1 **ταμίαι Μοισᾶν** (δηλ. οἱ ποιηταί), αὐτ.Ν 6,26 **οἶκον . . ταμίαν στεφάνων** (ἔχοντα πολλοὺς στεφάνους)· ὁμ. γεν. κ. π. ἄ. ποι. κ. **πεζ.** : Ἡσιόδ.ἀπ.11 **ἐν δ' αὐτῷ θανάτου τ-**, Θέογν.504 **γνώμης οὐκέτ' ἐγὼ ταμίης** (πιθ. γλώσσης) (δὲν εἶμαι πλέον ἐγὼ κύριος τοῦ λογικοῦ μου), αὐτ.1186, αὐτ.1242, Κριτ1.2 **Κᾶρες ἁλὸς ταμίαι** (κυρίαρχοι τῆς θαλάσσης), Θουκ.6,78 **ἅμα τῆς τε ἐπιθυμίας καὶ τῆς τύχης . . ταμίας γενέσθαι** (κυρίαρχος τῆς ἐπιθυμίας καὶ τῆς τύχης), Λουκ.Ἔρωτ. 37 **σωφρονούντων ταμίας παθῶν**, Ἰουλ.Καισ. 318D, Παῦλ Σιλ.π.Ἀνων.6,64,4 **κανόνα γραμμῆς ἰθυπόρου ταμίην**· κ. ἀπολ. : Σοφ.Ἀντ.1154 **τὸν ταμίαν Ἴακχον**· **3)** κ. νεώτ. οἰκονομικὸς ἄρχων πόλεως, ἱεροῦ, φυλῆς, δήμου κτλ. ἐμπεπιστευμένος τὴν εἴσπραξιν καὶ τὴν πληρωμὴν ἢ δαπάνην, ἀποταμιεύων τὰ εἰσπραττόμενα καὶ πληρώνων τὰ δαπανώμενα· Φώτ. «ταμίαι, ἄρχοντές εἰσιν Ἀθήνησιν κληρωτοὶ ἀπὸ πεντακοσιομεδίμνων, οἳ τὰ ἐν τῷ ἱερῷ τῆς Ἀθηνᾶς ἐν ἀκροπόλει χρήματα ἱερά τε καὶ δημόσια φυλάττουσιν, ἀλλὰ καὶ αὐτὸ τὸ ἄγαλμα τῆς Ἀθηνᾶς· εἰσὶ δὲ καὶ ἄλλοι ταμίαι ἄρχοντες χειροτονητοὶ ἐπὶ τὰς ἱερὰς καὶ δημοσίας τριήρεις, ὁ μὲν ἐπὶ τὴν πάραλον, ὁ δὲ ἐπὶ τὴν τοῦ Ἄμμωνος» : Ἡρ.2,121,α' **ὡς ταῦτα διαφυλάσσοντες ταμίαι τῶν βασιλέος χρημάτων ἔσονται**, αὐτ.8,51 **ταμίας τοῦ ἱροῦ** (ὁ ἔφορος καὶ ἐπιστάτης τοῦ ἐν τῷ Παρθενῶνι ἱεροῦ θησαυροῦ), Ψήφισμα π. Ἀνδοκ.1,77, Λυσ.9,6 **ἐξιούσης δὲ τῆς ἀρχῆς γράψαντες εἰς λεύκωμα τοῖς ταμίαις παρέδοσαν**, Πλάτ.Νόμ.774Β **πραττέσθω δὲ ὁ ταμίας τῆς θεοῦ**, Ξεν.Ἑλλ.3,1,27, Νόμ.π.Δημ.1075 **τοῖς ταμίαις τῶν τῆς θεοῦ**, Ἀριστλ.Πολιτ.1321b,33 **καλοῦσι δ' ἀποδέκτας τούτους καὶ ταμίας**, Ἐπιγρ. **οἱ τῶν τῆς Ἀθηναίας ταμίαι**, αὐτ. **ταμίαι ἱερῶν χρημάτων τῆς Ἀθηναίας**, αὐτ. **ὁ ταμίας τοῦ δήμου**, αὐτ. **βουλῆς ταμίαι**, Πάπ. **παρὰ ταμιῶν Ἁλικαρνασσέων**, Πάπ. **τὸν ἐκ τοῦ ζυτοπωλίου ταμίαν**, Θεοφύλ.Βουλγ.Ἐπιστ.19 **πλούτου σε ταμίαν, οὐ δεσπότην χρημάτων εἶναί φημι**· ‖ ὡς μτφρ. τοῦ λατινικοῦ quaestor : Διον.Ἁλ.Ρωμ.5,34, Πλούτ.Ποπλ.12 **ταμίας δὲ τῷ δήμῳ δύο τῶν νέων ἔδωκεν ἀποδεῖξαι**, Ἐπιγρ.· ‖ νεώτ. κ. δημ. ὁ διευθύνων ταμεῖον, ὁ ἐντεταλμένος τὴν εἴσπραξιν καὶ πληρωμὴν χρημάτων· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τὴν οἰκονομικὴν διαχείρισιν ἔν τινι ἱδρύματι, ὁ διαχειριζόμενος τὴν περιουσίαν ἑταιρείας, σωματείου κτλ., ὁ οἰκονομικὸς διαχειριστής.

ταμιδίνη (ἡ) νεώτ. κυτταρίνη εἰδικὴ πρὸς κατασκευὴν νημάτων διὰ τοὺς ἠλεκτρικοὺς λαμπτῆρας λευκοπυρώσεως.

ταμιεία (ἡ) (ταμιεύω) διοίκησις, ἐπιμέλεια, διαχείρισις, ἐπιτροπεία, οἰκονομία : Ἱππ Φύσ.Παιδ.26 **ταμιεία ψυχροῦ καὶ θερμοῦ**, Πλάτ.Νόμ.806Α **θεραπείας δὲ καὶ ταμιείας αὖ καὶ παιδοτροφίας**, Ξεν.Οἰκ 7,41 **ἐπιστήμονα ταμιείας καὶ διακονίας παραλαβοῦσα**, Ἀριστλ.ΖΙ 622b,26 **τὴν ἀπόθεσιν τῆς τροφῆς καὶ ταμιείαν** (τὴν ἀποταμίευσιν τροφῆς), Αἰλ.ΖΙ 3,10 **οὐδ' ἀμαθῆ ταμιείας τῆς ἐς τὴν χρείαν ἡ φύσις ἐποίησε**, Ἐπιγρ.· **2)** τὸ ἀξίωμα ἢ τὸ ἔργον τοῦ ταμίου (βλ.λ.3) : Ἀριστλ. Πολιτ.1309b,6 **ἐν στρατηγίᾳ μὲν εἰς τὴν ἐμπειρίαν μᾶλλον τῆς ἀρετῆς . . , ἐν δὲ φυλακῇ καὶ ταμιείᾳ τἀναντία**· ‖ ὡς μτφρ τοῦ λατινικοῦ quaestura : Στράβ.4,1,12 **τοὺς ἀξιωθέντας ἀγορανομίας καὶ ταμιείας ἐν Νεμαύσῳ Ῥωμαίοις ὑπάρχειν**, Πλούτ. Κάτ.Νεώτ.17 **ὑπατείας ἀξίωμα τῇ ταμιείᾳ προσέθηκε**, Δίων Κ 41,24 **συνήθης αὐτοῖς ἐκ τῆς ταμιείας ἦν**· **3)** ταμιείᾳ δοτ. τοῦ ταμίας βλ.λ., ὁ οἰκονόμος : Ἀθήν.Ἰατρ.π.Ὀρειβ. (ἀβέβαιαι) 5,6 (διόρθ. ἀντὶ ταμιεῖαν), Πάπ. **ταμιείᾳ πολιτικῶν λημμάτων** (ὑπερδόκιμον ἀντὶ ταμίᾳ π.λ.).

ταμιείδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ταμιεῖον βλ.λ. Σουΐδ. : Μέν.Σαμ.18 (πιθ.γρ.).

ταμιεῖον (τὸ) κ. **ταμεῖον** τόπος ἐν ᾧ φυλάττουσι τὰ χρήματα, θησαυροφυλάκιον : Θουκ.1,96

ταμιεῖόν τε Δῆλος ἦν αὐτοῖς, Πλάτ.Πολ.416D οἴκησιν καὶ ταμιεῖον μηδενὶ εἶναι μηδὲν τοιοῦτον, Διόδ.Σ 11,47 ἀποδεῖξαι τὴν Δῆλον κοινὸν ταμιεῖον, Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.18 οὔτε γὰρ πρότερός τις ἀνέβη τῶν συναρχόντων εἰς τὸ ταμιεῖον Κάτωνος· || ὁμ. ἐπὶ τοῦ ρωμαϊκοῦ aerarium : Πολύβ.6,31,5 ἐπὶ θάτερα δὲ τῆς ἀγορᾶς καὶ τοῦ στρατηγίου καὶ τοῦ ταμείου παρατείνουσα, Ἐπιγρ.· || κ. ἐπὶ τοῦ αὐτοκρατορικοῦ fiscus : Πάπ.· **2**) ἀποθήκη, μαγαζεῖον : Θουκ.7,24 ταμιείῳ χρωμένων τῶν Ἀθηναίων τοῖς τείχεσι πολλὰ μὲν ἐμπόρων χρήματα καὶ σῖτος ἐνῆν, Ξεν.Ἱππ.4,1, Ἀριστλ.Οἰκ.1344b,33, Πάπ.· || κατάστημα : Πλάτ.Πρωτ.315D ἦν . . ἐν οἰκήματί τινι, ᾧ πρὸ τοῦ μὲν ὡς ταμιείῳ ἐχρῆτο Ἱππόνικος, Μέν.Σαμ.14, Βάβρ.108,2, Στράβ.6,2,7 ταμεῖον τῆς Ῥώμης, Πλούτ.Ἠθ.9E τῆς παιδείας ἐστὶ ταμεῖον, Σωρ.1,51· **3**) δεξαμενή : Ἱππ.Δι.1,10· **4**) δωμάτιον εἰς τὸ ἐσωτερικὸν οἰκίας, ἰδιαίτερον δωμάτιον, κοιτών : ΠΔ Γέν.43,29 εἰσελθὼν δὲ εἰς τὸ ταμεῖον ἔκλαυσεν ἐκεῖ,·ΚΔ Ματθ.6,6 σὺ δὲ ὅταν προσεύχῃ, εἴσελθε εἰς τὸ ταμιεῖόν σου, αὐτ.Λουκ.12,3.

ταμίευμα-ατος (τὸ) (ταμιεύω) κ. νεώτ. τὸ τεταμιευμένον, τὸ φυλαττόμενον διά τινα χρείαν, ἀποταμίευμα, παρακαταθήκη, προμήθεια, ἰδ. τὰ ἐν τῷ ταμείῳ βλ.λ.2) σιτία : Διόδ.Σ 3,16 ἀνεκλείπτως γὰρ καὶ διὰ παντὸς ἑτοίμοις χρῶνται ταμιεύμασιν· || νεώτ. τὸ εἰσπραχθὲν καὶ ἐν τῷ ταμείῳ ἀποκείμενον ποσόν· **2**) ἀντὶ ταμίευσις βλ.λ.1) : Ξεν.Οἰκ.3,15 δαπανᾶται . . διὰ τῶν τῆς γυναικὸς ταμιευμάτων τὰ πλεῖστα (διὰ τῆς διαχειρίσεως καὶ οἰκονομίας ἢ φειδωλίας τῆς γυναικός).

ταμιεύσιμος-ον (ταμιεύω) μσν. ὃν δύναταί τις νὰ ταμιεύσῃ, ὁ δεκτικὸς ἀποταμιεύσεως : Οἰκουμ.Ἀποκ.322,4 Cramer τὸ σιτῶδες καὶ πρὸς ἀποθήκας αὐτῶν ταμιεύσιμον.

ταμίευσις-εως (ἡ) (ταμιεύω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ταμιεία, διαχείρισις, ἐπιστασία, οἰκονομία εἰς τὸ ταμιεύειν, εἴς τε τὴν διανομὴν καὶ τὴν δαπάνην : Αἰλ.ΠΙ 2,5 περὶ χρόνου ταμιεύσεως· **2**) νεώτ. ἡ ἀποταμίευσις· **3**) γλωσσ. προγραφή, δήμευσις.

ταμιευτήριο(ν) (τὸ) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. τὸ μέρος ἔνθα ἀποταμιεύονται τὰ χρήματα, τὸ ταμιεῖον βλ.λ.1) : Σχόλ.Ἀριστφ.Θεσμ.426· **2**) νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἰδιαίτερον τμῆμα τραπεζικοῦ ἢ δημοσίου ὀργανισμοῦ, ἔνθα γίνονται δεκταὶ μικραὶ καταθέσεις μέχρις ὡρισμένου ποσοῦ ἐπὶ ἀνωτέρῳ τόκῳ καὶ ἀμέσῳ ἀπολήψει εἰς πρώτην ζήτησιν.

ταμιευτής (ὁ) (ταμιεύω) μτγν. ὁ ἐκτελῶν τὴν ταμίευσιν, ὁ ταμίας : Πολυδ.3,115 (δ.γρ.).

ταμιευτικός ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ταμιεύειν, τὴν οἰκονομίαν, ὁ φειδωλός, ὁ οἰκονόμος : Πολυδ.3,115 ταμιευτικός, κατορύττων τὸ ἀργύριον, Ὠριγ.Κέλσ.4,217,67 ταμιευτικώτερον τῶν ἑαυτοῖς χρησίμων· || τὸ οὐδ. ταμιευτικὸν ὡς οὐσ. ἡ φειδώ, ἡ οἰκονομία : Μᾶρκ.Αὐρ.1,16 καὶ τὸ φυλακτικὸν ἀεὶ τῶν ἀναγκαίων τῇ ἀρχῇ, καὶ ταμιευτικὸν τῆς χορηγίας· || μσν. τὸ οὐδ. ταμιευτικὸν ὡς οὐσ. ἡ ἰδιότης ἢ ἱκανότης εἰς τὸ ἀποταμιεύειν, ἡ ἀποταμίευσις, ἐναποθήκευσις, κ. μτφ. : Νικ.Χων.π.Σάθ.1,100 καμήλου τὸ ταμιευτικὸν τῆς ὀργῆς, ὥσπερ τὸ δολερὸν τῆς ἀλώπεκος· **2**) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταμίευσιν, ὁ κατάλληλος ἢ χρήσιμος εἰς ἀποταμίευσιν, ὁ ἀποταμιευτικός : ταμιευτικὸν πνεῦμα· **3**) ἐν Ῥώμῃ, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταμίαν ἢ τὴν ταμιεῖον βλ.λ.2) : Διον.Ἀλ.Ρωμ.8,77 ταμιευτικὴ ἐξουσία, Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.16 ταμιευτικὴν ἀρχήν, αὐτ. τούς τε νόμους ἀναγνῶναι τοὺς ταμιευτικούς, αὐτ.Ποπλ.12 τὸν ταμιευτικὸν νόμον (τὸν οἰκονομικὸν ἢ τὸν περὶ τῶν οἰκονομικῶν νόμον), Ἐπιγρ. ταμιευτικὴ ἀρχή.

ταμιευτικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. διὰ φειδοῦς : Εὐστ.Πον.149,78· || νεώτ. ἀποταμιευτικῶς.

ταμιεύτρια (ἡ) μσν. ἡ ταμία, ἡ δότειρα, διανεμήτρια : Ἀνδρ.Κρ.201A τὴν τῶν ἀγαθῶν καὶ μεγίστων δωρεῶν ταμιεύτριαν.

ταμιεύτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ ταμιευτής, ὁ ταμίας : Μαν.4,580 ἀνέρες . . βαθυχρήμονες, ἔν τε τραπέζαις πιστόφρονες πόλεως ταμιεύτορες.

ταμιεύω κ. νεώτ., μέλλ. ταμιεύσω (Ἀριστφ.Ἱππ.948, Ἰσαῖ.6,61), ἀόρ. ἐταμίευσα (Δημ.570), παρακ. τεταμίευκα (Διόδ.Σ 378), μέσ. μέλλ. ταμιεύσομαι (Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,82), ἀόρ. ἐταμιευσάμην (Ξεν.Ἱππαρχ.7,11, Διόδ.Σ 4,12), παθ. ἀόρ. ἐταμιεύθην (Φίλ.2,539), παρακ. τεταμίευμαι (Λυσ.30,3, Πλούτ.Ἠθ.157A, κ. ἐν μέσ. σημ. π. Ὑπερείδ.Δημ.ἀπ.4), εἶμαι ταμίας βλ.λ.3), εἶμαι θησαυροφύλαξ, ἐκτελῶ χρέη, καθήκοντα ταμίου, ἔχω τὴν διεύθυνσιν, τὴν ἐπιστασίαν ταμείου, διαχειρίζομαι, διευθύνω ταμεῖον : Ἀριστφ.Ἱππ.948 οὐκέτι ἐμοὶ ταμιεύσεις, αὐτ.959, αὐτ.Σφ.964 σὺ γὰρ ταμιεύουσ' ἔτυχες, Δημ.741 ταμιεύσας ἐν ἀκροπόλει, Ἀριστλ.Πολιτ.1282a,31 ταμιεύουσι δὲ καὶ στρατηγοῦσι καὶ τὰς μεγίστας ἀρχὰς ἄρχουσιν ἀπὸ μεγάλων· κ. μτ. γενικ.: Δημ.570 τῆς . . παράλου ταμιεύσας (διατελέσας ταμίας τῆς παράλου), Πλούτ.Ἠθ.842F ταμιεύειν στρατιωτικῶν, Ἐπιγρ. ταμιεύειν προσόδων· || τὸ μέσ. ταμιεύομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἀριστφ.Θεσμ.419 αὐταῖς ταμιεύεσθαι (κῶδ.R, διόρθ. ταμιεῦσαι καὶ)· **2**) εἰδ. ἐν Ῥώμῃ, εἶμαι ταμίας δημοσίων χρημάτων (quaestor) : Διόδ.Σ 37,8, Πλούτ.Νομ.9 ἡ δὲ λιθίνη πολλοῖς ὕστερον ἐξειργάσθη χρόνοις ὑπ' Αἰμιλίου ταμιεύοντος, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,77· κ. μτ. γενικ. : Πλούτ.Κικ.17 ταμιεύων συχνὰ τῶν δημοσίων χρημάτων· **3**) μτβ. διανέμω, διαθέτω καταλλήλως, οἰκονομῶ : Πλάτ.Πολ.465C τὰ δὲ πάντως πορισάμενοι θέμενοι παρὰ γυναῖκάς τε καὶ οἰκέτας, ταμιεύειν παραδόντες· κ. παθ. : Λυσ.30,3 εἰς τοῦτο δὲ κατέστημεν ὥστε ἐκ τῆς τούτου χειρὸς τεταμιεύμεθα τοὺς νόμους (Βερνσρδ.Γρηγ. «ἔχομεν λάβει τοὺς νόμους ἐκ τῆς χειρὸς τούτου κανονίζοντος αὐθαιρέτως τὴν θέσιν καὶ τὸ ποιὸν καὶ τὸ ποσὸν τῶν νόμων (οὓς εἴχαμεν ἐμπιστευθῆ εἰς αὐτόν)»), Πλάτ.Πολ.508B οὐκοῦν καὶ τὴν δύναμιν, ἣν ἔχει, ἐκ τούτου ταμιευομένην ὥσπερ ἐπίρρυτον κέκτηται ;, Ἀριστλ.Μετ.353b,21 (ὕδωρ) ἐξ ἀγγείου ταμιευόμενον, αὐτ.ΖΓ 770a,21, Ἀέτ.9,30 ὕστερον ταμιευέσθω· || τὸ μέσ. λαμβάνω, προμηθεύομαι ἐξ ἐναποθηκευμένης ποσότητος : Ξεν.Συμπ.4,41 ὅταν ἡδυπαθῆσαι βουληθῶ, οὐκ ἐκ τῆς ἀγορᾶς τὰ τίμια ὠνοῦμαι . . , ἀλλ' ἐκ τῆς ψυχῆς ταμιεύομαι, Ἀριστλ.ἀπ.348 ταμιεύεται μικρὰς τὰς ψωμίδας (ἐπὶ τῆς τροφῆς τοῦ πτηνοῦ πορφυρίωνος)· **4**) διαχειρίζομαι, διοικῶ, διευθύνω, κυβερνῶ : Λυσ.21,14 τῶν ἐμῶν ἐγὼ πολὺ βελτίων ὑμῖν ἔσομαι ταμίας τῶν τὰ τῆς πόλεως ὑμῖν ταμιευόντων, Ἐπιγρ. (ταμίαι) ταμιευόντων ἐμ πόλει ἐν τῷ ὀπισθοδόμῳ τὰ τῶν θεῶν χρήματα· κ. παθ. χώρα ταμιευομένα τινί κυβερνωμένη ἢ κατεχομένη ὑπό τινος : Πίνδ.Ο 8,30 χώραν . . Δωριεῖ λαῷ ταμιευομέναν· || ὁμ. κ. ἐπὶ διευθύνσεως, τῆς ἐπιμελείας τοῦ οἴκου, τακτοποιῶ, κανονίζω, διευθετῶ : Ἀριστφ.Ὄρν.1538 καλλίστη κόρη, ἥπερ ταμιεύει τὸν κεραυνὸν τοῦ Διός, αὐτ.Λυσ.493· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἐπιγρ. τὸ ἀργύριον . . τοὺς ἱεροποιοὺς ἐμ πόλει ταμιεύεσθαι· **5**) κ. νεώτ. ἀποτίθημι, ἀποταμιεύω, θησαυρίζω, ἐναποθηκεύω, συσσωρεύω : Σοφ.Ἀντ.949 Ζηνὸς ταμιεύεσκε γονὰς χρυσορύτους (σχόλ. «ἐν αὐτῇ εἶχε τὰς γονὰς τοῦ Διός, ὅ ἐστιν ἔγκυος ἦν», ἡ Δανάη ἐφύλαττεν ἐν ἑαυτῇ ὡς ταμία τὸ ἐν εἴδει χρυσοῦ ῥυὲν εἰς τοὺς κόλπους αὐτῆς σπέρμα τοῦ Διός)· κ. παθ. : Πάπ. ταμιεύεται

σοι Ῥοδιακοῦ [ένν. μέλιτος ἡμικάδιον] **α'** || τὸ μέσ. ταμιεύομαι ἀποταμιεύω δι' ἐμαυτόν : Ἀριστλ.ΖΙ 615b,23 **ποιεῖται δὲ τὴν νεοττίαν . . ἐκ τριχῶν καὶ ἐρίων· ὅταν δὲ ὑπολίπωσιν αἱ βάλανοι, ἀποκρύπτουσα** ταμιεύεται· **6**) μτφ. διαχειρίζομαι, μεταχειρίζομαί τι καλῶς, ἐξοικονομῶ, φειδωλεύομαι : Ἱππ.Ἄρθρ.47 **καλαὶ οὖν αἱ τοιαῦται ἰσχύες εἰσὶν ἦσιν ἔξεστιν καὶ ἀσθενεστέρῃσι καὶ ἰσχυροτέρῃσι χρέεσθαι αὐτὸν ταμιεύοντα,** Διον.Ἁλ.Ρωμ.10,44 **ὁ ἄρχειν τε καὶ παύεσθαι μάχης τὸν καιρὸν ταμιεύων ἐκεῖνος ἦν,** Πλούτ.Τιμ.27, Δίων Χρ.2,363 **λέγουσι ταμιεύειν τὸν τῆς ζωῆς χρόνον·** || τὸ μέσ. **ταμιεύομαι** ποιοῦμαι ἀρίστην χρῆσιν τινος, χρησιμοποιῶ τι δεόντως, μετὰ τῆς προσηκούσης φειδοῦς, προσοχῆς : Διον.Ἁλ.Ρωμ.1,65 **ταμιεύεσθαι τὴν τύχην** [νὰ κάμωμεν ἀρίστην χρῆσιν τῆς τύχης], αὐτ.82 **τῆς μὲν πράξεως τὸν καιρὸν ἐγὼ ταμιεύσομαι** [θὰ χρησιμοποιήσω δεόντως τὴν εὐκαιρίαν]· || ὁμ. τὸ μέσ. φυλάττω, διαφυλάττω : Λουκ.Προμ.8 **ἐς δὲ τὴν αὔριον ταμιεύεσθαι τὸ μῖσος,** Γαλ.19,219 **ταμιεύεσθαί τινα τῶν ῥητῶν εἰς τὸ Περὶ ἔθους γραφησόμενον ἡμῖν,** Πάπ. **τῶν θεῶν ταμιευσαμένων εἰς τοῦτον τὸν . . καιρὸν τὴν τῆς οἰκουμένης ἀσφάλειαν·** **7**) τὸ μέσ. ἔχω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, ἢ ὁρίζω, καθορίζω : Θουκ.6,18 **οὐκ ἔστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ἐς ὅσον βουλόμεθα ἄρχειν** [Βερναρδ.Γρηγ. «δὲν δυνάμεθα ἀκριβῶς νὰ ὁρίζωμεν [ὑπολογίζωμεν], μέχρι ποίου σημείου θέλομεν νὰ ἐπεκτείνωμεν τὴν ἀρχὴν ἡμῶν»], Ξεν.Ἀν. 2,5,18 **εἰσὶ ποταμοὶ ἐφ' ὧν ἔξεστιν ἡμῖν ταμιεύεσθαι ὁπόσαις ἂν ὑμῶν βουλώμεθα μάχεσθαι** [Βερναρδ.Γρ. «ἐφ' ὧν [οὖσιν, ἱσταμένοις, φυλάττουσιν] ἡμῖν ἔξεστιν ἀπολαμβάνειν ὡς ἐκ ταμιείου **τοσούτοις** [τῶν Ἑλλήνων], ὁπόσοις ἂν βουλώμεθα μάχεσθαι»], οὐτ.ΚΠ 3,3,47, αὐτ.4,1,18· || τὸ μέσ. μτ. γενικ. κανονίζω τι, ἔχω τι ὑπὸ τὸν ἔλεγχόν μου, ἐξασκῶ κυριαρχίαν ἐπί τινος : Ἀριστλ.ΖΓ 788a,32 **τ- τοῦ πνεύματος·** πρβλ. Πλούτ.Ἠθ.131D· ὁμ. κ. ἀπολ. : Ἀριστλ.ΖΓ 788a,30, αὐτ.ΖΜ 675b,21 **ὅπως ταμιεύηται ἡ φύσις καὶ μὴ ἀθρόος ᾖ ἡ ἔξοδος τοῦ περιττώματος·** **8**) τὸ ἐνεργ. γλωσσ. δημεύω· **9**) ρηματ.π. ταμίευμα, ταμιεύσιμος, ταμίευσις, ταμιευτήριον, ταμιεύτρια, ταμιεύτωρ.

τᾰμίη (ἡ) ἐπ. κ. Ἰων. τ. τοῦ ταμία βλ.λ. : Ὀδ.8 345 **ἐν δὲ γυνὴ ταμίη . . ἢ πάντ' ἐφύλασσε.**

τᾰμίης (ὁ) ἐπ. κ. Ἰων. τ. τοῦ ταμίας βλ.λ. : Ἰλ.Τ 224 ταμίης **πολέμοιο,** Μαν.4,22.

τᾰμικός-ή-όν Ἐπιγρ. κ. πάπ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταμίαν, ὁ τοῦ ταμίου βλ.λ.3) : Ἐπιγρ. **ὁ πόρος ὁ ταμικὸς** [τὸ χρηματικὸν κεφάλαιον τοῦ ταμίου]· **2**) τὸ οὐδ. **ταμικόν** ὡς οὐσ. τὸ γραφεῖον τοῦ ταμίου, τὸ ταμεῖον βλ.λ.2) : Πάπ. **ἐτέθη ἐν τῷ ταμικῷ.**

τᾰμιον (τὸ) μτγν. κ. **ταμῖον** ἀντὶ ταμιεῖον βλ.λ.: Ἀπολλιν.Λ Ψαλμ.32,14 **τέχνῃ κατθέμενος κρυφίοις ταμίοισιν ἀβύσσου,** οὐτ.134,16 **αὐτὸς ἄναξ ταμίων ἀνεμοδρόμον ἐξάγει ἀλκήν,** Πάπ. ταμῖον.

τᾰμιουχία (ἡ) μσν. διατήρησις, συντήρησις : Εὐστ.Πον.350,9 **ὁ στόμαχος οὔτε τῇ φυσικῇ ταμιουχίᾳ στέργει,** Μετοχ.Θ Σύμμ.543,17 **βασιλεῖ μὴ παμπλήρους ταμειουχίας ἀναδιδούσης ἱκανῶς ἑκάστοις τὰ . . πρόσφορα.**

τᾰμιοῦχος (ὁ,ἡ) [ἔχω] κ. μσν. ὁ ἐπὶ τοῦ ταμείου βλ.λ.2), ὁ οἰκονόμος οἰκίας· Ἡσ. «οἰκονόμος» : Αἰσωπ.π. γλωσσ.iii,47 **ἡ ταμιοῦχος ἐπεισῆλθεν,** Οἰκουμ.Ἀποκ.413,19.

τᾰμιουχῶ-έω μσν. κ. ταμειουχῶ-έω ἔχω τὴν ἐπιστασίαν τοῦ ταμείου, φυλάττω, ταμιεύομαι : Εὐστ.Ἰλ.Β 237 **πέσσειν δὲ γέρα τὸ κατέχειν καὶ ταμειουχεῖν,** αὐτ.Πον.120,71 **κακίαν ταμειουχῶν ἀπόθετον,** Νικ.Χων.Χρον.10,3,184D **ὅσον . . κότον καὶ τὸ** ἐχθραντικὸν **καὶ** μνησίκακον **εἰς καιρὸν** ἐταμιούχει τὴν ἀνταπόδοσιν· κ. παθ. : Εὐστ.Πον. 116,37 **θησαυροφυλάκιον, ἐν ᾧ ταμειουχεῖται πολλὰ . . κακά.**

ταμιράδαι Ἡσ. «ἱερεῖς τινες ἐν Κύπρῳ».

τᾰμῑσίνης τυρός (ὁ) μτγν. εἶδος τυροῦ κατασκευαζομένου ἐκ πυτίας : Διοκλ.Καρ.138 **τυρὸς δὲ πᾶς χείρων μέν ἐστι τῶν εἰρημένων· ἥκιστα δ' ἂν λυπήσειεν αἴγειος, ταμισίνης.**

τᾰμίσιον (τὸ) γλωσσ. ἡ πυτία.

τᾰμῖσος (ἡ) κ. μσν. ἡ πυτία : Ἱππ.Γυν.2,192 **τάμισον ὄνειον,** Θεόκρ.7,16 **ἐκ μὲν γὰρ λασίοιο δασύτριχος εἶχε τράγοιο κνακὸν δέρμ' ὤμοισι νέας ταμίσοιο ποτόσδον** [σχόλ. «τάμισος δὲ ἡ πιτύα [ἡ πυτία] εἴρηται, παρὰ τὸ θαμίζειν, ὅ ἐστι πυκνοῦν τὸ γάλα περὶ αὐτὸ στρεφόμενον· ἢ παρὰ τὸ ταμείων ἀξιοῦσθαι διὰ τὴν χρῆσιν»], αὐτ.11,66 **τυρὸν πᾶξαι τάμισον δριμεῖαν ἐνεῖσα,** Νίκ.Θηρ.577 [σχόλ. «τάμισον τὴν πυτίαν λέγει, ἥτις ἐπὶ τῶν ἤδη γαλακτοτροφουμένων ζώων εὑρίσκεται· χρῶνται δ' αὐτῇ πρὸς πῆξιν τῶν τυρῶν»], αὐτ.Ἀλεξ.377 **ἐν καί που ταμίσοιο ποτὸν διεχεύατο θρόμβους,** Ὀππ.Κυν.4,271 **ταμίσῳ πρῶτος γάλα πήξατο,** Παῦλ.Αἰγ.4,22.

ταμιῶ-όω γλωσσ. κ. μσν., γ' ἑν. **ταμιοῖ** ἀποταμιεύεται· || ὁμ. τὸ μέσ. **ταμιοῦμαι ἐν τῇ αὐτῇ** σημ. : Εὐστ.Πον.20,39 **φόρτοις . . ἐταμιώσαντο.**

τάμμα (τὸ) δημ. ἐσφ. ἀντὶ τάμα βλ.λ.

τάμμέσῳ κτ. Ἀττ.-συνηρ. ἀντὶ τὰ ἐν μέσῳ : Δημ. 995 **ἵνα τάμμέσῳ συντέμνω** [δ. γρ. τὰμ μέσῳ].

τάμνω ἐπ. Ἰων. κ. δωρ. τ. τοῦ τέμνω βλ.λ. : Ἰλ.Γ 105 **ὄφρ' ὅρκια τάμνῃ αὐτός,** Πινδ.Ο 12,6 **τάμνοισαι,** Ἡρ.2,65 **τάμνουσα ἰχθῦς.**

τᾶμον ἐπίρρ. θεσσαλ. [πιθ. οὐδ. τοῦ μὴ ἐν χρ. ἐπιθ. τᾶμος], σήμερον : Ἐπιγρ. **τὰ ψηφίσματα τό τε ὑππρὸ τᾶς γενόμενον καὶ τὸ τᾶμον ἐγγράψαντας ἐν στάλλας λιθίας** [τὰ χθεσινὰ καὶ τὰ σημερινὰ ψηφίσματα].

τάμος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος **διασκορεοειδῶν** φυτῶν, ὧν κυριώτερον εἶδος τάμος ὁ κοινός, ἄ. βρυωνία ἡ μέλαινα, δημ. βρυωνιά, **ἀβρωνιὰ ἢ** ἀβρυὰ κ. ἀβουρνιά.

ταμπακέρα (ἡ) δημ. ἄ. ταμποκοθήκη βλ.λ.· **2**) συνεκδ. καπνοθήκη, σιγαροθήκη : **ταμπακέρα** ἀσημένια· || ἡ καπνοσακκούλα.

ταμπάκης (ὁ) [τουρκ.] δημ. ὁ βυρσοδέψης.

ταμπάκικο (τὸ) δημ. τὸ **ἐργαστήριον τοῦ ταμπάκη**, τὸ βυρσοδεψεῖον.

ταμπακοθήκη (ἡ) δημ. κ. **ταμβακοθήκη** μικρὰ θήκη ἢ κίστη, πυξίς, κυτίον πρὸς ἐναπόθεσιν ταμπάκου, ταμπακέρα.

ταμπακοπώλης (ὁ) **νεώτ. κ. δημ. κ. ταμβακ- ὁ** πωλητὴς ταμπάκου.

ταμπάκος (ὁ) δημ. κ. **ταμβάκος** εἶδος κόνεως εἰδικῶς παρεσκευασμένης ἐκ φύλλων καπνοῦ καὶ εἰσπνεομένης διὰ τῆς ρινός· **2**) κτ. ἐπέκτ. λεπτοκομμένος καπνὸς ἐν χρ. πρὸς κατασκευὴν σιγάρων διὰ συστροφῆς φύλλου σιγαροχάρτου.

ταμπακύς-ιά-ύ δημ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα ταμπάκου, ἤτοι ἀνοικτὸν καστανόν.

ταμπάνι (τὸ) δημ. τὸ **πέλμα τοῦ** ποδός, ἡ πατούσα, πατούνα· **2**) μεγάλη δοκάς, ἐφ' ἧς στηρίζονται ἄλλαι μικρότεραι· **3**) ξύλινον δάπεδον δωματίου· **4**) εἰδ. ναυτ. ἡ πλήμνη τοῦ τροχίλου· **5**) μτφ. ἐπίπληξις : **τοῦ ἔδωσα ἕνα γερὸ ταμπάνι.**

ταμπάρο (τὸ) [Ἰταλ.] δημ. χονδρὸν ἐπανωφόριον, μανδύας.

ταμπέλ(λ)α (ἡ) [Ἰταλ.] δημ. μικρὰ ἐνεπίγραφος πλὰξ ἐπὶ θύρας, τοίχου κττ., πινακὶς βλ.λ.

τάμπερ (τὸ) [ἀγγλ.] δημ. **ὁ** καπνοφράκτης βλ.λ. **ἄ.** πεταλούδα.

ταμπερόρριζα (ἡ) δημ. τὸ πολυετὲς κοσμητικὸν φυτὸν πολιοανθὲς τὸ βολβόρριζον.

τά(μ)πια (ἡ) (τουρκ.) δημ. ὀχύρωμα, προμαχών.

ταμπλᾶς (ὁ) δημ. δίσκος ἢ πλάστιγξ τοῦ ζυγοῦ, τῆς ζυγαριᾶς· **2)** τὸ τύμπανον ὑπερθύρου, θυροφύλλου· **3)** κ. **νταμπλᾶς** ἀποπληξία : **τοῦ ἦρθε ταμπλᾶς** (ὑπέστη προσβολὴν ἀποπληξίας, κ. μτφ. ἔμεινε ἐμβρόντητος)· κ. ὡς ὕβρις, συνήθ. παικτ. : **ταμπλᾶς νὰ σοῦ 'ρθῃ!**

ταμπόν(ι) (τὸ) (γαλλ.) δημ. βύσμα **ἐκ** ῥάκους χάρτου ἢ ἄλλης τινὸς ὕλης, παράβλημα, στούπωμα, τάπα· **2)** ἰατρ. βύσμα, πωματισμός· **3)** συσκευὴ **ἐκ** ξύλου ἢ μετάλλου ἐφωδιασμένη δι' ἀπορροφητικοῦ χάρτου πρὸς ξήρανσιν τῆς προσφάτου διὰ μελάνης γραφῆς, στουπωτήρι· **4)** ὀρθογώνιον ἀβαθὲς κυτίον, συνήθ. ἐκ λευκοσιδήρου, ἐφωδιασμένον διὰ πιλήματος ἢ ἄλλου ὑφάσματος ἐμπεποτισμένου δι' εἰδικῆς μελάνης, ἐφ' οὗ πιεζομένη ἡ σφραγὶς μελανοῦται· **5)** συγκρουστὴρ σιδηροδρομικοῦ ὀχήματος.

ταμπονάρισμα (τὸ) δημ. **ἡ** ἐνέργεια **τοῦ** ταμπονάρω βλ.λ.

ταμπονάρω (ταμπόν) δημ. βύω, στουπώνω, ταπώνω· **2)** ῥηματ. π. ταμπονάρισμα.

ταμπού (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἄκλ. θρησκευτικὸς ὅρος τῆς διαλέκτου τῶν ἀγρίων τῆς Πολυνησίας σημαῖνον πρόσωπον ἢ πρᾶγμα θεωρούμενον ὡς **ἱερὸν** ἢ μιαρὸν καὶ τοῦ ὁποίου ἡ χρῆσις ἢ ἡ ἐπαφὴ ἀπαγορεύεται ὑπὸ τῆς θρησκείας· ‖ ὡς ἐπίθ **ὁ** θεωρούμενος ὡς ταμπού

ταμπούκι (τὸ) (ἰσπαν.) δημ. ναυτ. **τὸ** μεσόστεγον πλοίου.

ταμπουρᾶς (ὁ) δημ. εἶδος ἐγχόρδου λαϊκοῦ μουσικοῦ ὀργάνου, ἡ πανδούρα : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ. 72,12 **τὸ πλάγι πλάγι πήγαινε, τὸν ταμπουρᾶ λαλοῦσε,** δ. τραγ. **ἔπαρε σὺ τὴ λύρα σου καὶ γὼ τὸν ταμπουρᾶ μου | νὰ πᾶμε νὰ γλεντήσωμε κάτω στῆς πεθερᾶς μου,** - Ταμπουρᾶς **καὶ** Κόπανος (τίτλος ἔργου τοῦ 'Αλεξ. Πάλλη)· ‖ φρ. **ἡ κοιλιά του παίζει ἢ βαράει** ταμπουρᾶ (ἐπὶ ὑπερβολικῆς πείνης, ἄ. βαράει καραϊσκάκη).

ταμπουρέ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. κ. **ταμπουρέττο** σκαμνίον.

ταμπούρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τάγμα στρατοῦ· **2)** συνεκδ. τάξις στρατιωτικῆς μονάδος εἰς τετράγωνον **πρὸς** ἄμυναν· **3)** ἀμυντικὸν προπέτασμα, χαράκωμα, ὀχύρωμα, προμαχών : Πολίτ. 'Εκλ.Τραγ.16,11 **γλήγορα καὶ νὰ πιάσουμε κάτω στὴν 'Αλαμάνα, | ποὺ 'ναι ταμπούρια δυνατὰ κι ὄμορφα** μετερίζια.

ταμπουρλιέρης (ὁ) (ἰταλ.) δημ. **ὁ παίζων τὸ** ταμποῦρλο βλ.λ.

ταμποῦρλο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. **τὸ** μικρὸν τύμπανον στρατιωτικὸν ἢ ὀρχήστρας.

ταμπουρλόξυλο (τὸ) δημ. πλῆκτρον τοῦ ταμπούρλου βλ.λ.

ταμπουρώνω (ταμπούρι) δημ., ἀόρ. **(ἐ)ταμπούρωσα,** παθ.ἀόρ. **(ἐ)ταμπουρώθηκα,** μτχ.παθ.παρακ. **ταμπουρωμένος,** ὀχυρώνω τόπον τινὰ μὲ ταμπούρι βλ.λ.3)· ‖ συνήθ. ἐν χρ. τὸ μέσ. **ταμπουρώνομαι ὀχυροῦμαι,** προφυλάσσομαι ὄπισθεν ἀμυντικοῦ προπετάσματος, κάμνω ταμπούρι βλ.λ.3)· ‖ τὸ μέσ. κ. ἐν μτφ. χρ. : **ταμπουρώνεται πίσω ἀπ' τὸ ἀξίωμά του καὶ** βρίζει **τὸν κόσμο.**

ταμύνεια (τά) 'Επιγρ. ὀναμασία ἀγῶνος.

ταμών ἰων. μτχ. ἀορ. β' τοῦ τέμνω βλ.λ.

τἆν **κτ. ἀττ.** κρᾶσιν ἀντὶ τοι ἄν· **2) τἀν, κτ. ἀττ.** κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἐν.

τάν κ. νεώτ., δωρ. τ. **τῆς αἰτ.** τοῦ θηλ. ἄρθρου ἀντὶ τήν, ἐπέχων θέσιν κ. **δεικτικῆς** ἀντων. ἀντὶ τήνδε, ταύτην, **ἐν χρ.** ἰδ. ἐν τῇ φρ. **ἢ τὰν ἢ ἐπὶ τᾶς** (ἥτις **ἐλέγετο ὑπὸ** τῶν Σπαρτιατίδων **μητέρων** πρὸς τοὺς ἀναχωροῦντας εἰς τὸν πόλεμον **υἱοὺς αὐτῶν** (ἢ νικητὴς νὰ φέρῃς ὀπίσω τὴν ἀσπίδα ταύτην ἢ νὰ φονευθῇς ἐνδόξως καὶ νὰ σὲ φέρωσι νεκρὸν ἐπὶ ταύτης), νῦν δὲ λεγομένη ὡς παρακελευσματικὴ ἐπιφώνησις προκειμένης σοβαρᾶς τινος καὶ ἐπικινδύνου ἀποφάσεως (πρβλ. τὴν **φρ. ἢ τοῦ** ὕψους ἢ τοῦ βάθους)).

τᾶν ἢ **τάν** ἄκλ. μ. **ἀττ. κ.** ἐν τῇ κλητ. **ὦ τάν** ὡς προσφώνησις συνήθ. ἐν καλῇ σημ., ὦ φίλε, ὦ ἀγαπητέ, ὦ καλέ μου : Σοφ.ΟΤ 1945 **ὅδ' ἐστιν, ὦ τάν, κεῖνος ὅς τότ' ἦν νέος,** αὐτ.Φιλ.1387, Εὐρ. Βάκχ.802 **ὦ τᾶν, ἔτ' ἔστιν εὖ καταστῆσαι τάδε,** Πλάτ.'Απολ.25C, αὐτ.'Επιστ.319E, Δημ.16 **ἀλλ' ὦ τᾶν οὐχὶ βουλήσεται,** συνήθ. **π.** Κωμ. (πλὴν τοῦ 'Αριστφ.), Πλάτ.Κωμ.17D, Μέν.Σαμ.202, Κωμ.'Αδέσπ.21,11D· ὁμ. μτ. **κυρ.** ὀνόματος : αὐτ.22,66D **ὦ τᾶν Φαῖδιμε·** ἐν χρ. κ. ὡς προσφώνησις πρὸς πολλὰ πρόσωπα : Σοφ.'Ιχν 98 **τί δρῶμεν, ὦ τᾶν;** Κρατῖν.360 **ἆρά γε, ὦ τᾶν, ἐθελήσετε,** Νικοφ.29.

Τάν κρητ. ἀντὶ Ζεὺς βλ.λ. : 'Επιγρ.

τανάγρα (ἡ) 'Ησ. «ἀγγεῖον χαλκοῦν, ἐν ᾧ ἤρτυον τὰ κρέα»· **2)** ὡς **κυρ.** ὄν. ἡ ἀρχαία πόλις τῆς τῆς Βοιωτίας Τανάγρα.

ταναγραϊκός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Βοιωτίας Τανάγρας ἢ ὁ τῶν Ταναγραίων· ‖ μ. τὸ θηλ. **Ταναγραϊκὴ** (ἐνν. γῆ) ὡς οὐσ. ἡ χώρα, ἡ περιοχὴ τῆς Τανάγρας : Πλούτ.Περ.10 **Λακεδαιμονίων . . ἐμβαλόντων εἰς τὴν Ταναγραϊκὴν** (ὁ γρ. Ταναγρικήν).

ταναγραῖος (ὁ) κ. **νεώτ. κ. δημ.,** τὸ θηλ. **ταναγρίς**-ίδος (Κόρινν.20), **ὁ** κάτοικος τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Βοιωτίας Τανάγρας, ὁ **ἐκ** Τανάγρας καταγόμενος : 'Ηρ.5,79 **ἄγχιστα ἡμέων οἰκέουσι Ταναγραῖοί τε καὶ Κορωναῖοι,** Θουκ.3,91 **κρατήσαντες τοὺς ἐπεξελθόντας τῶν Ταναγραίων,** Ξεν. 'Ελλ.5,4,49, παροιμ. π.'Εφορ.225J **Ταναγραίων φυὴ** (ἐπὶ ὑπερμέτρου ὄγκου, ἔκ τινος πελωρίου Ταναγραίου)· ‖ νεώτ. κ. **δημ.** ὡς ἐπίθ. **ταναγραῖος** -α-ον ὁ **τῆς ἢ ὁ** ἐκ τῆς Τανάγρας : **Ταναγραῖαι κόραι** (ἀρχαῖα πήλινα εἰδώλια κορῶν διαφόρων τύπων καὶ ἐποχῶν εὑρεθέντα ἐντὸς τάφων τῆς Τανάγρας)· ‖ συνεκδ. κ. **ἐπὶ πηλίνων εἰδωλίων** εὑρεθέντων **ἐν** τάφοις **ἀλλαχοῦ.**

ταναγρικός-ή-όν **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν **τῆς** Βοιωτίας Τανάγραν, **ὁ** τῆς ἢ ὁ ἐκ τῆς Τανάγρας : 'Ηρ 5,57 **ἀπολαχόντες τὴν Ταναγρικὴν μοῖραν**· ‖ τὸ θηλ. **Ταναγρικὴ** (ἐνν. γῆ), ὡς οὐσ. ἡ χώρα τῆς **Τανάγρας** : Σόφιλ.4,4, Στράβ.9,2,2 **ἐφ' ἑκάτερα τοῦ Εὐρίπου σχιζομένης τῆς παραλίας τῇ μὲν ἐπὶ τὴν Αὐλίδα καὶ τὴν Τανα ρικήν.**

ταναγρίς-ίδος (ἡ) μτγν. δ.γρ. ἀντὶ παναγρίς, **λε**βητάριον, μικρὸς λέβης : Πολυδ.10,165.

τᾰναήκης-ους-ες (ταναός, ἀκή) ὁ ἔχων ἐπιμήκη ἢ ὀξεῖαν αἰχμήν, κόφιν, ὁ κοφτερός, ἐπὶ λόγχης ἢ ξίφους· 'Ησ. «τὴν ἀκὴν ἔχον παρατεταμένην» : 'Ιλ.Η 77 **εἰ μέν κεν ἐμὲ κεῖνος ἕλῃ ταναήκεϊ χαλκῷ,** αὐτ.Ω 754, 'Οδ.Δ 257 **πολλοὺς . . κτείνας ταναήκεϊ χαλκῷ**· κ. ἐπὶ πελέκεως : 'Ιλ.Ψ 118 **δρῦς . . ταναήκεϊ χαλκῷ τάμνον ἐπειγόμενοι**· **2)** ὁ ὑψηλός, ὁ ἐπιμήκης : 'Ορφ 'Αργ.1126 **ταναήκεις "Αλπεις,** 'Οππ.'Αλ.4,53 **σχοίνους ταναηκέας.**

τᾰνᾱηχέτης (ὁ) μτγν. ὁ ἰσχυρῶς ἠχῶν, ποι. **ταναηχέτα** : 'Οππ.Κυν.2,144 **ταναηχέτα πόντος** (πολύηχος, θορυβώδης).

τάναι (αἱ) μτγν. ἐκροαί, ἀπόρροιαι δεκανῶν βλ.λ., πιθ. ἐσφ. ἐν 'Ερμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,21,9.

τᾰναιμῡκος-ον μτγν. ὁ ἰσχυρῶς, δυνατὰ μυκώμενος : Σάμ.ΑΠ 6,116 **δέρμα ταναιμύκου..βοός.**

ταναίχαλκος-ον ἄ. τανάχαλκος βλ.λ.

τανακετόνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἄχρους, ἐλαιώδης, **εὐαρέστου** ὀσμῆς κετόνη βλ.λ., ἀπαντῶσα **ἐν** τοῖς

αἰθερίοις ἐλαίοις τῆς θυίας, τοῦ τανακήτου, τῆς ἀρτεμισίας κττ., ἅ. θυιάνη.

τανάκητον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος ποωδῶν συνθέτων φυτῶν, ὧν κυριώτερον εἶδος τανάκητον τὸ βαλσαμῶδες (τὸ καρυοφύλλι, βάρσαμο).

τανάλια (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. λαβίς πρὸς ἀπόσπασιν ἥλων, ἐξαγωγὴν ὀδόντων κττ.· πρβλ. ἡλάγρα, ὀδοντάγρα.

τἀναντία κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἐναντία.

τᾰνάδειρος-ον ὁ ταναὴν δειρήν, ἐπιμήκη, μακρὸν λαιμὸν ἔχων : Ἀριστφ.Ὄρν.254 οἰωνῶν ταναοδείρων.

τᾰνᾰός-ή-όν (τείνω, τανύω) κ. ταναός-όν (Ἰλ.Π 589, Εὐρ.Βάκχ.831), ὁ εἰς μῆκος τεταμένος, ὁ ἐπιμήκης, ὁ μακρός, ὁ ὑψηλός : Ἰλ.Π 589 ὅσση δ' αἰγανέης ῥιπὴ ταναοῖο τέτυκται, Ὑμν.Δήμ.454 μέλλεν ἄφαρ ταναοῖσι κομήσειν ἀσταχύεσσιν, Ἐμπ.84,11 πῦρ.., ὅσον ταναώτερον ἦεν, Εὐρ. Βάκχ.455 πλόκαμος.. ταναός, αὐτ.Ὀρ.322 ταναὸν αἰθέρα (ἐκτετεμένον, ἀναπεπταμένον, εὐρύν), Μέν.Σαμ.111 ὦ ταναὸς αἰθήρ, Ὀππ.Κυν.1,51 τανοοὺς ὄρνιθας, Κόϊντ.1,681 ταναὸς ἀήρ, αὐτ. 12,58 ταναῇ ὀπὶ (μεγάλῃ φωνῇ), αὐτ.11,209 ταναὰ χείλεα, Ἀγαθ.ΑΠ 5,281 ταναοῦ γήραος (μακροῦ, μακροχρονίου γήρατος).

τἀνάπαλιν ἐπίρρ. νεώτ. ἀντὶ τὸ ἀνάπαλιν, πάλιν ὀπίσω, ἀντιθέτως, ἀντιστρόφως : ἐκ τῶν ἄνω πρὸς τὰ κάτω καὶ τἀνάπαλιν.

τᾰναύπους-ποδος (ὁ,ἡ) (ταναϝπους, πρβλ. ταναός) ἐπ. τ. τοῦ τανύπους βλ.λ., ὁ ἔχων ἐκτετεμένους καὶ μακροὺς πόδας, ὁ λεπτούς, ἰσχνοὺς πόδας ἔχων, ὁ μακροσκελὴς ἢ μακρὰ βηματίζων· Ἡσ. «ταναύποδα, ὀρθόποδα, τεταμένοις τοῖς ποσὶ κατὰ τὴν ὁδοιπορίαν» : Ὀδ.Ι 464 καρπαλίμως δὲ τὰ μῆλα ταναύποδα.. ἐλαύνομεν (κτ. σχόλ. «τεταμένοις τοῖς ποσὶ βαδίζοντα ἢ ἰσχνόποδα»), Ὑμν.Ἀπόλλ.304, Ὑμν.Ἑρμ.232.

τᾰναϋφής-οῦς-ές (ταναός, ὑφή) ὁ λεπτοϋφής, ὁ λεπτοΰφαντος· Ἡσ. (κῶδ. τανοῦφῆ), Σουΐδ.· ὅθ. διόρθ. ἐν Σοφ.Τρ.652 ὅπως φέρῃς μοι τόνδε ταναϋφῆ πέπλον (ἀντὶ γ' εὐυφῆ).

ταναχαλκος-ον μτγν. ὁ ἐκ σφυρηλάτου χαλκοῦ : Ἀρίστων ΑΠ 6,306 τανόχαλκόν τε λέβητα (ἐσφ.γρ. πιθ. ἀντὶ ταναίχαλκον)· || Σουΐδ. «πολύχαλκος».

ταναχιον (τὸ) μτγν. εἶδος φυτοῦ : Διοσκ.3,126.

ταναῶπις-ιδος (ἡ) (ὤψ) ἡ μακρὰν ὁρῶσα, βλέπουσα : Ἐμπ.122 ἔνθ' ἦσαν Χθονίη τε καὶ Ἡλιόπη ταναῶπις.

τάνγκο (τὸ) (Ἱσπαν.) δημ. ἄκλ. κ. ταγκό εἶδος χοροῦ ἀργεντινῆς προελεύσεως, καθ' ὃν ὀρχοῦνται κατὰ ζεύγη· || μουσικὴ συντεθειμένη εἰδικῶς διὰ τὸ τάνγκο.

τἄνδον κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἔνδον.

τἀνδρί, τἀνδρός κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τῷ ἀνδρί, τοῦ ἀνδρός.

τανεῖα (ἡ) κ. νεώτ., ἰδ. κτ. πληθ. τανεῖαι δοκοί, ἐπιμήκη ξύλα ἐν χρήσει ἐν ταῖς ναυπηγίαις καὶ ταῖς οἰκοδομαῖς, ἴκρια : Θεόφρ.Φ1 4,1,2 δοκοὶ κάλλισται καὶ τανεῖαι καὶ κεραῖαι αἱ ἐκ τούτων· || νεώτ. ἐπιμήκης δοκὸς τοποθετουμένη κατὰ τὸ διάμηκες τοῦ σκελετοῦ οἰκοδομῆς ἢ τῆς ναυπηγικῆς ἐσχάρας, τὸ μακρινάρι.

τᾰνηλεγής-οῦς-ές κ. μσν. ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν μακρὰ ἄλγη, πολλὰ μυρολόγια, δ. ἑρμ. ὁ λίαν ἀλγεινός, ὀδυνηρός, ἐπίθ. τοῦ θανάτου : Ἰλ. Θ 70 δύο κῆρε τανηλεγέος θανάτοιο, αὐτ.Χ 210 (Εὐστ. «τανηλεγὴς θάνατος, ὁ ἐπὶ μακρὸν παρατείνων τὸ λέξασθαι»), Ὀδ.Θ 100 μοῖρ' ὀλοὴ.. τανηλεγέος θανάτοιο, αὐτ.Λ 171, αὐτ.398 τίς νύ σε κὴρ ἐδάμασσε τανηλεγέος θανάτοιο (σχόλ. «τοῦ ἔχοντος τεταμένην τὴν λύγην ἢ ἀλύγην, ἤτοι τὴν νύκτα»), Τυρτ.12,35· || μσν. τανηλεγὴς ὕπνος ὁ θάνατος : Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,87 τανηλεγέα ὕπναν ἑσεῖται καταδαρθών· κ.ἐπίρρ. τανηλεγέως : Ἐπιγρ.

τᾰνήλοφος-ον ὁ ἔχων μακρὸν λόφον ἢ λαιμόν, τράχηλον· Ἡσ. «τανήλοφα, μακροτράχηλα».

τανθᾰλύζω ἀντὶ τανθαρύζω βλ.λ.· Ἡσ. «τανθαλύζει· τρέμει, Δωριεῖς, οἱ δὲ σπαίρει».

τανθάριον (τὸ) Ἡσ. «ἐρύθημα».

τανθᾰρύζω λεξ. ἢ τανθαλύζω τρέμω, ἀσπαίρω, σαλεύω· Πτολ.Ἀσκ.410Η «τανθαρίζειν μὲν λέγουσιν οἱ Ἀττικοὶ τὸ τρέμειν, τονθορύζειν δὲ τὸ φιθυρίζειν καὶ γογγύζειν» (διόρθ. ἀντὶ καθαρίζειν· διόρθ. Ἀμμών.79V κανθαρίζειν), Ἡσ. «ἐτανθόριζον· ἔτρεμον», Φώτ.κ.Σουΐδ. «ταονθορύζειν· τρέμειν», πρβλ. ἐκτανθσρύζω, ταντολίζω, παμφαλύζω, τοιθορύσσω· 2) ρηματ.π. τανθαρύκτρια, τανθαρυστός.

τανθαρύκτρια (ἡ) (τανθαρύζω) ἡ ἐμποιοῦσα τρόμον, εἰκ. ἀντὶ τοιθορύκτρια βλ.λ. : Ἡσ.

τανθαρυστός Ἡσ. «ὁ τρόμου παρασκευαστικός»· || τανθαρυστὸς ὅρμος (ὁ) εἶδος περιδερaίου, τοῦ ὁποίου σείονται οἱ κρεμάμενοι πολύτιμοι λίθοι· Πολυδ.5,98 «τανθαρυστοὶ ὅρμοι παρὰ Θεοπόμπῳ τῷ κωμικῷ, ὧν κατεκρέμοντο λίθοι τινές, ὡς ἀπὸ τῆς κινήσεως ὠνομάσθαι» : Θεόπομπ.Κωμ.95.

τανί ἀρκ. (ἀντὶ τοῦ μὴ ἐν χρ. τασνί) γενικ. ἑν. θηλ. τοῦ ὀνί βλ.λ. : Ἐπιγρ.

τᾶνίκα ἐπίρρ. δωρ. ἀντὶ τηνίκα βλ.λ. : Θεόκρ.1,17 ἦ γὰρ ἀπ' ἄγρας τανίκα κεκμακὼς ἀμπαύεται.

τανιτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῆς κάτω Αἰγύπτου Τάνιν, ὁ τῆς ἢ ὁ ἐκ τῆς Τάνεως : Στράβ.17,1,20 τὸ Τανιτικὸν στόμα ὅ τινες Σαϊτικὸν λέγουσι (ἓν τῶν στομίων τοῦ Νείλου παρὰ τὴν πόλιν Τάνιν).

τανίτης νομός (ὁ) ὁ νομὸς τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς κάτω Αἰγύπτου Τάνιος : Ἡρ.2,166 οἵδε ἄλλοι νομοί εἰσι· Θηβαῖος.. Τανίτης, Πάπ.

τᾰνίσφῠρος-ον ὁ ἔχων λεπτοφυῆ, ἰσχνὰ σφυρά : Ἡσίοδ. ἀπ.94,23, Ἰβυκ.ἐν Πάπ.Ὀξ.1790 ἀπ.1,11, Βάκχ.3,60, αὐτ.5,59 (πιθ. κτ. ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ τανύσφυρος).

τᾰνίφυλλος-ον ὁ ἔχων ἐπιμήκη φύλλα, μακρὸν φύλλωμα : Βάκχ.10,55 τανίφυλλον ὄρος (κτ. ἀνομοίωσιν ἐκ τοῦ τανύφυλλος).

τάνκ (τὸ) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἄκλ., πληθ. τάνκς, αὐτοκίνητον ἅρμα μάχης.

ταννολβίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἅ. δεψολεύκωμα βλ.λ.

ταννάση (ἡ) νεώτ. χημ. γλυκοζιτολυτικὸν φύραμα διασπῶν δεψικάς τινας ὕλας.

ταννί ἀρκ. τ. γενικ. θηλ. τοῦ ὀνί βλ.λ. : Ἐπιγρ.

ταννίνη (ἡ) νεώτ. χημ. σειρὰ φυτικῶν ὑλῶν ἀσθενοῦς ὀξίνης ἀντιδράσεως ἐχουσῶν τὸ κοινὸν χαρακτηριστικὸν νὰ παρέχωσι μεθ' ἁλάτων τοῦ ὀξειδίου τοῦ σιδήρου σκοτεινὰς κυανομελαίνας ἢ πρασινομελαίνας χρώσεις καὶ νὰ καθιζάνωνται διὰ διαλυμάτων κόλλης, χρησιμοποιουμένων δὲ ὡς προστύμματος εἰς τὴν βαφικὴν κυρίως τῶν βαμβακερῶν διὰ χρωμάτων τῆς ἀνιλίνης, πρὸς διαύγασιν τοῦ οἴνου ἐν συνδυασμῷ μετ' ἰχθυοκόλλης, εἰς τὴν φωτογραφίαν, ὡς καὶ δι' ἰατρικὰς χρήσεις, ἅ. δεψικόν, δεψίνη.

ταννισμούθιον (τὸ) νεώτ. χημ. κιτρίνη ἀδιάλυτος εἰς τὸ ὕδωρ κόνις, στυπτικὸν φάρμακον κατὰ τῶν διαρροιῶν, ἅ. διδεψικὸν βισμούθιον.

ταννογόνον (τὸ) νεώτ. γεν. ὀνομ. τῶν ὀξέων τῆς ὁμάδος τῶν κυκλικῶν ὑδροξυοξέων τῶν ἐχόντων δεψικὰς ἰδιότητας, οἷον τὸ γαλλικὸν ὀξύ.

ταννοειδής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ δεψικῶν οὐσιῶν, ὁ ἐκ τῶν ταννογόνων προκύπτων.

ταννοφόρμιον (τὸ) νεώτ. φαρμακ. παρασκεύασμα λαμβανόμενον διὰ συμπυκνώσεως ταννίνης

μετὰ μυρμηκικῆς ἀλδεΰδης, παρεχόμενον ὡς στυπτικὸν φάρμακον καὶ ἐξωτερικῶς πρὸς ἐπίπασιν πληγῶν ὡς καὶ κατὰ τῶν ὑπερβολικῶν ἐφιδρώσεων.

τάννυν ἀρκ. ἀντὶ τάνδε, αἰτ. ἐν. τοῦ θηλ. τοῦ ὄνυ βλ.λ. : Ἐπιγρ. ταννὺν [sic] **τὰν ἐκεχειρίαν.**

ταντaλάσσεται δάκρυα Ἡσ. «στάζει δάκρυα».

ταντάλεια (ἡ) κῶδ. ἀντὶ ταλαντεία βλ.λ. : Πλάτ. Κρατ.395E.

ταντάλειος-α-ον κ. ταντάλειος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν μυθικὸν βασιλέα τῆς Φρυγίας Τάνταλον : Εὐρ.Ἠλ.1176 τῶν **Ταντaλείων οὐδ᾽ ἔφυ ποτ᾽ ἐκγόνων** (τῶν ἀπογόνων, τῶν τέκνων τοῦ Ταντάλου), αὐτ.ΙΤ 1 Πέλοψ ὁ Ταντάλειος, αὐτ.Ὀρ.1544 **δόμους τοὺς Ταντaλείους,** αὐτ.Ἑλ.856 **γένος τὸ Ταντάλειον,** Ποιητὴς π.Πολύβ.4,45,6 **ὑπομένουσί τινα καὶ τιμωρίαν Ταντάλειον** (ἐπὶ σκληρᾶς τιμωρίας ἐν τῷ Ἅδῃ παρομοίας πρὸς τὴν τοῦ Ταντάλου), Φίλ.1,512, Λουκ. Ἐρωτ.53 **Ταντaλείους δίκας ὑποφέρειν.**

ταντάλεος-α-ον μσν. ἀντὶ ταντάλειος βλ.λ. : Παυλ.Σιλ.ΑΠ 5,235 **Ταντaλέης . . πήματα ποινῆς.**

ταντaλεύω μσν. ἀντὶ ταλαντεύω : Ἀποστόλ. Μιχ.Παροιμ.4,91.

Ταντaλίδης (ὁ) ὁ υἱὸς ἢ ὁ ἀπόγονος τοῦ μυθικοῦ βασιλέως τῆς Φρυγίας Ταντάλου : Αἰσχ.Ἀγ. 1469 **δαῖμον, ὃς ἐμπίτνεις δώμασι καὶ διφυίοισι Ταντaλίδαισιν,** Εὐρ.Ὀρ.351 **τῶν Ταντaλιδῶν ἐξ αἵματος ὤν,** αὐτ.813, αὐτ.ΙΤ 199.

ταντaλίζω ταλαντεύω, σείω, κινῶ, σολεύω· Ἡσ. «ἐταντάλιζεν· ἔτρεμεν, ἐτανταλίχθη· ἐσείσθη», αὐτ. «ταντaλίζεται· σαλεύεται» : Ἀνακρ 78 **μελαμφύλλῳ δάφνᾳ χλωρᾷ τ᾽ ἐλαίᾳ ταντaλίζει** ‖ τὸ μέσ. **ταντaλίζομαι·** Εὐστ.Ὀδ.1701,6 «ἐκ τοῦ ῥηθέντος ἀερίου Ταντάλου καὶ ταντaλίζεσθαι παρὰ τραγικοῖς τὸ σαλεύεσθαι καὶ σείεσθαι· ὅθεν τὸ Ταλάντοις ἐκτανταλωθεὶς παρὰ Σωπάτρῳ σκώπτειν βούλεταί τινα, ὡς ἐκ πλούτου κατασεσεισμένον εἰς νοῦν διὰ τρυφήν· καὶ παροιμία δέ φασιν, ἴσως ἐκεῖθεν, τὸ Ταντάλου τάλαντα, ἐπεὶ πλούσιός **ποτε ἦν»** : Ζηνόβ.6,4 **τὰ Ταντάλου τάλαντα ταντaλίζεται** (παροιμ. ἐπὶ τῶν ἐχόντων πολλὰ πλοῦτη ὡς ὁ Τάνταλος).

ταντaλικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς τὸν** Τάνταλον, **ὁ** τοῦ Ταντάλου, **ὁ ταντάλειος** : Μαν.5,187 **Ταντaλικῇ** κολάσει· **2)** νεώτ. **ὁ ἀνήκων** ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ χημικὸν στοιχεῖον **ταντάλιον** : **ταντaλικὸν ὀξύ.**

ταντάλιον (τὸ) νεώτ. χημ. στοιχεῖον **ἐκ** τῶν μετάλλων : **ταντaλίου ὤχρα** (ὀρυκτὸν πεντοξίδιον τοῦ ταντaλίου).

Ταντaλίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ θυγάτηρ τοῦ Ταντάλου : Μελέαγρ.ΑΠλ.4,134 **Ταντaλὶ παῖ, Νιόβα.**

ταντaλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ταντaλικὸν ἅλας τοῦ σιδήρου περιέχον πάντοτε καὶ νιόβιον καὶ μαγγάνιον.

Τάνταλος (ὁ) κ. νεώτ. μυθικὸς βασιλεὺς τῆς Φρυγίας καταδικασθεὶς ὑπὸ τῶν θεῶν εἰς διηνεκῆ πεῖναν καὶ δίψαν ἐν τῷ Ἅδῃ, χωρὶς νὰ δύναται νὰ γευθῇ τοὺς πρὸ αὐτοῦ ἀφθόνους καρποὺς ὡς καὶ τὸ ὕδωρ, ἅτινα ἀπεσύροντο εὐθὺς ὡς ἐπεχείρει νὰ ἐγγίσῃ αὐτά : Ὀδ.Λ 582 **Τάνταλον εἰσεῖδον χαλέπ᾽ ἄλγε᾽ ἔχοντα,** Πινδ.Ο 1,56,αὐτ.Ι 7(8),10 **ἐπειδὴ τὸν ὑπὲρ κεφαλᾶς γε Ταντάλου λίθον παρά τις ἔστρεψεν ἄμμι θεάς,** Σοφ.Ἀντ.825 **ἤκουσα . . λυγροτάταν ὀλέσθαι τὰν Φρυγίαν ξέναν Ταντάλου,** Κωμ.Ἀδέσπ.530 **ξυνῆκα γὰρ τοὺς Ταντάλου κήπους τρυγῶν,** Πλάτ.Κρατ.395D **τῷ δὲ Ταντάλῳ καὶ πᾶς ἂν ἡγήσαιτο τοὔνομα ὀρθῶς καὶ κατὰ φύσιν τεθῆναι, εἰ ἀληθῆ τὰ περὶ αὐτὸν λεγόμενα,** Ξεν.Οἰκ.21,12 **ὥσπερ ὁ** Τάνταλος ἐν **Ἅιδου,** Σουΐδ. **ἐπειδὴ τὸν** Ταντάλου λίθον τῆς **κεφαλῆς ἀπετινάξαμεν**·(παροιμ. ἐπὶ μεγάλου κινδύνου **ἐπικρεμαμένου**), **φρ. τὸ μαρτύριον τοῦ Ταντάλου** (ἐπὶ στερήσεως ἀπολαύσεων ὑπὸ συνθήκας ἐνθυμιζούσας τὸν περὶ Ταντάλου μῦθον).

ταντaλοῦμαι-όομαι διασείομαι, διατινάσσομαι, ταλαντεύομαι : Σοφ.Ἀντ.134 **ἐπὶ γᾷ πέσε ταντaλωθεὶς** (σχόλ. «διατιναχθεὶς ἄνωθεν, κάτω, διασεισθείς»).

ταντανιάζω δημ. ἀποξηραίνομαι ὑπὸ τοῦ ψύχους, καταψύχομαι· **2)** ἐπὶ ἵππων, πάσχω τάντανον βλ.λ.2).

ταντανίζω δημ. κ. **νταρντανίζω** διασείω, κινῶ ἰσχυρῶς, τινάζω, τραντάζω· **2)** ρηματ. π. ταντανισιά, ταντάνισμα.

ταντανισιά (ἡ) δημ. ἡ **ἐνέργεια τοῦ ταντανίζω** βλ.λ., διάσεισις, τίναγμα, τράνταγμα.

ταντάνισμα (τὸ) δημ. ἡ **ἐνέργεια καὶ** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταντανίζω βλ.λ.

τάντανο (τὸ) δημ. δριμὺ **ψῦχος· 2)** εἶδος νόσου τῶν ἵππων, ἀ. ξεροτάντανο.

τάνταῦθα κτ. κρᾶσιν ἀντὶ **τὰ ἐνταῦθα** : Λουκ. Νεκρ.Δ 26,2 **καὶ τάνταῦθα ὅμοια ὄντα προσκορῆ ὁμοίως ἂν γένοιτο.**

ταντέλ(λ)α (ἡ) (γαλλ.) δημ. **ἡ δαντέλλα** βλ.λ.

τάντός κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ **τὰ ἐντός** : Πλάτ.Τίμ. 79D **πᾶν ζῷον ἑαυτοῦ τἀντὸς περὶ τὸ αἷμα καὶ τὰς φλέβας θερμότατα ἔχει.**

ταντούρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. **τράπεζα ἔχουσα** κάτωθεν αὐτῆς πύραυνον (μαγκάλι), **ἄνωθεν** δὲ μακρὸν ἐφάπλωμα ἢ ἄλλο χονδρὸν ὕφασμα, δι᾽ οὗ καλύπτουσι τὰς χεῖρας καὶ τὰ γόνατα **πρὸς θέρ**μανσιν αἱ πέριξ καθήμεναι **γυναῖκες.**

τάνυ ἀρκ. αἰτ. πληθ. οὐδ. τοῦ **ὄνυ βλ.λ.:** Ἐπιγρ.

τάνύγληνος-ον μτγν. ὁ ἔχων **μεγάλους** ὀφθαλμούς, ὁ μεγαλόφθαλμος : Νόνν.Δ **43,42** **τανυγλήνου ταύρου.**

τάνύγλωσσος-ον **ὁ** ἔχων **τεταμένην καὶ** μακρὰν γλῶσσαν, μακρόγλωσσος, μὲ **μακρὰν** γλῶσσαν, **ὁ** λάλος, ὁ φλύαρος : Ὀδ.Ε 66 **τανύγλωσσοί τε κορῶναι εἰνάλιαι** (σχόλ. «μακρόφωνοι **ἢ** τεταμένην ἔχοντες τὴν γλῶσσαν»).

τάνυγλώχῖς-ῖνος (ὁ,ἡ) ἡ **τανυγλώχιν** (γλωχίς), **ὁ** ἔχων ταναὸν γλωχῖνα, **ἐπιμήκη καὶ ὀξεῖαν** αἰχμήν, ὁ λίαν αἰχμηρός : Ἰλ.Θ 297 **τανυγλώχινας ὀιστούς** (σχόλ. «μακρὰς καὶ ὀξείας **γωνιώσεις** (ἢ ἀκίδας) ἔχοντας»), Σιμων.106, Κόϊντ.6,**463.**

τάνύδρομος-ον **ὁ** λίαν μακρὰν **ἢ** πάσῃ δυνάμει τρέχων: Αἰσχ.Εὐμ.375 **σφαλερὰ τανυδρόμοις κῶλα.**

τάνυέθειρα (ἡ) ἡ ἔχουσα **μακρὰν** κόμην, ἡ μακρόθριξ, ἡ μακρομαλλοῦσα : **Πινδ.Ο 2,28 τανυέθειρα Σεμέλα.**

τανύζω δημ. τ. τοῦ τανύω **βλ.λ.**

τανυήκης-ους-**ες** (ἀκή) ἀ. ταναήκης **βλ.λ.,** ὁ ἔχων μακρὰν καὶ παρατεταμένην **ἀκήν, ὁ ἔχων** λεπτὴν κόψιν, ὁ αἰχμηρός, ὁ κοφτερός : **Ἰλ.Ξ 385 ἄορ τανύηκες ἔχων ἐν χειρί, Ὀδ.Κ 439· 2)** ὁ εἰς μῆκος ἐκτεινόμενος, **ὁ** τεταμένος, ὁ ἐπιμήκης, ὁ μακρός : Ἰλ.Π 768 **τανυήκεας ὄζους.**

τάνυῆλιξ-ῖκος (ὁ,ἡ) μτγν. **ὁ** προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 5,**205.**

τάνυηχέτα (ὁ) μτγν. δ.γρ. **ἀντὶ** ταναηχέτα βλ.λ. · Ὀππ.Κυν.2,144.

τάνυηχής-οῦς-**ές ὁ** μακρὰν **ἠχῶν,** πιθ. **ἐν** Λυρ. ἐν Aegyptus 15,295 **χορδῶν κτύπος τανυηχής.**

τάνύθριξ-τρῖχος (ὁ,ἡ) **ὁ ἔχων ἐκτεταμένας,** μακρὰς τρίχας, ὁ δασύς, ὁ μαλλιαρός· Ἡσ. «τανύτριχα, δασύτριχα, λεπτάτριχα» : **Ἡσίοδ.**Ἔργ.516 **αἶγα . . τανύτριχα,** Σιμων.Ἀμ.**7,2 ὑὸς τανύτριχος** (ἐχούσης ἀνωρθωμένας τὰς τρίχας).

τανύκνημῖς-ῖδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ **ἔχων** μακρὰς κνήμας : Νόνν.Δ 14,370 **τανυκνήμιδος** Ἀθήνης.

τάνύκνημος-ον μτγν. ὁ τανυκνήμις βλ.λ. : Νόνν.Δ 28,17, αὐτ.36,188 **τανυκνήμων ἐλεφάντων.**

τᾰνύκραιρος-ον μτγν. ὁ ἔχων τεταμένα, μακρὰ κέρατα : Ὀππ.Κυν.1,191 τανυκραίροισι ἐλάφοισι, Ἀγαθ.ΑΠ 6,74 ταύρων πολλὰ τανυκραίρων στέρνα.

τᾰνυκρήπις-ῖδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων μακράν κρηπῖδα, ὑψηλὴν βάσιν, ὑπόβαθρον : Νόνν.Δ 28, 206 σκοπιῆς πρηῶνα τανυκρήπιδος.

τάνῠμαι παθ. τανύομαι, τείνομαι, τεντώνομαι : Ἰλ.Ρ 393 τάνυται δέ τε πᾶσα διαπρό.

τᾰνύμετρος-ον μσν. ὁ ἔχων ἐκτεταμένον, μακρὸν μέτρον, ὁ ἐκτεταμένος, ὁ εὐρύς : Πσῦλ.Σιλ. Ἀμβ.49(=78) τανύμετρον ἀπιθυντῆρα κελεύθου.

τᾰνῡμήκης-ους-ες μτγν. ὁ εἰς μῆκος τεταμένος, ὁ προμήκης καὶ περιμήκης, ὁ ὑψηλός : Θύιλλ. ΑΠ 6,170 αἱ τανυμήκεις . . ἰτέαι, Χρησμ.Σιβ.1,262 ἠλίβατον τανύμηκες ὄρος.

τανῦν ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἀντὶ τά νυν βλ.λ., τώρο, ἤδη, ἐν τῷ παρόντι.

τᾰνύπεπλος-ον ὁ μακρὸν πέπλον ἔχων, φορῶν, συνήθ.π.Ἐπ. ὡς ἐπιθ. εὐγενῶν δεσποινῶν ἢ θεοινῶν· Ἡσ. «μακρόπεπλος» : Ἰλ.Γ 228 Ἑλένη τανύπεπλος, αὐτ.Σ 385 Θέτι τανύπεπλε, Ὀδ.Δ 305, αὐτ.Ο 363 Κτιμένῃ τανυπέπλῳ, Ἡσιόδ.Α 83 Ἡνιόχην τανύπεπλον, αὐτ.ἀπ.180 Εὐδώρη τανύπεπλος, Ἐπιγρ. Ἀλκμήνη τανύπεπλος, αὐτ. Περσεφάνη τανύπεπλος· ‖ πλακοῦς τανύπεπλος κωμ. χρ. ἐν Βατραχομ.36.

τᾰνύπλεκτος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρὰ πλέγματα, ὁ ἐκ μακρῶν πλεγμάτων ἀποτελούμενος : Ἀριστόδικ.ΑΠ 7,473 τανυπλέκτων δ' ἀπὸ μιτρᾶν χείρεσι δειραγχεῖς ἐκρεμάσαντο βρόχους, Ὀππ.Ἁλ.1,33 ἕρκεσιν τανυπλέκτοις.

τᾰνύπλευρος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακράς, μεγάλας πλευράς, ὁ πελώριος : ΑΠ 9,656 τ- πέτροι.

τᾰνυπλόκᾰμος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακροὺς πλοκάμους, μεγάλες πλεξοῦδες Νόνν.Δ 35,328.

τᾰνύπους-ποδος (ὁ,ἡ) ὁ ταναύπους βλ.λ. : Σοφ. Αἰ.837 σεμνὰς Ἐρινῦς τανύποδας.

τᾰνύπρεμνος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακρόν, ὑψηλὸν πρέμνον, στέλεχος : Νόνν.Δ 5,303 φηγὸς τανύπρεμνος, αὐτ.541 τανυπρέμνοιο λόχμης· **2)** ὁ ἔχων ὑψηλὰ δένδρα : Κόλουθ 195 τανυπρέμνοιο δαϊζόμεναι δρύες Ἴδης (δ.γρ.).

τᾰνύπρῳρος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακράν, ἐκτεταμένην πρῷραν : Κόϊντ.5,348, αὐτ.9,437 τανύπρῳρος ναῦς· **2)** Ἡσ. «τανυπρῴρους· τὰς καλύπτρας διὰ τὸ περὶ τὸ πρόσωπον περιτετάσθαι».

τᾰνύπτερος-ον κ. τανυσίπτερος-ον ὁ μακράς, ἐκτεταμένας πτέρυγας ἔχων· Ἡσ. «μακρόπτερος, τεταμένα ἔχων πτερά» : Ὕμν.Δήμ.89 τανύπτεροι ὥστ' οἰωνοί, Ἡσιόδ.Θ 253 αἰετὸν . . τανύπτερον, Πινδ.Π 5,111 τανύπτερος ἐν ὄρνιξιν αἰετός· ‖ κ. ἐπὶ βελῶν : Τιμόθ.Μιλ.Περσ.30.

τᾰνυπτέρῠγος-ον ὁ. -έρυξ βλ.λ. : Σιμων.32 τανυπτερύγου μυίας, Πάπ. τανυπτερύγων Ἐρώτων.

τᾰνυπτέρυξ-υγος (ὁ,ἡ) ὁ τανύπτερος βλ.λ. : Ἰλ.Μ 237 οἰωνοῖσι τανυπτερύγεσσι, αὐτ.Τ 350 ἅρπῃ . . τανυπτέρυγι.

τᾰνύπτορθος-ον μτγν. ὁ ἔχων μακροὺς κλάδους, ἐκτεταμένους, ἐπιμήκεις κλώνους : Νόνν.Δ 48,611 τανύπτορθον δένδρον, αὐτ.5,315 τανυπτόρθοιο κεραιῆς, αὐτ.17,149 τανύπτορθα κέρατα.

τᾰνύρριζος-ον (ῥίζα) ὁ ἔχων ἐκτεταμένας, μακρὰν ἁπλουμένας ῥίζας : Ἡσιόδ.Α 377 αἴγειροί τε τανύρριζοι.

τᾰνύρρῑνος-ον (ῥίς) μτγν. ὁ ἔχων μακράν, ἐπιμήκη ῥῖνα, ὁ μακρομύτης : Νόνν.Δ 5,10 τανυρρίνοιο καρήνου (πιθ.εἰκ. ἀντὶ τανυρρήνοιο).

τᾰνύρροιζος-ον μτγν. ὁ μακρὸν συρίζων, ἠχῶν συριστικῶς, ὁ προκαλῶν μέγαν ῥοῖζον : Ὀππ.Κυν. 4,195 ὁ δ' ὀκλάζει κατὰ γαίης βαλλόμενος πυκινῇσι τανυρροίζοισιν ἀκωκαῖς.

τάνυς-υος (ὁ) μτγν. κ. μσν. εἶδος δένδρου ὁμοιάζοντος πρὸς τὴν ἄμπελον : Ἐπιφάν.Φυσιολ.3.

τᾰνῠσίδρομος-ον ὁ τρέχων δρομαίως, ταχέως : Σοφ.71 (ἀμφ.εἰκ.ἀντὶ ἀνυσοδρόμον).

τᾰνῠσίπτερος ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τανύπτερος βλ.λ., ὁ ἔχων ἢ ὁ τανύων, ἐκτείνων μακρὰς πτέρυγας : Ὀδ.Ε 65 ὄρνιθες τανυσίπτεροι, αὐτ.Χ 468 κίχλαι τανυσίπτεροι, Ὕμν.Ἑρμ.213 οἰωνὸν τανυσίπτερον, Ἡσίοδ.Ἔργ.212 τανυσίπτερος ὄρνις, Ἀλκ.84, Ἴβυκ.8 τανυσίπτεροι ἀλκυόνες, Ἀριστοφ.Ὄρν.1411 τανυσίπτερε ποικίλα χελιδοῖ, Νικ. Χων.ἐν Σάθ.1,100 ἀετὸς τανυσίπτερος περιπαπταίνων· **2)** νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. τανυσίπτερος ὡς οὐσ. γένος ἀναρριχητικῶν ἀλκυονιδῶν πτηνῶν.

τᾰνῠσιπτέρῠγος-ον μτγν. ὁ τανυσίπτερος βλ.λ.: Μαν.2,78 ὄρνιθος . . τανυσιπτερύγοιο.

τάνῠσις-εως (ἡ) (τανύω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τανύειν, τάσις, τέντωμα : Ἱππ.Ἄρθρ.71 ὅπως μὴ κατὰ τὸ τοῦ γόνατος ἄρθρον ἐν τῇ τανύσει ἡ ἐπίδεσις ἔῃ μᾶλλον, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,2 τάνυσις ἐμπλάστρων.

τᾰνῠσίσκοπος-ον μτγν. ὁ βλέπων, ὁ παρατηρῶν μακράν : Ποιητὴς π.Ἰουλ.Ἐπιστ.89 πάντῃ Φοιβείη τέτακται τανυσίσκοπος ἀκτίς.

τᾰνύσκιος-ον μτγν. κ. μσν. ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου ἡ σκιὰ ἐκτείνεται μακράν, ὁ ῥίπτων σκιὰν μακρὰν ἐκτεινομένην : Ὀππ.Κυν.4,356 τανύσκια βένθεα δρυμῶν, Νικήτ.Εὐγ.3,315 κυπάριττε τανύσκιε.

τανύσκομαι μτγν. εἶμαι, εὑρίσκομαι εἰς διάτασιν, εἰς ἔντασιν : Δαμάσκ.Ἰσιδ.211 τ- τὴν ψυχήν.

τᾰνυσκόπελος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὑψικορύφους σκοπέλους : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.4,21,101 τανυσκοπέλων ὑπὸ τέμπεσιν Ἱεροσολύμων.

τάνυσμα-ατος (τὸ) (τανύω) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τανύειν, τάνυσις, τανυσμός, τάσις, τέντωμα· **2)** εἰδ. ὁ σκορδινισμός, ξέντωμα· **3)** γεν. ἔντασις προσπαθείας.

τᾰνυσμός (ὁ) (τανύω) μσν. κ. νεώτ. τάνυσμα, τάνυσις, τάσις : Πρόδρ.222.

τᾰνύστομος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἐκτεταμένην κόψιν, μακρὰν ἀκωκήν : Θεοδόσ.Διάκ. Ἀκρ.1,107 τανύστομος μάχαιρα· **2)** νεώτ. ζωολ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τανύστομα ὡς οὐσ. κατηγορία διπτέρων βραχυκέρων ἐντόμων περιλαμβάνουσα εἴδη μὲ ῥύγχος προτεταμένον.

τᾰνύστροφος-ον μτγν. ὁ μακρὰν ἢ ἐπὶ πολὺ περιστρεφόμενος, ὁ ποιῶν μεγάλην στροφήν : Χρησμ.ἐν ΑΠ Συμπλ.6,138 ἐκ τανυστρόφοιο λᾶας σφενδόνης ἱείς.

τᾰνυστύς-ύος (ἡ) τάνυσις, τανυσμός, τάνυσμα, τέντωμα : Ὀδ.Φ 112 μηδ' ἔτι τόξου . . ἀποτρωπᾶσθε τανυστύος.

τᾰνύσφῦρος-ον ὁ ἔχων μακρὰ καὶ λεπτὰ σφυρὰ ἢ εὐμήκεις πόδας : Ὕμν Δήμ.2 τανύσφυρος θυγάτηρ, αὐτ.77 Ἡσίοδ.Θ 364 τανύσφυροι Ὠκεανῖναι, αὐτ.Α 35 τανυσφύρου Ἠλεκτρυώνης.

τᾰνύτρῖχος-ον μτγν. ὁ τανύθριξ βλ.λ. : Ὀππ. Κυν 1,187 τανύτριχος οὐρή.

τανῠφάντης (ὁ) εἶδος ὑφάντου : Πάπ. καὶ τοὺς ποκύφους καὶ τανυφάντας πάντας.

τᾰνύφθογγος-ον μτγν. ὁ μακρὰν ἐκπέμπων φθόγγον, οὗ ἡ φωνὴ ἀκούεται μακράν, ὁ μεγαλόφωνος : Κόϊντ.11,110 τανυφθόγγοισι γεράνοισι, Τρυφιόδ.111 τανυφθόγγοιο κήρυκος, Νόνν.Δ 22,61 τανυφθόγγων λαιμῶν.

τᾰνύφλοιος-ον ἐπὶ δένδρων, ὁ ἔχων φλοιὸν εἰς μῆκος ἐκτεινόμενον, ἐκτεταμένον, δθ. εὐμήκης, εὐμεγέθης, ὑψηλός, δ. ἑρμ. ὁ ἔχων λεπτὸν φλοιόν, λεπτόφλοιος : Ἰλ.Π 767 τανύφλοιόν τε κράνειαν, Σοφ.ἀπ.593,2 τανυφλοίου . . αἰγείρου, Ὀρφ. Ἀργ.607 τανύφλοιος ἐλάτη, Θεόκρ.25,250 τανύφλοιος ἐρινός.

τᾰνύφυλλος-ον ὁ ἔχων τετομένα ἐπιμήκη, μακρὰ φύλλα, ὁ μακρόφυλλος : 'Οδ.Ν 102 τανύφυλλος ἐλαίη, αὐτ.346, Νίκ.Θηρ.610 τανύφυλλον ἐρείκην· 2) ὁ ἔχων πυκνὸν φύλλωμα, ὁ δασύφυλλος, ὁ δασώδης : Θεόκρ.25,221 ὄρος τανύφυλλον.

τᾰνυχειλής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων μακρὸν χεῖλος, ράμφος, ρύγχος ἢ προβοσκίδα, κέντρον : Κόϊντ.3,221 τανυχειλέες . . μέλισσαι, αὐτ.5,12 ὄρνιθες τανυχειλέες ἀμφεποτῶντο.

τᾰνύω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. τανύζω, μέλλ. τανύσω (Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,261), ἐπ. τανύω ('Οδ.Φ 152, αὐτ. 174) κ. τανύσσω ('Ορφ.Λιθ.181), ἀόρ. ἐτάνῠσα, ἐπ. ἐτάνυσσα ('Οδ.Ω 177) κ. τάνυσσα ('Ιλ.Ξ 389), μτχ. τανύσας ('Ιππ.'Αφ.244), μέσ. ἐπ. μέλλ. τανύσσομαι (ἐν παθ. σημ. π.'Αρχίλ.3), ἐπ. ἀόρ. μτχ. τανυσσάμενος ('Ιλ.Δ 112), παθ. ἀόρ. ἐτανύσθην ('Ησίοδ.Δ 177), ἐπ. γ' πληθ. τάνυσθεν ('Ιλ.Π 475), δημ. (ἐ)τανύστηκα, γ' ἑν. παρακ. τετάνυσται ('Οδ.Ι 116), μτχ. τετανυμένος (Γολ.13,99) κ. τετανυμμένος (sic, Διόσκορος ἐν Πάπ.), γ' ἑν. τετελ. μέλλ. τετανύσσεται ('Ορφ.Λιθ.324), τείνω, ἐκτείνω, ἐκπτύσσω, τεντώνω, ἁπλώνω : 'Ιλ.Ρ 390 βοείην . . τανύειν, αὐτ.391, αὐτ.547 ἠΰ τε πορφυρέην ἶριν θνητοῖσι τανύσσῃ, αὐτ.Ψ 761, αὐτ.324· κ. παθ. : 'Οδ.Π 175 γναθμοὶ . . τάνυσθεν (ἀντὶ ἐτανύσθησαν), 'Απολλ. Ρ 1,606 τετάνυστο δὲ λαίφεα νηός, Κλήμ.'Αλ. Στρωμ.5,665 τὸ κάλυμμα . . τετάνυστο· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : 'Ορφ.'Αργ.394 τανυσσάμενος θοὰ κῶλα, Κολλ.'Αρπ.27 πολλὰς δὲ μάτην ἐτανύσσατο χεῖρας· 2) όμ. ἐν ἀναφ. πρὸς τόξα, χορδὰς κτλ., ἐντείνω, διατείνω, τεντώνω δσο παίρνει : 'Οδ.Ω 177 ῥηϊδίως δ' ἐτάνυσσε βιόν, αὐτ. Φ 407 ῥηϊδίως ἐτάνυσσε νέῳ περὶ κόλλοπι χορδήν (ἐπὶ τοποθετήσεως χορδῶν ἐπὶ τῆς φόρμιγγος)· κ. ἀπολ. : αὐτ.151 οὐ μὲν ἐγὼ τανύω (δὲν δύναμαι νὰ τεντώσω τὸ τόξον), αὐτ.171· ‖ όμ. τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἐν ἀναφ. πρὸς τόξα, χορδὰς κτλ. : 'Ιλ.Δ 112 τὸ μὲν (τόξον) κατέθηκε τανυσσάμενος (σχόλ. «ἐπαναβιβάσας . τῇ κορώνῃ τὴν νευράν»), 'Υμν.'Ερμ.51 ἑπτὰ δὲ συμφώνους ὀΐων ἐτανύσσατο χορδάς, 'Αρχίλ.3· 3) κατευθύνω, ὁδηγῶ πρός τι : Πινδ.Ο 2,100 ἐπὶ . . 'Ακράγαντι τανύσαις (ἐνν. ὀϊστούς) (σκοπεύσας πρὸς . .), αὐτ.8,50 ἐπ' 'Ισθμῷ . . ἅρμα . . τάνυεν (ὡδήγει . . πρὸς . .)· ‖ τανύειν τὰ ὦτα προσέχειν : 'Ιουλ.Αἰγ.ΑΠ 7,562,5 οὔτις γὰρ μετὰ σεῖο μόρον τέτληκε τανύσαι ὦτα λόγοις· όμ. τανύειν ὄμμα ἐπί τινος - ἔς τινα στρέφειν τὸ βλέμμα, ἐνατενίζειν, παρατηρεῖν : Παῦλ. Σιλ.ΑΠ 5,261 οὐ γὰρ ἐπὶ ψυχῆς ὄμμα τεὸν τανύσεις, αὐτ.9,188· 4) μτφ. ἐντείνω, ἐπιτείνω, θέτω τι εἰς σφοδρὰν τάσιν ἢ κίνησιν, κινῶ τι ὁρμητικῶς, διεγείρω, παροξύνω τι : 'Ιλ.Λ 336 μάχην ἐτάνυσσε Κρονίων, αὐτ.Ξ 389 ἔριδα πτολέμοιο τάνυσσαν, αὐτ.Ρ 401 ἐτάνυσσε κακὸν πόνον· κ. πληρέστερον : 'Ιλ.Ν 359 ἔριδος κρατερῆς καὶ ὁμοιΐου πολέμοιο πεῖραρ ἐπαλλάξαντες ἐπ' ἀμφοτέροισι τάνυσσαν· κ. παθ. τανύομαι ἐπιτείνομαι, ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, καταβάλλω προσπαθείας, ἀγωνίζομαι, τρέχω πάσῃ δυνάμει, ἐπὶ ἵππων τρεχόντων δρομαίως: 'Ιλ.Π 375 τανύοντο δὲ μώνυχες ἵπποι ἄψορρον προτὶ ἄστυ, αὐτ.475 ἐν .. ῥυτῆρσι τάνυσθεν (ἐξετείνοντο ἐν τῇ συντόνῳ αὐτῶν ὁρμῇ, ἐπὶ τῆς θέσεως τῆς τοῦ ἵππου κοιλίας ἐν τῷ τρέχειν)· κ. ἐπὶ ἡμιόνων : 'Οδ.Ζ 83 αἱ δ' ἄμοτον τανύοντο· 5) ἐκτείνω τι εἰς μῆκος, ἁπλώνω κατὰ μῆκος, ἐξαπλώνω, στρώνω : 'Ιλ.Ι 213 ἀνθρακιὴν στορέσας ὀβελοὺς ἐφύπερθε τάνυσσεν, αὐτ.Ψ 25, 'Οδ.Ο 283 ἔγχος,.. ἐπ' ἰκριόφιν τάνυσεν νεός, αὐτ.Δ 54 παρὰ δὲ ξεστὴν ἐτάνυσσε τράπεζαν, αὐτ.Σ 92, 'Αρατ.1011 ἕνα δρόμον τανύειν (σχηματίζειν μίαν μακρὰν σειράν, ἐπὶ γερανῶν)· κ. παθ. τανύομαι : 'Ιλ.Κ 156 ὑπὸ κράτεσφι τάπης τετάνυστο (ἦτο ἡπλωμένος), αὐτ.Ι 468 σύες . . εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογός, αὐτ.Ν 392, 'Οδ.Δ 135, αὐτ.Ι 116 νῆσος . . παρὲκ λιμένος τετάνυσται (ἐκτείνεται, ἐξαπλοῦται), 'Ησίοδ.Θ 177 ἐτανύσθη πάντῃ (ἐτεντώθη, ἐξηπλώθη καὶ κατέλαβεν ὅλον τὸν πέριξ τόπον), Θεόκρ.25,157 τρίβον, ἥ ῥα δι' ἀμπελώνος ἀπὸ σταθμῶν τετάνυστο (ἡ ἀτραπὸς ἐξετείνετο . .), 'Αρατ.557 νὺξ τετάνυσται (εἶχε ἁπλωθῇ), 'Απολλ.Ρ 4,1583 πλόος τετάνυστο (ἀμφ.γρ.)· ‖ τὸ μέσ. τανύομαι ἐκτείνω ἐμαυτόν, ξαπλώνομαι· 'Ησ. «τανυσσάμενος· ἐκταθείς» : 'Οδ.Ι 298 ἐπεὶ Κύκλωψ μεγάλην ἐμπλήσατο νηδύν . . κεῖτ' ἔντοσθ' ἄντροιο τανυσσάμενος διὰ μήλων· ‖ όμ. τὸ μέσ. νεώτ. τανύομαι, δημ. τανυέμαι ἢ -υοῦμαι σκορδινῶμαι, ἀνακλαδίζομαι, ἀποταυρίζομαι, ἀποτσουτώνομαι· ‖ όμ. τὸ μέσ. νεώτ. κ. δημ. συσφίγγομαι κατὰ τὴν ἀποπάτησιν ἢ τὸν τοκετόν, σφίγγομαι· 6) ρηματ.π. τάνυσις, τάνυσμα, τανυσμός.

ταξᾶτος-η-ον πάπ. ὁ φορολογηθείς, ὁ φορολογημένος.

ταξειδεύω δ.γρ. ἀντὶ ταξιδεύω βλ.λ.

ταξείδιον μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. ταξεῖδι πρόθεσις, σκοπός : ΨΔημόκρ.'Αλχ.54Β εἴς τινα ταξείδια· 2) νεώτ. κ.δημ. δ.γρ. ἀντὶ ταξίδι(ον) βλ.λ.

ταξεώτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἀκόλουθος ἢ ἀξιωματικὸς ἄρχοντος, θεράπων, βοηθὸς δικαστοῦ ἢ στρατηλάτου, μέλος τῆς αὐτοκρατορικῆς φρουρᾶς : Μακάρ.15 οἱ διάκονοι τοῦ ἄρχοντος καὶ οἱ ταξεῶται, Νεῖλ.921, Παλλάδ.Λαυσ.1164, 'Ιουστιν.Πανδ.1,3,53, Πάπ.· ‖ μσν. ὑπαξιωματικὸς ἢ ἀξιωματικός : Θεοφάν.Συνεχ 2,11 στρατιώτης κατὰ ταξεώτου καὶ λοχαγὸς κατὰ στρατηγέτου· 2) μσν. κτ. πληθ. στρατιῶται μέλη μονίμου φρουρᾶς φρουρίου, φρουροί, φύλακες φρουρίου : ΚΠορφ.'Εκθ.30 ἐπεὶ οὖν οἱ ταξεῶται ἀπεστάλησαν ἀπὸ Σαλῶνος, αὐτ.45 τοῦ τῶν Χαζάρων κάστρου, ἐν ᾧ ταξεῶται καθέζονται· ‖ ὁ ἀποδημῶν, εἰς ἐκστρατείαν πορευόμενος ἢ εὑρισκόμενος τακτικὸς στρατιώτης : Bibl.Caes.6,290Α τῶν ἐφοδίων τοῦ ταξεώτου· 3) ὁ ἀνήκων εἴς τινα μοναχικὴν τάξιν, τάγμα : 'Ιουστιν.Νεαρ.123,11 τοὺς ἐπισκόπους ἐλευθέρους εἶναι κελεύομεν, εἰ μὴ ταξεώτης παρὰ τὴν προειρημένην παρατήρησιν χειροτονηθείη, αὐτ.15 μηδὲ ταξεώτας κληρικοὺς γίνεσθαι.

ταξεωτικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταξεώτην βλ.λ.(1) : 'Ιουστῖν. Πανδ.1,3,53 ταξεωτικὸς ῥαβδοῦχος, Εὐστ.104,24.

ταξί (τὸ) δημ. ἀκλ. ἀγοραῖον αὐτοκίνητον ἐφωδιασμένον διὰ ταξιμέτρου βλ.λ.

ταξιανθία (ἡ) νεώτ. βοταν. ὁ τρόπος τῆς διατάξεως τῶν ἀνθέων ἐπὶ τοῦ ἀνθικοῦ ἄξονος φυτοῦ τινος, ἁ. ἀνθοταξία : βοτρυοειδεῖς ταξιανθίαι, - κυματοειδεῖς ταξιανθίαι.

ταξιάρχης (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ δημ. δ. τ. τοῦ ταξίαρχος βλ.λ. : 'Ηρ.7,99 τῶν .. ἄλλων οὐ παραμέμνημαι ταξιαρχέων (δ.γρ. ἀντὶ ταξιάρχων), αὐτ. 9,53 οἱ μὲν ἄλλοι ἄρτιοι ἦσαν τῶν ταξιαρχέων (δ.γρ. ἀντὶ ταξιάρχων), Αἰσχ.Ἐπ 192,1 ταξιάρχας καὶ στρατάρχας καὶ ἑκατοντάρχας, 'Ιππόδ. π. Στοβ.4,1,94 ταξιάρχαι καὶ λοχαγοί, Κοσμ.151D, Πρόδρ.Γολ.119, Μιχ.'Ατταλ. ἐν Σάθ.1,57 ταξιαρχῶν, τουρμαρχῶν· 2) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐκκλ. ὁ ἀρχηγὸς τῶν ἐπουρανίων στρατιῶν, δυνάμεων, ὡς προσων. τῶν ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ : Μηναῖ.ΙΙ 8 'Ορθρ.'Ωδ.1 οἱ τῶν ἀγγέλων ἀρχηγοὶ καὶ πρόκριτοι, καὶ ταξιάρχαι φαιδροί, - τῶν ταξιαρχῶν (ἡ ἑορτὴ τῶν ἀρχαγγέλων Μιχαὴλ καὶ Γαβριὴλ ἀγομένη τὴν 8ην Νοεμβρίου)· 3) π. Βυζαντ. σπαν. τίτλος μοναχοῦ ἐπιτετραμμένου τὰ τῆς τάξεως ἐν μοναστηρίῳ, ὁ βοηθὸς τοῦ ἐκκλησιάρχου· 4) νεώτ. τίτλος βα-

θμοφόρου **ἐν** μονοστικῷ τάγματι Ἱπποτῶν διοικοῦντος μέλη αὐτοῦ ὑπαγόμενο εἰς τὸν αὐτὸν **ἐκκλησιαστικὸν** κανόνα καὶ διαχειριζομένου εἰσοδήματα ἢ κλήρους γῆς : **μέγας ταξιάρχης τοῦ τάγματος τῶν** Ἰωαννιτῶν' **5**) νεώτ. ὁ τετιμημένος δι' ἑνὸς ἐκ τῶν δύο μετὰ τὸν μεγαλόσταυρον βαθμῶν διαφόρων παρασήμων : **ἀνώτερος ταξιάρχης** (ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν μεγαλόσταυρον)' || τὸ παράσημον τοῦ ταξιάρχου.

ταξιαρχία (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἔργον ἢ τὸ ἀξίωμα τοῦ ταξιάρχου βλ.λ.1) : Ἀριστλ.Πολιτ.1322b,3 (ἀρχαί) **αἳ καλοῦνται ναυαρχίαι καὶ ἱππαρχίαι καὶ ταξιαρχίαι,** Πολύαιν.3,9,10. Θεοφύλ. Σ'Ἱστ.1,7,17C, Στουδ.Θεόδ.606,42' **2**) τάξις : Ἀσκληπιόδ.3,4, Αἰλ.Τακτ.9,10,'Αρρ.Τακτ.10,9' **3**) νεώτ. κ. δημ. στρατιωτικὴ μονὰς μικροτέρα τῆς μεραρχίας, ἀποτελουμένη συνήθως ἐκ δύο συνταγμάτων τοῦ αὐτοῦ ὅπλου : **ταξιαρχία πεζικοῦ - ἱππικοῦ**' **4**) μτγν. ἡ ταξινόμησις ἀρχῶν : Διον.Ἀρεοπ.Οὐρ. Ἱερ.8,2,84D **τυποῦται . . ἡ καθ' ἡμᾶς ἱεραρχία δι' ἐκείνης** (τῆς εὐκοσμίας τῶν οὐρανίων) **καὶ ἀνάγεται πρὸς αὐτὸν τὸν θεόν, τὴν ὑπερούσιον ταξιαρχίαν ἁπάσης ἱεραρχίας.**

ταξιαρχικός-ή-όν ὁ ἀνήκων εἰς τὸν ταξίαρχον, ὁ τοῦ ταξιάρχου : Πάπ. ταξιαρχικὴ ἐξουσία.

ταξίαρχος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἄρχων τῆς τάξεως, ὁ διοικητὴς στρατιωτικοῦ τάγματος ἢ μοίρας πλοίων : Ἡρ.8,67 **ταξίαρχοι ἀπὸ τῶν νεῶν,** αὐτ.9,42 **τοὺς ταξιάρχους τῶν τελέων,** Ξεν.ΚΠ 8,1,10 **ταξιάρχους . . πεζῶν καὶ ἱππέων**' || ὁμ. ἐν τῇ στρατιᾷ τοῦ Μεγ.Ἀλεξάνδρου : Ἀρρ.Ἀν. 3,9,6 **ἐξορμᾶν ἠξίου . . ἰλάρχην τὴν ἴλην τὴν αὐτοῦ ἕκαστον καὶ ταξιάρχους τὰς τάξεις**' κ. ἐπὶ τοῦ Ἁρπάλου : Τζέτζ.Χιλ.6,164 **ταξίαρχος Ἀλεξάνδρου**' || ὁμ. κ. ἐν Αἰγύπτῳ κατὰ τὴν ἐποχὴν τῶν Πτολεμαίων : Πάπ.' **2**) ὁ ἀρχηγός, ὁ διοικητὴς στρατιωτικοῦ σώματος ἀποτελουμένου ἐξ ἑκατὸν εἴκοσιν ὀκτὼ ἀνδρῶν : Ἀσκληπιόδ.2,8,Αἰλ. Τακτ.9,3' **3**) ὡς ἀπόδοσις τοῦ λατ. **centurio,** κεντυρίων, ἑκατόνταρχος, λοχαγὸς : Πολύβ.6,24,1 **ἐξ ἑκάστου . . τῶν . . γενῶν . . ἐξέλεξαν ταξιάρχους . . δέκα,** Ζώσ.3,11' **4**) ὡς ἀπόδοσις τοῦ λατ. **tribunus militum,** χιλίαρχος : Διον.Ἁλ.Ρωμ. 5,41, Ἰώσ.ΠΙ 3,5,2, Πλούτ.Κάμ.37 **ταξιάρχους καὶ λοχαγούς,** αὐτ.Πομπ.32, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,61, αὐτ. 3,39, Ἀγαθ 2,20' **5**) ὡς ἀπόδοσις τοῦ λατ. **legatus legionis,** διοικητὴς λεγεῶνος, ἀναχρονισμὸς ἐν Ἀππ.Σαυν.4,6 **ταξίαρχοι** (κώδ. τοξιάρχαι)' || ὁμ. ὡς ἀπόδοσις τοῦ λατ. **ordinarius** : Ἰω Λυδ.Ρωμ. 1,46, Γλωσσ.' || ὁμ. **ἑρμηνευόμενον** διὰ τοῦ **manipularis** κ. **evocatus**' **6**) εἰδ. ἐν Ἀθήναις, κτ. πληθ. **ταξίαρχοι** δέκα ἀνώτεροι στρατιωτικοὶ ἄρχοντες ἐκλεγόμενοι διὰ χειροτονίας ἀνὰ ἕνα ἐξ ἑκάστης φυλῆς, ἡγούμενοι τοῦ ἐξ ὁπλιτῶν στρατοῦ τῆς ἰδίας φυλῆς καὶ ἔχοντες ὑπ' αὐτοὺς τεταγμένους τοὺς λοχαγοὺς τοὺς ὁποίους ἐξέλεγον οὗτοι : Ἀριστφ.Ἀχ.569 **ὦ φυλέτα' εἴτ' ἔστι ταξίαρχος ἢ στρατηγὸς ἢ τειχομάχας** ἀνήρ, **βοηθησάτω,** αὐτ.Εἰρ.1172, αὐτ.Ὀρν.353, Θουκ.4,4, αὐτ. 7,60 **οἳ . . στρατηγοὶ καὶ οἱ ταξίαρχοι,** Δημ.47 **εἰς τὴν ἀγορὰν χειροτονεῖτε τοὺς ταξιάρχους καὶ τοὺς φυλάρχους, οὐκ ἐπὶ τὸν πόλεμον,** Αἰσχίν.3,169, Ἀριστλ.Ἀθ.30,2 **τοὺς ταξιάρχους καὶ ἱππάρχους καὶ φυλάρχους,** αὐτ.61,3 **χειροτονοῦσι δὲ καὶ ταξιάρχους δέκα, ἕνα τῆς φυλῆς ἑκάστης' οὗτος δ' ἡγεῖται τῶν φυλετῶν, καὶ λοχαγοὺς καθίστησιν**' || ὁμ. κ. ἐπὶ ἀξιωματικῶν τοῦ ναυτικοῦ : Ξεν.Ἑλλ.1,6,29 **ἐχόμεναι δὲ αἱ τῶν ταξιάρχων δέκα** (νῆες)' **7**) νεώτ. κτ. τὴν Ἑλληνικὴν ἐπανάστασιν, βαθμὸς ἀρχηγοῦ ἀτάκτου σώματος προσηρτημένου εἰς διοικητικὰς ὑπηρεσίας' **8**) νεώτ. ὁ διοικητὴς ταξιαρχίας βλ.λ.3).

ταξιαρχῶ-έω (ταξίαρχος) εἶμαι ταξίαρχος βλ λ.6) : Ἀριστφ.Εἰρ 444 **κεἴ τις ἐπιθυμῶν ταξιαρχεῖν σοὶ φθονεῖ εἰς φῶς ἀνελθεῖν,** Θουκ.8,72 **ἦν ταξιαρχῶν καὶ τὴν ἑαυτοῦ φυλὴν ἔχων,** Λυσ.13,7 **τοὺς στρατηγοῦντας καὶ ταξιαρχοῦντας,** Ἀριστλ.Πολιτ.1277b,11 **ταξιαρχήσαντα καὶ λοχαγήσαντα,** Ἐπιγρ.' κ. μτ. δοτ. : Ξεν.Ἀπομν 3,1,5 **ἐάν ἡμῶν τις ἢ ταξιαρχῇ ἢ λοχαγῇ σοι**' κ. μτ. γενικ. : Δημ.999 **ταξιαρχῶν τῆς φυλῆς,** Ἡσ. ἐν λ. ἐπειδὸς ἴσως **διὰ τὸ ταξιαρχῆσαι τῆς . . φυλῆς**' **2**) εἶμαι ἢ διατελῶ ταξίαρχος βλ.λ.1), ἔμπροθ. (παρά τινι) : Λουκ. Μὴ Πιστ.Διαβ.18 **ταξιαρχῶν παρ' Ἀλεξάνδρῳ καὶ τιμώμενος παρ' αὐτοῦ**' **3**) γεν. κυβερνῶ, διοικῶ : Κοσμ.207E **ταξιαρχήσας τὸ ἔθνος.**

ταξιδευτής (ὁ) δημ., τὸ θηλ. ταξιδεύτρ(ι)α, ὁ συχνὰ ταξιδεύων, ὁ ταξιδιάρης : Ζέρβ.Τραγ.ΚΚ 51,23 **καὶ κάθε νιὸς ταξιδευτής πού 'θελε κεῖθε κάνει**' **2**) ὁ ταξιδιώτης.

ταξιδεύω μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. **ταξειδεύω,** ἀόρ. ἐταξίδευσα κ. δημ. (ἐ)**ταξίδεψα,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **ταξιδε(υ)μένος,** στρατεύω. ἐκστρατεύω, ποιοῦμαι, ἀναλαμβάνω ἐκστρατείαν ἢ εὑρίσκομαι εἰς ἐκστρατείαν : ΚΠορφ.Τακτ.13 **ἄν τε παραχειμάσαι μέλλῃ που τὸ φοσσᾶτον ἄν τε ταξιδεῦσαι,** αὐτ.27 **ὅτε κατὰ Γερμανικείας ἐν Συρίᾳ ἐταξιδεύσαμεν,** Πρόδρ.1,395 **οἵ τε καὶ ταξιδεύοιεν ἐν πᾶσι ταξιδίοις,** Διγεν.Ἀκρ.657 **εἰς Σμύρνην ἐταξίδευσεν . . τὴν Ἄγκυραν ἐκούρσευσεν**' **2**) νεώτ. κ. δημ. ἀποδημῶ, μεταβαίνω ἀπό τινος τόπου εἰς ἄλλον ἱκανῶς ἀπέχοντα, ὁδοιπορῶ, ἰδ. θαλασσοπορῶ, κάνω ταξίδι : Σολωμ Λάμπρ.9,1 **μοῦ φαίνεται πὼς πάω καὶ ταξιδεύω | στὴν ἐρμιὰ τοῦ πελάγου,** Πορφύρ.Σκ.53,2 **ταξιδεύω ἀγάλια στὴ γαλήνη,** - **ταξιδεύει μὲ βαπόρι - μὲ σιδερόδρομο - μὲ ἀεροπλάνο,** - **ἐταξίδευε ἰνκόγνιτο,** - **ἐταξίδευαν μαζὶ ἀπὸ τὸν Πειραιᾶ μέχρι Μασσαλίας,** - **ταξιδεύει ἀνὰ τὴν ὑφήλιον** (περιηγεῖται)' || παθ. ἐν φρ. αὐτὸς ὁ καιρὸς **δὲν ταξιδεύεται** δὲν εἶναι κατάλληλος πρὸς πλοῦν' **3**) ρηματ.π. ταξιδευτής.

ταξίδι (τὸ) κ. **ταξεῖδι** δημ. τὸ ταξίδιον βλ.λ. : Παλαμ.Τάφ.25,1 **στὸ ταξίδι ποὺ σὲ πάει | ὁ μαῦρος καβαλάρης** (τὸ ἀγύριστο ταξίδι, ὁ θάνατος).

ταξιδιάρης (ὁ) δημ. ὁ ἀρεσκόμενος εἰς τὰ ταξίδια ἢ ὁ ταξιδεύων συχνάκις, ὁ φιλαπόδημος.

ταξιδιάρικος-η-ο δημ. ὁ ταξιδεύων : Χατζόπ. Βρ.Θρ.47,11 **γιὰ ταξιδιάρικα, ἔλεγε, πουλιὰ | ποὺ φεύγουν τὸ φθινόπωρο καὶ πάνε** (ἰδιὰ τὰ ἀποδημητικὰ πτηνά).

ταξίδι(ον) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. **ταξείδιον** ὑποκορ. τοῦ τάξις, στράτευσις, ἐκστρατεία, ἡ πρὸς πόλεμον ἐκδημία : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.153,161, ΚΠορφ.Ἔκθ.445, Πρόδρ.1,395 **οἵ τε καὶ ταξιδεύοιεν ἐν πᾶσι ταξιδίοις**' **2**) κ. νεώτ. κ. δημ. ἀποδημία, μετάβασις εἰς τόπον μᾶλλον μεμακρυσμένον, ὁδοιπορία, ἰδ. ὁ διὰ θαλάσσης πλοῦς : Μαρκιαν. ἐν Morell.Bibl.Ms.217 **καὶ πάλιν νηνεμίας τε καὶ εὐδίας, δι' ὧν κατορθοῦνται τὰ ταξείδια,** Ἀχμ.Ὀνειροκρ.15 **ἐὰν ἔχῃ ὁδὸν ταξειδίου, λῃστευθήσεται,** - **γραφεῖον ταξιδίων** (πρακτορεῖον παροχῆς εἰσιτηρίων, πληροφοριῶν, διευκολύνσεων εἰς ταξιδιώτας ἢ διοργανώσεως ταξιδίων), δ.δίστ. **χωρὶς λάδι, χωρὶς ξίδι, | πῶς θὰ κάμωμε ταξίδι** (καθότι δὲν εἶναι δυνατὴ ἡ πραγματοποίησις πλοῦ ἄνευ τῶν ἀπαραιτήτων ἀναγκαίων ἐφοδίων), Παλαμ.Ὕμν.Ἀθ.76,12 **σύντροφο θὰ 'χω στὸ ταξίδι,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.12,5 **καλὸ ταξίδι, ὦ Εὔπλοια, τοὺς δίνεις κι ἀρμενίζουν πρίμα μὲ τὸ βοριά,** - **ἔχει πάει ταξίδι στὴν Εὐρώπη,** - **λείπει σὲ ταξίδι,** - **τοῦ ἀρέσουν τὰ ταξίδια,** - **καλὸ ταξίδι** (εὐχὴ εἰς ἀναχωροῦντα), - **τὸ ἀγύριστο ταξίδι** (ὁ θάνατος)' || εἰδ. στρατ. **ἐπιτελικὸν ταξίδιον** ἡ ὑπὸ

στρατηγῶν καὶ ἀνωτέρων ἀξιωματικῶν τοῦ ἐπιτελείου ἐκτέλεσις ἐπὶ τοῦ ἐδάφους στρατηγικοῦ θέματος ἀποβλέποντος ἐνίοτε εἰς τὴν μελέτην ἐπιχειρήσεως μελλοντικοῦ πολέμου ἢ εὐρυτάτου τακτικοῦ θέματος, ὡς καὶ ἡ ὑπὸ τῶν αὐτῶν προσώπων μελέτη καὶ ἐξέτασις ἐπὶ τόπου μεγάλης τινὸς μάχης ἀπὸ στρατηγικῆς καὶ τακτικῆς ἀπόψεως.

ταξιδιώτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. ταξιδιώτις-ιδος κ. δημ. **ταξιδιώτισσα,** ὁ ταξιδεύων, ὁ εὑρισκόμενος καθ' ὁδὸν ἐν ταξιδίῳ, ὁδοιπόρος, ἀποδημητής, ἐπιβάτης : **μία ὁμὰς ταξιδιωτῶν ἔφθασε σήμερον εἰς Πειραιᾶ ἐξ Ἀλεξανδρείας·** || εἰδ. δημ. ὁ περιοδεύων ἐμποροϋπάλληλος.

ταξιδιωτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταξιδιώτην ἢ τὰ ταξίδια, ὁ κατάλληλος ἢ χρήσιμος εἰς τὰ ταξίδια : **ταξιδιωτικὸς σάκκος, - ταξιδιωτικαὶ** ἀποσκευαί - ἀναμνήσεις, - ταξιδιωτικὰ γραφεῖα (τὰ γραφεῖα ταξιδίων), - ταξιδιωτικαὶ ἐπιταγαί.

ταξιθεσία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐργασία τῆς ταξινομήσεως ἐγγράφων, δελτίων, εἰκόνων κτλ. πρὸς διευκόλυνσιν τῆς χρήσεως αὐτῶν, τὸ κλασσάρισμα.

ταξιθέτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., τὸ θηλ. **ταξιθέτις -ιδος** κ. δημ. **ταξιθέτρα,** ὁ ταξιθετῶν, ὁ θέτων τι **ἐν τῇ οἰκείᾳ τάξει·** **2)** εἰδ. ὑπάλληλος ὁδηγῶν εἰς τὰς οἰκείας θέσεις τοὺς θεατὰς δημοσίου τινὸς θεάματος.

ταξιθέτησις-εως (ἡ) (ταξιθετῶ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ταξιθετῶ, ἡ ταξινόμησις.

ταξιθετῶ-έω νεώτ., ἀόρ. **ἐταξιθέτησα,** παθ.ἀόρ. **ἐταξιθετήθην,** μτχ. παρακ. ταξιθετημένος, θέτω κατὰ τάξιν, τακτοποιῶ, διευθετῶ, ταξινομῶ, κλασσάρω· || εἶμαι ταξιθέτης βλ.λ.· **2)** ρηματ. π. ταξιθέτησις.

ταξικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς κοινωνικὰς τάξεις κ. ἰδ. εἰς τὴν ἐργατικήν : **ταξικὴ συνείδησις, - ταξικὸς ἀγών** (ἡ πάλη **τῶν** κοινωνικῶν τάξεων).

ταξίλοχος-ον ὁ διοικῶν στρατιωτικὸν λόχον : Ἀριστλ.Πέπλ.9 **ταξίλοχος λαῶν.**

ταξιμετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ταξίμετρον.

ταξίμετρο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. εἶδος μετρικοῦ ὀργάνου ἐπὶ τῶν ἀγοραίων ἀμαξῶν ἢ αὐτοκινήτων ἀναγράφοντος τὸ ἐπὶ τῆς διανυομένης ἀποστάσεως πληρωτέον ἀγώγιον.

τάξιμο (τὸ) (τάζω) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τάζω, εὐχή, ὑπόσχεσις : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 23,17 **κι οἱ βασιλοπούλες μου στέκανε μπρός μου . . ἴδιες σὰν τάξιματα καινούργιου κόσμου·** || ἰδ. ὑπόσχεσις ἀφιερώματος **εἰς** ἅγιον ἢ ναόν· || κ. ὡς οὐσ. ἀ. τάμα βλ.λ.

ταξίνη (ἡ) νεώτ. ἀλκολοειδὲς τοῦ φυτοῦ τάξου τῆς ραγοφόρου **ἔχον** ναρκωτικὰς ἰδιότητας.

ταξινόμησις-εως (ἡ) (ταξινομῶ) νεώτ. κ. ταξινομία ἡ ἐνέργεια τοῦ ταξινομεῖν, ἡ κατὰ τάξιν τοποθέτησις, κατάταξις, ἡ εἰς τάξεις καὶ κατηγορίας διαίρεσις : **ἡ ταξινόμησις τῶν δελτίων τοῦ Λεξικοῦ·** **2)** εἰδ. λογικ. ἡ διαίρεσις τῶν ἐννοιῶν μέχρι τῶν κατωτάτων εἰδῶν.

ταξινομία (ἡ) νεώτ. ἡ ταξινόμησις βλ.λ.

ταξινομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταξινόμησιν, ὁ τῆς ταξινομήσεως.

ταξινόμος (ὁ) νεώτ. ὁ ταξινομῶν, ἰδ. ὡς ὑπαλληλικὸς βαθμὸς ἐν τῷ ταχυδρομείῳ.

ταξινομῶ-έω νεώτ., ἀόρ. **ἐταξινόμησα,** παθ.ἀόρ. **ἐταξινομήθην,** μτχ. παρακ. **ταξινομημένος,** θέτω κατὰ προδιαγεγραμμένην τινὰ τάξιν, τοποθετῶ, κατατάσσω καθ' ὡρισμένον τι σύστημα, τακτοποιῶ, ταξιθετῶ : **δὲν ἔχουν ταξινομηθῆ καλῶς τὰ δελτία·** **2)** εἶμαι ταξινόμος, ἐκτελῶ τὸ ἔργον ταξινόμου βλ.λ.· **3)** ρηματ.π. ταξινόμησις.

ταξιόζωτος-ον ὁ ἔχων τοὺς κλάδους κατὰ κανονικὰ διαστήματα : Θεόφρ.ΦΙ 1,8,3 (πιθ. **εἰκ. ἀντὶ** ἀξιολογώτατα).

ταξιοῦμαι-όομαι τάσσομαι, παρατάσσομαι εἰς μάχην: Πίνδ.Ο 9,78 **ἄτερθε ταξιοῦσθαι δαμασιμβρότου αἰχμᾶς** (σχόλ. «παρατάττεσθαι»).

τάξις-εως (κ. ἰων. -ιος) (ἡ) (τάσσω) κ.μσν. κ.νεώτ., δημ. **τάξη** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τάσσειν, ἡ καθ' ὡρισμένον τρόπον ἢ σειρὰν κατάταξις, διάταξις, τοποθέτησις, διευθέτησις, κανονικὴ σειρά : Γοργ.Ἑλ.14 **τάξις τῆς ψυχῆς** (διάθεσις), Πλάτ.Νόμ.809D **ἡμερῶν τάξεως εἰς μηνῶν περιόδους,** Ξεν.ΚΠ 8,7,22 θεοὺς . . **οἳ καὶ τήνδε τὴν τῶν ὅλων τάξιν συνέχουσιν ἀτριβῆ,** Πλάτ. Θεαίτ.153E **ἤδη γὰρ ἂν εἴη τε ὂν που ἐν τάξει καὶ μένοι καὶ οὐκ ἂν ἐν γενέσει γίγνοιτο,** Δημ. 32 **τὸ γὰρ πράττειν τοῦ λέγειν καὶ χειροτονεῖν ὕστερον ὂν τῇ τάξει, πρότερον τῇ δυνάμει καὶ κρεῖττόν ἐστιν,** Ἀριστλ.Πολιτ.1331a,37 **εἰ καὶ τὰ γυμνάσια τῶν πρεσβυτέρων ἔχοι τὴν τάξιν ἐνταῦθα,** αὐτ.ΗΕὐδ.1218a,23 **τάξις καὶ ἠρεμία,** αὐτ. Ρητ 1366a,2, ΚΔ Λουκ.1,8 **ἐγένετο ἐν τῷ ἱερατεύειν αὐτὸν ἐν τῇ τάξει τῆς ἐφημερίας αὐτοῦ,** Σωρ.2, 62 **καὶ τοῦτο κατὰ τάξιν, ἕως** (καὶ οὕτω καθεξῆς), **- τάξις τῶν ἡμερῶν - τῶν μηνῶν, - τάξις ἀλφαβητική - χρονολογική - ἀριθμητική - προοδευτική - καθ' ἡλικίαν - κατ' ἀνάστημα - κατὰ ποιότητα - κατὰ εἴδη, - τάξις ἀρχαιότητος - προτεραιότητος - διαδοχῆς - πρωτοκαθεδρίας, - ἡ φυσικὴ τάξις τῶν πραγμάτων·** || εἰδ. ρητορ. διάταξις τῶν διαφόρων μερῶν τοῦ λόγου· Ἡσ. «τάξις, ἡ ἀκολουθία, καὶ ὁ εἱρμός» : Αἰσχίν.3,205 **ἐὰν δ' ὑμῶν δέησις συγχωρῆσαι αὐτῷ περὶ τῆς τάξεως τοῦ λόγου, κατεπαγγελλόμενος, ὡς ἐπὶ τῇ τελευτῇ τῆς ἀπολογίας λύσει τὸ παράνομον,** Ἀριστλ.Ρητ.1414a,29 **περὶ μὲν . . τῆς λέξεως εἴρηται . . λοιπὸν δὲ περὶ τάξεως εἰπεῖν,** Γαλ.Τάξ. Βιβλ.1, Σωρ.1,18· || ὁμ. διάφορον τοῦ θέσις (ὁ τόπος ὃν κατέχει τις) : Ἀριστλ.Φυσ.188a,24 **θέσει, σχήματι, τάξει,** Θεόφρ.Αἰσθ.60, Γαλ.6,194 **θέσεως τάξεως·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ κατὰ τρόπον ἁρμονικὸν τοποθέτησις τῶν πραγμάτων, εὐταξία, διευθέτησις, τακτοποίησις, συγύρισμα, νοικοκυροσύνη : Πλάτ.Τίμ.30A **εἰς τάξιν αὐτὸ ἤγαγεν ἐκ τῆς ἀταξίας,** αὐτ.Γοργ.504A **τάξεως . . τυχοῦσα οἰκία,** αὐτ.Νόμ.875C **ἐπιστήμης γὰρ οὔτε νόμος οὔτε τάξις οὐδεμία κρείττων,** αὐτ.780A, Θεόφρ. ΦΙ 3,9,6 **τάξιν ἔχειν** (εἶναι τακτικόν, κανονικόν), Ἐπίκ.Ἐπιστ.2,42U **τάξις περιόδου, - ὅλα βαλμένα σὲ τάξη, - δὲν ἔχει τάξη εἰς τὴ δουλειά του, - δὲν ἠμπορεῖ νὰ βάλῃ μιὰ τάξη στὴ ζωή του,** φρς **βάζω σὲ τάξη** (διευθετῶ, τακτοποιῶ, συγυρίζω), - (ὅλα εἶναι) **ἐν τάξει** (ὡς ἁρμόζει, ἢ ἔχουσι κανονισθῆ καλῶς)· κ. ἐπὶ τὸ ἐπιτακτικώτερον : **ἐν τάξει καὶ παρατάξει·** παροιμ. **τὸ μετάξι θέλει τάξη, | κι ἄνθρωπο νὰ τὸ διατάξῃ ἢ τὸ κοιτάξῃ** (ἕκαστον ἔργον ἀπαιτεῖ ἄνθρωπον ἔχοντα τὰς καταλλήλους ἐμφύτους ἢ ἐπικτήτους ἱκανότητας)· || φρ. **ἐν τάξει** κατὰ τρόπον τακτικόν, τακτικῶς : Πλάτ.Νόμ.637E **σφόδρα μὲν χρῶνται καὶ ταῖς ἄλλαις τρυφαῖς ἃς ὑμεῖς ἀποβάλλετε, ἐν τάξει δὲ μᾶλλον τούτων·** ὁμ. κ. **τάξει** : Ἐπιγρ. **καλῶς καὶ τάξει·** **3)** κ. μσν. διάταξις, κανών, προσταγή, παραγγελία : Πλάτ.Νόμ.925B **κατὰ τὴν τάξιν τοῦ νόμου ἐπὶ τὸν κλῆρον πορευέσθω,** αὐτ.Πολιτ.305C *παρὰ τὴν τοῦ νομοθέτου τάξιν ἐθέλειν ἂν τὰ ἀλλήλων ἐγκλήματα διαιρεῖν,* ΚΔ Κορινθ. 1,14,40 **πάντα εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν γινέσθω,** Γεώργ.Σύγκ.263B **δεόντως ἅπαντα πράξας καὶ κατὰ τάξιν·** || σύνταξις, κανονισμὸς διαίτης : Πλάτ.Πολιτ.294E **τὴν τοῦ λυσιτελοῦντος τοῖς σώμασι ποιεῖσθαι τάξιν·** **4)** κ. νεώτ. κ.

δημ. ἡ τήρησις τῶν νόμων καὶ τῶν διατάξεων ὡς καὶ ἡ ἐκ ταύτης προκύπτουσα ὁμαλὴ κατάστασις, ἡ εὐπείθεια εἰς τοὺς νόμους, εὐταξία, εὐνομία : ΚΔ Κολ.2,5 βλέπων ὑμῶν τὴν τάξιν, - δημοσία τάξις (ἡ ἐκ τῆς ὑποταγῆς εἰς τοὺς νόμους ἀπορρέουσα κοινὴ ἡσυχία, ὁμαλὴ κατάστασις), - ἡσυχία, τάξις καὶ ἀσφάλεια, - βασιλεύει τάξις καὶ ἀσφάλεια καθ' ἅπασαν τὴν χώραν, - θὰ ἐπιβάλῃ τὴν τάξιν διὰ τῶν ὅπλων, - διασάλευσις τῆς τάξεως, - περιφρούρησις τῆς τάξεως· || νεώτ. κ. δημ. ἡ τήρησις τῶν κανόνων τοῦ ὀρθοῦ καὶ τοῦ πρέποντος : δὲν εἶναι ποτὲ ἐν τάξει ἀπέναντι τῶν κοινωνικῶν του ὑποχρεώσεων, - τὸν ἀνεκάλεσε εἰς τὴν τάξιν, - αὐτὸ ἀπαιτεῖ ἡ τάξις· || μσν. δημ. εὐσχημοσύνη, εὐπρέπεια, εὐκοσμία, κοσμιότης : Ἐρωτόκρ.1,1899 μὲ τάξη καὶ μὲ φρόνεφη ἐμπῆκαν κι ἐθωροῦσα, αὐτ.2206, αὐτ 2,2121, αὐτ.4,308, αὐτ.486· **5)** μσν. τὰ ἐν ταῖς τελεταῖς νομιζόμενα, ἡ ἐθιμοτυπία βλ.λ. : ἔκθεσις βασισιλείου τάξεως (τίτλος ἔργου τοῦ Κ Πορφ.)· **6)** ἐκτίμησις, προσδιορισμός : Ξεν.Ἀθ.3,5 τάξις φόρου (ἐπιβολὴ φόρου κατὰ τὴν ἐκτίμησιν τῆς περιουσίας), Ἐπιγρ. τάξις τῶν ὀφειλημάτων· || τάξις τῆς ὑδρείας κανονισμὸς διανομῆς ὕδατος : Πλάτ.Νόμ.844Β· **7)** ἡ διάταξις τῶν πολιτικῶν πραγμάτων, πολιτικὸν σύνταγμα, πολίτευμα : Ἀριστλ.Πολιτ.1271b,40 ἔχει δ' ἀνάλογον ἡ Κρητικὴ τάξις πρὸς τὴν Λακωνικήν, αὐτ.Ἀθ.3,1· **8)** κ. νεώτ. κ. δημ. γεν. κατάστασις : Διόδ.Σ 1,25 συχνοὺς δὲ παντελῶς πηρωθέντας τὰς ὁράσεις . . εἰς τὴν προϋπάρξασαν ἀποκαθίστασθαι τάξιν, Μολακ.Συντρ.109,2 ἀπ' τὴν τάξη τὴ μουχλὴ στὸ πατρικό μου νὰ γερνῶ· **9)** εἰδ. στρατ. κ. νεώτ. ἡ κατὰ σειρὰν τοποθέτησις τῶν στρατιωτῶν, παράταξις στρατεύματος κατὰ σειράν : Θουκ.5,68 πεντήκοντα ἄνδρες ἡ πρώτη τάξις ἦν, αὐτ.7,5, Ξεν.Ἀν.2,17 ἐπιστήμων εἶναι τῶν ἀμφὶ τάξεως (εἰς τὰ ἀφορῶντα εἰς τὴν τακτικὴν ἐπιστήμην), Φιλόδ. Εὐσ.12 τάξις καὶ ἀντίταξις· || τρόπος σχηματικῆς διατάξεως στρατευμάτων ἢ πλοίων πρὸς μάχην : Ἡρ.8,86 τῶν μὲν . . σὺν κόσμῳ ναυμαχεόντων καὶ κατὰ τάξιν, αὐτ.6,14 ἀράμενοι τὰ ἱστία ἀποπλῶσαι ἐκ τῆς τάξιος ἐς τὴν Σάμον, Ἀριστφ.Ὄρν.400 ἄναγ' ἐς τάξιν πάλιν ἐς ταὐτόν, Θουκ.4,72, αὐτ.93 πέμπει ἐς τὸ στράτευμα κελεύων ἐς τάξιν καθίστασθαι, αὐτ.5,70 ἵνα . . μὴ διασπασθείη αὐτοῖς ἡ τάξις· || ἁπλῆ σειρά, γραμμὴ στρατιωτῶν : Ἡρ.6,111 τὸ μὲν αὐτοῦ μέσον ἐγίνετο ἐπὶ τάξιας ὀλίγας (εἰς μικρὸν βάθος), αὐτ.9,31, Πλάτ.Λάχ.191C ἐπειδὴ δ' ἐλύθησαν αἱ τάξεις τῶν Περσῶν· || νεώτ. στρατ. κ. ναυτ. σχηματικὴ διάταξις στρατευμάτων ἢ πλοίων πρὸς μάχην, ἐπιθεώρησιν ἢ ἐν πορείᾳ : εἰς τάξιν μάχης, - πυκνὴ - ἀκροβολιστικὴ τάξις, - τάξις πορείας (ἡ κανονικὴ διάταξις τοῦ στρατεύματος κατὰ τὰς πορείας), - τάξις πρὸς πυροβόλησιν (καθ' ἣν τὰ πυροβόλα λαμβάνουσι τὰς καταλλήλους θέσεις ἐξ ὧν θὰ βάλλωσιν), - εἰς τάξιν ἀγκυροβολίας - ἀπάρσεως· **10)** σῶμα στρατιωτῶν, φάλαγξ : Αἰσχ.Πέρσ.298 ὅστ' ἐπὶ σκηπτουχίᾳ ταχθεὶς ἄνανδρον τάξιν ἠρήμου θανών, Σοφ.ΟΚ 1311 οἳ νῦν σὺν ἑπτὰ τάξεσιν· || εἰδ. ἐν Ἀθήναις, φάλαγξ πεζῶν, δύναμις ὁπλιτῶν, ἣν παρεῖχεν εἰς τὸν πόλεμον ἑκάστη τῶν δέκα φυλῶν καὶ τῆς ὁποίας προΐστατο ὁ ταξίαρχος : Λυσ.16,16 τὸν ταξίαρχον ἐκέλευον . . τὴν ἡμετέραν τάξιν πέμπειν· || συνήθ ἐπὶ μικρῶν στρατιωτικῶν σωμάτων, οἷον λόχος, ἐπὶ πεζῶν : Ξεν.Ἀν.1,2,16 οἱ δὲ παρήλαυνον τεταγμένοι κατὰ ἴλας καὶ κατὰ τάξεις, αὐτ.6,5,11, αὐτ.ΚΠ 2,1,25· || ἐπὶ ἱππέων, σῶμα ἢ τάγμα : αὐτ.1,8,21 συνεσπειραμένην ἔχων τὴν τῶν σὺν ἑαυτῷ ἑξακοσίων ἱππέων τάξιν· || ὁμ. σῶμα ἱππέων ἢ ἄλλων στρατιωτῶν ἐχόντων εἰδικὸν ὁπλισμόν· Σουΐδ. ἐν λ. Ταραντῖνοι, «τάξις τις ἱππέων οὕτω καλουμένη»· || κ. ἐπὶ πλοίων, μοῖρα στόλου : Αἰσχ.Πέρσ.380 τάξις δὲ τάξιν παρεκάλει νεὼς μακρᾶς· || γεν. ὅμιλος, ὁμάς : αὐτ.Πρ. 128 φιλία γὰρ ἅδε τάξις (ἐπὶ χοροῦ), Πάπ. ἐμφανίσας μοι ἐν ᾗ ἔσομαι τάξει· || μτγν. ἰδ. στρατιωτικὸν σῶμα ἐξ ἑκατὸν εἴκοσι ἀνδρῶν : Ἀσκληπιόδ.2,8, Αἰλ.Τακτ.9,3, Ἀρρ.Τακτ.10,2· || μτγν. κ. μσν. σῶμα ἀστυνομικῶν ὑπαλλήλων : Παλλάδ. Βί.Χρυσ.63 οὕτως ἡ τάξις βάλλει αὐτοὺς εἰς δεσμωτήριον, Ἀστέριος 55Α (ἔκδ. Cotel.) ὥσπερ ἐν δικαστηρίῳ ὁ ὑπὸ τοῦ δικαστοῦ ἐλεγχόμενος ὑπὸ τῆς τάξεως μαστίζεται, Μαρτύρ.Ἁγίων Θεοδ. κ. Διδύμου 1 εἶπεν. πρὸς τὴν τάξιν, Μαρτύρ.Ἁγ. Μερκουρίου π. Θησ.Στεφ. ἡ δὲ τάξις ἦγε τὸν ἅγιον· || μτγν. κ. μσν. τὰ μέλη τῆς βασιλικῆς φρουρᾶς, οἱ βασιλικοὶ ἢ αὐτοκρατορικοὶ ἀκόλουθοι, φρουροί : Λιβάν.Λόγ.27,17, Ζώσ.2 τοῦ τὴν ἀρχὴν ἐπιτετραμμένου τῶν περὶ τὴν αὐλὴν τάξεων, ὃν μάγιστρον ὀφφικίων καλοῦσιν, Δουκάγγ. Γλωσσ.Συμπλήρ.182· πρβλ. ταξεώτης· **11)** νεώτ. κ. δημ. κτ. πληθ. τάξεις τοῦ στρατοῦ - τοῦ ναυτικοῦ ὁ στρατός, ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία μετὰ τῶν ἐν αὐτῇ διατελούντων : ἀνήκει εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ - τοῦ ναυτικοῦ, - προσῆλθον εἰς τὰς τάξεις τοῦ στρατοῦ, - διεγράφη ἐκ τῶν τάξεων τοῦ ναυτικοῦ, - ἀξιωματικὸς προερχόμενος ἐκ τῶν τάξεων (ὁ μὴ φοιτήσας εἰς στρατιωτικήν τινα σχολήν, ἀλλ' ἀπὸ ὁπλίτου βαθμηδὸν προαχθείς)· **12)** θέσις ἐν τῇ γραμμῇ τῆς μάχης, ἡ κατὰ τὴν μάχην ὡρισμένη δι' ἕκαστον θέσις : Ἡρ. 1,82 ἐν τῇ τάξι εἶχε ἑωυτόν, αὐτ.3,158 ἔμενον ἐν τῇ ἑωυτοῦ τάξι ἕκαστος, αὐτ.5,76 ἐκλιπόντας τὴν τάξιν οἴχοντο, αὐτ.9,21, αὐτ.26 ἡμεῖς . . ἀξιεύμεθα ταύτης τῆς τάξιος, αὐτ.27, Εὐρ.Ῥῆσ.664 τάξιν φυλάξων, αὐτ.595, Ἀνδοκ.1,74 ὁπόσοι λίποιεν τὴν τάξιν, Λυσ.14,11, Πλάτ.Ἀπολ.29Α, Ξεν.Ἀν.4,3, 29, αὐτ.ΚΠ 5,3,44 ἡ τάξις φυλακτέα, Δημ.33 μὴ παραχωρεῖν . . τῆς τάξεως, αὐτ.176, Αἰσχίν.3,159· || οἱ ἔξω τάξεως οἱ ἀξιωματικοὶ τοῦ ἐπιτελείου : Διόδ.Σ 19,22 τὸν δὲ τόπον ἀναπληροῦσθαι κατακειμένων τῶν τε δευτέρων ἡγεμόνων, καὶ τῶν ἔξω τάξεως καὶ φίλων καὶ στρατηγῶν· **13)** μτφ. θέσις, στάσις, πόστο : Αἰσχ.Εὐμ.395 καίπερ ὑπὸ χθόνα τάξιν ἔχουσα, Ἀντιφ.3,2,7 ἐν τῇ τῶν ἀκοντιζόντων τάξει ἠκόντιζεν, Ἰσοκρ.6,2 αἰσχρὸν νομίσας εἰ τὴν ἰδίαν τοῦ βίου τάξιν διαφυλάττων περιόψομαι τὴν πόλιν ἀνάξια ψηφισαμένην αὐτῆς (Κορ. «εἰ βουλόμενος φυλάττειν τὴν τάξιν τοῦ βίου τὴν ἰδίαν καὶ προσήκουσαν τῇ ἐμῇ ἡλικίᾳ, τ. ἔ. εἰ βουλόμενος ἐμμένειν τοῖς νόμοις τῆς πόλεως, τοῖς κωλύουσι τοὺς νεωτέρους ἐκκλησιάζειν καὶ παρρησιάζεσθαι, ἐάσω τὴν πόλιν ἀναξίως ἑαυτῆς προνοήσασθαι»), Δημ.313 οἰκέτου τάξιν, οὐκ ἐλευθέρου παιδὸς ἔχων, αὐτ.246 ἐν τῇ Θετταλῶν . . τάξει, αὐτ.481 μεθ' ὅπλων ἦλθεν ἐν ἐχθροῦ τάξει (ὡς ἐχθρός, μὲ ἐχθρικὰς διαθέσεις), αὐτ.229 οὐδ' ἐν ἐπηρείας τάξει καὶ φθόνου τοῦτο ποιεῖν (δι' ὑβριστικῆς διαγωγῆς), αὐτ.273 τὴν ὑπὲρ ὑμῶν ἑλόμενον τάξιν πολιτεύεσθαι (προτιμήσας νὰ λάβῃ ὑπὸ τὴν προστασίαν του τὴν ὑπόθεσίν σας), αὐτ.286 τὴν τῆς εὐνοίας τάξιν ἐν τοῖς δεινοῖς οὐκ ἔλιπον (δὲν ἔπαυσα νὰ εἶμαι πατριώτης), Πολύβ.2,14,11 βάσεως . . τάξιν λαμβάνει τοῦ παντὸς σχήματος ἡ παραλία, αὐτ.4,3,7 κατασκόπου τάξιν ἔχων, αὐτ.2,24,9, αὐτ.1,56,6, Ἀθήν.12, 547Α σαφῶς ὑπουργὸν ποιῶν ἐν τούτοις, - τὴν ἀρετὴν τῆς ἡδονῆς καὶ θεραπαίνης τάξιν ἐπέχουσαν, Ἱμέρ.Λόγ 8,6 εἰς τάξιν φίλων ἔχειν τινά, Ἐπιγρ. ἀνὴρ τῆς πρώτης τάξεως, Πάπ. τάξιν ἔχοντος ἐν τῷ Μουσείῳ· **14)** κ. νεώτ. κ. δημ.

σύνολον ἀνθρώπων κατεχόντων τὴν αὐτὴν βαθμίδα ἐν τῇ κοινωνικῇ ἱεραρχίᾳ, ἀνηκόντων εἰς τὸ αὐτὸ κοινωνικὸν ἐπίπεδον : Ξεν.'Απομν.2,1,7 ἐπειδὴ καὶ τούτων ἑκατέρου τοῦ φύλου τὴν τάξιν οἶσθα, ἤδη ποτ' ἐπεσκέψω εἰς ποτέραν τῶν τάξεων τούτων σαυτὸν δικαίως ἂν τάττοις;» Διον.'Αλ. Ρωμ.6,49 ἐπὶ τῇ προαιρέσει τῶν πολιτευμάτων ἐπαινούμενον ὅτι τῆς μέσης τάξεως ἦν, - ἡ τάξις τῶν πατρικίων- τῶν πληβείων-τῶν εὐγενῶν - τῶν ἀρχόντων - τῶν πλουσίων - τῶν ὑπαλλήλων, - ἀστική - μέση - ἐργατική - καλή - λαϊκὴ τάξις,- ἡ ἰθύνουσα τάξις (τὸ σύνολον τῶν κατεχόντων ἀξιώματα ἐν τῇ πολιτείᾳ), - ἀγών - πάλη τῶν τάξεων· || νεώτ. κοινωνιολ. σύνολον προσώπων διαδραματιζόντων τὸν αὐτὸν ρόλον ἐν τῇ παραγωγῇ καὶ ἐχόντων ἐν τῇ προοδευτικῇ πορείᾳ τῆς παραγωγῆς τὰς αὐτὰς πρὸς ἄλλα πρόσωπα σχέσεις ὡς καὶ τὰς αὐτὰς οἰκονομικῶς προσδιωρισμένας δυνατότητος ζωῆς καὶ ἀναπτύξεως· **15**) δημοσία ὑπηρεσία, ἔργον, ἀξίωμα : Δημ.171 οἱ . . πρὸς ἀρχαιρεσίας καὶ ταύτην τὴν τάξιν προσιόντες, αὐτ.292 τὴν τοῦ συμβούλου τάξιν ἀπαιτεῖ· || μτγν. κ. νεώτ. ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα ἢ θέσις : ΚΔ'Εβρ.5,6 ἱερεὺς . . κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ, αὐτ.7,11 ἱερέα . . κατὰ τὴν τάξιν 'Ααρών, - ἡ τάξις τῶν πρεσβυτέρων - τῶν διακόνων· || νεώτ. κ. δημ. διαβάθμισις τοῦ αὐτοῦ ἀξιώματος ἢ ὑπηρεσίας ἀντιστοιχοῦσα πρὸς ἕνα βαθμὸν τῆς πολιτικῆς ἢ στρατιωτικῆς ἱεραρχίας : διευθυντής - τμηματάρχης - γραμματεὺς πρώτης τάξεως, - λιμενάρχης δευτέρας τάξεως· **16**) πάπ., νεώτ. κ. δημ. διαίρεσις ὁμάδος ὄντων ἢ πραγμάτων συμφώνως πρὸς τὰ κοινὰ αὐτῶν γνωρίσματα ἢ πρὸς τὸν κοινὸν αὐτῶν χαρακτῆρα, κατηγορία, κλάσις βλ.λ.4) : Πάπ. ὅπως ταγῇ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐν τῇ τῶν τετελευτηκότων τάξει (εἰς τὴν κατηγορίαν ἢ τὸν κατάλογον τῶν ἀποθανόντων), Πάπ. ἡ τάξις τῶν κατοχίμων, αὐτ. τάξις λαογράφων, αὐτ. ἡ τῶν ὁμηλίκων τάξις, - αὐτὸς ἀνήκει εἰς τὴν τάξιν τῶν ἐπιτηδείων, - τάξεις μονάδων (αἱ δύο δυνάμεις τῆς βάσεως τῆς ἀριθμήσεως, θεωρούμεναι ὡς μονάδες), - τάξις τῆς 'Ακαδημίας (ἑκάστη τῶν ὑποδιαιρέσεων τῆς 'Ακ- κατὰ ἐπιστημονικοὺς κλάδους, οἷον τάξις θετικῶν - ἠθικῶν ἐπιστημῶν, - τάξις γραμμάτων καὶ τεχνῶν)· || νεώτ. βιολ. ἡ τρίτη κατὰ σειρὰν ὑποδιαίρεσις ἐν τῇ συστηματικῇ κατατάξει τῶν ζῴων ἢ τῶν φυτῶν περιλαμβάνουσα μίαν ἢ πλείονας ὁμοιογενείας ἢ οἰκογενείας : ἡ τάξις τῶν σαρκοφάγων - τῶν τρωκτικῶν· || νεώτ. φρ. πρώτης τάξεως (ἐπὶ προσ ἢ πράγμ. διακρινομένου τῶν ἄλλων, ὁ ἐκλεκτῆς, ἐξαιρετικῆς ποιότητος), - πρώτης τάξεως τεχνίτης - κατεργάρης - φεύτης - τυρί - μαλλί - κρασί· **17**) νεώτ. κ. δημ. ἑκάστη τῶν ὑποδιαιρέσεων πλήρους τινὸς κύκλου σπουδῶν εἰς ἐκπαιδευτήριον ἀντιστοιχοῦσα πρὸς ἓν σχολικὸν ἔτος : τὰ νέα γυμνάσια ἔχουσιν ἓξ τάξεις,- ὁ καθηγητὴς τῆς τετάρτης τάξεως, - ἔμεινε εἰς τὴν ἴδια τάξη (ἤτοι ἀπερρίφθη)· || δθ. τὸ σύνολον τῶν κατὰ τὸ αὐτὸ ἔτος καὶ εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν φοιτώντων μαθητῶν : μόνον αἱ δύο τάξεις θὰ σχολάσωσι, - εἶναι ὁ πρῶτος τῆς τάξεώς του, - ἡ πρώτη τάξις θὰ πάῃ ἐκδρομὴ σήμερον, - θὰ ἀποβάλῃ ὁλόκληρη τὴν τάξη· || ἑκάστη τῶν αἰθουσῶν διδασκαλίας ἐν τοῖς ἐκπαιδευτηρίοις : μπῆκε ὁ καθηγητὴς στὴν τάξη· **18**) κατηγορία γῆς : Πάπ. ἀρούρης ἡμίσυ ὂν ἐν κατοικικῇ τάξει· **19**) λογαριασμός, ἔκθεσις : Πάπ. διέγραφα διοικηθησομένας καθ' ἑαυτὰς ἰδίας τάξεως δραχμὰς Χ, αὐτ. ἐν ἰδίᾳ τάξει τίθεται τὸ κεφάλαιον· **20**) ἀπότισις, πληρωμή : Πάπ.· **21**) ὁ βαθμὸς τῆς θερμαντικῆς δυνάμεως τῶν φαρμάκων : Γαλ.11,571, αὐτ.787· **22**) ἡ διὰ καταλλήλων χειρισμῶν σμίκρυνσις, ἐλάττωσις τῆς κήλης : Γαλ.14,781· **23**) ὡρισμένον χρονικὸν σημεῖον, ὅριον : 'Αριστλ.Πολιτ.1261a,34 κατ' ἐνιαυτὸν ἢ κατά τινα ἄλλην τάξιν ἢ χρόνον· || τέρμα, τέλος, ἢ ἡμερομηνία, χρονολογία διὰ τὸ τέλος ὡρισμένη : Πάπ. μέχρι τάξεως αὐτῆς τρύγης· **24**) δημ. -η ἡ ἔμμηνος κάθαρσις τῶν γυναικῶν, ἡ περίοδος τῶν ἐμμήνων τῆς γυναικός, ἡ ἐμμηνορρυσία : ἔχει τὴν τάξη της· **25**) διατριβή, πραγματεία : Ψ Δημόκρ.π.Ζώσ.'Αλχ.153Β ἐν τῇ ὑστέρᾳ τάξει· **26**) κτ. πληθ. τάξεις οἱ ἀποφάσεις, τὰ πρακτικὰ τῶν ἀποφάσεων δημοσίων ἀρχόντων : 'Αθανάσ. εἰς 'Απολ.2, Περὶ Φυγῆς 774 τὰ πρότερον . . γραφέντα κατ' ἐμοῦ ἐκ διαβολῆς . . ἀφανισθῆναι ἀπὸ τῶν τάξεων τοῦ τε δουκὸς καὶ τοῦ ἐπάρχου.

ταξίφυλλος ον ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων τὰ φύλλα αὐτοῦ ταξιθετημένα, οὗ τὰ φύλλα φύονται κατὰ τάξιν : Θεόφρ.Φl 1,10,8 ὡς δ' ἐπὶ τὸ πᾶν τὰ πολύφυλλα ταξίφυλλα καθάπερ μύρρινος.

ταξιώτης (ὁ) μτγν. ἀντὶ ταξεώτης βλ.λ.) : Γλωσσ., 'Αν.'Οξ.2,307.

ταξοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογέν. κωνοφόρων φυτῶν περιλαμβάνουσα δένδρα δασικὰ μὲ φύλλα βελονοειδῆ καὶ καρποὺς σαρκώδεις.

τάξος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀειθαλὲς δασικὸν δένδρον τάξος ἡ ραγοφόρος, ἡ σμῖλαξ, τὸ ἥμερο ἔλατο· 'Ησ. «τάξος· δένδρον τι ὀρεινόν» : Σαβῖν. π.'Ορειβ.9,16,3, Γαλ.12,127 (κτ.Διόσκ.4,79 λατ. λ.)· || νεώτ. βοταν. γένος κωνοφόρων ταξοειδῶν φυτῶν περιλαμβάνον δένδρα ἀειθαλῆ, ἰθαγενῆ τῶν εὐκράτων χωρῶν τοῦ βορείου ἡμισφαιρίου.

τάστα 'Επιγρ. ἀντὶ ταῦτα.

τάπα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. τάππα πῶμα ἐκ φελλοῦ ἢ κ. ξύλου : τάπα τῆς μπουκάλας - τοῦ βαρελιοῦ· || φρ. ἔγινε τάπα (στὸ μεθύσι) ἐμεθύσθη κατὰ κόρον· **2**) βύσμα ἐκ χάρτου κττ. πρὸς συγκράτησιν τῆς γομώσεως τῶν ἐμπροσθογεμῶν ὅπλων.

ταπαλτίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. θειοτελλουριοῦχον ἅλας τοῦ ἀργύρου μετὰ βισμουθίου.

ταπεινοκέφαλος-ον νεώτ. ἀνθρωπολ. ὁ ἐκ φυσικῆς διαπλάσεως ἔχων τὸ κρανίον χαμηλόν.

ταπεινολογία (ἡ) μτγν. τὸ λέγειν, ὁμιλεῖν ταπεινῶς, ὁ ταπεινὸς λόγος, δι' οὗ ὁ ρήτωρ ταπεινοῦται, ἵνα προσελκύσῃ τὸ ἔλεος αὐτῶν : Πολυδ.2, 124 ταπεινολογία δὲ καὶ οἰκτρολογία.

ταπεινολογῶ-έω μτγν. λέγω, ὁμιλῶ ταπεινῶς, μετὰ ταπεινοσύνης : Νεῖλ.'Επιστ.2,322 ταπεινοφρονήσω καὶ ταπεινολογήσω.

ταπεινόνους-ουν μον. ὁ ἔχων ταπεινὸν νοῦν, ὁ ταπεινόφρων : 'Ιω.Μον.ἐν Βοασσ.1,89.

ταπεινοποιός-όν μσν. ὁ ποιῶν τινα ταπεινόν, ὁ ταπεινώνων τινά : Θεοφύλ.Βουλγ.4,28, Εὐστ.Πον. 209,89 τοῦ μέχρι καὶ εἰς γῆν ταπεινοποιοῦ.

ταπεινορρημοσύνη (ἡ) μτγν. ἡ ταπεινολογία : 'Ιω.Χρυσ.ἐν Θησ.Στεφ. ταπεινορρημοσύνην μὲν πολλὴν εὕροις, καὶ πέρα τοῦ δέοντος, ταπεινοφροσύνην δὲ οὐδαμοῦ.

ταπεινός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **1**δ. ἐπὶ τόπου, ὁ χθαμαλός, ὁ χαμηλός, ὁ χαμηλὰ εὑρισκόμενος, κείμενος. ἀντιθ. ὑψηλός : 'Ηρ.4,191 ἡ μὲν γὰρ δὴ πρὸς τὴν ἠῶ (χώρη) τῆς Λιβύης . . ἐστι ταπεινή, 'Αριστλ.Μετ.352b,32, Διόδ.Σ 3,21 νῆσοι . . πολλαὶ μὲν τὸ πλῆθος, μικραὶ δὲ τοῖς μεγέθεσι καὶ ταπειναί, Πλοῦτ.Κάμ.28 χώραν ταπεινήν· || κ. ἐν φρς : Πινδ Ν 3 82 κραγέται δὲ κολαιοὶ ταπεινὰ νέμονται (ζῶσιν ἐν χθαμαλοῖς τόποις), Σωρ. 1,70a ἡ μαῖα καθεζέσθω ταπεινοτέρα, αὐτ.2,61· || ὁμ. ἐπὶ ἀναστήματος ἢ μεγέθους, ὁ μικρός, ὁ βραχύς, ὁ κοντός : Ξεν.'Ιππ.1,4 οὐδὲ μὴν ἄγαν ταπεινὰ τὰ ὀστᾶ δεῖ εἶναι, αὐτ.10,6, αὐτ.'Ιππαρχ.5,7

τὰ δόρατα ἔχειν ταπεινὰ καὶ μὴ ὑπερφανῆ, Μαν.3,83 Ἑρμῆς καὶ Παφίη ἰδίαις μοίραισι ταπεινοί, Λουκ. Ὀρχ.75 τὸ δὲ σῶμα . . μήτε . . ὑψηλὸς ἄγαν ἔστω καὶ πέρα τοῦ μετρίου ἐπιμήκης μήτε ταπεινὸς καὶ ναννώδης τὴν φύσιν, Πολυβ. 7,85 τὴν ἰδέαν κοθόρνοις ταπεινοῖς ἔοικεν· κ. ἐπὶ μέρους τοῦ σώματος : Γαλ.15,531 τὰ ταπεινὰ τοῦ θώρακος· || ἐπὶ μεγέθους ἢ ποσότητος, ὁ μικρός, ὁ ὀλίγος : Ἀθήν.4,157F (μερίδα) τῷ.. Ἡρακλεῖ ταπεινοτέραν (παροθέντων)· || ἐπὶ ποταμοῦ, ὁ ἀβαθής, ὁ ρηχός, ἀντίθ. μέγας : Πολύβ.9,43,3 μέγιστοι μὲν εἰσι κατὰ τὸν χειμῶνα, ταπεινότατοι δὲ κατὰ τὴν ἀκμὴν τοῦ θέρους (οἱ ποταμοί)· || ἐπὶ ἀστέρων, ὁ οὐχὶ ὑψηλὰ ἐν τῷ στερεώματι εὑρισκόμενος, ὁ πλησίον τοῦ ὁρίζοντος κείμενος : Κλεομήδ.1,5· || κ. γεν. ὁ παρὰ τὴν γῆν, ὁ πλησίον τῆς γῆς : αὐτ.2,5· || κ. ἐπὶ τοῦ ἡλίου, ἀντίθ. ὑψηλός : Διογ.Οἰν.8, Γαλ.15,87 λοξὸς καὶ ταπεινός· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ τεταπεινωμένος, ὁ ὑποστὰς μείωσιν, ταπείνωσιν τῆς δυνάμεως ἢ τῆς ὑπερηφανείας του : Ἡρ.7,14 ὡς καὶ μέγας καὶ πολλὸς ἐγένεο ἐν ὀλίγῳ χρόνῳ οὕτω καὶ ταπεινὸς ὀπίσω κατὰ τάχος ἔσεαι, Αἰσχ.Πρ.320 σὺ δ' οὐδέπω ταπεινὸς οὐδ' εἴκεις κακοῖς, Εὐρ.ἀπ.724, αὐτ. Ἑκ.245 ἥψω δὲ γονάτων τῶν ἐμῶν ταπεινὸς ὤν, αὐτ.Ἀνδρ.165, αὐτ.979· || κ. ἐν φρ. : Εὐρ. Ὀρ.1411 ταπεινοὶ ἕζοντο (συμμαζωμένοι, ζαρωμένοι)· || ὁ ὑποτεταγμένος, ὁ εὐπειθής, ὁ πειθήνιος, ὁ ὑπήκοος : Ξεν.Ἱέρ.5,4 ἐνδεεστέροις γὰρ οὖσι ταπεινοτέροις αὐτοῖς οἴονται χρῆσθαι, αὐτ. ΚΠ 7,5,69 βουλόμενοι αὐτοὺς ὡς ἀμηχανωτάτους εἶναι, ὅπως ὅτι ταπεινότατοι καὶ εὐκαθεκτότατοι εἶεν, Ἰσοκρ.4,95 ταῖς μὲν ταπειναῖς τῶν πόλεων προσήκειν.. ζητεῖν τὴν σωτηρίαν (εἰς τὰς μικράς, τὰς ἀδυνάτους πόλεις . .) αὐτ.7,7, Δημ.46 οὐδὲ παντελῶς ταπεινὴν εἶναι δεῖ (τὴν δύναμιν)· || ὁ μικρᾶς νοητικῆς ἱκανότητος, ὁ ἠλίθιος : Γαλ.19,220 αἱ τῶν ἀσυνέτων καὶ ταπεινῶν ἀνθρώπων ψυχαί· **3)** κ. μσν. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὴν διάθεσιν τοῦ ἀνθρώπου, ὁ ἐν ἀπογνώσει ἢ ἀθυμίᾳ διατελῶν, ὁ ἀπολέσας τὸ ἠθικόν του, ὁ ἄθυμος, ὁ ἄτολμος, ὁ κατηφής, ὁ σκυθρωπός, ὁ λυπημένος : Θουκ.2,61 μεταβολῆς μεγάλης καὶ ταύτης ἐξ ὀλίγου ἐμπεσούσης, ταπεινὴ ὑμῶν ἡ διάνοια ἐγκαρτερεῖν ἃ ἔγνωτε, Ξεν.Ἑλλ.2,4,23 ταπεινοὶ καὶ ἔρημοι ξυνεκάθηντο ἐν τῷ ξυνεδρίῳ, αὐτ.6,4,16 σκυθρωποὺς καὶ ταπεινοὺς περιιόντας, Ἐρωτόκρ.1,1106 κλιτὸς πολλὰ καὶ ταπεινός, χλομὸς καὶ μαραμμένος, αὐτ.4,1980· **4)** ταπεινὸς ταῖς τύχαις ὁ δυστυχής, ὁ κακόμοιρος, ὁ κακότυχος : Διον.Ἀλ.Ρωμ.7,26 οἱ ταπεινοὶ τοῖς τύχαις καὶ βίου σπανίζοντες, αὐτ.10,60 ἐκ τῶν ἀπόρων καὶ τῶν ταπεινῶν ταῖς τύχαις· || μσν., νεώτ. κ. δημ. γεν. ὁ ἄθλιος, ὁ δύστυχος, ὁ κακομοίρης : Πρόδρ.2,280, αὐτ.283 βιτζέας συνάγει ὁ ταπεινὸς πολλὰς καὶ ἀναριθμήτους, | ὡς τοῦ νὰ τὸν ἐβγάλουσιν συρόμενον ἀπέκει, - οἱ ταπεινοὶ καὶ καταφρονεμένοι· || ὁ ἐξ εὐτελοῦς καταγωγῆς : ΚΔ Λουκ.1,52 καθεῖλε δυνάστας ἀπὸ θρόνων καὶ ὕψωσε ταπεινούς· **5)** κ. νεώτ. ἐν ἠθικῇ ἐννοίᾳ, ἐπὶ κακῆς σημ., εὐτελής, ποταπός, πρόστυχος, χαμερπής, δουλικός, δουλοπρεπής : Πλάτ.Νόμ. 791D ταπεινοὺς καὶ ἀνελευθέρους, Ξεν.Ἀπομν. 3,10,5, Ἰσοκρ.2,34 τοὺς δὲ βουλομένους ἀστείους εἶναι ταπεινοὺς φαινομένους, - ταπεινοὶ ἄνθρωποι, - ταπεινὰ αἰσθήματα, - ταπεινὴ ψυχή - σκέψις· **6)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν καλῇ σημ. ὁ ταπεινόφρων, ὁ μετριόφρων, ὁ μετριοπαθής, ὁ κόσμιος, ὁ σεμνός, ὁ μὴ ὑπερήφανος : Πλάτ.Νόμ. 716A ξυνέπεται ταπεινὸς καὶ κεκοσμημένος, Ξεν. ΚΠ 5,1,5 ἐν ταπεινῷ σχήματι ἑστηκυῖα, ΠΔ Ψαλμ. 101,18 ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν προσευχὴν τῶν ταπεινῶν, ΚΔ Ματθ.11,29 ταπεινὸς τῇ καρδίᾳ, αὐτ. Λουκ.1,52, αὐτ.Πέτρ.1,5,5, αὐτ.Κορινθ.2,7,6 ὁ παρακαλῶν τοὺς ταπεινούς, - ταπεινὸ κορίτσι - παιδί, - ταπεινότατος δοῦλός σου, - ταπεινὴ παράκλησις· **7)** ἐπὶ πραγμ., ὁ ὀλίγης τιμῆς, ὁ εὐτελής, ὁ οὐτιδανός, ὁ ἀνάξιος λόγου, ὁ ἀσήμαντος, ὁ πρόστυχος : Πλάτ.Νόμ.762Ε δίαιτης δεῖ τῆς ταπεινῆς καὶ ἀπόρου γεγευμένον, Ἀριστλ. ΖΜ 639a,1 περὶ πᾶσαν θεωρίαν τε καὶ μέθοδον, ὁμοίως ταπεινοτέραν τε καὶ τιμιωτέραν, Φιλόδ. Κοκ.263 ταπεινοτάτη περίστασις, αὐτ.Οἰκ.48J, Γαλ.16,550 τὴν μικρὰν καὶ ταπεινὴν (ἰατρικὴν θεωρίαν) ὁ Ἱπποκράτης ηὔξησεν· || ἐπὶ ὕφους, ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν λιτός, ὁ πολὺ φτωχός : Ἀριστλ.Ρητ.1404b,6 (λέξιν) μὴ ταπεινὴν . . ἀλλὰ κεκοσμημένην, Φώτ.Βιβλ.κώδ.15,4,26 εὐτελὴς καὶ ταπεινὸς τὴν φράσιν.

ταπεινόστεγος-ον Ἡσ. ὁ ἔχων ταπεινήν, χαμηλὴν στέγην.

ταπεινόστολος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος λεπιδοπτέρων νυκτιδῶν ἐντόμων.

ταπεινοσύνη (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ ταπεινοῦ, βλ.λ.6), σεμνότης : Σολωμ.Κρητ.21,5 ἀνεῖ τς ἀγκάλες μ' ἔρωτα καὶ μὲ ταπεινοσύνη.

ταπεινόσωμος-ον μσν. ὁ ἔχων ταπεινόν, χαμηλὸν σῶμα : Πισίδ.Γ' Ἑξαήμ.1047 τὴν ταπεινόσωμον ἐστεγασμένην (χελώνην).

ταπεινότης-ητος (ἡ) κ. μσν., δημ. ταπεινότη ἡ ἰδιότης τοῦ ταπεινοῦ βλ.λ.1), ἡ χθαμαλότης, ἡ χαμηλότης : Ἡρ.4,22 ἵππος δὲ ἑκάστῳ δεδιδαγμένος ἐπὶ γαστέρα κεῖσθαι ταπεινότητος εἵνεκα ἕτοιμός ἐστι καὶ κύων, Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,7,4 τῶν δένδρων ὕψει τε καὶ ταπεινότητι, Διόδ.Σ 1,31 διὰ τὴν ταπεινότητα τῆς χώρας οὐ δυνάμενοι προϊδέσθαι τὴν γῆν, Πλούτ.Ἀρέσκ.Φιλ.5,14,2 διὰ τὴν σμικρότητα καὶ ταπεινότητα . . τῆς μήτρας· **2)** ἐπὶ καταστάσεως, κατάπτωσις, ἀθλιότης, ἐλεεινότης, ἐξευτελισμός, εὐτέλεια : Δούκ.7,75 ἀπὸ οἵας λαμπρότητος καὶ αὐχήματος τοῦ πρώτου ἐς οἵαν τελευτὴν καὶ ταπεινότητα ἀφίκατα, Ἰσοκρ.4,118 εἰς τοσαύτην ταπεινότητα κατεστήμεν ὥστε μακρὸν πλοῖον ἐπὶ τάδε Φασήλιδος μὴ καθέλκειν, Δημ.151 νῦν ἐν ἀδοξίᾳ πάσῃ καὶ ταπεινότητι καθεστάναι, Μέν.ἀπ.531,12, ΠΔ Σοφ. Σειρ.13,20 βδέλυγμα ὑπερηφάνῳ ταπεινότης, οὕτως βδέλυγμα πλουσίῳ πτωχός, Φιλόδ.Θε.α'11· **3)** κατάπτωσις τῆς διαθέσεως, ἀθυμία : Ξεν.Ἑλλ. 3,5,21 πολλὴν ἔφασαν σιωπὴν καὶ ταπεινότητα ἐν τῷ στρατεύματι εἶναι αὐτῶν· **4)** κ. νεώτ. ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, χαμέρπεια, εὐτέλεια, ποταπότης, κακοήθεια : Πλάτ.Πολιτ.309Α τοὺς δ' ἐν ἀμαθίᾳ τ' αὖ καὶ ταπεινότητι πολλῇ κυλινδουμένους εἰς τὸ δουλικὸν ὑποζεύγνυσι γένος, Ἀριστλ.Ρητ.1384a,4 μικροψυχίας καὶ ταπεινότητος· **6)** κ. μσν. ἐπὶ ὕφους, φαυλότης : Κοϊντιλ.8,3,48, Φώτ.Βιβλ.κώδ.92,73,15 εἰς ὑπτιότητα καὶ ταπεινότητα λίαν καταβιβάζει τὸν λόγον· **7)** μσν. νεώτ. κ. δημ. μετριοφροσύνη, μετριοπάθεια, σεμνότης, κοσμιότης : Ἐρωτόκρ.1,2112 μὲ ταπεινότη κίνησε, καὶ μ' ἔγνοιαν ἐπορπάτει, αὐτ.2,971, αὐτ. 3,206· **8)** μσν. κ. νεώτ. ὡς τυπικὸς τίτλος, τοῦ ὁποίου ἐποιοῦντο χρῆσιν οἱ πατριάρχαι : Ἐπιστ. Ποντιφ. π.Hubertum et Goarum Archimandr. Instit.570 λέγοντος τοῦ πατριάρχου, ἡ μετριότης ἡμῶν, ἡ τοῦ ἀρχιερέως, ἡ ταπεινότης ἡμῶν.

ταπεινοφρόνησις-εως (ἡ) (ταπεινοφρονῶ) μτγν. ἡ ταπεινοφροσύνη, ἡ ταπεινοσύνη : Τερτυλλ. 2,970.

ταπεινοφρονῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ταπεινὰ φρονῶ, εἶμαι ταπεινόφρων βλ.λ.: ΠΔ Ψαλμ.130(131),2 οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις, οὐδὲ ἐν θαυμασίοις ὑπὲρ ἐμέ, εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν· **2)** εἶμαι ἄθυμος: Ἀρρ.Ἐπικτ.1,9,10· **3)** ρηματ.π. ταπεινοφρόνησις.

ταπεινοφρόνως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον ταπεινόφρονα, μετὰ ταπεινοφροσύνης : Ἀποστ.Διατ.202, Ἐπιφάν.1,28D, Στουδ.Θεόδ.448, Ἰωσ. Γενέσ.4,40C, Θεοφύλ.Βουλγ.1,436.

τᾰπεινοφροσύνη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ταπεινόφρονος βλ.λ.1), ἡ ἔλλειψις ἀλαζονείας, ταπείνωσις, κοσμιότης : ΚΔ Πράξ.20,19 **δουλεύων τῷ Κυρίῳ μετὰ πάσης ταπεινοφροσύνης**, αὐτ. Ἐφεσ.4,2, αὐτ.Κολ.2,18, αὐτ.Πέτρ.1,5,5 **ἀλλήλοις ὑποτασσόμενοι τὴν ταπεινοφροσύνην ἐγκομβώσασθε·** **2**) κατάπτωσις τῆς διαθέσεως, ἀθυμία : Ἰώσ.Π1 4,9,2, Ἀρρ.Ἐπικτ.3,24,56.

ταπεινόφρων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ καλῆς σημ. ὁ ταπεινὰ φρονῶν, ὁ μετριοπαθής, ὁ σεμνός, ὁ μὴ ἀλαζών, ὁ μὴ ὑπερήφανος : ΠΔ Παροιμ.29,23 **ὕβρις ἄνδρα ταπεινοῖ, τοὺς δὲ ταπεινόφρονας ἐρείδει δόξῃ κύριος**, ΚΔ Πέτρ.1,3,8 (δ. γρ.), Λίβ.Ροδ.846Ν **πᾶς ταπεινόφρων ἄνθρωπος πιστεύει καὶ ἀληθεύει, φρονεῖ τὸ δίκαιον, ἐκ παντὸς οὐκ ἔνι συντυχία·** **2**) κ. μσν. ὁ ἔχων ποταπά, μικροπρεπῆ φρονήματα, ὁ χαμερπής, ὁ εὐτελής, ὁ δουλοπρεπής : Πλούτ.Ἠθ.336E **μικροὺς ἡ τύχη καὶ περιδεεῖς ποιεῖ καὶ ταπεινόφρονας**, αὐτ.475E, Λαμπεκ.Bibl.Caes.5,210B.

τᾰπεινόψῡχος-ον μτγν. ὁ ταπεινόφρων, ὁ μετριόφρων, ὁ μὴ ἀλαζών : Βέττ.Βάλ.76,17.

τᾰπεινῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **ταπεινώνω**, μέλλ. **ταπεινώσω** (Αἰσχίν.2,136), ἀόρ. **ἐταπείνωσα** (Ξεν.Ἀν.6,3,18, Αἰσχίν.3,235), παθ. μέλλ. ταπεινωθήσομαι (Ἰσοκρ.5,64, πρβλ. Ξεν.Ἀπομν.3,5,4), ἀόρ. **ἐταπεινώθην** (Πλάτ.Θεαίτ.191A, αὐτ.Φαῖδρ.254E, αὐτ.Πολ.553C), δημ. **(ἐ)ταπεινώθηκα**, παρακ. **τεταπείνωμαι** (Ξεν.Ἑλλ.5,3,27, αὐτ.Ἀπομν.3,5,4), μτχ. παρακ. **(τε)ταπεινωμένος**, . ποιῶ τι ταπεινότερον βλ.λ.1), καθιστῶ τι χαμηλότερον, φέρω τι εἰς χαμηλοτέραν θέσιν, χαμηλώνω : Πολυδ.1,213 **διδακτέον τὸν ἵππον ἐγκαθίζειν τε καὶ ταπεινοῦν ἑαυτόν·** κ. παθ. : Ἱππ.Κωακ.208 **πρόσωπον ἐκ μετεώρου ταπεινούμενον**, ΠΔ Ἠσ.40,4 **πᾶν ὄρος καὶ βουνὸς ταπεινωθήσεται**, ΚΔ Λουκ.3,5· ‖ ἐλαττῶ, σμικρύνω τὸ μέγεθος, τὸν ὄγκον : Διοσκ.2,155 **ταπεινοῦν σπλῆνα·** κ. παθ. : Θεόφρ.Φ1 7,13,9, Διόδ.Σ 2,59 **τοὺς καλάμους . . κατὰ τὰς ἐλαττώσεις (τῆς σελήνης) ἀνάλογον ταπεινοῦσθαι·** ‖ τὸ παθ. ἐπὶ ποταμῶν, καθίσταμαι ἀβαθέστερος κατερχομένης τῆς συνηθ. στάθμης τῶν ὑδάτων μου: Διόδ. Σ 1,36· ‖ ὁμ. τὸ παθ. ἐπὶ πλανητῶν, ὑφίσταμαι ταπείνωμα βλ.λ.1) : Βέττ.Βάλ.119,15· **2**) μτφ. μειῶ, ἐλαττῶ, σμικρύνω, ὀλιγοστεύω, περιορίζω : Πλούτ. Περ.32 **ἐλπίζων διασκεδάσειν τὰ ἐγκλήματα καὶ ταπεινώσειν τὸν φθόνον**, Γαλ.15,683 **τὸ ἐν μέλιτι χολῶδες ταπεινοῦν·** κ. παθ. : Πλάτ.Τίμ.72D **ὅταν καθαρθῇ τὸ σῶμα, ταπεινούμενος εἰς ταὐτὸν ξυνίζει·** ‖ θεωρῶ τι ἀνάξιον λόγου, ἀσήμαντον, εὐτελές : Πολύβ.6,15,7 **τὰς ἐπιτυχίας τῶν ἡγουμένων ἐκτραγῳδῆσαι καὶ συναυξῆσαι καὶ πάλιν ἀμαυρῶσαι καὶ ταπεινῶσαι τὸ συνέδριον ἔχει τὴν δύναμιν**, αὐτ.3,85,7· **3**) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁμ. μτφ. καθιστῶ τινα ταπεινὸν βλ.λ.2), καταβάλλω τὴν ὑψηλοφροσύνην τινός, ὑποβιβάζω, κατορρίπτω τὴν ὑπερηφάνειάν τινος, ἐξευτελίζω τινά : Πλάτ.Λύσ.210E **ταπεινοῦντα καὶ συστέλλοντα**, Ξεν.Ἀν.6,3,18 **ὃς τοὺς μεγαληγορήσαντας ὡς πλέον φρονοῦντας ταπεινῶσαι βούλεται**, Αἰσχίν. 3,235 **οὐ ταπεινώσαντες ἀπεπέμπετε τοὺς νῦν ἐπηρμένους ;**, Πολύβ.9,29,11 **τὴν ὑμετέραν ὑπεροχὴν ταπεινώσων**, Διόδ.Σ 11,27 **ταπεινοῦν τὸ φρόνημα τῶν Ἀθηναίων·** κ. παθ. : Πλάτ.Φαῖδρ.254B **ταπεινωθεὶς ἕπεται**, αὐτ.Πολ.553C **ταπεινωθεὶς ὑπὸ πενίας**, Ξεν.Ἀπομν.3,5,4 **τεταπείνωται μὲν ἡ τῶν Ἀθηναίων δόξα**, Πολύβ.3,116,8, Φιλόδ.Ρητ.1, 225S, Διόδ.Σ 13,11 **ἐταπεινοῦντο ταῖς ἐλπίσι**, Ἀνών.ἐν Πάπ.Ὀξ.664,22 **τεταπεινωμένων τῶν ἄλλων διὰ τὴν τῶν πραγμάτων κατάστασιν·** **4**) βιάζω, ἀτιμάζω γυναῖκα : ΠΔ Γέν.34,2 **λαβὼν αὐτήν, ἐκοιμήθη μετ᾽ αὐτῆς, καὶ ἐταπείνωσεν αὐτήν**, αὐτ.Βασ.2,13,12, αὐτ.14 **καὶ ἐταπείνωσεν αὐτήν, καὶ ἐκοιμήθη μετ᾽ αὐτῆς**, αὐτ.Ἰεζ.22,10· **5**) κ.μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, καθιστῶ τινα ταπεινόν, ταπεινόφρονα, μετριοπαθῆ, κόσμιον, μὴ ὑπερήφανον : Φιλόδ.Κακ.38J **ταπεινοῦν ἑαυτόν**, ΚΔ Ματθ.23,12 **ὅστις ὑψώσει ἑαυτὸν ταπεινωθήσεται, καὶ ὅστις ταπεινώσει ἑαυτὸν ὑψωθήσεται**, Λουκ.Νιγρ.21· κ. παθ. **ταπεινοῦμαι** ταπεινῶ ἐμαυτόν, δεικνύω ταπεινοφροσύνην : Μέν.ἀπ.544 **τὴν θεὸν ἐξιλάσαντο τῷ ταπεινοῦσθαι σφόδρα**, ΠΔ Γέν.16,9, αὐτ.Σοφ.Σειρ.18,21 **πρὶν ἀρρωστῆσαί σε ταπεινώθητι**, ΚΔ Πέτρ.1,5,6 **ταπεινώθητε . . ὑπὸ τὴν κραταιὰν χεῖρα τοῦ Θεοῦ, ἵνα ὑμᾶς ὑψώσῃ ἐν καιρῷ**, αὐτ.Ἰακ.4,10, Στουδ.Θεόδ.182E **πῶς ταπεινωθῶ τῷ δικαίῳ μου πατρί·** ‖ ὁμ. ἐπὶ νηστείας ἢ ἀποχῆς, τὸ παθ. : ΠΔ Ἠσ.58,10 **καὶ δῷς πεινῶντι τὸν ἄρτον ἐκ ψυχῆς σου, καὶ ψυχὴν τεταπεινωμένην ἐμπλήσῃς**, ΚΔ Φιλ.4,12 **οἶδα καὶ ταπεινοῦσθαι, οἶδα καὶ περισσεύειν**, Ἐπιγρ. **θεοῦ ᾧ πᾶσα ψυχὴ ἐν τῇ σήμερον .. ταπεινοῦται μεθ᾽ ἱκετείας·** **6**) ρηματ. π. ταπείνωμα, ταπείνωσις.

τᾰπείνωμα-ατος (τὸ) (ταπεινῶ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταπεινοῦν βλ.λ.1), τὸ χαμήλωμα, εἰδ. ἀστρολ. ἡ χαμηλοτέρα ἐκ τῶν θέσεων ἀστέρος κ. ἰδ. πλανήτου, ἤτοι τὸ σημεῖον τὸ ἀντίθετον πρὸς τὸ ὕψωμα : Πλούτ.Ἠθ. 149A **τοὺς ἀστέρας ὑψώματα καὶ ταπεινώματα λαμβάνοντας**, Πτολ.Τετράβ.41, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5, 35 **ἡλίου μὲν ὕψωμα κριός, . . ταπείνωμα δὲ τὸ διαμετροῦν ζῴδιον, σελήνης δὲ πάλιν ὕψωμα μὲν ταῦρος, ταπείνωμα δὲ τὸ διαμετροῦν, Κρόνου ζυγός, Διὸς καρκίνος**, Πάπ., Ψελλ.Πον.65 **ἐκείνου (τοῦ Ἄρεως) σχόντος ταπείνωμα, ὁ Ζεὺς ἐπὶ κορυφῆς ἵσταται**, Χοῦμν.Ν Ἐπιστ.47· **2**) μσν. κ. νεώτ. ταπεινοφροσύνη, μετριοφροσύνη, σεμνότης, μετριοπάθεια : Εὐστ.Πον.265,78.

ταπεινῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. **-νά** κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ταπεινοῦ βλ.λ.2) : Ἰσοκρ.5,64 **ὑπ᾽ ἀνδρὸς οὕτω ταπεινῶς πράξαντος** (εὑρεθέντος εἰς τοιαύτην ταπεινὴν ἢ κακὴν κατάστασιν), Φιλήμ. 227 **ταπεινῶς ζῆν**, Πλούτ.Θησ.6 **καὶ παρημελοῦντο ταπεινὰ πράττοντες·** **2**) κ. νεώτ. κατὰ τρόπον δουλοπρεπῆ, δουλικῶς : Ἀριστλ.Πολιτ.1313b,41, αὐτ.Ρητ.1408a,19 **ἐὰν δὲ ἐλεεινὰ ταπεινῶς λέγειν**.

ταπείνωσις-εως (ἡ) (ταπεινῶ) κ. μσν. κ. νεώτ., μσν. κ. δημ. **-η** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταπεινοῦν βλ.λ.1), χαμήλωσις, καταβίβασις, ἐπὶ κινήσεως ἐν ὀρχήσει : Πλάτ.Νόμ.815A **τὰς . . εὐλαβείας πασῶν πληγῶν καὶ βολῶν ἐκνεύσεσι καὶ ὑπείξει πάσῃ καὶ ἐκπηδήσεσιν ἐν ὕψει καὶ ξὺν ταπεινώσει μιμουμένην** (κίνησιν)· **2**) ἐλάττωσις, σμίκρυνσις, ἀντίθ. αὔξησις : Ἀριστλ.ΖΜ 689a,25 **τοῦτο τῶν μορίων ἄνευ νοσερᾶς μεταβολῆς αὔξησιν ἔχει καὶ ταπείνωσιν·** ‖ ἡ σμίκρυνσις, ἡ ἐλάττωσις οἰδήματος : Γαλ.12,816· **3**) κ. νεώτ. μτφ. εὐτελισμός, ἐξευτελισμός : Ζήν.Κ 1,51, Πολύβ.9,33,10 **συγχρήσασθαι ταῖς τῶν ἀστυγειτόνων ὁρμαῖς πρὸς τὴν τῆς πόλεως ταπείνωσιν**, Φιλόδ.ἐν Ἡρακλ.1457,4 **ἀγέννεια καὶ ταπείνωσις**, Διόδ.Σ 2,45, αὐτ.11,87 **δυνάμεως καὶ αὐξήσεως τῶν ἀνδρῶν ἐποίουν ταπείνωσιν**, Πλούτ.Ἠθ.149A **περὶ σὲ διὰ τὸν τόπον ἀμαύρωσις ἢ ταπείνωσις γένηται**, αὐτ.Ἀριστ.7, **ὑπέστη ταπεινώσεις καὶ ἐξευτελισμούς·** **4**) μτγν. κ. μσν. ταπεινοφροσύνη, μετριοφροσύνη, μετριοπάθεια, σεμνότης, ταπεινότης, ταπεινοσύνη : ΠΔ Γέν.29,32 **εἶδέ μου κύριος τὴν ταπείνωσιν, καὶ ἔδωκέ μοι υἱόν**, ΚΔ Λουκ.1,48 **ἐπέβλεψεν ἐπὶ τὴν ταπείνωσιν τῆς δού-**

λης αὐτοῦ, Στουδ.Θεόδ.405D τὴν ταπείνωσίν μου, Μιχ.'Ατταλ. ἐν Σάθ.I,30 οἵτινες ἐν ἀνυποκρίτῳ ταπεινώσει καὶ εἰρηνικῇ καταστάσει διαλάμπουσιν, 'Ερωτόκρ.2,2044 μὲ σπλάχνος καὶ ταπείνωσι ἀγκαλιαστὸ τὸν πιάνει· **5)** ταπεινότης, φαυλότης ὕφους : Πλούτ.'Ηθ.7Α τὴν σμικρολογίαν τῆς λέξεως καὶ ταπείνωσιν παραινῶ διευλαβεῖσθαι, Κοϊντιλ.θ,3,48· **6)** εἰδ. ἀστρολ. τὸ ταπείνωμα βλ.λ.1) : Δωρόθ.86.

ταπεινωτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπιφέρων, ὁ προκαλῶν ταπείνωσιν βλ.λ.3), ὁ ἐξευτελιστικός : ταπεινωτικοὶ ὅροι εἰρήνης, - ταπεινωτικαὶ προτάσεις - πράξεις· κ. ἐπίρρ. -κῶς.

ταπέτο (τὸ) δημ. ὁ τάπης κ. ἰδ. ὁ μικρός.

ταπετσαρία (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. τὸ δι' εἰδικοῦ χάρτου ἢ ὑφάσματος διακοσμητικὸν ἐπίστρωμα τοίχων· ‖ ἐπίστρωσις ἐπίπλων διὰ χόρτου καὶ ἐπένδυσις αὐτῶν δι' ὑφάσματος, δέρματος, μουσαμᾶ κττ.· **2)** κ. αὐτὴ ἡ τέχνη τῆς ταπετσαρίας.

ταπετσάρισμα (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. ἡ ταπετσαρία βλ.λ.1).

ταπετσ(ι)έρης (ὁ) (Ἰταλ.) δημ. τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὸ ταπετσάρισμα βλ.λ., κ. ἰδ. εἰς τὴν ἐπένδυσιν ἐπίπλων, ἐμπεταστής.

τᾰπή (ἡ) πάπ. ἀντὶ ταφή, ταρίχευσις **2)** μωμία, μούμια : Πάπ.

τάπης-ητος (ὁ) κ. νεώτ. παχὺ μάλλινον ὕφασμα πρὸς ἐπίστρωσιν κυρ. τοῦ δαπέδου ἢ τῶν ἐπίπλων ἢ καὶ τῶν τοίχων, χαλί, ταπέτο, στρωσίδι· 'Ησ. «τάπησι, ποικίλοις στρώμασιν», Θωμ.Μ 833 «τάπητες οἱ ἐξ ἑνὸς μέρους μαλλὸν ἔχοντες, ἀμφιτάπητες δὲ οἱ ἐξ ἀμφοτέρων» : 'Ιλ.Π 224 εὖ πλήσασα χιτώνων χλαινάων . . οὔλων τε ταπήτων, 'Οδ.Δ 124 τάπητα φέρειν μαλακοῦ ἐρίοιο· ἐν χρ. ἰδ. ὡς ἐπικάλυμμα ἢ ἐπίθεμα καθισμάτων καὶ κλινῶν : 'Ιλ.Ι 200 εἷσεν δ' ἐν κλισμοῖσι τάπησί τε πορφυρέοισιν, αὐτ.Ω 645, 'Οδ.Δ 298 στορέσαι τ' ἐφύπερθε τάπητας, Θέογν.1193 ἀσπάλαθοι δὲ τάπησιν ὁμοῖον στρῶμα θανόντι, 'Αριστφ.Πλ. 542 καὶ φορμὸν ἔχειν ἀντὶ τάπητος σαπρόν, 'Ηρώνδ.2,44, 'Επιγρ., 'Αντίφιλ.ΑΠ 6,250,3, Διοκλητ.'Εδικτ.19,21 τάπης Αἰγύπτιος, αὐτ.24 τάπης 'Αφρος· πρβλ. τάπις, δάπις· **2)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. πᾶν τὸ χρησιμεῦον πρὸς ἐπίστρωσιν, οἷον τραπέζης, ἀνακλίντρου κττ., ἢ τὸ ὅμοιον πρὸς τάπητα· ‖ φρ. μτφ. τὸ ζήτημα ἐτέθη ἐπὶ τάπητος (ἐτέθη ὑπὸ συζήτησιν)· **3)** νεώτ. βοταν. στρῶμα θρεπτικοῦ ἱστοῦ περιβάλλον συνήθ. τὸ ἀρχεσπόριον ἐν τῷ σποριαγγείῳ καὶ τοῦ ὁποίου τὰ κύτταρα ἀποσυντίθενται κατὰ τὴν ὡρίμανσιν τῶν σπορίων· **4)** νεώτ. ζωολ. γένος ἐλασματοβραγχίων σιφωνωτῶν ἀφροδιτιδῶν μαλακίων.

τᾰπητάριος (ὁ) πάπ. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς ταπήτων βλ.λ.1).

τᾰπητέμπορος (ὁ) πάπ. ὁ ἔμπορος ταπήτων, ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὸ ἐμπόριον τῶν ταπήτων βλ.λ.1).

τᾰπήτιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τάπης βλ.λ.1), μικρὸς τάπης, ταπέτο : 'Αλκίφρ.ἀπ.6,7, Πάπ.· **2)** νεώτ. ἀνατ. ταπήτιον ἀμφιβληστροειδές (τὸ σύνολον τῶν ἐν τῷ μελάγχρῳ ἐπιθηλίῳ τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς χιτῶνος τοῦ ὀφθαλμοῦ ὑπολεύκων ἀσβεστοειδῶν κοκκίων τῆς γουανίνης), - ταπήτιον χοριοειδές (στιβὰς τοῦ ὀφθαλμοῦ εἰς ἣν ὀφείλεται ἡ μεταλλοειδὴς ἢ ἰριδόχρους λάμψις τοῦ βυθοῦ τῶν ὀφθαλμῶν πολλῶν θηλαστικῶν ζῴων κ. ἰδ. τῆς γαλῆς, τοῦ κυνὸς κττ.).

ταπητοποιΐα (ἡ) νεώτ. ἄ. ταπητουργία βλ.λ.

ταπητοστρώνω δημ. ἰδ. ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. ταπητοστρωμένος, στρώνω, καλύπτω, σκεπάζω διὰ τάπητος βλ.λ.1).

ταπητουργεῖον (τὸ) νεώτ. ἐργοστάσιον κατασκευῆς ταπήτων.

ταπητουργία (ἡ) νεώτ. ἡ βιομηχανία τῶν ταπήτων· ‖ ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς ταπήτων.

ταπητουργικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταπητουργίαν ἢ τὸν ταπητουργόν : ταπητουργικὸς ὀργανισμός.

ταπητουργός (ὁ) νεώτ. ὁ ὑφαντής, ὁ κατασκευαστὴς ταπήτων.

τἀπί κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἐπί.

τάπια (ἡ) δημ. ἀντὶ τάμπια βλ.λ.

τᾰπίδιον (τὸ) πάπ. ἀντὶ ταπήτιον βλ.λ.

τᾰπῐδῠφάντης (ὁ) ὁ ὑφαντής, ὁ κατασκευαστὴς ταπήτων : Πάπ. ταπιδυφαντῶν τέλος.

τᾰπῐδῠφαντικός-ή-όν πάπ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταπιδυφάντην, μ. ἐν τῷ πληθ. τοῦ οὐδ. ταπιδυφαντικά ὡς οὐσ. τὰ ἔσοδα τοῦ φόρου τῶν ταπιδυφαντῶν βλ.λ.

τᾰπῐδύφος (ὁ) πάπ. ὁ ὑφαντὴς ταπήτων.

τἀπιεικῆ κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἐπιεικῆ βλ.λ.

ταπιόκα (ἡ) νεώτ. εἶδος θρεπτικοῦ καὶ εὐπέπτου ἀμύλου λαμβανομένου ἐκ τῶν κονδύλων τοῦ φυτοῦ μανιόκα βλ.λ., ἐν χρ. εἰς τὴν μαγειρικήν.

ταπίον (τὸ) νεώτ. ἐπίσημος τίτλος δι' οὗ παρεχωρεῖτο τὸ δικαίωμα κατοχῆς δημοσίου κτήματος ἐν τῇ σουλτονικῇ Τουρκίᾳ.

ταπιρίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογέν. περισσοδακτύλων θηλαστικῶν προβοσκιδοφόρων, περιλαμβάνουσα ὀγκώδη ζῷα, ἧς γένος ὁ τάπιρος.

τάπις-ιδος (ἡ) ἀντὶ δάπις βλ.λ. (σημειούμενον ὡς παλαιὸν ἀττ. ὑπὸ τοῦ Αἰλ.Δ ἀπ.116)· 'Ησ. «τάπιδες, τάπητες» : Ξεν.'Αν.7,3,18 ἐκπώματα καὶ τάπιδας βαρβαρικάς, αὐτ.27, αὐτ.ΚΠ 8,8,16 τῶν κλινῶν τοὺς πόδας ἐπὶ ταπίδων τιθέασιν, Πλούτ.'Ηθ. 997C, 'Επιγρ.Κλήμ.'Αλ.Παιδ.216.

ταπίστομα ἐπίρρ. δημ. ἐπὶ στόμα, πρηνηδόν, μὲ τὸ στόμα πρὸς τὰ κάτω, ἄ. μπρούμυτα.

τᾰπῑτάριος (ὁ) πάπ. ἀντὶ ταπητάριος βλ.λ.

τᾰπῑτᾶς-ᾶ (ὁ) πάπ. ὁ ταπητάριος βλ.λ.

τᾰπῑτιοῦχος-ον πάπ. ἐπὶ ἵππων, ὁ διὰ τάπητος σεσαγμένος, ἐπεστρωμένος : ταπιτιοῦχος πῶλος

τἀπό κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἀπό βλ.λ.

τἀπόρρητα κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ ἀπόρρητα.

τάππα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. ἄ. τάπα βλ.λ.

τάπ(π)ωμα (τὸ) (ταππώνω) δημ. πωμάτισις **2)** τὸ δι' οὗ ταππώνει τις βλ.λ., βύσμα, τάπα.

ταπ(π)ώνω δημ. βύω, πωματίζω μὲ τάπαν βλ.λ. ‖ πωματίζω καλῶς· **2)** ρηματ.π. τάππωμα.

ταπρῶτα ἐπίρρ. ἀντὶ τὰ πρῶτα, κατὰ πρῶτον, διὰ πρώτην φοράν : 'Ιλ.Α 6 ἐξ οὗ δὴ ταπρῶτα διαστήτην ἐρίσαντε (δ.γρ. ἀντὶ τὰ πρῶτα).

ταρ κτ. 'Ηρωδιαν.2,22 σύνδ. ἐγκλιτικός (κτ.Τρύφ. ἐν Kenyon Class. Texts.116 «παραπληρωματικὸς σύνδεσμος»), εἴ ταρ κ. οὔ ταρ, ἀντὶ εἴ τ' ἄρ', κ. οὔτ' ἄρ', οἷον ἐν 'Ιλ.Α 65 εἴ τ' ἄρ' ὅ γ' εὐχωλῆς ἐπιμέμφεται εἴ θ' ἑκατόμβης (σχόλ. «εἴ ταρ· οὕτως ὀξεῖα εἰς τὸν εἴ· τὸ γὰρ τάρ ἐστιν ἐγκλιτικὸς σύνδεσμος ἐπιφερόμενος, καὶ οὐ δεῖ ἀπόστροφον βάλλειν εἰς τὸ τ'· οὐ γάρ ἐστιν ὁ τε σύνδεσμος· ἐπεφέρετο γὰρ ἂν ἕτερος τε»), αὐτ.93· ὀρ. ταρ ἀντὶ γὰρ κτ. διόρθ. Cobet ἐν 'Ιλ.Κ 61 (ἐπιβεβαιωθεῖσαν καὶ ὑπὸ δύο χειρογρ.)· πρβλ. Misc. Crit.315· περὶ τῆς σχέσεως τῶν αὔταρ, αὖ πρὸς τὸ ταρ πρβλ. 'Απολλ.Δύσκ.Συνδ.254,2.

τάρα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. κ. ντάρα τὸ ἀπόβαρον : βγάνω τὴν τάρα (ἀφαιρῶ τὸ ἀπόβαρον), - παίρνω τὴν τάρα (ζυγίζω τὸ ἀπόβαρον)· ‖ μτφ. ἐν φρ. μᾶς βγάλανε ντάρα δὲν μᾶς ὑπελόγισαν ἢ δὲν μᾶς συμπεριέλαβαν ὡς μετόχους ἐργασίας ἢ κέρδους ἢ μᾶς ἐστέρησαν τούτου.

τάρα (ἡ) νεώτ. ἰατρ. λοιμώδης νόσος τῆς Σιβηρίας χαρακτηριζομένη ὑπὸ οἰδημάτων εἰς τὰ διάφορα μέρη τοῦ σώματος καὶ ὑπὸ θανατηφόρων πολλάκις γενικῶν συμπτωμάτων.

τἄρα κτ. ἀττ. κρᾶσιν ἀντὶ τοι ἄρα.

τάραγμα-ατος (τὸ) (ταράσσω) κ. νεώτ., δημ. τάραμα διατάραξις, σύγχυσις : Εὐρ.'Ηρ.1091 ἐν κλύδωνι καὶ φρενῶν ταράγματι πέπτωκα δεινῷ, αὐτ.907, Διον.'Αλ.Ρωμ 8,52 ἀμίαντον ἔχειν τὴν ψυχὴν ἀπὸ παντὸς χόλου καὶ ταράγματος δαιμονίου, Δημήτρ.Λακ.ἐν 'Ηρκλ.Πάπ.1012,27 πάθη καὶ ταράγματα, - τὸν ἔπιασε τάραμα σὰν τ' ἄκουσε (ψυχικὴ ταραχὴ) ‖ δημ.ἀνατάραξις, ἀνακάτευμα.

ταραγμός (ὁ) (ταράσσω) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ταράσσειν, διατάραξις, ταραχή, σύγχυσις : Αἰσχ.Χο.1056 ἐκ τῶνδέ τοι ταραγμὸς ἐς φρένας πίτνει, Εὐρ.'Εκ.857 ὁ ταραγμὸς ἐμπέπτωκέ μοι, αὐτ.'Ηρ.533 εἰς ταραγμὸν ἥκομεν, αὐτ.836 παιδοκτόνους φρενῶν ταραγμούς, αὐτ.Φοίν.196.

ταράζω δημ. τ. τοῦ ταράσσω βλ.λ.

ταρακτήριον (τὸ) σχόλ. ὄργανον δι' οὗ ἀναταράσσομεν, ἀνακατεύομεν, ὡς γλῶσσ. τοῦ τορύνη : Σχόλ.Πλάτ.'Ιππ.Μ 290D.

τἄράκτης (ὁ) (ταράσσω) μτγν. ὁ ἐπιφέρων ταραχήν, ποὺ ξαφνιάζει : Λυκόφρ.43 ἔνθα γηγενοῦς ἵππων ταράκτης ἐστὶν 'Ισχένου τάφος.

τἄρακτής (ὁ) σχόλ. ἄ. ταράκτης βλ.λ. : Σχόλ. Αἰσχ.Πέρσ.79.

τἄρακτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ταράσσων, ὁ διαταράσσων, ὁ ἐπιφέρων, ὁ προκαλῶν ταραχήν, ὁ συνταρακτικός : Πλούτ.Κράσσ.23 τῶν αἰσθητηρίων ἀκοὴ ταρακτικώτατόν ἐστι τῆς ψυχῆς, αὐτ.Κάμ.9 τὰ ταρακτικὰ πάθη τῆς πολιτείας ἔξω τρέποντες, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.6,20,360 τῶν ἵππων οὐ διεγερτικόν ἐστιν ἀλλὰ ταρακτικόν (τὸ μέλας) ‖ ὁμ. ἐπὶ τροφῶν προκαλούντων διατάραξιν τοῦ στομάχου : Μνησίθ.'Αθ.π.Γαλ.6,645, αὐτ.π.'Αθήν.3,92Ι αἱ . . ὑγρότητες ἐν αἷς ἂν ἑψηθῇ τι τῶν ὀστρέων ταρακτικαὶ καὶ ὑπακτικαὶ κοιλίας εἰσίν, Πλούτ.'Ηθ.734F δυσόνειρα καὶ ταρακτικὰ τῶν καθ' ὕπνον ὄψεων, αὐτ.648B οἶνος ταρακτικός· 2) ἐπὶ προσ., ταραξίας, στασιαστής, ἐπαναστατικός : Διον.'Αλ.Ρωμ.5,75 τοὺς ταρακτικοὺς καὶ νεωτεριστάς.

ταρακτός-ή-όν (ταράσσω) ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ., δημ. προφ. κ. -χτός ὁ τεταραγμένος ἢ ὁ ὑποκείμενος εἰς τάραξιν, ὁ δεκτικὸς ἀναταράξεως : Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.1242, ΕΜ 746,50 τάργανον, τινὲς τῶν 'Ιώνων τὸ ταρακτὸν καλοῦσι (πιθ.ἐσφ. ἀντὶ ταράττον), 'Ησ. ἐν λ. τάργανον· 2) δημ.ὁ δι' ἀναταράξεως παρεσκευασμένος : ταραχτὰ αὐγά.

τάρακτρον (τὸ) (ταράσσω) ὄργανον πρὸς ἀνατάραξιν, ἀνακάτωμα, ἐργαλεῖον δι' οὗ ἀναταράσσομεν, ἀνακατώνομεν· 2) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ταραξίας, ὁ ταραχοποιός : 'Αριστφ.Εἰρ.654 πανοῦργος ἦν, . . καὶ λάλος καὶ συκοφάντης καὶ κύκηθρον καὶ τάρακτρον.

ταράκτωρ-ορος (ὁ) ποι. ἀντὶ ταράκτης βλ.λ. : Αἰσχ.'Επτ.572 τὸν πόλεως ταράκτορα.

ταράλης (ὁ) δημ. ποιμενικὸν ἐργαλεῖον, δι' οὗ ἀναταράσσουσι τὸ γάλα μέχρι πήξεως, ἄ. καλομούσι.

τάραμα (τὸ) δημ. τὸ τάραγμα βλ.λ., ταραγμός, συντάραξις· 2) εἰδ. ἡ ἐπιληψία βλ.λ.2)· ‖ ἐπὶ πυρετῶν, ἡ μετὰ ρίγους προσβολή· 3) μτφ. ἔντονος ψυχικὴ ταραχή, τάραγμα βλ.λ.

ταραμάς (ὁ) δημ. ἐρυθρὸν χαβιάριον προερχόμενον ἐξ 'Αστραχὸν καὶ παρασκευαζόμενον κυρ. ἐξ ᾠῶν τῶν ἰχθύων ἀνθίου καὶ κυπρίνου.

ταραμοκεφτές (ὁ) δημ. εἶδος κεφτὲ βλ.λ., εἰς ὃν ἀντὶ κρέατος ἐν τῇ ζύμῃ τίθεται ταραμὰς βλ.λ.

ταραμοσαλάτα (ἡ) δημ. εἶδος ὀρεκτικοῦ ἐδέσματος ἐκ ταραμᾶ βλ.λ. ἀναμεμειγμένου μετὰ ὀποῦ λεμονίου, ἐλαίου καὶ ψίχας ἄρτου.

τάρανδος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. τετράπουν ζῷον κερασφόρον τῶν βορείων χωρῶν· 'Ησ. «ζῷον ἐλάφῳ παραπλήσιον, οὗ τὰς δορὰς εἰς χιτῶνος χρῶνται Σκύθαι» : 'Αριστλ.Θαυμ.832b,8, αὐτ.ἀπ.371, Θεόφρ.ἀπ.172,1, Αἰλ.ΖΙ 2,16, Φὶλ.1,384, Εὐστ. Διον.310· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν, ἐκ τῶν ἐλαφιδῶν· 2) Στέφ.Βυζ. «χῶρος Φρυγίας. τὸ ἐθνικὸν Ταράνδιος».

ταραντέλλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. εἶδος εὐθύμου ἰταλικοῦ λαϊκοῦ χοροῦ· 2) εἰδ. δηλητηριώδους ἀράχνης, ἄ. ζῳολ. ταραντούλα.

ταραντίζω ἐσφ. γρ. τοῦ ταραντινίζω βλ.λ.

ταραντιναρχία (ἡ) μτγν. κ. μσν. λόχος ἱππέων ἐκ 256 ἀνδρῶν συνιστάμενος, διπλῆ ἐπιλαρχία· Βιβλ.Coisl.509B «ταραντιναρχία· δύο ἐπιλαρχίαι ἱππέων σνς'» : Αἰν.Τακτ.20,2, 'Ασκληπιόδ.7,11, 'Αρρ. Τακτ.18,3, Ψελλ.122,11.

ταραντινάρχης (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ταραντίναρχος βλ.λ.

ταραντίναρχος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ἀρχηγὸς τῆς ταραντιναρχίας βλ.λ.

τἄραντιναρχῶ-έω 'Επιγρ. εἰμὶ ἀρχηγὸς ταραντιναρχίας βλ.λ.

ταραντινίδιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ ταραντῖνον βλ.λ.· Πολυδ.7,76 «τὸ ταραντινίδιον διαφανές ἐστιν ἔσθημα, ὠνομασμένον ἀπὸ τῆς Ταραντίνων χρήσεως καὶ τρυφῆς», Εὐστ.Διον.376 «τάχα δὲ καὶ τὸ λεπτὸν γυναικεῖον περίβλημα, τὸ ταραντινίδιον, παρ' αὐτοῖς διὰ τρυφὴν πρώτοις εὕρηται»: Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.16,αὐτ.'Εταιρ.Δ 7 λαβὼν ταραντινίδιον ἐκυμβάλισε, αὐτ.'Εταιρ.Δ 7,2 οὐκ αἰσχύνει μόνη τῶν ἑταιρῶν . . οὐχ ὅρμον, οὐ ταραντινίδιον ἔχουσα; (σχόλ. «διαφανέστατον ὕφασμα, ὃ περιεβάλλοντο ὅτε θέριστρον»), Πολυδ.4,104 ὠρχοῦντο διαφανῆ Ταραντινίδια ἀμπεχόμενοι, 'Αλκίφρ.1,36 τρίχινα περιβαλλομένη Ταραντινίδια· 2) μικρὸν παχὺ κάλυμμα ἢ ἐπίστρωμα ἢ προσκεφάλαιον βλ.λ., μαξιλάρι, μαξιλαράκι, ἄ. ταραντινὶς βλ.λ. : Γαλ.14,631 σκεπάσασα μακρῷ Ταραντινιδίῳ τὴν κεφαλήν, ἔκειτο καθάπερ οἱ χρῄζοντες ὕπνου.

ταραντινίζω λεξ. μιμοῦμαι τοὺς Ταραντίνους, εἶμαι μὲ τὸ μέρος τῶν Ταραντίνων· ‖ ἰδίᾳ ἱππεύω κατὰ τὸν τρόπον τῶν Ταραντίνων· Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Τάρας «ταραντινίζειν· τὸ τὴν ἐνόπλιον καὶ εἰς μάχας χρήσιμον ἱππασίαν ποιεῖσθαι».

τἄραντίνινος-η-ον 'Επιγρ. ὁ πεποιημένος, ὁ κατεσκευασμένος ἐκ ταραντίνου ὑφάσματος.

ταραντινίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ ταραντινίδιον βλ.λ.2), τὸ προσκεφάλαιον : Γαλ.14,639 ἦν δὲ τοῦτο παντελῶς μικρὸν τῆς μητρὸς αὐτοῦ Ταραντινίδος, ἐπικείμενον τῇ καθέδρᾳ.

ταραντῖνον (τὸ) μτγν. κ. σχόλ. γυναικεῖον διαφανὲς ἔνδυμα, πιθ. ὑφασμένον ἐκ μαλλίων τῆς πίννης· 'Ησ. «ταραντῖνον· ἱμάτιον γυναικεῖον λεπτόν, κρωσσοὺς ἔχον ἐκ τοῦ ἑνὸς μέρους», Φώτ. «ταραντῖνον· λεπτὸν καὶ διαφανὲς ἱμάτιον, οὐ πάντως πορφυροῦν, ὥς τινες ὑπέλαβον», Σχόλ. 'Αριστφ.Λυσ.45 «εἶδος ἐνδύματος, ἀπὸ τόπου» : Νικόστρ.40 (δ.γρ.), Σῆμ.20 περιέζωνται Ταραντῖνον καλύπτον αὐτοὺς μέχρι τῶν σφυρῶν, Μέν. 'Επιτρ.272, Πολύαιν 5,3,3 Ταραντῖνον περιβαλόμενος, 'Ἀρισταίν.1,25 τὸ Ταραντῖνον, ἐξ οὗ διαφανῶς ἡ ὥρα διέλαμπεν· πρβλ. ταραντινίδιον 1).

τἄραντῖνος-η-ον κ. μσν. κ νεώτ. ὁ τοῦ Τάραντος, ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος : Στράβ.6,1,11 τοῦτο μὲν οὖν στόμα λέγουσι τοῦ Ταραντίνου κόλπου, 'Αθήν.1,27C Ταραντῖνοι δὲ καὶ οἱ ἀπὸ τοῦ κλίματος τούτου πάντες ἁπαλοὶ . . ἡδεῖς εὐστόμαχοι (οἶνοι)· ‖ Φώτ. «ταραντῖναι βαφαί, παρὰ 'Αχαιῷ, οἶμαι, τὰ ἁλουργὰ ἢ τὰ ἀπὸ τοῦ ὀστρέου» ‖ τὸ θηλ. Ταραντίνη ὡς οὐσ. ἡ χώρα τοῦ Τάραντος : Στράβ.6,1,4 τὴν δὲ Ταραντίνην, ἣ συνεχὴς τῷ Μεταποντίῳ ἐστίν· ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος τοῦ Τάραντος : 'Ηρ.

3,138 **Πλλος ἀνὴρ Ταραντῖνος φυγὰς ῥυσάμενος ἀπήγαγε παρὰ βασιλέα Δαρεῖον**, Ἀριστλ.άπ.590 **Ταραντίνων πολιτεία**· **2**) κτ. πληθ. μτ. ἡ ἄνευ τοῦ ἱππεῖς, σῶμα τι ἐλαφρῶν ἱππέων λογχοφόρων· Ἡσ. «Ταραντῖνοι· ἱππεῖς τινες ὀνομάζονται· οἱ δὲ τοὺς ἀκοντιστὰς ἢ τοὺς φιλοὺς ἱππεῖς, ὡς καὶ Ἱππαρχος», Σουΐδ. «τάξις τις ἱππέων οὕτω καλουμένη» : Πολύβ.4,77,7 **ἅμα δὲ τούτοις τοὺς Ταραντίνους**, Τζέτζ.Μεθ' Ὁμ.219 **φρακτοί, ἄφρακτοι, ἠδὲ Ταραντῖνοι μεγάθυμοι** πρβλ. ταραντινίζω· **3**) τίτλος κωμῳδίας τοῦ Κρατίνου.

ταραντισμός (ὁ) νεώτ. ἄ. ταραντουλισμὸς βλ.λ.

ταραντούλα (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος ἀραχνῶν ἐκ τῶν λυκωσιδῶν, περιλαμβάνον ποικιλοχρώμους δηλητηριώδεις ἀράχνας τῶν θερμῶν χωρῶν.

ταραντουλισμός (ὁ) νεώτ. νευρικὴ πάθησις προκαλουμένη ἐκ τοῦ δήγματος τῆς ταραντούλης βλ.λ.

ταραξακίνη (ἡ) νεώτ. χημ. πικρά τις ὕλη ἐκ τῶν ῥιζῶν τοῦ ταραξάκου βλ.λ. ἐξαγομένη.

ταράξακον (τὸ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **προσωπανθῶν**· ‖ **ταράξακον τὸ γυμνανθές** τὸ ἀγριορράδικο, ἡ **πικραφάνα**· ‖ **ταράξακον τὸ φαρμακευτικόν** ἡ πικραλίδα.

ταραξιάρικος-η-ο δημ. ταραχοποιός, ταραξίας.

ταραξάρχης (ὁ) μτγν. ὁ πρωταίτιος ταραχῶν : Παλλάδ.Βί.Χρυσ.39.

ταραξίας (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν ταραχήν, ὁ ταραχοποιός : Χοιροβ. Θεο.31,12, Σουΐδ. ὁ δέ, **ὡς ταραχώδης καὶ ταραξίας, ἐπέσκηψε τῇ Ἀλεξανδρέων ἐκκλησίᾳ λαίλαπος δίκην ἢ θυέλλης.**

ταραξικάρδιος-ον ὁ ταράττων τὴν καρδίαν : Ἀριστφ.Ἀχ.315 **τοὔπος δεινὸν ἤδη καὶ ταραξικάρδιον** (σχόλ. «κερτόμιον, θυμοδοκές»).

ταράξιος-ον μσν. ὄν. πλασθὲν πρὸς χλευασμὸν τοῦ ὀνόματος : Ἰωσ.Γενέσ.1,6Α **ταράξιον τὸν ἀρχιερέα τοῦ θεοῦ ἀφρόνως ἐξυβρίζων ὁ** ἄθλιος (ἀντὶ Ταράσιον).

ταραξίπολις-ιδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ταράττων τὴν πόλιν : Φίλ.2,520 **κακῶν εὑρεταί, ταραξιπόλιδες.**

ταράξιππος-ον μτγν. κ. μσν. ἐπὶ τοῦ Ποσειδῶνος, ὁ ταράττων, ὁ ἐκφοβῶν ἵππους : Δίων Χρ. 1,691C **οὐ μὴν ἀλλὰ καὶ θύουσιν ἐν ἀγῶνι καθεστηκότες ταραξίππῳ Ποσειδῶνι**· ‖ ὄνομα βωμοῦ τινος ἐν τῷ ἐν Ὀλυμπίᾳ ἱπποδρομίῳ, ἱδρυθέντος ἐν τόπῳ ὅπου τῶν ἀγωνιζομένων οἱ ἵπποι ἐκυριεύοντο ὑπὸ ταραχῆς ὅτε ἐπλησίαζον : Παυσ. 6,20,15· ‖ ὁμ. κ. ἐν τῷ Ἰσθμῷ : αὐτ.6,20,19.

ταραξιππόστρατος-ον ἐπὶ τοῦ δημαγωγοῦ Κλέωνος ὡς ἀσπόνδου ἐχθροῦ τῶν ἱππέων, ὁ ταράττων τὴν ἱππικὴν παράταξιν : Ἀριστφ.Ἱππ.247 **παῖε τὸν πανοῦργον καὶ ταραξιππόστρατον.**

τάραξις-εως (ἡ) (ταράσσω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ταραγμός, ἡ σύγχυσις, ἡ ἀνατάραξις, τὸ τάραγμα: Ἀριστφ.Θεσμ.137 **τίς ἡ τάραξις τοῦ βίου ;**, Πλούτ. Ἠθ.769F **ποιεῖν τινα δοκεῖ ζέσιν ἐν ἀρχῇ καὶ τάραξιν ὁ ἔρως**, Αἰλ.ΖΙ 9,49· **2**) ἰατρ. ἡ διατάραξις, ἡ ἀταξία τῶν ἐντέρων : Ἱππ.Χυμ.1· **3**) ἐπὶ ὀφθαλμοῦ, ἡ θόλωσις : Γαλ.14,768 **τάραξιν, ὅταν συγκινηθεὶς ὁ ὀφθαλμὸς ἐπιπολαίως καὶ μετρίως ἐπὶ τὸ ἐρυθρότερον καταστῇ τελείως**, Παῦλ.Αἰγ.3,22.

ταράσσω κ. μσν. κ. νεώτ., **δημ.** ταράζω, ἀττ. -ττω, **μέλλ. ταράξω** (Ἀριστφ.Ἱππ.358) κ. μέσ. ἐν παθ. σημ. ταράξομαι (Θουκ.7,36, Ξεν.ΚΠ 6,1,43) κ. παθ. ταραχθήσομαι (Μέν.858), ἀόρ. **ἐτάραξα** (Ὀδ.Ε 291) κ. παθ. **ἐταράχθην** (Ἀριστφ.Νεφ.386) κ. δημ. (ἐ)**ταράχτηκα**, παρακ. **τετάραχα** (Δίων Κ 42,36 ἐν συνθ.) κ. ἐπ. **τέτρηχα** (Ἰλ.8 95), παθ. **τετάραγμαι** (Ἀριστφ.Νεφ.388), μτχ. **τεταραγμένος** κ. δημ. **ταραγμένος**, ἰδίᾳ ἐπὶ φυσικῆς σημ. διαταράσσω, ἀνατοράσσω, ἀνακατώνω : Ὀδ.Ε 291 **σύναγεν νεφέλας ἐτάραξε δὲ πόντον** (ὁ Ποσειδῶν), Πίνδ.Ο 2,63 **οὐ χθόνα ταράσσοντες ἐν χερὸς ἀκμᾷ οὐδὲ πόντιον ὕδωρ** (σχόλ. «οὔτε γεωργοῦντες οὔτε πλέοντες»), Αἰσχ.Πρ.994, Εὐρ.Τρῳ.88 **ταράξω πέλαγος Αἰγαίας ἁλός**, Ἀριστφ.Ἱππ.431, αὐτ.Ἀχ.688· κ. παθ. : Ἀρχίλ.688 **κύμασιν ταράσσεται πόντος**, Σόλ.54, Εὐρ.Τρῳ.687, Γεωπ.4,15,18 **πηλὸν τεταραγμένον**, - **ταράχτηκε τὸ κρασὶ καὶ θόλωσε**, - **ἡ θάλασσα εἶναι ταραγμένη**· ‖ κ. μτφ. : Πίνδ.Π 11,42 **φωνὰν ταρασσέμεν** (κινεῖν τὴν γλῶσσαν)· **2**) μτφ. ἐπὶ ῥήτορος ἢ συγγραφέως, συγχέω, ἀνακατώνω : Δημ.370 **ἐὰν μὴ πάνθ' ἁμ' ἐᾶτε ταράττειν αὐτόν**, Γαλ.15,185 **ταράττειν τὴν τῶν πραγμάτων διδασκαλίαν**· ‖ γεν. ἐπιφέρω σύγχυσιν, ἀταξίαν, συνταράσσω, διαταράσσω, συγχύζω : Αἰσχ.Ἀγ.1216, αὐτ.Χο.289 **μάταιος ἐκ νυκτῶν φόβος κινεῖ, ταράσσει**, Σοφ.ΟΤ 483, Εὐρ. Ἱππ.969 **ὅταν ταράξῃ Κύπρις ἡβῶσαν φρένα**, αὐτ.άπ.1079,4, Ἀριστφ.Ἱππ.358 **Νικίαν ταράξω**, αὐτ.66, Ξεν.Ἀπομν.2,4,6, Πλάτ.Φαίδ.66Α **τὸ σῶμα ταράττει τὴν ψυχήν**· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Πολ. 564Β **τούτω ταράττετον ἐν πάσῃ πολιτείᾳ ἐγγιγνομένω** (τὸ τῶν ἀνδρῶν γένος), αὐτ.Ἱππ.Ε 373Β· κ. παθ. : Σοφ.Ἀντ.1095 **ταράσσομαι φρένας**, Εὐρ.Ὀρ.253 **ὄμμα σὸν ταράσσεται**, Πλάτ.Φαίδ. 100D, αὐτ.Σοφ.242C **μή πῃ τεταραγμένοι ὦμεν περὶ ταῦτα**, Δημ.41 **τῇ νῦν ὕβρει τούτου, δι' ἣν ταραττόμεθα ἐκ τοῦ μηδὲν φροντίζειν ὧν ἐχρῆν**, Ἡρωδιαν.Ἱστ.1,17,15 **ὁ δὲ καὶ αὐτὸς ταραχθεὶς ἀφικνεῖται πρὸς Μαρκίαν**, Ἐρωτόκρ.2,1109 **ἐμούγκρισ', ἐταράχτηκε, καὶ σὰν λιοντάρ' ἀγριεύγει**· ‖ δημ. μτχ. παθ. παρακ. ταραγμένος ὁ ὠργισμένος, ὁ συγχυσμένος: **τὸν βλέπω πολὺ ταραγμένο**· **3**) ἐπὶ στρατοῦ, ἐμβάλλω εἰς σύγχυσιν, εἰς ταραχήν : Ἡρ.4,125 **ὡς δὲ ἐσβαλόντες τούτους ἐτάραξαν, κατηγέοντο ἐς τῶν Ἀνδροφάγων τοὺς χώρους**, αὐτ.4,129, αὐτ.8,12· ‖ παθ. εἰμὶ ἐν ταραχῇ : Ἡρ.4,125 **ταραχθέντων δὲ καὶ τούτων ὑπῆγον ἐπὶ τὴν Νευρίδα**, αὐτ.8,16, Θουκ.4,25 **τεταραγμένοις ἐπιγενόμενοι**, αὐτ.7,67, Ξεν.ΚΠ 2,1,27 **εἰς τὸ μὴ ταράττεσθαι καὶ εἰ ταραχθεῖεν θᾶττον καταστῆναι**· **4**) κ. ἀμτβ. συνήθ. π. Ὁμ. ἐν παρακ. εἰμὶ ἐν καταστάσει ταραχῆς, διατελῶ ἐν συγχύσει : Ἰλ.Β 95 **τετρήχει δ' ἀγορή** (ἡ τοῦ λαοῦ συνέλευσις περιεγένετο εἰς κίνησιν ταραχώδη), αὐτ.Η 346 **ἀγορὴ τετρηχυῖα**, Ἀπολλ.Ρ 1,1167, Νίκ. Θηρ.267 **τετρηχότι νώτῳ**· **5**) μτφ. ποιῶ τι ἀνάστατον, ἀναστατώνω : Δημήτρ.Λάκ.1012,38 **κριτήριον τ-**· κ. παθ. : Φιλόδ.Ρητ.1,186S **λόγου ταραχθέντος**, Γαλ.6,262 **εἰ τὰ σημεῖα ταραχθείη**· **6**) ἐπὶ ἰσχυρῶν καθαρσίων, ἐπιφέρω ἀνωμαλίαν, ταραχήν, κίνησιν εἰς τὴν κοιλίαν : Ἱππ.Γυν.Φύσ.12 **προσφέρειν δεῖ φύγματα καὶ τὴν γαστέρα ταράσσειν**, Ἀριστλ.Πρ.864b,23, Ξενοκρ.17,11 **αἱ ταριχευόμενοι κοιλίαν οὐ ταράσσουσι**, Γαλ.15,667· κ. παθ. : Ἀριστφ.Νεφ.386 **ζωμοῦ ἐμπλησθεὶς εἶτ' ἐταράχθης τὴν γαστέρα** Γαλ.15,903, Σωρ.1,105· **7**) συνήθ. ἐν ἀναφ. πρὸς πολιτικὰ πράγμ., ἐμβάλλω εἰς ταραχήν, συνταράσσω : Ἀριστφ.Ἱππ.867 **καὶ σὺ λαμβάνεις ἢν τὴν πόλιν ταράττῃς**, αὐτ.214· ‖ κ. παθ. εἰμὶ ἐν ἀταξίᾳ, ἀναρχίᾳ : Θουκ.2,65 **καὶ τὰ περὶ τὴν πόλιν πρῶτον ἐν ἀλλήλοις ἐταράχθησαν**, Δημ.22, Πτολ.Τετράβ.164· **8**) μέσ. ἐν φρ. ταράττομαι ἐπὶ τοῦ ἵππου σείομαι, ταλαντεύομαι ἐπὶ τοῦ ἵππου : Ξεν.ΚΠ 5,2,17· **9**) κινῶ, ἐγείρω : Ἀριστφ.Σφ.696 **ὥς μου τὸν θῖνα ταράττεις** (σχόλ. «ἐκ βυθοῦ με κινεῖς, ἀντὶ τοῦ τὴν καρδίαν») ‖ κ. μτφ. : Σοφ.Ἀντ.794 **σὺ καὶ τόδε νεῖκος ἀνδρῶν σύναιμον ἔχεις ταράξας**, Εὐρ. Βάκχ.797, Πλάτ.Πολ.567Α **ταύτων πάντων ἕνεκα τυράννῳ ἀεὶ ἀνάγκη πόλεμον ταράττειν**, Δημ.278 **ἡλίκα πράγματα ταράξασα**, Πλούτ.Θεμ.5· κ.

παθ. : Αἰσχ.Χο.331 γόος . . ταραχθεὶς, Δημ.277 πόλεμος πρὸς τοὺς Ἀμφισσεῖς ἐταράχθη· **10)** διεγείρω, φέρω εἰς τὴν ἐπιφάνειαν : Πρόδρ.Ι,332 κι εἰς τ' ἄντερά μου σέβηκεν, καὶ τάραξεν τὴν πεῖναν· **11)** ρηματ. π. ταρακτός, ταραχή, ταράκτης, ταρακτικός, ταράκτωρ, τάρακτρον, τάραξις, ταραγμός, τάραγμα, ταραξίας, ταραξιάρικος.

ταράτσα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. στέγη ἐπίπεδος, ἐστρωμένη διὰ πλακῶν ἢ διὰ χώματος ἀδιαπεράστου ὑπὸ τῆς βροχῆς· **2)** τὸ μέρος τῆς στέγης τὸ χρησιμοποιούμενον ἀντὶ αὐλῆς, ἄνδηρον, ἡλιακωτόν, δῶμα· **3)** ἐπίπεδος προεξοχὴ ἐκτάσεώς τινος ὑψηλῆς ἐν εἴδει πλατείας· **4)** φρ. μτφ.τὴν ἔκαμε ταράτσα (ἔφαγε κατὰ κόρον).

ταρατσώνω δημ. κατασκευάζω ἐπί τινος οἰκοδομῆς ταράτσαν βλ.λ.· **2)** συμπιέζω τὸ χῶμα, ὥστε·νὰ καταστῇ μία μᾶζα : ἡ θάλασσα ταρατσώνει τὸ χῶμα καὶ δὲ σηκώνεται σκόνη· ‖ κ. ἀμτβ. : ἐταράτσωσε τὸ χῶμα.

ταράττω ἀττ. τ. τοῦ ταράσσω βλ.λ.

τᾰρᾰχή (ἡ) (ταράσσω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. συγκεκομμ. τάρχη (Ἡσ.) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταράσσω, ἡ διατάραξις : Σωρ.Ι,46 ἡ ταραχὴ τοῦ πνεύματος, αὐτ.Ι,105, αὐτ.2,ΙΙ ἡ ἀπὸ τῆς φλεβοτομίας ταραχή· ‖ ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν σπλάγχνων, ἡ κίνησις, ἡ διάρροια : Ἱππ.Κωακ.205 ταραχὴ κοιλίης, Γαλ.6,825 οὐδὲ θόρυβόν τινα ἢ ταραχὴν ἐν τῇ κοιλίᾳ ποιεῖ, Ἰαμβλ.Πυθ.24,106 τῶν βρωμάτων ὅσα πνευματώδη καὶ ταραχῆς αἴτια· **2)** κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἀνησυχία, ἡ σύγχυσις : Πινδ. Ο 7,30 αἱ δὲ φρενῶν ταραχαὶ παρέπλαγξαν καὶ σοφόν, Θουκ.3,79 καίπερ ἐν πολλῇ ταραχῇ καὶ φόβῳ ὄντας, Πλάτ.Φαίδ.66D θόρυβον παρέχει καὶ ταραχήν, αὐτ.Πολ.602C, Δημ.301, Ἀριστλ.Πολιτ.1268b,4 πολλὴν ἔχει ταραχήν, Ἰσοκρ.12,230 ταραχῆς μειρακιώδους μεστὸς ὤν, Ἐπίκ.Δόξ.17 ταραχῆς γέμων, Σωρ.Ι,46 διανοίας ἰσχυρὰ ταραχή· ‖ ἐπὶ στρατοῦ ἢ στόλου : Ἡρ.3,126, Θουκ.3,77, Ξεν.Ἑλλ.7,5,27 ἀκρισία δὲ καὶ ταραχὴ ἔτι πλείων μετὰ τὴν μάχην ἐγένετο· **3)** πολιτικὴ σύγχυσις, ἀνατροπὴ τῆς ἠρεμίας, τῆς ὁμαλότητος, ἀταξία, ἀνησυχία· κ. κτ. πληθ. διατάραξις τῆς ἐννόμου τάξεως, ἀνωμαλίαι : Ἡρ.4,162 πολλὴ ταραχὴ περὶ τῶν τιμέων ἐγένετο, Θουκ.5,25 ταραχὴ καθίστατο τῶν ξυμμάχων πρὸς τὴν Λακεδαίμονα, αὐτ.7,86, Λυσ.12,53 αἱ ταραχαὶ γεγενημέναι ἦσαν, Πλάτ.Ἀλκ.2,146B ταραχῆς τε καὶ ἀνομίας μεστὴν εἶναι τὴν τοιαύτην πολιτείαν, Ἰσοκρ.4, 134, αὐτ.12,233 ἐν τοιαύτῃ μοι ταραχῇ καθεστῶτι, Δημ.179, Αἰσχίν.3,81 κατεστάλησαν αἱ ταραχαί· **4)** ὁ θόρυβος, ὁ κρότος : Πλούτ.Καῖσ.33 εἴξας καὶ συνεκκρουσθεὶς τῇ πάντων φορᾷ ψηφίζεται ταραχὴν ὁρᾶν, Ἐρωτόκρ.2,2414 καὶ τίς μπορεῖ νὰ δηγηθῇ . . τὴν ταραχή, πού γίνη ;, αὐτ. 4,977, Σολωμ.Λόρδ Μπάϋρ.39 ποὺ νικάει τὴν ταραχὴ τῶν βροντόκραυγων ἁρμάτων.

ταραχίζω μσν. ταράσσω : Πρόδρ.2,83 θροεῖσθαι, ταραχίζεσθαι· ‖ μέσ.· Ἡσ. «θολερεῖν, ταραχίζεσθαι».

ταραχοποιητικός-ή-όν μτγν. ὁ κινῶν ταραχάς : Βασ.8,99.

τᾰρᾰχοποιός-όν μτγν. ὁ ποιῶν ταραχάς, ἀνησυχίας, ὁ ταραξίας : Αἰσώπ.Μῦθ.76D μὴ πονηροὺς ἔχειν ἄρχοντας καὶ ταραχοποιούς.

τάρᾰχος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ταραχή : Ξεν. Ἀν.Ι,8,2 ἔνθα δὴ πολὺς τάραχος ἐγένετο, αὐτ. ΚΠ 7,1,32 ἐν τῷ ἀδιηγήτῳ τούτῳ ταράχῳ, αὐτ. Οἰκ.8,10, ΠΔ'Ἐσθ.Ι,Ι τάραχος ἐπὶ τῆς γῆς, Πλούτ. Πομπ.61 ἀπέλειπον τὴν πόλιν ἐν χειμῶνι καὶ ταράχῳ τοσούτῳ τὸ χρήσιμον ἀσθενὲς ἔχουσαν· ‖ ἡ ψυχικὴ ταραχή : Θεοτοκ. τῶν παθῶν μου τὸν τάραχον· δθ. φρ. ἐτράβηξε τῶν παθῶν του τὸν τάραχον (ἐπὶ ἀνθρώπου πολλὰ παθόντος ἢ λίαν στενοχωρηθέντος).

τᾰρᾰχώδης-ους-ες κ. μσν. κ.νεώτ. ὁ ἀγαπῶν νὰ ταράττῃ : Ἡρ.Ι,32 τὸ θεῖον . . ἐὸν φθονερόν τε καὶ ταραχῶδες (ἀνησυχίας, φόβους ἐμποιοῦν), Ἰσοκρ.4,48 οὕτω ταραχώδεις οὔσας τὰς τύχας, Ἐπίκ.ἀπ.116 ταραχώδεις ἐλπίδες, Φιλόδ.Μουσ. 82Κ· ‖ ἐπὶ πολιτικῶν ταραξιῶν : Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,70 ταραχώδης καὶ στασιαστὴς ἀνήρ, Πολυβ.Ι,42 ταραχώδης τύραννος· **2)** ὁ συγκεχυμένος, ὁ ἀβέβαιος : Ξεν.Κυν.5,4 ταραχώδη δέ, ὅταν ἀλώπεκες προδιεξέλθωσι, γίγνεται (ἴχνη, ἀντίθ. εὐθέα), Ἰσοκρ.12,74, Ἀριστλ.Πολιτ.1268b,ΙΙ ἔπειτα πῶς οὐκ ἔσται ταραχώδης ἡ κρίσις, αὐτ.1337a,40 ἐκ τῆς ἐμποδὼν παιδείας ταραχώδης ἡ σκέψις· κ. ὑπερθ. : Λουκ.Ἑταιρ.Δ 2,2 δίδωσί μοι πιεῖν φάρμακόν τι ἐγχέας . . ἐπιβουλότατον καὶ ταραχωδέστατον· **3)** κ. νεώτ. ὁ διοτεταραγμένος, ὁ πλήρης ταραχῆς, ἀνησυχίας : Ἀρετ.21,28 ταραχώδης ἀγρυπνία· κ. ὑπερθ. : Φίλ.2,223 βίος ταραχωδέστατος· ‖ γενικ. ὁ διατελῶν ἐν ταραχῇ, ὁ συγκεχυμένος : Ἀριστ.Μετ.361b,34 ταραχώδεις μεταβολαί, Θεόφρ.Αἰσθ.74 τὰς ἀπορροίας νωθεῖς καὶ ταραχώδεις· ‖ κ. ἐπὶ στρατοῦ ἢ μάχης : Θουκ.Ι,49 ταραχώδης ἦν ἡ ναυμαχία, Ξεν. ΚΠ 3,3,26 ἱππικὸν στράτευμα ἐν νυκτὶ ταραχῶδές ἐστι· κ. συγκρ. : Πολύβ.4,58,4 τὸ σύστρεμμα ταραχωδέστερον· κ. ὑπερθ. : αὐτ.Οἰκ.8,4· **4)** ἰατρ. ἐπὶ διαρροίας : Ἱππ.Ἐπιδ.Ι,2 κοιλίαι ταραχώδεες, αὐτ.Κωακ.10· **5)** ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν νοῦν, ὁ ἐν συγχύσει, ὁ οὐχὶ ἐν ἐχεφροσύνῃ : Ἱππ. Κωακ.302 γνῶμαι ταραχώδεες· ὁμ. κ. ἐπὶ προσ. : αὐτ.Προρρ.Ι,4 ταραχώδεες ἄγρυπνοι· **6)** γεν. ὁ τεθολωμένος : Ἀλέξ.Τράλλ.Πυρ.2.

ταραχωδῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ταραχώδη, ἐν καταστάσει ταραχῆς καὶ συγχύσεως : Ἰσοκρ.5,52 αἴτιον τοῦ ταραχωδῶς αὐτοὺς οὕτω ζῆν, αὐτ.12,15, Δημ.1477 εἰ μὴ ὅλως πικρῶς ταραχωδῶς ἔχειν πρὸς τοὺς δημοτικοὺς ὡρμήκατε, Πλούτ.Κοριολ.5 ταραχωδῶς ἔχων ὁ δῆμος (ἐν ταραχαῖς ὤν), Νικόλ.Δαμ.462· κ. συγκρ. : Πλούτ.Ἠθ.712F ἃ πάσης μέθης ταραχωδέστερον τὰς ψυχὰς διατίθησιν· κ. ὑπερθ. : Ἰσοκρ.7,43 ἑώρων γὰρ τοὺς τηλικούτους ταραχωδέστατα διακειμένους, αὐτ.8,9.

ταρβᾰλέος-α-ον (τάρβος) ὁ πεφοβημένος, ὁ πλήρης φόβου : Ὕμν.Ἑρμ.165 τέκνον νήπιον ταρβαλέον, Σοφ.Τρ.957 ὅπως μὴ ταρβαλέα θάνοιμι, Μάξιμ.Καταρχ 331 καὶ δέ κεν ὦπας ταρβαλέοις δακρύοισι πεφυρμένος ἰνδάλλοιτο (δάκρυα θλίψεως)· **2)** ἐνεργ. ὁ φοβερός, ὁ τρομερός· Ἡσ. «δεινός, φοβερός» : Νόνν Δ 25,191 ἄγρια ταρβαλέων ἐπεμάστιε νῶτα λεόντων, αὐτ.25,434.

ταρβάλυξ-υγος (ὁ) μτγν. ὁ ταρακτικός : Ἡρωδιαν.2,743.

ταρβαρέον Ἡσ. «δεινόν, φοβερόν».

τάρβη (ἡ) Σουΐδ. «τάρβη καὶ τάρβος, εὐλάβεια καὶ φόβος».

ταρβήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ποι. ὁ κατεχόμενος ὑπὸ τάρβους βλ.λ. : Νόνν.Δ 10,56.

τάρβος-ους (τὸ) ποι. σπαν. π. πεζ. φόβος, τρόμος : Ἰλ.Ω 152 μηδέ τί οἱ θάνατος μελέτω φρεσὶ μηδέ τι τάρβος, Αἰσχ.Ἱκ.736 περίφοβόν μ' ἔχει τάρβος, αὐτ.Ἀγ.858, αὐτ.Χο.547· κ. μτ. ἑπομένης οἵτ. : αὐτ.Ἑπτ.289 γείτονες δὲ καρδίας μέριμναι ζωπυροῦσι τάρβος τὸν ἀμφιτειχῆ λεών· **2)** σεβασμός, εὐλάβεια: αὐτ.Πέρσ.696 σέβομαι μὲν προσιδέσθαι, σέβομαι δ' ἀντία λέξαι σέθεν, ἀρχαίῳ περὶ τάρβει· **3)** ἀντικείμενον φόβου, πρᾶγμα φοβερόν, τρομερόν : Σοφ.Ἠλ.412 ἔχεις τι θάρσος τοῦδε τοῦ τάρβους πέρι, Εὐρ.Βάκχ.1310, Ἀπολλ. Ἀργ.Ι,465 ἠέ σε δαμνᾷ τάρβος, Πλούτ.Ἠθ.165D

ταρβοσύνη (ἡ) ἐπ. ἡ κατάστασις τάρβους βλ.λ. ιι: Ὀδ.Σ 342 λύθεν δ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστης ταρβοσύνῃ.

ταρβόσυνος-η-ον ποι. ὁ ἐμποιῶν φόβον, δεινός, φοβερός, τρομερός : Αἰσχ.Ἑπτ.240.

ταρβύζω Ἡσ. ταρβῶ βλ.λ.

ταρβῶ ποι.σπαν. π.πεζ., βοιωτ. τάρβειμι, ἀμτβ.κατέχομαι ὑπὸ τάρβους βλ.λ., φοβοῦμαι, τρομάζω : Ἰλ.Β 268 ὁ δ' ἄρ' ἕζετο τάρβησέν τε, αὐτ.Ω 171, Ὀδ.Η 51, αὐτ.Σ 330 οὐδέ τι θυμῷ ταρβεῖς, Σοφ. Τρ.176 ὥστε ἐνδεῶς εὕδουσαν ἐκπηδᾶν ἐμὲ φόβῳ, . . ταρβοῦσαν, αὐτ.ΟΤ 1011, Εὐρ.Ἡρ.971· κ. ἀπολ. : Ἰλ.Α 331, αὐτ.Φ 575 οὐδέ τι θυμῷ ταρβεῖ οὐδὲ φοβεῖται, Αἰσχ.Πρ.932 πῶς δ' οὐχὶ ταρβεῖς τοιάδ' ἐκρίπτων ἔπη ;, Σοφ.Φιλ.757 μή με ταρβήσας προδῷς, Εὐρ.ΙΑ 857, Ἀπολλ.Ρ 3,459· || κ. μτ. αἰτ. φοβοῦμαι, τρέμω : Ἰλ.Ζ 469 ταρβήσας χαλκόν τε ἰδὲ λόφον ἱππιοχαίτην, αὐτ.Ρ 586, Αἰσχ. Πρ.960, Σοφ.Τρ.723 ταρβεῖν μὲν ἔργα δείν' ἀναγκαίως ἔχει, Θεόκρ.21,62 ὅρκον γὰρ ἐγὼ τὸν ἐπώμοσα ταρβῶ, Πλούτ.Ἀντ.39 οἵ τε ἵπποι τοῖς Πάρθοις ἐξίσταντο ταρβοῦντες· || ὁμ. μτ. αἰτ. εὐλαβοῦμαι, σέβομαι : Αἰσχ.Εὐμ.700 τοιόνδε τοι ταρβοῦντες ἐνδίκως σέβας, αὐτ.714, Σοφ.ΟΚ 292 ταρβεῖν μὲν . . τἀνθυμήματα.

τἄργα ἀττ. κτ. κρᾶσιν τὰ ἔργα.

ταργαίνω Ἡσ. «ταράσσω».

ταργάνη (ἡ) ἅ. σαργάνη, πλέγμα, πλεκτόν, σχοινίον· Ἡσ. «ταργάναι· πλοκαί, συνδέσεις, πέδαι».

τάργᾰνον (τὸ) ὄξος, ξίδι, γλυκάδι· Ἡσ. «τάργανον, ὄξος. Λυδοί· ἢ τὸ ταράττον, ἢ τὸ ἀπὸ στεμφύλων πόμα καὶ πόα, ἢ καὶ σκορπίουρος», ΕΜ 746,50 «τάργανον, τινὲς τῶν Ἰώνων τὸ ταρακτὸν καλοῦσι» : Φοῖνιξ 5 ἐκ πελλίδος δὲ τάργανον κατηγυίης χωλοῖσι δακτύλοισι τἠτέρῃ σπένδει· **2)** τράγος βλ.λ. ἐν εἰδ. σημ. : Διοσκ.4,51 (δ.γρ.).

ταργᾰνοῦμαι-όομαι (τάργανον), παθ. παρακ. τεταργάνωμαι, γίνομαι ὄξος, ξινίζω : Πλάτ.Κωμ. 189 ἔπειτ' ἄκρατον κοὐ τεταργανωμένον ἔπινε κἠξημύστισεν· **2)** (ταργάνη) συνειλοῦμαι, συμπλέκομαι· Ἡσ. «τεταργανωμέναι· ἐμπεπλεγμέναι», ΕΜ 753,53 «τεταργανωμένη, συμπεπλεγμένη, συνειλημένη· ἡ γὰρ παρ' ἡμῖν σαργάνη παρὰ Ἀττικοῖς ταργάνη καλεῖται· καὶ καλεῖται τεταργανῶσθαι τὸ συνειλῆσθαι»· πρβλ. προσταργονῶ.

ταργηλιών ἅ. θαργηλιών βλ.λ.

ταργυηνός (ὁ) Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Διός.

τάρες, γενικ. τάρων, συντετμημένον ἀντὶ τέτταρες : Ἄμφις 30,11 τάρων ὀβολῶν.

ταρίδα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν μελανόφλοιος ὁ κροκόφυλλος.

ταρίφα (ἡ) (ἀραβ.) δημ. τιμολόγιον ἐμπορευμάτων, διατίμησις.

ταρίφη Ἡσ. «ταρπάνη».

τᾰρῑχᾶς (ὁ) πάπ. ὁ πωλῶν τεταριχευμένους ἰχθῦς.

ταριχεία (ἡ) κ. μον. κ. νεώτ., Ἰων. -ηίη, συνήθ. κτ. πληθ., ἡ ταρίχευσις, τὸ πάστωμα : Ἀριστλ.ΖΙ 607b, 28 εἰς ταριχείας φαῦλοι, αὐτ.Μετ.359a,16, Πάπ. γογγυλίδας εἰς ταριχείαν, Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ.4,47,1· **2)** ἡ διὰ καταλλήλων φαρμάκων διαφύλαξις σώματος νεκροῦ ἀπὸ σήψεως, τὸ μπαλσάμωμα : Διόδ.Σ 19,99 εἰς τὰς ταριχείας τῶν νεκρῶν· **3)** κτ. πληθ. ἐργοστάσια ἐν οἷς ἐταριχεύοντο ἰχθύες· || τόπος πρὸς ταρίχευσιν νεκρῶν : Ἡρ.2,15 μέχρι ταριχειῶν τῶν Πηλουσιακῶν, αὐτ.2,113, Στράβ.3, 1,8 εἶτα Ἀδρύμη πόλις . . , εἶθ' αἱ ταριχεῖαι λεγόμεναι, νησία πολλὰ καὶ πυκνά, Πολύβ.6,48· **4)** ἡ διαβροχή, τὸ μούσκεμα : Ὀλυμπ.Ἀλχ.69Β γίνεται ἡ ταριχεία περὶ τῆς πηλώδους γῆς μέχρις ἂν τὸ πηλῶδες ἐξέλθῃ.

ταριχεῖον (τὸ) πάπ., Ἰων. -ήιον, τόπος πρὸς ταρίχευσιν νεκρῶν.

τᾰρῑχέμπορος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἐμπορευόμενος παστοὺς ἰχθῦς, ταριχοπώλης, ταριχᾶς : Διογ. Λ 4,46, Εὐστ.Πον.106,91.

ταρίχευσις-εως (ἡ) (ταριχεύω) κ. νεώτ. ἡ διὰ καταλλήλων φαρμάκων διαφύλαξις σώματος νεκροῦ ἀπὸ τῆς σήψεως, τὸ μπαλσάμωμα : Ἡρ.2,85 ἐπεὰν δὲ ταῦτα ποιήσωσι, οὕτω ἐς τὴν ταρίχευσιν κομίζουσι, αὐτ.2,88· **2)** ἡ δι' ἅλατος ἰδίᾳ διατήρησις τῶν κρεάτων καὶ ἰχθύων, τὸ πάστωμα, τὸ ἀλάτισμα : Ἡρ.4,53 κήτεά τε μεγάλα ἀνάκανθα, . . παρέχεται εἰς ταρίχευσιν· || κ. μτφ. ἡ ἐπὶ μακρὸν διατήρησις : Νεῖλ.Ἐπιστ.2,268 ποτὲ μὲν δι' ὀνειράτων φοβερῶν σωφρονίζει κύριος, ποτὲ δὲ διὰ τῆς ταριχεύσεως τῶν νόσων.

τᾰρῑχευτήρ-ῆρος (ὁ) (ταριχεύω) μτγν. ὁ ταριχευτὴς βλ.λ.1) : Μαν.2,267.

τᾰρῑχευτής (ὁ) (ταριχεύω) κ. νεώτ. ὁ ταριχεύων, εἰδικὸς τεχνίτης ταριχεύσεως : Ἡρ.2,89 ἵνα μή σφι οἱ ταριχευταὶ μίσγωνται τῇσι γυναιξί, Διόδ.Σ 1,91· **2)** πάπ. ὁ διατηρῶν κρέας ἢ ἰχθῦν, ὥστε νὰ μὴ πάσχῃ ἀπὸ σήψεως, δι' ἅλμης ἢ ἀποξηράνσεως ἐν ἀέρι ἢ διὰ καπνίσματος.

ταριχεύς-έως (ὁ) μσν. ὁ ταριχευτὴς βλ.λ.1) : Τζέτζ.Ἰάμβλ.36 ταριχεύς, δυσγενὴς ἐργάτης.

ταριχευτικός-ή-όν μτγν. ὁ ταριχηρὸς βλ.λ. : Διοσκ.2,32 (δ.γρ.).

ταριχευτικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ταριχευτικόν, διὰ ταριχεύσεως : Μιχ.Ἀκομ 2,164,22.

τᾰρῑχευτός-ή-όν (ταριχεύω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τεταριχευμένος, ὁ διὰ ταριχεύσεως παρασκευασθείς, ὁ παστός : Πλούτ.Ἠθ.685D βρώμασιν ἁλμυροῖς καὶ ταριχευτοῖς κρέασι, αὐτ.912Ε, Σωρ. 1,94, Θεοφάν.Νόνν.1,440,10· **3)** ὁ γινόμενος σκληρότερος, ξηρότερος· Ἡσ. «ταριχευτόν· τηκτόν, ξηρόν» : Θεοφύλ.Βουλγ.3,634D ἄρτοι ταριχευτοί.

τᾰρῑχεύω (τάριχος) κ. μσν. κ. νεώτ. προλαμβάνω τὴν σῆψιν πτώματος δι' εἰδικῶν φαρμάκων, μπαλσαμώνω, οἷον οἱ ἀρχαῖοι Αἰγύπτιοι : Ἡρ.2,86 ταῦτα δὲ ποιήσαντες ταριχεύουσι λίτρῳ· κ. παθ.: Πλάτ.Φαίδ.80C ὥσπερ οἱ ἐν Αἰγύπτῳ ταριχευθέντες· **2)** ἐπὶ κρέατος, ἰχθύων κττ., διατηρῶ ἐπὶ μακρὸν δι' ἀλατίσματος, καπνίσματος ἢ ξηράνσεως, παστώνω, καπνίζω, ξεραίνω : Πλάτ.Συμπ. 190D ἔτεμνε τοὺς ἀνθρώπους δίχα, ὥσπερ οἱ τὰ ὄα τέμνοντες καὶ μέλλοντες ταριχεύειν (τὰ ὄα, σοῦρβα, εἰς ἅλμην βαλλόμενα, τὰ τουρσιά), Πάπ. τὴν ἐλᾶν ταριχεύσας· κ. παθ. : Ἡρ.2,77 ἐξ ἅλμης τεταριχευμένους (ἰχθύας), Ξεν.Ἀν.5,4,28 δελφίνων τεμάχη ἐν ἀμφορεῦσιν εὑρίσκετο τεταριχευμένα (παστά), Διόδ.Σ 19,19, Λογγῖν.Ὕφ.43,2 κρέα τεταριχευμένα παντοδαπῶν ἱερείων, Γεωπ.46,1 ἁλίζεται καὶ ἐν ἡλίῳ ταριχεύεται· **3)** κ. ἐπὶ ἄλλων πραγμ., οἷον ἐπὶ ξύλου, ἐμβάπτων ποιῶ ἰσχυρότερον : Θεόφρ.ΦΙ 4,22 εἰς βόθυνον δὲ ἐμβάλλουσι καὶ εἰς τὰς λίμνας εὐθύς, καὶ ταριχεύουσι, αὐτ. 5,θ,4· **4)** διαβρέχω, μουσκεύω : Ὀλυμπ.Ἀλχ. 70Β· **5)** μτφ. παθ. φθείρομαι, ξηραίνομαι ἐκ γηρατείων, φροντίδων, κακοπαθειῶν : Αἰσχ.Χο.296 πάντων δ' ἄτιμον κἄφιλον θνήσκειν χρόνῳ, κακῶς ταριχευθέντα παμφθάρτῳ μόρῳ, Νεῖλ.Ἐπιστ.3,33 ὁ τὸ πρὶν καταπονηθεὶς καὶ τεταριχευμένος τῇ ἐνοχλήσει τῆς πολυπαθείας· || κ. ἐν μτχ. παθ. παρακ. ὁ τεταριχευμένος ὁ παλαιός, ἀντίθ. νεαλὴς καὶ πρόσφατος : Δημ.788 περιῆν αὐτοῦ τεταριχευμένου· **6)** ἰατρ. ἰσχναίνω τινὰ διὰ τοῦ λιμοῦ : Γαλ.15,595· πρβλ. προταριχεύω· **7)** ῥηματ.π. ταρίχευσις, ταριχεία, ταριχευτής, ταριχευτήρ, ταριχεύς, ταριχευτός.

τᾰρῑχηγός (ὁ) ταριχοπώλης βλ.λ. : Ἄλεξ.218 Φείδιππος ἕτερός τις ταριχηγὸς ξένος.

τᾰρῑχηρός-ά-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τάριχη, εἰς παστὰ ἐδώδιμα, εἰδ. ἐπὶ ἀγγείου, τὸ

κατάλληλον πρὸς ἐναπόθεσιν ταρίχων, παστῶν : Σοφ.άπ.606 **ταριχηρὸς γάρας**, Ἀριστλ.ΖΙ 534a,19, αὐτ.534a,21 **τιθέασι τῶν ταριχηρῶν τι κεραμίων** **2**) ὁ τεταριχευμένος, ὁ παστωμένος : Χρύσ.Στωικ. 3,199, Ἀρρ.Ἀν.4,21,10 **κρέα τε ταριχηρά**, Διοσκ.2,34 **γάρον τὸν ἐκ ταριχηρῶν ἰχθύων**, Πάπ. **κρεῶν ταριχηρῶν**, αὐτ. **σφυρὶς ἐλαιῶν ταριχηρῶν**, Θεοφάν.Νόνν.2,128,9 **σμαρίδος κεφαλὴ ταριχηρά** ‖ **τὰ ταριχηρὰ** ὡς οὐσ. ἀντίθ. τὰ πρόσφατα : Γαλ.6,351· **3**) πάπ. ὁ παλαιός, ὁ πεπαλαιωμένος : **ταριχηρὸν αὖρον**· **4**) πάπ. τὸ ἀρσ. ταριχηρός ὡς οὐσ. ὁ ταριχευτὴς βλ.λ. : Πάπ. **ἡ σύνταξις ἡ τῶν σειτοποιῶν καὶ τῶν ταριχηρῶν**.

τᾰρίχιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τάριχος : Ἀριστφ.Εἰρ. 563, Κηφισόδ.8 **κρεάδιόν τι φαῦλον ἢ ταρίχιον**, Σωρ.2,15, Γεωπ.20,25,1 **βραχεῖσα γάρῳ ἀδόλῳ ταριχίων κορακινίδων**.

τάρῖχον (τὸ) ὁ τάριχος βλ.λ. : Ἀναξανδρ.50, Φιλιππδ.9.

τᾰρῑχόπλεως-ων ἐπὶ θαλάσσης, ἡ πλήρης ἰχθύων πρὸς ταρίχευσιν : Ψ'Ησίοδ.π.Ἀθήν.3,116Β **οἷς ὁ ταριχόπλεως ἅδε βόσπορος**.

ταριχοποιῶ-έω μτγν. ταριχεύω, βάλλω εἰς ἅλμην, παστώνω : Ἀλέξ.Ἀφρ.Τοπ.46,27.

ταριχοπράτισσα (ἡ) πάπ. ἡ ἐμπορευομένη τεταριχευμένους ἰχθῦς.

τᾰρῑχοπωλεῖον (τὸ) σχόλ. ἄ. ταριχοπώλιον βλ.λ.: Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ.1244.

τᾰρῑχοπώλης (ὁ) ὁ πωλῶν τεταριχευμένους, παστοὺς ἰχθῦς : Νικόστρ.5,3, Ἀλεξ.15,14, Πλούτ.Ἠθ. 631D **ὁ γὰρ εἰπὼν ταριχοπώλην, αὐτόθεν ἐλοιδόρησεν**, Ἀθήν.3,118Ε, αὐτ.120Α.

τᾰρῑχοπώλιον (τὸ) μτγν. κ. ταριχοπωλεῖον ὁ τόπος, ἡ ἀγορὰ ὅπου πωλοῦνται τεταριχευμένοι ἰχθύες : Θεόφρ.Χαρ.6 **ἐφοδεύειν τὰ μαγειρεῖα, τὰ ἰχθυοπώλια, τὰ ταριχοπώλια**.

τᾰρῑχοπωλῶ-έω πωλῶ τεταριχευμένους ἰχθῦς : Πλάτ.Χαρμ.163Β, Λουκ.Νεκυομ.17 **ταριχοπωλοῦντας ὑπ' ἀπορίας**.

τάρῑχος (ὁ) κ. μσν. κ. **τάριχος** (τὸ), γενικ. **-ους**, π. Ἡρ. τὸ ἀρσ., π. Ἀττ. τὸ οὐδ., οἷον π. Ἀριστφ. Μοῖρ.369 «**τάριχος** οὐδέτερον Ἀττικοί, ἀρσενικὸν Ἕλληνες», ΑΒ 309,14· ‖ νεκρὸν σῶμα διατηρούμενον διὰ ταριχεύσεως, ἡ μούμια : Ἡρ.9,120 **οἱ τάριχοι ἐπὶ τῷ πυρὶ κείμενοι ἐπάλλοντό τε**· **2**) κρέας ἢ ἰχθύς, ἅτινα ἁλατιζόμενα ἢ παρασκευαζόμενα δι' ἀρωμάτων, καπνιζόμενα ἢ ξηραινόμενα, διαφυλάττονται ἀπὸ τῆς σήψεως· ἐν χρ. ὡς ἐδώδιμα· Σουίδ. «κρέος ἁλσὶ πεπασμένον», Τζέτζ.Ἀν.Κρ.4,46,27 «**τάριχον** σῶμα λέγεται ἁλσὶ τὸ πεπασμένον» : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.19 **τὸ ἕλκος . . φαίνεται ὥσπερ τάριχος**, Ἀριστφ.Ἱππ.1247 **οὗ τὸ τάριχος ὤνιον**, αὐτ.Βατρ.558, αὐτ.Ἀχ.1101 **θρῖον ταρίχους**, αὐτ.Σφ.491, Ἑρμιππ.63,5 **σκόμβρους καὶ πάντα ταρίχη**, Πλούτ.Ἠθ.440Α **ἑνὶ δακτύλῳ τὸ τάριχον ἅψασθαι, δυσὶ τὸν ἰχθύν, σῖτον, κρέας**, Γαλ.6,747 **χρώμεθα τῷ ταρίχῳ . . οὕτως βρέχοντες αὐτό**, Εὐσ.Ἰλ.73,32· **3**) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ἠλίθιος, ὁ βλάξ : Ἀριστφ.άπ.200 **οὐκ αἰσχυνοῦμαι τὸν τάριχον τουτονὶ πλύνων**.

τάρῑχος-αν μτγν. ὁ ταριχευτὸς βλ.λ. : Αἰλ.ΖΙ 12,6.

τᾰρῑχοφαγία (ἡ) μτγν. τὸ ἐσθίειν τεταριχευμένους ἰχθῦς : Γαλ.π.Ὀρειβ.Σύνοψ.9,3,6, Ἀέτ.8,73, Παῦλ.Αἰγ.3,32.

τᾰρῑχώτης (ὁ) πάπ. ὁ ταριχευτὴς βλ.λ.

ταρμύσσω μτγν. ἐμβάλλω εἰς φόβον : Λυκόφρ. 1177 **Βριμὼ . . ταρμύσσουσαν ἐννύχους βροτούς**.

ταρναρίζω δημ. ταλαντεύω, σαλεύω, σείω : Βλαστ.Συνμ.218· **2**) ρηματ.π. ταρναριστός.

ταρναριστός-ή-ό δημ. ὁ ταλαντευόμενος : ταρναριστὸ περπάτημα.

ταρνόν Ἡσ. «κολοβόν, κολοβόουρον».

ταρόν Ἡσ. «ταχύ»· πρβλ. τραρόν.

ταρπάνη (ἡ) μτγν. ἡ τάρπη βλ.λ. : Πολυδ.7,174.

τάρπη (ἡ) μτγν. κ. μσν. μέγας πλεκτὸς κόφινος ἐκ λύγων· Πολυδ.10,158 «τάρπην, ἥ ἐστι πλέγμα ἐκ λύγων», Εὐστ.Ὀδ.1583,55 «ὅθεν κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ κόφινος μέγας οἰσύϊνος καλούμενος τάρπη, ὅθεν ἴσως καὶ τὸ περιφερόμενον ταρπίον παράγεται» : Ἐπιγρ., Πολυδ.7,174 **εἴποις δ' ἂν πλέκειν ταρποὺς τάρπας**, Προκ.Περσ.1,78,56C **ἕκαστον βέλος ἓν ἐς τὰς τάρπας ῥιπτεῖν**, Παχυμ. Γ Ἀνδρόν.Παλαιολ.5,14,277Β **Γεννουιτῶν δὲ αὐτόθεν κατ' αἰγαλοὺς βούτζοις καὶ τάρπαις καὶ σανίσιν ἀσφαλισθέντων κύκλῳ**.

ταρπήμεναι ἐπ. ἀπαρφ. παθ. ἀόρ. β' ἀντὶ ταρπῆναι τοῦ τέρπω βλ.λ.

ταρπόνη (ἡ) μτγν. ἡ τάρπη βλ.λ. : Περίπλ.Ἐρ. Θαλ.37,12 **παραγίνονται σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις, βαστάζοντες φορτία μεγάλα ἐν ταρπόναις ὠμαμπελίνων παραπλήσια**, αὐτ.37,17.

ταρπός (ὁ) μτγν. ἡ τάρπη βλ.λ. : Πολυδ.7,174 **εἴποις δ' ἂν πλέκειν ταρποὺς τάρπας**· πρβλ. τερπός.

τάρριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ταρρός, τὸ ὑπεράνω τοῦ δίφρου περίφραγμα· Πολυδ.1,142 «**τὸ δὲ ὑπεράνω αὐτοῦ περίφραγμα**, ὃ σκύτει εἴωθε διαλαμβάνεσθαι, τάρριον».

τάρροθος (ὁ) μτγν. ὁ ἐπιτάρροθος βλ.λ. : Λυκόφρ.360 **ἡ πολλὰ δὴ Βούδειαν Αἴθυιαν Κόρην ἀρωγὸν αὐδάξασα τάρροθον γάμων**, αὐτ.400.

ταρρός (ὁ) ἀττ. ἄ. ταρσὸς βλ.λ.

ταρρῶ-όω ἀττ. ἄ. ταρσῶ βλ.λ.

ταρρώδης-ους-ες ἀττ. ἄ. ταρσώδης βλ.λ.

τάρρωμα-ατος (τὸ) ἀττ. ἄ. τάρσωμα βλ.λ.

ταρσαῖος-α-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταρσὸν τῶν βλεφάρων, ὁ τοῦ ταρσοῦ : **ταρσαῖος μῦς, - ταρσαῖοι ἀδένες**.

ταρσαλγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῆς ἐφηβικῆς ἡλικίας, ἀπότοκος ὀρθοστασίας καὶ κοπώσεως, χαρακτηριζομένη διὰ πόνου κωλύοντος τὴν βάδισιν, πλατυποδίας καὶ βλαισοποδίας.

ταρσανάς (ὁ) (ἀραβ.) μσν. κ. δημ. κ. **ἀρσανάς** ναύσταθμος, νεώριον, ναυπηγεῖον.

ταρσεκτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. χειρουργικὴ ἐκτομὴ τῶν ὀστῶν τοῦ ταρσοῦ τοῦ ποδός.

ταρσιά (ἡ) ἄ. τρασιὰ βλ.λ.

ταρσιαῖος-α-ον νεώτ. ἀνατ. ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ κόλπος ἢ πόρος, σωλὴν σχηματιζόμενος ἐκ συνενώσεως δύο αὐλάκων, ὧν ἡ μὲν ἐπὶ τοῦ κάτω μέρους τοῦ ἀστραγάλου, ἡ δὲ ἐπὶ τῆς πτέρνης.

ταρσικάριος (ὁ) παπ. κ. **θαρσικάριος** ὁ ὑφαίνων ταρσικὰ βλ.λ. ὑφάσματα.

ταρσικός-ή-όν (1) μτγν., πάπ. κ. **θαρσικός** ὁ ἐκ τῆς Ταρσοῦ προερχόμενος : Ἀέτ.15,1 **Ταρσικὸν ἐλλύχνιον**, Πάπ. **λίνου ταρσικοῦ**, αὐτ. **λίνα θαρσικά**· **2**) **οἱ ταρσικοὶ** ὡς οὐσ. ὄνομα σχολῆς τραγικῶν ποιητῶν : Διογ.Λ 4,58.

ταρσικός-ή-όν (2) νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταρσὸν τοῦ ποδός : **ταρσικαὶ διαρθρώσεις** (ἄ. μεσοτάρσιοι), - **ταρσικὰ ὀστᾶ** (τὰ τοῦ σκελετοῦ τοῦ ταρσοῦ).

ταρσικουφικός-ή-όν πάπ. ὁ κατάλληλος πρὸς ὕφανσιν ὑφασμάτων τῆς Ταρσοῦ : **τ- ἱστός**.

ταρσῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τοῦ ταρσοῦ τοῦ ἄκρου ποδός· **2**) ἰατρ. πάθησις τοῦ ταρσοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ταρσογενής-οῦς-ές Ἐπιγρ. ὁ γεννηθεὶς **ἐν Ταρσῷ** : **Μητέρα ταρσογενῆ**.

ταρσομετατάρσιος-ον νεώτ. ἀνατ. κτ. πληθ. ἰνώδεις δέσμαι συνδέουσαι καὶ ἐνισχύουσαι τὰς μεταξὺ τῶν προσθίων ὀστῶν τοῦ ταρσοῦ τοῦ ποδὸς καὶ τῶν πέντε **μεταταρσίων** διαρθρώσεις.

ταρσοπέδιλοι (οἱ) μσν. οἱ ἔχοντες ὑπὸ ἢ **περὶ τοὺς ταρσοὺς** πέδιλα : Ἑρμονιακ.Ἰλ.1236.

ταρσοπτωσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πτῶσις ἢ ἰσοπέδωσις τῶν ὀστῶν τοῦ ταρσοῦ τοῦ ποδὸς ἀποτελοῦσα ἐπώδυνον πλατυποδίαν.

ταρσορραφία (ἡ) νεώτ.ἰατρ. ἄ. βλεφαρορραφία, ἡ διὰ χειρουργικῆς ἐπεμβάσεως βράχυνσις ἢ καὶ τελεία σύγκλεισις τῆς βλεφαρικῆς σχισμῆς.

ταρσός (ὁ) (τέρσομαι) κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. ταρρός, μτ. ἑτερογ. πληθ. τὰ ταρσὰ ('Οππ.Κυν.3,470) πλεκτόν τι, ἰδίᾳ πλέγμα καλαμωτόν, ἐφ' οὗ ξηραίνουσι τοὺς τυρούς, τὰς ὀπώρας, τυροβόλι· 'Ησ. «πλέγμα καλάμινον ἐφ' οὗ τοὺς τυροὺς ξηραίνουσι» : 'Οδ.Ι 219 **ταρσοὶ μὲν τυρῶν βρῖθον** (Εὐστ. «πλέγμα καλάμινον ἐφ' οὗ τοὺς τυροὺς ξηραίνουσι»), Θεόκρ.11,37 **ταρσοὶ δ' ὑπεραχθέες αἰεί**· ‖ γεν. καλάθιον : 'Αριστφ.Νεφ.226 **τὰ ἐξ οἰσύων πλέγματα**· **2)** οἱ συμπεπλεγμέναι ρίζαι : Θεόφρ. ΦΑΙτ.3,7,2 **οὐκ ἐνοχλεῖ γὰρ τῷ ταρρῷ διὰ τὴν βραχυρριζίαν**· **3)** πλέγμα ἐκ καλάμων, καλαμωτή, συνοικοδομουμένη μετὰ τῶν πλίνθων ὅπως συγκρατῇ καὶ συνδέῃ αὐτάς, τσατμάς : 'Ηρ.1,179 **ταρσοὺς καλάμων διαστοιβάζοντες**, Θουκ.2,76 **οἱ δὲ Πελοποννήσιοι αἰσθόμενοι ἐν ταρσοῖς καλάμου πηλὸν ἐνίλλοντες ἐσέβαλλον ἐς τὸ διῃρημένον**· **4)** πᾶσα εὐρεῖα ἐπιφάνεια, οἷον τὸ πλατὺ τοῦ ποδός, ἡ κάτω ἐπιφάνεια τοῦ ποδός, τὸ μεταξὺ τῶν δακτύλων καὶ τῆς πτέρνης μέρος, ἡ πατοῦσα : 'Ιλ.Λ 377 **οὐδ' ἄρα μιν ἅλιον βέλος ἔκφυγε χειρὸς ταρσὸν δεξιτεροῖο ποδός**, 'Ιππ.'Αγμ.9, 'Ηρ. 4,37 **σταθμησάμενος γὰρ ὅκως ἐξελεύσεταί οἱ τὸ λοιπὸν τοῦ ποδός, ἀπέταμε τὸν ταρσὸν ἑωυτοῦ**, Διογ.'Απ.6· ‖ ἡ παλάμη τῆς χειρός : αὐτ.,Ρουφ. 'Ονομ.81, Σωρ.Κατ.22· **5)** γενικ. ὁ πούς, τὸ πόδι : 'Ανακρεόντ.35,4 **ἄκροις ταρσοῖς δρόμον ἐκτανύω**, 'Οππ.Κυν.3,470, Ρουφῖν.'Επιγρ.ΑΠ 5,26 **σοβαρῶν ταρσῶν χρυσοφόρος σπατάλη**, 'Αγαθ.ΑΠ 9, 653· **6)** τὸ σφυρόν, ὁ ἀστράγαλος : Γαλ.Χρ.Μορ. 3,6· ‖ νεώτ. τὸ ὀπίσθιον μέρος τοῦ ἄκρου ποδὸς τὸ μεταξὺ σφυρῶν καὶ μεταταρσίου· **7)** νεώτ. εἰδ. ἐπὶ ἵππων, ἡ ἄρθρωσις τοῦ ὀπισθίου ἄκρου τοῦ ἵππου, ἡ συνδέουσα τὴν κνήμην μετὰ τοῦ πήχεως· **8)** ἐν συνεκφ. μτ.γενικ. κωπῶν τὸ κατὰ τὸ ἄκρον τῆς κώπης πλατὺ μέρος, τὸ φύλλον τῆς κώπης : 'Ηρ.8,12 **ἐτάρασσον τοὺς ταρσοὺς τῶν κωπέων**· **9)** κ. ἀπολ. ἡ κώπη, τὸ κουπί : Εὐρ.ΙΤ 1346 **ταρσῷ κατήρει πίτυλον ἐπτερωμένον**· ‖ ἐν περιληπτ. σημ. ἡ γραμμή, ἡ σειρὰ τῶν κωπῶν τῶν ἐπὶ τῆς μιᾶς πλευρᾶς τοῦ πλοίου : Θουκ.7,40 **ἔς τε τοὺς ταρσοὺς ὑποπίπτοντες τῶν πολεμίων νεῶν**, Πολύβ.1,50,3, αὐτ.16,3,12 **ὁ δεξιὸς ταρσὸς τῆς νεώς**· ‖ ταρσὸς πτέρυγος τὸ πλατὺ τῆς ἀναπεπταμένης πτέρυγος : Μελέαγρ.ΑΠ 12, 144, Αἰλ.ΖΙ 2,1 **τῷ ταρσῷ τῶν πτερῶν**· ‖ κ. ἀπολ. ἡ πτέρυξ, τὸ φτερό: 'Ανακρεόντ.9,Διον.'Αλ.Ρωμ.4,63, 'Απολλωνίδ.ΑΠ 9,2,87 **ὑφιπετῇ τότε ταρσὸν ἀνὰ πλατὺν ἠέρ' ἀερθείς**· ‖ ἡ οὐρὰ τοῦ ταὼ : Μόσχ. 2,60· **10)** ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ὀδόντων, ἡ σειρὰ τῶν ὀδόντων πρίονος : 'Οππ.'Αλ.5,202 **ταρσὸς ὀδόντων**· **11)** ἡ σῦριγξ τοῦ Πανός : 'Επιγρ. **ταρσῷ Πὰν ὁ μελιζόμενος**· **12)** ἡ ἄκρα τοῦ βλεφάρου μετὰ τῶν βλεφαρίδων : 'Ιππ.'Επιστ.23, Γαλ. Χρ.Μορ.10,7, Πολυδ.2,69· ‖ νεώτ. ἀνατ. ἰνῶδες ἐλαστικὸν πέταλον, κείμενον ἐντὸς ἑκατέρου βλεφάρου καὶ ἀποτελοῦν μίαν ἐκ τῶν στιβάδων.

ταρσοστροφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκστροφὴ διατμηθέντος τμήματος τοῦ βλεφαρικοῦ ταρσοῦ ἐπὶ τραχώματος.

ταρσοτομία (ἡ) νεώτ ἰατρ. τομὴ τοῦ ταρσοῦ τῶν βλεφάρων κατὰ τὴν ἐγχείρησιν τῆς τριχιάσεως.

ταρσύνω σχόλ. τερσαίνω, ξηραίνω : Σχόλ.'Οππ. 'Αλ.1,431 **ταρσὸς σημαίνει δύο, τὸ πλατὺ τοῦ ποδὸς καὶ τὸ πτερόν, καὶ γίνεται ἀπὸ τοῦ ταρσύνω τὸ ξηραίνω.**

ταρσῶ-όω κ. μσν., ἀττ. ταρρῶ ἐφοδιάζω διὰ ταρσοῦ, διὰ τοῦ πλατέος μέρους τῆς ἀναπεπταμένης πτέρυγος : 'Ιω.Λυδ.Μην.4,76 **τὸν 'Ερμῆν . . ταρσώσαντες πτεροῖς**· **2)** παθ. ἐπὶ ριζῶν δένδρου, ἐμπλέκομαι, περιπλέκομαι ὡς ταρσός : Θεόφρ.ΦΑΙτ.3,23,3 **ἰσχυρῶς ἐρριζωμένων ἤδη καὶ ταρρουμένων**· ‖ ἐπὶ τῆς δικτυοειδοῦς περιπλοκῆς τῶν φλεβῶν : 'Ιππ.'Οστ.12 **περὶ τὴν ὅλην κεφαλὴν ἐκτετάρσωται** (παθ.)· **3)** ἐπὶ φυτῶν πλατυφύλλων ἢ πτερωτὰ φύλλα ἐχόντων, πλατύνομαι, γίνομαι πλατύς : Γαλ.εἰς 'Ιππ. «τετάρσωνται· πεπλάτυνται» : Διοσκ.3,156 **τεταρσωμέναι μασχάλαι**· **4)** παθ. ταρσοῦμαι ἐπὶ πλοίου, ἔχω πλήρη ἀριθμὸν κωπῶν : Πολύαιν.3,9,38 **οὕτως ἀνελκύσειν αὐτὰς τεταρσωμένας**· **5)** ρηματ. π. τάρσωμα.

ταρσώδης-ους-ες μτγν., ἀττ. ταρρώδης ἐπὶ ριζῶν, ὁ ὅμοιος ταρσῷ, ὁ κατὰ τρόπον ταρσοῦ πεπλεγμένος, ὁ πυκνῶς πεπλεγμένος, ὡς αἱ ρίζαι τῶν δένδρων περί τι, ἢ ὡς αἱ φλέβες ἐξαπλοῦνται ὡς πλέγμα ἢ δίκτυον : Θεόφρ.ΦΙ 6,7,4 **ρίζας ἔχει ἐπιπολαίους καὶ πολυσχιδεῖς καὶ ταρρώδεις**, αὐτ.8,2,3, Διόδ.Σ 3,22.

τάρσωμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ., ἀττ. **τάρρωμα ὁ** ταρσός, τὸ πλατὺ μέρος τῶν κωπῶν· ‖ κτ. πληθ. Πολυβ.1,98 «οἱ δὲ στίχοι τῶν κωπῶν, ταρσώματα καλοῦνται»· **2)** ἡ κωπηλασία· 'Αν.Βάχμ.1,382.8 «τάρρωμα· κωπηλασία· ταρρὸς δὲ καλεῖται ὁ στίχος τῶν κωπῶν, ἐπεὶ πτεροῖς ἐοίκασι» : 'Αριστφ. ἀπ.868· **3)** νεώτ. ἡ διὰ καλαμωτῶν ἢ ἄλλων πλεγμάτων συγκράτησις χώματος ἀπὸ τῆς καταρρεύσεως.

ταρσωτός-ή-όν μτγν. δ. γρ. τοῦ ταρσώδης βλ.λ.: Διόδ.Σ 3,22.

ταρτάνα δημ. κ. **νταρντάνα** ἡ ἀνεμότρατα βλ.λ.); **2)** γυνὴ εὔσωμος κ. ρωμαλέα.

ταρτάρειος-α-ον κ. **ταρτάριος** κ. μσν. κ. νεώτ. (Φερεκ.Συρ.5,'Ορφ.'Αλ.18,2) κ. ταρτάρεος ('Επιγρ.), ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Τάρταρον, ὅθ. κ. ὁ δεινός, ὁ τρομερός, ὁ φρικώδης : Εὐρ.'Ηρ.907 **τάραγμα ταρτάρειον**, Λουκ.Φιλοφ.24 **ταρτάρειον τὸ μέγεθος**· ‖ ὡς κύρ. ὄν. ὁ κάτοικος τοῦ Ταρτάρου· Στέφ.Βυζ. ἐν Τάρταρος «ὁ οἰκήτωρ Ταρτάριος, καὶ διὰ τῆς ει διφθόγγου».

ταρτάρεος-α-ον 'Επιγρ. ἄ. ταρτάρειος βλ.λ.

ταρταρηφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων τάρταρον, κόλασιν, σκότος : Γρηγ.Ναζ.237Β.

ταρταρίζω μτγν. κ. μσν. τρέμω ἐκ τοῦ φύχους, τουρτουρίζω : Πλούτ.'Ηθ.948F **καὶ τὸ ῥιγοῦντα πάλλεσθαι καὶ τρέμειν,ταρταρίζειν**, Εὐστ. 'Ιλ.429,40 **Ταρτάρῳ, ἀφ' οὗ κατὰ τοὺς παλαιοὺς καὶ τὸ ταρταρίζειν ἐπὶ τῶν ἄγαν ῥιγούντων λέγεται**, αὐτ.985,42.

ταρταρικός-ή-όν μσν. ἐπὶ νυκτός, ὁ καθ' ὑπερβολὴν σκοτεινός, θεοσκότεινος : Φιλῆς 2,413.

ταρταρινισμός (ὁ) δημ. ἡ καυχησιολογία.

ταρτάρινος-ον μτγν. ὁ ταρτάρειος βλ.λ.: ΨΧρυσ. Λόγ.18,7,327 **ὦ φθόνε, πλοῖον πισσοειδές, ταρτάρινον.**

ταρταρῖνος (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ὀνομ. κωμικοτραγικοῦ ἐν μυθιστορήματι προσώπου παριστῶντος ἑαυτὸν ἥρωα ἀνυπάρκτων κατορθωμάτων, κατασταν συνώνυμον τοῦ μωροῦ, καυχηματίου διὰ φανταστικὰς γενναίας πράξεις του, ψευδῶς γενναιοκάρδου, ψευτοπαλληκαρᾶ.

ταρτάριος-α-ον ἄ. ταρτάρειος βλ.λ. : Φερεκ. Σύρ.5, 'Ορφ.'Αλ.18,2, Θεμίστ.Λόγ.21,258Α **λῆροι δὲ οἱ ταρτάριοι δαίμονες**, Νόνν.Δ 44,261 **Ταρταρίην ἐλέλιζεν . . ἱμάσθλην**, Εὐστ.Πον.6,28.

ταρταΐτης (ὁ) **ὁ ἐν τῷ Ταρτάρῳ διατρίβων** : Κωμ.'Αδέσπ.1160.

τάρταρο (τὸ) (ἰταλ.) **δημ. ἡ** ὑποστάθμη τοῦ οἴνου, τρύξ.

ταρταρόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. κ. μον. ὁ ταρτάρειος βλ.λ. : Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.489, Εὔδοκ.π. Bandin.Bibl.Med.I,229A.

ταρτἄρόπαις-παιδος (ὁ,ἡ) ἐπών. τῆς 'Εκάτης, τέκνον τοῦ Ταρτάρου : 'Ορφ.'Αργ.977.

τάρταρος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. τάρταρος (ἡ) (Πίνδ.Π I,15, Νίκ.Θηρ.203) κ.έτερογ.κτ. πληθ. τὰ τάρταρα ('Ησίοδ.Θ 119) κ. δημ. σπαν. τὸ τάρταρον (Σχόλ.'Ιλ.I,312) ἄβυσσος σκοτεινή, βαθυτέρα τοῦ 'Ἄδου ὅσον ἡ γῆ ἀπέχει τοῦ οὐρανοῦ, τόπος τῆς καθείρξεως τοῦ Κρόνου καὶ τῶν Τιτάνων κτλ. : 'Ιλ.Θ 13 μιν ἑλὼν ῥίψω ἐς Τάρταρον ἠερόεντα, 'Ησίοδ.Θ 807 Ταρτάρου ἠερόεντας πόντου τ' ἀτρυγέτοιο, 'Υμν.'Ερμ.256, αὐτ.374 πολλὰ δέ μ' ἠπείλησε βαλεῖν εἰς Τάρταρον εὐρύν· **2)** ὁ κάτω κόσμος, ὁ 'Ἅδης : 'Ησίοδ.Α 255 ψυχὴ δ' 'Αιδόςδε κατῆεν Τάρταρον ἐς κρυόενθ', Αἰσχ.Πρ.154,αὐτ.219 Τάρταρος μελαμβαθὴς κευθμών, αὐτ.Εὐμ.72· **3)** ὁ τόπος τῶν κολαζομένων, ἡ κόλασις, ἀντίθ. 'Ηλύσια πεδία : Voss εἰς Βιργ.Γεωργ.I,36, Πρόδρ.I,254 μήπως καὶ μετὰ θάνατον καταδικάσουσίν σε εἰς σκώληκαν ἀκοίμητον, εἰς Τάρταρον, εἰς σκότος· ‖ δημ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ τὰ τάρταρα : ΜΜ νὰ πᾷς στὰ τάρταρα τῆς γῆς· **4)** κ. ἐν προσωποπ. ὁ Τάρταρος ὡς καταχθόνιος θεότης, γεννήσας ἐκ τῆς Γῆς τὸν Τυφωέα : 'Ησίοδ.Θ 822· ‖ ὁμ. τὸν Κέρβερον : Σοφ.ΟΚ 1574 ὦ Γᾶς παῖ καὶ Ταρτάρου.

ταρταροῦχος-ον πάπ. ἐπὶ θεῶν, ὁ κυβερνῶν, ὁ διοικῶν τὸν Τάρταρον, τὸν 'Ἅδην, τὴν κόλασιν : ταρταροῦχοι ἄγγελοι κολασταί.

ταρτἄρόφρουρος-ον πάπ. ὁ φρουρὸς τοῦ Ταρτάρου, τοῦ 'Ἅδου.

ταρταρῶ-όω κ. σχόλ. ῥίπτω, κρημνίζω εἰς τὸν τάρταρον, τὴν κόλασιν : 'Ακουσ.8J, ΚΔ Πέτρ.2,2,4 ἀγγέλων ἁμαρτησάντων οὐκ ἐφείσατο, ἀλλὰ σειραῖς ζόφου ταρταρώσας παρέδωκεν εἰς κρίσιν τετηρημένους, Σχόλ.'Ιλ.14,296· κ. παθ. : 'Ιω.Λυδ. Μην.4,158· **2)** ῥηματ.π.ταρτάρωσις.

ταρτἄρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Τάρταρον, ὁ φρικτός : 'Αθανάσ.2,702, 'Ανών.π. Σουΐδ. ταρταρώδης τιμωρία, 'Ιστ.Μονοθελ.727C τὰς πνιγηρὰς καὶ ταρταρώδεις κατακλείσεις.

ταρτάρωσις-εως (ἡ) (ταρταρῶ) μτγν., μσν. ἡ πρᾶξις τοῦ ταρταροῦν, τοῦ κρημνίζειν εἰς τὸν Τάρταρον : Φιλόθ.Εὐσ.60, Μιχ.'Ακομ.2,127,16.

ταρτημόριον (τὸ) μτγν., δωρ. ταρτᾱμόριον ('Επιγρ.) συντετμ. ἀντὶ τεταρτημόριον : Μάχ.π.'Αθήν. 13,582B ἂν γ' ἐλαδίου ταρτημόριά μοι . . προσενέγκῃς τρία, κόμισαι.

ταρτήμορον (τὸ) 'Επιγρ. ὄνομα μέτρου.

ταρτήσσιος-α-ον ὁ ἐκ Ταρτησσοῦ : 'Ηρ.4,192 τῇσι Ταρτησσίῃσι ὁμοιόταται, 'Αριστφ.Βάτρ.475 πνευμόνων τ' ἀνθάψεται Ταρτησσία μύραινα· ‖ κ.ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος τῆς Ταρτησσοῦ: 'Ηρ.I,163.

ταρτίνα (ἡ) (γαλλ.) δημ. λεπτὸν τεμάχιον ἄρτου ἐπικεχρισμένον διὰ βουτύρου καὶ πολτώδους γλυκίσματος, μαρμελάδας.

ταρτουφισμός (ὁ) νεώτ. π. δημ. ἡ διαγωγὴ τοῦ Ταρτούφου, ἡ δι' ἠθικολογιῶν προσπάθεια ἀποκρύψεως ἐλαττωμάτων, ἡ ὑποκρισία.

ταρτοῦφος (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ὄνομα ἥρωος κωμῳδίας προσωποποιοῦντος τὸν ἀνήθικον, ὅστις ὁμιλεῖ διαρκῶς περὶ ἀρετῆς, ἵνα ἐξαπατᾷ τοὺς ἁπλοϊκούς· ὅθ. ὡς προσηγ. ὁ ψευδευλαβής, ὁ ὑποκριτής· πρβλ. ταρτουφισμός.

ταρφέες (οἱ) πληθ. ἀρσ. τοῦ ταρφὺς βλ.λ.

ταρφειός-ά-όν ἐπ. ὁ ταρφὺς βλ.λ. : 'Ιλ.Μ 357 ταρφειαὶ νιφάδες, κάρυθες, αὐτ.359.

ταρφέως ἐπίρρ. συχνάκις, πολλάκις : Βακχ.12,86· πρβλ. ταρφύς.

ταρφήια 'Ησ. «ἐντάφια».

ταρφήμεναι ἐπ. ἀπαρφ. παθ. ἀορ. ἀντὶ ταρφθῆναι, τοῦ τέρπω βλ.λ.

τάρφος-ους (τὸ) ποι. πύκνωμα, πυκνὸν φύλλωμα : 'Ιλ.Ε 555 βαθείης τάρφεσιν ὕλης, αὐτ.Ο 606, 'Απολλ.Ρ 4,1238 μνιόεντα βυθοῖο τάρφεα.

ταρφύς-έος-εῖα-ύ, θηλ.κ. τορφύς (Αἰσχ.'Επτ.535), π.'Ομ. ἐν χρ. μ. τὸ ἀρσ. κ. οὐδ. ὁ πυκνός, ὁ συμπεπυκνωμένος : 'Ιλ.Λ 387 ταρφέες ἰοί, αὐτ.Ο 472, 'Οδ.Χ 246, 'Ησίοδ.Θ 693 ταρφέες κεραυνοί, Αἰσχ. 'Επτ.535 ταρφὺς ἀντέλλουσα θρίξ, αὐτ.Πέρσ.926 (πιθ.), Χρησμ.π.Λουκ.ΖΤραγ.31· ‖ τὸ οὐδ. ταρφέα ὡς ἐπίρρ. συχνάκις, πολλάκις : 'Ιλ.Μ 47, αὐτ. Ν 718 ταρφέα βάλλοντες, 'Οδ.Θ 379· ‖ 'Ησ. «ταρφέα· συνεχῆ. ξηρά. ὀξέα. τραχέα».

ταρχαίνω 'Ησ. «ταράσσω».

ταρχάνιον 'Ησ. «ἐντάφιον».

τάρχανον 'Ησ. «πένθος, κῆδος» (κῶδ. τέρχανον).

ταρχεύω 'Ησ. «ταρχύω».

τάρχη 'Ησ. «τάραξις».

ταρχηρός-ά-όν συντετμ. τ. τοῦ ταριχηρὸς βλ.λ. : Σοφ.ἀπ.531.

ταρχύω, μέλλ. ταρχύσω ('Ιλ.Π 456), ἐπ.ἀόρ. τάρχυσα (Κόϊντ.I,801) κ. μέσ. ἀόρ. ἐταρχυσάμην (Νόνν. Δ 37,96) κ. ἐπ. ταρχυσάμην ('Απολλ.Ρ I,83) κ. ἐπ. παθ. ἀορ. ταρχύθην ('Αντίφιλ.ΑΠ 7,176) κ. ἐν μτχ. ταρχυθεῖσα (Λυκόφρ.369), παθ. παρακ. τετάρχυμαι ('Επιγρ.), ἐνταφιάζω, θάπτω, κηδεύω σεμνοπρεπῶς : 'Ιλ.Η 85 ὄφρα ἑ ταρχύσωσι, αὐτ.Π 456, 'Επιγρ. θανοῦσαν . . τήνδ' ὑπὸ βῶλαν ταρχύσας· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : 'Απολλ.Ρ I,83 ὁππότε κἀκείνους Λιβύῃ ἔνι ταρχύσαντα· κ. παθ. : Λυκόφρ. 369 οὐδ' ὑστάτην κεύθοντας ἐκ πυρὸς τέφραν κρωσσοῖσι ταρχυθεῖσαν (σχόλ. «ἐνταφιασθεῖσαν») ‖ κ. μτφ. : Φανί.ΑΠ.7,537 οὔνομα ταρχύω.

ταρώ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. τὸ πρῶτον παίγνιον διὰ παιγνιοχάρτων, οὗ ἡ δέσμη περιελάμβανεν 78 χαρτία· **2)** τίτλος βιβλίου τινὸς περιέχοντος ἀποκρυφικὰς διδασκαλίας.

τασάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τάσι βλ.λ.2).

τάσι (τὸ) (ἀραβ.) δημ., ὑποκορ. τασάκι μετάλλινον πλατύστομον κύπελλον, δι' αὗ πίνουσιν ὕδωρ, οἶνον κττ.· ‖ ἰδίᾳ δὲ τὸ εἰς τὰ τουρκικὰ λουτρὰ χρησιμοποιούμενον ἀβαθὲς δοχεῖον κατὰ τὴν λοῦσιν· **2)** ἀβαθὲς κύπελλον διὰ τὴν τέφραν τοῦ σιγάρου, σταχτοδοχεῖον, σταχτοδόχη, πιατάκι τοῦ σιγάρου· **3)** συνήθ. κτ. πληθ. ἑκάτερος τῶν ὀρειχαλκίνων δίσκων τοῦ κυμβάλου τῆς συγχρόνου ὀρχήστρας.

τασικινησία (ἡ) νεώτ. τάσις πρὸς κίνησιν, πρὸς πορείαν, ἣν δοκιμάζουσί τινες πάσχοντες ἐκ ψυχοπαθειῶν ἢ ἐξ ἐπιδημικῆς ἐγκεφαλίτιδος.

τάσις-εως (ἡ) (τείνω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἔκτασις, τὸ τέντωμα : 'Ιππ.Διαίτ.37 τάσιν κοιλίης τῷ μαζοφαγεῖν εἰθισμένῳ, 'Αριστλ.ΖΜ 691a,1 καὶ ἐδεστῶν ἐν τῇ καταπόσει τῇ τάσει τοῦ οἰσοφάγου γίνεται ἡ χάρις, αὐτ.664a,32,- τάσις ἀερίων (ἡ πίεσις ἣν ἀσκοῦσιν ἐπὶ τῆς περιεχούσης αὐτὰ ἐπιφανείας),-τάσις ἀτμοῦ· ‖ ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ἔχω, ἐπιδέχομαι ἔκτασιν, τέντωμα : 'Αριστλ.495b,23 τάσιν ἔχων καὶ ἐπὶ μῆκος καὶ ἐπὶ πλάτος, αὐτ.ΖΙ 515b,16· ‖ ἡ ἔπαρσις, ἡ ὕψωσις : Διοσκ.'Επιγρ. ΑΠ 12,42,3 βλέψον ἐς 'Ερμογένην πλήρει χερί, καὶ τάχα..στυγνὴν ὀφρύων λύσεις τάσιν· **2)** ἐπὶ τῆς φωνῆς, ἡ ὕψωσις, ἡ ἰσχυροποίησις : Στωικ.ἀπ. 2,96 τάσεις τῆς φωνῆς· ‖ ὁμ. ἐν τῇ μουσικῇ, ἡ ὕψωσις τοῦ τόνου ἢ φθόγγου : Πλούτ.'Ηθ.1020E ἔστι γὰρ διάστημα ἐν μελῳδίᾳ πᾶν τὸ περιεχόμενον ὑπὸ δυοῖν φθόγγων ἀνομοίων τῇ τάσει· ‖ ἐπὶ τῆς ὀξείας τάσεως τοῦ τόνου : Διον.'Αλ. Συνθ.19 τάσεις φωνῆς αἱ καλούμεναι προσῳδίαι, 'Αθήν.2,53A καὶ τὸ δένδρον ὁμοίως προφέρεται κατ' ὀξεῖαν τάσιν· **3)** ἡ ἔντασις, ἡ δύναμις :

Πλούτ.Σύλλ.18 βελῶν τάσιν οὐ λαβόντων,'Απολλδ. Δαμ.Πο'λιορκ.28C κρίκαις πλαγίοις πρὸς τὴν τάσιν καταπησσομένοις· 4) νεώτ. μτφ. ἡ κίνησις πρός τι σημεῖον, ἡ κατεύθυνσις, ἡ ροπή, ἡ ὁρμή : ἔχει τάσιν πρὸς τὴν ψευδολογίαν· 5) νεώτ. είδ. ἐν τῇ ἠλεκτρολογίᾳ, ἡ διαφορὰ ἠλεκτρικοῦ δυναμικοῦ μεταξὺ δύο σημείων ἀγωγοῦ τινος, προκαλοῦσα κίνησιν ἠλεκτρικοῦ φορτίου ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον, διαφορὰ ἠλεκτρεγερτικῆς δυνάμεως· 6) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἕλξις ἡ ἀσκουμένη κατά τι ἄκρον πρὸς ἀνάταξιν κατάγματος.

τάσκα (ἡ) δημ. κ. **ντάσκα** σάκκα, σακκίδιον.

τάς κεμπάπ(ι) (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἔδεσμα ἐκ κρέατος κεκομμένου εἰς μικρὰ τεμάχια καὶ μαγειρευομένου μὲ λεπτῶς τετμημένα κρόμμυα.

τάσσιμο (τὸ) μσν. ἡ ὑπόσχεσις, ἡ εὐχή, τὸ τάξιμο : 'Ερωτόκρ.3,1461 ὀγιὰ νὰ ξετελειώσῃ τὸ τάσσιμο τοῦ γάμου ντης, 'Ερωφ.3,33.

τάσσω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. -ττω, μέλλ. τάξω (Αἰσχ.'Επτ.285) κ. μέσ. ἐν παθ. σημ. (ΠΔ"Εξ.29,43) κ. παθ. ταχθήσομαι (Διόδ.Σ 11,41) κ. παθ. μέλλ. β' ταγήσομαι ('Ορειб.8,11), ἀόρ. ἔταξα (Αἰσχ.'Ικ.986) κ. μέσ. ἐταξάμην ('Ηρ.3,13, Θουκ.2,83) κ. παθ.ἀόρ. ἐτάχθην (Αἰσχ.Εὐμ.279) κ. παθ. ἀόρ. β' ἐτάγην (Πλούτ.'Ηθ 965Ε), παρακ. τέταχα (Ξεν.Οἰκ.4,5) κ. παθ. τέταγμαι (Πίνδ.Ο 2,30) κ. γ' πληθ. τετάχαται (Θουκ.3,13), ὑπερσυντ. ἐτετάχειν (Πολύб.5,65,7) κ. παθ. ἐτετάγμην κ. γ' πληθ. ἐτετάχατο (Θουκ.5,6) κ. παθ. τετελ. μέλλ. τετάξομαι (Εὐρ.ΙΤ 1046, Θουκ. 5,71)· ἐπὶ στρατευμάτων κ. ἐπὶ πλοίων, θέτω, βάλλω εἰς τάξιν καὶ σειράν, τακτοποιῶ, παρατάσσω εἰς τάξιν μάχης : 'Ηρ 1,191 τάξας τὴν στρατιὴν ἅπασαν ἐξ ἐμβολῆς τοῦ ποταμοῦ, Αἰσχ. Πέρσ.366, Εὐρ.'Ηρακλ.676 μῶν τάσσοντα πολεμίων στίχας ;, Θουκ.4,9 ἔταξε τοὺς ὁπλίτας ὡς εἴρξων, ἢν δύνηται, Ξεν ΚΠ 1,6,43· || κ. ἀπολ. : 'Ισοκρ.18,47 οὐδὲ μίαν παρέσχεν αὑτὸν ἡμέραν τάξαι τοῖς στρατηγοῖς· || κ. παθ. παρατάσσομαι : 'Ηρ.9,66 οὐδένα κόσμον ταχθέντες (εἰς οὐδεμίαν τάξιν), Θουκ.2,84 κατὰ μίαν ναῦν τεταγμένοι (εἰς μίαν γραμμήν), αὐτ.6,67, Ξεν.'Αν.1,2,15 ἐπὶ τεττάρων ταχθῆναι (εἰς τέσσαρας στίχους), αὐτ.'Ελλ.1,6,29, Εὔбουλ.67,4 ἐπὶ κέρως τεταγμένας· 2) ἀπολ. ἐν μτχ. τεταγμένος ὁ παρατεταγμένος, ὁ συντεταγμένος, ἀντίθ. ἄτακτος : Θουκ.2,81 αἱ μὲν Ἕλληνες τεταγμένοι τε προσῇσαν, Ξεν.'Απομν.3,1,7 πολὺ γὰρ διαφέρει στράτευμα τεταγμένον ἀτάκτου· κ. μτφ. : Διόδ.Σ 49,12 τὸ ἐν τῷ τεταγμένῳ ὄν· 3) κ. μέσ. (συνήθ.π.Θουκ.) συντάσσομαι, παρατάσσομαι εἰς μάχην : Θουκ.1,48, αὐτ.2,20, αὐτ.2,83 ἐτάξαντο κύκλον τῶν νεῶν (εἰς σχῆμα κύκλου), αὐτ.3,78, αὐτ.3,77, αὐτ.4,11,αὐτ.5,68 ἐτάξαντο οὐ πάντες ὁμοίως· || κ. ἐν χρ. μτб.: Εὐρ.'Ηρακλ.664 στρατὸν καθίζει τάσσεταί θ' ὃν ἦλθ' ἔχων, Θουκ.2,90 ἐπὶ τεσσάρων ταξάμενοι τὰς ναῦς· 4) θέτω, βάλλω εἰς τὴν οἰκείαν θέσιν, τοποθετῶ τινά που : 'Ηρ.1,80 τὰς δὲ καμήλους ἔταξε ἀντία τῆς ἵππου τῶνδε εἵνεκεν, Εὐρ.Φοιν. 749, Ξεν.ΚΠ 2,1,9 τάττομεν δέ, .. ἡμᾶς μὲν αὐτοὺς ἐπὶ τοὺς μένοντας· || τοποθετῶ τινα εἰς θέσιν τινὰ ἐν τῷ στρατῷ : Λυσ.31,9, Λυκοῦργ.43 μήτε τὸ σῶμα παρασχόντα τάξαι τοῖς στρατηγοῖς· || κ. παθ. τοποθετοῦμαι : 'Ηρ.1,84 τῇ οὐδεὶς ἐτέτακτο φύλακος· οὐ γὰρ ἦν δεινόν, αὐτ.7,212 οὗτοι δὲ ἐς τὸ οὖρος ἐτάχθησαν φυλάξοντες τὴν ἀτραπόν, Αἰσχ.Πέρσ.381· || ὁμ. ἐν φρ. ἐς (τὸ) πεζὸν ἢ ἐς τὸ ναυτικὸν τετάχθαι κττ., ὑπηρετῶ ἐν τῷ πεζικῷ ἢ ἐν τῷ ναυτικῷ : 'Ηρ.7,21 οἱ δὲ ἐς πεζὸν ἐτετάχατο, αὐτ.7,81, αὐτ.7,203 τῶν ἐς τὸν ναυτικὸν στρατὸν ταχθέντων· || κ.μτ. γενικ.: Λυσ. 14,11, αὐτ.16,15 ὥστε τῆς πρώτης τεταγμένος μάχεσθαι τοῖς πολεμίοις· κ. μτ. συστοιχ. αἰτ. : Εὐρ. 'Ικ.657, Πλάτ.Φαῖδρ.247Α τῶν δὲ ἄλλων ὅσοι ἐν τῷ τῶν δώδεκα ἀριθμῷ τεταγμένοι θεοὶ ἄρχοντες ἡγοῦνται κατὰ τάξιν· || συχνὰ μτ. ἐμπροθ. προσδ. : 'Ηρ.8,85 κατὰ μὲν δὴ 'Αθηναίους ἐτετάχατο Φοίνικες (ἀπέναντί τινος), αὐτ.9,15, Σοφ. 'Αντ.142 ἑπτὰ λοχαγοὶ γὰρ ἐφ' ἑπτὰ πύλαις ταχθέντες ἴσοι πρὸς ἴσους, Θουκ.2,70 λόγους προσφέρουσι περὶ ξυμбάσεως τοῖς στρατηγοῖς τῶν 'Αθηναίων τοῖς ἐπὶ σφίσι τεταγμένοις, αὐτ.3,13, αὐτ 3,78, Ξεν.'Αν.2,3, 19 μόνος τῶν κατὰ τοὺς Ἕλληνας τεταγμένων οὐκ ἔφυγον, αὐτ.3,2,17, αὐτ.Οἰκ.4,19, αὐτ.'Ελλ.7,2,4, Πολύб.1,34,4 τ- ἐπὶ τοῦ λαιοῦ κέρως, αὐτ.2,67,2· 4) μτφ. διορίζω εἰς ὡρισμένην θέσιν, οἷον στρατιωτικήν, πολιτικήν : Ξεν.'Ελλ.7,1,24 ὥστε ἄρχοντας ἔταττον οὕστινας ἐκεῖνος κελεύοι, αὐτ.ΚΠ 8,6,17 ἄνδρα ἐφ' ἑκάστῳ τῶν τόπων ἔταξε τὸν ἐπιτήδειον, Πλάτ.Λύσ.209Β τῶν ἐν τῇ οἰκίᾳ ἐπὶ τοῦτο τάττουσιν, 'Ισοκρ.5,151 ἐπὶ δὲ τὰς πράξεις σὲ τάττουσι, Πάπ. ἀξιῶ σε τάξαι με ἐπί τινος· || τάσσω ἐμαυτὸν ἐπί τι ἀναλαμβάνω ὑπηρεσίαν τινά, ἔργον τι : Ξεν.'Απομν.2,4,6 ὁ γὰρ ἀγαθὸς φίλος ἑαυτὸν τάττει πρὸς πᾶν τὸ ἐλλεῖπον τῷ φίλῳ, Πλάτ.Πολ.371C, Δημ.143 οὐδ' ἐφ' ἓν τούτων πώποτ' ἐμαυτὸν ἔταξα· || παθ. διορίζομαι εἴς τι ἔργον : 'Ηρ.2,39, αὐτ.5,109 εἰ μὲν γὰρ πεζῇ βούλεσθε ταχθέντες Περσέων διαπειρᾶσθαι, Αἰσχ. Πέρσ.298, Εὐρ.'Ιων 1040 ἡμεῖς ἐφ' ᾧ τετάγμεθ' ἐκπονήσομεν, Σοφ.'Ηλ.709 οἱ τεταγμένοι βραбῆς, 'Αριστφ.'Ορν.637, Ξεν.ΚΠ 4,6,1 οἱ . . ἐπὶ τῷ τὰ ὅπλα παραλαμбάνειν τεταγμένοι, Δημ.363 πρέσбεις ταχθέντες, αὐτ.1,4,24, Πολύб.15,27,7 ὁ πρὸς γράμμασι τεταγμένος (ὁ γραμματεύς), αὐτ.3,12,5, Πλούτ.Κλεομ.38 τὸν ἐπὶ τῆς σφαγῆς τεταγμένον Πάπ. οἱ πρὸς ταῖς φυλακαῖς τεταγμένοι· 5) μτφ. συνήθ. μτ. αἰτ. αὐτοπαθ. ἀντων. βάλλω, κατατάσσω εἴς τινα κλάσιν, λογοριάζω ἐπί τι, συγκαταλέγω : Ξεν.'Απομν.2,1,7, αὐτ.2,1,8 οὐδαμῶς γε τάττω ἐμαυτὸν εἰς τὴν τῶν ἄρχειν βουλομένων τάξιν, αὐτ.2,1,11, Πλάτ.Πολιτ.289Ε, Δημ.302 ἐν πᾶσιν ἐμαυτὸν ἔταττον (πανταχοῦ), Διον.'Αλ.Ρωμ.8,47 σὺν ἐμοὶ τάξασα σεαυτήν· μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Αἰσχίν.1,142 τὸν Ὅμηρον ἐν τοῖς . . σοφωτάτοις τῶν ποιητῶν εἶναι τάττομεν· κ. παθ. : Θουκ.3,86 πρὸς τὴν τῶν Λακεδαιμονίων . . ξυμμαχίαν ἐτάχθησαν· 5) κ. μτ. αἰτ. πράγμ. θέτω τι κατά τινα τάξιν : 'Ηρ.7,36 οὐκέτι χωρὶς ἑκάτερα τάξαντες, Εὐρ.'Ηλ.908 τίνα μέσον τάξω λόγον ;, Ξεν.ΚΠ 3, 3,45 αὐτ.'Απομν.3,1,9 πρῶτον μὲν καὶ τελευταῖον τὸ κάλλιστον τάττειν, 'Αριστλ.Μεταφ.1026b,15 τὴν σοφιστικὴν περὶ τὸ μὴ ὂν ἔταξεν, αὐτ.ΗΝικ.1099b,7, Γαλ.16,521 οὐκ εὐλόγως τὸ τοιοῦτον σημεῖον ἐν τοῖς φρενικοῖς τάττει, Σωρ.2,60 τοὺς πόδας κατ' εὐθὺ τοῦ στομίου τῆς ὑστέρας τάσσειν (τοῦ ἐμбρύου), Πάπ. τάξας ἀπὸ μὲν δύσεως μίαν θυρίδα φωτὸς ἕνεκεν, Γεωπ.2,26,1 μὴ κατὰ ἄνεμον τῶν οἰκημάτων τάττειν τὴν ἅλω· κ. παθ. : Ξεν. 'Απομν.3,1,7 ἐπειδὰν δὲ ταχθῇ κάτω μὲν καὶ ἐπιπολῆς τὰ μήτε σηπόμενα, Πλάτ.Νόμ.631D, Διον. 'Αλ.Ρωμ.2,48· || μτ. αἰτ. κ. ἐμπροθ. προσδ., βάλλω, κατατάσσω τι εἴς τι : 'Αθήν 1,21Α ἔταττον γὰρ τὸ ὀρχεῖσθαι ἐπὶ τοῦ κινεῖσθαι καὶ ἐρεθίζεσθαι· 6) μτ. ἀπαρφ. κ. ἐπιθ. ὁρίζω, λέγω, ὅτι εἶναί τι : Πλάτ.Νόμ.728Α ἅπερ ἂν . . αἰσχρὰ εἶναι καὶ κακὰ τάττῃ· κ. παθ. : αὐτ.Πολιτ.305Β τά τε δίκαια ταχθέντ' εἶναι καὶ ἄδικα· 7) διορίζω, προσδιορίζω, διατάσσω, προστάζω : 'Αριστλ.Πολιτ. 1262b,6 τάττει τὰ περὶ τὰ τέκνα· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Λάχ.199Α ὁ νόμος οὕτω τάττει, 'Αριστλ.Η Νικ.1119b,17 οὕτω τάττει ὁ λόγος· κ. παθ. : Σοφ. Αἴ.528 ἐὰν μόνον τὸ ταχθὲν εὖ τολμᾷ τελεῖν, 'Αριστφ.'Εκκλ.766, Ξεν.ΚΠ 1,2,5 ἐπὶ δὲ τοῖς τελείοις ἀνδράσιν οἳ ἂν δοκῶσι παρέχειν αὑτοὺς

μάλιστα **τὰ τεταγμένα ποιοῦντας**, αὐτ.8,5,4, 'Αριστλ.ΖΓ 744b,18 **τῆς τροφῆς ἡ βελτίστη τέτακται τοῖς ἐλευθέροις**· **8)** μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. παραγγέλλω, διορίζω, διατάσσω τινὰ νὰ πράξῃ τι : 'Ηρ.3,25 **'Ελλήνων μὲν τοὺς παρεόντας αὐτοῦ τάξας ὑπομένειν**, Σοφ.ΟΚ 639, Εὐρ.'Εκ.223 **ἡμᾶς δὲ πομποὺς** καὶ κομιστῆρας κόρης **τάσσουσιν εἶναι**, Ξεν.'Αν.3,1,25 **ὑμεῖς τάττετ' αὐτόν με ἡγεῖσθαι**, αὐτ.ΚΠ 7,3,1· ‖ κ. παθ., ἐνίοτε τοῦ ἀπαρφ. παραλειπομένου : 'Ηρ.4,133 **ἡ δὲ Σκυθέων μία μοῖρα ἡ ταχθεῖσα πρότερον μὲν παρὰ τὴν Μαιῆτιν λίμνην φρουρέειν**, Αἰσχ.Εὐμ.279, αὐτ.639 **ὅς περ τέτακται τήνδε κυρῶσαι δίκην**, Εὐρ.'Αλκ.49 **τοῦτο γὰρ τετάγμεθα** [ποιεῖν], αὐτ.'Ικ.245 **κόσμον φυλάσσουσ' ὅντιν' ἂν τάξῃ πόλις** (φυλάσσειν), Ξεν. ΚΠ 4,5,11 **ὁ δὲ ταττόμενος πορεύεσθαι ἔφη**· ‖ κ. παθ., μτ. ἐμπροθ. προσδ. τόπου κτλ. : 'Ηρ.3,62 **καὶ ὁ ἐπ' Αἴγυπτον ταχθεὶς** [κῆρυξ]· κ. μτ. δοτ. κ. ἀπαρφ. : 'Ηρ.2,124 **διαπεραιωθέντας δὲ τὸν ποταμὸν πλοίοισι τοὺς λίθους ἑτέροισι ἔταξε ἐκδέκεσθαι**, Ξεν.ΚΠ 1,5,5· κ. ἀπροσ. : Σοφ. Φιλ.1181 **ἴωμεν . . , ἵν' ἡμῖν τέτακται** [ἰέναι], Θουκ. 3,22 **οἷς ἐτέτακτο παραβοηθεῖν**, Ξεν.Λακ.11,6 **τοῖς δὲ ἕπεσθαι τέτακται**· **9)** ἐπὶ φόρων, ἐπὶ πληρωμῆς χρημάτων, ὁρίζω ποσόν τι ρητόν, ἐπιβάλλω : 'Ανδοκ.4,11, Δημ.690 **τότε μὲν γὰρ τῷ κυρίῳ τῶν φόρων γενομένῳ τάξαι 'Αριστείδῃ οὐδεμιᾷ δραχμῇ πλείω τὰ ὑπάρχοντα ἐγένετο**, 'Επιγρ. **ταῖσδε ἔταξαν οἱ τάκται**· ὁμ. μτ. δοτ. κ. αἰτ. : Ξεν.'Ελλ.1,5,4 **οἱ δὲ ταῦτ' ἐπῄνουν καὶ ἐκέλευον αὐτὸν τάξαι τῷ ναύτῃ δραχμὴν 'Αττικήν**· κ. μτ. ἀπαρφ. : Θουκ.1,19 **χρήματα τοῖς πᾶσι τάξαντες φέρειν**· κ. μτ. γενικ. : Θουκ. **τάξαντες ἀργυρίου πολλοῦ**· κ. παθ. : 'Ηρ.3,97 **φόρον ἐτάχθησαν φέρειν** (ἐπεφορτίσθησαν νὰ πληρώνωσι φόρον), Πλάτ.Πολ.551Β **τὸ ταχθὲν τίμημα**, 'Αριστλ. Πολιτ.1272a,14 **τὸ τεταγμένον εἰσφέρειν**· **10)** κ. μέσ. ἀναλαμβάνω νὰ πληρώσω, συμφωνῶ, συναινῶ : 'Ηρ.3,13 **φόρον τε ἐτάξαντο καὶ δῶρα ἔπεμπον** (μὲ φόρου πληρωμὴν ἐπεφόρτισαν ἑαυτούς), αὐτ.4,35, Θουκ.1,101, αὐτ.1,117 **χρήματα ταξάμενοι κατὰ χρόνους ἀποδοῦναι** [συμφωνήσαντες νὰ πληρώσωσιν ἐκ διαλειμμάτων]· ‖ μέσ. συμβιβάζομαι μετ' ἄλλου τινὸς ὡς πρὸς τὴν ἐν ὁρισθείσῃ προθεσμίᾳ πληρωμὴν χρέους : Θουκ.3,70 **ὅπως ταξάμενοι ἀποδῶσιν** (ὅπως πληρώσωσιν **εἰς τὴν ὁρισθεῖσαν διορίαν**)· ‖ κ. μέσ. ὡς ἐνεργ. : 'Ηρ.3,89 **ἐτάξατο φόρους οἱ προσιέναι**· ‖ πάπ. ἀποδίδω, ἀπατίνω, ἐξοφλῶ, πληρώνω : **τῆς δὲ τιμῆς τάξονται παραχρῆμα τὸ δ' μέρος, τὸ δὲ λοιπὸν ἐν ἔτεσι γ'**· **11)** μέσ. γεν. ὁρίζω, συμφωνῶ : Πλάτ.Πολ.416Β **ταξαμένους . . δέχεσθαι μισθὸν τῆς φυλακῆς**, αὐτ.Νόμ.743Β, Πάπ. **τέταγμαι ποιμέσιν, οἵ μοι δώσουσιν τιμήν**· κ. μτ. ἀπαρφ. : Πολύβ.18,7,7· **12)** κτ. μτχ. παθ. παρακ. ὁ ὡρισμένος, ὁ διωρισμένος, ὁ προδιαγεγραμμένος : 'Ηρ.2,41 **ἐπεάν δὲ σαπῇ καὶ προσίῃ ὁ τεταγμένος χρόνος**, Εὐρ.Βάκχ.723 **αἱ δὲ τὴν τεταγμένην ὥραν ἐκίνουν θύρσον εἰς βακχεύματα**, Ξεν.ΚΠ 2,4 **πλὴν ἐν ταῖς τεταγμέναις ἡμέραις**, αὐτ.3,3,4, Πλάτ.Νόμ.810Β **ἐν τοῖς τεταγμένοις ἔτεσι**, αὐτ.Κριτ.50D **οἱ ἐπὶ τούτῳ τεταγμένοι** [νόμοι], αὐτ.Πολ.404Α, 'Ισοκρ.9,9 **περὶ τούτων δηλῶσαι μὴ μόνον τοῖς τεταγμένοις ὀνόμασιν** [τοῖς παραδεδεγμένοις], αὐτ.13,12, Λυρ.'Αλ.'Αδέσπ.37,6 **νὺξ τὰ τεταγμέν' ἀπέχει**, - **παρῆλθεν ἡ τεταγμένη προθεσμία**· **13)** ἐπὶ ποινῆς, ἐπιβάλλω, ὁρίζω : 'Αριστοφ.Σφ.1420 **ἐγὼ γὰρ ὑπὲρ αὐτοῦ δίκην δίδωμί σοι, ἣν ἂν σὺ τάξῃς**, Πλάτ.Νόμ.876C, Δημ.500 **μεγάλας τάττουσιν οἱ νόμοι τιμωρίας**, Λυκοῦργ. 65 **ἐκεῖνοι γὰρ οὐ τῷ μὲν ἑκατὸν τάλαντα κλέφαντι θάνατον ἔταξαν, τῷ δὲ δέκα δραχμὰς ἔλαττον ἐπιτίμιον**· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : 'Ηρ.2,65 **τὴν ἂν ἱρέες τάξωνται** [ζημίην]· **14)** ἐπιβάλλω νόμους : Πλάτ.Νόμ.772C **οὓς ἔταξεν αὐτοῖς ὁ νομοθέτης** [νόμους]· **15)** ρηματ.π. τάξις, **τάγμα**, ταγή, ταγός, τακτός, τακτέον, τακτικός.

τατᾶ κ. τάτα, κλητ., τέττα βλ.λ. : Μυρῖν.ΑΠ 11,67 **λέγε πᾶσι τατᾶ**.

ταταλιά (ἡ) δημ. **τὸ φυτὸν φοῖνιξ ὁ δακτυλοφόρος**.

τᾰτᾰλίζω μτγν. καλῶ, φωνάζω τινὰ τατᾶ, κολακεύω, θωπεύω : 'Ηρώνδ.1,60, αὐτ.6,77.

τάτας (ὁ) δημ. κ. τατάς, λ. παιδική, ὁ πατήρ.

τᾰτῶμαι-άομαι δωρ. ἀντὶ τητῶμαι βλ.λ.

τᾶτες ἄ. τῆτες βλ.λ.

τᾰτί μτγν. κλητ. προσφών. ὑπὸ δούλου **πρὸς τὴν** δέσποιναν αὐτοῦ : 'Ηρώνδ.5,69.

τᾰτικός-ή-όν [τείνω] γλωσσ. ἐν χρ. **τὸ αὐδ.** τατικὸν τὸ δεινόν, τὸ φοβερόν.

τάτλας (ὁ) δημ. κ. **τάτουλας** τὸ φυτὸν δατοῦρα.

τᾰτός-ή-όν ὁ ὃν δύναταί τις νὰ ἐκτείνῃ, νὰ τεντώσῃ : 'Αριστλ.ΖΙ 519a,32.

τατουάζ (τὸ) [γαλλ.] δημ. δερματοστιξίο βλ.λ.

τατουϊσμός (ὁ) [γαλλ.] νεώτ. ἄ. τατουάζ βλ.λ.

τάτουλας (ὁ) ἄ. τάτλας βλ.λ.

τάττω ἀττ. τ. τοῦ τάσσω βλ.λ.

τατύρας (ὁ) μτγν. ἀνατολικὸν ὄνομα τοῦ **φασιανοῦ** : Παμφίλ.π.'Αθήν.5,387Ε **ὁ φασιανὸς ὄρνις τατύρας καλεῖται**· πρβλ. τέταρος, τέτραξ.

ταῦ κ. νεώτ. τὸ δέκατον ἔνατον γράμμα τοῦ **ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου**, τὸ Τ βλ.λ. : 'Ιππ.Κεφ.Τρωμ. 1, Πλάτ.Κρατ.394C· **2)** νεώτ. **ἐργαλεῖον** τεχνικῶν σχεδιάσεων ἔχον σχῆμα τοῦ (Τ)· ‖ **ἐν φρ. σύνδεσις ταῦ** ἢ **ἐν** σχήματι ἁπλοῦ ἢ διπλοῦ ταῦ σύνδεσις δοκῶν, σωλήνων κτπ.· ‖ **δοκὸς ταῦ** σιδηρᾶ δοκὸς ἔχουσα ὁμοίαν ὡς ἄνω διατομήν.

ταυειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα κεφαλαίου ταῦ : **ταυειδὴς παράταξις**.

ταῦλα (ἡ) μσν. κ. δημ. ἄ. τάβλα βλ.λ. : Δουκάγγ.

ταυληροῦντα 'Ησ. «ἱμάντο, 'Ηρακλέων».

ταυλίζω μσν. κ. **ταβλίζω** πεττεύω : Εὐστ.1396.

ταυραία (ἡ) Σουΐδ. -ὄργανόν τι πνευατὸν **ἐκ** δέρματος ταύρου.

ταυράριος (ὁ) γλωσσ. πιθ. **ταυροκαθάπτης**, ταυρομάχος.

ταυραφέτης (ὁ) 'Επιγρ. **ὁ** προμηθεύων ταύρους εἰς τοὺς ἀγῶνας τῶν ταυροκαθαψίων βλ.λ.· **2)** 'Επιγρ. **ὁ** ἀπολύων ταύρους πρὸς ἀγῶνας καὶ ὁ διανέμων εἰς τοὺς παρισταμένους καὶ τὸν **λαὸν** τὰς σάρκας ἑνὸς τῶν ἐν τοῖς ἀγῶσι θανατωθέντων.

ταυρεασταί (οἱ) 'Επιγρ. 'Εφέσου **οἱ** προσκυνηταὶ τοῦ Ποσειδῶνος.

ταυρεία (ἡ) μτγν. κ. μσν. θηλ. τοῦ ταύρειος, ἡ δορά, τὸ δέρμα τοῦ ταύρου, τοῦ βοός : Λοβεκ.Παραλ.453· **2)** **εἶδος** τυμπάνου κεκαλυμμένου διὰ δέρματος : Γεωπ.14,25,3 **ἱκανὸς δὲ ἐκ τῶν κροτάλων καὶ ἐκ τῆς ταυρείας ψόφος ἐκφοβῆσαι τούτους** [τοὺς κολοιούς]· **3)** μάστιξ ἐκ δέρματος ταύρου : 'Αρτεμίδ.Ὀνδ.1,70, Φώτ. **ἐν λ.** μάραγνα· πρβλ. Κόντ. **ἐν** 'Αθηνᾷ 4,326.

ταυρεῖναι (αἱ) 'Επιγρ. εἶδος **ὑποδημάτων ἐκ** δέρματος ταύρου : **ταυρεῖναι γυναικεῖαι δίπελμοι**.

ταύρειος-α-ον κ. νεώτ., ποι. θηλ. -**είη**, κ. ταύρειον-ον (Εὐρ.'Ελ.1582) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὸν ταῦρον, ὁ τοῦ ταύρου : Αἰσχ.'Επτ.44 **ταύρειος φόνος**, Σοφ.Τρ.518 ταύρεια **κέρατα**, Εὐρ.'Ελ.1555, Θεόκρ.27,71 **ὃς δ' ἐπὶ ταυρείας ἀγέλας κεχαρημένος εὐνᾶς**, 'Ορφ.ἀπ.79 **βρίμας ταυρείους**, Γαλ.10,597, Σωρ.2,14 ταύρειον **στέαρ**, 'Ηλιόδ.Αἰθ.10,30 **εἰς ἅμμα κατὰ τοῦ ταυρείου μετώπου τοὺς δακτύλους ἐπιπλέξας**, - **ταύρειον δέρμα**· **2)** ὁ πεποιημένος ἐκ δέρματος ταύρου : 'Ιλ.Κ 258 **ἀμφὶ δέ οἱ κυνέην κεφαλῆφιν ἔ-**

θηκεν ταυρείην, αὐτ.Ν 161 βάλεν.. κατ' ἀσπίδα πάντοσ' εἴσην, ταυρείην, 'Ονήσανδρ.10,4 ταύρειοι ἱμάντες· **3)** τὸ θηλ. ταυρεία ὡς οὐσ. βλ.λ.

ταυρειών-ῶνος (ὁ) 'Επιγρ. ἁ. ταυρεὼν βλ.λ.

ταυρελάτης (ὁ) (ἐλαύνω) μτγν. ὁ ἐλαύνων βοῦς, βουκόλος· **2)** εἰδ. ἐν Θεσσαλίᾳ, ἱππεὺς λαμβάνων ἐνεργὸν μέρος εἰς τὰ ταυροκαθάψια βλ.λ., ἔφιππος ταυρομάχος : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 9,543 ταυρελάτης χορὸς ἀνδρῶν· πρβλ. 'Ηλιόδ.Αἰθ.10,30.

ταυρέλαφος (ὁ) μτγν. τιθασὸς 'Ινδικὸς ταῦρος : Κοσμ.11· ‖ ἀγριόν τι ζῷον τῆς Αἰθιοπίας : Αἰλ. ΖΙ 17,45.

ταυρελέφας-αντος (ὁ) μτγν. κ. μαν. ζῷόν τι π.'Ινδοῖς κατὰ μὲν τὸ δέρμα, τὸ χρῶμα καὶ τὸ μέγεθος ὅμοιον πρὸς ἐλέφαντα, κατὰ δὲ τὰ ἄλλα ὁμοιάζον πρὸς ταῦρον : Φιλοστόργ.'Εκκλ.'Ιστ.3,11, Νικηφ.Ποτρ.9,19.

ταυρεόμορφος-ον πάπ. ταυρόμορφος βλ.λ.

ταύρεος-α-ον ὁ ταύρειος βλ.λ. : 'Ορφ.ἀπ.168,14 ταύρεα κέρατα, Λυρ 'Αλ.'Αδέσπ.37,16 τὰ ταύρεα τύμπανα, 'Επιγρ. ταυρέα κόλλα, Πάπ. ταύρεα ζωστήρια· **2)** ἐν Βοιωτίᾳ, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος, διότι κτ. Τζέτζην ἐν τοῖς θυσίαις προσέφερον αὐτῷ ταύρους, ἢ κτ. ἄ. διότι παρεῖχε τοῖς ταύροις κατὰ τὰ παράλια νομήν : 'Ησίοδ.Α 104.

ταυρεών-ῶνος (ὁ) μτγν. κ. 'Επιγρ. ταυρειὼν ὄνομα μηνὸς ἐν Κυζίκῳ : 'Ηρώνδ.7,86.

ταυρηδόν ἐπίρρ. δίκην ταύρου, ὡς ταῦρος : 'Αριστφ.Βάτρ.804 ἔβλεψε γοῦν ταυρηδὸν ἐγκύψας κάτω, Πλάτ.Φαίδ.117Β ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον (ἀγριοκοιτάξας).

ταυρηλάτης (ὁ) (ἐλαύνω) πάπ. ὁ ταυρελάτης.

ταυριανός-ή-όν μτγν. ἀστρ. ὁ ἐν τῷ ἀστερισμῷ τοῦ ταύρου γεννηθεὶς : Βασ.1,129, Καισάρ.988· πρβλ. κριανός, σκορπιανός.

ταυριάρης (ὁ) μσν. κ. δημ. ἐν 'Αγίῳ 'Ορει, ὁ ἐπιστάτης τῶν ταύρων καλόγηρος.

ταυρίδιον (τὸ) Σουΐδ. ὑποκορ. τοῦ ταύρος.

ταυρίζω γλώσσ. τοῦ τείνω βλ.λ. : 'Αν.'Οξ.2,417.

ταυρικός-ή-όν πάπ. ὁ τοῦ ἢ τῶν ταύρων : Πάπ. ζεύγη ταυρικά· **2)** πάπ. τὸ ταυρικὸν ὡς.οὐσ. ζεῦγος ταύρων, βοῶν, χρησιμοποιούμενον διὰ τὴν καλλιέργειαν τῆς γῆς, τὸ ζευγάρι.

ταυρινάδαι (οἱ) 'Επιγρ. συντεχνία σκυτέων.

ταυρίνδα 'Ησ. «φολλικὴ παιδιὰ παρὰ Ταραντίνοις».

ταυρίνη (ἡ) μσν. εἶδος ὑποδήματος : 'Ιουστιν.'Εδικτ.9,15· πρβλ. ταυρεῖναι.

ταύριος (ὁ)· ἄ. ταύρεος βλ.λ.2), ἐπών. τοῦ Ποσειδῶνος· Σουΐδ.

ταυριῶ-άω δ. τ. τοῦ ταυρῶ βλ.λ.

ταυροβόας (ὁ) ὁ μυκώμενος ὡς ταῦρος, ὁ ἔχων φωνὴν ταύρου : 'Ορφ.'Υμν.9,3.

ταυροβόλιον (τὸ) 'Επιγρ. Περγαμ. θρησκευτικὴ τελετὴ ἀγομένη κατὰ πρῶτον ἐν Περσίᾳ πρὸς τιμὴν τοῦ θεοῦ τῶν Περσῶν Μίθρα.

ταυροβόλος-ον 'Επιγρ. ὁ καταβάλλων, ὁ φονεύων ταύρους : ταυροβόλος τελετὴ (καθ' ἣν ἔθυον ταύρους πρὸς τιμὴν τοῦ 'Ατυας, τὸ ταυροβόλιον)· **2)** τὸ θηλ. ταυροβόλος ἐπών. τῆς 'Αθηνᾶς ἐν 'Ανδρῳ' Σουΐδ.

ταυροβόρος-ον μτγν. ὁ καταβιβρώσκων ταύρους, ταυροφάγος : 'Αρχί.ΑΠλ.4,94 μηκέτι ταυροβόροιο βαρὺ βρύχημα λέοντος πτήσσετε.

ταυρογαστρικός-ή-όν 'Επιγρ. ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ βίρρος, ὄνομα ἱματίου.

ταυρογάστωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων τὴν γαστέρα ὀγκώδη ὡς ὁ ταῦρος· ‖ κ. μτφ. ὁ ὑπερμεγέθης : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠλ.4,52 ἴσως με λεύσσων,.. ταυρογάστορα καὶ στερρόγυιον.

ταυρογενής-οῦς-ές ἀμφ. ἐπώνυμ. τοῦ Βάκχου, ὁ ἐκ ταύρου γεννηθεὶς : 'Ορφ.ἀπ.297.

ταυρόδερμος-ον μσν. ὁ πεποιημένος ἐκ δέρματος ταύρου : Τζέτζ.'Ομ.'Αλλ. εἰς 'Ιλ.Π 79 ταυρόδερμος ἀσπίς.

ταυροδέτις-ιδος (ἡ) ἡ δένουσα ταύρους : 'Αγαθ. ΑΠ 6,41 ταυροδέτις βύρσα.

ταυρόδετος-ον ὁ δεδεμένος, ὁ πηχθείς, ὁ σχηματισθεὶς ἐκ δέρματος ταύρου : Εὐρ.ἀπ.472,7 ταυρόδετος κόλλα (δ.γρ.).

ταυροδιδαξία (ἡ) 'Επιγρ. ἡ ἐκγύμνασις ταύρων.

ταυροδράκαινα (ἡ) πάπ. μυθολ. ζῷον κατὰ τὸ ἥμισυ ταῦρος, κατὰ δὲ τὸ λοιπὸν δράκων (μιθ.).

ταυροειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς ταῦρον : Στράβ.17,3,5.

ταυροθήρας (ὁ) νεώτ. ζῳολ. ποικιλία κυνῶν ἐκ τῶν λειοτρίχων, μπουλ τέρριερ.

ταυροθηρία (ἡ) 'Επιγρ. Λαρίσ. ἡ διὰ θήρας ταύρου τελουμένη μετ' ἀγωνιστικῶν ἢ ἀκροβατικῶν ἀσκήσεων ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τοῦ Ποσειδῶνος.

ταυρόθρους-οος-ουν-οον μσν. ὁ ἐκπέμπων φωνὴν ταύρου : Τζέτζ.Μεθ' 'Ομ.270.

ταυροθύσια (τὰ) 'Επιγρ. ἡ θυσία ταύρου.

ταυρόθυτος-ον (θύω) ὁ γινόμενος κατὰ τὴν θυσίαν ταύρου : 'Ορφ.'Αργ.614 ταυροθύτους λοιβάς.

ταυροθυτῶ-έω 'Επιγρ. θυσιάζω ταῦρον ἢ ταύρους· πρβλ. βουθυτῶ, ταυροκτονῶ.

ταυροκαθάπτης (ὁ) 'Επιγρ. ταυρομάχος.

ταυροκαθάψια (τά) 'Επιγρ., σχόλ. ἑορτὴ τελουμένη ἰδίᾳ ἐν Θεσσαλίᾳ, Σμύρνῃ, Σινώπῃ πρὸς σύλληψιν ἀγρίου ἢ ὑπ' αὐτῶν τῶν ἀγωνιστῶν ἐξαγριωθέντος ταύρου μετὰ διαφόρων ἐν τῷ ἀγῶνι ἀκροβατικῶν ἐπὶ τοῦ ταύρου ἀσκήσεων, ταυρομαχία : Σχόλ.Πινδ.Π 2,78.

ταυροκάθαψις-εως (ἡ) 'Επιγρ. Ρώμ. τὰ ταυροκαθάψια βλ.λ. (ἐκτὸς ἂν -άθαψιν ἀντὶ -αθάψιον).

ταυροκάρηνος-ον μτγν. ἐπὶ ἐλέφαντας, ὁ ἔχων κεφαλὴν ταύρου : Νόνν.Δ 26,317.

ταυροκένται (οἱ) 'Επιγρ. οἱ τοὺς ταύρους κεντοῦντες, διὰ νύξεων ἐρεθίζοντες.

ταυροκέρκουρος (ὁ) πάπ. κ. Σουΐδ. εἶδός τι ποταμίου πλοίου.

ταυρόκερως-ωτας (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων κέρατα ταύρου : Εὐρ.Βάκχ.100 ταυρόκερων θεὸν στεφάνωσέν τε δρακόντων στεφάνοις, Εὐφορ.14, 'Ορφ.'Υμν.52,2.

ταυροκέφαλος-ον 'Επιγρ. σχόλ. ὁ ἔχων κεφαλὴν ταύρου : Σχόλ.Λυκόφρ.1237.

ταυρόκολλα (ἡ) μτγν. κ. μαν. ἡ ἐκ τῶν βοείων βυρσῶν, δερμάτων κατασκευαζομένη κόλλα : Πολύβ.6.23,3, Διοσκ.3,87, Γαλ.12,832, 'Αντυλλ.π.'Ορειβ. 10,23,6, Παῦλ.Αἰγ.7,3.

ταυρόκολλον (τὸ) γλωσσ. ἡ ταυρόκολλα βλ.λ.

ταυροκολλώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ταυρόκολλαν : Διοσκ.1,67, αὐτ.4,170.

ταυρόκρανος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων κρανίον, κεφαλὴν ταύρου, ὁ ταυροκέφαλος : Εὐρ.'Ορ.1378 ὠκεανὸς ταυρόκρανος, ΑΠλ.4,126 ὁ ταυρόκρανος, ἡ πλάνη τῶν σωμάτων.

ταυροκράτης (ὁ) 'Ησ. «Γάνδαρος παρ' 'Ινδοῖς».

ταυρόκτονος-ον (κτείνω) μτγν παθ. ὁ φονευθεὶς ὑπὸ ταύρου : 'Αμμών.129V

ταυροκτόνος-ον (κτείνω) κ. σχόλ. ἐνεργ. ὁ φονεύων, ὁ κατασπαράσσων ταύρους, ταυροφόνος: Σοφ.Φιλ.400 ταυροκτόνοι λέοντες, Λυκόφρ.1167, Σχόλ.Λυκόφρ.47.

ταυροκτονῶ-έω θυσιάζω ταύρους : Αἰσχ.'Επτ 276 ταυροκτονοῦντας θεοῖσιν, Σοφ.Τρ.760.

ταυρολέτωρ-ορος (ὁ,ἡ) (ὄλλυμι) μσν. ὁ καταστρέφων, ὁ ἀφανίζων ταύρους : Κ.Μανασσ.Χρον. 25 ταυρολέτωρ λέων.

ταυρομαχία (ἡ) 'Επιγρ. κ. νεώτ. ἡ ταύρων ἢ ἡ μετὰ ταύρων μάχη· πρβλ. ταυροκαθάψια· ‖ νεώτ 'Ισπανικὸν ἐν στίβῳ ἀγώνισμα μεταξὺ ἀνθρώπου καὶ ἐξηγριωμένου ταύρου.

ταυρομαχικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταυρομαχίαν, ὁ τῆς ταυρομαχίας.

ταυρομάχος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ μαχόμενος, ἰδ. κτ. ἐπάγγελμα, πρὸς ταῦρον ἐν ταυρομαχίᾳ βλ.λ.

ταυρομαχῶ-έω νεώτ. ἀμτβ. εἰμὶ ταυρομάχος.

ταυρομέτωπος-ον ἐπίθ. τοῦ Βάκχου, ὁ ἔχων μέτωπον ἢ πρόσωπον ταύρου : Ὀρφ.45,1.

ταυρόμορφος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων μορφήν, ἔκφρασιν ταύρου : Εὐρ.Ἴων 1261 **ὄμμα πατρὸς ταυρόμορφον** (Κηφισοῦ), Φιλ.2,160, Ἀθήν.11,476A **ἐν δὲ Κυζίκῳ καὶ ταυρόμορφος ἵδρυται**, Πάπ. **κάνθαρος ταυρόμορφος**.

ταυρόνους-οος-ουν-οον μσν. ὁ ἔχων ταύρου νοῦν, βλάξ, βοϊδοκέφαλος : Τζέτζ.Ἰλ.155,5.

ταυροπάρθενος (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἐπίθ. τῆς θυγατρὸς τοῦ Ἀγήνορος Εὐρώπης, διότι ἁρπαγεῖσα ὑπὸ τοῦ Διὸς ἐν σχήματι ταύρου ἀπὸ τῆς Φοινίκης ἤχθη εἰς τὴν ἀντιπέραν πρὸς δυσμὰς νῆσον Κρήτην· κτ. ἄ. ἐπίθ. τῆς Ἰοῦς μετσμορφωθείσης ὑπὸ τῆς Ἥρας εἰς ταῦρον : Λυκόφρ.1292.

ταυροπάτωρ-ορος (ὁ,ἡ) μτγν. ἐπὶ τῶν μελισσῶν, ὁ ἐκ τοῦ ταύρου γεννηθείς : Θεόκρ.Σύρ.3.

ταυροπόλα (ἡ) ἄ. ταυροπόλος βλ.λ. : Σοφ.Αἴ.172 **ἦ ῥά σε ταυροπόλα Διὸς Ἄρτεμις**.

ταυροπόλευτος-ον μσν. ἐπὶ τῆς γῆς, ὁ ἀροθείς, ὁ καλλιεργηθεὶς ὑπὸ ταύρων : Κ Μανασσ. Χρον.348 **ταυροπολεύτους ἀρούρας**.

ταυροπόλια (τὰ) μτγν. ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τῆς Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος : Μέν.Ἐπιτρ.234.

ταυροπόλιον (τὸ) μτγν. ναὸς τῆς Ταυροπόλου Ἀρτέμιδος ἐν Ἰκαρίᾳ : Στράβ.14,1,19· **2**) κτ. πληθ. τὰ ταυροπόλια βλ.λ.

ταυροπόλος (ἡ) κ. **ταυροπόλα** (Σοφ.Αἴ.172) ἐπώνυμ. τῆς Ἀρτέμιδος, εἴτε διότι ἐτιμᾶτο διὰ θυσιῶν ταύρων, εἴτε διότι ἐλατρεύετο ἐν τῇ Ταυρικῇ Χερσονήσῳ ὡς ὑπερασπίζουσα καὶ προστατεύουσα τὴν χώραν, εἴτε διότι ὀχουμένη ἐφέρετο ὑπὸ ταύρων, εἴτε διότι ἐφόνευσε τὸν ὑπὸ τοῦ Ποσειδῶνος ἀφεθέντα κατὰ τοῦ Ἱππολύτου ταῦρον : Εὐρ.ΙΤ 1457 **τὸ λοιπὸν ὑμνήσουσι ταυροπόλον θεάν**, Ἀριστφ.Λυσ.447 **εἴ τἄρα νὴ τὴν ταυροπόλον ταύτῃ πρόσει**· ‖ ὁμ. ἐπώνυμ. τῆς Ἀθηνᾶς· Ἡσ. «ταυροπόλοι· ἡ Ἄρτεμις καὶ ἡ Ἀθηνᾶ».

ταυροπόλος (ὁ) ἐπώνυμ. τοῦ Ἀπόλλωνος: Στράβ. 16,3,2· ‖ ὁμ. τοῦ Ἡλίου: Ἐπιγρ.· πρβλ. ταυροπόλος (ἡ).

ταυρόπους-ποδος-ουν ἐπὶ ποταμίου τινὸς θεοῦ, ὁ ἔχων πόδας ταύρου : Εὐρ.ΙΑ 275.

ταυροπρόσωπος-ον μτγν. σχόλ. ὁ ἔχων πρόσωπον ταύρου, ταυροειδές : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 2,168 **ταυροπρόσωπος ναῦς**, Πάπ. τ- θεός.

ταῦρος (ὁ) κ. μον. κ. νεώτ. ἄρσην βοῦς πρὸς ὀχείαν ἐπιτήδειος, ταυρὶ· π. Ὁμ. ἰδίᾳ ὁ προσφερόμενος πρὸς θυσίαν τῷ Ποσειδῶνι : Ἰλ.Ρ 389 **ὡς δ' ὅτ' ἀνὴρ ταύροιο βοὸς μεγάλοιο βοείην λαοῖσιν δώῃ τανύειν**, Αἰσχ.Ἀγ.1126 **ἄπεχε τῆς βοὸς τὸν ταῦρον** (προμάντευμα τῆς Κασσάνδρας περὶ τοῦ Ἀγαμέμνονος καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ)· ‖ μτφ. ὁ φονεὺς παραβάλλεται πρὸς ταῦρον ὅστις ὑπὸ οἴστρου περιδεὴς γενόμενος τρέπεται εἰς φυγὴν πρὸς ἐρημίαν : Σοφ.ΟΤ 4,478 **φοιτᾷ γὰρ ὑπ' ἀγρίαν ὕλαν ἀνά τ' ἄντρα καὶ πέτρας, ὡς ταῦρος**· **2**) ἱερεὺς τοῦ Ταυρείου Ποσειδῶνος : Ἀθήν.10, 425C **παρὰ δὲ Ἐφεσίοις αἱ οἰνοχοοῦντες ἤθεοι τῇ τοῦ Ποσειδῶνος ἑορτῇ ταῦροι ἐκαλοῦντο**· **3**) κ. νεώτ. ἀστρον. ἀστερισμὸς τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου, κείμενος ἐν τῷ βορείῳ ἡμισφαιρίῳ : Εὔδοξ. π. Ἱππάρχ.1,2,10, Ἄρατ.167· **4**) μτγν. τὸ μεταξὺ τῶν ὄρχεων καὶ τοῦ πρωκτοῦ διάστημα, ἡ κοχώνη : Πολυδ.2,173, Γαλ.14,706· **5**) τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον· Φώτ.· **6**) τὸ πέος· Σουίδ.

ταυρόσκυλος (ὁ) νεώτ. εἶδος μολοσσοῦ κυνός, ὁμοιάζοντος ἐν μικρογραφίᾳ πρὸς ταῦρον.

ταυροσφάγος-ον κ. μσν. ὁ σφάζων, ὁ θυσιάζων ταύρους, ἰδίᾳ ἐν θυσίᾳ, ὁ ταυροκτόνος, ἢ ὁ καθ' ὃν σφάζονται, θυσιάζονται ταῦροι : Σοφ.Τρ.608 **ταυροσφάγος ἡμέρα** (ἡμέρα θυσιῶν), Λυκόφρ.47 **ταυροσφάγος λέαινα**.

ταυροσφαγῶ-έω κ. σχόλ. σφάζω ταῦρον, ἰδίᾳ ἐν φρ. **ταυροσφαγῶ ἐς σάκος** κόπτω τὸν λαιμὸν τοῦ ταύρου καὶ τὸ αἷμα δέχομαι εἰς τὸ κοῖλον ἀσπίδος : Αἰσχ.Ἑπτ.43 **ἄνδρες γὰρ ἑπτὰ θούριοι λοχαγέται ταυροσφαγοῦντες ἐς μελάνδετον σάκος**, Σχόλ.Ἀριστφ.Λυσ.189.

ταυροῦμαι-όομαι παθ. γίνομαι ἄγριος ὡς ταῦρος, ἐρεθίζομαι, ἐξαγριώνομαι : Αἰσχ.Χο.275 **ἀνταποκτεῖναι λέγων ἀποχρημάτοισι ζημίαις ταυρούμενον**, Εὐρ.Βάκχ.922 **τεταύρωσαι γὰρ οὖν**· ‖ ὁμ. ἐν φρ. **ταυροῦμαι ὄμμα τινί** ρίπτω ἄγριον βλέμμα πρός τινα, προσβλέπω τινὰ θυμωδῶς, ἀγριοκοιτάζω : Εὐρ.Μήδ.92 **εἶδον ὄμμα νιν ταυρουμένην** (σχόλ. «ὡς ὁ ταῦρος θυμικὸν καὶ φοβερὸν ὁρῶσαν καὶ ἄστοργον, οὐχὶ μητρικόν»)· **2**) ἐνεργ. Ἡσ. «ταύρωσον· ταῦρον ποίησον».

ταυροφάγος-ον ἐπίθ. τοῦ Βάκχου, ὁ ἐσθίων ταῦρον : Σοφ.ἀπ.668· ‖ μτφ. ἐπὶ τοῦ Κρατίνου· Φώτ. «ταυροφάγον· τὸν Διόνυσον Σοφοκλῆς ἐν Τυροῖ· ἀντὶ τοῦ ὅτι τοῖς τὸν διθύραμβον νικήσασι βοῦς ἐδίδοτο· ἢ τὸν ὠμηστήν, ἀφ' οὗ καὶ ἐπὶ τὸν Κρατῖνον μετήνεγκε τοὔνομα Ἀριστοφάνης» : Ἀριστφ.Βάτρ.357 **μηδὲ Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ' ἐτελέσθη**.

ταυροφανής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ταῦρον, ὁ φαινόμενος ὡς ταῦρος : Διον.Περ.642.

ταυρόφθαλμος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς ταύρου, βοϊδομάτης : Ἡφαιστ.Ἀστρ.2,2· **2**) **τὸ ταυρόφθαλμον** ὡς οὐσ. εἶδος φυτοῦ : Ἀπούλ.79.

ταυρόφθογγος-ον ὁ φθεγγόμενος, ὁ μυκώμενος ὡς ταῦρος: Αἰσχ.ἀπ.57,8 **ταυρόφθογγοι μῖμοι** (ἦχοι μιμούμενοι τὸν μυκηθμὸν τῶν ταύρων).

ταυροφόνος-ον ὁ φονεύων ταύρους, ὁ ταυροσφάγος : Πίνδ.Ν 6,40 **ταυροφόνῳ τριετηρίδι τίμασε Ποσειδάνιον ἂν τέμενος** (ἑορτήν, ἐν ᾗ ἐσφάζοντο ταῦροι), Ὀρφ.Ὕμν.14,2 **ταυροφόνος λέων**, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 11,60· ‖ ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους : Θεόκρ.17,20 **ἀντία δ' Ἡρακλῆος ἕδρα σφιν ταυροφόνοιο ἵδρυται** (δ.γρ.).

ταυροφόντης (ὁ) μσν. ὁ ταυροφόνος βλ.λ. : Νικ.Χων.Χρον.193.

ταυροφόρος-ον κ. λεξ. ἐπὶ νομισμάτων, ὁ φέρων ἐγκεχαραγμένην τὴν μορφὴν ταύρου : Ἐπιγρ. **ταυροφόρα τετράχμα**· **2**) ἐπὶ πλοίου, τὸ ἔχον κατὰ τὴν πρῷραν ὡς σύμβολον ὁμοίωμα κεφαλῆς ταύρου : Πολυδ.1,83 **ἔστι δέ τινα πλοῖα Λύκια, λεγόμενα κριοὶ καὶ τράγοι, ὡς εἰκάζειν ὅτι τοιοῦτόν τι πλοῖον καὶ ταῦρος ἦν ὁ τὴν Εὐρώπην ἀπαγαγών**, Στεφ.Βυζ. ἐν λ. ταυρόεις.

ταυροφυής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων φυήν, φύσιν ἢ μορφὴν ταύρου : Νόνν.Δ 7,153 **ταυροφυὴς κερόεντι τύπῳ μορφούμενος ἀνήρ**.

ταυροχόλια Ἡσ. «ἑορτὴ ἐν Κυζικῷ» (sic).

ταυρώ-οῦς (ἡ) ἐπών. τῆς Ἀρτέμιδος: Ἡσ. «Ταυρώ· ἡ ἐν Ταύροις Ἄρτεμις»· πρβλ. ταυροπόλος.

ταυρῶ-άω ἐπὶ θηλείας βοός, ἐφίεμαι τοῦ ταύρου, φέρομαι μετ' ἐπιθυμίας πρὸς συνουσίαν : Ἀριστλ.ΖΙ 572a,31 **αἱ βόες ταυρῶσιν** (δ.γρ. -ιῶσιν).

ταυρώδης-ους-ες μτγν. συνηρ. τ. ἀντὶ ταυροειδής βλ.λ. : Νίκ.Ἀλεξ.222 **ταυρώδεα λεύσσων**.

ταυρών-ῶνος (ὁ) μτγν. ὄνομα μηνὸς ἐν Ἀλεξανδρείᾳ : Πτολ.Ἡμερολ.9,7.

ταυρῶπις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ταυρωπὸς βλ.λ. : Νόνν.Δ 32,69· **2**) πάπ. ἐπίθ. τῆς Ἴσιδος ἐν Σαμοθράκῃ.

ταυρωπός-όν (ὤψ), θηλ. ταυρῶπις ὁ ἔχων ὄψιν ταύρου, ταυροειδής : Ἴων Χ 9, Ὀρφ.Ὕμν.29,4

ταυρωπὸς Διόνυσος, Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.22 **τοὺς ποταμοὺς.. ταυρωποὺς ἀναπλάττουσιν** [δ.γρ.]· ‖ τὸ οὐδ. ταυρωπόν ὡς ἐπίρρ. ὡς ὁ ταῦρος : Φίλ.1,602 **ταυρωπὸν ἀποβλεφάμενοι.**

ταυρωτικός-ή-όν σχόλ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ταῦρον· Σχόλ.Νίκ.'Αλεξ.31 «ὅτι οἱ ἀρχαῖοι **κέρασιν** ἐχρῶντο ἐν τῇ πόσει ἀντὶ ποτηρίων, ὅθεν καὶ τὸ κεράσαι εἴρηται, ἢ διὰ τὸ ταυρωτικόν, τουτέστιν τὴν ἀπὸ τοῦ οἴνου ἰσχύν».

ταυρώψ-ῶπος [ὁ,ἡ] μτγν. ὁ. ταυρωπὸς βλ.λ. : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.22 [δ.γρ. ταυρωπούς].

ταῦς ὁ μέγας, ὁ πολύς : Πλάτ.Θεαίτ.175C **κεκτημένος ταῦ χρυσίον** [διόρθ. ἀντὶ τ' αὖ πολὺ χρυσίον]· πρβλ. ταῦσας.

ταῦσας 'Ησ. «μεγαλύνας, πλεονάσας»· πρβλ. ταῦς.

ταύσιος-α-ον ὁ. τηΰσιος βλ.λ.

ταῦτα πληθ. οὐδ. τῆς δεικτικῆς ἀντων. **οὗτος αὕτη τοῦτο** βλ.λς.

ταὐτά κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὰ αὐτά.

ταύτᾳ ἐπίρρ. δωρ. τ. ἀντὶ ταύτῃ **βλ.λ.**

ταὐτάζω λεξ. τὰ αὐτὰ λέγω, **φλυαρῶ, τευτάζω** βλ.λ.· Φώτ.

ταυτακισμός [ὁ] νεώτ. σχῆμα λόγου, καθ' ὃ αἱ λέξεις μιᾶς φράσεως ἄρχονται ἀπὸ τοῦ αὐτοῦ συμφώνου· πρβλ. ταυτόγραμμον.

ταύτες 'Επιγρ. αἰτ. πληθ. ἀντὶ ταύτας τῆς δεικτικῆς ἀντων. οὗτος αὕτη τοῦτο βλ.λς.

ταύτῃ ἐπίρρ. κ. δωρ. τ. ταύτᾳ, κωμ. ταυτηΐ δοτ. ἑν. θηλ. τῆς δεικτικῆς ἀντων. οὗτος αὕτη τοῦτο βλ.λς, **ἐν χρ.** ὡς ἐπίρρ., οὕτω, τοιουτοτρόπως : 'Αριστφ.'Ιππ.271 **ἐὰν ταύτῃ γε νικᾷ.**

ταυτηΐ ἐπίρρ. οὕτω, τοιουτοτρόπως, ταύτῃ : 'Αριστφ.'Ιππ.271 **ἐὰν ταύτῃ γε νικᾷ, ταυτηῒ πεπλήξεται**, αὐτ.Θεσμ.1221.

ταυτί ἐπιτετ. ἀττ. τ. μετὰ τοῦ προσχηματισμοῦ ι ἀντὶ ταῦτα.

ταὐτίζω μτγν. κ. μσν., νεώτ. κ. ταυτ- καθιστῶ τι ἓν καὶ τὸ **αὐτὸ** πρὸς ἄλλο, ἀναφ. πρὸς **λέξεις** θεωρῶ **ὡς συνώνυμον** : Εὐστ.8,33 **ἰστέον δὲ ὅτι τινὲς οὐχ, ὡς εἴρηται, ταὐτίζουσι θυμὸν καὶ ὀργήν, ἀλλὰ διαφορὰς αὐτῶν οἴδασι, - ταυτίζουσιν ἀνόμοια πράγματα**· κ. παθ. : Πρόκλ.Παρμ.1008S **ἓν εἰσι καὶ ταὐτίζονται, - ταυτίζονται αἱ ἀντιλήψεις μας**· 2| ρηματ.π. ταυτισμός.

ταὐτισμός [ὁ] [ταὐτίζω] μσν., νεώτ. κ. **ταυτ-** ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ταυτίζω, ἡ ἐξομοίωσις : Νικ.Χων.Χρον.199D· πρβλ. Κόντ.ἐν 'Αθηνᾷ 1,181.

ταὐτό κ. νεώτ., ἰων. τωυτό, ἀττ. κ. νεώτ. **ταὐτόν** κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ αὐτό(ν), ἓν καὶ τὸ αὐτό, ἐντελῶς τὸ ἴδιον : φρ. **ταὐτὸν εἰπεῖν, ὡς ἂν ἐλέγομεν, σὰν νὰ λέμε, μὲ ἄλλα λόγια.**

ταυτο- κ. νεώτ. πρῶτον συνθετικὸν δηλωτικὸν **ταυτότητος ἢ ἐπαναλήψεως ἢ ἀπολύτου ὁμοιότητος, οἷον** ταυτόαιμος, ταυτοβουλία, ταυτόσημος ταυτολογία, ταυτοφωνία.

ταὐτόαιμος-ον μσν. κ. νεώτ. **ὁ ἐξ** αἵματος συγγενής : ΚΜανασσ.Χρον.6123.

ταὐτοβουλία [ἡ] μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ταυτότης βουλήσεως, ἡ κοινὴ θέλησις : Κύριλλ.6,601C, 'Αναστ. Σιν.'Οδ.48H, Μάξ.'Ομολ.2,45B.

ταὐτογενής-οῦς-ές μσν. ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, τῆς αὐτῆς ὁμοταξίας ὤν : ΚΜανασσ.Χρον. *5947*, αὐτ.6603, Νικ.Χων.Χρον.191.

ταὐτογνωμονῶ-έω μσν. κ. νεώτ. ἀμτβ. ἔχω τὴν αὐτὴν γνώμην, ὁμοφρονῶ, συμφωνῶ, ἀντίθ. **ἑτερογνωμονῶ** : ΚΜανασσ.Χρον.2282.

ταὐτογνωμοσύνη [ἡ] μσν. ἡ ταυτότης, ὁμοιότης γνώμης : Μετοχ.ΘΣύμμικτ.444,9.

ταὐτογνώμων-ονος-ον μσν. ὁ ἔχων **τὴν αὐτὴν γνώμην**, ὁ ὁμογνώμων : Μιχ.'Ακομ.1,348.

ταυτογράμματος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων **ἢ ἀναφερόμενος** εἰς τὸ ταυτόγραμμον βλ.λ.

ταυτόγραμμον [τὸ] **νεώτ. ἐπὶ** στίχου ἢ ποιήματος, **εἶδος** παρηχήσεως, καθ' ὃ ἅπασαι αἱ λέξεις ἄρχονται ἀπὸ τοῦ **αὐτοῦ** γράμματος.

ταὐτογραφῶ-έω μσν. ἓν καὶ τὸ αὐτὸ ἢ κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον γράφω : Εὐστ.45,46.

ταὐτόδοξος-ον μτγν., νεώτ. κ. ταυτ- **ὁ τῆς αὐτῆς** ὢν γνώμης, δοξασίας, ὁ ὁμόδοξος, ἀντίθ. **ἑτερόδοξος** : Κοισόρ.1025.

ταὐτοδύναμος-ον μσν. ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν ἢ ὁμοίαν δύναμιν ἢ τὴν αὐτὴν σημασίαν : Νικ.Χων. Χρον.191B **τὸ σύμφωνόν τε καὶ ταὐτοδύναμον**, 'Ιω.Μον. ἐν 'Αν.Βοασσ.4,462 **Πνεῦμα ἅγιον ταὐτοθελές, ταὐτοδύναμον.**

ταὐτοδυναμῶ-έω σχόλ. ἐπὶ λέξεων, **εἶμαι** τῆς αὐτῆς ἢ ὁμοίας δυνάμεως, **εἶμαι** ἰσοδύναμος, ἔχω τὴν αὐτὴν σημασίαν, σημαίνω τὸ αὐτό : Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.162.

ταὐτοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ τὸ αὐτὸ εἶδος, τὴν αὐτὴν μορφὴν ἔχων : Δαμάσκ.'Αρχ.340, Κύριλλ. 'Αλ.Περὶ 'Αγ.Τριάδ.3,491 **αἱ τρεῖς ὑποστάσεις ἐν τῇ ἁγίᾳ τριάδι .. ταὐτοειδεῖς ἀλλήλαις, εἰς ἕν τι τὸ ἀνωτάτω συνθέουσι κάλλος**, αὐτ.5,553.

ταὐτοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. ὡσαύτως, **ὁμοίως** : Δαμάσκ.'Αρχ.349.

ταὐτοέπεια [ἡ] 'Ησ. «ταυτολογία», Σουΐδ.

ταὐτοεπής-οῦς-ές μτγν. ὁ ταὐτολόγος **βλ.λ.** : Κύριλλ.'Αλ.1,661A.

ταὐτοεπῶ-έω μτγν. ταυτολογῶ : Κύριλλ.'Αλ.'Ησ. 4,522 **τὴν βούλησιν τοῦ θεοῦ καὶ πατρός .. καὶ ἡμῖν ταὐτοεποῦντες ἀπηγγέλκασι**, Φώτ., Σουΐδ.

ταὐτοεργία [ἡ] μτγν. **τὸ αὐτὸ** πράττειν, ταυτότης ἢ ἑνότης ἐν τῇ ἐνεργείᾳ : Κύριλλ. εἰς 'Ιω.5,5, 531 **θεὸς ἐκ θεοῦ κατὰ φύσιν εἰς ταὐτοβουλίαν καὶ .. ταὐτοεργίαν ἀναβαίνει τῷ φύσαντι.**

ταὐτοεργῶ-έω μτγν. πράττω ἢ ἐργάζομαι τὸ αὐτὸ ἔργον, πράττω, ποιῶ τὸ αὐτό : Κύριλλ.9,180C, αὐτ.Νηστ.4,103 ταὐτοεργεῖ **ἡ ἁγία τριάς.**

ταὐτόζηλος-ον μσν. ὁ ἔχων τὸν αὐτὸν ζῆλον ἢ ὁ τὸ αὐτὰ ζηλῶν, ὁ τὸ αὐτὸ ἔργον μετὰ ζήλου μετερχόμενος : Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,102 **ὡς μὴ τῷ δεσπότῃ ταὐτόζηλος δείκνυσθαι.**

ταὐτοθελής-οῦς-ές μσν. ὁ τὴν αὐτὴν θέλησιν ἢ γνώμην ἔχων, δθ. **τὸ ταὐτοθελές** ὡς οὐσ. ἡ ταυτοβουλία βλ.λ. : 'Ιω.Μον. ἐν 'Αν.Βοασσ.4,162.

ταὐτόθρους-ουν μτγν. ὁ πανταχοῦ ἐξ ἴσου, ὁμοίως ἠχῶν, ταυτόφωνος : Κύριλλ. εἰς 'Ιω.6,624 **παρὰ τοῖς ἀλλογενέσι ταὐτόθρους διέσπαρτο λόγος.**

ταὐτόθυμος-ον μσν. ὁ τὸν αὐτὸν θυμόν, τὴν αὐτὴν διάθεσιν ἔχων, ὁμόθυμος : ΚΜανασσ.Χρον.2234.

ταὐτοῖος-α-ον μτγν. ὁ ὁμοιάζων ἢ προσεγγίζων τὴν ταυτότητα, **περίπου ὁ αὐτός, ὁ ἴδιος** : Δαμάσκ.'Αρχ.350, αὐτ.439.

ταὐτοκίνητος-ον μτγν. ὁ κινούμενος κατὰ τὸν **αὐτὸν τρόπον, ὁ τὴν αὐτὴν** κίνησιν ἔχων, ὁ ὑποκείμενος **εἰς τὴν αὐτὴν** φοράν, κίνησιν, ὤθησιν : Διον.'Αρεοπ.Οὐρ.'Ιεραρχ.7,2,70 **πρώτας οὐσίας τῆς οἰκείας αὐτοκινήτου καὶ ταὐτοκινήτου .. τάξεως** ἀρρεπῶς ἀντέχεσθαι.

ταὐτοκλινής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπὸ τὸ αὐτὸ κλῖμα εὑρισκόμενος, ὁ ὢν εἰς τὸ αὐτὸ γεωγραφικὸν πλάτος : Στράβ.2,1,16 **μόλις γὰρ ἂν ταὐτοκλινεῖς εἶεν τοῖς κατ' 'Αμισόν**, αὐτ.17,3,8.

ταὐτόλεκτος-ον μσν. ὁ αὐτὸς πρὸς τὸ λέγειν : Στουδ.Θεόδ.163A **ἔσται τὸ περιπατεῖν ὡς τὸ μὴ περιπατεῖν ταὐτονόητον καὶ ταὐτόλεκτον.**

ταὐτολεξία [ἡ] μσν. ἡ ταυτολογία : Λεόντ. **ἐν** Mai.Collect.Vat.7,127.

ταὐτολόγημα-ατος [τὸ] μσν. ἡ ταυτολογία : Εὐστ.948,56.

ταὐτολογία [ἡ] μτγν., μσν., νεώτ. κ. ταυτ- ἐπανάληψις τοῦ ἤδη ρηθέντος, ἡ ἐν ὁρισμῷ ἐπανάληψις **τῆς ὁριστέας ἐννοίας** εἴτε ρητῶς, εἴτε διὰ συνωνύ-

μων **ἐκφράσεων** : Διον.Ἀλ.Συνθ.23 **ταὐτολογίας τινὰ δόξαν παρέχειν**, Φιλ.1,529, Κοϊντιλ.8,3,50, Πλούτ.Ἠθ.504D, Στουδ.Θεόδ.75B· ‖ νεώτ. τὸ νὰ λέγῃ τις τὰ αὐτὰ δι' ἄλλων **φράσεων**.

ταυτολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τουτολογίαν.

ταὐτολογικῶς ἐπίρρ. μσν. κ. **νεώτ.** **κατὰ τρόπον** ταυτολογίας, διὰ ταυτολογίας : Εὐστ.122,6.

ταὐτολόγος-ον μτγν., νεώτ. κ. **ταυτ-** ὁ τὸ αὐτὸ ἐπαναλαμβάνων ὃ καὶ πρότερον **εἶπεν** : ΑΠ 9,206 **ταὐτολόγων κανόνων φεῦ πληθύος**.

ταὐτολογῶ-έω μτγν.κ.μσν., νεώτ. κ.ταυτ- λέγω τὰ αὐτά, εἶμαι ταυτολόγος, ἐπαναλαμβάνω τὰ αὐτὰ δι' ὁμοίων ἢ παρεμφερῶν λέξεων ἢ ἐκφράσεων : Πολύβ.1,1,3 **περὶ τῶν καλῶς καὶ πολλοῖς εἰρημένων ταὐτολογεῖν**, αὐτ.1,79,7, Στράβ.12,3,27 **εἰ καὶ ταὐτολογήσομεν τὸν λόγον**· κ. ἀπολ. : Πολύβ. 36,12,2, Φιλόδ.Ποιημ. ἐν Ἡρακλ.994,30, Ἑρμογ.Εὑρ. 3,15, Κύριλλ. εἰς Ἰω.1,14,930 **ἐπείπερ ἐστὶ πνεῦμα ἐμόν, ταὐτολογήσει δὴ πάντως**, Φώτ.Βιβλ.38,8,19 **ταὐτολογεῖ τὰ πλεῖστα**.

ταὐτόματον (τὸ) (ἐκ κράσεως τοῦ τὸ αὐτόματον) ἀττ. τὸ κατὰ συμβεβηκός, κατὰ περίστασιν, θθ. **ἀπὸ ταὐτομάτου** ἐκ περιστάσεως, κατὰ συμβεβηκός, κατὰ τύχην, ἀπροσδοκήτως, ἀνελπίστως, ἄξαφνα : Θουκ.6,36.

ταυτομέρεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης, ἣν κέκτηνται ὀργανικαί τινες ἑνώσεις νὰ συμπεριφέρωνται πρὸς διαφόρους χημικὰς ἐπιδράσεις ὡς εἰ εἶχον δύο διαφόρους συντακτικοὺς τύπους.

ταυτομερής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐν τῷ αὐτῷ μέρει περιεχόμενος, ἐπὶ νευρῶνος συζευκτικοῦ, τοῦ ὁποίου τὰ διάφορα μέρη ἐμπεριέχονται εἰς τὸ αὐτὸ ἡμιμόριον τοῦ νωτιαίου μυελοῦ.

ταὐτόμετρος-ον μσν. ὁ τοῦ αὐτοῦ μέτρου ὤν : ΚΜανασσ.Χρον.3894 **ταὐτομέτροις μέτροις**.

ταὐτομήκης-ους-ες μτγν. ὁ τοῦ αὐτοῦ μήκους ὤν, ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ μῆκος, τὸ ἴδιο μάκρος, ἰσομήκης. ἰδ. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ τετράγωνος, οἷον 4X4=16 : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.2,18.

ταὐτονόητος-ον μσν. ὁ **ἀφ' ἑαυτοῦ** νοητός, φανερός : Στουδ.Θεόδ.163A.

ταὐτόνοια (ἡ) μσν. ταυτότης ἐννοίας, σημασίας : Εὐστ.1530,21 **ταὐτόνοιά ἐστιν ἐν τῷ «ἐνθάδε αὖθι», ὁ αὐτὸς γὰρ νοῦς ἐν ἀμφοῖν**.

ταὐτονομία (ἡ) μσν. ταυτότης γνώμης : Εὐνόμιος ἐν Mai.Coll.Vat.7,71(a)A.

ταὐτόνομος-ον μσν. ὁ τὸν αὐτὸν νόμον, κανόνα ἀκολουθῶν : Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ.1,70 **πλουτήσασα ταὐτόνομον κειμένη τελευταία**.

ταὐτοούσιος-ον μσν. κ. **ταὐταύσιος** ὁ ἔχων τὴν ἰδίαν οὐσίαν, ὁμοούσιος : Ἐπιφάν.1,920B.

ταὐτοπάθεια (ἡ) μτγν., μσν. κ. **νεώτ.** τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ τὸ αὐτὸ πρόσωπον **εἶναι ἐν ταὐτῷ** τὸ ἐνεργοῦν καὶ τὸ πάσχον, αὐτοπαθὴς σημασία : Ἡρωδιαν. ἐν Ἀν.Ὀξ.3,271 **ἡ ἐμαυτοῦ καὶ ἡ σαυτοῦ καὶ ἡ ἑαυτοῦ εὐθείας οὐκ ἔχουσι διότι ταὐτοπάθειαν δηλοῦσιν**, ΕΜ 67,44· **2)** μσν. κ. νεώτ. τὸ πάσχειν τὰ αὐτά, τὸ ὑφίστασθαι τὴν αὐτὴν τύχην **μὲ ἄλλον ἢ ἄλλους** : Νικήτ.Εὐγ.2,54 **λέγοις τὰ σαυτοῦ ταὐτοπάθειαν λέγοις**, Στουδ.Θεόδ. 181A, αὐτ.291D· **3)** μτγν. κ. μσν. εἰδ. ἐν τῇ ἐκκλ. γλ. ἡ εἰς κληρικοὺς ἢ λαϊκοὺς ἐπιβολὴ τῶν ποινῶν, αἵτινες κατόπιν συκοφαντιῶν αὐτῶν θὰ ἐπεβάλλοντο ἢ ἐπεβλήθησαν εἰς τρίτους : Σύν.Νίκ.2 καν. 4,Ψελλ.Σύν.Νόμ.864(857), Κ Μανασσ.Χρον.3635 **τὴν δίκην τὴν τῆς ταὐτοπαθείας**.

ταὐτοπαθής-οῦς-ές μσν., νεώτ. κ.ταυτ- ὁ παθὼν τὰ αὐτὰ μὲ ἄλλον ἢ ἄλλους, ὁ ὑποκείμενος εἰς τὰ αὐτὰ παθήματα, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν τύχην, πρβλ. ὁμοιοπαθής : Κ Μανασσ.Χρον.2954 **τότε πολλὰ ταὐτοπαθῆ τόποις ἐν διαφόροις συνέπεσε παθήματα**, αὐτ.Ἔρ.5,18, Στουδ.Θεόδ.1,17, Νικήτ.Εὐγ.2, 66, Εὐστ.Πον.118, Πρόδρ.301.

ταὐτοπαθῶ-έω μσν. ὑφίσταμαι τὰ αὐτὰ παθήματα, οἷον ποινήν, δίωξιν, στέρησιν : Στουδ. Θεόδ.417C **ἐπίσκοποι περιορίζονται καὶ ἡγούμενοι ταὐτοπαθοῦντες**, αὐτ.494A.

ταὐτοπάτωρ-ορος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ **ἐκ τοῦ αὐτοῦ** πατρὸς γεννηθείς : Κ Μανασσ.Χρον.6396.

ταὐτόπιστος-ον μσν. ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν πίστιν : Νικ.Χων.Χρον.155B.

ταὐτοποδία (ἡ) μτγν. ἡ ἐν τῷ αὐτῷ στίχῳ ἐπανάληψις τοῦ αὐτοῦ ποδός : Ἡφαιστ.3,3,Μάρ.Βικτ. 47K,Ἀτίλ.280K, Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.346 **εἰ δὲ** (γράφεται) χρόνους τ' **ἐτῶν ἰαμβικὴ ταὐτοποδία**.

ταὐτοποιός-όν μτγν. ὁ τὰ αὐτὰ ποιῶν : Πρόκλ. Κρατ.20P, Δαμάσκ.Ἀρχ.305.

ταὐτοποιῶ-έω ποιῶ τὸ αὐτὸ ὅπερ **καὶ ἄλλος** τις : Φιλόδ.Ποιημ.' **2)** πάπ. ποιῶ τι ὡς ἐκπρόσωπος προσώπου ἢ ἀρχῆς τινος, κάμνω ἀκριβῶς ἐκεῖνο διὰ τὸ ὁποῖον ἀπεστάλην.

ταὐτοπολυλογῶ-έω μσν. πολυλογῶ **περὶ** τῶν αὐτῶν πραγμάτων, τὸ αὐτὸ **διὰ πολλῶν λόγων λέγω** : Τζέτζ.Χιλ.10,851 **Φιλόξενος . . περιγραφῆς ἐν σχήματι ταὐτοπολυλογήσας**.

ταὐτοπραγῶ-έω μσν. **πράττω τὸ αὐτό, ἢ τὰ** αὐτά : Στουδ.Θεόδ.555D.

ταυτοπροσωπία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐν τῇ συντάξει τοῦ λόγου ταυτότης τοῦ ὑποκειμένου δύο ἢ πλειόνων προτάσεων, ἀντίθ. ἑτεροπροσωπία.

ταυτοπρόσωπος-ον νεώτ. συντακτ. ὁ ἔχων τουτοπροσωπίαν : **ταυτοπρόσωπος σύνταξις**.

ταὐτός-ή-ό(ν) ἀντων. κ. μσν. κ. **νεώτ.** ὁ αὐτός : Ἀριστλ Μεταφ.1054b,10, Συριαν.Μεταφ.62,32, αὐτ. 137,22,αὐτ.25,αὐτ.26,Σχόλ.Θεόκρ.1,56 **ταὐτοὶ δὲ εἶσι Λοκροὶ τοῖς Αἰολεῦσι**, Στουδ.Θεόδ.247C.

ταὐτῶς ἐπίρρ.μτγν. διὰ τοῦ αὐτοῦ **τρόπου**: **Διον.** Ἀρεοπ.15B **τῶν αὐτῶν οὐ ταὐτῶς, ἐναρμονίως δὲ καὶ οἰκείως . . ὁριζομένων**, αὐτ.Ἐπιστ.9,476.

ταὐτοσήμαντος-ον σχόλ. κ. μσν. ὁ σημαίνων τὸ αὐτό, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν σημασίαν, ταυτόσημος: Σχόλ Εὐρ.Ἑκ.16,Εὐστ.101,37, Σχόλ.Ὀππ.Ἀλ.1,54.

ταὐτόσημος-ον μσν.,νεώτ. κ. **ταυτ-** ὁ ταυτοσήμαντος βλ.λ. : Εὐστ.103,23· **2)** **νεώτ.** ὅμοιος, ἀπαράλλακτος : **ταυτόσημος διακοίνωσις** (ἡ ἐκ μέρους πολλῶν πρεσβευτῶν ἐπιδιδομένη καὶ ἔχουσα τὸ αὐτὸ περιεχόμενον).

ταὐτοσθενής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ σθένος, τὴν αὐτὴν δύναμιν, **ταυτοδύναμος**, ἰσοδύναμος : Κύριλλ.8,800C **τὰ ὅσαπερ ἂν ἀλλήλοις ταὐτοσθενῆ τὴν ἐνέργειαν . . φαίνοιντο**.

ταὐτόσπορος-ον μσν. ὁ ἐκ τῆς αὐτῆς σπορᾶς, ὁ ἐκ τοῦ αὐτοῦ γένους, ὁ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ **γεννηθείς** : Νικ.Χων.Χρον.237A **ὁμογενεῖς καὶ ταὐτόσποροι**.

ταὐτοστεγής-οῦς-ές μσν. ὁ ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην βιῶν, ζῶν : Χρον.433 **καὶ ζῷον πᾶν ταὐτοστεγὲς τῷ Νῶε συνεζῆει**.

ταὐτόστεγος-ον μσν. ὁ ταὐτοστεγής : ΚΜανασσ.Χρον.6553 **ἔχοντας τοὺς ἐχθραίνοντας οἰκείους ταὐτοστέγους**.

ταὐτοσυλλαβῶ-έω λεξ. **ἔχω** τὰς **αὐτὰς ἢ** ἰσαρίθμους συλλαβάς : ΕΜ 193,52.

ταὐτότης-ητος (ἡ) κ.μσν., νεώτ.κ. **ταυτ-**, δημ. **ταυτότητα** τὸ νὰ ἔχῃ τι τὴν ὕλην κτ. **εἶδος ἢ** κτ. ἀριθμὸν καὶ τὴν οὐσίαν μίαν καὶ τὴν αὐτήν, **τὸ νὰ εἶναι** δύο πράγματα τὰ αὐτά, ἀπόλυτος **μεταξὺ** δύο ὁμοιότης ἢ ἰσότης· πρβλ. Ἀριστλ.Μεταφ. 995b,2) «καὶ γὰρ ὧν ἡ ὕλη μία ἢ **εἴδει ἢ ἀριθμῷ**, ταὐτὰ λέγεται καὶ ὧν οὐσία μία· **ὥστε φανερὸν ὅτι** ἡ ταὐτότης **ἑνότης** τίς **ἐστιν** ἢ πλειόνων τοῦ εἶναι ἢ ὅταν χρῆται ὡς πλείοσιν· οἷον ὅταν λέγῃ αὐτὸ αὐτῷ ταὐτόν· ὡς δυσὶ γὰρ χρῆται αὐτῷ» : **αὐτ.**ΗΝικ.1161b,31 **ἡ γὰρ πρὸς ἐκεῖνα ταὐτότης**

ἀλλήλοις ταὐτοποιεῖ, Γαλ.6,613, Δαμάσκ.'Αρχ. 423, Κύριλλ.498, αὐτ.500 **τὴν πρὸς θεὸν πατέρα ταὐτότητα,** Εὐστ.'Ιλ.8,25 **ταὐτότητι σημασίας·** ‖ νεώτ. **φιλοσοφία τῆς ταυτότητος** ἡ **ταυτίζουσα φιλοσοφία** ἡ θεωρία καθ' ἣν πνεῦμα καὶ ὕλη εἶναι δύο διάφοροι ὄψεις ἢ ἐμφανίσεις τῆς μιᾶς πραγματικῆς οὐσίας, τῆς ἀπολύτου καὶ ἀπείρου· **2)** νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν χαρακτηριστικῶν ἅτινα διακρίνουσιν ἄτομόν τι ἑτέρου τινός, τὸ νὰ εἶναί τις αὐτὸς ποὺ λέγει ὅτι εἶναι : **δὲν δύναται νὰ ἀποδείξῃ τὴν ταυτότητά του, - βεβαιῶ τὴν ταυτότητα τοῦ ἐπιφέροντος·** ‖ **βιβλιάριον ταυτότητος** ἢ **ταυτότης** ἐπίσημον δελτίον ἢ βιβλιάριον μετὰ φωτογραφίας, δι' οὗ ἐλέγχεται ἂν τις εἶναι αὐτός, ποὺ ἰσχυρίζεται ὅτι εἶναι· ‖ γεν. τὸ ὄνομα καὶ ἡ προσωπικὴ κατάστασις, οἷον νεκροῦ, παράφρονος κττ. : **ἐξηκριβώθη ἡ ταυτότης τοῦ πτώματος·** **3)** ὁμ. νεώτ. εἶδός τι βραχιολίου, **ἐφ'** οὗ ἀναγράφεται τὸ ὄνομα τοῦ **φέροντος αὐτό·** **4)** πάπ. ὁ αὐτὸς ὅρος, ἡ αὐτὴ κατάστασις : **ἐν ταὐτότητι μεῖναι·** **5)** μτγν. τὸ νὰ διατηρηθῇ τι ἐν τῇ αὐτῇ καταστάσει ἢ ἡ διατήρησις τῆς πλήρους ὁμοιότητος : Πλωτῖν.1,2,7· **6)** ὁμ. μονοτονία : Διον.'Αλ.Συνθ.12,'Ερμογ.Μυθ.37.

ταὐτότροπος-ον μσν. ὁ ἔχων τοὺς αὐτοὺς τρόπους, ὁμότροπος : ΚΜανασσ.Χρον 3285.

ταὐτοῦμαι-όομαι μτγν. συνταυτίζομαι : Δαμάσκ.'Αρχ.305· ‖ ἀπολ. κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ἑτεροιοῦμαι : Πρόκλ.Παρμ.899S.

ταὐτουργία (ἡ) μτγν. ταυτότης ἐνεργείας, τὸ νὰ ἐργάζεταί τις τὰ αὐτά : 'Ιππόλ.1,229C, αὐτ.230C.

ταὐτουργός-όν μτγν. ὁ τὰ αὐτὰ ἐνεργῶν ἢ πράττων : 'Ιππόλ.1,228C **τὴν προσληφθεῖσαν τῷ λόγῳ σάρκα γενέσθαι ταὐτουργὸν τῇ θεότητι.**

ταὐτούσιος-ον μτγν. κ. μσν. ἅ. ταυτοούσιος, ὁ **ἐκ τῆς αὐτῆς** οὐσίας **ὤν** : 'Επιφάν.2,528C, Δίδ.'Αλ. 337B, Εὐστ.ἐν Mai.Spicil.Rom.5,298.

ταὐτοφανής-οῦς-ές μτγν. ὁ παρουσιάζων **φαινομενικῶς ταυτότητα,** ὁ **ἐμφανιζόμενος** ὡς ὁ ἴδιος : Δαμάσκ.'Αρχ.241.

ταὐτοφρονῶ-έω μσν. φρονῶ, πρεσβεύω τὰ αὐτά: Κίνναμ.'Ιστ.5,16,143B **εἰσὶν ἑτερόδοξοι, Πέρσαις ταυτοφρονοῦντες.**

ταὐτόφρων-ονος-ον μσν. ὁ τὰ αὐτὰ φρονῶν : Στουδ.Θεόδ.Cod.Coib.94,180.

ταὐτοφυής-οῦς-ές μσν. ὁ τῆς αὐτῆς φυῆς, τῆς αὐτῆς καταγωγῆς : Φώτ.ἐν Mai.Coll.Vat.9,118.

ταὐτοφωνία (ἡ) μσν.,νεώτ. κ.ταυτ- τὸ νὰ ἔχῃ τι τὴν **αὐτὴν φωνήν, τὸν αὐτὸν ἦχον** : Εὐστ.125,20· **2)** νεώτ. γραμμ. **δυσάρεστος** ἐπανάληψις τῶν αὐτῶν φθόγγων, **τῶν αὐτῶν συλλαβῶν** ἢ γραμμάτων· **3)** νεώτ. μουσ. ἡ ἀπόδοσις τοῦ αὐτοῦ ἤχου ὑπὸ δύο ἢ **περισσοτέρων φωνῶν** ἢ **ὀργάνων** : **ἡ ταυτοφωνία δὲν ἀποτελεῖ μουσικὸν διάστημα.**

ταὐτόφωνος-ον μσν., νεώτ.κ.ταυτ- ὁ ἔχων ἢ ἀποδίδων τὴν αὐτὴν φωνὴν ἢ ἦχον : Εὐστ.125,5, - **ταὐτόφωνα λέγονται τὰ ὄργανα τὰ ἐπαναλαμβάνοντα τοὺς παρ' αὐτὰ ἀκουομένους ἤχους καὶ ἰδίᾳ τοῦ ἀνθρωπίνου λάρυγγος, οἷα ὁ φωνογράφος καὶ τὸ τηλέφωνον.**

ταυτόχρονος-ον νεώτ. ὁ γινόμενος ἢ συμβαίνων κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, ὁ ἔχων τὴν αὐτὴν διάρκειαν, σύγχρονος, ἰσόχρονος· **2) ταυτόχρονος τηλεγραφία - τηλεφωνία** ἡ δι' ἑνὸς καὶ τοῦ αὐτοῦ κυκλώματος διεξαγωγὴ δύο ἢ πλειόνων ὁμοῦ τηλεγραφικῶν ἢ τηλεφωνικῶν ἀνταποκρίσεων.

ταυτοχρόνως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον, συγχρόνως.

ταὐτῶ-όω μτγν. καθιστῶ τι ταὐτόν, τὸ αὐτό, ἀκριβῶς ὅμοιον πρὸς ἄλλο τι : Πρόκλ.Παρμ.899S.

ταὔτωμα-ατος (τὸ) μτγν. οὐσία ταυτισθεῖσα, ὁ τῆς οὐσίας συνταυτισμός : Πρόκλ.Παρμ.863S.

ταὐτώνυμος-ον (ὄνομα) κ. μσν., νεώτ. κ.ταυτ- ὁ ἔχων τὸ αὐτὸ ἢ ὅμοιον ὄνομα, συνώνυμος: Σπευσ. π. Σιμπλίκ.Κατ.38,20, Καισάρ.Διαλ.3,128 **ταὐτώνυμον καὶ ταὐτόδοξον τὸ θεῖον πνεῦμα.**

ταφαιών-ῶνος (ὁ) δ. γρ. τοῦ ταφεὼν βλ.λ. : 'Επιγρ.Παλμύρας.

τάφε ποι. γ' ἑν. τοῦ ἀορ. β' **ἔταφον τοῦ τέθηπα** βλ.λ. : Πίνδ.Π 4,95.

τάφευμα-ατος (τὸ) 'Επιγρ. 'Αραβίας **τάφος.**

ταφειό (τὸ) δημ. τὸ νεκροταφεῖον.

ταφεῖος-α-ον ὁ ταφήιος βλ.λ.· **2)** τὸ οὐδ. **ταφεῖον** ὡς οὐσ. ὁ τάφος : 'Επιγρ.Πριήνης.

ταφεύς-έως (ὁ) ὁ τοὺς νεκροὺς ἐνταφιάζων, νεκροθάπτης : Σοφ.ΟΚ 582 **ὅταν θάνω 'γὼ καὶ σύ μου ταφεὺς γένῃ,** Πλούτ.Συγκρ.Πελ.Μάρκελλ.3.

ταφεών-ῶνος (ὁ) 'Επιγρ. κ. **ταφαιών** (αὐτ.) κ. **ταφών** ('Επιγρ.Ρόδου) τόπος ταφῆς, νεκροταφεῖον, κοιμητήριον : 'Επιγρ.Παλμύρας **τὸ μνημεῖον τοῦ ταφεῶνος ἔκτισεν ἐξ ἰδίων Σεπτίμιος.**

ταφή (ἡ) (θάπτω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ.· ἡ ἐντὸς τῆς γῆς, τοῦ τάφου, τοῦ μνήματος κατάθεσις νεκροῦ σώματος, ἐνταφιασμός, θάψιμο : 'Ηρ.1,24 **ὡς ἂν ταφῆς ἐν γῇ τύχῃ,** αὐτ.112, Πλάτ.Πολ.465E **ταφῆς ἀξίας μετέχουσιν,** αὐτ.Νόμ.632C **τίνα δεῖ τρόπον ἑκάστοις γίγνεσθαι τὰς ταφάς,** αὐτ.960B, αὐτ.717D, 'Ηρωδιαν.'Ιστ.7,9,16 **μήτε νεκρῶν ἀναίρεσιν πρὸς ταφὴν γενέσθαι δυνηθῆναι,** 'Ακολ.Μ 'Εβδ.'Ορθ. Μ Σαββάτου 'Εγκώμια **αἱ γενεαὶ πᾶσαι ὕμνον τῇ ταφῇ σου προσφέρουσι, Χριστέ μου,** Σολωμ.Λόρδ Μπάϋρ.149,1 **στὴν ταφή του μὲ τὴν πάχνη χύν' ἡ βρύση τὸ νερό·** ‖ ἰδ. ἐπὶ τῆς ταφῆς ἢ κηδείας τῶν πεσόντων ἐν μάχῃ : Θουκ. 2,34 **δημοσίᾳ ταφὰς ἐποιήσαντο,** Πλάτ.Μενξ.234B **ταφὰς οἶσθ' ὅτι μέλλουσι ποιεῖν,** Ξεν.'Ελλ.3,3,2 **ἔτυχε σεμνοτέρας ἢ κατ' ἄνθρωπον ταφῆς,** Πλούτ.Περικλ.28 **Περικλῆς ταφὰς τῶν ἀποθανόντων ἐποίησε·** **2)** κτ. πληθ. τρόπος ἐνταφιασμοῦ : 'Ηρ.2,85 **θρῆνοι δὲ καὶ ταφαὶ σφεων εἰσὶ αἵδε,** αὐτ.5,8· **3)** τόπος ἐνταφιασμοῦ, νεκροταφεῖον : αὐτ.4,71, αὐτ.5,63 **'Αγχιμολίου εἰσὶ ταφαί,** Σοφ.Αἴ.1090, αὐτ.1109, Πάπ.· **4)** κάλπη, δοχεῖον περιέχον τέφραν νεκροῦ : Σοφ.'Ηλ.1210 **σῆς εἰ στερήσομαι ταφῆς·** **5)** σαρκοφάγος : Πάπ.· **5)** ὁμ. μωμία, μούμια· **6)** ἡ πρὸς ταφὴν δαπάνη : Δημ. 788 **τὸν τὴν ταφὴν τοῦ πατρὸς οὐκ ἀπειληφότα,** Πάπ. **ἐνδεεῖς . . εἰς τὴν ταφὴν τὴν Φιλίππου.**

ταφήιος-η-ον ἐπ. τ. τοῦ ταφεῖος, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταφήν, τὸν ἐνταφιασμόν, ὁ ἁρμόζων ἢ χρησιμεύων εἰς τὴν ταφήν : 'Οδ.Β 99 **μή μοι μεταμώνια νήματ' ὄληται, Λαέρτῃ ἥρωϊ ταφήϊον** (σινδὼν δι' ἧς ὁ νεκρὸς περιετυλίσσετο, σάβανο), 'Απολλ.Ρ 2,840.

ταφία (ἡ) νεώτ. εἶδός τι ρουμίου, ρακῆς ἀποσταζομένης ἐκ τῶν ὑποστάντων ζύμωσιν ὑπολειμμάτων τοῦ σακχαροκαλάμου.

ταφιάζω δημ. ἐνταφιάζω.

ταφιασμός (ὁ) μτγν. ὁ ἐνταφιασμός : Ψ 'Ιππ.π. Lembec.Bibl. Caes.6,240B.

ταφικόν (τὸ) πάπ. τὰ ἔξοδα ἐνταφιασμοῦ.

τάφιος-α-ον μτγν. ὁ ταφήιος, ὅθ. λίθος **τάφιος ἐπιτάφιος πλάξ** : Διόδ.ΑΠ 7,40· **2) τὰ τάφια** ὡς οὐσ. τόπος **ἐνταφιασμοῦ,** νεκροταφεῖον, κοιμητήριον : 'Επιγρ.Καμείρου, 'Επιγρ Ρόδου.

τάφοδια ἀττ. κτ. κρᾶσ. ἀντὶ τὰ ἐφόδια.

ταφοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς τάφον ἢ ταφήν : Δίων Κ 67,9.

ταφόπετρα (ἡ) δημ. ἡ ἐπιτάφιος πλάξ : Σολωμ. 'Ωδὴ στὴ σελήνη 18 **καὶ τὸ φῶς σου σὲ ταφόπετρα ὁλόασπρη ἀποκοιμίζεις·** **2)** μτφ. **ἐπὶ** προσ., ὁ τηρῶν τι μυστικόν, **ἐχέμυθος.**

τάφος (ὁ) (θάπτω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ταφή, κηδεία, **ἡ τοῦ ἐνταφιασμοῦ τελετή** : 'Ιλ.Ψ 619, αὐτ.

Ω 660 εἰ μὲν δή μ' ἐθέλεις τελέσαι τάφον Ἕκτορι δίῳ, Ὀδ.Δ 547, Αἰσχ.Ἐπτ.1046 ἀλλ' ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ τιμήσεις τάφῳ;, Σοφ.Ἀντ.203, αὐτ.ΟΤ 1447, αὐτ.ΑΪ.1170, Θουκ.2,47 τοιόσδε ὁ τάφος ἐγένετο· ‖ κ. κτ. πληθ. ἐπὶ μιᾶς μόνης ταφῆς : Πλάτ.Πολ.414Α τάφων τε καὶ τῶν ἄλλων μνημείων· ‖ κ. ἐπὶ τελετῶν αἵτινες γίνονται κατὰ τὴν καῦσιν τῶν νεκρῶν : Κλείταρχ.32J· 2) ἡ κηδευτικὴ εὐωχία, τὸ πρὸς τιμὴν τῶν νεκρῶν περίδειπνον, μακαριά : Ἰλ.Ψ 29, Ὀδ.Γ 309 ὁ τὸν κτείνας δαίνυ τάφον Ἀργείοισι μητρός τε στυγερῆς καὶ ἀνάλκιδος Αἰγίσθοιο· 3) ἡ ἐνέργεια τῆς ταφῆς, θάψιμο : Σοφ.Ἀντ.534 τοῦδε τοῦ τάφου φήσεις μετασχεῖν· 4) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. λάκκος, ὄρυγμα ἐν τῇ γῇ ἢ λαξευτὸς ἢ κτιστὸς χῶρος, ἐν ᾧ κατατίθεται τὸ σῶμα τοῦ νεκροῦ, μνῆμα, μνημούρι· πρβλ.Εὐστ. «τάφος μὲν ὁ τόπος ἔνθα τίθενται τὰ σώματα τῶν νεκρῶν, σῆμα δὲ τὸ ὑπὲρ τὸν τάφον χωματῶδες ἐπανάστημα, ὃ σημεῖόν ἐστι τοῦ τεθάφθαι τινὰ ὑπ' αὐτῷ» : Ἡσίοδ. Α 477 τοῦ δὲ τάφον καὶ σῆμ' ἀΐδες ποίησεν Ἄναυρος, Πίνδ.Ι 7(8),63, Ἡρ.2,136, Αἰσχ.Πέρσ.686, αὐτ.Χο.168, Σοφ.Ἠλ.1218, Θουκ.1,26 τάφους τε ἀποδεικνύντες καὶ ξυγγένειαν, αὐτ.2,43 ἀνδρῶν γὰρ ἐπιφανῶν πᾶσα γῆ τάφος, Ἐρωτόκρ.2,160· ‖ νεώτ. σιωπὴ τάφου ἀπόλυτος σιωπή : Σολωμ. Ἐλ.Πολ.2,1,1· ‖ κ.κτ.πληθ ἐπὶ ἑνὸς τάφου : Σοφ.ΟΚ 411, αὐτ.1410 μή μ' ἀτιμάσητέ γε, ἀλλ' ἐν τάφοισι θέσθε· ‖ εἰμὶ ἐν τάφοις εἶμαι τεθαμμένος : Αἰσχ.Εὐμ.767 αὐτοὶ γὰρ ἡμεῖς ὄντες ἐν τάφοις τότε· ‖ νεώτ. φρ. μέχρι τάφου ἐφ' ὅρου ζωῆς· ‖ νεώτ. κ. δημ. ἐπιτάφιον μνημεῖον ἢ κενοτάφιον: ὁ τάφος τοῦ Ἀγνώστου Στρατιώτου· 5) Ἅγιος ἢ Πανάγιος Τάφος ὁ ἐν Ἱερουσαλὴμ τάφος τοῦ Χριστοῦ· καὶ συνεκδ. αὐτὴ ἡ Ἁγία Πόλις· 6) μτφ. ἐπὶ τοῦ λάρυγγος τῶν ἁμαρτωλῶν : ΠΔΨαλμ.5,10 τάφος ἀνεῳγμένος ὁ λάρυγξ αὐτῶν· ‖ νεώτ. ὁμ. μτφ. ὁ δεῖνα εἶναι τάφος ἄνθρωπος μὴ προδίδων ποτὲ μυστικόν, ἄκρως ἐχέμυθος· 7) μτγν. ἔμψυχοι τάφοι οἱ γῦπες ὡς τρώγοντες πτώματα : Γοργ.5a· ‖ ὁμ. ἔμψυχος τάφος ἐπὶ ὑπεργήρου, οἱονεὶ πτῶμα ζωντανόν : Λουκ.Νεκρ.Δ 6,2 ἔμψυχόν τινα τάφον ὑπὸ τῶν νέων καταγελώμενον· 8) συνεκδ. θάνατος : Σοφ.ΟΤ 987 μέγας γ' ὀφθαλμὸς οἱ πατρὸς τάφοι· 9) νεώτ. κ. δημ. μτφ. καταστροφή, θάνατος : τὸ ταξίδι αὐτὸ ἦταν ὁ τάφος του· 10) σχόλ. κυπρ ἀντὶ φόνος: Σχόλ.Ἰλ.Ψ 29· 11) βωμός : Δοῦρις 340.

τάφος-ους-εος (τὸ) (τέθηπα) ἔκπληξις, θαυμασμός, θάμβος : Ὀδ.Φ 122 τάφος δ' ἕλε πάντας, αὐτ.Ω 441, αὐτ.Ψ 93 τάφος δέ οἱ ἦτορ ἵκανεν, Ἴβυκ.21.

ταφοφοβία (ἡ) νεώτ. παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν ὁ πάσχων ἔχει τὸν ἔμμονον φόβον μήπως ἐκληφθῇ ὡς νεκρός, ἐνῷ ἀκόμη θὰ εὑρίσκεται ἐν τῇ ζωῇ, καὶ ταφῇ ζῶν.

ταφρεία (ἡ) κ. μσν. ἡ κατασκευὴ τάφρων ἢ προχωμάτων : Δημ.325 τὸν τειχισμὸν καὶ τὴν ταφρείαν, Πολύβ.5,2,5, Ἐπιγρ.Δελφῶν, Λέων Διάκ. 1,5,6B, αὐτ.9,9B δυσὶ ταφρείαις διεζωσμένος εἰς βάθος ὀρωρυγμέναις· ‖ περιληπτικῶς, τὰ χαρακώματα, τὸ σύνολον, σύστημα χαρακωμάτων : Φίλ.Μηχ.Βελοπ 80,19, αὐτ.85,46, Δίων Κ 36,37 ἐπειδὴ πολὺν τὸν περίβολον τῆς ταφρείας ἀδύνατος ἦν ὑπὸ τοῦ μεγέθους σῶσαι.

τάφρευμα-ατος (τὸ) τὸ ἐσκαμμένον, τὸ γεγενημένον ὄρυγμα, τάφρος ἤδη ἀνασκαφεῖσα : Πλάτ. Νόμ.761Β τὰς ἐκροὰς αὐτῶν εἴργοντας οἰκοδομήμασί τε καὶ ταφρεύμασι, Δίων Κ άπ.57,33.

τάφρευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. σκαφή, κατασκευὴ τάφρων ἢ τρόπος ὀρύξεως αὐτῶν : Αἰλ.ΖΙ 9,8 τίς ὁ τρόπος τῆς τοιᾶσδε ταφρεύσεως.

ταφρευτής πάπ. ὁ ὀρύσσων τάφρον.

ταφρεύω κ. νεώτ. ὀρύσσω, σκάπτω, κατασκευάζω τάφρον, ἀνοίγω χαντάκι : Πλάτ.Νόμ. 760Ε, Ξεν.Ἑλλ.5,2,4, Αἰσχίν.3,236 τὸς τάφρους τὰς περὶ τὰ τείχη καλῶς ἐτάφρωσε· κ. μτ. αἰτ. : Αἰν.Τακτ.33,4 ταφρεύειν τὰ ἔσωθεν.

τάφρη (ἡ) κ. τράφη (Ἐπιγρ.Ἀμοργοῦ), Ἰων. τ. τοῦ τάφρος βλ.λ. : Ἡρ.4,201 τάφρην ὀρύξας εὐρεῖαν.

ταφρίδιον (τὸ) νεώτ. γένος πρωτομυκητοειδῶν.

ταφρίνη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος μυκήτων περιλαμβάνον τεσσαράκοντα τρία εἴδη παράσιτα κυρίως τῶν καλλιεργουμένων φυτῶν.

ταφροβολῶ-έω γλωσσ. ῥίπτω ἔξω τὸ χῶμα τάφρου, ἀνοίγω τάφρον.

ταφροειδής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ὅμοιος πρὸς τάφρον : Σχόλ.Ἰλ.Β 153 τὰ ταφροειδῆ ὀρύγματα.

ταφροποιῶ-έω μτγν. κατασκευάζω, ἀνοίγω τάφρον πρὸς ἀποκλεισμὸν καὶ πολιορκίαν : Διόδ. Σ 23,6 ταφροποιοῦντες καὶ χάρακας βάλλοντες.

ταφρορύκτης (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ τάφρους ὀρύττων, ὁ χάνδακα σκάπτων : Θεοδόσ.Διάκ. Ἔκφρ.1,248.

τάφρος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., μτγν. κ. τάφρος (ὁ) (Διόδ.Σ 22,10,5, Φίλ.Μηχ.Βελοπ.99,43), δωρ. τράφος (Ἡρακλεωτ.Πίν.1,130, αὐτ.2,51) αὖλαξ ὀρυχθεῖσα ἐντὸς τοῦ ἐδάφους δι' ἐκσκαφῆς, ὄρυγμα, χάνδαξ, χαντάκι : Ἰλ.Η 341 βαθεῖαν ὀρύξομεν ἐγγύθι τάφρον, Ὀδ.Φ 120, Ἡρ.4,3, Σοφ.ΑΪ.1279, Θουκ. 2,78, Πλάτ.Κριτ.118C, Ξεν.Ἀν.1,7,14 τάφρος ὀρυκτὴ βαθεῖα, αὐτ.2,3,10, αὐτ.ΚΠ 3,3,36, Ἀλκιδ.5· ‖ τάφρον ἐλαύνω ὀρύσσω τάφρον κατὰ μῆκος, εἰς μῆκος : Ἰλ.Η 449 ἀμφὶ δὲ τάφρον ἤλασαν· 2) πάπ. ὀχετὸς ἀρδευτικός.

ταφρώδης-ους-ες ὁ ταφροειδής : ΑΒ 394.

ταφρωρύχος (ὁ) (τάφρος, ὀρύσσω) μτγν. ὁ ἀνασκάπτων τάφρους, ἰδ. πρὸς κατασκευὴν ὑπονόμων : Διογ.Λ 4,23 .. καὶ τρίτος ταφρωρύχος Ἀλεξάνδρῳ συνών.

τάφρωσις-εως (ἡ) γλωσσ. ἡ τάφρευσις.

ταφτάς (ὁ) (γαλλ.) δημ. ὕφασμα ἐκ λεπτῆς καὶ πυκνῶς ὑφασμένης μετάξης· 2) φαρμ. μικρὸν ἔμπλαστρον, ἐπικολλώμενον ἐπὶ παθημάτων τοῦ δέρματος.

ταφών μτχ. ἀορ. β' τοῦ τέθηπα βλ.λ.

τάχα (ταχύς) ἐπίρρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. τάχας (Ἀριστφ.ἀπ.869), δημ. κ. τάχατε(ς) κ. τάχατι(ς), ὑπερθ. τάχιστα, ταχέως, δρομαίως, ἀμέσως, εὐθύς, συχν. π. Ὁμ. χρωμένῳ τῇ λ. μόνον ἐν τῇ σημ. ταύτῃ, ὡς ἐπίσης κ. ὁ Ἡσίοδ. κ. ὁ Πίνδ. : Ἰλ.Α 205 ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ' ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ, αὐτ.Β 193, Ὀδ.Σ 73, αὐτ.338· ‖ κ. ἐπὶ παρελθόντος χρόνου : Ἰλ.Θ 117 τάχα δ' Ἕκτορος ἄγχι γένοντο· ‖ π. τραγ. κ. κωμ. ὡς κ. π. τῇ ἀττ. πεζ. μτ. μέλλοντος : Αἰσχ.Ἐπτ.261 λέγοις ἂν ὡς τάχιστα καὶ τάχ' εἴσομαι, αὐτ.Ἀγ.489, αὐτ.1649, αὐτ.Χο.305, αὐτ.Ἀγ.1161 ἔοικα θεσπιῳδήσειν τάχα, Σοφ.ΟΤ 84, Ἀριστφ.Βάτρ.527, Πλάτ.Σοφ.247D, Πάπ. πέμψον πρὸς ἐμὲ τάχα· ‖ τάχ' ἐπειδὰν ἐπειδὰν τάχιστα, εὐθὺς ὡς: Πλάτ.Φαῖδρ.242Α τάχα ἐπειδὰν ἀποψυχῇ ἴμεν· 2) ἰδ. ἐν τῷ ἀττ. πεζ. λόγῳ, ὡς μόριον ἐν χρ. πρὸς ἔκφρασιν τοῦ κατὰ διαφόρους βαθμοὺς πιθανοῦ, ἀπὸ τοῦ πιθανοῦ μέχρι τοῦ ἁπλῶς δυνατοῦ, ἀπὸ τῆς ἀμφιβολίας μέχρι τοῦ μετρίως ἰσχυροῦ· πρβλ.Ἀριστλ.Ρητ.1389b,19 «ἀμφισβητοῦντες προστιθέασιν ἀεὶ τὸ ἴσως καὶ τάχα» : Ἡσίοδ.Ἔργ.401 δὶς μὲν γὰρ καὶ τρεῖς τάχα τεύξεαι, Πλάτ.Νόμ.711Α τάχα οὐδὲ τεθέασθε τυραννουμένην πόλιν, Ξεν.Ἀν.5,2,17, Θεόκρ.27,61, Βίων ἀπ.4,8, Γαλ.16,685, αὐτ.690· ‖ συχνότ. τάχ' ἂν πιθανῶς, ἴσως, δυνατόν : Ἡρ.1,70 τάχα δὲ ἂν καὶ οἱ ἀποδόμενοι λέγοιεν ἀπικόμενοι ἐς Σπάρτην ὡς ἀπαιρεθείησαν ὑπὸ Σαμίων· ‖ π. Ἀττ. ἰδ. μτ. εὐκτ. : Αἰσχ.Πρ.314, αὐτ.Εὐμ.512, Σοφ.ΟΤ 139

τάχ' ἂν κἄμ' ἂν τοιαύτῃ χειρὶ τιμωροῦνθ' ἕλοι, Θουκ.1,81· σπαν. μτ. ἀορ. ὁριστ. : Πλάτ. Φαῖδρ.256C τάχ' ἄν που ἐν μέθαις .. λαβόντε τὰς ψυχὰς ἀφρούρους, Γαλ.16,596· κ. μτ. παρατ. ὁριστ. : Δημ.961 τάχ' ἂν εἰ τύχοι καὶ τοῦτον ἠδίκει· κ. μτ. μτχ. : Σοφ.ΟΤ 523, Θουκ. 6,2 τάχα ἂν δὲ καὶ ἄλλως πως ἐσπλεύσαντες· μτγν. κ. μτ. ἀπαρφ. : Λουκ.'Ικαρ.10 τάχ' ἄν μοι τὴν πεῖραν προχωρῆσαι· || τάχ' ἂν ἐπὶ ἀποκρίσεων : Πλάτ.Σοφ.255C, αὐτ.Πολ.369Α· || κ. ἐπιτεταμένως διὰ τοῦ ἴσως : 'Αριστφ Θεσμ.718 ἀλλ' οὐ μὰ τὼ θεὼ τάχ' οὐ χαίρων ἴσως ἐνυβριεῖς, Ξεν.'Ελλ.7,1,24· || κ. μτ. τοῦ ἴσως : Σοφ. Αἴ.691, Θουκ.6,34, Πλάτ.Τίμ.38Ε, αὐτ.Πολιτ.264C, αὐτ.Σοφ.247D τάχ' οὖν ἴσως ἂν ἀποροῖεν· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὡς μόριον συλλογιστικόν, ἐπὶ ψευδοῦς προφάσεως, κατὰ τὸ φαινόμενον, δῆθεν : Πρόδρ.1,319 τάχα καὶ γὼ καυχήθην, 'Ερωτόκρ.2, 475 τάχ' ὁ καιρός δὲ σιάζει, - μοῦ κάνει τάχα τὸ φίλο, - ἐσηκώθηκε τάχατες γιὰ νὰ φύγῃ, -κάνει τάχα πὼς δὲν πειράχτηκε· || ἐπιτείνεται διὰ τῆς προσ. ἀντων. μοῦ, τάχα μου ἢ τάχατέ(ς) μου· **4)** ὁμ. ὡς μόρ. ἐνδοιαστικόν, μήπως, μὴ τυχόν, μήγαρις : δ.τραγ. τάχα δὲν ἐπερπάτησα κι ἐγὼ μὲ τὸ φεγγάρι ; **5)** ὁμ. ὡς μόρ. ἐρωτημ. κ. ἀπορρημ., ἆρά γε, ποιὸς ξέρει ἄν : δ.τραγ. τάχα νὰ στέκῃ ὁ οὐρανός, νὰ στέκῃ ὁ ἀπάνου κόσμος ; **6)** δημ. φρ. μᾶς κάνει τὸν τάχα (μου) ἢ τὸν τάχατέ (μου) ἐπιδεικνύεται, παριστάνει τὸν σπουδαῖον.

ταχ(ε)ιά ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. πρωΐ, αὔριον τὸ πρωΐ, γρήγορα, ἀ. ταχύ, ταχυτέρου, ὅθ. ταχιὰ κι ἀργὰ πρωΐ καὶ βράδυ : 'Ερωτόκρ.1,469 εὑρίσκετο ταχιὰ κι ἀργὰ πάντα στὴ συντροφιὰ τζι· || ταχιὰ ταχιὰ λίαν πρωΐ : αὐτ.489· || ὡς ταχιὰ μέχρι πρωΐας : αὐτ.3,369, αὐτ.3,369, αὐτ.4,931· **2)** ταχιὰ γρήγορα : αὐτ.5,530 καὶ δῶσ' τού το ταχιὰ στὸ παραθύρι· **3)** δημ. αὔριον, μετ' οὐ πολύ, ὅσον οὔπω : ταχιὰ λογαριαζόμαστε.

ταχέως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. θᾶττον κ. τάχιον, νεώτ. κ. ταχύτερον, ὑπερθ. τάχιστα, νεώτ. κ. ταχύτατα κατὰ τρόπον ταχύν, ἐν τάχει, γρήγορα, γοργά : 'Ιλ.Ψ 365 οἱ δ' ὦκα διέπρησσον πεδίοιο, νόσφι νεῶν, ταχέως, 'Ησίοδ.Θ 104 ταχέως δὲ παρέτραπε δῶρα θεάων, - ἀπεμακρύνθη ταχέως· **2)** νεώτ. ἐντὸς βραχέος χρόνου, μετ' οὐ πολύ, ὅσον οὔπω· || φρ. ὡς τάχιστα ὅσον τὸ δυνατὸν ταχύτερον· **3)** μτγν. τάχα βλ.λ.2) : Πολύβ.16,25,8.

ταχεωστί ἐπίρρ. ποι. ταχέως βλ.λ.1) : Φερεκρ. 239 (πρβλ. μεγαλωστί).

ταχιά ἐπίρρ. δημ. δ.γρ. τοῦ ταχειά βλ.λ.

ταχίζω μτγν. σπεύδω, βιάζομαι, τρέχω : 'Ερμηνευταὶ ΠΔ 'Ιώβ 3,19 ταχίσας κατεπαύσατο.

ταχινά (ταχινός) ἐπίρρ. μτγν. ποι. τάχα βλ.λ.1) : Θεόκρ.14,40 χελιδὼν ἄφορρον ταχινὰ πέτεται βίον ἄλλον ἀγείρειν.

ταχίνας (ὁ) μτγν. λακων. ὄνομα τοῦ λαγοῦ : Αἰλ. Φί 7,47· **2)** 'Ησ. «ἔλαφον· Λάκωνες».

ταχινή (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ ταχινὸς βλ.λ.

ταχίνι (τὸ) δημ. ὁ σησαμόπολτος.

ταχινός-ή-ό(ν) μτγν. κ. μσν. δημ., ὑπερθ. ταχινώτατος ('Αρατ.289), λ. ποι. κ. τῆς μτγν. πεζ. ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ ταχὺς βλ.λ. : Θεόκρ.2,7 ᾤχετ' ἔχων ὅ τ' Ἔρως ταχινὰς φρένας, Καλλ.Δία 56, 'Απολλ.Ρ 2, 1044, ΠΔ Σοφ.Σαλ.13,2, ΚΔ Πέτρ.2,2,1 ἐπάγοντες ἑαυτοῖς ταχινὴν ἀπώλειαν, Κατ.'Αστρλ.Κ 1,137· **2)** μσν. δημ. ὀρθρινός, αὐγινός, πρωϊνός, ὅθ. τὸ θηλ. ἡ ταχινὴ ὡς οὐσ. ἡ πρωΐα : 'Ερωτόκρ.1,146 μιὰν ταχινὴ τοῦ φίλου ντου τήνε ξεφανερώνει· **3)** δημ. Ταχινός (ὁ) ὡς κύρ. ὄν. ὁ πλανήτης 'Αφροδίτη, Αὐγερινός· **4)** δημ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ἡ πρωϊνὴ δρόσος, πάχνη : ὁ Μάρτης κι ὁ 'Απρίλης κάνουν πολλὲς ταχινές.

ταχινόσουπα (ἡ) δημ. σούπα ἀπὸ ταχίνι.

ταχιόλη (ἡ) νεώτ. ὁ φθοριοῦχος ἄργυρος.

τάχιον κ. νεώτ. αἰτ. ἐν. οὐδ. συγκρ. βαθμὸς τοῦ ταχὺς βλ.λ.

τάχιστος-η-ον κ. νεώτ. ὑπερθ. βαθμ. τοῦ ταχύς.

ταχιστοσκόπιον (τὸ) νεώτ. τὸ ταχυσκόπιον βλ.λ.

ταχίστως ἐπίρρ. μσν. τάχιστα : 'Αλωσ.Κων πόλεως ὑπὸ Λατ.610 ἐν Buch.rech. sur la princ.de Morée Τόμ. II.

ταχίων-ονος-ον συγκρ. βαθμ. τοῦ ταχὺς βλ.λ.

ταχόμετρον (τὸ) νεώτ. πᾶν ὄργανον, δι' οὗ μετρεῖται ἡ ταχύτης κινουμένου ἀντικειμένου, οἷον τὸ δρομόμετρον, ἀνεμόμετρον κττ.

τάχος-ους-εος (τὸ) (ταχύς) κ. μσν. κ. νεώτ. ταχύτης, σπουδή, ταχεῖα, δρομαία κίνησις, γρηγοράδα, ἐν τῇ σημ. κυρ. τοῦ προσκαίρου, ἐνῷ τὸ ταχύτης δηλοῖ διαρκῆ ἰδιότητα : 'Ιλ.Ψ 406 ἵπποισι .., οἷσιν 'Αθήνη νῦν ὤρεξε τάχος, αὐτ.515, Πλάτ. Θεαίτ.156C, αὐτ.Τίμ.39D, αὐτ.Νόμ.893D, 'Αριστλ. Φυσ.228b,29· || ἡ αἰτ. τάχος ἐν ἐπιρρ. χρ. ἀντὶ ταχέως βλ.λ.1) : Αἰσχ.'Επτ.58, αὐτ.'Αγ 945, αὐτ.Εὐμ. 124 οὐκ ἀναστήσει τάχος ;, Εὐρ.Ρῆσ.980, αὐτ.'Ηρ. 860· || ὁμ. κ. ἡ δοτ. τάχει : Πλάτ.Τίμ.36D τάχει δὲ τρεῖς μὲν ὁμοίως· || κ. μτ. προθ. διὰ τάχους ταχέως, γρήγορα : Σοφ.Αἴ.822 εὐνούστατον τῷδ' ἀνδρὶ διὰ τάχους θανεῖν, Θουκ.1,63 ἐπειδὴ δὲ διὰ τάχους ἡ νίκη τῶν 'Αθηναίων ἐγίγνετο· || κ. μσν. κ. νεώτ. ἐν τάχει ταχέως, ἐσπευσμένως, γρήγορα : Πίνδ.Ν 5,35, Αἰσχ.Πρ.747, Σοφ.ΟΚ 500 ἀλλ' ἐν τάχει τι πράσσετον, Θουκ.1, 86, Πάπ.· || κ. εἰς τάχος : 'Αριστφ.'Αχ.686, Ξεν. 'Ιππ.3,5, Πρόδρ.2,363 ἀπελαθήτω τῆς Μονῆς ὁ φλύαρος ἐν τάχει· || κ. κατὰ τάχος : 'Ηρ.1,124, αὐτ.152, Θουκ.1,73 κατὰ τάχος τῷ πλέονι τοῦ στρατοῦ ἀνεχώρησεν· || κ. μετὰ τάχους : Πλάτ.Πρωτ.332Β· || κ. σὺν τάχει : Σοφ.Αἴ.853, αὐτ.ΟΚ 885, αὐτ.904 ἴθ', ὡς ἄνωγα, σὺν τάχει· || κ. νεώτ. κ. μτ. ἀναφορ. λ. πρὸς ἐπίτασιν, οἷον ὡς τάχος ὡς τάχιστα : 'Ηρ.5,106, Αἰσχ.'Αγ 27, αὐτ. Χο.889 δοίη τις ἀνδροκμῆτα πέλεκυν ὡς τάχος, 'Αριστφ.Λυσ.1187· || κ. ὅ,τι τάχος : 'Ηρ.9,7,β' ὅτι τάχος στρατιὴν .. ἐκέλευσαν ὑμέας ἐκπέμπειν, Θουκ.7,42, Πάπ.· || κ. ὅσον τάχος : Σοφ. 'Ηλ.1373· || κ. ᾗ (δωρ. ᾇ) τάχος : Πίνδ.Ο 6,23 ἀλλὰ ζεῦξον ἤδη μοι σθένος ἡμιόνων, ᾇ τάχος· **2)** τάχος φρενῶν ταχεῖα ἔξαψις φρενῶν, ταχεῖα ἐξέγερσις ὀργῆς : Εὐρ.Βάκχ.670 τὸ γὰρ τάχος σου τῶν φρενῶν δέδοικ', ἄναξ, καὶ τοὐξύθυμον· **3)** τάχος ψυχῆς ταχεῖα ἀντίληψις : Πλάτ.Νόμ. 689C ὅσα πρὸς τάχος τῆς ψυχῆς πεφυκότα.

ταχταρίζω δημ. κινῶ ἐπάνω κάτω εἰς χεῖρας κρατούμενον βρέφος, ὅπως καθησυχάσω ἢ διασκεδάσω αὐτό : δ.τραγ. ποὺ ταχταρίζουν τὰ μικρὰ καὶ τὰ γλυκοβυζαίνουν.

ταχτάρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ ταχταρίζω βλ.λ.· || κ. ὡς οὐσ. ᾀσμάτιον ἐκ τῶν ᾀδομένων καθ' ὃν χρόνον ταχταρίζουν τὰ βρέφη.

ταχτάς (ὁ) δημ. πρασιά, βραγιά· **2)** εἶδός τι σταφυλῆς.

ταχτικός-ή-ό δημ. προφ. τοῦ τακτικὸς βλ.λ.

ταχυ- α' συνθ. δ.λ. προσδίδον εἰς αὐτὰς τὴν ἔννοιαν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ β' συνθ. δηλούμενον ἐνεργεῖ ἢ γίνεται μετὰ ταχύτητος ἢ ἐν βραχεῖ χρόνῳ.

ταχύ ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἐκ τῆς αἰτ. ἐν. τοῦ οὐδ. τοῦ ἐπιθ. ταχὺς βλ.λ.

ταχυάλωτος-ον ὁ ταχέως ἢ εὐχερῶς, εὐκόλως ἁλωτὸς γινόμενος, ὁ εὐκόλως κυριευόμενος : 'Ηρ. 7,130 χώρην εἶχον εὐαίρετόν τε καὶ ταχυάλωτον.

ταχυβάδιστος-ον μτγν. ὁ ταχυβάμων βλ.λ. : 'Αδαμ.Φυσιογν.2,42.

ταχυβάμων ονος (ὁ,ἡ) κ. **ταχυβήμων** ('Ησ.) ὁ ταχέως βαίνων, ἐκεινος πού βαδίζει, πού περπατεῖ γρήγορα : 'Αριστλ.Φυσιογν.813a,7.

ταχυβάτης (ὁ) ὁ ταχυβάμων βλ.λ. : Εὐρ.Ρῆσ.134 ταχυβάτην νεῶν κατόπτην μολεῖν.

ταχυβλαστία (ἡ) ἡ ταχεῖα βλάστησις : Θεόφρ. ΦΑἶτ.4,1,3 αὐτ.8,1 τὴν δὲ ταχυβλαστίαν τοῖς χεδροποῖς ἀποδοίη τις.

ταχύβλαστος-ον ὁ ταχέως βλαστάνων,τὸ συγκρ. -αστότερος Θεόφρ.ΦΑἶτ.4,1,3 διὸ καὶ τὰ εὐπαθέατερα ταχυβλαστότερα.

ταχυβολία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης ὅπλου τινὸς νὰ βάλλῃ ταχέως.

ταχυβόλος-ον νεώτ. ὁ ταχέως βάλλων, ὁ ρίπτων ταχείας βολάς· || τὸ οὐδ. ταχυβόλον ὡς οὐσ εἶδος πολυβόλου ἢ ὀβιδοβόλου βάλλοντος συχνάς ἐν συνεχείᾳ βολάς.

ταχύβουλος-ον ὁ ταχέως βουλευόμενος ἢ ἀποφασίζων, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ μετάβουλος, ἴσως ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν περὶ Μυτιλήνης ἀπόφασιν (Θουκ. 3,36) : 'Αριστφ.'Αχ.630 διαβαλλόμενος ὑπὸ τῶν ἐχθρῶν ἐν 'Αθηναίοις ταχυβούλοις.

ταχυγαμία (ἡ) μσν. ὁ πρώϊμος γάμος : Γεώργ. Σύγκ.84D τίς οὐκ ἂν αὐτῶν τὸν ὅμοιον τῆς ταχυγαμίας τρόπον ἐζήλωσεν ;

ταχύγαμος-ον μτγν. ὁ πρωίμως εἰς γάμου κοινωνίαν ἐλθὼν ἢ ἐρχόμενος : Κατ.'Αστρλ.Κ 2,166.

ταχυγενεσία (ἡ) νεώτ. κ. **-ένεσις-εως** ἡ ἐπιτάχυνσις τῆς ἀναπτύξεως διὰ συμπτύξεως ἢ παραλείψεως σταδίων τινῶν τῆς ἐμβρυϊκῆς ἐξελίξεως.

ταχύγηρος-ον ὁ ταχέως γηράσκων, ὁ προώρως ὑπὸ τοῦ γήρατος καταλαμβανόμενος ἢ καταληφθείς : Ἱππ.'Αρθρ.58, Γαλ.6,9 περὶ τοῦ μὴ ταχύγηρον γίνεσθαι τὸ ζῷον, αὐτ.1,328 ταχύγηροι περὶ τὴν κεφαλὴν (προώρως λευκανθέντες τὴν κόμην).

ταχυγλωσσία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ταχυγλώσσου, τάχος, ταχύτης γλώσσης, ὁμιλίας· **2)** διαταραχὴ τῆς ὁμιλίας, καθ' ἣν ἕνεκα τῆς ταχύτητος μεθ' ἧς ἐκφέρονται αἱ λέξεις, προφέρονται ἀτελῶς καὶ συχνάκις εἶναι ἀκατάληπτοι.

ταχύγλωσσος-ον κ. νεώτ. ὁ ταχέως ἢ εὐχερῶς ὁμιλῶν : 'Ιππ.'Επιδ.2,6,1, Ροῦφ.ἀπ.70· **2)** νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ ταχυγλωσσίας βλ.λ.2).

ταχυγλωττία (ἡ) μσν. ἀττ. προφ. τοῦ ταχυγλωσσία βλ.λ.1) : Λέων Σοφ.Cod.Par.396,647.

ταχυγονία (ἡ) ἡ ταχεῖα γέννησις : 'Αριστλ.ΖΙ 580b, 27 οὐ κρατοῦσι τῆς πολυγονίας καὶ ταχυγονίας.

ταχύγονος-ον ὁ ταχέως καρποφορῶν, τὸ συγκρ. -ώτερος : Θεόφρ.ΦΑἶτ.4,3,6 ταχυγονώτερα τὰ παλαιότερα σπέρματα.

ταχύγουνος-ον μτγν. ποι. ὁ ἔχων ταχέα γόνατα, ὁ ταχύπους, γρήγορος : Νόνν.Εὐαγγ.'Ιω.12,15 ταχύγουνον ὁδίτην.

ταχυγραφία (ἡ) νεώτ. τὸ γράφειν ταχέως· **2)** σπαν. ἡ στενογραφία βλ.λ.

ταχυγραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταχυγραφίαν βλ.λ.1)· || ἐπίρρ. -ῶς.

ταχυγράφος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ταχέως γράφων : Συνέσ.'Επιστ.61,67, 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.3,6· **2)** νεώτ. σπαν. τὸ ἀρσ. κ. θηλ. ταχυγράφος ὡς οὐσ. ὁ στενογράφος βλ.λ.

ταχυγραφῶ-έω μσν. κ. νεώτ. γράφω ταχέως ἢ ἐσπευσμένως : Τζέτζ.Χιλ.8,267 προφθάσας σοι κατέλεξα ταχυγραφῶν ὡς οἶδας, Εὐστ.1607,10.

ταχυδαής-οῦς-ές μσν. ὁ ταχέως καιόμενος : 'Αγαθ.1,10 ὅ,τι τῆς ὕλης ταχυδαές τε καὶ αὖον.

ταχύδακρυς-υος-υ μτγν. ὁ ταχέως, εὐκόλως δακρύων : Λουκ.Πλ.2 ταχύδακρυς γὰρ ὁ ἀνὴρ ἐς τὰ ἐρωτικά.

ταχυδακτυλουργία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ τέχνη τοῦ ταχυδακτυλουργοῦ βλ.λ.· **2)** τὸ δι' ἐπιδεξιότητος ἐκτελούμενον ἀπατηλὸν τέχνασμα.

ταχυδακτυλουργικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταχυδακτυλουργόν, ὁ διὰ ἢ ὡς διὰ ταχυδακτυλουργίας γινόμενος· || ἐπίρρ. -ικῶς, δημ. -ικά.

ταχυδακτυλουργός (ὁ,ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ μεγάλης δεξιότητος τῶν χειρῶν ἐκτελῶν πράξεις ἐκπλησσούσας τὸν θεατήν, κυρίως δι' ὀφθαλμαπάτης, θαυματοποιός.

ταχυδινής-οῦς-ές μτγν. ὁ ταχέως περιδινούμενος, περιστρεφόμενος : Νόνν.Δ 34,1.

ταχυδρομεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὑπηρεσία κρατικὴ ἐκτελοῦσα ἀντὶ ὡρισμένου τέλους καταβαλλομένου δι' ἐνσήμων τὴν μεταφορὰν καὶ τὴν πρὸς ὃν ὅρον παράδοσιν ἐπιστολῶν, ἐντύπων, δεμάτων, χρημάτων κττ.· **2)** τὸ ἔν τινι τόπῳ γραφεῖον ἢ δημόσιον κατάστημα, ὅπου ἐδρεύει τμῆμά τι τῆς ἄνω ὑπηρεσίας : κεντρικὸν ταχυδρομεῖον, - πετάξου στὸ ταχυδρομεῖο νὰ πάρῃς γραμματόσημα· **3)** τὸ μεταφορικὸν μέσον δι' οὗ διενεργεῖται ἑκάστοτε ἡ τοιαύτη ὑπηρεσία : δὲν φεύγει σήμερα ταχυδρομεῖο, - ἐναέριον ταχυδρομεῖον· **4)** τὸ σύνολον τῶν ἐπιστολῶν, δεμάτων κττ., ἅτινα μεταφέρονται ἑκάστοτε διὰ τῆς ὑπηρεσίας ταύτης ἢ τὰ ὁποῖα ἀποστέλλει ἢ λαμβάνει ἕκαστος ἀλληλογραφῶν : δὲν μοῦ φέραν σήμερα τὸ ταχυδρομεῖό μου.

ταχυδρόμησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ταχυδρομῶ, ἀποστολὴ ἐπιστολῆς ἢ ἄλλου τινὸς ἀντικειμένου διὰ τοῦ ταχυδρομείου βλ.λ.

ταχυδρομία (ἡ) ἡ ταχύτης ἐν τῷ τρέχειν, τάχος δρόμου : 'Αριστλ.Πρ.881b,7.

ταχυδρομίζω νεώτ. κ. δημ. ταχυδρομῶ βλ.λ.

ταχυδρομικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ταχυδρομεῖον, ὁ δι' αὐτοῦ ἀποστελλόμενος ἢ διενεργούμενος ὑπ' αὐτοῦ : ταχυδρομικὴ σύμβασις, - ταχυδρομικὸς ὑπάλληλος, - ταχυδρομικὸν κατάστημα - δελτάριον, - ταχυδρομικὸς διανομεύς· **2)** ὁ ἐκτελῶν τὴν συγκοινωνίαν, ὁ δι' οὗ μεταφέρεται ταχυδρομεῖον βλ.λ.4) : ταχυδρ- ἅμαξα - ἀτμόπλοιον - ἀεροπλάνον - περιστερά· **3)** τὸ ἀρσ. ταχυδρομικός ὡς οὐσ. ὁ ὑπάλληλος ὁ ἔργον ἔχων τὴν διεκπεραίωσιν τῆς τρεχούσης ἐργασίας τῶν ταχυδρομείων· **4)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ταχυδρομικά ὡς οὐσ. τὰ τέλη τῆς διὰ ταχυδρομείου ἀποστολῆς ἐπιστολῆς ἢ ἀντικειμένου τινός· **5)** ἐπίρρ. -ικῶς διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

ταχυδρόμισμα (τὸ) δημ. ἡ ταχυδρόμισις βλ.λ.

ταχυδρόμος-ον μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ταχέως, δρομαίως τρέχων : Νόνν.Δ 29,365, 'Ορφ. 'Υμν.27,3 ταχυδρόμον ἅρμα λεόντων, Αἰσώπ.Μῦθ. 157, Τζέτζ.Χιλ.2,557, Σχόλ.Εὐρ 'Εκ.213· **2)** πάπ. ἀγγελιοφόρος ταχέως περαίνων τὴν ἀνατεθεῖσαν αὐτῷ ἀποστολήν· **3)** γλωσσ. δρομεύς· **4)** νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ μεταφέρων τὸ ταχυδρομεῖον, ὅπου δὲν ὑπάρχει ἄλλη συγκοινωνία : ἔφιππος ταχυδρόμος· || ἰδιώτης ἀναλαμβάνων ἐπ' ἀμοιβῇ τὴν μεταφορὰν ἐπιστολῶν, δεμάτων κττ., ἀμανετζῆς· || ὁ ταχυδρομικὸς διανομεύς.

ταχυδρομῶ-έω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τρέχω ταχέως, γρήγορα : Κατ.'Αστρλ.Κ 1,133, Σχόλ.Εὐρ. Μήδ.1, Παχυμ.Γ Μιχ.Παλ.2,28,95D· **2)** νεώτ. κ. δημ. κ. ταχυδρομίζω στέλλω τι, οἷον ἐπιστολὴν ἢ δέμα, διὰ τοῦ ταχυδρομείου.

ταχυεργής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ταχυεργὸς βλ.λ. : 'Αππ.'Εμφ.Πολ.3,19 πρὸς ἄνδρας ταχυεργεῖς τε καὶ φόνου πλήρεις.

ταχυεργία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ταχύτης ἐν τῇ διεξαγωγῇ ἔργου τινός : Ξεν.ΚΠ 7,1,19 ὁρᾷς ἔργον τῆς σῆς ταχυεργίας· **2)** μτγν. τὸ σπεύδειν, ἡ σπουδή : 'Αππ.'Αννιβ.33 τὴν ἐς τοὺς ἄρχοντας ἀπιστίαν τοῦ δήμου καὶ ταχυεργίαν ὑφορώμενος.

ταχυεργός-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐργαζόμενος ἢ διεξάγων ἔργον τι ταχέως, ὁ ταχὺς τὴν ἐνέργειαν: Νόνν.Δ 28,79, αὐτ.29,157 **ταχυεργός ὀπός**, Πάπ.· **2)** μτγν. ἐσπευσμένος, βιαστικός: Ἀππ.Ἀννιβ.47, αὐτ.Ἐμφ.Πολ.2,120, Ἀδαμ.Ι,16.

ταχυήκοος-ον μσν. ὁ ταχέως ἀκούων, ἐπακούων: Ἀγ.Δημήτρ.π. Βολλανδισταῖς Μην.10,4,120.

ταχυήρης-ους-ες ποι. ὁ ταχέως κωπηλατούμενος, ταχύς, ὁρμητικός: Αἰσχ.Ἱκ.32 **ξὺν ὄχῳ ταχυήρει πέμψατε πόντονδε**, Ὀππ.Ἁλ.4,569 **αἱ δ' ὑπὸ μαρμαρυγῆς ταχυήρεος.. φυζαλέαι θρώσκουσι.**

ταχυθανασία (ἡ) μτγν. ὁ πρόωρος θάνατος: Κατ.Ἀστρλ.Κ 2,165.

ταχυθάνατος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑποκείμενος εἰς αἰφνίδιον θάνατον: Ἱππ.Ἀφορ.2,44 **οἱ παχέες σφόδρα, κατὰ φύσιν ταχυθάνατοι** γίνονται· || φρ. ταχυθάνατός **εἰμι** ταχέως θνήσκω: αὐτ. Ἐπιδ.Ι,12· **2)** γλωσσ. ὁ οὐ ταχέως θὰ ἐπέλθῃ ὁ θάνατος, ὅθ. ὁ βαθύγηρως, ὑπέργηρως· **3)** νεώτ. ὁ βραχύβιος, ταχύμορος, ὠκύμορος βλ.λ.· **4)** κ. νεώτ. ἐνεργ. ὁ **ἐν** τάχει **φονεύων**, φονικώτατος: αὐτ.Διαιτ.56, αὐτ.Ἄρθρ.66.

ταχύιππος-ον σχόλ. ὁ ἔχων ταχεῖς ἵππους· πρβλ. αἰολόπωλος: Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.729

ταχυκαής-αῦς-ές νεώτ. ὁ ταχέως **καιόμενος**, ἀντίθ. βραδυκαής, βραδύκαυστος.

ταχυκαρδία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐπιτάχυνσις τῶν παλμῶν τῆς καρδίας πέρα τοῦ κανονικοῦ **μέσου** ὅρου, παλμός, ἀντίθ. βραδυκαρδία.

ταχυκάρδιος-ον μσν. ὁ ταχὺς **τὸ** πνεῦμα, τὴν ψυχήν: Θεοδοτ.ΠΔ'Ησ.35,4.

ταχυκατάφορος-ον σχόλ. ὁ ταχέως φερόμενος πρὸς τὰ κάτω, δύων, ἐξαφανιζόμενος: Σχόλ. Πτολ.Τετράβ.114 **τὰ βραδυανάφορα τῶν ζῳδίων ταχυκατάφορα γίνεται.**

ταχυκίνησις-εως (ἡ) σχόλ. ἡ ταχύτης ἐν ταῖς κινήσεσιν, ἐν τῇ κινήσει: Συνέσ.28 **ὄγκος ὀμμάτων καὶ ταχυκίνησις αὐτῶν**, Σχόλ.Πτολ.Τετράβ.17.

ταχυκίνητος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ταχέως κινούμενος, **εὐκίνητος**, ταχυπόρος, γοργοκίνητος, ἀντίθ. βραδυκίνητος: Γαλ.19,631, Πορφ.Ἁρμον.240 W **τὸ πῦρ λεπτόν τι ὂν καὶ θερμὸν καὶ ταχυκίνητον**, Ἀδαμ.2,45

ταχυκρίσιμος-ον ὁ ταχέως ἐρχόμενος εἰς κρίσιν, εἰς κρίσιμον σημεῖον: Ἱππ.Ἐπιδ.Ι,24, Γαλ.15,172.

ταχύλαλος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ταχέως λαλῶν, ταχύλογος βλ.λ.: Εὐστ. **ἐν Mai.Spicil.**5,182.

ταχυλόγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ταχέως λέγων, ὁμιλῶν: Πολ.Φυσιογν.Ι,225,3.

ταχυμάθεια (ἡ) νεώτ. **τὸ** ταχέως μανθάνειν.

ταχυμαθής-οῦς-ές μτγν. **κ.** νεώτ. ὁ ταχέως μανθάνων: Πολυδ.4,11.

ταχυμάραντος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ταχεως μαραινόμενος: Ἀρσέν.ἐν Coteler.Monum.2,168B **τὸ ταχυμάραντον.. τῆς τῶν ἀνθρώπων φύσεως.**

ταχυμάχης (ὁ) λεξ. ὁ ταχύς, **ἐπιρρεπὴς εἰς τὴν** διαμάχην, τὰς φιλονικίας· Ἡσ.

ταχυμετάβολος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ταχέως μεταβαλλόμενος: Πτολ.Τετράβ.162 **διὰ τὸ ταχυμετάβολον τῶν ὑπὸ τὸν ἰσημερινὸν πνευμάτων.**

ταχυμετρία (ἡ) νεώτ. μέθοδος ταχείας τοπογραφικῆς ἐργασίας διὰ χρησιμοποιήσεως τοῦ ταχυμέτρου, ταχυμετρικὴ μέθοδος.

ταχυμετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ταχυμετρίαν, ὁ διὰ ταχυμέτρου ἐκτελούμενος· || ἐπίρρ. **-ῶς.**

ταχύμετρον (τὸ) νεώτ. γωνιομετρικὸν ὄργανον τῶν τοπογράφων **ἐπιτρέπον** τὴν ταχεῖαν ἀποτύπωσιν τοῦ ἐδάφους ὡς καὶ τῶν χαρακτηριστικωτέρων ὑδρομετρικῶν διαφορῶν αὐτοῦ **2) τὸ** ταχόμετρον βλ.λ.· **3)** ναυτ. τὸ τεχνικὸν ἢ αὐτογραφικὸν δρομόμετρον πλοίου.

ταχύμηνις-εως (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ταχέως μῆνιν αἰσθανόμενος, ὁ ταχέως ὀργιζόμενος, ὀξύθυμος: ΑΠ 9,524,20.

ταχύμητις Ἡσ. ἐν λ. ἀργιμήτας «ταχύβουλος»: Νόνν.Ἰω.Ι.184 **Ναθαναὴλ ταχύμητις ἔπος ξύνωσε.**

ταχύμοιρος-ον Ἐπιγρ. ὁ ταχεῖαν μοῖραν, ταχὺν μόρον ἔχων, ταχύμορος: Ἐπιγρ.Φρυγίας.

ταχυμόριος-ον Ἐπιγρ. ὁ ταχύμορος βλ.λ.: Ἐπιγρ.Φρυγίας.

ταχύμορος-ον κ. μσν. ὁ ταχέως ἀποθνήσκων, βραχύβιος: Αἰσχ.Ἀγ.486 **ἀλλὰ ταχύμορον γυναικογήρυτον ὄλλυται κλέος**, Στουδ.Θεόδ.233Α.

ταχύμυθος-ον μτγν. ὁ ταχέων λαλῶν, ὁμιλῶν: Νόνν.Δ 21,272 **τοῖον ἔπος ταχύμυθας ἐπέγραφε δίζυγι δέλτῳ**, αὐτ.37,319.

ταχυναυτῶ-έω ταχέως πλέω: Θουκ.6,31 **ὅπως ἡ ναῦς προέξει τῷ ταχυναυτεῖν**, αὐτ.34, Αἰσχίν.3,97 **νῆες ταχυναυτοῦσαι**, Πολύβ.Ι,23,9, Ἐπιγρ.

ταχύνοια (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἀγχίνοια: ΑΒ 210·

ταχυνός-ή-ό δημ. δ.γρ. τοῦ ταχινὸς βλ.λ.

ταχύνους-ουν Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὁ ταχὺς **τὸν** νοῦν, ἀγχίνους, ὀξύνους.

τάχυνσις-εως (ἡ) νεώτ. σπουδή, **ἐπιτάχυνσις.**

ταχύνω κ. νεώτ., ἀόρ **ἐτάχυνα**, παθ. ἀόρ. **ἐταχύνθην**, ποιῶ, κάμνω τι ταχέως ἢ ἐσπευσμένως, ἐπισπεύδω, ἐπιταχύνω: Σοφ.Αἴ.1404 **κοίλην κάπετον χερσὶ ταχύνατε**, αὐτ.1164· || **σπερχόμενός τι ταχύνω** λέγω τι ἐν σπουδῇ: Εὐρ.Ἀλκ.257 **τάδε τοί με σπερχόμενος ταχύνει**· **2)** μτγν. κινῶ, στρέφω ταχέως, ἐν χρ. τὸ παθ.: Κριναγ.ΑΠ 6,227 **σελὶς ταχυνομένη**· **3)** ἀμτβ. εἶμαι ταχύς, ἐνεργῶ ταχέως, σπεύδω: Αἰσχ.Πέρσ.692, αὐτ.Χο.660, Σοφ.ΟΤ 861, αὐτ.ΟΚ 219, Ἀριστφ.Ἐκκλ.582, Ξεν. ΚΠ 8,5,15 **καὶ τὸ ταχύνειν δὲ ὅπου φθάσαι δέοι**· κ. μτ. γενικ.: ΠΔ Γέν.18,7 **καὶ ἐτάχυνε τοῦ ποιῆσαι αὐτό**· **4)** μτγν. ἐμφανίζομαι, ἔρχομαι ταχέως, προώρως: Γαλ.19,201 **ταχύνουσαν ἢ βραδύνουσαν ἀκμὴν προδιαγνῶναι.**

ταχυπαθής-οῦς-ές μτγν. ὁ ταχέως πάσχων: Χοιροβ.Ῥήτ.247S **τὸν ταχυπαθῆ χυμόν, ὀξὺν καλέσῃ χυμόν.**

ταχυπειθής-οῦς-ές μτγν. ὁ ταχέως καὶ εὐκόλως πειθόμενος, εὔπιστος: Θεόκρ.2,138, αὐτ.7,38 **ἐγὼ δέ τις οὐ ταχυπειθής**, Νόνν.Δ 22,79· **2)** ὁ ταχέως ἢ εὐκόλως ὑπακούων: Τρυφιόδ.528.

ταχύπεπτος-ον μσν. ὁ ταχέως πεπτόμενος, εὐκολοχώνευτος: Cod.Par.2239 fol.128 r°.

ταχυπεπτοῦμαι-έομαι μσν. ταχέως πέπτομαι: Ideler.Phys.2,197 **ταχυπεπτοῦνται.. τὰ ὀλίγα.**

ταχυπέτης (ὁ) (πέτομαι) λεξ. **κ. ταχυπετής ὁ** ταχέως πετόμενος, ταχύπτερος: Σουΐδ.ἐν λ. ὠκύπτερον, Εὐθύμ. π.Tafel.De Thessalon.394Α **φθάνει τὸ τοῦ θανάτου ταχυπετὲς καὶ ὀξυδρόμον.**

ταχυπιεστήριον (τὸ) νεώτ. κυλινδρικὸν πιεστήριον ἐκτυπῶνον μετὰ μεγίστης ταχύτητος.

ταχυπλοΐα (ἡ) μτγν. κ. **νεώτ.** ἡ ταχύτης εἰς **τὸ** πλέειν: Πολυβ.Ι,106.

ταχύπλους-οος-ουν-οον κ. νεώτ., συγκρ. **-οώτερος-α-ον**, ὑπερθ. -οώτατος-η-ον, ὁ ταχέως πλέων, ὁ ἀναπτύσσων μεγάλην ταχύτητα κατὰ τὸν πλοῦν, γοργοτάξιδος: Εὐρ.Ὑψιπ.ἀπ.Ι,3,12, Σχόλ.Ὀδ.Ο 473, Ἡσ.ἐν λ.ὠκύπλους,-**ταχύπλουν ἀτμόπλοιον.**

ταχυπλοῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίων, πλέω ταχέως, εἶμαι γοργοτάξιδος: Πολύβ.3,95,4 **προαπέστειλε κατασκεψομένας δύο ναῦς ταχυπλοούσας Μασσαλιωτικάς.**

ταχύπνοια (ἡ) κ. νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ἐπιτάχυνσις τοῦ ρυθμοῦ τῆς ἀναπνοῆς: Ἱππ.Ὀστ.13 **ἐγκαταλαμβανομένων τῶν διόδων ὑπὸ τοῦ πόρου ταχύπνοιά τε καὶ δύσπνοια ἴσχει**, Ἀέτ.13,23.

ταχυπνοῶ-έω μτγν. ἀναπνέω ταχέως: Ἡρόδ. Ἰατρ.ἐν.Rh.Mus.58,96.

ταχυποδία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ταχύποδος.

ταχύπομπος-ον ὁ ταχέως πέμπων ἢ συνοδεύων: Αἰσχ.Ἱκ.1047 **τί ποτ' εὔπλοιαν ἔπραξαν** ταχυπόμποισι διωγμοῖς;

ταχυπορία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ταχυπόρου βλ.λ., τὸ ἐκτελεῖν πορείαν τινὰ ταχέως.

ταχύπορος-ον, νεώτ. κ. **ταχυπόρος-ον** ὁ ταχέως πορευόμενος, ταχέως κινούμενος, ταχυκίνητος : Ἱππ.Ἄρθρ.11, Αἰσχ.Ἀγ.486 **πιθανὸς ἄγαν ὁ θῆλυς ἔρως ἐπινέμεται ταχύπορος**, Εὐρ.Ἠλ.451, αὐτ.Ἠλ.1272, Τιμόθ.Πέρσ.175.

ταχυπορῶ-έω νεώτ. πορεύομαι, βαίνω, κινοῦμαι ταχέως

ταχύποτμος-ον, ὁ ταχύμορος βλ.λ. : Πίνδ.Ο 1,68 **προσῆκαν υἱὸν ἀθάνατοί Fοι πάλιν μετὰ τὸ ταχύποτμον αὖτις ἀνέρων ἔθνος**, Λυρ.Ἀλέξ.Ἀδέσπ. 34,9, Νόνν.Δ 48,11.

ταχύπους-οδος-ουν κ. νεώτ. ὠκύπους, ὁ ταχύς τοὺς πόδας, ὁ ταχέως βαδίζων ἢ κινούμενος, γοργόπους, γοργοπόδαρος : Εὐρ.Βάκχ.782, αὐτ. Τρῳ.232, αὐτ.Βάκχ.168, Ἀριστφ.Ἱππ.1068 **λαίθαργον, ταχύπουν, δολίαν κερδώ.**

ταχύπτερνος-ον ποι. ὁ ἔχων ταχείας πτέρνας, ἤτοι ὁ ταχύπους : Θέογν.551.

ταχυπτερορρυῶ-έω μτγν. ταχέως ἀποβάλλω ἢ ἀλλάσσω τὰ πτερά μου : Ἀριστοίν.2,1.

ταχύπτερος-ον κ. νεώτ. ὁ κινῶν ταχέως τὰς πτέρυγας, ὁ πετῶν ταχέως, γοργόπτερος : Αἰσχ. Πρ.88 **ὦ δῖος αἰθὴρ καὶ ταχύπτεροι πνοαί, - ταχύπτερος φήμη.**

ταχύπωλος-ον ὁ ἔχων ταχεῖς πώλους, ταχύποδας ἵππους, ἐπίθ. τῶν Ἑλλήνων : Ἰλ.Δ 232 **οὓς μὲν σπεύδοντας ἴδοι Δαναῶν ταχυπώλων**, Θεόκρ. 22,136 **ταχύπωλε, δορυσσόε, χαλκεοθώραξ.**

ταχυρρεπής-οῦς-ές μσν. ὁ ταχύρροπος βλ.λ.: Συντίπ.ἐν Fab.Roman.,ed.Eberh.I,147.

ταχύρροθος-ον ποι. ὁ τρέχων μετὰ πολλῆς ὁρμῆς : Αἰσχ.Ἑπτ.285 **ταχυρρόθους λόγους.**

ταχύρροπος-ον μσν. ὁ ταχέως ρέπων : Στουδ. Θεόδ.Cod.Par.891,,251 r'.

ταχύρρους-οος-ουν-οον σχόλ. ὁ ταχὺν ροῦν, ταχὺ ρεῦμα ἔχων, ὁ ταχέως ρέων : Σχόλ.Ἰλ.Σ 379, Ἡσ. ἐν λ. ἀφορρόου.

ταχύρρωστος-αν ποι. ὁ ταχυκίνητος, ταχέως πετόμενος : Σοφ.ΟΚ 1081 **ταχύρρωστος πελειάς.**

ταχύς-έος-εῖα-ύ κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., συγκρ. ταχύτερος-α-ον (Ἡρ.3,65, Ἀριστλ.Κόσ.394b,3, Ἀρρ.Ἰνδ.9,6) κ. **ταχίων-ονος-τάχιον** (ΠΔ Σοφ.Σαλ. 13,9, αὐτ.Μακκ.I,2,40, Φίλ.Μηχ.Βελοπ.69,14, αὐτ.17, αὐτ.17, αὐτ.73,23, Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.24) κ. θάσσων -ονος-θᾶσσον (Ἰλ.Ο 570, αὐτ.Ν.819, Σοφ.Τρ.1183, Θεόκρ.24,48), ἀττ. **θάττων-ονος-θᾶττον** (Ξεν.Ἀπομν.4,3,13), ὑπερθ. **ταχύτατος-η-ον** (Πίνδ.Ο 1,77, Ξεν.Ἑλλ.5,1,27, Ἀντιφάν.87) κ. **τάχιστος-η-ον** (Ἰλ. Δ 193, αὐτ.Ι 659, Σοφ.ΟΤ 1341, Θουκ.3,31, Ξεν.ΚΠ 3, 2,14), ἐπὶ κινήσεως, ὠκύς, σπεύδων, ὁρμητικός; ὁ ἐν σπουδῇ ἐνεργῶν ἢ γινόμενος, ὁ ἐν ὀλιγωτέρῳ τοῦ κανονικοῦ χρόνου ἐνεργῶν ἢ συντελούμενος, γοργός, γρήγορος, ἀντίθ. βραδύς, ἐπὶ προσ. ἢ ζῴων ἢ καὶ ἀπολ. : Ἰλ.Σ 69 **ἔνθα θαμειαὶ Μυρμιδόνων εἴρυντο νέες ταχὺν ἀμφ' Ἀχιλῆα**, αὐτ Γ 26, αὐτ.Θ 248, αὐτ.Ρ 676, αὐτ.Ψ 347, αὐτ.Ω 292, Ὀδ.Ρ 308 **ταχὺς ἔσκε θέειν**, αὐτ.Ο 526, Εὐρ.Μήδ. 1182 **ταχὺς βαδιστὴς τερμόνων ἀνθήπτετο**, Ξεν. ΚΠ 2,1,31, **- εἶναι ταχὺς εἰς τὴν ἐργασίαν του - εἰς τὸ βάδισμά του'** ‖ συχν. πληρέστερον **πόδας ταχύς** ταχύπους, ὠκύπους, γοργοπόδης : Ἰλ.Ν 249, αὐτ.482, αὐτ.Ρ 709· ‖ ὁ συγκριτ. βαθμ. **ταχύτερος-α-ον** : Ἡρ.3,65 **ἐποίησα ταχύτερα ἢ σοφώτερα**, αὐτ.7,194, Ἀριστλ.Κόσ.394b,3, Ἀρρ. Ἰνδ.9,6, Ἀρετ.Χρον.Νοῦσ.I,16· ‖ συχνότ. ὁ τ. **θάσσων**, ἀττ. **θάττων** : Ἰλ.Ο 570 **οὐ** ποσὶν θάσσων, **οὔτ' ἄλκιμος ὡς σὺ μάχεσθαι**, αὐτ.Ν 819· ‖ κ. **ταχίων-ονος-ον** : Ἱππ.Γυν.I,1, Μέν.402,16, Φίλ. Μηχ.Βελοπ.69,14, Διόδ.Σ 20,6, Πλούτ.Ἠθ.240D, Ἀλκίφρ.3,4, Γαλ.19,206 **τὴν ταχίονα τῆς τροφῆς παράθεσιν'** ‖ ὑπερθ. **ταχύτατος-η-ον** κ. **τάχιστος-η-ον**: Πίνδ.Ο 1,79 **ἐμὲ δ' ἐπὶ ταχυτάτων πόρευσον ἁρμάτων ἐς Ἆλιν'** ‖ τὸ οὐδ. **ταχύ** ὡς ἐπίρρ. ταχέως, γρήγορα : αὐτ.Π 10,51, αὐτ.Ν 1,51 **ταχὺ δὲ Καδμείων ἀγοὶ χαλκέοις ἔδραμον σὺν ὅπλοις ἀθρόοι**, Σοφ.Φιλ.349, Εὐρ.Ἡρ.885 **ταχὺ τὸν εὐτυχῆ μετέβαλεν δαίμων**, Ἀριστφ.Ἱππ.109, Γαλ.16,665, Πάπ.· ‖ συχν. τὸ ἐπίθ. **ταχύς** συντασσόμενον μτ. ρ. εὕρηται ἐν ἐπιρρ. χρ. : Ἰλ.Ψ 287 **ταχέες δ' ἱππῆες ἄγερθεν**, Αἰσχ.Πέρσ.739 **ταχεῖά γ' ἦλθε χρησμῶν πρᾶξις**, Σοφ.Φιλ.526 **ὁρμάσθω ταχύς**, αὐτ.ΟΚ 307, αὐτ.ΑΙ.1266, Θουκ.2,75, αὐτ.5, 66· ‖ ὁμ. ἐπίρρ. κ. τὸ οὐδ. **ταχύτερον** : Ἡρ.4, 127 **ταχύτερον συμμίσγοιμεν ἂν ἐς μάχην ὑμῖν**, αὐτ.9,101, Ἱππ.Προγν.17· ‖ ὁμ. κ. τὸ **θᾶσσον** ἢ **θᾶττον** : Ὀδ.Β 307 **ἵνα θᾶσσον ἵκηαι ἐς Πύλον ἠγαθέην**, Σοφ.Φιλ.631· ‖ συχν. κεῖται ἀντὶ τοῦ θετικοῦ : Ἰλ.Β 440 **ὄφρα κε θᾶσσον ἐγείρομεν ὀξὺν Ἄρηα**, Ὀδ.Ο 201, αὐτ.Π 130, Πίνδ.Π 4,181, Σοφ.Τρ.1183 **οὐ θᾶσσον αἴσεις;**, Ἀριστφ.Νεφ.506, αὐτ.Σφ.187, αὐτ. Βάτρ.94· ‖ κ. μτ. συνδ., οἷον **ὅτι θᾶσσον** ὅτι τάχιστα : Θεόκρ.24,48· ‖ κ. μτ. τοῦ **ἐπειδὴ** ἢ **ἐπειδάν** : Πλάτ.Πρωτ.325C, Δημ.1257· ‖ κ. **τάχιον** : ΠΔ Σοφ.Σαλ.13,9 **τὸν τοῦτον δεσπότην πῶς τάχιον οὐχ εὗρον**, αὐτ.Μακκ.I,2,40, ΚΔ Ἰω.20,4, Ἰώσ.ΑΙ 1,3,7 **ἐς μακρὸν αὐτῶν γῆρας καὶ βίου μῆκος ὅμοιον τοῖς τάχιον ἐπερχομένων**, Σωρ.I,20, Ἐπιγρ.Ἰασοῦ· ‖ τὸ ὑπερθ. **τάχιστα ἐν** ἐπιρρ. χρ. λίαν ταχέως, παραπολὺ γρήγορα, **ἐν** μεγίστῃ σπουδῇ, ὅθ. **ὅτι τάχιστα** ὅσον τὸ δυνατὸν τάχιστα, γρηγορώτερα : Ἰλ.Δ 193 **ὄττι τάχιστα Μαχάοντα δεῦρο κέλευσον**, αὐτ.Ι 659, Σοφ.ΟΤ 1341, Θουκ.3,31 **ὅτι τάχιστα τῇ Πελοποννήσῳ πάλιν προσμεῖξαι'** ‖ κ. **ὅσον τάχιστα** : Αἰσχ.Χο.772 **ἄνωχθ' ὅσον τάχιστα γηθούσῃ φρενί**, Σοφ.ΟΤ 1436· ‖ κ. **ὅπως τάχιστα** : Αἰσχ.Ἀγ. 605 **ἥκειν δ' ὅπως τάχιστ' ἐράσμιον πόλει**, Σοφ. ΟΤ 1410, Ἀριστφ.Σφ.167· ‖ κ. **ὡς τάχιστα** : Ἡρ.I,210, Εὐρ.Ρῆσ.147, Θουκ.4,15, Ξεν.Ἀν.1,3,14 **σπεύδειν ὡς τάχιστα πορεύεσθαι εἰς τὴν Ἑλλάδα**, Ἐπιγρ.· ‖ τὰ ἀνωτέρω εἶναι ἐλλειπτικαὶ φρ., ὡς δύναταί τις νὰ ἴδῃ ἐκ τῶν παρατιθεμένων παραδειγμάτων : Πλάτ.Νόμ.710Β **ὡς δυνατόν ἐστι τάχιστα**, Ξεν.ΚΠ 5,4,3, αὐτ.Ἑλλ.6,3,6, **αὐτ.ΚΠ 3,2,14**, αὐτ.Ἀν.1,2,5, Ἐπιγρ.· ‖ **τὸ τάχιστα** κ. μτ. χρον. μορίου : Ἡρ. 1,27, αὐτ.75, αὐτ.7,163 **ἐπεί τε γὰρ τάχιστα ἐπύθετο τὸν Πέρσην διαβεβηκότα τὸν Ἑλλήσποντον**, αὐτ.4,134, αὐτ.7,129, αὐτ.8,144, Αἰσχ.Πρ.201, Πλάτ. Πρωτ.310D, Ἰσαῖ.9,3, Ξεν.Ἀν.7,2,6, αὐτ.3,1,9, αὐτ. 4,6,9, αὐτ ΚΠ 1,3,14· ‖ κ. **ὡς τάχιστα** : Ἡρ.1,11 ὡς ἡμέρη τάχιστα **ἐγεγόνεε**, αὐτ.19, αὐτ.47, αὐτ. 65, Ξεν.ΚΠ 1,3,2, αὐτ.Ἀπομν.1,2,16, Ἐπιγρ.Ἐπιδαύρου **ὡς δὲ τάχιστα ἐξῆλθε . . κόρον ἔτεκε**, Πάπ. **ὡς ἂν τάχιστα λάβῃς τὴν ἐπιστολήν'** ‖ ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἐκφέρεται κ.μτ.μτχ., ὅθ. **ἀπαλλαγεὶς τάχιστα** ὡς ἀπηλλάγη τάχιστα : Πλούτ.Δημ.8· ‖ συχν. ἐν τῇ πεζ. **τὴν ταχίστην** ὡς ἐπίρρ. διὰ τῆς ταχίστης ὁδοῦ, ὡς τάχιστα : Ἡρ.1,24, αὐτ.73, αὐτ.81, Μεν.Περικ.75, Πολύβ.1,33,4· ‖ **διὰ ταχέων** ταχέως, γρήγορα : Θουκ.1,80, αὐτ.3,13, Πλάτ.Ἀπολ. 32D, Ξεν.Ἀν.1,59 **εἴ τις διὰ ταχέων τὸν πόλεμον ἐποιεῖτο'** ‖ ὁμ. κ. **ἐκ ταχείας** : Σοφ.Τρ.395 **ὡς ἐκ ταχείας σὺν χρόνῳ βραδεῖ μολὼν φάσκεις'** **2)** ὁ διατρέχων μεγαλυτέραν ἀπόστασιν ἢ ἄλλος τις ἐν ἴσῳ χρόνῳ, ὁ εὐκινητότερος ἄλλου, ὁ συχνότερον ἐν ἴσῳ χρόνῳ κινούμενος ἢ κινῶν τι, ὁ συχνότερος τοῦ κανονικοῦ : Ἰλ.Ζ 514, αὐτ.Δ 94, Ὀδ.Ν 261, αὐτ.Χ 3 **ταχέας δ' ἐκχεύατ' ὀϊστοὺς αὐτοῦ πρόσ-**

θε ποδῶν, Ἡρ.8,23, Εὐρ.Ἴων 742 (ἴχνος) **τὸ τοῦ ποδὸς μὲν βραδύ, τὸ τοῦ δὲ νοῦ ταχύ,** - **ταχὺ πλοῖον** - ἀεροπλάνον,-ταχὺς ἵππος, - **ταχεῖα ἁμαξοστοιχία** (ἡ μετ' ἐλαχίστων σταθμεύσεων, ἐξπρές)· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ φρονεῖν, σκέπτεσθαι· ἢ ποιεῖν τι: Σοφ.ΟΤ 617 **φρονεῖν γὰρ οἱ ταχεῖς οὐκ ἀσφαλεῖς·** ‖ φρ **ταχὺς πρὸς ὀργὴν** εὐόργητος: Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.1· ‖ **τὸ ταχὺ** ὡς οὐσ. σπουδή, ταχύτης: Εὐρ.Φοίν.452 **οὗτοι τὸ ταχὺ τὴν δίκην ἔχει,** Ξεν.Ἱππ.7,18· **3**) ἐπὶ ἐνεργειῶν ἢ γεγονότων, ὁ ταχέως ἐμφανιζόμενος, αἰφνίδιος: Σοφ.Αἶ.833 **ταχεῖ πηδήματι πλευρὰν διαρρήξαντα τῷδε φασγάνῳ,** Εὐρ.Ἱππ.1047, Θουκ.4,55, αὐτ.6,45, αὐτ.4, 44, Πλάτ.Πολ.553D **μεταβολὴ οὕτω ταχεῖά τε καὶ ἰσχυρά·** **4**) ὁ ταχέως παρερχόμενος, βραχύς, σύντομος: Πίνδ.Π 1,83 **ἀπὸ γὰρ κόρος ἀμβλύνει αἰανὴς ταχείας ἐλπίδας,** Σοφ.ΟΚ 1602, Ἀριστφ Βάτρ.127, Θουκ.2,53, Ἀριστλ.Ρητ.1416b,30· **5**) τὸ οὐδ. **τάχιον** ὡς ἐπίρρ. τὸ πάλαι, ἄλλοτε, πρώην: Ἐπιγρ.Λυκίας **ἐπεσκεύασαν τὸ παρόχιον.. τάχιον γενόμενον γυμνάσιον.**

ταχύσκαπτον (τὸ) νεώτ. ὄρυγμα ἢ χαράκωμα ὀρυσσόμενον ἐν τάχει ὑπὸ τῶν μελλόντων νὰ χρησιμοποιήσωσιν αὐτὸ στρατιωτῶν.

ταχύσκαρθμος-ον μτγν. ὁ ταχέως σκιρτῶν, ταχυκίνητος: ΑΠ 9,227 (εἰκ.).

ταχυσκελής-οῦς-ές μσν. ὁ ταχὺς τὰ σκέλη, ταχύπους: Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.7,256,41 **ἐλάφοισι ταχυσκελέσσι.**

ταχυσκόπιον (τὸ) νεώτ. ὄργανον τῆς πειραματικῆς ψυχολογίας, δι' οὗ παρέχονται βραχυτάτης διαρκείας ὀπτικὰ ἐρεθίσματα.

ταχυστρεφής-οῦς-ές μσν. ὁ ταχέως, εὐκόλως στρεφόμενος εὔστροφος: Πρόδρ.ἐν Notitt. Mss.6,556 **καλὸν δὲ οὐδὲν ἧττον καὶ γλῶσσα γοργὴ καὶ ταχυστρεφής.**

ταχυστροφάλιγξ-ιγγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ταχέως περιστρεφόμενος: Νόνν.Δ 45,273.

ταχυσφυγμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὑπερβολικὴ ταχύτης τοῦ σφυγμοῦ βλ.λ.

ταχύτεκνος-ον μτγν. ὁ ἐπιφέρων ταχεῖαν γέννησιν τέκνων: Ἀέτ.16,26 **ταχυτεκνόταται μείξεις.**

ταχυτερ(ι)νὴ (ἡ) μσν. δημ. ἡ πρωΐα, ταχινή: Ἐρωτόκρ.2,607 **περνῶντας μιὰ ταχυτερινή.**

ταχυτέρου ἐπίρρ. μσν. δημ. αὔριον λίαν πρωΐ, ταχιά, ταχύ, δθ. **ἀργὰ καὶ ταχυτέρου** πρωΐ καὶ βράδυ: Ἐρωτόκρ.3,1570, αὐτ.4,294 **καὶ τοῦ Ρηγὸς ἀπόφαση νὰ δώσω ταχυτέρου.**

ταχύτης-ητος (ἡ) νεώτ., δημ. ταχύτητα ἡ ταχύτης βλ.λ. ‖: **ταχύτης ἐκτελέσεως** - ἀποφάσεως, - **ὅλα αὐτὰ ἔγιναν** μὲ καταπληκτικὴ ταχύτητα· **2**) **τὸ κατὰ** μίαν χρονικὴν μονάδα διανυόμενον **ὑπὸ κινητοῦ** τινος σώματος διάστημα ἢ ὁ ἀριθμὸς τῶν στροφῶν ἢ παλινδρομήσεων αὐτοῦ: **ὁ ἄνεμος ἔπνεε** μὲ **ταχύτητα 12 μέτρων κατὰ 1″,** - **ἠλεκτροκινητὴρ ταχύτητος** χιλίων **στροφῶν.**

ταχυτής-ῆτος (ἡ), δωρ. -**τάς**-**ᾶτος**, νεώτ. ταχύτης τὸ νὰ πράττῃ τίς τι ἢ νὰ γίνεταί τι ταχέως, γοργότης, σπουδή, γρηγοράδα, ἀντίθ. βραδύτης: Ἰλ.Ψ 740 **Πηλείδης δ' αἶψ' ἄλλα τίθει ταχυτῆτος ἄεθλα,** Ὀδ.Ρ 315, Ξενοφ.2,1, αὐτ.17, Πίνδ.Ο 1,95, Ἡρ.3,102 **αἱ γὰρ σφι κάμηλοι ἵππων οὐκ ἑσσονες ταχυτῆτά εἰσι,** Ἀρχύτ.1, Πλάτ.Λάχ.192A, Ἀριστλ.Μετ.342a,5· **2**) ἐπὶ προσ., σπουδή, σφοδρότης: αὐτ.ΗΝικ.1150b,27.

ταχυτόκος-ον ὁ ταχέως, ἐν βραχεῖ χρόνῳ τίκτων: Ἀριστλ.Πρ.891b,25.

ταχυφαγία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ τρώγειν ταχέως καὶ ἄνευ σχεδὸν μασήσεως: Σχόλ.Ἰω. Κλίμ.Cod.Coisl.87,154.

ταχυφθίμενος-η-ον μτγν. ὁ μαραινόμενος ταχέως: Νόνν.Δ 7,31.

ταχύφραστος-ον μσν. ὁ λεγόμενος ταχέως: Ἀγ.Δημ.π. τοῖς Βολλανδισταῖς Μην 10,4,132.

ταχυφυής-οῦς-ές ὁ ταχέως φυόμενος, αὐξανόμενος: Ἱππ.Μοχλ.38.

ταχύφωνος-ον μτγν. ὁ ταχέως φωνῶν, ὁμιλῶν: Ἀδαμ.2,56, Πολ.Φυσιογν.2,67.

ταχυχάλυψ-υβος (ὁ) νεώτ. εἶδός τι χάλυβος ἔχοντος τὴν ἰδιότητα νὰ διατηρῇ τὴν σκληρότητά του εἰς ἀρκετὰ ὑψηλὴν θερμοκρασίαν.

ταχυχειλής-οῦς-ές μτγν. ἐπὶ αὐλοῦ, ὁ ταχέως, εὐκόλως διὰ τῶν χειλέων φυσώμενος: Λεωνίδ. Ταρ.ΑΠ 5,205 **τοὺς ταχυχειλεῖς αὐλούς.**

ταχύχειρ-ειρος (ὁ,ἡ) ὁ ταχὺς τὰς χεῖρας: Κριτί.55.

ταχυχειρία (ἡ) μτγν. ἡ ταχύτης χειρός, δεξιότης: Φρύν.Σοφ.Παρ.111B **ταχυχειρία ἐπὶ πράγματος ῥᾳδίως κατεργαζομένου,** Πολυδ.2,148.

ταψὶ (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **τεψί** εἶδος μεγάλου πως, ἀβαθοῦς καὶ στρογγύλου μαγειρικοῦ σκεύους μεταλλίνου: **γλυκίσματα τοῦ ταψιοῦ** (ὅσα ψήνονται στὸ ταψί)· ‖ μτφ.φρ. **θὰ σὲ κάμω νὰ χορέψῃς στὸ ταψὶ** θὰ σὲ κάμω νὰ ταλαιπωρηθῇς δεινῶς.

τάων ἄρθρ. ἐπ.γενικ. πληθ. θηλ. **τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.**

ταωνικός-ή-όν μτγν. ἐπὶ ἱματίου, ὁ ἔχων **τὸ** ποικίλον τῶν ἀποχρώσεων **τοῦ πτερώματος τοῦ** ταῶ: Ἀλέξ.Ἀφρ.Μετ.158,33.

ταών(ε)ιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ταών: Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.2,22 **στέφανος πλακεὶς ἐκ πτερῶν ταωνείων.**

ταωνόπτερος-ον μσν. ὁ ἐκ πτερῶν ταῶ, παγωνιοῦ: ΚΠορφ.319B **τὸ ἀπὸ ταωνοπτέρων ῥιπίδιον.**

τάως Ἡσ. «τέως, Κρῆτες».

τᾰῶς (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **τᾱῶς** (Ἀριστλ.ΖΙ 488b, 24) κ. ἀττ. **ταὧς** (Τρύφ.π.Ἀθήν.9,397E «ταὧς λέγουσιν Ἀθηναῖοι τὴν τελευταίαν συλλαβὴν.. δασύνοντες»), κ. **ταὼν** (Αἴσωπ.397B), γενικ. **ταὼ** κ. **ταῶ** (Ἀλεξ.100,14, Ἐπιγρ.Δήλου) κ. **ταῶνος** (Ἀριστλ.ΖΙ 559b,29,Γαλ.6,701,Γεωπ.14,7,28), δοτ. **ταῲ** κ. **ταῷ** κ. **ταῶνι** (Ἀριστφ.Ὄρν.884), αἰτ.**ταὼν** κ.**ταῶν** (Εὔπ.36) ὀνομ. πληθ. **ταῲ** (Ἀριστλ.ΖΙ 564a,31), κ. **ταῶνες** (αὐτ. δ.ἀνάγν.) κ. **ταοὶ** (Ἀθήν.14,655A), γενικ. **ταῶν** (Ἀντιφάν.205) κ. **ταώνων** (ΠΔ Βασ.3,10,22), **δοτ. ταῲς** κ. **ταῷς** κ. **ταῶσι** (Ἀριστφ.Ἀχ.63), αἰτ. **ταὼς** κ. **ταῶς** (Ἀντιφάν 175,5) **κ. ταῶνας** (Κωμ. Ἀδέσπ 59, Πλούτ.Περ.13), γένος ὀρνιθοειδῶν πτηνῶν τῆς οἰκογεν. τῶν φασιανιδῶν, ἐχόντων μακροτάτην οὐρὰν καὶ ὡραῖον πτέρωμα, παγώνι: Ἀριστφ.Ὄρν 102, αὐτ.269 **νὴ Δί' ὄρνις δῆτα. τίς ποτ' ἐστίν; οὐ δήπου ταὧς;** Ἀριστλ.ΖΙ 488b,24, Γαλ.6,701, Γεωπ.14,7,28· ‖ μτφ. ἐπὶ ἀλαζόνος, κομπαστοῦ: Ἀριστφ.Ἀχ 63 **ἄχθομαι 'γὼ πρέσβεσιν καὶ τοῖς ταῶσι τοῖς τ' ἀλαζονεύμασιν,** Λουκ. Νιγρῖν.13· **2**) μτγν. εἶδός τι πολυτίμου λίθου: Πλίν ΦΙ 37,187· **3**) ὁμ. ὄνομα εἴδους τινὸς ἰχθύων: Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,1· **4**) νεώτ. Ταὼς ἀστερισμὸς **τοῦ νοτίου** ἡμισφαιρίου.

τε μόρ. ἐγκλιτ. κ. μσν. κ. νεωτ., εὕρηται ἐν **δ.** χρ., οἷον ὡς συμπλεκτ. σύνδ., ὅτε διακρίνεται ἀπὸ τοῦ καὶ βλ.λ., καθ' ὅσον ἡ δι' αὐτοῦ σύνδεσις **εἶναι** χαλαρωτέρα, χρησιμεύει δηλ. ἁπλῶς ὅπως **συνείρῃ κτ.** σειρὰν δ. ἐκφράσεις, χωρὶς νὰ νοῇ πραγματικὴν ἢ ἐσωτερικὴν σύνδεσιν καὶ σχέσιν μεταξὺ αὐτῶν, ἰδίᾳ ὡς **τε .. τε ..,** ὅπου αἱ συνδεόμεναι λ. εἶναι οὕτως εἰπεῖν ἰσόρροποι, καὶ .., καὶ ..: Ἰλ.Α 544, αὐτ.13 **λυσόμενός τε θύγατρα, φέρων τ' ἀπερείσι' ἄποινα,** αὐτ.443, Ὀδ Β 374 **πρίν γ' ὅτ' ἂν ἑνδεκάτη τε δυωδεκάτη τε γένηται,** αὐτ.Δ 588, Ἡσίοδ.Ἔργ.669 **ἀγαθῶν τε κακῶν τε,** Αἰσχ.Πέρσ.491 **δίψῃ τε λιμῷ τε,** Σοφ.Αἶ.34, αὐτ.35, Ἀριστφ.Ἀχ.370, αὐτ.375, Θουκ.4,8 **τήν τε νῆσον τήν τε ἤπειρον,** Ἀντιφ.2,3,3, Πλάτ.Πολ. 373B· ‖ συχν. συνδέονται διὰ τοῦ **τε .. τε κ.**

προτάσεις : Ἡρ.4,47 ἥ τε γὰρ γῆ .. εὔυδρός ἐστι, ποταμοί τε δι' αὐτῆς ῥέουσι, Θουκ.4,92, Πλάτ. Πολ.474C, Ξεν.ΚΠ 1,4,25, Ἰσαῖ.1,50, Αἰν.Τακτ.16,8 τά τε γὰρ ληφθέντα πάντ' ἂν σῴζοιτο οἵ τ' ἀδικήσαντες κατ' ἀξίαν λάβοιεν τὰ ἐπιτίμια, Ἐπιγρ. ἐπειδὴ πρόξενοί τέ εἰσιν Ἀθηναίων καὶ εὐεργέται .., ἔν τε τῇ στήλῃ γέγρανται, Πάπ. τά τε ἐχφόρια Χρυσέρμῳ δυνήσομαι ἀποδοῦναι, ἐγώ τε ἔσομαι παρὰ σοῦ φιλανθρωπίας τετευχώς, Γεωπ.2,49,1, αὐτ.12,3,2-3· || σπαν. ἐν χρ. πρὸς σύνδεσιν θέσεως καὶ ἀρνήσεως, ὅτε ἀποδοτέος διὰ τοῦ ἤ : Εὐρ.ΙΑ 56 ἀπόρως εἶχε δοῦναί τε μὴ δοῦναί τε, αὐτ.Ἡρακλ.153, αὐτ.Ἠλ.391· || ὅθ. προέκυψεν ἡ σύνδεσις τε .. ἤ .. : Πλάτ.Θεαίτ. 143C, αὐτ.Ἴων 535D ὃς ἂν .. κλαίῃ τ' ἐν θυσίαις .., ἢ φοβῆται πλέον· || κ. ἤ (ἢ) .. τε .. : Ἰλ.Β 289 ὥς τε γὰρ ἢ παῖδες νεαροὶ χῆραί τε γυναῖκες, Αἰσχ.Εὐμ.524· || συχν. ἡ μία τῶν προτ. δυνατὸν νὰ εἶναι καταφατική, ἡ δὲ ἑτέρα ἀποφατική : Θουκ.2,22 ἐκκλησίαν τε οὐκ ἐποίει .., τήν τε πόλιν ἐφύλασσε· ἀλλὰ συχνότερον ἐν προκειμένῳ ἡ ἀρνητ. πρότ. συνδέεται διὰ τοῦ οὔτε : Ξεν.ΚΠ 2,3,6 οὔτε ποσίν εἰμι ταχὺς ..., γιγνώσκω τε· || σπάν. ἀντὶ τοῦ οὔτε .. τε εὕρηται οὐ ..., τε .. : Θουκ.1,67 οὐχ ἡσύχαζον .. παρεκάλουν τε τοὺς ξυμμάχους· || κ. ὡς μή .., τε .. : Πλάτ.Φαίδ.95Ε ἵνα μή τι διαφύγῃ ἡμᾶς, εἴ τέ τι βούλει .. 2) συχν. τὸ τε .. τε .. εἶναι ἰσοδύναμον πρὸς τὸ μὲν .. δέ .., ὥστε δύνανται γεν. νὰ τεθῶσιν ἐπὶ τῶν αὐτῶν περιπτώσεων, μτ. μ. τῆς διαφορᾶς ὅτι διὰ μὲν τῆς συνδέσεως τε .. τε .. τὰ μέρη θεωροῦνται ὁμοῦ, διὰ δὲ τοῦ μὲν .. δέ .. ἐν ἀντιθέσει πρὸς ἄλληλα ἢ κεχωρισμένα· ἀμφότεραι αἱ συνδέσεις συναναμείγνυνται, οἷον τε .. δέ .. : Ἰλ.Ε 359 κόμισαί τέ με, δός δέ μοι ἵππους, αὐτ.Η 418, Πίνδ.Π 4,80 ἐσθὰς ἀμφότερόν νιν ἔχεν, ἅ τε .. ἐπιχώριος .., ἀμφὶ δὲ παρδαλέᾳ στέγετο, Σοφ.ΟΚ 367, αὐτ.Τρ.285, Εὐρ.Φοίν.1625, Ξεν.ΚΠ 4,4,3 διήκουέ τε .., ἔπειτα δὲ καὶ ἐπῄνεσε· || σπαν. τὸ δεύτερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ ἅμα δὲ καὶ .. ἢ ὡσαύτως δὲ καὶ .. : Θουκ.1,25, Πλάτ.Συμπ.196Ε· || κ. τε .. ἀτὰρ οὖν καὶ : αὐτ.Ἱππ.Μ 295Ε· || κ. μὲν .. τε .. : Ἰλ.Τ 291-3 ἄνδρα μὲν .. τρεῖς τε κασιγνήτους, Ὀδ.Χ 475,6, Πίνδ.Ο 6,88, αὐτ.7,88, Αἰσχ. Ἑπτ.924, αὐτ.Χο.585, Σοφ.Ἀντ.963, Εὐρ.Ἡρακλ.337, αὐτ.Κύκλ.41, Ἀριστφ.Νεφ.563, Πλάτ.Φαῖδρ.266C, αὐτ.Νόμ.927Β· || ὅπου ὅμως μτ. τὸ μὲν ἕπεται τε καὶ δὲ ἢ δὲ κ. τε, τό τε μετὰ τῆς προτάσεώς του ὑπόκειται εἰς τὴν προηγουμένην πρότασιν, ὥστε ἡ πραγματικὴ ἀντίθεσις εἶναι ὡς συνήθως μεταξὺ τῶν μορίων μὲν καὶ δέ : Εὐρ.Φοίν.10 ἐγὼ δὲ παῖς μὲν κλῄζομαι Μενοικέως, Κρέων τ' ἀδελφὸς μητρὸς ἐκ μιᾶς ἔφυ· 3) κ. μον. τὸ τε μ. = καὶ βλ.λ., πρὸς σύνδεσιν λ. κ. φρ. : Ἰλ.Ζ 476 Ζεῦ ἄλλοι τε θεοί, αὐτ.Λ 254, Εὐρ.Ἠλ.242 δάκνει σ' ἀδελφὸς ὅ τε θανὼν ἴσως πατήρ, αὐτ. 253, αὐτ.262, Θουκ.2,51 σῶμά τε αὔταρκες ὂν οὐδὲν διεφάνη, αὐτ.52, Πλάτ.Τίμ.69Α τελευτὴν κεφαλήν τε, αὐτ.69C θνητὰ ἀθάνατά τε, Αἰν. Τακτ.3,5, Ἀρχιμ.Ἑλ.11 Ὅρ.7 ὅ τε γραφεὶς κύκλος, Πολύβ.2,56,13, αὐτ.61,1, αὐτ.3,17,7, αὐτ.2,43,6 ταῦτ' ἐγίνετο, αὐτ.3,70,4, Ἀρρ.Ἐπικτ.1,19,13, Σωρ. 1,21, Γέμ.16,6, Πάπ. ἀπαιτούμενός τε ὑπ' ἐμοῦ τὰ ἔρια οὐκ ἀποδίδωσι, Γεωπ.1,12,19 χρὴ .. λαχάνων ἅπτεσθαι, κοιλίαν τε λύειν· 4) στενοτέρα σύναψις καὶ ἐντονωτέρα σχέσις ἐκφέρεται διὰ τοῦ τε .. καὶ .. : Ἰλ.Α 7 Ἀτρείδης τε ἄναξ ἀνδρῶν καὶ δῖος Ἀχιλλεύς, αὐτ.61, αὐτ.293, αὐτ.Η 308, αὐτ.327, αὐτ.338, Ἡρ.4,47 τῆς τε γῆς ἐούσης ἐπιτηδέης καὶ τῶν ποταμῶν ἐόντων σφι συμμάχων, Αἰσχ.Πρ.927, Σοφ.ΟΚ 808 χωρὶς τό τ' εἰπεῖν πολλὰ καὶ τὰ καίρια, Ἀριστφ.Ὄρν.24, Θουκ.3,25 βούλεταί τε καὶ ἐπίσταται, Πλάτ.Πολ. 396C ὁ φύς τε καὶ τραφείς, Εὐκλ.1,47 βάσιν τε γὰρ πάλιν τὴν αὐτὴν ἔχουσι τὴν ΖΒ καὶ ..· || συχν. ἐν χρ. κ. ἐπὶ τῆς σημ. ἢ τοῦτο ἢ ἐκεῖνο : Ἰλ.Θ 165 διάνδιχα μερμήριξεν, ἵππους τε στρέψαι καὶ ἐναντίβιον μαχέσασθαι, Πινδ.Ο 2,16 ἐν δίκᾳ τε καὶ παρὰ δίκαν, Αἰσχ.Ἑπτ.427 θεοῦ τε .. θέλοντος καὶ μὴ θέλοντος, Θουκ.3,42 πείσας τε .. καὶ μὴ τυχών· || ἐν τῇ σημ. ταύτῃ τὸ τ' ἠδέ εἶναι μ. ἐπικόν : Ἰλ.Ι 99 σκῆπτρόν τ' ἠδὲ θέμιστας, αὐτ.Α 400· || ὁμ. κ. τὸ τέ .., ἰδέ .. : αὐτ.Ζ 469 χαλκόν τε ἰδὲ λόφον, αὐτ.Θ 162· || κ. καὶ .. τε .. : Εὐρ.Ἄλκ.646 καὶ μητέρα πατέρα τ'· || σπαν. τὸ καὶ .. τε κατά τινα πλεονασμόν : Θουκ.1,9 καὶ ναυτικῷ τε ἅμα, αὐτ.6,44 καὶ πρός τε τοὺς Ῥηγίνους, αὐτ.8,68 καὶ αὐτός τε· 5) τε .. τε .. ἢ τε .. καὶ ἀπαντῶσι σπον. ἐν ἀνωμάλῳ συμπλοκῇ συνδέοντα μτχ. μτ. ρ. παρεμφατικῆς ἐγκλ., ὅπου ἡ ὁμαλὴ σύνδεσις θὰ ἀπῄτει δύο ρ. παρεμφατικῆς ἐγκλ. ἢ δύο μτχ. : Ἰλ.Γ 80 ἰοῖσίν τε τιτυσκόμενοι λάεσσί τ' ἔβαλλον, Ἡρ.1,85 ἄλλα τε ἐπιφραζόμενος καὶ δὴ καὶ ἐπεπόμφεε, Θουκ. 4,100 ἄλλῳ τε τρόπῳ πειράζοντες καὶ μηχανὴν προσήγαγον, αὐτ.7,47 τῆς τε ὥρας .. ταύτης οὔσης ..., καὶ τὸ χωρίον χαλεπὸν ἦν, αὐτ.4,85, αὐτ. 8,81, αὐτ.95· 6) π. τοῖς ἐπικοῖς κ. σπονιώτ. π. ἄ. εἰς δακτυλικοὺς στίχους τὸ τε τίθεται εἰς χωρία ἢ προτάσεις εἰς ἃς ἀναφέρονται πράγματα γνωστά πως, ἐκφερόμενα συχνάκις ὡς δικαιολογίαι προαναφερθείσης ἰδίας ὅλως καταστάσεως ἢ προλεχθείσης παροτρύνσεως πρός τι πρόσωπον ἢ πρόσωπα, ὅθ. ἡ ἔνν. τοῦ τε προσεγγίζει τὴν τοῦ τοι βλ.λ. (πρβλ. τοι κ. τε ἐν Ὀδ.Β 276-7)· παρὰ τὸ ὅτι δὲ συνδυάζεται μετ' ἄλλων λ., ἡ σημ. του παραμένει ἀνεξάρτητος τούτων καὶ ἀναφέρεται εἰς ὁλόκληρον τὴν πρότ. εἰς ἣν εὑρίσκεται : Ἰλ.Τ 221 αἶψά τε φυλόπιδος πέλεται κόρος ἀνθρώποισιν, αὐτ.497, αὐτ.Π 688, αὐτ.Ρ 176, αὐτ.Φ 264, αὐτ.Σ 309 ξυνὸς Ἐνυάλιος καί τε κτανέοντα κατέκτα, αὐτ.Ω 526, αὐτ.Λ 410 ἥ τ' ἔβλητ' ἥ τ' ἔβαλ' ἄλλον, αὐτ.Φ 464, αὐτ.Ρ 32, αὐτ.Ν 733-4 τοῦ δέ τε πολλοὶ ἐπαυρίσκοντ' ἄνθρωποι, καί τε πολέας ἐσάωσε, αὐτ.279-83, αὐτ.Σ 201, αὐτ.Χ 71, αὐτ. Ι 592,4, αὐτ.Σ 492, αὐτ.495, αὐτ.499, αὐτ.Β 292, αὐτ. Ι 632, αὐτ.Ω 602, αὐτ.Α 403, αὐτ.Β 814, αὐτ.Ε 306, αὐτ.Κ 258, αὐτ.Ξ 290, Ὀδ.Γ 147 οὐ γάρ τ' αἶψα θεῶν τρέπεται νόος αἰὲν ἐόντων, αὐτ.Δ 379, αὐτ. Ε 79, αὐτ.447, αὐτ.Κ 306, αὐτ.Ρ 485, αὐτ.Λ 537, αὐτ. Α 392 οὐ μὲν γάρ τε κακὸν βασιλευέμεν, αὐτ.Ξ 228, αὐτ.Θ 169, αὐτ.170, αὐτ.Ο 400, αὐτ.Η 294, αὐτ. 307 δύσζηλοι γάρ τ' εἰμὲν ἐπὶ χθονὶ φῦλ' ἀνθρώπων, αὐτ.Τ 265, αὐτ.Υ 45, αὐτ.Ψ 118, Ἡσίοδ. Ἔργ.218 παθὼν δέ τε νήπιος ἔγνω· || σπαν. ἐπὶ πράξεως ἐπαναλαμβανομένης ὑπὸ ἰδιαιτέρων προσώπων : Ἰλ.Α 86 οὐ μὰ γὰρ Ἀπόλλωνα Διὶ φίλον, ᾧ τε σύ, Κάλχον, εὐχόμενος .. θεοπροπίας ἀναφαίνεις, αὐτ.521, αὐτ.Ι 410, Ὀδ.Δ 102 ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι· 7) εἰς παρακελεύσεις ἢ παρακλήσεις ἀπευθυνομένας εἰς ἓν πρόσωπον καὶ διατυπουμένας διά τινος παρενθετικῆς ἢ ἀναφορικῆς προτ., ἐν ᾗ γίνεται μνεία τῆς ἰδιαιτέρας ἢ χαρακτηριστικῆς δράσεως· συνήθης ὁμ. εἶναι ἰδ. π. ποι. ἡ χρῆσις τοῦ τε : Ἰλ.Ω 334, αὐτ.Ψ 156, αὐτ.Ρ 249, Ὀδ.Χ 395 δεῦρο δὴ ὄρσο, γρηῦ .., ἥ τε γυναικῶν δμῳάων σκοπός ἐσσι .., ἔρχεο· 8) ὁμ. εἰς γενικῆς φύσεως χωρία συγκείμενα ἐκ δύο προτ. ὧν ἡ ἑτέρα δύναται νὰ εἶναι ἀναφορικὴ ἐκφερομένη καθ' ὑποτ. ἢ εὐκτ.], εἰς ἃ ἡ πλήρωσις τοῦ ὅρου τοῦ ἀναφερομένου ἐν τῇ ἐξηρτημένῃ προτ. δηλοῦται ὅτι ἀκολουθεῖται γενικῶς ἢ πάντοτε ὑπὸ τοῦ ἀποτε-

λέσματος τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὴν κυρ. πρότ., εἶναι δυνατὸν ἡ μία ἢ καὶ αἱ δύο προτάσεις νὰ περιέχουν τὸ τε, δθ. ἡ κυρ. πρότ. περιέχει τὸν τε: Ἰλ.Α 218 ὅς κε θεοῖς ἐπιπείθηται, μάλα τ' ἔκλυον αὐτοῦ, αὐτ.Τ 165-6, αὐτ.Ω 530, Ὀδ.Ρ 333· ‖ ὁμ. π. ποι. ἡ ἐξηρτημένη πρότ. μόνη περιέχει τὸν τε: Ἰλ.Ε 747 λάζετο δ' ἔγχος.. τῷ δάμνησι στίχας ἀνδρῶν ἡρώων οἷσίν τε κοτέσσεται ὀβριμοπάτρη, αὐτ.Ι 117, αὐτ.Η 298, Ὀδ.Δ 207 ῥεῖα δ' ἀρίγνωτος γόνος ἀνέρος ᾧ τε Κρονίων ὄλβον ἐπικλώσῃ, αὐτ.Ζ 287, αὐτ.Η 74, αὐτ.Θ 547, αὐτ.Σ 276· ‖ πιθ. τὸ τε ἔχει ἀντικατασταθῆ ὑπὸ τοῦ καὶ βλλ. εἰς τὸ κείμ. τοῦ Ὁμ. ἐν Ἰλ.Α 218, αὐτ.Ι 510 καὶ ἔν τισιν ἄ. χωρίοις, ἐν οἷς ὁ καὶ φαίνεται ὅτι τίθεται εἰς γενικὰς συσχετικὰς προτ.· ‖ γενικώτερον ὅμως ἀμφότεραι αἱ προτ. περιέχουν τὸν τε: Ἰλ.Ι 508-9, αὐτ.Α 82-3 εἴ περ γάρ τε χόλον γε καὶ αὐτῆμαρ καταπέψῃ, ἀλλά τε καὶ μετόπισθεν ἔχει κότον· **9)** ἐν τῇ ἐξηρτημένῃ προτ. περιόδου, ἐν ᾗ ἡ κυρ. πρότ. βεβαιοῖ ὅτι τι ἐκ πάντων τούτων εἶναι ἀληθές, εἰς ἃ ἀναφέρεται τὸ κατηγορούμενον τῆς ἐξηρτημένης προτάσεως, τίθεται τὸ τε: Ἰλ.Χ 115 ὑπόσχωμαι.. κτήματα.. πάντα μάλ' ὅσσα τ' Ἀλέξανδρος.. ἠγάγετο Τροίηνδ'.. δωσέμεν, αὐτ.Ρ 447, αὐτ.Τ 105, αὐτ.Ε 52, αὐτ.Σ 485, Ὀδ.Σ 131· **10)** ὁμ. τίθεται κ. εἰς ἀναφορ. ἢ κυρ. παρενθετικὰς προτ., ἐκφραζούσας πᾶν τὸ συνήθως ὂν ἢ γιγνόμενον: Ἰλ. Χ 160 ἐπεὶ οὐχ ἱερήϊον οὐδὲ βοείην ἀρνύσθην, ἅ τε ποσσὶν ἀέθλια γίγνεται ἀνδρῶν, αὐτ.Ε 332, Ὀδ.Α 338, αὐτ.Γ 435, αὐτ.Δ 85, αὐτ.Ν 410, αὐτ.Ε 438 κύματος ἐξαναδύς, τά τ' ἐρεύγεται ἤπειρόνδε· ‖ συχν. μετὰ τὸ οἷα: αὐτ.Θ 160 οὐ γάρ σ' οὐδὲ.. δαήμονι φωτὶ ἐίσκω ἄθλων, οἷά τε πολλὰ μετ' ἀνθρώποισι πέλονται, αὐτ.Ο 324, αὐτ.379· **11)** ὁμ. εἰς ἀναφ. προτ. δι' ὧν ἐκφράζεται τί εἶναι τὸ ἀληθὲς ἐκ πάντων τῶν προσ. ἢ πραγμ. τῶν ὑποδηλουμένων διὰ τῆς λ. εἰς ἣν ἀναφέρεται ἡ πρότ., ὡς βεβαιωτικόν: Ἰλ. Ψ 655 ἡμίονον.. ἥ τ' ἀλγίστη δαμάσασθαι, αὐτ. Φ 252, αὐτ.Ω 294, αὐτ.Α 233, αὐτ.279, αὐτ.Ρ 31, αὐτ. Ω 415, αὐτ.Ξ 217, Ὀδ.Δ 608 οὐ γάρ τις νήσων ἱππήλατος οὐδ' εὐλείμων αἵ θ' ἁλὶ κεκλίαται, αὐτ.Ι 120, αὐτ.Ε 67, αὐτ.101, αὐτ.Φ 293, αὐτ.Ξ 464, αὐτ.223 οἰκωφελίη, ἥ τε τρέφει ἀγλαὰ τέκνα· **12)** ἐὰν ἡ λ. ἐξ ἧς ἐξαρτᾶται εἶναι ὡρισμένη ὁμὰς θεῶν ἢ ἀνθρώπων, ἡ ἀναφορ. πρότ. ἐκφράζει διὰ τοῦ τε οὐσιῶδες χαρακτηριστικὸν τῆς προηγουμένης: Ἰλ.Τ 259 Ἐρινύες, αἵ θ' ὑπὸ γαῖαν ἀνθρώπους τείνυνται, αὐτ.Σ 8, Ὀδ.Μ 39, αὐτ.Π 227, αὐτ.Σ 187, αὐτ.Ι 84 Λωτοφάγων, οἵ τ' ἄνθινον εἶδαρ ἔδουσι· ‖ ὁμ. ὅταν λ. τις εἶναι πρόσ. ἢ πρᾶγμα καὶ ἐξ αὐτῆς ἐξαρτᾶται ἀναφορ. πρότ. διὰ τοῦ τε, ὑποδηλοῦται ἐν ᾗ τὸ γενικὸν ἢ κ. τὸ οὐσιῶδες χαρακτηριστικὸν τοῦ προσώπου ἢ τοῦ πράγματος: Ἰλ.Ψ 43 οὐ μὰν Ζῆν', ὅς τίς τε θεῶν ὕπατος καὶ ἄριστος, αὐτ.Ρ 203, αὐτ.Η 112, αὐτ.Ε 467, Ὀδ.Ε 4, αὐτ.Ο 319, αὐτ.Ψ 246, αὐτ.Κ 493 Τειρεσίαο μάντιος ἀλαοῦ, τοῦ τε φρένες ἔμπεδοί εἰσι· ἐνίοτε ἡ ἀναφορ. πρότ. ἐν προκειμένῳ δεικνύει τί εἶναι τὸ σύνηθες: Ἰλ.Ψ 649 οὐδέ σε λήθω τιμῆς ἧς τέ μ' ἔοικε τετιμῆσθαι μετ' Ἀχαιοῖς, Ὀδ.Ι 187, αὐτ.Δ 105, αὐτ.Ν 336, αὐτ.Χ 354 καὶ κήρυκα Μέδοντα σαώσομεν, ὅς τέ μευ αἰεὶ.. κηδέσκετο· **13)** τὸ τε χρησιμοποιεῖται καὶ εἰς περιγραφὰς θέσεων ἢ πραγμάτων εἰς περιπτώσεις εἰς ἃς θέλει τις νὰ ἐπιστήσῃ τὴν προσοχήν τινος εἰς τὰ ἰδιαίτερα χαρακτηριστικὰ ἢ τὴν θέσιν αὐτῶν: Ἰλ.Ε 741, Ὀδ.Δ 85 ἵνα τ' ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσι, αὐτ.Ε 65, αὐτ.Ι 124, αὐτ.Ν 99, αὐτ. 100, αὐτ.107, αὐτ.109, αὐτ.244, αὐτ.Μ 90, αὐτ.93, αὐτ.99, αὐτ.105, αὐτ.Κ 305, αὐτ.Τ 562· ‖ σπαν. διὰ τοῦ τε ἐφιστᾶται ἡ προσοχὴ εἴς τι ἱκανῶς γνωστόν, συνήθειαν ἢ γνώρισμα: Ἰλ.Δ 247, αὐτ.Σ 521, Ὀδ.Ξ 353, αὐτ.Ψ 142 ἀρξάμενοι τοῦ χώρου, ὅθεν τέ περ οἰνοχοεύει· **14)** ἀνατομικόν τι γνώρισμα τοῦ σώματος ὁρίζεται διὰ προτ. περιεχούσης τὸ τε, δι' οὗ συνδέεται πρὸς λ. σημαίνουσαν γνώρισμα ἀνῆκον γενικῶς εἰς αὐτό: Ἰλ.Ε 305 κατ' ἰσχίον, ἔνθα τε μηρὸς ἰσχίῳ ἐνστρέφεται, αὐτ. Θ 83, αὐτ.Ν 547, αὐτ.Π 481, αὐτ.Υ 478· ‖ ὁμ. ὁρίζεται καὶ σημεῖόν τι τοῦ χρόνου: Ὀδ.Σ 367 ὥρῃ ἐν εἰαρινῇ, ὅτε τ' ἤματα μακρὰ πέλονται· **15)** τὸ τε ὁμ. χρησιμοποιεῖται εἰς ἀναφορ. προτ. δι' ὧν γίνεται ὁ προσδιορισμὸς ἰδιαιτέρου πράγματος ἢ πράξεως ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν προσδιορισμὸν γενικῶς πράγματός τινος ἢ ἐνεργείας καλῶς γνωστῶν ἐκ τοῦ καθ' ἡμέραν βίου: Ἰλ.Ο 358 γεφύρωσεν δὲ κέλευθον μακρὴν ἠδ' εὐρεῖαν, ὅσον τ' ἐπὶ δουρὸς ἐρωὴ γίγνεται, αὐτ. Η 451, Ὀδ.Ι 473, αὐτ.Γ 321· ‖ σπονιωτ. ὁ ὁρισμὸς γίνεται ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν μέτρησιν, ἐκτίμησιν ἰδιαιτέρου πράγματος ἢ πράξεως: αὐτ.Ρ 358 ἥσθιε.. ἕως ὁ τ' ἀοιδὸς ἐνὶ μεγάροισιν ἄειδεν, αὐτ.Τ 347· **16)** ἡ συνήθ. χρ. τοῦ τε εἰς παρομοιώσεις δηλοῖ ὅτι τὰ ἐν αὐτῇ εἶναι κοινῶς γνωστὰ ἤτοι ὅτι ἡ παρομοίωσις ἀφορᾷ εἰς γενικῶς καὶ ἐκ πείρας γνωστὰ εἴδη ἢ πράγματα ἢ φαινόμενα τῆς καθ' ἕκαστα ζωῆς· ‖ ὁμ. δὲ κ. ὅταν γενικὰ χαρακτηριστικὰ θεῶν, ἀνθρώπων, ζῴων κττ. δηλοῦνται δι' ἀναφορ. προτ. εἰσαγομένων διὰ τοῦ ὅς τε, ὅς ῥά τε (ὡς τὸ δημ. δά): Ἰλ.Γ 61, αὐτ.151, αὐτ.198, ἢ διὰ τοῦ ὥς τε, ἠΰτε, ὥς τίς τε κττ.: αὐτ.Ε 136, αὐτ.Ρ 133, Ὀδ.Δ 535, κ. ὡς εἴ τε: αὐτ.Ι 314, αὐτ.Ξ 254· **17)** εἰς τοὺς μεθ' Ὁμ. ποι. κ. πεζ. ἡ χρ. αὕτη τοῦ τε περιορίζεται ἐπὶ μᾶλλον, ἐκτὸς τοῦ ἐπ. κἀ. παλαιοτ. δακτυλ. στίχ. (Ἡσίοδ.Ἔργ.30, αὐτ.214, αὐτ.233, Ξενοφ.13,3, Θεόγν.148, αὐτ.359), δὲν εὑρίσκεται δὲ ἐκτὸς μετ' ἀναφορικῶν προτ., κ. μτ. αὐτῶν δὲν ἔχει σαφῶς διακεκριμένην ἔνν., οὕτως ὥστε π. τοῖς λυρ. κ. τραγ. τὸ ὅς τε σημαίνει ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἁπλῶς ὅς: Πινδ.Ο 2,35 Μοῖρ', ἅ τε πατρώϊον τῶνδ' ἔχει τὸν εὔφρονα πότμον, αὐτ.14,2, Αἰσχ.Εὐμ.1024, Εὐρ.Ἑκ 445· ‖ ὁμ. κ. πρὸς ἀοριστολογικὴν ἔκφρασιν: Πινδ.Ν 9,9, Αἰσχ.Πέρσ.297, αὐτ.Χο.615 ἅ τ' ἐχθρῶν ὕπαι φῶτ' ἀπώλεσεν φίλον· ‖ π.Ἡρ. εὕρηνται τά πέρ τε: αὐτ.1,74 ὅρκια δὲ ποιέεται ταῦτα τὰ ἔθνεα τά πέρ τε Ἕλληνες· ‖ κ. ὅκως τε: αὐτ.2,108· ‖ κ. ὅσον τε: Ὀδ.Α 126, αὐτ.Β 96· ‖ κ. οἷά τε: αὐτ.Α 93· ‖ π.Ἀττ. πεζ. κ. κωμ. αἱ χρ. αὗται ἐξαφανίζονται καὶ εὑρίσκομεν μ. μερικὰς φρ., οἷον ἅτε, ὥστε, ἐφ' ᾧ τε, οἷός τε· **18)** π. Ὁμ. τὸ τε ἐν χρ. ὁμ. (οὐχὶ τόσον συχν.) ἐν συνεκφορᾷ μτ. ἄ. μορίων, οἷον εἰς βεβαιώσεις, εἰς ἐνόρκους πιστοποιήσεις ἢ καὶ ἀπειλάς: Ἰλ.Σ 13 σχέτλιος, ἦ τ' ἐκέλευον ἀπωσάμενον δήϊον πῦρ ἂψ ἐπὶ νῆας ἴμεν, αὐτ.Λ 362· ‖ κ. ἦ τ' ἄν: Ἰλ.Μ 69· ‖ κ. γάρ τε: αὐτ.Ζ 367 οὐ γάρ τ' οἶδα· ‖ κ. νύ τε: Ὀδ.Α 60, αὐτ. 347· ‖ κ. δέ τε: Ἰλ.Σ 106 ἀγορῇ δέ τ' ἀμείνονές εἰσι καὶ ἄλλοι, αὐτ.Π 836· ‖ κ. μέν τε: αὐτ. Ν 47 σφὼ μέν τε σαώσετε λαὸν Ἀχαιῶν, αὐτ.Δ 341· ‖ κ. εἴ πέρ τε: Ὀδ.Α 204 οὐδ' εἴ πέρ τε σιδήρεα δέσματ' ἔχῃσιν, αὐτ.188· ‖ ὁμ. εἰς διαταγάς, νουθεσίας, συμβουλὰς ἢ ἐπιπλήξεις: Ἰλ.Ξ 90 σίγα, μή τις τ' ἄλλος Ἀχαιῶν τοῦτον ἀκούσῃ μῦθον, αὐτ.Ω 337, αὐτ.Π 96, αὐτ.Ε 118, αὐτ.Β 179, αὐτ.Χ 185· **9)** ὁμ.π.Ὁμ. ἐν ποθητικαῖς ἐκφρ., ὅτε ἡ πρότ. δεικνύει τὸ κίνητρον τοῦ πάθους τοῦ ῥήτορος ἢ τὰς περιστάσεις αἵτινες δυνατὸν νὰ προκαλέσωσιν εἰς ἄλλους εὐμενῆ στάσιν: αὐτ.Σ 55 ὤ μοι ἐγὼ δειλή.. ἥ τ'.. τὸν μὲν.. θρέψασα.. προέηκα, αὐτ.Ο 468, αὐτ.Ρ 174, αὐτ.Ε 477, αὐτ.

Ο 187, αὐτ.Ω 52, 'Οδ.Φ 169, αὐτ.Ε 119, αὐτ.120, αὐτ. Φ 87· **20)** ὁμ. τὸ τε τίθεται εἰς περιγραφὰς ἰδιαιτέρων συμβάντων ἢ πραγμάτων, ἅτινα δὲν ἀναφέρονται εἴς τινα γενικότητα : 'Ιλ.Π 28, αὐτ.Χ 166, αὐτ.Ω 83, αὐτ.Φ 456, 'Οδ Τ 342, αὐτ.Ρ 270 **κνίση μὲν ἀνήνοθεν, ἐν δέ τε φόρμιγξ ἠπύει**, αὐτ.Α 227· ‖ τὸ **ὅτε** τε=ὅτε συχν. εἰσάγει πρότ., καθορίζον σημεῖόν τι τοῦ χρόνου εἰς τὸ παρελθὸν μέσῳ κολῶς γνωστοῦ γεγονότος, ὅπερ συνέβη τότε : 'Ιλ.Ο 18 **ἦ οὐ μέμνῃ ὅτε τ' ἐκρέμω ὑψόθεν**, αὐτ.Γ 189, αὐτ.Ε 803, αὐτ.Κ 286, αὐτ.Χ 102, αὐτ. 'Οδ.Η 323, αὐτ.Σ 257· ‖ εἰς τὸ ὅ τε (=διότι ἢ τὸ ὁποῖον) τὸ τε δὲν ἔχει ἐμφανῶς ἰδίαν σημ., ἀλλὰ πρὸς ἔμφασιν τίθεται : 'Ιλ.Α 244 **χωόμενος ὅ τ' ἄριστον 'Αχαιῶν οὐδὲν ἔτισας**· ‖ **ἐπεί** τε=ἐπεί : 'Ιλ.Μ 393 **ἐπεί τ' ἐνόησε**· ‖ ὅταν τὸ τ' ἄρ ἐμφανίζεται εἰς ἐρωτήσεις, πιθ. ἀναγνωστέον τάρ βλ.λ., ἐφ' ὅσον τοῦ ἄρ(α) συνήθ. προηγεῖται τε τὸ ὁποῖον δὲν εἶναι συνδετικόν : αὐτ.Ν 307 **πῆ τ' ἄρ μέμονας καταδῦναι ὅμιλον**;, αὐτ.Α 8, αὐτ. Σ 188· ‖ κ. μτ. τοῦ ἄλλα : 'Ιλ.Ψ 483, 'Οδ.Ε 29 **Ἑρμεία, σὺ γὰρ αὖτε τά τ' ἄλλα περ ἄγγελός ἐσσι**, Λυκοῦργ.100 **τά τ' ἄλλα** ἦν ἀγαθὸς ποιητής, 'Επιγρ. **ἐπεὶ τά τε ἄλλα πράττουσιν καλῶς, ἀναθεῖναι αὐτοὺς καὶ τὴν στήλην** (ἡ χρ. αὕτη συνήθ. κ. νεώτ.)· ‖ κ. μτ. τὸ ὅδε, ἵνα προσδώσῃ εἰς τοῦτο ἔμφασιν : 'Οδ.Ν 238 **εἰ δὴ τήνδε τε γαῖαν ἀνείρεαι**, αὐτ.Ο 484· ‖ σπαν. τε γάρ =καὶ γὰρ ἢ γὰρ βλ.λ. : 'Αριστλ.Α'Ὕστ.75b,41, αὐτ. Ψυχ.405a,4, αὐτ.ΖΜ 661b,28, ΚΔ Κορ.2,10,8 **ἐάν τε γάρ**, αὐτ.Ρωμ.7,7 **τήν τε γὰρ ἐπιθυμίαν οὐκ ᾔδειν** (τὸ τε γὰρ συνήθ. κ. μσν., πολλάκις δὲ πλεοναστικῶς)· ‖ νεώτ. ἐν χρ. ὅταν πρόκειται νὰ παρατεθῶσι δύο καί, ἀντὶ τοῦ πρώτου ἐκ τούτων : **θὰ ἐνεργηθῶσι προαγωγαὶ ἔν τε τῷ ναυτικῷ καὶ τῷ στρατῷ τῆς ξηρᾶς**· **21)** τὸ τε ὡς ἐγκλιτικὸν συχν. κεῖται, ὅταν συνδέῃ δύο λ. μτ. τὴν λ. ἥτις πρόκειται νὰ συνδεθῇ, ἢ ὅταν συνδέῃ πρότ. μτ. τὴν πρώτην λ. τῆς προτ., ἥτις πρόκειται νὰ συνδεθῇ ('Ιλ.Α 5)· ὑπάρχουσιν ὅμως πολλὰ χωρία, ἐν αἷς φαίνεται ὅτι προηγεῖται τῆς λ. ἣν συνδέει, ἀλλ' αἱ ἐξαιρέσεις αὗται εἶναι μᾶλλον κτ. τὸ φαινόμενον, διότι ἡ ἀνωμαλία πολλάκις προκύπτει ἕνεκα ἐλλείψεως, ἢ ἡ λ. μεθ' ἣν τίθεται τὸ τε σχετίζεται τόσον στενῶς πρὸς τὴν λ. εἰς ἣν λογικῶς ἀνήκει, ὥστε ἀποτελεῖ σχεδὸν μέρος τῆς λ. ἐκείνης· οὕτω τὸ τε δύναται νὰ τεθῇ μτ. γενικὴν προσδιορίζουσαν τὴν λ. εἰς ἣν λογικῶς ἀνήκει : 'Ησίοδ.'Εργ.19 **αἰθέρι ναίων γαίης τ' ἐν ῥίζῃσι καὶ ἀνδράσι**· ‖ μτ. τὸ ἄρθρ. τῆς λ. εἰς ἣν ἀνήκει : 'Ιλ.Γ 54 **τά τε δῶρα 'Αφροδίτης ἥ τε κόμη**, Σοφ.Φιλ.314· ‖ μτ. τὸ ἀναφορ. ἐξ οὗ ἡ ὅλη πρότ. ἐξαρτᾶται : Αἰσχ. 'Επτ.1073 **ὥσπερ τε πόλις καὶ τὸ δίκαιον ξυνεπαινεῖ**· ‖ μτ. τὴν λ. ἐξ ἧς δύο ὑποτελεῖς προτ. ἢ ἀπαρφ. ἐξαρτῶνται : Θουκ.4,10 **ἣν ἐθέλωμέν τε μεῖναι καὶ μὴ .. καταπροδοῦναι**· ‖ συχν. μτ. πρόθεσιν ἀναφερομένην ὡσαύτως εἰς τὴν β' πρότ. ὡς καὶ εἰς τὴν α' : Πίνδ.Ι,22, 'Ηρ.Ι,69.

τέ δωρ. αἰτ. ἑνικ. τῆς ἀντων. σύ βλ.λ.

τέ' κτ. ἔκθλιψιν τοῦ τεά οὐδ. πληθ. τοῦ τεός βλ.λ.: 'Ιλ.Ε 237 **ἔλαυνε τέ' ἅρματα καὶ τεὼ ἵππω**.

τεαρσιηκις πάπ. σκοτεινὴ λ., πιθ. κύρ. ὄνομα.

τεαύτα (ἡ) ἀντων. αἰολ. τ. τοῦ τοιαύτη θηλ. τῆς ἀντων. τοιοῦτος βλ.λ. : Σαπφ.Συμπλ.13,4, 'Αλκ. Συμπλ.8,5, αὐτ.25,10.

τεάφη (ἡ) μσν. κ. **τέαφαν** (τό) θεῖον, θειάφι· Μοσχόπ.112 **«θεῖον ἄπυρον, ἡ κοινῶς τεάφη»** : Δούκ.'Ιστ.Βυζ.30 **σκευασία ἐκ νίτρου τεάφης καὶ καρβούνου ἰτέας πλήρης**, Συνοξάρ. 3 Σεπτεμβρ. **ἔβαλον πίσσαν καὶ ἄσφαλτον καὶ τέαφον**.

τεαφικόν (τό) μσν. τὸ θεῖον, ὅ. τεάφη, τέαφον· Δουκάγγ. **«σουρφίκιον, τεαφικόν»**.

τέθεις ἀμφ. ἀνάγν. ἐν πάπ.

τεγγύρος 'Ησ. «ὄρνεον ποιόν».

τέγγω κ.μσν., μέλλ. τέγξω (Πίνδ.Ο 4,19,Εὐρ.'Ικ.979), ἀόρ. **ἔτεγξα** (Βακχ.5,157, 'Ιππ.Φύσ.Γυν.35, Αἰσχ.Πρ. 402), παθ. ἀόρ. **ἐτέγχθην** (Σοφ.Φιλ.1456,Πλάτ. Νόμ.880Ε), ὑγραίνω, διαβρέχω, μουσκεύω: 'Αλκ.39 **τέγγε πλεύμονας οἴνῳ**, Ποιητ.π.Σουΐδ. ἐν λ. **τέγγε οἴνῳ πνεύμονα τέγγε**, Γαλ.6,229 **τέγγει γὰρ** (τὸ ἔλαιον) **τὸν ξηρὸν χρῶτα**, αὐτ.366,αὐτ.560, αὐτ.15, 714· ‖ ἰδ. διαβρέχω ὅλως, καθ' ὅλην τὴν μᾶζον, ἀντιθ. βρέχω, ἤτοι ὑγραίνω **κατ' ἐπιφάνειαν** : αὐτ. 10,808,αὐτ.12,186· κ. παθ. : Σοφ.ΑΙ.1209 **ἀεὶ πυκιναῖς δρόσοις τεγγόμενος κόμας**· ‖ π. τραγ. κ. λυρ. ἰδ. ἐπὶ δακρύων : Αἰσχ.Πέρσ.540 **δάκρυσι κόλπους τέγγουσι**, αὐτ.Πρ.402 **ἀπ' ὄσσων παρειὰν νοτίοις ἔτεγξα παγαῖς**, Εὐρ.'Ικ.21 **ὄμμα δάκρυσι τέγγει**, αὐτ.ΙΑ 496· κ. παθ. : Εὐρ 'Ιππ.854 **δάκρυσί μου βλέφαρα τέγγεται**· ‖ κ. ἁπλῶς **τέγγω παρειάν - ὄμμα** : Σοφ.'Αντ.530 **τέγγουσ' εὐῶπα παρειάν**, Εὐρ.'Αλκ.764,Βακχ.5,157 **τέγξαι βλέφαρον**· ‖ κ. μέσ. ἀπολ. κλαίω, οἰμώζω, θρηνῶ : Αἰσχ.Πέρσ.1065 **διαίνου δ' ὄσσε - τέγγομαί τοι**· ‖ μτ. αἰτ. συστοίχου **τέγγω δάκρυα** χύνω δάκρυα, δακρύω, κλαίω : Πίνδ.Ν 10,75 **θερμὰ δὴ τέγγων δάκρυα στοναχαῖς ὄρθιον φώνησε**· ‖ κ.**τέγγω δακρύων ἄχναν** : Σοφ.Τρ.848 **ἀδινῶν χλωρὰν τέγγει δακρύων ἄχναν**· **2) τέγγεται** ὄμβρος πίπτει βροχή, βρέχει : αὐτ.ΟΤ 1279 **ὄμβρος χάλαζά θ' αἱματοῦσσ' ἐτέγγετο**· **3)** ὑγροποιῶ, ἀναλύω : 'Αριστλ.Πρ.869b,25· ‖ **τὸ** παθ. διακρίνεται τοῦ τήκομαι : αὐτ.Μετ.385b,22· **4)** διαβρέχω, πλύνω : Εὐρ 'Ιππ.127 **φάρεα ποταμίᾳ δρόσῳ τέγγει**, Πλάτ.Νόμ.866D **ἐν θαλάττῃ τέγγει τοὺς πόδας**· **5) τέγγω μαλακόν τι** διὰ τῆς εἰς τὸ ὕδωρ ἐμβαπτίσεως, διὰ διαβροχῆς καθιστῶ τι μαλακόν, μαλακώνω : Πίνδ.Ν 4,4 **ἀοιδαὶ θέλξαν νιν ἁπτόμεναι· οὐδὲ θερμὸν ὕδωρ τόσον γε μαλθακὰ τέγξει γυῖα**· **6)** μτφ. μαλάσσω κινῶ εἰς **συμπάθειαν**, προκαλῶ **τὸν ἔλεον**, τὸν οἶκτον, ἐν χρ. τὸ παθ. : Αἰσχ.Πρ.1008, Εὐρ.'Ιππ.303 **οὔτε γὰρ .. λόγοις ἐτέγγεθ' ἥδε νῦν τ' οὐ πείθεται**, 'Αριστοφ.Λυσ.550 **χωρεῖτ' ὀργῇ καὶ μὴ τέγγεσθ'**, Πλάτ.Πολ.361C **ὥστε μὴ τέγγεσθαι ὑπὸ κακοδοξίας**· **7)** βάπτω, κηλιδώνω, στίζω, **χρωματίζω**, μετά τινος ἀναμειγνύω, συγκιρνῶ, **ἀνακατώνω** : Πίνδ.Ο 4,19 **οὐ ψεύδεϊ τέγξω λόγον**.

τεγεάτης (ὁ) κ. νεώτ., ἰων. -ήτης ὁ τῆς Τεγέας κάτοικος : 'Ηρ.Ι,65· ‖ θηλ. **Τεγεᾶτις-ιδος** (ἐνν. χώρα) ἡ χώρα τῶν Τεγεατῶν : Θουκ.5,65· ‖ κ. ἐπὶ γυναικός : Πολυδ.5,48· **2)** λαγοπαικτικῶς, ὁ ἐκ τέγους, ἤτοι πορνείου **προερχόμενος** : Διογ. Κυν.π.Διογ.Λ 6,61 **Διογένης περὶ παιδὸς πεπορνευκότος ἐρωτηθεὶς πόθεν εἴη ; Τεγεάτης, ἔφη**.

τεγεατικός-ή-όν, ἰων. -ητικός ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Τεγέαν ἢ τοὺς Τεγεάτας : 'Ηρ.8,124.

τεγεᾶτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ **Τεγεάτης** βλ.λ.

τεγείδιον 'Ησ. «κοσμάριον ποιὸν γυναικεῖον»· πρβλ. τεγίδιον.

τέγεος-ον (τέγος) ὁ παρὰ τὴν **στέγην** ὤν, ὁ ὑπερῷος, ἀνώγεως : 'Ιλ.Ζ 248 **δώδεκ' ἔσαν τέγεοι θάλαμοι** (ἑρμ. ἐστεγασμέναι)· **2)** ὁ ἔχων στέγην, ὁ ἐστεγασμένος : 'Εμπ.132 **Διὸς τέγεοι δόμοι**.

τέγη (ἡ) 'Ησ. κ. μτγν. ἡ στέγη : Δίων Κ 39,61, 'Ησ.· **2)** πορνεῖον, τέγος βλ.λ.3) : Βέττ.Βάλ.121,32.

τεγίδιον (τό) 'Επιγρ. **εἶδος γυναικείου ἱματίου**· πρβλ. τεγείδιον.

τεγίς-ίδος (ἡ) νεώτ. **ἐγκαρσία δοκὶς** τιθεμένη ὁριζοντίως **ἐπὶ** τῶν ἀμειβόντων ἢ **τῶν ζευκτῶν** τῆς στέγης, τραβέρσα.

τεγκτός-ή-όν (τέγγω) **ὁ δι' ὑγράνσεως** μαλακὸς γινόμενος, ὁ βρεκτός, μαλακτός, **ἀντιθ.** ἄτεγκτος : 'Αριστλ.Μετ.385b,13 **τὰ μὲν τεγκτά, τὰ δὲ**

ἄτεγκτα, οἷον χαλκὸς ἄτεγκτον, τηκτὸν ὄν· ἔριον δὲ καὶ γῆ τεγκτόν· βρέχεται γάρ· 2) Ἡσ. «τεγκτούς, χρηστούς» (ἀναγν. χριστούς)· 3) μτφ. νεώτ. ὁ ἔχων καρδίαν μαλασσομένην, κινουμένην εἰς οἶκτον καὶ συμπάθειαν, εὔκαμπτος, οἰκτίρμων.

τέγξις-εως (ἡ) (τέγγω) ὕγρανσις, βρέξιμο, μούσκεμα : Ἱππ.Ἐπιδ.6,8,9, Γαλ.6,592.

τέγος-εος-ους (τό) στέγη, σκεπή : Ὀδ.Κ 559 καταντικρὺ τέγεος πέσεν, Ἀριστφ.Ἀχ.262 θεῶ μ' ἀπὸ τοῦ τέγους, Θουκ.4,48 τέγος τοῦ οἰκήματος, Πολυδ.5,76,4 ἐπὶ τὸ τέγος ἀναβάντες· 2) συνεκδ. ἐστεγασμένος χῶρος, δωμάτιον, οἴκημα : Ὀδ.Α 333 στῆ ῥα παρὰ σταθμὸν τέγεος, Πίνδ.Π 5,41 τέγος Παρνάσιον (περὶ τοῦ ἐν Δελφοῖς ναοῦ), αὐτ.Ν 3,54 λιθίνῳ ἔνδον τέγει (περὶ σπηλαίου)· 3) μτγν. πορνεῖον, χαμαιτυπεῖον : ΑΠ 11,363 πάνδημοι ἐργασίαι τέγεος, Πολύβ.12,13,2, Φώτ.Βιβλ.1437 γύναιον ἐκ δημοσίου τέγους.

τεγοστάτης (ὁ) νεώτ. δοκὸς στηρίζουσα τὸν κολοφῶνα τῆς στέγης, ἃ. ὀρθοστάτης.

τεγοῦν Ἡσ. «Λυδοὶ τὸν λῃστήν».

τέζα (ἰταλ.) δημ. ἄκλ. ἐν ἐπιρρ. ἢ ἐπιθ. χρ. ὁ λίαν τεταμένος, τεντωμένος : ἔδεσε τέζα τὸ σκοινί,- εἶναι τέζα τὸ πανί (ἃ.τεζορισμένο)· || ὁ λίαν πεπληρωμένος, γεμάτος : γέμισε τέζα τὸ σακκί -τὸ στρῶμα· || ὅθ. κ. ἐπὶ δοχείων, ὁ μέχρι χειλέων πλήρης : ἦτανε τέζα γεμάτος ὁ κουβάς· 2) μτφ. εἰς φρς : εἶναι (ἢ ἔγινε) τέζα στὸ μεθύσι, (ἐμέθυσε μέχρις ἀναισθησίας), - τὴν ἔκαμε τέζα (τὴν κοιλίαν), ὁμ. ἔμεινε ἢ τὸν βρήκανε τέζα (ἐτίναξε τὰ κῶλα, ἀπέθανε).

τεζάρω (ἰταλ.) δημ. τείνω τι, κάμνω τι νὰ τεντωθῇ ἰσχυρῶς, νὰ γίνῃ τέζα βλ.λ. : δὲν ἐτεζάρισε καλὰ τὸν μουσαμά, - τεζαρισμένο σκοινί.

τεζάρισμα (τό) δημ. ἡ πρᾶξις κ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τεζάρω βλ.λ., τέντωμα, τσίτωμα.

τεζαριστός-ή-ό (τεζάρω) δημ. ὁ λίαν τεταμένος, τεντωμένος, τεζαρισμένος· || ἐπίρρ. -ά.

τεζιάκι (τό) (τουρκ.) δημ. κ. τεζάκι, - χι τράπεζα καταστήματος, ἰδ. ποτοπωλείου, ἐφ' ἧς γίνεται ἡ ζύγισις ἢ μέτρησις τῶν πωλουμένων, ἃ. μπάγκος.

τεθαλυῖα, τεθαλώς μτχ. τοῦ παρακ. τέθαλα τοῦ ρ. θάλλω βλ.λ.

τεθαρρηκότως (θαρρῶ) ἐπίρρ. μτγν. μετὰ θάρρους, θαρρετά : Πολύβ.2,10,7 ῥᾳδίως ἐχρήσατο τῇ πολιορκίᾳ καὶ τεθαρρηκότως, Διόδ.Σ 4,17.

τεθάφαται ἰων. γ' πληθ. παθ. παρακ. τοῦ ρ. θάπτω βλ.λ. : Ἡρ.6,103 (ἐσφ. γρ.).

τεθεωρημένως (θεωρῶ) ἐπίρρ. μτγν. μετὰ σκέψεως, προσεκτικῶς, ἀκριβῶς : Ὠριγ.1,709Β, Εὐσ. Εὐαγγ.ἀπ.35D ὁ περὶ τῶν θυσιῶν νόμος ὑποβάλλει νοεῖν τῷ τεθεωρημένως σκοποῦντι.

τεθηγμένως (θήγω) ἐπίρρ. ὀξέως, δριμέως : Γρηγ.ἐν Ἀν.Βοασσ.5,457,11 ταῖς κρατεραῖς ἀποδείξεσι τεθηγμένως ἀπηγγελμέναις.

τεθηλώς μτχ. τοῦ παρακ. τέθηλα τοῦ ρ. θάλλω.

τέθηπα παρακ. ἐν χρ. ὡς ἐνεστ., ἐπ. ὑπερσ. ἐτεθήπεα ἐν χρ. ὡς παρατ., ἀόρ. ἔταφον (θέμ. ταφ-), ποι. ἰων. κ. μτγν., ἀμτβ. μένω ἔκθαμβος, θαυμάζω, ἐκπλήττομαι : Ὀδ.Ψ 105 θυμός μοι ἐνὶ στήθεσσι τέθηπε, αὐτ.Ζ 166 ἰδὼν ἐτεθήπεα θυμῷ, Πίνδ.Π 4,95 τάφε δ' αὐτίκα, Βακχ.16,48, Αἰσχ. Πέρσ.999 ἔταφον (γ' πληθ.)· κ. μτ. μτχ. : Ἡρ.2,156 τέθηπα ἀκούων, Λουκ.Μισθ.Συν.42 τεθηπέτω ἀφορῶν εἰς τὸ χρυσίον· || ἰδ. ἐν χρ. ἡ μτχ. τεθηπώς ἢ ταφών ἔκθαμβος, ἐκπεπληγμένος, σαστισμένος : Ἰλ.Δ 243 ἔστητε τεθηπότες ἠύτε νεβροί, αὐτ.Ι 193 ταφὼν ἀνόρουσε, αὐτ.Λ 545 στῆ δὲ ταφών, Ὀδ.Ω 392 ἔσταν τεθηπότες· 2) μτγν. μτ. αἰτ. μένω ἔκπληκτος πρός τι : Πλούτ.Ἠθ.24Β τοὺς πλουσίους ἐκπεπληγμένους καὶ τεθηπώς, Λουκ. Τίμ.28 κἀμὲ (τὸν Πλοῦτον) . . . τέθηπε, αὐτ.56.

τεθλασμένος-η-ον κ. νεώτ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ρ. θλῶ βλ.λ.

τεθλιμμένος Ἐπιγρ. δ. γρ. τῆς μτχ. τεθλιμμένος τοῦ ρ. θλίβομαι βλ.λ.

τέθμιος-ον κ. -α-ον δωρ. θέσμιος βλ.λ.

τεθμός (ὁ) δωρ. θεσμὸς βλ.λ.

τεθμοφύλαξ-ακος (ὁ) βοιωτ. θεσμοφύλαξ βλ.λ.

τεθνάναι, τέθνηκα παρακ. τοῦ ρ. θνήσκω βλ.λ.

τεθνᾱκοχαλκίδας (ὁ) μτγν. ὁ διακινδυνεύων νὰ ἀποθάνῃ χάριν ἑνὸς χαλκοῦ νομίσματος, δεκαροθάνατος, ἤτοι ὅλως ἄθλιος, χαμένος : Κερκ.4,11.

τεθνηξείω μσν. ἐφετ. τοῦ θνήσκω, ἐπιθυμῶ νὰ ἀποθάνω : Παχυμ.Γ 1,127.

τεθνήξομαι, τεθνήξω τετ. μέλλ. τοῦ ρ. θνήσκω.

τεθολώς Ἀμερίας π. Ἡσ. «ἀνάπλεως».

τεθορυβημένως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. μετὰ θορύβου, ταραχωδῶς, ἀτάκτως : Ξεν.Ἑλλ.5,3,5, Εὐστ. Ὀδ.1407,30· 2) νεώτ.μτφ. ἐν ταραχῇ, συγχύσει.

τεθραῖος κ. τεθραΐτος πάπ. τετράοδος, τρίστρατο : Πάπ. μαγ. ἐπὶ δέρμα ὑαίνης ἐπιγράφας μέλος, θάψαι ἐν τεθραΐτῳ.

τεθριππεύω ὀχοῦμαι ἐπὶ τεθρίππου ἅρματος : Εὐρ.ἀπ.228,5 τεθριππεύοντος ἡλίου κατὰ χθόνα (διορθ. τέθριππ' ἄγοντος).

τεθρεππηλάτης (ὁ) γλῶσσ. ὁ ἐπὶ τεθρίππου ἐλαύνων, τεθρίππου ἡνίοχος.

τεθριπποβάμων-ονος (ὁ) ποι. ὁ βαίνων διὰ τεσσάρων ἵππων : Εὐρ.Ὀρ.989 τεθριπποβάμων στόλος (τὸ τέθριππον).

τεθριπποβάτης (ὁ) ὁ ἐπὶ τεθρίππου ὀχούμενος : Ἡρ.4,170 τεθριπποβάται Κυρηναῖοι.

τέθριππος-ον (τέτταρα, ἵππος) κ. νεώτ. ἐπὶ ὀχήματος, ὁ συρόμενος ὑπὸ τεσσάρων ἵππων : Πίν.Ι 1,14 τέθριππον ἅρμα, Αἰσχ.ἀπ.346 ζεῦγος τέθριππον, Εὐρ.Ἱππ.1212 τέθριππος ὄχος· || ἐπὶ τοῦ ἡλίου ποι. : αὐτ.Ἠλ.866 τέθριππον ἡλίου σέλας· || συνεκδ. ἐπὶ ἀγῶνος, ὁ διὰ τεθρίππων διεξαγόμενος : Εὐρ.Ἑλ.386 τέθριπποι ἅμιλλαι (ἁρματοδρομίαι)· || κ. ἐπὶ ἡνιόχων, ὁ ἐπὶ τεθρίππου ὀχούμενος : Φιλόστρ.Εἰκ.1,17 ἐπὶ Πέλοπος τέθριπποι .. ἦσαν· 2) τὸ οὐδ. τέθριππον ὡς οὐσ. ἅρμα ὑπὸ τεσσάρων ἵππων συρόμενον : Πίνδ.Ο 2,55 τεθρίππων δωδεκαδρόμων, Ἡρ.6,103, Εὐρ.Ἀλκ. 428 τέθριππά θ' οἳ ζεύγνυσθε καὶ μονάμπυκας πώλους, Πλάτ.Λύσ.205C τεθρίπποις τε καὶ κέλησι, Πλούτ.Κάμ.7 τέθριππον λευκόπωλον, Φώτ. Βιβλ.84,6 τέθριππον πωλικόν· || κτ. πληθ. ἐπὶ ἑνὸς ἅρματος : Πίνδ.Π 1,59 ποινὰν τεθρίππων, Εὐρ.Ἡρ.177· || τέθριππον ἵππων ἡ τετρὰς τῶν ἵππων τεθρίππου ἅρματος : Ἀριστφ.Νεφ.1407 ἵππων τρέφειν τέθριππον (τεθριπποτροφεῖν).

τεθριπποτρόφος-ον ὁ τρέφων ἢ δυνάμενος νὰ τρέφῃ τετράδα ἵππων διὰ τέθριππον ἅρμα, ὅθ. πλούσιος : Ἡρ.6,35 οἰκίη τεθριπποτρόφος.

τεθριπποτροφῶ-έω τρέφω τετράδα ἵππων διὰ τέθριππον ἅρμα : Ἡρ.6,125.

τεθρυλημένως (θρυλῶ) ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον κοινῶς γνωστόν, πασίγνωστον : Πολυδ.6,207.

τεθρυμμένως (θρύπτω) ἐπίρρ. μτγν. μαλθακῶς, θηλυπρεπῶς : Πλούτ.Ἠθ.801Α τοῖς ἀσελγῶς καὶ τεθρυμμένως ζῶσιν.

τεθυωμένος-η-ον μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ρ. θυῶ-όω βλ.λ.

τεῖ ἢ τεί δωρ. αἰτ. ἑν. τῆς ἀντ. σύ βλ.λ.: Ἀλκμ.53.

τεία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν, ἃ. τεϊόδενδρον.

τεῖδε δωρ. τῇδε, ἐνθάδε: Ἐπίχ.97, Ἡσιόδ.Ἔργ.635.

τειδεί Ἐπιγρ. Ῥόδου τεῖδε βλ.λ. : Ἀρχ.Ἐφ.1911,58.

τεῖδενυ ἀρκαδ. τεῖδε βλ.λ. : Ἐπιγρ. Τεγέας.

τεῖν δωρ. κ. ἐπ. δοτ. ἑν. τῆς ἀντ. σύ βλ.λ.

τεῖνδε δωρ. ἃ. τεῖδε βλ.λ. : Θεόκρ.5,118.

τεινεσμός (ὁ) (τείνω) κ. νεώτ. ἡ κατὰ τὴν ἀποπάτησιν τάνυσις, τανυτό, τάνος· Παῦλ.Αἰγ.3,41 ἔξεστι

δὲ τεινεσμὸς προθυμία πρὸς ἔκκρισιν ἀπαραίτητος, οὐδὲν ἐξάγαυσα πλὴν ὀλίγων αἱμωπῶν ἢ μυξωδῶν» : Ἱππ.Ἀφ.7,27, αὐτ.Ἐπιδ.1,5, Σωρ.2,12.

τεινεσμώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τεινεσμὸν βλ.λ. ἢ πρὸς **τὰ ἐκ τεινασμοῦ προερχόμενα** : Ἱππ.Ἐπιδ.1,26,γ' **ἀπὸ κοιλίης ὀλίγα, τεινεσμώδεα κατ' ἀρχάς,** Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,5 **προθυμίαι τεινεσμώδεες**· ‖ ἐπίρρ. **τεινεσμωδῶς μετὰ** τεινεσμοῦ : Ρουφῖν.π.Ὀρειβ.8,24,24.

τεινοδοκίδας (ὁ) μον. προσηγορία **τοῦ θεοῦ** ὡς τείνοντος, ἐκτείνοντος τοὺς δοκίδας κομήτας : Θεόδ.Λάσκ.769 (**Mi.**).

τείνυμαι δ.γρ. τοῦ τίνυμαι βλ.λ.

τείνω κ. νεώτ., μέλλ. **τενῶ,** ἀόρ. **ἔτεινα,** ἐπ. **τεῖνα,** παρακ. **τέτᾰκα,** μέσ μέλλ. **τενοῦμαι,** ἀόρ. **ἐτεινάμην,** παθ. μέλλ. **τᾰθήσομαι,** ἀόρ. **ἐτάθην,** ἐπ. **τάθην,** παρακ. **τέτᾰμαι,** ὑπερσ. γ' ἑν. **τέτατο,** γ' πληθ. **τέταντο,** γ' δυικ.**τετάσθην,** τανύω, τεντώνω : Ἰλ.Δ 124 **κυκλοτερὲς μέγα τόξον ἔτεινε,** αὐτ. Ε 262 **ἐξ ἄντυγος ἡνία τείνας** (τανύσας καὶ δέσας τὰς ἡνίας ἐκ τῆς ἄντυγος), Αἰσχ.Ἀγ.364 **ἐπ' Ἀλεξάνδρῳ τείνοντα πάλαι τόξον,** Σοφ.Ἀντ.716 **ναὸς πόδα τείνας** (τεντώσας τὸν ἱστὸν τοῦ πλοίου), Λουκ.Ἑταιρ.Διάλ.3,3 **ὅρα μὴ κατὰ τὴν παροιμίαν ἀπορρήξωμεν πάνυ τείνουσαι τὸ καλῴδιον** (πρβλ. δημ. φρ. τέντωσες - παρατέντωσες τὸ σκοινί), Ἐπιγρ. **κάλων τείνας οὔριον εὐφροσυνᾶν**· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Ἀπολλ.Ρ 2,1043 **ἀγκύλα τείνατο τόξα,** Γαλ.18(2),58 (περὶ τενόντων)· κ. παθ. : Ἰλ.Γ 372 **ἱμὰς . . ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο,** αὐτ. Ξ 404, Ὀδ.Λ 11 **τέταθ' ἱστία** (ἦσαν τεντωμένα, ἀναπεπταμένα), Ἀπολλ.Ρ 2,1230 **ὑπαὶ ῥιπῆς ἀνέμοιο τείνετο**· **2)** ἄγω εἰς μῆκος, εἰς τὸ ἔπακρον, διατηρῶ ἐν ἐντάσει, παρατείνω, ἐντείνω : Ἰλ.Υ 101 **εἰ δὲ θεὸς περ ἶσον τείνειεν πολέμου τέλος**· κ. παθ. : Ἰλ.Μ 436, αὐτ.Ρ 543 **τέτατο κρατερὴ ὑσμίνη** (ἡ μάχη ἦτο εἰς τὸ ἔπακρον σφοδρά), αὐτ.Ψ 375 **ἵπποισι τάθη δρόμος** (τὸ βῆμα των ἐταχύνθη εἰς τὸ ἔπακρον), Ὀδ.Θ 121 **τοῖσι δ' ἀπὸ νύσσης τέτατο δρόμος**· ‖ ἐπὶ τῆς φωνῆς, ἐντείνω, ὑψῶ τὸν τόνον τῆς φωνῆς : Αἰσχ.Πέρσ.574 **τεῖνε δὲ δυσβάυκτον βοᾶτιν τάλαιναν αὐδάν**· ‖ ἐπὶ καταστάσεων ἢ ἐνεργειῶν, ἐντείνομαι, εὑρίσκομαι ἐν ἐντάσει : Λιβάν.Λόγ.59,144 **ὁ πόνος συνεχὴς τέταται διὰ πάσης ὥρας ἔτους, - τεταμένη προσοχή**· ‖ ὁμ. νεώτ. ἐπὶ σχέσεων **προσωπ.** ἢ ὁμάδων ἢ κρατῶν ἡ μτχ. παθ. **παρακ. τεταμένος ὁ τείνων** εἰς ῥῆξιν, εἰς σύγκρουσιν : **τεταμέναι σχέσεις δύο κρατῶν - τῶν συζύγων**· **3)** ἐπὶ προσ., ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, **καταβάλλω μεγάλας** προσπαθείας, ἀγωνίζομαι, βάζω **τὰ** δυνατά μου : Πινδ.Ι 1,49 **γαστρὶ δὲ πᾶς τις ἀμύνων λιμὸν αἰανῆ τέταται,** αὐτ.Π 11,54 **ξυναῖσι δ' ἀμφ' ἀρετᾶς τέταμαι**· πρβλ. κ. **ἀμτβ.**· **4)** ἐκτείνω, ἁπλώνω, διαχέω : Ἰλ.Π 365 **ὅτε τε Ζεὺς λαίλαπα τείνῃ** (ὅταν διεγείρῃ κακοκαιρίαν), Πλάτ.Τίμ.34B **ψυχὴν .. διαπαντὸς ἔτεινε**· ἰδ. παθ. : Ὀδ.Λ 19 **ἐπὶ νὺξ τέταται βροτοῖσι** (ἡπλώθη), Ἡσιοδ.Ἔργ. 549 **ἀὴρ τέταται μακάρων ἐπὶ ἔργοις,** Σοφ.Φιλ. 831 **αἴγλαν ἃ τέταται,** αὐτ.Ἀντ.124 **ἀμφὶ νῶτ' ἐτάθη πάταγος,** Πλάτ.Πολ.616B **διὰ παντὸς τοῦ οὐρανοῦ καὶ γῆς τεταμένον φῶς**· **5)** γραμμ. ἐκτείνω συλλαβήν: Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.55,1· κ. παθ.: αὐτ.27,25· **6)** διευθύνω πρός τι σημεῖον, σκοπεύω, κυρ. ἐπὶ τῶν βελῶν : Σοφ.Φιλ.198 **ἐπὶ Τροίᾳ τεῖναι τὰ θεῶν ἀμάχητα βέλη**· κ. μτφ. : Εὐρ. Ἑκ.263 **εἰς τήνδ' Ἀχιλλεὺς ἐνδίκως τείνει φόνον** (σχεδιάζει, παρασκευάζει), ΑΠλ.258 **τείνω βλέμμα διπλοῦν πρὸς ὅρος**· **7)** ἐπὶ τοῦ λόγου, ἀποτείνω, ἀπευθύνω : Πλάτ.Φαιδ.63A **εἰς σὲ τείνειν τὸν λόγον**· κ. παθ. : Εὐρ.Ῥῆσ.875 **εἰς σὲ τείνεται γλῶσσ',** Πλάτ.Φαῖδρ.271A **ἡ ἅμιλλα αὐτῷ τέταται πρὸς τοῦτο πᾶσα**· ‖ μέσ. ἀπευθύνομαι, σπεύδω : Λιβάν.1,206,17 **τέτανται πρὸς ἐμὲ βουλόμενοι τοῦτ' ἰδεῖν**· **8)** ἐκτείνω, τοποθετῶ **κατὰ μῆκος,** ἀραδιάζω : Ἡρ.2,96 **ζυγὰ ἐπιπολῆς τείνουσιν**· ‖ μέσ. ἁπλώνω : ΑΠ 9,220 **ἁ χλοερὰ πλατάνιστος . . τὰν ἱερὰν φυλλάδα τεινομένα**· ‖ παθ. κατὰ μῆκος ἐκτείνομαι, εἶμαι ξαπλωμένος : Ἰλ.Δ 536 **ἐν κονίῃσιν τετάσθην,** αὐτ.Ν 655, αὐτ.Φ 119 **πρηνὴς ἐπὶ γαίῃ κεῖτο ταθείς,** Ὀδ.Χ 200 **ταθεὶς ἐνὶ δεσμῷ**· ‖ ἐκτείνομαι πρὸς **τὰ κάτω,** κρέμαμαι : Ἰλ.Χ 307 **φάσγανον ὑπὸ λαπάρην τέτατο**· ‖ γεν. ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι κατὰ μῆκος : Ἐμπ.135 **διὰ αἰθέρος . . τέταται,** Πλάτ. Νόμ.763C **τῶν ἐκ τῆς χώρας λεωφόρων εἰς τὴν πόλιν τεταμένων,** Ἀριστλ.ΖΙ 513b,3 **φλὲψ . . διὰ τοῦ κοίλου τείνεται**· ‖ ἡ μτχ. **τεταμένος ἐν ἐπιθ.** χρ. ὁ μακρός, ἐπιμήκης : Ἀριστλ.ΖΜ 692b,20 **αὐχένα τεταμένον τῇ φύσει** (περὶ πτηνοῦ)· ‖ γραμμ. ὁμ. ἐπὶ μακροῦ φωνήεντος : Πάπ.· **9)** φέρω **πρὸς** τὰ ἐμπρός, προτείνω, προβάλλω : Εὐρ.Ὀρ. 1494 **τὰν Διὸς κόραν ἐπὶ σφαγὰν** ἔτεινον, ΑΠ 7, 147 **ἀσπίδα τείνας,** αὐτ.7,720 **δόρυ τείνας,** Ἀπολλ. Ρ 4,107 **χεῖρας ἔτεινεν ἀμήχανος**· ‖ **κ. νεώτ.** κ.φρ. **τείνω χεῖρα** ἐπὶ παρακλήσεως ἢ **ἐπαιτείας** : ΑΠ 11,298 **δέρκεο πῶς διφῶν υἱὸς χέρα μητέρι τείνει**· ‖ ὁμ. νεώτ. ἡ αὐτ. φρ. ἐπὶ **συμφιλιώσεως** ἢ ἀλληλοβοηθείας : **τῷ ἔτεινε τὴν χεῖρα** (πρὸς συμφιλίωσιν), - **ἔτεινε χεῖρα βοηθείας**· ‖ κ. μέσ. : Θεόκρ.21,48 **τὼ χέρε τεινόμενος,** Ἀπολλ.Ρ 1,1009 **δούρατα . . τέταντο,** αὐτ.4,127 **τείνετο δειρήν**· **10)** παρατείνω, ἐπιτείνω, μηκύνω χρονικῶς: Αἰσχ.Πρ.537 **ἁδύ τι θαρσαλέαις τὸν μακρὸν τείνειν βίον ἐλπίσι,** Εὐρ.Μήδ.670 **ἀεὶ τείνεις βίον,** αὐτ.Ἴων 625 **βίου αἰῶνα τείνει**· ‖ ὁμ. **ἐπὶ τοῦ** λόγου : Αἰσχ.Χο.510 **τόνδ' ἐτεινάτην λόγον,** αὐτ. Ἀγ.1296 **πολλὰ . . μακρὰν ἔτεινας,** Εὐρ.Ἑκ.1177 **μακροὺς τείνω λόγους,** αὐτ.Μήδ.201 **τί μάτην τείνουσι βοήν;** ἰδ. ἑρμ. ὑψώνουσι τὸν τόνον· πρβλ.2)· **11)** ἀμτβ. ἐν γεωγρ. ἐνν. ἐξαπλοῦμαι, **ἐκτείνομαι,** ἐξικνοῦμαι, βαίνω κατὰ μῆκος, φθάνω μέχρι τινός, ἰδ. ἐπὶ ὄρους, κλιτύος κττ. : Ἡρ.2,6 **παρ' ἣν** (λίμνην) **τὸ ὄρος τείνει,** αὐτ.4,38 **τείνει τὰ ἐς θάλασσαν μέχρι Τριοπίου ἄκρης,** αὐτ.7,113 **τείνουσα ἐς Στυμόνα,** Ξεν Ἀγησ.2,17 **τὰ ἐπὶ τὸ Λέχαιον τείνοντα τείχη**· σπαν. παθ. : Ἡρ.2,8 **ὄρος τεταμένον τὸν αὐτὸν τρόπον,** Διον.Περ.116 **ὅθι τείνεται ἐς μυχὰ γαίης**· **11)** ἐπὶ ἐσθῆτος, **φθάνω,** κατέρχομαι μέχρι : Εὐρ.Βάκχ.936 **στολίδες ὑπὸ σφυροῖσι τείνουσιν**· **12)** ὁμ. ἐπὶ χρόνου, παρατείνομαι, ἐπιτείνομαι : Αἰσχ.Πέρσ.64 **ἡμερολεγδὸν τείνοντα χρόνον τρομέονται**· **13)** ἐπί προσ., διευθύνομαι, βαδίζω, σπεύδω νὰ φθάσω **που** : Εὐρ.Ἱκ.720 **οἱ δ' ἔτεινον ἐς πύλας,** αὐτ.Ὀρ.1129 **δηλοῖ τοὔργον οἷ τείνειν χρεών,** Ἀριστφ.Θεσμ. 1205 **φεύξει καὶ τενεῖς ὡς τὴν γυναῖκα καὶ τὰ παιδί' οἴκαδε,** Ξεν.Ἀν.4,3,21,Λουκ.Ἰκαρ.22 **πρὸς τὸ ἄναντες ἔτεινον τὴν ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ**· **14)** καταβάλλω προσπαθείας, ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου ἀγωνίζομαι, μάχομαι : Σοφ.Ἀντ.711 **τὸ μὴ τείνειν ἄγαν,** Πλάτ.Πολ.492D **ἐναντία τούτοις τείνοντας κρατήσειν**· **15)** ἐκτείνομαι, ἐξικνοῦμαι, φθάνω μέχρι σημείου τινος, ῥέπω : Πλάτ.Θεαίτ.186C **ὅσα διὰ τοῦ σώματος παθήματα ἐπὶ τὴν ψυχὴν τείνει,** αὐτ.Συμπ.186C **ἐπὶ πᾶν θεὸς τείνει,** Λογγῖν. Ὕψ.13,2 **ἄλλη τις ὁδὸς ἐπὶ τὰ ὑψηλὰ τείνει**· ‖ ἰδ. τοπ. ἐπὶ γραμμῶν : Πλάτ.Μέν.85A **γραμμὴ ἐκ γωνίας εἰς γωνίαν τείνουσα,** Ἀριστλ.ΖΙ 492a, 20 **ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου φλὲψ τείνει εἰς ἑκάτερον**· **16)** κ. νεώτ. προσήκω, ἀνήκω, ἀποσκοπῶ, ἀναφέρομαι, ἀφορῶ εἴς τινα ἢ τι : Ἡρ.6,109 **ταῦτα πάντα ἐς σὲ νῦν τείνει καὶ ἐκ σέο ἤρτηται,** Εὐρ. Φοίν.435 **εἰς σὲ τείνει τῶνδε διάλυσις κακῶν,**

Πλάτ.Κρίτ.47C **τί δ' ἐστι τὸ κακὸν τοῦτο; ποῖ τείνει, καὶ εἰς τί τῶν τοῦ ἀπειθοῦντος**, Δημ.145 εἰς **ὃ πάντα τείνει λέξω**, Πάπ. **τὰ εἰς τὴν συμβίωσιν τείνοντα**· **17**) προσομοιάζω, **εἶμαι** παρεμφερής, ἀνάλογος πρός τινα ἤ τι : Πλάτ.Θεαιτ.169B **σὺ δέ μοι δοκεῖς πρός τὸν Σκείρωνα μᾶλλον τείνειν**, αὐτ.Φαίδ.65Α **ἐγγύς τι τείνειν τοῦ τεθνάναι**· **18**) νεώτ. ἔχω τάσιν, κατευθύνομαι : **ἡ κατάστασις - ὁ καιρὸς τείνει πρὸς βελτίωσιν.**

τεϊόδενδρον (τὸ) νεώτ. βοταν. ἄ. τεῖα, θαμνῶδες φυτὸν ἰθογενὲς τῶν τροπικῶν χωρῶν, οὗ **τὰ** φύλλα **παρέχουσι** τὸ τέϊον βλ.λ.ΙΙ.

τεϊαδόχη (ἡ) νεώτ. δοχεῖον πρὸς παρασκευὴν τοῦ ποτοῦ τεΐου, τσαγιέρα.

τέϊον (τὸ) νεώτ., δημ. **τσάϊ** τὰ εἰς τὸ ἐμπόριον πωλούμενα ἀπεξηραμμένα φυλλάρια τοῦ τεϊοδένδρου· ‖ τὸ ἐκ τῶν φύλλων τούτων διὰ βρασμοῦ παρασκευαζόμενον διαιτητικὸν ποτόν· **2**) συνεκδ. ἐλαφρὸν ἀπογευματινὸν γεῦμα, καθ' ὃ παρατίθεται καὶ τέϊον : **παρετέθη εἰς τὴν πρεσβείαν** τέϊον, **- χορευτικὸν τέϊον.**

τεῖον Ἡσ. «ποῖον, Κρῆτες»· πρβλ. ὀτεῖος.

τεϊοποσία (ἡ) νεώτ. ἡ πόσις τεΐου, ἢ ἡ ἰδιότης τοῦ τεϊοπότου βλ.λ.

τεϊοποτεῖον (τὸ) **νεώτ.** κατάστημα ἔνθα παρατίθενται ἐλαφρὰ γεύματα **μετὰ τεΐου.**

τεϊοπότης (ὁ) νεώτ. ὁ ἀρεσκόμενος **εἰς τὴν** τεϊοποσίαν ἢ ὁ **καθ' ὑπερβολὴν** πίνων τέϊον.

τεϊοπωλεῖον (τὸ) νεώτ. κατάστημα ἔνθα πωλεῖται μόνον ἢ κυρίως τέϊον.

τεῖος σπαν. ἰων. τ. τοῦ τέως : Ἰλ.Υ 42.

τείρεα, τείρεσ(σ)ιν ὀν. κ. δοτ. πληθ. τοῦ τέρας.

τείρω, παρατ. **ἔτειρον, ἐν** χρ. μ. κτ. ἐνεστ., παρατ. κτ. ἀπαρφ., αἰολ. παθ. παρακ. **τέτορθαι,** ἐπὶ λυπηρῶν ἢ ἀλγεινῶν καταστάσεων τοῦ σώματος ἢ τῆς ψυχῆς, θλίβω, κατατρύχω, ταλαιπωρῶ, βασανίζω, ἐξοντλῶ : Ἰλ.Ζ 255, αὐτ.Δ 315 **ἀλλά σε γῆρας τείρει**, αὐτ.Ν 251, αὐτ.Π 510 **τεῖρε γάρ αὐτὸν ἕλκος**, αὐτ.Ο 61 **ὀδυνάων αἳ νῦν μιν τείρουσι κατὰ φρένας**, αὐτ.Ε 796 **ἱδρὼς γάρ μιν ἔτειρεν**, Ὀδ.4,441 **τεῖρε γάρ αἰνῶς φωκάων . . ὀδμή**, Ἡσίοδ.ἀπ.105 **μιν ἔτειρεν ἔρως**, Μίμν.1,7 **κακαὶ τείρουσι μέριμναι**, Αἰσχ.Πρ 350 **ἐπεί με . . τύχαι τείρουσ' Ἄτλαντος**, Εὐρ.Ῥῆσ.799· κ. παθ. : Ἰλ.Ρ 376 **τείροντο δὲ νηλέϊ χαλκῷ**, αὐτ.Χ 242 **ἔνδοθι θυμὸς ἐτείρετο πένθεϊ λυγρῷ**, Πίνδ. Π 1,52 **ἕλκει τειρόμενον**, Ἀριστφ.Λυσ.960, Εὐρ. Ἀνδρ.114 **Ἑρμιόνας δούλαν· ἃς ὕπο τειρομένα . . τάκομαι**, Γολ.8,840 **λύπῃ τειρομένην.**

τείρων-ωνος (ὁ) (λατ.) Ἐπιγρ.,Πάπ. **κ. μσν.** νεοσύλλεκτος στρατιώτης· **πρβλ.** τίρων.

τειχάριον (τὸ) πάπ. μικρόν, χαμηλὸν **τεῖχος** : Πάπ. **κατασπασμὸς τειχαρίων παλαιῶν.**

τειχεσιπλήκτης (ὁ) μσν. ὁ πλήττων τὰ **τείχη** : Νικ.Χων.Χρον.17,10 **τειχεσιπλήκτης κριός.**

τειχεσιπλήτης (ὁ) (πελάζω) ὁ προσβάλλων καὶ καταστρέφων τὰ **τείχη**, ὡς ἐπίθ. τοῦ Ἄρεως, ἐν **χρ. μ.** κτ. τὴν κλητ. **τειχεσιπλῆτα** : Ἰλ.Ε 31, αὐτ.455· πρβλ. δασπλῆτις (δ.γρ. τειχεσιβλῆτα).

τειχέω ἐν χρ. μ. π. Ἡρ. τειχίζω, οἰκοδομῶ τεῖχος : Ἡρ.1,99 **ἑαυτῷ ἐτείχεε**, αὐτ.9,7 τεῖχος . . ἐ**τείχεον**· **2**) μτβ. περιβάλλω διὰ τείχους, ὀχυρώνω : Ἡρ.8,40 **τὸν ἰσθμὸν τειχέοντας.**

τειχεώτης (ὁ) μσν. στρατιώτης νυκτοφυλακῶν: ΚΠορφ.Ἔκθ.2,36 (δ.γρ. **τειχιώτης**).

τειχήεις-εντος-εσσα-εν τειχιόεις βλ.λ. : Ἰλ.Β 246 (δ.γρ. π.Στράβ.10,4,11).

τειχήρης-ους-ες ὁ **ἐντὸς** τειχῶν ἐγκεκλεισμένος, πολιορκημένος : Ἡρ.1,162 **ὅκως τειχήρεας ποιήσειε**, Θουκ.2,101 **τειχήρεις αὐτούς ποιήσας ἐδῄου τὴν γῆν**, Ξεν.Ἑλλ.5,3,2 **τειχήρεις ἦσαν**, Πολύβ.21, 10,6, Συνέσ.Ἐπιστ.130 **τειχήρης γάρ εἰμι, καὶ πολιορκούμενος γράφω**, Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,50 **τειχήρεις μένοντες καθήμεθα**· **2**) μτγν. ὁ ἔχων τείχη, τετειχισμένος : ΠΔ Ἀρ.13,20 **ἐν τειχήρεσιν ἢ ἀτειχίστοις** (πόλεσι), Στράβ.13,1,7 **τειχήρεις ὁρῶντες τοὺς Ἰλιέας**· ‖ ὠχυρωμένος, ὀχυρός : Φιλόστρ. Ἡρ.10,7 **νῆσος τειχήρης τὴν φύσιν**· **3**) Ἐπιγρ. **τειχήρης στέφανος** στέφανος ἀπονεμόμενος εἰς τὸν πρῶτον ὑπερβάντα τὰ τείχη ἢ τὸ χαράκωμα τῶν ἐχθρῶν (λατ. corona vallaris).

τειχίδιον (τὸ) Ζωναρ.1721 «τειχίδιον, **τὸ** μικρὸν τεῖχος, καὶ τειχίον».

τειχίζω (τεῖχος) κ. νεώτ., ἀττ. μέλλ. **τειχιῶ**, ἀόρ. **ἐτείχισα**, παρακ. **τετείχικα**, μέσ. μέλλ. **τειχιοῦμαι** (δ.γρ. ἐν Ξεν.ΚΠ 6,1,19 τειχίσασθαι), ἀόρ. **ἐτειχισάμην** ἐπ. **ἐτειχίσσαντο**, κτίζω, ἀνεγείρω τείχη : Ἀριστφ.Ὄρν.838 **καὶ τοῖσι τειχίζουσι παραδιακόνει**. Θουκ.1,64 **ἐς τὴν Παλλήνην διαβάντες τειχίζειν**, αὐτ.5,82 **τειχίζει μακρὰ τείχη**· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Ἰλ.Η 449 **τεῖχος ἐτειχίσσαντο** (ἤγειραν τεῖχος πρὸς ὑπεράσπισιν ἑαυτῶν), Θουκ.1,11 **ἔρυμα τῷ στρατοπέδῳ ἐτειχίσαντο**· ‖ παθ. κτίζομαι, ἀνεγείρομαι : Πίνδ.Ι 5(4),44 **πύργος τετείχισται**· ‖ μτφ. **οἱονεὶ ὥσπερ** τεῖχος δημιουργοῦμαι : Πίνδ.Π 6,9 **ὕμνων θησαυρὸς τετείχισται**· **πρβλ. πυργῶ** **2**) **ἐπὶ** συνασπισμοῦ, σχηματίζω **οἱονεὶ** τεῖχος : Ἡρωδιαν.6,5,10 **τῇ τῶν ἀσπίδων προβολῇ ὥσπερ τειχίσαντες**· **3**) μτβ. διὰ τείχους **περικλείω**, περιτειχίζω, **ὀχυρώνω** : Ἡρ.1,175 **οὖρος τειχίσαντες**, Θουκ.1,93 **τὴν πόλιν** ἐτείχισαν, Αἰσχίν.3,84, Ἡρωδιαν.6,7,11 **τὰ στρατόπεδα καὶ τὰ φρούρια ἐπιμελέστερον τειχίσας**· ‖ μτφ. ὑπερασπίζω, προστατεύω : Λιβάν.Λόγ.63,30 **τειχίζοντα τὴν οἰκίαν** (οἰκογένειαν) **εὑροῦσα τὸν Ὀλύμπιον**· ‖ **κ. μέσ.** : Θουκ.4,3 **τειχίζεσθαι τὸ χωρίον**· ‖ κ. παθ. : Ἡρ.1,181 **ἐτετείχιατο τὰ βασιλήια περιβόλῳ**, Θουκ.1.93 **Ἀθηναῖοι οὕτως ἐτειχίσθησαν**, αὐτ.4,9· ‖ μτφ. περιφρουροῦμαι, προφυλάσσομαι : Ἰσοκρ.11,12 **ἀθανάτῳ τείχει τῷ Νείλῳ τετειχισμένην** (περὶ τῆς Αἰγύπτου),Δημ.367 **ἀσφάλειαν τετειχισμένην** ὅπλοις.

τειχικός-ή-όν γλωσσ. κ.Ἐπιγρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τεῖχος· ‖ Ἐπιγρ. τειχικὸς **στέφανος** ὁ ἀπονεμόμενος εἰς τὸν πρῶτον διαβάντα τὸ τεῖχος ἢ τὰ χαρακώματα τῶν ἐχθρῶν· πρβλ. τειχήρης 3) (λατ. corona vallaris).

τειχιόεις-εντος-εσσα-εν ὁ διὰ τειχῶν περιβεβλημένος, καλῶς ὠχυρωμένος : Ἰλ.Β 559 **Τίρυνθα τειχιόεσσαν**, αὐτ.646 **Γόρτυνα τειχιόεσσαν.**

τειχίον (τὸ) κ. νεώτ., δημ. μ. κτ. τὸν πληθ. **τειχιά**, τοῖχος οἰκοδομήματος ἢ περιβόλου : Ὀδ.Π 165 **μέγα τειχίον αὐλῆς**, Θουκ.6,66 **τῇ μὲν τειχία τε καὶ οἰκίαι εἶργον**, αὐτ.7,81, Δημ.1278 τειχίον **παλαιὸν ἐπῳκοδόμησεν**, Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.764Β **διορύξαντες λάθρα τὸ τειχίον τῆς ἐκκλησίας**· **2**) φράκτης : Ξεν.Ἱππ.3,7 **τάφρους διαπηδᾶν, τειχία ὑπερβαίνειν**, αὐτ.Ἱππαρχ.6,5· **3**) μτφ. κτ. πληθ. **ἐμπόδισμα**, μπόδια : Λιβάν.Λόγ.64,48 **πάντα ταῦτα ὑπερβάντες τὰ τειχία διελέχθησαν τοῖς ἐρασταῖς**· **4**) δημ. **τειχιά** τείχη πόλεως ἢ μεγάλου οἰκοδομήματος : Ἐρωτόκρ.1,190 **τειχιὰ τοῦ παλατιοῦ**, **αὐτ.4,1109 τεντώνει ἀπόξω στὰ τειχιὰ** (τῆς πόλεως)· **πρβλ.** τεῖχος.

τείχισις-εως (ἡ) **κ. νεώτ.** ἀνέγερσις τείχους, ὀχυρώματος : Θουκ.7,6, Ξεν.Ἑλλ.6,5,4 **ἐὰν ἐπίσχωσι τῆς τειχίσεως**, Λουκ.Ὀρχ.41.

τείχισμα-ατος (τὸ) **κ. νεώτ.** τὸ τετειχισμένον ὀχύρωμα : Εὐρ.Ἡρ.1096 **λαΐνῳ τειχίσματι**, Θουκ. 3,34 **προσβαλὼν τῷ τειχίσματι**, Γαλ.Διηγήσεις 4,1 **Τυρσηνῶν τείχισμα Πελαργικόν.**

τειχισμάτιον (τὸ) μσν. μικρὸν τείχισμα βλ.λ. : Νικ.Χων.Χρον.364Β **τὰς χερσαίας πύλας τειχισματίοις διείληφε.**

τειχισμός (ὁ) ἀνέγερσις τείχους, τείχισις : Θουκ. 5,82, αὐτ.6,102 **κωλῦσαι τὸν ἐπὶ τὴν θάλασσαν τειχισμόν**, αὐτ.8,14· πρβλ. Δημ.325 **ἐὰν τὸν ἐμὸν τειχισμὸν βούλει δικαίως σκοπεῖν.**

τειχιστής (ὁ) μτγν. ὁ τειχίζων, ἀνεγείρων τείχη, ὀχυρώματα : ΠΔ Βασ.4,12,12(13) **τοῖς τειχισταῖς καὶ τοῖς λατόμοις τῶν λίθων,** Λιβάν.Θέσ. 2,2 **τειχιστὴς τῆς Τροίας.**

τειχιώτης (ὁ) μσν. στρατιώτης νυκτοφυλακῶν : ΚΠορφ.῞Εκθ.2,36 (δ.γρ. τειχεώτης).

τειχοδαίμων-ονος (ὁ) μσν. εἶδος στρουθίου, πιθ. ὀνομ. τῶν ἠσκημένων νὰ ραμφίζωσι χαρτιά, ἐν οἷς ἀναγράφονται προρρήσεις : Δουκάγγ.

τειχοδόμημα-ατος (τὸ) ᾿Επιγρ. κτ. πληθ. τεῖχος-η.

τειχοδομία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. οἰκοδόμησις τείχους : Πλούτ.Νικ.18 **παρασκευὴ τῆς τειχοδομίας,** Κίνν.᾿Ιστ.5.

τειχοδόμος-ον μτγν. ὁ οἰκοδομῶν τεῖχος ἢ τείχη : Μαν.4,291, Πολυδ.1,161.

τειχοδομῶ-έω μτγν. οἰκοδομῶ τεῖχος ἢ τείχη : ΑΠλ.4,279, Στράβ.8,6,15 **μηδέποτε παύσασθαι τειχοδομεῖν·** κ. παθ. : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.237.

τειχοκαταλύτης (ὁ) ὁ καταλύων, κρημνίζων τείχη : Κτήσ.ἀπ.57· **τῶν τειχοκαταλυτῶν ἐλεφάντων.**

τειχοκρατῶ-έω μτγν. κρατῶ, γίνομαι κύριος τείχους ἢ φρουρίου : Πολύαιν.4,2,18.

τειχοκρουστῶ-έω μσν. κρούω ἐπὶ τείχους : ΚΜανασ.Χρον.6118 **τειχοκρουστῶν τὴν κεφαλὴν καθάπερ ἀλλοτρίαν** (διόρθ. τοιχο-).

τειχολέτις ιδος (ἡ) μτγν. ἡ καταστρέφουσα τὰ τείχη : Σιμύλ π.Πλούτ.Ρωμ.17.

τειχομαχεῖον (τὸ) μσν. εἶδος πολιορκητικῆς μηχανῆς : Νικ.Χων.Χρον.10.1,159A.

τειχομάχης (ὁ), δωρ. -ας τειχομάχος βλ. : ᾿Αριστφ.᾿Αχ.520 **τειχομάχας ἀνήρ.**

τειχομαχία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη ἡ περὶ τὰ τείχη ἢ πρὸς τὰ τείχη ἢ ἐπὶ τῶν τειχῶν μάχη : ῾Ηρ.9, 70 **τειχομαχίη ἐρρωμενεστέρη,** Πλούτ.῞Οθ.6, Διον. ᾿Αλ.Ρωμ 6,76 **πόλεις τειχομαχίαις ἑλόντες,** ᾿Ιουλ. Λόγ.2,65D· ‖ εἰδ.·ἡ δωδεκάτη ραφῳδία (Μ) τῆς ῾Ομήρου ᾿Ιλιάδος : Πλάτ.῎Ιων 539B.

τειχομαχικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἀναφερόμενος ἢ ἐπιτήδειος πρὸς τειχομαχίαν : Σχόλ.᾿Αριστφ.Νεφ.490, ᾿Ηρωδιαν.᾿Επιμ.148, Κίνν.᾿Ιστ.4,84C **συχνὰ μαστίξαντι τοῖς τειχομαχικοῖς.**

τοιχομάχος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ προσ., ὁ περὶ τὰ τείχη μαχόμενος, προσβάλλων ἢ ὑπερασπίζων τὰ τείχη : ᾿Απη.᾿Ιαπ.93· **2)** ἐπὶ ὀργάνων, ὁ κατακρημνίζων, καταστρέφων τὰ τείχη : αὐτ. ᾿Εμφ.5,36 **τειχομάχος σίδηρος,** Νικ.Χων.Μαν. Κομν.6,2 **τειχομάχοι μηχαναί.**

τειχομαχῶ-έω κ. νεώτ. μάχομαι περὶ τὰ τείχη ἢ ἐπὶ τῶν τειχῶν : ῾Ηρ.9,70 **οὐκ ἐπισταμένων τειχομαχέειν,** Θουκ.1,102 **τειχομαχεῖν ἐδόκουν δυνατοὶ εἶναι,** Πλούτ.᾿Αλκ.28 **τειχομαχεῖν πρὸς τοὺς πολεμίους·** ‖ πολιορκῶ : Φιλόστρ.῾Ηρ.713 **τειχομαχήσοντα τῷ ᾿Ιλίῳ·** ‖ κ. ἐπὶ τῶν ἀμυνομένων, μάχομαι ἐπί, ἀπὸ τῶν τειχῶν πρὸς ὑπεράσπισιν αὐτῶν : ᾿Απη.᾿Αννιβ.92.

τειχομελής-οῦς-ές μτγν. ὁ οἱονεὶ διὰ τῆς μελῳδίας αὐτοῦ τειχίζων : ΑΠ 9,216 **κιθάρη τειχομελής** (περὶ τῆς τοῦ ᾿Αμφίονος).

τειχοπάης (ὁ) ᾿Επιγρ. τειχοποιὸς βλ.

τειχοποιία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ οἰκοδόμησις τειχῶν ἢ ὀχυρωμάτων : Αἰν.Τακτ.8,3, Διόδ.Σ 13,35 **νεῶν .. κατὰ τὴν τειχοποιίαν καθαιρεθέντα.**

τειχοποιικός-ή-όν ᾿Επιγρ. κ. **τειχοποϊκός** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τειχοποιίαν· ‖ **τὰ τειχοποιικὰ** πρόσοδοι **πρὸς** διατήρησιν **ἢ** ἐπισκευὴν τῶν τειχῶν : ᾿Επιγρ.

τειχοποιός (ὁ) κ. **νεώτ.** ὁ οἰκοδομῶν, **κτίζων** τείχη ἢ ὀχυρώματα : Λυκόφρ.617 **τοῦ τειχοποιοῦ ᾿Αμοιβέως,** Λουκ.᾿Ορχ.41· **2) οἱ τειχοποιοὶ** ἄρχοντες ἐν ᾿Αθήναις κ.ἄ. πόλεσι ἔχοντες φροντίδα τὴν διατήρησιν ἢ ἐπισκευὴν τῶν τειχῶν : ᾿Επιγρ., Δημ.243, Αἰσχίν.3,24 **ἄρχων τὴν τῶν τειχοποιῶν ἀρχήν,** ᾿Αριστλ.Πολ.1321b,26.

τειχοποιῶ-έω κ. μσν. κ.νεώτ. κτίζω, ἀνεγείρω τείχη ἢ ὀχυρώματα : ᾿Επιγρ., Πολυδ.7,118, Τζέτζ.Λυκόφρ.1209 **πρῶτοι Τυρσηνοὶ τειχοποιεῖν ἤρξαντο·** **2)** ἔχω τὸ ἀξίωμα τοῦ τειχοποιοῦ βλ.λ.2) : Δημ. 223 **τὰ θεωρικὰ διοικῶν καὶ τειχοποιῶν.**

τειχόπυργος (ὁ) ΕΜ πύργος τείχους.

τεῖχος-εος-ους (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. κτιστὸν ὑψηλὸν ὀχύρωμα ἐκ μεγάλων λίθων περιβάλλον τὴν πόλιν ἢ ἄλλο τι χωρίον, κάστρο : ᾿Ιλ.Φ 295 **᾿Ιλιόφι κλυτὰ τείχεα,** ᾿Αριστφ.῎Ορν.379 **ὑψηλὰ τείχη,** ΚΔ ῾Εβρ.11,30 **τὰ τείχη ᾿Ιεριχώ,** Πρόδρ.2,621 **καὶ τεῖχος ἀπροσμάχητον τῆσδε τῆς Βυζαντίδος·** ‖ ἰδ. μτ ἐπιθ. πρὸς δήλωσιν τῆς ποιότητος καὶ τοῦ εἴδους τῆς κατασκευῆς : ᾿Ιλ.Υ 145 **τεῖχος ἐς ἀμφίχυτον,** Χρησμ.π.῾Ηρ.7,141 **ξύλινον τεῖχος,** Εὐρ.Τρ 1037· ‖ ἰδ. μτφ. πρὸς δήλωσιν μεγάλης στερεότητος καὶ ἀντοχῆς : ᾿Οδ.Κ 3 **τεῖχος χάλκεον ἄρρηκτον,** ᾿Αριστφ.᾿Ιππ.1046 **σιδηροῦν τεῖχος,** Πλάτ. Νόμ.778D, Αἰσχίν 3,84 **τείχη χαλκᾶ καὶ ἀδαμάντινα·** ‖ **τειχέων κιθῶνες** ἀλλεπάλληλος σειρὰ τειχῶν : ῾Ηρ.7,139· ‖ ἐν φρ.μτ. ρ. δηλούντων κατασκευήν, ἀνέγερσιν τείχους : ᾿Ιλ.Η 436 **τεῖχος ἔδειμαν,** ᾿Οδ.Ζ 9 **ἀμφὶ δὲ τεῖχος ἔλασσε πόλει** (ἀνήγειρε κατὰ μῆκος), ῾Ηρ.1,98, Θουκ.7,1 **τείχη οἰκοδομήσασθαι,** αὐτ.6,99 **τείχη ἄξειν,** Δημ.20,94 **τὰ τείχη στῆσαι·** ‖ ἰδ. μτ. τοῦ περιβάλλω-ομαι : ῾Ηρ.1,141 **τείχεα περιεβάλλοντο ἕκαστοι,** αὐτ.1,163 **τεῖχος περιβαλέσθαι τὴν πόλιν,** ᾿Αριστλ.Πολ. 1331a,3 **τείχη περιβάλλειν ταῖς πόλεσιν,** αὐτ.8 **τείχη περιβεβλημένοι·** ‖ ὁμ. ἐν φρ. μτ. ρ. δηλούντων ἅλωσιν, καταστροφὴν τείχους κττ. : ᾿Ιλ.Μ 90 **τεῖχος ῥηξάμενοι,** αὐτ.Η 461 **τεῖχος ἀναρρήξας,** αὐτ.Θ 691 **διαπορθήσας τείχεα,** ῾Ηρ.6,46 **τ· περιαιρέειν,** αὐτ.48 **τ· κατελεῖν,** Θουκ.2,75 **τ· διαιρεῖν,** αὐτ.4,109 **τ· κατασκάψαι,** αὐτ.3,20 **ὑπερβῆναι τὰ τείχη·** **2)** ἐν ᾿Αθήναις **τὰ μακρὰ τείχη** συγκρότημα τειχῶν συνδεόντων τὰς ᾿Αθήνας μετὰ τοῦ Πειραιῶς καὶ Φαλήρου, ὧν τὸ πρὸς τὸ Φάληρον ἐκαλεῖτο **τὸ νότιον,** τὸ δὲ πρὸς τὸν Πειραιᾶ **τὸ βόρειον,** τὸ μεταξὺ δὲ τούτων, ὅπερ ἦτο παράλληλον πρὸς τὸ βόρειον, **τὸ διὰ μέσου τεῖχος** (Πλάτ.Γοργ.455E) : Θουκ.2,13, Πλάτ.Πολ.439E, Αἰσχίν.2,173· ‖ τὸ μεταξὺ τῶν τειχῶν τούτων διάστημα συνήθ. ἐκαλεῖτο κ. **τὸ μακρὸν τεῖχος** : ᾿Ανδ.1,45· **3)** γεν. ὠχυρωμένος τόπος, φρούριον : Πίνδ.ἀπ.213, ῾Ηρ.3,14 **παρέλαβε τὸ τεῖχος τὸ ἐν Μέμφι·** **4)** συνεκδ. τετειχισμένη, ὠχυρωμένη πόλις : ῾Ηρ.9,41, Ξεν.ΚΠ 7,5,13· **5)** κτ. ἐπέκτ. τοῖχος ναοῦ ἢ κ. ἄ. οἰκήματος : Πάπ.· **6) ξύλινον τεῖχος** ἀλληγορ. τὰ πλοῖα : Χρησμ.π.῾Ηρ. 7,141 **τεῖχος .. ξύλινον .. μοῦνον ἀπόρθητον τελέθειν,** αὐτ.142 **τὰς νέας λέγοντας εἶναι τὸ ξύλινον τεῖχος·** ‖ μτφ. ἡ νεκρικὴ πυρά : Πίνδ.Π 3,38 **ἐπεὶ τείχει θέσαν ἐν ξυλίνῳ σύγγονοι κούραν·** **7)** ὁμ. μτφ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἔρεισμα, προστασία : Δημ. 559, ΠΔ Ζαχ.2,5 **ἐγὼ ἔσομαι αὐτῇ τεῖχος πυρὸς κυκλόθεν,** Λιβάν.Λόγ.62,57 **τεῖχος ἰσχυρὸν τὴν ᾿Ανδρονίκου ψυχὴν ἡγούμενος·** ‖ ἀδιαπέραστος φραγμός : Πλούτ.Μάρκ.29 **τὸ πεπρωμένον οὐ πῦρ, οὐ σιδηροῦν σχήσει τεῖχος,** ᾿Αγαθ.294, 22 **ναὶ τάχα πορθήσω τείχεα παρθενίης,** Καβάφ.Τείχη 2 **μεγάλα κι ἀψηλὰ τριγύρω μου ἔκτισαν τείχη,** - **Σινικὰ τείχη** (ἰδ. ἐν μτφ.χρ. ἀνυπέρβλητα)· πρβλ. ἀσπίς, πύργος.

τειχοσείστης (ὁ) μσν., θηλ. **τειχοσείστρια,** ὁ σείων τὸ τεῖχος ἢ τὰ τείχη : ΚΜανασσ.Χρον.4819, Εὐστ.Πον.291,84 **τοὺς τειχοσείστας λίθους.**

τειχοσείστρια (ἡ) μσν. θηλ. τοῦ τειχοσείστης βλ.λ. : ΚΜανασσ.3553 **τειχοσείστρια πόλεων.**

τειχοσκοπία (ἡ) σχόλ. ἡ ἀπὸ τῶν τειχῶν θεωρία ‖ ἰδ. ἀναφ. εἰς σκηνὰν τῆς ρσφωδ. Γ τῆς Ἰλιάδος : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.88 **ἡ ἔξοδός τῆς παρθένου εἰκών ἐστι τῆς Ὁμηρικῆς τειχοσκοπίας τῆς Ἑλένης.**

τειχουργία (ἡ) μσν. ἡ κατασκευὴ τῶν τειχῶν, τειχοποιία : Θεοδόσ Ἀκροάσ.1,150 **Ἑλληνικὰς κήρυσσε τὰς τειχουργίας.**

τειχοφυλακῶ-έω μτγν φυλάττω ἐπὶ τῶν τειχῶν : Διον.Ἀλ Ρωμ.4,16, Πλούτ.Κράσσ.27 **φθεγξάμενος τοῖς τειχοφυλακοῦσιν,** Πολύαιν.7,11,5 (κτ. διόρθ. ἀντὶ τοῦ ἐσφ. νυκτοφυλακτῶ).

τειχοφύλαξ-ακος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. **ὁ φυλάττων τὸ τεῖχος** : Ἡρ.3,157 **στρατάρχης σφι καὶ τειχοφύλαξ ἀπεδέδεκτο,** Πλούτ.Ἠθ.694C, ΚΜανασσ.Χρον.4144· **2)** Ἡσ. **«ἥρως τις ἐν Κυρήνῃ».**

τειχοφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μορφὴ ὀφθαλμικῆς ἡμικρανίας ἢ σπινθηροβόλου σκοτώματος.

τειχύδριον (τὸ) ὑποκ. τοῦ τείχους: Ξεν.Ἑλλ.2,1,28.

τείχωμα-ατος (τὸ) ΑΒ 314,14 «φραγμὸς τὸ περίφραγμα καὶ τείχωμα ἐντελές, ὅπερ ἐστὶ καὶ αἱμασιά»· (τὸ π.Πολύβ.4,63,2 **χρησάμενος τειχώμασιν,** διορθ. τε χώμασιν).

τειχωτός-ή-όν Ἐπιγρ. **τειχικός, τειχήρης** βλ.λ.3) : Ἐπιγρ. **τειχωτὸς στέφανος.**

τείως ἐπίρρ. ἐπ. τ. τοῦ τέως βλ.λ.

τέκ (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ ξύλον τοῦ δένδρου **τεκτονία** ἡ μείζων ἐν χρ. εἰς τὴν ναυπηγικήν.

τέκε, τεκεῖν ἀόρ. τοῦ τίκτω βλ.λ.

τεκεκτόνος-ον ἐσφ. γρ. ἀντὶ τεκοκτόνος **βλ.λ.** : Ὀρφ.Λιθ.315.

τεκές (ὁ) (τουρκ.) νεώτ. **κ.** δημ. ἀσκητήριον τῶν Τούρκων δερβισῶν· **2)** κτ. ἐπέκτ. καταγώγιον χασισοποτῶν.

τεκμαίρομαι (τέκμαρ) **κ.** νεώτ., μέλλ. **τεκμαροῦμαι,** ἀόρ. **ἐτεκμηράμην κ.** ἐπ. **τεκμ-,** διὰ σημείου δηλῶ, προσδιορίζω, ὁρίζω, ἰδ. ἐπὶ θεῶν : Ἰλ. Ζ 349 **ἐπεὶ τάδε γ' ὧδε θεοὶ κακὰ τεκμήραντο,** Ἡσίοδ.Ἔργ.229 **πόλεμον τεκμαίρεται Ζεύς,** αὐτ. **239·** ‖ γεν. ἐπὶ παντὸς προσ. ἐν ἀξιώματι, προστάσσω, διατάσσω, προσδιορίζω, προδιαγράφω : Ὀδ.Η 317, αὐτ.Κ 563 **ἄλλην δ' ἧμιν ὁδὸν τεκμήρατο Κίρκη,** Πλάτ.Νόμ.849Ε **ἐν οἷς ἂν** (τόποις) **νομοφύλακες τεκμηράμενοι ἕδρας πρεπούσας, ὅρους θῶνται τῶν ὠνίων· 2)** ἐν ἀναφ. πρὸς τὸ μέλλον, προμηνύω, προλέγω : Ὀδ.Λ 112 **τότε τοι τεκμαίρομ' ὄλεθρον νηί τε καὶ ἑτάροις·** ‖ μτ. ἀπαρφ. ὁρίζω κατ' ἐμαυτόν, ἀποφασίζω, σχεδιάζω νὰ . . : Ὑμν.Ἀπόλλ.285 **τεκμήρατο . . νηὸν ποιήσασθαι,** Ἀπολλ.Ρ 4,559 **τεκμήρατα . . νοστήσειν· 3)** μεθ' Ὁμ. κ. νεώτ. ἐκ σημείων κρίνω, **διὰ** παρατηρήσεως ἐξάγω **συμπεράσματα περί** τινος πράγματος : Εὐρ.Φοίν.180 **προσβάσεις τεκμαίρεται πύργων ἄνω τε κάτω τε τείχη μετρῶν·** ‖ ὅθ. **κ. διὰ συμπερασμοῦ** μετρῶ : Ἀπολλ.Ρ 4,217 **ὅσα φύλλα . . πέσεν ὕλης φυλλοχόῳ ἐνὶ μηνί· τίς ἂν τάδε τεκμήραιτο;** ‖ ἀπολ. εἰκάζω, συμπεραίνω : Ἀλκμαί.1 **ὡς ἀνθρώποις τεκμαίρεσθαι** (δέδοται), Ξεν.ΚΠ 4,3,21 **τέτταρσιν ὀφθαλμοῖς τεκμαροῦμαι, αὐτ.**Ἀπομν.1,4,1 **λέγουσι περὶ αὐτοῦ τεκμαιρόμενοι·** ‖ συνήθ. μτ. δοτ. δηλούσης τὸ ἐφ' οὗ στηρίζεται ὁ ἐξάγων τὸ συμπέρασμα : Πίνδ.Ο 8,3 **μάντιες ἐμπύροις τεκμαιρόμενοι,** αὐτ.ἀπ.169,4, Ἡρ.1,57, αὐτ.2,33 **τοῖσι ἐμφανέσι τὰ μὴ γινωσκόμενα τεκμαίρεσθαι,** Αἰσχ Πρ.338 **ἔργῳ κοὐ λόγῳ τεκμαίρομαι,** Σοφ.ΟΤ 916 **τὰ καινὰ τοῖς πάλαι τεκμαίρεται,** Ἱππ.Προγν. **24 τοὺς περιεσομένους τεκμαίρεσθαι τοῖς ξύμπασι σημείοισι** (ἐξ ὅλων τῶν συμπτωμάτων)· ‖ ὁμ. μτ. ἐμπροθ. διορ. ἢ ἐπιρρ. : Δείν.1,33 **τεκμαίρεσθαι τὰ μέλλοντα ἐκ τῶν γεγενημένων,** Ἀριστφ.Σφ. 76 **ἀφ' αὐτοῦ τὴν νόσον τεκμαίρεται,** Πλάτ.Θεαίτ.206Β **ἀπὸ τούτων τεκμαίρεσθαι καὶ εἰς τὰ ἄλλα,** αὐτ.Κριτ.44Α **πόθεν τοῦτο τεκμαίρει;,** αὐτ.Πολ.433Β **οἶσθαι ὅθεν τεκμαίρομαι,** Δημ.820 **εἴ τι δεῖ τεκμαίρεσθαι πρὸς τὸν ἄλλον αὐτοῦ τρόπον·** ‖ σπαν. μτ. γενικ. : Θουκ.3,53 **τεκμαιρόμενοι κατηγορίας τε ἡμῶν οὐ προγεγενημένης,** Ἀππ.Ἐμφ.5,87 **τῷ πυρὶ τῆς ὁδοῦ τεκμαιρόμενοι,** Φιλόστρ.Εἰκ.2,17 **τεκμαίρεσθαι τοῦ δένδρου πρὸς τὴν ναῦν·** κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. . Ξεν.ΚΠ 8,1,28 **ἐτεκμαίρετο δὲ τοῦτο οὕτως ἔχειν ἐκ τοῦδε** ὁμ. μτ. εἰδ. ἢ ὑποθ. προτάσ. : Θουκ 1,1 τεκμαιρόμενος **ὅτι** ἀκμάζοντες **ἦσαν,** Πλάτ.Κωμ.37 **ὡς μέγα . . τὴν Αἴτνην ὄρος εἶναί φασι, τεκμαίρου,** ΑΠ 12,177 **εἰ δέ με καὶ πεφίληκε τεκμαίρομαι** (δὲν εἶμαι βέβαιος ἂν . . .)· **4)** ἀναγνωρίζω : Ἀπολλ. Ρ 4,73 **ὄπα κούρης τεκμαίρετο,** ΑΠλ.4,121 **αὐτὸν τὸν Ἀλέξανδρον τεκμαίρεο· 5)** διευθύνω πρός τι σημεῖον : Διον.Περ.101 **εἰς ἄνεμον τεκμαίρεται ὁλκόν,** αὐτ.135 **οὖρον δ' ἐς Τένεδον τεκμαίρεται·** ‖ ἀπολ. προσβάλλω, προέχω, ἐξέχω : Νίκ. Θηρ.231 **κυνόδοντε δύω χροῒ τεκμαίρονται· 6)** ἐνεργ. **τεκμαίρω** διὰ σημείου δεικνύω, δηλῶ, σημαίνω, φανερώνω : Πίνδ.Ο 6,73 **τεκμαίρει χρῆμ' ἕκαστον** (σχόλ. «ἕκαστον ἄνθρωπον ἡ πρᾶξις δεικνύει»), αὐτ.Ν 6,8 **τεκμαίρει . . τὸ συγγενὲς** (δεῖν, Αἰσχ Πρ 606 **ἀλλά μοι τορῶς τέκμηρον ὅ τι μ' ἐπαμμένει παθεῖν,** Νίκ Θηρ.680 **κελεύθους τεκμαίρει,** Σχόλ.Εὐρ.Ἱππ.344 **τοῦτο δὲ καὶ τὸ αἰδεστικὸν τοῦ γυναίου τεκμαίρει· 7)** ὁμ. θέτω ὅριον, τέρμα, τελειώνω : Ἄρατ.18 **τεκμήρατε πᾶσαν ἀοιδὴν** (δ. ἑρμ ὁδηγήσατε, σχόλ. «πιστώσατε διὰ τεκμηρίων ἢ δείξατε»).

τέκμαρ (τὸ), ἐπ τέκμωρ ὅριον τέρμα, τέλος : Ἀριστλ.Ρητ.1357b,9 **«τὸ τέκμαρ καὶ πέρας ταὐτόν ἐστι κατὰ τὴν ἀρχαίαν γλῶσσαν»** : Ἰλ.Ν 20 **ἵκετο τέκμωρ** (ἔφθασεν εἰς τὸ τέρμα, τὸ ὡρισμένον σημεῖον), αὐτ.Π 472 **τοῖο μὲν . . εὕρετο τέκμωρ** (ἐπενόησε τρόπον θεραπείας), αὐτ Ι 130 **εἰς ὅ κε τέκμωρ Ἰλίου εὕρωσι,** Ὀδ.Δ 373 **οὐδέ τι τέκμωρ εὑρέμεναι δύνασαι,** Πίνδ.ἀπ 165 **τέκμαρ αἰῶνος·** ‖ ἔκβασις : Πίνδ.Ν· ‖ ἐπιδίωξις, σκοπός: Πίνδ.Π 2,49 **θεὸς ἅπαν ἐπὶ ἐλπίδεσσι τέκμαρ ἀνύεται·** ‖ διέξοδος : Πίνδ Ν **τὸ δ' ἐκ Διὸς ἀνθρώποις σαφὲς οὐκ ἕπεται τέκμαρ· 2)** τὸ ἀσφαλῶς προδιαγεγραμμένον ὅριον : Ἡσίοδ.ἀπ.164 **δειλῶν τε καὶ ἐσθλῶν τέκμαρ ἐναργές· 3)** βέβαιον, ἀσφαλὲς σημεῖον ἐπισήμως παρεχόμενον : Ἰλ.Α 526 **τοῦτο γὰρ ἐξ ἐμέθεν μέγιστον τέκμωρ** (περὶ τοῦ νεύματος τοῦ Διός, ὡς σοβαρᾶς ἐγγυήσεως, διαβεβαιώσεως)· ‖ γεν. σημεῖον, τεκμήριον, σημάδι : Ὑμν.Ὁμ.32,13 **τέκμωρ δὲ βροτοῖς καὶ σῆμα τέτυκται** (ἡ σελήνη), Αἰσχ.Πρ.454 **ἦν δ' οὐδὲν αὐτοῖς οὔτε χείματος τέκμαρ οὔτ' . . ἦρος,** αὐτ.Ἀγ 272 **ἔστι τῶνδέ σοι τέκμαρ;,** αὐτ.Ἱκ.483 **τῆσδ' ἀφίξεως τέκμαρ,** Εὐρ. Ἑκ.1273 **κυνὸς . . σῆμα, ναυτίλοις τέκμαρ,** Ἰουλ. Καίσ.319Β **τέκμαρ βιότου νενόμιστο καλοῦ· 4)** ἰατρ. σύμπτωμα νόσου, ὅ. τεκμήριον βλ.λ.ΙΙ : Ἱππ.Γυν.2,123, Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,2.

τέκμαρσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐκ βεβαίων σημείων κρίσις, συμπερασμός, εἰκασία, στοχασμός : Θουκ.2,87 **οὐ δικαίαν τέκμαρσιν ἔχει τὸ ἐκφοβῆσαι,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.7,71 **ἐξ ἐκείνου ποιήσομαι τοῦ χρόνου τὴν τέκμαρσιν,** ΔίωνΚ 47,46 **ἀφ' οὗπερ . . τέκμαρσιν τὸ ὄναρ ἔσχεν· 2)** ἰδ. ἰατρ. ἡ ἐξ ὡρισμένων συμπτωμάτων διάγνωσις : Ἱππ.Διαίτ. Ὀξ.2· **3)** δεξιότης εἰς τὸ τεκμαίρεσθαι ὀξύνοια, ἐξυπνάδα : Διον Ἀλ.Ρωμ.1,78 **γυναικεία τεκμάρσει τὸ ἀφανὲς τοῖς ἄλλοις ἀνευροῦσα.**

τεκμαρτικός-ή-όν μτγν. συμπερασματικός, **στοχαστικός** : Πολυβ.9,152

τεκμαρτός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐξ οὗ δύναταί τις νὰ εἰκάσῃ, νὰ συμπεράνῃ, ἐπιδεκτικὸς συμπερασμοῦ : Κρατῖν.260 **οὐδὲ πρὸς εἶδος ἄρ' ἦν οὐδὲν προσιδόντι τεκμαρτόν.**

τεκμηριάζω μσν. τεκμαίρομαι, προμαντεύω : Νικ.Χων.Χρον.214Β **ὁπόσα τεκμηριάζειν ἔχουσι βίοτον ἀνδράς,** αὐτ.237D.

τεκμήριον (τὸ) [τεκμαίρομαι] κ. νεώτ. σημεῖον, γνώρισμα, σημάδι : Ἡρ.2,13 **ἔλεγον δὲ καὶ τόδε μοι τεκμήριον περὶ τῆς χώρης,** Αἰσχ.Ἀγ.1366 **τεκμηρίοισιν ἐξ οἰμωγμάτων μαντευόμεθα,** αὐτ.Χο.205, Σοφ.Ἠλ.774 θανόντος **πίστ' ἔχων τεκμήρια,** αὐτ.1109, Εὐρ.Ῥῆσ.94, Ἰσοκρ.1,2 **τεκμήριον τῆς πρὸς ἡμᾶς φιλίας·** ‖ ἰατρ. σύμπτωμα : Ἱππ.Προγν.25, Σωρ.1,33, Γαλ.18(2),306 **2)** τὸ ἐκ βεβαίων καὶ ἀλανθάστων γνωρισμάτων συναγόμενον συμπέρασμα, ἀπόδειξις συλλογιστική : Αἰσχ.Εὐμ.485 **μαρτύριά τε καὶ τεκμήρια καλεῖσθ', ἀρωγὰ τῆς δίκης ὁρκώματα,** Ἀντιφ.4,4,2 **οὐκ εἰκότα τεκμήρια,** αὐτ.4,1,10· ‖ μτ.γενικ. ἢ ἐμπρ.διορ. : Αἰσχ.Εὐμ.662 **τεκμήριον τοῦδέ σοι δείξω λόγου,** Φιλήμ.97,5 **τεκμήριον δὲ τοῦδε τὸν Ὅμηρον λαβέ,** Ἀνδ.3,2 **τεκμήριον περὶ τῶν μελλόντων·** ‖ ἐν φρς μτ. ρ. : Αἰσχ.Πρ.826 **τεκμήριον . . δοὺς μύθων,** αὐτ.Εὐμ.447 **τεκμήριον λέξω,** αὐτ.662, αὐτ.54 **ἐπιδείξω τεκμήρια,** αὐτ.271, Ξεν.Ἀγησ.6,1 **τεκμήρια παρασχέσθαι,** αὐτ.Ἀπομν.1,7,2 **ποίῳ ἐχρήσαντο τεκμηρίῳ,** Πλάτ.Θεαίτ.158Β **τεκμήριον ἀποδεῖξαι,** αὐτ.Ἱππ.Μ 283Α **τεκμήριον ἀποφαίνειν,** αὐτ.Ἀπολ.20D, Διόδ.Σ 1,10 **τεκμήριον φέρειν,** Λουκ.Μισθ.Συν.15 **τεκμήριον ποιούμενοι·** **3)** ἡ φρ. **τεκμήριον δὲ** (τούτου) ἐκφέρεται ὡς πρότ. ἀνεξάρτητος, ἑπομένης ἐπεξηγηματικῆς προτ. συνήθ. μτ. τοῦ **γάρ**=ἡ ἀπόδειξις δὲ (τούτου) εἶναι τὸ ἑξῆς, ὅτι δηλ. . . : Ἡρ.2,58 **τεκμήριον δέ μοι τούτου τόδε· αἱ μὲν γὰρ φαίνονται . .,** Θουκ.2,39 **τεκμήριον δέ· οὔτε γὰρ . . .,** Δημ.459, Ξεν.Ἀν.1,9,29· **4)** ἐν τῇ λογ. τοῦ Ἀριστλ. βεβαία, ἀναντίρρητος ἀπόδειξις κατ'. ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ σημεῖον κ. εἰκός : Ἀριστλ.Πρ.70b,2, αὐτ.Ῥητ.1357b,4.

τεκμηριῶ-όω κ. νεώτ. διὰ τεκμηρίων ἀποδεικνύω, καταδεικνύω : Θουκ.1,3 **τεκμηριοῖ δὲ μάλιστα Ὅμηρος,** αὐτ.1,9 **Ὅμηρος . . εἴ τῳ ἱκανὸς τεκμηριῶσαι,** αὐτ.3,104 **τοιαῦτα ἐτεκμηρίωσεν ὅτι . .·** κ. παθ. : ΔίωνΚ 75,13 **πηγή ἐστιν .. ὥσπερ καὶ τοῖς κροκοδείλοις τεκμηριοῦται** [ἀποδεικνύεται, συνάγεται ὡς συμπέρασμα]· **2)** ἰατρ. ἐξ ὡρισμένων συμπτωμάτων κάμνω διάγνωσιν : Ὀρειβ.Σύν.9,43· **3)** μσν. τεκμαίρομαι εἰκάζω, συμπεραίνω : Φώτ.Βίβλ.5,1,12,4 **ὡς ἔστιν ἐκ τοῦδε τεκμηριῶσαι τοῦ συγγράμματος,** αὐτ.80,60,33· ‖ μτγν. κ. μσν. ὁμ. τὸ μέσ. τεκμηριοῦμαι : Φιλόδ.Θε.α'8, Φίλ.2,505,28 **τεκμηριώσαιτο δ' ἄν τις ἀπὸ τῶν παρ' ἡμῖν τὸ γινόμενον,** Κίνν.Ἰατ.2,30Α.

τεκμηριώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς τεκμήριον, ὁ περιέχων τεκμήρια, ἀποδείξεις : Ἀριστλ.Ῥητ.1403a,11 **τὰ τεκμήρια καὶ τεκμηριώδη ἐνθυμήματα,** Δαμάσκ.Ἀρχ.324,9 **τὸν τεκμηριώδη τρόπον,** Εὐστ.Ὀδ.1405,58 **σύμβολα τεκμηριώδη·** ‖ ἐπίρρ. **τεκμηριωδῶς** οἱονεὶ διὰ τεκμηρίων : Στοβ.Ἐκλ.2,767,23 **τὸν σαφὸν αἰσθήσει καταληπτὸν ἀπὸ τοῦ εἴδους τεκμηριωδῶς.**

τεκμηρίωμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τεκμηριῶ βλ.λ. **τεκμήριον** : Γαλ.4,396 [ἀμφ.γρ.].

τεκμηρίωσις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ἐξ οὗ τεκμηριοῦταί τι, ἀπόδειξις: Ἀρρ.Ἀν.4,7,8 **ἐς τεκμηρίωσιν τίθεμαι.**

τεκμορεῖοι ξένοι (οἱ) Ἐπιγρ. θίασος ἀφωσιωμένων εἰς τὸν αὐτοκράτορα τῆς Ῥώμης.

τεκμορεύω Ἐπιγρ. ἐκδηλῶ τὴν ἀφοσίωσίν μου.

τέκμωρ (τὸ) ἐπ. τ. τοῦ **τέκμαρ** βλ.λ.

τέκνα (ἡ) Λοκρ τέχνη : Ἐπιγρ. **τέκναι καὶ μαχάναι μηδεμίαι Fελόντας** (Herw. ἐν λ.).

τεκνάδελφον (τὸ) μσν. **τέκνον τοῦ ἀδελφοῦ** : Ἀρσέν.34, Δουκάγγ.

τεκναρχῶ-έω μτγν. ἄρχω, **εἶμαι κύριος τῶν** τέκνων : Ἀποστ.Διατ.2,57.

τεκνίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τέκνον, **παιδάκι** : Ἀριστφ.Λυσ.889 **ὦ . . σὺ τεκνίδιον κακοῦ πατρός.**

τεκνίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τέκνον, παιδάκι· ἰδ. ἐν φιλικαῖς προσφ. πρεσβυτέρων **πρὸς νεωτέρους** : Τραγ.Ἀδέσπ. ἐν Πάπ., ΚΔ Ἰω.13,33 **τεκνία, ἔτι μικρὸν μεθ' ὑμῶν εἰμί,** αὐτ.Ἰω.Ἐπιστ.1,4,4, Λουκ.Ἐπιγρ.50, Στουδ.Θεόδ.69C.

τεκνογέννητος-ον Ἐπιγρ. ὁ γινόμενος **κατὰ τὴν** γέννησιν τέκνου : Ἐπιγρ.Δελφ. **τεκνογέννητοι πόναι.**

τεκνογονία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ γέννησις τέκνου, παιδοποιία : Ἀριστλ.ΖΙ 592a,28 **αἱ γυναῖκες πρὸς τὰς τεκνογονίας εὐκαίρως ἔχουσι,** ΚΔ Τιμ.1,2,15 **σωθήσεται διὰ τῆς τεκνογονίας,** Γαλ.15,49.

τεκνογόνος-ον. ὁ γεννῶν τέκνα, τεκνοποιός: Αἰσχ.Ἑπτ.929 **γυναικῶν ὁπόσαι τεκνογόνοι κέκληνται.**

τεκνογονῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. γεννῶ **τέκνα,** τεκνοποιῶ : ΑΙ 19,22 **πέμφθη δ' εἰς ἀγέλην τεκνογονεῖν ἄφετος** [περὶ δαμολίδος], ΚΔ Τιμ.1,5,14 **βούλομαι νεωτέρας γαμεῖν, τεκνογονεῖν . .·** ‖ μτφ.: Νεῖλ.Ἐπιστ.2,241 τεκνογονεῖν **ἀρετάς.**

τεκνοδαίτης (ὁ) [δαίω, δαίνυμι] ὁ κατατρώγων τὰ τέκνα του : Χρησμ.π.Παυσ.8,42,6 **ἀλληλοφάγον θήσει τάχα καὶ τεκνοδαίτην.**

τεκνοδότης (ὁ) μτγν. ὁ δίδων, παρέχων **τέκνα** : Βέττ.Βάλ.122,23 **τεκνοδότης κλῆρος.**

τεκνόεις-εντος-εσσα-εν συνηρ. **τεκνοῦς** βλ.λ.

τεκνόθρεπτος-ον Ἐπιγρ. **ὁ ὑπὸ τέκνου τρεφόμενος** ἢ τραφείς, συντηρηθείς.

τεκνοθυσία (ἡ) μτγν. ἡ τοῦ ἢ **τῶν ἰδίων τέκνων** θυσία : Ἀθην.2,24C.

τεκνοκτονία (ἡ) μτγν. **ὁ φόνος τῶν ἰδίων τέκνων,** παιδοκτονία : Φίλ.2,318, Πλούτ.Ἠθ.18Α **τὴν Μηδείας τεκνοκτονίαν,** Λογγῖν.40,3 **μετὰ τὴν τεκνοκτονίαν Ἡρακλῆς φησι,** Χαρίτ.2,10.

τεκνοκτόνος-ον ὁ φονεύων τὰ **τέκνα του,** παιδοκτόνος : Εὐρ.Ἡρ.1155 **τεκνοκτόνον μύσος,** Φίλ.2,83,19, Ἡλιόδ.Αἰθ.10,16 **τεκνοκτόνος γινόμενος.**

τεκνοκτονῶ-έω μτγν. **φονεύω τὰ τέκνα μου** : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.930, Ἡλιόδ.Αἰθ 10,12 **τεκνοκτονεῖν δὲ . . οὔθ' ἡ φύσις σοι πάτερ ἐφίησι.**

τεκνολέτειρα (ἡ) ἡ φονεύσασα τὰ **τέκνα της** : Σοφ.Ἠλ.107 **τεκνολέτειρ' ὥς τις ἀηδών.**

τέκνο(ν) (τὸ) [τίκτω] κ. νεώτ. κ. δημ. **τὸ τεχθέν,** ὁ γόνος, τὸ παιδίον, υἱὸς ἢ θυγάτηρ, **ἀδιακρίτως** γένους, ἐν σχέσει πρὸς τοὺς γονεῖς : Ἰλ.Β 136 **ἄλοχοι καὶ νήπια τέκνα,** Ἡσίοδ.Ἔργ.233 **τίκτουσι γυναῖκες ἐοικότα τέκνα γονεῦσι,** Δημόκρ.208 **πατρὸς σωφροσύνη μέγιστον τέκνοις παράγγελμα,** Ἡρ.1,164 **τέκνα καὶ γυναῖκες,** ΚΔ Πράξ.21,5 **σὺν γυναιξὶ καὶ τέκνοις,** Ἀκαλ.Μ Σαββ.Ἐγκωμ.στ.3 **γλυκύτατόν μου τέκνον,** Ἐρωτόκρ.Α 41 **γιατ' ἤτανε χρόνους μαζὶ καὶ τέκνο δὲν ἐκάμαν·** ‖ π. ἐπ. κτ. κλητ. μτ. ἐπιθ. ἀρσ. : Ἰλ.Χ 84 **φίλε τέκνον,** Καλλ.Λουτρ.Παλ 87 **τέκνον ἄλαστε,** αὐτ.Δῆμ 48 **τέκνον πολύθεστε τοκεῦσι·** ‖ **ὁμ. μτ.** ἀναφ. ἀντων. ἢ μτχ. γέν. ἀρσ. ἢ θηλ. **κτ. τὸ φυσικὸν** γένος τοῦ ἀναφερομένου προσ. : Πίνδ.ἀπ.171, Εὐρ.Ἱκ.12 **Κάδμου θανόντων ἑπτὰ γενναίων τέκνων . . οὕς,** αὐτ.Τρ.740 **ὦ περισσὰ τιμηθεὶς τέκνον,** Καλλ.Δῆμ.46 **τέκνον, ὅστις·** ‖ **π. τραγ.** ἐν χρ. ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν **μητέρα, κτ. ἀντι-**διαστ. πρὸς τὸ παῖς ἐν ἀναφ. πρὸς **τὸν πατέρα** : Εὐρ.ΙΑ 896 **ὦ τέκνον Νηρῇδος, ὦ παῖ Πηλέως,** αὐτ.ΙΤ 238 **Ἀγαμέμνονος παῖ καὶ Κλυταιμήστρας τέκνον·** **2)** νεογνόν, μικρὸν **ζῷον** : Ἰλ.Β 311 **στρουθοῖο νεοσσοὶ καὶ νήπια τέκνα,** Ὀδ.Π 217, Ἡρ.2,66, Αἰσχ.Ἑπτ.292, Ξεν.ΚΠ 4,1,17 **σύες σὺν τοῖς τέκνοις,** Πλούτ.Ἠθ.562Β **λύκων τέκνα**

καὶ πιθήκων· **3)** περιφρ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν ἐθν. καταγωγήν : Εὐρ.Φοίν.1145 **ὦ τέκνα Δαναῶν,** 'Αριστφ.Βάτρ.1356 **ἀλλ' ὦ Κρῆτες, Ἴδας· τέκνα,** Σολωμ.Ὕμν.Ἐλευθ.15,2 **ναί, ἀλλὰ τώρα ἀντιπαλεύει | κάθε τέκνο σου μὲ ὁρμή, - τέκνον τῆς Γαλλίας - τῆς 'Αμερικῆς·** **4)** ἐν φιλικαῖς προσφωνήσεσι πρεσβυτέρων πρὸς νεωτέρους ἢ ἐπὶ πνευματικῶν σχέσεων : ΚΔ Ματθ.9,2 **θάρσει, τέκνον,** αὐτ.Τιμ.1,1,18 **τέκνον Τιμόθεε,** αὐτ.2,1,2,-**πνευματικὸν τέκνον** (ἀναδεκτὸς ἢ πνευματικὸς τρόφιμος)· **5)** μτφ.ἐν περιφρ. θρέμμα, μόνιμος θαμὼν τόπου τινός : Αἰσχ.Πέρσ.618 **ἄνθη . . γαίας τέκνα,** Εὐρ.'Ηλ.897 **οἰωνοῖσιν αἰθέρος τέκνοις,** 'Αριστφ. Βάτρ.211 **λιμναῖα κρηνῶν τέκνα,** 'Ορφ.Ὕμν. **ἀστέρες Νυκτὸς τέκνα·** || ὁμ. μτ. γενικ. ἀφῃρημ. οὐσ. ὡς χαρακτηρισμὸς ἀνθρώπου τελοῦντος ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ οὐσ. τούτου : ΚΔ 'Εφ.2,3 **τέκνα ὀργῆς,** αὐτ.Πέτρ.1,1,14 **τέκνα ὑπακοῆς,** αὐτ.2,2,14 **κατάρας τέκνα** (ἡ λ.π.πεζ. ἐν χρ. ἐν Κυρήνῃ κ.'Επιδαύρῳ, π.'Αττ. σπανιώτ. ἐν χρ. ἢ ὁ παῖς, συνήθ. π. Ξεν.κ. 'Αριστλ. κ. μτγν.· ἡ παραλήγουσα π. 'Ομ. κ. σπανιώτ. π. τραγ. εἶναι μακρά, π. τοῖς ἀρχαιοτ. κωμ. βραχεῖα, π. δὲ τοῖς νεωτ. κωμ. μακρά)

τεκνοπαράδοτος ἀντὶ τεχνοπαράδοτος βλ.λ.

τεκνοποίησις-εως (ἡ) σχόλ. κ. νεώτ. τεκνοποιία βλ.λ. : Σχόλ.'Ιλ.11,243.

τεκνοποιητικός-ή-όν ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τεκνοποιίαν βλ.λ., ὁ κατάλληλος πρὸς τὸ τεκνοποιεῖν : 'Αριστλ.Πολ.1253b,10 **ἡ τεκνοποιητική** (κοινωνία ἢ ἀρχή, ὡς ὑποδιαίρ. τῆς οἰκονομικῆς).

τεκνοποιία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ γέννησις τέκνων, παιδοποιία : Ξεν.'Απομν.1,4,7 **ἐμφῦσαι ἔρωτα τῆς τεκνοποιίας,** 'Αριστλ.Πολ.1265a,40· || κ. ἐπὶ ζῴων : 'Αριστλ.ΖΙ 589a,3, Πλούτ.'Ηθ.966D· **2)** υἱοθεσία· Γλωσσ.· πρβλ. τεκνοποιῶ 3).

τεκνόποινος-ον ὁ ἐκδικούμενος, τιμωρῶν τὰ τέκνα : Αἰσχ.'Αγ.155 **μῆνις τεκνόποινος.**

τεκνοποιός-όν ὁ γεννῶν τέκνα : 'Ηρ.1,59,αὐτ.5,40 **γυνὴ τεκνοποιός** (πολυτόκος, εὔτοκος)· || κ. ἐπὶ ἀνδρός : Εὐρ.Τρ.853 **τεκνοποιὸν . . πόσιν·** **2) τὰ τεκνοποιὰ ἀφροδίσια** ἡ κτ. φύσιν ἐρωτικὴ μεῖξις πρὸς γέννησιν τέκνων, ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τὰ παιδικά : Ξεν.'Ιέρ.1,29· **3)** μσν. γεννητικός : ΓΠισίδ. Πέρσ.1,206 **τῶν τεκνοποιῶν ὀργάνων.**

τεκνοποιῶ-έω γεννῶ, παιδοποιῶ, ἐπὶ γυν., κ. μέσ. ἐπὶ ἀνδρός : Ξεν.'Απομν.2,4,4 **αἷς συνελθόντες τεκνοποιούμεθα,** αὐτ.Λακ.1,7, Πάπ. **μὴ τεκνοποιεῖσθαι ἐξ ἄλλης γυναικός,** ΠΔ Γέν.16,12 **ἵνα τεκνοποιήσωμαι ἐξ αὐτῆς·** || μέσ. κ. ἐπὶ ἀμφ. τῶν γονέων, κάνω παιδιά : Ξεν.'Απομν.4,4,22· **2)** μέσ. κ. ἐπὶ πτηνῶν : 'Αριστλ.ΖΙ 597a,11· **3)** Πάπ. κ. μσν. υἱοθετῶ : Μαλ.1 401,16 **μηδένα δίχα σάρκας τινὰ τεκνοποιεῖσθαι.**

τεκνορραίστης (ὁ) μτγν. τεκνοκτόνος, παιδοκτόνος : Λυκόφρ.38.

τεκνοσπορία (ἡ) μτγν. ἡ σπορὰ τέκνων, τεκνοποιία : ΑΠ 7,563 **ἔργα τεκνοσπορίης.**

τεκνοσπορικός-ή-όν μτγν. ὁ κατάλληλος πρὸς γέννησιν τέκνων : Κατ.'Αστρλ.Κ 5(1),179.

τεκνοσπόρος-ον μτγν. ὁ σπείρων, γεννῶν τέκνα : 'Αριστείδ.Κ 3,21, Μαν.4,597.

τεκνοσσόος-ον μτγν. ὁ σῴζων τὰ τέκνα : Νόνν.Δ 3,322 **τεκνοσσόον οἶστρον.**

τεκνοστοργής-οῦς-ές 'Επιγρ. ὁ πλήρης στοργῆς πρὸς τὰ τέκνα

τεκνοσφαγία (ἡ) μτγν. ἡ τῶν τέκνων σφαγή : Κύριλλ.'Αλ.1,156C **τὰς ἀνοσίους τεκνοσφαγίας.**

τεκνοτρεφής-οῦς-ές μσν ὁ ὑπὸ τέκνων τρεφόμενος : Στουδ.Θεόδ.479E.

τεκνοτροφία (ἡ) τὸ τεκνοτροφεῖν, τροφὴ ἢ ἀνατροφὴ τέκνων : Δημόκρ.275· **2)** κ. ἐπὶ ζῴων : 'Αριστλ.ΖΙ 562b,23.

τεκνοτρόφος-ον μτγν. κ.μσν. **ὁ τρέφων** ἢ ἀνατρέφων τὰ **τέκνα** : 'Ιω.Χρυσ.7,249, Θεοδόσ.'Ακροάσ.1,124.

τεκνοτροφῶ-έω τρέφω ἢ ἀνατρέφω τὰ τέκνα : 'Επίκ.ἀπ.525, ΚΔ Τιμ.1,5,10 **εἰ ἐτεκνοτρόφησεν·** **2)** κ. ἐπὶ ζῴων : 'Αριστλ.ΖΙ 625b,20.

τεκνοτρώκτης (ὁ) μτγν. ὁ τρώγων τὰ ἑαυτοῦ τέκνα : 'Αν.Κρ.Παρ.3,103 **τοῦ τεκνοτρώκτου Κρόνου.**

τεκνουργία (ἡ) μσν. τεκνοποιία : Τζέτζ.Χιλ.4, 346 **ἂν περ ὑπόπτως ... ωσι περὶ τὴν τεκνουργίαν.**

τεκνουργῶ-έω μσν. τεκνοποιῶ : Πρόδρ. ἐν Notitt.Mss 8,2,161 **διπλῆν τεκνουργήσασα .. τετράδα.**

τεκνοῦς-οῦσσα-οῦν συνῃρ. τ. τοῦ τεκνόεις-εσσα-εν, ὁ ἔχων ἀφθονίαν τέκνων, ὁ παιδοῦς : Σοφ. Τρ.308 **ἄνανδρος ἢ τεκνοῦσσα** (ἐσφ.γρ. τεκοῦσα), Θεόφρ.Φ19,18,10 **οἶνον, ὃς . . τὰς γυναῖκας τεκνούσσας ποιεῖ.**

τεκνοφαγία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ τρώγῃ τις τὰ τέκνα του : Λουκ.'Ορχ.80, Τζέτζ.Λυκόφρ.1196.

τεκνοφάγος-ον 'Επιγρ. ὁ τρώγων τὰ ἑαυτοῦ τέκνα : 'Επιγρ.Παμφυλ. **τεκναφάγος Κρόνος·** πρβλ. τεκνορραίστης, τεκνοτρώκτης.

τεκνοφαγῶ-έω μτγν. τρώγω τὰ τέκνα μου : 'Ιουστ.Μορτ.Καθ''Ελλ.2.

τεκνοφόνος-ον μτγν. **ὁ φονεύων τέκνα** : ΠΔ Σοφ.Σολ.14,23 **τεκναφόνους τελετάς.**

τεκνοφονῶ-έω μτγν. φονεύω τὰ τέκνα μου : ΑΠλ.4,141, ΑΠ 9,345.

τεκνοφόρος-ον μσν. ἐπὶ γυν., ἡ φέρουσα ἐν γαστρὶ τέκνον, **κυοφοροῦσα** : 'Ιω.Δαμασκ.2,854Α **ἡ μόνη πασῶν παρθένων τεκνοφόρος.**

τεκνῶ-όω παρέχω, δίδω τέκνα : Εὐρ.'Ηρ.7 **πόλιν τεκνοῦσι παίδων παισίν·** || παθ. κτῶμαι, ἀποκτῶ τέκνα, γίνομαι πατὴρ ἢ μήτηρ τέκνων : Εὐρ. Φοίν.868 **ἐξ οὗ 'τεκνώθη, Λάϊος,** Πλούτ.Θησ.6 **ὡς ἐκ Ποσειδῶνος τεκνωθείη,** Πάπ. **ἀπελευθέρας ἀστοῦ τεκνωμένης ἐξ Αἰγυπτίου·** **2)** γεννῶ τέκνα, τεκνοποιῶ, ἐπὶ ἀνδρὸς συνήθ. ἐνεργ. κ. ἐπὶ γυναικὸς μέσ. : Εὐρ.'Ελ.1146 **ἐν κόλποις σε Λήδας ἐτέκνωσε πατήρ,** αὐτ.Μήδ.805 **νύμφης τεκνώσει παῖδα,** 'Αριστλ.ΖΙ 585a,34 **ἀρχὴ ταῖς γυναιξὶ τοῦ τεκνοῦσθαι καὶ τοῖς ἄρρεσι τοῦ τεκνοῦν·** || σπαν. μέσ. κ. ἐπὶ ἀνδρός : Εὐρ.Μήδ.574 **βροτοὺς παῖδας τεκνοῦσθαι,** 'Ορφ.Ὕμν.29,7 **ἣν Ζεὺς . . τεκνώσατο κούρην·** || ὁμ. μέσ. ἐπὶ ἀμφοτέρων τῶν γονέων : Εὐρ.'Ικ.1087 **ἄλλους εἰσορῶν τεκνουμένους·** σπαν. κ. ἐνεργ. : 'Αριστλ.ΖΓ 715b,10 **τὴν τῶν τεκνωσάντων γένεσιν·** || μτγν. ἐνεργ. κ.ἐπὶ γυν.: 'Επιγρ. **τεκνώσασα μετ' αὐτοῦ,** Σωρ.1,87 **ἡ τεκνώσασα·** || **κ.** ἐπὶ τῆς πατρίδος : ΑΠ 7, 86 **Σόλωνα τόνδε τεκνοῖ Σαλαμίς,** αὐτ.81 **σὲ τεκνώσατο Λίνδος·** || μτφ. γεννῶ, παράγω, κάμνω, δημιουργῶ : Αἰσχ.'Αγ.754 **μέγαν τελεσθέντα φωτὸς ὄλβον τεκνοῦσθαι,** Σοφ.ΟΚ 618 **μυρίας ὁ μυρίος χρόνος τεκνοῦται νύκτας ἡμέρας τε,** Εὐρ. ΙΤ 1262 **χθὼν ἐτεκνώσατο φάσματ' ὀνείρων,** Τιμόθ.Πέρσ.237 **πρῶτος . . 'Ορφεὺς χέλυν ἐτέκνωσε·** **3)** παθ. γεννῶμαι : Πινδ.Ι 1,17 **ἐτέκνωθεν κράτιστοι·** πρβλ.Σοφ.ΟΤ 1215 **τὸν ἄγαμον γάμον τεκνοῦντα καὶ τεκνούμενον,** Θεοδέκτ.4,2 **αὐτὴ δὲ τεκοῦσ' ὑπὸ τῆσδε τεκνοῦται·** || κ. μτφ. γίγνομαι : Αἰσχ.'Επτ.657 **μὴ τεκνωθῇ δυσφορώτερος γόος,** Σοφ.ΟΤ 867 **νόμοι . . δι' αἰθέρα τεκνωθέντες·** **4)** παθ. μτγν. υἱοθετοῦμαι : Διόδ.Σ 4,67 **πλεύσας πρὸς Αἴαλον καὶ τεκνωθεὶς ὑπ' αὐτοῦ·** **5)** μσν. ἀναδέχομαι ἐκ τῆς κολυμβήθρας, καθιστῶ τινα πνευματικόν μου τέκνον : Νικηφόρ.Κωνστ. Μαυρίκ.9C **τῷ θείῳ λουτρῷ ἐτεκνώσαντα.**

τέκνωμα-ατος (τὸ) τὸ τεχθέν, τὸ γέννημα, **μτφ.** : Αἰσχ.ἀπ.315 **τέκνωμα τοῦ πόνου κλέος.**

τέκνωσις-εως (ἡ) τὸ **τεκνοῦν** ἢ **τεκνοῦσθαι,** **τεκνοποιία, παιδοποιία** : Θουκ.2,44 **τέκνωσιν ποι-**

εἶσθαι, Ἀγαθοκλ.2· || κ. ἐπὶ πτηνῶν : Ἀριστλ. ΖΙ 618a,26· **2**) υἱοθεσία : Διόδ.Σ 4,39.

τεκοκτόνος-ον μτγν. τεκνοκτόνος βλ.λ. : Ὀρφ. Λιθ 315 (δ.γρ. τεκεκτόνος).

τεκόμα (ἡ) νεώτ. βοταν. κ. **τέκομα** γένος κοσμητικῶν φυτῶν, ἄ. βιγγόνια.

τέκον ἐπ. ἀόρ. ἀντὶ **ἔτεκον** τοῦ τίκτω βλ.λ.

τέκος-εος-ους (τὸ) ποι., ἐπ., δοτ. πλ. **τέκεσσι** κ. **τεκέεσσι**, τέκνον, παιδί : Ἰλ.Β 157 **Διὸς τέκος**, Ἡσίοδ.Α 216, Εὐρ.Ἑκ.475 **ὤμοι τεκέων ἐμῶν**, Πλούτ.Ἠθ.395Α **τέκος ἀγαθοῦ πατρός**· || ἰδ. ἐπὶ φιλικῶν προσφωνήσεων πρεσβυτέρων πρὸς νεωτέρους : Ἰλ.Ι 437 **φίλον τέκος**, Αἰσχ.Ἑπτ.203 **ὦ φίλον Οἰδίπου τέκος**· **2**) κ. ἐπὶ ζώων, νεογνόν, μικρὸν ζῴου : Ἰλ.Θ 248 **τέκος ἐλάφοιο**, αὐτ.Ρ 133, Ἀριστφ.Πλ.292· **3**) μτφ. γέννημα : Αἰσχ.Εὐμ.534 **δυσσεβείας μὲν ὕβρις τέκος**.

τέκταινα (ἡ) θηλ. τοῦ **τέκτων** βλ.λ. : Ἡσίοδ.ἀπ. Θ.π.Χρύσ.Στωικ.2,257, Καλλ.ἀπ.290 **γείνεό μοι τέκταινα βίου**.

τεκταίνομαι κ. νεώτ., μέλλ.**τεκτᾰνοῦμαι**, ἀόρ. **ἐτεκτηνάμην**, ἐπ. **τεκτήνατο**, κυρ. ἐπὶ τέκτονος, κατασκευάζω, φτειάνω : Ἰλ.Ε 62 **τεκτήνατο νῆας**, Ἀριστφ.Λυσ.674 **ναῦς τεκτανοῦνται**· || ἀπολ. ἐργάζομαι ἔργον τέκτονος, ξυλουργοῦ, ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ ἔργον ἄ. τεχνίτου : Ἀριστφ.Πλ. 163 **ἕτερος δὲ χαλκεύει τις, ὁ δὲ τεκταίνεται**, Πλάτ.Νόμ.846Ε **μηδεὶς χαλκεύων ἅμα τεκταινέσθω**, Ἀριστλ.ΖΓ 730b,30 **τοῖς πλάττουσιν, οὐ τοῖς τεκταινομένοις**· **2**) γεν. ἐπὶ παντὸς τεχνίτου ἢ δημιουργοῦ, ἐργάζομαι μετὰ τέχνης, φιλοτεχνῶ : Ὕμν.Ὁμ.Ἑρμ.25 **Ἑρμῆς . . χέλυν τεκτήνατ᾽**, Καλλ. Δία 9 **τάφον . . ἐτεκτήναντο**, Πλούτ.Δίων 9 **ἁμάξια καὶ λυχνίας καὶ δίφρους ξυλίνους καὶ τραπέζας τεκταινόμενον**, Ἀπολλδ.1,7,2 **τεκτηνάμενοι λάρνακα**· || ὁμ. κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ πνευματ. ἔργων, δημιουργῶ, ἐπινοῶ : Δημόκρ.21 **Ὅμηρος ἐπέων κόσμον ἐτεκτήνατο**, Πλάτ.Τιμ.33Β **τέλειον αὐτὸν** (τὸν κόσμον) **ἐτεκτήνατο**, αὐτ.91Α **τὸν τῆς ξυνουσίας ἔρωτα ἐτεκτήναντο θεοί**, Ἀθήν.15,696Ε **παιᾶνα . . ἐτεκτήνατο**· **3**) μτφ. κ. νεώτ. ἐν οὐχὶ καλῇ σημ. μηχανῶμαι, σχεδιάζω, ἐπινοῶ δολίως ἢ κακοβούλως, βυσσοδομῶ : Σοφ.ἀπ.867 **διχοστατῶν λόγος σύγκολλα τἄμφιν ἐς μέσον τεκταίνεται**, Εὐρ.ΙΤ 951 **σιγῇ δ᾽ ἐτεκτήναντ᾽ ἀπόφθεγκτόν μ᾽**, Ἀριστφ.Ἀχ.660 **πᾶν ἐπ᾽ ἐμοὶ τεκταινέσθω**, Πλούτ.Σύλλ.7 **ἐτεκταίνετο . . στάσιν** (πρβλ. συντεκταίνομαι)· **4**) μτγν. κ μσν. ἐνεργ. **τεκταίνω** ὡς τὸ μέσ., μετὰ τέχνης ἐργάζομαι, φιλοτεχνῶ, κατασκευάζω τεχνηέντως: Ἀπολλ.Ρ 2,381 **οἰκία τεκτήναντες**, Μαν.6,496 **θήκας τεκταίνοντας**, Λουκ.Δίκ.Φων.12 **σχήματι τοιούτῳ ξύλα τεκτήναντες**, ΑΠ 6,80 **ὁ τεκτήνας με** (περὶ ποιήματος), Τζέτζ.Χιλ.2,92 **κιβώτιον τεκτήναντα**· || μτφ. ἐν κακῇ σημ. μηχανῶμαι. βυσσοδομῶ : ΠΔ Παροιμ. 14,22 **τεκταίνουσι κακά**, Νείλ.Ἐπιστ.1,294 **εἷς δαίμων πολλὰς τεκταίνει φαυλότητας**· κ. ἀπολ. : ΠΔΨαλμ.128,3 **ἐπὶ τὸν νῶτόν μου ἐτέκταινον οἱ ἁμαρτωλοί**, Ἥρων Αὐτ.241 **ζῴδια τεκταίνοντα**· || παθ. κ. νεώτ. κτ. τὴν μτχ. **τεκταινόμενα τὰ κρυφίως παρασκευαζόμενα**, βυσσοδομούμενα : Ἀριστφ.Ἱππ.462 **ταυτί μ᾽ οὐκ ἐλάνθανε τεκταινόμενα τὰ πράγματα**, Δημ.921 **τὰ ὕστερον τεκταινόμενα**.

τεκτικός-ή-όν (τίκτω) σχόλ. γεννητικός : Σχόλ. Εὐρ.Ἱππ.387 **αὗται ἐκείνων εἰσὶ τεκτικαί**.

τεκτόναρχος-ον ἀρχιτέκτων : Σοφ.ἀπ.159 **τεκτόναρχος Μοῦσα**.

τεκτονεῖον (τὸ) ἐργαστήριον τέκτονος, μαραγκούδικο · Αἰσχίν.1,124, Ἐπιγρ.,Γλωσσ.

τεκτόνευσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἐργασία τοῦ τέκτονος, τὸ τεκτονικῶς ποιεῖν τι : Ἥρων Μηχ. Προοίμ. **πρὸς κατασκευὴν καὶ τεκτόνευσιν** (τῶν πολιορκητικῶν μηχανημάτων).

τεκτονεύω μτγν. κ. μσν. ἐργάζομαι ὡς τέκτων, τεκταίνομαι βλ.λ.2) : Ἥρων Αὐτομ.268Β **δεῖ τοὺς τεκτονεύοντας μηκέτι φαίνεσθαι**, Ἀρτεμίδ.1,51· **2**) κατασκευάζω, ἐπεξεργάζομαί τι : Φώτ.κῶδ. 276,514,24 **κυματουμένην τὴν γονὴν ἔνδον τεκτονεύει**, Ἀνν.Κομν.445Α.

τεκτόνημα-ατος (τὸ) μσν. ἔργον τέκτονος, τεκτονικὸν κατασκεύασμα : Ἱστ.Τρωικ.Πολ.ἐν Mai. 1,669Α **κατασκευαστὴς . . τεκτονημάτων**.

τεκτόνησις-εως (ἡ) μσν. ἐξεργασία : Εὐστ. Ὀδ.Σ **τεκτόνησις σιδήρου**.

τεκτονία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐργασία τοῦ **τέκτονος**, ἡ τεκτονικὴ τέχνη : Θεόφρ.ΦΙ 5,7,6 (ἀμφ.), ΑΠ 15,14· **2**) νεώτ. βοτ. εἶδος δένδρου, οὗ τὸ ξύλον **ἐν χρ.** εἰς τὴν ναυπηγικήν.

τεκτονικός-ή-όν κ. νεώτ. **ὁ** ἐπιτήδειος, ἔμπειρος εἰς τὸ τεκτονεῖν : Πλάτ.Γοργ.460Β **ὁ τὰ τεκτονικὰ μεμαθηκὼς τεκτονικὸς ἢ οὔ;** || **ὡς οὐσ.** ὁ δεξιὸς τέκτων : Πλάτ.Πολ.443C **τὸν δὲ τεκτονικὸν τεκταίνεσθαι**, Ξεν.Ἀπομν.1,1,7 **τεκτονικὸν ἢ χαλκευτικὸν . . γενέσθαι**· || **ἡ τεκτονική** (ἐνν. τέχνη) κ. νεώτ. ἡ τέχνη, **ἐπιστήμη τοῦ τέκτονος** : Πλάτ.Πολιτ.280C **ὅσαι ἐν οἰκοδομικῇ καὶ ὅλῃ τεκτονικῇ καὶ ἐν ἄλλαις τέχναις**, αὐτ.Πρωτ.324Β· || **τὸ τεκτονικόν** ἡ ἐμπειρία ἐν τῇ **τέχνῃ** τοῦ τέκτονος : Πλάτ.Κρατ.416D **τὸ ἰατρικὸν ἰατρικὰ ἐργάζεται καὶ τὸ τεκτονικὸν τεκτονικά**· **2**) **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τέκτονα, **ὁ ὑπὸ τῶν** τεκτόνων ἐν χρ. : Πλάτ.Ἐπιν.975C **τεκτονικὰ ὄργανα**, Θεόφρ.ΦΙ 5,1,12 **τεκτονικὴ χρεία**, Γαλ.12, 829 **τεκτονικὴ κόλλα**, Διοσκ.5,112 **τεκτονικὴ μίλτος**, Πάπ. **τεκτονικὸς πῆχυς**· **3**) ἐπίρρ. **τεκτονικῶς** κατὰ τὸν τρόπον τοῦ τέκτονος : Σουίδ.ἐν λ. δημιουργός, Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.428· **4**) νεώτ. εἰδ. γεωλ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν δομὴν καὶ τὰς διαταράξεις τῶν διαφόρων πετρωμάτων τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς : **τεκτονικὸς σεισμός**· || **τεκτονική** ὡς κλάδος τῆς γεωλογίας **ἐρευνῶν τὰς στολιδώσεις τοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς**, ἄ. **γεωτεκτονική**· **5**) νεώτ. **ὁ** ἀναφερόμενος εἰς τοὺς **ἐλευθέρους** τέκτονας, τὸν τεκτονισμὸν βλ.λ. : **τεκτονικὴ στοά**.

τεκτονισμός (ὁ) νεώτ. ἄ. **ἐλευθεροτεκτονισμὸς** ἢ μασ(σ)ωνισμός, κοινῶς μασ(σ)ωνία, μυστικὴ ἀπὸ αἰώνων κατὰ τοὺς **νεωτέρους χρόνους** συγκροτηθεῖσα ὀργάνωσις καὶ εἰς πλείστας χώρας κατ᾽ αὐτοδιοικήτους ὁμάδας **ὑφισταμένη, ἧς κύρια** χαρακτηριστικὰ εἶναι ἡ διδασκαλία γενικῆς τινος ἠθικῆς σκοπὸν ἐχούσης τὴν τελειοποίησιν τῆς ἀνθρωπότητος διὰ τῆς ἐπικρατήσεως τοῦ πνεύματος τῆς ἀλληλεγγύης ἐν τῇ ἀντιλήψει οἱονεὶ ἀδελφικοῦ δεσμοῦ τῶν ἀνθρώπων πρὸς ἀλλήλους καὶ κατ᾽ ἀποδοχὴν τῶν καθ᾽ ἕκαστον θρησκειῶν ἐν συνόλῳ δεκτῶν καὶ σεβαστῶν, ὡς ἠθικῶν δοξασιῶν. Ἐν τοῖς κλειστοῖς χώροις συγκεντρώσεως τῶν μελῶν (μασσώνων), οἵτινες καλοῦνται Στοαὶ (loges), γίνονται κεκλεισμένων τῶν θυρῶν τυπικαὶ τελεταί, ἐν αἷς οἱ ἐλεύθεροι Τέκτονες ποιοῦνται συμβολικὴν χρῆσιν τῶν ἐργαλείων τοῦ τέκτονος.

τεκτονουργός (ὁ) Ἡσ. «ἀρχιτέκτων» (πιθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ τεκτονάρχης βλ.λ.).

τεκτονόχειρ-χειρος (ὁ,ἡ) **ὁ ἔχων χεῖρας τέκτονος** : Ὀρφ.ἀπ.179.

τεκτονῶ-όω μτγν. κ. μσν. **τεκτονεύω**, κατασκευάζω : Φίλ.1,398, Νικ.Χων.Χρον.56D **κλίμακα εἰς σχῆμα πύργου τεκτονηθεῖσαν**· || κ. μτφ. δημιουργῶ : Γεώρ.Χαρτοφ.ἐν Bandin.Βιβλ.Μεσ.1,26Α **ὁ τεκτονήσας τήνδε πανυπερσόφως**.

τεκτοσύνη (ἡ) ἡ τέχνη τοῦ τέκτονος : Ὀδ.Ε 250 **ἀνὴρ εὖ εἰδὼς τεκτοσυνάων**, Εὐρ.Ἀνδρ.1015 **ἄτιμον χέρα τεκτοσύνας** (μὴ τιμηθεῖσαν ἐν τῇ **τέχνῃ**

αὐτῆς)· ‖ μτφ. ἐπιτήδειος τέχνη, μαστοριά : ΑΠ 7,159 τεκτοσύνη ἐπέων.

τέκτων-ονος (ὁ) κ. νεώτ. (σπαν. κ. θηλ.) τεχνίτης διαφόρων κατασκευῶν, ἰδ. ἐκ ξύλου, ξυλουργός, οἰκοδόμος, ναυπηγός, δημ. μαραγκός, μάστορης : Ἰλ.Ζ 315 τέκτονες ἄνδρες, οἵ οἱ ἐποίησαν θάλαμον καὶ δῶμα καὶ αὐλήν, αὐτ.Ε 59 τέκτονος υἱόν .. ὅς.. τεκτήνατο νῆας ἐΐσας, αὐτ.Ν 390 (πίτυν) οὔρεσι τέκτονες ἄνδρες ἐξέταμον πελέκεσσι νήιον εἶναι, αὐτ.Ο 411 τέκτων, ὅς ῥά τε πάσης εὖ εἰδῇ σοφίης, Ὀδ.Ρ 384 τέκτονα δούρων, Εὐρ.ἀπ. 988 τέκτων γὰρ ὢν ἔπρασσες αὖ ξυλουργικά· ‖ συνήθ. ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τὸν κεραμέα : Ἡσίοδ.Ἔργ.25 κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει καὶ τέκτονι τέκτων· πρὸς τὸν χαλκέα : Πλάτ.Πρωτ.319D· πρὸς τὸν λιθολόγον : Θουκ.6,44· **2)** γεν. πᾶς χειρῶναξ ἐργάτης : Ἰλ.Δ 110 κεραοξόος τέκτων· ‖ σπαν. χαλκεύς, σιδηρουργός : Ὕμν.Ὁμ.Ἀφρ. 12, Εὐρ.Ἄλκ.5 τέκτονας Δίου πυρὸς Κύκλωπας· ‖ ἀγαλματοποιός : Εὐρ.Ἄλκ.348· **3)** κτ. ἐπέκτ. δεξιός, τεχνίτης, ἐπιστήμων ἢ ποιητής : Πίνδ.Ν 5, 49 ἀπ' Ἀθανᾶν τέκτον' ἀθληταῖσιν ἔμμεν, αὐτ. Π 3,113 τέκτονες σοφοὶ ἐπέων, αὐτ.Ν 3,4 τέκτονες κώμων (περὶ χορευτῶν), αὐτ.Π 3,6 τέκτονα νωδυνίας (περὶ τοῦ Ἀσκληπιοῦ), Κρατῖν.70 (π Ἀριστφ.Ἱππ.530) τέκτονας εὐπαλάμων ὕμνων· πρβλ.Αἰσχ.Ἀγ.1406 δεξιᾶς χερὸς ἔργον, δικαίας τέκτονος· **4)** μτφ. γενέτης, δημιουργός : Αἰσχ. Ἱκ.594 γένους τέκτων· ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ χρόνου, δημιουργός : Κράτ.Κωμ.39 ὁ γὰρ χρόνος μ' ἔκαμψε, τέκτων σοφός, Σέξτ.Ἐμπ.Γραμμ.563· ‖ ἰδ. ἐν κακῇ σημ. ὑπαίτιος : Αἰσχ.Ἀγ.152 νεικέων τέκτονα, Εὐρ.Μήδ.409 κακῶν πάντων τέκτονες σοφώταται, Ἡράκλειτ.28 ψευδῶν τέκτων· **5)** νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὰς τάξεις τοῦ τεκτονισμοῦ βλ.λ., μέλος τεκτονικῆς στοᾶς, δημ. μασῶνος.

τεκών-οῦσα-όν μτχ. ἀορ. τοῦ τίκτω βλ.λ.

τελάλης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἄ. ντελάλης βλ.λ.

τελαλῶ (τουρκ.) δημ. κ. -ίζω ντελαλῶ βλ.λ.

τελαμών-ῶνος (ὁ) (τλάω, τελάσσαι) κ. νεώτ. ἱμὰς ἢ λωρίον συνήθ. ἐκ δέρματος μτ. μεταλλίνων ποικιλμάτων, ἐν χρ. πρὸς ἀνάρτησιν τοῦ ξίφους ἢ τῆς ἀσπίδος : Ἰλ.Η 304 ξίφος σὺν κολεῷ τε καὶ ἐϋτμήτῳ τελαμῶνι, αὐτ.Ξ 404, αὐτ.Σ 593, Ὀδ.Λ 610 περὶ στήθεσσι . . χρύσεος ἦν τελαμών, Ἡσίοδ.Α 222 χάλκεος τελαμών· **2)** πλατὺς ἐπίδεσμος λινοῦς πρὸς ἐπίδεσιν τραυμάτων, φασκιά, λουρίδα : Ἡρ.7,181, Εὐρ.Φοίν.1669 ἀμφὶ τραύματ' . . τελαμῶνας βαλεῖν, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ. 7,9,1, Σωραν.1,28· ‖ ὁμ. στενὴ λινῆ ταινία ἐν χρ. π.Αἰγυπτίοις πρὸς περιτύλιξιν μωμιῶν : Ἡρ.2,86· **3)** ταινία πρὸς ἀνάδεσιν τῆς κόμης : Καλλίστρ. Ἀγαλμ.11 τῷ τελαμῶνι καταστέφων τὴν τῆς κεφαλῆς κόμην, Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.20,36 πλοκάμων τελαμῶνα· **4)** ἀρχιτ.Τελαμῶνες κολοσσιαῖοι ἀνδριάντες ἐν χρ. ἀντὶ κιόνων, πρβλ.Ἄτλαντες: Βιτρούβ. 6,7,6· **5)** βάσις στήλης : Ἐπιγρ.Ἄργους ἁ στάλα καὶ ὁ τελαμὼν ἱερὰ τᾶς Ἥρας· ‖ κ. ἁπλῶς στήλη : Ἐπιγρ.Μεσημβρ. ἀναγράψαντα τὸ ψάφισμα εἰς τελαμῶνα λευκοῦ λίθου ἀναθέμεν . .

τελαμωνία (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ στελμονία βλ.λ. : Πολυδ.5,55,10,142 (δ. γρ. τελμονίας).

τελαμωνίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τελαμὼν βλ.λ.2) : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.48,28,3.

τελαμωνίζω μτγν. ἐπιδένω τραῦμα διὰ τελαμῶνος : Σάτυρ.3 τελαμωνισθεὶς τὸν .. ὀφθαλμόν.

τελαμώνιοι κόνδυλοι Ἡσ. «μεγάλοι, χαλεποὶ» (πρβλ.Ἀριστοφ.4,7 κανδύλους πλάττειν Τελαμών).

τελάρο (τὸ) (ἰτολ.) δημ. πλαίσιον ἐφ' οὗ τείνεται τὸ πρὸς κέντησιν ὕφασμα· **2)** γεν. πᾶν πλαίσιον, ἰδ. ξύλινον περίθεμα θύρας ἢ παραθύρου· ‖ ῥ. τελαρώνω πλαισιῶ.

τελάρχης (ὁ) μτγν. ἀρχηγὸς ἢ διοικητὴς τέλους ἤτοι μεραρχίας ἐκ δισχιλίων ἀνδρῶν : Ἀσκλ. Τακτ.2, Αἰλ.Τακτ.9,7 (δ. γρ. τελεάρχης).

τελάσσαι Ἡσ.«τολμῆσαι, τλῆναι» (πρβλ.τελαμών).

τελατίνι (τὸ) δημ. κατειργασμένον δέρμα μόσχου· ‖ φρ. τὸν ἔκανε τελατίνι (στὴ λίμα ἢ στὸ ξύλο) (τὸν ἐζάλισε φλυαρῶν ἢ ἔδειρε πολύ).

τέλβω, τέλβομαι Ἡσ. ἀτέμβω.

τελδαίνειν Ἡσ. «κομιδῆς ἀξίου» (πιθ. «μελεδαίνειν· κομιδῆς ἀξιοῦν»).

τελεάρχης (ὁ) μτγν. τελάρχης βλ.λ. : Αἰλ.Τακτ. 9,7 (δ.γρ.).

τελεαρχία (ἡ) μτγν. τὸ ἀξίωμα ὃ ἔφερεν ὁ τελέαρχος βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.811B.

τελέαρχος (ὁ) ἐν Θήβαις ἄρχων ἀστυνομικὸς φροντίζων περὶ τῆς καθαριότητος τῶν ὁδῶν · Πλούτ.Ἠθ.811B.

τελέεις-εντος-εσσα-εν ποι. τ. τοῦ τελήεις βλ.λ. : Τυρτ.4,2 τελέεντα ἔπεα (ἀσφαλεῖς προρρήσεις).

τελέθω ποι., γ' ἑν. ἰων. παρατ. τελέθεσκε, γίγνομαι, ἔχω γίνει, ὑφίσταμαι, ὑπάρχω : Ἰλ.Η 282 νὺξ τελέθει, αὐτ.Ι 441 ἀριπρεπέες τελέθουσι, αὐτ.Μ 347, Ὀδ.Η 52, αὐτ.Δ 85 ἵνα ἄρνες ἄφαρ κεραοὶ τελέθουσιν, Ἡσίοδ.Ἔργ.181, Θέογν.770, Ἐμπεδ.65,1 τελέθουσι γυναῖκες, Αἰσχ.Ἱκ.1040 οὐδὲν ἄπαρναν τελέθει, Εὐρ.Ἀνδρ.783 ἐν δὲ χρόνῳ τελέθει ξηρόν, Ξεν.Ἀν.3,2,3 ἄνδρας ἀγαθοὺς τελέθειν, Θεόκρ.5,18, Ἡρσκλ.Πίν.1,111 τελέθει ψαφισθὲν (τυγχάνει ψηφισθέν)· **2)** μέσ. τελέθομαι καθίσταμαι : ΨΦωκ.104 ὀπίσω δὲ θεοὶ τελέθονται.

τελεία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. δημ. (ἐνν. στιγμή) σημεῖον στίξεως, δι' οὗ χωρίζονται περίοδοι λόγου : Διον.Θρ.630,6, Ἑρμ.Ἀλ.Φαῖδρ. σ. 84A τελείαν δεῖ στίξαι· ‖ νεώτ. ἄνω τελεία ἡ ἄνω στιγμὴ βλ.λ.· ‖ νεώτ. φρ. τελεία καὶ παῦλα πρὸς δήλωσιν ὁριστικοῦ τερματισμοῦ ἀποκλείοντος οἱανδήποτε προσθήκην ἢ ἐπανάληψιν.

τελειογονία (ἡ) τελεία γέννησις : Ἀριστλ.ΖΓ 748b,7 ἄγονον εἰς τελειογονίαν (π.Ἱππ.Ἀφορ. 249 ἐσφ.γρ. τελεογονίη ἀντὶ ὀστεολογίη).

τελειογόνος-ον ὁ γεννῶν τέλεια νεογνά, τέκνα : Ἀριστλ.ΖΓ 778a,33.

τελειογονῶ-έω κ. τελεογονῶ ἐπὶ φυτῶν, φέρω, παράγω καρποὺς τελείους ἢ κατὰ τὴν προσήκουσαν ὥραν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,18,1 πρὸς τὸ τελειογονεῖν μὴ αὐτορκες εἶναι τὸ θῆλυ, αὐτ.1,11,3 ἡ μηλέα τελεογονεῖ καὶ ἐκπέττει, Φίλ.2,400 τελειογονεῖν καρπόν, Πορφύρ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Παρ.3, 110A ἀνθέων πρὶν τελειογονῆσαι διαρρεόντων· **2)** παθ. γεννῶμαι τέλειος : Φίλ.1,29, Πλούτ.Ἠθ. 1018B τὰ ἑπτάμηνα τῶν βρεφῶν τελεογονεῖσθαι.

τελειοδίδακτος-ον νεώτ. ὁ τελειώσας τὰς σπουδὰς αὐτοῦ· **2)** ὁ μετρίως ἐπιτυχὼν κατὰ τὰς ἐπὶ διπλώματι πανεπιστημιακὰς ἐξετάσεις, κτ. ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸν διδάκτορα, ἄ. προλύτης.

τελειοδύναμος-ον μτγν. ὁ ἔχων τελείαν δύναμιν : Διον.Ἀρεοπ.ἐν Mi.3,1,896.

τελειόκαρπος-ον μσν. ὁ ἔχων τελείους ἢ ὡρίμους καρπούς : ΚΜανασσ.Χρον.98.

τελειοκαρπῶ-έω κ. τελεοκαρπῶ παράγω τέλειον καρπόν : Θεόφρ.ΦΙ 1,13,4 τελειοκαρπεῖν, αὐτ.4,8,8 πέττει καὶ τελειοῖ καὶ τελεοκαρπεῖ.

τελειόμηνος-ον μσν. ὁ τελεόμηνος βλ.λ. : ΚΜανασσ.Χρον.148 τελειομήνου βρέφους.

τελειοποιήσιμος-ον νεώτ. ὁ ἐπιδεκτικὸς τελειοποιήσεως.

τελειοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τελειοποιῶ βλ.λ.

τελειοποιός-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ποιῶν τι τέλειον, τελειοποιῶν : Γρηγ.Ναζ.2,27C, Εὐστ.Πον. 70,5 αὐτὸς μόνος πάσχει τὸ τελειοποιὸν τοῦτο πάθος, αὐτ.215,40 ὁμηγύρεως .. τελειοποιοῦ.

τελειοποιῶ-έω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ποιῶ ἢ καθιστῶ τι τέλειον, φέρω εἰς τὴν ἀπαιτουμένην ἐντέλειαν, συμπληρῶ τελείως : Σχόλ.'Απολλ.Ρ 1027, Εὐστ.Πον.159,11 ἀναπληροῦν τὸ τῆς ἀγάπης ἐν ὑμῖν ἐλλεῖπον καὶ τελειοποιεῖν τὸ κατ' αὐτὴν ἐνδεές, αὐτ.268,12· **2)** ἐκκλ. καθιστῶ τινα τέλειον μοναχόν : Βαλσαμ.15 τελειοποιεῖν δι' ἀποκάρσεως, αὐτ.17 τελειοποιοῦσα ἀπόκαρσις· **3)** ὁμ. ἐπὶ ἱερέως, τελῶ τὸ τοῦ γάμου μυστήριον· πρβλ. τέλειος 6), τέλος 12), τελειῶ 5) : Γεροντικ. π. Νίκωνι Μον. ἐν Χειρ.Πανδ.1,29 τὸν πρεσβύτερον διὰ τὸ ἱερουργεῖν καὶ τελειοποιεῖν καὶ βαπτίζειν.

τελειοπώγων-ωνος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων τέλειον ἢ πλήρη πώγωνα : Κ Μανασσ. Χρον.386D.

τέλειος ἢ **τέλεος**-α-ον (τέλος) κ. νεώτ. κ. δημ., τραγ., 'Αττ. κ. δωρ. κ. -ος-ον (ὁ τ. τέλειος ἐν χρ. ἰδ. π. 'Ομ., ὁ τ. τέλεος ἐν χρ. π.'Ηρ. κ. π. 'Αττ. κ. τραγ. ἀμφότεροι οἱ τ., 'Επιγρ. κ. τέλεως, δωρ. 'Επιγρ. τέληον), κυρ. ἐπὶ θυμάτων, ὁ ἐντελής, ἀκέραιος, ἄρτιος, ἄνευ ἐλαττώματος : 'Ιλ Α 66 ἀρνῶν αἰγῶν τε τελείων (σχόλ. «τὴν ἡλικίαν ὁλοκλήρων· λελωβημένων γὰρ οὐ θύεται»), 'Επιγρ. "Αργους : τὸνς Fεξήκοντα τελέονς δFινς, 'Επιγρ.Κυρήν. βατὸν τέλειον· **2)** δθ. ἐπὶ οὐσιῶν, ἡ πλήρης ἢ ἀνελλιπής. κτ. τὸν ὡρισμένον ἀριθμὸν τῶν θυμάτων κ. μεθ' ὅλων τῶν νομίμων διατυπώσεων τελουμένης : Θουκ.5,47 ὀμνύντων . . κατὰ ἱερῶν τελείων, Νόμ.π.'Ανδ.1,97, Δημ.1365· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ πάσης τελετῆς : Πλάτ.Φαῖδρ.249C τελέους ἀεὶ τελετὰς τελούμενος· ‖ εἰδ. ἐπὶ συνελεύσεων κττ., ἡ κυρία : 'Επιγρ.Δελφ. ἐν ἀγορᾷ τελείῳ, 'Επιγρ.Μυκην. ἁλιαίᾳ ἔδοξε τελείᾳ· ‖ ὁριστικός, τελικός : 'Επιγρ."Ηλιδ. ἁ δέ κα Fράτρα ἁ δαμοσία τελεία εἴε, 'Επιγρ.Λοκρ. τὸ θέθμιον . . τέλεον εἶμεν· ‖ δθ. τελεία ψῆφος ἡ τετελεσμένη, ὁριστική, τελευταία ἀπόφασις : Αἰσχ.'Ικ.739,Σοφ.'Αντ.632· **3)** ἐπὶ οἰωνῶν, ὁ παρέχων πλήρη βεβαιότητα πρὸς τέλεσιν τοῦ οἰωνισμοῦ, ἀσφαλής, βέβαιος, ἀλάνθαστος, σίγουρος : 'Ιλ.Θ 247 αἰετὸς τελειότατος πετεεινῶν (δ. ἑρμ. τὸ ἐντελέστατον, εὐγενέστατον τῶν πτηνῶν)· **4)** γεν. ἐπὶ ζῴων, ὁ τελείως ηὐξημένος, ἐν ἀκμῇ, ἐν ἡλικίᾳ ὤν, ἀκμαῖος : 'Ηρ.1,183 θύεται τὰ τέλεα τῶν προβάτων (κτ. ἀντιδ. πρὸς τὰ γαλαθηνά), Αἰσχ.'Αγ.1504 τέλεον νεαροῖς ἐπιθύσας, Φερεκρ. 44,Πλάτ.Νόμ.834C πώλοις τε ἀβόλοις καὶ τελείων τε ἀβόλων, 'Επιγρ.'Αρκ. κέλητι τελέῳ, αὐτ. τελέῳ τεθρίππῳ, Λουκ.Τίμ.50 τελείῳ ἅρματι καὶ συνωρίδι· κ. ὡς οὐσ. : 'Επιγρ.Μυκόν. τέλειον καὶ δέκα ἄρνες· ‖ κ. ἐπὶ φυτῶν : Θεόφρ ΦΑἰτ. 3,7,5,Γεωπ.3,15,4 τὰς νέας ἀμπέλους καὶ τὰς τελείας· **5)** ὁμ. ἐπὶ προσ. ὁ ἐν ἡλικίᾳ ὤν, ὥριμος, ἠνδρωμένος, σωστὸς ἄνδρας : Πλάτ.Νόμ.929C ὁπόσοιπερ ἂν ὦσι γυναικῶν ἢ ἀνδρῶν τέλειοι, Ξεν.ΚΠ 1,2,4 παισίν, ἐφήβοις, τελείοις ἀνδράσιν, Πλούτ.'Ηθ.228Α ἐκ τελείων γεννώμενα, Διογ.Λ 9,5 τέλειος γενόμενος (ἀνδρωθείς)· **6)** συνεκδ. ὁ νενυμφευμένος· Παυσ.Γραμμ.ἀπ.306 «τέλειοι οἱ γεγαμηκότες»· ‖ δθ. ἐπίθ. τῆς "Ηρας ἐν Στυμφάλῳ : Παυσ.Β,22,2 γημαμένην δὲ τῷ Διὶ ἐκάλεσεν αὐτὴν Τελείαν (τὴν "Ηραν)· πρβλ. κ. 11)· **7)** ὁμ. ἐπὶ προσ., κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ καλῶς κατηρτισμένος, μηδεμίαν ἔλλειψιν ἔχων, ἄρτιος, ἄριστος : Πλάτ.Τίμ.30D τῷ κατὰ πάντα τελέῳ, αὐτ. Κρατ.403Ε τέλεος σοφιστής, αὐτ.Φαῖδρ.269Ε πάντων τελεώτατος εἰς τὴν ῥητορικήν, 'Ισοκρ.12,32, 'Επιγρ. ἱστοριῶν συγγραφέα τέλειον, Γαλ.15,60 οἱ τέλειοι δογματικοί, ΚΔ Ματθ.5,48 ἔσεσθε οὖν ὑμεῖς τέλειοι, ὥσπερ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς τέλειός ἐστιν· ‖ ἐκκλ. τέλειοι οἱ βαπτισθέντες χριστιανοί : Κλήμ.'Αλ.'Επιτ.'Αγ.Πέτρου 34· ‖ κ. ἐπὶ πραγμ. ἐν τῇ αὐτ. σημ.: Θέογν.1354 τέλειος . . ἔρως, Πίνδ.Π 9,25 τελέαν ἔχει δόξαν, Πλάτ.Κριτί.106Β φάρμακον τελεώτατον, Δημ.37,21 τέλειον καὶ μέγα ἀγαθόν, 'Αριστλ.Η Νικ.1129b,30 τελεία ἀρετή, αὐτ.1156b,34 τελεία φιλία, Γαλ.6,169 τὸ τελεώτατον ἐκεῖνο γυμνάσιον, ΚΔ 'Ιακ.1,4 ἔργον τέλειον, αὐτ.1,17 πᾶν δώρημα τέλειον, Κλήμ.'Αλ.Παιδ 1,6 χάρισμα καὶ φώτισμα καὶ τέλειον (περὶ τοῦ βαπτίσματος)· ‖ εἰδ. ἐπὶ συλλογισμῶν, ὁ τοῦ α' εἴδους, ἐν ἀντιδιαστ. πρὸς τοὺς τῶν ἄλλων εἰδῶν, τοὺς ἀτελεῖς : 'Αριστλ.Πρ.27a,1· **8)** ἐπὶ παθῶν ἢ κακῶν, σοβαρός, ἐπικίνδυνος : 'Ιππ.Προρρ.2,30 τέλεον νόσημα, Γαλ.16,500 τελειοτάτη κακία· ‖ ὁμ. ἔσχατος, ἀπόλυτος, τελειωτικός : Πλάτ.Πολ.348Β ἀδικία τελέα· κ.ὑπερθ.: αὐτ.Σοφ.259Ε τελεωτάτη ἀφάνισις· ‖ πλήρης : Πάπ. συνθέσεις λευκὰς τελείας δέκα τρεῖς, αὐτ. τελεία ἀποζυγή, αὐτ. ὗνις τελεία· **9)** ἐπὶ εἰκόνος, ἡ φυσικοῦ μεγέθους, ἰσομέτρητος: 'Επιγρ.Κρήτ. στεφανῶσαι βασιλέα "Ατταλον εἰκόνι χαλκέαι τελείαι· **10)** ἐπὶ εὐχῶν, δεήσεων ἢ ἀρῶν κττ., ὁ εἰσηκουσμένος, ἐκπεπληρωμένος, τετελεσμένος, ἀποτελεσματικός : Πίνδ.ἀπ.122,15 τελέαις εὐχωλαῖς ἰανθείς, αὐτ.Π 9,89,Αἰσχ.'Επτ. 832 τελεία γένεος Οἰδίπου τ' ἀρά, 'Αριστφ. Θεσμ.353 τέλεα δήμῳ τάδ' εὔγματα γενέσθαι· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ προοιωνισμῶν ἢ προρρήσεων : "Υμν. 'Ομ.'Ερμ.526 τέλειον σύμβολον ἀθανάτων, 'Ηρ. 1,121 δι' ὄψιν ὀνείρου οὐ τελέην, Πλάτ.Πολ.443Β τέλεον τὸ ἐνύπνιον ἀποτετέλεσται· **11)** κ.ἐνεργ. ἐπὶ θεῶν, οἱ εἰσακούοντες τὰς δεήσεις, οἱ παρέχοντες εὐτυχίαν, ἢ κτ. δ. ἑρμ. οἱ ὄντες εἰς τὸν ὕφιστον βαθμὸν τελειότητος, οἱ ἀρτίως συγκεκροτημένοι, παντοδύναμοι,παντοκράτορες· πρβλ.Αἰσχ.'Αγ. κ.'Ησ. «Τέλειος, τελεσιουργὸς ὁ Ζεύς» : Αἰσχ.'Επτ. 167 θεοὶ τέλειοι τέλειαί τε· ‖ ἰδ. ἐπὶ τοῦ Διός : Πίνδ.Ο 13,115 Ζεῦ τέλει', Αἰσχ.Εὐμ 28 τέλειον ὕφιστον Δία, αὐτ.'Ικ.526 τελέων τελειότατον κράτος, Ζεῦ· ‖ ἐπὶ τῆς "Ηρας ὡς προστάτιδος τοῦ γάμου, ἁ. ζυγία : Πίνδ.Ν 10,18,Αἰσχ.Εὐμ.214,'Αριστφ.Θεσμ.973 (πρβλ. κ. 6))· ‖ ἐπὶ τοῦ 'Απόλλωνος : Θεόκρ 25,22· ‖ κ. ἐπὶ τῶν Εὐμενίδων : Αἰσχ Εὐμ.382· ‖ κ. ἐπὶ τῶν Μοιρῶν : 'Επιγρ.· ‖ κ. ἐπὶ ἀνδρός, ὁ προστάτης, ἀρχηγὸς τῆς οἰκογενείας : Αἰσχ.'Αγ.972· **12)** ἐπὶ χρον. διαιρ., ὁ συμπεπληρωμένος, πλήρης, σωστός : 'Αριστφ.Λυσ. 104 τελέους ἑπτὰ μῆνας, Πλάτ.Τίμ.39D τέλειος ἐνιαυτός· **13)** ἐν τῇ ἀριθμ. τέλειοι ἀριθμοὶ οἱ ἰσούμενοι πρὸς τὸ ἄθροισμα τῶν διαιρετῶν, οἷον $6=3+2+1$, $28=14+7+1+2+1$: Πλάτ.Πολ.546Β, Εὐκλ.'Ορισμ.7,23,Νικόμ.Γερ.'Αριθμ.1,16· πρβλ.Θεολ. 'Αριθμ.58 περὶ τοῦ 9 «τέλειος ὅτι ἐκ τελείου ταῦ γ γίνεται»· **14)** εἰδ. τέλειος κρατὴρ ὁ τρίτος κρατὴρ προσφερόμενος εἰς τὸν Δία τὸν Σωτῆρα: Εὐρ.ἀπ.148,'Αριστφ.ἀπ.526· **15)** ἐπὶ ἡμέρας ἢ ἄ. τοῦ χρόνου διαιρέσεως, τελευταῖος, ἔσχατος : Σοφ.Τρ.948, Προκ.Πολ.8,2 ἡ τέλειος ἡμέρα τοῦ βίου· **16)** τὸ τέλεον π. Πέρσαις τὸ βασιλικὸν συμπόσιον· 'Ηρ.9,110 «οὔνομα δὲ τῷ δείπνῳ τούτῳ Περσιστὶ μὲν τυκτά, κατὰ δὲ τὴν 'Ελληνικὴν γλῶσσαν τέλεον»· **17)** γραμμ. τελεία βλ.λ. **18)** Τέλεος (μήν) ὀνομ.μηνὸς ἐν 'Επιδαύρῳ: 'Επιγρ.· **19)** ἐπίρρ. τελείως βλ.λ.

τελειοτέρως σχόλ. ἐπίρρ. συγκρ. τοῦ τελείως βλ.λ. : Σχόλ.'Ιλ.Β 350.

τελειότης-ότητος (ἡ) κ.νεώτ. κ. τελεότης ἡ ἰδιότης τοῦ τελείου, ἐντέλεια, ἀκεραιότης : Δημόκρ. 187 ψυχῆς τελεότης, Πλάτ.'Ορ.412Β αὐτάρκεια τελειότης κτήσεως ἀγαθῶν, 'Αριστλ.Φυσ.207a,21, ΠΔ Κριτ.9,16 ἐν ἀληθείᾳ καὶ τελειότητι, ΚΔ Κολ. 3,14, Στουδ.Θεόδ.223.

τελειοτόκος-ον 'Επιγρ. τελεσφόρος : 'Επιγρ. Κερκ. τελειοτόκοι ἐνιαυτοί.

τελειοτοκῶ-έω γεννῶ τέλεια νεογνά : 'Αριστλ. ΖΓ 774b,17 μόνον πολυτόκον .. ἡ ὗς τελειοτοκεῖ.

τελειουργῶ-έω τελειοποιῶ, τελειογονῶ : Θεόφρ. ΦΑἰτ.2,9,6 μὴ δύνασθαι πεπαίνειν μηδὲ τελειουργεῖν τοὺς ἐρινεούς, Φἰλ.1,8.

τελειόφοιτος-ον νεώτ. ὁ συμπληρώσας τὴν φοίτησιν εἰς ἀνωτέραν σχολὴν ἢ ὁ διανύων τὸ τελευταῖον ἔτος αὐτῆς.

τελειοφρόνως ἐπίρρ. τελείως συνετῶς : Στουδ.Θεόδ.340C.

τελείω ἐπ. τ. τοῦ τελῶ-έω βλ.λ.

τελειῶ-όω κ. νεώτ. κ. τελεῶ, δημ. **τελειώνω** φέρω εἰς τέλος, περατῶ, συμπληρῶ : 'Ηρ.1,120 **πάντα ἐτελέωσε ποιήσας,** Θουκ.6,32 **τελεώσαντες τὰς σπονδάς,** 'Αριστλ.ΗΝικ.1174b,23 **τελειοῖ τὴν ἐνέργειαν ἡ ἡδονή,** ΑΠ Παράρτ.2,281 **τρεῖς γὰρ ἐπ' εἰκοσίοις ἐτελέωσε** βιοῦσ' **ἐνιαυτούς,** ΚΔ 'Ιω.4,34 **τελειώσω αὐτοῦ τὸ ἔργον,** αὐτ.Λουκ. 2,43 **τελειωσάντων τὰς ἡμέρας,** Σωρ.1,126 **.τὸν .. λόγον ἐνθάδε τελειοῦμεν,** 'Ερωτόκρ.2,74 **τὴ ζήση νὰ τελειώσου(ν)·** || ὁμ. κ. μέσ. : 'Ιάμβλ.Πυθ.29,158, αὐτ.Προτρ.20· || παθ. τελοῦμαι, φέρομαι εἰς πέρας : 'Ηρ.1,160 **οὐ γὰρ ἐτελεώθη,** αὐτ.5,11 **τελεωθέντων** ἀμφοτέροισι, Σοφ.Τρ.1257 **τελειοῦσθαι τόδε,** Πολύβ.8,36,2 **τῆς κατασκευῆς** ἤδη **τετελειωμένης·** || ὁμ. συμπληροῦμαι : Πλάτ.Πολιτ.272D **ἐπειδὴ χρόνος ἐτελεώθη·** || ὁμ. ἐπὶ εὐχῶν ἢ προφητειῶν, ἐκπληροῦμαι, πραγματοποιοῦμαι : Νικόμ.ἐν Θεολ.'Αριθμ.17 **οἱ τελειωθῆναι τὰς ἑαυτῶν εὐχὰς αἰτοῦντες παρὰ θεοῦ,** ΚΔ 'Ιω.19,28 **ἵνα τελειωθῇ ἡ γραφή·** **2)** πάπ. ἐκτελῶ δημοσίαν δικαιοπραξίαν : Πάπ.**ὁ .. συγγραφοφύλαξ τετελείωκα,** αὐτ. δημόσιος **χρηματισμὸς τετελειωμένος διὰ τοῦ ἀρχείου·** **3)** ἐν τῇ λογικ. τελειοποιῶ : 'Αριστλ.ΗΝικ.1174a,16 **τελειώσει αὐτῆς τὸ εἶδος·** || παθ. ἐπὶ συλλογισμῶν, γίνομαι τέλειος, **μετασχηματιζόμενος κατὰ τὸ α' εἶδος τῶν τελείων** συλλογισμῶν, ἐν ἀντιθ. **πρὸς τοὺς ἀτελεῖς :** 'Αριστλ.Πρ.29a,16· **4)** παθ. φθάνω εἰς τὴν ἀκμὴν τῆς ἡλικίας μου, γίνομαι **τέλειος** ἀνήρ, ἀνδροῦμαι : Πλάτ.Συμπ.192Α, **αὐτ.Πολ.487Α τελειωθεῖσι παιδιᾷ τε καὶ ἡλικίᾳ,** Γαλ.1,162 **τελειωθέντος** (τοῦ **μειρακίου) κατὰ μέγεθος·** || ὁμ. κ. ἐπὶ **φυτῶν :** Θεόφρ.ΦΑἰτ.8,2,6 **ὁ ἐρέβινθος ἀπὸ τῆς σπορᾶς ἐν τεσσαράκοντα τελειοῦται·** || **κ.** ἐπὶ **ἐμβρύου ἢ** σπερμάτων, ὡριμάζω, **μεστώνω :** 'Αριστλ.ΖΓ 776a,31, Σωρ.133, Γαλ.6,531· **5)** παθ.ἔρχομαι εἰς γάμον· Παυσ.Γραμμ.ἀπ.306 «τελειωθῆναι, γῆμαι»· **6)** φέρω εἰς τελειότητα, ἀναδεικνύω **τινὰ τέλειον :** 'Ηρ.3,86 **ἐπιγενόμενα δὲ ταῦτα τῷ Δαρείῳ ἐτελέωσέ** μιν (τὸν κατέστησαν ἄξιον τῆς βασιλείας), Σοφ ΟΚ 1089 **τὸν εὔαγρον τελειῶσαι λόχον·** || παθ. γίνομαι τέλειος, **φθάνω** εἰς τελειότητα, **εἰς** πλήρη ἐπιτυχίαν : Σοφ.'Ηλ.1510 **σπέρμ' 'Ατρέως .. τῇ νῦν ὁρμῇ τελεωθέν,** Φιλούμ.'Αλληγ.2,74 **ὅταν τελειωθῇς καὶ βραβείων καὶ στεφάνων ἀξιωθῇς·** **7)** ἐκκλ. καθιστῶ τινα **τέλειον** χριστιανόν, οἷον διὰ τοῦ βαπτίσματος : ΚΜανασσ.59 **ἀπάγουσι καὶ λουτρῷ τῷ θείῳ τελειοῦσι·** πρβλ.'Ησ. «τελειώσεις, ἁγιάσεις»· || ὁμ. **παθ.** γίνομαι **τέλειος** χριστιανός : ΚΔ 'Εβρ.11,40 **ἵνα μὴ χωρὶς ἡμῶν τελειωθῶσι,** αὐτ.12,23 **πνεύμασι δικαίων τετελειωμένων·** **8)** ὁμ. διὰ τοῦ **μαρτυρίου φθάνω εἰς** τὴν τελειότητα, τελευτῶ : Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.7,16 **τελειουμένῳ τῷ μάρτυρι,** Γεώργ.Σύγκ.286C **θανάτῳ μαρτυρικῷ τελειωθέντες,** φρ. συνήθ. **ἐν** Συνξ. **ἐπὶ** μαρτύρων **ξίφει τελειοῦται·** || **ὅθ. δημ. φρ. ἐπὶ** δεινοῦ τινος **ξίφει τελειοῦται συνετελέσθη ἢ** ὅσον οὔπω συντελεῖται, **εἰδ. ἐπὶ ἀσθενοῦντας,** πᾶσα ἐλπὶς σωτηρίας ἀπέλιπε· **9) γεν.** τελευτῶ, ἀποθνήσκω : 'Επιγρ. **ἐτελειώθη,** Εὐστ.Βἱ.Κωνστ. 3,47· || **ὅθ. τετελειωμένοι οἱ** φθίμενοι, **οἱ νεκροί :** 'Ακολ.Νεκρ.· || δημ. κ. ἐνεργ. ἀμτβ. : 'Ερωτόκρ.Ε 352 μὴ **θέλῃ μέσα στὴ φλακὴ ἄδικα νὰ τελειώσῃ, - ἐτελείωσε** (ἐξέπνευσε)· || ὁμ. ἐν φρ.**τὸν τελείωσε στὴ δουλειά - στὸ ξύλο** (συνήθ. δεινολογικῶς, τὸν ὑπέβαλεν εἰς καταπονητικὴν ἐργασίαν - τὸν ἐξυλοκόπησεν ἀνηλεῶς)· **10)** δημ ἐνεργ. **ἐξ ὁλοκλήρου δαπανῶ,** ἐξαντλῶ, σώνω || κ. ἀμτβ. ἐξ ὁλοκλήρου δαπανῶμαι, σώνομαι : **τέλειωσε τὸ νερό-τὸ φωμί - τὸ λάδι·** **11)** ἀμτβ. γίνομαι **τέλειος,** ὡριμάζω, μεστώνω : 'Αριστλ.ΖΓ 757b,24· **12)** ὁμ. δημ. ἄγομαι εἰς πέρας, περατοῦμαι : **τέλειωσε ὁ τρύγος-τὸ μάθημα·** || φρ. **τέλειωσαν τὰ φέματα** ἐτέθη τέρμα ἐπί τινος λανθανούσης καταστάσεως.

τελείωμα-ατος κ. νεώτ., δημ. **τέλειωμα,** θεσσ. **τελείουμα** ἀποπεράτωσις, συμπλήρωσις: 'Αριστλ. Φυσ.246a,17,**-τελείωμα τῆς οἰκίας·** **2)** μτγν. τελειοποίησις, τελειότης : 'Ακύλ.ΠΔ 'Ιώβ 12,2 **τελείωμα τῆς ψυχῆς,** Εὐνάπ.ΒΣοφ.500.

τελειωμός (ὁ) δημ. ἀποπεράτωσις, τέλος, τέρμα· || φρ. **τελειωμὸ δὲν ἔχει ἐπὶ** ὑπερβολικῆς ποσότητος ἢ **ἐκτάσεως·** || ὁμ. εἰδ. ἐπὶ πολυλογίας.

τελείως ἐπίρρ. κ. νεώτ., ἀττ. κ. **τελέως** ἐπὶ τέλους, τέλος πάντων : Αἰσχ.Εὐμ.320 **παραγιγνόμεναι πράκτορες αἵματος αὐτῷ τελέως ἐφάνημεν,** αὐτ.953· **2)** ἐντελῶς, πλήρως, ἀπολύτως : 'Ηρ. 1,120 **τελέως ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται,** 'Αριστφ.Θεσμ. 329 **τελέως ἐκκλησιάσαιμεν,** 'Ισοῖ.12,4 **τελέως ἀφρων,** Πλάτ.Θεαίτ.182C **τελέως κινήσεται,** αὐτ. 'Ορισμ.411D **τελείως σπουδαῖον,** Ξεν.Συμπ.2,2 **τελέως ἑστιᾶν,** 'Ισοκρ.13,18, 'Αριστλ.Μετ.1021b,26, ΠΔ 'Ιουδ.11,6 **τελείως ποιήσει·** || μτγν. κ. νεώτ. ἐν ἐπιρρ. χρ. τὸ οὐδ. **τέλεον** : Λουκ.Μισθ.Συν.5, 'Αππ.'Εμφ.Πολ.1,8, Σωρ.2,56· || συγκρ. **τελεώτερον :** Πλάτ.Πολ.520Β· ὁμ. **τελειότερον :** Σέξτ.'Εμπ. Πυρρ.2,12· || ὑπερθ. **τελεώτατα :** αὐτ.351Β.

τελείωσις-**εως** (ἡ) (τελειῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **τελέωσις** ('Αριστλ.ΖΙ 543a,19) ἐπὶ φυσικῆς ἀναπτύξεως, ἡ **τελειοποίησις,** ἡ συμπλήρωσις : 'Ιππ.'Επτ.1, 'Αριστλ.ΖΙ 543a,19 **λαμβάνει τελέωσιν τὰ ᾠά,** αὐτ. 583b,24, Θεόφρ.ΦΙ 3,4,3 **ἡ τῶν καρπῶν τελείωσις** (ἡ ὡρίμασις, τὸ γίνωμα), Γαλ.15,26, Σωρ.1,18· || **ἐπὶ τῶν ἔργων** ἀνθρώπου, συντέλεσις, πλήρης ἐκτέλεσις : 'Αριστλ.Φυσ.246a,26· || κ. ἐπὶ ἀνδριάντος : Στωϊκ.3,48· **2)** ἐπὶ ἠθικῆς ἐννοίας, ἡ τοῦ τελείου, τῆς τελειότητος ἔν τινι ἀγαθῷ ἐπίτευξις : 'Αριστλ.Φυσ.247a,2 **αἱ ἀρεταὶ τελειώσεις,** αὐτ. Μεταφ.1021b,20, αὐτ.ΗΝικ.1153a,12 **εἰς τὴν τελείωσιν ἄγεσθαι τῆς φύσεως·** || **ἐν τῇ** λογικῇ, ἐπὶ συλλογισμοῦ, ἀρτιότης, συντέλεσις : 'Αριστλ.ΑΠρ. 42a,35 **ἡ τελείωσις τῶν συλλογισμῶν·** **3)** ἐπὶ γεγονότων, ἡ **ἐκτέλεσις,** ἡ **ἐκπλήρωσις :** ΚΔ Λουκ. 1,45 **μακαρία ἡ πιστεύσασα ὅτι ἔσται τελείωσις τοῖς λελαλημένοις αὐτῇ παρὰ Κυρίου·** **4)** ὁ γάμος : ΠΔ 'Ιερ.2,2 **ἐμνήσθην ἐλέους νεότητός σου καὶ ἀγάπης τελειώσεώς σου·** **5)** ἐκκλ. τὸ βάπτισμα : Κυπαρισσ.Παλαμιτ.2 **τὸ μέγα τῆς ἡμῶν τελειώσεως μύρον·** **6)** μτγν. ὁμ. ἐκκλ. τὸ μαρτύριον ἢ **κ. γεν. ὁ τοῦ** δικαίου θάνατος : Εὐσ. 'Εκκλ.'Ιστ.3,35, αὐτ.7,15· || μσν. **τέλειωσι** γεν. ἡ τελευτὴ τοῦ βίου, **ὁ** θάνατος : 'Ερωτόκρ.3,150 **νὰ κάμουν τέλειωση κακὴ** (κακὸν θάνατον)· **7)** μσν. δημ. **τέλειωση** τὸ τελευταῖον ἄκρον πράγματός τινος, τὸ τέρμα, τὸ πέρας, τὸ τέλος : 'Ερωτόκρ. 1,1441 **στὴν τέλειωση τοῦ περβολιοῦ εὑρίσκετο χτισμένη) μιὰ κατοικιά,** αὐτ.1628.

τελειωτής (ὁ) (τελειῶ) μτγν. ὁ τελειῶν, ὁ τελειοποιῶν, ὁ περαίνων : ΚΔ 'Εβρ.12,2 **ἀφορῶντες εἰς τὸν τῆς πίστεως ἀρχηγὸν καὶ τελειωτὴν** 'Ιησοῦν.

τελειωτικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. κ. **τελεωτικός** (Κλήμ.'Αλ.448) **ὁ τελειοποιῶν,** ὁ τελειῶν τι, **ὁ** ἔχων τὴν δύναμιν **νὰ** τελειοποιῇ : Κλήμ 'Αλ.448

σαφία τελεωτική, αὐτ.800 **ἡ τελειωτικὴ ἀγάπη,** Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.78· **2)** νεώτ. ὁ ἀνέκκλητος, ὁ ὁριστικός : **τελειωτικὴ** ἀπόφασις - ἀπάντησις· **3)** νεώτ. ὁ ἐπιφέρων τὸ τέλος, τὸν θάνατον : **τελειωτικὸν κτύπημα, - τελειωτικὴ βολή.**

τελειωτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον τελειωτικὸν βλ.λ.1) : Διον.'Αρεοπ.91, Πρόκλ.'Αλκ.52C.

τελεμές (ὁ) (τουρκ.) δημ. εἶδος μαλακοῦ λευκοῦ τυροῦ παρασκευαζομένου εἰς κυβικὰ τεμάχια.

τελενίκειος-ον λεξ. ὁ κενός, ἐν φρ. **τελενίκειος** ἠχὼ κτ. **μεταφορὰν ἐκ** τῶν κενῶν ἀγγείων· Σουΐδ., Φώτ. **ἐν λ.** τελενικίσαι· πρβλ. Σουΐδ. «Τελενίκου πενέστερος» (ἐπὶ τῶν πενεστάτων).

τελενικίζω ποιῶ τι κενόν, κενῶ, ἀδειάζω· **Φώτ.** «τελενικίσαι· τὸ κενῶσαι· ἀπὸ Τελενίκου τινός, ὡς τὸ εἰκός, πένητος» : Κρατῖν.217· πρβλ. τελενίκειος.

τελεογονία (ἡ) ἄ. τελειογονία βλ.λ. : 'Ιππ.687.

τελεόγονος-ον **ἐν** παθ. σημ. ὁ γεννηθεὶς τέλειος, μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ προσήκοντος χρόνου τῆς κυήσεως : 'Αριστλ.ΖΙ 585a,18 **τὰ μὲν τελεόγονα τῷ χρόνῳ ἔτεκεν.**

τελεογονῶ-έω ἄ. τελειογονῶ **βλ.λ.** : Θεόφρ.Φ Αἰτ.1,11,3 ἡ **δὲ μηλέα καὶ ὅσα ἄλλα τοιαῦτα τελεογονεῖ·** κ. παθ. : Πλούτ.'Ηθ.1018Β **τὰ ἑπτάμηνα τῶν βρεφῶν τελεογονεῖσθαι.**

τελεοδρόμος-ον μτγν. ὁ συμπληρῶν τὸν δρόμον, ὁ τελειώνων αὐτόν : 'Ασκληπιόδ.ΑΠ 5,202 **ἦν** γὰρ ἀκέντητος **τελεοδρόμος.**

τελεοδρομῶ-έω μτγν. ἐκτελῶ, συμπληρώνω τὸν δρόμον μου : Ψ'Αρχύτ.π.'Ιάμβλ.Προτρ.4,60.

τελεόκαρπος-ον ἄ. τελειόκαρπος βλ.λ.

τελκοκαρπῶ-έω ἄ. τελειοκαρπῶ βλ.λ. : Θεόφρ.ΦΙ 4,8,8 **καὶ αὐτοῦ πέττεται τελέως καὶ τελεοκαρπεῖ.**

τελεολογία (ἡ) νεώτ. ἄ. τελολογία βλ.λ.

τελεολογικός-ή-όν νεώτ. ἄ. τελολογικὸς βλ.λ.

τελεόμηνος-ον ὁ τέλειος ὡς πρὸς τὸν ἀπαιτούμενον ἀριθμὸν τῶν μηνῶν, ὁ συμπληρώσας τὸ δωδεκάμηνον διάστημα τοῦ ἔτους : Σοφ.Τρ. 824 **ὁπότε τελεόμηνος ἐκφέρει δωδέκατος ἄρο**τος (ὁπότε ἤθελον τελειώσει τὰ δώδεκα ἐκ τελείων μηνῶν ἔτη)· || ἐπὶ τέκνου, ὁ ἔχων συμπεπληρωμένους τοὺς μῆνας τῆς κυοφορίας : 'Αριστλ. ΖΙ 585a,20 **τελεόμηνον τέκνον.**

τέλεος-α-ον ἄ. τέλειος βλ.λ. : Αἰσχ.'Αγ.1504,Πλάτ. Φαῖδρ.249C **τελέους ἀεὶ τελετὰς τελούμενος·** **2)** τὸ οὐδ. **τέλεον** ἐν **ἐπιρρ.** χρ. ὡς τὸ τελείως βλ.λ.

τελεόστεοι (οἱ) νεώτ. ζωολ. ἄθροισμα ἰχθύων.

τελεσιάζω λεξ. ἐπὶ θυσιῶν, τελῶ βλ.λ. : ΑΒ 306, ΕΜ 751 **τελεσιαζόμενα, θυόμενα καὶ τελούμενα.**

τελεσιάς (ἡ) μτγν. ἐν τῇ Μακεδονίᾳ, εἶδος ὀρχήσεως μεθ' ὅπλων, ὁμοίας πρὸς πυρρίχην· 'Αθήν. 14,630Α «στρατιωτικὴ δ' ἔστιν αὕτη ἀπό τινος ἀνδρὸς Τελεσίου λαβοῦσα τοὔνομα μεθ' ὅπλων τὸ πρῶτον αὐτὴν **ἐκείνου** ὀρχησαμένου», 'Ησ: «τελεσιάς· ἡ μετὰ ξίφους ὄρχησις, ἀπὸ τοῦ εὑρόντος Τελεσίου» : 'Αθήν.14,629D **Θρᾴκιος καλαβρισμός, τελεσιάς.**

τελεσιγραφικός-ή-όν **νεώτ. ὁ ἐν εἴδει τελεσι**γράφου, ὁ διὰ τελεσιγράφου διατυπούμενος : **τελεσιγραφικὴ ὑπόδειξις - διαταγή·** || ἐπίρρ. -ῶς.

τελεσίγραφον (τὸ) **νεώτ.** ἔσχατον, ὁριστικὸν καὶ ἀνέκκλητον ἔγγραφον, **διατύπωσις** ὅρων τελειωτικῶν καὶ ἀμεταβλήτων· || εἰδ. ἐν τῇ διπλωματίᾳ, διπλωματικὸν ἔγγραφον δι' οὗ κράτος τι διαβιβάζει πρὸς ἕτερον τὰς τελικὰς ἀξιώσεις του ἐπὶ ἐκκρεμοῦς μεταξὺ αὐτῶν διαφορᾶς καὶ ἀπαιτεῖ ἀπάντησιν σαφῆ περὶ ἀποδοχῆς ἢ μὴ αὐτῶν.

τελεσιδικία (ἡ) νεώτ. νομ. τελειωτικὴ καὶ ἀμετάτρεπτος δικαστικὴ ἀπόφασις.

τελεσίδικος-ον νεώτ. νομ. **ὁ** ὁριστικῶς **καὶ** ἀμετατρέπτως δεδικασμένος, καθ' οὗ δὲν χωρεῖ τακτικὸν ἔνδικον μέσον, ὁ **ἀνέκκλητος** : **τελεσίδικος** ἀπόφασις· || **τὸ** οὐδ. **τελεσίδικον ὡς οὐσ.** ἡ τελεσιδικία βλ.λ.· κ. **ἐπίρρ.** -ίκως.

τελεσίδρομος-ον μτγν. τελεοδρόμος **βλ.λ.** : 'Ανών. π. Στοβ.1,9,7 **οὗτος καὶ** τὴν ἀρετὴν τὴν **τελεσίδρομον εἶναι ποιεῖ·** **2)** 'Επιγρ. **τὸ** ἀρσ. ὡς οὐσ. ὄνομα ἥρωος.

τελεσίερος-ον 'Ησ. «**τελεσίερον παιδνα· τὸν ἐπι**τελεστικὸν τῶν τοῖς θεοῖς ἐπιτελουμένων **ἱερῶν».**

τελεσίκαρπος-ον μτγν. ὁ φέρων τοὺς καρπούς του εἰς τὴν ἐντέλειαν, ὡριμότητα, ὁ ἔχων ὡρίμους καρπούς : Στράβ.15,1,8 **κισσὸν καὶ ἄμπελον οὐδὲ** ταύτην **τελεσίκαρπον.**

τελεσικαρπῶ-έω μτγν. φέρω **τοὺς καρπούς** μου εἰς τὴν ἐντέλειαν, ὡριμότητα, κάμνω **ὡρίμους** καρπούς : Στράβ.17,3,11 **τελεσικαρπεῖ τὸν θερινὸν καρπόν.**

τελέσιος-ον **ὁ τελειῶν, ὁ τελευταῖος· 'Ησ. «τε**λέσιος ἡμέρα· ἡ ἐσχάτη».

τελεσιούργημα-ατος (τὸ) (τελεσιουργῶ) **μτγν. κ.** μσν. τετελεσμένη ἐργασία, ἰδίᾳ δὲ ὁ σκοπὸς τῆς **ἐργασίας** : Πολύβ.3,4,12 **πραγματείας ταύτης τοῦτ' ἔσται τελεσιούργημα·** **2)** ἡ τελετή : ΑΠ 7,406.

τελεσιουργία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ συμπλήρωσις ἔργου· 'Ησ. «τελεσιουργία· τὸ τέλειον **πᾶν ἔργον»** : 'Ηφαιστ.'Αστρ.3,4, Πρόκλ.'Αλκ.72C, Εὐστ.Πον.341,2· **2)** τυπικὴ ἐνέργεια : 'Ιάμβλ.Μυστ.2,11· **3) ἐπὶ** ἀριθμῶν, ἡ ἐργασία : Θεολ.'Αριθμ.44.

τελεσιουργός-όν κ. νεώτ. ὁ φέρων **εἰς** τέλος ἔργον τι, ὅθ. ὁ ἀποτελεσματικός : Πλάτ.Φαῖδρ. 270Α πάντῃ **τελεσιουργὸν ἔοικεν ἐντεῦθέν ποθεν εἰσιέναι,** Πολύβ.2,40,2 **ἀγωνιστὴν δὲ καὶ τελεσιουργὸν τῆς πράξεως·** **2)** ὁ δημιουργῶν, ὁ πλάττων τι : Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.145· **3) ἐπίθ. τοῦ** Διός : 'Επιγρ. **τελεσθεὶς Διὶ τελεσιουργῷ.**

τελεσιουργῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. **τελείως πρα**γματοποιῶ, πλήρως συντελῶ τι· || εἰδ. **ἐπὶ ζωοτόκων** ζῴων, τέλειον, ἄρτιον γόνον δίδωμι, γεννῶ, τίκτω : 'Αριστλ.ΖΓ 718b,10 **τῶν δὲ ζῴων τὰ μὲν τελεσιουργεῖ καὶ ἐκπέμπει θύραζε ὅμοιον ἑαυτῷ, ὅσα ζῳοτοκεῖ εἰς τοὐμφανές·** **2)** **παθ. κ. ἐν** μέσ.σημ. συντελοῦμαι πλήρως· 'Ησ.«τελεσιουργεῖσθαι· τελειοῦσθαι ἐν ἔργῳ»· || εἰδ.ἐπὶ ζῴων, κτῶμαι **τὴν** κατὰ φύσιν ἀρτιότητα : 'Αριστλ.ΖΙ 565b,23 **τὰ δὲ κάτωθεν ἐν τῇ ὑστέρᾳ ἅμα πέττεται καὶ τελεσιουργεῖται·** || ἐπὶ καρπῶν, γίνομαι ὥριμος, μεστώνω : Διοδ.Σ 5,4 **τὸν καιρόν, ἐν ᾧ τὸν τοῦ σίτου καρπὸν τελεσιουργεῖσθαι συνέβαινε·** **3)** μτφ. τὸ παθ. ἐπὶ ἀφῃρημένων ἐννοιῶν κ. **εἰδ.** ἐπὶ ἐπιστημῶν, συμπληροῦμαι, ἀρτιοῦμαι : 'Ερμ.Τρισμ.π. Στοβ.1,938 **ἐκ πνεύματος τελεσιουργηθεῖσα,** Φιλόδ.Ρητ.1,15· || κ. νεώτ. γεν. συντελοῦμαι, ἰδ. ἐπὶ κακοῦ : Λογγῖν.'Υψ.48,8 **τελεσιουργεῖσθαι κατ' ὀλίγον τῶν βίων τὴν διαφθοράν, - ὑπὸ τῶν τυράννων τελεσιουργοῦνται ἀπροφασίστως αἱ παρανομίαι·** **4)** ἐκτελῶ ἐντελῶς, ἀποτελειώνω : Πολύβ.5,4,10 **διέτρεψαν τοῦ μὴ τελεσιουργῆσαι τὴν κατάληψιν τῆς πόλεως·** **κ.** παθ. : 'Ιουλ. Λόγ.7,222Α· **5)** ποιῶ, κάμνω τι ἀποτελεσματικόν : Λουκ.Πλ.25 **καί μοι ὁ 'Ερμῆς** τελεσιουργήσειεν **αὐτά·** **6)** μυῶ, διδάσκω, εἰσάγω **ἐντελῶς** εἰς τὴν ἐπιστημονικὴν μέθοδον· κ. παθ. : **'Επίκ.** 'Επιστ.1,40· **7)** ρηματ.π. τελεσιούργημα.

τέλεσις-εως (ἡ) μτγν. κ. **νεώτ.** ἡ ἐκτέλεσις, **ἡ** πραγματοποίησις : ΑΠ Παράρτ.3,146,12 **καὶ τελέσεις ἐσύστερα τέρμα λαχούσας,** Πάπ. **ἵνα τέλεσιν τὴν ταχίστην λάβῃ τὰ λειτουργήματα, - τέλεσις** ἐγκλήματος (ἡ ἐπιτέλεσις αὐτοῦ), **- τέλεσις** ἑορτῆς - βαπτίσματος - γάμου.

τελεσιφάντης (ὁ) 'Ησ. «ἱεροφάντης, **ὀργιοφάντης»** (κῶδ. τελεσιφάστας).

τελεσίφρων-ονος (ὁ,ἡ) ἄ. τελεσσίφρων **βλ.λ.**

τέλεσκον ἰων. παρατ. τοῦ τελῶ **βλ.λ.**

τελέσκω ἄ. τελίσκω βλ.λ. : Καλλ.'Αρτ.123.
τέλεσμα-ατος (τὸ) (τελῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπιβεβλημένη νόμῳ ἢ ἔθει καταβολὴ εἰς χρῆμα ἢ εἶδος, δι' εἰσφορὰν χρήματα πληρωθέντα ἢ μέλλοντα νὰ πληρωθῶσι : Διόδ.Σ 29,19, Σχόλ.'Αριστφ. 'Αχ.615 **ἔθος εἶχον τέλεσμά τι εἰς τὸ κοινὸν διδόναι**, Πάπ. **τελέσματα σιτικὰ καὶ ἀργυρικά**, αὐτ. τελεῖν **τὰ εὐσεβῆ τελέσματα**, Κῶδ.'Ιουστιν.10,16, 13,ὁ, Νικηφ.Πατρ.17A **σπείσεσθαι ἐπὶ τελέσμασιν 'Αμβρῳ'** **2)** εἰδ. πάπ. τέλος, δασμός, φόρος κατὰ τακτὰς ἡμέρας : Πάπ. **γῆ καθαρὰ ἀπὸ δημοσίων τελεσμάτων'** **3)** δαπάνη, ἔξοδα : Λουκ. ΖΤραγ.11 **ἀπὸ τοῦ ἴσου τελέσματος ἑκκαίδεκα χρυσοῦς θεοὺς ἐπεποίηντο ἄν**, αὐτ.Κρον.35' **4)** 'Επιγρ. κυρωμένον ἀντίγραφον, πιστοποιητικόν' **5)** κατάρτισις, συμπλήρωσις συμβολαίου : 'Ιουστιν.Νεαρ.73 **τὰ συμβόλαια .. τὴν τῶν συμβολαιογράφων ἔχοι πλήρωσιν, προσλαμβανέτω καὶ αὐτὰ πρὸ τοῦ** τελέσματος **τὴν ἐν γράμμασι τῶν μαρτύρων .. παρουσίαν'** **6)** θρησκευτικὴ τελετή : Κλήμ.'Αλ.18, Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.6' **7)** μσν. π. Βυζαντ. κ. νεώτ. φάντασμα, στοιχειό' **8)** μσν. θαυματούργημα διὰ γοητειῶν γινόμενον : Χρον.'Αλεξ.250B **'Απολλώνιος ὁ Τυανεὺς ἤκμαζεν, περιπολεύων πανταχοῦ, καὶ ποιῶν τελέσματα εἰς τὰς πόλεις'** **9)** μσν. **δαιμόνων** τέλεσμα διαβολικὸν ἔργον : 'Ανδρ.Κρ.ἐν 'Αγ.Παταπ. 206B **πάντα τῶν δαιμόνων τὰ μυσαρὰ τελέσματα καταλέλυται**.
τελεσμός (ὁ) 'Επιγρ. **ἡ** καθιερωμένη τελέτη : **συντελοῦντες τὸν τελεσμὸν καὶ τὴν θυσίαν τῷ 'Ασκληπιῷ'** **2)** γλωσσ. ἡ συμπλήρωσις, ἡ τελείωσις.
τελεσσίγαμος-ον μτγν. ἐπ. κ. **τελεσίγαμος** ὁ τελῶν, ὁ εὐλογῶν γάμον : Νόνν.48,232 **τελεσσιγάμου Πειθοῦς**, αὐτ.48,693, Μουσαῖ.279.
τελεσσίγονος-ον ἐπ. κ. τελεσίγονος **ὁ τὴν** γέννησιν κ. γεν. τὸν καρπὸν τέλειον, ὥριμον, **ἐν τῷ** προσήκοντι χρόνῳ ποιῶν : Νόνν.Δ 48,827 **τελεσσίγονος** θέαινα' **2)** ὁ τελείως αὐξηθείς, ὁ τελείως ὥριμος : 'Ορφ.'Υμν.53,10 **τελεσσίγονοι καρποί**.
τελεσσιδώτειρα (ἡ) (τέλος, δώτειρα) ποι. ἀντὶ τελεσιδώτειρα, ἡ παρέχουσα τὴν ἐκπλήρωσιν, τὴν ὡριμότητα : Εὐρ.'Ηρακλ.899 **πολλὰ γὰρ τίκτει Μοῖρα τελεσσιδώτειρ' Αἰών τε Κρόνου παῖς**.
τελεσσίερος-ον ἄ. τελεσίερος βλ.λ.
τελεσσίμορος-ον μτγν. ποι. ὁ φέρων τὸν θάνατον : Νόνν π.Θησ.Στεφ. **τελεσσίμορος ἠώς (ἡ** ἡμέρα τοῦ θανάτου).
τελεσσίνους-οος-ουν-οον μτγν. κ. **τελεσίνους** ὁ τελεσσίφρων βλ.λ. : 'Ορφ.'Αργ.1311 **οὗ οἱ τάδε** μοῖρα τελεσσίνοος κατένευσεν.
τελεσσίτοκος-ον μτγν. ἐπ. ἄ. **τελεσίτοκος, ὁ τε**λειοποιῶν τὸν τοκετόν, ὁ τελειοτόκος : **Νόνν.Δ 48, 890 πέτρη τελεσσιτόκῳ**.
τελεσσίφρων-ονος (ὁ,ἡ) (φρήν) **ποι. κ. τελεσίφρων** ὁ ἐκπληρῶν, ὁ ἐκτελῶν **τὰ διανοήματά** του, τὴν πρόθεσίν του, ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς θεᾶς 'Εκδικήσεως : Αἰσχ.'Αγ.700 **'Ιλίῳ δὲ κῆδος ὀρθώνυμον τελεσσίφρων μῆνις ἤλασεν'** **2)** πάπ. πιθ. **ἐπὶ τῆς** Μνήμης, ὁ τελειοποιῶν τὰς πνευματικὰς δυνάμεις **τοῦ** ἀνθρώπου : **Μνήμης τελεσίφρονος υἱὲ μέγιστε**.
τελεστήρ-ῆρος (ὁ) (τελῶ) 'Επιγρ. **ὁ ἐν τοῖς** τελεστηρίοις τὰς ἱεροτελεστίας **ἐκτελῶν καὶ ὁ ἐν τοῖς** ἱεροῖς ἱερουργῶν, ἰδίᾳ ἐν Τροιζῆνι, ὁ **τοῦ** αὐτόθι τελεστηρίου ἄρχων, **ὁ** τελῶν **τὰ** πρὸς **τιμὴν τῆς** μεγάλης Θεᾶς Κυβέλης **μυστήρια : τελεστὴρ τᾶς Μεγάλας Ματρός**.
τελεστήριον (τὸ) **κ. νεώτ.** τόπος **ἱεροτελεστίας**, μυσταγωγίας, ἁγιαστηρίου, οἷον τὸ ἐν 'Ελευσῖνι ἱερὸν Δήμητρος καὶ Περσεφόνης' ὁμ. **κ. ἀλλαχοῦ** : Πλούτ.Θεμ.1, αὐτ.Περ.13 **τὸ δ' ἐν 'Ελευσῖνι τελεστήριον ἤρξατο μὲν Κόροιβος οἰκοδομεῖν'** **2)** κτ. πληθ. **τὰ τελεστήρια (ἱερά)**, εὐχαριστήριος θυσία δι' εὐτυχῆ ἔκβασιν πράγματός τινος : Ξεν.ΚΠ 8,7,3 **δέχεσθε τάδε καὶ τελεστήρια πολλῶν καὶ καλῶν πράξεων**, Αἰλ.ΠΙ 12,1 **ἔθυε τελεστήρια καὶ χαριστήρια'** **3)** ἐπὶ ᾄσματος Πολυδ.4,79 «**τὸ** σπονδεῖον **μέλος εἴποις ἂν** ἐπιβώμιον καὶ ἄλλο τελεστήριον».
τελεστής (ὁ) (τελῶ) κ. μαν. κ. νεώτ., **θηλ. τελέστρια**, ἄρχων τις ἐπὶ τῶν τελετῶν : 'Επιγρ. **τελεστά'** **2)** ὁ τελῶν **τὰ** μυστήρια, ὁ ἱεροτελεστής, ὁ μυσταγωγός : Μάξ.Τύρ.10,5 **τὰ ἱδρύματα, οἷς περιέβαλλον οἱ τελεσταὶ χρυσόν**, Κέλσ.π.'Ωριγ.8,48, Πρόκλ.Τίμ.1,51D' **3)** κ. μσν. **ὁ** γόης, ὁ θαυματοποιός : Κατ.'Αστρλ.Κ 8(4),221, Τζέτζ Χιλ.2,921 **καὶ τελεστὴς καὶ μυστικὸς καὶ τερατοεργάτης'** **4)** ὁ μυῶν, ὁ διδάσκων, ὁ εἰσάγων **τινὰ εἰς** τὰ μυστήρια : Κλεάνθ.1,123' πρβλ. τελετής' **5) νεώτ.** ζῳολ. γένος **φυσοστόμων** ἰχθύων.
τελεστία 'Ησ. «θυσία τις ἐν Λίνδῳ» **(κῶδ.-σθία)**.
τελεστικός-ή-όν ὁ ἁρμόδιος εἰς τέλεσιν, ἐκτέλεσιν, ὁ ἐκτελεστικός : 'Αριστλ.Φυσιογν.813a,4, Θεολ.'Αριθμ.60 **τελεστικὸς τῶν ἁπάντων'** **2) ὁ** κατάλληλος πρὸς μύησιν, ὁ ἀναφερόμενος **εἰς** τὴν ἱερὰν μυσταγωγίαν, μυστικός : Πλάτ.Φαῖδρ. 248D, αὐτ.265B **μαντικὴν μὲν ἐπίπνοιαν 'Απόλλωνος θέντες, Διονύσου δὲ τελεστικήν**, Πλούτ.Σόλ 12 **σοφὸς περὶ τὰ θεῖα τὴν ἐνθουσιαστικὴν καὶ τελεστικὴν σοφίαν** (σοφίαν τῶν μυστηρίων), Φιλόστρ.'Ηρ.19,14 **θρῆνος τελεστικός**, Αἰλ.ΖΙ 2,42, Κλήμ.'Αλ.235 **Βακχικοὶ .. τελεστικοὶ λῆροι'** **3)** 'Επιγρ. **τὸ τελεστικὸν** ὡς οὐσ. χρηματικὴ καταβολὴ διὰ τὴν παραδοχὴν εἰς τὸν ἱερατικὸν κλάδον' **4) τὰ τελεστικὰ** ὡς οὐσ.πιθ.ὄνομα τελετῆς.
τελεστικῶς ἐπίρρ., μσν. κατὰ τρόπον τελεστικὸν βλ.λ. : Εὐστ.Πον.232,30 **τὸ χιτὼν δικαιοσύνης καὶ ἀγαλλιάσεως τελεστικῶς ὀνομάζεται**.
τελεστικόν 'Ησ. «τὸ ξηρὸν σῦκον».
τελεστός-ή-όν (τελῶ) 'Επιγρ. ὁ δυνάμενος **νὰ** ἐκπληρωθῇ, νὰ ἐκτελεσθῇ : **ἐπὶ τελεστῶν ἀγαθῶν**.
τέλεστρα (τὰ) 'Επιγρ. **εἰσφοραὶ τῶν εἰς τὴν ἱερωσύνην** εἰσελθόντων.
τελέστρια (ἡ) λεξ. **θηλ. τοῦ τελεστής βλ.λ. :** Σουίδ.ἐν λ Αἰσχίνης.
τελέστωρ-ορος (ὁ) μτγν. ποι. **ἀντὶ** τοῦ **τελεστής**, ἐπίθ. τοῦ 'Απόλλωνος : ΑΠ 9,525,20 **ὑμνέωμεν Παιᾶνα μέγαν θεὸν 'Απόλλωνα, .. τελέστορα**.
τελεσφόρημα-ατος (τὸ) (τελεσφορῶ) **σχόλ. ἡ** πλήρης ἀνάπτυξις : Σχόλ.Συνέσ.414D **τὸ μέγεθος καὶ τὸ τελεσφόρημα τοῦ καρποῦ**.
τελεσφόρησις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. **τὸ ἔχειν ἢ** τὸ φέρειν τελείους, ὡρίμους καρπούς, **τὸ τελεσφόρημα** : Μάξ.Τύρ.16,4 **σπερμάτων φυχῆς ἄνθος καὶ τελεσφόρησις**, 'Ιω.Χρυσ.1,28,14 **πρὸς τὴν τῶν καρπῶν τελεσφόρησιν**, Παχυμ.Γ ἐν Ρητ.1,574,4.
τελεσφορία (ἡ) μτγν. ἡ μύησις εἰς τὰ μυστήρια, κ. γεν. πᾶσα σεμνοπρεπὴς ἑορτὴ **ἢ** τελετὴ ὁμοία τῇ μυήσει, ἡ μυσταγωγία : Καλλ.'Απόλλ.78 **τελεσφορίῃ ἐπετήσιος**, αὐτ.Δήμ.130 (δ. γρ.), 'Απόλλ.Ρ 1,917 **δαέντες ἀρρήτοις .. τελεσφορίῃσι θέμιστας'** **2)** ἡ τοῦ τέλους καταβολή : **ΑΒ 309Β** «τελεσφορίαν τὴν τοῦ τέλους εἰσφοράν».
τελεσφορικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὴν τελεσφορίαν βλ.λ.2) : **Στοβ.** 'Εκλ.2,54 (δ.γρ. τέλεσμα φορικόν).
τελεσφορίων-ωνος (ὁ) 'Επιγρ. ὡς **ὄνομα θεότητος**, ἄ. τελεσφόρος βλ.λ.8).
τελεσφόρος-ον (φέρω) κ. μσν. **κ. νεώτ. ὁ φέρων** εἰς τέλος, πέρας, ὁ ἐκπληρῶν, ὁ τελειώνων, **ὁ** ἀποτελεσματικός' π.'Ομ. ἐν χρ. ἀείποτε **ἐν τῇ φρ. τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτὸν** εἰς τὸ τέλος φέροντα, τὴν ἐν τῇ φύσει ἐμφαινομένην περίοδον **τοῦ ἔτους ἧς** συντελουμένης ἄρχονται ἐκ νέου

ταῦτα : Ἰλ.Τ 32 ἧνπερ καὶ κῆταί γε τελεσφόρον εἰς ἐνιαυτόν (σχόλ. «τόν πάντα τελειοῦντα, ὅ ἐστι τελείους καρπούς φέροντα»), Ὀδ Δ 86, Ἡσίοδ.Θ 740· 2) γεν. κ. π. τραγ. ὁ τελεσφορῶν· κτ. ἀ. παθ. ὁ ἐκπληρούμενος, πραγματοποιούμενος, ὁ ἐπαληθεύων : Αἰσχ.Ἑπτ.655 πατρὸς δὴ νῦν ἀραὶ τελεσφόροι, αὐτ.Χο.212, αὐτ.Χο.541, Σοφ.Ἠλ.646 φάσματα δὸς τελεσφόρα (χάρισαι ἐκπλήρωσιν εἰς αὐτά), αὐτ.ΟΚ 1489, Εὐρ.Φοίν.641 τελεσφόρον διδοῦσα χρησμόν, - τελεσφόρος ἐνέργεια, - τελεσφόρον φάρμακον· 3) ὁ ἐκτελῶν τοὺς σκοπούς του : Ὕμν.Ἑρμ.23,2 Ζεὺς τελεσφόρος, Αἰσχ.Πρ.511 οὐ ταῦτα ταύτῃ Μοῖρά πω τελεσφόρος κρᾶναι πέπρωται, αὐτ.Ἀγ.996, αὐτ.1000, Σοφ. Αἴ.1390 τελεσφόρος Δίκη κακοὺς κακῶς φθείρειαν, Ἀριστλ.Ρητ.1406a,3 τελεσφόρος πρόθυμία, πειθὼ (ὡς παραδείγματα ψυχροῦ ὕφους)· 4) ὁ φέρων καρποὺς εἰς ὡρισμένην ἐποχήν : Θεόφρ.Φ Αἰτ.3,23,5 πολλαὶ γὰρ οὖσαι λεπταὶ καὶ φαῦλαι τελεσφόροι γίνονται διὰ τὸ πρὸς ταῦτα κεῖσθαι καλῶς (δ γρ. τελέσφοροι)· ‖ μτγν. ἐπὶ δένδρων, ὁ φέρων εἰς πλήρη ὡριμότητα : Πλούτ Ἠθ.2Ε τελεσφόρα δένδρα (τὰ μέχρι πλήρους ὡριμάνσεως τοῦ καρποῦ φέροντα τοῦτον)· 5) ὁ συντελῶν εἰς τὴν γονιμότητα : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,6,4 θαυμασιώτερον δ' ἂν δόξειεν εἴ τι γλυκὺ καὶ πότιμον ἢ ὅλως ἄτροφον ἢ μὴ τελεσφόρον ἐστίν (ὕδωρ)· 6) ὁ ἔχων τὴν κυβέρνησιν, διοίκησιν : Αἰσχ.Χο.663 ἐξελθέτω τις δωμάτων τελεσφόρος γυνὴ τόπαρχος· 7) π.Πυθαγ.ὀνομ.τοῦ 7 κ.τοῦ 9: Θεολ.Ἀριθμ.42, αὐτ.58· 8) Ἐπιγρ. ὡς κύρ. ὄν., θεότης λατρευομένη μετὰ τοῦ Ἀσκληπιοῦ καὶ τῆς Ὑγιείας· 9) Ἐπιγρ. τίτλος ἱερέως ἐν Κυρήνῃ· πρβλ. τελεσφορῶ 5)· 10) γόης, μάγος : ΠΔ Δευτ.23,17(18) οὐκ ἔσται τελεσφόρος ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραήλ.

τελεσφορῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. φέρω καρπὸν εἰς πλήρη ὡριμότητα, φέρω εἰς ὡρίμανσιν : Θεόφρ.ΦΙ 8,7,6 ἔνιαι γὰρ οὖσαι λεπταὶ καὶ φαῦλαι τελεσφοροῦσι διὰ τὸ πρὸς τὰ πνεύματα τὰ πόντια κεῖσθαι καλῶς, ΚΔ Λουκ.8,14 συμπνίγονται καὶ οὐ τελεσφοροῦσι· ‖ κ. παθ. ἐπὶ καρπῶν, γίνομαι ὥριμος, ὡριμάζω : Διόδ.Σ 2,36 τελεσφορουμένων καρπῶν· 2) κ. μσν. ἐπὶ ἐγκύων, τίκτω τελείως ἀνεπτυγμένον τέκνον, κυοφορῶ μέχρι τέλους : Διοσκ.Εὐπ.2,97 τελεσφορεῖν καὶ μὴ ἀποβάλλειν τὸ ἔμβρυον, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,16 τελεσφορῆσαι καὶ ἀποτεκεῖν, Γεωπ 16,1,30· κ. παθ. ἐπὶ τέκνων : Καρνοῦτ.Φύσ.Θε.34, Σωρ.1,41, Ἰουλ.Λόγ.7, 220C· κ. ἐπὶ πτηνῶν : Γεωπ.14,7,30 τῶν τελεσφορουμένων νεαττῶν· 3) φέρω τι εἰς ἀκμήν : Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,16 ἔαρ ἐς κορυφὴν τελεσφορεῖ (νοῦσον)· ‖ κ. παθ. φέρομαι εἰς τὴν τελειότητα : Λογγῖν.Ὕφ.14,3 τὰ συλλαμβανόμενα ὑπὸ τῆς τούτου ψυχῆς . . πρὸς τὸν τῆς ὑστεροφημίας ὅλως μὴ τελεσφορούμενα χρόνον· 4) νεώτ. ἐπὶ πραγμ. ἢ ἐνεργείας, εἶμαι πλήρως ἀποτελεσματικός· 5) καταβάλλω τέλη, φόρους : Ξεν. Πρασ.3,5 ὅσῳ πλείονες εἰσοικίζοιντό τε . . , τοσούτῳ ἂν πλεῖον . . καὶ μισθοφοροῖτο καὶ τελεσφοροίη· 6) Ἐπιγρ. κ. μσν. εἰμὶ τελεσφόρος βλ.λ.9) : Εὐστ.Πον.341,1· 7) ρηματ. π. τελεσφόρημα, τελεσφόρησις.

τελεσφόρως ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον τελεσφόρον βλ.λ.1), ἀποτελεσματικῶς.

τελετάρχης (ὁ) κ. νεώτ., θηλ. τελετάρχις, ὁ ἱδρυτὴς μυστηρίων, ὁ πρῶτος ἱεροτελεστής, μυσταγωγός : Ὀρφ.Ὕμν.53,4 θιάσου νομίου τελετάρχα· 2) κτ. πληθ. τάξις τις θείων ὄντων : Δαμάσκ.Ἀρχ.96· 3) νεώτ. ὁ ἐπὶ τῶν τελετῶν τεταγμένος, ὁ διευθύνων τὴν τελετήν.

τελεταρχία (ἡ) μτγν. ἐκκλ. ἡ μύησις εἰς τὰ μυστήρια τῆς θεότητος : Ψ Ἀρεοπ.124,209C.

τελεταρχικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς τελετάρχας βλ.λ.2) : Δαμάσκ. Ἀρχ.112 τελεταρχικὸς διάκοσμος φύσις· 2) ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς μύησιν ἢ τελετήν : Πρόκλ. Κρατ.33Ρ τελεταρχικὸν ὄνομα.

τελετάρχις-ιδος (ἡ) μτγν. κ. μσν. θηλ. τοῦ τελετάρχης βλ.λ.1) : Διον.Ἀρεοπ.Οὐρ.Ἱεραρχ.1,3,149 τελετάρχις ἱεροθυσία, Στουδ.Θεόδ.154Β.

τελεταρχοῦμαι-έομαι μσν. παθ. καθιεροῦμαι, τελοῦμαι, καθοσιοῦμαι : Εὐστ.Πον.215,82 τὸ κούρευμα, δι' οὗ οἱ μοναχοὶ τῷ θεῷ καθοσιοῦνται, οὐκ ἄλλως τελεταρχοῦνται· 2) ἐπὶ πραγμ., ἐκτελοῦμαι : Νικ.Χων.Χρον.174Β.

τελετή (ἡ) (τελῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. τελείωσις, τελεσιποίησις, ἰδίᾳ διὰ τῆς μυήσεως εἰς τὰ ἱερὰ μυστήρια : Ἡρ 2,171, αὐτ.4,79 μέλλοντι δὲ ἐς χεῖρας ἄγεσθαι τὴν τελετὴν (ὅτε ἔμελλε νὰ ἀρχίσῃ), Ἀνδοκ.1,111, Πλάτ.Εὐθ.277D οἱ ἐν τῇ τελετῇ τῶν Κορυβάντων· 2) κτ. πληθ. μυστικῶς τελούμεναι πράξεις κατὰ τὴν μύησιν (ὧν ἱδρυτὴς ἐλέγετο ὁ Ὀρφεύς): Εὐρ.Βάκχ.22 κἀκεῖ χορεύσας καὶ καταστήσας ἐμὰς τελετάς, αὐτ.73, Ἀριστφ. Σφ.121, αὐτ.Εὐρ 413, αὐτ.Βάτρ.1032 Ὀρφεὺς μὲν γὰρ τελετάς θ' ἡμῖν κατέδειξε, Πλάτ.Πολ.365Α, αὐτ.Φαῖδρ.244Ε καθαρμῶν καὶ τελετῶν τυχοῦσα, Ἰσοκρ.4,28 Δημ.772· 3) θεολογικὸν δόγμα : Χρύσ.Στωικ.2,17· 4) πάπ. ἡ διὰ μαγικῶν μέσων ἀνάδειξίς τινος· 5) συνήθ. κτ. πληθ. θρησκευτικαὶ ἑορταὶ καὶ ἱεροτελεστίαι πανηγυρικαί· Ἀθήν.2,40D «τελετὰς . . καλοῦμεν τὰς ἔτι μείζους καὶ μετά τινος μυστικῆς παραδόσεως ἑορτάς» : Πινδ.Ο 3,41 εὐσεβεῖ γνώμᾳ φυλάσσοντες μακάρων τελετάς, αὐτ.Π 9,97, αὐτ.Ν 10,34, Εὐρ.ΙΤ 959 κλύω δ' Ἀθηναίοισι τἀμὰ δυστυχῆ τελετὴν γενέσθαι, Ἀριστφ.Σφ.876, Ἀριστλ.Ρητ.1401a,15 τὰ γὰρ μυστήρια πασῶν τιμιωτάτη τελετή· κ. μτφ. : Πινδ.Ο 10 (11),51, Βατραχομ.303 τελετὴ πολέμου, Γαλ.Χρ.Μορ.17,1 κατ' αὐτὴν χρὴ τελεῖσθαι τὴν τελετὴν (τὴν περὶ χρείας μορίων πραγματείαν)· 6) νεώτ. ὁ τρόπος καθ' ὃν ἐκδηλοῦται διὰ σταθερῶν τύπων ἡ πρὸς τὸν θεὸν λατρεία, ἑορτάσιμος διεξαγωγὴ θρησκευτικοῦ μυστηρίου, ἡ ἱεροτελεστία : ἡ τελετὴ τῆς Ἀναστάσεως - τοῦ γάμου· ‖ κ. γεν. ἐπίσημος ἢ θρησκευτικὸς πανηγυρισμός : ἡ τελετὴ τῆς Ἐθνικῆς Ἑορτῆς - τῆς ὁρκωμοσίας τῶν νεοσυλλέκτων· 7) εἶδος ἱερατείας, ἱεροῦ ὑπουργήματος : Ψήφ.π.Δημ.1380 πλὴν εἴ τις ἱερωσύνη ἢ τελετή ἐστιν ἐκ γένους.

τελετής (ὁ) ὁ μεμυημένος, ὁ ἱεροτελεστής, ὁ τελεστής, ὁ ἱεροφάντης : Εὐφρόν.1, Δημήτρ.π.Διαν. Ἀλ Πομπ.2,6, Κλεάνθ.1,123.

τελετηφορία (ἡ) μτγν. ἡ τελετουργία, ἡ ἱεροτελεστία : Συνέσ.Ὕμν.3,45, αὐτ.451 ἐπὶ σαῖς ἁγίαις τελετηφορίαις.

τελετουργία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διεξαγωγὴ τελετῆς, ἡ ἱερουργία, ἡ μυσταγωγία : Διον.Ἀρεοπ. π.Θησ.Στεφ.

τελετουργική (ἡ) νεώτ. ἡ λειτουργική βλ.λ.

τελετουργός-όν μτγν. ὁ ἐνεργῶν διὰ μέσου τελετῶν, ὁ ἱερουργός, ὁ μυσταγωγός : Διον.Ἀρεοπ.π.Θησ.Στεφ. τελετουργὸς δύναμις.

τελετουργῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ ἱερέως, τελῶ τελετήν, καθιερῶ, ἱερουργῶ, μυσταγωγῶ : Διον.Ἀρεοπ.π.Θησ.Στεφ.

τελευταῖος-α-ο(ν) (τελευτή) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς τέλος εὑρισκόμενος κατὰ σειράν, τάξιν ἢ χρόνον, ὁ ἔσχατος, ὁ ὕστατος : Ἡρ.1,98, αὐτ 5,68 αὐτὰ τὰ τελευταῖα ἐπέθηκε (τὰς καταλήξεις), αὐτ.7,142 τὰ δύο τὰ τελευταῖα ῥηθέντα ὑπὸ τῆς Πυθίης, Σοφ.Τρ.155 ὁδὸν τὴν τελευταίαν (τὴν ἐσχάτην ὁδοιπορίαν), αὐτ.1149, αὐτ.ΟΤ 1528, Εὐρ. Ἀνδρ.101, Ξεν.Ἑλλ.6,4,16, αὐτ.ΚΠ 6,3,25 τελευταί-

ους στῆσαι, Πλάτ.Πολ.619Ε **ἐν τελευταίοις πίπτειν,** Ἀριστλ.ΖΜ 684a,12 **οἱ τελευταῖοι πόδες** (ἐπὶ ζῴου οἱ ὀπίσθιοι), Δημ.12 **πρὸς γὰρ τὸ τελευταῖον ἐκβὰν ἕκαστον τῶν πρὶν ὑπαρξάντων κρίνεται,** αὐτ.836 **ἐνεβάλετο τηρήσας τὴν τελευταίαν ἡμέραν** (τὴν ὁριζομένην πρὸς πληρωμήν), - **ἡ τελευταία ἐπιθυμία τοῦ μεταστάντος**· ‖ τὸ ἐπίθ. συχνάκις κεῖται μτ. ρ. ἐν ἐπιρρ. σημ. τελευταίως, ἐσχάτως : Αἰσχ.Ἀγ.314 **νικᾷ δ' ὁ πρῶτος καὶ τελευταῖος δραμών,** Θουκ.1,67 **παρελθόντες τελευταῖοι**· **2)** τὸ οὐδ. **τὸ τελευταῖον** ἢ ἄνευ τοῦ ἄρθρου, σπαν. δὲ κ. ὁ πληθ. **τὰ τελευταῖα** ὡς ἐπίρρ. ὕστατον πάντων, ἐσχάτως, τελευταίως : Ἡρ.1,91 **τῷ καὶ τὸ τελευταῖον χρηστηριαζομένῳ εἶπε,** Σοφ. ΟΤ 1183 **τελευταῖόν σε προσβλέψαιμι νῦν,** Ξεν. Ἑλλ.7,5,20, αὐτ.ΚΠ 8,6,28, Πλάτ.Γοργ.515D **ὅτε τὰ τελευταῖα ἔλεγεν**· **3)** ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους : Ἀριστφ.Νεφ.945 **τὸ τελευταῖον δ', .. τὸ πρόσωπον ἅπαν καὶ τὠφθαλμὼ κεντούμενος,** Θουκ.1,24,αὐτ.8,8 **τὸ τελευταῖον δέ, ἐς τὸν Ἑλλήσποντον ἀφικέσθαι,** αὐτ.8,85, Πλάτ.532Α· **4)** ὁ ἄκρος, ὁ μέγιστος, ὁ ἔσχατος, ὁ δεινότατος : Σοφ. Ἠλ.271 **ἡ τελευταία ὕβρις** (ἡ μεγίστη), Ἀριστλ. Πολιτ.1298a,31 **ἡ τελευταία δημοκρατία,** αὐτ.1312b, 25 **ἡ ὀλιγαρχία ἡ τελευταία**· **5)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ ἔσχατος εἰς ποιότητα ἢ ἀξίαν, ὁ κατώτατος : **ὁ τελευταῖος τῶν μαθητῶν, - σὰν τὸν τελευταῖο παλιάνθρωπο.**

τελευταίως ἐπίρρ. νεώτ. τελευταῖον, ἐσχάτως, πρὸ ὀλίγου, προσφάτως : **τελευταίως προήχθη εἰς γυμνασιάρχην.**

τελευτή (ἡ) (τελῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκτέλεσις : Ἰλ.Ι 625 **οὐ γάρ μοι δοκέει μύθοιο τελευτὴ τῇδέ γ' ὁδῷ κρανέεσθαι** (νὰ κατορθωθῇ), Ὀδ.Α 249, Πίνδ.Π 9,66 **κραίνειν τελευτὰν γάμου,** αὐτ. 1,35· **2)** ἡ ἔκβασις, ἀποτέλεσμα : Πίνδ.Ο 13,75 **πᾶσαν τελευτὰν πράγματος δεῖξεν,** Θέογν.1075 **πρήγματος ἀπρήκτου χαλεπώτατόν ἐστι τελευτὴν γνῶναι,** Αἰσχ.Ἀγ.745 **παρακλίνασ' ἐπέκρανεν δὲ γάμου πικρὰς τελευτάς,** αὐτ.Ἱκ.138, αὐτ. Πέρσ.740, Σοφ.ΟΚ 1198 **κακοῦ θυμοῦ τελευτὴ .. κακὴ προσγίγνεται**· **3)** τέλος, πέρας : Ἡσίοδ. Θ 637 **οὐδέ τις ἦν ἔριδος λύσις οὐδὲ τελευτή,** Ἀριστφ.Λυσ.294, Θουκ.1,13 **ἔτη δ' ἐπὶ μάλιστα τριακόσια ἐς τὴν τελευτὴν τοῦδε τοῦ πολέμου,** Λυσ.2,47 **καλλίστην τελευτὴν ἐπιτιθέντες κινδύνοις,** Πλάτ.Νόμ.782Α· **4)** ἰδίᾳ μτ. γενικ. βίου κτλ., τὸ τέλος τῆς ζωῆς, ἰδίᾳ ὁ φυσικὸς θάνατος : Ἰλ.Η 104 **φάνη βιότοιο τελευτὴ Ἕκτορος ἐν παλάμῃσιν,** αὐτ.1,31, Σοφ.Τρ.79, Ἀνδοκ.4,24, Πλάτ. Γοργ.516Α **ἐπὶ τελευτῇ τοῦ βίου**· ‖ κ. μσν. κ. νεώτ. συχνὰ κ. ἄνευ τοῦ βίου : Πίνδ.Ο 5,22 **ἐς τελευτὰν υἱῶν, .. παρισταμένων,** Σοφ.Τρ.1256 **τελευτὴ ὑστάτη,** Θουκ.2,44, Ξεν.Ἑλλ.4,4,6, αὐτ.ΚΠ 8, 7,3 **τελευτὴν δοῦναι,** Πρόδ.1,256 ταύτας τὰς τρεῖς **κολάσεις ἐνταῦθα τὰς κολάζομαι καὶ πρὸ τῆς τελευτῆς** μου, Μηναῖ.3,4 Συνξ.1 **παρὰ τοῦ ὑπηρετοῦντος** μοναχοῦ **ἔμαθε τὴν τελευτὴν αὐτοῦ**· ‖ κ. ἐν περιφράσει : Ἡσίοδ.Α 357 **οὐ μὲν γάρ τοι Ἄρης θανάτοιο τελευτὴν ἀρκέσει,** Ἀντιφ.4, 1,2 **τῆς γηραιοῦ τελευτῆς προαποθανεῖν**· κ. μτ. πραθ. ἐπὶ ἐπιρρ. σημ. : Ὑμν.7,29 **ἐς τελευτὴν** (κατὰ τὸ τέλος, ἐπὶ τέλους), Ἡσίοδ.Ἔργ.383 **ἐς δὲ τελευτὴν ἔργων ἀντ' ἀδίκων χαλεπὴν ἐπέθηκεν ἀμοιβήν,** αὐτ.Θ 201, Πίνδ.Ο 7,26 **ἐν τελευτᾷ φέρτατον ἀνδρὶ τυχεῖν,** Αἰσχ.Ἑπτ.936 **νείκεος ἐν τελευτᾷ,** Σοφ.ΟΚ 1223, Πλάτ.Φαῖδρ.267D· **5)** ἐπὶ τῶν μελῶν ἢ κώλων τοῦ σώματος, τὸ ἄκρον παντὸς πράγματος : Πλάτ.Τίμ.33Β **ἐκ μέσου πάντῃ πρὸς τὰς τελευτὰς ἴσον ἀπέχον,** αὐτ.Μέν.75Ε, Ἀριστλ.ΖΜ 654b,25 **ἔνια .. ὁμοίαν ἔχοντα τὴν ἀρχὴν τὴν θατέρου τῇ τελευτῇ θατέρου,** αὐτ.ΖΓ 720b,18· **6)** ρητ. τὸ τέλος περιόδου ρητορικῆς : Ἀριστλ.Ρητ.1420b,2· ‖ ἐπὶ δράματος : αὐτ.Ποιητ.1450b,29, Δημήτρ.257· ‖ ἐπὶ λέξεων : Ἰώσ.ΑΙ 1,6,1.

τελευτῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **τελευτήσω** (Εὐρ.Τρ.1029) κ. μέσ. μέλλ. ἐν παθ. σημ. **τελευτήσομαι** (Ἰλ.Ν 100, Εὐρ.Ἱππ.370), ἀόρ. **ἐτελεύτησα** κ. παθ. **ἐτελευτήθην** (Ἰλ.Ο 74), παρακ. **τετελεύτηκα** (Πλάτ Μέν.75Ε), ἐκτελῶ, πραγματοποιῶ, ἀποπερατῶ τι ἀρξάμενος : Ἰλ.Θ 9 **ὄφρα .. τελευτήσω τάδε ἔργα,** Ὀδ.Α 293 **ἐπὴν ταῦτα τελευτήσῃς τε καὶ ἔρξῃς,** αὐτ.Β 275, αὐτ.Γ 56, αὐτ.Ω 126, Σοφ. ΟΚ 476 **τὸ δ' ἔνθεν ποῖ τελευτῆσαί με χρή;** (εἰς ποῖον τέλος πρέπει νὰ τὸ φέρω)· ‖ ἐπὶ ἐκπληρώσεως ὅρκου ἢ εὐχῆς, ἐπιθυμίας ἢ ἐλπίδος : Ἰλ. Ν 375 **εἰ ἐτεὸν δὴ πάντα τελευτήσεις, ὅσ' ὑπέστης,** αὐτ.Σ 328, Ὀδ.Φ 200, Εὐρ.Ἄλκ.979 **καὶ γὰρ Ζεὺς ὅ,τι νεύσει, σὺν σοὶ τοῦτο τελευτᾷ,** Καλλ. Αἴτ.3,1,29 **τελευτᾷ τὰ ὅρκια**· ‖ κ. ἐπὶ κακῆς σημ. ἐκτελῶ ἀπειλήν : Ὀδ.Γ 56 **μηδὲ μεγήρῃς ἡμῖν εὐχομένοισι τελευτῆσαι τάδε ἔργα,** αὐτ.Ο 524· ‖ κ. παθ ἐκπληροῦμαι, γίνομαι : Ἰλ.Ο 74 **πρίν γε τὸ Πηλεΐδαο τελευτηθῆναι ἐέλδωρ,** Εὐρ.Ὀρ.1218 **πρὶν τελευτηθῇ φόνος**· κ. ἀμτβ. : Ἡρ.7,47 **ὄψις μὲν ἡ ἐπιφανεῖσα τοῦ ὀνείρου, .. τελευτήσειε**· **2)** φέρω εἰς πέρας, τελειώνω, περαίνω : Ὀδ.Β 378 **ἐπεὶ ῥ' ὄμοσέν τε, τελεύτησέν τε τὸν ὅρκον,** αὐτ.Ε 253 **ἀτὰρ μακρῇσιν ἐπηγκενίδεσσι τελεύτα,** Πίνδ.Ο 2,33 **ἁσύχιμον ἁμέραν ὁπότε τελευτάσομεν,** Πλάτ.Κωμ.173,6 **ἄρξομαι ἐκ βολβοῖο τελευτήσω δ' ἐπὶ θύννον** (τὸν δεῖπνον)· **3)** μτ. αἰτ. (αἰῶνα, βίον), τελειώνω, τερματίζω τὸν βίον, ἀποθνῄσκω : Ἡρ.1,32 **πρὶν ἂν τελευτήσαντα καλῶς τὸν αἰῶνα πύθωμαι,** αὐτ.9,17 **ἀμυνομένους τελευτῆσαι τὸν αἰῶνα,** Αἰσχ.Ἀγ.929 **ὀλβίσαι δὲ χρὴ βίον τελευτήσαντ' ἐν εὐεστοῖ φίλῃ,** Σοφ.ἀπ. 646 (κῶδ.), Εὐρ.Ἑκ.419 **ποῖ τελευτήσω βίον;,** Πλάτ. Πρωτ.351Β **εἰ ἡδέως βιοὺς τὸν βίον τελευτήσειεν,** αὐτ.Νόμ 870Ε· ‖ κ. μτ. γενικ. βίου : Ξεν.ΚΠ 8,7,17· ‖ κ. μσν. κ. νεώτ. κ. ἀπολ. συχνάκις ἄνευ τοῦ βίου, ἀποθνῄσκω : Ἡρ.1,66 **τῷ δὲ Λυκούργῳ τελευτήσαντι ἱρὸν εἱσάμενοι σέβονται μεγάλως,** αὐτ.3,38, Αἰσχ Ἑπτ.617 **ἀλλ' οἶδεν ὡς σφε χρὴ τελευτῆσαι μάχῃ,** Σοφ ἀπ.662 **πρὶν τελευτήσαντ' ἴδῃς** (πρὶν ἴδῃς αὐτὸν νεκρόν), Ξεν.Ἀν.1,1,3 **ἐπεὶ δὲ ἐτελεύτησε Δαρεῖος,** Πλάτ Πολ.614Β· ‖ ἰδίᾳ ἐμπροθ. ἀποθνῄσκω διὰ χειρὸς ἢ ἐνεργείας ἄλλου : Ἡρ.1,39 **φῄς τοι τὸ ὄνειρον ὑπὸ αἰχμῆς σιδηρέης φάναι ἐμὲ τελευτήσειν,** Αἰσχ.Ἑπτ.930, Πλάτ Νόμ.877Β **εἰ ἐτελεύτησεν ἐκ τῆς πληγῆς τοῦ τραύματος,** Μηναῖ.3,4 Συνξ.1 **τελευτήσαντος δὲ τοῦ Γέροντος, ἦλθε .. τὴν συνήθη εὐχὴν ἀποδώσων**· ‖ κ. ἐπὶ ζῴων : Ἀριστλ.ΖΜ 667b,11· **4)** κ. ἀμτβ. φθάνω εἰς τέλος, λαμβάνω τέλος : Πίνδ.Ο 7,68 **τελεύτασαν λόγων κορυφαὶ** (δ.γρ. τελεύταθεν), Εὐρ.Βάκχ.908 **αἱ μὲν τελευτῶσιν ἐν ὄλβῳ βροτοῖς**· ‖ κ. ἐπὶ χρόνου, τελειώνω : Θουκ.2,4, αὐτ.2,32 **τοῦ θέρους τούτου τελευτῶντος**· ‖ ἐπὶ ἐνεργειῶν, γεγονότων κτλ. : Θουκ.1, 51 **ἡ ναυμαχία ἐτελεύτα ἐς νύκτα**· ‖ μτ. ἐμπροθ. προσδιορ. ἢ ἐπιρρ. φθάνω εἴς τι τέλος, καταλήγω εἴς τι : Ἡρ.1,134, αὐτ.3,125 **αἱ εὐτυχίαι ἐς τοῦτο ἐτελεύτησαν,** Αἰσχ.Πέρσ.735 **πῶς τε δὴ καὶ ποῖ τελευτᾶν** (φασι), αὐτ.Χο.528, Θουκ.2,51 **ἐς τοῦτο ἐτελεύτα,** Πλάτ.Πολ.618Α **εἰς πτωχείας τελευτώσας,** αὐτ.Θεαίτ.173Β, αὐτ.Συμπ.211C **ἕως ἀπὸ τῶν μαθημάτων ἐπ' ἐκεῖνο τὸ μάθημα τελευτήσῃ**· **5)** ἡ μτχ. τοῦ ἐνεστ. **τελευτῶν** μτ. ρ. ὡς ἐπίρρ., ἐπὶ τέλους, ἐν τέλει, τελευταῖον : Ἡρ. 3,75 **τελευτῶν ἔλεγε,** Σοφ.Ἀντ.261, Ἀριστφ.Ἱππ. 524 **τελευτῶν .. ἐξεβλήθη,** Θουκ.2,51 **τὰς ὀλοφύρσεις τελευτῶντες ἐξέκαμον,** αὐτ.8,81· ‖ κ. μτ. ἄλλης μτχ. : Θουκ.6,53 **τὴν τυραννίδα χαλεπὴν**

τελευτῶσαν γενομένην, Λυσ.12,60 πόλεις ἐπάγοντες καὶ τελευτῶντες Λακεδαιμονίους, Πλάτ. Φαῖδρ.228Β τελευτῶν παραλαβὼν τὸ βιβλίον· || κ. ἐπὶ τοπικῶν ὁρίων κττ. : αὐτ.2,148 τῆς δὲ γωνίης τελευτῶντος τοῦ λαβυρίνθου ἔχεται πυραμὶς τεσσαρακοντόργυιος.

τελεύω δημ., ἀόρ. (ἐ)τέλεψα, τελειῶ, περατώνω τι : ἀκόμα δὲν τὸ τέλεψες τὸ σπίτι· **2)** ἀμτβ. ἐξαντλοῦμαι, σώνομαι : μᾶς τέλεψαν τόσοι φόροι· **3)** κ. μτφ. ἀποκάμνω, ἀποθνήσκω : τέλεψε ἀπὸ τὸν κόπο.

τελέως ἐπίρρ. ἐπὶ τέλους : Αἰσχ.Εὐμ.320 πράκτορες αἵματος αὐτῷ τελέως ἐφάνημεν, αὐτ.953· **2)** τελείως βλ.λ., ἀπολύτως, ἐντελῶς : Ἡρ.1,120 τά γε τῶν ὀνειράτων ἐχόμενα τελέως ἐς ἀσθενὲς ἔρχεται, Ἀριστφ.Θεσμ.324, Ξεν.ΚΠ 3,3,38 ἑαυτῷ συνειδείη τελέως ἀγαθὸς ἀνὴρ ὤν, Πλάτ. Πρωτ.342Ε εἰδότες ὅτι τοιαῦτα οἷόν τ' εἶναι ῥήματα φθέγγεσθαι τελέως πεπαιδευμένου ἐστὶν ἀνθρώπου (τὰ τέλεος, τελέως θεωροῦνται ὀρθότερα τῶν τέλειος καὶ τελείως ὑπὸ Θωμ Μ 358R).

τελέωσις-εως (ἡ) ἄ. τελείωσις βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΙ 543a,19 πάντα λαμβάνει τελείωσιν τὰ ᾠά.

τελεωτικός-ή-όν ἄ. τελειωτικὸς βλ.λ. : Διον.Ἀρεοπ.123, Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.2,448.

τελήεις-εντος-εσσα-εν (τελῶ) ἐπ. κ.ἀρχαιότ. τ. τελέεις (Τυρτ.4,2) ὁ τέλειος, ὁ συμπεπληρωμένος, ὁ κατ' οὐδὲν ἐλλιπής· π.Ὁμ. μτ. τοῦ ἔρδειν ἢ ῥέζειν τελήεσσαι ἑκατόμβαι οὐχὶ ὁ πλήρης ἀριθμὸς ἑκατὸν βοῶν, ἀλλὰ βόες ἢ ζῷα καθόλου ἀρτιμελῆ καὶ οὐχὶ μικρά, διότι τοιαῦτα μόνον ἐχρησίμευον εἰς θυσίαν : Ἰλ.Α 315, αὐτ.Β 306, Ὀδ Δ 352 οὗ σφιν ἔρεξα τεληέσσας ἑκατόμβας· **2)** ἐπὶ τοῦ ὠκεανοῦ, ὁ συμπληρῶν τὴν περίοδον τῆς γῆς διὰ τῆς εἰς ἑαυτὸν ἐκβολῆς : Ἡσίοδ.Θ 242 ὠκεανοῖο τελήεντος ποταμοῖο (δ.ἑρμ. ποταμοῦ εἰς ὃν πάντες οἱ ἄ. τελευτῶσιν)· **3)** ὁ ἐκπληρῶν, ἰδίᾳ ἐπὶ οἰωνοῦ, ὁ οὗ τὰ προμηνύματα ἐπαληθεύουσιν, ὁ προμαντεύων τι βεβαίως, ἀντίθ. μαψιλόγος : Ὑμν.Ἑρμ.544 τεληέντων οἰωνῶν· || κ. ἐπὶ προρρήσεως, ἡ βεβαία : Τυρτ.4,2 τελέεντ' ἔπεα (βέβαιαι προφητεῖαι).

τέλθει· Ἡσ. «ἐν ᾠδῇ τέρπει» πρβλ. Σουΐδ.,Φώτ.

τέλθεια Ἡσ. «ὀνείδη καὶ πόλις καὶ ἔθνος».

τέλθος-ους (τὸ) ποι. σπάν. τ. ἀντὶ τέλος, χρέος, ὀφειλή : Καλλ.Λουτρ.Παλ.106 κομίζευ.. τέλθος ὀφειλόμενον, αὐτ.Δήμ.78.

τέλι (τὸ) δημ. λεπτὸν μετάλλινον σύρμα : τέλι τοῦ τηλεγράφου· **2)** μεταλλικὴ χορδή : τὰ τέλια τοῦ μαντολίνου.

τελιάζω Ἐπιγρ. κ. τελειάζω ἐκτελῶ, πράττω : τὰς λοιπὰς φιλοτειμίας τελιάσαντα .. ἀμέμπτως.

τελικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ τέλος· || φιλοσ. π. Στωϊκοῖς, ἐπὶ ἀγαθῶν, πράγματα σχετιζόμενα πρὸς τὸ τέλος, τὸ ὕφιστον ἀγαθὸν ἢ περιέχοντα τοῦτο ἐν ἑαυτοῖς, ἀντίθ. ποιητικά : Στωϊκ.ἀπ.3,25 ἀγαθὰ τελικά· || π. ῥήτορσι κεφάλαια τελικὰ αἱ κεφαλαιώδεις ἀποδείξεις αἱ λαμβανόμεναι ἀπὸ τοῦ δικαίου καὶ τοῦ ὠφελίμου : Ἑρμογ.Προγυμν.6· **2)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τέλος, ὁ τελευταῖος, ὁ τελειωτικός : τὰ τελικὰ ἀποτελέσματα τῶν ἐκλογῶν, - ἡ τελική μου ἀπάντηση - ἀπόφαση· || ἐπὶ λέξ. τὸ τελευταῖον γράμμα, ἡ κατάληξις· ΕΜ 289,33 «τρία ἐστὶ στοιχεῖα τελικὰ τῶν δυϊκῶν α,ε,ω» : Κλέαρχ.Ἰστ.63 ἔμπαλιν τελικὸν εἶναι οἷον Θρασυλέων, Ἡφαιστ. Ποιημ.1,2, Εὐστ.Ἰλ.58,30, - τελικὸν γράμμα λέξεως· || νεώτ. ἀνατ. τελικὸς ἐγκέφαλος (ἓν ἐκ τῶν μερῶν τῶν συγκροτούντων τὸν μέγαν ἐγκέφαλον), - τελικὸν ἔντερον (τὸ παχύτερον καὶ τὸ ἀπευθυσμένον)· **3)** κ. νεώτ. γραμμ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν σκοπόν, ὁ τοῦ σκοποῦ : Πρόκλ.Παρμ.612S τελικὸν αἴτιον, - τελικαὶ προτάσεις (αἱ δευτερεύουσαι προτάσεις αἱ δηλοῦσαι τὸν σκοπὸν ἐνεργείας τινός), - τελικαὶ μετοχαί, - τελικοὶ σύνδεσμοι· **4)** πιθ. ὁ τέλειος, ὁ ἐντελής, ὁ ἀκέραιος : Φιλόδ.Ἀκαδ.56Μ εἰς τελικὴν φιλίας ἕξιν.

τελικῶς ἐπίρρ. νεώτ. δημ. -ά, εἰς τὸ τέλος, ἐν τέλει : τελικὰ ὑπεχώρησε.

τελίσκω ποι. τ. ἀντὶ τελῶ, ἐκτελῶ, κάμνω, καθιστῶ : Νίκ.Ἀλεξ.593 ἄγονον σπόρον.. τελίσκει, αὐτ.ἀπ.74,10 (πιθ. τελέσκων), Κλήμ.Ἀλ.11,16· κ. παθ.: Ἐπιγρ., Βέττ.Βάλ.241,1 ταῦτα δὲ πάντα τελίσκεται καὶ γίνεται μεθ' ἡδονῆς, αὐτ.346,10 εὐσύνοπτα τὰ θνητῶν τελίσκεται· **2)** μτ. αἰτ. ὅρκον, ἐκτελῶ, τελειώνω ὅρκον : Ἐπιγρ. Κρήτης· **3)** παθ. μυοῦμαι, εἰσάγομαι εἰς τὰ μυστήρια : Ἐπιγρ. Κυρήνης τ- εἰς τὰ .. ἱερὰ μετὰ θυσιῶν· || κ. γεν. διδάσκομαι : ΠΔΔευτ.23,17(18) οὐκ ἔσται τελισκόμενος ἀπὸ υἱῶν Ἰσραήλ.

τέλισμα-ατος (τὸ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ τέλεσμα βλ.λ.

τέλλη (ἡ) ἄ. τελλίνη βλ.λ. : Ξενοκρ.π.Ὀρειβ.2,58,16.

τελλίην Ἡσ. «ὁ δεῖνα. Ταραντῖνοι».

τελλίνη (ἡ) κ.νεώτ., δωρ.-α εἶδος κογχυλίου ἐν τοῖς θαλάσσαις καὶ τοῖς ποταμοῖς, ἄ.ξιφύδριον: Ἐπίχ.78 τελλίναν κἀναρίταν θᾶσαι δὴ καὶ λεπὰς ὅσσα, Ἱππ.Δι.2,48, Σώπ.7 τελλίνης γὰρ ἐξαίφνης μέγας ἀκοὰς μελῳδὸς ἦχος εἰς ἐμὰς ἔδη, Διοσκ.2,6· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων ἐκ τῶν τελλινιδῶν, περιλαμβάνον κογχύλια μὲ λεπτὴν κόγχην.

τέλλις (ἡ) ἡ τελλίνη βλ.λ 1): Ἐπίχ.43 κόγχος, ἂν τέλλιν καλέομες, ἔστι δ' ἅδιστον κρέας.

τελλουρικός-ή-όν νεώτ. ὁ παραγόμενος ἀπὸ τοῦ τελλουρίου βλ.λ.

τελλούριον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτολ. αὐτοφυὲς ὀρυκτὸν περιέχον καὶ ὀλίγον σίδηρον καὶ χρυσόν.

τελλουριοῦχος-ον νεώτ. χημ. ὁ περιέχων τελλούριον βλ.λ.

τέλλω ποι., ἐν χρ. κ. π. Κρητ. πεζ., π. Ὁμ. μ. ἐν συνθ. μτ. τῶν προθ. ἀνά, ἐπί, περί, κ. π. Ἡρ., Ἀττ. κ. νεώτ. ἐντέλλω κ. ἐντέλλομαι, αἰολ. μέλλ. τέλσω, ἀόρ. ἔτειλα (Πίνδ.Ο 2,70) κ. αἰολ. ἔτελσα (ἐν χρ. μ. ἐν συνθ.), μέσ. ἀορ. ἐτειλάμην, παρακ. τέταλκα κ. παθ. τέταλμαι, παθ. ὑπερσυντ. γ' ἑν. ἐτέταλτο, τελῶ, φέρω εἰς πέρας, εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον, ἐκτελῶ, ἀποπεροτώνω : Πίνδ.Ο 2,70 ἔτειλαν Διὸς ὁδὸν παρὰ Κρόνου τύρσιν (ἐξετέλεσαν τὴν ὁδόν),Ἐπιγρ. τέλλεμ (=τέλλειν) μὲν τὰ θῖνα καὶ τὰ ἀντρώπινα· **2)** παθ. λαμβάνω σύστασιν : Πίνδ.Π 4,257 τόθι γὰρ γένος Εὐφάμου φυτευθὲν λοιπὸν αἰεὶ τέλλετο (διετέλει ὑπάρχον ἐν διαδοχικοῖς γενεαῖς), αὐτ.Ο 11(10) 6, αὐτ.1,76 ἐς χάριν τέλλεται (γίνεται πρὸς εὐχαρίστησιν), Αἰσχ.Ἀγ.1133 ἀπὸ θεσφάτων ἀγαθὰ φάτις .. τέλλεται· || ἐπὶ τοῦ οἴστρου : Ἀπολλ.Ρ 3,277 οἷόν τε νέαις ἐπὶ φορβάσιν οἶστρος τέλλεται (γίγνεται)· **3)** ἀμτβ. ἀνατέλλω : Σοφ.Ἠλ.699 ἡλίου τέλλοντος· || κ. μέσ. ἐπὶ ἀστέρων : Ἄρατ 285· ὁμ. ἐπὶ τῆς ἠοῦς : Ἀπολλ.Ρ 1,1360 ἠοῦς τελλομένης· **4)** ἀμτβ. κ. ἐπὶ τοῦ φυτοῦ Ἶρις. αὐξάνομαι : Νίκ.ἀπ.74,32.

τέλμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. συνηγμένον που καὶ στάσιμον ὕδωρ, λιμνάζον ὕδωρ, ἕλος, βοῦρκος, βάλτος, βαλτότοπος· Φώτ. «τόπος πηλώδης ὕδωρ ἔχων» : Ἀριστφ.Ὄρν.1593, Ξεν.Οἰκ.10,11 τὰ κοῖλα πάντα τέλματα γίγνεται, Πλάτ.Φαίδ.109Β ὥσπερ περὶ τέλμα μύρμηκας ἢ βατράχους, Θεόφρ.ΦΙ 1, 4,2 ὥστε τὰ μὲν ἐν τέλμασι τὰ δὲ ἐν λίμναις, Μέν.Ἐπιτρ.532· **2)** κτ. πληθ. χώρα χθαμαλὴ ὑποκειμένη εἰς πλήμμυραν : Ἡρ.2,93 τὰ τέλματα παρὰ τὸν ποταμὸν πρῶτα ἄρχεται πίμπλασθαι, Θεόφρ.ἀπ.174, Γαλ.6,709· **3)** ἡ ἰλὺς ἡ κατὰ τὴν ἄκραν τῆς ὄχθης ποταμοῦ : Αἰλ.ΨΙ 12,46· **4)** ὁ

εἰς τὰ τείχη τιθέμενος πηλός, ἡ λάσπη : Ἡρ.1,179 **μετὰ δὲ τέλματι χρεόμενοι ἀσφάλτῳ θερμῇ·** **5)** μτγν. ὁ μεταξὺ τῶν λίθων τειχώματος τόπος, ὃν ἐπλήρουν πηλῷ : Προκ.Κτισμ.2,1.

τελμᾰτιαῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τέλμα βλ.λ. : Ἀριστλ.Μετ.353b,24 **ὕδατα τελματιαῖα,** αὐτ.ΖΙ 487a,27 **ζῷα τελματιαῖα** (ζῷα ἐν τέλμασι ζῶντα), αὐτ.626a,9· ‖ ὁ ἔχων ἢ σχηματίζων τέλμα : αὐτ.ΖΓ 741b,2 **ποταμοὶ τελματιαῖοι.**

τελματικός-ή-όν λεξ. δ.γρ. τοῦ τελματιαῖος.

τελματόβιος-ον μσν. ὁ ἐν τέλμασι βιῶν : Κ Μανασσ.Χρον.4326 **τελματόβιος χοῖρος.**

τελμᾰτῶ-όω μτγν., μσν. κ. νεώτ. μεταβάλλω εἰς τέλμα βλ.λ.· ‖ κ. παθ. γίνομαι τελματώδης : Στράβ.17,1,7 **ἐπὶ .. τοῖς χείλεσιν αἱ λίμναι τελματοῦνται διὰ τὴν ἐκ τῶν ἡλίων ἀναθυμίασιν,** Κ Μανασσ.Χρον.1587· **2)** νεώτ. μτφ. ἀκινητῶ, στοματῶ : **τελματοῦται τὸ ζήτημα.**

τελματώδης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἑλώδης, ὁ βαλτώδης : Ἀριστλ. ΖΙ 570a,8 **τελματώδης λίμνη,** Διόδ.Σ 1,30 **τελματῶδες πεδίον,** Γαλ. 6,702 **τελματώδη χωρία,** Γεωπ.2,10,1 **τελματώδης γῆ·** ‖ ἐπὶ ὕδατος, τὸ λιμνάζον, τὸ στάσιμον : Πλούτ.Μάρ.38· ‖ νεώτ. κ. μτφ. ὁ ὅμοιος πρὸς τέλμα : **τελματώδης κατάστασις·** **2)** **τὰ τελματώδεα** ὡς οὐσ. μέρη τοῦ σώματος **πλήρη ὑγρῶν** ἀκαθάρτων : Ἱππ.Ἀδ.4.

τελμίς-ῖνος (ὁ) τὸ τέλμα βλ.λ.4), ἡ λάσπη, ἰδ. ὁ πρὸς οἰκοδομὴν χρήσιμος πηλός· Ἡσ. «**τελμίς**· ἡ ἐν τοῖς τέλμασιν ὑφισταμένη ἰλύς» : Ἰσαῖ.π. ΕΜ 751,24, Προκ.Γοτθ.4,26.

τελοδρομῶ-έω ἐσφ.γρ. ἀντὶ τελεοδρομῶ βλ.λ.

τελολογία (ἡ) νεώτ. φιλοσ. ἅ. τελεολογία, φιλοσοφικὴ θεωρία δεχομένη τὴν ὕπαρξιν τελικῶν αἰτίων, ἤτοι ἐνεργείας, ροπῆς κατὰ σκοπούς καὶ διὰ σκοπῶν ἐν τῇ φύσει, ὅθ. καὶ ἐν τῇ ἱστορίᾳ.

τελολογικός-ή-όν νεώτ. φιλοσ. ἅ. τελεολογικός, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τελολογίαν βλ.λ.· **2)** εἰδ. **τελολογικὴ ἀπόδειξις** ἡ ἐκ τῆς τάξεως τοῦ κόσμου συνάγουσα τὴν ὕπαρξιν τοῦ Θεοῦ ὡς δημιουργοῦ τῆς τάξεως.

τέλομαι Ἐπιγρ. ἔσομαι, μέλλ. τοῦ εἰμὶ βλ.λ.

τελοποιός-όν σχόλ. ἐσφ.γρ. ἀντὶ τελειοποιός βλ.λ. : Σχόλ.Παρισ.Ἀπολλ.4,1027.

τέλος-ους (τὸ) (τέλλω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐκπλήρωσις, ἡ συμπλήρωσις παντὸς πράγματος, τὸ τέρμα, τὸ πέρας : Ἰλ.Β 122 **τέλος δ' οὔπω τι πέφανται,** αὐτ.Γ 291, αὐτ.Π 630, αὐτ.Τ 107 **οὐδ' αὖτε τέλος** μύθῳ ἐπιθήσεις (δὲν θὰ ἐκπληρώσῃς τὸν λόγον σου), αὐτ.Υ 101, Ὀδ.1 5, αὐτ.Ρ 496 **εἰ γὰρ ἐπ' ἀρῇσιν τέλος ἡμετέρῃσι γένοιτο** (αἱ προσευχαὶ ἐκπληροῦνται, ἐκτελοῦνται), Ἡσίοδ.Ἔργ.669 **τέλος ἐστὶν ὁμῶς ἀγαθῶν τε κακῶν τε,** Σιμων. Ἀμ.1,1 **τέλος μὲν Ζεὺς ἔχει .. πάντων ὅσ' ἐστί,** Πίνδ.Ο 13,105, αὐτ.Ν 3,70, αὐτ.Ο 2,117, Ἡρ 1,155, αὐτ.9,22 **τέλος τοιόνδε ἐγένετο τῆς μάχης** (ἀποτέλεσμα), Αἰσχ.Χο.874 **μάχης .. κεκύρωται τέλος,** αὐτ.Ἱκ.475, αὐτ.525 **τελέων τελειότατον κράτος, Ὄλβιε Ζεῦ,** αὐτ.Ἑπτ.162, Σοφ.ΟΚ 1400, αὐτ.1468 **τί μὰν ἀφήσει τέλος;,** αὐτ.423, αὐτ.Ἠλ.735, Εὐρ. Ὀρ.1545 **τέλος ἔχει δαίμων βροτοῖς, .. ὅπᾳ θέλει** (τὸ ἀποτέλεσμα κρατεῖ εἰς τὴν ἐξουσίαν του), αὐτ.Ἑλ.837, Ξεν.ΚΠ 3,2,29 **ἣν θεὸς ἀγαθὸν τέλος διδῷ αὐτῷ,** Ἰσοκρ.5,71 **μὴ πρότερόν τι πάθῃς, πρὶν τέλος ἐπιθεῖναι τοῖς πραττομένοις;,** αὐτ.6,77, Δημ.274, Ἀριστλ.ΖΜ 672a,4 **τέλος εὐπεψίας αἱματικῆς πιμελὴ καὶ στέαρ,** (ἐν συγκρ. ἐνν. τὸ ἀποτέλεσμα, τὸ γέννημα), Ἀπολλ.Ρ 3,172 **τοῦ δ' ὔμμι τέλος κρηῆναι ἔοικεν,** αὐτ.4,1282, Πολύβ. 4,11,9 **ἀκόλουθον τὸ τέλος ἐξέβη τοῦ κινδύνου ταῖς ἐπιβολαῖς,** Ἐπιγρ. **καθήκει νῦν** (τὰν γνώμαν) **ἐπὶ τέλος ἀχθῆμεν·** ‖ κ. ἐν συνεκφ. μτ. ρ., μτ. προθ ἢ ἄνευ, οἷον **τέλος ἔχω** εἰμὶ τελειωμένος, ἕτοιμος, **τέλος λαμβάνω** συμπληροῦμαι, τελειώνομαι, Ἰλ.Ι 56 **οὐ τέλος ἵκεο μύθων** (δὲν συνεπλήρωσας τοὺς λόγους, δὲν τὰ εἶπες ὅλα), Πλάτ. Πολ.501E **οὐδὲ ἡ πολιτεία, .. ἔργῳ τέλος λήψεται,** αὐτ.Πολ.532B **ἐπ' αὐτῷ γίγνεται τῷ τοῦ νοητοῦ τέλει,** αὐτ.Πολ 613D, αὐτ.Νόμ.772C, Πάπ. **μέχρι τοῦ τὸ προκείμενον ἐπὶ τέλους ἀχθῆναι·** ‖ κ. γεν. παῦσις, λῆξις : Σοφ ΟΚ 1621 **ὡς δὲ πρὸς τέλος γόων ἀφίκοντο,** Εὐρ 1783, αὐτ.Ἑλ 534 **ὅταν πημάτων λάβῃ τέλος,** Ἀριστλ.Μεταφ.1074a,30 **ἐπειδὴ οὐχ οἷόν τε εἰς ἄπειρον, τέλος ἔσται πάσης φορᾶς,** Ἑλλην.Ὀξ 10,3 **ἡ μὲν οὖν ἐπανάστασις .. τοῦτο τὸ τέλος ἔσχεν·** κ. ἐπὶ λέξεως · Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.12,25· ‖ μτ. γενικ. **βίου** ἢ κ. ἄνευ αὐτῆς, τὸ τέρμα τῆς ζωῆς, ὁ θάνατος : Ἡρ. 1,31, Σοφ.ΟΚ 1530, αὐτ.1720, Ξεν.ΚΠ 8,7,6 **ἐμοὶ μὲν τοῦ βίου τὸ τέλος ἤδη πάρεστιν,** Θεί.Λειτουργ. Εὐχὴ Διακόνου **Χριστιανὰ τὰ τέλη τῆς ζωῆς ἡμῶν ἀνώδυνα,** Πλάτ.Νόμ 717E **τῶν ἤδη τέλος ἐχόντων** (τῶν νεκρῶν), αὐτ.801E, Ἐρωτόκρ.4,642 **τὸ τέλος μου ἔχει νὰ γενῇ στὴν φυλακὴν ἐτούτη·** ‖ μτ.γενικ. **θανάτου** ἡ δύναμις ἡ τὸν θάνατον ἐπιφέρουσα : Ἰλ.Γ 309, αὐτ.Ε 553 **τέλος θανάτοιο κάλυψεν,** αὐτ.Ι 411, αὐτ.Ι 416, Ὀδ.Ε 326 **ἐν μέσσῃ δὴ καθῖζε τέλος θανάτου ἀλεείνων,** αὐτ.Ω 124, Ἡσίοδ.Ἔργ.165 **ἔνθ' ἤτοι τοὺς μὲν θανάτου τέλος ἀμφεκάλυψε,** Αἰσχ.Ἑπτ 906, Μίμν.2,6 **κῆρες δὲ παρεστήκασι .., ἡ μὲν ἔχουσα τέλος γήραος ἀργαλέου, ἡ δ' ἑτέρη θανάτοιο·** ‖ κ. μτ. γενικ. **νόστου,** ἡ ἐπίτευξις, τὸ κατόρθωμα τῆς ἐπανόδου, ὁ νόστος : Ὀδ.Χ 323 **τηλοῦ ἐμοὶ νόστοιο τέλος γλυκεροῖο γενέσθαι·** ‖ κ. μτ. γενικ. **γάμου,** ἡ περάτωσις τοῦ γάμου, ὁ γάμος: Ὀδ.Υ 74· ‖ κ. μτ. γενικ. **μοίρας,** χαρίτων κτλ. : Πίνδ.Ο 2,32, αὐτ Ι 1,7 **ἀμφοτέραν τοι χαρίτων σὺν θεοῖς ζεύξω τέλος,** Ἡρ.2,139 **τέλος δὲ τῆς ἀπαλλαγῆς τοῦ Αἰθίοπος ὧδε ἔλεγον γενέσθαι,** Θεόκρ.1,93· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν ἐπιρρ. χρ. συνήθ. ἐν ἀρχῇ τῆς προτ., τελευταῖον : Θέογν.1294 **τέλος δ' ἔγνω καὶ μάλ' ἀναινομένη,** Ἡρ.1,76 **τέλος οὐδέτεροι νικήσαντες διέστησαν,** αὐτ.5,92, αὐτ.6,137, Σοφ. Ἀντ 233, Θουκ.2,100 **ὥστε τέλος ἡσυχίαν ἦγον,** αὐτ.5,46, Ξεν.5,4,30, Πλάτ.Νόμ.740E, - **τέλος ἐφύγαμε - τὸν κατήγγειλε·** ‖ κ. ἔμπροθ. **εἰς τέλος** : Ἡσίοδ.Ἔργ.216 **ἐς τέλος ἐξελθοῦσα,** Σόλ. 13,28 **πάντως ἐς τέλος ἐξεφάνη,** Ἡρ 9,37, Σοφ. Φιλ.409, Εὐρ.ΙΑ 161 **θνητῶν δ' εἰς τέλος ὄλβιος οὐδείς·** ‖ κ.ἔμπροθ. μτ. τῆς προθ. ἐπὶ κ. αἰτ., ἀντίθ. ἐν ἀρχῇ : Γαλ.19,18· ‖ νεώτ. ἐν φρ. **ἐπὶ τέλους** (ὡς ἐκδήλωσις ἀδημονίας ἢ ἀγανακτήσεως εἴτε καὶ ἱκανοποιήσεως διά τι γενόμενον μετὰ πολλὴν καθυστέρησιν) : **τὸν ἔπεισα ἐπὶ τέλους·** ‖ ὁμ.νεώτ.φρς **τέλος πάντων, ἐν τέλει** (εἰς τὸ τέλος, διὰ νὰ τελειώνωμεν)· ‖ ὁμ. φρ. **ἀπ' ἀρχῆς μέχρι τέλους** (καθ' ὅλην τὴν ἔκτασίν τινος, καθ' ὅλα τὰ μέρη, **παντοῦ**)· ‖ κ. ἄνευ προθ. κτ. δοτ. : Σοφ.ΟΤ 198 **τέλει γὰρ εἴ τι νὺξ ἀφῇ** (κτ. ἅ. τελέως, ἀτεχνῶς)· ‖ κ. μσν. ἐν ἐπιρρ. χρ μτ. τῆς προθ **εἰς** κ. αἰτ., ὅλως δι' ὅλου, ἐξ ὁλοκλήρου : Ἡρ.3,40 **ὅστις ἐς τέλος οὐ κακῶς ἐτελεύτησε πρόρριζος,** Πολύβ.1,20,7 **ὁρῶντες τὴν Λιβύην εἰς τέλος ἀβλαβῆ διαμένουσαν,** Πρόδρ.7,263 ἀποψυχείσης **τῆς θαλάσσης εἰς τέλος·** ‖ κ. μτ. τῆς προθ. διὰ κ. γενικ., διὰ παντός, ἀείποτε : Αἰσχ Πρ.273 **ὡς μάθητε διὰ τέλους τὸ πᾶν,** Σοφ Αἴ.685, Εὐρ Ἱκ. 270, Πλάτ.Φίλ.36E θαῦμα **γὰρ ἐμέ γ'** ἔχει **διὰ τέλους ἀεὶ περὶ τὰ αὐτά,** Ἰσοκρ.5,24 **ἕως ἂν διὰ τέλους ἀκούσῃς ἁπάντων τῶν λεγομένων,** αὐτ.8, 17, αὐτ.19,4, Τιμοκλ.8,5, Ἡγήσιππ.Κωμ.2,3, Πάπ. **τοῦ ἀφεθῆναί σε διὰ τέλους·** **2)** ὁ κύριος σκοπός, ἡ κυρία ὑπόθεσις, ἡ οὐσία τοῦ πράγματος : Ἰλ.Π 83

ῶς τοι ἐγὼ μύθου τέλος ἐν φρεσὶ θείω· **3**) φιλοσ. τὸ ὕφιστον σημεῖον, τὸ ἄκρον ἄωτον, τὸ ἰδανικόν : Πλάτ.Συμπ.210Ε, αὐτ.211Β **σχεδὸν ἂν ἅπτοιτο τοῦ τέλους**, αὐτ.Κλείτ.410Ε **πρὸς τέλος ἀρετῆς ἐλθόντα**· || ἐπὶ ἐνεργειῶν ἢ πράξεων, ὁ τελικὸς σκοπός : αὐτ.Γοργ.499Ε **τέλος εἶναι ἁπασῶν τῶν πράξεων τὸ ἀγαθόν**, Ἀριστλ.ΗΝικ. 1094a,18· || συνήθ.π.Ἀριστλ., τὸ οὗ ἕνεκα, τὸ τελικὸν αἴτιον : Ἀριστλ.Μεταφ.994b,9, **αὐτ.996a,26**· || τὸ κύριον καὶ πρώτιστον ἀγαθόν : Ἀριστλ.Η Νικ.1097a,27, Ζήν.1,45· || νεώτ. φιλοσ. θεμελιώδης ἔννοια ἀπορρέουσα **ἐκ τοῦ ἐγώ**, ὅπερ βούλεται καὶ πράττει συνειδητῶς **καὶ κατὰ σκοπούς**, καὶ ἀπὸ τοῦ ὁποίου μεταφέρεται ἐπὶ τὰ ἀντικείμενα τοῦ ἐξωτερικοῦ κόσμου· **4**) ἡ **τελειότης**, ἡ τελεία ἡλικία : Σιμων.123 **ἥβης πρὶν τέλος ἄκρον ἰδεῖν**, Εὐρ.Μήδ.920 **ἴδοιμι δ' ὑμᾶς εὐτραφεῖς ἥβης τέλος μολόντας**, Πλάτ.Μενξ.249Α **εἰς ἀνδρὸς τέλος** (εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν), αὐτ.Ἐπιν.992D· **5**) ἡ τελικὴ ἀπόφασις : Αἰσχ.Εὐμ.243, **αὐτ.434 ἦ κἀπ' ἐμοὶ τρέποιτ' ἂν αἰτίας τέλος** (τῆς κατηγορίας)· κ. ἀπολ. : αὐτ.Ἀγ.934· **6**) εἰδ. **ἐν τοῖς** ἀγῶσι, γέρας, βραβεῖον : Πίνδ.Ο 10(11),67 **ἔφερε πυγμᾶς τέλος**, αὐτ.11,27 **οὐ γὰρ ἦν πενταέθλιον ἀλλ' ἐφ' ἑκάστῳ ἔργματι κεῖτο τέλος, αὐτ.**Ρ 9,118· || **κ. μτφ.** : αὐτ.Ν 7,57 **οὐκ ἔχω εἰπεῖν τίνι τοῦτο Μοῖρα τέλος ἔμπεδον ὤρεξε**· **7**) ἡ ὑπερτάτη ἐξουσία : Εὐρ.Ἑλ.887 **τέλος δ' ἐφ' ἡμῖν**, Θουκ.4,118 **οἱ δὲ ἰόντες** τέλος ἔχοντες (πλήρη δύναμιν, ἐξουσίαν)· || ἡ ὑφίστη θέσις ἐν τῷ πολιτικῷ βίῳ, ὁ κολοφὼν τῆς ἐν τῇ πολιτείᾳ τιμῆς, ἡ ἀρχή, ἡ ἐξουσία : Πίνδ.Ν 11,9 **τέλος δωδεκάμηνον περάσαις** (κῶδ.)· || π Ἀττ. ἡ κυβέρνησις : Αἰσχ. Ἑπτ.1030 **τοιαῦτ' ἔδοξε τῷδε Καδμείων τέλει**· || **ὁμ. κ. νεώτ. οἱ ἐν τέλει** ἢ **οἱ τὰ τέλη ἔχοντες** οἱ ὄντες ἐν τῇ ἀρχῇ, οἱ ἄρχοντες : Ἡρ.3,18 **οἱ ἐν τέλει ἐόντες**, Σοφ.Αἶ.1352 **κλύειν τὸν ἐσθλὸν ἄνδρα χρὴ τῶν ἐν τέλει**, αὐτ.Ἀντ.67 **οἱ ἐν τέλει βεβῶτες**, αὐτ.Φιλ.385, Θουκ.1,10, αὐτ.3,36 **παρεσκεύασαν τοὺς ἐν τέλει ὥστε αὖθις γνώμας προθεῖναι**· || μ. μτχ. ἀρσ. κ. ρ. πληθ. **τὰ τέλη** οἱ ἄρχοντες : Θουκ.1,58, αὐτ.4,15 **ἔδοξεν αὐτοῖς ὡς ἐπὶ ξυμφορᾷ μεγάλῃ τὰ τέλη καταβάντας ἐς τὸ στρατόπεδον βουλεύειν**, Ξεν.Ἀν.2,6,4 **ἐκ τούτου καὶ ἐθανατώθη ὑπὸ τῶν ἐν Σπάρτῃ τελῶν ὡς ἀπειθῶν**· || νεώτ. **οἱ ἐν τέλει** οἱ ἀνώτατοι λειτουργοὶ **τῆς** ἐξουσίας, οἱ ἐπίσημοι· **8**) μτγν. ἡ διαταγὴ τοῦ ἄρχοντος, **τὸ** διάταγμα : Πλούτ. Θεμ.12 **τέλος ἐξέφερε**· **9**) ὑπούργημα, ἔργον : Αἰσχ.Εὐμ.743 **ὅσοις τοῦτ' ἐπέσταλται τέλος**, αὐτ. Ἀγ.1202, αὐτ.Χο.760, Δημ.462 **ἔξω τοῦ τέλους εἰσὶ τούτου** (τῆς τριηραρχίας)· κ. κτ. πληθ. : **τὰ καθήκοντα** : Εὐρ.Ἰκ.1137 **ποῦ λοχευμάτων χάρις τροφαί τε ματρὸς ἄυπνά τ' ὀμμάτων τέλη**· **10**) κτ.πληθ.προσφοραί, ἱεραὶ τελεταὶ **ὀφειλόμεναι** τοῖς θεοῖς : Αἰσχ.Πέρσ.204 **δαίμοσιν θῦσαι θέλουσα πελανόν, ὧν τέλη τάδε**, Σοφ.Τρ.238, Εὐρ. Μήδ.1382, αὐτ.ἀπ.327,6 **θεοῖσι μικρὰ θύοντες τέλη**· || τὰ λαφυραγωγηθέντα ὅπλα, τὰ ἀνατιθέμενα ὡς ἀφιέρωμα εἰς τὸν ναόν : Σοφ.Ἀντ. 143 **ἔλιπον Ζηνὶ τροπαίῳ πάγχαλκα τέλη**· **11**) τὰ Ἐλευσίνια μυστήρια, θεωρούμενα ὡς τὸ συμπλήρωμα τοῦ βίου (ἀντιθ. ὑπὸ τῶν Ρωμαίων θεωρούντων ταῦτα ὡς τὴν ἔναρξιν νέου βίου), **Σοφ.** ΟΚ 105 **οὗ πότνιαι σεμνὰ** τιθηνοῦνται τέλη θνατοῖσιν, Εὐρ.Ἱππ.25, Πλάτ.Πολ.560Β **τελουμένου ψυχὴν μεγάλοισι τέλεσι**· || σπαν. κτ. ἐν. : Αἰσχ.ἀπ. 387 **ἐρῶ . . τοῦδε μυστικοῦ τέλους**· **12**) θρησκευτικὴ ἑορτή, ἰδία ἡ τελετὴ τοῦ γάμου, ἡ διὰ τοῦ γάμου εἴσοδος εἰς συζυγικὸν βίον, ὁ γάμος· Πολυδ.3,38 «τέλος ὁ γάμος ἐκαλεῖτο» : Αἰσχ.Εὐμ.835 **γαμηλίου τέλους ἔχουσ' ἐς ἀεὶ** **τόνδ' ἐπαινέσεις λόγον**, Σοφ.Ἀντ.1241, Σχόλ.Ἀριστφ.Θεσμ.982· πρβλ. Ὀδ.Υ 74· **13**) πλῆθος πολεμιστῶν, πιθ. ὡρισμένου ἀριθμοῦ, τάγμα, ἄγημα : Ἰλ.Κ 56 **ἐλθεῖν ἐς φυλάκων ἱερὸν τέλος**, αὐτ 470, αὐτ.Λ 730 **δόρπον ἔπειθ' ἑλόμεσθα κατὰ στρατὸν ἐν τελέεσσιν** (κατὰ τάξεις, σώματα), Ἡρ 1,103 **πρῶτός τε ἐλόχισε κατὰ τέλεα τοὺς ἐν τῇ Ἀσίῃ**, αὐτ.7,87, Εὐρ.Ῥῆσ.311 **πολλὰ πελταστῶν τέλη**, Θουκ.2,22, αὐτ.6,42 **κατὰ τέλη στρατηγῷ προστεταγμένοι**, Πολύβ.11,11,6 **τὴν φάλαγγα κατὰ τέλη σπειρηδόν . . ἐπέστησε παρὰ τὴν τάφρον**, Πολύαιν.2,1,17 **τὰ μὲν πεζὰ τέλη προέταξεν**· || εἰδ. ἐν τῷ ρωμαϊκῷ στρατῷ, ἡ λεγεών : Ἰώσ.ΑΙ 14,16,2, αὐτ.ΠΙ 1,17,9, Πλούτ.Ἀντ.18, αὐτ.56 **ἐκέλευσεν ἑκκαίδεκα τέλη λαβόντα καταβαίνειν ἐπὶ θάλατταν**, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,87· || στρατιωτικὴ δύναμις ἐκ 2048 πεζῶν, ἡ μεραρχία : Ἀσκληπιόδ.10,5, Αἰλ.Τακτ.9,7, Ἀρρ.Τακτ.18,4· || **ὁμ.** στρατιωτικὴ δύναμις ἐκ 2048 ἱππέων, ταξιαρχία : Ἀσκληπιόδ.7, 11, Αἰλ.Τακτ.20,2, Ἀρρ.Τακτ.18,4· || ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ δίρρυμα, σῶμα, τάγμα ἐξ ἁρμάτων : Αἰσχ. Πέρσ.47 **δίρρυμά τε καὶ τρίρρυμα τέλη**· || **κ.** ἐπὶ πλοίων, μοῖρα, στολίσκος : Θουκ.1,48 **τρία τέλη ποιήσαντες τῶν νεῶν**· **14**) γεν.πλῆθος, οἷον πτηνῶν κτλ. : Ἡρ.2,64 **ὀρνίθων τέλεα ὀχευόμενα ἔν τε τοῖσι νηοῖσι τῶν θεῶν** (δ. γρ. γένεα), Αἰσχ. ἀπ.151 **τέλη ἀθανάτων**· **15**) κ. νεώτ. φόρος, δασμός : Ἀριστφ.Σφ.658 **κἄξω τούτου τὰ τέλη χωρὶς καὶ τὰς πολλὰς ἑκατοστάς**, αὐτ.Ἀχ.896, Πλάτ. Νόμ.847Β **τέλος δὲ ἐν τῇ πόλει μηδένα μηδὲν τελεῖν**, Αἰσχίν.1,114 **καθ' ἕκαστον ἐνιαυτὸν ἡ βουλὴ πωλεῖ τὸ πορνικὸν τέλος**, Δημ.745, Ἀριστλ. Ἀθ.7,4, Πάπ. **τὸ ὡρισμένον τῆς αἰτήσεως τέλος**· || νεώτ. **τὸ** ἐπιβεβλημένα καὶ εἰσπραττόμενα ὑπὸ τοῦ κράτους ἢ τῶν δήμων καὶ κοινοτήτων συνήθως εἰς ἀντάλλαγμα παρεχομένης ὑπηρεσίας, ἀντίθ. ὁ καθ'αὑτὸ φόρος : **τέλη χαρτοσήμου, - κατεδικάσθη εἰς τὰ ἔξοδα καὶ τέλη, - ἐκπαιδευτικὰ τέλη**· **16**) κ. μσν. ἡ δαπάνη, ἔξοδα : Θουκ.4,60, αὐτ.6,16 **ὃς ἂν τοῖς ἰδίοις τέλεσι μὴ ἑαυτὸν μόνον, ἀλλὰ καὶ τὴν πόλιν ὠφελῇ**, Πλούτ.Φωκ.38 **δημοσίοις τέλεσι**, Ἐπιγρ. **ἀναγραφάτω . . τέλεσι τοῖς Λεωνίδου**· || σπαν. ἐν τῷ ἐν. : Εὐρ.ἀπ.639 **μάτην γὰρ οἴκῳ σὸν τόδ' ἐκβαίη τέλος;**, Εὐστ. Ἰλ.Κ 56· **17**) ἐν Ἀθήναις ἡ περιουσία τοῦ πολίτου, καθ' ἣν ὡρίζοντο αὐτῷ καὶ αἱ εἰς τὴν πολιτείαν εἰσφοραί, ἡ ἐν τῇ πολιτείᾳ τάξις : Νόμος π. Δημ.1076 **κύριος ἔστω ἐπιβάλλειν κατὰ τὸ τέλος**· || κ. ἐν φρ. **κατὰ τὸ τέλος** ζημιοῦμαι τιμωροῦμαι ἀναλόγως πρὸς τὴν περιουσίαν μου καὶ τὴν τάξιν μου : Ἰσαῖ.4,11· **18**) Ἐπιγρ. κτηματικὴ διαίρεσις, διανομή : Ἐπιγρ. **Κορωνείων τὸ τέλος**, αὐτ. **τὸ Λοκρικὸν τέλος.**

τέλοσδε ἐπίρρ. ἐπ. πρὸς τέλος, μέχρι τοῦ **τέ**λους, εἰς τὸ τέρμα : Ἰλ.I 411 **διχθαδίας Κῆρας φερέμεν** θανάτοιο **τέλοσδε**, αὐτ.Ν 602.

τελοτισμός (ὁ) νεώτ. ἡ δυσκαμψία τῶν στυτικῶν ὀργάνων, ἰδ. πέους καὶ κλειτορίδος.

τελόφασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ τελευταία φάσις τῆς μιτώσεως, καθ' ἣν σχηματίζονται οἱ νέοι πυρῆνες τοῦ μέλλοντος κυττάρου **εἰς τὰ δύο πέρα**τα τοῦ μητρικοῦ κυττάρου.

τέλσας Ἡσ. «**στροφάς, τέλη, πέρατα**».

τέλσον (τὸ) κ. νεώτ. τέλος, τέρμα, **ὅριον** : Ἰλ.Ν 707 **τεμεῖ δέ τε τέλσον ἀρούρης** (Εὐστ. «τὸ τέλος ἢ τὸ κατ' ἐπιφάνειαν πέρας»), αὐτ.Σ 544, αὐτ.Σ 547 **νειοῖο . . τέλσον ἱκέσθαι**· **2**) **νεώτ.** ζωολ. ἡ τελευταία ἄρθρωσις τοῦ σώματος **τῶν** μαλακοστράκων.

τελχίν-ῖνος (ὁ) (συγγ. τοῦ **θέλγω**) μτγν. **κ. σχόλ.** κ. **θελγίν** (Ἡσ.) **κ.** θηλ. (Λιβάν.Λόγ.60,9), κ. **τελχίς** (Ἡρωδιαν.1,17). **ἐπὶ** προσ., **ὁ βάσκανος, ὁ ἀπα-**

τεών, ὁ κακοήθης, ὁ χαιρέκακος· Σουΐδ. «τελχῖνες· πονηροὶ δαίμονες, ἢ ἄνθρωποι φθονεροὶ καὶ βάσκανοι»: Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.353 **τελχίν τις δαίμων**· ‖ κ. θηλ. : Λιβάν.Λόγ.60,9 **τελχὶν δεξιά**· ‖ κ. ὡς ἐπίθ.σκωπτ. ἐπὶ γραμματικῶν : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ ΙΙ,321 **τελχῖνες σῆτες βίβλων**· **2**) ὡς κύρ. ὄν. συνήθ. κτ. πληθ. υἱοὶ Θαλάττης καὶ Ποσειδῶνος, ἀρχαῖοι κάτοικοι τῆς Κρήτης, Κύπρου καὶ Ρόδου, διασκορπισθέντες μετὰ ταῦτα περίφημοι μεταλλουργοὶ καὶ κατασκευασταὶ ἀγαλμάτων, ἀλλ' ἔχοντες κακὴν φήμην ὡς βάσκανοι καὶ γόητες καὶ φθονεροί : Καλλ.άπ.9,65Ρ, Στράβ.10,3,19 **Τελχίνων ἐν Ῥόδῳ ἐννέα ὄντων**, αὐτ.14,2,7,Διόδ.Σ 5,55.

τελχίνια (τά) Ἐπιγρ. ἑορτὴ ἐν Δελφοῖς.

τελχίνιος-α-ον μτγν. ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος **παρὰ τοῖς Λινδίοις** : Διόδ.5,55· ‖ ἐπίθ. τῆς Ἥρας **παρὰ Καμειρεῦσι**· ‖ ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, εἰς ἣν ἔκτισαν καὶ βωμὸν οἱ Τελχῖνες: Παυσ.9,19,1· ‖ ἐπίθ. τῶν Νυμφῶν παρ' Ἰαλυσίοις : Διόδ.Σ 5,55· **2**) Ἐπιγρ. κτ. πληθ. τὰ **τελχίνια** βλ.λ.

τελχίς-ῖνος (ὁ) μτγν. κ. ἡ **τελχίς** τελχὶν βλ.λ. : Ἀρκάδ.10, Χοιροβ.Θεο.2,2674· **2**) κτ. πληθ. αἱ **τελχῖνες**· Ἡρωδιαν.1,17 «αἱ ὑπὸ πληγῆς εἰς θάνατον καταφοραί».

τελχινώδης-ους-ες μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς τελχῖνα βλ.λ., βάσκανος, κακός : Θεοφύλ.Βουλγ.3,573 **τὴν ἐμαυτοῦ θρηνῶν τύχην, καὶ τελχινώδη ταύτην ἀποκαλῶν**, Μιχ.Ἀκομ.1,232 **τελχινῶδες ἐμβλέπειν**, ἐποφθαλμίζειν (δίκην Τελχῖνος, φθονερῶς).

τελχιταίνει Σουΐδ., Φώτ. «ἀντερίζει, σκληρατραχηλεῖ»· πρβλ. τελχιτένοντες.

τελχιτένοντες Ἡσ. «σκληροτραχηλοῦντες».

τελῶ-έω (τέλος) κ.μσν. κ. νεώτ., ἐπ. **τελείω** (Ὀδ.Ε 234), ἐπ. παρατ. **τέλεον** (Ἰλ.Ψ 768) κ. **ἐτέλειον** (Ἰλ.Ι 456) κ. ἰων. **τέλεσκον** Καλλ.Ἀρτ.123) κ. **τελέεσκον** (Κόϊντ.8,213), μέλλ. **τελέσω** (Πίνδ.Ν 4,43, Ξεν.ΚΠ 8, 6,3), ἐπ. **τελέσσω** (Ἰλ.Ψ 559) κ. **τελέω** (Ἰλ.Θ 415, Ὀδ.Β 256) κ. ἀττ. **τελῶ** (Σοφ.Ἠλ.1435, Πλάτ.Πρωτ. 311Β), ἀόρ. **ἐτέλεσα** (Θουκ.4,78) κ. **ἐτέλεσσα** (Ἰλ.Μ 222, Ὀδ.Λ 246), παρακ. **τετέλεκα** (Πλάτ.Ἀπολ.20Α, Δημ.295), μέσ. μέλλ. ἐν παθ. σημ. **τελοῦμαι** (Αἰσχ.Πρ.929) κ. ἐν ἰων. μτ. **τελεόμενος** (Ἡρ.1, 206) κ. **τελεύμενος** (Ἡρ.3,134), μέσ. ἀόρ. **ἐτελεσάμην**, (Δημ.990), κ. παρακ. **τετέλεσμαι** (Ἐπιγρ. Πριήνης), παθ. **τελοῦμαι**, ἐπ.παρατ. **ἐτελείετο** (Ἰλ. Α 5), παθ. μέλλ. **τελεσθήσομαι** (Θεόφρ.Χαρ.16,12) παθ.ἀόρ. **ἐτελέσθην** (Ὀδ.Δ 663) κ. αἰολ. **τελέσθην** (Σαπφ.1,4), παρακ. **τετέλεσμαι** (Ἰλ.Σ 74) κ. ἰων. γ' πληθ. **τετέληνται** (Ἐπιγρ.) κ. ἐν μτχ. κρητ. **τετελημένος** (Ἐπιγρ.), ὑπερσυντ. **ἐτετελέσμην** κ. ἰων. γ' ἑν. **τετέλεστο** (Ἰλ.Τ 242), συνήθ. π. Ὁμ. κ. ποι. κ. σπαν. πεζοῖς, φέρω εἰς πέρας, ἐκτελῶ, κάμνω, τελειώνω : Ἰλ.Α 108 **ἐσθλὸν δ' οὔτε τί πω εἶπες ἔπος, οὔτ' ἐτέλεσσας**, αὐτ.Ψ 373, Ὀδ.Β 256 **τελέει δ' ὁδὸν οὔ ποτε ταύτην**, αὐτ.Β 272, αὐτ.Γ 262,αὐτ.Ν 212 **μ' ἔφαντο ἀξέιν εἰς Ἰθάκην, οὐδ' ἐτέλεσσαν**, αὐτ.Ψ 250,Μίμν.11,Ἐπίχ.99 **κίνδυνον τελέσσαι**, Αἰσχ.Ἑπτ.782 **ἐπ' ἄλγει δυσφορῶν μαινομένᾳ κραδίᾳ δίδυμα κάκ' ἐτέλεσεν**, Σοφ.Ἠλ.1399 Πλάτ.Νόμ.926Α **ὡς τὰ τοῦ νομοθετοῦντος εἰκότως ἐνίοτε οὐ δύνανται προστάγματα τελεῖν**· ‖ κ. ἐπὶ ἱερῶν τελετῶν : Εὐρ.Βάκχ.485 **τὰ δ' ἱερὰ νύκτωρ ἢ μεθ' ἡμέραν τελεῖς;**, αὐτ.ΙΤ 464,Παυσ. 4,14,1 **Θεαῖς ταῖς μεγάλαις τελοῦντες τὰ ὄργια**, - τελῶ ἑορτὴν - πανήγυριν - γάμον· κ. παθ. : Πλάτ.Νόμ.775Α **ἄλλη περὶ ταῦτα ἱερουργία μελλόντων .. προσήκουσά ἐστι τελεῖσθαι**· ‖ ἐνίοτε μτ. ἐμπροθ. διορ. τόπου ἢ ἄνευ, διανύω, ἀποπερατῶ τὴν πρός τινα τόπον ὁδὸν ἢ πλοῦν : Ὀδ.Η 325,Θουκ.2,97 **ὁδῷ δὲ τὰ ξυντομώτατα ἐξ Ἀβδήρων ἐς Ἴστρον ἀνὴρ εὔζωνος ἑνδεκαταῖος τελεῖ**, αὐτ.4,78 **ταύτῃ τῇ ἡμέρᾳ ἐς Φάρσαλον ἐτέλεσε**· ‖ κ. παθ. συνήθ. κτ. οὐδ. ἢ ἀρσ. μτχ. παρακ. ἐκτελοῦμαι, συντελοῦμαι : Ἰλ.Ξ 196, αὐτ.Υ 242 **αὐτίκ' ἔπειθ' ἅμα μῦθος ἔην, τετέλεστο δὲ ἔργον**, Ὀδ.Ε 90, Ὑμν.Ἀφρ.26, Ἡρ.1,206 **οὐ γὰρ ἂν εἰδείης, εἴ τοι ἐς καιρὸν ἔσται ταῦτα τελεύμενα**, Πλάτ.Πολ.389D **ἐάνπερ ἐπὶ λόγῳ ἔργα τελῆται**· ‖ κ. κτ. παράλειψιν τῆς λ. ἔργον : ΚΔ Ἰω.19,30 **ὅτε οὖν ἔλαβε τὸ ὄξος ὁ Ἰησοῦς εἶπε, τετέλεσται**· ‖ νεώτ. γεγονὸς **τετελεσμένον** συντετελεσμένον ἢ ἀνοποδράστως συντελεσθησόμενον)· ‖ **τὰ τελούμενα** ὡς οὐσ. τὰ συμβαίνοντα· ‖ κ. ἀμτβ. ἐκτελοῦμαι, λαμβάνω ἔκβασίν τινα : Αἰσχ.Χο.1021 **οὐ γὰρ οἶδ' ὅπῃ τελεῖ**, αὐτ.Περσ 225,Σοφ.Ἠλ.1417· **2**) ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ἔπος, μῦθον, ὑπόσχεσιν, ἐέλδωρ κττ., ἐκπληρῶ, πραγματοποιῶ τὸν λόγον, ὑπόσχεσιν, δέησιν, εὐχήν, ἐπιθυμίαν : Ἰλ.Α 82, αὐτ.Ξ 44 **μὴ δή μοι τελέσῃ ἔπος ὄβριμος Ἕκτωρ**, αὐτ.Ψ 20,Ὀδ.Δ 776 **ἄγε σιγῇ τοῖον ἀναστάντες τελέωμεν μῦθον**, Ἡσίοδ.Α 36 **τέλεσεν δ' ἄρ' ἐέλδωρ**, Αἰσχ.Ἑπτ.627 **κλύοντες θεοὶ δικαίας λιτὸς ἁμετέρας τελεῖθ'**, αὐτ.724· σπαν. μτ. ἀπαρφ. : Ἰλ.Μ 222 **οὐδ' ἐτέλεσσε φέρων δόμεναι τεκέεσσιν** (δὲν κατώρθωσε νὰ τὸ φέρῃ εἰς τὰ τέκνα του)· ‖ κ. παθ. ἰδίᾳ κτ. οὐδ. ἢ ἀρσ. μτχ. παρακ. ἐκπληροῦμαι, πραγματοποιοῦμαι : Ἰλ.Α 212 **τὸ δὲ καὶ τετελεσμένον ἔσται**, αὐτ.Α 388,αὐτ.Β 36 **ἃ ῥ' οὐ τελέεσθαι ἔμελλον**, αὐτ.Β 330 **τὰ δὴ νῦν πάντα τελεῖται**, Δημ.999 **εἰκοστῷ νῦν ἔτει δίκην τελέσαισθ' ὑμεῖς**, Πάπ. **δημόσιος χρηματισμὸς τετελεσμένος δι' ἐπιτηρητῶν ἀγορανομίας**· **3**) παρασκευάζω, παρέχω, δίνω : Ἰλ.Σ 8 **μὴ δή μοι τελέσωσι θεοὶ κακὰ κήδεα θυμῷ**, Ὀμ.Β 34, Σοφ.Ψ 286, Πίνδ.Π 10,49, Αἰσχ.Ἑπτ.35 **εὖ τελεῖ θεός**, Σαφ.Ἀντ.3· **4**) ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ὅρκια, δίδω κῦρος εἰς τὸν ὅρκον διὰ τῆς ἐκτελέσεως ὅλων τῶν τυπικῶν, ἐπιβεβαιῶ ὅρκον, ἁ. τελευτῶ ὅρκον : Ἰλ.Η 69 **ὅρκια Κρονίδης ὑψίζυγος οὐκ ἐτέλεσσεν**· **5**) ἀναφ.πρὸς χρόνον, διανύω, συμπληρώνω, τελειώνω : Ὀδ.Ε 390 **ὅτε δὴ τρίτον ἦμαρ ἐυπλόκαμος τέλεσ' Ἠώς**, Σιμων.36, Σοφ.Ἀντ.1114 **μὴ τοὺς καθεστῶτας νόμους ἄριστον ᾖ σῴζοντα τὸν βίον τελεῖν**· ‖ γενικ. φθάνω εἰς τὸ τέλος, τελειώνω : Ἡσίοδ. Θ 799 **αὐτὰρ ἐπὴν νοῦσον τελέσῃ μέγαν εἰς ἐνιαυτόν**· κ. παθ. : Ὀδ.Κ 470 **περὶ δ' ἤματα μακρὰ τελέσθη**, Ἡσίοδ Θ 59,αὐτ.795 **κεῖται νήϋτμος τετελεσμένον εἰς ἐνιαυτόν**, Ἀριστλ.ΖΙ 581a,14 **ἐν τοῖς ἔτεσι τοῖς δὶς ἑπτὰ τετελεσμένοις**, αὐτ.Μεταφ.994a,26· ‖ παθ. ἐπὶ προσ., ἔρχομαι εἰς τὸ τέλος τῆς ζωῆς μου, ἀποθνήσκω : Αἰσχ.Χο.875 **οἴμοι .. δεσπότου τελουμένου** (δ.γρ.) (φονευθέντος τοῦ κυρίου)· **6**) καταλήγω, τελειώνω : Λυρ. Ἀλ.Ἀδέσπ.21,2 **ἐξ ἀγαθοῦ γὰρ ἀρξάμενος τελέω τὸν λόγον εἰς ἀγαθόν**· **7**) ποιῶ τι τέλειον, τελειοποιῶ : Πίνδ.Ν 4,43 **ἀρετὰν .. πεπρωμέναν τελέσει**, αὐτ.Ι 6(5),46· κ. παθ. : Πίνδ.Ν 4,43, Αἰσχ. Ἀγ.751 **μέγαν τελεσθέντα φωτὸς ὄλβον τεκνοῦσθαι**· ‖ κ. ἐπὶ βρέφους, ποιῶ τέλειον : Εὐρ. Βάκχ.100 **ἀνίκα Μοῖραι τέλεσαν ταυρόκερων**· ‖ κ. μτ. ἐπιθ. : Μέν.Μον.41 **ἅπαντας ἡ παίδευσις τελεῖ** (καθιστᾷ ἡμέρους)· **8**) μσν. εἰμί, διατελῶ, τελέθω : Τζέτζ.Χιλ.2,83 **φύσει τελῶν μνησίκακος**, αὐτ.3,278 **βασιλεὺς πάντων τελῶν Ἑλλήνων**· **9**) ἀπονέμω, πληρώνω τὸ πρέπον, τὸν τεταγμένον φόρον : Ἰλ.Ι 156 **καί οἱ ὑπὸ σκήπτρῳ λιπαρὰς τελέουσι θέμιστας**, αὐτ.298· ‖ προσφέρω, παρέχω δῶρον, δωροῦμαι : Ἰλ.Ι 598 **τῷ δ' οὐκέτι δῶρ' ἐτέλεσσαν πολλά τε καὶ χαρίεντα**, αὐτ.Φ 457,Ὀδ.Λ 352,Ἀριστφ.Βάτρ.173 **δύο δραχμὰς μισθὸν τελεῖς**, Πλάτ.Λύσ.208Β **προσέτι αὐτοῦ τούτου ἀργύριον τελοῦσιν**, αὐτ.Πρωτ.311D· ‖ κ. μτφ. : Πίνδ.Π 1,79 **παίδεσσιν ὕμνον Δεινομένευς**

τελέσαις· **10**) ἰδίᾳ πληρώνω φόρον, δασμόν, τέλος : Κρατῖν.Νεώτ.9,5, Πλάτ.᾽Αλκ.1,123A **ὃν τελοῦσιν οἱ Λακεδαιμόνιοι τοῖς βασιλεῦσι** (φόρον), αὐτ.Νόμ.847B, αὐτ.Νόμ.850B **μετοίκιον μηδὲ σμικρὸν τελοῦντι πλὴν τοῦ σωφρονεῖν**, Δημ. 1068 **τῶν ἐπικλήρων ὅσαι θητικὸν τελοῦσιν**, Αἰσχίν.3,91,᾽Αριστλ.᾽Αθ.55,3, Πάπ. **οἱ τελοῦντες τὰ καθήκοντα εἰς τὸ βασιλικόν**· ‖ εἰδ.ἀναφ. πρὸς σῖτον, καταβάλλω, πληρώνω τὸ ἀνάλογον μέρος, τὴν εἰσφοράν μου εἰς σῖτον : Ξεν.῾Ελλ.5,3,21 **ὥστε αἱ Φλειάσιοι τὸν ἥμισυν ψηφισάμενοι σῖτον τελεῖν ἢ πρόσθεν**· ‖ κ. ἀπολ. πληρώνω φόρους: ῾Ηρ.2,109 **ὅκως τοῦ λοιποῦ κατὰ λόγον τῆς τεταγμένης ἀποφορῆς τελέοι**· ‖ παθ. ἐπὶ χρημάτων, πληρώνομαι, καταβάλλομαι : ῾Ηρ.9,93 **τούτων δὲ τελεομένων αὐτοὶ δώσειν Εὐηνίῳ δόσιν τοιαύτην**· ‖ ὁμ. παθ. ἐπὶ προσ. ὑπόκειμαι εἰς πληρωμὴν φόρου, φορολογοῦμαι : Δημ.1461 **χώραν ἀτέλεστον ἔχουσιν αὐτοὶ τετελεσμένοι**· **11**) δαπανῶ, ἐξοδιάζω : ῾Ηρ.3,137 **τελέσας χρήματα μεγάλα Δημοκήδης**, Ξεν.ΚΠ 8,1,13 **προνοῶν ὅτι πολλὰ καὶ τελεῖν ἀνάγκη ἔσοιτο εἰς μεγάλην ἀρχήν**, Πλάτ.᾽Απολ.20A· ‖ κ. παθ. δαπανῶμαι, ἐξοδεύομαι : ῾Ηρ.2,125 **ἑξακόσια καὶ χίλια τάλαντα..τετελεσμένα**, αὐτ.7,187,Πλάτ.Νόμ.955E **χωρὶς τῶν εἰς τὰ ξυσσίτια τελουμένων**· ‖ καταναλίσκω, δαπανῶ διὰ τροφήν, τρώγω, τὸ παθ.: ῾Ιππ. παθ.47 (σιτία) **μέτρια τελεύμενα**· **12**) μτ.αἰτ. καὶ τῆς προθ. εἰς, ἀνήκω εἴς τινα τάξιν, ὑπολογίζομαι, συγκαταριθμοῦμαι : ῾Ηρ.2,51,αὐτ.6,108 **ἐάν Θηβαίους Βοιωτῶν τοὺς μὴ βουλομένους ἐς Βοιωτοὺς τελέειν**, Σοφ.ΟΤ 222 **ὕστερος γάρ αὐτὸς εἰς ἀστοὺς τελῶ** (ἀνήκω εἰς τοὺς ἀστούς), Εὐρ. Βάκχ.822,Πλάτ.Νόμ.923E **πρὶν εἰς ἄνδρας δυνατὸς εἶναι τελεῖν** (πρὶν . . φθάσῃ εἰς τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν· ‖ ὁμ. ἐν φρ. : ῾Ηρ.3,34 **κοῖός τις δοκέοι ἀνὴρ εἶναι πρὸς τὸν πατέρα τελέσας Κῦρον** (νὰ τὸν παραβάλῃ πρὸς τὸν πατέρα του τὸν Κῦρον)· **13**) μυῶ, εἰσάγω τινὰ εἰς τὰ μυστήρια : Πλάτ.Εὐθ.277P **ὃν ἂν μέλλωσι τελεῖν**, Δημ.313 **τῇ μητρὶ τελούσῃ τὰς βίβλους ἀναγιγνώσκειν**, αὐτ.403· ‖ κ. παθ. μυοῦμαι, εἰσάγομαι εἰς τὰ μυστήρια : ῾Ηρ.4,79 **Διονύσῳ Βακχείῳ τελεσθῆναι** (νὰ μυηθῇ εἰς τὰ μυστήρια τοῦ Διονύσου), ῾Ιππ.Νόμ.5 **βεβήλοισι δὲ οὐ θέμις πρὶν ἢ τελεσθῶσιν ὀργίοισιν ἐπιστήμης**, ᾽Αριστφ.Νεφ.258 **οὔκ, ἀλλὰ πάντα τοὺς τελουμένους ἡμεῖς ποιοῦμεν**, Ξεν.Συμπ.1,10, Πλάτ.Φαίδ.69C **ὁ δὲ κεκαθαρμένος τε καὶ τετελεσμένος ἐκεῖσε ἀφικόμενος μετὰ θεῶν οἰκήσει**, Δημ.315 **ἐτέλεις, ἐγὼ δὲ ἐτελούμην**· κ. μτ. αἰτ. : ᾽Αριστφ Βάτρ.357 **μηδὲ Κρατίνου τοῦ ταυροφάγου γλώττης βακχεῖ᾽ ἐτελέσθη**, Πλάτ.Φαῖδρ.249C **τελέους τελετὰς τελούμενος**· πρβλ. αὐτ.Πολ.560E· ‖ κ. μτφ. : Ξεν.Οἰκ. 21,12 **τετελεσμένος σωφροσύνῃ** (ὀπαδὸς τῆς σωφροσύνης)· **14**) παθ. ἐξορκίζομαι, μαγεύομαι : Εὐστ. Διον. Περ. 620 **Παλλάδιον τετελεσμένον**· **15**) μτφ. ἀναγορεύω εἴς τι ἀξίωμα· ‖ κ. παθ. ἀναγορεύομαι, διορίζομαι ἐπισήμως, μετὰ τελετῆς : Δημ.171 **στρατηγὸς τελεσθῆναι ἕκαστος σπουδάζων**· **16**) ρηματ. π. τελετή, τελεστής, τέλεσμα, τελεστήριον, τελεσμός, τέλεσις.

τελωνάρχης (ὁ) πάπ. ὁ ἀνώτατος τῶν τελωνῶν.

τελωνεία (ἡ) ᾽Επιγρ. ἄ. τελωνία βλ.λ.

τελωνειακός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τελωνεῖον, ὁ τοῦ τελωνείου : **τελωνειακὸν δασμολόγιον** (ὁ διὰ νόμου κεκυρωμένος πίναξ, ὁ διαλαμβάνων κατὰ κατηγορίας καὶ κλάσεις κατατεταγμένα τὰ ἐμπορεύματα καὶ τοὺς ἐπιβαλλομένους δασμοὺς κατὰ τὴν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγωγήν των), - **τελωνειακοὶ συμβάσεις**, - **τελωνειακὴ ἀστυνομία** (ἀστυνομ. σῶμα, ὑπαγόμενον εἰς τὴν ἁρμοδιότητα τοῦ ὑπουργείου τῶν Οἰκονομικῶν), - **τελωνειακοὶ ὑπάλληλοι**.

τελωνεῖο(ν) (τὸ) λεξ., νεώτ. κ. δημ. κ. **τελώνιον** βλ.λ.)· Σουΐδ. «τελωνεῖον προπερισπωμένως, ἐν ᾧ καθέζεται ὁ τελώνης. τελώνιον προπαροξυτόνως διὰ τοῦ ι γραπτέον»· **2**) νεώτ. κ. δημ. τόπος, ἵδρυμα, ὅπου εἰσπράττεται ὁ δασμὸς τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων· **3**) νεώτ. κ. δημ. δημοσία ὑπηρεσία ἐπιβλέπουσα καὶ ἐπιμελουμένη τὴν εἴσπραξιν τῶν εἰσαγωγικῶν καὶ ἐξαγωγικῶν δασμῶν.

τελώνης (ὁ) (τέλος, ὠνοῦμαι) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ τὸ τέλος ὠνούμενος, ὁ ἐκμισθούμενος, ὁ ἀγοράζων τὰ εἰς τὸ δημόσιον τέλη καὶ εἰσπράττων αὐτὰ ἀπὸ τῶν ὀφειλετῶν, ὁ ἐνοικιαστὴς δημοσίων φόρων· Σουΐδ. «τελώνης, ὁ τῶν τελῶν ἐταστής. διεβέβλητο παρὰ τοῖς παλαιοῖς τὸ τοῦ τελώνου ὄνομα καὶ τοῦ Κλέωνος ὄντος τελώνου καὶ ὑπὲρ τὸ τέλος τελωνοῦντος ὡς φησιν ᾽Αριστοφάνης» : ᾽Αριστφ.῾Ιππ.248 **παῖε . . καὶ τελώνην καὶ φάραγγα καὶ χάρυβδιν ἁρπαγῆς**, Αἰσχίν.1,119 **μαρτυρίαν τελώνου τοῦ παρὰ Τιμάρχου τοῦτο ἐκλέξαντος τὸ τέλος**, ῾Ηρώνδ.6,64, ᾽Αριστοκλ.Φιλ.π. Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.15,2· ‖ μτγν. κ. ἐπὶ τῶν κατοίκων τοῦ ᾽Ωρωποῦ, ὡς ὀνειδιστικὴ ἐπίκλησις : Ξένων! **πάντες τελῶναι, πάντες εἰσὶν ἅρπαγες**· ‖ κ. ἐπὶ περιφρονήσεως : Πολύβ.12,13,9 **ἐπὶ τούτοις σεμνύνεσθαι, ἐφ᾽ οἷς ἂν καὶ τελώνης σεμνυνθείη βάναυσος**· **2**) μτφ. εἰδ. ἐν τῇ ΚΔ ὁ ἐκβιαστής, ὁ ἄδικος, ὁ ἅρπαξ : ΚΔ Ματθ.5,46 **οὐχὶ καὶ οἱ τελῶναι τὸ αὐτὸ ποιοῦσι;**, ᾽Ασπάσ. ΗΝικ.102,21 **πορνοβοσκοὶ καὶ τελῶναι**· ‖ **Κυριακὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου** ἡ πρὸ τῆς Τυροφάγου τρίτη, ἀφ᾽ ἧς ἀρχίζει τὸ Τριῴδιον, Κυριακὴ καθ᾽ ἣν ἀναγινώσκεται ἡ φερώνυμος παραβολὴ τοῦ Εὐαγγελίου)· **3**) νεώτ. κ. δημ. ἀνώτερος δημόσιος ὑπάλληλος ἐπιμελούμενος τῆς εἰσπράξεως τῶν δασμῶν ἐπὶ τῶν εἰσαγομένων καὶ ἐξαγομένων ἐμπορευμάτων, ὁ προϊστάμενος τῶν τελωνειακῶν ἀρχῶν.

τελωνητής (ὁ) (τελωνῶ) μτγν. ὁ τελώνης βλ.λ, ὁ ἐνοικιαστὴς δημοσίων φόρων : Μαν.4,329.

τελωνία (ἡ) κ. **τελωνεία** (᾽Επιγρ.) ἡ ἐκμίσθωσις, ἡ εἴσπραξις τῶν δημοσίων προσόδων, κτ. ἄ. τὸ ἔργον, τὸ ἀξίωμα τοῦ τελώνου : Δημ.568 **πότερον τελωνίαν καὶ πεντηκοστὴν καὶ λιποταξίαν . . καὶ πάντα τὰ τοιαῦτα ἁρμόττει καλεῖν**, Βέττ.Βάλ. 2,11 **τελωνίας καὶ βιαίους πράξεις ἀποτελεῖ** (δ.ἀνάγν. τελώνας).

τελωνιακός-ή-όν νεώτ. ἄ. τελωνειακὸς βλ.λ.

τελωνιάς-άδος (ἡ) μτγν. ἡ τελωνική, ἡ ἀποτελουμένη ἐκ τελῶν, φόρων, ἰδίᾳ μτ. τοῦ μᾶζα, ἡ καλὴ τροφή, πλουσία ζωὴ τῶν τελωνῶν : Φοινί.ΑΠ 6,295 μάζας **ἀνίκ᾽ ἔκυρσε τελωνιάδος φιλολίχνου**.

τελωνίζω νεώτ. κ. δημ. ἐπιβάλλω τὴν πληρωμὴν τελωνειακοῦ τέλους εἰς τὰ εἰσαγόμενα ἢ ἐξαγόμενα ἐμπορεύματα· **2**) καταβάλλω τὰ τελωνειακὰ τέλη κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν ἢ ἐξαγωγὴν ἐμπορευμάτων, ἐκτελωνίζω· **3**) ρηματ.π. τελωνισμός.

τελωνικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τελωνίαν : Δημ.732 **κύκλῳ φεύγων τοὺς νόμους τοὺς τελωνικούς**, Πλούτ.᾽Ηθ.201B **τελωνικαὶ πρόσοδοι**· ‖ τὸ οὐδ. **τελωνικά** ὡς οὐσ. τὰ τέλη, οἱ φόροι : Πλάτ.Νόμ.842D.

τελώνιο(ν) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τελωνεῖον βλ.λ.), τόπος ἔνθα πληρώνονται **τὰ τέλη**· Σουΐδ. «τελωνεῖον προπερισπωμένως, ἐν ᾧ ἐκαθέζετο ὁ τελώνης. τελώνιον προπαροξυτόνως διὰ τοῦ ι γραπτέον» : Ποσείδ.13 **τὸν παῖδ᾽ ἄνω σπεύδοντα πρὸς τὸ τελώνιον**, ΚΔ Ματθ.9,9 **εἶδεν ἄνθρωπον καθήμενον ἐπὶ τὸ τελώνιον**, αὐτ.Μᾶρκ. 2,14, ᾽Επιγρ. **τὸ τελώνιον τῆς ἰχθυϊκῆς**· **2**) τὸ ἐν

τελωνείῳ πληρωνόμενον **τέλος**, ὁ τελωνειακὸς δασμός : Στράβ.16,1,27, αὐτ.17,1,16, Ἁρποκρ. ἐν λ. **δεκατευτάς**· **3**) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ λαογραφίᾳ, δαιμονικὸν ὂν ἱκανὸν νὰ μεταμορφῶται, οὐχὶ δὲ πάντοτε ἐπιβλαβὲς διὰ τὸν ἄνθρωπον, δαιμόνιον, στοιχειό· Δουκάγγ., Γλωσσ. «τελώνια, τὰ τοῦ ἀέρος δαιμόνια» : Ἀμαρτωλ.Γ π.Θησ.Στεφ. **ἀναφερόμενοι εὑρίσκουσι τελώνια φυλάττοντα . . τὴν ἄνοδον**, Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,15, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 72,8 **σὰν τὸ τελώνιο τὸ παμπόνηρο τοῦ μύθου**· **4**) νεώτ. ναυτ. κτ. πληθ. τὰ φῶτα τῶν Διοσκούρων, τὸ φωσφορῶδες πῦρ, τὸ ἐν θυέλλῃ περὶ τὰ ἄκρα τῶν ἱστῶν καὶ κεραιῶν ἐκφαινόμενον.

τελωνίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ναυτ. πλοιάριον ἰδίᾳ ἱστιοφόρον ἢ βενζινοκίνητον, ἐπιφορτισμένον τὴν καταδίωξιν λαθρεμπορίου· πρβλ. ἀτμοτελωνίς.

τελωνίσιμος-ον πάπ. κ. νεώτ. ὁ ὑποκείμενος εἰς τελωνειακὸν δασμόν.

τελωνισμός (ὁ) (τελωνίζω) νεώτ. ἡ κατάταξις ἰδίᾳ τῶν ἐκ τοῦ ἐξωτερικοῦ εἰσαγομένων ἐμπορευμάτων εἰς τὴν οἰκείαν κλάσιν τοῦ δασμολογίου καὶ ἡ εἴσπραξις τῶν τελωνειακῶν τελῶν.

τελωνοσταθμάρχης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ προϊστάμενος τελωνειακοῦ σταθμοῦ.

τελωνοφυλακή (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὑπηρεσία ὑποκειμένη εἰς τὰς τελωνειακὰς ἀρχὰς καὶ φέρουσα ἴδιον στολὴν καὶ ὁπλισμόν, σκοποῦσα δὲ τὴν ἐξασφάλισιν τῶν τελωνειακῶν δικαιωμάτων καὶ τὴν πρόληψιν τῶν λαθρεμποριῶν.

τελωνοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ., δημ. **τελωνοφύλακας** κατώτερος τελωνειακὸς ὑπάλληλος, ὁ ἀνήκων εἰς τοὺς ἄνδρας τοῦ σώματος τῆς τελωνοφυλακῆς.

τελωνῶ-έω μτγν. κ. μσν., παρακ. **τετελώνηκα** (Φιλόδ.Ρητ.1,344S) κ. παθ. **τετελώνημαι** (πάπ.), μέσ. ἀόρ. **ἐτελωνησάμην** (πάπ.), εἶμι τελώνης βλ.λ.), ἀγοράζω τοὺς δημοσίους φόρους καὶ εἰσπράττω αὐτούς : Πλούτ.Ἠθ.236Β, Λουκ.Ψευδολ.30 **μᾶλλον δὲ προσαιτεῖ καὶ λωποδυτεῖ καὶ τελωνεῖ**· ‖ κ. ἐπὶ κακῆς σημ. : Ἀπολλδ.Κωμ.13,13 **κλέπτει, τελωνεῖ**· **2**) κ. μσν. μτ. αἰτ. φορολογῶ τινα μεγάλως : Στράβ.9,3,4 **τελωνεῖ τινα πικρῶς**· κ. παθ. : Πάπ. **τετελώνηται διὰ πύλης ἐξάγων**, αὐτ. **τελωνουμένους σκληρῶς**, Στουδ.Θεόδ.193Α· ‖ κ. μέσ. : Πάπ. **ἐτελωνήσατο ἐξάγων δούλην**· **3**) παθ. ἀπαιτοῦμαι, πληρώνομαι ὡς φόρος : ΠΔ Μακκ. 1,13,39 **εἴ τι ἄλλο ἐτελωνεῖτο ἐν Ἱερουσαλήμ, μηκέτι τελωνείσθω**, Πάπ. **τὰ μὴ τετελωνημένα**· **4**) μτφ. διδάσκω ἐπὶ μισθῷ, ἐμπορεύομαι τὴν παιδείαν : Βασ.π.Θησ.Στεφ. **σοφιστῶν γένος, οἷς τέχνη τὸ τελωνεῖν τοὺς λόγους ἐστί**· πρβλ. καπηλεύω· **5**) ρηματ.π. τελωνητής.

τέλωρ Ἡσ. «τελώριον, μακρόν, μέγα».

τελώριος Ἡσ. «μέγας, πελώριος».

τεμαχηδόν ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τεμάχια, κομματιαστά.

τεμάχι ἐπίρρ. λεξ. κατὰ τεμάχια, κομματιαστά, τεμαχηδόν· Σουΐδ.

τεμαχίζω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ἐτεμάχισα** κ.παθ. **ἐτεμαχίσθην**, μτχ. παθ. παρακ. **τετεμαχισμένος**, κόπτω εἰς τεμάχια: ‖ εἰδ. ἀνοφ. πρὸς μεγάλους ἰχθῦς, διαμελίζω πρὸς ταριχείαν· κ.παθ. : Ξενοκρ.π.Ὀρειβ.2,58,19 **ξιφίας κητώδης.. τεμαχίζεται**, Γαλ.6,728· **2**) μτφ. διαιρῶ, διαχωρίζω : Πλούτ. Ἠθ.2,837Ε **τεμαχίζειν τὴν πραγματείαν**, Θεμίστ. Ἀν.Ὕστ.14,7 **τεμαχίζειν τὴν ἀπόδειξιν**, Πορφ. Χριστ.31 **τεμαχίζειν μεληδὸν τὸν νόμον**· κ. παθ. : Θεοφύλ.Σ.Ἐπιστ.39 **οὐ δύνασαι Θέτιδος καὶ Γαλατείας ἐρᾶν· οὐ τεμαχίζεται πόθος**, Παῦλ.Αἰγ.7,11· **3**) ρηματ. τεμαχισμός, τεμαχιστός, τεμαχίτης.

τεμάχιο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ τέμαχος, μέρος πράγματος κοπέντος, θραυσθέντος ἢ διαιρεθέντος, ἀπόσπασμα, τμῆμα ὅλου τινός, κομμάτι : Ἱππ.Παθ.43 (δ.γρ.), Πλάτ.Συμπ.191Ε **ἅτε τεμάχια ὄντα τοῦ ἄρρενος**, Ἄμφις 35 **λαβρακίου τεμάχια**, Κρωβ.8, Κίννομ.1,5,7D **τεμάχια τῶν παραπετασμάτων**, Γρηγορ.Ν 1,3,7 **κατὰ τεμάχια καὶ μέρη πλεῖστα διαιρεθῆναι**, αὐτ.7,3,136 **τεμάχιον ἄρτου, - τεμάχιον κρέατος - οἰκοπέδου**· **2**) νεώτ. ἓν ἐκ πολλῶν πραγμ. ὁμοῦ λαμβανομένων, ἀπαρτιζόντων σύνολον· **3**) νεώτ. μουσ. μουσικὴ σύνθεσις, ἄρτιον μουσικὸν μέλος, αὐτοτελὴς μελῳδία, μουσικὸ κομμάτι.

τεμαχίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τεμαχίτης βλ.λ. : Μάχ.π.Ἀθήν.6,244C **τεμαχίσκοι τρεῖς . . κωβιοί** (δ.γρ. τεμαχιστοί).

τεμαχισμός (ὁ) (τεμαχίζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τεμαχίζω, ὁ διαμελισμός, τὸ κομμάτιασμα : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.264, ΚΜονασσ.Χρον.180 **τεμαχισμὸς σφαγίου - ἄρτου**.

τεμαχιστός-ή-όν μτγν. ὁ τετμημένος, ἢ κεχαραγμένος εἰς τεμάχια πρὸς ταριχείαν : Μάχ.π.Ἀθήν. 6,244C **ἐν ᾗ τεμαχιστοὶ τρεῖς ἐνῆσαν κωβιοί** (δ. γρ. τεμαχίσκοι), Ἀθήν.Ἰατρ.π.Ὀρειβ.23,27.

τεμαχίτης (ὁ) (τεμαχίζω) ἐπὶ μεγάλων ἰχθύων, ὁ δυνάμενος νὰ τεμαχισθῇ, νὰ κοπῇ εἰς τεμάχια πρὸς ταριχείαν : Εὔβουλ.9 **ἐκ ζεόντων λοπαδίων . . τεμαχίτας**, Ἀλκίφρ.3,5, Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ.283.

τεμαχοπώλης (ὁ) ὁ πωλῶν ἰχθῦς τεμαχίτας βλ.λ., τεταριχευμένους, ὁ ταριχοπώλης : Ἀντιφ.128 **ἐλθών τε πρὸς τὸν τεμαχοπώλην περίμενε**.

τέμαχος-ους (τὸ) (τέμνω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἀποκεκομμένον μέρος, τεμάχιον ἰδίᾳ τεταριχευμένου ἰχθύος (ἐπὶ κρέατος συνήθως ἐλέγετο τόμος, Φρύν.13) : Ἱππ.Παθ.41, Ἀριστφ.Ἱππ.283 **ἅμ' ἄρτον καὶ κρέας καὶ τέμαχος**, αὐτ.Πλ.894 **πολὺ χρῆμα τεμαχῶν καὶ κρεῶν ὠπτημένων**, αὐτ.Νεφ.339, Ξεν.Ἀν.5,4,28, Ἔφιππ.12 **θύννου τεμάχη**, Ἄλεξ. 186,8· ‖ μτγν. γεν. κ. ἐπὶ τεμαχίων κρέατος : Λουκ.Ὄνειρ.14 **ὅτε τὸ ἔτνος ἥψησα τοῖς Κρονίοις δύο τεμάχη τοῦ ἀλλᾶντος ἐμβαλών**, Φιλόστρ.Σοφ.1,21, αὐτ.2,6, Φρύν. ἐν ΑΒ 65 **χοίρων τεμάχη**· ‖ κ. ἐπὶ καρπῶν : Παῦλ.Αἰγ.7,11· ‖ κ. μτφ. : Αἰσχ.π.Ἀθήν.8,347Ε **τὰς αὐτοῦ τραγῳδίας τεμάχη εἶναι ἔλεγε τῶν Ὁμήρου μεγάλων δείπνων**· **2**) νεώτ. γεωλ. τεμάχιον τῆς γηΐνης ἐπιφανείας, περιοριζόμενον ἑκατέρωθεν ὑπὸ ρηγμάτων ἢ μεταπτώσεων.

τεμενάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. χαιρετισμὸς τῶν Ἀνατολιτῶν διὰ βαθείας ὑποκλίσεως καὶ ἀνυψώσεως τῆς δεξιᾶς χειρὸς ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὸ στῆθος, τὸ στόμα καὶ τὸ μέτωπον· **2**) κτ. ἐπέκτ. συνήθ. κτ. πληθ. ἐκδήλωσις δουλικῆς ὑποταγῆς : **αὐτὸς τεμενάδες δὲν κάνει**.

τέμενες (τὸ) Ἐπιγρ. Ἀρκαδ. τ. ἀντὶ τέμενος βλ.λ.

τεμενίζω (τέμενος), ἀόρ. **ἐτεμένισα** (Πλάτ.Νόμ., 738C) κ. Ἐπιγρ. **τεμένισσα**, κ. παθ. ἀόρ. α' **ἐτεμενίσθην** (Δίων Κ 57,9), ποιῶ, ἀφιερῶ τέμενος, ἱερὸν ἄλσος, καθιερώνω : Πλάτ.Νόμ.738C **τεμένη τε τούτων ἑκάστοις ἐτεμένισαν**, Διον.Ἁλ.Ρωμ. 3,70 **τὸ ἱερὸν τοῦ Διὸς τεμενίσας**, Κλήμ.Ἀλ Προτρ.27 **ὅλαι πόλεις μουσεῖα τεμενίζουσιν αὐταῖς**· κ. ἀπολ. : Ἐπιγρ.π.Ἀριστλ.Θαυμ.843b,27 **Ἡρακλέης τεμένισσε . . Φερσεφαάσσῃ**· κ. παθ. : Δίων Κ 57,9· **2**) ρηματ.π. τεμένισμα.

τεμενικός-ή-όν κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς τὸ τέμενος** βλ.λ., ὁ τεμένιος : Ἀναξανδρ. 12 (ἀμφ.γρ.)· ‖ **τὸ τεμενικὸν** ὡς οὐσ. ὄνομα ναοῦ ἔχοντος ἱερὸν ἄλσος : Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Ἰσεῖον, ΕΜ 278,35· **2**) ἐπὶ εἰσοδήματος, ὁ προερχόμενος ἐκ τῆς μισθώσεως τῶν ἱερῶν κτημάτων : Διό.Ἀλ. π. Ἁρποκρ. ἐν λ. ἀπὸ μισθωμάτων **ἐκ τῶν τεμενικῶν προσόδων**· **3**) τίτλος λόγου ἐκφωνηθέντος ὑπὸ τοῦ ρήτορος Ἰσαίου : Ἁρποκρ. ἐν λ. **ἄμιπποι ὁ τεμενικὸς λόγος**.

τεμένιος-α-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τέμενος βλ.λ.: Σοφ.Τρ.754 φυλλάς τεμενία (τὰ δένδρα καὶ τὰ φύλλα τοῦ ἱεροῦ ἄλσους), Ἐπιγρ. τεμένιος οἶκος· 2) Ἐπιγρ. ἐπίθ. τῆς Ἑστίας.

τεμένισμα-ατος (τὸ) (τεμενίζω) μτγν. κ. μσν. ἡ περιοχὴ ναοῦ, τὸ ἱερὸν ἔδαφος τὸ ἀνῆκον εἰς ναόν : Δίων Κ 42,26 τὰ τοῦ Σαράπιδος τεμενίσματα κατασκάφας, αὐτ.57,9, Εὐστ.Πον.72,17.

τεμενίτης (ὁ), θηλ. τεμινῖτις βλ.λ., ὁ τεμένιος βλ.λ., ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Συρακούσαις : Θουκ.6,75 οἱ Συρακούσιοι .. τὸν τεμενίτην ἐντὸς ποιησάμενοι· ‖ Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος ἐν Μυκόνῳ· ‖ Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Διὸς ἐν Ἀμοργῷ.

τεμενῖτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ τεμενίτης, ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ἄκρα, ὕψωμα ἐφ' οὗ ἔκειτο ὁ ναὸς ἢ τὸ τέμενος τοῦ Ἀπόλλωνος : Θουκ.7,3 ἀπήγαγε τὴν στρατιὰν ἐπὶ τὴν ἄκραν τὴν τεμενῖτιδα καλουμένην (δ.γρ. Τεμενίτην).

τέμενος (τὸ) (τέμνω) κ. νεώτ., ἀρκαδ. τ. τέμενες (Ἐπιγρ.), αἰολ.γενικ. τεμένηος (Ἀλκ.152), ἀποτετμημένον καὶ ἀποκεχωρισμένον τεμάχιον γῆς, ὅπερ ἐδίδετό τινι ὡς ἰδιοκτησία : Ἰλ.Σ 550 ἐν δ' ἐτίθει τέμενος βαθυλήϊον· ‖ συνήθ. μέγα τεμάχιον γῆς, ὅπερ ἀποχωριζόμενον τῆς δημοσίας γῆς ἐδίδετο εἰς τὸν βασιλέα ὡς ἰδιοκτησία : Ἰλ.Ζ 194, αὐτ. Υ 184 ἤ νύ τί τοι Τρῶες τέμενος τάμον, . . ὄφρα νέμηαι (τῷ Αἰνείᾳ), Ὀδ.Ρ 297 δμῶες Ὀδυσσῆος τέμενος μέγα κοπρίσσοντες· κ. κτ. πληθ. : Ὀδ.Λ 185 ἀλλὰ ἕκηλος Τηλέμαχος τεμένεα νέμεται, Ἀριστλ.Ρητ.1361a,35 τεμένη, μέρος τιμῆς· 2) τεμάχιον γῆς ἀποκεχωρισμένον καὶ θεῷ τινι ἀφιερωμένον, συνήθ. ἱερὸν ἄλσος μετὰ ναοῦ καὶ βωμοῦ· Ἡσ. «τέμενος· πᾶς ὁ μεμερισμένος τόπος τινί, εἰς τιμήν, ἢ ἱερὸν καὶ βωμός, ἢ ἀπονεμηθὲν θεῷ ἢ βασιλεῖ» : Ἰλ.Β 696 Δήμητρος τέμενος, αὐτ. Θ 48 ἔνθα δέ οἱ τέμενος, βωμός τε θυήεις, αὐτ. Ψ 147, Ὀδ.Θ 363, Πίνδ.Ν 10,19 ὅσων Ἀργεῖον ἔχει τέμενος μοῖραν ἐσλῶν, Ἡρ.2,112 ἔστι δὲ ἐν τῷ τεμένεϊ τοῦ Πρωτέος ἱρόν, αὐτ.3,142, αὐτ.9, 116· ‖ γεν. ἱερὸς τόπος : Πινδ.Π 5,33 ἀκηράτοις ἀνίαις ποταρκέων δώδεκ' ἂν δρόμων τέμενος (τὸ Πυθικὸν στάδιον)· ‖ ὁμ. τέμενος Ἄρεος ἡ πόλις Συρακοῦσαι : αὐτ.Π 2,2 μεγαλοπόλιες ὦ Συρακοῦσαι, βαθυπολέμου τέμενος Ἄρεος· ‖ κ. τέμενος Νείλου ἡ ἱερὰ κοιλὰς τοῦ Νείλου : αὐτ.Π 4,56· ‖ κ. τέμενος Κηφισίδος ἡ λίμνη τοῦ Κηφισοῦ ἀφιερωμένη εἰς τὴν νύμφην Κηφισίδα : αὐτ.Π 12,27· ‖ κ. ἱερὸν τέμενος (Παλλάδος), ἡ Ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν : Ἀριστφ. Λυσ.483· ‖ τέμενος Ποσειδῶνος ἡ θάλασσα : αὐτ.Ν 6,63· ‖ τέμενος αἰθέρος ὁ ἀήρ : Αἰσχ. Πέρσ.365 κνέφας δὲ τέμενος αἰθέρος λάβῃ, αὐτ. Φιλήτ.13 τέμενος ἀνέμων· ‖ κ. μτφ. : Ἐπιγρ. Μαραθὼν σῆς ἀρετῆς τέμενος· ‖ κ. νεώτ. τέμενος τῶν Μουσῶν πᾶν ἵδρυμα ὅπου θεραπεύονται τὰ γράμματα ἢ αἱ τέχναι, οἷον τὸ πανεπιστήμιον· 3) ἱερὸν ἄλσος ἢ δάσος : Ὑμν.Ἀφρ. 267, Σοφ.ΟΚ 135 ὃν ἐγὼ λεύσσων περὶ πάν οὔπω δύναμαι τέμενος γνῶναι· 4) ναός : Χορίκ. 88Β τοῦ τεμένους τῆς ὀροφῆς· ‖ νεώτ. γεν. ναός, ἄ. θρησκείας πλὴν τῆς χριστιανικῆς· κ. εἰδ. εὐκτήριος οἶκος τῶν Μουσουλμάνων, τζαμί.

τεμενουρός (ὁ) (οὖρος) Ἐπιγρ. ἄ. τεμενωρός (Ἡσ.) ὁ φύλαξ τεμένους : τεμενουρὸς Ἑρμῆς.

τεμενοῦχος-ον (τέμενος, ἔχω) ὁ ἔχων τέμενος βλ.λ., ἢ ὁ κατοικῶν ἐν αὐτῷ, πιθ. ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος : Πινδ.ἀπ.185 αὐτόν με . . γαίας ἐσδέξαι τεμενοῦχον, Ἀπολλ Δύσκ.Συντ.138,13.

τεμενωρός (ὁ) Ἡσ. ἄ. τεμενουρὸς βλ.λ.

τέμμαι Ἡσ. «τείνει».

τέμματα Ἡσ. «στεφαγώματα» (πιθ. Λακ. ἀντὶ στέμματα).

τέμμειν Ἡσ. «πείθειν, τιμᾶν, ἡγεῖσθαι».

τέμνω (ἰ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων., δωρ. κ. ἐπ. τάμνω (Ἰλ.Γ 105) κ. γ' ἑν. τέμει (μ. ἐν Ν 707), παρατ. θαμιστ. τέμνεσκον (Ἀπολλ.Ρ 1,1215, Κόϊντ.6,217), μέλλ. τεμῶ (Εὐρ.Βάκχ.493, Θουκ.1,82) κ. ἰων. τεμέω (Ἱππ. Ὅρκ.), ἀόρ. β' ἔτεμον (Θουκ.6,7), ἰων. κ. δωρ. ἔταμον κ. ἐπ. τάμον (Ἰλ.Γ 292, Πινδ.Ν 3,33, Ἡρ.7, 132), κ. ἐπ. ἐν ἀπαρμφ. ταμέειν (Ἰλ.Τ 197), παρακ. τέτμηκα (Ἀριστλ.Σοφ.Ἔλ.178a,21), δωρ. γ' ἑν. τετμάκει (Ἀρχιμ.Κων.Σφαιρ.22,26) κ. ἰων. κ. ἐπ. μτχ. τετμηώς (Ἀπολλ.Ρ 4,156), μέσ. μέλλ. τεμοῦμαι (Ἀριστφ.Ἱππ.291, Ξεν.ΚΠ 1,4,(9), ἀόρ. ἐταμόμην, ἀπαρφ. ταμέσθαι (Ἰλ.Ι 580), ἀττ. ἐτεμόμην (Πλάτ. Πολιτ.280D (ἀπ), Λουκ. ὑπ. Εἰκ.24), παθ. τέμνομαι, παθ. μέλλ. τμηθήσομαι (Ἀριστλ.Ἄτομ.968b,17) κ. δωρ. τμαθήσομαι (Ἀρχιμ.), τετελ. μέλλ. τετμήσομαι (Φιλόστρ.Ἀπολλ.4,24 κ. ἐν συνθ. (ἐκ-) π. Πλάτ. Πολ.564C), παθ. ἀόρ. α' ἐτμήθην (Εὐρ.Τρῳ.480, Θουκ.2,18) κ. δωρ. ἐτμάθην (Ἀρχιμ.Κων.Σφαιρ.11), παθ. παρακ. τέτμημαι (Ὀδ.Ρ 195, Θουκ.3,26) κ. δωρ. τέτμαμαι (Ἀρχιμ.Κων.Σφαιρ.), κόπτω, σχίζω, κομματιάζω : Ξεν.Ἀπομν.1,4,6 τοὺς μὲν πρόσθεν ὀδόντας πᾶσι ζῴοις οἵους τέμνειν εἶναι (ἐπιτηδείους πρὸς τὸ κόπτειν), Πλάτ.Γοργ.476D τοιοῦτον τμῆμα τέμνεται τὸ τεμνόμενον, οἷον τὸ τέμνον τέμνει;· 2) τραυματίζω, ἀκρωτηριάζω, πληγώνω : Ἰλ.Ν 501 ἀλλήλων ταμέειν χρόα χαλκῷ, αὐτ.Π 761, Αἰσχ.Εὐμ.592 ξιφουλκῷ χειρὶ πρὸς δέρην τεμών (τραυματίζων εἰς τὸν λαιμόν), Σωρ.1,83 οἱ στενοὶ τέμνουσι (τελαμῶνες)· 3) ἐπὶ χειρουργοῦ, ἀποκόπτω, ἐκκόπτω, ἐξάγω διὰ τομῆς, ἰδίᾳ βέλος ἐκ τοῦ τραύματος : Ἰλ.Λ 844 ἔνθα μιν ἐκτανύσας ἐκ μηροῦ τάμνε μαχαίρῃ ὀξὺ βέλος περιπευκές, Γαλ.16,810 τέμνειν τὴν χεῖρα· ‖ κ. ἀπολ. ποιοῦμαι χρῆσιν τῆς χειρουργικῆς μαχαίρας, ἐνεργῶ ἐγχειρήσεις, ἀντίθ. καίω, καυτηριάζω : Αἰσχ.Ἀγ.849, Ξεν.Ἀν.5,8,18 οἱ ἰατροὶ τέμνουσι καὶ καίουσι ἐπ' ἀγαθῷ, Πλάτ.Γοργ.456B, αὐτ.480C· ‖ κ. παθ. ὑποβάλλομαι εἰς ἐγχείρησιν, ἐγχειρίζομαι : Ἱππ.Ἀφορ.7,44, Πλάτ.Γοργ.479A φοβούμενος . . , τὸ κάεσθαι καὶ τὸ τέμνεσθαι, ὅτι ἀλγεινόν· 4) ἐκτέμνω, εὐνουχίζω, μουνουχίζω : Ἡσίοδ.Ἔργ.790 ἐρίφους τάμνειν, αὐτ.Ἔργ. 789 μηνὸς δ' ὀγδοάτῃ κάπρον καὶ βοῦν ἐρίμυκον ταμνέμεν· ‖ κ. ἐπὶ ἀνδρῶν : Λουκ.Συρ.15 ὡς γάρ μιν ἡ Ῥέη ἔτεμε· 5) ἐπὶ ζῴων, κατακόπτω, τεμαχίζω, λιανίζω, κομματιάζω : Ἰλ.Ι 209 τάμνεν δ' ἄρα δῖος Ἀχιλλεύς, αὐτ.Ω 409, Ὀδ. Ι 291, Πινδ.Ο 1,49 ὕδατος ὅτι τε πυρὶ ζέοισαν ἀμφ' ἀκμὰν μαχαίρᾳ τάμον κατὰ μέλη, Ἡρ.2,65 ἡ δ' ἀντ' αὐτοῦ τάμνουσα ἰχθῦς παρέχει βορὴν τοῖσι θηρίοισι, αὐτ.3,42· ‖ ὁμ.κ. μέσ. : Ὀδ.Ω 364 ταμνομένους κρέα πολλά· 6) σφάζω, θύω, θυσιάζω : Ἰλ.Τ 197 ταμέει Διί τ' Ἠελίῳ τε, Εὐρ.Ἱκ. 1196 ἐν ᾧ δὲ τέμνειν σφάγια χρή σ', ἄκουέ μου· κ. παθ. : αὐτ.Ἡρακλ.400· 7) συνεκδ. ἐν φρ. τέμνω ὅρκια, ἢ σπονδὰς τέμνω κάμνω συνθήκην, συμμαχίαν ποιῶν τὴν εἰς τοιαύτας συνήθη ἐπίσημον θυσίαν, ἰδίᾳ ἐπιτελῶ τὴν θυσίαν τὴν συνήθη εἰς τὴν ὁρκωμοσίαν : Ἰλ.Β 124, αὐτ.Γ 73, αὐτ. Δ 155 θάνατόν νύ τοι ὅρκι' ἔταμνον (σχόλ. «ἐπὶ τῷ σῷ θανάτῳ τοὺς ὅρκους ἐποίησα»), Ὀδ.Ω 483, Ἡρ.4,201 ταμόντες τοῖσι Βαρκαίοισι χρόνον μένειν αἰεὶ τὸ ὅρκιον, αὐτ.7,132 ἐπὶ τούτοισι οἱ Ἕλληνες ἔταμον ὅρκιον οἱ τῷ βαρβάρῳ πόλεμον ἀειράμενοι, Εὐρ.Ἑλ.1235, αὐτ.Ἱκ.376 ἆρα φίλιά μοι τεμεῖ;· ‖ κ. μέσ. ἐπὶ δύο μερῶν : Ἡρ 4,70 τῶν τὰ ὅρκια ταμνομένων· 8) ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ φάρμακον, κατακόπτω φυτόν τι πρὸς παρασκευὴν ἰαματικοῦ φαρμάκου ἢ πρὸς τέλεσιν μαγείας : Πλάτ.Νόμ.836B τί τεμὼν φάρμακον τούτοις ἑκάστοις τοῦ κινδύνου διαφυγὴν εὑρήσει;·

|| κ. μτφ. : αὐτ.919Β **τούτων οὖν χρὴ φάρμακον ἀεὶ τέμνειν τὸν νομοθέτην**, αὐτ.'Επιν.353Ε· **9**) κόπτω, μαζεύω χόρτο, λαχανικά· κ. παθ. : Διοσκ.3, 132· **10**) ἐπὶ ποταμοῦ, διαιρῶ, χωρίζω : 'Ηρ.2, 33 **ῥέει . . ὁ Νεῖλος, καὶ μέσην τόμνει Λιβύην**, Εὐρ.'Ηλ.411· || κ. ἐπὶ σειρᾶς ὀρέων : Διον.Περ. 340, αὐτ.890· || μτ. τοῦ δίχα, κόπτων χωρίζω εἰς δύο : Πλάτ.Συμπ.190D· || κ. μέσ. : Πλάτ. Νόμ.695C **λαβὼν αὐτὴν ἕβδομος διείλετο ἑπτὰ μέρη τεμόμενος** (διαιρέσας αὐτὴν εἰς ἑπτὰ μέρη)· κ. παθ. : Πλάτ.Πολ.509D **γραμμὴ δίχα τετμημένη**, αὐτ.Συμπ.101D **ἅτε τετμημένος ὥσπερ αἱ ψῆτται, ἐξ ἑνὸς δύο**· || ὁμ. μτφ. διαιρῶ, χωρίζω λογικῶς : Πλάτ.Φίλ.44Λ, αὐτ.Πολιτ.262Ε **εἰ τὸν μὲν ἀριθμὸν ἀρτίῳ καὶ περιττῷ τις τέμνοι** (εἰς ἀρτίους καὶ περιττούς), Σωρ.1,1 **εἰς δύο μέρη τέμνουσι** (τὴν πραγματείαν)· κ. παθ. : Πλάτ. Σοφ.223C **καὶ μὴν αὖ φήσομεν ἀγοραστικὴν διχῇ τέμνεσθαι**· **11**) Ισχναίνω, λεπτύνω, ἀραιώνω : Γαλ.6,760, αὐτ.15,507 **ἡ τῆς πτισάνης ὕλη τέμνει καὶ ὑγραίνει τὰ τῆς ἀναπτύσεως δεόμενα**· κ. παθ. : Σωρ.1,98 **διὰ τῆς δριμυφαγίας εἰ καὶ τὸ πάχος τέμνοιτο τοῦ γάλακτος**· **12**) ἀποκόπτω, χωρίζω : 'Ιλ.Γ 273 **ἀρνῶν ἐκ κεφαλέων τάμνε τρίχας**, αὐτ.Σ 177 **ταμόνθ' ἁπαλῆς ἀπὸ δειρῆς**, Αἰσχ. Χο.1047 **δυοῖν δρακόντοιν εὐπετῶς τεμὼν κάρα**, Σοφ.Αἴ.1179, 'Αριστφ.'Ορν.1560 **ἧς λαιμοὺς τεμών**, Πλάτ.Πολ.426Ε **ἀγνοοῦντες ὅτι τῷ ὄντι ὥσπερ ὕδραν τέμνουσιν**· κ. παθ. : Εὐρ.Τρῳ.480 **τρίχας δ' ἐτμήθην τάσδε πρὸς τύμβοις νεκρῶν**· || κ. μτ. διπλῆς αἰτ. ἐπὶ φυτῶν, ἀποκόπτω τι ἔκ τινος, κλαδεύω : 'Ιλ.Φ 38 **ἐρινεὸν ὀξέϊ χαλκῷ τάμνε νέους ὅρπηκας**· || κ. ἐπὶ ἀμπέλου, καθορίζω, κλαδεύω : ΠΔ Λευϊτ.25,3 **ἓξ ἔτη τεμεῖς τὴν ἄμπελόν σου**· **13**) περιορίζων μέρος τι ἀποκόπτω τρόπον τινὰ αὐτὸ ἀπὸ μεγαλυτέρου ὅλου, ἀποτέμνω, ἀποχωρίζω, ξεχωρίζω : 'Ιλ.Ζ 194 **καὶ μέν οἱ Λύκιοι τέμενος τάμον, ἔξοχον ἄλλων**, αὐτ.Ν 707 **τεμεῖ δέ τε τέλσον ἀρούρης**· || ὁμ.κ.μέσ. : αὐτ.Ι 580 **φιλὴν ἄροσιν πεδίοιο ταμέσθαι**· **14**) ἀπάγω, ἁρπάζω : 'Ιλ.Σ 525 **τάμνοντ' ἀμφὶ βοῶν ἀγέλας**· **15**) ἐπὶ δένδρων κ. ξύλων, κόπτω καταρρίπτω, ἀποκόπτω, κόβω : 'Ιλ.Λ 88 **τάμνων δένδρεα**, αὐτ.Ψ 119, 'Οδ.Μ 11 **φιτροὺς δ' αἶψα ταμόντες**, 'Ησίοδ.'Εργ.805 **ὑλοτόμον τε ταμεῖν θαλαμήϊα δοῦρα**, Εὐρ.'Ελ.231 **τίς . . ἔτεμε τὰν δακρυόεσσαν 'Ιλίῳ πεύκαν ;**, Θουκ.2,98 **ἐπορεύετο δὲ δι' αὐτοῦ τῇ ὁδῷ . . τεμὼν τὴν ὕλην**, αὐτ.3,70· κ. παθ. : 'Ιλ.Ν 180, 'Οδ.Ρ 195 **ῥόπαλον τετμημένον**, Δημ.1048 **τὴν ὕλην τὴν τετμημένην πεπρακότα**· || κ. μέσ. κόπτω χάριν ἐμαυτοῦ πρὸς οἰκοδομήν : 'Οδ.Ε 243 **αὐτὰρ ὁ τάμνετο δοῦρα**, 'Ηρ.5,82 **ἐδέοντο ὦν οἱ 'Επιδαύριοι 'Αθηναίων ἐλαίην σφι δοῦναι ταμέσθαι**, Εὐρ.'Εκ.634· **16**) ἐν συνεκφορ. μτ. τοῦ λίθον, ἐξάγω λίθον ἐκ τοῦ λατομείου, λατομῶ : Πλάτ.Κριτί.116Α **τὸν δὲ λίθον ἔτεμνον ὑπὸ τῆς νήσου κύκλῳ τῆς ἐν μέσῳ**· κ. παθ.: Διόδ.Σ 5,13 **κόπτουσιν τὴν πέτραν καὶ τοὺς τμηθέντας λίθους καίουσιν**· || κ. μέσ. λατομῶ δι' ἄλλου : 'Ηρ.1,186 **ἐτάμνετο λίθους περιμήκεας**· || ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ μέταλλον, ἀνοίγω, ἐργάζομαι μεταλλεῖον· κ. παθ. : 'Υπερείδ.Εὐξ.35· **17**) κατεργάζομαί τι διὰ πελέκεως ἢ ἄλλου αἰχμηροῦ ὀργάνου, ὥστε νὰ λάβῃ σχῆμά τι ὡρισμένον, πελεκίζω : 'Οδ.Ε 162, 'Ηρ.5,25 **σπαδίξας δὲ αὐτοῦ τὸ δέρμα ἱμάντας ἐξ αὐτοῦ ἔταμε**· || ὁμ. κ. μέσ. : 'Ηρ.1,194 **ἐπεὰν . . νομέας ἰτέης ταμόμενοι ποιήσωνται**· **18**) μτ. αἰτ. ἀναφ. πρὸς χώραν, καταστρέφω, δῃῶ, λεηλατῶ, ἐρημώνω : 'Ηρ.9, 86 **τήν τε γῆν αὐτῶν ἔταμνον**, Θουκ.2,19, αὐτ.6,7 **τῆς γῆς ἔτεμον οὐ πολλήν**· ὁμ. κ. μτ. γενικ. διαιρετικῆς : Θουκ.1,30 **ἐς Λευκάδα τὴν Κορινθίων ἀποικίαν τῆς γῆς ἔτεμον**, αὐτ.2,56· || κ. παθ. καταστρέφομαι, ἐρημώνομαι : Θουκ.2,13 **κατοκνήσειν περιιδεῖν αὐτὴν τμηθεῖσαν**· || γενικ. ἀναφ. πρὸς φυτά, κατακόπτω ὅπως καταστρέψω, τὰ κόβω ἀπὸ τὴ ρίζα, καταστρέφω : Εὐρ.'Εκ.1204 **σῆς ἔμελλον γῆς τεμεῖν βλαστήματα πλεύσαντες αὖθις ;**, Ξεν.'Απομν.2,1,13· **19**) ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ γῆν ἢ ἄρουραν, κόπτω κατὰ μῆκος διὰ τοῦ ἀρότρου, ἀροτριῶ, κοματεύω : Σόλ.13,47, Αἰσχ. ἀπ.196· **20**) ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ὁδόν, ἀνοίγω, κατασκευάζω ὁδόν, δρόμον, ὁδοποιῶ : Θουκ.2, 100 **ὁδοὺς εὐθείας ἔτεμε**· || κ. γεν. ἀνοίγω, κατασκευάζω, οἷον ὁδόν, διάπλουν : Πλάτ.Κριτί.118Ε **διάπλους ἐκ τῶν διωρύχων εἰς ἀλλήλας τε πλαγίας καὶ πρὸς τὴν πόλιν τεμόντες**· || ὁμ.κ.μέσ. : Λουκ.ὑπ.Εἰκ.24 **οὐκ . . ἐγὼ πρῶτος ταύτην ἐτεμόμην τὴν ὁδόν**, Πάπ. **τάφρον τεμέσθαι**· κ. παθ. : Πίνδ.Ι 6(5),22 **μυρίαι τέτμηνται κέλευθοι**, 'Ηρ.4,136 **τὰς ὁδοὺς οὐκ ἐπισταμένου ὥστε οὐ τετμημένων τῶν ὁδῶν**· || κ. μτφ. ἀνοίγω, σκάπτω : Πλάτ.Κριτί.70D **ὀχετοὺς ἐπὶ τὸν πλεύμονα ἔτεμον**· **21**) διανύω, διέρχομαι : 'Ηρ.7,124 **τὴν μεσόγαιαν τάμνων τῆς ὁδοῦ** (διερχόμενος τὴν μέσην ὁδόν), Εὐρ.Φοίν.1 **ὦ τὴν ἐν ἄστροις . . τέμνων ὁδὸν . . ῞Ηλιε**, 'Αριστφ.Θεσμ.1100 **διὰ μέσου . . αἰθέρος τέμνων κέλευθον**· || κ. ἀπολ. διανύω τὴν ὁδόν μου, βαδίζω : 'Απολλ.Ρ 2,1244, αὐτ.4,771· || κ. μτφ. : Αἰσχ.'Ικ.807 **τίν' ἂν πόρον τέμνοιν γάμου λυτῆρα ;** (ποῖον δρόμον νὰ πάρω ;, ποῖον μέσον νὰ ἐφεύρω;), Πλάτ.Πρωτ.338Α **ἀλλὰ μέσον τι ἀμφοτέρους τεμεῖν**, αὐτ.Νόμ.793Α, Ποσείδ.ΑΠ 9, 359, Πλούτ.'Ηθ.71Ε **ἔντεχνον δὲ τὸ τὴν μέσην ἐν ἅπασι τέμνειν ἐμμελέστατα**· **22**) ἐπὶ πλοίων, διασχίζω τὴν θάλασσαν : 'Οδ.Γ 175 **ἠνώγει πέλαγος μέσον εἰς Εὔβοιαν τέμνειν**, αὐτ.Ν 88, Πίνδ.Π 3,68 **καί κε ἐν ναυσὶν μόλον 'Ιονίαν τέμνων θάλασσαν**· || κ. ἐπὶ τῶν πτηνῶν, διασχίζω τὸν ἀέρα : 'Υμν.Δήμ.383, Εὐρ.'Επιγρ.2 **ὦ τὸν ἀγήρατον πόλον αἰθέρος ἥλιε τέμνων**, 'Αριστφ.'Ορν.1400 **τότε δ' αὖ βορέᾳ σῶμα πελάζων ἄλιμενον αἰθέρος αὔλακα τέμνων**· || κ. μτφ. : Πίνδ.Ο 12,6 **αἵ γε μὲν ἀνδρῶν πόλλ' ἄνω, τὰ δ' αὖ κάτω ψεύδη μεταμώνια τάμνοισαι κυλίνδοντ' ἐλπίδες** (αἱ ἐλπίδες τῶν ἀνθρώπων κυλινδοῦνται ἄνω καὶ κάτω διαπλέουσαι τὸ πέλαγος ματαίου ψεύδους)· **23**) φέρω ἀμέσως εἰς τέλος, εἰς πέρας, συντέμνω : Πίνδ.Ο 13,57 **ἐπ' ἀμφότερα μαχᾶν τέμνειν τέλος**, Εὐρ.'Ηρακλ.758, Λιβάν.Λόγ.18,164 **λόγῳ τὰ διάφορα τεμεῖν**, Κῶδ.'Ιουστιν.3,1,12 **τὰς δίκας τέμνειν**· **24**) μτφ. ἀρύω : 'Εμπ.143· **25**) ρημοτ. π. τομή, τομεύς, τόμος, τμῆσις, τμῆμα, τμηματικός, τμητὸς (κ. συνθ. ρινότμητος).

τέμνω (2) 'Ησ. «**τέμνοντα**· ἀμέλγοντα».

τέμπεα (τά), νεώτ. **τέμπη** ἡ μεταξὺ 'Ολύμπου καὶ ῎Οσσης ὑπὸ τοῦ Πηνειοῦ διαρρεομένη κοιλάς· Σουΐδ. «Τέμπη τὰ μεταξὺ τῶν Θετταλίας ὀρῶν περὶ τὸν ῎Ολυμπον καὶ τὴν ῎Οσσαν στενά» : 'Ηρ.7,173, Καλλ.Δῆλ.105, Αἰλ.ΠΙ 3,1· **2**) γεν. πᾶσα μεταξὺ ὀρέων κοιλὰς λειμῶνας ἔχουσα, τερπνὴ τοποθεσία· Σουΐδ.«καθόλου δὲ αἱ ἐν πᾶσι τοῖς ὄρεσι στενώταται διεκβολαί, καὶ οἱ σύνδεδροι τόποι. ἰδίως δὲ Μακεδονικὰ ὄρη οὕτω καλούμενα, καὶ οἱ στενοὶ τόποι» : Θεόκρ.1,67 **ἢ κατὰ Πηνειῶ καλὰ Τέμπεα, ἢ κατὰ Πίνδω**, Κικ.'Αττ.4,15,5, Φιλόστρ.'Επιστ.16, Διον.Περ.219, αὐτ.916, 'Αριστείδ. Λόγ.23(42),20, αὐτ.36(48),120.

τεμπείτης (ὁ) 'Επιγρ. ὁ κατοικῶν ἐν τῇ κοιλάδι τῶν Τεμπῶν : **῎Απλουνι Τεμπείτᾳ**.

τεμπέλης-α-ικο (τουρκ.) δημ. ὁ ὀκνηρός, ὁ φυγόπονος : ΜΜ **μωρὴ τεμπέλα καὶ λωβή, ποὺ νὰ μὴν ἦθες γεννηθῇ**, φρ. **ἄϊντε νὰ χαθῇς, τεμπέλη**, **- τεμπέλα κοπέλλα, - παιδὶ τεμπέλικο**.

τεμπελιά (ἡ) (τουρκ.) δημ. ὀκνηρία, φυγοπονία.
τεμπελιάζω δημ. ἀμτβ. καταλαμβάνομαι, κατέχομαι ὑπὸ ὀκνηρίας, γίνομαι τεμπέλης.
τεμπέλικος-η-ο ὁ ἁρμόζων, ὁ ἰδιάζων εἰς τεμπέλην, ὁ ὀκνηρός : ΜΜ **ἐδιάη χωροφύλακας πού** 'ταν τεμπέλικη **δουλειὰ καὶ τίποτα δὲν ἔκανε.**
τεμπελόσκυλ(λ)ο (τὸ) δημ. ὀκνηρὸς κύων· **2**) ἐπὶ προσ. ὡς ὕβρις, ὁ λίαν ὀκνηρός : **κάθεται ὅλη μέρα, τὸ τεμπελόσκυλλο.**
τεμπελχανάς (ὁ) δημ., θηλ. **-ού, ἐπὶ προσ.**, ὁ λίαν ὀκνηρός, **ὁ** πολὺ τεμπέλης.
τεμπελχανεύω δημ. ἀμτβ. τεμπελιάζω βλ.λ.
τεμπελχαν(ε)ιό (τὸ) δημ. ὁμὰς ὀκνηρῶν ἀνθρώπων συνηθροισμένων ἐπὶ τὸ αὐτό, ἐνδιαίτημα, καταφύγιον φυγοπόνων, τεμπέληδων.
τέμπερα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. τρόπος ζωγραφικῆς διὰ χρωμάτων διαλελυμένων ἐντὸς κολλώδους ὑγροῦ ἢ ἀναμεμειγμένων μετὰ κρόκου ἢ καὶ λευκώματος φοῦ.
τεμπεσίρι (τὸ) δημ. **κ. τιμπεσίρι** ἡ κρητίς, ἡ κιμωλία· ‖ μτφ. φρ. **δὲν ἔχει τεμπεσίρι** (δὲν δίδεται πίστωσις).
τεμπικός-ή-όν μτγν., θηλ. ἀνώμ. **κ. τεμπίς,** ὁ ἀνήκων εἰς τὰ Τέμπη, ὁ τῶν Τεμπῶν : Πλούτ.'Ηθ. 1136Α, Αἰλ.ΠΙ 3,1 **τῆς δάφνης τῆς** Τεμπικῆς.
τεμπίς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τεμπικὸς βλ.λ. : Νίκ. 'Αλεξ.199 **δάφνης Τεμπίδος** (σχόλ. «Θεσσαλικῆς»).
τέμπλο(ν) (τὸ) (λατ.) μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐκκλ. κ. **τέμβλον** (Τυπικ.59), ὁ ναός, ἡ ἐκκλησία : 'Απόκρ. Μαρτυρ.Βαρθολ.1· **2**) μσν., νεώτ. κ. δημ. **τέμπλο τὸ** εἰκονοστάσιον τῶν ὀρθοδόξων ἐκκλησιῶν, δι' οὗ χωρίζεται τὸ ἅγιον βῆμα ἀπὸ τοῦ ἄλλου ναοῦ : Στουδ.Θεόδ.1796, Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ.1,47 **τὸ τέμπλον ἔχον καὶ αὐτὸ μέσον τὴν Δέσποιναν.**
τέμπο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. τρόπος, δι' οὗ καθορίζεται ἀκριβῶς ἡ διάρκεια **τῶν** διαφόρων φθογγοσήμων, ἡ ρυθμικὴ ἀγωγή· ‖ μτφ. φρ. **μὲ τὸ** τέμπο του μὲ ἀργὸν ρυθμόν, χωρὶς βίαν.
τεμπόθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῶν Τεμπῶν : Καλλ. 'Ισμβ.1,230.
τεμπούρο 'Ησ. **«ἀρχὴ ἐπιμελουμένη τῆς τῶν** γυναικῶν εὐκοσμίας».
τέμπρο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἦχος, ἰδ. φωνῆς ἢ ὀργάνου.
τεμπώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. **ὁ ὅμοιος** πρὸς τὴν κοιλάδα τῶν Τεμπῶν : Εὐστ.Διον.Περ.1017 **τεμπώδης ὁ τοιοῦτος τόπος ἤτοι ἐλώδης ἐστίν.**
τέμω ἀρχ. θέμα τοῦ τέμνω βλ.λ. : 'Ιλ.Ν 707.
τενᾰγίζω (τέναγος) μτγν. εἰμὶ τεναγώδης, ἀβαθής, ἔχω ρηχὰ νερά : Στράβ.1,3,4 **ὡς ἂν τεθαλαττωμένης τῆς χώρας καὶ τοῦ τόπου . . τεναγίζοντος**· ‖ σχηματίζω τενάγη : Πλούτ.Λουκ. 24 **ὁ ροῦς τεναγίζει.**
τεναγῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. ἐπιθ., ἀβαθής, ρηχή : 'Αντίφιλ.ΑΠ 9,551 **τεναγῖτιν ὅτ' εἰς ἅλα κῶλον ἐλαφρὸν στήσας.**
τένᾰγος-ους (τὸ) (πιθ. τείνω) **κ.** νεώτ. ὕδατα ἀβαθῆ, ρηχὰ μέρη εἴτε **ἐν τῇ θαλάσσῃ εἴτε ἐν** ποταμοῖς : Πίνδ.Ν 3,34 **ἰδίᾳ τ' ἐρεύνασε τενάγεων ῥοάς,** 'Ηρ.1,202 **τῶν τὰ πάντα πλὴν ἑνὸς ἐς ἑλεά τε καὶ τενάγεα ἐκδιδοῖ,** αὐτ.7,176, αὐτ.8,129, Θουκ. 3,51, 'Αριστλ.ΖΙ 548a,1 **φύεται . . ἐν τοῖς τενάγεσι** (ὄστρεα), Πλούτ.Πομπ.78 **τέναγος . . πολὺ καὶ βάθος οὐκ ἔχειν πλόϊμον τριήρει**· ‖ **νεώτ.** τμῆμα γῆς καλυπτόμενον **ὑπὸ ἀβαθοῦς ὕδατος, βάλτος.**
τενᾰγοῦμαι-όομαι μτγν. ἀποτελῶ, σχηματίζω τέναγος, ἀβαθὲς καὶ **ἰλυῶδες** μέρος : Ξενοκρ.π. 'Ορειβ.2,58,35 **εἰς λίμνας . . τεναγουμένος.**
τεναγώδης-ους-ες μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ σχηματίζων τενάγη, **ὁ ἔχων ἀβαθῆ,** πηλώδη **ὕδατα, ὁ** ἐλώδης, βαλτώδης : 'Απολλ.Ρ 4,1264 **ἅλς τεναγώδης,** Πολύβ.1,75,8, **αὐτ.**10,8,7 **τεναγώδης καὶ βατὴ λίμνη.** Διόδ.Σ 2,60, ΑΠ 7,714 **Ρήγιον 'Ιταλίης τεναγώδεος ἄκρον ἀείδεω,** Θεοφύλ.Σ 244,25 (Bonn.)· **2**) ὁ ζῶν ἐν ὕδασι στασίμοις, **ἐντὸς** τενάγους, ἀντίθ. πελάγιος : 'Ικέσ.π.'Αθήν.7,320D **τῶν σκορπίων ὃ μὲν . . ὃ δὲ τεναγώδης.**
τενάντιον (τὸ) μσν. γλώσσ. τοῦ ἐνετή, **μικρὰ** συνδετικὴ πόρπη ἢ περόνη : Εὐστ.976,25.
τεναντίτης (ὁ) νεώτ. σπάν. ὀρυκτὸν τοῦ **χαλκοῦ.**
τέναρον (τὸ) γλωσσ. τὸ μέσον τῆς χειρός, τῆς παλάμης· πρβλ. θέναρ.
τέναρος 'Ησ. «κακοῦργος, συκοφάντης».
τένδω κ. σχόλ., ἀττ. **τένθω** (Σχόλ.'Αριστφ.Εἰρ. 1009 (δ.γρ.), Σουΐδ.ἐν λ. τένθαις) τρώγω ἰδίᾳ ὡς **ὁ** λίχνος, ροκανίζω· 'Ησ. «τένδει· ἐσθίει ἢ λιχνεύει»: 'Ησίοδ.'Εργ.524 **ἤματι χειμερίῳ, ὅτ' ἀνόστεος ὃν πόδα τένδει** (ὅτε ὁ πολύπους κατατρώγει τὸν **ἑ**αυτοῦ πόδα).
τένεα 'Ησ. «κόρυζα».
τενέδιος-ον κ. μσν., **νεώτ. κ.** θηλ. **-ία ὁ ἐκ τῆς** νήσου Τενέδου· ‖ ὡς κύρ. **ὄν.** ὁ κάτοικος τῆς Τενέδου· **2**) συνήθ. ἐν φρ. παροιμ. **οἷον τενέδιος ἄνθρωπος** ἐπὶ τῶν φοβερῶν τὰς **ὄψεις** τῶν ἐχόντων βλέμμα σκοτεινὸν καὶ φόβον ἐμπνέ**ον**: Μέν.200· ὁμ. **τενέδιος αὐλητής** ἐπὶ φευδομαρ**τύ**ρων : Στέφ.Βυζ.ἐν λ.· ὁμ. **τενέδιος ξυνήγορος**· 'Ησ. «ὁ ἀπότομος καὶ σκληρός»· ὁμ. **τενέδιος πέλεκυς** ἢ **τενέδιον βέλος** βλ. πέλεκυς· ὁμ. **τενέδιον κακὸν ἐπὶ** τοῦ μὴ εἰσακούοντος παρακλήσ**εις**: Στέφ.Βυζ. ἐν λ.
τενεκεδένιας-ια-ιο δημ. **κ. ντε-** ὁ κατεσκευασμένας ἐκ λευκοσιδήρου, τενεκέ.
τενεκές (ὁ) δημ. κ. **ντε-** ὁ λευκοσίδηρος· **2**) εὐτελὲς δοχεῖον κατεσκευασμένον ἐκ λευκοσιδήρου : **τενεκὲς τοῦ πετρελαίου,** - δύο **τενεκέδες λάδι**· **3**) μτφ. ἐπὶ προσ. ὡς ὕβρις, ὁ ἄνευ ἀξίας, ὁ μηδαμινός, ὁ τιποτένιος· κ. ἐντονώτερον ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : **τενεκὲς ξεγάνωτος.**
τενεκετζής (ὁ) δημ. κ. **ντε-** ὁ κατασκευαστὴς καὶ ἐπιδιορθωτὴς σκευῶν ἐκ λευκοσιδήρου, **ἀπὸ** τενεκέ, ὁ κατεργαζόμενος τὸν λευκοσίδηρον.
τενεκετζίδικο (τὸ) δημ. κ. **ντε-** τὸ **ἐργαστή**ριον ἢ τὸ πρατήριον τοῦ τενεκετζῆ βλ.λ.
τενεκοῦντι 'Ησ. «ἐναικοῦντι, Αἰολεῖς».
τενθεία (ἡ) (τενθεύω) ἡ γαστριμαργία, ἡ λαιμαργία, ἡ λιχνεία, ἡ λιχουδιά, τὸ ροκάνισμα· Σουΐδ. «σινομωρία, λιχνότης, γαστριμαργία» : 'Αριστφ. 'Ορν.1691 **πολλήν γε τενθείαν λέγεις,** 'Αλκίφρ.3, 24 **τὰ λοιπὰ τῇ τενθείᾳ δαπανᾶται.**
τενθεύω μτγν. κ. μσν. τρώγω ἀπλήστως, λαιμάργως, λιξαυρεύω· Πολυδ.6,122,Λιβάν.Λόγ.62,25 **(ἀμφ.)**· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Νικ.Χων.Χρον.309D, **αὐτ.328C ἐζωροπότει καὶ ἤσθιε τενθευόμενος**· **2**) **ρη**ματ.π. τενθεία.
τένθης (ὁ) (τένθω) ὁ λαίμαργος, **ὁ λίχνος, λιχού**δης· Τίμ.Λεξ. «γαστρίμαργος» : Κρατῖν.320 **τρίγλην εἰ μὲν ἐδηδοκοίην τένθου τινὸς ἀνδρός,** 'Αριστφ. Εἰρ.1009 **ἄλλοις τένθαις πολλοῖς,** αὐτ.1120, Κηφισόδ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.15,2, 'Αθήν.1,6C, **αὐτ.3,112B**· **2**) 'Ησ. «λωποδύται, μοιχοί» : 'Ανών.εἰς ΗΝικ.182, 10 **τένθης δὲ ὁ λίχνος καὶ τὸ ἀπὸ παντὸς ἥδιστον θηρώμενος.**
τένθινοι 'Ησ. «λίθοι πλατεῖς».
τενθρηδών-όνος (ἡ) εἶδος σφηκὸς **κατασκευάζοντος** τὴν φωλεάν του ἐν τῇ γῇ : 'Αριστλ.ΖΙ 629a, 31, Διοσκ.5,109· πρβλ. ἀνθρηδών, πεμφρηδών.
τενθρήνη (ἡ) μτγν. τενθρηδών : Νίκ.'Αλεξ.547.
τενθρήνιον (τὸ) ἡ φωλεὰ τῆς τενθρηδόνος βλ.λ., ἡ σφηκιά, σφηκοφωλιά : 'Αριστλ.ΖΙ 629b,1 **πολύχουν δ' ἐστί, καὶ τὸ τενθρήνιον αὐτῶν καὶ πολὺ μεῖζον ἢ τὸ τῶν σφηκῶν**· **2**) 'Ησ. «κηρίον».
τενθρηνιώδης-ους-ες ὁ ἔχων τὸ σχῆμα **τενθρηνίου** βλ.λ., ὁ πλήρης ὀπῶν, ὁ πολύτρητος· 'Ησ. «τενθρηνιῶδες· πολύκενον ὡς κηρίον **καὶ ἀραιὸν»**

(δ.γρ. τενθρηνῶδες) : Ἱππ.Ἀν.Ι, Δημόκρ.π.Αἰλ.ΖΙ 12, 20 (δ.γρ.), Πλούτ.Ἠθ.72ΙF (δ.γρ. τενθρηνώδης).

τένθω ἀττ. τ. ἀντὶ τένδω βλ.λ. : Σουΐδ.ἐν τένθοις.

τέννει Ἡσ. «στένει, βρύχεται».

τέννος Ἡσ. «στέφανος ἐλάϊνος ἐρίῳ πεπλεγμένος».

τέννυς (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄ. **λόουν τέννυς** ἡ ἀντισφαίρισις βλ.λ.

τενοντάγρα (ἡ) μτγν. ἡ δυσκαμψία τῶν τενόντων τοῦ αὐχένος : Γέλλ.5,2.

τενονταλγία (ἡ) νεώτ. ἄλγος τῶν τενόντων.

τενόντιος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς τένοντας.

τενοντῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ φλεγμονὴ τένοντος ἢ τενόντων· ‖ εἰδ. πάθησις τῶν ἵππων ὀφειλομένη εἰς ἀπότομον ἔκτασιν τῶν τενόντων καὶ ἰδίᾳ τῶν καμπτήρων τενόντων τῶν φαλάγγων, μετὰ διασχίσεως μικροῦ ἢ μεγάλου ἀριθμοῦ ἰνῶν.

τενοντογραφία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. περιγραφὴ τῶν τενόντων τοῦ μυϊκοῦ συστήματος, ἄ. τενοντολογία ‖ τὸ περὶ τενόντων πραγματευόμενον μέρος τῆς ἀνατομικῆς.

τενοντοδεσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις, καθ' ἣν ὁ ἕνεκεν παραλύσεως, ἰδίᾳ παιδικῆς, τελείως χαλαρὸς καταστὰς πούς στερεοῦται διὰ βραχύνσεως τῶν περὶ τὴν ποδοκνημικὴν ἄρθρωσιν τενόντων καὶ συρραφῆς μετὰ τῶν ὀστῶν τῆς κνήμης.

τενοντοελυτρῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ φλεγμονὴ τοῦ τένοντος καὶ τῆς περιβαλλούσης αὐτὸν ἐλυτροειδοῦς θήκης.

τενοντοθηκῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἡ τενοντῖτις βλ.λ.

τενοντοκοπῶ-έω μτγν. κόπτω τοὺς τένοντας, ἀποκεφαλίζω : Ἀκύλ.ΠΔ Ἐξ.34,20.

τενοντολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τενοντογραφία.

τενοντοπλασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις γινομένη πρὸς ἀντικατάστασιν ἐλλείποντος τμήματος τένοντος.

τενοντοπλαστική (ἡ) νεώτ. τενοντοπλασία βλ.λ.

τενοντορραφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ ραφῆς συνένωσις τῶν τμημάτων τένοντος διαιρεθέντος ἐκ τραύματος ἢ ἐξ ἐγχειρήσεως.

τενοντοτομία (ἡ) νεώτ ἰατρ. τομὴ χειρουργικὴ τένοντος· ‖ εἰδ ἐπὶ ὀφθαλμῶν, ἐγχείρησις ἐκτελουμένη πρὸς θεραπείαν τοῦ στραβισμοῦ.

τενοντοτόμος (ὁ) (τέμνω) νεώτ. κ. τενοντοτόμον (τὸ) ἐργαλεῖον χειρουργικόν, ἐν χρ. διὰ τὴν ὑπὸ τὸ δέρμα τομὴν τῶν τενόντων.

τενοντότρωτος-ον (τιτρώσκω) μτγν. ὁ τετρωμένος εἰς τένοντα : Γαλ.13,575.

τενοντόφυμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. κ. -φυτον ὀστεῶδες ἢ χονδρῶδες ἐκβλάστημα τένοντος

τενοντῶ-όω μτγν. κόπτω τοὺς τένοντας, ἀποκεφαλίζω· Ἡσ. «τενοντώσεις· νωτοκοπήσεις, ἀποκτενεῖς» : Ἀκύλ.ΠΔ 13,13.

τενοντώδης-ους-ες νεώτ. ὁ τοῦ τένοντος ἢ ὁ ὅμοιος πρὸς τένοντα.

τενορῖνος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ἐλαφρὸς ὀξύφωνος.

τενορίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἀπαντῶν εἰς τὰς λάβας τοῦ Βεζουβίου ὑπὸ μορφὴν φυλλαρίων.

τενόρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ὀξύφωνος βλ.λ.

τέντα (ἡ) (λατ.) μσν. κ. δημ. κατασκεύασμα ἐκ χονδροῦ ὑφάσματος (σπαν. ἐκ δέρματος) τεταμένου ἐπὶ ἐμπεπηγμένων εἰς τὴν γῆν πασσάλων καὶ χρησιμεῦον πρὸς προσωρινὴν διαμονὴν ἐν ὑπαίθρῳ, σκηνή, τσαντήρι, ἰδ. ἡ στρατιωτικὴ σκηνή : Λίβ.Ροδ.645 **ἀναπετῶ τὴν τέντα μου, στένω τὸ φλάμπουλό μου**· ‖ προπέτασμα ἐξ ὑφάσματος τεινόμενον ἄνωθεν ἢ εἰς τὰ πλάγια καὶ χρησιμεῦον, ὅπως προφυλάσσῃ τὸν ὑπ' αὐτὸ χῶρον ἀπὸ τῆς βροχῆς, τοῦ ἀνέμου ἢ ἀπὸ τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων· ‖ φρ. **ἡ πόρτα - τὸ σπίτι - τὸ παράθυρο - εἶναι τέντα** (τελείως ἀνοικτόν).

τέντζερης (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. **τέντζερης** κ. ἡ τέντζερη, κτ. πληθ. **τεντζερέδες** κ. ἑτερ. **τὰ τζεντζερέδια** κ. **τὰ τεντζέρια**, χαλκίνη χύτρα : παροιμ. **ἐκύλισεν ὁ τέντζερης καὶ βρῆκε τὸ καπάκι** (ἐπὶ ἀνθρώπων ὁμοίου ποιοῦ, χαρακτῆρος συνδεομένων διὰ φιλίας, συνεργασίας ἢ γάμου)· **2)** κτ. πληθ. τὸ σύνολον τῶν μαγειρικῶν σκευῶν.

τεντοδόκαρο (τὸ) δημ. τὸ τεντόξυλο βλ.λ.

τεντόξυλο (τὸ) δημ. ὁ κεντρικὸς κοντός, τὸ ξύλον, ἐφ' οὗ στερεοῦται ἡ τέντα βλ.λ.(1).

τεντόσχοινο (τὸ) μσν. κ. δημ. ἕκαστον ἐκ τῶν σχοινίων, δι' ὧν προσδένεται ἡ τέντα βλ.λ.(1) ἐπὶ τῶν ἐν τῇ γῇ ἐμπεπηγμένων πασσάλων : Λίβ.Ροδ.1104 **σηκώνομαι . . καὶ ἐβγαίνω ἀπὸ τὴν τέντα, | ἕνα κρατῶ τεντόσκοινο νὰ στέκω ἐννοιασμένας.**

τέντωμα (τὸ) (τεντώνω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τεντώνω, ἡ ἔκτασις : **τὸ τέντωμα τοῦ παννιοῦ - τοῦ σχοινιοῦ.**

τεντωμένος-η-ο μτχ. παθ. παρακ. **τοῦ τεντώνω** βλ.λ., ὁ ἐντεταμένος, ὁ τεντωτός.

τεντώνω (λατ.) μσν. κ. δημ., ἀόρ. **(ἐ)τέντωσα** κ. παθ. (ἐ)τεντώθηκα, μτχ. παθ. παρακ. **τεντωμένος**, τείνω, ἐντείνω, διατείνω, τανύω, τσιτώνω : **τεντώνω τὸ σχοινί**· ‖ ὁμ. ἐν φρ. **τεντώνω τ' αὐτιά μου** ἀκούω μετ' ἐντεταμένης προσοχῆς· **2)** ἐκτείνω κατὰ μῆκος, ἁπλώνω : **ἐτέντωσε τὴν ἀρίδα του**· ‖ κ. μέσ. ἐκτείνομαι, ξαπλώνομαι, σκορδινῶμαι, ἀνακλαδίζομαι : **τεντώθηκε στὸ κρεβάτι**· ‖ κ. εἰρων. ἐν φρ. **τὰ τέντωσε** ἀπέθανε· **3)** μτφ. μέσ. ἐπαίρομαι, γαυριῶ, κορδώνομαι, καμαρώνω : **τώρα τελευταῖα τεντώνεται πολύ**· **4)** ἀμτβ. κατασκηνῶ : Ἐρωτόκρ.Δ 861 **τεντώνει ἀπόξω στὰ τειχιά, τὴ χώρα φοβερίζει**· **5)** ἐπὶ θύρας, παραθύρου κττ., ἀνοίγω καθ' ὁλοκληρίαν, διάπλατα· **6)** ρηματ. π. τέντωμα, τεντωτός.

τεντωτός-ή-ό δημ. ἄ. τεντωμένος βλ.λ. : Σολωμ. Ἐθν.Ὕμν.116 **ἕνα λείψανα ἀνεβαίνει τεντωτό.**

τένων-οντος (ὁ) (τείνω) κ. νεώτ. ἰσχυρὸν καὶ τεταμένον νεῦρον· π. Ὁμ. συχν. οἱ ἰσχυροὶ μυῶνες τοῦ αὐχένος : Ἰλ.Ε 307 **ἄμφω ῥῆξε τένοντε**, Ὀδ.Γ 449 **ἀπέκοψε τένοντας αὐχενίους**· ‖ ἐπὶ τοῦ βραχίονος : Ἰλ.Υ.478 **ἵνα τε ξυνέχουσι τένοντες ἀγκῶνος**· κ. ἐπὶ τοῦ ποδός : Ἰλ.Ξ 396 **ποδῶν τέτρηνε τένοντε**, Εὐρ.Φοίν.42 **πῶλοι δέ νιν χηλαῖς τένοντας ἐξεφοίνισσον ποδῶν**· ‖ ὁμ. **τένων ὁ ὀπίσθιος** ὁ ἀχίλλειος τένων, κατὰ τὸ κάτω τριτημόριον τῆς κνήμης : Ἱππ.Ἀγμ 11 **ὁ τένων ὁ ὀπίσθιος**, αὐτ.16 **ὁ τένων ὁ ἐν τῇ κνήμῃ τοῦ ποδός**· ‖ νεώτ. ἀνατ. ἑκάστη τῶν σχοινοειδῶν δεσμίδων, δι' ὧν προσφύονται οἱ μύες ἐπὶ τῶν ὀστῶν, νεῦρο· ‖ νεώτ. ἀνατ. **τένων μυῶν** προσφυτικὸς συνδετικὸς ἱστός· **2)** ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ πούς, ὁ τεταμένος πούς : Εὐρ.Κύκλ.400 **τένοντος ἁρπάσας ἄκρου ποδός**· ‖ κ. ἀπολ. ὁ πούς, τὸ πόδι : Αἰσχ.Χο.209, Εὐρ.Βάκχ.938 **τἀνθένδε δ' ὀρθῶς παρὰ τένοντ' ἔχει πέπλος**, Βάβρ.62,3 **τένοντα σείων** (ἐπὶ ἡμιόνων)· **3)** μτφ. ὁ αὐχήν, λουρίδα γῆς : Ἀγαθ.ΑΠ 4,3b,12 **Καυκασίῳ δὲ τένοντι καὶ ῥηγμῖνι Κυταίῃ.**

τενώνειον ἔλυτρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ἰνώδης θήκη περιβάλλουσα δίκην κοίλης σφαίρας τὸν βολβὸν τοῦ ὀφθαλμοῦ καὶ χωρίζουσα αὐτὸν ἀπὸ τοῦ ὀπισθίου κογχικοῦ χώρου.

τέξις-εως (ἡ) (τίκτω) γέννησις, γέννα : Ἱππ.Γυν.1,34.

τέο (1) ἰων. κ. δωρ. τ. γενικ. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς βλ.λ., ἀντὶ τίνος : Ἰλ.Β 225 **τέο δ' αὖτ' ἐπιμέμφεαι.**

τέο (2) δωρ. τ. γενικ. τῆς προσωπ. ἀντων. σύ βλ.λ., ἀντὶ σοῦ : Ἀλκμ.51.

τέο (3) ἰων. κ. δωρ. γενικ. τῆς ἀορ. ἀντων. τις βλ.λ., ἀντὶ τινος : Ὀδ.Π 305.

τεοζίντη (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν εὔχλαινα ἡ μεξικανική.

τεοῖο ἐπ. τ. γενικ. τῆς προσώπ. ἀντων. **σύ**, ἀντὶ σοῦ : Ἰλ.Θ 37 **ὀδυσσαμένοιο τεοῖο.**

τέοισι ἰων. τ. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς βλ.λ. ἀντὶ τίσι : Ἡρ.Ι,37 **νῦν τε τέοισί με χρὴ ὅμμασι ἔς τε ἀγορὴν καὶ ἐξ ἀγορῆς . . φαίνεσθαι ;.**

τεοισι ἰων. τ. τῆς ἀορ. ἀντων. τις βλ.λ. ἀντὶ τισι.

-τέος-α-ον κ. νεώτ. καταλήξεις ρηματικῶν ἐπιθέτων, δι' ὧν δηλοῦται, ὅτι πρέπει ἢ ὀφείλει νὰ γίνῃ τὸ ὑπὸ τοῦ ῥήμ. σημαινόμενον· π. ἀρχ.συνήθ., ἐνίοτε κ. ἐν τῇ νεωτ., ἡ ἀπρόσωπος χρῆσις τοῦ οὐδετέρου καθ' ἑνικόν, οἷον πειστέον λόγοις πατρός=δεῖ πείθεσθαι πατρὸς λόγοις κτλ.

τέος δωρ. γενικ. τῆς προσωπ. ἀντων. **σύ** βλ.λ.

τεός-ή-όν, ἐπ. κ. δωρ. **τεός-ά-όν** κ. αἰολ. **τέος-α-ον** κτητικὴ ἀντων. ἀντὶ **σός** βλ.λ. : Ἰλ.Ε 234 **τεὸν φθόγγον ποθέοντε,** Ἡσίοδ.Ἔργ.27 **σὺ δὲ ταῦτα τεῷ ἐνικάτθεο θυμῷ,** Πίνδ.Ο 4,Ι,αὐτ.Ν 8,44, Αἰσχ.Πρ.163 **τίς οὐ ξυνασχαλᾷ κακοῖς τεοῖσι,** αὐτ.Ἑπτ.105, Σοφ.Ἠλ.1091 **ζώῃς μοι καθύπερθεν χειρὶ . . τεῶν ἐχθρῶν,** Ἀλκ.14.

τέος κ. **τεός** ἰων. κ. δωρ. τ. ἀντὶ **τίς** κ. **τις** βλ.λ., π. γραμμ. σπαν. κτ. ὀνομαστ. κ. αἰτ., σύνηθ. π. Ἡρ. ἐν ταῖς πλαγίαις πτώσεσι : Παρμ.Β,46 **οὔτε γὰρ οὐ τεον ἔστι,** Ξενοφ.37.

τέου δωρ. τ. γενικ. τῆς ἀντων. **τίς** βλ.λ.: Ἀρχίλ.95.

τεοῦ δωρ. τ. γενικ. τῆς προσωπ. ἀντων. **σὺ** βλ.λ., ἀντὶ σοῦ : Ἐπίχ.145, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.75,16.

τεοῦς δωρ. κ. βοιωτ. τ. γενικ. τῆς προσωπ. ἀντων. **σὺ** ἀντὶ σοῦ : Σώφρ.59, Κόριvv.ΙΙ.

τέουτος-η-ον τοιοῦτος βλ.λ.

τέπαλον (τό) νεώτ. βοταν. φύλλον τοῦ περιανθίου μὴ διαφοροποιηθὲν εἰς σέπαλον ἢ πέταλον.

τεπελίκι (τὸ) (τεπές) δημ. πλὰξ μεταλλικὴ ἢ κέντημα κοσμητικὸν ἐπὶ τῆς ἄνω ἐπιφανείας πίλου.

τεπές (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὕφωμα, κορυφή· ‖ ἐν χρ. ὡς β συνθετικὸν διαφόρων τοπωνυμίων, οἷον **Πιλάφ-τεπέ** ἡ κορυφὴ τοῦ Παγγαίου· **2)** θολοειδὴς κορυφὴ φεσίου, πίλου· ἀντίθ. γῦρος.

τεράζω κ. **τερᾴζω** ποιῶ τέρατα, κάμνω, δίδω σημεῖα προμηνυτικά, ἐξηγῶ, μαντεύω· Ἡσ. «τεράζει, τερατεύει» : Αἰσχ.Ἀγ.125 **οὕτως δ' εἶπε τερᾴζων,** Ἡρωδιαν.Ι,443.

τεράμνιον (τό) σχόλ. ἡ κορυφή, τὸ ἀέτωμα : Σχόλ.Εὐρ.Ὀρ.1371 (δ.γρ.).

τέραμνον (τὸ) κ. **τέρεμνον** (Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,10) συνήθ. κτ. πληθ. κ. π. Εὐρ. θάλαμος, οἴκημα, οἶκος : Εὐρ.Ἄλκ.457 **ἐξ Ἀΐδα τεράμνων,** αὐτ.Ἱππ.536, αὐτ.768 **τεράμνων ἀπὸ νυμφιδίων κρεμαστὸν ἅψεται,** αὐτ.Ὀρ.1371, αὐτ.Τρῳ.1296, αὐτ.Φοίν.333 **ὑπὲρ τέραμνά τ' ἀγχόνας,** Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,10.

τέραμνος-ον λεξ. ὁ τεράμων βλ.λ., ὁ ἁπαλός, μαλακός· Σουΐδ. «τέραμνον· ἁπαλόν, ἑφανόν» **2)** Ἡσ. «τέραμνοι· στεγανοί»· πρβλ. τέρεμνος· **3)** αὐτ. «τέραμνος· κυφέλη».

τεράμότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ μαλακότης, ἡ ἁπαλότης ἡ τρυφερότης : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,12,10 **ὥσπερ εἴπομεν οὐκ ἄλογας ἡ τεραμότης,** αὐτ.4,12,3.

τεράμων-ονος-ον (τείρω, τέρην) μτγν., συγκρ. **τεραμονέστερος,** ὁ ἁπαλός, ὁ τρυφερός· ἰδίᾳ ἐπὶ ὀσπρίων, ὁ ἑφανός, εὐκολόβραστος· ἀντίθ. ἀτεράμων· Φώτ. «τεράμων καὶ ἀτεράμων· καὶ τέρομον τὸ ἑφανόν» : Θεόφρ.ΦΙ 8,8,6 **τὰ δὲ ὡς ἐπὶ πᾶν οἱ λεπτόγεω μᾶλλον τεράμονα,** αὐτ.ΦΑἰτ.4,12,1· κ. συγκρ. : αὐτ.5,6,2 **ὅσα τῶν σπερμάτων . . ἐν λίτρῳ προσβρεχόμενα τεραμονέστερα·** **2)** ἐπὶ χώματος, ἐδάφους, ὁ κατάλληλος διὰ φυτά, δίδοντα καρπαὺς ἑφανούς : Θεόφρ.ΦΑἰτ.4,12,3 **τὸ γὰρ ὅλον τὴν γῆν τεράμονά τινες καλοῦσι τὴν τοιαύτην·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ὕδατος, ὁ συντελῶν εἰς ἕψησιν καλὴν τῶν ὀσπρίων ἢ ἄ. ἐδωδίμου· Φώτ. «λέγουσι δὲ καὶ ὕδωρ οὕτως· ὡς τὸ τῆς **Ἀρεθούσης ἐν Χαλκίδι».**

τέρας-ατος (τό) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., γενικ. ἐπ. **-αος** (π. Ὅμ. κ. Ἡσίοδ.) κ. ἰων. **-εος** (Ἡρ.8,37) κ. **τέρως** (Παυσ.10,26,3, δ.γρ.), δοτ. **τέρατι** (Μοῖρ. 369Ρ, Θωμ.Μ 348Ρ)· πληθ. ὀνομαστ. **τέρᾰτα** κ. ἐπ. **τέραα** (Ὀδ.Μ 394) κ. **τείρεα** (χάριν τοῦ μέτρου : Ἰλ.Σ 485) κ. ἰων. **τέρεα** (Ἡρ.8,37) κ.**τεράᾰτα** (Διον. Περ.604) κ.**τέρᾱ** (Ἀπολλ.Ρ 4,1410) κ.**τέρᾰ** (Νίκ.Θηρ. 186), γενικ.**τεράτων** κ.ἀττ. **τερῶν** (Μοῖρ.369Ρ,Θωμ. Μ 348R) κ.ἐπ.**τεράων** (Ἰλ.Μ 229) κ.**τερέων** (Ἀλκ.155), δοτ. **τέρασι** (ΠΔΔευτ.26,8) κ. ἐπ. **τεράεσσι** (Ἰλ.Δ 398) κ. **τείρεσιν** (Ὕμν.Ἄρ.7) κ. **τείρεσσι** (Ἐπιγρ.), πᾶν φυσικὸν φαινόμενον οὐχὶ ἐκ τῆς συνήθους πορείας τῶν τῆς φύσεως μεταβολῶν, ἀλλ' ἔκτακτον καὶ θαυμαστόν, εἰς ὃ διανοεῖταί τις ν' ἀναγνωρίσῃ προαγγελίαν μέλλοντος ἢ θέλησιν θεοῦ, σημεῖον προφητικὸν διὰ φυσικοῦ φαινομένου, διοσημίαι : Ἰλ.Β 324 **ἡμῖν μὲν τόδ' ἔφηνε τέρας μέγα μητίετα Ζεύς,** αὐτ.Λ 4, Ὀδ.Γ 173, αὐτ.Μ 394 **τοῖσιν . . θεοὶ τέραα προὔφαινον,** αὐτ.Φ 415· ‖ ἰδίᾳ ἐπὶ σημείων ἐν τῷ οὐρανῷ, οἷον ἄστρα, μετέωρα, τὸ οὐράνιον τόξον κτλ : Ἰλ.Δ 76 **ἀστέρα ἧκε Κρόνου παῖς ἀγκυλομήτεω, ἢ ναύτῃσι τέρας,** αὐτ.Λ 28· κ. μτ. ρ. παθ. : Ὀδ.Υ 101 **ἔκτοσθεν δὲ Διὸς τέρας ἄλλο φανήτω,** Ἡρ.4,28 **ἢν δὲ χειμῶνος βροντὴ γένηται, ὡς τέρας θωμάζεται,** αὐτ.7,57, αὐτ.8,37 **ἐπιγίνεταί σφι τέρεα,** Ξεν.Ἀπομν.Ι,4,15 **οὐδ' ὅταν τοῖς Ἕλλησι τέρατα πέμποντες προσημαίνωσιν·** ‖ μτγν. κ. νεώτ. ἐν φρ. **σημεῖα καὶ τέρατα** ἐπὶ συμβάντων ἢ ἔργων προκαλούντων κατάπληξιν, πρᾶγμα σπουδαῖον καὶ θαυμαστόν, ἢ συνήθ. ἐπὶ κακοῦ, φοβερόν, τρομακτικόν : ΚΔ Μᾶρκ.13,22 **καὶ δώσουσι σημεῖα καὶ τέρατα πρὸς τὸ ἀποπλανᾶν,** νεώτ. φρ. **ἔκαμε σημεῖα καὶ τέρατα·** **2)** κ. νεῶτ. εἰδ. ἐν τῇ μυθολογίᾳ, ἀσύνηθες, μέγα, φοβερὸν ζῷον ἢ θηρίον, οἷον ὄφις, σφίγξ, κένταυρος, χίμαιρα : Ἰλ.Ε 742 **ἐν δέ τε Γοργείη κεφαλὴ . . Διὸς τέρας αἰγιόχοιο** (ἐπὶ τῆς Γοργόνος), αὐτ.Μ 209, Αἰσχ.Πρ.354 **δάϊον τέρας ἑκατογκάρανον,** Σοφ.Τρ.1098 **ἀπρόσμαχον τέρας** (ἐπὶ τοῦ Κερβέρου), Εὐρ.Φοίν.806 **οὔρειον τέρας** (ἐπὶ τῆς Σφιγγός), αὐτ.Ἱππ.1214, Ἀντιφ.172,7· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. πᾶν γέννημα ἢ βλάστημα ἔχον ἀνώμαλον καὶ παρὰ φύσιν διάπλασιν, ἔκτρωμα : Πλάτ.Κρατ.393Β **ἐὰν ὥσπερ τέρας γένηται ἐξ ἵππου ἄλλο τι ἢ ἵππος,** αὐτ.394Α, Ἀριστλ.ΖΓ 769b,30, Αἰσχίν.3.111 **μήτε γυναῖκας τέκνα τίκτειν γονεῦσιν ἐοικότα, ἀλλὰ τέρατα,** Βέττ.Βάλ.341,13 **τέρας ἔχον δύο κεφαλάς·** πρβλ. Αἰσχ.Χο.548 **ὡς ἔθρεψεν ἔκπαγλον τέρας·** ‖ νεώτ. φυσιολ. πᾶν ὠργανωμένον σῶμα ζωϊκὸν ἢ φυσικόν, ἐμφανίζον διάπλασιν καὶ μορφὴν ἀσυνήθη καὶ μὴ φυσικὴν ἐν τῷ συνόλῳ ἢ κατά τινα τῶν μερῶν αὐτοῦ· **4)** εἰδ. ἐν τῇ συνήθει τῶν διαλεγομένων γλώσσῃ, πᾶν θαυμάσιον καὶ παράδοξον πρᾶγμα, τερατούργημα : Πλάτ.Θεαίτ.163D **τέρας γὰρ ἂν εἴη ὃ λέγεις,** αὐτ.Ἱππ.Μ 283C **τέρας λέγεις καὶ θαυμαστόν,** αὐτ.Μέν.91D· ‖ ἐπὶ κυπέλλου, ὑπέροχον, θαυμάσιον : Θεόκρ.Ι,56 **τέρας κέ τυ θυμὸν ἀτύξαι·** ‖ εἰδ. ἐπὶ λόγου, ὁ ἀπίστευτος : Φιλόδ.Μουσ.74Κ· ‖ νεώτ. γεν. μτ. γενικ. πᾶν τὸ ἐξαίρετον, τὸ ἀσύνηθες· : **τέρας μνήμης - ὑπομονῆς·** **5)** μσν. νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ διεστραμμένος, ὁ κακός, ὁ μοχθηρός, ὁ κακεντρεχής : Φώτ. Μαν.Ι,18 **κακομήχανον τέρας,** Παλαμ.Παρακ.3,Ι· **6)** κ. ἐπὶ τῆς μορφῆς, ὁ δυσειδέστατος, ὁ κακομούτρης· **7)** νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων λεπιδοπτέρων ἐκ τῶν **τορτρικιδῶν.**

τερασκοπία (ἡ) μτγν. ἡ ἑρμηνεία, ἡ ἐξήγησις τῶν τεράτων βλ.λ.Ι) : Ἑρμ.Τρισμ.Ποιμανδρ.3,18.

τερασκόπος-ον κ. μσν. ποι. ἀντὶ τερατοσκόπος βλ.λ., ὁ προφήτης, ὁ μάντις : Πίνδ.Π 4,201 **ἐμβαλεῖν κώπαισι τερασκόπος.** Αἰσχ.Χο.551 τερα-

σκόπον δὲ τῶνδε σ᾽ αἱροῦμαι πέρι, αὐτ.Εὐμ.62, Σοφ.ΟΤ 605, Κλήμ.᾽Αλ.Προτρ.10, ΚΜανασσ.Χρον. 1678· κ. ὡς ἐπιθ. : Αἰσχ.᾽Αγ.978 καρδίας τερασκόπου ποτᾶται.

τέρασμα-ατος (τὸ) (τεράζω) μτγν.˙ τέρας, θεῖον σημεῖον : Πλούτ.᾽Ηθ.1123Β τοῖς ᾽Εμπεδοκλέους ἐοικότα τεράσμασιν.

τερασπορία (ἡ) μτγν. σπορὰ τεράτων, θείων σημείων : ᾽Ερμητ.3,3 (ἐφθ.).

τερ ασπεία (ἡ) ἄ. τερατεία βλ.λ.

τεράστειος-ον ἐσφ.γρ. ἀντὶ τεράστιος βλ.λ.

τεραστικός-ή-όν μτγν. ὁ τεράστιος, ὁ ὑπερμεγέθης, ὁ ὑπερφυσικός, δθ. ὑπερβολικάς : Βασ. 1,589D σημεῖον παράδοξόν τε καὶ τεραστικόν.

τεραστικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. · κατὰ τρόπον τεραστικὸν βλ.λ. : ᾽Ωριγ.Ψαλμ.1,295,16 παραδόξως καὶ τεραστικῶς, Νικήτ.Εὐγ.8,259.

τεράστιος-ον μτγν., νεώτ. θηλ.-ία, ὁ ὑπερβολικῶς μέγας, ὁ ὑπερφυσικός, ὁ ὑπερμεγέθης, ὁ πελώριος : Θεόφρ.Χαρ.19,9 ὡς τεράστιόν τι πεποίηκας (διορθ. ὥσπερ ἀστεῖόν τι), ᾽Εζεκ.᾽Εξ.91 τεράστιον σημεῖον, Φίλ.1,544 τεράστιον ἔργον, Λουκ.᾽Αλέξ.16 τεράστιον τὸ πρᾶγμα ἐφαίνετο, αὐτ.Νεκρ.Δ 17,1 τεράστιόν τι πάσχεις, - τεραστία περιουσία, - τεράστιαι φλόγες˙ ‖ ἐπὶ θεῶν κ. ἰδίᾳ τοῦ Διός, ὡς θεοῦ τῶν τεράτων ἢ σημείων : Λουκ.Τίμ.41 ὦ Ζεῦ τεράστιε, ᾽Αριστείδ.2,65J, ᾽Ηλιόδ.Αἰθ.2,5 ὦ δαίμονες τεράστιοι˙ ‖ οἱ τεράστιοι ὡς οὐσ., οἱ τερατουργοὶ βλ.λ. : Κατ.᾽Αστρλ. Κ 8(4),148˙ ‖ τὸ τεράστιον ὡς οὐσ. τὸ τέρας : ᾽Ιώσ.ΑΙ 10,2,1 σημεῖόν τι καὶ τεράστιον ἠξίου ποιῆσαι τὸν ᾽Ησαΐαν, Βασ.2,4D.

τεραστίως ἐπίρρ., ὑπερθετ. τεραστιώτατα (Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.8,2,133), μτγν., μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον τεράστιον, ὑπερμεγέθη, ὑπερβολικά : Κλήμ.᾽Αλ.7,53, ᾽Ωριγ.Κέλσ.137, Εὐστ.Διον.Περ.79Β ἡ δύναμις τῶν ἐχθρῶν ηὐξήθη τεραστίως.

τερᾰτεία (ἡ) (τερατεύομαι) ἡ ἀφήγησις τερατωδῶν, θαυμαστῶν, ἀλλοκότων συμβάντων, ἡ τερατολογία˙ Μοῖρ.364 «τερθρεία ᾽Αττικοί, τερατεία ῞Ελληνες» : ᾽Αριστφ.Νεφ.318 νοῦν ἡμῖν παρέχουσι καὶ τερατείαν, ᾽Ισοκρ.12,1 οὐδὲ τοὺς τερατείας καὶ ψευδολογίας μεστούς, Πολύβ.2,17,6 πολλὴν διατίθενται τερατείαν, ΑἰλΖΙ 16,18 εἰς τερατείαν ὄφεων, ᾽Ιουλ.Λόγ.2,56D ἡ ποιητικὴ τερατεία˙ 2) μαγικὸς μῦθος, παραμύθι : Φιλόδ. Εὐσ.27˙ 3) ἡ γνῶσις τῶν τεράτων, ἡ μαντική : Λουκ.ΒΠρ.2 ἀριθμητικήν, ἀστρονομίαν, τερατείαν, . . γοητείαν.

τερατεινός-ή-όν τερατωπὸς βλ.λ. : ῞Υμν.Πᾶν.36.

τεράτευμα-ατος (τὸ) (τερατεύομαι) κ. μσν. τὸ τερατούργημα, τὸ τερατολόγημα : ᾽Αριστφ.Λυσ. 762 παύσασθε τῶν τερατευμάτων, Διον.᾽Αλ.Ρωμ. 2,19, Γρηγ.Νύσσ.2,337D, Θεοφύλ.Σ 28,4 (Bonn.) τὸ τεράτευμα καλλωπίζουσιν, Δαμασκ.Ι 1,399Β.

τερατεύομαι (τέρας) κ. μσν. λέγω, διηγοῦμαι ὑπερθαύμαστα καὶ ἀλλόκοτα πράγματα, τερατολογῶ, μεγαλορρημονῶ : ᾽Αριστφ.᾽Ιππ.627, αὐτ.Βάτρ. 834 ἅπερ ἐν ταῖς τραγῳδίαισιν ἐτερατεύετο, Αἰσχίν.1,94, αὐτ.2,49 τερατευσάμενος τῷ σχήματι λαβὼν σχῆμα οὐχὶ φυσικὸν ἀλλὰ προσποιητόν), αὐτ. 2,98 ψεύδεται καὶ τερατεύεται, Γαλ.15,787 ἐν ταῖς ὀνόμασι τερατεύεται˙ κ. μτ. ἀπαρφ. : Φώτ.Βιβλ. 8,15 ἀνακαθᾶραι τὰ τῆς εὐσεβείας δόγματα . . τερατευόμενος˙ μτ. αἰτ. : ᾽Επίκ.᾽Επιστ.2,53U, ᾽Αγαθρχ.7 τερατευόμενος τὰ τοιαῦτα, Σχόλ.Αἰσχ. Πρ.803 τερατευόμενος τοὺς γρῦπας˙ 2) ρηματ. π. τερατεία, τεράτευμα.

τερᾰτίας (ὁ) μτγν. ὁ τερατουργός, ὁ θαυμαστὰ καὶ παράδοξα μυθεύων, ὁ γόης, ὁ θαυματοποιός : Διόδ.Σ 34/5,2.

τερατίζω ἄ. τερετίζω βλ.λ. : ᾽Ησ.

τερατικῶς ἐπίρρ. μτγν. τερατωδῶς, θαυμασίως : ᾽Επίκ.ἀπ.161˙, τερατικῶς αὐτὸν εὖ ἀπαγγέλλειν.

τεράτισμα-ατος (τὸ) μσν. ἡ γοητεία, τὸ φενάκισμα : Θεοφύλ.Σ 24,4 (ἔκδ Bonn.) μή πού γε φαντασία τις τερατισμάτων ἡμᾶς φενακίζηται.

τερατισμός (ὁ) μτγν. τὸ τέρας, οὐράνιον σημεῖον: ᾽Ιω.Λυδ.Διοσ.4 βροντῶν καὶ κεραυνῶν καὶ τῶν ἄλλων ἀερίων τερατισμῶν.

τερατογενεσικός-ή-όν νεώτ. ὁ τερατογονικός.

τερατογονία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. γέννησις τέρατος, ἐκτρώματος : Πολυδ.7,188˙ 2) νεώτ. ἰατρ. ἀνώμαλος καὶ παρὰ φύσιν διάπλασις τοῦ ἐμβρυϊκοῦ ὀργανισμοῦ.

τερατογονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τερατογονίαν, τερατογενεσικός.

τερατογόνος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ γεννῶν, ὁ παράγων τέρατα : Βέττ.Βάλ.18,1.

τερατογραφῶ-έω μτγν. γράφω, περιγράφω ἢ διηγοῦμαι φαινόμενα παράδοξα, οὐ κατὰ φύσιν, ἀλλόκοτα : Στράβ.1,2,11 μορφὴν Σκύλλης . . καὶ ἄλλα πλείω τοιαῦτα τερατογραφοῦντος.

τερατοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν τέρατος, ὁ ὅμοιος πρὸς τέρας, τερατώδης.

τερατοεργάτης (ὁ) μσν. ὁ τερατουργός : Τζέτζ.Χιλ.2,921.

τερᾰτοκτονία (ἡ) νεώτ. φόνος τέρατος.

τερατολόγημα-ατος (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ τερατολογία βλ.λ. : ᾽Αντών.Διογ.14, Φώτ.Βιβλ.97,1, αὐτ.112,6 περὶ τερατολογήματα σχολάζειν.

τερατολογία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ τερατολογεῖν, λόγος, διήγησις, ἀφήγησις, περιγραφὴ παραδόξων, θαυμασίων φυσικῶν φαινομένων, ἰδ. ἐκείνων, ἅτινα ἐθεωροῦντο δηλωτικὰ τοῦ μέλλοντος, τερατεία, τερατολόγημα, παραδοξολογία : ᾽Ισοκρ. 15,285 τὰς τῶν παλαιῶν σοφιστῶν τερατολογίας ἀγαπῶντας φιλοσοφεῖν φασιν, Στράβ.6,2,4, Φίλ. 1,505, Πρόκλ.Κρατ.55P, ΨΛουκ.Φιλοψ.2, Κύριλλ. 1,5,449D, Φιλόστρ.Γυμν.6,26 τὰ χοίρεια τῶν κρεῶν σὺν τερατολογίᾳ ἄγουσα˙ 2) νεώτ. κτ. ἐπέκτ. χονδροειδὴς μὲ ροπὴν πρὸς τὴν ὑπερβολὴν ψευδολογία˙ 3) ὁμ. ἰατρ. τὸ περὶ τεράτων καὶ τερατομορφιῶν πραγματευόμενον μέρος τῆς παθολογικῆς ἀνατομικῆς.

τερατολογίας (ὁ) Σουΐδ. «τερατολογίαι οἱ θαυμαστὰ καὶ παράδοξα μυθεύοντες».

τερατολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν τερατολόγον ἢ τὴν τερατολογίαν βλ.λς.

τερατολόγος-ον κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. ὁ τερατολογῶν, ὁ λέγων τερατολογίας, τερατολογήματα, ψεύδη ἐνέχοντα ὑπερβολὰς περὶ ἀνυπάρκτων : Πολυδ.9,147, Φιλόστρ.᾽Απολλ.3,32 μυθολόγους καὶ τερατολόγους, Φώτ.Βιβλ.343,42 τὸ τερατολόγον καὶ ἀπιστότατον φίλοις˙ ‖ νεώτ. κ. δημ. κ. ὁ ἔχων ροπὴν εἰς τὴν τερατολογίαν˙ 2) ἐν παθ. σημ. ὁ περὶ οὗ θαυμαστὰ καὶ τερατώδη λέγονται, τερατώδης : Πλάτ.Φαῖδρ.229Ε Γοργόνων καὶ Πηγάσων καὶ ἄλλων ἀμηχάνων . . καὶ ἀτοπίαι τερατολόγων τινῶν φύσεων.

τερατολογῶ-έω κ. νεώτ. λέγω, ὁμιλῶ περὶ τεράτων, κάμνω λόγον περὶ παραδόξων φαινομένων, περὶ θαυμάτων τῆς φύσεως προφητικῶν : ᾽Αριστλ.Μετ.368a,25 ὥστ᾽ ἐνίοτε δοκεῖν ὅπερ λέγουσιν οἱ τερατολογοῦντες μυκᾶσθαι τὴν γῆν, Διόδ.Σ 1,63, Λουκ.Φιλοψ.37, Κλήμ.᾽Αλ.Παιδ.222 ἑρμαφροδίτους τερατολογοῦντες˙ κ. παθ. λέγομαι ὡς τι θαυμαστόν : Σέξτ.᾽Εμπ.Πυρρ.2,70 κατὰ τὴν τερατολογουμένην ἑτεροιωτικήν, αὐτ.3,31, ᾽Ιάμβλ. Προτρ.21,γ´˙ ‖ νεώτ. λέγω τερατολογίας βλ.λ.2).

τερατομορφία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ νὰ ἔχῃ τι μορφὴν τερατώδη : Ζηγαβ.Βογομ.8,4 τῇ τερατομορφίᾳ τοῦ κατ᾽ αὐτοὺς θεοῦ.

τερατόμορφος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τερατώδη μορφήν : Κάσσ.Πρ.51, Τζέτζ.Χιλ.8,636, Ζηγαβ.Βογομ.8,1 **εἰς σωματοειδῆ καὶ τερατόμορφον θεόν**· ‖ νεώτ. ὁ ἔχων διάπλασιν τέρατος· **2)** νεώτ. μτφ. δυσειδέστατος.

τερατοπαγής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ τεράτων, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ δύο συμφυῶν ἐμβρύων.

τερατοπαθολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μέρος τῆς παθολ. ἀνατομίας πραγματευόμενον περὶ τεράτων.

τερατοπλασ(τ)ία (ἡ) νεώτ. ἀνώμαλος ἢ τερατώδης διάπλασις τοῦ σώματος τοῦ ἐμβρύου ἐν συνόλῳ ἢ κατά τινα τῶν μερῶν αὐτοῦ.

τερατοποιία (ἡ) κ. μσν. τὸ τερατοποιεῖν, θαυματοποιία : Ἀριστλ.ἀπ.191, Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.182Α **διὰ πολλῆς τερατοποιίας**, Ψελλ.58,9.

τερατοποιός-όν μτγν. ὁ τέρατα, θαύματα ποιῶν, θαυματοποιός : ΠΔΜακκ.2,15,21 **προτείνας τὰς χεῖρας εἰς τὸν οὐρανὸν ἐπεκαλέσατο τὸν τερατοποιὸν κύριον**, Πρόκλ.Τετράβ.225.

τερατοποιῶ-έω μτγν. ποιῶ θαυμαστὰ πράγματα : Κύριλλ.6,332C **τερατοποιήσων ἐν Κανᾷ**.

τερατοπρόσωπος-ον μτγν. ὁ τερατῶδες πρόσωπον ἔχων : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.17.

τερατοσκοπία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ τέχνη τοῦ τερατοσκόπου, ἐξέτασις καὶ ἑρμηνεία τῶν τεράτων ἤτοι τῶν ἐξ οὐρανοῦ σημείων καὶ ἡ ἀπ᾿ αὐτῶν μαντεία : Πολυδ.7,188, Δαμασκ.11,108D **κληδονισμοῖς καὶ τερατοσκοπίαις**.

τερατοσκόπος (ὁ) κ. μσν. ὁ παρατηρῶν τὰ τέρατα, τὰ ἐν οὐρανῷ σημεῖα, καὶ ἀπ᾿ αὐτῶν μαντευόμενος, μάντις, προφήτης : Πλάτ.Νόμ.933C, αὐτ.Ε **μάντις ἢ τερατοσκόπος**, Ἀριστλ.ἀπ.75, ΠΔ Δευτ.18,11, Πλούτ.Ἠθ.990Ε, Ὠριγ.1,327Β **μητραγύρταις καὶ τερατοσκόποις**, Παχυμ.Γ 153,1 **ποῖος τερατοσκόπος ἢ ὀνειροπόλος**.

τερατοτοκία (ἡ) νεώτ. ἡ γέννησις τέρατος.

τερατοτόκος-ον μσν. ὁ τεκὼν τέρας ἢ τέρατα : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.144, Κάλλιστ.Ἐκκλ.Ἱστ.2,854C.

τερατοτοκῶ-έω τίκτω, γεννῶ τέρας ἢ τέρατα : Ἀριστλ.ΖΓ 770b,4 **πραϋνοποιεῖται τῇ φύσει πρὸς τὸ τερατοτοκεῖν τὸ μὴ γεννᾶν ὅμοια**.

τερατοῦμαι-όομαι μτγν. προσβλέπω τινὰ ἀτενῶς ὡς ὄντα θαυμαστόν τι, ἀποθαυμάζω ἐνεός, χάσκων : Τίμων Φλ.π.Διογ.Λ 4,42 **οἱ δέ μιν, ἠΰτε γλαῦκα πέρι σπιζοί, τερατοῦντο**.

τερατούργημα-ατος (τό) μσν. κ. νεώτ. ἔργον, πρᾶξις τερατώδης, τεράτευμα· Σουΐδ. ἐν λ. Διονύσιος ὁ Ἀρεωπαγίτης, Θεοφύλ.Σ 80,17· **2)** μσν. πρᾶξις θαυμαστή : Μεθόδ.372C· **3)** νεώτ. πρᾶξις ἀποτρόπαιος, ἐκτάκτως ἀνήθικος.

τερατουργία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ τερατουργεῖν, τὸ ποιεῖν τέρατα, θαύματα, θαυμαστὰ πράγματα, θαυματοποιία : Πλούτ.Ἠθ.17Β, Πορφ.Ἀποχ.2,42, Φίλ.1,60· **2)** μτγν. κλίσις πρὸς τὸ τερατῶδες, τὸ θαυμαστόν, ἡ χρῆσις τερατωδῶν, θαυμαστῶν πραγμάτων ἢ διηγήσεων: Λουκ.Ἴκαρ.6 **ἡ ἐν τοῖς λόγοις τερατουργία**.

τερατουργικῶς ἐπίρρ. μτγν. θαυμασίως, θαυμαστῶς : Ἀνων.Βίος Χρυσ.8,363,10.

τερατουργός-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐργαζόμενος, ὁ ἐκτελῶν πράξεις τερατώδεις, καταπληκτικάς, θαυματοποιός, ἀγύρτης, γόης, μάγος : Διόδ.Σ 34/5,2,5, Πτολ.Τετράβ.160, Λουκ.Ὄνειρ.4.

τερατουργῶ-έω μτγν. τέρατα, θαύματα ποιῶ, ἐργάζομαι τερατώδη, παράδοξα, ἐκτελῶ, κάμνω : Συνέσ.20Α, Σχόλ.Πίνδ.Ι 6(7),13.

τερατοφανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ φαινόμενος τέρας, ὁ παρουσιάζων τὰ χαρακτηριστικὰ τέρατος.

τερατώδης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. τερατώδικος-η-ο (Θεοτόκ.μτφρ. Σαίξπηρ Τρικυμία113), ὁ ὅμοιος πρὸς τέρας, θαυμάσιος, ὑπερφυσικός : Ἀριστφ.Νεφ.364 **ὦ Γῆ τοῦ φθέγματος, ὡς ἱερὸν καὶ σεμνὸν καὶ τερατῶδες**, Πλάτ.Εὐθ.296Ε **τερατώδης εἰς σοφίαν**· ‖ τὸ οὐδ. **τερατῶδες** ὡς οὐσ. ἡ τερατωδία : Ἀριστλ.Ποιητ.1453b,9· **2)** ὁ ἔχων μορφὴν ἢ σχῆμα παρὰ φύσιν, ἐκτρωματικός : αὐτ.ΖΓ 772a,36, Σωρ.2,55, Φιλόδ.Σημ.7, Κατ.Ἀστρλ.Κ 1,166 **τερατώδη ζῴδια**· **3)** νεώτ. μτφ. ἐκτάκτως ἀνήθικος, ἀποτροπιαστικός.

τερατωδία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι τερατῶδες, θαυμάσιον τὴν ὄψιν : Ἰω.Χρυσ.7,204(402)· **2)** νεώτ. πρᾶξις ἢ λόγος τερατώδης βλ.λ.2).

τερατώδικος-η-ο δημ. τ. τοῦ τερατώδης βλ.λ.

τερατωδῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον τερατώδη, οὐ κατὰ φύσιν : Ἀριστλ.ΖΙ 496b,18, Διόδ.Σ 1,6.

τεράτωμα-ατος (τὸ) νεώτ. νεοπλασία ἀναπτυσσομένη ἐξ ἐμβρυϊκῶν στοιχείων ἢ σπερμάτων.

τερατωπός-όν μτγν. ποι. τερατώδης τὴν ὄψιν, τερατόμορφος : Ὕμν.Πᾶν.36 **τερατωπὸς ἰδέσθαι**.

τερβινθεύς-έως (ὁ) Ἐπιγρ. ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος ἐν Μυοῦντι.

τέρβιον (τὸ) νεώτ. μέταλλόν τι ἐκ τῶν σπανίων.

τεργεσταῖος-α-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πόλιν Τεργέστην, ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς.

τερεβινθέλαιον (τὸ) νεώτ. αἰθέριον ἔλαιον ἀποστάξεως τῆς τερεβινθίνης, νέφτι.

τερεβινθίζω μτγν. ὁμοιάζω πρὸς τερέβινθον : Διοσκ.5,142.

τερεβινθικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τερεβινθίνην ἢ τὸ τερεβινθέλαιον.

τερεβινθίνη (ἡ) νεώτ. ἔκκριμα πρόσφατον διαφόρων κωνοφόρων δένδρων, ὅπερ μετὰ τὴν ξήρανσιν μετατρέπεται εἰς ρητίνην, τρεμεντίνα.

τερεβίνθινος-η-ον κ. νεώτ. ὁ τερμίνθινος βλ.λ. : Ξεν.Ἀν.4,4,13.

τερέβινθος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ φυτὸν τέρμινθος βλ.λ. : ΠΔ Ἠσ.1,30, αὐτ.6,13 **καὶ πάλιν ἔσται εἰς προνομὴν ὡς τερέβινθος**, Γεωπ.9,18,1· **2)** τέρμινθος βλ.λ.3)· Παῦλ.Αἰγ.4,24 «**τερέβινθοί εἰσιν ὑπεροχαὶ ἐπὶ τοῦ χρωτὸς συνιστάμεναι, στρογγύλαι, μελανόχροοι, ἐοικυῖαι τερμίνθου καρποῖς**».

τερεβινθοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων τερεβινθίνην ἢ τερεβινθέλαιον.

τερεβινθώδης-ους-ες μτγν. ὁ κατάφυτος ἐκ τερεβίνθων : Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,413 **τερεβινθώδης νησίς**.

τέρεινος-ον μτγν. ἰσοδύν. τ. τοῦ τέρην βλ.λ. : Ἀνακρεόντ.53,2 (διόρθ. Salmas. ἀντὶ τερινόν).

τερείνω γλωσσ. ἀπαλύνω, καθιστῶ μαλακόν.

τερείτης (ὁ) Ἐπιγρ. ὅρος ἐν τῇ μουσικῇ, πιθ. ὄνομ. ὀργάνου μουσικοῦ : **Αἰγυπτίοις τερείταις ὑποαυλισμοὺς δύο**.

τερεμίνθινος-ον ἀντὶ τερμίνθινος : Διοσκ.4,150.

τέρεμνον (τὸ) δ.τ. τοῦ τέρεμνον βλ.λ.

τέρεμνος-ον Ἡσ. «στερεός, στερρός».

τερενοποιός-όν μσν. ὁ ποιῶν τι τέρεν, μαλακόν, τρυφερόν, μαλακτικός : Εὐστ.Ἰλ.1041,49.

τερενόχρους-οος-ουν-οαν μτγν., δοτ. **τερενόχροϊ**, ὀνομ. πληθ. **τερενόχροες** (Ὀρφ.Λιθ.331), ὁ τερενόχρως βλ.λ. : Ὀππ.Ἁλ.2,56.

τερενόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων δέρμα τρυφερόν, μαλακόν : Ἀλεξάνδρ.41,37 **τερενόχρωτες μαζῶν ὄφεις**.

τερερέμ (τὸ) δημ. ἄκλ. κ. **τέρριρεμ** κ. **τετερέμ** μελῳδικὸς καλλωπισμὸς πρὸς παράτασιν ἐκκλησιαστικῆς τινος ψαλμῳδίας.

τερερίζω νεώτ. κ. δημ. παρατείνω ψαλμῳδίαν διὰ τερερέμ βλ.λ.· **2)** συνεκδ. ψάλλω ἢ ᾄδω μὲ ὑποτρέμουσαν φωνήν, τρεμουλιαστά.

τερερισμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ **τερερίζω** βλ.λ.

τέρεσσεν Ἡσ. «ἔτρωσεν, ἐτόρνωσεν».

τερετίζω κ. νεώτ., μέλλ. ἀττ. -ιῶ, ἐπὶ χελιδόνος ἢ τέττιγος, χελιδονίζω, κελαδῶ, ᾄδω μετὰ τερετισμοῦ : Φρύν Κωμ.14 **τερετιῶ τι πτιστικόν**, Τέλ.7Η, Ἀριστλ.Πρ.918a,30, Βάβρ.9,4, Ἀλκίφρ.3,55· κ. παθ. :

Φιλόδ.Μουσ.97Κ· **2)** μιμοῦμαι **τὸν τερετισμὸν** χελιδόνος ἢ τέττιγος : Εὐφρ.Ι,34, Θεόφρ.Χαρ.27,15· **3)** Ἡσ. «λαλῶ»· **4)** Φώτ.«τὸ αὐτὸ μέλος ᾄδω»· **5)** νεώτ. τονθορύζω, σιγοτραγουδῶ.

τερέτισμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. Ἡσ «τὸ τοῦ τέττιγος ᾆσμα»· **2)** ἀπομίμησις τῆς φωνῆς χελιδόνος ἢ τέττιγος διὰ τῆς φόρμιγγος ἢ διὰ τοῦ στόματος, ᾆσμα, ᾠδή : Διογ.Κυν.π.Διογ.Λ 6,104, Λουκ. Νιγρ.15, ΑΠ 7,612, αὐτ.ΙΙ,352· **3)** Ἡσ. «τερετίσματα, τὰ τῆς κιθάρας κρούσματα»· **4)** αὐτ. «ᾠδὴ ἀπατηλή»· **5)** ἐν μτφ. χρ. μόνος ἦχος καὶ οὐδὲν πλέον : Ἀριστλ.Α'Υστ.83a,33 **τερετίσματα τὰ εἴδη** (αἱ τοῦ Πλάτωνος Ἰδέαι), Φιλόδ.Ποιημ.2, 228Η **τὸ νόημα οὐχ ὡς τερέτισμα καὶ κροῦμα νοοῦμεν,** Προκ.Γαζ.Ἐπιστ.33.

τερετισμός (ὁ) μτγν. ἐπὶ πλαγιαύλου, **λαρυγγισμός,** τρίλλια : Πολυδ.4,83.

τερέτριον (τὸ) κ. νεώτ. μικρὸν **τέρετρον, τὸ** αἰχμηρὸν στέλεχος τῶν τρυπάνων : Θεόφρ.ΦΙ 5,7,8.

τέρετρον (τὸ) (τετραίνω) κ. νεώτ. τρύπανον, ἰδ. μέγα : Ὀδ.Ε 246 **τόφρα δ' ἔνεικε τέρετρα Καλυψώ, δῖα θεάων,** αὐτ.Ψ 198,.ΠΔ Ἡσ.44,12, Φίλ. ΑΠ 6,103· **2)** νεώτ. ζῳολ. ἐξάρτημα εἰς τὸ ἄκρον τῆς κοιλίας τῶν θηλέων τινῶν ὑμενοπτέρων, δι' οὗ ἀνοίγουσιν ὀπὰς πρὸς ἐναπόθεσιν τῶν ᾠῶν.

τερετροφόρος-ον νεώτ. ἐπὶ ἐντόμων, ὁ φέρων τέρετρον βλ.λ.2).

τερζῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ῥάπτης ἑλληνικῶν ἐθνικῶν ἐνδυμασιῶν, βλοχαρράφτης.

τερηδονίζομαι μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ ξύλων, φθείρομαι, κατατρώγομαι ὑπὸ τερηδόνος βλ.λ. : Διοσκ.Ι,Ι, αὐτ.127· **2)** κ.νεώτ. ἐπὶ ὀστῶν, ὑφίσταμαι κατάτρησιν ἀπὸ φθορᾶς : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.44,23, 10, **τερηδονισμένοι ὀδόντες.**

τερηδονισμός (ὁ) μτγν. κατάτρησις **ἐκ φθορᾶς** : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Ὀρειβ.46,22.

τερηδὼν-όνος (ἡ) κ. νεώτ. ἔντομον κατατρῶγον τὰ ξύλα, σαράκι : Θεόφρ.ΦΙ 5,4,4, Πολύβ.6,10,3· **2)** μικροσκοπικὸν μαλάκιον **διατρυπῶν τὰ ξύλα** τῶν πλοίων καὶ μένον **ἐγκεκλεισμένον** ἐντὸς τῶν οὕτω κατασκευαζομένων ὀπῶν : Ἀριστφ.Ἱππ. 1308 **ὑπὸ τερηδόνων σαπεῖσ' ἐνταῦθα καταγηράσομαι·** **3)** εἶδός τι κάμπης : Ἀριστλ.ΖΙ 605b,17 **«ἐγγίγνονται δὲ καὶ** κάμπαι **ἐν** τοῖς σμήνεσιν, ἃς καλοῦσι τερηδόνας, ἃς οὐκ ἀμύνονται αἱ μέλισσαι»· **4)** εἶδός τι σκώληκος τῶν ἐντέρων : αὐτ. ἀπ.241· **5)** κ. νεώτ. πάθησις διαβρωτικὴ τῶν ὀστῶν **καὶ** ἰδίᾳ τῶν ὀδόντων : Ἱππ.Νούσ.2,24· **6)** **νεώτ.** νόσος τῶν σιτηρῶν **καθ' ἣν** ἀντὶ καρποῦ **σχηματίζεται ὑπόφαιος** σάκκος δυσώδους κόνεως.

τέρην-**ενος**-**ε(ι)να**-**εν** ποι., γενικ.θηλ.**τερένης,** δωρ. κ. αἰολ. **τερένας** (Ἀλκ.6), Κριναγ.ΑΠ 9,430), συγκρ **τερενώτερος** (Λυρ.Ἀδέσπ.76) κ. **τερεινότερος** (Φιλόδ.ΑΠ 5,120) κ. **τερέντερος** (Ἀντ(μ.97), ὁ **ἐκ τῆς τριβῆς λειανθείς,** ὅθ. λεῖος, μαλακός, λεπτός, **τρυφερός** : Ἰλ.Γ 142, αὐτ.Ν 180, αὐτ.Δ 237, Ὀδ.Μ 357 **φύλλα δρεψάμενοι τέρενα δρυός,** αὐτ.Ι 449, Ἡσίοδ.Ἔργ.522, αὐτ.Θ 5, Ὑμν.Δήμ.209 **γλήχωνι τερείνῃ,** Σαπφ.54, Ἐμπ.100,6, αὐτ.ΙΙ **τέρεν δέμας,** Ἱππῶν.90, Θέογν.261, Πίνδ.Ν 5,6, Εὐρ.Μήδ.905 **ὄψιν τέρειναν τήνδ' ἔπλησα δακρύων·** **2)** ἐπὶ ἤχων, ὁ μαλακός, ἁπαλός : Θέογν.266 **τέρεν φθέγγεται** (ὁ παῖς), Ἀνακρ.20 **τερένων ὑπ' αὐλῶν·** **3)** **μτφ.** : Ἡσίοδ.Θ 988 **τέρεν ἄνθος ἥβης.**

τερθρεία (ἡ) **ἐν τῇ** ῥητορικῇ, χρῆσις **σοφιστικῆς** ἢ σχολαστικῆς λεπτολογίας : Ἰσοκρ.10,4, Φιλόδ. Οἰκ.75J, Φιλ.2,191, Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,19 **τερθρεία μυθικὴ (ἐν τῇ** θρησκείᾳ)· ‖ λογομαχία περὶ τὰς **λέξεις,** ὅθ. φλυαρία, εἰδ. πρὸς παραπλάνησιν· **Ἡσ.** «λογομαχία, ἀπάτη, φλυαρία, φληναφία» : Γαλ.8,637,αὐτ.Χρ.Μορ.4,9, Πρόκλ.Παρμ.534S **εἴ τις εἰς τὴν Στωικὴν τερθρείαν ἀπάγοι τὸν λόγον.**

τέρθρευμα-ατος (τὸ) μτγν. τερθρεία βλ.λ.ΙΙ, ἀγυρτεία καὶ τερατολογία, **τέχνασμα** ῥητορικόν, φλυαρία : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.291.

τερθρεύομαι ποιοῦμαι χρῆσιν τεχνασμάτων, ἀπάτης καὶ ἀγυρτείας : Ἀριστλ.Τοπ.156b,38, Πλούτ. Ἠθ.43Α, Γαλ.Χρ.Μορ.6,12· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Δημ.1405· ‖ μτγν. **κ. ἐνεργ.** : Αἰλ.ΖΙ 10,24.

τερθρεὺς-έως (ὁ) **ὁ** τερθρευόμενος, γόης, **ἐν χρ.** σαρκαστικῶς ὡς κύρ. ὄνομ. : Ἑρμιππ.42.

τερθρηδὼν-όνος (ὁ) Ἡσ. «πρῳρεύς».

τέρθριος (ὁ) σχοινίον ἐξαρτώμενον ἀπὸ τὸ **ἄκρον** τῆς κεραίας τοῦ ἱστοῦ· Ἡσ. «τέρθριοι, οἱ **εἰς τὸ** κέρας τοῦ ἱστίου ἑκατέρωθεν δεδεμένοι (κάλοι), ἐν οἷς καὶ τὸ ἄρμενον ἕλκουσι» : Ἀριστφ.Ἱππ.440 **τοὺς τερθρίους παρίει τὸ πνεῦμ' ἔλαττον γίγνεται,** Ἐρωτιαν., Γαλ.19,145· **2)** **τερθρία πνοὴ ἄνεμος** τῆς πρύμνης· Σαφ.ἀπ.333 (ληφθὲν **ἐκ** τοῦ ΕΜ 753,7, ἔνθα ἑρμηνεύεται ὀπισθία, ἀλλ' **ἴσως μᾶλλον** σημαίνει ἰσχυρὰν πνοὴν ἀπαιτοῦσαν τὴν χρῆσιν τῶν τερθρίων).

τέρθρον (τὸ) νεώτ. **ναυτ. τὸ** ἐξώτατον **ἄκρον** τοῦ κέρατος τοῦ ἐπιδρόμου, **τὸ** πινὸ **τοῦ** πικιοῦ : Γαλ.19,145 **2)** γεν. τέλος, τέρμα, ἄκρον· πρβλ. Ἐρωτιαν. «τέρθρον ἔλεγον οἱ παλαιοὶ **τὸ ἔσχατον** καὶ ἐπὶ τέλει» : Ἐμπ.100,4 **ῥινῶν ἔσχατα τέρθρα,** Πολυδ.2,134· **3)** τὸ τέρμα τῆς ζωῆς, ὁ θάνατος : Εὐρ.ἀπ.372 **καί μοι τὸ τέρθρον δῆλον οἷ παραύομαι·** **4)** ἐπὶ ἀσθενείας, ἀκμή, κρίσις : Ἱππ. Γυν.2,125 **ἐπὴν τὸ τέρθρον ᾖ τοῦ πάθεος,** Ἐρωτιαν., Γαλ.19,145· **5)** τὸ ἀνώτατον ἄκρον, κορυφή : Ὑμν.Ἑρμ.322 **αἶψα δὴ τέρθρον ἵκοντο . . Οὐλύμποιο·** **6)** Ἡσ. «στέγη οἰκίας»· **7)** αὐτ. «τὸ ἄκρον τοῦ κέρως»· **8)** Πολυδ.2,134 **«τὸ τῶν** παρωτίδων μέχρι κλειδῶν μέρος».

τέρθρος (ὁ) Ἡσ. «τέρθριος».

τερθρωτὴρ-ῆρος (ὁ) Ἡσ. **τὸ μέρος «ὅπου ὁ** πρῳρεὺς προορᾷ τὰ ἐν τῇ θαλάσσῃ».

τερίκαρπον Ἡσ. «μεγαλόκαρπον».

τερίμη Ἡσ. «τάφρος» (πιθ. τέρχνεα).

τερίνη Ἡσ. «τετριμμένη, οἱ δὲ τερπωλή».

τερῖνος Ἡσ. «τηρῶν διάνοιαν, λυπῶν» (πιθ. τείρων).

τερλίκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. χαμηλὸν ὑπόδημα **ἀπὸ** χονδρὸν ὕφασμα, ἰδ. τσόχαν, **δι' ἄνδρας καὶ γυναῖκας,** ἐμβάς, παντόφλα.

τέρμα-ατος (τὸ) μσν., νεώτ. **κ.** δημ. **τὸ τελικὸν** σημεῖον ἢ ὅριον ὅπου φθάνει τι, τέλος, ἰδίᾳ **τὸ** σημεῖον, περὶ ὃ ὤφειλον νὰ κάμπτωσιν **ἐν τῇ** ἁρματοδρομίᾳ τὰ ἅρματα πρὸς ἀριστερά, καμπτήρ, νύσσα : Ἰλ.Ψ 309 **οἶσθα γὰρ εὖ περὶ τέρμαθ' ἑλισσέμεν,** αὐτ.462, αὐτ.466, Ἀριστλ.Ρητ. 1409b,23 **ἐξωτέρω ἀποκάμπτειν τοῦ τέρματος·** ‖ τὸ σημεῖον μέχρις οὗ ὤφειλον νὰ τρέχωσιν οἱ σταδιοδρόμοι : Ἰλ.Ψ 333 **καὶ νῦν τέρματ' ἔθηκε ποδάρκης δῖος Ἀχιλλεύς,** αὐτ.358, Πίνδ.Π 9,114 **ἔστασεν ἐν τέρμασιν ἀγῶνας,** αὐτ.Ο 3,33 **δωδεκάγναμπτον περὶ τέρμα δρόμου,** Σοφ.Ἠλ.686 **δρόμου δ' ἰσώσας τῇ φύσει τὰ τέρματα·** ‖ **τὸ** σημεῖον, ὅπερ ἐτίθετο, ὅπως δεικνύῃ μέχρι **τίνος ἔφθασε** ῥιφθεὶς τις δίσκος : Ὀδ.Θ 193 **ἔθηκε δὲ τέρματ' Ἀθήνη·** ‖ νεώτ. **ἡ** γραμμὴ εἰς ἣν καταλήγει ὁ ἀγὼν δρόμου· ‖ ὁμ. τὸ μέρος ἀπὸ **τὸ** ὁποῖον πρέπει νὰ διέλθῃ ἡ σφαῖρα εἰς σφαιριστικὰς τινας παιδιάς, διὰ νὰ σημειώσῃ ἐπιτυχίαν **ὁ** ῥίψας τὴν σφαῖραν ἢ ἡ ὁμὰς εἰς ἣν οὗτος ἀνήκει **2)** **γεν.** ὅριον μέχρις οὗ ἐξικνεῖται ἢ περαιοῦταί **τι,** τέλος, πέρας : Θέογν.1166, Ἡρ.7,54 **ἐπὶ τέρμασι τοῖσι ἐκείνης** (τῆς Εὐρώπης), αὐτ.4,52, Αἰσχ.Πρ. 286 **τέρμα κελεύθου διαμειψάμενος,** αὐτ.706, **αὐτ.**283, αὐτ.Εὐμ.422 **ποῦ τὸ τέρμα τῆς φυγῆς;** ‖ **ἐν ἀναφ.** πρὸς χρόνον ἢ τόπον, τέλος Σοφ. **Αἰ.48 ἐπὶ τέρμ' ἀφίκετο,** αὐτ.Ἠλ.1397· ‖ **βίότου**

τέρμα· κ. νεώτ. **βίου τέρμα** τὸ τέλος τῆς ζωῆς, ἔσχατον γῆρας, θάνατος : Σιμων.85,13, Αἰσχ.ἀπ.362, Σοφ.ΟΤ 1530 **πρὶν ἂν τέρμα τοῦ βίου περάσῃ**, Εὐρ.Ἄλκ.643, αὐτ.Ἀνδρ.1081· ‖ κ. ἐπὶ μόχθων ἢ πόνων : Αἰσχ.Πρ.100 **πήποτε μόχθων χρὴ τέρματα τῶνδ' ἐπιτεῖλαι**, αὐτ.186, Πλάτ.Ἀξ.371Ε **Σισύφου πέτρος ἀνήνυτος, οὗ τὰ τέρματα αὖθις ἀρχει πόνων**· ‖ **ἐπὶ τέρματι** ἐπὶ τέλους . Αἰσχ.Εὐμ.633 **κἀπὶ τέρματι φᾶρος παρεσκήνωσεν**· ‖ ἐπίρρ. **τέρμα** τέλος (πάντων), τελευταῖον, **ἐν τέλει** : ψΦωκ. 138· **3)** πᾶν ἀκράτατον, ἔσχατον ἢ ὕφιστον σημεῖον, ἀκμή, κορυφή, ἄκρον ἄωτον : Εὐρ.Ἰκ.369, Ἀριστφ.Ὄρν.705, Ἀρχέστρ.ἀπ.34,10 **τέρματα νίκης**· **4)** μτ. γενικ. τελειότης, ἀποκορύφωσις : Παρρ.2 **τέρμα τέχνης**· **5)** σπαν. **κεῖται** ἁπλῶς ἐν περιφράσει, οἷον **ὑγείας τέρμα** = ὑγεία : Αἰσχ. Ἀγ.1002 **μάλα γέ τοι τᾶς πολλᾶς ὑγιείας ἀκόρεστον τέρμα**· ‖ **ἀγχόνης τέρματα** ὁ δι' ἀπαγχονισμοῦ θάνατος : αὐτ.Εὐμ.746· ‖ **θανάτου τέρμα** ὁ θάνατος : Εὐρ.Ἱππ.140· ‖ **τέρμα τῆς σωτηρίας** ἡ σωτηρία : Σοφ.ΟΚ 725· **6)** μτφ. τέλος, τερματισμός : Θέογν.227 **πλούτου δ' οὐδὲν τέρμα πεφασμένον ἀνθρώποισι**· **7)** ὁμ. ἔκβασις, ἀπατέλεσμα : Αἰσχ.Ἀγ.781 **πᾶν δ' ἐπὶ τέρμα νωμᾷ**, αὐτ.1177· **8)** νεώτ. ὁμ. μτφ. ὁ τελικὸς σκοπός : **τὸ τέρμα τῶν προσπαθειῶν του**· **9)** ἡ ἀνωτάτη, ἡ ἄκρα ἐξουσία, ἡ τελική, ἡ ὑφίστη κρίσις, ἡγεμονία : Σιμων.112 **τέρματα Κορίνθου ἔχω** [εἶμαι ἡγεμὼν τῆς Κορίνθου], Εὐρ.Ἰκ.617 **θεοὶ . . πάντων τέρμ' ἔχοντες**, αὐτ.Ὀρ.1343, Διοσκ.ΑΠ 12,170 **δαίμονες οἳ φιλίης τέρματ' . . ἔχετε**.

τερμάζω μτγν. τερματίζω : Ἡρακλεωτ.Π[ιν.], 10, αὐτ.2,9 **τὼς δὲ πάντας χώρως τὼς τῶ Διονύσω τερμάζοντι τοι ἄντομοι**, Ἐπιγρ.Θέρμου.

τερμαστῆρες (οἱ) Ἐπιγρ. ἐπίτροποι τῶν τερμάτων, τῶν συνάρων : Ἐπιγρ.Ἐπιδαύρου.

τερματίζω κ. μσν. κ. νεώτ. ὁρίζω : Στράβ.9, 4,2 **Κῦνος δ' ἐστὶ τὸ ἐπίνειον, ἄκρα τερματίζουσα τὸν Ὀπούντιον κόλπον**· **2)** μτγν. κ. νεώτ. θέτω τέρμα εἴς τι, περατῶ, τελειώνω : Σέξτ. Ἐμπ.Μαθ.10,102, Ἑλλ.Ἐπιγράμμ.539· κ. παθ. : Ἱππῶν.π.Στοβ.4,34,71, Ῥοῦφ.Ἀνατομ.38, Γαλ.14,794, Βέττ.Βάλ.245,10, Ἐπιφάν.1,249Β **τερματίζοντα τὴν κυκλικὴν ἀποκατάστασιν**· κ. παθ. : Γαλ.2,398 **ἐπὶ τὰ ἄνω χωρεῖν καὶ ἐκεῖ τερματίζεσθαι**, Ἐπιφάν. 1,631Α· ‖ κ. μσν. τὸ ἐνεργ. ἐν ἀμτβ. χρ. περατοῦμαι, τελειώνω : ΚΠορφ.Θεμ.3D **ἀρχὴν μὲν ἔχον** [τὸ θέμα] **ἀπὸ τῆς Μηροῦ, τερματίζον δὲ μέχρι τῶν ὁρίων Ἰσαυρίας**· ‖ τὸ μέσ. θέτω χάριν ἐμαυτοῦ τέρμα : Εὐρ.ἀπ.952 **γῆρας τερματίζεσθαι**· ‖ νεώτ. **τερματίζω τὴν ζωήν μου** αὐτοκτονῶ

τερμάτιον (τὸ) λεξ. ὑποκορ. τοῦ τέρμα, τελικὸς σκοπός, νίκη : Σουΐδ.ἐν λ. τήνελλα (ἰδ. ἀνάγν.).

τερματισμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τερματίζω βλ.λ.2).

τερματοῦχος Ἡσ. «βαλβιδοῦχος».

τερματοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἀθλητικὰς σφαιριστικὰς παιδιάς, ὁ παίκτης ἑκάστης ὁμάδος ὁ ἀποστολὴν ἔχων τὴν φύλαξιν τοῦ τέρματος ἤτοι τοῦ μέρους ἀφ' οὗ ἐπιδιώκεται ὑπὸ τῶν ἀντιπάλων νὰ διέλθῃ ἡ σφαῖρα.

τερματῶ-όω Ἐπιγρ. κ. μσν. θέτω τέρμα, περατῶ, ἐπιτελῶ, ἐκπληρῶ : Κ Μανασσ.Χρον.5774, Νικ.Χων.Χρον.269D **οὐδὲ τότε τὰ τῶν αἰτήσεων ὑπέρογκα ἐτερμάτωσε**.

τερμάτωσις-εως (ἡ) μσν. περάτωσις, ἐπιτέλεσις, ἐκπλήρωσις : Νικ.Χων.Χρον.178D **ἡ δὲ ἦν καὶ τῶν τότε μὲν αἰτηθέντων ῥᾳδία τερμάτωσις**.

τέρμενο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. σφοδρὰ ψυχικὴ ταραχή.

τερμέρ(ε)ιος-α-ον κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν λῃστὴν Τέρμερον, ὅθ. φρ. παροιμ. **Τερμέρειον κακόν** μέγα κακόν, **ὅπερ** ἐπισύρει τις καθ' ἑαυτοῦ : Φίλιππ.π.Σχόλ.Εὐρ.Ῥῆσ.509, Πλούτ.Θησ.11 **ἀφ' οὗ δὴ καὶ τὸ Τερμέρειον κακὸν ὀνομασθῆναι λέγουσι**, Ἰουλ.Λόγ.7,210D, Ἐφραὶμ Καισ.288 **κακόν τι τερμέρειον, εὐσεβῶν φθόρον**, αὐτ.5059, αὐτ.6364· **2)** **τὸ τερμέρειον** ὡς οὐσ. τὸ ἀνδρικὸν μόριον : Φιλόδ.ΑΠ 11,30 [ἀμφ.].

τερμερίης (ὁ) μτγν. ὁ κακὰ προοιωνίζων, ὁ δυσοίωνος : Ἐπ.Ἀλ.Ἀδ.2,15.

τερμιεύς (ἐνν. Ζεύς) (ὁ) μτγν. ποι. ὁ πάντων ὢν ἀρχὴ καὶ τέλος : Λυκόφρ.706.

τερμινάλια (τὰ) (λατ.) μτγν. ἑορτὴ καθιερωθεῖσα ὑπὸ τοῦ Νουμᾶ πρὸς τιμὴν τοῦ Τέρμονος καὶ τελουμένη τὴν 23ην Φεβρουαρίου : Διον.Ἀλ.Ῥωμ.2,74.

τερμινθεύς-έως (ὁ) μτγν. ποι. ἐπίθ. τοῦ θεοῦ Ἀπόλλωνος : Λυκόφρ.1207.

τερμίνθινος-η-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ φυτὸν τέρμινθον ἢ ὁ ἐξ αὐτοῦ παραγόμενος, τερεβίνθινος : Διοκλ.ἀπ.140 **ῥητίνη τερμινθίνη**, Θεόφρ.Φl 9,2,2, Διοσκ.4,150, Σωρ 2,14, Γαλ.6,288, αὐτ.292, αὐτ.354· ‖ **τερμίνθινος οἶνος** ὁ μετὰ τερμίνθου παρασκευαζόμενος : Διοσκ.5,80.

τερμινθίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἰδιότ. θηλ. τοῦ τερμίνθινος βλ.λ. : Νίκ.Ἀλεξ.300 **ῥητίνην τερμινθίδα**.

τέρμινθος (ἡ) κ. νεώτ. τὸ φυτὸν πιστακία ἡ τερέβινθος, κοκκορεβιθιά, τριμιθιά : Ἱππ.Γυν.2,192, Ἀριστλ.Θαυμ.837a,33, Θεόφρ.Φl 3,2,6, αὐτ.9,2,2, Θεόκρ.Ἐπιγρ.1,6 **τερμίνθου τρώγων ἔσχατον ἀκρέμονα**, Μελέαγρ.ΑΠ 4,1,30, Διοσκ.1,71, Γαλ.616, αὐτ.624· **2)** ὁ καρπὸς τοῦ φυτοῦ τούτου : Πλαύτ. Ἀρτξ.3 **σύκων παλάθης ἐμφαγόντα τερμίνθου κατατραγεῖν**· **3)** κ. νεώτ. μικρὸς ὄγκος τοῦ δέρματος, οἴδημά τι ὅμοιον πρὸς τὸν καρπὸν τοῦ ὡς ἄνω φυτοῦ, ἅ. τερέβινθος βλ.λ. : Ἱππ. Χυμ.20, αὐτ.Ἐπιδ.6,3,23, Διοκλ.ἀπ.82, Ἐρωτιαν., Γαλ.16,461· ‖ νεώτ. **τέρμινθος μισχωτὴ** μικρὸς ὄγκος τοῦ δέρματος προσκεκολλημένος ἢ κρεμάμενος διὰ μίσχου, κρεατολιά· ‖ **τέρμινθος μολυσματικὴ** μικρὸν ἔπαρμα τοῦ δέρματος φέρον ὀπήν, ἐξ ἧς διὰ τῆς συνθλίψεως ἐξέρχεται παχύρρευστος ὕλη· **4)** παρασιτικὸν ἐξόγκωμα ἐπὶ τῆς ἐλαίας : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,17,4· **5)** Ἡσ. «ἐμφερὲς λίνῳ φυτόν, ἐξ οὗ πλέκεσθαί φασιν Ἀθήναις ὁρμιὰς χρειώδεις ἐς τὰ πάντα καὶ πρὸς ἀλεξιφάρμακον» : Αἰλ.Ζ1 12,43, Φώτ., ΕΜ 753,10· **6)** πιστάκη βλ.λ. : Θεόφρ.Φl 4,4,7.

τερμινθοφάγος-ον μτγν. ὁ τερμίνθους **τρώγων** : Νικόλ.Δαμ.ἀπ.66,34J.

τέρμινο (τὸ) δημ. μονὰς χρόνου, οἷον ἡμέρα, ἑβδομάς, μὴν καὶ κατ' ἐξοχὴν τὸ ἔτος : **ὁ ἄντρας σου θὰ εἶναι ἐδῶ σὲ τρία τέρμινα**.

τερμιόεις-εντος-εσσα-εν ὁ μέχρι τῶν **τερμάτων**, τῶν ἀκροτάτων σημείων ἐξικνούμενος, καθήκων, ἐκτεινόμενος, ὅθ. **ἀσπὶς τερμιόεσσα** ἡ καθήκουσα ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν, ποδήρης ἢ ὅλον τὸ σῶμα σκέπουσα : Ἰλ.Π 803 **αὐτὰρ ἀπ' ὤμων ἀσπὶς σὺν τελαμῶνι χαμαὶ πέσε τερμιόεσσα**· ‖ κ. **ἐπὶ** χιτῶνος : Ὀδ.Τ 242 **δίπλακα . . πορφυρέην καὶ τερμιόεντα χιτῶνα**, Ἡσίοδ.Ἔργ.537· **2)** Ἡσ. εὐάρμοστος, τέλειος, ἁρμόζων, πρέπων».

τέρμιος-α-ον (τέρμα) ποι. ἐπὶ χρόνου, ὕστατος, ἔσχατος : Σοφ.Ἀντ.1330 **φανήτω μόρων ὁ κάλλιστ' ἐμῶν ἐμοὶ τερμίαν** ἄγων ἡμέραν· ‖ **χώρα τερμία** ἡ τελευταία χώρα, ἣν ὀλίγον πρὸ τῆς τελευτῆς του πατεῖ τις, ἵνα ἐπ' αὐτῆς ἀποθάνῃ : αὐτ. ΟΚ 89 **ταύτην ἔλεξε παῦλαν ἐν χρόνῳ μακρῷ, ἐλθόντι χώραν τερμίαν**· **2)** Ἡσ. «τέρμιον, ἁρμόζον, πρέπον».

τέρμις Ἡσ. «πούς».

τερμίτης (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος **ὑμενοπτέρων** ἐντόμων ἐκ τῶν τερμιτιδῶν, λευκὸς μύρμηξ.

τερμιτόξενος-ον νεώτ. ἐπὶ ἐντόμων, **ὁ ἐντὸς φωλεῶν τερμιτῶν** βιῶν.

τέρμιτρον (τὸ) γλωσσ. μιλιάριον, θερμαντήρ.
τερμοδρομῶ-έω μτγν. τρέχω πρὸς τὸ τέρμα : Μαν.4,520 Μήνης τετελεσμένα τερμοδρομούσης.
τέρμονας (ὁ) δημ. τ. τοῦ τέρμων βλ.λ.
τερμονίζω Ἐπιγρ. θέτω, τοποθετῶ, καθορίζω τὰ τέρματα, τὰ ὅρια τόπου τινός : Ἐπιγρ.Ἐπιδαύρου.
τερμόνιος-α-ον ποι. ὁ πρὸς τὸ τέλος τῆς γῆς κείμενος, εὑρισκόμενος εἰς τὰ ἄκρα, ἔσχατος : Αἰσχ.Πρ.117 ἵκετο τερμόνιον πάγον.
τερμονισμός (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ καθορισμὸς τῶν τερμάτων, τῶν ὁρίων : Ἐπιγρ.Ἐπιδαύρου.
τερμοσύνη (ἡ) ποι. τέλος, κατάληξις, τερματισμός : Τραγ.Ἀδέσπ.509.
τέρμων-ονος (ὁ) κ. νεώτ., δημ. τέρμονας τέρμα, ὅριον, φραγμός, φράκτης : Αἰσχ.άπ.191, Εὐρ.Ἱππ. 746 σεμνὸν τέρμονα κύρων οὐρανοῦ, αὐτ.Τρω. 1069, αὐτ.Ἱππ.3, αὐτ.1159, αὐτ.Ἡρακλ.37 **2)** ἄκρον, χεῖλος, γῦρος : αὐτ.Ἑλ.1472 ὃν ἐξαμιλλησάμενος τροχῷ τέρμονι δίσκου ἔκανε Φοῖβος (δ.ἀνάγν. ἀτέρμονι)· **3)** κ. νεώτ. τέρμα, τέλος : Αἰσχ.Ἱκ. 629 τέρμον' ἄμεμπτον πρὸς ἅπαντα, Εὐρ.Φοίν. 1352· **4)** νεώτ. ἑκοτέρα τῶν γλυπτῶν διακοσμήσεων τῆς κορώνης ἢ τοῦ ἄβακος τῆς πρύμνης τοῦ πλοίου, στολίδια τοῦ αἰνά· **5)** μτγν. μτφρ. τοῦ λατ. Terminus· Πλούτ.Νομ.16 «ὁ δὲ Τέρμων ὅρος ἄν τις εἴη καὶ θύουσιν αὐτῷ δημοσίᾳ καὶ ἰδίᾳ κατὰ τοὺς τῶν ἀγρῶν περιορισμοὺς .. Νουμᾶ φιλοσοφήσαντος, ὡς χρὴ τὸν Ὅριον Θεόν..».
τέρνακα Ἡσ. «τῆς κάκτου τοῦ φυτοῦ καυλός».
τέρος-εος (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ τέμενος· πρβλ. τέραμνον : Ἐπιγρ.Κύπρου ἀμφ.I.
τερπάνδρειος-α-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν λυρικὸν ποιητὴν Τέρπανδρον, ὁ τοῦ Τερπάνδρου : Πολυδ.4,65, Σχόλ.Κλήμ.Ἀλ.93,4.
τερπένη (ἡ) νεώτ. χημ. κ. **τερπένιον** (τὸ) γεν. ὀνομασία διαφόρων ὑδρογονανθράκων ἀποτελούντων τὰ κύρια συστατικὰ τῶν αἰθερίων ἐλαίων.
τερπένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἡ τερπένη βλ.λ.
τερπικέραυνος-ον ποι. ὁ τερπόμενος ἐπὶ τῷ κεραυνῷ, ἐπίθ. τοῦ Διός : Ἰλ.Α 419 τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος Διὶ τερπικεραύνῳ, Ἡσίοδ.Ἔργ.52, Χρησμ.Σιβ.5,62 βοῆσαι καὐτὸν τερπικέραυνον.
τερπνοειδής-οῦς-ές μσν. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τερπνόν, ὁ τερπνός : Στουδ.Θεόδ.(808· ‖ κ. ἐπίρρ. τερπνοειδῶς τερπνῶς : αὐτ.615 ρς',7 πᾶν εἴ τι τούτους τερπνοειδῶς ἐμβλέπων.
τερπνός-ή-ό(ν) (τέρπω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., συγκρ. τερπνότερος (Φιλόδ.Οἰκ.9J), συγκρ. τερπνότατος (Θέογν.256) κ. ἀνώμ. τέρπνιστος (Καλλ. ἀπ.256), ὁ τέρπων, ὁ προκαλῶν τέρψιν, χαροποιός, εὐάρεστος : Ὀδ.Θ 45 τῷ γάρ ῥα θεὸς πέρι δῶκεν ἀοιδὴν τερπνήν, Θέογν.1019 (=Μίμν.5,3), Πίνδ.Ο 6,57, Αἰσχ.Ἀγ.143 τερπνὰ τούτων αἰτεῖ ξύμβολα κρᾶναι, Τυρτ.12,38, Δημόκρ.211, Θουκ. 2,53, Πλάτ.Κρατ.419D, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.120,4 ἡ προφήτισσα Μαρία μ' ἕνα τύμπανο τερπνό· ‖ τὰ τερπνά ὡς οὐσ. αἱ τέρψεις, αἱ ἡδοναί : Ἰσοκρ. 1,21, Ξεν.Ἀπομν.2,1,23· ‖ τὸ τερπνόν ὡς οὐσ. ἀπόλαυσις : Μητρόδ.ἀπ.47· **2)** ἐπὶ προσ., φαιδρός, εὔθυμος : Σοφ.Αἶ.967 ἐμοὶ πικρὸς τέθνηκεν ..αὐτῷ δὲ τερπνός,Ἀνακρεόντ.37,1 γέρων τερπνός.
τερπνότης-ητος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι τερπνόν, τέρψις, εὐχαρίστησις : ΠΔ Ψαλμ. 15(16),11 τερπνότητες ἐν τῇ δικαιοσύνῃ σου εἰς τέλος, αὐτ.26(27),4, Ἀριστέ.307, Πολυδ.3,97, Ἡσ. ἐν λ. τέρψις, Ἰω.Φωκ.Ἔκφρ.Παλαιστ.10,46 πάσης ἀνάπλεως τερπνότητος.
τερπνῶς ἐπίρρ. κ.νεώτ., δημ.-ά. μετὰ τέρψεως, εὐχαρίστως : Θέογν.914, Σοφ.ἀπ.583,5 τερπνῶς . . ἀεὶ πάντας ἄνοια τρέφει, Ἀπολλ.Ρ 1,459, Σολωμ. Λάμπρ.19,8,6 ἡ κλωνοφλίφλισμα νὰ πνέῃ τερπνά.
τέρπος-ους-εος (τὸ) Ἐπιγρ. ἡ τερπωλὴ βλ.λ.
τερπός (ὁ) πάπ. πιθ. δ. τ. τοῦ ταρπὸς βλ.λ.
τερπότραμις (ἡ) ἡ τῶν ἀφροδισίων τέρψις : Τελεκλ.66, Φώτ. (ὑπὸ τοῦ Meineke ἡρμηνεύθη ὁ τοῖς ἀφροδισίοις τερπόμενος).
τέρπω κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. ὑποτ. τέρπησι (Ὀδ.Ρ 385), ἰων. παρατ. τέρπεσκον (Κόϊντ.7,378, Κύρ.ΑΠ 9,136), μέλλ. τέρψω (Σοφ.Τρ.1246), ἀόρ. ἔτερψα (Ὕμν.Πάν.47,Εὐρ.Ἡρακλ.433, Πλάτ.Νόμ.658Β), παθ. ἀόρ. ἐτέρφθην (Ὀδ.Ε 74, αὐτ.Θ 131, Σοφ.ΟΚ 1140, Ξεν.Ἀπομν.2,1,24), ἐπ. (ἐ)τάρφθην (Ὀδ.Ζ 99, αὐτ.Τ 213, αὐτ.251, αὐτ.Φ 57), ἐπ. (ἐ)τάρπην (Ἰλ.Λ 780, Ὀδ.Ψ 300), ἀπαρφ. ταρπῆναι (αὐτ.212) κ. ταρπήμεναι (Ἰλ.Ω 3, Ὀδ.Ψ 346), ὑποτ. τραπείω, ἐπ. α' πληθ. τραπείομεν (Ἰλ.Γ 441), ὁμ. ἐπ. ἐταρπόμην, α' πρόσ. ὑποτ. ταρπώμεθα (Ὀδ.Δ 295), γ' ἑν. ὁριστ. μτ. ἀναδιπλασιασμοῦ τετάρπετο (Ἰλ.Τ 19, αὐτ.Ω 513)· ὁμ. α' πληθ. ὑποτ. τεταρπώμεσθα (αὐτ.Ψ 10, αὐτ.98), μτχ. τεταρπόμενος (Ὀδ.Α 310), μέσ. ἀόρ. α' ἐτερψάμην, ἐπ. ὑποτ. τέρψαμαι (αὐτ.Π 26), γ' ἑν. εὐκτ. τέρψαιτο (Ὕμν.Ἀπόλλ.153), μτχ. τερψάμενος (Ὀδ.Μ 188), πληρῶ τὴν ἐπιθυμίαν τινός, παρέχω τέρψιν, εὐφραίνω, προξενῶ χαράν, χαροποιῶ, προκαλῶ ἡδονήν, εὐχαρίστησιν, εὐαρεστῶ : Ἰλ.Ι 189 τῇ (φόρμιγγι) ὅ γε θυμὸν ἔτερπεν, αὐτ.Ο 393, Ὀδ.Ρ 385 ὅ κεν τέρπῃσιν ἀείδων, αὐτ.Α 107 πεσσοῖσι . . θυμὸν ἔτερπον, Ἡρ.8,99 ἡ ἀγγελίη .. ἔτερψε . . (αὐτούς), Σοφ.Τρ.1246, Ἀχαι.17, Θουκ. 2,41 οὔτε ὅστις ἔπεσι μὲν τὸ αὐτίκα τέρψει, Πλάτ.Νόμ.658Β, αὐτ.Ε, αὐτ.Φαῖδρ.240C ἧλιξ τέρπει τὸν ἥλικα (παροιμ.), Φιλόδ.Ποιήμ.5,26, αὐτ.28· ‖ ἀπολ. παρέχω τέρψιν : Ὀδ.Α 347 τί τ' ἄρα φθονέεις ἐρίηρον ἀοιδὸν τέρπειν, Σοφ.Αἶ.475· ‖ τὰ τέρποντα ὡς οὐσ. αἱ τέρψεις : αὐτ.ΟΚ 1217· **2)** συχνότ. ἐν μέσ. κ. παθ. τ., π. ἐπ. ὁ παθ. ἀόρ. εἶναι ἐν χρ. μτ. γενικ. πράγμ., ἀπολαύω πλήρους τέρψεως ἔκ τινος, ἀπολαύω τινὸς ἐν πλήρει τέρψει ἢ κόρῳ, χορταίνω : Ἰλ.Λ 780 ἐπεὶ τάρπημεν ἐδητύος ἠδὲ ποτῆτος, αὐτ.Ι 705, Ὀδ.Γ 70, αὐτ.Ζ 99, αὐτ.Ψ 346, αὐτ.300 φιλότητος ἐταρπήτην, αὐτ. 212· ‖ μτφ. τέρπομαι γόου χορταίνω τὰ κλάματα : Ἰλ.Ψ 98 ἀλλήλους ὀλοοῖο τεταρπώμεσθα γόοιο, Ὀδ.Λ 212· ‖ μτ. δοτ. τρόπ. προξενῶ τέρψιν εἰς ἐμαυτόν, εὐφραίνομαι : Ἰλ.Ι 186 τὸν δ' εὗρον φρένα τερπόμενον φόρμιγγι λιγείῃ, αὐτ. Β 774, αὐτ.Γ 441, αὐτ.Ξ 314 (ἐν ᾧ ἐν τῇ φρ. λέκτρονδε τραπείομεν εὐνηθέντε (Ὀδ.Θ 292) ὁ τ. τραπείομεν φαίνεται ἀνήκων εἰς τὸ ρ. τρέπω, ἀλλ' ἄ. ἑρμηνεύουσι μὲ τὴν συνήθη σημ., ἀποδίδοντες τὸ λέκτρονδε εἰς τὸ εὐνηθέντε), αὐτ.Λ 603, αὐτ.Ψ 301, Ἡσίοδ.Ἔργ.115, Αἰσχ.Εὐμ.1042 λαμπάδι τερπόμεναι, Σοφ.ΟΚ 1140, Σωρ.2,29· κ. μτ. μτχ. : Σοφ.Ἀντ.691 λόγοις .. οἷς σὺ μὴ τέρψῃ κλύων, Εὐρ.Βάκχ.321 τέρπεται τιμώμενος, Ξεν. Ἀπομν.2,1,24 τί ἂν .. ἀκούσας τερφθείης· ‖ ἀπολ. πῖνε καὶ τέρπου πῖνε καὶ διασκέδαζε, γλέντα : Ἡρ.2,78· . κ. μτ. συστοιχ. αἰτ. : Ἡσίοδ.ἀπ.162 οἴην μοῖραν δέκα μοιρέων τέρπεται ἀνήρ, Σοφ. ἀπ.577 κενὴν ἐτερπόμην .. τέρψιν, Εὐρ.Ὀρ.1043· ‖ συχν. μτ. λ. περιοριζουσῶν καὶ προσδιοριζουσῶν στενότερον τὴν ἔνν. τοῦ ρ. : Ἰλ.Τ 313, αὐτ.Φ 45, αὐτ.Α 474, αὐτ.Τ 19 φρεσὶν ᾗσι τετάρπετο, Ὀδ. Π 26, αὐτ.Δ 102 ἄλλοτε μέν τε γόῳ φρένα τέρπομαι, αὐτ.Ε 74, αὐτ.Θ 368, αὐτ.Α 310 τεταρπόμενος φίλον κῆρ, Ἡσίοδ.Ἔργ.58, αὐτ.358, Πίνδ.Π 2,74 ἀπάταισι θυμὸν τέρπεται.
τερπωλή (ἡ) κ. μσν., ποι. κ. μτγν. πεζ. τ. τοῦ τέρψις βλ.λ. : Ὀδ.Σ 37 οἵην τερπωλὴν θεὸς ἤγαγεν ἐς τόδε δῶμα, Ἀρχίλ.13, Θέογν.984, αὐτ.1068, Ἀρχίλ.π.Πλούτ.Ἠθ.33Β τερπωλὰς καὶ θαλίας ἐφέπων, Τζέτζ.Ἀλληγ.Ἰλ.24,130.
τερπωλός-ή-όν μτγν. ὁ τερπνὸς βλ.λ. : Ὠριγ.2, 563C τὸ ἐν αὐτῷ (τῷ θεωρητικῷ βίῳ) τερπωλόν.

τερπωλοῦμαι-έομαι μσν. τέρπομαι : Εὐμάθ.62 γλώσσης τερπωλουμένης ἐξ ἔρωτας.

τερπών-όνας (ἡ) λεξ. ἡ τερπωλή, ἡ τέρψις : ΕΜ 141,17, αὐτ.812,20.

τερρακόττα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. πᾶν ἐξ ὀπτῆς γῆς καλλιτέχνημα ἢ κομψοτέχνημα.

τερρατόν Ἡσ. «ἔσχατον, ἡδύ, τερπνόν».

τερρητόν Ἡσ. «τριήρης» (πιθ. αἰολ.).

τερριέ (ὁ) (γαλλ.) δημ. ποικιλία τις κυνὸς μὲ μακρὰ καὶ πλατέα ὦτα.

τερριρέμ (τὸ) δημ. ἄκλ. τερερὲμ βλ.λ.

τερρορισμός (ὁ) (γαλλ.) νεώτ. διεθν. ὅρος, ὁ. τρομοκρατία βλ.λ.

τερσαίνω ποι. ἀποξηραίνω, ἀπομάττων στεγνώνω ; Ἰλ.Π 529 **αἷμα μέλαν τέρσηνε,** Λυκόφρ.390, Νίκ.Ἀλεξ.551· κ.παθ.: Ἀπολλ.Ρ 4,1405 μυῖαι **τερσαίνοντο**· ‖ ὁμ. παθ. κ. ἐπὶ σύκων: Ἰουλ.Ἐπιστ.180.

τερσανάς (ὁ) δημ. δ. τ. ταῦ ταρσανάς βλ.λ.

τερσανόεσσα (ἡ) ἐπίθ. τῆς ἀσπίδος ἐν Ἰλ.Γ 334 κτ. ἀνάγν. τοῦ Ζηνοδ.π.Σχόλ.Α (ὁ Robert διώρθ. τερμιόεσσαν).

τερσήεις-εντος-εσσα-εν σχόλ. σκληρός, ἄκαμπτος : Σχόλ.Ὀππ.Ἀλ.1,317.

τερσιά (ἡ) μτγν. ἡ τρασιὰ βλ.λ. : Ἰουλ.Ἐπιστ.180.

τέρσω ἐπ., γ' ἑν. ἀορ. ὑποτ. **τέρσῃ** (Θεόκρ.22, 63), ἀπαρφ. **τέρσαι** (Νίκ.Θηρ.96, αὐτ.693), β' ἑν. μέσ. ἀορ. εὐκτ. τέρσαιο (αὐτ.709), ἀπαρφ. ἀόρ. παθ. **ταρσῆναι** (Ἰλ.Π 519) κ. **ταρσήμεναι** (Ὀδ.Ζ 98), καθιστῶ τι ξηρόν, ξηραίνω, στεγνώνω : Θεόκρ.22,63· ‖ κ. μέσ. : αὐτ.709· ‖ παθ. εἶμαι ἢ γίνομαι ξηρός, ξηραίνομαι, στεγνώνω : Ἰλ.Λ 267 **ἕλκος ἐτέρσετο παύσατο δ' αἷμα,** αὐτ.848, αὐτ. Π 519, Ὀδ.Η 124, αὐτ.Ζ 98 **εἵματα δ' ἠελίοιο μέναν τερσήμεναι αὐγῇ,** Ἱππ.Γυν.1,11 **ὅταν** (τὰ ράκεα) **ἐν ἡλίῳ τέρσηται**· κ. μτ. γενικ. : Ὀδ.Ε 152 **ὄσσε δακρυόφιν τέρσοντο.**

τέρτα Ἡσ. «ἡ τρίτη» (πρβλ. Χοιροβ. ἐν Ἀν.Ὀξ. 2,275, ΕΜ 665,41).

τέρτατος-α-ον αἰολ. τ. **τοῦ τρίτατος** βλ.λ. : Πίνδ. Ο 8,46 (εἰκ. Ahrens ἀντὶ τέτρατος).

τερτεριάζουμαι μσν. πιθ. ἰσχνοῦμαι, ἐξασθενοῦμαι : Ὀρνεοσόφ.**224 ὁ ἱέραξ ὅταν ἄρξηται τερτεριάζεσθαι.**

τερτία Ἡσ. «ἡ τρίτη».

τερτιοκήριος (ὁ) (λατ.) μτγν. **π.** Βυζαντ. ἀξίωμα ἐκκλησιαστικὸν ἀντίστοιχον **πρὸς τὸ** τοῦ πριμικηρίου βλ.λ. : Κῶδ.Ἰουστιν.4,59,1,1.

τερτίπι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τέχνασμα πρὸς παραπλάνησιν : Καρκβ.Λυγ.127 **ξέρει πολλὰ τερτίπια.**

τερτιπιτζῆς (ὁ) δημ. ὁ μεταχειριζόμενος τερτίπια βλ.λ. : Καρκβ.Λυγ.127.

τέρτος (ὁ) αἰολ. τ. τοῦ **τρίτος** : Χοιροβ.Γραμ. Ἀν.2,275,23.

τερτσέττο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. μουσικὸν τεμάχιον διὰ τρία ὄργανα ἢ τρεῖς φωνάς, τριῳδία· **2)** χορὸς ἀποτελούμενος ἀπὸ τρία πρόσωπα· **3)** μτφ. τριὰς φίλων ἢ συντρόφων ταῦ αὐτοῦ ἠθικοῦ.

τερτυλλιάνειος-ον μσν. ὁ τοῦ Τερτυλλιανοῦ : Ψελλ.Σύν.Νομ.662 **τερτυλλιάνειον δόγμα.**

τέρυ Ἡσ. «ἀσθενές, λεπτόν».

τέρυας Ἡσ. «ἵππους· οὕτω λέγονται ὅσοι ἀδδηφάγοι εἰσί. ἔνιοι τοὺς ἀσθενεῖς».

τερύνης Ἡσ. «τετριμμένος ὄνος, καὶ γέρων ἢ δυσσυνάλλητος γέρων».

τερύσκομαι Ἡσ. «νασσῶ, φθίνω».

τερφεῖος (ὁ) Ἐπιγρ. ἀνομ. μηνὸς ἐν Μυτιλήνῃ καὶ Ἐρεσῷ τῆς Λέσβου.

τερφεύς-έως (ὁ) Ἐπιγρ. ὀνομασία μηνὸς ἐν Κύμῃ.

τέρφος-εως (τὸ) μτγν. ἔρφος, στέρφος. λέπυρον, τσόφλι· Ἡσ. «τέρφη· λέπυρα» : Νίκ.Ἀλεξ.268 **νέα τέρφη καστηνοῦ καρύοιο,** αὐτ.Θηρ.323.

τέρχανον (τὸ) δ. γρ. τοῦ τάρχανον βλ.λ.

τέρχνιjα (τὰ) Ἐπιγρ. Κύπρου κ. **τρέχνιjα** ἀντὶ τέρχνεα, φυτά, βλαστοί.

τέρχνος-εος (τὸ) μτγν. κ. **τρέχνος** (ΑΠ 15,25) νέος κλάδος, βλαστός, βλαστάρι· Ἡσ. «τέρχνεα· φυτὰ νέα» : Μάξιμ.502 **πάντα τε δένδρεα καλὰ τά τ' εἴαρι τηλεθάοντα τέρχνεσιν ἀργεννοῖσι φίλην δείκνυσιν ὀπώρην,** Ἡσ.· **2)** Ἡσ. «**τέρχνεα** .. ἐντάφια».

τερψάσκησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς τέρψιν ἄσκησις, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὰς ἀγωνιστικὰς ἀσκήσεις.

τερψίβιος-ον νεώτ. ὁ καθιστῶν τὸν βίον τερπνόν : **τερψίβιον τὸ θῆλυ γένος.**

τερψιεπής-οῦς-ές ποι. ὁ ἡδέως **λεγόμενος** : Βακχυλ.12,230.

τερψιθυμία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τερψιθύμου.

τερψίθυμος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ τέρπων τὴν ψυχήν, εὐχάριστος : Εὐστ.Πον.321,9,Τζέτζ.Ἐξ.Ἰλ.113,18.

τερψικάρδιος-ον νεώτ. ὁ τερψίθυμος βλ.λ.

τερψιλαρύγγιος-αν νεώτ. ὁ τέρπων τὸν λάρυγγα, λίαν εὔγευστος.

τερψίμβροτος-ον κ. μσν. ποι. **ὁ τέρπων τοὺς** βροτούς, ὁ προξενῶν εἰς αὐτοὺς **τέρψιν** : Ὀδ.Μ 269 **νῆσον ἀλεύασθαι τερψιμβρότου Ἠελίοιο,** Βακχυλ.12,72, Ὀρφ.Ἀργ.1049, ΚΜανασσ.Χρον.1843.

τερψίνους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ τέρπων τὸν **νοῦν** : ΑΠ 9,505(2) **τερψινόου φόρμιγγος.**

τέρψις-εως (ἡ) (τέρπω) κ. μσν. κ. νεώτ., γενικ. ἰων. κ.**-ιος,** τὸ τέρπεσθαι, εὐχαρίστησις, **εὐφροσύνη,** (διαστέλλεται ἀπὸ τοῦ γενικωτέρου **ἡδονὴ** ὑπὸ τοῦ Προδίκου ἐν Ἀριστλ.Τοπ.112b,23) : Ἡσίοδ.Θ 206 **τέρψιν τε γλυκερήν,** αὐτ.917, Πίνδ.Π 9,19.Αἰσχ. Πέρσ.544, Σοφ.Αἶ.1201, Εὐρ.Φοίν.195, **αὐτ.**ΙΤ 797, αὐτ.ἀπ.362,23 **βραχεῖα τέρψις ἡδονῆς κακῆς,** Ἀριστφ.Βάτρ.676, Θουκ.2,38· ‖ **τέρψις ἔστι μοι** μτ. ἀπαρφ. τέρπομοι, εἶναι τέρψις **μου** νὰ.. : Σοφ.ΟΚ 766 **ἦν μοι τέρψις ἐκπεσεῖν χθονός,** αὐτ. 775· **2)** ἀπολ. χαρά, εὐφροσύνη : Θέογν.787 **ἀλλ' οὔ τις μοι τέρψις ἐπὶ φρένας ἦλθεν ἐκείνων,** Πίνδ.Ο 12,11, Βακχυλ.1,59, Αἰσχ.Ἀγ.611, Φιλόδ. Θε.3,14 **αἱ διὰ τῶν αἰσθήσεων τέρψεις· 3)** νεώτ. διασκέδασις, ψυχαγωγία, εὐχαρίστησις ψυχική

τερψίφρων-ονος-ον μτγν. ποι. ὁ τὰς **φρένας τέρπων,** τερπνός, εὐφρόσυνος, εὐάρεστος: Νόνν.Δ 42,44.

τερψίχορος-ον μτγν. ποι. ὁ τερπόμενος, **εὐφραινόμενος** ἐπὶ τῇ ὀρχήσει, ἰδ. **ἐπὶ τῇ χορικῇ** ὀρχήσει, ἐπίθετον τοῦ Ἀπόλλωνος : ΑΠ 9,525,20.

τερψόθυμος-ον μσν. δ.τ. τοῦ τερψίθυμος βλ.λ. : Ἰω.Φωκ.9,20 θαυμαστὸν **τι χρῆμα καὶ τερψόθυμον τοῖς ὁδίταις ἐνδείκνυται.**

τερῶ-έω μσν., μέλλ. **-έσω,** **διατρυπῶ, διαπερῶ** : Εὐστ.1532,2.

τεσσαράβοιος-ον ἐπ. ὁ ἔχων ἀξίαν **τεσσάρων** βοῶν ἢ τεσσάρων βοείων δερμάτων : Ἰλ.Ψ 705 **τῖον δέ ἑ τεσσαράβοιον.**

τεσσαράγκωνος-η-ο δημ. τετράγωνος βλ.λ.

τεσσαράγωνος-ον μσν. ὁ τετράγωνας : Τζετζ. Μεθ' Ὁμ.668 **σώματι ἦεν τεσσαράγωνος.**

τεσσαρακαίδεκα ἀριθμ. δέκα τέσσαρα : Σιμων.12 (δ.ἀνάγν. τέσσαρα καὶ δέκα).

τεσσαρακαιδεκάδωρος-ον (δῶρον) μτγν. ποι. ὁ ἔχων μῆκος δεκατεσσάρων παλαμῶν : Σιμμ.ΑΠ 6,114 **δέρμα καὶ ὀργυιαῖα κέρα βοὸς .. τεσσαρακαιδεκάδωρα.**

τεσσαρακαιδεκαετής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων ἡλικίαν δεκατεσσάρων ἐτῶν : Γαλ.11,290, Πάπ.

τεσσαρακαιδέκατος-η-ον πάπ.κ.σχόλ. δέκατος τέταρτος : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.1005,Ἀνών.ἐν Πάπ.

τεσσαρακαιδεκέτης-ους-ες κ. **-ετής,** θηλ. ἀττ. κ. -έτις-ιδος (Ἀριστλ.Ἀθ.56,7), **ὁ δεκατεσσάρων** ἐτῶν : Πάπ.

τεσσαρακαιεικοσίπους-ποδος-πουν Ἐπιγρ., ἀττ. **τεττ-** ὁ ἔχων *μῆκος εἰκοσιτεσσάρων ποδῶν.*

τεσσαρακονθήμερος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων διάρκειαν τεσσαράκοντα ἡμερῶν ἢ ὁ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τεσσαράκοντα ἡμερῶν τελούμενος : Ἱππ.Προγν.15 **ἐκπυήσιες ῥήγνυνται τεσσαρακονθήμεροι**, Φώτ.Ἐπιστ.388,33 **τεσσαρακονθήμερον ἐπιτίμιον**, - τ- μνημόσυνον - **ἄδεια - νηστεία** (ἡ ἀπὸ τῆς 15 Νοεμβρίου μέχρι τῶν Χριστουγέννων, τὸ σαραντάημερο)' || μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. **τεσσαρακονθήμερον** ὡς οὐσ. ἡ χρονικὴ διάρκεια τεσσαράκοντα ἡμερῶν : Τζέτζ. Χιλ.II,366· || κ. ὡς οὐσ. ἡ πρὸ τοῦ Πάσχα νηστεία, ἡ μεγάλη τεσσαρακοστή : Ἀνν.Κομν.410.

τεσσαράκοντα ἀριθμ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἀκλ., ὀττ. **τετταράκοντα** (Ἐπιγρ.), ἰων. **τεσσεράκοντα**, σικελιωτ. ἰων. τετράσοντα (Ἐπιγρ.). δωρ. **τετρώκοντα** (Ἡρακλεωτ.Πίν.I,20, Ἐπιγρ.Δελφῶν, Ἐπιγρ. Στυμφάλου) κ. **τεταράκοντα** (Ἐπιγρ.Τροιζῆνος), βοιωτ. **πετταράκοντα**, δημ. **σαράντα** ἀριθμητικὸν ἀπόλυτον ἐκφράζον ποσότητα τεσσάρων δεκάδων, 40 : Ἰλ.Β 524 **τοῖς δ' ἅμα τεσσαράκοντα μέλαιναι νῆες ἕποντο**, Πίνδ.Π 5,49, αὐτ.9,117, Ἀριστφ.Ἱππ.835, ΚΔ Κορ.2,11,24 **πεντάκις τεσσαράκοντα παρὰ μίαν ἔλαβον** (ἐπὶ ποινῆς μαστιγώσεως), δθ. παροιμ. φρ. νεώτ. **ἔφαγε παρὰ μίαν τεσσαράκοντα** (ἔδάρη ἀνηλεῶς)' || νεώτ. **τὸ τεσσαράκοντα** ὡς οὐσ. ὁ ὡς ἄνω ἀριθμὸς καὶ ἡ συμβολικὴ παράστασις αὐτοῦ (40), ὡς καὶ πᾶν τὸ φέρον τὸν ἀριθμὸν τοῦτον ὡς διακριτικόν' **2)** εἰδ. ἀττ. δίκ. **οἱ τεσσαράκοντα** ὡς οὐσ. δικασταὶ (πρότερον 30 μέχρι τῆς πτώσεως τῶν 30 τυράννων : Ἀριστλ.Ἀθ.53,1) περιερχόμενοι τοὺς Ἀττικοὺς δήμους καὶ δικάζοντες πᾶσαν δίκην δι' ἀδίκημα συνεπιφέρον τὴν πληρωμὴν προστίμου μέχρι δέκα δραχμῶν : Ἰσοκρ.15,237.

τεσσαρακοντάβαθμος-ον νεώτ. ὁ τεσσαράκοντα βαθμῶν ὤν.

τεσσαρακονταδραχμιαία (ἡ) Ἐπιγρ. φόρος τεσσαράκοντα δραχμῶν.

τεσσαρακονταδύο πάπ. τεσσαράκοντα δύο.

τεσσαρακονταεννέα πάπ. τεσσαράκοντα ἐννέα.

τεσσαρακονταετηρίς-ίδος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τεσσαρακονταετὲς χρονικὸν διάστημα : Βασ. I,808B **ἐπὶ τῇ πρώτῃ τεσσαρακονταετηρίδι ἐπαιδεύθη τὰ Αἰγυπτίων**, Νικ.Muzan n.Bandin.Bibl. Med.I,18A· **2)** ἐπετηρὶς τεσσαράκοντα ἐτῶν, τεσσαρακοστὴ ἐπέτειος.

τεσσαρακονταέτης (ὁ) κ. νεώτ., θηλ. **-ἔτις-ιδος** (Πλάτ.Πολ.460E) ὁ ἄγων ἡλικίαν τεσσαράκοντα ἐτῶν, σαραντάρης : Ἡσίοδ.Ἔργ.441 (δ.ἀνάγν.).

τεσσαρακονταετής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὅ. τεσσαρακονταέτης βλ.λ. : Ἡσίοδ.Ἔργ.441 **τεσσαρακονταετὴς αἰζηός**' **2)** μτγν. κ. νεώτ. ὁ διαρκῶν ἢ διαρκέσας ἐπὶ τεσσαράκοντα ἔτη : ΚΔ Πράξ.7,23 **ὡς δὲ ἐπληροῦτο αὐτῷ τεσσαρακονταετὴς χρόνος**, αὐτ.13,18, Σωρ.1,34.

τεσσαρακονταετία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. χρονικὴ διάρκεια ἢ περίοδος τεσσαράκοντα ἐτῶν : Φίλ.2, 175,5 **ἐπὶ τεσσαρακονταετίαν**' **2)** ἡ ἡλικία τῶν τεσσαράκοντα ἐτῶν : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,58.

τεσσαρακονταέτις-ιδος (ἡ) κ. νεώτ. θηλ. **τοῦ** τεσσαρακονταέτης βλ.λ. : Πλάτ.Πολ.460E.

τεσσαρακοντακαιπεντάκις ἐπίρρ. μτγν. τεσσαρακοντάκις καὶ πεντάκις, **σαρανταπέντε φορές** : Ἀρίσταρχ.Σάμ.13.

τεσσαρακοντακαιπεντακισχιλιοστός -ή-όν, ἀττ. **τεττ-** τεσσαρακοντακαιπεντάκις χιλιοστός : Πλάτ.Νόμ.877D.

τεσσαρακοντάκις ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. τεσσαράκοντα φοράς : Θέων Σμ.125H.

τεσσαρακοντάλεπτος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἀξίαν ἢ τιμὴν τεσσαράκοντα λεπτῶν τῆς δραχμῆς.

τεσσαρακονταμελής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ ὁμάδος προσ., ὁ ἀριθμῶν τεσσαράκοντα μέλη.

τεσσαρακοντάμηνος ον νεώτ. ὁ ἔχων διάρκειαν τεσσαράκοντα μηνῶν.

τεσσαρακονταμναῖος-ον Ἐπιγρ., Πάπ., ἀττ. **τεττ-** ὁ ἔχων ἀξίαν τεσσαράκοντα μνῶν : Ἐπιγρ. Δελφῶν **τετταρακονταμναῖος ἔρανος**' **2)** πάπ. ὁ ἔχων βάρος, ὁ ζυγίζων 40 μνᾶς : **τεσσαρακονταμναῖα στρώματα**.

τεσσαρακονταοκτάωρος-ον νεώτ. ὁ διαρκῶν τεσσαράκοντα καὶ ὀκτὼ ὥρας.

τεσσαρακοντάπηχυς-ήχεως-υ μτγν. ὁ ἔχων μῆκος ἢ ὕψος τεσσαράκοντα πήχεων : Καλλίξ.2 (Ἀθήν.202B), Ἰώσ.Π1 5,5,3.

τεσσαρακονταπλάσιος-α-ον νεώτ. ὁ κατὰ τεσσαράκοντα φορὰς μεγαλύτερος ἢ πολυπληθέστερος ἄλλου' || ἐπίρρ. **-ίως**.

τεσσαρακονταπλοῦς-ῆ-οῦν νεώτ. **ὁ ἐκ** τεσσαράκοντα ὁμοίων ἀποτελούμενος.

τεσσαρακοντάριοι (οἱ) μσν. μισθοφόροι στρατιῶται, ὧν ὁ μισθὸς ἦτο τεσσαράκοντα χρυσῶν βλ.λ.3)' Σκυλίτσ.ἐν Μιχ.Βάλβῳ 511 «στρατόν τινα προστάξει ἀθροίσας βασιλικῇ, τεσσαρακοντάριον τότε κολούμενον ἐκ τοῦ διανεμηθῆναι αὐτοῖς ἀνὰ τεσσαράκοντα χρυσίνους».

τεσσαρακοντάρουρος-ον πάπ. ὁ περιλαμβάνων ἔκτασιν τεσσαράκοντα ἀρουρῶν.

τεσσαρακοντάς-άδος (ἡ) κ νεώτ. σύνολον τεσσαράκοντα μονάδων ἢ ὁμοειδῶν πραγμάτων, ἰδ. περίοδος τεσσαράκοντα ἡμερῶν : Ἱππ.Ἑπτ.9.

τεσσαρακοντασέλιδος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ἢ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσαράκοντα σελίδων.

τεσσαρακοντασταδιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων μῆκος τεσσαράκοντα σταδίων : Στράβ.17,1, 24, Εὐστ.εἰς Διον.Περ.403.

τεσσαρακοντάστηλος-ον νεώτ. ἐπὶ ἄρθρων, μελετῶν, ἐκθέσεων κτλ., ὁ κατέχων ἔκτασιν τεσσαράκοντα στηλῶν ἐν ἐντύπῳ τινί.

τεσσαρακοντάτιτλος-ον μτγν. ἐπὶ βιβλίου, ὁ ἐκ τεσσαράκοντα τίτλων ἀποτελούμενος.

τεσσαρακονταχοίνικος-ον πάπ. ὁ ἐκ τεσσαράκοντα χοινίκων: ἀρτάβη τεσσαρακονταχοίνικος

τεσσαρακοντήρης-ους-ες μτγν. ἐπὶ νεώς, ὁ ἔχων τεσσαράκοντα κώπας ἢ καθίσματα ἐρετῶν : Καλλίξ.1 **τὴν τεσσαρακοντήρη ναῦν κατεσκεύασεν ὁ Φιλοπάτωρ**, Πλούτ.Δημήτρ.43.

τεσσαρακοντόργυιος-ον ὁ ἔχων ὕψος ἢ μῆκος τεσσαράκοντα ὀργυιῶν : Ἡρ.2,148 **τεσσαρακοντόργυιος πυραμίς**.

τεσσαρακόντορος (ναῦς) (ἡ) τεσσαρακοντήρης : Σχόλ.Αἰλ.Τακτ.234K-R.

τεσσαρακοντούτης (ὁ) μτγν. κ.νεώτ., ἀττ. **τεττ-**, θηλ. νεώτ. -οῦτις-ιδος, ὁ τεσσαρακονταέτης βλ.λ.1) : Γαλ.15,504, Μᾶρκ.Αὐρ.11,1 **ὁ τεσσαρακοντούτης . . τὰ γεγονότα ἑώρακε**, Λουκ.Ἑρμ.13.

τεσσαρακόσιοι-αι-α μτγν. τ. τοῦ τετρακόσιοι βλ.λ. : Στράβ.6,2,1.

τεσσαρακοσταῖος-α-ον κ. νεώτ., ἀττ. **τεττ-** ὁ κατὰ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν γινόμενος ἢ καθ' ἑκάστην τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἐπαναλαμβανόμενος : Ἱππ.Ἐπιδ.6,7,1, Ἀριστλ.Ζ1 583b,14.

τεσσαρακοστή (ἡ) νεώτ., δημ. σαρακοστή (θηλ. τοῦ ἀριθμ. τεσσαρακοστός), ἡ τεσσαρακονθήμερος πρὸ τῶν Χριστουγέννων περίοδος νηστείας, σαραντάημερο: Δουκάγγ.' **2)** κτ: ἐπέκτ. πάσης χρονικῆς διαρκείας νηστεία' || **μεγάλη** (τεσ-) **σαρακοστὴ** ἡ πρὸ τοῦ Πάσχα περίοδος νηστείας.

τεσσαρακοστίζω μτγν. τελῶ τὰ τῆς τεσσαρακοστῆς, τῆς νηστείας, σαρακοστίνω : Θεόδ. ἐν Ἐπιγρ. ἐπιταφ. τῆς μητρός του π. Δουκάγγ.

τεσσαρακοστόπεμπτος-η-ον μτγν. ὁ τεσσαρακοστὸς πέμπτος : Ἀρίσταρχ.Σάμ.585B.

τεσσαρακοστός-ή-όν ἀριθμ. τακτ. κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **τετρωκαστός-ά-όν** ('Αρχιμ.Ψαμμ.4,10), ἰων. θηλ. τετρηκοστή ('Επιγρ.), ὁ ἔχων ἔν τινι σειρᾷ ἢ τάξει τὴν θέσιν τοῦ ἀριθμοῦ τεσσαράκοντα : Θουκ.1,60 **καὶ ἀφικνοῦνται τῇ τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ, - εἰσῆλθε εἰς τὴν Σχολὴν τεσσαρακοστός·** **2)** ἡ τεσσαρακοστὴ (μοῖρα) ὡς οὐσ. φόρος ἢ τέλος συνιστάμενον ἐκ τοῦ ἑνὸς τεσσαρακοστοῦ φορολογητέας ποσότητος : 'Αριστφ.'Εκκλ.825 **τάλαντ' ἔσεσθαι πεντακόσια τῇ πόλει τῆς τεσσαρακοστῆς,** 'Επιγρ. **ἐπίτροπος τεσσαρακοστῆς·** **3)** τὸ θηλ. ὡς οὐσ. νομισματικὴ μονὰς ἐν Χίῳ : Θουκ.8,101 **λαβόντες . . τεσσαρακοστὰς . . Χίας·** **4)** νεώτ. **τεσσαρακοστή** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **5)** νεώτ. **τὸ τεσσαρακοστόν** ὡς οὐσ. ἕκαστον ἐκ τῶν τεσσαράκοντα ἴσων μερῶν εἰς ἃ διῃρέθη τι.

τεσσαράμηνον (τὸ) πάπ. περίοδος τεσσάρων μηνῶν, τετράμηνον, τετραμηνία.

τεσσαραντολειτούργημα-ατος (τὸ) μσν. ἡ τέλεσις τῆς ἱερᾶς λειτουργίας ἐπὶ τεσσαράκοντα ἡμέρας· πρβλ. σαρανταλείτουργο : Εὐχολ.678.

τεσσαράπλευρος-ον μσν. ὁ τετράπλευρος βλ.λ. : Τζέτζ.Μεθ' Ὅμ.244.

τεσσαράριος-ον μτγν. κ. **τεσσαράλ-** κ. **τεσσαλάρ-** κ. **θεσσαλάρ-** ὑπαξιωματικὸς ἐντεταλμένος νὰ διαβιβάζῃ τὸ σύνθημα : Πλούτ.Γάλβ.24· **2)** πάπ. ὀνομ. πολιτικοῦ ἐν Αἰγύπτῳ ἀξιωματούχου ἔχοντος ἄγνωστον νῦν ὑπούργημα· **3)** **τεσσαράρια πλοῖα** ταχυδρομικὰ πλοῖα : 'Επιγρ.

τεσσαρασκαιδέκατος-η-ον 'Επιγρ. δ. τ. τοῦ τεσσαρεσκαιδέκατος βλ.λ. : 'Επιγρ. Κυρήνης.

τέσσαρες-α πληθ. ἀριθμ. ἀπολ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **τέσσερις,** ἀττ. **τέτταρες-α,** ἰων. **τέσσερες-α** ('Επιγρ. Μιλήτου), δωρ. **τέτορες-α** ('Ησίοδ.'Εργ.698, Φωκυλ.3,Σιμων.91, 'Επίχ 149,Θεόκρ.14,16, 'Επιγρ.Δελφῶν), ἐπ. πιθ. αἰολ. **πίσυρες** ('Οδ.Ε 70, αὐτ.Π 249, 'Απολλ.Ρ 2,140,Ν(κ.Θηρ.132), αἰολ. **πέσυρες-α** ('Ελλ. 'Επιγραμμ.988,6) κ. **πέσσυρες-α** ('Ησ.), βοιωτ. **πέτταρες,** δημ. κ. **τέσσαροι** κ. **τέσσεροι-ες-α,** γενικ. **τεσσάρων,** ἀττ. κ. **τάρων,** αἰολ. **πισύρων** (Δαμάσκ. 'Ισιδ.290), **δοτ. τέσσαρσι(ν),** Θουκ.2,21,ΚΔ Πράξ. 12,41, ποι.κ. μτγν.πεζ. **τέτρασι** ('Ησιοδ ἀπ.188,Πινδ.Ο 8,68,ΠΔ Κριτ.9,34,Στράβ.13,1,3, 'Ερμογ.Μεθ.29,'Αλέξ. 'Αφρ.Τοπ.208,12,ΚΔ Πράξ.11,5,Πάπ.), κ. **τέταρσι** ('Επιγρ.Δελφῶν,Πάπ.), ἀττ. **τέτταρσιν** ('Ισοκρ.12,3), φωκιαν. **τεττάραις** ('Επιγρ.), ἰων. **τέσσερσι** ('Ηρ.6,41) κ. **τεσσέρασιν** ('Επιγρ. Μιλήτου), αἰολ. **πισύρεσσι** (Νόνν.Δ 16,119) κ. **πισύροισι** (αὐτ.38,176), θηλ. -ῃσι (αὐτ.236) κ. **-αις** (αὐτ.39,377,ΑΠ 14,7,4), ὁ ἀριθμὸς ὁ ἐκ τεσσάρων μονάδων ἀποτελούμενος, ὁ μεταξὺ τοῦ τρία καὶ πέντε περιλαμβανόμενος : 'Οδ.Ι 335 **οἱ δ' ἔλαχον, τοὺς ἄν κε καὶ ἤθελον αὐτὸς ἑλέσθαι, τέσσαρες,** Θουκ.6,43, Ξεν.'Ελλ.3,4,13,Θεόφρ.ΦΙ 4,2,3, **- τέσσαρες στρατιῶται, - τέσσαρα δένδρα·** ‖ φρ. νεώτ. κ. δημ. **εἶναι τέσσαρες** (δημ. κ. **τέσσερις**) ἡ τετάρτη π. μ. ἢ μ. μ. ὥρα· ‖ φρ. δημ. **ἐπάτησε τὰ τέσσερα** εἰσῆλθεν εἰς τὸ τέταρτον ἔτος· ὁμ. **δὲν μὲ μέλει τέσσερα** ἀδιαφορῶ παντελῶς, τελείως· ὁμ. **περπατεῖ μὲ τὰ τέσσερα** βαδίζει τετραποδητὶ (ἐπὶ νηπίου)· ὁμ. (τρέχει) **στὰ τέσσερα** δρομέως, τάχιστα· ὁμ. **τέσσερις τέσσερις** ἀνὰ τέσσαρες· ὁμ. **τέσσερες τέσσαρες** τέσσαρες **ἐπὶ** τέσσαρες : **τέσσερις τέσσερις δεκάξι·** ‖ κ. ὡς ἀρά : **νά τὸν πάνε οἱ τέσσερις ἢ τέσσαροι** νὰ ἀποθάνῃ καὶ νὰ κηδευθῇ· **2)** διὰ **τεττάρων** μουσικὸν διάστημα τεσσάρων : Δαμόξ.2,55· **3)** μτγν. **τὰ τέσσαρα** τὰ τέσσαρα ἁπλᾶ σώματα τοῦ 'Εμπεδοκλέους : Πλωτῖν.6,2,2· **4)** ὁμ. τὰ τέσσαρα εἴδη τῆς ποιότητος ἢ αἱ τέσσαρα ἀριστοτελικοὶ ἔννοιαι τοῦ ποιοῦ : αὐτ.6,1,10· **5)** ὁμ. αἱ τέσσαρες βασικοὶ ἀρχαὶ τοῦ 'Επικούρου : Φιλόδ. ἐν 'Ηρακλ.1251,11.

τεσσαρεσκαίδεκα (οἱ, αἱ, τὰ) ἰων. ὁ ἀριθμὸς δεκατέσσαρα : 'Ηρ.1,86,'Ιππ.Νούσ.3,16.

τεσσαρεσκαιδεκάγωνος-ον μτγν. ὁ ἔχων δέκα τέσσαρας γωνίας : 'Ηρων Γεωπ.164.

τεσσαρεσκαιδεκάεδρον (τὸ) μτγν. γεωμ. στερεὸν ἔχον δεκατέσσαρας ἕδρας : 'Ηρων 'Ορ.104, Σχόλ.Πάππ.π.'Αρχιμ.2,540Η.

τεσσαρεσκαιδεκαέτης-ους-ες μτγν., θηλ. κ. **-έτις-ιδος** (Γολ.6,60, αὐτ.165), κ. **-ετής-οῦς-ές** ὁ τεσσαρεσκαιδεκέτης βλ.λ. : Φίλ.1,45, Πάπ.

τεσσαρεσκαιδεκαετία (ἡ) μσν. χρονικὴ περίοδος δεκατεσσάρων ἐτῶν : Φώτ.

τεσσαρεσκαιδεκάκις ἐπίρρ. μτγν. δεκατετράκις : Θέων Σμ.126Η.

τεσσαρεσκαιδεκάμηνον (τὸ) πάπ. χρονικὸν διάστημα δεκατεσσάρων μηνῶν.

τεσσαρεσκαιδεκάπηχυς-υ, 'Επιγρ. **τεττ-** ὁ ἔχων μῆκος δεκατεσσάρων πήχεων : 'Επιγρ.Δήλου.

τεσαρεσκαιδεκάσημος-ον μτγν. ὁ ἔχων δεκατέσσαρας μουσικοὺς χρόνους : 'Αριστείδ.Κ 1,14.

τεσσαρεσκαιδεκασύλλαβος-ον ὁ συγκείμενος ἐκ δεκατεσσάρων συλλαβῶν : 'Εφιππ.7,7.

τεσσαρεσκαιδεκαταῖος-α-ον ὁ τῇ δεκάτῃ τετάρτῃ ἡμέρᾳ συμβαίνων : 'Ιππ.Προγν.15, αὐτ. Νούσ.4,48, αὐτ.Φύσ.Γυν.15 (ἀμφ. ἀνάγν.).

τεσσαρεσκαιδεκατῖται (οἱ) μσν. κ. νεώτ. ὀνομασία δοθεῖσα εἰς αἱρετικούς τινας χριστιανοὺς ὡς ἑορτάζοντας τὸ Πάσχα μετὰ τῶν 'Εβραίων : Σύν.Λαοδικείας Καν.7.

τεσσαρεσκαιδέκατος-η-ον, ἰων. **τεσσερεσκαιδέκατος** ('Ηρ.1,84), κ. **τεσσαρασκαιδέκατος** ('Επιγρ.Κυρήνης), ἀττ. **τεττ-** ('Επιγρ.Δήλου) : Σωρ. 1,20, 'Επιγρ.Μιλήτου, Πάπ.

τεσσαρεσκαιδεκέτης-ους-ες μτγν., θηλ. κ. **-έτις,** ὁ ἡλικίας δεκατεσσάρων ἐτῶν: Πλούτ.Αἰμ.35.

τεσσάρι (τὸ) δημ. ποσὸν τεσσάρων ὁμοίων πραγμάτων, ἰδίᾳ δραχμῶν : **ἔσκασα ἕνα τεσσάρι** (ἐπλήρωσα τέσσαρας δραχμάς), **- τώρα καστίζει ἕνα τεσσάρι παραπάνω·** **2)** παλαιὸν χρυσοῦν νόμισμα τῆς Αὐστρίας καὶ τῆς 'Ισπανίας ἐν χρ. ἄλλοτε κ. ὡς γυναικεῖον **κόσμημα·** **3)** παιγνιόχαρτον φέρον τετράκις τὸ **σύμβολον τῆς φυλῆς** του : **τεσσάρι σπαθί - μπασταῦνι.**

τεσσαροκάντουνος-η-ο δημ. **ὁ ἔχων τέσσαρα** καντούνια ἤτοι γωνίας : δ. **τρ. τεσσαροκάντουνος σταυρός.**

τεσσαρότρεις (οἱ) **μσν. τέσσαρες ἢ τρεῖς :** Τζέτζ.Χιλ.11,346.

τεσσαροχάλης (ὁ) δημ. **τετράχηλον, κερκέτης.**

τεσσεδάριος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ τεσσαράριος ἢ **ἐσσεδάριος,** εἶδός τι μονομάχου (gladiator).

τέσσερα ἀριθμ. ἰων. κ. μσν. κ. δημ. **οὐδ. τοῦ** τέσσαροι **δ.** τ. τοῦ τέσσαρες βλ.λ.

τεσσερακαιεβδομηκοντούτης-ους-ες 'Επιγρ. ὁ ἔχων ἡλικίαν ἑβδομήκοντα τεσσάρων **ἐτῶν.**

τεσσεράκοντα ἀριθμ. ἰων. κ. μτγν. τ. τοῦ **τεσσαράκοντα** βλ.λ. : 'Ηρ.1,166,'Επιγρ Κυζίκου.

τεσσεράριος (ὁ) μτγν. ἄ. **τεσσαράριος** ὁ ἐκτελῶν ἔργον διοπτῆρος βλ.λ. **π. Ρωμ. ὑπαξιωματικός** : Πλούτ.Γάλβ.24.

τέσσερες-α ἀριθμ. ἰων. κ. μτγν. **τ. τοῦ τέσσαρες.**

τέσσερις-α δημ. τ. τοῦ τέσσαρες βλ.λ.

τέσσεροι-ες-α μσν. δημ. τ. τοῦ **τέσσαρες** βλ.λ.

τεσσίχου 'Ησ. «τὸ μικρὸν» (πιθ. τεσσίχον· οὕτω μικρόν· ἐκ τοῦ διαλεκτ. τ. τοσσίχον· πρβλ.βασίχος).

τεσσοῦτος ἀντων. σχόλ. αἰολ. τ. τοῦ **τοσαῦτος :** Σχόλ.Διον.Θρ.498Η, 'Αν.'Οξ.1,325.

τέστ (τὸ) (ἀγγλ.) νεώτ. εἶδός τι **δοκιμασίας** πρὸς **ἐξακρίβωσιν τῆς πνευματικῆς ἢ σωματικῆς** ἱκανότητος ἀτόμου τινός.

τέστα (ἡ) (λατ.) μσν. λεκάνη, **χύτρα· Εὐχολ.624** «καὶ τέστα ὃ **λέγεται λεκάνη».**

τεσταμόρος (ὁ) (Ιταλ.) δημ. ναυτ. στηλόκρανον.
τεταγμένος-η-ον νεώτ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τάσσω βλ.λ., ὁ ἐν τόπῳ ἢ χρόνῳ ὡρισμένος: τεταγμένος εἰς τὸ κέντρον τῆς παρατάξεως, - ἐν τεταγμένῃ προθεσμίᾳ· 2) ὁ ἐπιφορτισμένος, ὁ ἀναλαβὼν ὑπευθύνως τι: οἱ τεταγμέναι ἐπὶ τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας· 3) μαθημ. τεταγμένη ὡς οὐσ. ἡ μία ἐκ τῶν δύο συντεταγμένων, δι' ὧν προσδιορίζεται ἡ θέσις σημείου τινὸς ἐπὶ ἐπιπέδου, ἡ ἐκ τοῦ σημείου τούτου διερχομένη.
τεταγμένως ἐπίρρ. (ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τάσσω) κατὰ τάξιν, κανονικῶς: Πλάτ.Νόμ. 700D τεταγμένως ἤθελεν ἄρχεσθαι τῶν πολιτῶν τὸ πλῆθος, Ξεν.Οἰκ.8,3,'Ισοκρ.8,49 καλῶς καὶ τεταγμένως πολιτεύεσθαι, Σωσίπ.1,48· 2) εἰδ. μαθημ. ἐν τοῖς κώνοις, ἐν εἴδει τεταγμένης βλ.λ., δθ. ἡ τεταγμένως ἀντὶ ἡ τεταγμένη: Ἀπολλ.Περγ. Κων.1 Ὅρ.4.
τετᾰγών-όντος (ὁ) ἐπ. μτχ. β' ἀορ. μτ. ἀναδιπλ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρ. λαβών, κρατῶν, πιάσας, μτ. γενικ.: Ἰλ.Α 591 ῥῖψε ποδὸς τεταγὼν (τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὸ ποδάρι καὶ τὸν πέταξε)· κ. ἀπολ.: αὐτ.Ο 23 ὃν δὲ λάβοιμι, ῥίπτασκον τεταγών.
τετᾰμένως (τείνω) ἐπίρρ. σχόλ. ἐντόνως, συντόνως, ἐν σπουδῇ, δραστηρίως, ἀόκνως: Σχόλ. Σοφ.ΟΚ 499 τεταμένως καὶ συντόμως δρῶσαν καὶ διακονοῦσαν· 2) ἐκτενῶς: Εὐστ.Διον.Περ.14.
τετᾰμῐευμένως (ταμεύω) ἐπίρρ. μτγν. μετὰ φειδοῦς, φειδωλῶς, μετρίως: Διον.Ἀλ.Θουκ.51 ὅταν τεταμιευμένως αὐτῇ χρήσηται καὶ μετρίως, αὐτ.45, Διόδ.Σ 10,9 κατὰ τὸν χειμῶνα πρασιέναι γυναιξὶ τεταμιευμένως, Βασ.1,942Β τεταμιευμένως καὶ σωφρόνως προϊέναι.
τετανία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὸν σύνδρομον χαρακτηριζόμενον ὑπὸ ἀλγεινῶν περιοδικῶν συσπάσεων τῶν ἄκρων.
τετᾰνικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ τετάνου, ὁ τετανοπαθής: Διοσκ.3,80 τετανικοῖς τε καὶ ὀπισθοτονικοῖς δίδου καταπίνειν, Καἰλ.Αὐρ.Ὀξ.3,6,αὐτ.3,17,'Ιππιστρ.121,30 ὀπισθοτονικός, ἤτοι τετανικός· 2) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τέτανον: τετανικὴ τοξίνη (ἡ ὑπὸ τοῦ βακτηριδίου τοῦ τετάνου παραγομένη).
τετᾰνικῶς ἐπίρρ. μτγν. ὡς κατὰ τὸν τέτανον, δίκην τετανοπαθοῦς: Γαλ.14,276.
τετανοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὸν τοῦ τετάνου, ὁ παρεμφερὴς πρὸς τετανικὸν βλ.λ.2): τετανοειδεῖς σπασμοί.
τετᾰνόθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων μακρὰς καὶ ὁμαλάς, εὐθείας τρίχας: Πλάτ.Εὐθφρ.2Β οἷον τετανότριχα καὶ οὐ πάνυ εὐγένειαν, Κλήμ.Ἀλ. Προτρ.2,26,Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,95.
τετανολυσίνη (ἡ) νεώτ. τοξικὴ οὐσία τοῦ βακτηριδίου τοῦ τετάνου.
τετανοπαθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ τετάνου.
τετανόπους-ποδος-ουν (ὁ,ἡ) σχόλ. ὁ ἔχων διατεταμένους τοὺς πόδας: Ὀδ.1 464.
τέτᾰνος (ὁ) (1) κ. νεώτ. λοιμώδης νόσος προκαλοῦσα ἐντονωτάτας μυϊκὰς συσπάσεις: Ἱππ.Ἀφ. 7,13, αὐτ.Δι.37, Πλάτ.Τίμ.84Ε τὰ νοσήματα τέτανοί τε καὶ ὀπισθότονοι προσερρήθησαν, Ἀριστλ. ΖΙ 604b,4· 2) στῦσις τοῦ αἰδοίου: Ἀριστφ. Λυσ.553 κἄτ' ἐντήξῃ τέτανον τερπνὸν τοῖς ἀνδράσι καὶ ροπαλισμούς.
τέτανος (ὁ) (2) δ. τ. τοῦ τίτανος βλ.λ.
τετανός-ή-όν (τείνω, τανύω) ὁ τεταμένος, τεντωμένος: Ἱππ.Ἀγμ.2· 2) τεντωμένος, ἰσόπεδος, ὁμαλάς, λεῖος: Νίκ.Ἀλεξ.343, αὐτ.464 αἶμ' ἀναλυόμενος τετανόν τ' ἐσκληκότα ῥινόν, Λεωνίδ. Ταρ.ΑΠ 6,204· κ. ἐπὶ φύλλου ἢ φυτοῦ: Θεόφρ.ΦΙ 3,11,1, Λύκ.π.'Αθήν.2,69Β· κ. ἐπὶ προσ.: Κρίτ.π.Γαλ.12,825 τετανὸν καὶ καθαρὸν πρόσωπον· 3) ὁ τετανόθριξ βλ.λ.: Πάπ.
τετανοσπασμίνη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τὸ δραστικὸν στοιχεῖον τῆς τετανικῆς τοξίνης, τὸ ἐπιφέρον τὰ χαρακτηριστικὰ συμπτώματα τοῦ τετάνου.
τετανοτοξίνη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τοξίνη ἐκκρινομένη ὑπὸ τοῦ βακτηριδίου τοῦ τετάνου.
τετᾰνῶ-όω μτγν. ποιῶ, καθιστῶ τι τετανόν, ἐκτείνω, τεντώνων ποιῶ τι λεῖον, ἀπολλάττω τῶν ρυτίδων: Διοσκ.4,182 χρῶτα ῥύπτει καὶ τετανοῖ· 2) ρηματ.π. τετάνωθρον, τετάνωμα.
τετᾰνώδης-ους-ες ὁ τῆς φύσεως τοῦ τετάνου βλ.λ.1): Ἱππ.Ἐπιδ.5,79 ἐς τετανώδεα ἔληξεν.
τετάνωθρον (τὸ) (τετανῶ) μτγν. κοσμητικὴ ἀλοιφὴ ἢ ὑγρὸν πρὸς ἐξάλειψιν τῶν ρυτίδων τοῦ δέρματος καὶ λείανσιν αὐτοῦ: Διοσκ.3,88 ὠφελεῖ εἰς τετάνωθρα τῶν προσώπων.
τετάνωμα-ατος (τὸ) (τετανῶ) μτγν. τὸ τετάνωθρον βλ.λ.: Κρίτ.'Ιατρ.π.Γαλ.12.446 προσώπου τετανώματα, Ἀέτ.8,4.
τετᾰραγμένως ἐπίρρ. (μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ταράσσω) κ. μσν. συγκεχυμένως, ἀτάκτως, ἐν ταραχῇ, ἐν συγχύσει, ἀνακατωμένα: Πλάτ.Νόμ. 668Ε πάντα ταῦτα τεταραγμένως εἴργασται, Ἰσοκρ.15,245 τὰς ψυχὰς τεταραγμένως διακεῖσθαι, Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,140 τεταραγμένως καὶ ἀλλοτρίως, Διόδ.14,72 παραβοηθούντων τεταραγμένως, Ἰώσ.ΒΙ.17, Πλούτ.Ἀντ.37 καὶ πᾶσι χρήσασθαι τεταραγμένως οὐκ ὄντα τῶν ἑαυτοῦ λογισμῶν, Γεώργ.Ἀλ.Βί.Ἰω.Χρυσ.8,233,21
τέτᾰρος (ὁ) μτγν. φασιανός: Πτολ.Εὐεργ.2J.
τετάρπετο, τεταρπόμενος, τεταρπώμεσθα χρόνοι τοῦ τέρπω βλ.λ.
τεταρταΐζω μτγν. ἔχω τεταρταῖον πυρετόν, πάσχω ἐκ τεταρταίου πυρετοῦ: Ἀπολλ.Παραδ.30, Πλούτ.Ἠθ.1160Ε, Διοσκ.2,34, Γαλ.14,277· ‖ κ. ἐπὶ τῶν περιόδων τοῦ τεταρταίου πυρετοῦ: Φίλ.1,427 τεταρταΐζουσαι.. περίοδοι.
τεταρταϊκός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τεταρταῖον πυρετόν: Ἀλέξ.Τραλλ.Πυρ.6 τεταρταϊκαὶ.. περίοδοι· ‖ τεταρταϊκός (ἐνν. πυρετός), ὁ τεταρταῖος πυρετός: Διοσκ.Εὐπ.2,20· ‖ κ. ἐπὶ προσ.: Γαλ.13,66.
τεταρταῖος-α-ον κ. νεώτ., αἰολ. τετόρταιος (Θεόκρ.30,2) ὁ κατὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν πράττων ἢ γινόμενος, συμβαίνων, ὁ τῆς τετάρτης ἡμέρας: Ἡρ.2,89 ἐπεὰν τριταῖαι ἢ τεταρταῖαι γένωνται (ὅταν γίνωσι τριῶν ἢ τεσσάρων ἡμερῶν), Πλάτ.Πολ.616Β ἀφικνεῖσθαι τεταρταίους, Ξεν.ΚΠ 5,3,1 τεταρταῖοι πρὸς τοῖς ὁρίοις τῆς.. χώρας ἐγένοντο, Πολύβ.3,52,2, ΚΔ Ἰω.11,39 λέγει αὐτῷ ἡ ἀδελφὴ τοῦ τεθνηκότος.. Κύριε, ἤδη ὄζει· τεταρταῖος γάρ ἐστι· 2) κ. νεώτ. ὁ ἀνὰ πᾶσαν τετάρτην ἡμέραν συμβαίνων ἢ ἐπανερχόμενος: Πλάτ.Τίμ.86Α τεταρταίους πυρετούς, Καλλ.Αἴτ.3,1, 17 ἑπτὰ τεταρταίῳ μῆνας ἔκαμνε πυρί, Ἀλέξ. Ἀφρ.Πρ.2,10 ὁ τεταρταῖος πυρετὸς διὰ δύο ἡμερῶν μέσων κινεῖται, Πάπ. τεταρταῖον ῥῖγος· ‖ τ- πονεῖσθαι καταλαμβάνεσθαι ὑπὸ παροξυσμῶν ἀνὰ πᾶσαν τετάρτην ἡμέραν: Ἱππ.Κρισ.36· 3) τὸ ἀρσ. (ἄνευ τοῦ πυρετός) ὡς οὐσ. εἶδος ἑλώδους πυρετοῦ, καθ' ὃν ὁ πυρετικὸς παροξυσμὸς ἐπαναλαμβάνεται μεθ' ἑκάστην τρίτην ἡμέραν: Ἱππ.Ἀφορ.2,25, Ὀρφ.Λιθ.635, Λουκ.Περεγρ. 28 εὑρεθήσεσθαί τινας τοὺς καὶ τεταρταίων ἀπηλλάχθαι, Ἐπιγρ. πυρετῷ καὶ τεταρταίῳ, Ἐπιγρ. λύτρα τεταρταίοιο δυσαλγέος οὕνεκα παῦσαν· 4) τὸ θηλ. τεταρταίη ὡς οὐσ. ἡ τετάρτη ἡμέρα: Ἄρατ.806 ὅσα μὲν τριτάτῃ τε καὶ τεταρταίῃ τε πέλονται.
τεταρτεύς-έως (ὁ) εἶδος μέτρου χωρητικότητος: Ἐπιγρ. σπυρῶν τρεῖς τεταρτῆς.

τετάρτη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ τακτ. ἀριθμ. τέταρτος βλ.λ. ὡς οὐσ. (ἐνν. ἡμέρα), ἡ τετάρτη ἡμέρα : Ἡσίοδ.Ἔργ 8 0 **ἐν δὲ τετάρτῃ μηνὸς ἄγεσθ' εἰς οἶκον ἄκοιτιν,** Ξεν.Ἀν.4,8 21 **τρίτῃ δὲ καὶ τετάρτῃ ἀνίσταντο ὥσπερ ἐκ φαρμακοποσίας**· || ὀθ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **ἡ Τετάρτη** ἡ τετάρτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, ἡ μετὰ τὴν Τρίτην, ἡ Τετράδη : Τυπικὸν Ἁγ.Σάβ.38,79 **ἀναγιγνώσκεται . . τὸ τετραευαγγέλιον τῇ δευτέρᾳ, τῇ τρίτῃ, καὶ τετάρτῃ,** - **Μεγάλη Τετάρτη** (ἡ τῆς μεγάλης ἑβδομάδος)· **2)** (ἐνν. μοῖρα) μέτρον ὑγρῶν ἐν Σπάρτῃ ἰσοδυναμοῦν πρὸς ὀκτὼ λακωνικὰς χόας ἢ ἐνενήκοντα ἓξ κοτύλας : Ἡρ.6,57 **μέδιμνον ἀλφίτων καὶ οἴνου τετάρτην Λακωνικήν**· || μέτρον τι βάρους, πιθ.τὸ ἓν τέταρτον τοῦ χρυσοῦ στατῆρος : Πάπ. **λαβὼν χρυσοῦ τετάρτας** (β')· **3)** τὸ τέταρτον μέρος τινός, τὸ ἓν τέταρτον : Στράβ.15,1,40 **μισθοῦ δ' αὐτὴν ἐπὶ τετάρταις ἐργάζονται τῶν καρπῶν**· **4)** τέλος, φόρος ἰσοδυναμῶν πρὸς τὸ 25 ο/ο ποσοῦ τινος : Ἀππ.Μιθριδ.83, Ἐπιγρ., Πάπ. **ὤν τετάρτη** (ἐπὶ εἰδῶν ὑποκειμένων εἰς φόρον 25 ο/ο ἐπὶ τῆς ἀξίας των), Πάπ. **τετάρτη σιτοποιῶν**· **5)** νεώτ. μουσ. ἡ τετάρτη βαθμὶς τῆς διατονικῆς κλίμακας· **6)** νεώτ. κ. δημ. ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ τέσσαρα κατὰ κατιοῦσαν κλίμακα χαρτιὰ τοῦ αὐτοῦ χρώματος : **τετάρτη τοῦ ρήγα.**

τεταρτημοριαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἀποτελούμενος ἐξ ἑνὸς τεταρτημορίου ἢ τεταρτοκυκλίου : Θέων Σμ.156Η, Πτολ.Μαθ.13,1 **τεταρτημοριαῖαι διαστάσεις,** Πρόκλ.Ὑποθ.2,6.

τεταρτημορίδιον (τὸ) τὸ τεταρτημόριον : Ἐπιγρ. **τεταρτημοριδια σπλάγχνων.**

τεταρτημόριον (τὸ) κ. νεώτ. **τὸ ἓν ἐκ τῶν** τεσσάρων ἴσων μερῶν εἰς ἃ ἔχει διαιρεθῆ σύνολόν τι : Ἡρ.2,180 **τοὺς δὲ Δελφοὺς δὴ ἐπέβαλλε τεταρτημόριον τοῦ μισθώματος παρασχεῖν**· || ἰδ. τὸ τέταρτον τοῦ ὀβολοῦ : Ἀριστλ.Πολιτ.1323a,31 **ἕνεκα δὲ τεταρτημορίου διαφθείροντα τοὺς φιλτάτους φίλους**· ὁμ. ἐπὶ τοῦ λατ. quadrans, τοῦ τεταρτημορίου τοῦ ἀσσαρίου : Πλούτ.Παπλ.23 **δημοσίᾳ ταφῆναι τὸ σῶμα καὶ τεταρτημόριον ἕκαστον ἐπὶ τιμῇ συνεισενεγκεῖν**· || τὸ ἓν τέταρτον τῆς κοτύλης βλ.λ.3) : Ἱππ.Ἐντ.Παθ.26· **2)** εἰδ. μουσ. τὸ τέταρτον τόνου, ἤτοι τὸ ἥμισυ διέσεως : Εὐκλ.Ταμ.Καν.202Η **τεταρτημορίων διέσεων,** Κλεωνίδ.7· || εἰδ. νεώτ. μουσ. τὸ μικρότερον διάστημα τοῦ ἡμιτονίου τὸ χωρίζον αὐτὸ εἰς δύο ἴσα μέρη· **3)** τὸ τέταρτον κύκλου, **τὸ τεταρτοκύκλιον** : Πτολ.Τετράβ.33, Παῦλ.Ἀλ.D 2.

τεταρτημόριος-ον ὁ τεταρτημοριαῖος, ὁ ἑνὸς τεταρτημορίου : Πάπ. **τεταρτημόριοι λύχνοι.**

τεταρτημορίς-ίδος (ἡ) τὸ ἓν τέταρτον, τὸ τεταρτημόριον : Ἐπιγρ. **τεταρτημορίδες σπλάγχνων.**

τεταρτηρόν (τὸ) πάπ. κ. μσν. μέτρον τι χωρητικότητος : Πάπ.· **2)** μσν. βυζαντινὸν τι νόμισμα : Κεδρ.Γεώργ.2,369,11.

τεταρτήχωρον (τὸ) πάπ. μέτρον τι χωρητικότητος· πρβλ. δίχωρον.

τετάρτι (τὸ) δημ. τεταρτημόριον· || ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων μερῶν τοῦ σφαγίου : **πισινὸ τετάρτι.**

τεταρτία (ἡ) συνοικία πόλεως : Leonardus Aretin.Rep.Florent.Ms. π.Θησ.Στεφ. **πόλις . . διῃρημένη εἰς τέσσαρα μέρη, ἃς τεταρτίας καλοῦσιν.**

τεταρτιάζω δημ. κόπτω τι εἰς τέσσαρα μέρη: τετάρτιασαν **τὸ ἀρνὶ καὶ τὸ μοιράσανε.**

τεταρτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐν τῇ τετάρτῃ θέσει : Βέττ.Βάλ.159,4 **τεταρτικοῦ ἀφετικοῦ ἀστέρος**· || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **τεταρτικά** ὡς οὐσ. πιθ. εἷς τῶν ἐν Αἰγύπτῳ φόρων προωρισμένος διὰ τὸ βασιλικὸν ταμεῖον : Πάπ. **ὑφίσταμαι παραλαβὼν τὰ τεταρτικὰ . . ια Δίωνος καὶ Ταλιάσιος διαγράψαι ἐπὶ τὴν βασιλικὴν τράπεζαν.**

τεταρτογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ γεννηθεὶς τέταρτος : **τεταρτογενὴς διάπλασις** (ἡ νεωτέρα ἐκ τῶν δύο διαπλάσεων εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται τὸ καινοζωϊκὸν ἄθροισμα στρωμάτων τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς), - **τεταρτογενὴς περίοδος** (ἡ δευτέρα καὶ νεωτέρα ἐκ τῶν δύο περιόδων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ὁ καινοζωϊκὸς βλ.λ. αἰὼν τῆς γῆς).

τεταρτοεδρία (ἡ) νεώτ. κρυσταλλικὴ τάξις, ἧς οἱ κρύσταλλοι ἔχουσιν ἕδρας ἀντιστοίχους πρὸς τὰς ἕδρας κρυστάλλων ἄλλης τάξεως τοῦ αὐτοῦ κρυσταλλικοῦ συστήματος ἀλλ' εἰς σύνολον τὸ τέταρτον τοῦ συνόλου ἐκείνων.

τεταρτόθυρον (τὸ) μσν. ἡ τετάρτη θύρα : Κ Πορφ.Ἔκθ.199Α **ἀπέναντι τοῦ τεταρτοθύρου.**

τερτατοκύκλιον (τὸ) νεώτ. τὸ τέταρτον τοῦ κύκλου· || τὸ ὄργανον τετρᾶς βλ.λ.

τεταρτολογῶ-έω πάπ. κ. γλωσσ. δημεύω τὸ τέταρτον τῆς περιουσίας τινός, τὸ παθ. ἐπὶ προσ. : Πάπ. **οἰκία πρότερον ἀρχιγεωργοῦ τεταρτολογηθέντος**· **2)** λαμβάνω ἢ ἐκλέγω τέταρτον ἄνδρα, τὸ παθ. : Γλωσσ. **τεταρτολογηθῶμεν** quartemur.

τεταρτομερίτης (ὁ) πάπ. ὁ κάτοχος τοῦ ἑνὸς τεταρτημορίου πράγματός τινος.

τεταρτομοιρία (ἡ) πάπ. ἡ τετάρτη μοῖρα, τὸ τέταρτον ἑνὸς συνόλου, τὸ τεταρτημόριον.

τεταρτομοιρίτης (ὁ) πάπ. ὁ κάτοχος μιᾶς τεταρτομοιρίας βλ.λ., ἄ. τεταρτομερίτης.

τέταρτο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. (οὐδ. τοῦ τακτ. ἀριθμ. τέταρτος βλ.λ.) (ἐνν. μέρος) τὸ ἓν ἐκ τῶν τεσσάρων ἴσων μερῶν εἰς ἃ διῃρέθη σύνολόν τι, τετάρτι : Διόδ.Σ 1,50 **πέντε δ' ἡμέρας καὶ τέταρτον τοῖς δώδεκα μησὶν ἐπάγουσι,** ΚΔ Ἀποκ.6,8 **ἐδόθη αὐτῷ ἐξουσία ἐπὶ τὸ τέταρτον τῆς γῆς,** Πλούτ.Ἀντ.58 **τὰ τέταρτα τῶν καρπῶν . . ἀποφέρειν,** Πάπ., -**τὸ τέταρτον τοῦ ψωμιοῦ - τοῦ μέτρου - τοῦ πήχεως - τῆς λίρας - τοῦ τόννου - τοῦ μιλίου, - σελήνης πρῶτον ἢ τελευταῖον τέταρτον** (ἡ πρώτη ἢ τελευταία φάσις τῆς σελήνης, ὅταν εὑρίσκεται εἰς τετραγωνισμόν), - **τὸ τέταρτον τῆς ὥρας** (δέκα πέντε πρῶτα λεπτά)· **2)** νεώτ. μουσ. σημεῖον χρονικῆς διαρκείας ἀντιστοιχοῦν πρὸς τὸ ἓν τέταρτον τῆς ἀξίας τοῦ ὁλοκλήρου· **3)** νεώτ. ναυτ. ξύλινον δοχεῖον χωρητικότητος ἑνὸς τετάρτου τοῦ βυτίου, ἤτοι πεντήκοντα περίπου ὀκάδων, τὸ κορατέλλο· **4)** νεώτ. τὸ τεταρτορρόμβιον βλ.λ.· **5)** νεώτ. τυπογρ. σχῆμα βιβλίου, οὗ τὸ τυπογραφικὸν φύλλον διπλοῦται εἰς τέσσαρα, ἤτοι περιλαμβάνει ὀκτὼ σελίδας : **βιβλίον εἰς τέταρτον** (ἰν κουάρτο).

τεταρτονεικοστή (ἡ) πάπ. ὁ φόρος τοῦ ἑνὸς εἰκοστοῦ τετάρτου (1/24) ἐπὶ τῆς ἀξίας τινός.

τεταρτοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ προσθήκη ἀργύρου εἰς κρᾶμα χρυσοῦ καὶ ἀργύρου εἰς τρόπον, ὥστε νὰ μειωθῇ εἰς τὸ τέταρτον τοῦ ὅλου κράματος ἡ εἰς χρυσὸν περιεκτικότης αὐτοῦ.

τεταρτοπώλης (ὁ) πάπ. πιθ. ὁ μικροέμπορος.

τεταρτορρόμβιον (τὸ) νεώτ. ἕκαστον τῶν τεταρτημορίων, εἰς ἃ ὑποδιαιρεῖται ὁ ρόμβος τοῦ ἀνεμολογίου.

τέταρτος-η-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. **τέτρατος,** βοιωτ. **πέτρατος** ὁ κατ' ἀριθμητικὴν σειρὰν κατέχων τὴν διὰ τοῦ τέσσαρα ἀριθμουμένην θέσιν, ὁ κατὰ τάξιν μετὰ τὸν τρίτον ἐρχόμενος : Ἰλ.Ψ 301 **Ἀντίλοχος δὲ τέταρτος . . ὡπλίσατ' ἵππους,** Πίνδ.Ο 1,62 **μετὰ τριῶν τέταρτον πόνον,** Θουκ. 6,16 **ἐνίκησα δὲ καὶ δεύτερος καὶ τέταρτος ἐγενόμην,** Πλάτ.Πολ.369Ε **μόνον τέταρτον μέρος ποιεῖν τούτου τοῦ σίτου ἐν τετάρτῳ μέρει χρόνου,** ΚΔ Ματθ.14,25 **τετάρτῃ δὲ φυλακῇ τῆς νυκτὸς ἀπῆλθε,** αὐτ.Πράξ.10,30, αὐτ.Ἀποκ.4,7, - **ἡ τετάρτη οἰκονομικὴ ἐφορία Ἀθηνῶν - μεραρχία -**

τάξις τοῦ Γυμνασίου, - **ἦλθε τέταρτος εἰς τὴν δισκοβολίαν·** || νεώτ. ἰατρ. **τετάρτη νόσος ὁ** ἐξανθηματικὸς πυρετός, οὗ τὰ συμπτώματα προσομοιάζουσι πρὸς τὰ τῆς ἐρυθρᾶς καὶ τῆς ὀστρακιᾶς· **2)** κ. νεώτ. τὸ οὐδ. **τέταρτον** μτ. ἢ ἄνευ τοῦ ἄρθρου, ὡς ἐπίρρ. (διὰ) τετάρτην φοράν : Ἰλ.Ε 438 **ὅτε δὴ τὸ τέταρτον ἐπέσσυτο δαίμονι ἶσος,** αὐτ.Χ 208, - **τοῦ ἔγραφα τὸ τέταρτον ἤδη·** || ὁμ. τὸ οὐδ. ἄνευ τοῦ ἄρθρου, ὡς ἐπίρρ., ὡς τέταρτον κατὰ τὴν τάξιν, τὴν σειράν : Πλάτ.Φαῖδρ. 266Ε **δεύτερον δὲ δὴ διήγησιν .. τρίτον τεκμήρια, τέταρτον εἰκότα·** **3)** τὸ οὐδ. **τέταρτον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **4)** τὸ θηλ. **τετάρτη** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **5)** τὸ ἀρσ. **Τέταρτος** ὡς οὐσ. ὀνομασία μηνὸς παρὰ τοῖς Λοκροῖς : Ἐπιγρ.

τετάρτως ἐπίρρ. τετραπλασίως : Πλάτ.Τίμ.86Α **τετάρτως ὂν νωθέστατον τούτων, ἐν τετραπλασίαις περιόδοις χρόνου καθαιρόμενον.**

τετάσθην ἐπ. ἀντὶ ἐτετάσθην, γ' πληθ. προσ. ὑπερσ. τοῦ τείνω βλ.λ.

τέτατο ἐπ. γ' ἑν. πρόσ. ὑπερσ. τοῦ τείνω βλ.λ.

τετάχαται Ἰων. ἀντὶ τεταγμένοι εἰσί, γ' πληθ. πρόσ. παρακ. τοῦ τάσσω βλ.λ.

τετεγμένος-η-ον πάπ. **ἀντὶ τεταγμένος,** μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τάσσω **βλ.λ.**

τετελεσμένος-η-ον μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τελῶ βλ.λ., ὁ περατωθείς, ὁ τελειωθείς. ἀντίθ. ἀτέλεστος : **εὑρέθη πρὸ τετελεσμένου γεγονότος·** κ. ἀπολ. : **εὑρισκόμεθα πρὸ τετελεσμένου·** || εἰδ. γραμμ. τετελεσμένος μέλλων βλ. μέλλων.

τετελευτακούσας Ἐπιγρ. Δελφῶν ἀντὶ τετελευτηκυίας, θηλ. μτχ. παρακ. τοῦ τελευτῶ βλ.λ.

τετερέμ (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἄκλ. τὸ τερερέμ.

τετεύχαται Ἰων. ἀντὶ τετευγμένοι εἰσί, γ' πληθ. πρόσ. παρακ. τοῦ τεύχω βλ.λ.

τετευχῆσθαι (τεῦχος) ἐπ. παθ. παρακ. ἀπαρφ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρ., εἶμαι ὡπλισμένος : Ὀδ.Χ 104 **τετευχῆσθαι γὰρ ἄμεινον** (σχόλ. «καθωπλίσθαι»).

τετεχνημένως (τεχνῶ) ἐπίρρ. λεξ. μετὰ τέχνης, τεχνηέντως, τεχνικά : ΕΜ 123,19 **ὠνομάσθη δὲ ἀπὸ τοῦ ἁπλῶς καὶ οὐ τετεχνημένως γεγενῆσθαι.**

τετηρημένως (τηρῶ) ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. μετὰ προσοχῆς, προσεκτικῶς, ἀκριβῶς, ἐπιμελῶς : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 1,296, Γρηγ.Ναζ.1,431Α **ἐνηλλαγμένως, οὐ τετηρημένως,** Ἰωσ.Γενέσ.Βασ.Β7,18.

τετίημαι ἐπ. παρακ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρ., εἶμαι τεθλιμμένος, περίλυπος, λυπημένος : Ἰλ.Θ 447 **τίφθ' οὕτω τετίησθον, Ἀθηναίη τε καὶ Ἥρη;** ἰδ. ἐν χρ. ἡ μτχ. ἐν τῇ φρ. **τετιημένος ἦτορ·** τεθλιμμένος, λυπημένος τὴν καρδίαν : Ἰλ.Λ 556 **ὡς Αἴας τότ' ἀπὸ Τρώων τετιημένος ἦτορ ἤιε,** Ὀδ.Δ 804, Ἡσίοδ.Θ 163 **εἶπε δὲ θαρσύνουσα, φίλον τετιημένη ἦτορ·** || ὁμ. μτχ. ἐνεργ. παρακ. τετιηώς ἐν τῇ αὐτῇ σημ. συνήθ. ἐν τῇ φρ. **τετιηότι θυμῷ** μὲ τεθλιμμένην καρδίαν, περίλυπον ψυχήν : Ἰλ.Λ 555 **ἠῶθεν δ' ἀπονόσφιν ἔβη τετιηότι θυμῷ,** αὐτ.Ρ 664, αὐτ.Ω 283· ὁμ. ἐν τῇ φρ. **ἶζον τετιηότες** : αὐτ.Ι 13 **ἶζον δ' εἰν ἀγορῇ τετιηότες,** αὐτ.30 δῆν **δ' ἄνεῳ** ἦσαν τετιηότες (ἐπὶ πολὺ ἐσιώπων ἐκ θλίψεως).

τέτλᾰ κτ. συγκ. ἐκ τοῦ τέτλαθι βλ.λ. : Ἰλ.Δ 412 **τέτλα, σιωπῇ ἧσο** (δ.γρ. ἀντὶ τέττα), Ἀρατ.π.Ἑλλαδ. π.Φώτ.Βιβλ.531Β.

τέτλᾰθι, τετλαίην, τετλάμεν, τετλάμεναι, τετληώς χρόνοι τοῦ τλάω βλ.λ.

τετμημένη (ἡ) (θηλ. μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τέμνω) νεώτ. γεωμ. ἀναλυτ. ἡ ἑτέρα τῶν συντεταγμένων, δι' ὧν προσδιορίζεται ἡ θέσις σημείου τινὸς ἐπὶ ἐπιπέδου· πρβλ. τεταγμένη.

τετμηώς ἐπ. μτχ. παρακ. τοῦ τέμνω βλ.λ., ἐν παθ. σημ. : Ἀπολλ.Ρ 4,156· || ἐπ. παθ. ἀόρ. ἐτέτμετο ἦτο τετμημένη : Ὀρφ.Ἀργ.364 **ἄλμη .. ὑπὸ τρόπιν ἔνθα καὶ ἔνθα ἐτέτμετο.**

τέτμον κ. ἔτετμον ἐπ ἀόρ. ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρ., π. Ὁμ. ἐν τῇ ὁριστ. μτ. κ. ἄνευ αὐξήσεως, ἐνέτυχον, ἀπήντησα, συνήντησα, ἔφθασα, κατέλαβον : Ἰλ.Ζ 374 **οὐκ ἔνδον .. τέμνεν ἄκοιτιν,** Ὀδ.Ο 15 **ὄφρ' ἔτι οἴκοι .. μητέρα τέτμῃς,** Θεόκρ.25,61 **ἵνα κεν τέτμοιμεν ἄνακτα,** Ἀπολλ.Ρ 3,1275 **τέτμαν·** **2)** μτ. γενικ. λαμβάνω μερίδιον, γίνομαι μέτοχος : Ἡσίοδ. Θ 610 **ὅς δέ κε τέτμῃ ἀταρτηροῖο γενέθλης.**

τετολμηκότως (μτχ. ἐνεργ. παρακ. τοῦ τολμῶ) ἐπίρρ. μτγν. μετὰ τόλμης, τολμηρῶς : Πολύβ.1,23,5 **ἐνέβαλον οἱ πρῶτοι πλέοντες τετολμηκότως,** αὐτ.9,4,2 **ἔμενε δ' ἐν τῇ παρεμβολῇ τετολμηκότως,** αὐτ.16,16,33,1.

τέτοιος-α-ο δημ. κ. ἰδ. **ἕτοιος,** ἀντων. ἐπιθ. **ἀντὶ** τοιοῦτος βλ.λ. : δ. δίστ. **ποιὸς εἶδε τέτοιον πόλεμο νὰ πολεμοῦν τὰ μάτια, - τέτοια ποὺ εἶσαι, καλὰ νὰ τὰ πάθῃς** (τόσον ἀδεξία ἢ ἀνόητη), - **τέτοια ὥρα ἔρχονται στὴ δουλειά;** (εἰς τοιαύτην ὥραν), - **τέτοια μέρα** (τόσον ἐπίσημος, ἱερά)· || παροιμ. **τέτοια χάλια τά 'χει ἡ ρόκκα κι ὅπου θέλεις πάαινε ρώτα·** φρ **τέτοια ὥρα, τέτοια λόγια** (ἐπὶ λόγων λεγομένων εἰς ἀκατάλληλον στιγμήν).

τετοιώνω δημ. φέρω τι εἰς πέρας, ρ **ἐν** χρ. ὁσάκις δὲν δυνάμεθα ἢ δὲν θέλομεν **νὰ μεταχειρισθῶμεν** τὸ ἁρμόζον, τὸ κατάλληλον ρῆμα : **ἔλα τέτοιωνε γρήγορα νὰ φᾶμε·** **2)** ἐν αἰσχρ σημ. ἀ. ἀπαυτώνω, συνουσιάζομαι παρονόμως· ὁμ κ. ἐπὶ ὁμοφυλοφιλίας

τέτορες (οἱ, αἱ), οὐδ. **τέτορα,** δωρ. τ. τοῦ τέσσαρες βλ.λ. : Θεόκρ 14,16 **τετόρων ἐτέων.**

τέτορθαι αἰολ. παθ. παρακ. ἀπαρφ. τοῦ τείρω βλ.λ. : Ἡρωδισν.2,69.

τετορήσω ποι. μτ. ἀναδιπλ. μέλλ. τοῦ τορέω.

τετόρταιος-α-ον δωρ τ. τοῦ τεταρταῖος βλ.λ. : Θεόκρ.30,2 **τετόρταιος ἔχει παῖδος ἔρος .. με.**

τετρᾰ- κ. νεώτ. κ. δημ., βοιωτ. **πετρᾰ-,** θεσσαλ. **πετρο-** πρῶτον συνθετικὸν προσδίδον εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ β' συνθετικοῦ δηλούμενον τὴν ἔννοιαν τοῦ τετραπλοῦ ἢ τοῦ τετράκις τελουμένου, ἐνίοτε δὲ καὶ ἁπλῶς τοῦ πολλάκις, οἷον τετραβάμων, τετράβιβλος, τετράβραχυς, τετραδάκτυλος, τετράξανθος, τετράπηχυς, τετράωρος κτλ.

τετρααιθυλομόλυβδος (ὁ) νεώτ. χημ. βαρὺ καὶ ἄχρουν ὑγρὸν προστιθέμενον εἰς τὴν βενζίνην τῶν αὐτοκινήτων καὶ τῶν ἀεροπλάνων (κατὰ 1-2‰) πρὸς πρόληψιν τῶν προώρων **ἐκρήξεων, ἀ. μολυβδοτετρααιθύλιον.**

τετράαχμον (τὸ) Ἐπιγρ. **ἀντὶ** τετράδραχμον **βλ.λ.**

τετραβάγγκλο (τὸ) δημ. τὸ τετραευαγγέλιον.

τετρᾰβάμων-ονος-ον (βαίνω) **ὁ** τετράπους βλ.λ. : Εὐρ.Ἠλ.476 **τετραβάμονες ἵπποι,** αὐτ.Τρῳ.517, αὐτ.Φοίν.808 **τετραβάμοσι χαλαῖς** (ἐπὶ **τῶν** ὁπλῶν τῶν ἵππων), αὐτ.Ἑλ.376.

τετρᾰβᾰρής-οῦς-ές ὁ τετραπλάσιος **τὸ βάρος** : Ἀλκ.153 **τετραβαρήων πλίνθων καυάγματα.**

τετρᾰβασίλειον (τὸ) μσν. ἡ ἀπὸ κοινοῦ **βασιλεία** τεσσάρων βασιλέων : Θεόδ.Ὑρτ. ἐν Notices 6,36,9 **οὕτω γὰρ ἂν ἐκ τεττάρων τελείων ἀριστ'. ἂν διοικοῖτο ἡ κοσμικὴ τετράπλευρος πλήρωσις, τετραβασιλείῳ περιφρουρουμένη.**

τετράβιβλος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἐκ τεσσάρων βιβλίων συγκείμενος : Γαλ.7,311 **τετράβιβλος πραγματεία,** Φώτ.Βιβλ.95,7,17· κ.τίτλ. ἔργου τοῦ Πτολ.

τετρᾰβόειος-ον μτγν. ὁ ἐκ τεσσάρων βοείων δορῶν ἀποτελούμενος : Καλλ.Ἄρτ.53 **σάκει ἶσα τετραβοείῳ,** Κόϊντ.6,547.

τετρᾰβόλος (ἡ) πάπ. θῆλυ ζῷον γεννῆσαν **τετράκις** : Πάπ. **ὄνοι θήλειαι τετραβόλοι.**

τετρᾰβόλος (ὁ) μσν. εἶδος πολεμικῆς βλητικῆς μηχανῆς : Θεοφάν.Συνεχ.ἐν Λέων.Ἀρμεν.434 **μηχανήματα καὶ μαγγανικὰ παμμεγίστατα, τριβόλους τε καὶ τετραβόλους καὶ χελώνας.**

τετραβράγχια (τὰ) νεώτ. ζῳολ. τάξις κεφαλοπόδων μαλακίων περιλαμβάνουσα ζῷα φέροντα ἐξωτερικὸν κέλυφος περιειλιγμένον ἢ εὐθύ, διῃρημένον εἰς θαλάμους.

τετράβρἄχυς-εος (ἡ -εως) (ὁ) σχόλ. κ. μσν. μετρικὸς πούς συγκείμενος ἐκ τεσσάρων βραχειῶν συλλαβῶν, ἅ. προκελευσματικός : Σχόλ.'Αριστφ. 'Ορν.238. Τζέτζ.ἐν'Αν.Κρ.3,311,19.

τετράβυρσος-ον σχόλ. ὁ ἐκ τεσσάρων βυρσῶν: Σχόλ.Lips.'Ιλ.Ο 479 (ἔκδ. Bekker).

τετραγαμία (ἡ) μσν. ὁ τέταρτος γάμος: Κ Μανασσ.Χρον.5403.

τετραγγούριον (τὸ) κ. τετράγγουρον μσν. εἶδος μεγάλου ἀγγουρίου βλ.λ. : Σουΐδ.ἐν λ. σικυΐα, Δουκάγγ. ἐν λ. ἀγγούριον.

τετράγγουρο(ν) μσν. κ. δημ. ἅ. τετραγγούριον βλ.λ. : Σουΐδ.ἐν λ. σικυΐα, 'Αχμ.'Ονειροκρ.223,21 **τετράγγουρα·** **2)** δημ. τὸ φυτὸν πέπων ὁ ἥμερος.

τετρᾰγενής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ τεσσάρων γενῶν ἢ εἰδῶν : Κλήμ.'Αλ.6,4,665,6 **τῆς τετραγενοῦς ὕλης·** **2)** νεώτ. μικροβιολ. ὡς ἐπίθ. τοῦ ἐν τοῖς πτυέλοις τῶν φυματιώντων κατὰ τετράδας ἀπαντῶντος μικροκόκκου, ἅ. τετραδικός.

τετράγηρυς υος-υ ὁ ἔχων τέσσαρας τόνους ἢ φωνάς, ὁ τετράηχος, ὁ τετράφωνος, ἐπὶ τοῦ τετραχόρδου : Τέρπ.5 **σοὶ δ' ἡμεῖς τετράγηρυν ἀποστρέψαντες ἀοιδὴν ἑπτατόνῳ φόρμιγγι νέους κελαδήσομεν ὕμνους.**

τετράγιος-ον μσν. ἐπὶ ὕμνων, τροπαρίων κτλ., ἃ ἐν ᾧ ἐπαναλαμβάνεται τετράκις ἡ λέξις ἅγιος : Δαμασκ.Ι Ι,492Ε **δισάγιον ἢ τετράγιον ὕμνον.**

τετραγκαθιά (ἡ) δημ. κ. **τετράγκαθο** (τὸ) τὸ φυτὸν ἀστράγαλος βλ.λ.ΙΙ).

τετράγκανθον (τὸ) μσν. ἀντὶ τραγάκανθον βλ.λ. : Μυρεφ.Ν Ι,96,97.

τετράγκων 'Ησ. «ὄργανον πολεμικόν».

τετράγκωνός-η-ο δημ. ὁ τετράγωνος βλ.λ.

τετράγλωσσος ον γλωσσ. ὁ εἰς τέσσαρας γλώσσας γεγραμμένος ἢ ὁ τέσσαρας γλώσσας ὁμιλῶν.

τετραγλώχῑς-ῖνος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας ἀκωκάς ἢ γωνίας, ὁ τετράγωνος : Λεωνίδ. Ταρ.ΑΠ 6,334 **καὶ σὺ τετραγλώχιν, μηλοσσόε, Μαιάδος Ἑρμᾶ.**

τετράγνᾰθος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας γνάθους, σιαγόνας : 'Αγαθρχ.59 **σκορπίων καὶ φαλαγγίων, ἃς τετραγνάθους ὀναμάζουσιν ἔνιοι,** Στράβ.16,4,12, Αἰλ.ΖΙ 17,40, 'Επιφάν.Ι,262Β **φαλαγγίου τετραγνάθου·** **2)** νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος ἀραχνοειδῶν **ἐπεῖριδῶν** ἀραχνῶν.

τετρᾰγονία (ἡ) μτγν. τέσσαρες γενεαί, ἡ τέταρτος γόνος, τετάρτη γενεά : 'Αριστείδ.Λόγ.38 (7),5 **τετραγονίαν τοιάνδε οὐδείς πω ἤκουσεν,** Λιβάν Λόγ.42,22 **εὐγενεῖς ἐκ τετραγονίας.**

τετρᾰγράμμᾰτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τεσσάρων γραμμάτων ἀποτελούμενος : Φίλ.2,152 **τετράγράμματον τοὔνομά φησιν ὁ θεολόγος εἶναι** (τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ ἑβραϊκὸν ὄνομα ΥΗWΗ -'Ιεχωβᾶ), Χρησμ.Σιβ.3,24 **θεὸς ὁ πλάσας τετραγράμματον Ἀδάμ.**

τετρᾰγραμμιαῖος-ον (γράμμα) πάπ. ὁ ἔχων βάρος τεσσάρων γραμμορίων, ὁ ζυγίζων τέσσαρα γραμμάρια, ἐπὶ χρυσῶν νομισμάτων : Πάπ. **χρυσίνων δεσποτικῶν τετραγραμμιαίων διζώδων δέκα,** Πάπ. **τετραγραμμιαῖα νομίσματα.**

τετράγραμμος-ον κ. μσν. ὁ ἐκ τεσσάρων γραμμάτων, ὁ τετραγράμματος : Κλήμ.'Αλ.Στρωμ. 5,6,34 **τὰ τετράγραμμον ὄνομα τὸ μυστικόν,** Εὐσ.Εὐαγγ.'Απ.435C· || μσν. τὸ οὐδ. **τετράγραμμον** ὡς οὐσ. ἡ ἐκ τεσσάρων γραμμάτων ἀποτελουμένη λέξις, δηλ. τὸ ἱερὸν τοῦ Θεοῦ ἑβραϊκὸν ὄνομα ΥΗWΗ ('Ιεχωβᾶ) : Κοσμ.204Α· **2)** πιθ. ὁ τετράγωνος : 'Επιγρ. **τετράγραμμον ὑποβάθιον.**

τετράγυος-ον ὁ περιέχων τέσσαρας γύας βλ.λ.2), ὁ ἔχων μέγεθος τεσσάρων πλέθρων : 'Οδ.Η 113 **μέγας ὄρχατος . . τετράγυος,** Καλλ.'Αρτ.176 **νειὸν . . τετράγυον,** 'Απολλ.Ρ 3,412, αὐτ.1344, 'Ορφ.'Αργ.871 **τετραγύῳ αὔλακι·** **2)** τὸ οὐδ. **τετράγυον μέτρον** ἢ τεμάχιον γῆς, ὅσον δύναταί τις νὰ ὀργώσῃ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ, τεμάχιον γῆς **τεσσάρων πλέθρων** : 'Οδ.Σ 374 **τετράγυον δ' εἴη.**

τετρᾰγωνία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀειθαλὲς φυτὸν εὐώνυμον τὸ πλατύφυλλον, ὀνομασθὲν οὕτως ἐκ τοῦ τετραγώνου σχήματος τοῦ **καρποῦ αὐτοῦ** : Θεόφρ.ΦΙ 3,4,2· **2)** νεώτ. βοταν. **γένος** ποωδῶν ἀειζωοειδῶν φυτῶν.

τετραγωνίδιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ τέτράγωνον βλ.λ., μικρόν τι τετράγωνον· || εἰδ. ἐν τῇ τυπογραφίᾳ, τετραγωνικὸν τεμάχιον μετάλλου χαμηλότερον τῶν στοιχείων ἐν χρ. πρὸς συμπλήρωσιν τῶν γραμμῶν.

τετρᾰγωνιαῖος-α-ον μσν. ὁ τετράγωνος βλ.λ.: Γεωπ.2,2,4, 'Αποφθέγμ.Πατέρ.ἐν Κοτελ.Ι,561C.

τετρᾰγωνίας (ὁ) πάπ. ὁ οὗ τὸ πρόσωπον ἔχει σχῆμα οἱονεὶ τετράγωνον.

τετρᾰγωνίζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀττ. μέλλ. τετραγωνιῶ, ποιῶ, κάμνω τι τετράγωνον, μεταβάλλω τὸ σχῆμά τινος εἰς τετράγωνον : Πλάτ. Πολ.527Α, αὐτ.Θεαίτ.148Α **ὅσοι μὲν γραμμαὶ τὸν ἰσόπλευρον καὶ ἐπίπεδον ἀριθμὸν τετραγωνίζουσι** (ὅσαι σχηματίζουσιν ἰσόπλευρον ἀριθμὸν ὡς τὸ ἑαυτῶν τετράγωνον), 'Αριστλ.Μεταφ.996b, 21, αὐτ.Σοφ.'Ελ.171b,16 ὡς **Βρύσων ἐτετραγώνιζε τὸν κύκλον** (ἐσχημάτιζε τετράγωνον ἔχον ἐμβαδὸν ἴσον πρὸς τὸ τοῦ δοθέντος κύκλου), Βλεμμ. 'Επιτ.Φυσ.204· κ. παθ. : 'Αριστλ.ΑΠρ.69a,31, αὐτ. ΗΕὐδ.1226,29 **πῶς ἂν ὁ κύκλος τετραγωνισθείη·** || νεώτ. μεταβάλλω λίθον ἢ ξύλον εἰς ὀρθογώνιον, ὀρθογωνίζω· **2)** εἰδ. ἀστρολ. ἀποτελῶ τετράγωνον μετά τινος : Πτολ.Τετράβ.34· **3)** νεώτ. μαθημ. ἀνάγω, ὑψώνω ἀριθμόν τινα εἰς τὸ τετράγωνον· **4)** ρηματ. π. τετραγώνισμα, τετραγωνισμός, τετραγωνίστρια.

τετρᾰγωνικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ σχήματος τετραγώνου, ὁ τετράγωνος : 'Ιάμβλ.Νικ. 'Αριθμ.59Ρ, Πρόκλ.'Υποτ.3,6, Σιμπλίκ.Φυσ.59,19,-**τετραγωνικὸν μέτρον** (μονὰς ἐπιφανείας ἔχουσα πλευρὰς ἑνὸς μέτρου), - **τετραγωνικὸν οἰκόπεδον·** **2)** νεώτ. μαθημ. **τετραγωνικὴ ῥίζα ἀριθμοῦ** τ ὁ ἀριθμὸς ὅστις πολλαπλασιαζόμενος εἰς ἑαυτὸν δίδει τὸν τ· || **τετραγωνικὸν σύστημα** κρυσταλλικὸν σύστημα ἔχον τρεῖς καθέτως διασταυρουμένους ἄξονας, ἐξ ὧν μόνον αἱ δύο εἶναι ἴσοι πρὸς ἀλλήλους, ὁ δὲ τρίτος ἄνισος· **3)** νεώτ. μτφ. ὁ ἑδραῖος, ὁ ἀκαταγώνιστος, ὁ ἀκαταμάχητος : **τετραγωνικὰ ἐπιχειρήματα·** || **τετραγωνικὸ μυαλὸ** (ὁ πρακτικός, θετικὸς νοῦς).

τετρᾰγωνικῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. τετραγωνικὰ κατὰ τρόπον τετραγωνικόν, εἰς σχῆμα τετραγώνου : 'Ιάμβλ.Νίκ.'Αριθμ.27Ρ, 'Ιω. Διάκ.'Αλληγ.'Ησιόδ.Θ 455 (Gaisf.) **δεῖ μαθόντας ἡμᾶς πολλὰ . . τὰς ἐπιστήμας κατορθοῦν τετραγωνικῶς πρὸς ἑαυτοὺς στρεφομένους.**

τετρᾰγωνοειδής-οῦς-ές μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς τετράγωνον, ὁ ἔχων σχῆμα τετράγωνον : Εὐστ.892, 12 (πιθ. ἀντὶ τετραγωνοειδής).

τετρᾰγώνιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. πιθ. **εἶδος νομίσματος** ἔχοντος σχῆμα τετράγωνον : 'Ιουστιν. Νεαρ.105,1(2,1) **τὸν ἄργυρον ἐφίεμεν αὐτοὺς ῥίπτειν ἔν τε τοῖς καλουμένοις μιλιαρησίοις καὶ μήλοις καὶ καυκίοις καὶ τετραγωνίοις,** ΚΠορφ. 'Εκθ.405C **δίδωσι τῷ κόμητι τῶν ὀρρίων τετραγώνιον λιτρῶν δέκα.**

τετρᾰγώνισμα-ατος (τὸ) (τετραγωνίζω) μτγν.,μσν. κ. νεώτ. **τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τετραγωνίζειν** βλ.λ.Ι),

τετράγωνον ἢ ὀρθογώνιον : Ἄντυλλ.π.Ὀρειβ.45,25,3 μετὰ τὴν τετράγωνον ἐκκοπὴν τὰς δύο πλευρὰς τοῦ τετραγωνίσματος, αὐτ.45,26,3,Τζέτζ. Χιλ.9,129 ἐκ τοῦ τετραγωνίσματος τῆς σκυτάλης· 2) νεώτ. ἡ εἰς τετράγωνον μετατροπή, ἡ κατ' ὀρθὰς γωνίας κατεργασία λίθου ἢ ξύλου.

τετρᾰγωνισμός (ὁ) (τετραγωνίζω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τετραγωνίζειν βλ.λ.1) κ. ἰδ. ἡ ἀναγωγή, ὁ μετασχηματισμὸς γεωμετρικοῦ τινος σχήματος εἰς τετράγωνον : Ἀριστλ.Ψυχ.413a,17, αὐτ.Κατ.7b,31 τετραγωνισμὸς τοῦ κύκλου (κ. νεώτ. τὸ θεωρητικῶς ἄλυτον πρόβλημα, καθ' ὃ ζητεῖται νὰ σχηματισθῇ διὰ τοῦ κανόνος καὶ τοῦ διαβήτου τετράγωνον ἰσοδύναμον πρὸς δοθέντα κύκλον, κ. μτφ. ὡς φρ. ἐπὶ ματαίας ἐνασχολήσεως εἰς ἔργον ἀκατόρθωτον), αὐτ.Σοφ.Ἔλ. 171b,15, Πλούτ.Ἠθ.607E, πάπ. ἐν τετραγωνισμῷ τὰ αὐτοῦ ἔχει, Κοσμ.182C, Ψελλ.Πον.164· ‖ νεώτ. γεωμ. τετραγωνισμὸς χωρίου ἐπιφανείας περατουμένου ὑπὸ γραμμῶν ὁ μετασχηματισμὸς αὐτοῦ εἰς ἰσοδύναμον τετράγωνον καὶ ἡ εὕρεσις τοῦ ἐμβαδοῦ τοῦ δοθέντος χωρίου· 2) νεώτ. μαθημ. ἀναγωγὴ ἀριθμοῦ τινος εἰς τὸ τετράγωνόν του, διὰ πολλαπλασιασμοῦ αὐτοῦ ἐφ' ἑαυτόν· 3) νεώτ. ἀστρον. τετραγωνισμὸς σελήνης ἢ πλανήτου ἡ θέσις τούτων πρὸς Α ἢ Δ τοῦ ἡλίου, ὅταν ἡ γωνιώδης ἀπόστασις αὐτῶν εἶναι 90°.

τετρᾰγωνοειδής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τετράγωνον, ὁ ἔχων σχῆμα τετραγώνου : Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.23 τετραγωνοειδὴς βωμός, Θεόγνωστ.Καν.123,14 τὴν τετραγωνοειδῆ τῶν στρατιωτῶν σύνταξιν, Εὐστ.Ἰλ.892,12· ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. -δῶς : αὐτ.469,9, αὐτ.481,43.

τετραγωνόλοβος (ὁ) νεώτ. γένος ποωδῶν χεδροπῶν φυτῶν περιλαμβάνον εἴδη τινά, ἐξ ὧν φύεται ἐν Ἑλλάδι τετρ. ὁ πορφυροῦς, μάνταλα.

τετράγωνο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. παραλληλόγραμμον ἔχον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ ἴσας πρὸς ἀλλήλας καὶ τὰς τέσσαρας γωνίας του ὀρθάς : Πλάτ.Πολ.510D τοῦ τετραγώνου αὐτοῦ ἕνεκα τοὺς λόγους ποιούμενοι καὶ διαμέτρου αὐτῆς, αὐτ.Τίμ.55E, αὐτ.Κριτί.118C· ‖ γεν. πᾶν τετράπλευρον, παραλληλόγραμμον : Ἀριστφ.Μεταφ. 1054b,2, Ἥρων Ὀρ.100, Πρόκλ.Εὐκλ.166F· 2) κ. νεώτ. εἰδ. τακτ. σῶμα στρατοῦ παρατεταγμένον εἰς σχῆμα τετραγώνου : Ξεν.Λακ.Λάκ.12,1 τὰς γωνίας τοῦ τετραγώνου· πρβλ.Θουκ.4,125· ‖ νεώτ. στρατ. ἀμυντικὸς σχηματισμὸς τοῦ παλαιοῦ πεζικοῦ, καθ' ὃν ἕκαστος τῶν τεσσάρων λόχων τοῦ τάγματος ἐσχημάτιζε πλευρὰν τετραγώνου πρὸς ἀπόκρουσιν τοῦ ἱππικοῦ· 3) μσν. τετράστοον ἐν τοῖς αἰθρίοις τῶν ναῶν : Θεοφάν.a Β Λέοντ.Μ ταύτῳ τῷ ἔτει ἐκτίσθη τετράγωνον τοῦ ἁγίου Ἰωάννου ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ τὸ ἁγιαστήριον (δ.γρ. τετράστῳον)· 4) νεώτ. κ. δημ. τετράγωνον οἰκοδομικὸν ἢ τετράγωνον τμῆμα συνοικίας ἢ συνοικισμοῦ ὁριζόμενον ὑπὸ τεσσάρων ὁδῶν : εἶναι ἰδιοκτήτης ἑνὸς ὁλοκλήρου τετραγώνου εἰς τὸν Πειραιᾶ· ‖ εἰδ. ὀρθογώνιον παραλληλεπίπεδον τεμάχιον μετάλλου, ἰδ. τὸ ἔχον τομὴν κανονικοῦ τετραγώνου, βραχύτερον τῶν τυπογραφικῶν στοιχείων χρησιμεῦον πρὸς πλήρωσιν κενῶν εἰς τὴν ἀρχὴν ἢ τὸ τέλος κατὰ τὴν σύνθεσιν τοῦ τυπογραφικοῦ στίχου· 5) νεώτ. μαθημ. τετράγωνον ἀριθμοῦ ἡ δευτέρα δύναμις ἀριθμοῦ, ἤτοι τὸ γινόμενον αὐτοῦ ἐφ' ἑαυτόν : τετράγωνον παραστάσεως (ἡ δευτέρα δύναμις αὐτῆς)· 6) εἶδος φαρμάκου, δι' οὗ ἐκαθαρίζετο ἡ κεφαλή· Γαλ. Γλωσσ.578 «τετραγώνῳ· τινὲς μὲν ταῖς εὑρισκομέναις κατὰ τὸ στίμμι πλαξί, τινὲς δὲ αὐτὸ τὸ στίμμι».

τετρᾰγωνοπρόσωπος-ον οὗ τὸ πρόσωπον ἔχει σχῆμα τετραγώνου, ἐπὶ τῶν ἐνυδρίδων, τῶν καστόρων κτλ. : Ἡρ.4,109 ἐνύδριες . . καὶ κάστορες καὶ ἄλλα θηρία τετραγωνοπρόσωπα.

τετράγωνος(-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τέσσαρας γωνίας, κ. ἰδ. ὁ ἔχων τέσσαρας γωνίας ἴσας καὶ τέσσαρας πλευρὰς ἴσας : Ἡρ. 1,178 ἐούσης τετραγώνου (τῆς πόλιος), αὐτ.181 (ἱρὸν) τετράγωνον, αὐτ.2,124, Ἱππ.Ἀγμ.13, Ἀριστφ. Ὄρν.1005 ἵνα ὁ κύκλος γένηταί σοι τετράγωνος, Θουκ.4,112 δοκοὺς τετραγώνους, αὐτ.6,27 ἡ τετράγωνος ἐργασία (οἱ Ἑρμαῖ), Ἀριστ.Φυσιογν. 809b,16 πρόσωπον τετραγωνότερον, Πλούτ.Ἀντ. 66 τετραγώνων ξύλων, ΚΔ Ἀποκ.21,16 πόλις τετράγωνος, Πτολ.Μαθ.5,1 κύκλος τετράγωνος ταῖς ἐπιφανείαις (κρίκος ἔχων τέσσαρας ἐπιφανείας, ὧν τὸ πλάτος τῆς ἐξωτερικῆς καὶ ἐσωτερικῆς ἰσοῦται πρὸς τὸ τῶν δύο ἄλλων ἐπιφανειῶν), Παυσ. 8,48,6 ἄγαλμα τετράγωνον, Ἐπιγρ. ξύλα τετράγωνα, Πάπ. βωμίσκιον τετράγωνον, αὐτ. ἐν τετραγώνῳ στοᾷ· 2) τὸ οὐδ. τετράγωνον ὡς οὐσ. βλ.λ.· 3) εἰδ. τακτ. τετράγωνος τάξις ἡ παράταξις σώματος στρατοῦ εἰς σχῆμα τετραγώνου, ὅ. τετράγωνον βλ.λ.2) : Θουκ.4,125 ξυναγαγὼν . . ἐς τετράγωνον τάξιν τοὺς ὁπλίτας· 4) ἱμάτιον τετράγωνον ἐπὶ τῆς χλαίνης, ἥτις ἐκρέματο τετράγωνος, ἐν ᾧ ἡ χλαμὺς εἶχε κυκλοτερὲς σχῆμα : Ἀριστλ.άπ.500 (πρβλ. Σχόλ.Ἰλ.Β 183 «χλαῖνα, ἡ τετράγωνος χλαμύς»)· ὁμ. κ. κτ. ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ ἡμικύκλιον, ὅπερ ἐσχημάτιζεν ἡ toga τῶν Ῥωμαίων : Ποσειδών.36 J μεταμφιεσάμενοι τετράγωνα ἱμάτια, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,11· ‖ νεώτ. ναυτ. τετράγωνον ἱστίον τὸ ἔχον τετραγωνικὸν σχῆμα καὶ ἀνατεινόμενον ἐπὶ κεραιῶν σταυρωτῶν, ὅ. σταυρωτόν· 5) τὸ θηλ. τετράγωνος ὡς οὐσ. πιθ. ἀντὶ ἀγορὰ τετράγωνος : Ἐπιγρ. οἱ ἔμποροι καὶ οἱ τὴν τετράγωνον ἐργαζόμενοι· 6) τετράγωνος ἀριθμός ὁ προερχόμενος ἐκ δύο ἴσων παραγόντων : Πλάτ.Θεαίτ.147E τὸν ἀριθμὸν . . τὸν . . δυνάμενον ἴσον ἰσάκις γίγνεσθαι τῷ τετραγώνῳ τὸ σχῆμα ἀπεικάσαντες τετράγωνόν τε . . προσείπομεν, Φιλόδ.Σημ. 1,15· 6) εἰδ. ἀστρολ. ὁ ἀποτελῶν τετράγωνον μετά τινος ἄλλου : Γέμιν.2,16, Μάξιμ.446 ἢ Παφίης αἴγλῃσιν ἐρευθομένη τετραγώνοις ἠὲ τριπλεύροισιν, Πρόκλ.Ὑποτ.1,16· 7) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ τέλειος ὡς τὸ τετράγωνον, ὁ εὐπαγής, ὁ ἑδραῖος τὴν ψυχὴν ἢ τὸ ἦθος, ὁ ἀκράδαντος τὸν νοῦν καὶ τὴν πεποίθησιν, ὁ σταθερός, ὁ σοβαρός, ὁ φρόνιμος : Σιμων.5,2 χερσί τε καὶ ποσὶ καὶ νόῳ τετράγωνος τετυγμένος, Ἀριστλ. Ῥητ.1411b,26 τὸν ἀγαθὸν ἄνδρα φάναι εἶναι τετράγωνον, αὐτ.ἨΝικ.1100b,21, Διον.Ἀλ.Ἰσαί.19,626,3 ἐν ἁπάσαις μὲν ταῖς ἰδέαις τῶν λόγων τετράγωνόν τινα εἶναι βουλόμενον, Ἰω.Διάκ.Ἀλληγ.Ἡσιόδ.Θ 450 ἐννέα δ' εἰσὶν αἱ Μοῦσαι ὡς τὸ τετράγωνον καὶ ἔμπεδον τοῦ τοιούτου ἐμφαίνοντος, - τετράγωνο κεφάλι (ὅ. τετραγωνικὸ μυαλό, νοῦς θετικός, πρακτικός), - τετράγωνος λογική (ἡ ἀκαταγώνιστος, ἀκαταμάχητος).

τετρᾰγωνότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ τετράγωνον βλ.λ. : Ἄντυλλ.π.Ὀρειβ.45,25,3 τῆς τετραγωνότητος νοουμένης ὅλης.

τετραγώνουρος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος τελεοστέων ἀκανθοπτερυγίων τετραγωνουριδῶν ἰχθύων περιλαμβάνον εἴδη ἀπαντῶντα καὶ ἐν τῇ Μεσογείῳ.

Τ

τετρᾰγωνῶ-έω μτγν. ἀστρολ. ἐπὶ ἀστέρων, ἀποτελῶ τετράγωναν μετά τινος ἄλλου : ΨΛουκ. Φιλόπ.24 ὁ Ἄρης εἰ **τετραγωνήσει τὸν Δία, καὶ** ὁ Κρόνος **διαμετρήσει τὸν ἥλιον;**

τετρᾰγωνώδης-ους-ες σχόλ. ὁ τετραγωνσειδὴς βλ.λ. : Σχόλ.Διον.Θρ.18Η **οἱονεὶ τετραγωνώδης τις οὖσα** (δ.γρ.).

τετρᾰγωνῳδία (ἡ) σχόλ. ὡς ἔτυμ. τοῦ τραγῳδία : Σχόλ.Διον.Θρ.18Η **οἱονεὶ τετραγωνῳδία.**

τετρᾰγώνως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. εἰς σχῆμα τετραγώνου : Φιλόστρ.Ἀπολλ.7,42 **στρεβλὸν τὴν ῥῖνα καίτοι τετραγώνως ἔχοντα,** Τζέτζ.Προλ. Λυκόφρ.256,4.

τετρᾰδακτυλιαῖος-α-ον μσν. ἄ. τετραδακτυλαῖος βλ.λ. : ΚΠορφ.Ἐκθ.380C, αὐτ.390D.

τετρᾰδακτῦλαῖος-α-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων μῆκος ἢ εὖρος τεσσάρων δακτύλων, ὁ τεσσάρων δακτύλων κατὰ τὸ μῆκας ἢ τὸ πλάτος : Διοσκ.1,68 **λιθάρια ὕφει τετραδακτυλιαῖα,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ. 10,156 **τετραδακτυλιαῖον διάστημα,** Γεωπ.11,18,2.

τετρᾰδάκτυλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας δακτύλους : Ἀριστλ.ΖΜ 688a,5 **ἔχει τοὺς προσθίους πόδας, . . τετραδακτύλους**· κ. ἐπὶ τῶν πτηνῶν : αὐτ.ΖΙ 504a,9 **εἰσὶ δὲ ὅσοι αὐτῶν μετεωρίζονται πάντες τετραδάκτυλοι**· **2)** ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος ἢ διαστάσεις τεσσάρων δακτύλων: Ἱππ.Ἄρθρ.7, Ἰώσ.ΑΙ 12,2.9 **τετραδακτύλων λίθων,** Αἰλ.Δ ἀπ.136 **δόχμη τὸ τετραδάκτυλον.**

τετρᾰδαρχία (ἡ) ἡ τετραρχία βλ.λ. : Δημ.117 **τετραδαρχίας κατέστησεν** (δ. γρ. ἀντὶ τετραρχίας), Ἀππ.Συρ.50.

τετρᾰδαρχοῦμαι-έομαι μτγν. κυβερνῶμαι, διοικοῦμαι κατὰ τετραρχίας : Ἑρμογ.Ἰδ.1,10 **ἐπιστώσατο αὐτὸ ἐκ τῶν Θετταλῶν τετραδαρχουμένων.**

τετράδειον (τὸ) τὸ τετράγωνον· Χοιροβ. ἐν Ἀν. Ὀξ.2,269 «τετράδειον, διὰ διφθόγγου, καὶ προπαροξύνεται· ἡ παράδοσις τετράδιον διὰ τοῦ ι τὸ ὑποκοριστικόν» : Ἐπιγρ. **ἐν τῷ τετραδείῳ τῆς πόλεος**· πρβλ. τετράδιον.

τετράδερμα-ατος (τὸ) πάπ. δερμάτινον στρῶμα.

τετράδερμον (τὸ) γλωσσ. κ. μσν. στέγασμα ἐκ φορμοῦ, ἐκ διφθέρας· **2)** μσν. τετράδιον ἐκ περγαμηνῆς : Μαρτύρ.Ἀγ.Πέτρου Ἀλεξανδρείας 212 **γυνή τις παρθένος καὶ πρεσβύτης ἅμα τὴν πόλιν εἰσῄεσαν, ὁ μὲν πωλῆσαι τὸ τετράδερμον, ἡ δὲ** σινδόνας, Νικήτ.Παφλ.Ἐγκώμ.Ἀγ.Εὐστ.212.

τετράδη (ἡ) δημ. ἡ τετάρτη βλ.λ.ΙΙ.

τετραδήσιος-ία-ιον μσν. ὁ τετράγωνος βλ.λ. : ΨΚωδ.23,12 (ἔκδ. Preg.) **τετραδήαιος ἔμβολος,** αὐτ.24,17(=200,2) **τετραδήσιοι κίονες.**

τετρᾰδιαῖος-α-ον μσν. ὁ **τετραδίσιος, ὁ τετράγωνος** : Ἀνών. ἐν Παραφρ.Χρησμ.Λέοντ.Αὐτοκρ.277 **πλατεῖα ὁδὸς καὶ λιθόστρωτος ἔχουσα** λίθους **ξεστοὺς καὶ τετραδιαίους.**

τετραδιάτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τετάρτην βλ.λ.ΙΙ· ὁ τῆς τετάρτης, ἰδ. τὸ ἐπίρρ. **-κα** ἐν ἡμέρᾳ Τετάρτῃ.

τετρᾰδικός ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἀριθμὸν τέσσαρα, εἰς τὴν τετράδα ἢ ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων : Γαλ.17(1),247 **τετραδικὴ περίοδος,** Συριαν.Μεταφ. 145,28 **τετραδικὸς ἀριθμός,** Σχόλ.Ἡφαιστ.257C **ἐπιπλοκὴ ἑξάσημος τετραδική,** Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ. Paris 66,4· ‖ εἰδ. ἀρχ. μετρικ. **τετραδικὰ συστήματα** ποιήματα, ἅτινα ἐν τῇ μετρικῇ **αὐτῶν** κατὰ στίχους συνθέσει ἀποτελοῦνται κατὰ περικοπὴν ἐκ τεσσάρων ἀνομοίων συστημάτων· ‖ **νεώτ.** μαθημ. **τετραδικὸν σύστημα** σύστημα ἀριθμῶν ἀποτελούμενον **ἐκ τεσσάρων διαφόρου** εἴδους μονάδων· **2)** νεώτ. ὁ τετραγενὴς βλ.λ.

τετρᾰδικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον τετραδικὸν βλ.λ., κατὰ τετράδας : Στέφ.Ἀθ.Ἱππ.1,198D **τετραδικῶς ἀριθμοῦνται.**

τετράδιο(ν) μτγν., μσν., **νεώτ.** κ. δημ. **πᾶν τὸ ἐκ** τεσσάρων συνεστώς, ἀποτελούμενον, οἷον στρατιωτικὸν ἀπόσπασμα ἐκ τεσσάρων ἀνδρῶν, ἄ. ἐξώβιγλον : Φίλ.2,533 **στρατιώτην τινὰ τῶν τοῖς τετραδίοις φυλάκων,** ΚΔ Πράξ.12,4 **παραδοὺς τέσσαρσι τετραδίοις στρατιωτῶν φυλάσσειν αὐτόν,** Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.3,502· **2)** κ. μσν., νεώτ. **κ.** δημ. φύλλον περγαμηνῆς **δεδιπλωμένον** εἰς **τέσσαρα** : Συνέσ.1537 **ἐν τετραδίῳ τῶν ἰαμβείων εὗρον . . τοὺς δώδεκα στίχους γραφέντας,** Κύριλλ.10,68Β, Ἀναστ.Σιν.41, **Πάπ.,** Τζέτζ.Χιλ.9,290 **λαβὼν δέ τι τετράδιον μέγιστον ἐγεγράφειν τριπαγισμοῖς ἐν στιχισμοῖς τετράδια ὡς δέκα**· πρβλ. τετράδειον· ‖ **νεώτ. κ.δημ.γεν.** βιβλιάριον **ἐκ** συνερραμμένων φύλλων **δεδιπλωμένου** πρός γραφὴν χάρτου : **τετράδιον ἀριθμητικῆς - ἐκθέσεων.**

τετράδιος πυρετός (ὁ) πάπ. ὁ **τεταρταῖος πυρετός.**

τετράδιπλος (η)-ο(ν) μσν., **νεώτ. κ.** δημ. ὁ εἰς τέσσαρα δεδιπλωμένος, ὁ ἔχων **τέσσαρας** δίπλας, πτυχάς : Πράξ.Ἀγ.Θεοδ. π. Lambec.Bibl.Caes.8, 429A **ἐπεδόθη αὐτῷ ῥάκος τετράδιπλον, καὶ νιψάμενος** ἀπεμάξατο **τὴν . . ἁγίαν αὐτοῦ ὄψιν ἐν αὐτῷ**· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ τετραπλοῦς ἢ τετραπλάσιος : Γρυπ.Σκ.Τερρ.91,6 **τὸν ὄχλο ἡ τρέλλα σφίγγει** | τετράδιπλη ἀπὸ πρί· ἐπίρρ. δημ. **τετράδιπλα.**

τετρᾰδίσιος-α-ον μσν., δ.γρ. τοῦ τετραδήσιος, ὁ τετράγωνος : Κωδ.Πατρ.21, **αὐτ.24 τῶν μεγάλων κιόνων τῶν τετραδισίων.**

τετρᾰδίσκιον (τὸ) μσν. μικρὸν τετράδιον βλ.λ.2) : Τζέτζ.Χιλ.9,233 **τετραδίσκια τῶν σμικροτάτων.**

τετρᾰδισταί (οἱ) νεανίαι ἀπὸ κοινοῦ συνερχόμενοι τὴν τετάρτην ἡμέραν τοῦ μηνός, ἵνα ἐν συμποσίῳ καὶ θυσίαις συνεορτάσωσι καὶ συνευφρανθῶσιν· Ἡσ. «τετραδισταί, σύνοδος νέων συνήθων, κατὰ τετράδα γινομένη» : Ἄλεξ.258 **ὃς τοῖσι τετραδισταῖς παρέθηκεν ἑστιῶν πρῴην λέκιθον καὶ μεμβράδας καὶ στέμφυλα**· ‖ **εἰδ. οἱ τὸν** θρησκευτικὸν ἐν Ἀθήναις ὅμιλον τῶν ἑταίρων ἀποτελοῦντες, οἱ συνερχόμενοι τὴν τετάρτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς πρὸς λατρείαν τῆς Πανδήμου Ἀφροδίτης, ἧς χάριν ἐτέλουν θυσίας καὶ ἑορτάς : Ἀθήν.14,659D· **2)** ἄνθρωποι προωρισμένοι ὑπὸ τῆς μοίρας ὅπως διέλθωσι τὸν βίον ἐν μόχθοις, ὡς ὁ Ἡρακλῆς, ὅστις γεννηθεὶς τὴν τετάρτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς ἐπετέλεσε μεγάλους ἄθλους χάριν τῆς ἀνθρωπότητος· ΕΜ 754,15 «οἱ ἐπίπονον βίον διάγοντες», ΑΒ 309, Σουΐδ.

τετραδίτης (ὁ) μσν. κ. νεώτ., ἰδ. κτ. πληθ. **τετραδῖται** οἱ δεχόμενοι τὸν τετραθεϊσμὸν βλ.λ. αἱρε-

τικοί : Faustus Apollon.'Επιστ.20,18 **τετραδῖται καὶ οὐ τριάδοξοι·** **2)** αἱρετικοὶ σαββατιανοὶ ὀνομασθέντες οὕτω, κτ. 'Αρμενόπ.15 «ὅτι τὸ Πάσχα ἑορτάζοντες οὐ καταλύειν, ἀλλὰ νηστεύειν αἱροῦνται, ὡς ἐν ταῖς τετράσιν ἡμεῖς» : Τυπικὸν 13) **κατὰ μέντοι Τυροφάγον οἱ αἱρετικοὶ οἱ λεγόμενοι Τετραδῖται μεγάλην νηστείαν παρατηροῦσιν· 3)** οἱ τεσσαρεσκαιδεκατῖται βλ.λ.4), μερὶς τῶν παυλικιανῶν τιμῶσα ἰδιαζόντως τὴν Τετάρτην.

τέτραδον (τὸ) μτγν. ἀντὶ τετράδιον βλ.λ.2) : Μαρῖν.Πρόκλ.26 **τῶν τετράδων τῶν εἰς τὰ λόγια αὐτῷ συγκειμένων** (πιθ.γρ.).

τετράδους-οντος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος πλεκτογνάθων γυμνοδοντιδῶν ἰχθύων.

τετρᾰδοπαράσκευα ἐπίρρ. μσν. κατὰ τὴν Τετάρτην καὶ τὴν Παρασκευήν : Νομοκανὼν ἐν Κοτελ. 1,134C οἱ **ἐσθίοντες κρέας τετραδοπαράσκευα.**

τετρᾰδοπαρασκευή (ἡ) μσν. ἡ Τετάρτη καὶ Παρασκευή : 'Ιω.Μον.Κανον.113, Ζωναρ.'Επιστ. ἐν Lambec.Bibl.Caes.3,156.

τετρᾰδόφρων-ονος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ τὴν τετράδα λατρεύων, ὁ ὀπαδὸς τῆς τετράδος : Δαμασκ.1 1, 395A **τοῦ ἀνθρωπολάτρου καὶ τετραδόφρονος.**

τετρᾰδραχμ(ι)αῖος-ον μτγν. ὁ τετράδραχμος βλ.λ. : 'Αλέξ.Τραλλ.8,452· **2)** ὁ ἐκ τεσσάρων δραχμῶν κατὰ μνᾶν μηνιαίως : 'Επιγρ. **τετραδραχμιαῖος τόκος.**

τετράδραχμος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **τετράσχμον** ('Επιγρ.) κ. **τετρᾶχμον** (ΕΜ 754,40) ὁ ἔχων ἀξίαν τεσσάρων δραχμῶν, ὁ τιμώμενος ἀντὶ τεσσάρων δραχμῶν : 'Αριστλ.Οἰκ.1347a,33· || κ.μσν., **νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. τετράδραχμον** ὡς οὐσ. ἀργυροῦν νόμισμα ἀξίας τεσσάρων δραχμῶν· ΑΒ 307,13 «τετράδραχμον, ὁ στατήρ, ἐπεὶ ἔχει τέσσαρας δραχμάς» : Πλάτ.'Αξ.366C **τὰ μὲν διμοίρου ἐωνημένα, τὰ δὲ δυοῖν δραχμαῖν, τὰ δὲ τετραδράχμου,** Ζήν.Κ1,23, ΠΔ 'Ιὼβ 42,11, Φιλόδ.'Οργ. 37W, Πλούτ.Σύλλ.25 **διδόναι τέσσαρα τετράδραχμα,** Διογ.Λ 7,18 **τοῖς 'Αττικοῖς τετραδράχμοις εἰκῇ κεκομμένοις,** 'Αθήν.1,19D, Εὐστ.'Ιλ.664,42.

τετράδρομον (τὸ) νεώτ. πιθ. τὸ σταυροδρόμι βλ.λ. : ΚΠορφ.'Εκθ.338 (ἔκδ. Β) **τετράδρομον τὸ ἐν τῷ Ἱπποδρόμῳ.**

τετραδυμίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. ὀρυκτὸν τοῦ βισμουθίου ἡνωμένου μετὰ τελλουρίου.

τετράδυμος-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. τετραπλοῦς, τετράδιπλος, συνήθ. ἐπὶ πραγμ. ὁμοίων ἀποτελούντων ἓν ὅλον : 'Οππ.Κυν.2,181 **τετράδυμοι ῥῖνες·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἐμβίων, ὁ μετὰ τριῶν ἄλλων συγχρόνως καὶ ἐκ τῆς αὐτῆς μητρὸς γεννηθείς : Στράβ.15,1,22 **τάς τε γυναῖκας ἔσθ' ὅτε καὶ τετράδυμα τίκτειν·** || νεώτ. ἀνατ. **τὸ οὐδ. τετράδυμον** ὡς οὐσ ἡ ῥαχιαία ἐπιφάνεια τοῦ μέσου ἐγκεφάλου διαιρουμένη διὰ δύο αὐλάκων εἰς τέσσαρα ὑποστρόγγυλα ἐπάρματα.

τετρᾰδυναμία (ἡ) νεώτ. βοταν. τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ τὸ ἄνθος φέρει ἓξ στήμονας, ἐξ ὧν οἱ τέσσαρες εἶναι ἐπιμηκέστεροι τῶν λοιπῶν.

τετραδύστυχος-η-ο δημ. ὁ λίαν, καθ' ὑπερβολὴν δυστυχής : Βιζυην.Ποιημ.126,1 (ἔκδ. Φέξη) **ὦ μάννα τετραδύστυχη, γριὰ κατακαημένη.**

τετράδων (ὁ) πιθ. ἀντὶ τετράων : 'Αλκ.154.

τετράδωρος-ον (δῶρον) μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τεσσάρων παλαμῶν ἢ παλαιστῶν : 'Ανών. π. Πλίν. Φ1 35,171 (=Βιτρ.2,3,3).

τετράεδρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας ἕδρας : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.93P **τετράεδροι πυραμίδες·** **2)** κ. νεώτ. γεωμ. **τὸ οὐδ. τετράεδρον** ὡς οὐσ. πολύεδρον ἔχον τέσσαρας ἕδρας ἐπιφανείας : 'Ηρων 'Ορ.99, Πάππ.352,12, Θεολ. 'Αριθμ.24 **τετράεδρον, ὅ ἐστι πυραμίς,** - **κανονικὸν τετράεδρον** (τὸ τετράεδρον, οὗτινος αἱ μὲν ἕδραι εἶναι ἰσόπλευρα τρίγωνα, αἱ δὲ τρίεδροι στερεαὶ γωνίαι εἶναι ἴσαι)· || ὁμ. νεώτ. κρυσταλλ. κρυσταλλικὸν σχῆμα τοῦ κυβικοῦ συστήματος, τὸ ὁποῖον ἀνήκει εἰς τὴν τετραεδρικὴν ἡμιεδρίαν.

τετράειδος-ον (εἶδος) μτγν. κ. μσν. κ. **τετράϊδος** (Κυρον.22) ὁ συνιστάμενος ἐκ τεσσάρων εἰδῶν, στοιχείων, συστατικῶν : 'Αέτ.8,61, Φιλόπ.'Ιω 'Υπομν.Γεν.Φθορ.269,34· πρβλ. ἑξάειδος, ἑπτάειδος.

τετρᾰέλικτος-ον μτγν ὁ τετράκις περιελιχθείς : 'Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,210 **ὄφις τετραέλικτος·** || 'Ησ «τετραέλικτον ἅλμαν, ἤγουν τρικυμίαν».

τετρᾰκλίκωπες 'Ησ. «τέσσαρας ὀφθαλμοὺς ἔχουσαι ναῦς».

τετραέλιξ-ῖκος (ὁ,ἡ) ὁ τετράκις περιειλιγμένος· || τὸ θηλ. **τετραέλιξ** ὡς οὐσ. φυτόν τι ἐκ τοῦ εἴδους τῆς ἀτρακτυλλίδος· 'Ησ. «τετραέλιξ, . . , ἢ φυτόν τι» : Θεόφρ.Φ1 6,4,4 (κῶδ. τετράλιξ).

τετραεμβόλιον (τὸ) νεώτ. πολυδύναμον ἢ μεικτὸν ἐμβόλιον χρησιμεῦον ὡς προφυλακτικὸν κατὰ τῆς χολέρας, τοῦ τύφου καὶ τῶν παρατύφων.

τετρᾰένης-ους-ες μτγν. ὁ τεσσάρων ἐτῶν, ὁ τετραέτης : Θεόκρ 7,147 **τετράενες δὲ πίθων ἀπελύετο κρατὸς ἄλειφαρ.**

τετράενος-ον μτγν. τετραένης βλ.λ. : Καλλ.ἀπ.13.

τετράεντον (τὸ) πάπ. κ. μσν. τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, μ. ἐν τῇ φρ. **ἐκ τετραέντου** : Πάπ. **ἐκ τετραέντου κυκλόθεν,** Θεοφάν. a 5 Justiniani 157 **πᾶσα ἐκ τετραέντου κατηνέχθη.**

τετρᾰεξηκοστόν (τὸ) πάπ. τὸ ἑξηκοστὸν τέταρτον μέρος, τὸ ἓν ἑξηκοστὸν τέταρτον.

τετρᾰερμῆς (ὁ) πάπ. ἑρμῆς (ὅρος) **ἔχων τέσσαρας πλευράς.**

τετράετα (τά) (ἀετός) 'Επιγρ. εἶδος θόλου ἀποτελουμένου ἐκ τεσσάρων τριγωνικῶν ἐπιφανειῶν.

τετρᾰέτ(ει)α (ἡ) 'Επιγρ. ἀντὶ τετραετία βλ.λ.

τετρᾰετηρία (ἡ) γλωσσ. τετραετηρὶς βλ.λ.).

τετρᾰετηρικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τετραετηρίδα, ὁ τῆς τετραετηρίδος ἢ ὁ κατὰ πᾶν τέταρτον ἔτος γινόμενος, συμβαίνων : 'Ιουλ.Λόγ.4,155B **ἄγομεν ἡλίῳ τετραετηρικοὺς ἀγῶνας·** **2)** μσν. ὁ ἐπὶ μίαν τετραετίαν διαρκῶν : Γεώργ.Σύγκ.1951) **τετραετηρικὸς χρόνος** (ἡ τετραετηρίς).

τετρᾰετηρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. χρονικὴ περίοδος τεσσάρων ἐτῶν, τετραετὲς χρονικὸν διάστημα, τετραετία : Εὔδοξ.3,31, Βέττ.Βάλ.189,2 'Ωραπ 'Ιερογλ.1,5, Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.566 **τῆς παναθηναϊκῆς νεώς, ἣν οἱ 'Αθηναῖοι κατασκευάζουσι τῇ θεῷ διὰ τετραετηρίδος·** **2)** (ἐνν. ἑορτή) ἡ ἀνὰ πᾶν τέταρτον ἔτος ἀγομένη ἑορτή : 'Επιγρ. **3)** νεώτ. συμπλήρωσις τεσσάρων ἐτῶν **ἀπὸ ἀξι**αλόγου τινὸς γεγονότος, τετάρτη ἐπέτειος.

τετρᾰέτηρος-ον 'Ησ. «τετραέτης».

τετρᾰέτης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **τετραετής -οῦς-ές,** τὸ θηλ. **-έτις-ιδας,** ὁ ἔχων ἡλικίαν τεσσάρων ἐτῶν : 'Ηρ.4,187 **τῶν παιδίων . . ἐπεὰν τετραέτεα γένηται,** Πλάτ.Νόμ.793E **τετραετεῖ καὶ πενταετεῖ . . ἤθει ψυχῆς,** Καλλ.'Απόλλ.58 **τετραέτης τὰ πρῶτα θεμείλια Φοῖβος ἔπηξε,** Πλούτ. 'Ηθ.791F **τετράετες παιδάριον,** Πογκράτ.ΑΠ 6,356 **παῖδες . . τετραετεῖς·** **2)** κ. νεώτ. μ. ἐν τῷ τ. **τετραετής-οῦς-ές** ὁ ἐπὶ τέσσαρα ἔτη διαρκῶν, ἢ ὁ ἐκ τεσσάρων ἐτῶν ἀποτελούμενος : 'Ηρ.1,199 **τριέτεα καὶ τετραέτεα μετεξέτεραι χρόνον μένουσι,** Πολύβ.9,1,1 **τοῦ τετραετοῦς διαστήματος,** Διον.'Αλ.Ρωμ.3,69, Πλούτ.'Ηθ.851D **τετραετοῦς πολέμου,** Ζωναρ.2,38,4 **τετραετοῦς χρόνου,** Εὐάγρ. 1,7 **τετραετῆ χρόνον αὐτόθι διατρίψας,** - **τετραετὲς συμβόλαιον,** - ἡ φοίτησις εἰς **τὰς θεωρητικὰς σχολὰς τοῦ Πανεπιστημίου εἶναι τετραετής.**

τετρᾰετία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. χρονικὴ περίοδος τεσσάρων **ἐτῶν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,7,7,** Πλούτ

Πομπ.55 τάς **ἐπαρχίας ἔχειν εἰς ἄλλην τετραετίαν,** αὐτ.Λούκ.20, Ἐπιγρ.'.Αρρ Ἐπικτ.3,25,4, Ἐπιφάν.Ι,33D,**-διετέλεσεν ὑπουργὸς ἐπὶ τετραετίαν.**

τετρᾰετικός-ή-όν μτγν. ἐπίθ. τοῦ βδέλλα βλ.λ.4): Διοκλητ.Ἔδικτ.32,55 (πιθ. ἐσφ. ἀντὶ περατικός' πρβλ. Πλίν.Φι 12,35).

τετραέτις-ιδος (ἡ) νεώτ. θηλ. τοῦ τετραέτης βλ.λ.

τετρᾰευαγγέλιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. κ. τετραευάγγελον, δημ. τετραβάγγελο κῶδιξ ἢ βιβλίον περιέχον ἐν συνεχείᾳ ὁλόκληρα τὰ τέσσαρα εὐαγγέλια : Τυπικὸν Ἁγ.Σάβ.38,79 **ἀναγινώσκεται δὲ καὶ τὸ τετραευαγγέλιον τῇ δευτέρᾳ, τῇ τρίτῃ, καὶ τῇ τετάρτῃ,** Μιχ.Ἀτταλ.π.Σάθ.Ι,49 **τετραευάγγελον λιτόγραφον, ἔχον σταυροὺς δύο μετά γραμματίων ὀκτώ,** Χειρ. π. Bandin. Bibl.Med.I, 162B **τὸ παρὸν τετραευάγγελον,** αὐτ.434B **ἐκ τῆς τοῦ τετραευαγγέλου ἑρμηνείας,** Παπαδ.Χριστ. Τεμπ.55 **εἰκάνισμα ἴσον κατὰ τὸ σχῆμα μὲ τετραβάγγελον τοῦ κόρφου.**

τετράζευκτος-ον μτγν. κ. μσν. ὡς γλώσσ. ἐπὶ τοῦ τέτρωρον : Εὐατ.573,27.

τετραζόλιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἑτεροκυκλικὴ ἕνωσις μετὰ πεντσμελοῦς δακτυλίου παρασκευαζομένη ἐξ ὑδροκυανίου καὶ ὑδραζωτικοῦ ὀξέος.

τετρᾰζῠγής-οῦς-ές ὁ τετράζυγος βλ.λ.1): Τραγ. (Σάτυρ.) ἐν Πάπ.Ὀξ.1083 ἀπ.13 **τετραζυγεῖς ὄχοι.**

τετράζῠγος-ον ὁ ἔχων τέσσαρας ζυγούς : Εὐρ. Ἑλ.1039 **τετραζύγων ὄχων** (συρομένων ὑπὸ τεσσάρων ὑποζυγίων), Νόνν.Δ 1,473· **2)** γεν. **ὁ τετραπλοῦς** : Νόνν.Δ 12,107 **ὀμφὴ τετράζυγος.**

τετράζυξ-ῠγος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ τετράζυγος βλ.λ. : Νόνν.Δ 7,6, αὐτ.12,169.

τετράζω μτγν. κλώζω, κράζω ὡς τὸ ὄρνεον τέτραξ κατά τὴν ᾠοτοκίαν αὐτοῦ : Ἀλέξ.Μύνδ.π. Ἀθήν.9,398D **ὅταν ᾠοτοκῇ δέ, τετράζει τῇ φωνῇ·** **2)** (τετράς) τηρῶ, φυλάττω τὰς τετράδας τῶν γυμναστῶν : Φιλόστρ.Γυμν.47.

τετράζων Ἡσ. «εἶδος χαλινοῦ».

τετραζώτωσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. οργαν. **ἡ** διά νιτρώδους ὀξέος κατεργασία ἀρωματικῶν πρωτοταγῶν διαμινῶν, δι' ἧς ἀντικαθίστανται ἀμφότεροι αἱ ἀμινομάδες διὰ διαζωομάδων.

τετραημερία (ἡ) νεώτ. χρον. διάστημα τεσσάρων ἡμερῶν· || συνεκδ. ἀμοιβὴ ἐργασίας τεσσάρων ἡμερῶν.

τετρᾰήμερος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. **ὁ** ἔχων διάρκειαν τεσσάρων ἡμερῶν, **ὁ** διαρκῶν τέσσαρας ἡμέρας, ὁ τεσσάρων ἡμερῶν : Ἰωσὴφ 96, **- τετραήμερος προθεσμία·** || **τὸ** οὐδ. **τετραήμερον** χρονικὸν διάστημα τεσσάρων ἡμερῶν : Ἀριστλ. ΖΙ 553a,10 **αἱ . . μεταβολαὶ γίγνονται τοῖς πλείστοις κατὰ τριήμερον ἢ τετραήμερον·** πρβλ. τετρήμερος· **2)** μτγν. κ. μσν. **ὁ** τεταρταῖος βλ.λ.ΙΙ : Γρηγ.Ναζ.Ι,420A, ASS Μαΐου 5,363B, αὐτ.364B.

τετράηχος-ον μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ κρουστοῦ μουσ. ὀργάνου, **ὁ** ἐκπέμπων, ἐκβάλλων τέσσαρας ἤχους, φωνάς, **ὁ τετράφωνας** : Πισίδ.Γ 333,16 **τὴν τετράηχον τῶν Ἀποστόλων λύραν·** **2)** νεώτ. μουσ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ῥυθμικὸν σχῆμα τεσσάρων φθόγγων ἐχόντων τὴν ἀξίαν τριῶν φθόγγων τοῦ οὕτου εἴδους, **ἄ. τετράφθογγον.**

τετρᾰθεΐα (ἡ) μσν. **ἡ τετραπλῆ** θεότης, **τὸ** παραδέχεσθαι καὶ τετάρτην θεότητα, τετραθεϊσμός : Μάξ.Ὁμολ.1,53 **εἴπερ αὐτῶν δεχόμεθα τὴν διδασκαλίαν, τετραθεΐαν νοσήσομεν.**

τετραθεϊσμός (ὁ) νεώτ. παλαιὰ θρησκευτικὴ αἵρεσις, καθ' ἣν παρὰ **τὰ πρόσωπα** τῆς Ἁγίας Τριάδος, ἰδιαιτέρως λαμβανόμενα, ὑπάρχει καὶ τέταρτος θεάς, ἡ κοινὴ τῶν τριῶν θεία οὐσία.

τετραθέλυμνος-ον (θέλυμνον) Ἡσ. «τετραθέλυμνον· τετράπτυχον, ἐκ τεσσάρων πτυχῶν τεθειμένον, ὅ ἐστιν ἐπιθήματα ἔχον τέσσαρα ἐπάλληλα, ἐκ τεσσάρων δερμάτων συνεστώς» : Ἰλ.Ο 479 **σάκος θέτο τετραθέλυμνον** (ἀσπίδα ἐκ τεσσάρων ἐπ' ἄλληλα κειμένων βοείων δερμάτων), Ὀδ.Χ 122.

τετράθεον (τὸ) νεώτ. τέσσαρες κορυφαῖοι θεοὶ περιληπτικῶς θεωρούμενοι.

τετράθετος-ον Σχόλ.Ἰλ.Ο 479 «τέσσαρας θέσεις ἔχων ἐπαλλήλους».

τετράθηρος-ον μτγν. **ὁ** τέσσαρα ζῷα ἔχων, ἐν ἀναφ., πρός τὰ συμβολίζοντα τοὺς τέσσαρας εὐαγγελιστὰς ζῷα : Ἰω.Χρυσ.6 Ὁμιλ.122 **τετράθηρον ἅρμα τῶν εὐαγγελίων.**

τέτραθλος-ον μσν. ὁ τεσσάρων ἄθλων ἀξιωθείς, ὁ εἰς τέσσαρας ἀγῶνας βραβευθείς : ΨΧρυσ. 8,823E **ἡ Μαγδαληνή, ἡ τέτραθλος καὶ ἀνδρεία.**

τετράθῠρος-ον κ. μσν. **ὁ** ἔχων τέσσαρας θύρας ἢ ἀνοίγματα, ὀπάς : Ἀριστλ.ΖΙ 628a,13 **οὓς καλοῦσι σφηκῶνας, τοὺς μικρούς, οἷον τετραθύρους ἢ ἐγγὺς τούτων,** Καλλίξ.1 **καὶ τετράθυρος ἔφερεν εἰς αὐτὴν πυλών·** || μσν. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἐν μτφ. σημ. : ΨΧρυσ.8,723B **τοῦ διακόνου ἀναΐγειν μέλλοντος τὸ τοῦ εὐαγγελίου τετράθυρον.**

τεταΐζω μτγν. ὑποφέρω, πάσχω **ἐκ** τεταρταίου πυρετοῦ : Κυραν.45.

τετραίνω κ. μαν. (ὁ ἐνεστ. ἐν **συνθέσει, συντετραίνω** : Ἡρ.2,11, Αἰσχ.Χο.451), μέλλ. **τετρᾰνῶ** (Ἐπιγρ.) κ. ἰων. **τετρανέω (δια-** : Ἡρ.3,12), ἐπ.ἀόρ. **τέτρηνα** (ὁμ. ἐν χρ.π.Ὁμ.τ.), ἀττ. ἀπαρφ. **τετρᾶναι** (Ἐπιγρ.), μτχ. **ἐντετράνᾱς** (Ἐπιγρ.), μέσ. ἀόρ. **ἐτετρηνάμην** (Γαλ.Χρ.Μορ.15,6, κ. **δι-** : Ἀριστφ. Θεσμ.18), παθ. ἀόρ. **ἐτετράνθην** (Λυκόφρ 781)· οἱ ἄ. χρόνοι σχηματίζονται ἐκ θέμ. **τρη-** (τρᾱ), οἷον μέλλ. **τρήσω** (Λυκόφρ.665), ἀόρ. **ἔτρησα** (Ἱππ. Νούσ.2,28, Ἐπιγρ.,ΠΔ Βασ.4,12,9), (κ. **συν-** : Πλάτ. Τίμ.91Α), μέσ. ἀόρ. **ἐτρησάμην** (δι- : Γαλ.4,708), παθ. ἀόρ. **ἐτρήθην** (Γεωπ.5,33,7, κ. **ἀν-** : Τρύφ.π. Ἀθήν.4,182E), παρακ. **τέτρημαι,** ὑπερσ. γ' πληθ. **τετρήατο** (Ἐμπ.84,9) (τὰ σύνθετα μτ. τῶν προθ.διὰ κ. σὺν εἶναι συνηθέστ. ἐν χρ. ἢ τὸ ἁπλοῦν), τρυπῶ, διατρυπῶ, διαπερῶ : Ἰλ.Χ 396 **ποδῶν τέτρηνε τένοντε,** Ὀδ.Ε 247, αὐτ.Ψ 198 **τέτρηνα δὲ πάντα τερέτρῳ,** Λυκόφρ.122 **οἷά τις σιφνεὺς κευθμῶνος ἐν σήραγγι τετρήνας μυχούς·** κ. παθ. : Ἡρ.2,96 **λίθος τετρημένος,** αὐτ.4,158 **ὁ οὐρανὸς τέτρηται** (ἔχει ὀπάς), Ἱππ.Ἀέρ.9 **τέτρηνται . . οἱ οὐρητῆρες** (δ. γρ. ἀντὶ ξυντέτρηνται), Ἐμπ.100,3 **πυκιναῖς τέτρηνται ἄλοξιν,** Αἰσχ.Ἀγ.868, Ἀριστφ.ἀπ.480 **ὥσπερ κόσκινον τέτρηται** (εἶναι διάτρητος), αὐτ. Εὐρ.21, αὐτ.Λυσ.680 **τετρημένον ξύλον,** Πλάτ. Γοργ.493B **ὡς . . φοροῖεν εἰς τὸν τετρημένον πίθον ὕδωρ ἑτέρῳ τοιούτῳ τετρημένῳ κοσκίνῳ,** αὐτ.Φαίδ.112Α (χάσμα) **διαμπερὲς τετρημένον δι' ὅλης τῆς γῆς,** Ἀριστλ.ΖΙ 496a,22 (κοιλίαι) **εἰς τὸν πνεύμονα τετρημέναι,** Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,296, **τετρανθέντα αὐλόν,** Πάπ. **ὁ δεῖνα ὡς δεξιὸν τετρημένος·** ἄ. τιτραίνω, τίτρημι, τιτρῶ βλ.λ.

τετραῖον Ἡσ. «ὀρνιθάριόν τι· Λάκωνες».

τετράϊππον (τὸ) γλωσσ. ἀπάν. τ. ἀντὶ τέθριππον βλ.λ. (γρ. tetraipon).

τετραΐστορον (τὸ) μσν. σύστημα ἢ ἄθροισμα τεσσάρων ἱστοριῶν : Τζέτζ.Χιλ.2,868.

τετρᾰκαιδεκάεδρον (τὸ) μτγν. γεωμ. στερεὸν σῶμα ἔχον δεκατέσσαρας ἕδρας βλ.λ.Ι8) : Πάππ. π.Ἀρχιμ.iip 538H.

τετρᾰκαιδεκαέτης-ους-ες τὸ θηλ. κ. **τετρᾰκαιδεκέτις**-ιδος, ὁ δεκατεσσάρων ἐτῶν, ὁ ἔχων διάρκειαν δεκατεσσάρων ἐτῶν : Διον.Ἁλ.Ρωμ.6,21 **πόλεμος τετρακαιδεκαέτης** (δ. γρ. τετρακαιδεκέτης)· **2)** τὸ θηλ. **τετρακαιδεκέτις ἡ** ἔχουσα ἡλικίαν δεκατεσσάρων **ἐτῶν** : Ἰσοκρ.19,22 **ἀδελφὴν . . κόρην τετρακαιδεκέτιν . . κατέθαψα.**

τετρᾰκαιδεκάπεδος-ον Ἐπιγρ ὁ ἔχων μῆκος **δεκατεσσάρων** ποδῶν.

τετρᾰκαιδέκᾰτος-η-ον σχόλ. κ. μσν. ὁ δέκατος τέταρτος : Σχόλ.᾽Ιλ.Κ 561, Τζέτζ.Χιλ.6,260.

τετρᾰκαιδεκέτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ τετρακαιδεκαέτης βλ.λ.2) : ᾽Ισοκρ.19,22.

τετρᾰκαιεικοστός-ή-όν πάπ. ὁ εἰκοστὸς τέταρτος· || τὸ θηλ. **τετρακαιεικοστή** ὡς οὐσ. ὀνομασία φόρου τινὸς ἐν Αἰγύπτῳ.

τετρᾰκαιεξηκοστόν (τὸ) πάπ. τὸ ἑξηκοστὸν τέταρτον μέρος, τὸ ἓν ἑξηκοστὸν τέταρτον (1) 64).

τετρᾰκάμᾰρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας καμάρας ἢ ἀψῖδας : ῞Ηρων Στερεομ.2,1, Στουδ.Θεόδ.612,15 **εἰς τὴν τετρακάμαρον,** Φωκ.᾽Ιω.῞Εκφρ.Παλαιστ.8,6 (ἐκδ. Venet.) **ναὸς τετρακάμαρος τρουλλωτός,** αὐτ.46.

τετρακάτιοι ᾽Επιγρ. δωρ. τ. τοῦ τετρακόσιοι.

τετρᾰκέρατος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρα κέρατα : ᾽Ορφ.άπ.77, Σχόλ.Νίκ.Θηρ.261 **τετρακέρατοι κεράσται καὶ δικέρατοι,** Νεῖλ.᾽Επιστ.1,223, 83Β **τὴν τετρακέρατον τοῦ Σατανᾶ θεασάμενος δύναμιν,** ᾽Αχμ.᾽Ονειροκρ.238,214 **τετρακέρατος βοῦς·** **2)** μσν. ὁ τεσσάρων κερατίων : Θεοφάν. 757,6 **ἐπὶ τόκῳ τετρακεράτῳ τὸ νόμισμα ἀνὰ χρυσίου λιτρῶν δώδεκα,** Κεδρ.Γεώργ.2,38,14.

τετράκερως-ωτος-ων μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρα κέρατα, ἀ. τετρακέρατος : ᾽Οππ.Κυν 2, 378 **δῖες τετρακέρωτες,** ΑΠ Συμπλ.1,95 **τετρακέρων ἔλαφον,** Αἰλ.ΖΙ 17,10 **ὗς τετράκερως·** **2)** νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος ἀρτιοδακτύλων μυρηκαστικῶν **τετρακεριδῶν** θηλαστικῶν περιλαμβάνον μικρᾶς ἀντιλόπας τῆς ᾽Ασίας μὲ τέσσαρα κέρατα καὶ λεπτὰ σκέλη.

τετρᾰκέφᾰλος-ον μτγν, μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας κεφαλάς : ᾽Επίγραμμ.π.Εὐστ.1353,8,Φλεγ. 36,20J, Σχόλ.᾽Αριστφ.᾽Αχ.1081, Νεῖλ.᾽Επιστ.1,224,83D **τετρακέφαλον δίκην ὕδρας,** ᾽Ιω.Λυδ.Μην.3,8, Στουδ.Θεόδ.403B· **2)** νεώτ. ἀνατ. ὁ ἔχων τέσσαρας προσφύσεις : **τετρακέφαλος μηριαῖος μῦς.**

τετρακίδαρις-εως (ἡ) νεώτ. παλαιοζ. γένος ἐνδοβραγχίων μονοπόρων **κιδαριδῶν** ἐχινοζώων ἀπαντώντων μόνον ἐν ἀπολιθώσει.

τετράκι ποι. ἀντὶ τετράκις βλ.λ. : Πίνδ.Ν 7,104.

τετράκιν ᾽Επιγρ. ἀντὶ τετράκις βλ.λ.

τετρᾰκίνη (ἡ) ἀντὶ θριδακίνη βλ.λ.· ῾Ησ. **«ἡ ἀγρία θρίδαξ»** : ῾Ιππῶν.135.

τετρακινχήλιοι ᾽Επιγρ.λακων. ἀντὶ τετρακισχίλιοι.

τετρᾰκιόνι(ο)ν (τὸ) μτγν. κ. μσν. κιβώτιον, ἱεροφυλάκιον ἔχον τέσσαρας κίονας : Πουσ.Δαμ.158D· **2)** μσν. τέσσαρες κίονες : Μαλάλ.1 201,7 **ποιήσας τετρακιόνιν ἐν ὕψει ἔστησεν αὐτὴν τὴν τύχην.**

τετράκις ἐπίρρ. κ. νεώτ. κ. **τετράκι(ν)** (Πίνδ.Ν 7, 104, ᾽Επιγρ.) τέσσαρας φοράς : ᾽Οδ.Ε 306 **τρισμάκαρες Δαναοὶ καὶ τετράκις,** Πίνδ.Ν 7,104 **ταὐτὰ δὲ τρὶς τετράκι τ᾽ ἀμπολεῖν,** ῾Ηρ.2,142 **τετράκις ἔλεγον,** ᾽Αριστφ.Πλ.851 **τρὶς κακοδαίμων καὶ τετράκις καὶ πεντάκις,** Πλάτ.Πολ.337B **μηδ᾽ ὅτι τετράκις τρία,** Καλλ.᾽Επιγρ.52,2 **τὸν . . Θεόκριτον . . τετράκις τρία,** Καλλ.᾽Επιγρ.52,2 **τετράκις μισοίης,** Θεόκρ.2,155, αὐτ.5,57 **χιμαιρῶν δέρματα . . μαλακώτερα τετράκις ἀρνῶν,** αὐτ.18,24,Μελέαγρ. ΑΠ 12,52,4 **τετράκι δ᾽ εὐδαίμων ἄνεμος.**

τετρᾰκισεπίπεμπτος (λόγος) (ὁ) μτγν. **ὁ λόγος** τοῦ 9 : 5 : Νικόμ.Γερ.᾽Αριθμ.1,23.

τετρᾰκισεφέβδομος (λόγος) (ὁ) μτγν. **ὁ λόγος** 11 : 7 : Νικόμ.Γερ.᾽Αριθμ.1,23.

τετρᾰκισμύριοι-αι-α νεώτ. τετράκις τέσσαρας φορὰς μύριοι, οἱ ἀριθμούμενοι εἰς τέσσαρας μυριάδας, τεσσαράκοντα χιλιάδας : Ξεν.ΚΠ 2,1,5 **λογχοφόρους δὲ σὺν πελτασταῖς οὐ μείους τετρακισμυρίων,** ᾽Αριστλ.Κόσ.393b,20, ΠΔ ᾽Ιησ.4,13 **τετρακισμύριοι εὔζωνοι εἰς μάχην διέβησαν.**

τετρᾰκισχείλιη βοιωτ. θηλ. πληθ. ἀντὶ τετρακισχίλιαι βλ.λ. : ᾽Επιγρ.

τετρακισχίλιοι-αι-α κ. νεώτ. τετράκις χίλιοι, οἱ ἀριθμούμενοι εἰς τέσσαρας χιλιάδας : ῾Ηρ.2,9, αὐτ.3,95 **τετρακισχίλια καὶ πεντακόσια,** αὐτ.5,54, ᾽Αριστφ.Λυσ.1143 **σὺν ὁπλίταις τετρακισχιλίοις,** Θουκ.1,107 **ξύμπαντες . . ἐγένοντο τετρακισχίλιοι,** ΚΔ Ματθ.15,38 **ἦσαν τετρακισχίλιοι ἄνδρες,** αὐτ. Μᾶρκ.8,9,αὐτ.Πράξ.21,38· ὁμ. κ. κτ. τμῆσιν : αὐτ.6,31 **τετράκις γὰρ χίλιοι ὁπλῖται.**

τετρᾰκίων-ονος-ον ὁ ἔχων τέσσαρας κίονας : ᾽Ορφ.Εἰς Μουσαῖον 39 **τετρακίονος κόσμου.**

τετράκλαστος-ον μτγν. ὁ εἰς τέσσαρα κεκλασμένος : Πρόκλ.῾Ησίοδ.440 **τετράτρυφον, τετράκλαστον· τρύφος γὰρ τὸ κλάσμα.**

τετράκληρος-αν μτγν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ τετράπλευρος βλ.λ. : Κατ.᾽Αστρλ.Κ 8(4),223.

τετράκλῖμος-ον μσν. ὁ πρὸς πάντα τὰ κλίματα ἢ μέρη τοῦ ὁρίζοντος : ᾽Εφραὶμ 7173 **τετράκλιμον κτίσιν,** αὐτ.9675· || τὸ θηλ. **τετράκλιμος** (χώρα) ὡς οὐσ. ἡ εἰς τὰ τέσσαρα σημεῖα τοῦ ὁρίζοντος, ἡ ὅλη γῆ : Νικ.Χων.Χρον.376B **πᾶσαν τὴν τετράκλιμον διελθών.**

τετράκλῖνος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας κλίνας, καθίσματα ἢ ἀνάκλιντρα : Λουκ.Τόξ.46 **ἁμάξας τετρακλίνους,** ᾽Αθήν.2,47F **τρίκλινοι οἶκοι καὶ τετράκλινοι,** Πάπ. **τετράκλινος σκηνή.**

τετράκνημος-ον, δωρ. τετράκναμος ὁ ἔχων τέσσαρας κνήμας ἢ ἀκτῖνας : Φερεκ 51(b)J· Σχόλ.᾽Απολλ.Ρ 3,62 **τροχὸν τετράκνημον·** κ. δωρ. π.Πίνδ.Π 2,40 **τετράκναμον . . δεσμὸν** (ἐπὶ τοῦ τροχοῦ τοῦ ᾽Ιξίονος), αὐτ.4,214 **ἴυγγα τετράκναμον** (ἐπὶ τοῦ πτηνοῦ ἴυγγος προσδεδεμένου ἐπὶ τετρακνήμου τροχοῦ).

τετρακογχώματα τῆς τροπικῆς (τὰ) μσν. αἱ τέσσαρες κόγχοι, γωνίαι τῆς τροπικῆς:Λίβ.Ροδ.2736.

τετρακόλουρος-ον μτγν. ὁ τετραπλῶς κόλουρος, κολοβός : Νικόμ.Γερ.᾽Αριθμ.2,14, ᾽Ιάμβλ. Νικ.᾽Αριθμ.97P **πυραμὶς . . τετρακόλουρος.**

τετράκοντα ᾽Επιγρ. ἰων. τ. τοῦ τεσσαράκοντα.

τετρακόρη (ἡ) ἐπίθ. τῆς Περσεφόνης : ᾽Επιγρ.**τετρακόρης τε θεᾶς πρόπολοι καὶ Διωνύσου.**

τετρᾰκόρυμβος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας κορύμβους, κ. γεν. ὁ ἔχων πολλοὺς θυσάνους : ᾽Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,23 **τετρακόρυμβος κισσός.**

τετρᾰκόρωνος-ον κ. μσν. ὁ τεσσάρων κορωνῶν ἡλικίαν ἔχων ἢ ὁ τετράκις μακροβιώτερος κορώνης : ῾Ησίοδ.άπ.171,2 **ἐννέα τοι ζώει γενεὰς λακέρυζα κορώνη ἀνδρῶν ἡβώντων, ἔλαφος δὲ τετρακόρωνος,** Φιλόπ.᾽Ιω.῾Υπομν.Κόσ.211,18.

τετρακοσαριά (ἡ) δημ. τετρακόσιοι ὡς ἔγγιστα, πάντοτε ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ **καμιά** : **ἦτανε καμιὰ τετρακοσαριὰ ὅλοι τους, - βασταῦσε καμιὰ τετρακοσαριὰ δραχμὲς** (περίπου).

τετρακόσ(ι)οι-αι(-ες)-α κ.μσν., νεώτ. κ.δημ., δωρ. **τετρακάτιοι** (᾽Επιγρ.), ποι. **τετρηκόσιοι** (Μυρῖν.ΑΠ 11,67), ἀριθμ. ἀπόλυτον, τέσσαρες ἑκατοντάδες, τετράκις ἑκατὸν (400) : ῾Ηρ.1,178, αὐτ.4,85 **μῆκος .. τετρακοσίων** (σταδίων), αὐτ.6,117, Θουκ.1,96, ΚΔ Πράξ.5,36 **ἀριθμὸς ἀνδρῶν ὡσεὶ τετρακοσίων,** αὐτ.Γαλ.3,17 **μετὰ ἔτη τετρακόσια,** Πολίτ. ᾽Εκλ.Τραγ.97,4 **μὲ τετρακόσιες σκλάβες·** κ. κτ. ἐν. : Ξεν.᾽Αν.1,7,10 **ἀσπὶς μυρία καὶ τετρακοσία·** || δημ. φρ. **τά ᾽χει τετρακόσα** (ἐνν. τὰ μυαλά), εἶναι νουνεχής, σώφρων, **ἔχει γερὸ μυαλό·** **2)** **τὸ** ἀρσ. **οἱ τετρακόσιοι** ὡς οὐσ. ἐν ᾽Αθήναις, οἱ ἀποτελέσαντες τὴν κατὰ τὸ 411 π.Χ. ἐγκαθιδρυθεῖσαν ὀλιγαρχίαν : Ψήφισμ.π.᾽Ανδοκ.1,78 **ὅσα ὀνόματα τῶν τετρακοσίων ἐγγέγραπται,** Θουκ.8,69 **τοὺς τετρακοσίους τρόπῳ τοιῷδε ἐς τὸ βουλευτήριον ἐσήγαγον,** Λυσ.30,7,Ξεν.᾽Ελλ.2,3,30 **τὴν δημοκρατίαν μεταστῆσαι εἰς τοὺς τετρακοσίους** αὐτ.45, Δημ.471 **περὶ τῶν τοὺς τετρακοσίους καταλυσάντων·** **3)** ὁμ. **τὸ ἀρσ. ὡς** οὐσ **ἡ ἐκ**

τετρακοσίων βουλευτῶν ἀποτελουμένη ἀρχαιοτέρα βουλὴ ἐν Ἀθήναις : Αἰλ.Π(5,13.

τετρᾰκοσιοστός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐν τῇ κατ' ἀρίθμησιν σειρᾷ κατέχων τὸν ἀριθμὸν τετρακόσια, ὁ κατὰ τάξιν τελευταῖος τῆς τετάρτης ἑκοτοντάδος : Δείν.Ι,73, ΠΔ Βασ.3,6,1 **ἐν τῷ τεσσαρακοστῷ καὶ τετρακοσιοστῷ ἔτει τῆς ἐξόδου,** ΤζέτΖ.Χιλ.13,284· ‖ νεώτ. τὸ οὐδ. **τετρακοσιοστόν** ὡς οὐσ. τὸ ἓν ἐκ τῶν τετρακοσίων ἴσων μερῶν εἰς ἃ διῃρέθη πρᾶγμά τι· **2)** τὸ θηλ. **τετρακοσιοστή** ὡς οὐσ. ὁ φόρος τοῦ ἑνὸς τετρακοσιοστοῦ (1/400) : Πάπ.

τετρᾰκοστά (τά) πάπ. ἡ ἑορτὴ τῆς τεσσαρακοστῆς ἡμέρας ἀπὸ τῆς γεννήσεώς τινος : **πέμψεις ἰχθύας δραχμῶν ιδ ἐπὶ τὰ τετρακοστὰ τοῦ μικροῦ υἱοῦ Γεμέλλης.**

τετρᾰκοστός-ή-όν μσν. ἀντὶ τετρακοσιοστός βλ.λ. : ΤζέτΖ.Χιλ.13,99.

τετρᾰκοτῡλιαῖος-α-ον μτγν. ὁ τετρακότυλος βλ.λ. : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,94 **πλῆθος** τετρ-

τετρᾰκότυλος-ον ὁ χωρῶν τέσσαρας κοτύλας βλ.λ.3), ὁ δυνάμενος νὰ περιλάβῃ τέσσαρας κοτύλας : Ἱππ.Ἐντ.28 **τετρακότυλος κύλιξ,** Θεόφιλ.2 **τετρακότυλον . . κύλικα,** Ἐπιγρ., Πάπ.

τετρακτύς-ύος (ἡ) (τετράς) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἄθροισμα τῶν τεσσάρων πρώτων ἀριθμῶν (=1+2+3+4), ἤτοι ὁ ἀριθμὸς δέκα (10), ὃν οἱ Πυθαγόρειοι ἐνόμιζον ὡς τὴν ῥίζαν ἢ τὴν πηγὴν πάσης δημιουργίας καὶ ὅστις ἀπετέλει τὸν μέγιστον καὶ ἱερώτατον ὅρκον αὐτῶν : Χρυσ.Ἔπ.48 **ναὶ μὰ τὸν ἀμετέρα ψυχᾷ παραδόντα τετρακτύν, παγὰν ἀενάου φύσεως,** Θέων Σμ.94Η, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,94, Γρηγ.ΝαΖ.Ι,705D **τὴν τετρακτύν, ἣν δὴ καὶ ὅρκον πεποίηνται (οἱ** Πυθαγορικοί), Ἱεροκλ.Πλ.Χρ. Ἔπ.20,465Μ· **2)** οἱ τέσσαρες ὅροι (6 : 8 : 9 : 10) τῆς ἀναλογίας τῆς ἀντιστοιχούσης πρὸς τὰ **πρῶτα μουσικὰ** διαστήματα : Νικόμ.Γερ.Ἐκλ.7,10· ‖ ὁμ. **τὸ** ἄθροισμα οὕτων +1 : αὐτ.· **3)** τὸ ἄθροισμα τῶν ὀκτὼ πρώτων ἀριθμῶν : Πλούτ. Ἠθ 381F· **4)** Ἐπιγρ. κ. νεώτ. στρατ. ὁμὰς ἐκ τεσσάρων στρατιωτῶν· ‖ γεν. ὁμὰς ἐκ τεσσάρων ἢ ὁ ἀριθμὸς τέσσαρα:Εὐσ Ἐγκώμ.Κωνστ.615D, Παῦλ.Σιλ.Θερμ.Πυθ.160 **ἄλλης ὀπῆς ὠθεῖται ὕδωρ τε καὶ πῦρ μίγδην καὶ τὴν φίλεχθρον μῖξιν τετρακτύος** πιστοῦσαι (σχόλ. «τὴν τῶν τεττάρων στοιχείων μῖξιν»), Γερμ.Σταυρ.240Α (Gretsl **τὴν τῶν στοιχείων τετρακτύν,** Πέτρ.Σικ.Ἱστ.Μανιχ.13,9 **τὴν θεῖαν τοῦ ἁγίου εὐαγγελίου τετρακτύν.**

τετρακυκλικός-ή-όν νεώτ. βοταν. ἐπὶ τῶν ἀνθέων, ὁ ἀποτελούμενος **ἐκ τεσσάρων** σπονδυλωμάτων ἢ κύκλων μορίων.

τετράκυκλος-ον ὁ ἔχων τέσσαρας τροχούς, ὁ τετράτροχος : Ἰλ.Ω 324 **ἡμίονοι ἕλκον τετράκυκλον ἀπήνην,** Ὀδ.Ι 242 **ἅμαξαι . .** τετράκυκλοι, Ἡρ.Ι,188 **ἅμαξαι τετράκυκλοι ἡμιόνεαι,** Ἱππ.Ἀέρ. 18· ‖ τὸ θηλ. **τετράκυκλος** ὡς οὐσ. τετράτροχος ἅμαξα : Ἐπιγρ. **τροχοὶ τετρακύκλου.**

τετρᾰκῡμία (ἡ) μτγν. κ. μσν. κυματισμὸς τῆς θαλάσσης πρὸς τέσσαρας διαφόρους διευθύνσεις προκαλούμενος, ἐκ τεσσάρων πνεόντων ἀνέμων : Εὐστ.Ὀδ.1537,33 **ἐς ὧν πολυκυμία ἠγείρετο καὶ ὡς ἄν τις καιρίως εἴποι τετρακυμία, οἷα τεσσάρων ἀνέμων τῶν ῥηθέντων ταρασσόντων τὴν θάλασσαν.**

τετράκωλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρα κῶλα, μέλη, μέρη : Ἐπιγρ. **τετράκωλος μηχανή,** Γρηγ.ΝαΖ.82,47 (ἐκδ. Dronk.) **ἔνθεν ἔβην τετράκωλος ἐπ' οὔδεος·** **2)** ὁ εἰς τέσσαρα τμήματα : Νικόμ.Γερμ.Ἁρμον.10 **σύριγγες τετράκωλοι·** **3)** εἰδ. μετρικ. ὁ ἔχων τέσσαρα κῶλα βλ.λ.4)· Ἡσ. «τετράκωλος· τετράπους» : Σχόλ.Δημ. 18 **τετράκωλος περίοδος** (μετρικὴ περίοδος ἀποτελουμένη ἐκ τεσσάρων συνθέτων ποδῶν συμμέτρων πρὸς ἀλλήλους)· ‖ τὸ οὐδ. **τετράκωλον** ὡς οὐσ. πρότασις ἐκ τεσσάρων κώλων.

τετρᾰκωμία (ἡ) μτγν. τέσσαρες κῶμαι ὁμοῦ, ἕνωσις τεσσάρων κωμῶν : Στράβ.9,2,14 **ἔστι δὲ τῆς τετρακωμίας τῆς περὶ Τάναγραν.**

τετράκωμος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἐπινίκιον ᾆσμα μετὰ χοροῦ ἀφιερωμένον τῷ Ἡρακλεῖ· Ἡσ. «τετράκωμος, μέλος τι σὺν ὀρχήσει πεποιημένον εἰς Ἡρακλέα ἐπινίκιον. ἐκαλεῖτο δὲ τέσσαρες κῶμοι» : Τρύφ.π.Ἀθήν.14,618C **κῶμος βουκολιασμὸς γίγγρας τετράκωμος,** Πολυδ.4,105 **ὁ δὲ τετράκωμος, τὸ τῆς ὀρχήσεως εἶδος, οὐκ οἶδα εἴ τι προσῆκον ἦν τοῖς Ἀθήνησι τετρακώμοις, οἳ ἦσαν Πειραιεῖς Φαληρεῖς Ξυπεταίονες Θυμοιτάδαι,** Στέφ.ΒυΖ.ἐν λ.Ἐχελίδαι **τοῦ τετρακώμου Ἡρακλείου, ἐν ᾧ τοὺς γυμνικοὺς ἀγῶνας ἐτίθεσαν τοῖς Παναθηναίοις.**

τετράλεκτος-ον μσν. ὁ τετράκις λεγόμενος, ἐπαναλαμβανόμενος : ΚΠορφ.Ἔκθ.170Α **λέγουσιν οἱ τοῦ μέρους τὰ τετράλεκτα ἀκτολογοῦντες.**

τετράλῑνον (τό) γλωσσ. πιθ. τετραπλοῦν σχοινίον.

τετράλιξ-ικος (ἡ) ἀντὶ τετραέλιξ βλ.λ. : Θεόφρ. ΦΙ 6,4,4 **ἔνια δὲ καὶ τοῦ θέρους** (βλαστάνειν), **ὥσπερ καὶ ἡ** τετράλιξ.

τετρᾰλογία (ἡ) (λόγος) κ. νεώτ. σύστημα ἢ ἄθροισμα τεσσάρων πλατωνικῶν διαλόγων : Θράσυλλ.π.Διογ.Λ 3,57, αὐτ.9,45· **2)** κ. νεώτ. σύστημα ἢ ὁμὰς τεσσάρων δραματικῶν ἔργων, ἤτοι τριῶν τραγῳδιῶν καὶ ἑνὸς σατυρικοῦ δράματος, διδασκομένων ὁμοῦ ἀπὸ τῆς ἐν Ἀθήναις σκηνῆς ἐν δραματικῷ ἀγῶνι πρὸς ἀπόκτησιν τοῦ βραβείου κατὰ τὰ μεγάλα Διονύσια : Ἀριστλ.ἀπ.619, Διογ. Λ 3,56 **κατὰ τὴν τραγικὴν τετραλογίαν.**

τέτραλον (μτ.τὸ τετρυχωμένος) Ἡσ.«τετράϊππον».

τετρᾰλοφος-ον ἀντὶ τετραφάληρος βλ.λ. : Παράφρ.Ἰλ.Λ 41.

τετρᾰμαίνω τρέμω : Ἱππ.Γυν.2,171, αὐτ.π.Γαλ.19, 146, Ἀριστφ.Νεφ.294 **οὕτως αὐτὰς τετραμαίνω καὶ πεφόβημαι,** αὐτ.374 (δ.γρ. ἀντὶ τετρεμαίνω).

τετραμελής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐκ τεσσάρων μελῶν ἀποτελούμενος : **τετραμελὲς συμβούλιον.**

τετρᾰμέρεια (ἡ) μσν. ἡ διαίρεσις τῆς γῆς εἰς τέσσαρα μέρη : ΤζέτΖ.Χιλ.3,341 **πρὸς πᾶσαν τετραμέρειαν γῆς ἐφαπλώσας νίκας.**

τετρᾰμερής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρα μέρη, ὁ ἀποτελούμενος **ἐκ** τεσσάρων μερῶν: Ἀριστλ.ἀπ.47 **τετραμερὴς τῇ δυνάμει πεφυκυῖα** (ἡ ἁρμονία), ΠΔΜακκ.2,8,21 **τετραμερές τι τὸ στράτευμα ἐποίησε,** Σωρ.Ἐπιδ.40, Ἰουστ.196Β **τὸν τετραμερῆ χρόνον, ἀρχὴν καὶ ἐπίδοσιν, ἀκμὴν καὶ παρακμήν,** Κλήμ.Ἀλ.577, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,23 **ὁ βίος ὁ κοινός, . . ,** τετραμερὴς **ἐστιν,** Γρηγ. Νύσσ.2,27C· ‖ νεώτ. βοταν. **τετραμερῆ ἄνθη** τὰ φέροντα σπονδυλώματα ἔχοντα τέσσαρα ἢ πολλαπλάσιο τοῦ τέσσαρα σέπαλα, πέταλα κττ.

τετρᾰμερία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τις τετραμερής, ἡ ἐκ τεσσάρων μερῶν σύστασις ἢ ὁ εἰς τέσσαρα σχηματισμός : Ἀσκληπιόδ.11,**ὁ τετραμερία πορεύεσθαι.**

τετραμερία (ἡ) δημ. ἀντὶ τετραημερία βλ.λ.

τετρᾰμερῶς ἐπίρρ., μτγν. κ. μσν. εἰς τέσσαρα μέρη : Σύμμ.ΠΔ Ἰεζ.1,8, ΤζέτΖ.ἐν Ἀν.Κρ.4,78,22.

τετρᾰμέτρητος-ον μτγν. ὁ χωρῶν, ὁ δυνάμενος νὰ περιλάβῃ τέσσαρας μετρητὸς βλ.λ.3) : Κολλίξ.2 (κρατῆρες) τετραμέτρηται.

τετράμετρος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐκ τεσσάρων μέτρων βλ.λ.11) συνιστάμενος, ἀποτελούμενος, δηλ. ἐπὶ ἰαμβικῶν ἢ τροχαϊκῶν στίχων, ὁ ἐκ τεσσάρων διποδιῶν ἢ συζυγιῶν συγκείμενος· **2)** ἰδ. τὸ οὐδ. **τετράμετρον** ὡς οὐσ. τὸ ἐκ τεσσάρων μετρικῶν ποδῶν ἢ διποδιῶν συγκείμενον ῥυθμικὸν

γένος· ἰδ. τὸ τροχαϊκὸν τετράμετρον, ἐπισημότερον τῶν τροχαϊκῶν μέτρων, συγκείμενον ἐκ δύο τροχαϊκῶν τετραποδιῶν (διμέτρων), τῆς μὲν ἀκαταλήκτου, τῆς δὲ καταληκτικῆς, ἤ, κατ' Ἀριστόξενον, ἐκ δύο συνθέτων ποδῶν δωδεκασήμων, ὧν ἑκάτερος ἔχει μίαν θέσιν καὶ μίαν ἄρσιν οὕτως, ὥστε τὸ ὅλον τετράμετρον λαμβάνει τέσσαρας βάσεις (=΄΄υ-υ | -υ-υ | -΄΄υ-υ | -΄υ-Λ): Ἀριστφ. Νεφ.642 **οὐ τοῦτ' ἐρωτῶ σ', ἀλλ' ὅ,τι κάλλιστον μέτρον ἡγεῖ· πότερον τὸ τρίμετρον ἢ τὸ τετράμετρον,** αὐτ.645, Ξεν.Συμπ.6,3 **τετράμετρα πρὸς τὸν αὐλὸν κατέλεγεν,** Ἀριστλ.Ρητ.1404a,31 **ἐκ τῶν τετραμέτρων εἰς τὸ ἰαμβεῖον μετέβησαν,** αὐτ. 1409a,1 **ὁ δὲ τροχαῖος κορδακικώτερος· δηλοῖ δὲ τὰ τετράμετρα,** αὐτ.Ποιητ.1459b,37 **τὸ δὲ ἰαμβεῖον καὶ τετράμετρον κινητικὰ καὶ τὸ μὲν ὀρχηστικὸν τὸ δὲ πρακτικόν·** || τὸ ἀναπαιστικὸν τετράμετρον, ἀποτελούμενον διὰ τῆς συζεύξεως δύο τετραποδιῶν ἢ διμέτρων, μέτρον καταληκτικόν, οὗ ὁ τελευταῖος πούς ἔχει μίαν μόνον συλλαβήν, ὁ δὲ ἐλλείπων χρόνος ἀναπληροῦται διὰ τῆς ἐν τῇ ῥυθμικῇ ἀπαγγελίᾳ παρατάσεως τῆς φωνῆς ἢ τῆς καλουμένης τονῆς βλ.λ., ά. ἀριστοφάνειον, ὡς ἐκ τῆς συχνῆς π. Ἀριστφ. χρήσεως αὐτοῦ (=υυ-΄υυ-΄ | υυ-΄υυ-΄ | υυ-΄υυ-΄ | υυ-΄υ) : Διον. Ἁλ.Συνθ.25· πρβλ.τρίμετρος· || **ἰαμβικὸν τετράμετρον** τὸ ἔχον κύριον πόδα τὸν ἴαμβον (υ-)· || **χοριαμβικὸν τετράμετρον** τὸ ἔχον βάσιν τὸν χορίαμβον (-υυ-) καὶ ἐν συνήθει χρ. ἐν τῇ λυρικῇ ποιήσει κατὰ τὸ σχῆμα (-υυ- | -υυ- | -΄υυ- | -υυ-)· **3) γωνίαι τετράμετροι** αἱ ὀρθαὶ γωνίαι : Καλλίξ.2 **τρίποδες . . ὧν αἱ γωνίαι .. τετράμετροι** (ἀμφ.γρ.).

τετρᾰμηναῖος-α-ον μσν. ὁ τετραμηνιαῖος βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.5,572, αὐτ.575.

τετρᾰμηνία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. χρονικὸν διάστημα τεσσάρων μηνῶν.

τετρᾰμηνιαῖος-α-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ διαρκῶν τέσσαρας μῆνας, ὁ ἔχων διάρκειαν τεσσάρων μηνῶν : Διόδ.Σ 11,80 **τετραμηνιαίους σπονδὰς ἐποιήσαντο·** || μσν. τὸ οὐδ. **τετραμηνιαῖον** ὡς οὐσ. χρονικὸν διάστημα τεσσάρων μηνῶν, τετράμηνον : Πανάρ.Χρον.Τραπεζ.368,55 **λείψας τετραμηνιαῖον· 2)** ἐπὶ ἐμβρύων, ὁ ἀποβληθείς, ὁ γεννηθεὶς μετὰ τετράμηνον κύησιν : Γαλ.14,154.

τετρᾰμήνιος-ον ὁ διαρκῶν τέσσαρας μῆνας : Πάπ. **τετραμήνιος γυμνασιαρχία.**

τετράμηνος-ον (μήν) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ τέσσαρας μῆνας διαρκῶν, ὁ ἔχων διάρκειαν τεσσάρων μηνῶν : Θουκ.5,63 **τετραμήνους σπονδὰς ποιησάμενοι,** Πολύβ.5,66,2 **ἀνοχὰς . . ποιήσασθαι τετραμήνους,** Πλούτ.Νομ.18 **Αἰγυπτίοις δὲ μηνιαῖος ἦν ὁ ἐνιαυτός, εἶτα τετράμηνος, - τετράμηνος ἄδεια - ἀνάπαυσις - προθεσμία·** || κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. **τετράμηνον** ὡς οὐσ. κ. κτ. πληθ. χρονικὸν διάστημα τεσσάρων μηνῶν, τετραμηνία : Ἱππ.Ἀφορ.4,1 **τετράμηνα,** Ἀριστλ.ΖΙ 573a,13 **διαλιπόντα δίμηνον καὶ τετράμηνον,** Διόδ.Σ 14,20 **ὁδὸς . . τετραμήνου,** Πλούτ.Ἠθ.909Β **ἐν τετραμήνῳ τελειοῦσθαι,** Φώτ.Βιβλ.57,16· || ὁμ. τὸ θηλ. **τετράμηνας** ἀντὶ τετράμηνον, τετραμηνία : Ἐπιγρ. **ἡ πρώτη τετράμηνος,** Πάπ. **δευτέρα τετράμηνος,** Γεωπ.19,6,10 **τοῦ παντὸς ἔτους τὴν μὲν ὀκτάμηνον εἰς κύησιν αὐτῆς μερίζεσθαι, τὴν δὲ τετράμηνον εἰς ἐκτροφήν· 2)** ἐπὶ ἐμβίων, ὁ ἔχων ἡλικίαν τεσσάρων μηνῶν : Ἀριστλ.ΖΙ545b,1 **ὕες ὀχεύονται μὲν καὶ ὀχεύουσι τετράμηνοι,** αὐτ.575Α· || ἐπὶ ἐμβρύων, ὁ ἀποβληθεὶς μετὰ τετράμηνον κύησιν, τὸν τέταρτον μῆνα μετὰ τὴν σύλληψιν αὐτοῦ : Γαλ.2,905,8 **ἐκτιτρώσκουσι τετράμηνα.**

τετρᾰμναῖος-α-ον μτγν. ὁ τετράμνους βλ.λ. : Διόδ.Σ 3,16 **κόγχους συλλέγουσι . . ὧν εὑρίσκονταί τινες τετραμναῖαι.**

τετράμνους-ουν (μνᾶ) ὁ ἔχων βάρος ἢ ἀξίαν τεσσάρων μνῶν : Ποσειδών.13J **τετράμνουν ἑκάστῳ . . ἔκπωμα δοῦναι ἀργυροῦν.**

τετρᾰμόδιον (τὸ) μσν. τέσσαρες μόδιοι . Μαλάλ.1 278,14 **ἐποίησε δὲ καὶ τὸ βλύζον ὕδωρ . . ἐκχεῖσθαι ἐν διαφόροις χεύμασι ε', ἅπερ ἐκάλεσεν ὁ αὐτὸς πενταμόδιον, τετραμόδιον** κττ.

τετρᾰμοιρία (ἡ) ἡ τετραπλῆ μοῖρα ἢ μερίς : Ξεν.Ἀν.7,2,36, αὐτ.Ἑλλ.6,1,6 **τιμᾷ τοὺς μὲν διμοιρίαις, τοὺς δὲ τριμοιρίαις, τοὺς δὲ καὶ τετραμοιρίαις καὶ ἄλλοις δώροις.**

τετράμοιρος-ον ὁ τῆς τετάρτης μοίρας ἢ ὁ τετραπλάσιος : Εὐρ.Ῥῆσ.5 **οἳ τετράμοιρον νυκτὸς φυλακὴν πάσης στρατιᾶς προκάθηνται** (σχόλ. «οἱ τὴν τετάρτην μοῖραν φρουροῦντες»).

τετραμόριον (τὸ) νεώτ. γένος μυρμηκιδῶν βλ.λ.

τετράμορος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρα μέρη, ὁ ἐκ τεσσάρων μερῶν ἀποτελούμενος : Ἀγλ.25 **τετραμόρου κοτύλης·** || τὸ οὐδ. **τετράμορον** τὸ τέταρτον μέρος, τὸ ἓν **τέταρτον** : Νίκ.Θηρ.106.

τετράμορφος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας μορφάς, ὁ τεσσάρων εἰδῶν : Εὐρ.ἀπ.937 **πυριγενὴς δὲ δράκων ὁδὸν ἡγεῖται ταῖς τετραμόρφοις ὥραις ζευγνὺς ἁρμονίᾳ πολύκαρπον ὄχημα** (ἐπὶ τῶν τεσσάρων μεταβαλλομένων ὡρῶν τοῦ ἔτους), Νεῖλ.Ἐπιστ.1,224,83C **περὶ τῆς τετραμόρφου δυνάμεως τοῦ διαβόλου,** Ἰω.Λυδ.Μην.4,1 **τετράμορφος Ἰανός,** Πισίδ.Γ Ἑξαήμ.170, αὐτ.Περσ.1,81 **τετράμορφον εἰκόνα,** Δαμασκ.Ι 1,489C, αὐτ.2,875Ε.

τέτρᾰμος (ὁ) ὁ τρόμος : Ἱππ.Νούσ.1,24 (κῶδ.Θ), Ἐρωτιαν.· πρβλ. τέτρομος.

τετράμπουλο (τὸ) δημ. ναυτ. ἐντέταρτον σχοινίον ἐκ τεσσάρων ἐμβόλων περιειλιγμένων περὶ κεντρικὴν μήτραν.

τετράμῠρον (τὸ) μτγν. εἶδος ἀλοιφῆς συγκειμένης ἐκ τεσσάρων στοιχείων, συστατικῶν : Ἀσκληπιάδ.Ν π.Γαλ.13,1013.

τετράμφοδον (τὸ) γλωσσ. τετράοδος βλ.λ.

τετράμφορος-ον Ἐπιγρ. ἐπὶ ἀγγείου, ὁ χωρῶν τέσσαρας ἀμφορεῖς.

τετράναξ-κτος (ὁ) ὁ ἄναξ τῶν τεσσάρων κλιμάτων τοῦ κόσμου : Πρόδρ. κ. ἡγ. Α', στ.17.

τετρανδρία (ἡ) νεώτ. τὸ φαινόμενον καθ' ὃ τὸ ἄνθος φέρει τέσσαρας ἐλευθέρους στήμονας.

τετρανιτρανιλίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἐκρηκτικὴ ὕλη σημαντικῶς ἰσχυροτέρα τῆς τροτύλης καὶ τοῦ πικρικοῦ ὀξέος ἐν χρήσει πρὸς πλήρωσιν βλημάτων καὶ βομβῶν ἀεροπλάνων.

τετράνομον (τὸ) Ἐπιγρ. νόμισμα ἀξίας τεσσάρων νόμων βλ.λ.9).

τετραντίας Ἡσ. «τετράγωνος καὶ ἰσχυρός».

τετρανυκτία (ἡ) (νύξ) γλωσσ. χρονικὸν διάστημα τεσσάρων νυκτῶν.

τετράνυχος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἀραχνοειδῶν **τετρανυχιδῶν** ἀκάρεων.

τέτραξ-ᾱγος (κ. -ᾱκος) (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δοτ. **τέτρακι** (Ἀριστφ.Ὄρν.885), ὀνομασία δύο ἀγρίων πτηνῶν· || **τέτραξ ὁ μείζων** ὁ φασιανὸς ἢ ὁ ἔποψ, τσαλοπετεινός : Ἀριστφ.Ὄρν.885 **φλέξιδι, καὶ τέτρακι, καὶ ταῶνι,** Ἀθήν.9,398F **εἰσῆλθέ τις φέρων ἐν τῷ ταλάρῳ τὸν τέτρακα. ἦν δὲ τὸ μὲν μέγεθος ὑπὲρ ἀλεκτρυόνα τὸν μέγιστον,** Εὐστ.1205,27 **τέτραξ ὁ μείζων, μέγεθός ἐστιν ὑπὲρ ἀλεκτρυόνα τὸν μέγιστον·** || νεώτ. ζῳολ. γένος καλοβατικῶν πτηνῶν ἐκ τῶν γερανῶν· **2) εἶδος** μικροῦ πτηνοῦ ὁμοίου πρὸς τὸν σπερμολόγον βλ.λ. : Ἐπίχ.45, αὐτ.46, Ἀλέξ.Μύνδ.π.Ἀθήν.9,398C **τέτραξ τὸ μέγεθος ἴσος σπερμολόγῳ, τὸ χρῶμα κεραμεοῦς·** πρβλ. τέτριξ, τετράων, τετράδων, τέτσρος, τετράζω.

τετράξανθος-η-ο δημ. ὁ τελείως, ὁ ἐντελῶς ξανθός, ὁ κατάξανθος : Γρυπ.Σκ.Τερρ.32,7.

τετράξοος-ον (ξέω) **ὁ** ἔχων τέσσαρας ἐντομάς, σχισμάδας, ὁ σχισμένος στὰ τέσσορα : Θεόφρ. ΦΙ 5,1,9 **ἐλάται καὶ πεῦκαι τετράξοοι** (δένδρα ὧν τὸ ξύλον πρέπει νὰ σχισθῇ τετράκις, διὰ νὰ εἶναι δυνατὴ ἡ κατεργασία)· πρβλ. δίξοος, μονόξοος.
τετραξός-ή-όν ὁ τετραπλοῦς, ὁ τετραπλάσιας : Ἀριστλ.Μεταφ.1076b,32 **γραμμαὶ τετραξαί, στιγμαὶ δὲ πενταξαὶ** (τέσσαρες σειραὶ γραμμῶν).
τετράξυλον (τὸ) νεώτ. ξύλιναν πλαίσιον χρήσιμον πρὸς στήριξιν τῶν φύλλων τῶν θυρῶν καὶ τῶν παραθύρων, ἡ κάσσ.
τετράξων Ἡσ. «εἶδος χαλινοῦ» (κῶδ. τετράζων).
τετράόβολον (τό) μτγν. ἀντὶ τετρώβολον βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.204.
τετράοδία (ἡ) κ. **τετραόδιον** (τὸ) (ὁδάς) γλωσσ. κ. νεώτ. ἅ. τετράοδος βλ.λ.
τετραόδιον (τό) γλωσσ. κ. νεώτ. ἡ τετραοδία.
τετραοδῖτις-ιδος (ἡ) πάπ. ὁ φοιτῶν, ὁ συχνάζων εἰς τὰς τετραόδους βλ.λ., ἐπιθ. τῆς Ἑκάτης : Πάπ.· πρβλ. τριοδῖτις.
τετράοδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. **τὸ** μέρος ἔνθα διασταυροῦντσι δύο ὁδοί, στσυροδρόμι : Χρησμ. π.Παυσ.8,9,4 **εἰς ἄστυ . . , οὗ τρίοδος καὶ τετράοδος καὶ πεντακέλευθος.**
τετράοίδιος-ον μτγν. εἰδ. μουσ. **ὁ** ἔχων τεσσάρων εἰδῶν μελῳδίαν, ὁ σύνθετος ἐκ τεσσάρων ρυθμῶν, ὀνομασία νόμου τοῦ Τερπάνδρου : Πλούτ.Ἠθ.1132D **Κηπίωνά τε καὶ Τερπάνδρειον καλῶν, ἀλλὰ μὴν καὶ τετραοίδιον** (νόμον).
τετράονία (ἡ) πάπ. τέσσάρες ὄνοι ὁμοῦ, πλῆθος τεσσάρων ὄνων.
τετράόργυιος-ον μτγν. ὁ ἔχων τεσσάρων ὀργυιῶν μῆκος ἢ πλάτος : Δίων Κ 70,4 **τετραόργυιοι κίονες** (κῶδ. -οργαι)· πρβλ. τετρόργυιος.
τετράορία (ἡ) τετράζυγον ἢ τέθριππον ἅρμα : Πίνδ.Ο 2,5 **Θήρωνα δὲ τετραορίας ἕνεκα νικαφόρου γεγωνητέον,** αὐτ.Π 2,4 **ἀγγελίαν τετραορίας ἐλελίχθονος.**
τετράορος-ον, συνηρ. **τέτρωρος** (ἀείρω) κ. μσν. κτ. πληθ. τέσσσρες ὁμοῦ ἐζευγμένοι, συνεζευγμένοι, ἐπὶ ὑποζυγίων· Ἡσ. «τετράοροι (ἵπποι), τέασαρες ἐπὶ τεθρίππου ὑπεζευγμένοι» : Ὀδ.Ν 81 **τετράοροι ἄρσενες ἵπποι,** Εὐρ.Ἑλ.723 **τετραόροις ἵπποις τροχάζων,** Τιμόθ.Μιλ.Πέρσ.204 **ζεύγνυτε μὲν τετραόρων ἵππων ὄχημα·** ‖ κ. ἐπὶ ὀχημάτων, ὁ τετράζυγος, ὁ τέθριππας : Πινδ.Π 10,65 **ἔζευξεν ἅρμα . . τετράορον** (τέθριππον), Σοφ.ἀπ. 958 **τετράορος δίφρος** (εἰκ.), Εὐρ.Ἱκ.675 **ποιμένες . . ὄχων τετραόρων·** ὁμ. κ. τὸ συνηρ. : αὐτ.Ἱππ. 1229 **τέτρωρον . . ὄχον,** αὐτ.Ἀλκ.483 **τέτρωρον ἅρμα,** αὐτ.Ἡρακλ.860· ‖ τὸ οὐδ. **τέτρωρον** ὡς οὐσ. τέσσαρες ἵπποι ὁμοῦ **ἐζευγμένοι,** τέθριππον ἅρμα : Φιλόστ.Εἰκ.2,18, Αἰλ.ΖΙ 1,36, αὐτ.13,9, Ἰουλ.Εὐσ.Ἐγκώμ.122Α **ἡνιόχου πολλὰ τέτρωρα** τρέφοντος· ὁμ. κ. ἐξ ἐλεφάντων : Εὐστ.Πον.337,65 **τέτρωρον ἐλεφάντων·** **2)** ὁ τετράπους : Σοφ. Τρ.508 **ὑψίκερω τετραόρου φάσμα ταύρου·** **3)** τὸ οὐδ. **τέτρωρον** ὡς οὐσ. ἡ ἄνω ἐπιφάνεια τοῦ ἀστραγάλου : Ρούφ.Ὀστ.38, Γαλ.2,775.
τετράούγκιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. κ. **τετραούγγιον** τὸ ἓν τριτημόριον : Θεόφιλ.Ἀντικήν.Ἰνστ. 3,1,50, Χρον.Ἀλεξ. a 18 **Aurelii Antonini τῷ ἀχαρίστῳ δὲ παιδὶ τὸ τετραούγγιον δίδοσαι τῆς πατρῴας περιουσίας·** **2)** τὸ τριτημόριον τοῦ ἀσσαρίου, νόμισμα **τεσσάρων** οὐγκιῶν : Ἰουστιν. Πανδ.6,4,4,16.
τετράπάλαι ἐπίρρ. μτγν. τετράκις πάλαι, πολὺ πρὸ πολλοῦ, πρὸ μακροῦ **ἤδη χρόναυ,** δεκάπαλαι : Καλλ.Ἐπιγρ.2,4 **σὺ μέν που ξεῖν' Ἁλικαρνησεῦ τετράπαλαι σποδιή.**
τετράπάλαιστιαῖος-α-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τετραπάλαιατος βλ.λ. : Ὀρειβ.49,23,3, Γεωπ.5,44,2.
τετράπάλα(ι)στος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος τεσσάρων πολαμῶν : Ἡρ.2,149 **τῶν ποδῶν μὲν τετραπαλαίστων ἐόντων** (κῶδ. ἀντὶ τετραπαλάστων), Καλλίξ.2 **ζῷα τετραπάλαιστα ἐπιμελῶς πεποιημένα,** Γεωπ.9,11,9 **τετραπάλαιστα πελεκήματα·** **2)** γλωσσ. tetrapaleston (τετραπάλαιστον)=leterculus (πλινθίον, πλινθίς).
τετράπατος-η-ο δημ. ἐπὶ οἰκοδομημάτων, τετραώροφος βλ.λ.
τετράπαχος-η-ο δημ. ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβαλὴν παχύς, ὁ ποχύτατος, ὁ εὐτραφέστατος : **τετράπαχο ἀρνὶ - μοσχάρι.**
τετραπεδικόν (τὸ) μτγν. τὸ ὀρθογώνιον, **τὸ** τετράγωνον : Ἥρων Μέτρ.42.
τετραπέδικος-ον μσν. ὁ τετροδίσιος, **ὁ** τετράγωνος : ΚΠορφ. πρὸς υἱὸν Ρωμανὸν 29,92Α **τὸ τεῖχος τοῦ κάστρου . . ἐστὶν ἐκτισμένον . . ἀπὸ λίθων τετραπεδίκων.**
τετράπέδιλος-ον μσν. ὁ τέσσαρα **πέδιλα ἢ** ὁπλάς ἔχων : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.152,124 **τετρ- ἵππος.**
τετραπέδιον (τό) μτγν. τὸ τετραπεδικὸν **βλ.λ.** : Ἥρων Στερεομ.1,33.
τετράπεδος-ον ὁ ἔχων τέσσαρα **ἐπίπεδα, ὁ ἐκ** τεσσάρων ἐπιφανειῶν ἢ πλευρῶν ἀποτελούμενος, ὁ τετράγωνος : Διόδ.Σ 20,95 (πύργον) **ᾠκοδομημένον ἐκ λίθων τετραπέδων,** Ἀρρ.Ἀν.6,29,5 **τὸν τάφον τὰ μὲν κάτω λίθου τετραπέδου . . πεποιῆσθαι** (δ.γρ. τετραπόδου), Ἡρωδιαν.Ἱστ.8,4,2 **ἔργον . . κάλλιστον ὑπὸ τῶν πάλαι βασιλέων γεγενημένον ἐκ τετραπέδων λίθων,** Γρηγ.Ναζ.1,313D, Ἐπιφάν.1,136C· **2)** ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος τεσσάρων ποδῶν : Πολύβ.8,6,4 **κλίμακα τῷ πλάτει τετράπεδον ἑτοιμάσαντες,** Χρησμ.π.Πλούτ.Αἰμ.15 **πλέθρον τετραπέδῳ λειπόμενον μεγέθει.**
τετράπεζος-ον (πέζα) ὁ ἔχων τέσσαρας **πόδας,** ὁ τετράπους : Ὀρφ Λιθ.747 **θῆρες τετράπεζοι.**
τετράπελεθρία (ἡ) Ἐπιγρ. ἀντὶ **τετραπλεθρία,** ἔκτασις τεσσάρων πλέθρων.
τετραπερασμένος-η-ο δημ. ὁ περιελθὼν καὶ τὰ τέσσαρα πέρατο τῆς γῆς, ὁ **πολύπειρος, ὁ** εὐφυέστατος, ὁ πονηρότατος, ἅ. τετραπέρατος.
τετραπέρατος (κ. -η)-ο(ν) μτγν., μσν. κ. δημ. ὁ ἔχων τέσσορα πέρατσ : Γρηγ.Νύσσ.2,25Β **προνοητοῦ πάσης τῆς τετραπεράτου .. κτίσεως,** Στουδ. Θεόδ.330Β, ΨΧρυσ 7,495,26 **ὁ τετραπέρατας κόσμος·** ‖ μσν. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **τετραπέρατα** τὰ τέσσαρα πέροτα τοῦ κόσμου : Βαλσ.ἐν Κοτελ. 2,501Α **εἰς τὰ τετραπέρατα τῆς οἰκουμένης·** **2)** δημ. ὁ πολύπειρος, ἅ. τετραπερασμένος.
τετραπήχης-ους-ες μτγν. ἀντὶ τετράπηχυς **βλ.λ.** : Ἡρωδιον.1,82.
τετραπηχὔαῖος-α-ον μτγν. ὁ τετράπηχυς **βλ.λ.**: Ἀπολλδ.2,4,9 **τετραπηχυαῖον . . εἶχε τὸ σῶμα.**
τετράπηχυς-εος (κ. -ους : Ἐπιγρ.) -υ, ὀνομαστ. κ. αἰτ. πληθ. **τετραπήχεις** (Ἀριστφ.Σφ.553, αὐτ. Βάτρ.1014), αἰτ. πληθ. οὐδ. **τετραπήχη** (πάπ.), **ὁ** ἔχων μῆκος τεσσάρων πήχεων : Ἡρ.7,69 **τόξα . . εἶχον . . τετραπήχεων οὐκ ἐλάσσω,** Θεόφρ.**ΦΙ 4,** 8,3 **τοὺς παπύρους . . , μέγεθος ὡς τετραπήχεις,** Διογ.Λ 5,16 **ζῷα τετραπήχη,** Ἀθήν.5,199F **ἐγγυθῆκαι . . τετραπήχεις·** ‖ **ὁ** ἔχων **ὕψος τεσσάρων** πήχεων : Ἀριστφ.Σφ.553 **ἄνδρες μεγάλαι καὶ τετραπήχεις,** αὐτ.Βάτρ.1014 **γενναίους καὶ τετραπήχεις,** Πλάτ.Πολ.426D, Φιλόστρ Εἰκ.1,25.
τετράπιαζός (ὁ) μτγν. εἶδος χειρουργικοῦ **ἐργαλείου** : Ἀνών. κτ. Σευῆρ.Ἰστρ.Κλυστηρ.48,7.
τετράπλάσιάζω μτγν., μσν.-κ. νεώτ. ποιῶ, καθιστῶ τι τετροπλάσιον, πολλαπλασιάζω τι ἐπὶ τέσσαρα : Ἀφρικαν.Κεστ.315· κ. παθ. : Νικόμ.Γερ. Ἀριθμ.1,21, Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,13,4 **τῆς . . δυνάμεως αὐτῆς τετραπλασιασθείσης,** Ψελλ.Σύν.Νομ.700· **2)** ρηματ.π. τετραπλασίασις, **τετραπλοσιασμός.**

τετρᾰπλᾰσιαῖος-α-ον μτγν. ὁ τετραπλάσιος βλ.λ. : Γαλ.(2,710, ἔνθα-πλάσιος) π. Ὀρειβ.24,1,5.

τετραπλασίασις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ τετραπλασιασμός βλ.λ.

τετραπλασιασμός (ὁ) νεώτ. τὸ πολλαπλασιάζειν ἐπὶ τέσσαρα, ὁ εἰς τὸ τετραπλάσιον πολλαπλασιασμός.

τετρᾰπλᾰσιεπιδῐμερής-οῦς-ές μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ 2/3 (=14/3), ὁ τέσσαρας καὶ 2/3 φορὰς μεγαλύτερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,23.

τετρᾰπλᾰσιεπίπεμπτος-ον μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ 1/5 (=21/5), ὁ τέσσαρας καὶ 1/5 φορὰς μεγαλύτερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.

τετρᾰπλᾰσιεπιτέταρτος-ον μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ ἓν τέταρτον (=4 1/4), ὁ τέσσαρας καὶ 1/4 φορὰς μεγαλύτερος (=17/4) : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.

τετρᾰπλᾰσιεπιτετραμκρής-οῦς-ές μτγν. τέσσαρας καὶ 4/5 φορὰς μεγαλύτερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.23.

τετρᾰπλᾰσιεπιτρῐμερής-οῦς-ές μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ 3/4 (=19/4), ὁ τέσσαρας καὶ 3/4 φορὰς μεγαλύτερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,23.

τετρᾰπλᾰσιεπίτρῐτος-ον μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ 1.3 (13/3), ὁ τέσσαρας καὶ ἓν τρίτον φορὰς μεγαλύτερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.

τετρᾰπλᾰσιεφήμῐσυς-εως-υ μτγν. ὁ περιέχων τὸ τετραπλάσιον καὶ τὸ ἥμισυ τοῦ ὅλου (=4 1 2), ὁ τέσσαρας καὶ ἥμισυ φορὰς μεγαλύτερος (9/2) : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.

τετρᾰπλάσιος-α-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ τετράκις τόσος, πολλαπλάσιος ἢ μεγαλύτερος· Ἀμμών.43 «διπλοῦν κατὰ μέγεθος, διπλάσιον δὲ κατὰ ἀριθμόν, ὡς διπλάσιον καὶ τετραπλάσιον» : Πλάτ. Πολ.369Ε **τετραπλάσιον χρόνον τε καὶ πόνον ἀναλίσκειν**, αὐτ.Τιμ.86Α **ἐν τετραπλασίαις περιόδοις χρόνου καθαιρόμενον**, αὐτ.Νόμ.878C **τὴν τετραπλασίαν** (ζημίαν) **τίνειν** (καταβάλλειν τετραπλάσιον πρόστιμον), Ἐπιγρ. **τὸ τετραπλάσιον μέρος**· κ. μτ. γενικ. τετράκις μεγαλύτερος ἢ πλειότερός τινος : Ἀριστλ.ΖΙ 508a,1 **τὸ μὲν ἧπαρ τετραπλάσιον τοῦ βοείου**· ‖ νεώτ. **τετραπλάσιος λόγος** ἀριθμητικὸς καὶ ἁρμονικὸς λόγος, δι' οὗ ἐξεφράζετο ἡ δὶς διαπασῶν συμφωνία, ἔχων σχέσιν 1/4 μήκους χορδῆς.

τετρᾰπλᾰσιότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναι ἢ γίνεσθαι τετραπλάσιον, ὁ τετραπλασιασμός : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.2,5.

τετρᾰπλᾰσίων-ονος-ον μτγν. ὁ τετραπλάσιος βλ.λ. : Διοσκ.1,61.

τετραπλασίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ τετράκις περισσότερον : Σύμμ.ΠΔ Βασ.2,12,6.

τετρᾰπλατεία (ἡ) μτγν. πλατεῖα ἢ ἀγορὰ ἔχουσα τέσσαρας στοάς : Χρον.Ἀλεξ. a 10 Hadriani (475,8) ἀγορὰς ἐποίησε καὶ τετραπλατείας.

τετράπλατος-η-ο δημ. ὁ λίαν, ὁ πολὺ πλατύς.

τετρᾰπλεθρία (ἡ) Ἐπιγρ. ἐπιφάνεια, ἐπίπεδος ἔκτασις τεσσάρων πλέθρων.

τετράπλεθρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων ἔκτασιν τεσσάρων πλέθρων : Πολύβ.6,27,2 **τὸ δ' ἐμβαδὸν γίγνεσθαι τετράπλεθρον**, Στράβ.17,1,37 **τετράπλεθρον . . ἔχουσα τὴν πλευράν**, Εὐστ.Ὀδ.1572,18.

τετράπλευρον (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. πολύγωνον ἔχον τέσσαρας πλευράς : Ἀριστλ.Μηχ.847b, 20, αὐτ.Πρ.911b,3, Ἀπολλδ. Δαμ. Πολιορκ.165,16· ‖ μέρος τοῦ ζῳδίου Τοξότου : Πτολ.Τετράβ.25.

τετράπλευρος-(-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ ὁ ἔχων τέσσαρας πλευράς : Στράβ.5,1,2 **τετράπλευρον μᾶλλον ἢ τρίπλευρον φαίη τις ἂν τὸ σχῆμα**, Γαλ.8,894 **τετράπλευρον σῶμα**, ΑΠ 9,682 **τετράπλευρος κίων**, Θεόφιλ.Πρωτ.Ἀνθρ.Κατ.3,15, 111,8 (ἔκδ. Greenhill.) **χόνδρος . . τετράπλευρος**, ΨΚωδ.137,3(4) (ἔκδ. Preg.) **τετράπλευρος κίω** ‖ τὸ οὐδ. **τετράπλευρον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **2)** ὁ προσβλέπων πρὸς τέσσαρας κατευθύνσεις : Ἀσκληπιόδ.11,6, Αἰλ.Τακτ.36,4 **τετράπλευρος τάγμα**.

τετραπλῇ ἐπίρρ. τετραπλασίως : Ἰλ.Α 128 **τριπλῇ τετραπλῇ τ' ἀποτίσομεν** (σχόλ. «τριπλασίονα καὶ τετραπλασίονα»), Ἥρων Μέτρ,1,28, Λουκ.Ψευδολ.32 **εἰ μὴ . . τετραπλῇ σοι ἡ ἀποφρὰς ἐκτέτικεν**.

τετραπληγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παράλυσις προσβάλλουσα συγχρόνως τὰ ἄνω καὶ κάτω ἄκρα.

τετράπλοκος-ον μσν. ὁ τετράζυγος : Θολάσ. Ἑκατ.1180C **τετράπλοκον ἅρμα**.

τετραπλοῦς-όος-ῆ-οῦν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τετράκις ἐπανσλαμβονόμενος, ὁ τετράκις μεγολύτερος, ὁ τετραπλάσιος : Λυκόφρ.1367 **τριπλᾶς τετραπλᾶς ἀντιτίσεται βλάβας**, Πλούτ.Λούκ.2 **δαπάνην δὲ καὶ σύνταξιν οὐχ ὅσην ἐδίδου τοῖς ἄλλοις, ἀλλὰ τετραπλῆν ἐκείνῳ παρεῖχεν**, Ἰω. Χρυσ.2,918C **ἡμεῖς δὲ τριπλᾶς καὶ τετραπλᾶς** (ἁμαρτίας) **καταδεσμοῦμεν**, Δαμασκ.1 2,841Β **τετραπλῆν πεντηκοντάδα**· ‖ τὸ οὐδ. **τετραπλοῦν** ὡς οὐσ. ἡ τετραμοιρία βλ.λ. : Ξεν.Ἀν.7,6,7 **δαρεικὸν ἕκαστος οἴσει τοῦ μηνὸς . . λοχαγὸς δὲ τὸ διπλοῦν, στρατηγὸς δὲ τὸ τετραπλοῦν**, ΚΔ Λουκ. 19,8 **καὶ εἴ τινός τι ἐσυκοφάντησα, ἀποδίδωμι τετραπλοῦν**· ‖ νεώτ. ὁ ἐκ τεσσάρων ὁμοίων ἀποτελούμενος, ὁ τετράδιπλος.

τετραπλῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. τετραπλασίως: ΠΔ Βασ.3,16,31(33) **στοαὶ τετραπλῶς**.

τετραπνεύμονα (τὰ) νεώτ. ζωολ. ὑποδιαίρεσις ἀραχνιδῶν περιλαμβάνουσα ἀράχνας διακρινομένας ἐκ τῶν τεσσάρων πνευμόνων αὐτῶν.

τετράπνης (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας ῥώθωνας, ὁ διὰ τεσσάρων μυκτήρων ἀναπνέων : Λυκόφρ.1313 **τὸν τετράπνην ὕδρον** (σχόλ. «τετρακέφαλον, τέσσαρας πνοὰς ἔχοντα»).

τετράπνους-ουν μτγν. πιθ. ἀντὶ τετράπνης βλ.λ.: Λυκόφρ.1313.

τετράποδα (τὰ) νεώτ ζωολ. συνήθ. περιληπτικὸς ὅρος, ὑφ' ὃν νοοῦνται τὰ ἐκ τῶν σπονδυλωτῶν ἀναπνέοντα εἰς τὸν ἐλεύθερον ἀτμοσφαιρικὸν ἀέρα καὶ ἔχοντα τέσσαρα ἄκρα τελείως ἀνεπτυγμένα ἢ καὶ ἐν ὑποτυπώδει καταστάσει, ἤτοι αἱ ὁμοταξίαι τῶν θηλαστικῶν, τῶν πτηνῶν, τῶν ἑρπετῶν καὶ τῶν ἀμφιβίων.

τετρᾰποδηδόν ἐπίρρ. δίκην τετραπόδου, ἐπὶ τῶν τεσσάρων ποδῶν, μὲ τὰ τέσσαρα : Ἀριστφ. Εἰρ.896 **τετραποδηδὸν ἑστάναι**.

τετρᾰπόδης (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας πόδας, ὁ τετράπους : Μαν.4,26 **τετραπόδης τε λέων**.

τετραποδητί ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. μὲ τοὺς τέσσαρας πόδας, μὲ τὰ τέσσαρα, μπούσουλα, ἐπὶ ἀνθρώπου βαδίζοντος χερσί τε καὶ ποσί : Πολύβ.5,60,7 **εἰ μὴ τετραποδητὶ τρόπον τινὰ προσπλεκόμενοι βιάζοιντο**.

τετρᾰποδία (ἡ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. μῆκος ἢ μέτρον τεσσάρων ποδῶν : Ἐπιγρ. **κατὰ τετραποδίαν**· **2)** εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ, τέσσαρες ἐφεξῆς πόδες στίχου, σύνθεσις τεσσάρων μετρικῶν ποδῶν : Ἡφαιστ.15,8 **δακτυλικὴ τετραποδία** (—'υυ —'υυ—'υυ—'υυ), **-ἰαμβικὴ τετραποδία**.

τετραποδίζω κ. νεώτ. κ. δημ. βαίνω ἐπὶ τεσσάρων ποδῶν, ἐπὶ ἀνθρώπου, βαδίζω τετραποδητί, περπατῶ μὲ τὰ τέσσαρα, μπουσουλῶ : Ἀριστλ.ΖΙ 501a,3 **τὸ πρῶτον παιδίον ὢν ἕρπει τετραποδίζων**· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν ἱπποειδῶν ζῴων, βαίνω, προχωρῶ βάδην : Σολωμ.Ἐθν. Ὕμν.108 **σφαλερὰ τετραποδίζουν | πλῆθος ἄλογα**· **3)** ῥηματ.π. τετραποδισμός, τετραποδιστής.

τετρᾰποδισμός (ὁ) (τετραποδίζω) σχόλ. κ. νεώτ. τὸ τετραποδίζειν βλ.λ.1 : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.417· **2)** νεώτ. ἐπὶ ἱπποειδῶν, ἡ βάδην προχώρησις.

τετρᾰποδιστής (ὁ) (τετραποδίζω) ΕΜ754,15 κτ. πληθ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ τετραδισταὶ βλ.λ.
τετραποδιστὶ ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἀντὶ τετραποδητὶ βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.241F **τετραποδιστὶ ὥδευεν,** Λουκ.'Ενάλ.Δ 7,2 **ὁρᾷς ὅπως οὐκέτι μὲν τετραποδιστὶ βαδίζει,** Σχόλ.Βατικ.Λυκόφρ.7,28,Φώτ. Βιβλ.48,1 **μίσγονται ταῖς γυναιξὶ τετραποδιστί.**
τετράποδο(ν) πάπ., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἔχον τέσσαρας πόδας ζῷον, τετράπουν ζῷον : Πάπ. **σαῦ κτήτορας παρέχοντος πάντα τὰ τετράποδα,** Πάπ. **τὰ θρέμματα καὶ τὰ τετράποδα,** Πολίτ.'Εκλ. Τραγ.25,2,14 **ἐπέφτασι στὴ θάλασσα,** (**σάν τὰ τυφλὰ τετράποδα**· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ. ἰδ. ὑβριστικῶς, ὁ ἀνόητος, ὁ μωρός, ὁ ἀνάξιος προσοχῆς.
τετράποδος-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀντὶ τετράπους βλ.λ.: Πολύβ.1,29,7 **πολύ.. πλῆθος τῆς τετραπόδου λείας** (κῶδ. ἀντὶ τετράποδος), Διόδ. Σ 2,42 **ἵπποις καὶ τοῖς ἄλλοις τετραπόδοις ζῴοις,** 'Αρρ.'Αν.6,29,5 **λίθου τετραπόδου** (ἐσφ. γρ. ἀντὶ τετραπέδου), 'Ιω.Μον.'Ιστ.Βαρλαὰμ 903,32· ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ **οὐδ. τετράποδο(ν)** ὡς οὐσ. βλ.λ.
τετράπολις-εως (κ. -ιδος, ἐν 'Ανδροτ.35) (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., σπαν. ποι. τετράπτολις (Εὐρ.'Ηρακλ. 80) ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων πόλεων ἢ ὁ ἔχων τέσσαρας πόλεις : Εὐρ.'Ηρακλ.80 **ἐκ τίνος γῆς,.. τετράπταλιν ξύνοικον ἤλθες λαόν** (ἐπὶ τοῦ λαοῦ τῶν βορείων μερῶν τῆς 'Αττικῆς)· ‖ ἰδ. πολιτικὸς ἢ θρησκευτικὸς σύνδεσμος τεσσάρων πόλεων ἢ δήμων κτ. ὑπὸ ἑνιαίαν διοίκησιν, οἷον ἡ **ἀττικὴ τετράπολις**· Στεφ.Βυζ. «Τετράπολις τῆς 'Αττικῆς, ἔχουσα δήμους καὶ πόλεις δ', Οἰνόην, Προβάλινθον, Τρικόρυνθον, Μαραθῶνα»: 'Αριστφ. ἀπ.491,Πλούτ.Θησ.14 **ἐξῆλθεν ἐπὶ τὸν Μαραθώνιον ταῦρον οὐκ ὀλίγα πράγματα τοῖς οἰκοῦσι τὴν Τετράπολιν παρέχοντα**· ‖ **δωρικὴ τετράπολις** ἡ ἐν Δωρίδι τῆς κεντρικῆς 'Ελλάδος, ἀποτελουμένη ἐκ τῶν πόλεων 'Ερινεοῦ, Βοίου, Κυτινίου καὶ Πίνδου : Στράβ.9,4,10 **οὗται μὲν οὖν εἰσιν οἱ τὴν τετράπολιν οἰκήσαντες, ἥν φασιν εἶναι μητρόπολιν τῶν ἁπάντων Δωριέων**· ‖ **συριακὴ τετράπολις ἢ Σελευκὶς τετράπολις** ἐκ τῶν μεγαλοπόλεων τῆς Συρίας, 'Αντιοχείας τῆς ἐπὶ Δάφνῃ, Σελευκείας τῆς ἐν Πιερίᾳ, 'Απαμείας καὶ Λαοδικείας : αὐτ.16,2,4 **καλεῖται δὲ τετράπολις καὶ ἔστι κατὰ τὰς ἐξεχούσας ἐν αὐτῇ πόλεις**· ‖ ὁμ. κ. ἐν τῇ Κεφαλληνίᾳ : Θουκ.2,30 **κεῖται δὲ ἡ Κεφαλληνία κατὰ 'Ακαρνανίαν καὶ Λευκάδα τετράπολις οὖσα, Παλῆς, Κράνιοι, Σαμαῖοι, Πρῶννοι.**
τετράπολος-ον μτγν. ὁ τετράκις ἀρηρομένος, ὁ τέσσαρας **φορὰς** γεωργημένος, ὠργωμένος : Θεόκρ.25,26 **τριπόλοις σπόρον ἐν νειοῖσιν ἔσθ' ὅτε βάλλοντες καὶ τετραπόλοισιν ὁμοίως.**
τετράπορος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας πόρους, ὀπὰς ἢ εἰσόδους : ΑΠ9,696 **τετραπόροις ἀψῖσι**· **2)** ἐπὶ ἀνέμου, ὁ ἐκ τεσσάρων μερῶν **ἐρχόμενος,** ὁ κατὰ τέσσαρας διευθύνσεις πνέων : αὐτ.656 **τετραπόρων ἀνέμων.**
τετράπορτος-ον μσν. ὁ τετράπυλος βλ.λ. : 'Ανών. Περὶ τόπων 'Ιερσσολ.12.
τέτραπος-ον ποι. ἀντὶ τετράπους βλ.λ. : Αἴνιγμ. π. 'Ασκληπιάδ.Τρ.7J, 'Αρατ.214 **τέτραπός ἐστιν.**
τετράπος-ον (ἐκ τοῦ ἀχρήστου τετράποδς), κρητ. ὀνομαστ. ἑν. ἀντὶ τετράπους βλ.λ. : 'Επιγρ.
τετραπόταμος-ον μσν. ὁ (ἐκ) τεσσάρων ποταμῶν ὢν ἢ σχηματιζόμενος : Στουδ.Θεόδ.385C **τετραποτάμου κρήνης.**
τετράπους-οδος-ουν κ. μσν. κ. νεώτ., οὐδ. πληθ. **τετράποδα,** ὁ ἔχων τέσσαρας πόδας : 'Ηρ.2, 71, Εὐρ.'Εκ.1058 **τετράποδος βάσιν θηρός,** αὐτ. 'Ορ.255,Πλάτ.Τίμ.92A **τετράπουν.. γένος,** αὐτ.Πολιτ.260E, Πολύβ.1,29,7 **πλῆθος τετράποδος** λείας (λείας συγκειμένης **ἐκ** βοσκημάτων), αὐτ.4,75,7, Διον.'Αλ.Ρωμ.1,55 **ἡγεμόνα τετράποδα ποιησαμένους,** Κατ.'Αστρλ.Κ 1,166 **τετράποδα ζῴδια** (ἐπὶ τῶν ζῳδίων τοῦ Κριοῦ, Ταύρου, Λέοντος καὶ Τοξότου)· πρβλ. τετράποδος· ‖ κ. μσν. κ. νεώτ. **τὸ** οὐδ. **τετράπουν** ὡς οὐσ. ζῷον ἔχον τέσσαρας πόδας : 'Ηρ.3,18 **λειμὼν.. ἐπίπλεος κρεῶν ἑφθῶν πάντων τῶν τετραπόδων,** αὐτ.106 **τὰ ἔμψυχα τὰ τετράποδά τε καὶ τὰ πετεινά,** 'Αριστφ.Νεφ.659, Θουκ.2,50 **τὰ.. ὄρνεα καὶ τετράποδα,** Πλάτ. Φαῖδρ.250E **τετράποδος νόμον βαίνειν,** Ξεν.ΚΠ 6,2,25, 'Αριστλ.Ζ I 490a,29 **τὰ δὲ τετράποδα καὶ ἰχθύες, τὰ μὲν τέτρασι ποσίν, οἱ δὲ τέτρασι πτερυγίοις,** αὐτ.ΖΜ 697b,24 **τὸ μέγεθος οὐκ ὄρνιθος ἔχει ἀλλὰ τετράποδος,** Καλλ.'Αρτ.131, αὐτ.Δῆμ. 106 **κενεαὶ δὲ μαι αὐλιες ἤδη τετραπόδων,** ΚΔ Πράξ.10,12 **πάντα τὰ τετράποδα τῆς γῆς καὶ τὰ θηρία καὶ τὰ ἑρπετά,** αὐτ.11,6,αὐτ.Ρωμ.1,23,'Αμφιλ. 167A **τὰ τετράποδα καὶ ἑρπετά,** Πισίδ.Γ 'Εξαήμ. 935,Δαμασκ.Ι 1,15A **ζῷον ἐπιδιαιρεῖται εἰς ἄπουν, δίπουν, τετράπουν**· **2)** ὁμ. κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ ἔχων τέσσαρας πόδας : Εὐπ.58 **δίφρος τετράπους,** 'Επίχ.149· **3)** ὁ ἔχων μῆκος ἢ ἔκτασιν τεσσάρων ποδῶν : Πλάτ.Μέν.83B **ὧν ἕκαστον ἴσον τούτῳ ἐστὶ τῷ τετράποδι.**
τετράπρακτος (-η)-α(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ θεατρικῶν ἔργων, ὁ ἐκ τεσσάρων πράξεων συγκείμενος, ἀποτελούμενος : **τετράπρακτη κωμῳδία.**
τετραπρόσωπος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρα πρόσωπα : Πλούτ.'Ηθ.308A **τετραπρόσωπος βωμός,** 'Αθανάσ.2,100B **ὅρασιν ζῴου τετραπροσώπου,** 'Ερμεί.'Αλ.Φαῖδρ.107A **τετραπρόσωπος ἀριθμὸς** (ἐπὶ τῆς τετράδος), 'Επιγρ. **μητρὶ τετραπροσώπῳ ὑπὲρ ἀνθρώπων,** 'Αναστ.Σιν.'Οδ. 98,13,Γεώργ.Σύγκ.214A.
τετράπτερος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας πτέρυγας, ἐπὶ πτερυγοφόρων μυρμήκων : Σοφ.ἀπ.29 **τετράπτεροι σφηκοί**· κτ. πληθ. οὐδ. **τετράπτερα,** ἀντίθ. **δίπτερα** : 'Αριστλ.Ζ I 490a,16 **τετράπτερα μέν, ὅσα.. δίπτερα δέ, ὅσα,** αὐτ. ΖΜ 682b,8 **τετράπτερά τε ἐστι,** Γεώργ.Σύγκ.29B.
τετραπτερυλλὶς-ίδος (ἡ) βοιωτ. ἡ ἔχουσα τέσσαρας πτέρυγας, εἶδός τι ἀκρίδος : 'Αριστφ.'Αχ. 871 **τῶν ὀρταλίδων ἢ τῶν τετραπτερυλλίδων** (κτ. Elmsl. σημαίνει πτηνὰ καὶ κτήνη· ἀναμφιβόλως οὕτως ἔχει, τοῦ τετραπτερυλλίδων κειμένου **παρ'** ὑπόνοιαν ἀντὶ τοῦ τετραπόδων).
τετράπτιλος-ον τετράπτερος βλ.λ. : 'Αριστφ.'Αχ. 1082 **βούλει μάχεσθαι Γηρυόνῃ τετραπτίλῳ.**
τετράπτολις ποι. ἀντὶ τετράπολις βλ.λ. : Εὐρ.'Ηρακλ.80 **τετράπτολιν.. λαόν.**
τετράπτυχος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας πτυχάς, ὁ διπλωμένος εἰς τέσσαρα, ὁ τετραπλοῦς, ὁ τετράδιπλος : 'Ιππ.Κατ'Ἰητρ.12, Γολ.14,793.
τετράπτωτος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας **πτώσεις** : Διομ.309K, Σχόλ.Διον.Θρ.231H, Γλωσσ.
τετράπυλον (τὸ) μτγν. κ. μσν. οἰκοδόμημα ἔχον εἴσοδον ἐκ τῶν τεσσάρων πλευρῶν : 'Επιγρ.,Μόσχ. I 1086B **ὁ τόπος τοῦ τετραπύλου πάνυ σεβάσμιος,** Πασχ.Χρον.699,2 **τοῦ χαλκοῦ τετραπύλου.**
τετράπυλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας πύλας : Στράβ.12,4,7 **περίβολος.. τετράπυλος**· ‖ τὸ οὐδ. τετράπυλον ὡς οὐσ. βλ.λ.· **2)** νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος ἀκτινωτῶν **πυλωνιδῶν** θαλασσίων πρωτοζῴων.
τετραπυργία (ἡ) τόπος ἢ οἰκοδόμημα ἔχον τέσσαρας πύργους : Πλούτ.Εὐμ.8 **τὰς κατὰ τὴν χώραν ἐπαύλεις καὶ τετραπυργίας**· ‖ **ἡ Τετραπυργία** ὡς τοπωνύμιον ἐν Κυρήνῃ : Πολύβ.31,26,11, Στράβ.17,3,22· ‖ πιθ. κ. ὡς κύρ. ὄνομα : 'Επιγρ.
τετραπύργιος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας πύργους : 'Ιώσ.ΑΙ 13,2,1 **τετραπυργιόν τι βασίλειον,** Δαυάσκ.'Ισιδ.63 **ἐν.. πεδίῳ τετραπυργίῳ**

τετραπυρρολικαί χρωστικαί (αί) νεώτ. χημ. φυσικαί χρωστικαί ὕλαι περιέχουσαι ὡς χρωματογόνα πολυπυρηνικὰ παράγωγα τοῦ πυρρολίου.
τετραπώγων-ωνος (ὁ) μτγν. ὁ τραγοπώγων βλ.λ.: ΨΔιοσκ.2,143.
τετραπωλία (ἡ) γλωσσ. τέσσαρες ἵπποι ὁμοῦ ἐζευγμένοι, τέθριππον, τετραζυγία.
τετράπωλος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας ἵππους, ὁ τέθριππος: Μαλάλ.Ι 1,221,222 **τετράπωλον ἅρμα**, Πρόδρ.2 **τὸν τετράπωλον ἡλίου δίφρον**· ‖ τὸ οὐδ. τετράπωλον ὡς οὐσ. τὸ τέθριππον: Κυραν.27 [κῶδ. -πολον], Ἰω.Λυδ.Μην.1,12· **2)** κ. μτφ.: Ψ Χρυσ.8,787D **τὸ τετράπωλαν ἅρμα τῶν εὐαγγελιστῶν.**
τετραρεία (ἡ) μσν. πετρορείο, λιθοβόλος: Νικ. Χων.Μανουὴλ 5,7 **τετραρεῖαι καὶ μαγγανικὰ ξύλα.**
τετράριθμος-ον μτγν. ὁ ἔχων τετραδικὸν ἀριθμόν: Ἐπιγρ. ante Cocchii Chirurgos Gr.35,3, Σουΐδ. ἐν λ. Μακεδόνιος.
τετράρουρος (ὁ) πάπ. ὁ κάτοχος γῆς ἐκτάσεως τεσσάρων ἀρουρῶν βλ.λ.
τετράρραβδος-ον σχόλ. ὁ ἔχων τέσσαρας ῥάβδους, τέσσαρας ἀκτῖνας, κνήμας τροχοῦ: Σχόλ.Πίνδ.Π 2,73 **τετράρραβδος δεσμός.**
τετράρριζος-ον ὁ ἔχων τέσσαρας ῥίζας: Γαλ. 2,753 **τετράρριζοι ὀδόντες**· **2)** γλωσσ. ὀδονταλγία, ὀδοντόπονος, πονόδοντος.
τετράρρινος-ον (ῥίς) ὁ ἔχων τέσσαρας μυκτῆρας, ῥώθωνας: Ἐπιγρ. **λύχνον τετράρινον** (sic).
τετράρρυθμος-ον σχόλ. ὁ ἐκ τεσσάρων ῥυθμῶν ἢ μετρικῶν ποδῶν συγκείμενος, ἀποτελούμενος: Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ.616 **παιωνικὸν τετράρρυθμον ἢ τετράμετρον**, Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.665.
τετράρρυμος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας, ῥυμούς, ἤτοι ὀκτὼ ἵππους, ὁ ὀκτάζυγος: Ξεν.ΚΠ 6,1,51 **συνεζεύξατο . . τὸ . . ἅρμα τετράρρυμόν τε καὶ ἵππων ὀκτώ**, αὐτ.6,4,2,Φιλόστρ. Ἀπολλ.2,42,Τζέτζ. Χιλ.3,699· **2)** (ἐκ τοῦ ῥύμη) γλωσσ. **τετράρυμον ἄμφοδον**=complitus (sic).
τετράρχης (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἡγεμών, ὁ διοικητὴς τετραρχίας βλ.λ.)· Ἡσ. «τετράρχαι, βασιλεῖς»: Στράβ.12,5,1 **διελόντες εἰς τέτταρας μερίδας τετραρχίαν ἑκάστην ἐκάλεσαν, τετράρχην ἔχουσαν ἴδιον**, Πλούτ.Ἀντ.56 **ὥσπερ . . βασιλεῦσι καὶ δυνάσταις καὶ τετράρχαις**, Ἐπιγρ.· ‖ εἰδ. ἐπὶ ἡγεμόνων τελούντων ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς Ῥώμης ἐπὶ βαθμῷ κατωτέρῳ τοῦ βασιλέως, οἷον ἐν Παλαιστίνῃ: ΚΔ Ματθ.14,1 **ἤκουσεν Ἡρώδης ὁ τετράρχης τὴν ἀκοὴν τοῦ Ἰησοῦ**, αὐτ.Λουκ.3,9,αὐτ.Πράξ.13,1, Ἰώσ.ΠΙ 1,12,5· **2)** ὁ διοικητής, ὁ ἀρχηγὸς τεσσάρων λόχων ἢ ἑξήκοντα τεσσάρων ἀνδρῶν: Ἀσκληπιόδ.2,8,Αἰλ.Τακτ.9, 2,Ἀρρ.Τακτ.10,1,Ἐπιγρ.· **3)** μσν. Λέων Σοφ.4,13 «τετράρχης ὁ καὶ φύλαξ ὁ λεγόμενος οὐραγὸς καὶ τελευταῖος ἱστάμενος τῆς ἀκίας».
τετραρχία (ἡ) κ. νεώτ. πολιτικὴ διοίκησις τεσσάρων ἐπαρχιῶν ὑπὸ τετράρχην, χώρα διῃρημένη εἰς τέσσαρα μέρη ἢ ἐπαρχίας καὶ διοικουμένη ὑπὸ τετράρχου, ἰδ. ἡ Θεσσαλία, ἣν ἀπετέλουν τέσσαρες ἐπαρχίαι, αἱ Θεσσαλιῶτις, Φθιῶτις, Πελασγιῶτις καὶ Ἑστιαιῶτις: Ἑλλάν.52J, Εὐρ.Ἄλκ. 1154 **ἀστοῖς δὲ πάσῃ τ' ἐννέπω τετραρχίᾳ**, Δημ. 117 **τετραρχίας κατέστησεν**, Θεόπομπ.Ἱστ.201· ‖ ἑκάστη τῶν τεσσάρων πολιτικῶν διοικήσεων, ἐν ἑκάστῳ τῶν τριῶν γαλατικῶν ἐθνῶν: Στράβ.12,5,1 **ἡ . . τῶν δώδεκα τετραρχιῶν βουλὴ** (δ.γρ. ἀντὶ τετραρχῶν)· ‖ γεν. π. Ῥωμ. πᾶσα πολιτικὴ διαίρεσις εἰς τὰς χώρας τῆς Ἀνατολῆς, οἷον ἐν Παλαιστίνῃ ἐπὶ Αὐγούστου: Ἰώσ.ΠΙ 2,6,3· ‖ ὁμ. ἐπὶ ἐπαρχιῶν προσκειμένων εἰς τὴν Συρίαν, κτ. λατιν. μεταγραφὴν π. Πλίν.ΦΙ 5,74 **tetrarchiae regnorum instar singulae**· **2)** στρατιωτικὴ διοίκησις τεσσάρων λόχων ἀποτελοῦσα τὸ ἥμισυ τῆς ταξιαρχίας· Σουΐδ. «τετραρχία, οἱ τέσσαρες λόχοι, ἄνδρες ξδ'» καὶ ὁ ἡγούμενος τετράρχης»: Ἀσκληπιόδ.2,8, Αἰλ.Τακτ.9,2, Ἀρρ.Τακτ.10,1,αὐτ.Ἀν. 3,18,5 **τὴν ἴλην τὴν βασιλικὴν καὶ τετραρχίαν πρὸς ταύτῃ μίαν ἱππικήν**, Ἐπιγρ. **Φιλίππου τετραρχίας ἔργον** [μνημεῖον ἀνεγερθὲν ὑπὸ τοῦ τετράρχου βλ.λ.2) Φιλίππου].
τετραρχικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τετράρχην βλ.λ.1), ὁ τοῦ τετράρχου: Στράβ.12,3,37 **δυνάστῃ τινὶ τοῦ τετραρχικοῦ γένους τῶν Γαλατῶν ἀνδρί.**
τέτραρχος (ὁ) δ.τ. τοῦ τετράρχης βλ.λ.1): Ἐπιγρ. **τέτραρχος Θεσσαλῶν.**
τετραρχῶ-έω μτγν. εἶμαι τετράρχης βλ.λ.1), διοικῶ τετραρχίαν βλ.λ.1): ΚΔΛουκ.3,1 **τετραρχοῦντος τῆς Γαλιλαίας Ἡρώδου.**
τετράς-άδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., βοιωτ. **πετράς** ὁ ἀριθμὸς τέσσαρα: Ἀριστλ.Μεταφ.1081b,16,αὐτ. 1090b,23,Φἰλ.1,22,Πλούτ.Λυκ.5· **2)** ἡ τετάρτη ἡμέρα ἑκάστου μηνός, ἀφιερωμένη τῷ Ἑρμῇ: Ὕμν. Ἑρμ.19 **τετράδι τῇ προτέρῃ, τῇ μιν τέκε πότνια Μαῖα**, Ἡσίοδ.Ἔργ.794 **κούρη δέ τε τετρὰς μέσσῃ**, αὐτ.798,Ἀριστφ.Νεφ.1131 **πέμπτη, τετράς, τρίτη**, Πλάτ.Κωμ.100 **τετράδι γέγονας** (παροιμ. ἐπὶ τῶν κοπιαζόντων δι' ἄλλους), Θουκ.5,54 **πρὸ τοῦ Κρονείου μηνὸς ἐξελθόντες τετράδι φθίνοντος**, Πλούτ.Ἠθ.8,22E **διδόναι . . μέδιμνον ἀλφίτων ἀφ' ἑκάστης τετράδος**· ‖ κ. μσν. ἡ τετάρτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, ἡ Τετάρτη: Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ. 7,877,Ἰουστιν.Πανδ.9,4,6,1,Νηστ.1 38 **καὶ μὴ τετράδα ἢ παρασκευὴν φυλάττειν ἐν τοιαύτῃ**· **3)** χρονικὸν διάστημα τεσσάρων ἡμερῶν: Ἱππ.Προγν.20· **4)** νεώτ. τέσσαρες ὁμοειδεῖς μονάδες ὡς ἓν ὅλον, σύνολον τεσσάρων μονάδων· **5)** τὰ τέσσαρα τέταρτα τῆς σελήνης: Θεόφρ.Σημ.5,αὐτ. 38· **6)** ἡ τετραρχία βλ.λ.1): Ἑλλάν.52J· **7)** κ. νεώτ. στρατ. ἐν φρ. π. Ἀσκληπιόδ.3,1 **κατὰ τετράδα διατετάχθαι** [εἰς τέσσαρας διαιρέσεις]· ‖ νεώτ. στρατ. στοῖχος τεσσάρων ἀνδρῶν: **εἰς φάλαγγα κατὰ τετράδας** [ἀνὰ τέσσαρας κατὰ στοῖχον]· **8)** μτγν. κ μσν. τὸ τετράδιον βλ.λ.2): Συνέσ.Ἐπιστ.141, Βασ.Σελ.Θαυμ.Θεκλ.16 Πράξ.Ἕκτης Συνόδου Κων/πόλεως 14 **ἐν προσθήκῃ μὲν εἶναι τὰς τρεῖς τετράδας τοῦ πρώτου βιβλίου.**
τετρᾶς-ᾶντος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ τέταρτον κύκλου, τὸ τετρακύκλιον: Βιτρ.4,2,4,αὐτ.4,3,4,αὐτ.10, 6,1· **2)** νεώτ. ὀνομ. γεωμετρικῶν ὀργάνων ἀποτελουμένων ἐκ τεταρτοκυκλίου διῃρημένου εἰς μοίρας καὶ χρησίμων πρὸς μέτρησιν ὑψῶν καὶ ἀποστάσεων ἢ γωνιῶν σκοπεύσεως: **ἀναγωγικὸς ἢ πλωτικὸς τετρὰς** (ὁ κορτιέρης βλ.λ.), **-σκοπευτικὸς τετρὰς** (εἶδος κλισιαμέτρου χρησίμου πρὸς κανονισμὸν τῆς γωνίας κλίσεως τοῦ σωλῆνος τῶν πυροβόλων)· **3)** τὸ τέταρτον τοῦ ἀσσαρίου, λεπτότατον χαλκοῦν ῥωμαϊκὸν νομισμάτιον ἴσον πρὸς τέσσαρας οὐγκίας βλ.λ.· Ἡσ. «τετράντα· τετραγωνικόν τι σχῆμα· δηλοῖ δὲ καὶ τοὺς τέσσαρας χαλκοῦς»· πρβλ. ἑξᾶς.
τετράσαρο (τὸ) δημ. ἡ τετραώροφος οἰκία.
τετράσειρον (τὸ) μτγν. τετραγωνικὸς σιτοβολών, ἀποθήκη σίτου: Ἥρων Γεωπ.197.
τετράσειρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τετράορος, ὁ διὰ τεσσάρων σειρῶν ἐζευγμένος· Εὐστ.Ὀδ.1734,2 «**οἱ δὲ τοιοῦτοι** [ἵπποι τετράοροι] **καὶ τετράσειροι λέγονται** παρὰ τὴν σειράν».
τετρασέλιδος(-η)-ο(ν) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τέσσαρας σελίδας: Σχόλ.ΠΔ Ψαλμ. π. Fabric.B.Gr.3,714 **οὗτος ὁ στίχος οὐκ ἔκειτο ἐν τῷ τετρασελίδῳ**, - τετρασέλιδη **διατριβή.**
τετρασέπαλος-ον νεώτ. βοταν. ἐπὶ τῶν ἀνθέων κ. καλύκων, ὁ φέρων τέσσαρα σέπαλα.

τετράσερον (τὸ) .υσν. τὸ τετράθυρον : Κ Πορφ. Ἐκθ.124.

τετράσημος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ ἐκ τεσσάρων πρώτων χρόνων ἢ σημείων συγκείμενος : Κοϊντιλ.9,4,51, Ἡφαιστ.6,1 **τετράσημος πούς**, Ἀριστεῖδ.Κ 1,16,Σχόλ.Ἡφαιστ.110C **τετράσημος ἐπιπλοκή**· ‖ νεώτ. μετρικ. μετρικὸς πούς ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων σημείων, ἤτοι βραχειῶν συλλαβῶν, διακεκριμένων ἢ συνηνωμένων εἰς μακράς, ἄ. τετράχρονος.

τετρασθενής-οῦς-ές νεώτ. χημ. ἐπὶ τῶν τεσσάρων στοιχείων, ὁ ἑνούμενος πρὸς τέσσαρα ἄτομα ὑδραγόνου ἢ ἄλλου μονοσθενοῦς στοιχείου πρὸς σχηματισμὸν κεκορεσμένης ἑνώσεως, ἄ. τετρατομικός.

τετρασίριον (τὸ) μτγν. μικρὰ τετραγωνικὴ σιταποθήκη : Ἥρων Μέτρ.49.

τετράσκαλμος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρας σκαλμούς, ὁ τετράκωπος : Διόδ.Σ 40,1.

τετρασκελής-οῦς-ές (σκέλος) ὁ ἔχων τέσσαρα σκέλη, τέσσαρας πόδας, ὁ τετράπους : Αἰσχ. Πρ.395 **τετρασκελὴς οἰωνάς** (εἶδός τι γρυπός), Σοφ.ἀπ.941,10 **χέρσου τ- γονή** (τὰ τετράποδα), Εὐρ.Ἡρ.181 **τετρασκελὲς θ' ὕβρισμα Κενταύρων γένος** (ἡ αὐθάδης βία τῶν Κενταύρων),αὐτ.1272, Λυκόφρ.74· ‖ κ. ἐπὶ ἐπιδέσμων, ὁ ἔχων τέσσαρα ἄκρα : Ἡλιόδ Χειρ. π. Ὀρειβ.48,23,1 **τετρασκελεῖ ἐπιδέσμῳ**, Σωρ.Ἐπιδ.41,Γαλ.18(1),774· **2)** κ. μτφ. ἐπὶ ψυχικοῦ πάθους, ὁ τετραπλάσιος, ὁ ὑπερβολικός, ὁ καθ' ὑπερβολὴν μέγας : Φίλ.1,84,35 **τετρασκελὲς γὰρ καὶ τὸ πάθος, ὡς ἵππος**.

τετράσπαστος-ον Ἐπιγρ. ἀμφ. γρ. κ. σημ. πιθ. ἀντὶ τετραστάσιος βλ.λ.

τετρασπόρια (τὰ) νεώτ. σπόρια κρυπτογαμικῶν φυτῶν ἀπαντῶντα ἡνωμένα ἀνὰ τέσσαρα.

τετρασσάριον (τὸ) μτγν. τὸ τετράσσαρον βλ.λ.: Βασ.4,467 **οὐγκία τετρασσάριον Ἰταλικόν**.

τετράσσἄρον (τὸ) μτγν. χαλκοῦν ρωμαϊκὸν νόμισμα ἔχον ἀξίαν τεσσάρων ἀσσαρίων καὶ ἰσοδυναμοῦν πρὸς ἕνα σεστέρτιον : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,5,17.

τετρασσός-ή-όν μτγν. ὁ τετραπλοῦς : Πάπ **τὴν δὲ ἀποχὴν ταύτην τετρασσὴν ἐξεδόμην**· ‖ **τὸ οὐδ.** κτ. πληθ. τετράδες : Εὐσ.Βί.Κωστ.4,37.

τετραστάδιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ εἰς ἔκτασιν τεσσάρων σταδίων ἐκτεινόμενος, ὁ ἔχων μῆκος τεσσάρων σταδίων : Στράβ.8,6,3 πορθμῷ **δὲ τετρασταδίῳ διεστῶσα τῆς ἠπείρου**· ‖ τὸ οὐδ **τετραστάδιον** ὡς οὐσ μῆκος τεσσάρων σταδίων : Στράβ.7,7,6 **τοῦ κόλπου τὰ μὲν στόμα μικρῷ τοῦ τετρασταδίου μεῖζον**, Τζέτζ.Χιλ.6,296.

τετραστάσιος-α-ον ὁ ἔχων τετραπλάσιον βάρος ἢ ἀξίαν : Ἐπιγρ. **ἐλέφαντα ἐπριάμην τετραστάσιον** (πιθ. διόρθ. ἀντὶ τετράσπαστον).

τετρἄστάτηρος-ον ὁ ἔχων ἀξίαν τεσσάρων στατήρων, ὁ ἀξίζων τέσσαρας στατῆρας : -Ἀριστφ.Ἐκκλ.413 **ὁρᾶτε μὲν δεόμενον σωτηρίας τετραστατήρου καὐτόν**· **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. νόμισμα τεσσάρων στατήρων βλ.λ.· Ἡσ. «τετραστάτηρον, τὴν τετράμνουν» : Ἀριστλ.ἀπ.529.

τετράστεγος-ον μτγν., τὸ θηλ. κ. τετράστεγη (πάπ.), ὁ ἔχων τέσσαρας στέγας, τέσσαρα πατώματα, ὁ τετράπατος : Διόδ.Σ 20,85 **δύο . . πύργους τετραστέγους**, Ἰώσ.ΑΙ 1,3,2.

τετράστιγμα-ατος (τὸ) νεώτ. βοταν. **γένος ἀμπελοειδῶν** ἀναρριχητικῶν φυτῶν.

τετράστῐχία (ἡ) μτγν. τέσσαρες στίχοι, τέσσαρες σειραί : Φιλούμ.33,1 **τετραστιχία ὀδόντων**, Γρηγ.Ναζ.131,10 (ἐκδ. Dronk).

τετράστῐχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας στίχους ἢ σειράς, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων στίχων ἢ γραμμῶν : ΠΔ Ἔξ 28,17 **καθυφανεῖς ἐν αὐτῷ ὕφασμα κατάλιθον τετράστιχον**, αὐτ.36,10,Χειρ.π.Bandin.Bibl.Med.I,148B **ἐπίγραμμα τριπλοῦν τετράστιχον**· **2)** μσν. κ. νεώτ. ποίημα ἐκ τεσσάρων στίχων ἀποτελούμενον : Χειρ.π.Bandin.Bibl.Med.I,29A **τετράστιχα Γαβρίου**· ‖ νεώτ. ποίημα ἢ στροφὴ ποιήματος ἐκ τεσσάρων στίχων· **3)** νεώτ. βοταν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ φέρων ἄνθη διατεταγμένα εἰς τέσσαρας σειράς.

τετραστοιχεὶ ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τέσσαρας, εἰς τέσσαρας στοίχους : Φίλ.2,152.

τετραστοιχία (ἡ) διάταξις εἰς τέσσαρας στοίχους, σειράς, τετραπλοῦς στοῖχος : Θεόφρ.ΦΙ 3,18, 13, **ἔνδοθεν** (τοῦ καρποῦ) **στερεόν, πλὴν διῃρημένον κατὰ τὴν τετραστοιχίαν**.

τετράστοιχος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας στοίχους ἢ σειράς, ὁ ἐκ τεσσάρων στοίχων ἢ σειρῶν : Θεόφρ.ΦΙ 8,4,2 **τῶν κριθῶν αἱ μὲν εἰσι δίστοιχοι, αἱ δὲ τρίστοιχοι, αἱ δὲ τετράστοιχοι**, ASS 2,707E τετράστοιχον κόσμον· **2) τετράστοιχον σῶμα** κρᾶμα ἐκ τεσσάρων μετάλλων : Ὀλυμπ.Ἀλχ.96B, Στεφ. ἐν Ideleri Phys.2,223 **τετραστοίχῳ σώματι**· **3)** τὸ οὐδ. **τετράστοιχον** ὡς οὐσ. τέσσαρες τάξεις ζῴων : Πρόκλ.Κρατ.22P.

τετράστομος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τέσσαρα στόματα, τέσσαρας αἰχμάς, ἀκωκάς : Γαλ. 2 643 **τετράστομος πέλεκυς**· ‖ μσν. κ. ἐπὶ τοῦ ὠκεανοῦ : Τζέτζ.Χιλ.8,62.

τετράστοον (τὸ) κ.-ῳον κ.μσν. κ.νεώτ. πρόδομος οἰκιῶν ἔχων τέσσαρας στοάς, τὸ αἴθριον : Ἥρων Στερεομ 2,1, Ἐπιγρ., Μαλάλ.1 291,18 **ἐν μέσῳ τοῦ Τετραστῴου**, γλωσσ.**ὁ ἐπὶ τοῦ τετραστάου** (ὁ ἐπιστάτης τοῦ προδόμου δοῦλος).

τετράστοος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ οἰκοδομημάτων, ὁ ἔχων τέσσαρας στοάς : Ζώσ.2,31 **ἀγορᾶς τετραστόου**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. βλ.λ.

τετράστυλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ οἰκοδομημάτων, ὁ ἔχων τέσαρας κίονας, στύλους ἐν τῇ προσόψει : Φοῖνιξ 6,11 **στοαὶ τετράστυλοι**, Βιτρ. 3,3,7 **τετράστυλος ναός**· ‖ τὸ οὐδ. **τετράστυλον** ὡς οὐσ. κιονοστοιχία ἐκ τεσσάρων στύλων : Ἐπιγρ., Πάπ. **ἀπὸ τετραστύλου Ἀθηνᾶς ἄχρι πύλης Σεληνιακῆς**.

τετράστῳον (τὸ) μσν. ἀντὶ τετράστοον βλ.λ.

τετρασυλλαβία (ἡ) μσν. τὸ νὰ εἶναι τετρασύλλαβον, ἡ ἰδιότης τοῦ τετρασυλλάβου : Τζέτζ ἐν Ἀν.Κρ.3,326,3, Εὐστ.Ἰλ 11,24.

τετρἄσύλλᾰβος(-η)-ο(ν)- μτγν.,μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τέσσαρας συλλαβάς, ὁ ἐκ τεσσάρων συλλαβῶν ἀποτελούμενος : Ἡφαιστ.3,3 **τετρασύλλαβοι πόδες**, Λουκ.Ὄνειρ.29, Ἐφραὶμ Σύρ.1,181H **τετρασύλλαβος λόγος**, - **τετρασύλλαβος λέξις**· ἐπίρρ. λεξ. **-άβως** : Φρύν.Σοφ Παρ.161B, Στεφ.Βυζ. ἐν λ. Τελμησσός, Εὐστ.Ἰλ.1020,22.

τετρἄσυλλᾰβῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἀποτελοῦμαι ἐκ τεσσάρων συλλαβῶν : Εὐστ.1020,21 **τετρασυλλαβεῖ ὁ ἴῃος**, Γραμμ.π.Ἀν.Κρ.4,188,26 **τετρασυλλαβεῖ ὁ ἐνεργητικός**.

τετρἄσχῐδής-οῦς-ές μτγν. μ. ἐν τῷ ἐπιρρ. **-δῶς** τετραμερῶς, τετραπλῶς : Δοσίθ.412K.

τετράσχιστος-ον γλωσσ. **ὁ εἰς τέσσαρα ἐσχισμένος** ἢ διῃρημένος.

τετράσχοινος-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τεσσάρων σχοίνων βλ.λ., ἤτοι 240 σταδίων : Στράβ.12,3, 35 **ᾧ καὶ τετράσχοινος ἄλλη προσετέθη**· ‖ τὸ οὐδ. τετράσχοινον ὡς οὐσ. διάστημα, ἀπόστασις τεσσάρων σχοίνων : αὐτ.17,1,16 **διέχει δὲ τετράσχοινον τῆς Ἀλεξανδρείας ἡ Σχεδία**.

τετρασώματος-ον μσν. ὁ ἔχων τέσσαρα σώματα : Παῦλ.Σιλ.252, Γεώργ.Σύμ.29B, Πρόδρ.409.

τετρασωμία (ἡ) μτγν. κ. μσν. τέσσαρα σώματα ὁμοῦ, ἰδ. κρᾶμα ἐκ τεσσάρων μετάλλων : Ὀλυμπ. Ἀλχ 96B, Στέφ.π.Ideleri Phys.2,200,6 **ὦ σύλληψις τετρασωμίας**.

τετράσωμος-ον ὁ ἐκ τεσσάρων σωμάτων ἀποτελούμενος ἢ ὁ δυνάμενος νὰ περιλάβῃ τέσσαρα σώματα : Ἐπιγρ. **τετράσωμος οἶκος.**

τετράταρσος-ον ὁ ἔχων τέσσαρας ταρσοὺς ἢ πτερά : Νικήτ.Εὐγ.5,373 **πετροπόμποις τετρατάρσοις ὀργάνοις.**

τετρατίζω γλωσσ. ἀντὶ τεταρταΐζω βλ.λ.

τετράτιος-α-ον Ἐπιγρ. ὁ τέτρατος βλ.λ.

τετρατομικός-ή-όν νεώτ. τετρασθενὴς βλ.λ.

τετράτομος(-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ εἰς τέσσαρα τεμάχια τετμημένος : Ἐπιγρ. **τετράτομα ξύλα,** Παῦλ.Σιλ.Ἀμβ.252 **πλευρὰς τετρατόμους ὑπὸ κίοσι δεσμὸς ἐέργων·** 2) ὁ ἐκ τεσσάρων κυλίνδρων ἀποτελούμενος : Πάπ. **χάρτας τετρατόμους·** ‖ νεώτ. κ. δημ ἐπὶ βιβλίων, ὁ ἐκ τεσσάρων τόμων ἀποτελούμενος : **τετράτομον λεξικόν, - τετράτομος ἱστορία.**

τετράτονος-ον μτγν. ὁ ἐκ τεσσάρων τόνων ἢ φθόγγων : Κλεωνίδ.5, Βακχεῖ.Μουσ.47.

τέτρᾰτος-η-ον ποι. ἀντὶ τέταρτος βλ.λ. : Πίνδ.Π,4,47 **τετράτων παίδων** 2) τὸ οὐδ. τέτρατον ὡς ἐπίρρ. τὸ τέταρτον, τὴν τετάρτην φοράν : Ἰλ.Ν 20 **τρὶς μὲν ὀρέξατ' ἰών, τὸ δὲ τέτρατον ἵκετο τέκμωρ,** αὐτ.Φ 177 **τρὶς δὲ μεθῆκε βίης· τὸ δὲ τέτρατον ἤθελε θυμῷ ἆξαι·** 3) τὸ οὐδ.στηθόδεσμος : Γαλ.10(1),823 «στηθοδεσμίδα, ἥν τινες τέτρατον καλοῦσι» (πιθ. γρ.).

τετράτροπος-ον πάπ. κ. μσν. ὁ τετραπλοῦς: Ψελλ.Σύν.Νομ.1011 **τετράτροπον γὰρ τοῦτο·** 2) ὁ ἔχων τέσσαρας τροπάς, ἐποχάς : Πάπ. **κόσμον ἅπαντα τρέπουσα τετράτροπον εἰς ἐνιαυτόν.**

τετράτροχος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας τροχούς : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ.ἐν λ. τετράκυκλος, Σχόλ.Ὀδ.Ι 248, Διοκλητ.Ἐδικτ.15,38Α· ‖ **νεώτ.** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τετράτροχον ὄχημα.

τετράτρῡφος-ον (θρύπτω) ὁ εἰς τέσσαρα μέρη κεκλασμένος, τεθραυσμένος : Ἡσίοδ.Ἔργ.442 **ἄρτον δειπνήσας τετράτρυφον** (Πρόκλ. «τετράκλαστον», Τζέτζ. «τέσσαρα κλάσματα ἔχοντο σταυροειδῶς»)· πρβλ. ὀκτάβλωμος.

τετραυγής-οῦς-ές ὁ ἔχων τέσσαρας ὀφθαλμούς, **μὲ τέσσαρα** μάτια : Ὀρφ.ἀπ.77· 2) ὁμ. ἐπί τινος εἴδους λίθου, ὁ ἀκτινοβολῶν τέσσαρα χρώματα : Ὀρφ.Λιθ.230.

τετραϋπόστατος-ον μσν. ὁ ἐκ τεσσάρων στοιχείων ἀποτελούμενος : Οἰκουμ.ΚΔ'Ἀποκ.225, 20 **τὸν τετραϋπόστατον τοῦτον κόσμον.**

τέτρᾰφα ἀντὶ τέτροφα, παρακ. τοῦ τρέπω βλ.λ.: Δείν.1,108· 2) ἀντὶ τέτροφα, **παρακ.** τοῦ τρέφω βλ.λ. : Πολύβ.12,25.

τετρᾰφᾰλαγγάρχης (ὁ) ΕΜ 729,5 ὁ ἀρχηγός, ὁ διοικητὴς τῆς τετραφαλαγγίας βλ.λ.

τετρᾰφᾰλαγγαρχία (ἡ) μτγν. ἡ διοίκησις τῆς τετραφαλαγγίας ἢ τὸ ἀξίωμα τοῦ τετραφαλαγγάρχου : Ἀρρ.Τακτ.9,10, Σουΐδ.

τετρᾰφαλαγγία (ἡ) μτγν. στρατιωτικὸν σῶμα ἐκ τεσσάρων φαλάγγων ἢ φάλαγξ εἰς τέσσαρας μοίρας διῃρημένη, δηλ. ἐκ 16.384 ἀνδρῶν : Πολύβ. 12,20,7 **ἄγειν διφαλαγγίαν ἢ τετραφαλαγγίαν ἁρμόζουσαν,** Αἰλ.Τακτ.36,6, Ἀρρ.Τακτ.28,6.

τετρᾰφάληρος-ον ἐπὶ τῆς περικεφαλαίας ὁ ἔχων τέσσαρας κώνους ἢ προεξοχάς· Ἡσ. «τετραφάληρον· τέσσαρας φαλοὺς ἔχουσαν καὶ ἐξοχάς, οἵ εἰσιν ἧλοι λαμπροὶ περὶ τὸ μέτωπον τῆς περικεφαλαίας κατακρουόμενοι» : Ἰλ.Ε 743 **κρατὶ δ' ἐπ' ἀμφίφαλον κυνέην θέτο τετραφάληρον,** αὐτ. Λ 41, Ἀπολλ.Ρ 3,1228.

τετράφᾰλος-ον ἐπίθ. τοῦ κυνέη κ. κόρυς, ὁ ἔχων τέσσαρας μεταλλίνας προεξοχάς, φάλους, ὀμφαλούς, ὅ. τετραφάληρος : Ἰλ.Μ 384 **θλάσσε δὲ τετράφαλον κυνέην,** αὐτ.Χ 315 **κόρυθι δ' ἐπένευε φαεινῇ τετραφάλῳ.**

τετρᾰφάρμᾰκος-ον κ. μσν. ὁ ἐκ τεσσάρων φαρμάκων ἀποτελούμενος, συγκείμενος : Γρηγ. Κορ.640 **ἐκ τεσσάρων συνεστῶσα τετραφάρμακος καλεῖται·** ‖ τὸ θηλ. **τετραφάρμακος** ὡς οὐσ. εἶδος ἐμπλάστρου ἐκ κηροῦ, στέατος, πίσσης καὶ ῥητίνης : Μένων 14,19, Φίλ.1,433 (=Στωϊκ. ἀπ.2,154, Γαλ.1,242)· ‖ ὁμ. κ. κτ. οὐδ. **τετραφάρμακον** : Γαλ.12,328· 2) τὸ θηλ. **τετραφάρμακος** ὡς οὐσ. μτφ. αἱ πρῶται τέσσαρες Κύριοι Δόξαι τοῦ Ἐπικ. : Φιλόδ.ἐν Ἡρακλ.1005,4.

τετράφαται - φατο ἰων. γ' πληθ. παρακ. **κ. ὑ**περσ. τοῦ τρέπω βλ.λ.

τετράφορος-ον ὁ φέρων τετραπλοῦν ἢ τετραπλᾶ, μ.π. Ἡρωδιαν.1,234 «**τὰ παρὰ τὸ ις ἐπίρρημα** ἀριθμοῦ συντεθειμένα προπαροξύνεται, δίφορος, τρίφορος, τρίπολος, μεθ' ὧν καὶ τετράφορος».

τετραφύλακος-ον σχόλ. ὁ ἐκ τεσσάρων **φυ**λακῶν : Σχόλ.Βατικ.Εὐρ.Ῥῆσ.5.

τετραφυλίνης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. **ὀρυκτὸν λι**θιοῦχον φωσφορικὸν ἅλας τοῦ σιδήρου.

τετράφυλλον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. εἶδος αὐτοκρατορικοῦ στέμματος, ἐξ οὗ ἀνορθοῦνται τέσσαρα χρυσᾶ φύλλα : Κωδ.Ὀφφ.6,18 **φορεῖ δὲ ἐπὶ κεφαλῆς τὸ δοκοῦν αὐτῷ φόρεμα ἤγουν ἢ κρινωνίαν ἢ τετράφυλλον·** 2) νεώτ. γεωμετρικὸν σχῆμα ὁμοιάζον πρὸς τέσσαρα ἐλλειψοειδῆ φύλλα σταυροειδῶς διατεταγμένα.

τετράφυλλος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρα φύλλα : **τετράφυλλον ἄνθος, - τετράφυλλος βλαστός, - τετράφυλλος θύρα** (ἡ ἔχουσα τέσσαρας πτυχώσεις)· ‖ μσν. κ. νεώτ. **τὸ οὐδ.** τετράφυλλον βλ.λ.

τετράφῡλος-ον ὁ εἰς τέσσαρας φυλὰς διῃρημένος, ὁ ἐκ τεσσάρων φυλῶν συγκείμενος : Ἡρ. 5,66 **τετραφύλους ἐόντας Ἀθηναίους δεκαφύλους ἐποίησε,** Διον.Ἁλ.Ρωμ.4,14 **τετράφυλον ἐποίησε τὴν πόλιν εἶναι, τρίφυλον οὖσαν τέως.**

τετράφυον Ἡσ. «**τετραπάλαιστον**».

τετραφωνία (ἡ) νεώτ. μουσ. ἐκτέλεσις μουσικῆς συνθέσεως διὰ τεσσάρων φωνῶν ἢ ὀργάνων, κουαρτέτο· ‖ ᾠδικὴ σύνθεσις διὰ τέσσαρας φωνάς, ὅ. τετραῳδία.

τετραφωνικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τετραφωνίαν βλ.λ., ὁ ἔχων τέσσαρας φωνὰς ἢ ὁ διὰ τεσσάρων φωνῶν ἐκτελούμενος.

τετράφωνος-ον νεώτ. ὁ διὰ τεσσάρων φωνῶν ἐκτελούμενος : **τετράφωνος συγχορδία** (ἡ ἐκ τεσσάρων φθόγγων ἀποτελουμένη), - **τετράφωνος μουσική** (ἡ δι' ἁρμονικῆς τετραφωνίας ἢ πολυφωνίας ἐκτελουμένη, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν ὁμοφωνικὴν ἢ μονοφωνικήν).

τέτραχα ἐπίρρ. εἰς τέσσαρα μέρη : Πλάτ.Γοργ. 464C **τέτραχα ἑαυτὴν διανείμασα,** Νόνν.Δ 2,248.

τετραχαίνιον (τὸ) νεώτ. μικρὸς ἀρραγὴς καρπὸς ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων ἀχαινίων βλ.λ.

τετράχαλκον (τὸ) Ἡσ. γλώσσ. τοῦ πέλανορ.

τετράχειρ-ειρος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας χεῖρας : Ζηνόβ.1,54, Λιβάν.Λόγ.11,204, Ἡσ. ἐν λ. κυνακίσαι· 2) νεώτ. ζῳολ. τὸ οὐδ. **τὰ τετράχειρα** ὀνομ. τῶν πιθήκων ὡς χρησιμοποιούντων καὶ τοὺς τέσσαρας πόδας ἀντὶ χειρῶν.

τετραχειρόποδες (οἱ) μσν. οἱ τέσσαρας χεῖρας καὶ πόδας ἔχοντες, ὀνομ. μυθικοῦ λαοῦ : Τζέτζ.Χιλ.7,224.

τετραχῇ ἐπίρρ. εἰς τέσσαρα μέρη· πρβλ. τέτραχα : Ξεν.Ἑλλ.5,2,7 **διῳκίσθη δὲ ἡ Μαντίνεια τετραχῇ καθάπερ τὸ ἀρχαῖον ᾤκουν,** Πλούτ.Ἀντ.29 **τὴν κολακείαν οὐχ . . τετραχῇ, πολλαχῇ δὲ διελοῦσα,** Λουκ.Πλ.16 **διελόμενοι τετραχῇ τὴν ὁδόν . .**

τετράχηλον (τὸ) νεώτ. μικρὰ ἄγκυρα μὲ τέσσαρας βραχίονας, ὅ. **κερκέτης,** τεσσαροχάλης.

τετράχηλος-ον γλωσσ. ὁ **τετράσχιστος.**

τετραχθά ἐπίρρ. ποιητ. τέτραχα βλ.λ. : Ἰλ.Γ 363 ἀμφὶ δ' ἄρ' αὐτῷ τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διατρυφὲν ἔκπεσε χειρός, Ὀδ.ι 71 ἱστία δέ σφι τριχθά τε καὶ τετραχθὰ διέσχισεν ἲς ἀνέμοιο.

τετραχθόνευτος-ον ὁ διατελέσας ἐπὶ τέσσαρας ἡμέρας τεθαμμένος ἐν τῇ γῇ : Πισίδ.Γ 333,7 τετραχθόνευτον ἐξανέστησεν νέκυν.

τετραχίζω διαιρῶ εἰς τέσσαρα μέρη· Πολυδ. 7,15 «τὸ ἐπὶ τετάρτῳ μέρει νέμεσθαι, τετραχίζειν», Ἡσ. : Ἀριστφ.ἀπ.870.

τετραχίτων-ονος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τέσσαρας χιτῶνας : Ἀνών.Λονδ.28,27.

τετραχλωράνθαξ-ακος (ὁ) νεώτ. χημ. ἄχρουν πτητικὸν ὑγρόν, ἀποτελοῦν παράγωγον τοῦ μεθανίου χρησιμοποιούμενον δὲ ὡς ὑγρὸν διαλυτικόν.

τετραχλωριαιθάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὀργανικὸς διαλύτης διὰ λίπη, ρητίνας, θεῖον κτλ., χρησιμεύων κυρίως πρὸς καθαρισμὸν ἀπὸ ρητινωδῶν ἢ ἐλαιωδῶν χρισμάτων.

τετρᾶχμον (τὸ) Ἐπιγρ. συγκ. ἀντὶ τετράδραχμον.

τετραχόθεν ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἐκ τεσσάρων μερῶν : Λιβάν.Λόγ.11,209 ὅστις τετραχόθεν ἴσην οἰκῶν ἀγάλλεται, Εὐστ.Ὀδ.1572,24.

τετραχόθι ἐπίρρ. εἰς τέσσαρα μέρη : Ἱππ.Νούσ. 2,33 δῆσαι τὸ σπογγίον λίνῳ τετραχόθι.

τετραχοϊαῖος-α-ον τετράχους βλ.λ. : Ἐπιγρ.Τέω τετραχοϊαῖον χαλκίον.

τετραχοίνικος-ον μτγν. ὁ τέσσαρας χοίνικας χωρῶν, περιλαμβάνων : Διοσκ.1,33, Σχόλ.Ἀριστφ. Νεφ.639, Πάπ. μέτρον τετραχοίνικον, Εὐστ.1854,12.

τετραχορδικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸ τετράχορδον βλ. ἐν τετράχορδος 2) : Πλούτ.Ἠθ.1145C, Ἀριστείδ.Κ Μουσ.21,3 τετραχορδικαὶ διαιρέσεις.

τετράχορδος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τέσσαρας χορδάς : Ἀθήν.4,183A σκινδαψὸς τετράχορδος, Στράβ.13,2,4,-τετράχορδον ὄργανον· 2) τὸ οὐδ. τετράχορδον ὡς οὐσ. ἀκολουθία μουσικὴ τεσσάρων φθόγγων, ἀποτελοῦσα διάστημα καθαρᾶς τετάρτης, ἤτοι περιλαμβάνουσα δύο τόνους καὶ ἡμιτόνιον : Ἀριστλ.Πρ.922b,8, αὐτ.ἀπ. 47, Πλούτ.Ἠθ.1021F· 3) νεώτ. ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἔγχορδον μουσικὸν ὄργανον οὗ αἱ τέσσαρες χορδαὶ τείνονται κατὰ κατιοῦσαν διαδοχὴν πέμπτων, ἀντιστοιχοῦσαι εἰς τοὺς φθόγγους μι, λα (ἐντὸς τοῦ πενταγράμμου), ρε, σολ (ὑπὸ τὸ πεντάγραμμον), ἡ δ' ἔκτασις περιλαμβάνει τρεῖς κλίμακας καὶ μίαν ἕκτην, τὸ βιολί.

τετράχορος (ὁ) νεώτ. χορὸς χορευόμενος ὑπὸ τεσσάρων (ἢ ἐνίοτε καὶ πλειόνων) ζευγῶν, τασσομένων κατὰ μέτωπον ἀλλήλων, δημ. καδρίλια.

τετραχοῦ ἐπίρρ. εἰς τέσσαρα μέρη : Χοιροβ. εἰς Θεοδ.1,338H.

τετράχους-οος-ουν-οον μτγν.κ.μσν. ὁ χωρῶν, περιλαμβάνων τέσσαρας χόας: Ἡδυλ.π.Ἀθήν.11,473A ἐκ νυκτῶν εἰς ἠῶ πίνει τετραχόοισι κάδοις, Πάπ. μέτρον τετράχουν· 2) τὸ ἀρσ. ἢ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ποσότης τεσσάρων χοῶν : Γεωπ.9,10,8 τετράχουν ἑκάστῳ στελέχει κατάχεε.

τετραχρονία (ἡ) μτγν. κ μσν. ἡ ἀφῃρημένη ἔννοια τοῦ τετραχρόνου βλ.λ., τὸ ἐκ τεσσάρων χρόνων συγκεῖσθαι : Σχόλ.Ἡφαιστ.110C, Εὐστ.Ὀδ. 1407,44 τὸ βριθὺ τῆς τετραχρονίας.

τετράχρονος-ον μτγν. κ. νεώτ. μετρ. ὁ περιλαμβάνων τέσσαρας χρόνους : Ἡφαιστ.3,11, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.35,11, - τετράχρονος πούς.

τετραχρονῶ-έω μτγν. περιλαμβάνω τέσσαρας χρόνους : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.135,22, AB 1150.

τετραχρωμία (ἡ) νεώτ. μέθοδος τυπογραφικῆς ἀναπαραγωγῆς εἰκόνων διὰ τεσσάρων πλακῶν, ὧν ἑκάστη κατὰ σειρὰν ἀποτυποῖ εἰς τὸν χάρτην διάφορον χρῶμα· πρβλ. διχρωμία.

τετράχρωμος-ον νεώτ. ἐπὶ εἰκόνων, ὁ φέρων τέσσαρα χρώματα.

τετράχυτρος-ον ὁ δυνάμενος νὰ περιλάβῃ τέσσαρας χύτρας, ὅθ. ὁ λίαν εὐρύχωρος, ὀγκώδης : Βατραχομ.255 τοῦ δ' ἔβαλε τρυφάλειαν ἀμύμονα καὶ τετράχυτρον δῖας Ὀριγανίων.

τετράχωρος-ον μτγν. ὁ περιλαμβάνων τέσσαρα κεχωρισμένα τμήματα, διαμερίσματα : Διοσκ. 1,101 τῷ φθινοπώρῳ φέρει σπέρμα ἐν θυλάκοις συνεζευγμένοις τριχώροις ἢ τετραχώροις.

τετραχῶς ἐπίρρ. κατὰ τέσσαρας τρόπους : Ἀριστλ. Κατ.14a,26, Ἑρμογ.Στάσ.7.

τετράψηλος-η-ο δημ. ὁ λίαν ὑψηλός, ὑπερύψηλος : Μαλακ.Συντρ.29,1 στὸν πύργο τὸν τετράψηλο | τὴν ἔκλεισε καλὰ ὁ ζηλιάρης.

τετραῳδία (ἡ) νεώτ. ᾠδικὴ σύνθεσις ἐκτελουμένη ὑπὸ τεσσάρων διαφόρων φωνῶν, ἅ. τετραφωνία, κουαρτέτο.

τετραῴδιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. κανὼν ἀποτελούμενος ἐκ τεσσάρων ᾠδῶν, ᾀδόμενος συνήθως κατὰ τὰ Σάββατα, καὶ δὴ τῆς τεσσαρακοστῆς : Τριῴδιον εἰς τὸ Σάββ. Β' Ἑβδομάδος ἀπὸ δὲ τῆς ς' ὥρας εἰσέρχονται τὰ τετραῴδια· κ. ἐπιθετ. : Ἐφραὶμ Καισ.2672 ὁ συνυφήνας τῷ μεγάλῳ Σαββάτῳ μέλος τετραῴδιον.

τετράων-ονος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ζωολ. τὸ πτηνὸν μελεαγρὶς βλ.λ. ἡ κοινή: Σουετ.π.Βλασφημιῶν 22 (ἐν λατ. μεταγρ. tetrao).

τετραώνυμος-ον πάπ. ἡ ἔχουσα τέσσαρας ἐπωνυμίας, ἐπίθ. τῆς Σελήνης : Πάπ.μαγ.

τετραωρία (ἡ) νεώτ. χρονικὸν διάστημα τεσσάρων ὡρῶν· || εἰδ. ναυτ. ἡ ἐν πλοίῳ ἐπὶ τέσσαρας συνεχεῖς ὥρας ὑπηρεσία μέρους τοῦ πληρώματος, ἅ. τετράωρος φυλακή, βάρδια.

τετράωρος-ον νεώτ. ὁ ἔχων διάρκειαν τεσσάρων ὡρῶν· || ὁ ἐπὶ τέσσαρας ὥρας ἐπαναλαμβανόμενος· 2) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. χρονικὸν διάστημα τεσσάρων ὡρῶν.

τετραώροφος-ον νεώτ. ἐπὶ οἰκιῶν, κτιρίων, ὁ ἔχων τέσσαρας ὀρόφους, τετράπατος.

τετράωτος-ον μτγν. ὁ ἔχων τέσσαρα ὦτα, ἐν χρ. ἐν παροιμ. «ἐπὶ τοῦ πολλὰ ἰδόντος καὶ πολλὰ ἀκούσαντος» : Ζηνόβ.1,54· 2) ὁ ἔχων τέσσαρας λαβάς, ἐπὶ ἀγγείων : Ἀθήν.11,483A τὸ δὲ δίωτον καὶ τετράωτον (ποτήριον).

τετρεμαίνω κτ. ἀναδιπλασιασμὸν τ. τοῦ τρέμω· ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ., καταλαμβάνομαι ὑπὸ τρόμου, φοβοῦμαι : Ἀριστφ.Νεφ.293 οὕτως αὐτὰς τετρεμαίνω καὶ πεφόβημαι, αὐτ. 374· μετ' ἐμπροθ. προσδιορ. : Παχυμ.Γ Μιχ.Παλαιολ.6,7,302A περὶ .. τῷ παιδὶ τετρεμαινούσῃ.

τετρημένον πέταλον (τὸ) νεώτ. ἀνατομ. ὀστεῖνον πρόμηκες, τετράπλευρον πέταλον, ὁριζοντίως κείμενον, δι' οὗ συνάπτονται πρὸς ἀλλήλας αἱ δύο πλάγιαι μοῖραι τοῦ ἡθμοειδοῦς ὀστοῦ : διὰ τῶν τρημάτων τοῦ τετρημένου πετάλου διεξέρχονται τὰ ὀσφρητικὰ νημάτια εἰς τὸ κύτος τῆς ῥινός.

τετρήμερος-ον (ἡ) κ. τεθρήμερος ὁ τεσσάρων ἡμερῶν, ἅ. τεταρταῖος : Ἀριστλ.Πολιτ.1286a, 13 μετὰ τὴν τετρήμερον (ἐνν. ἡμέραν· μετὰ τὴν τετάρτην ἡμέραν)· || ὑπὸ τὸν τ. τεθρήμερος ὁ ὡρισμένος διὰ τέσσαρας ἡμέρας: Κομητ.ΑΠ 15,40,5.

τετρήρης (ἡ) (ἐνν. ναῦς) δωρ. κ. τετρήρευς (Ἐπιγρ.), γενικ. τετρήραυς κ. τετρήρου (Ἐπιγρ.), τύπος πολεμικοῦ πλοίου ἔχοντος τέσσαρας ἐπαλλήλους σειρὰς κωπῶν : Ἀριστλ.ἀπ.600, Πολύβ.1,47,5 Διόδ.Σ 19,62 τούτων ἦσαν τετρήρεις μὲν ἐνενήκοντα, πεντήρεις δὲ δέκα (πρβλ. τριήρης).

τετρηρικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐν εἴδει τετρήρους βλ.λ.· ὅθ. κ. τετρηρικὰ πλοῖα : Πολύβ.2,10,5.

τετρηριτικός-ή-όν Ἐπιγρ. τετρηρικὸς βλ.λ.

τέτρηχα παρακ. τοῦ ρ. ταράσσω.

τετρίγει ἐπ. τ. ὑπερσ. τοῦ ρ. τρίζω.
τετριγυῖα μτχ. παρακ. θηλ. τοῦ ρ. τρίζω.
τετριγῶτες ἐπ. μτχ. παρακ. τοῦ ρ. τρίζω ἀντὶ τετριγότες : Ἰλ.Β 314.
τέτριξ-ιγος (ἡ) κ. νεώτ. πτηνόν τι, ἄ. οὔραξ καλούμενον (διάφ. τοῦ τέτραξ **καὶ** τοῦ τετράων) : Ἀριστλ.ΖΙ 559a,2, αὐτ.559a,12· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος ἀκριδιδῶν ἐντόμων.
τετρόγυος-ον πάπ. δ. τ. τοῦ τετράγυος βλ.λ.
τετρόζαι (αἱ) νεώτ. χημ. ὅρος χαρακτηρίζων τὰ ἁπλᾶ σάκχαρα (μονοσακχαρῖται) τὰ περιέχοντα ἐν τῷ μορίῳ αὐτῶν τέσσαρα ἄτομα ὀξυγόνου.
τετρόμματος-ον μτγν. ὁ τέσσαρα ὄμματα ἔχων, δθ. τ· ἀριθμός ἡ τετράς : Ἑρμεί.Ἀλ.Φαῖδρ. 107Α **τετρόμματον καὶ τετραπρόσωπον αὐτὸν ἡ θεολογία καλεῖ** (κῶδ. τετράμματον).
τέτρομος (ὁ) μτγν. ὁ τρόμος, τρεμούλιασμα : Ἱππ.π.Γολ.19,146, Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.53,12 **αἱ διάλεκτοι καὶ ἀφαιροῦσι καὶ πλεονάζουσιν, ἑορτή ὀρτή, τελέως λέως**, τρόμος τέτρομος, Ἡσ
τετροξείδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὅρος χαρακτηρίζων τὸ ὀξίδιον τὸ περιέχον ἐν τῷ μορίῳ αὐτοῦ τέσσαρα ἄτομα ὀξυγόνου.
τετρόργυιος-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος, διάστασιν τεσσάρων ὀργυιῶν : Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 6,223 **λείψανον .. σκολοπένδρης .. δισσάκι τετρόργυιον.**
τετρόροφος-ον δ. ἀνάγν. ἀντὶ τετρώροφος βλ.λ.
τετρούγκιον (τὸ) νόμισμα τεσσάρων οὐγκιῶν, ἄ. τετραούγκιον : Ἐπιγρ.Δακίας.
τέτροφα παρακ. τοῦ τρέφω βλ.λ.· **2)** παρακ. τοῦ τρέπω βλ.λ.
τετρόφθαλμος-ον μσν. ὁ ἔχων τέσσαρας ὀφθαλμούς : Τζέτζ.Ἐξήγ Ἰλ.36,23.
τετρωβολιαῖος-ον σχόλ. κ. μσν. τετρώβολος: Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.253, Σουίδ. ἐν λ. τετρώβολον.
τετρωβολίζω λαμβάνω ποσὸν τεσσάρων ὀβολῶν· δθ. ὑπηρετῶ ὡς στρατιώτης : Θεόπομπ.Κωμ. 55· **2)** Εὐστ.Ὀδ 1405,29 **«τετρωβολίζειν· τὸ λαμβάνειν δικαστικὸν τετρώβολον».**
τετρώβολον (τὸ) νόμισμα ἔχον ἀξίαν τεσσάρων ὀβολῶν, ἀντιστοιχοῦν πρὸς 2/3 τῆς δραχμῆς : Ἀριστφ.Εἰρ.254 **τετρωβόλου ταῦτ' ἔστιν**, Πολύβ.34, 8,8, Πλούτ.Ἀλκ.35· || φρ. **τετρωβόλου βίος ὁ στρατιωτικὸς βίος** (ὡς ἐκ τῆς διὰ τεσσάρων ὀβολῶν μισθώσεως) : Παυσ.Γραμμ.άπ.307· **2)** βάρος τεσσάρων ὀβολῶν : Διοσκ.4,159, Γαλ.12,628 **γλυκυρρίζης τετρώβολον.**
τετρώβολος-ον Ἐπιγρ. ὁ συμποσούμενος, ἀνερχόμενος εἰς τέσσαρας ὀβολούς : Ἐπιγρ.Τήνου **τὸ κεφάλαιον εἰς ἄλλον πενταετῆ συνεγράφατο χρόνον τόκου τετρωβόλου· 2) τὸ** οὐδ. ὡς οὐσ. τετρώβολον βλ.λ.
τετρωδοῦμαι-έομαι μτγν. παθ. ἐπονολαμβάνομαι διὰ τετάρτην φοράν : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.88Ρ.
τετρώκοντα δωρ. τεσσαράκοντα : Ἡρακλεωτ. Πίν.159,20, Ἐπιγρ.Δελφῶν, Κερκύρας.
τετρωκοντάλιτρος-ον ὁ ἔχων βάρος τεσσαράκοντα λιτρῶν : Δεινόλ.4 **τετρ· πέδαι.**
τετρωκοστομόριον (τὸ) δωρ. τὸ τεσσαρακοστὸν μέρος : Ἀρχιμ.Ψαμμ.2,4.
τετρωκοστός-όν δωρ. τεσσαρακοστός : Ἀρχιμ.Ψαμμ.4,10 **τετρωκοστὸς ἀπὸ** μονάδος.
τετρώριστος-ον τετράορος βλ.λ. : Σοφ.άπ.958 **αὐτοῖσιν ὅπλοις καὶ τετρωρίστῳ δίφρῳ.**
τέτρωρον (τὸ) (ὅρος) μτγν. μέρος γῆς, γήπεδον ὁριζόμενον διὰ τεσσάρων ὁροθετικῶν σημείων : Ἡρακλεωτ.Πίν.1,90, αὐτ.1,159 **ἀπὸ τᾶς τριακονταπέδω τᾶς διὰ τῶν τετρώρων ἀγώσας.**
τέτρωρος-ον κ. μσν. συνηρ. τ. τοῦ τετράορος βλ.λ., τετράζυγος : Εὐρ.Ἱππ.1229 **ταῦρος φόβῳ τέτρωρον ἐκμαίνων ὄχον,** αὐτ.Ἄλκ.483 **τέτρωρον ἅρμα,** Αἰλ.ΦΙ 1,36 **τετρώρῳ θέοντι,** Εὐστ.Πον.337,65.
τετρώροφος-ον **ὁ ἐκ** τεσσάρων ὀρόφων ἀποτελούμενος, τετράπατος : Ἡρ.1,180 **τὸ δὲ ἄστυ αὐτὸ ἐὸν πλῆρες οἰκιέων τριωρόφων τε καὶ τετρωρόφων,** Φίλ.2,143, Ἀππ.Καρχ.95.
τετρώρυγος-ον τετρόργυιος βλ.λ. : Ξεν.Κυν.2,5 **ἐνόδια τετρώρυγα·** πρβλ. διώρυγος, δεκώρυγος.
τέτσος (ὁ) δημ. **τὸ** φυτὸν κισσός.
τέττα τιμητικὴ προσφώνησις νεωτέρου φίλου πρὸς πρεσβύτερον : Ἰλ.Δ 412 **τέττα, σιωπῇ ἧσο·** πρβλ. τάτα, ἄττα, ἄππο, ἀπφά, πάππας.
τέτταρα ἀττ. ἀντὶ τέσσαρα.
τετταράκοντα ἀττ. ἀντὶ τεσσαράκοντα.
τετταρακονταμναῖος-ον Ἐπιγρ. **ὁ ἐκ** τεσσαράκοντα μνῶν : Ἐπιγρ.Δελφῶν **τετταρακονταμναῖος ἔρανος.**
τέτταρες ἀττ. ἀντὶ τέσσαρες βλ.λ.
τετταρτεξάδελφοι (οἱ) μσν. ἐσφ. **ἀντὶ** τεταρτεξάδελφοι, ἐξάδελφοι τετάρτου βαθμοῦ : Βαλσ. ἐν Mi.Pa.Gr.119,1201.
τεττίγιον (τὸ) μικρὸς τέττιξ, τζιτζικάκι· Ἡσ. **ἐν** λ. κερκώπη **«μικρὸν τεττίγιον** τὸ καλσαμαῖον λεγόμενον»· **2)** νόμισμα ἐφ' οὗ ἀπεικονίζετο μικρὸς τέττιξ : Ἐπιγρ.Δήλου **τεττίγια χρυσᾶ δύο.**
τεττιγομήτρα (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μήτρα, τὸ κέλυφος τὸ περιέχον ἐν ἑαυτῷ, ὑπὸ μορφὴν σκώληκος εἰσέτι, τὸν τέττιγα : Ἀριστλ.ΖΙ 556a,7 **εὐθὺς ῥήγνυται τὸ κέλυφος καὶ γίνανται τέττιγες ἐκ** τῆς τεττιγομήτρας.
τεττιγόνιον (τὸ) εἶδός τι μικροῦ τέττιγος : Ἀριστλ.ΖΙ 532b,17 **καλοῦσι δὲ τοὺς μὲν μεγάλους ᾄδοντας ἀχέτας, τοὺς δὲ μικροὺς τεττιγόνια.**
τεττιγότης-ητος (ἡ) σχόλ. ἡ ἰδιότης, ὑπόστασις τοῦ τέττιγος : Ἀνών. εἰς Ἀριστλ.Κατ.51,4.
τεττιγοφόρας (ὁ) ὁ φέρων τέττιγος βλ.λ.21, καρφίδας χρυσᾶς ἐν τῇ κόμῃ, παριστώσας τέττιγα, οἵας ἐφόρουν οἱ ἀρχαῖοι Ἀθηναῖοι ὡς σύμβολον ἰθαγενείας· Ἡσ. «Ἀττικοὶ ἐπὶ τῶν τῆς κεφαλῆς τριχῶν ἐνεῖρον χρυσοῦς τέττιγας» : Ἀριστφ.Ἱππ. 1331 **ὅδ' ἐκεῖνος ὁρᾶν τεττιγοφόρας, ἀρχαίῳ σχήματι λαμπρός.**
τεττιγοφορία (ἡ) μσν. τὸ τεττιγοφορεῖν βλ.λ. : Τζέτζ.Χιλ.1,233.
τεττιγοφόρος-ον μσν. τεττιγοφόρος βλ.λ. : Εὐστ.345,34 **οἱ δὲ ὕστερον εὐγενεῖς** Ἀθηναῖοι .. **τέττιξιν ἐσέμνυνον ἑαυτούς, τεττιγοφόροι ὄντες.**
τεττιγοφορῶ-έω σχόλ. φορῶ τέττιγας χρυσοῦς εἰς τὴν κόμην, εἶμαι τεττιγοφόρος βλ.λ. : Σχόλ. Ἑρμογ. ἐν Walz.Ρητ.4,70 **ἔθος ἦν Ἀθήνησι τεττιγοφορεῖν τῶν εὐπατριδῶν τοὺς παῖδας.**
τεττιγώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐν εἴδει τέττιγας, **ὁ** πρὸς τέττιγα ὁμοιάζων : Λουκ.Διάν.7.
τέττιξ-ιγας (ὁ) κ. νεώτ. ἔντομον διατρῖβον ἐπὶ δένδρων ἢ θάμνων κατὰ τὴν ἐποχὴν τοῦ θέρους, ἀνῆκον εἰς τὰ ἡμίπτερα καὶ οὔτινος ὁ ἄρρην ἐκπέμπει τερέτισμα ὀξύ, πλήττων τὴν κατωτέραν μεμβράναν τοῦ πτερυγίου ἐπὶ τοῦ θώρακος, τζιντζίρας, τζιτζίκι : Ἰλ.Γ 151 **τεττίγεσσιν ἐοικότες, οἵ τε καθ' ὕλην δενδρέῳ ἐφεζόμενοι ὄπα λειριόεσσαν ἱεῖσι,** Ἡσίοδ.Ἔργ 582 **καὶ ἠχέτα τέττιξ .. λιγυρὴν καταχεύετ' ἀοιδὴν πυκνὸν ὑπὸ πτερύγων θέρεος καματώδεος ὥρῃ,** αὐτ.Α 393, Σιμωνίδ.173, Πλάτ.Φαῖδρ.230C, Ξέναρχ.14, Θεόφρ.Σημ. 54 **τέττιγες πολλοὶ γινόμενοι νοσώδες τὸ ἔτος σημαίνουσι·** παροιμ. **τέττιγα πτεροῦ εἴληφας** ἐπὶ λάλου ἀνθρώπου : Ἀρχίλ.143· ὁμ. ἐν παροιμ. φρ. : Ἀριστοφ.10,7 **πνῖγος ὑπομεῖναι καὶ μεσημβρίας λαλεῖν τέττιξ·** || **ἀκάνθιος τέττιξ** παροιμ. ἐπὶ προσώπου σιωπηλοῦ : Ζηνόβ.Παροιμιογρ.1,51, Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Ἄκανθος· **2)** κόσμημα χρυσοῦν τῆς κόμης, καρφὶς ἢ περόνη φέρουσα ὡς κεφαλὴν τέττιγα **ἐκ** χρυσοῦ, δι' ἧς ἐστερεοῦτο ὁ κρωβύλος **βλ.λ. ἐπὶ** τῆς κορυφῆς, φορουμένη **ὑπὸ τῶν**

πρὸ τοῦ Σόλωνος 'Αθηναίων ὡς σύμβολον τοῦ ὅτι ἦσαν αὐτόχθονες, εἶτα δὲ ὑπὸ εὐ ενὼν 'Αθηναίων. Ἰδ. ἐφήβων· πρβλ. τεττιγοφόρος, τεττιγοφορῶ : Θουκ.Ι.6 **καὶ χρυσῶν τεττίγων ἐνέρσει κρωβύλον ἀναδούμενοι τῶν ἐν τῇ κεφαλῇ δεσμῶν,** 'Ηρακλείδ.Ποντ.π.'Αθήν.12,512Ϲ, 'Επιγρ· ‖ δθ. κ. μτφ. φρ. : 'Αριστφ.Νεφ.984 ἀρχαῖα . . καὶ **τεττίγων ἀνάμεστα** (πλήρη ὀρχαίων ἰδεῶν, μύθων)· **3)** **τέττιξ ἐνάλιος** εἶδος ἀστακοῦ : Αἰλ.Φ.Ι3,26· **4)** μέρος τοῦ ὠτός· Πολυδ.2,86 «τοῦ λοβοῦ τὸ περὶ τῇ κυφέλῃ»· **5)** κωμ. ὀνομ. ἀποδιδομένη εἰς τοὺς ξένους μαγείρους : 'Αθήν.14,659Α **ἐκάλουν δ' οἱ παλαιοὶ** τὸν **μὲν πολιτικὸν** μάγειρον **μαίσωνα, τὸν δ' ἐκτόπιον τέττιγα,** 'Ησ.

τέτυγμαι παρακ. τοῦ τεύχω βλ.λ.

τετυκεῖν ἐπ. ἀόρ. ἀπαρφ. τοῦ ρ. τεύχω βλ.λ.

τετυφωμένως ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. παθ. παρακ. τοῦ τυφῶ βλ.λ. μετ' οἰήσεως, ἐπάρσεως, μὲ περηφάνεια : Κλήμ.'Αλ.Παιδ.2,3,191· **2)** ἀνοήτως, κούφως : Δημ.665 **ἁπλῶς καὶ κομιδῇ τετυφωμένως.**

τετύχηκα παρακ. τοῦ τυγχάνω βλ.λ.

τετώμενοι 'Ησ. «ὑστερούμενοι, ἐνδεῶς ἔχοντες» πρβλ. τητῶμοι-ἀομαι.

τεῦ δωρ. τ. γενικ. τοῦ σύ· **2)** ἰων ἐπ. κ. δωρ. γενικ. τοῦ τίς;· ‖ κ. ἐγκλιτ. **τευ** γενικ. τοῦ τις.

τεῦγμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ κατεσκευασμένον, ἐπίτευγμα, ἔργον, κατασκεύασμα : Δωσιάδ.ΑΠ 15,26 **εὐὸν δὲ τεῦγμ' ἀθροίσας.**

τευθαλλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν πολύγονον ἄρρεν : Διοσκ.4,4 (ἀμφ. ἀνάγν.).

τευθιάς-άδος (ἡ) μτγν. τευθὶς βλ.λ.Ι) : Φιλόξ.2,13.

τευθίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τευθὶς βλ.λ., καλαμαράκι : Φερεκρ.130,10 **τευθιδίοις ἁπαλοῖς,** 'Εφιππ. 15,4, Εὔβουλ.110 **ὁσίας ἕνεκα σηπίδι' ἢ τευθίδια.**

τευθιδώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐν εἴδει τευθίδος : 'Αθήν.7,318Ε **μαλάκια καλεῖται τὰ τευθιδώδη.**

τευθίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. μαλάκιον ἀνῆκον εἰς τὰ κεφαλόποδα, δημ. καλαμάρι : Σιμωνίδ.15, 'Αριστφ. 'Αχ.1156 **ὃν ἔτ' ἐπίδοιμι τευθίδος δεόμενον, ἡ δ' ὠπτημένη σίζουσα πάραλος ἐπὶ τραπέζῃ κειμένη . . ,** αὐτ.'Ιππ.929,934, 'Αριστλ.ΖΙ 541b.13 **αἱ δὲ σηπίαι καὶ αἱ τευθίδες νέουσιν ἅμα συμπεπλεγμέναι,** Θεόφρ.Σημ.40, Γαλ.6,769· ‖ νεώτ.ζωολ. γένος ἰχθύων ἀκανθοπτερυγίων· **2)** εἶδός τι ζυμαρικοῦ, πλακουντίου· 'Ησ. «πέμμα πλακουντώδες» : 'Αθήν.7,326Ε.

τεῦθος (ὁ) εἶδός τι μαλακίου, μεγαλυτέρου τῆς τευθίδος βλ.λ.Ι) : 'Αριστλ.ΖΙ 490b,13, αὐτ.524a,25, αὐτ.ἀπ.340, Νίκ.'Αλεξ.471 **ὅς δή τοι ῥυπόεις μὲν ὑπ' ὀστλίγγεσσιν ἀραιαῖς τευθίδος ἐμφέρεται νεαλὴς γόνος, ἢ ἅτε τεύθου ἢ ἅτε σηπιάδος.**

τευθός (ὁ) εἶδος ἰχθύος, βοσκόμενον κατ' ἀγέλας : 'Αριστλ.ΖΙ 610b,6.

τεύθριον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν πόλιον : Διοσκ.3,110· **2)** τὸ φυτὸν ἐρυθρόδανον : αὐτ.3,143.

τεύκριον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. βοταν. ποῶδες φυτὸν ἀνῆκον **εἰς τὰ χειλανθῆ,** φαρμακευτικῶς ἢ ἄλλως χρήσιμον καὶ οὗτινος πλεῖστα εἴδη περιλαμβάνει ἡ ἑλληνικὴ χλωρίς : Διοσκ.3,97, - **τεύκριον τὸ σκόρδιον** (σκορδιό, σκορδόχορτο), **τεύκριον ἡ χαμαίδρυς** (χαμοδρυά), **τεύκριον τὸ ξανθὸν** (μοσκόχορτο, μοσκοχόρταρο, μοσκοστουβιά), **τεύκριον τὸ πόλιον** (ἀμάραντο, λιβανόχορτο, παναγιόχορτο, βοτάνι τῆς ἀγάπης, χορτάρι τῆς Παναγιᾶς)· **2)** τὸ φυτὸν χαμαίρωψ : Διοσκ.3,98.

τεύκριος (ὁ) μτγν. τὸ φυτὸν σκολοπένδριον : ΨΔιοσκ.3,134.

τευκτήρ-ῆρος (ὁ) (τεύχω) λεξ. ὁ ποιῶν, κατασκευάζων τι, κατασκευαστής, ποιητής:'Ησ.,Φώτ.,Σουΐδ.

τευκτικός-ή-όν ὁ ἱκανὸς νὰ ἐπιτύχῃ τι, μτ. γενικ. ἀντικειμ. : 'Αριστλ.ΗΝικ.1142b,22· κ. συγκρ. : Φιλόδ.Ρητ.1,145S.

τευκτός-ή-όν 'Ησ. «τευκτόν· χειροποίητον, **κατασκευαστόν»·** Σουΐδ. : 'Αντιφάν.32,2.

τεύκτωρ-ορος (ὁ) μτγν. τευκτὴς βλ.λ., **δημιουργός** : Μαν.4,222, αὐτ.2,333.

τευμῶμαι-άομαι, ἐπ. ἀόρ. **τευμήσατο, τεύχομαι,** κατασκευάζω : 'Αντίμ.3.

τεῦξις-εως (ἡ) (τεύχω) 'Ησ. «κατασκευή, ποίησις»· **2)** (τυγχάνω) ἐπιτυχία, ἀπόκτησις (ἀντιδιαστέλλεται **ἐφέσει**) : Πλούτ.'Ηθ.1071Ε, 'Αρρ.'Επίκτ.2,5,8, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.ΙΙ,82, Πλωτῖν.Ι.5,2· **3)** ἔντευξις βλ.λ.Ι), ἐντυχία, συντυχιά : ΑΠ 15,25,23.

τεῦς δωρ. κ. βοιωτ. γενικ. τοῦ σύ : Θεόκρ.ΙΙ,52.

τευτάζω, παρακ. τετεύτακα (Πλάτ.Πολ.521Ε), ἐνδιατρίβω, καταγίνομαι, ἀσχολοῦμαι ἀποκλειστικῶς, συνεχῶς εἴς τι : Πλάτ.Φίλ.56Ε, αὐτ.Τίμ.90Β, 'Ωριγ.Κέλσ.7,34 9C **οὐ** χρὴ ἡμᾶς **περὶ τὰ** μὴ **ἀναγκαῖα τευτάζειν,** Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.14,132C **τῶν περὶ τὴν κακότεχνον ταύτην διατριβὴν τευταζόντων·** ‖ κ.ἀπολ. καταγίνομαι, ἀσχολοῦμαι, εἴς τι μετὰ σπουδῆς, ἰδιαζούσης ἐπιμελείας : Τηλεκλείδ. 36 **πάντες δὲ τευτάζουσιν οἱ διάκονοι,** Πλάτ. Κωμ.89· ‖ μτ. ἀπαρφ. ἐν εἰδ. σημ. **διατάσσω,** παραγγέλλω τινὶ ἐπονειλημμένως, **ἵνα ἐκτελέσῃ τι** : Φερεκρ.184· ‖ κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Φρύν.Κωμ.36, Λουκ.Λεξιφ.21· **2)** ρηματ.π. τευτασμός.

τευτασμός (ὁ) 'Ησ. «στραγγεία».

τευτάσσω δ. τ. τοῦ τευτάζω βλ.λ. : Χρησμ. **ἐν** 'Επιγρ.Αἰζανίας.

τευτλίον (ὁ) κ. **σευτλίον** (Δίφιλ.Σ π. 'Αθήν.9,371Α, Πάπ.) ὑποκορ. τοῦ τεῦτλον βλ.λ. **ἐν** χρ. ἄνευ ὑποκορ. σημ. : 'Αριστφ.Βάτρ.942, αὐτ.ἀπ.130, Θεόφρ.ΦΙ 7,2,6, αὐτ.ΦΑἰτ.2,5,3, Διοκλ.ἀπ.Ι

τευτλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ τεῦτλον βλ.λ. : Θεόφρ. ΦΙ 7,7,2, Δίφιλ.47 **τεῦτλα τευτλίδας καλῶν.**

τευτλόεις-εντος-εσσα-εν κ. συνήθ. **τευτλοῦς ὁ** πλήρης τεύτλων· δθ. κ. ἡ νῆσος **Τευτλοῦσσα ἡ** νῆσος τῶν τεύτλων : Θουκ.8,42.

τεῦτλον (τὸ) κ. νεώτ., ἰων. κ. μτγν., ἀττ. **σεῦτλον** ("Αλεξ.142,5, Εὔφρ.3), πάπ. κ. **σεῦτλος** (πιθ.) φυτόν τι καλλιεργούμενον ὡς κηπουρικὸν καὶ ὡς κτηνοτροφικόν, νῦν δὲ καὶ ὡς παραγωγὸν οἰνοπνεύματος, πρὸς δὲ διὰ τὴν ἐκ τῶν ριζῶν του ἐξαγωγὴν σακχάρεως, ἀνῆκον εἰς τὴν οἰκογέν. τῶν **χηνοποδιωδῶν** : Βατροχομ.54 **οὐ τεύτλοις χλωροῖς ἐπιβόσκομαι,** 'Ιππ.'Αρθρ.63, 'Αριστφ.Εἰρ.1014, 'Αντιφάν.181 **τέμαχος ἐν τεύτλου . . κρύπτεται στεγάσμασιν,** Εὔβουλ.35 **τεύτλῳ περὶ σῶμα καλυπτὰ ἔγχελυς,** - **τεῦτλον τὸ κοινὸν** (δημ. κοκκινογοῦλι, παντζάρι),-**τεῦτλον τὸ σικελικὸν** (δημ.σέσκ(ου)λο).

τευτλόρριζον μαν. γογγύλιον : Γεωπ.12,1,2.

τευτλοσάκχαρον (τὸ) νεώτ. **τὸ ἐκ τῶν τεύ**τλων ἐξαγόμενον σάκχαρον.

τευτλοφακῆ (ἡ) μτγν. ἔδεσμα **ἐκ** τεύτλων καὶ φακῆς : Γαλ.6,477 **οὕτω δὲ καὶ τὴν τευτλοφακὴν ὁ Ταραντῖνος 'Ηρακλείδης οὐ μόνον ὑγιαίνουσιν, ἀλλὰ καὶ νοσοῦσιν ἐδίδου,** αὐτ.6,529.

τευτονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τεύτονας : **τευτονικὸς πολιτισμός,** -**τευτονικὴ πανοπλία·** ‖ **τευτονικαὶ γλῶσσαι** ὀνομασία περιληπτικὴ μεγάλου κλάδου τῆς ἰνδοευρωπαϊκῆς ὁμογλωσσίας περιλαμβάνοντος τὰς γλώσσας ὀλλανδικὴν μετὰ τῆς φλαμανδικῆς,γερμανικήν, φρειζικήν, σουηδικήν, νορβηγικήν, δανικήν, ἰσλανδικὴν καὶ (κατὰ τὸ ἥμισυ μόνον) ἀγγλικήν.

τευχεσφόρος-ον ποιητ. ὁ φέρων ὅπλα, ὁ ὁπλοφορῶν, ἔνοπλος : Αἰσχ.Χο.627 **ἐπ' ἀνδρὶ τευχεσφόρῳ,** Εὐρ.'Εκ.654 **τευχεσφόρον μὲν λαὸν ἐκτείνοντ' ἄνω 'Ισμήνιον πρὸς ὄχθον.**

τευχήεις-εντος-εσσα-εν ὁ ὡπλισμένος : 'Οππ. Κυν.3,4 **ὅσσοισιν ὕπερθε καρήατα τευχήεντα.**

τεῦχημα-ατος (τὸ) (τεύχω) κατασκεύασμα, δημιούργημα : **Αἰσχ.ἀπ.375** (κῶδ. διόρθ. **τέχνημα**).

τευχήρης-ους-ες ἔνοπλος, ὡπλισμένος, ἁρματωμένος· πρβλ. τευχήεις, τευχεσφόρος : Ὀρφ.'Αργ. 257 **κοίλης ἐντοσθεν ἔβησαν νηὸς τευχήρεις.**

τευχηστήρ-ῆρος (ὁ) (τεῦχος) ποι. ὁπλίτης, πολεμιστής, μαχητής : Αἰσχ.Πέρσ.902.

τευχηστής (ὁ) (τεῦχος) ποι. τευχηστὴρ βλ.λ. : Αἰσχ.'Επτ.644 **χρυσήλατον γὰρ ἄνδρα τευχηστὴν ἰδεῖν ἄγει γυνή τις..**, Καλλ.Δῆλ 77 **χαλκῆος μὲν ὑδείομεν Ἡφαίσταιο, τευχηστὰς δ' Ἄρηος,** Ἀπολλ.Ρ 3,415, Τρυφιόδ.534.

τευχήτωρ-ορος (ἡ) μσν. τευχητὴρ βλ.λ. : Τζέτζ. Μεθ' Ὅμ.151.

τευχῖτις-ιδος (ὁ) μτγν. τὸ φυτὸν σχοῖνος ἀραβική : Διοσκ.1,17, Πλίν.Φ1 21,120.

τευχοπλάστις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ κατασκευάζουσα ἀγγεῖα : Λυκόφρ.1379 **τευχοπλάστιν παρθένον.**

τευχοποιός (ὁ,ἡ) σχόλ. ὁ κατασκευάζων τεύχη, ἀγγεῖα : Σχόλ.Λυκόφρ.1379 πρβλ. τευχοπλάστις.

τεῦχος-ους (τὸ) (τεύχω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὄργανον, ἐργαλεῖον, τὸ πλεῖστον κτ. πληθ. **τεύχεα** ὄργανα πολεμικά, ὅπλα, ἅρματα : 'Ιλ.Γ 114, αὐτ.Δ 532, αὐτ.Κ 439, αὐτ.Ρ 210 **Ἕκτορι δ' ἥρμοσε τεύχε' ἐπὶ χροΐ..**, αὐτ.Σ 451, 'Οδ.Ω 498, 'Ησίοδ.Α 451, Αἰσχ. ἀπ.ἐν Πάπ., Σοφ.Αἴ.572 **καὶ τἀμὰ τεύχη μήτ' ἀγωνάρχαι.. θήσουσ' Ἀχαιοῖς,** αὐτ.Φιλ.398, αὐτ. 577, Εὐρ.'Ανδρ.617 **κάλλιστα τεύχη δ' ἐν καλοῖσι σάγμασιν·** **2)** ὁμ. κτ. πληθ. τὰ ἐξάρτια ὄργανα, τὰ σκεύη τοῦ πλοίου, ὡς λ.χ. αἱ κῶπαι, τὸ ἱστία κλπ. : 'Οδ.Ο 218 **ἐγκοσμεῖτε τὰ τεύχε', ἑταῖροι νηὶ μελαίνῃ,** αὐτ.Π 328· **3)** π. Ἀττ. (ἰδίως τοῖς ποιηταῖς) καθ' ἑνικ. ἀγγεῖον παντὸς εἴδους, εἰδ. λουτήρ : Αἰσχ.'Αγ.1128 **πίτνει δ' ἐν ἐνύδρῳ τεύχει** (διόρθ. κύτει)· || τεφροδόχος ὑδρία : αὐτ.435 **ἀντὶ δὲ φωτῶν τεύχη καὶ σποδὸς εἰς ἑκάστου δόμους ἀφικνεῖται,** Σοφ.'Ηλ.1114 **φέροντες αὐτοῦ σμικρὰ λείψαν' ἐν βραχεῖ τεύχει,** αὐτ.1120, Ἐπιγρ. Κρήτης· || κάλπη ψηφοφορίας : Αἰσχ.'Αγ.815 **εἰς αἱματηρὸν τεῦχος οὐ διχορρόπως ψήφους ἔθεντο,** αὐτ.Εὐμ.742· || ἀγγεῖον ἐν χρ. κτ. τὰς σπονδάς : αὐτ.Χο.99 **καθάρμαθ' ὥς τις ἐκπέμψας, πάλιν δικοῦσα τεῦχος ἀστρόφοισιν ὄμμασιν;,** Εὐρ. ΙΤ 168· || ὑδρία, στάμνος πρὸς ἔνθεσιν, μετακόμισιν ὕδατος : αὐτ.'Εκ.609 **σὺ δ' αὖ λαβοῦσα, τεῦχος .. βάψασ' ἔνεγκε δεῦρο ποντίας ἁλός,** αὐτ.'Ανδρ.167, Διοκλ.ἀπ.129· || κρατήρ, ποτήριον : Εὐρ.'Ιων 1184 **ἔδωκε πλῆρες τεῦχος, εἰς οἶνον βαλών·** || ἀμφορεύς : Αἰσχ.ἀπ.108· || ἀγγεῖον ἀρωμάτων : αὐτ.180,5· || ἀμίς, σύροδοχεῖον, καθοίκι : Σοφ.ἀπ.565 **περὶ δ' ἐμῷ κάρᾳ κατάγνυται τὸ τεῦχος οὐ μύρον πνέον·** || μικρὸν πλατύστομον ἀγγεῖον, βάζο : Ξεν.'Αν.5,4,28· || κιβώτιον : αὐτ.7,5,14 **καὶ τἆλλα πολλὰ ὅσα ἐν ξυλίνοις τεύχεσι ναύκληροι ἄγουσιν·** || κάδος, κουβάς : αὐτ.'Ελλ.1,7,11· || κυψέλη μελισσῶν : Ἀριστλ.Ζ1 625a,26· || κ. μτφ. ὡς ἐκ τοῦ σχήματος, ὁ κάλυξ ἄνθους, οἷον τῆς μήκωνος : Νίκ.ἀπ.74,52· **4)** π. ἰατρ. ἐν χρ. ἐπὶ τῶν ἀγγείων τοῦ σώματος : Ἱππ.Τόπ.'Ανθρ.1,24· || οὕτω κ. τὸ ἀνθρώπινον σῶμα ὡς περιέχον τὰ ἐντόσθια, τὰ σπλάγχνα : Ἱππ.'Επιδ.6,2,1, Ἀριστλ.Φυσιογν.810b,19· || ἐπὶ τοῦ φοῦ τῶν πτηνῶν : Εὐρ.'Ελ.258 **τεῦχος νεοσσῶν λευκὸν ἐκλοχεύεται·** **5** κτίσμα, οἰκοδόμημα : Πάπ. **ἀνεκτίσθη τὸ τεῦχος ταῦτο·** **6)** θήκη πρὸς ἔνθεσιν κυλίνδρων παπύρου : Πάπ.· || φύλλον χάρτου, γραφῆς ἐν κυλίνδρῳ : Ἀριστέ.179 **κελεύσας εἰς τάξιν ἀποδοῦναι τὰ τεύχη,** Κριναγ. ἐν ΑΠ 9,239 **βίβλων .. ἐν τεύχει τῷδε πεντάς,** Ἐπιγρ. **ἐν βυβλίνοις καὶ δερματίνοις τεύχεσιν,** Πάπ. **τεύχη συγκολλησίμων βιβλειδίων·** || νεώτ. μέρος βιβλίου, συγγράμματος τυπουμένου καὶ διανεμομένου περιοδικῶς· κ. γενικώτ. φυλλάδιον κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸν τόμον ἢ τὸ τομίδιον.

τευχοφόρος-ον ὁ φέρων τεύχη βλ.λ.1), ὅπλα, ὁ ὁπλοφόρος : Εὐρ.Ρῆσ.3 **βᾶθι πρὸς εὐνὰς τὰς Ἑκτορέους τις ὑπασπιστῶν .. ἢ τευχοφόρων.**

τεῦχρος (ὁ) Ἡσ. «ἀδελφὸς νόθος».

τεύχω, μέλλ. **τεύξω** ('Οδ.Α 277), ἀόρ. **ἔτευξα** ('Ιλ.Ξ 338), ἐπ. **τεῦξα** (αὐτ.Σ 609, 'Οδ.Θ 276), παρακ. **τέτευχα** (Μακεδ.ἐνΑΠ 6,40) (παρὰ τοῖς κλασσικοῖς τὸ τέτευχα παρακ. τοῦ τυγχάνω), μέσ. μέλλ. **τεύξομαι** (ἐν ἐνεργ. σημ. : 'Ιλ.Τ 208· πιθ. παθ. ἐν 'Ιλ.Ε 653), ἀόρ. ἀπαρφ. **τεύξασθαι** ('Υμν.'Ομ.'Απόλλ.76, αὐτ. 221), παθ. μέλλ. γ' **τετεύξομαι** ('Ιλ.Φ 322, αὐτ.585), ἀόρ. **ἐτύχθην** (αὐτ.Δ 470, Αἰσχ.Εὐμ.533) κ. **ἐτεύχθην** (Ἱππ.Εὐσχ.17 δ.γρ., ΑΠ 6,207), παρακ. **τέτυγμαι,** ὑπερσ. **ἐτετύγμην** (συχν. παρ' Ὁμ.), γ' πληθ. **τετεύχαται, ἐτετεύχατο, τετεύχατο** ('Ιλ.Ν 22, αὐτ.Λ 708, Σ 574), κατασκευάζω, παράγω διὰ τεχνικῆς ἐργασίας, μάλιστα ἐν χρ. ἀναφορικῶς πρὸς ὑλικὰ πράγματα : 'Ιλ.Β 101 **ἔστη σκῆπτρον ἔχων· τὸ μὲν Ἥφαιστος κάμε τεύχων,** αὐτ.Ε 61, αὐτ.Θ 195, αὐτ. Σ 373, 'Οδ.Η 235 **εἵματ' ἰδοῦσα καλά, τά ῥ' αὐτὴ τεῦξε·** κ. παθ. : 'Ιλ.Χ 511 **εἵματ' ἐνὶ μεγάροισι κέονται.. τετυγμένα χερσὶ γυναικῶν,** 'Οδ.Τ 226· **2)** εἰδ. οἰκοδομῶ, κτίζω : 'Ιλ.Ζ 314 **πρὸς δώματ' Ἀλεξάνδροιο βεβήκει.. τά ῥ' αὐτὸς ἔτευξε..,** αὐτ.Ξ 166, 'Οδ.Μ 337 **αἶψά κεν Ἠελίῳ Ὑπερίονι πίονα νηὸν τεύξομεν·** κ. παθ. : 'Ιλ.Ε 446 **Περγάμῳ.. ὅθι οἱ νηός γε τέτυκτο,** αὐτ.Λ 808, αὐτ.Ν 22, αὐτ. Φ 322, 'Οδ.Ρ 210 **βωμὸς δ' ἐφύπερθε τέτυκτο·** μτ. δοτ. δηλούσης τὴν ὕλην : 'Οδ.Κ 210 **τετυγμένα δώματα .. ξεστοῖσιν λάεσσι·** **3)** παρασκευάζω, ἑτοιμάζω, οἷον φαγητόν, δεῖπνον : αὐτ.Ο 77 **εἴπω δὲ γυναιξὶν δεῖπνον ἐνὶ μεγάροις τετυκεῖν,** αὐτ.94, Αἰσχ.'Αγ.731· || κ. μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: 'Ιλ.Α 467 **αὐτὰρ ἐπεὶ παύσαντο πόνου τετύκοντό τε δαῖτα,** αὐτ.Β 430, αὐτ.Τ 208 **τεύξεσθαι μέγα δόρπον,** 'Οδ.Κ 182, αὐτ.Μ 307· **4)** παράγω, ἐπιφέρω, προξενῶ, ἀναφορ. πρὸς φυσικὰ φαινόμενα, ἐνεργείας, γεγονότα, καταστάσεις : 'Ιλ.Α 110 **ἑκηβόλος ἄλγεα τεύχει,** αὐτ.Κ 6 **τεύχων ἢ πολὺν ὄμβρον ἀθέσφατον ἠὲ χάλαζαν** (περὶ τοῦ Διός), αὐτ.Φ 538, 'Οδ.Σ 350 **γέλω δ' ἑτάροισιν ἔτευξεν,** αὐτ.Ω 476, Πίνδ.ἀπ.141 **θεὸς ὁ τὰ πάντα τεύχων βροτοῖς,** Αἰσχ.Εὐμ.125 **τί σοι πέπρακται πρᾶγμα πλὴν τεύχειν κακά,** αὐτ.Πρ.1090, Σοφ.Τρ.756 **μέλλοντι δ' αὐτῷ πολυθύτους τεύχειν σφαγάς,** Εὐρ. 'Ανδρ.644· || κ. παθ. προκαλοῦμαι· ὅθ. συμβαίνω, γίνομαι, ὑπάρχω : 'Ιλ.Δ 470, αὐτ.Λ 671 **ὡς ὁπότ' Ἠλείοισι καὶ ἡμῖν νεῖκος ἐτύχθη,** αὐτ.Μ 471, αὐτ. Ο 122 **πὰρ Διὸς ἀθανάτοισι χόλος καὶ μῆνις ἐτύχθη,** 'Οδ.Δ 771 **ὅ οἱ φόνος υἷι τέτυκται,** αὐτ.Ξ 138, Αἰσχ.'Αγ.750 **παλαίφατος δ' ἐν βροτοῖς γέρων λόγος τέτυκται·** **5)** κ. ἀναφ. πρὸς πρόσωπα, καθιστῶ, κάμνω, μτ. αἰτ. : 'Οδ Ν 191 **ὄφρα μιν αὐτὸν ἄγνωστον τεύξειεν,** Πίνδ.Ν 4,84 **ὕμνος δὲ τῶν ἀγαθῶν ἐργμάτων βασιλεῦσιν ἰσοδαίμονα τεύχει φῶτα,** Αἰσχ.Εὐμ.668, Εὐρ.'Ηρακλ.614 **τὸν μὲν ἀφ' ὑψηλῶν βραχὺν ᾤκισε, τὸν δ' ἄτιταν εὐδαίμονα τεύχει·** || ἐν τῷ παθ. παρακ. ἀντὶ τοῦ εἰμί, γίγνομαι : 'Ιλ.Δ 84 **Ζεύς, ὅς τ' ἀνθρώπων ταμίης πολέμοιο τέτυκται,** αὐτ.Ε 78, αὐτ.Ο 643, 'Οδ.Θ 546 **ἀντὶ κασιγνήτου ξεῖνός θ' ἱκέτης τε τέτυκται·** **6)** ρημοτ.π. τεύχημα, τεῦχος.

τέφρα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. κ. ἰων. **τέφρη** τὸ στερεὸν ὑπόλειμμα τῆς τελείας καύσεως ἀντικειμένου τινός, σποδός, στάχτη : 'Ιλ.Σ 25 **νεκταρέῳ δὲ χιτῶνι μέλαιν' ἀμφίζανε τέφρη,** αὐτ.Ψ 251, Ἀριστφ.Νεφ.177 **κατὰ τῆς τραπέζης καταπάσας λεπτὴν τέφραν,** Πλάτ.Λύσ.210Α, Θεόφρ.Σημ.42, Καλλ.ἐν πάπ. **κηλὶ τὴν τέφρην οἰχνεῖ** (ἐνν. τὸ πῦρ), Γαλ.18(2),279 **ἐκκρίνασα τὴν οἷον τέφραν τῶν ὑπεροπτηθέντων χυμῶν·** || παροιμ. Φιλωνίδ.7 **ὅρκους δὲ μοιχῶν εἰς τέφραν ἐγὼ γράφω** (δὲν

λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου)· **2)** μτφ. ὅ,τι ἀπομένει ἐκ τῆς αἴγλης, τῆς ἀκμῆς, τῆς δόξης τινός.

τεφραῖος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς τέφρας, τεφρός, σταχτύς : Αἰλ.ΖΙ 6,38 **μέλαιναι αἱ πλεῖσται ἢ τεφραῖαι.**

τεφρακός-ή-όν μτγν. ὁ κατεσκευασμένος ἐκ τέφρας, ἐπὶ φαρμάκου χρησιμοποιουμένου κατὰ τῆς ὀφθαλμίας : Ἀέτ.7,105.

τεφραπόπατος (ὁ) νεώτ. ἀπόπατος εἰς ὃν γίνεται χρῆσις τέφρας πρὸς ἐξουδετέρωσιν τῆς δυσοσμίας.

τεφράς-άδος (ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς τέφρας, σταχτύς : Αἰλ.ΖΙ 10,44 **γένη καὶ τεττίγων οὐκ ὀλίγα ἦν· ὁ μὲν γὰρ τεφρὰς ἐκ τῆς χρόας ὀνομάζεται.**

τεφρήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ποιητ. τ. τοῦ τεφρὸς βλ.λ. : Νόνν.Δ 6,228 **λύματα τεφρήεντα.**

τεφρίζω μτγν. ἔχω τὸ χρῶμα τῆς τέφρας, εἶμαι σταχτύς : Διοσκ.1,14, Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,9 **τεφρίζον πύον·** **2)** μτθ. Ἡσ. «**ἐτέφρισεν·** ἐνέπρησεν».

τέφρινος-η-ον τεφρός, σταχτύς : Ἱππ.Ἀνατ.1.

τέφριον (τὸ) μτγν. φάρμακόν τι χρώματος τεφροῦ, ἰδίως ἐν χρ. διὰ τοὺς ὀφθαλμούς : Κέλσ.6, 6,7, Ἀέτ.7,10 (δ.ἀνάγν. τεφρὸν βλ.ἐν λ. τεφρός).

τεφρίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ἡφαιστειογενὲς πέτρωμα, χρώματος τεφροῦ, σπανιώτερον δὲ μέλανος, περιέχον πυριτικὸν ὀξὺ κατὰ τὸ ἥμισυ περίπου τῆς μάζης του, ἐμφανίζον δὲ ὑφὴν ὁμοίαν πρὸς τὴν τοῦ βασάλτου.

τεφροδοχεῖον (τὸ) νεώτ. δοχεῖον ἐν ᾧ φυλάσσεται ἡ τέφρα· **2)** εἰδ. σκεῦος ἐπιτραπέζιον ἐν ᾧ ἐναποτίθεται ἡ τέφρα τῶν σιγάρων, τασάκι.

τεφροδόχη (ἡ) νεώτ. τὸ τεφροδοχεῖον βλ.λ.

τεφροδόχος (ἡ) νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν ἑστίαν ἢ τὴν θερμάστραν χῶρος, ἐν ᾧ καταπίπτει καὶ ἀθροίζεται ἡ τέφρα· **2)** ἡ τεφροδόχη βλ.λ.

τεφροειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς τέφρας, σταχτύς : Διοσκ.4,109 **τὰ φύλλα λευκότερα καὶ τεφροειδῆ·** **2)** ὁ ὅμοιος κατὰ τὴν σύστασιν πρὸς τέφραν.

τεφροκύανος-ον νεώτ. ὁ ἔχων χρῶμα κυανοῦν ἀποκλῖνον πρὸς τὸ τεφρόν, γκρὶ μπλέ.

τεφρομέλας-ανος-αν νεώτ. ὁ ἔχων χρῶμα τεφρὸν βαθὺ πρὸς τὸ μέλαν, σταχτόμαυρος.

τεφρομυελῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῆς φαιᾶς οὐσίας τοῦ νωτιαίου μυελοῦ, παρατηρουμένη ἐν ὀξείᾳ μὲν καταστάσει εἰς τὴν νωτιαίαν παράλυσιν, ἐν χρονίᾳ δὲ εἰς τὴν προϊοῦσαν μυϊκὴν ἀτροφίαν.

τεφροποιῶ-έω μσν. μεταβάλλω τι εἰς τέφραν, καίω καὶ κάνω στάχτη : Καισάρ.984 (ἐκδ.Mi.).

τεφρός-ά-όν κ. νεώτ., ἰων. θηλ. -ή, ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς τέφρας, σταχτύς : Ἀριστλ.ΖΙ 519a,2, Νίκ.Θηρ.173 **ἄλλοτε μηλινόεσσα καὶ αἰόλος καὶ ἄλλοτε τεφρή,** Βάθρ.65,1 **τεφρὴ γέρανος·** ‖ τὸ οὐδ. **τεφρὸν** ὡς οὐσ. **εἶδος** κολλυρίου : Κέλσ. 6,6,7, Ἀέτ.7,10, αὐτ.7,23 (δ.ἀνάγν. τέφριον βλ.λ.).

τεφροσύρτης (ὁ) νεώτ. ἐργαλεῖον δι' οὗ σύρεται πρὸς τὰ ἔξω ἡ τέφρα ἐκ τῆς τεφροδόχου τῶν ἑστιῶν, τῶν θερμαστρῶν.

τεφρόχρους-ουν νεώτ. ὁ τεφρὸς τὴν χροιάν.

τεφρῶ-όω μτγν. μεταβάλλω τι εἰς τέφραν διὰ καύσεως, τὸ καίω καὶ τὸ κάνω στάχτη· Ἡσ. «**τεφρώσας·** σποδώσας», Σουΐδ. «**τεφρώσας,** ἐμπρήσας, σποδώσας» : Λυκόφρ.227 **τεφρώσας γυῖα Λημναίῳ πυρί,** Διογ.Π.1,62 **τεφρώσαντας** (τὰ ὀστᾶ) **εἰς τὴν χώραν σπεῖραι·** ‖ ὁμ.κ. ἐν τῷ μέσ.τ. : Νίκ. Ἀλέξ.534 **σὺν δὲ καὶ οἰνηρὴν φλογιῇ τρύγα τεφρώσαιο,** Νόνν.Δ 2,116· ‖ παθ. καίομαι μεταβαλλόμενος εἰς τέφραν, γίνομαι στάχτη : Θεόφρ. Πυρ.20, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 5,187 **βέβλημαι δ' ἐκ δολίου κέραος καὶ πᾶς τεφροῦμαι·** **2)** καταστρέφω διὰ πυρπολήσεως, δι' ἐμπρησμοῦ : ΚΔ Πέτρ. 2,2,6 **καὶ πόλεις Σοδόμων καὶ Γομόρρων τεφρώσας·** ‖ κ. παθ. πυρπολοῦμαι, καίομαι : Χρησμ. Σιβ.5,123 **χθόνα τεφρωθεῖσαν·** **3)** παθ. ἐν εἰδ. σημ. καλύπτομαι ὑπὸ τέφρας, σκεπάζομαι μὲ στρῶμα στάχτης : Δίων Κ 66,21 **τῶν .. κραυρουμένων καὶ τεφρουμένων·** **4)** ρηματ.π.τέφρωσις.

τεφρώδης-ους-ες (τέφρα) μτγν. ὁ τεφροειδὴς βλ.λ., ὁ ὁμοιάζων κατὰ τὸ χρῶμα ἢ τὴν σύστασιν πρὸς τέφραν, σταχτύς : Θεόφρ.Πυρ.39, Βάθρ. 85,14, Πλούτ.Θεμ.8 **τόπος . . κόνιν τεφρώδη καὶ μέλαιναν ἐκ βάθους ἀναδιδούς·** ‖ νεώτ. εἰδ. **τεφρῶδες φῶς** τὸ ἀμυδρόν, τεφρόχρουν φῶς δι' οὗ, ὅταν ἡ σελήνη ἐμφανίζηται μηνοειδής, φωτίζεται τὸ ὑπόλοιπον μέρος τοῦ δίσκου αὐτῆς· **2)** νεώτ. ὁ πλήρης τέφρας.

τέφρωσις-εως (ἡ) (τεφρῶ) μτγν. ἡ μέχρι μεταβολῆς εἰς τέφραν καῦσις, ἡ ἀποτέφρωσις : Σχόλ. Ἀριστφ.Νεφ.771, Διοσκ.1,86.

τεφτέρι (τὸ) δημ. κ. **δεφτέρι** κ. **ντεφτέρι** ἡ διφθέρα, ἡ βίβλος· **2)** κατάστιχον, **τετράδιον** λογαριασμῶν, σημειωματάριον.

τεχνάζω κ. μσν. κ. νεώτ. μεταχειρίζομαι, ἐφαρμόζω, ἐπινοῶ τέχνην : Ἀριστλ.ΗΝικ.1140a,11, ΗΜ 1197a,13· ‖ παθ. ἐντέχνως κατασκευάζομαι : Ἱππ.Ἀέρ.18 **ἅμαξαι τετεχνασμέναι ὥσπερ οἰκήματα·** **2)** χρησιμοποιῶ τεχνάσματα, πονουργίας, φέρομαι πανούργως, δολίως, μηχανεύομαι δόλια : Ἡρ.3,130 **κατεφάνη τε τῷ Δαρείῳ τεχνάζειν ἐπιστάμενος,** αὐτ.6,1, Ἀριστφ.Ἀχ.385 **τί ταῦτα στρέφει τεχνάζεις τε καὶ πορίζεις τριβάς;,** αὐτ.Βάτρ.957, Πλάτ.Νόμ.989Δ **ἐλὼν δὲ ἀνδραποδισμοῦ ὑπόδικον ἐχέτω τὸν τεχνάζοντα μετὰ τοῦ δούλου,** αὐτ.Ἱππ.Ε 371D, Ξεν.Ἀπομν.3,11,7 **τοὺς λαγὼς θηρῶντες πολλὰ τεχνάζουσιν** (χρησιμοποιοῦν τεχνάσματα, κόλπα γιὰ τὸ κυνήγι)· μτ. συστ. αἰτ. : Πλούτ.Τιμ.10 **ἀπάτην ἐπὶ τῇ διαβάσει τεχνάζων·** κ. παθ. : Ψ.Λουκ.Φιλόπ.26 **ἐπίνοια τετεχνασμένη·** ‖ μετ' ἀπαρφ. εὐφυῶς, πανούργως ἐπινοῶ, ἵνα . . : Ἀριστλ.Πολιτ.1259a,32 **ἀμφότεροι γὰρ ἑαυτοῖς ἐτέχνασαν γενέσθαι μονοπωλίαν,** Πλούτ.Ἀλκ.19, αὐτ.Μάρ.25 **τεχνάζων προσπεσόντα τὸν ὑσσὸν μὴ μένειν ὀρθόν·** **3)** τὸ μέσ. **τεχνάζομαι** κ. μσν. κ. νεώτ. ὁμ. ἐπινοῶ, σοφίζομαι, σκαρφίζομαι : Ἡρ.2,121,1 **τεχνάσαιτο οἰκοδομέων τὸν θησαυρὸν τοῦ βασιλέως,** Δίων Κ 54,21 **τοιόνδε τι τεχνασάμενος·** μτ. πλαγ. προτ. : Πλούτ. Καῖσ.43 **ἀνεβόησαν μὴ περιμένειν, ἀλλὰ μᾶλλον, ὅπως τάχιστα συνίασιν .. τεχνάζεσθαι καὶ στρατηγεῖν·** ‖ μεταβάλλω δι' ἐπινοήσεως : Γεωπ.10, 19,1 **τινὲς τῶν μήλων τοὺς καρποὺς ἐρυθροὺς τεχνάζονται οὕτω·** πρβλ. τεχνῶμαι-άομαι· **4)** ρηματ.π. τέχνασμα, τεχνασμός, τεχναστός.

τεχνάρχης (ὁ) μσν. ὁ πρωτεύων, ὁ λίαν ἔμπειρος εἴς τινα τέχνην : Τζέτζ.Ἡσίοδ.Ἔργ.260.

τέχνασμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. πᾶν τὸ ἐντέχνως εἰργασμένον, ἔργον τέχνης, τεχνούργημα : Ἐπιγρ.Ῥόδου **κατιὼν ἀνέθηκα τηλόθεν ἐκ νήσοιο Ῥόδου τέχνασμα ποθεινόν·** μτ. γενικ. δηλούσης τὴν ὕλην : Εὐρ.Ὀρ 1053 **πῶς ἂν ξίφος νω ταυτὸν .. κτάνοι καὶ μνῆμα δέξαιθ' ἕν, κέδρου τεχνάσματα;,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.4,15,6 **τριβόλους καὶ πολλὰ ἄλλα τεχνάσματα σιδήρων·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. εὐφυές, πανοῦργον ἐπινόημα πρὸς ἐπιτυχίαν σκοποῦ τινος, δόλος, πανουργία, μηχανή, κόλπο : Εὐρ. Ὀρ.1560 **τοῦ μητροκτόνου τεχνάσματ' ἐστὶ ταῦτα καὶ πολὺς γέλως,** Ἀριστφ.Θεσμ.198, Ξεν.Ἑλλ. 6,4,7 **τεχνάσματα τῶν προεστηκότων,** Πολύαιν.2, 3,8 **Ἐπαμεινώνδας θαρρεῖν αὐτοὺς ἔπεισε δυσὶ τεχνάσμασι,** αὐτ.1,21,2, Θεοδώρ.Ἐκκλ.Ἱστ.π.Θησ. Στεφ.ἐν λ., Καλλιγ.Θάν.Βλ.91 **ἀλλὰ δὲν ἐστερεῖτο τεχνασμάτων ἡ πολυμήχανος κεφαλή του.**

τεχνασμός (ὁ) μτγν. πανοῦργος ἐπίνοια, τέχνασμα : Μαν.4,332 **ψευδοκατηγορίαι τε κατηγορίης τε τεχνασμοί.**

τεχναστός-ή-όν ὁ διὰ τῆς τέχνης πεποιημένος, κατεσκευασμένος, τεχνητός : Ἀριστλ.ΖΜ 639b,25 **ὥσπερ ἐν τοῖς τεχναστοῖς, οἷον οἰκίᾳ.**

τεχνεύομαι δημ. τεχνάζομαι, ἐπινοῶ.

τεχνεύω μτγν. κατασκευάζω, δημιουργῶ : Ἰω. Χρυσ.Ὁμιλ.5,4,33 **τίνος ἕνεκεν τὸν μὲν οὐρανὸν ἀπαρτισθέντα παρήγαγε, τὴν δὲ γῆν κατὰ μικρὸν τεχνεύειν αὐτόν φησιν ὁ Μωῦσῆς ;**

τέχνη (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. δεξιότης, ἱκανότης ἐν τῇ ἐκτελέσει ἔργου τινός, ἰδίως χειρωνακτικοῦ : Ἰλ.Γ 61 **ἀνέρος, ὅς ῥά τε τέχνῃ νήϊον ἐκτάμνῃσιν** (ἐπὶ ναυπηγοῦ), Ὀδ.Γ 433 **ὅπλ' ἐν χερσὶν ἔχων χαλκήϊα, πείρατα τέχνης**, σύτ.Ζ 234, αὐτ.Λ 614 **ὃς κεῖνον τελαμῶνα ἑῇ ἐγκάτθετο τέχνῃ**, αὐτ.Ψ 161, Πινδ.Ο 7,50 **αὐτὰ δέ σφισιν ὤπασε τέχναν πᾶσαν ἐπιχθονίων Γλαυκῶπις ἀριστοπόνοις χερσὶ κρατεῖν**, αὐτ.Ν 1,35· ‖ ἐπὶ μάντεως· κ. κτ. πληθ. : Αἰσχ.Ἀγ.249 **τέχναι δὲ Κάλχαντος οὐκ ἄκραντοι**, αὐτ.Εὐμ.17, Σοφ.ΟΤ 389· **2)** εὐφυής, πονοῦργος ἐπινόησις, δολιότης, πανουργία : Ὀδ.Δ 445 **οὐδ' ὁ γέρων δολίης ἐπελήθετο τέχνης**, Ἡσίοδ.Θ 160, Πινδ.Ι 3(4),54, Σοφ Φιλ.88 **ἔφυν γὰρ οὐδὲν ἐκ τέχνης πράσσειν κακῆς**· ‖ ἰδίως κτ. πληθ. πανουργίαι, τεχνάσματα, τερτίπια : Ὀδ. Θ 327, αὐτ.Ο 332, Ἡσίοδ.Θ 929, Πινδ.Ν 4,57 **δολίαις τέχναισι χρησάμενος**, - **μὲ διάφορες τέχνες τὴν κατάφερε**· **3)** τρόπος, μέσον δι' οὗ ἐπιτυγχάνεταί τι (ἄνευ κακῆς σημ.)· εἰδ. ἐν φρ. **μηδεμιᾷ τέχνῃ** κατ' οὐδένα τρόπον : Ἡρ.1,112 **ἐχρήιζε μηδεμιῇ τέχνῃ ἐκθεῖναί μιν**, Λυσ.13,95· ‖ ὁμ. φρ. **πάσῃ τέχνῃ** κατὰ πάντα τρόπον : Ἀριστφ.Νεφ.1323 **ὦ γείτονες καὶ ξυγγενεῖς . . ἀμυνάθετέ μοι τυπτομένῳ πάσῃ τέχνῃ**, αὐτ.Θεσμ.65, Ξεν.Ἀν.4,5,16 **πάσῃ τέχνῃ καὶ μηχανῇ**, Σοφ. Αἶ.752 **παντοίᾳ τέχνῃ εἷρξαι . . Αἴανθ'** **4)** ἐπάγγελμα, ἐπιτήδευμα : Ἡρ.3,130 **φὰς ἀτρεκέως μὲν οὐκ ἐπίστασθαι, ὁμιλήσας δὲ** (ἰητρῷ **φλαύρως ἔχειν τὴν τέχνην**, Αἰσχ.Πρ.254 **πυρός, ἀφ' οὗ γε πολλὰς ἐκμαθήσονται τέχνας**, αὐτ.506, Ἀριστφ.Βάτρ.811 **ὅτιὴ τῆς τέχνης ἔμπειρος ἦν**, Ξεν. Ἀπομν.3,10,1,-**ἡ τέχνη τοῦ ἐπιπλοποιοῦ - τοῦ ἠλεκτρολόγου - τοῦ οἰκοδόμου**· παροιμ. **μάθε τέχνη κι ἄσ' τηνε κι ἂν πεινάσῃς πιάσ' τηνε**· ‖ φρ. ἐν τῇ τέχνῃ εἰμὶ ἀσκῶ τὸ ἐπάγγελμα : Σοφ.ΟΤ 562 **τότ' οὖν ὁ μάντις οὗτος ἦν ἐν τῇ τέχνῃ ;**, Πλάτ.Πρωτ.317C· ‖ **τέχνην ποιοῦμαί τι** χρησιμοποιῶ τι ὡς ἐπάγγελμά μου : Δημ.982· ‖ ἐπὶ **τέχνῃ μανθάνω τι** ἐκμανθάνω τι ὡς ἐπάγγελμα : Πλάτ.Πρωτ.312B, αὐτ.315A· **5)** ἐντ. νεώτ. ἡ ἐκ **τῆς** ἀσκήσεως ἔργου λειτουργίας τινὸς κτωμένη πεῖρα, ἐμπειρία, γνῶσις : **ἡ ζαχαροπλαστικὴ τέχνη**, - **ἡ κηπουρικὴ τέχνη**· ‖ γενικ. ἐπιτηδειότης, ἱκανότης, μαστοριά· **6)** δεξιότης, ἱκανότης πρὸς ἐφαρμογὴν θεωρητικῶς κτηθεισῶν γνώσεων, διὰ καταλλήλου μεθόδου (κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν ἁπλῶς ἐμπειρίαν) : Ἐπίχ.171,11, Πλάτ.Φαῖδ.90B **ἐπειδὰν τις πιστεύσῃ λόγῳ τινὶ ἀληθεῖ εἶναι ἄνευ τῆς περὶ τοὺς λόγους τέχνης** (τῆς ρητορικῆς), αὐτ.Φαῖδρ.245A, Ἀριστλ.Ρητ.1354a,11 **τὸ δὲ τοιοῦτον ἤδη πάντες ἂν ὁμολογήσαιεν τέχνης ἔργον εἶναι**, - **Ποιητικὴ τέχνη** τίτλος ἔργου τοῦ Ἀριστλ.· ‖ κτ. πληθ. **αἱ τέχναι** τὰ θεωρητικὰ συστήματα : αὐτ.1354a,12 **οἱ τὰς τέχνας τῶν λόγων συντιθέντες**· ‖ ἡ δοτ. **τέχνῃ** ἐν ἐπιρρ. χρ. διὰ τῶν τεχνικῶν κανόνων : Πλάτ.Εὐθ.282D **σφῶν δὲ ὁπότερος βούλεται, ταὐτὸν τοῦτο τέχνῃ πράττων ἐπιδειξάτω**, αὐτ.Πολ.381B, αὐτ.Ἴων 532C· **7)** ἡ ἱκανότης πρὸς δημιουργίαν αἰσθητικῆς συγκινήσεως διὰ τῆς ἐκτελέσεως ἔργων πραγματούντων τὴν ἰδέαν τοῦ ὡραίου, τοῦ καλοῦ, ἃ. καλλιτεχνία : **ἡ τέχνη τῆς ζωγραφικῆς - τῆς γλυπτικῆς**· ‖ **καλαὶ τέχναι** περιληπτικὴ ὀνομασία τῶν τεχνῶν τῶν σκοπουσῶν εἰς τὴν πραγματοποίησιν τοῦ κάλλους, ἤτοι τῆς ποιήσεως, τῆς μουσικῆς, τῆς ὀρχήσεως, τῆς ζωγραφικῆς, γλυπτικῆς καὶ ἀρχιτεκτονικῆς, ὡς καὶ τῶν διακοσμητικῶν, λεγομένων, τεχνῶν· ‖ **πλαστικαὶ τέχναι** αἱ ἐκ τῶν καλῶν τεχνῶν εἰς τὴν ὅρασιν ἀποτεινόμεναι, ἤτοι ἡ ἀρχιτεκτονική, γλυπτική, ζωγραφικὴ καὶ αἱ διακοσμητικαὶ τέχναι, ἃ. στατικαί, ἀποτελεστικαί, ἢ ἐν χώρῳ τέχναι· ‖ **μουσικαὶ τέχναι** αἱ διὰ τοῦ λόγου, τοῦ ἤχου ἢ τῆς κινήσεως πραγματούμεναι, ἤτοι ποίησις, μουσικὴ καὶ ὄρχησις, ἃ. ἐν κινήσει, πρακτικαὶ ἐν χρόνῳ ἢ τοῦ ρυθμοῦ τέχναι· ‖ **τέχναι διακοσμητικαὶ** αἱ σκοποῦσαι εἰς τὴν καλαισθητικὴν ἐμφάνισιν, χρησίμων ἄλλως, ἀντικειμένων, οἷον λ.χ. ἡ ταπητουργία, ὑαλουργία, κεραμεική, βιβλιοδετική, ἃ. **βιομηχανικαὶ** ἢ **ἐφηρμοσμέναι**· ‖ **τέχναι ἐλευθέριοι** αἱ κατὰ τὴν παρ' ἀρχαίοις ἀντίληψιν εἰς ἐλευθέρους ἄνδρας ἁρμόζουσαι ἀσχολίαι (ὡς λ.χ. ἡ γραμματική, διαλεκτική, φιλοσοφία, ρητορική, μουσικὴ κ. ἄ.), κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς χειρωνακτικάς, τὰς εἰς τοὺς δούλους ἁρμοζούσας· **8)** ἔργον τέχνης, χειροτέχνημα, τεχνούργημα : Σοφ.ΟΚ 472 **κρατῆρές εἰσιν, ἀνδρὸς εὔχειρος τέχνη**, αὐτ.ἀπ.156 **ὅπλοις . . , Ἡφαίστου τέχνῃ**, Στράβ.14,1,14, Παυσ.6,25,1 **ἐλέφαντος δὲ ἐστι καὶ χρυσοῦ, τέχνη Φειδίου**, Πάπ.· **9)** ἡ συντεχνία, τὸ σωματεῖον τῶν τεχνιτῶν : Ἐπιγρ **ἡ τέχνη τῶν λιθουργῶν - τῶν σακκοφόρων**, Πάπ **τοὺς καταλειπομένους ἀπὸ τῆς τέχνης.**

τεχνήεις-εντος-εσσα-εν ποι. ὁ ἐντέχνως εἰργασμένος, κατεσκευασμένος : Ὀδ.Θ 297, Χριστόδ. Ἔκφρ.294 **σχήματι τεχνήεντι**, Ἐπιγρ. **αὐδῇ τεχνήεσσα λίθου**· **2)** ἐπὶ προσ., ἐπιδέξιος, ἐπιτήδειος : Ὀδ.Η 110 **ὅσσον Φαίηκες . . ἴδριες, . . ὣς δὲ γυναῖκες ἱστῶν τεχνῆσσαι**· ‖ ἐπίθ. τοῦ Ἡφαίστου : Ἐπ.Ἀλ.Ἀδ.7,11 (ἀμφίβ.).

τεχνηέντως ἐπιρρ. κ. νεώτ. δεξιῶς, ἐπιτηδείως, μὲ τέχνη : Ὀδ.Ε 270 **αὐτὰρ ὁ πηδαλίῳ ἰθύνετο τεχνηέντως ἥμενος**· **2)** εὐφυῶς, πανούργως, ἐν χρ. ἰδίως εἰρωνικῶς: **ἐνήργησε τεχνηέντως καὶ τὸν ὑπεσκέλισεν.**

τέχνημα-ατος (τὸ) τὸ μετὰ δεξιότητος, ἐπιτηδειότητος εἰργασμένον, τὸ προϊὸν ἐντέχνου ἐργασίας : Σοφ.Φιλ.36 **αὐτόξυλον ἔκπωμα, φλαυρουργοῦ τινος τεχνήματ' ἀνδρός**, Μαν.2,322, Λουκ.Τραγῳδ. 148 **κυκῶντες ἀεὶ φαρμάκων τεχνήματα**, αὐτ.Φιλοψ.19· **2)** δολία, πονοῦργος ἐπίνοια, τέχνασμα : Αἰσχ.ΑΠ 322 **κάπηλα προσφέρων τεχνήματα**, Εὐρ. ΙΤ 1355 **ὡς ἐσείδομεν δόλια τεχνήματ'**, Πλούτ. Καῖσ.49· ‖ κ. ἄνευ κακῆς σημ., ἐπινόησις, ἐφεύρημα : Πλάτ.Φαῖδρ.269A, αὐτ.Πρωτ.319A **ἦ καλόν, ἦν δ' ἐγώ, τέχνημα ἄρα κέκτησαι**, αὐτ.Ἱππ. Ε 368D **τὸ μνημονικὸν τέχνημα**· **3)** ἐν χρ. κ. ἐπὶ προσ. : Σοφ.Φιλ.928 **πανουργίας δεινῆς τέχνημα** (ὁ Φιλοκτήτης πρὸς τὸν Νεαπτόλεμον).

τεχνήμων-ονος-ον ὁ ἐντέχνως εἰργασμένος, κατεσκευασμένος : ΑΠ 9,504 **τεχνήμονας αὐλούς**, Παῦλ.Σιλ.Ἀμβ.117 **κυρτωθὲν ἄνω τεχνήμονι κόσμῳ**· ‖ κ. ἐπὶ διανοητικῶν ἔργων, ὁ μετὰ πολλῆς, ἀξιολόγου ἐπινοίας συγκροτηθείς, δημιουργηθείς : Νόνν.Δ 42,81 **οὐ τεχνήμονι θεσμῷ**· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ἐπιδέξιος, ἱκανὸς τεχνίτης : Ὀππ.Κυν.1,326 **τοὺς γράφαν τεχνήμονες ἄνδρες.**

τέχνησις-εως (ἡ) μτγν. τέχνασμα, ἐπινόημα πρὸς ἐπιτυχίαν σκοποῦ : Διον.Ἀλ.Δημ.38.

τεχνητικός-ή-όν μτγν., ὀρθ. γρ. **τεχνιτικός** τεχνικός, ἔντεχνος· ὅθ. ὁ μετὰ λεπτότητος, φιλοκαλίας : Πολύβ.32,11,10 **Ὀροφέρνην εἰσαγαγεῖν τὴν Ἰακὴν καὶ τεχνητικὴν ἀσωτίαν.**

τεχνητός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ διὰ τῆς τέχνης γινόμενος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸν φύσει ὑπάρχοντα : Ἱππ.Ἰητρ.3 **αὐγῆς μὲν οὖν δύο εἴδεα, τὸ μὲν κοινόν, τὸ δὲ τεχνητόν,** Πλωτῖν.4,4, 23 **τὰ τεχνητὰ τῶν ὀργάνων, - τεχνηταὶ ῥητῖναι** (ρητινώδεις οὐσίαι, τεχνητῶς, διὰ χημικῶν μέσων παραγόμεναι), **- τεχνητοὶ ὀδόντες**· εἰδ. : Πλούτ. Περ.6 **τεχνητὰ σύμβολα,** κατ' ἀντίθ. πρὸς τὰ θεῖα· ‖ **τεχνηταὶ γλῶσσαι αἱ** μὴ φυσιολογικῶς ὑπὸ τῶν λαῶν διαπλασθεῖσαι, ἀλλ' ἐπίτηδες κατασκευασθεῖσαι ὑπό τινος πρὸς κοινὴν χρῆσιν: **ἡ Ἐσπεράντο εἶναι μία τῶν τεχνητῶν γλωσσῶν**· **2)** εἰδ. νεώτ. γεωπον. **τεχνητὴ γονιμοποίησις** ἡ διὰ τῆς ἐπικονιάσεως τῶν ἀνθέων φυτῶν τινων ἐπιτυγχανομένη τεχνητῶς παραγωγὴ νέων καρπῶν.

τεχνήτωρ-ορος (ὁ) μτγν. τεχνίτης, κατασκευαστής : Μαν.2,327 **ἄνδρας τεχνήτορας μύρων.**

τεχνητῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον τεχνητὸν βλ.λ., δι' ἐντέχνου ἐργοσίας.

τεχνικά ἐπίρρ. δημ. μὲ τέχνην, ἐντέχνως, μετ' ἰδιαιτέρας τεχνικῆς δεξιότητος : Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν. 21,2 **ἀλυσωμένο τὸ καθένα τεχνικά,** Ζερβ.Τραγ. ΚΚ 54,30 **πεντάμαρφες καὶ παλληκάρι' ἀντρειωμένα | ὅλα βαλμένα τεχνικὰ σὲ παραμύθι.**

τεχνική (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν μεθόδων, τῶν κανόνων καθ' οὓς ἐκτελεῖται τεχνικόν τι ἔργον : **ἡ τεχνικὴ τῆς γεφυροποιίας - τῶν σιδηροδρομικῶν κατασκευῶν**· ‖ ὁμ. τὸ σύνολον τῶν κανόνων οὓς δέον νὰ ἀκολουθήσῃ ὁ δημιουργὸς καλλιτεχνικοῦ τινος ἔργου : **ἡ τεχνικὴ τοῦ δράματος - τοῦ θεάτρου**· **2)** τὸ σύνολον τῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων τῆς ἐργασίας καλλιτέχνου τινὸς ἢ καλλιτεχνικῆς σχολῆς : **ἡ τεχνικὴ τῶν ἐμπρεσσιονιστῶν**· **3)** τὸ σύνολον τῶν τεχνικῶν μέσων **τῶν ἐξυπηρετούντων** τὴν μεθοδολογίαν ἐπιστήμης τινός : **ἡ τεχνικὴ τῆς χημείας.**

τεχνικός-ή-ό(ν) (τέχνη), κ μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., δεξιός, ἠσκημένος εἴς τι, ἐπιτήδειος, ἐπιδέξιος : Ἐπίχ.171,11, Πλάτ.Συμπ.186C· μτ. ἐμπροθ. διορ. : αὐτ.Θεαίτ.207C, αὐτ.Λάχ.185E, αὐτ.185D· ‖ μάλιστα ἐν χρ. ἐπὶ ρητοροδιδοσκάλων, γραμματικῶν κττ. : αὐτ.Φαῖδρ.273A **διελήλυθας ἃ λέγουσιν οἱ περὶ τοὺς λόγους τεχνικοί,** αὐτ Γοργ.504A· ‖ ἐμπειρικός, πρακτικὸς (κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ θεωρητικός) : Ἀριστλ.ΗΝικ.1180b,20· **2)** ὁ πανοῦργος, ὁ ἐντέχνως, εὐφυῶς ἐπινοηθείς, ἐπὶ πραγμ.: Πολύβ.16,6,6 **καὶ γὰρ ἐποίησάν τι τεχνικὸν ἐν τούτοις τοῖς καιροῖς οἱ περὶ τὸν Ἄτταλον**· **3)** ὁ μετὰ τέχνης, δεξιότητος εἰργασμένος· ὅθ. κ. ὁ συστηματικός, κανονικός, τακτικός : Πλάτ.Φαῖδρ. 273B **τοῦτο δὴ . . σοφὸν εὑρὼν ἅμα καὶ τεχνικὸν ἔγραψεν,** αὐτ.Γοργ.501B, Ἀριστλ.Πολιτ.I **τεχνικὴν παιδείαν**· **4)** ὁμ. ἐπὶ πραγμ. ὁ διὰ τεχνικῆς **ἐργασίας** πεποιημένος, ὁ ὢν προϊὸν τέχνης, ἀντίθ. τῷ αὐτοφυής : Θεόφρ.Λιθ.55.

τεχνικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ἐντέχνου, ὁ τεχνικὸς χαρακτὴρ πράγματός τινος.

τεχνικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης, ἐντέχνως, τεχνηέντως : Πλάτ.Χαρμ.173C **καὶ τὰ σκεύη καὶ τὴν ἀμπεχόνην . . καὶ τὰ χρήματα πάντα τεχνικῶς ἡμῖν εἰργασμένα,** αὐτ. Φαῖδρ.271C, αὐτ.Εὐθύδ.303F, Ἰσοκρ.3,52.

τεχνίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τέχνη : Πλάτ.Πολ.495D **οἳ ἂν κομψότατοι ὄντες τυγχάνωσι περὶ τὸ αὐτῶν τεχνίον**· **2)** ἐπὶ κακῆς σημ., ποταπή, φαύλη, μικροπρεπὴς τέχνη : Δίφιλ.87,1, Ἀντίδ.2,4, Πολύστρ.17W, Θεμίστ.Λόγ.21,246C **οὐκ ἔστιν οὐδὲν τεχνίον ἐξωλέστερον τοῦ πορνοβοσκοῦ.**

τεχνιτεία (ἡ) ἔντεχνος ἐκτέλεσις, ἐργασία : Ἐπίκ. Ἐπιστ.2,40U, Ἱππόλ.π.Ἀθήν.4,130A **θαυμαζόντων δ' ἡμῶν τὴν τεχνιτείαν,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.5,86 **πολλῆς ἦν τεχνιτείας τὸ πρᾶγμα.**

τεχνίτευμα-ατος (τὸ) μτγν. τέχνημα, τέχνασμα : Ἀριστέ.78, Μάξ.Τύρ.34,3.

τεχνιτεύω μτγν. ἐντέχνως, τεχνικῶς κατασκευάζω : Φιλόδ.Ρήτ.I,171S, Φίλ.1,35 **εἰκόνα τεχνιτεύειν,** Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.662, Μάξ.Τύρ.36,5· **2)** ποιοῦμαι χρῆσιν τεχνασμάτων, κάνω κόλπα : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.2,64, αὐτ 2,88, Μουσῶν.ἀπ.18a,97H· μτ. ἀπαρφ. : Ἰώσ.ΑΙ 5,8,11 **ἐτεχνίτευε τινὶ τρόπῳ προέχειν**· **3)** ὅθ. κ. διὰ τεχνασμάτων διαστρέφω : Διον.Ἀλ.Ἰσαῖ.4 **δεινὸς ἀνὴρ τεχνιτεῦσαι λόγους.**

τεχνίτης (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ., θηλ. **τεχνῖτις,** δημ. **τεχνίτρα** βλ.λς, ὁ μετερχόμενος τέχνην τινὰ ἰδίως χειρωνακτικῶς ἐκτελουμένην, μάστορης : Ξεν.Οἰκ. 6,6 **τοὺς γεωργοὺς καὶ τοὺς τεχνίτας χωρὶς ἑκατέρους ἐπερωτῴη,** αὐτ.Ἀπομν.2,7,4, Ἀριστλ.Πολιτ.1262b,26 **ἐποίει ἐν μὲν μέρος τεχνίτας, ἐν δὲ γεωργούς**· ‖ κ. μτφ. : ΚΔ Ἑβρ 11,10 **πόλιν, ἧς τεχνίτης καὶ δημιουργὸς ὁ Θεός**· **2)** ὁ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης χειριζόμενος, ἐκτελῶν τι, ὁ δεξιὸς ἐν τῇ ἐκτελέσει ἔργου τινός : Πλάτ.Σοφ. 219A **πότερον ὡς τεχνίτην αὐτὸν ἤ τινα ἄτεχνον . . θήσομεν ;,** Ἀριστλ.Ρητ.1397b,23, Γαλ.6,155, αὐτ. 18(2),245· ‖ μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. ὁ πεπειραμένος εἴς τι : Αἰσχίν.1,170, Ξεν.Λακ.13,5 **Λακεδαιμονίους δὲ μόνους τῷ ὄντι τεχνίτας τῶν πολεμικῶν,** αὐτ.ΚΠ 8,3,11· ‖ εἰδ. **Διονυσιακοὶ τεχνῖται ἢ οἱ περὶ τὸν Διόνυσον** οἱ μουσικοὶ καὶ οἱ ὑποκριταί, οἱ περὶ τὰ θεατρικὰ ἀσχολούμενοι : Δημ.401,ˮ Ἀριστλ.Ρητ.1405a,24, Πολύβ.16,21,8, Ἐπιγρ.**Κύπρου, Αἰγύπτου**· **3)** ἐν εἰδ. ἐνν. ὁ ἐν τῇ ἐκτελέσει ἔργου τινὸς ἀκολουθῶν ἐπακριβῶς καὶ μετὰ προσοχῆς τὰ ὑπὸ τῆς τέχνης, τῆς τεχνικῆς ὁριζόμενα : Πλούτ.Ἠθ.452C **ἐν ποιήμασι τὸν τεχνίτην καὶ διηκριβωμένον ὁ μουσόληπτος καὶ κατάσχετος ἀποδείκνυσι γελοῖον**· **4)** δολοπλόκος, πανοῦργος, ραδιουργός : Λουκ.Νεκρ.Δ 13,5 **γόης, ὦ Διόγενες, ἄνθρωπος καὶ τεχνίτης.**

τεχνῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τεχνίτης βλ.λ., ἡ καλῶς γνωρίζουσα τέχνην τινὰ καὶ ἐπαγγελλομένη τούτην : Χορίκ.23,5,254F-R, Ἐπιγρ.Δελφῶν· **2)** εἰδ. ἐπὶ ἑταιρῶν, πορνῶν, ἡ διὰ πολλῶν τεχνασμάτων ἐφελκύουσα τοὺς ἐραστάς : Λουκ.Τόξ.13 **τεχνῖτις ἐπισπάσασθαι ἐραστήν,** Νίκαρχ.ΑΠ 11,73· **3)** ἐν χρ. κ. ἐπιθετ. : ΠΔΣοφ.Σαλ.7,22 **ἡ πάντων τεχνῖτις σοφία,** Ἑρμ.Τρισμ.π.Στοβ.1,49,69.

τεχνιτικός-ή-όν τεχνητικὸς βλ.λ. : Πολύβ.32,20,9.

τεχνίτρα (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ τεχνίτης βλ.λ., ἡ καλῶς, ἱκανῶς γνωρίζουσα τέχνην, ἐπιτήδευμα· **2)** ἰδ. ἐν κακῇ σημ. ἐπὶ γυναικὸς μετερχομένης τεχνάσματα, ὅπως ἑλκύσῃ τὴν συμπάθειαν, προκαλέσῃ τὸ ἐνδιαφέρον.

τεχνογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔρευνα τῶν κανόνων τῆς τέχνης· εἰδ. ἡ σπουδὴ τῆς συνθέσεως τοῦ λόγου, ἡ διδασκαλία τῆς γραμματικῆς καὶ τῆς ρητορικῆς· πρβλ. τεχνογράφος, τεχνογραφικός.

τεχνογραφικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν ρητορικήν, τὴν διδασκαλίαν τῆς συνθέσεως τοῦ λόγου· ‖ ὅθ. **τὰ τεχνογραφικὰ** δοκίμια ρητορικῆς : Διον.Ἀλ.Ἰσαῖ.20.

τεχνογράφος (ὁ) ὁ περὶ τὴν διατύπωσιν τῶν κανόνων τέχνης τινὸς ἀσχολούμενος· εἰδ. **ὁ** μελετῶν τὰ τῆς γραμματικῆς καὶ τὰ τῆς ρητορικῆς **τέχνης**: Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.1421a,39, Φιλόδ.Ρητ.I,151S.

τεχνογραφῶ-έω μσν. ἐντέχνως γράφω : Εὐστ. Ἰλ.650,49 **ὡς τεχνογράφοι Ἡρωδιανός.**

τεχνοδίαιτος-ον ὁ διαιτώμενος, ζῶν **ἐν τῇ τέχνῃ,** ἐπίθ. τοῦ Ἡφαίστου : Ὀρφ.Ἀργ 66,3.

τεχνοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. τεχνικός : Διογ. Λ 7,156 **πνεῦμα.. τεχνοειδές**· ‖ **τὸ** οὐδ. **τεχνοειδὲς** ὡς οὐσ. ἡ τεχνικὴ ἱκανότης : Εὐστ.Πον.123,33.

τεχνοκαπηλεία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐμπορικὴ **ἐκμετάλλευσις** τῆς τέχνης, τῆς καλλιτεχνίας.

τεχνοκάπηλος (ὁ) νεώτ. ὁ καπηλευόμενος τὴν τέχνην· πρβλ. τεχνοκαπηλεία.

τεχνοκρατία (ἡ) νεώτ. πολιτικοοικονομικὴ θεωρία δεχομένη ὅτι ἡ μηχανικὴ πρόοδος συνέβαλεν εἰς τὴν καθόλου ἀνθρωπίνην εὐημερίαν καὶ ὅτι ἡ ἐπελθοῦσα οἰκονομικὴ κρίσις ὀφείλεται εἰς τὴν μὴ προσαρμογὴν τῶν πολιτικῶν καὶ οἰκονομικῶν συστημάτων πρὸς τὴν μηχανικὴν πρόοδον· ‖ δθ. κ. τεχνοκράτης ὁ θεωρητικὸς τῆς τεχνοκρατίας.

τεχνοκρίτης (ὁ) νεώτ. ὁ κριτικὸς ἔργων τέχνης, ὁ κατὰ σύστημα ἢ ἐπάγγελμα ἀσκῶν κριτικὴν τῶν καλλιτεχνικῶν ἐκδηλώσεων ἢ ἔργων.

τεχνοκριτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τεχνοκρίτην ἢ εἰς τὴν κριτικὴν ἔργων τέχνης: **τεχνοκριτικὰ ἄρθρα**· ‖ τὸ θηλ. **ἡ τεχνοκριτικὴ** ἡ κριτικὴ τῆς τέχνης, τῶν καλλιτεχνικῶν ἔργων.

τεχνολογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἐπιστημονική, συστηματικὴ πραγμάτευσις περὶ τέχνης τινὸς ἢ ἐπιστήμης· εἰδ. ἡ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς γραμματικῆς ἀνάλυσις τῶν ἔν τινι περιόδῳ λόγου ἀπαντώντων λεκτικῶν τύπων: Φιλόδ.Ρητ.1,128S, Κικ.'Αττ.4, 16,3, Πλούτ.'Ηθ.514A, Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.2,205 **ἐπὶ τῇ τῶν ὅρων τεχνολογίᾳ μέγα φρονοῦσιν**, 'Ιάμβλ. Μαθ.'Επιστ.7, 'Ανών.Λονδ.2,18· **2)** νεώτ. ἡ ἐπιστημονικὴ ἔκθεσις τῶν μέσων καὶ τῶν μεθόδων δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται ἡ μετατροπὴ πρώτης τινὸς ὕλης εἰς βιομηχανικὸν προϊόν: **μηχανικὴ - χημικὴ τεχνολογία, - στρατιωτικὴ τεχνολογία** (κλάδος τῆς στρατιωτικῆς ἐπιστήμης πραγματευόμενος τὰς μεθόδους κατασκευῆς καὶ τὸν ἔλεγχον τῶν ὑπὸ τοῦ στρατοῦ χρησιμοποιουμένων μηχανημάτων καὶ ἄλλων εἰδῶν).

τεχνολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τεχνολογίαν βλ.λ.· ‖ τὸ οὐδ. **τεχνολογικὸν** ὡς οὐσ. τὸ μέρος τῆς γραμματικῆς ἐν ᾧ ἐκτίθενται οἱ κανόνες σχηματισμοῦ τῶν λέξεων (κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ συντακτικόν).

τεχνολογικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τεχνολογίας βλ.λ.1) : Δράκ.147.

τεχνολόγος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τοὺς κανόνας τῆς τέχνης πραγματευόμενός τι· ‖ εἰδ. ὁ καταγινόμενος, ἀσχολούμενος μὲ τὴν τεχνολογίαν βλ.λ.1) : Φιλόδ.Ρητ.1,203S.

τεχνολογῶ-έω ὑπάγω τι ὑπὸ τοὺς κανόνας τέχνης τινός, συστηματοποιῶ: 'Αριστλ.Ρητ.1354b,17 **οὐ γάρ, ὥσπερ ἔνιοι τῶν τεχνολογούντων, τιθέασιν ἐν τῇ τέχνῃ καὶ τὴν ἐπιείκειαν τοῦ λέγοντος**· ‖ εἰδ. ἐν γραμματικῇ ἐνν. ἀναλύω γραμματικῶς τοὺς ἔν τινι περιόδῳ λόγου ἀπαντῶντας λεκτικοὺς τύπους· **2)** ὡς οὐσ. **τὰ τεχνολογούμενα** οἱ κανόνες τέχνης τινός: Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.11,40.

τεχνοπαίγνιον (τὸ) παίγνιον στιχουργικόν, μικρὸν ποίημα συντιθέμενον ἐκ στίχων ποικίλλοντος μεγέθους κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ σχηματίζηται γραφικῶς ἡ παράστασις τοῦ ἀντικειμένου τοῦ ἀποτελοῦντος καὶ τὸ θέμα τοῦ ποιήματος.

τεχνοπαράδοτος-ον μτγν. ὁ παραδιδόμενος, μεταδιδόμενος διὰ τῆς τέχνης: Ζώσ.'Αλχ.138B.

τεχνοποιῶ-έω μτγν. ἐντέχνως ποιῶ, κατασκευάζω τι· παθ.: Κύριλλ.3,981D **τοῖς διὰ σφῶν αὐτῶν γεχνοποιουμένοις καὶ τεχνουργημένοις.**

τεχνοπωλικός-ή-όν ὁ πωλῶν τὴν ἣν διδάσκει τέχνην. Πλάτ.Σοφ.224C.

τεχνόσημον (τὸ) νεώτ. σῆμα δι' οὗ ἐπισημοποιεῖται τὸ δικαίωμα τῆς ἐξασκήσεως τέχνης τινός.

τεχνοσύνη (ἡ) μτγν. ποι. ἡ τέχνη: Λεωνίδ.Ταρ. ἐν ΑΠ 6,4 **ἀρχαίας λείψανα τεχνοσύνας.**

τεχνοτροπία (ἡ) νεώτ. ὁ ἰδιαίτερος τεχνικὸς τρόπος ὁ ἐκδηλούμενος ἐν τῇ δημιουργίᾳ καλλιτεχνικοῦ ἢ λογοτεχνικοῦ ἔργου, ὁ ρυθμὸς καὶ τὸ ἰδιάζον ὕφος τὸ χαρακτηρίζον τὰ ἔργα καλλιτέχνου τινὸς ἢ καὶ ὁλοκλήρου σχολῆς.

τεχνοτροπημένος-η-ο δημ. ἐπὶ ἔργου καλλιτεχνικοῦ, ὁ ἐν ᾧ ἠκολουθήθη ἰδιάζον καλλιτεχνικὸν ὕφος, ὁ στυλιζαρισμένος: Παπαντ.'Αγ.'Ορ.99 **οἱ τεχνοτροπημένοι του ὁλόσωμοι ἅγιοι.**

τεχνουργεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ τεχνουργοῦ, ἐργοστάσιον βιομηχ.προϊόντων τέχνης.

τεχνούργημα-ατος (τὸ) (τεχνουργῶ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τεχνουργῶ βλ.λ., ἔργον, κατασκεύασμα τέχνης, τέχνημα, καλλιτέχνημα: 'Ερμητ.3,4, Κύριλλ.'Ησ.46,629 **τοῖς ἰδίοις τεχνουργήμασιν ἀπονέμειν**, Λέων Δ 2,7,15B **κριὸν .. τὸ τεχνούργημα ὀνομάζουσι**, Εὐμάθ.'Υσμ.54, Δούκ.5B.

τεχνουργία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ τεχνικὴ ἐργασία, τὸ τεχνούργημα βλ.λ. : 'Αριστέ.1 80, 'Ερμητ.3,4, Μετοχ.Θ Σύμμ.575,16 **ἰατρικαῖς τισι τεχνουργίαις**· **2)** νεώτ. τὸ τεχνουργεῖν βλ.λ.

τεχνουργικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ μετὰ τέχνης, ὁ ἔντεχνος: 'Αρχέλ. ἐν Ideleri Phys.2,344 **τεχνουργικὴ πρᾶξις**· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τεχνουργίαν βλ.λ.2).

τεχνουργικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐντέχνως, τεχνικῶς, μετὰ τέχνης: 'Αρχέλ. ἐν Ideleri Phys.2,343,2 **ἡ θεία τέχνη τεχνουργικῶς ἔχουσα τὴν θεωρίαν**, αὐτ.348,2.

τεχνουργός (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τεχνίτης, ὁ δημιουργός: 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.1,47 **μοῖρα τεχνουργὸς** (πολιτείας), Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ.3,384,28· ‖ νεώτ. γεν. ὁ ἐργαζόμενος, ἐπαγγελλόμενος τέχνην τινά, τεχνίτης· **2)** νεώτ. ὁ μετὰ τέχνης, ὁ περιτέχνως κατασκευάζων τι.

τεχνουργῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐργάζομαι, κατασκευάζω τι ἐντέχνως, περιτέχνως, ποιῶ τι μετὰ τέχνης: Εὐμάθ.'Υσμ.13,1 **ἃ Δαιδάλου χεὶρ ἐτεχνούργησεν**· κ. παθ.: Κύριλλ.609 **ἀπολυπραγμόνητα τὰ παρὰ τοῦ Θεοῦ τεχνουργούμενα**, 'Ακροπ.Γ Προοίμ.5 (ἔκδ.Bonn.) **βασιλικὰ εἰκονίσματα .. τετεχνουργημένα**· **2)** νεώτ. κατασκευάζω τι τεχνικῶς, διὰ τεχνικῶν μέσων· **3)** ρηματ.π. τεχνούργημα, τεχνουργία.

τεχνύδριον (τὸ) κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ τέχνη βλ.λ.: Πλάτ.Πολ.475E **τοὺς τεχνυδρίων φιλοσόφους φήσομεν**, Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.1,328 **ζηλωτὰς τεχνυδρίων**, Γρηγ.Ναζ.2,27, Ψελλ. ἐν Ρητ.601,11.

τεχνύφιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τέχνη βλ.λ., ἐργαστήριον: Σουητ.Αὐγ.72 (κῶδ. τεχνόφυον).

τεχνῶ-όω (τέχνη) μτγν. κ. μσν., μέλλ. **τεχνώσω**, διδάσκω τινὰ τέχνην, μορφῶ τινα ἔν τινι τέχνῃ: Γαλ.1,227, αὐτ.6,480 **τεχνοῦντες τοὺς ἐσπουδακότας διαγνωστικοὺς γενέσθαι τῶν πεπονθότων μορίων**, αὐτ.13,656, 'Ηλ.Πορφ.139,16, Κ Πορφ.'Εκθ. 283 **ἡ γὰρ τῆς πλείονος γνώσεως πεῖρα, εἰωθυῖα τεχνοῦν τὴν διάνοιαν τῶν ἐχόντων διὰ σπουδῆς τῶν προσηκόντων μηδὲν ἀγνοεῖν**· κ. παθ.: Εὐστ. Πον.205,50 **ἀνεπιστημόνως τεχνοῦσθαι τὰ ἐπιστημονικά**, αὐτ.226,4· **2)** κατασκευάζω τι τεχνηέντως: Εὐστρ.ΗΝικ.1,5· **4)** ρηματ. π. τέχνωσις.

τεχνῶμαι-άομαι κ. νεώτ., μέλλ. **τεχνήσομαι**, ἀόρ. **ἐτεχνησάμην** (Θουκ.4,47) κ. ἐπ. **τεχνησάμην**, παρακ. **τετέχνημαι**, ἰων. γ' πληθ. **τετεχνέαται** (εἰκ. ἐν 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.22), ἐξεργάζομαί τι τεχνηέντως, κατασκευάζω τι ἐντέχνως, φιλοτεχνῶ· 'Ηρωδιαν. 477 «τεχνήσασθαι τὸ μετὰ τέχνης τι κατασκευάσαι, τεχνάσασθαι δὲ τὸ κακουργῆσαι» : 'Οδ.Ε 259 **ὁ δ' εὖ τεχνήσατο καὶ τά**, αὐτ.Λ 613· ‖ ὡς παθ. εἶμαι κατεσκευασμένος ἢ διατεταγμένος τεχνηέντως: 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.3 **διαιτήματα τετεχνημένα**, Ξεν.ΚΠ 8,6.23 **ὅ,τι καλὸν αὐτοῖς ἐν τῇ χώρᾳ ἢ φύοιτο ἢ τρέφοιτο ἢ τεχνῷτο**· πρβλ. τεχνήεις· **2)** ἁπλῶς, κατεργάζομαι, κατασκευάζω: Βίων.9,3 **καὶ αὐτὸς τεχνᾶσθαι σύριγγα**, Καλλ.'Αρτ.10 **ἐμοὶ Κύκλωπες ὀιστοὺς αὐτίκα τεχνήσονται**, Λουκ. 'Ιππ.2 **ὃς οὐ μόνον τεχνήσασθαι τοῖς 'Αχαιοῖς**

τὸν ἵππον· 3) καταγίνομαι, ἀσχολοῦμαι εἴς τινα τέχνην, ἀσκῶ τέχνην, ἐπάγγελμά τι : Ξεν.ΚΠ 8,2,5 **ἀδύνατον .. πολλὰ τεχνώμενον ἄνθρωπον πάντα καλῶς ποιεῖν** |ἐκεῖνος ποὺ καταπιάνεται σὲ πολλὲς δουλειές|· 4) κ. νεώτ. ἐπινοῶ ἢ ἐκτελῶ τι πανούργως, δολίως, τεχνάζομαι, μηχανῶμαι, μεταχειρίζομαι τεχνάσματα : Ἰλ.Ψ 415 **ταῦτα δ' ἐγὼν αὐτὸς τεχνήσομαι ἠδὲ νοήσω,** Σοφ.Τρ. 534, αὐτ.Ἀντ.494 **τῶν μηδὲν ὀρθῶς ἐν σκότῳ τεχνωμένων,** αὐτ.Φιλ.80, Θουκ.1,122 **πόλεμος .. αὐτὸς .. ἀφ' αὑτοῦ τὰ πολλὰ τεχνᾶται πρὸς τὸ παρατυγχάνον·** κ. ἀπολ. : Σοφ.Αἴ.86, Εὐρ.Μήδ.402 **βουλεύουσα καὶ τεχνωμένη,** Ἀριστφ.Σφ.176 **ἀλλ' οὐκ ἔσπασεν ταύτῃ γ'· ἐγὼ γὰρ ᾐσθόμην τεχνωμένου·** κ. μτ. ἀπαρφ. : Θουκ.4,26 **παντί τε τρόπῳ ἑκάτεροι ἐτεχνῶντο, οἱ μὲν ἐσπέμπειν τὰ σιτία,** Ἰώσ.ΑΙ 5,9,3 **τεχνᾶται παρακατακλῖναι τὴν Ῥούθην αὐτῷ·** ὁμ. κ. ἑπομένης προτάσεως : Ὑμν.Ἀπόλλ.326 **ἐγὼ τεχνήσομαι ὥς κε γένηται παῖς ἐμός,** Ξεν.Ἀγησ.9,3 **μυρίοι δὲ τεχνῶνται τί ἂν ἡδέως φάγοι·** κ. ἐν παθ. σημ. : Σχόλ.Ἰλ.Ο 14 **ὁ ἐπὶ κακῷ τεχνηθεὶς δόλος·** 5) ρηματ.π. τέχνημα, τεχνήμων, τέχνησις, τεχνητός, τεχνήτωρ.

τέχνωσις-εως (ἡ) (τεχνῶ) μτγν. κ. μσν. ἡ τέχνη : Φρόντ.Ἐπιστ.Ἑλλην.Ι,4, Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ.4,36,15 **καὶ ἰδεῶν ἡ τέχνωσις τῶν ἰδεῶν ὁμοίως·** 2) μσν. τὸ νὰ εἶναί τι τεχνικόν : Εὐστρ.ΗΝικ.322,37.

τεφὶ (τὸ) δημ. ἀντὶ ταφὶ βλ.λ.

τέω μ. ἐν ἀπαρφ. **τεῖν·** Ἡσ. **«ζητεῖν· ἄλλαι δέ σοι»·** πρβλ. τητῶ.

τέῳ (ων. δοτ. ἑν. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς βλ.λ. : Ἡρ.Ι,11 **φέρε ἀκούσω, τέῳ καὶ τρόπῳ ἐπιχειρήσαμεν αὐτῷ,** αὐτ.4,155· 2) τεῳ ὁμ. τῆς ἀορ. ἀντων. τις : Ὀδ.Λ 502 **τῷ κέ τεῳ στύξαιμι μένος.**

τέων ἰων. γενικ. πληθ. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς βλ.λ. : Ὀδ.Ζ 119 **τέων αὖτε βροτῶν ἐς γαῖαν ἱκάνω,** 2) **τεων** γενικ. πληθ. τῆς ἀορ. ἀντων. τις : Ἡρ.5,57 **οὐ πολλῶν τεων καὶ οὐκ ἀξιαπηγήτων ἐπιτάξαντες ἔργεσθαι·** 3) **τέων** ἐπ. γενικ. πληθ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς βλ.λ. : Νίκ.Ἀλεξ.2.

τεωρεῖς Ἡσ. «δραπέται, κακοῦργοι, λησταί».

τέωρος ἰων. «συκοφάντης καὶ τὰ ὅμοια».

τέως ἐπίρρ. κ. μσν. κ.νεώτ., ἐπ. πιθ. **τῆος ἢ τείως, τεῖας,** ἀναφορικὸν μόριον δηλοῦν τὸ χρονικὸν διάστημα, καθ' ὃ τελεῖται γεγονός τι σύγχρονον πρὸς ἄλλο, ἕως τότε, ἐν τούτῳ τῷ χρονικῷ διαστήματι, ἐν τῷ μεταξύ, καθ' ὃν χρόνον, συσχετ. πρὸς τὸ ἕως : Ἰλ.Ψ 42, Ὀδ.Δ 91 **εἶος ἐγὼ .. ἠλώμην, τείως μοι ἀδελφεὸν ἄλλος ἔπεφνεν,** Ἀριστφ. Εἰρ.32 **μὴ παύσαιο .. ἐσθίων τέως ἕως σαυτὸν λάθῃς διαρραγείς,** Στράβ.3,4,5 **ἄλλοτ' ἄλλους καταστρεφόμενοι τέως ἕως ἅπαντας ὑποχειρίους ἔλαβον·** ὁμ. συσχετ. πρὸς τὸ ὄφρα : Ἰλ.Τ 189· || οὐχὶ σπαν. ἄνευ τοῦ ἀναφορικοῦ, ὅτε ἀναφέρεται εἰς πρότερον δηλωθέντα χρόνον : Ὀδ.Ο 127 **ἐς γάμου ὥρην, .. τείως δὲ .. παρὰ μητρὶ κείσθω ἐνὶ μεγάρῳ,** αὐτ.231, Σοφ.Αἴ.558· κ. συχν. ἄνευ ἀναφορᾶς ἢ ὡρισμένου χρόνου : Ἰλ.Ω 658 **ποσσῆμαρ μέμονας κτερεϊζέμεν Ἕκτορα .., ὄφρα τέως αὐτός τε μένω καὶ λαὸν ἐρύκω** |Γαζ. Θ «πόσας ἡμέρας προθυμῇ ἐνταφιάζειν τὸν Ἕκτορα ἵν' ἐν τούτῳ ἐγώ τε παραμένω καὶ τὸν στρατὸν διακωλύω καὶ κατέχω»|, Εὐρ.Ἡρακλ.725 **ἐγὼ δ' οἴσω τέως,** Ἀριστφ.687, αὐτ.729· || μτ. τοῦ ἄρθρου ἐν φρ. **ἐν τῷ τέως** ἐν τῷ μεταξύ· Ἡρωδιαν.Φιλέτ.434Ρ **«ἐν τῷ τέως οὐκ ἐρεῖς, ἀλλ' ἄνευ τοῦ ἄρθρου καὶ τῆς προθέσεως»** : Πολύαιν. 1,39,4 **ἐν δὲ τῷ τέως ...πάλιν ἐπολέμει,** αὐτ.8, 47,1, Αἰλ.ΖΙ 2,25, αὐτ.11,38, Στεφ. Ἀθ. Ἱππ.1,217· 2) σπαν. ἀντὶ ἕως βλ.λ. : Ἡρ.4,165, Ἱππ.Ἐντ.Παθ. 26, αὐτ.Γυν.2,165, Πλάτ.Συμπ.191Β **καὶ τέως μὲν ἂν παῖδες ὦσιν, .., φιλοῦσι τοὺς ἄνδρας,** Δημ.446, Ἀπολλ.Ρ 4,821 **ἄϊκας ἐρύξειν .. τείως κεν ἵκωνται Φαιήκων λιμένας,** Ἐπιγρ.· 3) μέχρι τινός, ἐπί τινα χρόνον, συνήθ. μτ. λέξεων ἢ φράσεων συσχετικῶν : Ὀδ.Π 139 **ὃς τείως μὲν .. αὐτὰρ νῦν,** αὐτ. Ω 162 **τέως μὲν .. ἀλλ' ὅτε δή μιν,** Ἡρ Ι,11 **τέως μὲν .., μετὰ δέ,** αὐτ.82 **τέως μὲν .. τέλος δέ,** αὐτ.6,83 **τέως μὲν δὴ .. ἔπειτα δέ,** Αἰσχ.Χο.993 **φίλον τέως, νῦν δ' ἐχθρόν,** Ἀριστφ.Θεσμ.449 **τέως μὲν .. νῦν δέ,** αὐτ.Νεφ.66, Θουκ.6,61 **τέως μὲν ἐζήτουν .. ὡς δ' οὐδαμοῦ φανεροὶ ἦσαν,** αὐτ.5,7 **τέως μὲν .. ἔπειτα,** Λυσ.31,8 **τέως μὲν ᾤκει .. ἐπειδὴ δέ,** Πλάτ.Φαῖδ.117C **τέως μὲν .. ὡς δέ,** Ξεν.Ἑλλ.4,3,17 **τέως μὲν .. ἡνίκα δέ,** αὐτ.2,2,17 **τέως μὲν .. εἶτα,** αὐτ.ΚΠ 5,3,17 **τέως μὲν .. ἐπεὶ δέ·** ὁμ. κ. ἄνευ συσχετικῆς φρ. : Ἀπολλ.Ρ 2,132· 4) μέχρι τότε,πρότερον: Ἡρ.6,112 **τέως δὲ ἦν τοῖσι Ἕλλησι καὶ τοὔνομα τὸ Μήδων φόβος ἀκοῦσαι,** Ἀριστφ.Πλ.834, Πλάτ.Συμπ.191Β, Λυσ.7,12 **ἐν τῷ τέως χρόνῳ** (ἕως τότε), αὐτ.27,16, Ἰσαῖ.1,9 **φίλοι τέως ὄντες·** || νεώτ. μέχρι πρὸ ὀλίγου, πρὸ τοῦ νῦν, εἰς τὸν ἀμέσως προηγούμενον χρόνον : ὁ τέως **πρωθυπουργός - καθηγητής·** || νεώτ. γεν. εἰς πρότερον, παλαιότερον χρόνον, ἀντὶ τοῦ πρῴην βλ.λ.· 5) κ. μσν. ἐν ἀρχῇ, ἐν πρώτοις, κατὰ πρῶτον : Γαλ.15,764 **νυνὶ δ' αὐτὸ τὸ κεφάλαιον .. ἄκουσον εἰς ὀλίγους τέως ἀνενηνεγμένον σκοπούς,** Γεωπ.9,11,1 **τέως εἰδέναι χρή,** αὐτ.9,19,1· 6) μτ. τοῦ ἄρθρου ἐν φρ. **διὰ τὸ τέως** διὰ τὸ παρόν : Ζώσ.Ἀλχ.231Β.

τζαβέ(τ)τα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. γυρωτικὸς ἧλος βλ.λ.1).

τζαβετ(τ)άρισμα (τὸ) δημ. ἡ γύρωσις βλ.λ.2).

τζαβετ(τ)άρω δημ. συνδέω σιδηρᾶς πλάκας ἢ ἐλάσματα διὰ γυρωτικῶν ἥλων, μὲ τζαβέττες.

τζαγγάριος (ὁ) μσν. ὁ ὑποδηματοποιός, ὁ τσαγγάρης· πρβλ. σαγγάριος, τσαγγάριος.

τζαγγάρης (ὁ) μσν. κ. δημ. ἀντὶ τσαγγάρης βλ.λ.: Πρόδρ.1,114 **μάθε το τζαγγάρην** τὸ παιδίν σου, αὐτ.144 **ἴδε τεχνίτης .. ἐκεῖνος ὁ τζαγγάρης.**

τζάγγη (ἡ) μτγν. κ. μσν. εἶδος ὑποδήματος, μ. ἐν λατ. μεταγραφῇ, τὸ τζαγγίον βλ.λ. : Gallienus π. Trebell.Claud.17 **zancas .. Parthicas,** Θεοδοσιαν.Κῶδ.14,10,2 **usum tzangarum .. memini liceat usurpare.**

τζαγγίον (τὸ) μσν. ὑψηλὸν μέχρι τοῦ γόνατος ὑπόδημα τῶν Βυζαντινῶν ἐξ ἐρυθροῦ δέρματος, προσαρμοζόμενον ἐπὶ τῆς κνήμης διὰ κορδονίων βλ.λ.1), ἅτινα ἐφόρουν ἰδίως οἱ τῶν Ρωμαίων βασιλεῖς : Πρόδρ.2,67 **σὺ παρατρέχεις τὴν ὁδὸν πεζὸς μετὰ τζαγγίων, | αὐτὸς δὲ καβαλάριος διηνεκῶς ὁδεύει.**

τζάγγρα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. εἶδος βαρέος τόξου ἐν χρ. κατὰ τὸν μεσαίωνα παρὰ τοῖς λαοῖς τῆς Δυτικῆς Εὐρώπης καὶ ἐκεῖθεν εἰσαχθέντος εἰς τὸν βυζαντινὸν στρατόν· 2) δημ. **τζάγγρα κ. τσάγγρα** μονόκανον ἐμπροσθογεμὲς ἢ ὀπισθογεμὲς κυνηγετικὸν ὅπλον.

τζαγγράτωρ-ορος (ὁ) **νεώτ. ἐν τῷ βυζ.** στρατῷ, στρατιώτης ὡπλισμένος διὰ τζάγγρας βλ.λ.1).

τζαγκάριος (ὁ) πάπ. **κ. τσαγγάριος** αἰτ. -ριν (Ἐπιγρ.) τσαγγάρης βλ.λ. : **ἡ τοῦ τζαγκαρίου τέχνη.**

τζαγγᾶς (ὁ) μσν. κ. τσαγγᾶς ὁ κατασκευαστὴς βασιλικῶν τζαγγίων βλ.λ.· Δουκάγγ.1555 **«ὁ ταῦτα ποιῶν οὐ τζαγγάριος, ἤγουν σκυτεύς, ὡς οἱ ἕτεροι, ἀλλὰ τζαγγᾶς ὀνομάζεται».**

τζαγκουρνίζω μσν. κ. δημ. ἄ. τσαγκρουνίζω βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.2,1248· κ. παθ. : Σαχλ.2,665.

τζαγκουρνομαδειοῦμαι δημ. ἀμύσσομαι καὶ ἅμα τίλλω τὰς τρίχας, ἐπὶ θρηνούντων : Κριάρη Ἀριστ.Κρητ.Ἄσματα ΙΙ,219,229,243.

τζάζ (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἄκλ. ἰδιόρρυθμος χορὸς τῶν μαύρων τῆς βορείου Ἀμερικῆς ἐξ οὗ ὠνομάσθη καὶ ἡ συνοδεύουσα αὐτὸν θορυβώδης

μουσική· **2)** ἡ ἐκτελοῦσα τὴν μουσικὴν ταύτην εἰδικὴ ὀρχήστρα, ἅ. τζὰζ μπάντ.

τζὰζ μπάντ (ἡ) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀκλ. ἡ τζὰζ βλ.λ.2).

τζάκα (ἡ) δημ. εἶδος βραχέος χειμερινοῦ γυναικείου ἐπενδύτου μετὰ χειρίδων.

τζάκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἡ ἑστία, παραστιά, παραγώνι, γωνιά : **κάθισε κοντὰ στὸ τζάκι γιὰ νὰ ζεσταθῇς·** **2)** συνεκδ. οἶκος, οἰκογένεια, κ. ἰδ. ὀνομαστή, σπιτικό, γενιά, σόϊ : **εἶναι ἀπὸ τζάκι ἢ ἀπὸ μεγάλο τζάκι·** || κτ. πληθ. **τὰ τζάκια** οἱ προύχοντες, οἱ εὐγενεῖς, οἱ πλούσιοι· **3)** ἡ θερμοστρωμνὴ βλ.λ.

τζακίζω μσν. κ. δημ. ἅ. τσακίζω βλ.λ., ἐν ἀναφορᾷ πρὸς φθεῖρος, συντρίβω, θλίβω : Πρόδρ. I,374 **ἐμπλέκουνταί μ' οἱ φεῖρές μου ἄνωθεν ἕως κάτω· | καὶ βάνω τὸ χερίτζιν μου, συντρίβω καὶ τζακίζω·** **2)** ρηματ.π. τζακισμός.

τζακίον (τὸ) μσν. μετρίου μήκους κοπτικὸν ὄργανον, τὸ τσακί : Κορ.Ἄτ.I,224.

τζακισμός (ὁ) (τζακίζω) μσν. ἡ κατὰ τὸν πόλεμον θραῦσις καὶ συντριβή, τὸ τσάκισμα : Κορ.Ἄτ.I,224.

τζακώνω μσν. κ. δημ. ἅ. τσακώνω βλ.λ. : Πρόδρ. I,185 **μὴ νὰ τζακώσω πίνακαν κἂν ἕναν.**

τζαμάλι (τὸ) δημ. ὁ φέρων κώδωνας μετημφιεσμένος, ἅ. κουδουνάτος.

τζαμαντάνι (τὸ) (τουρκ.) δημ. σάκκος ἢ πήρα πρὸς ἐναπόθεσιν ἐνδυμάτων.

τζαμαρία (ἡ) δημ. χῶρος ἢ πρόστῳον ὑαλόφρακτον· || αὐτὸ τοῦτο τὸ φέρον ὑαλοπίνακος φράγμα, ἅ. τζαμ(ι)λίκι.

τζάμι (τὸ) (περσ.) δημ. ὕαλος, ὑαλοπίναξ.

τζαμί (τὸ) (ἀραβ.) δημ. μουσουλμανικὸν τέμενος.

τζαμ(ι)λίκι (τὸ) δημ. φράγμα ἢ στέγη φέρουσα ὑαλοπίνακας, ἅ. τζαμαρία.

τζαμόπορτα (ἡ) δημ. ὑαλωτή, ὑαλόφρακτος θύρα, πόρτα μὲ τζάμια.

τζάμπα (τουρκ.) ἐπίρρ. προῖκα, δωρεάν, χάρισμα, ἀμισθί, ἄνευ πληρωμῆς : παροιμ. **τζάμπα ξίδι, γλυκὸ σὰν μέλι** (εὐπρόσδεκτος ἡ δωρεὰ καὶ εὐτελοῦς πράγματος).

τζαμπάζης (ὁ) (περσ.) δημ. μεταπωλητὴς ἵππων ἢ ἡμιόνων· **2)** σχοινοβάτης· **3)** ὁ θηριοδαμαστής.

τζαμπατζής (ὁ) δημ., θηλ. **-ίδισσα,** ὁ ἀπολαύων ἢ ὁ ἐπιδιώκων ν' ἀπολαύῃ τι ἀμισθί, δωρεάν, τζάμπα· || ἰδ. ὁ παρακολουθῶν θεατρικὰς ἢ ἄλλας παραστάσεις ἄνευ πληρωμῆς.

τζαμπατζίδικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τζαμπατζὴν βλ.λ.· ἐπίρρ. **-ικα.**

τζαμώνω δημ. τοποθετῶ, ἐφαρμόζω τζάμια βλ.λ. ἐπὶ πλαισίων θυρῶν, παραθύρων, εἰκόνων, φωτογραφιῶν κττ.· **2)** ρηματ.π. τζαμωτός.

τζαμωτός-ή-ό δημ. ἐπὶ θυρῶν, παραθύρων κττ., ὁ ἔχων ὑαλοπίνακας, τζάμια.

τζαναμπέτης-έτισσα-ικο (ὁ) (ἀραβ.) δημ. ὁ δύστροπος, ὁ κακότροπος, ὁ στρυφνὸς ἄνθρωπος.

τζαναμπετιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ τζαναμπέτη βλ.λ., δυστροπία, στρυφνὸς χαρακτήρ.

τζάνεμ(ου) (τουρκ.) ἐπιφ. δημ. καλέ μου!, ἀγαπητέ μου!· **2)** κ. ὡς ἐπίρρ. τοὐλάχιστον.

τζανεριά (ἡ) δημ. τὸ ὀπωροφόρον δένδρον προύμνη ἡ ἐμβολιαζομένη.

τζάνερο (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς τζανεριᾶς βλ.λ.

τζαντζαλιάρης (ὁ) μσν. ὁ ἐνδεδυμένος ράκη, ὁ φορῶν τζάντζαλο βλ.λ. : Κορ.Ἄτ.I,314.

τζαντζαλιαρουτζούριχος (ὁ) μσν. ὁ φορῶν πεπαλαιωμένα, κατατετριμμένα τσαρούχια:Πρόδρ. 2,558 **ξυραφιστὴς κακότυχος ἀπορουχοσυνάχτης, | καὶ τζαντζαλιαρουτζούριχος.**

τζάντζαλον (τὸ) μσν. ἅ. τζάτζαλον : Κορ.Ἄτ.I,50.

τζαντζαλοφορεμένος-η-ον μσν. ἐπὶ ἐνδυμάτων, ὁ πεπαλαιωμένος, ὁ κατερρακωμένος, ὁ κατατετριμμένος, ὁ κουρελιάρικος : Πρόδρ.I,67 **καβάδιν εἶχεν στούππινον τζαντζαλοφορεμένον.**

τζαντζαρίζω μσν. ληρῶ, φλυαρῶ : Πρόδρ.2,149 **ἔβγω νὰ ἰδῶ φίλον μου, μικρὸν νὰ τζαντζαρίσω.**

τζαούσιοι (οἱ) νεώτ. τμῆμά τι τῆς σωματοφυλακῆς τοῦ βασιλέως κατὰ τοὺς τελευταίους αἰῶνας τῆς βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας.

τζάπιον (τὸ) γλωσσ. δίκελλα, σκαλίς, τσάπα.

τζαπράζια (τὰ) μσν. κ. δημ. ἅ. τσαπράζια βλ.λ. : Διγεν.Ἀκρ.1535.

τζάτζαλον (τὸ) μσν. κ. δημ. κ. **τσάτσαλον** κατατετριμμένον, κατερρακωμένον ἔνδυμα, ράκος, κουρέλια : Ἐρωτόκρ.5,1213 **ἐντύσαν τη στὴ φυλακή, τὰ τζάτζαλά τζι φῆκε, | ἤστραφε ὁ κόσμος κι ἤφεξε τὴν ὥρα, ὁποὺ βγῆκε.**

τζάρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδος καλύμματος τῆς κεφαλῆς.

τζελάτης (ὁ) δημ. ὁ δήμιος βλ.λ.5), ὁ μπόγιας : Βάρν.Ἀπολ.Σωκρ.50.

τζελατίνα (ἡ) δημ. ἡ ζελατίνη βλ.λ.

τζένια (τὰ) δημ. εἰδικὸς τρόπος ἁλιείας τῆς θηλείος κεφάλου ἐν Μεσολογγίῳ.

τζέντλ(ε)μαν (ὁ) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀκλ. ἐπίθ. (ἄνευ διακρίσεως γένους) ὁ ἐξ εὐγενοῦς οἰκογενείας· || κ. κτ. ἐπέκτ. ὁ ἔχων καλὴν ἀνατροφήν, καλούς, λεπτοὺς τρόπους, ὁ καλοενδεδυμένος, ὁ κομψὸς τὴν ἐμφάνισιν, ὁ κύριος.

τζερδέλα (ἡ) μσν. ἡ σαρδέλλα βλ.λ. : Πρόδρ. 2,255 **τὸ πῶς νὰ ζήσω ἐξαπορῶ μὲ ταύτας τὰς τζερδέλας.**

τζερεμές (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. **ντζερεμές** ἀδικαιολόγητον πρόστιμον, ἄδικος ζημία : παροιμ. **σκότωνε τρελλούς, πλέρωνε τζερεμέδες·** **2)** ὁ δυσήνιος, δύστροπος ἵππος· **3)** συνεκδ. ἐπὶ προσ., ὁ νωθρός, ὁ φυγόπονος.

τζέρ(ρ)ο (τὸ) δημ. τὸ δένδρον δρῦς ἡ κηρρίς· || τὸ δένδρον δρῦς ἡ αἰγίλωψ.

τζευδός-ή-ό(ν) μσν. κ. δημ. ἅ. τσευδὸς βλ.λ., ὁ τραυλός, ὁ βραδύγλωσσος : Ἐρωτόκρ.5,1331 **(τὴν ἐμιλιὰ) καὶ τὴν τραυλὴ καὶ τὴ τζευδὴν ἀφήνει.**

τζῆρος (ὁ) μσν. ἅ. τζίρος κ. **τζύρος** ὁ τσίρος βλ.λ.1) : Πρόδρ.2,201 **σκόρδα κεφάλια δώδεκα καὶ τζήρους δεκαπέντε,** αὐτ.1,96.

τζίβα (ἡ) δημ. κ. **ζίβα** ἰνῶδες χόρτον ἐν χρ. πρὸς πλήρωσιν στρωμνῶν, ἀνακλίντρων κττ.· πρβλ. στοίβη· **2)** κάλως ἐκ τζίβας ἐν χρ. ἐν τοῖς πλοίοις.

τζιβίκιον (τὸ) μτγν. ὁ κυνοραιστής, τὸ τσιμπούρι : Δίδ.Ἀλ.Ὀδ.Ρ 300 **«τῶν κροτώνων· τινὲς δὲ λέγουσιν ἄλλα ζῷα ἐγγίνεσθαι, ἃ λέγεται κυνοραισταί· ῥαίουσι γὰρ τοὺς κύνας, πίνοντες τὸ αἷμα αὐτῶν· εἰσὶ δὲ ταῦτα τὰ καλούμενα τζιβίκια»·** πρβλ.Κορ.Ἄτ.I,266.

τζιγκογραφία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τσιγκογραφία.

τζίγκος (ὁ) δημ. κ. **τσίγκος** ὁ ψευδάργυρος.

τζιέρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **τζιγέρι** ἧπαρ, συκώτι· **2)** κτ. πληθ. τζιέρια κ. **τζιεράκια** σπλάγχνα, ἐντόσθια, ἰδ. σφαγίου· || μτφ. φρ. **μοῦ 'φαγε τὸ τζιέρι μου ἢ τὰ τζιέρια μου** μὲ ἐβασάνισε ὑπερβαλλόντως· || φρ. ἐπιφων. **τζιέρι μου·** || **ἄσπρο τζιέρι** ὁ πνεύμων.

τζιερτζής (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ πωλῶν ἐντόσθια σφαγίων, συκώτια, τζιέρια.

τζικίνι(ον) (τὸ) νεώτ., δημ. κ. **τσεκίνι** τὸ χρυσοῦν νόμισμα δουκάτον βλ.λ.2) : Κορ.Ἄτ.I,107.

τζίκνα (ἡ) μσν. κ. δημ. ἅ. τσίκνα βλ.λ. : Πρόδρ. I,230 **ἀπὸ τὰ κρέατα μοσχομυρίζει τζίκνα.**

τζικνώνω μσν. καὶ δημ. ἅ. τσικνώνω βλ.λ., μτφ. ὀρέγομαι, γλίχομαί τινος, ἔχω διακαῆ ἐπιθυμίαν, μεγάλην ὄρεξιν νὰ φάγω : Πρόδρ.I,234.

τζιμούρι(ο)ν (τὸ) μσν. ὁ κυνοραιστής, τὸ τσιμπούρι· Δουκαγγ.1754, αὐτ.1570 **«κρότων τὸ τζιμοῦριν».**

τζιμπῶ-άω μσν. κ. δημ. ἄ. τσιμπῶ βλ.λ. : Πρόδρ. 2,261 **ἐξαναπιάνω την, μαλάσσω καὶ τζιμπῶ την.**
τζὶν (τὸ) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀκλ. ἀπόσταγμα ζυμωθέντων δημητριακῶν τῇ προσθήκῃ διαφόρων ἀρωματικῶν ἐν χρ. ὡς οἰνοπνευματῶδες ποτόν.
τζινέτι (τὸ) δημ. κ. **τζενέτι** εἶδος μεταλλικοῦ ἥλου ἔχοντος ρίζαν διχαλωτὴν καὶ ἀγκιστροειδῶς κατὰ ἀντιθέτους διευθύνσεις κεκαμμένην.
τζινιά (ἡ) μσν. κ. δημ. κ. **τσινιά** λάκτισμα, κλοτσιά, κλότσος : Ἐρωτόκρ.2,396 (τ' ἄλογο) **ἤρριχνεν ἑκατὸ τσινιὲς στὸν ἄνεμον ἀπάνω,** αὐτ.4,1077.
τζιννιά (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες κοσμητικὸν **φυτὸν** ζιννία ἡ κομψή.
τζιντζυφιά (ἡ) δημ. ἄ. ζιζυφιά βλ.λ.
τζίντζυφο (τὸ) δημ. τὸ ζίζυφον βλ.λ.2).
τζινῶ-άω μσν. κ. δημ. ἄ. τσινῶ βλ.λ., λακτίζω, κλοτσῶ : Ἐρωτόκρ.2,394 (τ' ἄλογο) **ἐτζίνα καὶ ἀγριεύγουντον, κι ὡσὰ θεριὸ μουγκρίζει,** αὐτ.2154.
τζιράνι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν πελαργάνιον βλ.λ.
τζιριτζάντζουλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. περιστροφή, ἑλιγμός, ἐπιβραδυντικὴ περιττολογία στρεψοδικία· ‖ κτ. πληθ. **τζιριτζάντζουλες** στριφογυρίσματα, κόλπα, νάζια, καμώματα.
τζιρίτι (τὸ) δημ. εἶδος ἱππικοῦ ἀγῶνος ἐν Τουρκίᾳ, εἰς ὃν μετεῖχον εὐγενεῖς νέοι· πρβλ. γκιόστρα.
τζίρος (ὁ) δημ. ἐμπορικὴ δοσοληψία, συναλλαγή, συναλλακτική, ἐμπορικὴ κίνησις, ἄ. νταραβέρι: **ἔγινε μεγάλος τζίρος στὸ παζάρι·** **2)** τσίρος βλ.λ.
τζιτζάκιον (τὸ) νεώτ. π.' Βυζαντινοῖς, εἶδος στρατιωτικῆς χλαμύδος ἢ σάγου, ἀναλόγου πρὸς τὸ ταμπάριον.
τζίτζικας (ὁ) δημ. κ. **τζιτζίκι** (τὸ) **ὁ τέττιξ·** ‖ **τζίτζικας ἐλάλησε, μαύρη ρώγα σκάρισε** (διότι ὁ τέττιξ τερετίζει, ὅταν ἀρχίσουν νὰ ὡριμάζωσιν **αἱ** σταφυλαί)· **2)** εἶδος κλαδευτηρίου.
τζιτζίκι (τὸ) δημ. ὁ τέττιξ, ὁ τζίτζικας.
τζιτζίμπερη (ἡ) δημ. τὸ βολβόρριζον **καὶ** κοσμητικὸν φυτὸν ζιγγίβερις· **2)** ἡ ρίζα τοῦ φυτοῦ ζιγγίβερις ἡ φαρμακευτική, ἐξ ἧς παρασκευάζεται ἀεριοῦχόν τι εὐστόμαχον ποτόν.
τζιτζιμπίρα (ἡ) δημ. κ. **τζιτζιμπίρι** (τὸ) **εὐστόμαχόν** τι ποτὸν παρασκευαζόμενον ἐκ τῆς ρίζης τοῦ φυτοῦ ζιγγίβερις ἡ φαρμακευτική.
τζιτζιφιά (ἡ) δημ. **τὸ** δένδρον ζίζυφος βλ.λ.
τζίτζιφο (τὸ) δημ. τὸ ζίζυφον βλ.λ 2).
τζίφος (ὁ) δημ. ἀτελέσφορος, ἄγονος, ματαία προσπάθεια, ἀστοχία·ἀποτυχία, ἰδ. παλαιότερον κτ. τὰς κληρώσεις τῶν λαϊκῶν λαχείων, ἀντίθ. λότος.
τζίφρα (ἡ) δημ. μονογραφή, μονόγραμμα, ὑπογραφὴ ἐν συμπλέγματι.
τζιώτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Κέαν, **ὁ ἐξ αὐτῆς** προερχόμενος.
τζοβαΐρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. πολύτιμος λίθος, κόσμημα· ‖ κ. μτφ. φρ. **τζοβαΐρι** μου θησαυρέ μου.
τζοβαϊρικά (τὰ) πολύτιμα κοσμήματα, χρυσαφικά.
τζογαδόρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ἐν χαρτοπαιγνίῳ, ὁ κόπτων τὰ χαρτιά, ὁ μπαγκαδόρος βλ.λ. εἰς τὴν πασσέταν βλ.λ.· **2)** ὁ μανιώδης **εἰς** τὴν χαρτοπαιξίαν, **ὁ** συστηματικὸς **ἢ** ὁ ἐπαγγελματίας χαρτοπαίκτης : παροιμ. **τοῦ τζογαδόρου ἡ μάνα μιὰ μέρα γελᾷ καὶ μιὰ μέρα κλαίει** (τὰ κέρδη τῶν χαρτοπαικτῶν εἶναι λίαν **ἐφήμερα**).
τζόγια (ἡ) (ἰταλ.) μσν. κ. δημ. **πολυτελὴς** στέφανος διδόμενος **ὡς** ἔπαθλαν **εἰς** τὸν νικητὴν τῆς γκιόστρας βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.1,1388, **αὐτ.**1391 **κι ἂς εἶν' ἡ τζόγια ὁλόχρυση καὶ πλούσια πλιὰ παρ' ἄλλη,** αὐτ.2,68· ‖ δημ. κοσμητικὸς στέφανος, ἀφ' οὗ ἀναρτῶνται δῶρα **καὶ** τὸν ὁποῖον ἀποθέτει ὁ νυμφίος ἐπὶ τῆς **κεφαλῆς τῆς** νύμφης κατὰ τὴν γαμήλιον τελετὴν ἐν Κρήτῃ· **2)** χορά, χάρμα ὀφθαλμῶν, **ἐν τῇ** φρ. **τζόγια μου.**
τζόγιας (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν βρίζα ἡ ἐλάσσων.
τζόγος (ὁ) δημ. χαρτοπαιξία, χαρτοπαίγνιον· **2)** κτ. ἐπέκτ. πᾶν τυχηρὸν παιγνίδιον.
τζόκεϋ (ὁ) (ἀγγλ.) δημ. ἀκλ. ὁ κατ' ἐπάγγελμα ἀναβάτης ἵππων διαγωνιζομένων ἐν ἱπποδρομίαις.
τζορμπατζῆς (ὁ) (τουρκ.) δημ. προσηγορία **τῶν** ἄλλοτε ἐν Μικρᾷ Ἀσίᾳ Ἑλλήνων γαιοκτημόνων καὶ προκρίτων.
τζορτζίνα (ἡ) δημ. ἐπὶ προσ., **ὁ** κινῶν, **ὁ** διεγείρων τὸν γέλωτα διὰ τῶν πράξεων ἢ τῆς καθόλου ἐμφανίσεως αὐτοῦ, ὁ γελοῖος.
τζόστρα (ἡ) δημ. κ. **τζαύστρα** ἄ. **κονταροχτύπημα**, γκιόστρα βλ.λς.
τζουγκράνα (ἡ) (κ. παράγωγα) δημ. **ἄ.** τσουγκράνα βλ.λ. (κ. παράγωγα).
τζουγκρανιά (ἡ) δημ. ἄ. τσουγκρανιὰ **βλ.λ.**
τζουγκρανίζω δημ. ἄ. τσαγκρουνίζω βλ.λ.
τζουγκράνισμα (τὸ) δημ. ἄ. τσαγκρούνισμα βλ.λ.
τζούκα (ἡ) (ἰταλ.) μσν. χύτρα, τσουκάλα : Πρόδρ. 1,188 **τὴν τζούκαν τοῦ ξυγάλατος στὸν νῶμόν** μου **νὰ βάστουν,** αὐτ.2,204.
τζουκαλάδα (ἡ) μσν. ὑποκρ. τοῦ τζούκα **βλ.λ.** : Πρόδρ.2,205 **ἐκείνη βαπτιστηρά ἔτον, οὐκ ἦτον τζουκαλάδα.**
τζουλούφι (τὸ) **δημ. ἄ.** τσουλούφι βλ.λ.
τζουμέρτης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ γενναιόδωρος, ὁ ἐλευθέριος, **ἄ.** χουβαρντάς, γαλαντόμος.
τζουμπές (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. τσουμπές μακρὸς ἐπενδύτης, οἷος ὁ τῶν ἱερωμένων.
τζουπάτα (ἡ) μσν. νέα κόρη, κορασίς, νεᾶνις, τσούπα : Διγεν.Ἀκρ.2261 **δέδωκε βάες δώδεκα καὶ δώδεκα τζουπάτας.**
τζουριχοάγιος (ὁ) μσν. σκωπτ. ἅγιος φαρῶν τσορούχια βλ.λ. : Δουκάγγ.1575· πρβλ.Κορ.Ἄτ.1,314.
τζούριχος (ὁ) ὁ φορῶν τσαραύχια βλ.λ., **ἰδ.** σκωπτ. : Δουκάγγ.1575· πρβλ.Κορ.Ἄτ.1,314.
τζουριχοχειροτόνητος (ὁ) μσν. σκωπτ. **ἐπὶ** ἱερωμένων, ὁ ἐκ τζουρίχου βλ.λ. λαβὼν **τὸ** ἱερατικὸν ἀξίωμα : Δουκάγγ.1575· πρβλ. Κορ.Ἄτ.1,314.
τζουρλῶ μσν. κ. τσαυρλῶ κυλινδοῦμαι, κατακυλίομαι : Ἐρωτόκρ.1,1618.
τζούτα (ἡ) δημ. τὸ ἐτήσιον φυτὸν ἰούτα βλ.λ.
τζουτζές (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁ νᾶνος, ὁ μικροῦ ἀναστήματος ἄνθρωπος· **2)** **ὁ** γελωτοποιός· **3)** γεν. κωμικόν, ἀνόητον, γελοῖον πρόσωπον.
τζούφιος-ια-ιο δημ. ὁ ζούφιος βλ.λ.1).
τζοχαντάρης (ὁ) (τουρκ.) δημ., πληθ. **-ρηδες** κ. **-ραῖοι** ἐπίλεκτος σωματοφύλαξ ἐπὶ τουρκοκρατίας.
τζυγαρίζω μσν. ἄ. τσιγαρίζω βλ.λ., ἰδ. μτφ. ταλαιπωρῶ, βασανίζω, τὸ παθ. : Πρόδρ.2,429 **καὶ τζυγαρίζεται κἂν εἰς ὦς τοῦ νὰ τὸ πιτύχῃ,** αὐτ.437.
τζυκάνιον (τὸ) νεώτ. π. Βυζ. **εἶδος** παιδιᾶς παιζομένης ὑπὸ δύο ὁμάδων ἐφίππων φερόντων **ράβδους**, ἐχούσας τὸ ἕτερον τῶν ἄκρων συνεστραμμένον εἰς κύκλον πεπληρωμένον διὰ δικτυωτοῦ, δι' οὗ ὤθουν πρὸς τὸ ἀντίπαλον τέρμα **τὴν ἐπὶ** τοῦ ἐδάφους μικρὰν δερματίνην **σφαῖραν**.
τζυκανιστήριον (τὸ) νεώτ. κ. τζο(υ)κανιστήριον ἢ τσουκανιστήριον π. Βυζ. **ὁ** τόπος, ὁ χῶρος, τὸ στάδιον, ἔνθα ἠσκοῦντο **εἰς** τὸ τζυκάνιον βλ.λ.
τζύρος (ὁ) μσν. ἄ. ταίρος βλ.λ., ἀπεξηραμμένος σκόμβρος : Πρόδρ.1,96 **τζύρους καὶ σκονμπρία.**
τῆ ἀρχ. ἐπ. προστ. ὡς ἐπιφ. λάβε, ἔχε, ἤτοι ἰδού, ἄκου, πάρε, πιάσε, νά, π. Ὅμ. ἑπομένης πάντοτε ἑτέρας προστ. ὁριζούσης ἀκριβέστερον τὸ προστασσόμενον : Ἰλ.Ω 287 **τῆ, σπεῖσον Διὶ πατρί,** αὐτ.Ψ 618 **τῆ νῦν, καί σοι τοῦτο, . . , κειμήλιον ἔστω,** αὐτ.Ξ 219, Ὀδ.Γ 347 **τῆ, πῖε οἶνον,** αὐτ.Θ 477, αὐτ.Ε 346· σπαν. μεθ' Ὅμ. : Κρατῖν.141 **τῆ νῦν τόδε πῖθι λαβών,** Εὐπ.350 **τῆ νῦν καταδέχεσθε τοὺς φακούς,** Ἡρώνδ.182 **τῆ, Γυλλί, πῖθι·** κ. ἄνευ προστ. : Καλλ.Ἐπιγρ.33 (πιθ.γρ.)· ὁμ. ἑπομένης **αἰτ.** : Συμμ.26,3· ὁμ. κτ. πληθ. **τῆτε** : Σώφρ.156.

τῇ δοτ. θηλ. τοῦ ὁ, ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ ταύτῃ, τῇδε, πρὸς τοῦτο τὸ μέρος ἢ ἐνταῦθα, πρβλ.ὁ.
τῆβαι μ. ἐν λατ. μεταγραφῇ tebae βοιωτ. ἀντὶ colles : Βάρρ.3,1,6 (ὡς ἔτυμ. τοῦ Θῆβαι).
τήβεννα (ἡ) μτγν. ἀ. τήβεννος βλ.λ.· Πολυβ.7,61 «τὴν δὲ ὀνομαζομένην τήβενναν τὰς μὲν ὧν περὶ Βίτωνα καὶ Κλέοβιν εἰκόνας ἐν Ἄργει φορεῖν φασι, τηβεννίδα δὲ αὐτὴν καλεῖν ἀξιοῦσιν» : Πολύβ.10,4,8 **ἠξίου τήβενναν αὐτῷ λαμπρὰν εὐθέως ἑτοιμάσαι,** αὐτ.26,10,6, Πτολ.Εὐεργ.3J, Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,70 **τηβέννας ἐμπεπορπημένοι** περιπορφύροις..., **ἃς** καλοῦσι **τραβέας,** αὐτ.5,47, Διόδ.Σ 5,40.
τηβέννειος-ον Σουΐδ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸν Τήβεννον ἢ Τήμενον τὸν Ἀρκάδα· πρβλ. τήβεννος.
τηβεννηφόρος-ον γλωσσ. ἀ. τηβεννοφόρος βλ.λ.
τηβεννικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐκ τηβέννου, ἀπὸ τήβεννον : Στράβ.3,4,20 **ἐν τῇ τηβεννικῇ ἐσθῆτι.**
τηβεννίς-ίδος (ἡ) μτγν. πιθ. εἰκ. ἀντὶ τημενίς : Πολυβ.7,61 «τηβεννίδα αὐτὴν καλεῖν ἀξιοῦσιν».
τήβεννος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ποδήρες ἐξ ἐρίου ἡμικύκλιον περιβόλαιον, οἷα ἡ τῶν Ρωμαίων toga, εἶδος χλαμύδος ἢ μανδύου ἐν χρ. ἰδ. παρὰ Ρωμαίοις· Ἡσ. «εἶδος περιβολαίου παρὰ Ρωμαίοις» : Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,61 **χιτῶνα πορφυροῦν χρυσόσημον καὶ περιβόλαιον πορφυροῦν ποικίλον, οἷα Λυδῶν τε καὶ Περσῶν ἐφόρουν οἱ βασιλεῖς πλὴν οὐ τετράγωνόν γε τῷ** σχήματι **καθάπερ ἐκεῖνα ἦν, ἀλλ'** ἡμικύκλιον. **Τὰ δὲ** τοιαῦτα **τῶν ἀμφιεσμάτων** Ρωμαῖοι **μὲν** τόγας, **Ἕλληνες δὲ** τήβεννον καλοῦσι, **οὐκ οἶδ' ὁπόθεν** μαθόντες· **Ἑλληνικὸν γὰρ οὐ φαίνεταί μοι τοὔνομα εἶναι,** Πλούτ.Ρωμ.26, αὐτ.Κοριολ.9 **περιζώννυσθαι τὴν τήβεννον,** αὐτ.Σύγκρ.Δημ.Κικ.2, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,3 **ἡ Ρωμαϊκὴ ἐσθής, ἣν** νῦν τήβεννον καλοῦσιν ἀπὸ Τημένου τοῦ Ἀρκάδος (π. Σουΐδ. Τήβεννος)· Ἰουστιν.Νεαρ.103,1 **χρήσεται δὲ καὶ τῇ σεμνῇ καὶ ἀρχαίᾳ τηβέννῳ, φαμὲν δὲ τῇ περιπορφύρᾳ στολῇ, ἐν ταῖς ἱερομηνίαις** αὐτὴν **περιθέμενος,** Κοντακ.Ἰω.Ἰστ.3,81 **βασιλέα δὲ τὸν πατέρα τήβεννον ἔχοντα καὶ χιτῶνα περπόρφυρα·** **2)** νεώτ. ποδῆρες ἔνδυμα φερόμενον ὑπὸ τῶν δικαστῶν, ἢ τῶν δικηγόρων κατὰ τὰς συνεδριάσεις τῶν δικαστηρίων.
τηβεννοφόρος-ον γλωσσ. κ. **τηβεννηφόρος** φέρων, ὁ φορῶν τήβεννον βλ.λ.
τηβεννοφορῶ-έω Ἐπιγρ. φορῶ τήβεννον.
τηγανάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τηγάνι βλ.λ.
τηγανάριον (τὸ) μτγν. κ. μσν. εἶδος πτηνοῦ : Ἀνών.Φιλοσ.π.Θησ.Στεφ. **εὐπεπτότερα δὲ.. τῶν πτηνῶν, καὶ μάλιστα πέρδικος, τηγαναρίου.**
τηγάνη (ἡ) γλωσσ. τὸ τήγανον.
τηγανητόν (τὸ) γλωσσ. τὸ πεφρυγμένον.
τηγανητός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ἀ. τηγανιστὸς βλ.λ.: **τηγανητὲς πατάτες.**
τηγάνι (τὸ) δημ. τήγανον, τηγάνιον βλ.λ.
τηγανιά (ἡ) δημ. ποσότης δυναμένη νὰ ἐφηθῇ ἐφ' ἅπαξ ἐντὸς τηγάνου : **μιὰ τηγανιὰ μαρίδες.**
τηγανίζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἕψω ἐντὸς τηγάνου, φήνω εἰς τὸ τηγάνι, τὸ παθ. : Ἀρχιππ.π.Ἀθήν.3,91Α **τὰ δὲ ὠτία δύσπεπτα, τρόφιμα δὲ μᾶλλον τηγανιζόμενα,** Ποσειδ.5, Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ 596 **ἐξ ᾠῶν καὶ τυροῦ τετηγανισμένου, - ἀβγὰ τηγανισμένα·** || κ. ὡς εἶδος βασάνου βλ.λ.71 : ΠΔ Μακκ.2,7,5 **ἐκέλευσε τῇ πυρᾷ προσάγειν ἔμπνουν καὶ τηγανίζειν·** κ. παθ. : Εὐστ.Πον.331,17 **ὁ πλούσιος πυρὶ τηγανιζόμενος μετὰ θάνατον·** || δημ. παροιμ. **σ' ἕνα τηγάνι τηγανιζόμαστε** (ὑφιστάμεθα τὰς ἰδίας ταλαιπωρίας)· **2) τὸ** παθ. μτφ. φλέγομαι, κατέχομαι ὑπὸ σφοδρᾶς ἐπιθυμίας : **Πάπ. ἐτηγανίζετο ἀναβῆναι, ὅπως σὲ παρακαλέσῃ εὐλαβεῖν αὐτήν·** **3)** ρημ. π. τηγάνισμα, **τηγανισμός, -ίστής, -ιστός, τηγανίτας, -ητός, -ίτης.**

τηγάνι(ον) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ τήγανον βλ.λ. : Τεκλ.10 (πιθ.εἰκ.)· || μσν. κ. δημ **τηγάνι** ἄνευ ὑποκορ. σημ., ἀβαθές, πεπλατυσμένον καὶ στρογγύλον σιδηροῦν μαγειρικὸν σκεῦος μετὰ μακρᾶς λαβῆς ἐν χρ. πρὸς ταχεῖαν ἕψησιν διαφόρων ἐδεσμάτων ἐντὸς ζέοντος ἐλαίου, βουτύρου κττ. : Δίπλωμα Ἀγ.Βασ.π.Montef.Palaeogr. 405 **τηγάνια β', - βάλε τὰ φάρια ατὸ τηγάνι·** **2)** δημ. ἁλοπήγιον βλ.λ.
τηγάνισμα-ατος (τὸ) (τηγανίζω) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τηγανίζω, ἡ ἐν τῷ τηγάνῳ μετ' ἐλαίου ἢ βουτύρου ἢ λίπους ἕψησις· **2)** μσν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τηγανίζω, τὸ ἐν τηγάνῳ ἐφημένον ἔδεσμα: Ἱερόφιλος Ideleri Phys.I,410,22 **τηγανίσματα διὰ σεμιδάλεως καὶ σινάπεως.**
τηγανισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τηγανίζω, τὸ τηγάνισμα βλ.λ. : Μέν.ἀπ.251.
τηγανιστής (ὁ) (τηγανίζω) μσν. ὁ τηγανίζων, ὁ ἐν τηγάνῳ δι' ἐλαίου ἢ βουτύρου ἕφων τι : Μαλάλ.1 461,20 **προήχθη ἔπαρχος πόλεως Θεόδωρος ὁ ἀπὸ ὑπάτων ὁ ἐπίκλην τηγανιστής.**
τηγανιστός-ή-όν (τηγανίζω) μτγν., νεώτ. κ. δημ. κ. **τηγανητός** ὁ ἐν τηγάνῳ δι' ἐλαίου ἢ βουτύρου ἢ λίπους ἑφηθείς, ὁ παρεσκευασμένος εἰς τὸ τηγάνι, ὁ τηγανισμένος : Δίφιλ.Σ.π.Ἀθήν.3, 90Ε **λαμβάνονται δὲ καὶ ἐφθοὶ καὶ τηγανιστοὶ** (οἱ σωλῆνες), Ἰώσ.ΑΙ 7,8,1, Γαλ.6,812 (πιθ.γρ.), **- συκωτάκια - φάρια - ἀβγὰ τηγανιστά.**
τηγανίτα (ἡ) δημ. εἶδος γλυκύσματος ἐκ χυλοῦ ἀλεύρου ριπτομένου κατὰ κοχλιάρια ἐντὸς ζέοντος ἐλαίου· πρβλ. λαλαγγῖτες, λουκουμάδες.
τηγανίτης (ἄρτος) (ὁ) κ. νεώτ. εἶδος ἐδέσματος ἐφημένου ἐντὸς ἐλαίου ἢ λίπους ἐν τηγάνῳ· Ἡσ. «ἄρτος ἐπὶ τηγάνου γεγονὼς καὶ μετὰ τυροῦ ὀπτώμενος» : Ἱππών.36 **οὐ τηγανίτας** σησάμοισι **φαρμάσσων** (κτ. Γαλ.6,490, λ. τῶν Ἑλλήνων τῆς Ἀσίας ἀντὶ τοῦ Ἀττ. ταγηνίτης).
τήγᾰνον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **τάγηνον** τὸ τηγάνιον βλ.λ. : Φερεκρ.104 **ἀπὸ τηγάνου τ' ἐφασκεν ἀφύας ἂν φαγεῖν,** αὐτ.127, Εὐπ.144, ΠΔ Λευΐτ. 2,5 **θυσία ἀπὸ τηγάνου τὸ δῶρόν σου,** Μαρία Ἀλχ.π.Ζώσ.Ἀλχ.236Β, Ἀθήν.6,228F κἑξ.
τήγᾰνος (ὁ) γλωσσ. ἀντὶ τήγανον βλ.λ.
τηγᾰνόστροφον (τὸ) ἀντὶ ταγηνοστρόφιον **βλ.λ.:** Ἡσ.ἐν λ.λίστριον.
τῆγμα-ατος (τὸ) μτγν. χρῶμα, βαφή : ΨΔημοκρ. π.Ζώσ.Ἀλχ.119 **τῆγμα χρυσοῦν** (εἰκ. ἀντὶ στίγμα).
τῆδε ἐπίρρ. δωρ. κ. ἰων. ἐνταῦθα, ἐδῶ : Ἐπιγρ.
τῆδε κ. νεώτ. δοτ. τοῦ θηλ. τῆς δεικτ. ἀντων. ὅδε βλ.λ.· || νεώτ.ἰδ. ὡς ἐπίρρ. τόπου, ἐνταῦθα, ἐδῶ, μ. ἐν τῇ φρ. **τῇδε κἀκεῖσε** (ἐδῶ κι ἐκεῖ, ἀτάκτως).
τῆδες ἐπίρρ. ἀντὶ τῆτες βλ.λ. : Εὐστ.Ὀδ.1618,39 «ὡς οἱ τεχνικοί φασιν, οὐ μόνον τῆτες οἱ Δωριεῖς λέγουσιν ἀλλὰ καὶ τῆδες».
τηδὶ δοτ. τοῦ θηλ. τῆς δεικτ. ἀντων. ὁδὶ βλ.λ.
τῆθα (ἡ) πιθ. ἰων. τ. τοῦ τήθη βλ.λ.· Σχόλ.Ἰλ.Γ 130 «νύμφα· τὸ νύμφα Ἰωνικόν, ὡς τὸ τόλμα, τῆθα».
τηθαλλαδοῦς (ὁ) (τήθη) ὁ ὑπὸ τῆς μάμμης, τῆς προμήτορος ἀνατραφείς, ὁ μαμμόθρεπτος, ὅθ. συνεκδ. ὁ διὰ τῶν πολλῶν περιποιήσεων κακοανατεθραμμένος, ὁ χαϊδεμένος, ὁ κανακάρης· Ἡσ. «τηθαλλαδοῦς ἢ τηθαλλωδοῦς, ὁ γυναικοτραφής· ἄλλοι δὲ τὸν ὑπὸ τίτθη γενόμενον καὶ τεθραμμένον· ἄλλοι δὲ τὸν μαμμόθρεπτον καὶ σπάταλον» : Κωμ.Ἀδέσπ.17 **ὀκνεῖς λαλεῖν ; οὕτω σφόδρ' εἶ τηθαλλαδοῦς ;,** Πολυβ.3,20, Ἡρωδιαν.2,928, Φρύν. Σοφ.Παρ.113Β, Σουΐδ.
τηθαλλωδοῦς (ὁ) Ἡσ. ἀ. τηθαλλαδοῦς βλ.λ.
τηθαλώδης Ζωναρ.Λεξ.1726 «τηθαλώδης, γυναικοκρατής, γυναικοτραφής».
τηθελαδοῦς (ὁ) μτγν. ἀντὶ τηθαλλαδοῦς βλ.λ. : Φρύν.267 **μαμμόθρεπτον μὴ λέγε τηθελαδοῦν δέ**

τηθελᾶς (ὁ) ἀντὶ τηθελλαδοῦς βλ.λ. : Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.49.

τήθεον (τὸ) δ. γρ. ἀντὶ τήθυον : 'Αριστλ.ΖΙ 531a,18 τὸ σαρκῶδες τοῦ τηθέου.

τηθεύομαι δ. γρ. τιτθεύομαι : 'Αριστλ.ΖΓ 754a,13.

τήθη (ἡ) κ. μσν. (ἐνίοτε τηθή, Ιων. **τῆθα**, Σχολ.'Ιλ.Γ 130), ἡ μάμμη, ἡ προμήτωρ· Σουΐδ. «τήθη, μάμμη, ἡ πατρὸς ἢ μητρὸς μήτηρ» : Εὐστ.'Ιλ.316,10, 'Αριστφ.'Αχ.49 **γαμεῖ δὲ Κελεὸς Φαιναρέτην τήθην ἐμήν**, 'Ανδοκ.1,128 **ἵν' ἐξελάσῃ τὴν τήθην ἡ θυγατριδῆ**, Πλάτ.Πολ.461D **πάππους τε καὶ τηθάς**, Δημ.1304 **Λυσαρέτης τῆς ἐμῆς τήθης**, Μέν.ἀπ.532,4 (κῶδ. τιθή), Πλούτ.'Ηθ.733C, 'Ιεροκλ.Στ.61A (κώδ. τιτθαί, τίθσι, τίτθαι), Λιβάν.Λόγ.25,47 (δ. γρ. τήτθη, τιθή), Θωμ.Μ 359R.(κῶδ. τίθη)· ‖ ὡς τίτλος ἔργου τοῦ Διφίλου : 'Επιγρ. **τίθη Διφίλου**· **2)** ἡ τίτθη, ἡ τροφός, ἡ παραμάννα· Σουΐδ. «τήθας δὲ καὶ τὰς τροφοὺς ἐκάλουν» : Σχόλ.'Ιλ.Ξ 219 **τῇ, ὅθεν καὶ τήθη ἡ λέγουσα «δέξαι, θήλασον»**· πρβλ.Σχόλ.'Αριστφ.Λυσ.549 (πιθ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ ἐσφ. γρ. ἀντὶ τίτθη βλ.λ.).

τηθία (ἡ) μτγν. κ.μσν. ἡ τήθη βλ.λ.1)· ‖ γενικῶς ὡς τιμητικὴ προσαγόρευσις πρὸς γραίας γυναῖκας : Εὐστ.971,44.

τηθίον (τὸ) Ζωναρ.Λεξ.1728 «ὁ μαστός».

τηθίβῖος (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ τηθίσ : Εὐστ.971,44.

τηθίς-ίδος (ἡ) (τήθη), δοτ. **τειθεῖδι** ('Επιγρ.), ἡ ἀδελφὴ τοῦ πατρὸς ἢ τῆς μητρός, ἡ θεία· Σουΐδ. «τηθὶς δέ, θεία», Εὐστ.'Ιλ 316,10,'Ισαῖ.9,10,Δημ.818 **ὁ τὴν τηθίδα τὴν ἐμὴν ἔχων**, αὐτ.1059, Μέν.ἀπ.923,5, 'Ιώσ.ΑΙ 3,12,1 (δ. γρ. τιτθίσι, τιθίσι, τιτθαῖς), αὐτ.16, 10,5 (δ. γρ. τιτθίδα, τητθίδα), αὐτ,17,1,1 (δ. γρ. τητθίδα),Πλούτ.'Ηθ.838Β, αὐτ.265D **ὥσπερ οὐδὲ νῦν τιτθίδας** (ἀνάγν. τηθίδας) **αὐδ' ἀδελφὰς γαμοῦσιν**, 'Ιεροκλ.Στ.61A (κώδ. τιθίδες, τιτθίδες), Λιβάν. Προγ.5,52 (δ. γρ. τητθίδα, τιτθίδα), αὐτ.26,21 (κῶδ. τιτθίδας. κ. τιθίδας, ὡς π. Θωμ.Μ 360R.), Πάπ. **ἡ πρὸς πατρὸς τηθίς**, Πάπ. **οὐκ ἐξὸν 'Ρωμαίοις ἀδελφὰς γῆμαι οὐδὲ τηθίδας.**

τῆθος-ους (τὸ), πληθ. **τήθη** κ. **τήθεα**, τὸ τήθυον βλ.λ. : 'Ιλ.Π 747 **τήθεα διφῶν** (σχόλ. «εἶδος θαλασσίων ὀστρέων»), 'Αριστλ.ἀπ.304 **τὸ δὲ τῆθος ἀρράβδωτον λειόστρακον**· πληθ. **τήθη** : Νίκ.'Αλεξ.396 **οὐδέ τι κῆρυξ δὴν ἔσεται, τήθη τε γεραιόμενα μνίοισι** (σχόλ. «τήθη τὰς ἀγρίας λεπάδας, ἃς ἡμεῖς ὠτία λέγομεν, ὁ δὲ 'Αριστοτέλης ὄστρια καὶ 'Ομηρος κοινῶς τὰ ὄστρεα»).

τηθυνάκιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τήθυον βλ.λ. : 'Επίχ. 42 **κραβύζους .. τηθυνάκια** (διόρθ. τηθύνια).

τηθύνιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τήθυον βλ.λ. : 'Επίχ.42 **κεκιβάλους τηθύνια** (διόρθ. ἀντὶ τηθυνάκια).

τήθυον (τὸ) εἶδος ὀστρακοειδῶν χιτωνοφόρων, ἀσκιδιδῶν μαλακίων : 'Αριστλ.ΖΙ 531a,18, αὐτ.ΖΜ 680ε,5 **οἵ τ' ἐχῖνοι καὶ τὸ τῶν καλουμένων τηθύων γένος**· **2)** 'Ησ. «τηθύα· τενάγη, ἃ προχέουσιν οἱ ποταμοί».

τηθύς-ύος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. μία τῶν Τιτανίδων, θυγάτηρ τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γαίας, σύζυγος τοῦ 'Ωκεανοῦ, μήτηρ τῶν ποταμίων θεῶν, τροφὸς τῆς 'Ηρας· Εὐστ.'Ιλ.978,20 : 'Ιλ.Ξ 201 **'Ωκεανόν τε θεῶν γένεσιν καὶ μητέρα Τηθύν**, αὐτ.302, 'Ησίοδ.Θ 136, αὐτ.337, Αἰσχ.Πρ.137, αὐτ.'Επτ.311 **Τηθύος τε παῖδες**, 'Αριστλ.Μεταφ.983b,30 **'Ωκεανὸν .. καὶ Τηθὺν ἐποίησαν τῆς γενέσεως πατέρας**· ‖ ἡ κοινὴ τροφός : Πλούτ.'Ηθ.364D **τὴν Τηθὺν εἶναι 'Ισιν, ὡς τιθηνουμένην πάντα καὶ συνεκτρέφουσαν**· **2)** π. μτγν. αὐτὴ αὕτη ἡ θάλασσα : 'Ορφ.'Αργ.335 **καὶ Τηθύος ἔσχατον ὕδωρ**, Λυκόφρ.1069, 'Αρχί.ΑΠ 7,214,6 **νώτοις πορθμεύσεις Τηθύος ἐς πέρατα**, Πορφ.π.Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.3,11, Νόνν.Δ 31,187, Σουΐδ.· **3)** νεώτ. ζωολ. γένος γαστεροπόδων ὀπισθοβραγχίων μαλακίων.

τήϊος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἐκ τῆς ἀρχ. πόλεως τῆς 'Ερυθραίας Τέω : Εὐπ.146A **'Ανακρέων ὁ Τήϊος.**

τηϊουργής-οῦς-ές ὁ ἐν Τέῳ κατασκευασθεὶς ἢ ὁ κατὰ τὸν τρόπον τῶν Τηΐων εἰργασμένος : **τηϊουργῆ δύο**· πρβλ. ἀττικουργής, μιλησιουργής.

τήκ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. τὸ ξύλον τοῦ δένδρου τεκτονίσ ἡ μείζων.

τηκεδᾰνός-ή-όν μτγν. 'Ησ. «τηκεδανοῖο· τηκομένου, τήκοντος» : Γρηγ.Ναζ.*Ποιήμ.II,160,38,27.*

τηκεδονικός-ή-όν γλωσσ. ὁ τηκόμενος, ὁ φθίνων, μ. ἐν τῷ οὐδ.

τηκεδών-όνος (ἡ) κ. μσν, ἡ τῆξις, ἡ διάλυσις, ἐπὶ χιόνος : Διόδ.Σ 1,39 **διαλυομένων ὑπὸ τῆς θερμασίας τῶν πάγων, πολλὴν τηκεδόνα γίνεσθαι**, Εὐστ.Πον.310,26· **2)** τὸ τήκεσθαι, ἡ φθίσις, ὁ μαρασμός : 'Οδ.Λ 201 **οὔτε τις οὖν μοι νοῦσος ἐπήλυθεν, ἥτε μάλιστα τηκεδόνι στυγερῇ μελέων ἐξείλετο θυμόν**, 'Απп.'Εμφ.Πολ.1,107 **νόσῳ τηκεδόνι χρώμενος**, 'Επιγρ.· **3)** μέσον πρὸς ἴσχνανσιν, τὸ ἀντιφάρμακον κατὰ τῆς παχύνσεως : 'Ιππ.Γυν.2,180· **4)** σῆψις : Τίμ.Λοκρ.102C **τροπαὶ αἵματος ἢ σαρκὸς τακεδόνες**, Πλάτ.Τίμ.82E **ὅταν γὰρ τηκομένη σὰρξ ἀνάπαλιν εἰς τὰς φλέβας τὴν τηκεδόνα ἐξιῇ**, Γαλ.16,703 **τηκεδὼν πιμελῆς.**

τηκόλῐθος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τήκων, ὁ διαλύων λίθους, ἐπὶ φαρμάκου τινὸς θρυπτικοῦ τῶν ἐν τοῖς νεφροῖς λίθων : Πλιν.ΦΙ 36,143, 'Αέτ.12,64· **2)** εἶδος πολυτίμου λίθου : Πλίν.ΦΙ 37,184.

τηκτικός-ή-όν (τήκω) κ. νεώτ. ὁ τήκων, ὁ συντελῶν εἰς τὴν τῆξιν, ὁ ἔχων τὴν δύναμιν ἢ τὴν ἱκανότητα τοῦ τήκειν, διαλυτικός : 'Αριστλ.ΖΜ 638b,17 **τὸ τηκτικώτερον τοῦ τηκτοῦ καὶ τοῦ καυστοῦ καυστικώτερον**, αὐτ.Πρ.907b,8, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.8, 198 **εἰ τηκτικὴν εἶχε δύναμιν**· **2)** ὁ ἁρμόδιος πρὸς σμίκρυνσιν, ὁ κατάλληλος πρὸς ἐλάττωσιν τοῦ ὄγκου τινός : Διοσκ.4,183 **τηκτικὸν σπληνός.**

τηκτίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκταλ. εἶδος ἀερολίθου ὑαλώδους καὶ περιέχοντος πολὺ πυριτικὸν ὀξύ.

τηκτός-ή-όν (τήκω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τετηκώς, ὁ λειωμένος : Εὐρ.'Ανδρ.267 **τηκτὸς μόλυβδος**· **2)** ὁ ἐπιδεκτικὸς τήξεως, διαλύσεως, εὔτηκτος, εὐδιάλυτος : Πλάτ.Σοφ.265C **σώματα τηκτὰ καὶ ἄτηκτα**, αὐτ.Κριτ.114E, 'Αριστλ.Μεταφ. 1015a,10, αὐτ.Μετ.385b,12 (ἀντίθ. τεγκτὸς βλ.λ.), ΠΔ Σοφ.Σαλ.19,20 **οὐδὲ τηκτὸν εὔτηκτον κρυσταλλοειδὲς γένος τροφῆς**, Πλούτ.'Ηθ.106D, Νεῖλ.'Επιστ.1,173,68D **τὸ τηκτὸν καὶ φθαρτὸν μάννα**, Γεωπ.6,6,2· ‖ τὸ οὐδ. **τηκτόν** ὡς οὐσ. φάρμακον τηκόμενον : 'Ιππ.Κεφ.Τρωμ.14.

τήκω κ. μσν. κ. νεώτ.,. δωρ. **τάκω** (Σαφ.'Ηλ.123, Θεόκρ.2,28), μέλλ. **τήξω** ('Αγαθ.ΑΠ 5,277, **συν-** : Εὐρ.ΙΑ 398), δωρ. β' ἑν. πρόσ. **ταξεῖς** (**κατα-** : Θεόκρ.'Επιγρ.6,11, ἀόρ. **ἔτηξα** ('Ηρ.3,96, **κατ-** : 'Οδ. Τ 206), παρακ. **τέτηκα** (ἐν παθ. σημ. : 'Ιλ.Γ 176), δωρ. **τέτᾱκα** (Εὐρ.'Ικ.1141, **προσ-** : Σαφ.Τρ.836), ὑπερσ. **ἐτετήκειν** (Ξεν.'Αν.4,5,15), μέσ. μέλλ. **τήξομαι** (ἐν παθ. σημ. : 'Ιππ.Φυσ.12), ἀόρ. **ἐτηξάμην** (Νίκ.'Αλεξ.63, αὐτ.164, αὐτ.350), παθ. μέλλ. **τᾰκήσομαι** (ΠΔ Λευΐτ.26,39, 'Ανακρεόντ.10,16, **συν-** : Πλούτ.'Ηθ.752E), ἀόρ. **ἐτάκην** (Εὐρ.'Ελ.3, Πλάτ. Τίμ.83A, αὐτ.Φαῖδρ.251B, κ. συνήθ. ἐν συνθέσει, οἷον **ἐξ-**, **ἐν-**, **συν-**,) σπαν. κ. **ἐτήχθην** ('Ιππ.Νούσ.4, 57, Πλάτ.Τίμ.61B), δθ.π.τραγ. μτχ. **συντηχθείς** (Εὐρ. 'Ικ.1029), παρακ. **τέτηγμαι** (Πλούτ.'Ηθ.106D, 'Αγαθ. ΑΠ 5,272)· παρὰ τοῖς ἀρχαιοτέροις ὁ παρακ. κ. ὑπερσ. ἀναπληροῦνται ὑπὸ τοῦ ἀμτβ. ἐνεργ. παρακ. κ. ὑπερσ. **τέτηκα, ἐτετήκειν**, μεταβάλλω στερεόν τι εἰς ρευστόν, ἰδ. διὰ τῆς θερμότητος ἢ καὶ διὰ διαλύσεως ἐν ὕδατι, ρευστοποιῶ, λειώνω, ἰδ. ἐν ἀνσφ. πρὸς μέταλλα : 'Ηρ.3,96 **ἐς πίθους κεραμίνους τήξας καταχέει**, Αἰσχ.ἀπ.300,5 **ἥλιος τήκει πετραίαν χιόνα**· κ. παθ. **τήκομαι, μτ. ἀμτβ,**

ἐνεργ. παρακ. τέτηκα, καθίσταμαι ρευστός, ρευστοποιοῦμαι, λειώνω : Ὀδ.Τ 207 (χιόνος) τηκομένης . . ποταμοὶ πλήθουσι, Ἡσίοδ.Θ 862 ἐτήκετο, κασσίτερος ὡς, αὐτ.866, Ἡρ.2,22 τηκομένης χιόνος, Εὐρ.Ἑλ.3 τακείσης χιόνος, αὐτ.ἀπ.228,4, Ξεν. Ἀν.4,5,15 τὴν χιόνα . . τετηκέναι, Καλλ.Δῆμ.92 χιὼν . . ἐτάκετο, Θεόκρ.2,18, Ἀπολλ.Ρ 4,1680 τηκομένῳ . . μολίβῳ, Πολύβ.11,24,11 τὸ . . τετηκὸς . . ἀργύριον, ΚΔ Πέτρ.2,3,12, Γαλ.6,192 τακείσης πιμελῆς, Ἀγαθ.ΑΠλ.80,6 κηρῷ τηκομένῳ, - ὁ χρυσὸς τήκεται εἰς λίαν ὑψηλὴν θερμοκρασίαν· ‖ διαλύω, λειώνω : Πλάτ.Τίμ.60Ε, αὐτ.84D τῆκόν τε τὸ σῶμα, Γαλ.13,523· κ. παθ. : Ἱππ.Ἀέρ.7 ὥστε τὴν κοιλίαν ὑπ' αὐτῶν στύφεσθαι . . ἢ τήκεσθαι (νὰ ἔχῃ διάρροιαν), Εὐρ.Κύκλ.246 τὰ δ' ἐκ λέβητος ἑφθὰ καὶ τετηκότα [κρέα] (πολὺ βρασμένα)· κ. ἐπὶ τηκομένων σαρκῶν : Πλάτ.Τίμ.82Ε τηκομένη σάρξ, αὐτ.83Α· κ. ἐπὶ πτωμάτων : Σοφ.Ἀντ.906 κατθανὼν ἐτήκετο, αὐτ.1008, Εὐρ.Ἱκ.1141· κ. ἐπὶ τῆς χολῆς : Πλάτ.Τίμ.85D· ὁμ. κ. ἐπὶ τῶν τροφῶν ἐντὸς τῶν πεπτικῶν ὀργάνων : Γαλ.6,784 τήκεται μὲν ἡ πρότερον ῥηθεῖσα (πτισάνη), ἡ δ' ἑτέρα δύστηκτός ἐστι· ‖ ἐπὶ ἀνέμου, μεταβάλλω νέφος τι εἰς ὑετόν, βροχήν : Ἡρ.2,25 ὑπολαμβάνοντες δὲ οἱ ἄνεμοι καὶ διασκιδνάντες τήκουσι· **2)** μτφ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατατήκω, φθείρω, μαραίνω, ἀφανίζω, λειώνω βλ.λ.5) : Ὀδ.Τ 264 μηδέ τι θυμὸν τῆκε (νὰ μὴ λειώνῃς τὴν καρδιά σου), Σοφ.Ἠλ. 123 τίν' ἀεὶ τάκεις ὧδ' ἀκόρεστον οἰμωγὰν τὸν . . Ἀγαμέμνονα (τί ὧδε τήκεις οἰμώζουσα τὸν . . Ἀγ.), Εὐρ.Μήδ.141, Πλάτ.Πολ.609C, αὐτ.411Β, Καλλ. Αἴτ.ἐν Πάπ.Ὀξ.2079,8 τήκει ἧπαρ, Μάν.5,143 πολλοὺς τήκουσαν ἐραστάς, Γαλ.15,191 ἡ ταχεῖα κίνησις τὴν θερμασίαν ἐπὶ πλέον αὐξάνουσα τήκει τὸ σῶμα, Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.3,520 τήκω τάλαιναν καρδίαν ὀρρωδίᾳ, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,258,7 εἰ δέ σε τήκει θερμὸς ἔρως, εἴης εἰς ἐμὲ τηκομένη, Ἀγαθ.αὐτ.277,2 ἔρωτες τήξουσιν . . κραδίην· κ. παθ. : Ἰλ.Γ 176 τὸ καὶ κλαίουσα τέτηκα, Ὀδ.Τ 204, αὐτ.208 τήκετο καλὰ παρήϊα δακρυχεούσης, αὐτ.Ε 396, αὐτ.Θ 522 αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς τήκετο (ἕνεκα τῆς ἀναβαλλομένης ἐκπληρώσεως τῶν ἐλπίδων του), Ἡρ.3,99 τηκόμενον τῇ νούσῳ, Αἰσχ Εὐρ.369 δόξαι . . τακόμεναι κατὰ γᾶν μινύθουσιν, Σοφ.Ἠλ.283 κλαίω, τέτηκα, Εὐρ.Μήδ.159, αὐτ.Ἡρακλ.645, Θεόκρ.5,12 ἐτάκευ βασκαίνων, αὐτ.2,83, Διοσκ.Ἐπιγρ.ΑΠ 7,31 ἐπί τινι τακείς (ἕνεκα ἔρωτος πρός τινα), Πλούτ.Ἀντ.53 βλέμμα . . τηκόμενον (χαῦνον), Ἀγαθ.ΑΠ 5,272,5 ὄμμα τέτηκται· **3)** ρηματ.π. τῆγμα, τηκτός, τῆξις.

τηλαγγειεκτασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μόνιμος διεύρυνσις τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων, ἐμφανιζομένη ὡς τοπικὸν ἐρύθημα ἢ ὡς ἐρυθρὰ διακλάδωσις ἐπὶ τοῦ δέρματος τῆς ρινός, τῶν βλεφάρων κττ.

τηλαισθησία (ἡ) νεώτ. τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ ἄτομά τινα δύνανται νὰ ἀντιληφθῶσι γεγονὸς ἢ ἀντικείμενόν τι ἄνευ τῆς κανονικῆς ἐπενεργείας τῶν αἰσθητηρίων ὀργάνων· πρβλ. κρυπταισθησία, διορατικότης, μεταγνωμία.

τηλαύγεια (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ λαμπρότης, ἡ τηλαύγησις, τὸ τηλαύγημα· κ. μτφ. : Ἡρωδιαν. Ἐπιμ.132, Νικ.Χων.Χρον.260Β ταῖς τῶν νόμων τηλαυγείαις πάμφωτον.

τηλαύγημα-ατος (τὸ) (τηλαυγῶ) μτγν. ἡ μακρόθεν φαινομένη ἀκτινοβολία, ἐπὶ τῆς λέπρας· Σουΐδ. «τηλαύγημα, ἀρχὴ λέπρας ἐν τῇ τοῦ σώματος ἐπιφανείᾳ» : ΠΔ Λευϊτ.13,28 ἐὰν δὲ κατὰ χώραν μείνῃ τὸ τηλαύγημα καὶ μὴ διαχέηται, οὐλὴ τοῦ ἕλκους ἐστί.

τηλαυγής-οῦς-ές (τῆλε, αὐγή) κ. νεώτ. ὁ τῆλε, ὁ μακρὰν αὐγάζων, ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν φέγγων ἀκτινοβολῶν, ὁ ἐκπέμπων μακρὰν τὸ φῶς αὐτοῦ, φεγγοβόλος : Ὕμν.Ὁμ.31,13 πρόσωπον τηλαυγὲς (ἐπὶ τοῦ ἡλίου), αὐτ.32,8 εἵματα ἑσσαμένη τηλαυγέα (ἐπὶ τῆς σελήνης), Πίνδ.Π 3,75 ἀστέρος οὐρανίου . . τηλαυγέστερον . . φάος, αὐτ.Ν 3, 64, αὐτ.Π 2,6, αὐτ.Ο 6,4 ἔργου πρόσωπον χρὴ θέμεν τηλαυγές (σχόλ. «παντὸς γὰρ ἔργου, φησίν, ἀρχομένου περίβλεπτον καὶ ἐξαίρετον δεῖ ποιεῖν τὸ τῆς προσόψεως, ἤτοι τὴν εἰσβολὴν καὶ τὴν ἀρχὴν λαμπρὰν καὶ ἐπίσημον»), Ἀριστφ.Ὄρν.1092 ἀκτὶς τηλαυγής, αὐτ.1711 ἡλίου τηλαυγὲς ἀκτίνων σέλας, Διον.Ἀλ.Θουκ.9 τὸ τηλαυγὲς φῶς, - τηλαυγὴς φάρος· ‖ μτφ. ὁ καθαρός, ὁ φαεινός, ὁ φωτεινός, ὁ πεφωτισμένος : Διον.Ἀλ.Θουκ.30 καθαρὸς δὲ καὶ τηλαυγὴς ὁ ναῦς οὕτως ἂν ἦν, Ἐρωτιαν.Προοίμ. λέξεις ἐπὶ τὸ τηλαυγέστερον ἀχθεῖσαι, Ἰουλ.Λόγ.5,174D σαφεῖς καὶ τηλαυγεῖς αἰτίαι· **2)** ἐπὶ μακρὰν κειμένων ἀντικειμένων, ὁ μακρόθεν λάμπων, ὁ μακρόθεν ὁρώμενος, ὁ περίβλεπτος : Θέογν.550 ἀπὸ τηλαυγέος φαινόμενος σκοπιῆς, Πίνδ.Πσιάν.7,12 τηλαυγὴς κορυφά, Βακχ.16,5 τηλαυγεῖ γὰρ ἐν φάρει βορήιαι πίτνον αὖραι, Σοφ.Τρ.524 τηλαυγεῖ παρ' ὄχθῳ ἧστο· ‖ εἰδ. κ. ἐπὶ τῆς λέπρας : ΠΔ Λευϊτ.13,4 ἐὰν δὲ τηλαυγὴς λευκὴ ᾖ ἐν τῷ δέρματι τοῦ χρωτὸς αὐτοῦ· **3)** ὁ μακρὰν βλέπων, ὁ μακρόθεν ἀντιλαμβανόμενος, αἰσθανόμενός τι : Ἱππ.Ἐπιστ.17 αἴσθησις τηλαυγεστέρα, αὐτ.22 ψυχὴ τηλαυγεστέρα.

τηλαύγησις-εως (ἡ) (τηλαυγῶ) μτγν. κ. μσν. τὸ ἐκπέμπειν μακρὰν αὐγάς, ἡ μακρόθεν ἐρχομένη ἀκτινοβολία, λαμπρότης : ΠΔ Ψαλμ.17(18),13 ἀπὸ τῆς τηλαυγήσεως ἐνώπιον αὐτοῦ αἱ νεφέλαι διῆλθον, Κλήμ.Ἀλ.708, Θεσφύλ.Βουλγ.3,73,4Α κ. Β.

τηλαυγία (ἡ) μσν. ἡ τηλαυγεία: Γραπτ.Θεόδ.160.

τηλαυγῶ-έω μσν. ἐκπέμπω μακρὰν αὐγάς, λάμπω, ἀκτινοβολῶ μακράν, κ. μτφ. : Στουδ.Θεόδ. 251Α τὰ νῦν μαι ἀπεσταλμένα, εἰλικρινῆ . . τηλαυγοῦντα ἐκ τῆς φωτοειδοῦς σου ψυχῆς· **2)** ρηματ.π. τηλαύγημα, τηλαύγησις.

τηλαυγῶς ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. νεώτ. διαυγῶς, καθαρῶς, λαμπρῶς, σαφῶς : Στράβ.17,1,30 ἀφορῶνται δ' ἐνθένδε τηλαυγῶς αἱ πυραμίδες, Διόδ. Σ 1,50 τῆς χώρας αὐτοῖς συνεργούσης πρὸς τὸ τηλαυγέστερον ὁρᾶν τὰς ἐπιτολάς τε καὶ δύσεις τῶν ἄστρων, Φίλ.1,540, ΚΔ Μᾶρκ.Β,25 καὶ ἀνέβλεψε τηλαυγῶς ἅπαντας, Θεμίστ.Λόγ.13,174C, Ἐπιφάν.Αἱρ.1,17 (ἔκδ.Basil.) ἐὰν εἴπωμεν βασιλεύς, οὐ τηλαυγῶς τὸν ὁριζόμενον ἐδείξαμεν, Γεώργ. Σύγκ.Ἐγκώμ.Διον.Ἀρεοπ.358.

τῆλε ἐπίρρ. ποι., βοιωτ. Πειλε- (ἐν κυρ. ὀν.) ἐπὶ τόπου, τηλοῦ, πόρρω, μακράν : Ἰλ.Ρ 190 θέων δ' ἐκίχανεν ἑταίρους ὦκα μάλ', οὔ πω τῆλε, ποσὶ κραιπνοῖσι μεταοπών, Ὀδ.Β 183 αὐτὰρ Ὀδυσσεὺς ὤλετο τῆλ', αὐτ.Ρ 312, Ἡσίοδ.Θ 1015 οἱ δ' ἦται μάλα τῆλε μυχῷ νήσων, Αἰσχ.Πέρσ.232 τῆλε πρὸς δυσμάς· ‖ κ. μτ. γενικ. μακράν τινος : Ἰλ. Λ 817 τῆλε φίλων καὶ πατρίδος αἴης, αὐτ.Π 539, αὐτ.Χ 291 τῆλε δ' ἀπεπλάγχθη σάκεος δόρυ, αὐτ. Ψ 880, Ὀδ.Ε 315, αὐτ.Β 333, αὐτ.Μ 354, Πίνδ.Π 11, 23 τῆλε πάτρας· κ. ἐμπροθ. (ἐξ, ἀπό) : Ἰλ.Β 863 τῆλ' ἐξ Ἀσκανίης, Ἡσίοδ.Α 275 τῆλε δ' ἀπ' αἰθαμένων δαΐων σέλας εἰλύφαζε· **2)** εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, μέχρι σημείου τινὸς μακρὰν ἀπέχοντος : Ἰλ.Κ 153 τῆλε δὲ χαλκὸς λάμφ', αὐτ.Υ 482 τῆλε . . βάλε, αὐτ.Λ 358 ᾤχετο . . τῆλε διὰ προμάχων, αὐτ.Σ 395 τῆλε πεσόντα.

τηλ(ε)- πρῶτον συνθετικὸν πλείστων λ. τῆς ἑλληνικῆς γλώσσης, εἰς ἃς προσδίδει τὴν ἔννοιαν τοῦ μακράν, μακρόθεν, ἐξ ἀποστάσεως, οἷον τηλεακρόασις, τηλεβόας, τηλέγραφος κτт.

τηλεακρόασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ δι' εἰδικῶν ὀργάνων ἀκρόασις τῶν παλμῶν τῆς καρδίας ἐξ ἀποστάσεως καὶ ὑπὸ πολλῶν συγχρόνως ἀτόμων.

τηλεανεμογράφος (ὁ) νεώτ. αὐτογραφικὸν ραδιοτηλεγραφικὸν μηχάνημα **ἐν** χρ. ἐν τῇ μετεωρολογίᾳ διὰ τὴν ἐξ ἀποστάσεως ἐγγραφὴν ἐπὶ εἰδικῆς ταινίας τῆς στιγμιαίας εἰς μέτρα ταχύτητος καὶ τῆς πιέσεως τοῦ ἀνέμου.

τηλεαντικειμενικὸς φακός (ὁ) νεώτ. εἰδικὸς φωτογραφικὸς φακὸς πρὸς φωτογράφησιν μακρὰν εὑρισκομένων ἀντικειμένων.

τηλεαυτογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. τηλεγράφημα ληφθὲν διὰ τοῦ τηλεαυτογράφου βλ.λ.

τηλεαυτόγραφος (ὁ) νεώτ. κ. **τηλεαυτόγραφον** (τὸ) τηλεγραφικὸν σύστημα, καθ' ὃ ἐν τῷ σταθμῷ λήψεως ἐπιτυγχάνεται ἡ πιστὴ ἀναπαραγωγὴ τοῦ χειρογράφου κειμένου.

τηλεβᾰθής-οῦς-ές ὁ σφόδρα, ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ πολὺ βαθύς : Ὀππ.Ἁλ.Ι,633 **οὐ γάρ τηλεβαθὴς** (ἡ θάλασσα), **μάλα δὲ στυφελίζετ' ἀήταις.**

τηλέβῐος-ον ὁ μακρόβιος : Ἐπιγρ. δσίην ἀσπίδα τηλέβιον (ἐπὶ τοῦ ἱεροῦ ὄφεως).

τηλεβόας (ὁ) κ. νεώτ. ὁ μεγάλως, ἠχηρῶς βοῶν καὶ ἀκουόμενος μακράν, ὁ μεγαλόφωνος, μ. ὡς κύρ. ὄνομα : Ἀριστλ.ἀπ.473, **αὐτ.**546· κτ. πληθ. **Τηλεβόαι** φυλὴ Ἀκαρνάνων : Ἡσίοδ.Α 19, Ἐπίγραμμ.π.Ἡρ.5,59· **2)** νεώτ. ναυτ. μετάλλινος κωνικὸς σωλήν, δι' οὗ **ἐνισχύεται** ἡ φωνὴ τοῦ ὁμιλοῦντος εἰς τρόπον, ὥστε νὰ γίνηται ἀκουστὸς εἰς μεγάλην ἀπόστασιν, ἡ τρόμπα μαρίνα.

τηλεβολοθυρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. ἄνοιγμα εἰς τεῖχος, τοίχωμα ἢ πύργον πλοίου, δι' οὗ ἐξέρχεται τὸ στόμιον τηλεβόλου.

τηλεβόλον (τὸ) νεώτ. βαρὺ πυροβόλον ὅπλον βάλλον μακρόθεν, **ἄ.** πυροβόλον, κανόνι.

τηλεβόλος-ον **ν.** μσν. κ. νεώτ. ὁ μακρόθεν βάλλων, ὁ μακρὰν ρίπτων : Πίνδ.Π 3,49 **πολιῷ χαλκῷ μέλη τετρωμένοι ἢ χερμάδι τηλεβόλῳ,** Ἀριστλ.Πέπλ.52 **τηλεβόλου ῥυτῆρα** (ἐπὶ τοῦ τόξου), Στράβ.10,Ι,12 **χρῆσθαι τηλεβόλοις** (ἐνν. ὅπλοις)· ‖ νεώτ. τὸ οὐδ. **τηλεβόλαν** ὡς οὐσ. βλ.λ.

τηλεβολοστάσιον (τὸ) νεώτ. **ἄ.** πυροβολεῖον, κανονιοστάσιον βλ.λς.

τηλεβολοστοιχία (ἡ) νεώτ. **ἄ.** πυροβολοστοιχία, κανονιοστοιχία βλ.λ.

τηλεβολῶ-έω μσν. **βάλλω,** ρίπτω μακρὰν ἢ μακρόθεν, τὸ παθ. : Νικ.Χων.Χρον.9,9,158Β **ταῖς ἐπιστολίοις πτερούμενας, ἅπερ αὐτῷ συχνάκις ἐπεποτῶντα τηλεβολούμενα ἐξ αἴκων λαμπρῶν.**

τηλεγόνεια (ἡ) μτγν. κ. μσν. ποίημά τι ἐκ τοῦ ἐπικοῦ κύκλου : Εὐστ.785,23, αὐτ.1796,47.

τηλεγονία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑποθετικὴ μεταβίβασις τῶν ἰδιοτήτων τοῦ **ἀνδρὸς** ἐπὶ **τέκνων** συλληφθέντων μετὰ τὸ ἴδιον αὐτοῦ τέκνον ὑπὸ τῆς αὐτῆς μητρός, ἐξ ἄλλου ὅμως πατρός.

τηλέγονος-ον ὁ μακρὰν τοῦ πατρὸς ἢ τῆς πατρίδος γεννηθείς, μ. ὡς κύρ. ὄνομα : Ἡσίοδ.Θ 1014, Ἀριστλ.Ποιητ.1453b,33.

τηλεγραφεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ δημόσιον κατάστημα ἔνθα διενεργεῖται ἡ ὑπηρεσία τῆς ἀποστολῆς καὶ λήψεως τηλεγραφημάτων.

τηλεγράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ διὰ τοῦ τηλεγράφου διαβιβαζόμενον γραπτὸν κείμενον· ‖ τηλεγραφικὴ εἴδησις, ἀνακοίνωσις· ‖ τὸ περιέχον τὴν ἀνακοίνωσιν ἔγγραφον.

τηλεγραφητής (ὁ) νεώτ. κ. δημ., τὸ θηλ. -ήτρια, ὁ διὰ τῶν εἰδικῶν τηλεγραφικῶν συσκευῶν δεχόμενος καὶ διαβιβάζων τηλεγραφήματα· ‖ βαθμὸς δημοσίου ὑπαλλήλου τῆς τηλεγραφικῆς ὑπηρεσίας : **τηλεγραφητὴς α' - β' - γ'.**

τηλεγραφία (ἡ) νεώτ. τὸ μέρος τῆς ἠλεκτροτεχνίας τὸ ἔχον ἀντικείμενον τὴν ἔρευναν καὶ σπουδὴν τῆς τηλεγραφικῆς καθόλου τέχνης· **2)** ἡ διὰ τοῦ τηλεγράφου ἐπικοινωνία : **ἡ ἀσύρματος - ἡ στρατιωτικὴ τηλεγραφία.**

τηλεγραφικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τηλεγραφίαν ἢ τὸν τηλέγραφον : **τηλεγρ· σύρματα - γραμμή - μηχανήματα - στῦλαι - ὑπηρεσία, - τηλεγρ· ὑπάλληλος - διανομεύς, - τηλεγρ· συνεννόησις - διεύθυνσις, -τηλεγραφικὸς κῶδιξ** (κρυπτογραφικὸν λεξικὸν τῇ βοηθείᾳ τοῦ ὁποίου συντάσσονται καὶ ἀναγιγνώσκονται κρυπτογραφημένα τηλεγραφήματα)· ‖ **ἐ**πίρρ. -κῶς διὰ τοῦ τηλεγράφου.

τηλεγραφόξυλο (τὸ) δημ. ἴδ. κτ. πληθ. ξύλινοι ἢ δικτυωτοὶ φορεῖς τῶν ἐναερίων τηλεγραφικῶν γραμμῶν, οἱ τηλεγραφικοὶ ἱστοί, στῦλοι· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ λίαν ὑψηλὸς καὶ ἰσχνός.

τηλέγραφος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν μηχανικῶν μέσων, δι' ὧν ἐπιτυγχάνεται ταχίστη **ἐξ** ἀποστάσεως συνεννόησις : ὀπτικὸς **τηλέγραφος** (σύστημα συνεννοήσεως ἐξ ἀποστάσεως δι' ἐκπομπῆς φωτεινῶν σημάτων), - **ναυτικὸς τηλέγραφος** (ἡ διὰ σημάτων συνεννόησις μεταξὺ τῶν πλοίων), - **τηλέγραφος μηχανῆς** (εἶδος συσκευῆς, δι' ἧς ὁ ἀπὸ τῆς γεφύρας κυβερνῶν τὸ πλοῖον διαβιβάζει τὰς περὶ τῆς κινήσεως τῆς μηχανῆς διαταγὰς εἰς τὸ μηχανοστάσιον)· ‖ ἴδ. τὸ δι' ἠλεκτρισμοῦ λειτουργοῦν σύστημα συνεννοήσεως ἐκ μεγάλων ἀποστάσεων : **ἐνσύρματος τηλέγραφος, - ἀσύρματος τηλέγραφος·** **2)** γεν. ἡ ὅλη ὀργάνωσις τῆς τηλεγραφικῆς ἐπικοινωνίας **ἔν** τινι χώρᾳ· **3)** τὸ μηχάνημα ἢ ἡ συσκευὴ δι' ἧς διαβιβάζονται τὰ τηλεγραφήματα· **4)** δημ. τὸ φυτὸν τροδεσκαντία βλ.λ.

τηλεγραφοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. **ὁ** φύλαξ τῆς τελεγραφικῆς γραμμῆς.

τηλεγραφῶ-έω νεώτ. κ. δημ. εἰδ. **ἐπὶ** τηλεγραφητοῦ, χειρίζομαι τὴν τηλεγραφικὴν μηχανήν, διαβιβάζω εἴδησιν τινα διὰ τοῦ τηλεγράφου, συνεννοοῦμαι τηλεγραφικῶς· ‖ γεν. ἀποστέλλω που τηλεγράφημα, πληροφορῶ τηλεγραφικῶς : **θὰ σᾶς τηλεγραφήσω μόλις φθάσω εἰς τὰς Πάτρας·** **2)** ρηματ. π. τηλεγράφημα, τηλεγραφητής.

τηλεδᾱνός-ή-όν μτγν. ὁ ἐπὶ μακρὸν χρόνον διαμένων ἢ διαρκῶν, ὁ μακροχρόνιος : Χρησμ.**Σιβ.** 14,104 (διόρθ. ἀντὶ θηλεδανός).

τηλεδᾰπός-ή-όν ὁ **ἐκ** μακρὰν κειμένης χώρας, ὁ ξένος : Ὀδ.Ζ 279 **ἀνδρῶν τηλεδαπῶν,** αὐτ.Τ 351· **2)** ἐπὶ τόπου, ὁ μακρὰν κείμενος, ὁ μακρινός : Ἰλ.Φ 454 **καὶ περάαν νήσων ἔπι τηλεδαπάων,** αὐτ.Χ 45, Ἐπιγρ.· πρβλ. ἀλλοδαπός· **ἐ**πίρρ. **-πῶς** Ζωναρ.Λεξ.17,30 **«τηλεδαπῶς, μακρὰν ἀφεστηκώς».**

τηλεθάω (πρβλ. τέθηλα, θηλέω, θαλέθω) κ. μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ θάλλω βλ.λ. ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. **κ.** μ. κτ. μτχ., (πλὴν ἐν Θεοκρ.Ἐπιγρ.4,6 κ. π. μτγν. ἐπ., οἷον ἐνΔιον.Περ.836) ὁ ἐν πλήρει ἀνθήσει, ὁ εὐθαλής, ὁ λίαν ἀνθηρός, ὁ ἀκμάζων, ὁ ἀκμαῖος : Ἰλ.Ζ 148 **ὕλη τηλεθόωσα,** αὐτ.Ρ 55, Ὀδ.Η 117 **ἐλαῖαι τηλεθόωσαι,** αὐτ.114, αὐτ.Λ 590, Ἀπολλ.Ρ 4, 1425 **ἔρνεα τηλεθάοντα,** Ἰουλ.Αἰγ.ΑΠ 9,661,6 **δένδρον . . τηλεθάον·** κ. μτ. δοτ. : Ὕμν.Ὁμ.7,41 **κισσὸς ἄνθεσι τηλεθάων** (πλήρης ἀνθέων)· **2)** μτφ. ὁ ἀκμαῖος : Ἰλ.Χ 423 **παῖδας . . τηλεθάοντας, αὐτ.** Ψ 142 **χαίτην τηλεθόωσαν** (ἄφθονον, πλουσίαν), Ἐμπ.112,7 **ἄστεα τηλεθάοντα.**

τηλεθερμόμετρον (τὸ) νεώτ. σύστημά τι ἰατρικοῦ θερμομέτρου, δι' οὗ καθίστανται μακρόθεν ὁραταὶ αἱ διακυμάνσεις τῆς θερμοκρασίας τοῦ ἀσθενοῦς.

τηλέθροος-ον Ἡσ. διόρθ. ἀντὶ τηλύθροος βλ.λ.

τηλεκαρδιόφωνον (τὸ) νεώτ. ὄργανον πρὸς ἀκρόασιν τῶν παλμῶν τῆς καρδίας ἐξ ἀποστάσεως.

τηλεκινηματογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ πομποῦ διαβίβασις εἰκόνων ἐν κινηματογραφικῇ **διαδοχῇ** καὶ ἡ ἀναπαραγωγὴ **αὐτῶν ἐν τῷ δέκτῃ.**

τηλεκινησία (ἡ) νεώτ. τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ μετακινοῦνται ἐκ τῆς θέσεως αὐτῶν ἀντικείμενά τινα τῇ ἐπενεργείᾳ ἀνεξακριβώτου ψυχικῆς ἢ ἄ. ἀδιαγνώστου δυνάμεως μεσαζόντων (μέντιουμ).
τηλεκινητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τηλεκινησίαν : **τ- πειράματα - φαινόμενα.**
τηλεκλειτός-όν κ. -ός-ή-όν (Ἀπολλ.Ρ 3,1097) οὗ τὸ κλέος ἐξικνεῖται μακράν, ὁ ἔχων μεγάλην φήμην, ὁ ξακουστός : Ἰλ.Ξ 321 **Φοίνικος κούρης τηλεκλειτοῖο,** Ὀδ.Λ 308 **τηλεκλειτόν τ' Ἐφιάλτην,** αὐτ.Ζ 546· κ. ὡς ἐπίθ. τῶν ἐπικούρων τῶν Τρώων : Ἰλ.Ε 491 **τηλεκλειτῶν ἐπικούρων.**
τηλεκλητός-ή-όν ἀντὶ τηλεκλειτὸς βλ.λ. : Ζωναρ. Λεξ.1727.
τηλεκλῦτός-όν ἄ. τηλεκλειτὸς βλ.λ. : Ὀδ.Α 30 **τόν ῥ' Ἀγαμεμνονίδης τηλεκλυτὸς ἔκταν' Ὀρέστης,** Ἐπιγρ.· κ. ἐπὶ ἵππων : Ἰλ.Τ 400.
τηλεμάχος-ον ὁ μακρόθεν μαχόμενος : Λουκ. Λεξιφ.12 τοξοτις **γάρ καὶ ἑκηβόλος καὶ τηλεμάχος ἡ Ἄρτεμις·** 2) τὸ ἀρσ. προπαροξ. **Τηλέμαχος,** ὡς κύρ. ὄνομα, ὁ υἱὸς τοῦ Ὀδυσσέως : Ὀδ.Δ 112.
τηλεμετρία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τοῦ τηλεμέτρου βλ.λ. μέτρησις μακρῶν ἀποστάσεων.
τηλεμετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τηλεμετρίαν ἢ τὸ τηλέμετρον.
τηλέμετρον (τὸ) νεώτ. εἰδικὸν ὀπτικὸν ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς μεταξὺ τοῦ παρατηρητοῦ καὶ τοῦ σημείου παρατηρήσεως ἀποστάσεως : **στερεοσκοπικὸν τηλέμετρον, - τηλέμετρον συμπτώσεως ἢ ταυτισμοῦ.**
τηλεμηχανική (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξ ἀποστάσεως καὶ διὰ τῶν ἠλεκτρομαγνητικῶν κυμάτων διαβίβασις μηχανικῆς ἐνεργείας ἢ ἡ τέχνη τοῦ διευθύνειν ἐξ ἀποστάσεως καὶ διὰ τῶν ἠλεκτρικῶν κυμάτων μηχανικήν τινα ἐνέργειαν.
τηλενέργεια (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τῆς ψυχικῆς δυνάμεως κατὰ διαφόρους τρόπους ἐπενέργεια ἀτόμων τινῶν ἐπὶ τῆς ὕλης ἄνευ ἐπαφῆς τινος.
τηλεόρασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ἠλεκτρικῶν μέσων διαβίβασις εἰδώλων ἢ καὶ ὁλοκλήρων ἐκ τοῦ φυσικοῦ σκηνῶν εἰς μεγάλας ἀποστάσεις· 2) εἰδ. **ἐν τῷ πνευματισμῷ,** ἡ ἱκανότης ἀτόμων τινῶν εἰς **τὸ νὰ** βλέπωσιν εἰκόνας ἢ σκηνὰς ἐκ μεγάλων ἀποστάσεων **ἄνευ** τῆς βοηθείας ὀπτικῶν μέσων.
τηλεπάθεια (ἡ) νεώτ. ἡ πνευματικὴ ἐπικοινωνία δύο ἀτόμων εὑρισκομένων πλησίον ἢ καὶ μακρὰν ἀλλήλων διὰ μεταβιβάσεως τῆς σκέψεως ἀπὸ τοῦ ἑνὸς εἰς τὸ ἕτερον ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως τῶν γνωστῶν αἰσθήσεων, ἡ μεταβίβασις ἰδεῶν ἢ καὶ αἰσθημάτων ἀπὸ ἀτόμου εἰς ἄτομον ἄνευ τῆς ἐπενεργείας τῶν αἰσθήσεων.
τηλεπαθητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τηλεπάθειαν· ἐπίρρ. -κῶς.
τηλεπενέργεια (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξ ἀποστάσεως ἐπίδρασις ἐπί τινος.
τηλεπήρεια (ἡ) νεώτ. ἄ. τηλεπενέργεια βλ.λ.
τηλεπικοινωνία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπικοινωνία, συνεννόησις μεταξὺ ἀνθρώπων εἰς μακρὰς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις εὑρισκομένων· 2) τὸ σύνολον τῶν μέσων, δι' ὧν ἐνεργεῖται ἡ μεταξὺ ἀνθρώπων εἰς μακρὰς ἀπ' ἀλλήλων ἀποστάσεις συνεννόησις.
τηλέπλᾶνος-ον ὁ μακρὰν περιπλανώμενος : Αἰσχ.Πρ.576 **τηλέπλανοι πλάναι** (εἰς μακρινὰ περιπλανήσεις) (διόρθ. ἀντὶ τηλέπλαγκτοι).
τηλεπλασία (ἡ) νεώτ. ἐν τῷ πνευματισμῷ, φαινόμενον, καθ' ὃ διαπλάσσονται ἀνθρωπόμορφα σχήματα ἐκ τοῦ ἀπὸ τῶν μεσαζόντων (μέντιουμ) ἐκλυομένου ψυχοδυναμισμοῦ.
τηλέπομπος-ον ὁ πόρρω, μακρὰν πεμπόμενος, ὁ μακρὰν ἐξικνούμενος : Αἰσχ.Ἀγ.300 **φάος δὲ τηλέπομπον οὐκ ἠναίνετο.**
τηλέπορος-ον ὁ μακρὰν πορευόμενος ἢ ἐξικνούμενος : Λυρ.Ἀδέσπ.102 **τηλέπορον βόαμα,** Ἀριστφ.Νεφ.967· 2) ὁ πολύ, ὁ μακρὰν ἀπέχων, ὁ πόρρω κείμενος, ἢ ὁ εἰς μῆκος ἐκτεινόμενος : Σοφ.Ἀντ.983 **τηλεπόροις δ' ἐν ἄντροις,** Ὀρφ.Ὕμν.18,9 **τηλέπορος ᾅδης,** αὐτ.ἀπ.236.
τηλέπῡλος-ον ὁ ἔχων πύλας μακρὰν ἀλλήλων κειμένας, λίαν ἀλλήλων διισταμένας : Ὀδ.Κ 82 **Τηλέπυλον Λαιστρυγονίην,** αὐτ.Ψ 318.
τηλεσεισμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς σεισμοὺς γινομένους μακρὰν τοῦ σημειοῦντος αὐτοὺς σεισμογραφικοῦ ὀργάνου.
τηλέσεισμος (ὁ) νεώτ. σεισμὸς ἔχων τὸ ἐπίκεντρον αὐτοῦ εἰς ἀπόστασιν μεγαλυτέραν τῶν χιλίων χιλιομέτρων ἀπὸ τοῦ σημειοῦντος **οὗτον** σεισμογραφικοῦ ὀργάνου.
τελεσημία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ σημάτων συνεννόησις ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως, ἡ μεταβίβασις σημάτων εἰς μεγάλην ἀπόστασιν.
τηλεσίφαντος-ον ἄ. τηλέφαντος βλ.λ. : Ὀρφ. Ἀργ.341 **ἄστρα τε τηλεσίφαντα** (κῶδ.)
τηλεσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπιστήμη τῶν διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων, ἡ τεχνικὴ τοῦ χειρίζεσθαι τὸ τηλεσκόπιον χάριν ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων· 2) ἡ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ἀστρονομικὴ παρατήρησις.
τηλεσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τηλεσκόπιον : **τηλεσκοπικὸς φακός - σωλήν·** 2) ὁ διὰ τοῦ τηλεσκοπίου γινόμενος : **τ- παρατηρήσεις·** 3) ἐπὶ ἀστέρων, ὁ μόνον διὰ τοῦ τηλεσκοπίου ὁρατός : **τηλεσκοπικοὶ πλανῆται** (ἄ. ἀστεροειδεῖς ἢ μικροὶ πλανῆται).
τηλεσκοπικῶς ἐπίρρ.νεώτ. διὰ τοῦ τηλεσκοπίου.
τηλεσκόπιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὀπτικὸν ὄργανον ἀποτελούμενον **ἐξ** ἐπιμήκους συνήθους σωλῆνος φέροντος φακοὺς κατ' ἀμφότερα τὰ ἄκρα ἐν χρ. πρὸς παρατήρησιν τῶν εἰς μεγάλας ἀποστάσεις εὑρισκομένων ἀντικειμένων καὶ ἰδ. τῶν οὐρανίων σωμάτων : **ἀστρονομικὸν τηλεσκόπιον** (τὸ δι' οὗ γίνεται ἡ παρατήρησις τῶν οὐρανίων σωμάτων), - **κατοπτρικὸν ἢ ἀνακλαστικὸν ἢ νευτώνειον τηλεσκόπιον** (τὸ φέρον μεταξὺ τῶν φακῶν ἀνακλαστικὸν κάτοπτρον), - **μεσημβρινὸν τηλεσκόπιον** (ἡ μεσημβρινὴ διόπτρα)· 2) εἰδ. ἄστρον. **Τηλεσκόπιον** (τὸ) ἀστερισμός τις τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου.
τηλέσκοπος-ον ὁ μακρόθεν ὁρώμενος, ὁρατός, ὁ τηλεφανής, ὁ περίοπτος : Ἡσίοδ.Θ 566, αὐτ.569 **κλέψας ἀκαμάτοιο πυρὸς τηλέσκοπον αὐγήν,** Σοφ.ἀπ.338 **τηλέσκοπον πέμφιγα χρυσέαν ἰδών** (διόρθ. αὐτῇ τῇδε σκοπῶν), Φίλιππ.Θεσσ. ΑΠ 6,251,1 **τηλέσκοπον ὄχθον,** Χριστόδ.Ἔκφρ.77 **καθαρὴν δὲ φέρει τηλέσκοπον αἴγλην.**
τηλεσκόπος-ον ὁ μακρὰν ὁρῶν, βλέπων· Ἡσ. «ὁ πόρρω ὁρῶν» : Ἀριστφ.Νεφ.290 **ἐπιδώμεθα τηλεσκόπῳ ὄμματι γαῖαν.**
τηλεστερεογραφία (ἡ) νεώτ. ἄ. τηλεφωτογραφία βλ.λ.
τηλεστερεογράφος (ὁ) νεώτ. εἰδικὴ συσκευὴ πρὸς τηλεγραφικὴν ἀναπαράστασιν φωτογραφίας.
τηλεστερεοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τηλεστερεοσκοπίου βλ.λ. παρατήρησις.
τηλεστερεοσκόπιον (τὸ) νεώτ. ὀπτικὸν ὄργανον, δι' οὗ γίνεται ἐντονωτέρα ἡ προοπτικὴ διάταξις τῶν σημείων ἀντικειμένου τινὸς εἰς μακρὰν ἀπόστασιν εὑρισκομένου, παρεχομένης οὕτω σαφεστέρας τῆς ἀναγλύφου αὐτοῦ μορφῆς, τηλεσκοπικὸν στερεοσκόπιον.
τηλεσυγκοινωνία (ἡ) νεώτ. ἄ. τηλεπικοινωνία.
τηλεσυστολικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ κατὰ τὸ τελευταῖον μέρος τῆς συστολῆς τῆς καρδίας γινόμενος : **τηλεσυστολικὰ φαινόμενα.**

τηλέτυπον (τὸ) νεώτ. πληκτροφόρος τηλεγραφικὴ συσκευή, δι' ἧς ἐκτυποῦται ἀπ' εὐθείας ἐπὶ ταινίας χάρτου τὸ κείμενον τηλεγραφήματος.

τηλεϋδροβαρόμετρον (τὸ) νεώτ. ὑδροβαρόμετρον, δι' οὗ εὑρίσκεται τὸ ὕψος τῆς στάθμης τοῦ ὕδατος δεξαμενῆς ἢ λίμνης μακρὰν κειμένης.

τηλεϋποβολή (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξ ἀποστάσεως τελουμένη ὑποβολή.

τηλεφαής-οῦς-ές μτγν. ὁ εἰς μακρὰν ἀπόστασιν φέγγων, ὁ μακρὰν φωτίζων : Φίλ.'Επ.π.Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ 9,37 **κρήνης τηλεφαῆ δείκνυσιν ὑπέρτατα θάμβεα λαῶν**· **2**) ὁ μακρόθεν ὁρατός, ὁ τηλεφανής : 'Ελλ.'Επιγράμμ.234 **τηλεφαὴς κόνις**· || ἀλλαχοῦ μ. ὡς θηλ. κύρ. ὄν. **Τηλεφάεσσα**, συνηρ. **Τηλέφασσα** ἢ **-ᾶσσα** : 'Απολλδ.3,1,1.

τηλεφανής-οῦς-ές κ. μσν. κ. νεώτ., αἰολ. **πηλεφάνης** (πιθ. π.'Αλκ.ἐν Πάπ.'Οξ.1788 ἀπ.1,7) ὁ μακρόθεν ἢ μακρὰν φαινόμενος, ὁρατός, ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν διακρινόμενος : 'Οδ.Ω 83 **τύμβος . . τηλεφανής**, Πίνδ.ἀπ.129,7 **θύα μιγνύντων πυρὶ τηλεφανεῖ**, 'Αριστφ.Νεφ.281 **τηλεφανεῖς σκοπιὰς ἀφορώμεθα**, Μέν.ἀπ.312 **ῥῖψαι πέτρας ἀπὸ τηλεφανοῦς**, 'Ορφ.'Αργ.535, αὐτ.1215 **τηλεφανὴς Ὑπερίων**, 'Αρετ.Χρον.Παθ.2,13 **τηλεφανὲς πῦρ**, Εὐστ.Πον.183,48 **στῦλος πυρσοῦ τηλεφανής**· **2**) μτφ. ἐπὶ τῆς ἀκοῆς, ὁ ἀκουόμενος σαφῶς μακρόθεν, ὁ μακρόθεν ἀκουστός : Σοφ.Φιλ.189 **ἀχὼ τηλεφανής**· πρβλ. τηλωπός.

τηλέφαντος-ον κ. νεώτ. ἅ. τηλεφανὴς βλ.λ.1) : Πίνδ.ἀπ.5 **Σίσυφον κέλοντο ᾧ παιδὶ τηλέφαντον ὄρσαι γέρας . . Μελικέρτᾳ**· πρβλ. τηλεσίφαντος.

τηλέφᾰτος-ον ἅ. τηλέφαντος βλ.λ. : Πίνδ.ἀπ. 87,4 **τηλέφατον κυανέας χθονὸς ἄστρον**.

τηλεφεγγής-οῦς-ές μσν. ὁ μακρὰν ἐκπέμπων φέγγος, φῶς, ὁ εἰς μακρὰν ἀπόστασιν φέγγων, φωτίζων : Ψελλ.Λιθ.4,8.

τηλέφειος-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Τήλεφον, ὁ τοῦ Τηλέφου, ὅθ. **ἕλκος τηλέφειον** τραῦμα, πληγὴ τοῦ Τηλέφου ἤτοι κακοήθους μορφῆς : Γαλ.7,727, αὐτ.10,83· || **τηλέφειον ἀγαθὸν** ἤτοι ὑγεία : Διογ.'Επιστ.34,3.

τηλέφιλον (τὸ) μτγν. τὸ φυλάττον τὴν φιλίαν καὶ μακρὰν ὄντος τοῦ φίλου, φύλλον φυτοῦ τινος, πιθ. τῆς μήκωνος, δι' οὗ οἱ ἐρῶντες, θέτοντες τοῦτο ἐπὶ τῆς ὀπῆς τῆς σχηματιζομένης μεταξὺ τοῦ ἀντίχειρας καὶ τοῦ λιχανοῦ καὶ πλήττοντες αὐτὸ διὰ τῆς παλάμης τῆς δεξιᾶς χειρός, ἐμαντεύοντο ἐκ τοῦ παραγομένου ψόφου ἂν ἀνθηγαπῶντο : Θεόκρ 3,29 **οὐδὲ τὸ τηλέφιλον ποτεμάξατο τὸ πλατάγημα**, Πολυδ.9,127, 'Αγαθ.ΑΠ 5,295 **τηλεφίλου πλαταγήματος ἠχέτα βόμβος γαστέρα μαντῴου μάξατο κισσυβίου**, Σχόλ.Θεόκρ.3,29· πρβλ. πλαταγώνιον κ. πλατάγημα.

τηλέφιον (τὸ) νεώτ. τὸ φυτὸν ψευδανδράχνη ἡ τηλεφιοειδής : 'Ιππ.Φύσ.Γυν.32, αὐτ.Γυν.2,201, ΨΔιοσκ.2,186, Γαλ.12,140· || νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ἐκ τῶν **παρωνυχιοειδῶν**.

τηλεφόρος-ον μτγν. ὁ φερόμενος, βαλλόμενος μακράν : Νόνν.Δ 19,149 **τηλεφόρον δόρυ**.

τηλεφωνεῖο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. διαμέρισμα ἢ κατάστημα, ὅπου ὑπάρχει τηλεφωνικὴ ἐγκατάστασις, τηλεφωνικὸς σταθμός.

τηλεφώνημα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ἡ διὰ τηλεφώνου ἐκφερομένη ὑπό τινος ὁμιλία πρὸς ἕτερον ἀκούοντα ταύτην ἀπ' εὐθείας ἢ ἐγγράφως λαμβάνοντα αὐτολεξεὶ γνῶσιν ταύτης.

τηλεφωνητής (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **-τρια**, ὑπάλληλος τηλεφωνικῆς ἑταιρείας ἢ δημοσίου καταστήματος μεσολαβῶν διὰ τὴν διεξαγωγὴν μιᾶς τηλεφωνικῆς ἐπικοινωνίας εἴς τι χειροκίνητον τηλεφωνικὸν σύστημα· || ὁ χειριζόμενος τηλέφωνον πρὸς μεταβίβασιν ἢ λῆψιν τηλεφωνημάτων.

τηλεφωνία (ἡ) νεώτ. τὸ μέρος τῆς ἠλεκτροτεχνίας καὶ ἰδίᾳ τῆς τεχνολογίας τῶν ἀσθενῶν ρευμάτων τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν τηλεφώνων καὶ τῶν σχετικῶν συστημάτων καὶ συσκευῶν· **2**) τὸ σύνολον τῶν ἐγκαταστάσεων τηλεφωνικοῦ συστήματος· **3**) ἡ διὰ τηλεφώνου ἐπικοινωνία.

τηλεφωνικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τηλεφωνίαν ἢ τὸ τηλέφωνον : **τηλεφωνικὴ ἐγκατάστασις - ὑπηρεσία - κέντρον - σταθμός**· **2**) ὁ διὰ τοῦ τηλεφώνου γινόμενος : **τηλεφωνικὴ ἐπικοινωνία**.

τηλεφώνιον (τὸ) μτγν. τὸ τηλέφιον βλ.λ. : Διοσκ.2,186.

τηλεφωνογράφος (ὁ) νεώτ. συνδεδυασμένον τι σύστημα τηλεφώνου καὶ γραμμοφώνου, δι' οὗ ἡ λῆψις γίνεται οὐ μόνον ἀκουστικῶς, ἀλλὰ καταγράφεται καὶ γραμμοφωνικῶς, ὥστε νὰ δύναται νὰ ἀναπαράγηται κατὰ βούλησιν.

τηλέφωνο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. μηχάνημα δι' οὗ δι' ἠλεκτρικῆς ἀρχῆς μεταβιβάζεται ἡ φωνὴ καὶ ἰδίᾳ ὁ ἔναρθρος λόγος εἰς ἀπόστασιν : **αὐτόματον τηλέφωνον** (τὸ λειτουργοῦν ἄνευ τῆς μεσολαβήσεως χειριστοῦ).

τηλεφωνῶ-έω νεώτ., δημ.-άω, παθ.ἀόρ. **ἐτηλεφωνήθην**, δημ.**-ήθηκα**, συνεννοοῦμαι, ἐπικοινωνῶ διὰ τηλεφώνου, στέλλω τηλεφώνημα· **2**) πληροφορῶ διὰ τηλεφώνου, μεταβιβάζω τι τηλεφωνικῶς.

τηλεφωταγράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. εἰκὼν διαβιβαζομένη διὰ τῆς τηλεφωτογραφίας βλ.λ.

τηλεφωτογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ἠλεκτρικῶν μέσων μεταβίβασις ἑτοίμων φωτογραφιῶν ἢ κειμένου ἐφημερίδος ἢ χειρογράφων εἰς ἀπομεμακρυσμένας ἀποστάσεις.

τηλέχθων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ τῆλε κείμενος, ὁ μακρὰν ἀπέχων : 'Οππ.'Αλ.4,336 **τηλέχθων γαῖα**.

τηλεψυχία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνεργὸς τηλεπάθεια.

τήλη (ἡ) γλωσσ. ἡ τῆλις βλ.λ.

τῆλι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν τριγωνέλλη.

τηλία (ἡ) κ. νεώτ. κ. **σηλία** (Σχόλ.'Αριστφ.1038), σανὶς ἢ τράπεζα μεθ' ὑπερεχούσης περιφερείας ὅπως μὴ ἐκπίπτῃ τὸ ἄλευρον ἢ ζυμαρικόν, πλατεῖα σανὶς ἀλφιτοπωλική, ταβλάς· ΑΒ 275 «ἡ τηλία δὲ σανὶς ἀλφιτοπωλικὴ πλατεῖα, προσηλωμένας ἔχουσα κύκλῳ σανίδας τοῦ μὴ τὰ ἄλφιτα ἐκπίπτειν»: Φερεκρ.126, Πειθόλ.π.'Αριστλ.Ρητ.1411a,14, 'Ιππιατρ.1· **2**) νεώτ. τράπεζα μετὰ περιζώματος ἐξέχοντος τῆς ἐπιφανείας, ὥστε νὰ συγκρατοῦνται τὰ ἐπὶ ταύτης ἐκτιθέμενα πρὸς πώλησιν ἢ ἄλλως ἀποκείμενα, πάγκος, τεζάκι· **3**) τράπεζα ἐφ' ἧς ἔπαιζον κύβους : ΑΒ 275 «ἡ τηλία δὲ σανὶς . . καὶ ἐπ' αὐτῆς οἱ κυβεύοντες παίζουσι»· **4**) τράπεζα ἢ εἶδος σκηνῆς, ἐφ' ἧς ἀλεκτρυόνες ἢ ὄρτυγες ἐτίθεντο ὅπως συμπλακῶσι : Αἰσχίν.1,53 **οὐ ἡ τηλία τίθεται καὶ τοὺς ἀλεκτρυόνας συμβάλλουσι καὶ κυβεύουσιν**, Πολυδ.9,108 **τηλίᾳ ὁμοίᾳ τῇ ἀρτοπώλιδι κύκλον ἐμπεριγράψαντες ἐνίστασαν τοὺς ὄρτυγας ἐπὶ ταῖς μάχαις ταῖς πρὸς ἀλλήλους**, 'Αλκίφρ.3,53· **5**) σχόλ. ξύλινον περιθώριον κοσκίνου σιτηρῶν· 'Ησ. «περιφέρεια κοσκίνου» : Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.1038· **6**) πῶμα ἢ σκέπασμα καπνοδόχου : 'Αριστφ.Σφ.147 **ἀτὰρ οὐκέτ' ἐρρήσεις γε, ποῦ 'σθ' ἡ τηλία ;**

τηλίζω μτγν. συλλέγω, μαζεύω τῆλιν : Διοσκ.3,40.

τηλίκος-η-ον ἀντων., δωρ. **τᾱλίκος**, ὑπερθ. **τηλικώτατος** ('Ησ.), συσχετ. τῷ ἡλίκος καὶ τῷ ἐρωτημ. πηλίκος, ὁ τόσος τὴν ἡλικίαν, τόσον μέγας τὴν ἡλικίαν, τόσον ἡλικιωμένος ἢ τόσον νέος : 'Ιλ. Ω 487 **πατρὸς . . τηλίκου ὥσπερ ἐγών**, 'Οδ.Σ 175 **ἤδη μὲν γὰρ τοι παῖς τηλίκος, ὃν σὺ μάλιστα ἠρῶ ἀθανάτοισι γενειήσαντα ἰδέσθαι**· || κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.Ρ 20, αὐτ.Α 297, αὐτ.Τ 83, Θέογν.578 **οὔτοι τηλίκος εἰμὶ μαθεῖν**, Θεόκρ.25,184 **ἐπεὶ οὐ**

μάλα τηλίκα βόσκει (κνώδαλα), Βίων 17,4· ‖ **τηλικώτατος** Ἡσ. «πρεσβύτατος»· **2)** μτγν. κ. μσν. τόσον μέγας, τόσον ἰσχυρός : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,2,9 **εἰ δ' ὀλίγα κρύπτω τὸν ταλίκον, ἴσθ' ὅτι κεύθει καὶ Θέτιδος γαμέταν ἁ βραχύβωλος Ἶκος,** Ἀσκληπιόδ.ΑΠ 7,11,4, Ἀγαθ.ΑΠ 10,64,1, Κίνναμ.Ἱστ. 5,3,119C **τηλίκων ὁ δίφρος ἐπεπλήρωτο φώτων,** αὐτ.4,122B **τηλίκον κάλλος.**

τηλικόσδε-ήδε-όνδε ἀντων. ἐπιτετ. τ. τοῦ τηλίκος βλ.λ., ὡς τὸ **ὅδε, οὗτος** τοῦ **ὁ** κ. τὸ **τημοῦτος** τοῦ **τῆμος,** ὁ τηλικοῦτος βλ.λ., ἐπὶ προσ., ὁ τοιαύτην ἔχων ἡλικίαν, συχν. ἐν ἀναφ. πρὸς μεγάλην ἢ γεροντικὴν ἡλικίαν, μτ. μτχ. : Εὐρ.Ἄλκ.643 **ὅς τηλικόσδ' ὢν κἀπὶ τέρμ' ἥκων βίου,** αὐτ.ἀπ.533 **γεγῶσα τηλικήδ' ὅμως·** κ. ἄνευ μτχ. : Σοφ. ΟΚ 735 **ἀλλ' ἄνδρα τόνδε τηλικόσδ' ἀπεστάλην πείσων,** Πλάτ.Ἀπολ.37D **τηλικῷδε ἀνθρώπῳ·** κ. κτ. πλεονασμόν : αὐτ.Κρίτ.49Α **τηλικοίδε γέροντες ἄνδρες·** ‖ ἀλλὰ κ. ἀντιθ. ἐπὶ προσ. πολὺ νέων τὴν ἡλικίαν : Σοφ.ΟΤ 1508 **τηλικάσδ' ὁρῶν πάντων ἐρήμους·** ‖ συχν. ἐπαναλαμβάνεται μτ. ἐναντίας ἐννοίας : αὐτ.Ἀντ.726 **οἱ τηλικοίδε καὶ διδαξόμεσθα δὴ φρονεῖν ὑπ' ἀνδρὸς τηλικοῦδε τὴν φύσιν;** (ἡμεῖς τόσον γέροντες θὰ διδαχθῶμεν ὑπ' ἀνδρὸς τόσον νέου;)· ‖ κ. μτ. τοῦ τηλικοῦτος : Πλάτ.Ἀπολ.25D **σὺ ἐμοῦ σοφώτερος εἶ τηλικούτου ὄντος τηλικόσδε ὤν** (σὺ τόσον νέος εἶσαι σοφώτερος ἐμοῦ τόσον γέροντος)· **2)** γεν. τόσον μέγας, τόσος, τοσόσδε : αὐτ.Θεαίτ. 155B **ἐμὲ τηλικόνδε ὄντα,** Λυκοῦργ.819.

τηλικοῦτος-αύτη-οῦτον ἀντων. δεικτ. κ. **-οῦτος -ον** (Σοφ.ΟΚ 751, αὐτ.Ἠλ.614), οὐδ. κ. **-οῦτο** (Ἄλεξ. 244), ἐπιτετ. τ. τοῦ τηλίκος βλ.λ., ὁ τηλικόσδε βλ.λ.) : Ἀριστφ.Ἱππ.881 **τονδὶ δ' ὁρῶν ἄνευ χιτῶνος ὄντα τηλικοῦτον,** Ἀντιφάν.261, Πλάτ.Γοργ. 489B· κ. ἄνευ μτχ. : Σοφ.Ἠλ.614 **ἥτις τοιαῦτα τὴν τεκοῦσαν ὕβρισεν καὶ ταῦτα τηλικοῦτος;·** κ. ἐνάρθρ. : Αἰσχ.Ἀγ.1620 **διδάσκεσθαι βαρὺ τῷ τηλικούτῳ·** ‖ κ. ἐπὶ προσ. πολὺ νέων τὴν ἡλικίαν : Σοφ.ΟΚ 751, Λυσ.14,16 **ὅν, εἰ τηλικοῦτον ὄντα ἀπεκτείνατε,** Πλάτ.Πολ.378D, αὐτ.Πρωτ. 361E· **2)** γεν. ὁ τόσον μέγας κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ ποσὸν ἢ τὴν ἀξίαν : αὐτ.Πολ.423B **δοκούσας δὲ πολλὰς καὶ πολλαπλασίας τῆς τηλικαύτης,** αὐτ.Νόμ.755B **ἡ τηλικαύτη ἀρχή,** αὐτ.928E **ἡ τηλικαύτη ἔχθρα,** Ξεν.Ἑλλ.6,4,31, αὐτ.Ἀπομν.2,1,5, αὐτ.4,4,8, Ἰσοκρ.5,151 **πεπραγμένα τηλικαῦτα τὸ μέγεθος,** Δημ.229, Αἰσχίν.1,173 **τηλικαῦται τιμωρίαι,** Πάπ. **τηλικαύτην βλάβην·** **3)** τὸ τηλικοῦτος συχν. συνάπτεται μτ. τοῦ τοιοῦτος κ. τοσοῦτος βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ.686B **τηλικοῦτον καὶ τοιοῦτον σύστημα,** αὐτ.Συμπ.177A **τηλικοῦτος καὶ τοσοῦτος θεός,** Ἰσοκρ.12,70 **νησύδρια τοιαῦτα καὶ τηλικαῦτα,** Δημ.348 **τηλικαῦτα καὶ τοσαῦτ' ἀγαθά,** Αἰσχίν.1,174, Μέν.Ἐπιτρ.120.

τηλικουτοσί ἀντων. ἐπιτετ. τ. τοῦ τηλικοῦτος βλ.λ. : Φερεκρ.143, Φρύν.Κωμ.19 **τηλικουτοσὶ γέρων ἄπαις, ἀγύναικος.**

τηλίκως ἐπίρρ., μτγν. τόσον μεγάλως : Ἀρισταίν.2,9.

τηλίνη (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν κύτισος : ΨΔιοσκ.4,112.

τήλινος-η-ον μτγν. ὁ ἐξαγόμενος ἢ κατασκευαζόμενος ἐκ τήλεως, ἀπὸ μοσχοσίταρο : Πολύβ. 30,26,2· ‖ τὸ οὐδ. **τήλινον** ὡς οὐσ. τὸ ἐκ τήλεως παρασκευαζόμενον μύρον : Μέν.952, Διοσκ. 1,47, Ἀθήν.15,689A **ἡ Συρία τὸ παλαιὸν χρηστὰ πάντα παρείχετο μάλιστα δὲ τὸ τήλινον,** Πάπ.

τῆλις-εως (ἡ), μσν. **τίλις** (Γεωπ.2,18,11), ἰων. γενικ. -ιος (Ἱππ.Ἐπιδ.5,68 (=7,65), Πάπ.), τὸ φυτὸν τριγωνίσκος ἡ τῆλις, τῆλι, μοσχοσίταρο. παράγον ἀρωματικὰ σπέρματα : Ἱππ.Γυν.2,194, Θεόφρ.ΦΙ 3,17,2, Διοσκ. 2,102, **Σωρ.1,56,** Γαλ.6,537, **Πάπ.**

τήλιστος-η-ον (τηλοῦ) ἐπίθ. μτγν. ὑπερθ. βαθμ. ἄνευ θετικοῦ ἢ συγκριτ., ὁ μακρότατα ἀπέχων, ἀπώτατος : Παρθ.ἀπ.8, Διον.Περ.485 (δ.ἀνάγν. τρίλλιστος)· ‖ ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. κτ. πληθ. **τήλιστα** ὡς ἐπίρρ. πορρωτάτω : Ὀρφ.Ἀργ.181.

τηλίτης οἶνος (ὁ) μσν. οἶνος ἀρωματισθεὶς διὰ σπερμάτων τήλεως βλ.λ. : Γεωπ.8,14 (δ.ἀνάγν. τιλ-)

τηλόθε(ν) (τηλοῦ) ἐπίρρ. τοπ. πόρρωθεν, μακρόθεν, ἐκ ξένης γῆς, ἀπὸ τὴν ξενιτειά, ἀπὸ τὰ ξένα : Ἰλ.Ε 651 **οὐδ' ἀπέδωχ' ἵππους, ὧν εἵνεκα τηλόθεν ἦλθεν,** Ὀδ.Ζ 312, αὐτ.Η 194, Πίνδ.Ν 3,81, Σοφ. Αἶ.1318, αὐτ.Φιλ.454 **τὸ λοιπὸν ἤδη τηλόθεν τά τ' Ἴλιον καὶ τοὺς Ἀτρείδας φυλάξομαι,** Μᾶρκ. Ἀργ.ΑΠ 9,246· **2)** σπαν. ἐν τῇ σημ. τοῦ τηλόθι βλ.λ. : Ἰλ.Ψ 359 **σήμηνε δὲ τέρματ' Ἀχιλλεὺς τηλόθεν ἐν λείῳ πεδίῳ·** κ. μτ. γενικ. : Πίνδ.Ν 2,12 **Πελειάδων τηλόθεν** (μακρὰν ἀπὸ τὰς Πελειάδας), Σοφ.Αἶ.204, Εὐρ.Ἡρ.1112 **τοῦ φιλτάτου σοι τηλόθεν παιδὸς βεβώς;**

τηλόθι ἐπίρρ. τοπ. ποι. τῆλε, τηλοῦ βλ.λ., μακράν, ἐν σημείῳ μακρὰν κειμένῳ, ἀπέχοντι ἀπό τινος : Ἰλ.Θ 285 **τόν, καὶ τηλόθ' ἐόντα, ἐϋκλείης ἐπίβησον,** Ὀδ.Α 22, Θεόκρ.24,115· κ. μτ. γενικ. : Ἰλ Α 30 **ἐν Ἄργεϊ, τηλόθι πάτρης,** Κόϊντ.14,410.

τῆλοι ἐπίρρ. ἢ τηλοῖ πιθ. ἐσφ. εἰκ. ἀντὶ αἰολ. πηλοι (ἄτονον ἐν τῷ χειρογράφῳ) τηλόσε βλ.λ. : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπίρρ.197,15.

τηλοῖ ἐπίρρ. κ. **τῆλοι** τηλόσε βλ.λ. : Ἀπολλ.Δύσκ. Ἐπίρρ.197,15.

τηλόμελι-ιτος (τὸ) μτγν., μσν. μέλι ἀνάμεικτον μετὰ τήλεως πρὸς ἀρωματισμόν : Παῦλ Αἰγ.6,20.

τηλοπέτης-ους-ες μτγν. ποι. ὁ μακρὰν πετόμενος : Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 6,239 **τηλοπέτευς ἀγέλης** (ἐπὶ σμήνους μελισσῶν).

τηλορός-όν ἰσοδύν. τ. τοῦ τηλουρὸς βλ.λ. : Εὐρ. Ἠλ.251 **ἐν τοῖσδ' ἐκείνου τηλορὸς ναίω δόμοις.**

τηλόσε ἐπίρρ. τοπ. εἰς μακρὰν ἀπόστασιν, εἰς σημεῖον μακρὰν κείμενον, μακρὰν ἀπέχον : Ἰλ.Δ 455 **τῶν δέ τε τηλόσε δοῦπον ἐν οὔρεσιν ἔκλυε ποιμήν,** αὐτ.Χ 407, Εὐρ.ΙΤ 175 **τηλόσε γὰρ δὴ σᾶς ἀπενάσθην πατρίδος·** κ. μτ. γενικ. : Κόϊντ.4,407.

τηλοτάτω ἐπίρρ. ὑπερθ. βαθμ. τοῦ τηλοῦ βλ.λ., ἀπωτάτω, πορρωτάτω, εἰς μακροτάτην ἀπόστασιν : Ὀδ.Η 322 **τήνπερ τηλοτάτω φάσ' ἔμμεναι οἵ μιν ἴδοντο λαῶν ἡμετέρων.**

τηλότερος-α-ον μτγν. ποι. ὁ εἰς μακροτέραν ἀπόστασιν κείμενος : Μητρόδ.ΑΠ 14,120.

τηλοτέρω ἐπίρρ. εἰς μακροτέραν ἀπόστασιν : Ἱππ.Ἄρθρ.53· ‖ μτ. γενικ. μακρότερον ἀπό : αὐτ.Φύσ.Παίδ.31, Ἄρατ.1050.

τηλοῦ ἐπίρρ. τόπ. (ἐξ οὗ προέκυψαν τὰ ἐπιρρ. τηλοῖ, τηλόθι, τηλόθεν, τηλόσε, τηλοτέρω, τηλοτάτω, ὡς κ. τὸ ἐπίθ. τηλότερος, οὐ ὡς θετ. δύναται νὰ ληφθῇ τὸ μὴ ἀπαντῶν ἐπίθ. τηλάς, ὁμ. κ. ὁ τ. τηλὺς πρὸς παραγωγὴν τοῦ τήλιστος), τῆλε, μακράν, ἐν τόπῳ μακρὰν κειμένῳ, στὰ ξένα : Ἰλ.Λ 712 **τηλοῦ ἐπ' Ἀλφειῷ,** Ἀριστφ.Νεφ.138 **τηλοῦ γὰρ οἰκῶ τῶν ἀγρῶν** (ἐν ἐσχατιᾷ τινι τῶν ἀγρῶν)· ‖ μτ. γενικ. μακρὰν ἀπὸ . . : Ὀδ.Ν 249 **Τροίην τηλοῦ φασιν Ἀχαιίδος ἔμμεναι αἴης,** αὐτ.Ψ 68, Εὐρ.Κύκλ.689 **τηλοῦ αἴθεν φυλακαῖσι φρουρῶ σῶμ' Ὀδυσσέως τόδε·** κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Ἡσίοδ.Θ 302· **2)** ἐπίρρ. χρον. ἀπὸ μακροῦ χρόνου : Ἐπικ.Ὀξυρ.1015,13 **οὐ γάρ σε . . ἀρχεύοντα νέον γεινώσκομεν ἀλλ' ἔτι τηλοῦ,** Ἐπιγρ.Τεγέας· κ. μτ. μέλλ. : Ὀππ.Ἁλ.2,495 **οὐδέ τι τηλοῦ ὄψεαι.**

τηλουρός-όν (ὅρος) ποι. ὁ ἔχων ὅρους, ὅρια κείμενα μακράν, ὅθ. γεν. μακρινός, ἀπομεμακρυσμένος : Αἰσχ.Πρ.1 **χθονὸς μὲν ἐς τηλουρὸν ἥκομεν πέδον,** Ἀπολλ.Ρ 2,543· κ. μτ. γενικ. : Εὐρ.Ὀρ 1325 **τηλουρὸς οὖσα δωμάτων,** Ἐπιγρ.Περγάμου

τῆλυ ἐπίρρ., μτγν., αἰολ. πήλυι (Πρισκιαν.I,6,37, Θεόγνωστ.Καν.160) τῆλε βλ.λ.· πρβλ. τηλύγετος: Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.54,28.

τηλυγέτης (ὁ) Φώτ. «ὁ τηλύγετος».

τηλύγετος-η-ον ἐπ. οἱ παλαιοὶ ἐξελάμβανον τὴν λ. ὡς σύνθ. ἐκ τοῦ **τῆλυ** κ. γίγνομαι, ὅθ. ὁ τηλέγονος = ὁ γεννηθεὶς μακράν, ἢ ὁ ὀφίγονος = ὁ ὀψὲ γεννηθείς· ἀλλ' ἡ ἑρμηνεία αὕτη δὲν ἁρμόζει εἰς τὰ π.Ὁμ. χωρία, κτ. δὲ ἑτέραν ἑρμ. τὸ τῆλε ἑρμηνευτέον χρονικῶς, ἀλλ' οὐδὲ ταύτης πρόκειται διαπίστωσις πλὴν ἐν τῇ λ. τηλεδανός· ὅθ. πιθανώτ. ἡ λ. πρέπει νὰ ἀναχθῇ εἰς τὴν ῥίζαν τῆς λ. τέλος, τελευτὴ (πρβλ.Ὠρίων ἐν Ε Γουδ.616,37) κ. τὸ γίγνομαι, ὁ τελευταῖος τῷ πατρὶ γενόμενος μεθ' ὃν ἕτερος οὐ γίνεται (σχόλ.Ἰλ.482), ὁ τελευταῖον ἢ ὁ ἐπὶ τέλους γεννηθείς, ὁ στερνογέννητος, σχεδὸν ἐν τῇ αὐτῇ σημ τῆς λ. ὀφίγονος, ὅθ. κ. συνεκδ. ἐπὶ παίδων, ὁ ἐξόχως ἠγαπημένος, λίαν πεφιλημένος, παραπολὺ ἀγαπητάς : Ἰλ.Ν 470 **ἀλλ' οὐκ Ἰδομενῆα φόβος λάβε, τηλύγετον ὥς,** αὐτ.Ι 143, αὐτ.285· ‖ κ. ἐπὶ μονογενοῦς υἱοῦ : αὐτ.482 **ὡς . . πατὴρ ὃν παῖδα φιλήσῃ μοῦνον τηλύγετον,** Ὀδ.Δ 11, αὐτ.Π 19· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ τέκνου τοῦ κατὰ τὸ γῆρας τεχθέντος : Ὑμν.Δήμ.164 **τηλύγετός οἱ υἱὸς . . ὀφίγονας τρέφεται·** ‖ κ. ἐπὶ μονογενοῦς θυγατρός : Ἰλ.Γ 175 **λιποῦσα παῖδά τε τηλυγέτην·** ‖ ἅπαξ κ. ἐπὶ δύο υἱῶν, πιθ διδύμων : αὐτ.Ε 153 **Φαίνοπος υἷε, ἄμφω τηλυγέτω·** **2**) ὁ τηλοῦ γεγονώς, ὁ γεννηθεὶς μακρὰν τῆς πατρίδος, ὁ μακρὰν ἀπέχων : Εὐρ.ΙΤ 829 **τηλύγετον** (χθονὸς) **ἀπὸ πατρίδος,** Σιμμ.I.,I **τηλυγέτων . Ὑπερβορέων ἀνὰ δῆμον;,** Κωμ.Ἀδέσπ.1315 **τηλυγέτων ἀποικιῶν** (Ἡσ. «τῶν μακρὰν ἀπεχουσῶν»).

τηλύθροος-ον Ἡσ. «ὀξύφωνος, μεγαλόφωνος» (διόρθ. τηλέθραος).

τηλῶθεν ἐπίρρ. μσν. **δ. τ.** τοῦ τηλόθεν βλ.λ. : Θεόγνωστ.Καν.157.

τηλῶπις-ιδος (ἡ) ποι. θηλ. τοῦ τηλωπὸς βλ.λ. : Ὀρφ.Ἀργ.900 **τηλῶπις ἄνασσα.**

τηλωπός-όν (ὤφ), θηλ. κ. **τηλῶπις** (Ὀρφ.Ἀργ. 900), ὁ μακρόθεν ὁρώμενος, ὁ ἐκ μεγάλης ἀποστάσεως ὁρατός, μεμακρυσμένος, ἔκδημος : Σοφ.Αἶ.564 **κεἰ τὰ νῦν τηλωπὸς οἰχνεῖ,** Ἐπιγρ.· **2**) μτφ. κ. ἐπὶ αἰσθήσεων, ὁ μακρόθεν αἰσθητός, ὁ μακρόθεν ἀκουόμενος : Σοφ.Φιλ.216 **ἀλλ' ἤ που πταίων ὑπ' ἀνάγκας βοᾷ τηλωπὸν ἰωάν.**

τημέλεια (ἡ) κ. **τημελία** (σχόλ.Ἀριστφ Σφ.604) μέριμνα, φροντίς, ἐπιμέλεια, περιποίησις : Ἱππ. Ἐπιστ.17, Ἱεροκλ.59Α **ζῷ' ἄγρια τιθασὰ γίγνεται καθημεραύμενα.. τημελίαις,** Ἡλιόδ.Αἰθ.5,30 (πιθ.).

τημέλη (ἡ) ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ τημέλει ἐν Εὐρ.ΙΑ 731.

τημελής-οῦς-ές λεξ. κ. μσν. ἐπιμελής, περιποιητικός, προσεκτικός : Ἡσ., Νικ.Χων.Χρον.164D.

τημελητής Ἡσ. «ἐπιμελητής».

τημελία (ἡ) σχόλ. **δ. τ.** τοῦ τημέλεια βλ.λ. : Σχόλ. Ἀριστφ.Σφ.604 **παλαιὰ ἡ διὰ γυναικῶν τημελία.**

τημελούχημα-ατος (τὸ) μσν. τὸ ἀντικείμενον μερίμνης καὶ ἐπιμελείας : Νικ.Χων.Χρον.863,23 **ὦ Τυνδαρὶς Ἑλένη, Ἀφροδίτης τημελούχημα.**

τημελούχησις-εως (ἡ) μσν. ἐπιμέλεια περί τινος : Νικ.Χων.Χρον.164C **τὴν τοῦ υἱοῦ τημελούχησιν.**

τημελοῦχος-ον (ἔχω) μτγν. κ. μσν. ὁ πλήρης φροντίδος, ἐπιμελείας, ὁ ἔχων τὴν ἐπιμέλειάν τινος : Κλήμ.Ἀλ.999,1000, Μεθόδ.57Α.

τημελῶ-έω ἐπιμέλομαι, φροντίζω, μεριμνῶ, ἐπιβλέπω, μτ. αἰτ. : Εὐρ.ΙΑ 731 **χώρει πρὸς Ἄργος παρθένους τε τημέλει,** Μοσχί.Τραγ.6,12 **οὐδ' ἐργάτης σίδηρος . . οἴνης ὀρχάτους ἐτημέλει,** Νυμφόδ.15, Φίλ.1,52, Ἀριστείδ.Λόγ.26(14),18, Πλούτ. Ἀρτξ.18, Σέξ.Ἐμπ.Μαθ.7,249· κ. μτ. γενικ. : Εὐρ.ΙΤ 311 **σώματός τ' ἐτημέλει,** Πλάτ.Νόμ.953Α· ‖ ὁμ. τὸ μέσ. μτ. αἰτ. : Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,67.

τημελῶς μτγν., ποι. **τημελέως** (Ἀγλ.281) ἐπιμελῶς, μετὰ φροντίδων, προσεκτικά : Μάξ.Τύρ.25,4.

τημένιος-ον γρ. κώδ. ἀντὶ τηβέννειος βλ.λ.

τημενίς-ίδος (ἡ) ἐσφ.γρ. πιθ. τοῦ τηβεννὶς βλ.λ.

τήμερα ἐπίρρ. ἀττ.τ. τοῦ σήμερον : Ἀριστφ.ἀπ.354.

τήμερον ἐπίρρ. ἀττ.τ. τοῦ σήμερον βλ.λ. : Ἀριστφ. Ἱππ.68, Πλάτ.Συμπ.174Α, αὐτ.176Ε, αὐτ.Κρατ.396D, Δημ.51 **τούτων μὲν μέχρι τῆς τήμερον ἡμέρας οὐδενὶ πώποτ' εἰς δέον τι κέχρησθε.**

τῆμος ἐπίρρ. ποι., δωρ. κ. θεσσ. **τᾶμος** τότε, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, πάντοτε ἐπὶ χρόνου παρῳχημένου, ἀνταποδιδόμενον εἰς τὸ ἀναφορ. ἦμος βλ.λ. : Ἰλ.Ψ 228 **ἦμος δ' Ἑωσφόρος εἶσι φόως ἐρέων ἐπὶ γαῖαν . . , τῆμος πυρκαϊὴ ἐμαραίνετο,** Ἡσίοδ.Ἔργ.488, αὐτ.585, Σοφ.Τρ.533, Θεόκρ.13,27 **τᾶμος ναυτιλίας μιμνάσκετο θεῖος ἄωτος ἡρώων·** ‖ συχν. ἀκολουθεῖ, ἄ. μόριον : Ἰλ.Η 434, Ὀδ.Δ 401, αὐτ.Μ 441· κ. μτ. τοῦ δέ : αὐτ.Η 318, Ἡσίοδ.Ἔργ.670· ‖ κ. ὡς ἀντίστοιχον τῷ εὖτε βλ.λ. : Ὀδ.Ν 95 **εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε . . , τῆμος δή·** ‖ κ. ἄνευ τινὸς συνδέσμου : Ὑμν.Ἑρμ.101, Ἡσίοδ.Ἔργ.559, Ἀπολλ.Ρ 4,1400.

τημόσδε ἐπίρρ. μτγν. ποι., δωρ. **τᾶμόσδε** τῆμος βλ.λ. : Θεόκρ.10,49 **ἐκ καλάμας ἄχυρον τελέθει τημόσδε μάλιστα,** Καλλ.Δία 21, Ἀπολλ.Ρ 2,957 (εἰκ.).

τημοῦτος ἐπίρρ. ποι. τημόσδε, τῆμος βλ.λς : Ἡσίοδ.Ἔργ.576 **τημοῦτος σπεύδειν καὶ οἴκαδε καρπὸν ἀγινεῖν,** Καλλ.Ἄρτ.175, Νίκ.Θηρ.926.

τή(ν) κ. μσν., νεώτ. κ, δημ. αἰτ. ἑν. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ὁ.

τηνάκις ἐπίρρ. Ἐπιγρ. κατὰ τὸν αὐτὸν χρόνον : Ἐπιγρ.Θηβῶν.

τηνάλλως ἐπίρρ. μτγν. κ. **τὴν ἄλλως** σχηματισθὲν κτ. ἔλλειψιν ἐκ τῆς φρ. **τὴν ἄλλως (ἄγουσαν) ὁδὸν** κατὰ τὴν ὁδὸν τὴν φέρουσαν εἰς ἄλλο τέρμα, κατ' ἄλλον τρόπον, ' κατ' οὐδένα ὡρισμένον τρόπον : Πλάτ.Θεαίτ.172Ε **οἱ ἀγῶνες οὐδέποτε τὴν ἄλλως, ἀλλ' ἀεὶ τὴν περὶ αὐτοῦ·** **2**) ἀσκόπως, μάτην, ματαίως : αὐτ.Νόμ.650Α **τὴν ἄλλως θεωρεῖν,** Δημ.34 **τὴν ἄλλως ψηφίζεσθαι,** αὐτ.398, αὐτ.449, Φιλήμ. ἐν Νυκτ.1 **τὸ κανοῦν ὁ παῖς περίεισι τηνάλλως ἔχων·** **3**) κατ' ἄλλον τρόπον : Δίων Κ 38,24 **ἐπεὶ τήν γε ἄλλως συχναὶ πλεῖστον ὅσον χρόνον,** αὐτ.42,50.

τηνεί ἐπίρρ. δωρ. τ. τοῦ ἐκεῖ βλ.λ. : Ἐπίχ.99, Χρησμ.π.Πλούτ.Δημ.19 **τηνεὶ τοι κρέα πολλὰ παρέσσεται ἀνθρώπεια,** ΑΠλ.4,255, Ἐπιγρ.Δελφῶν· ‖ κ. ἀντίθ. τῷ ὧδε : Θεόκρ.1,106 **τηνεὶ δρύες, ὧδε κύπειρος·** **2**) ἰσοδύναμον τῷ ὧδε : αὐτ. 5,33 **ψυχρὸν ὕδωρ τηνεὶ καταλείβεται,** Πάπ.

τήνελλα κ. **τήνεβλα** (Ἡσ.) λ. σχηματισθεῖσα εἰς μίμησιν τοῦ ἤχου τῆς χορδῆς κιθάρας (πρβλ. θρεττανελό) ἐν χρ. ἀπὸ τοῦ Ἀρχιλ.(ἀπ.119) ἀρχίσαντος ὕμνον του εἰς Ἡρακλέα διὰ τοῦ **τήνελλα, ὦ καλλίνικε, χαῖρε,** ὅθ. οἱ λ. **τήνελλα, καλλίνικε** κατήντησαν ὡς ἐπευφημίαι πρὸς τοὺς νικητὰς εἰς τοὺς ἀγῶνας, οἱονεὶ εὖγε, οὐρρά : Ἀριστφ. Ἀχ.1227, αὐτ.Ὄρν.1764 **τήνελλα καλλίνικος ὦ δαιμόνων ὑπέρτατε.**

τήνελλος-ον κ. **τήνεβλος** (Ἡσ.) ὁ χαιρετιζόμενος, ὁ ἐπευφημούμενος διὰ τοῦ τήνελλα : Ἀριστφ. Ἱππ.276 **ἐὰν . . νικᾷς . . , τήνελλος εἶ.**

τηνεσμός (ὁ) μτγν. ἐσφ. γρ. τοῦ τεινεσμὸς βλ.λ.· Ἡσ. «νόσημα περὶ τὰ ἔντερα» : Νίκ.Ἀλεξ.382.

τήνης Ἡσ. «ἕως, Ταραντῖνοι».

τηνιακός-ή(-ιά)-ό δημ. κ. **ντηνιακός** ἐπὶ προσ. ὁ Τήνιος· ‖ ἐπὶ πραγμ., ὁ ἐκ Τήνου, ὁ ἐν Τήνῳ παραγόμενος.

τηνίκα ἐπίρρ., δωρ. **τανίκα** δεικτ. συσχετ. τῷ ἀναφορ. ἡνίκα βλ.λ. κ. τοῖς ἐρωτημ. πηνίκα, ὁπηνίκα βλ.λς, ἐν ταύτῃ ἢ ἐκείνῃ τῇ ὥρᾳ τῆς ἡμέρας, κατ' ἐκείνην ἢ ταύτην τὴν προσδιωρισμένην ὥραν : Θεόκρ.1,17 **ἦ γὰρ ἀπ' ἄγρας τηνίκα κεκμαὼς**

ἀμπαύεται· || κ. μτ. γενικ. τοῦ ἔτους τηνίκα κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους : Αἰλ.ΖΙ 15,5· 2) κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, τότε : 'Απολλ.Ρ Ι,799· κ. μτ. τοῦ ἄρθρ. : Σοφ.ΟΚ 440 τὸ τηνίκ' ἤδη τοῦτο μὲν πόλις βίᾳ.

τηνικάδε ἐπίρρ. ἀνταποδιδόμενον εἰς ἄλλο χρονικὸν μόρ., τηνίκα βλ.λ.2) : Πολύβ.16,11,6 τηνικάδε πιστεύσαντες τοῖς λεγομένοις παρέδοσαν τὴν πόλιν, αὐτ.30,7, Φίλ.Μηχ.Βελοπ.66,13, αὐτ.74,38· 2) ὁπολ. κατὰ τοῦτον τὸν χρόνον τῆς ἡμέρας, κατὰ ταύτην τὴν ὥραν, τόσον ἐνωρίς : Πλάτ.Κρίτ. 43Α τί τηνικάδε ἀφῖξαι, ὦ Κρίτων; ἢ οὐ πρῲ ἔτι ἐστίν;, αὐτ.Πρωτ.310Β· || αὔριον τηνικάδε αὔριον κατὰ τοιαύτην ὥραν : αὐτ.Φαίδ.76Β· || μτ. γενικ. τηνικάδε τῆς ὥρας - τοῦ καιροῦ κατὰ ταύτην τὴν ἐποχὴν τοῦ ἔτους : Αἰλ.ΖΙ 1,36· 3) φρ. ὁρῶν τηνικάδε ἐπεὶ ἑώρα : Πολύβ.10,28,5.

τηνικαῦτα ἐπίρρ. χρον. συνηθέστερος τ. τοῦ τηνίκα βλ.λ., ἀποδιδόμενος εἴς τι ἀναφορικόν, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, τότε : Ξεν.ΚΠ 7,1,9 ὁρμήσεται δὲ τηνικαῦτα 'Αβραδάτας ἤδη σὺν ἅρμασιν εἰς τοὺς ἐναντίους· || ὁμ. ὡς ἀπόδοσις τοῦ ὁπηνίκα βλ.λ. : Σοφ.Φιλ.465 ὡς ὁπηνίκ' ἂν θεὸς πλοῦν ἡμὶν εἴκῃ, τηνικαῦθ' ὁρμώμεθα· || κ. τοῦ ὅτε ἢ ὅταν : αὐτ.ΟΚ 393, αὐτ.ΟΤ 76· || κ. τοῦ ὁπότε, κ. ὅκως : 'Ηρ.Ι,17, Ξεν.ΚΠ Ι,6,26· || κ. τοῦ ἐπεί, ἐπειδάν, ἐπειδὴ : αὐτ.'Αν.4,2,3, αὐτ.ΚΠ Ι,2,13· || κ. μτ. τοῦ ἄρθρ. : Διόδ.Σ Ι,98· || κ. ἄνευ ῥητῶς ἐκφερομένου ἀναφορικοῦ : 'Ηρ.Ι,18, αὐτ.63, Σοφ.'Αντ.779 τηνικαῦθ' ὅτι πόνος περισσός ἐστι τὰν "Αιδου σέβειν· || ἤδη τηνικαῦτα ἤδη κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον : 'Ηρ.2,51, αὐτ.6,53, 'Αριστφ.'Εκκλ.789· κ. μτ. ἄρθρ. : Πλάτ.'Αλκ. 2,150Ε· 2) κατ' ἐκείνην τὴν ὥραν τῆς ἡμέρας : Λυσ.Ι,22 εἰδὼς δ' ἐγὼ ὅτι τηνικαῦτα ἀφιγμένος οὐδὲν ἂν καταλήφοιτο οἴκοι τῶν ἐπιτηδείων· κ. μτ. γενικ. : 'Αριστφ.Εἰρ.1171 τηνικαῦτα τοῦ θέρους, Λουκ.'Ηρ.7 τηνικαῦτα τοῦ ἔτους· 3) ὑπὸ τοιαύτας περιστάσεις, ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει : 'Αριστφ.Εἰρ.1142 εἰπέ μοι, τί τηνικαῦτα δρῶμεν, ὦ Κωμαρχίδη, Πλάτ.Νόμ.792Β, Ξεν.'Απομν.3,11,14.

τηνικαυτί ἐπίρρ. χρον. πάπ. τηνικαῦτα βλ.λ.1) κ.2).

τηνόθι (τῆνος) ἐπίρρ. μτγν. ἐν ἐκείνῃ τῇ χρονικῇ στιγμῇ ἢ περιόδῳ, ἐν ἐκείνῃ τῇ περιπτώσει, τότε : Θεόκρ.8,44 αἱ δ' ἂν ἀφέρπῃ, χὠ ποιμὰν ξηρὸς τηνόθι χ' αἱ βοτάναι.

τῆνος, τήνα, τῆνο ἀντων. δωρ. τ. τοῦ αἰολ. κῆνος, τοῦ ἰων.-κ. ἀττ. (ἐ)κεῖνος : 'Επίχ.35, Σώφρ.56, 'Ερινν.ἐν Πάπ., Πλούτ.'Αγησ.11, Θεόκρ.Ι,4 αἴκα τῆνος ἕλῃ κεραὸν τράγον, αὐτ.5, αὐτ.11· 2) σπαν. μτ. ἰσχυρᾶς δεικτ. σημ., σχεδὸν ὡς τὸ ὅδε ἢ ὁδὶ βλ.λς : αὐτ.1,1, αὐτ.8, αὐτ.23 ᾇπερ ὁ θῶκος τῆνος ὁ ποιμενικὸς καὶ ταὶ δρύες· 3) ὁ γνωστὸς ἐκεῖνος, ὁ περιώνυμος : αὐτ.120, αὐτ.126 'Ελίκα δὲ λίπ' ἠρίον, αἰπὺ τε σᾶμα τῆνο Λυκαονίδαο· 4) συχν. ἐν προτ. ἀντιθετικῶς συνδεομέναις : 'Επίχ.147 τόκα μὲν ἐν τήνων.., τόκα δὲ πὰρ τήνοις, Θεόκρ.1,36 ἀλλ' ὁκὰ μὲν τῆνον ποτιδέρκεται ἄνδρα γέλεισα.

τηνῶ (τῆνος) ἐπίρρ. μτγν., δωρ. τ. τοῦ ἐκεῖ βλ.λ. : Θεόκρ.3,25 τὰν βαίταν ἀποδὺς ἐς κύματα τηνῶ ἁλεῦμαι.

τηνῶθε(ν) (τῆνος) ἐπίρρ. δωρ. τ. τοῦ ἐκεῖθεν : 'Αριστφ.'Αχ.754 ὄκα μὲν ἐγὼν τηνῶθεν ἐμπορευόμαν, Θεόκρ.3,10, Νύσσ.ΑΠ 6,354.

τηξιμελής-οῦς-ές μτγν. ποι. ὁ τὰ μέλη τήκων, φθείρων : ΑΠ 7,234.

τηξίποθος-ον ποι. ὁ πόθῳ τήκων : Κράτ.Θηβ.5Α.

τῆξις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τήκω, λειώσιμο : 'Αριστλ.Μετ. 382b,30 περὶ δὲ τῆς τήξεως ἅμα καὶ πήξεως ἔσται δῆλον, 'Ερατοσθ.π.Στράβ.16,1,15, Πλούτ.'Ηθ. 692Α, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.9,251 τῆξις κηροῦ, - τῆξις μετάλλου τῶν χιόνων· 2) ἐλάττωσις, μείωσις, χώνεμα : 'Ιππ.Κῳακ.509, Πλούτ.'Ηθ.658Α· || 'Ησ. «τῆξις, φθίσις νόσος παρὰ τὸ τήκεσθαι»· 3) μτγν. διάλυσις : 'Αρετ.'Οξ.Νουσ.2,7.

τηξίφρων-ονος-ον μτγν. ὁ τὰς φρένας τήκων, μαλάσσων : Μεθόδ.291 λύπη τηξίφρων.

τήραγμα (τὸ) δημ. βλέμμα, κοίταγμα : τ- ἄγριο - ἥμερο· 2) μτφ. ἡ πρᾶξις τοῦ τηράζω βλ.λ.

τηράζω δημ. δ. τ. τοῦ τηρῶ-άω βλ.λ. : Σολωμ. 'Εθν.'Υμν.130,1 μὲ ἐπιθύμια νὰ τηράζῃς δύο μεγάλα σὲ θωρῶ· 2) μτφ. μεριμνῶ διὰ τὴν συντήρησιν προσ. τινός : τὸν τηράζουν τ' ἀνήφια του.

τήρημα-ατος (τὸ) μτγν. παρατήρησις ἐν τῇ γραμμ. : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.143,4· 2) 'Επιγρ. διατήρησις : τήρημα τοῦ σεμνώματος.

τηρήμων-ονος (ὁ) μτγν. ὁ τηρητής, ὁ φύλαξ : Χρησμ Σιβ.5,399 θεοῦ τηρήμονα ναόν.

τήρησις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπιτήρησις, φύλαξις, φρούρησις, φυλακή : Εὐρ.ἀπ.162 ἀφύλακτος ἡ τήρησις, 'Αριστλ.Πολιτ.1308a,30 ἡ τήρησις τῆς πολιτείας, αὐτ.ΖΜ 692a,7, 'Επιγρ. τήρησις τῆς πόλεως· 2) περιφρούρησις, διαφύλαξις, διατήρησις : Πλάτ.'Ορ.413Ε τιμὴ τήρησις ἀξιώματος, Φιλόδ.Οἰκ.44J πλούτου τήρησις· 3) μτγν., μσν.κ. νεώτ. ἡ μετὰ σεβασμοῦ διαφύλαξις, ἡ μὴ παράβασις : ΠΔ Σοφ.Σαλ.6,18(19), ΚΔ Κορ.Ι.7,19 ἡ ἀκροβυστία οὐδέν ἐστιν, ἀλλὰ τήρησις ἐντολῶν θεοῦ, - τήρησις τῶν νόμων - τῶν πατρίων· 4) ἐπαγρύπνησις : Θουκ.7,13 εἰ γὰρ ἀφαιρήσομέν τι καὶ βραχὺ τῆς τηρήσεως, Πολύβ.6,11Α,10· 5) μέσον ἢ μέρος πρὸς φύλαξιν : Θουκ.7,86 τὰς λιθοτομίας.. ἀσφαλεστάτην τήρησιν· 6) μτγν. τόπος κρατήσεως ἀνθρώπων, κρατητήριον, φυλακή : ΚΔ Πράξ.4,3, αὐτ.5,18 ἐπέβαλον τὰς χεῖρας αὐτῶν ἐπὶ τοὺς ἀποστόλους καὶ ἔθεντο αὐτοὺς ἐν τηρήσει δημοσίᾳ· 7) μτγν. ὡς ὅρος τῆς φιλοσοφίας τῶν ἐμπειρικῶν, παρατήρησις : Σωρ.1,4, Γαλ. 16,550, αὐτ.18(2),307, Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,23, αὐτ.2,246.

τηρητήριον (τὸ) γλωσσ. δεσμωτήριον τῶν δούλων.

τηρητής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τηρῶν, ὁ φυλάττων, φύλαξ : Διόδ.Σ 3,4 ὁ ὀφθαλμὸς δίκης τηρητής· 2) πάπ. φρουρός· 3) νεώτ. ὁ μετὰ σεβασμοῦ διαφυλάττων τι, ὁ μὴ παραβαίνων τι : τηρητὴς τῶν νηστειῶν - τῶν ἐθίμων.

τηρητικός-ή-όν ὁ παρατηρητικός : Στράβ.3,5,8 τηρητικοὶ ὄντες τὰ μὲν συμβαίνοντα οὐκ εἶδον, Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.8,288· 2) ὁ ἐμπειρικός, ὅθ. τ- αἵρεσις ἐμπειρικὴ αἵρεσις : Γαλ.Αἱρ.Εἰσ.1· || τηρητικοὶ ἄνδρες οἱ ἐμπειρικοί : αὐτ.· 3) ἐν παθ. σημ. ὁ ἔχων χρείαν τηρήσεως : Διογ.Λ 9,108 πῶς δυνήσεται βιοῦν δογματικὸς ζητήσεων ἀπέχων, οὐ περὶ τῶν βιωτικῶν καὶ τηρητικῶν;· 4) ὁ διατηρητικός, ὁ διατηρῶν : Φίλ.2,151 βωμὸς τηρητικὸς θυσιῶν· 5) προφυλακτικός : "Αρ.Διδ.33, Σωρ.1,42, Θεολ.'Αριθμ.5.

τηρητικῶς ἐπίρρ. μτγν. διὰ παρατηρήσεως : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.5,70.

τήρητρα (τὰ) πάπ. ἔξοδα, δαπάνη διαφυλάξεως, τηρήσεως ἐπιτηρήσεως, οἷον ἐλαιώνων.

τηρήτρια (ἡ) λεξ. θηλ. τοῦ τηρητής, ἀμφ. εἰκ. ἀντὶ περήτρια (-τρια-άτρια) ἐν 'Ησ., Φώτ., Σουΐδ.

τηρός (ὁ) ποι. φύλαξ, φρουρός, ἐπιτηρητής : Αἰσχ.'Ικ.248 ἢ τηρὸν ἱροῦ ῥάβδου ἢ πόλεως ἀγόν;

τηρῶ-άω δημ. κ. τηράζω, ἀόρ. (ἐ)τήραξα, παρατηρῶ, βλέπω : Σολωμ.Λάμπρ.9,7 τόνε τηράω, βάθεα, τοῦ λέω· 2) συνεκδ. προσέχω, ἔχω τὸν νοῦν μου : τήρα καλὰ μὴ σὲ τυλίξουν.

τηρῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ἐτήρησα (Θουκ.Ι, 65), παρακ. τετήρηκα ('Επίκ.Γνῶμ.24), μέσ. μέλλ. ἐπὶ παθ. σημ. τηρήσομαι (Θουκ.4,30), παθ. ἀόρ. ἐτηρήθην (Λυσ.12,71), παρακ. τετήρημαι (Γαλ.6,361),

ἐπιτηρῶ, φροντίζω, προσέχω, φυλάττω : Ὑμν.Δήμ. 142, Πίνδ.Π 2,88 χῶταν πόλιν οἱ σοφοὶ τηρέωντι, Ἀριστφ.Σφ.210, Ξεν.Κυν.6,1 οὐ γὰρ καλῶς τηροῦσι τὰς κύνας, Ἀντιφ 2,2,8· ‖ σπάν. ἐπὶ προσ. : Ἀριστφ.Νεφ.579 δαιμόνων ἡμῖν μόναις οὔ θύετ' οὐδὲ σπένδετε, αἵτινες τηροῦμεν ὑμᾶς· κ. παθ. : Θουκ.2,13 τὸ ἔξωθεν (τεῖχος) ἐτηρεῖτο· **2)** διατηρῶ, κατέχω : Πολύβ.21,32,2, Διόδ.Σ 17,15· **3)** φροντίζω, μεριμνῶ : Ἀριστφ.Θεσμ 580 τηρῆτε μὴ καὶ προσπέσῃ ὑμῖν ἀφράκτοις πρᾶγμα δεινὸν καὶ μέγα, Πλάτ.Θεαίτ.169C, Ἀριστλ Πολιτ.1309b,16, αὐτ.1307b,31, Δημ.317 φυλάττειν ἐμὲ καὶ τηρεῖν ἐκέλευεν· ‖ κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Ἀριστφ.Σφ.372 τηρώμεσθ', ὅπως μὴ .. αἰσθήσεται, αὐτ.1386 τηροῦ μὴ λάβῃς ὑπώπια· **4)** παρατηρῶ ἐκ τοῦ πλησίον, προσέχω συνεχῶς, ἐπιτηρῶ : αὐτ.Ἱππ.1145 τηρῶ αὐτοὺς οὐδὲ δοκῶν ὁρᾶν κλέπτοντας, αὐτ. Σφ.364, Θουκ.4,60· ‖ κ. μτ. ἐξηρτ. προτ. εἰσαγομ. διὰ τοῦ μή : Ἀριστφ.Εἰρ.146 ἐκεῖνο τήρει, μὴ σφαλεὶς καταρρυῇς ἐντεῦθεν, Πλάτ.Πολ.442 Λ· **5)** παρατηρῶ μετὰ προσοχῆς, παραφυλάττω, περιμένω τὴν κατάλληλον στιγμήν, καιροφυλακτῶ : Σοφ.ΟΤ 808, Θουκ.1,134 ἔνδον ὄντα τηρήσαντες αὐτὸν (παραφυλάξαντες ὥστε νὰ εἶναι ἐντὸς αὐτός), αὐτ.6,2· κ. παθ. : Λυσ.12,71 ὁ καιρὸς ἐτηρήθη· ‖ περιμένω, ἀναμένω : Θουκ.1,65, αὐτ. 3,22 τηρεῖν νύκτα χειμέριον, Ἀριστλ.Οὐρ.292a,8 τηρεῖν τοὺς ἀστέρας· ‖ παραφυλάττω, παραμονεύω : αὐτ.ΖΙ 623a,13, Δημ.1252 τηρήσας με ἀνιόντα ἐκ Πειραιῶς ὀψὲ περὶ τὰς λιθοτομίας παίει· **6)** ἀπολ. ἀγρυπνῶ, φυλάττω : Θουκ.7, 80 ἀλλὰ τοὐναντίον ἢ οἱ Συρακόσιοι ἐτήρουν, Ἀριστλ.ΗΝικ.1167b,13· ‖ μτ. ἀπαρφ. φυλάττω, προσέχω νὰ . . : Θουκ.4,26 ἐτήρουν ἀνέμῳ καταφέρεσθαι· **7)** παρατηρῶ, σημειῶ : Σωρ.1,41, αὐτ.Βί.Ἱπποκρ.13 τηρεῖν τὸν χαρακτῆρα τῆς φράσεως· κ. παθ. : Γαλ.18(2),13 τὸ πολὺ μὲν οὕτως ἀποβαίνειν τετήρηται· **8)** ὁμ. πιστοποιῶ, βεβαιῶ κατόπιν δοκιμῆς ἢ ἐλέγχου, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.6,22,3 τετηρημένον βοήθημα (ἡ δεδοκιμασμένη μέθοδος θεραπείας), αὐτ.21,9· ‖ κ. ὡς ὅρος τῶν Ἐμπειρικῶν : Γαλ.6,361 τετηρημένης ἐπ' αὐτοῖς τῆς θεραπείας· **9)** φυλάττω, διατηρῶ τι ἐμπεπιστευμένον μοι : Δημόκρ.239, Λυσ.31,31 ἢ ποῖα ἂν ἀπόρρητα τηρῆσαι;, Ἰσοκρ. 1,22, Δημ.255, Φιλόδ.Ποιημ.5,35, ΚΔ Τιμόθ.2,4,7 τὴν πίστιν τετήρηκα· ‖ διατηρῶ : Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,50, Φιλόδ.Ρητ.1,154S, Σωρ.1,51, αὐτ.118· ‖ νεώτ. διαφυλάττω τι ἀναλλοίωτον εἴς τινα κατάστασιν, διατηρῶ· **10)** ὁμ. συνεκδ. ἀκολουθῶ τι πιστῶς, δὲν παραβαίνω : τηρῶ τοὺς νόμους-τὰ ὑπεσχημένα· **11)** ὁμ. ἔχω ἀναλάβει ὡς ἔργον μου, εἶμαι ἐπιφορτισμένος ὑπηρεσίαν τινά : τηρῶ τὰ λογιστικὰ βιβλία τῆς ἑταιρείας.

τήρων-ωνος Ἐπιγρ. ὁ τηρὸς βλ.λ.

τῆς ἄρθρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γενικ. ἑν. θηλ. τοῦ ἄρθρου ἡ βλ.λ.

τῆτα ἐπίρρ. λεξ. δ. τ. τοῦ τῆτες βλ.λ.· Σουΐδ.

τητάνιος-ον μτγν. ἀττ. τ. τοῦ σητάνειος βλ.λ. : Πολυδ.6,73 (δ.γρ.).

τήτειος-ον μτγν. ὁ τητινὸς βλ.λ. : Πολυδ.6,73.

τῆτες ἐπίρρ., δωρ. τῆδες (Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.15, Σουΐδ. ἐν λ. τῆτες, Εὐστ.1618,39), δωρ. κ. τᾶτες (Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.15) κ.τῆτα (Σουΐδ.), τούτῳ τῷ ἔτει, κατὰ τοῦτο τὸ ἔτος, ἐφέτος: Ἀριστφ.Ἀχ.15, αὐτ.Σφ. 400 οὐ ξυλλήψεσθ' ὁπόσοισι δίκαι τῆτες μέλλουσιν ἔσεσθαι, αὐτ.ἀπ.148A, Λυσ.ἀπ.216S· ‖ ἡ τῆτες ἡμέρα σήμερον : Ἀθήν.3,98B.

τήτη Ἡσ. «ἀπορία, ἔνδεια, στέρησις».

τητινός-ή-όν (τῆτες) μτγν. ὁ τούτου τοῦ ἔτους, φετινός· πρβλ. ΑΒ 66,17 «ἀττικώτερον τὸ τητινὸν εἴρηται μέντοι καὶ ἐπέτειον» : Λουκ.Λεξιφ.1 γράμμα ἐστὶ τητινόν τι τῶν ἐμῶν κουιδῇ νεοχμόν, Ἡρωδιαν.2,233, Πολυδ.6,73· **2)** Σουΐδ. «χθεσινός».

τῆτος-ους-εος (τὸ) ἡ τήτη βλ.λ. : Εὐρ.ἀπ.492 (δ. ἀνάγν. τοῦ τι εἴτι σοφῶν), Ἡσ., Φώτ.

τητῶ Κύρ. «στέρησις».

τητῶμαι-άομαι (τήτη), δωρ. τᾶτ- ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ., στερίσκομαι, στεροῦμαι, ὑποφέρω ἀπὸ ἔνδειάν τινος, ἀπορίᾳ καὶ ἀνάγκῃ συνέχομαι : Ἡσίοδ.Ἔργ.408 σὺ δὲ τητᾷ· ‖ τὸ τητᾶσθαι ἡ στέρησις, ἡ ἔνδεια : Σοφ.Ἠλ.265 κἀκ τῶνδέ μοι λαβεῖν θ' ὁμοίως καὶ τὸ τητᾶσθαι πέλει· ‖ μτ. γενικ. διατελῶ ἐν ἐλλείψει τινός : Πίνδ.Ν 10, 78 φίλων τατώμενος, Σοφ.ΟΚ 1618, αὐτ.Φιλ.383, αὐτ.ΟΚ 1200, Εὐρ.Ἡρακλ.24, αὐτ.Ἑκ.324, αὐτ.Ἡρακλ.31, αὐτ.Ἠλ.310, αὐτ.Ὀρ.1084 οἱ γὰρ θανόντες χαρμάτων τητώμεθα, Πλάτ.Νόμ.810B, Ἀριστφ. ΗΝικ.1099b,2, Ἰουλ.Λόγ.4,134C.

τηΰσιος-α-ον ποι., δωρ. ταΰσιος (Ἀλκμ.92, Βακχ. 5,81) ὁ πρὸς οὐδὲν ὠφέλιμος, ἀνωφελής, μάταιος : Ὀδ.Γ 316 μή τοι . . σὺ δὲ τηϋσίην ὁδὸν ἔλθῃς, αὐτ.Ο 13, Βάκχ.5,81 μὴ ταΰσιον προΐει ὀϊστόν, Ἀπολλ.Ρ 3,651· ‖ τηΰσιον ἔπος μάταιος, τραχὺς λόγος : Ὑμν.Ἀπόλλ.540.

τηϋσίως ἐπίρρ. μτγν ἀνωφελῶς, ματαίως : Θεόκρ.25,230 καὶ βάλον ἄσσον ἰόντος ἀριστερὸν εἰς κενεῶνα τηϋσίως.

τί ἀντων. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. οὐδ. τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς βλ.λ.

τι ἀντων. κ. μσν. κ. νεώτ. οὐδ. τῆς ἀορ. ἀντων. τις.

τιάλλακτον (τὸ) Ἡσ. «Σέλευκος παρὰ Ἐποινέτῳ ἔμβαμμά τι».

τιάρα (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. τιάρας (ὁ), ἰων. τιήρης-εω (ὁ) (Ἡρ.8,120). ἀρχαῖον περσικὸν κάλυμμα τῆς κεφαλῆς, φερόμενον ἰδ. ἐν ἐπισήμοις τελεταῖς : αὐτ.1,132, αὐτ.3,12, αὐτ.7,61 περὶ μὲν τῇσι κεφαλῇσι εἶχον τιάρας· ‖ τιάραν ἰδ. ἔφερε ὁ βασιλεὺς τῶν Περσῶν, φορῶν αὐτὴν ὀρθίαν (Ξεν. Ἀν.2,5,23, αὐτ.ΚΠ 8,3,13, Φύλαρχ.22]) : Αἰσχ.Πέρσ. 661 βασιλείου τιάρας φάλαρον πιφαύσκων· **2)** νεώτ. ἡ μίτρα τῶν παπῶν τῆς Ρώμης.

τιαραφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων τιάραν βλ.λ.1) : Μάξ.Τύρ.26,7 (κόρη) Μηδικὴ τιαραφόρος (δ.ἀνάγν. τιαροφόρας).

τίαρις Ἡσ. «τιάρα».

τιαρόδεσμον (τὸ) μτγν. ταινία, δι' ἧς περιεσφίγγετο ἡ τιάρα ὄπισθεν τῆς κεφαλῆς : Πολύαιν.7,11,2.

τιαροειδής-οῦς-ές ὁ ἔχων σχῆμα ἢ ὁ ὁμοιάζων πρὸς τιάραν βλ.λ.1) : Ξεν.Ἀν.5,4,13 κράνη.. κρωβύλον ἔχοντα κατὰ μέσον ἐγγύτατα τιαροειδῆ.

τιαροφόρος-ον δ. ἀνάγν. τοῦ τιαραφόρος βλ.λ.

τιαροφορῶ-έω σχόλ. φορῶ τιάραν : Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.487 πᾶσι Πέρσαις ἐξῆν τιαροφορεῖν, ἀλλ' οὐκ ὀρθὴν (δ.ἀνάγν. τὴν τιάραν φορεῖν).

τιβάθων Ἡσ. «τιμώμενος».

τίβδαινον Ἡσ. «φίλον».

τιβδεῖ Ἡσ. «φοβεῖται».

τιβήν-ῆνος (ὁ) μτγν. ποι. ὁ τρίπους : Λυκόφρ.1104 τιβῆνα καὶ κύπελλον ἐγκάρῳ ῥανεῖ.

τίβηνος Ἡσ. «λέβης, τρίπους».

τίβοτσι ἀντων. μσν. δημ. κ. τίβοτσις κ. τίβοτας τίποτε βλ.λ. : Ἐρωτόκρ.1,1528 ἄλλο τίβοτσι τσ' ἀγάπης νὰ τὸ πάρῃ.

τίγαρ(ις) (τί γάρ) μόρ. δημ. κ. τιγάρις μήπως τοὐλάχιστον, μὴ τάχα, μηγάρις, ἐπὶ ἐρωτήσεως εἰς ἣν ἀναμένεται ἀρνητικὴ ἀπάντησις.

τιγάς Ἡσ. «εἶδος ἀμπέλου».

τίγγα (ἡ) δημ. ὁ ἰχθὺς τίλων.

τιγγάβαρι (τὸ) κ. τιγγάβαρυ (Θεόγνωστ.Καν.120) ἀττ. τ. τοῦ κιννάβαρι βλ.λ. : Διοκλ.Κωμ.9, τιγγάβαρι καὶ μίλτος ἀναμεμειγμένη, αὐτ.10.

τιγγαβάρινος-η-ον μσν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ κινναβάρεως, κόκκινος ὡς τὸ κιννάβαρι : Δαμάσκ.

'Ισιδ.203 γράμματα . . χρώματι τῷ καλουμένῳ τιγγαβαρίνῳ κατακεχρωσμένα.

τίγκα ἐπίρρ. δημ. κ. **τρίγκα** ἐπὶ δοχείου, πλήρης ὥστε νὰ μὴ χωρῇ τι ἐπὶ πλέον : **τὸ γέμισε τίγκα τὸ ποτήρι·** ‖ συνεκδ. ἐπὶ χώρου ἐν ᾧ ἄνθρωποι : **τὸ θέατρο ἦτανε τίγκα.**

τίγκι τάγκα (τό) δημ. ἄκλ. ἦχος κώδωνος, κωδώνισμα.

τιγράνθρωπος (ὁ) νεώτ. ἄνθρωπος ἔχων κατὰ λαϊκὰς δοξασίας ἰδιότητας ἢ μορφὴν τίγρεως.

τιγρήιος-ον κ.-η-ον μτγν. ὁ εἴς τι τῆς τίγρεως ὁμοιάζων : Εὐφορ.ἐν Riv.Fil.13(1935),57 **τιγρήιον ἴχνος.**

τίγρης (ὁ) δημ. ἡ τίγρις βλ.λ.· **2)** ποι. **τίγρης τοῦ πελάγου** ὁ καρχαρίας: Σολωμ.Πορφ.7,5 **κοντά'ναι κεῖ στὸ νιὸν ἀμπρὸς ὁ τίγρης τοῦ πελάγου.**

τίγρις-ιος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., κ. **τίγρις** (ὁ) ("Αλεξ. 204, 'Αριστλ.ΖΙ 607a,4, Θεόφρ.ΦΙ 5,4,7) δημ. **τίγρης** (ὁ), γενικ. κ. **τίγριδος** ('Οππ.Κυν.3,340), νεώτ. **τίγρεως,** αἰτ. **τίγριν,** ὀνομ. πληθ. **τίγρεις** κ. **τίγριδες** (Δίων Κ 54,9, αὐτ.76,7) κ. **τίγριες** ('Οππ.Κυν.1,323) κ. **τίγρητες** ('Αριστφ.Βυζ.'Επιτ.95,10), εἶδος μεγαλοσώμων καὶ αἱμοβόρων σαρκοφάγων θηλαστικῶν τοῦ γένους αἴλουρος: Φιλήμ.47, "Αλεξ.204.

τιγρογαλῆ (ἡ) νεώτ. τὸ σαρκοφάγον θηλαστικὸν αἴλουρος ὁ σερβάλ.

τιγροειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** ὅμοιος πρὸς τίγριν κ. εἰδ. ὁ ραβδωτὴν ὡς τῆς τίγρεως δορὰν ἔχων : Δίων Κ 75,14 ἵππους **'Ηλίῳ τιγροειδεῖς ἐκ τῶν ἐν τῇ 'Ερυθρᾷ θαλάσσῃ νήσων.**

τιγρολέων-οντος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων ἅμα τὸ ἦθος τίγρεως καὶ λέοντος : ΚΜανασσ.Χρον.9,37.

τιγροπάρδαλις-εως (ἡ) μσν. εἶδός τι σαρκοβόρου ζῴου ὑποτιθέμενον ὡς πραελθὸν ἐκ μείξεως τίγρεως καὶ παρδάλεως : Κ Μανασσ.Χρον.3632.

τίζω (τί ;) συνεχῶς ἐρωτῶ τί ; : 'Αριστφ.ἀπ.871.

τίη ἐπίρρ.ὀρθότ. **τί ἤ** ('Απολλ.Δύσκ.Σύνδ.255,8),ἀττ. **τιή** ('Αριστφ.Σφ.1155) ἐπιτετ. τ. τοῦ ἐρωτημ. **τί ;,** **διατί ; πῶς ; :** 'Ιλ.Α 365 **τίη τοι ταῦτ' εἰδυίῃ πάντ' ἀγορεύω ;,** αὐτ.Ζ 145, 'Ησιοδ.Θ 35· ‖ κ. π. τοῖς 'Αττ. κωμ. μτ. μορίου ἑπομένου : 'Ιλ.Ζ 55, αὐτ.Φ 436, 'Οδ.Π 421 **τίη δὲ σὺ Τηλεμάχῳ θάνατόν τε μόρον ῥάπτεις** (δ.ἀνάγν. τί ἢ)· ‖ **τιὴ τί δή ; διατί οὕτω ; :** 'Αριστφ.Σφ.1155, αὐτ.Εἰρ.1018.

τί ἦν εἶναι (τό) ὅρος ἀριστοτελικὸς σημαίνων τὸ **ὄντως ὄν,** τὴν πραγματικὴν ὑπόστασιν, φύσιν, τὴν οὐσίαν πράγματός τινος : 'Αριστλ.Α'Υστ.82b,38.

τιήνη 'Ησ. «βασίλισσα».

τιήρης-εω (ὁ) ἰων. τ. τοῦ τιάρας **δ. τ.** τοῦ τιάρα.

τιητιβῶ-έω «τιμωροῦμαι».

τιθαιβώσσω ποι. ἀποθησαυρίζω, ἀποταμιεύω, τίθημι κατὰ μέρος, βάζω στὴ μπάντα : 'Αντιμ. ἐν Πάπ. **ἔνδοθι γωρυτοῖο τιθαιβώσσουσα κάλυφε** (τιθεῖσα καὶ ἀποθησαυρίζουσα)· ‖ ἐπὶ μελισσῶν, ἀποθησαυρίζω, ἀποθηκεύω **τὸ μέλι :** 'Οδ. Ν 106 **ἔνθα δ' ἔπειτα τιθαιβώσσουσι μέλισσαι** (σιμβλοποιοῦσι, κηροποιοῦσι)· **2)** μτγν. παρέχω **τροφήν,** τρέφω, περιθάλπω : Νίκ.Θηρ.199· **3)** ὁμ. τρέφω, καθιστῶ, κάμνω τι καρποφάρον : Λυκόφρ. 622 **γύας τιθαιβώσσουσι ἀρδηθμῷ.**

τιθαίνομαι μτγν., γ' ἐν. μέσ. ἀόρ. **ἐτιθήσατο,** τιθηνοῦμαι, τρέφω ὡς τροφός, θηλάζω : Λουκ.Τραγῳδ.94 **εὑρέσι κόλποις "Ηραν ἐτιθήνατο Τηθύς.**

τιθὰς ὄρνις -άδος (ἡ) μτγν. ποι. ἡ τιθασός, ἥμερος, ἡ τρεφομένη ἐν ἐπαύλει ἢ οἰκίᾳ, κατοικίδιος : 'Αλφ.ΑΠ 9,95 **νιφάδεσσι παλυνομένα τιθὰς ὄρνις.**

τιθάσεια (ἡ), ἐσφ.γρ. **τιθασσ-** τὸ τιθασεύειν, ἡμέρωσις, ἐξημέρωσις : Πλάτ.Πολιτ.264C **ταῖς ἐν τῷ Νείλῳ τιθασείαις τῶν ἰχθύων,** Θεόφρ.ΦΙ 3,2,2 **τὰ δεχόμενα τιθασείαν,** Φίλ.1,255.

τιθάσευμα-ατος (τό) μτγν. κ. μσν. τρόπος ἢ μέσον πρὸς ἐξημέρωσιν, ἡμέρωμα : Πορφ.'Αποχ. 1,9, Πλαν.Μεταφ.'Οβιδ.11,450.

τιθάσευσις-εως (ἡ) μτγν. κ.νεώτ., ἐσφ.γρ. **τιθασσ-** ἡ πρᾶξις τοῦ τιθασεύω, τιθασεία, ἡμέρωσις, δάμασις : Πλούτ.'Ηθ.441E, 'Αλέξ.'Αφρ.Τοπ 370,28.

τιθασκυτής (ὁ) κ. νεώτ., ἐσφ.γρ. **τιθασσ-** ὁ τιθασεύων, ἐξημερώνων, δαμαστής· δθ. μτφ. ὁ θεραπεύων καὶ τρέφων καὶ κολακεύων τινά : 'Αριστφ. Σφ.704 **ἵνα γινώσκῃς τὸν τιθασευτήν.**

τιθασευτικός-ή-όν ὁ εἰς τιθάσευσιν κατάλληλος, ὁ ἱκανὸς εἰς τιθασεῖον, ἢ ὁ εὐκόλως τιθασευόμενος : 'Αριστλ.ΖΙ 488b,22 **ζῷα πρᾶα καὶ τιθασευτικά, οἷον ὁ ἐλέφας.**

τιθασεύτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ποι. τ. τοῦ τιθασευτής βλ.λ. : 'Οππ.Κυν.2,543 **ἄνδρες τιθασεύτορες.**

τιθασεύω (τιθασός) κ.νεώτ., ἐσφ.γρ. **τιθασσ-** καθιστῶ ἥμερον, ἐξημερῶ, ἡμερώνω, (κατα)δαμάζω, ἰδ. ζῷα ἄγρια ἐξημερώνω καὶ καθιστῶ κατοικίδια : Πλάτ.Παλ.5??B, Ξεν.'Απομν.4,3,10 **τιθασεύοντες τὰ χρήσιμα τῶν ζῴων·** κ. παθ. : 'Αριστλ. ΖΙ 610a,29 **τιθασεύεται ὁ ἐλέφας καὶ πειθαρχεῖ,** αὐτ.ΖΓ 756b,22· **2)** μτφ. καθιστῶ τινα ἄνευ ἰδίας βουλήσεως,τὸν ἄγω καὶ τὸν φέρω, τὸν ὑποτάσσω εἰς τὴν ἰδικήν μου βούλησιν : Δημ.37 **ὑμᾶς τιθασεύουσι·** κ. παθ. : Πλάτ.Πολιτ.264Α, Ξεν.Οἰκ.7,10 **ἐπεὶ ἤδη μοι χειροήθης ἦν καὶ ἐτετιθάσευτο·** **3)** μτγν. τὸ παθ. ἐπὶ νοσήματος, καθίσταμαι ἠπιώτερος, ἐλαφρώνω : Ροῦφ.π.'Αἐτ.11,29· **4)** ἐπὶ φυτῶν, ποιῶ τι ἐξ ἀγρίου κηπαῖον, καὶ ἥμερον, καλλιεργῶ : Πλούτ.Φάβ.20 (κοτίνους) **εἰς ἐλαίας ἐξημεροῦντες καὶ τιθασεύοντες.**

τιθάσιον (τό) ἐσφ. ἀνάγν. τοῦ τιθασεία **βλ.λ.** ἐν Θεόφρ.ΦΙ 3,2,2.

τιθασός-όν (ὁ γνήσιος **τ.** εἶναι δι' ἁπλοῦ σ, φαίνεται δὲ τοῦτο οὐ μόνον ἐκ τῶν ἀρίστων κωδ., ἀλλὰ κ. ἐκ τῆς χρ. τῶν ποιητῶν, οἱ ὁποῖοι πάντοτε βραχύνουσι τὸ α· ὁ τ. **τιθασσός** (τιθασσεύω) εἶναι συχν. ἐν τοῖς μσν. ἀντιγρ. τοῦ 'Αριστλ., ἐν Παρφ. "Εμβρ.4,4, αὐτ.4,8, Χορίκ.96Β) **ὁ** ἐξημερωμένος, ἥμερος, ἰδ. ἐπὶ ζῴων ἀγρίων ἐξημερωμένων καὶ κατ' οἶκον διαιτωμένων : Σοφ.ἀπ.866 **τιθασὸς χήν,** Πλάτ.Πολιτ.264Α, 'Αριστλ.ΖΙ 630b,18 **πάντων τιθασότατον καὶ ἡμερώτατον τῶν ἀγρίων ὁ ἐλέφας** (κῶδ. τιθασσότατον)· **2)** μτγν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ διὰ τῆς κηπουρικῆς τέχνης μεταβληθεὶς ἐξ ἀγρίου εἰς ἥμερον καὶ κηπαῖον διὰ μεταφυτεύσεως, ἐμβολιασμοῦ κττ. : Πλούτ.Κοριολ.3 **ἔστι δὲ ἡ δρῦς τῶν μὲν ἀγρίων καλλικαρπότατον, τῶν δὲ τιθασῶν ἰσχυρότατον·** **3)** ὁμ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ εὐάγωγος : Μελέαγρ.ΑΠ 5,177 **οὐδ' αὐτῇ μητρὶ . . τιθασόν,** Πλούτ.'Ηθ.51F· **4)** μτφ. ἐγχώριος : Αἰσχ. Εὐμ.356 **ὅταν "Αρης τιθασὸς ὢν φίλον ἕλῃ.**

τιθασοτρόφος-ον μτγν. ὁ τρέφων τιθασά, **κτηνοτρόφος :** 'Οππ.Κυν.1,354 **τιθασοτρόφος ἀνήρ.**

τιθασσεία (ἡ) ἐσφ. γρ. τοῦ τιθασεία βλ.λ.

τιθάσσευμα-ατος (τό) ἐσφ.γρ. τοῦ τιθάσευμα.

τιθασσευτής (ὁ) ἐσφ. γρ. τοῦ τιθασευτής βλ.λ.

τιθασσεύω ἐσφ. γρ. τοῦ τιθασεύω βλ.λ.

τιθασῶς ἐπίρρ. ἡμέρως, πράως, δθ. φρ. τ- **ἔχω πρός τινα** διάκειμαι ἡμέρως, πράως **πρός** τινα : Πλάτ.Τίμ.77Α, 'Αριστλ.ΖΙ 608b,31 **τιθασῶς ἔχειν πρὸς τοὺς ἀνθρώπους.**

τιθεύτρια (ἡ) μσν. ἡ τροφός : Νικ.Χων.Χρον.146Α.

τιθή (ἡ) 'Ησ. «τίτθη»· **2) αὐτ.** «τιθαί· τιθασ(σ)αί, τέλειαι, ἐργάτιδες, πραεῖαι».

τίθημι κ. μσν. κ. νεώτ., β' ἐν. **τιθεῖς** (Πίνδ.Π 8,11, Σοφ.Φιλ.992, Εὐρ.Κύκλ.545, αὐτ.'Αλκ 890) κ. ἐσφ. **τιθεὶς** (Πλάτ.Πολ.376Ε, αὐτ.Εὐθ.301Ε **ἐπι-,** 'Αρρ. 'Επικτ.3.22,76, Λιβάν.Λόγ.46,28 **προσ-**), ἀλλὰ κ. **τίθης** (Πλάτ.Πολ.376Ε κῶδ. ΑD, 'Αριστφ.'Ιππ.717, Λιβάν.Λόγ.27,11 **προσ-,** ὧν, κτ. Χοιροβ.Θεό.2,328Η, ὁ δόκιμος τύπος), ἐπ. κ. αἰολ. **τίθησθα** ('Οδ.Ι 404, αὐτ.Ω 476, 'Αλκ.Συμπλ.4,27), αἰολ.κ. **τίθεισθα** ('Ησ.), γ' ἐν. **τίθησι** ('Ιλ.Δ 83), δωρ. **τίθητι** (Θεόκρ.3,48,

'Επιγρ.Μεγάρων), ἰων. κ. ἀρσ. **τιθεῖ** ('Ιλ.Ν 732,Μίμν. 1,6, 'Ηρ.1,113, 'Επιγρ. Μεγαλοπόλεως), γ' πληθ. **τιθέασι** (Θουκ.5,96, 'Αλεξ.128) (ἐπ. κ. ἰων. **τιθεῖσι** 'Ιλ.Π 262, 'Ησίοδ.Θ 597, 'Ηρ.2,91, Αἰσχ.'Αγ.466), αἰολ. **τίθεισι** ('Επιγρ. **προ-**), δωρ. **τίθεντι** ('Επιγρ.Νισύρου), β' ἑν. προστ. **τίθει** ('Ιλ.Α 509), ἀπαρφ. **τιθέναι**, ἐπ. **τιθήμεναι** (αὐτ.Ψ 83) κ. **τιθέμεν** ('Ησίοδ.'Εργ.744, Πίνδ.Π 1,40) κ. **τιθεῖν** (Θέογν.286, 'Επιγρ.'Ερετρίας) κ. **τιθῖν** ('Επιγρ.Φρυγίας), μτχ. **τιθείς**, ἰων. πληθ. **τιθεῦντες** ('Ηρ.2,91), παρατ. **ἐτίθην** (Πλάτ.Γοργ.500B), β' ἑν. **ἐτίθεις** ('Αριστφ.Νεφ.59 **ἐν-**, Πλάτ.Πολ.528D), γ' ἑν. **ἐτίθει** ('Ιλ.Σ 541, 'Αριστφ.'Αχ.532, αὐτ.Νεφ.63 **προσ-**), ἐπ. **τίθει** ('Ιλ.Α 441), ἐπ. γ' πληθ. **τίθεσαν** ('Οδ.Χ 456) κ. **τίθεν** ('Οδ.Α 112 **προ-**, Πίνδ.Π 3,65), μτγν. ἐτίθουν (ΚΔ Πράξ.4,35), ἰων. α' ἑν. **τίθεσκον** ('Ησίοδ.ἀπ.112) κ. **ἐτίθεο** ('Ηρ.3,155 **ὑπερ-**), μέλλ. θήσω, ἐπ. ἀπαρφ. **θησέμεναι** ('Ιλ.Μ 35) κ. **θησέμεν** (Πίνδ.Π 10,58), ἀόρ. α' **ἔθηκα** (ἐν χρ. μ. καθ' ὁριστ. κ. κτ. τὸ πλεῖστον ἐν τῷ ἑν., διότι, ἂν κ. τὸ γ' πληθ. εἶναι σύνηθες, τὸ α' ὅμως κ. β' πληθ. εἶναι σπάνια : Ξεν.'Απομν.4,2,15, 'Υπερείδ.Εὐξ.9 ἀν-), γ' πληθ. **ἔθηκαν**, σπανιώτ. ἐν ἀττ. (Πολύβ.8,4,4, 'Επιγρ. ἀν-), ἐπ. **θῆκαν** ('Ιλ.Ω 795), μσν. ἀόρ. α' **ἔθησα** (Μαλάλ.1 247,3), μτγν. μτχ. **τιθήσας** (Χρησμ. Σιβ.4,122), ἀόρ. β' **ἔθην** (δὲν εἶναι ἐν χρ. ἐν τῷ ἑν. τῆς ὁριστ., ἐνῷ ὁ πληθ. εἶναι συνηθέστερος), α' πληθ. **ἔθεμεν**, β' πληθ. **ἔθετε**, γ' πληθ. **ἔθεσαν**, ἐπ. **θέσαν** ('Ιλ.Μ 29), ὑποτ. **θῶ**, αἰολ. κ. ἰων. **θέω** (Σαπφ. 12, 'Ηρ.1,108 **προσ-**), ἐπ. **θείω** ('Ιλ.Π 83), ἐπ. β' ἑν. **θήῃς** (αὐτ.Ζ 432), γ' ἑν. **θήῃ** ('Οδ.Κ 301, αὐτ.341), ἐπ. α' πληθ. **θέωμεν** (δισύλλ.) (αὐτ.Ω 485) κ. **θείομεν** ('Ιλ.Ψ 244, 'Οδ.Ν 364), εὐκτ. **θείην**, α' πληθ. **θεῖμεν** (αὐτ.Μ 347, Πλάτ.Πρωτ.343E (κῶδ.BT **θείημεν**), αὐτ.Πολ.370D **προσ-**), β' πληθ. **θεῖτε** (Δημ. 185 **κατα-**), γ' πληθ. **θεῖεν** (Σοφ.ΟΚ 865), β' ἑν. προστ. **θές** ('Αριστφ.Λυσ.185), λακων. γ' ἑν. **σέτω** (αὐτ.1081), ἀπαρφ. **θεῖναι**, ἐπ. **θέμεναι** ('Ιλ.Β 285) κ. **θέμεν** ('Οδ.Φ 3, 'Ησίοδ.'Εργ.61, αὐτ.67), δωρ. **θέμειν** ('Επιγρ.Ρόδου), μτχ. **θείς** ('Ιλ.Ψ 254), παρακ. **τέθηκα** ('Επιγρ.'Αττικῆς **ἀνα-**, 'Επιγρ.Δήλου, Πάπ.) κ. **τέθεικα** (Εὐρ.'Ηλ.7, Ξεν.'Απομν.4,4,19, Δημ.473, αὐτ.598, αὐτ.825, 'Αλεξ.15,13, Στράβ.1,2,23 **προσ-**, 'Επιγρ. **ἀνα-**, αὐτ. **ἐκ-**, Πάπ. **ὑπο-**), φωκ. γ' πληθ. **τεθέκαντι** ('Επιγρ.Δαυλείας **ἀνα-**), μέσ. **τίθεμαι**, β' ἑν. **τίθεσαι** (Πλάτ.Θεαίτ.202C) κ. **τίθη** ἢ **τίθῃ** (Πάπ., ἀμφ.), β' ἑν. προστ. **τίθεσο** ('Αριστφ.Εἰρ.1039, Πλάτ. Σοφ.237B) κ. **τίθου** (Αἰσχ.Εὐμ.226), δωρ. **τίθευσο** (ΑΠ 9,564, εἰκ.), ἐπ. μτχ. **τιθήμενος** ('Ιλ.Κ 34), μέσ. μέλλ. **θήσομαι** (αὐτ.Ω 402), ἀόρ. α' **ἐθηκάμην** (μ. κτ. ὁριστ. κ. μτχ., ἀλλ' οὐδέποτε π. 'Αττ.), β' ἑν. **ἐθήκαο** (Θεόκρ.29,18), ἐπ. γ' ἑν. **θήκατο** ('Ιλ.Κ 31, 'Ησίοδ.Α 128), μτχ. **θηκάμενος** (Θέογν.1150, Πίνδ.Π 4,29), ἀόρ. β' **ἐθέμην** ('Ιλ.Β 750), ἐπ. κ. λυρ. γ' ἑν. **θέτο** (αὐτ.Κ 149, Πίνδ.Ν 10,89), ὑποτ. **θῶμαι** (Εὐρ. 'Ηρ.486), ἐπ. β' ἑν. **θῆαι** ('Οδ.Τ 403), εὐκτ. **θείμην** (Σοφ.'Αντ.188), γ' ἑν. **θεῖτο** ('Οδ.Ρ 225, Αἰσχ.Πρ. 527, Πλάτ.Θεαίτ.195C) κ. **θοῖτο** (Δημ.912 **ἐν-**), α' πληθ. **θοίμεθα** (Θουκ.6,34 **ἐπι-**), γ' πληθ. **θοῖντο** (αὐτ.11 **ἐπι-**), β' ἑν. προστ. **θέο** ('Οδ.Κ 333) κ. **θοῦ** (Σοφ.ΟΚ 466), παθ. **τίθεμαι** (Πλάτ.Νόμ.705Ε), μέλλ. **τεθήσομαι** (Εὐρ.'Ηλ.1268, Πλάτ.Νόμ.730Β), ἀόρ. **ἐτέθην** (Εὐρ.'Ηρ.1245, Λυσ.31,28) κ. **ἐθέθην** ('Επιγρ. Κύμης), παρακ. **τέθειμαι** ('Αριστλ.Μηχ.853a,35 **προσ-**, ΠΔ Βασ.1,9,24, ΚΔ Μᾶρκ.15,47), γ' ἑν. **τέθηται** (Φιλόδ.Μουσ.81K **ἀνα-**), ἀπαρφ. **τεθεῖσθαι** ('Αριστφ.ἀπ.327), μτχ. **τεθειμένος** (Ξεν.'Ιέρ.9,11 **προ-**, Μέν.591 **δια-**, Δείναρχ.12) κ. **τεθημένος** ('Επιγρ.Ραμνοῦντος. **ὑπεκ-**), φωκ. **τεθεμένας** ('Επιγρ.Δαυλείας, **ἀνα-**)· τὸ παθ. οὐδαμοῦ ἀπαντᾷ π. 'Ομ. κ. εἶναι γεν. σπάν., ἀντ' αὐτοῦ δὲ εἶναι ἐν χρ. τὸ κεῖμαι βλ.λ., ἐπὶ τόπ. θέτω ἐν ὡρισμένῳ τινὶ τόπῳ, βάλλω, τοποθετῶ, φέρω καὶ βάζω κάπου : 'Ιλ.Φ 405, αὐτ. Μ 29, 'Οδ.Θ 193, αὐτ.Δ 123, αὐτ.Θ 65, 'Επιγρ.'Επιδαύρου **ἐκελήσατο θέμεν τὰν κλίναν, ἐφ' ἇς τὰν Σωστράταν ἔφερον**· ‖ τὸ μέσ. θέτω τι, τοποθετῶ κάθισμα δι' ἐμαυτόν : 'Οδ.Υ 387· ‖ συχν. ὁ τόπος δηλοῦται δι' ἐπιρρ. ἢ ἰσοδυν. ἐμπραθ. διορ.: 'Ιλ.Σ 412 **φύσας μέν ῥ' ἀπάνευθε τίθει πυρός**, 'Οδ.Ξ 518, 'Ηρ.3,3 **τὴν δὲ ἀπ' Αἰγύπτου ἐπίκτητον ἐν τιμῇ τίθεται**, Αἰσχ.'Αγ.906, αὐτ.Εὐμ.651, Πλάτ.Πολ.479C **ἔχεις .. ὅποι θήσεις**· κ. μέσ. : Ξεν.'Απομν.3,8,10 **ὅποι .. τιθοῖτο**· ‖ μτ. ἐπιρρ. κινήσεως σημαντικοῦ : 'Οδ.Ψ 184 **τίς δέ μοι ἄλλοσ' ἔθηκε λέχος;**, αὐτ.204· ‖ κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. δηλούντων οἱανδήποτε τοπικὴν σχέσιν : 'Ιλ. Θ 441 **ἅρματα δ' ἂμ βωμοῖσι τίθει**, αὐτ.Κ 466, αὐτ.Π 223, αὐτ.Ο 480, αὐτ.Ζ 92, αὐτ.Ω 644, 'Οδ.Ζ 252, αὐτ.Δ 445, 'Ηρ.1,9 **ἐπὶ τοῦτον τῶν ἱματίων κατὰ ἓν ἕκαστον ἐκδύνουσα θήσει**, Αἰσχ.'Ικ.483, Εὐρ.Μήδ.1160 **θεῖσα στέφανον ἀμφὶ βοστρύχοις**, Σωρ.'Επιδ.1 **τὴν ἀρχὴν τοῦ (ἐπιδέσμου) κατὰ μεσοφρύου τίθημι**, αὐτ.2· ‖ κ. μέσ. : 'Ιλ.Κ 34 **ἀμφ' ὤμοισι τιθήμενον ἔντεα**· ‖ συχνότ. μτ. τῶν προθ. ἐν ἢ εἰς θέτω, τοποθετῶ εἰς ἢ ἐντός τινος : αὐτ.Σ 476 **θῆκεν ἐν ἀκμοθέτῳ ἄκμονα**, αὐτ.Ε 215, αὐτ.Σ 352, αὐτ.Ω 795, αὐτ.797, 'Οδ.Ζ 76, Σοφ.Αἴ. 1110 **εἰς ταφὰς ἐγὼ θήσω δικαίως**, αὐτ.'Αντ.504, αὐτ.Τρ.1254· ‖ ὁμ.κ.μέσ. : 'Ιλ.Γ 310 **ἐς δίφρον ἄρνας θέτο**, Σοφ.ΟΚ 1410 **ἐν τάφοισι θέσθε**, ΚΔ Κορ.1,12,18 **ὁ θεὸς ἔθετο τὰ μέλη ἐν τῷ σώματι**· ‖ π. ποιητ. ὁμ. μτ. δοτ. τοπ. : 'Οδ.Ν 364 **χρήματα .. μυχῷ ἄντρου θεσπεσίοιο θείομεν αὐτίκα νῦν**, Σοφ.Τρ.691, Εὐρ.'Ελ.1064· ‖ **τίθημί τινί τι ἐν χερσί** θέτω, τοποθετῶ τι εἰς τὰς χεῖράς τινος, ἐγχειρίζω εἴς τινα : 'Ιλ.Α 441, αὐτ.585, αὐτ.Ζ 482, 'Οδ.Ξ 448 **σπείσας δ' αἴθοπα οἶνον 'Οδυσσῆι πτολιπόρθῳ ἐν χείρεσσιν ἔθηκεν**· ‖ ὁμ. κ. τ- **χεῖρά τινος** : Σοφ.Αἴ.751· **2)** **τίθεμαι τὴν ψῆφον** ρίπτω, βάλλω τὴν ψῆφον εἰς τὴν κάλπην, τὴν ψηφοδόχον : Αἰσχ.'Αγ.816 **ἐς τεῦχος οὐ διχορρόπως ψήφους ἔθεντο**· ‖ ὅθ. ἁπλῶς, δίδω, παρέχω τὴν ψῆφόν μου, ψηφοφορῶ : 'Ηρ.8,123 **πᾶς τις αὐτῶν ἑωυτῷ ἐτίθετο τὴν ψῆφον**, Αἰσχ.'Ικ.640, Εὐρ.'Ορ.756, Ξεν. ΚΠ 1,3,17, Λυκοῦργ.128· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Αἰσχ. 'Ικ.644· κ. μτ. αἰτ. πράγμ. κ. δοτ. προσ. : Πλάτ. Φίλ.58B· κ. μτ. μ. δοτ. : Σεξτ.'Εμπ.Πυρρ.2,37· κ. παθ. : Πλάτ.Νόμ.855D **ἔστω δὴ φανερὰ ἡ ψῆφος τιθεμένη**· **3)** **τίθεμαι γνώμῃ** συντάσσομαι μὲ τὴν γνώμην : Σοφ.Φιλ.1448, 'Ηλιόδ.Αἰθ.2,29· ‖ **τίθεμαι τὴν γνώμην** δίδω, παρέχω τὴν γνώμην μου : 'Ηρ.7,82 **ὁ 'Αρταβάνου τοῦ γνώμην θεμένου μὴ στρατεύεσθαι ἐπὶ τὴν 'Ελλάδα**, 'Ανδοκ. 3,21· **4)** π. 'Ομ. **τίθημί τινί τι ἐν στήθεσσι, ἐν φρεσί** θέτω, ἐμβάλλω εἰς τὴν καρδίαν ἢ τὸν νοῦν τινός τι· πρβλ. ἀττ. νουθετῶ : 'Ιλ.Ν 732 **ἐν στήθεσσι τιθεῖ νόον**, αὐτ.Ρ 470, αὐτ.Τ 121, αὐτ.Φ 145· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : αὐτ.Ι 629 **ἄγριον ἐν στήθεσσι θέτο μεγαλήτορα θυμόν**, αὐτ.Ν 121 **ἐν φρεσὶ θέσθε αἰδῶ καὶ νέμεσιν**, αὐτ.Θ 449, Θέογν.89 **καθαρὸν θέμενος νόον**, Αἰσχ.Πρ.164 **θέμενος ἄγναμπτον νόον**· **5)** **ἐν φρεσὶ τίθεμαι** μτ. ἀπαρφ. βάλλω εἰς τὸν νοῦν μου, διαλογίζομαι, διανοοῦμαι, σκέπτομαι νὰ πράξω τι : 'Οδ.Δ 729· ‖ μτγν. ἐν ὁμ. σημ. ἡ φρ. **τίθεμαι ἐν τῇ ἐμαυτοῦ καρδίᾳ** : ΚΔ Λουκ.1,66 **ἔθεντο πάντες οἱ ἀκούσαντες ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτῶν λέγοντες**· **6)** καταθέτω ὡς εἰς τράπεζαν, παρακατατίθημι : 'Υπερείδ.'Αθ.5, 'Αριστφ.Πλ.451, αὐτ.'Εκκλ.755, 'Επιγρ., Πάπ.· κ. μέσ. : 'Ηρ.6,86,α', Αἰσχ.Εὐμ.898, Λυκοῦργ.23, Πάπ. **τὴν τιμὴν θήσονται ἐπὶ τὴν τράπεζαν, ἕως**· κ. παθ. : Δημ.186 **τὰ ληφθέντα καὶ τὰ τεθέντα**· **7)** ὑποτίθεμαι, θέτω, βάζω ὑποθήκην, ὑποθηκεύω : 'Επιγρ. Εὐβοίας· ‖ σπαν. διαστέλλονται τὸ ἐνεργ. κ. μέσ. ἀπ' ἀλλήλων, ὅθ. ὁ θεὶς ὁ ὑποθηκεύσας, ἤτοι ὁ

παρασχὼν ὑποθήκην, κ. ὁ θέμενος ὁ λαβὼν τὴν ὑποθήκην, ὁ ἐπὶ ὑποθήκῃ δανειστής : Πλάτ.Νόμ. 820Ε τοὺς θέντας ἡμᾶς ἢ καὶ τοὺς θεμένους ὑμᾶς, Ὑπερείδ.ἀπ.169 **8**) μτφ. χάριν τίθεμαί τινι ποιῶ τι εἴς τινα ὅπως μοὶ ὀφείλῃ χάριν, ὑποχρεώνω τινά : Ἡρ.9,60, αὐτ.107 χάριτα αὐτῷ τε Μασίστῃ τιθέμενος καὶ Ξέρξῃ, Αἰσχ.Πρ.783· **9**) πληρώνω, καταβάλλω, οἷον τόκον, εἰσφοράς, μετοίκιον κττ. : Δημ.1030 καὶ τόκον τιθέναι καὶ τὴν τιμὴν ἀποδεδωκέναι, αὐτ.606, αὐτ.845, Θεόφρ.ἀπ.97,1 τὸν πριάμενον ἑκατοστὴν τιθέναι τῆς τιμῆς, Πάπ.· κ. μέσ. : αὐτ.· **10**) καταγράφω, σημειώνω : Σοφ.ἀπ.957 θοῦ δ' ἐν φρενῶν δέλτοισι τοὺς ἐμοὺς λόγους· κ. παθ. : Πλάτ.Νόμ. 793Β τὰ ἐν γράμμασι τιθέντα· **11**) θέτω, βάζω εἰς τὸν λογαριασμόν, ὑπολογίζω, λογαριάζω : Λυσ. 32,28 θήσω εἰς δύο παῖδας χιλίας δραχμὰς ἑκάστου ἐνιαυτοῦ, Δημ.824, αὐτ.825, αὐτ.839· ‖ κ. μτφ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Εὐρ.Μήδ.532 ἀλλ' οὐκ ἀκριβῶς αὐτὸ θήσομαι λίαν, Θουκ.4,18 τἀγαθὰ ἐς ἀμφίβολον ἀσφαλῶς ἔθεντο· **12**) ἐν τῇ στρατιωτικῇ γλώσσῃ τίθεμαι τὰ ὅπλα στήνω τὰ ὅπλα, τὰ θέτω ἐν τάξει, ὡς ἐν στρατοπέδῳ, ἀγραυλῶ, νυκτοφυλακῶ, ἰδ. κατέναντι πολεμίων : Θουκ.4,44, αὐτ.93, αὐτ.7,3, αὐτ.2,2 θέμενοι εἰς τὴν ἀγορὰν τὰ ὅπλα, Ξεν.Ἀν.1,5,14, αὐτ.17, αὐτ.6,4, αὐτ.2,2,8, Ἐπιγρ.π.Δημ.322 πάτρας ἕνεκα εἰς δῆριν ἔθεντο τὰ ὅπλα· ‖ εὖ τίθεμαι τὰ ὅπλα τηρῶ τὸν ὁπλισμόν μου ἐν καλῇ τάξει : Ξεν.ΚΠ 4,5,3· ‖ ὁμ. εὖ τίθεμαι ἀσπίδα : Ἰλ.Β 382· **13**) λαμβάνω θέσιν τινά, παρατάσσομαι ὡς εἰς μάχην : Πλάτ.Πολ.440Ε τὸ θυμοειδὲς .. ἐν τῇ τῆς ψυχῆς στάσει τίθεσθαι τὰ ὅπλα πρὸς τὸ λογιστικόν, Λυσ.31,14, Ἀριστλ.Ἀθ.8,5 ὃς ἂν μὴ θῆται τὰ ὅπλα μηδὲ μεθ' ἑτέρων, Ἐπιγρ.· **14**) τοποθετῶ, βάζω κάτω τὰ ὅπλα μου, παραδίδομαι : Πλούτ.Ἠθ.759Α τὰ ὅπλα θείς· ‖ ὁμ.κ.μέσ. : Διόδ. Σ 20,31, αὐτ.45· ‖ ὁμ. κ. τίθεμαι τὰς ἀσπίδας : Ξεν.Ἑλλ.2,4,12· ‖ ὅθ. πόλεμον τίθεμαι καταλύω, καταπαύω τὸν πόλεμον : Θουκ.1,82 οὐ ῥᾴδιον εὐπρεπῶς θέσθαι (τὸν πόλεμον), αὐτ.31· πρβλ.Σοφ. ΟΤ 633, Ἀνδοκ.18,21· **15**) θέτω ἐντὸς τάφου, θάπτω, ἐνταφιάζω : Ἰλ.Ψ 83 ἐμὰ σῶν ἀπάνευθε τιθήμεναι ὀστέα, Αἰσχ.Ἑπτ.1006 ποῦ σφε θήσομεν χθονός;· κ. παθ. : Θουκ.1,138 τὰ δὲ ὀστᾶ φασι .. τεθῆναι .. ἐν τῇ Ἀττικῇ, Πλάτ.Νόμ.947C, Ἐπιγρ.· **16**) ἐπὶ φυτῶν, ἐμφυτεύω : Ξεν.Οἰκ.19,7 ὁπηνίκα δεῖ τιθέναι τὰ φυτά, αὐτ.9· **17**) τίθεμαι παῖδα .. υἱὸν ὑπὸ ζώνῃ ἐπὶ γυναικός, ἔχω ἐν γαστρί, καθίσταμαι, εἶμαι ἔγκυος : Ὑμν.Ἀφρ.256 παῖδα ὑπὸ ζώνῃ ἐθέμην (ἔσχον ἐν γαστρί), αὐτ.232 ἥτις σοι φίλον υἱὸν ὑπὸ ζώνῃ θέτο μήτηρ (τίς ἦν ἡ μήτηρ ἡ σχοῦσά σε ἐν γαστρί)· **18**) πόδα τίθημι θέτω ἢ στηρίζω τὸν πόδα μου, δηλ. περιπατῶ, τρέχω, βαδίζω: Αἰσχ.Εὐμ.294 τίθησιν ὀρθὸν .. πόδα· ‖ κ.μέσ. : αὐτ.Ἑκ.1059 τετράποδος βάσιν θηρὸς τιθέμενος (βαδίζων τετραποδητί)· **1**) μτγν. τίθημι τὰ γόνατα κλίνω τὰ γόνατα : ΚΔ Μᾶρκ.15, 19, αὐτ.Λουκ.22,41 θεὶς τὰ γόνατα προσηύχετο λέγων· **20**) ἐπὶ ἄθλων ἐν τοῖς ἀγῶσι, θέτω, ὁρίζω βραβεῖον, ἀθλοθετῶ : Ἰλ.Ψ 263 ἱππεῦσιν μὲν πρῶτα ποδώκεσιν ἀγλά' ἄεθλα θῆκε, αὐτ.748, Σοφ.ἀπ.537 νικητήρια τιθέναι· ‖ ἐν τῷ παθ. τὰ τιθέμενα τὰ βραβεῖα : Δημ.1408· ‖ συχν. κ. μτ. τοῦ ὡς βραβείου προτεινομένου πράγματος : Ἰλ. Ψ 656 τῷ δ' ἄρα νικηθέντι τίθει δέπας ἀμφικύπελλον, αὐτ.750, αὐτ.826, Ἡρ.1,144, Σοφ.Αἴ.573· ‖ πληρέστερον ἐκφέρεται διὰ τοῦ τίθημι εἰς μέσον : Ἰλ.Ψ 704 ἀνδρὶ δὲ νικηθέντι γυναῖκ' ἐς μέσσον ἔθηκεν· **21**) μεθ' Ὅμ. ἐπὶ πολιτικῶν ἐνεργειῶν, προβάλλω εἰς τὸν λαόν, τοποθετῶ ἐνώπιόν του, θέτω ὑπὸ τὴν κρίσιν αὐτοῦ τι : Ἡρ.3,142 ἐς μέσον ἀρχὴν τιθεὶς ἰσονομίην ὑμῖν προαγορεύω, Πλάτ.Νόμ.719Α βούλομαι ὑμῖν εἰς τὸ μέσον αὐτὸ θεῖναι, Ξεν.Ἀπομν.3,14,1· **22**) ἐν μέσῳ τίθημί τι παρενθέτω τι, παρεμβάλλω τι ἐν παρενθέσει, παρενθετικῶς : Αἰσχ.Χο.145 ταῦτ' ἐν μέσῳ τίθημι τῆς κακῆς ἀρᾶς· **23**) ἵστημι, στήνω, ἱδρύω, ἰδ. ἐν ναῷ, ἀνατίθημι, ἀφιερῶ, καθιερῶ, ἰδ. ἀγάλματα : Ὀδ.Μ 347 ἐν δέ κε θεῖμεν ἀγάλματα πολλά, Εὐρ.Φοίν.576 τάσδε .. θεοῖς ἀσπίδας ἔθηκε· **24**) παρέχω, χορηγῶ, δίδω : Ἰλ.Ω 57 εἰ δὴ ὁμὴν Ἀχιλῆϊ καὶ Ἕκτορι θήσετε τιμήν, Πλάτ.Σοφ.244D. ‖ κ. μέσ. : Ἰλ.Τ 403 αὐτὸς νῦν ὄνομα εὕρεο ὅττι κε θεῖο παιδὸς παιδὶ φίλῳ· ‖ συχν. ἐν τῷ μέσ. τ. ἡ φρ. τίθεμαι ὄνομα περιποιητικῶς, δίδω εἰς παιδίον τὸ ἴδιον ἐμοῦ ὄνομα ἢ ὄνομα κατ' ἐμὴν ἔγκρισιν : αὐτ.406, Ὀδ.Σ 5 τὸ γὰρ θέτο πότνια μήτηρ ἐκ γενετῆς, Ἡρ.1,107, αὐτ.113, Εὐρ.Φοίν.13· ‖ κ. ἄνευ τοῦ ὄνομα : Πλάτ.Θεαίτ.157Β ᾧ δὴ ἀθροίσματι ἄνθρωπόν τε τίθενται καὶ λίθον, αὐτ. Κρατ.402Β· ‖ κ. πλεοναστ. : Εὐρ.Ἴων 75 Ἴωνα δ' αὐτὸν ὄνομα κεκλῆσθαι θήσεσθαι· **25**) τίθημι νόμον θέτω ἢ δίδω νόμον, ἐπὶ νομοθέτου : Σοφ. Ἠλ.580 ὅρα τιθεῖσα τόνδε τὸν νόμον βροτοῖς, Εὐρ.Ἄλκ.57, Ἀριστφ.Ἀχ.532, Πλάτ.Πολ.339C, Δημ. 731 διὰ τὸν νόμον, ὃν σὺ τέθεικας, μισθὸν λαβών· ‖ κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Ἡρ.1,29 ἵνα δὴ μή τινα τῶν νόμων ἀναγκασθῇ λῦσαι τῶν ἔθετο· ‖ ὁμ. τὸ μέσ. ἐπὶ τοῦ λαοῦ, ἰδίᾳ ἐν τοῖς δημοκρατικοῖς πολιτεύμασι, θέτω δι' ἐμαυτὸν νόμον, νοουμένου πολλάκις τοῦ διά τινος ἄλλου, ψηφίζομαι νόμον : Πλάτ.Πολ.338Ε, Ξεν.Ἀπομν.4,4,19 ἔχοις ἂν οὖν εἰπεῖν ὅτι οἱ ἄνθρωποι τοὺς νόμους ἔθεντο;, Ἰσοκρ.3,6, Ἀριστλ.Πολιτ.1289a,14· κ. παθ. : Ἀριστφ.Νεφ.1425 τίθεται νόμος, Πλάτ.Νόμ.705Ε, αὐτ.744Α· ‖ ὁμ. κ. θεσμὸν τίθημι : Αἰσχ.Εὐμ. 484· ‖ κ. κήρυγμα τίθημι : Σοφ.Ἀντ.8· ‖ σκῆψιν τίθημι προφασίζομαι : αὐτ.Ἠλ.584· **26**) γεν. ὁρίζω, θεσπίζω, μτ. ἀπαρφ. : Ξεν.Λακ.15,2 (ὁ Λυκοῦργος) ἔθηκε θύειν βασιλέα πρὸ τῆς πόλεως τὰ δημόσια· ‖ μτ. δοτ. κ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Τρῳ.1057 γυναιξὶ σωφρονεῖν .. θήσει· κ. ἄνευ ἀπαρφ. : αὐτ.Ὀρ.512 καλῶς ἔθεντο ταῦτα πατέρες οἱ πάλαι· ‖ τίθεμαι ἡμέραν συμφωνῶ περί τινος ἡμέρας, ὁρίζω ἀπὸ κοινοῦ ἡμέραν : Δημ.1039· ‖ τίθημι διαθήκην ὁρίζω, κάμνω διαθήκην : Πάπ.· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : αὐτ.· **27**) καθίστημι, ἱδρύω τι : Πίνδ.Ο 3,21, Αἰσχ.Ἀγ.845 κοινοὺς ἀγῶνας θέντες ἐν πανηγύρει, Ξεν.Ἀν.1,2,10, Ἐπιγρ.Δελφῶν ἐν τοῖς ἀγώνοις οἷς ἁ πόλις τίθητι· **28**) διορίζω, τάττω, διατάττω : Ἰλ.Μ 35 ὡς ἄρ' ἔμελλον θησέμεναι, Ὀδ.Θ 465 οὕτω νῦν Ζεὺς θείη, αὐτ.Ο 180, Σιμων.1,2 (Ζεὺς) τίθησ' ὅπῃ θέλει, Αἰσχ.Εὐμ.651, αὐτ.Πέρσ.283, Σοφ.Τρ.26· **29**) διευθύνω, διοικῶ : Θέογν.845, αὐτ.846, Αἰσχ.Ἀγ.913 τὰ δ' ἄλλα φροντὶς .. θήσει δικαίως, αὐτ.1673 ἐγὼ καὶ σὺ θήσομεν κρατοῦντε τῶνδε δωμάτων καλῶς, Εὐρ.Ἱππ.521 ταῦτ' ἐγὼ θήσω καλῶς, αὐτ. ἀπ.287, αὐτ.Ἀνδρ.737, Ἀριστφ.Λυσ.243 τὰ παρ' ὑμῶν εὖ τίθει, Ξεν.Ἀγησ.11,12· ‖ μέσ. διευθύνω πρὸς ἴδιον ὄφελος : Ἡσίοδ.Ἔργ.23, Κρατῖν. 172 σοφοὺς .. εἰς δύναμιν τίθεσθαι, Θουκ.1,25 ἐν ἀπόρῳ εἴχοντο θέσθαι τὸ παρόν· ‖ διευθετῶ, τακτοποιῶ : Πιττακ.π.Διογ.Λ 1,78 συνετῶν ἀνδρῶν (εἶναι) πρὶν γενέσθαι τὰ δυσχερῆ προνοῆσαι ὅπως μὴ γένηται· ἀνδρείων δέ, γενόμενα εὖ θέσθαι, Εὐρ.Ἀνδρ.378 εἰ μὴ θήσομαι τἀμ' ὡς ἄριστα, αὐτ.ΙΤ 1003, αὐτ.Ἡρ.605, αὐτ.938, αὐτ.Ἱππ. 709, Θουκ.4,59, αὐτ.61, Ξεν.Ἀπομν.1,4,17 τὰ πάντα ὅπως ἂν αὐτῇ ἡδὺ ᾖ αὕτως τίθεσθαι· **30**) θέτω ἢ ἄγω, φέρω εἰς κατάστασιν τινα ἢ διάθεσιν, σχεδὸν ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἣν ἔχει τὸ ποιῶ κ. ποιοῦμαι βλ.λ., ὅ ὁ συχν. ἑρμηνευτέον διὰ τοῦ κά-

μνω, δθ. μτ. δύο αἰτ. ὧν ἡ μία εἶναι ἀντικείμενον, ἡ δὲ ἑτέρα κατηγορούμενον εἰς τοῦτο, κάμνω τινά τι : Ἰλ.Α 290 εἰ δέ μιν αἰχμητὴν ἔθεσαν θεοὶ αἰὲν ἐόντες, αὐτ.Ζ 300, Ὀδ.Ο 203, αὐτ.Π 208 ἥ τε με τοῖον ἔθηκεν ὅπως ἐθέλει, αὐτ.Κ 338 σῦς ἔθηκας ἑταίρους, ΠΔ Ψαλμ.109(110),1 ἕως ἂν θῶ τοὺς ἐχθρούς σου ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου· ‖ τίθημί τινα ἄλοχόν τινος κάμνω τινὰ σύζυγον, γυναῖκά τινος, ἐπὶ τρίτου χρησιμεύοντος ὡς προξενητοῦ : Ἰλ.Τ 298· ‖ γέλων τίθημί τινι προξενῶ γέλωτα εἴς τινα : Εὐρ.Ἴων 1172 γέλων ἔθηκε συνδείπνοις· ‖ λόγους τίθημι εἰς μέτρα τρέπω αὐτοὺς εἰς στίχους : Πλάτ.Νόμ.669D· ‖ συχν. κ. μτ. ἐπιθ. ὡς κατηγορουμένου : Ἰλ.Β 599 αἱ δὲ χολωσάμεναι πηρὸν θέσαν, αὐτ.Ζ 139, αὐτ.Ι 483, Ὀδ.Ε 136, αὐτ.Ζ 229 τὸν μὲν.. θῆκε μείζονά τ' εἰσιδέειν καὶ πάσσονα, αὐτ.Σ 195, Πλάτ.Πρωτ. 344D· κ. ἐπὶ πραγμ. : Ἰλ.Δ 26, αὐτ.57, αὐτ. 363, Ὀδ.Γ 88 ὄλεθρον ἀπευθέα θῆκε Κρονίων, αὐτ.Λ 274, Πίνδ.Ο 2,17, Αἰσχ.Ἑπτ.944, Σοφ.Ἀντ.674, Ἀριστφ.Εἰρ.1086· ‖ συχν. ἐν τῷ μέσ. τ. : Ὀδ.Φ 316 οἴκαδέ μ' ἄξεσθαι καὶ ἑὴν θήσεσθαι ἄκοιτιν;, Βάκχ.5,169, Αἰσχ.Ἑπτ.929· ‖ γέλωτα τίθεμαί τινα καθιστῶ, κάμνω τινὰ ἀντικείμενον γέλωτος : Ἡρ.3,29, αὐτ.7,209· **31)** παῖδα ἢ υἱὸν τίθεμαι ποιοῦμαι, εἰσποιοῦμαι, κάμνω τινὰ ὡς τέκνον μου, υἱοθετῶ : Πλάτ.Νόμ.929C· κ. ἀπολ. τίθεμαί τινα υἱοθετῶ : Πλούτ.Αἰμ.5 τὸν δὲ νεώτερον Ἀφρικανοῦ Σκηπίωνος υἱόν, ἀνεψιὸν ὄντα, θέμενος· **32)** μτ. ἀπαρφ. κάμνω, παρέχω τὴν δυνατότητα εἴς τινα νὰ κάμῃ τι : Πίνδ.Ν 10,48, αὐτ.ἀπ.177 πεπρωμένον ἔθηκε μοῖραν μετατραπεῖν ἀνδροφθόρον, Αἰσχ.Ἀγ.178 τὸν πάθει μάθος θέντα κυρίως ἔχειν, αὐτ.1036, αὐτ.1174, Εὐρ.Μήδ.718, αὐτ.Ἡρακλ. 990· **33)** ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν τῆς διανοίας ἐνέργειαν, ὅτε τὸ μέσ. ἐν συχνοτ. χρ. τοῦ ἐνεργ., θέτω ὡς ὡρισμένον ἢ δεδομένον, ὑπολογίζω τι, ἢ θεωρῶ ὡς : Ὀδ.Φ 333 τί δ' ἐλέγχεα ταῦτα τίθεσθε;, Σοφ.Ἠλ.1270 δαιμόνιον αὐτὸ τίθημ' ἐγώ, Πλάτ. Πολ.316B τοιοῦτον θέντες τὸν δίκαιον, αὐτ.430B· κ. μτ. τοῦ ὡς : αὐτ.458A θέντες ὡς ὑπάρχον εἶναι ὃ βούλονται, αὐτ.Φαίδ.100A, Δημ.292 μὴ ταῦτο ὡς ἀδίκημα θῇς· ‖ συχν. μτ.ἐπιρρ.διορ.: Σοφ.Φιλ.451 ποῦ χρὴ τίθεσθαι ταῦτα; (πῶς πρέπει νὰ θεωρῶμεν ταῦτα;), Εὐρ.Ἑκ.129, αὐτ.Ἱκ.515, Δημ. 325· ‖ οὐδαμοῦ τίθημί τι θεωρῶ τι ὡς ἀνάξιον λόγου ἢ προσοχῆς : αὐτ.Ἀνδρ.210· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Τυρτ.12,1, Ἡρ.3,3, αὐτ.8,99 Μαρδόνιον ἐν αἰτίῃ τιθέντες, Αἰσχ.Ἀγ.230, Σοφ.Φιλ. 473, αὐτ.876 πάντα ταῦτ' ἐν εὐχερεῖ ἔθου, Εὐρ. Ἑκ.806 ταῦτ' ἐν αἰσχρῷ θέμενος, αὐτ.ΙΤ 732, Θουκ. 1,35, Πλάτ.Πολ.475D αἵ τε φιλήκοοι ἀτοπώτατοί τινές εἰσιν ὥς γ' ἐν φιλοσόφοις τιθέναι, Ξεν.Ἀπομν.2,4,4, Δημ.668, Πλούτ.Ἀλέξ.31, αὐτ.Κάτ.Πρεσβ. 20, Ἐπιγρ.Σούσων· ‖ τίθεμαι τὰ δίκαια ἔκ τινος ἐκτιμῶ ἢ ὑπολογίζω τὰ δίκαια ἐκ.. : Δημ.91· κ. μτ. γενικ. ἢ ἄ. διαιρετικῆς : Πλάτ.Πολ.424C ἐμὲ θὲς τῶν πεπεισμένων (ὑπολόγισέ με μεταξὺ τῶν πεισθέντων), αὐτ.376E αὐτ.437B, Δημ.12 τῆς ἡμετέρας ἀμελείας ἄν τις θείη (δύναται νὰ τὸ θεωρήσῃ ὡς προελθὸν ἐκ τῆς ἀμελείας ἡμῶν)· κ. μτ. ἀπαρφ. : Σοφ.Ἀντ.1166 οὐ τίθημ' ἐγὼ ζῆν τοῦτον (δὲν τὸν λογοριάζω ζωντανόν)· κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Πλάτ.Φαίδ.93C, Δημ.783· σπαν. μτ. μτχ. : αὐτ.645 θήσω ἀδικοῦντα (αὐτόν)· ‖ ἐλλειπτικῶς, λαμβάνω ὡς δεδομένον, ὑποθέτω : Πλάτ.Φαίδ.79A θῶμεν δύο εἴδη (εἶναι), Ἀριστλ. Πολιτ.1290a,30, Δημ.648 θήσω οὕτω (εἶναί τι)· ‖ κ. νεώτ. μαθημ. τεθήτω ὅτι..· **34)** μτγν. ἐπιβεβαιῶ κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ αἴρω, ἀρνοῦμαι, ἀποποιοῦμαι : Πλωτῖν.5,5,6 τὸ ἐπέκεινα ὄντος οὐ τόδε λέγει, οὐ γὰρ τίθησιν· **35)** ἄνευ κατηγορηματικῆς τινος λ., κάμνω, κατεργάζομαι, ποιῶ, ἐπὶ τεχνίτου : Ἰλ.Σ 541 ἐν δ' ἐτίθει νειὸν μαλακήν, πίειραν ἄρουραν, αὐτ.550, αὐτ.561, αὐτ.607, Ὀδ.Υ 394· ‖ ποιῶ, προξενῶ, ἀπεργάζομαι : Ἰλ.Γ 321 ὁππότερος τάδε ἔργα μετ' ἀμφοτέροισιν ἔθηκεν, αὐτ.Ι 547, αὐτ.Δ 83, Ὀδ.Ι 235, αὐτ.Ω 546· κ. μτ. δοτ. προσ. : Ἰλ.Θ 171 σῆμα τιθεὶς Τρώεσσι, αὐτ.Α 2 Ἀχαιοῖς ἄλγε' ἔθηκεν, αὐτ.Φ 524, αὐτ. Ο 721, αὐτ.Π 262, αὐτ.Ζ 6, αὐτ.Πίνδ.Ο 2,99 χάρματ' ἄλλοις ἔθηκεν, Αἰσχ.Ἑπτ.47 πόλει κατασκαφὰς θέντες, αὐτ.Πέρσ.769, Εὐρ.Βάκχ.837· ‖ συχν. ἐν τῷ μέσ. τ. κάμνω ἢ παρασκευάζω δι' ἐμαυτόν : Ἰλ.Μ 418, αὐτ.Η 475 τίθεντο δὲ δαῖτα θάλειαν, αὐτ.Ι 88, Ὀδ.Ο 241, αὐτ.Ρ 225 καί κεν ὀρὸν πίνων μεγάλην ἐπιγουνίδα θεῖτο (νὰ κάμῃ παχεῖς μηρούς)· ‖ τίθεμαι μάχην συνάπτω μάχην : Ἰλ.Ω 402 ἠῶθεν γὰρ θήσονται περὶ ἄστυ μάχην ἑλίκωπες Ἀχαιοί· ‖ μαρτύρια τίθεμαι παρουσιάζω μαρτυρίας : Ἡρ.8,55· ‖ τίθεμαί τινός τι λαμβάνω τι τινος : Πίνδ.Π 4,29 ἀνδρὸς αἰδοίου πρόσοψιν θηκάμενος (λαβὼν τὴν ὄψιν σεβασμίου ἀνδρός)· ‖ τίθεμαι πόνον προξενῶ ἐμαυτῷ ἐνοχλήσεις, βάσανα : Αἰσχ.Εὐμ.226 πόνον πλέω τίθου· **36)** συχν. ἐν περιφράσεσιν ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ρ., οἷον σκέδασιν τίθημι σκεδάννυμι, διασκορπίζω : Ὀδ.Α 116· ‖ τίθημι κρυφὸν κρύπτω : Πίνδ.Ο 2,97· ‖ νέμεσιν τίθημι νεμεσῶ : αὐτ.8, 86· ‖ τίθημι αἶνον αἰνῶ : αὐτ.Ν 1,5· ‖ τίθημι σωτηρίαν τινὶ σῴζω τινά : Εὐρ.Μήδ.915· ‖ κ. τὸ μέσ. τίθεμαι μάχην μάχομαι : Ἰλ.Ω 402· ‖ τίθεμαι θυσίαν θύω : Πίνδ.Ο 7,42· ‖ τίθεμαι γάμον γαμοῦμαι : αὐτ.13,54· ‖ σπουδὴν τίθεμαι σπουδάζω, σπεύδω : Σοφ.Αἴ.13· ‖ πρόνοιαν τίθεμαι προνοῶ : αὐτ.536· ‖ κ. μτ. γενικ. οἷον τίθεμαι λησμοσύναν τινῶν λησμονῶ τινα : αὐτ.Ἀντ. 151· **37)** ρηματ.π. θέσις, θέμα, θήκη, θετός.

τιθηνεία (ἡ) μτγν., Ἰων. -είη ἡ τιθηνία βλ.λ. : Ὀππ.Ἁλ.1,663 τοίῃσι τιθηνείῃσι μέμηλεν.

τιθηνεύομαι Ἡσ. «τρέφομαι, ἀσκῶ».

τιθήνη (ἡ) (θῆσθαι), δωρ. τιθήνα (Πίνδ.Π 1,20) τροφὸς βλ.λ., βυζάστρα μικροῦ παιδίου : Ἰλ.Ζ 389 φέρει δ' ἅμα παῖδα τιθήνη, αὐτ.467, αὐτ.Χ 503, Σοφ. Φιλ.703 παῖς ἄτερ ὡς φίλας τιθήνας, αὐτ.ΟΚ 680 Διόνυσος θείαις ἀμφιπολῶν τιθήναις· ‖ κ. ἐν μτφ. χρ. ἡ Αἴτνα καλεῖται χιόνος τιθήνα : Πίνδ.Π 1,20· ‖ ὁμ. ἡ γῆ ἡ τῆς γενέσεως τιθήνη : Πλάτ. Τίμ.52D, αὐτ.49A, αὐτ.88D, Ἀριστλ.Τοπ.139b,33· ‖ ὁμ. μτφ. βίου τιθήνη ἡ τράπεζα τοῦ δείπνου : Τιμοκλ.13,2· **2)** μτγν. ἡ μήτηρ : Κόλουθ.379.

τιθήνημα-ατος (τὸ) τὸ θρέμμα, τὸ τέκνον : Εὐρ. Ὑψιπ.ἀπ.60(1),10· ‖ κ. ἐπὶ εὐανθοῦς ρόδου : Χαιρήμ.13,2 τιθήνημ' ἔαρος ἐκπρεπέστατον.

τιθήνησις-εως (ἡ) θήλασις, ἀνατροφή, περιποίησις, περίθαλψις : Πλάτ.Νόμ.790C τῶν πάνυ νέων τὴν τιθήνησιν : Θεόφρ.ΦΑἴτ.2,1,6, Ἐπιγρ.

τιθηνήτειρα (ἡ) ποι. ἡ τιθήνη βλ.λ.: Ἀρχίλ.ΑΠ 9,19, ΑΠλ.4,296 πολλὰ τιθηνήτειρ' ὀλοφύρατο.

τιθηνητήρ-ῆρος (ὁ) ποι. ὁ τιθηνὸς βλ.λ. : Ἀρχίλ. ΑΠλ.4,179, Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,241.

τιθηνητήριος-α-ον μτγν. ὁ τρέφων, θρεπτικός : Πολύαιν.ΑΠ 9,1 τιθηνητήριον οὖθαρ.

τιθηνία (ἡ) μτγν. τιθήνησις βλ.λ. : ΠΔ Μακκ.4, 16,7 ἄκαρποι τιθηνίαι.

τιθηνίδια (ἱερά) (τὰ) ἡ τῶν τιθηνῶν ἑορτὴ ἐν Λακεδαίμονι ὑπὲρ τῶν παίδων : Ἀθήν.4,139A.

τιθηνίζομαι μτγν. τιθηνῶ-έω βλ.λ. : Ἰω.Χρυσ. 5,84B,9 ἡ συναγωγὴ ἐτιθηνίσατο καὶ ἔθρεψε.

τιθηνόκομον γένος (τὸ) Ἡσ. «οἱ Αἰθίοπες, ἐπεὶ μέλανες καὶ κομῆται» (κῶδ. μελανὶς καὶ κομήτις).

τιθηνοκόμος (ὁ) μτγν. τιθηνός : Φίλ.1,213,31.

τιθηνοκομῶ-έω μτγν. τιθηνῶ-έω, ὡς τιθήνη περιποιοῦμαι, νταντεύω : Φίλ.1,394,31.

τιθηνός-όν (θῆσθαι) ὁ τρέφων, ὁ ἀνατρέφων, ὁ ἐπιμελούμενός τινος, τροφός : Εὐρ.ΙΑ 1230 **πόνων τιθηνοὺς ἀποδιδοῦσά σοι τροφάς** (ἀνταμείβουσά σε διὰ τοὺς πρὸς τιθήνησίν μου κόπους σου), Λυκόφρ.1398 **τιθηνὸς χθών·** **2)** τὸ ἀρσ. τιθηνός ὡς οὐσ. ὁ ἀνατρέφων τινὰ ἢ ὁ ἐπιμελούμενος αὐτοῦ, ἐπιμελητής, ἀνοτροφεύς : ΠΔ Ἀριθμ.11,12 **ὡσεὶ ἄραι τιθηνὸς τὸν θηλάζοντα,** Νίκ. Ἀλεξ.31, Ὀρφ.Ὕμν.54,1, Ἐπιγρ. **τιθηνὸς τοῦ υἱοῦ τοῦ βασιλέως·** || τιθηνός (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ τιθήνη βλ. : Ἀνών.π.Λογγῖν.Ὑφ.44,2 **ὡς ἡ δημοκρατία τῶν μεγάλων ἀγαθὴ τιθηνός,** Πλούτ.Ἠθ.322C· **3)** Ἐπιγρ. **ὁ** γαλουχούμενος : **παῖδα τιθηνόν.**

τιθηνῶ-έω περιποιοῦμαι, θεραπεύω, περιθάλπω, ἰδ. ἐπὶ τῆς τροφοῦ ἢ τῆς θεραπαινίδος, τρέφω : ΠΔ Σοφ.Σειρ.30,9, Ὀρφ.Ὕμν.63,15 **ζώων πάντων, ὁπόσα ἐν κόλποισι τιθηνεῖ γαῖα θεὰ μήτηρ καὶ πόντιος εἰνάλιος Ζεύς,** Ἐπιγρ.· κ. παθ. : Ἱππ. Ἄρθρ.60· || κ. τὸ μέσ. περιποιοῦμαι ὡς τροφός : Ὕμν.Δήμ.142· **2)** ἐν τῷ μέσ. τ. περιποιοῦμαι ὡς τροφός, θηλάζω, βυζαίνω : Θέογν.1231 **μανίαι σε τιθηνήσαντο λαβοῦσαι,** Μέν.Σάμ.32· **3)** γεν. θεραπεύω, ὑπηρετῶ, ἐπιμέλειάν τινος ποιοῦμαι : Σοφ.ΟΚ 1050 **οὗ πότνιαι σεμνὰ τιθηνοῦνται τέλη θνατοῖσιν·** **4)** κολακεύω : Ξεν.ΚΠ 8,5,19 **ἣν σὺ πολλάκις παῖς ὢν ἐτιθηνήσω.**

τίθθη (ἡ) δημ. τ. τοῦ τίτθη βλ.

τιθός-ή-όν παι. τιθασὸς βλ. : Ἄρατ.960.

τιθυμαλλίς-ίδος (ἡ) μτγν. ἡ παράλιος : Διοσκ. 4,164· **2)** ἡλιοσκόπιον βλ.λ.2) : ΨΔιοσκ.4,14 (σ. 312W)· **3)** τιθυμαλίς (sic) μυρσινίτης τιθύμαλλος βλ. θῆλυς : Ἀφρικαν.Κεστ.69V· **4)** **τιθυμαλλὶς χαρακίτης** τιθύμαλλος ἄρρην : αὐτ.81V.

τιθύμαλλος (ὁ) μτγν. κ. τιθύμαλλον (τὸ) (Μούκ. ΑΠ 9,217), τὸ φυτὸν εὐφόρβιον ὁ πέπλος : Κρατῖν.325, Ἀριστφ.Ἐκκλ.405 **σκόροδ' ὁμοῦ τρίφαντ' ὀπῷ τιθύμαλλον ἐμβαλόντα τοῦ Λακωνικοῦ,** Θεόφρ.ΦΙ 9,8,2· **2)** **τιθύμαλλος ἄρρην** ὁ χαρακίας : Διοσκ.4,164· **2)** **τιθύμαλλος θῆλυς** μυρσινίτης ἢ μυρτίτης : Θεόφρ.ΦΙ 9,11,9, Διοσκ.4,164.

τιθωνόκομον (τὸ) Ἡσ. «ἔθνος μέλαν μὲν τὸ ὅλον σῶμα, λευκὸν δὲ τὰς κόμας».

τιθωνός (ὁ) υἱὸς τοῦ Λαομέδοντος καὶ ἀδελφὸς τοῦ Πριάμου ἁρπαγεὶς ὑπὸ τῆς Ἠοῦς διὰ τὸ ἔξοχον αὐτοῦ κάλλος καὶ καταστὰς ὑπέργηρως, διότι ὅτε ἡ σύζυγός του ἐζήτησε παρὰ τῶν θεῶν νὰ δώσωσιν εἰς αὐτὸν ἀθανασίαν, ἐλησμόνησε νὰ ζητήσῃ καὶ αἰωνίαν νεότητα· ἀλλ' οἱ θεοὶ εὐσπλαχνισθέντες εἶτα μετέβαλον εἰς τέττιγα : Ἰλ.Λ 1, αὐτ. Υ 237, Ἡσίοδ.Θ 984· **2)** μτφ. ἐπὶ γέροντος ἀδυνάτου καὶ ἐξησθενημένου : Ἀριστφ.Ἀχ.688 **ἄνδρα Τιθωνὸν σπαράττων καὶ ταράττων καὶ κυκῶν,** Καλλ.Ἰαμβ.1,249· || παροιμ. **ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ζῆν** (ἐπὶ ἀνθρώπου λίαν γεγηρακότος) : Λουκ.Νεκρ.Δ 7,1 **ὑπὲρ τὸν Τιθωνὸν ὁ γέρων ἔζη.**

τὶκ (τὸ) (γαλλ.) δημ.· ἀκλ. σπασμώδης σύσπασις μυός, ἰδ. τοῦ προσώπου, ἐπαναλαμβανομένη καθ' ἕξιν· **2)** κτ. ἐπέκτ. παράδοξος ἕξις.

τὶκ τάκ (τὸ) δημ. ἀκλ. κ. τίκι τάκ λ. πεποιημένη πρὸς δήλωσιν ἤχου ρυθμικοῦ ὡς τοῦ ὡρολογίου.

τικτικός-ή-όν (τίκτω) ὁ ἀνήκων ἢ κατάλληλος εἰς τὸν τοκετόν, ὁ χρήσιμος, ὠφέλιμος εἰς αὐτόν· πρβλ. Πολυδ.2,7 «ἐπίτεξ, ἐπίφορος καὶ ἐπίτοκος ἢ τικτικός»· ὅθ. **τικτικὸν** (φάρμακον) τὸ διδόμενον εἰς τὰς ἐπιτόκους : Ἀριστφ.ἀπ.872.

τίκτω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. τέξω (Ὀδ.Λ 249, Εὐρ.Τρῳ.747, Ἀριστφ.Ἱππ.1037, αὐτ.Θεσμ.509), μέσ. μέλλ. μτ. ἐνεργ. σημ. **τέξομαι** (Ἰλ.Τ 99, Ἡσίοδ.Θ 469, αὐτ.898, Ὕμν.Ἀπόλλ.101, Ἡρ.7,49, Αἰσχ.Πρ.768, Ἀριστφ.Λυσ.744), μτγν. β' πληθ. **τεξείεσθε** (Ἄρατ. 124), ἀπαρφ. **τεκεῖσθαι** (Ὕμν.Ἀφρ.127), ἀόρ. β' **ἔτεκον,** ἐπ. **τέκον** (Ἰλ.Α 352, αὐτ.Ε 875), ἀόρ. **ἔτεξα** (Ὀρφ.Ὕμν.41,8), παρακ. **τέτοκα** (Ἡσίοδ.Ἔργ.591, Ἱππ.Ἀφορ.5,39, Ἀριστφ.Εἰρ.757, Πλάτ.Κωμ.64,5, Ξεν.Κυν.5,13), τὸ μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. ἐν χρ. μ. π. ποιητ. (Αἰσχ.Χο.127, αὐτ.ἀπ.44), ἀόρ. β' **ἐτεκόμην** (Ἀριστφ.Ὄρν.1193), ἐπ. **τεκόμην** (Ἰλ.Δ 59), β' ἐν. ὑποτ. **τέκηαι** (Ἀπολλ.Ρ 1,905) παθ. γ' ἐν. ὁριστ. **τίκτεται** (Αἰσχ.Ἐπτ.437), ἀπαρφ. **τίκτεσθαι** (Σωρ.2,53), μτχ. **τικτόμενος** (αὐτ.54) μέλλ. **τεχθήσομαι** (Ἰώσ.ΑΙ 2,9,2, Γεωπ.17,6,1) ἀόρ. **ἐτέχθην** (Ἱππ.Ἐπικ.18, ΨΕὐρ. ἀπ.1132,44, ΠΔ Ἀριθμ.26,60, Γεωπ.17,6,2), παρακ. **τέτεγμαι,** ἀπαρφ. **τετέχθαι** (Αἰλ.ΖΙ 2,12, Παυσ.3,7,7), φέρω εἰς τὸν κόσμον τέκνον, παράγω, ἐπὶ πατρὸς καὶ μητρός, γεννῶ· ὅθ.π.Ὀμ. **ὁ** ἐνεργ. παρατ. **τίκτε, ἔτικτε** σχεδὸν πάντοτε ἐπὶ τοῦ πατρός : Ἰλ.Β 628 **ὃν τίκτε Διὶ φίλος ἱππότα Φυλεύς,** αὐτ.Ζ 155, αὐτ.206, αὐτ.Λ 224· κ. ἐπὶ τῆς μητρός : Ἰλ.Π 180 **τὸν ἔτικτε χορῷ καλὴ Πολυμήλη,** αὐτ.Χ 428, αὐτ. Ω 497, Ὀδ.Ψ 325· || π. Ἡσίοδ., λυρ.κ.τραγ. **ὁ** ἐνεστ. κ. παρατ. εἶναι ἐν χρ. ἐπὶ τῆς μητρός : Πίνδ. Ο 6,82 **ἃ Θήβαν ἔτικτεν,** Βακχ.18,50, Αἰσχ.Εὐμ.321 **μᾶτερ, ἅ μ' ἔτικτες,** αὐτ.Ἀγ.763, Σοφ.Ἠλ.533, αὐτ. 770 **δεινὸν τὸ τίκτειν,** Πλάτ.Θεαίτ.151Α, αὐτ.Συμπ. 206D **τίκτει καὶ γεννᾷ·** || κ. ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων : Κρατῖν.240 **Στάσις καὶ Κρόνος . . τίκτετον τύραννον·** || ὁ ἐνεργ. ἀόρ. **τέκε, ἔτεκε** συχν. ἐπὶ τῆς μητρός : Ἰλ.Α 36, αὐτ.352, αὐτ.Β 513, αὐτ. 658 **ὃν τέκε Ἀστυόχεια βίῃ Ἡρακληείῃ,** αὐτ.Ζ 22, αὐτ.Β 714, αὐτ.728· || **τίκτω ἔκ τινος** : Πλούτ.Θησ. 20· || κ. τ- παρά τινος : Λουκ.Ἀλέξ.42· || κ. τ- παρά τινι : Εὐρ.Ἠλ.62· || τὸ **τέκεν** ἐπὶ τοῦ πατρός : Ἰλ.Ν 450, Ὀδ.Γ 489, Ἡσίοδ.Θ 208, αὐτ.ἀπ. 99,2· || κ. ὁ μέσ. ἀόρ. β' εἶναι καινῶς ἐν χρ. ἐπὶ τοῦ πατρός : Ἰλ.Β 741, αὐτ.Ζ 154 **ὁ δ' ἄρα Γλαῦκον τέκεθ' υἱόν,** Ἡσίοδ.ἀπ.19· || κ. ἐπὶ τῆς μητρός : Ἰλ.Β 742, αὐτ.Ο 187, αὐτ.Χ 48, Ἡσίοδ.ἀπ.46, Αἰσχ.Χο.419· || σπαν. ἀπαντῶσιν ἐν τῇ αὐτῇ φρ. κ. ὁ ἐνεργ. κ. ὁ μέσ. ἀόρ.β' : Σοφ.Τρ.834 **ὃν τέκετο θάνατος, ἔτεκε δ' αἰόλος δράκων·** || τὸ γ' πληθ. τοῦ ἐνεργ. ἀορ. β' **ἔτεκον, τέκον** κεῖται ἐπ' ἀμφοτέρων τῶν γονέων : Ὀδ.Η 55, αὐτ.Θ 554 **ἀλλ' ἐπὶ πᾶσι τίθενται, ἐπεί κε τέκωσι, τοκῆες·** || ὁμ. κ. τὸ α' πληθ. τοῦ μέσ. ἀορ. β' **τεκόμεσθα** : αὐτ. Ψ 61, αὐτ.Ω 293· || **οἱ τεκόντες** ὡς οὐσ. οἱ γονεῖς: Αἰσχ.Ἐπτ.49, Σοφ.ΟΤ 999 **τὰ τῶν τεκόντων ὄμμαθ' ἥδιστον βλέπειν·** || τὸ ἄρθρ. σπαν. παραλείπεται : Αἰσχ.Χο.329 **πατέρων τε καὶ τεκόντων·** κ. μτ. γενικ. : αὐτ.Πέρσ.245 **κιάντων τοῖς τεκοῦσι·** || **ὁ τεκὼν** ὁ πατήρ : αὐτ.Χο.690, Σοφ.ΟΚ 1108 **τῷ τεκόντι πᾶν φίλον·** || **ἡ τεκοῦσα** ἡ μήτηρ : Ἡρ.1,116 **τὴν τεκοῦσαν αὐτὸν ἔτι εἶναι παρ' ἑωυτῷ,** Αἰσχ.Ἐπτ.926, Λυσ.10,8 **τὴν τεκοῦσαν . . ἔτυπτες·** || σπαν. **ἡ τίκτουσα** ἡ μήτηρ : Σοφ. ΟΤ 1247, αὐτ.Ἠλ.342· || κ. μσν. κ. νεώτ. κυρίως ἐπὶ θήλεος, ἐπὶ γυναικός, ἀντιδιαστελλόμενον πρὸς **τὸ** γεννῶ, ὅπερ λέγεται ἐπὶ ἄρρενος : Ἱππ.Ἀέρ.5 **τίκτουσι ῥηϊδίως,** Σωρ.2,54, Γαλ.16,670, Ἐπιγρ. **κόρον ἔτεκε,** Μηναῖ.12,25 Κοντ. **ἡ Παρθένος σήμερον τὸν ὑπερούσιον τίκτει·** || τὸ παθ. ἐπὶ τέκνου, ἐπὶ παιδός : αὐτ.12,27 Κοντ. **χθὲς γὰρ ὁ βασιλεύων** σαρκὶ **ἐτέχθη·** **2)** ἐπὶ θηλέων ζώων, γεννῶ, οἷον ἐπὶ φορβάδων : Ἰλ.Π 150, αὐτ.Υ 225 **αἳ δ' ὑποκυσσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους·** κ. ἐπὶ ἀγελάδων : Ἡσίοδ.Ἔργ.591· κ. ἐπὶ προβάτων : Ὀδ.Δ 86, Πάπ. **τὰς τετοκυίας τοκάδας·** κ. ἐπὶ λαγωοῦ : Ξεν.Κυν.5,13 **τὰ μὲν τέτοκε, τὰ δὲ τίκτει, τὰ δὲ κύει·** || **τίκτω ᾠὰ** ᾠοτοκῶ : Ἡσ.2,68, Ἀριστφ.ἀπ.185, Ἀριστλ.ΖΓ 718b,23· κ. ἐπὶ ἰχθύος : αὐτ.ΖΙ 568a,16, Γαλ.6,178· **3)** ἐπὶ πτηνῶν, ἐκκολάπτω, βγάζω πουλάκια : Ἰλ.Β 313 **ἀτὰρ μήτηρ ἐνάτη ἦν, ἣ τέκε τέκνα·** **4)** ἀναφ. πρὸς καρπούς, φέρω, παράγω: Ὀδ.Τ 113, Εὐρ.Κύκλ. 333 **ἡ γῆ . . τίκτουσα ποίαν·** κ. μέσ. : Αἰσχ.Χο 127

γαῖαν . . , ἣ τὰ πάντα **τίκτεται**· κ. παθ. : αὐτ.'Ικ. 674 **τίκτεσθαι δὲ** φόρους γᾶς . . εὐχόμεθ' ἀεί· **5)** μτφ. ἐπιφέρω ὡς ἐπακόλουθον, βγάζω, φέρνω στὴ μέση : 'Ηρ.7,49 λέγω τὴν χώραν λιμὸν **τέξεσθαι**, αὐτ.10,ζ' ἐπειχθῆναι πρῆγμα **τίκτει** σφάλματα· ‖ κ. ἐπὶ ἀσεβείας : Αἰσχ.'Αγ.759 **τὸ γὰρ δυσσεβὲς ἔργον μετὰ μὲν πλείονα τίκτει**, αὐτ.763, αὐτ.Χο.805, Πλάτ.Πολ.547Α **ἃ ἀεὶ τίκτει πόλεμον καὶ ἔχθραν**, ΚΔ'Ιάκ.Ι,15 **ἡ ἐπιθυμία τίκτει ἁμαρτίαν**· ‖ ἐπὶ θράσους : Αἰσχ.'Ικ.498 **μὴ θράσος τέκῃ φόβον**· ‖ κ. ἐπὶ τῆς Νυκτὸς ὡς μητρὸς τῆς 'Ημέρας : αὐτ.'Αγ.279 **τῆς . . τεκούσης φῶς τόδ' εὐφρόνης**· ‖ νεώτ. ἰδ. ἐν τῇ φρ. **ἴδωμεν τί τέξεται ἡ ἐπιοῦσα** |νὰ ἰδοῦμε τί θὰ μᾶς φέρῃ ἡ αὐριανὴ ἡμέρα|· ‖ γεν. παράγω : Ξεν.ΚΠ 7,5, 23 (δᾴς) **πῦρ τέξεται**· κ. παθ. : Αἰσχ.'Επτ.437 **τῷ δὲ κέρδει κέρδος ἄλλο τίκτεται.**

τίλη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀπόρριμμα ἐξ ἀποφλοιώσεως : Πάπ. **τὴν τίλην τοῦ χόρτου**· **2)** ἕκαστον τῶν ἐν εἴδει κονιορτοῦ ἐν τῷ ἀέρι αἰωρουμένων σωματιδίων ὡς ἐμφανίζονται ἰδίᾳ ἐντὸς δέσμης ἡλιακῶν ἀκτίνων· Πλούτ.'Ηθ.722Α **«ὑπὸ τοῦ** ἡλίου λέγοντα (τὸν 'Αναξαγόραν) κινεῖσθαι **τὸν** ἀέρα κίνησιν τρομώδη καὶ παλμοὺς ἔχουσαν, ὡς δῆλόν ἐστι διὰ τοῦ φωτὸς ἀεὶ διάττουσι ψήγμασι μικροῖς καὶ θραύσμασι, ἃ δή τινες τίλας καλοῦσι»· **3)** νεώτ. ἕκαστον τῶν ἐν κολλοειδεῖ διαλύσει μορίων τῆς ὕλης, μικκύλιον.

τίλημα-ατος (τὸ) μσν. κ. νεώτ. κ. **τῖλος** (ὁ) ἀποπάτημα ὑδαρὲς καὶ μυξῶδες, τσίρλα : ΕΜ 187,25.

τιλία (ἡ) νεώτ., δημ. **τιλιά** βοταν. γένος δικοτυληδόνων φυτῶν **τιλιοειδῶν**, φιλύρα, φλαμουριά.

τίλιο (τὸ) δημ. φύλλα καὶ ἄνθη τῆς τιλίας· **2)** τὸ ἐξ αὐτῶν ἀφέψημα.

τιλιοειδῆ (τὰ) νεώτ. βοταν. οἰκογ. δικοτυληδόνων φυτῶν τῆς τάξεως τῶν **μαλαχιτῶν.**

τιλ(λ)ά 'Ησ. «πτερά».

τιλλαία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **κοσμητικῶν** ἐκ τῶν **σαρκοφυλλοειδῶν.**

τιλλάρια (τὰ) μτγν. δ γρ. τοῦ τιτλάρια βλ.λ.

τιλλετία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος βασιδιομυκήτων προσβαλλόντων τοὺς καρποὺς τῶν δημητριακῶν : **τιλλετία τοῦ σίτου** (τὸ μαυρόκλωνο).

τιλλοπώγων-ωνος (ὁ) μτγν. ὁ τὸν ἑαυτοῦ **ἀποτίλλων** πώγωνα : Κωμ.'Αδέσπ.1163.

τίλλω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **τιλῶ** (Κρατῖν.123 ἀπο-, 'Αριστφ.'Ιππ.373 **παρα-**), ἀόρ. **ἔτιλα** (αὐτ. Λυσ.578 **ἀπ-**, αὐτ.ἀπ.686, Θεόκρ.3,21), παρακ. **τέτιλκα** (πάπ.), **ἐπ.** μέσ. παρατ. **τιλλέσθην** ('Ιλ.Ω 711), μέλλ. **τιλοῦμαι** (Μέν.363,5 **παρα-**), ἀόρ. **β' ἐτίλην** (ΠΔ Δαν.7,4), γ' ἐν. προστ. **τιλήτω** (πάπ.), μτχ. **τι(ε)ιλεὶς** (αὐτ.), παρακ. **τέτιλμαι** ('Ανακρ.21,10 **ἐκ-**, 'Αριστφ.Βάτρ.516 **παρα-**, 'Αναξίλ.22,20 ἀπο-, ΠΔ'Ησ. 18,7), ἀποσπῶ ἰδ. βιαίως τὰς τρίχας, ἐκριζῶ αὐτάς, μαδῶ : 'Ιλ.Χ 78 **πολιὰς δ' ἄρ' ἀνὰ τρίχας ἕλκετο χερσί, τίλλων ἐκ κεφαλῆς,** αὐτ.406, Μέν.'Επιτρ.271, αὐτ.'Ηρ.5· κ. μέσ. : 'Οδ.Κ 567 **τίλλοντό τε χαίτας**· κ. παθ. : 'Αριστφ.Θεσμ.593, αὐτ.Νεφ. 1083 **τί δ' ἣν ῥαφανιδωθῇ τέφρᾳ τε τιλθῇ** (ἐπὶ τιμωρίας μοιχοῦ· Σχόλ. **«οὕτω** γὰρ τοὺς ἁλόντας μοιχοὺς ᾐκίζοντο ῥαφανῖδας λαμβάνοντες καθίεσαν εἰς τοὺς πρωκτοὺς τούτων καὶ παρατίλλοντες αὐτοὺς τέφραν θερμὴν ἐπέπασσον βασάνους ἱκανοὺς ἐργαζόμενοι»)· ‖ συχν. ἐπειδὴ τὸ τίλλειν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς ἐγίνετο ἐπὶ θλιβερῷ συμβάντι καὶ ἐθεωρεῖτο ὡς ἐκδήλωσις θλίψεως, ἡ φρ. **τίλλομαί τινα** σημ. ἀποσπῶ, **ἐκριζῶ** τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου θλιβόμενος τὰ μέγιστο διά τι κακὸν ἐπισυμβὰν εἴς τινα πεφιλημένον· πρβλ. **κόπτομαι**, τύπτομαί τινα : 'Ιλ.Ω 711 **τόν γ' ἄλοχός τε φίλη καὶ πότνια μήτηρ τιλλέσθην**· κ. ἄνευ αἰτ. : Φιλόδ.'Οργ.36W· ‖ νεώτ. κ. τὸ ἐνεργ.**ἐτίλλε τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς του** (εἰς σημεῖον λύπης ἢ ἀπελπισίας)· **2)** ἀποσπῶ τὰ πτίλα, τὰ πτερὰ πτηνοῦ, μαδῶ, ἰδίᾳ ἐπὶ πτηνοῦ ἁρπακτικοῦ, μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ., ἀφ' οὗ τὰ πτερὰ ἀποσπῶνται : 'Οδ.Ο 527 **ἐν δὲ πόδεσσιν τίλλε πέλειαν ἔχων**, 'Ηρ.3,76 **αἰγυπιῶν ζεύγεα διώκοντα καὶ τίλλοντά τε,** Αἰσχ.Πέρσ.209 **κίρκον εἰσορῶ . . χηλαῖς κάρα τίλλοντα,** 'Αριστλ.ΖΙ 609a,15, αὐτ. 618a,29· ‖ κ. ἐπὶ μαγείρου παρασκευάζοντος πτηνὰ πρὸς ἕψησιν ἢ βρασμόν : Εὔβουλ.150,5 **τίλλειν τε φάττας καὶ κίχλας ὁμοῦ σπίνοις,** Πλούτ. 'Ηθ.233Α· **3)** κτ. ἐπέκτ. ἐπὶ ζῴων, ἐκδέρω, γδέρνω : 'Αριστφ.ἀπ.212 **τίλλειν λαγών,** Πάπ. **τοῖς τίλλουσι τὰ ὑποδίφθερα** (πρόβατα), Σουίδ.ἐν λ. πεκτῆρες· **4)** πάπ. κ. νεώτ. ξαίνω τι καὶ ἐξάγω τὰς ἶνας, λαναρίζω: **τετίλκασι στιππύου δέσμας ς'**· **5)** νεώτ. διαλύω τὴν ὕφανσιν, ὑφάσματος, ξεφτίζω· **6)** μτγν μτφ. ἐπὶ δένδρων, ἀποσπῶ τὰ φύλλα ἢ καὶ κλαδίσκους, περικόπτω, κουτσουρεύω, μαδῶ, σουρομαδῶ : Πλούτ.Θεμ.18 **εὐδίας δὲ περὶ αὐτοὺς γενομένης τίλλειν τε καὶ κολούειν** (τὴν πλάτανον)· ‖ ἀποσπῶ τὰ ἄνθη, οἷον στεφάνου, μαδῶ : Θεόκρ.3,21 **τὸν στέφανον τιλαί με κατ' αὐτίκα λεπτὰ ποησεῖς**· **7)** μτγν. ἀπαφλοιῶ, ἐκλεπίζω, ἀπολεπίζω, ξεφλουδίζω : ΚΔ Ματθ.12,1 **τίλλειν στάχυας καὶ ἐσθίειν,** Πάπ. **τίλλειν ἐρέβινθον**· **8)** ἐπὶ χόρτου, περικόπτω, κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια, κατατεμαχίζω, κομματιάζω : Πάπ. **τίλλειν χόρτον τοῖς κτήσι**· **9)** τίλλω μέλη ἐπὶ ἐγχόρδου ὀργάνου, παίζω μελῳδίας : Κρατῖν.256· **10)** μτφ. λυπῶ, δυσαρεστῶ : 'Ανακρ.13Β· **11)** ὁμ. μτφ. λυμαίνομαι, ἀφανίζω, ἰδ. **ἐν** φρ. **στέφανον τίλλειν** τοὺς νόμους λυμαίνεσθαι : Πυθαγ.π.Πορφ. Πυθ.42· κ. παθ. : 'Αριστφ.'Ορν.285 **ὑπὸ συκοφαντῶν τίλλεσθαι**· πρβλ. δημ. τὸν ἐμάδησαν· **12)** ρηματ. π. τίλσις, τιλμός, τίλμα, τίλος, τιλτός.

τίλμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ἀποτετιλμένον, εἰδικώτ. μοτός, ξαντό : 'Ιππ.Εὐσχ.8, 'Ηρακλείδ. Ταρ.π.Γαλ.12,957· **2)** μτγν. πᾶν ὅ,τι δύναται νὰ ἀποσπασθῇ ἢ μαδηθῇ : Πλούτ.'Ηθ.48Β **τὰ τίλματα τίλλοντες τῶν θηρίων αὐτῶν οὐχ ἅπτονται**· **3)** ὁμ. τίλσις βλ.λ. : 'Ηρώνδ.2,69· **4)** ὁμ.π.μτγν. ἰατρ. **τίλματα** σπάσματα : Γαλ.18(1),682· **5)** νεώτ. εἶδος στυππείου ἐξ ἀπορριμμάτων τῆς ὑφαντουργίας βάμβακος, οἷον νημάτων, ἀποξεσμάτων κττ., χρησιμοποιουμένου πρὸς καθαρισμὸν ἰδίᾳ μεταλλικῶν σκευῶν καὶ μηχανημάτων, στουπί.

τιλμάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τίλμα βλ.λ.) : 'Αρχιγ.π.Γαλ.12,578, Σωρ.2,11.

τιλμὸς (ὁ) τὸ τίλλειν, ἀπόσπασις βιαία **τῶν** τριχῶν, μάδημα : Αἰσχ.'Ικ.839 **τιλμοὶ τιλμοὶ καὶ στιγμοί, πολυαίμων φόνιος ἀποκοπὰ κρατός,** Μέν.'Επιτρ. 472· **2)** ἐκρίζωσις : Πάπ. **τιλμὸς καλάμου**· **3)** συναπτόμενον μτ. τοῦ κνησμός, αἴσθησις τιλμοῦ ὡς σύμπτωμα νόσου: 'Ιππ.'Επιδ.1,23· **4)** ἐξαγωγὴ τῶν ἰνῶν φυτοῦ τινος : Πάπ. **τιλμὸς σησάμου**· **5)** γλωσσ. **τιλμὸς ὀσπρίων** ἀποφλοίωσις.

τίλος (ὁ) (τίλλω) μτγν. πᾶν ὅ,τι ἀποτίλλεται, λεπτὸς χνοῦς, ὅθ. **οἱ τίλοι** αἱ λεπταὶ τρίχες τῶν ὀφρύων : Πολυβ.2,50.

τῖλος (ὁ) κ. μτγν. **τὸ** τίλημα **βλ.λ.** : Σώφρ.ἐν Πάπ., Πολυβ.5,91.

τίλσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ **τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ τίλλω, τὸ τίλλειν, τιλμός, μάδημα, μάδησις, βιαία ἀπόσπασις : 'Αριστλ.ΗΝικ.1148b,27 **τριχῶν τίλσεις**· **2)** πάπ. ἐκρίζωσις : **τίλσις χόρτου**· **3)** νεώτ. μάδημα, ξέφτισμα, λανάρισμα.

τιλτὸς-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τετιλμένος, μαδημένος : Πάπ. **τιλτὰ λάχανα**· **2)** κ. νεώτ. ὁ παραχθεὶς διὰ τίλσεως, ξεφτισμένος, ξεσμένος : Σωρ.2,11, Γαλ.11,124 **μοτῶν δὲ εἴδη πέντε· στρεπτάς, ξυστός, τιλτός, ἐλλυχνιωτός, πριαπισκωτός**· ‖ **τὸ οὐδ.**

τὸ τιλτόν ὡς οὐσ. ὁ τιλτὸς μοτός, τὸ ξαντόν: Παῦλ.Αἰγ.6,5 **διαμοτώσαντες ξηροῖς τιλτοῖς,** Γλωσσ.· **3) τὸ τιλτόν** (τάριχος) ὡς οὐσ. ἀπολελεπισμένος παστὸς ἰχθύς: Νικόστρ.Κωμ.5,5 **ἀλλ' ἐπριάμην . . τιλτὸν μέγιστον, ἄξιον δραχμῆς, δυοῖν ὀβολοῖν,** Πλάτ.Κωμ.193.

τίλτρον (τὸ) πάπ. ἀμοιβὴ διὰ τὸν καθαρισμὸν ἢ τὴν ἐξαγωγὴν ἰνῶν.

τίλφη (ἡ) μτγν. ἡ σίλφη βλ.λ. : Λουκ.'Απαίδ.17.

τιλῶ-άω κ. μσν. ἀποπατῶ λεπτὰ καὶ μυξώδη κόπρανα, τσιρλίζομαι : 'Ιππῶν.55Α **ὤμιξεν αἷμα καὶ χολὴν ἐτίλησεν,** 'Ιππιατρ.56.

τίλων-ωνος (ὁ) κ. νεώτ. γένος τελεοστέων ἰχθύων ἐκ τῶν κυπρινιδῶν, τἰγγα : 'Ηρ.5,16 **τῶν δὲ ἰχθύων ἐστὶ γένεα δύο, τοὺς καλέουσι πάπρακάς τε καὶ τίλωνας,** 'Αριστλ.ΖΙ 568b,25, αὐτ.602b,26.

τιμαδία 'Ησ. «μικρὰ τιμή».

τιμάεις-εντος-εσσα-εν δωρ. τ. τοῦ τιμήεις βλ.λ.: Πίνδ.ΠΙ 3(4),7(25), 'Επιγρ.Δελφῶν.

τιμαιογραφῶ-έω γράφω μιμούμενος τὸν Τίμαιον ἢ πραγματευόμενος τὰ τοῦ Τιμαίου (λέγεται ὑπὸ τοῦ Τίμωνος περὶ τοῦ Πλάτωνος) : Τίμων Φλ.54,3.

τιμαῖος-α-ον μτγν. ὁ πολλῆς τιμῆς, ἀξίας, πολύτιμος : Διοκλ.Κωμ.18.

τιμαιρεσίαι (αἱ) 'Επιγρ. ἡ ἐκλογὴ τῶν ἀρχόντων.

τιμαλφής-οῦς-ές (τιμή, ἀλφεῖν) μσν. κ. νεώτ. ὁ τιμὴν ἀποφέρων, ὁ πολλῆς ἀξίας, μεγάλης τιμῆς, πολύτιμος : Αἰσχ.ἀπ.56, 'Ιων Τραγ.43, Λουκ.ἐν ΑΠ ΙΙ,397,37 **χρυσοῦν τιμαλφέα φόρτον ἔχουσαι,** Εὐστ.Πον.168,65· κ. συγκρ. κ. ὑπερθ. : Πλάτ.Τίμ. 59Β **τιμαλφέστατον κτῆμα χρυσός,** Νικόστρ.Φιλ. π.Στοβ.4,23,62, Φίλ.Ι,(57, Συνέσ.'Επιστ.55· ‖ νεώτ. εἰδ. τὸ οὐδ. πληθ. τιμαλφῆ ὡς οὐσ. τὰ κοσμήματα, πολύτιμοι λίθοι, διαμαντικά : **ἐκλάπησαν τιμαλφῆ ἀξίας διακοσίων χιλιάδων δραχμῶν.**

τιμαλφῶ-έω κ. μσν. τιμῶ, κλείζω, θεραπεύω, δοξολογῶ : Πίνδ.Ν 9,54 **ὑπὲρ πολλῶν τιμαλφῶν λόγοις νίκαν,** Αἰσχ.'Αγ.922 **θεούς τοι τοῖσδε τιμαλφεῖν χρεών·** κ. παθ. : αὐτ.Εὐμ.608 **ὑπ' ἀστῶν τῶνδε τιμαλφουμένας,** αὐτ.626· σπαν. π. πεζ. : 'Αριστλ.Πολιτ.1336a,19 **ἀφίησιν ὁ νόμος τοὺς ἔχοντας ἡλικίαν πλέον προήκουσαν, καὶ ὑπὲρ αὑτῶν καὶ τέκνων καὶ γυναικῶν τιμαλφεῖν τοὺς θεούς,** Εὐστ.Πον.308,71· **2)** ἑορτάζω, πανηγυρίζω: Αἰσχ.Εὐμ.15 **αὐτὸν κάρτα τιμαλφεῖ λεώς.**

τιμάξιος-αν πάπ. ὁ ἄξιος τιμῆς, σεβασμοῦ· ἐν χρ. τὸ ὑπερθ. **τιμαξιώτατος** ὡς τίτλος ἀπονεμόμενος εἰς ἐπίσημα πρόσωπα.

τιμάορος-ον δωρ. ἀσυναίρ. τ. τοῦ τιμωρὸς βλ.λ.: Πίνδ.Ο 9,84. Αἰσχ.'Αγ.514, Εὐρ.ἀπ.318,4.

τιμάοχος-ον δωρ. κ. ἐπ. τ. τοῦ τιμοῦχος βλ.λ. ; 'Υμν.'Αφρ.31 **ἐν ναοῖσι θεῶν τιμάοχός ἐστι.**

τιμαρεύω περιποιοῦμαι ἵππον, ξυστρίζω.

τιμάρι (τὸ) (περσ. τιμάρ) δημ. κ. **τιμάρεμα** περιποίησις κτήνους, ἰδίως ἵππου, ξύστρισμα.

τιμαριθμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τιμάριθμον βλ.λ.

τιμάριθμος (ὁ) νεώτ. ἀριθμὸς δεικνύων τὴν μέσην στάθμην τῶν τιμῶν διὰ τὰ χρειώδη τοῦ βίου, καθ' ὡρισμένην περίοδον χρονικὴν ἐν συγκρίσει πρὸς τὸν μέσον ὅρον τῶν τιμῶν κατ' ἄλλην ἐποχήν, ὅστις καὶ λαμβάνεται ὡς βασικὴ μονάς.

τιμάριον (τὸ) (περσ.) μσν. κ. νεώτ. μεγάλη ἔκτασις γῆς παραχωρουμένη κατὰ τὴν ἐποχὴν τῆς φεουδαρχίας ἐν τῇ Δύσει, ἰδίως ὑπὸ κυριάρχου πρὸς εὐγενεῖς, εὐπατρίδας, ἱππότας, ἀκολούθους ἢ στρατιωτικὰ ὄργανα, ὅπως διοικῶσι καὶ οἰκονομικῶς ἐκμεταλλεύωνται πρὸς ἀμοιβὴν διὰ τὴν πολεμικὴν ἢ ἄλλην τινὰ συνδρομήν των, ὅ. φέουδον (fief), τσιφλίκι· ‖ τὸ εἰς τιμὴν διδόμενον, βραβεῖον : Δουκάγγ.· **2)** νεώτ. μτφ. γεν. πᾶν ὅ τι νέμεται, ἐκμεταλλεύεταί τις αὐθαιρέτως καὶ ἀποκλειστικῶς, ἰδίως δὲ ἀρχή, ἐξουσία, θέσις διὰ τῆς ἢ οὐχὶ δικαίως βίας κατεχομένη.

τιμαριοῦχος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ κύριος, τιμαρίου βλ.λ.

τιμαριώτης (ὁ) νεώτ. ὁ κατὰ τὸν μεσαίωνα κάτοχος τιμαρίου βλ.λ.Ι).

τιμαριωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ τιμάρια βλ.λ.Ι| : **τιμαριωτικὴ ἰδιοκτησία, - τιμαριωτικὸν σύστημα** (ὁ τιμαριωτισμὸς βλ.λ.].

τιμαριωτισμός (ὁ) νεώτ. πολιτικὸν σύστημα διοικήσεως ἐπιβληθὲν ἐν Εὐρώπῃ ὑπὸ τῶν κατὰ τὸν 5ον αἰῶνα καταλαβόντων τὸ Ρωμαϊκὸν κράτος τῆς Δύσεως Γερμανῶν, καθ' ὃ ἡ κοινωνικὴ ἱεραρχία στενῶς συνυφασμένη μετὰ τῆς ἰδιοκτησίας καὶ τῆς διοικήσεως γίνεται ἀντιληπτὴ κυρίως ὑπὸ τὴν μορφὴν τῆς κατοχῆς γαιῶν, ἀπονεμομένων ὑπὸ τοῦ ἡγεμόνος εἰς τοὺς πολεμικοὺς κυρίως συνεργάτας του διανέμοντας εἶτα τὴν εἰς αὐτοὺς λαχοῦσαν γῆν εἰς μικροτέρους πολεμικοὺς ἀρχηγούς, δημιουργουμένης οὕτω σειρᾶς κυρίων διαφόρων βαθμῶν (βαρώνων, κομήτων, δουκῶν), ὑπεχόντων ὑποχρεώσεις, στρατιωτικὰς ἰδίως, πρὸς τὸν ἡγεμόνα, ἀπολαυόντων δὲ τῆς ἐκμεταλλεύσεως τῶν γαιῶν, καλλιεργουμένων ὑπὸ δουλοπαροίκων, ὅ. τιμαριωτικὸν σύστημα, φεουδαλισμός.

τιμαρχία (ἡ) ἡ τιμοκρατία βλ.λ. : Πλάτ.Πολ.545Β, αὐτ.550D· **2)** ἡ τιμητεία, τὸ ἀξίωμα τοῦ Ρωμαίου κήνσωρος : Δίων Κ 52,21.

τιμασεῦντι δωρ. τ. γ' πληθ. προσ. μέλλ. τοῦ ρήμ. τιμῶ-άω, ἀντὶ τιμήσουσι.

τιμασία (ἡ) 'Επιγρ. προσδιορισμὸς τιμῆς πράγματος, ἐκτίμησις : 'Επιγρ.'Αρκαδ.

τίμασις-εως (ἡ) 'Επιγρ. δωρ. τ. τοῦ τίμησις βλ.λ.

τιματάς (ὁ) 'Επιγρ. βοιωτ. τ. τοῦ τιμητὴς βλ.λ.

τιμάωρ-ορος (ὁ) ποι. ὁ τιμωρός : Αἰσχ.'Ικ.43.

τιμή (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐκδήλωσις ἐκτιμήσεως, λατρείας, ἀπότισις σεβασμοῦ, εὐγνωμοσύνης πρὸς πρόσωπόν τι, οὗ ἀναγνωρίζεται οὕτω ἡ ὑπεροχή, ἡ ὑψηλὴ θέσις : 'Ιλ.Α 510, αὐτ.Ι 319 **πᾶσι γὰρ ἀνθρώποισιν . . ἀοιδοὶ τιμῆς ἔμμοροί εἰσι καὶ αἰδοῦς,** Ξεν.ΚΠ 8,8,24, αὐτ.'Απομν.Ι, 133 **οἱ γεραίτεροι ταῖς τῶν νέων τιμαῖς ἀγάλλονται·** ‖ ἐν συνεκφ. μετὰ τῶν ρ. **νέμειν, ἀπονέμειν, ὀπάζειν, πορεῖν, διδόναι, ἀποδιδόναι, φέρειν, προσάπτειν, περιάπτειν** κλπ. ἐπὶ τοῦ ἐκδηλοῦντος σεβασμόν, λατρείαν, ἐκτίμησιν πρός τινα, μτ. δοτ. προσ. : Αἰσχ.Πρ.30 **βροτοῖσι τιμὰς ὤπασας πέρα δίκης,** αὐτ.946, Σοφ.Αἴ.1351 **τοῖς φίλοις τιμὰς νέμειν,** αὐτ.Φιλ.1062, Πλάτ.Πολ.415C **τὴν τῇ φύσει προσήκουσαν τιμὴν ἀποδόντες·** μτ. γενικ. : 'Αριστφ.'Αχ.640· ‖ κ. ἐμπροθ. **ἐν τιμῇ ἔχω, ἄγω ἢ ἄγομαι, τίθεμαι, σέβω τινά** ὁμ. ἐπὶ τοῦ τιμῶντος : 'Ηρ.Ι,134 **ἥκιστα δὲ τοὺς ἑωυτῶν ἑκαστάτω οἰκημένους ἐν τιμῇ ἄγονται,** αὐτ.3,3, Αἰσχ.Πέρσ.166 **μήτε χρημάτων ἀνάνδρων πλῆθος ἐν τιμῇ σέβειν,** Πλάτ.Πολ.538Ε **καὶ ἃ μάλιστα ἦγεν ἐν τιμῇ,** Φιλήμ.199· ‖ ἐν συνεκφ. μετὰ τῶν ρημ. **ἔχω, δέχομαι, φέρομαι, εὑρίσκομαι** ἐπὶ τοῦ δεχομένου τὰς τιμητικὰς ἐκδηλώσεις, τὴν ἔκφρασιν τοῦ σεβασμοῦ, τῆς λατρείας : Πίνδ.Π Ι,48 **ἀνίχ' εὑρίσκοντο θεῶν παλάμαις τιμάν, οἷαν οὔτις 'Ελλάνων δρέπει,** αὐτ.8,5, 'Ηρ.2,46 **τιμὰς μέζονας ἔχουσι,** 'Αριστφ.'Όρν.1278 **οὐκ οἶσθ' ὅσην τιμὴν παρ' ἀνθρώποις φέρει·** ‖ ὁμ. **τιμῆς λαγχάνω, τυγχάνω,** Σοφ.'Αντ.699 **οὐχ ἥδε χρυσῆς ἀξία τιμῆς λαχεῖν;,** αὐτ.'Ηλ.364· ‖ μτ. γενικ. προσ. δηλούσης τὸν τιμώμενον : Αἰσχ.'Αγ.637, Σοφ.'Αντ.745, Εὐρ.'Ιππ.107· ‖ ἡ δοτ. **τιμῇ** ἐν ἐπιρρ.σημ. ἐντίμως, τιμίως : **αὐτ.ΟΚ 381·** ‖ κ. νεώτ. φρ. **τιμῆς ἕνεκα** εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ, ἐκτιμήσεως ἢ εἰς ἀναγνώρισιν παρασχεθεισῶν ὑπηρεσιῶν : Ξεν.'Αν, 7,3,28· ‖ νεώτ. εἰδ. κτ. πληθ. **τιμαὶ** νενομισμέναι ἐκδηλώσεις σεβασμοῦ, ἰδιαιτέρας διακρίσεως·

ἐπικήδειοι - στρατιωτικαὶ τιμαί· ‖ κυρία τῆς τιμῆς ἡ ἐπὶ τῶν τιμῶν ἡ ἀνήκουσα εἰς τὴν ἰδιαιτέραν ἀκολουθίαν βασιλίσσης ἢ πριγκιπίσσης· **2)** ἀξίωμα, ἐξουσία, ἀρχή : Ἡρ.1,59, Θουκ.2,63 **καὶ μὴ φεύγειν τοὺς πόνους ἢ μηδὲ τὰς τιμὰς διώκειν**, Ξεν.ΚΠ 1,3,8, Πλάτ.Ἀπολ.35Β **ἔν τε ταῖς ἀρχαῖς καὶ ταῖς ἄλλαις τιμαῖς**, Ἀριστλ.Πολιτ. 1281a,31· ‖ γεν. ἔργον, ὑπούργημα, λειτούργημα : Ἡρ.7,36 **καὶ οἱ μὲν ταῦτα ἐποίεον τοῖσι προσέκειτο αὕτη ἡ ἄχαρις τιμή·** **3)** ἡ ὑφίστη ἐξουσία, ἡ ἀνωτάτη κυριαρχία, ὡς ἀξίωμα, ἰδιάτης τῶν θεῶν ἢ τῶν βασιλέων : Ἰλ.Α 278 **ἐπεὶ οὔ ποθ' ὁμοίης ἔμμορε τιμῆς σκηπτοῦχος βασιλεύς**, αὐτ. 1,498, Ὀδ.Ε 335, Αἰσχ.Πέρσ.919 **ὀτοτοῖ, βασιλεῦ, στρατιᾶς ἀγαθῆς καὶ Περσονόμου τιμῆς μεγάλης**, αὐτ.Ἀγ.44· ‖ εἶτα κ. τὸ δικαίωμα τοῦ βασιλέως, τοῦ ὑπερτάτου ἄρχοντος, τὸ γέρας : Ὀδ. Α 117 **τιμὴν δ' αὐτὸς ἔχοι καὶ κτήμασιν οἷσιν ἀνάσσοι**, Ἡσίοδ.Θ 203, Θέαγν.374, Αἰσχ.Πρ.171 **σκῆπτρον τιμάς τ' ἀποσυλᾶται**, Σοφ ΟΤ 909 **οὐδαμοῦ τιμαῖς Ἀπόλλων ἐμφανής·** ‖ ὅθ. κ. τὸ πρόσωπον τὸ κατέχον τὴν ὑφίστην ἀρχήν, τὴν ἐξουσίαν : Αἰσχ.Χο.919 **κλῦτε δὲ Γᾶ χθονίων τε τιμαί**, Σοφ.Αἶ 670 **καὶ τὰ καρτερώτατα τιμαῖς ὑπείκει** [ὑποχωροῦν εἰς τοὺς ἄρχοντας]· **4)** τὸ προσφερόμενον εἰς ἐκδήλωσιν ἐκτιμήσεως, σεβασμοῦ, ἀναγνωρίσεως τῆς ὑπεροχῆς τινος, τιμητικὴ προσφορά : Ἡσίοδ.Ἔργ 142 **ἀλλ' ἔμπης τιμὴ καὶ τοῖσιν ὀπηδεῖ**, Αἰσχ.Πέρσ.622 **γαπότους δ' ἐγὼ τιμὰς προπέμψω τάσδε νερτέροις θεοῖς·** ‖ εἰδ. δῶρον, προσφορὰ εἰς ἀντομοιβήν : Πλάτ.Φιλ.61C, αὐτ.Φαίδ.113E **τῶν εὐεργεσιῶν τιμὰς φέρονται**, αὐτ.Πολ.347Α, Ἐπιγρ. **ὅσοι . . ἄλλην τινὰ δωρεὰν ἢ τιμὴν ἔχουσιν παρὰ τῶν Λεβεδίων·** **5)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὅ τι ἐξυψοῖ, παρέχει εὔλογον ἀφορμὴν ὑπερηφανείας, ὅ,τι δύναται νὰ προσδώσῃ εἴς τινα αἴγλην, ὑπόληψιν, τὸ τιμῶν τινα : Εὐρ.Ἱππ. 329 **τὸ μέντοι πρᾶγμ' ἐμοὶ τιμὴν φέρει**, **- ἡ πρᾶξις αὐτὴ σᾶς περιποιεῖ τιμήν**, **- εἶχε τὴν τιμὴν νὰ ἐκλεγῇ πρύτανις·** ‖ κ. φρ. **λαμβάνω ἢ ἔχω τὴν τιμὴν νὰ . .** τύπος δι' οὗ ἄρχεται πᾶν ἔγγραφον, ἀναφορὰ πρὸς προϊσταμένην ἀρχήν· **6)** τὸ ἐφ' οὗ ἑδράζεται ἡ καλὴ φήμη, ἡ κοινωνικὴ ὑπόληψίς τινος : **προσεβλήθη ἡ τιμὴ τῆς οἰκογενείας του**, **- ἦταν γιὰ μένα ζήτημα τιμῆς**, **- λόγος τιμῆς** [ὑπόσχεσις ἧς ἡ ἀθέτησις συνεπάγεται ἀτιμίαν διὰ τὸν δόντα αὐτήν]· **7)** εἰδ. ἐπὶ γυναικῶν, ἁγνότης, αἰδώς, παρθενία : παροιμ. **κάτσε, κόρη, στὴν τιμή σου κι ἔχει ὁ θεὸς τὸ ριζικό σου·** ὁμ. **ἡ τιμὴ τιμὴ δὲν ἔχει καὶ χαρὰ στον ποὺ τὴν ἔχει·** **8)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ πραγμ., ἡ καθωρισμένη ἀνταλλακτικὴ ἀξία, ὅ,τι στοιχίζει τι διὰ ν' ἀγορασθῇ, τὸ εἰς χρῆμα ἀντάλλαγμα, τίμημα : Ὑμν.Δήμ.132, Ἡρ.7,117 **τοῦτο δὲ κτήνεα σιτεύεσκον ἐξευρίσκοντες τιμῆς τὰ κάλλιστα**, Λυσ.22,12 **φαίνεσθαι τῆς αὐτῆς τιμῆς πολλὰς ἡμέρας πωλοῦντας**, αὐτ.22,15, Ἀριστφ.Ἀχ.895, Πλάτ.Νόμ.914C **δεκαπλάσιον τῆς τιμῆς τοῦ κινηθέντος ἀποτινέτω τῷ καταλιπόντι**, αὐτ.917B, αὐτ.917D, Δημ.563, Ἐπιγρ., Πάπ.,**-πούλησε τὸ σπίτι του σὲ καλὴ τιμή·** **9)** ἐκτίμησις, προσδιορισμὸς τῆς περιουσιακῆς καταστάσεώς τινος πρὸς κατανομὴν τῶν φόρων : Πλάτ.Νόμ.794E **ἔστω δὴ πενίας μὲν ὅρος ἡ τοῦ κλήρου τιμή·** κ. γεν. : Ἀριστλ.Ρητ.1391a,1 **ὁ πλοῦτος τιμή τις τῆς ἀξίας τῶν ἄλλων·** **10)** ἐκτίμησις ζημίας τινὸς πρὸς προσδιορισμὸν τῆς ἀποζημιώσεως· ὅθ. κ. ἀποζημίωσις, ποινὴ συνισταμένη ἰδίως εἰς τὴν ἀπότισιν χρηματικοῦ ποσοῦ : Ἰλ.Α 159 **τιμὴν ἀρνύμενοι Μενελάῳ** [σχόλ. «δίκην λαμβάνοντες παρὰ τῶν Τρώων τῷ Μενελάῳ»], αὐτ.Γ 286, αὐτ.Ε 552, Ὀδ.Χ 57 **τιμὴν ἀμφὶς ἄγοντες ἐεικοσάβοιαν ἕκαστος**, Πλάτ.Γοργ.497B.

τιμήεις-εσσα-εν ποιητ., συνηρ. **τιμῆς** [Ἰλ.Ι 605], δωρ. **τιμάεις** (Ἐπιγρ.Δελφ.) κ. θηλ. **τιμάεσσα** [Ἐπιγρ.Παμφυλ.] κ. πληθ. **τιμάεντες** [Πίνδ.Ι 4(3),7(25)], αἰτ. **τιμῆντα** [Ἰλ.Σ 475] κ. Ἐπιγρ. **τιμήϝεντα**, ἔντιμος, τετιμημένος, ἐκτιμώμενος ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, σεβαστός : Ἰλ.Ι 605 **οὐκέθ' ὁμῶς τιμῆς ἔσεαι, πόλεμόν περ ἀλαλκών**, Ὀδ.Ν 129, αὐτ.Σ 161· συγκρ. : αὐτ.Α 393 **αἶψά τέ οἱ δῶ ἀφνειὸν πέλεται καὶ τιμηέστερος αὐτός·** **2)** κ. ἐπὶ πραγμ., πολύτιμος, βαρύτιμος : Ἰλ.Σ 475 **καὶ χρυσὸν τιμῆντα καὶ ἄργυρον**, Ὀδ.Θ 393,αὐτ.Α 312· κ. ὑπερθ. : αὐτ.Δ 614, Κωμ.Ἀδέσπ.1226.

τίμημα-ατος (τό) [τιμῶ] ἀπότισις τιμῆς, ὀφειλομένη τιμή, ἱκανοποίησις : Αἰσχ.Χο.511 **ἀμεμφῆ τόνδ' ἐτεινάτην λόγον, τίμημα τύμβου τῆς ἀνοιμώκτου τύχης·** **2)** ἐκτίμησις, ὑπολογισμὸς τῆς τιμῆς, τῆς ἀξίας τινός : Εὐρ.Ἱππ.622 **τίμημα τῆς ἀξίας**, Δημ.173 **ἐπειδὴ τὸ τίμημ' ἐστὶ τῆς χώρας ἑξακισχιλίων ταλάντων**, Πάπ.· **3)** εἰδ. ἐν νομικῇ σημ. ἡ ἐκτίμησις γενομένης ζημίας, ὅθ. ὁ προσδιορισμὸς τῆς ποινῆς τοῦ κατηγορουμένου ὑπὸ τοῦ κατηγόρου, ἡ προτεινομένη ποινή, τιμωρία : Ἀριστφ.Σφ.897 **τίμημα κλῳὸς σύκινος**, αὐτ.Πλ.4,80 **τί τίμημ' ἐπιγράφω τῇ δίκῃ**, Πλάτ.Ἀπολ.39B **καὶ ἔγωγε τῷ τιμήματι ἐμμένω, καὶ οὗτοι**, αὐτ.Νόμ. 941Α, αὐτ.907E **τιμάτω τὸ δικαστήριον τίμημα·** ‖ φρ. **εἰς τίμημα, εἰς τὸ τίμημα ἀναβαίνω**, ἔρχομαι εἰς τὸν προσδιορισμὸν τῆς ποινῆς : Δημ. 434· **4)** δαπάνη, ἔξοδον : Πάπ. **τῷ ἑαυτῆς τιμήματι** [ἰδίοις ἐξόδοις, ἀναλώμασι]· **5)** ἐν πολιτικῇ σημ. ὁ πρὸς φορολογίαν ἐνεργούμενος, ὁ ὑπολογισμὸς τῆς ἀξίας ἣν εἶχεν ἡ περιουσία Ἀθηναίου πολίτου, ἡ ἐκτίμησις τῆς φορολογησίμου περιουσίας τινός : Λυσ.17,7,αὐτ.19,48, Πλάτ.Νόμ. 945Α **προσαποτισάτω μισθόν, χιλίας μέν, ἂν τοῦ μεγίστου τιμήματος·** ‖ **ἡ ἀπὸ τιμημάτων πολιτεία** τὸ τιμοκρατικὸν πολίτευμα : Πλάτ.Πολ.550C· οὕτω κ. : Ξεν.Ἀπομν.4,6,12, Ἀριστλ.Πολιτ.1278a,23 **ἀπὸ τιμημάτων μακρῶν αἱ μεθέξεις τῶν ἀρχῶν**, αὐτ.1306b,13· **6)** πληρωμή, καταβολὴ χρηματικοῦ ποσοῦ : Πάπ. **7)** νεώτ. τὸ ἀντίτιμον, ἡ ἀξία πράγματός τινος εἰς χρῆμα.

τιμήορος-ον ἰων. τ. τοῦ τιμωρός· Ἡσ. «τιμήορος· τιμωρός, βοηθός» : Ἀπολλ.Ρ 4,709,αὐτ.4,1358.

τιμηρύειν Ἡσ. «τιμιοπωλεῖν».

τιμῆς, αἰτ. -ῆντα, συνηρ. τ. τοῦ τιμήεις : Ἰλ.Ι 605.

τιμήσιος-ον μτγν. τιμητὸς (κατὰ τὸ ὑμνήσιος) : Αἰλ.ΖΙ 11,7 **ἱερὸν τὸ . . τιμήσιον** [πιθ. ἐσφ. ἀνάγν.].

τίμησις-εως (ἡ) [τιμῶ-άω] ἐκτίμησις, ἀπονομὴ τιμῆς, σεβασμοῦ : Πλάτ.Νόμ.696D **ἐπισκεψώμεθα τῶν ἐν ταῖς πόλεσι τιμήσεων ἕνεκα, ποῖαί τε ὀρθαὶ καὶ μὴ γίγνονται ἑκάστοτε**, αὐτ.728F· **2)** ἐκτίμησις, ὑπολογισμὸς τῆς ἀξίας ἣν ἔχει περιουσία τις, καθορισμὸς τῆς ὅλης τιμῆς πράγματος : Πολύβ.31,28,3 **οὔσης τῆς ὅλης τιμήσεως ὑπὲρ ἑξήκοντα τάλαντα** κτ. πληθ. : Ἐπιγρ.Ἐφέσου· **3)** δαπάνη, ἔξοδον : Ἐπιγρ. **τὰς τιμήσεις ἐκπληροῦν** [καταβάλλειν πᾶσαν τὴν δαπάνην]· **4)** ὑπολογισμός, ἐκτίμησις ζημίας, βλάβης : Πλάτ.Νόμ. 878E **ἐὰν δὲ ἀμφισβητήσιμος ἡ τίμησις γίγνηται·** **5)** προσδιορισμὸς τῆς ποινῆς, τῆς ἐπιβλητέας τιμωρίας εἰς τὸν κατηγορούμενον : Αἰσχίν.3,198 **κελεύσατε οὖν αὐτοὺς . . ἀπαντᾶν εἰς τὴν τίμησιν·** ‖ φρ. **τίμησιν ποιεῖν τινι** [κατ' ἀντίθ. πρὸς τὴν κεφαλικὴν κατηγορίαν] : Ἀντιφ.5,10· **6)** ἐκτίμησις, ὑπολογισμὸς τῆς ἀξίας ἣν ἔχει περιουσία τις, χάριν πολιτικῶν σκοπῶν : Ἀριστλ.Πολιτ.1308b,2· ‖ **ἀπὸ τιμήσεως πολίτευμα** ἡ τιμοκρατία : Διόδ. Σ 18,18· **7)** καταβολὴ χρηματικοῦ ποσοῦ : Πάπ.

τιμητεία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀξίωμα καὶ ἡ ἐξουσία τοῦ τιμητοῦ, τοῦ Ρωμαίου κήνσωρος : Πλούτ. Κάτ.Πρεσβ.16 **τῆς δ' ὑπατείας κατόπιν ἔτεσι δέκα**

τιμητείαν ὁ Κάτων παρήγγειλε, αὐτ.Αἰμ.38 (ἐσφ. γρ. τιμητίαι), Δίων Κ 41,14.

τιμητεύω μτγν. ἔχω τὸ ἀξίωμα τοῦ τιμητοῦ βλ.λ. : Πλούτ.ΤΓράκχ.14 **τοῦ μὲν πατρὸς αὐτοῦ τιμητεύοντος,** Δίων Κ 41,14.

τιμητήρ-ῆρος (ὁ) 'Επιγρ. Κυρήνης ὁ τιμητής, ὁ ἐκτιμητὴς τῆς φορολογησίμου περιουσίας.

τιμητήριος-ία-ον μτγν. ὁ πρὸς τιμήν τινος τελούμενος, γινόμενος : 'Ιουλ.Λόγ.5,177Α **ταῖς τιμητηρίαις** (ἐνν. θυσίαις), αὐτ.Γολ.298C.

τιμητής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκτιμητής, ὁ προσδιορίζων τὴν ἀξίαν, τὴν πληρωτέαν τιμήν, τὴν ἀποζημίωσιν : Πλάτ.Νόμ.843D **τούτων ἁπάντων ἐπιγνώμονές τε καὶ δικασταὶ καὶ τιμηταὶ γιγνέσθων ἀγρονόμοι·** 2) εἰδ. ὁ προσδιορίζων ἐν τῇ δίκῃ τὴν εἰς τὸν κατηγορούμενον ἐπιβλητέαν ποινήν : 'Αριστλ.Ρητ.'Αλ.1427b,26 **τιμηταὶ ζημίας οἱ δικασταί·** 3) ὁ καθορίζων, διατιμῶν τὴν ἀξίαν ἰδιοκτησίας, περιουσίας τινός : 'Ιώσ.ΑΙ 18,1,1,'Επιγρ. Τανάγρας,Τέω· 4) εἰδ. ἐν τῇ Ρωμαϊκῇ πολιτείᾳ, ἑκάτερος τῶν ἐκ τῆς τάξεως τῶν χρηματισάντων ὑπάτων ἐκλεγόμενος ἐκτιμητὴς τῶν περιουσιῶν τῶν Ρωμαίων πολιτῶν, ἔχων πρὸς τούτοις ὡς ἔργον τὴν σύνταξιν τῶν καταλόγων τῶν δισφ. τάξεων (συγκλητικῶν, ἱππέων κλπ.), πρὸς δὲ καὶ τὴν ἀνωτάτην τῶν ἠθῶν ἐπίβλεψιν (censor) : Πολύβ.6,13,3, Διον.'Αλ.Ρωμ 19,16, Πλούτ.Κικ.27, αὐτ.Αἰμ.38 **ἐκβαλεῖν τε γὰρ ἔξεστι συγκλήτου τὸν ἀπρεπῶς ζῶντα τοῖς τιμηταῖς·** 5) νεώτ. εἰδ. ὁ κρίνων ἐπί τινος, ἰδίως δὲ ὁ κατακρίνων, ὁ ἐπικριτής.

τιμητικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ πλήρης τιμῆς, ὁ ἀπονέμων τιμήν, ἐκδήλωσιν σεβασμοῦ εἴς τινα· ἐπὶ προσ. μτ.γενικ. ἀντικειμ. : Πλούτ.'Ηθ.120Α **τιμητικὸς . . τῶν καθηγησαμένων·** κ. ἀπολ. : Μαλάλ.Ι 343,10 **ἦν δὲ ἥσυχος καὶ τιμητικός, - τιμητικὴ φρουρά·** || ὁ τελούμενος πρὸς τιμήν τινος : 'Επιγρ.Ναυπλίου τιμητικὸν (ἐνν. ἀγῶνα) 'Αφροδίτης, Εὐστ.Πον.111,22 **τιμητικοὺς θριάμβους·** || ἐπὶ πραγμ., ὁ παρεχόμενος, ἀπονεμόμενος εἰς ἐκδήλωσιν τιμῆς, σεβασμοῦ πρὸς ἔξέχον πρόσωπον : **τιμητικὴ θέσις - σύνταξις·** 2) ὁ χρησιμεύων ἢ ἀναφερόμενος εἰς καθορισμόν, ἐκτίμησιν τῆς ποινῆς τοῦ ἐπιβαλλομένου τιμήματος ἐν τοῖς δίκαις : 'Αριστφ.Σφ.167 **πινάκιον τιμητικόν·** 3) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τιμητὴν βλ.λ.4), εἰς τὸν κήνσωρα : Πλούτ.Αἰμ.38 **τότε τὴν τιμητικὴν ἀρχὴν μετῄεσαν** (τὴν τιμητείαν)· || **τιμητικὸς ἀνὴρ** ὁ τιμητὴς βλ.λ.4) : Πλούτ.ΤΓράκχ.4.

τιμητικῶς μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ά μετ' ἐκδηλώσεων τιμῆς, σεβασμοῦ : Φίλ.1,613, Σέξτ.'Εμπ. Μαθ.9,136 **ἐν μὲν γὰρ σημαίνειν τοὺς θεοὺς εὐλόγως ἄν τις τιμῴη, ἕτερον δέ, τιμητικῶς ἔχοι, - τοῦ φέρθηκαν τιμητικά·** || εἰς ἔκφρασιν τιμῆς : **τοῦ ἀνετέθη τιμητικῶς** ἡ προεδρία.

τιμητός-ή-όν μτγν. ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς, ὁ δεκτικὸς ὑπολογισμοῦ, ἐκτιμήσεως ὡς πρὸς τὴν ἀξίαν ἣν ἔχει : 'Ιώσ.ΑΙ 5,1,21· μτ. γενικ. τοῦ τιμήματος : Πάπ.· 2) ὁ ἄξιος τιμῆς, ἐκτιμήσεως : Θεόκρ. 28,25 **πάντα δὲ τιματὰ τὰ πὰρ φίλων·** || ὅθ. ἄξιος σοβαροῦ ὑπολογισμοῦ : 'Ιώσ.ΑΙ 16,2,4 **τὸ τοῦ χρόνου τιμητόν·** 3) κτ. οὐδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ποινήν, πρόστιμον ἐκ τῶν προτέρων ὡρισμένον, ἀντίθ. ἀτίμητος : Δημ.834 **τὴν ἐπωβελίαν ὀφλήσω μνᾶς ἑκατόν· καὶ τούτῳ μὲν . . τιμητόν.**

τιμιάζω 'Επιγρ. λαμβάνω μέγα τίμημα (ἀμφ.).

τιμικόν (τὸ) γλῶσσ. τιμητικόν.

τιμίονσα 'Επιγρ. ἀντὶ τιμῶσα.

τιμιοπώλης (ὁ) ὁ ἀντὶ ὑψηλῆς τιμῆς πωλῶν, ποὺ πουλάει ἀκριβά : Φρύν.Κωμ.52.

τιμιοπωλῶ-έω ἀκριβὰ πωλῶ· 'Ησ.

τίμιος-ία-ο(ν) κ. μσν. κ. νεώτ., θηλ. ὁ. τίμιος (Σοφ. 'Αντ.498, 'Αριστλ.Πολιτ.1283a,26, 'Οππ.'Αλ.2,651), δημ. θηλ. **τίμια,** ἐπὶ προσώπων, ὁ ἄξιος τιμῆς, ὑπολήψεως, σεβασμοῦ, ὁ, τετιμημένος : 'Οδ.Κ 38, Σαπφ 10 **αἴ με τιμίαν ἐπόησαν ἔργα τὰ σφά,** 'Ηρ. 9,71, Αἰσχ.Χο.556 **δόλοις κτείναντες ἄνδρα τίμιον,** Σοφ.'Αντ.948, Πλάτ.Νόμ.829D **ὅσοι δὲ ἀγαθοί τε αὐτοὶ καὶ τίμιοι·** || κ. ἐπὶ θεῶν, ὁ εἰς ὃν ὑφίστη τιμή, μεγίστη εὐλάβεια ὀφείλεται, ὑπερθ. · Αἰσχ.Εὐμ.967 **Μοῖραι . . παντᾷ τιμιώταται θεῶν·** || εἰδ. ἐν χρ. ὡς τύπος προσφωνήσεως ἐν ἐπιστολαῖς : Λουκ.'Επ.Κρον.2,905 **Κρόνος . . τῷ τιμιωτάτῳ χαίρειν,** 'Απολλ.Δύσκ.Σύντ.41,2, Πάπ.· 2) ἐπὶ πραγμάτων, πολύτιμος, μεγάλης, σημαντικῆς ἀξίας, ἐν ἠθικῇ κυρίως σημασίᾳ : Σοφ.'Αντ.702 **οὐκ ἔστιν οὐδὲν κτῆμα τιμιώτερον,** Εὐρ.'Αλκ.301 **ψυχῆς γὰρ οὐδέν ἐστι τιμιώτερον,** αὐτ.Φοίν.439, Πλάτ.Μέν. 98Α **τιμιώτερον ἐπιστήμη ὀρθῆς δόξης ἐστί·** || φρ. **τίμιον ποιῶ** αὐξάνω τὴν τιμήν, προσδίδω μείζονα ἀξίαν εἴς τι : Πλάτ.Πρωτ.347C **τιμίας ποιοῦσι τὰς αὐλητρίδας·** 3) ὁ ἔχων ὑψηλὴν τιμήν, μεγάλην ἠθικὴν ἢ ὑλικὴν ἀξίαν, ἀκριβός : 'Ηρ. 3,23 **ἔστι δὲ ἐν τούτοισι τοῖς Αἰθίοψι πάντων ὁ χαλκὸς σπανιώτατον καὶ τιμιώτατον,** Λυσ.22,8 **τοῦ προτέρου χειμῶνος, ἐπειδὴ τίμιος ἦν ὁ σῖτος** (ἐπειδὴ ἦταν ἀκριβὸ τὸ στάρι), αὐτ.Εὐθύδ. 304Β **τὸ γὰρ σπάνιον . . τίμιον,** Ξεν.Προσ.10, ΚΔ 'Αποκ.17,4 **κεχρυσωμένη χρυσίῳ καὶ λίθῳ τιμίῳ καὶ μαργαρίταις·** 4) ὁ προσδίδων τιμήν, ἀξίαν, ἔντιμος, τιμητικός : Αἰσχ.Εὐμ.854 **καὶ σύ, τιμίαν ἕδραν ἔχουσα πρὸς δόμοις 'Ερεχθέως,** αὐτ.'Ικ. 986 **ὡς ἔχοιμι τίμιον γέρας,** Ξεν.'Αν.1,2,27 Κῦρος **δὲ ἐκείνῳ δῶρα** (ἔδωκε) **ἃ νομίζεται παρὰ βασιλεῖ τίμια·** || **τὰ τίμια** ὡς οὐσ. αἱ τιμαί, αἱ ἐκδηλώσεις σεβασμοῦ, λατρείας : Πινδ.ἀπ.221, Πολύβ.6,9,8, 'Επιγρ.Δελφῶν· 5) νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων συναίσθησιν τῆς τιμῆς, τῆς ἀτομικῆς ἀξιοπρεπείας, χρηστός, ἔντιμος, ἠθικός : **τίμια γυναίκα, - τίμιο παιδί·** || εἰδικώτ. ὁ εὐσυνείδητος εἰς τὰς χρηματικὰς αὐτοῦ συναλλαγάς : **τίμιος ἔμπορος·** 6) μσν. κ. νεώτ. εἰδ. ἐκκλ. χρ. **τίμιος Σταυρὸς ἢ τίμιον ξύλον ὁ σταυρὸς** ἐφ' οὗ ἐσταυρώθη ὁ 'Ιησοῦς Χριστός· || **τιμία ζώνη ἡ ζώνη** τῆς Θεοτόκου· 7) ἐν τῇ λειτουργικῇ **τίμια δῶρα** τὰ ἐν τῇ προσκομιδῇ προτιθέμενα εἴδη ἄρτου καὶ οἴνου ἅτινα χωριζόμενα ἀφιεροῦνται ὡς θυσία εἰς τὸν θεόν, καθαγιαζόμενα ἐν τῇ θείᾳ εὐχαριστίᾳ, ἃ. ἅγια δῶρα.

τιμιότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τιμίου βλ.λ.1), τοῦ χαίροντος τιμήν, σεβασμόν, ὑπόληψιν : 'Αριστλ.ΖΓ 736b,31 **διαφέρειν τιμιότητι καὶ ἀτιμίᾳ ἀλλήλων,** αὐτ.ΗΝικ.1178a,1· || ὡς τύπος προσφωνήσεως : Πάπ. **ἡ σὴ τιμιότης·** 2) ὁ ὑλικὸς πλοῦτος, ἡ πολυτέλεια : ΚΔ 'Αποκ.18,19· 3) νεώτ. εἰλικρίνεια, χρηστότης, εὐσυνειδησία : **ἐργάζεται μὲ ὑποδειγματικὴν τιμιότητα.**

τιμιουλκῶ-έω μτγν. κ.μσν. ἕλκω, ὑψῶ τὴν τιμήν τινος, ὑπερτιμῶ: 'Ερμην.ΠΔΠαροιμ.11,26 **ὁ τιμιουλκῶν τὸν σῖτον δημοκατάρατος,** 'Ησ., Σουΐδ.

τιμιῶ-όω μτγν. ἔχω εἰς τιμήν, εἰς ὑπόληψιν : 'Ακύλ.ΠΔ Ψαλμ.71(72),14.

τιμιώρα (ἡ) 'Επιγρ. ἡ ἐποχὴ τῆς ὑψηλῆς ἐμπορικῆς τιμῆς, ὁ καιρὸς τῆς ἀκρίβειας.

τιμίως μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον τίμιον βλ.λ.3), εἰς ὑψηλὴν τιμήν : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.3,35 **τιμίως πρίασθαι·** 2) νεώτ. χρηστῶς, ἠθικῶς, εὐσυνειδήτως : **ἐργάζεται - συναλλάσσεται τιμίως.**

τιμογραφία (ἡ) 'Επιγρ. ὁ προσδιορισμὸς τῆς καταβλητέας χρηματικῆς δόσεως.

τιμογραφῶ-έω προσδιορίζω, καθορίζω τὴν φορολογητέαν ποσότητα, φορολογῶ κατὰ διατίμησιν : ΠΔ Βασ.4,23,35 **ἐτιμογράφησε τὴν γῆν τοῦ δοῦναι τὸ ἀργύριον·** || 'Ησ. «ἐτιμογράφησεν· ἐγγράφως καὶ ὡρισμένως αὐτοὺς ἐζημίωσεν».

τιμόεις-εσσα-εν ἀσυναίρ. τ. τοῦ τιμοῦς βλ.λ.
τιμοκάριδες (αἱ) γλωσσ. μικραὶ καρίδες.
τιμοκατάλογος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. κατάλογος, ἐμφαίνων τὰς τιμὰς ἐμπορευσίμων ἢ ἄ. πραγμ.
τιμοκράτης (ὁ) μτγν. ὁ ἐν τιμοκρατικῷ πολιτεύματι ἄρχων : Ἀσπάσ.ΗΝικ.182,8.
τιμοκρατία (ἡ) κ. νεώτ. πολιτεία ἐν ᾗ διοικοῦσα ἀρχὴ εἶναι ἡ πρὸς τὴν τιμὴν ἀγάπη : Πλάτ. Πολ.545B **πρῶτον μὲν τὴν φιλότιμον σκεπτέον πολιτείαν· ὄνομα γὰρ οὐκ ἔχω λεγόμενον ἄλλο· ἢ τιμοκρατίαν ἢ τιμαρχίαν αὐτὴν κλητέον· 2)** τὸ πολίτευμα καθ' ὃ τὰ πολιτικὰ ἀξιώματα κατανέμονται ἀναλόγως τῆς διατιμωμένης περιουσίας τῶν πολιτῶν : Ἀριστλ.ΗΝικ.1160a,36, αὐτ.1160b,17.
τιμοκρατικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τιμοκρατίαν βλ.λ.1|· κ. ἐπὶ προσ. : Πλάτ.Πολ.549B **τοιοῦτος ὁ τιμοκρατικὸς νεανίας· 2) ἡ τιμοκρατικὴ πολιτεία** ἡ τιμοκρατία βλ.λ.2|, ἡ ἐπὶ τῇ βάσει τῆς ἀρχῆς τῆς τιμοκρατίας πολιτειακὴ σύστασις, συγκρότησις : Ἀριστλ. ΗΝικ.1160a,34· κ. νεώτ. **τιμοκρατικὸν σύστημα.**
τιμολεόντειον (τὸ) μτγν. τὸ ὑπὸ τοῦ δήμου τῶν Συρακοσίων ἱδρυθὲν πρὸς τιμὴν τοῦ Τιμολέοντος μνημεῖον : Πλούτ.Τιμ.39.
τιμολόγησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τιμολογῶ βλ.λ.
τιμολογία (ἡ) νεώτ. ἐπιστήμη ἐσχάτως διαμορφωθεῖσα, πραγματευομένη περὶ τῶν διαφόρων εἰδῶν τῶν ἀξιῶν, οἷον τῶν οἰκονομικῶν, βιοτικῶν, καλλιλογικῶν, ἠθικῶν καὶ θρησκευτικῶν, καὶ περὶ τῶν πρὸς ἀλλήλας σχέσεων αὐτῶν καὶ ἀναζητοῦσα μέτρον τι ἐκτιμήσεως κατὰ ποιὸν τῶν ἀξιῶν τούτων, ἄ. ἀξιολογία.
τιμολόγιο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. κατάλογος πωλουμένων ἐμπορευμάτων μετὰ τῶν τιμῶν αὐτῶν, ταρίφα· 2) κατάλογος τῶν τιμῶν εἰς ἃς ἠγοράσθησαν ἀρχικῶς ἐμπορεύματα, κοστολόγιον· 3) ὁμ. πωληθέντων ἐμπορευμάτων μετὰ τῶν τιμῶν αὐτῶν πρὸς ἐξόφλησιν, λογαριασμός, φατούρα.
τιμολογῶ-έω νεώτ. κ. δημ., μτχ. παθ. παρακ. τιμολογημένος, κανονίζω, σημειῶ τὴν τιμὴν ἑνὸς ἑκάστου τῶν πρὸς πώλησιν ἐμπορευμάτων.
τιμονεύω δημ. πηδαλιουχῶ, οἰακίζω· γεν. κατευθύνω, ὑποδεικνύω τὴν διάβασιν, τὸν πόρον : Ἐρωτόκρ.1,2169· 2) μτφ. καθοδηγῶ· ‖ ὁμ. ἐπιμελῶς καὶ ἐπιτυχῶς διακυβερνῶ, ἰδ. ἐν περιπτώσεσιν οἰκονομικῶν ἢ ἄ. δυσχερειῶν : παροιμ. **νοικοκυρὰ πρεπούμενη ξαίρει καὶ τιμονεύει.**
τιμόνι (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. οἴαξ, πηδάλιον, δοιάκι : Ἐρωτόκρ.4,54 **σὰ νὰ 'τον μισοπέλαγα . . σ' ἕνα καράβι μοναχή, καὶ τὸ τιμόνι πιάνει,** αὐτ.5,1530, Σολωμ.Λάμπρ.9,8 **δὲν ἔχω | πανί, τιμόνι, καὶ τὸ πέλαο τρέχω,** Χατζόπ.'Απλ.Τρ.6,2, Γρυπ.Σκ.Τερρ. 54,12· 2) μτφρ. διοίκησις, διακυβέρνησις : **βαστάει γερὰ τὸ τιμόνι·** πρβλ. τιμονεύω 2|.
τιμονιά (ἡ) δημ. εἷς χειρισμὸς πηδαλίου.
τιμονιάζω δημ. κατευθύνω τὸ πηδάλιον πλοίου πρός τινα κατεύθυνσιν· 2) τιμονεύω βλ.λ., κυβερνῶ διὰ τοῦ πηδαλίου.
τιμονιέρης (ὁ) δημ. πηδαλιοῦχος, οἰακιστής.
τιμόνιος (ὁ) νεώτ. βοταν. γένος ἐξωτικῶν φυτῶν.
τῖμος (ὁ) ποι. τ. τοῦ τιμὴ βλ.λ. : Ἀρχίλ.78 **ὧν οὔτε τῖμον εἰσήνεγκας,** Αἰσχ.Χο.916 **ποῦ δῆθ' ὁ τῖμος, ὅντιν' ἀντεδεξάμην;,** Κωμ.'Αδέσπ.1164,'Ηρώνδ. 7,78· σπαν. π. πεζογράφοις : Ἀντωνῖν.Λιβ.17,5.
τιμοῦς-οῦσα-οῦν Ἐπιγρ. κ. λεξ., συνῃρ. τοῦ ἀχρ. τιμόεις, συγκρ.-**ούστερος,** ὁ μεγάλης τιμῆς, ἀξίας· Ἡσ. «τιμοῦντας· τιμίους ὄντας» : Ἐπιγρ. **προδήλου δὲ ὄντος ἔσεσθαι τιμουστέρου** (τοῦ σίτου).
τιμουχία (ἡ) Ἐπιγρ. τὸ ἀξίωμα τοῦ τιμούχου βλ λ.2|· κ. κτ. πληθ. : Ἐπιγρ.Περγάμου **ὀμόσαι τὰς τιμουχίας ἦ μὴν ἐμμενεῖν,** Ἐπιγρ.Μιλήτου.
τιμούχιον (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ ἀξίωμα τοῦ τιμούχου βλ.λ.2|.
τιμοῦχος (ὁ), αἰολ. **τιμῶχος** (Ἐπιγρ.) ὁ τιμὴν ἔχων, ὁ εἰς ὃν ἐκδηλώσεις τιμῆς, σεβασμοῦ ἀπονέμονται: Ὕμν.'Αφρ.31,Ὕμν.Δήμ.268· 2) τίτλος ἄρχοντος ἔν τισι τῶν ἑλληνικῶν πόλεων : Στράβ.4,1,5, Ἀθήν. 4,149F **καὶ ὃς ἂν ἔξω τι τῶν τούτων ἱεροποιὸς παρασκευάσῃ ὑπὸ τῶν τιμούχων ζημιοῦται,** Αἰλ. ἀπ.39· ‖ κ. ἐπὶ γυναικός : Ἐπιγρ.Θάσου.
τιμουχῶ-έω Ἐπιγρ. εἶμαι τιμοῦχος βλ.λ.2|.
τιμῶ-άω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **τιμήσω** (Ἰλ.Ι 155), δωρ. γ' πληθ. **τιμασεῦντι** (Θεόκρ.'Επ.7,4), ἀόρ. **ἐτίμησα** (Ἡρ.8,124), ἐπ. **τίμησα** (Ἡσίοδ.Θ 399), π. λυρικοῖς κ. **τίμασα** (Πίνδ.Ν 6,41, Βακχ.12, 194), παρακ. **τετίμηκα** (Λυσ.26,17), δωρ. **τετίμακα** (Πίνδ.Ι 4,37), μέσ. μέλλ. **τιμήσομαι** (ἀείποτε ἐν παθ. σημ. : Ὕμν.'Απόλλ.485, Αἰσχ.'Αγ.581, Σοφ.'Αντ.210, Εὐρ.ἀπ.360,49, Θουκ.2,87, Ξεν.ΚΠ 8,7,15, αὐτ.'Ιέρ. 9,9· ἐκτὸς τοῦ ἐν Πλάτ.'Απολ.37B, ἔνθα κεῖται ὡς ὅρος τεχνικός), ἀόρ. **ἐτιμησάμην** (ἐν ἐνεργ. σημ. : Ἰλ.Χ 235, Ὀδ.Τ 280, αὐτ.Ψ 129, Θουκ.3,40), παθ. μέλλ. **τιμηθήσομαι** (Θουκ.6,80, Δημ.410, Ἐπιγρ.) κ. **τετιμήσομαι** (Λυσ.31,24, κῶδ.), ἀόρ. **ἐτιμήθην** (Ἡρ. 5,5), δημ. **τιμήθηκα,** ποι. γ' πληθ. **τίμαθεν** (Πίνδ. Παρθ.2,41), παρακ. **τετίμημαι** (Ἰλ.Λ 310), μτχ. **τετιμημένος,** δημ. **τιμημένος,** ἀπονέμω τινὶ τιμήν, γεραίρω, εὐλαβοῦμαι, ἐκδηλῶ τὸν πρός τινα σεβασμόν μου, τὴν ἐκτίμησιν, ὑπόληψίν μου : Ἰλ.8 4, Ὀδ.Τ 280 **οἵ δή μιν περὶ κῆρι θεὸν ὣς τιμήσαντο,** Ἡσίοδ.Θ 532, Πίνδ.Ο 9,69 **υἱὸν δ' Ἄκτορος ἐξόχως τίμασεν ἐποίκων Αἰγίνας τε Μενοίτιον,** Αἰσχ.'Επτ.236 **οὔτοι φθονῶ σοι δαιμόνων τιμᾶν γένος,** Σοφ.'Αντ.644 **καὶ τὸν φίλον τιμῶσιν ἐξ ἴσου πατρί,** αὐτ.ΟΚ 278,Εὐρ.'Ηρ.1338,Ξεν.'Απομν.4, 3,13 **σέβεσθαι καὶ τιμᾶν τοὺς θεούς,** Ἐπιγρ. **ἱλασκομένοις καὶ τιμῶσιν . . Δία Πατρῷον·** ‖ μτ. δοτ. τοῦ τρόπου, τοῦ ὀργάνου : Ἰλ.Ι 155 **οἵ κέ ἑ δωτίνῃσι θεὸν ὣς τιμήσουσι,** Ὀδ.Υ 129 **ξεῖνον ἐτιμήσασθ' ἐνὶ οἴκῳ εὐνῇ καὶ σίτῳ,** Αἰσχ.'Επτ 1046 **ἀλλ' ὃν πόλις στυγεῖ, σὺ τιμήσεις τάφῳ;,** Θουκ.3,58, Ξεν.'Αν.1,9,14· ‖ παθ. ἀπολαύω τιμῆς, ἐκτιμήσεως, σεβασμοῦ, εἶμαι ἐν τιμῇ (τὸ πλεῖστ. ἐν τῷ παρακειμένῳ τ. τετίμημαι, ὡς ἀείποτε παρ' Ὅμ.) : Ἰλ.Ι 608 **φρονέω δὲ τετιμῆσθαι Διὸς αἴσῃ,** Ὀδ.Η 69 **ὣς κείνη περὶ κῆρι τετίμηται,** Ἡρ.8,105 **χρόνου δὲ προϊόντος πάντων τῶν εὐνούχων ἐτιμήθη μάλιστα παρὰ Ξέρξῃ,** Πινδ.Ι 4(3),59(77), Θουκ.5,16, Πλάτ.Πολ.426C· μτ. δοτ. τοῦ μέσου : Ἰλ.Ι 38 **σκήπτρῳ μέν τοι δῶκε τετιμῆσθαι περὶ πάντων,** Ξεν.Προσ.3,4 **τιμᾶσθαι προεδρίαις·** ‖ **οἱ τιμώμενοι κ. οἱ τετιμημένοι** οἱ τυχόντες τιμῶν, ἀξιωμάτων : Ξεν.ΚΠ 8,8,4, αὐτ.8,3,9 **στοῖχοι δὲ εἱστήκεσαν . . ὧν ἐντὸς οὐδενὶ ἔστιν εἰσιέναι τῶν μὴ τετιμημένων·** ‖ τὸ οὐδ. τῆς μτχ. **τὸ τιμώμενον** ὡς οὐσ. ἡ τιμή : Θουκ.2,63 **τῆς τε πόλεως ὑμᾶς εἰκὸς τῷ τιμωμένῳ ἀπὸ τοῦ ἄρχειν, ᾧπερ ἅπαντες ἀγάλλεσθε, βοηθεῖν· 2)** ἀναφορ. πρὸς πράγμ. ἔχω ἐν τιμῇ, ἐκτιμῶ, ἀποδίδω μεγάλην ἀξίαν εἴς τι : Ὕμν.'Ομ.15,6, Πίνδ.Ο 6,72 **τιμῶντες δ' ἀρετὰς ἐς φανερὰν ὁδὸν ἔρχονται,** Εὐρ. Φοίν.549 **τί τὴν τυραννίδ', ἀδικίαν εὐδαίμονα, τιμᾷς ὑπέρφευ . . ;,** αὐτ.536, αὐτ.Βάκχ.886, αὐτ. Ἴων 1046 **τὴν δ' εὐσέβειαν εὐτυχοῦσι μὲν καλὸν τιμᾶν,** αὐτ.Τρῳ.1211 ‖ προκρίνω, προτιμῶ : Αἰσχ. Χο.511 **αὐτὸς δὲ σώζει τόνδε τιμήσας λόγον,** αὐτ.'Ικ.1013· **3)** ὁρίζω τὴν τιμήν, τὴν ἀξίαν πράγματός τινος· μτ. γενικ. τοῦ τιμήματος : Θουκ.4,26 **ἐπώκελλον γὰρ τὰ πλοῖα τετιμημένα χρημάτων,** Πλάτ.Νόμ.917C **ὀρθῶς ἂν ἀποφέροι πάλιν καὶ ταύτης τῆς ἡμέρας μὴ τιμήσῃ πλέονος μηδὲ ἐλάττονος·** ‖ παθ. τιμῶμαι (τὴν οὐσίαν) ἔχω διατετιμημένην τὴν περιουσίαν μου:Πλάτ.Νόμ.955D **τετιμῆσθαι μὲν ἕκαστον τὴν οὐσίαν . . χρεών,**

Πολύβ.6,23,15 **οἱ ὑπὲρ τὰς** μυρίας τιμώμενοι δραχμάς· || δθ. κ. τὸ τιμηθὲν ἡ ἐκτίμησις, διατίμησις : Πλάτ.Νόμ.954Β· || εὐχρ. ἰδ. ἐν τῷ μέσ. τ. διατιμῶ, ἐκτιμῶ : Λυσ.19,48 διακοσίων **ταλάντων ἐτιμήσατο αὐτοῦ** ὁ πάππος (ἐξετίμησε τὴν περιουσίαν του εἰς..), Θουκ.3,40, Ξεν.'Απομν.3,10,10, Δημ.607· κ. ἐμπροθ. : Θουκ.1,33, αὐτ.3,40, Δημ.299· 4) δωροῦμαι, χαρίζω, προσφέρω τι εἰς ἔκφρασιν τιμῆς : Πίνδ.Π 4,270 **ἐσσὶ δ' ἰατὴρ ἐπικαιρότατος, Παιάν τέ σοι τιμᾷ φάος,** Σοφ.Αἰ.368, Εὐρ.'Ορ.828 **μὴ πατρῴαν τιμῶν χάριν·** 5) π. 'Αττ. ὡς δικανικὸς ὅρος, ἐπὶ τοῦ δικαστοῦ, ἐπιβάλλω ποινήν, ὁρίζω τὴν εἰς τὸν κατηγορούμενον ἐπιβλητέαν τιμωρίαν : 'Αριστφ.Σφ.106, Πλάτ.Νόμ.843Β **τιμάτω τὸ δικαστήριον .. ὅ τι ἂν δέῃ πάσχειν τὸν ἡττηθέντα,** αὐτ.843D, αὐτ.879Β· || μτ. γενικ. δηλούσης τὴν ποινὴν ἢ τὸ ἐπιβαλλόμενον πρόστιμον : αὐτ.Γοργ.516Α **κλοπὴν αὐτοῦ κατεψηφίσαντο, ὀλίγου δὲ καὶ θάνατον ἐτίμησαν,** αὐτ.'Απολ. 37C, Δημ.529, αὐτ.563, αὐτ.1332 **τῷ μὲν πατρὶ δέκα ταλάντων ἐτίμησαν·** || κ. παθ. ἐπὶ τοῦ καταδικαζομένου, τοῦ δεχομένου τὴν ὑπὸ τῶν δικαστῶν ἐπιβαλλομένην ποινήν, μτ. γενικ. : Λυσ.6,22 **ὃς ῥᾷον ἡγήσατο δεσμοῦ** τιμήσασθαι **ἢ ἀργυρίου,** Πλάτ.Νόμ.946Ε, Δημ.529· 6) ἐν τῷ μέσ. τ. τιμῶμαι ὁμ. ὡς δικαν. ἐπὶ τῶν διαδίκων, εἰδ. ἐπὶ τοῦ ἀσκοῦντος τὴν ἀγωγήν, τοῦ κατηγόρου προτείνοντος τὴν ποινήν : Πλάτ.Γοργ.486Β **εἰ βούλοιτο θανάτου σοι τιμᾶσθαι,** αὐτ.'Απολ.36Β, Δημ.792, αὐτ.794· || ἐπὶ τοῦ κατηγορουμένου προτείνοντος καὶ αὐτοῦ ποινὴν δι' ἑαυτόν : Λυσ.6,21, Πλάτ. Κρίτ.52Β **ἔτι τοίνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἐξῆν σοι φυγῆς τιμήσασθαι,** αὐτ.'Απολ.37Β, Δεῖν.1,1 **θανάτου τετιμημένος ἑαυτῷ·** || μτ. αἰτ. δηλούσης τὴν ποινὴν ἢ τὸ ἀδίκημα : Πλούτ.Κικ.8 **πέντε μυριάδων τιμησάμενος τὴν δίκην,** αὐτ.Φωκ.34 **ἀδικεῖν ὁμολογῶ καὶ θανάτου τιμῶμαι τὰ πεπολιτευμένα ἐμαυτῷ·** 7) ρηματ. π. τιμή, τίμημα, τίμησις, τιμητήρ, τιμητής, τιμητός.

τιμῶ-έω δωρ. τιμῶ-άω βλ.λ. : 'Επιγρ.Δήλου, Κρήτης, Δελφῶν, Μεσσήνης, 'Ακράγαντος.

τιμῶ-όω 'Επιγρ. τ. ἀντὶ τιμῶ-άω βλ.λ.

τιμώρημα-ατος (τὸ) βοήθεια, συνδρομή, ἐπικουρία, μτ. δοτ. προσ. : 'Ηρ.7,169 **ἐπιμέμφεσθε ὅσα ὑμῖν ἐκ τῶν Μενέλεῳ τιμωρημάτων Μίνως ἔπεμψε μηνίων δακρύματα·** 2) πρᾶξις ἐκδικήσεως : Πλούτ.'Ηθ.860Α **τὸ τιμώρημα τὸ Κορινθίων εἰς Σαμίους·** 3) ποινή, τιμωρία : Πλάτ.Νόμ.866Β **διπλᾶ δὲ πάντα ἔστω τὰ τιμωρήματα τῷ ὄφλοντι,** Δίων Κ 52,21 **κόλασον μετριάσας τὸ τιμώρημα.**

τιμωρησείω μτγν. ἐφετ. τοῦ τιμωρῶ βλ.λ., ἐπιθυμῶ νὰ ἐκδικηθῶ : 'Αγαθ.'Ιστ.3,17.

τιμώρησις-εως (ἡ) ἐπιβολὴ ποινῆς, τιμωρίας : Πλάτ.Νόμ.874D **αἱ βίαιοι πράξεις .. διοριστέον .. ὧν ἂν τυγχάνουσι τιμωρήσεων.**

τιμωρητήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ἐκδικητής, τιμωρητής : 'Ηρ.5,80 **τούτων .. δοκέω ἡμῖν Αἰγινητέων δέεσθαι τὸν θεὸν χρῆσαι τιμωρητήρων γενέσθαι.**

τιμωρητής (ὁ) μτγν. τιμωρός, ἐκδικητής : ΠΔ Μακκ. 2,4,16 **τούτους πολεμίους καὶ τιμωρητὰς ἔσχον.**

τιμωρητικός-ή-όν ὁ ἔχων τάσιν πρὸς ἐκδίκησιν, πρὸς τιμωρίαν (ἀντίθ. τῷ συγγνωμονικός) : 'Αριστλ.ΗΝικ.1126a,2 **οὐ γὰρ τιμωρητικὸν ὁ πρᾶος,** Πλούτ.Σύγκρ.'Αλκ.Κοριολ.4 **τὸν ἥκιστα γὰρ θεραπευτικόν, ἥκιστα πρέπει τιμωρητικὸν εἶναι·** || τὸ οὐδ.πληθ. ὡς οὐσ. πράξεις τιμωρίας : 'Αριστλ.Ρητ. 1369b,12 **διὰ θυμὸν δὲ καὶ ὀργὴν τὰ τιμωρητικά.**

τιμωρητικῶς ἐπίρρ. μτγν. μετὰ τάσεως πρὸς τιμωρίαν, πρὸς ἐκδίκησιν : Χρύσ.Στωικ.3,129.

τιμωρητός-ή-όν μτγν. ρηματ. ἐπίθ. τοῦ τιμωρῶ βλ.λ. ὁ ἄξιος τιμωρίας, ποινῆς : Διον.'Αρεοπ.470C **συγγνωστόν, οὐ τιμωρητὸν ἡ ἀσθένεια.**

τιμωρία (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. τιμωρίη βοήθεια, συνδρομή, ἐπικουρία : 'Ηρ.3,148 **μαθὼν δὲ ὡς ἄλλοισι διδοὺς τῶν ἀστῶν εὑρήσεται τιμωρίην,** αὐτ.5,90, Θουκ.1,69· || μτ. γενικ. προσ. ὡς ἀντικ. τιμωρία τινὸς βοήθεια ὀφειλομένη καὶ παρεχομένη τινί : 'Αλκίφρ.112,9· || φρ. **τιμωρίαν ποιοῦμαι** βοηθῶ, συντρέχω, μτ. δοτ. προσ. : αὐτ. 1,124 **μὴ μέλλετε Ποτειδεάταις τε ποιεῖσθαι τιμωρίαν .. ὑπὸ 'Ιώνων πολιορκουμένοις·** 2) εἰδ. ἰατρικὴ συνδρομή, περίθαλψις : 'Ιππ.Διαίτ.18 **παραπλήσιαί εἰσιν αἱ τιμωρίαι·** 3) κ. νεώτ. κ. δημ. βοήθεια πρὸς ἀδικηθέντα, δθ. ἀνταπόδοσις ἐπενεχθείσης ζημίας, βλάβης εἴς τινα, ἐκδίκησις, ποινή: 'Ηρ.7,8,α' **ἅμα δὲ τιμωρίην τε καὶ τίσιν γινομένην,** Πλάτ.Πολ.519Α· || μτ. γενικ. δηλούσης τὸ πρόσ. ὑπὲρ οὗ ἡ ἐκδίκησις : Εὐρ.'Ορ.425 **πατρὸς δὲ δὴ τί σ' ὠφελεῖ τιμωρία ;·** || ὁμ. μτ. γενικ. δηλούσης τὸ πρᾶγμα δι' ὃ ἡ ἐκδίκησις : αὐτ.400 **μανίαι τε μητρὸς αἵματος τιμωρίαι** (διὰ τὴν μητροκτονίαν)· κ. ἐμπροθ. : 'Ηρ.1,123 **οὐκ ἐνώρα τιμωρίην ἐσομένην ἐς 'Αστυάγεα,** 'Αντιφ. 6,6, Λυκοῦργ.140 **τὴν κατὰ τῶν προδιδόντων τιμωρίαν,** Δημ.317 **ἀδικεῖ τις ἑκών ; ὀργὴ καὶ τιμωρία κατ' αὐτοῦ·** || εὐχρ. κ. ἐν συνεκφ. μετὰ τῶν ποιοῦμαι, **λαμβάνω** ἐπὶ τοῦ ἐνεργοῦντος τὴν ἐκδίκησιν : Δημ.523· || ὁμ. κ. μτ. γενικ. προσ. ὡς ἀντικ. : 'Ανδοκ.4,18 **τούτου δὲ τοιαῦτα πράξαντος οὐδεμίαν οὐδεὶς .. τιμωρίαν ποιεῖται·** κ. ἐμπροθ. : Δημ.702 **τιμωρίαν ὑπὲρ ὧν ἐπεπόνθειν λαβεῖν·** ὁμ. **τιμωρίας τυγχάνω** λαμβάνω ἐκδίκησιν : Θουκ.2,74, Ξεν.ΚΠ 4,6,7· || ὁμ. ἐν συνεκφ. μετὰ ρ., ἐπὶ τοῦ ὑφισταμένου τὴν ἐκδίκησιν : Αἰσχ.Πέρσ.473 **πικρὰν δὲ παῖς ἐμὸς τιμωρίαν κλεινῶν 'Αθηνῶν ηὗρε,** Θουκ.2,53, αὐτ.6,80, Πλάτ.Νόμ.905Α, αὐτ.Γοργ.472D **ἀδικῶν δὲ δὴ εὐδαίμων ἔσται ἄρ' ἂν τυγχάνῃ δίκης τε καὶ τιμωρίας ;·** κ. κτ. πληθ. τ. : 'Αντιφάν.247 **λαμβάνειν τὰς ἀξίας τιμωρίας·** || εἰδ. **τιμωρίαν δίδωμί τινι** παρέχω τινὶ τὸ δικαίωμα τῆς ἐκδικήσεως : Δημ.623· 4) εἰδ. περὶ τῆς ὑπὸ τῆς πολιτείας ἐπιβαλλομένης ποινῆς, περὶ τοῦ ποινικοῦ κολασμοῦ, κτ. πληθ. : ΠΔ Μακκ.2.6,26 **εἰ γὰρ καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος ἐξελοῦμαι τὴν ἐξ ἀνθρώπων τιμωρίαν·** δθ. κ. : Πλούτ.'Αρτξ.14 **ἐκέλευσε τοὺς ἐπὶ τῶν τιμωριῶν .. λαβόντας τὸν ἄνθρωπον ἐφ' ἡμέρας δέκα στρεβλοῦν·** || ὁμ. εἰδ. ἐπὶ τῆς θείας δίκης, κακὸν πλῆττον τινα ἀσεβήσαντα πρὸς τοὺς γραπτοὺς ἢ ἀγράφους κανόνας τοῦ δικαίου ἢ τῆς ἠθικῆς : 'Ηρ.2,120 **ὡς τῶν μεγάλων ἀδικημάτων μεγάλαι εἰσὶ καὶ αἱ τιμωρίαι παρὰ τῶν θεῶν,** Πάπ.μαγ. **ἐξορκίζω σε .. κατὰ τῶν ἐπὶ τῶν τιμωριῶν τεταγμένων·** 5) δημ. ταλαιπωρία.

τιμωρίζω 'Επιγρ. τιμωρῶ.

τιμωρός-όν κ. νεώτ. συνηρ. τ. ἀντὶ τοῦ τιμάορος (παραμείναντος ὡς δωρ. τ. : Πίνδ.Ο 9,84, Αἰσχ.'Αγ.514, Εὐρ.ἀπ.318,4), μτγν. ἐπ. τιμήορος ('Απολλ.Ρ 4,709, αὐτ.4,1358), ποιητ. αἰτ. κ. τιμάορα (ὡς ἐκ τ. τιμάωρ : Αἰσχ.'Ικ.421), ὁ βοηθός, ἐπίκουρος, ὁ συντρέχων : 'Ηρ.2,141 **αὐτὸς γάρ οἱ πέμψειν τιμωρούς,** αὐτ.7,171, Θουκ.4,2 **νῆες ἑξήκοντα παρεπεπλεύκεσαν τοῖς ἐν τῷ ὄρει τιμωροί,** 'Απολλ.Ρ 4,1358· || εἰδ. ἐπὶ προστατῶν θεῶν : Αἰσχ.'Αγ. 514 **τὸν ἐμὸν τιμάορον 'Ερμῆν,** 'Απολλ.Ρ 4,1730 **'Απόλλωνα .. 'Ανάφης τιμήορον·** 2) ὁ βοηθῶν, συντρέχων ἀδικηθέντα, δθ. κ. ὁ ἐκδικῶν τινα, ὁ ἐπανορθῶν ἄδικον ἢ ἀνήθικον πρᾶξιν ἐκτελεσθεῖσαν κατά τινος, ἐκδικητής, τιμωρητής, μτ. γενικ. προσ. : Αἰσχ.'Αγ.1280 **ἥξει γὰρ ἡμῶν ἄλλος αὖ τιμάορος,** αὐτ.1324, 1578, Σοφ.'Ηλ.811 **σὲ πατρὸς ἥξειν ζῶντα τιμωρόν ποτε κἀμοῦ ταλαίνης,** αὐτ.1156· ὁμ. μτ. δοτ. τοῦ προσ. : 'Αντιφ.1,2· ὁμ. κ. μτ. γενικ. δηλούσης τὸ πρᾶγμα δι' ὅ τις

ἐκδικεῖται : Σοφ.Ἠλ.14 **κάξεθρεψάμην τασόνδ᾽ ἐς ἥβης, πατρὶ τιμωρόν φόνου᾽** **3**) ἐκδικητής, τιμωρητής, ἐπὶ πραγμ., λόγων, κατσστάσεων, ἐνεργειῶν : Ἡρ.7,5 **οὗτος μέν οἱ ὁ λόγος ἦν τιμωρός,** Σοφ.ἀπ.107 **δίκη κακῶν τιμωρός,** Εὐρ.Ἑκ.843, Πλάτ.Νόμ.872Ε᾽ **4**) ὡς οὐσ. ὁ ἐκτελεστὴς ποινῶν, δήμιος : Πολύβ.2,58,8᾽ **5**) **τὸ τιμωρόν** τὸ κώνειον : ΨΔιοσκ.4,78.

τιμωρῶ-έω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **τιμωρήσω** (Ἡρ.4,119, Ἀντιφ.5,87), μέσ. μέλλ. **τιμωρήσομαι** (Εὐρ.Ἄλκ.733, Θουκ.3,58), ἀόρ. **ἐτιμωρησάμην** (Πλάτ.Πολ.378Α), παθ. παρακ. **τετιμώρημαι** (Θουκ. 7,77, Λυσ.25,15᾽ ἐν χρ. κ. ἐπὶ μέσ. σημ. : Ἀντιφ.3,2, 8, Λυσ.7,20, Ξεν.ΚΠ 7,5,32), ἀόρ. παθ. **ἐτιμωρήθην** (πάπ.), δημ. **τιμωρήθηκα,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **τιμωρημένος,** ἔρχομαι εἰς βοήθειάν τινος, συντρέχω, ἐπικουρῶ, βοηθῶ : Ἡρ.1,141 **πέμπειν ἀγγέλους ἐς Σπάρτην δεησομένους σφίσι τιμωρέειν,** αὐτ.1,152, αὐτ.2,63, αὐτ.3,32, αὐτ.6,138, Σοφ.ΟΤ 136, Εὐρ.Ὀρ.718 **τιμωρεῖν φίλοις,** Θουκ.1,86 **καὶ τοὺς ξυμμάχους αὐ περιοψόμεθα, ἀδικουμένους, οὐδὲ μελλήσομεν τιμωρεῖν᾽** **2**) εἰδ. ἐπὶ παροχῆς ἰατρικῆς βοηθείας, περιθάλψεως : Ἱππ.Ἄρθρ. 11᾽ **3**) βοηθῶ τινα ἀδικηθέντα, δθ. κ. ἐπιβάλλω ποινήν, τιμωρίαν, ἐκδικοῦμαι διὰ τὰ εἰς βάρος τινὸς διαπραχθέντα, μτ. δατικ. προσ. : Δημόκρ.261, Ἡρ.1,103, αὐτ.8,144, Εὐρ.Ἑκ.749 **οὐκ ἂν δυναίμην τοῦδε τιμωρεῖν ἄτερ τέκνοισι ταῖς ἐμοῖσι,** Πλάτ. Συμπ.180Α᾽ κ. μτ. γενικ. κ. δοτ. : Ξεν.ΚΠ 4,6,8 **τιμωρήσειν σοι τοῦ παιδός . . ὑπισχνοῦμαι** (ἀμφ. ἀνάγν.)᾽ κ.μτ. γενικ. ἐμπροθ. (ὑπέρ) : Λυσ.13,51 **τιμωροῦντες ὑπὲρ τοῦ δήμου ἂν αὐτοὺς ἀπέκτειναν,** Πλάτ.Νόμ.907Ε᾽ ὁμ. μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ. : Πλάτ.Ἀπολ.48C **εἰ τιμωρήσεις Πατρόκλῳ τῷ ἑταίρῳ τὸν φόνον, καὶ Ἕκτορα ἀποκτενεῖς᾽** κ. μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,77 **τῷ θανάτῳ τοῦ πατρός τιμωρεῖν᾽** κ.μτ. ἐμπροθ. γενικ. : Πλάτ. Νόμ.907F᾽ ‖ κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Σοφ.Ἠλ.349 **ἐμοῦ δὲ πατρὶ πάντα τιμωρουμένης᾽** ‖ ἀπροσ. ἐν τῷ παθ. : Ἡρ.9,79 **Λεωνίδῃ δέ, τῷ με κελεύεις τιμωρῆσαι, φημὶ μεγάλως τετιμωρῆσθαι᾽** **4**) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν χρ. ἰδίως ἐν συνεκφ. μετ᾽ αἰτ. προσ. ὡς ἀντικ. ἐκδικοῦμαι, κολάζω τινά : Σοφ.ΟΤ 140 αὐτ. 107, Λυσ.13,42 **τὸν πατέρα αὐτοῦ Ἀγόρατος ἀπέκτεινε, καὶ κελεύειν τιμωρεῖν ὑπὲρ αὐτοῦ ὡς φονέα ὄντα᾽** ‖ κ. παθ. κολάζομαι, δέχομαι τὴν ἐπιβολὴν ποινῆς, τιμωρίας : Πλάτ.Γοργ.525Β, Λυσ. 25,15, Πάπ. **ὧν ἡμάρτομεν τετιμωρήμεθα, - τιμωρήθηκε γιά ὅσα κακὰ εἶχε κάνει᾽** **5**) κυρίως ἐν τῷ μέσ. τ. ἐκδικῶ ἐμαυτὸν κολάζων τινά, παίρνω ἐκδίκηση, μτ. αἰτ. : Ἡρ.3,53 **ἀντὶ τούτων μὲν Περίανδρος Κερκυραίους ἐτιμωρέετο,** Σοφ.Φιλ.1258 **τῷ δὲ σύμπαντι στρατῷ λέξω τάδ᾽ ἐλθών, ὅς σε τιμωρήσεται,** Εὐρ.Ἑκ.756 **τοὺς κακοὺς δὲ τιμωρουμένη αἰῶνα τὸν ξύμπαντα δουλεύειν θέλω,** αὐτ.882, Ἀντιφ.2,3,11, Θουκ.1,121 **ἡμεῖς δ᾽ ἐπὶ τῷ τιμωρούμενοι τοὺς ἐχθρούς . . .,** Ξεν.Ἑλλ.5,4,34, Μέν. τίτλος κωμῳδίας Ὁ **ἑαυτὸν τιμωρούμενος᾽** ‖ μτ. γενικ. πράγμ. κολάζω τινά, ἐπιβάλλω τινὶ τιμωρίαν ἐκδικούμενος διά τι : Ἡρ.3,145 **καί σφεας ἐγὼ τιμωρήσομαι τῆς ἐνθάδε ἀπίξιος,** Εὐρ.ΙΤ 558, Λυσ.6,21 Πλάτ.Συμπ.213D᾽ κ. ἐμπροθ. : Ἡρ.6,135 **βουλόμεναί μιν ἀντὶ τούτων τιμωρήσασθαι θεοπρόπους,** Λυσ.14,2᾽ ὁμ. μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ. : Εὐρ. Ἄλκ.733 **ἤ τἄρ᾽ Ἄκαστος οὐκέτ᾽ ἔστ᾽ ἐν ἀνδράσιν, εἰ μή σ᾽ ἀδελφῆς αἷμα τιμωρήσεται,** αὐτ. Κύκλ.695᾽ ‖ κ. ἀπολ. ἐκδικῶ ἐμαυτόν, ζητῶ νὰ λάβω ἐκδίκησιν : Ἡρ.3,49, αὐτ.7,8Β, Λυσ.13,84, Ξεν.ΚΠ 5,5,19 **παρεκάλουν ἐγὼ ὅπως κοινῇ μὲν αὐτοὺς διώκοιμεν, κοινῇ δὲ τιμωροίμεθα᾽** μετ᾽ ἐξηρτ. προτ. : Ξεν.Ἀν.5,4,6 **ἔξεστιν ὑμῖν . . τιμωρήσασθαι εἴ τί ποτε ὑμᾶς οὗτοι ἠδίκησαν᾽** μτ. ἐμπροθ. διορ. : αὐτ.Ἀν.1,3,4᾽ ‖ τὸ οὐδ. τῆς μτχ. μέλλ. **τὸ τιμωρησόμενον** ὡς οὐσ. ἡ πιθανότης, ἡ δυνατότης ἐκδικήσεως: Δημ.801 **τὸ γὰρ τιμωρησόμενον οὐχ ὑπέσται, τῆς πολιτείας καταλυθείσης᾽** **6**) ρηματ. π. τιμώρημα, τιμωρία, τιμωρός.

τίν δωρ. τ. δοτ. τῆς προσ. ἀντων. **σύ** (πρβλ. κ. **τείν**) : Πίνδ.Ο 11,94, Θεόκρ.2,11᾽ ‖ ὁμ. αἰτ.τοῦ **σύ**: Κόριvv.4, Πίνδ.Π 8,68, Θεόκρ.11,39, αὐτ.11,55.

τίναγμα-ατος (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τινάσσω βλ.λ., ἡ κατάστασις τοῦ τινάσσομαι, σεῖσις, βιαία ἢ σπασμώδης κίνησις, κλόνος, τράνταγμα : ΠΔ Ἰὼβ 28,26, Κλαυδιαν.ἐν ΑΠ 9,139 **παλλομένοισι τινάγμασι χαλκὸν ἀράσσει᾽** ‖ δημ. εἰδ. ἀνακίνησις βιαία διὰ τῶν χειρῶν ἢ διὰ ῥάβδου πρὸς ἀπόσεισιν τοῦ κονιορτοῦ : **δὲν ἔγινε καλὸ τὸ τίναγμα τῶν σκεπασμάτων᾽** **2**) μτφ. σκίρτημα, ἀνάπαλσις ἐσωτερική : ΑΠ 8,159 **πόθοιο τινάγματα.**

τιναγμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. σεῖσις, σάλεμα, βίαιος, σπασμώδης κλονισμός : Πλούτ.Ἠθ.258C, Σωρ.2,29᾽ **2**) εἰδ. ἡ διάσεισις δένδρου πρὸς κατάρριψιν τῶν καρπῶν : Πάπ.

τινάζω δημ. τ. τοῦ τινάσσω βλ.λ.

τινάκτειρα (ἡ) ποι. ἡ σείουσα, διασείουσα : Αἰσχ.Πρ.924 **γῆς τινάκτειραν . . τρίαιναν.**

τινακτοπήληξ-ηκος Ἡσ. «σειολόφος».

τινάκτρια (ἡ) μσν. τινάκτειρα βλ.λ. : ΚΜανασσ. Χρον.3553᾽ **2**) μτφ. ἡ προκαλοῦσα σκιρτήματα, παλμούς : Φιλῆς 268 **χωρεῖ πρὸς ὁρμὰς ἀκρατῶς τινακτρίας.**

τινάκτωρ-ορος (ὁ) ὁ τινάσσων, σείων, διασείων : Σοφ.Τρ.502 **Ποσειδάωνα τινάκτορα γαίας.**

τινάς δημ. ἀόρ. ἀντων. ἀντὶ τοῦ **τίς** ἐν σπαν. χρ κ. μσν. κτ. ὀνομ. τοῦ ἀρσ. ἰδ. ἐρωτηματικῶς.

τινάσσω κ. νεώτ., δημ. **τινάζω,** μέλλ. **τινάξω** (ἀπο-: Εὐρ.Βάκχ.253), ἀόρ. **ἐτίναξα** (Ἰλ.Υ 57, Σαπφ. 42), ποι. κ. δημ. **τίναξα** (Πίνδ.Ο 9,30), παθ. μέλλ. **τινάξομαι** (δια- : Εὐρ.Βάκχ.587), ἀόρ. **ἐτινάχθην** (Πλούτ.Κίμ.16), δημ. **τινάχτηκα,** ἐπ. γ᾽ πληθ. **ἐτίναχθεν** (Ἰλ.Π 348), γ᾽ ἑνικ. ὑπερσ. **τετίνακται** (Ἱππ. Φυσ.14), μτχ. β᾽ ἀορ. **τιναγείς** (Στράβ.5,4,9), δημ. μτχ. παθ. παρακ. **τιναγμένος,** κινῶ τι βιαίως, σείω, διασείω, ἀνακινῶ, πάλλω ἰδίως ὅπλον : Ἰλ.Μ 298 **δύο δοῦρε τινάσσων,** αὐτ.Υ 163 **ἀτὰρ ἀσπίδα θοῦριν πρόσθεν ἔχε στέρνοιο, τίνασσε δὲ χάλκεον ἔγχος,** αὐτ Χ 311, Αἰσχ.Πρ.917 **τινάσσων πυρπνόον χεροῖν βέλος,** Σοφ.Τρ.512 **τόξα καὶ λόγχας ῥόπαλόν τε τινάσσων,** Ἀριστφ.Βάτρ.340᾽ ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Θεόκρ.22,185 **ὡς δ᾽ αὔτως ἄκρας ἐτινάξατο δούρατος ἀκμάς᾽** **3**) γεν. ἐμβάλλω εἰς κλονισμόν, ἰσχυρῶς δονῶ, κλονίζω : Ἰλ.Υ 57 **αὐτὰρ ἔνερθε Ποσειδάων ἐτίναξε γαῖαν ἀπειρεσίην,** Ὀδ.Χ.88 **θρόνον ποσὶ λακτίζων ἐτίναξε᾽** κ. παθ. : Ἰλ.Ο 609, Ἡσίοδ.Θ 680᾽ ‖ ἀναπάλλω : ΑΠ 9,584,9 **νεῦρα κιθάρας τ-᾽** ‖ νεώτ. κ.δημ. εἰδ. ἀνακινῶ, κτυπῶ διὰ τῆς χειρὸς ἢ διὰ ῥάβδου πρὸς ἀπόσεισιν τοῦ κονιορτοῦ : **τινάζω τὰ χαλιὰ - τὶς κουβέρτες᾽** φρ. **τοῦ τίναξε τὴ γούνα** τὸν ἐκακοποίησε, τὸν ἐξηυτέλισε᾽ **τινάζω τὸν γιακά μου** φρ. δηλωτικὴ ἀπεχθείας᾽ ‖ ἀπορρίπτω διὰ σεισεως : **τινάζω τὰ ψίχουλα ἀπὸ τὸ τραπεζομάντηλα᾽** κ. ποιητ. μτφ. : Γρυπ.Σκ.Τερρ.8,2 **τ᾽ αὐγινὸ δροσόπαγο τινάζει | τοῦ ὕπνου τ᾽ ἀποκάρωμα᾽** ‖ ἐκτινάσσω, ἐκσφενδονίζω : **τοῦ τίναξε τὴν καρέκλα στὸ κεφάλι᾽** ‖ φρ. **τινάζω στὸν ἀέρα** ἐπιφέρω τὴν καταστροφήν τινος δι᾽ ἐκρήξεως : **ὁ Σαμουὴλ τίναξε τὸ Κιούγκι στὸν ἀέρα᾽** ὁμ. φρ. **τινάζω τὰ μυαλά μου (στὸν ἀέρα)** διαρρηγνύω διὰ σφαίρας πυροβόλου ὅπλου τὸ κρανίον μου, αὐτοκτονῶ μὲ πιστόλι᾽ ‖ καταφέρω βίαιον πλῆγμα, δυνατὸ χτύπημα : **τοῦ τίναξε ἕνα χαστούκι᾽** ‖ φρ. **τινάζω τὰ κῶλα - τὰ πέταλα**

κ. άπλῶς **τὰ τινάζω** ἀποθνήσκω : Ἀρτ.Βατοπ. **τίναξε τὰ κῶλα ὁ καλόγερός μου·** **3)** μέσ. τινάσσομαι σείομαι ἀποτόμως κ. ἐν εἰδ. σημ. ἀνασκιρτῶ, ἀναπηδῶ ἐκ τῆς θέσεώς μου, ὑφίσταμαι τὴν ἐπίδρασιν βιαίως, ἀποτόμως ἐκδηλουμένου συναισθήματος, οἷον **ἐκπλήξεως**, φόβου, χαρᾶς : Ἀπολλ.Ρ 4.641· **4)** όμ. τὸ μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. : Ὀδ.Β 151 **τιναξάσθην πτερὰ πυκνά·** **5)** ρηματ. π. τίναγμα, τιναγμός, τινάκτειρα, τινάκτωρ.

τινάχτης (ὁ) δημ. ὁ ἑλονοσιακὸς πυρετός.

τίνη δωρ. τ. (ἐν χρ. παρὰ Ταραντίνοις) ἀντὶ τίν βλ.λ. : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.82,13.

τινθαλέος-α-ον μτγν. θερμός, διάθερμος, ζεστός : Νίκ.Ἀλεξ.445 **τινθαλέῳ ποτῷ**, αὐτ.463.

τινθός-όν Ἡσ. «τινθόν· ἐφθόν»· **2)** ὡς οὐσ. **ὁ** ἀτμὸς ὁ **ἐκ** χύτρος, ἐκ λέβητος : Λυκόφρ.36.

τινθυρίζω μτγν. ἐπὶ πτηνῶν, τιτυβίζω, κάνω τιοῦ τιοῦ : Καλλ.Ἰαμβ.1,258.

τινόλη (ἡ) νεώτ. μεῖγμα ἐκ κόνεως κοινῆς μολυβδοκολλήσεως μετὰ χλωριούχου ψευδαργύρου καὶ βενζίνης ἢ γλυκερίνης, χρησιμοποιούμενον διὰ συγκολλήσεις ἠλεκτρικῶν ἀγωγῶν.

τίνυμαι κ. μσν., ποι. ἀντὶ **τίνομαι**, ἀπαρφ. **τίνυσθαι** (Ἡσίοδ.Ἔργ.711), τιμωρῶ, κολάζω τινά, μτ. αἰτ. προσ. : Ἰλ.Γ 279 **οἳ .. ἀνθρώπους τίνυσθον, ὅτις κ' ἐπίορκον ὀμόσσῃ**, Ὀδ.Ν 214 (Ζεὺς) **τίνυται ὅστις ἁμάρτῃ**, Πλούτ.Κράσσ.21, Εὐστ.Πον.305,7· || μτ. αἰτ. δηλούσης τὸ πρᾶγμα δι' ὃ τις τιμωρεῖται : Ὀδ.Ω 326 **μνηστῆρας κατέπεφνον ἐν ἡμετέροισι δόμοισιν, λώβην τινύμενοι θυμαλγέα καὶ κακὰ ἔργα·** **2)** ζητῶ, λαμβάνω ἐκδίκησιν, ἐκδικοῦμαί τι, διά τι : Ἡσίοδ.Ἔργ.804, Εὐρ.Ὀρ.323 **αἵματος τινύμεναι δίκαν, τινύμεναι φόνον·** || ἀπολ. ἀνταποδίδω κακόν : Ἡρ.5,77· **3)** ἐπιβάλλω ὡς ποινήν, ὡς τιμωρίαν : Ἡσίοδ.Ἔργ.711 **δὶς τόσα τίνυσθαι·** || κ. ἐπὶ τοῦ δεχομένου τὴν ποινήν : Μακεδ.ΑΠ 11,374· **4)** ἐπὶ καλῆς σημ. ἀνταμείβω, ἀνταποδίδω : Ὀππ.Κυν.2,349 **τινύμενοι κομιδὴν παιδοτροφίης ἀλεγεινῆς·** **5)** τὸ ἐνεργ. μ. παρὰ μτγν. πληρώνω, ἐκτίνω ποινήν : Πλούτ.Βροῦτ.33, Ὀλυμπ.Ἱστ.455D.

τίνω, ἰων. παρατ. **τίνεσκον** (Ἀπολλ.Ρ 2,475), μέλλ. **τίσω** (Ὀδ.Θ 348, Αἰσχ.Χο.277, Σοφ.Αἴ.113) κ. **τείσω** (Ἐπιγρ., Πάπ.), ἀόρ. **ἔτισα** (Ὀδ.Ω 352, Πίνδ.Ο 2,58, Σοφ.ΟΤ 810), κ. **ἔτεισα** (ἀπ-: Ἐπιγρ. Δήλου, Λοκρίδος), παρακ. **τέτεικα** (ἀπο- : Ἐπιγρ.Δελφῶν), μτχ. παρακ. **τετεικώς** (Λυκόφρ.756) ἢ **τετικώς** (αὐτ., δ. γρ. κώδ.), μέσ. **τίνομαι** (Θέογν.204), μέλλ. **τίσομαι** ἢ (δ. γρ. κώδ.) **τείσομαι** (Ὀδ.Ν 15), ἀόρ. **ἐτισάμην** ἢ (δ. γρ. κώδ.) **ἐτεισάμην** (Ὀδ.Γ 197), παθ. ἀόρ. **ἐτίσθην** κ. **ἐτείσθην** (ἐξ- : Ἐπιγρ.), παρακ. **τέτισμαι** ἢ **τέτεισμαι** (Πλάτ.Φαῖδρ.257Α) (**τῖνω** π. ἐπικοῖς ὡς κ. π. Θέογν.204, Ἡρώνδ.2, 51, ΑΠ 7,657· **τῖνω** παρὰ τραγ., ὡς καὶ π. Πινδ.2,24, Σολ.13,31 ὡς καὶ παρὰ τοῖς μεταγενεστέροις ἐπιγραμματοποιοῖς, Σιμμ.25,1, Μᾶρκ.Ἀργ.ΑΠ 9,286)· πληρώνω, καταβάλλω τι ὀφειλόμενον, ἀπαλλάσσομαι ὑποχρεώσεως διὰ τῆς καταβολῆς, τῆς ἀνταποδόσεώς τινος, μτ. αἰτ. : Ἰλ.Σ 407 **Θέτιδι ζωάγρια τίνειν**, Σοφ.ΟΚ 675 **δασμὸν οὐ μικρὸν τίνει**, Ξεν.Ἀπομν.1,2,54 **αὐτοῖς μισθὸν τίνειν·** || μτ. γενικ. τοῦ πράγματος δι' ὃ τις καταβάλλει πληρωμήν, ἀποζημίωσιν : Ὀδ.Μ 382 **εἰ δέ μοι οὐ τίσουσι βοῶν ἐπιεικέα ἀμοιβήν·** **2)** ἀνταμείβω τινά, ἀνταποδίδω καλὸν ἀντὶ καλοῦ, πληρώνω κάποιον γιὰ κάτι καλὸ ποὺ μοῦ ἔκαμε : αὐτ.Ξ 166, Αἰσχ.Πρ.985 **καὶ μὴν ὀφείλων γ' ἂν τίνοιμ' αὐτῷ χάριν·** **3)** εὐχρ. ἰδίως ἐπὶ κακῆς σημ. ὁποτίνω ζημίαν, ἐπανορθῶ διὰ προστίμου, δι' ἐπιβληθείσης ποινῆς, κακὸν τὸ ὁποῖον ἐπροξένησα, ὑφίσταμαι **ἐπιβαλλόμενον** τίμημα διὰ τὴν ὑπ' ἐμοῦ ἐνεργηθεῖσαν πρᾶξιν : Ἰλ.Γ 289, Ὀδ.Β 193 **σοὶ δέ, γέρον, θωὴν ἐπιθήσομεν ἥν κ' ἐνὶ θυμῷ τίνων ἀσχάλῃς**, Πίνδ.Ο 2,58, Αἰσχ.Πρ.112 **τοιῶνδε ποινὰς ἀμπλακημάτων τίνω ὑπαιθρίοις δεσμοῖσι προυσελούμενος**, Σοφ.Ἠλ.298 **ἀλλ' ἴσθι τοι τίσουσά γ' ἀξίαν δίκην**, Πλάτ.Νόμ.905Α **τίσεις δὲ αὐτῶν τὴν προσήκουσαν τιμωρίαν**, Θεοδέκτ.109, ΚΔΘεσσ. 2,1,9 **δίκην τίσουσιν ὄλεθρον αἰώνιον ἀπὸ προσώπου τοῦ Κυρίου·** || μτ. δοτ. δηλούσης τὴν ποινήν : Αἰσχ.Ἀγ.1529 **ξιφοδηλήτῳ θανάτῳ τείσας ἅπερ ἔρξεν**, αὐτ.1430· || μτ. αἰτ. δηλούσης τὸ πρᾶγμα δι' ὃ παρέχει τις ἐξιλέωσιν, δι' ὃ τιμωρεῖται : Ἰλ.Α 42 **τίνειαν Δαναοὶ ἐμὰ δάκρυα σοῖσι βέλεσσιν**, αὐτ.Λ 142, αὐτ.Φ 134, Ὀδ.Ω 352, Θέογν.735, Αἰσχ.Ἀγ.537 **διπλᾶ δ' ἔτεισαν Πριαμίδαι θ' ἁμάρτια**, Εὐρ.Ὀρ.531· || σπαν. μτ. αἰτ. προσ. δηλούσης τὸν βλαβέντα : Ἰλ.Ρ 34· || μτ. δοτ. δηλούσης τὸ πρᾶγμα δι' οὗ ἐπιτυγχάνει τις τὴν ἐξιλέωσιν, ὃ ἀποτίνει : Ὀδ.Χ 218 **σῷ δ' αὐτοῦ κράατι τίσεις**, Αἰσχ.Χο.277 **αὐτὸν δ' ἔφασκε τῇ φίλῃ ψυχῇ τάδε τείσειν μ' ἔχοντα πολλὰ δυστερπῆ κακά·** **4)** μέσ. **τίνομαι** ἀνταποδίδω προκληθέν, γενόμενόν μοι κακόν, ἐκδικοῦμαι προξενηθεῖσάν μοι βλάβην, τιμωρῶ, μτ. αἰτ. προσ. : Ἰλ.Β 743 **ὅτε Φῆρας ἐτίσατο λαχνήεντας**, Ὀδ.Γ 197, Ἡρ.1,10, Σοφ. ΟΚ 996· || κ. μτ. γεν. δηλούσης τὸ ἀδίκημα : Ἰλ.Γ 366 **ἦ τ' ἐφάμην τίσασθαι Ἀλέξανδρον κακότητος**, Θέογν.204, Ἡρ.4,118· || μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ. λαμβάνω ἐκδίκησιν διά τι : Ἰλ.Ο 116 **μὴ νῦν μοι νεμεσήσετε .. τείσασθαι φόνον υἷος ἰόντ' ἐπὶ νῆας Ἀχαιῶν**, αὐτ.Τ 208, Ὀδ.Ψ 31· || μτ. διπλ. αἰτ. προσ. κ. πράγμ. : Ἰλ.Γ 351, Ὀδ.Ο 236 **ἐτίσατο ἔργον ἀεικὲς ἀντίθεον Νηλῆα**, Εὐρ.Μήδ. 1316 **τὴν δὲ τίσωμαι δίκην** (δ. ἀνάγν.)· || μτ. δοτ. δηλούσης τὸν τρόπον, τὸ μέσον : Αἰσχ.Ἑπτ. 638 **ἢ ζῶντ' ἀτιμαστῆρα τὼς ἀνδρηλάτην φυγῇ τὸν αὐτὸν τόνδε τίσασθαι τρόπον·** || ἀπολ. λαμβάνω ἐκδίκησιν, ἀνταποδίδω κακόν : Ὀδ.Ν 15 **ἡμεῖς δ' αὖτε ἀγειρόμενοι κατὰ δῆμον τισόμεθ'**, αὐτ.Μ 378· **5)** ὁμ. τὸ μέσ. ἐν καλῇ σημ. ἀνταποδίδω καλόν : Πίνδ.Π 2,24 **τὸν εὐεργέταν ἀγαναῖς ἀμοιβαῖς .. τίνεσθαι·** **6)** ρηματ. π. τίσις.

τίξον Ἡσ. «δεῖξον».

τιὸ τιό μίμησις τῆς φωνῆς τῶν πτηνῶν· πρβλ. δημ. τσίου τσίου : Ἀριστφ.Ὄρν.237 **βῶλον ἀμφιτιττυβίζεθ' ὧδε λεπτὸν ἁδομένᾳ φωνᾷ· τιὸ τιὸ τιό.**

τίοισι αἰολ. τ. δοτ. πληθ. τοῦ **τίς** : Σαπφ.160(113).

τίος, **τίως**, **τίω** δωρ. τύποι γενικῆς τοῦ σύ : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.356C.

τιός βοιωτ. τ. ἀντὶ τεός, σός : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.106,11.

τίποτα δημ. τίποτε βλ.λ.

τί ποτε; τί ἄρα, τί τάχα; : Σοφ.Φιλ.914 **τί ποτε λέγεις, ὦ τέκνον;** ὡς οὐ μανθάνω.

τίποτε νεώτ., δημ. κ. **τίποτα** κ. **τίποτις** κ. **τίποτσι** κ. **τίβοτις** κ. **τίβοτας** κ. **τίβοτσι** κ. **τίοτα** κ. **τίοτις** (ἐκ τῶν **τί** κ. **ποτέ**) ἀόρ. ἀντων. τι, κάτι : **εἴπατε τίποτε; - ἂν μάθῃς τίποτα ποὺ μ' ἐνδιαφέρει, γράφε μου·** || κ. ἐν ἀρνητ. ἐκφορᾷ : **δὲν εἶπα τίποτε ἀπολύτως, - δὲ θέλω ν' ἀκούσω τίποτε·** || ἐν χρ. κ. ἐπιθετικῶς : **ἔχεις τίποτε φιλά ἀπάνω σου;** **2)** σπουδαῖόν τι, σημαντικόν, ἄξιον λόγου, μνείας, συζητήσεως : **εἶναι τίποτε αὐτὸς ὁ δικηγόρος;** (ἔχει ἀξίαν τινά;)· || εἰδ. ἐπὶ νόσου, ἡ σοβαρά, ἡ ἀξία νὰ ἀνησυχήσῃ τινά : **μὴ φοβᾶσαι· ἡ ἀρρώστια σου δὲν εἶναι τίποτε, - φοβοῦμαι μὴν ἔχω τίποτε·** **3)** μετὰ τοῦ οὐδ. ἄρθρου, ἐλάχιστον, μηδαμινόν : **μ' ἐκεῖνο τὸ τίποτε ἔκαμε λεφτά, - θυμώνει μὲ τὸ τίποτε** (ἄνευ σοβαρᾶς αἰτίας)· **4)** ἐν εἰδ. χρ. ἐλλειπτικῶς, ὡς φιλόφρων ἀπάντησις εἰς τὰς λέξεις «εὐχαριστῶ», «συγγνώμην» : **εὐχαριστῶ πολὺ γιὰ τὸν κόπο σας - παρακαλῶ**

τίποτε Ι· **5**) φρ. **ἄλλο τίποτε** εἰς μεγάλην ποσότητα, μὲ τὸ παραπάνω : **ἐργάζεται - τρώει** πολύ;.—**Ἄλλο τίποτε.**

τιποτένιος-α-ο δημ. ἀσήμαντος, μηδαμινός, ἀνάξιος λόγου, μνείας : **ἔχει ἕνα τιποτένιο χρέος κι ὅμως εἶναι πολύ στενοχωρημένος, - πῆρε μιά προίκα τιποτένια**· **2**) ἐπὶ προσ., ὁ ἄνευ ἰδιαιτέρας ἠθικῆς ἀξίας, εὐτελής, οὐτιδανός : **τιποτένιος ἄνθρωπος, - τιποτένια γυναίκα.**

τίπτε ; ἐπ. συγκεκομμ. τ. τοῦ **τί ποτε ;** βλ.λ., διατὶ τάχα ; : Ἰλ.Ζ 254 **τέκνον, τίπτε λιπὼν πόλεμον θρασὺν εἰλήλουθας ;,** Αἰσχ.Ἀγ.975· ‖ συχνάκις πάσχον ἔκθλιψιν πρὸ δασυνομένου φωνήεντος : Ἰλ.Δ 243 **τίφθ᾽ οὕτως ἕστητε ;**

τίρ λακων. κ. ἠλειακὸς τ. ἀντὶ τίς : Ἡσ., Ἐπιγρ.

τίρα μόλα δημ. κέλευσμα ναυτικόν, δι᾽ οὗ διατάσσεται ἡ κατὰ τὰς ἀναστροφὰς καὶ ὑποστροφὰς τοῦ πλοίου μεταβολὴ τοῦ πετάσματος : παροιμ. **σαράντα χρόνια γεμιτζῆς καὶ πάλι τίρα μόλα** (ἐπὶ τῶν μὴ εὐδοκιμησάντων εἰς τὰς ἐπιχειρήσεις των καὶ ἀναγκασθέντων ὅπως ἐπαναλάβωσι τὸ ἀρχικόν των ἐπάγγελμα).

τιραμολάρω δημ. ναυτ. μεθέλκω· **2**) μεταβάλλω πέτασμα κατὰ τὴν στροφὴν τοῦ πλοίου· πρβλ. τίρα μόλα· ‖ ἡ πρᾶξις **τιραμολάρισμα.**

τιράντα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. συνήθ. κτ. πληθ. **τιράντες** ἀναρτῆρες περισκελίδων· **2**) εἶδος δακτυλίων ἐκ στερεοῦ ὑφάσματος ραπτομένων κατὰ τὰ ἄνω καὶ πλάγια ἑκάστου ὑποδήματος, ἵνα ἕλκωνται ταῦτα κατὰ τὴν εἰσαγωγὴν τοῦ ποδός, ἄ. ἀφτιά· **3**) ναυτ. διάπηγμα βλ.λ.

τίριος Ἡσ. «θέρους».

τιρολίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν ἀποτελοῦν ἔνυδρον ἀρσενικικὸν ἅλας τοῦ χαλκοῦ.

τιρτίρι (τό) δημ. ἐπίχρυσον σύρμα κεντήματος.

τίρων-ωνος (ὁ) (λατ.) πάπ. ἄ. τείρων, νεοσύλλεκτος.

τίς ; τί ; ἀντων. ἐρωτημ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἠλει. κ. λακων. **τίρ,** γενικ. ἐπ. κ. ἰων. **τέο** (Ἰλ.Β 225, Ἡρώνδ.8,1) κ. **τεῦ** (Ὀδ.Ο 509, Ἡρ.5,106), τραγ. κ. ἀττ. **τοῦ** (Αἰσχ.Πρ.614, Ἀριστφ.Νεφ.1223), ἰων. τραγ. κ. ἀττ. κ. **τίνος** (Σιμωνίδ.154, Ἡρ.6,80, Αἰσχ. Πρ.563, Σοφ.Αἶ.892, Ἀριστφ.Ἀχ.588), δοτ. ἰων. **τέῳ** (Ἡρ.1,11), ὁ αὐτ. τ. κ. διὰ τὸ θηλ. γέν. (αὐτ.4,155), τραγ. κ. ἀττ. **τῷ** (Σοφ.Ἀντ.401, Δημ.359), αἰολ. **τίῳ** (Σαπφ.104) κ. **τίνι** (Πίνδ.Ν 7,57, Αἰσχ.Πέρσ.715, Σοφ. ΟΤ 10, Ἀριστφ.Ἀχ.919, Ἡρ.3,38, Θουκ.1,80, Δημ. 492), αἰτ. **τίνα** (Ἰλ.Ε 703) οὐδ. **τί** (αὐτ.Α 362), δυϊκ. **τίνε** (Ἀριστφ.Ὄρν.107), πληθ. ὀνομ. **τίνες** (Ὀδ.Α 172), οὐδ. **τίνα** (Πλάτ.Φαίδ.102A, Αἰσχίν.2,81, Ἱππαρχ.1,1,4, Γέμ.17,12, ΚΔ Ἑβρ.5,12), γενικ.ἐπ. **τέων** (Ἰλ.Ω 387, Ὀδ.Υ 192) κ.ὡς μονοσύλλ. (αὐτ.Ζ 119, αὐτ. Ν 200), τραγ. κ. ἀττ. **τίνων** (Σοφ.Ἠλ 1476, αὐτ.ΟΚ 2, Ἀριστφ.Νεφ.1089), δοτ. **τίσι** (Σοφ.ΟΤ 1126, Ἀριστφ.Βάτρ.1455, Πλάτ.Πολ.332D) κ. **τοῖσι** (Σοφ. Τρ.984), ἰων. **τέοισι** (Ἡρ.1,37), αἰολ. **τίοισι** (Σαπφ. 168), αἰτ. **τίνας** (Σοφ.ΟΚ 115, Ἀριστφ.Ὄρν.370), οὐδ. **τίνα** (Ἀρρ.Ἐπίκτ.1,30,3), βοιωτ. **τά** (Πίνδ.Ο 1, 82), μεγαρ. **σά** (Ἀριστφ.Ἀχ.757, αὐτ.784), π. Ὁμ. ἐν χρ. ἐκ τοῦ πληθ. μ. ἡ ὀνομ. **τίνες,** κ. γενικ. **τέων,** ἡ δοτ. ἑν. κ. πληθ. δὲν ἀπαντῶσιν· ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν προσῳδίαν παρατηρητέον ὅτι τὸ **τίς ;** ὡς κ. τὸ ἀόρ. **τις** ἔχουσι τὸ ι βραχὺ (ῐ) ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσι, πλὴν ὅπου τὸ **τις** γίνεται μακρὸν ἐν τῇ μετρικῇ ἄρσει, οἷον ἐν Ἰλ.Ζ 462· τὸ **τί** οὐδέποτε πάσχει ἔκθλιψιν, ἐπιτρεπομένης τῆς χασμῳδίας μετὰ τὸ τί π. τοῖς κωμ., οἷον ἐν Ἀριστφ.Ὄρν.149, αὐτ.Πλ.94, αὐτ.Νεφ.82, αὐτ.Ὄρν.1036, αὐτ.Νεφ.80· τοῦτο σπανιώτατον π. τραγ. (Αἰσχ.Ἑπτ.208, αὐτ. 704, αὐτ.Εὐμ.902, Σοφ.Φιλ.733, αὐτ.Αἶ.873, αὐτ.Φιλ. 100, αὐτ.Φιλ.917), ἐν εὐθείᾳ ἐρωτήσει, ποῖον πρόσωπον ἢ ποῖον πρᾶγμα, ποῖος, ποιός : Ὀδ.Ι 252 **ὦ ξεῖνοι, τίνες ἐστέ ;,** αὐτ.Ε 299, αὐτ.Ρ 446, Αἰσχ.Πρ. 115 **τίς ἀχώ, τίς ὀδμὰ προσέπτα μ᾽ ἀφεγγής,** ΚΔ Ματθ.5,13 **ἐὰν δὲ τὸ ἅλας μωρανθῇ, ἐν τίνι ἁλισθήσεται ;, - τίς εἶ ;, - τίνα ζητεῖτε ;, - τίνος εἶναι τὸ παιδί ;**· ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ τὸ **τίς ;** τίθεται ἐν ἀρχῇ τῆς προτ., ἀλλ᾽ ἡ θέσις αὕτη δύναται νὰ μὴ τηρῆται διὰ γραμματικοὺς λόγους, οἷον ὅταν κεῖται μεταξὺ τοῦ ἄρθρου κ. τῆς μτχ. ἢ τοῦ οὐσ. : Πλάτ.Συμπ.206B, αὐτ.Γοργ.454A **τῆς περὶ τί πειθοῦς ἡ ρητορική ἐστιν τέχνη ;,** αὐτ. Πρωτ.312D **ὁ σοφιστὴς τῶν τί σοφῶν ;,** Ξεν.Ἀπομν.2,2,1 **τοὺς τί ποιοῦντας τὸ ὄνομα τοῦτο ἀποκαλοῦσιν ;**· ‖ ὁμ. δὲν τίθεται ἐν ἀρχῇ χάριν ἐμφάσεως : Σοφ.ΟΚ 412 **ἃ δ᾽ ἐννέπεις, κλύουσα τοῦ λέγεις ;,** αὐτ.Ἠλ.1191, Θουκ.3,45 **πόλις τε ἀφισταμένη τίς πω . . τούτῳ ἐπεχείρησε ;**· ‖ ἰδίᾳ ὅταν τὸ ρ. κεῖται ἐν τῇ ἀρχῇ : Εὐρ.Ἡρ.1246 **δράσεις δὲ δὴ τί ;,** Ἀριστφ.Νεφ.239 **ἦλθες δὲ κατὰ τί ;,** Δημ.296· ‖ τὸ πρόσ. συχν. τίθεται κτ. γενικ. πληθ. : Ἰλ.Σ 182 **τίς τ᾽ ἄρ᾽ σε θεῶν ἐμοὶ ἄγγελον ἧκεν ;**· ‖ κ. ἐπὶ πραγμ. ἢ καταστάσεων τὸ οὐδ. **τί** τίθεται συνήθως μτ. γενικ. ἑνικ. παντὸς γένους : Σοφ.ΟΤ 1174 **πρὸς τί χρείας ;,** αὐτ.ΟΚ 1749 **ἐλπίδων ἐς τί ;,** αὐτ.Αἶ.314· ‖ ὁμ. δὲν τίθεται ἐν ἀρχῇ, ὅταν ἐπέχῃ θέσιν κατηγορουμένου : Εὐρ. Φοίν.123 **τίς ὀνομάζεται ;**· ‖ ὅθ. δύναται νὰ ἐξηγηθῇ ἡ σύναψις τοῦ **τίς** μτ. δεικτ. ἢ κτητ. ἀντων. ἢ μτ. οὐσ. ἐνάρθρ. ἢ κ. μτ. πληθ. ἀντων. : Σοφ.Φιλ.1173 **τί τοῦτ᾽ ἔλεξας ;,** αὐτ.Ἰχν.114 **τί ἐστι τουτί ;,** Εὐρ.Ἀνδρ.548, Ἀριστφ.Νεφ.200, Πλάτ.Θεαίτ. 154E **τί ποτ᾽ ἐστίν, ἃ διανοούμεθα ;,** αὐτ.Γοργ. 508B· ‖ ὅθ. κεῖται τὸ οὐδ. τί ὡς κατηγορούμενον ἀρσ. ἢ θηλ. ὑποκειμένου : Αἰσχ.Χο.983(997) **τί νιν προσείπω ;,** Πλάτ.Χαρμ.154D **τί σοι φαίνεται ὁ νεανίσκος ;**· ‖ φρ. **τίς δ᾽ οὗτος ἔρχεαι ;** τίς εἶσαι σὺ ὁ ἐρχόμενος ; : Ἰλ.Κ 82, Ἀλκ.84,1, Σοφ.Ἠλ. 328, αὐτ.388, αὐτ.Ἀντ.7, αὐτ.218, Εὐρ.Ἑκ.501, Πλάτ. Κρίτ.43C· ‖ κ. ἀναστρεφομένης τῆς τάξεως : Εὐρ.ΙΑ 821 **τήνδε τίνα λεύσσω . . ;** (τίς εἶναι αὐτὴ τὴν ὁποίαν βλέπω;), αὐτ.Ἑλ.557 **τίν᾽ ὄψιν σὴν προσδέρκομαι ;** (τί πρόσωπον εἶναι αὐτὸ ποὺ σὲ βλέπω νὰ ἔχῃς;), Πλάτ.Λύσ.203B **παρὰ τίνας τοὺς ὑμᾶς ;** (τίνες εἶσθε σεῖς πρὸς οὓς νὰ ἔλθω), Ξεν. Ἀπομν.3,11,9 **τίνι οὖν τοιούτῳ φίλους ἂν θηρῴην ;** (διὰ τίνος τοιούτου μέσου ;), αὐτ.Συμπ.4,53· ‖ τὸ ἄρθρ. προτάσσεται τοῦ ἐρωτημ. **τίς,** ὅταν ὁ λέγων μέλλῃ ἀμέσως νὰ ἀποκριθῇ εἰς τὴν ἰδίαν του ἐρώτησιν : Καλλ.Ἐπιγρ.46 **ληφθήσει .. Πανήμου εἰκάδι· καὶ Λῴου τῇ τίνι ; τῇ δεκάτῃ**· ‖ π. κωμ. ὁμ. **τὸ τί ;** : Ἀριστφ.Νεφ.775, αὐτ.Εἰρ.696, αὐτ. Ὄρν.1039, αὐτ.Πλ.902· ‖ δημ. **τὸ τί,** ἢ **τὰ τί** τὰ ὅσα : **τὸ τί λέει δὲν περιγράφεται, - τὸ τί κάνει εἶναι ἄλλο πρᾶγμα, - τὰ τί λέγει, - τὰ τί κάνει**· ‖ κ.μτ.πληθ. ἄρθρ. **τὰ τί ;** : Ἀριστφ.Εἰρ.693· **2**) μτ. κυρ. ὀνομ. εἰς δήλωσιν θαυμασμοῦ : Σοφ. ἀπ.874 **τίς ἄρα Κύπρις ἢ τίς Ἵμερος ;,** Εὐβ.43 **τίς σε Θηρικλῆς ποτε ἔτευξε ;,** Ἀναξίλ.22,3 **τίς . . Χίμαιρα πύρπνοος ;**· ‖ μτγν., νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **τί** μ. ὡς θαυμαστικὸν ἢ εὐτελιστικὸν ἀντὶ τοῦ πόσον : ΠΔ Ἆσμ.1,10 **τί ὡραιώθησαν σιαγόνες σου ὡς τρυγόνες,** ΚΔ Λουκ.12,49, αὐτ.Ματθ.7,14 **τί στενὴ ἡ πύλη καὶ τεθλιμμένη ἡ ὁδός, - τί ὡραῖο κορίτσι, - τί μικρὸ σπίτι**· ‖ δημ. κ.μτ. οὐσ. πόσον κακός : **τί φωρόσκυλο, - τί τύχη!, - τί στραβομάρα**· **3**) ἡ ἐρώτησις τροποποιεῖται μεταβαλλομένης τῆς ἐγκλίσεως, ὅθ. **τί ἂν ἢ τί κεν ;** μτ. εὐκτ. ἐκφέρει ἰσχυρὰν ἀμφιβολίαν, τί θὰ ἠδύνατο νά . ., τίς θά . . : Ὀδ.Φ 259 **τίς δέ κε τόξα τιταίνοιτ᾽ ;**· ‖ **τίς ἂν** πῶς ἄν : Σοφ.ΟΚ 1100 **τίς ἂν δοίη ;**· **4**) ἐρώτησις διὰ τοῦ **τίς** ἰσοῦται συχν. πρὸς ἄρνησιν ἰσχυράν : Ἰλ.Ρ 260 **τῶν δ᾽ ἄλλων τίς κεν οὐνόματ᾽ εἴποι,** Ἀριστφ.Πλ.498, Θουκ.3,64 **τίνες ἂν δικαιότερον . . μισοῖντο ;**· ‖ σπαν. δύο ἐρω-

τήσεις γίνονται ἐν τῇ αὐτῇ προτ. διὰ δύο δ. πτώσεων τῆς ἐρωτημ. ἀντων. τίς ; τί ;: Πλάτ.Πολ.332D ἡ τίσιν τί ἀποδιδοῦσα τέχνη δικαιοσύνη ἂν καλεῖτο ;, Δημ.50 τί λαβόντα τί δεῖ ποιεῖν, ‖ ὁμ. ἀναδίπλωσις τῆς ἐρωτήσεως γίνεται συναπτομένου τοῦ τίς μτ. ἄλλων ἐρωτηματικῶν λ. : Ὀδ.Α 170 τίς πόθεν εἰς ἀνδρῶν ;, Σοφ.Τρ.421· **5)** τὸ τίς συχν. ἐκφέρεται μτ. δ. μορίων, οἷον τίς γάρ ; ποῖος τῷ ὄντι, ποῖος τάχα ; : Ἰλ.Σ 182 τίς τ᾽ ἄρ᾽ σε θεῶν . . ἧκεν ;· ‖ τίς δὲ πρὸς ἔκφρασιν ἀνυπομονησίας : Ὑμν.Ἀπόλλ.169 ὦ κοῦραι, τίς δ᾽ ὔμμιν . . πωλεῖται· ‖ τίς δή ; ποῖος λοιπόν : Θέογν.747 τίς δή κεν βροτὸς . . ἅζοιτ᾽ ἀθανάτους· ‖ κ. τίς δῆτα ; : Σοφ.Αἶ.518· ‖ τίς ποτε ; ποῖος ἆρά γε, ποῖος τῷ ὄντι : Ξεν.ΚΠ 1,1,6 τίς ποτ᾽ ὢν γενεὰν καὶ ποίαν τινὰ φύσιν ἔχων ;· **6)** αἱ χρήσεις τοῦ οὐδ. τί ; εἶναι πολλαὶ κ. ποικίλαι· ‖ ὅθ. τί ; καθ᾽ αὐτὸ ὡς ἁπλῆ ἐρώτησις : Αἰσχ.Ἑπτ.336 τί ; τὸν φθίμενον γὰρ προλέγω βέλτερα τῶνδε πράσσειν· ‖ τί μοι ; - τί σοι ; τί πρὸς ἐμέ, τί πρὸς σέ : Σοφ.Φιλ.753· κ. μτ. γενικ. : Ἰλ.Φ 360 τί μοι ἔριδος καὶ ἀρωγῆς ; (τί ἔχω νὰ κάνω μὲ.. ;), Ἀριστφ.Λυσ.514, αὐτ.Ἐκκλ. 521, Δίφιλ.32,18 ἀλλὰ δὴ τί τοῦτ᾽ ἐμοί ;, ΠΔ Κριτ. 11,12 τί ἐμοὶ καὶ σοί ;, Ἀρρ.Ἐπικτ.2,19,19, ΚΔ Ἰω. 2,4 τί ἐμοὶ καὶ σοί, γύναι ; (τί κοινὸν ὑπάρχει μεταξὺ ἐμοῦ καὶ σοῦ, τί ἔχω νὰ κάνω μὲ σένα)· ‖ κ. ἑπομένης ἐξηρτημένης προτ. : Θεόκρ.15,89 τίς δὲ τίν, εἰ κωτίλαι εἰμές ;· κ. ἑπομ. ἀπαρφ. : ΚΔΚορ.1,5,12 τί γάρ μοι τοὺς ἔξω κρίνειν ;· **7)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἀπολ. ἐν ἐπιρρημ. χρ ὡς αἰτιολογικόν, διατί, γιατί, πῶς ; : Ἰλ.Α 362 τέκνον, τί κλαίεις ; τί δέ σε φρένας ἵκετο πένθος ;, αὐτ.414, Εὐρ.Ἀλκ.806, Πλάτ.Κρίτ.43C· **8)** νεώτ. κ. δημ. αἰτιολ., ποῖον πρᾶγμα ἢ γεγονός, ποῖον ζήτημα ἢ ποῖον θέμα, ποῖος σκοπός : τί συμβαίνει ;, - τί μοῦ εἶπες ;, - τί γυρεύει κι ὅλο ἔρχεται;· **9)** ὁμ. ἐπιθετ. μτ. οὐσ., ποίου εἴδους, ποιᾶς λογῆς : τί τρόπος ἦταν αὐτός ;, - τί σπίτι νοίκιασες ;, - τί δουλειὲς κάνεις ;, - τί ἄνθρωπος εἶν᾽ αὐτός ;, - μὲ τί μοῦτρα νὰ τὸν ἰδῶ ;· **10)** ὁμ. νεώτ. κ. δημ. ἀντὶ τοῦ πόσος, πόσον : τί θὰ πάρῃς ἀπ᾽ αὐτὴ τὴν δουλειά ;, - τί δίνει προῖκα ;· **11)** δημ. κ. ἀντὶ τοῦ ὅτι, πώς : δ.τραγ. μᾶς εἶπαν τί εἶσαι ἡ ὄμορφη, εἶσαι ἡ καμαροφρύδα· **12)** τὸ τί μτ. μορίων οἷον τί γάρ ; διατί ὄχι, πως ἄλλως, ὅθ. κτ. ἐπέκτ. ἐν τῇ σημ. τοῦ ἀναμφιβόλως : Αἰσχ. Ἀγ.1230, αὐτ.Χο.380, αὐτ.Εὐμ.678 τί γάρ ; πρὸς ὑμῶν πῶς τιθεῖσ᾽ ἄμορφος ὦ ;· ‖ ἐν χρ. ἐν καταφατικαῖς ἀποκρίσεσι : Πλάτ.Φαῖδρ.258D, αὐτ. Θεαίτ.209B· ‖ ὁμ. κ. ὅπως εἰσαγάγῃ ἀντίρρησιν : Ἀριστλ.Πολιτ.1281a,14· **13)** τί δέ ; ἐν χρ. πρὸς ταχεῖαν μετάβασιν εἰς ἕτερον ζήτημα : Πλάτ.Ἱππ.Μ 288C· ‖ τί δὲ εἰ ἀλλὰ τί ἐάν : Εὐρ. Ἑλ.1043, Ἀριστφ.Θεσμ.773, αὐτ.Νεφ.1444· ‖ τί δέ, εἰ μὴ τί ἄλλο εἰμή : Ξεν.Οἰκ.9,1· **10)** τί (δὲ) δή (ποτε),-τί δὲ δή, - τί δή ποτε πρὸς ἔκφρασιν ἐκπλήξεως, διατί ἆρά γε, διατί λοιπόν, τί ἐννοεῖς, ἀλλὸ πῶς ;: Πλάτ.Πολ.470E τί δὲ δή ; ἔφην· ἣν σὺ πόλιν οἰκίζεις, οὐχ Ἑλληνὶς ἔσται ;, αὐτ.Γοργ. 469A, αὐτ.Σοφ.241D· ‖ τί δῆτα πῶς παρακαλῶ : Ἀριστφ.Νεφ.154· **15)** τί μὴν διατὶ ὄχι, δηλ. βεβαίως, μάλιστα, σχεδὸν ὡς τὸ τί γάρ : Πλάτ. Θεαίτ.163E· ‖ τί μὴν οὔ ; ὡς ἀπόκρισις εἰς ἐρώτησιν : Σοφ.Ἠλ.1280· ‖ τί νυ ; διατὶ λοιπόν ; : Ἰλ.Α 414· ‖ τί δ᾽ οὔ παρενθετικῶς, πῶς ὄχι ;, ὡς καταφατικὴ ἀπόκρισις : Σοφ.Ἀντ.460, Ἀριστφ.Λυσ.1103 τί οὐ καλοῦμεν ; (καλέσωμεν), Πλάτ.Πρωτ.310E τί οὐ βαδίζομεν· ‖ τί οὖν; πῶς οὕτως, τί λοιπόν ;, εἰσαγομένης ἀντιρρήσεως : Αἰσχ.Ἑπτ.208, Πλάτ.Λύσ.211D τί οὖν οὐκ ἐρωτᾷς;· **16)** τί ποτε δ. τίπτε βλ.λ.· **17)** μτ. συνδέσμων ἐπιτασσομένων, οἷον τί ὅτι πῶς συμβαίνει νά . . : Στράττ.62, ΠΔ Γέν.3,1, ΚΔ Λουκ.2,49 καὶ εἶπε πρὸς αὐτούς· τί ὅτι ἐζητεῖτέ με;· ‖ κ. μτ. συνδ. προτασσομένων, ἵνα τί βλ. ἵνα· ‖ κ. μτ. προθ. προτασσομένων, οἷον διὰ τί διοτὶ βλ.λ., διὰ ποῖον λόγον, γιατί : Ἀριστφ.Πλ.1111· ‖ ἐκ τίνος διὰ ποίαν αἰτίαν : Ξεν.Ἀν.5,8,4· **18)** ἐς τί ; μέχρι ποίου σημείου, ἕως πότε ; : Ἰλ.Ε 465 ἐς τί ἔτι κτείνεσθαι ἐάσετε λαὸν Ἀχαιοῖς ;· **19)** ὁμ. ἐς τί ; πρὸς ποῖον σκοπόν : Σοφ.Τρ.403, αὐτ.ΟΚ 524· ‖ ὁμ. κατὰ τί ; πρὸς τίνα σκοπόν : Ἀριστφ.Νεφ. 239· ‖ νεώτ. κατὰ τί ἐν ποίῳ μέτρῳ ἢ ἐν ποίᾳ ἐκτάσει : κατὰ τί θὰ μᾶς ὠφελήσῃ ἡ συνεργασία του· ὁμ. εἰς τί· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. πρὸς τί διὰ ποῖον λόγον, πρὸς ποῖον σκοπόν, δὲν βλέπω τὴν σκοπιμότητα : Σοφ.ΟΤ 766, αὐτ.1027· **20)** δημ. τί μ᾽ αὐτὸ ἢ τί μὲ τοῦτο ποίαν συνέπειαν, ποίαν συνάρτησιν, σχέσιν ἠμπορεῖ νὰ ἔχῃ αὐτό ;· **21)** δημ. τί κι ἂν μοῦ εἶναι ἀδιάφορον, δὲν ἔχει δι᾽ ἐμὲ σημασίαν : τί κι ἂν μᾶς φοβερίζῃς πὼς θὰ φύγῃς ;· **22)** δημ. φρ. τί κάνεις ; πῶς εἶσαι εἰς τὴν ὑγείαν σου; **23)** ὁμ. τί τὸ ὄφελος ; οὐδεμίαν ἐκ τούτου ὠφέλεια· **24)** ὁμ. τί μὲ μέλει ; τί μ᾽ ἐνδιαφέρει ; τί πρὸς ἐμέ ; δὲν μὲ μέλει, οὐδόλως μ᾽ ἐνδιαφέρει· ‖ ὁμ. δημ. τί ἀνάγκη, νεώτ. τίς ἡ ἀνάγκη δὲν βλέπω νὰ ὑπάρχῃ ἀνάγκη· ‖ ὁμ. τί ἀνάγκη τὸν ἔχω ; δὲν ἔχω τὴν ἀνάγκην του, δὲν ἐξαρτῶμαι ἀπὸ αὐτόν· **25)** ἡ τίς σπαν. ἐν χρ. ἀντὶ τῆς ἀορίστου ἀναφορ. ὅστις, ἐπὶ πλαγ. ἐρωτήσεως : Ὀδ.Ο 423 εἰρώτα δὴ ἔπειτα τίς εἴη καὶ πόθεν ἔλθοι, αὐτ.Ρ 368, Αἰσχ.Πρ. 623, αὐτ.905, αὐτ.Χο.91, Σοφ.ΟΚ 48, Ξεν.Ἀν.3,3,18 ἐπισκεψώμεθα τίνες πέπανται σφενδόνας, αὐτ.2, 2,10· **26)** τὸ ὅστις κ. τίς συχν. συνάπτονται : Σοφ.ΟΤ 71 ὡς πύθοιτ᾽ ὅ,τι δρῶν ἢ τί φωνῶν ῥυσαίμην· ‖ μτγν. κ. μτ. ἀπαρφ. : Αἰσώπ.67, Ψ Λουκ.Φιλοπ.29· ‖ σπαν. εὕρηται οὐχὶ ἐν πλαγίαις ἐρωτήσεσι : Εὐρ.ἀπ.773,2 αἰτοῦ τί χρῄζεις ἕν, Νοσσ.ΑΠ 5,169 τίνα δ᾽ ἁ Κύπρις οὐκ ἐφίλησεν, Ἀντίοχ.π.Πτολ.Εὐεργ.3] τίνι ἡ τύχη δίδωσι, λαβέτω, ΠΔ Σοφ.Σειρ.6,34 τίς σοφός, αὐτῷ προσκολλήθητι, ΚΔ Μᾶρκ.14,36 οὐ τί ἐγὼ θέλω, ἀλλὰ τί σύ, Χρησμ.π.Διόδ.Σ 9,3 τίς σοφίῃ πάντων πρῶτος, τούτου τρίποδ᾽ αὐδῶ, Ἐπιγρ.Λαρίσης χαῖρε καὶ σύ, τίς ποτ᾽ εἶ· ‖ μτγν. τίς ὅστις ἄνευ οὐδ. : ΠΔ Δευτ.29,18 μή τίς ἐστιν ἐν ὑμῖν ἀνὴρ ἢ γυνή . . , τίνος ἡ διάνοια ἐξέκλινεν· ‖ ὁμ. τίς ἀντὶ τοῦ ὅς, ὅσπερ : ΚΔ Πράξ.13,25 τίνα με ὑπονοεῖτε εἶναι, οὐκ εἰμὶ ἐγώ, Ἐπιγρ.Κνίδου Δωροθέαν, τίς τὸν ἐμὸν ἄνδρα εἶχε· **27)** τὸ τίς ; τί ; μτ. μτχ., ἑπομένης ρηματ. προτ. σχηματίζει μίαν μ. πρότ., ἐν ᾧ παρ᾽ ἡμῖν ἀπαιτοῦνται δύο προτ. : Ἡρ.1,153 ἐπειρέσθαι . . τίνες ἐόντες ἄνθρωποι . . ταῦτα προαγορεύουσι, Πλάτ.Γοργ. 452A σὺ δὲ τίς ὢν ταῦτα λέγεις ;, Ξεν.Ἀπομν. 2,2,1· **28)** ὁμ. τίς ἀντὶ τοῦ πότερος βλ.λ. : Πλάτ. Φίλ.52D, Ξεν.ΚΠ 1,3,17 ΚΔ Ματθ.27,21, αὐτ.Λουκ. 5,23 τί ἐστιν εὐκοπώτερον εἰπεῖν, ἀφέωνταί σοι αἱ ἁμαρτίαι σου ἢ . .· **29)** τίς ποῖος βλ.λ. : Σοφ.Τρ.311, αὐτ.ΟΤ 489 τί γὰρ ἢ Λαβδακίδαις ἢ τῷ Πολύβου νεῖκος ἔκειτ᾽· **30)** δημ. τὸ οὐδ. τί κτ. συγκ. τοῦ γιατί (διότι) : Κρυστ.Σταυραΐτὸς 45 αἰτέ, πᾶρέ με ἀπάνου στὰ βουνά, τί θὰ μὲ φάῃ ὁ κάμπος.

τις, τι ἀντων. ἀόρ. ἐγκλινομένη ἐν πάσαις ταῖς πτώσ., κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. τινάς, κυπρ. σις (Ἐπιγρ.) ἀρκ. σις (μτ. И ἀντὶ τοῦ σ) (Ἐπιγρ.Μαντινείας), θεσσ. κις (Ἐπιγρ.Λαρίσης), οὐδ. κι (ἐν τοῖς τ. διεκί, ποκκὶ βλ.λς), γενικ. ἰων. τεο (Ὀδ.Π 305, Ἡρ.1,58), συχνοτ. τευ (Ἰλ.Β 388, Ἡρ.4,30, Μέλισσ.7), τραγ. κ. ἀττ. του (Αἰσχ.Πρ.21, Ἀριστφ.Ἀχ.329, Θουκ.1,70), κ. ὡς θηλ. (Σοφ.Αἶ.290, αὐτ.ΘΤ 1107,

Εὐρ.'Εκ 370], οὐδ. σπάν. [Πολύβ.3,23,3, 'Επιγρ.Τήνου, Πάπ.] κ. τινας (Πίνδ.Π 2,90, 'Ηρ.2,109, Αἰσχ. Εὐμ.5, αὐτ.Χο.102, Σοφ.'Αντ.698, 'Επιγρ.), δοτ. Ιων. τεῳ ('Ιλ.Π 227, 'Οδ.Λ 502, 'Ηρ.2,48, αὐτ.5,86], τροχ. κ. 'Αττ. κ. π.'Ομ. τῳ ('Ιλ.Α 299, αὐτ.Μ 328, 'Οδ.Ν 308, αὐτ.Υ 297, Αἰσχ.'Επτ.1045, Δίων Κ 18,45), κ. ὡς θηλ. (Αἰσχ.'Επτ.472, Σοφ.ΟΤ 80), κ. τινι (π.'Ομ. ἐν τῇ λ. οὔτινι : 'Ιλ.Ρ 68, 'Οδ.Ξ 96) (Πίνδ.Ο 9,26, Βάκχ.17,12, 'Ηρ.1,114, Αἰσχ.'Επτ.1041, Σοφ.ΑΪ.443, αὐτ. 495), κ. ὡς θηλ. ('Ηρ.2,62, αὐτ.3,69, αὐτ.83, αὐτ.4, 113), αἰολ. τίῳ, αἰτ. τινα ('Ιλ.Α 62, αὐτ.Ε 761], οὐδ. τι (αὐτ.Β 122), δυϊκ. τινε ('Οδ.Δ 26, Πλάτ.Σοφ.237D, αὐτ.Παρμ.143C, αὐτ.149Ε), ὀνομ. πληθ. τινες (π.'Ομ. ἐν χρ. μ. ἐν τῇ φρ. οὐ τινες : 'Οδ.Ζ 279, αὐτ.Ρ 587, κ. τῇ λ. οἵτινες ὀνομ. πληθ. τοῦ ὅστις βλ.λ.), δωρ. τινεν ('Επιγρ.Δρήρου), θεσσ. κινες ('Επιγρ.Λαρίσης), ὀνομ. κ. αἰτ. πληθ. οὐδ. τινα (π.'Ομ. ἐν τῇ λ. ὅτινα : 'Ιλ.Χ 450) (Πλάτ.Χαρμ.163D, αὐτ. 'Επιστ.325Α, 'Υπερείδ.'Αθ.19, 'Αλεξ.110, Σωτάδ.Κωμ.1,22, 'Αριστλ. ΗΝικ.1094a,5, 'Επιγρ.'Επιδαύρου) κ. ἄσσα ('Οδ.Τ 218), ἀττ. ἄττα ('Αριστφ.Βάτρ.173, Θουκ.1,113, αὐτ. 2,100, Πλάτ.Πολ.400Α, Διον.'Αλ.Σύνθ.3], δωρ. σά, βοιωτ. τά, γενικ. Ιων. τεων ('Ηρ.2,175, αὐτ.5,57) κ. τεῶν (αὐτ.Δ 76 πιθ. εἰκ. ταῦ γε ὤν) κ. τινων ('Αριστφ.'Ιππ.977], δοτ. τίσι(ν) ('Ηρ.9,113, Ξεν.'Αθ.1,18], δωρ. τίνοις ('Επιγρ.Δελφῶν) αἰολ., τίοισι, Ιων. τέοισι ('Ηρ.8,113, αὐτ.9,27], αἰτ. τινας ('Ιλ.Ο 735, 'Οδ.Λ 371], οὐδ. τινα, ἡ ἀντων. αὕτη δηλοῖ ἀορίστως πρόσ. ἢ πρᾶγμ., ὅθ. ἀποδοτέα διὰ τοῦ κάποιος, ἕνας, κάτι, ἕνα, ὡς ἐπίθετον δὲ χρησιμεύει κ. ἀντὶ τοῦ ἀορίστου ἄρθρου τῶν εὐρωπαϊκῶν γλωσσῶν, ὁπότε καὶ συμφωνεῖ πρὸς τὸ οὐσιαστικόν : 'Ιλ.Ε 191 θεός νύ τίς ἐστι κοτήεις, 'Οδ.Ι 142 καί τις θεὸς ἡγεμόνευεν, αὐτ.205, αὐτ.339, αὐτ.377, αὐτ. 418, αὐτ.421· || συχν. τὸ τις δύναται νὰ συναφθῇ κ. μτ. γενικ. πληθ. : Σοφ.ΑΪ.455 εἰ δέ τις θεῶν βλάπτοι, φύγοι τἂν χὠ κακὸς τὸν κρείσσονα· || ἡ διάκρισις αὕτη δὲν τηρεῖται πάντοτε, οἷον ὅταν μετὰ τὸ τις θεὸς ἀκολουθῇ ἀναφορικὸν κτ. πληθ. : 'Οδ.Τ 40 ἦ μάλα τις θεὸς ἔνδον οἳ οὐρανὸν εὐρὺν ἔχουσιν (εἷς ἐκ τῶν θεῶν, οἱ ὁποῖοι . .)· || ἄλλοτε ἐν ταῖς περιπτώσεσι ταύταις ὑπονοεῖται γενικ.πληθ. : Εὐρ.'Ελ.1039 πείσειας ἂν τιν', οἵτινες . . ἀνάσσουσι· 2) κάποιος ἐκ πολλῶν, δηλ. ἀορίστως πολλοί : 'Ιλ.Η 201 ὧδε δέ τις εἴπεσκεν· || σπαν. μτ. σημ. μειωτικῆς, οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων : αὐτ.Ν 638, 'Οδ.Γ 384, 'Ηρ.5, 49 τῶν πέρι καὶ τινα ἐνάγει προθυμίη μαχόμενον ἀποθνήσκειν, Θουκ.2,37· 3) πᾶς ἐνδιαφερόμενος, πᾶς εἷς ὃν ἀποβλέπει τις : 'Ιλ.Β 382 εὖ μέν τις δόρυ θηξάσθω, αὐτ.Ρ 254 ἀλλά τις αὐτὸς ἴτω, αὐτ.Θ 515 ἵνα τις στυγέῃσι καὶ ἄλλος, αὐτ. Π 209, αὐτ.Ρ 227· || π.τραγ. κ.'Αττ. εὕρηται συντεταγμένον κ. μτ. προστ. : Σοφ.ΑΪ.417 τοῦτό τις . . ἴστω, Εὐρ.Βάκχ.346, 'Αριστ.'Ορ.1187, αὐτ.Βάτρ.628, Θουκ.1,40 τοὺς ξυμμάχους αὐτόν τινα κολάζειν (ὅτι εἷς ἕκαστος πρέπει ὁ ἴδιος νὰ ἐπιβάλῃ τὰς τιμωρίας), αὐτ.6,77, αὐτ.7,75, Δημ.536, αὐτ.352· || συχν. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ συνεκφέρεται μτ. τινος ἀ. σχετικῆς ἀντων. : 'Οδ.9,65, 'Ηρ.6,80 ἐκέλευε πάντα τινὰ τῶν εἱλωτέων περινέειν ὕλῃ τὸ ἄλσος, αὐτ.3,113, αὐτ.4,118, Αἰσχ.'Αγ.1205, Θουκ.6,31 ὅπως αὐτῷ τινι εὐπρεπείᾳ τε ἡ ναῦς μάλιστα προέξει, αὐτ.8,94· || ὁμ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ ἡ ἀντων. τις συχν. συντάσσεται μτ. λ. κτ. πληθ. ἀριθμὸν κειμένων : Σοφ.ΑΪ.965 οἱ κακοὶ . . οὐκ ἴσασι, πρίν τις ἐκβάλῃ (ἀντὶ πρὶν ἐκβάλωσι), Θουκ.4,85 οἷς ἂν ἐπίω, ἧσσόν τις πρόσεισι (ἀντὶ ἧσσον προσίασι), αὐτ.2,53, αὐτ.7,75· || ἰδ. μετὰ τὸ εἰ ἢ ἢν τις : Ξεν.'Απομν.1,2,62· 4) συχν. ἡ ἀντων. τις τίθεται ἀντὶ τοῦ ὀνόμ. τοῦ προσ., ὅπερ ἐπιθυμεῖ τις νὰ μὴ ἀναφέρῃ ἢ ὀνομάσῃ : αὐτ.'Αν.1,4,12 οὐκ ἔφασαν ἰέναι, ἐὰν μή τις χρήματα διδῷ (δηλ. ὁ Κῦρος), Θεόκρ.5,122· || ὁμ. κ. κτ. εὐφημισμὸν ἐπὶ πράγμ. κακοῦ, ὅπερ ἀποφεύγει τις νὰ ὀνομάσῃ : Θουκ.2, 74, Δημ.43 καὶ γὰρ ἂν οὗτός τι πάθῃ, ταχέως ὑμεῖς ἕτερον Φίλιππον ποιήσετε· 5) ἐντεῦθεν κ. ἀντὶ τῆς προσ. ἀντων. τοῦ α' κ. β' προσ. : 'Ιλ. Α 289 ἅ τιν' οὐ πείσεσθαι ὀΐω, Σοφ.'Αντ.751, αὐτ. ΑΪ.245, αὐτ.1138 ποῖ τις τρέφεται ; (ἀντὶ ποῖ τρέφομαι ;), Θουκ.4,59, Ξεν.'Αν.3,4,40, αὐτ.5,7,31· 6) ἀόρ. κανείς, σπάν. μτ. εἰρωνείας : Αἰσχ.Χο.59 φοβεῖται δέ τις, Δημ.42 μισεῖ τις ἐκεῖνον· || κ. ἀντὶ κλητ. : 'Αριστφ.Πλ.1196 τὸν πλοῦτον ἔξω τις κάλει· 7) συχν. ἐμφαντικῶς ἐπὶ προσ. ἢ πράγμ., μέγας τις (μέγα τι) : Εὐρ.'Ηλ.939 ηὔχεις τις εἶναι (ἐκαυχᾶσο ὅτι ἦσο μέγας τις), 'Αριστλ.Πολιτ.1293b, 13 εἰσὶν ὅμως τινὲς οἱ εὐδοκιμοῦντες, Μέν.156 τὸ δοκεῖν τιν' εἶναι, Δημ.582, αὐτ.150, Θεόκρ.11,79 κἠγών τις φαίνομαι ἦμεν· || ἰδ. κτ. οὐδ. : Πλάτ. 'Απολ.41Ε οἴονταί τι εἶναι ὄντες οὐδενὸς ἄξιοι, αὐτ.Φαίδ.63C, αὐτ.Φαῖδρ.243Α, αὐτ.Εὐθ.303C· || λέγω τι κάτι σπουδαῖον λέγω, πλησιάζω πρὸς τὸ ὀρθόν, ἀντίθ. οὐδὲν λέγω : αὐτ.Πρωτ.339C, αὐτ. Πολ.329Ε, αὐτ.Φαῖδρ.260Α, αὐτ.Κράτ.407Ε ἵνα καὶ εἰδῶμεν εἴ τι ὅδε λέγει· || ὁμ. κ. ποιῶ τι : αὐτ.Συμπ.173C οἴεσθέ τι ποιεῖν, οὐδὲν ποιοῦντες· || συχν. κτ. ἀντίθ. πρὸς ἄ. λ. : Πίνδ.ἀπ.221 ἀελλοπόδων μέν τιν' εὐφραίνοισιν ἵππων τιμαί . . , τέρπεται δὲ καί τις, Λυσ.19.59 τισὶ τῶν πολιτῶν ἀπορούσι συνεξέδωκε θυγατέρας . . , τοὺς δ' ἐλύσατο ἐκ τῶν πολεμίων, ΠΔ Δαν.2,33 μέρος μέν τι σιδήρου, μέρος δέ τι ὀστράκινον· || συχν. π.'Αριστλ.Πολιτ.1298a,9, αὐτ.1277a,23, αὐτ.Κατ.6a,38 τινὸς γὰρ λέγεται μεῖζον, αὐτ.Πολιτ.1269a,26, αὐτ. Μεταφ.1028a,30 τὸ πρώτως ὂν καὶ οὐ τί ὂν ἀλλ' ὂν ἁπλῶς· 8) μτ. ἐμφάσ. εὕρηται ἐν τῇ σημ. τοῦ ἀνήρ, ἄνδρας, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ κτῆνος : 'Ιλ. Ε 9 ἦν δέ τις ἐν Τρώεσσι Δάρης, 'Αριστφ.Εἰρ.24, Ξεν.'Αν.3,1,4· || ὁμ. κ. ἀντιστρόφως μτ. τινος ἐνν. περιφρονήσεως : Σοφ.Φιλ.442 Θερσίτης τις ἦν (ἦτο καὶ ἕνας Θερσίτης)· 9) μτ. κυρ. ὀνομ. σημαίνει ὅμοιός τις, τοιοῦτός τις : Λυρ.ἐν Πάπ. (πόλεις) ταὶ μέλονται πρός τινος ἢ Διὸς ἢ γλαυκᾶς 'Αθάνας, Αἰσχ.'Αγ.55 ἤ τις 'Απόλλων ἢ Πάν, αὐτ.1233, 'Αριστφ.Σφ.181, αὐτ.'Ορν.512, αὐτ.Βάτρ. 912· 10) κ. νεώτ. μτ. ἐπιθ. ἡ ἀντων. τις λαμβάνει σημ. περιαριστικήν, ἤτοι συχνότ. ἐν χρ. ὡς περιοριστικός, κολαστικὸς ἢ εὐτελιστικὸς διορισμός : 'Οδ.Ρ 449 ὥς τις θαρσαλέος καὶ ἀναιδής ἐσσι, αὐτ.Σ 382, αὐτ.Υ 140, Αἰσχ.Πρ.696, αὐτ.'Επτ. 979, αὐτ.'Αγ.1140, Σοφ.ΑΪ.1266 ὡς ταχεῖά τις . . χάρις διαρρεῖ (ταχέως πως), αὐτ.ΟΤ 618, - ἔχει προτερήματά τινα, - ἐργάζεται μετὰ ποιᾶς τινος ἐπιμελείας, - ὀλίγον τι, - ἔν τινι μέτρῳ, - πενιχρά τινα δῶρα, - ἀνοητός τις νεανίσκος· 11) μτ. ἀριθμητ. ἐπιθέτων εἰς οἱασδήποτε, ἕνας ὁποιοσδήποτε, ἀλλὰ ἕνας μόνον : 'Ιλ.Α 144 εἷς δέ τις ἀρχὸς ἀνὴρ . . ἔστω, 'Οδ.Ο 83 δώσει δέ τι ἕν γε φέρεσθαι, 'Αριστφ.Βάτρ.911, Θουκ.6,61, ΚΔ Πράξ. 23,23 προσκαλεσάμενός τινας δύο τῶν ἑκατοντάρχων· || ἑπτά τινες κάπου ἑπτά, περίπου ἑπτά : Θουκ.7,34, αὐτ.3,111 ἐς διακοσίους τινάς, αὐτ.7,87, αὐτ.8,21· || κ. ἄνευ ἀριθμητ. : αὐτ.3, 52 ἡμέρας τινάς (μερικὰς ἡμέρας, δηλ. ἱκανάς, πολλὰς ἡμέρας), αὐτ.8,3 στρατῷ τινι (μὲ ἱκανὸν στράτευμα)· || συχν. κ. νεώτ. ὀλίγοι τινὲς ἢ τινὲς ὀλίγοι : Θουκ.2,17, αὐτ.3,7· || ὅσος τις χρυσός πόσον πολὺς χρυσός, πόσον μεγάλη ποσότης χρυσοῦ, τί μάλαμα : 'Οδ.Κ 45 ὅσσος τις χρυσός τε καὶ ἄργυρος ἀσκῷ ἔνεστιν· || συχν. κ. μτ. τῆς ἐνν. τοῦ διαστήματος : 'Ιλ.Η 156 πολλὸς γάρ τις ἔκειτο· || κ. μτ. ἀντωνυμικῶν λ. : 'Ιλ.Ε 638 οἷός τις τί εἴδους ἄνθρωπος, 'Οδ.Υ 38 ἀλλά τί μοι τόδε

θύμὸς . . **μερμηρίζει**, αὐτ.Ι 348, αὐτ.Υ 377, Ἡρ.3, 34, αὐτ.139, Σοφ.Ἀντ.42, αὐτ ΟΚ 1163, Πλάτ.Πρωτ. 313Α, Ξεν.Ἀν.7,6,24, αὐτ.ΚΠ 2,2,2, αὐτ.Ἀπομν.1,1,1, αὐτ.Ἀν.5,8,7· **12**) συχν. ἐκφέρεται κ. ἐνάρθρως, ὅταν δηλ. σύναρθρον οὐσ. κεῖται ὁμοιοπτώτως πρὸς τὸ τις: Σοφ.ΟΚ 289 **ὅταν δ' ὁ κύριος παρῇ τις** (ὅταν τὸ πρόσωπον τὸ ἔχον τὴν ἐξουσίαν, ὁστισδήποτε καὶ ἂν εἶναι οὗτος, παρευρίσκηται), αὐτ.ΟΤ 107· **13**) π. τοῖς φιλοσόφοις τὸ τίς ἐκφέρεται μτ. τοῦ ἄρθρ. πρὸς μερικώτερον διορ. γενικῆς τινος λ., δθ. **ὁ τὶς ἄνθρωπος** ὁ ὡρισμένος ἢ τοιοῦτος ἄνθρωπος, κτ. ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ γεν. ἄνθρωπος, ὁμ. **ὁ τὶς ἵππος**, - **ἡ τὶς γραμματική**: Ἀριστλ.Κατ.16,4· ‖ **τὸ τὶ μέγεθος**, ἀντίθ. πρὸς τὸ **ὅλως τὸ μέγεθος**: αὐτ.Πολιτ.1283a,4· ‖ ὁ τις ἢ ὁ τὶς ὁ δεῖνα: Πάπ. **δεῦρο ὁ τις θεός, ὄφθητί μοι**, αὐτ. **αἴρω σε, ἡ τις βοτάνη**· ‖ συχν. ἐν ἀντιθετ. προτάσεσι: Ἡρ.1,127 **οἱ μέν τινες . . οἱ δέ**, αὐτ.3, 40, Εὐρ.Μήδ.1141, αὐτ.Ἑκ.624, αὐτ.ΙΤ 1407, Θουκ.2, 91, Ξεν.ΚΠ 1,4,15, αὐτ.3,2,10, αὐτ.6,1,26· ‖ κ. ἄνευ τοῦ ἄρθρ.: Πάπ. **γράφον . . ὅτι τι καί τι εἴληφας**, αὐτ. **κληρονόμους καταλείπω τὴν θυγατέρα μου τινα καὶ τὸν σύντροφον αὐτῆς τινα καί τινα**· ‖ συνάπτεται κ. μτ. ἄ. λ. πρὸς ἃς ἐναλλάσσεται: αὐτ.Συμπ.2,6 **ὁ μέν τις . . , ὁ δέ τις . ., ἕτερος δέ τις**· ‖ κ. κτ. οὐδ.: Ἡρ.3,40, Πλάτ. Ἐπιστ.358Α· ‖ κ. ἐν ἐπιρρημ. σημ. **τὸ μέν . ., τὸ δέ τι** ἐν μέρει μέν . . . , ἐν μέρει δὲ κάπως: Πολύβ.1,73,4· ‖ τό τι διαμένει ἀμετάβλητον καὶ ὅταν τὸ ἄρθρ. εἶναι κτ. πληθ.: Ξεν.Ἀν.4,1,14 **τὰ μέν τι μαχόμενοι, τὰ δὲ καὶ ἀναπαυόμενοι**· ‖ **τὸ δέ τι** ἀλλ' ἐν μέρει, χωρὶς νὰ προηγῆται τὸ **μέν**: Θουκ.1,107, αὐτ.118, αὐτ.7,48· **14**) τὸ οὐδ. ἐν χρ. περιληπτικῶς: Θουκ.7,48 **ἦν τι καὶ ἐν ταῖς Συρακούσαις** (ὑπῆρχε μερίς τις . .)· **15**) συναπτόμενον μτ. ρ. κάπως, κατά τινα βαθμόν, καθόλου: Ἰλ.Ε 421 **ἦ ῥά τί μοι κεχολώσεαι**, Ξεν.Ἑλλ.6,4,7 **παρεθάρρυνέ τι αὐτούς**· ‖ κ. μτ. ἐπιθ. ἢ ἐπιρρήμ.: Ὀδ.Ο 365 **ὀλίγον τι ἧσσον**, Ἡρ 3,12 **οὕτω δή τι ἰσχυραί**, αὐτ.108 **οὕτω δή τι πολύγονον** αὐτ.6,123, Θουκ.3,75· ‖ ὁμ. συνημμένον μτ. τοῦ **οὐδέν, μηδέν**: Ἡρ.6,3 **οὐδέν τι πάντως**, Εὐρ.Ἀλκ. 522, αὐτ.Ἀνδρ.1234· ‖ **καί τι καὶ . .** ὑποψία ἐν μέρει καὶ ἕνεκα ὑποψίας: Θουκ.1,107· ‖ **τίς τε** συχν.π.Ὁμ.: Ἰλ.Γ 33 **ὡς ὅτε τίς τε**· ‖ **ἤ τις ἢ οὐδείς** σχεδὸν οὐδείς: Ἡρ.3,140, Ξεν.ΚΠ 7, 5,45· ‖ **ἤ τι ἢ οὐδέν** ὀλίγον ἢ οὐδέν, σχεδὸν τίποτε: Πλάτ.Ἀπολ.17Β· **16**) τὸ τις ἐπαναλαμβάνεται οἱονεὶ πλεοναστικῶς εἰς συνεχεῖς προτάσεις: Σοφ.Ἀντ.689 **ὅσα λέγει τις ἢ πράσσει τις ἢ ψέγειν ἔχει**, αὐτ.Τρ.944· ‖ τὸ τις σπαν π. ποιητ. παραλείπεται: Ἰλ.Ν 287 **οὐδέ κεν ἔνθα τεόν γε μένος καὶ χεῖρας ὄνοιτο** (δηλ. τις), αὐτ.Χ 199 **ὡς δ' ἐν ὀνείρῳ οὐ δύναται** (δηλ. τις) **φεύγοντα διώκειν**, Σοφ.ΟΚ 1226, Νόμ.Γόρτ.2,2, Πλάτ. Γοργ.456D, Ξεν.Συμπ.5,2· ‖ ὁμ. σπαν. τὸ τις παραλείπεται, ὅταν ἕπηται γενικ. ἐξ αὐτοῦ ἐξαρτωμένη: Σοφ.Αἴ.189 **ἢ** (ἐνν. τις) **τᾶς ἀσώτου Σισυφιδᾶν γενεᾶς**, Ἀριστφ.Νεφ.1128 **ἢν γαμῇ ποτ' αὐτὸς ἢ** (ἐνν. τις) **τῶν ξυγγενῶν**, Ἐπιγρ. **ἐν τῶν πόλεων**· **17**) νεώτ. φρ. **ἀπό τινος** [χρόνου] ἀπὸ μικροῦ χρόνου· ‖ κ. **μέχρι τινος** [χρόνου] μέχρις ἑνός, μικροῦ ὡς ἐπὶ τοῦ πλείστου χρονικοῦ διαστήματος: **μέχρι τινὸς ἡ φωτογραφία δὲν εἶχε θέσιν εἰς τὴν ἐφημερίδα**· ‖ **κατά τι** ἐν μέρει, ὄχι συνολικῶς, ὄχι πολύ: **εἶναι κατά τι χρήσιμον, - κατά τι νεώτερός μου**· ‖ **μέχρι τινός** (διαστήματος) μέχρις ἑνὸς μικροῦ διαστήματος: **μέχρι τινὸς θὰ ἔλθωμεν μαζί σας**· **18**) ἡ ἀντων. τις εἶναι φύσει ἐγκλιτικὴ λ., ἀλλ' εἴς τινας χρ. λαμβάνει ὀξεῖαν ἢ βαρεῖαν **τίς, τινά, τινές, τινῶν**: Χοιροβ.Θεο.1,373Η· ‖ ὁμ. εἰς τὴν ἀρχὴν προτ., οἷον **τὶς ἔνδον**; εἶναι κανεὶς μέσα; . Αἰσχ.Χο.654· ‖ **τί φημι; λέγω τι**;: Σοφ.Τρ.865, αὐτ.ΟΤ 1471· ‖ ὁμ. κ. κατόπιν σημείου στίξεως: Σχόλ.Διον.Θρ.240Η· ‖ ὁμ. τὸ τις ἐν χρ., ὅταν ἀντιτίθεται εἰς ἄ. τὶς ἢ κ. εἰς ἄ. λέξεις: Θουκ.2, 92, Πλάτ.Κριτί.49Α, Ἀριστλ.Πολιτ.1294b,40, Σωρ.1,1, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,127 **τὸ τὶ μὲν ψεῦδος ἔχον, τὶ δὲ ἀληθές**, Γέμιν.14,6, Σωρ.1,48· ‖ κ. ἄνευ τινὸς ἀντιθέσεως: Σοφ.Αἴ.1138 **τοῦτ' εἰς ἀνίαν τοὔπος ἔρχεταί τινι**· ‖ οἱ κώδ. σπανίως τηροῦντες τὸν αὐτὸν κανόνα, τὸ ἔχουσιν ἐγκλιτικὸν ἢ ὀρθοτονούμενον, σπαν. δὲ ἀπαντᾷ κ. ὡς ἐγκλ. κ. ὡς ὀρθοτονούμενον εἰς τὴν αὐτὴν προτ.: Πλάτ.Χαρμ.105C, Ἀριστλ.Μεταφ.1032a,14· **19**) τὸ τις συχν. τίθεται ἐν ἀρχῇ προτ. κ. σπαν. ἐπακολουθεῖ σημεῖον στίξεως, εἶναι δὲ ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον δευτέρα λ.: Ἰλ.Θ 515, αὐτ.Ψ 331, Ὀδ.Ι 508 **ἔσκε τις ἐνθάδε μάντις ἀνήρ**· ‖ ἀλλὰ γεν. ἡ θέσις τῆς ἀντων. τις δὲν εἶναι μακράν, πρὸ ἢ μετὰ τὴν λ., εἰς τὴν ὁποίαν ἀναφέρεται: Ἰλ.Α 62 **ἀλλ' ἄγε δή τινα μάντιν ἐρείομεν**, αὐτ.Θ 521 **φυλακὴ δέ τις ἔμπεδος ἔστω**· ‖ ἐν τῇ ἰων. πεζ. τίθεται μεταξὺ τοῦ ἄρθρ. κ. τοῦ οὐσ. γενικ. πτώσ.: Ἡρ.1,85 **τῶν τις Περσέων**, αὐτ.2,28 **τῶν τις ἰρέων**, αὐτ.2,179· ‖ κ. ἐν τῇ μτγν. πεζ.: Ἀθήν.3,108D, Εὐστ.1402,18, αὐτ.1659,27, αὐτ.1676,1· ‖ ἡ ὀρθὴ θέσις εἶναι **τίς τι** κ. οὐχὶ **τί τις**: Θουκ.7,10, Ξεν.Ἀν.3,1,14, Ἐπιγρ.· ‖ εἰς τὴν ἀττ. τὸ τις τίθεται μετὰ τὸ **ἐάν**, ἐν δὲ τῇ δωρ. συχν **αἴ τίς κα**: Νόμ.Γόρτ.9,43, Ἡρακλεωτ.Πίν.1,105 ‖ ἐκ τῆς δωρ. ταύτης χρ. ἐπηρεάσθη κ. ἡ κοινή: Πλούτ.ΤΓράκχ.15 **εἴ τις ἄν**.

τισιγίτης (ὁ) (λ. περσική) μτγν. δοχεῖον, σκεῦος, ἀγγεῖον: Ἀθήν.11,784Α **τισιγίτης ἀργυροῦς εἷς**.

τίσις-εως (ἡ) (τίνω) ἀπότισις, ἀνταπόδοσις, ἐκδίκησις γενομένου κακοῦ: Ἰλ.Χ 19 **ἐπεὶ οὔ τι τίσιν γ' ἔδεισας ὀπίσσω**, Ὀδ.Α 40, αὐτ.Β 76 **εἰ χ' ὑμεῖς γε φάγοιτε, τάχ' ἄν ποτε καὶ τίσις εἴη**, Ἡσίοδ.Θ 210 **τοῖο δ' ἔπειτα τίσιν μετόπισθεν ἔσεσθαι**, Ἀλκμ. 23,36, Ἡρ.1 13, αὐτ.2,152 **ἦλθε χρησμὸς ὡς τίσις ἥξει ἀπὸ θαλάσσης χαλκέων ἀνδρῶν ἐπιφανέντων**, αὐτ.7,89, Σοφ.ΟΚ 1329· ‖ φρ. **τίσιν δίδωμί τινος** τιμωροῦμαι διά τινα πρᾶξιν, πληρώνω κάτι κακὸ ποὺ ἔχω κάμει: Ἡρ.8,76· ὁμ. **τίσιν ἐκτείνω τινί**: αὐτ.6,84· ‖ κτ. πληθ. **τίσιες**, πιθ. κατὰ προσωποποίησιν, αἱ ἐκδικήτριαι Ἐρινύες: αὐτ.3,126 **χρόνῳ δὲ οὐ πολλῷ ὕστερον καὶ Ὀροίτεα Πολυκράτεος τίσιες μετῆλθον**, αὐτ.2,128· **2**) εἰδ. δύναμις πρὸς ἀνταπόδοσιν ἢ ἀνταμοιβήν, ἐπὶ καλῆς ἢ κακῆς σημασίας: Θέογν.337 **Ζεύς μοι τῶν τε φίλων δοίη τίσιν .. τῶν τ' ἐχθρῶν**, αὐτ.Β 345.

τισιφόνη (ἡ) ἡ ἐκδικήτρια τῶν φόνων ὡς κύρ. ὄνομα μιᾶς τῶν Ἐρινύων: Ὀρφ.Ἀργ.69,2, Ἀπολλδ. 1,1,4 **ἐκ δὲ τῶν σταλαγμῶν τοῦ ῥέοντος αἵματος ἐρινύες ἐγένοντο, Ἀληκτώ, Τισιφόνη, Μέγαιρα**.

τιταίνω ἐπ. κτ. ἀναδιπλασιασμὸν ἀντὶ τείνω, τανύω, τεντώνω: Ἰλ.Θ 266 **Τεῦκρος δ' εἴνατος ἦλθε παλίντονα τόξα τιταίνων**, Βακχ.9,43 **ἕτερος δ' ἐπὶ πᾶσι ποικίλον τόξον τιταίνει**· ‖ οὕτω κ. ἐν τῷ μέσ. τ.: Ἰλ.Ε 97 **αἶψ' ἐπὶ Τυδεΐδῃ ἐτιταίνετο καμπύλα τόξα**, αὐτ.Λ 370· **2**) εἰδ. περὶ μουσικοῦ ὀργάνου, τονίζω · Ὀρφ.Ἀργ.251 **φόρμιγγα τιτηνάμενος**, Ἀριστφ.ἀπ.671 **τιταίνει ψίθυρον εὐήθη νόμον** (τονίζει μέλος ἐπὶ τῶν καλῶς τετομένων χορδῶν)· **3**) ἐκτείνω, ἁπλώνω: Ἰλ.Θ 69 **καὶ τότε δὴ χρύσεια πατὴρ ἐτίταινε τάλαντα**, αὐτ.Ν 534, Ὀδ.Κ 354· ‖ παθ. ἐκτείνομαι, ἁπλώνομαι: Διον.Περ.637· **4**) ἐλαύνω, βιαίως σύρω, ἕλκω τι: Ἰλ.Β 390 **ἱδρώσει δέ τευ ἵππος ἐΰξοον ἅρμα τιταίνων**, αὐτ.Ν 704· κ. ἀπολ.: αὐτ.Ψ 403 **τιταίνετον ὅττι τάχιστα**· κ. παθ.: Ὀππ. Ἀλ.1,221 **νῆα τιταινομένην ἀνέμου ζαχρηέος ὁρμῇ**· **5**) κατευθύνω πρός που: Μαν.4,496, Νόνν.Δ

7,283 **εἰς δύσιν ὄμμα τίταινε, πότε γλυκὺς ἕσπερος ἔλθοι**, Χριστόδ.'Εκφρ.60· **6)** παθ. εἰδ. ἐντείνω τὰς δυνάμεις μου, καταβάλλω πολλὴν προσπάθειαν, κόπον πολύν : 'Οδ.Λ 599 **αὐτὰρ ὁ γ' ἂψ ὤσασκε** τιταινόμενος (Εὐστ. «τὸ τιταινόμενος σχῆμα ὠθοῦντος δηλοῖ, ὅς χεῖράς τε καὶ πόδας τιταίνει βιαζόμενος τὸ ὠθούμενον»)· **7)** ὁμ. παθ. τρέχω, σπεύδω πάσῃ δυνάμει : 'Ησίοδ.Α 229 **αὐτὸς δὲ σπεύδοντι καὶ ἐρρίγοντι ἐοικὼς Περσεὺς Δαναΐδης ἐτιταίνετο**· || εἰδ. ἐπὶ ἵππου δρομαίως καλπάζοντος : 'Ιλ.Χ 23 **ὡς θ' ἵππος ἀεθλοφόρος . . ὅς ῥά τε ῥεῖα θέῃσι τιταινόμενος πεδίοιο**, αὐτ.Ψ 518· || ἐπὶ πτηνῶν, ταχέως πέτομαι : 'Οδ.Β 149 **τὼ δ' ἕως μέν ῥ' ἐπέτοντο μετὰ πνοιῇς ἀνέμοιο πλησίω ἀλλήλοισι τιταινομένω πτερύγεσσιν**· || οὕτω κ. ἐπὶ ποταμῶν, ταχέως ἐπέρχομαι : 'Οππ.'Αλ.1,22 **πολλοὶ δὲ τιταινόμενοι κατ' ὄρεσφιν ἀργύρεοι ποταμοί**· || ἐπὶ χρόνου. γοργῶς ἐπέρχομαι. παρέρχομαι : Νόνν.Εὐαγγ.'Ιω.19,15 **ἦν δὲ τιταινομένη τριτάτη ὥρα**· **8)** παθ. ἐπὶ αἰσθημάτων, συναισθημάτων γίναμαι αἰσθητός, ἀντιληπτὸς ὡς ἐντονώτερος, ἐπιτείνομαι, δυναμώνω : 'Ιππ.Γυν.2,134 **ἡ ὀδύνη τιταίνεται**· **9)** εἰδ. π. 'Ησ. τιμωρῶ, ἐκδικοῦμαι· 'Ησ. «τιταίνειν . . τίσιν λαμβάνειν, τιμωρεῖν» : 'Ησίοδ.Θ 209 **φάσκε δὲ τιταίνοντας ἀτασθαλίῃ μέγα ῥέξαι ἔργον**.

τιτάν-ᾶνος (ὁ) . κ. νεώτ. τὸ πλεῖστον κτ. πληθ. **Τιτᾶνες**, ἐπ. κ. ἰων. **Τιτῆνες**, δοτ. **Τιτῆσι**, ἐπ. **Τιτήνεσσι**, παλαιότατον γένος θεῶν τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας, θεωρουμένων ὡς τέκνων τοῦ Οὐρανοῦ καὶ τῆς Γῆς, κατοικούντων εἰς τὰ ὑπὸ τὸν Τάρταρον σκότη, ὅπου κατερρίφθησαν ὑπὸ τοῦ Διός, ἐκδικουμένου τὸν ὑπὸ τοῦ πατρός του Κρόνου, τῇ προτροπῇ τῆς Γῆς, ἐνεργηθέντα ἐκθρονισμὸν καὶ ἀκρωτηριασμὸν τοῦ Οὐρανοῦ : 'Ιλ.Ξ 279 **θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἅπαντας τοὺς ὑποταρταρίους οἳ Τιτῆνες καλέονται**: 'Υμν.'Απόλλ 335, 'Ησίοδ.Θ 630 **Τιτῆνές τε θεοὶ καὶ ὅσοι Κρόνου ἐξεγένοντο**, Αἰσχ.Πρ.205, Κρατίν.ἐν Πάπ.· || εἰδ. : Αἰσχ.Πρ.427 **δαμέντ' ἀδαμαντοδέτοις Τιτᾶνα λύμαις θεὸν Ἄτλαν**, Σοφ.ΟΚ 56 **ἐν δ' ὁ πυρφόρος θεὸς Τιτὰν Προμηθεύς**, Εὐρ.Φοίν.1122· **2)** ὁ ἥλιος ὡς θεός, ἐν προσωποποιήσει : 'Εμπ.38 **Τιτὰν ἠδ' αἰθὴρ σφίγγων περὶ κύκλον ἅπαντα**, 'Ορφ.'Αργ.512 **ἀλλ' ὅτ' ἐς 'Ωκεανοῖο ῥόον βαπτίζετο Τιτάν**· || κ.ἐπὶ τοῦ 'Απόλλωνος ὡς θεοῦ τοῦ ἡλιακοῦ φωτός : 'Επιγρ.Τήνου, Κερκύρας· **3)** κομήτης τις : 'Ηφαιστ.'Αστρ.1,24· || νεώτ. ἄστρον. εἷς ἐκ τῶν δέκα δορυφόρων τοῦ πλανήτου Κρόνου· **4)** ἐν εἰδ. σημ. ὡς προσηγορικόν· 'Ησ. «Τιτάν· ὁ παιδεραστής», Εὐστ.'Ιλ.985,52 «ὁ κιναιδος καὶ πειόλης Τιτὰν σκωπτικῶς λέγονται»· **5)** νεώτ. μτφ. ὑπεράνθρωπος, γίγας· **6)** νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων ἐντόμων βιούντων ἐντὸς κοιλωμάτων τῶν δένδρων.

τιτάνια (τὸ) (κτ. παράλ. τοῦ **ἱερά**) ἑορτὴ πρὸς τιμὴν τῶν Τιτάνων : Θεοδόσ.69, Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.89.

τιτανικὸν ὀξὺ (τὸ) νεώτ. χημ. ἔνυδρον διοξείδιον τοῦ τιτανίου βλ.λ.

τιτανικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τιτᾶνας : Πλάτ.Νόμ.701C **τὴν λεγομένην παλαιὰν τιτανικὴν φύσιν ἐπιδεικνῦσι**, Πλούτ.Γάλβ.1 **τοῖς λεγομένοις τιτανικοῖς πάθεσι καὶ κινήμασι**· || δθ. κ. ὁ ἁρμόζων εἰς Τιτᾶνας, ὑπεράνθρωπος, ὑπερφυσικός : **τιτανικὴ δύναμις**.

τιτανικῶς μτγν. κατὰ τὸν τρόπον τῶν Τιτάνων : Πρόκλ.'Αλκ.43C.

τιτάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. μέταλλον ὁμοιάζον πρὸς τὸν χάλυβα, λίαν διαδεδομένον ἐν τῇ φύσει, ἰδ. δὲ εἰς τὰ ὀρυκτὰ τοῦ σιδήρου, σκληρὸν καὶ εὔθραυστον εἰς τὴν συνήθη θερμοκρασίαν, ἐλατὸν δὲ ἐν ἐρυθροπυρώσει.

τιτάνιος-ία-ον μτγν. κ. νεώτ. τιτανικὸς βλ.λ. : 'Αν.'Οξ.1,101, - **ἔκαμε τιτάνιον ἅλμα καὶ ὑπερεπήδησε τὴν τάφρον**, - **τιτάνιος νοῦς**.

τιτανιοῦχος-ον νεώτ. χημ. ὁ περιέχων **τιτάνιον** βλ.λ., ὁ ἐκ τοῦ μετάλλου τιτανίου σύνθετος.

τίτανις-εως (ἡ) μτγν. ἡ τίτανος βλ.λ. : Λύκ.π.'Ορειβ.9,42,1 (κῶδ.), 'Αλέξ Τράλλ.9,3.

Τιτανίς-ίδος (ἡ), ἰων. **Τιτηνίς**, θηλ. τοῦ Τιτὰν βλ.λ., ἑκάστη ἐκ τῶν ἀδελφῶν ἢ συζύγων τῶν Τιτάνων : Αἰσχ.Πρ.874 **Τιτανὶς Θέμις**, Καλλ.Δῆλ.17· **2)** 'Ησ. «Τιτανὶς γῆ· ἤτοι πᾶσα ἡ γῆ (ἢ) ἡ ('Αττική) ἀπὸ τῶν κατεχόντων»· || αὐτ. «Τιτανίδα· τὴν Εὔβοιαν».

τιτανισμός (ὁ) μτγν. ὁ παιανισμός : Στράβ.7 ἀπ. 40 **ὁ παιανισμὸς τῶν Θρᾳκῶν τιτανισμὸς ὑπὸ τῶν 'Ελλήνων λέγεται, κατὰ μίμησιν τῆς ἐν παιᾶσι φωνῆς**.

τιτανίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτ. ὀρυκτὸν κρυσταλλούμενον κατὰ τὸ μονοκλινὲς σύστημα, ἀπαντῶν ἐντὸς πυριτικῶν πετρωμάτων ἢ κοκκωδῶν ἀσβεστολίθων, εὑρισκόμενον δὲ καὶ παρ' ἡμῖν ἔν τισι τῶν Κυκλάδων νήσων.

τιτανογραφία (ἡ) σχόλ. ἡ ἱστορία τῶν Τιτάνων : Σχόλ.'Απολλ.Ρ 3,1179 **ἐν δὲ τῷ τρόπῳ τῆς Μουσαίου Τιτανογραφίας λέγεται ὡς . . .**

τιτανοκράτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ τῶν Τιτάνων κρατήσας, περὶ τοῦ Διός : Λουκ.Τίμ.4.

τιτανοκτόνος-ον μτγν. ὁ καὶ τοὺς Τιτᾶνας κτείνων, ὁ εἰς αὐτοὺς ἐπιφέρων τὸν θάνατον : Βατραχομ.281 **ὅπλον . μέγα Τιτανοκτόνον**.

τιτανολέτης (ὁ) μτγν. ὁ εἰς τοὺς Τιτᾶνας ἐπιφέρων τὸν ὄλεθρον : Αὐσ.'Επιγρ.49.

τιτανόλιθος (ὁ) νεώτ. ἀσβεστόλιθος βλ.λ.

τιτανομαχία (ἡ) μτγν. **ἡ** μεταξὺ τῶν Τιτάνων καὶ τῶν θεῶν τοῦ 'Ολύμπου μάχη καὶ ὡς τίτλος ποιήματος τοῦ 'Επικοῦ Κύκλου : Φιλόδ.Εὐσ.56, Διόδ.Σ 1,97 **καὶ τὰ περὶ Κρόνου μυθολογούμενα, καὶ περὶ τῆς τιτανομαχίας**, 'Αθήν.7,277D **ὁ τὴν τιτανομαχίαν ποιήσας**· **2)** νεώτ. μτφ. μάχη, ἀγὼν ἐξόχου δυνάμεως, ἐντάσεως, μεγάλη : **ἡ χθεσινὴ τιτανομαχία τῶν Μαραθωνοδρόμων διὰ τὴν νίκην**.

τιτανομορφίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἀποτελοῦν παραλλαγὴν τοῦ **τιτανίτου βλ.λ., ἀπαντῶν** ἰδίως ἐντὸς πετρωμάτων διαβάσου.

τίτανος (ἡ) κ. νεώτ. λευκή τις γῆ, πιθανῶς γύψος : 'Ησίοδ.Α 141 **τιτάνῳ λευκῷ τ' ἐλέφαντι**, Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.62 **ἔνδοθεν μὲν κατὰ τῶν λίθων τὸ αὑτοῦ ὄνομα ἔγραφεν· ἐπιχρίσας δὲ τιτάνῳ καὶ ἐπικαλύψας ἐπέγραφε τοὔνομα**, αὐτ.'Αλέξ.21· **2)** κ. νεώτ. ζῶσα ἄσβεστος ἢ ἐσβεσμένη· 'Ησ. «τίτανος· καὶ κονία, ἄσβεστος» : 'Αριστλ.Μετ.383b, 8, αὐτ.389a,28, Γαλ.16,531 **οἴκου τὴν ἐκ τῆς τιτάνου διασῴζοντας ποιότητα**, αὐτ.18(2),202 **τίτανος ὕδατι βραχεῖσα**, Πάπ. **λαβὼν τίτανον θερμὴν φύρασον ὄξει**· **3)** ἐν εἰδ. σημ. κόνις ἐκ ξυομένων μαρμάρων : Λουκ.'Ενύπν.6 **τιτάνου καταγέμουσα οἷος ἦν ὁ θεῖος, ὁπότε ξέοι τοὺς λίθους**.

τιτανοῦμαι-όομαι μτγν. ἀλείφομαι διὰ τιτάνου βλ.λ.(1), μὲ γύψο· 'Ησ. «τιτανωμένας· γεγυψωμένας».

τιτανοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων τίτανον βλ.λ.2).

τιτανόχριστος-ον μσν. ὁ τιτάνῳ βλ.λ.2) κεχρισμένος, ἀσβεστωμένος : Τζέτζ.'Επιστ.6,8,1 **ἐπ' ὄνου ἢ χοίρου τιτανοχρίστου δημεῦσαι αὐτόν**.

τιτανώδης-ους-ες μτγν. ὁ τιτανικὸς βλ.λ., ὁ ἁρμόζων εἰς Τιτᾶνα : 'Αγαθαρχ.98 **τιτανώδες καὶ κατεγνωκὸς τοῦ θείου τὸ φρόνημα λαμβάνῃ**, Σχόλ. 'Αριστφ.Νεφ.1176· || τὸ οὐδ. ἐν ἐπιρρ. χρ. φοβερῶς : Λουκ.Τίμ.54 **τὰς ὀφρῦς ἀνατείνας καὶ βρενθυόμενός τι πρὸς αὑτὸν ἔρχεται, τιτανῶδες βλέπων** (Σουΐδ. «καταπληκτικόν, φοβερόν»).

τιτανώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὅμοιος τιτάνῳ βλ.λ.2).

τιτάνωσις-εως (ἡ) νεώτ. **ἡ** διὰ τιτάνου βλ.λ.2), ἐπάλειψις, ἀσβέστωμα.

τιτανωτός-ή-όν ὁ τιτάνῳ βλ.λ.2) ἐπικεχρισμένος.
τίταξ Ἡσ. «ἔντιμος ἢ δυνάστης, οἱ δὲ βασιλεύς».
τίτας (τίνω) δωρ. (ἀντὶ τίτης) τιμωρός, ἐκδικητής : Αἰσχ.Χο.67 **τίτας φόνος·** **2**) ἐν Γορτυνίᾳ ἄρχων ἀσκῶν δικαστικὴν ἐξουσίαν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀρχόντων· Ἡσ. «τῖται· εὔποροι ἢ κατήγοροι τῶν ἀρχόντων» : Ἐπιγρ.
τιτεύω ἀποτίνω πρόστιμον ἑνὸς στατῆρος, ἀπαντ. μ. ἐν τῷ κρητικῷ τ. **τιτουϜέσθω** : Ἐπιγρ.
τιτῆνες (οἱ) Ἰων. τ. τοῦ τιτᾶνες βλ.λ.
τιτήνη (ἡ) ἡ βασιλίς : Ἀριστφ.ἀπ.272.
τιτθεία (ἡ) τιθήνησις, ἐπιμέλεια τῆς ἀνατροφῆς τινος: Δημ.1312 **ἀπὸ γὰρ ταύτης τῆς τιτθείας ἅπασ' ἡ περὶ ἡμᾶς γέγονεν βλασφημία**, Σωρ.1,88. **2**) μαίευσις : Ζωναρ.
τίτθεν Ἡσ. «τίκτειν».
τιτθευτικός-ή-όν μσν. ὁ τιτθεύων, ἀνατρέφων: Εὐστ.Πον.242,95.
τιτθεύτρια (ἡ) μσν. ἡ τροφός, βυζάστρα . Νικ. Χων.Χρον.146Α.
τιτθεύω τιθηνῶ, εἶμαι τροφός, βυζάστρα : Δημ. 1309 **ὃν δὲ τρόπον καὶ ὧν εἵνεκ' ἐτίτθευσεν, ἐγὼ σαφῶς ὑμῖν ἐπιδείξω·** **2**) μτβ. ἐπέχω τὴν θηλήν, παρέχω τὸν μαστόν τινι, θηλάζω, γαλουχῶ τινα, δθ. ἀνατρέφω : αὐτ.1312 **οἳ ἴσασι δήπου τίς οὖσά ποθ' ἡ 'μὴ μήτηρ ἐτίτθευσεν αὐτόν·** || κ. παθ.γαλουχοῦμαι : Ἀριστλ.ΖΓ754a,13 **οὔτε γὰρ ἀπὸ τῆς μητρὸς τιτθεύεται**, αὐτ.Ζ1523a,10· **3**) μτφ. ἐπὶ τῆς πατρίδος, ἀνατρέφω, παρέχω τινὶ τὴν ζωήν, τὰ μέσα τῆς ἀναδείξεως : Πλούτ.Λυκ.16 **καὶ τήν γε τὸν .. Ἀλκιβιάδην τιτθεύσασαν Ἀμύκλαν.**
τίτθη (ἡ) ἡ θηλή, ἡ ρώγα τοῦ μαστοῦ, καὶ ὁ μαστός : Ἀριστλ.Ζ1587b,17, αὐτ 588a,5, Ἐπιγρ.· **2**) ἡ τροφός, βυζάστρα, παραμάννα : Ἀριστφ.Ἱππ.716 **καθ' ὥσπερ αἱ τιτθαί γε σιτίζεις κακῶς**, αὐτ. Θεσμ.609, Πλάτ.Πολ.343Α, Πλούτ.Ἠθ.3C.
τιτθίδιον (τὸ) τιτθίον βλ.λ. : Ἀριστφ.ἀπ.325.
τιτθίζω θηλάζω, ἐπέχω τὸν μαστόν, δίνω βυζί : Γλῶσσ.· || παθ. γαλουχοῦμαι, βυζαίνω : Ἀκύλ.ΠΔ Ἡσ.53,2 **ἀναρρηθήσεται ὡς τιτθιζόμενον βρέφος**
τιτθίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τιτθός βλ.λ.1), θωπευτ. μικρὸς μαστός, βυζάκι : Κρᾶτ.Κωμ.40, Ἀριστφ. Ἀχ.1199, αὐτ.Βάτρ.412 **καὶ μᾶλ' εὐπροσώπου, συμπαιστρίας, χιτωνίου παραρραγέντος τιτθίον προκύψαν**, Μέν.Σαμ.51, Ἀντιφάν.106,4.
τιτθίς-ίδος (ἡ) μτγν. δ. ἀνάγν. ἀντὶ τηθίς βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.265Α.
τιτθισμός (ὁ) μτγν. ἡ ὑπὸ τῶν θηλαζόντων βρεφῶν πίεσις τῆς θηλῆς τοῦ μαστοῦ : ΨΧρυσ.7,651,39.
τιτθολαβῶ-έω φηλαφῶ τοὺς μαστούς, πιάνω, μαλάζω τὰ βυζιά : Ἀρισταίν.2,16, Ἡσ.ἐν λ.βλιμάζειν.
τιτθός (ὁ) (θάω) ὁ μαστὸς ἢ ἡ θηλὴ τοῦ μαστοῦ γυναικός· Φώτ. «τιτθοί· μαστοὶ ἢ τῶν μαζῶν τὰ ἄκρα» : Ἱππ.Ἀφ.5,40, Ἀριστφ.Θεσμ.640 **καὶ νὴ Δία τιτθούς γ' ὥσπερ ἡμεῖς οὐκ ἔχει**, Λυσ. 1,10 **ἡ γυνὴ ἀπῄει κάτω καθευδήσουσα ὡς τὸ παιδίον, ἵνα τὸν τιτθὸν αὐτῷ διδῷ καὶ μὴ βοᾷ**, Γαλ.Χρ.Μορ.15,7, Ἐπιγρ.· || σπαν. ἐπὶ τοῦ ἀνδρικοῦ μαστοῦ : Γαλ.Χρ.Μορ.4,600· **2**) ὁ τρέφων, ἐπιμελητὴς τῆς ἀνατροφῆς τινος : Φίλ.1,166.
τιτιγόνιον (τὸ) ἔντομόν τι ὡς ὁ τέττιξ : Ἐπίχ.4 (ὁ κῶδ. Φωτ. ἔχει τιττιγόνιον, ἐνῷ ἡ ἀλφαβητικὴ σειρὰ ἀπαιτεῖ τιτιγόνιον) : Παυσ.Γραμμ.ἀπ.87 (π.Εὐστ. 396,2 σχετίζεται πρὸς τὸ τιτίζω· πιθ. ὑποκορ. τοῦ ἀχρ. τιτιγών· πρβλ. ὀλολυγών ἐκ τοῦ ἀλολύζω.
τιτίζω κράζω τὶ τί, ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν νεοσσῶν : Ἰλ.Β 314 (ἀνάγν. Ζηνοδότου ἀντὶ τετριγῶτες).
τιτίς-ίδας (ἡ) μτγν. κ. μσν. μικρὸν πτηνὸν τιτίζον βλ.λ.· Φώτ. «τιτίς .. βραχὺ ὀρνίθιον»· πρβλ. πιπώ· **2**) τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον : αὐτ.· **3**) δαυλός, ξύλαν ἡμίφλεκτον : Ἀλέξ.Τράλλ.8,2· **4**) μσν. ἐν εἰδ. σημ. ἐπιθ.· Ψελλ. ἐν Ἀν.Βοασσ.3,226 «τιτίδας φλέβας λέγουσι τὰς περὶ τὴν καρδίαν» : αὐτ. 2,450 Ζωναρ.Λεξ.1732.
τιτλάρια (τὰ) μτγν. εἶδος πινακιδίων πρὸς γραφήν· Κύρ. «δέλτος, πινακίδιον, τιτλάριον, σχεδάριον» : Ἀρρ.Ἐπίκτ.3,22,74 **ἄγε πρὸς γραμματιστὴν ἀποστεῖλαι πινακίδια ἔχοντα γραφεῖα, τιτλάρια, καὶ τούτοις κραββάτιον ἑτοιμάσαι** (δ.γρ. τιλλάρια ἤτοι καλάμους πρὸς γραφήν).
τιτλοδότησις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ὅρος δηλῶν τὴν πρᾶξιν δι' ἧς εὑρίσκεται ὁ τίτλος ἢ περιεκτικότης διαλύματός τινος ἐν ἑνὶ κυβικῷ ἑκατοστῷ.
τιτλομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μετὰ μανίας ἀποβλέπων εἰς τὴν πρόσκτησιν τίτλων βλ.λ.7), ὁ ἰδιαζόντως χαίρων ἐπὶ τοῖς τιμητικαῖς διακρίσεσι.
τιτλομανία (ἡ) νεώτ. τὸ πάθος τοῦ τιτλομανοῦς.
τίτλος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπιγροφή : ΚΔ Ἰω.19,19 **ἔγραφε δὲ καὶ τίτλον ὁ Πιλᾶτος καὶ ἔθηκεν ἐπὶ τοῦ σταυροῦ**, αὐτ.19,20, Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,19, Ἐπιγρ.· **2**) μσν. κ. νεώτ. εἰδ. ἐπιγραφὴ δηλωτικὴ συνόλου τινός, οἷον περιεχομένου συγγράμματος, ἔργου θεατρικοῦ, κεφαλαίου ἢ παραγράφου πραγματείας κλπ., ἐπικεφαλίς : Ἰουστιν.Νεαρ.29,4· **3**) ἡ στήλη, τὸ λίθινον ἀνάθημα τὸ φέρον τὴν ἐπιγραφήν : Ἐπιγρ.Ἀμοργοῦ· κ. ὡς θηλ. : Ἐπιγρ. **ἀνεστήσαμεν τὴν τίτλον ταύτην·** || Ἡσ. «πτυχίον ἐπίγραμμα ἔχον»· || πᾶν τὸ ἐπιγεγραμμένον : Μαλάλ.1 471,2 **ἐν τίτλαις σανίδων ἐπεγράφη δι' Ἑλληνικῶν γραμμάτων·** **4**) σημεῖον, τύπος ἐκ στιγματισμοῦ τοῦ σώματος : Σχόλ.Ἑρμογ. ἐν Ρητ.7(1), 676W· **5**) νεώτ. νομ. ἔγγραφον ἀποτελοῦν μέσον ἀποδεικτικὸν δικαιώματός τινος : **τίτλος ἰδιακτησίας, - προσεκόμισαν πλαστοὺς τίτλους·** || εἰδικῶτ. ἔγγραφον παραστατικὸν δικαιώματος συμμετοχῆς εἰς ἑταιρείαν ἢ εἰς δάνειον καθ' ὁμολογίας : **ὀνομαστικοὶ - ἀνώνυμοι τίτλοι·** || νεώτ. ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ **τίτλος ἐκτελεστὸς** πᾶν ἔγγραφον ἀποδεικνύον δικαίωμα καὶ παρέχον εἰς τὸν ἐνδιαφερόμενον τὴν ἐξουσίαν ὅπως ζητήσῃ τὴν συνδρομὴν τῶν ὀργάνων τῆς ἀρχῆς πρὸς ἐνέργειαν ἀναγκαστικῆς ἐκτελέσεως· **6**) νεώτ. ὀνομασία ἐπιχειρήσεως, ὀργανώσεως, ἱδρύματος ἢ καταστήματος· **7**) νεώτ. τιμητικὴ προσηγορία ἀπονεμομένη εἰς πρόσωπον κατέχον ἀξίωμα ἢ διαπρέπον ἐπὶ καταγωγῇ : **τίτλος εὐγενείας** (τιμητικὴ ἐπωνυμία προσώπου τινός, τιθεμένη συνήθως πρὸ τοῦ ὀνόματος αὐτοῦ), - **φέρει τὸν τίτλον τοῦ κόμητος·** **8**) νεώτ. χημ. ἐπὶ τοῦ μεταλλοκράματος ἢ διαλύματος, ἡ ἀναλογία τῆς περιεκτικότητος ὡς πρός τι τῶν ἀποτελούντων αὐτὸ συστατικῶν.
τιτλοῦχος-ον νεώτ. ὁ φέρων τίτλον βλ.λ.6), ὁ τετιμημένος διὰ τίτλου εὐγενείας ἢ ἀξιώματος.
τιτλοφόρον (τὸ) νεώτ. ἐν τῇ δημοσιογραφίᾳ ἔντιτλον ειδησεογραφικὸν δημοσίευμα, δευτερευούσης μὲν σημασίας, ἀλλὰ μὴ δυνάμενον νὰ ὑπαχθῇ ὑπὸ μόνιμον γενικώτερον τίτλον.
τιτλοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων τίτλον.
τιτλοφορῶ-έω νεώτ. ἀπονέμω τινὶ τίτλον βλ.λ. 6), τιμητικήν, διακριτικὴν ἐπωνυμίαν, προσαγορεύω τινὰ μὲ τίτλον εὐγενείας· **2**) χαρακτηρίζω τινὰ δι' ἐπιθέτου ἀναφερομένου εἰς ἰδιότητά τινα· κ. παθ. : **ἡ Κλεοπάτρα ἡ τιτλοφορουμένη ὡραία·** || κ. μέσ ἰδ. ἐν σκωπτ. χρ. : **τιτλοφορεῖται κόμης - τραπεζίτης·** **3**) ἐπιγράφω βιβλίον, πραγματείαν, κεφάλαιον βιβλίου, ἔγγραφον.
τιτλῶ-όω μτγν. κ. μσν. τιτλοφορῶ βλ.λ.3), κ. παθ. : Εὐστ.731,15 **ὅτι λιταὶ ἡ ῥαψῳδία ἐπιγράφεται αὕτη, ὑπὸ μιᾶς ταύτης τιτλούμεναι λέξεως·** **2**) στίζω, στιγματίζω τὸ σῶμά τινος, ἰδίως δούλου· κ. παθ. : Σχόλ.Ἑρμογ. ἐν Ρητ.7(1),676W **τὸ θνήσκειν τῇ τομῇ τὸν τιτλούμενον·** **3**) εἰδ. νομ. ἐπιδικάζω τι εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον : Μαλάλ.1 245,11 **τοὺς διαφέροντας αὐτοῖς .. οἴκους ἐτίτλωσεν**

τίτλωμα-ατος (τὸ) μσν. ἡ ἐπιγραφή : Δουκάγγ.
τιτουFέσθω Ἐπιγρ. προστ. τοῦ τιτεύω βλ.λ.
τιτουλάριος (ὁ) (λατ.) μσν. κ. νεώτ. ὁ φέρων τὸν τίτλον μόνον, ὁ δυνάμει ταῦ ὃν κατέχει τίτλου ἐκτελῶν τὰ χρέη ἀξιώματός τινος, ὁ ἐπίτιμος· **2)** ἐν τῷ κανον. δικ. ἐπίσκοπος βοηθός.
τιτραίνω μτγν. τ. τοῦ τετραίνω βλ.λ.
τιτράω μτγν. τ. τοῦ τετραίνω βλ.λ.
τίτρημι μτγν. τ. τοῦ τετραίνω βλ.λ.
τιτρώσκω κ. νεώτ., ἐπ. **τρώω** (Ὀδ.Φ 293), μέλλ. **τρώσω** (Θέογν.1287, Εὐρ.Κύκλ.422, κατα-: Ξεν.Ἑλλ. 2,4,15), ἀόρ. **ἔτρωσα** (Ἰλ.Ψ 341,Πίνδ.Ν 10,60,Ἀντιφ. 3,2,4), κρητ. ἀόρ. ὑποτ. τρωώσῃ, μτχ. **τρωωσάντων** (Ἐπιγρ.Γόρτυνος), παρακ. **τέτρωκα** (Ἀχιλλ.Τάτ. 2,22), ὑπερσ. **ἐτετρώκει** (Φιλόστρ.Ἡρ.2,18)· παθ. μέλλ. **τρωθήσομαι** (Πλάτ.Κρίτ.51Β) κ. ἐν τῷ μέσ. τ. **τρώσομαι** (Ἰλ.Μ 66), παθ. ἀόρ. **ἐτρώθην** (Ἱππ. Κεφ.Τρωμ.11, Εὐρ.Ἀνδρ.616), γ' μέλλ. **τετρώσομαι** (Λουκ.Πλ.37), παθ. παρακ. **τέτρωμαι** (Ἡρ.8,18,Πίνδ. Π 3,48), μτχ. **τετρωμένας**, τραυματίζω, πληγώνω : Ἰλ.Ψ 341 **μή πως ἵππους τε τρώσῃς κατὰ θ' ἅρματα ἄξῃς**, Ὀδ.Π 293 **μή πως οἰνωθέντες ἔριν στήσαντες ἐν ὑμῖν ἀλλήλους τρώσητε**, Ἀντιφ.3,2,4 **τὸ ἀκόντιον .. ἔτρωσεν αὐτόν**· ‖ κ. παθ. τραυματίζομαι, πληγώνομαι : Πίνδ.Π 3,48 **ἢ πολιῷ χαλκῷ μέλη τετρωμένοι ἢ χερμάδι τηλεβόλῳ**, Ἡρ.6,5, Αἰσχ.Ἐπτ.242 **μή νυν, ἐὰν θνῄσκοντας ἢ τετρωμένους πύθησθε, κωκυτοῖσιν ἁρπαλίζετε**, Ξεν. Ἀν.2,5,33· ‖ μτ. συστοίχου αἰτ. : Εὐρ.Ἑκ.1205 **ἢ δ' ἂν διαίξῃς σφάγια καὶ τρώσῃς φόνον**· κ. παθ. : αὐτ.Φοίν.1431· **2)** γεν. ἐν ἀναφ. πρὸς ναῦς, πλήττων ἐπάγω βλάβην· δθ. ἀχρηστεύω, καταστρέφω : Ἑκατ.Μ 30J, Θουκ.4,14 **καὶ ἐπιδιώκοντες ὡς διὰ βραχείας ἔτρωσαν μὲν πολλὰς (τῶν νεῶν)**· κ. παθ. βλάπτομαι, καταστρέφομαι : Ἡρ.8,18 **Ἀθηναίοι τῶν αἱ ἡμίσειαι τῶν νεῶν τετρωμέναι ἦσαν**· ‖ εἰδ. θραύω, σπάζω : Ἀριστλ.ΖΙ 562b,20 **τιτρώσκει δὲ τὸ ᾠὸν τῇ προτέρᾳ ἢ ἐκλέπει**· **3)** προξενῶ βλάβην, φθοράν, εἶμαι βλαβερὸς εἴς τι : Ὀδ.Φ 293 **οἶνός τε τρώει μελιηδής, ὅς τε καὶ ἄλλους βλάπτει**, Εὐρ.Κύκλ. 422· κ. ἐπὶ προσ. : αὐτ.Ἱππ.703 **ἢ γὰρ δίκαια ταῦτα κἀξαρκοῦντά μοι, τρώσασαν ἡμᾶς**· ‖ ἐπὶ συναισθημάτων ὀδυνηρῶν, θυμαλγῶν : αὐτ.Ἱππ.393 **ἐπεί μ' ἔρως ἔτρωσεν**· ‖ νεώτ. κ.παθ.: **ἐτρώθη ἀπὸ τὰ κάλλη της**· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ ἐρωμένου προσώπου : Ξεν.Ἀπομν.1,3,13 **ὅτι καὶ πρόσωθεν οἱ καλοὶ τιτρώσκουσιν**· κ. παθ. : Διόδ.Σ 17,112 **τετρωμένος τὴν ψυχήν**· ‖ γεν. ἐπὶ ἀφῃρημένων ἐννοιῶν, καταστάσεων, διαθέσεων : Πλάτ.Φίλ.13C, Καλλ.Ἄρτ.133 **διχοστασίη τρώει γένος**· **4)** συνουσιάζω· πρβλ. τρώζω : Αἰσχ.ἀπ.44· **5)** παθ. ἰατρ. ἐπὶ γυναικῶν, ὑφίσταμαι ἔκτρωσιν : Ἱππ. Νούσ.1,5 **γυναῖκα τίκτουσαν ἢ τιτρωσκομένην**.
τιτρωσμός (ὁ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ τρωσμός βλ.λ.
τιττίο βαρβαρισμὸς ἀντὶ τιτθίον βλ.λ. : Ἀριστφ. Θεσμ.1185.
τιττυβίζω μτγν. κ. νεώτ. ὠνοματοποιημένη λέξις ἐν χρ. ὡς μιμητικὴ τῆς φωνῆς τῶν περδίκων : Θεόφρ.ἀπ.181 **οἱ Ἀθήνησι ἐπὶ τάδε πέρδικες τοῦ Κορυδαλλοῦ πρὸς τὸ ἄστυ κακαβίζουσιν, οἱ δ' ἐπέκεινα τιττυβίζουσιν**· ‖ ἀντὶ τοῦ τιτίζω βλ.λ., ἐπὶ χελιδόνων καὶ ἄλλων μικρῶν πτηνῶν, κάνω τί τί: Βάβρ.131,7· μτ. αἰτ. συστ. : Λυρ.Ἀλ.Ἀδέσπ.7,5 **τιττυβίζειν κέλαδον πανταμιγῆ**.
τιτυννός ἐσφ.ἀνάγν. ἀντὶ τυννός π. **Σουίδ. ἐν λ.** ἐκ τιτυννῶν.
τιτυοκτόνος-ον μτγν. ὁ τὸν Τιτυὸν φονεύσας : Καλλ.Ἄρτ.110, Ἀντίπ.Θεσσ. **ἐν** ΑΠ 9,790.
τιτύρας (ὁ) Ἡσ. «ὄρνις ποιός».
τιτύρινος αὐλός (ὁ) μτγν. ποιμενικὸς αὐλός· Ἡσ. «μόναυλος, ἢ αὐλὸς καλάμινος» : Ἀθήν.4,182D.

τιτυρίς-ίδος (ἡ) ὁ κριὸς ἢ ὁ τράγος **ὁ προπορευόμενος** τοῦ ποιμνίου : Φώτ.
τιτυριστής (ὁ) μτγν. ὁ αὐλητής : Ἀπη.Καρχ.66 **χορὸς κιθαριστῶν τε καὶ τιτυριστῶν**.
τίτυρος (ὁ) δωρ. σάτυρος βλ.λ.3), βραχύουρος πίθηκος : Θεόφρ.Χαρ.5,9 **ἀμέλει δὲ .. δεινὸς καὶ τίτυρον κτήσασθαι καὶ Σικελικὰς περιστεράς**, Σχόλ.Θεόκρ.3,2· **2)** λακων. ὄνομ. τοῦ κριοῦ ὅστις προπορεύεται τοῦ ποιμνίου : Σέρβ. εἰς Βιργιλ.Ἐκλογ.Προοίμ.· ‖ ἀμ. τράγος : Σχόλ. Θεόκρ.3,2· πρβλ. τιτυρίς· **3)** εἶδος πτηνοῦ, ὅ. τιτύρας βλ.λ. : Ἡσ.· **4)** κάλαμος ἢ αὐλός : αὐτ.· **5)** ὡς κύρ. ὄν. ἀντὶ Σάτυρος : Αἰλ.ΠΙ 3,40 **αἱ συγχορευταὶ Διονύσου Σάτυροι .. Τίτυροι ὀνομαζόμενοι**· ‖ κτ. Στράβ. οἱ Τίτυροι διάφοροι τῶν Σατύρων καὶ τῶν Σειληνῶν : Στράβ.10,3,15· **6)** σύνηθες ὄνομα ποιμένων : Θεόκρ.3,2.
τιτυρώδης-ους-ες **ὁ ὁμοιάζων πρὸς τὸ πτηνὸν** τίτυρος βλ.λ.3) : Ἡσ.
τιτύς (ἡ) δωρ. τίσις, ποινή, τιμωρία : Ἐπιγρ.Γόρτ.
τιτύσκομαι ἐπ. ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. (συνδυάζον δὲ τὰς σημασίας τῶν συγγενῶν ρ. τεύχω, τυγχάνω), παρασκευάζω ἑτοιμάζω : Ἰλ.Φ 342 **Ἥφαιστος δὲ τιτύσκετο θεσπιδαὲς πῦρ**· κ. ἐν εἰδ. σημ. : Ἰλ.Θ 41 **ὑπ' ὄχεσφι τιτύσκετο χαλκόποδ' ἵππω** (ὑπεζεύγνυε τοὺς ἵππους εἰς τὰ ἅρματα), αὐτ.Ν 23· ‖ π. Ἀλεξανδρινοῖς ποιηταῖς ἐν χρ. κ. ὁ ἐνεργ. τ. τιτύσκω : Βακχ.5,49 **νίκαν Ἱέρωνι τιτύσκων**, Ἀντίμ.ἀπ.44, Ἄρατ.418, Λυκόφρ.1403 **δαπταῖς τιτύσκων αἱμοπώτησιν φόβον** (σχόλ. «ταῖς μυίαις ταῖς τὸ αἷμα πινούσαις φόβον παρέχων»), Ὀππ.Ἁλ.2,99· κ. παθ. : Ἀγλ.25· **2)** ἐν συνήθ. χρ. ὡς τὸ τυγχάνω, ἐπιτυγχάνω, εὐστόχως σκοπεύω, σημαδεύω καὶ κτυπῶ, μτ.γενικ. τοῦ προσ. κ. δοτ. τοῦ ὀργάνου : Ἰλ.Ν 159, αὐτ.Φ 582 **ἐγχείῃ δ' αὐτοῖο τιτύσκετο**· κ. ἀπολ. : Ὀδ.Χ 118 **τόφρα μνηστήρων ἕνα γ' αἰεὶ ᾧ ἐνὶ οἴκῳ βάλλε τιτυσκόμενος**· ‖ φρ. **ἄντα τιτυσκόμενος** σκοπεύων ἀκριβῶς ἀπέναντι : αὐτ.Φ 421,αὐτ.Χ 266· **3)** ἐπιτυγχάνω εἰς προσπάθειάν τινα· εἰδ. ἐπὶ **ἐπιχειραῦντος** νὰ θέσῃ τὴν κλεῖδα εἰς τὸ κλεῖθραν : αὐτ.Φ 48 **ἐν δὲ κληῖδ' ἧκε, θυρέων δ' ἀνέκοπτεν ὀχῆας ἄντα τιτυσκομένη**· ‖ ἐπὶ πυγμάχου, πλήττω **εὐ**στόχως τὸν ἀντίπαλον : Θεόκρ.22,88 **αὐτὰρ ὅγ' ἐν θυμῷ κεχολωμένος ἵετο πρόσσω, χερσὶ τιτυσκόμενος**· **4)** ρίπτω, κατευθύνω πρός τινα, μτ. γενικ. πρασ. : Παῦλ.Σιλ.**ἐν** ΑΠ 5,220 **φώριον ἀλλήλων βλέμμα τιτυσκόμεθα;**· **5)** διανοοῦμαί τι, σκοπεύω νὰ κάμω κάτι, μτ. ἀπαρφ. τελικοῦ· **ἐν φρ.**: Ἰλ.Ν 558 **τιτύσκετο δὲ φρεσὶν ᾗσιν ἢ τευ ἀκοντίσσαι ἠὲ σχεδὸν ὁρμηθῆναι**.
τιτώ-οῦς (ἡ) μτγν. ποι. ἡ ἡμέρα : Καλλ.ἀπ.206, **Λυ**κόφρ.941 **οὔπω τὸ τιτοῦς λαμπρὸν .. φάος**.
τίφη (ἡ) κ. μσν. εἶδος σίτου ἀπαντῶν καὶ αὐτοφυῶς, σῖτος ὁ μονόκοκκος (Triticum Monococcum) : Ἀριστλ.ΖΙ 603b,26 **ἐκβάλλονσι δὲ τὰς χαλάζας ταῖς τίφαις**, Θεόφρ.ΦΙ 1,6,5, **αὐτ.8,1,1**, Διοκλ.ἀπ.113, Γαλ.6,791, Πλίν.ΦΙ 18,93, Γεωπ.3,3,12 **σπείρειν δὲ ἐν τοῖς οἰκείοις τόποις σησάμην, τίφας, ζειάς, κέγχρον**· **2)** π. Ἡσ. ὡς ἑρμήνευμα τοῦ ὄλυρα· **3)** εἶδος τι ἐντόμου ὁμοιάζοντος πρὸς τὴν μέλισσαν : Ἀριστφ.Ἀχ.920, αὐτ.925· **4)** ἡ σίλφη βλ.λ.1) : Πολυδ.7,19,Φρύν.268,Αἰλ.ΖΙ 8,13.
τίφθ' τίπτε βλ.λ. (πρὸ δασυνομένου φωνήεντος).
τίφινος-η-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τίφην βλ.λ.1) : Γαλ.6,504,Ὀρειβ.1,8.
τίφιος-α-ον ὁ ἐν τῷ τίφει βλ.λ., εἰς τὸ ἕλος: **Ἡσ.** «τίφια ὄρνεα· τὰ ἐν τοῖς ἕλεσι γινόμενα».
τῖφος-ους-εος (τὸ) μτγν. ποι. ἑλώδης, κάθυγρος τόπος, τέλμα, βάλτος : Θεόκρ.25,15 **νομοὶ .. ἔασι Μηνίου ἀμ μέγα τῖφος**, Ἀπολλ.Ρ 2,822 **κατὰ πλατὺ βόσκετο τῖφος**, Λυκόφρ.267 **ἔγχωρα τίφη**.

τίφυον (τό) μτγν. ποῶδες κοσμητικὸν φυτὸν ἐξ οὗ κατεσκεύαζον ἀνθοδέσμους καὶ στεφάνους : Θεόφρ.Φl 7 3,17,αὐτ.Φ Al τ.l,10,5.

τίφυς-υος (ὁ) ὁ νυκτερινὸς ἐφιάλτης, βραχνάς : Δίδ.'Αλ.π.Σχόλ.'Αριστφ.Σφ.1033· **2)** ὡς κύρ. ὄν. ὁ κυβερνήτης, πηδαλιοῦχος τῆς 'Αργοῦς : Φερεκύδ.άπ.107 J, 'Απολλ.Ρ 1,105,Λυκόφρ.890.

τιφώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐν εἴδει τίφους **βλ.λ.**, ἑλώδης, τελματώδης : Στράβ.8,3,19 **πηγή, ὑφ' ἧς ἕλειον καὶ τιφῶδες τὸ ὑποπῖπτον γίνεται χωρίον** (κῶδ. τειφῶδες, τυφῶδες).

τίω, παρατ. **ἔτιον** ('Ιλ.Ε 467), ἐπ. κ. **τῖον** (αὐτ.Ε 536, αὐτ.Σ 81), π. τραγ. **τίον** (Αἰσχ.'Επτ.775), ἰων. **τίεσκον** ('Ιλ.Ν 461), ἐπ. ἀπαρφ. **τιέμεν** ('Οδ.Ο 543), μέλλ. **τίσω** ('Ιλ.Ι 142) **κ. τείσω** ('Επιγρ.), ἀόρ. **ἔτισα** ('Ιλ.Α 244,αὐτ.Ι 118), ποι. κ. **τῖσα** ('Επιγρ. Θράκης), μέσ. **τίομαι** ('Ησίοδ.Θ 428), παθ. παρατ. ἰων. **τιέσκετο** ('Ιλ.Δ 46), μτχ. **τιεσκόμενος** ('Επιγρ.Περγάμου), παρακ. **τέτιμαι,** μτχ. παθ. παρακ. **τετιμένος** (ἐν τῷ ἐνεστ. κ. παρατ. π. 'Ομ. ῑ ἐν ἄρσει, ῐ ἐν θέσει, ἀλλὰ καὶ ἐν θέσει ῑ πρὸ μακρᾶς συλλαβῆς : 'Οδ. Ξ 84, Χ 414· π. τραγ. ἀείποτε ῑ ἐν τῷ μέλλ., ἀόρ. κ. παθ. παρατ. ἀείποτε ῑ), προσφέρω, ἀπονέμω τινὶ τιμήν, μτ. αἰτ. τοῦ προσ. : 'Ιλ.1238 **"Εκτωρ .. οὐδέ τι τίει ἀνέρας οὐδὲ θεούς,** αὐτ.Λ 224,'Οδ.Ν 129 **ὅτε με βροτοὶ οὔ τι τίουσιν Φαίηκες** (περὶ τοῦ Ποσειδῶνος), Αἰσχ.'Επτ.77,αὐτ.'Ικ.705 **θεοὺς ἀεὶ τίοιεν .. βουθύτοισι τιμαῖς,** αὐτ.'Αγ.259, Εὐρ. 'Ηρακλ.1013· || ἐν συνήθ. χρ. μτ. δοτ. ἀποτελούσης ὅρον συγκρίσεως ἐν συνεκφ. ἰδίως μετ' ἐπιρρημ. : 'Ιλ.Ε 467 **ὅν τ' ἶσον ἐτίομεν "Εκτορι δίῳ,** αὐτ.Ε 536, αὐτ.Ι 603· || κ. παθ. δέχομαι ἐκδηλώσεις τιμῆς, σεβασμοῦ : αὐτ.Θ 540 **τιοίμην δ', ὡς τίετ' 'Αθηναίη καὶ 'Απόλλων,** αὐτ.Ν 827· || εὐχρ. ἰδίᾳ ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. **τετιμένος** ἐπὶ προσ., ἔντιμος, εὐυπόληπτος : αὐτ.Ω 533,'Οδ.Ν 28 **θεῖος ἀοιδὸς Δημόδοκος, λαοῖσι τετιμένος·** πρβλ. 'Ησίοδ.Θ 415· || κ. μέσ. ἐκτιμῶ, ὑπολήπτομαι : αὐτ.Θ 428· **2)** κ. ἀναφ. πρὸς πρᾶγμ. ἔχω εἰς ἐκτίμησιν, εἰς ὑπόληψιν, λαμβάνω ἰδιαιτέρως ὑπ' ὄψιν, ἀρέσκομαι εἴς τι : 'Οδ.Ξ 84 **θεοὶ μάκαρες .. δίκην τίουσι καὶ αἴσιμα ἔργ' ἀνθρώπων,** Αἰσχ.'Αγ.942 **ἦ καὶ σὺ νίκην τήνδε δήριος τίεις,** αὐτ.Εὐμ.171· || ὁμ. **τίειν μέλος** ᾄδειν μέλος : αὐτ.'Αγ.706· **3)** ὁρίζω τὴν ἀξίαν τινός, ἐκτιμῶ, διατιμῶ τι : 'Ιλ.Ψ 703 **μέγαν τρίποδ' ἐμπυριβήτην, τὸν δὲ δωδεκάβοιον ἐνὶ σφίσι τῖον 'Αχαιοὶ** (ἐξετίμων αὐτὸν ὡς ἔχοντα ἀξίαν δώδεκα βοῶν), αὐτ.Ψ 705 **τῖον δὲ ἑ τεσσαράβοιον.**

τίω, τίνη δωρ. τ. ἀντὶ σοῦ.

τλάθυμος-ον δωρ. ἀντὶ τλήθυμος βλ.λ.

τλαιπαθής-οῦς-ές τληπαθὴς βλ.λ.· 'Ησ. «τλαιπαθές· ταλαίπωρε».

τλάμων-ονος-ον δωρ. τ. τοῦ τλήμων βλ.λ.

τλασίφρων-ονος-ον δωρ. τ. τοῦ τλησίφρων **βλ.λ.**

τλῆθα 'Ησ. «ὡροία, Κυρηναῖοι».

τλήθυμος-ον, δωρ. **τλάθυμος** ὁ ἔχων καρτερικὴν ψυχήν, καρτερόθυμος : ΑΠ 9,472 **'Οδυσσεὺς τλήθυμος·** **2)** κρατερός, ἰσχυρός, εὔρωστος : Πίνδ.άπ.234 **τλήθυμος κύων,** αὐτ.Ν 2,15.

τληκαρδίως ἐπίρρ. μσν. μὲ ἰσχυρὰν καρδίαν, κρατερὸν τὸ συναίσθημα : Τζέτζ.'Εξήγ.'Ιλ.148.

τλημόνως ἐπίρρ. μετὰ καρτερίας : Αἰσχ.Χο.748 **τὰ μὲν ἄλλα τλημόνως ἤντλουν κακά,** Εὐρ.'Ικ. 947 **μένειν χρὴ τλημόνως,** Γολ.14,213, Αἰλ.ΖΙ 13,40 **ἐγκαρτερεῖν τλημόνως·** **2)** ἀθλίως, ἐλεεινῶς : Εὐρ.Τρῳ.40 **ἀμφὶ μνῆμ' 'Αχιλλείου τάφου οἰκτρὰ τέθνηκε τλημόνως Πολυξένη,** 'Ησ.

τλημοσύνη (ἡ) ἡ ἐπὶ ταῖς θλίψεσι καρτερία, ὑπομονή : 'Αρχίλ.9,6 **ἀλλὰ θεοὶ γὰρ ἀνηκέστοισι κακοῖσιν, ὦ φίλ', ἐπὶ κρατερὴν τλημοσύνην ἔθεσαν,** Πλούτ.Κράσσ.26 **τλημοσύνῃ καὶ ἀρετῇ πρὸς τὰ δεινὰ χωρούντων·** **2)** ταλαιπωρία, ἀθλιότης : 'Υμν.'Απόλλ.191 **ἀνθρώπων τλημοσύνας.**

τλήμων-ονος-ον, δωρ. **τλάμων,** κλητ.**τλῆμων** (Σοφ. ΑΙ.893, Εὐρ.'Ανδρ.348) κ. **τλῆμον** (Αἰσχ.Πρ.614), ὁ πάσχων, ὑποφέρων· κτ. συνεκδ. κ. ὑπομονητικός, καρτερόψυχος, μεγάθυμος, εὔψυχος : 'Ιλ.Κ 231 **ἤθελε δ' ὁ τλήμων 'Οδυσεὺς καταδῦναι ὅμιλον Τρώων,** αὐτ.Κ 498, Τυρτ.12,18 **ψυχὴν καὶ θυμὸν τλήμονα παρθέμενος,** Πίνδ.Π 1,48 **οἵαις ἐν πολέμοισι μάχαις τλάμονι ψυχᾷ παρέμεινε,** Αἰσχ.'Αγ. 1302 **τλήμων οὖσ' ἀπ' εὐτάλμου φρενός·** || εἰδ. ἐπὶ πασχόντων, ἀσθενῶν : 'Αρετ.'Οξ.Νούσ.1,4 **εὐθυμίη καὶ εὐελπιστίη τίθησι τοὺς νοσέοντας τλήμονας,** αὐτ.Χρον.Παθ.2,6· **2)** τολμηρός, εὐθαρσής : 'Ιλ.Φ 430 **ὧδέ τε θαρσαλέοι καὶ τλήμονες·** || κ. ἐπὶ κακῆς σημ. παράτολμος, ἀπερίσκεπτος : Θέογν.196 **ἀνάγκη, ἥτ' ἀνδρὸς τλήμονα θῆκε νόον,** Αἰσχ.Χο.384 **βροτῶν τλάμονι καὶ πανούργῳ χερί,** Σοφ.'Ηλ.439 **εἰ μὴ τλημονεστάτη γυνὴ πασῶν ἔβλαστε,** Εὐρ.Μήδ.865· **3)** ἐπὶ προσ., ἄθλιος, ἐλεεινός, ταλαίπωρος, δυστυχής : Αἰσχ.Πρ. 614, Σοφ.Φιλ.161 **ποῦ γὰρ ὁ τλήμων αὐτὸς ἄπεστιν;,** 'Αριστφ.Εἰρ.723 **πόθεν οὖν ὁ τλήμων ἐνθάδ' ἕξει σιτία;,** Ξεν.'Αν.3,1,29, αὐτ.'Απομν.2,1,30· || μτ. γενικ. τοῦ πράγμ., ἐν ᾧ τις δυστυχεῖ, κακοτυχεῖ : Εὐρ.'Ιππ.554 **ὦ τλάμων ὑμεναίων,** 'Αριστφ. Θεσμ.1072 **θανάτου τλήμων·** **4)** κ. ἐπὶ καταστάσεων, λόγων, ἔργων : Εὐρ.'Ιππ.1177 **'Ιππόλυτος, ἐκ σοῦ τλήμονας φυγὰς ἔχων,** αὐτ.'Εκ.562· κ. ὑπερθ. : αὐτ.Μήδ.1067 **ἀλλ' εἶμι γὰρ δὴ τλημονεστάτην ὁδόν·** **5)** ἐν περιφρονητικῇ σημ. ἀξιοκαταφρόνητος, ἐλεεινός : 'Υμν.'Ερμ.296 **οἰωνὸν προέηκεν, τλήμονα γαστρὸς ἔριθον,**Καλλ.'Επιγρ.62.

τληπάθεια (ἡ) μτγν. κ. μσν. ταλαιπωρία, κακοπάθεια : Σωρ.1,13, 'Ιεροκλ.Πλ.Χρ.''Επ.11,422Μ, Νεῖλ.'Επιστ.1,281 **τῆς ἐπιπόνου τληπαθείας.**

τληπάθημα-ατος (τὸ) σχόλ. δυστύχημα, ταλαιπωρία, βάσανο : Σχόλ.Αἰσχ.Πρ.688.

τληπαθής-οῦς-ές (τλάω) μτγν. ὁ πολλὰ ὑφιστάμενος ἢ ὑποστὰς δεινά, ταλαίπωρος, ἄθλιος, δυστυχής : Ζώσ.4,50, Σχόλ Αἰσχ.Πρ.231.

τληπάθησις-εως (ἡ) μσν. τὸ ὑφίστασθαι πολλὰς ταλαιπωρίας, κακοπάθεια : Στουδ.Θεόδ.558Ε.

τληπαθῶ έω μτγν. κ. μσν. κακοπαθῶ, ὑφίσταμαι πολλὰ δεινά, πάσχω, δυστυχῶ : 'Ηρωδιαν.'Επιμερ.134, 'Ησ.· **2)** μοχθῶ, κοπιάζω, ἐργάζομαι· ὅθ. συνεκδ. προνοῶ, φροντίζω : Σευῆρ.'Ιστρ. π.Κλυστήρων 7 **τληπαθεῖ** (ἐνν. ἡ φύσις) **πρὸς τὴν** τοῦ ζώου σωτηρίαν, Στουδ.Θεόδ.202C.

τληπαθῶς ἐπίρρ., μσν. ἀθλίως, ταλαιπώρως : 'Εφραίμ.Καισ.9041.

τλησικάρδιος-ον ὁ ἰσχυρὸς τὴν καρδίαν, τὸ φρόνημα : Αἰσχ.Πρ.160 **τίς ὧδε τλησικάρδιος θεῶν, ὅτῳ τάδ' ἐπιχαρῆ;·** **2)** ἄθλιος, δυστυχής, ἐλεεινός : αὐτ.'Αγ.430 **πένθεια τλησικάρδιος** (διόρθ. τλησικάρδια)· πρβλ. ταλακάρδιος.

τλησικαρδίως ἐπίρρ. μτγν. καρτερικῶς, ὑπομονετικά : Γρηγ.Ναζ.2,672.

τλησίπονος-ον μτγν. ὁ ὑπομένων κόπους, ταλαιπωρίας, ὁ καρτερικός : 'Οππ.Κυν 4,4.

τλῆσις-εως (ἡ) (τλάω) 'Ησ.«τλῆσις· τόλμα,θράσος».

τλησίφρων-ονος-ον (φρήν) 'Ησ. «τλησίφρονα· ὑπομονητικόν».

τλητικός-ή-όν μτγν. ὁ ὑπομένων τὰ δεινά, τὰ βάσανα, καρτερικός : Φίλ.1,193, Σχόλ.'Αριστλ.Πλ. 33· κ. συγκρ. : Φίλ.1,591.

τλητικῶς ἐπίρρ. μτγν. καρτερικῶς : Φίλ.1,543.

τλητός-ή-όν, δωρ **τλατός** ὁ ὑπομένων μετὰ καρτερίας τὰ δεινά, τὰ παθήματα : 'Ιλ.Ω 49 **τλητὸν γὰρ Μοῖραι θυμὸν θέσαν ἀνθρώποισιν·** **2)** παθ. ὃν δύναταί τις νὰ ὑπομείνῃ, νὰ ὑποφέρῃ, ὑποφερτός, πάντοτε μετ' ἀρνήσεως : Αἰσχ.Πρ.

1065 **οὐ γὰρ δήπου τοῦτό γε τλητὸν παρέσυρας ἐπὸς,** Σοφ.Αἴ.466· κ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Μήδ.797 **οὐ γὰρ γελᾶσθαι τλητὸν ἐξ ἐχθρῶν, φίλαι.**

τλῶ-άω κ. μσν. (ὁ χρ. οὗτος δὲν ἀπαντᾷ εἰμὴ π. τῇ μσν. πεζ. (Τζέτζ.Χιλ.9,133), ἀναπληρούμενος ὑπὸ τοῦ παρακ. **τέτλαμεν** ἢ ὑπὸ τοῦ **τολμῶ**-άω), μέλλ. **τλήσομαι** (Ἰλ.Λ 317, Αἰσχ.Ἀγ 1290), αἰολ. κ. δωρ. **τλάσομαι** (Σαπφ.75, Πίνδ.Π 3,41), μτγν. μέλλ. ποι. **ταλάσσω** (Λυκόφρ.746), ἐπ. ἀόρ. α' **ἐτάλασσα** (Ἰλ.Ρ 166), ὑποτ. **ταλάσσω** (αὐτ.Ν 829, αὐτ.Ο 164), ἀπαρφ. **τελάσσαι** (Ἡσ.· πρβλ. τελα-μών), γ' ἑν. μέσ. ἀόρ. α' **ταλάσατο** (Ὀππ.Κυν.3,155), ἀόρ. β' **ἔτλην** (Ἰλ.Σ 433, Ξεν.ΚΠ 3,1,3, Ἰσοκρ.4,96), ἐπ. **τλῆν** (Ἰλ.Ε 385), δωρ. **ἔτλᾶν** (Αἰσχ.Ἀγ.224), γ' πληθ. **ἔτλησαν** (Εὐρ.Ἰκ.171), δωρ. **ἔτλᾶσαν** (Σοφ.Φιλ.1201), ἐπ. **ἔτλᾶν** (Ἰλ.Φ 608, Σιμων.107,7), β' ἑν. ὑποτ. **τλῇς** (Αἰσχ.Ἰκ.428), εὐκτ.**τλαίην**, γ' πληθ. **τλαῖεν** (Ἰλ Ρ 490), β' ἑν. προστ. **τλῆθι** (Θέογν.1237, Χρησμ.π.Ἡρ.5,56, Σοφ.Φιλ.475), δωρ. **τλᾶθι** (Πίνδ.Π 4,276), ἀπαρφ. **τλῆναι** (Αἰσχ.Πρ.704, Πλάτ.Θεαίτ.169C **ἀνα-**, αὐτ. Γοργ.525Α **ἀνα-**, Ξεν.ΚΠ 1,2,1 **ἀνα-**), ἐπ. **τλήμεναι** (Θεόκρ.25,174), μτχ. **τλάς, τλᾶσα** (Αἰσχ.Ἀγ.1453, αὐτ.Χο.753, Σοφ.ΟΚ 1077), β' ἑν. παρσκ. **τέτληκας** (Ἰλ.Α 228, αὐτ.543, Ἀριστφ.Πλ.280, αὐτ.Θεσμ.544), γ' ἑν. **τέτληκε** (Ὀδ.Τ 347) κ. ἐν βραχυτέροις τ. μτ. σημ. ἐνεστ. α' πληθ **τέτλαμεν** (αὐτ.Υ 311), εὐκτ. **τετλαίην** (Ἰλ.Ι 373), β' ἑν προστ. **τέτλᾶθι** (αὐτ.Ε 382), γ' ἑν. **τετλάτω** (Ὀδ.Π 275), ἐπ. ἀπαρφ. **τετλάμεναι** (αὐτ.Ν 307) κ. **τετλάμεν** (αὐτ.Ζ 190) κ. **τετλάναι** (Μεταγ.18), ἐπ. μτχ. **τετληώς**, δοτ. **τετληότι** (Ὀδ.Δ 447), πληθ. **τετληότες** (Ἰλ.Ε 873) κ. **τετληῶτες** (Ὀρφ.Ἀργ.1350), θηλ. **τετληυῖα** (Ὀδ.Υ 23), ὑπερσ. **ἐτέτλαμεν** (Ἀπολλ.Ρ 1,807), ὑποφέρω, ὑφίσταμαι, ὑπομένω, ἐπὶ παντὸς δυσκόλου, κοπιώδους, ἐπικινδύνου πράξεως ἢ πράγματος, οἷον ἐπὶ ταλαιπωρίας, δυσμενείας κττ., οὐδέποτε δέ, ὡς τὸ φέρω, ἐπὶ βάρους ὑλικοῦ, δθ. ἀπολ. ἀνέχομαι, βαστάζω, κρατῶ : Ἰλ.Λ 317 **ἤτοι ἐγὼ μενέω καὶ τλήσομαι,** αὐτ.Τ 308, Ὀδ.Α 288, αὐτ.Β 219· συχν. κτ. προστ. : Ἰλ.Α 586 **τέτλαθι, μῆτερ ἐμή, καὶ ἀνάσχεο,** αὐτ.Β 299, Ὀδ.Υ 18 **τέτλαθι δή, κραδίη·** κ. κτ. ἀπαρφ. : αὐτ.Ν 307 **σὺ δὲ τετλάμεναι καὶ ἀνάγκη·** κ. κτ. μτχ. : αὐτ.Δ 447 **τετληότι θυμῷ** (μετὰ καρτερίας), αὐτ.Υ 23· συχν. μτ. ἀναφορ. προτ. : Ἰλ.Ε 385 **τλῆ μὲν Ἄρης, ὅτε μιν . . δῆσαν,** αὐτ.392· κ. μτ. ὑποθ. προτ. : Ἀπολλ.Ρ 1,807 **δηρὸν ἐτέτλαμεν εἴ κε . . μεταστρέψωσι νόον·** || κ. μτ. αἰτ. πράγμ. : Ἰλ.Σ 433 **ἔτλην ἀνέρος εὐνήν,** Ὀδ.Τ 347 **ἥτις δὴ τέτληκε τόσα,** Πίνδ.Ι 6(7),37 **ἔτλαν πένθος,** Αἰσχ.Πρ. 704 **οἷα χρὴ πάθη τλῆναι πρὸς Ἥρας,** αὐτ.Ἀγ. 1453, αὐτ.Χο.753, Σοφ.ΟΚ 1077, αὐτ.Τρ.71, Εὐρ.Ἑκ. 1251· **2)** μτ. ἀπαρφ. ἀναλαμβάνω, τολμῶ, ριψοκινδυνεύω νὰ πράξω τι : Ἰλ.Α 228 **οὔτε λόχονδ' ἰέναι τέτληκας θυμῷ,** αὐτ.Η 480, αὐτ.Φ 150, Αἰσχ. Ἀγ.408 **ἄτλητα τλᾶσα·** κ. μτ. μτχ. : Ὀδ.Υ 311 **τάδε τέτλαμεν εἰσορόωντες,** Σιμων.85,14, Αἰσχ. Ἀγ.1041, αὐτ.Ἑπτ.756, Σοφ.Ἠλ.943 (ἐν τοῖς χωρίοις Ἰλ.Ε 383, Ὀδ.Ε 362 ἡ μτχ. εἶναι ἀνεξάρτητος ἀπὸ τὸ ρῆμα)· **3)** ἀναγκάζομαι, φέρομαι, ἄγομαι νὰ πράξω τι ἀντίθετον πρὸς τὰ αἰσθήματά μου, ἔχω τὸ θάρρος, τὴν τόλμην, τὴν αὐθάδειαν, τὴν σκληρότητα, ἢ ἐπὶ καλῆς σημ. τὴν εὐχαρίστησιν, τὴν εὐσπλαχνίαν, τὴν ὑπομονὴν νὰ πράξω τι : Αἰσχ.Πρ.657 **ἔστε δὴ πατρὶ ἔτλην γεγωνεῖν νυκτίφοιτα δείματα·** **4)** δέχομαι ὑποτασσόμενος, δέχομαι ἐξ ἀνάγκης, ἀναγκαστικά : Σοφ.Ἀντ. 944 **ἔτλα . . φῶς ἀλλάξαι·** **5)** ἔχω τὴν σκληρότητα νὰ πράξω τι, εἶμαι σκληρὸς εἰς τὸ νὰ . . : Ἰλ.Ω 35 **τὸν νῦν οὐκ ἔτληκε νέκυν περ ἐόντα σαῶσαι,** αὐτ.505, αὐτ.519, Ἡσίοδ.Ἔργ.718 **μηδέ ποτ' οὐλομένην πενίην θυμοφθόρον ἀνδρὶ τέτλαθ' ὀνειδίζειν,** Σαπφ.75, Πίνδ.Π 3,41, Εὐρ.Ἄλκ.275 **μὴ τλῇς με προδοῦναι,** Ἀριστφ.Νεφ.119 **οὐ γὰρ ἂν τλαίην ἰδεῖν,** αὐτ.Πλ.280· **6)** δύναμαι, μπορῶ, τὸ βαστάει ἡ καρδιά μου : Σοφ.ΟΤ 1327 **πῶς ἔτλης σὰς ὄψεις μαρᾶναι ;**.

τμάγεν ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀορ. β' τοῦ τμήγω βλ.

τμᾶμα (τὸ) δωρ. τ. τοῦ τμῆμα βλ.

τμήγας Ἡσ. «γατόμος, ἀροτήρ».

τμῆγος Ἡσ. «ἀρότης βούτμημα».

τμήγω, μέλλ. τμήξω (Παρμ.2 ἀπο-), ἀόρ. α' **ἔτμηξα** (Ἐπιγρ. Μεγολοπόλεως), δωρ. **ἔτμαξα** (Θεόκρ. 8,24), ἀόρ. β' **ἔτμαγον** (Ὀδ.Η 276 δι-), μέσ. ἀόρ. ἐτμηξάμην (Νίκ.Ἀλεξ.68, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,480), παθ. ἀόρ. β' **ἐτμάγην**, ἐπ. γ' πληθ. **τμάγεν** : Ἰλ.Π 374), μτγν. κ. **ἐτμήγην** (Καλλ.ἀπ.300, Ἰουλ.ΑΠ 9,661) (τὸ ρ. συνηθέστ. ἐν συνθ. μτ. τῶν προθ. **ἀπὸ** ἢ **διά**), τέμνω, κόπτω, σχίζω : Θεόκρ.8,24 **ἔτι καὶ τὸν δάκτυλον ἀλγῶ . . ἐπεὶ κάλαμος . . ἔτμαξεν** (πιθ. ἀνάγν.)· || μέσ. τέμνω, ἀνοίγω δι' ἐμαυτόν : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,480 **ὁδὸν ἐτμήξαντα·** **2)** παθ. μτφ. διασκορπίζομαι : Ἰλ.Π 374 **οἱ δὲ ἰαχῇ τε φόβῳ τε πάσας πλῆσαν ὁδούς, ἐπεὶ ἂρ τμῆγεν.**

τμήδην (τέμνω) ἐπίρρ. εἰς τρόπον ὥστε νὰ κόφῃ, νὰ τάμῃ· Ἡσ. «ὅσον ἐπιτεμεῖν καὶ οὐκ εἰς βάθος τρῶσαι» : Ἰλ.Η 262 **τμήδην δ' αὐχέν' ἐπῆλθε, μέλαν δ' ἀνεκήκιεν αἷμα.**

τμῆμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. μέρος ἀποκεκομμένον, τεμάχιον, κομμάτι : Πλάτ.Συμπ.191D· **2)** διαίρεσις, ὑποδιαίρεσις συνόλου τινός : **τμῆμα ἀπαλλοτριωθείσης ἐκτάσεως- ὁδοῦ - οἰκοπέδου, - μέγα τμῆμα τῆς πόλεως** ἐκαη· || νεώτ. εἰδ. **ἐκλογικὸν τμῆμα** περιοχὴ ἀντιστοιχοῦσα εἰς ὡρισμένον ἀριθμὸν ἐκλογέων, ὡς καὶ ὁ χῶρος ἔνθα διεξάγεται ἡ τῶν ἐκλογέων τούτων ψηφοφορία· **3)** εἰδ. μαθηματ. : Πλάτ.Πολ.509D **ὥσπερ τοίνυν γραμμὴν . . τετμημένην λαβὼν ἄνισα τμήματα, πάλιν τέμνε ἑκάτερον τμῆμα,** Εὐκλ.2,11, - **τμῆμα εὐθείας** τὸ σύνολον τῶν σημείων εὐθείας τινός, τῶν περιλαμβανομένων μεταξὺ δύο τυχόντων σημείων τῆς εὐθείας ταύτης· || ὁμ. **τμῆμα κύκλου** τὸ μέρος τοῦ κύκλου τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ ἑνὸς τόξου αὐτοῦ καὶ τῆς εἰς αὐτὸ ἀντιστοιχούσης χορδῆς : Ἀριστλ.Μεταφ 1035a,34, αὐτ.ΑΠρ.41b,18, αὐτ.Μετ.343a,12, Εὐκλ.Ὁρισμ.3,6· || ὁμ. ἐν. χρ. ἐπὶ τοῦ κυκλικοῦ τομέως βλ. : Ἀριστλ.Οὐρ.290a,3 **τὰ ἀφαιρούμενα ὑπὸ τῶν ἐκ τοῦ κέντρου** (τμήματα)· || ὁμ. ἐπὶ παντὸς μαθηματικοῦ σχήματος περιλαμβανομένου μεταξὺ εὐθειῶν γραμμῶν ἢ ἐπιπέδων : Δημόκρ.155, Ἀρχιμ. Κων.Σφαιρ.Προοίμ.· || ὁμ. ἐπὶ μαθηματικοῦ σχήματος περικλειομένου ὑπὸ περιφερείας κύκλου καὶ τοῦ εἰς αὐτὸν περιγεγραμμένου πολυγώνου : Πάπ.316,2· || **τμῆμα σφαίρας** ἢ **τμῆμα σφαιρικὸν** τὸ μέρος σφαίρας τὸ περιεχόμενον μεταξὺ δύο παραλλήλων ἐπιπέδων τεμνόντων αὐτὴν ἢ ἐφαπτομένων αὐτῆς· **4)** ἀστρολ.διαίρεσις μεταξὺ ζῳδιακῶν σημείων : Σεραπ.ἐν Κατ.Ἀστρλ.Κ 8 (4),230· **5)** ἐντομή, ἐγκοπή, τραῦμα : Πλάτ.Γοργ. 476C **καὶ εἰ μέγα γε ἢ βαθὺ τὸ τμῆμα ἢ ἀλγεινόν·** **6)** νεώτ. κ. δημ. κλάδος δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς ὑπηρεσίας ἔχων ἑνότητα διοικήσεως, ὡς καὶ τὰ γραφεῖα ἔνθα διεξάγεται ἡ ὑπηρεσία αὕτη : **προΐσταται τοῦ τμήματος δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως, - τμῆμα προεξοφλήσεων - καταθέσεων·** || **ἀστυνομικὸν τμῆμα** ἢ ἁπλῶς **τμῆμα** ὑποδιαίρεσις τῆς ἀστυνομικῆς ὑπηρεσίας ἧς ἡ δικαιοδοσία ἐκτείνεται ἐπὶ μέρους τῆς πόλεως, ὡς καὶ τὸ οἴκημα ἐν ᾧ ἡ ὑπηρεσία αὕτη ἑδρεύει : **τὸν κράτησαν ὅλη τὴ νύχτα στὸ (ἀστυνομικὸ) τμῆμα.**

τμηματάρχης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ προϊστάμενος τμήματος δημοσίας ἢ ἰδιωτικῆς ὑπηρεσίας : **τμηματάρχης Μέσης Ἐκπαιδεύσεως, - τμηματάρ-**

χης **ἐν τῇ 'Εθνικῇ Τραπέζῃ**· || βαθμὸς ἐν τῇ διοικητικῇ ἱεραρχίᾳ μεταξὺ εἰσηγητοῦ καὶ διευθυντοῦ β' τάξεως : **προήχθη εἰς τμηματάρχην α'.**

τμηματικός-ή-όν νεώτ. ὁ εἰς τμῆμά τι ἀναφερόμενος, ὁ γινόμενος ἢ ἐκτελούμενος, ἐνεργούμενος κατὰ τμήματα : **τμηματικαὶ ἐξετάσεις** (αἱ κατὰ τὴν λῆξιν ἑκάστου πανεπιστημιακοῦ ἔτους διενεργούμεναι ἐξετάσεις τῶν φοιτητῶν, **κατ'** ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς ἐπὶ πτυχίῳ).

τμηματικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τμήματα : **ἡ ἀξία τοῦ ἀγορασθέντος ἀκινήτου θὰ καταβληθῇ τμηματικῶς** (ἄ. κατὰ δόσεις).

τμημάτιον (τὸ) μσν. μικρόν τι τμῆμα, κομματάκι : Εὐστ.1171,33 **ἐλάχιστόν τι γῆς τμημάτιον.**

τμηματώδης-ους-ες ὁ κατὰ τμήματα, ὁ κομματιαστός : 'Ιππ.Τόπ.'Ανθρ.45.

τμῆξις-εως (ἡ) μτγν. τμῆσις : Γρηγ.Ναζ.3,403Α.

τμῆσις-εως (ἡ) (τέμνω) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τέμνω, ἀποκοπή, κόψιμο : 'Αριστλ.Ψυχ.412b,28, Πάπ.· **2)** τμῆσις γῆς δῄωσις, κατερήμωσις χώρας δι' ἀποκοπῆς τῶν δένδρων καὶ καταστροφῆς τῶν γεννημάτων ἢ σπαρτῶν : Πλάτ.Πολ.470Α **τῆς τμήσεως τῆς 'Ελληνικῆς**· **3)** τμῆμα, κομμάτι : αὐτ.Συμπ.190Ε **θεώμενος τὴν αὑτοῦ τμῆσιν**· **4)** λογικὴ διαίρεσις : αὐτ.Πολιτ.276D **οὐ γὰρ σμικρὰς ἂν ἔχοι τμήσεις ἔτι ;**· **5)** νεώτ. γραμμ. ὁ ἐν τῷ ποι. λόγῳ ἀποχωρισμὸς τῆς προθέσεως ἀπὸ τῆς συντεθειμένης μετ' αὐτῆς λέξεως, ἰδίᾳ ῥήματος, καὶ ἡ παρεμβολὴ ἄλλων λέξεων, οἷον 'Ιλ.Α 67 **ἀπὸ λοιγὸν ἀμῦναι.**

τμησίχρους-οος-ουν-οον σχόλ. ὁ ταμεσίχρως, ὁ τὰ δέρματα τέμνων: Σχόλ.'Ιλ.Ν 340 **ταμεσίχροας, ἀνέπτυξε ποιητικῶς τὸ τμησίχροας.**

τμητήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ τέμνων, ὁ κόπτων ἢ ἐπιφέρων δῄωσιν, καταστροφάς : Νόνν.Δ 26,303· κ. μτ. γενικ. : αὐτ.14,311· || κ. ὡς ἐπίθ. : αὐτ. 13,481 **τμητὴρ σίδηρος.**

τμητής (ὁ) λέξ. γλώσσ. τοῦ ἐκτομεύς : 'Ησ.

τμητικός-ή-όν ὁ κατάλληλος εἰς τμῆσιν, κοπτικός· κ. παραθ. -ώτερος - ώτατος : Πλάτ.Τίμ.56Α **τμητικώτατον ὀξύτατον ὄν,** Θεόφρ.Λίθ.22, Σωρ.Ι, 80· || τὸ οὐδ. **τὸ τμητικὸν** ὡς οὐσ. ἡ καταλληλότης εἰς τὸ κόπτειν : 'Αριστλ.Μεταφ.1020b,29 **τὸ τμητικὸν πρὸς τὸ τμητόν**· **2)** νεώτ. ῥητ. ὁμ. **τὸ οὐδ.** ὡς οὐσ. **τὸ** σχῆμα τὸ τέμνον τὸν λόγον **καὶ μεταβαῖνον ἀπὸ** προσώπου εἰς πρόσωπον **ἢ ἀπὸ πράγματος** εἰς πρᾶγμα· **3)** ἐπὶ φύχους, ὁ **διαπεραστικός,** δριμύς : Θεόφρ.ΦΑἴτ.5,13,7· || ὁμ. **κ.ἐπὶ** ὀσμῆς : αὐτ.'Οσμ.60(62),Πλούτ.'Ηθ.697Β **πνεῦμα δριμὺ καὶ τμητικὸν ἡ συκῆ ἀφίησιν**· **4)** μτγν. διαλυτικός : Σωρ.Ι,46 **τὰ δριμέα . . ἐστὶν τμητικὰ καὶ λεπτυντικά,** Γαλ.6,266, αὐτ.11,41, 'Αλέξ.'Αφρ. Πρ.Ι,42 **ῥάφανος τμητικὸς χυμῶν**· **5)** μτφ. ἐπὶ **λόγου,** ὁ ἄνευ περιφράσεων, περιεκτικός : 'Ερμογ.'Ιδ.2,1, Διον.'Αλ.Δημ.58.

τμητικῶς ἐπίρρ. μτγν. τμήδην βλ.λ. : Σχόλ.'Ιλ. Η 262· **2)** μτφ. περιεκτικῶς, βραχυλογικῶς : 'Ερμογ.'Ιδ.2,1 **τμητικῶς λέγεσθαι κατὰ τὸ μῆκος.**

τμητός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ τετμημένος, κεκομμένος, ὁ διὰ τομῆς προελθών : Σοφ.'Ηλ.747, Εὐρ. 'Ιππ.1245· || κ. ἐπὶ τῆς ἐκ τοῦ ἀρότρου αὔλακος : Σοφ.'Ηλ.863 **τμητοῖς ὁλκοῖς ἐγκῦρσαι**· **2)** **ὁ** εἰς τεμάχια, μερίδια κεχωρισμένος : 'Αντιφ. 133,9· **3)** κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ κοπῇ, νὰ χωρισθῇ ἢ νὰ βλοβῇ : 'Αριστλ.Μεταφ.1020b,29 **ὡς τὸ τμητικὸν πρὸς τὸ τμητόν,** Θεόκρ.25,275.

τμητοσίδηρος-ον μτγν. ὁ σιδήρῳ τετμημένος : ΑΠ 14,19.

τμώλιος-α-ον ὁ τοῦ ὄρους Τμώλου : Διογ.'Αθ.1,7.

τμωλίτης (ὁ) 'Επιγρ. ὁ κάτοικος τοῦ Τμώλου.

τό ἄρθρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. οὐδ. τοῦ ἄρθρ. ὁ **βλ.λ.**· **2)** δημ. μτ. τῆς προθ. **εἰς** εὕρηται ὑπὸ τὸν τ. στό, οἷον **στὸ ταχυδρομεῖο - στὰ μαγαζιά**· **3)** δεικτ. ἀντων. ἐν φρ. τὸ μὲν - **τὸ δὲ** τοῦτο μὲν - τοῦτο δέ, ἀφ' ἑνὸς μὲν - ἀφ' ἑτέρου δέ· || **εἶπε τὸ καὶ τὸ** ἐπὶ πραγμάτων, ἃ δὲν θέλει ὁ λέγων νὰ ὀνομάσῃ ἢ νοοῦνται εὐκόλως ἢ ἀορίστως· **4)** δημ. οὐδ. δεικτ. ἀντων. προελθούσης ἐκ τῆς ἐπαναληπτικῆς ἀντων. αὐτός : **τὸ θέλει, - θέλει το, - ποῦ εἶναί το, - νά το - δές το**· **5)** μσν. σύνδ. χρον. ὅτε βλ.λ. ἐν χρ. μτ. παρῳχημένου χρ. ὁριστ. ἢ μεθ' ὑποτ. μετὰ ἢ ἄνευ τοῦ νὰ ἢ κ. ἀπαρφ. : 'Ερωτόκρ.1,129 **τὸ 'χε γρικήξει τ' ἀηδονιοῦ, πῶς κιλαηδῶντας κλαίει,** αὐτ.705, αὐτ.871, αὐτ.879.

τοάκης 'Ησ. «χιτὼν σχιστός».

τοάρσιος βαθμὶς (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ νεωτέρα **ἐκ** τῶν τεσσάρων βαθμίδων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται **ἡ** κατωτέρα, ἤτοι μέλαινα, Ιουράσιος ὑποδιάπλασις τοῦ μεσοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς.

τάβλικος 'Ησ. **«κρουματίου μίμησις».**

τόγα (ἡ) (λατ.) νεώτ. ἡ τήβεννος **τῶν Ρωμαίων.**

τογέρα 'Ησ. «μοιχός, λολαχός».

τόγκα (ἡ) νεώτ. τὸ φυτὸν διπτέρυξ βλ.λ. : **κύαμοι** τῆς τόγκας (τὰ ἀρωματικὰ σπέρματα αὐτοῦ).

τοδεταχιά ἐπίρρ. μσν. δημ. αὔριον πρωΐ : 'Ερωτόκρ.3,505.

τόθεν ἐπίρρ. ποι. ἀνταποκρ. πρὸς τὸ ἐρώτημ. πόθεν βλ.λ. κ. πρὸς τὸ ἀναφορ. ὅθεν βλ.λ., ἐκεῖθεν, ἀπὸ ἐκεῖ : 'Ησίοδ.Α 32 **τόθεν αὖθις Φίκιον ἀκρότατον προσεβήσατο μητίετα Ζεύς**· **2)** ὅθεν βλ.λ. : Αἰσχ.Πέρσ.100 **τόθεν οὐκ ἔστιν ὑπὲρ θνατὸν ἀλύξαντα φυγεῖν**· **3)** ἔκτοτε, ἐκ τούτου : αὐτ.'Αγ.220 **τόθεν τὸ παντότολμον φρονεῖν μετέγνω**· || μτγν. κ. ἔμπροθ. **ἐκ τόθεν** : 'Απολλ.Ρ 4, 520· **4)** ὁμ. ἐκ τούτου, διὰ τοῦτο : αὐτ.990 **Δρεπάνη τόθεν ἐκλήϊσται.**

τόθι ἐπίρρ. ποι. ἀνταποκρ. πρὸς τὸ ἀναφ ὅθι βλ.λ. κ. τὸ ἐρωτημ. πόθι βλ.λ., αὐτοῦ, αὐτόθι, ἐν τῇ θέσει αὐτῇ : 'Οδ.Ο 239 **τόθι γάρ νύ οἱ αἴσιμον ἦεν ναιέμεναι,** 'Υμν.'Απολλ.244, Πίνδ.Π 9,59 **τόθι παῖδα τέξεται,** 'Απολλ.Ρ 1,210· **2)** ἐν χρ. κ. ἀντὶ τοῦ ἀναφορ. ὅθι βλ.λ., ὅπου : 'Υμν.Πάν.25, Μίμν.11,5, Πίνδ.Ν 4,52 **βουβόται τόθι πρῶνες ἔξοχοι κατάκεινται,** Βακχ.3,19, Θεόκρ.22,197 **ὡρμάθη ποτὶ σᾶμα πατρός, ὅθι καρτερὸς "Ιδας κεκλιμένος θαεῖτο μάχην,** 'Απολλ.Ρ 4,1475.

τοι (I) μόρ. ἐγκλιτ. ἐν χρ. πρὸς ἔκφρασιν πεποιθήσεως, πίστεως, βεβαιότητος τοῦ λέγοντος εἰς ὅ τι λέγει, τῇ ἀληθείᾳ, ἀληθῶς, τῷ ὄντι, βεβαίως, ἀναμφιβόλως, σὲ βεβαιῶ (συχν. μένει ἀμετάφραστον, ἀποδιδόμενον μόνον διὰ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς), σπαν. δὲ καὶ πρὸς ἔκφρασιν θετικοῦ συμπεράσματος, λοιπόν, ἑπομένως : 'Ιλ.Β 298 **αἰσχρόν τοι δηρόν τε μένειν,** αὐτ.Μ 412, αὐτ.Α 419 **τοῦτο δέ τοι ἐρέουσα ἔπος . . εἶμι,** αὐτ.Ζ 211, αὐτ.Κ 341 **οὗ ὅς τοι . . ἀπὸ στρατοῦ ἔρχεται ἀνήρ** (ὅπως βλέπεις)· || συχν. εἶναι δύσκολον νὰ διακρίνῃ τις τὸ μόριον τοῦτο ἀπὸ τῆς ἐπικ. δοτ., ὡς ἐν αὐτ. Ν 219 **ποῦ τοι ἀπειλαὶ οἴχονται ;**· || συχνότ. π. ποι., π. δὲ τοῖς τραγ. ἐν χρ. **ἐν τοῖς** διαλόγοις ἰδ. μεταξὺ χοροῦ καὶ ὑποκριτοῦ : 'Ησίοδ."Εργ.287, αὐτ.347, αὐτ.719, Πίνδ.Π 2,72, Τυρτ.10,11, Αἰσχ.Εὐμ. 729, αὐτ.952 **ἄρσενάς τοι τῆσδε γῆς αἰκήτορας εὑρήσετε**· **2)** ὁμ. εὕρηται συχν. π. ποι. εἰσάγον γενικὸν ἀξίωμα ἢ ἀλήθειαν κοινῶς παραδεδεγμένην : Θέογν.153, Αἰσχ.Πρ.39 **τὸ ξυγγενές τοι δεινὸν ἥ θ' ὁμιλία**· **3)** συχν. ἐν χρ. εἰς ὑποτελεῖς προτ. ἰδ. χρονικὰς ἢ αἰτιολογικὰς ὡς ἐπιτατικὸν μόρ. : 'Υμν.'Ερμ.138, Πίνδ.Ι 2,45, Σοφ.Τρ.321 **καὶ ξυμφορά τοι μὴ εἰδέναι σέ γ' ἥτις εἶ,** Εὐρ. Μηδ.677 **μάλιστ', ἐπεί τοι καὶ σοφῆς δεῖται φρενός,** 'Αριστοφ.'Αχ.933, Πλάτ.Θεαίτ.142Β· || ὁμ. κ. εἰς ὑποθετικὰς προτ. μτ. τὸν ὑποθετικὸν σύνδε-

σμον : Σοφ.ΟΤ 549 **εἴ τοι νομίζεις κτῆμα τὴν αὐθαδίαν εἶναί τι τοῦ νοῦ χωρίς,** αὐτ.551, αὐτ.'Αντ. 327· || κ. ἐν τῇ ἀποδόσει ὑποθετικοῦ λόγου : αυτ.'Ηλ.582 **εἰ γὰρ κτενοῦμεν . ., σύ τοι πρώτη θάνοις ἄν·** || ὁμ. κ. εἰς τελικὰς προτ. : αὐτ. 'Ηλ.1469· **4)** συχν. ἐν χρ. πρὸς ἐπίτασιν κ. ἄ. μορίων : Θέογν.656, Πινδ.Π 3,19 **ἀλλά τοι ἤρατο τῶν ἀπεόντων,** Αἰσχ.Πέρσ.795, αὐτ.'Αγ.1304 (πρβλ. τοιγάρ, τοιγάρτοι, τοιγαροῦν, τοίνυν· οἱ τ. τοι **ἄρα, τοἄρα** συχν. συγκιρνῶνται εἰς **τἄρα,** ὅθ. κ. **τὸ τοι ἂν** κ. **μέντοι ἂν** εἰς **τἂν** κ. **μεντἂν)· 5)** τὸ **τοι** τίθεται ἐν περιόδῳ συχν. εἰς τὴν τελευταίαν πρότ. : Αἰσχ.ἀπ.70 **Ζεύς ἐστιν αἰθήρ, Ζεὺς δὲ γῆ, Ζεὺς δ' οὐρανός, Ζεύς τοι τὰ πάντα·** || συχν. μεταξὺ ἄρθρ. κ. οὐσ. ἢ ἐπιθ. ἢ μεταξὺ προθ. κ. οὐσ. : Πινδ.Ο 2,90, 'Αριστφ.'Εκκλ.972, Πλάτ.Σοφ. 261C· || ἐν συνθέτοις ρ. χωρίζει τὸ ρ. ἀπὸ τῆς προθ. : Εὐρ.'Ιππ.934 **ἐκ τοι πέπληγμαι,** αὐτ.'Ορ. 1047, 'Αριστφ.Σφ.784· || ἐπαναλαμβάνεται τὸ **τοι** μτ. ἀντων. : Σοφ.Φιλ.1095 **σύ τοι, σύ τοι κατηξίωσας.**

τοι (2) ἀντων. δωρ., αἰολ., ἰων. κ. **ἐπ. δοτ.** ἑνικ. τῆς προσ. ἀντων. β' προσ. σὺ βλ.λ.

τοί, ταί ἐπ. κ. ἰων. ἀντὶ **οἱ** ἢ **οἵ, αἱ** ἢ **αἵ,** ὀνομ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ. κ. τῆς ἀναφ. ἀντων. ὅς βλ.λ. : 'Οδ.Γ 73 **τοί τ' ἀλόωνται ψυχὰς παρθέμενοι,** αὐτ.Μ 63, Αἰσχ.Πέρσ.424, 'Επιγρ.'Ολυμπίας **'Ιάρων . . καὶ τοὶ Συρακόσιοι.**

τοΐ 'Επιγρ. τοδὶ ἢ τόδε βλ.λ.ς : 'Επιγρ. 'Ολυμπίας.

τοιαυτί ἀντων. ἐπιτετ. τ. τοῦ τοιαῦτα, ὀνομ. πληθ. οὐδ. τῆς ἀντων. τοιοῦτος βλ.λ. : Φερεκρ. 153,10, 'Αριστφ.'Ιππ.49 **ἐξηπάτα . ., τοιαυτὶ λέγων.**

τοιγάρ μόρ. συμπερασμ., ὅθεν, δι' ὅ, λοιπόν, ἑπομένως, διὰ ταῦτα : 'Ιλ.Α 76 **κέλεαί με . . μυθήσασθαι μῆνιν 'Απόλλωνος . . τοιγὰρ ἐγὼν ἐρέω,** αὐτ.Κ 427, 'Οδ.Γ 254, αὐτ.Θ 402, 'Ηρ.8,114, 'Ιππ. Καρδ.10, Αἰσχ.'Ικ.309, αὐτ.'Επτ.1038, αὐτ.Πέρσ.607, Σοφ.'Αντ.931, αὐτ.994, αὐτ.Αἴ.666, 'Αριστφ.Λυσ.516· || ὁ 'Ομ. πάντοτε παρεμβάλλει λ. μεταξὺ τοῦ τοιγάρ κ. τοῦ ἑπομένου τοι : 'Ιλ.Κ 413 **τοιγὰρ ἐγώ τοι,** 'Οδ.Α 179, αὐτ.214.

τοιγαροῦν κ. μσν. μόρ. συμπερασμ. ἐπιτετ. τ. τοῦ τοιγὰρ βλ.λ., ἰων. **τοιγαρῶν** ('Ηρ.4,148), διὰ τοῦτο λοιπόν, δι' αὐτὸν τὸν λόγον, ὡς ἐκ τούτου, ἑπομένως, λοιπόν : Πλάτ.Σοφ.234Ε, αὐτ.246Β, Ξεν. 'Αν.1,9,9 **τοιγαροῦν, ἐπεὶ Τισσαφέρνει ἐπολέμησε πᾶσαι αἱ πόλεις ἑκοῦσαι Κῦρον εἵλοντο ἀντὶ Τισσαφέρνους,** 'Αριστλ.Πολιτ.1271b,3· || ὁμ. κ. ποι. : Σοφ.Αἴ.490, αὐτ.Φιλ.341,'Αριστφ.Σφ.1098 **τοιγαροῦν πολλὰς πόλεις Μήδων ἑλόντες.**

τοιγάρτοι μόρ. συμπερασμ. ἐπιτετ. τ. τοῦ τοιγὰρ βλ.λ., τοιγαροῦν βλ.λ., ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον ἐν ἀρχῇ λόγου ἢ διηγήσεως : 'Ηρ.3,3 **τοιγάρτοι . . ἐπεὰν ἐγὼ γένωμαι ἀνήρ,** 'Εμπ.145, Αἰσχ.'Ικ.654, 'Αριστφ. 'Αχ.643, Θουκ.6,38, 'Ανδοκ.1,108, Πλάτ.Φαῖδ.82D.

τοιθορύκτρια 'Ησ. «ἡ τοὺς σεισμοὺς ποιοῦσα».

τοιθορύσσω «σείω ἰσχυρῶς»· πρβλ. τανθαρύζω.

τοῖιν ἄρθρ. ἐπ. γενικ. κ. δοτ. τοῦ δυϊκοῦ ἀριθμ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ. : 'Ιλ.Ν 66 **τοῖιν δ' ἔγνω πρόσθεν 'Οϊλῆος ταχὺς Αἴας.**

τοιμάζω δημ. συγκεκομμ. τ. τοῦ ἑτοιμάζω βλ.λ.

τοῖν 'Ησ. «τί ποτε, Κρῆτες».

τοίνεος ἀντων. 'Επιγρ. θεσσ. τ. ἀντὶ τούτου γενικ. ἑν. τῆς δεικτ. ἀντων. οὗτος βλ.λ. : 'Επιγρ.Λαρίσης.

τοινί ἀντων. 'Επιγρ. ἀρκ. ἑν. ἀρσ. **κ.** οὐδ. τῆς ἀντων. ὀνὶ βλ.λ. : 'Επιγρ. Τεγέας.

τοίνυν (τοι, νυν) σύνδ. συμπερασμ. ἐν χρ. πρὸς ἔκφρασιν τῆς ἰσχυρᾶς τοῦ λέγοντος πεποιθήσεως, σχεδὸν ὡς τὸ τοιγὰρ βλ.λ., πλὴν ὅτι π. τοῖς δοκίμοις συγγραφεῦσιν οὐδέποτε τίθεται ἐν ἀρχ. προτ., ὅθεν, λοιπόν, δι' ὃ βλ.λς : Πινδ.Ο 6,27 **χρὴ τοίνυν πύλας ὕμνων ἀναπιτνάμεν,** 'Ηρ.1,57· || συχν. εἰσάγει λογικὸν συμπέρασμα : Πλάτ.Χαρμ.159D, **οὐ τοίνυν κατά γε τὸ σῶμα ἡ ἡσυχότης,** 'Αριστλ. Πολιτ.1260a,2, αὐτ.ΖΜ 641a,15· || ὁμ. ἐν χρ. ὅπως εἰσαγάγῃ ὑποτεταγμένας ἢ ἰδιοτέρας περιπτώσεις γενικῆς τινος προτ. : Πλάτ.Κρατ.399Β **τούτων τοίνυν ἓν καὶ τὸ τῶν ἀνθρώπων ὄνομα πέπονθεν,** 'Ισοκρ.4,103· || ἐν διαλόγῳ εἰσάγει ἀπόκρισιν : Σοφ.'Ηλ.1050 **ἄπειμι τοίνυν αὖτε γὰρ σὺ τἄμ' ἔπη τολμᾷς ἐπαινεῖν,** Θουκ.5,89· || εἰδ. ἀπόκρισιν, ἣν ὁ ἴδιος ὁ ἐρωτῶν προκαλεῖ : Πλάτ. Μέν.76Α **ἤδη τοίνυν ἂν μάθοις μου ἐκ τούτων,** 'Επιγρ.'Επιδαύρου· || ὁμ. ἐν χρ. **καὶ ἐν ἀπαντήσει** εἰς πρόσκλησιν νὰ ὁμιλήσῃ τις : 'Αριστφ.Νεφ. 961· || ὁμ. κ. **ἐν ἐκφράσεσιν** ἐπιδοκιμασίας, ἰδ. **ἐν** ταῖς φρς **καλῶς - κάλλιστα τοίνυν :** 'Αριστφ.Σφ.856, Πλάτ.Κρατ.433Α· || ὁμ. κ. ἐπὶ ἀποδοκιμασίας ἢ ἀποκρίσεως : 'Αριστφ.Νεφ.1236 **ἀπόλοιο τοίνυν ἕνεκ' ἀναιδείας ἔτι·** || ὁμ. πρὸς συνέχισιν συλλογισμοῦ τινος : Πλάτ.Συμπ. 178D, Ξεν.'Αν.3,1,36, αὐτ.7,7,28· || ὁμ. ἐν χρ. πρὸς ἐπάνοδον εἰς διακοπεῖσαν διήγησιν : Πλάτ. Πολ.562B **ναί. 'Η πλούτου τοίνυν ἀπληστία,** αὐτ. Πολιτ.275D· **2)** συχν. προσθέτει ἢ μεταβαίνει εἰς νέον τι, ὅθ. ἐπὶ πλέον, ἐκτὸς τούτου : Πλάτ.'Απολλ.33C, αὐτ.Φαῖδ.109Α, αὐτ.Κρίτ.52C **ἔτι τοίνυν ἐν αὐτῇ τῇ δίκῃ ἐξῆν σοι φυγῆς τιμήσασθαι,** Ξεν.ΚΠ 2,2,25, Ξεν. 'Αν.7,6,19, Πλάτ.Σοφ.234Α· || σπαν. τίθεται εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ λόγου, ὅταν ἀναφέρεται εἴς τι, τὸ ὁποῖον ἔχουν κατὰ νοῦν καὶ ὁ ὁμιλῶν καὶ ὁ ἀκούων : Ξεν.'Αν.5,1,2.

τοῖο ἄρθρ. ἰων. κ. ἐπ. γενικ. ἑν. τοῦ ἄρθρ. **ὁ βλ.λ.:** 'Ιλ.Α 380 **τοῖο δ' 'Απόλλων εὐξαμένου ἤκουσεν.**

τοῖος, τοία (ἰων. **τοίη), τοῖον** ἀντων. δεικτ. ἀνταποκρ. πρὸς τὴν ἀναφορ. οἷος βλ.λ., τὴν ἐρωτημ. ποῖος, κ. τὴν ἀόρ. ποιός βλ.λ., τοιοῦτος τὸ εἶδος ἢ τὴν ποιότητα, τοιοῦτος, τέτοιος, **ἐν** συχνοτ. χρ. π. τοῖς ποι., ἐν λίαν περιωρισμένῃ **δὲ π.** τοῖς **πεζ.** πορ' οἷς ἀπαντᾷ ἡ τοιόσδε ἢ τοιαῦτος βλ.λς· **κυρίως** τὸ **τοῖος** ἀπαιτεῖ ἑπομένην πρότ. εἰσαγομένην διὰ τοῦ οἷος : 'Ιλ.Σ 105 **τοῖος ἐών, οἷος οὔ τις 'Αχαιῶν** (ἐστιν), αὐτ.Α 262, αὐτ.Ζ 146 **οἵηπερ φύλλων γενεή, τοίη δὲ καὶ ἀνδρῶν,** 'Οδ.Δ 342, αὐτ.421· || σπαν. ἀντὶ τοῦ **οἷος** εὕρηται τὸ ὁποῖος : αὐτ.Ρ 421· || ὁμ. ἀντὶ τοῦ **οἷος** ἡ ἀντων. ὅς βλ.λ. : 'Ιλ.Η 231 **ἡμεῖς δ' εἰμὲν τοῖοι, οἳ ἂν σέθεν ἀντιάσαιμεν,** αὐτ.Ρ 164, αὐτ.Ω 153, αὐτ.182, 'Οδ.Β 286· || σπαν. ἕπεται σύνδ. ἀντὶ ἀναφορ. ἀντων. : αὐτ.208 **τοῖον ὅπως ἐθέλει·** || τὸ **τοῖος** συχν. κ. ἀπολ., ὅτε ἀναφέρεται εἴς τι προηγούμενον, τοιοῦτος, ὁποῖος ἐλέχθη, τοιοῦτον, ὁποῖον ἐλέχθη : 'Ιλ.Δ 289, αὐτ.390, αὐτ.399, αὐτ.Ε 828 **τοίη τοι ἐγὼν ἐπιτάρροθός εἰμι,** αὐτ.Ρ 170, Πινδ.Ι 5161, 14, Αἰσχ.Εὐμ.378, Σοφ.Αἴ.562, 'Αριστφ.Βάτρ.470 **τοία Στυγός σε μελανοκάρδιος πέτρα·** || **κ.** μτ. λ. προσδιοριστικῶν : 'Ιλ.Ε 450 **αὐτῷ τε Αἰνείᾳ ἴκελον καὶ τεύχεσι τοῖον,** αὐτ.Σ 105, Θέογν.216· || π. τῇ δοκίμῳ πεζογραφίᾳ εἶναι ἐν χρ. μ. εἰς τὴν φρ. **τοῖος ἢ τοῖος :** Πλάτ.Πολ.429Β **ἢ τοίαν αὐτὴν εἶναι ἢ τοίαν,** αὐτ.437Ε, Πλουτ.'Ηθ.1108F **οὐ μᾶλλον τοῖον ἢ τοῖον εἶναι·** || κ. **τοῖος καὶ τοῖος :** αὐτ.Φαῖδρ.271D, Λογγῖν.'Υφ.27,1· || κ. **οἱ μὲν τοῖοι, οἱ δὲ τοῖοι :** 'Επίκ.'Επιστ.1,140· || π. μτγν. πεζ. ἐν χρ. **ἐν** τῇ σημ. τοῦ τοιόσδε βλ.λ.:Σέξτ. 'Εμπ.Πυρρ.1,228, αὐτ.Μαθ.7,197, Αἰλ.ΖΙ 1,41, Πάπ.· **2)** τὸ τοῖος μτ. ἀπαρφ. κατάλληλος, ἁρμόδιος, ἱκανὸς νά : 'Οδ.Β 60 **ἡμεῖς δ' οὔ νύ τι τοῖοι ἀμυνέμεν· 3)** μτ. ἐπιθ. τοῦ αὐτοῦ γένους κ. τῆς αὐτῆς πτώσ. καθιστᾷ τὴν κυρίαν ἔννοιαν τοῦ ἐπιθέτου ἐμφαντικωτέραν : 'Ιλ.Ψ 246, 'Οδ.Γ 321 **πέλαγος μέγα τοῖον** (τόσον μέγα), αὐτ.Ο 451 **κερδαλέον δὴ τοῖον** (τέτοιον πανοῦργον)· || κ. ἔτι ἰσχυρότερον: αὐτ.Λ 135 **ἀβληχρὸς μάλα τοῖος** (καθ'

ὑπερβολὴν ἤπιος), αὐτ.Ψ 282, αὐτ.Υ 302 **μείδησε . . σαρδάνιον μάλα τοῖον·** ‖ σπαν. μτ. ὑπερθ.: Ἡσίοδ.Θ 703 **τοῖος μέγιστος δοῦπος·** **4)** μτγν ἐπ. οἷος βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.762, αὐτ.᾿Αλεξ 233, αὐτ. 293· **5)** ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. τοῖον ἐν ἐπιρρημ. χρ. **οὕτω πολύ, τόσον πολύ**, ὅθ. πάρα πολύ : Ἰλ.Χ 241 **τοῖον γὰρ ὑποτρομέουσι,** Ὀδ.Γ 496· ‖ θαμὰ **τοῖον** τόσον συχνά, πολὺ συχνά : αὐτ.Α 209· ‖ σιγῇ **τοῖον** ἀκριβῶς ἐν σιγῇ : αὐτ.Η 30 **ἀλλ᾿ ἴθι σιγῇ τοῖον·** **6)** Σχόλ.᾿Ιλ.Η 231 «οἱ γλωσσογράφοι τὸ τοῖοι ἀντὶ τοῦ ἀγαθοί· ὅθεν καὶ Καλλίμαχος τῶν «τοίων δεῖ» κέχρηται».

τοιόσδε-άδε-όνδε ἀντων., Ιων. θηλ. -ήδε, ἐπιτετ. τ. τοῦ τοῖος βλ.λ. ἔχων τὴν αὐτὴν σχέσιν πρὸς τὸ τοιοῦτος, ἣν τὸ ὅδε πρὸς τὸ οὗτος, τοιοῦτος περίπου, τέτοιος δά· π. Ὁμ. οὐχὶ σύνηθες ὅσον τὸ τοῖος, ἀλλὰ π. Ἡρ. κ. Ἀττ. πολλῷ συχνότ.· ἐνίοτε προηγεῖται τοῦ οἷος : Ἰλ.Ω 375, Ὀδ.Α 371 **ἀοιδοῦ τοιοῦδ᾿ οἷος ὅδ᾿ ἐστί,** αὐτ.Ρ 313· ‖ συχνότ. ἀπολ. : αὐτ.Π 205 **ἀλλ᾿ ὅδ᾿ ἐγὼ τοιόσδε,** αὐτ.Ο 330· **2)** συχν. μτ. ἐπιτετ. σημ. τόσον μέγας, τόσον ἔξοχος, τόσον κακός : Ἰλ.Β 120 **τοιόσδε τοσόσδε τε λαός,** αὐτ.799, Ὀδ.Δ 64 **οὐ κε κακοὶ τοιούσδε τέκοιεν,** αὐτ.Υ 206, Ἡρ.2,73· **3)** συχν. π. Ἀττ. ὡς δεικτικὸν τοῦ οἷος βλ.λ.:Σοφ. ἀπ.576,2,Πλάτ.Μέν.75Ε· ‖ κ. τοῦ ὅς βλ.λ.:Ἡρ.7,158· ‖ σπαν. ὡς δεικτικὸν ἡγούμενον συνδέσμου, οἷον τοῦ ὡς : Αἰσχ.Πέρσ.179 **ἀλλ᾿ οὔτι πω τοιόνδ᾿ εὐαργὲς εἰδόμην·** ‖ ὁμ. κ. μτ. διορ. τοῦ κατά τι : Ὀδ.Ρ 313 **τοιόσδ᾿ ἦμεν δέμας ἠδὲ καὶ ἔργα,** αὐτ.Τ 359 **τοιάσδ᾿ ἐστὶ πόδας·** ‖ κ. μτ. οὐσ. ἐνάρθρ. παρεμβαλλόμενον μεταξὺ τοῦ ἄρθρ. κ. τοῦ οὐσ. : Αἰσχ.Ἑπτ.547, Σοφ.ΟΤ 895, αὐτ.ΑΪ.330 **φίλων γὰρ οἱ τοιοίδε νικῶνται λόγοις,** Θουκ.4, 15 **ἐν τῇ τοιᾷδε ἀνάγκῃ,** Πλάτ.Πρωτ.358Β· ‖ ἐν τῷ τοιῷδε ἐν τοιαύτοις προτάσεσι : Ἡρ.9,27 **οὐ γὰρ ἐν τῷ τοιῷδε τάξιος εἵνεκεν στασιάζειν πρέπει,** Θουκ.2,39· κ. ἄνευ τοῦ ἄρθρ. : Ἡρ. 1,207 **ἕτεροι τοιοίδε,** ΚΔ Πέτρ.2,1,17 **φωνῆς ἐνεχθείσης τοιᾶσδε·** ‖ **κατὰ τοιόνδε** κατὰ τοιοῦτον τρόπον : Ἡρ.4,48, αὐτ.7,10,ε'· **4)** ἡ ἔνν. τοῦ τοιόσδε καθίσταται ἔτι μᾶλλον ἀόριστος διὰ τῆς προσθ. τοῦ **τις,** οἷον **τοιόσδε τις** τοιοῦτός τις, τοιοῦτος περίπου : αὐτ.3,139, αὐτ.4,50 **ἴσος δὲ αἰεὶ ῥέει ἔν τε θέρεϊ καὶ ἐν χειμῶνι.. κατὰ τοιόνδε τι,** Πλάτ.Συμπ.173Ε· **5)** π. πεζ. ἐν τῇ διηγήσει τὸ **τοιάδε** σημαίνει τὰ ἑξῆς περίπου, τὸ δὲ **τοιαῦτα** τὰ προηγούμενα : Ἡρ.1,8 **ἔλεγε .. τοιάδε.**

τοιοσδί-αδί-ονδί ἀντων. ἐπιτετ. τ. τοῦ τοιόσδε : Ἀριστοφ.Ἱππ.1376 **ἃ στωμυλεῖται τοιαδὶ καθήμενα,** Πλάτ.Κωμ.174,6, Ἀριστλ.Μεταφ.1060b,21.

τοιουτογνώμων-ονος-ον μσν. ὁ ἔχων τοιαύτην γνώμην, ὁ οὕτω φρονῶν : Τζέτζ.ἐν Ἀν.Ὀξ.4,32.

τοιουτοδύναμος-ον μσν. ὁ τοιαύτης δυνάμεως : Τιμόθ.Ἱεροσ.244C.

τοιουτοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ τοιούτου εἴδους : Κύριλλ.Ἀλ.1,1,285Α.

τοιοῦτος-αύτη-οῦτο ἀντων. δεικτ. κ. μσν. κ. νεώτ., οὐδ. κ. -οῦτον (Ὀδ.Η 309, αὐτ.Ν 330, Ἡρ.2,5, αὐτ. 150, αὐτ.Γ 27, αὐτ.85, αὐτ.5,106, αὐτ.7,103, Θουκ.7, 21, Πλάτ.Ἱππ.Μ 281Β, Γέμιν.2,20), αἰολ **τέουτος** (Λυρ.Ἀδέσπ.51), θηλ. **τεαύτα** (Σαπφ Συμπλ.Ἀνθ.13,4, Ἀλκ.Συμπλ.Ἀνθ.8,5, αὐτ.25,10), ἰσχυρότερος τ. τοῦ τοῖος βλ.λ., ἔχων τὴν αὐτὴν σχέσιν πρὸς τὸ τοιόσδε, οἵαν τὸ **οὗτος** πρὸς τὸ **ὅδε,** π. Ὁμ. ἧττον σύνηθες τοῦ τοῖος, ἀλλὰ π. Ἀττ. ὁ συνηθέστερος τῶν τριῶν τ. ὡς δεικτικὸν τοῦ **οἷος,** αὐτοῦ τοῦ εἴδους, τέτοιος, τέτοιας λογῆς : Ὀδ.Δ 269 **ἀλλ᾿ οὔπω τοιοῦτον ἐγὼν ἴδον ὀφθαλμοῖσιν,** Πλάτ. Συμπ.199D· ‖ κ. τοῦ **ὅς, ὅσπερ** : Σοφ.Ἀντ.691 **λόγοις τοιούτοις, οἷς σὺ μὴ τέρψει κλύων,** Θουκ. 1,21, Λυσ.13,1, αὐτ.30,14, Πλάτ.Πολ.349D **ὁ τοιοῦτος ὢν καὶ ἐοικέναι τοῖς τοιούτοις,** Ξεν.Λοκ. 7,5· ‖ κ. τοῦ **οἷόσπερ** : αὐτ.ΚΠ 6,2,2· ‖ κ. τοῦ **ὡς** : Ἰλ.Φ 428· ‖ σπαν. τοῦ **ὥστε** : Αἰσχ.Ἀγ.1075, Πλάτ.Συμπ.175D· ‖ συχν.ἀπολ. : Πίνδ.Ο 6,16, Ἡρ.2,2 **ὡς οὐκ ἐδύνατο . . πάρον οὐδένα τούτου ἀνευρεῖν . . ἐπιτεχνᾶται τοιόνδε, - τοιοῦτος ἄνθρωπος, - τοιαύτη κατάπτωσις προκαλεῖ θλῖψιν, - συμβαίνουν τοιαῦτα ἀπρόοπτα·** **2)** συχν. μτ. ἐπιτατ. ἐνν. τόσον μέγας, τόσον εὐγενής, τόσον καλός : Ἰλ.Η 242 **οὐ γάρ σ᾿ ἐθέλω βαλέειν, τοιοῦτον ἐόντα,** Πλάτ.Ἱππ.Μ 281Β **τοιοῦτον . . ἐστὶ τὸ . . τέλειον ἄνδρα εἶναι** (τόσον μέγα πρᾶγμα εἶναι τὸ νά . .)· ‖ τόσον ἄθλιος, τόσον ἐλεεινός : Σοφ.ΑΪ.1298· ‖ ἀπολ. **εἰς τοιοῦτον** εἰς τοιαύτην κατάστασιν : Πλάτ.Γοργ.511Α **εἴς τι τοιοῦτον ἐμπίπτειν, οὐ . .** **3)** συχν. συνάπτεται μτ. τοῦ τοσοῦτος βλ.λ. : Θουκ.5,63, Ξεν.ΚΠ 2,4,6 **σὺν τοιαύτῃ καὶ τοσαύτῃ δυνάμει·** ‖ κ. μτ. τοῦ **οὗτος** : Πλάτ.Πολ.461Ε, Ξεν.ΚΠ 8,2,26 **ταῦτα μὲν δὴ καὶ τοιαῦτα πολλὰ ἐμηχανᾶτο·** ‖ κ. μτ. τοῦ **ἕτερος** : Ἡρ.3,47 **τοιοῦτος ἕτερός ἐστι,** αὐτ.1,120, αὐτ.2,5· ‖ **τοιοῦτός** εἰμι ἢ γίγνομαι **εἴς - περί** τινα ἢ **τινί** οὕτω διατίθεμαι, τοιαύτας διαθέσεις ἔχω πρός τινα : Σοφ.Φιλ.1271, Ξεν.ΚΠ 5,2,27, Ἰσοκρ.1,14 **τοιοῦτος γίγνου περὶ τοὺς γονεῖς·** ‖ συχν. κ. ἐνάρθρ. : Πίνδ.Ο 9,40, Ἱππ.Ἄρθρ.42, Αἰσχ.Πρ.952, αὐτ.Χο.291, Σοφ.ΟΚ 642, Ἀντιφ.6,40 **ὀνόματι ὁ τοιοῦτος ἐμὲ προσαγορεύων·** **4)** ἡ ἔνν. τοῦ τοιοῦτος προσλαμβάνει ἀοριστίαν διὰ τῆς προσθήκ. τοῦ **τις,** οἷον **τοιοῦτός τις** ἢ **τις τοιοῦτος,** Πίνδ.Ο 6,16, Θουκ.1,132, Πλάτ.Πολ.386Α **τὰ μὲν δὴ περὶ θεούς . . τοιαῦτ᾿ ἄττα . . ἀκουστέον·** ‖ ἐν τοιαύτῃ περιπτώσει δύναταί συχν. νὰ ἑρμηνευθῇ δι᾿ ἐπιρρήματος : Ξεν.Ἀν.5,8,7 **ἡ διάρριψις τοιαύτη τις ἐγένετο** (οὕτω πως ἐγένετο), Πολύβ.3,45,6 **ἐγένετο ἡ διακομιδὴ τοιαύτη τις·** **5)** τὸ οὐδ. τὸ τοιοῦτον ὡς οὐσ. ἡ τοιαύτη διαγωγή : Θουκ.1,76 **οὐδ᾿ αὖ πρῶτοι τοῦ τοιούτου ὑπάρξαντες·** **6)** ὁμ. ὁ τοιοῦτος λόγος, ἡ τοιαύτη αἰτία : αὐτ.7,21 πλέον τι **διὰ τὸ τοιοῦτον ἐκπλαγέντων,** αὐτ.3,37· **7)** ὁμ. ἡ τοιαύτη περίπτωσις : αὐτ.81 οἷον **φιλεῖ ἐν τῷ τοιούτῳ γίγνεσθαι·** **8)** ὁμ. ἡ τοιαύτη θέσις : Ξεν.Ἀγησ.6,7 **νομίζων ἐν τῷ τοιούτῳ τό τε ἀτρεμὲς καὶ ἀνεκπληκτότατον εἶναι·** ‖ ὁμ. τὸ τοιοῦτο αὐτὸ τὸ σημεῖον : αὐτ.Ἀν.1,7,5 **διὰ τὸ ἐν τοιούτῳ εἶναι τοῦ κινδύνου προσιόντος·** **9)** ἐν διηγήσεσι : τὸ **τοιαῦτα** κυρίως ἀναφέρεται εἰς τὰ προηγούμενα : Αἰσχ.Πρ.500 **τοιαῦτα μὲν δὴ ταῦτα,** Σοφ. Ἠλ.696 **καὶ ταῦτα μὲν τοιαῦτα,** Ξεν.Ἀν.2,5,12· **10)** προηγουμένης ἐρωτήσεως τὸ τοιαῦτα βεβαιοῖ ὡς τὸ ταῦτα, ἀκριβῶς οὕτω, βεβαίως οὕτω : Εὐρ.Ἑκ.776 **τοιαῦτ᾿ ἐπειδὴ συμφορὰν ἔγνω Φρυγῶν,** αὐτ.Ἠλ.645· **11)** ἀπολ. ἐν ἐνάρθρ. χρ. **ὁ** ὅμοιος : Δημ.96 **παραπέμπεσθαι τὰ πλοῖα τὰ αὐτῶν, τὰ τοιαῦτα·** **12)** νεώτ. κ. δημ. παικτ. **ἀντὶ** οὐσ. οὗ ἀποφεύγεται ἡ χρ., ἰδ. ἀντὶ τῶν λ. κίναιδος, ἀρσενοκοίτης, **ἢ** ἐπὶ γυναικῶν, πόρνη κττ. : **αὐτὸς εἶναι τοιοῦτος·** **13)** ἡ αἰτ. τοιαῦτα ὡς **ἐπίρρ.** κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον : Σοφ.ΟΤ 1327 **πῶς ἔτλης τοιαῦτα σὰς ὄψεις μαρᾶναι ;**

τοιουτοσί-αυτηί-ουτοί ἀντων. δεικτ., οὐδ. **κ. τοιουτονί,** ἐπιτετ. τ. τοῦ τοιοῦτος βλ.λ. : Ἀριστοφ.Βάτρ.66 **τοιουτοσὶ τοίνυν με δαρδάπτει πόθος,** αὐτ.Λυσ.1087, Πλάτ.Θεαίτ.163Ε, Ἐπίκ.ἀπ. 310, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,25. αὐτ.Μαθ.7,267.

τοιουτόσχημος-ον μτγν. κ. μαν. κ. -σχήμων-ονος -ον, δοτ. πληθ. -σχήμοσι (Εὐστ.Διον.Περ.175), ὁ ἔχων τοιοῦτο σχῆμα : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,209.

τοιουτότης-ητος (ἡ) μνγν. τὸ νὰ εἶναί τι τοιοῦτον ἢ τοιοῦτον, τοιαύτη τις ποιότης : Ἀλέξ.Ἀφρ Τοπ.210,24, Σιμπλίκ.Κατ.222,23 (Στωικ.ἀπ.2,126).

τοιουτότροπος-ον ὁ τοιοῦτος τὸν τρόπον ἢ τὸ εἶδος, τοιοῦτος, παρόμοιος, τέτοιας λογῆς : Ἡρ. 7,226 **καὶ ἄλλα τοιουτοτρόπως ἐπεά φασι,** Ἱππ. Προγν.24, αὐτ."Αρθρ.42, Θαυκ.2,8, **αὐτ.**13, Πλάτ. Νόμ.735Ε, Ἐπίκ.Ἐπιστ.Ι,29U.

τοιουτοτρόπως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τοιοῦτον τρόπον, κατ' αὐτὸν τὸν τρόπον, οὕτω, ἔτσι (δά) : Ἱππ."Αρθρ.44, Τζέτζ. Λυκάφρ.492, Γλωσσ.

τοιουτόφωνος-ον μσν. ὁ ἔχων τοιαύτην φωνήν : Εὐστ.1600,63.

τοιουτόχρους-οος-ουν-οον κ. μσν. ὁ ἔχων τοιοῦτο χρῶμα : Ἱππ.Ἐπιδ.7,1), Δαμιαν.Ὀπτ.13.

τοιουτοψύχως ἐπίρρ. μσν. μὲ τοιούτην ψυχήν, μὲ τοιοῦτον ναῦν ἢ διάθεσιν : Εὐστ.Πον.226,96 **τοιαυτοψύχως προσενεχθήσεται τῷ τοιούτῳ.**

τοιουτώδης-ους-ες μτγν. ὁ τοιοῦτος τὸ εἶδος, τοιοῦτος : Λουκ.Ἀλ.20, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,206.

τοιούτως ἐπίρρ. μσν. κατὰ τοιοῦτον τρόπον, οὕτω, ἔτσι δά : ΕΜ 650,42.

τοῖρ Ἐπιγρ. ἠλει. τ. τοῦ τοῖς, δοτ. ἀρσ. κ. οὐδ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.

τοίσδεσ(σ)ι(ν) ἀντων. ἐπ. κ. Ἰων. τ. τοῦ τοῖσδε, δοτ. πληθ. ἀρσ. κ. οὐδ. τῆς ἀντων. ὅδε βλ.λ. : Ὀδ.Κ 268 **ξὺν τοίσδεσι θᾶσσον φεύγωμεν,** Ἱππ. Γυν.2,124 (δ. ἀνάγν. τοῖς εἴδεσιν).

τοιχάριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τοῖχος βλ.λ. : Νεῖλ.Ὁμ.Ἐπιστ.2,96,164 **τί ὤνησας τὴν σαυτοῦ ψυχὴν τοῖς τοιχαρίοις τὸ σῶμα ἐγκεκρυφώς;**

τοιχαρχία (ἡ) νεώτ. ἑκάστη τῶν εἰς δύο ἡμίση διαιρέσεων τοῦ πληρώματος πολεμικοῦ πλοίου διὰ τὴν ἐκ περιτροπῆς ἐκτέλεσιν ὑπηρεσίας.

τοίχαρχος (ὁ) (τοῖχος 2)) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπόπτης τῶν ἐρετῶν ἑκατέρας πλευρᾶς τοῦ πλοίου : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.1,35, αὐτ.2,23· **2)** νεώτ. παλαιότερον ἐν τῷ ναυτικῷ, ὁ ἐπὶ κεφαλῆς τῶν ἐκτελούντων ὑπηρεσίαν ἀνδρῶν τοῦ πληρώματος.

τοιχάς-άδος (ἡ) μτγν. ποι. ἐπίθετον **πλοίου** : Νόνν.Δ 39,7 (διόρθ. στοιχάδας).

τοιχέπαλξις-εως (ἡ) μσν. εἶδός **τι πολιορκητικῆς** μηχανῆς : Δαύκ.Ἱστ.Βυζ.13,26Β.

τοιχίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τοῖχος, τοιχάριον : Ἀνών.Προγν.π Ρήτ.1,642W.

τοιχίζω μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίου, **κλίνω** πρὸς τὸν ἕτερον τοῖχον, πρὸς τὴν ἑτέραν τῶν πλευρῶν, γέρνω, πλησιάζω : Ἀχιλλ.Τάτ.3,1 **κλίνεται δὲ κοῖλον τοιχίσαν τὸ σκάφας,** Εὐστ.1021,12.

τοιχίον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τοῖχος, μικρὸς τοῖχος, τοιχάκι· **2)** νεώτ. τὸ ἑκατέρωθεν ἀνοίγματός τινος, οἷον θύρας, παραθύρου, μέρος τοῦ τοίχου· **3)** ὁμ. ἡ ἐξωτερικὴ ὄψις τῆς θήκης τοῦ οὐραίου τοῦ ὅπλου.

τοίχιος-α-ον Ἐπιγρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τοῖχον.

τοίχισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τοίχου περίφραξις γηπέδου, περιτοίχισις, τοιχογύρισμα.

τοίχισμα-ατος (τὸ) μσν. οἰκοδόμημα : Νικ.Χοῦμν. ἐν Ἀν.Βοασσ.5,208,5.

τοιχόβαθρον (τὸ) νεώτ. βάσις ἐκ τοιχοποιίας.

τοιχοβάτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ βαίνων ἐπὶ τοῦ τοίχου : Κατ.Ἀστρλ.Κ 8(4),215· **2)** μσν. εἶδός τι σαύρας, ὅ. ξυλόβατος : Συμ.Μάγ.Τετραπόδ.

τοιχοβατῶ-έω μτγν. βαίνω ἢ ἀναβαίνω **ἐπὶ** τοῦ τοίχου : Anal.Gr.ἐν Cotel.Mon.4,15.

τοιχοβαύστης (ὁ) μσν. ὁ τοιχοβάτης βλ.λ.2) : Συμ.Μάγ.Τετραποδ.

τοιχογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. πᾶν ὅ,τι εἶναι ἐζωγραφημένον ἐπὶ τοίχων, τοιχογραφία.

τοιχογραφία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ τοιχογραφεῖν, τὸ ζωγραφεῖν ἐπὶ τῶν τοίχων : Ἀρετ.Ὀξ. Νούσ.1,2· **2)** μσν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ νὰ ζωγραφῇ τις ἐπὶ τῶν τοίχων : Στέφ.Βυζ.ἐν λ. Βοῦρα· **3)** νεώτ. τοιχαγράφημα.

τοιχογράφος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** γράφων ἢ ζωγραφῶν ἐπὶ τοίχου : Ψ'Ὠριγ.Μᾶρκ.1,131· ‖ νεώτ. ζωγράφος εἰδικευμένος εἰς τὴν τοιχαγραφίαν.

τοιχογραφῶ-έω μσν. κ. νεώτ. γράφω ἢ ζωγραφῶ ἐπὶ τοίχου, ἐκτελῶ τοιχογραφίαν : Ἰγνάτ. 55Α, Στουδ.Θεόδ.135Β, αὐτ.142Ε, αὐτ.143Β.

τοιχογυρίζω δημ., μτχ. παθ. παρακ. **-σμένος, περιβάλλω** διὰ τοίχου, περιτοιχίζω, περιμαντρώνω.

τοιχογύρισμα-ατος (τὸ) δημ. περιτοίχισις ἢ περιτοίχισμα.

τοιχοδαίμων-ονος (ὁ) γλωσσ. στρουθίον μικρόν.

τοιχοδιφήτωρ-ορος (ὁ) λεξ. ὁ τοὺς τοίχους διφῶν, ὁ εἰσερχόμενος δι' ὀπῆς εἰς τοῖχον, ἴδ. ὅπως κλέφη, ὅθ. τοιχωρύχος : Ἡσ.

τοιχοδομή (ἡ) νεώτ. κ. **τοιχοδομία κατασκευὴ** τοίχου, τοιχοποιία.

τοιχοδόμησις-εως (ἡ) νεώτ. **ἡ πρᾶξις** τοῦ τοιχοδομῶ, χτίσιμο τοίχου.

τοιχοδομία (ἡ) νεώτ. δ. τ. τοῦ τοιχοδομή βλ.λ.

τοιχοδόμος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κτίστης τοίχου, τοιχοποιός : Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,348.

τοιχοδομῶ-έω Ἐπιγρ. κ. νεώτ. κτίζω, **οἰκοδομῶ** τοῖχον : Ἐπιγρ.Ὠρωποῦ.

τοιχοκόλλημα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. δημ. πᾶν ὅ,τι τοιχοκολλᾶται καὶ ἰδίᾳ γραπτὴ ἢ ἔντυπος γνωστοποίησις ἢ διαφήμισις· **2)** τοιχοκόλλησις βλ.λ.

τοιχοκόλλησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις τοῦ τοιχοκολλῶ· **2)** εἶδός τι διαφημίσεως ἢ γνωστοποιήσεως, ἐν ᾗ χρησιμοποιοῦνται οἱ **τοῖχοι** πρὸς ἐπικόλλησιν **ἢ** ἀνάρτησιν τῆς ἀγγελίας.

τοιχοκολλητής (ὁ) νεώτ ὁ τοιχοκολλῶν **τὰς** ἀγγελίας ἐργάτης.

τοιχοκολλῶ-άω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐτοιχοκόλλησα,** ἐπικολλῶ εἰς τὸν τοῖχον γνωστοποίησιν ἢ διαφήμησιν, ἀναγγέλλω τι διὰ τοιχοκολλήματος.

τοιχόκρανον (τὸ) μτγν. τὸ ἀνώτατον ἄκρον, **ἡ** κορυφὴ τοῦ τοίχου : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.83,19.

τοιχοποιία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. δ. ἀνάγν. **τοῦ τειχοποιία** βλ λ. : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.81,34· **2)** νεώτ. **ἡ κατασκευὴ** τοίχου, τοιχοδόμησις, τοιχοδομ**ία**, κτίσιμο· **3)** ὁμ. συναρμογὴ φυσικῶν ἢ τεχνητῶν λίθων μετὰ ἢ ἄνευ κονιάματος, λιθοδομή· **4)** ὁμ. τὸ σύνολον τοῦ διὰ κτισίματος ἀποτελεσθέντας μέρους οἰκοδομῆς, κτίσματος κττ. : **ἡ τοιχοποιία** θὰ ὑπερβῇ τὰ 5000 μέτρα.

τοιχοποιός (ὁ) Ἐπιγρ. δ. ἀνάγν. τοῦ τειχοποιός βλ.λ. : Ἐπιγρ.Μιλήτου.

τοιχοπυργίσκος (ὁ) λεξ. σκευοφυλάκιον κατεσκευασμένον ἐπὶ κενοῦ τοῦ τοίχου, ἑρμάριον : ΕΜ 147,5 (δ.ἀνάγν. -πυργίους).

τοιχορραγής-οῦς-ές νεώτ. βοτ. ἐπὶ τῆς κάψης, ἐκεῖνος οὗ σχίζονται **οἱ τοῖχοι τῶν χώρων** κατὰ τὸ μέσον των.

τοιχορρήκτης (ὁ) νεώτ. ὁ διαρρηγνύων τοίχους· **2)** εἶδός τι παλαιοῦ πολιορκητικοῦ πυροβόλου.

τοιχόρυγμα-ατος (τὸ) μσν. **ἡ** τοιχωρυχία βλ.λ. : Δούκ.Βυζ.Ἱστ.7,14Α.

τοιχορύκτης (ὁ) μτγν. ὁ τοιχωρύχος βλ.λ. : Ἰω. Χρυσ.10,91D,Σχόλ.Πίνδ.μετρ.13 Boeckh,Φώτ.,Σουΐδ.

τοῖχος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κατασκεύασμα λιθόδμητον, **πλίνθινον** κλπ., ὑψούμενον **ὅπως** χρησιμεύσῃ ὡς περίφραγμα χώρου, διάφραγμα μεταξὺ δύο χώρων ἢ στήριγμα, ντουβάρι : Ἰλ.Π 212, αὐτ.Σ 374 **τρίποδας γὰρ ἐείκοσι πάντας ἔτευχεν, ἑστάμεναι περὶ τοῖχον,** Ὀδ.Τ 37, αὐτ.Π 267, αὐτ. Β 342 **ἑξείης ποτὶ τοῖχον** ἀρηρότες, Ἡσίοδ.Ἔργ. 732, Εὐρ.Ἑκ.1174, Ἀριστφ.Σφ.130, αὐτ.Ἀχ.144 **ἐν τοῖσι τοίχοις ἔγραφ' «Ἀθηναῖοι καλοί»,** Πλάτ. Νόμ.859Α, αὐτ.Πολ.574D **οὐ πρῶτον μὲν οἰκίας τινὸς ἐφάψεται τοίχου,** Ψήφ.π.Ἀνδοκ.1,84, Ἐπιγρ. **εἰς τὸν τοῖχον ἀντεγγραφάτω,** ΚΔ Πράξ.23,3 **τύπτειν σε μέλλει ὁ θεός, τοῖχε κεκονιαμένε** (ἐπὶ

ἀνθρώπου, ἐν χρ. ὡς ὕβρις). Παπαντ.'Αγ.'Ορ.83, Γρυπ.Σκ.Τερρ.101, Γολ.6,144 **τοίχῳ προσιστάμενοι γυμνάζονται, - περπατάει τὸν τοῖχο τοῖχο** (κατὰ μῆκος αὐτοῦ καὶ πλησίον)· ‖ παροιμ. **τοίχους τοὺς δύο ἐπαλείφειν** ἐπὶ τῶν ἐπαμφοτεριζόντων: Παυσ.6,3,15, Σουΐδ. ἐν λ. δύο τοίχους· ‖ δημ. παροιμ. φρ. **στὸν τοῖχο τὰ λέει** (ὁ εἰς ὃν ἀποτείνεταί τις κωφεύει)· ‖ ὁμ. **κόβω ἀπὸ τὸν τοῖχο εἴρων.** ἐπὶ πράγματος, οὗ στερεῖταί τις καὶ εἶναι ἀδύνατον νὰ τὸ προμηθευθῇ: **ποῦ θὲς νὰ βρῶ λεφτά; ἀπ' τὸν τοῖχο νὰ τὰ κόψω;**· ‖ ὁμ. **τὸν τοῖχο νὰ ξύσῃς, θὰ τὸ βρῇς** ἐπὶ πράγμ. προχείρως εὑρισκομένου· ‖ ὁμ. **τὸ πρόσωπό της τοῖχος** ἐπὶ λίαν ἐφιμυθιωμένης γυναικός· ‖ ὁμ. **ἐβάρεσε τὸν κῶλό του στὸν τοῖχο** ἐπὶ χρεοκοπήσαντος· ‖ ὁμ. **χτυπῶ τὸ κεφάλι μου στὸν τοῖχο** ἐπὶ ὑποστάντος κακόν τι καὶ μετανοοῦντος πικρῶς· ‖ κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ τῶν πλευρῶν σκηνῆς: 'Ιλ.I 219 **αὐτὸς δ' ἀντίον ἷζεν 'Οδυσσῆος θείοιο τοίχου τοῦ ἑτέροιο,** αὐτ.Ω 598, Εὐρ.'Ιων 1158· **2)** κτ. πληθ. τὰ τοιχώματα, τὰ πλάγια, αἱ πλευραὶ σκάφους, πλοίου: 'Οδ.Μ 420 **αὐτὰρ ἐγὼ διὰ νηὸς ἐφοίτων, ὄφρ' ἀπὸ τοίχους λῦσε κλύδων τρόπιος,** Θέογν.674, Εὐρ.'Ελ.1573, Θουκ.7,36,Θεόκρ. 22,12, Λουκ.'Εταιρ.Δ 14,3 **τοίχου ἄρξω τοῦ δεξιοῦ·** ‖ παροιμ. **ὁ εὖ πράττων ἢ εὐτυχὴς τοῖχος** (σχόλ. «ἐπὶ τῶν περὶ τὸ λυσιτελεῖν αὐτοῖς ἀεὶ στρεφομένων· εἴρηται δὲ ἐκ μεταφορᾶς τῶν ἐπιβατῶν τῆς νεώς, ὅταν θατέρου μέρους αὐτοῖς κατακλυζομένου πρὸς τὸ ἕτερον μεθίστανται»: Εὐρ.ἀπ.89 **ἐς τὸν εὐτυχῆ τοῖχον χωρεῖν,** 'Αριστφ.Βάτρ.537 **μετακυλινδεῖν αὑτὸν ἀεὶ πρὸς τὸν εὖ πράττοντα τοῖχον·** **3)** κ. ἐπὶ ἄ. πραγμάτων, οἷον τῶν πλευρῶν ἀνθρωπίνου σώματος: Εὐρ.Τρῳ.118 **εἰς ἀμφοτέρους τοίχους μελέων,** Λουκ.'Ον.9· ‖ κ. ἐπὶ τῶν παρειῶν ποτηρίου: Φερεκρ.143,2 **ποτήρια πλατέα τοίχους οὐκ ἔχοντ'·** ‖ κ. ἐπὶ ἀγγείου: 'Αριστλ.Μετ.359a,3· ‖ κ.ἐπὶ τοῦ λουτῆρος (πυέλου): Γαλ.15,709· **4)** μτγν. τεῖχος βλ.λ.: ΠΔ 'Ησ.25,12.

τοιχόστρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ὑφάσματος, χάρτου, δέρματος, ξύλου κττ. ἐπίστρωσις **τοῦ** ἐσωτερικοῦ τῶν τοίχων δωματίων.

τοιχοῦμαι-όομαι μτγν. φαίνομαι ὡς τοῖχος, παρέχω τὴν ἐντύπωσιν τοίχου κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ὕπαρξιν: Πλούτ.'Ηθ.1120D.

τοιχοφορῶ-έω 'Επιγρ. φέρω τοῖχον ἐπὶ τῆς κεφαλῆς μου, πιθ. ἐπὶ τῆς Κυβέλης: 'Επιγρ.Πάρου.

τοιχόχαρτον (τὸ) νεώτ. χάρτης τοιχοστρώσεως πεποικιλμένος διὰ σχεδίων, χαρτὶ ταπετσαρίας.

τοίχωμα-ατος (τὸ) νεώτ. τοῖχος, τοιχοδομή· **2)** ἐπιφάνεια περιορίζουσα χῶρόν τινα ἢ κοιλότητα, ἡ πλευρὰ οἱουδήποτε κοιλώματος: **τοίχωμα πλοίου - θωρακικά - κοιλιακὰ τοιχώματα.**

τοιχωρύχημα-στος (τὸ) μτγν. ὀπὴ ἀνοιχθεῖσα εἰς τοῖχον· Σουΐδ. «τοιχωρύχημα γαλῆς, τοίχου ὀπή», **Φώτ.**· **2)** μτφ. τέχνασμα κλέπτου: Πολυδ.6,180.

τοιχωρυχία (ἡ) κ. νεώτ. τὸ τοιχωρυχεῖν, τρύπημα τοίχου, τὸ εἰσέρχεσθαι εἰς οἶκον δι' ὀρύξεως τοῦ τοίχου, διὰ διανοίξεως ὀπῆς ἐν αὐτῷ: Ξεν.'Απ.25 **οἷς γε μὴν ἔργοις κεῖται θάνατος ἢ ζημία, ἱεροσυλίᾳ, τοιχωρυχίᾳ,** Διον.'Αλ.Ρωμ.4,24.

τοιχωρυχική (ἡ) (ἐνν. τέχνη) μτγν. ἡ τέχνη **τοῦ** τοιχωρύχου βλ.λ.): Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.2,12.

τοιχωρύχος (ὁ) (τοῖχος, ὀρύσσω) κ. νεώτ. **ὁ** διορύττων τοῖχον, ὁ διὰ διορύξεως τοῦ τοίχου εἰσερχόμενος εἰς οἰκοδόμημα, ὁ λαθραίως καὶ παρανόμως εἰσδύων εἰς οἰκίαν πρὸς κλοπήν, κλέπτης, ἐν χρ. **ἰδ.** ὡς ὅρος ὑβριστικός: 'Αριστφ. Νεφ.1327, αὐτ.Βάτρ.773, **αὐτ.**Πλ.204 **ἥκιστ', ἀλλά με τοιχωρύχος τις διέβαλ',** Πλάτ.Νόμ.831E,'Αμειφ. 24· **2)** ἐπὶ πραγμ., ὡς ἐπίθ. **τοιχωρύχον λαγύνιον** ἄθλιον, ἐλεεινόν: **Δίφιλ.**3,1.

τοιχωρυχῶ-έω κ. νεώτ. εἶμαι τοιχωρύχος, διορύσσω τοῖχον, τρυπῶ τοὺς τοίχους τῶν οἰκιῶν λάθρα εἰσέρχομαι ἐντὸς αὐτῶν καὶ κλέπτω: 'Αριστφ.Πλ.165 **ὁ δὲ λωποδυτεῖ γε νὴ Δί', ὁ δὲ τοιχωρυχεῖ,**Πλάτ.Πολ.575B,Ξεν.'Απομν.1,2,62· **2)** μτφ. μεταχειρίζομαι τεχνάσματα, ἵνα διαπράξω κλοπήν τινος: Δημ.925 **οἷα ἐτοιχωρύχησαν περὶ τὸ δάνειον,** Φιλόστρ.Σοφ.2,1,6, Φίλ.2,527.

τοιχωτός-ή-όν γλωσσ. **ὁ ἐφωδιασμένος διὰ τοιχωμάτων**: **κλίνη τοιχωτή.**

τοίως ἐπίρρ. ἐπ. μτγν. κατὰ τοιοῦτον τρόπον, οὕτω, τοιουτοτρόπως: Θεόκρ.24,71 **ὁ δ' ἀντημείβετο τοίως,** 'Απολλ.Ρ 3,1:97.

τοιῶσδε μτγν. κ. μσν. κατὰ τοιοῦτον ἀκριβῶς τρόπον: 'Αδσμ.37, Εὐστ.Διον.Περ.Προοίμ.82B.

τοιωσδί ἐπίρρ. μτγν. τοιῶσδε, τοίως **βλ.λ.**: Δαμάσκ.'Αρχ.96.

τόκα (1) σύνδ. χρον. δωρ. τ. τοῦ τότε βλ.λ.: **Πίνδ.** Ο 6,66, αὐτ.Ν 6,12 **αἵ τ' ἀμειβόμεναι τόκα μὲν ὧν βίον ἀνδράσιν ἐπηετανὸν ἐκ πεδίων ἔδοσαν,** 'Επίχ.147, 'Ισυλλ.7, 'Επιγρ.Δρήρου, 'Επιγρ.Κυρήνης.

τόκα (2) ἐπιφών. δημ. παρόρμησις πρὸς σύσφιγξιν τῶν χειρῶν εἰς δήλωσιν συμφωνίας, ἄ. βάλ' το (ἐνν. τὸ χέρι), ἢ πρὸς σύγκρουσιν τῶν ποτηρίων πρὸ τῆς πόσεως· **2)** ὡς οὐσ. ἐν φρ. **κάνω τόκα** συσφίγγω **τὰς** χεῖρας **μετά** τινος ἢ συγκρούω τὸ ποτήρι μου πρὸς τὸ ποτήρι τινός.

τοκάρω μσν. δημ. ἰδ. ἐν ἀπροσ. χρ. **τοκάρει** ἁρμόζει, πρέπει: 'Ερωτόκρ.2,823, αὐτ.4,1326 **καὶ νὰ γενῇ ἡ ἀπόφαση στὸ δίκι' ὅπου τοκάρει.**

τόκα (ἡ) (3) δημ. μικρός, σκληρὸς γυναικεῖος κοῦκος· **2)** εἶδός τι πόρπης, τοκὰς βλ.λ.· **3)** ναυτ. **τόκα μπουρίνα** ἡ ἱστιοφορία ἐγγυτάτη ἢ μᾶλλον πρὸς τὴν κοίτην τοῦ ἀνέμου προσάγουσα τὸ διάμηκες ἐπίπεδον ἱστιοφόρου πλοίου.

τοκαδεία (ἡ) πάπ. τόπος τοκάδων ὀρνίθων.

τοκάδερ 'Ησ. «ἔγκυοι, Λάκωνες» (ἀντὶ τοκάδες).

τοκαρίδιον (τὸ) γλωσσ. μικρὸς τόκος.

τοκάριθμος (ὁ) νεώτ. τὸ γινόμενον τοῦ κεφαλαίου ἐπὶ τὸν ἀριθμὸν τῶν ἡμερῶν, καθ' ἃς τὸ κεφάλαιον τοῦτο φέρει τόκον.

τοκάριον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ τόκος βλ.λ.2).

τόκας (ὁ) δημ. κυλινδρικὸς λίθος ἐν χρ. ὡς στόχος εἰς τὴν παιδιὰν τὴν καλουμένην ἀμάδες.

τοκάς-άδος (ἡ) (τίκτω) ἡ γεννῶσα ἢ γεννήσασα, ἡ τρεφομένη ὅπως γεννᾷ: 'Οδ.Ξ 16, Πολύβ.12,4,8, Πάπ. **φόρος χηνῶν τοκάδων**· **2)** μτγν. πολυτόκος, γόνιμος, καρπερή: Στράβ.4,1,2, Λουκ.Θε.Δ 9,1 **τοκάδα τὴν κεφαλὴν ἔχει**· **3)** ἡ ἄρτι ἢ πρὸ ὀλίγου τεκοῦσα: Εὔβουλ.149, Εὐρ.Μήδ.187 **τοκάδος δέργμα λεαίνης** (τῆς ἐχούσης σκύμνους), Κολλ.'Αρτ.89 **κύνες τοκάδες** (αἱ ἔχουσαι σκύλακας)· **4)** γυνὴ τίκτουσα, μήτηρ: Εὐρ.'Εκ.1157, αὐτ.Κύκλ.42, αὐτ.'Ιππ.560 **τοκάδα τὰν .. Βάκχου,** Θεόκρ.8,63, 'Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 9,268· **5)** μτγν. ποι. **τοκὰς κόνις** ἡ πατρικὴ γῆ, ἡ πατρίς: Λυκόφρ.316.

τοκάς (ὁ) δημ.κ. **τουκ-** εἶδος μεταλλικῆς πόρπης.

τόκειος-α-ον 'Επιγρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τοκετόν, ὁ τοῦ τοκετοῦ: **τόκειος Ἰβιῶν** (μέρος ἔνθα τίκτει ὁ Ἶβις βλ.λ.).

τοκετός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. τόκος, γέννησις, γέννα: 'Ιππ.'Αέρ.4, 'Αριστλ.ΖΓ 748b,22, Διοσκ.4,68 **μαστοὺς ἐν τοκετῷ ἐπαιρομένους,** Σωρ.1,70a, **πεπειραμέναι τῶν τοκετῶν,** ΑΠ 9,311.

τοκεύς-έως (ὁ) (τίκτω) ἐπ., ὀνομ. πληθ. **τοκῆες** ('Ιλ.Ο 663), γενικ. **τοκήων** (αὐτ.660, 'Αλκ.Συμπλ. 'Ανθ.25,12, Σαπφ.Συμπλ.'Ανθ.5,10, Αἰσχ.'Αγ.728), δοτ. **τοκεῦσι** ('Ιλ.Δ 477) κ. **τοκέσι** ('Επιγρ.), αἰτ. **τοκῆας,** ὁ γεννῶν, ὁ πατήρ: 'Ησίοδ.Θ 138, αὐτ. 155· ‖ γεν. γονεύς: 'Οδ.Α 170 **πόθι τοι πόλις ἠδὲ τοκῆες;** αὐτ.Θ 312, 'Ησίοδ.'Εργ.185, 'Ηρ.1,122, αὐτ.3,52, Αἰσχ.Πέρσ.580, αὐτ.Εὐμ.657, Εὐρ.'Εκ.403,

Θουκ.2,44, Λυσ.2,75 **εἰ τοὺς μὲν τοκέας αὐτῶν .. περὶ πολλοῦ ποιούμεθα**, Ξεν.'Απομν.2,1,33· κ. ἐπὶ ζώων : Νίκ.Θηρ.620, αὐτ.'Αλεξ.563.

τοκεύω μσν. τίκτω : Νικήτ.Εὐγ.5,141.

τοκεὼν-ῶνος (ὁ) μτγν. ὁ γεννήτωρ : Καλλ.'Ιαμβ. 1,137, 'Ηράκλειτ.74, Μελέαγρ.ΑΠ 7,79.

τοκήεσσα (ἡ) ἐπὶ γυναικός, τοκὰς βλ.λ. : 'Ιππ. Φύσ.Γυν.3 **χήρησιν αἱ νέαι ἐαῦσαι καὶ τοκήεσσαι χηρεύουσι·** **2)** γόνιμος, καρποφόρος, ἀντίθ. στεῖρα : αὐτ.'Αφ.226.

τοκίζω (τόκος) **κ. νεώτ. κ.** δημ. δανείζω ἐπὶ τόκῳ, μὲ τόκον : Δημ.1122, 'Επιγρ.Δελφῶν **μὴ τοκίζειν πλέονος ἢ τριῶν ὀδελλῶν τὰν μνᾶν τοῦ μηνὸς Fεκάστου·** κ. παθ. : 'Υπερείδ.ἀπ.273 **τοκίζεται αὐτῷ ἀργύριον**, 'Επιγρ.Κερκύρας· ‖ νεώτ. κ. δημ. εἰρων. εἶμαι τοκογλύφος : ΛουκίΛλ.ΑΠ 11, 309· **3)** νεώτ. κ. δημ. εἰρων. εἶμαι φυγόπονος, δὲν ἐργάζομαι, ὡς ἐὰν εἶχον εἰσόδημα ἐκ τόκων.

τόκιον (τὸ) 'Επιγρ. ὁ τόκος βλ.λ.4) : 'Επιγρ.Δελφῶν.

τοκίς-ίδος (ἡ) μτγν. πιθ. ἡ τοκὰς βλ.λ. ι Πτολεμαϊκὸν βασιλικ. ἔδικτ. ἐν 'Επιγρ.

τοκισμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τοκίζω βλ.λ. : Ξεν.Προσ.4,6 **ἐπ' ἐμπορίας καὶ καπηλείας καὶ τοκισμοὺς τρέπονται**, 'Αριστλ.Πολιτ.1258b,25.

τοκιστή (ἡ) γλωσσ. τόκος βλ.λ.4).

τοκιστής (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ., θηλ. **τοκίστρια** (πάπ.), ὁ τοκίζων, ὁ δανείζων ἐπὶ τόκῳ, μὲ τόκον : Πλάτ.'Αλκ.2,149Ε, 'Αριστλ.ΗΝικ.1121b,34 **τοκιστὴς κατὰ μικρὰ καὶ ἐπὶ πολλῷ·** **2)** γεν. δανειστής : 'Επιγρ.'Εφέσου· **3)** δημ. φρ. **τοκιστὴς καὶ σουλατσαδόρας** ἄνθρωπος φυγόπονος, ἀεργος.

τόκλας (ὁ) δημ. ὁ τόκας βλ.λ.

τοκμάκι (τὸ) δημ. σφῦρα ξυλίνη· **2)** τεμάχιον ξύλου ἢ σιδήρου, ὅπερ προσδενόμενον εἰς τὸ ἄκρον σχοινίου ἐξηρτημένου ἐκ τοῦ πλαισιώματος θύρας κλείει διὰ τοῦ βάρους του τὴν ἀνοιγεῖσαν θύραν· **3)** σιδηροῦς βραχὺς κόπανος, δι' οὗ πλατύνονται τεμάχια κρέατος.

τοκογλυφία (ἡ) νεώτ. ἀπόληψις τόκου **ἀνωτέρου τοῦ νομίμου.**

τοκογλυφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τοκογλυφίαν ἢ τὸν τοκογλύφον.

τοκογλύφος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. -α, ὁ γλύφων τοὺς τόκους, ὁ χαράττων αὐτοὺς ἐπὶ τῶν σανίδων τῆς τραπέζης του, ὁ ὑπολογίζων αὐτοὺς μέχρι τοῦ ἐσχάτου λεπτοῦ, αἰσχροκερδὴς τοκιστής, ὁ δανείζων μὲ τόκον ἀνώτερον τοῦ ὑπὸ τοῦ νόμου ὡρισμένου : Κωμ.'Αδέσπ.1165, Φίλ.1,550, Πλούτ.'Ηθ.18Ε, 'Αλκίφρ.1,26.

τοκογλυφῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἀσκῶ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ αἰσχροκερδοῦς τοκιστοῦ, εἶμαι τοκογλύφος, δανείζω μὲ ὑπερβολικὸν τόκον : Πλούτ. 'Ηθ.31D, Λουκ.Νεκυομ.2.

τοκοληψία (ἡ) μσν. ἀπόληψις τόκου : 'Επιφάν. 2,832Α **ἡ ἐκκλησία ἀποκηρύσσει.. τοκοληψίαν...**

τοκολόγιον (τὸ) νεώτ. βιβλίον μὲ πίνακας, ἐν αἷς ἀναγράφεται τὸ ποσὸν τοῦ τόκου τὸ ἀντιστοιχοῦν εἴς τι κεφάλαιον ἀναλόγως τοῦ ἐπιτοκίου καὶ τῶν τοκοφόρων ἡμερῶν.

τοκομερίδιον (τὸ) νεώτ. ἑκάστη τῶν εἰς τὰς ὁμολογίας προσηρτημένων μικρῶν ἐντύπων ἀποδείξεων αἵτινες ἀποκοπτόμεναι καθ' ὡρισμένας χρονολογίας προσάγονται ὑπὸ τοῦ κατόχου πρὸς εἴσπραξιν τοῦ ἀντιστοίχου τόκου.

τοκοπράκτωρ-ορος (ὁ) μτγν. **ὁ εἰσπράττων τόκους**, τοκογλύφος : Κωμ.'Αδέσπ.1165.

τόκος (ὁ) (τίκτω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **ἐπὶ γυναικῶν, τὸ τίκτειν**, τοκετός, γέννα : 'Ιλ.Τ 119 **'Αλκμήνης δ' ἀπέπαυσε τόκον**, 'Υμν.Δήμ.101, Σοφ.ΟΤ 26 **τόκοισί τε ἀγόνοις γυναικῶν**, αὐτ.173, Εὐρ.Μήδ. 1031, 'Ηρόφ.π.Σωρ.2,53· κ. ἐπὶ ζώων : 'Ιλ.Ρ 5, Σοφ.ἀπ.477 **πλὴν ὅταν τόκος παρῇ**, 'Αριστλ.7) 542a,25· **2)** ὁ χρόνος τοῦ τοκετοῦ : 'Ηρ.1,111 **ὁ τόκος τῆς γυναικός·** **3)** ἡ ἐμβρυώδης κατάστασις : 'Ιππ.Φύσ.Παιδ.τίτλ. **ἡ φύσις τοῦ παιδίου τοῦ ἐν τόκῳ·** **4)** κ. μσν. κ. νεώτ. πᾶν ὅ,τι τίκτεται, τὸ τεχθέν, γόνος, γέννημα, τέκνον, υἱός : 'Ιλ.Η 128 **πάντων 'Αργείων ἐρέων γενεήν τε τόκον τε**, αὐτ.Ο 141, 'Οδ.Ο 175, Αἰσχ.'Επτ.372, αὐτ.407, Εὐρ. Κύκλ.162, αὐτ.'Ανδρ.1254, Ξεν.Λακ.15,5 **πασῶν τῶν συῶν ἀπὸ τόκου χοῖρον λαμβάνειν**, 'Αριστλ.ΖΙ 543a,4· **5)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ κέρδος ὅπερ φέρουσι δανειζόμενα χρήματα ἐπὶ ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα καὶ μὲ ὡρισμένον ἐπιτόκιον, διάφορο : Πίνδ.Ο 10(11),9 **ὅμως δὲ λῦσαι δυνατὸς ὀξεῖαν ἐπιμομφὰν τόκος**, 'Αριστφ.Νεφ.18, Πλάτ.Πολ.555Ε **τοῦ πατρὸς ἐκγόνους τόκους πολλαπλασίους κομιζόμενοι**, 'Αριστλ.Πολιτ.1258b,5, 'Επιγρ.Δελφῶν **τόκος πεντεκαιδέκατος** (=$^{1\bullet}$ $_{15}$ = 6 ²/₃ %), **- νόμιμος - ἐμπορικὸς τόκος·** ‖ **τόκος τόκου ἢ τόκοι τόκων** : 'Αριστφ.Νεφ.1156 **αὐτοί τε καὶ τἀρχαῖα καὶ τόκοι τόκων**, Θεόφρ.Χαρ.10,10, Μέν.870 **τῶν τόκων ἔχων τόκους·** ‖ κ. μτφ. : Ξεν.ΚΠ 8,3,38, Μέν.235,9 **οἱ δ' εἰς τὸ γῆρας ἀναβολὰς ποιούμενοι, οὗτοι προσαπατίνουσι τοῦ χρόνου τόκους·** ‖ δημιούργημα, δημιουργία : Λιβάν.Λόγ.12,94 **ἢ τίκτων λόγους ἢ τῶν ἑτέρων τόκον λαμβάνων·** **6)** δημ. καταχρηστ. τὸ ἐπιτόκιον βλ.λ. : **μὲ τόκο δέκα τὰ ἑκατό·** **6)** μτγν. μτφ. καταπίεσις, στενοχωρία : ΠΔ Ψαλμ.71(72),14.

τοκόσημον (τὸ) νεώτ. φορόσημον, δι' οὗ εἰσπράττεται φόρος ἐπὶ τῶν τόκων τίτλου τινός.

τοκοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων **τόκον : τοκοφόρος ὁμολογία.**

τοκοφορῶ-έω φέρω τόκον : Δημ.1362 **ἐπ' ἐννέ' ὀβολοῖς τοκοφορεῖν·** **2)** Σουΐδ. «τοκοφορῶ· τόκους λαμβάνω».

τοκοχρεολύσιον (τὸ) νεώτ. ἐσφ.γρ. **-χρεωλύσιον** ποσὸν καταβαλλόμενον καθ' ὡρισμένας χρονολογίας πρὸς ἐξόφλησιν τοῦ ἀντιστοιχοῦντος τόκου καὶ μέρους ἅμα τοῦ κεφαλαίου δανείου τινάς.

τακῶ-άω πλησιάζω νὰ γεννήσω, εἶμαι **ἐπίτακος**, ἑτοιμόγεννη : Κρατῖν.449.

τολάριον (τὸ) 'Επιγρ. λ. ἀμφ. σημ.

τόλμη (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **κ. τόλμα** (Εὐρ. 'Ιων 1416), δωρ. **τόλμα** (Πίνδ.Ο 9,82, αὐτ.13,11), αἰτ. **τόλμην** (ΠΔ 'Ησ.16,10(12)) κ. **τόλμαν** (Εὐρ.ΙΤ 862), θάρρος, ἀφοβία, ἀποφασιστικότης, τὸ ριψοκίνδυνον : Πίνδ.Ο 9,82, αὐτ.13,11, 'Ηρ.2,121,ζ' **ἐκπεπλῆχθαι μὲν ἐπὶ τῇ πολυφροσύνῃ τε καὶ τόλμῃ**, Αἰσχ.Πρ.16 **τῶνδε τόλμαν σχεθεῖν** (ἔχειν τόλμην πρὸς ἐκτέλεσιν ταύτων), Εὐρ.'Ανδρ.702, αὐτ.'Ιων 1264, αὐτ.ἀπ.426, Θουκ.6,59, Πλάτ.Λάχ.193D, αὐτ. Παλ.575Α **τὸν ἔχοντά τε αὐτὸν ὥσπερ πόλιν ἄξει ἐπὶ πᾶσαν τόλμαν**, Γαλ.15,144, **- εἶναι ἄνθρωπος τόλμης** (τολμηρός)· ‖ **τόλμα καλῶν** θάρρος πρὸς καλάς, γενναίας πράξεις : Πίνδ.Ν 7,59 **τόλμαν τε καλῶν ἀρομένῳ·** **2)** ἐν κακῇ σημ. ἀπερίσκεπτον καὶ ἀλόγιστον θάρρος, θρασύτης, ἰταμότης : Αἰσχ.Χο.1004, Σοφ.ΟΤ 125 **πῶς οὖν.. ἐς τόδ' ἂν τόλμης ἔβη**, Εὐρ.'Ιων 1264, 'Αριστφ.Θεσμ. 702 **τόλμης ἔργα κἀναισχυντίας**, Θουκ.3,82, 'Αντιφ.3,3,5, 'Ισαῖ.6,46, Πλάτ.'Απολ.38D· **3)** κτ. ἐπέκτ. παράτολμος πρᾶξις : Αἰσχ.Χο.1029 **φίλτρα τόλμης τῆσδε**, Σοφ.Τρ.582, αὐτ.Αἴ.46, Εὐρ.'Ανδρ.838, Πλάτ. Νόμ.881Α, αὐτ.'Επιστ.336D· ‖ νεώτ. θρασεῖα πρᾶξις· **4)** π. Πυθαγορείοις ὄνομα **τοῦ ἀριθμοῦ** δύο (2) : 'Ανατόλ.π.Θεολ.'Αριθμ.8.

τολμήεις-εντος-εσσα-εν κ. μσν., **δωρ. -άεις** (Πίνδ.Π 4,89) ὁ ὑπομένων, ἀνεκτικός, καρτερικός, καρτερόψυχος : 'Οδ.Ρ 284 **τολμήεις** μοι θυμός, **ἐπεὶ κακὰ πολλὰ πέπονθα·** **2)** ὁ τολμῶν, τολμηρός, θαρραλέος, ριψοκίνδυνος : 'Ιλ.Κ 205 **οὐκ ἂν δή τις ἀνὴρ πεποίθοι' ἑῷ αὐτοῦ θυμῷ τολμή-**

εντι, Πίνδ.Π 4,89 **τολμόεις 'Εφιάλτα**, Μαν.2,171, Παχυμ.ΓΜ Παλαιολ.Ι.7Α **οἷς τολμῆεν τὸ φρόνημα.**

τόλμημα-ατος (τὸ) (τολμῶ-άω) κ. νεώτ. τολμηρὸν ἐγχείρημα, τολμηρὰ πρᾶξις, ἐπιχείρησις : Εὐρ. 'Ορ.1064, αὐτ.'Ικ.845 **εἶδον γὰρ αὐτῶν κρείσσον' ἢ λέξαι λόγῳ τολμήματα**, αὐτ.Βάκχ.1222, αὐτ. Φοίν.1676, 'Αριστφ.Πλ.419, Θουκ.6,54, αὐτ.7,43, Πλάτ.Νόμ.636C· **2)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. **πρᾶξις** θρασεῖα· **3)** μτγν. ἐν τῷ λόγῳ **τολμηρὰ ἔκφρασις** : 'Ερμογ.Εὑρ.4,12, αὐτ.Μεθ.6.

τολμηρία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ **εἶναί** τις τολμηρός, τόλμη, τὸ ριψοκίνδυνον : Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.12,210, αὐτ 408, 'Εφραὶμ Σύρ.3,244.

τολμηροκάρδιος-ον μσν. ὁ **ἔχων** τολμηρὰν καρδίαν : ΚΜονασσ.Χρον.1049, αὐτ.1354, αὐτ.1824.

τολμηρός-ά-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., θηλ. δημ. -ή, συγκρ. **τολμηρότερος** (Πλάτ.Σοφ.267D, Μέν. 738), ὑπερθ. **τολμηρότατος** (Θουκ.1,74, 'Ισοκρ.3, 21), ὁ τολμήεις βλ.λ.2), ὁ ἔχων τόλμην, ἄφοβος, ριψοκίνδυνος ἢ ἐπὶ πράξεων, ὁ μετὰ τόλμης γινόμενος : Εὐρ.'Ικ.305, 'Αριστφ.Νεφ.445, 'Αντιφ.3,3,1, 'Ανδοκ.1,110, Θουκ.1,74, Λυσ.7,19 **οὐχ ἕν τι μόνον, ἀλλὰ πολλὰ τολμηρός ἐστι**, 'Ισοκρ.3,21, Βίων 1,60, Μέν.738 **ἀνοίας οὐδὲν τολμηρότερον**· ‖ τὸ οὐδ. τὸ τολμηρόν ὡς οὐσ. ἡ τόλμη, τὸ θάρρος, τὸ ριψοκίνδυνον : Θουκ.1,102 **δείσαντες τῶν 'Αθηναίων τὸ τολμηρόν**· ‖ **τὸ τολμηρότερον** ὡς οὐσ. ἡ μεγαλυτέρα τόλμη : αὐτ.2,87 **πρὸς μὲν οὖν τὸ ἐμπειρότερον αὐτῶν τὸ τολμηρότερον ἀντιτάξασθε**· ‖ ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ ἡ τολμηρὰ πρᾶξις : 'ΑριστλΗΝικ.1117a,2 **τολμηρὰ πολλὰ δρᾶν**· **2)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. θρασύς, ἰταμός, προπέτης. ἀντίθ. εὔτολμος : Μέν.Μον.153· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκθέτων ἠθικῶς : **τὰ καρίτσια πρέπει νὰ ἀποφεύγουν τὰ τολμηρὰ λόγια.**

τολμηρότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ **εἶναί τις** τολμηρός, νὰ διακρίνεται διὰ τὴν τόλμην του.

τολμηρῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -ά, συγκρ. -ότερον (Θουκ.4,126, Πολύβ.1,17,7, ΚΔΡωμ.15,15), ὑπερθ. **-ότατα** (Πολυβ.3,136), μετὰ τόλμης : Θουκ. 3,74, αὐτ.83, Ξεν.Συμπ.2,12 **καίπερ γυνὴ οὖσα οὕτω τολμηρῶς εἰς τὰ ξίφη ἵεται.**

τόλμησις-εως (ἡ) τόλμη, εὐτολμία : Πλάτ.'Ορ. 412C **αἰδὼς τολμήσεως ὑποχώρησις ἑκουσία.**

τολμητής (ὁ) κ. νεώτ. ὁ τολμῶν, τολμηρός, ριψοκίνδυνος, διοκινδυνευτής, ἀπόκοτος : Θουκ.1,70 **οἱ μέν, παρὰ δύναμιν τολμηταὶ καὶ παρὰ γνώμην κινδυνευταί**, Φίλ.2,72, 'Ιώσ.ΑΙ 20,9,1· ‖ κ. ἐπὶ πράγμ. ὡς ἐπίθ. : ΑΠ 9,678 **θυμὸς τολμητής.**

τολμητίας (ὁ) μτγν. κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ τολμηρὸς ἄνθρωπος, τολμητής : Κωμ.'Αδέσπ.1166, 'Αδαμ.1,7, 'Αγαθ.1,4, Δαμασκ.Ι 1,3Β, Θωμ.Μάγ.856.

τολμητικός-ή-όν, δωρ. **τολμᾶτικός** ὁ τολμηρός : 'Ιππόδ.π.Στοβ.4.1,94 **θυμικωτάτων καὶ τολματικωτάτων**, Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.1405.

τολμήτωρ-ορος (ὁ) μσν. ὁ τολμητίας : Πλαν. Μετφρ.'Οβίδ.Μεταμ.2,328.

τολμικός-ή-όν μσν. τολμηρός : 'Αναστ.Σιν.748.

τόλμιλλος (ὁ) μσν. ὁ τολμητίας : Θεόγνωστ. Κον.Προοίμ. **ὁ τόλμιλλος καὶ αὐθαδίας ἐγώ.**

τολμῶ-άω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ιων. **τολμέω** ('Ηρ.8,77), δωρ. β' ἑν. **τολμῆς** (Θεόκρ.5,35), μέλλ. **τολμήσω** (Σαφ.'Ηλ 471), δωρ. **τολμᾱσῶ** (Θεόκρ.14, 67), παρακ. **τετόλμηκα** (Αἰσχ.Πρ 333), δωρ **τετόλμᾱκα** (Πινδ.Π 5,117), λαμβάνω τὸ θάρρος νὰ ἐπιχειρήσω ἢ ὑπομείνω τι φοβερὸν ἢ δυσχερές, δθ. ἀπολ. **ἔχω θάρρος, κουράγιο**, ὑπομένω, καρτερῶ, ἀνέχομαι : 'Ιλ.Κ 232 **ἐνὶ φρεσὶ θυμὸς ἐτόλμα**, αὐτ. Μ 51, 'Οδ.Υ 20 **σὺ δ' ἐτόλμας** (κραδίη), Θέογν. 555 **χρὴ τολμᾶν . . ἐν ἄλγεσι κείμενον ἄνδρα**, αὐτ.355, αὐτ.1029, Αἰσχ.Πρ.237, Σοφ Φιλ 82, αὐτ. 481, αὐτ.Τρ.583, Πλαύτ.Κάμ.22 ΚΔ Μάρκ 15,43 **τολμήσας εἰσῆλθε πρὸς Πιλᾶτον**· **2)** μτ. αἰτ.πράγμ. ὑπομένω, ὑφίσταμαί τι : Θέογν.591 **τολμᾶν χρὴ τὰ διδοῦσι θεοί**, Εὐρ.'Εκ.333, Πλάτ.Νόμ.872Β· **3)** μτ. ἀπαρφ. δέχομαι, ὑποκύπτω, ὑπομένω νὰ πράξω τι : 'Ιππ.'Αγμ.10, ΚΔ Ρωμ.5,7 **ὑπὲρ γὰρ τοῦ ἀγαθοῦ τάχα τις καὶ τολμᾷ ἀποθανεῖν**, Πάπ. **οὐδὲ ἀπαιτούμενοι τὸν λόγον ἐτόλμησαν ἡμῖν δοῦναι**· κ. μτ. μτχ. : 'Οδ.Ω 162 **ἐτόλμα ἐνὶ μεγάροισιν ἑοῖσι**, Εὐρ.'Ιππ.476, αὐτ.'Ηρ.756· **4)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. πράττω τι μὲ τόλμην, εἶμαι τολμηρός, ἀποκοτῶ : 'Ιλ.Θ 424 **εἰ . . τολμήσεις Διὸς ἄντα . . ἔγχος ἀεῖραι**, αὐτ.Ν 395, αὐτ.Ρ 68 'Οδ.Ι 332, Αἰσχ. Πρ.999 **τόλμησον ὀρθῶς φρονεῖν**, Σαφ.ΑΪ.528, 'Αριστφ.Νεφ.550, Λυσ.32,2 **περὶ τούτων οὐδενὶ τῶν αὐτοῦ φίλων ἐτόλμα πείθεσθαι**, - **οὐδεὶς ἐτόλμησε νὰ τοῦ ἀντιτείνῃ**· ‖ ἀποτολμῶ : 'Οδ. Θ 519 **αἰνότατον πόλεμον φάτο τολμήσαντα νικῆσαι**, Πίνδ.Π 5,117 (ἐσόδους) **τετόλμακε**, Σοφ.ἀπ. 189 **ὦ πᾶν σὺ τολμήσασα καὶ πέρα**, αὐτ.ΟΚ 761, Εὐρ.ΙΑ 133, αὐτ.Μήδ.695, Θουκ.3,56, αὐτ.4,98 **οὐκ ἐπὶ ταῖς ἀπὸ τῶν ξυμφορῶν τι τολμήσασιν**· κ. παθ. : Εὐρ.'Ηλ.277 **οἷ' ἐτολμήθη πατήρ**, Πλάτ.Πολ. 503D **ταῦτο τετολμήσθω εἰπεῖν**, 'Ιώσ.ΑΙ 2,3,1, Φίλ. 1,674 **αἱ τετολμημέναι ἐπίνοιαι**, Πάπ.· ‖ **αἱ τετολμηκυῖαι** (λέξεις) αἱ τολμηραὶ ἐκφράσεις : Φιλόδ.Ρητ.1,341S· **5)** ρηματ. π. τόλμημα, τόλμησις, τολμητής, τολμητός, τολμητέον.

τολουόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ἄ. **τολουέλαιον** ἢ **-έλιον** ἢ **-ένιον** ἀρωματικὸς ὑδρογονάνθραξ, χρησιμοποιούμενος ὡς πρώτη ὕλη πρὸς παρασκευὴν ἀσωμάτων, χρωμάτων, φαρμάκων κττ.

τόλυξ 'Ησ. «αἰδοῖον».

τολύπευμα-ατος (τὸ) Φώτ. «τὸ κατασκευαστὸν καὶ πεφιλοκαλημένον ἔριον», Σουΐδ.

τολυπευτικός-ή-όν 'Ησ. «ἐργατικός, ἐπιτελεστικός».

τολυπεύω (τολύπη) ἀποσπῶ μέρος ξανθέντων ἐρίων καὶ τυλίσσω ὁμοῦ εἰς ἕνα ὄγκον ὅπως χρησιμεύσῃ εἰς τὸ νήθειν, παρασκευάζω τολύπην, κάμνω τουλούπα : 'Αριστφ.Λυσ.587 **αὐκαυν δεινὸν ταυτὶ ταύτας ῥαβδίζειν καὶ τολυπεύειν**· **2)** μτφ. κατεργάζομαι, ἐξεργάζομαι, μηχανῶμαι, πλέκω : 'Οδ.Τ 137 **ἐγὼ δὲ δόλους τολυπεύω** (ἐπὶ τοῦ ἱστοῦ τῆς Πηνελόπης, ἔνθα ὑπάρχει παιδιὰ ἐπὶ τῆς κυριολεκτικῆς σημ.), αὐτ.Α 238 **ἔδωκε . . τολυπεύειν ἀργαλέους πολέμους**, αὐτ.Δ 490· **3)** ὁμ. μτφ. προξενῶ, φέρω : Εὐρ.Ρῆσ.744 **φανερὸν Θρῃξὶν πένθος τολυπεύσας**· **4)** ἄγω, φέρω εἰς πέρας τι : ΑΠ 9,655 **δόμον τολυπεύειν**· **5)** μοχθῶ, ταλαιπωροῦμαι, ὑπομένω, ὑποφέρω : 'Ιλ.Ξ 86, αὐτ Ω 7 **ὁπόσα τολύπευσε σὺν αὐτῷ καὶ πάθεν ἄλγεα.**

τολύπη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **τουλούπα** μικρὰ στιβὰς κατειργασμένου ἐρίου ἑτοίμου πρὸς κλῶσιν, 'Ησ. «ἀγαθίδιον στήμονος ἢ ροδάνης» : Σοφ. ἀπ.1102, 'Αριστφ.Λυσ.586 **κἄπειτα ποιῆσαι τολύπην μεγάλην**, 'Αντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,160, Διοσκ.5,75, 'Αρρ. 'Ινδ.7,3, 'Ησ., Εὐστ.1336,18, αὐτ.1414,26· **2)** μτγν. κ. νεώτ. πᾶν τὸ ὁμοιάζον πρὸς τολύπην, οἷον καθ' 'Ησ. «τολύπη· τὰ προφυράματα τῶν μαζῶν, ἃ καὶ βήρακας καλοῦσιν» : 'Αθήν.3,114F, αὐτ.4,140Α **τοῦτο γὰρ οἱ βάρακες δηλοῦσιν οὐχὶ τολύπας**· **3)** ὄγκος σφαιροειδὴς οἱουδήποτε πράγματος : Εὔβουλ.42,3 **τῶν πράσων ποιούμενοι τολύπας** (ἐπὶ τῶν μὴ κοσμίως δειπνούντων)· **4)** μτγν. εἶδός τι κολοκύνθης στρογγύλου σχήματος, τὸ φυτὸν κολόκυνθα ἡ ἀγρία : ΠΔ Βασ.4,4,39 **συνέλεξεν ἀπ' αὐτῆς τολύπην ἀγρίαν**, Φώτ., Σουΐδ.

τομαῖος(-α)-ον (τομή) ποι. ὁ κεκομμένος, ὁ ἀποκοπείς : Αἰσχ.Χο.168, Εὐρ.'Αλκ.102 **χαίτη τ' οὔτις ἐπὶ προθύροις τομαῖος**· **2)** μτφ. ὁ τέμνων πρὸς θεραπείαν, ὁ διὰ τομῆς θεραπεύων, μτ. γενικ. : Αἰσχ.Χο.539 **ἄκος τομαῖον ἐλπίσασα πημάτων**,

τομαρενιος-ια-ιο δημ. ὁ καμωμένος ἀπὸ τομάρι, δερμάτινος.

τομάρι (τὸ) [τόμας, τέμνω] δημ. δορά, δέρμα· 2) εὐτελιστ. τὸ σῶμα τοῦ ἀνθρώπου, σαρκίον: ὅλα γιὰ τὸ τομάρι του νοιάζεται· ‖ φρ. θὰ πουλήσω ἀκριβὰ τὸ τομάρι μου [θὰ ὑπερασπισθῶ κρατερῶς τὴν ζωήν μου], ὁμ. φυλάει τὸ τομάρι του, - γλύτωσε τὸ τομάρι του (τὴν ζωήν του)· ὁμ. τοῦ ἄργασαν τὸ τομάρι (τὸν ἔδειραν πολύ)· ὁμ. τὸν τρώει τὸ τομάρι του (πρέπει νὰ δαρῇ)· ‖ κ. ὡς ὕβρις: ἄντε χάσου, τομάρι !.

τομάριον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ τόμος, μικρὸς τόμος, βιβλίον μικρόν, ἐπίτομος πραγματεία: Εὐστ.Διον Περ.Προοίμ.74B, EM 790,8· ‖ τὰ τομάρια τοῦ Ἀριστωνύμου συχνάκις μνημονεύονται π.Σταδ.2,31,85, αὐτ.4,46,21· 2) μσν. δέρμα, δορά, τομάρι: ΚΠορφ.Ἔκθ.466,14.

τομαροφύλακες (οἱ) μτγν. γλώσσ. τοῦ τομαθριος βλ.λ.: Στράβ.7,7,11.

τομάς-άδος (ἡ) μτγν. δ.ἀνάγν. τοῦ ἀποτομὰς βλ.λ.: Ἰώσ.ΑΙ 3,1,2· 2) Ἐπιγρ. μέρος ἐντὸς δάσους γυμνὸν δένδρων, ξέφωτο.

τομάτα (ἡ) δημ. ἄ. ντομάτα βλ.λ.1) κ. 2)· 2) ὁ ἐκ τῆς ντομάτας πολτός, ἄ. πελτές.

τοματόσουπα (ἡ) δημ. κ. ντοματόσουπα σούπα ἧς βασικὸν ὑλικὸν εἶναι ὀπὸς ντομάτας.

τομβάκιον (τὸ) νεώτ. κρᾶμα χαλκοῦ καὶ ψευδαργύρου, ἡμίχρυσος.

τομεῖον (τὸ) σιδηροῦν ἐργαλεῖον δίχηλον, ᾧ οἱ χαλκεῖς πρὸς ἄλλα τινὰ καὶ πρὸς τὸ ἀναβάλλειν καὶ μοχλεῦσαι ἥλους χρῶνται: Ἱππ.π.Γαλ.19,146.

τομέταζε Ἡσ. «τηνικάδε».

τομεύς-έως (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δοτ. πληθ. τομέεσσι (Ἀρχιμ.Ἑλ.25), ὁ τέμνων, ὁ κόπτων: Πολυδ. 6,13, Τραγ.Ἀδέσπ.412 πέλεκυς αὐχένας τομεύς, Μάξ.277 τομεὺς σίδηρος· ‖ μσν. μτφ.: Τζέτζ. Μεθ' Ὅμ.43 τοιχωρυχοῦντες καὶ τομεῖς· 2) κοπτερὸν ὄργανον τοῦ ὑποδηματοποιοῦ, φαλτσέτα: Πλάτ.Ἀλκ.1,129C ὥσπερ σκυτοτόμος τέμνει που τομεῖ καὶ σμίλῃ καὶ ἄλλοις ὀργάνοις· 3) μτγν. τὸ τομεῖον βλ.λ., λαβίς, τανάλια: Γαλ.19,146· 4) ἡ ἀκωκὴ τῆς μαχαίρας: Ξεν.Ἱππ.2,3 ὅταν τό τε ἡγούμενον τοῦ τομέως ἐρρωμένον ᾖ· 5) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἕκαστος τῶν τεσσάρων προσθίων ὀδόντων ἑκατέρας σιαγόνος, κοπτήρ: Ἀνών.Λονδ. 24,23, Κέλσ.8,1, Γαλ.2,754, Πολυδ.2,91, Γεωπ.16,1,13· 6) μτγν. κ. νεώτ. μαθ. τμῆμα κύκλου σχηματιζόμενον ὑπὸ δύο ἀκτίνων καὶ τοῦ μεταξὺ αὐτῶν τόξου: Εὐκλ.33, Ἥρων Ὅρ.34· ‖ ὁμ. τομεὺς στερεὸς ἢ σφαιρικὸς στερεὸν ὅπερ σχηματίζει τομεὺς ἡμικυκλίου, ὅταν τοῦτο γράφῃ σφαῖραν περιστρεφόμενον περὶ τὴν διάμετρόν του: Ἀρχιμ. Σφαιρ.Κυλ.1 Ὅρ.5· ‖ τομεὺς ἐν τῇ ἐπιφανείᾳ ἐπιφάνεια περικλειομένη μεταξὺ δύο κύκλων καὶ ἑτέρου κύκλου τέμνοντος αὐτοὺς κατ' ὀρθὰς γωνίας: Πάππ.268,1· 7) νεώτ. στρατ. ἐδαφικὴ ἔκτασις θέσεως ἀμυντικῶς ὠργανωμένης, ἧς ἡ ἄμυνα εἶναι ἀνατεθειμένη εἰς μεγάλην μονάδα στρατοῦ· 8) νεώτ. ναυτ. τμῆμα τῆς θαλασσίας ἐπιφανείας φωτιζόμενον μὲ διάφορον φῶς ἀπὸ τοῦ φάρου, πρὸς ἔνδειξιν ὅτι ἀποτελεῖ πλόϊμον πόρον· 9) ὁμ. μτφ. ἕκαστον τῶν τμημάτων εἰς ἃ ὑποδιαιρεῖται σύνολόν τι ἐκτάσεως ἢ ἔργου πρὸς εὐχερεστέραν διεξαγωγὴν ὑπηρεσίας ἢ ἐργασίας.

τομεύω Ἡσ. «τέμνω».

τομή (ἡ) [τέμνω] κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. τομά (Σοφ. Τρ.887) τὸ ἀποκεκομμένον, τὸ διὰ τμήσεως ἀποχωριζόμενον μέρος, ὁ ὑπολειπόμενος κορμός, τὸ ἀπομένον στέλεχος δένδρου μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τῶν κλάδων αὐτοῦ: Ἰλ.Α 235 ἐπεὶ δὴ πρῶτα τομὴν ἐν ὄρεσσι λέλοιπεν (τὸ σκῆπτρον), Σοφ.ἀπ. 534,5 ῥιζῶν τομαὶ (τὰ ἀπομείναντα μέρη τῶν ῥιζῶν μετὰ τὴν ἀποκοπὴν τοῦ δένδρου)· 2) τομὴ δοκοῦ - καλάμου τὸ ἄκρον δοκοῦ, καλάμου: Θουκ.2,76, Θεόφρ ΦΙ 4,11,7· 3) τὸ μέρος, ἀφ' οὗ ἀπεκόπη τι: Αἰσχ.Χο.229 σκέψαι τομῇ προσθεῖσα βόστρυχον· ‖ τὸ ἀποτμηθὲν μέρος: Πλάτ.Συμπ.190E πρὸς τὴν τομὴν μεταστρέφειν, Ἀριστλ.ΖΙ 532a,4· 4) μτγν. ταύρου τομή πιθ. προτομὴ βλ.λ.1): Ἄρατ.322· 5) κ. νεώτ. μαθ. ἡ ἐκ τομῆς γεωμ. σχήματος προκύπτουσα γραμμή, οἷον ὁ κύκλος εἶναι τομὴ τῆς σφαίρας, ἡ κωνικὴ τομὴ εἶναι καμπύλη γραμμὴ παραγομένη διὰ τῆς τομῆς κώνου ὑπὸ ἐπιπέδου, οἷα ἡ ἔλλειψις καὶ ἡ ὑπερβολή: Ἀριστλ.Μετ.375b,32, αὐτ.Πρ. 912a,13· ‖ [κοινὴ] τομὴ ἡ γραμμή, καθ' ἣν δύο ἐπίπεδα τέμνουσιν ἄλληλα: Ἀριστλ.Μεταφ.1060b, 14, Εὐκλ.11,16, Ἀρχιμ.Κων.Σφαιρ.11, Ἀπολλ.Περγ.Κων. 1,4· ‖ νεώτ. τομὴ δύο γραμμῶν ἢ δύο ἐπιφανειῶν τὸ σύνολον τῶν σημείων τὰ ὁποῖα ἔχουν κοινὰ δύο γραμμαὶ ἢ ἐπιφάνειαι τέμνουσαι ἀλλήλας· 6) σημεῖον παρεμβολῆς δύο γραμμῶν: Ἀρχιμ.Ἑλ.20· ‖ τὰ περὶ τὴν τομὴν τὰ θεωρήματα ἄκρου καὶ μέσου λόγου: Πρόκλ.Εὐκλ.67F· ‖ κ. ἐπὶ κώνου τομαὶ ἀντικείμεναι ἀντίθετοι, τ.ἔ. ἐπὶ τῶν κλάδων τῆς ὑπερβολῆς: Ἀπολλ.Περγ.Κων. 2,5· 7) νεώτ. σχεδιάγραμμα παριστάνον τὴν ἑτέραν τῶν δύο ἐπιφανειῶν, εἰς ἃς ὑποθετικῶς τέμνεται ὑπό τινος ἐπιπέδου κατασκευή τις: τομὴ κατὰ μῆκος - κατὰ πλάτος· 8) ἡ ἐντομὴ ἢ διαίρεσις ἡ μεταξὺ τοῦ σώματος καὶ τῆς κεφαλῆς τῶν ἐντόμων (δθ. κ. ἡ ὀνομασία ἔντομα): Ἀριστλ. ΖΜ 682b,25· 9) μτγν. ἡ εἰς ἄπειρον τομή ἡ εἰς ἄπειρον διαιρετότης: Ἐπίκ.Ἐπιστ.1,16U· 10) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τέμνω, τὸ τέμνειν, τὸ κόπτειν, κόψιμο: Σοφ.Τρ.887 στονόεντος ἐν τομᾷ σιδάρου, Εὐρ.Ἠλ.160, αὐτ.Ὀρ. 1101· 11) τὸ ἀποκόπτειν ἢ κατακόπτειν, ἀποκοπή: Σοφ.Τρ.700 ὥστε πρίονος ἐκβρώματ' ἂν βλέψειας ἐν τομῇ ξύλου· 12) κ. νεώτ. χειρουργ. ἡ διὰ τέμνοντος ὀργάνου διαίρεσις τοῦ δέρματος ἢ τῶν μυῶν τοῦ σώματος: Πίνδ.Π 3,53, Ἱππ.Ἄρθρ. 62 οὔτε τομή, οὔτε καῦσις, αὐτ.Κεφ.Τρωμ.13, Πλάτ.Πολ.406D ἢ καύσει ἢ τομῇ χρησάμενος, αὐτ.Τίμ.65B, αὐτ.Πρωτ.354A τὰς θεραπείας . . διὰ καύσεών τε καὶ τομῶν, - καισαρικὴ τομή· 13) μτγν. ἐκτομή, εὐνουχισμός: Λουκ.Φιλοψ.2· 14) τομὴ φαρμάκων τὸ λειαίνειν, τὸ κατακόπτειν τὰ φάρμακα, κοπάνισμα φαρμάκων: Κόνων 23,2· 15) κλάδευσις, κλάδευμα: Θεόφρ.ΦΑἴτ.3,14,2, Παυσ.2,38,3 τοῦτό ἐστιν ἅτε ἀμπέλων διδάξας τομήν· 16) σκυτῶν τομή κοπὴ τοῦ δέρματος καθ' ὡρισμένα σχήματα: Πλάτ.Χαρμ.173D ἢ σκυτῶν τομῆς; 17) μτγν. αἱ τομαὶ τῆς γῆς αἱ διώρυγες, τὰ κανάλια: Λιβάν.Λόγ.18,232· 18) ἀποκοπή, ἀποχωρισμός: Πλάτ.Τίμ.61D τὴν διάκρισιν καὶ τομὴν αὐτοῦ περὶ τὸ σῶμα, αὐτ.80E· 19) ἐπὶ ἀριθμοῦ, διαίρεσις: αὐτ.Νόμ.738A ὁ πᾶς [ἀριθμὸς] εἰς πάντα πάσας τομὰς εἴληχεν, αὐτ.994B· 20) χρονικαὶ τομαὶ διακρίσεις χρόνου, χρονικαὶ διακρίσεις: Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.10,18· 21) τρόπος διαιρέσεως (ἐνν. μεγέθους): Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ. 1,2· 22) λογικὴ διαίρεσις: Πλάτ.Πολιτ.261A εἴ τινα τομὴν ἔτι ἔχομεν ὑπείκουσαν ἐν τούτῳ, Ἀριστλ.Α Ὑστ.95b,30, αὐτ.Μεταφ.10,38a,28, Γαλ.10,899· 23) μτφ. συντομία, περιεκτικότης, ἡ ἀκρίβεια περὶ τὴν ἔκφρασιν: Εὐνάπ.8Ι.Σοφ.461B· 24) ἐγκοπή, ἐντομή: Ἀριστλ.ΖΙ 632a,18 καὶ τὴν τομὴν θριξὶ βύουσιν, Αἰλ.Τακτ.11,14· 25) μτφ. χωρισμός: Πλούτ. Κορ.16 τῆς πόλεως δεδεγμένης τομήν· 26) ἡ ἐν τῇ στιχουργίᾳ διαίρεσις τοῦ στίχου κατὰ τὴν ἀπαγγελίαν εἰς δύο ἢ τρία μέρη καὶ ἡ θέσις ὅπου τελεῖται ἡ διαίρεσις αὐτή: Ἀριστείδ.Κ 1,24· 27) μτγν. αἰχμή, κοπτερὸν ἄκρον: Ἀρρ.Τακτ.12,2 τ- σιδήρου.

τομία (ἡ) μσν. ἡ τομή : Τζέτζ.Χιλ.3,622.

τομιαῖος-α-ον γλωσσ. ὁ τομίας βλ.λ.1).

τομίας (ὁ) ὁ παθὼν ἐκτομὴν τῶν ὄρχεων, **ἐκτομίας**, μουνουχισμένος : Ἀντιφ.133,5 **κριὸς τομίας**,. **ὗς οὐ τομίας**, Ἀριστλ.ΖΙ 575b,1· ‖ **ἐπὶ** ἀνθρώπου, ὁ εὐνοῦχος : Ἡρωδιαν. Ἱστ.1,11,2· **2)** τομεὺς βλ.λ.5) : Φίλ.2,238 **ὅσοι τομίαι τῶν ὀδόντων**.

τομίδιον (τό) νεώτ. ὑποκορ. μικρὸς τόμος.

τομικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τομήν, ὁ τῆς τομῆς, ὁ κατάλληλος διὰ τομήν, διὰ κόψιμαν : Κέλσ.8,1,478.

τόμιον (τὸ) θῦμα κατατμηθὲν εἰς θυσίαν, **ἐφ' οὗ** ἐγίνοντο ὅρκοι : Ἀριστφ.Λυσ.192 **ἵππον λαβοῦσαι τόμιον ἐντεμοίμεθα**· ‖ **τὰ τόμια** τὸ μέρη τοῦ θύματος τὰ ἐν χρ. κατὰ τοιαύτην τελετήν, κοφίδι: αὐτ.186 **καί μοι δότω τὰ τόμιά τις**, Ἀντιφ.5,88, Πλάτ.Νόμ.753D, Ἀριστλ.Ἀθ.55,5,Δημ.642, Αἰσχίν.2, 87,Παυσ.5,24,9· **2)** Ἐπιγρ.

τόμιος (ὁ) πάπ. ὁ τομίας βλ.λ.1).

τομίς-ίδος (ἡ) μτγν. τομεύς, μαχαιρίδιον : ΠΔ Παροιμ.24,37(30,14).

τομογραφία (ἡ) μσν. τὸ τομογραφεῖν, τὸ γράφειν τόμον συνόδου : Νικ.Γρηγορ. Ἱστ.Βυζ.21,5, 449Ε **δυσσεβὲς τὸ τῆς τομογραφίας ἀνάθημα**.

τομογραφῶ-έω μσν. γράφω τόμον, **δόγμα**, ἤτοι ἀπόφασιν συνόδου : Παχυμ.Γ 6,29.

τομοειδής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ἔχων σχῆμα τομέως : Σχόλ.Εὐκλ.5,260Η.

τόμος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τεμάχιον, τμῆμα, κομμάτι : Βατραχομ.37 **τόμος ἐκ πτέρνης**, Ἀριστφ. Ἱππ.1190 **λαβὲ νυν πλακοῦντος πίονος παρ' ἐμοῦ τόμον**, Κρατῖν.192, Φερεκρ.108,8, Ἄλεξ.88, Εὔβουλ. 150,2,Μνησιμ.4,14· ‖ τεμάχιον δοκοῦ, δοκός : Ἐπιγρ.Δήλου· ‖ **τεμάχιον** γῆς : Ἐπιγρ.Βοιωτ. Ὀρχομενοῦ, Ἐπιγρ.Θεσπιῶν· **2)** γεωμ. **τόμος κυλίνδρου** τμῆμα ὀρθοῦ κυλίνδρου παρεμβεβλημένον μεταξὺ δύο παραλλήλων πλαγίων τμημάτων : Ἀρχιμ.Κωμ.Σφαιρ.Ὀρ., αὐτ.Ἰσορρ.2,10 **τόμος ἀπὸ ὀρθογωνίου κώνου τομᾶς ἀφαιρούμενος** (τμῆμα ὀρθογωνίου κώνου τ. ἔ. τμῆμα παραβολῆς τεμνομένης ἀπὸ δύο παραλλήλους συντεταγμένας)· **3)** μτγν. τεμάχιον, τμῆμα, ἰδ. μέρος χειρογράφου ἢ συγγραφῆς περιειλιγμένον εἰς ἴδιον κύλινδρον : ΠΔ Ἡσ.8,1 **λάβε σεαυτῷ τόμον καινοῦ μεγάλου**, Πάπ. **τιμῆς ἀπὸ τόμου ἀγραφίου**· **4)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. βιβλίον ἀποτελοῦν μέρος μεγαλυτέρου συγγράμματος : Διογ.Λ 6,15,-λεξικὸν **εἰς τόμους ἐννέα**· ‖ μτφ. δέλτος : Πορφ.Μαρκ.32 **ἐν καθαρῷ διανοίας τόμῳ**· **5)** νεώτ. σύνολον τευχῶν περιοδικοῦ, **νόμων κτλ.**, ἀπαρτιζόντων αὐτοτελὲς βιβλίον· **6)** νεώτ. ἐκκλ. **τόμος συνοδικὸς** ἔγγραφον πατριάρχου ἢ ἀρχηγοῦ αὐτοκεφάλου ἐκκλησίας καὶ τῶν **περὶ** αὐτοὺς συνόδων, δι' **οὗ λύονται** σπουδαῖα **ἐκκλησιαστικὰ** ζητήματα.

τομός-ή-όν (τέμνω) ὁ τέμνων, κοπτερός, ἐκεῖνος ποὺ κομματιάζει, ὀθ. γεν. ὀξύς : Σοφ.Αἴ.815 **ὁ μὲν σφαγεὺς ἕστηκεν ᾗ τομώτατος** (κατὰ τοιοῦτον τρόπον ὥστε νὰ εἶναι κοπτερώτατος), Πλάτ.Τίμ. 61Ε σφοδρὸν **ὂν καὶ τομὸν ὀξέως**, Τίμων Φλ.4· ‖ κ. μτφ. : ΨΦωκ.124 **λόγος τομώτερος σιδήρου**, ΚΔ Ἑβρ.4,12· ‖ ἐπὶ προσ. **οἱ τομώτατοι οἱ** ὀξύτατοι : Καλλ.ἀπ.78.

τόμου σύνδ. χρον. μσν. δημ. ἀφοῦ, **ὅταν**: **τόμου δὲν θέλει, δὲν τὸν βιάζω**· **2)** ἐπίρρ. χρον. **εὐθὺς** ὡς, μόλις : Ἐρωτόκρ.3,1951.

τομοῦροι (οἱ) κ. **τόμουραι** (Εὐστ.1760,47, αὐτ.1806, 37) οἱ ἱερεῖς τοῦ Διὸς ἐν Δωδώνῃ : Ὀδ.Π 403 **εἰ μέν κ' αἰνήσωσι Διὸς μεγάλοιο** Ταμοῦροι (ἀρχ. γρ.ἀντὶ θέμιστες)· ‖ π.Στράβ.7,7,11 ἑρμηνεύεται ὡς **συντετμημένος** τύπος τοῦ **Ταμάρ-ουροι** αἱ φύλακες **τοῦ** ὄρους Τομάρου ἢ Τμάρου· **2)** συνεκδ. **μάντις** : Λυκόφρ.223 **τόμουρε**· πρβλ. Ἡσ.

τόμπολα (ἡ) (ἰταλ.) νεώτ. τυχηρὸν παίγνιον μεταξὺ πολλῶν προσώπων παιζόμενον διὰ κλήρων ἐν εἴδει λαχείου.

τόμπρος-α-ο δημ. ἄ. ντόμπρος βλ.λ.

τόμπολο (τὸ) διεθν. ὅρ. ἐπιμήκης λωρὶς ἐδάφους ἑνοῦσα νησίδα **μετὰ** τοῦ ἠπειρωτικοῦ ἐδάφους **καὶ μεταβάλλουσα βαθμηδὸν** ταύτην **εἰς** χερσόνησον.

τομῶ-άω **ἔχω ἀνάγκην τομῆς, ἐγχειρήσεως** : Σοφ. Αἴ.582 **οὐ πρὸς ἰατροῦ σοφοῦ θρηνεῖν ἐπῳδὰς πρὸς τομῶντι πήματι**.

τομῶς ἐπίρρ. λεξ. **ὀξέως**, καθαρά, **ξάστερα**· Ἡσ. ἐν λ. τμήδην.

τόναια (τά) τόνεα **βλ.λ.**

τοναῖος-α-ον (τόνος) **ἐντεταμένος, σύντονος** : Σουΐδ. τοναῖος **δρόμος**· ‖ **τοναία** (ἐνν. φωνὴ) ἔντονος, ἰσχυρά, δυνατὴ φωνή : Ἄλεξ.169.

τονάριον (τὸ) μτγν. μικρὰ σῦριγξ **δι' ἧς ἐδίδον** τὸν τόνον τοῦ **ᾄσματος** εἰς ἀοιδὸν **ἢ** τῆς ἀπαγγελίας εἰς ῥήτορα· Πλούτ.ΤΓράκχ.2 «φωνασκικὸν ὄργανον, ᾧ τοὺς φθόγγους **ἀναβιβάζουσι**»: Κοΐντ.1,10,27· πρβλ. **ἐπιτόνιον**.

τοναφασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διαταραχὴ τῆς μνήμης τῶν μουσικοπαθῶν καθ' ἣν μουσικοὺς φθόγγους, οὓς ἀναγνωρίζουσι, δὲν δύνανται καὶ ν' ἀποδώσωσι διὰ τῆς φωνῆς.

τόνε ἄντων. Ἐπιγρ. θεσσ. **τ. τοῦ τόδε** οὐδ. τῆς ἀντων. ὅδε βλ.λ.

τόνεα (τά) μτγν. ἑορτὴ **τῆς Ἥρας ἐν** Σάμῳ : Μηνόδ.1 (πιθ. ὀρθότ. Τόναια).

τονή (ἡ) μτγν. μουσ. κ. μετρ. ἡ πρὸς ἀναπλήρωσιν ἑπομένου κενοῦ χρόνου, παύσεως, παράτασις τῆς φωνῆς εἰς τὸν αὐτὸν φθόγγον· Εὐκλ. Εἰσαγ.Ἁρμ.22,7 «ἡ ἐπὶ πλείονα χρόνον μονὴ κατὰ μίαν **γενομένη** προφορὰν τῆς **φωνῆς**» : Κλεωνίδ.14.

τονθολυγῶ-έω τονθορύζω : Φερεκρ.108,4.

τονθορύζω κ. νεώτ. κ. **τονθορίζω** (ἐν κώδ.Γαλ 2, 683, Θωμ.Μ 352R· π. γραμμ **οὐδέποτε** μνημονεύεται· **π.** Ἡσ. **ἀμφότεροι οἱ τύποι**) κ. **τονθρύζω** (Ἡρωδιαν.8,8, Ὀππ.Κυν.2,541, αὐτ.3,169, Φρύν.336), προφέρω τι ἀσαφῶς κατ' ἐμαυτόν, μουρμουρίζω, λέγω τι **μετὰ** γογγυσμοῦ : Ἀριστφ.Βάτρ.747 **τί δὲ τονθορύζων, ἡνίκ' ἂν πληγὰς λαβὼν πολλὰς ἀπίῃς θύραζε**, αὐτ.Σφ.614, Λουκ.Θε.Ε 1, Ἀρισταίν. 2,6· **2)** μυκῶμαι, μουγκρίζω : Αἰσχ.ἀπ.298 **ἐτονθόρυζε ταῦρος ⟨ὡς⟩ νεοσφαγής**· πρβλ. ὑποτονθορύζω (πιθ. ὠνοματοποιημένη **λ.**).

τονθορυσμός-οῦ (ὁ) κ. νεώτ. κ. **τονθρυσμός ἡ** ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τονθορύζω βλ.λ., μουρμούρισμα, γογγυσμός : **Φρύν.336**.

τονθρύζω τονθορύζω βλ.λ.

τονθρύς-ύος (ἡ) Ἡσ. τονθορυσμός, φιθυρισμός.

τονθρυσμός-οῦ (ὁ) τονθορυσμὸς βλ.λ.

τονθρυστής-οῦ (ὁ) **μτγν.** ὁ τονθορύζων, μουρμουρίζων, γογγυστής : Ἀκύλ.ΠΔΠαροιμ.16,28.

τόνθων Ἡσ. «**παρὰ** Κοριννῃ (ἀπ.40) **ἐπὶ** νωτιαίου (κώδ. νοτιδίου) κρέως **τὸ ὄνομα**».

τονία (ἡ) μτγν. μέρος **τι** τροχαλίας : Πολυδ.10,31.

τονιαῖος-α-ον ἐν τῇ μουσικῇ, ὁ συνιστάμενος **ἐξ ἑνὸς** τόνου βλ.λ. : Ἀριστλ.Πρ 922b,6· πρβλ. Ἀλέξ. Ἀφρ.Τοπ.113,12· **2)** μτγν. **τὸ τονιαῖον χρῶμα** τὸ τονικὸν βλ.λ.2) χρῶμα : Κλεωνίδ.Ἁρμ.7.

τονίζω μτγν. κ. νεώτ. τόνον **ἐπιτίθημι**. θέτω τόνον **ἐπί** τινος συλλαβῆς : Ῥήτ.6,45W, Γλωσσ.· **2)** νεώτ. μτφ. **ἐκφέρω**, ἀπαγγέλλω τι ἐντόνως : **ἐτόνιζε τὰς λέξεις καθὼς μοῦ ὡμιλοῦσε**· **3)** μτφ. ἐξαίρω, ὑποδεικνύω τι μετ' ἐμφάσεως, ἐφιστῶ τὴν προσοχήν τινος ἐπ' αὐτοῦ : σοῦ **τονίζω** ὅτι **πρέπει νὰ ὑποχωρήσῃς**· **4)** νεώτ. μουσ. μελοποιῶ.

τονικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τόνον βλ.λ., **ὁ** ἱκανός, δυνάμενος νὰ τείνῃ, ἐκτείνῃ τι : Ἀριστλ.ΖΜ 693b,2 **ὄρνιθες κατὰ πτέρυγας τα-**

νικοί· **2)** **τὸ τονικὸν** (ἐνν.χρῶμα) μία τῶν τριῶν μορφῶν τοῦ χρώματος, ἤτοι τῆς χρωματικῆς κλίμακος, ἀντίθ. τὸ ἡμιτόνιον (πιθ. ἡμιόλιον· πρβλ. Κλεωνίδ.7) κ. τὸ μαλακόν : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.6,51· **3)** ὁ ἀνοφερόμενος εἰς τὸν τόνον βλ.λ., ἢ τὸν τονισμόν : 'Απολλ.Δύσκ.'Επιρρ.181,9 **τονικὰ παραγγέλματα**· || νεώτ. **τονικὰ σημεῖα** τὰ τρία σημεῖα τοῦ τονισμοῦ, οἱ τόνοι βλ.λ.· **4)** π. Στωικ. ὁ προκύπτων ἀπὸ τοῦ τόνου : Στωικ.ἀπ.2,149 **τονικὴ κίνησις** (ἐπὶ τοῦ θεοῦ, ἀντίθ. μεταβατικῶς κινούμενος)· **5)** ὁ ἔχων τὴν δύναμιν ἢ τὴν ἰδιότητα τοῦ συστέλλειν, συσταλτικός : Γαλ.4,436 **τονικὴ ἐνέργεια** (ἐπὶ τῶν μυῶν), αὐτ.6,265 (πέπερι) **στομάχου συσταλτικώτερον**· ἐπίρρ. τονικῶς συσταλτικῶς, διὰ συστολῆς : αὐτ.4,435· || νεώτ. ἰατρ. **τονικὸς σπασμὸς** (ὁ σπασμός, καθ' ὃν ἡ σύσπασις τῶν μυῶν διατηρεῖται μονίμως)· **6)** νεώτ. ἰατρ. ὁ προσδίδων τόνον, τονωτικός, δυναμωτικός : **τονικὰ φάρμακα**· **7)** νεώτ. μουσ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **ἡ τονικὴ** ὁ βασικὸς φθόγγος ἐξ οὗ ἀναχωρεῖ ἡ σειρὰ τῶν ὀκτὼ φθόγγων τῆς κλίμακος.

τονικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τονικοῦ βλ.λ.· **2)** νεώτ. μουσ. ἡ σχέσις τῶν συγχορδιῶν ὡς πρὸς τὴν βασικὴν συγχορδίαν· || ὁμ. τὸ σύνολον τῶν φθόγγων διατονικῆς κλίμακος ἀνεξαρτήτως τῆς θέσεως καὶ σειρᾶς ἣν ἀκολουθοῦσι φυσικῶς· **3)** νεώτ. φυσιολ. ἡ ἰδιότης τῶν ζώντων ἱστῶν, καθ' ἣν διατελοῦσιν εἰς ἐλαστικὴν τάσιν ἀνεξαρτήτως τῶν ἑκουσίων συστολῶν· || ὁμ. ὁ βαθμὸς τάσεως τῶν ζώντων ἱστῶν.

τόνιος-α-ον μτγν. τονικὸς βλ.λ.5)· ὅθ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὰ τόνια** χειρουργικοὶ ἐπίδεσμοι : 'Ηλιόδ. Χειρ.π. 'Ορειβ.49,2,1.

τονισμός-οῦ (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τονίζω βλ.λ.· || νεώτ. γραμμ. ἡ ἔξαρσις συλλαβῆς τινος ὑπὲρ τὰς ἄλλας κατὰ τὴν ἔντασιν τῆς φωνῆς ἢ τὸ ὕψος αὐτῆς, ἡ συνεπαγομένη οὕτω καὶ τὴν διάκρισιν τοῦ τονισμοῦ εἰς **δυναμικὸν** ἢ **ἐντατικὸν** ἢ ἰσχυρόν, ὁποῖος εἶναι ὁ τῶν νεωτέρων γλωσσῶν, καὶ εἰς **μουσικόν**, ὡς ὁ χαρακτηρίζων τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν μέχρι τῶν πρώτων μ.Χ. αἰώνων.

τοννάρα (ἡ) δημ. ἰταλ. μέγα δίκτυον πρὸς ἁλιείαν θυννῶν· πρβλ. τόννος 2).

τοννελάδα (ἡ) νεώτ. ὁ τόννος βλ.λ.1) κ. 2)· **2)** βυτίον μεγάλης χωρητικότητος.

τόννος (ὁ) νεώτ. μέτρον βάρους ἴσον πρὸς 2240 ἀγγλικὰς λίτρας ἢ 1016,48 χιλιόγραμμα, ἄ. ἀγγλικὸς τόννος, τοννελάδα· || **μικρὸς τόννος** μέτρον βάρους ἴσον πρὸς 2000 ἀγγλικὰς λίτρας ἢ 907,18 χιλιόγρ.· || **γαλλικὸς τόννος** μέτρον βάρους ἴσον πρὸς 1000 χιλιόγραμμα· **2)** μέτρον χωρητικότητος τῶν πλοίων ἴσον εἰς ὄγκον πρὸς 2,83 κυβ. μ. περίπου, ἄ. κόρος· **3)** νεώτ. ζῳολ. μεγαλόσωμος ἰχθὺς ἐκ τῶν **σκομβριδῶν** ἔχων ἀτρακτοειδὲς σῶμα, ἄ. θύννος.

τονογράφος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. μηχάνημα καταγράφον τοὺς καρδιακοὺς τόνους, παλμούς, ἄ. φωνοκαρδιογράφος.

τονόδεσμος (ὁ) νεώτ. ναυτ. εἶδος ἀγκυροδέσμου.

τονοδηγός (ὁ) νεώτ. ναυτ. μικρὸς σιδηροῦς ἢ ξύλινος κύλινδρος περιστρεφόμενος ἐλευθέρως περὶ ἄξονα, τοποθετημένος εἰς διάφορα σημεῖα τοῦ πλοίου, ὅπως διευκολύνῃ τὴν παρέασιν κάλω ἢ τόνου ἄνευ τριβῆς.

τονοειδής-οῦς-ές ἐπὶ ἀναπνοῆς, ὁ μετὰ κόπου γινόμενος· 'Ερωτιον.112 «τονοειδές· τὸ πνεῦμα τὸ μετὰ τόνου καὶ τινος συντονίας ἀναπνεόμενον»· ἐσφ. λ. ἀντὶ τοῦ π.'Ιππ.'Επιδ.2,3,11 γονοειδής.

τονολυσία (ἡ) νεώτ. βιολ. γεν. ὀν. τῶν ἀλλοιώσεων τῶν κυττάρων τῶν εἰσερχομένων ἐκ τῶν ποικιλιῶν τῆς ὠσμωτικῆς τάσεως τοῦ περιβάλλοντος.

τονομετρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ διαφ. ὀργάνων μέτρησις τῶν διαφόρων τάσεων τοῦ ὀργανισμοῦ, ὡς τῆς ἀρτηριακῆς πιέσεως κ. ἄ.

τονόμετρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς ἀρτηριακῆς πιέσεως φέρον περιδακτύλιον ἀντὶ περιβραχιονίου.

τονοπλάστης-ου (ὁ) νεώτ. βοταν. τὸ ἐν τοῖς φυτικοῖς κυττάροις ἀνευρισκόμενον χυμοτόπιον μετὰ τοῦ πέριξ αὐτοῦ σχηματιζομένου δερμικοῦ στρώματος τοῦ πρωτοπλάσματος.

τόνος (ὁ) κ. νεώτ. πᾶν τὸ δι' οὗ τι τείνεται, τεντώνεται ἢ **τὸ δυνάμενον νὰ ταθῇ**, τανυσθῇ, τεντωθῇ ὡς σχοινίον, καλῴδιον, νευρά, ταινία : 'Ηρ.9,118 **οἱ τόνοι τῶν κλινέων** (τὰ σπαρτία ἢ σχοινία τῶν κλινῶν), 'Αριστφ.'Ιππ.532 **καὶ τοῦ τόνου οὐκ ἔτ' ἐνόντος**, Πλάτ.Νόμ.945C· || ὁμ.κτ.ἐνικ.περιληπτικῶς εἰς δήλωσιν τοῦ ἐκ πολλῶν τοιούτων ἀποτελουμένου ἀντικειμένου, οἷον κλίνης: 'Αριστφ.Λυσ.923 **αἰσχρὸν γὰρ ἐπὶ τόνου γε**· ὁμ.ἐπὶ δίφρου: Φιλιππδ.1 **ἄχρηστα παντελῶς τὰ σπαρτία** (ἐνν. τοῦ δίφρου)· **ἕτερον δὲ καινὸν ἐμβαλεῖν τόνον**· || ἕκαστον τῶν ἐμβόλων σχοινίου, πείσματος, τριχιᾶς : Ξεν.Κυν. 10,2 **ἐκ τριῶν τόνων**· || νεώτ. ναυτ. σχοινίον δίπλοκον ἀποτελούμενον ἐκ τριῶν μονοπλόκων σχοινίων, ὅτε λέγεται **ἔντριτος τόνος**, ἢ τεσσάρων τοιούτων, ὅτε λέγεται **εντέταρτος τόνος**· **2)** ἐπὶ ζῴων, τένων, νεῦρον, κόρδα: 'Ιππ.'Αρθρ.11· || εἰδ. τένων τῆς πνευμονογαστρικῆς χώρας : Ροῦφ. 'Ονομ.158· **3)** σχοινίον, λωρίς, ταινία, δι' ἧς τείνεταί τι : Φίλ.Βελοπ.65,34, 'Ηρων Βελοπ.83,4,Πλούτ. Μάρκελλ.15· || ἐπὶ τοῦ γαστραφέτου· 'Ηρων Βελοπ.75,7 **«αἱ τῶν ἄκρων κάμψεις»**· || 'Επιγρ. ἐπὶ ἐξαρτύσεως νεωρίου : **ὑποζωμάτων τέτταρας τόνους ἐγ νεωρίων**, 'Επιγρ. τόνος **αἰχμάλωτος** ἀδόκιμος· **4)** 'Επιγρ. στοῖχος, σειρά, γραμμὴ ἐκ κιόνων : 'Επιγρ.· **5)** ἔντασις, τέντωμα : 'Ηρ. 7,36 **ὁ τόνος τῶν ὅπλων**· ἐπὶ τῆς διατάσεως τῶν μυῶν : Σωρ.1,112, αὐτ.2,48 **τόνος καὶ ῥώμη**, αὐτ.2, 61 **τὸν τῆς ὁλκῆς τόνον ὑπεκλῦσαι** (νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἔντασιν τῆς ἕλξεως)· **6)** ἔντασις δυνάμεως σωματικῆς ἢ πνευματικῆς : Ξενοφ.1,20 **τόνος ἀμφ' ἀρετῆς**, Πλούτ.'Ηθ.1034D· || σωματικὴ ἐνέργεια : Λουκ.'Ανάχ.25 **ἰσχὺς καὶ τόνος**, αὐτ.Δημ.'Εγκώμ.7 **τόνος πνεύματος**· || γεν. δύναμις, ἰσχύς : Πλούτ.Δημήτρ.21, αὐτ.Βρούτ.34 **τόνος ὀργῆς**· || τὸ ἀποτέλεσμα ἰσχυρᾶς τινος ἐνεργείας : 'Ιππ.1278,48· **7)** ἐν τῇ στωϊκῇ φιλοφ., ἐπὶ τῆς φύσεως καὶ τῶν ἀνθρώπων, ἡ ὑπὸ τοῦ πυρὸς διατεινομένη δύναμις, δι' ἧς τοῦτο μεταβάλλεται εἰς ἀέρα, ὕδωρ καὶ γῆν : Κλεάνθ.1,128, Στωικ.ἀπ.2,235 **ὁ ζωτικὸς τόνος**, αὐτ.2,215 **αἰσθητικὸς τόνος**, αὐτ.2,134 **συνεκτικὸς τόνος** (ἡ συνέχουσα τὸ σύμπαν ἐνεργὸς δύναμις)· **8)** ἐπὶ ἤχων, ἔντασις, ὕψωσις, δυνάμωμα : Αἰσχίν.3,209 **περὶ τῶν δακρύων καὶ τοῦ τόνου τῆς φωνῆς**, Δημ.319,-ταῦ **ὡμίλησε μὲ τόνον** (ἐντόνως)· || ὅθ. ὕψος τῆς φωνῆς : Πλάτ.Πολ. 617B **φωνὴν μίαν ἱεῖσαν ἀνὰ τόνον**, 'Αριστλ.Φυσιογν.807a,17· || ὄγκος : Ξεν.Κυν.6,20 **τόνοι φωνῆς**· **ὀξύ, βαρύ, μικρόν, μέγα**, 'Αριστλ.Ρητ.1413b,31 **τῷ αὐτῷ τόνῳ εἰπεῖν**, αὐτ.'Ακουστ.804a,26 **ἐν τόνοις ἀνιεμένοις καὶ βαρέσι**, 'Ιερών.'Ιστ.π.Διον. 'Αλ.'Ισοκρ.13 **τὴν φωνὴν καὶ τὸν τόνον ἐξάραντα**, Σωρ.1,79 **κλαυθμυρίσαι μετὰ τόνου τοῦ προσήκοντος**, Λογγῖν.9,13 **σῴζειν τὸν τόνον**· ὁμ. ἐπὶ μουσ. ὀργάνων : Πλούτ.'Ηθ.827B· || νεώτ. ὁ βαθμὸς τῆς ἐντάσεως ἤχου τινὸς καὶ δὴ τῆς φωνῆς : **τόνος ὀξύς, - ὕψωσε τὸν τόνον τῆς φωνῆς του**· **9)** μουσ. ἡ διατονικὴ κλῖμαξ : 'Αντίπ. Θεσσ.ΑΠλ.4,220· || π. μτγν. τρόπος, διατονία, ἄ. ἁρμονία (π.Πλάτ.κ.'Αριστλ.) : Πλούτ.'Ηθ.1134A, αὐτ.'Ηθ.1135A, 'Αριστόξ.'Αρμ.2,37M· || νεώτ. μουσ. τὸ μεταξὺ δύο φθόγγων κανονικὸν διάστη-

μα, ἁπαντῶν ἐν τῇ **μουσικῇ** κλίμακι **ἐπὶ πέντε ἐκ** τῶν ὀκτὼ βαθμίδων, **δ.** μεγάλη δευτέρα, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ἡμιτόνιον ἢ μικρὰν δευτέραν || ὁμ. νεώτ. ὁ σχηματίζων μουσικὴν κλίμακα φθόγγος ἀποτελῶν τὴν βασικὴν βαθμίδα ταύτης, ἐφ' ἧς ἐν τῇ ἐκκλ. μουσ κρατοῦσι τὸ ἴσον : **ᾆσμα εἰς τόνον ντό·** || ὁμ. νεώτ. κτ. συνεκδ. τὸ ἐπὶ τοῦ βραχίονος ὀργάνων τινῶν, ὡς μανδολίνου, κιθάρας κτλ., κεχωρισμένα σταθερὰ διαστήματα δι' ὧν ἀποδίδονται οἱ φθόγγοι· **10)** ἡ δι' ἐντάσεως τῆς φωνῆς ἔξαρσις λέξεώς τινος ἢ συλλαβῆς, ὁ τονισμός, τὸ τόνισμα : 'Αριστλ.Ρητ.1403b,29, Διον.Θρ. 629,27, 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.8,8· || νεώτ. μετρ. ἡ κατὰ τὴν ἐξαγγελίαν τοῦ λόγου διάθεσις τῆς φωνῆς, διακρινομένη εἰς **δυναμικὸν τόνον** ἐντονωτέραν προφοράν, ἥτις χαρακτηρίζει γενικῶς τὰς νέας γλώσσας, **καὶ** μουσικὸν **τόνον** διαρκεστέραν εἰς χρόνον καὶ ὕφος φωνῆς, ἥτις χαρακτηρίζει τὰς ἀρχαίας κλασσικὰς γλώσσας **καὶ ἐκ τῶν** συγχρόνων τὴν σινικήν, σιαμικὴν κ. ἄ.· || νεώτ. γλωσσολ. ἡ τάσις, ἔντασις τῶν φωνητικῶν συνδέσμων πρὸς αὔξησιν τῆς ὀξύτητος τοῦ ἤχου μιᾶς τῶν τριῶν τελευταίων συλλαβῶν λέξεως, χαρακτηριζομένη ὡς **ὀξὺς τόνος** ἄ. ὀξεῖα βλ.λ., **βαρὺς τόνος** ἄ. βαρεῖα βλ.λ. καὶ **περισπώμενος τόνος** ἄ.περισπωμένη βλ.λ.· || ὁμ.ἕκαστον τῶν δηλωτικῶν τοῦ τονισμοῦ τούτου τριῶν σημείων, ὀξεῖα ('), βαρεῖα (`), περισπωμένη (῀)· || νεώτ. θεατρ. ἑκάστη τῶν κατὰ φυσικὴν διαίρεσιν ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ ὕψους εἰς ὃ ἐκτείνεται διαβαθμίσεων τῆς φωνῆς, διακρινομένη εἰς βαρύν, μέσον καὶ ὀξὺν τόνον **11)** μέτρον, ρυθμός : 'Ηρ.1,47 **ἐν ἑξαμέτρῳ τόνῳ,** αὐτ.5,60, αὐτ.5,174 **ἐν τριμέτρῳ τόνῳ·** **12)** μτγν. ἐπὶ χρωμάτων, ὁ βαθμὸς τῆς ἐντάσεως τούτων : Πλούτ.'Ηθ.563Β· || νεώτ. ἡ διαβάθμισις τοῦ φωτὸς ἀπὸ τοῦ ἀμαυροτέρου μέχρι τοῦ φωτεινοτέρου καθ' ἣν διακρίνονται **τόνοι θεμελιώδεις** (φῶς, σκιά) καὶ **διάμεσοι** (οἱ μεταξὺ τούτων)· **13)** νεώτ. φυσιολ. τονικότης βλ.λ.3)· **14)** νεώτ. ψυχολ. **νευροψυχικὸς ἢ συναισθηματικὸς τόνος** ἡ διάθεσις μετὰ τῆς ὁποίας ἕκαστον ἄτομον ἀποδέχεται τὰς **ἐκ τοῦ** ἔξω κόσμου ἐντυπώσεις καὶ ἡ δι' ἀναλόγων συναισθημάτων χαρᾶς, λύπης ἢ ἀδιαφορίας ἀντίδρασις εἰς ταύτας· || νεώτ. ἡ ἔκφρασις, ὁ χαρακτὴρ τῆς ὁμιλίας τινὸς ὡς δηλωτικὸν ψυχικῆς καταστάσεως : **ὡμίλει εἰς τόνον ἀπειλητικόν·** **15)** νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ ὑπὸ τοῦ ἐν αὐτῷ ὑγροῦ ἀσκουμένη πίεσις, ἄ.ἐνδοφθάλμιος πίεσις· **16)** τάσις ἢ διεύθυνσις ἣν ἀκολουθεῖ τις : Πίνδ.Ο 10(11),76 **εὐθὺν τόνον τρέχειν,** Πλούτ. Δημ.13 **τόνον ἔχειν ἕνα** (ἀκολουθεῖν μίαν κατεύθυνσιν)· **17)** 'Επιγρ. Τήνου συνοικία πόλεως.

τονοσύρτης-ου (ὁ) νεώτ. ναυτ. μηχάνημα πρὸς συγκράτησιν παρεωμένου συρματοσχοίνου ἐν χρήσει ἰδ. εἰς τὰ τορπιλλικά.

τόνς ἄρθρ. 'Επιγρ. ἀργ. κ. κρητ. τ. τοῦ **τούς,** αἰτ. πληθ. ἀρσ. τοῦ **ἄρθρ. ὁ** βλ.λ.

τονῶ-έω (1) τονῶ-όω βλ.λ.(2) : Εὐστ.60,14.

τονῶ-όω (2) κ. νεώτ., δημ. **τονώνω** δίδω εἰς τι τόνον, δύναμιν, ζωήν, ἐνδυναμώνω : Τίμ.Λοκρ.103D **τρέφοισαι καὶ τονοῖσαι καὶ τὰ σώματα καὶ τὰς ψυχάς,** Πλούτ.'Ηθ.647C, 'Αγαθιν. π. 'Ορειβ.10,7,7, Σωρ.1,47,Γαλ.6,411, 'Ιώσ.Π1 5,11,6 **'Ρωμαίους ἐτόνωσεν αἰδὼς δόξης,** αὐτ.1,26,2 **ἡ δεξιὰ τετόνωται, - τὸ φάρμακο τὸν ἐτόνωσε·** || νεωτ. κ. δημ. κ. μτφ. ἐνισχύω : **ἐτονώθη ἡ ἐπιχείρησις·** **2)** π. Στωικ. διαμορφῶ διὰ τῆς ὑπὸ τοῦ πυρὸς διατεινομένης δημιουργικῆς δυνάμεως : Στωικ.ἀπ.2,149 **(οὐσίαι) ἐπὶ τὸ οἰκεῖον τῇ φύσει αὐτῶν παραγίνονται σχῆμα τετονωμέναι,** Νικόμ. ἐν Θεολ.'Αριθμ.48 **τοῦ ἀναπνεομένου ἀέρος .. ὑφ' οὗ τονοῦται τὸ τῆς ψυχῆς εἶδος** **3)** θέτω τόνον ἐπί τινος συλλαβῆς ἢ λέξεως, τονίζω : Σχόλ.'Ιλ.Μ 137, **περὶ τῶν διαφόρως τονουμένων** (τίτλ. ἔργου τοῦ Φιλόπ.'Ιω.), **- τονουμένη συλλαβή.**

τονώδης-ους-ες κ. μσν. συνηρ. ἀντὶ τονοειδὴς βλ.λ. : 'Ιππ.Κφακ.635, Γαλ.6,237, Παῦλ.Αἰγ.1,20.

τόνωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **-η** ἐνίσχυσις, ἐνδυνάμωσις : 'Αρετ.Χρον.Νούσ.1,3,Σωρ.1,95 **τόνωσις τοῦ βρέφους,** αὐτ.1,108 **τόνωσις τοῦ πνεύματος, - τόνωσις τοῦ ὀργανισμοῦ - τῆς καρδίας - τοῦ ἠθικοῦ·** || ἐνεργητικότης, δραστηριότης : Ροῦφ. π. 'Ορειβ.8,24,19· **2)** ἐν τῇ ρητ. σφοδρότης, ὁρμητικότης : Φίλ.1,158 **τονώσεις καὶ περιπαθήσεις·** **3)** τονισμὸς λέξεως κτλ.:Εὐστ.341,21.

τονωτικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ.δημ. ὁ ἐπιφέρων τόνωσιν, δυναμωτικός: Σωρ.2,48,Γαλ.6,577· μτ.γενικ. ὁ τονῶν, ἐνδυναμώνων τι : 'Αντυλλ.π.'Ορειβ.6,32,10, αὐτ.6,35,1,Σωρ.1,48, **- τονωτικὴ ἔνεσις, - τονωτικὸν** (ἐνν. φάρμακον) **τῆς καρδίας.**

τοξάζομαι (τόξον) ποι. ἀποθ. ἀντὶ τοῦ π. πεζ τοξεύω βλ.λ. : 'Οδ.Θ 220 **ὅτι τοξαζοίμεθ' 'Αχαιοί** (εὐστόχως τοξεύομεν)· || μτ. γενικ. βάλλω διὰ τοῦ τόξου (σημαδεύων) κατά τινος : 'Οδ.Θ 213 **εἰ καὶ . . τοξαζοίατο φωτῶν,** αὐτ.Χ 27 **κακῶς ἀνδρῶν τοξάζεαι·** π. μτγν. μτ. αἰτ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : 'Οππ.Κυν.4,54 **ταξάζεσθαι θῆρας.**

τοξαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τοξιναιμία βλ.λ.

τοξαλκέτης-ου (ὁ) μτγν. τοξαλκὴς βλ.λ. : ΑΠ Παράρτ.1,95.

τοξαλκής-οῦς-ές ὁ μετ' ἀλκῆς τοξεύων, δυνατὸς τοξευτής : 'Ορφ.'Υμν.58,2.

τοξαλλίς τρωξαλλὶς βλ.λ.

τοξαρέα (ἡ) μσν. τόξον : Κ Πορφ.'Εκθ.669,21.

τοξάριον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. **τοξάρι** κ. συνηθ **δοξάρι** ὑποκορ. τοῦ τόξον : Λουκ.Νεκρ. Δ 14,2 **ξυνηνέχθης τοξάρια καὶ πελτάρια,** Λογγ.1,7· **2)** μσν. τόξον : Μαυρίκ.1,2· **3)** νεώτ., δημ. **δοξάρι** τὸ τόξον τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων.

τοξάρχης-ου (ὁ) μτγν. τόξαρχος βλ.λ.2) : 'Αρρ 'Αν.1,8,4,αὐτ.1,22,7.

τόξαρχος-ον (ὁ) ὁ ἄρχων, ἀρχηγὸς τοξοτῶν, στρατοῦ ἐν γένει, στρατηγός : Αἰσχ.Πέρσ.556 **Δαρεῖος μὲν οὕτω τότ' ἀβλαβὴς ἐπῆν τόξαρχος πολιήταις·** || εἰδ. ὁ διοικητὴς τῶν τοξοτῶν, ἄ. τοξάρχης βλ.λ. : Θουκ.3,93 **τοῦ τοξάρχου ἀποθανόντος·** **2)** ὁ ἀρχηγὸς τῆς πολιτοφυλακῆς ἐν 'Αθήναις : 'Επιγρ.

τοξαρχῶ-έω 'Επιγρ. εἶμαι τόξαρχος βλ.λς.

τοξασμός-οῦ (ὁ) μσν. τοξεία βλ.λ.: Νικ.Χων.2,12.

τόξαυλος (ὁ) νεώτ. τὸ πολεμικὸν μηχάνημα ἀρκεβούζιον βλ.λ. κατ' ἐξελλήνισιν.

τοξεία (ἡ) μτγν. τὸ τοξεύειν, ἡ τοξευτικὴ τέχνη : Διόδ.Σ 3,8 **ταῖς τοξείαις ἐνηθληκότες τῶν πτηνῶν,** αὐτ.5,74,Στράβ.16,4,10,Φιλ.2,158· **2)** περιλ. ἀντὶ οἱ τοξόται, ἡ ἐκ τοξοτῶν δύναμις : Φιλόστρ.'Απολλ. 8,7· **3)** κτ. πληθ. τὰ τόξα : 'Ιώσ.ΑΙ 5,5,4.

τοξελκής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἕλκων, τανύων, τεντώνων τὸ τόξον : Μαν.4,244.

τόξευμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. **τὸ** διὰ τοῦ τόξου ριπτόμενον, τὸ ἐκτοξευόμενον, τὸ βέλος : 'Ηρ.4, 132,αὐτ.7,226 **ἵππος βάλλεται τοξεύματι τὰ πλευρά,** Σοφ.ἀπ.427, Εὐρ.ἀπ.455,Διοσκ.3,32,'Επιγρ. **τρωθεὶς εἰς τὸμ πλεύμονα τοξεύματι·** || **τόξευμα ἐξικνέεται ποῦ** φθάνει ποῦ ριπτόμενον, διανύει ἀπόστασίν τινα : 'Ηρ.4,139 **ὅσον τόξευμα ἐξικνέεται,** Ξεν.'Αν.1,8,19 **πρὶν τόξευμ' ἐξικνεῖσθαι** (πρὶν φθάσῃ αὐτοὺς βέλος)· **2)** ἡ βολὴ τοῦ τόξου, ἡ διανυομένη ἀπόστασις, τὸ βεληνεκὲς αὐτοῦ : Εὐρ.'Ηρ.991 **ἐντὸς τοξεύματος,** Θουκ.7,30 **ἔξω τοξεύματος,** Ξεν.ΚΠ 1,4,23 **ἐπειδὴ εἰς τόξον ἀφίκοιντο·** **3)** γεν. τὸ (μακρὰν) ριπτόμενον, ἐκτοξευόμενον : Εὐρ.ἀπ.562 **ἔβαλλον Βακχίου τοξεύ-**

μασι κάρα **γέροντος** (διὰ σταγόνων οἴνου, ἐπὶ τῆς παιδιᾶς τοῦ κοττάβου βλ.λ.)· || μτφ. ἐπὶ λόγων, ᾠδῶν, βλεμμάτων κτπ.: Πίνδ.Ι 5(4),59 **πολλὰ μὲν ἀρτιεπὴς γλῶσσά μοι τοξεύματ' ἔχει**, Αἰσχ.'Ικ. 1005 **ὄμματος θελκτήριον τόξευμα**, Σοφ.'Αντ.1085 **καρδίας τοξεύματα**· **4)** κτ. πληθ. **τὰ τοξεύματα** οἱ τοξόται, ἡ ἐκ τοξοτῶν στρατιωτικὴ δύναμις: 'Ηρ.6,112, Πλούτ.Πύρρ.21· **5)** νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ τοξεύω, ἡ τόξευσις.

τοξεύς-έως (ὁ) τοξότης, μ. ὡς κύρ. ὄν.: 'Ησίοδ. ἀπ.110,4.

τόξευσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις τοῦ τοξεύω, ἡ διὰ τοῦ τόξου βολή· δθ. μτφ. βολή, κτύπημα, σαγίττευμα: Λιβάν.'Ανασκ.30,8 **τόξευσις ὀμμάτων**.

τοξεύτειρα (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τοξευτὴρ βλ.λ.1), ἡ ἐπιτυχῶς τοξεύουσα: 'Οππ.Κυν.3,22 **τοξεύτειρ' 'Αρμενίη** (ἀρίστη εἰς τὸ τόξον).

τοξευτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. τοξευτὴς βλ.λ.1): 'Ορφ. Λιθ.499 **τοξευτὴρ βελέμνων**· **2)** ὁ ἀστερισμὸς Τοξότης· πρβλ. τοξευτὴς 2): 'Αρατ.506, αὐτ.685· || ὁμ. ὁ Κένταυρος: αὐτ.400· **3)** εἶδός τι λύκου: 'Αριστφ.Βυζ.89,11,'Οππ.Κυν.3,296.

τοξευτής-οῦ (ὁ) κ. νεώτ., νεώτ. θηλ. **τοξεύτρια**, ὁ τοξεύων, βάλλων διὰ τοῦ τόξου, τοξότης: 'Ιλ.Ψ 850, Καλλ.ἀπ.130, Διον.Περ.751· **2)** ὁ ἀστερισμὸς τοξότης: 'Αρατ.306.

τοξευτικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τοξείαν· || **ἡ τοξευτικὴ** ἡ τέχνη τοῦ τοξεύειν: Γαλ.Θρασ.45, Εὐστ.40,22.

τοξευτός-ή-όν ὁ διὰ βέλους τοξευθείς, πληγείς, σαγιττοχτυπημένος: Σοφ.Φιλ.335 **τοξευτὸς ἐκ Φοίβου δαμείς**.

τοξεύω κ. νεώτ. βάλλω διὰ τοῦ τόξου, ρίχνω μὲ τὸ τόξο: 'Ηρ.3,74 **τὸν παῖδα τοξεύσας ἀπολωλέκεε**, αὐτ.1,136, Σοφ.ΟΤ 1197 **καθ' ὑπερβολὰν τοξεύσας** (ὑψηλότερον τοῦ δέοντος), 'Αριστφ.'Ορν. 1187 **τόξευε, παῖε, σφενδόνην τίς μοι δότω**, Θουκ. 4,48, Λουκ.Νιγρ.36 **εὔστοχα τοξεύειν** (ἐπιτυχῶς), αὐτ.Τόξ.62 **ἄσκοπα τοξεύειν** (ἀστόχως, ἀνεπιτυχῶς)· || μτ. γενικ. βάλλω κατά τινος, ἐναντίον τινός: 'Ιλ.Ψ 855 **ἧς ἄρ' ἀνώγει τοξεύειν**, Σοφ.'Αντ. 1034 **πάντες, ὥστε τοξόται σκοποῦ, τοξεύετ' ἀνδρὸς τοῦδε**· || ὁμ. **τοξεύω εἴς τι, πρός τι, ἐπί τι, ἐπί τινος, κατά τινος** ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: 'Ηρ.1 214, αὐτ.8,128, αὐτ.4,94, Θουκ.3,23, Πλάτ.Σίσ.391Α **τοξεύειν ἐπὶ σκοποῦ**, Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.15· **2)** μτ. αἰτ. ἀντικ. πλήττω διὰ βέλους τινά: Ξεν.'Αν.4,2,12 **οἱ βάρβαροι ἐτόξευον καὶ ἔβαλλον**, 'Αριστλ. Θαυμ.837a,15 **τοξεύειν ἔλαφον**· κ.παθ.: Θουκ.3,98 **τοξευόμενοι γὰρ οἱ Αἰτωλοὶ.. ἀνεστέλλοντο**, Ξεν.'Αν.1,8,20, αὐτ.4,1,18, Διοσκ.3,32· **3)** μτφ. προσβάλλω, πλήττω οἱονεὶ διὰ βέλους: Εὐρ.Τρ.643 **τοξεύσασα τῆς εὐδοξίας**, αὐτ.'Ιων 1411· μτ. αἰτ. ἀντικ.: αὐτ.Τρ.255 **"Ερως ἐτόξευσ' αὐτόν**, αὐτ.ἀπ.850 **ἡ τυραννὶς πάντοθεν τοξεύεται**· **4)** μτ. αἰτ. πράγμ. ἐκτοξεύω, ἐξακολύω, ἐκπέμπω ὡς ἀπὸ τόξου τι: Πινδ.Ι 2,3 **τοξεύειν ὕμνους**, Αἰσχ.'Ικ.446 **γλῶσσα τοξεύσασα μὴ τὰ καίρια**, αὐτ Εὐμ.676 **ἡμῖν μὲν ἤδη πᾶν τετόξευται βέλος**, Εὐρ.'Εκ.603 **ταῦτα νοῦς ἐτόξευσεν μάτην**.

τοξήρης-ους-ες (ἀραρίσκω) ὁ ὡπλισμένος μὲ τόξον: Εὐρ.'Αλκ 35 **τοξήρης χείρ**, αὐτ.Ρῆσ.226· **2)** τοξικὸς βλ.λ.1): αὐτ.'Ηρ.188 **τοξήρη σάγην**· || ὁ ἐκ τόξου προερχόμενος: αὐτ 'Ηρ.1063 **τοξήρης ψαλμὸς** (ὁ ἐκ νευρᾶς τόξου ἦχος).

τοξία (ἡ) τοξῖτις βλ.λ.: Νόμ.Γόρτ.3,9

τοξιανοί (οἱ) πρόσωπα γεννηθέντα ὑπὸ τὸ ζῴδιον τοῦ Τοξότου: Κατ'Αστρλ.Κ 7,112 (κῶδ. Τοξινιανοί).

τοξίας-ου (ὁ) τοξευτὴς ἐπίθ. τοῦ 'Απόλλωνος ἐν Σικυῶνι: Θεόγνωστ.Καν.42,'Ησ.

τοξιδερμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πᾶσα δερματοπάθεια προκαλουμένη ἐξ εἰσόδου εἰς τὸν ὀργανισμὸν ἢ ἐξ ἐξωτερικῆς ἐπὶ τοῦ δέρματος ἐπιδράσεως πάσης φύσεως τοξικῶν οὐσιῶν, χαρακτηριζομένη ὑπὸ ἐξανθήματος ἐπὶ τοῦ δέρματος καὶ τῶν βλεννογόνων, ἐντόνου κνησμοῦ κτλ.

τοξική (ἡ) θηλ. τοῦ τοξικὸς βλ.λ.2) κ. 3).

τοξικόδενδρον νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν δηλητηριωδῶν ἐκ τῶν εὐφορβιοειδῶν.

τοξικοδερμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τοξιδερμία βλ.λ.

τοξικολογία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐπιστήμη ἡ σπουδάζουσα τὰς τοξικὰς βλ.λ.7) οὐσίας ἀπὸ τῆς ἀπόψεως τοῦ εἴδους, τῶν ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ ἀποτελεσμάτων, τῶν χαρακτηριστικῶν καὶ τοῦ τρόπου τῆς ἀνιχνεύσεως ἑκάστου ἐξ αὐτῶν καὶ τὴν διάγνωσιν καὶ θεραπείαν τῶν δηλητηριάσεων.

τοξικολογικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τοξικολογίαν.

τοξικολόγος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐπιστήμων ὁ εἰδικῶς περὶ τὴν τοξικολογίαν βλ.λ. ἀσχολούμενος.

τοξικομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ πάσχων ἐκ τοξικομανίας βλ.λ.

τοξικομανία (ἡ) νεώτ. ἐμμανὴς τάσις πρὸς τὴν χρῆσιν τοξικῶν οὐσιῶν, ὡς ἡρωΐνης, ὀπίου, κοκαΐνης, μορφίνης κτπ.

τοξικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τόξον: Αἰσχ.Πέρσ.460 **τοξικὴ θῶμιγξ**, αὐτ.ἀπ.139 **τοξικὴ ἄτρακτος**· || **τοξικὸς κάλαμος** εἶδος καλάμου χρησιμοποιουμένης ὡς βέλους ἐν Κρήτῃ: Θεόφρ.ΦΙ 4,11,11· || **τοξικὴ στολὴ** ὁ ὁπλισμὸς τοῦ τοξότου: Πλάτ.Νόμ.833Β· **2)** ἡ **τοξικὴ** ἡ τέχνη τοῦ τοξεύω, ρίπτω τὸ τόξον, ἄ. τοξοσύνη: Πλάτ.Συμπ.197Α, αὐτ.Λάχ.193Β· **3)** μτγν. ἡ **τοξικὴ** (ἐνν. θυρίς) στενὸν παράθυρον πρὸς τόξευσιν, πολεμίστρα: Φίλ.Βελοπ.81,25· ὁμ. **τὸ τοξικὸν** ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: ΠΔΚριτ.5,28, Σύμμ. ΠΔ'Ιεζ.40,16· **4)** ἐπὶ πρσ., ὁ διακρινόμενος εἰς τὸ τόξον, ὁ εἰς τὴν τοξικὴν ἔμπειρος, ἱκανὸς τοξότης: Πλούτ.'Ηθ.405Β **Πάνδαρος τοξικός**· ὑπερθ. **τοξικώτατος** ἐμπειρότατος εἰς τὸ τόξον: Ξεν.ΚΠ 6,2,4· **5)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. περιληπτ. **τὸ τοξικὸν** οἱ τοξόται: 'Αριστφ.Λυσ.462 **οἴμ' ὡς κακῶς πέπραγέ μου τὸ τοξικόν**, Δίων Κ 36,47, Πάπ. **ἡλίκα τοξικὰ ἔχουσι**· **6)** **τοξικὸν φάρμακον** δηλητήριον δι' οὗ ἔβαπτον τὰ ἄκρα τῶν βελῶν: 'Αριστλ. Θαυμ.837a,13, 'Ορειβ.ἀπ.126· κ. ἁπλῶς **τὸ τοξικὸν** ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Στράβ.3,4,18, Διοσκ.1,106, αὐτ.2, 79 (πληθ.), Αἰλ.ΦΙ 9,15· **7)** δθ. νεώτ. συνεκδοχ. ὁ δηλητηριώδης: **τοξικὴ οὐσία**· || **τοξικὸν φάρμακον** πᾶσα οὐσία ἐπιδρῶσα δηλητηριωδῶς ἐπὶ τοῦ ὀργανισμοῦ, ὡς τὰ ποικίλα ναρκωτικά, κινίνη, κοκαΐνη, ἡρωΐνη, μορφίνη, στρυχνίνη· ὁμ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ τοξικὸν** ταξικὸν φάρμακον· **8)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰ δηλητήρια καὶ τὴν δηλητηρίασιν: **τοξικὰ φαινόμενα**.

τοξικότης-ητος (ἡ) νεώτ. δηλητηριώδης ἰδιότης, δύναμις ἢ ἐνέργεια οὐσίας τινός: **ἡ κινίνη ἔχει τοξικότητα**· **2)** τὸ ἐλάχιστον ὅριον τῆς θανατηφόρου δράσεως δηλητηριώδους οὐσίας.

τοξικοφάγος-ον νεώτ. ὁ μετὰ τῆς τροφῆς ἀναμιγνύων τοξικὰς οὐσίας, δηλητήρια.

τοξικοφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ψυχικὴ νόσος χαρακτηριζομένη ὑπὸ φόβου ἐνδεχομένης δηλητηριάσεως, ἀπαντῶσα ἰδίως εἰς πάσχοντας ἐκ μανίας καταδιώξεως.

τοξικοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων, ὁ ἔχων ἐν ἑαυτῷ τοξικὴν οὐσίαν· || ἰδ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ παράγων τοξικὴν οὐσίαν.

τοξιναιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις προκαλουμένη ἐκ τῆς παρουσίας τοξινῶν ἐν τῷ αἵματι ἐξ ἐπιδράσεως διαφόρων μικροβίων ἄνευ πολλαπλασιασμοῦ αὐτῶν, ἄ. τοξαιμία.

τοξίνη (ἡ) νεώτ. χημ. δηλητηριώδης οὐσία προερχομένη κυρίως ἐκ τῆς ἐναλλογῆς τῆς ὕλης τῶν

μικροβίων καί τινων ζώων καί φυτῶν, ἀγνώστου χημ. συστάσεως, συγγενής πρός τά λευκωματοειδῆ.
τοξινικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἤ ἀναφερόμενος εἰς τάς τοξίνας, τά δηλητήρια, τοξικός.
τοξινοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρός τοξίνην βλ.λ.· ‖ τό οὐδ. ὡς οὐσ. **τό τοξινοειδές** τοξίνη ἧς κατεστράφη ἡ τοξινοφόρος βλ.λ. ὁμάς.
τοξινοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διά τῆς χρήσεως τοξινῶν, ἰδ. μικροβιακῶν, θεραπεία.
τοξινοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων τοξίνας βλ.λ.· ‖ τοξινοφόρος **ὁμάς** ἡ ἑτέρα τῶν δύο ὁμάδων μορίων ἅς ἔχουσιν αἱ τοξῖναι.
τοξίνωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πᾶσα νοσηρά κατάστασις ὀφειλομένη εἰς τοξίνας καί χαρακτηριζομένη ἐκ τοξικῶν φαινομένων.
τοξιτησία (ἡ) μτγν. τοξότις βλ.λ.3) : ΨΔιοσκ.3,113.
τοξῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. μτ. τοῦ **νευρά** ἡ ἄνευ αὐτοῦ, ἡ νευρά, ἡ χορδή τοῦ τόξου : Ἥρων Βελοπ. 110.9, αὐτ.75,14, Φίλ.Βελοπ.65,51.
τοξοβαλλίστης-ου (ὁ) μσν. κατοπελταφέτης βλ.λ. : Λέων Σοφ.5,7.
τοξοβαλλίστρα (ἡ) τοξοβολίστρα βλ.λ.
τοξοβέλεμνος-ον μτγν. τοξοβόλος βλ.λ., ὡς ἐπιθ. τοῦ Ἀπόλλωνος : Ὀρφ.Ἀργ.34,6.
τοξοβολία (ἡ) σχόλ. τό διά τοῦ τόξου βάλλειν : Σχόλ.Λυκόφρ.456.
τοξοβολικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἤ ἀναφερόμενος εἰς τήν τοξοβολίαν· ‖ **τοξοβολική θυρίς** ἡ πρός τόξευσιν πεποιημένη : Δούκ.40,169D διά μιᾶς **τοξοβολικῆς θυρίδος ἔβαλεν ἑαυτόν** κατά γῆς **ἔξω πόλεως**.
τοξοβολισμός (ὁ) μτγν. τοξοβολία βλ.λ. : Ἀνών. ἤ Ἥρων π. Wesch.Poliorc.d.Grecs 218.
τοξοβολίστρα (ἡ) ἡ **τοξοβαλλίστρα** μσν. εἶδος καταπέλτου ἐξακοντίζουν πολλά βέλη ταυτοχρόνως: Λέων Σοφ.5,7, Θεοφάν.298,16, ΚΠορφ.Ἔκθ.670.
τοξοβόλος-ον μτγν. ὁ διά τοῦ τόξου βάλλων: Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 9,179, Στράτ.ΑΠ 12,181.
τοξοδάμας-αντος (ὁ) τοξόδαμνος βλ.λ. : Αἰσχ. Πέρσ.26 **τοξοδάμαντές τ' ἠδ'** ἱπποβάται, αὐτ.30.
τοξόδαμνος-ον ὁ διά τοῦ τόξου δαμάζων, κατανικῶν : Εὐρ.Ἱππ.1451 **τοξόδαμνος Ἄρτεμις**, Δίφιλ.30 **τοξόδαμνε παρθένε**, Λυκόφρ.1331· ‖ τοξόδαμνος Ἄρης ὁ παρά τοξοδάμνων ἀνδρῶν, δεινῶν δηλ. τοξοτῶν, πόλεμος : Αἰσχ.Πέρσ.86 **ἐπάγει δουρικλύτοις ἀνδράσι τοξόδαμνον Ἄρη.**
τοξοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα τόξου, καμάρας : Καλλίξ.1, - **τοξοειδής καμπυλότης**· ‖ νεώτ. ἰατρ. **τοξοειδής ἀρτηρία** ἀορτικόν τόξον βλ.λ.10).
τοξοθήκη (ἡ) σχόλ. ἡ θήκη τόξου ἤ βελῶν, φαρέτρα : Σχόλ.Ἀριστφ.Θεσμ.1209.
τοξόκλυτος-ον ὁ ἐπί τῷ τόξῳ κλυτός, περίφημος, ξακουστός εἰς τό τόξον : Πίνδ.όπ.312.
τοξολευκωματίνη (ἡ) νεώτ. χημ. εἶδος τοξικοῦ λευκώματος οὗ ἡ πρωτεΐνη προσηλοῦται εἰς τήν τοξινοφόρον ὁμάδα.
τόξον (τό) κ. μσν. κ. νεώτ. δημ. **τόξο, δοξάρι** βλ.λ. ἐκηβόλον ἐπιθετικόν ὅπλον, δι' οὗ ἔρριπτον τά βέλη, ἀποτελούμενον π. Ὅμ. ἐκ δύο ἐξεσμένων τμημάτων κέρατος συνηρμοσμένων κατά τό μέσον διά τοῦ πήχεως **καί** φερόντων εἰς τά ἄκρα τάς κορώνας ἐφ' ὧν ἦτο προσδεδεμένη ἡ ἐκ συνεστραμμένων τενόντων κατασκευαζομένη νευρά (βλ. περιγρ. τοξοφόρου ἀνδρός ἐν Ἰλ.Δ 123) : Ἰλ. 582 τόξον **ἕλκετ'** (δ. ἀνάγν. εἷλκεν), αὐτ.Ν 593 **τόξου** πῆχυν **ἀνέλκειν**, Ὀδ.Φ 245 τόξον **μετά χερσίν ἐνώμα**, αὐτ.Φ 247 (τόξον) ἐντανύσαι, Βακχ.9, 43 τόξον **τιταίνει**, Αἰσχ.Ἀγ.364 **τείνοντα** . . τόξον, αὐτ.άπ.83 τόξον **έντείνειν**· πρβλ.Ἡρ.2,173, Εὐρ. Βάκχ.1066· συνήθ.π.ποι. κτ. πληθ. ἀντί ἑνικοῦ : Ἰλ.Α 45 **τόξ' ὤμοισιν ἔχων ἀμφηρεφέα τε φαρέτρην,** αὐτ.Ε 97 **ἐτιταίνετο τόξα,** Πίνδ.Π 3,101 **τόξοις ἀπό ψυχάν λιπών,** Σοφ.Φιλ.654 ἐνίοτε κ. π. πεζ. : Ἡράκλ.Φιλ.51, Ἡρ.2,106 **τῇ μέν δεξιῇ χειρί ἔχων** αἰχμήν **τῇ δέ** ἀριστερῇ **τόξα**· **2)** κτ. πληθ. τό τόξον καί τά βέλη ὁμοῦ : Ἰλ.Φ 502 **τόξα πεπτεῶτ' ἄλλυδις ἄλλα,** Ἡρ.3,78· ‖ ἐνίοτε κτ. πληθ. μόνον τά βέλη : Σοφ.Φιλ.652 **εἰ μοί τι τόξων τῶνδ'** ἀπημελημένων, Πλάτ.Νόμ.815A **ἐν ταῖς τῶν τόξων βολαῖς καί ἀκοντίων**· **3)** ἡ τοξική τέχνη, ἡ τέχνη τοῦ τοξότου : Ἰλ.Β 718 **τόξων εὖ εἰδώς,** αὐτ.Ε 205 **τόξοισιν πίσυνος,** αὐτ.Ν 716, Ἡρ.1, 73, Σοφ.Τρ.266 **πρός τόξου κρίσιν,** Ἐπιγρ.Σάμου τόξῳ (νικῶν)· **4)** ὡς τό κυρίως ὅπλον τῶν Ἀσιατῶν, ἐν τῇ περιφρ. **τόξου ῥῦμα** οἱ Πέρσαι κτ. ἀντίθ. πρός τό **λόγχης ἰσχύς οἱ** Ἕλληνες : Αἰσχ. Πέρσ.147· **5)** μτφ. πᾶν ἐξ οὗ τι μακρόθεν βάλλεται, ὡς **τόξα** ἡλίου αἱ ἡλιακαί ἀκτῖνες : Εὐρ. Ἡρ.1090· ‖ ὁμ. **ἀμπέλινα τόξα** αἱ προσβολαί τοῦ οἴνου κατά τήν οἰνοποσίαν : Πίνδ άπ.218 **ἀμπελίνοις τόξοις δαμέντες**· ὁμ.Τραγ.Ἀδέσπ.354 **τόξον μερίμνης**· **6)** κ.νεώτ. μτφ. πᾶν ἔχον τό καμπύλον σχῆμα τοῦ τόξου, πᾶν τοξοειδές ὡς **τόξα λατάγων** ἡ καμπύλη ἡ διαγραφομένη ὑπό ὑγροῦ ῥιπτομένου ἐκ δοχείου : Κριτί.2,2 **κότταβος . . ὅν σκοπόν ἐς λατάγων τόξα καθιστάμεθα**· ‖ κ.νεώτ. οὐράνιον τόξον ἡ Ἶρις βλ.λ. : Αἰσχρ.ἐν Ῥήτ.3,651, ΠΔ Γέν.9,13, Ἡσ.ἐν λ. εἴρη· **7)** κ. νεώτ. πᾶν ἀρχιτεκτονικόν κατασκεύασμα ὑπεράνω κενοῦ χώρου, οὗτινος τό κάτω μέρος ἀποτελεῖ καμπύλην πρός τά κάτω ἔχουσα τό κοῖλον αὐτῆς, ἁψίς, καμάρα : ΑΠ 9,694, - **τόξον ναοῦ - παραθύρου - γεφύρας**· **8)** μτγν. ἰατρ. τοξοειδές, καμπύλον ἀνάκλιτρον **ἐν** χρ. εἰς τάς ἐγχειρίσεις : Ἀρχιγ.π.Ὀρειβ.47,13,6· ‖ μέρος τι ἁμάξης : Πάπ.· **9)** νεώτ. γεωμ. πᾶν τμῆμα καμπύλης γραμμῆς, ὡς περιφερείας κύκλου, ἐλλείψεως κτλ. : **τόξον ἐνενήκοντα μοιρῶν**· **10)** νεώτ. ἀνατ. δρ. εἰς δήλωσιν πλείστων ἐχόντων τοξοειδές σχῆμα μελῶν : **τόξον βραχιόνιον** (τοξοειδής ἐξοχή τοῦ πρός τήν μασχάλην μέρους τοῦ βραχίονος), - **ζυγωματικόν** (ἐξοχή τοῦ προσώπου κατά τήν κροταφικήν χώραν) - **μασχαλιαῖον - νευρικόν - τοῦ στομάχου** (ἑκάτερον τῶν χειλέων τῆς ἐσωτερικῆς ἐπιφανείας) - **ἀορτικόν** (τό τμῆμα τῆς ἀορτῆς τό ἀρχόμενον ἀπό τῆς ἀριστερᾶς κοιλίας τῆς καρδίας καί ἐξικνούμενον μέχρις ἄνω τοῦ μίσχου τοῦ ἀριστεροῦ πνεύμονος) -**ὑπερόφρυον - σπλαχνικόν - πελματιαῖον**· **11)** νεώτ. φυσ. **ἠλεκτρικόν τόξον** φωτεινή ἠλεκτρική ἐκκένωσις παραγομένη μεταξύ δύο συνήθως ἐκ συμπαγοῦς ἀνθρακος ῥάβδων συνδεομένων δι' ἠλεκτρικῆς στήλης· **12)** **νεώτ. τόξον διοπτεύσεως** τό ἐπί τοῦ ἀκινήτου μέρους τοῦ κιλλίβαντος πυροβόλου πλοίων προσηρμοσμένον βαθμολογημένον εἰς μοίρας τόξον πρός μέτρησιν τῆς γωνίας στροφῆς τοῦ πυροβόλου· ‖ **νεώτ. στρατ. τόξον κλισιοσκοπίου** τό ἐν χρ. διά τήν ἀνύψωσιν τοῦ κλισιοσκοπίου τῶν πυροβόλων ὀδοντωτόν τόξον· **13)** νεώτ. ναυτ. **τόξον οἴακος** εἰδική συσκευή πρός ἄνοδον τοῦ βάρους τοῦ οἴακος μεγάλων σκαφῶν· **14)** νεώτ. μουσ., δημ. **δοξάρι** λεπτή ξυλίνη ῥάβδος φέρουσα παραλλήλως ἑαυτῇ τεταμένην δέσμην ἱππείων τριχῶν, ἥτις συρομένη ἐπί τῶν χορδῶν ὀργάνων, ὡς τοῦ βιολίου, βιολοντσέλλου κτλ., παράγει ἦχον πάλλουσα τάς χορδάς τούτων· **5)** ἡ δοτ. **τόξῳ** μτφ. π. Αἰσχ.Χο.1033 **τόξῳ γάρ οὔτις πημάτων ἐφίξεται** (οὔτε διά τοῦ τόξου θά φθάσῃ τις τά δεινά).
τοξόνευρον (τό) νεώτ. γένος μυιῶν ἐντόμων.
τοξόνη (ἡ) νεώτ. χημ. τοξίνη ἧς ἡ τοξινοφόρος ὁμάς δέν εἶναι μεγάλης δραστικότητος.
τοξοποιία (ἡ) μτγν. ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς τόξων : Πολυβ.7,156.

τοξοποιός (ὁ) γλωσσ. κατασκευαστὴς τόξων.

τοξοποιῶ-έω δίδω εἴς τι μορφὴν τόξου, κάνω κάτι σὰν τόξο : 'Αριστφ.Λυσ.8 **μὴ σκυθρώπαζ'.. οὐ γὰρ πρέπει σοι τοξοποιεῖν τὰς ὀφρῦς** (συσπῶ, κατεβάζω ὀργίλως τὰς ὀφρῦς)· ‖ **τοξοποιεῖν τὴν ὀφρῦν εἴς τινα** προβλέπειν τινὰ ὀργίλως:Λόγγ.4,20.

τοξοσύνη (ἡ) ποι. ἀντὶ τοῦ π. πεζ. τοξική, ἡ τέχνη τοῦ τοξεύειν, ἡ εἰς τὸ τόξον ἐμπειρία : 'Ιλ.Ν 314 **ὃς ἄριστος τοξοσύνῃ**, Εὐρ.'Ανδρ.1194.

τοξοτευχής-αῦς-ές ὁ διὰ τόξου ὡπλισμένος : Αἰσχ.'Ικ.288 **εἰ τοξοτευχεῖς ἦτε.**

τοξότας (ὁ) τοξότης βλ.λ.

τοξότης-ου (ὁ) κ. νεώτ., δωρ. -τας **ὁ** διὰ τόξου ὡπλισμένος, μαχόμενος : 'Ιλ Λ 385 **τοξότα λωβητήρ**, Πίνδ.Ο 13,89 **τοξότης στρατός**, 'Ηρ.3,39 **ἔκτητο δὲ .. χιλίους τοξότας**, Θουκ.4,28,Εὐρ.Ρῆσ. 312 **ἀτράκτων τοξόται**, 'Επιγρ. **τοὺς τοξότας τούς τε ἀστοὺς καὶ τοὺς ξένους**· ‖ ὡς ἔμβλημα ἐπὶ περσικῶν νομισμάτων, δθ. αὐτὸ τὸ νόμισμα, ἄ. δαρεικός : Πλούτ.'Αγησ.15 **τοῦ περσικοῦ νομίσματος χάραγμα τοξότην ἔχοντος**, σύτ.'Αρτξ. 20· **2)** ἐν 'Αθήναις, πολιτοφύλαξ, μέλος τῆς ἀστυφυλακῆς συγκροτουμένης ἐκ δούλων ὠνουμένων ἐκ τῶν πρὸς βορρᾶν τῆς 'Ελλάδος χωρῶν, ἄ. Σκύθαι κ. Σπεύσινιοι βλ.λς : 'Αριστφ.'Αχ.54 **κεκραγὼς τοξότας τρισχιλίους**, αὐτ.711, 'Ανδοκ.3,5, Πλάτ.Πρωτ.319C, 'Αριστλ.'Αθ.24,3, Σουΐδ., 'Ησ.' **3)** κ. νεώτ. ὁ μεταξὺ τῶν ἀστερισμῶν τοῦ Αἰγόκερω, τοῦ 'Αετοῦ, τοῦ 'Οφιούχου καὶ τοῦ Σκορπίου ἔνατος ἀστερισμὸς τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου : Εὔδοξ.π.'Ιππαρχ.1,2,20, Λουκ.'Αληθ.'Ιστ.1,18, Βέττ. Βάλ.11,3· **4)** νεώτ. ζωολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων ἰχθύων· **5)** νεώτ. ζωολ. γένος κανθάρων.

τοξότις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τοξότης, ἡ χειριζομένη τὸ τόξον, τοξεύτρια : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6, 188 **τοξότις χείρ**· ὡς ἐπίθ. τῆς 'Αρτέμιδος : Καλλ. 'Αρτ.223· κ. ὡς ἐπίθ. τῆς 'Αταλάντης : 'Ορφ.'Υμν. 36,2· **2)** ταξευτικὴ θυρίς, πολεμίστρα : Πολύβ.8,7,3· **3)** τὸ φυτὸν ἀρτεμισία βλ.λ., ἄ. τοξιτησία : Ποιητ.Βοταν.26, 'Απουλ.Herb.10.

τοξοτρύπανον (τὸ) νεώτ. μικρὸν τρύπανον στρεφόμενον διὰ τόξου εἰς οὗ τὴν χορδὴν περιελίσσεται ἅπαξ χρησιμοποιούμενον πρὸς διάτρησιν μετάλλων ἢ ἐν γένει σκληρῶν ἀντικειμένων.

τοξουλκία (ἡ) μσν. ἡ ἕλξις τῆς νευρᾶς τοῦ τόξου· δθ. ὁ ἐκ τῆς ταξεύσεως βόμβος : ΚΜανασσ. 3680 **στράτευμα βρέμον ἐν τοξουλκίαις.**

τοξουλκός (ὁ) (ἕλκω) ὁ ἕλκων, τανύων τὸ τόξον : Αἰσχ.Πέρσ.55 **τοξουλκῷ λήμματι πιστοὺς** (ἔχοντας πεποίθησιν εἰς τὴν τοξευτικήν των ἱκανότητα, ἐπὶ τῶν Περσῶν)· **2)** **τοξουλκὸς αἰχμή** Σχόλ. «τοξικὴ βολή» : Αἰσχ.Πέρσ.239.

τοξοφαρέτρα (ἡ) μσν. τοξοφάρετρον βλ.λ. : Baudin.Bibl.Med.2,224.

τοξοφάρετρον (τὸ) μσν. τόξον καὶ φαρέτρα μονολεκτικῶς δηλούμενα : Μαυρίκ.Στρατηγ.1,2 τοξοφάρετραν **φορεῖν**, αὐτ.Στρατηγ.12,5 **τοξοφάρετρα ἐπὶ τῶν ὤμων ἀναβασταζόμενα.**

τοξοφόρμιγξ-γγος (ἡ) ἐσφ. γρ. ἐν Δημήτρ.85 (διορθ. τόξῳ φόρμιγγο).

τοξοφόρος (ὁ,ἡ) **ὁ** φέρων, **ἡ** φέρουσα τόξον, ὡς ἐπίθ. τῆς 'Αρτέμιδος : 'Ιλ.Φ 483,'Αριστφ.Θεσμ. 970· τοῦ 'Απόλλωνος : 'Υμν.'Απόλλ.13,126, Πίνδ.ἀπ. 19,30· τοῦ 'Ηρακλέους : Εὐρ.Τρ.804· τῶν Κρητῶν : Πίνδ.Π 5,54· τῶν Μήδων καὶ Περσῶν : Σιμωνίδ. 137,3, Χρησμ.π.'Ηρ.9,43, 'Επιγρ.π.'Αριστλ.ἀπ.674· τῶν Φρυγῶν : Εὐρ.Ρῆσ.32· ‖ ὡς οὐσ. κτ. πληθ. **οἱ τοξοφόροι** οἱ τοξόται : 'Ηρ.1,103.

τοξοφορῶ-έω μτγν. φέρω τόξον, ἐπὶ τοῦ 'Ερωτος : 'Ασκληπιάδ.ΑΠ 12,162.

τοξοχαρής-οῦς-ές μσν. ὁ χαίρων ἐπὶ τῷ τόξῳ : Νικήτ.Εὐγ.4,180, αὐτ.5,376.

τοξοχίτων-ωνος (ὁ,ἡ) ὁ ὡπλισμένος διὰ τόξου, κατὰ τὸ χαλκοχίτων βλ.λ. : 'Επίχ.123 (ἀμφ.γρ.).

τοξωτός-ή-όν γλωσσ. κεκυρτωμένος ὡς τόξον.

τόπ νεώτ. ναυτ. ἐπιφώνημα τοῦ ὑψομετροῦντος ἀστέρα πρὸς τὸν παρακολουθοῦντα τὸ στιγμόμετρον, ὅπως οὗτος σημειώσῃ τὴν ἀκριβῆ ὥραν τῆς λήψεως ὕψους.

τοπάεις (ὁ) πάπ. διοικητής, κυβερνήτης.

τοπάζιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **τοπάζι** τόπαζος βλ.λ. : ΠΔ 'Εξ.28,17 **στίχοι λίθων ἔσται σάρδιον, τοπάζιον καὶ σμάραγδος**, Στράβ.16,4,16, Διόδ.Σ 3,39, ΚΔ 'Αποκ.21,20· ‖ νεώτ. ὀρυκτ. ὀρυκτὸς διαυγὴς κρύσταλλος χρώματος κιτρίνου ἢ κυανοῦ ἢ ὑπερύθρου ἀπαντῶν ἐντὸς πυριγενῶν πετρωμάτων· ‖ ὀν. πολλῶν ἐχόντων ὁμοιότητα πρὸς τοῦτον λίθων, ἄ. ψευδοτοπάζιον.

τοπαζόλιθος (ὁ) νεώτ. τοπάζιον βλ.λ.

τόπαζον (τὸ) μσν. τόπαζος βλ.λ. : Εὐστ.Διον. Περ.1121.

τόπαζος (ὁ) μτγν. πολύτιμος ὀρυκτόλιθος, πιθ. **ὁ** χρυσόλιθος βλ.λ. : Λεωνίδ.'Αλ.ΑΠ 6,329, 'Ιώσ. ΑΙ 3,7,5, Διον.Περ.1121, 'Ορφ.Λιθ.278.

τοπάζω τοποθετῶ, θέτω εἴς τινα **τόπον**· 'Ησ.' **2)** εἰκάζω, ὑπολαμβάνω, ὑπονοῶ, ὑποπτεύω : Αἰσχ.'Αγ.1369 **τὸ γὰρ τοπάζειν τοῦ σάφ' εἰδέναι δίχα**, Σοφ.ἀπ.235 **ἃ δὲ δάξῃ τοπάζω**, 'Αριστφ. Σφ.73,Πλάτ.Θεαίτ.155D **φαίνεται οὐ κακῶς τοπάζειν περὶ τῆς φύσεώς σου**· ‖ ἑπομένης ἐξηρτημένης προτάσεως εἰσαγομένης διὰ τοῦ εἰ διερωτῶμαι, ὑποπτεύω μήπως : Πλάτ.Χαρμ.159Α **τοπάζειν εἴτε . . εἴτε μή**· ‖ μτ. εἰδ. ἀπαρφ., ὑποθέτω ὅτι : αὐτ.Φαῖδρ.228D, αὐτ.Γοργ.489D· ‖ μτγν. κ. παθ. **τοπάζομαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Δίων Κ 78,25 **νέον τι γίγνεσθαι ἐτοπάσθη.**

τοπαλαιόν ἐπιρρηματ. ἐκφρ. δ. γρ. ἀντὶ **τοῦ** κεχωρισμένου τὸ παλαιόν, πάλαι ποτέ, ἄλλοτε.

τοπαλγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὅρος δηλῶν ἔντονον ἄλγος οὗτινος ἡ ἕδρα **ἐν** οὐδεμιᾷ ἀνατομικῇ ἢ φυσιολογικῇ περιοχῇ ὑπάρχει καὶ θεωρούμενον ὡς μικροσυμπτωματικὴ νευρασθένεια.

τοπαρχεῖον (τὸ) γλωσσ. δῆμος (pagus).

τοπάρχης-ου (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἄρχων, διοικητὴς τόπου, διαμερίσματος, ἐπαρχίας τινός, εἰδ. ἐν Αἰγύπτῳ : ΠΔ Γέν.41,34· κ. ἀλλαχοῦ : αὐτ.Δαν.3,94(27), Διόδ.Σ 6,1, 'Ιώσ.ΑΙ 8,7,2, Προκ.Περσ.2,12, Κατ. 'Αστρλ.Κ 5(31,89· πρβλ. τοπογραμματεύς.

τοπάρχησις-εως (ἡ) μσν. τοπαρχία βλ.λ. : Νικ. Χων.239D.

τοπαρχία (ἡ) μτγν. τοπικὸν διαμέρισμα διοικούμενον ὑπὸ τοπάρχου βλ.λ. : ΠΔ Μακκ.1,11,28 **τὰς τρεῖς τοπαρχίας καὶ τὴν Σαμαρεῖτιν**, 'Ιώσ.ΑΙ 13,4,9.

τόπαρχος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τὴν ἀρχήν, ἐξουσίαν, διοίκησιν τόπου τινός : Αἰσχ.Χο.664 **γυνὴ τόπαρχος** (διόρθ. ἀντὶ τάπαρχος)· **2)** τοπάρχης βλ.λ. : 'Επιγρ.

τοπαρχῶ-έω πάπ. κ. μσν. εἶμαι τοπάρχης βλ.λ. : Πάπ., Τζέτζ.Χιλ.10,426.

τοπαστικός-ή-όν ὁ ὑποθετικός, **ὁ** κατ' εἰκασίαν : Μέν.'Επιτρ.340.

τοπειογράφος (ὁ,ἡ) δ.γρ. ἀντὶ τοπιογράφος βλ.λ.

τοπεῖον (τὸ) κ. μτγν., ἰων. **τοπήιον** σχοινίον, καλῴδιον, παλαμάρι : 'Αρχιππ.33, Στράττ.30, 'Ισαῖ.ἀπ.24· **2)** νεώτ. ναυτ. τὸ σύνολον τῶν σχοινίων, συσπάστων, ψελίων κτλ. τῶν ὑπαρχόντων ἐπὶ κεραίας, ἱστοῦ κττ., ἄ. ἀρματωσιά· **3)** ὡς δ.γρ. τοῦ τοπίου βλ.λ.

τοπηγορία (ἡ) μτγν. ἡ συζήτησις ἢ πραγματεία ἐπί τινος κοινοῦ τόπου βλ.λ.15) : Λογγῖν.11,2· κ. κτ. πληθ. : αὐτ.12,5, αὐτ.32,5.

τοπήιον (τὸ) μτγν. ἰων. ἀντὶ τοπεῖον : Καλλ.Δῆλ.315.

τόπι (τὸ) δημ. κ. **τόπα** (ἡ) (τουρκ.) μικρὰ σφαῖρα, συνήθ. ἐξ ἐλαστικοῦ, δέρματος ἢ ὑφάσματος ἐν χρήσει εἰς παιδιάς : **παιγνίδι μὲ τὸ τόπι**· ‖ μτφ.

φρ. τὴν ἔκαμα τόπι [ένν. τὴν κοιλιά μου] τὴν ἐγέμισα, ἔφαγα κατὰ κόρον· **2)** δέμα ὑφάσματος ὡρισμένου μήκους περιειλιγμένον πρὸς ἐμπορίαν: **ἡ φουστανέλλα του πῆρε ἕνα τόπι χασέ· 3)** δεσμὶς χάρτου πεντακοσίων φύλλων· **4)** σφαῖρα, βλῆμα πυροβόλου, ὁθ. συνεκδ. αὐτὸ τοῦτο τὸ πυροβόλον, κανόνι : δ.τραγ. **βάλτε φωτιὰ στὰ τόπια, κάφτε τὰ Γιάννενα.**

τοπιάτικο [τὸ] δημ. μίσθωμα διὰ βοσκοτόπιον, ἄ. λιβαδιάτικο· **2)** τόπος ὁπόθεν προμηθεύονται τὰ ξύλα διὰ τὰς καμίνους οἱ ἀσβεστοποιοί.

τοπίζω μτγν. ἐντοπίζω : Σιμπλίκ.Φυσ.631,8.

τοπικισμός [ὁ] νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ καὶ μονομερὴς προσήλωσίς τινος εἰς τὰ συμφέροντα τῆς ἰδιαιτέρας πατρίδος αὐτοῦ.

τοπικιστής-οῦ [ὁ] νεώτ., θηλ. **τοπικίστρια, ὁ** ἀποκλειστικῶς προσηλωμένος εἰς τὰ συμφέροντα τῆς ἰδιαιτέρας αὐτοῦ πατρίδος.

τοπικιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τοπικισμὸν ἢ τὸν τοπικιστὴν βλ.λ.

τοπικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος, ἁρμόζων εἰς τόπον : Ἀριστλ.Μεταφ.1042b,6 **ὕλη τοπική** [κατὰ τόπον κινητή]· **2)** γραμμ. κ. νεώτ. **τοπικὸν ἐπίρρημα** τὸ σημαῖνον τόπον, ἐν ἀντιδ. πρὸς τὸ χρονικόν, τροπικόν, ποσοτικὸν κτλ. ἐπίρρημα· ‖ **τοπική** [ἐνν. πτῶσις] ἐκλιποῦσα παλαιὰ πτῶσις τῆς ἰαπετικῆς γλώσσης σημαίνουσα τὸ ποῦ τοπικῶς ἢ χρονικῶς, ἥτις ἐν τῇ ἑλληνικῇ, τῇ λατινικῇ κά. ἐταυτίσθη μετὰ τῆς δοτικῆς, σωζομένων λειψάνων τινῶν αὐτῆς εἴς τινα ἐπιρρήματα, ὡς οἴκοι, Ἀθήνησι, domi κτт.· **3)** ὁ εἰς ὡρισμένον τινὰ τόπον ἀναφερόμενος ἢ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος, ἐγχώριος, ντόπιος : Διον.Ἀλ. Ρωμ.4,14 **τοπικοὶ φυλαί**, Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.9,9,1 **τοπικοὶ ἄνεμοι**, Πάπ. **τοπικὴ δυναστεία**, αὐτ. **τοπικὴ βία**, Ἐπιγρ. **τοπικὸν ἄγγεῖον**, - **τοπικὰ ἔθιμα**, - **τοπικὰ ζητήματα**· ‖ **τοπικὴ ὥρα** ἡ ἐν τινι τόπῳ δι' ἐπιτοπίων ἀστρονομικῶν παρατηρήσεων προσδιοριζομένη ὥρα ἐν σχέσει πρὸς τὸ γεωγραφικὸν μῆκος αὐτοῦ· **4)** ἰατρ. κ.νεώτ. ἐπὶ νόσου, ἄλγους, φαρμάκου, θεραπείας κτт., ὁ ἐντοπιζόμενος ἢ ἀφορῶν εἴς τι ὡρισμένον σημεῖον τοῦ σώματος : Σωρ.2,15, αὐτ.1,46 **τοπικὴ συγκίνησις** [κῶδ. τροπική], αὐτ.2,36 **τοπικὸν ἕλκος**, αὐτ.Ἀγμ. 15 **τοπικὸς πόνος**, Γαλ.16,710 **τοπικὴ διάθεσις**,- **τοπικὸς ἐρεθισμός**, - **τοπικὴ ἀναισθησία**, - **τοπικὸν φάρμακον**· **5)** ρημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς κοινοὺς τόπους βλ.λ.14] : Ἀριστλ.Ρητ.1396b,21· ‖ **τὰ τοπικά** πραγματεία τοῦ Ἀριστοτέλους ἐν ᾗ ἐξετίθετο ἡ μέθοδος ἢ θεωρία τῆς ἐξαγωγῆς συμπερασμάτων ἐν πιθανοῖς ὑποθέσεσιν [ὡς λέγει], δηλ. ἡ διαλεκτική : αὐτ.Τοπ.1,1,1.

τοπικῶς μτγν. κ. νεώτ. ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τόπον, σχετικῶς πρὸς τόπον βλ.λ.1] : Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.5, Πλούτ.Ἠθ.424Ε· **2)** νεώτ. κατὰ τρόπον τοπικὸν βλ.λ.2]· **3)** εἰς τὴν τοπικὴν διάλεκτον, ἀντίθ. συνήθως : Σχόλ.Θουκ. ἐν Πάπ.· πρβλ. τοπικὸς 3]· **4)** ἐντετοπισμένως : Ῥοῦφ.Ἀνοτ.30, Σωρ.1,102· **5)** κατὰ τρόπον τοπικὸν βλ.λ.5] : Ἑρμογ.Στάσ.3,12.

τοπιογραφία [ἡ] νεώτ. εἶδος ζωγραφικῆς λαμβάνον ὡς θέμα τὸ τοπίον καὶ ἐν γένει τὰς ὑπαιθρίους σκηνάς· **2)** πίναξ παριστῶν τοπίον.

τοπιογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τοπιογραφίαν.

τοπιογράφος [ὁ] νεώτ. ζωγράφος τοπίων.

τόπιον [τὸ] μτγν. κ. νεώτ. κ. τόπιν [Ἐπιγρ.] ὑποκορ. τοῦ τόπος βλ.λ., ἀγρός, χωράφι : Πάπ.· **2)** ἅγιον τόπιον μονή, μοναστήριον : Πάπ.· **3)** τάφος, μνῆμα, κιβούρι : Ἐπιγρ.· **4)** κτ. πληθ. **τόπια** καλλιτεχνικὴ παράστασις ἐν ᾗ ἐχρησιμοποιοῦντο ὡς μέσα τὰ φυσικὰ ἢ καλλιτεχνικὰ γνωρίσματα τόπου τινός : Βιτρ.7,5,2.

τοπίον [τὸ] νεώτ., ἐσφ. γρ. **τοπεῖον** ὑπαίθριος τοποθεσία ἐμφανίζουσα ὡρισμένην συνολικὴν θέαν κ. ἰδ. κινοῦσα τὸ αἰσθητικὸν ἐνδιαφέρον· **6)** τοπιογραφία βλ.λ.2].

τοπισμός [ὁ] μτγν. **ἐντοπισμός : Σιμπλίκ. ἐν** Φυσ.774,27.

τοπίτης-ου [ὁ] ἀρχ. λεξ. ὁ ἀνήκων εἴς τινα τόπον ἢ προερχόμενος ἐξ αὐτοῦ : Στέφ.Βυζ.ἐν λ. ἀγρός.

τοπογραμματεία [ἡ] πάπ. τὸ ἀξίωμα τοῦ τοπογραμματέως βλ.λ.

τοπογραμματεύς-έως [ὁ] πάπ.κ.Ἐπιγρ. ὁ γραμματεὺς τόπου τινός, ἄρχων ἢ πολιτικὸς ὑπάλληλος ἐν Αἰγύπτῳ, ἄ. τοπάρχης.

τοπογραφία [ἡ] μτγν. κ. νεώτ. περιγραφὴ τόπου τινός : Στράβ.8,1,3, Πτολ.Γεωγρ.1,1,5· ‖ ἀστρολ. περιγραφὴ περιοχῆς τινος τοῦ στερεώματος : Βέττ.Βάλ.125,22· **2)** νεώτ. ἐπιστήμη σκοποῦσα τὴν ὑπὸ κλίμακα ἀπεικόνισιν ἐδαφικῶν ἐκτάσεων μετὰ τῶν ἐπ' αὐτῶν φυσικῶν ἢ τεχνητῶν ἀντικειμένων, ὑποδιαιρουμένη εἰς τὴν ἐπιπεδομετρίαν καὶ τὴν ὀρεογραφίαν ἢ χωροστάθμησιν.

τοπογραφικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔμπειρος τῆς τοπογραφίας βλ.λ. : Εὐστ.Πον.204,3· **2)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τοπογραφίαν : **τοπογραφικὸς χάρτης, - τοπογραφικὰ ὄργανα· 3)** νεώτ. ἰατρ. **τοπογραφικὴ ἀνατομικὴ** ἡ κατὰ χώρας ἐξετάζουσα τὸ σῶμα καὶ καθορίζουσα τὴν συσχετικὴν θέσιν κ. διάταξιν τῶν ἐν ἑκάστῃ ὀργάνων.

τοπογράφος [ὁ] μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν τοπογραφίαν βλ.λ.1,2] : Διόδ.Σ 31,18.

τοπογραφῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. περιγράφω τόπον ἢ περιοχήν τινα : Ἀθήν.1,16D· **2)** καθορίζω τὴν θέσιν τόπου τινός : Στράβ.13,1,5· **3)** νεώτ. συντάσσω τοπογραφικὸν χάρτην περιοχῆς τινος· ‖ ἀμτβ. ἀσχολοῦμαι περὶ τὴν τοπογραφίαν.

τοποδυνάστης-ου [ὁ] μτγν. τοπάρχης, τοποτηρητής : Πολύβ.5,4,3 **τοὺς κατὰ τὴν Ἰλλυρίδα τοποδυνάστας** [διόρθ. ἀντὶ τόπους δυνάστας, **δ.** διόρθ. πόλιν δυνάστας].

τοποθεσία [ἡ] μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ θέσις τόπου τινός, τὸ μέρος ἔνθα εὑρίσκεται τόπος τις : Διόδ.Σ 1,42 **περὶ τῆς τοποθεσίας τῆς κατ' Αἴγυπτον χώρας**, Κικ.Ἀττ.1,16,18, Πτολ.Γεωγρ.1,1,3· ‖ νεώτ. εἰδ. ἡ θέσις ἀκινήτου τινός : **ἡ τοποθεσία τοῦ ναοῦ - τοῦ οἰκοπέδου· 2)** μτγν. περιοχή, περιφέρεια, συνοικία : Πάπ.· **3)** νεώτ. θέσις τις, ἰδ. ἐξοχική, τοπίον : **μαγευτικὴ τοποθεσία· 4)** μτγν. περιγραφή, τοπογραφικὴ ἀπεικόνισις μέρους τινός : Κικ.Ἀττ.1,13,5· ‖ σχέδιον, ἄποψις : Πάπ.· **5)** διῶρυξ, κανάλι : Γλωσσ.

τοποθέτησις-εως [ἡ] νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τοποθετῶ βλ.λ. : **τοποθέτησις τῶν ἐπίπλων·** ‖. ἐπὶ προσώπων ἐγκαθισταμένων εἴς τινα ὑπηρεσίαν, θέσιν, ὁ προσδιορισμὸς ταύτης καὶ ἡ ἐν αὐτῇ ἐγκατάστασις : **τοποθετήσεις καθηγητῶν - ἀξιωματικῶν· 7)** ἐπὶ χρημάτων, ἡ ἐπὶ κέρδει διάθεσις : **ἐτοποθέτησε τὰ χρήματά του εἰς μίαν ἐπιχείρησιν.**

τοποθετῶ-έω μτγν., νεώτ. κ. δημ., νεώτ. κ. δημ. ἀόρ. (ἐ)**τοποθέτησα**, παθ. ἀόρ. (ἐ)**τοποθετήθην** κ..(ἐ)**τοποθετήθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **τοποθετημένος-η-ο(ν)**, προσδιορίζω, περιγράφω τὴν θέσιν τόπου τινός : Στράβ.2,5,1 **τὴν ὅλην οἰκουμένην τοποθετεῖν**, αὐτ.12,3,23 **τὰ περὶ τὴν Σκυθίαν τοποθετῶν· 2)** θέτω εἴς τινα τόπον, βάζω τι εἰς θέσιν ἁρμοδίαν, κατάλληλον : **ἐτοποθέτησα τὴν φωτογραφίαν εἰς τὸ γραφεῖόν μου·** ‖ ἐπὶ προσ. προσδιορίζω τὴν θέσιν ἔνθα ἐγκαθίσταταί τις ὡς ὑπάλληλος κτт.· **3)** ἀνοφ. πρὸς χρήματα, διαθέτω ἐπὶ κέρδει.

τοποκρατία [ἡ] μσν. τοπαρχία βλ.λ. : Εὐσ.Βί Κωνστ.4,12Β.

τοποκρατῶ-έω μτγν. κρατῶ τόπου τινός, ἔχω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν, δικαιοδοσίαν, διοίκησίν μου τόπον τινά : Φίλ 2,333 **ἐρυμνὰ καὶ ἐπίμαχα προκαταλαμβανόμενοι χωρία τοποκρατοῦσι.**

τοποκράτωρ-ορος (ὁ) μτγν. τόπαρχος βλ.λ.|| : Πσῦλ.'Αλ.Ι.

τοπόλι (τὸ) δημ. λεύκη βλ.λ. ἡ τρέμουσα.

τοπομαχία (ἡ) νεώτ. στρατ. τὸ μάχεσθαι ἀπὸ ὀχυροῦ τινος τόπου, ἡ ἀπὸ φρουρίου ἢ ὀχυρᾶς ἐν γένει θέσεως μάχη.

τοπομαχικός-ή-όν νεώτ. στρατ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τοπομαχῶ καὶ τὴν τοπομαχίαν : **τοπομαχικὰ ὅπλα - μέσα**· || εἰδ. τοπομαχικὸν (πυροβόλον) ἄ. πυροβόλον θέσεως, βαρὺ πυροβόλον μεγάλου διαμετρήματος τοποθετούμενον μονίμως ἐν τινι ὀχυρῷ πρὸς ἄμυναν αὐτοῦ.

τοπομαχῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. διεξάγω πόλεμον ἀπὸ ὀχυρῶν θέσεων, μὴ δυναμένων νὰ προσβληθῶσιν ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ : Στράβ.Ι,Ι,17 **τοπομαχούντων τῶν βαρβάρων καὶ τὰ ἐγγὺς πόρρω ποιούντων,** Πλούτ.Φλαμ.3 **κατατετρῖφθαι τοπομαχοῦντας καὶ διαπληκτιζομένους ἀκροβολισμοῖς,** αὐτ.Κλεομ.20· || μάχομαι πρὸς κατάληψιν ὀχυρᾶς θέσεως : Πλούτ.'Ηθ.487C, αὐτ.Δημήτρ.43, Διόδ.Σ 13,39 **τοπομαχεῖν περὶ τῆς στάσεως.**

τοπομετρία (ἡ) νεώτ. ὁ κλάδος τῆς τοπογραφίας ὁ ἀσχολούμενος περὶ τὴν σύνταξιν χαρτῶν μεγάλης ἀκριβείας.

τόπος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. (κ. ὡς θηλ. καθ' ἕλξιν : 'Επιγρ. **τόπον τὰν καλειμέναν Δαματρείαν**) τὸ πρῶτον π.Αἰσχ., ἔκτασίς τις ἐπὶ τῆς γῆς, τοποθεσία, μέρος : Αἰσχ.Εὐμ.249 **χθονὸς πᾶς τόπος** (πᾶσα ἡ γῆ), αὐτ.Πέρσ.790 **ἐς τὸν 'Ελλήνων τόπον**· ὁμ. κτ. πληθ. ἐν τοιαύταις περιφράσεσι μτ. τῆς αὐτῆς σημ. : αὐτ.Πέρσ.796 **ἐν 'Ελλάδος τόποις,** αὐτ.'Αγ.191 **ἐν Αὐλίδος τόποις,** αὐτ.Πρ.350 **πρὸς ἑσπέρους τόπους,** αὐτ.Πέρσ.447 **πρόσθε Σαλαμῖνος τόπων** (πρὸ τῆς Σαλαμῖνος), Εὐρ. 'Αλκ.67 **Θρῄκης ἐκ τόπων,** αὐτ.Φοίν.1027 **Διρκαίων ἐκ τόπων**· ὁμ. π.πεζ. : Ξεν.'Αν.4,4,4 **ὁ τόπος οὗτος 'Αρμενία καλεῖται,** αὐτ.ΚΠ 2,4,20, 'Ισοκρ.5, 107 **ὁ τόπος ὁ 'Ελληνικός,** Δημ.475 **ὁ περὶ Θρᾴκην τόπος,** Αἰσχίν.2,9 **ὁ ἐπὶ Θρᾴκης τόπος,** δ. τραγ. **στὰ Γιάννενα, κεῖ στὸν ὡραῖο τόπο, - τόπος ἐξαγωγῆς - εἰσαγωγῆς - παραγωγῆς - προορισμοῦ**· || εἰδ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὡρισμένη τις ἐδαφικὴ περιοχή, θέσις : Πλάτ.Νόμ.760C **οἱ τῆς χώρας τόποι,** αὐτ.Κριτί.119A **κατὰ τόπους καὶ κώμας,** Δημ.413, ΚΔ 16,6 **Ἴδε ὁ τόπος ὅπου ἔθηκαν αὐτόν**· || νεώτ. φρ. **κατὰ τόπους** κατὰ περιοχὰς ἢ θέσεις : **αἱ κατὰ τόπους συνήθειαι,** παροιμ. **κάθε τόπος καὶ ζακόνι, κάθε μαχαλὰς καὶ τάξη,** ὁμ. **ἄλλοι τόποι, ἄλλοι ἄνθρωποι**· || δημ. **ὁ τόπος τινὸς** ἡ πατρίς τινος : **στὸν τόπο μας δὲν τὸ συνηθίζουν,** παροιμ.**πανοῦτσι ἀπὸ τὸν τόπο σου κι ἂς εἶν' καὶ μπαλωμένο** (εἰδ.περὶ συζύγων, ὁ ἐντόπιος, ἔστω καὶ μειονεκτῶν κατά τι, εἶναι προτιμότερος τοῦ ξένου)· || μτγν. ἐν τῇ ΠΔ **ἅγιος τόπος** ἡ 'Ιερουσαλήμ: ΠΔΜακκ.2,18 **ἐπισυνάξει εἰς τὸν ἅγιον τόπον** (τὸν λαὸν αὐτοῦ)· || μσν., νεώτ. κ. δημ. **οἱ ἅγιοι τόποι** π. χριστιανοῖς ἡ περιοχὴ τῆς 'Ιουδαίας **ἐν ᾗ ἐγεννήθη, ἐδίδαξεν, ἐθαυματούργησε κ.ἐσταυρώθη ὁ 'Ιησοῦς Χριστός**· || πάπ. ἐκκλησ. **ἅγιος τόπος** μνημεῖον μάρτυρός τινος ἢ πιθ. μοναστήριον, σκήτη κττ. ὅπου **ἐθίωσεν**· || ἐν κώδ.Εὐρ.'Ηρακλ.1041 πιθ.ἐσφ. ἀνάγν. ἀντὶ τάφου· || τοποθεσία, ἀγρός : Πάπ. **οἰκία καὶ τόποι,** 'Επιγρ. Πτολεμαΐδος **ψιλοὶ τόποι** (ἄδενδροι τοποθεσίαι), αὐτ. **κοινοὶ τόποι** (δημόσιοι ἐκτάσεις ἢ οἰκοδομαί)· **2)** π.'Αριστλ. ἑκάστη τῶν τριῶν περιοχῶν εἰς ἃς διαιρεῖται τὸ σύμπαν : 'Αριστλ.ΖΜ 706b,3, αὐτ. Οὐρ.312a,8· **3)** πάπ. εἰδ. **ἐν Αἰγύπτῳ** ὑποδιαίρεσις, δισμέρισμα νομοῦ διοικούμενον ὑπὸ τοπάρχου, τοπαρχία βλ.λ. : Πάπ.· συνήθ. κτ. πληθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πάπ. **ὁ τῶν τόπων στρατηγός,** αὐτ. **ὁ τῶν τόπων πράκτωρ**· **4)** διαμέρισμα οἰκίας, δωμάτιον : Πάπ. **τόπον ἕνα ἄνευ ἐνοικίου**· || ὁμ. ἐν πάπ. ἐσφ. γρ. **δύο τόπους ἤτοι συμπόσια** (ἀντὶ πότους)· **5)** ὁ κατσλαμβανόμενος ὑπό τινος ἀντικειμένου χῶρος, ἡ θέσις : Αἰσχίν.3, 78 **οὐ τὸν τρόπον, ἀλλὰ τὸν τόπον μόνον μεταλλάξαι,** Πλούτ.'Ηθ.2,462B **τόπον διδόναι τινί,** Πολύβ.1,88,2, Πάπ. **ὑπολιποῦ τόπον,** αὐτ. **περικήπῳ τόπῳ καταλιπεῖν, - κάθε πρᾶμα στὸν τόπο του** (εἰς τὴν θέσιν του), **- τοῦτο τὸ τραπέζι πιάνει τόπο**· || δημ. μτφ. φρς **πιάνω τόπο** τελεσφορῶ, ἐπιτυγχάνω, φέρω ἀποτέλεσμα : **ἡ προσπάθειά σου ἔπιασε τόπο, - λόγια ποὺ πιάνουν τόπο,-τοῦτο δὲν ἔχει τὸν τόπο του ἐδῶ** (εἶναι ἄτοπον, ἄκαιρον)· || **τόπον ἔχω** κατέχω τὴν θέσιν μου: Διον.'Αλ.Δημ.23,Πλούτ.'Ηθ.646A· || **ὁ τόπος χώρας τινὸς** ἡ γεωγραφικὴ θέσις χώρας τινός : Δημ.48· || κ. νεώτ. **ὁ τόπος τινὸς** ἡ θέσις τινός· δθ. **ἐν** μτφ.περιφράσεσιν, οἷον **ἔχω (τὸν) τόπον τινὸς** κατέχω τὴν θέσιν τινός, ἀναπληρῶ τινα : 'Αρρ.'Επικτ. 2,4,5 **φίλου τόπον ἔχειν,** ΠΔ Κορ.14,16 **ἀναπληρῶν τὸν τόπον τοῦ ἰδιώτου**· ὁμ. **εἰς τὸν τόπον τινὸς ἀντί τινος,** εἰς ἀντικατάστασίν τινος : Διόδ. Σ 38/39,3 **Μερόλας ὁ αἱρεθεὶς ὕπατος εἰς τὸν τοῦ Κίννα τόπον,** Νικόλ.Δαμ.ἀπ.127,41 **ἐνεγράφη εἰς τὴν ἱερωσύνην εἰς τὸν Λευκίου Δομιτίου τόπον τετελευτηκότος, - ἄφησε στὸν τόπο του τὸν ἀδερφό του**· ὁμ. ἡ δοτ. **τόπῳ** μτ. γενικ. εἰς τὴν θέσι τινός, ἀντί τινος : 'Ηρωδιαν.2,14,5 **τοὺς ἀκμαιοτάτους ἐπιλεξάμενος εἰς τὸ δορυφόρους εἶναι τῆς βασιλείας τόπῳ τῶν ἀπεζωσμένων**· **6)** κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. προθέσεων εἰς δ. φρς, οἷον **ἐπὶ τόπου** ἐπιτοπίως : Πολύβ.4,73,8,**-μετέβησαν ἐπὶ τόπου αἱ ἀρχαί**· κ. κτ. πληθ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πάπ. **ἐπὶ τῶν τόπων**· || **κατὰ τὸν αὐτὸν τόπον**· **ἐν** ὁμ. σημ. : Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.3,1· || **παρὰ τόπον εἰς** ὄχι καλὸν τόπον, εἰς τὸν μὴ πρασήκοντα τόπον : Στράβ.10,2,21, 'Αρρ.'Επίκτ.3,21,16· || δημ. φρς **ἀφήνω στὸν τόπο** (κάποιον) ἐπιφέρω ἄμεσον θάνατον : **τὸν κτύπησε καὶ τὸν ἄφησε στὸν τόπο**· ὁμ. **μένω στὸν τόπο** (ἀποθνήσκω ἀκαριαίως, ἰδ. **ἐκ βιαίου θανάτου**)· **7)** θέσις, μέρος, σημεῖόν τι τοῦ σώματος : 'Ιππ.'Αφ.246, Σωρ.2,40, Γαλ. **ἐν** τίτλοις ἔργων, οἷον **περὶ τῶν πεπονθότων τόπων, - περὶ συνθέσεως φαρμάκων τῶν κατὰ τόπους**· πρβλ. τοπικός· **8)** εἰδ. **ὁ τόπος** τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον : 'Αριστλ.ΖΙ 527b,28, αὐτ.ΖΙ 583a,15 **ὅταν εὐθὺς γένηται μετὰ τὴν ὁμιλίαν ὁ τόπος ξηρός,** Σωρ.2,62· **9)** μτγν. θέσις, σημεῖόν τι **ἐπὶ τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου** : Βέττ.Βάλ.139,13· || εἰδ. ἡ δωδεκάτη περιοχὴ τῶν 30° : Πτολ.Τετράβ.128, 'Ηφαιστ.'Αστρ.1,12· **10)** ὁ θεός· Φίλ.1,630 **«οὗτος ὁ θεὸς καλεῖται τόπος, τῷ περιέχειν ὅλα»**: 'Ιππόλ.Αἱρ. 6,32· **11)** κ. νεώτ. χωρίον συγγραφέως : Ξεν.'Απομν.2,1,20 **ἐν ἄλλῳ τόπῳ φησὶν** (πιθ. παρεμβολή), Πολύβ.12,25f,1, ΠΔ Λουκ.4,17, Σωρ.2,57, αὐτ.2, 58· **12)** νεώτ. γεωμ. **γεωμετρικὸς τόπος ἢ ἁπλῶς τόπος** τὸ σύνολον τῶν ἐπὶ γραμμῆς ἢ ἐπιφανείας τινὸς σημείων, ὅταν ταῦτα παρουσιάζωσι κοινὴν ἰδιότητα· **13)** ὑπόθεσις πρὸς συζήτησιν : 'Ισοκρ.5,109, Αἰσχίν.3,216 **ἵνα μηδεὶς αὐτῷ τόπος ἀσυκοφάντητος παραλείπηται,** Πολύβ.2,1,19,2· **14)** ρητ. ἡ βάσις, ἀρχή, τιθεμένη ἀλήθεια, **ἐξ** ἧς ὁ ρήτωρ πορίζεται τὰ ἐπιχειρήματα αὐτοῦ (π. Λατίνοις **locus communis** κοινὸς τόπος), ἄ. στοιχεῖον : 'Αριστλ.Ρητ.1358a,14 **ὁ τοῦ μᾶλλον καὶ ἧττον τόπος,** αὐτ.Ρητ.1403a,18 **στοιχεῖον δὲ λέγω καὶ τόπον ἐνθυμήματος τὸ αὐτό**· κ. κτ. πληθ. : Φιλόδ.Ρητ.1,226S· || νεώτ. φρ. **κοινὸς τόπος**

κοινοτοπία βλ.λ.· **15)** Ἑρμογ.Προγυμν.11 «ὁμολαγουμένου πράγματος αὔξησις»· ‖ **ὁ πραγματικὸς τόπος** σφαῖρα : Διον.Ἀλ.Συνθ.1· **16)** μτφ. εὐκαιρία, περίστασις, ἀφορμή, διέξοδος : Θουκ.6, 54 **ἐν τόπῳ τινὶ ἀφανεῖ** (πιθ. ἀνάγν. τρόπῳ), ΠΔ Ἐφ.4,27 μὴ **δίδοτε τόπον τῷ διαβόλῳ**, Πολύβ.1, 88,2 μὴ **καταλείπεσθαί σφισι τόπον ἐλέους**, ΠΔ Ἑβρ.12,17 **μετανοίας τόπον οὐχ εὗρε**, Ἡλιόδ.6,13 **οὐδὲ φυγῆς τόπον εὐμοιρήσαντες**· ‖ μτγν. **τόπον δίδωμι τῇ ὀργῇ** κ. δημ. **δίνω τόπο στὴν ὀργὴ ἢ τῆς ὀργῆς** ἀφήνω νὰ παρέλθῃ ἡ ὀργή μου : Πλούτ.Ἠθ.462Β, ΠΔΡωμ.12,19 **μὴ ἑαυτοὺς ἐκδικοῦντες, . . , ἀλλὰ δότε τόπον τῇ ὀργῇ**· ‖ μτγν. **τόπον δίδωμί τινι** μτ. ἀπαρφ. παρέχω εὐκαιρίαν, ἀφορμὴν νά : ΠΔ Σοφ.Σειρ.4,5 **μὴ δῷς τόπον ἀνθρώπῳ καταράσασθαί σε.**

τοποτηρησία (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ ἀξίωμα τοῦ τοποτηρητοῦ βλ.λ. : Πάπ.· **2)** π.Βυζαντ. ἡ μικροτέρα διοικητικὴ περιφέρεια, ἄ. βάνδον : ΚΠορφ. Πρὸς υἱὸν Ρωμ.225.

τοποτήρησις-εως (ἡ) **μσν.** τοποτηρησία βλ.λ.: Κηρουλ.817.

τοποτηρητής-οῦ (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἀντιπρόσωπος τόπου βλ.λ.2) τινός, τοπαρχίας, ὁ ἀπεσταλμένος τοπαρχίας : Ἐπιγρ., Πάπ.· **2)** νεώτ. ἀναπληρωτής, ἀντικαταστάτης τινός, ἰδ. ἄρχοντος· ‖ εἰδ. ἀναπληρωτὴς ἐπισκόπου εἰς τὴν σύνοδον.

τοποτηρήτισσα (ἡ) μσν. ἡ σύζυγος τοῦ τοποτηρητοῦ βλ.λ. : ΚΠορφ.Ἔκθ.41Α.

τοποτηρῶ-έω πάπ. κ. μσν. εἶμαι τοποτηρητής βλ.λ. : Πάπ., Πασχ.Χρον.621,11.

τοποῦζι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ῥόπαλον ἀπολῆγον εἰς σφαιρωτὸν ἄκρον, ὡς ἡ κορύνη βλ.λ.· **2)** κτ. ἐπέκτ. σφαίρωμα, πόμολο.

τοποφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ψυχικὴ νόσος καθ' ἣν ὁ πάσχων φοβεῖται τὸν ἀνοικτὸν χῶρον.

τοποφύλαξ-ακος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ φύλαξ τόπου τινός.

τοπσής (ὁ) (τουρκ.) δημ. πυροβολητής.

τοπχανάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ὁπλοστάσιον βλ.λ.

τοπῶ-άω ἢ -έω Εὐστ.543,17 τοπάζω βλ.λ.

τοπωνυμία (ἡ) νεώτ. ὄνομ. τόπου τινός, περιοχῆς, πόλεως, τοποθεσίας, **ἄ. τοπωνύμιον.**

τοπωνυμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοπωνυμίαν ἢ τὰς τοπωνυμίας : **τοπωνυμικαὶ ἔρευναι**· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. σύνολον τῶν τοπωνυμιῶν βλ.λ. τόπου τινός : **τοπωνυμικὸν τῆς Κρήτης**· **2)** ἐν τῇ γραμμ. **τοπωνυμικόν** λέξις δηλοῦσα τόπον.

τοπωνύμιον (τὸ) νεώτ. τοπωνυμία βλ.λ.

τοπώνω μσν. δημ. ἐξετάζω καὶ καθορίζω τὸν τόπον πράγματός τινος : Ἐρωτόκρ.2,697 **καὶ πρὸς τὰ δάση περπατεῖ τοπώνει καὶ ξανοίγει.**

τόρ Ἐπιγρ. ῥοδ. τ. αἰτ. ἀρσ. ἑν. τοῦ ἄρθρ. **ὁ βλ.λ.**

τοράλλιον (τὸ) Ἐπιγρ. κλινοσκέπασμα.

τορβάς (ὁ) δημ. ντορβὰς βλ.λ.

τόρβηλος (ὁ) Ἡσ. «μεμψίμοιρος».

τόργος (ὁ) μτγν. γύψ, ὄρνιο : **Καλλ.ἀπ.204, Λυκόφρ.357,** αὐτ.1080, πιθ. ἐν Μουσών. ἀπ.18a,98Η· **2)** τόργος **ὑγρόφοιτος** κύκνος : Λυκόφρ.88.

τορδύλιον (τὸ) μτγν. τόρδυλον βλ.λ. : Διοσκ. 3,54· ‖ νεώτ. βοταν. γένος **σκιαδανθῶν** φυτῶν.

τόρδυλον (τὸ) μτγν. εἶδός τι κορυνδοφόρου φυτοῦ : Ῥοῦφ.π.Ὀρειβ.7,26,118, Γαλ.11,646.

τορεία (ἡ) μτγν. ἡ πρᾶξις, ἡ τέχνη τοῦ τορεύω βλ.λ., ἡ χάραξις, κατασκευὴ ἀναγλύφων ἐπὶ μετάλλου ἢ ξύλου : Ἀριστέ.58, Φίλ.2,478, Πλούτ.Δημ. 25 **καταμανθάνοντα τὴν τορείαν** (τῆς κύλικος)· **2)** μτφ. ἡ ῥητορικὴ τέχνη : Πολυδ.6,141.

τορεῖον (τὸ) μτγν. τορευτόν, σκαλιστὸν ἔργον, πρᾶγμα : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.135.

τορέλλη (ἡ) Ἡσ. «ἐπιφώνημα θρηνητικὸν σὺν αὐλῷ Θρᾳκικόν».

τόρευμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τορεύω βλ.λ.2), ἔργον τορείας, ἀνάγλυφον, σκαλιστὸν ἔργον : Μέν.24, Σώπ.19, Διόδ.Σ 3, 47 **τορεύματα ἀργυρᾶ καὶ χρυσᾶ,** Στράβ.8,6,23 **ὀστράκινα τορεύματα**· ‖ ἐν Εὐρ.Ἡρ.978 ἐσφ. γρ. ἀντὶ τόρνευμα βλ.λ.

τορεύς-έως (ὁ) μτγν. ἡ σμίλη, **ὁ ἐγκοπεὺς ἢ** ἡ γλυφὶς τοῦ τορευτοῦ : Φιλύλλ.18 (ὡς ἀναγινώσκεται ὑπὸ τοῦ Πολυδ.7,192)· **2)** εἶδος τρυπανίου : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,205,8 **γόμφων τορεύς.**

τόρευσις-εως (ἡ) γλώσσ. τορεία βλ.λ.

τορευτής-οῦ (ὁ) μτγν. γλύπτης κατασκευάζων ἀνάγλυφα ἐπὶ μετάλλου, ξύλου, χαράκτης λιθογράφος, ξυλογράφος : Πολύβ.26,1,2, Διον.Ἀλ.Σύνθ.25.

τορευτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τόρευσιν ἢ τὸν τορευτὴν βλ.λς : Κλήμ.Ἀλ.330· ‖ τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **ἡ τορευτική** ἡ τέχνη τοῦ τορεύειν, χαρακτική : Πλίν.Φ1 34,54.

τορευτός-ή-όν κ. νεώτ. τετορευμένος, γλυπτός, σκαλιστός : Μέν.977 **τορευτὸν ποτήριον,** Διόδ.Σ 18,27 **τ- ἅρμα,** Ἐπιγρ. **τ- σκύφος**· **2)** μτφ. ἐπιμελῶς εἰργασμένος, περίτεχνος : Κριναγ.ΑΠ 9,545 **τορευτὸν ἔπος,** Διον.Ἀλ.Σύνθ.25.

τορεύω (τόρος) κ. νεώτ. κυρ. τορῶ βλ.λ., διαπερῶ, διατρυπῶ τι· ὅθ. μτφ. **τορεύω ᾠδὴν** κάμνω ἠχηράν, διαπεραστικήν : Ἀριστφ.Θεσμ.986 **τόρευε πᾶσαν ᾠδὴν** (πιθ. διορθ. τόρνευε)· **2)** ἐγγλύφω, ἐγχαράττω, σκαλίζω ἐπὶ μετάλλου, λίθου, **ξύλου** διάφορα σχήματα διὰ τῆς γλυφίδος ἢ σφυρηλασίας, ἔκτυπα ἢ ἀνάγλυφα : Πλούτ.Αἰμ.37 **εὐφυᾶ ἐν τῷ τορεύειν καὶ λεπτουργεῖν**· ‖ μτ.αἰτ. τῆς ὕλης, ἐγγλύφω, σκαλίζω τι : Στράβ.13,4,17 **τ- σίδηρον,** Ἀνακρεόντ.3,4 **τ- ἄργυρον**· ‖ μτ. αἰτ. ἀντικ. ἐγχαράττω, σκαλίζω, ἀπεικονίζω πρᾶγμά τι : Ἀνακρεόντ.55,1 **τορεύειν πόντον,** Παυσ.1,28,2 **τορεύειν μάχην,** αὐτ.5,17,4 **τορεύειν παιδίον,** Πλούτ. Ἠθ.204F **τορεύειν ἐρέβινθον,** Καλλίξ.2 **ζῷα τετορευμένα** (κῶδ. τετορνευμένα), ΑΠ 7,274 **γράμμα τορευθέν**· **3)** μτφ. ἐπὶ ὕφους, καλλωπίζω, καθιστῶ περίτεχνον, στολίζω: Διον.Ἀλ.Θουκ.24 (συνήθ. συγχέεται πρὸς τὸ τορνεύω).

τορητός-ή-όν μτγν. ὁ δυνάμενος νὰ διατρηθῇ, νὰ διατρυπηθῇ, νὰ τρωθῇ, τρωτός : Λυκόφρ.456.

τοριλίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **σκιαδοφόρων οὗ** εἴδη συνηθέστερα ἐν Ἑλλάδι **τ- ἡ ἀρουραία** κ. **τ- ἡ κομβώδης.**

τορκουᾶτος (ὁ) (λατ.) μσν. **ὁ στρεπτοφόρος :** Ἰω.Λυδ.Μαγ.1,46.

τόρμα-ης (ἡ) κ. **τόρμη** (Ἡσ.) αὖλαξ τροχοῦ, ἁμαξοτροχιά : Λυκόφρ.262 (σχόλ. «τὸ χάραγμα τὸ ἀπὸ τοῦ τροχοῦ»)· ‖ Ἡσ. «εὐθὺς δρόμος κατὰ τέχνην, καὶ στροφή, καὶ σύμπας (δρόμος)»· **2)** μτγν. ἄρθρωσις, ἁρμός, συναρμογή : Λυκόφρ.487 **βουβῶνος ἐν τόρμαισι**· **3)** **τόρμη** ἐν Κρήτῃ περιοχὴ χώρας ἢ πόλεως : Εὐστ.Ἰλ.1610.

τορμάρχης-ου (ὁ) Εὐστ.Ἰλ.598 **ὁ** ἄρχων, διοικητὴς τόρμης βλ.λ. ἐν Κρήτῃ.

τόρμη (ἡ) τόρμα βλ.λ.

τορμικά (τὰ) μτγν. μέρη αὐλακωτά : Ἥρων Βελοπ.94,12.

τορμίον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τόρμος βλ.λ., μικρὸς τόρμος, προεξέχων πάσσαλος, ἧλος, γόμφος : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.75,42.

τορμίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «δέσποινα».

τορμίσκος (ὁ) νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τόρμος βλ.λ., μικρὸς τόρμος, ἐξοχή, δόντι εἰς μηχάνημα ἢ σκεῦος· ‖ **ἀνασταλτικὸς τορμίσκος** μικρὸς ὀδοὺς ἐμποδίζων τὴν ἀνάστροφον περιστροφὴν τροχοῦ τινος φέροντος καταλλήλους ὑποδοχάς.

τόρμος-ου (ὁ) κ. νεώτ. ὀπή, κοιλότης, θέσις, ὑποδοχή, ἐν ᾗ προσαρμόζεται, εἰσέρχεται ἔμβολόν τι, γόμφος, πάσσαλος κτλ. : Ἡρ.4,72· **2)** Ἡσ.

Φώτ. «τόρμος, ἡ πλήμνη (ἐνν. τοῦ τροχοῦ) εἰς ἣν ὁ ἄξων ἐνήρμοσται»· **3)** Ἐπιγρ. αὐλάκωμα βλ.λ.· **4)** μτγν. τένων, σφήν: Φίλ.Μηχ.Βελοπ.55,11, αὐτ. 64,15, Ἥρων Βελοπ.95,5· **5)** ὁμ. προεξέχων ἧλος, γόμφος: Ἥρων Βελοπ.88,4· **6)** νεώτ. μικρὸν ἐξέχον τεμάχιον σώματός τινος, ἰδ. συμφυὲς μετ' αὐτοῦ, δυνάμενον νὰ εἰσέρχηται εἰς ἀντιστοιχοῦσαν αὐτῷ ὑποδοχὴν ἄλλου σώματος πρὸς σύνδεσιν ἀμφοτέρων ἢ περιορισμὸν τῆς κινήσεως τοῦ ἑνὸς ἐξ αὐτῶν, ἄ. δόντι.

τόρνα (λατ.) μσν. ἐπιφών. παρακελ. στρέφε ὀπίσω, γύρισε πίσω, κόφ' το· Θεοφύλ.Σ 2,15,9 «ἐπιχωρίῳ τε γλώττῃ εἰς τοὐπίσω τραπέσθαι ἄλλος ἄλλῳ προσέταττεν «τόρνα, τόρνα».. φθεγγόμενοι».

τορναδόρος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. τορνευτής βλ.λ.

τορνάρισμα-ατος (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ τορνεύω βλ.λ.

τορνεία (ἡ) ξυλεία κεκαμμένη χρήσιμος εἰς τὴν ναυπηγίαν, στραβόξυλον: Θεόφρ.Φἱ 5,7,3.

τορνέσι(ον) (ἰταλ.) μσν., νεώτ. κ. δημ. ἀργυροῦν γαλλικὸν νόμισμα, ἐν χρ. καὶ ἐν Πελοποννήσῳ ἐπὶ φραγκοκρατίας: Ἐρωτόκρ.1,1870 γιατὶ γυρέφειν ἤθελε ἄσημι γὴ τορνέσα· || κτ. πληθ. ἐν γένει τὸ χρῆμα: παροιμ. τὰ στραβά μας παραθύρια τὰ τορνέσια μας τὰ σιάζουν (ἡ μεγάλη προὶξ καλύπτει τὰ ἐλαττώματα τῆς νύμφης).

τόρνευμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. ἡ περιφερικὴ κίνησις τοῦ τόρνου, δθ. κ. πᾶσα τοιαύτη κίνησις· πρβλ. τόρευμα· **2)** κτ. πληθ. τορνεύματα (τὰ) τὰ ἐκ τῆς τορνεύσεως ξύσματα, ρινήματα, πελεκούδια: Ἱππ.Ἑλκ.12, Διοσκ.1,80, Ροῦφ. Νεφρ.Κυστ.8,5· **3)** νεώτ. ἡ τόρνευσις, τὸ τορνάρισμα· **4)** ὁμ. νεώτ. τορνευτικὸν ἔργον.

τόρνευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ τορνεύω βλ.λ.: Κλήμ.Ἀλ.217, Σχόλ.Ἰλ.Σ 490.

τορνευτήριον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ σιδηροῦν ἐργαλεῖον, ἡ σμίλη τοῦ τορνευτοῦ, τὸ δι' οὗ τορνεύονται τὰ ξύλα: Θεόφρ.Φἱ 5,6,4 προσκάθηται μᾶλλον τὸ τορνευτήριον καὶ οὐκ ἀποπηδᾷ· **2)** νεώτ. ἐργαστήριον ἐπεξεργασίας ξύλων, μετάλλων κττ. διὰ τόρνου.

τορνευτής (ὁ) κ. νεώτ. ὁ τορνεύων, εἰδικὸς τεχνίτης ἐπεξεργαζόμενος ξύλα ἢ μέταλλα κττ. διὰ τοῦ τόρνου, τορναδόρος: Ἀριστόξ.Ἁρμον.33Μ, Ἐπιγρ., Πάπ.· **2)** Ἡσ. «γλύπτης».

τορνευτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τορνευτήν· || ἡ τορνευτικὴ (τέχνη) ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ τορνευτοῦ: Μᾶρκ.Αὐρ.5,1 (δ.ἀνάγν. τοῦ τορευ-).

τορνευτολυρασπιδοπηγός (ὁ) κωμ. λ. ὁ τορνεύων λύρας καὶ κατασκευάζων ἀσπίδας: Ἀριστφ.Ὄρν.491.

τορνευτός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. κ. τορονευτός (Διοκλητ.Ἔδικτ.15,43) κ. τορυνευτός (Ἐπιγρ.) ὁ τετορνευμένος, ὁ διὰ τοῦ τόρνου ἐξειργασμένος: Μέν.π.Ἀθήν.13,781Ε Μένανδρος δέ πού φησι καὶ ποτήριον τορνευτὸν καὶ τορευτά, Πάπ., Σχόλ.Ὀδ. Α 440· **2)** νεώτ. μτφ. εὔγραμμος, πλαστικός: τορν- βραχίονες - κνῆμαι· **3)** ὁ κατάλληλος πρὸς τόρνευσιν: Θεόφρ.Λίθ.5 γλυπτοὶ καὶ τορνευτοὶ καὶ πριστοί (λίθοι).

τορνεύω κ. νεώτ., ἀόρ. ἐτόρνευσα, παθ. ἀόρ. -εύθην, μτχ. παθ. παρακ. (τε)τορνευμένος, ἐξεργάζομαι διὰ τόρνου ἢ σμίλης: Πλάτ.Κριτί.113D δύο μὲν γῆς, θαλάττης δὲ τρεῖς οἷον τορνεύων ἐκ μέσης τῆς νήσου, Θεόφρ.Φἱ 4,2,7, Ἐπιγρ. τοὺς πόλους τορνεύειν στρογγύλους· κ. μέσ.: Πλάτ.Τίμ. 33Β κυκλοτερὲς αὐτὸ ἐτορνεύσατο· κ. παθ.: Θεόφρ. Λίθ.42, Ἥρων Αὐτομ.26,7, Ἰώσ.Αἱ 3,7,6· **2)** μτφ. κ. νεώτ. φιλοκάλως, περιτέχνως ἐπεξεργάζομαι, ἰδ. λόγου: Ἀριστφ.Θεσμ.54, Ἰω.Χρυσ.7, 551,43 ἵνα τὴν γλῶσσαν τορνεύσαντες λόγον διὰ χειλέων ἐκπέμψωσι, - τορνευταὶ φράσεις· νεώτ. κ. παθ.: ὕφος τετορνευμένον· **3)** στρέφω ὡς τρύπανον, τρυπανίζω: Εὐρ.Κύκλ.661 τόρνευ', ἕλκε, μή σ' ἐξοδυνηθεὶς δράσῃ τι μάταιον.

τορνία σταφυλή (ἡ) μτγν. εἶδός τι σταφυλῆς: Πολυδ.6,82.

τόρνιος οἶνος (ὁ) οἶνος ἐκ ταρνίας σταφυλῆς λαμβανόμενος: Ἱππ.Νούσ.2,47.

τορνίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τόρνος: Φίλ. Μηχ.Βελοπ.53,4 τὸν τορνίσκον λαβόντες καὶ διαστήσαντες, Ἐπιγρ.Δήλου.

τορνογραφῶ-έω σχόλ. κυκλοτερῶς διαγράφω: Σχόλ.Ἰλ.Ψ 255 τὸ δὲ τορνογραφεῖν κυκλοτερῆ δείκνυσι τὸν τάφον.

τορνοειδής-οῦς-ές μσν. ὁ τόρνῳ βλ.λ.3) ὅμοιος, κυκλοτερής: Εὐστ. εἰς Διον.Περ.157.

τόρνος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐργαλεῖον χρησιμοποιούμενον ὑπὸ τῶν ξυλουργῶν, τῶν τεκτόνων, τῶν οἰκοδόμων, τῶν γλυπτῶν εἰς διαγραφὴν κύκλου καὶ στρογγύλωσιν τοῦ ξύλου κατὰ τὸ διάγραμμα, ἀντίστοιχον τῷ σημερινῷ διαβήτῃ, ἀποτελούμενον ἐν ἀρχῇ ἐξ ἁπλῆς περόνης προσδεδεμένης εἰς τὸ ἄκρον νήματος ἢ σχοινίου, οὗ τὸ ἕτερον ἄκρον παρέμενεν ἀκίνητον ἐν τῷ κέντρῳ τοῦ κύκλου, ὅστις δι' αὐτοῦ περιεγράφετο· βραδύτερον τελειοποιηθὲν συνέκειτο ἐκ δύο σκελῶν εὐθέων καὶ πλήρων ἢ πεπλατυσμένων καὶ ἄλλοτε στρογγύλων καὶ κυρτῶν τοξοειδῶς πρὸς χάραξιν ἢ μέτρησιν κύκλων εἴτε ἐπὶ ἐπιπέδων εἴτε ἐπὶ σφαιρικῶν ἐπιφανειῶν: Ἡρ.4,36 ἐοῦσαν κυκλοτερέα ὡς ἀπὸ τόρνου, Εὐρ.Βάκχ.1067 τροχὸς τόρνῳ γραφόμενος, αὐτ.ἀπ.382,3 κύκλος τις ὡς τόρνοισιν ἐκμετρούμενος· **2)** τὸ σιδηροῦν ἐργαλεῖον τῶν τορνευτῶν: Αἰσχ.ἀπ.57,3 βόμβυκας τόρνου κάματον, Ἀριστλ.Κόσ.391b,22 καθάπερ τῆς ἐν τόρνῳ κυκλοφορουμένης σφαίρας, Διοσκ. 5,137 ὁ Ἰουδαϊκὸς λίθος.. ἔχων γραμμὰς παραλλήλους ὡς ἀπὸ τόρνου, Βιτρ.9,8,6, αὐτ.10,7,3 Ἥρων Πνευμ.1,16 ἄξων ἀπὸ τόρνου εἰργασμένος· || νεώτ. κ. δημ. μηχάνημα δι' οὗ γίνεται κατεργασία τεμαχίων ξύλου, μετάλλου κττ., περιστρεφομένων ἐνώπιον τέμνοντος ὀργάνου, εἴδους γλυφάνου, δι' οὗ προσδίδεται εἰς αὐτὰ κανονικὸν σχῆμα σφαιρικὸν ἢ ἐλλειψοειδές, ᾠοειδὲς κττ.· **3)** μτγν. τὸ διὰ τοῦ ἐργαλείου τούτου παραγόμενον, ἰδ. στρογγύλωμα: Διον.Περ.157· **4)** κύκλου τόρνος τὸ κέντρον τοῦ κύκλου: Ξεν.Πρόσ. 1,6 πάντες οὗτοι ὥσπερ κύκλου τόρνον τὰς Ἀθήνας ἢ παραπλέουσιν ἢ παρέρχονται.

τορνῶ-όω περιτορνεύω, διὰ τόρνου βλ.λ.1) διαγράφω, προσδιορίζω τὸν κύκλον, περιχαράσσω· Ἡσ. «τορνῶσαι· περιγράψαι», ἐν χρ. τὸ μέσ.: Ἰλ. Ψ 255 τορνώσαντο δὲ σῆμα, θεμείλιά τε προβάλοντο ἀμφὶ πυρήν· **2)** γλύφω πέριξ, ὁλόγυρα, καθιστῶ τι κυκλοτερές, στρογγύλον, ἐξεργάζομαι, τορνεύω βλ.λ.1), ἐν χρ. τὸ μέσ.: Ὀδ.Ε 249 ὅσσον τίς τ' ἔδαφος νηὸς τορνώσεται ἀνὴρ φορτίδος εὐρείης, Διον.1170· **3)** Ἡσ. «κυκλῶ».

τορνωτός-ή-όν μτγν. ὁ τορνευτός, ἐστρογγυλωμένος διὰ τόρνου βλ.λ.2): Ἡρωδιαν.1,221.

τορογλυφεύς-έως (ὁ) Ἐπιγρ. ἐργαλεῖον χρησιμοποιούμενον ὑπὸ κατασκευαστοῦ ἀναγλύφων, εἶδός τι γλυφάνου ἢ τρυπάνου: Ἐπιγρ.Δήλου.

τορονευτός-ή-όν μτγν. ὁ τορνευτός βλ.λ.1): Διοκλητ.Ἔδικτ.15,43.

τορόνος Ἡσ. «τόρνος, Ταραντῖνοι».

τόρος (ὁ) τρύπανον ἐν χρ. κατὰ τὰς ὑδρομαστεύσεις, γεωτρύπανον, φρεωρυχικὸν ἐργαλεῖον ἢ λιθοκοπικὸν σκεῦος: Φιλύλλ.18 προέδωκεν αὐτὸν ὁ τόρος· ἦν γὰρ ἀσθενής, Ἐπιγρ.

τορός-ά-όν (πρβλ. τέρε-τρον, τετραίνω) κ. δημ. κ. μσν. διατρητικός, διατρυπῶν· || δθ. ἐπὶ φω-

νῆς, διαπεραστικός, τρανός, διάτορος, δυνατός, ὑψηλός, βροντώδης, ὀξύς, ἠχηρός : Λουκ.Διόν.7 **φωνὴ λαμπρὰ καὶ φθέγμα τορόν,** 'Αλκίφρ.3,48· ‖ **τὸ τορὸν ὡς οὐσ.** ἡ ὀξύτης, ἠχηρότης, τὸ διάτοραν : Πορφ.Πλωτίν.2, Εὐστ.Πον.203,1 **τὸ τοῦ προφερομένου λόγου τορὸν καὶ τρανέστατον·** ‖ τὸ οὐδ. τορὸν ἐν ἐπιρρ. χρ. τορῶς βλ.λ.1| : Φιλόστρ.Σοφ.1,25,10, αὐτ.'Ηρ.19,12· **2|** μτγν. ἐπὶ τοῦ ὠτός, ὁ ὀξύς, ὁ ὀξέως, ἤτοι ταχέως καὶ σαφῶς ἀντιλαμβανόμενος τοὺς ἤχους : 'Αντίπ.Θεσσ. ΑΠ 7,409· **3)** ὁμ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ διαπεραστικός, ὀξύς, ὀξυδερκής : 'Oππ.Κυν.1,181· **4|** συνεκδ. ὁ τρανής, καθαρός, σαφής, εὐνόητος : Αἰσχ. 'Αγ.1062,αὐτ.616,αὐτ.1162 **τίς τόδε τορὸν ἄγαν ἔπος ἐφημίσω ;,** αὐτ.'Ικ.274,Καλλ.Δῆλ.94 **ἐρέω τι τορώτερον** (εἰκ.ἀντὶ τομώτερον), Μελέαγρ.ΑΠ 4,1,7 (ἀμφ. εἰκ.)· **5)** ἐπὶ προσ., ὀξύς, ἕτοιμος, ταχύς, πρόθυμος : Ξεν.Λακ.2,11 **ἔθηκε τῆς ἴλης ἑκάστης τὸν τορώτατον τῶν ἀρρένων ἄρχειν,**Καλλ.ἀπ.78 (εἰκ.), Διον.'Αλ.Ρητ.11,5· **6)** δημ. ἀ. ντορός βλ.λ.

τοροτίξ μίμησις κελαδήματος πτηνοῦ τινος : 'Αριστφ.'Ορν.262.

τοροτοροτοροτορολιλιλίξ μίμησις κελαδήματος πτηνοῦ : 'Αριστφ.'Ορν.262.

τοροτοροτοροτοροτίξ μίμησις κελαδήματος πτηνοῦ : 'Αριστφ.'Ορν.260.

τορπιλλάκατος (ἡ) νεώτ. ταχύτατον βενζινοκίνητον πλοιάριον φέρον ὡς κύριον ὁπλισμὸν δύο ἢ καὶ τέσσαρας τορπίλλας, ὡς δευτερεύοντα δὲ βόμβας βυθοῦ καὶ ἓν ἢ δύο πολυβόλα.

τορπίλλη (ἡ) νεώτ., δημ. **-α** ἐπίμηκες ὑποβρύχιον αὐτοκίνητον μηχάνημα φέρον ἐκρηκτικὴν ὕλην καὶ ἐπιφέρον τὴν δι' ἀνατινάξεως καταστροφὴν τοῦ ἐφ' οὗ ἤθελε προσκρούσει πλοίου· **2)** ὑποβρύχιος νάρκη βλ.λ.· **3)** γένος **ναρκιδῶν ἰχθύων.**

τορπιλλητής (ὁ) νεώτ. ὁ βάλλων τορπίλλας· **2)** ναύτης ἢ ὑπαξιωματικὸς εἰδικὸς εἰς τὸν χειρισμὸν τορπιλλῶν, ἄ. τορπιλλομηχανικός.

τορπιλλίζω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. (ἐ)τορπίλλισα, παθ. ἀόρ. **ἐτορπιλλίσθην,** δημ. (ἐ)τορπιλλίσθηκα, ἐκσφενδονίζω τορπίλλην, ἀνατινάσσω ἰδίᾳ πλοῖον διὰ τορπίλλης, προσβάλλω δι' ἐκσφενδονισμοῦ τορπίλλης πλοῖον· **2)** μτφ. διὰ κεκαλυμμένης ἐνεργείας ματαιώνω ἢ καταστρέφω τι, ὑπονομεύω, κάμνω τι νὰ ματαιωθῇ : **ἐτορπίλλισε τὴν προσπάθειαν πρὸς συνδιαλλαγήν.**

τορπιλλικὸν (τὸ) νεώτ. μικρὸν καὶ ταχὺ πολεμικὸν σκάφος φέρον ὡς κύριον ὁπλισμὸν τορπίλλας, τορπιλλοβόλον, **ναυκλαστροφόρον,** ἀντίθ. ἀντιτορπιλλικόν· **2)** πυρπολικόν, μπουρλότο.

τορπιλλικός-ή-όν νεώτ. **ὁ τῆς** τορπίλλης· ‖ ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. **τορπιλλικὸν** βλ.λ.

τορπιλλισμός (ὁ) **νεώτ.** ἡ πρᾶξις τοῦ τορπιλλίζω βλ.λ.1), προσβολὴ διὰ τορπίλλης· **2)** μτφ.ἡ διὰ κεκαλυμμένης ἐνεργείας ματαίωσις ἐνεργείας τινός : **ὁ τορπιλλισμὸς τῶν διαπραγματεύσεων.**

τορπιλλοβλητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν βολὴν τορπιλλῶν, ὁ κατάλληλος εἰς τὸ νὰ βάλλῃ, νὰ ἐκσφενδονίζῃ τορπίλλας : τορπιλλοβλητικὸς σωλήν· ‖ **τορπιλλοβλητικὸς σταθμὸς** παράκτιος ἐγκατάστασις **διὰ** τὴν δοκιμαστικὴν ἐκσφενδόνισιν τορπιλλῶν.

τορπιλλοβόλον (τὸ) νεώτ. τὸ τορπιλλικὸν βλ.λ.1).

τορπιλλοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα τορπίλλης, ἀτρακτοειδής.

τορπιλλοθέτις-ιδος (ἡ) **νεώτ.** ναυκλαστροθέτις, ναρκοθέτις βλ.λς.

τορπιλλομηχανικός (ὁ) νεώτ. τορπιλλητὴς βλ.λ.2).

τορπιλλοπλάνον (τὸ) νεώτ. πολεμικὸν ἀεροπλάνον ὡπλισμένον διὰ μιᾶς αὐτοκινήτου τορπίλλης, ἣν φέρει ἐξηρτημένην **διὰ** ζώνης καὶ **ἣν** ἀφήνει **νὰ** πέσῃ **κατὰ** τὴν στιγμὴν προσβολῆς.

τορπιλλοσωλὴν-ῆνος (ὁ) νεώτ. κυλινδρικὸς χαλύβδινος σωλὴν ἐν ᾧ παραμένει **ἡ τορπίλλη** ἐν ἀσφαλείᾳ καὶ δι' οὗ ἐνεργεῖται ἡ ἐκσφενδόνισις ταύτης εἴτε διὰ γομώσεως πυρίτιδος εἴτε διὰ πεπιεσμένου ἀέρος, ἄ. τορπιλλοβλητικὸς σωλήν.

τορπιλλοφόρον (τὸ) νεώτ. βοηθητικὸν πλοιάριον τοῦ πολεμικοῦ ναυτικοῦ, φέρον τορπίλλας διὰ τὸν ἐφοδιασμὸν τῶν τορπιλλικῶν.

τορτόνιος βαθμίς (ἡ) νεώτ. γεωλ. **ἡ** τετάρτη ἐκ τῶν ἓξ βαθμίδων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται ἡ μειόκαινος ὑποδιάπλασις τῆς τριτογενοῦς διαπλάσεως τοῦ καινοζωϊκοῦ ἀθροίσματος στρωμάτων.

τόρτσα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. κηροπήγιον ἐκκλησίας.

τόρτυρα 'Ησ. «τῶν κεραμίων προμήκης **πυθμήν»** (πιθ. ἐσφ. ἀντὶ γόργυρα).

τορτυρόμενον 'Ησ. «νιφόμενον».

τορυνευτός-ή-όν πάπ. δ. τ. τοῦ τορνευτὸς βλ.λ.

τορύνη (ἡ) μέγα μαγειρικὸν κοχλιάριον χρησιμεῦον πρὸς ἀνατάραξιν τῶν ἐν τῇ χύτρᾳ μαγειρευομένων, κουτάλα, ξυλοκουτάλο : Σώφρ 110,'Αριστφ. 'Ιππ.984,αὐτ.'Ορν.78 **ἔτνους δ' ἐπιθυμεῖ, δεῖ τορύνης καὶ χύτρας,** Πλάτ.'Ιππ.Μ 290D **χρυσῆ τορύνη ἢ συκίνη·** **2)** 'Ησ. «σιτῶδές τι».

τορυνητός-ή-όν μτγν. ἀνατεταραγμένος, **ἀνακατωμένος :** Καλλ.Αὐρ.ΤΡ 1,1.

τορύνω ἀναταράσσω διὰ τορύνης βλ.λ.1), ἀνακατώνω μὲ τὴν ξυλοκουτάλα : 'Αριστφ.'Ιππ.1172 **ἐτόρυνε δ' αὖθ' ἡ Παλλὰς ἡ Πυλαιμάχος· 2)** γλωσσ. ἐγγλύφω, ἐγχαράττω· πρβλ. τορνεύω.

τορυνῶ-άω τορύνω βλ.λ.1) : 'Ιππ.'Εντ.Παθ.44, Εὔβουλ.86, Διοσκ.Εὐπορ.2,54, Διεύχ.π.'Ορειβ.4,7,18 **ἐὰν δὲ δίεφθος ᾖ, τορυνᾶν κρεῖττον,** Γαλ.6,498.

τορῶς ἐπίρρ. ὀξέως, διαπεραστικά : Εὐρ.'Ιων 696 **τάδε τορῶς ἐς οὖς γεγωνήσομεν· 2)** μτφ. σαφῶς, καθαρά : 'Εμπ.23,11 **ἀλλὰ τορῶς ταῦθ' ἴσθι,** Αἰσχ.Πρ.904 **τορῶς τέκμηρον,** Εὐρ.Ρῆσ.77 **οὐκ ἴσμεν τορῶς· 3)** προθύμως : 'Αριστφ.Βάτρ.1102, Πλάτ.Θεαίτ.175E **τορῶς τε καὶ ὀξέως διακονεῖν,** Λουκ.'Ανάχ.21, Αἰλ.ΖΙ 1,43.

τός ἄρθρ. 'Επιγρ. κρητ. κ. θηρ. **τ. τοῦ** τούς, **αἰτ.** πληθ. ἀρσ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.

τός-τή-τό ἀντων. δημ. συντετμημ. κ. ἐγκλινόμ. **τ.** τῆς ἀντων. **αὐτὸς** βλ.λ. **: τοῦ εἶπα τὸ καὶ** τό.

-τός-τή-τό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κατάληξις ρηματικῶν ἐπιθ. δηλούντων τὸν παθόντα ἢ δυνάμενον νὰ πάθῃ τι.

τοσαετής-οῦς-ές μσν. ὁ τόσα ἔτη διαρκῶν : Εὐστ.222,37 **τὸν τοσαετῆ πόλεμον.**

τοσάκις (τόσος) ἐπίρρ., ποι. τοσσάκι ('Ιλ.Φ 268, αὐτ.Χ 197,'Οδ.Ο 536,Σιμων.145) τόσας φοράς, τόσον συχνά, ἐπανειλημμένως : Πολ.Ἰαιν.4,3,9.

τοσαπλασίων-ονος-ον μτγν. ὁ τοσαυταπλάσιος βλ.λ. : Πορφ.'Αρμον.325W **ὁπότερος τῶν ἄκρων τοῦ ὁμοταγοῦς αὐτῷ πολλαπλασίων ἐστί.**

τοσάπληγος-ον μσν. ὁ τόσας πληγὰς **ὑποστάς,** ὁ τοσάκις τιμωρηθείς : Εὐστ.Πον.23,7.

τοσαπλοῦς-ῆ-ὁν μσν. τοσαπλασίων βλ.λ.

τοσάριθμος-ον σχόλ. κ. μσν. ὁ **τοσαυτάριθμος** : Σχόλ.'Ιλ.Β 488, Κ Μανασσ.Χρον.3533.

τοσαυτάκις ἐπίρρ. τοσάκις βλ.λ. : 'Ανδοκ.4,36, Πλάτ.Πολ.546C **ἑκατὸν τοσαυτάκις,** Ξεν.ΚΠ 8,8,12 'Αριστλ.Φυσ.237b,32, 'Αριστείδ.Λόγ.12,141.

τοσαυτανδρία (ἡ) μσν. τόσοι ὁμοῦ ἄνδρες : Κ Μανασσ.Χρον.3545.

τοσαυταπλάσιος-α-ον μτγν. ὁ τοσάκις πολλαπλάσιος, ὁ τοσάκις πλειότερος ἢ μεγαλύτερος, ὁ τόσας φορὰς περιέχων ἐν ἑαυτῷ τι· ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ ἀναφ. ὁσαπλάσιος βλ.λ. : 'Αριστλ.Πρ.917b,23,αὐτ.929b,14· **2|** ὁ ἐξ ἴσου πολλαπλάσιος ὡς, ὅσον..: 'Αρχιμ.Σφαιρ.Κυλ.1,2,Εὐκλ.5,1.

τοσαυταπλασίων-ονος-ον μτγν. ὁ τοσαυταπλάσιος **βλ.λ.** : 'Αρχιμ.'Ισορρ.1,6, Θέων Σ 76Η,

τοσαυτάριθμος-ον μσν. ὁ τοσουτάριθμος βλ.λ. : Εὐστ.Πον.334,16, Νικ.Χων.385Α **τοσαυταρίθμων δὲ ὑποζυγίων ἱππῶνας.**

τοσαυταχῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κατὰ τόσους τρόπους : 'Αριστλ.ΑΠρ.48b,3, αὐτ.Μεταφ.1022a,11, Θεόφρ.Φl 8,7,5, Διον.'Αλ.Λυσ.14, 'Αλέξ.'Αφρ.Τοπ.61,13.

τοσήμερον ἐπίρρ. μτγν. σήμερον : Βίων 1,97.

τοσκανικός-ή-όν νεώτ. ὁ τῆς Τοσκάνης ἢ τῶν Τοσκανῶν : **τοσκανικὴ διάλεκτος.**

τόσνυν ἀντων. ἀρκ.κ. κυπρ. αἰτ.ἀρσ.πληθ.τοῦ **ὅνυ.**

τόσος-η-ο(ν) ἀντων. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. **τόσσος** ('Ιλ.Α 213) δεικτ. ἀντων. συσχετικὴ τῇ ἀναφορ. ὅσος βλ.λ. κ.τῇ ἐρωτημ.πόσος βλ.λ.,ὡς δεικτ. ἀντων. μ. π. ποι., π. δὲ τοῖς 'Αττ. πεζ. εἶναι ἐν χρ. αἱ ἀντων. τοσόσδε, τοσοῦτος βλ.λ., πλὴν τῆς αἰτ. τοῦ οὐδ. **τόσον** ἐν ἐπιρρ. χρ. ἐπὶ μεγέθους, ὄγκου, ἀποστάσεως ἢ ποσότητος, τοιοῦτός τις κατὰ τὸ μέγεθος, τὸ ποσόν, τὸ πλῆθος, τὴν διάρκειαν ἢ τὴν ἔντασιν, ὁ **τόσον** μέγας, τόσον πολύς, ἐπὶ χρόνου, ὁ τόσον μακρός, ἐπὶ ἀριθμοῦ, κτ. πληθ. οἱ τόσον πολλοί, ἐπὶ ἤχου, ὁ τόσον ἰσχυρός, τόσον βροντώδης : 'Ιλ.Β 528 **οὔ τι τόσος γε ὅσος Τελαμώνιος Αἴας,** αὐτ.Ρ 410, 'Ησίοδ.'Εργ.680, - **τόσην ἐπιφάνειαν ἔχει τὸ οἰκόπεδον, - τόσα χρήματα ἔλαβε, - τόσες μέρες θὰ λείψω, ὄχι περισσότερες, - τόση θερμοκρασία·** || δημ. **ἄλλος τόσος** διπλάσιος, ἐπὶ ποσοῦ, μεγέθους, ὄγκων, ἀριθμοῦ κττ.' κ. φρ. **δὲν τοὺς φοβοῦμαι κι ἂς εἶναι τόσοι κι ἄλλοι τόσοι·** || σπαν. συσχετ. πρὸς ἀνοφορ. ἐπίρρ. ἢ μόρ. : Αἰσχ.'Αγ.866 **καὶ τραυμάτων μὲν εἰ τόσων ἐτύγχανεν ἀνὴρ ὅδ'·** || συχν. ἀπολ. ὅταν ἀναφέρεται εἴς τι προηγουμένως γνωστόν, τόσον μέγας, τόσος πολύς, ὡς εἶναι γνωστόν : 'Ιλ.Ι 546, αὐτ.Φ 321 **τόσσην οἱ ἄσιν καθύπερθε καλύψω·** || ἢ εἴς τι γνωστὸν μέγεθος μικρὸν ἢ μέγα ἀναλόγως τῶν συμφραζομένων, τόσον ὀλίγος ἢ τόσον πολύς : 'Οδ.Ξ 100, αὐτ.Χ 144, 'Ησίοδ.Θ 705· || δημ. ἀπολ. ἐν φρ. **εἶναι τόσος - τόσο** ἤτοι ἔχει ἴσον περίπου μέγεθος πρὸς τὸ ὑπ' ἐμοῦ δεικνυόμενον εἴτε μέγα εἴτε μικρόν : **τὸ κάδρο ποὺ ἀγόρασα εἶναι τόσο·** || ὁμ. **τόσος δά** πολὺ μικρὸς ἢ βραχὺς ἢ ὀλίγος, τοσούλης : **μιὰ γυναίκα τόση δὰ - μοῦ 'δωσε τόσο δὰ φωμί·** || κ. μτ. ἀριθμητικῶν ἐπιρρ. : 'Ιλ.Α 213 **τρὶς τόσσα δῶρα,** αὐτ.Ι 379, αὐτ.Φ 80, αὐτ.Ω 686, 'Ησίοδ.'Εργ. 711 **δὶς τόσα τείνυσθαι,** Θέογν.1090 **δὶς τόσον** (κακόν), Σοφ.Αἴ.277 **δὶς τόσ' ἐξ ἁπλῶν κακά,** 'Αλεξ. 187,1 **τόσαι τρίς·** **2**) νεώτ. κ. δημ. εἰς ἀνταπόδοσιν τοῦ ὅσος βλ.λ., ἀκριβῶς ἴσος κατὰ τὸ μέγεθος, ποσότητα, διάρκειαν, ἢ ἔντασιν : **ὅσον τὸ μῆκος καὶ τὸ πλάτος, - ὅσα ἐζήτησε, τόσα καὶ ἔλαβε·** || κ. μτ. τοῦ ἄλλος : **ὅση ζέστη εἴχαμε χτές, ἄλλη τόση θὰ κάμῃ καὶ σήμερα·** **3**) ὁμ. μέχρι τοιούτου βαθμοῦ μέγας ἢ πολύς, τοσοῦτος: **εἶχα τόση λαχτάρα νὰ τὸν ἰδῶ, - ποτὲ δὲν εἶχε μαζευτῇ τόσος κόσμος, - εἶναι τόσος καιρὸς ποὺ ἔφυγε, - τόσος ξεπεσμός,-ἦταν τόσος ὁ θυμός του, ποὺ δὲν ἤξερε τί ἔλεγε·** || νεώτ. κ. δημ. τόσος μόνο(ν) εἰς τοιοῦτον βαθμόν, τοσοῦτον μικρὸς ἢ ὀλίγος : **τόσο μόνον ἦταν τὸ ἐνδιαφέρον σου·** || **τόσος καὶ τόσος** ὁ πάρα πολύς : **τόσους καὶ τόσους ἔχει γιατρέψει, - τόσα καὶ τόσα ἔπαθε καὶ μυαλὸ δὲν ἔβαλε·** **4**) δημ. μετ' ἀριθμητικῶν τίθεται πρὸς δήλωσιν μικροῦ ἐπὶ πλέον συμπληρωματικοῦ ἀριθμοῦ, ὃν ὁ λέγων παραλείπει ἢ δὲν δύναται ἀκριβῶς νὰ καθορίσῃ : **στὰ χίλια ὀχτακόσα τριάντα τόσα** (ἤτοι μετὰ τὸ 1830 ἀλλὰ καὶ πρὸ τοῦ 1840),-**ἔχει διακόσια τόσα πρόβατα** (ἄνω τῶν 200),-**ἐκέρδισε τρεῖς χιλιάδες τόσες δραχμὲς** (3000 καὶ πλέον)· **5**) σπάν. ποι. ἀντὶ ὅσος βλ.λ. : Πινδ.Ν 4,5 **οὐδὲ θερμὸν ὕδωρ τόσον γε μαλθακὰ τέγγει γυῖα,** Καλλ.'Απόλλ. 94· **6**) κ.νεώτ. ἡ δοτ. **τόσῳ** ὡς ἐπίρρ. ἐπιτατικὸν μτ. συγκριτικῶν : Θουκ.4,28, αὐτ.8,24 **ὅσῳ ἐπὶ τὸ μεῖζον . . , τόσῳ ἐχυρώτερον,** Πλάτ.Νόμ.665E, αὐτ.900B, Θουκ.1,37, - **τόσῳ μᾶλλον - μείζων·** **7**) π. 'Ομ. ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. **τόσον** κ. **τόσσον** ἐν ἐπιρρ. χρ. ὡς προσδιορ. ρ. κ. ἐπιρρ. τόσον πολύ : 'Ιλ.Γ 12 **τόσσον τίς τ' ἐπιλεύσσει, ὅσον τ' ἐπὶ λᾶαν ἵησιν,** αὐτ.Ζ 450, αὐτ.Χ 424, αὐτ.Δ 130· συχν. ἀπολ. : 'Ιλ.Υ 178,'Οδ.Δ 371, αὐτ.Ο 405,αὐτ.Φ 372, 'Ησίοδ.'Εργ.660 **τόσσον . . πεπείρημαι,** Αἰσχ.'Αγ.140, αὐτ.Εὐμ.896, Λυσ. ἐν Πάπ., Πλάτ.Φαῖδρ.271D· **8**) νεώτ. κ. δημ. ὁμ. ἡ αἰτ. **τόσο(ν)** ἐν ἐπιρρ. χρ. σημαίνουσα διορισμόν, ἕως ὡρισμένον τι σημεῖον : **τὸ θέλω νὰ εἶναι τόσο ψηλὸ - λίγο - γρήγορο - ζεστό, - τόσο φτάνει τὸ μυαλό του·** **9**) ὁμ. σημαίνει σύγκρισιν, ἀκριβῶς ὅσον καὶ ἄλλο τι, ἐξ ἴσου : **ἐπληρώθηκε τόσο ὅσο τοῦ ἄξιζε, - τόσον ὁ εἷς ὅσον καὶ ὁ ἄλλος·** **10**) ὁμ. σημαίνει ἔντασιν, μέχρι τοιούτου βαθμοῦ, πάρα πολύ : **εἶναι τόσον καλός, - ἀποθύμησα τόσο τὴν συντροφιά σου, - γιατί εἶσαι τόσο λυπημένος;, - δὲν εἶναι τόσα φτωχός** (δὲν εἶναι πολύ)· || κ. μετὰ τοῦ **καὶ** ὡς μετριαστικοῦ : **δὲν εἶναι καὶ τόσα περίφημα, - ὄχι καὶ τόσο** (μετρίως)· **11**) ὁμ. μετὰ συγκριτικῶν σημαίνει ἐπίτασιν, ἔτι πλέον, ἀκόμη περισσότερον : **τόσο τὸ χειρότερο, - τόσο τὸ καλύτερο γιὰ σένα·** **12**) **ἐκ τόσου** ἀπὸ τοσούτου χρόνου : 'Ηρ.5,88 **ἐκ [τε] τόσου κατ' ἔριν τὴν 'Αθηναίων περόνας ἔτι καὶ ἐς ἐμὲ ἐφόρεον,** αὐτ.6, 84· || **ἐς τόσον** εἰς τοσοῦτον χρόνον : 'Ιππ.Γυν. 2,133 **ὁκόταν ἐς τόσον προΐωσι τοῦ χρόνου . . , πρότερον ἢ ἐς τόσον ἀφικέσθαι·** **13**) εἰς τόσον τόσον πολύ : 'Επιγρ.Κνίδου **εἰς τόσον ἔδεισαν·** **14**) μτγν. **τόσ(σ)ον** = μόνον : 'Οππ.Κυν.2,183, Πάπ.· **15**) δημ. ἐν συνεκφ. μετὰ τοῦ **ὡς** σχηματίζει σύνδ. ἐναντιωματικόν, τὸν ὡστόσο βλ.λ.

τοσόσδε-ήδε-όνδε ἀντων., ἐπ. **τοσσόσδε,** τόσος βλ.λ., μτ. ἰσχυροτέρας δεικτικῆς σημ. ὡς κ. τὸ τοσοῦτος βλ.λ.· ὁ 'Ομ. ἔχει κ.τὸν κοινὸν κ.τὸν ἐπικόν τ., ἀλλ' οὐχὶ τόσον συχν. ὅσον τὸ **τόσ(σ)ος,** ἐνῷ π. 'Αττ. τὸ **τοσόσδε** ἢ **τοσοῦτος** εἶναι οἱ συνήθεις τ., ὁ. οἱ δεύτεροι εἶναι συχν. π. πεζογράφοις· π. ἐπ. τὸ **τοιόσδε** κ. **τοσόσδε** συνάπτονται : 'Ιλ.Β 120 **μὰψ οὕτω τοιόνδε τοσόνδε τε λαὸν 'Αχαιῶν,** 'Οδ.Ε 100, 'Ηρ.1,13, Πλάτ.Πολ.457E **τοσόνδε μέντοι χάρισαί μοι,** αὐτ.330D **ἀλλά μοι ἔτι τοσόνδε εἰπέ·** || κ. ἐνάρθρ. : αὐτ.Νόμ.672B **τὸ δὲ τοσόνδε οἶδα ὅτι·** || μτ. ἀπαρφ. τελ. : 'Οδ.Γ 205 **τοσσήνδε θεοὶ δύναμιν περιθεῖεν τείσασθαι μνηστῆρας·** || κ. μτ. τοῦ συσχετικοῦ ἀναφορ. ὅσσος : 'Ιλ.Ξ 94, αὐτ.Σ 430· || **τοσοίδε ὄντες** μόνον τόσοι, δηλ. τόσον ὀλίγοι : Ξεν.'Αν.2,4,4· || ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. **τοσ(σ)όνδε** ὡς ἐπίρρ. τοσοῦτον, τόσον : 'Ιλ.Χ 41,'Οδ.Φ 253, Αἰσχ.'Επτ.772, Σοφ. Αἴ.1335, αὐτ.'Ηλ.403· || ἐπὶ χρόνου, τοσοῦτον μακρῶς : Αἰσχ.'Αγ.860 **τοσόνδ' ὅσον περ οὗτος ἦν ὑπ' 'Ιλίῳ·** **2**) ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. μτ. γενικ. τόσον μέρος : Σοφ.'Ηλ.961 **εἰς τοσόνδε τοῦ χρόνου·** **3**) ὁμ. ὡς οὐσ. ἡ ποσότης : 'Αριστλ.Φυσ.224b,9.

τοσοσδί-ηδί-ονδί ἀντων. τοσουτοσί βλ.λ. : 'Αλεξ.16,11· || κ. ἐν μαθηματικῇ ἀποδείξει : Πλάτ. Μέν.83D, 'Αριστλ.Οὐρ.276b,24 **τοσονδὶ μῆκος ἢ τ.**

τοσουλάκης (ὁ) δημ. κ. **-άκος,** οὐδ. **-άκι,** ὑποκορ. τοῦ τοσούλης βλ.λ. τόσον πολὺ μικρὸς ἢ βραχὺς τὸ ἀνάστημα· **2**) τὸ οὐδ. **τοσουλάκι** ὡς οὐσ. ἐλαχίστη τις ποσότης, ἐλάχιστόν τι.

τοσούλης-α-ικο δημ. ὑποκορ. ἢ θωπευτ. τοῦ τόσος, τόσον μικρός, ἀ. τοσούταικος.

τοσουτάριθμος-ον ποι. τόσον πολυάριθμος : Αἰσχ.Πέρσ.432.

τοσουτοπλάσιος-ον μτγν. ὁ τοσάκις μέγας. 'Ιάμβλ.Νικ.97P.

τοσοῦτος-αὐτη-οῦτο(ν) άντων. κ. μσν. κ. νεώτ., έπ.τοσσοῦτος, αἰολ. τεσσοῦτος, έπιτατ.τοῦ τόσος, τόσον μέγας ἢ τόσον πολύς (ὁ Όμ ἔχει τόν τε κοινὸν κ. τὸν έπ. τ., άλλὰ συχνότ. τὸν τ. τόσος ἢ τόσσος, ἐνῶ π.τραγ.,πλὴν τοῦ Εὐρ.,ὁ τ.εἶναι ὁ συνήθης κ.π.πεζ.ὁ ἐπικρατῶν· τὸ οὐδ. τοσοῦτον, έπ.κ.τοσσ-, ἀπαντᾷ ἐν Ἰλ.Ψ 476, Ὀδ.Ξ 99. Αἰσχ.Πρ.621, Σοφ. ΟΤ 771, Πλάτ.Πρωτ.314B ἀλλὰ κ. τοσοῦτο : Πίνδ. I 2,35, Θουκ 7,59, Λυσ.3,34, Φιλόδ.Ὀργ.47W, αὐτ. Ρητ.Ι,206S, Διόδ.Σ 14,23, Ἀριστείδ.Λόγ.36(48),100), συχν. συσχετίζεται μὲ τὸ άναφορ. ὅσος : Σοφ.Φιλ. 1076 χρόνον τοσοῦτον, εἰς ὅσον.., Πλάτ.Πολ. 330B· κ. μτ. τοῦ ὁπόσος : αὐτ.Συμπ.214A· κ. μτ. τοῦ ὅστις : Ἡρ.7,49· κ. μτ. τοῦ ἐπιρρ. ὡς : Ὀδ.Φ 402· ‖ κ. μτ. τοῦ ὥστε : Ξεν.Κυν.1,9· νεώτ. άπολ. τοσοῦτος ὄγκος, - τοσαύτη ἀφοσίωσις - ἀναίδεια, - τοσοῦτο πλῆθος· ‖ συχν. ἐν τῇ αὐτῇ ἀκριβῶς σημ. μτ. τοῦ τοσόσδε βλ.λ. : Ὀδ.Ξ 99· ‖ ἐπὶ προσ., τόσος μέγας, τόσον ὑψηλός : Ἰλ.Ι 485 καί σε τοσοῦτον ἔθηκα· ‖ ὁμ. τόσον μέγας τὸ ἀξίωμα, τὴν δεξιότητα ἢ τὸν χαρακτῆρα : Σοφ.Τρ.1140 καὶ τίς τοσοῦτος φαρμακεὺς Τραχινίων ;, Πλάτ.Συμπ.177C, αὐτ.Α, Ἀπομν. I,4,18· ‖ κτ. πληθ. τόσοι : Ἰλ.Β 328 ὡς ἡμεῖς τοσσαῦτ' ἔτεα πτολεμίξομεν, Ὀδ Ν 258· ‖ κ. νεώτ. μτ. λ. ἐπεχούσης θέσιν διορ. συχν. κ. αἰτ. : Ἡρ.7, 103 μεγάθεα τοσοῦτοι, Ξεν.Ἀν.3,5,7, Ἀριστλ.Πολιτ.1283b,12 τοσοῦτοι τὸ πλῆθος, Πλούτ.Ἀροτ.50, -τοσοῦτος - τὸ ὕψος τὴν ἔκτασιν - τὸ μέγεθος· κ. μτ. γενικ. : Πλούτ.Κατ.Νεώτ.69 (δ. ἀνάγν.)· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Λουκ.Ἀλέξ.1 τοσοῦτος ἐν κακίᾳ (δ. ἀνάγν. εἰς κακίαν)· κ. μτ. ἀριθμητικῶν ἐπιρρ. : Θουκ 6,37 δὶς τοσοῦτον, Πλάτ.Πολ. 330B· ‖ κ. μτ. άντων. ἕτερον τοσοῦτον ἄλλο τόσον : Ἡρ.2,149· ‖ ἕτεροι ἢ ἄλλοι τοσοῦτοι ἄλλοι τόσοι : Ἀνδοκ.3,7, Ξεν.Ἑλλ.4,1,21 ‖ τάττομαι εἰς τοσούτους εἰς τόσον ὀλίγον βάθος : αὐτ.ΚΠ 6,3,22, Ἰσοκρ.9,29· ‖ νεώτ.φρ. ἐπιρρ. εἰς - κατά - ἐπὶ τοσοῦτο(ν) τόσον πολύ, τοσοῦτον· ‖ μέχρι τοσούτου μέχρι τόσον μεγάλου βαθμοῦ· ‖ ἐν τοσούτῳ ἐν τῷ μεταξύ, ὡστόσο· 2) τὸ οὐδ. τοσοῦτο ὡς οὐσ. τόσον μεγάλη ποσότης, τόσον πολύ: Ὀδ Φ 402 τοσσοῦτον ὀνήσιος, Σοφ.ΟΤ 836, αὐτ.ΟΚ 790, αὐτ.Αἴ.748, αὐτ. 441· ‖ συχν. ἀναφερόμενον πρός τι ἡγούμενον, κτ. πληθ. : Ἡρ.3,113 τοσαῦτα .. εἰρήσθω, Αἰσχ. Πέρσ.372, αὐτ.Πρ.621, αὐτ.Ἀγ.680· ‖ συχν. μτ. προθ. διὰ τοσούτου εἰς τόσον μικρὰν ἀπόστασιν, τόσον ἐγγύς : Ἡρ.3,113, αὐτ.6,134, Σοφ.ΟΤ 771, αὐτ. ΟΚ 748, Ἀριστφ.Νεφ.832, Αἰσχ.Ἀπολ.25E· ‖ ἐκ τοσούτου τόσον μακρόθεν : Ξεν.Ἑλλ.4,4,16· ‖ ἐν τοσούτῳ ἐν τῷ μεταξύ, ὡστόσο : Ἀριστφ.Ἱππ. 420, Θουκ.6,64· ‖ ἐπὶ-κατὰ τοσοῦτο(ν) : Λυσ. 31,8, Πλάτ.Παρμ.129A· ‖ μέχρι τοσούτου μέχρι τοιούτου σημείου : Θουκ.1,90· ‖ ὁμ. κ παρὰ τοσοῦτον : αὐτ.3,49 παρὰ τοσοῦτον ἐλθεῖν κινδύνου· 3) κ. νεώτ. αἰτ. τοῦ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. τόσον πολύ : Ὀδ.Θ 203 ἢ τοσσοῦτον .. ἢ ἔτι μᾶσσον, Θουκ.3,49· κ. κτ. πληθ. : αὐτ.2,81 τοσαῦτα μάχεσθαι ὅσα ἀναγκάζονται, Πλάτ.Ἀλκ.Ι,108A· κ. μτ. ἐπιθ. : Ἰλ.Ψ 476 νεώτατος τοσοῦτον, Λυσ. 2,16 τοσοῦτον εὐτυχέστεροι, Σωρ.Βl.Ἱππ.8 τοσοῦτον φιλέλλην· ‖ κ. νεώτ. ἡ δοτ. τοσούτῳ μτ. παραθετ. ὡς ἐπίρρ. ἐπιτατικόν : Ἡρ.7,49 τοσούτῳ τοι γίνεται πολεμιωτέρη ὅσῳ ἂν προβαίνῃς, Πλάτ.Πολ.576B, Ξεν.Ἑλλ.4,8,4, - τοσούτῳ μᾶλλον· κ. μτ. λ. αἱ ὁποῖαι ἔχουν παραθετικὴν ἔνν. : αὐτ. 3,1,10 τοσούτῳ διέφερεν ὥστε .. αὐτ.Ἀν.1,5,9.

τοσουτοσί-αυτηί-ουτονί άντων. ἀττ. τ. τοῦ τοσοῦτος βλ.λ. μτ. ἰσχυροτέρας δεικτικῆς σημ. : Ἀριστφ.Πλ.427 οὐ γὰρ ἂν τοσουτονὶ ἀνέκραγες ἡμῖν οὐδὲν ἠδικημένη, Πλάτ.Ἱππ.Μ 292C.

τόσσαις αἰολ. τ. τοῦ τόσσας, μτχ. ἀορ. ἀγνώστου ἐνεστῶτος, τυγχάνω : Πίνδ.3,27 ἐν δ' ἄρα μηλοδόκῳ Πυθῶνι τόσσαις ἄιεν ναοῦ βασιλεύς· ‖ τόσσαι ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ ρ. τούτου : αὐτ.άπ. 22 τόσσαι καλῶν.

τοσσάκι ἐπίρρ. ἐπ. τοῦ τοσάκις βλ.λ.

τοσσάτιος-η-ον μτγν. ἐπ. τ. τοῦ τόσος βλ.λ., τόσον μέγας, τόσον θαυμάσιος : Βάβρ.ΑΠ 9,425 φεῦ, ἀπὸ τοσσατίου κάλλεος εἰμὶ κόνις, Ἀνδρόμ. π.Γαλ.14,41· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τόσον μεγάλη ἔκτασις : Διον.Περ.363 τοσσάτιον ναίοντες· 2) τοσσάτιοι (οἱ) ὡς οὐσ. τόσον πολλοὶ ἄνθρωποι : ΑΠ 7,56· 3) τόσον μακρός, ἐκτεταμένος : Ἀπολλ. Ρ 4,962 τοσσάτιον μογέεσκον ἐπὶ χρόνον.

τοσσῆνος άντων. μτγν. δωρ τ. τοῦ τοσοῦτος : Θεόκρ.Ι,54 μέλεται δέ οἱ οὔ τε τι πήρας οὔτε φυτῶν τοσσῆνον, ὅσον περὶ πλέγμα τι γαθεῖ.

τόσσος-η-ον άντων. ἐπ. τ. τοῦ τόσος βλ.λ.

τοσσόσδε-ήδε-όνδε άντων. ἐπ. τ. τοῦ τοσόσδε.

τοσσοῦτος-αύτη-οῦτο(ν) ἐπ. τ. τοῦ τοσοῦτος.

τόσως ἐπίρρ. ποι. τόσον βλ.λ. : Εὐρ.Ἠλ.1092 δὶς τόσως ἐμὲ κτείνας ἀδελφῆς, αὐτ.Μήδ.1194.

τοτανός (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος πτηνῶν καλοβατιδῶν ἐκ τῶν σκολοπακιδῶν.

τότε ἐπίρρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. τόκα (Πίνδ.Ο 6,66, Θεόκρ.7,154), αἰολ. τότα (Ἀλκ. Ὀξύρρ.1789 ἀπ.Ι,1(2), μσν. δημ. τότες (Ἐρωτόκρ. Ι,21), δημ. (ἐ)τότες κ. (ἐ)τότενες, συσχετ. πρὸς τὰ πότε, ὅτε, ὁπότε, κατ' ἐκεῖνο τὸ χρονικὸν σημεῖον, κατ' ἐκεῖνον τὸν χρόνον, κατ' ἐκείνην τὴν ἐποχήν, ἐπὶ χρονικοῦ σημείου τοῦ παρελθόντος εἰς ἀνταπόδοσιν τοῦ ὅτε κ. κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ νῦν, τώρα : Ἰλ.Ο 724 ἀλλ' εἰ δή ῥα τότε βλάπτε φρένας .. Ζεύς .., νῦν αὐτὸς ἐποτρύνει, Αἰσχ.Ἀγ. 799, Σοφ.Ἠλ.676, Εὐρ.Μηδ.1402 νῦν σφε προσαυδᾷς, τότ' ἀπωσάμενος, αὐτ.1202, αὐτ.ΙΑ 46, Ἀριστφ.Λυσ.1023, αὐτ.Θεσμ.13, αὐτ.Πλ.1117, Πλάτ. Φαῖδρ.251E ἰδοῦσα καὶ ἐποχετευσαμένη ἵμερον ἔλυσε μὲν τὰ τότε συμπεφραγμένα, Ἡράκλειτ.Ἀλληγ Ὁμ.45, Πλούτ.Ἠθ.786F ἐκ τῶν τότε χρόνων, Τζέτζ.Χιλ.10,415 ἀλλὰ ταυτὶ μὲν ὕστερα, τῷ τότε δὲ ὁ Κάδμος, Γεώργ.Ἀκροπ. 99A, Νικ.Χων.Χρον.221A, Ἐρωτόκρ.Ι,1069, αὐτ.1386 κι οἱ ἀντρειωμένοι πήρανε τότες χαρὰ μεγάλη, - δὲν τὸν εἶδα ἀπὸ τότε, - τότες ποὺ πέθανε ὁ πατέρας του· κ. μτ. γενικ. : Θουκ.7,31 τότε τοῦ χειμῶνος· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ χρονικοῦ σημείου τοῦ μέλλοντος : Ἰλ.Α 100 τότε κέν μιν ἱλασσάμενοι πεπίθοιμεν, αὐτ.Δ 182, Σοφ.ΟΤ 1517 λέξεις καὶ τότε εἴσομαι· ‖ συχν. μτ. ἐνάρθρ. οὐσ. ἢ ἄ. λ. λαμβανομένης ὡς οὐσ. : Ἰλ.Ι 559, Πίνδ.Ι 3(4), 27(45) οἱ τότ' ἐόντες ἀοιδοί, Ἡρ.Ι,20 ὁ τότε τυραννεύων, αὐτ.8,8, Αἰσχ.Ἀγ.73 ἡ τότε ἀρωγή, Σοφ.Ἠλ.1134 τῇ τόθ' ἡμέρᾳ, Θουκ.1,92, Πλάτ.Κριτί. 110D, αὐτ.111E ἐν τῷ τότε χρόνῳ, αὐτ.Πολιτ. 270E, αὐτ.Νόμ.740C εἰς τὸν τότε χρόνον, ΚΔ Πέτρ.2,3,6 ὁ τότε κόσμος, - ὁ τότε προϊστάμενος· 2) σπαν. εὐθὺς ὡς, εὐθὺς τότε : Δημ.715 καὶ τότε τοὺς χρόνους ἀναμείνασα τοὺς ἐκ τῶν νόμων· 3) π. τραγ. κ. Ἀττ. ὁμ. ἐπὶ ἀορ. σημ. κατὰ τοὺς χρόνους ἐκείνους, πρότερον : Σοφ. Ἠλ.907 καὶ νῦν θ' ὁμοίως καὶ τότ' ἐξεπίσταμαι, αὐτ.Ἀντ.391, αὐτ.Αἴ.650, Ἀριστφ.Πλ.1117, αὐτ.Λυσ. 1023, Πλάτ.Θεαίτ.157A ὃ δὴ καὶ τότε ἐλέγομεν· ‖ τότ' ἢ τότε κατά τινα χρόνον ἢ περίστασιν : Αἰσχ.Ἀγ.766 τότ' ἢ τόθ', ὅτε τὸ κύριον μόλῃ, Εὐρ.Ἀνδρ.853 συμφοραὶ .. βροτοῖσιν ἢ τότ' ἦλθον ἢ τότε· 4) συνημμένον μτ. ἄ. μορ., οἷον καὶ τότε, ὅτε τὸ καί εἶναι ἐπιδοτικόν, ἀκόμη καὶ τότε ἢ ἐν ἀρχ. προτ. ἁπλῶς συμπλεκτικόν : Ἰλ.Π 691 ὅς οἱ καὶ τότε θυμὸν ἐνὶ στήθεσσιν ἀνῆκεν, Ἡσιόδ.Ἔργ.536· ‖ καὶ τότε δή : Ἰλ.Α 92, Ὀδ

Θ 299· ‖ όμ. κ. τότ' ἔπειτα : 'Ιλ.Α 426, αὐτ.Φ 40· ‖ όμ. δὴ τότε : 'Ησίοδ.'Εργ.417, Πίνδ.Ο 3,25, Αἰσχ.'Επτ 214· ‖ κ. τότε δὴ ῥα : 'Οδ.Ι 52· ‖ τότε γε : 'Ιλ.Γ 224, 'Οδ.Μ 250· ‖ κ. δὴ τότε γε : αὐτ. Ο 228· ‖ τότε δ' ἤδη τότε πλέον : 'Ιλ.Β 699· ‖ ἀλλὰ τότ' ἤδη τότε ἐπὶ τέλους : 'Ησίοδ.'Εργ. 588, Λυσ.12,66· ‖ ἐπαναλαμβάνεται μτ. ἐμφάσεως : Σοφ.'Αντ.1273 τότ' ἄρα τότε, Δημ.241 τόδε δὴ τότε· **5)** εἰς τότε ἕως τότε, ἕως αὐτοῦ ταῦ χρονικοῦ σημείου, μτ. μέλλ. : Πλάτ.Νόμ.830Β· ‖ μτγν. κ. νεώτ. ἐκ τότε ἢ ἔκτοτε ἀπὸ τοῦ χρόνου ἐκείνου, ἀπὸ τότε : Πλούτ.Καῖσ.48, 'Αρρ.'Αν. 1,26,4· ‖ μτγν., νεώτ. κ. δημ. όμ. ἀπὸ τότε : ΠΔ Ψαλμ.92193Ι,2, ΚΔ Ματθ.4,17 ἀπὸ τότε ἤρξατο ὁ 'Ιησοῦς κηρύσσειν· **6)** ἐν ἀποδόσει, ὁπότε ἀνταποκρίνεται πρὸς τὸ ὅτε : Σοφ.ΟΚ 778 τότε δωροῖθ', ὅτ' οὐδὲ ἡ χάρις χάριν φέροι· ‖ κ. πρὸς τὸ ὅταν : Αἰσχ.'Αγ.971 ὅταν δὲ τεύχῃ Ζεὺς .. οἶνον, τότ' ἤδη ψῦχος· ‖ κ. πρὸς τὸ ὁππότε : 'Ιλ.Π 244, 'Οδ.Ψ 257· ‖ κ. πρὸς τὸ ὁππότε κεν ἢ ὁπότ' ἂν δή : 'Ιλ.Ι 702,αὐτ.Φ 341· ‖ κ. πρὸς τὸ ἀλλ' ὅτε δή : αὐτ.451· ‖ κ. πρὸς τὸ εἰ : αὐτ.Δ 36· ‖ κ. πρὸς τὸ ἐπεί κε : αὐτ.Λ 192· κ.πρὸς τὸ ἡνίκα : Σοφ.Αἴ.773· κ. μτ. μτχ. : Δημ.33· ‖ συχν. συνάπτεται κ. μτ. ἄ. μορίων, οἷον δὴ τότε μετὰ τὸ ἦμος : 'Ιλ.Α 476· ‖ μτ. τὸ αὐτάρ ἐπεί : αὐτ. Μ 17· ‖ κ. μτ. τὸ ὁππότε κεν : 'Οδ.Κ 294· ‖ καὶ τότε δὴ μετὰ τὸ ἦμος : 'Ιλ.Θ 69, 'Οδ.Ι 59· ‖ κ. μτ. τὸ ἀλλ' ὅτε δή : 'Ιλ.Χ 209, 'Οδ.Δ 461· ‖ κ. τὸ δὴ ῥα τότε μετὰ τὸ εὖτ' ἂν : 'Ησίοδ.'Εργ. 565· ‖ κ. τότ' ἔπειτα μετὰ τὸ αὐτὰρ ἐπὴν δὴ ι αὐτ.616· ‖ καὶ τότ' ἔπειτα μετὰ τὸ ἦμος : 'Ιλ.Α 478· **7)** μτγν. ὅτε βλ.λ. : Νίκ.'Αλεξ.422, αὐτ.595· **8)** κ. δημ. ὡς συμπερασματικόν, ἐν τοιούτῃ περιπτώσει, ἂν ἔχῃ οὕτω : Πλάτ.Πολ.334C ἀλλ' ὅμως δίκαιον τότε τούτοις, τοὺς μὲν πονηροὺς ὠφελεῖν, τοὺς δὲ ἀγαθοὺς βλάπτειν, - ἀφοῦ δὲν τὸ 'πε αὐτός, τότε ποιὸς τὸ εἶπε;, - τότε νὰ φύγω, - δὲν ἔχω κρασί. - Τότε φέρε οὖζο.

τοτέ [ἐκ τοῦ τότε διὰ μεταβολῆς τοῦ τονισμοῦ· πρβλ. ὁτὲ - ὅτε] ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐνίοτε βλ.λ., ἀθ. τατὲ μὲν . . , τοτὲ δὲ ποτὲ μὲν . . ποτὲ δὲ . . , ἄλλοτε μὲν . . , ἄλλοτε δέ : 'Οδ.Ω 447, Αἰσχ.'Αγ.100 ἡ νῦν τοτὲ μὲν κακόφρων τελέθει, τοτὲ δ' ἐκ θυσιῶν ἀγανὴ σαίνουσα, Σοφ.ΟΚ 1745, 'Αριστφ. 'Ιππ.540, Πλάτ.Πολιτ.270Α· ‖ κ. τοτὲ μὲν . ., ἄλλοτε δὲ : αὐτ.Φαῖδρ.237Β, Ποιητ.π.Ξεν.'Απομν. 1,2,20· ‖ κ. τοτὲ μὲν . . αὖθις δὲ : Πλάτ.Γοργ. 491D τοτὲ μὲν δίκαιον, ὅταν δὲ βούληται ἄδικον· ‖ τὸ τοτὲ μὲν παραλείπεται ἐν τῇ πρώτῃ φρ. : 'Ιλ.Λ 63 οἷος δ' ἐκ νεφέων ἀναφαίνεται οὔλιος ἀστὴρ παμφαίνων, τοτὲ δ' αὖτις ἔδυ νέφεα σκιόεντα, Πλάτ.Φαίδ.116Α, αὐτ.Θεαίτ.192D.·

τοτέμ [τὸ] [ἐρυθρόδ.'Αμερικαν.] νεώτ. κ. δημ. κ. τότεμ ἀντικείμενον, συνήθως ζῷον, φυτὸν ἢ φυσικὸν φαινόμενον, θεωρούμενον κατὰ πρόληψιν ὅτι ἔχει μυστηριώδη συγγένειαν μὲ πρόσωπόν τι καὶ ἰδίως θεωρούμενον καὶ τιμώμενον ὡς γενάρχης καὶ προστάτης φυλῆς ἢ πατριᾶς.

τοτεμισμός [ὁ] νεώτ. ἡ πίστις εἰς τὰ τοτὲμ καὶ τὸ σύνολον τῶν συναπτομένων εἰς αὐτὴν ἐθίμων.

τότενε(ς) κ. **τότες** ἐπίρρ. χρον. μσν. κ. δημ. τ. τοῦ τότε βλ.λ.

τοτοβρίξ μίμησις τῆς κραυγῆς πτηνοῦ τινος : 'Αριστφ.'Ορν.243 τριοτό, τριοτό, τοτοβρίξ.

τοτοῖ ἐπιφών. σχετλ. : Αἰσχ.Πέρσ.551 Ξέρξης δ' ἀπώλεσεν, τατοῖ,αὐτ.561 νᾶες δ' ἀπώλεσαν, τοτοῖ.

τοτοτοῖ ἐπιφών. σχετλ. : Σοφ.Τρ.1010 ἧπταί μου, τοτοτοῖ, ἡ δ' αὖθ' ἕρπει.

τού ἀντων. βοιωτ. τ. τοῦ σὺ βλ.λ. : Κόριvν.1.

τοῦ ἄρθρ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γενικ. ἀρσ. κ. οὐδ. ἑν. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.

τουαλέτ(τ)α [ἡ] [γαλλ.] δημ. εἰδικὸν ἔπιπλον μὲ τὰ πρὸς καλλωπισμὸν χρειώδη· **2)** ἰδιαίτερον δωμάτιον, ὅπου ὑπάρχουν ὅλα τὰ εἴδη τοῦ καλλωπισμοῦ καὶ τῆς ἀτομικῆς καθαριότητος, καλλωπιστήριον· **3)** συνεκδ. ἀτομικὸς εὐτρεπισμός, σωματικὴ περιποίησις καὶ καλλωπισμός : θέλει μιὰ ὁλόκληρη ὥρα γιὰ νὰ κάνῃ τὴν τουαλέττα του· **4)** ἐπίσημος ἢ πολυτελὴς ἀμφίεσις γυναικός, καὶ γενικώτερον γυναικεία ἐνδυμασία : τουαλέττα περιπάτου - πρωϊνή, - βραδινὴ τουαλέττα, - ἔχει πολλὲς τουαλέττες.

τουαλετ(τ)αρίζομαι δημ. καλλωπίζομαι ἢ ἐνδύομαι ἐπιδεικτικώτερον.

τοῦβλο [τὸ] δημ. ὀπτὴ πλίνθος, ὀπτόπλινθος· **2)** μτφ. ἄνθρωπος τελείως ἀμαθής, βλάξ.

τούγα βοιωτ. τ. τοῦ τύγα δωρ. τ. τοῦ σύγε βλ.λ., σύ : 'Απολλ.Δύσκ.'Αντων.55,6.

τούγια [ἡ] δημ. τὸ φυτὸν θυΐα ἡ ἀνατολική.

τοὐβολοῦ ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ ὀβολοῦ : 'Αριστφ.'Ορν.1097.

τοὔγκυκλον κτ. κρᾶσιν, τὸ ἔγκυκλον : 'Αριστφ. Λυσ.113

τουζ(ου)λούκι [τὸ] [τουρκ.] δημ. εἶδος περικνημίδων ἐξ ἐριούχου ὑφάσματος, καλύπτον τὸ ἄνω μέρος τοῦ ὑποδήματος καὶ φθάνον πρὸς τὰ ἄνω μέχρι τοῦ γόνατος.

τούκ ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐκ:'Αριστφ.'Ορν.813.

τουκάς [ὁ] δημ. δ. τ. τοῦ τοκὰς βλ.λ.

τοὐκεῖθεν ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐκεῖθεν : Σοφ. ΟΚ 505 τοὐκεῖθεν ἄλσος, ὦ ξένη, τοὐδ',Εὐρ.'Ικ.758.

τοὔλασσον [τὸ] κτ. κρᾶσιν τὸ ἔλασσον:Θέογν.269.

τοὐλάχιστον κ. νεώτ. μ. ἐν ἐπιρρ. χρ., δημ. τουλά(χ)ιστο, ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐλάχιστον : Ξεν.'Αν.5,7,8· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὡς ἐπίρρ. κατ' ἐλάχιστον ὅριον, τὸ ὀλιγώτερον, ἂν ὄχι περισσότερον : θὰ κοστίσῃ τουλάχιστο ἑκατὸ δραχμές· **3)** νεώτ. δημ. κ. ὡς μόριον συγκαταβατικόν, ὁπωσδήποτε, κἄν, ἔστω καί : πές μας τουλάχιστο τί ἀπόγινε, - νὰ εἶχε λίγο σεβασμὸ τουλάχιστο.

τούλι [τὸ] [γαλλ.] δημ. εἶδός τι ὑφάσματος λεπτοῦ καὶ ἐλαφροῦ ἐκ νημάτων βάμβακος ἢ μετάξης σχηματιζόντων δικτυωτὸν πλέγμα.

τουλῖνα [ἡ] δημ. ναυτ. σχοινίον παρεχόμενον εἰς λέμβον, ὅπως ρυμουλκήσῃ πλοῖον.

τούλινος-η-ο δημ. ὁ κατεσκευασμένος ἀπὸ τούλι.

τουλίπη [ἡ] νεώτ., δημ. -α γένος κοσμητικῶν λειριοειδῶν φυτῶν.

τουλουμήσ(ι)ος-(ι)α-(ι)ο δημ. ὁ τοῦ τουλουμιοῦ, ὁ ἐν ἀσκῷ παρασκευαζόμενος ἢ διατηρούμενος : τυρὶ τουλουμήσιο (ἄ. τουλουμοτύρι).

τουλούμι [τὸ] [τουρκ.] δημ. ἀσκὸς βλ.λ.· ‖ μτφ. ἐν φρ. βρέχει μὲ τὸ τουλούμι (ἐπὶ ραγδαίας βροχῆς)· ‖ ὁμ. φρ. τὸν ἔκαμε τουλούμι στὸ ξύλο [τὸν ἔδειρε ἀνηλεῶς].

τουλουμιάζω δημ. θέτω ἐντὸς ἀσκοῦ, παρασκευάζω, τοποθετῶ εἰς τουλούμι· **2)** μτφ. δέρω τινὰ ἀνηλεῶς· **3)** ἀμτβ. γίνομαι ὡς ἀσκός, ὡς τουλούμι φουσκώνω, πρήσκομαι.

τουλούμιασμα [τὸ] δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τουλουμιάζω βλ.λ.

τουλουμοτύρι [τὸ] δημ. τουλουμήσιο βλ.λ. τυρί.

τουλούμπα [ἡ] [τουρκ.] δημ. ἀντλία, τρόμπα· **2)** εἶδός τι γλυκύσματος.

τουλουμπατζῆς [ὁ] δημ. ὁ χειριστὴς ἀντλίας, τουλούμπας βλ.λ.)· **2)** εἰδικώτ. πυροσβέστης.

τουλούπα [ἡ] νεώτ. τολύπη βάμβακος, ἐρίου· **2)** τολύπη χιόνος, καπνοῦ.

τουλ(ου)πάνι [τὸ] δημ. εἶδος λεπτοῦ καὶ ἀραιῶς ὑφασμένου βαμβακεροῦ ὑφάσματος· **2)** συνεκδ. κεφαλόδεσμος, φακιόλι, τσεμπέρι.

τουμάνι [τὸ] δημ. δ. προφ. τοῦ ντουμάνι βλ.λ.

τοὐμόν ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐμόν.

τούμπα (ἡ) δημ. κυβίστημα βλ.λ. : **ἔκανε μιὰ τούμπα στὸν ἀέρα**· 2) συνεκδ. πτῶσις, κατρακύλισμα, κουτρουβάλα· 3) μτφ. ἐν φρ. **κάνει τοῦμπες** ὑποκλίνεται δουλοπρεπῶς, κολακεύει εὐτελῶς· 4) λοφώδης σωρὸς χώματος, ἀντίθ. λούμπα· πρβλ. λατ. tuber· 5) εἶδός τι χαλκίνου πνευστοῦ μουσικοῦ ὀργάνου μετὰ κλειδῶν, σαξοτρόμπα, σαξοτούμπα.

τοὔμπαλιν ἀττ. κτ. κρᾶσιν τὸ ἔμπαλιν.

τουμπανιάζω δημ. κ τουμπανίζω καθίσταμαι τυμπανιαῖος· 2) μτβ. ποιῶ τι τυμπανιαῖον, γίνομαι ἢ κάμνω νὰ γίνῃ **τούμπανο**· 3) δ. τ. τοῦ στουμπανίζω βλ.λ.

τουμπανιάς (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν πελεκάν.

τουμπανίζω δημ. ὅ. τουμπανιάζω βλ.λ.

τούμπανο (τὸ) δημ. προφ. τοῦ τύμπανον βλ.λ., ταμπούρλο· ‖ φρ. **τὸ κάνω τούμπανο** κοινολογῶ μυστικόν τι, διασαλπίζω· παροιμ. **ὁ κόσμος τὸ 'χει τούμπανο κι ἐμεῖς κρυφὸ καμάρι** (ἐπὶ προσπαθοῦντος ν' ἀποκρύψῃ τι ἀφορῶν εἰς αὐτόν, ὅπερ ὅμως τυγχάνει κοινῶς γνωστόν)· 2) μτφ. πᾶν ὅ,τι εἶναι ὑπερβολικὰ ἐξωγκωμένον ἢ φουσκωμένον : **ἡ κοιλιά του ἔγινε τούμπανο,** φρ. **τὸν βρῆκαν τούμπανο** (νεκρόν, ἰδ. ἐξ αἰφνιδίου θανάτου)· δθ. κ. ἀρὰ **νὰ γίνῃς τούμπανο.**

τουμπάρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τουμπάρω βλ.λ.

τουμπάρω δημ. κ. τουμπέρνω, ἀόρ. (ἐ)τουμπάρισα κ. (ἐ)τούμπαρα, παθ. ἀόρ. (ἐ)**τουμπαρίστηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τουμπαρισμένος,** κάμνω τινὰ νὰ ἀναποδογυρισθῇ, ἀνατρέπω· ‖ ἀμτβ. ἀνατρέπομαι, ἀνοποδογυρίζω : **τὸ αὐτοκίνητο τουμπάρισε**· 2) μτφ. διὰ τῶν ἐπιχειρημάτων μου κάμνω τινὰ νὰ μεταβάλῃ γνώμην καὶ δὴ πρὸς ζημίαν του, τὸν πείθω νὰ συνταχθῇ πρὸς τὰς ἀπόψεις μου, παραπείθω : **πές, πές, στὸ τέλος τὸν** (ἐ)**τουμπάρισε.**

τουμπεκί (τὸ) (περσ.) δημ. εἶδός τι καπνοῦ, εἰδικῶς παρεσκευασμένου διὰ τὸν ναργιλὲν βλ.λ.

τουμπελέκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδός τι ἐπιμήκους λαϊκοῦ τυμπάνου ἔχοντος πήλινον ἠχεῖον : Γρυπ.Σκ.Τερρ.26.

τουμπέρνω δημ. δ. τ. τοῦ τουμπάρω βλ.λ.

τοῦν Ἐπιγρ. ἄρθρ. ἀντὶ τῶν, γενικ. πληθ. τοῦ ὁ.

τοὐναντίον κ. νεώτ. ἐν ἐπιρρ. μ. χρ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐναντίον : Ἀριστφ.Πλ.1047· 2) νεώτ. ἐπίρρ. ἀπεναντίας, ἀντιθέτως, ὅλως διαφορετικά.

τοὔναρ ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ὄναρ : Εὐρ.ΙΤ 55.

τούνδρα (ἡ) (ρωσσ.) νεώτ. πεδιὰς τῶν ἀρκτικῶν περιοχῶν ἄδενδρος, φέρουσα πλουσίαν βλάστησιν βρύων καὶ ὑποθαμνωδῶν κυρίως φυτῶν.

τοὔνεκα κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ ἕνεκα, κ. **τοὔνεκεν** (Ξενοφάν.2,19, Ἀπολλ.Ρ Ι,1354, Διον.Περ.950) τούτου ἕνεκα : Ἰλ.Α 291 **τοὔνεκ' ἄρ' ἄλγε' ἔδωκεν Ἑκηβόλος ἠδ' ἔτι δώσει,** Ἡσίοδ.Ἔργ.49, Πίνδ. Ο Ι,65· 2) ἐρωτημ., **ἀντὶ τίνος ἕνεκα,** διατί; : Ποσειδιππ.ΑΠλ.4,275.

τούνη Ἡσ. «σύ, Λάκωνες».

τοὔνεκεν ἀττ. κτ. κρᾶσιν, ὅ. τοὔνεκα βλ.λ.

τοὐνθένδε ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐνθένδε : Εὐρ. Μήδ.1167 **τοὐνθένδε μέντοι δεινὸν ἦν θέαμ' ἰδεῖν.**

τουνίκη (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **καρυοφυλλοειδῶν** φυτῶν : **τ- ἡ λεπυρώδης** (τὸ ἀγριογαρούφαλο), **- τ- ἡ χνοώδης** (τὸ ἄγριο γιούλι).

τοῦννελ (τὸ) (ἀγγλ.) ἄκλ. διεθν. ὅρ. νεώτ., δημ. κ. τουν(ν)έλι σήραγξ διαδρομῆς, ἰδ. σιδηροδρόμων.

τοὔνομα κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ὄνομα : Ἰλ.Γ 235.

τοὐντεῦθεν ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἐντεῦθεν, εἰς τὸ ἑξῆς : Ξεν.ΚΠ 7,1,42.

τούπαινα (ἡ) μτγν. βατίς βλ.λ.) : Κυρανίδ.104.

τουπέ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. ἀλαζονικὴ στάσις ἢ ἐμφάνισις· 2) κτ. ἐπέκτ. θράσος, ἀναίδεια.

τουπί (τὸ) δημ. τυροκομικὸν σκεῦος ἐκ βούρλων, ἐν ᾧ τίθεται ὁ χλωρὸς τυρός, μυζήθρα διὰ νὰ στραγγίσῃ καὶ πήξῃ τελείως.

τοὐπί ἀττ. κτ. κρᾶσιν τοῦ τὸ ἐπί : Εὐρ.Ὀρ.1345 **σώθηθ' ὅσον γε τοὐπ' ἐμ'.**

τοὔπισθεν ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ὄπισθεν : Ἀριστφ.Ἐκκλ.482.

τοὐπίσω ἀττ.κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ὀπίσω: Εὐρ.ἀπ.50.

τοὔπος (ὁ) ἀττ.κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἔπος:Αἰσχ.Ἀγ.268.

τοὐπτάνιον (τὸ) ἀττ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ὀπτάνιον : Ἀριστφ.Ἱππ.1033.

τουράκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κάθισμα, ἑδώλιον, σοφάς· 2) ναυτ. ἑκάστη τῶν πλατειῶν σανίδων τῆς λέμβου, ἐφ' ὧν κάθηνται οἱ ἐπιβάται.

τουρακίνη (ἡ) νεώτ. φυσικὴ χρωστικὴ οὐσία, ἀπαντῶσα εἰς τὴν σύμφυσιν τῶν πτερῶν πτηνῶν τινων, ἀδιάλυτος εἰς τὸ ὕδωρ.

τουράκισον (τὸ) μτγν. ὄνομα βοτάνης : Κατ. Ἀστρλ.Κ 8(1)191.

τουρανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Τουρὰν ἢ τοὺς Τουρανούς : **τουρανικοὶ λαοί** (οἱ οὐραλοαλταϊκοί).

τουρᾶς (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. ντουρᾶς τὸ ἰδιόσχημον καὶ περίτεχνον σουλτανικὸν μονόγραμμα τὸ ἐπέχον θεσιν σφραγῖδος ἢ ἐμβλήματος· 2) γενικώτ. ἀτομικὴ σφραγίς.

τουρβᾶς (ὁ) δημ. δ. τ. τοῦ ντορβᾶς βλ.λ.

τουργενία (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος **σκιαδιοφόρων** φυτῶν συγγενὲς πρὸς τὴν καυκαλίδα.

τοὔργον κτ. κρᾶσιν τὸ ἔργον : Σοφ.Ἀντ.536.

τουρισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἀπὸ χώρας εἰς χώραν ἢ πόλεως εἰς ἄλλην πόλιν μετάβασις ἀτόμων καθ' ὁμάδας ἢ μόνον ἐπὶ σκοπῷ βραχείας ἢ μακρᾶς, πάντως ὅμως οὐχὶ μονίμου, διαμονῆς διὰ λόγους ἐν γένει ἀναψυχῆς, ἀποκλειομένης ἐργασίας ἐπιφερούσης ἄμεσον ὑλικὸν ὄφελος, πλὴν ἐκείνης, ἥτις δύναται νὰ ἔχῃ ὡς σκοπὸν ἢ ἀποτέλεσμα τὴν διαφήμησιν τῆς χώρας, εἰς ἣν κατευθύνεται ὁ ἐπιχειρῶν τὴν ὡς ἄνω μετάβασιν· 2) ἡ ὀργάνωσις τῆς προσελκύσεως περιηγητῶν καὶ ἐκδρομέων εἴς τινα τόπον· 3) ἡ σχετικὴ ὑπηρεσία ἢ ἔργον ἔχουσα τὴν διοργάνωσιν τῶν ταξιδίων τῶν περιηγητῶν ἢ ἐκδρομέων.

τουρίστας (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **-ίστρια, ὁ** περιηγητής.

τουριστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τουρισμὸν ἢ ὁ συντελῶν εἰς τοῦτον : **τ σταθμὸς - ἀστυνομία - κίνησις.**

τούρκα (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ Τοῦρκος, Τούρκισσα, δθ. ἐν μτφ. χρ. ἐπὶ γυναικός, λίαν θυμώδης : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.35 **τότε ἡ Ζωγάρα ἔγινε σκύλλα, ἔγινε τούρκα** (ἐξεμάνη)· 2) ἐπίρρ.ἐν φρ. **ἀλὰ τούρκα** ὡς οἱ Τοῦρκοι, κατὰ τουρκικὸν τρόπον : **φάγαμε - καθίσαμε ἀλὰ τούρκα.**

τουρκάκι (τὸ) δημ. τὸ τουρκόπουλο βλ.λ. : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.95,1 **ἕνα σκυλὶ Τουρκάκι, μιᾶς Ρωμνιᾶς παιδί.**

τουρκάλα (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ τουρκαλᾶς βλ.λ.· ‖ Τούρκισσα, μωαμεθανὶς τουρκικῆς ἐθνότητος : ἔγινε **τουρκάλα** (ἠσπάσθη τὸν μουσουλμανισμόν).

τουρκαλᾶς (ὁ) δημ., θηλ. **Τουρκάλα,** μεγεθυντ. τοῦ Τοῦρκος μτ. τινος περιφρονητικῆς σημ., ὑψηλόσωμος, ἄξεστος Τοῦρκος.

τουρκανάκατος-η-ο δημ. ὁ συζῶν μετὰ Τούρκων, ὁ ζῶν εἰς τουρκοκρατούμενον τόπον· 2) μτφ ὁ ἀμφίβολος τὸ ἦθος, δόλιος.

τουρκετῖνα (ἡ) δημ. ναυτ. ἡ ἀρτεμονὶς βλ.λ.

τουρκέτο (τὸ) δημ. ναυτ. ὁ ἀκάτιος ἱστός.

τουρκεύω δημ., ἀόρ. (ἐ)**τούρκεψα,** μτχ. παθ παρακ. **τουρκεμένος,** γίναμαι Τοῦρκος ἤτοι χριστιανὸς πρότερον ὢν (ἢ Ἰουδαῖος), γίνομαι μουσουλμάνος, νεώτ. **ἐκτουρκίζομαι : στὸ 16ο αἰῶ-**

να πολλοὶ Ἀρβανίτες **ἐτούρκεφαν**· **2)** μτβ. ἐπὶ Τούρκων, ἐξαναγκάζω τινὰ χριστιανὸν (ἢ Ἰουδαῖον) νὰ γίνῃ μουσουλμάνος, τὸν κάνω μωαμεθανόν, Τοῦρκο : Ἐφταλ.Ἐκλ.12 **κλέβουν τὰ παιδιά τους καὶ τὰ παίρνουνε στὴν Ἀνατολὴ καὶ τὰ τουρκεύουν** || δθ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. **τουρκεμένος** ὁ πρότερον χριστιανὸς (ἢ Ἰουδαῖος) ὁ γενόμενος, ἰδ. διὰ βίας, μουσουλμάνος : **οἱ γενίτσαροι ἦσαν χριστιανόπαιδα τουρκεμένα** || συνεκδ. κ. οἱ ἐξ οὕτω ἀλλαξοθρήσκων ἀπόγονοι : **οἱ τουρκεμένοι Σταυριῶτες** (τοῦ Πόντου)· **3)** ἐπὶ χώρας ἢ πόλεως, ὑποδουλοῦμαι εἰς τοὺς Τούρκους, πατιέμαι ἀπὸ τοὺς Τούρκους : Πολίτ.Ἐκλ. Τραγ.5,5 **γιατὶ εἶναι θέλημα Θεοῦ ἡ Πόλη νὰ τουρκέψῃ**· **3)** μτφ. θυμοῦμαι, θυμώνω σφοδρά, ὀργίζομαι μέχρι μανίας, γίνομαι μανιώδης ἐξ ὀργῆς· **4)** ὁμ. μτφ. ἐπὶ πραγμ., εἰρων. ἐξαφανίζομαι, παύω ὑφιστάμενος διά τινα, κρύφα ὑπ' ἄλλου κατεχόμενος, χάνομαι : **ἐτούρκεψε τὸ ποτήρι - τὸ βάζο - τὸ βιβλίο.**

τουρκιά (ἡ) δημ. τ. ἀντὶ Τουρκία, τὸ ὀθωμανικὸν κράτος· **2)** τὸ σύνολον τῶν Τούρκων ὡς ἔθνος ἢ **μέγα** πλῆθος αὐτῶν : δ.τραγ. **Πάργα, Τουρκιὰ σὲ πλάκωσε, Τουρκιὰ σὲ τριγυρίζει.**

τουρκικός-ή-όν νεώτ., δημ. **τούρκικος**-η-ο ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τούρκους ἢ τὴν Τουρκίαν : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.33,12 **νὰ τρώγω τούρκικα κορμιά**· **2)** **ἡ τουρκικὴ - τὰ τουρκικὰ** ἢ **τὰ τούρκικα** ἡ τουρκικὴ γλῶσσα· **3)** δημ. **τούρκικα** ἐπίρρ. τουρκιστί, κατὰ τουρκικὸν τρόπον· || εἰδ. ὁ εἰς τουρκικὴν γλῶσσαν.

τουρκιστί ἐπίρρ., νεώτ. τούρκικα βλ.λ.3).

τουρκ(ο)- νεώτ. κ. δημ. α' σύνθετ. πολλῶν λ. δηλοῦν εἴτε τὴν ἐκ Τούρκων προέλευσιν, οἷον **τουρκόσπορος**, εἴτε προσδίδον εἰς αὐτὰς ἔννοιαν ἀγριότητος, σκληρότητος, οἷον **τουρκάλογο - τουρκόγερος**, ἢ ἔννοιαν ὑβριστικήν, οἷον **τουρκόβοϊδο**.

τουρκόβοϊδο (τὸ) δημ. ὁ ἀνόητος καὶ ἀμαθής.

τουρκογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ γεννηθεὶς ἐκ Τούρκου πατρὸς καὶ χριστιανῆς μητρός.

τουρκόγερος (ὁ) δημ. ὁ σκληρὸς προεστώς.

τουρκόγυφτος (ὁ) δημ., θηλ. **τουρκογύφτισσα**, Γύφτος, Ἀτσίγγανος μουσουλμάνος· **2)** μτφ. ἄνθρωπος λίαν ἀκάθαρτος καὶ δόλιος· **3)** τὸ θηλ. **τουρκογύφτισσα** γυνὴ δυσειδής, ἄσχημος.

τουρκοκρατία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ κυριαρχία τῶν Τούρκων καὶ ἰδίᾳ ἡ περίοδος τῆς ἐπὶ τῶν ἑλληνικῶν χωρῶν κυριαρχίας αὐτῶν : **ἡ Θεσσαλία - ἡ ἐκπαίδευσις ἐπὶ τουρκοκρατίας.**

τουρκοκρατοῦμαι-έομαι νεώτ. ἐπὶ χωρῶν καὶ λαῶν, εἶμαι ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Τούρκων, εἶμαι ὑπόδουλος εἰς τοὺς Τούρκους.

τουρκολογιά (ἡ) δημ. πλῆθος Τούρκων ὁμοῦ.

τουρκολόι (τὸ) δημ. τουρκολογιὰ βλ.λ.

τουρκομαθής-οῦς-ές νεώτ. ὁ γνωρίζων, ἰδ. καλῶς, τὴν τουρκικὴν γλῶσσαν· **2)** ὁ γνωρίζων τὰ τουρκικὰ πράγματα, γνώστης τῆς τουρκικῆς ἱστορίας καὶ καταστάσεως.

τουρκομάνι (τὸ) δημ. συρφετός, πλῆθος Τούρκων, ἀπειρία στιφῶν τουρκικῶν.

τουρκομανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τουρκομάνους, δθ. τὸ θηλ. **ἡ τουρκομανικὴ** ἡ γλῶσσα τῶν Τουρκομάνων.

τουρκομερίτης (ὁ) δημ., θηλ. -ίτισσα, ἰδίᾳ ἐπὶ Ἑλλήνων, ὁ ἐκ τουρκικῶν ἢ τουρκοκρατουμένων χωρῶν καταγόμενος.

τουρκομερίτικος-η-ο δημ. ὁ τοῦ τουρκομερίτου βλ.λ.

τουρκοπατιέμαι δημ., μτχ. παθ. παρακ. **τουρκοπατημένος**, πατιέμαι ἀπὸ Τούρκους, καθίσταμαι, ἔρχομαι ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν τῶν Τούρκων.

τουρκόπιασμα (τὸ) δημ. ὁ τουρκόσπορος βλ.λ.

τουρκοπούλα (ἡ) δημ. νεᾶνις ἢ παιδίσκη τουρκικῆς ἐθνότητος· **2)** εἶδός τι σταφυλῆς.

τουρκοπούλι (τὸ) δημ. τὸ πτηνὸν ἀκανθίς.

τουρκόπουλος-α-ο μσν. κ. δημ. ἐπὶ Βυζαντ. νόθος ἐκ Τούρκου πατρὸς καὶ χριστιανῆς μητρός, τουρκογενής· **2)** δημ. τὸ οὐδ. **τουρκόπουλο** κ. τὸ θηλ. -**ούλα** παῖς τουρκικῆς ἐθνότητος.

τοῦρκος (ὁ) νεώτ. κ. δήμ., θηλ. **τούρκισσα** ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τουρκικὴν ἐθνότητα· **2)** γενικώτ. ὁ μωαμεθανός : δ. τραγ. **γίνεσαι Τοῦρκος, Διάκο μου, τὴν πίστη σου ν' ἀλλάξῃς;** **3)** συνεκδ. ἄνθρωπος σκληρός, ὠμός, ἄγριος, ἀφύς, ἄσπλαχνος· **4)** ὁ λίαν ἐξωργισμένος : **ἔγινε Τοῦρκος ἀπ' τὸ κακό του - ἀπὸ τὸ θυμό του**· **5)** ὡς προσηγορικὸν ἐπὶ ὄξους, ρακῆς κττ., ὁ λίαν δριμύς, ἀφύς : **αὐτὸ τὸ ξίδι - τὸ ρακὶ εἶναι τοῦρκος.**

τουρκόσπερμα (τὸ) δημ. ὁ τουρκόσπορος.

τουρκόσπορος (ὁ) δημ. κ. **τουρκόσπερμα** (τὸ) ὁ συλληφθεὶς ἐκ Τούρκου καὶ χριστιανῆς, τουρκόπιασμα, ἰδ. ὡς ὕβρις εἰς τουρκομερίτην βλ.λ.

τουρκοτέλι (τὸ) δημ. φόρος ἰδιαίτερος ἀποτινόμενος παλαιότερον ὑπὸ τῶν νησιωτῶν τοῦ Αἰγαίου εἰς τοὺς Φράγκους δυνάστας των, ὅπως καταβάλληται ὑπ' αὐτῶν εἰς τοὺς Τούρκους πειρατὰς πρὸς ἀπαλλαγὴν ἀπὸ τῶν ληστεύσεων καὶ τῶν ἀνδραποδισμῶν.

τουρκουάζ (τὸ) (γαλλ.) δημ. ἀκλ. ὁ πολύτιμος λίθος κάλλαϊς βλ.λ.· **2)** εἶδός τι ὑφάσματος μετὰ στήμονος ἐκ λίαν ἐστριμμένης μετάξης καὶ βαμβακίνης κρόκης, ἁδρὸν εἰς τὴν ἀφήν, ἄνευ λάμψεως καὶ δευτερευούσης ποιότητος.

τουρκοφάγος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐξολοθρευτὴς τῶν Τούρκων, προσων. ἀποδοθεῖσα εἰς τὸν Ἕλληνα ἀγωνιστὴν Νικηταρᾶν.

τουρκόφιλος-ον νεώτ. ὁ φιλῶν, ἀγαπῶν τοὺς Τούρκους, φιλότουρκος· || ἐπὶ διαθέσεων, καταστάσεων κττ., ὁ εὐνοῶν τοὺς Τούρκους, ὁ εὐνοϊκῶς διακείμενος ἔναντι τῆς Τουρκίας : **ἡ κυβέρνησις ἀκολουθεῖ τουρκόφιλον πολιτικήν.**

τουρκοφοβία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ φοβῆταί τις τοὺς Τούρκους.

τουρκόφωνος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ὡς γλῶσσαν οὐχὶ τὴν ἐθνικήν του ἀλλὰ τὴν τουρκικήν : **οἱ τουρκόφωνοι πληθυσμοὶ τῆς Μ. Ἀσίας.**

τουρκοχριστιανός-ή νεώτ. κ. δημ. χριστιανὸς ὅστις προσποιεῖται τὸν Τοῦρκον πρὸς ἀποφυγὴν διώξεων, κρυπτοχριστιανός.

τούρλα (ἡ) δημ. πᾶν ὕφωμα ὁμοιάζον κατὰ τὴν μορφὴν πρὸς τροῦλλον, λοφοειδὴς σωρός, στρογγύλον ὕφωμα· || γεν. πᾶν, οὐχὶ μέγα, ὕφωμα γῆς· **2)** μτφ. φρ. **στὴν τούρλα τοῦ Σαββάτου** τὴν τελευταίαν στιγμὴν (δ.ἔκφρ. στὴν τούρνο).

τουρλί (τὸ) δημ. τὸ πτηνὸν νουμήνιος ὁ κυρτόρρομφος, τροχίλος.

τουρλίδα (ἡ) δημ. κ. **τουρλίδι** τὸ πτηνὸν αἰδίκνημος ὁ κροταλίζων.

τουρλόπαπας (ὁ) δημ. ὁ προγάστωρ, κοιλαρὰς παπάς : δ.τραγ. **γιατ' ἔρχετ' ὁ τουρλόπαπας μὲ τὴν ἁγιαστούρα του**· **2)** τὸ πτηνὸν ἔποψ.

τουρλοῦ (τὸ) (τουρκ.) δημ. φαγητὸν παρασκευαζόμενον ἐν κλιβάνῳ ἐκ πάντων τῶν εἰδῶν τῶν λαχανικῶν τῆς ἐποχῆς· || φρ. **τουρλοῦ τουρλοῦ** ποικίλων εἰδῶν ἢ προελεύσεων, λογῆς λογῆς.

τούρλωμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τουρλώνω βλ.λ.

τουρλώνω δημ., ἀόρ. (ἐ)**τούρλωσα**, παθ. ἀόρ. (ἐ)**τουρλώθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **τουρλωμένος**, κάμνω τινὰ σχηματίσῃ τούρλα, νὰ ἐξέχῃ σφαιροειδῶς, συνεπισωρεύω· **2)** ἀμτβ. προτείνω τι ἐστρογγυλωμένον, κάμνω τι νὰ ταθῇ ἢ νὰ ἐξέχῃ σφαιροειδῶς : **τί τουρλώνεις τὴν κοιλιά σου;** κ. παθ : **τουρλωμένος πισινός.**

τουρλωτός-ή-ό δημ. ὁ τουρλωμένος, ἐκεῖνος ποὺ κάνει τούρλα, ὁ σφαιροειδῶς προβάλλων, φουσκωτός· || ἐπίρρ. -ά.

τούρμα (ἡ) μσν. ὄνομ. π.Βυζ. τῆς ἀνωτέρας στρατιωτικῆς μονάδος, ἥτις ἀπετελεῖτο ἐκ τριῶν μοιρῶν ἢ δρούγγων, ὧν ἑκάστη συνέκειτο ἐκ 5 - 15 ταγμάτων ὁλικῆς δυνάμεως 1000 - 3000 ἀνδρῶν : Λέων Σοφ.4,9, Λέων Γραμμ.Θεοφ.450 **οὓς διένειμεν οὗτος ἐν τοῖς θέμασι κατασκηνώσας καὶ εἰς τούρμας ἀποκαταστήσας,** Θεοφάν.3,29· **2)** μέρος τοῦ θέματος, ἡ ἀμέσως μετὰ τὸ θέμα κατωτέρα διοικητικὴ περιφέρεια ἐν τῇ Βυζ. αὐτοκρατορίᾳ, ἀποτελοῦσα συνήθ. τὸ τρίτον αὐτοῦ : Κ Πορφ.Θέμ.1,7 **διῄρηται δὲ τὸ θέμα τῆς Σάμου εἰς τούρμας δύο.**

τουρμαρχᾶτον (τὸ) μσν. ἡ τούρμα βλ.λ.2).

τουρμάρχης (ὁ) μσν.,θηλ.-**ισσα,** ὁ διοικητὴς τούρμας βλ.λ.2) : Κ Πορφ.Ἔκθ.41Α, Στουδ.Θεόδ.480D.

τουρμαρχῶ-έω μσν. εἶμαι τουρμάρχης, διοικῶ τούρμαν βλ.λ.2) : Γενέσ.49,14, αὐτ.59,17.

τουρμπάνι (τὸ) (περσ.) δημ. πλατεῖα λωρὶς βαμβακεροῦ ἢ μεταξίνου ἢ μαλλίνου ὑφάσματος, δι' οὗ περιτυλίσσουσιν οἱ μουσουλμάνοι τὴν κεφαλήν των, εἶδός τι σαρικίου βλ.λ.

τουρμπίνα (ἡ) (γαλλ.) δημ. ὁ στρόβιλος βλ.λ.

τούρνα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν γερανός· **2)** ὁ ἰχθὺς ἔσοξ ὁ γνήσιος, λοῦτσος· πρβλ. τούρπαινα.

τουρνέλλα (ἡ) δημ. ναυτ. ἡ πλεκτάνη βλ.λ.1).

τούρπαινα (ἡ) μτγν. μσν. εἶδός τι ἰχθύος : Ἀλέξ.Τραλλ.12,Παῦλ.Αἰγ.3,78 «**τουρπαίνης,** θαλασσίου ἰχθύος», αὐτ.7,17· πρβλ. τούρνα 2).

τουρσί (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **τουρσή** (ἡ) λαχανικὸν διατηρούμενον ἐντὸς ὄξους ἢ ἅλμης : **πιπεριὲς - ἀγγουράκια τουρσί**· || πληθ. **τουρσιά** περιληπτ. τὰ ἐντὸς ὄξους ἢ ἅλμης διατηρούμενα λαχανικά.

τούρτα (ἡ) (γαλλ.) δημ. γλύκυσμα βάσιν ἔχον ζυμαρικὸν ἢ ἄλευρον, ἐπιπρόσθετα δὲ ὑλικὰ σακχαροπήκτους καρπούς, κρέμαν σοκολάταν κτλ.

τούρτιος βαθμίς (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ ἀρχαιοτέρα βαθμὶς τῆς νεοκρητιδικῆς διαπλάσεως τῆς γῆς.

τούρτουρας (ὁ) δημ. ἄ. τ. τοῦ τούρτουρο βλ.λ.

τουρτουριάρης-α-ικο δημ. ριγηλός.

τουρτουρίζω δημ. παθαίνω τούρτουρο βλ.λ.,ριγῶ.

τουρτούρισμα (τὸ) δημ. ῥῖγος, τρεμούλιασμα.

τούρτουρο (τὸ) δημ. κ. **τούρτουρας** (ὁ), ῥῖγος, φρικίασις, τρεμούλιασμα : **μὲ πιάνει τούρτουρο νὰ τὸ συλλογίζωμαι.**

τουρώνιος ἐποχή (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ δευτέρα ἐποχὴ τῆς νεοκρητιδικῆς ὑποπεριόδου τῆς γῆς.

τούς αἰτ. ἀρσ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.

τουτᾶ ἐπίρρ. κρητ. ἐνταῦθα, ἐδῶ : Ἐπιμενίδ. π. Διογ.Λ 1,113 **ἔρπε ἐς Κρήτην ποθ' ἁμέ· τουτᾶ γάρ οὐκ ἐσεῖταί τιν δεινὸς ὁ μόναρχος.**

τουτάκι(ς) ἐπίρρ. ποι. ἀντὶ τότε βλ.λ. ἐν χρ. ὡς δεικτικὸν τοῦ ὁπότον : Θέογν.844,Πίνδ.Π 4,255 **ἐν ἀλλοδαπαῖς σπέρμ' ἀρούραις τουτάκις ὑμετέρας ἀκτῖνας ὄλβου δέξατο μοιρίδιον,** αὐτ.9,14,αὐτ. 4,28,Ἰσυλλ.67,Καλλ.Δία 44,αὐτ.Ἄρτ.33, αὐτ.Ἑκ.1,2,8· **2)** ὡς συσχετ. τοῦ ἀναφορ. ὡς = οὕτως : Ἀριστφ. Εἰρ.1079 **τουτάκις οὔπω χρῆν τὴν εἰρήνην πεποιῆσθαι**· **3)** Ἡσ. «τοσάκις».

τουτεῖ ἐπίρρ. κ. **τουτεί** δωρ. ἐνταῦθα, ἐδῶ· πρβλ. τουτᾶ : Θεόκρ.5,45,αὐτ.103.

τοὔτερον ἰων. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἕτερον.

τουτέστι κ. νεώτ. **τοῦτ' ἔστι,** δηλαδή, ἤτοι : Ἀριστλ.ἀπ.94 (ἐσφ. ἀνάγν.), ΚΔΜᾶρκ.7,2 **ἰδόντες τινὰς τῶν μαθητῶν αὐτοῦ κοιναῖς χερσὶ τουτέστιν ἀνίπταις,** Πλούτ. Ἠθ.64C, Ἡφαιστ.12,1, Ἀπολλ. Δύσκ.Σύντ.29,13,Κῶδ.Ἰουστιν.1,1,5,3.

τουτί ἀντων. ἀττ. ἐπιτεταμ. τ. **τοῦ τοῦτο οὐδ.** τῆς δεικτ. ἀντων. οὗτος βλ.λ.

τοῦτις Ἡσ. «ὁ κόσσυφος».

τουτογί ἀντων. ἀττ. τ. ἐπιτεταμ. διὰ τοῦ μορ. γε ἀντὶ τουτί γε.

τουτοδί ἀντων. ἀττ. ἐπιτεταμ. τ. διὰ τοῦ **δέ** κ. ἰ τοῦ οὐδ. τοῦτο τῆς ἀντων. οὗτος βλ.λ.

τουτόθε(ν) ἐπίρρ. μτγν. ἐντεῦθεν, ἀπὸ τὸ μέρος αὐτό : Θεόκρ.4,10 **κῷχετ' ἔχων σκαπάναν τε καὶ εἴκατι τουτόθε μῆλα,** Ἀπολλ.Ρ Ἐπίρρ.163,24.

τοῦτος-η-ο ἀντων. μσν. κ. δημ. κ. ἐτοῦτος, γενικ. **τουτουνοῦ κ. τουνοῦ,** θηλ. **τουτηνῆς** κ. **τουνῆς,** αἰτ. **τουτονά,** θηλ. **τουτηνά,** ὀνομ. πληθ. **τοῦτοι** κ. **τουτοινά,** γενικ. **τουτουνῶ** κ. **τουνῶ** κ. **τουνῶς,** οὗτος, αὐτός : Ἐρωτόκρ.1,1288 **θέλεις ξελησμονήσει τουνῆς,** δ. τραγ. **τούτ' ἡ γῆ ποὺ τὴν πατοῦμε,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 59,1 **τούτη ἡ γῆ ποὺ θὰ μᾶς λειώσῃ ξανὰ στάχια θὰ φυτρώσῃ.**

τουτούνι (τὸ) δημ. ὁ ταμπάκος βλ.λ.

τουτῶ ἐπίρρ. **τουτεῖ,** ταύτῃ : Σώφρ.82, Ἐπιγρ.Κῶ, Ἐπιγρ.Κρήτης.

τουτῶθεν ἐπίρρ. μτγν. ἐντεῦθεν : Θεόκρ.4,48 **κακὸν τέλας αὐτίκα δωσῶν, εἰ μὴ ἄπει τουτῶθεν.**

τούφα (ἡ) δημ. δέσμη ἰνῶν, νημάτων ἢ τριχῶν.

τουφέκι (τὸ) δημ. κ. **ντουφ-** τυφέκιον βλ.λ.

τουφεκιά (ἡ) δημ. κ. **ντουφεκιά** ὁ διὰ τυφεκίου πυροβολισμὸς καὶ ἡ ἀπόστασις βολῆς αὐτοῦ.

τουφεκίζω δημ. κ. **ντουφεκίζω** πυροβολῶ διὰ τυφεκίου· **2)** θανατῶ, ἐκτελῶ διὰ τυφεκισμοῦ.

τουφέκισμα (τὸ) δημ. κ. ντουφέκισμα ἐκπυρσοκρότησις τυφεκίου ἢ πυροβολισμὸς μὲ ντουφέκι, τουφεκιά· **2)** θανάτωσις, ἐκτέλεσις καταδίκου δι' ὁμοδικῶν πυροβολισμῶν, τυφεκισμός.

τουφεκισμός (ὁ) δημ. τὸ τουφέκισμα βλ.λ.2).

τουφεξῆς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευαστὴς ἢ πωλητὴς τυφεκίων· **2)** παλαιότ. στρατιώτης ὡπλισμένος διὰ τυφεκίου.

τοῦφος Ἡρ. «τάφος».

τουφωτός-ή-ό δημ. ὁ ἔχων τοῦφες, ὁ ὅμοιος μὲ τούφα, θυσανωτός.

τούχα (ἡ) Ἐπιγρ. βοιωτ. τ. τοῦ τύχη βλ.λ.

τοφιών-ῶνος (ὁ) πάπ. λατομεῖον τόφου.

τόφος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ἄ. τόφφος βλ.λ.

τόφρα ἐπίρρ. δεικτ. χρόνου ἀνταποδιδόμ. εἰς τὸ ἐν τῇ προτάσει προηγούμενον ἢ ἑπόμενον ὄφρα βλ.λ., ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον, ἕως τότε, ἐν τοσούτῳ χρονικῷ διαστήματι, τέως, μέχρι τούτου ἢ ἐκείνου τοῦ χρόνου : Ἰλ.Λ 754 **τόφρα γὰρ οὖν ἑπόμεσθα διὰ .. πεδίοιο .. ὄφρ' ἐπὶ Βουπρασίου πολυπύρου βήσαμεν ἵππους**· || συχν. τὸ ἀναφ. προηγεῖται : αὐτ.Σ 381 **ὄφρ' ὅ γε ταῦτα ἐπονεῖτο . . τόφρα οἱ ἐγγύθεν ἦλθε θεὰ** Θέμις (καθ' ὃν χρόνον.., τότε), Ὀδ.Υ 330,Ὕμν.Δήμ.37· || κ. **ὄφρ' ἂν . ., τόφρα** : Ἰλ.Η 194,Ὀδ.Ε 362· || κ. **ὄφρα . . , τόφρα δέ** : Ἰλ.Δ 221,Ὀδ.Κ 126· || ἀντὶ τοῦ κανονικοῦ **ὄφρα . . , τόφρα** κεῖται σπαν. **τόφρα . . , ἕως.., τόφρα . . ἕως κε,** αὐτ.Ε 122, αὐτ.Β 77· || συχνότ. **ἕως . . , τόφρα** (δέ) : Ἰλ.Ο 392, Ὀδ.Μ 328, αὐτ.Ε 425· || κ. **ἀλλ' ὅτε δὴ . . , τόφρα** : αὐτ. Κ 571· || κ. **πρίν . . , τόφρα** : Ἰλ.Φ 101· || κ. **εὖτε . . , τόφρα** : Ὀδ.Υ 77· **7)** ἀπολ. ἐν τοσούτῳ, ἐν τῷ μεταξύ : Ἰλ.Κ 498,αὐτ.Ν 83,Ὀδ.Γ 303, αὐτ.464 **τόφρα δὲ Τηλέμαχον λοῦσεν καλὴ Πολυκάστη**· **3)** μτγν. ἰδ. π. Ἀλεξανδρ. ποι. ὡς ἀναφορ., ὄφρα βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 4,1617,Καλλ.Δῆλ.39, Ὀρφ.Ἀργ.347· **4)** κ.ὡς τελικὸς σύνδεσμος, ὥστε, ἵνα, ὅπως : Ἀντίμ.3, Ἀπολλ.Ρ 3,807, αὐτ.4,1487, Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,242, Φαίδιμ.ΑΠ 13,22, Ὀρφ.Ἀργ 939.

τόφ(φ)ος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. εἶδός τι πορώδους καὶ εὐθρύπτου λίθου· **2)** ἰατρ. σύγκριμα ἀσβεστούχων ἁλάτων σχηματιζόμενον εἰς τὰς ἀρθρώσεις τῶν ἀρθριτικῶν.

τρά (ἡ) (τουρκ.) δημ. κ. **ὀτρά** νηματοειδὲς ἐπίχρυσον ἢ ἀργυροῦν ἔλασμα πρὸς διακόσμησιν τῆς κεφαλῆς καὶ τοῦ πέπλου τῆς νύμφης, τέλι· **2)** τμή-

μα νήματος, κλωστῆς, ὅσον περᾶται εἰς βελόνην, ἵνα χρησιμεύσῃ εἰς τὴν ραφὴν ἐνδύματός τινος.

τράβα (ἡ) (Ιταλ.) μσν. δημ. κ. τράβο (τὸ) δοκὸς πρὸς ὑποστήριξιν στέγης ἢ δαπέδου, δοκίς : Ἐρωτόκρ.2,99, αὐτ.239.

τραβαία (ἡ) μσν. δ. γρ. τοῦ τραβέα βλ.λ. : Ἰω. Λυδ.Μην.I,2I.

τραβάκκα (ἡ) δημ. κωνοειδὴς σκέπη οἰκιῶν· **2)** στέγη ἀνεμομύλου· **3)** τόξον, καμάρα ὀξυκόρυφος ὑποβαστάζουσα στέγην.

τράβαλα (τὰ) δημ. κ. **ντράβαλα** περιπέτειαι, στενοχωρίαι, ἐνοχλήσεις, φασαρίες.

τραβατζάρω (Ιταλ.) δημ. κ. **τραβετζάρω** ἐπὶ ὑγρῶν, ἰδίᾳ οἴνου καὶ ἐλαίου, μετογγίζω ἀπὸ δοχείου εἰς ἕτερον.

τραβατζάρισμα (τό) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τραβατζάρω βλ.λ.

τραβέα (ἡ) μτγν., μσν. **τραβαία** (Ἰω.Λυδ.Μην.I,2I) ἡ πορφυρᾶ, περιπόρφυρος τήβεννα, ἡ ἐν Ρώμῃ τίμιος ἐσθὴς τῶν βασιλέων, τῶν οἰωνοσκόπων, τῶν Σαλίων καὶ τῆς Ἱππάδος, σπανίως δὲ καὶ τῶν ὑπάτων : Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,70.

τραβέρσα (ἡ) (Ιταλ.) δημ. διάξυλον, διαδοκίς, διάπηγμα, εἰδ. τὸ πρὸς στήριξιν τῶν σιδηροτροχιῶν, ἁ. στρωτήρ, δοκίς : **τραβέρσες σιδερένιες - ξύλινες**· **2)** ζυγὶς θωρακίου.

τραβερσάδα (ἡ) (Ιταλ.) δημ. ναυτ. διάπλους θαλάσσης ἀπὸ λιμένος εἰς ἄλλον· **2)** ἐπίρρ. κατὰ πλοῦν, ἀντιθ. μηνιαίως· μὲ τὸν μῆνα : «**πληρώνεται τραβερσάδα**.

τραβερσάρω δημ. ναυτ. κάνω τραβερσάδα βλ.λ.I), διαπλέω· **2)** μασχαλίζω, τὴν ἄγκυραν· **3)** ἀντιβάλλω **τὸν ἀρτέμονα** ἢ **τὸν ἐπίδρομον**.

τραβέρσο (τό) (Ιταλ.) ναυτ. δημ. ἡ περίπτωσις καθ' ἣν τὸ πλοῖον **δέχεται τὸν** ἄνεμον καὶ τὸ κῦμα ἀπὸ τοῦ πλαγίου, ἀντιμονή· ‖ συχν. **ἐν** ἐπιρρ. χρ. στέκω - **μένω τραβέρσα** ἀντιμένω· ‖ **στένω τραβέρσο** τραβερσώνω βλ.λ.

τραβερσώνω (Ιταλ.) δημ. στρέφω το πλοῖον ὅπως σταθῇ τραβέρσο βλ.λ.· **2)** ἀμτβ. τίθεμαι εἰς ἀντιμονήν.

τραβετζάρω δημ. δ. πραφ. τραβατζάρω βλ.λ.

τράβηγμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τραβῶ, ἕλκυσις, ἕλξις : **τράβηγμα τοῦ σκοινιοῦ, - τράβηγμα ἀπ' τ' αὐτιά**· **2)** ἄντλησις ἢ μετάγγισις ὑγροῦ : **τράβηγμα νεροῦ ἀπὸ τὸ πηγάδι - κρασιοῦ ἀπὸ τὰ βαρέλια**· **3)** τυπογρ. ἡ ἐργασία τῆς ἀπὸ τυπογραφικῆς **τινος** πλακὸς ἐκτυπώσεως· **4)** ἐμπορ. ἔκδοσις **συναλλαγματικῆς**.

τραβηκτική (ἡ) **νεώτ.** ἡ συναλλαγματικὴ βλ.λ.

τραβηξιά (ἡ) δημ. ἕλκυσις, ἕλξις, τράβηγμα, τράβηξη· **2)** ἀναρρόφησις.

τραβηχτός-ή-ό δημ. ὁ δι' ἕλξεως, τάσεως τετελεσμένος, **τραβηγμένος**, τεντωμένος : **ράφιμο τραβηχτό**· ‖ **ἐπίρρ. -ά** **2)** τὸ **οὐδ. τὸ τραβηχτὸ** ὡς οὐσ. ἡ σειρὰς βλ.λ.

τραβίτης (ὁ) Σουΐδ. «**κύων**» (ἀμφ.).

τραβῶ-άω δημ. κ.τραυῶ, ἀόρ. **(ἐ)τράβηξα, μέσ.** κ. παθ.-ιοῦμαι κ.-ιέμαι κ.-**ιῶμαι**, παθ. ἀόρ. **(ἐ)τραβήχτηκα**, β' ἑν. προστ. **τραβήξου,** μτχ. παθ. παρακ. **τραβη(γ)μένος,** ἕλκω, σύρω, **τείνω**, ἕλκων μετακινῶ : **τραβῶ τὴν καρέκλα, - μὴ μὲ τραβᾷς, - νὰ τραβήξουμε τὴ βάρκα στὴν ἄμμο, - τραβῶ ἀπὸ τ' αὐτὶ - ἀπὸ τὸ μανίκι, - τὸ τράβηξες πολὺ τὸ σκοινὶ καὶ θὰ σπάσῃ** (ἡ φρ. ἐν χρ. κ. μτφ.)· ‖ κ. μέσ. κ. παθ. ἕλκομαι, σύρομαι· ‖ φρ. **τραβάω** τὰ μαλλιά μου τίλλω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς μου ἐκ στενοχωρίας, **ὅθ.** μτφ. εὑρίσκομαι, εἶμαι εἰς ἀπόγνωσιν· ‖ **τράβα κορδέλλα** ἐξακολούθει ἐπ' ἄπειρον· κ. σκωπτ. ἐν ἀναφ. πρὸς πνευματικῶς ἀνισόρροπον (πρόκειται περὶ παράφρονος)· ‖ **τραβῶ κουπὶ** κωπηλατῶ· ‖ μτφ. **τὸν τραβᾷ** ἀπὸ τὴ μύτη τὸν ἄγει **καὶ** τὸν φέρει· ‖ τὸ παθ. ἐν φρ. μτφ. **τραβηγμένο ἀπὸ τὰ μαλλιά** (ἐπὶ ἀστειότητος, συμπεράσματος κτλ. βεβιασμένων)· **2)** **τραβῶ στὰ δικαστήρια** κάποιον (τὸν ἐνάγω)· **3)** σύρω ἐκ τῆς θήκης, ἀνέλκω, ἀνασπῶ : **τραβῶ** τὸ **σπαθὶ - τὸ μαχαίρι**· ‖ συνεκδ. ἐπὶ παντὸς φορητοῦ ὅπλου : **ἐτράβηξε κομπούρι - περίστροφο**· **4)** πυροβολῶ : **τοῦ τράβηξε μιὰ πιστολιὰ - μιὰ ντουφεκιά**· ‖ πλήττω, καταφέρω πλῆγμα, κτυπῶ, ἐπὶ τὸ ἐκφραστικώτερον : **τοῦ τράβηξε μιὰ πετριὰ κατακέφαλα - μιὰ μαχαιριά - ἕνα μπάτσο** (τὸν ἐρράπισε)· ‖ **κτ.** ἐπέκτ. **τοῦ τράβηξα ἕνα βρισίδι** (τὸν καθύβρισα)· **5)** ἐπὶ ὑγρῶν, λαμβάνω δι' ἀντλήσεως, ἀντλῶ : **τραβῶ νερὸ ἀπὸ τὸ πηγάδι, - τράβηξα ὅλο τὸ κρασὶ ἀπὸ τὸ βαρέλι**· ‖ ἐπὶ οἴνου κ. παθ. : **σὰν τραβηχθῇ τὸ κρασί, θὰ σιάξῃ**· **6)** ροφῶ, ἀπορροφῶ : **τὸ σφουγγάρι τραβάει τὸ νερό, - τὸ στουπόχαρτο τραβᾷ τὸ μελάνι**· **7)** μτφ. πίνω : **τραβῶ** (τὸ) **κρασὶ** ἢ ἁπλῶς **τὸ τραβῶ** πίνω οἶνον, πίνω κρασί· ‖ κ. παθ. **εἶναι τραβηγμένος ἔχει** πιεῖ οἶνον, ἔχει μεθυσθῇ, εἶναι πιωμένος· **8)** μτφ. ἑλκύω, προσελκύω, θέλγω : **δὲν μὲ τραβάει ἡ συντροφιά τους**· **9)** ὁμ. ἀναζητῶ ἢ προκαλῶ τι ὡς ἀναγκαῖον συμπλήρωμα, ὡς ἐπιθυμητὴν ἀπόλαυσιν : **ἡ σαρδέλλα τραβάει κρασί, - τραβᾷ ἡ καρδιά μου ἕνα ταξιδάκι**· ‖ **αὐτὸ** (δὲν) **τὸ τραβάει ἡ ὄρεξή** μου (αὐτὸ (δὲν) τὸ ὀρέγομαι, (δὲν) ἐπιθυμῶ νὰ τὸ ἀπολαύσω)· **10)** λαμβάνω μέρος ἔκ τινος ὅλου, ἀποσύρω : **τραβῶ λεφτὰ ἀπὸ τὴν τράπεζα, - τράβηξα ἕνα χιλιάρικο μπροστάντσα ἀπὸ τὸ μισθό μου, - τραβῶ ἐμπορεύματα ἀπὸ τὸ τελωνεῖο**· **11)** ἐν τῇ γλώσσ. τοῦ χαρτοπαιγνίου τοῦ μπακαρᾶ **τραβῶ χαρτὶ** (ζητῶ νὰ μοῦ δοθῇ καὶ τρίτον φύλλον, ἀντιθ. **στέκω, δὲν τραβῶ**)· **12)** ἀποσπῶ, ἀπομακρύνω, ἀποτραβῶ : **τράβηξε τὸ παιδί** της ἀπὸ **τὸ σχολεῖο**· ‖ κ. τὸ μέσ. κ. παθ. ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι : **τραβήχτηκε ἀπ' αὐτὴν τὴν ἑταιρεία, - τραβήξου ἀπὸ τὴν πολιτική, τὸ καλό** σου σοῦ **θέλω**· **13)** ὑφίσταμαι, ὑποφέρω, ὑπομένω : **τραβῶ στενοχώριες - βάσανα, - μόνο ἐγὼ ξέρω τί τράβηξα**· ‖ φρ. **τραβάω τὸ διάβολό μου** ὑφίσταμαι πολλὰς στενοχωρίας ἢ ἐνοχλήσεις· ‖ **τραβάει τῶν παθῶν του τὸν τάραχο** ὑφίσταται τὰ πάνδεινα· ‖ κ. παθ. γίνομαι ἢ εἶμαι ἀνεκτός, ὑποφέρομαι : **αὐτὸς ὁ καημὸς δὲν τραβιέται**· **14)** ἔχω ταχύτητα ἢ βεληνεκές : **τὸ βαπόρι αὐτὸ τραβάει δέκα μίλλια τὴν ὥρα, - τὸ ντουφέκι μου τραβάει πενήντα μέτρα**· **15)** ἐμπορ. ἀγοράζω, καταναλίσκω : **καπνὸ - σταφίδα - κρασὶ τὰ τραβάει τὸ ἐξωτερικό**· ‖ **κ.** παθ. ἔχω κατανάλωσιν, διατίθεμαι, ἀγοράζομαι : **τὰ μῆλα τοῦ Βόλου τραβιοῦνται στὴν Αἴγυπτο**· **16) ἐπὶ** συναλλαγματικῆς, ἐκδίδω· **17)** τυπογρ. ἐκτυπώνω διὰ τοῦ πιεστηρίου : **τραβήξαμε πέντε χιλιάδες φύλλα**· **18)** ἀμτβ. πορεύομαι, κατευθύνομαι, προχωρῶ, ἀπομακρύνομαι, παραμερίζω : **ποῦ τραβᾷς** ἀποδῶ ;, - **τράβα ἴσια καὶ στρίψε ἀριστερά, - τράβα πάρα πέρα νὰ περάσω**· ‖ φρ. **τράβα ἐμπρὸς** προχώρει κ. μτφ. μὴ δειλιᾷς, μὴν ἀποκαρδιώνεσαι· ‖ **τράβα στὴ δουλειά σου** φρ. πρὸς ἀνεπιθυμήτως ἐπεμβαίνοντα ἢ μεσολαβοῦντα· **19)** ἀναρροφῶ ἀέρα, σχηματίζω ρεῦμα : **δὲν τραβάει αὐτὸ τὸ τζάκι**· **20)** παρατείνομαι, κρατῶ πολύ : **ἡ ἀρρώστια μου τράβηξε τρεῖς μῆνες, - τραβάει σὲ μάκρος αὐτὴ ἡ δουλειά**· **21)** ρηματ. π. τράβηγμα, τράβηξη, τραβηξιά, τραβηχτός.

τράγαινα (ἡ) αἲξ ἔχουσα θήλεος καὶ ἄρρενος αἰδοῖον, ἑρμαφρόδιτος αἴξ : Ἀριστλ.ΖΓ 770b,35.

τράγαις Ἡσ. «Αἰολεῖς».

τραγάκανθα (ἡ) κ. νεώτ. κ. τραγακάνθη ('Επιγρ.) κ. τραγάκανθος (ἡ) (Θεόφρ.Φ| 9,15,8 ἰδ.ἀνάγν.), Γαλ.(4,303) τὸ φυτὸν ἀστράγαλος ὁ κρητικὸς ἢ ὁ τοῦ Παρνασσοῦ : Θεόφρ.Φ| 9,1,3, Διοσκ. 3,20, Σωρ.1,123, Γαλ.6,636.

τραγακάνθινος-η-ον νεώτ. ὁ ἐκ τῆς τραγακάνθης ἐξαγόμενος : τραγακάνθινον κόμμι.

τραγαλέον Ἡσ. «διερρωγότα».

τραγαλίζω τρώγω : Ἀριστφ.Σφ.674 ἐκ κηθαρίου λαγαρυζόμενον καὶ τραγαλίζοντα τὸ μηδέν.

τραγάλιον (τὸ) μσν. τρωγάλιον βλ.λ. : Θεόγνωστ.Καν.125.

τραγαλισμός (ὁ) γλώσσ. τοῦ αἴκλον : Θεόγνωστ. Καν.5.

τραγάνα (ἡ) δημ. εἶδός τι τραγανῆς σταφυλῆς· 2) ἔδαφος πετρῶδες, ἄγονον.

τραγανάδι (τὸ) δημ. κ. τραγανίδι τὸ φυτὸν ἐρυθρόδανον τὸ λάμπον.

τραγανίζω δημ. μασῶ τι τραγανὸν ἢ σκληρόν : τραγανίζω στραγάλια· 2) ἀμτβ. τρίζω κατὰ τὴν μάσησιν: αὐτὸ τὸ ψωμὶ τραγανίζει στὰ δόντια.

τραγάνισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ τραγανίζω, τριγμός, τρίξιμο κατὰ τὴν μάσησιν.

τραγανιστός-ή-ό δημ. ὁ τρίζων κατὰ τὴν μάσησιν, τραγανός.

τράγανον (τὸ) μτγν. κ. μσν. τὸ κατώτατον ἄκρον τοῦ πτερυγίου τοῦ ὠτός, ὁ χόνδρος : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.7,7,2, Γαλ.16,135· 2) μσν. τὸ κατώτατον ἄκρον τῆς ῥινός, ὅπερ καὶ χόνδρος καλεῖται : Ἱππιατρ.26, αὐτ.130.

τραγανός (ὁ) μτγν. κ. δημ. τράγος βλ.λ.7) : Ἡσ. ἐν λ. χόνδρος· 2) τὸ φυτὸν σκορπίος, ἄ. τράγος βλ.λ.9) : Διοσκ.4,51· 3) δημ. ὁ τραχανὰς βλ.λ.

τραγανός-ή-ό(ν) (τραγεῖν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. τρώξιμος, ἐδώδιμος, φαγώσιμος : Ἡρωδιον.2,912, ΕΜ 731,15· 2) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ὅμοιος πρὸς χόνδρον, χονδρώδης, ὑπόσκληρος : Ἀθήν.Β,347Ε· ‖ δημ. τὸ οὐδ. τραγανὸ ὡς οὐσ. χόνδρος τῆς ῥινός, τοῦ ὠτὸς κττ.· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ τρίζων κατὰ τὴν μάσησιν : τραγανὸ σταφύλι - κεράσι· 4) δημ. ὁ τραγανὸς ὡς οὐσ. βλ.λ.

τραγασαῖος-α-ον ὁ ἐκ τῆς Ἠπειρωτικῆς πόλεως Τραγασαὶ καταγόμενος : Ἑλλάνικ.34J, Στράβ. 13,1,48, Πολυβ.6,63· 2) ὡς τραγασαῖα φαίνεται ἐπὶ χοίρων, μετὰ παιδιᾶς ἐπὶ τοῦ ρ. τραγεῖν : Ἀριστφ.Ἀχ.808· ‖ πατρὸς Τραγασαίου μετὰ παιδιᾶς ἐπὶ τῆς λ. τράγος βλ.λ. : αὐτ.853.

τραγειά (ἡ) δημ. κ. τράγεια τραγεία δορά.

τραγεῖν ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ τρώγω βλ.λ.

τράγειος-α-ον μτγν. κ. νεώτ., δημ. τράγιος-ια-ιο ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τράγον, ὁ τοῦ τράγου, τραγήσιος : Φιλόστρ.Γυμν.4 τῶν κρεῶν τὰ βόειά τε καὶ ταύρεια καὶ τράγεια, Κλήμ.Ἀλ. 850, - τράγιο κρέας· ‖ τὸ θηλ. τραγείη (δορὰ) ὡς οὐσ. δέρμα τράγου : Θεόκρ.5,51.

τραγελαφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τραγέλαφον, ἀφύσικος, τερατώδης, ἀλλόκοτος : τραγελαφικὸν κατασκεύασμα· ‖ ἐπίρρ. -ῶς.

τραγέλαφος (ὁ) κ. νεώτ. φανταστικόν τι ζῷον ἔχον σῶμα ἐλάφου καὶ τράγου : Ἀριστφ.Βάτρ. 937, Μέν.Ἀλ.4 κάκτυπωμάτων πρόσωπα, τραγέλαφοι, λαβρώνια· ‖ ὁμ. μνημονεύονται ὁμοῦ μετὰ τῶν κενταύρων ὡς μυθικὰ πλάσματα : Πλάτ. Πολ.488Α τραγέλαφοι καὶ κένταυροι, Ἀριστλ.Α Πρ.1,38,2, αὐτ.Α Ὑστ.2,7,2, αὐτ.Φυσ.4,1,1 ποῦ ἐστι τραγέλαφος ἢ σφίγξ; 2) μτγν. ζῷόν τι πράγματι ὑπάρχον ἐν Ἀραβίᾳ ἢ παρὰ τὸν Φᾶσιν, πιθ. εἶδός τι ἐλάφου ἢ δορκάδος πωγωνοφόρου : ΠΔ Ἰώβ.39,1 εἰ ἔγνως καιρὸν τοκετοῦ τραγελάφων πέτρας, Διόδ.2,51, Πλίν.Φ| 8,33· 3) νεώτ. ζωολ. γένος ἀρτιοδακτύλων θηλαστικῶν τῆς Ἀφρικῆς ἐκ τῶν κοιλοκέρων ὁμοιάζον πρὸς τὴν ἀντιλόπην· 4) εἶδός τι ποτηρίου ἔχον ἐπὶ τῆς κατὰ μέτωπον ἐπιφανείας εἰργασμένον ἐν ἀναγλύφῳ τὸ φανταστικὸν ζῷον τραγέλαφος, ἢ τὸ ἔχον τὸ σχῆμα τούτου : Ἀντιφάν.π.Ἀθήν.500D· 5) νεώτ. μτφ. πρᾶγμα ἀλλόκοτον, τερατῶδες, διάστροφον.

τράγεος-α-ον ὁ τράγεως βλ.λ. : ΑΠ 11,325 δεινήσας τράγεον πόδα· 2) τραγέα (δορὰ) (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ τραγῆ βλ.λ. : Θεόφρ.Ὀσμ.60.

τραγῆ ἐπ (ἡ) μτγν. δέρμα τράγου : Πολυβ.4,118.

τράγημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. ἐπιδόρπιον χάριν τέρψεως τρωγόμενον, συχν. κτ. πληθ., τρωγάλια, ξηροὶ καρποὶ ἐσθιόμενοι μετὰ τὴν κυρίαν τροφήν : Ἀριστφ.Ἀχ.1091, σύτ.Βάτρ.510 ἀνέβραττεν ὀρνίθεια καὶ τραγήματα ἔφρυγε, Πλάτ.Πολ.372C, Ξεν.Ἀν.2,3,15, Ἀντιφάν.1, Κλέαρχ.Πανδρ.1 κάρυα καὶ τραγήματα, Ἐπιγρ. καστάναια . . καὶ εἴ τινα ἄλλα τραγήματα· ‖ κ. μτφ. : Διον.Ἀλ. Ρητ.393 τραγήματα τῶν λόγων.

τραγηματίζω τρώγω τραγήματα : Ἀριστλ.Η Νικ.10,5,4 τραγηματίζειν ἐν τοῖς θεάτροις· ‖ συχν. τὸ μέσ. : Μέν.Ψευδηρ.1,14, Θεόφρ.Χορ.12.

τραγημάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τράγημα βλ.λ. : Ἀλκίφρ.35.2.

τραγηματισμός (ὁ) ἡ τῶν τραγημάτων βρῶσις, τὸ τρώγειν τραγήματα : Ἀριστλ.άπ.100.

τραγηματοπώλης (ὁ) Ἡσ. ἐν λ. κεγχρανοπώλης «ὁ πωλῶν τραγήματα».

τραγηματώδης-ους-ες μσν. ὁ ὅμοιος πρὸς τραγήματα βλ.λ. : Εὐστ.1141,15.

τραγήσιος-ια-ιο δημ. ὁ τράγειος βλ.λ.

τραγηφόρος-ον ὁ φορῶν τραγῆν, τραγείαν δοράν Ἡσ. «τραγηφόροι αἱ κόραι Διονύσῳ ὀργιάζουσαι τραγῆν περιῆπτοντο».

τρα(γ)ί (τὸ) δημ. μικρὸς τράγος.

τραγίαμβος (ὁ) λεξ. ὁ τραγικὸς ἴαμβος : Σουΐδ. ἐν λ. Ἀπολλόδωρος Ἀσκληπιάδου ἦρξε δὲ πρῶτος τῶν καλουμένων τραγιάμβων.

τραγίζω εἶμαι τράγος : Διοσκ.1,12 τραγίζει ἐν ὀσμῇ· 2) ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν παίδων, ὅταν ἀρχίσῃ νὰ καθίσταται τραχεῖα καὶ βραγχώδης : Ἱππ. 1175G, Ἀριστλ.ΖΙ 7,1,3, αὐτ.ΖΓ 5,7,20.

τραγικεύομαι σχόλ. ὁμιλῶ, ἐκφράζομαι τραγικῶς βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.9,601.

τραγικοκωμικός-ή-όν νεώτ. ὁ τραγικὸς καὶ κωμικὸς ἅμα, κωμικοτραγικός.

τραγικός-ή όν (τράγος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τράγον, ὁ ὅμοιος πρὸς αὐτόν : Πλάτ.Κρατ.408C τὸ ψεῦδὲς τραχὺ καὶ τραγικόν, Πλούτ.Πύρρ.11, Λουκ.Ὄνειρ.10· ‖ Ἡσ. «τραγικὸς πίθηκος· παροιμία ἐπὶ τῶν παρ' ἀξίαν σεμνυνομένων»· 2) κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τραγῳδίαν, ὁ ἁρμόζων εἰς αὐτήν : Ἡρ. 5,67 πρὸς τὰ πάθεα αὐτοῦ τραγικοῖσι χοροῖσι ἐγέραιρον, Πλάτ.Πολ.577Β· ‖ τραγικὸς ἀνὴρ ὁ τραγῳδός : αὐτ.Φαίδ.115Α· ‖ ὁ τραγικὸς ὡς οὐσ. ὁ τραγῳδός : Ἀριστλ.Ρητ.3,14,6· ‖ ἡ προσων. αὕτη ἐξόχως ἐπὶ τοῦ Εὐριπίδου : Φιλ.2,53· ‖ καλεῖται καὶ τραγικώτατος τῶν ποιητῶν : Ἀριστλ.Ποιητ.13,10· ‖ τραγικὴ σπουδὴ ἡ σπουδαιότης τῆς τραγῳδίας : Πλάτ.Νόμ.838C· ‖ τραγικὸς λῆρος ἐπὶ τῶν πλουσίων καὶ πομπωδῶν ἐνδυμάτων, ἃ ἐφόρουν οἱ ὑποκριταὶ τῆς τραγῳδίας : Ἀριστφ.Βάτρ.1005· ‖ ἡ τραγικὴ ποίησις ἡ ποίησις τῆς τραγῳδίας : Πλάτ.Πολ.602Β· ‖ ἡ τραγικὴ ἢ τὰ τραγικὰ ὡς οὐσ. ἡ τραγικὴ ποίησις : αὐτ.595C τούτων τῶν τραγικῶν πρῶτος διδάσκαλός τε καὶ ἡγεμὼν γενέσθαι· 3) μτφ. μεγαλοπρεπής, ἐπίσημος : Ἀριστφ.Εἰρ.136 ὅπως ἐφαίνου . . τραγικώτερος, Πλάτ.Μέν.76Ε τραγικὴ γάρ ἐστιν ἡ ἀπόκρισις, Ἀριστλ.Ρητ.3,3,4 διὰ τὸ σεμνὸν . . καὶ τραγικόν· 4) μτγν. ἐν κακῇ σημ. κομπαστικός, πομπώδης : Πολύβ.5,26,9, Πλούτ.Ἠθ

330A· **5)** ὁ τραγικῶς μινυρίζων, ὁ ἔχων ὕφος παραπονετικόν : Δημ.329 ὑποκριτὴς ἄριστος, τραγικὸς Θεοκρίνης· **6)** Ἡσ. «μεστὸς συμφορᾶς»· **7)** νεώτ. ὁ προκαλῶν, ὅπως αἱ τραγῳδίαι, τὸν ἔλεον, τὴν εὐσπλαγχνίαν, τὴν λύπην : **τρ- θάνατος, - τρ- θέαμα - κατάστασις - γεγονότα.**

τραγικότης-ητος νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι τραγικὸν βλ.λ.7), νὰ εἶναι τοιοῦτο, ὥστε νὰ προκαλῇ οἱονεὶ ἐν τραγῳδίᾳ τὸν ἔλεον, τὴν εὐσπλαγχνίαν, τὴν λύπην.

τραγικώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐκ τοῦ τραγικοῦ εἴδους : Παλαίφ.41 **τραγικώδης μῦθος.**

τραγικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. δημ. -ά μὲ τραγικὸν ὕφος ἢ τρόπον : Πλάτ.Πολ.413B, αὐτ.545E **φῶμεν αὐτὰς τραγικῶς ὡς πρὸς παῖδας ἡμᾶς παιζούσας,** Λουκ.'Αλ.39, αὐτ.'Ιστ.Συγγρ.16· ‖ δημ. **πολὺ τραγικὰ μᾶς τὰ λὲς** δίδεις ὑπερβολικὸν χρωματισμὸν εἰς τὴν ἀφήγησίν σου· ‖ **οἰκῶ τραγικῶς** διάγω ἐν λαμπρότητι : Πλούτ.Ποπλ.10.

τραγίλα (ἡ) δημ. ἡ ἀπὸ τοῦ τράγου ἀναδιδομένη ὀσμή, βαρβατίλα.

τράγινος-η-ον μτγν. ὁ τράγειος, τραγήσιος : ΑΠ 9,558,6 **τραγίνας δ' ὕπνος ἔμυσε κόρας.**

τράγιο (τὸ) δημ. κρέας τράγου· **2)** τὸ φυτὸν ἀνδρόσαιμον· **3)** τὸ φυτὸν ἄνισον.

τράγιον (τὸ) φυτὸν φυόμενον ἐν Κρήτῃ, ὅπερ κατὰ τὸ φθινόπωρον ἐκπέμπει ὀσμὴν τράγου, εἶδός τι ὑπερείκου : 'Αριστλ.Φυτ.1,7,1, Διοσκ.4,49.

τράγιος-α-ον μσν. κ. δημ. ὁ τράγειος βλ.λ. : 'Αχμ.'Ονειροκρ.242.

τραγίσκιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τραγίσκος, μικρὸ τραγί : Ἡσ.ἐξάγω **χωλὸν τραγίσκιον· παιδιᾶς εἶδος παρὰ Ταραντίνοις.**

τραγίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τράγος, μικρὸς τράγος, τραγί, τραγάκι : Θεόκρ.5,141 **φριμάσσεο πᾶσα τραγίσκων νῦν ἀγέλα,** ΑΠ 9,317· **2)** εἶδός τι θαλασσίου ἰχθύος : Μάρκελλ.Σιδ.23.

τραγιστάς Ἡσ. «τοὺς τὰ ἱερὰ κλέπτοντας».

τραγοβάμων-ονος-ον σχόλ. τραγόπους, ὁ ἔχων πόδας τράγου : Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.232.

τραγογένης (ὁ) δημ. ὁ τράγου γένειον ἔχων, τραγοπώγων· **2)** χλευαστ. ὁ τρέφων μακρὸν γένειον· ‖ ὑβριστικῶς ὡς ἐπίθ. κληρικοῦ.

τραγόδερμα-ατος (τὸ) νεώτ. τραγῆ, τραγεία δορά, τραγειά.

τραγοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τράγον, τραγόμορφος : Πλάτ.Κρατ.408D.

τραγόκερως-ων μτγν. ὁ ἔχων κέρατα τράγου : Διοσκ.4,50.

τραγοκουρικός-ή-όν μτγν. ἐπὶ μαχαίρας, ὁ ἐν χρ. πρὸς κουράν, γιὰ κούρεμα τράγων : Λουκ.'Αλ.46.

τραγόκτονος-ον ὁ ἀνήκων εἰς ἐσφαγμένους τράγους : Εὐρ.Βάκχ.139 **τραγόκτονον αἷμα.**

τραγόλας (ὁ) μτγν. παλτὸν ἢ ἀκόντιον ἀγκιστρωτόν : 'Ανών.π.Σουΐδ.

τραγομάσχαλος-ον οὗ αἱ μασχάλαι ὄζουσιν ὡς τοῦ τράγου, ποὺ μυρίζει τραγίλα : 'Αριστφ. Εἰρ.811 **Γοργόνες ὀψοφάγοι.. τραγομάσχαλαι.**

τραγόπαν-ανος (ὁ) μτγν. μυθικόν τι πτηνὸν τῆς Αἰθιοπίας : Πλίν.Φ1 10,70.

τραγοπόδαρος-η-ο δημ. ὁ τραγόπους βλ.λ.

τραγοπόδης (ὁ) δημ. ὁ τραγόπους βλ.λ.

τραγόπους-οδος-ουν κ. νεώτ., δημ. τραγοπόδης ὁ ἔχων πόδας τράγου, τραγοπόδαρος : Σιμων.134, ΑΠ 6,315, Γρηγ.Ναζ.1,81C **τὸν τραγόπουν.. Πᾶνα.**

τραγοπρόσωπος-ον λεξ. ὁ ἔχων πρόσωπον τράγου : Σουΐδ. **ἐν λ. Μένδην οὕτω καλοῦσι τὸν Πᾶνα Αἰγύπτιοι ὡς τραγοπρόσωπον.**

τραγοπτισάνη (ἡ) μτγν. πτισάνη ἢ ρόφημα ἐκ ζωμοῦ τράγου βλ.λ. : Καλλ.Αὐρ.Χρον.3,2,441.

τραγοπώγων-ωνος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ τράγου πώγωνα ἔχων, τραγογένης : Κρατῖν.Μαλθ.6· **2)** ὡς ... ὄνομα φυτοῦ τινος : Θεόφρ.Φ1 7,7,1, Διοσκ. 2,173· **3)** νεώτ. βοταν. φυτὸν ποῶδες ἐκ τῶν προσωπανθῶν, λαγόχορτο, σκούλι.

τραγορίγανη (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν θύμβρα, τραγορίγανος.

τραγοριγανίτης (ὁ) μτγν. ἐπὶ οἴνου, ὁ παρεσκευασμένος διὰ τραγοριγάνου : Διοσκ.5,55.

τραγορίγανος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. -ος (ὁ) (Διοσκ. 3,35) κ. -ον (τὸ) (Γαλ.14,450,14, Πλίν.Φ1 20,171. εἶδός τι ὀριγάνου, τὸ φυτὸν θύμβρα, τραγορίγονη.

τράγος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἄρρεν τῆς αἰγός, αρσενικὸ γίδι, τραγί : 'Οδ.Β 239, Πίνδ.άπ. 212, 'Ηρ.3,112 **τῶν αἰγῶν οἱ τράγοι,** Αἰσχ.άπ.190 **τράγος, γένειον.. πενθήσῃς** (τράγε, πρόσεχε μὴ καύσῃς τὰ γένια σου καὶ οὕτω πενθήσῃς δι' αὐτά)· ‖ **Κιλίκιοι τράγοι** ἐπὶ ἀνδρῶν μακρὰν καὶ δασεῖαν γενειάδα ἐχόντων καὶ ἐπὶ τῶν δασυτάτων καὶ θρασυτάτων καὶ ἀγροίκων : Κωμ.'Ανών. 215· ‖ ἐπὶ ἀνδρῶν **τράγου ὄζω, τράγου πνέω** ἐκπέμπω, ἀναδίδω ὀσμὴν οἵαν ὁ τράγος : ΑΠ 9,368, αὐτ.11,240· **2)** ἡ πρὸς τὴν ὀσμὴν τοῦ τράγου ὁμοιάζουσα ὀσμὴ τῶν μασχαλῶν : Γαλ. 3,245· **3)** ἡ ἐφηβικὴ ἡλικία, καθ' ἣν τραχύνεται ἡ φωνὴ ἐπὶ τὸ ἀνδρικώτερον : 'Ιππ.1358,3· **4)** ἡ κατὰ τὴν ἐφηβικὴν ἡλικίαν γινομένη μεταβολὴ τῆς φωνῆς : Greenhil.Θεόφ.232,7· **5)** μτγν. ἡ πρὸς τὰ ἀφροδίσια ροπή, λαγνεία : Λουκ.Κρόν.28· **6)** τὸ ἄρρεν τοῦ ἰχθύος μαινίδος : 'Αριστλ.Ζ1 8,30,3· **7)** μεῖγμά τι ἐκ χονδραλεσμένου σίτου, ἐξ ὀλύρας : Διοσκ.2,115· **8)** π. τοῖς Μεσσηνίοις ἡ ἀγρία συκῆ, ἐρινεός : Παυσ.4,20,2· **9)** όμ. φυτόν τι ἀκανθῶδες, πιθ. ὁ σκορπίος : Διοσκ.4,51· **10)** νεώτ. φυτὸν ποῶδες ἐκ τῶν ἀγρωστοειδῶν· **11)** εἶδός τι σπόγγου : 'Αριστλ. Ζ1 5,16,3, Διοσκ.5,138· **12)** μτγν. κ. νεώτ. μικρὰ προεξοχὴ κατὰ τὸ κάτω μέρος τοῦ προσθίου χείλους τοῦ πτερυγίου τοῦ ὠτός· Πολυδ.2,85 «τοῦ δὲ κοίλου τὸ μὲν ὑπὸ τὸ πέρας τοῦ κροτάφου ὑπανεστηκὸς εἰς τὸ ἔσω νεῦον τράγος, τὸ δὲ ἀντικείμενον ἀντίτραγος»· **13)** όμ. εἶδος ἐλαφροῦ πλοίου· πρβλ.Πολυδ.1,83 «ἔστι δέ τινὰ πλοῖα Λύκια λεγόμενα κριοὶ καὶ τράγοι».

τραγοσκελής-οῦς-ές ἐπὶ τοῦ Πανός, ὁ ἔχων τράγου σκέλη : 'Ηρ.2,46 **κατάπερ Ἕλληνες αἰγοπρόσωπον καὶ τραγοσκελέα,** Λουκ.Θε.Δ 22,2, 'Υμν. ἐν Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.124B.

τραγούδημα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις τοῦ τραγουδῶ.

τραγούδι (τὸ) μσν. δημ. ποίημα ᾀδόμενον : 'Ερωτόκρ.3,228, **- ἐρωτικὰ - κλέφτικα - δημοτικὰ τραγούδια·** **2)** γεν. ποίημα : **τραγούδια τῆς ξενιτειᾶς·** **3)** συνεκδ. κελάδημα πτηνοῦ.

τραγουδιστής (ὁ) μσν. δημ., θηλ. **-ίστρα, ὁ τραγουδῶν,** ᾄδων, ἰδ. ἐκεῖνος, ποὺ τραγουδεῖ καλὰ ἢ κατ' ἐπάγγελμα, ἀοιδός : 'Ερωτόκρ.2,219, αὐτ.1,907 **ἐτοῦτος ὁ τραγουδιστής, Νέννα, πολλὰ κατέχει.**

τραγουδιστός-ή-ό δημ. ὁ ᾀδόμενος, φαλλόμενος : **τραγουδιστὴ φωνή** ἡ μελῳδικὴ ἢ ἡ συρτή· ‖ ἐπίρρ. **-ά.**

τραγουδῶ-έω κ.-άω μσν. δημ., ποθ. ἀόρ. **(ἐ)τραγουδήθηκα** κ. **-ίστηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τραγουδημένος** κ. **-ισμένος,** ᾄδω : 'Ερωτόκρ.1,906, **- δὲν τραγουδάει καλά, - ἔρχεται τραγουδῶντας·** **2)** ἐξυμνῶ διὰ στίχων ἢ διὰ ποιητικῶν φράσεων : **ὁ Κρυστάλλης ἐτραγουδοῦσε τὴ ζωὴ τοῦ βουνοῦ καὶ τῆς στάνης·** **3)** ἐπὶ πτηνῶν, κελαδῶ.

τραγοφαγῶ-έω μτγν. ἐσθίω τράγους, τράγειον κρέας : Στράβ.3,3,7 **τραγοφαγοῦσι δὲ μάλιστα καὶ τῷ Ἄρει τράγον θύουσι.**

τράγω δωρ. τ. τοῦ τρώγω βλ.λ.

τραγῶ-άω (τράγος) ἐπὶ ἀνθρώπων, τραγίζω βλ.λ.1)· Γαλ.4,633 «ὁπόταν μεταβάλλῃ πως ἐπὶ τὸ τραχύτερόν τε καὶ βαρύτερον ἡ φωνή· τοῦτο γὰρ τὸ τραγᾶν ἐστι» : αὐτ.Χρ.Μορ.14,7, 'Αλέξ.'Αφρ.Πρ.

I,125· 2) ἐπὶ ἀμπέλων, ἐκβλαστάνω ἀφθόνους κλάδους καὶ φύλλα, ἄνευ καρπῶν· πρβλ. ὑλομανῶ: Ἀριστλ.Ζ1 546a,3, Θεόφρ.Φ1 4,14,6.

τραγῳδάριον (τό) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τραγῳδία: Διογ.Λ 6,80 **τά τε τραγῳδάρια .. Φιλίσκου εἶναι.**

τραγῴδημα-ατος (τό) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ᾆσμα, τραγούδι: Βασ.4,356C, Ἀχμ.Ὀνειροκρ.50· 2) τραγικὸν συμβάν: Εὐμάθ.297,302 **ὅλον δρᾶμα ζητεῖς καὶ ὅλον τραγῴδημα·** 3) νεώτ. τὸ τραγικῶς παριστανόμενον ἐν ὁμιλίᾳ ἢ ὑποκρίσει, τραγικὴ παράστασις.

τραγῳδής-οῦς-ες μτγν. κ. μσν. ὁ τραγοειδὴς βλ.λ.: Κορνοῦτ.148, Εὐδοκ.Μακρ.324.

τραγῳδητής (ὁ) σχόλ. ὁ τραγῳδός: Σχόλ. Θεόκρ.4,30.

τραγῳδητός-ή-όν σχόλ. ὁ παριστανόμενος ἐν τραγῳδίᾳ, τραγικός: Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.1493.

τραγῳδία (ἡ) (τραγῳδός) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. δρᾶμα ἡρωϊκόν, ἐπινοηθὲν ὑπὸ τῶν Δωριέων (Ἀριστλ.Ποιητ.3,5) **καὶ ἔχον παρ' αὐτοῖς λυρικὸν χαρακτῆρα** (Ἡρ.5,67), ὅπερ μεταφυτευθὲν εἰς Ἀθήνας, **προσέλαβε** τὴν τελείαν δραματικὴν μορφήν, ὁθ.δρᾶμα κινοῦν τὸν φόβον καὶ τὸν ἔλεον τῶν θεατῶν· ἡ λ. ἰδ. **σημαίνει** τράγων ᾠδὴν ἐκ τῶν τράγων, εἰς οὓς διεσκευάζοντο οἱ τραγῳδοῦντες, ὡς παριστῶντες τὴν ἀκολουθίαν τοῦ θεοῦ Διονύσου, ἢ ἐκ τοῦ τράγου, ὁ ὁποῖος ἐδίδετο ὡς ἔπαθλον εἰς τὸν νικητήν (Πάρ.Χρον. ἐν Ἐπιγρ.): Ἀριστφ. Ἀχ.400 **αὐτὸς δ' ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ τραγῳδίαν,** Πλάτ.Συμπ.173Α, Πλούτ.Ἠθ.785C **ὀκτὼ τραγῳδίας διαγωνίσασθαι·** 2) γεν. πᾶσα σοβαρὰ ἢ σπουδαία ποίησις, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν κωμῳδίαν, ὁθ. **ὁ Ὅμ.** καλεῖται ποιητὴς τραγῳδίας: Πλάτ.Θεαίτ.152Ε· 3) λόγος ὑπερβολικὸς γινόμενος ἐκ μέρους κατηγόρου: Ὑπερείδ.Λυκόφρ.10 (πιθ.γρ.), αὐτ.Εὐξ.37· 4) τραγικὸν μύθευμα: Πολύβ.6,56,11, Διόδ.Σ 19,8, Πλούτ.Δημήτρ.41 **ἦν δ' ὡς ἀληθῶς τραγῳδία μεγάλη περὶ τὸν Δημήτριον,** Ἄρατ.15· 5) πομπή, ἐπίδειξις: ΨΖάλευκ. ἐν Bentl.Φαλάρ.353, Λουκ.Ἐνύπν.24, Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,70 **τραγῳδίαν ἐπιθεῖναι τοῖς πράγμασι προσποιητήν·** 6) κ. νεώτ. κ. δημ. θλιβεράν, τραγικὸν γεγονὸς ἢ κατάστασις προκαλοῦσα τὸν οἶκτον, μέγα δυστύχημα: Πλάτ.Νόμ.817Β, αὐτ.Φίλ.50Β **ἡ τοῦ βίου τραγῳδία καὶ κωμῳδία, - ἡ τραγῳδία τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς·** 7) ᾆσμα, τραγούδι: Ἀν.Βοασσ.4,411, αὐτ.892.

τραγῳδικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος, ὁ ἁρμόζων εἰς τραγῳδίαν ἢ τραγῳδόν: Ἀριστφ. Πλ.424 **βλέπει γέ τοι μανικόν τι καὶ τραγῳδικόν·** 2) γεν. ὁ τραγικός: αὐτ.Ἀχ.886 **ἦλθες ποθεινὴ μὲν τραγῳδικοῖς χοροῖς,** αὐτ.Βάτρ.769, αὐτ.1495· 3) ὀδυνῶμαι τραγῳδικόν ὑπομένω τραγικὴν ὀδύνην: αὐτ.Ἀχ.9.

τραγῳδικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον τραγῳδικὸν βλ.λ.: Εὐστ.632,37.

τραγῳδιογράφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ γράφων τραγῳδίας, τραγῳδοποιός, τραγικὸς ποιητής: Πολύβ.2,17,6, αὐτ.3,48,8.

τραγῳδιοδιδάσκαλος (ὁ) μτγν. ἐσφ. τ. τοῦ τραγῳδοδιδάσκαλος βλ.λ.: Λουκ.Ὄνειρ.1.

τραγῳδιοποιός-όν δ. τ. τοῦ τραγῳδοποιὸς βλ.λ.: Πλάτ.Πολ.597Ε, αὐτ.605C.

τραγῳδοδιδάσκαλος (ὁ) ὁ τραγικὸς ποιητής, ὁ διδάσκων αὐτὸς τὸν χορὸν καὶ τοὺς ὑποκριτὰς καὶ ὁ παλαιότερον μετέχων εἰς τὰς παραστάσεις: Ἀριστφ.Θεσμ.88 **πεῖσαι τὸν τραγῳδοδιδάσκαλον ἐς Θεσμοφόροιν ἐλθεῖν,** Ἀριστλ.Ποιητ.4,13.

τραγῳδοποδάγρα (ἡ) μτγν. ὄνομα δράματος **μεταξὺ τοῦ σπουδαίου καὶ τοῦ κωμικοῦ, περιγράφοντος τὰ δεινὰ τῆς ποδάγρας καὶ ἀποδιδομένου εἰς τὸν Λουκιανόν.**

τραγῳδοποιητής (ὁ) σχόλ. κ. μσν. τραγῳδίας ποιητής, τραγῳδοποιός: Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.918, Εὐδοκ.Μακρ. ἐν Ἰωνιᾷ 228 **Θέογνις καὶ τραγῳδοποιητὴς καὶ πάνυ ψυχρός, ὃς καὶ Χίων ἐλέγετο.**

τραγῳδοποιός-όν ὁ ποιῶν τραγῳδίας, τραγικὸς ποιητής: Ἀριστφ.Θεσμ.30 **ἐνθάδ' Ἀγάθων ὁ κλεινὸς οἰκῶν τυγχάνει ὁ τραγῳδοποιός.**

τραγῳδοποιῶ-έω νεώτ. ποιῶ τραγῳδίας, εἶμαι τραγικὸς ποιητής.

τραγῳδός (ὁ,ἡ) (ἀοιδός· ᾠδός), βοιωτ. τραγαϜυδὸς (Ἐπιγρ.) κ. νεώτ. ποιητὴς τραγῳδιῶν καὶ ἅμα ἀοιδός: Ἀριστφ.Εἰρ.806, αὐτ.Ὄρν.787 **εἶτα πεινῶν τοῖς χοροῖσι τῶν τραγῳδῶν ἤχθετο·** || συχν. ὁ ἴδιος ὁ ποιητὴς ὑπεκρίνετο εἰς τὴν ἑαυτοῦ τραγῳδίαν: Ἀριστλ.Ρητ.3,1,3· || βραδύτ. ὅτε οἱ ποιηταὶ ἔπαυσαν λαμβάνοντες μέρος εἰς τὴν παράστασιν, ὁ ὅρος **τραγῳδὸς** ὡς **ἐπὶ** τὸ πλεῖστον ἀπεδίδετο εἰς τὸν ὑποκριτὴν τραγῳδίας (Ἀριστφ. Θεσμ.391), ὁ δὲ τραγικὸς ποιητὴς ἐκαλεῖτο τραγῳδοποιὸς ἢ τραγῳδοδιδάσκαλος· || νεώτ. ἠθοποιὸς τραγῳδίας· 2) κτ. πληθ. οἱ ἀποτελοῦντες τὸν τραγικὸν χορόν: Ἀριστφ.Σφ.1498, αὐτ.505, Ἰσαῖ.62,20· 3) κτ. πληθ. συχν. ἡ τραγῳδία: Ἀριστφ.Ὄρν.512 **ὁπότ' ἐξέλθοι Πρίαμός τις ἔχων ὄρνιν ἐν τοῖσι τραγῳδοῖς,** αὐτ.Εἰρ.806, Ἀνδοκ.34,40, Θεόφρ.Χαρ.20, Δημ.243 **τραγῳδοῖς καινοῖς** (κατὰ τὴν παράστασιν τῶν νέων τραγῳδιῶν).

τραγῳδῶ-έω παριστάνω τραγῳδίαν, ἰδ. ᾄδων αὐτήν: Ἀριστφ.Νεφ.1091 **τί δαί; τραγῳδοῦσ' ἐκ τίνων;** || μτ. ἀντικειμ. κτ. αἰτ., παριστάνω τι ἐν τραγῳδίᾳ: αὐτ.Θεσμ.85 **ὁτιὴ τραγῳδῶ καὶ κακῶς αὐτὰς λέγω,** Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.1, αὐτ. Περεγρ.39· 2) παθ. γίνομαι ὑπόθεσις τραγῳδίας: Ἰσοκρ.190Α, Στράβ.9,5,22· 3) λέγομαι διὰ τραγικῆς φράσεως: Ἀριστλ.Φυσ.6,9,4· 4) τὰ **τραγῳδούμενα** ὑποθέσεις τῆς τραγῳδίας: Πλούτ. Ἠθ.837D· 5) κ. νεώτ. λέγω, διηγοῦμαι ἐν τραγικῇ φράσει, ἀπαγγέλλω τραγικῶς: Δημ.229 **ἡλίκα νῦν ἐτραγῴδει·** 6) ὄνομα **τραγῳδῶ** κοσμῶ, καλλύνω, καλλωπίζω λέξιν: Πλάτ.Κρατ.414C· 7) παθ. ἐν φρ. **στολαὶ τετραγῳδημέναι** ὡς ἐν τῇ τραγῳδίᾳ μεγαλοπρεπεῖς καὶ πομπώδεις: Ἀντιφάν.3· || ἐπὶ λόγων **τετραγῳδημένοι** κόμπου πλήρεις, κομπορρήμονες: Διόδ.Σ 5,31· 8) μτγν. κ. μσν. ᾄδω, τραγουδῶ: Ἰω.Χρυσ.5,171Α **οὐκ ἐτραγῴδουν, οὐ παιᾶνας ᾖδον,** Σχόλ.Ὀππ.Κυν.(,1, Μακάρ.224, Μαλάλ.1 288,10.

τραῖνο (τό) (γαλλ.) δημ. σιδηροδρομικὸς συρμός, ἁμαξοστοιχία.

τράκ (γαλλ.) νεώτ. κ. δημ. ἄκλ., διεθν. ὅρ., θορύβησις, ψυχικὴ σύγχυσις, ὑπόφοβος διάθεσις συνήθως καὶ μετὰ τρομώδους κινήσεως συνοδευομένη, καταλαμβάνουσά τινα πρὸ τοῦ κοινοῦ ἐμφανιζόμενον ὡς ὁμιλητὴν ἢ ἀοιδὸν ἢ μουσικόν.

τραϊτοριά (ἡ) (ἰταλ.) μσν. δημ. προδοτικὴ πρᾶξις· || ἐπιβουλή, δόλος: Ἐρωτόκρ.2,805.

τραϊτοῦρος (ὁ) (ἰταλ.) μσν. δημ. προδότης ἐπίβουλος, δόλιος ἄνθρωπος· ἐν χρ. ὑβριστικῶς.

τράκα (ἡ) δημ. ἄ. στράκα βλ.λ.

τρακάρισμα (τό) δημ. σύγκρουσις τινος, ἰδ. ὀχήματος ἢ πλοίου πρὸς ἄλλο.

τρακάρω δημ., ἀόρ. ἐτράκαρα κ. ἐτρακάρισα, παθ. ἀόρ. τρακαρίστηκα, ἐμβάλλω εἰς σύγκρουσιν, κάμνω τι νὰ συγκρουσθῇ πρὸς ἄλλο· || ἀμτβ. ἐπὶ πλοίων, ὀχημάτων κττ., συγκρούομαι πρὸς ἄλλο, πέφτω ἐπάνω· 2) μτφ. συναντῶ τινα ἐξαίφνης: **στὸ δρόμο ἐτράκαρα τὸν Α·** 3) αὐνεκδ. ἐρίζω, τσακώνομαι.

τρακατρούκα (ἡ) δημ. ἡ στρ· πυροτέχνημα παράγον δι' ἀλληλαλλήλων ἐκρήξεων ζωηροὺς κρότους, κροτίς· 2) μτφ.ἐν πληθ. -ες ἀπειλαὶ ἢ ἐπαγγελίαι στομφώδεις ἀπραγματοποίητοι

τράκο (τὸ) δημ. κ. **τράκας** (ὁ) σύγκρουσις, τρακάρισμα· ‖ φρ. νεώτ. **βάρδα τράκα** κέλευσμα ἐκφωνούμενον πρὸς ἱστιοφόρα, ὅταν ἡ σύγκρουσις διαπιστωθῇ ὡς ἀναπότρεπτος, ἵνα προφυλαχθῇ τὸ πλήρωμα· **2**) μτφ. ἐν φρ. ἐπίθεσις, προσβολή, ἐπίπληξις : **τοῦ 'δωκα ἕνα τράκο ποὺ ἦταν ὅλα δικό του.**

τρακταΐζω μσν. λευκαίνω : ΕΜ 763,54· **2**) χειρίζομαι, ἐξετάζω, ψηλαφῶ : Μαλάλ.1 353Α.

τρακταϊσμός (ὁ) μσν. τὸ τρακταΐζειν βλ.λ.2) : Μαλάλ.1 673Β.

τρακταϊστής (ὁ) μσν. ὁ τρακταΐζων βλ.λ.2) : Μαλάλ.1 35Α.

τρακτᾶτον (τὸ) (λατ.) μσν. χειρισμός, ἐξέτασις, δοκιμή : Μαλάλ.1 407Α.

τρακτέρ (ὁ ἢ τὸ) (γαλλ.) δημ. ἄκλ. διεθν. ὅρος αὐτοκίνητον ρυμουλκὸν ὄχημα, βενζινοκίνητον ἢ πετρελαιοκίνητον.

τρακτός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ λευκός, ἀσπρισμένος, ὁ διὰ συχνῆς πλύσεως λευκανθείς : Παῦλ. Αἰγ.4,2) **τρακτὸς κηρός**· **2**) τὸ **τρακτὸν** ὡς οὐσ. ὁ τρακτὸς κηρός : ΕΜ 763,53· **2**) ὁμ. τὸ οὐδ. κ. **τράκτον** ὡς οὐσ. ζύμη πρὸς παρασκευὴν ζυμαρικῶν : Ἀθήν.3,113D.

τράκτωμα-ατος (τὸ) μσν. ἔμπλαστρον ἐκ κηροῦ τρακτοῦ, δηλ. λευκοῦ καὶ ἄλλων ὑλῶν, οἷον ρητίνης, ᾠῶν, λιβανωτοῦ : Ἱππιατρ.90,2,80, Ἱερακοσ.146, αὐτ.147.

τράμ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. τροχιόδρομος βλ.λ.

τραμβαγέρης (ὁ) δημ., θηλ. **-ισσα,** ὁ ὁδηγὸς τροχιοδρομικοῦ ὀχήματος.

τραμβάϊ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. κ. **τράμβαϊ κ. -άγιο** τρὰμ βλ.λ.

τράμη (ἡ) μτγν. ἡ τράμις βλ.λ. : Ἱππῶν.81.

τράμις (ἡ) τὸ περίνεον, τὸ μεταξὺ τοῦ πρωκτοῦ καὶ τῶν αἰδοίων μέρος : Ἀρχίλ.184, Ἀριστφ.Θεσμ. 246 **αἰθὸς γεγένημαι πάντα τὰ περὶ τὴν τράμιν**· **2**) Ἡσ. «τὸ τρῆμα τῆς ἕδρας»· **3**) αὐτ. «ὁ ὄρρος»· **4**) αὐτ. «τινὲς ἔντερον»· **5**) αὐτ. «ἰσχίον».

τραμουντάνα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ὁ βορρᾶς· ‖ **ἄστρο τῆς τραμουντάνας** ὁ πολικὸς ἀστήρ· **2**) ὁ βόρειος ἄνεμος· ‖ κτ. πληθ. οἱ **τραμουντάνες** οἱ ἀπὸ σκίρωνος μέχρι μέση πνέοντες ἄνεμοι.

τράμπα (ἡ) δημ. ἡ ἀνταλλαγή.

τραμπάκουλο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. μικρόν, **πλατὺ** καὶ μικρᾶς ταχύτητος ἱστιοφόρον μὲ ὠτοειδῆ ἱστία ὡς τὰ τῆς βρατσέρας βλ.λ., ἀλλὰ μὲ σταυρώσεις ἄνωθεν τοῦ ἀκατίου· **2**) μτφ. σωματώδης γυνὴ βραδέως βαδίζουσα.

τραμπάλα (ἡ) δημ. μικρὰ δοκὸς ἢ σανὶς ταλαντευομένη ἐπὶ ὑποστηρίγματος, τεθειμένου κατὰ τὸ κέντρον τοῦ βάρους της, ἐν χρ. ὡς παιδιά.

τραμπαλεύομαι δημ. ταλαντεύομαι· πρβλ. τραμπάλα.

τραμπαλίζομαι δημ. παίζω τραμπάλα βλ.λ.

τράμπις-ιδος (ἡ) μτγν., γενικ. ἐπ. κ. **τράμπιος** (Νίκ.Θηρ.268), εἶδός τι πλοίου, ναῦς, ἄκατος, πορθμὶς ἢ βαρβαρικὸν πλοῖον : Λυκόφρ.97, αὐτ.1299.

τραμπουκαριό (τὸ) δημ. ὁμὸς ἀπὸ τραμπούκους βλ.λ.· περιληπτ. οἱ τραμποῦκοι.

τραμπουκάρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τραμπουκάρω βλ.λ.

τραμπουκάρω δημ. ἐπὶ πλοίου, κλυδωνίζομαι ἐπικινδύνως· **2**) μτβ. δίνω τραμποῦκο, δωροδοκῶ.

τραμπουκέτο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. σκηνικὸν μηχάνημα, δι' οὗ στιγμιαίως καὶ ἐνώπιον τῶν θεατῶν ἐμφανίζονται ἐπὶ τῆς σκηνῆς ἢ ἐξαφανίζονται ἀπ' αὐτῆς πρόσωπα ἢ πράγματα.

τραμπουκοκρατία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔν τινι τομεῖ τῆς κοινωνικῆς ἢ πολιτικῆς ζωῆς ἐπικράτησις, ἰσχὺς τραμπούκων βλ.λ.

τραμποῦκο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ὁ τραμποῦκος βλ.λ.1)· **2**) φιλοδώρημα διδόμενον ἰδ. εἰς ἐκλογέα ἢ κομματάρχην· ‖ ὅθ. εὐτελὴς δωροδοκία, κωλόκουρο.

τραμποῦκος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. κ. **τραμποῦκο** (τὸ) εἶδός τι πούρου, σιγάρου τῆς Ἀβάνας.

τραμποῦκος (ὁ) (ἰταλ.) δημ., θηλ.-**α** ὁ λαμβάνων τραμποῦκο, ὁ εὐτελῶς χρηματιζόμενος κομματάρχης ἢ μπράβος πολιτικοῦ, ὁ πωλῶν τὴν ψῆφόν του ἐκλογεύς· **2**) συνεκδ. **εὐτελὴς κ.** ἰδ. δι' ἀπειλῶν, διὰ **φευτοπαλληκορισμοῦ ἐκβιαστής,** κουτσαβάκης· ‖ **κ. ὡς** ὕβρις.

τρανεύω δημ., ἀόρ. **ἐτράνεψα,** γίνομαι **τρανός,** μεγαλώνω κατὰ τὴν ἡλικίαν ἢ κατὰ τὸ μέγεθος, ὅθ. κρατύνομαι, ἀποκτῶ μεγαλυτέραν ἰσχύν· ‖ συνήθ. **ἐπὶ** δένδρων κ. ἄ. φυτῶν, αὐξάνομαι ταχέως καὶ εὐρώστως : **ἐτράνεψαν τὰ στάχια - τ' ἀραποσίτια - τ' ἀγριάγκαθα**· **2**) ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν φωνήν, ὑψῶ τὸν τόνον τῆς φωνῆς.

τράνζιτο (τὸ) δημ. ἄκλ. διαμετακόμισις **ἐμπορευμάτων**· ‖ ἐπίρρ. ὑπὸ διαμετακόμισιν.

τρανής-οῦς-ές κ. μσν. ὁ διατρυπῶν, διαπερῶν, διαπεραστικός, ἐν χρ. μ. μτφ., καθαρός, διαυγής, σαφής : Σοφ.Αἴ.23 **ἴσμεν γὰρ οὐδὲν τρανές, ἀλλ' ἀλώμεθα,** Εὐστ.Πον.203,2 **τὸ τοῦ λόγου τρανές.**

τρανολαλῶ-έω δημ. λαλῶ δι' ὑψωμένου τοῦ τόνου τῆς φωνῆς, μεγαλοφωνάζω.

τρανολογῶ-έω μσν. προφέρω εὐδιακρίτως, σαφῶς : Φώτ.Βιβλ.230,267,29, Μιχ.Ἀτταλ.Ἱστ.265,9.

τρανοποιῶ-έω μτγν. καθιστῶ τι τρανές, καθαρόν, εὐδιάκριτον, σαφές, ὅθ. ἐπὶ λόγου, προφέρω εὐδιακρίτως, σαφῶς : Βί.Δημ.ἐν Orat.Gr.1,4 (155,9) **τῶν στοιχείων οὐκ ἐτρανοποίει τὸ ρῶ.**

τρᾱνός-ή-ό(ν) μτγν. κ. μσν., νεώτ. συγκρ. **-ότερος -α-ον,** δημ. κ. **-ύτερος-η-ο,** ὑπερθ. **-ότατος-η-ον,** ὁ τρανής, σαφής, καταφανής, προφανής, ὁλοφάνερος : Μοσχί.π.Στοβ.114,9 **ἦν ἄρα τρανὸς αἶνος ἀνθρώπων ὅδε,** 585,1, Διαν.Ἀλ.Συνθ.22, Πλούτ.Ἠθ. 378Α, αὐτ.736Β, Τζέτζ.Χιλ.10,282, - **ἔχομεν τρανὰ δείγματα τῆς εὐφυΐας του**· κ. ἐπὶ προσ. : Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.16· **2**) νεώτ. κ. δημ. μέγας τὴν ἡλικίαν ἢ τὸ ἀνάστημα· ‖ γεν. ὁ ἔχων μεγάλας διαστάσεις, μεγάλος: παροιμ.**θέλεις τὸ τρανὸ χαυλιάρι ; πάρε καὶ μεγάλο φτυάρι** (οἱ ἔχοντες μεγάλας ἀξιώσεις πρέπει νὰ προσφέρουν καὶ μεγάλας ὑπηρεσίας)· **3**) ὁμ. συνεκδ. σπουδαῖος εἰς πλοῦτον ἢ ἰσχύν : **ἔγινε μεγάλος καὶ τρανός.**

τρανότης-ητος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τρανοῦ, τὸ νὰ εἶναί τις τρανὸς βλ.λ.1), σαφήνεια, εὐκρίνεια, καθαρότης φωνῆς ἢ ἀκοῆς : Πλούτ.Ἠθ.720Ε, Φίλ.2,61,52, Ἰω.Χρυσ.9,326C **εἰς τὴν προτέραν ἐπανήγαγεν εὐγλωττίαν καὶ τρανότητα,** Ἐπιφάν.2,180D, αὐτ.169D **οὐ τῇ τρανότητι τοῦ λόγου προσέχων.**

τράνταγμα (τὸ) δημ. βιαία διάσεισις.

τραντάζω δημ., παθ. ἀόρ. **(ἐ)τραντάχτηκα,** ἀνατινάσσω, συγκλονίζω : **μᾶς τράνταξε τὸ λεωφορεῖο**· **2**) συνεκδ. καταρρίπτω βιαίως : **τὸν τράνταξα χάμω**· **3**) καταφέρω ἰσχυρῶς : **τοῦ τράνταξε μιὰ γροθιὰ στὰ σαγόνια.**

τρανταχτός-ή-ό δημ. **σειστός, ἀνατινασσόμενος**· ‖ ἐπίρρ. -ά δι' ἀνατιναγμοῦ.

τρανῶ-όω μτγν. τρανόν, καθαρόν, σαφές, εὐδιάκριτον ποιῶ τι, διαλευκαίνω, διαφωτίζω, διασαφηνίζω : ΑΠ Συμπλ.304,8 **τρανοῖ τε τὸν νοῦν πρὸς νοήσεις εὐθέως,** Φίλ.2,140,35 **ἅπερ δὴ μόνα μάλιστα τρανώσειν ἔμελλεν,** Εὐστ.Πον.305,14.

τράνωμα-ατος (τὸ) διευκρίνησις, διασάφησις : Ἐμπ.349 **τρανώματα γλώσσης.**

τρανώνω δημ. κάμνω τινὰ τρανόν, τρανεύω.

τρανῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., συγκρ. **τρανότερον** (ΑΠ 9,298), ὑπερθ. **τρανότατα** (Τζέτζ.Χιλ.10,282) **κατὰ** τρόπον τρανῆ, **σαφῶς,** διαυγῶς, καθαρά, **ὁλοφά-**

νερα : Αἰσχ.'Αγ.1371 **τρανῶς 'Ατρείδην εἰδέναι κυροῦνθ' ὅπως,** αὐτ.Εὐμ.45, Εὐρ.'Ηλ.758, σύτ.Ρῆσ.30 **ἀπεδείχθη τρανῶς.**

τράνωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ τρανοῦν, τὸ νὰ κάμῃ τίς τι τρανές, σαφές, εὐδιάκριτον, διευκρίνησις, διοσάφησις : Βασ.3,206D **εἴ τι δέοι πλέον προστεθῆναι εἰς τράνωσιν,** Μετοχ.Θ 455.

τρανωτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἔχων τὴν ἰδιότητα τοῦ ποιεῖν τι τρανές, σαφές, εὐδιάκριτον, διευκρινιστικός, διασαφητικός, διαφωτιστικός : Γρηγ. Ναζ.1,610D **σαφηνιστικὸν πάντων καὶ τρανωτικόν,** Θεολ.'Αριθμ.33D.

τράπεδδα-ας (ἡ) 'Επιγρ. βοιωτ. προφ. τοῦ τράπεζα βλ.λ. : 'Επιγρ.'Ορχομενοῦ.

τράπεζα (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. **τράπεσδα** ('Αλκμ.61), βοιωτ. **τράπεδδα** ('Επιγρ.'Ορχομενοῦ) (ἡ λ. πιθ. κτ. σύντμησιν ἐκ τοῦ τετράπεζα· πρβλ. 'Αριστφ.ἀπ.447 **καὶ πόθεν ἐγὼ τρίπουν τράπεζαν λήψομαι**) σκεῦος ἢ ἔπιπλον ἀποτελούμενον ἐξ ὁριζοντίας πλακὸς στηριζομένης εἰς τέσσαρας συνήθως πόδας καὶ χρησιμεῦον πρὸς παράθεσιν τοῦ φαγητοῦ κυρίως, τραπέζι, τάβλα, συχν.π.'Ομ., παρ' ᾧ ἕκαστος ξενιζόμενος ἢ συνδοιτυμὼν εἶχεν ἰδιαιτέραν τράπεζαν : 'Οδ.Ρ 333 **τὸν κατέθηκε φέρων πρὸς Τηλεμάχοιο τράπεζαν ἀντίον,** αὐτ.Χ 74, Μέν.Ψευδηρ.1· εἰσήγοντο δὲ εἰς τὸ μέρος ἔνθα ἐδείπνουν πρὸ τοῦ δείπνου ἢ τοῦ γεύματος καὶ ἀπεκομίζοντο μετ' αὐτό : 'Ιλ.Ω 476, 'Οδ.Τ 61, 'Ηρ. 6,139 **τράπεζαν ἐπιπλέην ἀγαθῶν πάντων παραθέντες,** 'Αριστφ.Σφ.1216, Ξεν.Συμπ.2,1 **ὡς δ' ἀφῃρέθησαν αἱ τράπεζαι καὶ ἔσπεισαν**· ‖ **ξενίη τράπεζα** ἡ πρὸς τινα ξενιζόμενον παρατιθεμένη τράπεζα, ἐφ' ἧς καὶ ὡρκίζοντο θεωρουμένης ὡς ἱερᾶς : 'Οδ.Ξ 158, αὐτ.Φ 28 **οὐδὲ θεῶν ὄπιν ᾐδέσατ' οὐδὲ τράπεζαν,** Αἰσχ.'Αγ.701, 'Αρχίλ.81· ‖ **τραπέζῃ καὶ κοίτῃ δέχομαι εὖ** περιποιοῦμαί τινα μὲ τράπεζαν καὶ κλίνην : 'Ηρ.5,20 **εὖ ὑμέας ἐδέξατο καὶ τραπέζῃ καὶ κοίτῃ**· ‖ **περσικὴν τράπεζαν παρατίθημι** δειπνῶ πολυτελῶς, κατὰ τὸν περσικὸν τρόπον : Θουκ.1,130· **2**) συνεκδ. τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης βρώματα, τὰ ἐδέσματα, τραπέζι : 'Ηρ.1,162 **τὸν ὁ Μήδων βασιλεὺς 'Αστυάγης ἀνόμῳ τραπέζῃ ἔδαισε,** Εὐρ.'Αλκ.2, Ξεν.'Αν.7,3, 22· ‖ **αἱ δεύτεραι τράπεζαι** ἡ δευτέρα σειρὰ τῶν ἐδεσμάτων, τὸ δεύτερο πιάτο : Πλούτ.'Ηθ. 133Ε, 'Αθήν.14,639Β· ‖ παροιμ **Συρακοσία τράπεζα** ἐπὶ πολυτελοῦς διαίτης : 'Αριστφ.ἀπ.3, Πλάτ. Πολ.404D· **3**) ἔπιπλον τραπεζοειδὲς καθιερωμένον τοῖς θεοῖς, ἐφ' οὗ ἐναπετίθεντο ἐδέσματα καὶ ἀναθήματα : Δεῖν.108,35· **4**) σκεῦος, ἔπιπλον τοῦ ἀργυραμοιβοῦ, τοῦ χρηματιστοῦ, διότι οὗτοι εἶχον κατὰ τὴν ἀρχαιότητα τράπεζαν ἐν τῇ ἀγορᾷ, ἐφ' ἧς ἤσκουν τὸ ἔργον των : Λυσ.114,36 **κἀμοὶ μὲν τὰ προειρημένα διείλεκτο ἐπὶ τῇ Φιλέου τραπέζῃ,** Πλάτ.'Απολ.17C **ἐν ἀγορᾷ ἐπὶ τῶν τραπεζῶν,** 946 **ἡ ἐργασία ἡ τῆς τραπέζης** (ἡ τραπεζικὴ ἐργασία), αὐτ.895 **ἡ ἐγγύη ἡ ἐπὶ τὴν τράπεζαν** (ἐγγύησις, ἀσφάλεια δεδομένη εἰς τὴν τράπεζαν), αὐτ.900· ‖ **οἱ ἐπὶ ταῖς τραπέζαις** οἱ τραπεζῖται : 'Ισοκρ.358Β· ‖ **τράπεζαν κατασκευάζομαι** ἱδρύω τράπεζαν : 'Ισαῖ.ἀπ.2,3· ‖ **ἀνασκευάζω τράπεζαν** διαλύω τράπεζαν, χρεοκοπῶ : Δημ.33· **5**) νεώτ. κ. δημ. ἐπιχείρησις ἥτις ἀποβλέπει εἰς τὸ ἐμπόριον τοῦ χρήματος, δανείζουσα καὶ δανειζομένη ἐπὶ κέρδει : **ἐκδοτικὴ τράπεζα** (ἡ ἔχουσα τὸ προνόμιον νὰ ἐκδίδῃ χαρτονόμισμα)· **6**) πᾶσα τραπεζοειδὴς ἢ ἐπίπεδος ἐπιφάνεια, ἐφ' ἧς κεῖταί τι, οἷον τὸ ἐν τῷ πλοίῳ ἐγκάρσιον ξύλον, ἐν ᾧ ἐτίθετο καὶ ἐστερεοῦτο ὁ ἱστός : Σχόλ.'Ιλ.Ο 729· **7**) εἶδος βήματος, ἐφ' οὗ οἱ δοῦλοι ἐξετίθεντο πρὸς πώλησιν, ἵνα ὦσι περίοπτοι· Πολυδ.7,11 **«ἐφ' ὃ ἀναβαίνοντες οἱ δοῦλοι** πιπράσκονται, τοῦτο τράπεζαν 'Αριστοφάνης καλεῖ»· **8**) πινακὶς πρὸς ἔκτυπον κοσμηματικὴν ἐργασίαν, ἤτοι τορεῖον ἢ πρὸς ἐπιγραφάς : Χρησμ. π.Δημ.531 **τράπεζαν χαλκῆν πρὸς τὸ ἀνάθημα,** Παυσ.8,31,3 **κεῖται δὲ τράπεζα ἔμπροσθεν**· **9**) νεώτ. κ. δημ. **ἁγία ἢ ἅγια τράπεζα** ἡ εἰς τὸ μέσον τοῦ ἁγίου βήματος, ἐφ' ἧς τελεῖται ἡ θεία εὐχαριστία : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.5,8· **10**) μτγν. τετράγωνος ἐπιτάφιος λίθος : Πλούτ.'Ηθ.838C· **11**) όμ. ἡ κάτω μυλόπετρα : Πολυδ.8,19· **12**) όμ. μέρος τι καταπέλτου : 'Ηρων Βελοπ.135· **13**) μτγν. μέρος τι τοῦ ἥπατος : Νίκ.Θηρ.560· **14**) κτ. πληθ. τὸ κάτω, τὸ πρὸς τὰ νῶτα μέρος τῆς ὠμοπλάτης· Πολυδ.2,177 **«τῶν ὠμοπλατῶν, ὧν τὰ περὶ τῷ νώτῳ πλατυνόμενα τράπεζαι καλοῦνται»**· **15**) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐπιφάνεια τῶν γομφίων ὀδόντων· αὐτ.93 **«τῶν μέν τοι μυλῶν, τὸ μὲν πρὸς τῇ σαρκὶ βωμίσκον καλοῦσι, τὸ δὲ λεαῖνον τὰ σιτία τραπέζας»**· **16**) νεώτ. **πρασίνη τράπεζα** ἡ ἐφ' ἧς χαρτοπαικτοῦν, κ. συνεκδ. τὸ χαρτοπαίγνιον· **17**) νεώτ. γεωλ. στρῶμα πετρωμάτων ὁριζοντίως διατεταγμένον καὶ καταλαμβάνον μεγάλην ἔκτασιν· **19**) νεώτ. ὡς κύρ. ὄν. Τράπεζα (ἡ) ἀστερισμός τι τοῦ Νοτίου ἡμισφαιρίου.

τραπεζάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τράπεζα, μικρὸ τραπέζι· **2**) πνευματ. μικρὰ τράπεζα χρησιμοποιουμένη κατὰ τὰς πνευματιστικὰς συνεδριάσεις.

τραπεζαρεῖον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. ἑστιατόριον εἰς τὰς κοινοβιακὰς μονάς.

τραπεζάρης (ὁ) μσν. κ. δημ., θηλ. **-ισσα,** π.βυζ. ὁ τραπεζοκόμος τῶν μονῶν.

τραπεζαρία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. δωμάτιον εἰδικῶς ὡρισμένον πρὸς παράθεσιν τῶν φαγητῶν.

τραπεζάρχης (ὁ) νεώτ. ὁ προϊστάμενος τῆς τραπέζης δείπνου, συμποσίου.

τραπεζεύς-έως (ὁ) ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τράπεζαν (τοῦ φαγητοῦ), ὁ τῆς τραπέζης, τοῦ τραπεζιοῦ, π. 'Ομ. ἐπίθ. τῶν κυνῶν : 'Ιλ.Χ 69,αὐτ.Ψ 173 **τραπεζῆες κύνες** (οἱ οἰκιακοὶ κύνες τῶν πλουσίων, οἱ τρεφόμενοι ἐκ τῆς τραπέζης τῶν κυρίων αὐτῶν), 'Οδ.Ρ 309, 'Οππ.Κυν.1,473 **τραπεζήεσσι κύνεσσι**· **2**) ὁ ὁμοτράπεζος, ὁ σύνδειπνος : 'Αριστί.ἀπ.π.'Αθήν. 15,686Α **"Αδου τραπεζεύς, ἀκρατέα νηδὺν ἔχων**· **3**) ὁ παράσιτος : Πλούτ.'Ηθ.50C.

τραπεζήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς τράπεζαν, ὁ τῆς τραπέζης : Νίκ. Θηρ.526 **ὅσον κύμβοιο τραπεζήεντος.**

τραπέζι (τὸ) δημ. ἡ τράπεζα βλ.λ.1)· ‖ ἰδ. ἡ τράπεζα τοῦ φαγητοῦ· **2**) συνεκδ. τὰ ἐπὶ τῆς τραπέζης τοῦ φαγητοῦ σκεύη : **στρῶσε - σήκωσε τὸ τραπέζι**· **3**) γεῦμα ἢ δεῖπνον : Πολίτ.'Εκλ. Τραγ.65,2 **φίλοι τοὺς ἐπροσκάλεσαν, τοὺς εἶχανε τραπέζι, - κάθομαι στὸ τραπέζι** (λαμβάνω θέσιν παρὰ τὴν τράπεζαν ἐφ' ἧς παρατίθεται τὸ γεῦμα), **- τοὺς ηὗρα στὸ τραπέζι** (γευματίζοντας), παροιμ. **ηὗρες τραπέζι, κάθισε, ηὗρες ξυλιές, τραβήξου**· ‖ φρ. μτφ. **βρῆκε τραπέζι ἕτοιμο** ἢ **στρωμένο** ἐπὶ τῶν κτωμένων ἀγαθὸν δι' ὃ ἄλλοι ἐμόχθησαν.

τραπεζία (ἡ) ἡ κατασκευὴ τραπεζῶν : Θεόφρ. ΦΙ 3,10,1 **χρήσιμον ἔχει τὸ ξύλον πρὸς πολλὰ . . εἰς τραπεζίαν** (ἐσφ.γρ. ἀντὶ τραπεζοποιίαν).

τραπεζιατικόν (τὰ) μσν. ἡ διὰ τὴν τράπεζαν ἢ τὴν καθημερινὴν τροφὴν δαπάνη : Τυπικὸν Μοναστ.Κεχαριτωμ.7 (π.Θησ.Στεφ.).

τραπεζιέρα (ἡ) δημ. μοδίστα ἐπικεφαλῆς ὁμάδος ἐργατριῶν.

τραπεζιέρης (ὁ) δημ. κ.**-άρης** ὁ ἐπιμελούμενος τῆς τραπέζης τοῦ φαγητοῦ, ὁ τραπεζοκόμος.

τραπεζικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος **εἰς τράπεζαν** βλ.λ.5) : **τραπεζικὸν γραμμάτιον** (ἅ. τραπεζογραμμάτιον), **- τραπεζικοὶ τίτλοι,**

τραπεζιοειδής-οῦς-ές νεώτ. **ὁ** ἔχων σχῆμα τραπεζίου βλ.λ.2).

τρᾰπέζιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τράπεζα βλ.λ., μικρὰ τράπεζα, τραπεζάκι : Φύλαρχ.ἀπ.π. Ἀθήν.4,142D **τὰ δὲ παρατιθέμενα ἐπὶ μὲν τραπεζίου ἦν τοῦ τυχόντος,** Πλούτ.Δημήτρ.20 **τραπέζια μικρὰ . . τεκταινόμενος,** Σχόλ.Ἰλ.2Ι5 **ἐπιμήκεσι τραπεζίοις·** ‖ τράπεζα, τραπέζιον ἀργυραμοιβοῦ : Λυσ.ἀπ 50 μετ' **ἀβακίου δὲ καὶ τραπεζίου πωλῶν ἑαυτόν·** **2)** κ. νεώτ. τετράπλευρον γεωμετρικὸν σχῆμα ἔχον τὰς δύο μόνον ἀπέναντι πλευρὰς παραλλήλους καὶ τὰς τέσσαρας δὲ ἀνίσους : Ἀριστλ.Πρ.15,4, Στράβ.2,5,33 **ποιοῦσαν τραπέζιόν πως τὸ σχῆμα,** Γαλ.2,445,16 **οἷά περ οἱ γεωμέτραι καλοῦσι τὰ τραπέζια σχήματα·** **3)** νεώτ. γυμναστικὸν ὄργανον ἐκ δύο στερεῶν σχοινίων αἰωρουμένων καὶ ἡνωμένων κατὰ τὰ ἐλεύθερα αὐτῶν ἄκρα διὰ σκληρᾶς ῥάβδου.

τρᾰπεζῑτεία (ἡ) (τραπεζιτεύω) Ἐπιγρ. **τὸ ἐπάγγελμα** ἢ τὸ ἔργον τοῦ τραπεζίτου βλ.λ.

τρᾰπεζῑτεύω κ. μσν. εἶμαι τραπεζίτης, ἀσχολοῦμαι, καταγίνομαι εἰς τραπεζικὰς ἐργασίας : Δημ.953 **ἕτερος . . τραπεζιτεύσας ἔδωκε τὴν ἑαυτοῦ γυναῖκα** Τιμοδήμῳ, Διον.Ἀλ.Ἰσαῖ.5 **μετοίκου τινὸς τῶν τραπεζιτευόντων Ἀθήνησιν,** Πολυβ.7, 170, Θεμίστ.Ἐπιστ.15,2, Εὐστ.Ἰλ.339,5 **τραπεζιτεῦσαι χύδην·** **2)** ῥηματ.π. τραπεζιτεία.

τραπεζίτης (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **ὁ** παρὰ τὴν ἀγορὰν κ. γεν. ἐν δημοσίῳ τινὶ τόπῳ ὑπὸ στοὰν διατηρῶν τράπεζαν, παρ' ἣν ἤσκει τὸ κύριον αὐτοῦ ἔργον τῆς ἐμπορίας τοῦ χρήματος, ἤτοι τῆς ἀνταλλαγῆς, τοῦ δανεισμοῦ, τῆς ἀποδοχῆς παρακαταθήκης κ. γεν. τοῦ ἐπὶ τῷ συνήθει τόκῳ δανεισμοῦ χρημάτων, ὁ ἀργυραμοιβός, ὁ κολλυβιστής, ὁ σαράφης· Πολυδ.3,84,9 «τραπεζίτης, ἀργυρογνώμων, ἀργυραμοιβός, δοκιμαστής, ἐπικαθήμενος τραπέζῃ», Ἡσ. «καλλυβιστής, κερματιστής, δανειστής» : Ἀντιφάν.ἀπ.π.Ἀθήν.6,226E **τοὺς ἰχθυοπώλας . . μετά γε τοὺς τραπεζίτας,** Λυσ.ἀπ.1,1, Δημ.1186 **οἱ γὰρ τραπεζῖται εἰώθασιν ὑπομνήματα γράφεσθαι ὧν τε διδόασι χρημάτων,** ΚΔ Ματθ.25,27 **ἔδει οὖν σε βαλεῖν τὸ ἀργύριόν μου τοῖς τραπεζίταις,** Ἰώσ.ΑΙ 12,2,3 **τοῖς βασιλικοῖς τραπεζίταις,** Πλούτ.Ἠθ.116A, Λουκ.ΒΠρ. 11, Κοτελ.1,249· ‖ νεώτ. κ. δημ. γεν. **ὁ ἐκτελῶν** πάσης φύσεως τραπεζικὰς ἐργασίας, τοκιστής, μπαγκιέρης· ‖ ὁμ. ὁ διευθύνων τράπεζαν, τραπεζικὸν κατάστημα, πιστωτικὸν ἵδρυμα· **2)** κτ. πληθ. **τραπεζῖται** ἐνισχοῦ ἦσαν δημόσιοι ἄρχοντες : Ἐπιγρ.· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ γομφίος ὀδούς : **τὸ παιδί μας βγάζει τοὺς τραπεζῖτές του.**

τρᾰπεζῑτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφόμενος εἰς τραπεζίτην ἢ τράπεζαν : **ὁ Τραπεζιτικὸς τοῦ Ἰσοκράτους** (ἐπιγραφὴ τοῦ 17ου λόγου τοῦ Ἰσοκρ.),-**τρ- ἐπιταγή - ἵδρυμα·** **2)** τὸ οὐδ. **τραπεζιτικὸν** εἶδος φόρου ἐν Αἰγύπτῳ : Πάπ.

τραπεζογίγας-αντος (ὁ) μσν. ὁ γίγας **εἰς** τὴν τράπεζαν, ὁ τρομερὸς στὸ φαγί : Ἀνών.**εἰς** Μάξ. Ὁμολ.1,85D **κοιλίαι ἀργαί, τραπεζογίγαντες.**

τραπεζογραμμάτιον (τὸ) νεώτ. γραμμάτιον κυκλοφοροῦν ὡς νόμισμα καὶ ἐκδεδομένον ὑπὸ τραπέζης ἀναλαβούσης τὴν ὑποχρέωσιν τῆς ἐπὶ τῇ βάσει αὐτοῦ πληρωμῆς εἰς τὸν κομιστὴν ἀναλόγου ποσοῦ εἰς νόμισμα.

τραπεζόεδρος-ον νεώτ. **ἐπὶ στερεῶν, ὁ** ἔχων ἕδρας σχήματος τραπεζίου, οὗ αἱ ἕδραι εἶναι τραπέζια βλ.λ.2) : **τραπεζόεδροι κρύσταλλοι·** ‖ τὸ οὐδ. **τραπεζόεδρον** ὡς οὐσ. στερεόν, οὗ αἱ ἕδραι εἶναι τραπέζια.

τρᾰπεζοειδής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τράπεζαν ἢ τραπέζιον βλ.λ.2) : Στράβ. 14,6,3 **ἧς ὑπέρκειται λόφος τραχὺς ὑψηλὸς τραπεζοειδής,** Πλούτ.Ἠθ.895D, [illegible] εν.Ἰω.Τραπεζουντ. 373,2) ὡς **τράπεζά τις λαμπρ[illegible] τραπεζοειδὴς ἀτεχνῶς ἡ φερώνυμος Τραπεζο[illegible].**

τρᾰπεζοκόμος ὁ κ. νεώτ. [illegible] τὴν τράπεζαν, ὁ ἐπιμελούμενος τῆς τραπέ[illegible], ὁ ἐπιστατῶν εἰς τὴν παρασκευὴν αὐτῆς καὶ τὴν ὑπηρεσίαν **τῶν δαιτυμόνων, ὁ** τραπεζιέρης : Θεόρ[illegible].π.Λογγίν.Ὑφ.43,4 **τραπεζοκόμων . . καὶ ὀψοποιῶν ἡδύσματα,** Πλούτ.Ἠθ.616A, Διογ.Λ 9,80, Ἀθήν.4,170E **ὁ** τραπεζοκόμος **ὁ αὐτός ἐστι τῷ τρα[illegible]ζοποιῷ.**

τρᾰπεζοκομῶ-έω μσν. εἶμαι τραπεζοκόμος : Εὐστ.Πον.15,79 **τραπεζοκομεῖν καὶ εἰλαπινάζειν.**

τρᾰπεζοκόρος-ον (κορέννυμι) ὁ ἐν ξένῃ τραπέζῃ κορεννύμενος, δ.ἑρμ. ὁ καθαίρων, ὁ καθαρίζων τὴν τράπεζαν, ἐπίθ. κόλακος : ΨΦωκυλ.85 **μηδὲ τραπεζοκόρους κόλακας ποιεῖσθαι ἑταίρους.**

τρᾰπεζοκράββατον (τὸ) γλωσσ. τράπεζα καὶ κράββατος, δειπνητικὴ κλίνη.

τραπεζοκρατία (ἡ) νεώτ. πολιτικὴ κατάστασις, καθ' ἣν ἡ ἐπιρροὴ τῶν τραπεζῶν ἐξικνεῖται εἰς ὅλας τὰς ἐκδηλώσεις χώρας τινὸς καὶ τὰ διάφορα ζητήματα διακανονίζονται συμφώνως πρὸς τὰς ἐπινεύσεις καὶ τὰ συμφέροντα αὐτῶν.

τραπεζολοιχός-όν Σουΐδ. ὁ λείχων τὴν τράπεζαν, ὁ παράσιτος· πρβλ. τσανακογλύφτης.

τραπεζόμακτρον (τὸ) νεώτ. μάκτρον, πετσέτα τῆς τραπέζης.

τραπεζομάνδηλο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὀθόνη ἢ ὕφασμα ἐν χρ. ὡς ἐπικάλυμμα τραπέζης.

τραπεζομαντεία (ἡ) νεώτ. εἶδος μαντικῆς τῶν ἀρχαίων Ἑλλήνων, καθ' ἣν συνήγοντο μαντεύματα ἐκ τῆς θέσεως ἣν κατελάμβανον καὶ τῆς ἐπιφανείας ἣν παρουσίαζον πίπτοντες ἐπὶ τῆς τραπέζης κλῆροι ἢ κύβοι ἢ ἀστράγαλοι ἢ κύαμοι κττ., ἀνατσρασσόμενοι πρότερον ἐντὸς εὐρέος κέρατος ἢ ἄλλου βαθέος ἀγγείου.

τραπεζομάχαιρο (τὸ) δημ. μάχαιρα τῆς τραπέζης· ἀντίθ. σφάχτης.

τραπεζομεσίτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. μεσίτης τραπεζικῶν συναλλαγῶν κ. ἰδ. συναλλάγματος.

τραπεζομεσιτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τραπεζομεσίτην.

τρᾰπεζοποιία (ἡ) μτγν. ἡ κατασκευὴ τραπεζῶν : Στράβ.4,6,2.

τραπεζοποιός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. **ὁ** τραπεζοκόμος βλ.λ.· Πολυδ.3,41 «ὁ πάντων τῶν περὶ τὴν ἑστίασιν ἐπιμελούμενος», Ἡσ. «τραπεζοποιός· οὐχ **ὁ** μάγειρος· ἀλλ' ὁ τῆς πάσης περὶ τὰ συμπόσια παρασκευῆς ἐπιμελούμενος» : Ἀντιφάν ἀπ. π. Ἀθήν.4,170D **τραπεζοποιὸν ὃς πλύνει σκεύη, λύχνους ἑτοιμάσει, σπονδὰς ποιήσει, τἄλλ' ὅσα τούτῳ προσήκει,** Φιλήμ.ἀπ.170E, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ. 268, Βασ.2,6C **ἀνάπαυσόν σου τὸν μάγειρον, δὸς ἄδειαν τῷ τραπεζοποιῷ, στῆσον τὴν χεῖρα τῷ οἰνοχόῳ,** Θεοφάν.Συνεχ.124Ι1· ‖ ἰδ. π. Βυζ. ὁ ἔχων τὴν φροντίδα τῶν βασιλικῶν γευμάτων καὶ ἐπιτηρῶν τὴν τάξιν κατ' αὐτά, **ἃ.** δομέστικος τῆς βασιλικῆς τραπέζης.

τρᾰπεζοποιῶ-έω παραθέτω τράπεζαν μετ' ἐδεσμάτων, στρώνω τραπέζι : Δίφιλ.ἀπ. π. Ἀθήν.7, 291F **οὐ μὴ διατελεῖς τὴν ἡμέραν τραπεζοποιῶν ἐν ἀγαθοῖς πολλοῖς χύδην.**

τραπεζορήτωρ-ορος (ὁ) μτγν. ὁ ῥητορεύων κατὰ τὴν ὥραν τοῦ δείπνου : Ἀθήν.1,22E.

τρᾰπεζότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἀφῃρημένη ἔννοια τῆς τραπέζης : Διογ.Λ 6,53.

τρᾰπεζοτόπια καταλλακτικὰ (τὰ) μσν. τόποι ἔνθα τράπεζαι κολλυβιστῶν, ἀργυραμοιβῶν : Βαλσ. π.Κουμαν.Ἀθησ.34).

τραπεζοφόρος-ον κ. μσν. **ὁ** φέρων τράπεζαν· Πολυδ.10,69 «ὁ τὴν τράπεζαν φέρων»· **2)** τὸ ἀρσ. τραπεζοφόρος ὡς οὐσ. δοῦλος φέρων τρά-

πεζαν· Πολυδ.10,96 «ἐπεὶ δ' οὖν εἴρηται ὁ τραπεζοφόρος, ἔστι καταχρῆσθαι τῷ ὀνόματι ἐκεῖ ῥηθέντι ἐπὶ τοῦ τὴν τράπεζαν φέροντος, ᾗ ἐπῆσαν τοῖς ἄρχουσιν αἱ μυρρίναι» : 'Αριστφ.ἀπ.175· **3)** τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ἱέρειά τις τῆς Παλλάδος ἐν 'Αθήναις· ΑΒ 307,1 «τραπεζοφόρος ἡ ἱέρεια ἡ τὴν τράπεζαν παραθεῖσα τῇ 'Αθηνᾷ» :Λυκοῦργ.π.'Αρποκρ. ἐν λ.· **4)** τὸ οὐδ. **τραπεζοφόρον** ὡς οὐσ. τὸ κυλικεῖον, τράπεζα· Πολυδ.10,96 «τὴν τράπεζαν, ἐφ' ᾗ τὰ ἐκπώματα κατάκειται» : 'Αρτεμίδ.Δαλδ. 1,76· **5)** μσν. ὁμ. τὰ οὐδ. ὡς οὐσ. ἐπικάλυμμά τι τῆς ἁγίας τραπέζης : Συμ.Θεσσ.Να.216 κατασάρκα **δὲ τὸ λεγόμενον εὐθὺς καὶ μετ' αὐτὸ τραπεζοφόρον κέκληται, ὅτι τάφος ἐστὶ καὶ** θρόνος τοῦ 'Ιησοῦ.

τρᾰπεζοφορῶ-έω μτγν. ἐν μτφ. σημ. ἐπὶ τῆς Θεοτόκου : 'Επιφάν.2,297C **τραπεζοφοροῦσα τὸν οὐράνιον ἄρτον, Χριστὸν** (ἐπὶ τῆς Παρθένου).

τρᾰπεζὼ-οῦς (ἡ) ἡ τραπεζοφόρος βλ.λ.3)· 'Ησ. «τραπεζώ· ἱέρειά τις 'Αθήνησιν».

τρᾰπεζῶ-όω θέτω, τοποθετῶ τι ἐπὶ τῆς τραπέζης, τὸ παθ. : Σοφ.ἀπ 544 **ἀπυνδάκωτος οὐ τραπεζοῦται κύλιξ** (ἀπύθμενος ἐπὶ τῆς τραπέζης κύλιξ οὐ τίθεται) **2)** ἑτοιμάζω, παραθέτω τράπεζαν : 'Ιουλ.Λόγ 5,176D· **3)** ρηματ.π. τραπέζωμα, τραπέζωσις.

τραπεζώδης-ους-ες μτγν. κ. μσν. ὁ τραπεζοειδής : Στράβ.17,1,37 **ἐπίπεδόν τι τραπεζῶδες χωρίον,** Διόδ.3,45 λόφος **τραπεζώδης,** Νικ.Χων.Χρον. ἐν Φαβρικ.'Ελλ.Βιβλ.6,407.

τραπέζωμα-ατος (τὸ) (τραπεζῶ) 'Επιγρ., μσν. κ. δημ. τὸ ἐπὶ τῆς τραπέζης παρατιθέμενον ἔδεσμα, φαγητόν : 'Επιγρ. **καὶ τἄλλα τραπεζώματα πάντα τὰ παρατιθέμενα·** || μσν. συνεκδ. τὸ ἐπὶ τραπέζης τιθέμενον δοχεῖον, ἐπιτραπέζιον σκεῦος : Εὐστ.Πον.8,41 **ὡς καὶ ὀνειροπολεῖν τρυφὰς καὶ τραπεζώματα· 2)** (τραπεζώνω) δημ. ἡ παράθεσις γεύματος εἴς τινα.

τραπεζωνία (ἡ) δημ. **τὸ φυλλοβόλον** δένδρον διόσπυρος **ὁ** λωτός.

τραπεζώνω δημ. παραθέτω γεῦμα εἴς τινα, **τοῦ** κάνω τραπέζι· **2)** ρηματ.π. τραπέζωμα.

τραπέζωσις-εως (ἡ) (τραπεζῶ) μτγν. ἡ ἐπὶ τῆς τραπέζης παράθεσις τροφῆς, ἡ ἑτοιμασία τῆς τραπέζης φαγητοῦ : Πλούτ.'Ηθ 5,530 (Wyttenb.)· **2)** κ. π. Διον.'Αρεοπ.'Επιστ.9,1,797 **τὰ θεουργὰ μυστήρια παραδιδόντα διὰ τυπικῆς τραπεζώσεως** (κτ. Μάξιμ. εἰς Διον. 'Αρεοπ. ἔνθ' ἀνωτ.325 «τραπέζωσίν φησι τὰ ἐν τῇ θείᾳ τραπέζῃ διὰ τοῦ ἁγίου ἄρτου καὶ **τοῦ** ποτηρίου τῆς εὐλογίας τελούμενα μυστήρια»).

τρᾰπείομεν ἐπ. τ. ὑποτακτ. τοῦ τρέπω (κτ. **ἀ.** τοῦ τέρπω) : 'Ιλ.Ξ 314, 'Οδ.Θ 292.

τρᾰπελίζομαι ἀντὶ τροπαλίζομαι· 'Ησ. «τραπελιζόμενος· συνεχῶς ἀναστρεφόμενος».

τραπέλ(λ)α (ἡ) δημ. ἴδιος τρόπος **ἢ** σύστημα ὁμαδικῆς δι' ἀπόχης θήρας ὀρτύγων ἐν Μάνῃ.

τρᾰπελός-ή-όν **ὁ** εὐκόλως στρεφόμενος, μ. **ἐν** συνθέσει, **ἀ-, δυσ-, ἐκ-, εὐ-, παλιντράπελος.**

τρᾰπέμπᾰλιν ἐπίρρ. πρὸς τὰ ὀπίσω ἐστραμμένως· 'Ησ. «τραπέμπαλιν· ἐνηλλαγμένως ἢ παρηλλαγμένως», Φώτ. «ἐπ' ἀριστερᾷ· ὑπεναντίως» : Φερεκρ.ἀπ.56,354.

τράπεν κρητ. ἀπαρφ. **τοῦ** τρέφω **βλ.λ.** : 'Επιγρ. **τέκνον ἐ τράπεν ἐ ἀποθέμεν.**

τράπεσδα δωρ. τ. τοῦ τράπεζα βλ.λ.:'Αλκμ.61.

τραπέω θλίβω, **πατῶ** σταφυλὰς ἰδ. ἐν τοῖς ληνοῖς· 'Ησ. «τραπέουσι, πατοῦσιν ἐπὶ τῇ ληνῷ· τραπεῖν, ληνοπατεῖν, ληνοβατεῖν» : 'Οδ.Η 125, 'Ησίοδ. **Α 301 οἳ γε μὲν ἐτράπεον,** 'Ανάν.π.'Αθήν.7,282Β· **2)** ρηματ.π. τραπητής, τραπητός.

τρᾰπῆναι ἀπαρφ. παθ. ἀορ. τοῦ τρέπω βλ.λ.

τράπηξ-ηκος (ὁ) τράφηξ· 'Ησ. «τράπηκι· δόρατι».

τρᾰπητής (ὁ) (τραπέω) ὁ θλίβων, ὁ πατῶν σταφυλάς· 'Ησ. «πατηταί· οἱ τραπηταί».

τραπητός 'Ησ. «ὁ οἶνος», αὐτ. «τραπέοντο· ἐπάτουν· ἀπὸ **τούτου** καὶ οἶνος λέγεται τραπητός».

τράπουλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. δεσμὶς παιγνιοχάρτων.

τραποῦς (ἡ) μσν. ἡ τράπεζα : Εὐστ.Παν.323,1 **καιρὸς ἦν μοι ἀρίστου· καὶ ἡ τραποῦς πτωχικῶς μέν, ἐξηρτύετο δ' οὖν.**

τραππισταὶ (οἱ) νεώτ. τάγμα καθολικῶν **μοναχῶν** ἐν Γαλλίᾳ ἀπὸ τοῦ 12ου αἰ.

τράπω ἰων. τ. **τοῦ** τρέπω βλ.λ.

τραπῶ συνηρ. τ. τοῦ τραπέω **βλ.λ.**

τραρόν 'Ησ. «ταχύ».

τρᾰσιά (ἡ) (ταρσός) κ. μσν. πλέγμα ἐκ **καλάμων ἐφ'** οὗ **ἐξήραινον** τὰ σῦκα, ἢ ὁ τόπος **ἔνθα ἐξηραίνοντο τὰ** σῦκα· 'Ησ. «τρασιά· ἡ τῶν σύκων **φύκτρα, παρὰ τὸ** τερσαίνειν, **ἤγουν** τόπος **ἔνθα** ξηραίνουσιν αὐτά» : Εὐπ.ἀπ.135, 'Αριστφ.Νεφ.50 **ὄζων τρυγός, τρασιᾶς, ἐρίων περιουσίας,** Αἰλ.Ζ1 3,10 **ἑαυτὸν ἐν ταῖς τρασιαῖς κυλίνδειν** (σχόλ. «τρασιὰ λέγεται ὁ τόπος ἔνθα τὰ σῦκα ξηραίνεται»)· **2)** Πολυδ.7,144 «τὸ ἄθροισμα τῶν σύκων»· **3)** ἅλως, ἁλώνιον : Σοφ.ἀπ.123· **4)** μσν. τόπος **ἢ** πλέγμα ἐκ καλάμων πρὸς ξήρανσιν τυρῶν ἢ πλίνθων : Σουΐδ.,Γρηγ.Κορ.514.

τράσσης (ὁ) (γερμ.) νεώτ. πέτρωμά τι ἡφαιστειογενὲς **ὁμοιοφερὲς** πρὸς τὴν θηραϊκὴν γῆν.

τράστ (τὸ) (ἀγγλ.) νεώτ. κ. δημ. ἀκλ. συνένωσις πολλῶν ὁμοειδῶν βιομηχανικῶν ἐπιχειρήσεων εἰς μίαν πρὸς ὑποστήριξιν τῶν τιμῶν τῶν προϊόντων αὐτῶν : **τὸ τράστ τῶν ἀλευροβιομηχάνων.**

τράστο (τὸ) δημ. κ. (σ)τράϊστο πήρα, ταγάρι.

τράτα (ἡ) δημ. εἶδος στενομάκρου ἐλαφροῦ ἀλιευτικοῦ πλοιαρίου, δι' οὗ γίνεται **ἡ** ῥῖψις τῆς ἁλιευτικῆς συσκευῆς τοῦ γρίπου βλ.λ.1)· **2)** συνεκδ. αὐτὴ ἡ ἐκ δικτύων κωνικὴ σακκοειδὴς ἁλιευτικὴ συσκευὴ ἡ προσομοιάζουσα πρὸς τὸν γρῖπον βλ.λ.1) : **ρίξανε τὴν τράτα, μὰ δὲν πιάσανε τίποτε· 3)** εἶδος κυκλίου ὀρχήσεως ἰδίᾳ γυναικῶν.

τραταμέντο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἀ. τρατάρισμα βλ.λ.

τρατάρης (ὁ) δημ. ὁ ἐργαζόμενος εἰς τράταν βλ.λ.1).

τρατάρικο (τὸ) δημ. ἰδ. κτ. πληθ. πλοιάριον **ἁλιεῦον** μὲ τράταν βλ.λ.2).

τρατάρισμα (τὸ) δημ. ἡ προσφορὰ γλυκύσματος ἢ ποτοῦ χάριν φιλοφρονήσεως.

τρατάρω (ἰταλ.) δημ. κ. -έρνω, ἀόρ. **ἐτρατάρισα κ. ἐτράταρα,** μτχ. παρακ. **τραταρισμένος,** προσφέρω γλύκυσμα ἢ ποτόν τι χάριν φιλοφρονήσεως· || συνεκδ. κ. ἐπὶ προσφορᾶς ἀ. πραγμ.· **2)** ρηματ.π. τρατάρισμα.

τράτο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. διάστημα τοπικὸν **ἢ** χρονικὸν ἐπαρκὲς διά τινα πρᾶξιν : **δὲν ἔχει τράτο νὰ τρέξῃ - νὰ διαβάσῃ γιὰ ἐξετάσεις· 2)** φορά, φόρα : **πῆρε τράτο καὶ πήδησε τὸν τοῖχο.**

τραυλίζω (τραυλός) κ. νεώτ. κ. δημ., μέλλ. ἀττ. -ιῶ, εἶμαι τραυλός, πάσχω τραυλισμὸν βλ.λ., ψευδίζω, βατταρίζω, δυσκολεύομαι εἰς τὴν προφορὰν τοῦ φθόγγου ρ· Γαλ.9,268 «ὥσπερ τὸ ψελλίζεσθαι τῆς διαλέκτου πάθος ἐστίν, οὐ τῆς φωνῆς, οὕτω καὶ τὸ τραυλίζειν, μὴ δυναμένης τῆς γλώσσης ἀκριβῶς ἐκείνας διαρθροῦν τὰς φωνάς, ὅσαι διὰ τοῦ τ καὶ τοῦ ρ λέγονται, . . ὅσαι τε ἄλλαι παραπλήσιαι» : 'Αριστφ.Σφ.44 **εἶτ' 'Αλκιβιάδης εἶπε πρός με τραυλίσας· ὀλᾷς ; Θέωλος τὴν κεφαλὴν κόλακος ἔχει,** 'Αριστλ.ΖΜ 660a,27 **ψελλίζονται γὰρ καὶ τραυλίζουσι, τοῦτο δ' ἐστὶν ἔνδεια τῶν γραμμάτων,** 'Ασκληπιάδ.ΑΠ 12,162,4· κ. ἐπὶ παιδίων : 'Αριστφ.Νεφ.862, αὐτ.1381, 'Αριστλ. Ζ1 536b,6 **τὰ δὲ παιδία . . ψελλίζουσι καὶ τραυλίζουσι τὰ πολλά·** || ὁμ. κ. τὸ μέσ. **τραυλί-**

ζομαι (δ. άκκισμοῦ χάριν έπιτηδεύομαι ποιάν τινα τραυλότητα : Ἀρχιππ.άπ.3 κλασαυχενεύεταί τε καὶ τραυλίζεται· 2) νεώτ. γεν. εἶμαι βραδύγλωσσος· 3) κ. νεώτ. ὡς μτβ. μτ. αἰτ. λέγω τι μετὰ τραυλιζούσης φωνῆς, τραυλίζων λέγω τι, φελλίζω : Ἀριστφ.Σφ.46 ὀρθῶς γε τοῦτ' Ἀλκιβιάδης ἐτραύλισεν· 4) ἐπὶ τῆς χελιδόνος, τερετίζω : Ἐπιγρ. σοφὰ τραυλίζουσα χελιδονίς· 5) ρηματ.π. τραύλισμα, τραυλισμός.

τραύλισμα-ατος (τό) νεώτ. τὸ τραυλίζειν βλ.λ.(ι).

τραυλισμός (ὁ) (τραυλίζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. διαταραχὴ τοῦ λόγου, καθ' ἣν ὁ πάσχων προφέρει τὰ φυσιολογικὰ σύμφωνα τῶν λέξεων ἀτελῶς ἢ ἀντικαθιστᾷ ταῦτα δι' ἄλλων συμφωνικῶν στοιχείων σκληροτέρων ἢ καὶ μαλακωτέρων, οἷον τὸ θ διὰ τοῦ σ, τὸ ρ διὰ τοῦ γ κτλ., ἅ. ψευδισμός, βατταρισμός, φελλισμός· Ἐρωτιαν.366 «ὠνοματοπεποίηται ἡ λέξις ἀπὸ τινος ποιοῦ ψόφου» : Πλούτ. Ἠθ.53D ἀπομιμεῖσθαί φασι τοὺς συνήθεις.. Ἀριστοτέλους.. τὸν τραυλισμόν, Εὐστ.Πον.84,19 ὀρθῷ τραυλισμῷ τὸν κόλακα φωνῇ κόρακος ὑποκρισάμενον· || νεώτ. γεν. ἡ βραδυγλωσσία.

τραυλός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τραυλίζων, ὁ μὴ προφέρων καθαρῶς σύμφωνόν τι κ. ἰδ. τὸ ρ κ. λ, ὁ πάσχων ἐκ τραυλισμοῦ βλ.λ., ὁ φελλός, ὁ τσευδός : Ἱππ.Ἀφορ.1257, Καλλί.Κωμ. άπ.3 τραυλὴ μέν ἐστι, ἀλλ' ἀνεστομωμένη, Ἀριστλ.ΖΙ 492b,24 ὥσπερ τοῖς φελλοῖς καὶ τοῖς τραυλοῖς, Μαν 5,263 τραυλὸν ἐνὶ γλώσσῃ, Πλούτ. Ἠθ.963C, Βρυέν.Ν 4,22,100Α ὑπὸ ἀλαζονείας ἐπαρθείς φησι, Ποῦ ὁ τραυλός ; Καὶ γὰρ οὐκ ἀκριβῶς κατώρθου τὸ ρῶ· κ. ἰδ. ἐπὶ παιδίων : Ἡρ. 4,155 ἐξεγένετό οἱ παῖς ἰσχόφωνος καὶ τραυλός· πρβλ. Ἀριστλ.Ἀκουστ.2)· || νεώτ. γεν. ὁ βραδύγλωσσος, ὁ πάσχων ἐκ βραδυγλωσσίας· 2) ἐπὶ χελιδόνος, ὁ τερετίζων : Μνασάλκ.ΑΠ 9,70,1 τραυλὰ μινυρομένα.. χελιδών, Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠλ.141,1 τραυλὲ χελιδών.

τραυλότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τραυλοῦ βλ.λ.1), ἡ ἐκ γενετῆς ἢ ἐκ παθήσεως ὑπάρχουσα δυσχέρεια περὶ τὸ ὁμιλεῖν, ἅ. τραυλισμός, τσεύδισμα : Ἀριστλ.Πρ.11,30, Πλούτ.Ἀλκ.1 μέμνηται δὲ καὶ Ἀριστοφάνης αὐτοῦ τῆς τραυλότητος, Πρίσκ.225,2 (ἔκδ.Bonn.) γέλωτα ἐκ τῆς τραυλότητος τῆς φωνῆς παρέχειν.

τραυλόφωνος-ον Ἡσ. ὁ τραυλός, τσευδός.

τραυλῶ-όω μτγν. ἀντὶ τραυλίζω βλ.λ., τὸ παθ. : Γαλ.19,564,16 ταῖς λαλιαῖς τετραυλωμένοις· 2) ρηματ. π. τραύλωσις.

τραύλωσις-εως (ἡ) (τραυλῶ) μτγν. ἡ τραυλότης βλ.λ : Γαλ.18,1,51,13 (=9,268(Ch.) μαλακωτέρα τε καὶ ὑγροτέρα τὴν κρᾶσιν, ἡ τραύλωσις γίνεται.

τραῦμα-ατος (τὸ) (τείρω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., Ἰων. κ. δωρ. τρῶμα (Θεόκρ.21,50), βλάβη τοῦ σώματος ἐξ ἐξωτερικῆς βίας ἐπιφέρουσα λύσιν τῆς συνεχείας τῶν ἱστῶν καὶ αἱμόρροιαν, πληγή, λαβωματιά : Ἡρ.2,63 ἀποθνήσκουσι ἐκ τῶν τρωμάτων, αὐτ.3,29, Αἰσχ.Ἀγ.866, αὐτ άπ.299 τραύματ' ἐν στέρνοις λαβών, Εὐρ.Φοίν.1574, αὐτ. 1669, αὐτ.Ῥῆσ.751 φονίου τραύματος, Ἀριστφ.Ἀχ. 1205, Πλάτ.Νόμ.845C τυπτέσθω καὶ ἀμυνέσθω ἄνευ τραυμάτων, αὐτ.Πολ.408Α, αὐτ.Θεαίτ.142Β, Ξεν.Ἑλλ.4,3,20 πολλὰ τραύματα ἔχων, αὐτ.Ἀν.4, 6,10, Δημ.314 ὑφ' ὧν πολλὰ τραύματ' εἰληφώς, Ἀριστλ.άπ.159 μύει τραῦμα, Μαν.3,55 τραύματα .. δῶκεν, Πολύβ.2,57,7 βιαίοις τραύμασι περιπεσόντας, ΚΔ Λουκ.10,34 κατέδησε τὰ τραύματα αὐτοῦ ἐπιχέων ἔλαιον καὶ οἶνον, Πλούτ.Πύρρ.7 λαβὼν.. ὁ Πύρρος ἓν τραῦμα, αὐτ.Ἠθ.131Β, Λουκ. Θε.Δ 26,1 ἴχνη.. τραυμάτων, - τραῦμα διαμπερὲς τοῦ θώρακος, - διὰ μαχαίρας - διὰ πυροβόλου ὅπλου· || κ. ἐπὶ τῶν ἐκ μελισσῶν πληγμάτων : Θεόκρ.19,6 θηρίον ἐντὶ μέλισσα καὶ ἁλίκα τραύματα ποιεῖ· || τραυματισμός : Λυσ.4,1 κατηγορεῖται ἐπὶ τραύματι, Αἰσχίν.40,27, Ἀριστλ. Ἀθ.57,3 φόνου δίκαι καὶ τραύματος· 2) κ. μσν. ἐπὶ πραγμάτων, βλάβη, οἷον ἐπὶ πλοίων : Ἡρ. 6,16 ὅσοισι δὲ τῶν Χίων ἀδύνατοι ἦσαν αἱ νέες ὑπὸ τρωμάτων, Πολύβ.16,4,12 ταῖς.. πολεμίοις ὕφαλα τὰ τραύματα διδόντες· κ. ἐπὶ τῆς ἀμπέλου : Γεωπ.5,42,1 τὴν ὑπὸ τῆς δικέλλης .. τραυματισθεῖσαν .. περιπλασθήτω τὸ τραῦμα γῇ λεπτοτάτῃ· 3) ἡ ἐν πολέμῳ συμφορά, βαρεῖα ἧττα, κατατρόπωσις : Ἡρ.1,18, αὐτ.4,160, αὐτ.8,66 τὸ τρῶμα τὸ Λακωνικόν, Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.2 ὁ πόλεμος ὁ πρὸς τοὺς βαρβάρους καὶ τὸ ἐν Ἀρμενίᾳ τραῦμα· πρβλ.Σχόλ.Θουκ.3,18.

τραυμάτεια (ἡ) μτγν. κ. μσν. δ. γρ. τραυματία βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.183.

τραυματία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ τρῶσις, ὁ τραυματισμός : Ἀνδρ.Κρ.298Α αἱ τραυματίαι σου, ψυχή, ἐπληθύνθησαν, Θεοφάν.541,557.

τραυμάτίας (ὁ) ὁ λαβὼν ἢ ὁ φέρων τραῦμα, ὁ τρωθείς, ὁ τετρωμένος, ὁ τραυματισμένος, πληγωμένος, λαβωμένος : Πίνδ.άπ.244 χρυσέων βελέων ἐντὶ τραυματίαι (ἐπὶ τῶν φιλαργύρων), Ἡρ. 3,79, Θουκ.7,75 οἱ ζῶντες καταλειπόμενοι τραυματίαι τε καὶ ἀσθενεῖς, αὐτ.8,27, Ἀριστλ.Ποιητ. 1453b,32 ἐν τῷ τραυματίᾳ Ὀδυσσεῖ (ὀνομασία δράματος, πιθ. τοῦ Σοφ.), Φίλ.Μηχ.Βελοπ.96,20 οἱ στρατιῶται τραυματίαι γινόμενοι, Παυσ.5,5,10, Λιβάν.4,94,11, Ἀγαθ.332,2 (Bonn.) τραυματίαι ὀλίγοι ἐγεγένηντο, Τζέτζ.Χιλ.11,400,-τραυματίας πολέμου (ὁ ἐν τῇ μάχῃ ὑπὸ τοῦ ἐχθροῦ τραυματισθεὶς κ. κτ. ἐπέκτ. ὁ ἐκ τοιούτου τραυματισμοῦ ὑποστὰς σωματικήν τινα βλάβην, ἅ. ἀνάπηρος πολέμου).

τραυμάτίζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. τρωματίζω, ἀόρ. ἐτραυμάτισα, (Θουκ.4,14) κ. δημ. τραυμάτισα, παρακ. τετραυμάτικα (Ψήφ.π.Δημ.276), παθ. ἀόρ. ἐτραυματίσθην, Εὐρ.άπ.700, Θουκ.4,12, Ξεν.Ἑλλ.4,3,23), κ. δημ. (ἐ)τραυματίστηκα, παρακ. τετραυμάτισμαι (Αἰσχ.Εὐμ.246), μτχ. παρακ. δημ. τραυματισμένος, ἐπιφέρω τινὶ τραῦμα, τιτρώσκω, πληγώνω, λαβώνω : Ἡρ.1,59 τραυματίσας ἑωυτόν, Εὐρ.Βάκχ.762 θύρσοις ἐξανιεῖσαι χερῶν ἐτραυμάτιζον κἀπενώτιζον φυγῇ γυναῖκες ἄνδρας, Θουκ.4,14, Δημ.279 τινὰς δὲ καὶ τετραυματίκασι, ΚΔ Λουκ.20,12 οἱ δὲ καὶ τοῦτον τραυματίσαντες ἐξέβαλον, Λουκ.Ἐπιγρ.ΑΠ 11,80,2· κ. παθ. : Ἡρ.9,61 ἔπιπτόν τε αὐτῶν ἐν τούτῳ τῷ χρόνῳ πολλοὶ καὶ πολλῷ πλεῦνες ἐτρωματίζοντο, Αἰσχ. Εὐμ.246 τετραυματισμένον .. ὡς κύων νεβρόν, Θουκ.4,12, αὐτ.35 τραυματιζομένων ἤδη πολλῶν, Ξεν.Ἑλλ.4 3,23, ΚΔ Πράξ.19,16, Πλούτ.Νικ.27· || όμ. τὸ παθ. κ. ἐπὶ πραγμ., ὑφίσταμαι βλάβην, βλάπτομαι : Πολυδ.4,189 τραυματισθεισῶν τῶν νεῶν, Γεωπ.5,25,4 ἡ γὰρ τραυματισθεῖσα νοσεῖ καὶ ἀκαρπεῖ (ἡ ἄμπελος), αὐτ.42,1· 2) μτγν., μσν. κ. νεώτ. μτφ. ἐπιφέρω τὴν καιρίαν βλάβην : Μηναῖ.3, 3 Ἑσπ.Θεοτ τὸν τραυματίσαντα διαβόλου τὴν κακόνοιαν· 3) ρηματ. π. τραυματισμός.

τραυμάτικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τραῦμα, ὁ τοῦ τραύματος : Διοσκ.1,131 τραυματικαὶ ἀντίδοτοι, αὐτ.2,4 τραυματικὴ ῥίζα, Γαλ.2,225,17 τὴν τραυματικὴν θέαν, Ἱππιατρ.182,3 τραυματικῷ βοηθήματι· || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τραυματικὰ ὡς οὐσ. φάρμακα χρήσιμα πρὸς ἐπούλωσιν τραυμάτων, πληγῶν : Διοσκ.1,98 μείγνυται δὲ καὶ τραυματικοῖς χρησίμως, Ἱππιατρ.167,22· || νεώτ. ὁ τοῦ ἢ ὁ ἐκ τοῦ τραύματος : τραυματικὸς πυρετός· 2) μτγν. κ μσν. τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. τραυματικοὶ οἱ τραυματίαι, οἱ πληγωμένοι : Νεῖλ.Ἐπιστ.3,33,316C ἐν τῷ νοσοκομείῳ τοῦ παρόντος αἰῶνος τυγχάνου-

σιν ἄρρωστοι καὶ τραυματικοί, ASS Ἰουνίου 3, 334D περὶ δὲ τραυματικῶν, ἢ χωλῶν ἢ τυφλῶν.
τραυμάτιον (τό), Ἰων. τρωμ- ὑποκορ τοῦ τραῦμα βλ.λ., μικρὸν τραῦμα, ἡ μικρὰ βλάβη : Ἱππ.Ἐπιστ.3,1082.
τραυματιοφορεύς-έως (ὁ) νεώτ. ἀ. τραυματιοφόρος βλ.λ.
τραυματιοφόρος (ὁ) νεώτ. στρατιώτης ἰδίας ὑγειονομικῆς μοίρας ἔχων ἔργον τὴν διακομιδὴν τῶν τραυματιῶν κατὰ τὰς μάχας.
τραυματισμός (ὁ) (τραυματίζω) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τραυματίζειν βλ.λ.Ι), τρῶσις, πλήγωμα, λάβωμα : Γαλ.19,571,14 **τοὺς τραυματισμοὺς τοὺς ἐξαίφνης**, Εὐδοκ.371 **τραυματισμὸς ἄρθρων.**
τραυμᾶτιῶ-άω μσν. εἶμαι τραυματίας, πληγωμένος : Ἰωσ.Γενέσ.101,8.
τραυματολογία (ἡ) νεώτ. ἡ περὶ τῶν τραυμάτων ἰατρικὴ πραγματεία, ὡς κ. τὸ εἰς τὰ τραύματα ἀναφερόμενον μέρος τῆς χειρουργικῆς.
τραυματολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τραυματολογίαν.
τραυματόπνοια (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ καθ' ἑκάστην ἀναπνοὴν θορυβώδης εἴσοδος καὶ ἔξοδος ἀέρος διὰ τοῦ στομίου διαμπεροῦς τινος τραύματος τοῦ θώρακος.
τραυμᾶτοποιός-όν γλωσσ. ὁ τιτρώσκων, ὁ ἐπιφέρων πληγάς.
τραυμᾶτῶ-όω μτγν. κ. μσν. τραυματίζω βλ.λ.Ι|, τὸ παθ. : Ἐπιφάν.1,639D, ASS Ἰουνίου 4,749A **κατὰ τῶν τετραυματωμένων μελῶν.**
τραύξανον ἀ. τρώξανον βλ.λ., Φώτ. «τὰ ἀπὸ τῆς φάτνης ἀποπίπτοντα τῶν ἵππων ἢ τῶν βοῶν ἢ τῶν ἄλλων κτηνῶν λείψανα, σημαίνει δὲ καὶ τὰ ἀκανθώδη καὶ ξηρὰ **ξύλα**» : Φερεκρ.ἀπ.57· πρβλ. τρσύσανον.
τραυοπάλαιμα (τὸ) μσν. δημ. κ. **τραβοπάλαιμα** ἡ σφοδρὰ καὶ βιαία πάλη : Ἐρωτόκρ.4,1865 **καὶ μὲ τὸ τραυοπάλαιμα ἀγκαλιασμένοι πέσα.**
τραύσανον Ἡσ. «τραύσανον· ξηρὸν πᾶν ἢ φρύγανον».
τραυῶ δημ. δ. γρ. τοῦ τραβῶ βλ.λ.
τρᾶφᾶλίς-ίδος κ. **τρᾶφαλλίς** ἀντὶ τροφαλίς βλ.λ. : Παλυδ.6,48.
τράφαλλος κ. -ις Ἡσ. «τράφαλλος· ὁ χλωρὸς τυρός. οἱ δὲ τραφαλλίδα».
τράφεν αἰολ. κ. ἐπ. γ' πληθ. παθ. ἀόρ. β' τοῦ τρέφω βλ.λ. : Ἰλ.Α 251 **γενεαὶ . . ἀνθρώπων . ., οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο**· 2) δωρ. ἀπαρφ. τοῦ τρέφω βλ.λ. : Πίνδ.Π 4,115 Κρονίδᾳ **δὲ τράφεν Χείρωνι** (δ. γρ. **τράφειν**).
τρᾶφερός-ά-όν (τρέφω) κυρ. ὁ καλῶς τεθραμμένος, ὁ εὐτροφής, ὁ καλοθρεμμένος ὁ παχύς, ἐπὶ τῶν ἰχθύων : Θεόκρ.21,44 **καθεζόμενος δ' ἐδόκευον ἰχθύας, ἐκ καλάμων δὲ πλάνον κατέσειον ἐδωδάν. καί τις τῶν τραφερῶν ὠρέξατο**· 2) ὁ τρέφων, ὁ παχύνων : Ἄρατ.1027 **φῦλα κολοιῶν ἐκ νομοῦ ἐρχόμενα τραφεροῦ ἐπὶ ὄψιον αὖλιν** (σχόλ. «τῆς γῆς, ἐπειδὴ τὰς ἀρούρας βόσκονται, τὰ ἀποβαλλόμενα ἢ ἐκπίπτοντα τῶν καρπῶν διεπόμενοι»)· 3) . Ὁμ. ἐν χρ. τὸ θηλ. τραφερή (ἐνν. γῆ) ὡς οὐσ. **ἡ γῆ**, ἡ ξηρά, ἡ στεριά· Ἡσ. «τραφερήν· ξηράν· τὸ γὰρ πῆξαι θρέψαι λέγουσιν» : Ἰλ.Ξ 308 **οἵ μ' οἴσουσιν ἐπὶ τραφερήν τε καὶ ὑγρήν**, Ὀδ.Υ 98, Ὑμν.Δημ.43· || π. μτγν. κ. ὡς ἐπίθ. ὁ στερεός, ὁ ξηρός· Ἡσ. «τραφερόν· πηκτόν, τρόφιμον. λευκόν· ξηρόν. πεπηγμένον» : Ἀπολλ.Ρ 2,545, Ὀππ.Ἁλ.1,204 **τραφερὴ ἄρουρα**, αὐτ.5,334 **ἤθεα τραφερά** (ἐκτάσεις ξηρᾶς γῆς).
τράφη (ἡ) Ἐπιγρ. ἀντὶ τάφρη βλ.λ.
τράφηξ-ηκος (ὁ) κ. μσν. δοκός, τράβα, σανὶς ἢ ἐπίμηκες καὶ στενὸν τεμάχιον ξύλου, οἷον ὁ χάραξ, τὸ παλούκι· Ἡσ. «χάραξ, σκόλοψ» : Λυκόφρ 641 **ὑπὸ τράφηκος σῆμα κείμενον** σκοποῦ (σχόλ. «ξύλον, κορμός, σανὶς πλατεῖα»), Βίτ.Μαχ.109,4 ὁ **λόγος περὶ τοῦ ἄξονος τοῦ τράφηκος**· 2) δόρυ, ἀκόντιον· Ἡσ. «ἔνιοι δὲ τὸ δόρυ» : Λυκόφρ 1001 **τράφηκι φοινίῳ** (Τζέτζ. «δόρατι, ξίφει»)· 3) πλατεῖα σανίς, ἔνθα τοποθετοῦσι τοὺς νεοζύμους ἄρτους πρὸς μεταφορὰν εἰς τοὺς κλιβάνους, πινακωτή· Τζέτζ.Λυκόφρ.641 «κυρίως ἡ ὑπόπλατος σανίς, ἐν ᾗ τοὺς ἄρτους πρὸς τοὺς κλιβάνους ἀπάγουσι»· ΕΜ 744,36 «τὸ ξύλον ἔνθα τιθέασι τὸν ἄρτον»· 4) ἐπὶ πλοίων, οἱ κωπητῆρες, τὸ περιτόναιον ἢ ἡ ἐρκάνη, ἡ κουπαστή· ΕΜ 764,35 «τὸ τῆς νεὼς χεῖλος, ἐφ' οὗ οἱ σκαλμοὶ τίθενται», Ἡσ. ἐν λ. : Ἐπιγρ. **τράφηκος, ἕδρας κώπης ζυγίας.**
τραφόρο (τὸ) δημ. εἶδος διατρήτου **κοσμήματος** ἐπὶ λεπτοῦ ξύλου, ὀστοῦ ἢ **μετάλλου.**
τράφος (ἡ) κ. μσν. κ. δημ. (ὁ) ἀντὶ τάφρος βλ.λ. : Ἡρακλεωτ.Πίν.1,82 **τὰς τράφως τὰς διὰ τῶν χώρων ῥεώσας**, Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.125, Λέων Σοφ ΙΙ,8 **τράφῳ, ὃ λέγουσι φόσσα**, αὐτ.20,2, Εὐστ.Ἰλ.582,7· 2) δημ. **τράφος** κ. ἡ κατὰ μῆκος τάφρου συσσώρευσις τοῦ ἐξ αὐτῆς ἐκσκαφέντος χώματος· 3) δημ. ὁ ἐκ λίθων καὶ ἄνευ συνδετικοῦ κονιάματος **περίβολος**, **φράκτης ἀπὸ ξερολίθι**· 4) μσν., δημ. σωρὸς πραγμάτων σχηματιζόντων τοῖχον : Ἐρωτόκρ.4,1097 **τῶ σκοτωμένω τὰ κορμιά, ποὺ καίτουνταν ἀντάμη, τράφους ἐκάναν καὶ βουνιά.**
τράφω αἰολ. κ. δωρ. τ. τοῦ τρέφω βλ.λ., ἀπαρφ. **τράφειν** (Πίνδ.Ι 7(8),41) κ. **τράφεν** (Ἀριστφ.Ἀχ.788) **κ. τραφέμεν** (Ἡσίοδ.Θ 480), μτχ. **τράφοισα** (Πίνδ. Π 2,44), ἀορατ. **ἔτραφον** (Θεόκρ.3,16).
τρᾶχᾶλος (ὁ) Ἐπιγρ δωρ. τ. τοῦ τράχηλος **βλ.λ.**
τραχανάς (ὁ) δημ. εἶδος ζυμαρικοῦ ἐκ χονδροαλεσμένου σίτου ἢ σεμιδάλεως βρασθέντος ἐντὸς γάλακτος καὶ ἀποξηρανθέντος, ἀ. τραγανός : **γλυκὸς - ξινὸς τραχανάς**· || φρ. **ἔχει τραχανὰ ἁπλωμένο** (ἀδιαφορεῖ τελείως).
τραχάς (ὁ) δημ. εἶδος πελέκεως· 2) εἶδος πτυκτοῦ κυρτοῦ μαχαιριδίου χρησίμου διὰ **τὸ κλάδευμα**, κλαδευτήρι.
τραχεῖα (ἡ) (ἐνν. ἀρτηρία) νεώτ. τραχὺς καὶ στερρὸς ἰνοχόνδρινος ἀεραγωγὸς σωλήν, δι' οὗ τελεῖται ἡ ἀναπνοή, ἀποτελῶν παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ καὶ τοῖς ζῴοις συνέχειαν τοῦ λάρυγγος καὶ καταλήγων εἰς τοὺς βρόγχους, ἀ. ἀρτηρία βλ.λ.ΙΙ· || ὁ σωλὴν δι' οὗ ἀναπνέουσι τὰ ἔντομα, τὰ ἀραχνοειδῆ καὶ τὰ μυριάποδα· 2) ὁ ἀναπνευστικὸς πόρος ἢ στόμιον παρὰ τοῖς φυτοῖς.
τραχειακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τραχεῖαν βλ.λ.Ι) : **τραχειακὸς μῦς.**
τραχειῖτις-ιδος (ὁ) νεώτ ἰατρ.κ. **τραχεΐτις** καταρροϊκὴ φλεγμονὴ τοῦ βλεννογόνου τῆς τραχείας.
τράχεν δωρ. ἀντὶ τρέχειν : ΕΜ 356,10.
τραχεινός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ἐπὶ τόπων, ὁ τραχύς, ὁ τραχώδης, ἀνώμαλος, βραχώδης : Ἡρωδιον.Ἐπιμ.175,5, Κεδρ.Γεώργ.1,731, Εὐστ.Ἰλ.541,30 **τοῦ ἵππου ἐν τραχεινοῖς οὐ πάνυ εὐδοκιμοῦντος.**
τραχειοβρογχικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τραχεῖαν ἅμα καὶ τοὺς βρόγχους : **τραχειοβρογχικὴ ἀδενοπάθεια.**
τραχειοβρογχῖτις-ιδος (ἡ) **νεώτ.** καταρροϊκὴ φλεγμονὴ τῆς τραχείας ἅμα καὶ τῶν βρόγχων, ἐκδηλουμένη ὡς ἐπίπλοκος μορφὴ τραχειίτιδος.
τραχειοβρογχοσκόπησις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ.ἀ. βρογχοσκοπία βλ.λ.
τραχειοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀερογεμὴς ὄγκος τοῦ τραχήλου συνεχόμενος μὲ τὴν τραχεῖαν· 2) ἡ βρογχοκήλη βλ.λ.
τραχειομύκωσις-εως (ἡ) νεώτ. βοταν. γενικὴ ὀνομασία διαφ. σοβαρῶν νόσων τῶν φυτῶν, καθ' ἃς ταῦτα προσβάλλονται ὑπὸ μυκήτων.

τραχειοοισοφαγικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τραχεῖαν ἅμα καὶ τὸν οἰσοφάγον. **τραχειοοισοφαγικὸς μῦς.**

τραχειορραγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκ τῆς τραχείας αἱμορραγία.

τραχειοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ διὰ τοῦ λαρυγγοσκοπίου ἐξέτασις τῆς τραχείας.

τραχειοστένωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. στένωσις τοῦ αὐλοῦ τῆς τραχείας βλ.λ.ΙΙ.

τραχειοτομή (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **τραχειοτομία** ἐγχείρησις, καθ' ἣν διανοίγεται ὁ αὐλὸς τῆς τραχείας καὶ εἰσάγεται εἰδικὸν σωληνάριον διὰ τὴν λειτουργίαν τῆς ἀναπνοῆς ἐπὶ κινδύνου ἀσφυξίας ἐξ ἀποφράξεως τῶν ἀεροφόρων ὁδῶν.

τραχειοτομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τραχειοτομίαν βλ.λ.

τραχειοτομῶ-έω ἐνεργῶ, ἐκτελῶ τραχειοτομίαν.

τραχείτης (ὁ) νεώτ. πετρογρ: ἡφαιστειογενὲς πέτρωμα ἔχον ὡς κύρια συστατικὰ (ἀσβεστο)αλκαλιούχους ἀστρίους, βιοτίτην καὶ κεροστίλβην.

τραχειτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τραχείτην βλ.λ. : **τραχειτικὸς τόφρος** (ἡφαιστειογενὲς πέτρωμα ἐν χρ. πρὸς παρασκευὴν ὑδραυλικῶν κονιαμάτων).

τραχειῶδες-ους (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ τμῆμα τῶν φυτικῶν ἱστῶν, ὅπερ αὐξανόμενον σχηματίζει κοιλότητας **περικλειούσας** ὕδωρ ἢ ἀέρα

τραχεόστρακος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τραχὺ ὄστρακον · Εὐστ.'Οδ.Σ 1485,39 **τραχεόστρακος ὁ κτεὶς καὶ ῥαβδωτός.**

τραχέως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἰων. **τρηχέως**, δημ.**τραχ(ε)ιά**, συγκρ. **τραχύτερον** κ. **τραχυτέρως**, ὑπερθ. **τραχύτατα, κατὰ** τρόπον τραχὺν βλ.λ.ΙΙ, μετὰ τραχύτητος, ἀγρίως : Πλούτ.'Αρατ.8 **πρός τινα τραχέως οὕτως (ὁ κύων) ὑλακτεῖ**· **2)** κ. νεώτ.μτφ. μετὰ σκληρότητος, σκληρῶς, βαναύσως : 'Ηρ.Ι,73 **τρηχέως κάρτα περιέσπε ἀεικείῃ**, αὐτ.114, αὐτ.5,1, αὐτ.81, αὐτ.7,211, αὐτ.6,15 **περιέφθησαν τρηχύτατα** Πλάτ.Κλειτ.406 **πρὸς ἐμὲ ἔχειν τραχυτέρως τοῦ δέοντος**, 'Ισοκρ.3,33, αὐτ.55, Δημ.355 **τραχέως δ' ὑμῶν τῷ μηδὲ προσδοκᾶν σχόντων**, Πλούτ.Φωκ. 2) **ἀποκρινομένου . . τραχέως**, αὐτ.Λύσ 15, Λουκ. Λημῶν.11 **τραχυτέρῳ ἐχρήσατο τῷ προοιμίῳ.**

τραχηλάγρα (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ρευματαλγία τοῦ τραχήλου καθιστῶσα αὐτὸν δύσκαμπτον.

τραχηλάγχην (τράχηλος, ἄγχω) ἐπίρρ. μτγν. διὰ τοῦ τραχήλου, ἐκ τοῦ τραχήλου σφιγκτῶς : Εὐνάπ. ΒΣοφ.64(113) **τραχηλάγχην ἐπιλαβόμεναν ἕλκειν αὐτὸν εἰς τὸν Ἅιδην.**

τραχηλαλγία (ἡ) νεώτ. ἄλγος κατὰ τὸν τράχηλον.

τραχηλαιμάτωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. αἱμάτωμα κατὰ τὸν τράχηλον ἐκ ῥήξεως τοῦ στερνοκλειδομαστοειδοῦς μυός, ἐπὶ δυσκόλου τοκετοῦ.

τράχηλας (ὁ) δημ. κ. **τραχήλι** (τό) μικρὰ χερσόνησος μετὰ λαιμοῦ ἰσθμώδους.

τρᾰχηλᾶς (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τραχὺν τράχηλον, ἐπώνυμον τοῦ Κωνστ. τοῦ Μεγάλου, ὡς ἐκ τοῦ παχέος αὐτοῦ τραχήλου : Κεδρ.Γεώργ.269 **εὐρύτερος τοὺς ὤμους, καὶ παχὺς τὸν αὐχένα, ὅθεν καὶ τραχηλᾶν αὐτὸν ἐπωνόμαζον**· **2)** κτ. Sext.Aurel.Victor.Epitom.4,8 (irrisor) σκώπτης.

τραχηλέα (ἡ) μσν. περιτραχήλιον, τραχηλιά : Νικ.Χων.Χρον.284Α, Διγεν.'Ακρ.1537 **ἡ τραχηλέα του ἦτανε μὲ ἄμπαριν καὶ μόσχον.**

τραχήλης (ὁ) δημ. ὁ σκληροτράχηλος, **ὁ** πείσμων.

τραχήλι (τὸ) δημ. ἴδ. τράχηλας βλ.λ.

τραχήλια (τὰ) τεμάχια τῶν περὶ τὸν τράχηλον κρεάτων καὶ χόνδρων, ἅτινα ἀπερρίπτοντο μετὰ τῶν λοιπῶν ἀχρήστων μερῶν : 'Ιππ.1227Β **βόεια τραχήλια**, Φερεκρ.ἀπ.'Επιλήσμ.5 **ὅστις παρέθηκε κράνια ἢ τραχήλια**, 'Αριστφ.Σφ.968 **καὶ τραχήλι' ἐσθίει καὶ τὰς ἀκάνθας** (σχόλ. «τὰ ἄκρα καὶ τὰ εὐτελῆ κρέα ἢ τὰ ἀποβαλλόμενα τῶν ὄψων», αὐτ. «ἄλλως· τὰ κεφάλαια τῶν ἰχθύων, ὡς ἀκανθώδη»).

τραχηλία (ἡ) μσν. ἡ τραχηλιὰ βλ.λ.Ι) : Πρόδρ. 2,53 **ἀπέσω .. τραχηλία σου.**

τραχηλιά (ἡ) δημ. τὸ περὶ **τὸν** τράχηλον μέρος τοῦ χιτῶνος, **τὸ** περὶ τὸν λαιμὸν ἄνοιγμα τοῦ ὑποκαμίσου· ‖ περιλαίμιον, ἴδ. νηπίων· **2)** τεμάχιον κρέατος ἐκ τοῦ τραχήλου σφαγίου.

τραχηλιάζω μτγν. ἀντὶ τραχηλιῶ βλ.λ. : 'Ισίδ. Πηλ.1,368 **ἔναντί τινος τραχηλιάζειν**· **2)** ρηματ.π. τραχηλιαστής.

τρᾰχηλιαῖος-α-ον μτγν., μσν. **κ.** νεώτ. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τράχηλον, **ὁ** τοῦ τραχήλου, ὁ κατὰ ἢ περὶ τὸν τράχηλον· ‖ τὸ οὐδ. **τραχηλιαῖον** ὡς οὐσ. τὸ μέρος τοῦ τραχήλου, τὸ περὶ τὸν τράχηλον μέρος : 'Ησ.ἐν λ. **κόλλαπες τὸ τραχηλιαῖον** τοῦ βοός, Εὐστ.'Οδ.1915,13 **κόλλοψ τὸ τραχηλιαῖον τοῦ ταύρου.**

τραχηλιαστής (ὁ) (τραχηλιάζω) μσν. κ. νεώτ. ὁ τραχηλιῶν, ὁ ἔχων τεταμένον πρὸς τὰ ἄνω καὶ ὀπίσω τὸν τράχηλον, ὅθ. ὁ ὑπερήφανος : Θεοφύλ. Βουλγ.3,642Α **ὁ ἀπ' ἀρχῆς ἀποστάτης καὶ τραχηλιαστής**· **2)** νεώτ. ζωολ. γένος κωπηπόδων **λερναιοποδιδῶν** περιλαμβάνον διάφορα εἴδη καρκίνων τῶν γλυκέων ὑδάτων.

τραχηλίζω κ. νεώτ., μέλλ. **τραχηλίσω,** ἀόρ. **ἐτραχήλισα,** κυρ. ἐπὶ παλαιστῶν, ἁρπάζω, συλλαμβάνω τινὰ ἐκ τοῦ τραχήλου ὅπως καταρρίψω αὐτόν, **ἢ** κάμπτω τὸν τράχηλόν τινος πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ καταβάλλω αὐτόν : Θεόφρ.Χαρ.26 **ῥίψας τὸ ἱμάτιον τὸν βοῦν αἴρεσθαι, ἵνα τραχηλίσῃ,** Πλούτ.'Αντ. 33 **διαλαμβάνων τοὺς νεανίσκους ἐτραχήλιζεν** ‖ παθ. λαμβάνομαι ἐκ τοῦ τραχήλου, καταβάλλομαι : Διογ.π.Διογ.Λ 6,61 **ὃς ὑπὸ τοῦ τυχόντος κορασίου τραχηλίζεται,** Τέλ.π.Στοβ.3,297 **ὑπὸ πάντων.. μαστιγοῦται, παρατηρεῖται, τραχηλίζεται,** Πλούτ.'Ηθ.521C **ἀπὸ θεάματος τραχηλιζόμενος καὶ περιαγόμενος**· ‖ ὁμ. τὸ παθ. ποιοῦμαι χρῆσιν τοῦ τραχηλισμοῦ βλ.λ. **ἐν τῇ πάλῃ** : Πλούτ.'Αντ.132C, Ξεν.Λακ.5,9, Θεμίστ.Λόγ.23,291Β **ὃν πολλοὶ ἐθεάσαντο ἐν ταῖς γυμνασίοις τραχηλιζόμενον . . ῥᾳδίως**· **2)** τὸ παθ. μτφ. καταβάλλομαι, κατανικῶμαι, κακοῦμαι : Φίλ.2,127 **τραχηλιζόμενοι ταῖς ἐπιθυμίαις, πάνθ' ὑπομένουσι δρᾶν τε καὶ πάσχειν,** 'Ιώσ.Π 4,6,2 **πολέμῳ καὶ διχονοίᾳ καθ' ἡμέραν τραχηλιζομένους οἰκτρότατα πάσχειν**· **3)** γλωσσ. «εἰς τράχηλον ἀνατρέπω», ἐπὶ ἵππων, καταρρίπτω τὸν ἱππέα ὑπεράνωθεν τοῦ τραχήλου μου· ‖ τὸ παθ. ἐπὶ πλοίων, καταβυθίζομαι μὲ τὴν πρῷραν πρὸς τὰ κάτω : Στράβ.6,2,3· **4)** νεώτ. στρέφω πρὸς τὰ ὀπίσω τὸν τράχηλον ζῴου πρὸς σφαγήν· **5)** δεικνύω, φανεροποιῶ, φανερώνω, τὸ παθ. παρακ. **τετραχηλισμένα** ἀνεῳγμένα· 'Ησ. «τετραχηλισμένα· πεφανερωμένα» : ΚΔ'Εβρ.4,13 **πάντα δὲ γυμνὰ καὶ τετραχηλισμένα τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ** (κτ.Οἰκουμ. «κάτω κύπτοντα καὶ τὸν τράχηλον ἐπικλίνοντα, διὰ τὸ μὴ ἰσχύειν ἀτενίσαι τῇ δόξῃ ἐκείνῃ τοῦ κριτοῦ καὶ Θεοῦ ἡμῶν 'Ιησοῦ»), Βασ.1,425Β· **6)** ρηματ.π. τραχηλισμός, τραχηλιστήρ.

τρᾰχηλικός-ή-όν σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τράχηλον : Σχόλ.Λυκόφρ. 994 **τὴν τραχηλικὴν ἐξοχήν, - τραχ- νεῦρον- μύες.**

τρᾰχηλιμαῖος-αία-αῖον μτγν. ὁ τραχηλιαῖος βλ.λ. : Στράβ.2,5,27 **τῶν ὡς ἂν τραχηλιμαίων μερῶν ὑπερπιπτόντων εἰς τὴν συνεχῆ Κελτικήν.**

τρᾰχήλιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τράχηλος, **τὸ κάτω** τοῦ δόρατος, στύραξ· ΕΜ 732,1· **2)** κτ. πληθ. τραχήλια βλ.λ.

τρᾰχήλιος (ὁ) **ὁ** τραχηλιαῖος : ΑΒ 202,26 **κόσμος τραχήλιος**

τρᾰχηλισμός (ὁ) (τραχηλίζω) μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ πάλῃ, **τέχνασμα, καθ'** ὃ ὁ πολοιστὴς προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ ἐκ τοῦ τραχήλου, ἵνα οὕτω καταβάλῃ αὐτὸν ἀμέσως καὶ ταχέως : Πλούτ.᾿Ηθ.526Ε **οὐ σφαῖρα, οὐ τραχηλισμός,** Λουκ.Λεξιφ.5 **ὁ μέν τις ἀκροχειριασμῷ, ὁ δὲ τραχηλισμῷ, ὁ δὲ ὀρθοπάλῃ ἐχρῆτο,** ᾿Αθήν. 1,14F· **2)** νεώτ. ἰατρ. σπασμωδικὴ συστολὴ τῶν μυῶν τοῦ τραχήλου κατὰ τὴν διάρκειαν ἐπιληπτικοῦ παροξυσμοῦ ἐπιφέρουσα τὴν δυσχέρειαν τῆς φλεβικῆς κυκλοφορίας.

τρᾰχηλιῶ-άω μτγν. κ. μσν. **ὑφῶ** τὸν τράχηλον ὑπερηφάνως, ὑψαυχενῶ, **γαυριῶ ὡς ἵππος·** ῾Ησ. «τραχηλιῶ, ὑφῶ τὸν **αὐχένα»,** κ. μτφ. ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, περιποτῶ ὑπερηφάνως ἢ εἶμαι σκληροτράχηλος. ἰσχυρογνώμων· ῾Ησ. «τραχηλιάσας, ἐναντιωθείς, ἀπειθήσας» : ΠΔ᾿Ιὼβ 15,25 **ἔναντι δὲ κυρίου παντοκράτορος ἐτραχηλίασεν,** Γρηγ.Ναζ.3,437, Στουδ.Θεόδ.385Β, Λέων Δ 3Β τὴν **τῶν ᾿Αραβιτῶν** Κρητῶν δυναστείαν **τραχηλιῶσαν καὶ** κατὰ **῾Ρωμαίων φονικὸν πνέουσαν,** Νικ. Χων.Χρον.364C **ἐτραχηλίων καὶ ἐσκληρύνοντο· 2)** ρηματ.π. τραχηλιαστής.

τρᾰχηλιώδης-ους-ες ΕΜ 751,35 **ὁ** σκληροτράχηλος, ὁ ἰσχυρογνώμων, ὁ πείσμων.

τρᾰχηλιώτης (ὁ) μτγν. ἅ. τραχηλᾶς βλ.λ. : ᾿Ιππόλ. Αἰρ.84,59.

τραχηλόδεσμος (ὁ) νεώτ. δεσμὸς τοῦ τραχήλου, σχοινίον ἢ ἅλυσις **δι' ἧς** προσδένεται ζῷόν τι ἀπὸ τοῦ τραχήλου.

τραχηλοδεσμότης (ὁ) μτγν. (ἀντὶ τραχηλοδεσμώτης) ὁ τὸν τράχηλον δεσμεύων : Φίλιππ Θεσσ. ΑΠ 6,107 **τραχηλοδεσμότας κλοιούς** (ἴδ.γρ. ἀντὶ τραχηλοδέγμονας).

τρᾰχηλοειδής-οῦς-ές **ὁ ὅμοιος** πρὸς τράχηλον· ῾Ησ. ἐν λ. δειράδες.

τρᾰχηλοκάκκη (ἡ) μσν. σιδηροῦς περίδεσμος, κλοιὸς τοῦ τραχήλου, εἶδος βασανιστηρίου ὀργάνου : Νικ.Χων.Χρον.21,6· πρβλ. ποδοκάκκη.

τρᾰχηλοκοπία (ἡ) γλωσσ. ἡ ἀποκοπὴ τοῦ τραχήλου, ἀποκεφαλισμός.

τρᾰχηλοκοπῶ-έω μτγν. ἀποτέμνω τὸν τράχηλον, καρατομῶ, ἀποκεφαλίζω : Πλούτ.᾿Ηθ.308D· κ. παθ. : ᾿Αρρ.᾿Επικτ.1,1,18, αὐτ.2,16.

τραχηλοπηξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις δι' **ἧς** στερεοῦται ὁ προπίπτων τράχηλος τῆς μήτρας.

τραχηλορραφία (ἡ) νεώτ. ἐγχειρητικὴ συρραφὴ τῶν ρηγμάτων τοῦ τραχήλου τῆς μήτρας.

τράχηλος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἑτερόκλ. πληθ. **τράχηλα** (Καλλ.ἀπ.98, κτ. ἐν. μ. π. ᾿Αν.Κρ.Paris 3, 5,16 «γίνεται μεταβολὴ γένους εἰς ἕτερον γένος, ὡς ἀπὸ τοῦ τραχήλου τὸ τράχηλον») τὸ στενὸν καὶ κυλινδρικὸν μέρος τοῦ σώματος, τὸ ὁποῖον συνενώνει τὴν κεφαλὴν μετὰ τοῦ κορμοῦ, ὁ λαιμὸς μετὰ τοῦ αὐχένος : ῾Ηρ.2,40 **τοὺς ὤμους τε καὶ τὸν τράχηλον,** ᾿Ιππ.᾿Αφορ.1250, Εὐρ.Βάκχ.241 **τράχηλον σώματος χωρὶς τεμών,** αὐτ.᾿Ικ.716, αὐτ. Τρῳ.362, αὐτ.Κύκλ.608, ᾿Αριστφ.᾿Ιππ.490, αὐτ.Βάτρ. 19, αὐτ.᾿Ορν.176 **περίαγε τὸν τράχηλον,** Ξεν.᾿Αν. 7,4,9 **ὁ δ' ὑπερανατείνας τὸν τράχηλον, Παῖε, ἔφη,** Θεόκρ.23,51 **βρόχῳ δ' ἔμβαλλε** τράχηλον, Μαν.1,319, ΚΔ Ματθ.18,6, αὐτ.Λουκ.15,20 **ἐπέπεσεν ἐπὶ τὸν τράχηλον αὐτοῦ καὶ κατεφίλησεν αὐτόν,** Λουκ.Νεκρ.Δ 27,1, Πολυδ.2,135 **εἰς τράχηλον ὦσαι,** Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.18· || παροιμ. π.Δημ.744 **ἐν βρόχῳ τὸν τράχηλον ἔχων νομοθετεῖ** (μὲ τὸ σκοινὶ στὸ λαιμό)· ὁμ. μτφ. ἐν φρς : ΠΔ Δευτ.33,29 **καὶ σὺ ἐπὶ** τὸν **τράχηλον αὐτῶν ἐπιβήσῃ,** αὐτ. Σοφ.Σειρ.7,23 **κάμψον ἐκ νεότητος** τὸν **τράχηλον αὐτῶν,** αὐτ.Νε.3,5 **οὐκ εἰσήνεγκαν τράχηλον αὐτῶν εἰς δουλείαν,** - **τοῦ ῞Ελληνος ὁ τράχηλος ζυγὸν δὲν ὑποφέρει,** - **κάθημαι ἢ ἐπικάθημαι ἐπὶ τοῦ τραχήλου** τινός (εἶμαι δυνάστης· πρβλ. κάθομαι στὸ σβέρκο), - **κύπτω τὸν τράχηλον** (ὑποτάσσομαι, ὑπακούω ἀδιαμαρτυρήτως)· **2)** κ. νεώτ. ὁ αὐχὴν μετὰ τοῦ λαιμοῦ τῶν ζῴων, κ. ἰδ. τοῦ ἵππου : Ξεν.᾿Ιππ.1,8· κ. ἐπὶ τοῦ λαγοῦ : αὐτ. Κυν.5,30· κ. **ἐπὶ** τῆς καμήλου : Πλούτ.᾿Ηθ.1125Β· κ. ἐπὶ πτηνῶν : ᾿Αριστλ.ΖΙ 616a,7 **αἱ πτέρυγες καὶ τὰ περὶ τὸν τράχηλον·** || αἱ περὶ τὸν τράχηλον σάρκες : αὐτ.Δημ.11 **πρὸς δεῖπνον ἐξ ἀγορᾶς πριαμένης ἐγκεφάλους** καὶ **τραχήλους· 3)** ῾Ησ.«τραχήλους, τὰς πορφύρας»: Εὔβουλ.ἀπ.π. ᾿Αθήν.10,417D **ἐσθίειν.. τραχήλους,** Ποσείδ.ἀπ αὐτ. 3,87F **πίνας τραχήλους μύας·** || πᾶν ὅ,τι ὁμοιάζει πρὸς τράχηλον, ἔχει τὸ σχῆμα τραχήλου, οἷον τὸ ἀνώτατον **καὶ** προσθιαίτατον μέρος τοῦ κογχυλίου πορφύρα· ῾Ησ.«τραχήλους. ἔνιοι τοὺς σπονδύλους τῶν κογχυλίων»: ᾿Αθήν.3,87F **οἱ τράχηλοι τῶν πορφυρῶν εὐθετοῦσι πρὸς τὰς τῶν στομάχων διαθέσεις·** ὁμ.κ. ἐπὶ τοῦ κοράβου : ᾿Αριστλ.ΖΙ 526b,7 **τὰ δὲ περὶ τὸν τράχηλον καλούμενον διῄρηται μὲν ἔξωθεν πενταχῇ·** || ὁμ. κ. ὁ τράχηλος τῆς σικύας, ὁ λαιμὸς τοῦ ἀγγουριοῦ : ᾿Αριστλ.ΖΙ 616a,13 **τὰ δὲ σχῆμα παραπλήσιον ταῖς σικύαις ταῖς ἐχούσαις τοὺς τραχήλους μακρούς· 4)** κ.νεώτ. τὸ στενὸν μέρος διαφόρων σπλάγχνων **ἢ** καὶ ὀστῶν : Πλούτ.᾿Ηθ.899Α **ἐν τῷ τραχήλῳ τῆς καρδίας,** Πολυδ.2,171 **τράχηλος τῆς κύστεως,** αὐτ.2, 222 **τράχηλος μήτρας,** - **τ- τοῦ μηριαίου ὀστοῦ· 5)** κ. **νεώτ.** τὸ μεσαῖον μέρος τοῦ ἱστοῦ· ᾿Ασκληπιάδ.Μ π. ᾿Αθήν.11,474F **«τοῦ γὰρ ἱστοῦ τὸ μὲν κατωτάτω πτέρνα καλεῖται, ἢ ἐμπίπτει εἰς τὸν ληνόν, τὸ δ' οἷον εἰς μέσον τράχηλος, τὸ δὲ πρὸς τῷ τέλει κορχήσιον»·** || νεώτ. **νουτ.** τὸ κατώτατον μέρος τοῦ λαιμοῦ στήλης ἱστοῦ **ἢ ἐπιστηλίου,** κατὰ τὸ ὁποῖον τραχηλοῦνται οἱ πρότονοι **ἢ** οἱ ἐπίτονοι, δημ. τὸ μέρος τῆς καπελλαδούρας· **7)** κ. μσν. κ. **νεώτ.** τὸ στενόμακρον μέρος διαφόρων δοχείων, **ἅ.** λαιμός : Θεόπομπ.Κωμ.π.᾿Αθήν.11,483Ε **ἐγὼ γὰρ ἂν κώθωνος ἐκ στρεψαύχενος πίοιμι τὸν τράχηλον** ἀνακεκλασμένη, Ρήτ.8,716,20, **Γεωπ.** 6,14,1 **τρ- ἀγγείων,** αὐτ.3,15,2 **τρ- πίθων.**

τρᾰχηλόσιμος-ον μτγν. Φρύν.π.ΑΒ 65,5 **«ἄνθρωπος** ὁ βροχὺν τὸν τράχηλον ἔχων», κοντολαίμης.

τραχηλοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τομὴ ἢ διάνοιξις τοῦ τραχήλου τῆς μήτρας κατὰ τὸ πρόσθιον αὐτοῦ τοίχωμα ἐκτελουμένη ἐνίοτε ἀντὶ τῆς καισαρικῆς τομῆς.

τραχηλῶ-όω νεώτ. ναυτ. τοποθετῶ ἀγκύλην ἐπιτόνου, προτόνου ἢ παρατόνου περὶ τὸν λαιμὸν στήλης ἢ ἐπιστηλίου ἢ εἰς κεραίαν, καπελλάρω· **2)** ρηματ.π. τραχήλωμα.

τραχηλώδης-ους-ες τραχηλοειδὴς **βλ.λ. : Σχόλ.** Νίκ.Θηρ.873.

τραχήλωμα-ατος (τὸ) μσν. κ. νεώτ. προεξοχὴ ἐν εἴδει τραχήλου, τὸ γεῖσον βλ.λ.1) : Λίβ.Ροδ.1850 **ἀπάνω εἰς τὸ τραχήλωμαν ἐκούμπησαν τοῦ πύργου· 2)** νεώτ. ὁ περὶ τὸν τράχηλον ἱστοῦ **ἢ** ἐπιστηλίου συναγόμενος ὄγκος τῶν τραχηλουμένων σχοινίων, τὸ καπελλάγιο.

τραχίνιος-α-ον κ. -ος-ον (Θεόκρ.24,82), ἰων. τρηχ-, τὸ θηλ. κ. τραχινίς-ίδος (Πσυσ.10,22,1) ὁ ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀρχαίαν πόλιν τῆς Θεσσαλίας Τραχῖνα ὡς καὶ ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος : Σοφ.Φιλ.491 **Τραχινίαν . . δεράδα· 2)** τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. **Τραχίνιοι** ὡς οὐσ. οἱ κάτοικοι τῆς Τραχῖνος, οἱ ἐκ Τραχῖνος καταγόμενοι : ῾Ηρ.7,175 **ἐπύθοντο Τρηχινίων,** Θουκ.3,92· || τὸ θηλ. κτ. πληθ. **αἱ Τραχίνιαι** ὡς οὐσ. μία τῶν τραγῳδιῶν **τοῦ** Σοφ.· **3)** τὸ θηλ. **Τραχινία** ὡς οὐσ. ἡ χώρα τῆς Τραχῖνος : ῾Ηρ.8,31 **ἐκ μὲν . . τῆς Τρηχινίης ἐς τὴν Δωρίδα ἐσέβαλον,** Θουκ.3,92 ῾Ηράκλειαν **τὴν ἐν Τραχινίᾳ ἀποικίαν.**

τραχινός (ό) νεώτ. ζφολ. κ. τράχ- γένος ἀκανθοπτερυγίων τραχινιδῶν ἰχθύων, ὧν γνωστότερον εἶδος παρ' ἡμῖν τραχινὸς ὁ δράκων δράκαινα.

τραχίτης (ὁ) νεώτ. ἀντὶ τραχείτης βλ.λ.

τραχός (ὁ) δημ. κ. τραχούρι (τὸ) τὸ ποῶδες φυτὸν ἀφίνθιον τὸ δρακόντιον.

τραχοῦμαι-όομαι μτγν. κ. μσν. τραχύνομαι: Ἀφρικαν.Κεστ.24,298B ὁ πᾶν τραχωθεὶς καὶ κλύδων διέλυσε, Ζωναρ.Ἐπιτ.Ἱστ.I,263D ὑπ' αὐτουργίας ἐτετράχωτο.

τράχουρος (ὁ) (οὐρά) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ τραχοῦρος εἶδος θαλασσίου ἰχθύος ἔχοντος τραχεῖαν οὐράν, πιθ. ὁ τραχύουρος: Διοκλ.Καρ.π.Ἀθήν. 7,320D σκορπίους κόκκυγας φήττας σαργοὺς τραχούρους, Νουμήν.Ἡρ.αὐτ.326A ἀκονίας κίγκλους τε καὶ ἐλλοπίην τρήχουρον, Ὀππ.Ἁλ.I,98 τραχούρων ἀγέλαι (σχόλ. «ὅμοια πηλαμύσιν καὶ τῶν τριχαίων»), Γεωπ.20,7,1· 2) νεώτ. ζφολ. γένος ἀκανθοπτερυγίων καραγγιδῶν ἰχθύων.

τρᾰχυβᾰτῶ-έω, ἰων. τρηχ- βαδίζω, περιπατῶ ἐπὶ τραχέος ἢ πετρώδους ἐδάφους: Ἱππ.Ἐπιστ.1283,52.

τρᾰχύβιος-ον μσν. ὁ διάγων σκληράν, τραχὺν βίον, ἡ ἐν τραχύτητι βίωσις: ΚΜανασσ.Χρον.6416 τὸ τραχύβιον τοῦ κατὰ θεὸν βίου.

τραχυδερμία (ἡ) νεώτ. ἡ τραχύτης τοῦ δέρματος.

τραχύδερμος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τραχὺ δέρμα: Ἀριστλ.ἀπ.π.Ἀθήν.7,305D τὰ δὲ σκληρότατα τραχύδερμα ὡς κάπρος, Τζέτζ.Λυκόφρ.340.

τρᾰχῠδέρμων-ονος-ον ὁ τραχύδερμος βλ.λ.: Ἐπίχ.ἀπ.π.Ἀθήν.7,286B ῥῖναί τε τραχυδέρμονες.

τρᾰχῠλεκτῶ-έω μτγν. ὁμιλῶ τραχέως, μετὰ τραχύτητος: Ρητ.3,580,18 τῷ σφοδρυνομένῳ καὶ τραχυνομένῳ κατά τινος τὸ τραχυλεκτεῖν εὔκαιρον.

τρᾰχυλεξία (ἡ) μτγν. ὁ τραχύς, σκληρὸς λόγος, τραχεῖα ἔκφρασις: Ρήτ.3,600,23 μὴ τραχυλεξίαις χρῆσθαι, αὐτ.601,5.

τρᾰχύλογος-ον μτγν. ἡ τραχυλόγος ὁ τραχέως ὁμιλῶν: Παλ.Φυσ.1,6, Sylburg. (ἀμφ.γρ.).

τρᾰχυντικος-ή-όν ὁ τραχύνων τι, ὁ καθιστῶν τι τραχύ: Ἀριστλ.Πρ.3,13· κ. μτ. γενικ.: Διοσκ.3,79.

τράχυνσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐκτράχυνσις βλ.λ.

τρᾰχύνω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. τραχένω ἢ -αίνω, ἰων. τρηχ-, ἀόρ. ἐτράχυνα, παρακ. τετράχῠκα, (ἀπο-: Διον.Ἁλ.Συνθ.22), μέσ. ἀόρ. τρηχύνατο (Παῦλ.Σιλ.Ἄμβων 217), παθ. ἀόρ. ἐτραχύνθην (Πλάτ.Τίμ.66, Ἠσαΐ.8,37), παρακ. τετράχυσμαι (Λουκ.Ἁλ.51), γ' πληθ. -υνται (Ἀριστλ.Πρ.11,22), ἀπαρέμφ. -ύνθαι (Πλάτ.Πρωτ.333E), ποιῶ τι τραχύ, καθιστῶ τι σκληρόν, μὴ λεῖον, ἀνώμαλον κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ἐκτραχύνω, σκληρύνω: Πλάτ.Τίμ.65D τραχύτερα μὲν ὄντα στρυφνά, ἧττον δὲ τραχύνοντα αὐστηρὰ φαίνεται, Εὐγεν.Ἰω.Ἔκφρ.Τραπ. 372,1 τὸ τραχῦνον καὶ στῦφον ἡδονῇ παραμέμικται· κ. μτ. αἰτ.: αὐτ.67A τὸ μὲν τραχῦνόν τε καὶ βιαζόμενον τὸ κύτας, Ἀπολλ.Ρ 768 αὔρη τρηχύνει πέλαγος· κ.παθ.: Πλάτ.Τίμ.66C ὁπόταν ἡ τῶν εἰσιάντων ξύστασις ἐν ὑγροῖς, . . , λεαίνῃ μὲν ἐπαλείφουσα τὰ τραχυνθέντα, Πολυδ.4,68 τῶν ὀφθαλμῶν τραχυνομένων· κ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης: Ἀριστλ.Χρωμ.5, Πολυδ.1,108· κ. ἐπὶ τῆς φωνῆς: Πλούτ.ΓΓράκχ.2 ὁπηνίκα τραχυνόμενον αἴσθοιτο τῇ φωνῇ· 2) κ. νεώτ. μτφ. παροξύνω, παροργίζω, ἐρεθίζω, ἐξερεθίζω, ἰδ. ἐν τῷ παθ.: Πλάτ.Πρωτ.333E καί μοι ἐδόκει ὁ . . ἤδη τετραχύνθαι καὶ ἀγωνιᾶν, Πλούτ.Ἀλκ.19 τραχυνομένου τοῦ δήμου· κ. ἐμπροθ. (πρός τινα, κατά τινος): Πολύβ.2,2Λ,3 τραχύνεσθαι ἐκ τῶν τυχόντων πρὸς Ῥωμαίους, Πλούτ.Πελ.26 τραχυνομένου τοῦ . . πρὸς αὐτόν, Ρήτ.3,580· ὁμ. ἑπομ. προτάσεως: Διον.Ἁλ.Θουκ.43 τραχύνεσθαι ὅτι· 3) φρ. τρ- τὰς ἀκοὰς ἠχῶ τραχέως εἰς τὰ ὦτα: Διον.Ἁλ. Συνθ.22· 4) μτγν. κ. δημ. ἀμτβ. εἶμαι τραχύς: Διόδ.Σ 1,32 τοῦ τραχύνοντος τόπου, Πλούτ.Κάτ. Πρεσβ.20 τὰ δινώδη καὶ τραχύνοντα τοῦ ποταμοῦ· 5) δημ. τραχαίνω ἰδ. ἐπὶ κρέατος, γίνομαι σκληρός· 6) ρηματ.π. τράχυνσις.

τραχυόδους-οντος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τραχεῖς ὀδόντας: Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ.383 ἐν λ.καρχαρόδοντες.

τρᾰχυόστρακος-ον ὁ ἔχων τραχύ, σκληρὸν ὄστρακον: Ἀριστλ.ΖΙ 528a,23.

τραχύπους-ποδος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τραχεῖς, σκληροὺς πόδας: Ἀριστλ.ΖΙ 5,13 τραχύπουν ἡ πελιάς.

τρᾰχυπώγων-ωνος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων τραχὺν πώγωνα: Φιλῆς 1,373 (ἔκδ. Mil.) τραχυπώγων τράγος.

τραχύς-έος-εῖα-ύ (δημ. θηλ. -(ε)ιά) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δημ. πληθ. οὐδ. -ιά (τά), ἰων. τρηχύς (π. Ὁμ., Ἡσιόδ. κ. Ἡρ.), τὸ θηλ. τρηχέα (οὐχὶ τρηχέη, Διν δ.Διαλ.Ἡρ.VXII), ποι.θηλ.τρηχύς (Θεόκρ.I 25,255), δωϊκ.π.τραγ. τραχεῖ (AB 1195), συγκρ. -ύτερος, ὑπερθ. -ύτατος, ὁ ἀνώμαλος κατὰ τὴν ἀφήν, ὁ μὴ ὁμαλὸς κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν, ὁ μὴ λεῖος: Ἰλ.Ε 308 τρηχὺς λίθος, Ὀδ.Ε 425 τρηχεῖαν . . ἀκτήν· κ. ὡς ἐπίθ. τῆς Ἰθάκης: αὐτ.I 27, αὐτ.Κ 417 τρηχείης Ἰθάκης, Ὑμν.Ἑρμ.273 τρηχεῖα δ' ὑπὸ χθών, Ἡσίοδ.Ἔργ.289, Πίνδ.Ο Β,55 λίθῳ τραχεῖ, Ἡρ.4,23 γῆ . . λιθώδης . . καὶ τρηχέα, αὐτ.4,99, Αἰσχ.Πρ.726 τραχεῖα πόντου Σαλμυδησσία γνάθος, Εὐρ.ἀπ.1068, Ἀριστφ.Εἰρ.1086 οὐδέποτ' ἂν θείης λεῖον τὸν τρηχὺν ἐχῖνον, Θουκ.4,33 χωρίων . . τραχέων, Πλάτ.328E τραχεῖα καὶ χαλεπὴ (ὁδός), αὐτ.Νόμ.695A, αὐτ.705B, Ξεν.Ἀν.4,3,6, αὐτ. Ἱππαρχ.1,4 τραχεῖα χώρα, αὐτ.Ἀπομν.3,10,1, Λυκόφρ.374 τραχὺς Νέδων, ΠΔ Ἡσ.40,4, ΚΔ Πράξ. 27,29 μήπως εἰς τραχεῖς τόπους ἐκπέσωμεν, Γεωπ.2,5,7· || ὁ δασύς: Πλάτ.Κρατ.408D Πὰν . . τὰ μὲν ἄνωθεν λεῖος, τὰ δὲ κάτωθεν τραχὺς καὶ τραγοειδής· 2) ἐπὶ τοῦ χαλινοῦ, ὁ ὀξύς, ὁ κοπτερός, ἀντίθ. λεῖος: Ξεν.Ἱππ.9,9· 3) νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ ἁπαλός, ὁ σκληρός, ὁ δύσκομπτος: τραχὺ ὕφασμα - κρέας· 4) ἐπὶ τῆς φωνῆς, ὁ βαρύς, ὁ βραγχώδης, ὁ χονδρός, ὁ βραχνός: Πλάτ.Τίμ.67C τραχεῖαν (φωνήν)· κ. ἰδ. ἐπὶ τῆς τῶν παίδων, ὅταν μεταβάλλεται εἰς βραγχώδη καὶ ἀνδρικωτέραν: Ἀριστλ.ΖΙ 581a,15 ἥ τε φωνὴ μεταβάλλειν ἄρχεται ἐπὶ τὸ τραχύτερον, Πλούτ.Μάρ. 14 τὸ τραχὺ τῆς φωνῆς· κ. ἐπὶ τῆς γλώσσης: Στράβ.14,2,28 τραχυτάτη ἡ γλῶττα τῶν Καρῶν· ὁμ. κ. ἐπὶ προσ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν φωνήν: Ξεν. Ἀν.2,6,9 τῇ φωνῇ τραχύς, Γεωπ.2,2,5 τῇ φωνῇ τραχυτέρους· || τὸ οὐδ. τραχὺ ὡς ἐπίρρ. τραχέως βλ.λ.): Θεόκρ.25,74 τρηχὺ δὲ φωνῇ ἠπείλει μάλα πᾶσιν, Μελέαγρ.ΑΠ 5,180,6 θάλασσα τραχὺ βοᾷ, Πολυδ.4,85 τραχὺ σαλπίζειν· 5) τὸ θηλ. τραχεῖα ὡς οὐσ. βλ.λ.· 6) ἐπὶ μάχης, ἀγῶνος κτλ., ὁ κρατερός, ὁ ἰσχυρός, ὁ σκληρός, ὁ σφοδρός: Ἡσίοδ.Α 119 ὑσμίνη τρηχεῖα, Τυρτ.9,22 φάλαγγας τρηχείας, Πίνδ.Ι 3(4),35 τραχεῖα νιφὰς πολέμοιο· 7) ἐπὶ τῶν φυσικῶν φαινομένων, δυνάμεων, νοσημάτων κτλ., ὁ σφοδρός, ὁ ὀξύς, ὁ βίαιος, ὁ ὁρμητικός: Αἰσχ.Πρ.1048 τραχεῖ ῥοθίῳ, Πλάτ.Τίμ.84C τραχύτερα . . τὰ νοσήματα ἐπεργάζηται, Ἀπολλ.Ρ 1,1078 τρ- ἄελλα, Πλούτ.Ἀλέξ. 60 τραχὺν . . τὸν Ὑδάσπην ὑπὸ τοῦ χειμῶνος ἐπιόντα· 8) κ. μσν. κ. νεώτ. μτφ. ἐπὶ προσ. κ. τῶν πράξεων, λόγων, αἰσθημάτων καὶ τῆς καταστάσεως αὐτῶν, ὁ μὴ ἤπιος, ὁ βάναυσος, ὁ ἀπότομος, ὁ ἄγροικος, ὁ ἄγριος, ὁ σκληρός: Πίνδ.Ν 4,96 τραχὺς . . ἔφεδρος, αὐτ.7,76, αὐτ.Π 8,10, Αἰσχ. Πρ.35, αὐτ.311 τραχεῖς . . λόγους, αὐτ.Ἀγ.1421 δικαστὴς τραχύς, αὐτ.Ἑπτ.1044 τραχὺς . . δῆμος, Εὐρ.Μήδ.448 τραχεῖαν ὀργήν, Πλάτ.Τίμ.63E, αὐτ. Νόμ.864C νόμοι τραχύτατοι, αὐτ.Κρατ.406A τὸ μὴ τραχὺ τοῦ ἤθους, αὐτ.Πολ.452C, Ἰσοκρ.7,18 εἰς τραχύτερα πράγματα τῶν τότε γενομένων,

Πλούτ.Ποπλ.3 **τραχὺς τὴν ὀργήν,** Πρόδρ.2,492 **καὶ τάχα τραχυτέροις τις ἂν χρήσεται λόγοις,** - **τραχεῖα ἀπάντησις,** - **τραχὺ ὕφος** (τὸ ἐστερημένον κομψότητος), - **τραχιὰ λόγια**· ‖ μτφ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ **τρηχέα** ἀνώμολος κστάστασις, αἱ ἀνωμαλίαι : Σόλ.13,34 **εὐνομίη τρηχέα λειαίνει**· **9)** νεώτ. ζωολ. τὸ ἀρσ. **τραχύς** ὡς αὐσ. γένος κολεοπτέρων **βουποηστιδῶν** ἐντόμων.

τράχυσμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ., ἰων. **τρήχ-** τραχύτης τοῦ δέρματος παραγομένη ἐκ φυδρακίων κεγχροειδῶν : Ἱππ.1020C **τραχύσματα ἐν τῷ χρωτὶ κεγχρώδεα, τοῖσιν ὑπὸ κωνώπων γινομένοις ἀναδήγμασιν ἴκελα,** Ἀθήν.11,475B· **2)** νεώτ. ἀνστ. τραχεῖα ἐπιφάνεια ὀστοῦ, ἐφ' ἧς προσφύονται μύες.

τρᾰχυσμός (ὁ) κ. μσν., ἰων. **τρηχ-** τράχυνσις, σκλήρυνσις, τραχύτης : Ἱππ.Διαίτ.394 **διὰ ξύσιν ἢ τρηχυσμὸν τοῦ ἐντέρου,** Ἀκτουάρ.Ἰω. Ideleri Phys.2,455,18 **κοινὸν δ' ἀμφοῖν ὅ τε τραχισμὸς** (sic) **καὶ ὁ κνησμὸς τοῦ δέρματος.**

τρᾰχυστομία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ τραχεῖα, βαρεία, χονδρὴ προφορά : Εὐστ.Ἰλ.367,29 **διὰ παχυστομίαν ἢ τραχυστομίαν**· πρβλ.Στράβ.14,2,28.

τρᾰχύστομος-ον μτγν. ὁ τραχέως ὁμιλῶν, ὁ ἔχων τραχεῖαν, χονδρὴν ὁμιλίαν, προφοράν: Στράβ. 14,2,28 **ἐκείνους . . ἐκάλεσαν βαρβάρους, . . , ὡς ἂν παχυστόμους ἢ τραχυστόμους.**

τρᾰχύτης-ητος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., **ἀττ. τραχύτής-ῆτος** (Ἀρκάδ.28,9, Χοιροβ.1,352,11 «τὸ τραχύτης καὶ κουφάτης οἱ Ἀθηναῖοι ὀξύνουσι, τραχυτὴς καὶ κουφοτὴς λέγοντες»), ἡ ἰδιότης τοῦ τραχέος βλ.λ.1), τὸ εἶναί τι τραχύ, ἀνωμαλία ἐπιφανείας, ἀντίθ. λειότης : Ξεν.ΚΠ7,5,67 **διὰ τὴν τῆς χώρας τραχύτητα** (τὸ πετρῶδες), Πλάτ.Τίμ.65C, Ἀριστλ.ΖΙ565b,32 **διὰ τὴν τραχύτητα τῆς κέρκου,** Πολύβ.3,60,3, αὐτ.10,30,1 **αἱ τῶν τόπων τραχύτητες,** Διόδ.Σ 5,39· **2)** κ. μσν. ἐπὶ τοῦ χαλινοῦ κττ., ἡ ὀξύτης : Ξεν.Ἱππ.10,6, Γεωπ.4,12,13 **τὴν ἀπὸ τοῦ πρίονος τραχύτητα**· **3)** κ. μσν. ἐπὶ τῆς **φωνῆς,** τὸ βράγχος βλ.λ.2), ἡ βραχνάδα : Ἀριστλ.Ψυχ.4,11,3 **τραχύτης φωνῆς,** Γεωπ.2,2,5 **τραχύτης φωνῆς**· **4)** κ. νεώτ. μτφ. ἐπὶ προσ., πράξεων, λόγων κττ., ἡ βαναυσότης, ἡ σκληρότης, ἡ ἀγριότης : Αἰσχ.Πρ.80 **ὀργῆς . . τραχύτητα,** Ἰσοκρ.8,73 **τῆς τῶν λόγων τραχύτητας,** Πλούτ.Δίων 8 **τὸ ἦθος ὄγκον εἶχεν αὐτοῦ καὶ τραχύτητα,** αὐτ.Ἠθ.780A **τραχύτης βλέμματος.**

τρᾰχύφλοιος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τραχύν, ἀνώμαλον φλοιόν : Θεόφρ.ΦΙ 1,5,2.

τρᾰχυφωνία (ἡ) κ. μσν. ἡ τραχύτης τῆς φωνῆς, βραγχώδης φθόγγος ἢ προφορά : Ἀριστλ. ΖΓ 788a,15, Εὐστ.Ἰλ.519,42.

τρᾰχύφωνος-ον κ. νεώτ., ἰων. **τρηχ-** ὁ ἔχων τραχεῖαν, βραγχώδη φωνὴν ἢ προφοράν : Ἱππ. Ἐπιδ.1,955, Διόδ.Σ 5,31 **ταῖς φωναῖς βαρυηχεῖς καὶ παντελῶς τραχύφωνοι,** Λουκ.Δραπ.27, Ἡσ. ἐν λ. βαρβαρόφωνοι.

τρᾰχῠφωνῶ-έω μτγν. κ. μσν. προφέρω τραχέως, μὲ τραχεῖαν φωνήν : Πλαν.π.Ἀν.Βάχμ.2,17,10 **τὸ τραχυφωνεῖν ὡς τὸ πολὺ φιλοῦσιν ἐκκλίνειν**· κ. παθ. : Εὐστ.Ὀδ.1598,27 **λείως μὲν λαλεῖται τὸ λύειν, τραχυφωνεῖται δὲ τὸ ῥηγνύειν.**

τράχω δωρ. τ. τοῦ τρέχω βλ.λ. : Πίνδ.Π 8,32 **τὸ δ' ἐν ποσί μοι τράχον ἴτω τεὸν χρέος.**

τρᾰχώδης-ους-ες ὁ ἔχων τραχεῖον φύσιν, ὁ τραχύς : Ἀριστλ.ΖΙ 5,17 (**δ.γρ.**), Θεόφρ.Λίθ.400, Διοσκ.3,13(15), Μακάρ.145C.

τράχωμα-ατος (τὸ) μτγν., **μον., νεώτ.** κ. δημ. τραχύτης, τραχυσμός : Λεόντ.π. Combefis Auct. Patr.novo 728C **μὴ τραχώματος ξέσιν εἰργάσατο**· **2)** κ. νεώτ. ἰατρ., δημ. μ. κτ. πληθ. **τραχώματα,** μολυσματικὴ νόσος τῶν ὀφθαλμῶν ἐμφανίζουσα **χρονίαν φλεγμονὴν** τοῦ ἐπιπεφυκότος τῶν βλεφάρων, **ἐφ' οὗ ἀναπτύσσονται τραχωματικὰ κοκκία,** ἅ. δάσυμα· Γαλ.Τόπ.5 «τραχώματα . . τραχύτητας βλεφάρων, ὑφ' ὧν καὶ κατὰ τὰς ὀφθαλμίας οἱ χιτῶνες τῶν ὀφθαλμῶν ὀδυνῶνται κοπτόμενοι», Ἀκτουάρ.Ἰω. ἐν Ideleri Phys.2,445,8 «τὸ τράχωμα τραχύτης τῶν ἔνδαν ταῦ βλεφάρου μερῶν» : Διοσκ.1,77, Γαλ.2,390 **τὰ ἐν τοῖς βλεφάραις τραχώματα,** - **τά τραχώματα εἶναι καλλητικά**· **3)** μσν. κ. δημ. κτ. ἑνικ. τὰ εἰς μετρητὰ ἢ κοσμήματα διδόμενα **ἔξω** τῆς προικός, ἐξώπροικα, παραπροίκι : **πῆρε κι ἀπὸ τὸ θεῖό της τράχωμα.**

τραχωματίας (ὁ) **νεώτ.** ὁ πάσχων **ἐκ** τραχωμάτων βλ.λ., ἅ. τραχωματικός.

τρᾰχωματικός-ή-όν μτγν. **κ. νεώτ.** ὁ ἀνήκων ἢ ἀνσφερόμενος εἰς τὰ τραχώματα **βλ.λ.2), ὁ** τῶν τραχωμάτων ἢ ὁ διὰ τὰ τροχώματα : Λέων Ἰατρ. 131 ἐν Emmerin's Anecdota Medica Gr. **τραχωματικά κολλούρια** (τὰ θεραπεύοντα τὰ τραχώματα), - τραχωματικὰ **κακκία,** - **τραχωματική ἐπιπεφυκῖτις**· **2) νεώτ. ὁ** πάσχων ἐκ τραχωμάτων **βλ.λ.2),** ἅ. τραχωματίας.

τρᾰχών-ῶνος (ὁ) **μτγν.** τραχύ, ἀνώμαλον **ἔδαφος,** βραχώδης, πετρώδης, ξηρὸς τόπος : Διαν. Ἀλ.Ἐπιτ.17,5 **ὀρεινοὺς τραχῶνας,** Λουκ.Τόξ.49 **μὴ ὑπερβαίνειν τοὺς νομέας ὑμῶν ἐς τὸ πεδίον, ἀλλὰ μέχρι τοῦ τραχῶνος νέμειν.**

τραχωνίτης (ὁ) μτγν. ὁ κάτοικος **τῆς Τραχωνίτιδος** χώρας : Ἰώσ.ΠΙ 3,10,10.

τραχωτός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ **ἀγγείων τοῦ καμαραϊκοῦ ρυθμοῦ,** ὁ ἔχων σὺν τῇ χρωματιστῇ διακοσμήσει καὶ πλαστικὰ **φυμάτια ἐκ πηλώδαυς** πολτοῦ κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν.

τρέ Ἡσ. «σέ. Κρῆτες».

τρέβα (ἡ) (γαλλ.) δημ. προσωρινὴ ἢ **καὶ διαρκὴς** παῦσις, διακοπὴ τῶν **ἐχθροπραξιῶν μεταξὺ** ἐχθρικῶν οἰκογενειῶν **ἐν** Μάνῃ, ἀνακωχή.

τρεῖος (ὁ) Ἐπιγρ. **ἐν τοῖς κύβοις, ὁ τὸν ἀριθμὸν** τρία ἔχων βόλος.

τρεῖς (οἱ, αἱ) κ.μον., **νεώτ.** κ.δημ., **οὐδ. τρία, γενικ. τριῶν, δατ. τρισί(ν)** (δι' ὅλα τὰ γένη) κ. **τριοῖσι** (Ἱππῶν.ἀπ.8), **αἰτ. τρεῖς, τρία, πληθυντ.** ἀριθμ. ἀπόλ. ἐκφράζον τὴν ἔννοιαν τῆς ποσότητος, ἥτις ἀποτελεῖται ὅταν **εἰς τὰς** δύο μονάδας προσθέσωμεν ἀκόμη μίαν, **ὁ** ἀμέσως μετὰ τὸν δύο ἀκέραιος ἀριθμός : Ἰλ.Δ 51, αὐτ.Τ 293 **τρεῖς . . κασιγνήτους,** Ὀδ.Δ 409, αὐτ.Ο 469, Ἱππῶν.ἀπ.8 **ἐλθὼν σὺν τριοῖσι μάρτυρσιν,** Πίνδ.Ν 7,48 **τρία ἔπεα** (**παροιμ. ἐπὶ** μικροῦ ἀριθμοῦ), Σοφ.ἀπ.754 **εἰ καὶ τῶν τριῶν ἓν οἴσομαι,** ΚΔ Ματθ.27,40 **ὁ καταλύων τὸν ναὸν καὶ ἐν τρισὶν** ἡμέραις **οἰκοδομῶν,** Πολυβ.6,18, Εὐστ.1624, - **ἐπάτησε τὰ τρία (εἰσῆλθεν εἰς τὸ** τρίτον **ἔτος** τῆς ἡλικίας του), - **μέθαδος τῶν τριῶν,** - **θὰ σὲ ἰδῶ στὰς τρεῖς** (τὴν τρίτην μ.μ. ὥραν)· ‖ παροιμιώδ. φρς **τρεῖς κι ὁ κοῦκας** (ἐπὶ μικροῦ ἀριθμοῦ προσώπων), - **τρεῖς λαλοῦν καὶ δυὸ χορεύαυν** (**ἐπὶ ἐλλείψεως** τάξεως καὶ συστήματος **εἰς** ἐπιχείρησίν τινα, εἰς ἣν διευθύνουσι πλείονες ἢ ὅσαι ἐργάζονται), - **κάθε τρεῖς καὶ λιγουλάκι** (συχνάκις), παροιμ. **τρεῖς τὸ λάδι, τρεῖς τὸ ξίδι κι ἔξι τὸ λαδόξιδο** (ἐπὶ ἐσφαλμένων ὑπολογισμῶν πρὸς ἀπόληψιν παρανόμου κέρδους), - **τρία πουλάκια κάθονται** (ἐπὶ ἀδιαφοροῦντος διὰ τὰς πρὸς αὐτὸν συμβουλὰς ἢ ἐπὶ λέγοντος ἄσχετα πρὸς τὸ θέμα τῆς ὁμιλίας), - **μιὰ τοῦ φίλου, δυὸ τοῦ φίλου, τρεῖς καὶ τὴν κακή του μέρα** (ἐπὶ γνωρίμων καθισταμένων λίαν φορτικῶν διὰ τῶν ὑπερβολικῶν ἢ συχνῶν ἀξιώσεων ἢ αἰτημάτων αὐτῶν)· ‖ τὸ οὐδ. τρία βλ.λ.

τρεισκαίδεκα (οἱ, αἱ), τὸ οὐδ.**τριακαίδεκα, δ.γρ.** τοῦ τριοκαίδεκα βλ.λ, **δεκατρεῖς,** δεκατρία : Ἀριστφ.Βάτρ.50 **δώδεκ' ἢ τρεισκαίδεκα** (**δ.γρ.**), Ξεν.Ἑλλ.5,1,5 **ναῦς τρεισκαίδεκα** (δ.γρ.).

τρείω μτγν. ἐπ. τ. τοῦ τρέω βλ.λ. : 'Οππ.Κυν.1,417.

τρεκλίζω δημ. ὁμιλῶ δύσκολα, ψευδίζω, τσεδδίζω· **2)** δ. τ. τοῦ τρικλίζω βλ.λ.

τρέλ(λ)α (ἡ) δημ. ἔκστασις λογισμῶν, φρενοβλάβεια, μανία, παραφροσύνη : Γρυπ.Σκ Τερρ.91,8, παροιμ. **ἡ τρέλλα δὲν πάει στὰ βουνά** (δὲν ἐκπλήσσομαι διότι εἶναι τρελλάς)· **2)** ἰδιοτροπία, καπρίτσια : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.32 **ἐπροσπάθει διὰ τῆς μουσικῆς ταύτης νὰ διασκεδάσῃ τὴν ἰδίαν τρέλλαν του·** **3)** ἰδ. κτ. πληθ. **τρέλλες** ἀνόητοι, ἀπερίσκεπτοι πράξεις, παρεκτροπαί, παραλογισμοί, ἀνοησίαι, μωρίαι : **θὰ ἦταν τρέλλα νὰ πάντρευτῇς σ' αὐτὴ τὴν ἡλικία, - νεανικὲς τρέλλες·** ‖ θορυβώδη παίγνια : **μᾶς ἔχουνε κουφάνει τὰ παιδιὰ μὲ τὶς τρέλλες τους.**

τρελ(λ)ά ἐπίρρ. δημ. ἐμμονῶς, παραφόρως, ὅθ. εἰς βαθμὸν μέγαν, πέρα παντὸς ὁρίου, ἀκροτῶς.

τρελ(λ)αίνω δημ., ἀόρ. **ἐτρέλ(λ)ανα,** μέσ. κ. παθ. **-αίνομαι,** ἀόρ. **(ἐ)τρελ(λ)άθηκα,** μτχ παρακ. **τρελ(λ)αμένος,** ἐμβάλλω τινὰ εἰς τρέλλαν βλ.λ.1), καθιστῶ τινα παράφρονα, τρελλόν, κάμνω κάποιον νὰ χάσῃ τὸ λογικό του, ἐκμαίνω τινὰ : **τὸν ἐτρέλαναν τὰ βάσανα·** ‖ τὸ μέσ. **τρελ(λ)αίνομαι** καθίσταμαι παράφρων, γίνομαι τρελλὸς : **ἀπ' ὅταν ἔχασε τὸ παιδί της, τρελλάθηκε·** **2)** μτφ. ταλαιπωρῶ, βασανίζω τινὰ καθ' ὑπερβολήν, κάμνω κάποιον νὰ ὑποφέρῃ πολύ : **μὲ τρέλλανε ἡ γρίππη, - ἐτρέλανε τὸ παιδί του στὸ ξύλο·** **3)** τὸ μέσ. **τρελ(λ)αίνομαι** μτφ. αἰσθάνομαι παράφορον ἀγάπην, σφοδράν, δισκαῆ ἐπιθυμίαν διά τι(να) : **τρελάθηκα, μανούλα μου, | γιὰ μιὰ γειτονοπούλα μου, - τρελλαίνεται γιὰ τὰ γλέντια.**

τρελ(λ)αμάρα (ἡ) δημ. τὸ νὰ γίνῃ ἢ νὰ εἶναί τις τρελλός, παραφροσύνη, τρέλλα· **2)** παραλογισμὸς ἢ πρᾶξις παράλογος.

τρελ(λ)οκομεῖο (τὸ) δημ. τὸ φρενοκομεῖον βλ.λ.· **2)** ἐπὶ προσ., τρελλός, ἀνόητος, ἀπερίσκεπτος.

τρελ(λ)ός-ή-ό δημ. ὁ παράφρων, ὁ φρενοβλαβής : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.31 **πῶς τὸ εἶχε πάθει νὰ καταντήσῃ σχεδὸν τρελλός, κανεὶς δὲν ἤξευρεν, - τρελλὴ μάννα - γυναίκα·** ‖ τὸ ἀρσ. κ. θηλ. ὡς οὐσ. ὁ παράφρων· **2)** μτφ. ὁ ἄφρων, ὁ ἀσύνετος, ὁ ἀνόητος, ὁ ἀπερίσκεπτος : **τρελλὲς σκέψεις, - τρελλὰ καμώματα,** παροιμ. **βάλαν τὸν τρελλὸ νὰ βγάλῃ τὸ φίδι ἀπὸ τὴν τρῦπα** (ἢ **τὰ κάστανα ἀπὸ τὴ φωτιά**)· ‖ ὁ ἄτακτος, ὁ θορυβοποιός : **τρελλὸ κορίτσι - παιδί - ἀγόρι·** ‖ παροιμ. **τρελὸς παπᾶς σὲ βάφτισε** (ἐπὶ τρελῶν, ἀνοήτων), **- τρελοῦ κεφάλι δὲν γερνᾷ** (ὁ ἄφροντις εἶναι πάντοτε εὔθυμος καὶ νεάζων)· **3)** μτφ. ὁ ἐμμανῶς ποθῶν τι, ὁ διακαῶς ἐπιθυμῶν τι : **εἶναι τρελὴ μαζί του·** **4)** ἐν τῷ ζατρικίῳ βλ.λ., δύο τῶν πεσσῶν, μετακινούμενοι μόνον διαγωνίως, ὅ. ἀξιωματικός.

τρελ(λ)ούτσικος-η-ο δημ. ὁ ὀλίγον τι τρελλὸς βλ.λ.1) κ.2).

τρεμάμενος-η-ο μτγν. κ. μσν ὁ τρέμων, ὅ. τρεμουλιαστός : 'Ερωτόκρ 3,1616, αὐτ.4,390 **γονατιστή, τρεμάμενη στὰ πόδια τὸν ἐφίλειε,** αὐτ. 5,418, Σολωμ.Θάνατ.Αἰμ.Ροδόσταμο 3 **μὲ τὴν ψυχὴ τρεμάμενη, - μὲ τρεμάμενα χέρια.**

τρεμεντίνα (ἡ) δημ. ἡ ρητίνη τῶν πεύκων καὶ τῶν ἐλατῶν.

τρεμαντίνη (ἡ) μσν. τερέβινθος : Μυρεψ.Ν 15,3 (δ.γρ. ἀντὶ τερεβεντίνη).

τρέμιθος (ἡ) μτγν., δημ. κ. **τρεμιθιά** (ἡ) ποι. ἀντὶ τέρμινθος βλ.λ. : Νικ.Θηρ.844 **τρεμίθοιο νεὸν πολυειδέα καρπὸν** (δ.γρ. τρίμιθος). Στεφ.Βυζ. ἐν λ. Τρεμιθοῦς, . . **ἀπὸ τῶν περὶ τὸν τόπον πεφυκυιῶν τερμίνθων, ἃς Τύριοι τρεμίθους καλοῦσιν·** ‖ δημ. **ὁ τρέμιθας ὅ.** τρεμιθιὰ βλ.λ.· κ. **ὁ καρπὸς τρεμίθια** (τά).

τρεμογράφος (ὁ) νεώτ. ὄργανον πρὸς μέτρησι τῶν τρομωδῶν κινήσεων τῆς χειρὸς κατὰ τὸ συναίσθημα τοῦ τρόμου.

τρεμολάμπω ἐκπέμπω τρομῶδες φῶς : **ἕνα ἀστέρι τρεμολάμπει σὰν πολύτιμο πετράδι.**

τρέμολο (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. ἐκτέλεσις φθόγγου διὰ γοργοτάτης καὶ οἱονεὶ τρομώδους ἐπαναλήψεως αὐτοῦ ἐπὶ τῆς αὐτῆς χορδῆς.

τρεμομανιάζω δημ. τρέμω ἐκ μανίας, μαινόμενος τρέμω : Σολωμ.Λάμπρ.19,13 **κατὰ τὰ σύγνεφα, | κατὰ τ' ἀστέρια, | τρεμομανιάζοντας | ρίχτει τὰ χέρια.**

τρεμόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, δι' οὗ ἐξακριβοῦται ἡ δεξιότης τῆς χειρός.

τρεμοσβήνω δημ. σβέννυμαι οἱονεὶ τρέμων, μὲ τρομώδεις ἀναλαμπάς : Πορφύρ.Σκ.11,8.

τρεμόσβηστος-η-ο δημ. ὁ σβεννύμενος βραδέως καὶ οἱονεὶ μὲ τρομώδεις ἀναλαμπάς : Μαλακ.Συντρ.37 **σὲ μιὰ ψυχὴ τρεμόσβυστη.**

τρεμούλα (ἡ) δημ. τρομώδης κίνησις· **2)** ρῖγος, φρικίασις· ‖ μέγας φόβος, τρόμος : **μόλις τὸν εἶδα, μ' ἔπιασε τρεμούλα·** **3)** ὁ πηκτὸς ζωμός **4)** τὸ θαλάσσιον ζῷον ἀκαλήφη βλ.λ.

τρεμουλιάζω δημ. ὑποτρέμω, ριγῶ, ἔχω τρεμούλαν· **2)** τρέμω ἐκ φόβου· **3)** ρηματ.π. τρεμουλιάρης, τρεμούλιασμα, τρεμουλιαστός.

τρεμουλιάρης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. **-άρα,** τὸ οὐδ. **-άρικο** ὁ πάσχων ἐκ τρόμου τῶν ἄκρων : **γέρος τρεμουλιάρης·** **2)** ὁ ριγηλός, ὁ κρυόφοβος· **3)** ὁ λίαν δειλός.

τρεμούλιασμα (τὸ) δημ. τὸ ὑποτρέμειν, τρομώδης κίνησις, ὅ. τρεμούλα : Χατζόπ.'Απλ.Τράπ. 14,1 **κι ἄκουσαν τὸ τρεμούλιασμα τῆς σιγανῆς φωνῆς·** **2)** ρῖγος, φρικίασις.

τρεμουλ(λ)ιασμένος-η-ο(ν) μσν. δημ. (μτχ. τοῦ τρεμουλιάζω) ὁ ἔχων τρεμούλαν βλ.λ.1), ὁ ὑποτρέμων : 'Ερωτόκρ.1,308.

τρεμουλιαστός-ή-ό δημ. κ. **τρεμουλιαχτός** ὁ τρέμων, ὁ τρομώδης : **τρεμουλιαστὴ φωνή·** ἐπίρρ. **-ά** : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.77 **ἕνας . . γέρος καλόγερος ἔσερνε τρεμουλιαστὰ τὰ πόδια του.**

τρέμουσα (ἡ) νεώτ. πετάλιον, πούλια βλ.λ.· **2)** εἰδ. π. τυπογρ. μεταλλίνη κυματοειδὴς τυπογραφικὴ γραμμὴ ἐν χρ. ὡς χωριστικὴ γραμμὴ ἢ ὡς ὑπογραμμὴ πλαγίου ὑπερτίτλου.

τρεμοφέγγισμα (τὸ) δημ. ἀκτινοβολία, φωτοβόλημα μετὰ τρομώδους φλογός : **σταῦ καντηλιοῦ τὸ τρεμοφέγγισμα.**

τρεμοφέγγω δημ. ἐκπέμπω τρομῶδες φῶς : **τρεμοφέγγει τὸ καντήλι·** ‖ ἐν χρ. μτφ. : Χατζόπ. 'Απλ.Τρόπ.9,2 **παλιὲς ἀγάπες . . τρεμοφέγγετε στὸ φῶς λουσμένες τὸ ἁπαλό·** **2)** ρηματ. π. τρεμοφέγγισμα.

τρέμω κ.μσν., νεώτ. κ.δημ. μ. ἐνεστ. κ.παρατ. **ἔτρεμον** ('Ιλ.Κ 390), (ὁ παρακ. **τετρέμηκα** μ.ἐν ΕΜ), ἀμτβ. πάλλομαι, σείομαι ὑπὸ μικρῶν ἀλλεπαλλήλων κινήσεων : 'Ιλ.Ν 18 **τρέμε δ' οὔρεα μακρὰ καὶ ὕλη ποσσὶν ὑπ' ἀθανάτοισιν,** Εὐρ.ΙΤ 283, 'Αριστλ.Πρ. 11,62 **τρέμει ἡ φωνή,** αὐτ. **τρέμειν τὴν φωνὴν** (ἐπὶ προσ.), Λυκόφρ.402, Καλλ.Δῆλ.137, Κάλβ.'Ωδ.13,14, Σολωμ.Κρητ.19 **φηλὰ τὴν εἴδαμε· πρωὶ τῆς τρέμαν τὰ λουλούδια·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἰδ. τρέμω ἐκ φόβου, τρομάζω, φοβοῦμαι πολὺ : 'Ιλ.Κ 390, 'Οδ.Λ 527 **τρέμον θ' ὑπὸ γυῖα ἑκάστου,** Εὐρ. 'Ιων 1452, αὐτ.Τρῳ.1026 **φρίκῃ τρέμουσαν,** Δημ.314 **δεδιὼς καὶ τρέμων,** ΚΔ Μᾶρκ.5,33 **ἡ δὲ γυνὴ φοβηθεῖσα καὶ τρέμουσα,** αὐτ.Λουκ.8,47, 'Ηρωδιαν.'Ιστ.4,5,7 **τρέμοντάς τε καὶ ὠχριῶντας τοὺς πλείστους καταλιπών,** 'Ερωτόκρ.2,1092, φρς **τρέμει σὰν τὸ καλάμι - σὰν τὸ ψάρι - σὰν τὸ φύλλο - σὰν τὸ βοῦρλο** (ἐπὶ ὑπερβολικοῦ τρόμου ἢ μεγάλης ἀνησυχίας)· ‖ μτ. ἀπαρφ. τρομάζω,

φοβοῦμαι νὰ πράξω τι : Αἰσχ.᾿Επτ.419 τρέμω δ᾿ αἱματηφόρους μόρους ὑπὲρ φίλων ὀλομένων ἰδέσθαι, Σοφ.ΟΚ 129· ὁμ. ἑπομένης προτάσεως μτ. τοῦ μή : αὐτ.ΟΤ 947 τρέμων τὸν ἄνδρ᾿ ἔφευγε μὴ κτάνοι, Εὐρ.᾿Ανδρ.808, αὐτ.1057· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. αἰτ. αἰσθάνομαι τρόμον διά τι, φοβοῦμαι πολύ τι : Σοφ.ΟΚ 256 τὰ δ᾿ ἐκ θεῶν τρέμοντες, αὐτ.ΟΤ 1014, Εὐρ.᾿Ηλ 643, ᾿Αριστφ.᾿Αχ.494 ἀνὴρ οὐ τρέμει τὸ πρᾶγμα, αὐτ.᾿Ιππ.265, Πλάτ. Φαίδ.81Β, αὐτ.Παρμ.137Α τρέμοντι τὸ μέλλον, Καλλ.Δήμ.110 τὰν ἔτρεμε θηρία μικκά, Πλούτ.᾿Ηθ. 65Β τὸν κρείττονα τρέμει καὶ δέδοικεν· ὁμ. κ. ἐμπροθ. (ἕνεκα, περί τινος) : ᾿Αντιφ 2,4,9 ἧς ἕνεκα τρέμοντα μέ φασιν, Πλάτ.Πολ.554D περὶ τῆς ἄλλης οὐσίας τρέμων, - τρέμει γιὰ τὴ ζωή του· **4)** ρηματ.π. τρομερός, τρόμος.

τρέξι ἀντὶ θρέξομαι κ. θρέξεται βλ.λ., βορβορισμὸς ἐν ᾿Αριστφ Θεσμ.1222 πότερα τρέξι τὴν ὁδό;.

τρέξιμο(ν) (τὸ) (τρέχω) μσν. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τρέχειν, ταχύτατον βάδισμα, δρόμος, ἄ. τρεχάλα : ᾿Ερωτόκρ.2,2125 τὸ τρέξιμον ἀρχίσα, αὐτ. 2194,-κανένας δὲν τοῦ παραδγαίνει στὸ τρέξιμο, - φούσκωσε ἀπὸ τὸ πολὺ τρέξιμο· ‖ παροιμ. τοῦ γαδάρου τὸ τρέξιμο λίγο κρατεῖ (ἐπὶ ἀνθρώπου μικρᾶς ἀντοχῆς σωματικῆς ἢ ἰδ. πνευματικῆς)· **2)** δημ. κτ. πληθ. τρεξίματα σύντονοι καὶ κοπιώδεις ἐνέργειαι διὰ σπουδαίαν τινὰ ὑπόθεσιν, ἄ. τρεχάμοτα : ἄρχισαν τὰ τρεξίματα τῶν δασκάλων γιὰ τοὺς διορισμούς των· **3)** ἐπὶ ὑγρῶν, ροή, ἐκροή : τὸ τρέξιμο τοῦ νεροῦ· ‖ κ. ἐπὶ ἀγγείου κττ., ἐξ οὗ ἡ ἐκροή : τὸ τρέξιμο τοῦ βαρελιοῦ - τῆς βρύσης.

τρεπεδδίτας (ὁ) βοιωτ. ᾿Επιγρ. ἀντὶ τροπεζίτης βλ.λ.).

τρεπόνημα-ατος (τὸ) νεώτ. μικροβιολ. ὀνομ. διαφ. εἰδῶν σπειροχαιτῶν, οἷον τρεπόνημα τὸ ὠχρόν - τὸ στοματικὸν - τῶν ὀδόντων.

τρεπόντης (ὁ) (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. κ. τρεπόντες ἢ τριπόντης κ. -ες μεγάλα ἱστιοφόρα πλοῖα ἔχοντα τρία ἐπάλληλα δάπεδα (πόντηδες, κουβέρτες)· ‖ εἰδ. ὀναμ. τῶν τρικρότων πλοίων κατὰ τὴν ᾿Ελλ. ᾿Επανάστασιν τοῦ 1821.

τρεπτικός-ή-όν (τρέπω) μτγν. ὁ δεκτικὸς τροπῆς, ὁ μεταβλητός : Μάξ.Τύρ.10,2 σώμασιν . . οὐ τρεπτικοῖς, οὐδὲ ποικίλοις, οὐδὲ ἐκλελυμένοις· **2)** ὁ ἱκανὸς εἰς τὸ τρέπειν, ὁ δυνάμενας μεταβάλλειν : Πλωτῖν.1,264 τρεπτικὸν τῆς ὕλης.

τρεπτός-ή-όν (τρέπω) κ. μσν. ὁ δεκτικὸς τροπῆς, μεταβολῆς, ὁ μεταβλητός : ᾿Αριστλ.Κόσ.2,10, Πλούτ.᾿Ηθ.883Β τρεπτὰ εἰς ἄλληλα, Κλήμ.᾿Αλ. Στρωμ.2,211,21 (Diud.), Σέξτ.᾿Εμπ.Μαθ.7,434 τρεπτὴν εἶναι τὴν οὐσίαν, Στουδ.Θεόδ.272Β.

τρεπτότης-ητος (ἡ) ῾Ησ. «τρεπτότητος· τροπῆς».

τρέπω κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. κ. δωρ. τράπω, ἰων. γ' ἑν. παρατ. τράπεσκε, μέλλ. τρέψω (Πλάτ.Παρμ. 135Β, Δημ.685 κ. ἐπι-, προ-, ἀνα-), δωρ. μέλλ. τραψῶ (Ahr.D.Dor.117), ἀόρ. ἔτρεψα (κ. ἐπ-, ἀπ-, προ-, ἀν,- περι-, ἐξ-; παρ-), π.᾿Ομ. κ. ἀόρ. β' ἔτραπον (ἐνίοτε ἀμτβ. : ᾿Ιλ.Π 657), παρακ. τέτροφα (᾿Αριστφ.Νεφ.858, Δεῖν.1,108, κ. ἀνα- : Σοφ.Τρ.1008) κ. τέτραφα (Δημ.324, Δεῖν.1,108), μέσ. μέλλ. τρέψομαι (῾Ηρ.1,97, κ. ἀπο-, προ-), ἀόρ. ἐτρεψάμην (᾿Οδ.Α 422), ἀόρ. β' ἐτραπόμην (ἐν χρ. π. ᾿Ομ. ἐν παθ. σημ. ἐν ᾿Ιλ.Ζ 64, αὐτ.Ξ 447 κ. ἀνετραπόμην : Πλάτ.Κρατ.395D), προστ. τραποῦ (᾿Αριστφ.Βάτρ. 1248), παθ. μέλλ. τραπήσομαι (Πλούτ.Νικ.21), ἀόρ. ἀττ. ἐτρέφθην (μ. ἅπαξ π.τραγ.ἐν Εὐρ.᾿Ηλ.1046),ἰων. ἀπαρφ. τραφθῆναι (᾿Οδ.Ο 80 κ. ῾Ηρ.), μτχ. τραφθείς, ἀόρ. β' ἐτράπην (σπαν. ἁπλοῦς : Ξεν.᾿Ελλ. 5,1,12, αὐτ.3,24, αὐτ.4,52, κ. ἐπ-, ἀν-, προ-), ἐπ. α' πληθ. ὑποτ. τραπείομεν (᾿Οδ.Θ 292· πρβλ. κ. τέρπω), παρακ. τέτραμμαι, γ' ἑν. τέτραπται (Πλάτ. Φαῖδρ.257Β, αὐτ.Πολ.519Α), γ' πληθ. τετράφαται (Θέογν.42, Πλάτ.Πολ.533Β) κ. τετραμμένοι εἰσί (Ξεν.ΚΠ 8,8,5), γ' ἑν. προστ. τετράφθω (᾿Ιλ.Μ 273, κ. ἐπι- . Πλάτ.Νόμ.936Α), ἀπαρφ.τετράφθαι (Θουκ. 7,73, Πλάτ.Φαίδ.64Ε, κ. ἀν- : Πλάτ.Κρίτ.50Β, αὐτ. Σοφ.234Ε), μτχ. τετραμμένος (συχν.π.᾿Ομ. κ. ῾Ησιόδ.), ὑπερσ. γ' ἑν. ἐτέτραπτο (Πλάτ.Κριτί.118Β) κ. ἐπ. τέτραπτο (π.᾿Ομ.), γ' πληθ. τετράφατο (᾿Ιλ.Κ 189), μέλλ. τετελ. τετράψομαι (ἐπι- : Διογ.Λ 1,6), δίδωμι τροπήν, στρέφω, κατευθύνω, διευθύνω, γυρίζω τι(νὰ) πρός τι(να), κάμνω τι(νὰ) νὰ στραφῇ, νὰ κατευθυνθῇ, νὰ γυρίσῃ πρός τι, συνήθ. ἐμπροθ. (εἰς, κατά, πρός, ἐπί τινα) : ᾿Ιλ.Σ 469, αὐτ. Φ 349 ἐς ποταμὸν τρέψε φλόγα, αὐτ.Ε 676, ᾿Οδ.Ι 315, αὐτ.Δ 294 ἄγετ᾿ εἰς εὐνὴν τράπεθ᾿ ἡμέας (βάλετέ μας νὰ κοιμηθῶμεν), ῾Ησιόδ.῎Εργ.316, αὐτ.646, Πίνδ.Π 1,70, αὐτ.Ι 3(4),10 πρὸς εὐφροσύναν τρέψαι . . ἦτορ, Αἰσχ.᾿Επτ.255 τρέψον εἰς ἐχθροὺς βέλος, Σοφ.Αἶ.772 ἐπ᾿ ἐχθροῖς χεῖρα . . τρέπειν, Θουκ.3,39,Πλάτ.᾿Επιστ.355Α, Δημ.685· κ. μτ. ἐπιρρ.: ᾿Ιλ.Μ 24 ὁμόσε . . ἔτραπε, ῾Ησιόδ.῎Εργ.594, Σοφ. Φιλ.897, Εὐρ.ΙΤ 1322, Πλάτ.Πολ.393Α, αὐτ.Νόμ. 643C· κ. μτ. ἀπαρφ. : Πίνδ.Π 9,43· κ. παθ. μτ. αυστοίχου· αἰτ. λαμβάνω ἢ ἀκολουθῶ διεύθυνσίν τινα : ῾Ηρ.1,11, Εὐρ.᾿Ηλ.1046 ἐτρέφθην ἥνπερ ἦν πορεύσιμον, Θουκ.5,10, Πλάτ.Σοφ.242Β τήνδε . . τὴν ὁδὸν ἀναγκαιοτάτην ἡμῖν εἶναι τρέπεσθαι· κ. ἐμπροθ. (ἀνά, ἐπί, εἰς, πρός) : ᾿Ιλ.Τ 212, ᾿Οδ.Ο 80 τραφθῆναι ἀν᾿ ῾Ελλάδα, ῾Ηρ.6,33, αὐτ.9,56, αὐτ. 2,3 ἐς Θήβας . . ἐτραπόμην, Θεόκρ.2,163 ποτ᾿ ᾿Ωκεανὸν τρέπε πώλως, - ἐτράπη πρὸς νότον· κ. μτ. ἐπιρρ. : Αἰσχ.Χο.409, Εὐρ.᾿Ιππ.1066, Λυσ.29,2 ποῖ χρὴ τραπέσθαι ;· **2)** τὸ μέσ. τρέπομαι κατευθύνω τι πρός τι, στρέφω τὴν προσοχήν τινος εἴς τι : Πλάτ.Εὐθ.303C ἐπὶ τὸ ἐπαινεῖν . . αὐτὼ ἐτραπόμην, ᾿Ισαῖ.5,3· ‖ μσν. τὸ ἐνεργ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Μηναῖ.3,5 Συνξ.1 ταὺς μὲν αὐτῶν ἐπὶ τὴν γεωργίαν τρέψαι· ‖ τὸ παθ. καταφεύγω πρός τι ἢ στρέφω τὴν προσσχήν μου, ἐπιδίδομαι, καταγίνομαι εἴς τι : ᾿Ιλ.Γ 422 ἐπὶ ἔργα τράποντο, ᾿Οδ. Α 422, αὐτ.Σ 304, ῾Ηρ.1,117, αὐτ.63 πρὸς ἄριστον τετραμμέναι, αὐτ.3.78, Σοφ.Αἶ.743, αὐτ.ΟΚ 1537, Εὐρ.ΙΑ 646 μὴ ᾿πὶ φροντίδας τρέπου, αὐτ.῾Ηρ.761, Κρστῖν.ἀπ.Πανοπτ.5 μισεῖς γὰρ τὰς γυναῖκας πρὸς παιδικὰ δὲ τρέπει νῦν, Θουκ.4,104 ἐφ᾿ ἁρπαγὴν . . τραπέσθαι, αὐτ.2,84, αὐτ.5,9, αὐτ.1,5, αὐτ.5,114 πρὸς πόλεμον . . ἐτρέποντο, Πλάτ.Συμπ. 176Α τρέπεσθαι πρὸς τὸν πότον, αὐτ.᾿Απολ.39Α, αὐτ.Πρωτ.339Ε, αὐτ.Νόμ.680Ε ἐπὶ γεωργίας . . τρέπανται, Ξεν.᾿Αν 7,1,18, αὐτ.᾿Ελλ.6,5,30, αὐτ.ΚΠ 2,1,21, Λουκ.Θε.Δ 18,2 πρὸς ὕβριν τρεπόμενοι· **3)** τὸ μέσ. κ. παθ. ἐπὶ τόπων, εἶμαι ἐστραμμένος κατά τινα διεύθυνσιν, βλέπω πρός τι : ᾿Οδ.Μ 81 σπέος . . πρὸς ζόφον εἰς ῎Ερεβος τετραμμένον, ῾Ησίοδ.῎Εργ.727 ἀντ᾿ ἠελίου τετραμμένος (κατ᾿ εὐθεῖαν πρὸς), ῾Ηρ.1,148 αὐτ.84, αὐτ.2,181, Θουκ.2, 15 πρὸς νότον . . τετραμμένον, Θεόκρ.7,102, Διον. Περ.53 ἀντία Κασπίης τετραμμένος ᾿Αμφιτρίτης· **4)** ἐν φρς ἰδ. μτ. τοῦ πάλιν στρέφω, γυρίζω τινὰ πρὸς τὰ ὀπίσω : ᾿Ιλ.Θ 432 πάλιν τρέπε μώνυχας ἵππους, αὐτ.Φ 415, αὐτ.Υ 439· κ. παθ : αὐτ.Φ 468 ὣς ἄρα φωνήσας πάλιν ἐτράπετο· κ. μτ. γενικ. στρέφω ἐμαυτόν, μεταστρέφομαι ἀπό τινος : αὐτ. Σ 138 ὣς ἄρα φωνήσασα πάλιν τράπεθ᾿ υἷος ἑῆος (Γαζ.Θ «οὕτω δὴ εἰποῦσα ἐτράπη εἰς τοὐπίσω τοῦ ἑαυτῆς υἱοῦ»)· ὁμ. φρ. αἰχμὴ τράπετο ἐκάμφθη πρὸς τὰ ὀπίσω : ᾿Ιλ.Λ 237· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ τοῦ ἡλίου ὑπερβάντος τὸν μεσημβρινόν : ᾿Αριστφ.ἀπ.210 πόστην ἥλιος τέτραπται ;· ὁμ. κ. ἐπὶ τοῦ ἡλιοστασίου : Ξεν.᾿Απομν.4,3,8 τὸν ἥλιον, ἐπειδὰν ἐν χειμῶνι τράπηται, ᾿Αριστλ.ΖΙ 9,41 τραπείσης τῆς ὥρας· ‖ ὁμ. τὸ ἐνεργ. ἀμτβ. : ῾Η-

σίοδ.Θ 58 περὶ δ' ἔτραπον ὧραι· 5) μτφ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἐχθρικὴν διάθεσιν, τρέπω, κατευθύνω τι κατά, ἐναντίον τινός, μτ. αἰτ. κ. ἐμπροθ. (εἴς τινα): Ἰσαῖ.73,37, Δημ.103 τὴν ὀργὴν . . εἰς τοὺς λέγοντας τὰ βέλτιστα τρέψαι· τὸ ποθ. συχν. ἐπὶ ἀρῶν: Αἰσχ.Εὐμ.434 κἀπ' ἐμοὶ τρέποιτ' ἂν αἰτίας τέλος, Ἀριστφ.Ἀχ.833 ἐς κεφαλὴν τρέποιτό μοι (ἂς πέσῃ εἰς τὴν κεφαλήν μου), αὐτ.1019, αὐτ.Νεφ.1293, Λυσ.8,19 πρὸς ὑμᾶς αὐτοὺς τρέψεσθε· 6) κ. μσν. κ. νεώτ. μετατρέπω, μεταβάλλω, ἀλλάσσω: Ἰλ.Ζ 61 (δ γρ. ἀντὶ παρέπεισεν), Ὀδ.Τ 479 τῇ γὰρ Ἀθηναίη νόον ἔτραπεν, Πινδ.Π 3,55 ἔτραπεν καὶ κεῖναν . . μισθῷ χρυσός, Ἀριστφ.Νεφ.589 ἐπὶ τὸ βέλτιον τρέπειν, αὐτ.Σφ.1261, Ξεν.Ἀν.3,1,41,-τρέπομεν τὰ ἑτερώνυμα κλάσματα εἰς ὁμώνυμα - τὰ φράγκα εἰς λίρας· κ. παθ.: Ἰλ.Ν 279 τρέπεται χρὼς (μεταβάλλεται τὸ χρῶμα), αὐτ.Κ 45, Ὀδ.Φ 413, αὐτ.Γ 147, αὐτ.263, Ἡρ.7,18 καὶ αὐτὸς τρέπομαι καὶ τὴν γνώμην μετατίθεμαι, αὐτ.9,34 τετραμμένος (ὁ μεταβαλὼν τὴν γνώμην), Ἀριστφ.Σφ.986, Θουκ.4,106, ΠΔ Μακκ.2,8,5 τῆς ὀργῆς τοῦ κυρίου εἰς ἔλεον τραπείσης, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,41 οἶνος τρέπεται (μεταβάλλεται, καθίσταται ὄξινος, κόβει, χαλνᾷ): Εὐστ.Πον.182,36 τοῦτο μὲν τέτραπται· κ. μτ. ἀπαρφ.: Ὀδ.Δ 260 κραδίη τέτραπτο νέεσθαι, Θουκ.2,65 ἐτράποντο . . τῷ δήμῳ . . τὰ πράγματα ἐνδιδόναι· κ. μτ. συστοίχ. αἰτ.: Αἰσχίν. 3,90 πλείους τρεπόμενος τροπὰς τοῦ Εὐρίπου, - τὸ ρ τρέπεται εἰς λ· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Θουκ.1,140, Πλούτ.Ἠθ.71E· 7) κ. νεώτ. ἐξαναγκάζω τινὰ νὰ φύγῃ τρέχων, ἀποκρούω τινά, κάμνω αὐτὸν νὰ φύγῃ τρέχων: Ἰλ.Ο 261 τρέψω δ' ἥρωας Ἀχαιούς, Τυρτ.9,21 ἔτρεψε φάλαγγας, Ἡρ 1,63, αὐτ.4,128, Θουκ.4,25· κ. μτ. τοῦ φύγαδε: Ἰλ. Θ 157 φύγαδ' ἔτραπε . . ἵππους· κ. νεώτ. συνήθ. ἐν τῇ φρ. τρέπω εἰς φυγήν: Εὐρ.Ἱκ.718, Θουκ.7, 43· κ. παθ. ἐν τῷ ἀορ. β' τραπῆναι, ἐν τῷ ἀορ. α' τρεφθῆναι κ. ἐν τῷ μέσ. ἀορ. β' τραπέσθαι, σπαν. ἐν τῷ παθ. παρακ. τετραμμένος, κ. ἐν τῷ ἐνεστ., ἐν φρς μτ. κ. ἄνευ τοῦ φυγή: Ἡρ.1,80, αὐτ.9,63, αὐτ.8,91 ἐς φυγὴν τραπομένων, Αἰσχ.Πέρσ.1027, αὐτ.Ἑπτ.955, Θουκ.8,95, Ξεν.Ἀν.5,4,23, αὐτ.4,8,19 φυγῇ ἄλλος ἄλλῃ ἐτράπετο, αὐτ.Ἑλλ.3,4,14, αὐτ. Κυν.12,5, Ἰών.ΑΙ 13,2,4, Πλούτ.Κάμ.29 γεναμένης ἰσχυρᾶς μάχης ἐπὶ πολὺν χρόνον αὐτούς τε τρέπεσθαι· κ. μτ. τοῦ ἀπαρφ. φεύγειν: αὐτ.Λύσ.28 ἐτράπαντο . . φεύγειν· ‖ ὁμ. ἐν τῷ μέσ. ἀορ. α' κ. μέλλ., ἀποκρούω, ἀπομακρύνω ἐχθρὸν ἀπ' ἐμαυτοῦ ἀναγκάζων αὐτὸν νὰ φύγῃ δρομαίως: Εὐρ.Ἡρακλ.842 ἐτρεψάμεσθ' Ἀργεῖον εἰς φυγὴν δόρυ, Ἀριστφ.Ἱππ.276 ἐγώ σε τῇ βοῇ ταύτῃ . . τρέψομαι, Ξεν.Ἀν.5,4,16, αὐτ.6,1,13· ‖ τὸ ἐνεργ. ὡς ἀμτβ. ἀντὶ τοῦ παθ. τρέπομαι εἰς φυγήν: Ἰλ. Π 657 ἐς δίφρον δ' ἀναβὰς φύγαδ' ἔτραπε· 8) ἀποτρέπω, ἀπομακρύνω, κωλύω, ἐμποδίζω: Ἰλ.Θ 451, αὐτ.Χ 16 τρέψας ἀπὸ τείχεος· κ. ἀπολ.: Ἰλ.Δ 381 Ζεὺς ἔτρεψε· κ. παθ.: Ὀδ.Ρ 73 ἔτι δὴν Τηλέμαχος ξένοιο ἑκὰς τράπετ'· ‖ κ. ἐν ἀναφ. πρὸς ὅπλα κττ., ἀποτρέπω, ἀπομακρύνω: Ἰλ.Ε 187 ὅς . . βέλος . . ἔτραπεν ἄλλῃ, Ἡσίοδ.Α 456· 9) ἀνατρέπω, ἀναποδογυρίζω: Αἰσχ.Ἀγ.1328 εὐτυχοῦντα μὲν σκιᾷ τις ἂν τρέψειεν (δ.γρ. πρέψειεν), αὐτ. ἀπ.309,8 ἄνω κάτω τρέπειν· 10) μεταχειρίζομαι, διαθέτω, χρησιμοποιῶ: Ἡρ.2,92 τὰ μὲν ἄνω αὐτῆς (τῆς βίβλου) . . εἰς ἄλλο τι τρέπουσι, τὸ δὲ κάτω . . τρώγουσι· ‖ κ. εἰς ἐρωτήσεις περὶ τῆς τύχης πραγμάτων μὴ ἀνευρισκομένων: Ἀριστφ. Νεφ.858 τὰς δ' ἐμβάδας ποῖ τέτροφας (τί τὰς ἔκαμες;), Ἀναξανδρ.ἀπ.Φιαληφόρου 1 τὸν ἐμὸν μόναυλον ποῦ τέτροφας (τί τὸν ἔκαμες;)· κ. παθ.: Ἀριστφ.Σφ.665· 11) ρηματ.π. τρέψις, τροπή, τρόπις, τρόπος.

τρέσα (ἡ) δημ. κ. τρέσσα ταινιοειδὲς πλέγμα· 2) ἕκαστον τῶν διαπηγμάτων τῶν θωρακίων τῶν μεγάλων ἱστιοφόρων.

τρεσᾶς-ᾶ (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ τραπεὶς εἰς φυγὴν ἐνώπιον τοῦ ἐχθροῦ, ὁ δειλός, ὁ τρέσας· πρβλ. τρέω 2)· Χοιροβ.Καν.43,3 «τρεσᾶς τρεσᾶ, ὁ δειλός»: Εὐστ.Ἰλ.772,12 ὁ φύξηλις, ὃν καὶ τρεσᾶν εἴποι ἄν τις κωμικευόμενος.

τρέστης (ὁ) (τρέω) ὁ τρέμων καὶ φεύγων ἐκ φόβου· Ἡσ. «τρέστης· δειλός».

τρευλίζω μσν., δημ. ἀντὶ τραυλίζω, ψευδίζω: Ἐρωτόκρ.5,410 ἐμίλειε μπουκωμένα, | κι ἐτρεύλιζεν ἡ γλῶσσά ντου.

τρευλός-ή-όν μσν. δημ. ἀντὶ τραυλός: Ἐρωτόκρ.5,1331.

τρεφοκύτταρον (τὸ) νεώτ. βιολ. τὸ λευκοκύτταρον τὸ μεταμορφῶνον εἰς πρωτόπλασμα στοιχεῖα τινὰ τοῦ ὀροῦ τοῦ αἵματος.

τρέφος-ους (τὸ) τὸ θρέμμα: Σοφ.ἀπ.166 σὺ δ', ὦ σύαγρε, Πηλιωτικὸν τρέφος.

τρέφω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. θρέφω, δωρ. τράφω, μέλλ. θρέψω, ἀόρ. ἔθρεψα (κ. ἐν συνθέσει ἐξ-, ἀν-, δι-), ἐπ. θρέψα (Ἰλ.Β 548), ἀόρ. β' ἔτρᾰφον, παρακ. τέτροφα (Ὀδ.Ψ 237, Σοφ.ΟΚ 186) κ. τέτρᾰφα (Πολύβ.12,25, κ. Λοβέκ.εἰς Φρύνιχ.577), ὑπερσ. ἐτετράφη (Βάβρ.2), μέσ. μέλλ. θρέψομαι (ἐν παθ. σημ.Θουκ.7,49), ἀόρ. ἐθρεψάμην (Πίνδ. Ο 6,78), παθ. μέλλ. τρᾰφήσομαι (Δημ.1399, Διον. Ἀλ.Ρωμ.8,41), ἀόρ. α' ἐθρέφθην (Ἡσίοδ.Θ 198, Εὐρ. Ἑκ.351, αὐτ.600, Πλάτ.Πολ.310A), ἀόρ. β' ἐτράφην (Ἰλ.Ψ 84 κ. συνήθ. ἐξ-, συνεξ-, ἐν-, δι-) κ. δημ. (ἐ)θράφηκα, ἐπ. γ' πληθ. ἔτραφεν (Ἰλ.Ψ 348), παρακ. τέθραμμαι (Αἰσχίν.1,121), β' πληθ. τέθραφθε (Πλάτ.Νόμ.625A), ἐν ἀπαρφ. τεθράφθαι (Πλάτ. Γοργ.525A, Ξεν.Ἑλλ.2,3,24), μτχ. παρακ. τεθραμμένος κ. δημ. θρεμμένος, ὑπερσ. ἐτεθράμμην (Πλάτ. Ἀπολ.18A), ποιῶ τι πυκνόν, παχύ, πηκτὸν ἢ στερεόν, κάμνω ρευστόν τι νὰ πήξῃ, συμπυκνῶ, πήγνυμι, πήζω ἢ παγώνω· Σχόλ.Σοφ.Τρ.572 «θρέψαι.. τὸ πῆξαι»: Ὀδ.Ι 246 ἥμισυ .. θρέψας .. γάλακτος πλεκτοῖς ἐν ταλάροισιν ἀμησάμενος κατέθηκεν, Θεόκρ.25,106 ἄλλος τρέφε πίονα τυρόν· κ. παθ. μτ. ἐνεργ. παρακ. τέτροφα, γίνομαι, καθίσταμαι στερεός, συμπυκνοῦμαι, συμπήγνυμαι, στερεοποιοῦμαι, πήζω: Ὀδ.Ψ 237 πολλὴ δὲ περὶ χροῒ τέτροφεν ἅλμη (σχόλ. «τέτροφε, πέπηγε»), Αἰλ.ΖΙ 16,32 γάλα τρεφόμενον τυρὸν ἐργάζεσθαι· πρβλ. περιτρέφω· 2) μτβ. κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. δίδωμί τινι βρῶσιν, παρέχω τροφὴν εἴς τινα, ταΐζω, ἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς παῖδας, ἐκτρέφω βλ.λ.1): Ἰλ.Θ 283 ὅ σ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐόντα, αὐτ.Π 191, Ὀδ.Β 131 ἥ μ' ἔτεχ', ἥ μ' ἔθρεψε, Αἰσχ.Χο.908, Θουκ.2, 46, Πλάτ.Πολιτ.274A γεννᾶν καὶ τρέφειν, αὐτ.Πολ. 565C, ΚΔ Ματθ.25,37 πότε σε εἴδομεν πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν· κ. μτ. συστοίχου αἰτ.: Ἡρ.2,2 παιδία . . διδοῖ ποιμένι τρέφειν . . τροφήν τινα τοιήνδε· κ. παθ.: Ἰλ.Α 251 ἅμα τράφεν ἠδ' ἐγένοντο, αὐτ.266, αὐτ.Β 661, αὐτ.Ι 143, Ὀδ.Ο 365, Αἰσχ.Εὐμ.665, αὐτ.Ἑπτ.792, Σοφ.Αἴ.1229, Πλάτ.Μέν. 85B· κ. μτ. δοτ.: Ξεν.Ἀπομν.4,3,10 τυρῷ καὶ κρέασι τρεφόμενοι ζῶσι· κ. ἐμπροθ. (ἐκ, ἀπό τινος): Πλάτ.Πολ.372B θρέψονται . . ἐκ . . τῶν κριθῶν, αὐτ.Πρωτ.313C ἀφ' ὧν . . τρέφεται· ‖ μτχ. τρεφόμενος (ὁ) ὁ παῖς ἐφ' ὅσον ἀνετρέφετο ὑπὸ τῶν γυναικῶν μέχρι τοῦ πέμπτου ἔτους τῆς ἡλικίας του: Ἡρ.1,136· ‖ τὸ μέσ. τρέφω, ἐκτρέφω τινὰ δι' ἐμαυτόν: Ὀδ.Τ 368 θρέψαιό τε φαίδιμον υἱόν, Αἰσχ.Χο.928, Πλάτ.Νόμ.717B τῶν γεννησάντων καὶ θρεψαμένων, αὐτ.Συμπ.212A· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς δούλους, βοσκήματα ἢ ἄλλα ζῷα, συντηρῶ, διατηρῶ, παρέχω εἰς αὐτὰ ἄφθονον τροφήν, ὅπως παχυνθῶσι: Ἰλ.Χ 69 (κύνας) οὓς

τρέφον ἐν μεγάροισι τραπεζῆας, σύτ.Β 766, 'Οδ. Ξ 22, Αἰσχ.'Αγ.717. αὐτ.946 μῆλα . . τρέφοι, Σοφ. ἀπ.219 τρέφουσι .. ὄφιν, Εὐπ.ἀπ.Πόλεων 9 ὄρτυγας ἔθρεφας, 'Αριστφ.ἀπ.525, Πλάτ.Θεαίτ.197C ὄρνιθας τρέφοι, ΚΔ Ματθ.6,26 ὁ πατὴρ . . τρέφει (τὰ πετεινά), - τρέφει γουρούνι - μανάρι' κ. παθ : Σοφ. ΟΤ 1123 ἦ δοῦλος οὐκ ὠνητός, ἀλλ' οἴκοι τραφείς' κ. μτ. δοτ. ὀργάνου : Ξεν.'Αν.4,5,25 τὰ δὲ κτήνη πάντα χιλῷ . . ἐτρέφοντο' || δημ. παροιμ. θρέφε λύκο τὸ χειμώνα νὰ σὲ φάῃ τὸ καλοκαίρι (ἐπὶ ἀχαρίστου στρεφομένου κατὰ τοῦ εὐεργέτου αὐτοῦ), ὁμ. ξένο τρέφεις, λύκο τρέφεις' || ἡ μτ. τρέφων (ὁ) δεσπότης : Νικόλ.Κωμ. ἀπ.1,11,36' || δημ. μτχ. παρακ. θρεμμένος-η-ο ὁ παχύς' **3)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γεν. ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ., διατρέφω, παρέχω τὰ πρὸς τροφήν, τὰ πρὸς τὸν βίον, τὰ πρὸς συντήρησιν : Αἰσχ.Χο.921, Εὐρ.ΙΑ 749 τρέφειν γυναῖκα, 'Αντιφάν. ἀπ.'Αγροίκ.2 ἔστιν δ' ἑταίρα τῷ τρέφοντι συμφορά, Δημ.1367 τρέφειν . . τὴν οἰκίαν ὅλην, Πρόδρ. 1,276 παπάς γραμματικὸς εἶσαι, τρέφε τὸν ἑαυτόν σου' κ. παθ. : Πλάτ.Πολ.568E οὔτε δίκαιον τρέφεσθαι ὑπὸ πατρὸς υἱὸν ἡβῶντα, ΚΔ Πράξ.12, 20 διὰ τὸ τρέφεσθαι αὐτῶν τὴν χώραν ἀπὸ τῆς βασιλικῆς' || μτφ. π.'Αριστφ.Σφ.110 αἰγιαλὸν ἔνδον τρέφει (διατηρεῖ ὁλόκληρον αἰγιαλὸν εἰς τὴν οἰκίαν του)' || περιποιοῦμαι, περιθάλπω : 'Οδ.Ε 135 τὸν μὲν ἐγὼ φίλεόν τε καὶ ἔτρεφον (ἐπὶ τῆς Καλυψοῦς), σύτ.Η 256' **4)** εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς στράτευμα πεζικὸν ἢ ναυτικόν, τροφοδοτῶ, παρέχω αὐτῷ τροφὴν καὶ τὰ λοιπὰ χρειώδη, ἐπιτήδεια, συντηρῶ : Θουκ.4,83 τρέφοντος τὸ ἥμισυ τοῦ στρατοῦ, αὐτ.8,44 τρέφειν τὰς ναῦς, Ξεν. 'Ελλ.4,8,9 εἰ τὸ ναυτικὸν θρέφοι' κ. παθ. : αὐτ. 'Αν. 1,1,9 τρεφόμενον ἐλάνθανεν αὐτῷ τὸ στράτευμα' **5)** ἐν ἀναφ. πρὸς φυτά, περιποιοῦμαι, καλλιεργῶ, ἀναπτύσσω αὐτά : 'Ιλ.Ρ 53 τρέφει ἔρνος ἀνὴρ . . ἐλαίης, σύτ.Σ 57, 'Οδ.Ξ 175' **6)** κ. νεώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς διάφορα μέλη τοῦ σώματος, ἀφήνω ν' ἀναπτυχθῇ, ν' αὐξηθῇ, νὰ μεγαλώσῃ, μεγαλώνω τι : 'Ιλ.Ψ 142 χαίτην, τήν ῥα Σπερχειῷ ποταμῷ θρέφε τηλεθόωσαν, 'Ηρ.1,82 θρέφειν κόμην, Εὐρ.Βάκχ.494, 'Αριστφ.Σφ.477, -τρέφει μύστακα - πώγωνα' κ. γεν. : Οδ.Ν 410 τά θ' ὕεσσι τρέφει τεθαλυῖαν ἀλοιφήν (τὰ συντελοῦντα πρὸς πάχυνσιν τῶν χοίρων)' κ. παθ. : Ξεν.'Απομν.2,1,22 τὴν δ' ἑτέραν τεθραμμένην . . εἰς πολυσαρκίαν' **7)** ἐπὶ γῆς, παρέχω εἴς τινα τὰ πρὸς τροφήν : Φιλήμ.ἀπ. 12,2 τρέφει γὰρ οὗτος (ὁ ἀγρός), Μέν.'Ανεφ.3 κακῶς τρέφοντα χωρί' ἀνδρείους ποιεῖ, αὐτ.'Υδρ.1 ἀγρὸς τρέφων καλῶς' || ὁμ. ἐπὶ τῆς γῆς κ. τῆς θαλάσσης, ἰδ. π. ποιηταῖς, τρέφω, παράγω, εἶμαι πλήρης τινός : 'Ιλ.Ε 52 ἄγρια πάντα, τά τε τρέφει οὔρεσιν ὕλη, αὐτ.Λ 741 ὅσα τρέφει . . χθών, 'Οδ. Σ 130, 'Ησίοδ.Θ 582, Πινδ.Ι 1,48, Αἰσχ.Χο.585, αὐτ. 'Αγ.959 'Αριστλ.ΖΓ 746b,9 ὡς ἀεί τι τῆς Λιβύης τρεφούσης καινόν' **8)** ἐπὶ τοῦ ἡλίου, παρέχω ζωήν, ζωογονῶ, ἐνισχύω : Αἰσχ.'Αγ.633 τρέφοντος 'Ηλίου χθονὸς φύσιν' **9)** κ. νεώτ. ἔχω, διατηρῶ τι ἐν ἐμαυτῷ, περιέχω, περιλαμβάνω : Σοφ.ΟΚ 186, αὐτ.'Αντ.1089 τρέφειν τὴν γλῶσσαν ἡσυχαιτέραν (τηρεῖν τὴν γλ-), αὐτ.Αἶ.1124, αὐτ.644, αὐτ.503, σύτ. ΟΤ 356, αὐτ.Φιλ.795 πῶς ἄν . . τρέφοιτε τήνδε τὴν νόσον, αὐτ.Τρ.28, αὐτ.'Αντ.897 ἐν ἐλπίσιν τρέφω . ἥξειν, αὐτ.Τρ.117, Πλάτ.Πολ.606B,-τρέφει τὴν ἐλπίδα ὅτι θὰ πλουτήσῃ' **10)** ἀνατρέφω, παιδεύω, ἐκπαιδεύω, ἀναπτύσσω : 'Ησίοδ.ἀπ 86 (Göttl.), Πινδ.Ν 3,53, Αἰσχ.ἀπ.393 (π.'Αριστφ.Βάτρ.886), Δήμητερ ἡ θρέψασα τὴν ἐμὴν φρένα, Πλάτ.Πολ. 391C, αὐτ.534D παῖδας, οὓς τῷ λόγῳ τρέφεις τε καὶ παιδεύεις, Δημ.1351' κ. παθ. : Θουκ.2,44, Πλάτ. Πολ.401D, αὐτ.'Αλκ.120B, αὐτ.Νόμ.695C υἱὸς παιδείᾳ τε οὐ διατρυφώσῃ τεθραμμένος, 'Αριστλ. Πολιτ.7,6,1, ΚΔ Λουκ.4,16 ἦλθεν εἰς τὴν Ναζαρέτ, οὗ ἦν τεθραμμένος' || τὸ θηλ. τῆς μτχ. θρέψασα (ἐνν. γῆ), ἡ πατρίς : Λυκοῦργ.153,42, Πολύβ. 4,17,12 τὴν θρέψασαν ἄρδην ἀπολέσαι' || ὁμ. κ. τὸ μέσ. τρέφομαι : Πλάτ.Νόμ.695E ἐθρέψω . . Ξέρξην ἐν τοῖς αὐτοῖς ἤθεσιν' **11)** εἶμαι, ὑπάρχω πάντοτε : 'Αριστφ.'Ορν.335 γένος . . , ὅπερ ἐπ' ἐμοὶ πολέμιον ἐτράφη' **12)** π.'Ομ. ἀμτβ. ὁ ἐνεργ. ἀόρ. β' ἔτραφον ἀντὶ τοῦ παθ. ἐτράφην ὡς κ. ὁ παρακ. τέτροφα ἀντὶ τοῦ παθ. τέθραμμαι : 'Ιλ.Φ 279 ὅς . . ἔτραφ' ἄριστος, αὐτ.Ε 555, αὐτ.Η 199 γενέσθαι τε τραφέμεν τε (ἰων. ἀντὶ τραφεῖν), 'Οδ.Γ 28' || ὁ ἀόρ. β' ὡς μτβ. μ. ἐν 'Ιλ.Ψ 90 ἔτραφέ τ' ἐνδυκέως (πιθ. γρ. ἔτρεφεν), τὸ δὲ τράφε (π.Πινδ.Ν 3,53) εἶναι δωρ. παρατ.' τἀνάπαλιν γραμματ. τινες ἀνεγίνωσκον ἐν 'Ιλ.Ψ 84 ὡς ὁμοῦ ἐτράφεμέν περ, ἔνθα νῦν ἀλλ' ὁμοῦ, ὡς τράφομέν περ' **12)** ὁμ. ἀμτβ. ἐπὶ τροφῆς, εἶμαι θρεπτικός, ἔχω θρεπτικὰς ἰδιότητας : 'Αριστλ.Φυτ.2,6, σύτ.2' **13)** δημ. ὁμ. ἀμτβ. ἐπὶ τραύματος, ἕλκους κττ., σαρκοφυῶ, ἐπουλοῦμαι, κλείνω : ἔθρεφε ἡ πληγή του' **14)** δημ. ἀμτβ. ἐπὶ καρπῶν, ὡριμάζω' **15)** ῥηματ.π. θρεπτήρ, θρεπτήριος, θρεπτήτωρ, θρεπτός, θρέπτρα. θρέφιμο, θρέφις, τροφός, τρόφιμος.

τρεχάλα (ἡ) δημ. τὸ τρέχειν, τὸ τρέξιμο, πιλάλα : ἦρθαν μὲ μεγάλη τρεχάλα' **2)** ὡς ἐπίρρ. δρομαίως : πήγαινε τρεχάλα.

τρεχάματα (τὰ) δημ. ἐπανειλημμένοι, συνεχεῖς δρόμοι' || κ. συνεκδ. σύντονοι ἐνέργειαι δι' ἐπειγούσας ὑποθέσεις.

τρεχάμενος-η-ο δημ ἄ. τρεχούμενος βλ.λ., εἰδ ἐν χρ. ἐπὶ ὑδάτων : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 63,6 τὰ πότιζαν νερὰ τρεχάμενα.

τρεχαντηράκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τρεχαντήρι: Πορφύρ.Σκ.98,6 τρεχαντηράκια..χωρὶςἀραξοβόλι.

τρεχαντηρήσιος-ια-ια δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τρεχοντήρι' || τὸ οὐδ. τρεχαντηρήσιο (ἐνν. καράβι) ὡς οὐσ. ἀντὶ τρεχαντήρι βλ.λ.

τρεχαντήρι (τὸ) δημ., ὑποκορ. -ηράκι εἶδος μικροῦ, ταχύπλου, ὀξυπρύμνου ἱστιοφόρου, τροχαντήρ : Πορφύρ.Σκ.98,7 ἐκεῖ ποὺ ταξιδεύετε, σὲ κάποιο τρεχαντήρι.

τρεχάτος-η-ο δημ. ὁ τρέχων, ὁ δρομαῖος : 'Εφταλ. 'Εκλ.Σελ.39' ἐπίρρ. -άτα.

τρεχέδειπνος-ον μτγν. ἐπὶ παρασίτων, ὁ τρέχων, ὁ σπεύδων εἰς δεῖπνον : 'Αθήν.1,4Α ὁ τρεχέδειπνος . . σοφιστής, αὐτ.6,242C' || ὁ ἐρχόμενος ἀργὰ εἰς δεῖπνον καὶ ἐπειγόμενος νὰ προφθάσῃ : Πλούτ.'Ηθ.726Α.

τρεχεδειπνῶ-έω μσν. τρέχω, σπεύδω εἰς δεῖπνον, εἰς συμπόσιον : Νικ.Χων.Χρον.8,1,131C πρὸς ἃ μὴ θέμις τρεχεδειπνεῖν.

τρέχνος-ους (τὸ) μτγν. ἀντὶ τέρχνος βλ.λ.·'Ησ. «τρέχνος' στέλεχος, κλάδος, φυτόν, βλάστημα» : Δωσιάδ.ΑΠ 15,25 ἰξὸς εὐώδης μελαίνει τρεχνέων με Νυσίων.

τρεχούμενος-η-ο δημ. κ. -άμενος μτχ. ἐνεστ. τοῦ τρέχω βλ.λ., ὡς ἐπίθ. ἐπὶ ὑγρῶν, ὁ τρέχων, ὁ ῥέων : τρεχούμενο νερό (συνηθέστ. -άμενο τὸ πηγαῖον ἢ ὁπωσδήποτε ῥέον, ἀντίθ. στεκούμενο)' **2)** εἰδ. τρεχούμενος λογαριασμός (ἡ παροχὴ πιστώσεων ἄνευ ἐγγυήσεως πλὴν τῆς προσωπικῆς πίστεως τοῦ λαμβάνοντος, συνήθ. δι' ἀνοίγματος λογαριασμοῦ, ἄ. ἀνοικτὸς βλ.λ.2)).

τρέχω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. τράχω, μέλλ. θρέξομαι (κ. ἀπο- : 'Αριστφ.Νεφ.1001, κ. μετα- : αὐτ.Εἰρ.161, κ. περι- : αὐτ.Βάτρ.193) κ. θρέξω (μ.π. Λυκόφρ.108) (κ. ἀποθρέξεις : Πλάτ.Κωμ.ἀπ 65) συνηθέστ. μέλλ. δραμοῦμαι (Εὐρ.'Ορ.878, Ξεν.'Αν.7, 345 κ. ἐπι-, ἀπο-, προσ-, συν-) κ. ἰων. δραμέο-

μαι Ἡρ.8,102) κ.μτγν. δραμῶ (ΠΔ, κ. ὑπερδραμῶ: Φιλέτ. ἐν Ἀταλάντῃ 1) κ. δράμομαι ἐν συνθ. ἀναδράμεται (Φίλιππ.ΑΠ 9,575), δωρ. μέλλ. θράξομαι κ. θραξοῦμαι (Ἡσ.) ἀόρ. α' ἔθρεξα (Εὐρ. ΙΑ 1569, Ἀριστφ.Νεφ.1005, αὐτ. Θεσμ.657), κ. Ιων. ἀόρ. θρέξασκον (Ἰλ.Σ 399) κ. δημ. ἔτρεξα κ. ἤτρεξα, κ. ἔδραμα κ. ἤδραμα, ἀόρ. β' ἔδραμον (Ἰλ.Ψ 393, Ὀδ.207, κ. ἐπ-, ἀπ-, προσ-, συν-, ὑπ-, προ-, ἐξ-, δι-, ἀν-, εἰσ-, κατ-, παρ-, ἐπεξ-, ἀντεξ-, συνεξ-), παρακ. δεδράμηκα (Φιλήμ.ἐν Κοινωνοῖς 1, κ. κατα-: Ξεν.Ἑλλ.4,7,6, αὐτ.5,1,12, κ. περι-: Πλάτ. Κλειτ.410Α, κ. συν-: Πλάτ.Πολιτ.266C, Ἰσοκρ.6,68, κ. ἐκ-: Ξεν.Ἀν.5,2,17), κ. ποι. παρακ. δέδρομα (ἀνα- κ. ἐπι-: Ὀδ.), παθ. παρακ. δεδράμημαι (ἐπι-: Ξεν.Οἰκ.15,11, προχωρῶ γοργῶς, βαδίζω δρομαίως μετακινῶν πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἑκάτερον τῶν ποδῶν ἐν ταχείᾳ διαδοχῇ, σπεύδω, πηγαίνω τρεχάτα, πιλαλῶ, ἐπὶ ἐμψύχων: Ἰλ.Σ 599 οἱ . . θρέξασκον ἐπιστάμενοι πόδεσσιν, αὐτ.Ψ 393, αὐτ. 520, Ὀδ.Ψ 207 ἰθὺς δράμεν, Ἡσίοδ.Ἔργ.219, Ἐπίχ.20 (Ahr.), Αἰσχ.Εὐμ.37, Πλάτ.Γοργ.468Α βαδίζειν καὶ τρέχειν, Ξεν.ΚΠ 2,2,30, ΚΔ Μᾶρκ.15,36, αὐτ.Ἰω. 20,4 ἔτρεχον δὲ οἱ δύο ὁμοῦ, Ἐπιγρ. κἂν ὑπὲρ Λάδαν δράμῃ, Μηναῖ.3,5 Συνξ.2 τρέχειν ἔμπροσθεν τοῦ ἅρματος ἀναγκάζεται, Ἐρωτόκρ.2,1045, Σολωμ.Λάμπρ.17,41, τρέχα (ἢ τρέξε) νὰ τὸν προφθάσῃς· κ. μτ. αἰτ. τόπου: Εὐρ.Ἑλ.1118 ὃς ἔδραμε ῥόθια, Ξεν.Ἱππ.8,1 ὁ ἵππος τρέχει καὶ πρανῆ καὶ ὄρεια· ‖ συνήθ. ἡ μτχ. μτ. ρ. ἐν ἐπιρρ. σημ. ταχέως: Πλάτ.Κωμ.ἀπ.Λακων.1 τί οὐ τρέχων σὺ τὰς τραπέζας ἐκφέρεις; (γιατί δὲν τρέχεις νὰ φέρῃς ἔξω τὰ τραπέζια;)· ‖ δημ. φρς τρέχει κι ἀκόμα τρέχει (ἐπὶ πανικοβλήτου), - τρέχει καὶ δὲ φτάνει ἢ δὲ σώνει (παρὰ τὰς προσπαθείας του ἀδυνατεῖ νὰ ἐπανορθώσῃ τὴν ζημίαν ἢ νὰ ἐπαρκέσῃ εἰς τὰς ἀνάγκας), - τρέχει ὅπου τρέχουν τὰ νερὰ (συντάσσεται μὲ τοὺς εὐτυχοῦντας), - τρέχα γύρευε (δυσχερὴς ἡ εὕρεσίς του)· **2)** κ. μτ. τῶν αἰτ. βῆμα, δίαυλον κττ., ἐκτελῶ, διατρέχω, διανύω: Εὐρ.Ἠλ.954 τὸ πρῶτον βῆμ' ἐὰν δράμῃ, Ἄλεξ.ἀπ.Τραυματ.1 τὸν γὰρ ὕστατον τρέχων δίαυλον τοῦ βίου ζῆν βούλομαι· **3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἀγωνίζομαι εἰς τὸν δρόμον, μετέχω ἀγῶνος δρόμου: Ξεν.1,5,8 ἵεντο ὥσπερ ἂν δράμοι τις ἐπὶ νίκῃ, ΚΔ Κορινθ.1,924· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἵππων ἱπποδρομίου κ. τῶν ἀναβατῶν αὐτῶν, μετέχω, λαμβάνω μέρος εἰς ἱπποδρομίαν: ποιὰ ἄλογα θὰ τρέξουν σήμερα· ‖ μσν. δημ. ἐν ταῖς φρς τρέχω κοντάρι - κοπανιὰ κττ. ὁρμῶ πρὸς ἐκτέλεσιν κονταροχτυπήματος, κοπανιᾶς βλ.λ.: Ἐρωτόκρ.2,1208, αὐτ.1270, αὐτ.1792· **4)** μτφ. μτ. αἰτ. ἐν ταῖς φρς τρέχω ἀγῶνα - κίνδυνον κττ., ἀγωνίζομαι, διακινδυνεύω, διατρέχω κίνδυνον: Ἡρ.8,102 πολλοὺς . . ἀγῶνας δραμέονται περὶ σφέων αὐτῶν, Εὐρ.ΙΑ 1456, αὐτ.Ὀρ.878 ἀγῶνα θανάσιμον δραμούμενον, Πολύβ.1,87,3 ἐσχάτην τρέχοντες, Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,47, αὐτ.4,4· ὁμ. κ. ἄνευ τῆς αἰτ.: Ἡρ.7,57 περὶ ἑωυτοῦ τρέχων (τρέχων διὰ νὰ σώσῃ τὸν ἑαυτόν του), αὐτ.9,37, Εὐρ.Ἠλ. 1264 δραμεῖν φόνου πέρι· ‖ φρ. π. Ἡρ.9,33 ἀσκέων δὲ πένταθλον παρὰ ἓν πάλαισμα ἔδραμε νικᾶν ὀλυμπιάδα (πῆγε παρὰ ἓν ἀγώνισμα νὰ κερδήσῃ . . , ἐκόντεψε νὰ νικήσῃ)· **5)** κ. νεώτ. κ. δημ. γεν. μεταβαίνω που ταχέως, προθύμως: ΚΔ Ἀποκ.9,9 ἵππων . . τρεχόντων εἰς πόλεμον, - μόλις φέξῃ τρέχει στὴ δουλειά του· **6)** νεώτ. κ. δημ. περιφέρομαι, περιέρχομαι τὰς ὁδοὺς ἰδ. ἐν σπουδῇ πρὸς ἀναζήτησίν τινος: τρέχει ὁλημερὶς γιὰ νὰ βγάλῃ τὸ ψωμὶ τῶν παιδιῶν του· ‖ ἐκδηλῶ ζῆλον πρὸς ἐξυπηρέτησίν τινος, σπεύδω νὰ ἐξυπηρετήσω τινὰ μετὰ προθυμίας: παροιμ. δὲν σὲ τρέχει, καβαλλάρη, μὴ σκοτώνῃς τ' ἄλογό σου (εἰς μάτην οἱ κόποι σου, ὅταν δὲν σὲ εὐνοῇ ἡ τύχη), - σὰ δὲ σοῦ τρέχῃ, μὴν τρέχῃς· κι ἂν σοῦ τρέχῃ, μὴν τρέχῃς (ἂν ἡ τύχη δὲν σὲ εὐνοῇ, μὴ κοπιάζῃς, καὶ ἂν σὲ βοηθῇ, περιττεύει νὰ κοπιάζῃς)· **7)** πλανῶμαι, περιπλανῶμαι κ. ἰδ. ἀσκόπως: Βαλαωρ.Ἀνδριὰς Γρηγ.Ε'1 ποῦ τρέχει ὁ λογισμός σου, - ποῦ τρέχει ὁ νοῦς σου; - ποῦ τρέχεις τὰ βράδια;· **8)** νεώτ. κ. δημ. προχωρῶ ἔν τινι ἔργῳ μὲ ρυθμὸν ταχύτερον τοῦ κανονικοῦ, σπεύδω, πράττω τι ἐσπευσμένως: νὰ μὴν τρέχῃς στὸ διάβασμα, γιὰ νὰ σὲ καταλαβαίνουν, - τρέχει ἡ γλῶσσά της σὰ ψαλίδι, παροιμ. ὅποιος τρέχει σκοντάφτει (ὅποιος βιάζεται κάμνει λάθη ἢ ἀφίσταται ζημίας)· **9)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἀψύχων, κινοῦμαι ταχέως: Ὀδ.Ι 386 τὸ δὲ τρέχει ἐμμενὲς αἰεὶ (τὸ τρύπανον), Πίνδ.Π 8,33, Σοφ.Αἶ.731 ἔρις δραμοῦσα τοῦ προσωτάτω (διατρέξασα τὸ στάδιόν της), Νικοφ.ἀπ.Σειρ.1 πυρετὸς εὐθέως ἥκει τρέχων, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 67,28, - ἡ φήμη τρέχει γρήγορα (διαδίδεται εὐκόλως)· ‖ κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ τῶν μέσων συγκοινωνίας, διανύω ταχέως διάστημά τι ὠθούμενος ἢ κινούμενος ὑπὸ φυσικῆς ἢ μηχανικῆς τινος δυνάμεως: Θέογν.856 ναῦς παρὰ γῆν ἔδραμεν, - τρέχει τὸ βαπόρι - τὸ τραῖνο - τὸ ἀεροπλάνο - τὸ αὐτοκίνητο· ‖ νεώτ. κ. δημ. κινοῦμαι ἢ λειτουργῶ ἐν ρυθμῷ ταχυτέρῳ τοῦ δέοντος: τὸ ρολόγι του τρέχει πολύ· **10)** ἐπὶ ὑγρῶν, ρέω: Αἰσχ.Ἀγ.1121 ἐπὶ . . καρδίαν . . δράμε σταγών, - θὰ τρέξῃ τὸ αἷμα ποτάμι, - τρέχει τὸ ρυάκι, παροιμ. ἐκεῖ ποὺ τρέχει τὸ νερὸ πάλι νὰ τρέξῃ θέλει (οἱ ἀπολέσαντες τὰ ἀγαθὰ αὐτῶν θὰ τ' ἀποκτήσωσιν ἐκ νέου)· **11)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐξακολουθῶ ὑφιστάμενος: τὸ τρέχον ἔτος (τὸ ἐνεστὼς ἔτος), - ἡ τρέχουσα τιμὴ ἢ ἀξία (ἡ παροῦσα, ἡ σήμερον ἰσχύουσα), - τρέχων λογαριασμὸς (ὁ ἀλληλόχρεος βλ.λ.), - ὁ μήνας ποὺ τρέχει (ὁ ἐνεστώς)· ‖ φρ. τρέχει ὁ τόκος - ὁ μισθὸς - ἡ σύνταξις (ἐξακολουθεῖ αὐξανόμενος ἢ καταβαλλόμενος ἀναλόγως πρὸς τὸν παρερχόμενον χρόνον)· **12)** νεώτ. κ. δημ. τριτοπρόσ. συμβαίνει: τί τρέχει;, φρ. κάτι τρέχει στὰ γύφτικα (εἰρων. ἐπὶ ἀσημάντου γεγονότος)· **13)** μσν. κ. δημ. ὡς μτβ. ἀναγκάζω, κάμνω τινὰ νὰ τρέξῃ: Ἐρωτόκρ.2,1775 μὴν τὸ τρέχῃς τὸ παιδί· **14)** δημ. ὁμ. μτβ. ἐπὶ ἀγγείων, κρουνῶν κττ., ἀφήνω νὰ διαρρεύσῃ ὑγρόν τι: ἡ μύτη του τρέχει αἷμα, - τρέχει τὸ βαρέλι (ἔχει ρωγμὴν καὶ δὲν συγκρατεῖ τὸ περιεχόμενόν του), - τρέχανε τὰ μάτια της, - δὲν τρέχει ἡ βρύση - ἡ κάνουλα· **15)** ρηματ. π. δρομάς, δρομεύς, δρομή, δρόμημα, δρόμος, τρέξιμο, τρόχος, τροχός.

τρέψις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἐνέργεια τοῦ τρέπειν, ἡ τροπή, στροφή: Διογ.Λ 7,114 τέρψις δέ, οἷον τρέψις, προτροπὴ τῆς ψυχῆς ἐπὶ τὸ ἀνειμένον.

τρεψίχρως-ωτος (ὁ, ἡ) ὁ ἀλλάσσων χροιάν, ὁ μεταβάλλων τὸ χρῶμα αὐτοῦ, ἐπὶ εἴδους τινὸς πολύποδος: Ἀριστλ.ἀπ.289 πολύπους τις ὁ μὲν τρεψίχρως ὁ δὲ ναυτίλος.

τρέω κ. μσν. κ. ποι. τρείω (Ὀππ.Κυν.1,417), ἀπαρφ. τρεῖν, ἀόρ. ἔτρεσα (Πλάτ.Φαίδ.117Β, Ξεν.Ἀν.1,9,6), ἐπ. τρέσσε, τρέσσαν, τρέμω, τρομάζω ἐκ φόβου, ὅθ. πτοοῦμαι, φοβοῦμαι, δειλιῶ, τρέπομαι εἰς φυγήν, ἐκ φόβου, φεύγω (κτ. Ἀρίσταρχ. κυρ. σημ.): Ἰλ.Ε 256 τρεῖν μ' οὐκ ἐᾷ Παλλὰς Ἀθήνη, αὐτ.Φ 288, αὐτ.Λ 546 τρέσσε δὲ παπτήνας, αὐτ.Ρ 332, αὐτ.Λ 745 ἔτρεσαν ἄλλυδις ἄλλος, Ὀδ.Ζ 138, Ἡσίοδ.Α 171 οὐδέ νυ τοίγε οὐδέτεροι τρεέτην, Αἰσχ. Ἱκ.711 ὑμεῖς δὲ μὴ τρέσητ' ἀκούσασαι . . λόγους, αὐτ.Ἀγ.549, Πλάτ Φαίδ.117Β οὐδὲν τρέσας (οὐδόλως φοβηθείς)· **2)** ἡ μτχ. τοῦ ἀορ. τρέσας, ἐν χρ. σχεδὸν ὡς οὐσ. ὁ ἐκ δειλίας τραπεὶς εἰς φυγήν, ὁ καταδειλιάσας, ὁ δραπετεύσας, ὁ φυγὼν ἐκ τῆς

μάχης : 'Ιλ.Ξ 522 ἀνδρῶν τρεσσάντων· || Ιδ. ὡς τεχνικὸς ὅρος ἐν.Λακεδαίμονι : Ἡρ.7,231 ὄνειδος δὲ εἶχε ὁ τρέσας Ἀριστόδημος καλεόμενος, Πλούτ.Λυκ.21, αὐτ.Ἀγησ.30 τοῖς ἐν τῇ μάχῃ καταδειλιάσασιν, οὓς αὐτοὶ τρέσαντας ὀνομάζουσιν· 3) μτβ. φοβοῦμαι, ἀποτροπιάζομαί τινα, φεύγω μακρὰν ἀπό τινος, μτ. αἰτ. : 'Ιλ.Λ 534 τάς τε τρεῖ ἐσσύμενάς περ, Αἰσχ.Ἐπτ.436, Σοφ.Ἀντ.1042 τοῦτο μὴ τρέσας, Ξεν.Ἀν.Ι,9,6 ἄρκτον ποτὲ ἐπιφερομένην οὐκ ἔτρεσεν, Λουκ.Νεκρ.Δ 27,7 ὃς τοὺς πολεμίους οὐδεπώποτε ἔτρεσας· κ. μτ. γενικ. : Ἡσίοδ.Θ 850 τρέσσε . . κελάδοιο . . δηϊοτῆτος· ὁμ. κ. τρεῖν μὴ . . : Αἰσχ.Ἐπτ.790.

τρηδόνα (ἡ) δημ. ἡ τερηδὼν βλ.λ.

τρῆμα-ατος (τὸ) (τετραίνω) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ διὰ τρήσεως ἄνοιγμα, τρύπημα, ὀπή, τρῦπα : Ἱππ.252,37 τὸ τρῆμα οὐάτων, Ἀριστφ.Σφ.141, Πλάτ.Γοργ.494Β μεγάλ' ἄττα τὰ τρήματα εἶναι ταῖς ἐκροαῖς (,Ἀριστλ.ΖΙ Ι,16 τρῆμα τῆς ἀρτηρίας, αὐτ.10 τ- τοῦ πνεύμονος, Πολύβ.Ι,22,6 τὸ δὲ τρῆμα τοῦ σανιδώματος ἦν παράμηκες, Διόδ.Σ 2,56, Γεωπ.7,15,2, Εὐστ.Πον.298,40· || νεώτ. ἀνατ. πᾶσα διαμπερὴς μικρὰ κοιλότης, συνήθ. ἐπὶ ὀστῶν κ. ἐπὶ μυϊκῶν τοιχωμάτων δισφόρων σπλάγχνων· 2) ἐν αἰσχρ. σημ. τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον : Ἀριστφ. Λυσ.410 ἡ βάλανος ἐκπέπτωκεν ἐκ τοῦ τρήματος· 3) ἑκάστη τῶν ὀπῶν ἢ στιγμάτων τῶν κύβων : Ἀμειψ. ἀπ. Σφενδόνης 5· πρβλ. Πολυδ.9,96.

τρημαστικτάς Ἡσ. «κυβευτάς· ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς κύβοις τρημάτων» (ἐσφ. ἀντὶ τρημοτίκτας βλ.λ.).

τρηματίζω, μέλλ. -ίσω κ. δωρ.-ίξω, ἐν τῇ κυβείᾳ, καταθέτω χρηματικόν τι ποσὸν ἐπὶ ἑκάστῳ τρήματι τῶν κύβων, ἐφ' ᾧ παίζω, παίζω κύβους, κυβεύω· Πολυδ.9,96 «ὁ τε τρόπος δεδήλωται τῆς κυβείας καὶ προσείρηται ὅτι εἴη τὸ τρῆμα μναοῖον, ὡς μνᾶν αὐτῶν ἐπιδιατεθειμένων ἑκάστῳ κύβῳ. Παρὰ δὲ τοῖς Δωριεῦσιν οἱ ταύτῃ τῇ παιδιᾷ χρώμενοι τρηματίκται τὴν προσηγορίαν εἶχον, καὶ τρηματίζειν τὸ πρᾶγμα» : Σώφρ.ἀπ.99 π.Εὐστ.'Ιλ.1397,22) δειπνήσας ὠστίζεται τοῖς τρηματιζόντεσσι.

τρηματίκτας (ὁ) δωρ. ἀντὶ τρηματίτης βλ.λ. : Πολυδ.9,96.

τρημάτιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ τρῆμα βλ.λ.Ι) : Ἥρων Βελοπ.124C, αὐτ.Πνευμ.172Α, Θεοφάν.Νόνν.2,332 φαίνεται κατὰ τὸ δῆγμα δύο τρημάτια, Ψελλ.Ἐγκώμ.Φθειρ.87,7 (ἔκδ.Boiss.).

τρηματίτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ τρηματίζων, ὁ κυβεύων, ὁ κυβευτής· Εὐστ.'Ιλ.1084,5 «ὡς οἱ τῆς παιδιᾶς ταύτης τρηματῖται ἀπὸ τῶν ἐν τοῖς κύβοις τρημάτων ἐλέγοντο δηλαδὴ καὶ αὐτὰ οἱ παλαιοί», αὐτ.1397,22.

τρηματόεις-εντας-εσσα-εν ὁ πλήρης ὀπῶν, ὁ διατετρυπημένος, ὁ κατατετρυπημένος, ὁ πορώδης : Φίλιππ Θεσσ.ΑΠ 6,62,4 τὴν παρὰ θῖνα κίσηριν, αὐχμηρὸν πόντου τρηματόεντα λίθον.

τρηματοκτάπους-οδος (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος κεφαλοπόδων φιλονηξιδῶν μαλακίων.

τρηματώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ φέρων τμήματα βλ.λ.Ι), ὁ πλήρης τρημάτων, ὀπῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 448a,22 τὰ μὲν τρηματώδη, τὰ δ' ἄτρητα (ζῷα)· || νεώτ. ζωολ. τρηματώδεις σκώληκες, ἡ τρηματώδη κατηγορία πλατελμίνθων σκωλήκων.

τρήμη (ἡ) λεξ. ἀττ. ἀντὶ τρῆμα βλ.λ.Ι)· ΕΜ 726,52 «στειλειὰ τὸ τρῆμα τοῦ πελέκεως δι' οὗ τὸ στελεὸν ἐνείρεται, ἣν τρήμην Ἀττικοὶ λέγουσιν. Ἀριστοφάνης, τρήμας ἔχει» : Ἡσ. ἐν λ. κύτταροι οὕτω τὰς τρήμας τῶν κηρίων ἔφη Ἀχαιός.

τρηπόνημα-ατος (τὸ) νεώτ. μικροβιολ. κ. τρεπόνεμα ὄναμ. διαφ. εἰδῶν σπειροχαιτῶν : τρηπόνημα τὸ ὠχρὸν - τῶν ὀδόντων.

τρήρων-ωνος (ὁ,ἡ) (τρέω) κ. νεώτ. ὁ τρέμων, ὁ εὐκόλως φοβούμενος, ὁ δειλός, ὁ φοφοδεής, ὁ φοβιτσιάρης, ἐπίθ. τῶν ἀγρίων περιστερῶν· Ἡσ. «τρήρων, δειλὴ περιστερά» : 'Ιλ.Ε 778, αὐτ.Χ 140, 'Οδ.Μ 63 πέλειαι τρήρωνες, Ἀριστφ.Εἰρ.1067 κέπφοι τρήρωνες· 2) τρήρων (ἡ) ὡς οὐσ. ἡ περιστερά : Λυκόφρ.87 τρήρωνος εἰς ἅρπαγμα (σχόλ. «εἰς ἁρπαγὴν τῆς λαγνιστάτης τρήρωνος, ἤτοι τῆς περιστερᾶς . . ἢ τῆς δειλῆς καὶ ταχείας· λέγει δὲ τὴν Ἑλένην»), αὐτ.423 ὅτ' εἰς νόθον τρήρωνος ηὐνάσθη λέχος· 3) νεώτ.ζωολ. γένος περιστεριδῶν.

τρῆς αἰολ. ἀντὶ τρεῖς βλ.λ. κτ. Χοιροβ.ἐν Ἀν.Κρ. 2,267 «οἱ Αἰολεῖς διὰ τοῦ η γράφουσιν αὐτὸ τρῆς».

τρῆσις-εως (ἡ) (τετραίνω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ διάτρησις, ἡ ἐνέργεια πρὸς διατρύπησιν, πρὸς διάνοιξιν ὀπῆς, τὸ τρύπημα : Πλάτ.Πολιτ 279Ε τῶν δὲ συνθέτων τὰ μὲν τρητά, τὰ δὲ ἄνευ τρήσεως συνδετά, - τρῆσις ὠτός· 2) τρῆμα, ὀπή, ἄνοιγμα : Ἀριστλ.ΖΙ Ι,16 μεταξὺ ἔχει τῶν τρήσεων τὴν ἐπιγλωττίδα, Σχόλ.Νίκ.Θηρ.184, Γεωπ.2,19,5 τρήσεις κοσκίνου, Εὐστ.Πον.175,55.

τρητός-ή-όν (τετραίνω) κ. μσν. ὁ ἔχων τρήσεις, ὀπάς, τρῦπες, ὁ διοτετρυπημένος, ὁ διάτρητος : 'Ιλ.Γ 448 ἐν τρητοῖσι κατεύνασθεν λεχέεσσιν (πιθ. ἐπὶ γλαφυρῶς γεγλυμμένων καὶ διατόρως τετορνευμένων κλινῶν, κτ. ἄλλους, ἐπὶ κλινῶν ὧν τὰ ὑποστηρίγματα εἶχον ὀπάς, δι' ὧν διεπερῶντο οἱ ὑποβαστάζοντες τὰ στρώματα ἱμάντες), 'Οδ.Α 440, αὐτ.Ν 77 πεῖσμα δ' ἔλυσαν ἀπὸ τρητοῖο λίθοιο, Πίνδ.Π 6,54 μελισσᾶν . . τρητὸν πόνον (τὴν κηρήθραν), Πλάτ.Πολιτ.279Ε, Ἀριστλ.ΖΙ 516a,27 ὀστοῦν, τῇ μὲν ἄτρητον, τῇ δὲ τρητόν, Μαν.5,160 τρητοῖς καλάμοις Πολυδ.2,183 τισὶ δὲ τὸ ἱερὸν ὀσταῦν ἐ τρητὸς κόκκυξ καλεῖται, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,66,4 λίθακα τρητὴν (ἐλαφρόπετραν).

τρηχαλέος-α-ον μτγν. κ. μσν. ποι. ἀντὶ τρηχύς, τραχὺς βλ.λς : Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.46,79 (ἔκδ.Dronk.), Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,64,2 ἀκόνην τρηχαλέην, Δαμοχ. αὐτ.63,5 τρηχαλέην . . λίθαν.

τρηχυβατῶ-έω, τρηχύνω, τρηχύς, τρήχυσμα, τρηχυσμὸς ἰων. τ. ἀντὶ τραχυβατῶ, τραχύνω κττ.

τρήχω ἐσφ. ἐπ. ἐνεστ. ἐκ τοῦ Ὁμηρ. παρακ. τέτρηχα τοῦ ταράσσω βλ.λ.· 2) μτγν. εἶμαι τραχύς, ἀνώμαλος : Δημοσθ.Β π.Στεφ.Βυζ. ἐν λ. Ἡραια Ἡραια τρήχουσα, πολυσπιλάς, Νίκ.Θηρ.521 ἠὲ που ἐν τρήχοντι πάγῳ ἢ ἀποσφάγι βήσσῃ (σχόλ. «ὑψηλῷ τόπῳ), αὐτ.72· ὁμ. κ. ὁ παρακ. τέτρηχα π Ἀπολλ.Ρ 3,1393 τετρηχότα βῶλον.

τρηχῶ-οῦς (ἡ) μτγν. τόπος τραχὺς καὶ ἀνώμαλος, τραχεῖα καὶ πετρώδης χώρα : Νίκ.Θηρ.283.

τρηχώδης-ους-ες μτγν. ἰων. τ. τοῦ τραχώδης βλ.λ., ὁ τραχύς : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.230 ῥηχώδεας καὶ τρηχώδεος ἀμφότερα περὶ τοῦ αὐτοῦ σημαινομένου τῆς τραχείας.

τρι- κ. νεώτ. κ. δημ. πρῶτον συνθετικὸν πλείστων λ. τῆς ἑλλ. γλώσσης προσδίδον εἰς τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ σημαινόμενον τὴν ἔννοιαν τοῦ τριπλοῦ ἢ τοῦ τρὶς τελουμένου, συνήθ. δὲ ἐπιτεῖνον τὴν ἔνναιαν τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ, οἷον τρίβολας, τρίκροτος, τρίδουλος, τρικυμία· || νεώτ. εἰδ. πρῶταν συνθετικὸν λέξεων σημαινουσῶν χημικὰς ἑνώσεις, δηλοῦν ὅτι τὸ ὑπὸ τοῦ δευτέρου συνθετικοῦ σημαινόμενον ὑπάρχει τρὶς ἐν τῷ μορίῳ τῆς ἑνώσεως, οἷον τριχλωριοῦχος φωσφόρος.

τρία (τὰ) κ.μσν., νεώτ. κ. δημ., προφ. ἰδιωμ. τριά (Ἐρωτόκρ.2,2092), γενικ. τριῶν, δοτ. τρισί, οὐδ. τοῦ τρεῖς βλ.λ., ἀριθμ. ἀπόλ. ἐκφράζον τὴν ἔννοιαν τῆς ποσότητος ἥτις ἀποτελεῖται ὅταν εἰς δύο μονάδας προσθέσωμεν ἀκόμη μίαν, ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν δύο ἀκέραιος ἀριθμός : Πίνδ.Ν 7, 48 τρία ἔπεα, Ἀριστφ.Ἀχ.187 τρία . . γεύματα, Ζώσ.2,10,2 τρία καππηλεῖα, Εὐστ.1624· || νεώτ. κ. δημ. μτ. τοῦ αὐδ. ἄρθρου, ὁ ἀριθμὸς τρία καὶ τὸ συμβολίζον αὐτὸν ψηφίον : τὸ τρία εἶναι περιττὸς

ἀριθμός, - τὸ 9 εἶναι πολλαπλάσιον τοῦ 3˙ || ὁμ. γεν. ὁ χαρακτηριζόμενος διὰ τοῦ τρία : τὸ τρία δωμάτιον - τραπέζι, - τὸ τρία κερδίζει˙ || ἰδ. ἐπὶ παιγνιοχάρτων : τὸ τρία καρὸ - σπαθί.

τριαγμός (ὁ) (τριάζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. νίκη, ὡς τίτλ. ἔργου τοῦ Ἴων. Χ.˙Αρποκρ. ἐν λ.˙Ἴων «ἔγραψε δὲ καὶ φιλόσοφόν τι σύγγραμμα τὸν Τριαγμὸν ἐπιγραφόμενον . . ἐν ἐνίοις δὲ καὶ πληθυντικῶς ἐπιγράφεται Τριαγμοί» : Διογ.Λ 8,8,Κλήμ.˙Αλ.Στρωμ. 106,11 (ἔκδ. Dind.) ˝Ἴων ὁ Χῖος ἐν τοῖς τριαγμοῖς, Εὔδοκ.˙Ἰωνιὰ 317 (526,8 ἔκδ. Flach.)˙ 2) νεώτ. ἀγώνισμα σύνθετον ἐκ τριῶν ἄλλων ἀγωνισμάτων.

τριάδελφαι (αἱ) μτγν. αἱ τρεῖς ἀδελφαί : Χρησμ. Σιβ.2,215 Μοῖραι τριάδελφαι.

τριάδελφος-ον μσν. ὁ τῶν τριῶν ἀδελφῶν : Τζέτζ.Χιλ.5,223 τριαδέλφου πάθου.

τριᾰδίζω μτγν. πολλαπλασιάζω ἐπὶ τρία, τριπλασιάζω, τὸ παθ. : Δαμάσκ. ἐν ˙Αν. Wolf.3,230,20 οὐκ ἄρα θαυμαστὸν οὐδὲ χαλεπὸν ἐννοῆσαι τὸ ἓν οὕτω γε τριαδιζόμενον.

τριᾰδικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριάδα, ὁ τῆς τριάδος : Εὐστ.˙Οδ.Ε 306 τριαδικὸς ἀριθμός, - τριαδικὸν σύστημα (ἡ ἀνὰ τρία κατάταξις, ἡ ἀντίληψις τοῦ ἀριθμοῦ τρία ὡς ἐνναίας θεμελιώδους)˙ || ὁ τριπλοῦς : Διον.˙Αρεοπ.200D, ˙Ανδρ.Κρ.280˙ || νεώτ. χημ. τριαδικὴ ἕνωσις (ἡ ἐξ ἄνθρακος, ὑδρογόνου καὶ ὀξυγόνου συνισταμένη)˙ || νεώτ. εἰδ. στρατ. τριαδικὸν σύστημα (καθ' ὃ πᾶσα στρατιωτικὴ μονὰς ἀποτελεῖται ἐκ τριῶν ὑποδεεστέρων μονάδων, οἷον ἡ μεραρχία ἐκ τριῶν συνταγμάτων κττ.)˙ || εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ˙ ˙Αν.Βοασσ.4,458 «τῶν ᾠδῶν αἱ μὲν εἰσι μονόστροφοι, αἱ δὲ τριαδικαί . . Τριαδικοὶ δὲ αἱ συνεστῶσαι ἐκ τῆς στροφῆς καὶ ἀντιστρόφου καὶ ἐπῳδοῦ»˙ ˙Ηφαιστ.114,11 «καλεῖται δὲ τὰ μὲν δυαδικά, ὅσα δύο τὰς ἐν τῇ περικοπῇ περιόδους ἔχει˙ τὰ δὲ τριαδικά, ὅσα τρεῖς»˙ 2) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ˙Αγίαν Τριάδα : Διον.˙Αρεοπ. 23,24,Μεθοδ.377, Βασ.3,1656, - τριαδικαὶ κανόνες (ὀκτὼ κανόνες περιέχοντες ὕμνους εἰς αἶνον τῆς θεαρχικῆς Τριάδος, ψαλλόμενοι κατὰ τὴν ἀκολουθίαν τοῦ μεσονυκτίου τῶν Κυριακῶν), - τριαδικὰ τροπάρια (τὰ περιέχοντα ὕμνον εἰς τὴν ˙Αγ. Τριάδα)˙ || τὸ οὐδ. κτ. ἑν. ἢ πληθ. ὡς αὐσ. τροπάρια εἰς τὴν ˙Αγ. Τριάδα : ˙Ανδρ.Κρ.265, ΚΠορφ. ˙Εκθ.314,17˙ 3) νεώτ. τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. τριαδικοὶ ὡς οὐσ. μοναχικὸν τάγμα τῆς δυτικῆς ἐκκλησίας.

τριαδικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τριαδικοῦ.

τριαδικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τριάδα : Γρηγ.Νύσσ.2,31Β, Νεῖλ.˙Επιστ.1,255,95, αὐτ.96 τριαδικῶς δὲ ἐν τρισὶν ὑποστάσεσιν ἤτοι προσώποις τρισίν, Δαμάσκ.˙Αρχ.220.

τριάδιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. τριάς : Codex Amstelod.Παράφρ.˙Ομ.π.Θησ.Στεφ. πλεονάζει τοῦτο τὸ τριάδιον, πλὴν τῶν σχολίων, ἅπερ οὐκ ἔστιν.

τριάζω (τρία) μτγν. κ. νεώτ., μέλλ. τριάσω κ. τριάσσω κ. -ξω, νικῶ τρὶς εἰς ἀγῶνα, κυρ. ἐπὶ πυγμάχου ἢ παλαιστοῦ ὅστις ἔπρεπε νὰ καταβάλῃ τρὶς τὸν ἀντίπαλον αὐτοῦ, ἵνα ἀναγορευθῇ νικητής˙ Φώτ. κ. Σουΐδ. ἐν λ. τριαχθῆναι «τριαχθῆναι λέγουσιν, οἱ παλαιστρι(τι)κοὶ ἀντὶ τοῦ τρὶς πεσεῖν ἢ τὸ τρὶς τροχάσαντα (π. Φώτ. στοχάσαντα) νικηθῆναι . . οὕτως Θουγενίδης ἐν Δικασταῖς»˙ 2) πολλαπλασιάζω ἐπὶ τρία, τριπλασιάζω : Θέων Σμ.Μαθ.16,43Α ἡ τριὰς ἑαυτὴν ἐτρίασεν, Γαλ.10,643 τοῦτα τριάσας ἰαθήσεται˙ κ. παθ.: Γρηγ Ναζ.Ποιημ.ΙΙ˙ 3) ρηματ. π. τριαγμός.

τριαθλοφόρος-ον μσν. ὁ τρὶς ἀθλήσας : Εὐστ. Πον.30,1 τοῦ μαρτυρίου τῶν ἁγίων τριαθλοφόρων . . Ζωσίμου καὶ ˙Αλεξάνδρου.

τρίαινα (ἡ) εἶδος κάμακος ἔχοντος τρεῖς αἰχμάς, ἰδ. ὡς ὅπλον καὶ σύμβολον τοῦ Ποσειδῶνος˙ ˙Ησ. «δόρυ τρεῖς ἔχον ἀκμάς»: ˙Ιλ.Μ 27,˙Οδ.Δ 506, αὐτ. Ε 292 ἐτάραξε δὲ πόντον χερσὶ τρίαιναν ἑλών, Αἰσχ.Πρ.925 τρίαιναν, αἰχμὴν τὴν Ποσειδῶνος, Εὐρ.˙Ἴων 282, Πλούτ.Θησ.6˙ κ. γεν. ὡς σύμβολον τῆς θαλασσοκρατίας : ˙Αρχίλ.42 τρίαιναν ἐσθλὴν καὶ κυβερνήτης σοφός, ˙Αριστφ.˙Ιππ.839 τῶν ξυμμάχων τ' ἄρξεις ἔχων τρίαιναν˙ || νεώτ. κάμαξ φέρων τρεῖς ἀκωκὰς πρὸς ἅλιείαν μεγάλων ἰχθύων, τὸ τρικράνι˙ 2) εἶδος περόνης ἐχούσης τρεῖς ὀδόντας : Λόγγ.4,40˙ πρβλ. τριαινῶ˙ 3) ἀρχ. λεξ. τριαινοειδὲς δόρυ, καὶ δίκελλα τριγλῶχιν, δι' ἧς καπανίζονται βῶλοι˙ πρβλ. τριαινῶ 2).

τριαινατήρ-ῆρος (ὁ) ˙Ησ. «τριαινατῆρες, οἱ ἀροτριοῦντες».

τριαινοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα τριαίνης : Πλούτ.˙Ηθ.877F, Σχόλ.˙Αριστφ. Εἰρ.566,ΕΜ 456,6˙ κ. ἐπίρρ. -ειδῶς : Σχόλ.˙Ιλ.Α 463, ˙Ησ. ἐν λ. πεμπωβόλοις πέντε ὀβελίσκους ἐκ μιᾶς λαβῆς συνεχομένης τριαινοειδῶς.

τριαινοκράτωρ-ορος (ὁ) ˙Επιγρ. ὁ κρατῶν, ὁ ἐξουσιαστὴς τῆς τριαίνης, ἐπίθ. τοῦ Ποσειδῶνος.

τριαινοῦχος-ον (ἔχω) μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων, ὁ κρατῶν καὶ χειριζόμενος τὴν τρίαιναν : Πρόκλ. Κρατ. ἐν ΑΒ 1424, ˙Ερμεί.˙Αλ.Φαῖδρ.135.

τριαινοφόρος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ φέρων τρίαινα, ὁ ὡπλισμένος διὰ τριαίνης : Πλαν.μτφρ. ˙Οβίδ.Μεταμορφ.8,595,11,202˙ 2) νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. γένος πλατελμίνθων σκωλήκων.

τριαινῶ-όω διασείω πλήττων διὰ τῆς τριαίνης, κ. γεν. κινῶ, διακινῶ, διασείω : Εὐρ.Βάκχ.348 θάκους . . μοχλοῖς τριαίνου˙ 2) φρ. τρ- τὴν γῆν δικέλλῃ σκάπτω, σκαλίζω τὴν γῆν διὰ τῆς δικέλλης: ˙Αριστφ.Εἰρ.570 τριαινοῦν τῇ δικέλλῃ διὰ χρόνου τὸ γήδιον.

τριαινώδης-ους-ες λεξ. ἀντὶ τριαινοειδὴς βλ. ˙Αν.Κρ.2,447.

τριαινωτήρ-ῆρος (ὁ) ˙Ησ. ὁ σκαλίζων, ὁ σκάπτων τὴν γῆν, ὁ γεωργός.

τριᾰκάδαρχος (ὁ) ˙Επιγρ. ὁ ἀρχηγὸς τριακάδος, τριάκοντα ἀνδρῶν, ἀρχή τις παρ' ˙Ακραίαις τῆς Σικελίας.

τριακαίδεκα (τὰ) ἄκλ. ἀριθμ. οὐδ. τρία καὶ δέκα.

τριᾰκαιδεκέτης (ὁ), θηλ. -κέτις -ιδος ὁ ἔχων ἡλικίαν δέκα τριῶν ἐτῶν, δεκατριετής : Πλάτ.Νόμ. 833D ταῖς δὲ τριακαιδεκέτεσι (κόραις).

τρία καὶ δύο (δηλ. κεκραμένον : ˙Αριστφ.˙Ιππ.1187) Σχόλ. «τρία καὶ δύο, τρία μέρη ὕδατος ἐπιδεχόμενον, οἴνου δὲ δύο˙ ἀρίστη δὲ κρᾶσις οἴνου δύο μέρη καὶ ὕδατος τρία», ˙Ησ. «ἐπὶ κράσεως πότου˙ δύο δὲ ἦσαν κράσεις˙ τρεῖς μὲν ὕδατος πρὸς ἕνα καὶ πέντε ὕδατος πρὸς δύο».

τριάκανθος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος τελεοστέων τριακανθιδῶν ἰχθύων τῶν θαλασσῶν.

τριακάς-άδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. κ. ἰων. τριηκάς, συνηρ. ἀντὶ τοῦ ἀχρ. τριακοντάς, ὁ ἀριθμὸς τριάκοντα : Αἰσχ.Πέρσ.339, Λουκ.Φιλόπ.12 μὴ τὴν τετρακτὺν φῄς τὴν Πυθαγόρου ἢ τὴν ὀγδοάδα καὶ τριακάδα, Πρόδρ.Ροδ.254˙ 2) ἡ τριακοστὴ ἡμέρα ἑκάστου μηνός, ἄ. ἔνη καὶ νέα : ˙Ησιόδ.˙Εργ.766 τριηκάδα μηνός, Διογ.Λ 1,24, ˙Επιγρ.˙ || ἐν ˙Αθήναις, αἱ τριακάδες ἦσαν ἀφιερωμέναι εἰς τὴν μνήμην τῶν νεκρῶν, ὡς τὰ παρὰ Ρωμαίοις novemdialis καθ' ἃς προσεφέροντο θυσίαι τῇ ˙Εκάτῃ˙ ˙Αρποκρ. «τοῖς τετελευτηκόσιν ἤγετο ἡ τριακοστὴ ἡμέρα διὰ θανάτου καὶ ἐλέγετο τριακάς», Πολυδ.1,66 : ˙Αθήν.7,325Α, ˙Επιγρ. ἡ τῶν τριακάδων καθιέρωσις˙ || ἡ τρίτη κυρία ἐκκλησία˙ Σχόλ.˙Αριστφ.˙Αχ.19˙ 3) μὴν περιέχων τριάκοντα ἡμέρας : Λουκ.Πένθ.16 πολλὰς τριακάδας καὶ ὀλυμπιάδας ἀναπλήσας, αὐτ.Ρητ.Διδ.9˙

4) **ἐν Ἀθήναις,** ἔκοστον τῶν τριάκοντα γενῶν ἑκάστης φυλῆς· Πολυδ.8,111 : Ἐπιγρ. **καταν**ε**ῖμαι αὐτὸν εἰς τριακάδα ἣν ἂν αὐτὸς βούληται·** ‖ ἐν Σπάρτῃ, τὸ δέκατον ἢ τριακοστὸν τῆς ὠβῆς βλ.λ., ἀποτελούμενον ἐκ δέκα ἢ τριάκοντα οἰκογενειῶν : Ἡρ.1,65 **ἐνωμοτίας καὶ τριηκάδας,** Ἐπιγρ.
τριακάσιοι (οἱ) Ἐπιγρ. Τεγέας ἀντὶ τριακόσιοι.
τριακατιάρχης (ὁ) ὁ ἀρχηγὸς τῶν τριακατίων βλ.λ.2) : Ἐπιγρ.
τριακάτιοι (οἱ) δωρ. τ. τοῦ τριακόσιοι βλ.λ. : Ἐπιγρ.· **2)** οἱ εἰς μίαν τριακάδα βλ.λ.3) ἀνήκοντες ἔφηβοι· Ἡσ. «τριακάτιοι· οἱ ἔφηβοι, καὶ τὸ σύστημα αὐτῶν» : Ἐπιγρ., Εὐστ.Ἰλ.727,18.
τριάκις ἐπίρρ. τρίς, τρεῖς φοράς· Ἡσ. «τριάκις· ἀντὶ τοῦ τρίς. Λάκωνες» : Ἀριστφ.ἀπ.607, Θεόγνωστ.Καν.160,5.
τριᾶκονθάμμᾶτος-ον ὁ ἔχων τριάκοντα ἅμματα, κόμβους : Ξεν.Κυν.2,5.
τριακονθήμερος-ον κ. νεώτ., Ἰων. **τριηκονθήμερος,** δωρ. **τριακοντάμερος,** ὁ ἔχων διάρκειαν τριάκοντα ἡμερῶν : Ἡρ.2,4, Πολύβ.5,28,1 **ἀνοχὰς .. πεποιημένοι τριακονθημέρους,** Διόδ.Σ 1,50, Πλούτ.Πελ.29, Πολυδ.1,59· ‖ τὸ οὐδ. **τριακονθήμερον** ὡς οὐσ. χρονικὸν διάστημα τριάκοντα ἡμερῶν, Ἀθήν.2,45Α **θέροις γὰρ ὥρᾳ καὶ τριακονθήμερον προσεδρεύοντες,** Πολύβ.21,10,12.
τριάκοντα (οἱ, αἱ, τὰ) ἀκλ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. τριάντα, Ἰων. **τριήκοντα,** ὑπάρχει ὅμως γενικ. **τριηκόντων** (Ἡσίοδ.Ἔργ.694, Καλλ.ἀπ.67), κ. δοτ. **τριηκόντεσσιν** (Φιλόδ.ΑΠ 11,41,1), ἀριθμ. ἀπόλ. ὁ ἐκ τριῶν δεκάδων ἀποτελούμενος ἀριθμός, παριστάμενος ἐν τῇ ἀρχαίᾳ ἑλληνικῇ γραφῇ διὰ τοῦ Λ', ἐν δὲ τῇ ρωμαϊκῇ διὰ τοῦ XXX : Ἰλ.Β 516 **τοῖς δὲ τριήκοντα.. νέες ἐστιχόωντο,** Ἡσίοδ. Ἔργ.696, Ἡρ.1,32 **μῆνες .. τριήκοντα,** αὐτ.130 **ἔτεα .. τριήκοντα,** Ἀριστφ.Ἀχ.858 **τριάκονθ' ἡμέρας,** αὐτ.Ἐκκλ.808, Πλάτ.Μέν.91D, Φιλόδ.ΑΠ 11, 41,1 **ἑπτὰ τριηκόντεσσιν ἐπέρχονται λυκάβαντες,** αὐτ.14,3,9, ΚΔ Ματθ.26,15 **οἱ δὲ ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια,** αὐτ.Λουκ.3,23 **ἦν ὁ Ἰησοῦς ὡσεὶ ἐτῶν τριάκοντα ἀρχόμενος,** Τζέτζ.Πρὸ Ὁμ. 56,76, Ἀκολουθ.Μεγ.Πέμπτης Ἀντίφωνον 3· **2)** μτ. τοῦ ἄρθρ. **οἱ τριάκοντα** ἐν Σπάρτῃ τριάκοντα Σπαρτιᾶται πολῖται διωρισμέναι παρὰ τοῖς βασιλεῦσιν ὡς σύμβουλοι καὶ συμπράκτορες αὐτῶν : Ξεν.Ἀγησ.1,7 **Ἀγησίλαος ὑπέστη, ἐὰν δῶσιν αὐτῷ τριάκοντα μὲν Σπαρτιατῶν,** αὐτ.Ἑλλ.3,4,2· ‖ ἐν Ἀθήναις, **οἱ τριάκοντα** οἱ μετὰ τὴν ἅλωσιν τῆς πόλεως καὶ τὴν καταστροφὴν τῶν τειχῶν (404 π.Χ.) κατὰ τὸ τέλος τοῦ Πελοποννησιακοῦ πολέμου ἐγκατασταθέντες ἐν αὐτοῖς τριάκοντα ἄρχοντες, ἐπονομασθέντες βραδύτερον τύραννοι ἕνεκα τῆς ὠμῆς διοικήσεως αὐτῶν : Πλάτ.Ἀπολ.32C, Ξεν. Ἑλλ.2,3,2, αὐτ.18 **Κριτίας καὶ οἱ ἄλλοι τριάκοντα,** αὐτ.50· ‖ περιληπτ. ὀνομ., κατ' ἀναλογίαν τῶν ἐν Ἀθήναις τριάκοντα τυράννων, τῶν ἐπὶ τῶν αὐτοκρατόρων τοῦ ρωμαϊκοῦ κράτους Βαλεριανοῦ καὶ Γαλλιηνοῦ (253-268 μ.Χ.) εἴκοσι ἐννέα ἀντιαυτοκρατόρων ἐν ταῖς διοφ. ἐπαρχίαις τῆς αὐτοκρατορίας· ‖ κ. ἐπὶ ἄλλων ἀρχόντων ἐν Ἀθήναις· Πολυδ.8,100 «οἱ δὲ τεσσαράκοντα πρότερον μὲν ἦσαν τριάκοντα, οἳ περιιόντες κατὰ δήμους τὰ μέχρι δραχμῶν δέκα ἐδίκαζον, τὰ δὲ ὑπὲρ ταῦτα διαιτηταῖς παρεδίδοσαν», Ἡσ. «τριάκοντα· οὗτοι ἐχειροτονοῦντο δικασταὶ Ἀθήνησιν, οἵτινες ἐζημίουν τοὺς μὴ παραγενομένους τῶν πολιτῶν εἰς ἐκκλησίαν», Φώτ. «τριάκοντα· πρῶτοι μὲν οἱ κατὰ πόλιν δικασταί, δεύτεροι οἱ κατὰ δήμους τριάκοντα, τῆς ἐκκλησίας ἐπιμελούμενοι μετὰ τῶν ληξιάρχων»· **3)** νεώτ. μτ. τοῦ οὐδ. ἄρθρ. ὡς οὐσ. ὁ ἀριθμὸς τριάκοντα καὶ ἡ συμβολικὴ παράστασις αὐτοῦ : **τῷ 30 μετὰ Χριστὸν** (κατὰ τὸ τριακοστὸν ἔτος ἀπὸ τῆς γεννήσεως τοῦ Χριστοῦ), - **μόλις ἔκλεισε τὰ τριάντα** (τὸ τριακοστὸν ἔτος τῆς ἡλικίας του)· ‖ πᾶν ὅ,τι φέρει τὸν ἀριθμὸν τριάκοντα ὡς διακριτικόν : **τὸ 30 τραπέζι.**
τριᾶκονταγράμματος-ον μτγν. ὁ ἐκ τριάκοντα γραμμάτων ἀποτελούμενος, συγκείμενος : Ἐπιφάν.1,240D **τριακονταγράμματον ὄνομα.**
τριᾶκοντάδραχμος-ον-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀξίαν τριάκοντα δραχμῶν : Πολυδ.4,165 **τριακοντάδραχμοι πυροὶ** (δ.γρ. ἀντὶ τριακοντάδιδραχμοι).
τριᾶκονταεννεαπλασίων-ονος μτγν. τριάκοντα ἐννέα φορὰς πολλαπλάσιος ἢ μείζων ἄλλου τινός : Ὀλυμπ.Μετ.1,139 (ἔκδ. Idel.).
τριᾶκονταετηρικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων εἰς τὴν τριακονταετηρίδα : Εὐσ.Βί.Κωνστ.1,1,497,14.
τριᾶκονταετηρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. χρονικὴ περίοδος τριάκοντα ἐτῶν, τριακονταετία : Σχόλ. Ἰλ.Α 250 **δύο τριακονταετηρίδες παρεληλύθεσαν·** **2)** **τριακονταετηρίς** (ἑορτή) ἑορτὴ ἐπὶ τῇ συμπληρώσει τριακονταετίας ἀπὸ ἀξιολόγου τινὸς γεγονότος ἢ ἔργου, ἡ ἀνὰ πᾶν τριακοστὸν ἔτος ἀγομένη ἑορτή : Ἐπιγρ., Δίων Κ 62,26.
τριᾶκονταέτηρος-ον μσν. ὁ τριακονταετὴς βλ.λ. : Εὐδοκ.π. Bandin.Bibl.Med.1,236,179.
τριᾶκονταέτης-ους-ες κ. νεώτ., τὸ θηλ. κ. **-έτις** -ιδος, Ἰων. **τριηκ-** ὁ ἔχων διάρκειαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ διαρκῶν τριάκοντα ἔτη : Ἡρ.7,149 **σπονδὰς γενέσθαι τριηκονταέτιδας,** Ξεν.Ἑλλ.2,3,9, Πλούτ.Νομ.10 **ὡρίσθη δὲ ταῖς ἱεραῖς παρθένοις.. ἁγνεία τριακονταέτις·** **2)** ὁ ἔχων, ὁ ἄγων ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ τριαντάρης : Πλάτ.Νόμ.914Β.
τριᾶκονταετής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων διάρκειαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ διαρκῶν τριάκοντα ἔτη : Ξεν.Ἑλλ.5,2,2 **σπονδαὶ .. τριακονταετεῖς,** Διόδ.Σ 2,55 **τῆς γενεᾶς ἀριθμουμένης τριακονταετοῦς,** - **ὁ τριακονταετὴς πόλεμος·** **2)** νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ ἄγων ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν, τριακοντούτης.
τριᾶκονταετία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. χρονικὴ περίοδος τριάκοντα ἐτῶν : Διον.Ἁλ.Ρωμ.2,67, Σχόλ. Ἰλ.Α 249, Λέων Δ 319,9 (ἔκδ. Bonn.), - **ἐδίδαξεν ἐπὶ μίαν τριακονταετίαν.**
τριᾶκονταέτις-ιδος (ἡ) κ. νεώτ. θηλ. τοῦ τριακονταέτης βλ.λ.1) : Ξεν.Ἑλλ.2,3,9.
τριᾶκοντάζυγος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριάκοντα ζυγὰ βλ.λ.4) : Θεόκρ.13,74 **τριακοντάζυγον Ἀργὼ** (δ.γρ. τριακοντόζυγον).
τριᾶκοντάκις ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. τριάκοντα φοράς : Πλούτ.Κοριολ.25 **ἐν .. τοῖς κάτω χρόνοις μίαν θυσίαν τριακοντάκις ἐποίησαν,** Ὡραπ.Ἱερογλ.9 (ἔκδ.Leem.).
τριακοντάκλῖνος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριάκοντα κλίνας : Πλούτ.Ἠθ.679Β **κατασκευάζοντες οἴκους τριακοντακλίνους καὶ μείζους,** Ἀθήν.12,541C.
τριᾶκοντάκωπος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριάκοντα κώπας, τριάντα κουπιά : Πολύβ.22,26,13 **μηδὲ τριακοντάκωπον ἐχέτω ἐλαυνόμενον.**
τριᾶκοντάμερος-ον Ἐπιγρ. δωρ. τ. τοῦ τριακονθήμερος βλ.λ.
τριᾶκοντάμηνος-ον κ. μσν. ὁ τριάκοντα μηνῶν, ὁ ἔχων ἡλικίαν τριάκοντα μηνῶν : Ἀριστλ.Ζ 5,14,16 **τριακοντάμηνος ὄνος,** αὐτ.6,22 **τριακοντάμηνος ἵππος,** Γεωπ.15,2,23 τ- **βοῦς.**
τριᾶκονταμναῖος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων βάρος ἢ ἀξίαν τριάκοντα μνῶν : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.51C, Πολύβ. 9,41,8 **τριακονταμναίους ἐξέβαλλον λίθους.**
τριᾶκοντᾶμόριον (τὸ) μτγν. τὸ τριακοστὸν μέρος : Πρόκλ.Τετράβ.1,13,45 (πιθ.γρ. ἀντὶ τριακοντάμορον).
τριᾶκοντάπεδος-ον ὁ ἔχον πλάτος τριάκοντα ποδῶν : Ἐπιγρ. **τριακοντάπεδος ὁδός.**
τριᾶκοντᾶπεντάπηχῠς-εος-υ μσν. ὁ ἔχων μῆκος τριάκοντα πέντε πήχεων : Τζέτζ.Χιλ.3,903.

τριακοντάπηχὔς-εος-υ μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τριάκοντα πήχεων : Καλλίξ.π.'Αθήν.5,203F **πηδάλια δ' εἶχε τέτταρα τριακονταπήχη,** Διόδ.Σ 3,36 (δ. γρ. ἀντὶ τριάκοντα πηχῶν)

τριᾰκονταπλάσιος-ία-ιον μτγν. κ. νεώτ. ὁ τριακοντάκις πολλαπλάσιος ἢ μείζων ἄλλου τινός, ὁ τριάκοντα φοράς μεγαλύτερος ἢ περισσότερος ἄλλου : 'Αρχιμ.Ψαμμ.80,514, αὐτ.9,514.

τριᾰκονταπλασίων-ονος-ον μτγν. ὁ τριακονταπλάσιος βλ.λ. : 'Αρχιμ.Ψαμμ.270, αὐτ.519.

τριακονταπλοῦς-όος-ῆ-οῦν νεώτ. ὁ ἐκ τριάκοντα μερῶν συγκείμενος, ἀποτελούμενος· ‖ ὁ τριακονταπλάσιος βλ.λ.

τριᾰκοντάπους-οδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων μῆκος, ὕψος ἢ βάθος τριάκοντα ποδῶν : Διον.'Αλ.Ρωμ.9,68.

τριᾰκοντάριθμος-ον μσν. ὁ τριάκοντα τὸν ἀριθμόν, τὴν ποσότητα : Στουδ.Θεόδ.382Α.

τριακονταρχία (ἡ) ἡ ἀρχή, ἡ κυριαρχία τῶν τριάκοντα τυράννων **ἐν 'Αθήναις** : Ξεν.'Ελλ.6,3,8.

τριακοντάς-άδος (ἡ) μτγν. ὁ ἀριθμός τριάκοντα : Εἰρην.'Απ.92,96.

τριᾰκοντάσημος-ον μτγν. κ. μσν. εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ ἐκ τριάκοντα χρονικῶν σημείων, βραχειῶν συλλαβῶν ἀποτελούμενος : Σχόλ.'Ηφαιστ. 76,6, Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ.Παρισ.1,95,22· **2)** γλωσσ. ἐαθὴς διὰ τριάκοντα σημείων κοσμητικῶν ἢ διακριτικῶν κοσμουμένη.

τριακονταστάδιος-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τριάκοντα σταδίων : Στράβ.17,1,24.

τριᾰκοντάσχοινος-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τριάκοντα σχοίνων βλ.λ., σταδίων· ‖ (δ. τὸ θηλ. ὡς τοπωνύμιον, τόπος παρὰ τὸν Νεῖλον, τὸ βορειότατον μέρος τῆς Αἰθιοπίας : Πτολ.Γεωγρ.19,9.

τριᾰκοντατρεῖς-τριῶν (οἱ, αἱ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τριάκοντα καὶ τρεῖς (33) : Κύριλλ.Βί.Εὐθυμ. 12Α **τὸ τῶν τριακοντατριῶν μοναστήριον.**

τριᾰκονταφυλλοκόκκινος-ον μσν. ὁ ἔχων τὸ κόκκινον χρῶμα τοῦ τριακονταφύλλου, ὁ ροδόχρους : Νικ.Χων.Χρον.357,Β (ἐκδ.Bonn.).

τριᾰκοντάφυλλον (τὸ) μσν. τὸ ρόδον, τὸ τριαντάφυλλο : Μοσχόπ.Σχεδ.199 «ρόδον, τὸ κοινῶς τριακοντάφυλλον» : Τζέτζ.Χιλ.3,218 **τοῦ δυσοσμίας γέμοντας, τοῦ τριακονταφύλλου.**

τριακοντάχους-ουν ὁ ἀποφέρων, ἀποδίδων τριακονταπλοῦν καρπόν, ὁ παράγων τριακονταπλάσια : Θεόφρ.ΦΙ 8,2,8 **ἀγαθὴν δὲ διαφερόντως εἶναι τὴν χώραν, ὥστε τριακοντάχοα ποιεῖν,** Στράβ.7,4,6 **ἥ γε ἄλλη πεδιὰς καὶ εὐγεώς ἐστι . . τριακοντάχουν ἀποδιδοῦσα.**

τριᾰκοντάχρονος-ον μσν. ὁ τριάκοντα χρόνων, ὅ. τριακοντάσημος βλ.λ. : Τζέτζ. ἐν 'Αν.Κρ. 3,311,1 **τὸ .. τριακοντάχρονον περίοδος καλεῖται.**

τριᾰκοντέτης-ους-ες ὅ. τριακονταέτης βλ.λ. : 'Αριστλ.ΖΙ 6,32, αὐτ.9.

τριᾰκοντήρης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ πλοίων, ὁ ἔχων τριάκοντα σειράς κωπῶν· τὸ θηλ. ὡς οὐσ. κ. **τριακόντορας,** πολεμικὸν πλοῖον ἐλαυνόμενον ὑπὸ τριάκοντα κωπῶν, ἀνὰ δεκαπέντε κατὰ πλευράν : Καλλίξ.ἀπ. π.'Αθήν.5,203D **τὰ γοῦν μέγιστα τῶν πλοίων ἦν παρ' αὐτῷ, τριακοντήρεις δύο.**

τριᾰκοντόζυγος-ον δ.γρ. ἀντὶ τριακοντάζυγος βλ.λ. π. Θεόκρ.13,74.

τριᾰκοντόπους-ποδος (ὁ,ἡ) μτγν. ἀντὶ τριακοντάπους βλ.λ. : Αἰλ.π.Σουΐδ. **ἐν λ. μετέωρον.**

τριᾰκοντόργυιος-ον ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος τριάκοντα ὀργυιῶν : Ξεν.Κυν.2,6.

τριᾰκόντορος (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. **τριηκόντορος** ὅ. τριακοντήρης βλ.λ. : 'Ηρ.4,148 **τρισὶ τριηκοντέραισι . . ἔπλωσε,** αὐτ.7,97, αὐτ.8,21, Θουκ.4,9 **ταῦτα ἐκ τῆς λῃστρικῆς . . τριακοντόρου καὶ κέλητος ἔλαβον,** Ξεν.'Αν.5,1,16, Δημ.669 **πρὸς δὲ Κότυν πλέων ᾤχετ' ἔχων τὰς ὑμετέρας τριακοντόρους.**

τριᾰκοντούτης-ους-ες κ. νεώτ., τὸ θηλ. κ. **-οῦτις -ιδος,** ὁ ἔχων διάρκειαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ διαρκῶν τριάκοντα ἔτη, ὁ τριακονταέτης : 'Αριστφ. 'Ιππ.1388 **ἐπειδὰν τὰς τριακοντούτιδας σπονδὰς παραδῶ σοι,** αὐτ.'Αχ.194, αὐτ.252, Θουκ.1,23, αὐτ. 1,87· **2)** κ. νεώτ. **τριακοντούτης** (ὁ), θηλ. **-οῦτις-ιδος,** ὡς οὐσ. ὁ ἔχων ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ τριακονταέτης, ὁ τριαντάρης : Πλάτ.Νόμ. 670Α **τοὺς ἤδη τριακοντούτας,** αὐτ.Πολ.539Α, 'Ισαΐ.57,36, Δίων Κ 52,20.

τριᾰκοντοῦτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ τριακοντούτης.

τριᾰκοντώνυμος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριάκοντα ὀνόματα : Εἰρην.ἀπ.96, 'Επιφάν.1,249Β.

τριᾰκοντώρῠγος-ον ὁ τριάκοντα ὀργυιῶν ἔχων μῆκος : Ξεν.Κυν.2,5 **τὰ δὲ δίκτυα δεκώρυγα, εἰκοσώρυγα, τριακοντώρυγα.**

τριᾰκοσιεξήκοντα μσν. τριακόσιοι ἐξήκοντα (360) : Τζέτζ.Χιλ.9,571.

τριακόσιοι-αι-α κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **τρακόσ(ι)οι-σες-σ(ι)α,** ἰων. **τριηκ-,** δωρ. **τριακάτιοι** ('Επιγρ.) ἀριθμ. ἀπόλυτον, οἱ τρὶς ἑκατόν, τρεῖς ἑκατοντάδες (300) : 'Ιλ.Λ 697 **ἐκ δ' ὁ γέρων ἀγέλην τε βοῶν καὶ πῶυ μέγ' οἰῶν εἵλετο, κρινάμενος τριηκόσι' ἠδὲ νομῆας,** 'Ησίοδ.Θ 715 **οἵ ῥα τριηκοσίας πέτρας στιβαρῶν χειρῶν πέμπον,** 'Ηρ.1, 202 **τὰς ἑξήκοντά τε καὶ τριηκοσίας,** αὐτ.3,47, 'Αριστφ.'Αχ.545, αὐτ."Ορν.607, ΚΔ Μάρκ.14,5 **τὸ μύρον πραθῆναι . . τριακοσίων δηναρίων, αὐτ.** 'Ιω.12,5· ‖ ἐν τῷ ἑν. μτ. οὐσ. δηλωτικῶν πλήθους : Ξεν.ΚΠ 4,6,2 **ἵππον ἔχω δισχιλίαν τριακοσίαν** (δ.γρ. ἀντὶ εἰς χιλίαν)· **2)** τὸ ἀρσ. μτ. τοῦ ἄρθρου, **αἱ τριακόσιοι,** οἱ πλουσιώτατοι τῶν συμμοριῶν βλ.λ. **ἐν 'Αθήναις,** οἵτινες διηύθυνον τὰς ὑποθέσεις αὐτῶν· ΑΒ 306,22 «τριακόσιοι τίνες εἰσίν; οἱ πλούσιοι καὶ πρὸς τὰς λειτουργίας ἐπιτήδειοι» : Δημ.26 **ῥήτωρ ἡγεμὼν καὶ στρατηγὸς . . καὶ αἱ βοησόμενοι τριακόσιοι,** αὐτ.285· ‖ δικαστικὸν τι συνέδριον ἐν Μεγάροις : Δημ.435 **οὐ Πέριλλος ἐκρίνετ' ἔναγχος ἐν Μεγάροις ἐν τοῖς τριακοσίοις, ὅτι πρὸς Φίλιππον ἀφίκετο·** ‖ ὁμ. **οἱ τριακόσιοι** 300 ἐκλεκτοὶ ἄνδρες παρ' 'Ηλείοις : Ξεν.'Ελλ.7,4,13, αὐτ.16, αὐτ.31 **ἀποθνήσκουσιν ἄλλοι τε τῶν 'Ηλείων καὶ αὐτὸς ὁ τῶν τριακοσίων ἄρχων·** ὁμ. κ. ἐν Σπάρτῃ : Πλούτ.Λυκ.25 **οὐκ ἐγκριθεὶς εἰς τοὺς τριακοσίους ἀπῄει μάλα φαιδρός·** ‖ ὁμ. κ. νεώτ. **οἱ τριακόσιοι** οἱ μετὰ τοῦ Λεωνίδα πεσόντες **ἐν** Θερμοπύλαις Σπαρτιᾶται τῷ 480 π.Χ. : 'Ηρ.7,224 **τὰ οὐνόματα, ἐπυθόμην . . ἁπάντων τῶν τριηκοσίων,** Πλούτ.'Ηθ.191F· **3)** νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **τριακόσ(ι)α** μτ. τοῦ ἄρθρου ὡς οὐσ. ἑν. ἀριθμοῦ, ὁ ἀριθμός 300 καὶ ἡ συμβολικὴ αὐτοῦ παράστασις : **τὸ 300 εἶναι τριπλάσιον τοῦ 100·** ‖ ὁμ. τὸ ἔτος 300 : **τὸ τριακόσια μ.Χ.**

τριᾰκοσιομέδιμνος-ον μτγν. ὁ ἔχων περιουσίαν ἀποφέρουσαν ἐτήσιον εἰσόδημα τριακοσίων μεδίμνων βλ.λ.1), ἐπὶ τῶν ἱππέων : Συνέσ.146Β.

τριακοσιοπλάσιος-ον νεώτ. ὁ τριακοσίας φορὰς μεγαλύτερος ἢ περισσότερος.

τριᾰκοσιοστός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ἀριθμ. τακτ. ὁ κατὰ σειράν, τάξιν ἢ θέσιν μετὰ διακόσια ἐνενήκοντα ἐννέα ὁμοειδῆ αὐτῷ ἐρχόμενος, ὁ ἐν τῇ ἀριθμητικῇ σειρᾷ ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τριακόσιοι : Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.782· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. τριακοσιοστόν (ἐνν. μέρος) ὡς οὐσ. τὸ ἓν ἐκ τῶν τριακοσίων ἴσων μερῶν, εἰς ἃ διῃρέθη ἡ ἀκεραία μονάς (1/300).

τριᾰκοσιοντάχους-οος-ουν μτγν. ὁ φέρων, ἀποδίδων τριακοσιοπλάσιον καρπόν : Στράβ.16,1,14 **ἡ δὲ χώρα φέρει κριθὰς μὲν ὅσας ἄλλη** (καὶ **γὰρ τριακοσιοντάχουν λέγουσι)** (δ.γρ. -ιόχουν).

τριᾰκοσταῖος-α-ον ὁ κατὰ τὴν τριακοστὴν ἡμέραν γινόμενος ἢ γενόμενος : 'Ιππ.Προγν.42, Στράβ

17,3,20 **ἐκ ταύτης τῆς πόλεως** τριακοσταῖος πεζῇ **περιώδευσε τὴν σύρτιν**· **2**) ὁ ἔχων ἡλικίαν τριάκοντα ἡμερῶν : Φύλαρχ.36 **ἡ τοῦ Ἰνδοῦ γυνὴ παιδίον αὐτῆς τριακοσταῖον** παρακατέθετο.

τριακοστημόριον (τὸ), Ιων. τριηκ- τὸ τριακοστὸν πράγματός τινος : Ἱππ.259,44, Πάππ. ἐν Wallis Opp.Mathem.3,570C **τῷ τοῦ τεταρτημορίου τριακοστημορίῳ.**

τριακοστόδυος-ον μτγν. **ὁ** τριακοστὸς δεύτερος : Νικόμ.Γερ.'Αριθμ.1,8.

τριακοστόπεμπτος-ον Ἐπιγρ. κ. μσν. **ὁ** τριακοστὸς πέμπτος : Ἐπιγρ., Τζέτζ.Χιλ.13,287.

τριακοστός-ή-όν κ. νεώτ., Ιων. τριηκ- ἀριθμ. τακτ. ὁ ἐν τῇ ἀριθμητικῇ σειρᾷ ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν ἀριθμὸν τριάκοντα : Πίνδ.Ο 8,66 νίκαν **τριακοστὰν ἑλών**, Ἡρ.4,44 **τριηκοστῷ** μηνὶ ἀπικνέονται, αὐτ.5,89, Ἱππ.'Αφορ.1250, Ξεν.ΚΠ 5,3,6 **ἥκετε εἰς τριακοστὴν ἡμέραν,** αὐτ.8,4,27, Χαρίτ. 5,3 **τριακοστῇ ὕστερον ἡμέρᾳ ἀκροάσομαι τῆς δίκης,** - **τριακοστὴ ἐπέτειος τῶν γενεθλίων του**· **2**) τὸ θηλ. τριακοστή ὡς οὐσ. δασμός, τέλος ἑνὸς τρισκοστοῦ : Δημ.467 **ἐκεῖνος πράττεται τοὺς παρ' αὑτοῦ σῖτον ἐξάγοντας τριακοστήν**· πρβλ. δεκάτη· **3**) νεώτ. τὸ οὐδ. **τριακοστόν** ὡς οὐσ. ἕκαστον τῶν τριάκοντα ἴσων μερῶν εἰς **ἃ** διῃρέθη ἡ ἀκεραία μονάς (1/30).

τριακοστοτέταρτος-η-ον μσν. ὁ τρισκοστὸς τέταρτος : Πασχ.Χρον.393,16.

τριακοστότριτον (τὸ) μτγν. ἕκαστον ἐκ τῶν τριάκοντα τριῶν ἴσων μερῶν εἰς ἃ διῃρέθη ἡ ἀκεραία μονάς : Ἥρων Γεωμ.83,2-3.

τριακτήρ-ῆρος (ὁ) ὁ νικητής : Αἰσχ.'Αγ.171 **ὃς δ' ἔπειτ' ἔφυ, τριακτῆρος οἴχεται τυχὼν** (σχόλ. «νικητοῦ» ἐκ μετοφορᾶς τῶν ἐν τοῖς πεντάθλοις ἀποτριαζόντων ἐπὶ ἐλπίδι νίκης»)· πρβλ. τριάζω.

τριακτός-ή-όν μτγν. **ὁ** νικηθείς, **ὁ** ἡττημένος : Σενέκ.Benef.5,3.

τριακῶς (τὸ) μτγν. ἀντὶ τριακόσιοι· Βασ. ἐν 'Αν. Βοοσσ.3,3,447,1 «ἀσπάζομαι γὰρ τὸ τριακῶς δὶς μόνον, δὶς τριάκοντα καὶ μίαν πρὸς τοῖς δέκα».

τριανδρία (ἡ) νεώτ. ἀρχὴ ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν ἀνδρῶν, συναρχία τριῶν ἀνδρῶν, ἐξουσία τριῶν συναρχόντων, ἰδ. ἐν Ῥώμῃ· || συνεκδ. οἱ ἀποτελοῦντες τὴν τριανδρίαν τρεῖς ἄνδρες· **2**) εἰδ. βοταν. ἐπὶ φυτῶν, ἡ περίπτωσις καθ' ἣν τὸ ἄρρεν ὄργανον φέρει τρεῖς στήμονας.

τριανδρικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριανδρίαν, ὁ τῆς τριανδρίας βλ.λ.) : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,50,88 **τὸ τριανδρικὸν σύστημα.**

τριάντα Ἐπιγρ. κ. δημ. ἀντὶ τριάκοντα.

τριανταμία (ἡ) δημ. εἶδος χαρτοπαιγνίου, καθ' **ὃ** κερδίζει ὁ λαμβάνων παιγνιόχαρτα, ὧν οἱ ἀριθμοὶ ἀθροιζόμενοι δίδουσιν τὸν ἀριθμὸν 31.

τριαντάρης (ὁ) δημ.,τὸ θηλ. **τριαντάρα, ὁ** ἔχων ἡλικίαν τριάκοντα ἐτῶν, ὁ τριακοντούτης.

τριαντάρι (τὸ) δημ. ποσὸν συγκείμενον ἐκ τριάκοντα ὁμοίων προγμάτων.

τριανταριά (ἡ) δημ. ἐν συνεκφ. **μτ.** τῆς ἀντων. **καμιά,** τριάκοντα ὡς ἔγγιστα.

τρ(ι)ανταφυλλένιος-ια-ιο δημ. **ὁ** ἐκ τριανταφύλλων ἀποτελούμενος· **2**) ὁ ὅμοιος κατὰ **τὸ** χρῶμα καὶ τὴν ἀνθηρότητα πρὸς τριαντάφυλλον, ὁ ροδόχρους : Γρυπ.Σκ.Τερρ.58,2 **τριανταφυλλένια σύννεφα,** - **τριανταφυλλένια μάγουλα.**

τριανταφυλλιά (ἡ) μσν. κ. δημ. τὸ φυτὸν ροδῆ βλ.λ. : Διγεν.'Ακρ.1973 **τριανταφυλλιά μου κόκκινη, βασιλικὸς μὲ τ' ἄνθη,** Ψ Κωδ.215,7, Σολωμ."Ονειρ.6 **ἐξεφύτρωνε ἄλλο ρόδο | ἀπὸ τὴν τριανταφυλλιά,** Βιζυην.Ποιήμ.13,30.

τριανταφυλλόλαδο (τὸ) δημ. τὸ ροδέλαιον.

τριαντάφυλλο(ν) (τὸ) μσν. κ. δημ. τὸ ρόδον : **Διγεν.**'Ακρ.2838 **ρόδα, τριαντάφυλλα πολλά, κόκκινα, μυρωδάτα,** Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.84,10 **σὰ μῆλα σὰ τριαντάφυλλο,** Σολωμ.Θάνατ.'Ορφ.3.

τριανταφυλλόνερο (τὸ) δημ. ἁ. ροδόσταμο.

τριανταφυλλόξιδο (τὸ) δημ. ὄξος ἀρωματισμένον διὰ πετάλων ρόδων, ἁ. ροδόξιδο.

τριανταφυλλὺς-ιά-ύ δημ. ὁ ροδόχρους.

τριάνωρ-ορος (ἡ) μτγν. ἡ τρεῖς ἄνδρας λαβοῦσα, ἡ τρὶς ὑπανδρευθεῖσα, ἐπὶ τῆς Ἑλένης : Λυκόφρ.851 (σχόλ. «πολύανδρος»).

τριάξ (ἡ) Ἡσ. τριακάς βλ.λ.

τριάξις-εως (ἡ) μσν. ἡ τριάς βλ.λ. : Εὐστ.**ἐν** Maji Spicil.Rom.5,371.

τριάρα (ἡ) δημ. ποσὸν τριῶν μονάδων· || ἐπὶ στρατιωτῶν τριήμερος φυλάκισις· **2**) ἰδ. κτ. πληθ. εἰς τὰ διὰ τῶν κύβων παίγνια, ἡ πλευρὰ ἑκατέρου κύβου ἡ φέρουσα τρία στίγματα.

τριάρι (τὸ) δημ. ποσὸν συγκείμενον **ἐκ** τριῶν ὁμοίων πραγμάτων, τριάς· || εἰδ. ·τρεῖς δραχμαί· **2**) παιγνιόχαρτον φέρον τρὶς **τὸ** γνώρισμα τῆς φυλῆς οὕτου : **τριάρι καρρό**· || ἡ διὰ τριῶν στιγμάτων ἠριθμημένη ἕδρα τοῦ κύβου.

τριάριθμος-ον μτγν. ὁ **ἐκ** τριῶν τὸν ἀριθμὸν ἀποτελούμενος : Ἑρμεί.'Αλ.Φαῖδρ.125.

τριάριοι (οἱ) (λατ.) μτγν. οἱ πρεσβύτατοι **τῶν** Ῥωμαίων στρατιωτῶν οἱ κατέχοντες τὴν τρίτην θέσιν τῆς παρατάξεως : Πολύβ.6,21,9 **τοὺς μὲν πρεσβυτάτους καὶ τριαρίους προσαγορευομένους** ἑξακοσίους, αὐτ.23,16.

τριαρμένιος-ια-ον μσν. ἁ. τριάρμενος βλ.λ. : Νικ.Χων.Χρον.111D **ἐπειδὴ τοῖς νεωρίοις ἐνώρμε** τῆς πόλεως **ναῦς τῶν τριαρμενίων** (sic).

τριάρμενος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. **ἐπὶ** ἱστιοφόρων, ὁ ἔχων τρία ἄρμενα, τριίστιος : Λουκ. Πλ.14 **τριάρμενα** (πλοῖα), αὐτ.Ψευδολ.27 **ναύτῃ τινὶ τῶν τριαρμένων ἐντυχόντα,** αὐτ.Λεξιφ.15.

τριαρχία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἀρχὴ ἀποτελουμένη ἐκ τριῶν ἀνδρῶν, συναρχία τριῶν ἀνδρῶν, τριανδρία : Δίων Κ 41,36.

τρίαρχος (ὁ) μτγν. ὁ εἷς ἐκ τῆς τριανδρίας· **δθ.** γεν ἔπαρχος : Θεόφιλ.'Εκκλ.1103C· **2**) **ὁ** ἔχων τρεῖς κλάδους : Ἐπιφάν.2,195Α **τὸ κέρας τῆς ἐλάφου τρίαρχον κατὰ τὰς τρεῖς ἀνακαινίσεις.**

τριάς-άδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἀριθμητ. οὐσ. τοῦ τρεῖς, σύνολον τριῶν μονάδων : Πλάτ.Φαίδ.104Α **οὕτω πως πέφυκε καὶ ἡ τριὰς καὶ ἡ πεμπτάς,** Θεόκρ.17,84 **δοιαὶ δὲ τριάδες**· περὶ τῆς σημ. τῆς τριάδος ἐν τῇ Πυθαγορείῳ φιλοσ.· πρβλ. 'Αριστλ. Οὐρ.1,1,2· **2**) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ **'Αγία Τριάς,** κ. δημ. **-άδα** ὁ Θεὸς ὑπὸ τὰς τρεῖς ὑποστάσεις αὐτοῦ, ὡς Πατήρ, Υἱὸς καὶ ἅγιον Πνεῦμα, κατὰ τὴν χριστιανικὴν διδασκαλίαν : Θεόφιλ.'Εκκλ.2,15, Κλήμ.'Αλ.2,165,764D, Ὠριγ.1,49C, Γρηγ.Νύσσ.2,20, Γρηγ.Ναζ.1,1221C, Ἰω.Χρυσ.1,502D, Ἀκολουθ. Μεγ. Σαββ.'Εγκώμ.Στάσις 3 **ὦ Τριὰς Θεέ μου, Πατήρ, Υἱὸς καὶ Πνεῦμα, ἐλέησον τὸν κόσμον,** Μηναῖ.3,3 "Ορθρ. **τριάδα τὴν σεπτὴν ἡ τριὰς τῶν Μαρτύρων ἐνώπιον** πολλοῦ **ὡμολόγησε** δήμου· **3**) **ἡ τριάς** ἡ τρίτη ἡμέρα : Φιλ.1,13· **4**) εἰδ. **ἐν τῇ** μετρικῇ **τριὰς ἐπῳδικὴ** τὸ παλαιότατον καὶ συνθέστ. εἶδος τῆς κατὰ περικοπὴν ἀνομοιομεροῦς μετρικῆς συνθέσεως ποιημάτων, καθ' ὃ ἐν ἑκάστῃ μετρικῇ περικοπῇ τὰ ἀντιστοιχοῦντα πρὸς ἄλληλα ὁμοίας ρυθμικῆς κατασκευῆς συστήματα ἀποτελοῦνται ἐκ τριῶν μερῶν, ἤτοι τῆς στροφῆς, τῆς ἀντιστροφῆς καὶ τοῦ τρίτου μετρικοῦ τμήματος τῆς ἐπῳδοῦ : Ἡφαιστ.123 **γίνεται** ὥσπερ **τριὰς ἐπῳδικὴ οὕτω, καὶ τετρὰς** καὶ πεντάς, Σχόλ.'Αριστλ."Ορν.1731.

τριάς-αντος (ὁ) σικελ. νόμισμα ἴσον πρὸς τὸ τρίτον τῆς λίτρας, ἤτοι πρὸς τέσσαρας οὐγκίας 'Αριστλ.ἀπ.467,Πολυδ.4,175· **2**) τριάντος πόρνη Ἡσ.«λαμβάνουσα τριάντα,ὅ ἐστι λεπτὰ εἴκοσι(κά')».

τριάσιος διάπλασις (ἡ) νεώτ. γεωλ. ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν τριῶν διαπλάσεων, εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται τὸ μεσοζωϊκὸν ἄθροισμα στρωμάτων τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς· ‖ **τριάσιος περίοδος** ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν τριῶν περιόδων εἰς ἃς διαιρεῖται ὁ μεσοζωϊκὸς αἰὼν τῆς προϊστορίας τῆς γῆς.

τριασμός (ὁ) μσν. ἀντὶ τριαγμὸς βλ.λ. : Σουΐδ. ἐν λ. Ὀρφεύς, Εὐδακ.318.

τριάσσω κ. τριάττω, λεξ. μέλλ. -άξω, δ. τ. τοῦ τριάζω βλ.λ.: Ζωναρ.1751, ΕΜ.

τριάστερος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς ἀστέρας.

τριαστής (ὁ) μτγν. ἀντὶ τριακτὴρ βλ.λ., ὁ ἐν τρισὶν ἀγῶσι νικήσας : Εὐσ. ἐν Ἀν.Κρ.Paris 2,149,6 Λεωνίδας Ῥόδιος **τριαστής.**

τριατομικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ χημικῶν στοιχείων, ὁ ἔχων ἀτομικότητα ἢ σθένος χαρακτηριζόμενον ὑπὸ τοῦ ἀριθμοῦ τρία, ἄ. τρισθενής : **τὸ ἀρσενικόν, τὸ ἀντιμόνιον, τὸ φωσφόρον, τὸ ἀργίλιον,** ὁ σίδηρος κττ. **εἶναι τριατομικὰ στοιχεῖα.**

τριαυγής-οῦς-ές μτγν. ὁ τριλαμπὴς βλ.λ. : Καισάρ.3,14 **φῶς τριλαμπές, τριαυγές, ἰσολαμπές** (ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος).

τριαῦλαξ-ᾰκος (ὁ,ἡ) γλωσσ. ὁ ἔχων τρεῖς αὔλακας καὶ τρεῖς ἐξοχάς, ὁ τριαινοειδής.

τριαύχην-ενος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς αὐχένας, ὁ τρίλαιμος, ἐπὶ τῆς Ἑκάτης : Λυκόφρ.1186 **τριαύχενος μήνιμα δειμαίνων θεᾶς** (σχόλ. «τῆς Ἑκάτης, ἣν ἄνω τρίμορφον εἶπεν»).

τριάχτυλα (ἡ) δημ. ἀγροτικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἀνατάραξιν τῶν ἀλωνιζομένων σταχύων.

τριβαδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τριβάδα βλ.λ. : **τριβαδικὴ ἀσέλγεια.**

τριβαδισμός (ὁ) νεώτ. νοσηρὰ διαστροφὴ τοῦ γενετησίου ἐνστίκτου τῆς γυναικός, καθ' ἣν ἡ πάσχουσα ἐπιζητεῖ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἀφροδισίου αὐτῆς ὁρμῆς συγχρωτιζομένη πρὸς ὁμόφυλον αὐτῆς διὰ τῶν σχετικῶν μορίων ἢ διὰ τοῦ στόματος καὶ τῆς γλώσσης, ἄ. τριβασμός, τριβαδικὴ ἀσέλγεια, λεσβιασμός, σαπφισμός.

τρίβαθμος-ον μσν. ὁ ἔχων τρεῖς βαθμούς, ὁ τριῶν βαθμῶν : ΚΠορφ.Ἐκθ.430Α **μέχρι τοῦ τριβάθμου τῆς βασιλικῆς εὐωχίας.**

τρῖβαία (ἡ) λεξ. θυεία, ἰγδίον, γουδί : Σουΐδ.ἐν λ. Ἴγδη, Ζωναρ.· πρβλ. θυείδιον.

τρῐβᾰκός-ή-όν (τρίβω) μτγν. κ. μσν. ὁ τριβείς, ὁ τετριμμένος, ὁ πεπαλαιωμένος, ὁ παλιός : Λουκ. Ὄνειρ.9 **ὡς μὴ καταισχύνοιμι αὐτὸν σὺν τριβακῷ τῷ τρίβωνι συμπαρομαρτῶν,** Γαλ.6,226, Σχόλ. Ἀριστφ.Πλ.714 **τριβακὸν ἱμάτιον,** ΑΠ 6,282 **τριβακὴν . . χλαμύδα** (δ.γρ. ἀντὶ τριβάκην), Πάπ. **σὺν οἷς περιεβέβλητο ἱματίοις τριβακοῖς δυσί·** ‖ κ. ἐπὶ λείου, μαλακοῦ καὶ λεπτοῦ ἱματίου, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὰ βαρέα, πυκνὰ καὶ τραχέα ἐνδύματα : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,3 **ὀθόνιά τε καὶ τρίβακα ἱμάτια δοκεῖν φορεῖν ἀγαθόν·** **2**) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ τετριμμένος καὶ ἠσκημένος, ὁ ἔμπειρος, ὁ πεπειραμένος : Γαλ.8,155 **τριβακὸς γέρων,** αὐτ.6,165 **τριβακὸς ἰατρός·** ‖ κ.ἐν κακῇ σημ. ὁ ἐπίτριπτος, ὁ πανοῦργος, ὁ δόλιος : Εὐστ.932,66 **ὅς ἐστι ἐντριβὴς περὶ πράγματα· ὃν ἄλλοι φασὶ καὶ τριβακόν,** αὐτ.1327· **3**) **ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριβάδα βλ.λ., ὁ τῆς τριβάδος,** ἄ. τριβαδικός : Λουκ.Ἐρωτ.28 **κοιμάσθωσαν γυνὴ μετὰ γυναικὸς ὡς ἀνήρ· τὸ δὲ εἰς ἀκοὴν σπανίως ἧκον ὄνομα (αἰσχύνομαι καὶ λέγειν) τῆς τριβακῆς ἀσελγείας ἀνέδην πομπευέτω.**

τρῐβαλλικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τριβαλλοὺς βλ.λ.1), ὁ τῶν Τριβαλλῶν : Ἡρ.4,49 **ἐσβάλλει ἐς πεδίον τὸ Τριβαλλικόν.**

τρῐβαλλοί (οἱ) κ. μσν. (οὐχὶ Τρίβαλλαι κτ. Ἀρκάδ. 54), ἀρχαῖος θρᾳκικὸς λαὸς Κάτω Μοισίας κατοικῶν **μεταξὺ Αἵμου καὶ Δουνάβεως, πρὸς δυσμὰς** τῶν Τρηρῶν, **ἀπὸ** τῶν ὁποίων **ἐχωρίζοντο** διὰ τοῦ ποταμοῦ Οἴσκου : Θουκ.2,96, Ἰσοκρ.8,50, Στράβ.7, 3,8, Διόδ.Σ 15,36, Τζέτζ.Χιλ.11,935· **2**) ὀθ. κ. ὡς κωμ. ὄνομα βαρβαρικῶν θεῶν : Ἀριστφ.Ὄρν.1529 **ὄνομα δὲ τούτοις τοῖς θεοῖς τοῖς βαρβάροις τί ἐστιν; Ὅ,τι ἐστίν; Τριβαλλοί,** αὐτ.1533, αὐτ.1627, Ἀλεξ.ἀπ.Ὕπν.2 **οὐδ' ἐν Τριβαλλοῖς ταῦτά γ' ἔστιν εὔνομα,** Ἀριστλ.Τοπ.2,11;6 **καὶ ποῦ μὲν καλὸν τὸν πατέρα θύειν, οἷον ἐν Τριβαλλοῖς·** **3**) ὡς ἐπίθ. τῶν ἐν τοῖς καπηλείοις καὶ τοῖς λουτροῖς συχναζόντων νέων, κ. γεν. ὁ ποτοπός, ὁ οὐτιδανός· ΕΜ 765,55 «Τριβαλλοί· οἱ ἐν τοῖς βαλανείοις ἀναγώγως διατριβόμενοι· οἱ δὲ τοὺς εἰκαίως τοὺς βίους κατατρίβοντας» : Δημ.1269 **ἑταίρους εἶναι μειράκι' ὄντας καὶ Τριβαλλοὺς ἐπωνυμίαν ἔχειν,** Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,47,82 τίρωνας **δὲ τοὺς ταπεινοὺς ὁποίους εἶναι συμβαίνει καθ' ἡμᾶς τοὺς λεγομένους Τριβάλλους** (sic).

τριβαλλοποπανόθρεπτος-ον ὁ ὡς τριβαλλὸς βλ.λ.3) ἐν τοῖς καπηλείοις τρεφόμενος : Εὔβουλ. ἀπ.Ὀρθάν.1 **τριβαλλοποπανόθρεπτα μειρακύλλια** (διόρθ. ἀντὶ τριβαλλοπανόθρεπτα· **δ.** διόρθ. τριβαλλομαμμόθρεπτα).

τρίβανο(ν) (τὸ) μτγν. γλωσσ. κ. δημ. Ἡσ. «τρίβανον· λήκυθον»· **2**) ἀντὶ κοτύλη βλ.λ.3) : Γαλ.13,983 **ὁ ξέστης κοτύλας β', αἳ καὶ τρίβανα ἢ τρύβλια λέγονται·** **2**) τριπτήριον, ἰγδίον, γουδί, ξυλόγουδο.

τριβανῶ-όω μτγν. τρίβω, κατατρίβω, φθείρω, τὸ παθ. : Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ.6,8 **ἐτριβανώθην.**

τρίβαξ-ακος (ὁ,ἡ) ἀντὶ τριβακός· ΕΜ 765,48.

τριβάρβᾰρος-ον μτγν. κ. μσν. **ὁ τρίς, ὁ λίαν** βάρβαρος, ὁ βαρβαρώτατος : Πλούτ.Ἠθ.14Β **Ἰλλυρὶς καὶ τριβάρβαρος,** Κ Μανασσ.Χρον.3539, αὐτ.3948, αὐτ.6679.

τριβάς-άδος (ἡ) (τρίβω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. γυνὴ ἱκανοποιοῦσα τὸ γενετήσιον ἔνστικτον αὐτῆς διὰ τριβαδισμοῦ βλ.λ., ἡ μεθ' ὁμοφύλου αἰσχρουργοῦσα, ἡ ὁμοφυλόφιλος γυνή, ἄ. ἑταιρίστρια, διεταιρίστρια, λεσβιάς : Μάν.4,358 **πόρνας καὶ τριβάδας,** Πτολ.Τετράβ.3,171 **πρὸς τὰς παρὰ φύσιν ὁμιλίας λάγνοι καὶ ῥιψόφθαλμοι καὶ αἱ καλούμεναι τριβάδες· διατιθέασι γὰρ θηλείας ἀνδρῶν ἔργα ἐπιτελοῦσαι,** αὐτ.14,187, Τζέτζ.Ἡσιόδ.693.

τριβασικός-ή-όν νεώτ. χημ. ἐπὶ τῶν ὀξέων, ὁ σχηματίζων **τρεῖς** σειρὰς ἁλάτων **μετὰ μονοσθενῶν** βάσεων.

τριβασμός (ὁ) νεώτ. ἄ. τριβαδισμὸς βλ.λ.

τρίβᾰφος-ον μτγν. ὁ τρὶς βεβαμμένος, δηλ. ὁ καλῶς ἢ ἀνεξιτήλως βεβαμμένος : Ἰω.Λυδ.Μην.1,7 **τραβαία δὲ εἴρηται ὡσανεὶ τρίβαφος· ἐκ τριῶν γὰρ ἀποτελεῖται χρωμάτων.**

τρῐβελής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς αἰχμάς, ἀκωκάς, ὁ τριαινοειδής : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠλ.215,5 **τριβελὲς** δόρυ (ἐπὶ τῆς τριαίνης **τοῦ Ποσειδῶνος**).

τριβέλλι (τὸ) (ἰταλ.) δημ. τρύπανον· ‖ μτφ. φρ. **τοῦ ἔγινε τριβέλλι** (**τοῦ ἔγινεν ἐνοχλητικός**).

τριβελλίζω δημ. διανοίγω ὀπὴν **μὲ τὸ τριβέλλι** βλ.λ., τρυπανίζω· **2**) μτφ. ἐνοχλῶ **τὴν ἀκοήν τινος·** **3**) ρηματ.π. τριβέλλισμα.

τριβέλλισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια **τοῦ** τριβελλίζω, ἡ διάνοιξις ὀπῆς διὰ τρυπάνου.

τριβέλτιστος-η-ον μσν. ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν βέλτιστος, ὁ πάγκαλος, ὁ καλώτατος: Τζέτζ. Ἐπιστ.3,4 **σὺ ὁ τριβέλτιστος,** αὐτ.13,13.

τριβεύς-έως (ὁ) (τρίβω) μτγν. κ. νεώτ. **ὁ τρίβων,** ὁ μαλάκτης, ὁ τρίφτης : Στράβ.15,1,55 **οὐδὲν ἧττον . . τῆς τοῦ σώματος θεραπείας· αὕτη δ' ἐστὶν ἡ διὰ τῶν σκυταλίδων τρῖψις· ἅμα γὰρ καὶ διακούει καὶ τρίβεται τεττάρων παριστάντων τριβέων·** **2**) ΑΒ 239 ὡς ἑρμ. τοῦ δοΐδυξ βλ.λ.· **3**) ἐν τῇ μηχανικῇ, τὸ περικάλυμμα τῆς ὀπῆς κυλίνδρου ἢ τροχοῦ τινος, **ἐφ' οὗ τρίβεται**

περιστρεφόμενος ὁ κύλινδρος : Φιλ.Μηχ.Βελοπ. 53Β τὸ τοῦ τριβέως πάχος· || νεώτ. τὸ μέρος τῶν μηχανῶν καὶ ἐργαλείων, ἐν ᾧ στηριζόμενος περιστρέφεται ὁ ἄξων, τὸ κουζινέτο· 4) νεώτ. μηχάνημα πρὸς λειοτρίβησιν σκληρῶν ὑλικῶν.

τριβή (ἡ) (τρίβω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τρίβειν, ἡ τρῖψις, τὸ τρίψιμο : Πολυβ.1,226 ἐλαίας τριβή, αὐτ.7,133 τύλη δ' ἐκαλεῖτο ἡ ἐπὶ τοῖς τραχήλοις αὐτῶν ὑπὸ τῶν ἀχθῶν γινομένη τριβή, - διὰ τῆς τριβῆς ἀναπτύσσεται θερμότης· || νεώτ. ἡ ἀντίστασις ἣν συναντᾷ σῶμά τι κινούμενον ἐν ἐπαφῇ πρὸς ἄλλο· 2) κ. νεώτ. ἡ ἐκ τῆς τριβῆς προερχομένη φθορά, κ. γεν. συντριβή, βλάβη, καταστροφή : Αἰσχ.'Αγ.465 Ἐρινύες χρόνῳ τυχηρὸν ὄντ' ἄνευ δίκας παλιντυχεῖ τριβᾷ βίου τιθεῖσ' ἀμαυρόν, αὐτ.Χο.943 κτεάνων τριβάς (σχόλ. «συντριβάς»)· 3) κ. νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἡ διὰ τῆς ἀσκήσεως προσγινομένη ἰδιότης, ἐπιτηδειότης, κτωμένη πεῖρα καὶ δεξιότης περί τι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν θεωρίαν : Ἱππ.25,43 δεῖ μὴ λογισμῷ πρότερον πιθανῷ προσέχοντα ἰητρεύειν, ἀλλὰ τριβῇ μετὰ λόγου, Ξεν.'Αν.5,6,15 σφενδονήτας καὶ ἱππεῖς δὲ καὶ μάλα ἤδη διὰ τὴν τριβὴν ἱκανούς, Δαμόξ.ἀπ.Συντρόφ.1,10, Πολύβ.1,32,1 ἄνδρα . . τριβὴν ἐν τοῖς πολεμικοῖς ἔχοντα σύμμετρον, αὐτ.9,14,1, Διον.'Αλ.Λυσ.11,476,1, αὐτ.8,468,9 ὅσοι μὴ μεγάλας ἔχουσι τριβὰς περὶ λόγους, Διόδ.Σ 16,15· || ἁπλῆ ἄσκησις ἢ ἐνέργεια, ἐνασχόλησις εἴς τι ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν ἀληθινὴν τέχνην : Πλάτ. Φαῖδρ.260Ε οὐκ ἔστι τέχνη ἀλλ' ἄτεχνος τριβὴ (μηχανική τις ἄσκησις ἄμοιρος τέχνης), αὐτ.270Β μὴ τριβῇ μόνον καὶ ἐμπειρίᾳ ἀλλὰ τέχνῃ, Πλούτ. Φιλ.13 πολεμικὴν ἀρετὴν ἔχειν διὰ παντὸς ἐν χρήσει καὶ τριβῇ βουλόμενος· 4) ὁ περὶ οὗ τις φροντίζει καὶ ἀνησυχεῖ, ἀντικείμενον μερίμνης καὶ ἀγάπης, τὸ μέλημα, ἡ φροντίς : Αἰσχ.Χο.749 φίλον . . Ὀρέστην, τῆς ἐμῆς ψυχῆς τριβὴν (τὸ μέλημα τῆς ψυχῆς μου)· 5) δαπάνη χρόνου, χρονοτριβή : Αἰσχ.Πρ.639 ἀξίαν τριβὴν ἔχει (ἐδαπανήθη καλῶς ὁ χρόνος), Σοφ.'Αντ.1078 οὐ μακροῦ χρόνου τριβή, 'Αριστφ.'Όρν.156 βίος . . οὐκ ἄχαρις ἐς τὴν τριβὴν (ὃν διέρχεταί τις εὐχαρίστως), Πλάτ.Πολ.493Β καταμαθὼν δὲ ταῦτα.. ξυνουσίᾳ τε καὶ χρόνου τριβῇ· || ἀναβολή, χρονοτριβή, βραδύτης : Σοφ.ΟΤ 1160 ἐς τριβὰς ἐλᾷ (ζητεῖ ἀναβολάς), αὐτ.'Αντ.577, 'Αριστφ.'Αχ.385 τί ταῦτα στρέφει τεχνάζεις καὶ πορίζεις τριβάς ;, Θουκ.8, 87 τριβῆς ἕνεκα καὶ ἀνοκωχῆς, Πλάτ.'Επιστ.344Β μετὰ τριβῆς πάσης καὶ χρόνου πολλοῦ, Πολύβ.1, 20,9 θεωροῦντες δὲ τὸν πόλεμον αὐτοῖς τριβὴν λαμβάνοντα (καθιστάμενον μακροχρόνιον).

τριβήδιον (τὸ) μσν. δαΐδυξ, ὕπερος : Δουκάγγ. ἐν λ. τινακτήριον.

τρϊβήν-ῆνος (ὁ) Χοιροβ.Θεοδ. ἐν ΑΒ 1424 «ὁ τρίπους, οἱονεὶ ὁ τρεῖς βάσεις ἔχων».

τρίβιβλος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἐκ τριῶν βιβλίων συγκείμενος, ἀποτελούμενος : Γαλ.2,230 τρίβιβλος πραγματεία· 2) μσν. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. πραγματεία ἐκ τριῶν βιβλίων : Μελιτην.Θεόδ.π. Fabric.Bibl.Gr.10,407,9 τῆς παρούσης συντάξεως, ἥπερ ἀστρονομικὴ τρίβιβλος τοὔνομα.

τριβίδα (ἡ) δημ. θαλάσσιος λίθος ἢ κρόκαλος ἔχων λείαν ἐπιφάνειον.

τριβίδι (τὸ) δημ. μαρμαρίνη πλάξ, ἐφ' ἧς οἱ βυζαντινοὶ εἰκονογράφοι ἔτριβον τὰ χρώματα δι' ἑτέρας μικρᾶς μαρμαρίνης πλακός.

τριβίκιον (τὸ) σχόλ., κτ. πληθ. τριβίκια κρότωνες : Σχόλ.'Οδ.Ρ 300 (κτ. Meursius τζιβήκια).

τρϊβικός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς τριβῆς βλ.λ.3), ὁ ἐπὶ τῆς ἀσκήσεως ἢ τῆς ἐμπειρίας βασιζόμενος : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.1,249 τῆς κριτικῆς εἶναι τὸ μὲν τι λογικόν, τὸ δὲ τριβικόν, τὸ δ' ἱστορικόν.

τρίβλωμος ἄρτος (ὁ) μσν. ὁ ἐκ τριῶν βλωμῶν βλ.λ.1) : Μιχ.'Ακομ.1,23,1 (ἐκδ.Β.).

τρϊβοβατῶ-έω μτγν. περιπατῶ, περιφέρομαι εἰς τὰς τρίβους : 'Αθανάσ.2,326Α ὥσπερ ἔλαφοι ἐν τῷ ὄρει, τριβοβατοῦσιν αἱ ψυχαὶ τῶν ἁγίων.

τρϊβολεκτράπελος-ον μ. ἐν τῇ φρ. τριβολεκτράπελος στωμύλλειν ἐκβάλλω ἐκ τοῦ στόματος ἄγαρoῖα σκώμματα καὶ βανούσους ἀστειότητος : 'Αριστφ Νεφ.1003 οὐ στωμύλλων κατὰ τὴν ἀγορὰν τριβολεκτράπελ' (σχόλ. «ἀντὶ τοῦ σκληρὰ καὶ ἀπαίδευτα καὶ ἀπόβλητα καὶ ἀνώμολα»).

τριβόλι (τὸ) δημ. τὸ ζιζάνιον φυτὸν τρίβολος ὁ χερσαῖος.

τριβολίζω δημ. σκάπτω ἢ ἀροτριῶ ἀγρόν τινα διὰ τρίτην φοράν· 2) ρηματ.π. τριβόλισμα.

τριβόλιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐργαλεῖον πρὸς ἀλόησιν : 'Αν.Βοασσ.5,97 ΚΠορφ.Τακτ.11 πριέκια, σκέπαρνα, τριβόλια· 2) νεώτ. ζῳολ. γένος σαρκοφάγων καραβιδῶν κανθάρων.

τριβόλισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τριβολίζω βλ.λ.

τριβολοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. εἰς, κατὰ τρόπον τριβόλου : Ροῦφ.51 (ἐκδ.1554).

τρίβολον (τὸ) μσν. ἡ ἀρχὴ τῆς πρὸς τὸν ναὸν εἰσόδου· Μετσφράστης 'Αγ.Δημητρ. ἐν Συνξ 26 'Οκτωβρίου πρὸς δὲ τὸ . . τρίβολον γενόμενος· ἀρχὴ δὲ τοῦτο τῆς πρὸς τὸν ναὸν εἰσόδου.

τρίβολος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς αἰχμάς, ἀκωκάς, ὁ τριβελής, ὁ τριόδους: 'Ησ. ἄκων τρίβολος· 2) τὸ ἀρσ. τρίβολος ὡς οὐσ. τριβελὲς σιδήριον ριπτόμενον κατὰ ποσότητος εἰς μέρη, ὁπόθεν πρόκειται νὰ διέλθῃ ἐχθρικὸς στρατὸς πρὸς παρακώλυσιν τῆς πορείας αὐτοῦ : Πλούτ.'Ηθ.200Β κατασπεῖραι τριβόλους σιδηροῦς . . ὅπως μὴ διαβαίνοντες οἱ πολέμιοι προσμάχωνται τοῖς χώμασι, Πολύαιν.1,39,2· || μέρος τοῦ ἐν τῷ στόματι τοῦ ἵππου χαλινοῦ· Πολυδ. 1,148 «τὸ περὶ αὐτὸν (τὸν χαλινὸν) δακτύλιοι, ἐχῖνοι, τρίβολοι, οὕσπερ μασσᾶται ὁ ἵππος·», 'Ησ. «τρίβολοι, ἀκάνθης εἶδος, ὅθεν καὶ τὸ τοῖς ἵπποις ἐν τοῖς χαλινοῖς ἐντιθέμενον»· 3) ὁμ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. τὸ ποῶδες καὶ ἀκονθῶδες ὑδρόβιον φυτὸν τράπη ἡ νηχομένη : Θεόφρ.Φl 4,9,1, Διοσκ.4, 15· || κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἐτήσιον ζιζάνιον φυτὸν τρίβολος ὁ χερσαῖος, τὸ τριβόλι, τριβούλι, κολλητσίδα : 'Αριστφ.Λυσ.576 ἐκραβδίζειν τοὺς μοχθηροὺς καὶ τοὺς τριβόλους ἀπολέξαι, Θεόφρ.Φl 3,1,6, ΚΔΜατθ.7,16 μήτι συλλέγουσιν ἀπὸ ἀκανθῶν σταφυλὴν ἢ ἀπὸ τριβόλων σῦκα ;, αὐτ. 'Εβρ.6,8 ἐκφέρουσα δὲ ἀκάνθας καὶ τριβόλους (ἡ γῆ), 'Ακολουθ. Μεγ. Σαββ. 'Εγκώμ.Στάσις 3,23 τρίβολοι καὶ παγίδες, ὁδοὶ τοῦ τρισαθλίου, παράφρονος 'Ιούδα· || μτφ. ἐπὶ τοῦ ὀξίνου οἴνου : 'Αλκαῖ.472 τριβόλων ὀξυτέρῳ (οἴνῳ)· 4) ὁμ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. εἶδος ἀλωνιστικῆς συσκευῆς ἀποτελουμένης ἐξ ἐπιμήκων σανίδων ἐχουσῶν κάτωθεν ἐμπεπηγμένους πυριτολίθους, ἁ. δοκάνη : Φιλ.Μηχ.Βελοπ.85C οἱ τρίβολοι, οἷς ἀλοῶσι, Φιλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6,104,4 τριβόλους ὀξεῖς.

τριβολώδης-ους-ες μτγν. ὁ πλήρης τριβόλων βλ.λ.3), ἀκανθών : 'Αθανάσ.2,262C εἴς τινα τόπον κρημνώδη καὶ ἀκανθώδη καὶ τριβολώδη.

τριβόμετρον (τὸ) νεώτ. συσκευὴ πρὸς μέτρησιν τῆς τριβῆς τῶν στερεῶν σωμάτων.

τρίβος (ἡ, κ. ὁ π. Εὐρ.'Ορ.1251, αὐτ.1258, αὐτ.'Ηλ. 103, Πλούτ.'Αρατ.22) (τρίβω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ τετριμμένη, ἡ πεπατημένη ὁδὸς ἢ ἀτραπός : 'Υμν. 'Ερμ.448· || κ. γεν. ἡ δημοσία, ἡ μεγάλη ὁδός, δημόσιος δρόμος : 'Ηρ.8,140 δειμαίνω ὑπὲρ ὑμέων ἐν τρίβῳ τε μάλιστα οἰκημένων τῶν συμμάχων . . ἀεί τε φθειρομένων, Εὐρ.'Ορ.1251 τόνδ' ἁμαξήρη τρίβον, Ξεν.ΚΠ 4,5,13, Θεόκρ.25,156 λε-

πτὴν καρπαλίμοισι τρίβον ποσὶν ἐξανύσαντες, ΠΔ Ἡσ.40,3 ἑτοιμάσατε τὴν ὁδὸν τοῦ κυρίου, εὐθείας ποιεῖτε τὰς τρίβους τοῦ θεοῦ ἡμῶν, Διάδ. Σ 17,49 τὴν τρίβον τῆς .. ἀτραποῦ (τὸ τετριμμένον μέρος τῆς ἀτραποῦ), Πλούτ.Ἄρατ.22 ἀποπλανώμενος τοῦ τρίβου, ΚΔ Λουκ.3,4, Μηναῖ.3,14 Ὄρθρ.Ὠδ.3 ὁδεύσας στενὴν .. τρίβον· ‖ κ. μτφ. : Αἰσχ.Ἱκ.1043 τρίβοι .. ἐρώτων (περίφρ. ἀντὶ ἔρωτες), Πλούτ. Ἠθ.680F τῆς αἰτίας ἴχνος καὶ τρίβος, Ἀνακρεόντ.38,2 ἐπειδὴ βροτὸς ἐτύχθην βιότου τρίβον ὁδεύειν, Προκ.Μυθ.15 ἐς πᾶσαν ἀκρασίας τρίβαν, Ἀγαθ.ΑΠ 5,301,1 ποίην τις πρὸς ἔρωτας ἴοι τρίβον, Ζερβ.Ἱστ.1 2,138· **2)** τριβή, προστριβή : Αἰσχ.Ἀγ.391 κακοῦ δὲ χαλκοῦ τρόπον τρίβῳ τε καὶ προσβολαῖς, Ἀρετ.Χρον. Παθ.2,12 τρίβος κρηπῖδος (ἡ προστριβὴ πεδίλου)· **3)** ἡ ἐκ τῆς τριβῆς προερχομένη κοιλότης, ὀπή : Ἱππ.Ἄρθρ.783 τρίβον ἑωυτῇ πεποιημένη, αὐτ. 822E· **4)** μτφ. ἀντὶ τριβὴ βλ.λ.3), ἡ διὰ τῆς ἀσκήσεως προσκτωμένη ἐμπειρία καὶ ἐπιτηδειότης, ἐνασχόλησις, ἐφαρμογή, χρῆσις : Ἱππ.822E τρίβον λαμβάνω (συνηθίζω εἰς τόπον ἢ πρᾶγμά τι)· πρβλ. 783F· **5)** διατριβή, χρονοτριβή, μέλλησις, βραδύτης : Αἰσχ.Ἀγ.197 παλιμμήκη χρόνον τιθεῖσαι τριβαῖσιν κατέξαινον ἄνθος Ἀργείων.

τρίβουλο (τὸ), δημ. κ. -ούλι ὁ τρίβολος βλ.λ.

τριβουνάλιον (τὸ) (λατ.) μσν. τὸ δικαστήριον : ΚΠορφ.Ἔκθ.8B.

τριβοῦνος (ὁ) (λατ.) μσν. κ. νεώτ. π. Βυζαντ. ὁ διοικητής, ὁ κόμις τοῦ τάγματος· ‖ τριβοῦνος τοῦ στάβλου ὁ διοικητὴς τῶν βασιλικῶν στάβλων· **2)** κτ. πληθ. ἐν Γαλλίᾳ, τὰ μέλη νομοθετικοῦ σώματος τοῦ 1799, καταργηθέντος τῷ 1807.

τριβραχίαμβος (ὁ) μσν.κ.-υίαμβος, ὁ τρίβραχυς κ. ἴαμβος : Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ.3,311,30, αὐτ.3,311,32.

τρίβρᾰχῠς-εας-υ μτγν. κ. νεώτ., γραμμ. κ. τριβραχύς μετρ. ἐπὶ μετρικοῦ ποδός, ὁ συγκείμενος ἐκ τριῶν βραχειῶν συλλαβῶν : Διον.Ἀλ.Συνθ.17, Ἀρκάδ.40,19.

τρίβροχος-ον (βρέχω) μτγν. ὁ τρεῖς φορὰς βραχείς, ὁ διάβροχος : Διοσκ.1,65 ἐάν τε δίβροχον ἐάν τε τρίβροχον βούλῃ ποιεῖν.

τρίβω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. τρίψω κ. μέσ. τρίψομαι κ. παθ. μέλλ. α' τριφθήσομαι (Ἀππ. Ἐμφ.Πολ.4,65) κ. β' τρῐβήσομαι (Πλούτ.Δίων 25) κ. τετελ. τετρίψομαι, ἀόρ. ἔτριψα κ. μέσ. ἐτριψάμην (Καλλ.Λουτρ.Παλ.25) κ. παθ. ἐτρίφθην (Θουκ.2,77) κ. δημ. (ἐ)τρίφτηκα κ. συνήθ. ποθ. ἀόρ. β' ἐτρῖβην (Ἀριστλ.Πρ.10,27), παρακ. τέτρῐφα κ. παθ. τέτριμμαι (Πλάτ.Φαίδ.116D) κ. Ἰων. ἐν τῷ γ' πληθ. τετρίφᾰται (Ἡρ.2,98) κ. δημ. ἐν μτχ. τριμμένος, ἐκβάλλω διὰ τῆς τριβῆς, ἐκπιέζω, ἐκτρίβω, ἀλωνίζω, διότι οἱ κόκκοι τῶν γεννημάτων ἀπεσπῶντο ἀπὸ τῶν σταχύων διὰ τῆς τριβῆς τῆς γινομένης διὰ τοῦ πατήματος τῶν βοῶν ἢ διὰ κυλίνδρων ἐπικυλιομένων : Ἰλ.Υ 496 ὡς δ' ὅτε τις ζεύξῃ βόας ἄρσενας .. τριβέμεναι κρῖ λευκὸν ἐϋκτιμένῃ ἐν ἀλωῇ· ‖ παθ. ὑφίσταμαι τριβήν : τὸ στάρι εἶναι χλωρὸ καὶ δὲν τρίβεται· **2)** σύρω ἐπανειλημμένως σῶμά τι ἐπ' ἄλλου συμπιέζων τὸ μὲν ἐπὶ τοῦ δὲ κατὰ τὸ σημεῖον τῆς ἐπαφῆς των : Πλάτ.Φαίδ.60B, αὐτ.Φιλ.46A τὰς τῆς ψώρας ἰάσεις τῷ ἐντρίβειν, Εὔβουλ.Λακ.4 τὸν πόδα μύροις τρίβειν, - νὰ τοῦ τρίψῃς τὴν πλάτη, - τρίβω τὰ χέρια μου· ‖ κ. μτφ. ἐν φρ. τρίβω τὰ χέρια μου (ἐκδηλῶ ὑπερβολικὴν εὐχαρίστησιν), - τρίβω τὰ μάτια μου (ἐκπλήττομαι), - τοῦ 'τριψε τὴ μούρη (τὸν ἐτιμώρησε αὐστηρῶς, προσβλητικῶς)· ‖ παροιμ. λαγὸς τὴ φτέρη ἔτριβε, κακὸ τῆς κεφαλῆς του (μὴ δίδῃς ἀφορμὴν νὰ σὲ προσέξωσι, νὰ σ' ἐνθυμηθῶσιν, ὅταν ἐκ τούτου κινδυνεύῃς νὰ πάθῃς ἢ νὰ ζημιωθῇς)· κ. παθ. : Θουκ. 2,77 ὕλη τριφθεῖσα ὑπ' ἀνέμων πρὸς αὑτὴν (ὥστε ν' ἀναφθῇ), Ἀριστλ.ΖΜ 3,1,5 ὀδόντες τριβόμενοι πρὸς ἀλλήλους· ‖ κ. ἐπὶ χρυσοῦ ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν Λυδίαν λίθον, δοκιμάζω ἂν εἶναι ἁγνός : Θέογν.450 ἄπεφθον χρυσὸν ἐρυθρὸν ἰδεῖν τριβόμενον βασάνῳ· ‖ δημ. κάμνω θεραπευτικὴν ἐντριβήν : νὰ τὸν τρίψῃς μὲ οἰνόπνευμα· **3)** δημ. ἐπὶ ζύμης, μαλάσσω ἐπανειλημμένως· **4)** δημ. ἐν ἀναφ. πρὸς γυναῖκα, θωπεύω ἐρωτικῶς· κ.παθ. : τρίβεται, - εἶναι τριμμένη· **5)** δημ. λειαίνω, καθαρίζω : τρίψε τὴ σκάλα - τὸ πάτωμα - τὰ μαχαιροπίρουνα· **6)** περιστρέφω, ἐμπήγω, χώνω : Ὀδ.Ι 333 μοχλὸν ἀείρας τρῖψαι ἐν ὀφθαλμῷ (νὰ περιστρέφῃ τὸν μοχλὸν ἐντὸς τοῦ ὀφθαλμοῦ)· **7)** μέσ. ἐν φρ. χρηστηρίοις ἐν τοῖσδε .. τρίβομαι μύσος προστρίβω ἐπὶ τῶν ἱερῶν τὸ μόλυσμά μου, μιαίνω αὐτά : Αἰσχ.Εὐμ.195 οὐ χρηστηρίοις ἐν τοῖσδε πλησίοισι τρίβεσθαι μύσος· **8)** μεταβάλλω εἰς κόνιν, κονιοποιῶ, συντρίβω, ἀλέθω : Ἀριστφ.Θεσμ.486 κᾆθ' ὁ μὲν ἔτριβεν κεδρίδας, ἄννηθον, σφάκον, αὐτ.Εἰρ 816, Δημ.313, Ἀθήν.14, 648A κάρυα .. καὶ ἀμύγδαλα, .. εἰς θυεῖαν καθαρὰν τρῖψαν ἐπιμελῶς, λ.τραγ. πῶς τὸ τρίβαυν τὸ πιπέρι τοῦ διαβόλου οἱ καλογέραι· κ. παθ. : Ἡρ.2,86 θυμιήμασι τετριμμένοισι, Πλάτ.Φαίδ.117B ἧκεν ἄγων τὸν μέλλοντα διδόναι τὸ φάρμακον, ἐν κύλικι φέροντα τετριμμένον, Ἀριστλ.Πρ.15,17 ἄρται σφόδρα τετριμμένοι· ‖ νεώτ. κ. δημ. τρίβω φάρμακα διαλύω ταῦτα ἐντὸς ὑγρῶν διὰ τριβῆς πρβλ. φαρμακοτρίφτης· **9)** συμπιέζω, συνθλίβω : Ἀριστλ.ἀπ.530 τρίβω βότρυν, αὐτ.Πρ. 25,2 τρ- ἀμφορέως τὸν πύνδακα· **10)** ἐπὶ ἐνδυμάτων, φθείρω, καταστρέφω διὰ τῆς τριβῆς : τρίβω τὰ παντελόνια στὸ γόνατο· κ.παθ. : Πλούτ. Ἠθ.680A τῶν ὑποδημάτων τὰ τετριμμένα· πρβλ. τρίβων· ‖ ἐπὶ ὁδοῦ, πατῶν φθείρω, ποιῶ αὐτὴν ὁμαλήν· κ. παθ. : Ἀριστφ.Βάτρ.123 ἀλλ' ἔστιν ἀτραπὸς ξύντομος τετριμμένη ἡ διὰ θυείας (σχόλ. «τετριμμένην δὲ ἅμα μὲν ὡς ἐπὶ ὁδοῦ καθημαξευμένης, ἅμα δὲ καὶ διὰ τὸ τρίβεσθαι τὸ κώνειον»)· κ. ἐπὶ πλοίου · Ἀντίφιλ.ΑΠ 9,34 μυρία με τρίψασιν ἀμετρήτοιο θαλάσσης κύματα· **11)** ἐν ἀναφ. πρὸς χώραν, ἐρημώνω : Εὐρ.Ἑκ 1142 κἄπειτα Θρῄκης πεδία τρίβοιεν τάδε λεηλατοῦντες· **12)** ἀναφ. πρὸς πρόσ., φθείρω, καταστρέφω : Ἰλ.Ψ 735 μηδὲ τρίβεσθε κακοῖσι, Ἡσίοδ.Ἔργ.249 σκολιῇσι δίκῃσι ἀλλήλους τρίβουσι, Αἰσχ.Ἀγ.1573, Θουκ.8,56 τρίβειν ἀμφοτέρους· κ. παθ. πάσχω δεινά, καταπιέζομαι : Ἡρ. 2,124, Πολύβ.10,13,11 τῶν στρατιωτῶν τετριμμένων ὑπὸ τῆς κακοπαθείας· κ. μέσ. : αὐτ.6,18 καὶ τὴν πόλιν, ἂν μὲν ἡσυχάζῃ, τρίψεσθαί τε αὐτὴν περὶ ἑαυτήν· **13)** ἀναφ. πρὸς χρήματα, καταναλίσκω, κατασπαταλῶ, ἀσωτεύω : Ἡρ.2,37 οὔτε τι τῶν οἰκηίων τρίβουσι οὔτε δαπανέονται· ‖ κ.δημ. κατοβάλλω χρήματα : τοῦ 'τριψαν πολλὰ τοῦ γαμπροῦ· **14)** μεταχειρίζομαι συνεχῶς : Ἀριστφ. Ὄρν.636· ‖ κ. νεώτ. κ. παθ. ἐν μτχ. παρακ τετριμμένος ὁ συνήθης, ὁ κοινός, ὁ ἄνευ σπουδαιότητος : Διον.Ἀλ.Συνθ.25 ὀνόματα καινὰ καὶ τετριμμένα, αὐτ.Θουκ.23 ἡ τετριμμένη καὶ κοινὴ διάλεκτος, - τετριμμέναι φράσεις, - εἶπε κοινὰ καὶ τετριμμένα (συνηθισμένα πράγματα)· **15)** κτῶμαι ἐμπειρίαν διὰ τῆς ἀσκήσεως ἐπαγγέλματός τινος : εὐφυὴς εἶναι, ἀλλὰ δὲν ἐτρίβη ἀρκετὰ εἰς τὴν τέχνην· **16)** ἀναφ. πρὸς χρόνον, κατατρίβω, περνῶ τὸν καιρόν μου : Σοφ.Ἠλ.602 δυστυχῆ τρίβω βίον, Ἀριστφ.Εἰρ.590, αὐτ.Πλ.526 ὀδυνηρότερον τρίψεις βίοτον πολὺ τοῦ νῦν· ‖ κ.ἀπολ. βραδύνω, ἀναβάλλω, χάνω τὸν καιρόν μου : Αἰσχ. Ἀγ.1056 οὔτοι θυραίαν τῇδ' ἐμοὶ σχολὴ πάρα τρίβειν, Δημ.67B· **17)** ἐν ἀναφ. πρὸς πόλεμον

ἐπιμηκύνω, παρατείνω, ποιῶ μακροχρόνιον τὸν πόλεμον : Πολύβ.2,63,4 **πόλεμον τρίβειν·** **18**) παθ. ἐνασχολοῦμαι πολύ, ἐγγυμνάζομαι εἴς τι : Ἡρ.3,34 **ἵνα τρίβωνται πολέμῳ** μηδὲ σχολὴν ἄγοντες **ἐπιβουλεύωσί σοι,** Θέογν.465 **ἀμφ' ἀρετῇ τρίβου,** Πλούτ.Εὐμ 11 **πολεμικὸς καὶ τετριμμένος δι' ὅπλων,** Ἀρρ.Ἐπικτ.2,24,12· **19**) ρηματ. π. τριπτός, τριπτέον, τρίπτης, **τριπτήρ**, τρῖψις, τρίψιμο(ν).

τρῐβωλετήρ-ῆρος (ὁ) ἢ τριβωλέτηρ κ. **τριβολόμφ.** εἶδος ἀκάνθης· Χοιροβ.Θεο.431,28 «οἱ Αἰολεῖς ἔθος ἔχουσι πολλάκις συστέλλειν τὸ η εἰς τὸ ε ἐν τῇ κλητικῇ καὶ ἀναβιβάζειν τὸν τόνον, οἷον τριβωλέτηρ, ὦ τριβώλετερ. ἔστι δὲ εἶδος ἀκάνθης» : Σοφ. ἐν AB 1239.

τρίβωμος-ον Ἐπιγρ. ἐπὶ βωμοῦ, ὁ τριπλοῦς ἢ ὁ τριγωνικός : **ἐκ τοῦ τριβώμου ἆραι τέφραν.**

τρῖβων-ωνος (ὁ) (τρίβω) κ. μσν. κ. νεώτ. ἱμάτιον παλαιὸν καὶ τετριμμένον ἢ τραχύ, οἷον τῶν Σπαρτιατῶν, τῶν φιλοσόφων, ἰδίᾳ τοῦ Σωκράτους καὶ τῶν κυνικῶν, βραδύτερον τῶν μοναχῶν, συνήθ. σημεῖον βίου αὐτάρκους, σκληραγωγίας : Εὐρ.ἀπ. 284, Ἀριστφ.Ἀχ.184 **κἀς τοὺς τρίβωνας ξυνελέγοντο τῶν λίθων,** αὐτ.343, Πλάτ.Συμπ.219Β **ὑπὸ τὸν τρίβωνα κατακλινεὶς τὸν τούτου,** αὐτ.Πρωτ. 335D, Δημ.1267 **λακωνίζειν φασὶ καὶ τρίβωνας ἔχουσι καὶ ἁπλᾶς ὑποδέδενται** (οἱ Σπαρτιᾶται), Πλούτ.Ἠθ.332Α **πήρα καὶ τρίβων** (οἱ κυνικοὶ φιλόσοφοι), Λουκ.Περεγρ.15 **ἐκόμα δὲ ἤδη καὶ τρίβωνα πιναρὸν ἠμπείχετο,** Διογ.Λ 6,13, Ἀλκίφρ. 3,55, Συνέσ.Ἐπιστ.147, αὐτ.150· **2**) μσν. κ. νεώτ. ἔμβλημα ἀσκητισμοῦ, τὸ ράσο· πρβλ. Wyttemb. εἰς Πλούτ.Ἠθ.52C· **3**) ὡς ἐπίθ. μτ. γενικ. ὁ ἐντριβής, ὁ ἠσκημένος, ὁ ἔμπειρος εἴς τι : Ἡρ.4,74 **ὅστις μὴ κάρτα τρίβων εἴη αὐτῆς** (τῆς καννάβιος), Εὐρ. Βάκχ.717 **τρίβων λόγων ἔλεξεν εἰς ἅπαντας** (ὁ ἐγγεγυμνασμένος ἐν λόγοις), Ἀριστφ.Σφ.1429 **ἐτύγχανεν γὰρ οὐ τρίβων ὢν ἱππικῆς,** αὐτ.Νεφ.869 **καὶ τῶν κρεμαστρῶν οὐ τρίβων τῶν ἐνθάδε·** κ. μτ. αἰτ. : Εὐρ.Μήδ.686 **σοφὸς γὰρ ἀνὴρ καὶ τρίβων τὰ τοιάδε;·** ‖ κ. ἀπολ. : αὐτ.Ἠλ.1127 **τρίβων γὰρ οὐκ εἴμ', ἄτοκος οὖσ' ἐν τῷ πάρος·** **4**) ἀπολ. ἐπὶ προσ., ὁ πολύπειρος, πανοῦργος, πολυμήχανος καὶ ἀπατεών : Ἀριστφ.Νεφ.870 **αὐτὸς τρίβων εἴης ἄν, εἰ κρέμαιό γε.**

τριβωνάλιον (τὸ) λεξ. ἄ. τριβουνάλιον βλ.λ.

τρῖβωνάριον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τρίβων, μικρὸς τρίβων, τριβώνιον, πεπαλαιωμένον καὶ πενιχρὸν ἱματίδιον : Ἀρρ.Ἐπικτ.3,22,47 **γῆ μόνον καὶ οὐρανός, καὶ ἓν τριβωνάριον,** Ἀθήν.6,258Α **σπαργανῶν ἑαυτὸν τοῖς τριβωναρίοις.**

τρῖβωνεύομαι ἀποθ. εἰμὶ τρίβων, πανοῦργος, μεταχειρίζομαι πανουργεύματα καὶ τεχνάσματα· ἢ χρονοτριβῶ, ἀναβάλλω· Ἁρποκρ. «τριβωνευόμενοι : Ἀντιφῶν ἐν τῷ περὶ Λινδίων φόρους· ἤτοι ἀντὶ τοῦ τριβὰς ἐμποιοῦντες, ἢ ἀντὶ τοῦ τεχνάζοντες, ἀπὸ τοῦ τρίβωνες **εἶναι** πραγμάτων», Σουΐδ. «τρίβων **εἰμὶ πραγμάτων».**

τρῖβωνικῶς ἐπίρρ. ὥσπερ τριβώνιον βλ.λ. : Ἀριστφ.Σφ.1132 **τὸν τρίβων' ἄφες, τηνδὶ δὲ χλαῖναν ἀναβαλοῦ τριβωνικῶς.**

τριβώνιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τρίβων, μικρὸς τρίβων, πεπαλαιωμένον καὶ πενιχρὸν ἱματίδιον· Σουΐδ. «φόρημα κυνικόν, ἱμάτιον παλαιόν» : Ἀριστφ.Σφ.33 **βακτηρίας ἔχοντα καὶ τριβώνια,** αὐτ.116, αὐτ.Πλ.714, Λουκ.Νεκρ.Δ 1,2 **τριβώνιον ἔχων πολύθυρον, ἅπαντι ἀνέμῳ ἀναπεπταμένον, καὶ ταῖς ἐπιπτυχαῖς τῶν ῥακίων ποικίλον·** **2**) ὁ ἐν καιρῷ εἰρήνης ἐπενδύτης, ἀντίθ. χλαμύς : Θεμίστ.Λόγ.10,130Β **τῶν χλαμύδων οὐκ ἀπεσκήνου πολὺ τὰ τριβώνια.**

τριβωνιώδης-ους-ες λεξ. ὁ ὅμοιος πρὸς τριβώνιον βλ.λ.‖· Ἡσ.ἐν λ. ληδιώδεις (διόρθ. τριβωνώδης).

τριβωνοφορία (ἡ) μτγν. τὸ φορεῖν τρίβωνα, τὸ νὰ εἶναί τις ρακένδυτος : Πλούτ.Ἠθ.52C.

τριβωνοφόρος-ον λεξ. ὁ φορῶν τρίβωνα βλ.λ., ὁ ρακένδυτος, ὁ κουρελιάρης· Σουΐδ. «τριβωνοφόρος· ὁ φορῶν στολὴν ἔχουσαν σημεῖα ὡς γραμμάτια», ΕΜ 766,6.

τριβωνοφορῶ-έω μτγν. φορῶ τρίβωνα, εἶμαι ρακένδυτος, κουρελιάρης : Πλούτ.Ἠθ.52C **ἐν δὲ Λακεδαίμονι κειρόμενος ἐν χρῷ, καὶ τριβωνοφορῶν καὶ ψυχρολουτῶν.**

τριβωνώδης-ους-ες λεξ. ὁ ὅμοιος πρὸς τρίβωνα βλ.λ.‖· Ἡσ. ἐν λ. ληδιώδεις (διόρθ.), Φώτ. ἐν λ. ληΐδιον.

τριγάμημα-ατος (τὸ) (τριγαμῶ) μσν. ἡ τριγαμία, ὁ τρίτος γάμος : Στουδ.Θεόδ.280C.

τριγαμία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ὁ τριπλοῦς ἢ ὁ τρίτος γάμος· Ζωναρ.ἐν Rout.Reliq.SS 3,465· ‖ νεώτ. ἡ τέλεσις τρίτου γάμου μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν δύο προηγουμένων.

τρίγᾰμος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ γυναικός, κ. ἰδίᾳ ἐπὶ τῆς Ἑλένης, ἡ τρὶς εἰς γάμον ἐλθοῦσα : Στησίχ.74, Θεόκρ.12,5 **ὅσον παρθενικὴ προφέρει τριγάμοιο γυναικός·** ‖ νεώτ. ὁ τελέσας τρίτον γάμον μετὰ τὴν διάλυσιν τῶν δύο προηγουμένων· **2**) ὁ νυμφευμένος συγχρόνως τρεῖς συζύγους.

τριγαμῶ-έω μσν. ἔρχομαι εἰς τρίτον γάμον, νυμφεύομαι, παντρεύομαι τρεῖς φορές : Σταυδ. Θεόδ.282Β· **2**) ρηματ.π. τριγάμημα.

τρῐγένεια (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τρίτον γένος, τρίτη γενεά : Στράβ.2,1,14 **εἰς τριγένειαν παραμένειν·** **2**) μτγν.γραμμ. τριπλοῦν γένος, τὸ νὰ εἶναί τι τριγενές : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.2,17 **ὥσπερ καὶ ἐν τοῖς τριγενέσι τῶν ὀνομάτων πάλιν ἰδίωμα φωνῆς ἐκκόπτει τριγένειαν·** **3**) νεώτ. ἡ σχέσις, ἡ συγγένεια ἡ δημιουργουμένη ἐκ τῆς συμπλοκῆς τριῶν γενῶν διὰ δύο γάμων· **4**) ἐπὶ πραγμ., τρία εἴδη · Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,181 **οἱ ἀπὸ τῆς στοᾶς τριγένειαν καὶ αὐτοί φασιν εἶναι ἀγαθῶν.**

τρῐγενής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ τῶν τριῶν περιόδων τῆς ζωῆς τῆς κάμπης καὶ τῶν ὁμοίων ἐντόμων τῶν πασχόντων μεταμόρφωσιν, ὁ τρὶς γεννώμενος : Ἀριστλ.ΖΓ 3,9,11, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.250 **τριγενοῦς ὑπαρχούσης τῆς ψυχῆς·** **2**) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. ἐπὶ ἐπιθέτων, ὁ ἔχων τρία γένη : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.337C, Ἀρκάδ.133,12, - **ἐπίθετα τριγενῆ καὶ τρικατάληκτα.**

τρῐγέννητος-ον μτγν. ἐπίθ. τῆς Ἀθηνᾶς, ὁ τρὶς γεγεννημένος : Λυκόφρ.519 (κακοζήλως πεπλασμένον ἀντὶ τριτογένεια).

τρῐγερήνιος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριπλασίαν ἡλικίαν τοῦ Γερηνίου Νέστορος, ὁ ὑπέργηρος, ὁ ἐσχατόγηρος : Μᾶρκ.Αὐρ.4,50 **ἐν δὴ τούτῳ, τί διαφέρει ὁ τριήμερος τοῦ τριγερηνίου;.**

τρῐγέρων-οντος (ὁ,ἡ) κ. μσν. ἐπὶ προσ., ὁ τρὶς γέρων, ὁ ὑπέργηρος, ὁ ἐσχατόγηρος : Ἐπιγρ.ΑΠ 7,144 **ἡδυεπὴς Νέστωρ . . ἐν Πύλῳ ἠγαθέῃ τύμβον ἔχει τριγέρων·** ‖ κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ πολὺ παλαιός, ὁ παμπάλαιος : Εὐστ.Πον.304,70 **τριγέρων οἶνος·** κ. ἐπὶ μύθου : Αἰσχ.Χο.314.

τρῐγίγᾱς-αντος (ὁ) ὁ τρὶς γίγας, ὁ μὲ τρεῖς γίγαντας ἰσοδυναμῶν, ὁ πελώριος γίγας, ἰδίᾳ ἐπὶ τοῦ χαλκοῦ γίγαντος Τάλω τοῦ φυλάσσοντος τὴν Κρήτην : Ὀρφ.Ἀργ.1348 **χάλκειον τριγίγαντα.**

τριγκαῖος (ὁ) πιθ. τρικκαῖος βλ.λ.

τρίγκα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἔχμα ἐκ πλειόνων στροφῶν σχοινίου, οἷον οἱ δεσμοὶ τῆς ἀκάτου· **2**) τὸ ὑπὸ τὸ θωράκιον διάδετον τῆς στήλης τοῦ ἱστοῦ· **3**) ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ χώρου πλήρους, ἄ. τίγκα βλ.λ.

τρίγκος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. τὸ ἀκάτιον ἱστίον.

τρίγλα (ἡ) μτγν. τ. ἀντὶ τρίγλη βλ.λ.· **2**) Ἡσ. «τρίγλα· τόπος Ἀθήνησιν μετὰ ἱεροῦ τῆς Τριγλανθίνης Ἑκάτης».

τρῖγλα (ἡ) μτγν. τ. ἀντὶ τρίγλη βλ.λ. : Ἀπολλωνίδ. ΑΠ 6,105.

τρίγλη (ἡ) κ. νεώτ., μτγν. τρίγλα κ. τρῖγλα ἰχθὺς ἐκ τῶν ἀκανθοπτερυγίων, τὸ μπαρμπούνι, τὸ τριγλί· Ἡσ. «ἰχθὺς θαλάσσιος» : Ἐπίχ.37, Κρατῖν.Τροφων.1 οὐδ᾽ Αἰξωνίδ᾽ ἐρυθρόχρων ἐσθίειν ἔτι τρίγλην, Φιλύλλ.Πόλ.1, Μάτρ.π.Ἀθήν.4,135Β τρίγλη μιλτοπάρῃος, Ἀπολλωνίδ.ΑΠ 6,105 τρῖγλαν ἐπ᾽ ἀνθρακιῆς, Ἀθήν.7,324D τὴν δὲ τρίγλην φησὶν Ἀριστοτέλης τρὶς τίκτειν τοῦ ἔτους· ‖ νεώτ. ζωολ. γένος ἰχθύων ἐκ τῶν τριγλιδῶν, μοῦλλος.

τρίγληνος-ον π. Ὁμ. ἐπὶ τῶν ἐνωτίων, ὁ ἔχων τρεῖς γλήνας, τρεῖς στιλπνοὺς καὶ ἀκτινοβολοῦντας λίθους ἢ ἀστερίσκους, κτ. ἄ. ὁ μετὰ τριῶν διατόρων ὀπῶν, μὲ τρεῖς ὀφθαλμούς· Ἡσ. «τρίγληνα· πολυθέατα· γλῆναι γὰρ αἱ ὀφθαλμοί· τρίκοκκα, τριόφθαλμα, πολυειδῆ» : Ἰλ.Ξ 183 ἐν δ᾽ ἄρα ἕρματα ἧκεν ἐϋτρήτοισι λοβοῖσιν, τρίγληνα, μορόεντα (σχόλ. «πολλῆς θέας ἄξια»), Ὀδ.Σ 298· 2) ἐπίθ. τῆς Ἑκάτης, τριόφθαλμος : Ἀθήν. 7,325Α τριοδῖτις γὰρ καὶ τρίγληνας.

τριγλία (ἡ) μόν. ὑποκορ. τοῦ τρίγλη βλ.λ., τὸ μπαρμπούνι : Πρόδρ.2,175 κομμάτια συακοκόμματα, τριγλία μουστακάτα.

τριγλίζω κιχλίζω, γελῶ· Ἡσ. «τριγλίζειν· κατὰ μίμησιν ἐπὶ τῶν γελώντων».

τριγλίον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τρίγλη, ἡ τριγλίς, τὸ μπαρμπουνάκι : Γεωπ.20,46,1.

τριγλίς-ίδος (ἡ) ὑποκορ. τοῦ τρίγλη, μικρὰ τρίγλη, μπαρμπουνάκι· Σουΐδ. «εἶδος ἰχθύος» : Ἀντιφάν. Βουταλ.1,15 ἅ φησιν οὗτος μαινίδας καὶ τριγλίδας, Δωρί.π.Ἀθήν.7,300F τριγλίδας μικράς, Ὀππ. Κυν.1,75 τριγλίδας ἰχθυβολῆες (ὄλεσαν).

τριγλίτης (ὁ) λεξ. εἶδος πολυτίμου λίθου : Θησ.Στεφ. ἐν λ.

τριγλῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἰχθύς τις ὅμοιος πρὸς τὴν τρίγλην βλ.λ. : Ἀθήν.7,285Α εἶναι δέ φησι καὶ τριγλῖτιν ἀφύην.

τριγλοβόλος-ον μτγν. ὁ βάλλων, ἀγρεύων, φαρεύων τρίγλας, μπαρμπούνια : Πλούτ.Ἠθ.966Α οὐδὲ τριγλοβόλος, ὡς ἐλαφηβόλος, αὐτ.983Α.

τριγλοφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων τρίγλας, μπαρμπούνια, ἰδίᾳ ἐπὶ δικτύου, τὸ ἀγρεῦον τρίγλας : Σάτυρ.Ἐπιγρ.ΑΠ 6,11 τριγλοφόρους δὲ χιτῶνας ὁ νυκτερέτης θέτο Κλείτωρ τῷ Πανί.

τρίγλυφον (τὸ) κ. νεώτ. ἡ τρίγλυφος βλ.λ. : Δίφιλ.Παρασ.2 ὅταν με καλέσῃ πλούσιος δεῖπνον ποιῶν, οὐ κατανοῶ τὰ τρίγλυφ᾽ οὐδὲ τὰς στέγας.

τρίγλυφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς γλυφάς, ὁ κεχωρισμένος εἰς τρία, ὁ τρισχιδής : Ὀππ.Ἁλ.5, 377 αἰχμὴ τρίγλυφος (ἡ τρίαινα)· 2) κ. νεώτ. τὸ θηλ. τρίγλυφος ὡς οὐσ. εἰδ. ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, τετράπλευρον διακοσμητικὸν μέλος τοῦ δωρικοῦ θριγκοῦ, ὑπεράνω τοῦ ἐπιστυλίου, φέρον τρεῖς καθέτους, ἐπιμήκεις καὶ παραλλήλους ἐξοχάς, χωριζομένας καὶ πλαισιουμένας διὰ γλυφῶν : Εὐρ. Ὀρ.1372 παστάδων ὑπὲρ τέρεμνα Δωρικάς τε τριγλύφους, αὐτ.Βάκχ.1214· ‖ νεώτ. κ. ὁ τρίγλυφος ὡς οὐσ.· ‖ κ. νεώτ. κ. τὸ τρίγλυφον ὡς οὐσ. : Δίφιλ.Παρασ.2.

τρίγλωσσος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς γλώσσας, γλωσσοειδεῖς προεξοχάς· 2) ὁ γινώσκων, ὁ γνωρίζων τρεῖς γλώσσας· 3) ὁ εἰς τρεῖς γλώσσας συντεταγμένος, γεγραμμένος : τ. ἐπιγραφή-λεξικόν.

τριγλώχιν-ινος (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. κ. τριγλῶχις ὁ ἔχων τρεῖς γλωχῖνας, ἀκωκάς, μύτες· Ἡσ. «τριγλώχινι· τριγώνῳ, τρεῖς γωνίας ἔχοντι» : Ἰλ.Ε 393 δεξιτερὸν κατὰ μαζὸν ὀϊστῷ τριγλώχινι βεβλήκει, αὐτ.Λ 507, Σιμων.ἀπ.250, Πίνδ.ἀπ.219 τριγλώχινα Σικελίαν· ‖ μτγν. ποι. μτ. οὐδ. ἐπιθ. : Καλλ.Δῆλ. 31 ἄορι τριγλώχινι, Νόνν.Δ 6,123, Παῦλ.Αἰγ. βέλη τριγλώχινα· 2) μτγν.κ.νεώτ. ἀνατ. τριγλώχιν βαλβίς βαλβὶς τοῦ κολποκοιλιακοῦ στομίου τοῦ δεξιοῦ ἡμιμορίου τῆς καρδίας· ‖ τριγλώχινες ὑμένες αἱ βαλβῖδες τῆς καρδίας : Θεόφιλ.Πρωτ. Ἀνθρ.Κατ.3,9 εἰς δὲ τὴν αὐτὴν κατοχὴν συνεργοῦσι καὶ οἱ τριγλώχινες ὑμένες· 3) νεώτ. βοταν. γένος προσωπανθῶν φυτῶν.

τριγλῶχις-ινος (ὁ,ἡ) ἄ. τριγλώχιν βλ.λ.

τριγμός (ὁ) (τρίζω) κ. νεώτ. κ. τρισμός ἐπὶ τῆς πέρδικος, ὀξεῖα κραυγή, τσίρισμα : Ἀριστλ. ΖΙ 9,8,10 οὐ μόνον δὲ ᾄδει ὁ πέρδιξ, ἀλλὰ καὶ τριγμὸν ἀφίησι καὶ ἄλλας φωνάς· κ. ἐπὶ ἰχθύων : αὐτ.4,9,5 ψόφους δέ τινας ἀφιᾶσι καὶ τριγμούς, οὓς λέγουσι φωνεῖν· κ. ἐπὶ σκωλήκων, μυῶν κττ. : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,10,5 φθέγγονται οἷον τριγμόν, αὐτ.4,14,5, Πλούτ.Μάρκελλ.5 τρισμὸς μυός· 2) κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τρίζω, ἦχος ἀποτελούμενος ἐκ τῆς προστριβῆς δύο σκληρῶν σωμάτων, τὸ τρίξιμο : Ἱππ.398,7 τριγμοὶ ὀδόντων, Πλούτ.Ἠθ.654F τριγμοὶ πριόνων, Σχόλ. Ἀριστφ.Ὄρν.1521· ‖ νεώτ. τριγμὸς γαλῆς τρόμος δονώδης, ἀντιληπτὸς εἰς τὴν ἐπὶ τοῦ θώρακος ἐφαρμοζαμένην χεῖρα.

τριγνάθος-ον γλωσσ. ὁ ἔχων τρεῖς γνάθους, τρία στόματα, τρία χάσματα.

τριγόλας (ὁ) ἄ. τριγόλης, εἶδος ἰχθύος : Σώφρ. π.Ἀθήν.7,324Ε τριγόλας τινὰς ἐν τούτοις ὀνομάζει, τριγόλᾳ ὀμφαλοτόμῳ, καὶ τριγόλαν τὸν εὐδιαῖον· πρβλ. τρίγλη.

τρίγομφος-ον ὁ ἔχων τρεῖς γόμφους, ἥλους, πασσάλους, σκαλμούς : Σοφ.ἀπ.295 ἐνήλατα ξύλα τρίγομφα διατορεῦσαί σε δεῖται.

τριγονία (ἡ) ἡ τρίτη γενεά : Δημ.1327, Ἀριστλ. ἀπ.374 οἱ Ἀθηναῖοι εἰσιν ἑκατέρωθεν ἐκ τριγονίας, Στράβ.4,1,5 διὰ τριγονίας ἐκ πολιτῶν γεγονώς, Ἡρωδιαν.1,7 ἐκ τριγονίας βασιλεύς.

τρίγονος-ον (γίγνομαι) ὁ τρίτος γεννηθείς, ὁ τριτότοκας· Ἡσ. «τρίγονοι· τρίτην γενεὰν ἐπισχόντες» : Ὀρφ.Ὕμν.26,2 Διόνυσος τρίγονος· 2) κτ. πληθ. τρεῖς· Ἡσ. «τρεῖς, τρία» : Εὐρ.Ἡρ.1023 τέκνα τρίγονα τεκόμενος, αὐτ.Ἴων 496 Ἀγραύλου κόραι τρίγονοι (τρεῖς θυγατέρες).

τριγονῶ-έω μτγν. εἰμὶ ἐν τῇ τρίτῃ γενεᾷ : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,9,3 καὶ γὰρ ταῦτα τριγονήσαντα συνεξαμαιοῦται (τὰ ζῷα).

τρίγοργον (τὸ) νεώτ. μουσ. εἷς τῶν χαρακτήρων τοῦ χρόνου τῆς νῦν ἐν χρήσει παρασημαντικῆς τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς.

τριγός Ἡσ. «τρυγών».

τριγράμμᾰτος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία γράμματα : Κλήμ.Ἀλ.396, Εὐστ.1878,59.

τρίγραμμος-ον μτγν. μσν. ἄ.τριγράμματος βλ.λ.: Ἀνών. ἐν Φαβρικ.Ἑλλ.Βιβλ.12,767 τρίγραμμός εἰμι, συλλαβὴν φέρω μίαν.

τρίγυον (τὸ) Ἐπιγρ. τὸ ἔχον ἔκτασιν τριῶν γυῶν.

τριγυρίζω μσν. κ. δημ. ἀμτβ. ἄ. τριγυρνῶ, περιφέρομαι, περιπατῶ πέριξ, κάνω βόλτες : ὁ φίλος τριγυρίζει στὸ σπίτι· 2) γυρίζω ἐδῶ κι ἐκεῖ, περιπλανῶμαι : τριγύριζα ὅλη μέρα στοὺς δρόμους· 3) μτβ. στρέφω τι περί τι, περιβάλλω, περικυκλώνω : Νικήτ. εἰς Ἀλεξ.3,10 μετὰ ξύλων σταυρωμάτων τὸν χάρακα αὐτῶν τριγυρίσαντες, - τριγύρισα τὸ περιβόλι μὲ συρματόπλεγμα· 4) μτφ. παρακολουθῶ κύκλῳ, κολακεύω τινὰ ὡς διὰ νὰ ἐπιτύχω τι ἐξ αὐτοῦ : τὸν τριγυρίζουν οἱ κόλακες· ‖ πλησιάζω τινὰ ἐπιμόνως μὲ ἐρωτικὴν ἢ καὶ ἄ. τινὰ ἐπιδίωξιν : τριγυρίζει μιὰ χήρα,- τὸν τριγυρίζει νὰ τοῦ πάρῃ δανεικά· 5) ρηματ. π. τριγύρισμα, τριγυρίστρα.

τριγυρινός-ή-ό δημ. ὁ κείμενος πέριξ, πλησίον, ὁ γειτονικός : τριγυρινὰ δένδρα.

τριγύρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τριγυρίζω βλ.λ.

τριγυρίστρα (ἡ) δημ. γυνὴ ἄφροντις, περιερχομένη τὰς ὁδούς, τὰς γνωστὰς οἰκίας της, ὅπως διέλθῃ τὴν ὥραν της, γυνὴ τοῦ δρόμου· **2)** πυώδης φλεγμονὴ περὶ τὸν ὄνυχα, ἡ παρωνυχία, κολαγκόθι, μεθύστρα.
τριγυρνῶ δημ. κ. -άω ἅ. τριγυρίζω βλ.λ.
τριγύρου ἐπίρρ. μσν. κ. δημ. κ. τριγύρω πέριξ, ὁλόγυρα, γύρω γύρω.
τριγύρωθεν μσν. κ. **τριγύροθεν** πέριξ, τριγύρω, ὁλόγυρα : Θησ.Στεφ.ἐν λ.
τριγχός (ὁ) δ. γρ. τοῦ θριγκὸς βλ.λ. : Σχόλ.'Ιλ.Λ 774, Εὐστ.1570,17, 'Επιγρ. Νικομηδείας.
τρίγων-ωνος (ὁ) μτγν. παιδιὰ διὰ σφαίρας, σφαιρισμός· Χοιροβ.Θεο.74 «τὰ εἰς γων λήγοντα δισύλλαβα βαρύτονα διὰ τοῦ ω κλίνονται, οἷον λήγων λήγωνος . . τρίγων τρίγωνος».
τριγωνέλλα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν ποωδῶν ἐκ τῶν χεδροπῶν, οὗ εἴδη **τριγωνέλλα ἡ κυανῆ** (τριφύλλι), - **τριγωνέλλα ἡ τῆλις** (τὸ τῆλι).
τριγωνία (ἡ) μτγν. τὸ τρίγωνον : 'Αριστέ.170, 109D **ἦν γὰρ τριγωνία**· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος μαλακίων ἐκ τῶν τριγωνιιδῶν.
τριγωνίζω (τρίγωνον) μτγν. κ. νεώτ., παθ. ἀόρ. **ἐτριγωνίσθην** (Πλούτ.'Ηθ.416C), τριπλασιάζω, πολλαπλασιάζω ἐπὶ τρία· κ. παθ. : Πλούτ.'Ηθ.416C **ταῦτα πεντάκις τριγωνισθέντα τὸν ἐκκείμενον ἀριθμὸν παρέχει;**, Νικόμ.Γερ.'Αριθμ.2,8 **ἐπὶ μιᾷ μονάδι δύο μονάδες παράλληλοι ὑποτίθενται καὶ τριγωνίζεται ὁ γ' ἀριθμός**· **2)** ἀμτβ. ἔχω σχῆμα παραπλήσιον τριγώνῳ, σχηματίζω τρίγωνον : 'Ηλιόδ.Αἰθ.10,5 **ἡ γὰρ δὴ Μερόη . . ἐστὶ νῆσος τριγωνίζουσα**· **3)** νεώτ. δίδω εἴς τι σχῆμα τριγώνου· ‖ ἰδίᾳ διαιρῶ **εἰς** τρίγωνα ἐπιφάνειάν τινα πρὸς καταμέτρησιν· **4)** ρηματ. π. τριγωνισμός.
τριγωνικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τρίγωνον, ὁ ἔχων σχῆμα τριγώνου, ὁ τριγωνοειδής : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.82C **τριγωνικὸν οἰκοδόμημα**, - **τριγωνικὴ πυραμὶς** (στερεὸν οἰκοδόμημα ἔχον βάσιν τριγωνοειδῆ), -**τριγωνικὸν πρῖσμα** (στερεόν, οὗ δύο ἕδραι εἶναι ἴσαι καὶ παράλληλοι, αἱ δὲ λοιπαὶ παραλληλόγραμμοι)· **2)** νεώτ. ἀνατ. **τριγωνικὸν ὀστοῦν** τὸ ἕτερον τῶν δύο φυμάτων τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ ἀστραγάλου· **3)** νεώτ. **τριγωνικὸν σύστημα κρυσταλλικὸν** ἓν ἀπὸ τὰ ἑπτὰ κρυσταλλικὰ συστήματα.
τριγωνικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον τριγωνικὸν βλ.λ. : 'Αν.Κρ.3,195.
τριγώνιον (τό) μτγν. τὸ τρίγωνον : Σχόλ. Εὐρ.'Εκ.998 **πούς δὲ νηὸς λέγει τὸ κάτωθεν τοῦ κατάρτου τριγώνιον**, Γρηγ.Νύσσ.2,64D **ἐν τριγωνίοις ἢ σκαλήνοις σχήμασι**.
τριγωνίσκος (ὁ) νεώτ. βοταν. ἅ. τριγωνέλλη βλ.λ.
τριγωνισμός (ὁ) (τριγωνίζω) μτγν. κ.νεώτ. ἡ διάθεσις τῶν ἀριθμῶν ἐν εἴδει τριγώνου : Νικόμ.Γερ. 'Αριθμ.2,8· **2)** νεώτ. ἡ εἰς τρίγωνα διαίρεσις· **3)** γεωδαισ. ἡ διὰ νοητῶν γραμμῶν διαίρεσις τμήματός τινος τῆς γηΐνης ἐπιφανείας εἰς δίκτυον τριγώνων πρὸς μέτρησιν γεωδαιτικῆς γραμμῆς ἢ πρὸς χαρτογράφησιν τοῦ τμήματος τούτου.
τριγωνιστί ἐπίρρ. μτγν. ἐν εἴδει τριγώνου, τριγωνοειδῶς : Νικόμ.Γερ.'Αριθμ.2,119.
τριγωνίστρια (ἡ) μτγν. γυνὴ παίζουσα τὸ μουσικὸν ὄργανον τρίγωνον βλ.λ. : Λουκ.Λεξιφ.8.
τριγωνοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος τριγώνῳ, ὁ ἔχων σχῆμα τριγώνου : 'Αριστλ.Ζῷ3,7,3 **ῥαφαὶ τοῦ κρανίου τριγωνοειδεῖς**, Πολύβ.2,14,4.
τριγωνοειδῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. ἐν εἴδει τριγώνου : Εὐστ.'Ιλ.Ζ 269, αὐτ.Διον.Π 242.
τριγωνοκεφαλία (ἡ) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ ἀνθρωπολογίᾳ, ἀνώμαλος διαμόρφωσις τοῦ κρανίου εἰς τριγωνικὸν σχῆμα μὲ κορυφὴν πρὸς τὰ πρόσω.
τριγωνοκέφαλος (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων τριγωνοκεφαλίαν· **2)** ζῳολ. γένος ἑρπετῶν.
τριγωνοκράτωρ-ορος (ὁ) μτγν. εἰδ. ἐν τῇ ἀστρολογίᾳ, ὁ κυρίαρχος τοῦ τριγώνου, τοῦ τριγωνικοῦ σχήματος : Πτολ.Τετράβ.224 **λάμβανε τὰ τῆς ἀνατριβῆς ἀπὸ τῶν τριγωνοκρατόρων τοῦ ὡροσκόπου, τοῦ δὲ βίου ἀπὸ τῶν τριγωνοκρατόρων τοῦ αἱρετικοῦ φωτός**, Πρόκλ.Τετράβ 88Β· πρβλ. Κόντ.Γλωσσ.Παρατ.120.
τριγωνομέτρησις-εως (ἡ) (τριγωνομετρῶ) **νεώτ.** ἡ διὰ τοῦ τριγωνισμοῦ καταμέτρησις.
τριγωνομετρία (ἡ) νεώτ. μαθ. μέρος τῆς γεωμετρίας ἔχον σκοπὸν τὸν προσδιορισμὸν δι' ὑπολογισμοῦ τῶν ἀγνώστων στοιχείων τριγώνου ἐξ ἐπαρκῶν στοιχείων αὐτοῦ.
τριγωνομετρικός-ή-όν νεώτ. μαθ. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριγωνομετρίαν : **τριγωνομετρικὰ σημεῖα** (φυσικὰ ἢ τεχνικὰ σημεῖα τοῦ ἐδάφους, ὧν ἡ θέσις ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς ὑπολογίζεται μετὰ μεγίστης ἀκριβείας), -**τριγωνομετρικὸς σταθμὸς** (ὁ χρησιμοποιούμενος κατὰ τὰς γεωδαιτικὰς καταμετρήσεις), - **τριγωνομετρικοὶ ἀριθμοὶ** (τὸ ἡμίτονον, τὸ συνημίτονον, ἡ ἐφαπτομένη, ἡ τέμνουσα, καὶ ἡ συνδιατέμνουσα), -**τριγωνομετρικὸν δίκτυον** (τὸ σχηματιζόμενον ἐκ τῶν σημείων τῆς τριγωνομετρίας), - **τριγωνομετρικὸς ὑπολογισμὸς - τύπος**· **2)** κ. ἐπίρρ **-ῶς.**
τριγωνομετρῶ-έω νεώτ. μαθ. καταμετρῶ **διὰ** τριγωνισμοῦ· **2)** ρηματ.π. τριγωνομέτρησις.
τρίγωνο(ν) (τό) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γεωμετρικὸν σχῆμα ἔχον τρεῖς γωνίας καὶ τρεῖς πλευράς, τρίπλευρον : Τίμ.Λοκρ.98Α, Πλάτ.Τίμ.50Β **τὸ δὲ τρίγωνον ὅσα τε ἄλλα σχήματα ἐνεγίγνετο**, - **τρίγωνον ἰσοσκελὲς - σκαληνὸν - σφαιρικὸν** (οὗ αἱ πλευραὶ εἶναι τόξα μεγίστων κύκλων μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς σφαίρας)· **2)** νεώτ. ἐργαλεῖον σχεδιαστοῦ ἔχον σχῆμα ὀρθογωνίου γνώμονος ἐκ δύο βραχιόνων, χρησιμεῦον πρὸς χάραξιν εὐθειῶν παραλλήλων, καθέτων ἢ κεκλιμένων ἐν σχέσει πρὸς ἄλλας· **3)** νεώτ.ξυλουργικὸν ἐργαλεῖον ὅμοιον ὡς ἄνω σχήματος πρὸς χάραξιν εὐθειῶν ἢ ἐξακρίβωσιν διέδρων γωνιῶν, γωνιά· **4)** τριγωνοειδὲς μουσικὸν ὄργανον παρεμφερὲς πρὸς μικρὰν ἅρπαν καὶ ἔχον χορδὰς ἰσοπαχεῖς μέν, ἀλλὰ διαφόρου μήκους : Εὐπ.Βά.1 **ὃς καλῶς μὲν τυμπανίζει καὶ διαψάλλει τριγώνοις**, Πλάτ.Κωμ. Λακ.1, Πλάτ.Πολ.399D **τριγώνων ἄρα καὶ πηκτίδων καὶ πάντων ὀργάνων**, 'Αριστλ.Πρ.19,23 **τρίγωνα ψαλτήρια**· ‖ νεώτ. μουσικὸν ὄργανον ἐκ χαλυβδίνης ῥάβδου τριγωνικῶς κεκαμμένης, ὅπερ κρατεῖ ὁ παίζων ἐξηρτημένον διὰ νήματος καὶ κρούει διὰ πλήκτρου· **5)** ἓν τῶν 'Ηλιαστικῶν δικαστηρίων τῶν 'Αθηνῶν· 'Αρποκρ. «τρίγωνον δικαστήριον : Λυκοῦργος κατ' 'Αριστογείτονος, ὄνομα ἐστὶ δικαστηρίου, ἴσως καὶ τῷ σχήματι τριγώνου ὄντος, μνημονεύουσιν αὐτοῦ ἄλλοι τε καὶ Μένανδρος» : Παυσ.1,28,8, Πολυδ.8,121· **6)** νεώτ. κ. δημ. εἶδος γλυκύσματος ἔχοντος τριγωνικὸν σχῆμα· **7)** νεώτ. ἄστρον. **τρίγωνον** βόρειον μικρὸς ἀστερισμὸς τοῦ Β. ἡμισφαιρίου, ἅ. Δέλτα· ‖ **τρίγωνον νότιον** ἀστερισμὸς τοῦ Ν. ἡμισφαιρίου.
τρίγωνος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς γωνίας, **ὁ** τριγωνικός : Αἰσχ.Πρ.814 **οὗτος σ' ὁδώσει τὴν τρίγωνον ἐς χθόνα Νειλῶτιν** (ἐπὶ τοῦ Δέλτα),αὐτ.ἀπ. 72 **τρίγωνοι ῥυθμοί**, Πλάτ.Τίμ.55Β **εἴκοσι βάσεις ἔχον ἰσοπλεύρους τριγώνους γέγονε;**, Σχόλ.'Ιλ.Γ 156 **ἐπίγραμμα τρίγωνον**· ἐπὶ τῆς καρδίας ἰχθύων : 'Αριστλ.ἀπ.296, αὐτ.311· κ. ἐπὶ τῆς Σικελίας : Πολύβ.1,42,3 **σχῆμα τρίγωνον**· **2)** μτγν. ἐπὶ ἀριθμῶν, οἱ ἀποτελούμενοι ἐκ μονάδων δυναμένων νὰ διατεθῶσιν ἐν εἴδει ἰσοπλεύρου τριγώνου, ἅ. τρίγωνα : Πλούτ.'Ηθ.1003F **τρίγωνοι ἀρι-**

θμοί· 3) νεώτ. ναυτ. τρίγωνα ἱστία τὰ ἔχοντα τριγωνικὸν σχῆμα, τὰ λατίνια· 4) νεώτ. ἰατρ. τρίγωνος ἀκίς χειρουργικὸν ἐργαλεῖον ἔχον τριγωνικὴν αἰχμὴν καὶ χρησιμεῦον πρὸς παρακέντησιν· || νεώτ. τρίγωνος μῦς μῦς τοῦ στόματος εἰς τὰ πλάγια τῆς γενειακῆς χώρας, καθέλκων τὴν γωνίαν τοῦ στόματος, ὡς ἐπὶ κατηφοῦς ὄψεως· || νεώτ. ἀνατ. τρίγωνος σύνδεσμος ἥπατος ἡ τριγωνικὴ περιτοναϊκὴ πτυχή, εἰς ἣν μετασβαίνει τὸ δεξιὸν καὶ τὸ ἀριστερὸν πέρας τοῦ στεφανιαίου συνδέσμου· 5) ὁ τρίγωνος ὡς οὐσ. τὸ μουσικὸν ὄργανον τρίγωνον βλ.λ.4) : Σοφ.ἀπ.361 πολὺς δὲ Φρὺξ τρίγωνος· 6) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. τρίγωνο(ν) ὡς οὐσ. βλ.λ.

τριγωνότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ τριγωνικὸν σχῆμα : Πλωτῖν.1,327,(1).

τρίδακνος-ον μτγν. ἐπὶ μεγάλου ὀστρέου, ὁ ἐσθιόμενος εἰς τρία δήγματα, σὲ τρεῖς μπουκιές : Πλίν.Φl 32,6.

τριδακτυλιαῖος-α-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος τριῶν δακτύλων, ὁ τριδάκτυλος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,156 τριδακτυλιαῖον διάστημα, Ὀρειβ.112, Γεωπ.7,15.

τριδάκτυλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς δακτύλους : Ἀριστλ.ἀπ.275 ὦτος τριδάκτυλος· || νεώτ. ζῳολ. τὰ τριδάκτυλα ὡς οὐσ. ζῷα ἔχοντα τρεῖς δακτύλους εἰς ἕκαστον πόδα· 2) ὁ ἔχων μῆκος ἢ πλάτος τριῶν δακτύλων : Ἱππ.Ἄρθρ. 799 καπέτους εὖρος τριδακτύλους· 3) νεώτ. ζῳολ. τριδάκτυλος (ὁ) γένος γρυλλιδῶν ἐντόμων.

τρίδειρος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς τραχήλους, τρίλαιμος· || μτφ. ἐπὶ τῆς Σικελίας : Λυκόφρ.966.

τριδεκάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. κεκορεσμένος ὑδρογονάνθραξ τῆς σειρᾶς τοῦ μεθανίου, ἀπαντῶν ἐν τῷ πετρελαίῳ.

τριδεκυλένιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἄχρους ὑδρογονάνθραξ τῆς σειρᾶς τοῦ αἰθυλενίου, ἀπαντῶν ἐν τῷ πετρελαίῳ.

τριδενδρία (ἡ) Ἐπιγρ., μσν. τρία δένδρα ὁμοῦ : Πρόδρ.Ἐπιστ.104· || Ἐπιγρ. ἐπὶ τοῦ τιμίου Σταυροῦ, ὁ κατασκευασθεὶς ἐκ τριῶν εἰδῶν ξύλου, ἐκ πεύκης, κέδρου καὶ κυπαρίσσου.

τριδερμικὸς ὄγκος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ποικιλία δερματοειδοῦς κύστεως.

τριδέσποτος-ον σχόλ. ὁ ἔχων τρεῖς δεσπότας : Σχόλ.Λυκόφρ.328 τῷ τριδεσπότῳ λέγει.

τρίδιπλος-η-ο μσν. κ. δημ. ὁ τριπλοῦς : δ. τραγ. τὸ πάπλωμα διπλό, διπλὸ καὶ τρίδιπλο, - ὅσα μοῦ ἔδωκες, θὰ σοῦ τὰ δώσω διπλᾶ καὶ τρίδιπλα· || τρίδιπλα ἐν ἐπιρρ. σημ. : Ἐρωτόκρ.(,1662 ἐδᾶ διπλὰ καὶ τρίδιπλα μέσ' στὴν καρδιὰ τὸν ἔχω· 2) ὁ τριπλάσιος.

τρίδουλος-ον δοῦλος διὰ τριῶν γενεῶν, ὁ γεννηθεὶς ἐκ μητρὸς δούλης, ἧς ἡ μήτηρ καὶ προμήτωρ ἦσαν ἐπίσης δοῦλαι : Σοφ.ΟΤ 1063 οὐδ' ἐὰν τρίτης . . μητρὸς φανῶ τρίδουλος, Θεόπομπ.ἀπ.271 Πιθονίκην . . ἣ Βακχίδος μὲν ἦν δούλη τῆς αὐλητρίδος, ἐκείνη δὲ Σινώπης τῆς Θρᾴττης . . ὥστε γενέσθαι μὴ μόνον τρίδουλον, ἀλλὰ καὶ τρίπορνον αὐτήν· 2) ἐν φρ. ζεῦγος τρίδουλον τρεῖς δοῦλοι· Ἡσ. «Ἀριστοφάνης ὥραις καταχρηστικῶς ἐπὶ τῶν τριῶν τὸ ζεῦγος ἔθηκε, ζεῦγος τρίδουλον» : Ἀριστφ.ἀπ.484.

τρίδραχμος-ον ὁ ἔχων βάρος ἢ ἀξίαν τριῶν δραχμῶν : Ἀριστφ.Εἰρ.1202 ὁδὶ δὲ τριδράχμους τοὺς κάδους εἰς τοὺς ἀγρούς, - τρίδραχμα γραμματόσημα· 2) τὸ τρίδραχμον ὡς οὐσ. νόμισμα τριῶν δραχμῶν : Πολυβ.6,165.

τριδυμίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν διοξίδιον τοῦ πυριτίου.

τρίδυμος-(η)-ο(ν) (τρίς) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μετὰ δύο ἄλλων κατὰ τὸν αὐτὸν τοκετὸν γεννηθείς : Δημάρατος π.Στοβ.228,22 τρίδυμοι ἀδελφοί· || οἱ τρίδυμοι κ. συνήθ. τὰ τρίδυμα ὡς οὐσ τρία νεογνὰ τῆς αὐτῆς μητρὸς συγχρόνως τεχθέντα : Ἐμπ.π.Πλούτ.Ἠθ.906B πῶς δίδυμα καὶ τρίδυμα γίνεται· 2) νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ὁ τριπλοῦς, ὁ τρισχιδής : κρύσταλλοι τρίδυμοι, - τρίδυμον νεῦρον (τὸ παχύτατον τῶν ἐκ τοῦ ἐγκεφάλου ἐκφυομένων νεύρων).

τριδύναμος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς δυνάμεις ἢ ἰδιότητας ἢ ἐνεργείας : Ἱεροκλ.Πλ.Χρ. Ἔπ.22,12 τριδύναμος δὲ πῶς ἐστι.

τριδύστηνος-ον μσν. ἅ. τρισδύστηνος, ὁ τὰ μάλα δυστυχής, ὁ δυστυχέστατος : ΑΠ 9,57,1.

τρίδωρος-ον μσν. ὁ τρία δῶρα παρέχων ἢ περιέχων · Ἰω.Κλίμ.ἐν Bandin.Bibl.Med.1,390 τρίδωρον χάριν τοῖς βροτοῖς χορηγοῦσα.

τρίεδρος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς ἕδρας, ὁ σχηματιζόμενος ὑπὸ τριῶν ἐπιπέδων : τρίεδρος στερεὰ γωνία, - τρίεδρον καμπύλης.

τριέκγονος-ον μσν. ὁ ἔκγονος ἐκγόνου, ὁ τέταρτος ἀπόγονος ἐν σχέσει πρὸς τὸν πρόπαππον : Νομοκάν.ἐν Cotel.Mon.1,143A διεκγόνων καὶ τριεκγόνων.

τριεκδότις-ιδος (ἡ) μσν. ἐπίθ. τῆς Ἑκάτης : Ψελλ. Χαλδ.110· πρβλ. τριοδῖτις.

τριέλικτος-ον (ἑλίσσω) συνήθ. ἐπὶ ὄφεως, ὁ σχηματίζων τρεῖς ἑλιγμούς : Χρησμ.π.Ἡρ.6,77 δεινὸς ὄφις τριέλικτος ἀπώλετο δουρὶ δαμασθείς, Μνασάλκ.ΑΠ 6,110, Ἀντίπ.Σιδ.ΑΘ 7,14 ὦ τριέλικτον Μοῖραι δινεῦσαι νῆμα κατ' ἠλακάτας (ὃ οἱ τρεῖς Μοῖραι ἐλίσσουσι, κλώθουσιν)· || τριέλικτος ἰχνοπέδη βρόχος ἢ παγὶς ἐκ τριῶν νημάτων, πλεκτάνη τρίπλοκος : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,109· || ἐπὶ τῆς διὰ τῶν ποτερῶν τριπλῆς συμπήξεως τοῦ πλοίου : Ἀρχίμελ.ΑΠ Παραρτ.15 τριέλικτοι θώρακες.

τριέλιξ-ῖκος (ἡ) μτγν. τριέλικος βλ.λ., τρίπλοκος : Χοιρήμ.π.Ἀθήν.1,679E κισσῷ τε ναρκίσσῳ τε τριέλικας κύκλῳ στεφάνων ἑλικτῶν.

τριέλκων-οντος (ὁ) νεώτ. χειρουργικὴ λαβὶς τρίχηλος πρὸς ἐξαγωγὴν ἀλλοτρίου σώματος ἀπὸ τραύματος.

τριέμβολος-ον ὁ ἔχων τρία ἔμβολα· || τὸ οὐδ. τριέμβολον ὡς ἐπίρρ. ἐν φρ. στύομαι τριέμβολον ἔχω μεγάλην ὁρμὴν εἰς τὰ ἀφροδίσια, πηγαίνω πολλὲς φορές : Ἀριστφ.Εἰρ.1257 ὥστε θαυμάζειν ὅπως οὕτω γέρων ὢν στύομαι τριέμβολον (σχόλ. «πολλάκις ἐμβαλεῖν δυνάμενον»).

τρίενος-ον (ἔνος) μτγν. ὁ τριετής : Θεόφρ. Φl 4,11,5 γίνεσθαι δὲ φασι τρίενόν τε χρήσιμον.

τριέσπερος-ον (ἑσπέρα) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τριῶν ἑσπερῶν, νυκτῶν, ὁ ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν νύκτας : Λουκ.Ἐνύπν.17 χειμερινὸς ὄνειρος, . . ἢ τάχα που τριέσπερος· || ἐπίθ. τοῦ Ἡρακλέους, οὗ ἡ σύλληψις ἐγένετο εἰς τρεῖς κατὰ συνέχειαν νύκτας : Λυκόφρ.33, Ἀλκίφρ.356 ἡ Ἡρακλέους τριέσπερος· πρβλ.Διοδ.Σ 4,9,8.

τριέτεια (ἡ) δ.γρ. τοῦ τριετία βλ.λ.

τριετήρ-ῆρος (ὁ) ὁ τριέτης βλ.λ. : Ὀρφ. Ὑμν.52,4 ὃς . . κοιμίζει τριετῆρα χρόνον.

τριετηρικός-ή-όν Ἐπιγρ., μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς μίαν τριετηρίδα : Πλούτ.Ἠθ. 671Ι) τὴν τριετηρικὴν παντέλειαν· 2) Ἐπιγρ. ἐπὶ παρεμβολῆς ἐμβολίμων ἡμερῶν, ὁ κατὰ τριετίαν γινόμενος· || ἐπὶ ἀγώνων : Ἐπιγρ.

τριετηρίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. ἑορτὴ τελουμένη ἀνὰ πᾶν τρίτον ἔτος, ἰδίᾳ τοῦ Ποσειδῶνος, τῆς Ἥρας, τοῦ Διονύσου, ἡ τρίτη ἐπέτειος : Πινδ.Ν 6, 69 ταυροφόνῳ τριετηρίδι τίμασε Ποσειδάνιον ἀν' τέμενος· κ. κτ. πληθ. : Ἡρ.4,108 τῷ Διονύσῳ τριετηρίδας ἀνάγουσι καὶ βακχεύουσι, Εὐρ. Βάκχ.133, Πλάτ.Νόμ.834E, εἴτε τριετηρίδες εἴτε αὖ καὶ διὰ πέμπτων ἐτῶν· 2) κ. νεώτ. χρονι-

κη περίοδος τριῶν ἐτῶν, ἡ τριετία : Ἀριστλ.Πολιτ.5,8,10 **διὰ τριετηρίδος ἢ διὰ πενταετηρίδος,** Ὀρφ.Ὕμν.53,3, Διόδ.Σ 4,3 **τριετηρίδες θυσίαι·** **3)** ἐπὶ γυναικῶν, ἡ ἑορτάζουσα τριετηρίδα βλ.λ.ΙΙ, ἄ. τριετηρῖτις : Ὀππ.Κυν.4,235 **γυναῖκες αἰνάδες, δσχοφόροι, τριετηρίδες, ἀνθοκάρηνοι.**

τριετηρῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἐπὶ γυναικῶν, ἡ ἑορτάζουσα τριετηρίδα, ἡ λαμβάνουσα μέρος εἰς ἑορτὴν τελουμένην κατὰ τριετίαν : Ἐπιφάν.1,1093C **κορίτιδάς τε καὶ τριετηρίτιδας.**

τριέτηρος-ον μτγν. ὁ τριετής : Καλλ.Ἄρτ.72 **ἔτι τριέτηρος ἐοῦσα·** **2)** Ἐπιγρ. **ὁ κατὰ πᾶν τρίτον ἔτος συμβαίνων, τελούμενος.**

τριέτης-ους-ες κ. **τριετής ὁ** ἔχων διάρκειαν τριῶν ἐτῶν· Πολυδ.1,54 «διετὴς καὶ τριετής, ἐπὶ μὲν χρόνου ὀξυνόντων, ἐπὶ δὲ παιδίου καὶ οἴνου καὶ φυτοῦ καὶ τῶν τοιούτων παροξυνόντων» : Ἡρ. 1,199, Πλάτ.Νόμ.954D **τριετῆ τὴν πραθεσμίαν εἶναι,** Θεόκρ.29,17 **τῷδ' εὐθὺς πλέον ἢ τριέτης ἐγένευ φίλος·** ‖ τὸ οὐδ. τρίετες ὡς ἐπίρρ. ἐπὶ τρία ἔτη : Ὀδ.Β 106 **ὡς τρίετες μὲν ἔληθε δόλῳ καὶ ἔπειθεν Ἀχαιούς·** **2)** ὁ ἔχων ἡλικίαν τριῶν ἐτῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 5,14,16 **τριετὴς ἵππος·** ‖ **τὸ τριετές** ὡς οὐσ. ἡ ἡλικία τῶν τριῶν ἐτῶν : Πλάτ.Νόμ.794A **ἀπὸ τριετοῦς μέχρι τῶν ἓξ ἐτῶν·** **3)** ὁ κατὰ πᾶν τρίτον ἔτος γινόμενος : Ὀρφ.Ὕμν.53,5.

τριετής-οῦς-ές κ. νεώτ. κ. **τριέτης** βλ.λ. : Πλάτ. Νόμ.954D· ‖ νεώτ. γεωπ. **ἐπὶ** ἀμειψισπορᾶς, ἡ ἐπανάληψις τῆς καλλιεργείας φυτοῦ ἀνὰ τριετίαν.

τριετία (ἡ) μτγν. κ.νεώτ. κ.δημ. χρονικὴ περίοδος τριῶν **ἐτῶν** : Θεόφρ.ΦΑἴτ.1,20,4 **παραλλαγὴν δὲ παιαῦνται κατὰ τριετίαν,** Λουκ.Ἀλεξ.41.

τριετίζω μτγν. κ. μσν. **εἰμὶ** τριῶν **ἐτῶν**, γίνομαι τριετής : ΠΔΒασ.1,1,24 **ἀνέβη . . εἰς Σηλὼμ ἐν μόσχῳ τριετίζαντι,** Ἐπιφάν.1,153D, Στουδ.Θεόδ.373A.

τριζόνι (τὸ) δημ. τὸ ἔντομαν γρύλλος βλ.λ.5).

τριζῦγής-οῦς-ές **ἄ.** τρίζυγος βλ.λ. : ΑΠ 11,27 **τριζυγέες Χάριτες.**

τρίζῦγος-αν συνήθ. **ἐπὶ τῶν Χαρίτων,** ὁ μετὰ δύο ἄλλων συνεζευγμένος, τρεῖς ὁμοῦ : Σόφ.ἀπ.490 **Χαρίτων τριζύγων,** Εὐρ.Ἑλ.357.

τρίζυξ-ῦγος (ὁ,ἡ) μτγν. **ἄ. τρίζυγος βλ.λ.** : Ἀρχί. ΑΠ 6,181 **τρίζυγες, . . κασίγνητοι.**

τρίζω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἔτριξα,** παρακ. μτ. σημ. ἐνεστ. **τέτρῖγα** (Ἰλ.Β 314) κ. ὑπερσυντ. ἐπ. **τετρίγει** (Ἰλ.Ψ 714), ἐπὶ μικρῶν πτηνῶν ἢ νεοσσῶν, ἐκπέμπω τριγμόν, τσιρίζω : Ἰλ.Β 314 **ἔνθ' ὅ γε τοὺς ἐλεεινὰ κατήσθιε τετριγῶτας,** Λουκ.Τίμ.21 **ὥσπερ τὴν χελιδόνα προσπετομένην τετριγότες αἱ νεοττοί·** ‖ κ. ἐπὶ νυκτερίδων : Ὀδ.Ω 7, Ἡρ.4,183 **ἀλλά τετρίγασι κατάπερ αἱ νυκτερίδες·** κ. ἐπὶ περδίκων : Ἀριστλ.ΖΙ 4,9, 19· **κ. ἐπὶ** ἴυγγος : αὐτ.2,12,6 **ἴυγξ τῇ φωνῇ τρίζει·** **κ. ἐπὶ** ἀκρίδων : **αὐτ.**Θαυμ.139 **κ. ἐπὶ τῶν** μυιῶν : Βαβρ.108,23· **κ.** ἐπὶ **τοῦ ἐλέφαντος** : Λουκ.Ζεῦξ.10· **κ. ἐπὶ** τῶν ἰχθύων σελαχῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 4,9,6 **τῶν σελαχῶν ἔνια δοκεῖ τρίζειν·** κ. ἐπὶ τοῦ ἤχου τῶν ἀφιπταμένων ψυχῶν τῶν ἀποθνῃσκόντων : Ἰλ.Ψ 101 **ψυχὴ δὲ κατὰ χθονὸς ἠΰτε καπνὸς ᾤχετο τετριγυῖα,** Ὀδ.Ω 5· **2)** κ. νεώτ. παράγω λεπτόν, ξηρὸν καὶ κραδαινόμενον ἦχον : Ἰλ.Ψ 714 **νῶτα τετρίγει . .** θρασειάων **ἀπὸ χειρῶν,** Ἐπίχ.9 **τέτριγε δ' ὁ κυνόδων,** Ἱππ. 480,52 **καὶ ἡ κοιλίη τρίζει καὶ σῶμα ναρκᾷ,** αὐτ. 466,36 **καὶ τὰ ὦτα τέτριγε** (ἐπὶ τῆς βοῆς τῶν ὤτων), Εὔπαλ.Δήμ.20 **ὃν χρῆν . . κάεσθαι τετριγότα** (ἐπὶ τοῦ σίζοντος ἤχου τοῦ ἐπὶ τοῦ πυρὸς καιομένου πράγματος), ΚΔ Μᾶρκ.9,18 **ἀφρίζει καὶ τρίζει τοὺς ὀδόντας αὐτοῦ,** Βάβρ.52,2 **ταῦροι ἅμαξαν . . εἷλκον, ἡ δ' ἐτετρίγει,** Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,54,5 (ἐπὶ χορδῆς). **- τρίζει ἡ πόρτα - τὸ παράθυρο·** ‖ παροιμ. **ἀντὶ νὰ τρίζῃ τ' ἁμάξι, τρίζει τὸ μαξιλάρι** ἢ ἄ. **ἀντὶ νὰ τρίζῃ ὁ ζυγός, τρίζει τ' ἀλέτρι** (παραπονεῖται ἢ ἔχει ἀξιώσεις ὁ βλάψας καὶ **οὐχὶ ὁ** παθών)· ‖ φρ. **τοῦ 'τριξα τὰ δόντια** (τοῦ ὡμίλησα ἀπειλητικῶς), φρ. μτφ. **τρίζουν τὰ κόκκαλα τοῦ πατέρα του στὸν τάφο** (ἐξ ἀγανακτήσεως διὰ τὴν κακὴν τοῦ διαγωγήν)· **3)** ρηματ.π.τριγμός.

τριζῳδία (ἡ) μτγν. τρία ζῴδια ὁμοῦ, τὸ τέταρτον τοῦ ζῳδιακοῦ **κύκλου** : Πρόκλ.Τετράβ.55A **οὐ γὰρ ἔξεστιν ὑπερβῆναι τὴν τριζῳδίαν, αὐτ.46B.**

τρίζωος-ον Ἡσ. «**ὃς τρεῖς γενεὰς ἐξήγαγε**».

τριηκάς-άδος (ἡ) **ἐπ.** κ. Ἰων. ἀντὶ τριακάς **βλ.λ.** : Ἡσίοδ.Ἔργ.764, Ἡρ.1,65.

τριήκοντα Ἰων. τ. ἀντὶ τριάκοντα βλ.λ.

τριηκονταέτις-ιδος (ἡ) Ἰων. τ. ἀντὶ τριακονταέτις.

τριηκοντήμερος κ. Ἰων. τ. ἀντὶ τριακονθήμερος.

τριηκόντερος-ον **ἐπὶ** πλοίων, ὁ τριαντάκωπος Ἡρ.4,148.

τριηκόσιοι-αι-α Ἰων. τ. ἀντὶ τριακόσιαι **βλ.λ.**

τριηκοστομόριον (τὸ) Ἰων. τ. ἀντὶ **τριακοστομόριον** βλ.λ.

τριημερεύω μσν. **διέρχομαί που τρεῖς ημέρας** : Σκυλίτζ.Ἰω.681.

τριημερία (ἡ) μτγν. κ. **νεώτ.** χρονικὴ **περίοδος** τριῶν ἡμερῶν : ΠΔ Ἀμ.4,4 **ἠνέγκατε . . θυσίας ὑμῶν εἰς τὴν τριημερίαν τὰ ἐπιδέκατα ὑμῶν.**

τριημερίζω μσν. ποιῶ τι **ἐπὶ** τρεῖς ἡμέρας κατὰ συνέχειαν : Φαβρικ. κῶδ. φευδ.ΠΔ 702 **τριημερίζων ἐλάμβανόν μου τὴν δίαιταν** (κατὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν).

τριημερινός-ή-όν μτγν. τριήμερος : Ὠριγ.3,309A.

τριημερόνυκτος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ διαρκῶν τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς **νύκτας** : Ψ Ἀρεοπ.404 **τριημερόνυκτον ταφὴν τοῦ** Ἰησοῦ, Στουδ.Θεόδ.540C.

τριήμερος-ο(ν) κ.νεώτ., δημ. συνήθ. οὐδ. **τρίμερο** βλ.λ., ὁ ἔχων ἡλικίαν τριῶν ἡμερῶν, ὁ τρεῖς ἡμέρας διαρκῶν : Μᾶρκ.Αὐρ.4,50 **τί διαφέρει ὁ τριήμερας τοῦ τριγερηνίου ;,** Γεώργ.Σύγκ.380,3 **ὑπὸ κήτους καταποθεὶς τριήμερος ἀνεμεῖται,** Κ Πορφ. Ἐκθ.44,4,12 **τῇ τριημέρῳ αὐταῦ ἐγέρσει, - τριήρος ἀποβολή** (ἀποβολὴ τριῶν ἡμερῶν ἐκ τοῦ σχολείου), **- τριήμερος πυρετός** (ἐπιδημικὴ λοιμώδης νόσος χαρακτηριζομένη ὑπὸ πυρετοῦ διαρκοῦντος τρεῖς ἡμέρας)· ‖ **τὸ τριήμερον** δημ. τὸ τρίμερο βλ.λ., διάστημα χρονικὸν τριῶν ἡμερῶν, τριημερία : Ἀριστλ.ΖΙ 5,20,4 **κατὰ τριήμερον γίνεται,** Πρόδρ.Νοt.6,546 **τριήμερόν με ὅλον φλόγες εἶχον ἐξαίσιοι.**

τριημέρως ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. **ἐπὶ** τρεῖς **ἡμέρας** : Πασχ.Χρον.1,1404,18.

τρίημι γλωσσ. ἡμιόλιον, ἓν καὶ ἥμισυ, τρία ἡμίση

τριημίγυον (τὸ) Ἐπιγρ. εἷς γύης καὶ ἥμισυς μία καὶ ἡμίσεια **ἄρουρα** : Ἡρακλεωτ.Πίν.5775,29.

τριημίεκτον (τὸ) **εἷς καὶ ἥμισυς ἑκτεὺς βλ.λ.** Πλάτ.Κωμ.π.Ἀθήν.10,441F (δ.γρ. τρί' ἡμιεκτέα).

τριημικότῦλος-ον Ἐπιγρ. **ὁ περιέχων, ὁ χωρῶν τρεῖς ἡμικοτύλας βλ.λ.**

τριημιολία (ἡ) μτγν. ἄ. τριηρημιολία Ἡσ. «**τριημιολία· ναῦς μακρὰ ἄνευ καταστρώματος**» : Καλλίξ.π.Ἀθήν.5,203D **τὸ δ' ἀπὸ τετρήρους μέχρι τριημιολίας διπλάσια τούτων** (διόρθ. τριηρημιολίας), Πολύβ.16,2,10, Διόδ.Σ 20,93.

τριημίπηχυς-εως-υ μτγν. ὁ ἔχων μῆκος **ἑνὸς** πήχεως καὶ ἡμίσεος : Καλλίξ.π.Ἀθήν.5,199C **ζῷα τριημιπήχη καὶ πηχυαῖα πλήθει πολλά.**

τριημιπλίνθιον (τὸ) Ἐπιγρ. μία πλίνθος καὶ ἡμίσεια : **ἐὰν δέ που δέηται τριημιπλινθίου.**

τριημιποδιαῖος-α-ον Ἐπιγρ. ἄ. τριημιπόδιος.

τριημιπόδιον (τὸ) εἷς παῦς καὶ ἥμισυς : Ξεν.Οἰκ. 19,4 **βόθυνον ἐλάττονα . . τριημιποδίου.**

τριημιπόδιος-ον Ἐπιγρ. κ. τριημιποδιαῖος ὁ ἔχων μῆκος ἑνὸς **καὶ** ἡμίσεος ποδός : **πλίνθους . . τριημιποδίους·** ‖ **τὸ οὐδ. ὡς οὐσ.** βλ.λ.

τριημιτονιαῖος-α-ον μσν. ὁ ἑνὸς τριημιτονίου βλ.λ. : Βρυένν.Μ 409.

τριημιτόνιον (τὸ) μτγν. μουσ. διάστημα ἐξ ἑνὸς τόνου καὶ ἡμίσεος, ἡ ἐλάσσων τρίτη : Πλούτ.Ἠθ. 389E δίεσις καὶ ἡμιτόνιον καὶ τόνος καὶ τριημιτόνιον, αὐτ 430A, Θέων Σμ.86C.

τριημίτονον (τὸ) ἄ. τριημιτόνιον βλ.λ. : Ἀλέξ.Ἐφ. π. Θέων Σμ.136 ἠέλιος δ' ὑπὸ τοῖσι τόνον .. ἴσχει, αἴγλης δ' ἠελίοια τριημίτονον Κυθερείης.

τριημιχοινίκιον (τὸ) πιθ ὁ τριημιχοῖνιξ βλ.λ.

τριημιχοῖνιξ-ῖκος (ὁ,ἡ) μτγν. εἷς καὶ ἥμισυς χοῖνιξ βλ.λ. : Θεόφρ.Φ 8,4,5 οἱ μὲν ἀθληταὶ.. τριημιχοίνικα μόλις ἀναλίσκουσιν (διόρθ.τρί' ἡμιχοίνικα).

τριημιωβολιαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀξίαν ἑνὸς καὶ ἡμίσεας ὀβολοῦ : Πολυδ.9,67.

τριημιωβόλιον (τὸ) τρία ἡμιωβόλια, εἷς καὶ ἥμισυς ὀβολός : Ἀριστφ.ἀπ.144 ἐν τῷ στόματι τριημιωβόλιον ἔχων.

τριηράρχημα-ατος (τὸ) (τριηραρχῶ) ἡ δαπάνη τῆς τριηραρχίας βλ.λ.· Ἁρποκρ. «τριηράρχημα· τὸ εἰς τὴν τριηραρχίαν ἀνάλωμα» : Δημ.1206 νῦν δὲ περί τε διαδοχῆς νεὼς ἐστιν ὁ λόγος καὶ τριηραρχήματος πέντε μηνῶν καὶ ἓξ ἡμερῶν ἀνηλωμένου (διόρθ. ἐπιτριηραρχήματος)· 2) τὸ ὑπὸ τὸν τριήραρχον πλήρωμα ναυτῶν : Δημ.1220 οὔτε γὰρ τῷ τριηραρχήματι οὔτε τοῖς ἐπιβάταις καὶ τῇ ὑπηρεσίᾳ χρήσοιτο.

τριηράρχης (ὁ) μτγν. τ. τοῦ τριήραρχος βλ.λ., ὁ κυβερνήτης τριήρους : Γαλ.6,39 τριηράρχας μὲν ὠνόμαζον .. τοὺς ἄρχοντας τῶν τριήρων.

τριηραρχία (ἡ) τὸ ἀξίωμα καὶ ἔργον τοῦ τριηράρχου, ἡ ἀρχηγία τριήρους : Ἀριστλ.Πολιτ.6,8,15· 2) εἰδ. ἐν Ἀθήναις ἔκτακτος δημοσία λειτουργία βαρύνουσα τοὺς εὐπορωτέρους τῶν πολιτῶν, ὑποχρεωμένους νὰ καταβάλλωσι πρὸς ἄρτιον ἐξοπλισμὸν τοῦ πολεμικοῦ στόλου τῆς πόλεως : Λυσ. 13,62 τριηραρχίας πολλὰς τριηραρχήσαντες οὐδεπώποτε ὑφ' ὑμῶν οὐδεμίαν αἰτίαν αἰσχρὰν ἔσχον, Ξεν.Ἀθ.1,13, αὐτ.Οἰκ.2,6 οἶδ' ὅτι καὶ τριηραρχίας μισθοὺς καὶ εἰσφορὰς τοσαύτας σοι προστάξουσιν.

τριηραρχικός-ή-όν ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριηραρχίαν βλ.λ. : Δημ.329 ἐφ' οἷς (ταλάντοις) ἐλυμήνω τὸν τριηραρχικὸν νόμον.

τριήραρχος (ὁ) κ. τριηράρχης (Γαλ.6,39) ὁ κυβερνήτης τριήρους, πολεμικοῦ πλοίου· Ἡσ. «τριήραρχος· τριήρους ἄρχων, ἤτοι πλοίων πολεμικῶν» : Ἡρ.8,93 τοῖσι γὰρ Ἀθηναίων τριηράρχοισι παρεκεκέλευστο, Ἀριστφ.Θεσμ.837 τριήραρχον πονηρόν, Θουκ.4,11, αὐτ.7,70 ἀνακαλοῦντες ὀνομαστὶ τὸν τριήραρχον, Ξεν.Ἑλλ.1,1,25 τριηράρχους ἐκέλευε ναυπηγεῖσθαι τριήρεις ἐν Ἀντάνδρῳ· 2) εἰδ. ἐν Ἀθήναις, ὁ ἐξαρτύων, μόνος ἢ μετ' ἄλλων πολιτῶν, τριήρη ὑπὲρ τοῦ δημοσίου, ἐφ' ἧς ὤφειλεν ἢ αὐτὸς προσωπικῶς νὰ ἐπιβαίνῃ ἢ ἀντικαταστάτης του : Ἀριστφ.Ἀχ. 546 περὶ τριηράρχου βοῆς, Θουκ.6,31 τὸ μὲν ναυτικὸν μεγάλαις δαπάναις τῶν τε τριηράρχων καὶ τῆς πόλεως ἐκπονηθέν, αὐτ.7,13.

τριηραρχῶ-έω, παρακ. τετριηράρχηκα, εἶμαι τριήραρχος, κυβερνήτης τριήρους, πολεμικοῦ πλοίου : Ἡρ.8,46 ἀνδρὸς δοκίμου καὶ τότε τριηραρχέοντος, Θουκ.4,11· κ. μτ. γενικ. : Ἡρ.7, 181, Ἰσαῖ.55,19 τριηραρχῶν τῆς Παράλου· 2) εἰδ. ἐν Ἀθήναις, ἐξαρτύω τριήρη εἰς ὑπηρεσίαν τοῦ κράτους· πρβλ. τριήραρχος 2) : Ἀντιφ.2,2,12, Ἀριστφ.Ἱππ.912 ἐγώ σε ποιήσω τριηραρχεῖν, ἀναλίσκοντα τῶν σαυτοῦ, αὐτ.Βάτρ.1065, Λυσ.13,62, Ἰσαῖ.66,38 οἶκος τριηραρχῶν (περιουσία ὑποχρεώνουσα εἰς τριηραρχίαν)· κ. παθ. : Ξεν.Ἀθ.1, 13 τριηραρχοῦσιν οἱ πλούσιοι, ὁ δὲ δῆμος τριηραρχεῖται· 3) ρηματ.π. τριηράρχημα.

τριηραύλης (ὁ) ὁ αὐλητής, ὁ δίδων διὰ τοῦ αὐλοῦ εἰς τοὺς κωπηλάτας τῶν τριήρων τὸν ρυθμὸν καὶ χρόνον τῆς κωπηλασίας : Δημ.270, Πολυδ.4,71.

τριηρετεύω ἐσφ.γρ. ἀντὶ τριηριτεύω βλ.λ.

τριηρέτης (ὁ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ τριηρίτης βλ.λ.

τριηρετικός-ή-όν ἐσφ.γρ. ἀντὶ τριηριτικὸς βλ.λ.

τριηρημιολία (ἡ) μτγν. ἄ. τριημιολία βλ.λ. : Καλλίξ.π.Ἀθήν.5,203Ι: τὸ δ' ἀπὸ τετρήρους μέχρι τριηρημιολίας διπλασία τούτων (δ.γρ.τριημιολίας).

τριήρης-ους (ἡ) (τρίς, ἀραρίσκω), γενικ. κ. -εος, αἰτ. τριήρη κ. -εα κ. τριήρην (Ἐπιγρ.), πληθ. ὀνομαστ. τριήρεις κ. τριήρεες (Ἡρ.2,159), γενικ. τριήρων κ. τριηρέων κ. τριηρέων (Ἡρ.7,89) κ. τριηρῶν (Θουκ.6,46), ταχύπλουν πολεμικὸν πλοῖον, ἔχον ἑκατέρωθεν τρεῖς σειρὰς κωπῶν : Ἡρ.2,159 τριήρεες αἱ μὲν ἐπὶ τῇ βορηΐῃ θαλάσσῃ ἐποιήθησαν, αὐτ.7,89 τῶν δὲ τριηρέων ἀριθμὸς μὲν ἐγένετο ἑπτὰ καὶ διηκόσιαι καὶ χίλιαι, Θουκ.1,14, αὐτ.6,46 μεγάλην τὴν ἔκπληξιν τοῖς ἐκ τῶν τριηρῶν Ἀθηναίοις παρεῖχε, Ξεν.Ἑλλ.1,4,11 ἐκεῖθεν δ' ἀνήχθη εὐθὺ Γυθείου ἐπὶ κατασκοπὴν τῶν τριήρων, αὐτ.1,5,19· πρβλ. Ἀθήν.5,203D· 2) μτφ. ποτήριον ἔχον τὸ σχῆμα πλοίου : Ἀντιφάν.1,4 φιάλας τριήρεις, τραγελάφους, Ἐπίν.Ὑποβαλλ.1,8 ἕτερον τριήρης· τοῦτ' ἴσως χωρεῖ χόα.

τριηρίδιον Ἡσ. «πλοῖον μικρόν».

τριηρικός-ή-όν κ. τριηριτικός ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριήρη, ὁ ὅμοιος πρὸς τριήρη : Δημ.1145 τοῦτον ὀφείλοντα τῇ πόλει σκεύη τριηρικά, Ἀθήν.12,535D Χρυσόγονος μὲν ηὔλει τὸ τριηρικὸν ἐνδεδυκὼς τὴν πυθικὴν στολὴν (μέλος)· 2) τὸ οὐδ. τριηρικὸν ὡς οὐσ. τὸ πλήρωμα τριήρους, οἱ τριηρῖται : Ἀριστλ.Πολιτ.4,4,21.

τριηριτεύω μτγν., ἐσφ. γρ. τριηρετεύω εἶμαι τριηρίτης βλ.λ.· Πολυδ.1,98 «κώπαις ἐλαύνειν, τριηριτεύειν, κωπηλατεῖν».

τριηρίτης (ὁ) ὁ ἐπιβαίνων τριήρους, ἰδίᾳ ὁ ὑπηρετῶν ἐν τριήρει ὡς ὁπλίτης ἢ ὡς ἐρέτης, ὁ ναύτης : Ἡρ.5,85 τοὺς δὲ τριηρίτας τοὺς ἕλκοντας ὑπὸ ταύτων ἀλλοφρονῆσαι, Θουκ.6,46 καὶ ἰδίᾳ ξενίσεις ποιούμενοι τῶν τριηριτῶν, Ξεν.Ἀν. 6,6,7 ἔδεισαν δὲ καὶ τῶν τριηριτῶν πολλοί.

τριηριτικός-ή-όν, ἐσφ. τριηρετικός ὁ τριηρικὸς βλ.λ., ὁ ἀνήκων εἰς τριήρη ἢ ὁ ὅμοιος πρὸς τριήρη : Ἀππ.Εἰσ.10 τριηριτικὰ σκεύη, αὐτ.Λιβ.96, αὐτ.Ἐμφ.Πολ.5,95 τριηριτικοὶ φάσηλοι, Ἐπιγρ. κρατὴρ τριηριτικὸς (ἐσφ. γρ. τριηρετικός).

τριηρονόμος (ὁ) Ἡσ. «ὁ τριηράρχης καὶ ναύκληρος».

τριηροποιικός-ή-όν (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ναυπηγίαν τριήρων· 2) τὰ τριηροποιικὰ ὡς οὐσ. τὰ πρὸς ναυπηγίαν τριήρων χρήματα : Ἐπιγρ. ταμίας γενόμενος τριηροποιικῶν.

τριηροποιός-όν ὁ ναυπηγῶν τριήρεις : Δημ.598 ὁ τῶν τριηροποιῶν ταμίας, Πολυδ.1,84.

τρίηχον (τὸ) νεώτ. μουσ. ὁμὰς τριῶν φθογγοσήμων ἡνωμένων συνήθως διὰ σημείου συζεύξεως καὶ ἐκτελουμένων ἰσοχρόνως πρὸς δύο φθογγόσημα τῆς αὐτῆς ἀξίας, τριολέτο, τερτσίνα.

τριθάλασσος-ον κ. νεώτ., ἀττ. -ττος ἐπὶ χώρας, ὁ ὑπὸ τριῶν θαλασσῶν περιβρεχόμενος : Ἐφορ.ἀπ.67, Στράβ.9,2,2 μόνη τριθάλαττός ἐστι καὶ λιμένων εὐπορεῖ πλειόνων.

τριθάλαττος-ον ἀττ. ἄ. τριθάλασσος βλ.λ.

τριθαλής-οῦς-ές μτγν. ὁ τρίς, ἤτοι πολὺ θαλερός, ἀνθηρότατος· 2) τὸ τριθαλὲς ὡς οὐσ. φυτόν τι ἐριθαλές : Πλίν.Φ 25,102.

τριθεΐα (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. ἡ εἰς τρεῖς θεοὺς πίστις, ἡ ἐκ τῶν τριῶν ὑποστάσεων τοῦ ἑνὸς Θεοῦ προελθοῦσα σφαλερὰ ἐκδοχὴ περὶ τριῶν χωριστῶν θεῶν : Καισάρ.868, Γρηγ.Ναζ.1,1224 τριθεΐαν .. διδάσκεις, Ἀναστ.Σιν.Ὁδ.304C.

τριθειοῦχος-ον νεώτ. χημ. ὁ περιέχων ἐν τῷ μορίῳ τῆς συνθέσεως τρία ἄτομα θείου.
τριθεϊσμός (ὁ) νεώτ. ἐκκλ. ἄ. τριθεΐα βλ.λ.
τριθεΐτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ πιστεύων εἰς τρεῖς θεούς, ὁ χωρίζων τὰ τρία πρόσωπα τῆς Ἁγ. Τριάδος : ΓρηγΝαζ.2,148C, Τιμ.Πρεσβύτ.44·)(εἰδ. ὡς ἐπιθ. τῶν ὀπαδῶν τοῦ αἱρεσιάρχου Ἰωάννου τοῦ Φιλοπόνου : Φώτ.3,1092.
τριθέκτη (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. ἡ τρίτη καὶ ἕκτη ᾠδὴ τοῦ κανόνος τοῦ ᾀδομένου ἐν ταῖς ἑωθιναῖς ὥραις : ΨΧρυσ.12,783 **ἐνταῦθα χορὸς ψάλλει τὸ τρίτον ἀντίφωνον ἢ τὴν τριθέκτην.**
τριθέλυμνος-ον μσν. ὁ τριπλοῦς : Εὐστ.Ἰλ. Λ 353.
τρίθεος-ον μτγν. κ. σχόλ. ὁ πιστεύων εἰς τρεῖς θεούς : Σχόλ.Λυκόφρ.328· **2)** μτγν. **τὸ τρίθεον** ἡ δοξασία τῆς τριθεΐας, ἡ εἰς τρεῖς θεοὺς πίστις : Βοσ.4,248C.
τρίθετος-ον μσν. ὁ τρὶς τεθειμένος, ὁ τρεῖς συνεπτυγμένος, ὁ ἔχων τρεῖς πτυχάς : Εὐστ.1154,31.
τριθημερινός-ή-όν γλωσσ. ὁ διατρέχων τὴν τρίτην ἀπὸ τῆς γενέσεώς του ἡμέραν.
τριένς Ἐπιγρ. κρητ. ἀντὶ τρεῖς.
τρίθυρον (τὸ) μτγν. αἱ τρεῖς θύραι ὁμοῦ : Μακάρ.708A **ὁ .. διάβολος ἔχων μάγγανα καὶ τρίθυρα .. κατέχει τὰς νομὰς τῆς ψυχῆς.**
τρίιππος-ον γλωσσ. ὁ ἔχων τρεῖς ἵππους· ‖ τὸ τρίιππον ὡς οὐσ. ἅμαξα συρομένη ὑπὸ τριῶν ἵππων ὁμοῦ ἐζευγμένων.
τριίστιος-ον νεώτ. ἐπὶ πλοίων, ὁ ἔχων τρεῖς ἱστοὺς ὀρθίους, τρικάτορτο.
τρικάβαλλος (ὁ) μσν. ὁ ἔχων εἰς τὴν διάθεσίν του, ὁ συντηρῶν τρεῖς ἵππους δι' ἱππασίαν : Κωδ. Ὀφφ.5,75 **οἱ μὲν τρικάβαλλοι, οἱ δὲ μονοκάβαλλοι** (ὀνομαζόμενοι).
τρικάλινδητος-ον λεξ. ὁ τρικυλίνδητος βλ.λ. : ΕΜ766,22.
τρικάμαρον (τὸ) μτγν. κ. μσν. οἰκοδόμημα ἔχον τρεῖς καμάρας, τρία διαμερίσματα θολωτά, τρίστεγον : Πασχ.Χρον.474,10.
τρικαντό (τὸ) δημ. τρίκοχος, τρίπτυχος πῖλος ἐκ μαύρου ὑφάσματος, μὲ ἀνεστραμμένον τὸ γεῖσον εἰς σχῆμα τριπλεύρου καὶ πτεροκόσμητος.
τρικάντουνος-η-ο δημ. ὁ ἔχων τρεῖς γωνίας, ὁ τριγωνικός· **2)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τόπος ἐν ᾧ καταλήγουσι τρία κοντούνια ἤτοι τρεῖς δρομίσκοι.
τρικάπηλος-η-ο μσν. ὁ τρὶς ἤτοι πολὺ κάπηλος : Ψελλ.ἐνΣάθ.5,502.
τρικάρηνος-ον ὁ ἔχων τρεῖς κάρας, ἤτοι κεφαλὰς ἢ κορυφάς : Ἡσίοδ.Θ 287 **Χρυσάωρ δ' ἔτεκε** τρικάρηνον **Γηρυονῆα,** Πίνδ.ἀπ.70 **Πτῶϊον τρικάρηνον,** Ἡρ.9,81 τρικαρήνου **ὄφιος.**
τρίκαρπος-ον μτγν. μσν. ὁ παράγων καρπὸν τρὶς τοῦ ἔτους : Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,37 **ἄρουρα τρίκαρπος,** Ψελλ.Πον.148,11· **2)** Ἡσ.«τρίκαρπον· τριετῆ».
τρικατάρατος-ον κ. τρισκατάρατος βλ.λ.
τρικάταρτο (τὸ) δημ. πλοῖον ἔχον τρία κατάρτια, τριίστιον.
τρικέρατος (ὁ,ἡ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία κέρατα, ἄ. τρίκερως : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.283,214C τρικέρατος **βοῦς·** ‖ νεώτ. ζῳολ. **τρικέρατα** (τὰ) ὡς οὐσ. ζῷα φέροντα τρία κέρατα.
τρικέρβερος-ον μσν. ὁ οἱονεὶ τριπλοῦς Κέρβερος : Μολάλ.162,18 **κύνα ἄγριον μέγαν, ὃν καὶ** τρικέρβεραν **ὠνόμαζον.**
τρικέρης (ὁ) δημ. ἐπίθ. τοῦ διαβόλου, ὁ τρικέρατος.
τρικέρι (τὸ) δημ. τὸ τρικήριον βλ.λ.
τρίκερως-ων γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ τρία κέρατα ἔχων, τρικέρατος.
τρικέφαλος(-η)-ο(ν) κ.νεώτ. κ.δημ. ὁ ἔχων τρεῖς κεφαλάς: Ἀριστφ.ἀπ.468 **Ἑρμῆς τρικέφαλος** («Ἡσ. «Ἀριστοφάνης ἐν Τριφάλητι τοῦτο ἔφη, παίζων κωμικῶς παράσον τετρακέφαλος ἐν τῇ τριόδῳ τῇ ἐν Κεραμεικῷ ἵδρυτο»), Φιλόχ.69, Λουκ.Ἀλ.Ἱστ. 1,11 **τρικεφάλων γυπῶν κρωγμοί,** Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 74,12 **τρικέφαλος τῆς γῆς ὁ δράκος·** ‖ νεώτ. ἀνατομ. **τρικέφαλος βραχιόνιος μῦς** (ὀγκώδης μῦς καταλαμβάνων ὅλην τὴν ὀπισθίαν χώραν τοῦ βραχίονος), **- τρ- μηριαῖος μῦς.**
τρικήρι(ον) (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ., νεώτ. κ. **τρίκηρον,** δημ. **τρικέρι,** ἐκκλησιαστικὸν φορητὸν κηροπήγιον φέρον τρία κηρία.
τρικκαλιώτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πόλιν Τρίκκαλα.
τρίκκος Ἡσ. «ὀρνιθάριον, ὁ καὶ βασιλεύς, ὑπὸ Ἠλείων».
τρικλαμιά (ἡ) δημ. κ. **τρικλαμίδα** κ. **κυκλαμιά** τὸ φυτὸν κυκλάμινον.
τρικλήματος-ον μτγν. ὁ τρία κλήματα ἢ κλάδους ἔχων, τρίκλωνος : Ἀθαν.2,224C.
τρικλίζω δημ. κ. **τρε-** κλονοῦμαι κατὰ τὸ βάδισμα, παραπαίω: **πάει τρικλίζοντας ἀπ' τὸ μεθύσι.**
τρικλινής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ κρυσταλλικοῦ συστήματος, ὁ ἀναγόμενος εἰς τρεῖς ἀνίσους καὶ λοξῶς τεμνομένους ἄξονας.
τρικλινιάρχης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπιστατῶν ἐν τῷ τρικλίνῳ, ἀρχιτρίκλινος : Πετρών.22, Ἐπιγρ.
τρικλίνιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τρίκλινος βλ.λ.· **2)** Θεόπομπ.π.Ἀθήν.1,23E **κατακείμεναι μαλακῶς ἐν τρικλινίῳ.**
τρίκλινος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς κλίνας : Μοσχί.π.Ἀθήν.5,207C **θαλάμους δὲ τρεῖς εἶχε τρικλίνους,** Ἀθήν.47F, Πολυδ.6,7· **2)** τὸ ἀρσ. τρίκλινος ὡς οὐσ. αἴθουσα δείπνου, ἑστιατόριον ἔχον τρεῖς κλίνας δειπνητικάς : Ἀντιφάν. Ἀδήλ.34, Ἄμφις ἐν Ἀδήλ.10· ‖ κ. νεώτ. **τρίκλινον** (τὸ) ὡς οὐσ. γεν. ἡ αἴθουσα ὅπου παρετίθεντο τὰ δεῖπνα, τὰ συμπόσια : Ἀναξανδρ.Ἀδήλ. 19, Ἀρχέδ.Θησσυρ.1,12, Πολύβ.31,4,3· **3)** νεώτ. τὸ οὐδ. τράπεζα φαγητοῦ παρὰ Ρωμαίοις ἔχουσα περὶ αὐτὴν τρεῖς κλίνας ἢ ἀκκούβιτα, ἔνθα ἐξηπλοῦντο οἱ συμποσιάζοντες· **4)** **τρίκλινος συγγενείας** συμπόσιον συγγενικόν : Μέν.Ἀδήλ.21.
τρίκλισμα (τὸ) δημ. κ. **τρέ-** ἡ πρᾶξις τοῦ τρικλίζω.
τρικλοποδιά (ἡ) δημ. τὸ νὰ θέτῃ τις τὸν πόδα μεταξὺ τῶν κνημῶν ἄλλου, ἵνα ρίψῃ αὐτὸν χαμαί, ὑποσκελισμός : **μ' ἔρριξε μὲ τρικλοποδιά·** **2)** μτφ. δεξιὰ δόλον ἐνέχουσα ἐνέργεια γινομένη ὑπό τινος πρὸς ὑποσκελισμὸν ἄλλου ἢ πρὸς ματαίωσιν ἐπιδιώξεως αὐτοῦ.
τρικλός (ὁ) δημ. κ. **τρεκλός** ὁ τρικλίζων, ὁ κλονιζόμενος κατὰ τὸ βάδισμα.
τρίκλυστος-ον ὁ τρὶς ὑπὸ τοῦ ὕδατος κατακλυσθείς, πλυθεὶς ἢ καθαρισθείς : Ἀριστφ.ἀπ.693.
τρίκλωνος-(η)-ο(ν) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τρεῖς κλῶνας, τρεῖς κλάδους : Σχόλ.Θεόκρ.3,29 **τὸ τηλέφιλον κάτωθεν ἀναβαίνει τρίκλωνον, - τρίκλωνος βασιλικός·** **2)** δημ. ὁ ἔχων τρεῖς κλωστάς, τρεῖς κλωνιές : **τρ- κλωστή - νῆμα.**
τρίκλωστος-ον μτγν. ὁ τρὶς κεκλωσμένος, κλωσθείς, ἢ ὁ ἐκ τριῶν κλωστῶν ἀποτελούμενος : Ἀντίπ.Θεσσ.ΑΠ 6,109,7 **τρίκλωστον ἐπισπαστῆρα.**
τρικό (τὸ) δημ. ὕφασμα ἢ ἔνδυμα πλεκτόν.
τρικόγχος-ον Ἐπιγρ. κ. νεώτ. βυζαντ. ἀρχιτεκτ. ὁ ἔχων τρεῖς κόγχας.
τρικοκκιά (τὸ) δημ. κ. **τρικουκκιά** τὸ φυτὸν κράταιγος βλ.λ.
τρίκοκκον (τὸ) μτγν. **εἶδός τι μεσπίλου** : Διοσκ. 1,169, Πλίν.22,29.
τρίκοκκος-ον σχόλ. ὁ ἔχων τρεῖς κόκκους Σχόλ.Ὀδ.Σ 298.
τρικόλλυβον (τὸ) μτγν. νόμισμά τ εὐτελές ἀξίας τριῶν κολλύβων : Πολυδ.9,72, Ἡσ.

τρικόλουρος-ον ὁ τρὶς κολοβωθείς ἢ κολοβωμένος : Νικόμ.Γερ.'Αριθμ.2,14,127.

τρικόλωνος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς κολωνοὺς ἤτοι λόφαυς ἢ τρεῖς κορυφάς : Χρησμ.π.Στράβ. 6,1,5 **Πανδοσία τρικόλωνε, πολύν ποτε λαόν ὀλέσσεις,** Στέφ.Βυζ. ἐν λ. Πανδοσία.

τρικόνδυλος-ον μσν. ὁ ἔχων τρεῖς κονδύλους, φάλαγγας : Μελέτ. ἐν 'Αν.'Οξ.3,120,25 «τρικόνδυλοι δάκτυλοι, τριφάλσγγοι γάρ εἰσιν ἢ τρικόνδυλοι ἢ τρισκύταλοι· λέγονται γὰρ κατ' ἀμφότερα».

τρικόνητος-ον 'Ησ. «ὁ πολλάκις ἀπολέσθαι ἄξιος καὶ καταχωσθῆναι».

τρικορμίτης (ὁ) δημ. ὁ τρισώματος.

τρίκορος-ον σχόλ. ὁ τρίγληνος βλ.λ.· ΕΜ 766,9 «τρίγληνα, οἷον τρίκορα· γλήνη ἡ τῶν ὀφθαλμῶν κόρη» : Σχόλ.'Οδ.Σ 298.

τρικόρυθος-ον ποι. τρίκορυς βλ.λ. : Εὐρ.'Ορ.1480.

τρικόρυμβος-ον μτγν. ὁ τρεῖς κορύμβους, τρεῖς κορυφὰς ἔχων, τριπλοῦς : Συνέσ.315D.

τρικόρυνθος 'Ησ. «ἀνδρεῖος ἥρως».

τρίκορυς-ῦθος (ὁ) ποι. ὁ ἔχων κόρυθα, περικεφαλαίαν μὲ τρεῖς λόφους : Εὐρ.Βάκχ.123 **τρικόρυθες . . κύκλωμα τόδε μοι καρύβαντες εὗρον.**

τρικόρυφος-αν μτγν. κ. νεώτ., δημ. **τρίκορφος** ὁ ἔχων τρεῖς κορυφάς : Στράβ.6,1,5 **τρικόρυφον δ' ἐστὶ τὸ φρούριον.**

τρίκορφος-η-ο δημ. ὁ τρικόρυφος βλ.λ.

τρικόρωνος-ον ὁ ἔχων ἡλικίαν τριπλασίαν τῆς ἡλικίας τῆς κορώνης, ὅθ. ὑπέργηρως : 'Αγαθ.ΑΠ 5,288 **ἡ γραῦς ἡ τρικόρωνος, ἡ ἡμετέρους διὰ μόχθους μοίρης ἀμβολίην πολλάκι δεξαμένη,** αὐτ.11,69,'Αλκίφρ.1,28 (διόρθ. τοῦ τρίκουρος).

τρικότυλος-αν ὁ τρεῖς κοτύλος χωρῶν : 'Αριστλ. Θεσμ.743, Διον. Συν. Σωζ.1, Μέν.Μηναγ.2· **2)** 'Ησ. «οἶνος τρικότυλσς· οὗ τρεῖς κοτύλοι ὀβολοῦ πωλοῦντσι».

τρικούβερτος-η-ο δημ. ἐπὶ πλοίου, ἰδ. μεγάλου, ὁ ἔχων τρία καταστρώματσ, τρεῖς κουβέρτες· **2)** μτφ. ὁ μέγας κατ' ἔκτασιν ἢ ποσότητα ἢ κατὰ δύναμιν ἢ ζωηρότητα : **γλέντι τρικούβερτο, - ἔφαγε ξύλο τρικούβερτο.**

τρικουκκιά (ἡ) δημ. ἄ. τρικσκκιὰ βλ.λ.

τρίκουρος-αν 'Ησ. «ὁ κειρόμενος κατὰ πᾶν τρίτον ἔτος».

τρικόχλιον (τὸ) νεώτ. συσκευὴ διὰ τὴν κατακορύφωσιν ἢ ὁριζοντίωσιν γεωδοιτικῶν καὶ ἄλλων ἐπιπέδων ἢ ἐργαλείων, φέρουσα τρεῖς κοχλίας, δι' ὧν ρυθμίζεται ἡ κατάλληλος κλίσις.

τρίκοχος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. δ. γρ. **τρίκωχος** ὁ ἔχων τρεῖς γωνίας, κόχες : **τρίκοχο καπέλλο** (τὸ τρικαντό).

τρικράνι (τὸ) δημ. τρίκρονον βλ.λ.2)· **2)** τρίαιχμος κάμαξ, τρίαινα : Θεοτάκ.μτφρ.Σαίξπηρ Τρικυμία,45,11.

τρίκρανος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς κεφαλάς, τρικέφαλος : Σοφ.Τρ.1078,Εὐρ.'Ηρ.611 **καὶ θῆρά γ' εἰς φῶς τὸν τρίκρανον ἤγσγον,** 'Επιγρ. **μήτηρ τρίκρανος** (ἡ Ρέα)· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. **τρίκρανον** ὡς οὐσ. τρίαιχμον γεωργικὸν ἐργαλεῖον.

τρικράσπεδος-ον μτγν. ὁ τριπλοῦν κράσπεδον, τρεῖς γύρους ἔχων : 'Αρχιμ.Πρόβλ.Β 39.

τρίκρος-α-ον ὁ εἰς τρία διηρημένος, τρισχιδής : Θεόφρ.ΦΑἰτ.9,11,3.

τρίκροτος-αν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἰδ. ἐπὶ πολεμικοῦ πλοίου, ὁ τρεῖς στοίχους. τρεῖς σειρὰς κωπῶν ἔχων ἑκατέρωθεν, ὁ διὰ τριπλοῦ κρότου, κτυπήματος τῶν κωπῶν κωπηλατούμενος:'Αριστείδ. 1,539 **τριήρεις .. ὑπῆρχεν ἰδεῖν δικρότους καὶ τρικρότους,** Νικ.Χων.Χρον.411Α **στρογγύλων πέντε νηῶν εὐπορήσαντες καὶ σκάφη τρίκροτα κατηρτικότες κδ'·** **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. **τρίκροτον** ὡς οὐσ. πολεμικὸν ἱατιοφόρον πλοῖον τρίστηλον μετὰ τριῶν πυροβολείων· **3)** ὁμ. νεώτ. ἰατρ. ἐπὶ σφυγμοῦ, ὁ ἐμφανίζων εἰς τὸν σφυγμογράφον καμπύλην ἔχουσαν μίαν κορυφὴν καὶ δύο ἀνάρσεις εἰς τὴν γραμμὴν τῆς καθόδου.

τρίκτειρα 'Ησ. «τρίκτειρα ἢ τριττύα, θυσία 'Ενυαλίῳ· θύεται δὲ πάντα τρία καὶ ἔνορχα».

τρικτύαρχος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ἄρχων τρικτύος, τριττύος : 'Επιγρ.Δήλου.

τρικτυαρχῶ-έω 'Επιγρ. ἄρχω τρικτύος, τριττύος βλ.λ. : 'Επιγρ.Δήλου.

τρικτύς-ύος (ἡ) δ. προφ. τοῦ τριττὺς βλ.λ. : Σώφρ. π.'Αθήν.11480Β **ὑποκατώρυκται δ' ἐν κυαθίδι τρικτὺς ἀλεξιφαρμάκων.**

τρικύαθος-ον μτγν. ὁ ἔχων χωρητικότητα τριῶν κυάθων : 'Ανακρ.π.'Αθήν.11,475F **ᾠνοχόει δ' . . τρικύαθον κελέβην ἔχουσα.**

τρίκυζα 'Ησ. «πολλῆς δεόμενα λιτανείας».

τρίκυκλον (τὸ) νεώτ. ὄχημα μὲ τρεῖς τροχούς.

τρικυλίνδητος-ον ὁ τρὶς κυλινδηθείς, ὁ παραπολὺ κυλισμένος, ἄ. τρικαλίνδητος : ΕΜ 766,22.

τρικύλιστος-ον μτγν. ὁ τρικυλίνδητος βλ.λ. : 'Επίκ.π.Διογ.Λ 10,5 **ἐὰν μὴ ὑμεῖς πρὸς ἐμὲ ἀφίκησθε, αὐτὸς τρικύλιστος ὅπου ἂν ὑμεῖς . . παρακαλῆτε ὠθεῖσθαι.**

τρικυμία (ἡ) κ.μσν. κ.νεώτ., δημ. κ. **τρικυμιά** τὸ τριπλοῦν, ἄρα καὶ μέγιστον κῦμα, ἢ τὸ τρίτον κῦμα, ὅπερ εἴς τινας παραλίας εἶναι συνήθως μεγαλύτερον καὶ κινδυνωδέστερον τῶν δύο προηγηθέντων, ὅπως εἰς ἄλλας χώρας τὸ κινδυνωδέστερον εἶναι τὸ δέκατον, τὸ fluctus decumanus τῶν Ρωμαίων : Πλάτ.Πολ.472Α **μόγις μοι τὼ δύω κύματε ἐκφυγόντι νῦν τὸ μέγιστον καὶ χαλεπώτατον τῆς τρικυμίας ἐπάγεις,** Μέν.'Αδήλ.7,8 **ἑτέραν περιμεῖναι χἀτέραν τρικυμίαν·** **2)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. μεγάλη θαλασσοταραχὴ προκαλουμένη ἀπὸ βιαιότστον ἄνεμον, φουρτούνα : Εὐρ.'Ιππ.1213 **αὐτῷ τε σὺν κλύδωνι καὶ τρικυμίᾳ κῦμ' ἐξέθηκε ταῦρον,** αὐτ.Τρῳ.83, Λυκόφρ.475, Πολυβ.1,108, Λουκ.Μισθ. Συν.1 **τὰς τρικυμίας καὶ ζάλας καὶ ἐκβολὰς καὶ ἱστῶν κλάσεις καὶ πηδαλίων ἀποκαυλίσεις·** ‖ κ. μτφ. **τρικυμία κακῶν** σάλος, δίνη, ἣν ἐπιφέρουσι συμφοραί : Αἰσχ.Πρ.1015 **οἷός σε χειμὼν καὶ κακῶν τρικυμία ἔπεισ' ἄφυκτος·** ‖ **τρικυμία τῆς τύχης** ἡ καταδρομὴ τῆς τύχης : Λουκ.Δημ.'Εγκώμ. 33 **ἀκλινῆ τὴν ψυχὴν.. ἐν .. τρικυμίαις τῆς τύχης·** ‖ **τρικυμία λόγου** τερατώδης κομπολογία, πάταγος λέξεων : Πλάτ.Εὐθ.293Α **σῶσαι ἡμᾶς ἐκ τῆς τρικυμίας τοῦ λόγου·** ‖ ὁμ. νεώτ. μτφ. μεγάλη ταραχή, εἰς ἄκρον ἀνώμαλος κατάστασις, ἰδ. ταραχὴ τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ πνεύματος : Σολωμ. Λάμπρ.9,6,2 **σ' ἐκείνη τὴν τρικυμιά, πού μ' ἄνοιξε τὸ μνῆμα, - τρικυμία τῶν παθῶν.**

τρικυμίζω νεώτ. κ. δημ., μτχ. παθ. πσρακ. **τρικυμισμένος,** ἐπιφέρω, δημιουργῶ τρικυμίαν, **φέρνω φουρτούνα·** ‖ ἡ μτχ. ποθ. παρακ. **τρικυμισμένος** ὁ τρικυμιώδης : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.15 **ἔπειτα ἀπὸ τρικυμισμένο νυχτερινὸ ταξίδι·** **2)** μτφ. διαταράσσω εἰς μέγιστον βαθμόν, σφόδρσ.

τρικυμιοθραύστης (ὁ) μσν. ὁ ἐφ' οὗ θραύεται ἡ τρικυμία, τὰ κύματα τῆς τρικυμίας, ἢ ὁ θραύων αὐτά : Λάσκ.Θεόδ.767 (ἐν Mi.140).

τρικυμιώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τρικυμίαν, ὁ ὑπὸ τρικυμίαν διατελῶν, ὁ θυελλώδης, ταραχώδης, φουρτουνιασμένος· **2)** μτφ. πλήρης παλινδρομήσεων, περιπετειώδης : **τρικυμιώδης βίος·** ‖ ἐπίρρ. **-ιωδῶς.**

τρικώλιος-ον 'Επιγρ. ὁ τρίκωλος βλ.λ. : 'Επιγρ.Κῶ.

τρίκωλος-ον μτγν. ὁ ἐκ τριῶν κώλων ἢ μελῶν συγκείμενος, τριμελής, ὅθ. τὸ **τρίκωλον** ὡς οὐσ. περίοδος ἐκ τριῶν κώλων ἢ προτάσεων : Διον.'Αλ. Συνθ.49,8 **τρίκωλον ἐν τοῖς πάνυ ἐπαινούμενον.**

τρίκωχος-ον νεώτ. δ.γρ. τοῦ τρίκοχος βλ.λ.

τριλάγυνος-ον ὁ ἔχων χωρητικότητα τριῶν λαγύνων, ὁ χωρῶν ὅσον καὶ τρεῖς λάγυνοι : Στησίχ. π.'Αθήν.II,499B **σκύπφειον δὲ λαβὼν δέπας ἔμμετρον, ὡς τρῖλάγυνον, πιεῖν ἐπισχόμενος.**

τριλαμπής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐκπέμπων τριπλῆν λάμψιν, ὑπέρλαμπρος, ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος : Γρηγ.Ναζ.2,609 **φῶς ἀειλαμπὲς καὶ** τριλαμπές, αὐτ.3,1442, Καισάρ.3,14, Θεοφύλ.π.Bandin.Bibl.Met.I,502,IC **ὑπερτελής, ἄναρχε, τριλαμπεστάτη, τριὰς ὑπερούσιε,** Μιχ.'Αττολ.ἐν Σάθ.I,14· || **μσν. τὸ οὐδ. τὸ τριλαμπές** ἡ τριπλῆ ἐκπομπὴ **λάμψεως, φωτὸς ἀπλέτου** : 'Ακολ.Νεκρώσ.Εὐλογητ. **τὸ τριλαμπὲς τῆς μιᾶς θεότητος.**

τρίλεκτος-ον σχόλ. **ὁ** τρίφατος, **ὁ τρὶς** λεχθείς : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.102.

τρίλια (ἡ) δημ. κ. **τρίλιζα** παιδιά, καθ' ἣν δύο παῖκται μετακινοῦν ἕκαστος τρία λιθάρια διαφόρου χρώματος ἢ μεγέθους ἐπὶ τριπλοῦ ὀρθογωνίου τετραπλεύρου, χαρασσομένου ἐπὶ πλακὸς ἢ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, τριόδι, τριάδα, τρίτσα.

τρίλιζα (ἡ) δημ. ἡ παιδιὰ τρίλια βλ.λ.

τρίλιθος-ον μσν. κ. νεώτ. **ὁ** ἐκ τριῶν λίθων συγκείμενος, ἀποτελούμενος : Γλωσσ. **τρίλιθος κίων** (ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν σπονδύλων)· **2)** μσν. **τὸ τρίλιθον** ὡς οὐσ. ναός τις ἐν Ἡλιουπόλει ἔχων κίονας πελωρίους, ὧν ἕκαστος σύγκειται ἐκ τριῶν λίθων : Μαλάλ.I 344,22, Πασχ.Χρον. 303D· **3)** νεώτ. μνημεῖον **ἐκ** τριῶν λίθων, δύο ὀρθίων ἐν σχήματι παραστάδων καὶ ἑνὸς ὁριζοντίου ἐπ' αὐτῶν **ἐν** εἴδει ὑπερθύρου, ντολμέν.

τρίλινος ον γλωσσ. ὁ **ἐκ** τριῶν λίνων, τριῶν κλωστῶν ἀποτελούμενος, **τρίκλωνος**· || **τὸ τρίλινον** ὡς οὐσ. περιδέραιον **ἐκ** τριῶν σειρῶν μαργαριτῶν.

τριλιτραῖος-α-ον μσν. ὁ ἐκ τριῶν λιτρῶν : Τζέτζ.'Επιστ.54,50 **σῦκα ἢ μῆλα τριλιτραῖα ἢ διλιτραῖα ἢ λιτραῖα τὸ ἔσχατον.**

τρίλιτρον γλωσσ. σύνολον τριῶν λιτρῶν.

τρίλλη (ἡ) Σουΐδ. «γέγραπται ἐν τῷ τοῦ Ἀθηναίου Σίμωνος Ἱπποϊατρικῷ **περὶ** γνωρισμάτων **φλεβῶν ὅτι** καὶ ἀπὸ τῆς τρίλλης εἰσὶ φλέβες δύο».

τρίλλια (ἡ) δημ. ὁ τρίλλος βλ.λ.

τρίλλιστος-ον (λίτομαι, λίσσομαι) **ποι. τ.** ἀντὶ τοῦ μὴ ἀπαντῶντος **τρίλιστος** ὁ **τρὶς τ. ἔ.** πολλάκις, παραπολὺ ἐξικετευμένος, πολυλιτάνευτος, πολύευκτος, πολυπόθητος : 'Ιλ.Θ 488 **αὐτὰρ Ἀχαιοῖς ἀσπασίη τρίλλιστος ἐπήλυθε νὺξ ἐρεβεννή**· || ἐπίρρ., μτγν. **τριλλίστως** : Μακεδ.ΑΠ 5,271 **οἱ δὲ φιληταὶ οἵ ποτε τριλλίστως ἀντίον ἐρχόμενοι.**

τρίλλος (ὁ) (Ἰταλ.) δημ. κ. **τρύλλος** κ. **τρίλλια** (ἡ) μουσικὸς καλλωπισμός, καθ' ὃν ἐπαναλαμβάνονται γοργότατα δύο συνεχεῖς φθόγγοι εὑρισκόμενοι εἰς ἀπόστασιν τόνου ἢ ἡμιτονίου.

τρίλοβος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς λοβούς : 'Αριστλ.π.'Αθήν.7,319B **καρδίαν τρίγωνον, ἧπαρ λευκὸν τρίλοβον.**

τριλογία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. σύστασις ἢ ἑνότης τριῶν λόγων, ἰδ. σύστασις, σύνολον τριῶν τραγῳδιῶν, ἐχουσῶν ἐσωτερικὴν ἑνότητα, ἃς ἐδίδασκεν **ἕκαστος** τῶν διαγωνιζομένων ἀρχαίων τραγῳδῶν **κατὰ τὰ** Διονύσια· πρβλ. τετραλογία : Διογ.Λ 3,61 **ἔνιοι δέ, ὧν ἐστι καὶ Ἀριστοφάνης ὁ γραμματικός, εἰς τριλογίας ἕλκουσι,** Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ. 1124 **Ἀρίσταρχος καὶ Ἀπολλώνιος τριλογίαν λέγουσι, χωρὶς τῶν σατυρικῶν**· || νεώτ. σύνολον τριῶν δραματικῶν ἢ καὶ ἄλλων ποιητικῶν ἔργων ἐχόντων μεταξύ των ἑνότητά τινα ἢ σύνδεσμον.

τρίλογχος-ον (λόγχη) μσν. ὁ ἔχων τρεῖς λόγχας, τρεῖς αἰχμάς : 'Ιω.Βί.Δαμασκ.I 232 (I,II D) **δόρασι τριλόγχοις.**

τριλογοῦμαι μσν. ἐπὶ λέξεων, εἰμὶ ἐν χρ. κατὰ τρεῖς τύπους : Εὐστ.1798,25 **οὐ πολλὰ δὲ τῶν περισπωμένων ῥημάτων οὕτω τριλογοῦνται.**

τριλοφία (ἡ) **ὁ** τριπλοῦς λόφος, **τὸ** τριπλοῦν λοφίον πτηνοῦ ἢ περικεφαλαίας : 'Αριστφ.'Ορν.94 **τίς ἡ πτέρωσις; τίς ὁ τρόπος τῆς τριλοφίας;** Στράβ.3,3,6 **σπάνιοι δὲ ἁλυσιδωτοῖς χρῶνται καὶ τριλοφίαις,** Πλούτ.'Αρατ.32.

τρίλοφος-ον μτγν. ἐπὶ κράνους, ὁ ἔχων τρεῖς λόφους, λοφία : Πολύαιν.8,59 **ἡ ἱέρεια . . πανοπλίαν ἔχουσα καὶ τρίλοφον κράνος**· **2)** ὁ ἔχων τρεῖς κορυφὰς **ἢ** ἄκρας : Νόνν.Δ 6,124 **Σικελίης** τριλόφοιο **Πελωρίδα δύσατο πέτρην.**

τριμάκαιρα (ἡ) μτγν. ποι. θηλ. τοῦ μὴ ἀπαντῶντος τριμάκαρ ἢ τρισμακαρία : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,396.

τρίμακρος-ον σχόλ. κ. μσν. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ συνιστάμενος ἐκ τριῶν μακρῶν συλλαβῶν : Σχόλ.'Ηφαιστ.158, Τζέτζ.ἐν 'Αν.Κρ.3,305,4 **ὁ μολοττὸς δὲ τρίμακρος.**

τριμάμμη (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ προμάμμη **τῶν** γονέων : Θεοφίλ.'Ινστιτ.3,6,131.

τριμάχιον (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν **ἵππουρις βλ.λ.** : ΨΔιοσκ.4,46.

τριμελής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ συνιστάμενος, ἐκ τριῶν μελῶν : Πλούτ.'Ηθ.1132D, - **τριμελὴς ἐπιτροπή, - τριμελὲς δικαστήριον.**

τριμέρεια (ἡ) μτγν. τὸ νὰ ἀποτελῆται **ἢ διαιρῆται** τι εἰς τρία μέρη : Πρόκλ.'Αλκ.74.

τριμερής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἐκ τριῶν μερῶν συγκείμενος, τριπλοῦς : 'Αριστλ.'Αρετ.I,2 **τριμερὴς ἡ ψυχή,** αὐτ.Τοπ.5,4,12, Διόδ.Σ I,11, Πλούτ.'Ηθ.874E **τριμερὴς φιλοσοφία,** αὐτ.1134B **νόμος τριμερὴς** (μελῳδία κατὰ τρεῖς τρόπους ἤτοι Δώριον, Φρύγιον καὶ Λύδιον ἐκτελουμένη) (ἰδ.γρ. τριμελής)· || νεώτ., ἐπίρρ. -**ῶς**· **2)** νεώτ. ἐπὶ ἄνθους, οὗ **τὰ** σπονδυλώματα πάντα ἀποτελοῦνται **ἀπὸ** τρία μόρια, οἷον τρία σέπαλα, τρία πέταλα **κτλ.**· **3)** **ὁμ.** ὁ **ὑπὸ** τριῶν μερῶν **συνομολογούμενος,** συναπτόμενος : **τρ- σύμβασις - συνθήκη - σύμφωνον.**

τριμερίζω μτγν. διαιρῶ εἰς τρία μέρη : **ΠΔ** Δευτ.19,3 **τριμεριεῖς τὰ ὅρια τῆς γῆς σου.**

τρίμερο (τὸ) δημ. συγκεκομμ. τ. τοῦ **τριήμερο,** νηστεία μὲ ἀποχὴν ἀπὸ πάσης τροφῆς ἐπὶ **τρεῖς** ἡμέρας, **ἀπὸ** τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας μέχρι τοῦ ἑσπερινοῦ τῆς Τετάρτης· **2)** κτ. πληθ. **τὰ τρίμερα** μνημόσυνον τελούμενον τὴν τρίτην ἡμέραν **ἀπὸ τοῦ** θανάτου τινός· **3)** τὸ φυτὸν κυκλάμινον.

τρίμερος-η-ο δημ. συγκεκομμ. τ. τοῦ τριήμερος βλ.λ., ὁ ἔχων ἡλικίαν ἢ διάρκειαν **τριῶν** ἡμερῶν· **2)** τὸ οὐδ. **τρίμερο** ὡς οὐσ. βλ.λ.

τριμετραῖος-α-ον μσν. ὁ περιέχων, **ὁ** χωρῶν τρία μέτρα : ΚΠορφ.'Εκθ.268A **ζυγοφλάσκια τριμετραῖα ζυγὰς η'.**

τριμετρία (ἡ) μσν. γραμμ. ἡ ἐκ τριῶν μέτρων **σύστασις,** τὸ νὰ **εἶναί** τι τρίμετρον : Τριχᾶς 8,15.

τρίμετρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ **στίχων,** ὁ ἐκ τριῶν συγκείμενος, **ἤτοι** ἐν μὲν τοῖς ἰαμβικοῖς, τροχαϊκοῖς καὶ ἀναπαιστικοῖς στίχοις ὁ συγκείμενος ἐκ τριῶν συζυγιῶν (διποδιῶν), ἐν δὲ τοῖς δακτυλικοῖς ὁ συγκείμενος ἐκ τριῶν ἁπλῶν ποδῶν, ὅθ. ὁ ἰαμβικὸς στίχος, ὁ ἔχων ἓξ πόδας, καλεῖται ὑπὸ τῶν Ἑλλήνων τρίμετρος ἴαμβος ('Ηρ.I,(2), ἐπειδὴ ἑκάστη διποδία ἔχει μίαν μόνον ἄρσιν : 'Ηρ.I, 174 ἡ **δὲ Πυθίη σφι . . χρᾷ ἐν τριμέτρῳ τόνῳ τάδε, - τρίμετρος στίχος**· || **ἔπη ἑξάμετρα καὶ τρίμετρα** δακτυλικὰ καὶ ἰαμβικά : Πλάτ.Νόμ.810E· || τὸ οὐδ. **τρίμετρον** ὡς οὐσ. στίχος ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν μετρικῶν ποδῶν, ἐκ τριῶν διποδιῶν, κατ' **ἐξοχὴν** δὲ ὁ ἰαμβικὸς στίχος : 'Αριστφ.Νεφ.642 **κάλλιστον μέτρον ἡγεῖ· πότερον τὸ τρίμετρον ἢ τὸ τετράμετρον,** 'Αριστλ.Ποιητ.I,8.

τριμηνία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. διάστημα τριῶν μηνῶν, τρίμηναν· **2)** συνεκδ. μίσθωμα ἢ ἀμοιβὴ ἀντιστοιχοῦσα εἰς μίαν τριμηνίαν : **θέλει νὰ πάρῃ μπραστὰ μιὰ τριμηνία.**

τριμηνιαῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ τρίμηνος βλ.λ.1), ὁ ἐκ τριῶν μηνῶν συγκείμενος : Θεόφρ.ΦΑῖτ.3,24,2, Διοσκ.2,107, Διογ.Λ.8,78 **τριμηνιαῖος δ' ὑπάρχων ἀπηνέχθη τῆς Σικελίας εἰς Μέγαρα·** 2) νεώτ. ὁ κατὰ τριμηνίαν γινόμενος : **τριμηνιαία ἐπιθεώρησις·** 3) όμ. ὁ ἔχων ἡλικίαν τριῶν μηνῶν.

τρίμηνος(-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ τριῶν μηνῶν ἀποτελούμενος, ὁ διαρκείας τριῶν μηνῶν : Σοφ.Τρ.164 **χρόνον προτάξας ὡς τρίμηνον ἡνίκα χώρα ἀπείη κἀνιαύσιον βεβώς,** - **τρίμηνος προθεσμία** - **διάρκεια·** || τὸ θηλ. **τρίμηνος** ὡς οὐσ. περίοδος τριῶν μηνῶν : Ἡρ.2,124 **ἐργάζοντο δὲ κατὰ δέκα μυριάδας ἀνθρώπων αἰεὶ τὴν τρίμηνον ἑκάστην·** || μτγν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. τρίμηνο ὡς οὐσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πολύβ.1, 38,6· || ἡ αἰτ. πληθ. τοῦ οὐδ. **τρίμηνα** ἐν ἐπιρρ.χρ.: Ἱππ.Ἀφ.1254 **τρίμηνα ἐκτιτρώσκειν·** 2) ὁ ἔχων ἡλικίαν τριῶν μηνῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 562b,29 **ὀχεύεσθαι καὶ γεννᾶν καὶ τρίμηνα ὄντα·** 3) **πυροὶ τρίμηνοι** σῖτος σπαρεὶς κατὰ τὸ ἔαρ, ὥστε νὰ ὡριμάζῃ ἐντὸς τριῶν μηνῶν : Φιλύλ.ἐν Αὔγῃ 2 **φέρων . . πυρῶν ἐκγόνους τριμήνων,** Θεόφρ.ΦΙ 8,1,4.

τριμιθιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν πιστακία ἢ τερέβινθος.

τρίμιθος (ἡ) σχόλ. τὸ φυτὸν τερέβινθος : Σχόλ. Νίκ.Θηρ.844 **καὶ τριμίθοιο νέον . . καρπόν.**

τριμίσκος Ἡσ. «Ἱμάτιον. Ἀσπένδιοι».

τριμίτινος-η-ον ποι. ὁ ἐκ τριῶν μίτων, κλωστῶν συγκείμενος, τρίκλωνος, τρίμιτος : Αἰσχ.ἀπ.331 **σὺ δὲ σπαθητοῖς τριμιτίνοις ὑφάσμασι,** Κρὰτ. ἐν Τόλμ.4 **ποδεῖα τριμίτινα.**

τριμίτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ **τρίμιτος** ἢ τρίμιτον : Πολυδ.6,165.

τρίμιτος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ὑφάσματος, ὁ ἐκ τριῶν μίτων, ἐκ τριῶν νημάτων ἀποτελούμενος : Λύσιππ.Βάκχ.3 **ἀλλὰ τρίμιτός ἐστι πῖλος·** 2) τὸ ἀρσ. τρίμιτος (ὁ) κ. τὸ οὐδ. **τρίμιτον** (τὸ) ὡς οὐσ. εἶδός τι ἐνδύματος ἐκ τριμιτίνου ὑφάσματος : Κρατῖν.Νεώτ.Ὀμφ.2 **ὑμεῖς δ' ἐὰν ἱππίακον ἢ τρίμιτον ἔχητε,** Πολυδ.7,78.

τρῖμμα-ατος (τρίβω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐσφ. γρ. κ. **τρίμμα** πᾶν ὅ,τι εἶναι τριμμένον, ὅθ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ἐπίτριπτος, πεπειραμένος, πανοῦργος, διαβολεμένος ἄνθρωπος : Ἀριστφ.Νεφ.260 **λέγειν γενήσει τρῖμμα, κρόταλον, παιπάλη** (σχόλ. «γεννήσει τετριμμένος ἐν λόγοις, ἱκανὸς καὶ δεινὸς ἔσει λέγειν»), αὐτ.Ὀρν.430· 2) νεώτ. κ. δημ. τὸ διὰ τριβῆς μεταβληθὲν εἰς μικρότατα μέρη, θρύμμα, θρύφαλο : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 76,7 **νὰ φτιάσῃ ἀπὸ τὰ τρίμματα ἄλλη πλάση,** - **τρίμματα φωμιοῦ** - **καπνοῦ,** - **τοῦ 'πεσε τὸ ποτήρι κι ἔγινε τρίμματα·** || δημ. **ἕνα τρίμμα** ἐλάχιστόν τι· 3) πόμα, ποτόν τι ἐκ τετριμμένων ἀρωμάτων πεποιημένον ἢ εἶδός τι μυττωτοῦ· Ἀθήν.1,31Ε «ἐχρῶντο δὲ οἱ ἀρχαῖοι καὶ πόματί τινι ἐξ ἀρωμάτων κατασκευαζομένῳ, ὃ ἐκάλουν τρῖμμα» : Ἀλεξ.2 **τρῖμμ' διειμένον ὄξει,** Σωτάδ.Ἐγκλειομ.1,4 **τὴν δὲ λοιπὴν γρυμέαν ἕφω ποιήσας τρῖμμα συκαμίνινον,** Ἀξιόν.Φιλευριπ.1,8 **χλωρῷ τρίμματι βρέξας·** 4) εἶδός τι ἐμβάμματος ἐκ διαφόρων καρυκευμάτων : Ἀρχέστρ.π.Ἀθήν. 7,310· 5) Ἡσ. «πέμμα τι καλῶς κατεσκευασμένον»· 6) μσν. τρῖφις βλ.λ. : Ἰω.Νηστ.1928D.

τριμμάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τρῖμμα βλ.λ.3) : Σωτάδ. ἐν Ἐγκλειομ.1,17, Δίφιλ.Ζωγρ.1.

τριμματολογῶ-έω Ἐπιγρ. ποιῶ διὰ τῆς τριβῆς λείαν τὴν ἐπιφάνειαν τῶν λίθων : Ἐπιγρ.Λεβαδείας.

τριμμός ὁ ἦχος ὃν παράγουσι πρίονες τρίβοντές τι : Πλούτ.Ἠθ.654F **τὸν δὲ ὄρθρον κατέχουσι κτύποι ῥαιστήρων καὶ τριμμοὶ πριόνων** (δ.ἀνάγν. τρισμοί)· 2) τρίβος, συχναζομένη ὁδός : Ξεν. Κυν.3,7 **φαῦλαι δὲ αἱ οὐκ ἀπαλλαττόμεναι ἐκ τῶν τριμμῶν,** Δίων Κ 56,20, Αἰλ.ΖΙ 13,24.

τριμναῖος-α-ον μτγν. **ὁ ἔχων βάρος ἢ ἀξίαν** τριῶν μνῶν : Πολυδ.6,165.

τρίμνους-ουν (μνᾶ) μτγν. ὁ τριμναῖος : Πολυδ.6,165.

τρίμνως (ὁ) Σουΐδ. «νόμισμα ἀξίας τριῶν μνῶν».

τριμόδιον (τὸ) μσν. σύνολον τριῶν μοδίων : Μαλάλ.1 278,15.

τριμοιρία (ἡ) . τριπλοῦν μερίδιον, τριπλοῦς μισθός : Ξεν.Ἑλλ.6,1,6 **τιμᾷ τοὺς μὲν διμοιρίαις, τοὺς δὲ τριμοιρίαις,** Λουκ.Τίμ.57.

τριμοιριαῖος-α-ον μτγν. ὁ συμποσούμενος εἰς τρία τέταρτα : Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.26 **ἐφ' ἓν μέρος διμοιριαῖον αὐτῶν τὸ μῆκος προερχέσθω, ἐφ' ἓν δὲ τριμοιριαῖον.**

τριμοιρίτης (ὁ) μτγν. ὁ λαμβάνων τρία μερίδια : Λουκ.ΖΤραγ.48 **ἴδοις ἂν τὸν μὲν** (τῶν ναυτῶν) **ἀργὸν καὶ ἄτεχνον καὶ ἄτολμον πρὸς τὰ ἔργα διμοιρίτην καὶ τριμοιρίτην.**

τρίμοιρος-ον ὁ ἐκ τριῶν μοιρῶν, τριῶν τεμαχίων συγκείμενος, τριπλοῦς : Αἰσχ.Ἀγ.872 **τρίμοιρον χλαῖναν ἐξηύχει λαβών.**

τρίμορος-ον μτγν. ποι. ὁ τρίμοιρος βλ.λ. : Ὀρφ. Ἀργ.1054 **δισσαῖς ἐν τριμόροισι** (ἡμέραις).

τριμορφία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις τρίμορφος, τὸ νὰ ἐμφανίζεταί τις ὑπὸ τρεῖς διαφόρους μορφάς.

τριμορφισμός (ὁ) νεώτ. τὸ φαινόμενον, ἡ ἰδιότης τῆς τριμορφίας βλ.λ.

τριμορφοπρόσωπος-η-ο μσν. δημ. ὁ τρίμορφος : Λίβ.Ροδ.293 **Ἔρως τριμορφοπρόσωπος κάθεται εἰς τὸν θρόνον.**

τρίμορφος (-η)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τρεῖς μορφάς, ὁ ἐμφανιζόμενος ὑπὸ τρεῖς μορφάς : Χορικλ.Ἀλύσ.1 **δέσποιν' Ἑκάτη τριοδῖτι, τρίμορφε, τριπρόσωπε,** Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,95 **ἡ Βελλερεφόντου κατὰ θηρίου τοῦ τριμόρφου πάλαι στρατήγησις·** 2) ποι. κτ. πληθ. τρεῖς : Αἰσχ.Πρ.516 **Μοῖραι τρίμορφοι.**

τρίμυξος-ον (μύξα) ποι. ἐπὶ λύχνου, ὁ ἔχων τρεῖς θρυαλλίδας : Μεταγ.π.Πολυδ.6,103 **δίμυξον ἢ τρίμυξον, ὡς ἐμοὶ δοκεῖ.**

τρινάκι (τὸ) δημ. θρῖναξ βλ.λ.

τρίναξ-ακος (ἡ) (ἀκή) μτγν. ποι. θρῖναξ, ἐργαλεῖον γεωργικὸν ἔχον τρεῖς αἰχμάς : ΑΠ 6,104 **καὶ τρίνακας ξυλίνας χεῖρας ἀρουροπόνων.**

τρίνευρος-ον νεώτ. ἐπὶ φύλλων φυτῶν, ὁ ἔχων τρία νεῦρα, τριπλῆν νεύρωσιν.

τρινήσαρχος (ὁ) μσν. ὁ ἄρχων ἢ κύριος τριῶν νήσων : Τζέτζ.Χιλ.2,328 **βοῦς . . τοῦ τρινησάρχου ταύτου** (τοῦ Γηρυόνου).

τρινομῶ-έω μσν. ἔχω τρία νομίσματα : Στουδ. Θεόδ.536C **εἰ μὲν τρινομεῖτε.**

τρινύκτιον (τὸ) (νύξ) γλωσσ. χρονικὸν διάστημα τριῶν νυκτῶν.

τρίνυκτον (τὸ) γλωσσ. τὸ τρινύκτιον βλ.λ.

τριξᾶς-ᾶντος (ὁ) μτγν. σικελικὸν νόμισμα ἀξίας τριῶν χαλκῶν : Πολυδ.9,81.

τρίξεστον (τὸ) γλωσσ. σύνολον τριῶν ξεστῶν, μέτρον χωροῦν τρεῖς ξέστας.

τρίξεστον ξύλον (τὸ) μσν. ὁ σταυρός : Φιλῆς : 1,22 (ἔκδ. Mi.).

τρίξιμο (τὸ) δημ. τριγμός, τὸ νὰ τρίζῃ τι : Σολωμ. Ἐθν. Ὕμν.44,4 **ἀκούω ξύλα, ἀκούω πελέκια, ἀκούω τρίξιμο δοντῶν,** - **τρίξιμο τῆς πόρτας.**

τριξός-ή-όν ἰων. προφ. τοῦ τρισσός βλ.λ. : Ἡρ. 1,171 **καὶ σφι τριξὰ ἐξευρήματα ἐγένετο,** αὐτ.9,86.

τρίο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἄκλ. μουσικὴ σύνθεσις διὰ τρία ὄργανα· 2) ὁμὰς τριῶν ἀτόμων ἐκτελούντων ὁμοῦ ᾆσμά τι ἢ χορόν τινα· 3) παιγνιόχαρτον φέρον τρὶς τὸ διακριτικὸν γνώρισμα τῆς φυλῆς του : **τὸ τρία κούπα.**

τριοβολιαῖος-ον ἐσφ.γρ. τοῦ τριωβολιαῖος βλ.λ.

τριοβολιμαῖος-ον ἐσφ.γρ. τοῦ τριωβολιμαῖος.

τριόβολον (τὸ) ἐσφ.γρ. τοῦ τριώβολον βλ.λ.

τριόγδοον (τὸ) Ἡσ. «μέτρον τι παρὰ Ταραντίνοις».
τριόδα (ἡ) δημ. κ. -όδι (τό) ἡ παιδιὰ τρίλιο βλ.λ.
τριοδεύω μσν. μαντεύομαι ἐν τριόδοις : Νικ. Θεσσ. ἐν Συντ.Καν.5,384.
τριοδήιος Ἐπιγρ. ὁ τριοδίτης, ἐν χρ. ὡς ἐπίθ. τῆς Κυβέλης ταυτιζομένης τῇ Ἀρτέμιδι τῇ τριοδίτιδι : Ἐπιγρ.Ρώμης **veneranda Cybeles triodeia signa.**
τριόδι δημ. ἡ τριόδα βλ.λ.
τριοδία (ἡ) μτγν. μέρος ἔνθα συναντῶνται τρεῖς ὁδοί, συμβολὴ τριῶν ὁδῶν, τριόδιον : ΑΒ 102,5.
τριόδιον (τὸ) ἡ τριοδία βλ.λ. : Ἰσοκρ.2,232.
τριοδίτης (ὁ) μτγν. κ. μσν., θηλ. τριοδῖτις-ιδος ὁ συχνάζων εἰς τὰς τριόδους, δθ. γεν. ἄνθρωπος ὀκνηρὸς καὶ χυδαῖος, ἄνθρωπος τῶν τριόδων· ΑΒ 309,5 «τριοδίτας τοὺς ἐν τῇ τριόδῳ διαλοιδορουμένους»· **2)** **τριοδῖτις σοβάς** ἡ τὰς τριόδους περιερχομένη : Φίλ.1,568· **3)** μσν. γεν. κοινός, χυδαῖος, πρόστυχος, τοῦ δρόμου : Τζέτζ.Χιλ. 12,513 **Μούσης τῆς τριοδίτιδος**· **4)** τὸ θηλ. **τριοδῖτις** ὡς ἐπίθ. τῆς Ἑκάτης, ὡς λατρευομένης ἐν τοῖς τριόδοις : Χορικλ.Ἀλύσ.Ι **δέσποιν' Ἑκάτη τριοδῖτι, τρίμορφε, τριπρόσωπε,** Πλούτ.Ἠθ.937Ε.
τριοδοντία (ἡ) ἡ διὰ τριόδοντος, διὰ τριαίνης ἁλιεία, φάρεμα μὲ κομάκι : Πλάτ.Σοφ.220Ε **διὰ τὸ τοῖς τριόδουσι οὕτω μάλιστα χρῆσθαι, τριοδοντία τις, οἶμαι, κέκληται.**
τριοδοντική (ἡ) (τέχνη) μτγν. ἡ τριοδοντία βλ.λ. : Πολυδ.7,139.
τριοδόντιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ τριόδους.
τρίοδος (ἡ) κ. νεώτ. τριαδία, τὸ μέρος, ἔνθα συναντῶνται τρεῖς ὁδοί, τρίστρατα : Θέογν.907, Πίνδ.Π 11,38 **κατ' ἀμευσίπορον τρίοδον ἐδινήθην,** Αἰσχ.ἀπ.171 **τροχήλατος σχιστῆς κελεύθου τρίοδος,** Φερεκρ.Πέρσ.1,3, Ἀριστφ.ἀπ.23· ‖ ἐν τριόδοις ἐλατρεύετο καὶ ἡ Ἑκάτη, ἐξ οὗ καὶ ἡ προσωνυμία αὐτῆς ὡς τριοδίτιδος : Σοφ.ἀπ.48, Θεόκρ.2,36 **ἁ θεὸς τριόδαισι**· ‖ συχν. αἱ τρίοδοι ἦσαν μέρη εἰς ἃ ἐσύχναζον οἱ προλέγοντες τὴν τύχην καὶ οἱ ὀκνηροὶ τῶν πολιτῶν : Θεόφρ.Χαρ.16, Ἀριστείδ.1,259· **2)** δθ. φρ. **οἷος ἐκ τριόδου ἄνθρωπος** χυδαῖος : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.16· ‖ νεώτ. **ἄνθρωπος τῶν τριόδων** ἄνθρωπος τοῦ δρόμου, πρόστυχος, ἀγοραῖος, χυδαῖος· ‖ **λοιδορίαι ἐκ τριόδων** χυδαῖοι, ἀγοραῖαι, πρόστυχοι : Δίων Κ 46,4 **λοιδορίαι ἐξ ἐργαστηρίων καὶ τριόδων**· ‖ νεώτ. **φῆμαι τῶν τριόδων** ἀδέσποτοι φῆμαι· **3)** δμ. μτφ. ἡ λ. ἐπὶ ἀνθρώπων ἐν ἀμφιβολίᾳ ὄντων, μὴ γινωσκόντων τί νὰ πράξωσι : Θέογν.907 **ἐν τριόδῳ δ' ἕστηκα,** Πλάτ.Νόμ.799C **στὰς . . . ὥσπερ ἐν τριόδῳ γενόμενος.**
τριόδους-οντος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων τρεῖς ὀδόντας, τρεῖς περόνας : ΠΔ Βασ.1,2,13 **κρεάγρα τριόδους ἐν τῇ χειρὶ αὐτῆς**· **2)** τριόδους (ὁ) ὡς οὐσ. ἡ τρίαινα βλ.λ. : Πίνδ.Ο 9,30, αὐτ.Ι 7(8),35, Βακχ.20,2 **Ποσειδάνιον ὡς . . τριόδοντα**· **3)** κάμαξ τριόδους πρὸς διαλόγχευσιν ἰχθύων, ὀκταπόδων κττ. : Πλάτ.Σοφ.220C, αὐτ.Ε **διὰ τὸ τριόδουσιν οὕτω μάλιστα χρῆσθαι,** Ἀριστλ.ἀπ.317· **4)** ἐργαλεῖον χειρουργικόν : ΑΠ 11,126· **5)** τριγωνικὸν σχῆμα : Ἀγάθων π. Ἀθήν.8,454D **ἔπειτα τριόδους πλάγιος ἦν προσκείμενος.**
τριοειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ πρὸς τρία, **ὁ ἐν τρισὶν εἴδεσιν ὅμοιος** : Πορφ.Πυθ.84.
τριόζη (ἡ) νεώτ. χημ. μονοσακχαρίτης περιέχων ἐν τῷ μορίῳ αὐτοῦ τρία ἄτομα ὀξυγόνου.
τρίοζος-ον ὁ ἔχων τρεῖς ὄζους, τρεῖς κλῶνας, τρίκλωνος : Θεόφρ.Φ1 1,1,8 **οἱ ὄζοι δι' ἴσου τε καὶ κατ' ἀριθμὸν ἴσοι καθάπερ τῶν τριόζων.**
τρίοικος-ον νεώτ. βοταν. ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἔχων συγχρόνως ἄρρενα, θήλεα καὶ ἀρρενοθήλεα ἄνθη.
τριοῖσι ἐπ. δοτ. τοῦ τρεῖς βλ.λ.
τριόκοκκα (τὰ) γλωσσ. τὰ μέσπιλα, μούσμουλα.
τριολέτο (τὸ) (γαλλ.) δημ. τὸ μουσικὸν τρίηχον.
τριολύμπιος-ον ὁ τρὶς ἐν Ὀλυμπίοις νικήσας : Σοφ.ἀπ. π. Ἡσ.
τριοξίδιον (τὸ) νεώτ., χημ. κ. τριτ- ὀξίδιον περιέχον ἐν τῷ μορίῳ αὐτοῦ τρία ἄτομα ὀξυγόνου.
τριόπης (ὁ) νεώτ., ναυτ. κ. τρίοπον (τὸ) ξύλινον φακοειδὲς σκεῦος μὲ τρεῖς ὀπάς, δι' ὧν διέρχεται τὸ ἐντόνιον παντὸς ἐπιτόνου, καρπούζι.
τριοπίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «τριόφθαλμος· εἶναι ζῷον ὅμοιον ἀκρίδι· καὶ περιτραχήλιον τρεῖς ἔχον ὀφθαλμοὺς ὑαλοῦς».
τρίοπον (τὸ) νεώτ. ναυτ. ὁ τριόπης βλ.λ.
τριόργυιος-ον ἐσφ. γρ. τοῦ τριώρυγος βλ.λ.
τριορία (ἡ) γλωσσ. τὰ τρία ὅρια.
τριόρχης (ὁ) ὁ ἔχων τρεῖς ὄρχεις, δθ. μτφ. ὁ λίαν ἀσελγής, λάγνος : Τίμαιος π. Πολύβ.12,15,2· **2)** εἶδός τι ἱέρακος ἢ ἰκτίνου : Ἀριστλ.Ὄρν.1181 **κερχνῄς, τριόρχης, γύψ, κύμινδις, ἀετός,** αὐτ. Σφ.1534, Ἀριστλ.ΖΙ 8,3,1, αὐτ.9,1,16· **3)** μτγν. τὸ φυτὸν κενταυρίς : Πλίν.Φ1 25,6.
τρίορχος (ὁ) ὁ τριόρχης βλ.λ.2) : Σιμων.8 **ἐρωδιὸς γὰρ ἔγχελυν μαιανδρίην τρίοχον εὑρὼν ἐσθίοντ' ἀφείλετο,** Ἀριστφ.Ὄρν.1206 **ταυτηνί τις οὐ ξυλλήψεται ἀναπτάμενος τρίορχος;.**
τριοτό ἠχός τις κατὰ μίμησιν τῆς φωνῆς πτηνοῦ : Ἀριστφ.Ὄρν.243 **τριοτό, τριοτὸ τοτοβρίξ**
τριόττης (ὁ) Φώτ. «ἡ τριοττίς».
τριόττιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τριοττίς, **ἁ.** τριοπίς βλ.λ. : Εὐστ.976,36.
τριοττίς-ίδος (ἡ) μσν. περιτραχήλιον ἢ ἐνώτιον κόσμημα τρεῖς ἔχον ὀπὰς ἢ πολυτίμους ὀφθαλμοειδεῖς λίθους κρεμομένους : Εὐστ.976,36.
τριούγκιον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. μσν. βάρος ἢ νόμισμα βάρους τριῶν οὐγκιῶν : Θεοφίλ.Ἰνστ.2,22,548, Παχυμ.Γ 2,21 **διούγκια χρυσοῦ καὶ τριούνκια.**
τρίουλον (τὸ) γλῶσσ. ἡ ἀσφάλτη.
τριουμβιρατορία (ἡ) (λατ.) μσν. κ. **τριουμβιρίς** (Μαλάλ.) 214, αὐτ.218) ἡ ἐν Ρώμῃ ἀρχὴ τῶν τριῶν ἀνδρῶν, τριανδρία : Πασχ.Χρον.354, αὐτ.366.
τριουμβιράτωρ-ορος (ὁ) (λατ.) μσν. τριάρχης, εἷς ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἐν Ρώμῃ τριανδρίας, τῆς τριουμβιρίας : Πασχ.Χρον.354, Μαλάλ.1 214.
τριουμβιρία (ἡ) (λατ.) μσν. ἡ τριουμβιρατορία βλ.λ. : Μαλάλ.1 218.
τριουμφάλιος-ον (λατ.) μσν. θριαμβευτικός Ἰω.Λυδ.Ρωμ.166,15.
τρίουρος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς οὐράς.
τριούσιος-ον μσν. ὁ ἐκ τριῶν οὐσιῶν συγκείμενος : Εὐστ. ἐν Mai.Spicil.5,371.
τριοῦχος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς, **ἢ** τρία : Δαμάσκ. ἐν ΑΒ 1425.
τριόφθαλμος-ον ὁ ἔχων τρεῖς ὀφθαλμούς : Χρησμ.π.Ἀπολλδ.2,8,3, Πλούτ.Ἠθ.520C **τοὺς τριοφθάλμους καὶ τοὺς στρουθοκεφάλους καταμανθάνοντες καὶ ζητοῦντες**· **2)** τὸ ἀρσ. τριόφθαλμος ὡς οὐσ. ὄνομα πολυτίμου λίθου : Πλίν.Φ1 37,11
τριόφ Ἡσ. «ὁ ὑπὸ τῶν Πυθαγορικῶν ἐν Δελφοῖς τρίπους».
τριπαγισμός (ὁ) μσν. σελὶς διῃρημένη **ἢ** περιέχουσα τρεῖς στήλας : Τζέτζ.Χιλ.9,291.
τριπαθής-οῦς-ές μσν. πολυπαθής, τριδύστηνος : Νικήτ.Εὐγ.6,171.
τριπαία (ἡ) ποι. ἡ τροπαία : Σοφ.ἀπ.950· **2)** Φώτ «ἐναντία πνοή».
τρίπαις-παιδος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς παῖδας : Πλούτ.Νομ.10 **τἆλλα πράττειν** ἄνευ προστάτου **διαγούσας, ὥσπερ αἱ τρίπαιδες,** αὐτ.Ἠθ.493Ε (δ.ἀνάγν. τριπαιδίας).
τρίπαλαι ἐπίρρ. ἀπὸ πολλοῦ, ἀπὸ πλείστου χρόνου : Ἀριστφ.Ἱππ.1153 **ὦ Δῆμ', ἐγὼ** μέντοι **παρεσκευασμένος τρίπαλαι κάθημαι,** Λουκ.Λεξιφ.2.

τριπάλαιος-α-ον ὁ λίαν παλαιός, παμπάλαιος, πανάρχαιος : ΑΒ 64.
τριπαλαιστιαῖος-ον μτγν. ὁ τριπάλαιστος βλ.λ.: Ἀθήν.Μηχ.6Β **πλάτος τριπαλαιστιαῖον.**
τριπάλαιστος ὁ ἔχων ἔκτασιν τριῶν παλαμῶν : Ἡρ.1,50 **ἐπὶ δὲ τὰ βραχύτερα τριπάλαιστα, ὕψος δὲ παλαιστιαῖα** [δ.γρ. τριπάλαστα].
τριπάλαστος-ον δ.γρ. τοῦ τριπάλαιστος βλ.λ.
τρίπαλτος-ον [πάλλω] ποι. ὁ τρὶς ἤτοι σφοδρῶς παλθείς, ἀνασεισθείς, πολυόρμητος, πολυκίνητος, σφοδρότατος : Αἰσχ.Ἑπτ.985 **δίυγρα τριπάλτων πημάτων.**
τριπάνουργος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἤτοι ὁ λίαν πανοῦργος : ΑΠ 12,57 **τὸν τριπάνουργον ἔρωτα.**
τρίπαππος [ὁ] γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ πρὸ τοῦ προπάππου, ὁ πάππος τοῦ πάππου, ὁ πρόπαππος τῶν γονέων.
τριπάρθενος-ον ποι. ὁ ἐκ τριῶν παρθένων συγκείμενος : Εὐρ.ἀπ.259 **ζεῦγος τριπάρθενον** [Ἡσ. «Εὐριπίδης Ἐρεχθεῖ . . καταχρηστικῶς ἐπὶ τριῶν τὸ ζεῦγος ἔθηκε»].
τριπάροδος-ον μτγν. ὁ τρεῖς παρόδους, τρία περάσματα ἔχων, ὁ τριπλῆν πάροδον ἢ εἴσοδον ἔχων : Μοσχ. π. Ἀθήν.5,207C **ἦν δὲ ἡ ναῦς τῇ μὲν κατασκευῇ εἰκόσορος, τριπάροδος δέ.**
τριπάτορες [οἱ] οἱ πρόπαπποι ἢ οἱ πρῶτοι ἀρχηγέται· ΑΒ 307,16 **«οἱ** μὲν τοὺς πρώτους ἀρχηγέτας, οἱ δὲ τρίτους ἀπὸ τοῦ πατρός, ὅπερ ἐστὶ προπάππους**».**
τρίπατος-η-ο μσν. κ. δημ. ἐπὶ οἰκοδομημάτων, ὁ ἔχων τρία πατώματα, τριώροφος : Μιχ.Ἀτταλ. ἐν Σάθ.1,10 **τοῦ τριπάτου κουβουκλείου τοῦ ἔχοντος κάτω τὸν ὀνόμυλον.**
τρίπατρος-ον [πατήρ] μτγν. ποι. **ὁ** ἔχων τρεῖς πατέρας, ὁ ὢν υἱὸς τριῶν πατέρων : Λυκόφρ.328 **τριπάτρου σφαγάνῳ Κανδάονος** [σχόλ. «ἐπειδὴ ὁ Ὠρίων [Κανδάων] Διὸς καὶ Ποσειδῶνος καὶ Ἀπόλλωνος ἦν παῖς»].
τριπάχυιος-αν ὁ τρὶς παχυνθείς, τρὶς καταπιὼν ἢ φαγών, ἐπίθ. τοῦ δαίμονος τῶν Ἀτρειδῶν [πιθ. διὰ τὰς τρεῖς δυστυχίας, **ἃς** αὐτοῖς ἐπήνεγκε, μνημονευομένας ἐν Αἰσχ.Χο.1055-74] : αὐτ.Ἀγ.1476 **νῦν δ' ὤρθωσας στόματος γνώμην τὸν τριπάχυιον δαίμονα γέννης τῆσδε κικλήσκων** [διόρθ. τριπάχυντον]· πρβλ.αὐτ.Ἑπτ.771.
τριπάχυντος-ον διόρθ. τοῦ τριπάχυιος ἐν Αἰσχ. Ἀγ.1476.
τριπέδικλον [τὸ] μτγν. βοτάνη τις, πιθ. **τὸ** πράσιον βλ.λ. : Διοσκ.3,109.
τρίπεδος-ον μτγν. ὁ ἔχων μῆκος τριῶν ποδῶν : Πολύβ.6,22,2 **διάμετρον τρίπεδον.**
τριπέδων-ωνος [ὁ,ἡ] [πέδη] μσν. δοῦλος τρὶς δεσμευθεὶς ἢ ὁ πολλάκις πεδηθεὶς κακοῦργος δοῦλος : Εὐστ.1542,49.
τρίπεζα [ἡ] Ἡσ. **«**τράπεζα, Βοιωτοί**».**
τριπέμπελος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τρὶς πέμπελος, παλίμπαις **ἐκ** τοῦ γήρατος : Πλούτ.Ἠθ.1071C, ΚΜανασσ.Χρον.3837, αὐτ.4011, Εὐμάθ.410.
τριπενθημιμερές-οῦς [τὸ] γένος ἰδίας τινὸς στιχουργίας, ὃ καὶ τρισύνθετον ἐκάλουν οἱ μετρικοί : Ἡφαιστ.91,6 **γίνεται δὲ καὶ τριπενθημιμερὲς ἐκ τούτων τὸ καλούμενον Πλατωνικόν.**
τριπέρυσι ἐπίρρ. μτγν. πρὸ ἐτῶν : Πολυδ.6,166 τρίπαλαι· **τὸ γὰρ τριπέρυσιν ἠρέμα φορτικόν.**
τριπέταλος-ον νεώτ. **ἐπὶ** κάλυκος ἄνθους, **ὁ** ἔχων τρία πέταλα.
τριπέτηλος-ον ἰων. προφ. τοῦ τριπέταλος, ὁ ἔχων τρία πέταλα ἢ τρία φύλλα : Ὕμν.Ἑρμ.530 **ῥάβδον χρυσείην τριπέτηλον· 2)** μτγν. **τὸ** τριπέτηλον ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν τρίφυλλον, **τὸ** τριφύλλι : Καλλ.Δήμ.165 **ὠκύθοον τριπέτηλον,** αὐτ.ἀπ.334, Νικ.Θηρ.522, αὐτ.907.
τριπετής-οῦς-ές μτγν. ὁ εἰς τρία ἐσχισμένος, ὁ διῃρημένος τριχῇ, τρίπτυχος : Νικ.Ἀλεξ.447 **τριπετῆ πόσιν σύκων** [ποτόν τι ἐκ σύκων ἀπεξηραμμένων καὶ εἰς τρία τεμάχια κεκομμένων].
τρίπηδος-ον μσν. ὁ τρίπαδος : Ἱππιατρ.35 **δρόμος τρίπηδος** [ἐπὶ τοῦ καλπασμοῦ τοῦ ἵππου].
τριπήχης-ους-ες μτγν. δ. τ. τοῦ τρίπηχυς βλ.λ. : Ἀρκάδ.27,26 **πῆχυς, τριπήχης, τετραπήχης,** Χοιροβ.Ὀνομ.1,55,31.
τρίπηχυς-εος-υ κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων μῆκος ἢ ὕψος τριῶν πήχεων : Ἡσίοδ.Ἔργ.421 **τρίπηχυς ὕπερος,** Ἡροδ.4,192 **κροκόδειλοι ὅσον τε τριπήχεες χερσαῖοι,** Εὐρ.Κύκλ.235, Φιλῆς 320,59 **τρίπηχυς τάφος·** ‖ κ. μτφ. : Κράτ.Λαμ.2 **ἔπη τριπήχη θετταλικῶς τετμημένα.**
τριπιθήκινος-η-ον μτγν. ὁ ὅλως πιθηκοειδής : ΑΠ 11,196 **ῥύγχος ἔχουσα Βιτὼ τριπιθήκινον.**
τριπλά ἐπίρρ. δημ. εἰς τριπλασίαν ποσότητα.
τριπλανής-οῦς-ές πολυπλανής, πολυπλάνητος : Λυκόφρ.846 **τριπλανοῦς ποδηγίας** [σχόλ. «πεπλανημέναι γὰρ αἱ τρεῖς (Γοργόνες) ἐποδήγουν ἀλλήλας ἐναλλάξ, ἕνα ἔχουσαι ὀφθαλμόν . . »].
τριπλάνο(ν) [τὸ] νεώτ. κ. δημ. ἀεροπλάνον **μὲ** τρία ἀλληλοϋπερκείμενα ἐπίπεδα πτερύγων.
τρίπλαξ-ακος [ὁ,ἡ] τριπλοῦς, τρίπτυχος : Ἰλ.Σ 480 **περὶ δ' ἄντυγα βάλλε φαεινὴν τρίπλακα, μαρμαρέην** [σχόλ. «τρισὶ πλαξὶ τετυγμένην»].
τριπλασιάζω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **(ἐ)**τριπλασίασα, παθ. ἀόρ. δημ. **(ἐ)τριπλασιάστηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τριπλασιασμένος,** πολλαπλασιάζω ἐπὶ τρία, καθιστῶ τι κατὰ τρεῖς φορὰς μεγαλύτερον **ἢ** πλειότερον : Πλούτ.Ἠθ.1028Β, Ἀπολλόδ.2,4,8,1 **Ζεὺς . . τὴν μίαν τριπλασιάσας νύκτα,** Διον.Ἀρεοπ.286, Βρυένν.Ἁρμον.492D **τριπλασιάσθηκε ἡ περιουσία** του.
τριπλασιασμός [ὁ] μτγν., μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπὶ τρία πολλαπλασιασμὸς ποσοῦ τινος : Πλούτ. Ἠθ.1028C, Μεθόδ.406, Ἀνδρ.Κρ.21.
τριπλασιεπιδιμερής-οῦς-ές μτγν. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ δύο τρίτα φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου τινός : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τριπλασιεπίπεμπτος-ον μτγν. ἐπὶ ἀριθμοῦ, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ ἓν πέμπτον φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,25.
τριπλασιεπιτέταρτος-ον μτγν. **ἐπὶ** ἀριθμῶν, **ὁ** κατὰ τρεῖς καὶ ἓν τέταρτον φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τριπλασιεπιτετραμερής-οῦς-ές μτγν. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ τέσσαρα πέμπτα φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,23.
τριπλασιεπιτριμερής-οῦς-ές μτγν. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ τρία τέταρτα φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,23.
τριπλασιεπίτριτος-ον μτγν. **ἐπὶ** ἀριθμῶν, **ὁ** κατὰ τρεῖς καὶ ἓν τρίτον φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τριπλασιεφέβδομος-ον μσν. **ἐπὶ ἀριθμῶν,** μεγεθῶν, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ ἓν ἕβδομον φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου : Πληθ.Γ Περὶ Σχήμ.Γῆς 105.
τριπλασιεφήμισυς-εος-υ μτγν. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ κατὰ τρεῖς καὶ ἓν δεύτερον φορὰς μεγαλύτερος ἄλλου τινός : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,22.
τριπλάσιος-(α-ο(ν) κ. νεώτ., δημ. θηλ. **τριπλάσια,** ἐπὶ ἀριθμῶν, μεγεθῶν, ποσοτήτων, **ὁ** κατὰ τρεῖς φορὰς μεγαλύτερος, μτ. γενικ. συγκρ. : Ἀριστοφ. Ἀχ.88, Πλάτ.Νόμ.756D **ζημιοῦσθαι . . τριπλασίᾳ τῆς πρώτης ζημίας,** αὐτ.Πολ.422C· ‖ ὁμ. μτ προτ. ἀποτελούσης τὸν β' ὅρον τῆς συγκρίσεως : Δημ.1048 **τούτων τριπλασίας τιμῆς ἢ πρότερον διατιθέμενοι·** κ. ἀπολ. : Ξεν.Ἀν.7,4,21 **ἤδη δὲ εἶχε καὶ τριπλασίαν δύναμιν ὁ Σεύθης** [ἐνν. τῆς προτέρας], Πλάτ.Τίμ.36Α· **2) τὸ οὐδ. τριπλά-**

σιον (τὸ) ὡς οὐσ. **ποσότης** τρὶς μεγαλυτ**έρα** (ἀντίθ. τριτημόριον) : Ἀριστλ.Μεταφ 4,15,1· **3)** ὁμ. τὸ οὐδ. ἐν ἐπιρρ. χρ. τρὶς τόσον, ὅσον . . : Ἀριστφ. Ἱππ.285 τριπλάσιον **κεκράξομαί σου**· προλ. αὐτ. 718· ‖ δημ. ὁμ. τὸ οὐδ. ἐν ἐπιρρ. χρ. ἐνάρθρως : **στὴ μοιρασιὰ πῆρε τὸ τριπλάσιο ἀπὸ μένα.**

τριπλασιότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ τριπλασίου βλ.λ. : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.2,5.

τριπλασίων-ονος-ον μτγν. ἐπὶ ποσῶν, ἀριθμῶν, μεγεθῶν, τριπλάσιος : Ἀρχιμ.Κύκλ.519C **τᾶς διαμέτρου τοῦ κόσμου . . τριπλασίων,** αὐτ.540.542, ΠΔ Σοφ.Σειρ.43,4 (δ.γρ. **ἀντὶ** τριπλασίως), Φίλ.2,39.

τριπλασίως ἐπίρρ. σχόλ., μτγν. κ. νεώτ. εἰς τριπλασίαν ποσότητα ἢ ἔντασιν, εἰς τριπλάσιον μέγεθος : Σχόλ.Ἰλ.Φ 80, ΠΔ Σοφ.Σειρ.43,4 **τριπλασίως ἥλιος ἐκκαίων ὄρη** (δ.γρ.).

τρίπλεθρος-ον ὁ ἔχων εὖρος τριῶν πλέθρων, ὁ εἰς ἔκτασιν ἢ ἀπόστασιν τριῶν πλέθρων ἐξικνούμενος : Πλάτ.Κριτί.115D, Ξεν.Ἀν.5,6,9 **ἥξετε ἐπὶ . . Ἶριν, τρίπλεθρον ὡσαύτως,** Διόδ.Σ 17,7.

τριπλεκής-οῦς-**ές** μτγν. ὁ ἐκ τριῶν μερῶν συμπεπλεγμένος, τρίπλοκος, τριπλοῦς : Σωρ.Γυν.Παθ. 212,5, Γρηγ.Νύσσ.3,1001C.

τρίπλευρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς πλευράς : Στράβ.5,1,2 **οὕτω δὲ τετράπλευρον μᾶλλον ἢ τρίπλευρον φαίη τις ἂν τὸ σχῆμα**· ‖ ὁ ἐκ τριῶν πλευρῶν : Μάξ.Καταρχ.52 μὴ **τρίπλευραν ἔχωσι σεληναίης** ἀμαρυγήν· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. μαθημ. **ἐν τῇ γεωμετρίᾳ** τὸ σχῆμα τὸ ἀποτελούμενον **ἐκ** τριῶν σημείων καὶ ἐκ τριῶν γραμμῶν **συνδεουσῶν** τὰ σημεῖα ταῦτα ἀνὰ δύο καὶ μὴ ἐχουσῶν πλὴν τούτων ἄλλα κοινὰ σημεῖα : **εὐθύγραμμον - σφαιρικὸν τρίπλευρον.**

τριπλῇ ἡ δοτ. θηλ. τοῦ τριπλοῦς βλ.λ. ἐν ἐπιρρ. χρ. εἰς τριπλασίαν ποσότητα : Ἰλ.Α 128 **Ἀχαιοὶ τριπλῇ τετραπλῇ τ᾽ ἀποτίσομεν,** Λουκ.Ψευδολ.32.

τριπληγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἡμιπληγία, ἡ συνοδευομένη καὶ ὑπὸ παραλύσεως ἑνὸς ἄκρου τοῦ ἀντιθέτου πλευροῦ.

τριπλιάζω δημ. τριπλασιάζω βλ.λ.

τριπλόη (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ τριπλοῦ, τὸ τριπλάσιο : Δαμάσκ. ἐν Ἀνεκδ.Wolf.3,230.

τριπλοκία (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ τριπλεκοῦς, τοῦ τριπλόκου βλ.λς, ἡ τριπλῆ φύσις : Γαλ.2,367 **Ἐρασίστρατος δὲ ὡς . . στοιχεῖα ὅλου σώματος ὑποτιθέμενος τὴν τριπλοκίαν τῶν ἀγγείων.**

τρίπλοκος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἐκ τριῶν μερῶν πεπλεγμένος, πρβλ. τριπλεκής : Εὐστ.Πον.126,44 **τριπλόκῳ σχοινίῳ**· ‖ κ. μτφ. : Βί.Ἁγ.Συγκλητικῆς 213C **τῇ κεφαλῇ περιθῶμεν τὸν τρίπλοκον στέφανον, πίστιν, ἐλπίδα καὶ ἀγάπην**· **2)** γεν. ὁ ἐκ τριῶν μερῶν ἀπαρτιζόμενος, τριπλοῦς, τριμερής : Ἰω.Χρυσ.6,731,17 **ὥσπερ σειράν** τινα ἁγίαν **καὶ ζῶσαν ἐκ τριπλόκου δυνάμεως εἰσ**ήγαγεν.

τριπλός-ή-ό δημ. τριπλοῦς, τριπλάσιος.

τριπλότυπος-ον **νεώτ.** ὁ εἰς τριπλοῦν τύπον, ὁ **εἰς** τρία ἀντίτυπα ἐκδιδόμενος : **τριπλότυπος ἀπόδειξις**· **2)** τὸ οὐδ. **τριπλότυπον** ὡς οὐσ. βιβλίον ἀποδείξεων **μὲ** τρία δελτία· ‖ ὁμ. τὸ δελτίον **τὸ ἐκ** τούτου ἀποσπώμενον ὡς ἀπόδειξις.

τριπλοῦς-όος-ή-**οῦν** κ. νεώτ. ὁ ἐκ τριῶν μερῶν ἀποτελούμενος, ὁ τρὶς ἐπαναλαμβανόμενος : Πίνδ. Ο 9,2 **καλλίνικος ὁ τριπλόος** (ὁ ἐπινίκιος ὕμνος ὁ τρὶς ἐπαναλαμβανόμενος), Σοφ.ΟΤ 716 **ξένοι ποτὲ λῃσταὶ φονεύουσ᾽ ἐν τριπλαῖς ἁμαξιτοῖς** (ἐν τριόδῳ, σὲ τρίστρατο), αὐτ.730, αὐτ.800· ‖ εἰδ. **ὄνομα τριπλοῦν** σύνθετον ἐκ τριῶν : Ἀριστλ.Ποιητ.21,3· **2)** νεώτ. ὁ εἰς ὃν μετέχουν τρία μέρη : **τριπλῆ συμμαχία - συνεννόησις**· ‖ νεώτ. ἀστρον. **τριπλοῖ ἀστέρες σύστημα** ὀπτικὸν ἢ φυσικὸν ἐκ τριῶν ἀστέρων, **αἵτινες** ἢ ὡς εὑρισκόμενοι ἐπὶ τῆς αὐτῆς ὀπτικῆς ἀκτῖνος φαίνονται ἐγγὺς ἀλλήλων, ἢ περιστρέφονται περὶ τὸ κοινὸν αὐτῶν κέντρον βάρους· ‖ εἰδ. νεώτ. **ἅλμα τριπλοῦν** ἐν τῇ ἀγωνιστικῇ, ἅλμα εἰς μῆκος τρὶς ἐπαναλαμβανόμενον· **3)** ἡ δοτ. **τριπλῇ ἐν ἐπιρρ.** χρ. βλ.λ.

τριπλῶ-όω μτγν. κ. μσν. πολλαπλασιάζω **ἐπὶ** τρία, τριπλασιάζω : Σύμμ. εἰς ΠΔ Ἐκκλ.4,12, Ἀρκάδ.158,25, Μόσχ.1 3032Α.

τριπλώνω δημ. πολλαπλασιάζω ἐπὶ τρία, κάνω κάτι τρεῖς φορὲς μεγαλύτερο, περισσότερο, τριπλιάζω· **2)** πτύσσω, διπλώνω εἰς τρία.

τριπλωπία (ἡ) νεώτ. ὀφθαλμολ. μορφὴ **πολυωπίας** καθ᾽ ἣν τὸ ἀντικείμενον φαίνεται τριπλοῦν.

τριπλῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. εἰς τρία μέρη : Ἀριστλ. Φυτ.2,7,1, Ἡρωδιαν.Ἐπιμερ.134· **2)** κατὰ τρεῖς τρόπους, ὡς πρὸς τρεῖς ἀπόψεις, τριττῶς : **οἱ δημόσιοι ὑπάλληλοι ἐν τῇ ἀσκήσει τῶν καθηκόντων των εὐθύνονται τριπλῶς, ποινικῶς, ἀστικῶς καὶ πειθαρχικῶς.**

τριπόδειος-ον μτγν. ποι., Ἰων. **τριποδήιος** ὁ ἔχων τρεῖς πόδας : Καλλ.Δῆλ.90 **οὔπω μοι Πυθῶνι μέλει τριποδήιος ἕδρη**· ‖ ποι. θηλ. **τριποδηίς-ίδος** : Νόνν.Δ 9,256 **τριποδηίδι σύμπλοκον ἕδρῃ.**

τριποδήιος-ον Ἰων. τ. τοῦ τριπόδειος βλ.λ.

τριποδηίς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τριπόδειος βλ.λ.

τριποδηλάλος-ον μτγν. ὁ ἀπὸ τρίποδος λαλῶν, ὁ χρησμοδοτῶν, μάντις : Χριστόδ.Ἐκφρ.72.

τριπόδης (ὁ) κ. δημ. ὁ ἔχων μῆκος τριῶν ποδῶν, ὁ εἰς τρεῖς πόδας ἐξικνούμενος : Ἡσίοδ. Ἔργ.421 **ὅλμον μὲν τριπόδην τάμνειν, ὕπερον δὲ τρίπηχυν,** Ξεν.Οἰκ.19,3· **2)** δημ. ὡς ἐπίθ. θηλ. τρίποδη, οὐδ. τρίπο**δο,** ἰδ. ἐπὶ πραγμ., τρίπους, ὁ ἔχων τρεῖς πόδας, ὁ εἰς τρεῖς πόδας στηριζόμενος· ‖ ἐν χρ. ἐπὶ ἀνδρῶν κ. ἐν αἰσχρ. σημ.

τριποδηφορικός-ή-όν μτγν. ὁ συνοδεύων τὴν ἀφιέρωσιν τρίποδος : Πολυδ.4,53, Πρόκλ. ἐν Φώτ Βιβλ.239 **τὸ δὲ τριποδικὸν μέλος τρίποδος προηγουμένου παρὰ τοῖς Βοιωτοῖς ᾔδετο.**

τριποδηφορῶ-έω μτγν. φέρω τρίποδα, ἀνατίθημι, ἀφιερῶ τρίποδο ὡς σημεῖον νίκης, ἰδίως ἐν δραματικῷ ἀγῶνι : Στράβ.9,2,4 **λάθρᾳ τριποδηφορεῖν εἰς Δωδώνην.**

τριπάδι (τὸ) δημ. τριποδισμός, καλπασμός, ἄ. ἀντριπόδι : **ἔφερε τ᾽ ἄλογο τριπόδι.**

τριποδία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἕνωσις τριῶν μετρικῶν ποδῶν ὡς μία μετρικὴ μονάς : Ἀριστείδ.Κ 39, Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.651.

τριποδίζω γλωσσ. κ. νεώτ. ἐπὶ ἵππου, καλπάζω, ἀντριπηδῶ.

τριποδικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ κατὰ τριποδίαν βλ.λ. ἐσχηματισμένος : Ψελλ., - **τρ- στίχος.**

τριπόδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τρίπους βλ.λ., μικρὸς τρίπους : Ἀντιφάν.ἐν Ἀδὴλ.32, Μέν.Ἱπποκ.2, Ἐπιγρ. **2)** εἶδος λωτοῦ : ΨΔιοσκ.4,11.

τριποδίσκιον (τὸ) Σουΐδ. ὑποκορ. τοῦ τρίπους.

τριποδίσκος (ὁ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. τριπόδιον βλ.λ.

τριποδισμός (ὁ) νεώτ. ἐπὶ ἵππου, καλπασμός· **2)** ἰατρ. ἰδιάζων βηματισμὸς τῶν πασχόντων ἐκ παραλύσεως τῶν δακτύλων τῶν ποδῶν, καθ᾽ ὃν ὁ πάσχων ἀδυνατῶν νὰ κάμψῃ τὸν ἄκρον πόδα ἐπὶ τῆς κνήμης, ἀνυψοῖ ἰσχυρῶς τὴν κνήμην εἰς ἕκαστον βηματισμὸν διὰ κάμψεως τοῦ μηροῦ.

τρίποδο (τὸ) δημ. κ. **στρίποδο** τρίπους, ὀκρίβας βλ.λ., καβαλέτο.

τριποδοειδής-οῦς-**ές** μσν. ὁ ἔχων σχῆμα τρίποδος : Εὐστ.1312,28.

τρίποδον (τὸ) μσν. καλπασμὸς ἵππου, τριποδισμός, γκαλόπ : Λέων Τακτ.7,35 **τριπόδῳ μόνῳ, ἤγουν κινήματι συμμέτρῳ τῷ λεγομένῳ κάλπῃ,** Ἱππιατρ.1,34,128.

τρίποδος η-ο δημ. ἐπὶ ἐπίπλων, σκευῶν ἢ ἄ. πραγμ. ὁ εἰς **τρεῖς** πόδας στηριζόμενος : **τρίποδο μαγκάλι**· ‖ ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. τρίποδο βλ.λ.

τριποδοφορῶ-έω σχόλ. τριποδηφορῶ βλ.λ. : Σχόλ.Πίνδ.Π 11,5.
τριπόθατος-ον δωρ. τ. τοῦ τριπόθητος βλ.λ.
τριπόθητος-ον μτγν., δωρ. τριπόθατος, δημ. τρισπόθητος ὁ λίαν ποθούμενος, ἀγαπώμενος : Βίων 1,58 **θνάσκεις, ὦ τριπόθατε, πόθος δέ μοι ὡς ὄναρ ἔπτα,** Μόσχ.3,51, Λουκ.'Ερμότ.69 **καὶ τὴν τριπόθητον εὐδαιμονίαν κτησάμενος,** αὐτ.'Ιστ. Συγγρ.31, 'Υμν.π.'Ιππολ.Αlp.118,82 **σὲ καλοῦσι μὲν 'Ασσύριοι τριπόθητον "Αδωνιν.**
τριποθήτως ἐπίρρ. μτγν. **μετὰ μεγάλου πόθου** : Κύριλλ.Διάλ.3,485.
τρίποκος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριπλοῦν πόκον, πυκνὸν ἔριον, πυκνόμολλος : Δικαίαρχ.Γεωγ.2,29 **ἐνεζωσμένοι κώδια τρίποκα καινά.**
τρίπολη (ἡ) δημ. ἁ. τρίπαλι βλ.λ.
τριπόλητος-ον δ.γρ. ἀντὶ τριπόλιστος : Σοφ. 'Αντ.858.
τρίπολι (τὸ) δημ. ἡ τριπολῖτις βλ.λ. γῆ.
τριπολιανή (ἡ) νεώτ. ἡ τριπολῖτις βλ.λ. γῆ.
τριπόλιον (τὸ) φυτόν τι· Διοσκ.4,135 «τριπόλιον· φύεται ἐν παραθαλασσίοις τόποις.. φύλλα ἔχει ἰσάτῃ παραπλήσια, ξηρὰ καυλὸν σπιθαμιαῖον· ταύτης ἱστορεῖται τὸ ἄνθος τρὶς τῆς ἡμέρας μεταβάλλειν τὸ χρῶμα, πρωῒ μὲν λευκόν, κατὰ δὲ τὴν μεσημβρίαν πορφυρίζον, ὀψὲ δὲ φοινικοῦν» : Θεόφρ.ΦΙ 9,19,2 **καὶ δή φασι τὸ τριπόλιον .. εἰς πᾶν πρᾶγμα σπουδαῖον χρήσιμον εἶναι.**
τρίπολις-εως (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. γενικ. **τριπόλιος,** ὁ ἔχων τρεῖς πόλεις : Πίνδ.Ο 7,18 **τρίπολιν νᾶσον** (περὶ τῆς νήσου Ρόδου)· **2)** **Τρίπολις** σύνδεσμος, ἕνωσις τριῶν πόλεων· ὅθ. κ. ὡς ὄνομα πόλεων ἐν τῇ Λακωνικῇ, τῇ 'Αρκαδίᾳ, τῇ Φοινίκῃ : Πολύβ.4,81,7, Διόδ.Σ 10,41 **κατὰ τὴν Φοινίκην ἐστὶ πόλις ἀξιόλογος, ὄνομα Τρίπολις·.. τρεῖς γὰρ εἰσιν ἐν αὐτῇ πόλεις,** Παυσ.8,27,4, Στεφ.Βυζ.· **3)** 'Ησ. «εἶδος πέμματος».
τριπόλιστος-ον (πολίζω, πολέω) ὁ τρὶς λεχθείς, τρὶς ἀναποληθείς : Σοφ.'Αντ.858 **πατρὸς τριπόλιστον οἶτον** (περὶ τοῦ Οἰδίποδος)· δ.γρ. τριπόλητος.
τριπολίτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κάτοικος τῆς Τριπόλεως βλ.λ.2), δημ. **τριπολιτσιώτης** : Στέφ.Βυζ.
τριπολῖτις γῆ (ἡ) νεώτ. γεῶδες ἢ πορῶδες πέτρωμα συνιστάμενον ἐξ ἀπολελιθωμένων κελυφῶν μικροσκοπικῶν ὑδροβίων ὀργανισμῶν, χρησιμεῦον κυρίως μὲν ὡς στιλβωτικὸν τῶν μετάλλων, ἀλλὰ καὶ διὰ φαρμακευτικοὺς σκοπούς, ὡς καὶ εἰς τὴν κατασκευὴν δυναμίτιδος.
τριπολιτσιώτικος(-η)-ια-α δημ. ὁ ἐκ τῆς ἐν τῇ 'Αρκαδίᾳ Τριπόλεως παραγόμενος ἢ ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος.
τρίπολος-ον ἐπὶ γῆς, ἡ τρὶς ἀροθεῖσα, ποὺ τρεῖς φορὲς ὠργώθηκε : 'Ιλ.Σ 542 **πίειραν ἄρουραν, εὐρεῖαν, τρίπολον,** 'Οδ.Ε 127, 'Ησίοδ.Θ 971 **νειῷ ἐνὶ τριπόλῳ,** Θεόκρ.25,25, Πολυδ.1,122, 'Αρκάδ.90,21.
τριπονῆται 'Ησ. «ἑορτή τις».
τριπόνητος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἐκπονηθείς· ὅθ. κ. **τριπόνητος ἔρις** ἡ μεταξὺ τριῶν ἐργατίδων γυναικῶν ἅμιλλα πρὸς ἐκπόνησιν ἔργου τινός : Λεωνίδ.Ταρ. ἐν ΑΠ 6,286,6.
τριπόντες (ὁ) δημ. ναυτ. κ. **τριπόντε** (τὸ) μέγα ἱστιοφόρον πλοῖον ἔχον τρία καταστρώματα, τὸ τρίκροτον (λέξις ἀπαντῶσα εἰς τὰ ἔγγραφα καὶ τὰ ἡμερολόγια τῶν πλοίων τοῦ 'Αγῶνος τοῦ 1821).
τριπόντιο (τὸ) δημ. ναυτ. τὸ τρίκροτον, ἁ. τριπόντες, τριπόντε : Μαλακ.'Αντίφ. **κάτεργα καὶ τριποντια καὶ γαλέρες | παλεύουν μέσ' στὰ κύματα μὲ τοὺς ἀγέρες.**
τρίπορθος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἐκπορθηθείς, ἐρημωθείς : ΑΠ 15,26 **ἐς Τευκρίδ' ἤγαγον τρίπορθον.**
τριπορνεία (ἡ) ἡ πορνεία ἡ ἐκ καταγωγῆς μέχρι τρίτης γενεᾶς φθάνουσα : 'Αντιφάν.π.'Αθήν.13,587C.
τρίπορνος-ον ἐπὶ ἑταίρας, πόρνη ἐκ καταγωγῆς, ἀπὸ σόϊ, μέχρι τρίτης γενεᾶς : Θεόπομπ.'Ιστ.π. 'Αθήν.13,595Β **'Αθήναζε μετενεγκαμένης τὴν πορνείαν, ὥστε γίνεσθαι μὴ μόνον τρίδουλαν ἀλλὰ καὶ τρίπορνον αὐτήν.**
τρίπος-ον · ποι. ὁ ἔχων τρεῖς πόδας, τρίπους : 'Υπόθ.Σοφ.ΟΤ Αἴνιγμα Σφιγγὸς 2 **ἔστι δίπουν ἐπὶ γῆς καὶ τετράπον, οὗ μία φωνή, καὶ τρίπον·** **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. **ὁ τρίπους** βλ.λ.4), λέβης, ἰδίως χαλκοῦς, ἔχων τρεῖς πόδας, **ἐν χρ.** ἰδίως ὡς ἀνάθημα, ἢ ὡς ἆθλον εἰς τοὺς ἀγῶνας : 'Ιλ.Χ 164 **τὸ δὲ μέγα κεῖται ἆθλον ἢ τρίπος ἠὲ γυνή, ἀνδρὸς κατατεθνηῶτος,** 'Ησιόδ.Α 312· || εἰδ. ἐπὶ τοῦ τρίποδος βλ.λ.6) τῆς Πυθίας : ΑΠ 3,6 **Δελφὸν .. τρίπον ἔνθεον·** || ὁμ. **ἐν τῇ ἐνν.** ταύτῃ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. : 'Επιγρ.
τρίπους-οδος-ουν κ. νεώτ. **ὁ ἐκ τριῶν ποδῶν συγκείμενος·** ὅθ. ὁ ἔχων ἔκτασιν, εὖρος, διάστασιν τριῶν ποδῶν : 'Ηρ.3,60 **ὄρυγμα εἰκοσίπηχυ βάθος ὀρώρυκται, τρίπους δὲ τὸ εὖρος,** Πλάτ. Μέν.83Ε **τρίπους γραμμή,** 'Επιγρ.· **2)** ὁ βαδίζων ἐπὶ τριῶν ποδῶν, ἐπὶ γέροντος στηριζομένου ἐπὶ τῆς βακτηρίας : 'Ησίοδ.'Εργ.531 **τρίποδι βροτῷ ἶσοι, οὗ τ' ἐπὶ νῶτα ἔαγε, κάρη δ' εἰς οὖδας ὁρᾶται·** || κ. κτ. μετάστασιν ἀποδόσεως, ὁμ. ἐπὶ γέροντος : Αἰσχ.'Αγ.80 **τρίποδας μὲν ὁδοὺς στείχει·** **3)** κ. νεώτ. ἐπὶ τραπεζῶν, ἐπίπλων, ἀγγείων, ὁ ἐπὶ τριῶν ποδῶν στηριζόμενος : Αἰσχ. ἀπ.1 **τρίπους λέβης,** 'Αριστοφ.ἀπ.447 **καὶ πόθεν ἐγὼ τρίπουν τράπεζαν λήψομαι ;,** Σῆμ.π.'Αθήν.2, 38Β **τρίποδα τὴν ὑπόβασιν ἔχοντες·** **4)** κ. νεώτ. εὐχρ. ἰδίως τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὑπόβαθρον, ἰδίως χαλκοῦν, πρὸς στήριξιν λεβήτων ἢ κρατήρων, ἔχον τρεῖς πόδας· ὅθ. κ. λέβης, κρατήρ : 'Ιλ.Σ 344 **ἀμφὶ πυρὶ στῆσαι τρίποδα μέγαν, ὄφρα .. λούσειαν,** αὐτ.Ψ 702 **τρίπους ἐμπυριβήτης,** 'Οδ.Θ 434, αὐτ.Κ 359, Σοφ.Αἴ.1405 **τοὶ δ' ὑψίβατον τρίποδ' ἀμφίπυρον λουτρῶν ὁσίων θέσθ'·** || εἰδ. **τρίπους ἄπυρος** ὁ μὴ προωρισμένος διὰ τὸ πῦρ, ἀλλὰ τηρούμενος ἐν τῷ οἴκῳ ὡς κόσμημα μετὰ πολλῆς τέχνης εἰργασμένος· ἀντίθ. ἐμπυριβήτης : 'Ιλ.Ι 122 **ὑμῖν .. περικλυτὰ δῶρ' ὀνομήνω, ἕπτ' ἀπύρους τρίποδας,** Παυσ.4,32,1· **5)** εἰδ. π.'Ομ. ἀναφέρεται ὡς ἆθλον διδόμενον εἰς τοὺς ἐν τοῖς ἀγῶσι νικῶντας : 'Ιλ.Λ 700, αὐτ.Ψ 204 **ἱππεῦσιν .. ἄθλεα θῆκε γυναῖκα ἄγεσθαι .. καὶ τρίποδ' ὠτώεντα,** αὐτ.485 ὁμ. ὡς τιμητικὸν δῶρον : αὐτ.Θ 290 **πρώτῳ τοι μετ' ἐμὲ πρεσβήϊον ἐν χερὶ θήσω, ἢ τρίποδ' ἠὲ δύω ἵππους,** αὐτ.Ν 13· || ὁμ. ἐν χρ. ὡς ἀναθηματικὰ δῶρα ἐν ναοῖς (μάλιστα δὲ ἐν τῷ ναῷ τοῦ 'Απόλλωνος τῶν Δελφῶν) : 'Ηρ.8,82 **ἐνεγράφησαν Τήνιοι ἐν Δελφοῖσι ἐς τὸν τρίποδα,** αὐτ.9,81, Πίνδ.Π 11,4 **χρυσέων ἐς ἄδυτον τριπόδων θησαυρόν,** 'Αριστοφ.Πλ.9, Θουκ.1,132 **ἐπὶ τὸν τρίποδά ποτε τὸν ἐν Δελφοῖς, ὃν ἀνέθεσαν αἱ "Ελληνες,** Παυσ.10,13,9· || **οἱ Τρίποδες ὁδὸς** ἐν 'Αθήναις κοσμουμένη δι' ἀναθημάτων τριπόδων : αὐτ.1,20,1· **6)** εἰδ. τὸ ὑπόβαθρον ἐφ' οὗ καθημένη ἡ ἐν Δελφοῖς ἱέρεια τοῦ 'Απόλλωνος (ἡ Πυθία) ἐχρησμοδότει : Εὐρ.'Ιων 91 **θάσσει δὲ γυνὴ τρίποδα ζάθεον Δελφίς,** αὐτ.'Ορ.161, 'Αριστοφ.'Ιππ. 1016· ὅθ. κ. μτφ. περὶ τοῦ ποιητοῦ : Πλάτ.Νόμ. 719C **ὅταν ἐν τῷ τρίποδι τῆς Μούσης καθίζηται·** παροιμ. φρ. **ὡς ἐκ τρίποδος λέγω** ὁμιλῶ δογματικῶς, αὐθεντικῶς, μὲ τὴν πεποίθησιν ὅτι εἶμαι ἀλάθητος : 'Αθήν.2,37Ε **καὶ γὰρ ἐκ τρίποδος λέγειν φαμὲν τοὺς ἀληθεύοντας·** || ὁμ. φρ. νεώτ. **ἀπὸ τρίποδος** (ὁμιλῶ, ἀποφαίνομαι, γνωματεύω κττ.) αὐθαιρέτως, δογματικῶς, ἄνευ κριτικῆς βασάνου, ἀξιωματικῶς· **7)** ὁμ. ὡς οὐσ. τράπεζα τρεῖς πόδας ἔχουσα : Ξεν.'Αν.7,3,21· **8)** εἶδός τι **ἐνωτίου** : Πολυδ.5,97· **9)** **ὁρόσημον** : 'Επιγρ.·

10) νεώτ. ἀνατομ. **τρίπους ἀλλήρειος τὸ** σύνολον τῶν τριῶν κλάδων τῆς κοιλιακῆς ἀρτηρίας, διῃρημένης **κατὰ** τὴν ἔκφυσιν αὐτῆς εἰς τρεῖς ἀκρέμονος· **11)** νεώτ. **τρίπους ζωϊκός ὅρος** δηλῶν τὰ **τρία οὐσιώδη** τῆς ζωῆς ὄργανα, ἤτοι **καρδίαν**, πνεύμονας **καὶ** ἐγκέφαλον.

τρίπρακτος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. **ἐπὶ** θεατρικῶν ἔργων, **ὁ ἐκ** τριῶν πράξεων ἀποτελούμενος : **τρίπρακτον δρᾶμα, - τρίπρακτη κωμῳδία.**

τρίπρατος-ον ὁ τρίς, ὁ πολλάκις πραθεὶς καὶ ἀπεμποληθείς : Κωμ.'Αδέσπ.88· πρβλ. παλίμπρατος.

τριπρόσωπος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία πρόσωπα, ὁ ὑπὸ τρεῖς μορφὰς ἐμφανιζόμενος : Χαρικλεΐδ.π.'Αθήν.7,325D δέσποιν' Ἑκάτα . . τριπρόσωπε· **2)** ὁ ἐκ τριῶν προσώπων, ἐκ τριῶν ὑποστάσεων ἀποτελούμενος : Εὐσ.6,1016, Καισάρ. 860, Γρηγ.Ναζ.2,477, Ψ'Ιουστιν.1264C.

τρίπτερος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρία πτερά, τρεῖς πτέρυγας : **ἕλιξ τρίπτερος.**

τριπτήρ-ῆρος (ὁ) κ. νεώτ. ἐργαλεῖον δι' οὗ τρίβει τις· εἰδ. δοίδυξ, γουδοχέρι : Νίκ.Θηρ.95 **καρπὸν . . λειαίνειν τριπτῆρι** || εἰδ. Σχόλ.Νίκ.'Αλεξ. 494 «τριπτὴρ δὲ κατασκεύασμά τι ἐστιν, ἐν ᾧ τὰς σταφυλὰς ἀποθλίβουσι»· || εἰδ. νεώτ. φαρμακευτικὸν ὄργανον πρὸς τριβὴν φαρμάκου· || ὁμ. εἶδος ρίνης ξυλουργικῆς ἢ σιδηρουργικῆς, μὲ εὐρείας ἐγκοπάς, ἄ. ξυλοτρώκτης, σιδηροτρώκτης· || ἐργαλεῖον δι' οὗ τρίβεται ὁ τυράς, τυρόκνηστις, τρίφτης, τυροτρίφτης· **2)** ὁ κάδος εἰς ὃν ἀπορρέει τὸ ἐκθλιβόμενον ἔλαιον· πρβλ.Πολυδ. 7,151 : 'Ισαῖ.π.'Αρποκρ.· || κ. μτφ.: 'Αριστφ.'Αχ. 937 **πάγχρηστον ἄγγος ἔσται . . τριπτὴρ δικῶν.**

τριπτήριον (τὸ) ὄργανον ἐν χρ. πρὸς τριβήν, καθορισμόν, εἰδ. τοῦ σώματος : Σχόλ.Λυκόφρ.874 **στλεγγίδες, τὰ τριπτήρια, οἷς οἱ ἐν τοῖς βαλανείοις τριβόμενοι τὸν ῥύπον ἐκξέουσι,** Γλώσσ.

τρίπτης (ὁ) μτγν. ὁ ἐν τοῖς λουτροῖς τρίβων πρὸς καθαρισμὸν τὰ σώματα τῶν λουομένων, ὁ τριβεύς : Πλούτ.'Αλέξ.40.

τριπτική (ἡ) μτγν. ἀλοιφή τις, χρῖσμα **ἐν** χρ. **πρὸς** ἐπάλειψιν **τοῦ** σώματος πρὸ τῆς τριβῆς : Cael. Aur.Acut.2,12,82.

τριπτός-ή-όν κ. νεώτ., δημ. **τριφτός** ὁ δεκτικὸς τριβῆς, ὁ διὰ τῆς τριβῆς, τῆς ξέσεως σχηματισθείς· **2) τριπτή** (ἐνν. μᾶζα) εἶδος ἄρτου **ἐκ** κριθίνου ἀλεύρου· Πολύβ.6,76 «αἷς δὲ οἱ ἄνθρωποι χρῶνται μάζαις, τούτων τὰ ὀνόματα ἄνθιμα, θριδακίνη, φύστη . . τριπτή, ἀνεμώνη» : 'Ιππ.

τριπτούτζικον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τριπτὸς βλ.λ. : Πρόδρ.1,179 **ἄσπρον σεμιδαλᾶτον, ἀπόξυσμαν** τριπτούτζικον.

τρίπτυχον (τὸ) νεώτ. τὸ οὐδ. τοῦ τρίπτυχος βλ.λ. ὡς οὐσ. συγκρότημα τριῶν εἰκονογραφικῶν ἢ ξυλογλυπτικῶν συνθέσεων, συνδεδεμένων πρὸς ἀλλήλας διὰ στροφέων, κατὰ τρόπον ὥστε αἱ δύο πλευρικαὶ ἀναδιπλούμεναι ἐπὶ τῆς κεντρικῆς, νὰ **κολύπτωσιν αὐτήν**· **2)** πῖλος τρίκοχος, τριγωνικός, τρικαντὸ βλ.λ.

τρίπτυχος-ον (πτύσσω) κ. νεώτ. ὁ εἰς τρία πτυσσόμενος, ὁ ἐκ τριῶν πτυχῶν, στρωμάτων, πλακῶν : 'Ιλ.Λ 353 **ἐρύκακε γὰρ τρυφάλεια τρίπτυχος αὐλῶπις, τήν οἱ πόρε Φοῖβος 'Απόλλων**· **2)** ποι. ὁ ἐκ τριῶν συγκείμενος, ὁ τριπλοῦς, ὁ τριῶν εἰδῶν : Εὐρ.'Ηρ.474 **τρεῖς δ' ὄντας ὑμᾶς τριπτύχοις τυραννίσι πατὴρ ἐπύργου,** αὐτ Φοίν. 1635· **3)** ποι. σπαν. ἐν χρ. κ. ἀντὶ τοῦ ἀριθμητικοῦ **τρεῖς** : αὐτ.'Ορ.1513 **λαιμοὺς . . τριπτύχους**· **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τρίπτυχον** (τὸ) βλ.λ.

τρίπτωτος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς πτώσεις : Χοιροβ.Καν.363, Πρισκιαν.5,14,76.

τρίπυλον (τὸ) 'Επιγρ. τριπλὴ πύλη : **τοῖς σεβασταῖς οἱ ἱματευόμενοι τὸ τρίπυλον καὶ τὰς στοάς.**

τρίπυργος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς πύργους : Χρησμ.Σιβ. ἐν ΕΜ 147,37 **'Αρόη τρίπυργος.**

τρίπωλος-ον **ἐπὶ** ἅρματος, ὀχήματος, ὁ ὑπὸ τριῶν πώλων, ἵππων, συρόμενος : Εὐρ.'Ανδρ.277, Διον. 'Αλ.Ρωμ.7,73 **ἅρματα τρίπωλα.**

τρίρριζος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς ρίζας : Γαλ.4, 16 **ὀδόντες τρίρριζοι,** Μελέτ. **ἐν** 'Αν.Κρ.3,68.

τρίρρυθμος-ον σχόλ. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ ἐκ τριῶν ρυθμικῶν ποδῶν ἀποτελούμενος : Σχόλ.'Αριστλ. 'Αχ.665, αὐτ.Εἰρ 364.

τρίρρυμος-ον ὁ ἔχων τρεῖς ρυμούς, ἤτοι τέσσαρας ἵππους ἐζευγμένους κατὰ μέτωπον : Αἰσχ. Πέρσ.47 **Σάρδεις ἐπόχους πολλοῖς ἅρμασιν ἐξορμῶσιν, δίρρυμά τε καὶ τρίρρυμα τέλη** (σχόλ. «ἀντὶ τοῦ τέθριππα καὶ ἐξάϊππα τάγματα»).

τρίς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. τρεῖς φοράς : 'Ιλ.Α 213 **καί ποτέ τοι τρὶς τόσσα παρέσσεται ἀγλαὰ δῶρα,** αὐτ.Ε 136, Θεόγν.633, Πίνδ.Ν 7,104 **ταὐτὰ δὲ τρὶς τετράκι τ' ἀμπολεῖν,** Σοφ.Αἴ.433 **νῦν γὰρ πάρεστι καὶ δὶς αἰάζειν ἐμοὶ καὶ τρίς,** 'Αριστφ. Εἰρ.1181, ΚΔ Ματθ.26,34 **ἐν ταύτῃ τῇ νυκτὶ πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι τρὶς ἀπαρνήσῃ με**· || κ. ἐμπροθ. ἐν ἐπιρρ. φρ. **ἐς τρίς, ἐπὶ** τρὶς ἕως τρεῖς φοράς : 'Ηρ.1,86 **ἀνανεικάμενόν τε καὶ ἀναστενάξαντα ἐκ πολλῆς ἡσυχίας ἐς τρὶς** ὀνομάσαι **«Σόλων»** (περὶ τοῦ Κροίσου), αὐτ.5,105, Πίνδ.Ο 2,75, 'Επιγρ. **ἐπὶ τρίς**· || παροιμ. φρ. **τρὶς ἓξ βάλλω** ἐπιτυγχάνω τοῦ ἀρίστου βόλου, ὑπαρχόντων τριῶν κύβων, ρίπτω τρεῖς φορὰς ἕξ, κάνω τρεῖς ἑξάρες· || δθ. συνεκδ. κερδαίνω, ἐπιτυγχάνω : Αἰσχ.'Αγ.33 **τῶν δεσποτῶν γὰρ εὖ πεσόντ' αἰσθήσομαι τρὶς ἓξ βαλούσης τῆσδέ μοι φρυκτωρίας**· || ὁμ. παροιμ. **ἢ τρὶς ἓξ ἢ** τρεῖς κύβοι· Ζηνόβ.4,23 «ἡ παροιμία παρὰ Φερεκράτῃ ἐν τοῖς Μυρμηκανθρώποις. κεῖται δὲ ἐπὶ τῶν ἀποκινδυνευόντων· τὸ μὲν γὰρ ἓξ τὴν παντελῆ νίκην δηλοῖ, τὸ δὲ τρεῖς κύβοι τὴν ἧτταν»· **2)** ἐν χρ. συνήθ. κ. πρὸς ἐπίτ. τοῦ μεθ' οὗ ἐκφέρεται : Εὔβουλ.Στεφανοπώλιδες 6 **τρὶς λελουμένη**· || ἰδίως ἐν συνθέσει· πρβλ. τρισάθλιος, τρισμάκαρ, τρισμέγιστος κ. ἄ.

τρισαγιάζω μσν. ψάλλω τὸ τρισάγιον βλ.λ.1) : ΚΠορφ.'Εκθ.315 **τρισαγιάζοντος τοῦ ὀργάνου λέγουσιν οἱ κράκται «τρισάγιε, βοήθησον».**

τρισαγιολογῶ-έω μτγν. λέγω τὸ τρισάγιον βλ.λ. : Δίδ.'Αλ.481Α.

τρισάγιο(ν) (τὸ) μτγν. ἐκκλ., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ πρὸς τὸν ἐν Τριάδι θεὸν ὕμνος «ἅγιος ὁ θεός, ἅγιος ἰσχυρός, ἅγιος ἀθάνατος, ἐλέησον ἡμᾶς», ἄ. τρισάγιος ὕμνος : 'Ιω.Νηστ.1889, 'Αντ.Μον.1848Β· **2)** κτ. ἐπέκτ. δέησις ἀρχομένη διὰ τοῦ τρισαγίου ὕμνου : Μιχ.'Ατταλ. ἐν Σάθ.1,33 **καὶ τρισαγίου γενομένου ἔμπροσθεν τοῦ ἁγίου θυσιαστηρίου.**

τρισάγιος-ία-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τρίς, ὁ πολλάκις ἅγιος, ὁ ἁγιώτατος : Μεθόδ.876, αὐτ.377, Γερμ.Κων/πόλ.'Εκκλ.'Ιστ.168 **ὁ τρισάγιος καὶ εἷς θεὸς τῶν δυνάμεων**· || εἰδ. **τρισάγιος αἶνος** ὁ αἶνος «ἅγιος, ἅγιος, ἅγιος κύριος Σαβαώθ» : Δίδ.'Αλ.588· || **ὁ τρισάγιος ὕμνος** κ. (κτ. παρακλ. τοῦ ἅγιας) **ὁ τρισάγιος** ὡς οὐσ. τὸ τρισάγιον βλ.λ.1) : Σύνοδ.Κων/λεως (536) ii 566, Κύριλλ. Σκύθ. ἐν Βίῳ 'Αγ.Σάββα, Εὐάγρ.2697.

τρισαγιότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἀπαγγελία τοῦ τρισαγίου βλ.λ. : 'Αθανάσ.1,217D **τὴν θείαν καὶ ἄφραστον φύσιν τῇ τρισαγιότητι δοξάζοντα.**

τρισαέναος-ον μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἀέναος βλ.λ.: Καισάρ.860 **τρισαέναον κρήνην.**

τρισάθλιος-ία-ον κ. νεώτ., δημ. θηλ. **τρισάθλια,** πανάθλιος, ἀθλιώτατος : Σοφ.ΟΚ 372 **εἰσῆλθε τοῖν τρισαθλίοιν ἔρις κακή** (δ.ἀνάγν. τρὶς ἀθλίοιν), 'Αριστφ.Εἰρ.242, Μέν.Κυβερνῆται 2,56, Λουκ.'Ονειρ. 24, ΠΔ Μακκ.3,4,4, Σολωμ.'Εθν.'Υμν.14,2 **ταπεινότατη σοῦ γέρνει | ἡ τρισάθλια κεφαλή.**

τρισαΐδιος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἀΐδιος : Τζέτζ. Ἀλληγ.16 τρισαΐδιον φάος (Ἁγία Τριάς).
τρισάκτινος-ον μσν. ὁ ἔχων τρεῖς ἀκτῖνας : Ἰω.Γεωμ.Ὕμν.2,77.
τρισακχαρῖται (οἱ) νεώτ. χημ. τὰ σάκχαρα τὰ δυνάμενα δι' ὑδρολύσεως νὰ διασπασθῶσιν εἰς τρία μόρια ἁπλῶν σακχάρων.
τρισάλαστος-ον μτγν. τρισάθλιος, ἐλεεινότατος : ΑΠ 12,137 κακάγγελε νῦν τρισάλαστε.
τρισαλιτήριος-ον μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἀλιτήριος, ἀνοσιώτατος, ἐξωλέστατος· Ἡσ. «τρισαλιτήριος· ἁμαρτωλάς» : ΠΔ Μσκκ.2,8,34.
τρισάλιτρος-ον μσν. τρισαλιτήριος βλ.λ.:Τζέτζ. Χιλ.13,479.
τρισάλυπος-ον μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἄλυπος, ὁ ὅλως ἀβλαβής : Θεόφρ.ΦΙ 2,4,2 ἐάν τις τοὺς ὀρόβους ἐαρινοὺς σπείρῃ, τρισάλυποι γίνονται.
τρίσαμος-ον δωρ. τ. τοῦ τρίσημος βλ.λ.
τρισάναξ-ακτος (ὁ) μσν. ὁ τρὶς ἄναξ, τρὶς βασιλεύς : Ms.ap. Pasin. Codd. Taurin.1,356, Εὐστ. Παν.166,92.
τρισανάριθμος-ον μσν. ἐπιτετ. τοῦ ἀνάριθμος βλ.λ. : Χρησμ.Λέοντος π. Rutgers VLL 5,8 τρισαναρίθμους κύκλους.
τρισάναρχος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἄναρχος : Ms π. Bandin.Bibl.Med.1,390B τρισάναρχε Θεέ.
τρισάνασσα (ἡ) μσν. θηλ. τοῦ τρισάναξ βλ.λ. : Ἀνδρ.Κρ.154.
τρισάνθρωπος (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων τὰς ἰδιότητας τοῦ ἀνθρώπου λίαν ἀνεπτυγμένας (κυνικῶς λεγόμ. ὑπὸ τοῦ Διογένους) : Διογ.Λ 6,47.
τρισανόητος-ον μσν. ὁ λίαν ἀνόητος : Νικήτ. Εὐγ.6,368.
τρισάνοικτος-ον μσν. ὁ λίαν ἀνοικτίρμων, ἀνελέητος : Πρόδρ.Ἀπόδημος Φιλία 191 ὁ τρισάνοικτος ἄθλιος βίος.
τρισάξιος-ία-ο(ν) νεώτ., δημ. θηλ. τρισάξια, ὁ λίαν ἄξιος, ἱκανός, ἀξιώτατος· || μτ. γενικ. τοῦ πράγμ., ὁ εἰς ὃν ἀπολύτως ἐπιβάλλεται νὰ δεχθῇ ἢ ὑποστῇ τι : Βιζυην.Ποιήμ. (ἔκδ.Φέξη) 109,40.
τρισάποτμος-ον μτγν. τρισάθλιος : ΑΠ 5,230 καὶ νῦν ὁ τρισάποτμος ἀπὸ τριχὸς ἤρτημαι.
τρισαρειοπαγίτης (ὁ) μτγν. ὁ ἔχων λίαν ἐντόνους τὰς ἰδιότητας τοῦ Ἀρεοπαγίτου, ὁ αὐστηρὸς δικαστής : Κικ.Ἀττ.4,15,4.
τρισάριθμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ τρὶς ἀριθμηθεὶς : Χρησμ.π.Λουκ.Ἀλέξ.11 εἰκασάδα τρισάριθμον· 2) ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ ἀριθμητικοῦ τρεῖς : Μηναῖ.3,3 Ἑσπερ. τρισάριθμοι Μάρτυρες στερρῶς ἀνταγωνισάμενοι . .
τρισαριστεργάτης (ὁ) μσν. ὁ λίαν ἀριστοτέχνης, δεξιοτέχνης ἐργάτης : Κ Μανασσ.Χρον.3192.
τρισαριστεύς-έως (ὁ) μτγν. ὁ τρὶς ἀριστεύσας, λαβὼν τὸ ἀριστεῖον : Ρήτ.Walz.3,4.
τρισάριστος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἄριστος : Κοσμ.Ἱερ.496, (ἔκδ.Mi.).
τρισάρνητος-ον μσν. ὁ τρίς, δθ. ὁ σφόδρα ἐν πᾶσιν ἀρνητής : Στουδ.Θεόδ.412Α εὑρίσκονται οἱ εἰκονομάχοι οὐκ ἀρνησίχριστοι μόνον, ἀλλὰ γὰρ καὶ τρισάρνητοι.
τρισάσμενος-ον κ. μσν. ὁ λίαν ἄσμενος, προθυμότατος : Ξεν.Ἀν.3,2,24 καὶ ἡμῖν γ' ἂν οἶδ' ὅτι τρισάσμενος ταῦτ' ἐποίει, Ἐφραὶμ Καισ.4545.
τρισασπασίως ἐπίρρ. μσν. πάνυ ἀσπασίως, ἀσμένως : Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,135 καὶ ὡς . . δῶρον θεοδώρητον, τρισασπασίως ὑπαδεχόμεθα.
τρισαύγουστος (ὁ) μσν. ὁ τρισέβαστος, ὁ λίαν σεβαστός : Θεοφάν.279.
τρισάωρος-ον μτγν. ὁ παντάπασιν ἀώρως ἀποθανών : ΑΠ 7,527 Θεόδοτε.. αἰνόλινε, τρισάωρε.
τρίσβαθα ἐπίρρ. δημ. εἰς βαθύτατον, εἰς τὸ πλέον ἀπόκρυφον μέρος.
τρίσβαθος-η-ο δημ. ὁ λίαν βαθύς, ὁ βαθύτατος : Σολωμ.Ἑλ.Πολ.2,8,4 ἡ ἀράθυμη καὶ τρίσβαθη ψυχή του, Κρυστ.Ἀγροτ.Νεραϊδόπαιδο 92 στὲς τρίσβαθες σπηλιὲς τους, Μαλακ.Δάσος 9.
τρισβάρβαρος-ον νεώτ. ὁ πολὺ βάρβαρος.
τρισβδέλυκτος-ον μτγν. ὁ σφόδρα βδελυκτός, ἀποτρόπαιος : Ossan.Auctor.Lex.
τρισβδέλυρος-ον ὁ λίαν βδελυρός : Συγγραφεὺς π. Σουΐδ. ἐν λ. διονυσίων σκωμμάτων · ὁ τρισβδέλυρος καὶ κυκῶν καὶ φύρδην καὶ μίγδην ποιῶν ἅπαντα.
τρισδείλαιος-ον μτγν. ὁ τρισάθλιος, ὁ τρισοθλίαν ἔχων μοῖραν : ΑΠ 7,737 ἐνθάδ' ἐγὼ ληστῆρος ὁ τρισδείλαιος ἄρπῃ ἐδμήθην.
τρισδιάστατος-ον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς διαστάσεις, ἤτοι μῆκος, πλάτος καὶ ὕψος· || τρισδιάστατος γεωμετρία ἡ τῶν τριῶν διαστάσεων.
τρισδύστηνος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἤτοι λίαν δύστηνος, κακοδαίμων : ΑΠ 9,574.
τρισέβαστος(-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ λίαν σεβαστός : Παλαμ.Τάφ.53,1 πῆρες τὴν τρισέβαστη | θωριὰ τοῦ μαρτυρίου.
τρισέγγονος-η-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ υἱός, ἡ κόρη, τὸ τέκνον τοῦ δισεγγόνου ἢ τῆς δισεγγόνης : Θεόφιλ.Ἀντικήνσ.3,6,6.
τρισεινάς-άδος (ἡ) (ἐνν. ἡμέρα) ἡ ἐνάτη ἡμέρα τῆς τρίτης δεκάδος τοῦ μηνός, ἡ εἰκοστὴ ἐνάτη τοῦ μηνός : Ἡσίοδ.Ἔργ.812.
τρίσειρος-ον μσν. ὁ ἐκ τριῶν σειρῶν ἀποτελούμενος : Ἰω.Κλίμ.989D τρίσειρος ἅλυσις.
τρισείς-ενός (ὁ) μσν. ὁ εἷς ἐν τρισίν, ἐπίθ. τῆς Ἁγίας τριάδος:Κοσμ.Ἱερ.ἐν Maji Spicil.Rom.2,167.
τρισέκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. τερσέκι γωνία ὁδοῦ.
τρισέληνος-ον μτγν. ὁ τριῶν σεληνῶν, νυκτῶν· πρβλ. τριέσπερος : Νόνν.Δ 7,126 Ἀλκμήνης τρισέληνος ἀκοίτης (ὁ Ζεύς), ΑΠ 9,441· 2) ὁ ἀντιστοιχῶν εἰς τρεῖς σελήνας : πλάτος τρισέληνον (τὸ πλάτος τριῶν σεληνῶν, περὶ τῆς σκιᾶς τῆς γῆς): Πλούτ.Ἠθ.923Β εἰ σκιὰν ἀφίησιν, ἧς ἡ βραχυτάτη πλάτας τρισέληνον.
τρισέλικτος-ον μτγν. τριέλικτος βλ.λ. : Μον.1, 197, Νόνν.Δ 7,128 δωδέκατος τρισέλικταν Ὀλυμπιάδος πόσιν ἕλκει.
τρισένδοξος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ λίαν ἔνδοξος, ἐνδοξότατος.
τρισενέργητος-ον μσν. ὁ τρὶς ἢ τριχῶς ἐνεργός : Εὐστάθ. ἐν Maji.Spicil.Rom.5,2,254.
τρισεξάγιστος-ον μσν. ὁ τρὶς κατηραμένος, ὁ τρισκατάρατος : ΚΜανασσ.Χρον.4385 οὗτος ὁ τρισεξάγιστος ἐξήγαγε τοῦ βίου.τὸν Στέφανον.
τρισεξάδελφος (ὁ) ὁ τρίς, ἤτοι ὁ λίαν ἀγαπητὸς ἐξάδελφος : Ποιητής π. Σχόλ.Θουκ.3,2 τρισεξάδελφε, χρυσέ μου καλλιγράφε.
τρισεξώλης (ὁ) μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἐξώλης, ἐξωλέστατος : Εὐστ.Πον.725,29.
τρισέπαρχος (ὁ) μτγν. ὁ παρὰ Ρωμαίοις πραίτωρ (praetor) : ΑΠ 9,697, ΑΠλ.73,1.
τρισεπιβάρβαρος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ βάρβαρος, βαρβαρώτατος : Τζέτζ.Χιλ.10,72 βίβλους βαρβάρους γράφοντα καὶ τρισεπιβαρβάρους.
τρισέραστος-ον μσν. ὁ ὑπερβαλλόντως ἐράσμιος, ὁ λίαν ἀγαπητός, πάνυ προσφιλής : ΚΜανασσ.Χρον.2182 πᾶσιν οὖν ἦν τρισέραστος.
τρισευγενής-οῦς-ές μσν. κ. νεώτ. ὁ πάνυ εὐγενής, εὐγενέστατος : ΚΜανασσ.Χρον.4976.
τρισευγενικός-ή(-ιά)-ό δημ. τρισευγενής βλ.λ. : Παλαμ.Τάφ.11, Παπαντ.ΘΔ Γυναίκα στὸ Πάρκο 6 ἡ σκιὰ τῶν τρισευγενικῶν . . μαρασμῶν.
τρισεύγενος-η-ο δημ. τρισευγενὴς βλ.λ. : Σολωμ.Ἑλ.Πολ.3,4,9 τὰ τρισεύγενα λουλούδια τῆς ἀγάπης, Παλαμ.Τάφ.42,9 συμφωνία τρισεύγενη | κι ὁλόγλυκη σονάτα.

τρισευδαίμων-ονος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ πάνυ εὐδαίμων, εὐδαιμονέστατος, εὐτυχέστατος, τρισμακάριστος: Λουκ.Θυσ.2, αὐτ.Μισθ.Συν.3.

τρισευκλεής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ λίαν εὐκλεής, τρισένδοξος: Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss 8,2,163.

τρισευλόγητος-ον μσν. ὁ τρὶς εὐλογηθείς: Στουδ.Θεόδ.608.

τρισευτυχής-οῦς-ές ὁ μεγάλην εὐτυχίαν ἀπολαύων: Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss 8,202.

τρισευτυχῶς ἐπίρρ. μσν. πάνυ εὐτυχῶς, τρισευτυχισμένα: Νικήτ.Εὐγ.6,430.

τρίσεφθος-ον μτγν. ὁ τρὶς βεβρασμένος: Ἀλέξ.Τράλλ.7,322, αὐτ.8,409.

τρισέχθιστος-ον ἐπιτετ. τ. τοῦ ἔχθιστος: ΑΒ 65 «τρισέχθιστος ἄνθρωπος, οἷον παντὸς μίσους καὶ παντὸς ἔχθους ἄξιος».

τρισέωλος-ον μτγν. ὁ σφόδρα ἔωλος, ὁ πάνυ ἀπηρχαιωμένος, πολὺ παλιωμένος: Αἰλ.ΖΙ 17,44 **ῥινοκέρωτος εἶδος γράφειν τρισέωλόν ἐστιν.**

τρισήλιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ οἱονεὶ τριπλασίαν τοῦ ἡλίου λαμπρότητα ἔχων, ὁ ὡς τρεῖς ὁμοῦ ἥλιοι αἰγλήεις, ὁ ἐκ τριῶν ἡλίων συγκείμενος: Εὐσ.Ἀλεξ.427, Ἀθανάσ.2,285Β (ἐκδ.Βενετ.) **ἐπὶ τοῦ τρισηλίου τῆς Ἁγίας Τριάδος φωτός,** Μηναῖ.1,30 Τριῶν Ἱεραρχῶν **τοὺς τρεῖς μεγίστους φωστῆρας τῆς τρισηλίου θεότητος.**

τρίσηλος-ον μτγν. ὁ φέρων τρεῖς ἥλους, τρία καρφιά: Γρηγ.Ναζ.2,279 **τρισήλῳ ξύλῳ.**

τρισημερεύω μτγν. διέρχομαι τρεῖς ἡμέρας: Γρηγ.Ναζ.2,277C.

τρίσημος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων τρία σημεῖο, ἐπὶ τῆς Ἁγίας Τριάδος: Φώτ.Βιβλ.144,2· **2)** ἐν τῇ μουσ. κ. προσῳδίᾳ, τρίχρονος: Δράκων 125,10.

τρισθάνατος-ον σχόλ. τρισθανὴς βλ.λ.: Σχόλ. Γρηγ.Ναζ.ΑΠ 8,170.

τρισθανής-οῦς-ές μτγν. ὁ τρισάξιος θανάτου: Γρηγ.Ναζ.ἐν ΑΠ 8,170.

τρισθενής-οῦς-ές νεώτ. χημ. τριστομικὸς βλ.λ.

τρισίλιο (τὸ) δημ. τὸ δίστροφον σχοινίον.

τρισιωδιοῦχος-ον νεώτ. χημ. ἐπὶ ἐνώσεων, ὁ περιέχων ἐν τῷ μορίῳ αὐτοῦ τρία ἄτομα ἰωδίου.

τρισκαίδεκα δέκα καὶ τρία: Ἰλ.Ε 387.

τρισκαιδεκαέτης (ὁ) ὁ ἔχων ἡλικίαν δεκατριῶν ἐτῶν: Ἰσαΐ.ἀπ.1,12.

τρισκαιδεκάκλινος-ον μτγν. ὁ ἔχων δεκατρεῖς κλίνας: Καλλίξ.π.Ἀθήν.205Ε.

τρισκαιδεκάμετρος-ον σχόλ. ὁ ἀποτελούμενος ἐκ δεκατριῶν μέτρων: Σχόλ.Ἀριστφ. Ἀχ.1142.

τρισκαιδεκαμηνιαῖος-αία-ον μσν. τρισκαιδεκάμηνος βλ.λ.: Νικ.Κων/λεως Ἱστ.160 **τρισκαιδεκαμηνιαῖος χρόνος.**

τρισκαιδεκάμηνος-ον μσν. ὁ δεκατριῶν μηνῶν: Εὐστ.425,46.

τρισκαιδεκαμορία (ἡ) μτγν. ἡ τρισκαιδεκάτη μοῖρα, τὸ δέκατον τρίτον μέρος: Ἑρμιππ.Ἀστρολ.49.

τρισκαιδεκάπηχυς-πήχεος-υ μτγν. ὁ ἔχων ἀνάστημα δεκατριῶν πήχεων, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὑψηλός: Θεόκρ.15,17 **ἀνὴρ τρισκαιδεκάπηχυς.**

τρισκαιδεκαπλασίων-ονος-ον μτγν. ὁ δεκατρεῖς φορὰς μεγαλύτερος: Κλεομήδ.63,22.

τρισκαιδεκαστάσιος-ον (ἵστημι) ὁ ἔχων ἀξίαν δεκατρεῖς φορὰς μεγαλυτέραν: Ἡρ.3,95 **τὸ χρυσίον τρισκαιδεκαστάσιον λογιζόμενον** (ἐνν. πρὸς τὸ ἀργύριον).

τρισκαιδεκαταῖος-αία-ον ὁ κατὰ τὴν δεκάτην τρίτην ἡμέραν γινόμενος: Ἱππ.48,53.

τρισκαιδέκατος-η-ον κ. μσν. ὁ δέκατος τρίτος: Ἰλ.Κ 561 **τὸν τρισκαιδέκατον σκοπὸν εἵλομεν ἐγγύθι νηῶν**· ‖ **τρισκαιδεκάτη** ὡς οὐσ. ἡ δεκάτη τρίτη ἡμέρα: Ὀδ.Τ 302, Ἡσίοδ.Ἔργ.725.

τρισκαιδεκαφόρος-ον μτγν. ὁ φέρων καρπὸν δεκατρεῖς φορὰς περισσότερον: Λουκ.Ἀλ. Ἱστ.2,13.

τρισκαιδεκάχορδος-ον μτγν. ὁ ἔχων δεκατρεῖς χορδάς: Νικόμ.Γερμ.Ἁρμον.1,21.

τρισκαιδεκέτης (ὁ) ὁ ἡλικίας δεκατριῶν ἐτῶν Λυσ.10,4.

τρισκαιδεκήρης-ους-ες μτγν. ἐπὶ νεώς, ἡ ἔχουσα δεκατρία κωπηλατικὰ ἑδώλια: Πλούτ.Δημήτρ. 31 **ἀξιῶν δὲ τὰς ναῦς ἀπολαβεῖν, ἐν αἷς ἦν καὶ ἡ τρισκαιδεκήρης,** Ἀθήν.203D.

τρισκαιδεκόργυιος-ον γρ. κώδ. ἀντὶ πιθ. τρισκαιδεκώρυγος βλ.λ.

τρισκαιδεκώρυγος-ον μτγν. ὁ δεκατριῶν οργυιῶν: Θεόφρ.ΦΙ 5,8,1 (πιθ. γρ. ἀντὶ **-κόργυιος**).

τρισκακοδαίμων-ονος-ον ἐπιτετ. τ. τοῦ κακοδαίμων, ὁ τρισάθλιος: Ἀριστφ.Ἀχ.1024 **ὦ τρισκακοδαίμων, εἶτα λευκὸν ἀμπέχει;,** αὐτ.Βάτρ.19, Μέν.Πλοκ.4· ‖ καὶ διῃρημένως: Ἀριστλ.Πλ.851 **τρὶς κακοδαίμων καὶ τετράκις.**

τρίσκαλμος-ον ἐπὶ νηός, ὁ ἔχων τρεῖς σκαλμούς, δθ. τρεῖς σειρὰς κωπῶν, οἵα ἡ τριήρης: Αἰσχ.Πέρσ.679, αὐτ.1075 **τρισκάλμοις βάρισιν ὀλόμενοι,** Πλούτ.Αἰμ.6 **πλοῖον οὐδὲν αὐτοῖς τρισκάλμου μεῖζον ἀπέλιπε.**

τρισκατάπτυστος-ον μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ κατάπτυστος: Πολυδ.6,105.

τρισκαταραμένος-η-ο δημ. τρισκατάρατος βλ.λ.: Βιζυην.Ποιήμ.130,19.

τρισκατάρατος(-η)-α(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ τρὶς κατηραμένος, ἐπικατάρατος: Δημ.794 **ὁ τρισκατάρατος, ὁ κοινὸς ἐχθρός, ὃ πᾶσι δυσμενής,** Ἀρχέστρ.π.Ἀθήν.311C· **2)** νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ διάβολος, ὁ σατανᾶς· ‖ κ. μτφ. ἄνθρωπος δόλιος, κακοποιός.

τρισκελής-οῦς-ές ὁ ἔχων τρία σκέλη, τρεῖς πόδας: Κρατῖν.Ἀδηλ.9 **τρισκελεῖς τράπεζαι,** Θεόκρ. Ἐπιγρ.4,3.

τρισκέλιον (τὸ) μσν. κ. νεώτ., δημ. **τρισκέλι** ξύλινον κατασκεύασμα ἐκ τριῶν σκελῶν, χρησιμοποιούμενον εἰς τὰς ἐκκλησίας διὰ τὴν ἐπ' αὐτοῦ τοποθέτησιν τῆς εἰκόνος ἑορταζομένου ἁγίου: Λέοντ.Τακτ.11,26.

τρισκελίς-ίδος (ἡ) νεώτ. σύμβολον ἐπὶ ἀρχαίων νομισμάτων ἐκ παραστάσεως τριῶν ἀνθρωπίνων σκελῶν, ἀκτινοειδῶς ἡνωμένων.

τρισκοπάνιστος-ον ὁ τρὶς κοπανισθείς· δθ. κ **ἄρτος τρισκοπάνιστος** ὁ κατασκευασθεὶς ἐξ ἀλεύρου τρεῖς φορὰς κοπανισθέντος, λίαν λεπτοῦ: Βατραχομ.35 **οὐδέ με λήθει ἄρτος τρισκοπάνιστος . . οὐδὲ πλακοῦς τανύπεπλος.**

τρίσκοτος-η-ο ὁ λίαν σκοτεινός, λίαν ζοφερός, ἐρεβώδης: Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 69,3 **ἤσκιοι, ποὺ μέσ' στὰ τρίσκοτα περνᾶτε.**

τρισκόταδο (τὸ) δημ. ποι. πυκνόν, ψηλαφητὸν σκότος, πυκνὴ σκοτεινιά.

τρισκότεινος-η-ο δημ. ποι. ὁ λίαν σκοτεινός, ἐρεβώδης: Παλαμ.Τάφ.28,2 **σὰ νυχτοφωσφόρισμα | τρισκότεινου πελάγου,** Γρυπ Σκ.Τερρ.105,1.

τρισκράτιστος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ κράτιστος, ὁ λίαν ἰσχυρός: Πρόδρ 1,380 **καὶ κράτος τὸ τρισκράτιστον ἀπὸ παποτερόθεν,** αὐτ.396.

τρίσλοπος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἐκλεπισθείς, τρεῖς φορὲς ξεφλουδισμένος: Θεόφρ.ΦΙ 3,5,1 **δένδρον τρίσλοπον** (οὗ πίπτει ὁ φλοιὸς τρὶς τοῦ ἔτους).

τρίσμα-ατος (τὸ) σχόλ. ὁ τριγμός, τὸ τρίξιμο: Σχόλ.Ἀριστείδ.3,78.

τρισμάκαρ-αρος (ὁ,ἡ) κ. μσν. ὁ τρὶς μακάριος, τρισόλβιος, πανευτυχής: Ὀδ.Ζ 154, αὐτ.155, Ἀριστφ. Εἰρ. 1332, Ἀκολουθία Μεγ. Παρασκευῆς Ἐγκώμια Στάσις Γ' Ἰωσὴφ **τρισμάκαρ, κήδευσον τὸ σῶμα Χριστοῦ τοῦ ζωοδότου.**

κκάριος-α-ον κ. μσν. τρισμάκαρ βλ.λ., δαίμων : Ἀριστφ.Ἀχ.400, αὐτ.Σφ.1293 **χε- τρισμακάριαι τοῦ τέγους,** Φιλήμ.ἐν Ἀδήλ.8,).Ἀνδρόν.Κομν.272.

κκάριστος(-η)-ο(ν) μτγν.. νεώτ. κ. δημ. ιώτατος, εὐδαιμονέστατος : Λουκ.Β Πρ.12 **ρισμακάριστος,** Χρησμ.Σιβ.8,164.

κκαρίτης (ὁ) ὁ τρίς μακαρίτης, **ἐπίθ.** τοῦ όρου. λογοπαικτικῶς ἐκ τοῦ τρισμάκαρ : άν.Νεοττὶς 1,8 μηδ' ὢν ὁ Πυθαγόρας **ἐκεῖ- ιθιεν ὁ τρισμακαρίτης εἰσφέρειν ἔξω θύ-**). γρ. κῶδ. τρίς μακαρίτης).

κκαρος-αν μτγν. ὁ τρισμάκαρ βλ.λ.· ὁμ. ἐπὶ . λίαν πολυτίμων : Ἐπίγρ.ἐν Welcker Syll.Ep. **ρισμάκαρας δὲ λίθος τόσσαν ἔχων ἀγα-** :πιγρ.

κμμη (ἡ) νεώτ. ἡ προμάμμη τῶν γονέων.

εγιστος-ίστη-αν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐπι- τοῦ μέγιστος, παμμέγιστος, καθ' ὑπερβο- γας : Νικ.Χων.Χρον.5,280· || **εἰδ.** μτγν., μσν. τ. ἐν τῇ ἀποκρυφολ. **ἐπίθ.** τοῦ Ἑρμοῦ.

ός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τριγμός βλ.λ. : Θεόφρ. **φθέγγανται δὲ οἷον τρισμόν,** Σχόλ.Ἀ- .Σφ.1521 **ὁ τῶν ἀποθνησκόντων τρισμὸς ὀδοῦσι γινόμενος,** Ἀκύλ.ΠΔ Ψαλμ.65,11·). σπασμώδης σύσφιγξις τῶν σιαγόνων ἐκ ισεως τῶν μασητήρων μυῶν.

ύριοι-αι-α κ. νεώτ. τρίς μύριαι, **οἱ εἰς** ντα χιλιάδας ἀριθμούμενοι : Ἡρ.2,163 **Κά- ε καὶ Ἴωνας ἄνδρας ἐπικούρους τρισμυρί-** ιύτ.7,184, Ἀριστφ.Ὀρν.1179 **ἀλλ' ἐπέμψαμεν υρίους ἱέρακας ἱπποταξότας·** || κτ. ἑνικ. ριληπτ. οὐσιαστ. : Αἰσχ.Πέρσ.315 **τρισμυ- ιπος** (τριάκοντα χιλιάδες ἱππέων).

υριόπαλαι ἐπίρρ. τριάκοντα χιλιάδας ; πάλαι, παλαιὰ ᾧθ. πρὸ ἀναριθμήτων, ἀμνη- των χρόνων : Ἀριστφ.Ἱππ.1156 **ἐγὼ δὲ προσ- ι γε τρισμυριόπαλαι.**

υριοπλασίων-ονος-αν μτγν. ὁ τρισμυ- ροράς μείζων ἢ πλείων, τριακοντάκις χιλιο- ος : Ἀρχιμ.519C **ὁ περίμετρος τοῦ χιλιαγώ- ᾶς μὲν διαμέτραυ τᾶς γᾶς ἐλάττων ἐστὶν ιμυριοπλασίων.**

υριοστός-ή-όν μτγν. ὁ τριακοντάκις χι- ις : Σιμπλίκ.εἰς Ἀριστλ.Οὐρ.26a (ἔκδ. Ἐνετ.).

ώδης-ους-ες νεώτ. ὁ μετὰ τρισμοῦ γι- ος· || εἰδ. ἰατρ. **τρισμώδης λαρυγγῖτις** γῖτις τῶν παίδων, προκαλοῦσα δύσπνοιαν, ουσαν καὶ τραχὺν βῆχα, ψευδακρούπ.

ιατος-ον ἐπιτετ. τ. τοῦ νέατος βλ.λ. : Κρα- μ.14.

ϊζυρός-ά-όν ὁ ἄγαν ὀϊζυρός, τρισάθλιος : .116 **τρισοϊζυρὴν πόλιν** (περὶ τῆς Θάσου), 9,19, ΕΓουδ.585.

λβιος-ον ἐπιτετ. τ. τοῦ ὄλβιος, **πανευτυχής,** δαίμων : Σοφ.ἀπ.719, Ἀριστφ.Ἐκκλ.1129.

λυμπιονίκης (ὁ) ὁ τρίς ἀναδειχθεὶς ὀλυμ- ης : Πίνδ.Ο 13,1.

ρφανος-η-ο δημ. προσ. ὁ ἐν πλήρει ὀρ- , ἐγκαταλείψει, ἄ. συνηθέστ. **πεντάρφανος** : .Ποιήμ.30,4.

σιος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὅσιος, ὁσιώ- : Φώτ.Βιβλ.256.

φος-ον μσν. ὁ πάνυ σαφός, ὁ σοφώτα- Τζέτζ.Χιλ.5,177.

αλαισταῖος-α-αν μσν. τριπαλαισταῖας Εὐδοκία Μακρεμ.ἐν Ἰωνιᾷ 442.

ππος (ὁ) μσν. τρίπαππος : Θεόφιλ.Ἀντι- νστιτ.3,6,131.

αστος-ον μτγν.. ἐπὶ μηχανημάτων χρησι- των εἰς τὰς καθολκὰς τῶν πλοίων : Ὀρειβ. δ. Mai.) **τρίσπαστον ὄργανον** (τριπλῇ τροχι- λέοι· **2)** τὸ οὐδ. ὡς αὐσ. **χειρουργικόν τι ἐρ- γαλεῖον** : Ὀρειβ.156,1.

τρισπίθαμος-ον ὁ ἔχων μῆκος τριῶν σπιθαμῶν : Ἡσίοδ.Ἔργ.424 **τρισπίθαμαν δ' ὄψιν τάμνειν,** Ξεν.Κυν.9,13 **ξύλον τρισπίθαμον,** Διοσκ.3,129 **θα- μνίσκος ἐστὶ τρισπίθαμος τό ὕψος.**

τρισπλαγχνικόν (τὸ) νεώτ. ἀνατομ. **τὸ** μέγα συμπαθητικὸν νεῦρον.

τρίσπονδος-ον ὁ τρίς **χυθεὶς ἐν σπονδῇ·** || **κ.** τρ- **χοαὶ** τριπλῇ σπονδὴ πρὸς τιμὴν τῶν **νεκρῶν** ἐκ μέλιτος, γάλακτος καὶ οἴνου : Σοφ.Ἀντ.431.

τρισπονετικός-ή(-ιά)-ό δημ. ὁ πολὺ φιλεύ- σπλαγχνος : Γρυπ.Σκ.Τερρ.55,4.

τρισσάκις ἐπίρρ. τρίς, τρεῖς φορές : ΑΠ 5,195 τρισσάκις **εὐδαίμων** (πανευτυχής), Τζέτζ.Χιλ.1,200.

τρισσάτιος-α-ον μτγν. ποι. ἀντὶ τρισσός βλ.λ. : ΑΠ 6,12 γνωτῶν **τρισσατίων ἐκ τρισσατίης λίνα θήρης δέχνυσο,** Πάν.

τρισσαχῇ ἐπίρρ. εἰς τρία μέρη, εἰς τρεῖς τό- πους : Ἀριστλ.Μετ.1,13,28 **πότιμον ἀναδίδωσιν ὕδωρ, οὐ συνεχῆ δέ, ἀλλὰ τρισσαχῇ.**

τρισσεύω μτγν. ποιῶ, ἐνεργῶ τι τρίς **ἢ ἐκ** τρίτου : ΠΔ Βασ.1,20,19 **καὶ τρισσεύσεις, καὶ ἐπι- σκέψῃ·** **2)** ἐν εἰδ. σημ. νικῶ εἰς τρεῖς ἀγῶνας : Εὐσ. ἐν Ἀν.Κρ Παρισ.2,145,15 **πρῶτος ἐτρίσσευεν, στάδιον, δίαυλον, ὅπλον.**

τρισσόζωος-αν ὁ τριπλῆν ζωὴν ἔχων : Αἰσχ.ἀπ. 371 ἐν ΕΜ.

τρισσόθεν ἐπίρρ. μτγν. **ἐκ τριῶν μερῶν :** Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,651 τρισσόθεν **εἰσορόω παλυτερ- πέα νῶτα θαλάσσης.**

τρισσοκάρηνος-ον δ.γρ. ἀντὶ τρισσοκέφαλος.

τρισσοκέφαλος-ον ὁ ἔχων τρεῖς κεφαλάς : Ὀρφ.Ἀργ.974 **τρισσοκέφαλος, ἰδεῖν ὀλοὸν τέ- ρας** (δ.γρ. τρισσοκάρηνος).

τρισσός-ή-όν ἀττ. τ. τριττός (Πλάτ.Νόμ.782D), ἰων. **τριξός** τριπλοῦς : Ἡσίοδ.ἀπ.68,2, Εὐρ.Τρῳ. 924 **τρισσὸν ζεῦγος τρισαῶν θεῶν·** || κτ. πληθ. ἀντὶ τοῦ ἀριθμητικοῦ τρεῖς : Πίνδ.Π 8,115, Σοφ.ΟΤ 164, αὐτ.ΟΚ 479, Πλάτ.Πολ.504A **τριττὰ εἴδη ψυ- χῆς διαστησάμενοι.**

τρισσοφαής-οῦς-ές μτγν. ὁ διὰ τριπλοῦ φω- τὸς λάμπων, π.τῆς Ἀγ.Τριάδος : Γρηγ.Ναζ.2,35,166.

τρισσοφεγγής-οῦς-ές μσν. ὁ τριπλοῦν **φέγ-** γος, τριπλῆν αἴγλην ἐκπέμπων : Δαμασκ.1 3,837 **Εὐαγγελισταὶ τρισσοφεγγοῦς οὐσίας.**

τρισσοφεγγόφωτος-ον μσν. τρισσοφεγγής βλ.λ. : Δαμασκ.1 1,680C.

τρισσόφωτος-ον μτγν. ὁ τριπλοῦν φῶς **ἐκ-** πέμπων : Παῦλ.Σιλ.Θερμ.Πυθ.187.

τρισσῶ-όω μτγν. ποιῶ τρισσόν, τριπλοῦν, τρι- πλασιάζω : Γρηγ.Ναζ.224· **2)** ποιῶ, ἐνεργῶ τι τρίς, ἐκ τρίτου, τριττώνω: ΠΔ Βασ.3,18,34 **καὶ ἐποί- ησαν οὕτως· καὶ εἶπε δευτερώσατε. καὶ ἐδευτέ- ρωσαν· καὶ εἶπε. τριττώσατε.**

τρισσῶς ἐπίρρ. μτγν. τριπλῶς : ΑΠ 12,123.

τριστάδιος-ον ὁ ἔχων μῆκος, ἔκτασιν τριῶν στα- δίων : Πλατ.Κριτί.115E **ἦν δὲ ὁ μὲν μέγιστος τῶν τροχῶν . . τριστάδιος τὸ πλάτος,** Διον.Ἁλ.Ῥωμ.1, 34 **τριστάδιος μήκει,** Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 3,41.

τρίσταθμος-αν μτγν. τριπλοῦς, τριπλάσιος τὸ βάρος : Ἀγαθαρχ.ἐν Φώτ.Βιβλ.458 **τὸν χαλκὸν πρὸς τὸν χρυσὸν τρίσταθμον ἀλλάττονται.**

τρισταλαίπωρος-ον μτγν. ὁ τρισάθλιος, δυσ- τυχέστατος, πολυβασανισμένος : Νεῖλ.Ἐπιστ.2.164 **οὐαί σοι, τρισταλαίπωρε ἄνθρωπε καὶ τρισάθλιε.**

τριστάσιος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριπλασίαν ἀξίαν, τιμήν : Ἀρρ.Ἰνδ.8,13 **τριστάσιος πρὸς χρυ- σίον** (ὁ ἔχων ἀξίαν τριπλασίαν ἐν ἀναλογίᾳ πρὸς τὸ βάρος **τοῦ περιεχομένου χρυσοῦ**).

τριστάτηρος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀξίαν τριῶν στατήρων : Πολυδ.6,165 **τριστάτηρος χλαμύς.**

τριστάτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν βασιλέα καὶ τὴν βασίλισσαν, ὁ πρωθυπουργός : ΠΔ Βασ.4,7,2 **τ-, ἐφ' ὃν ὁ βασιλεὺς ἐπανεπαύετο.**
τριστεατίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ὁ ἐστὴρ τῆς γλυκερίνης μετὰ τοῦ στεατικοῦ ὀξέος, τὸ κύριον συστατικὸν τῶν ζωϊκῶν λιπῶν, ἄ. στεατίνη.
τριστέγη (ἡ) μτγν. τὸ τρίστεγον : Ἀρτεμίδ.4,46
τρίστεγος-ον μτγν. ὁ ἐκ τριῶν στεγῶν συγκείμενος, τριώροφος, τρίπατος : Διον.Ἁλ.Ρωμ.3,68 **στοαὶ τρίστεγοι·** ‖ τὸ οὐδ. τὸ τρίστεγον ὡς οὐσ. (κτ. παράλ. τοῦ οἴκημα) τὸ τρίτον πάτωμα· πρβλ. τριστέγη : ΚΔ Πράξ.20,9 **ἔπεσεν ἀπὸ τοῦ τριστέγου κάτω καὶ ἤρθη νεκρός.**
τριστέλεχος-ον μσν. ὁ ἔχων τρία στελέχη : Εὐστ.Πον.226,80 **τὸ ἐμφυὲς τριστέλεχον.**
τρίστηλος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἐντύπων, ὁ ἔχων τρεῖς στήλας : **τρίστηλον λεξιλόγιον·** ‖ ὁ καταλαμβάνων τρεῖς στήλας : **τρίστηλον ἄρθρον,** - **τρίστηλος μελέτη·** **2)** εἰδ. **τρίστηλον πλοῖον** τὸ τριίστιον, τρικάταρτο.
τριστιχία (ἡ) μτγν. τριπλῆ σειρά : Γαλ.14,771 **φαλάγγωσις δέ ἐστιν, ὅταν διστιχία ἢ τριστιχία τῶν ὑπεκφυομένων τριχῶν ᾖ ἐν τῷ ἄνω ἢ ἐν τῷ κάτω βλεφάρῳ·** **2)** ἐν τῇ μετρικῇ, ἕνωσις τριῶν στίχων : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.324.
τρίστιχος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τριῶν σειρῶν συγκείμενος· πρβλ. τρίστοιχος : Πλούτ.Ἠθ.906Β· **2)** νεώτ. μετρ. ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν στίχων, ὅθ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ τρίστιχον** ποιημάτιον ἢ στροφὴ ποιήματος ἐκ τριῶν στίχων.
τριστοιχεί ἐπίρρ. κ **τριστοιχί** εἰς τρεῖς στοίχους, τρεῖς σειράς : Ἰλ.Κ 473 **ἔντεα δέ σφιν καλὰ παρ' αὐτοῖσι χθονὶ κέκλιτο, εὖ κατὰ κόσμον τριστοιχεί,** Ἡσίοδ.Θ 727.
τρίστοιχος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐκ τριῶν στοίχων, σειρῶν συγκείμενος, ὁ εἰς τρεῖς σειρὰς διστεταγμένος: Ὀδ.Μ 91 **ἐν δὲ ἑκάστῃ σμερδαλέῃ κεφαλῇ, ἐν δὲ τρίστοιχοι ὀδόντες** πυκνοί (περὶ τῆς Σκύλλης), Ἀριστλ.Ζ1 2,1,53 **ἔχειν ἐπ ἀμφότερα τριστοίχους τοὺς ὀδόντας,** Θεόφρ.Φ1 8,4,2· **2)** ποι. τριπλοῦς : ΑΠ 9,668, Ἑρμησιάν.3,12, Ὀππ. Κυν.3,413 **θηρῶν τρίστοιχα θήλεα·** **3)** ὁ ἀποτελούμενος **ἐκ** τριῶν στοιχείων, τριῶν γραμμάτων : Πορφ.π.Εὐστ.3,305C.
τρίστομος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία στόματα : ΑΠ 6,167 **τρίστομος αἰχμή·** **2)** νεώτ. ζωρλ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ρίστομον μικρὸς σκώληξ παρασιτῶν ἐπὶ τῶν βραγχίων διαφ. ἰχθύων.
τρίστρατο (τὸ) δημ. διασταύρωσις ὁδῶν, σταυροδρόμι : Πολῖτ.Ἐκλ.Τραγ.101,3 **τὸ 'νά 'ριξε στὸ τρίστρατο καὶ πάφαν οἱ διαβάτες,** Κρυστ.Ποιήμ. Ἀγροτ.105,20, Χατζόπ.Βρ.Θρ 79,1.
τρίστροφος-ον μτγν. ὁ τρὶς ἐστραμμένος, ὁ καλῶς συνεστραμμένος : Ὀρειβ.25 (ἔκδ.Mai.) **λίνον ἐρρωμένως ἐστραμμένον, ὅσον δίστροφον ἢ τρίστροφον·** **2)** μετρ. ὁ ἐκ τριῶν στροφῶν ἀποτελούμενος : Σχόλ.Πίνδ.1,3.
τρίστυλος-ον μσν. κ. νεώτ. **ὁ ἔχων τρεῖς** στύλους, τρεῖς κολῶνες : Ἰω.Κλίμ.6.
τρίστῳος-ον μσν. **ὁ** ἔχων τρεῖς στοάς : Προκόπ.3.
τρισυλλαβία (ἡ) μτγν. τὸ ἔχειν τρεῖς συλλαβάς : Πορφ.Προσῳδ.110.
τρισυλλαβιαῖος-α-ον μσν. τρισύλλαβος βλ.λ. : Τζέτζ.ἐν Κρ.Ἀν.Ὀξ.3,225,13.
τρισύλλαβος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ **ἐκ** τριῶν συλλαβῶν συγκείμενος : Διον.Ἁλ.Συνθ.17, Λουκ. Φιλοψ.35 **ἐπήκουσα τῆς ἐπῳδῆς, ἣν δὲ τρισύλλαβος,** - **λέξις τρισύλλαβος.**
τρισυλλαβῶ-έω μτγν. ἐπὶ λ., σύγκειμαι ἐκ τριῶν συλλαβῶν : Ἡρωδιαν.Μον.Λεξ.21.
τρισυλλάβως ἐπίρρ. μτγν. γραμμ. εἰς τρεῖς συλλαβάς : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἀντων.360.
τρισύνθετος-ον **ὁ ἐκ** τριῶν μερῶν **σύνθετος** : Σχόλ.Ἰλ.Ω 540.
τρισύπατος (ὁ) μτγν. ὁ τρὶς διατελέσας ὕπατος : Πλούτ.Γάλβ.22 **πατρός τε τιμητοῦ καὶ τρισυπάτου γενομένου,** Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,96.
τρισυπέρθεος-ον μσν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ὑπέρθεος : ΚΠορφ.Ἔκθ.60,11 **τὸ τρισυπέρθεον κράτος.**
τρισυπόστατος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς ὑποστάσεις : Ἰω.Χρυσ.6.424 **ὁ θεὸς φύσει τρισυπόστατον φῶς,** Μεθόδ.393 **τρισυπόστατος θεότης** (ἡ Ἁγία Τριάς), Διον.Ἀρεοπ.212C **ἐνάδα τρισυπόσταταν,** Μηναῖ.3,8 Ὠδὴ **τὴν τρισυπόστατον φύσιν·** ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ἰδιότης τινὸς ὡς τρισυποστάτου : Μεθόδ.352C **τὸ τρισυπόστατον τῆς θείας ἐνάδος.**
τρίσφυλλον (τὸ) μτγν. ποι. ἀντὶ τρίφυλλον βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.520 **ναὶ μὴν καὶ τρίσφυλλον ὀπάζεο.**
τρισχηματιστος-ον μτγν. ὁ κατὰ τρεῖς τρόπους σχηματιζόμενος ἢ σχηματισθείς : Mar.Plot. Sac.ἐν Gram.Lat.ed.Keil.506,507.
τρίσχημος-ον μτγν. ὁ τριττὸς **τὸ** σχῆμα, **ὁ** τριπλῆν μορφὴν ἔχων : Ἀν.Ὀξ.2,307.
τρισχιδής-οῦς-ές μτγν. ὁ εἰς τρία ἐσχισμένος : Ὀρειβ.42,53 (ἔκδ.Mai.).
τρισχιλιέτης-ις-ες μτγν., νεώτ. κ. **τρισχιλιετής ὁ** ἀναγόμενος εἰς χρονικὸν διάστημα τριῶν χιλιάδων ἐτῶν : Ἱεροκλ.362, - **ἡ τρισχιλιετὴς ἱστορία τῆς ἑλληνικῆς φυλῆς.**
τρισχίλιοι-αι-α κ. μσν. κ. νεώτ. οἱ τρεῖς φορὰς χίλιοι, οἱ εἰς τρεῖς χιλιάδας συμποσούμενοι : Ἰλ.Υ 221 **τοῦ τρισχίλιαι ἵπποι ἕλος κάτα βουκολέοντο,** Ἡρ.· ‖ ἐν τῷ ἑνικῷ τ. περιληπτικῶς : Λόγγ.3,1 **τρισχιλία ἀσπὶς** (τρεῖς χιλιάδες ἀσπιδοφόροι), Τζέτζ.Χιλ.3,28 **τρισχιλίαν κάμηλον·** **2)** εἰδ. ὡς οὐσ. **οἱ τρισχίλιοι** ἐν Ἀθήναις οἱ τρεῖς χιλιάδες ἄνδρες οἱ ὑπὸ τῶν τριάκοντα τυράννων **ἐκ**λεγέντες : Ξεν.Ἑλλ.2,3,18.
τρισχιλιοστός-ή-όν ὁ ἐκ τριῶν χιλιάδων : **Πλάτ.** Φαῖδρ.249Α **τρισχιλιοστῷ ἔτει.**
τρισχιλιοτρισμύριοι (οἱ) μσν. **οἱ** συμποσούμενοι εἰς τριάκοντα τρεῖς χιλιάδας : Τζέτζ.Χιλ.3, 67 (πρβλ. Θεόκρ.17,83).
τρισχιλιοφόρος-ον μτγν. ὁ χωρῶν τρεῖς χιλιάδας μέτρα : Διον.Ἁλ.Ρωμ.3,44 **τῶν ὁλκάδων αἱ μέχρι τρισχιλιοφόρων.**
τρίσχιστος-ον σχόλ. ὁ εἰς τρία σχιστός, **ἐσχι**σμένος : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.346.
τρίσχοινος-ον μτγν. ὁ **ἔχων** μῆκος **ἢ** πλάτος τριῶν σχοίνων : Πλίν.Φ1 5,24.
τρισώματος-ον ὁ ἔχων τρία σώματα, τρεῖς κορμούς, ἐπὶ τοῦ Γηρυόνου, τοῦ Κερβέρου : Αἰσχ.Ἀγ. 870 **τρισώματος τᾶν Γηρυὼν ὁ δεύτερος . . .,** Εὐρ. Ἡρ.24 **τὸν τρισώματον κύνα·** ‖ εἰδ. **τρισώματος** ἀλκὰ ἡ χίμαιρα : αὐτ.Ἴων 204.
τρίσωμος-ον μτγν. τρισώματος βλ.λ. : Ἀκύλ.ΠΔ Ἱερ.40,12.
τριτάγιον (τὸ) μσν. **ἡ** τρὶς προσφερομένη **εἰς** τὰ ζῷα ταγή : ΚΠορφ.Ἔκθ.480 (ἔκδ. Βόνν.).
τριταγωνιστής (ὁ) κ. νεώτ. ὑποκριτὴς ὑποδυόμενος ἐν θεατρικῷ **ἔργῳ** τριτεῦον, ἄνευ σπουδαιότητος πρόσωπον, ἠθοποιὸς ποὺ παίζει **σὲ** κατώτερους ρόλους : Δημ.270, αὐτ.297· **2)** νεώτ. κ. μτφ. ὁ ἔν τινι ὑποθέσει μικρόν τι σημαίνων.
τριταγωνιστῶ-έω ἐπὶ ὑποκριτῶν, ὑποδύομαι τριτεῦον πρόσωπον ἐν σκηνικῷ ἔργῳ, παίζω τριτεύοντα, κατώτερον ρόλον : Δημ.315 **ἐτριταγωνίστεις, ἐγὼ δὲ ἐθεώραυν,** Πλούτ.Ἠθ.840Α **τριταγωνιστῶν Ἀριστοδήμῳ ἐν τοῖς Διονυσίοις διετέλει.**
τριταΐζω μτγν. ἰατρ. πάσχω τριταῖον πυρετόν : Διοσκ.4,61 **δίδεται δὲ τοῖς τριταΐζουσι πιεῖν.**
τριταϊκός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸν τριταῖον πυρετόν, ἢ ὁ ὑπὸ μορφὴν

τριταίου πυρετοῦ ἐκδηλούμενος: Διοσκ.Εὐπορ.2,19 **τριταϊκὰς περιόδους ὑγιάζειν**· ‖ ἐπίρρ. **τριταϊκῶς** : Ἀέτ.12,37 **γινομένου δὲ τοῦ παροξυσμοῦ σφοδροτέρου . . τριταϊκῶς.**

τριταιογενής-οῦς-ές ὁ ὀφειλόμενος εἰς τριταῖον πυρετόν : Ἱππ.Κῳακ.135· ‖ ἐπίρρ. **-ενῶς**: αὐτ.167.

τριταῖος-α-ον (τρίτος) κ. νεώτ. ὁ συμβαίνων, γινόμενος, ἐνεργούμενος κατὰ τὴν τρίτην ἡμέραν, ἐν συνεκφορᾷ μετὰ ρημάτων ὡς κατηγορούμενον τοῦ ὑποκειμένου : Ἡρ.6,120 **τριταῖοι ἐγένοντο ἐν τῇ Ἀττικῇ**, Ἱππ.Ἀφ.1250, Θουκ.1,61 **κατ' ὀλίγον δὲ προϊόντες τριταῖοι ἀφίκοντο ἐς Γίγωνον**, αὐτ. 3,3· ‖ ὁ πρὸ τριῶν ἡμερῶν : Ἡρ.7,196 **ἐσβεβληκώς . . τριταῖος ἐς Μηλιέας**· πρβλ.15,33· ‖ ὁ μετὰ τρεῖς ἡμέρας ἐσόμενος : Πίνδ.Ν 7,25 **σοφοὶ δὲ μέλλοντα τριταῖον ἄνεμον ἔμαθον** (σχόλ.«τὸν εἰς τρίτην ἡμέραν μέλλοντα πνεῖν»· **2)** ὁ ἔχων χρονικὴν διάρκειαν τριῶν ἡμερῶν : Εὐρ.Ἠλ.171 **τριταίαν κηρύσσειν θυσίαν**, Πλάτ.Νόμ.959A **τριταία πρὸς τὸ μνῆμα ἐκφορά**· **3)** ὁ τριῶν ἡμερῶν : Ἀριστφ.ἀπ.344 **περιμένειν ἐξ ἀγορᾶς ἰχθύδια τριταῖα**, Ἀριστλ.ΖΜ 3,4,2 **ᾠὰ τριταῖα ὄντα**· ‖ κ. ἐν φρ. : Ἡρ.2,89 **ἀλλ' ἐπεὰν τριταῖαι ἢ τεταρταῖαι γένωνται** (ἀφοῦ παρῆλθον τρεῖς ἡμέραι ἀπὸ τοῦ θανάτου), Θεόκρ.29,18 **τὸν πρῶτον δὲ φιλεῦντα τριταῖον ἐθήκαο** (φίλον)· **4)** ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ τρίτος : Εὐρ.Ἑκ.32 **τριταῖον ἤδη φέγγος αἰωρούμενος**, αὐτ.Ἱππ.375· ‖ κ. κτ. παράλ. τοῦ ἡμέρα : Ἱππ.156A **ἐς τὴν τριταίην**· πρβλ.δευτεραῖος· **5)** εἰδ. **τριταῖος πυρετός** κ., κτ.παράλ. τοῦ αὐσ., **τριταῖος** ὁ κατὰ πᾶσαν τρίτην ἡμέραν ἐπανερχόμενος :·Ἱππ: Ἀφ.1248, Πλάτ.Τίμ.86A.

τριταιοφυής-οῦς-ές ὁ ἔχων τὰς ἰδιότητας, τὴν φύσιν τριταίου πυρετοῦ : Ἱππ.Ἐπιδ.1.

τριταλαντιαῖος-α-ον μτγν. τριτάλαντος βλ.λ., ὁ τρία τάλαντα χωρῶν : Πλούτ.Αἰμ.33 **οἱ τὸ χρυσοῦν νόμισμα φέροντες, εἰς ἀγγεῖα τριταλαντιαῖα μεμερισμένον**, Φίλ.Μηχ.Βελοπ.51D.

τριτάλαντος-ον ὁ ἰσοδύναμος πρὸς τρία τάλαντα : Ἀριστφ.Λυσ.338 **ὡς τριτάλαντον βάρος**· ‖ ὁ ζυγίζων τρία τάλαντα : Μοσχί.π.Ἀθήν.208C· **2)** ὁ ἔχων ἀξίαν τριῶν ταλάντων : Ἰσαῖ.39,42· **3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τριτάλαντον** ποσὸν χρηματικὸν τριῶν ταλάντων : Πολυβ.6,165.

τριτάλας-αινα-αν ποι: ὁ τρὶς δυστυχής, τρισάθλιος : Εὐρ.Ἱππ.739 **τριτάλαιναι κόραι Φαέθοντος**, ΑΠ Παράρτ.102,1, Σίβυλλ.π.Κλήμ.Ἀλ.44 **Ἶσι θεὰ τριτάλαινα**, ΚΜανασσ.Χρον.4438.

τριταμόριον (τὸ) μτγν. δωρ. τ. τοῦ **τριτημόριον** βλ.λ. : Ἀρχιμ.1,468 (ἔκδ.Heib.), αὐτ.2,12.

τριτανακοπή (ἡ) νεώτ. νομ. ἐν τῇ πολιτικῇ δικονομίᾳ ἔκτακτον ἔνδικον μέσον, δι' οὗ τρίτος, μὴ ὑπάρξας διάδικος,μηδὲ παρεμβὰς ἢ εἰς παρέμβασιν προσεπικληθείς, προσβάλλει τὴν μεταξὺ ἄλλων ἐκδοθεῖσαν καὶ βλάπτουσαν αὐτὸν ἀπόφασιν, ζητῶν τὴν ἐξαφάνισίν της ὡς πρὸς αὐτόν : **ἡ ἄσκησις τριτανακοπῆς δὲν ὑπόκειται εἰς προθεσμίαν.**

τριτάνυστος-ον μτγν. ὁ τρὶς τεταμένος, δθ. μακρότατος : ΑΠ 6,192 **καὶ δόνακα τριτάνυστον.**

τριτανωπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μερικὴ χρωματικὴ τύφλωσις, καθ' ἣν ὁ πάσχων βλέπει ἐρυθρὰ μὲν τὰ ἀριστερὰ χρώματα τοῦ φάσματος, πράσινα δὲ τὰ δεξιά.

τριτάνωψ-οπος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ὁ πάσχων ἐκ τριτανωπίας βλ.λ.

τριτάξιος-ιον νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς τάξεις· ‖ ὀμ. **τριτάξιον δημοτικὸν σχολεῖον** τὸ ἐν ᾧ ὑπηρετοῦσι τρεῖς διδάσκαλοι, ἀδιαφόρως τοῦ ἀριθμοῦ τῶν εἰς ἃς διδάσκουσι τάξεων.

τριτάρης (ὁ) δημ. ἐπὶ μορτῆς, ὁ λαμβάνων τὸ τρίτον τοῦ εἰσοδήματος καλλιεργητής, τῶν ἑτέρων δύο τρίτων περιερχομένων εἰς τὸν ἰδιοκτήτην.

τριτάρικος-η(-ια)-ο δημ. ἐπὶ ἀγροτικῶν κτημάτων, ὁ καλλιεργούμενος ὑπὸ τριτάρη βλ.λ. : **πῆρε τ' ἀμπέλι τριτάρικο**· ‖ ὀμ. ἐπὶ εἰσοδήματος κατανεμομένου μεταξὺ τοῦ ἰδιοκτήτου λαμβάνοντος τὰ δύο τρίτα καὶ τοῦ ἐπιμόρτου καλλιεργητοῦ λαμβάνοντος τὸ ὑπόλοιπον ἓν τρίτον· **2)** εἰδ. ἐπὶ σίτου, ὁ συγκομιζόμενος κατὰ τὰ δύο μὲν τρίτα ὑπὸ τοῦ καλλιεργητοῦ, κατὰ τὸ ἓν δὲ τρίτον ὑπὸ τοῦ γαιοκτήμονος.

τριταρτημόριον (τὸ) μτγν. μέρος, τμῆμα ἀποτελοῦν τὰ τρία τεταρτημόρια· Πολυβ.9,65 «οἱ δ' ἐξ (χαλκοῖ) τριτημόριον, ὅτι τὰ τρία μέρη ἐστὶ τοῦ ὀβολοῦ· οἱ δὲ καὶ τριτορτημόριον αὐτοὺς ὠνόμαζον ὡς τρία τετορτημόρια ἔχοντας».

τρίτατος-η-ον ποι. ἀντὶ τοῦ τρίτος (πρβλ. μέσσατος, ἀντὶ τοῦ μέσος) : Ἰλ.Α 252 **τῷ δ' ἤδη δύο μὲν γενεαὶ μερόπων ἀνθρώπων ἐφθίαθ', . . μετὰ δὲ τριτάτοισιν ἄνασσεν**, αὐτ.Ξ 117·

τριτέγγονος (ὁ) γλωσσ., θηλ. **τριτεγγόνη**, ἔγγονος τρίτου βαθμοῦ.

τριτεγγύησις-εως (ἡ) νεώτ. πρᾶξις δι' ἧς τρίτος τις ἐγγυᾶται τὴν πληρωμὴν ἢ τὴν ἀποδοχὴν συνολλαγματικῆς ἢ γραμματίου εἰς διαταγήν, παρεχομένη γραπτῶς ἐπὶ τοῦ σώματος τῶν τίτλων αὐτῆς, δυναμένη νὰ χορηγηθῇ καὶ διὰ χωριστοῦ ἐγγράφου ἐγγύησις.

τριτεγγυητής (ὁ) νεώτ. ὁ παρέχων, δίδων τριτεγγύησιν βλ.λ., ἐγγυητής.

τριτεγγυῶμαι-άομαι νεώτ. ἀμτβ. παρέχω τριτεγγύησιν βλ.λ., ἐγγυῶμαι ὡς τριτεγγυητής.

τριτεῖα (τὰ) κ. νεώτ. ἡ τρίτη κατὰ τάξιν θέσις· δθ. κ. τὸ τρίτον βραβεῖον : Πλάτ.Φίλ.22E **πορρωτέρω δ' ἐστὶ τῶν τριτείων**· πρβλ. πρωτεῖα.

τρίτειχος-ον μτγν. ὁ ἔχων τριπλῆν σειρὰν τειχῶν : Ἀν.Κρ.2,265.

τριτενάται (αἱ) μσν. μνημόσυνοι τελεταὶ κατὰ τὴν τρίτην καὶ τὴν ἐνάτην ἀπὸ τοῦ θανάτου ἡμέραν : Τυπικὸν Σαβ.30 **αἱ ὑπὲρ τῶν νεκρῶν λειτουργίαι . . τεσσαρακοστὰ σὺν τριτενάταις.**

τριτεξάδελφος (ὁ) νεώτ., θηλ. **τριτεξαδέλφη**, ὁ τρίτος ἐξάδελφος, βαθμὸς συγγενείας μεταξὺ τῶν τέκνων τῶν δευτέρων ἐξαδέλφων.

τριτεύς-έως (ὁ) μτγν. τὸ τρίτον μέρος μεδίμνου, δέκα χοίνικες : Πολυβ.4,168, Ἐπιγρ.

τριτευτής (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ διὰ τρίτην φορὰν ἀναλαμβάνων ἀξίωμα, ἀρχήν τινα. .

τρίτευχος-ον μτγν. ὁ ἐκ τριῶν τευχῶν, ἐκ τριῶν βιβλίων συγκείμενος : Ἀθανάσ.1,982D.

τριτεύω Ἐπιγρ. κ. νεώτ. λαμβάνω ἀξίωμα, μετέχω ἀρχῆς τινος διὰ τρίτην φοράν : Ἐπιγρ. **2)** νεώτ. ἔρχομαι τρίτος κατὰ τάξιν, κατὰ σειράν : **ἐτρίτευσεν εἰς τὸν ἀγῶνα τοῦ δρόμου**· ‖ δθ. κ. εἶμαι κατωτέρας, μικροτέρας σημασίας, ἰδ. κτ. μτχ. : **τριτεῦον ζήτημα.**

τρίτη (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. θηλ. **τοῦ τρίτος** βλ.λ. ὡς οὐσ. μουσικὸς ὅρος δηλῶν παρ' ἀρχαίοις τὴν τρίτην χορδὴν τοῦ ἑπταχόρδου, τὴν παραμέσην βλ.λ. : Ἀριστλ.Πρ.19,32, Πλούτ.Ἠθ. 1137D· ‖ ὀμ. νεώτ. μουσ. τὸ μεταξὺ τριῶν βαθμίδων, ἤτοι διαδοχικῶν φθόγγων τῆς κλίμακος, διάστημα, δημ.τέρτσα : **αἱ τρῖται ἐν τῇ ἁρμονίᾳ σχηματίζουσι τὰς συγχορδίας**· **2)** (κτ. παράλ. τοῦ μερίς) τὸ τρίτον μέρος νομίσματος ἢ βάρους : Ἡσ., Φώτ.· **3)** νεώτ. κ. δημ. ἡ τρίτη ἡμέρα τῆς ἑβδομάδος, θεωρουμένη ὡς ἀποφράς· **4)** ὀμ. νεώτ. μία τῶν ἐν τῇ ὁπλασκίᾳ ὀκτὼ θέσεων ἀποκρούσεως· **9)** ὀμ. ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ, τρία κατὰ κατιοῦσαν διαδοχὴν χαρτία τοῦ αὐτοῦ χρώματος : **τρίτη τοῦ ἄσσου · τοῦ ρήγα · τοῦ βαλέ.**

τριτημοριαῖος-αν μτγν. τριτημόριος **βλ.λ.** : Ἀριστείδ.ΚΜουσ.20.

τριτημορίζω γλωσσ. τεμαχίζω, διαχωρίζω εἰς τρία μέρη.

τριτημόριον (τὸ) κ. νεώτ. ἕκαστον τῶν τριῶν ἴσων μερῶν εἰς ἃ διῃρέθη ὅλον τι : Ἡρ.9,34 ἢν μὴ τῷ ἀδελφεῷ . . μεταδῶσι τὸ τριτημόριον τῆς βασιληίης, Θουκ.2,98 τὸ μὲν πλέον πεζὸν ἦν, τριτημόριον δὲ μάλιστα ἱππικόν· κ. φρ. : Ἀππ.Μιθρ.41 οὐδ' ἐς τριτημόριον τὰ πάντα τῶν πολεμίων· 2) ἐν τῇ μουσικῇ, τὸ τρίτον τοῦ τόνου : Chappell.Anc.Mus.203· 3) νόμισμα ἰσοδύναμον πρὸς ἓξ χαλκοῦς : Πολυδ.9,65, αὐτ.9,66.

τριτημόριος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἴσος πρὸς τὸ τρίτον μέρος, μτ. γενικ. συγκριτ. τοῦ πράγμ. : Ἡρ.1,192 τριτημορίη ἡ Ἀσσυρίη τῆς ἄλλης Ἀσίης· 2) τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. εἰδ. κατὰ τὸν μεσαίωνα, τιμοριοῦχος ὑποχρεούμενος ὅπως καταβάλλῃ εἰς τὸν ἐπικυρίαρχον τὸ τρίτον τῆς ἐτησίας προσόδου τῶν τιμαρίων του· 3) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τριτημόριον βλ.λ.

τριτημορίς-ίδος (ἡ) τὸ τρίτον μέρος, τὸ τριτημόριον : Ἡρ.1,211 Μασσαγετέων τριτημορὶς τοῦ στρατοῦ, αὐτ.1,212, αὐτ.7,121.

τριτήμορον (τὸ) μτγν. τὸ τριτημόριον βλ.λ.3) : Φιλήμ.Πιττοκοπ.1, αὐτ.Σαρδ.2.

τριτίρενες (οἱ) Ἐπιγρ. οἱ τὸ τρίτον ἤδη ἔτος διατελοῦντες (ε)ἴρενες βλ.λ.

τριτοβάθμιος (-ία)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ τοῦ τρίτου βαθμοῦ· εἰδ. μαθ. τριτοβάθμιος ἐξίσωσις· || ἡ λ. ἐν χρ.κ. ὡς ὑπαλληλικὴ διαβάθμισις : τριτοβάθμιος δημοδιδάσκαλος.

τριτοβάμων-ονος-ον ποι. ὁ οἱονεὶ τρίτον πόδα ἀποτελῶν : Εὐρ.Τρῳ.276 ἃ τριτοβάμονος χερὶ δευομένα βάκτρου γεραιῷ κάρα (διόρθ. τριβάμων).

τριτογένεια (ἡ) (γίγνομαι) ἐπίθετον τῆς θεᾶς Ἀθηνᾶς : Ἰλ.Δ 515 Διὸς θυγάτηρ κυδίστη Τριτογένεια, αὐτ.Θ 39, Ὀδ.Γ 378, Ἡσίοδ.Θ 895· || κτ. δ. ἑρμ. ἐκ τῆς ἐν Λιβύῃ λίμνης Τριτωνίδος, ἐξ ἧς κατὰ παλαιὸν μῦθον ἐγεννήθη ἡ θεά : Εὐρ.Ἴων 872· || κτ. ἄλλους ἐκ τοῦ Τρίτωνος, χειμάρρου ἐν Βοιωτίᾳ : Παυσ.9,33,7· πρβλ.Ἀπολλόδ.1,3,6· ὁμ. ἔκ τινος ἐν Ἀρκαδίᾳ πηγῆς : Παυσ.8,26,6· || ὁμ. κτ. διάφορον ἀντίληψιν τριτὼ αἰολιστὶ σημαίνει κεφαλήν· ὅθ. κ. τριταγένεια ἡ ἐκ τῆς κεφαλῆς τοῦ Διὸς γεννηθεῖσα : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.989, Τζέτζ. Λυκόφρ.519· || ὁμ. κτ. δ. ἑρμ. ἡ τὴν τρίτην ἡμέραν τοῦ μηνὸς γεννηθεῖσα : Ἴστρ.π.Ἀρποκρ. ἐν λ. Τριτόμηνις, Φώτ.· ὁμ. ἡ τρίτη μετὰ τὸν Ἀπόλλωνα καὶ τὴν Ἄρτεμιν γεννηθεῖσα : Σουΐδ. ἐν λ.· || ὡς παριστῶσα τὴν φύσιν, ἡ τρὶς τοῦ ἔτους γεννωμένη : Διόδ.Σ 1,12· || ἡ τοὺς τρεῖς κυρίους δεσμοὺς τοῦ κοινωνικοῦ βίου ἐπινοήσασα : Δημόκρ.π.Διογ.Λ 9,48· 2) ἐν τῇ Πυθαγ. φιλοσοφίᾳ, ὄνομα τοῦ ἀριθμοῦ τρία καὶ τοῦ ἰσοπλεύρου τριγώνου : Πλούτ.Ἠθ.381F.

τριτογενής-οῦς-έος (ἡ) ποι. δ. τ. τοῦ τριτογένεια βλ.λ.1) : Ὑμν.Ὁμ.28,4, Χρησμ.π.Ἡρ.7,141 τεῖχος Τριτογενεῖ ξύλινον διδοῖ εὐρύοπα Ζεύς, Ἀριστφ. Ἱππ.1189· || ὁμ. ἐν διαστολῇ πρὸς τὸν τύπον τριτογένεια : Ποιητὴς π. Σχόλ.Ἰλ.Θ 39 παῖς μοι Τριτογενὴς εἴη, μὴ Τριτογένεια.

τριτογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ κατὰ τάξιν γενέσεως, δημιουργίας τρίτος ἐρχόμενος : τριταγενὴς διάπλασις (ἡ ἀρχαιοτέρα τῶν δύο διαπλάσεων εἰς ἃς ὑποδιαιρεῖται τὸ καινοζωϊκὸν ἄθροισμα στρωμάτων τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς)· || τριτογενὴς περίοδος (ἡ ἀντίστοιχος πρὸς τὴν διάπλασιν ταύτην περίοδος τοῦ καινοζωϊκοῦ αἰῶνος τῆς προϊστορίας τῆς γῆς)· || ἐπίρρ. τριταγενῶς.

τριτοέκτη (ἡ) μσν. ὄνομα ἐκκλησιαστικῆς τινος ἀκολουθίας : ΚΠορφ.Ἔκθ.156, αὐτ.179.

τριτοετής-οῦς-ές νεώτ. κ. δημ. ὁ διανύων τὸ τρίτον ἔτος : τριταετὴς φοιτητὴς τῆς φιλολογίας.

τριτόκλιτος-ον νεώτ. γραμμ. ἐπὶ ὀνομάτων, ὁ ἀκολουθῶν τὴν τρίτην κλίσιν, ὁ εἰς αὐτὴν ἀνήκων.

τριτοκόλλυβον (τὸ) τὸ τρίτον μέρος τοῦ κολλύβου· Πολυδ.9,72 «ἔλεγον δέ τι καὶ τριτοκόλλυβον οἱ ποιηταί, σμικρὸν νόμισμα» (κῶδ. τρικόλλυβον).

τριτόκος-ον μτγν. ὁ τίκτων τρὶς ἢ τρία συγχρόνως : ΑΠ 9,430 εἰς πρόβαταν τριτόκον.

τριτοκῶ-έω μτγν. τίκτω τρὶς ἢ συγχρόνως τρία : Κριναγ.ΑΠ 9,430 νηδὺς δὲ τριτοκεῖ ἀνὰ πᾶν ἔτος.

τριτολεμβίτης (ὁ) νεώτ. ναυτ. ναύτης ἐκ τῶν ἀποτελούντων τὸ πλήρωμα τῆς τρίτης λέμβου.

τριτολογία (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ τρίτην φορὰν ὁμιλία, ἀγόρευσις ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ θέματος.

τριτολογῶ-έω νεώτ. διὰ τρίτην φορὰν ὁμιλῶ, ἀγορεύω ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ζητήματος, θέματος.

τριτόμηνις-ιδος (ἡ) ἡ τρίτη τοῦ μηνός, ἡ ἱερὰ τῆς Παλλάδος Ἀθηνᾶς ἡμέρα ἐν Ἀθήναις : Λυκοῦργ.π.Ἀρποκρ., Φώτ., ΑΒ 306.

τρίτομον (τὸ) γλωσσ. τεμάχιον τεταριχευμένου ἰχθύος.

τρίτομος (-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ βιβλίων, συγγραμμάτων, ὁ ἐκ τριῶν τόμων ἀποτελούμενος.

τρίτον τὸ οὐδ. τοῦ ἀριθμ. τρίτος ἐν ἐπιρρ. χρ. κατὰ τρίτον λόγον : Αἰσχ.ἀπ.52, Σοφ.Ἀντ.55 τρίτον δ' ἀδελφὼ δύο . . μόρον κοινὸν κατειργάσαντο, αὐτ.ἀπ.69, Πλάτ.Πολ.358C· || ἐν χρ. κ. ἐνάρθρ. (ὡς ἀείπατε παρ' Ὁμήρῳ) : Ἰλ.Γ 225 τὸ τρίτον αὖτ' Αἴαντα ἰδὼν ἐρέειν' ὁ γεραιός, αὐτ. Ζ 186, Ἡρ.1,55, Ἀριστφ.Ἀχ.997· || ὁμ. ἐμπροθ. ἐκ τρίτου, ἐκ τρίτων : Εὐρ.Ὀρ.1178, Πλάτ.Τιμ.54B.

τρίτονος-ον μτγν. ὁ ἐκ τριῶν μουσικῶν τόνων ἀποτελούμενος· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. μουσικὸν διάστημα ἐκ τριῶν τόνων : Εὐκλείδ.Ἁρμον.8C.

τριτοξίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. τριοξίδιον βλ.λ.

τριτοπαιών-ῶνος (ὁ) μσν. ὁ τρίτος παιών : Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ.3,314,6.

τριτοπάτωρ-ορος (ὁ) πατὴρ ἐν τῷ τρίτῳ βαθμῷ, πρόπαππος : Ἀριστλ.ἀπ.376.

τριτοπρόσωπος-ον νεώτ. γραμμ. ὁ ὢν τρίτου προσώπου, ὁ πρὸς δήλωσιν τρίτου προσώπου χρησιμοποιούμενος : τριτοπρόσωπα ῥήματα (τὰ εἰς τὸ τρίτον ἑνικὸν πρόσωπον ἀπαντῶντα, ἁ. ἀπρόσωπα).

τριτοπροσώπως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρίτον πρόσωπον : Θεοδοσ.Γραμμ.143,10 ἅπαν ῥῆμα ἢ πρωτοπροσώπως ἢ δευτεροπροσώπως ἢ τριτοπροσώπως ἐκφέρεται.

τρίτος-η-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μετὰ δύο ἄλλων, εἷς ἐκ τῶν τριῶν, μαζὶ μὲ ἄλλους δύο : Ὀδ.Υ 185 τοῖσι δ' ἐπὶ τρίτος ἦλθε Φιλοίτιος, ὄρχαμος ἀνδρῶν, Θουκ.3,3 Κλεϊππίδης δὲ . . τρίτος αὐτὸς ἐστρατήγει, αὐτ.4,42· 2) ὁ ἐρχόμενος ἔν τινι σειρᾷ, τάξει ἀμέσως μετὰ τὸν δεύτερον, ὁ τελευταῖος μεταξὺ τριῶν· 3) ἐν χρ. πρὸς δήλωσιν τοῦ τρὶς ἐπαναλαμβανομένου, ὅθ. κ. τοῦ τελειωτικοῦ, συμπληρωτικοῦ : Σοφ.ἀπ.375 Διὸς Σωτηρίου σπονδὴ τρίτου κρατῆρος (ὡς ἐκ τοῦ ὅτι ἡ τρίτη καὶ τελευταία σπονδὴ ἐγίνετο πρὸς τιμὴν τοῦ Σωτῆρος Διός), Φερεκρ.Πέρσ.2· ὅθ. κ.μτφ. : Αἰσχ. Χο.244 Κράτος τε καὶ Δίκη σὺν τῷ τρίτῳ Ζηνί, αὐτ.Εὐμ.759· || ὁμ. κτ. παράλειψιν τοῦ εἰς ὃ ἀναφέρεται οὐσιαστικοῦ : αὐτ.Ἀγ.1386 καὶ πεπτωκότι τρίτην ἐπενδίδωμι (ἐνν.πληγήν, τρίτον καὶ τελειωτικὸν κτύπημα)· 4) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀρσ. μτ. τοῦ εἷς (ἕνας) πᾶς ἄλλος ἐκτὸς τῶν διαλεγομένων, γεν. πᾶς ξένος ὡς πρός τι ζήτημα : ἐάν ἔρθῃ ἕνας τρίτος καὶ μᾶς ἐρωτήσῃ· κ. ἄνευ τοῦ εἷς : τρίτος ἄσχετος πρὸς τοὺς διαδίκους, παρεμβαίνων . . · 5) τὸ θηλ. τρίτη μτ τοῦ ἡμέρα ἢ καὶ ἄνευ αὐτοῦ, ἡ μετὰ τὴν αὔριον : Ἀριστφ.Λυσ.612 ἀλλ' ἐς τρίτην γοῦν ἡμέραν σοὶ . . ἥξει (μεθαύριον), Ξεν.Ἑλλ.3,1,17 τῇ

ὑστεραίᾳ **πάλιν ἐθύετο . . ὡς δὲ οὐδὲ ταῦτα ἐκαλλιερεῖτο, πάλιν τῇ τρίτῃ**· || ὁμ. φρ. **χθὲς καὶ τρίτην ἡμέραν** χθὲς καὶ προχθές : αὐτ.᾿Αν. 4,8,21· || ὁμ. φρ. **διὰ τρίτης** διαρκούσης τῆς τρίτης ἡμέρας : Αἰλ.ΖΙ 4,57· || ὁμ. τὸ θηλ. **τρίτη** ὡς οὐσ. βλ.λ.· || **τρίτον ἡμίδραχμον** δύο δραχμαὶ καὶ ἡμίσεια : ῾Αρποκρ.· **6)** τὸ οὐδ.πληθ.**τρίτα** (κτ. παράλ. τοῦ ἱερά) ἱεροτελεστία γινομένη κατὰ τὴν τρίτην μετὰ τὴν κηδείαν ἡμέραν : ᾿Αριστφ. Λυσ.613, ᾿Ισαῖ.π.Μενεκλ.Κληρ.37, Πολυδ.8,146· **7)** τὸ οὐδ. ἐν φρ. **τρίτα λέγω** τριταγωνιστῶ : Δημ.418, Μέν.Θεοφορ.2,17· || τὸ οὐδ. πληθ. ἡ τρίτη θέσις, ἡ τρίτη νίκη ἐν ἀγῶνι : Εὐρ.ἀπ.π.Πλούτ.᾿Αλκ.11 **ἅρμα τι πρῶτα δραμεῖν καὶ δεύτερα καὶ τρίτα**· **8)** τὸ οὐδ. καθ᾿ ἑνικ. ἐν ἐπιρρ. χρ. τρίτον βλ.λ.

τριτόσπονδος-ον ποι. εἰδ. ἐν φρ. **τριτόσπονδος αἰὼν** βίος καθ᾿ ὃν ἐτέλεσέ τις καὶ τὴν τρίτην σπονδὴν εἰς τὸν Σωτῆρα Δία, τελεία εὐδαιμονία, εὐτυχία πλήρης : Αἰσχ.᾿Αγ.245.

τριτόσπορος-ον ὁ διὰ τρίτην φορὰν σπαρείς : Αἰσχ.Πέρσ.818 **τριτόσπορος γονή** (ἡ τρίτη γενεά).

τριτοστάτης (ὁ) θηλ. -ις (᾿Αριστφ.ἀπ.411) ὁ ἐν τῷ χορῷ ἱστάμενος τρίτος μετὰ τὸν κορυφαῖον : ᾿Αριστλ.Μεταφ.4,11,4 **οἷον παραστάτην τριτοστάτου πρότερον,** Πολυδ.4,100.

τριτότοκος-ον νεώτ. ὁ τρίτος ἐν σειρᾷ τέκνων γεννηθείς : **ὁ τριτότοκος υἱός του.**

τριτοτόκος-ον νεώτ. ἐπὶ θήλεος, ἡ διὰ τρίτην φορὰν τεκοῦσα : **τρ- γυνὴ - ἀμνάς.**

τρίτροχος-ον νεώτ. ἐπὶ ὀχημάτων, ὁ ἔχων τρεῖς τροχούς· || ὅθ. κ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ **τρίτροχον** (τὸ) ποδήλατον ἢ μικρὰ ἅμαξα μὲ τρεῖς τροχούς.

τρίτσα (ἡ) δημ. τὸ παίγνιον τρίλισ βλ.λ.· || φρ. **δὲν ἔχει τρίτσες κάτσες** (δὲν χωροῦν ὑπεκφυγαί, δολιότητες, πλάγιοι τρόποι) **2)** φάθινος πῖλος, φαθάκι· **3)** στήσιμον ἢ ρίψιμον λίθων πρὸς τὰ ἄνω.

τριτσάνα (ἡ) δημ. τριταῖος **πυρετός.**

τριτσαρόλι (τὸ) δημ. ναυτ. τὸ σειράδιον, δι᾿ οὗ δένονται αἱ σειραὶ κατὰ τὰς σειροδετήσεις τῶν ἱστίων.

τριτσάρω (ἰταλ.) δημ. ὑφώνω τοῖχον ταχέως.

τριττός-ή-όν ἀττ. τ. τοῦ τρισσὸς βλ.λ.

τριττύα (ἡ) τριττὺς βλ.λ.2) : Φιλήμ.Λεξ.Τεχνολ. σ. 168 «τριττύα λέγεται παρὰ τοῖς παλαιοῖς θυσία ἐκ τριῶν ζῴων, οἷον δύο μήλων καὶ βοὸς . . ἢ βοός, αἰγὸς καὶ **προβάτου**· ἢ κάπρου, **κριοῦ καὶ** ταύρου» : ᾿Επιγρ.

τριττυάρχης (ὁ) ἅ. τριττύαρχος βλ.λ.: ΕΜ 768,13.

τριττύαρχος (ὁ) μτγν. ὁ ἀρχηγὸς τριττύος βλ.λ. 3), τριττυάρχης : Πολυδ.9,109.

τριττυαρχῶ-έω εἶμαι ἀρχηγὸς τριττύος βλ.λ.3) : Πλάτ.Πολ.475Α **ἂν μὴ στρατηγῆσαι δύνωνται, τριττυαρχοῦσι.**

τριττύς-ύος (ἡ) κ. **τριτύς** (Τιμ.Λεξ.Πλατ.), αἰολ. **τρίππυς** ὁ ἀριθμὸς **τρία** : ῾Ησ., Φώτ.· **2)** εἰδ. τριπλῆ θυσία, θυσία τριῶν ζῴων, ὅθ. κ. ἐν χρ. ἐπὶ ἐπισήμου σεμνοπρεποῦς ἱεροτελεστίας· εἰδ. θυσία κάπρου, τράγου καὶ κριοῦ : ᾿Αριστφ.Πλ.820· ὁμ. θυσία ταύρου, τράγου καὶ κριοῦ : Καλλ.ἀπ.403· ὁμ. δύο προβάτων καὶ βοός : ᾿Επίχ.π.Εὐστ.1676,37· πρβλ. ᾿Οδ.Λ 131· **3)** εἰδ. ἐν τῇ ἀθηναϊκῇ πολιτείᾳ τὸ τρίτον μέρος ἑκάστης φυλῆς : Δημ.184.

τριτῶ-άω μτγν. εὔχρ. μ. ἐν τῇ ἐπ. μτχ. **τριτόων** ὁ ὢν τριῶν ἡμερῶν, ἐπὶ τῆς σελήνης : ῎Αρατ.796 **ἐπὴν τριτόωσαν περὶ κύκλος ἑλίσσῃ** (σχόλ. «τριταίαν οὖσαν ἀπὸ τῆς συνόδου»).

τριτὼ-οῦς (ἡ) αἰολ. ἡ κεφαλή : Σχόλ.᾿Αριστφ.Νεφ. 989· πρβλ. Τριτογένεια· **2)** ἐν χρ. ὡς κύρ. ὄν. Τριτὼ ἡ ᾿Αθηνᾶ, ἅ. Τριτογένεια : ΑΠ 6,194.

τρίτων-ωνος (ὁ) κ. νεώτ. ὄνομα θαλασσίου θεοῦ τῆς ἑλληνικῆς μυθολογίας : ῾Ησίοδ.Θ 930· || εἰδ. μτγν. κτ. πληθ. **Τρίτωνες** γένος κατωτέρων θαλασσίων θεῶν φερόντων οὐρὰν ἰχθύος ἢ ἵππου : Μόσχ.2,123, Παυσ.9,21,1, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 61,10 **ξεμυτοῦν στὸν ἀφρὸ κοπαδιαστοὶ | οἱ Τρίτωνες μὲ τὴν φαρήσια οὐρά**· **2)** ὅθ. κ. ὡς ὅρος γεωγραφικὸς δηλῶν ποταμούς, χειμάρρους.

τριτώνιος-ον μτγν. ὁ εἰς τὸν **Τρίτωνα** βλ.λ.1) ἀνήκων, ἀναφερόμενος : ᾿Ορφ.᾿Αλ.23,6.

τριτώνω δημ. ἐπισυμβαίνω, γίνομαι διὰ τρίτην φοράν : **θὰ τριτώσῃ τὸ κακό**· **2)** κ. μτβ. ἐν σπανιωτέρᾳ χρ., **ἐπαναλαμβάνω τι** ἐκ τρίτου, γιὰ τρίτη φορὰ κάνω κάτι.

τριτωνίς-ίδος (ἡ) ὀνομ. τῆς θεᾶς ᾿Αθηνᾶς· πρβλ. Τριτογένεια : ᾿Απολλ.Ρ 1,109.

τρίτως ἐπίρρ. κατὰ τρίτον λόγον : Πλάτ.Τίμ.56Β.

τρίτωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ διὰ τρίτην φορὰν ἐπανάληψις : Γρηγ.Νύσσ.2,83Α **τῇ δευτερώσει καὶ τῇ τριτώσει**· πρβλ. δημ. τριτώνω· **2)** ἡ εἰς τὸ **τρίτον** ἐλάττωσις : ᾿Αλέξ.Τράλλ.8,427,αὐτ.8,446.

τριυιωνός (ὁ) γλωσσ. **ὁ** τρισέγγονος.

τριφαής-οῦς-ές μτγν. ὁ τριπλοῦν φῶς, τριπλῆν αἴγλην ἐκπέμπων : Συνέσ.῞Υμν.2,26, ᾿Ιω.Κλίμ. ἐν Bandin.Bibl.Med.1,390B **τριφαὲς τρισήλιον . . φάος.**

τριφαλαγγία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ παράταξις τριῶν φαλάγγων : Πολύβ.6,40,11 **ἄγουσι τριφαλαγγίαν παράλληλον,** Αἰλ.Τακτ.40· **2)** εἰδ. νεώτ. ναυτ. ἡ εἰς τρεῖς φάλαγγας διάταξις ναυτικῆς δυνάμεως ἱστιοδρομούσης.

τριφάλαγγος-ον μτγν. **ὁ** οὗ οἱ δάκτυλοι ἔχουσι τρεῖς φάλαγγας, τρεῖς **ἁρμοὺς δακτύλων** : Μελέτ. ἐν ᾿Αν.Κρ.᾿Οδ.3,120.

τριφάλεια (ἡ) περικεφαλαία **τριπλοῦν φάλον** ἔχουσα : Κόλουθ.50· πρβλ. τρυφάλεια.

τριφάληρος (ἡ) τριφάλεια βλ.λ. : ᾿Απολλ.Δύσκ. Λεξ.682 «φαλὸς **τὸ** λάμπρυσμα τῆς περικεφαλαίας, ὅθεν καὶ τριφάληρος **ἡ** τρεῖς **φάλους** ἔχουσα».

τριφάλης-ητος (ὁ) τίτλος κωμῳδίας τοῦ ᾿Αριστφ.

τριφανής-οῦς-ές μτγν. **ὁ** φαινόμενος, ἐμφανιζόμενος τριπλοῦς : Διον.᾿Αρεοπ.27.

τριφασικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος, ὁ ἀποτελούμενος ἐκ συνδυασμοῦ τριῶν ἐναλλασσομένων μονοφασικῶν ρευμάτων· || **ὁ** διὰ τοιούτου ρεύματος λειτουργῶν : **τριφασικὸς ἠλεκτροκινητήρ.**

τριφάσιος-α-ον τριπλοῦς : ῾Ηρ.5,1 **ἐνταῦθα μουνομαχίη τριφασίη σφι ἐγένετο**· **2)** κτ. πληθ. συνών. τοῦ ἀριθμητικοῦ **τρεῖς** : αὐτ.1,95, αὐτ.2,17.

τρίφατος-ον μτγν. ὁ τρὶς λεχθείς, γεν. τριπλοῦς: Νίκ.Θηρ.102 **δραχμάων τρίφατον δεκάδος καταβάλλεο βρῖθος** (σχόλ. «τρίλεκτον, οἷον τριπλῆν δεκάδα, τουτέστι τριάκοντα δραχμάς»).

τριφεγγής-οῦς-ές μσν. τριφαὴς βλ.λ. : Πρόδρ. ᾿Επιστ.100, Πισίδ.Γ 395.

τρίφεγγος-ον μσν. τριφεγγὴς βλ.λ. : Δαμασκ. 1681Β **τὴν ἄτμητον εἰδότες σαφήν, τρίφεγγον, οὐσίαν δοξάζομεν.**

τρίφθογγος-ον μσν. **ὁ** ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν φθόγγων : Τζέτζ.Χιλ.12,244.

τριφίλητος-ον μτγν., δωρ. **τριφίλατος** ὁ τρὶς πεφιλημένος, πολυφίλητος, πολυαγαπημένος : Θεόκρ.15,86 **ὁ τριφίλητος ῎Αδωνις.**

τριφόρος-ον μτγν. **ὁ** τρὶς καρποφορῶν : Θεόφρ.π.᾿Αθήν.3,77Ε **τὸν ἐρινεὸν εἶναί φησι . . τριφόρον, ὥσπερ ἐν Κέῳ.**

τριφορῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἐπὶ δένδρων, τρὶς καρποφορῶ : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,9,13· **2)** παθ. εἰδ. ἐπὶ λέξεων, φέρομαι, εἶμαι ἐν χρ. κατὰ τρεῖς τρόπους : Εὐστ.32,15 **οὕτω δὲ καὶ τὸ μὴν καὶ μὲν καὶ μὰν τριφορεῖται.**

τρίφτης (ὁ) δημ. τρίπτης **βλ.λ.**

τριφτός-ή-ό δημ. **τριπτὸς βλ.λ., τριμμένος.**

τριφυής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τριπλοῦς τὴν φύσιν, ὁ ὑπὸ τρεῖς μορφὰς ἐμφανιζόμενος : Θεόφρ.Φl 2,6,9, Θεόδ.῾Υρτ.᾽Επιστ.2 ἐν Notices 5,724 **θηρίον ἀλλόκοτον τριφυές τε καὶ τρίμορφον, - τριφυὴς χίμαιρα** (ὡς ἔχουσα κεφαλὴν λέοντος, κορμὸν αἰγὸς καὶ οὐρὰν δράκοντος).

τριφύλακος-ον σχόλ. ὁ περιλαμβάνων τρεῖς φυλακάς, ὁμάδας φρουρούντων ἐκ περιτροπῆς : Σχόλ.᾽Ιλ.Κ 252 **τριφυλάκου τῆς νυκτὸς οὔσης.**

τριφύλλινος οἶνος (ὁ) μτγν. **εἶδός** τι ἰταλικοῦ οἴνου : Γαλ.13,871.

τριφύλλι(ον) (τὸ) **μτγν., νεώτ. κ. δημ.** νομευτικὴ πόα, ἧς τὸ φύλλον ἀποτελεῖται **ἐκ** τριῶν φυλλαρίων : ᾽Αρετ.Χρον.Νούσ.2,13· || ὁμ. δημ. ὀνομ. τῶν **φυτῶν** τριγωνίσκας καὶ μηδική· || τετράφυλλο **τριφύλλι** τὸ φέρον τέσσαρα φυλλάρια, περὶ οὗ κατὰ πρόληψιν πιστεύεται ὅτι δύναται νὰ ἔχῃ μαγικὴν **ἐπὶ** τῆς ἀνθρωπίνης τύχης ἐπίδρασιν.

τριφυλλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ φυτὸν ὀξαλίς, λάποθον βλ.λ. : Διοσκ.Εὐπορ.2,58.

τρίφυλλον (τὸ) τὸ φυτὸν τριφύλλιον βλ.λ. : ῾Ηρ.Ι, 132 **ὑποπάσας ποίην ὡς ἁπαλωτάτην, μάλιστα δὲ τὸ τρίφυλλον,** Φερεκρ.Μεταλλ.2.

τρίφυλλος (ἡ) μτγν. τὸ τριφύλλιον βλ.λ.:Διοσκ.2,177.

τρίφυλλος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀποτελούμενος ἐκ τριῶν φύλλων : Διοσκ.4,112 **τρίφυλλος λωτός,** ῾Ησ. ἐν λ. ὠκύθοον, **- τρίφυλλον ἄνθος, - πόρτα τρίφυλλη· 2)** νεώτ. εἰδ. ἐν χρ. ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ **ἐπὶ** παιγνιοχάρτου συνοδευομένου ὑπὸ δύο **ἄλλων φύλλων** τῆς αὐτῆς φυλῆς : **ντάμα τρίφυλλη· 3)** τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἀρχιτεκτονικὸν **κόσμημα ἐκ** τριῶν **κύκλων** τεμνομένων· **4)** ὁμ. τὸ οὐδ. **ὡς** οὐσ. τρίφυλλον βλ.λ.· **5)** ὁμ. **τὸ** θηλ. **ὡς** οὐσ. **τρίφυλλος** βλ.λ.

τρίφυλος-ον ὁ ἐκ τριῶν φυλῶν συγκείμενος, ὁ περιλαμβάνων **τρεῖς** φυλάς : Διον.᾽Αλ.Ρωμ.4,14 **τρίφυλας πόλις·** ὅθ. **κ.** φρ. **τριφύλους** ποιῶ τινας διαιρῶ εἰς **τρεῖς** φυλάς : ῾Ηρ.4,161.

τριφωνία (ἡ) νεώτ. συνωδία ἢ χορῳδία ἐκ τριῶν ὀργάνων **ἢ** τριῶν **φωνῶν·** πρβλ. τετραφωνία.

τρίφωνος-ον ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς φωνάς· ῾Ησ. **ἐν** λ. τριφάσιαι· **2)** νεώτ. ἐπὶ ᾀσμάτων, ὁ ἐκτελούμενος ὑπὸ τριῶν φωνῶν.

τρίφωτος-η-ο νεώτ. κ. δημ. **ἐπὶ** λυχνίας, ὁ ἔχων τρία φῶτα· ὅθ. τὸ οὐδ. τρίφωτα ὡς οὐσ.

τρίχα ἐπίρρ. τριχῇ, τριχῶς, εἰς τρία μέρη, σὲ τρία τμήματα, κομμάτια : ᾽Ιλ.Β 655 **οἱ** ῾**Ρόδον ἀμφενέμοντο διὰ τρίχα νεμηθέντες** (σχόλ. «τριχῶς διαταχθέντες»), ᾽Οδ.Η 506, ῾Ηρ.4,67 **ἐπεὰν τὴν φιλύρην τρίχα σχίσῃ,** Πίνδ.Ο 7,139 γραῖαν τρίχα **διαδάσσασθαι,** ᾽Αριστλ.ΖΙ 2,11,4· κ. μτ. γενικ. : αὐτ.Μ 312 **ἦμος δὲ τρίχα νυκτὸς ἔην** (ὅτε δὲ ἦτο ἡ τρίτη **φυλακὴ** τῆς νυκτός), αὐτ.Ξ 483.

τρίχα (ἡ) δημ. ἡ θρὶξ βλ.λ.· || εὐχρ. **ἐν** φρ. οἷον **παρὰ** τρίχα (ὀλίγου δεῖν, παρὰ λίγο, **- ἦρθε στὴν τρίχα** (ἔφθασεν εἰς τὸ χεῖλος τοῦ κρημνοῦ, ἐκινδύνευσε λίαν), **- στέκεται** στὴν τρίχα (εἶναι ἕτοιμος, πρόθυμος), **- ἀπὸ μιὰ** τρίχα **κρέμεται** (ἡ θέσις του **εἶναι εἰς** ἄκρον ἐπισφαλής), - σχίζει τὴν **τρίχα** (εἶναι **εἰς ἔπακρον** φειδωλός, τσιγκούνης), **- τὸν ἔβγαλε σὰν** τὴν τρίχα **ἀπ᾽** τὸ προζύμι (τὸν **ἀπεστέρησε** δικαιωμάτων **του** ἀναποζημίωτον), **-σὰν** βγάλῃ **ἡ ἀπαλάμη** μου **τρίχες** (εἰς ἔκφρ. τοῦ **ὅτι** δὲν θὰ γίνῃ ποτὲ τὸ ζητούμενον ἢ προσδοκώμενον κτπ.)· || παροιμ. στ᾽ **αὐγὸ** τρίχα **δὲν χωρεῖ** (αἱ συκοφαντίαι κατὰ τῶν παγκοίνως γνωστῶν ὡς τιμίων **ἀνθρώπων δὲν εἶναι** πιστευταί)· **2)** τὸ τρίχωμα : παροιμ. **ὁ λύκος τὴν τρίχα ἀλλάζει, τὴ γνώμη δὲν ἀλλάζει** (ἡ πονηρὰ φύσις δὲν μεταβάλλεται).

τριχάϊκες (οἱ) **οἱ εἰς** τρία διῃρημένοι, προσωνυμία **τῶν Δωριέων, κληθέντων** οὕτως **ὡς ἐκ τῶν** τριῶν αὐτῶν φυλῶν· (῾Υλλαῖοι, **Δυμᾶνες, Πάμφυλοι**) : ᾽Οδ.Τ 977, ῾Ησίοδ.ἀπ.68.

τριχαῖος-α-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων, **ἀναφερόμενος** εἰς τὴν τρίχα, τὸ τρίχωμα : **τριχαῖος κῶνος** (τὸ κωνοειδὲς μέρος τῆς ῥίζης τῆς τριχός).

τριχαισθησία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ **ὀδυνηρὰ** εὐαισθησία τῶν τριχῶν.

τρίχακτον (τὸ) κτένιον : Σουΐδ.,Φώτ.

τριχάλεπτος-ον μτγν. ὁ λίαν χαλεπός, **ὀργίλος :** ΑΠ 12,229 **τριχάλεπτος δαίμων.**

τρίχαλκον (τὸ) μτγν. νόμισμα ἰσοδυναμοῦν πρὸς τρεῖς χαλκοῦς : Θεόφρ.Χαρ.10 **τῆς γυναικὸς ἀποβαλούσης τρίχαλκον.**

τρίχαλος-ον δωρ. (ἀντὶ τρίχηλος) ὁ ἔχων τρεῖς κορυφάς· **κῦμα τρίχαλον** τρικυμία : Αἰσχ.᾽Επτ.760.

τρίχαπτον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ οὐδ. τοῦ τρίχαπτος βλ.λ. ὡς οὐσ.

τρίχαπτος-ον (θρίξ, ἅπτω) πεπλεγμένος, ὑφασμένος ἐκ τριχῶν, ὅθ. λίαν λεπτοϋφής : Φερεκρ.Μεταλλ.1,28 **ἀμπεχόναις τριχάπτοις· 2)** τὸ οὐδ. ὡς **τὸ τρίχαπτον** (κτ. παράλ. τοῦ ἱμάτιον) λεπτὴ καλύπτρα **ἐκ** τριχῶν : ΠΔ ᾽Ιεζ.16,13 **περιέβαλόν σε τριχάπτῳ·** πρβλ. Πολυδ.2,24, αὐτ.10,32· || νεώτ. λεπτοϋφὲς πλέγμα, δαντέλλα· **3) καθ᾽** ῾Ησ. ὀξυτόνως **τριχαπτόν «βομβύκινον** ὕφασμα ὑπὲρ **τῶν** τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἁπτόμεναν ἢ πολύτιμον».

τριχάρακτος-ον μτγν. ὁ εἰς τρία κεχαραγμένος : ΨΚαλλισθ.4,3.

τριχάρι (τὸ) δημ. ἡ αἴγειος θρίξ, **ἡ ἐν χρ. πρὸς** ὕφανσιν ὑφασμάτων τριχίνων.

τριχάς-άδος (ἡ) πτηνὸν ἀνῆκον εἰς **τὸ εἶδος τῆς** κίχλης : ᾽Αριστλ.ΖΙ 9,20.

τρίχειλος-ον μτγν. **ἐπὶ πραγμ., ὁ ἔχων τρία χείλη** : ᾽Αν.᾽Οξ.2,291.

τρίχειρ-ειρος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. **ὁ ἔχων τρεῖς** χεῖρας : Τζέτζ.Χιλ.7,903.

τριχερός-ή-ό δημ. δασύς, δασύτριχος : Ζερβ. Μῦθ.Ζ 62 **ἕνας . . γέρος μὲ τριχερὸ πρόσωπο.**

τριχεύομαι μσν. μεταβάλλω εἰς τρίχας : Καισάρ.1053 (**ἔκδ. Mi.**).

τριχῇ ἐπίρρ. (εὐχρ. παρὰ πεζογράφοις **ἀντὶ τοῦ** τρίχα) **εἰς** τρία μέρη : ῾Ηρ.3,39 **τριχῇ δασάμενος τὴν πόλιν,** ᾽Ισοκρ. **τριχῇ διείλοντο τὰς βασιλείας,** Πλάτ.Νόμ.683D **τριχῇ τὸ στράτευμα διανείμαντας,** αὐτ.Πολ.564C, Ξεν.᾽Αν.5,10,16 **γίγνεται τὸ στράτευμα τριχῇ,** αὐτ.4,8,15, ᾽Αριστλ.ΗΝικ.1,8,2· **2)** κατὰ τρεῖς τρόπους, τριττῶς : Πλάτ.**Κρίτ.51Ε.**

τριχῆ δ.γρ. τοῦ τριχῇ βλ.λ.

τριχηλάδιον μτγν. ἀντὶ τριχολάδιον βλ.λ. : Μάρκελλ.Σιδ.72 **τρίχας . . τριχηλάδῳ ἐξερύσειας.**

τρίχηλον ῾Ησ. «τρικόρυφον».

τριχθά ἐπίρρ. **ἐπ. ἐπιτετ.** τ. τοῦ τρίχα βλ.λ., **τριχῶς, εἰς** τρία μέρη : ᾽Ιλ.Γ 363, αὐτ.Β 668, αὐτ.Ο 189 **τριχθὰ δὲ πάντα δέδασται,** ᾽Οδ.Ι 71,Διον.Περ.1066.

τριχθάδιος-α-ον μτγν. ὁ τριττός, **ὁ** τριπλοῦς, **ὁ** τριμερής : ᾽Αγαθ.ΑΠ 9,482.

τριχία (ἡ) πάπ. **ἀντὶ** θρὶξ βλ.λ.

τριχιά (ἡ) δημ. σχοινίον **ἐξ** ἱππείων ἢ αἰγείων τριχῶν· || γεν. σχοινίον· **2)** τρίχινον νῆμα τῶν σκυτορραπτῶν· **3)** καθετὴ βλ.λ.· **4)** τὸ τρίχινον κόσκινον τῶν **μεταλλουργῶν,** σάλαξ, **ἃ.** σῆτε, σαλαγκιά· || ἡ κρησάρα βλ.λ.

τριχίας (ὁ) **κ.νεώτ.** ὁ πλήρης τριχῶν, ὁ τετριχωμένος, ὁ τριχωτός, ὁ μαλλιαρός : Πολυδ.4,148 **τὰ δὲ δούλων πρόσωπα κωμικά, . . κάτω τριχίας ἢ κάτω τετριχωμένος· 2)** ὁ μικρὸς ἰχθὺς σαρδέλλα ἢ θρίσσα : ᾽Αριστφ.π.᾽Αθήν.7,328Ε **αἱ τριχίδες εἰ γενοίαθ᾽ ἑκατὸν τοὐβολοῦ,** Μνησίμ.ἀπ. ᾽Ιπποτρ.1,38, ᾽Αριστλ.8,13,10, ᾽Αθήν.7,328Ε **τῆς ποταμίας μέμνηται θρίσσης καὶ τὴν τριχίδα τριχίαν ὀνομάζει· 3)** εἷς **ἐκ** τῶν **φαύλων βόλων ἐν τῇ κυβείᾳ** : Πολυδ.7,204.

τριχίασις-εως (ἡ) μτγν., μαν. κ. νεώτ. ἰατρ. νόσος τοῦ ἐλευθέρου χείλους τῶν βλεφάρων, καθ' ἣν αἱ βλεφαρίδες στρεφόμεναι πρὸς τὰ ἴσω ἐρεθίζουσι τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα· ἀντίθ. ἐκτρόπιον : Γαλ.9(2),186D· πρβλ. τρίχωσις· 2) πάθησις τῆς οὐρήθρας, καθ' ἣν ἐν τοῖς οὔροις παρουσιάζονται μικρὰ τριχοειδῆ σωμάτια : Γαλ.Ὑπομν.Ἀφορ. 76,4· 3) πάθησις τῶν μαστῶν θηλαζουσῶν γυναικῶν, καθ' ἣν παρατηροῦνται λεπταὶ ἀποσχάσεις τῆς θηλῆς· Ἐρωτιαν.368 «τριχίασις λέγεται ἡ περὶ τοὺς μαστοὺς ἀπόσχασις»· 4) μικρὸν σχάσμα τοῦ κρανίου : Παῦλ.Αἰγ.6,9.

τριχίδιον (τό) ὑποκορ. τοῦ τριχίς βλ.λ. : Ἄλεξ. π.Ἀθήν.7,303A τριχίδια καὶ σηπίδια.

τριχιλιοτρισμύριοι-αι-α μσν. τριάκοντα τρεῖς χιλιάδες : Τζέτζ.ἐν Mus.Rhen.4,15.

τριχίνη (ἡ) νεώτ. ζωολ. γένος νηματελμίνθων σκωλήκων ζώντων παρασιτικῶς ἐν τῷ λεπτῷ ἐντέρῳ τοῦ ἀνθρώπου κ. ἄ. θηλαστικῶν ζῴων.

τριχινίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὰ κατάστασις τοῦ ὀργανισμοῦ ὀφειλομένη εἰς τὴν παρουσίαν τριχινῶν βλ.λ. ἐν αὐτῷ, ἄ. τριχίνωσις.

τριχινικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριχίνην βλ.λ., ὁ τῆς τριχίνης.

τρίχινος-ίνη (κ. -ινη)-ο(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκ τριχῶν πεποιημένος, κατεσκευασμένος : Πλάτ. Πολιτ.279E τῶν δὲ τριχίνων (περικαλυμμάτων), Ξεν.Ἀν.4,8,3 τριχίνους χιτῶνας, ΚΔ Ἀποκ.6,12 σάκκος τρίχινος, Ἀλκίφρ.3,42 ῥάκη τρίχινα, Λασκαρ.Μυστ.19 τὰ φορέματά του . . ἤτανε . . τρίχινα, Βί.Ἀγ.Εὐφραξίου ὁ χιτώνια τρίχινα· 2) τὸ οὐδ. τρίχινον ὡς οὐσ. ἔνδυμα ἐκ τριχῶν : Πολυδ. 7,208, Εὐστ.Πον.73,63 τῇ τῶν τριχίνων περιβολῇ· 3) ἐπὶ δορῶν, ὁ φέρων τρίχας : ΠΔ Ζαχ.13,4 ἐνδύσονται δέρριν τριχίνην.

τριχινοφόρος-ον μσν. ὁ φέρων τρίχινα ἐνδύματα : Νίκων Ms 2,768 αἱρετικοί τινες μονάζοντες τριχινοφόροι.

τριχινώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τριχίνην βλ.λ.· 2) ὁ πλήρης τριχινῶν βλ.λ.

τριχίνωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. τριχινίασις βλ.λ.

τρίχιον (τὸ) κ. τριχίον ὑποκορ. τοῦ θρίξ βλ.λ.Ι : Ἀριστλ.Πρ.32,18, Πλοῦτ.Ἠθ 727A.

τριχιός (ὁ) δημ. ἡ τριχίς βλ.λ.

τριχίς-ίδος (ἡ) (θρίξ) εἶδος σαρδέλλας βλ.λ. ἐχούσης μικρὰς καὶ λεπτὰς ἀκάνθας ὁμοίας πρὸς τρίχας, θρίσσα, φρίσσα, τριχιός· Φώτ. «τριχίδες, θρίσσαι διὰ τὸ λεπτὰ ἔχειν ὀστᾶ» : Εὐπ.ἀπ.π.Ἀθήν.7,328E, Ἀριστφ.Ἀχ.551 κάδους ὠνουμένων, . . κρομμύων . . τριχίδων· πρβλ. τριχίας.

τριχισμός (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἄ. τριχίασις βλ.λ.4) : Παῦλ.Αἰγ.6,9.

τριχῖτις-ίδος (ἡ) μτγν. εἶδος στυπτηρίας οὕτω καλουμένης ὡς ἀποτελουμένης ἐκ τριχοειδῶν ἰνῶν : Διοσκ.5,122 (123) ἐξεσμένη κατὰ μονάδας, πολιαῖς θριξὶν ἐμφερῶς, οἵα ἐστὶν ἡ . . τριχῖτις.

τριχιῶ-άω πάσχω ἐκ τριχιάσεως βλ.λ.1) : Γαλ.Loc. aff.4· 2) πάσχω, ὑποφέρω ἐκ τριχιάσεως βλ.λ.3) : Ἀριστλ.ΖΙ 587b,21 ἅπας γὰρ ὁ μαστὸς σομφός ἐστιν οὕτως, ὥστε κἂν ἐν τῷ πόματι λάβωσι τρίχα, πόνος ἐγγίγνεται ἐν τοῖς μαστοῖς, ὃ καλοῦσι τριχιᾶν· ‖ τὸ μέσ. τριχιῶμαι ἐπὶ τῶν μαστῶν, ὑφίσταμαι τριχίασιν : Ἱππ.666,31 ὁπόταν γυναικὶ ὁ μαστὸς τριχιάσηται.

τριχοβάπτης (ὁ) μτγν. ὁ βάπτων τὰς τρίχας, ὁ βαφεὺς τριχῶν : Συνέσ.86B ἢ σὺ δοκεῖς τοὺς τριχοβάπτας ἐρασμιωτέρας ἂν ἀποφῆναι τὰς τρίχας ἀνδρὸς Ἕλληνος.

τριχοβότανον (τὸ) τὸ φυτὸν ἀδίαντον βλ.λ. : Ἀν.Βοασσ.2,395.

τριχόβρως-ωτος (ὁ,ἡ) ἢ τριχοβρώς-ῶτος κ. νεώτ. ὁ βιβρώσκων τὰς τρίχας, ὁ τριχοφάγος, ὅθ. κτ. πληθ. τριχόβρωτες σῆτες, θρῖπες, σκῶροι, βώτριδες· Πολυδ.2,24 «καὶ τριχοβρῶτες θηρίδιόν τι σινόμενον τὰς τρίχας» : Ἀριστφ.Ἀχ.1111 ἀλλ' ἢ τριχόβρωτες τοὺς λόφους μου κατέφαγον (πρβλ. Σχολ.)· 2) νεώτ. ἰατρ. τριχοβρώς-ῶτος (ὁ) μεταδοτικὴ πάθησις τοῦ τριχωτοῦ τῆς κεφαλῆς μικρῶν παιδίων, ὀφειλομένη εἰς τὸ παράσιτον ἀσκομύκητα τὸν μικρόσπορον.

τριχογλωσσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις τῆς γλώσσης, καθ' ἣν ἐπιμηκύνονται καθ' ὑπερβολὴν αἱ νηματοειδεῖς θηλαὶ αὐτῆς εἰς τρόπον ὥστε φαίνεται ὡς κεκαλυμμένη ὑπὸ τριχῶν.

τριχόδεσμος (ὁ) ὁ δεσμὸς τῶν τριχῶν : Ἡσ.ἐν λ. ἄμπυξ.

τριχοδήκτης (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ἡμιπτέρων μαλλοφαγιδῶν ἐντόμων παρασιτικῶν ἐπὶ τοῦ δέρματος διαφ. θηλαστικῶν.

τριχοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τρίχα, ὁ ἔχων τὸ σχῆμα τριχός : Ἱππ.230,54 σαρκία μικρὰ τριχοειδέα, Ἀριστλ.ΖΙ 9,37,2 ὧν τὸ μῆκός ἐστι τριχοειδές· κ. ἐπὶ λεπτοτάτων φλεβῶν : Γαλ. 2,808 τριχοειδεῖς σωλῆνες· ‖ νεώτ. ἀνατ. τριχοειδῆ ἀγγεῖα σμικρότατα λεπτότοιχα αἱμοφόρα ἀγγεῖα, διακλαδιζόμενα μεταξὺ τῶν κυττάρων τῶν ὀργάνων τοῦ σώματος καὶ συνάπτοντα τὰς ἀρτηρίας πρὸς τὰς φλέβας· 2) νεώτ. ἰατρ. τριχοειδὴς βρογχῖτις βρογχικὸς κατάρρους ἐπεκταθεὶς μέχρι τῶν ἀκροτάτων διακλαδώσεων τοῦ βρογχικοῦ δένδρου· 3) νεώτ. φυσ. τριχοειδῆ φαινόμενα τὰ παρατηρούμενα κατὰ τὴν ἐπαφὴν ὑγρῶν πρὸς στερεὰ τοιχώματα· ‖ τὸ οὐδ. τριχοειδὲς ὡς οὐσ. τὸ κεφάλαιον τῆς μοριακῆς φυσικῆς, οὗ ἀντικείμενον ἡ ἐξέτασις τῶν τριχοειδῶν φαινομένων.

τριχοειδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ τριχοειδῆ ἀγγεῖα, ὁ τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων : τριχοειδὴς πίεσις (ἡ ἐπὶ τῶν τριχοειδῶν ἀγγείων πίεσις τοῦ αἵματος).

τριχόθεν ἐπίρρ. σχόλ. ἐκ τριῶν μερῶν ἢ τόπων : Σχόλ.Εὐρ.Ῥῆσ.529.

τριχοίνικος-ον ὁ περιέχων τρεῖς χοίνικας βλ.λ. : Ξεν.Ἀν.7,3,23 λαβὼν . . εἰς τὴν χεῖρα . . τριχοίνικον ἄρτον· 2) τὸ οὐδ. τριχοίνικον ὡς οὐσ. μέτρον τριῶν χοινίκων : Πολυδ.1,246, αὐτ.4,168 χοῖνιξ, τριχοίνικον· ‖ πάπ. τέλος καταβαλλόμενον ὑπὸ τῶν βασιλικῶν γεωργῶν εἰς τὸ βασιλικὸν ταμεῖον· 3) ἐπὶ ἐπῶν, ὁ μακρός, ὁ σχοινοτενής, ὁ πλεῖστα περιέχων : Ἀριστφ.Σφ.481 τοῦτο γὰρ παρεμβαλοῦμεν τῶν τριχοινίκων ἐπῶν (σχόλ. «τριῶν χοινίκων ἀξίων, εὐτελῶν»).

τριχοκεντητική (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ κεντεῖν διὰ τριχῶν τῆς ἀνθρωπίνης κεφαλῆς.

τριχοκέντητος-ον νεώτ. ὁ κεντημένος διὰ τριχῶν ἀντὶ νήματος.

τριχοκέφαλος (ὁ) νεώτ. εἶδος νηματελμίνθων σκωλήκων παρασίτων ἐπὶ τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος τοῦ ἀνθρώπου καὶ ἄ. θηλαστικῶν.

τριχοκεφαλωσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὰ κατάστασις τοῦ ὀργανισμοῦ προερχομένη ἐκ τῆς ἐν αὐτῷ παρουσίας τριχοκεφάλων βλ.λ.

τριχοκλαστία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῶν τριχῶν, καθ' ἣν θραύονται εὐχερῶς, ἄ. τριχορρηξία.

τριχοκόμος (ὁ,ἡ) Ἡσ. «τριχῶν ἐπιμελούμενος».

τριχοκοσμητής (ὁ) ὁ κοσμῶν τὰς τρίχας, ὁ κομμωτής· Ἡσ. ἐν λ. κεροπλάστης.

τριχοκουρία (ἡ) μσν. ἡ πρώτη κουρὰ τῶν τριχῶν νεογνοῦ τὴν ἑβδόμην μετὰ τὸ βάπτισμα ἡμέραν : Εὐχολόγ.375.

τριχολάβιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ἄ. τριχολαβίς βλ.λ. : Παῦλ.Αἰγ.118.

τριχολαβίς-ίδος (ἡ) γλωσσ. κ. νεώτ. εἰδικὴ λαβὶς πρὸς ἀπόσπασιν τῶν τριχῶν, τσιμπίδι.

τρῖχολάβος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ συλλαμβάνων καὶ ἀποσπῶν τὰς τρίχας, κ. ἰδ. τὸ οὐδ. τριχολάβον, ἀντὶ τριχολάβιον : Παῦλ.Αἰγ.142.

τρῖχολογῶ-έω μαδῶ τὰς τρίχας : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1115.

τρῖχόλωτος-ον μτγν. ὁ τριπλοῦ χόλου καὶ ὀργῆς ἄξιος, ὁ λίαν μισητός : Παλλδ.ΑΠ 9,168,3 **ἔχων τριχόλωτον ἀνάγκην, τέχνης γραμματικῆς καὶ γαμετῆς μαχίμης.**

τρῖχόμαλλος-ον μτγν. **ὁ ἔχων** ἔρια εἰς τρίχας, ὁ δασύθριξ, ὁ δασύμαλλος, ὁ μαλλιαρός : Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 9,150,1 **τριχόμαλλος δῖς.**

τρῖχομᾰνές-οῦς (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἀσπλήνιον τὸ τριχομονές : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.846 «τὸ ἀδίαντον κολεῖται καλλίτριχον καὶ πολύτριχον καὶ τριχομανές» : Θεόφρ.Φl 7,14,1, Διοσκ.4,137, Γαλ.10, 577 **καλλιτρίχῳ στέφε τὴν κεφαλήν, ὅ τινες καλοῦσιν ἀδίαντον, ἔνιοι δὲ τριχομανές· 2)** νεώτ. βοταν. γένος **πτεριδοειδῶν** φυτῶν.

τρῖχομανής-οῦς-ές μσν. **ὁ ἔχων** πυκνὴν κόμην : Μιχ.Ἀκομ.1,44,1 (ἐκδ.Λ).

τρῖχομανία (ἡ) μτγν. **κ. νεώτ.** ἐμμονὴς ἐπιθυμία τοῦ ἔχειν μακρὰν κόμην : Συνέσ.80Α **κἂν ἐγένετο τοῖς Ἕλλησι καταγέλαστος τῇ τριχομανίᾳ κεκρατημένος· 2)** νεώτ. νοσηρὰ ἕξις πρὸς φαῦσιν **καὶ** ἰσοπέδωσιν τῶν τριχῶν τῆς κεφαλῆς ἢ τοῦ μύστακος καὶ **τοῦ** πώγωνος.

τρῖχομανῶ-έω μσν. εἶμαι τριχομανὴς βλ.λ., ἔχω πολλὰς **καὶ πυκνὸς** τρίχας ἐπὶ τῆς κεφαλῆς . Ἀνν.Κομν.13,10, τ. 2,225 (ἐκδ.Β) **οὐ γὰρ ἐτριχομάνει ὁ ἀνήρ, ἀλλὰ κουρίας ἦν μέχρι τῶν ὤτων.**

τριχομονάς-άδος (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος πρωτοζῴων περιλαμβάνον μικροτάτους μονοκυττάρους **ὀργανισμοὺς παρασίτους** ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλῆνι τοῦ **ἀνθρώπου κ. ἄ.** θηλαστικῶν.

τριχομύκης-ητος (ὁ) νεώτ. εἶδος μικροοργανισμοῦ **ἐκ μικροτάτων** νηματοειδῶν μυκητυλλίων προσβάλλοντος τὰς τριχος.

τρῖχομυκητίασις-εως (ἡ) νεώτ. **ἰατρ.** κ. -τωσία **κ. τριχομύκωσις νεώτ.** νόσος τῶν τριχῶν προκαλουμένη **ὑπὸ τῶν** τριχομυκήτων βλ.λ.

τρῖχοον (τὸ) Ἐπιγρ. **μέτρον** περιλαμβάνον, χωροῦν τρεῖς **χοάς.**

τριχοπάθεια (ἡ) **νεώτ.** ἰατρ. γενικὴ ὀνομασία τῶν **παθήσεων τῶν τριχῶν.**

τρῖχοπλάστης (ὁ) μτγν. κ. μσν. **ὁ** ἐπιμελούμενος, περιποιούμενος τὰς τρίχας, ὁ κομμωτής : Συνέσ.85Β, **Ζωναρ.**Ἐκθ.**Καν.**96 τῆς **ἐν** Τρούλλῳ 6ης Συνόδου 205.

τρῖχοποιός-όν μτγν. κ. μσν. **ὁ** ποιῶν ἢ ὁ γεννῶν τρίχας. ἢ ὁ συντελῶν εἰς τὴν αὔξησιν τῶν τριχῶν : Γρηγ.Νύσσ.1,136Β, Μελέτ.ἐν Ἀν.Κρ.3,17,6 **ἡ τῶν τριχοποιῶν ἀτμῶν . . πρόοδος.**

τρῖχοποιῶ-έω μτγν. κ. μσν. ποιῶ τρίχος, συντελῶ εἰς τὴν **αὔξησιν** τῶν τριχῶν : Κάσσ.50 Ἀλέξ. Τραλλ.1,3 **τοῦ ἐχίνου ἡ τέφρα τριχοποιεῖ χριομένη.**

τριχοπτιλωσία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **τριχοπτίλωσις -εως** (ἡ) πάθησις τῶν τριχῶν, καθ' ἣν αὗται σχάζονται εἰς δύο μέρη κατὰ τὸ **ἐλεύθερον** ἄκρον.

τριχόπτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πτῶσις τῶν τριχῶν, ἄ. τριχόρραιο.

τρῖχορδος-ον κ. νεώτ. **ὁ ἔχων** τρεῖς χορδάς Ἀναξίλ.π.Ἀθήν.4,183Β **βαρβίτους τριχόρδους . ἐξήρτυον,** Πλούτ.Ἠθ.1137Β **τρίχορδος λύρα·** || τὸ οὐδ. **τρίχορδον** ὡς ούσ. μουσικὸν ὄργανον ἔχον τρεῖς χορδάς, ἄ. πανδοῦρα· Πολυδ.4,60 «τρίχορδον, ὅπερ Ἀσσύριοι πανδοῦραν ὀνομάζουσιν» : Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.1,363 **τρίχορδον καὶ τὴν διάτονον ἁρμονίαν Ὕαγνιν εὑρεῖν τὸν Φρύγα.**

τρῖχορία (ἡ) μτγν. τριπλοῦς **χορός·** Πολυδ.4,107 «τριχορδίαν δὲ Τυρταῖος ἔατησε, τρεῖς Λακώνων χορούς, καθ' ἡλικίαν ἑκάστην, παῖδας, ἄνδρας, γέροντας»· πρβλ. Πλούτ.Λυκ.21.

τριχορραγία ὀζώδης (ἡ) **νεώτ.** ἰατρ. πάθησις τῶν τριχῶν τοῦ ἐφηβαίου κ. ἰδ. τοῦ γενείου, καθ' ἣν ἐμφανίζουσιν αὗται κατὰ βραχέα διαστήματα μακρὰς φαιολεύκους ἐξογκώσεις ὁμοίας πρὸς μικρὰ σφαιρίδια καὶ προκαλούσας τὴν θραῦσιν τῶν τριχῶν εἰς τὰ σημεῖα ταῦτα.

τριχορρηξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **ἄ.** τριχοκλαστία, σχιζοτριχία βλ.λς.

τριχόρριζα (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἀνωμάλως **φεοομένη** βλεφαρίς, ἡ ἐκτρεπομένη τῆς φυσιολογικῆς αὐτῆς διευθύνσεως.

τριχόρροια (ἡ) νεώτ. πτῶσις τῶν τριχῶν **κ. ἰδ.** τῶν τῆς κεφαλῆς, τριχόπτωσις· **2)** ἡ **μετὰ** τὸν τοκετὸν πτῶσις τῶν ἐμβρυϊκῶν **τριχῶν καὶ ἡ** ἀντικατάστασις αὐτῶν διὰ μονίμων.

τριχορροῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. ἄ. τριχαρρυῶ βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.642Β **τὰ δὲ ὑπὸ θηρίων δηχθέντα, καὶ τοὺς ὄνυχας μελαίνεσθαι, καὶ τριχορροεῖν.**

τρῖχορρυής-οῦς-ές ὁ τριχορρυῶν, ὁ ἀποβάλλων τὰς τρίχας : Αἰσχ.ἀπ.255 **παλαιὸν δέρμα καὶ τριχαρρυές,** Συνέσ.78C.

τρῖχορρυῶ-έω κ. νεώτ. πάσχω **ἐκ** τριχορροίας βλ.λ.ΙΙ, ἔχω **ἢ** παθαίνω τριχόπτωσιν, πέφτουν **οἱ** τρίχες μου, τὰ μαλλιά μου : Ἀριστοφ.Εὐρ.1222 **τριχορρυεῖτον, οὐδέν ἐστον τὼ λάφω** (σχόλ. **«αἱ** τρίχες τῶν ἵππων αἱ ἐν τοῖς λόφοις ῥέουσιν»), Πολυδ.2,26, Ἀθήν.3,115Ε **ἄρτους . . ἐκ συκαμίνων, ὧν τοὺς φαγόντας τριχορρυεῖν.**

τρῖχοσθενής-οῦς-ές μσν. ὁ ἐν ταῖς θριξὶν ἔχων τὸ σθένος, τὴν δύναμιν : Λεόντ.Βυζ. ἐν Mi.86,1,1708.

τριχοσπορία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **-ίασις** τριχομυκητίασις βλ.λ., προερχομένη **ἀπὸ τὸ** παράσιτον τριχόσπορον τὸ γιγαντιαῖον.

τριχόσπορον (τὸ) νεώτ. **εἶδος μύκητος προσ**βάλλοντος τὰς τρίχας.

τριχόσωμον (τὸ) νεώτ. ζῳολ. γένος νηματελμίνθων σκωλήκων ζώντων παρασιτικῶς **ἐπὶ** διαφόρων θηλαστικῶν καὶ πτηνῶν.

τριχοτιλλομανία (ἡ) νεώτ. νοσηρὰ ἕξις ἀτόμων τινῶν, ὅπως τίλλωσι τὰς τρίχας **εἰς** ὡρισμένον μέρος τοῦ σώματος αὐτῶν.

τριχοτόμησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς τρία ἴσα μέρη τμῆσις, διαίρεσις σώματός τινος, ἄ. τριχοτομία.

τριχοτομία (ἡ) νεώτ. ἄ. τριχοτόμησις βλ.λ.

τρῖχοτομῶ-έω (1) (θρίξ) μτγν. τέμνω, κόπτω, ἀποκόπτω τὰς τρίχας : Διον.Ἀλ.Ρωμ.7,72 **τριχοτομοῦντας τὰς τρίχας ἀπὸ τῆς κεφαλῆς.**

τριχοτομῶ-έω (2) (τριχῇ) νεώτ. τέμνω τριχῇ, κόπτω, χωρίζω τι εἰς τρία μέρη· πρβλ. διχοτομῶ **2)** ρηματ.π. τριχοτόμησις.

τρῖχοτρώκτης (ὁ) ὁ τριχόβρως· Ἡσ. «τριχοτρῶκται ζωΰφια τὰ τὰς τρίχας κατεσθίοντα».

τρῖχοῦ ἐπίρρ. εἰς τρεῖς τόπους ἢ θέσεις : Ἡρ.7,36

τρῖχουλος (ὁ) ὁ οὐλόθριξ, ὁ οὐλότριχος: Ἀρχίλ.185.

τρῖχουνιαῖος-α-ον μτγν. ἄ. τρίχους βλ.λ. : Διοσκ. 2,91 **εἰς χύτραν κεραμέαν τριχουνιαίαν καινὴν κάθες αὐτὰ καὶ τὸ στέαρ** (ἀμφ.γρ.).

τρῖχους-ουν ὁ περιλαμβάνων, ὁ χωρῶν τρεῖς χόας βλ.λ. : Νικόστρ.π.Ἀθήν.11,499C **ἡμῖν λαγύνων πηλίκοι τινές; τρίχους.**

τριχοφάγος (ὁ) δημ. ἡ ἀλωπεκία βλ.λ.2) τοῦ τριχωτοῦ δέρματος· **2)** ἡ σύκωσις βλ.λ. τοῦ γενείου.

τρῖχοφθόρος-ον σχόλ. ὁ φθείρων, ὁ καταστρέφων τὰς τρίχας : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.98 (πιθ.γρ.).

τριχοφοβία (ἡ) νεώτ. νοσηρὸς φόβος, ἀγωνιῶδες συναίσθημα **ἐπὶ** τῇ φαύσει τριχῶν **ἢ** καὶ τριχωτῶν πραγμάτων.

τρῖχόφοιτος ἴουλος (ὁ) μτγν. **πιθ.** ὁ σὺν τῷ χρόνῳ μεταβαλλόμενος εἰς τρίχας ἢ γένειον πρῶτος ἐφηβικὸς ἴουλος βλ.λ. : Στράτ.ΑΠ 12,10.

τρῖχοφόρος-ον γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ τριχωτός, ὁ δασύτριχος· **2)** νεώτ. ζῳολ. τὸ ἀρσ. ὡς ούσ-

γένος πτερυγιοπόδων **τριχοφοριδῶν** θηλαστικῶν, περιλαμβάνον μεγάλα σαρκοφάγα ἀμφίβια ζῷα μὲ χαυλιόδοντας ὁμοιάζοντα πρὸς τὰς φώκας.

τριχοφορῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἔχω, φέρω τρίχας, εἶμαι τριχοφόρος : Εὐστ.'Οδ.1657,10 τριχοφο**ρεῖ σῦς καὶ τὰ τοιαῦτα τῶν ζῴων.**

τριχοφυής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ φύων τρίχας, ὁ προκολῶν τὴν τριχοφυΐαν, ὁ συντελῶν εἰς τὴν ἔκφυσιν τριχῶν: Διοσκ.2,94 (σ.218) **τὸ δὲ ἄρκειον δοκεῖ τριχοφυὲς εἶναι ἀλωπεκιῶν,** - τριχοφυὴς ἀλοιφή· **2)** τὸ οὐδ. τριχοφυές ὡς οὐσ. τὸ φυτὸν τριχομανές : Appul Barbar.Herb.47.

τριχοφυΐα (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἔκφυσις τριχῶν: 'Ηλ·όδ.Χειρ.π.Bocchi Chirurg.126,6.

τριχόφυλλος-ον ὁ ἔχων φύλλα ὅμοια πρὸς τρίχας, λεπτὰ ὡς τρίχας, ἐπὶ τῶν ἀνηκόντων εἰς τὸ εἶδος τῆς πεύκης φυτῶν : Θεόφρ.Φl 3,9,4 **ἄμφω τριχόφυλλα·** **2)** τὸ οὐδ. **τριχόφυλλον** ὡς οὐσ. εἶδός τι θαλασσίου φύκους : αὐτ.4,6,3.

τριχοφυτία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τοῦ δέρματος προκαλουμένη ὑπὸ τοῦ νηματομύκητος τριχοφύτου βλ.λ.

τριχοφυτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τριχοφυτίαν βλ.λ. . **τριχοφυτικὸς περιφερὴς ἕρπης** (ἐπιπολαία τριχοφυτία τοῦ φιλοῦ δέρματος).

τριχοφυτίνη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. οὐσία ἐξαγομένη ἐκ παλαιῶν καλλιεργειῶν τριχοφύτου βλ.λ., **ἐν** χρ. πρὸς διάγνωσιν διαφόρων μορφῶν τῆς τριχοφυτίας βλ.λ.

τριχόφυτον (τὸ) νεώτ. μικροβιολ. ὁμὰς νηματομυκήτων προσβαλλόντων τὰς τρίχας καὶ προκαλούντων τὰ διάφορα εἴδη τοῦ τριχοβρῶτος καὶ τῆς τριχοφυτίας βλ.λς.

τριχοφυῶ-έω γλωσσ. **κ. νεώτ.** φύω, ἐκφύω τρίχας, βγάνω μαλλιά.

τριχροϊσμός (ὁ) νεώτ. ἐμφάνισις τριῶν χροιῶν εἰς ἓν καὶ τὸ αὐτὸ σῶμα, ἐμφάνισις σώματός τινος ὑπὸ τρεῖς χρωματισμούς.

τρίχρονος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς χρόνους : Χάραξ ἐν Κὴπ.'Αδών.228 **τρίχρονος λέξις·** ‖ εἰδ. μουσ. ὁ ἔχων τριῶν εἰδῶν χρόνον ἢ ρυθμόν· **2)** εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ, ὁ ἐκ τριῶν πρώτων χρόνων συγκείμενος πούς, ἄ. τρίσημος : Γρσμμ.

τριχρονῶ-έω μτγν. εἶμαι τρίχρονος βλ.λ.2), ἔχω τρεῖς πρώτους χρόνους : Χάραξ ἐν Κὴπ.'Αδών.226.

τρίχρους-οος-ουν-οον μτγν, μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία χρώματα, ὁ τρίχρωμος : Πλίν.Φl 37,10, Θεοδόσ.Διάκ.'Ακρ.Ι,128, Σχόλ.'Ιω.Κλίμ.326, -**τρίχρους σημαία.**

τριχρωματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων φυσιολογικὴν τὴν χρωματικὴν αἴσθησιν· πρβλ. τριχρωματισμός.

τριχρωματισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ φυσιολογικοῦ ὀφθαλμοῦ νὰ ἔχῃ ἀντίληψιν πάντων τῶν χρωματισμῶν διὰ τῆς μείξεως τῶν τριῶν κυρίων, βασικῶν χρωμάτων, ἤτοι τοῦ ἐρυθροῦ, πρασίνου καὶ ἰώδους.

τριχρώματος-ον μτγν. ὁ τρίχρους, ὁ τρίχρωμος : 'Απολλδ.3,3,1 **τριχρώματον . . ἔχειν βοῦν.**

τριχρωμία (ἡ) νεώτ. μέθοδος ἐκτυπώσεως πολυ ρώμων εἰκόνων διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως τριῶν μόνον τυπωτικῶν πλακῶν ἐκτυπουμένων διαδοχικῶς τῆς μιᾶς ἐπὶ τῆς ἄλλης διὰ κιτρίνης, ἐρυθρᾶς καὶ κυανῆς μελάνης.

τρίχρωμος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία χρώματα, ὁ τρίχρους : Λουκ.'Εταιρ.Δ 9,2 **καὶ ψῆφος ἐνεβέβλητο τῶν τριχρώμων,** Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ. 202C, - **τρίχρωμος εἰκών.**

τρίχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ὁ τρίχρους, ὁ τρίχρωμος : 'Αριστλ.Μετ.3,2,3 **ἡ Ἶρις φαίνεται τρίχρως.**

τρίϋφος-ον ὁ ἐκ τριχῶν ὑφασμένος : Φερεκρ. π. 'Αθήν 5,209B (δ.γρ. ἀντὶ τρίχαπτος).

τριχῶ-όω ποιῶ, καθιστῶ τι τριχωτόν, συντελῶ εἰς τὴν τριχοφυΐαν βλ.λ. : Διοσκ.5,168 **ἀλωπεκίας τριχοῖ·** κ. παθ. : 'Αριστλ.Α'Υστ.2,12,11 **τριχοῦσθαι τὸ γένειον·** **2)** τὸ παθ. ἀνομειγνύομαι μετὰ τριχῶν : Θεόφρ.ΦΑἴτ.1,6,7 **περιαλείφουσι πηλῷ τετριχωμένῳ·** **3)** ρηματ.π. τρίχωσις.

τριχώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τρίχα, ὁ τριχοειδής : 'Αριστλ.ΖΙ 9,37, αὐτ.ΖΜ 691a,7 **οἱ σαῦροι . . δικρόαν ἔχουσι τὴν γλῶτταν καὶ ἐπ' ἄκρου τριχώδη πάμπαν·** **2)** μτφ. **φωναὶ** τριχώδεις αἱ μικραὶ καὶ λεπταὶ φωναί : αὐτ. 'Ακουστ.57· **3)** νεώτ. ὁ πλήρης τριχῶν, τριχωτός· **4)** τὸ οὐδ. κτ.πληθ. **τριχώδη** ὡς οὐσ.· 'Ησ. «ὄργανα πολιορκητικὰ πρὸς χώρησιν ἐπιτήδεια».

τρίχωμα-ατος (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ σύνολον τῶν τριχῶν τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος κ. ἰδ. τοῦ κορμοῦ καὶ τῶν μελῶν· κ. γεν. τὸ σύνολον τῶν τριχῶν, αἵτινες καλύπτουσι ζῷον ἢ φυτόν τι : 'Ηρ. 7,70 **οἱ δ' ἐκ τῆς Λιβύης οὐλότατον τρίχωμα ἔχουσι πάντων ἀνθρώπων,** Αἰσχ.'Επτ.666 **οὔτ' ἐν γενείου ξυλλαγῇ τριχώματος** (δηλ. κατὰ τὴν ἀνδρικὴν ἡλικίαν), 'Εφιππ.άπ.Ναυαγοῦ Ι,6, 'Αριστλ.ΖΓ 781b,30 **τὰ δὲ τριχώματα διαφέρει καὶ πρὸς αὐτὰ τοῖς ἀνθρώποις . . καὶ πρὸς τὰ γένη τῶν ἄλλων ζῴων,** Πολυδ.34,10,8, - **τὸ τρίχωμα τῆς κεφαλῆς - τοῦ γενείου - τῆς μασχάλης - τῆς γάτας·** **2)** μσν. τὸ ἐπὶ τοῦ ὑφάσματος οὖλον : Εὐστ.Πον.329,20 **ὑφασμάτων λασίων τῷ ἀπὸ τοῦ λίνου τριχώματι, ἃ χρὴ τὸν ἤδη λουσάμενον περιτίθεσθαι ὡς ἀπομάττεσθαι τὴν ὑγρότητα.**

τριχωμάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τρίχωμα βλ.λ.(1 : 'Αριστλ.Φυσιογν.3,2, 'Αθήν.6,257B **τῇ μὲν ἀριστερᾷ τὸ τοῦ μειρακίου τριχωμάτιον ἐπικοσμῶν.**

τρίχωρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρεῖς διαιρέσεις ἢ χωρίσματα, ὁ διῃρημένος εἰς τρεῖς χώρους, εἰς τρία τμήματα : Διοσκ.1,133 **φέρει σπέρμα(τα) ἐν θυλάκοις συνεζευγμένοις τριχώροις.**

τριχῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρεῖς τρόπους : 'Αριστλ.ΖΙ 8,2 **διῃρημένων τῶν ζῴων εἰς τὸ ἔνυδρον καὶ πεζὸν τριχῶς,** 'Απολλ.Σοφ. ἐν ΑΒ 586,31 **τριχῶς μερίζω,** Εὐστ.'Ιλ.108,3.

τρίχωσις-εως (ἡ) (τριχῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἔκφυσις τριχῶν, ἡ τριχοφυΐα, τὸ τρίχωμα βλ.λ.1) : 'Αριστλ.ΖΙ 5,14, αὐτ.ΖΓ 1,18 **τρίχωσιν πολιῶν ἢ γενείου,** Πολυδ.2,1/0 **αἱ ὑπὲρ αἰδοῖα τριχώσεις** (ἥβη)· ‖ νεώτ. ἡ παρὰ φύσιν ἔκφυσις τριχῶν ἐπὶ τοῦ βλεννογόνου τῆς οὐρήθρας ἢ τῆς κύστεως· **2)** κ. μσν. ἀντὶ τριχίασις βλ.λ.1) : 'Ιππ. 406,41, 'Ακτουάρ.'Ιω.π.Οὔρ.2,7.

τριχωτός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων, ὁ φέρων τρίχας, ὁ πλήρης τριχῶν, ὁ κεκαλυμμένος ὑπὸ τριχῶν, ὁ μαλλισρός : 'Αριστλ.ΖΙ 491a,31 **κεφαλῆς μὲν οὖν μέρη, τὸ μὲν τριχωτὸν κρανίον καλεῖται,** αὐτ.ΖΜ 692b,12 **τὰ . . μόρια τῶν ζῴων τὰ μὲν τριχωτά ἐστι τὰ δὲ λεπιδωτά,** - **τριχωτὸν δέρμα** (τὸ παχὺ δέρμα τὸ ἐπικαλύπτον τὸν θόλον τοῦ κρανίου)· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **τριχωτά** ὡς οὐσ. ζῷα ἔχοντα τρίχας : 'Αριστλ.ΖΜ 665a,6 **ἐπιγλωττίδος, ἣν ἔχουσι τὰ τριχωτά.**

τρίφαλμος (ὁ) μσν. ὁ ἐκ τριῶν ψαλμῶν ἀποτελούμενος, τρεῖς ψαλμοὶ ὁμοῦ (ὁ 3ος, 6ος καὶ 62ος) : Εὐχολόγ.48, Τυπικ.15 **ψάλλομεν τὰς τρεῖς ὥρας τριψάλμους.**

τριφείδιον (τὸ) κ.-ίδιον γλωσσ. κιννάμωμον βλ.λ.1).

τριφεργία (ἡ) (τρίβω) μσν. ἡ ἀναβολὴ ἔργου, ἐργασίας : Ζωναρ.524.

τριφημερῶ-έω (τρίβω) κ. μσν. τὸν χρόνον τρίβω, χρονοτριβῶ, κατατρίβω μάτην, ἀνωφελῶς τὸν καιρόν μου, χασομερῶ· 'Ησ.«τριφημερεῖν· στραγγεύεσθαι καὶ παρέλκειν τὰς ὥρας» : 'Αριστφ.Σφ. 849 **οἴμοι διατριβεῖς κἀπολεῖς τριφημερῶν,** Πολυδ.1,4,3, Εὐστ.'Οδ.1490,21.

τριφήφιος (-ια)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἀριθμῶν, ὁ ἐκ τριῶν ψηφίων ἀποτελούμενος, ἤτοι ὁ δηλωτικὸς ἑκατοντάδων.

τριφίδι|ο|ν μτγν. κ. μσν. Δουκάγγ. «τριφίδιν, κινάμωμον» : Γολ.10,658 **εἶτα ἔπαρον τριφίδιον μιλιάρια ρ'**, ΚΠορφ.Ἔκθ.34,12 **τό τε νάρδον καὶ τὰ τριφίδια**· **2**) μσν. ὡς ἐπίθ. ὁ τετριμμένος, ὁ τριπτός, ὁ ἀλεστός, ὁ κοπανιστός: Πρόδρ.2,166 **ἔχουσα στάχος σύσγουδον, καρυόφυλλον, τριφίδιν.**

τρίφιμο(ν) [τὸ] [τρίβω] γλωσσ. κ.δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρίβω, τετριμμένον τι ἢ κοπανισμένον, οἷον τὸ διὰ τοὺς ἀλλᾶντας κρέας· γλωσσ. «ἐπίτριμμα **ἐκ** πλειόνων κρεῶν, τρύφιμον (sic) ἀπὸ πολλὰ κρέατα»· **2**) δημ. τρίφιμο ἡ ἐνέργεια τοῦ τρίβω, ἡ τρῖψις : **τὸ τρίφιμο τοῦ πιπεριοῦ**· **3**) δημ. ἡ διὰ τῆς τριβῆς φθορά : **τὸ τρίφιμο τοῦ πανταλονιοῦ**· **4**) δημ. ἡ διὰ τῆς πολάμης ἐντριβὴ τοῦ δέρματος, ἡ θεραπευτικὴ μάλαξις τῶν μελῶν.

τρῖψις-εως [ἡ] [τρίβω] κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τρίβειν, τριβή, πρόστριψις, τρίψιμο : Πλάτ.Θεαίτ.153Α **πῦρ . . , γεννᾶται ἐκ φορᾶς καὶ τρίψεως,** Ἀριστλ.ΖΙ 535b,9 **ὁ γὰρ ψόφος τρῖψις τοῦ ἔσω πνεύματός ἐστιν**· || ἀνάτριψις, μάλαξις, τρίψιμο : Ἀριστλ.ΗΝικ.3,14 **αἱ ἐν τοῖς γυμνασίοις διὰ τρίψεως καὶ τῆς θερμασίας γινόμεναι** (ἡδοναί), Πλούτ.Κικ.8 **τὴν ἄλλην περὶ τὸ σῶμα θεραπείαν ἀκριβὴς καὶ περιττός, ὥστε καὶ τρίψεσι . . χρῆσθαι,** Γαλ.12,94 **τὴν ἐκ τῶν κάτω μερῶν ἄνω γιγνομένην τρῖψιν**· **2**) ἡ ἀντίστασις ἢ ἐντύπωσις ἣν παρέχει σῶμά τι ἐφαπτόμενον ἢ προστριβόμενον : Ἡρ.4,183 **οὐδὲν διαφέρουσι τῶν ἄλλων βοῶν ὅτι μὴ ταῦτο καὶ τὸ δέρμα ἐς παχύτητά τε καὶ τρῖψιν**· **3**) κτ. πληθ. **τρίψεις** τὰ τεχνικῶς καὶ διὰ πολλῆς τρίψεως παρεσκευασμένα ἐδέσματα : Ἀγαθ.ΑΠ 9,642.

τρίψυχος-ον μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς ψυχάς, τριπλῆν ζωήν : Ἰω.Λυδ.Μην.1,8 **Ξύλον τρίψυχον γενέσθαι ὁ μῦθος αἰνίττεται.**

τριωβολιαῖος-α-ον μτγν. ἄ. τριωβολιμαῖος βλ.λ. : Διοσκ.1,131, Γαλ.13,914 **τριωβολιαίους τροχίσκους.**

τριωβολιμαῖος-α-ον μσν. ὁ ἔχων ἀξίαν τριῶν ὀβολῶν : Φώτ.Βιβλ.κῶδ.59,18,9, Εὐστ.Ὀδ.1405,28.

τριώβολον [τὸ] κ. νεώτ. τρεῖς ὀβελοί, αργυροῦν νόμισμα ἀξίας ἡμισείας δραχμῆς, ἄ. ἡμίδραχμον : Ἀριστφ.Πλ.125 **τοὺς κεραυνοὺς ἀξίους τριωβόλου,** Νικοφ.π.Ἀθήν.3,80Β **πυρετὸς εὐθέως ἥκει τρέχων οὐκ ἄξιος τριωβόλου,** Εὔβουλ. **ἀπ.**Πορνοβοσκοῦ 1 **ὀψωνεῖν μέχρι τριωβόλου**· **2**) ἐν Ἀθήναις, ὁ δι' ἑκάστην ἡμερησίαν συνεδρίαν τῶν δικαστῶν ὁρισθεὶς μὲν τὸ πρῶτον ὑπὸ τοῦ Περικλέους, ἀλλὰ μόνον ἐπὶ Κλέωνος καθιερωθεὶς ὡς τακτικὸς μισθός : Ἀριστφ.Ἱππ.51, αὐτ. 800 **ἐξευρίσκων εὖ καὶ μιαρῶς ὁπόθεν τὸ τριώβολον ἕξει**· || μισθὸς παρεχόμενος εἰς τοὺς μετέχοντας τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου πολίτας, δοθεὶς τὸ πρῶτον περὶ τὸ 392 π.Χ. : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 293, αὐτ.308 **νυνὶ δὲ τριώβολον ζητοῦσι λαβεῖν ὅταν πράττωσί τι κοινόν**· || ὁ μισθὸς τῶν ὁπλιτῶν τοῦ πολεμικοῦ στόλου : Θουκ.8,45 **ὡς Ἀθηναῖοι ἐκ πλείονος** (χρόνου) **ἐπιστήμονες ὄντες τοῦ ναυτικοῦ τριώβολον τοῖς ἑαυτῶν διδόασιν,** αὐτ.29, Ξεν.Ἑλλ.1,5,7 **ἦν ὁ μισθός, πρότερον . . τριώβολον**· || εἰδικός τις φόρος ἐπὶ τῶν δούλων, πρβλ. Böckh P.E.2,47.

τριώβελον Ἡσ. «τριῶν ἡμιμναίων σταθμός».

τριῳδία [ἡ] νεώτ. μουσ. μουσικὸν τεμάχιον διὰ τρεῖς φωνὰς ἢ τρία ὄργανα, τὸ τερτσέττο.

τριῴδιον [τὸ] (τρίς, ᾠδή) μσν. κ.νεώτ., δημ. **τριῴδι** ὁ ἐκ τριῶν ᾠδῶν ἀποτελούμενος κανών : Στουδ. Θεόδ.1709Β· **2**) τριῴδιον κ. νεώτ. ἐκκλησιαστικὸν λειτουργικὸν βιβλίον περιέχον τὰς ἀκολουθίας τῶν ἑορτῶν ἀπὸ τῆς Κυριακῆς τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου μέχρι καὶ τοῦ Μεγάλου Σαββάτου, ὀνομασθὲν οὕτω, διότι οἱ πλεῖστοι τῶν κανόνων οὗτοῦ εἶναι τριῳδικοί : Νικηφ.Κάλλιστος εἰς Συνξ.π.Θησ.Στεφ. **κατὰ τὴν παροῦσαν ἡμέραν σὺν θεῷ καὶ τοῦ τριῳδίου ἀρχόμεθα**· πρβλ. Σωφρόν.3856, αὐτ.3869· **3**) νεώτ. δημ. **τριῴδι** συνεκδ. οἱ τρεῖς ἑβδομάδες τῶν Ἀπόκρεων : ἀρχίζει ἢ ἀνοίγει **τὸ τριῴδιον** (ἀρχίζουν αἱ Ἀπόκρεω).

τριώδους-οντος [ὁ] δ. γρ. ἀντὶ τριόδους βλ.λ. : Ἀριστλ.ΖΙ 4,10,10, αὐτ.9,1,8.

τριῶλαξ-ακος [ὁ,ἡ] δωρ. τ. τοῦ τριοῦλαξ βλ.λ.· Ἡσ. «τριῶλαξ· ἀγὼν παρθένων δρόμου».

τριωνυμία [ἡ] μτγν.κ.μσν. ἡ τριπλῆ ὀνομασία, τὸ ἔχειν τρία ὀνόματα, τὸ νὰ εἶναί τις τριώνυμος : Εὐστ.353,30 **τριωνυμία οὖν ἐθνικὴ καὶ ἐνταῦθα.**

τριώνυμος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων τρία ὀνόματα : Ἰω.Λυδ.Ῥωμ.6,3 **πόθεν διώνυμοι καὶ τριώνυμοι οἱ ἀρχαῖοι ἐχρημάτιζον,** Γεώργ.Σύγκ. 63Α **διώνυμοι καὶ τριώνυμοι πολλαχοῦ εὑρηνται**· **2**) νεώτ. μαθημ. τὸ οὐδ. **τριώνυμον** ὡς οὐσ. ἀλγεβρικὸν πολυώνυμον ἔχον τρεῖς ὅρους, ἤτοι παράστασις ἀποτελουμένη ἐκ τοῦ ἀθροίσματος τριῶν μονωνύμων.

τριῶνυξ-υχος [ὁ] νεώτ. ζῳολ. γένος **τριωνυχιδῶν** ἑρπετῶν περιλαμβάνον διάφορα εἴδη μεγάλων χελωνῶν τῶν γλυκέων ὑδάτων.

τριώνυχος-ον [ὄνυξ] μτγν. ὁ ἔχων τρεῖς ὄνυχας ἢ ἀκωκάς, αἰχμάς : Λυκόφρ.392 **τριώνυχον δόρυ.**

τριώριον [τὸ] μτγν. χρονικὸν διάστημα τριῶν ὡρῶν (λατ. trihorium) : Αὐσ.Εἰδ.10,87.

τρίωρος (-η)-ο(ν) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ διαρκείας τριῶν ὡρῶν, ὁ διαρκῶν τρεῖς ὥρας : Λαπίθ. ἐν Notices 13,27,278 **εἰς κόπρον μεταβάλλοντα μετὰ τρίωρον χρόνον,** - **τρίωρος ὁμιλία - συνέντευξις -συνδιάλεξις- ἀνάπαυσις - ἀπόστασις**· **2**) νεώτ. τὸ οὐδ. **τρίωρον** ὡς οὐσ. χρονικὸν διάστημα τριῶν ὡρῶν : **ἀνέμενεν ἐπὶ τρίωρον.**

τριώροφος (-η)-α(ν) (ὄροφος) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων τρεῖς ὀροφάς, τρία πατώματα, ὁ τρίπατος : Ἡρ.1,180 **ἄστυ . . πλῆρες οἰκιέων τριωρόφων,** ΠΔ Γέν.6,16 **κατάγαια διώροφα καὶ τριώροφα ποιήσεις αὐτήν,** Λιβάν.1,347, - **οἰκία τριώροφη**· κ. ἐπὶ πλοίου : Ἀριστείδ.1,240· **2**) τὸ οὐδ. **τριώροφον** τὸ τρίτον πάτωμα, τὸ τρίστεγον : ΠΔ Βασ.3,6,8 **ἑλικτὴ ἀνάβασις . . ἐπὶ τὰ τριώροφα** [δ.γρ. ἀντὶ τριόροφα].

τριώρυγος-ον (ὄργυιά) ὁ ἔχων μῆκος τριῶν ὀργυιῶν βλ.λ., ὁ τριῶν ὀργυιῶν : Ξεν.ΚΠ 6,1,52 **οἴκημα . . τριώρυγον**· πρβλ. διώρυγος.

τρογυρίζω δημ. ἀντὶ τριγυρίζω βλ.λ.

τρογυρίστρα [ἡ] δημ. ἄ. τριγυρίστρα βλ.λ.2).

τρογύρου ἐπίρρ., δημ. ἀντὶ τριγύρω βλ.λ.

τροίαθεν ἐπίρρ., ἰων. -ηθεν, δωρ. **τρωίαθεν** [Πίνδ.Ν 7,60] ἐκ Τροίας, ἀπὸ τὴν Τροίαν : Ἰλ.Ω 492, Ὀδ.Γ 257 **Τροίηθεν ἰών,** Εὐρ.Ὀρ.357 **Τροίαθεν ἐλθών,** Νίκ.Θηρ.309.

τροίανδε ἐπίρρ., ἰων. -ηνδε, δωρ. τρώιανδε [Πίνδ.] 4[3],62] εἰς Τροίαν : Ἰλ.Η 390 **ὅσα . . ἐνὶ νηυσὶν ἠγάγετο Τροίηνδε,** Πίνδ.Ν 7,41.

τροιά γλωσσ. «ἡ κρόκη».

Τροία [ἡ] κ. νεώτ., ἰων. **Τροίη,** ὡς τρισύλλ. Τροΐα [Σοφ.Αἴ.1190], δωρ. **Τρωία** [Πίνδ.Ν 2,21, Αἰσχ.Χο. 363], συνηρ. **Τρῴα** (Πίνδ.Ο 2,145). παραθαλασσία χώρα τῆς βορειοδυτικῆς Μικρᾶς Ἀσίας ἐν τῇ ἐπαρχίᾳ τῆς Μυσίας, ἄ. Τρωάς, κ. ἰδ. ἡ κατὰ τὴν εἴσοδον τοῦ Ἑλλησπόντου ἐν τῇ βορειοδυτικῇ ἄκρᾳ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας πόλις, ἔνθα διεξήχθη ὁ τρωϊκὸς πόλεμος, ἄ. Ἴλιος : Ἰλ.Γ 74, Διόδ.Σ 1,56· **2**) εἶδος παιδιᾶς εἰς ἣν ἐλάμβανον μέρος μόνον ἱππεῖς εὐγενοῦς καταγωγῆς : ΔίωνΚ 59,7 **οἱ εὐγενεῖς παῖδες τὴν Τροίαν ἵππευσαν,** αὐτ.11.

τροιζήνιος-α-ον, τὸ θηλ. κ. **τροζηνίς-ίδος** (Θουκ. 2,56), ὁ τῆς ἢ ἐκ τῆς πόλεως τῆς Ἀργολίδος Τροιζῆνος : Εὐρ.Ἱππ.12 **γῆς Τροιζηνίας,** αὐτ.1095 **πέδον Τροιζήνιον,** Θουκ.2,56 **τὴν .. Τροζηνίδα γῆν·** πρβλ. Στεφ.Βυζ.ἐν λ.· **2)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ κάτοικος τῆς Τροιζῆνος, ὁ ἐκ Τροιζῆνος καταγόμενος : Ἡρ. 7,99 **Ἁλικαρνησσέας μὲν Τροιζηνίοις.**

τρόϊκα (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ρωσσικὸν ὄχημα **ἐν** εἴδει ἐλκήθρου συρόμενον ὑπὸ τριῶν ἵππων.

τρόκ (τὸ) (γαλλ.) νεώτ. ἄκλ. ὁ τροχασμὸς ἵππου.

τροκάνα (ἡ) δημ. βαρὺ ξύλινον κρόταλον ἠχοῦν διὰ περιστροφῆς, ἄ. ροκάνα· **2)** βαρὺς κώδων τῶν προβάτων, ἄ. τροκάνι.

τροκάνι (τὸ) δημ. κ. **τρουκάνι** ὁ βαρὺς κώδων τῶν προβάτων, ἄ. τροκάνα.

τρόλλεϋ (τὸ) (ἀγγλ.) νεώτ. ἄκλ., δημ. **τρουλές** (ὁ) μικρὸς μεταλλικὸς τροχίσκος προσηρμοσμένος εἰς τὸ ἄνω ἄκρον τῆς ἠλεκτροφόρου κεραίας τῶν ἠλεκτρικῶν σιδηροδρόμων καὶ τροχιοδρόμων, δι' οὗ λαμβάνουσιν οὗτοι ἐξ ἐπαφῆς τὸ ἠλεκτρικὸν ρεῦμα ἐκ τοῦ ἐναερίου ἠλεκτρικοῦ καλωδίου.

τρόμαγμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρομάζω βλ.λ.(1) κ. 2).

τρομάζω μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐτρόμαξα,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. τρομαγμένος κ. **-ασμένος,** μτβ. ἐμβάλλω τινὶ τρόμον, φόβον, ἐκφοβῶ, **κάμνω** τινὰ **νὰ τρέμη,** φοβίζω τινὰ ἐξαίφνης ἢ ἰσχυρῶς : Ἀθανάσ.1,332, Ἰω.Χρυσ.5,295,5 **αὐτοὶ οἱ λίθοι αὐτὸν ἐτρόμαξαν,** Ἀνδρ.Κρ.303· κ. παθ. : Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.108 **πλῆθος ἄλογα .. τρομασμένα χλιμιτρίζαυν·** **2)** ἀμτβ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἐκπλήσσομαι, καταπτοοῦμαι, καταλαμβάνομαι αἰφνιδίως ὑπὸ τρόμου, τρέμω ἐκ φόβου : Νεῖλ. Ἐπιστ.1,148,61D **φαβηθήση μεγάλα καὶ τρομάξεις,** Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.24,19 **καθόλου δὲ δειλιάσασι, | καθόλου δὲν τρομάξασι·** **3)** δημ. μτ. τοῦ νά ποιῶ, πράττω τι μετὰ δυσκολίας, καταβάλλω πολὺν κόπον, μοχθῶ πρὸς ἐπιτυχίαν σκοποῦ τινος, συναντῶ μεγάλας δυσχερείας ἔν τινι ἔργῳ : **τρομάξαμε νὰ τὸν καταφέρωμε νὰ τὴν πάρη, - τρόμαξε νὰ μὲ** γνωρίση, **- τρομάζει νὰ βγάνη τὸ φωμί του·** **4)** ρημστ.π. τρόμαγμα.

τρομαίνω ἀντὶ τετρεμαίνω βλ.λ. : ΑΒ 228,20.

τρομακτικός-ή-ό(ν) νεώτ., δημ. προφ. κ. **-αχτικός** ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν τρόμον, κατάπληξιν ἔμφοβον : **τραμαχτικὸ ὄνειρο - σεισμὸς - σύγκρουσις·** || κ. μτφ. ὁ ἐκπληκτικός, ὁ παμμέγιστος : **στὰ τρομακτικὰ βάθη τῶν ὠκεανῶν, - τρομαχτικαὶ περιπέτειαι·** ἐπίρρ. **-κῶς** κ. δημ. **-χτικά** κατὰ τρόπον ἐμπνέοντα τρόμον : Ζερβ. Ἱστ.1 23 **ἕνα μεγάλο πουλὶ μαῦρο .. νὰ φωνάζη βραχνὰ καὶ τρομακτικά.**

τρομαλέος-α-ον μσν. ὁ τρέμων, ὁ περίτρομος ἢ ὁ τρομερός : Πρόδρ.Ραδ.153.

τρομαλεόφωνος-ον μσν. ὁ ἔχων φωνὴν τρομεράν : Εὐστ.Ἰλ.220,23 **τρομαλεόφωνος Νέστωρ.**

τρομάμενος-η-ο μσν. δημ. ὁ τρέμων, ὁ τρομαγμένος : Ἐρωτόκρ.691 **τρομάμενος ἐξύπνησε,** αὐτ.4,85.

τρομάρα (ἡ) μαν. κ. δημ. τρόμος, κατάπληξις, ὑπερβολικὸς ἢ αἰφνίδιος φόβος : Ἐρωτόκρ.1, 290 **καὶ πιάνει με τρομάρα,** αὐτ.5,1317, Σολωμ. Λάμπρ.17,82 **ἀνήσυχου ὀνείρου τρομάρα·** || ὡς ἐπιφ. **ἐν** τῇ φρ. **τρομάρα σου** (δυστυχία σου)!· φρ. σκωπτ. **τρομάρα στὰ μπατζάκια σου !**

τρομάσσω μτγν. κ. μσν. ἀντὶ τρομάζω βλ.λ. : Νεῖλ.Ἐπιστ.3,278,435,11 **τρομάσσοντες φεύγουσι(ν) ἀφ' ἡμῶν οἱ πονηροὶ δαίμονες** (πιθ. γρ. ἀντὶ τρομάξαντες), Ἐρωτόκρ.2,2307 **ἡ Ἀρετοῦσα τρόμασσε, τὰ χείλη δὲ μιλοῦσι,** αὐτ.3,1225· || μτχ.παθ. παρακ. **τραμασμένος-η-ον** ὁ τρέμων ἐκ φόβου : Ἐρωτόκρ.5,1313 **μὲ τὰ κομμένα γόνατα, μὲ τρομασμένα μέλη·** **2)** μαν. δημ. μτ. αἰτ. φοβοῦμαί τινα, μοῦ ἐμπνέει τρόμον : Ἐρωτόκρ.2,160 **πολλά τὸν ἐτρομάσσασι,** αὐτ.184.

τρομερός-ά(-ή)-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τρέμων, ὁ τρομώδης : Εὐρ.Φοίν.303 **γηραιῷ ποδὶ τρομερὰν ἕλκω ποδὸς βάσιν,** αὐτ.Ἡρ.231 **γήρᾳ δὲ τρομερὰ γυῖα,** Ἀνακρεόντ.57(52),12 **ὅταν πίῃ γεραιός, τρομεροῖς ποσὶν χορεύει·** **2)** ὁ τρέμων ἐκ φόβου, ὁ περίτρομος, ὁ περιδεής, ὁ πεφοβημένος, ὁ τρομαγμένος : Εὐρ.Τρῳ.176 **τρομερὰ σκηνὰς ἔλιπον .. Ἀγαμέμνονος,** αὐτ.Φοίν. 1285· **3)** κ. **νεώτ.** κ. δημ. ὁ ἐμποιῶν τρόμον καὶ φόβον, ὁ φοβερός, ὁ φρικτός, ὁ φρικώδης : Εὐρ. Ῥῆσ.36 **ἀλλ' ἦ Κρονίου Πανὸς τρομερᾷ μάστιγι φοβεῖ ;,** Ἀπολλ.Ρ 4,53 **τρομερῷ δ' ὑπὸ δείματι πάλλετο θυμός,** Κάλβ.Ὠδ.13,30, Ἐφτσλ.Ἐκλ.Σελ.16 **τρομερὸς κίνδυνος, - τρομερὸν κακούργημα·** **4)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. ὁ ἐκπληκτικός, ὁ τρομακτικός· || ἐπὶ προσ., ὁ δεινός, ὁ ἱκανώτατος, ἰδ. ἐν κακῇ σημ. : **τρομερὸς ἄνθρωπος, - εἶναι τρομερὸς γυναικάς·** || φρ. **εἶναι τρομερὸν** (παραλειπομένης τῆς λ. πρᾶγμα, καταπληκτικόν, δεινόν, ἀνυπόφορον) : **εἶναι τραμερὸ νὰ μὴ μπορῇ κανεὶς νὰ βρῇ ἕναν** τίμιο **ἄνθρωπο** σήμερα, **- εἶναι τρομερὸ νὰ βλέπῃς τὰ παιδιά** σου **νὰ πεινᾶνε·** κ. ἐπίρρ., δημ. **-ρά εἰς** μέγαν, εἰς ὑπερβολικὸν βαθμόν, ἐκπληκτικῶς, ὑπερβαλλόντως : **τρομερὰ ἀφῃρημένος - φιλάργυρος - ζηλιάρης.**

τρομητός-ή-όν γλωσσ. κ. μσν. ὁ τρέμων, ὁ τρομερός· **2)** μσν. ἐπὶ ᾠῶν, ὁ δι' ἀνοταράξεως παρεσκευασμένος, ὁ δαρτός, ὁ κτυπητός : Ἀνών.ἐν Ideleri Phys.2,257,18 **εὔχυμά εἰσι τὰ ᾠὰ τὰ τρομητὰ καὶ ῥοφητὰ τὰ τῶν ὀρνίθων.**

τρομικὸν (τὸ) νεώτ.μουσ. ἕκαστον τῶν τεσσαράκοντα ἀφώνων σημείων τοῦ ἀρχαίου στενογραφικοῦ συστήματος τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς.

τρομικός-ή-όν μτγν. γλωσσ. ἀντὶ τρομερός βλ.λ.(1)· ἐπίρρ. μτγν. **τρομικῶς** : Κυρίλλ.Ἱερ.183.

τρομιλικός-ή-όν μτγν. ὁ τῆς ἢ ὁ ἐκ τῆς ἀρχαίας πόλεως τῆς Ἀχαΐας Τραμιλείας, ὡς ἐπίθ. ἡδίστου αἰγείου τυροῦ : Δημήτρ.Σκήψιος π.Ἀθήν.14, 658Β **τυρὸς αἴγειος ἥδιστος .. ὁ προσαγορευόμενος τρομιλικός.**

τρομοκράτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **-ις-ιδος,** ὁ προσπαθῶν νὰ τρομοκρατήση, νὰ ἐμβάλλη που τρομοκρατίαν πρὸς ὡρισμένον σκοπόν· **2)** μέλος τρομοκρατικῆς τινος ὀργανώσεως.

τρομοκράτησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. **-ηση** τὸ κατέχεσθαι ὑπὸ τρόμου, νὰ εἶναι τρομοκρατημένος.

τρομοκρατία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ διὰ τοῦ τρόμου ἐπικράτησις, ἐπιβολή· **2)** εἰδ. ἡ διακυβέρνησις λαοῦ διὰ τῆς χρήσεως βιαίων καὶ σκληρῶν μέσων, ἐπιβολὴ τῆς ἐξουσίας ὑπὸ κοινωνικῆς τινος τάξεως ἢ ὁμάδος προσώπων δι' ἄκρως σκληρῶν μέτρων βίας : **ἐρυθρὰ τρομοκρατία** (ἡ ὑπὸ τῶν ἐπικρατούντων ἐπαναστατῶν κατὰ τῆς ἀστικῆς τάξεως ἀσκουμένη), **- λευκὴ τρομοκρατία** (ἡ ἀσκουμένη ὑπὸ τῆς κρατούσης ἀστικῆς τάξεως διὰ τοῦ κρατικοῦ ὀργανισμοῦ).

τρομοκρατικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τρομοκρατίαν ἢ τοὺς τρομοκράτας : **τρομοκρ. μέθοδοι - μέσα - μέτρα, - τραμοκρατικαὶ ὀργανώσεις** (αἱ ὀργανώσεις τῶν τρομοκροτῶν σκοποῦσαι τὴν ἀνατροπὴν τῆς ἔν τινι χώρᾳ καθεστηκυίας κοινωνικῆς κ.πολιτικῆς τάξεως διὰ τῆς χρ.σκληρῶν μέτρων βίας)· ἐπίρρ.**-κῶς.**

τρομοκρατῶ-έω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ἐτρομοκράτησα,** παθ ἀόρ. **ἐτρομοκρατήθην,** δημ.-ήθηκα,μτχ παρακ. **τρομοκρατημένος,** μτβ. ἐπικρατῶ διὰ τῆς τρομοκρατίας, ἐπιβάλλομαι, ἐξουσιάζω, κυβερνῶ ποιούμενος χρῆσιν σκληρῶν καὶ βιαίων μέσων· **2)** ἐμβάλλω τρόμον τινί, ἐμπνέω εἴς τινα ὑπερ-

βολικὸν φόβον, κάμνω κάποιον νὰ χάσῃ τὸ θάρρος του : τοὺς ἔχει τρομοκρατήσει μὲ τὰ ὑποβρύχια καὶ τὰ ἀεροπλάνα· || τὸ μέσ. ἢ παθ. -οῦμαι κατέχομαι ἢ καταλαμβάνομαι ὑπὸ τρόμου : ἡ συνοικία εἶναι τρομοκρατημένη ἀπὸ τὰ φαντάσματα· 3) ῥηματ. π. τρομοκράτησις.

τρομοποιός-όν σχόλ. ὁ ἐμβάλλων τινὶ τρόμον, ὁ ποιῶν τινα τρέμειν : Σχόλ.Εὐρ.Φοίν.1291.

τρομοποιῶ-έω γλωσσ. ἐμποιῶ τρόμον.

τρόμος (ὁ) [τρέμω] κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τρέμειν, ταχεῖα καὶ βραχεῖα παλμικὴ κίνησις σώματός τινος, τρεμούλα, τρεμούλιασμα : Πλούτ. Ἠθ.77Α τοῦ πνεύματος πληγὰς καὶ τρόμους λαμβάνοντος, αὐτ.650Β ἔστι γὰρ συμπτώματα μέθης . . τρόμοι . . ἄρθρων, - τρόμος τῶν χειρῶν· || τρόμος ἴριδος (πάθησις τῆς ἴριδος, καθ' ἣν αὕτη τρέμει κατὰ τὰς κινήσεις τοῦ βολβοῦ)· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. συνήθ. τὸ τρέμειν ἐκ φόβου, ἡ ἕνεκα δέους τρομώδης κίνησις, ὑπερβολικὸς ἢ αἰφνίδιος φόβος, καταπτόησις, τρομάρα : Ἰλ.Γ 34 ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα, αὐτ.Ε 862, αὐτ.Ζ 137, Ὀδ.Σ 88, Αἰσχ.Χο.463 τρόμος μ' ὑφέρπει κλύουσαν εὐγμάτων, Εὐρ.Βάκχ.607, αὐτ.Ἡρ.627, - τὸν ἔπιασε φόβος καὶ τρόμος, - μόνο νὰ τὸ συλλογίζωμαι μοῦ ἔρχεται τρόμος, Σολωμ.Ἐθν.Ὕμν.35 τρόμου ἀστραπελέκι· || συνεκδ. ὁ ἐμπνέων τινὶ τρόμον, φόβον, τὸ φόβητρον : Παπαδ.Χριστ.Τεμπ.38 ὁ Κωνσταντῆς . . ἦτον ὁ τρόμος ὅλων τῶν ἀγυιοπαίδων· || κτ. πληθ. φρικιάσεις, ἀνατριχίλες : Ἱππ.130F· 3) ἡ ἐκ τοῦ ῥίγους προερχομένη συνεχὴς μικρὰ καὶ ἀκούσια κίνησις τῶν μυῶν ἢ τῶν ἄκρων τοῦ σώματος : Πλάτ.Τίμ.62Β τρόμος καὶ ῥῖγος, αὐτ.85Β, Ἀριστλ.Πρ.3,5 τρόμος γίνεται μάλιστα ἀπὸ ψυχροῦ· 4) τρομώδης κίνησις τοῦ ἐδάφους, παλμικὴ κίνησις τῆς γῆς, σεισμός : Ἀριστλ.Μετ.2,8,12, αὐτ.Κόσ.4,31, Πλούτ.Ἠθ.373D σεισμῶν ἐν γῇ καὶ τρόμων.

τρομοφιλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κληρονομικὸς ἰδιοπαθὴς τρόμος τῶν ἄκρων, παθολογικὴ ἐπιρρέπεια εἰς τὸ τρέμειν.

τρομοφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν ὁ πάσχων καταλαμβάνεται ὑπὸ φόβου ἐπὶ τῇ φαύσει ἢ θέᾳ ἀντικειμένων παρουσιαζόντων ταλαντεύσεις ἢ δονήσεις ἢ καὶ μ. ἐπὶ τῇ σκέψει ἐννοιῶν ἢ συναισθημάτων τρόμου.

τρόμπα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. κ. τρούμπα ἀντλία, ὑδραντλία : φρ. τὸ ρίχνει μὲ τὴν τρόμπα (βρέχει ραγδαίως, κρουνηδόν)· 2) σάλπιγξ : παίζει τρόμπα.

τρόμπα μαρίνα (ἡ) δημ. ὁ τηλεβόας βλ.λ.2)· 2) μεγάλη κογχύλη ἐν χρ. εἰς τὰ μικρὰ ἱστιοφόρα πρὸς μετάδοσιν ἠχητικοῦ τινος σήματος ἐν καιρῷ ὁμίχλης, ἄ. μπουρού.

τρομπάρισμα (τὸ) [τρομπάρω] δημ. κ. τρου- ἡ ἄντλησις μὲ τρόμπα βλ.λ.1).

τρομπάρω δημ. κ. τρου- ἀντλῶ μὲ τρόμπα βλ.λ.1)· 2) ῥηματ.π. τρομπάρισμα.

τρομπέτα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. κ. τρου- σάλπιγξ.

τρομπόλα (ἡ) δημ. κάδος βουτύρου· 2) γεν. ἀγγεῖον ὕδατος ἢ γάλακτος.

τρομπόνι (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. εἶδος παλαιοῦ βραχέος φορητοῦ ἐμπροσθογεμοῦς ὅπλου, οὗ ἡ κάννη ἔχει σχῆμα χοάνης ἢ σάλπιγγος· 2) χάλκινον πνευστὸν μουσικὸν ὄργανον ἐκ κυλινδρικῶν σωλήνων καταληγόντων εἰς εὐρὺ ἄνοιγμα, ἡ ὀλκωτὴ σάλπιγξ.

τρομῶ-έω, ἀόρ. ἐτρόμησα (ΠΔΜακκ.1,2,24), μέσ. μτχ. ἰων. τρομεύμενος (Σόλ.ἀπ.32,14) τρέμω, κ. ἰδ. ἐκ φόβου, πτοοῦμαι, φοβοῦμαι, τρομάζω : Ἰλ.Η 151 οἱ δὲ μάλ' ἐτρόμεον καὶ ἐδείδισαν, αὐτ.Ο 627· || μτ. ἀπαρφ. φοβοῦμαι νὰ πράξω, νὰ κάμω τι : Θεόκρ.27,29 ὠδίνειν τρομέω, αὐτ.31 τεκεῖν τρομέω· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἰλ.Κ 10 τρομέοντο δέ οἱ φρένες ἐντός, αὐτ.492· || κ. ἁπλῶς τρέμω : Ὀρφ.Λιθ.554, Κόϊντ.12,506· 2) μτ. αἰτ. τρέμω ἐνώπιόν τινος, φοβοῦμαί τινα : Ἰλ.Ρ 203 τόν τε τρομέουσι καὶ ἄλλοι, Ὀδ.Σ 80, Πίνδ. Ο 13,60 Γλαῦκον . . τρόμεον, Αἰσχ.Πρ.542 Ζῆνα . τρομέων, Ἀπολλ.Ρ 2,1107 τρομέοντες ὄλεθρον· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ὀδ.Π 446 οὐδέ τί μιν θάνατον τρομέεσθαι ἄνωγα, Σόλ.ἀπ.32,14 δουλίην ἀεικέα ἔχοντας, ἤθη δεσποτῶν τρομευμένους, Αἰσχ.Πέρσ.64 χρόνον τρομέονται.

τρομώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ τρέμων, ὁ ἐμφανίζων ταχεῖαν παλμικὴν κίνησιν, ὁ τρεμουλιαστός : Ἱππ.Διαίτ.391 τρομώδεες . . χεῖρες, Στράβ.15,2,6 τρομώδεις μετὰ παλμοῦ χειρῶν, Πλούτ.Ἠθ.435C τὸν παλμὸν ἐγγενέσθαι μετὰ ψόφου τρομώδους, αὐτ.689C σάρκα πλαδαρὰν καὶ τρομώδη, αὐτ.722Α κίνησιν τρομώδη, Ἀλέξ.Τραλλ.1,44, -τρομώδης φωνή, - τρομῶδες φῶς· κ. ἐπίρρ. μσν. -δῶς : Στέφ.Ἀθ.Ἱππ 99,118.

τρόμως ἐπίρρ. μσν. μετὰ τρόμου, ταραχῆς : Τζέτζ.Χιλ.12,770 τρόμως τρέμειν δεινότατον.

τρόνα (τὰ) ἀντὶ θρόνα· Ἡσ. «τρόνα· ἀγάλματα ἢ ῥάμματα ἄνθινα».

τρόνοι Ἡσ. «στύππιοι. στήμων· ἀρπεδόνη· ἄτρακτος».

τρόπα (ἡ) εἶδος παιδιᾶς, καθ' ἣν ἔρριπτον εἰς βόθρον τινὰ ἀστραγάλους ἢ βαλάνους ἢ ἄλλους ξηροὺς καρπούς· Πολυδ.9,103, Ἡσ. «τρόπα· εἶδος παιδιᾶς, καθ' ἣν στρέφουσι τοὺς ἀστραγάλους εἰς τὸ ἕτερον μέρος» : Κρατῖν.ἀπ.Πυλαιας 4 ἢ Διονυσίοις ἀκύλοις παίζουσ' ἀνεμένοι τρόπα· πρβλ. λακκούβο.

τροπαγός Ἡσ. ὁ ἀπητιμασμένος (πιθ.γρ.).

τροπαί (αἱ) νεώτ. τὰ τροπικὰ σημεῖα· πρβλ. τροπή.

τροπαία (ἡ) (ἐνν. πνοή) θηλ. τοῦ τρόπαιος βλ.λ., πνοὴ ἀνέμου ἐκ τῆς θαλάσσης πρὸς τὴν ξηράν, θαλασσία αὔρα, ἀντίθ. ἀπογεία : Σοφ.ἀπ.950, Ἀριστλ.Πρ.26,5, αὐτ.40, Θεόφρ.Ἀν.31, αὐτ.53· 2) μτφ. τροπή, μεταστροφή, μεταβολή : Αἰσχ. Ἑπτ.706 δαίμων λήματος ἐν τροπαίᾳ χρονίᾳ μεταλλακτὰς, αὐτ.Ἀγ.219· || τροπαία κακῶν μεταβολή, ἀπαλλαγὴ ἀπὸ . . : αὐτ.Χο.775.

τροπαϊκόν (τὸ) μτγν. ἀργυροῦν ρωμαϊκὸν νόμισμα ἰσοδυναμοῦν πρὸς τὸ ἥμισυ τῆς δραχμῆς : Ἀφρικαν. π. Scalig. de re nummaria ἐν Θησ.Στεφ. διαιρεῖται δὲ ἐκ περιουσίας καὶ τὸ δηνάριον κατὰ Ῥωμαίους εἰς μέρη ,αρνδ'' ἔχει γὰρ τροπαϊκὰ β', νούμους δ', ἀσσάρια ις'.

τρόπαιο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. κ. ἀρχ. ἀττ. τροπαῖον (Ἀρκάδ.120,22. ΑΒ 678,20) πρόχειρον μνημεῖον ἀνεγειρόμενον ὑπὸ τῶν νικητῶν ἐν τῷ πεδίῳ τῆς μάχης ἐπὶ τῇ τροπῇ τῶν πολεμίων καὶ ἀποτελούμενον ἐκ τῶν σκυλευθέντων ὅπλων τῶν ἡττηθέντων ἐχθρῶν, ἅτινα ἐξηρτῶντο ἐκ δένδρου ἢ ἐξ ἀκοντίου ἀνορθωθέντος : Αἰσχ. Ἑπτ.956 ἔστακε δ' Ἄτας τροπαῖον ἐν πύλαις, αὐτ.277 θύσειν τροπαῖα, Σοφ.Τρ.751, Εὐρ.Ἡρακλ. 786 νικῶμεν ἐχθροὺς καὶ τροπαῖ' ἱδρύεται, Ἀριστοφ.Ἱππ.1334 ἄξια . . τοῦ Μαραθῶνι τροπαίου, αὐτ Θεσμ.697, αὐτ.Πλ.453, αὐτ.Λυσ.318, Ξεν.Ἑλλ.7, 5,26 τροπαῖον ὡς νενικηκότες ἐστήσαντο, αὐτ.4, 3,21, Ἰσοκρ.5,148 τὸ τρόπαιον τὸ . . κατ' ἐκείνων ὑπὸ τῶν βαρβάρων σταθέν, Δημ.480, Λουκ Δημ. Ἐγκώμ.40, Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,14,3 βουλόμενος καὶ κατὰ Βρεττανῶν ἐγεῖραι τρόπαια· κ. μτ. γενικ. : Σοφ.Τρ.751 νίκης . . τροπαῖα, Εὐρ.Φοίν.572 τρόπαια . . δορὸς (δ.γρ. ἀντὶ Διί). Ἀριστοφ.Ἱππ 521 ἔστησε τροπαῖα, Θουκ.2,92 ἔστησαν . . τροπαῖον . . τῆς τροπῆς, αὐτ.6,98 κ. μτ. γενικ. προσ. : Εὐρ.Ἀνδρ.694 τροπαῖα πολεμίων, αὐτ Ἑλ. 1381, Ξεν.Ἀγησ.2,26, Πλάτ.Μενξ.240D στήσαντες τρόπαια τῶν βαρβάρων· 2) νεώτ. γεν. κ.

πᾶν μνημεῖον ἢ ἄ. κτίσμα γενόμενον ὡς σύμβολον νίκης· **3)** συνεκδ. κ. νεώτ. κ. δημ. νίκη, θρίαμβος, ἐπιτυχία : Πλούτ.Θεμ.3 **ὡς καθεύδειν αὐτὸν οὐκ ἐῴη τὸ τοῦ Μιλτιάδου τρόπαιον, - κατήγαγε τρόπαια·** **4)** νεώτ. βοταν. γένος ποωδῶν γερανιοειδῶν φυτῶν.

τροπαῖον (τὸ) Ἰων. κ. ἀρχ. ἀττ. τ. τοῦ τρόπαιον βλ.λ. : Ἀριστφ.Θεσμ.697 **στήσεσθε . . τροπαῖον.**

τροπαῖος-α-ον ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τροπήν, τὴν μετατροπήν, μεταβολήν, τὴν ἀλλοίωσιν, Ιδ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τροπήν, τὴν φυγὴν τῶν πολεμίων : Εὐρ.Ἡρακλ.402 **θυηπολεῖται δ' ἄστυ μάντεων ὕπο, τροπαῖά τ' ἐχθρῶν** (ἐνν. ἱερά) (θυσία ἐπὶ τῇ τροπῇ τῶν πολεμίων)· ‖ ὁθ. **θεοὶ τροπαῖοι** οἱ βοηθοῦντες εἰς τὴν τροπὴν τῶν πολεμίων καὶ παρέχοντες οὕτω τὴν νίκην : Σοφ.Ἀντ.143 **Ζηνὶ τροπαίῳ,** Εὐρ.Ἡρακλ.867, Πλούτ.Ἠθ.310Β **τροπαίοις θεοῖς σφαγίασαι·** κ. **ἐπὶ** τῶν ἀγαλμάτων θεῶν : Ἐπιγρ. **στῆναι Ζηνὶ τροπαῖον ἕδος·** **2)** ὁ ἐπιφέρων τροπὴν ἢ ἧτταν, ὁ φοβερός: Εὐρ.Ἠλ.469 **Ἕκτορος ὄμμασι τροπαῖοι** (φοβεροὶ εἰς τὰ ὄμματα τοῦ Ἕκτορος)· πρβλ. τρόπαιον· **3)** ὁ ἀποτρέπων, ὁ ἀπομακρύνων τι, ὁ ἀποτρόπαιος, **ὁ ἀλεξίκακος** : Σοφ. Τρ.303 **ὦ Ζεῦ τροπαῖε.**

τροπαιούχημα-ατος (τό) μσν. ἡ τροποιουχία βλ.λ. : ΚΜανασσ.Χρον.6729, Νικ.Χων.Χρον.186D.

τροπαιουχία (ἡ) μσν. τὸ νὰ εἶναί τις τροπαιοῦχος, τροπαιοφορία, νίκη : ΚΜανασσ.Χρον.3503, Νικ.Χων.Χρον.103Α· **2)** εἶδος στεφάνου ὃν ἔφερον οἱ αὐτοκράτορες : Κωδ.Ὀφφ.6,36,81Β **ἐπὶ δὲ τῆς κεφαλῆς φορέματα διάφορα** (φορεῖ), **ποτὲ μὲν τὸ ὀνομαζόμενον τροπαιουχίαν, ποτὲ δὲ Ἰουστινιάνειον.**

τροπαιοῦχος-ον (ἔχω) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἢ φέρων τρόπαια, ὁ δι' ὃν ἀνηγέρθη τρόπαιον : Ἀριστλ.Κόσ.7,3 **Ζεὺς τροπαιοῦχος** (εἰς ὃν ἀφιεροῦντο τρόπαια), Ἐπιγρ., Πλούτ.Ἠθ.306Β **ἐπέγραφε Διὶ τροπαιούχῳ,** Πολυδ.Ι,24· ‖ κ. ὡς μτφρ. τοῦ λατ. Jupiter Feretrius : Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,34· ‖ κ. ὡς ἐπών. τῶν Ρωμαίων αὐτοκρατόρων : Ἐπιγρ., Πάπ. **αἰωνίοις καὶ τροπαιούχοις Αὐγούσταις·** ‖ ὁμ. κ. τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων : Πρόδρ.2,620 **ἀλλ' ὦ πορφύρας βλάστημα, Παντάναξ τροπαιοῦχε·** **2)** γεν. ὁ νικηφόρος, ὁ νικητής, ὁ θριαμβευτής, ἄ. τροπαιοφόρος : Ὀρφ.Ὕμν.32,4 **τροπαιούχοισιν ἐπ' ἔργοις,** Δαμασκ.Ι π. Lambec.Bibl. Caes 5,578Β **σοῦ ἡ τροπαιοῦχος δεξιά,** Εὐστ.Ἰλ. 186,38 **τροπαιοῦχοι ἐλπιζόμενοι ἐπανελθεῖν, - ἐπανέρχεται νικητὴς καὶ τροπαιοῦχος.**

τροπαιουχῶ-έω μσν. εἶμαι τροπαιοῦχος : Εὐστ. Πον.321,62· **2)** ρηματ.π. τροπαιούχημα, τροπαιουχία.

τροπαιοφορία (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τις τροποιοφόρος, τελειωτικὸς νίκης : Πλούτ.Σύγκρ.Πελ. Μαρκέλλ.3 **θριάμβους καὶ . . τροπαιοφορίας.**

τροπαιοφόρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ φέρων τρόπαια, ὁ νικηφόρος : Ἐπιγρ. **Ζεὺς τροπαιοφόρος** (Jupiter Feretrius), Ἀγαθ.ΑΠ 5,293,24 **Κύπρι τροπαιοφόρε,** ΑΠλ.259,2 **Πᾶνα τροπαιοφόρον·** ‖ νεώτ. γεν. ὁ νικητής, ὁ τροπαιοῦχος· ‖ μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὡς ἐπιθ. τῶν ἐν τῇ πίστει τοῦ Χριστοῦ ἀθλησάντων καὶ ὑποστάντων μαρτυρικὸν θάνατον ὑπὲρ αὐτῆς : Νεῖλ.Ἐπιστ.3,118,355Β **τευξόμεθα πάντων βραβέων εὐπρεπισμένων μάρτυσι τροπαιοφόροις,** Θεῖ.Λειτουργ.Εὐχὴ **τῶν .. Μαρτύρων, Γεωργίου τοῦ τροπαιοφόρου, Δημητρίου τοῦ Μυροβλήτου,** Μηναῖ.3,3 Ὄρθρ.Ὠδ.3· ‖ ὁ φέρων τρόπαιον ἢ ἔμβλημα τῆς νίκης : Διόδ.Σ 18, 26 **Νίκη χρυσῆ τροπαιοφόρος,** Πλούτ.Ρωμ.16 **εἰκόνας . . τροπαιοφόρους·** **2)** ὁ θριαμβικός: Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,31 **παραγενόμενος εἰς Ρώμην τὴν τροπαιοφόρον ἀπεδίδου τοῖς θεοῖς πομπὴν τε καὶ θυσίαν,** Δίων Κ 49,15 **τροπαιοφόρας ἀψῖς.**

τροπαιοφορῶ-έω μτγν. κ. μσν. εἶμαι τροπαιοφόρος, θριαμβεύω, νικῶ : Φίλ.2,34 **θεασάμενος ἐπανιόντα καὶ τροπαιοφοροῦντα,** Σχόλ.Αἰσχ. Πέρσ.860, Νεῖλ.Ἐπιστ.3,198,392C, Ἀνν.Κομν.224.

τροπαιώνυμος (ὁ) μσν. οὗ τὸ ὄνομα σημαίνει τρόπαιον, νίκην (Νικηφόρος): Βl.Στουδ.Νικολ.889C.

τροπᾰλίζω ποι. ἀντὶ τρέπω βλ.λ.· Ἡσ. «τροπαλίζει· στρέφει»· **2)** ρηματ.π. τροπαλισμός.

τροπᾰλισμός (ὁ) (τροπαλίζω) ποι. ἀντὶ τροπὴ βλ.λ.· Ἡσ. «**τροπαλισμός· μεταβολή· καὶ τὸ ἐκ** συμβόλων ὑποδέχεσθαι».

τροπᾰλίς-ίδος (ἡ) δέσμη, δεσμίς, **δέμα, δεμάτι** : Ἀριστφ.Ἀχ.813 **σκορόδων τροπαλίδος.**

τροπαλλίς-ίδος (ἡ) ἀντὶ τροπαλὶς βλ.λ. : Σχόλ. Ἀριστφ.Ἀχ 813.

τροπαριακός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τροπάριον, ὁ τοῦ τροπαρίου : Εὐστ. εἰς Δαμασκ.Ι 9.

τροπάρι(ον) (τὸ) (τρόπος) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. μουσικὸς τρόπος, ἦχος : Δωρόθ.1821Β· **2)** μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. εἶδος συντόμου ἐκκλησιαστικοῦ ὕμνου· Ζωναρ. «**τροπάρια δὲ λέγονται, ὡς πρὸς τοὺς εἱρμοὺς τρεπόμενα καὶ τὴν ἀναφορὰν τοῦ μέλους πρὸς ἐκείνους ποιούμενα ἢ καὶ ὡς τρέποντα τὴν φωνὴν τῶν ᾀδόντων πρὸς τὸ μέλος καὶ τὸν ῥυθμὸν τῶν εἱρμῶν**» : Ἰω.Χρυσ.6, 990 **οἱ δὲ ψάλλοντες λέγουσι τὰ συνήθη τροπάρια,** Δαμασκ.Ι 2,36Α **τροπάριον μελῳδημα** (τροπάριον ᾀδόμενον), Ἀνδρ.Κρ.265,286, Ζαχαρ.Ποπ. Διαλ.4,36 **ἀντιφωνῶν τὸ τροπάριον,** Στουδ.Θεόδ. 1709C **ἑωθινὸν τροπάριον,** αὐτ.1688Β **τὸ τῆς ἡμέρας τροπάριον, - τὸ τροπάριον τῆς Κασσιανῆς** (τὸ ὑπὸ τῆς Κασσιανῆς ποιηθέν)· πρβλ. Κορ.Συνέκδ. Ἱερατικὸν 26 κέξ.· ‖ δημ. φρ. **πάντα τὸ ἴδιο τροπάρι μᾶς ψάλλει** (μᾶς ἐπαναλαμβάνει διαρκῶς τὰ ἴδια), - **ἀλλάζω τροπάρι** (ἀλλάσσω τρόπον συμπεριφορᾶς ἢ ὁμιλίας), - **τοῦ 'ψαλε τὸ τροπάρι του** (τὸν ἐπέπληξε σφοδρῶς)· **3)** καλύβη : Ἐπιφάν.1068Β.

τροπή (ἡ) κ. νεώτ. στροφή, γύρισμα· **εἰδ. ἐν** χρ. ἐπὶ τῶν ἡλιοστασίων, τῶν χρονικῶν σημείων τοῦ μέσου θέρους καὶ τοῦ μέσου χειμῶνος, καθ' ἃ ὁ ἥλιος, Ικνούμενος εἰς τὸ ἀπώτατον τῆς τροχιᾶς του, ἐπιστρέφει ὀπίσω : Ἡσίοδ.Ἔργ.477 **εἰ δὲ κεν ἠελίοιο τροπῇς ἀρόῃς χθόνα δῖαν** (κατὰ τὸν χρόνον τοῦ χειμερινοῦ ἡλιοστασίου), αὐτ.562, Ἀλκμ.17 **αἶον ὁ παμφάγος Ἀλκμὰν ἠράσθη χλιαρὸν πεδὰ τὰς τροπάς,** Θουκ.7,16 **καὶ τὸν μὲν Εὐρυμέδοντα εὐθὺς περὶ ἡλίου τροπὰς τὰς χειμερινὰς ἀποπέμπουσιν . .,** Πλάτ.Νόμ.767C, Ἀριστλ. Μετ.2,6,16, Πλούτ.Ἠθ.601Α, - **θερινὴ - χειμερινὴ τροπὴ** (εἰδ. ἐν τῇ νεωτ. ἀστρον. τὰ δύο σημεῖα τῆς ἐκλειπτικῆς καθ' ἃ ὁ ἥλιος φαίνεται τρεπόμενος ἀπὸ τοῦ ἑνὸς ἡμισφαιρίου εἰς τὸ ἕτερον)· ‖ εἰδ. τροπαὶ συνήθ. περὶ τοῦ χειμερινοῦ ἡλιοστασίου : Θουκ.8,39 **ἐν τῷ αὐτῷ χειμῶνι . . ἑπτὰ καὶ εἴκοσι νῆες ἄρασαι ἔπλεον . . περὶ ἡλίου τροπάς,** Ἀριστλ.ΖΙ 5,9,1· ‖ ἐν χρ. κ. ἐπὶ τῶν λοιπῶν οὐρανίων σωμάτων : Πλάτ.Τίμ.39D, Ἀριστλ. ΖΙ 5,9,2 **περὶ Πλειάδος δύσιν καὶ τροπάς,** Ἀλεξ. Ἀχαιῒς 1,5 **ἄστρων ἐπιτολάς, δύσεις, τροπάς·** πρβλ. Ἀριστλ.Οὐρ.2,14,3· **2)** μεταστροφή, γύρισμα : Αἰσχίν.66,27 **τροπὰς τραπόμενος πλείους τοῦ Εὐρίπου·** ‖ μετατροπή, ἀλλοίωσις, μεταβολὴ τῆς ποιότητος ἢ τῆς οὐσίας ὕλης τινός : Τίμ. Λοκρ.102C **αἱ τοῦ αἵματος τροπαὶ καὶ ἀλλοιώσεις,** Πλούτ.Ἠθ.946Ε **τροπαὶ περὶ τὸν ἀέρα** (μεταβολαὶ τῆς ἀτμοσφαιρικῆς καταστάσεως), αὐτ. 937F· ‖ **κ. ἐπὶ** ἠθικῆς σημ. ἡ μεταβολὴ τῶν τρόπων, **τῆς στάσεως,** διαγωγῆς τινος : Πλούτ.Ἀλ-

κιδ.23 **ὀξυτέρας τρεπόμενος τροπὰς τοῦ χαμαιλέοντος**, αὐτ.'Ηθ.52F **αἱ τοῦ κόλακος ὥσπερ πολύποδος τροπαί**· || νεώτ. ἀναφορ. πρὸς ἀφηρημένας καταστάσεις, πράγματα : **ἡ τροπὴ ἣν ἔλαβεν ἡ διεθνὴς κατάστασις**, - **ἡ ἐπὶ τὰ χείρω τροπὴ τῆς νόσου**· **3**) εἰδ. κτ. πληθ. **αἱ τροπαὶ** οἱ μεταβαλλόμενοι ἄνεμοι, οἱ τροπαῖοι : 'Αριστλ.Πρ.26,4, αὐτ.26,5, Θεόφρ.Φ1 2,3,1· **4**) ἡ **ἀπόκρουσις καὶ** εἰς φυγὴν ἀναστροφὴ τῶν πολεμίων, κατατρόπωσις : 'Ηρ.1,30 **βοηθήσας καὶ τροπὴν ποιήσας τῶν πολεμίων**, αὐτ.7,167, Αἰσχ. 'Αγ.1237, Σοφ.Αἶ.1275 **ἐν τροπῇ δορὸς ἐρρύσατ' ἐλθὼν μοῦνος** (μέσ' στὸ φευγιὸ τῆς μάχης, μονάχος του ἦρθε καὶ σᾶς ἔσωσε), Εὐρ.'Ηρ.743, Θουκ. 2,19 **καὶ τροπήν τινὰ τῶν 'Αθηναίων ἱππέων περὶ τοὺς 'Ρείτους .. ἐποιήσαντο**, αὐτ.6,69· **5**) ἐν τῇ ρητορικῇ **τροπαὶ λέξεως** ἡ μεταβολή, ἀλλοίωσις τῆς ὑφῆς τοῦ λόγου διὰ τῆς χρησιμοποιήσεως λεκτικῶν **τρόπων, σχημάτων** : Λουκ.Δημ.'Εγκ.6· **6**) ἐν χρ. **ἐν τῇ** φιλοσοφίᾳ τοῦ Δημοκρίτου ἀντὶ τοῦ θέσις : 'ΑριστλΜεταφ.1,14,11, **αὐτ.7,2,2**· **7**) νόμισμά τι : 'Ησ.· πρβλ. τροπαϊκόν· **8**) εἰδ. νεώτ. μαθημ. **ἐπὶ** ἀριθμῶν, **ἡ μετατροπὴ εἰς ἀλλοίας** μονάδας : **τροπὴ τοῦ δεκαδικοῦ εἰς κλασματικόν**.

τροπήϊον (τὸ) ἰων. τ. τοῦ τροπεῖον βλ.λ., πιεστήριον : 'Ιππῶν.ἀπ.42 **ὥσπερεὶ τραπηΐου σάκος**.

τροπηλίς-ίδος (ἡ) ἀττ. τ. τοῦ τροπαλὶς βλ.λ.:'Αρκάδ.31,14 «τροπηλίς. ἡ δέσμη τῶν σκορόδων».

τρόπηξ-ηκος (ἡ) ἀρχ. λεξ. ἡ λαβὴ τῆς κώπης, καὶ κατὰ συνεκδοχὴν αὐτὴ ἡ κώπη· 'Ησ. «μέρος τῆς κώπης ὁ τρόπηξ, οὗ ἐπιλαμβάνονται οἱ ἐρέσσοντες ὥστε ἀπὸ μέρους τὴν κώπην»· πρβλ.τράπηξ.

τροπίας οἶνος (ὁ) ὁ οἶνος ἐκτραπεὶς τῆς φύσεως αὐτοῦ, κομμένο, χαλασμένο κρασί : 'Αριστλ.ἀπ.13 **ταχὺ νῦν πέτου, καὶ μὴ τροπίαν οἶνον φέρε**, Γρηγ.Νύσσ.1,301D.

τροπιδεῖον (τὸ) ἡ τρόπις, καρῖνα· φρ. **τροπιδεῖα καταβάλλομαι** καταβάλλω, τοποθετῶ τὴν τρόπιν : Πλάτ.Νόμ.803A· πρβλ. τραπίδιον.

τροπίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τρόπις βλ.λ. : Κλήμ.'Αλ.97· || κτ. Φώτ. «τροπίδια. τὰ εἰς τράπαν **νεὼς εὐθετοῦντα ξύλα**· μεταφορικῶς δὲ καὶ **ἐπὶ καταβολῆς τινὸς καὶ** ἀρχῆς πράγματος· καὶ ὁ τόπος **ἐφ' οὗ τίθεται ἡ τρόπις**».

τροπιδοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ **ἔχων** σχῆμα τρόπιδος, ὁ **ἐν εἴδει** τρόπιδος.

τροπίζω κ. νεώτ. ἀναφ. πρὸς πλοῖα, ἐφοδιάζω **μὲ τρόπιν, μὲ καρῖνα**· **κ. παθ.** : 'Ιππ.1276,50 **ναῦν ἱκανῶς τετροπισμένην**· **2**) νεώτ. κατακλίνω πλοῖον πρὸς καθαρισμόν, παλαμίζω, καρενάρω.

τροπικός-ή-όν (τροπή) **κ.** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων **εἰς τὰς τροπὰς τοῦ ἡλίου**, τὰ ἡλιοστάσια· **τροπικὸς (κύκλος)** ὁ κύκλος μέχρις οὗ ἱκνούμενος ὁ **ἥλιος τρέπεται, ἐπαναστρέφει** : 'ΑριστλΜετ.1,6,5, **αὐτ**.1,7,13, Πλούτ.'Ηθ.429F, 'Αρατ.528· || κ. κτ. τὸν νεώτ. **ἐπιστημονικὸν ὁρισμόν**, ἑκάτερος τῶν νοητῶν κύκλων τῆς οὐρανίου σφαίρας τῶν κειμένων ἑκατέρωθεν τοῦ 'Ισημερινοῦ εἰς ἀπόστασιν 23° 37' : **ὁ τροπικὸς τοῦ** Καρκίνου - τοῦ **Αἰγόκερω**· || **ἐν** χρ. κ. **ἐπὶ** χρόνου, ὁ περὶ τὰς τροπάς, **περὶ** τὸ θερινὸν ἢ τὸ χειμερινὸν ἡλιοστάσιον : 'Αριστλ.Ζ1 5,13,2 **πλὴν τῶν ἐν χειμῶνι τροπικῶν ἡμερῶν, αὐτ.6,1,2 οἱ τροπικοὶ μῆνες**· || νεώτ. **τροπικαὶ χῶραι αἱ** χῶραι τῆς διακεκαυμένης ζώνης, **αἱ** παρὰ τὸν Ισημερινὸν μεταξὺ τῶν δύο τροπικῶν κύκλων κείμεναι· || ὅθεν κ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ προσιδιάζων εἰς τὰς περὶ τοὺς τροπικοὺς κύκλους χώρας : **τροπικὴ ζέστη - βλάστησις** Παλαμ. 'Ασάλ.Ζ 'Εκατὸ Φωνὲς **τροπικὰ λουλούδια καὶ ρουμάνια**· **2**) ὁ ἔχων τροπήν, **κλίσιν πρός τι** : 'Αντίγ.Καρ.'Ιστ.Παραδόξ.Συναγωγὴ 127 **τῶν θηλέων ζώων τροπικώτερόν φησιν εἶναι πρὸς τὴν συνουσίαν ἵππον**· **3**) (τρόπος) ἐν τῇ ρητορικῇ, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ρητορικὸν σχῆμα τὸ καλούμενον **τρόπος**, ἀλληγορικός, μεταφορικός, οὐχὶ κυριολεκτικός : Διον.'Αλ. Θουκ.2 **τροπικὴ λέξις** (μεταφορικὴ ἔκφρασις)· || δθ. κ. τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ. **τὰ τροπικὰ** οἱ τρόποι, τὰ **ἐν** τῇ ρητορικῇ σχήματα ἀλληγορίας, μεταφορᾶς : Λογγῖν.32· || π. Στωικοῖς **τροπικὸν** τὸ ἐν τῇ Λογικῇ σχῆμα : 'Αρρ.'Επικτ.1,29,40, Διογ.Λ 7,79· **4**) ὁμ. νεώτ. γραμματ. ὁ ἐκφράζων, δηλῶν τρόπον : **τροπικὴ ἔκφρασις - μετοχή, - τροπικὸν ἐπίρρημα**.

τροπικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ μεταφοράν, γενικῶς κατὰ σχῆμα ἐκφράσεως, οὐχὶ κυριολεκτικῶς : 'Αθήν.3,76C **Σοφοκλῆς τῷ τοῦ δένδρου ὀνόματι** τροπικῶς **τὸν καρπὸν** ἐκάλεσεν.

τρόπις-ιδος ἡ -εως (τρέπω) κ. νεώτ., Ιων.γενικ. **τρόπιος**, δοτ. **τρόπιδι** ('Απολλ.Ρ 1,388), αἰτ. **τρόπιν** ('Ορφ.'Αργ.273), πληθ. **τρόπεις**, τὸ κατώτατον μέρος τοῦ σκελετοῦ τῶν πλοίων, ἀπὸ τῆς πρῴρας μέχρι τῆς πρύμνης ἐκτεινόμενον, ἡ καρῖνα· ΑΒ 307,9 «**τρόπεις** . . τὰ ξύλα τὰ διήκοντα ἀπὸ πρῴρας **εἰς πρύμναν**, **ἐξ** ὧν οἱ γόμφοι καὶ τὰ ἄλλα ἤρτηνται» : 'Οδ.Ε 150, αὐτ.Η 252 **αὐτὰρ ἐγὼ τρόπιν ἀγκὰς ἑλὼν νεὸς ἀμφιελίσσης ἐννῆμαρ φερόμην**, αὐτ.Τ 278, 'Ηρ.2,96 **πηδάλιον δὲ ἓν ποιεῦνται, καὶ τοῦτο διὰ τῆς τρόπιος διαβυνέεται**, Εὐρ. 'Ελλ.411, Λυκόφρ.747, 'Απολλ.Ρ 1,533, Δίων Κ 48,38· || νεώτ. **εἰδ. δευτέρα τρόπις** ἡ **ἐπὶ** τῆς κυρίας τρόπιδος προσηλουμένη, δημ. ἀκράπι· **τρόπις ἕρματος** βαρύ, σιδηροῦν ἔλασμα, ὅπερ σφοδρυνομένου τοῦ ἀνέμου καταβιβάζεται, αὐξανομένης τῆς ὑδροδυναμικῆς εὐσταθείας τοῦ πλοίου· **2**) κτ. συνεκδοχήν, τὸ ὅλον πλοῖον : Σοφ.ἀπ.151, Πλούτ. Δημήτρ.43 **τὰς μὲν ἐν Πειραιεῖ τρόπεις ἔθετο, τὰς δ' ἐν Κορίνθῳ**· **3**) μτφ. ἡ βάσις, ἡ ἀρχή : 'Αριστφ.Σφ.30 **λέγε νῦν ἀνύσας τι τὴν τρόπιν τοῦ πράγματος**· **4**) νεώτ. ἀνατομ. **τρόπις τῆς ρινὸς** ἡ ὀσφρητικὴ αὔλαξ· **5**) νεώτ. ζωολ. ἡ ὀστεΐνη πλὰξ ἡ διήκουσα κατὰ μῆκος **τοῦ στέρνου** τῶν πτηνῶν.

τροπισμός (ὁ) νεώτ. βιολογικὸν φαινόμενον **καθ'** ὃ ἡ **ἐπὶ** τοῦ πρωτοπλάσματος **ἐπίδρασις** φυσικῶν τινων ἢ **χημικῶν** παραγόντων ἐκδηλοῦται ὡς ἕλξις ἢ ἄπωσις, ἄ. τακτισμός.

τροπιστήριον (τὸ) νεώτ. ἐσχάρα, **ἐν ᾗ** τροπίζονται βλ.λ.2) τὰ μικρὰ ἱστιοφόρα.

τροπολογία (ἡ) μτγν., μσν. κ.νεώτ. ἀλληγορική, μεταφορικὴ ἔκφρασις : Ρητ.Walz.3,540, Φώτ.Βιβλ. 161,26 **ὥστε καὶ τροπολογίας ὁ δεύτερος λόγος ὑποβαλλόμενος**· **2**) νεώτ. μεταβολὴ τῆς λεκτικῆς διατυπώσεως· κ. γεν. ἐλαφρά, λεπτομερειακὴ τροποποίησις : **ἡ βουλὴ** ἔκαμε **δεκτὴν τὴν ἐπὶ τοῦ νομοσχεδίου** προταθεῖσαν **τροπολογίαν**.

τροπολογικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν τροπολογίαν βλ.λ.1 : Εὐστ.Πον.327,47 **ἵνα τὴν τροπολογικὴν σκευωρίαν ἀφεὶς αὐτοῖς φιλοῖς ἐπιβάλω τοῖς** πράγμασι.

τροπολογικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τροπολο**γικήν**, μεταφορικὴν ἔκφρασιν : Σχόλ.'Ιω.Κλίμ.181.

τροπολογῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁμιλῶ τροπικῶς, ἐκφράζομαι ἀλληγορικῶς, κατὰ μεταφοράν : 'Ωριγ.Κέλσ.1,15, Βασ.1,1011 **ὅρα εἰ τροπολογῶν τοὺς μεθύσους καὶ** πορνοκάπους . . ὠνόμασε· κ. παθ. : 'Ησ. **ἐν** λ. βορρᾶς **ἄνεμος ψυχρὸς παγώδης καὶ σκληρός, ὃς τροπολογούμενος** σκαιὸς **καὶ ἀπόπεμπτος λέγεται**· **2**) νεώτ.μεταβάλλω τὴν λεκτικὴν διατύπωσιν· || ἐπιφέρω ἐλαφρὰν λεπτομερειακὴν ἀλλαγὴν εἰς τὴν διατύπωσιν.

τροπομάσθλης (ὁ) μτγν. ὁ πανούργου καὶ ἀσταθοῦς, εὐμεταβλήτου χαρακτῆρος **ἄνθρωπος, ὁ ἀνάξιος** ἐμπιστοσύνης : Λουκ.Ψευδολ.24.

τροποποίησις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τροποποιῶ βλ.λ., μερικὴ μεταβολή, μεταρρύθμισις : τροποποίησις νόμου - κανονισμοῦ - νομοσχεδίου.

τροποποιῶ-έω νεώτ. κ. δημ. μεταρρυθμίζω, ἐπιφέρω μεταβολήν τινα εἴς τι.

τρόπος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τροπή, κατεύθυνσις, διεύθυνσις : Ἡρ.2,108 διώρυχες παντοίους τρόπους ἔχουσαι, αὐτ.1,189· πρβλ.αὐτ.1,199· 2) κ. νεώτ. τὸ σύνολον τῶν χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων δι' ὧν ἐμφανίζεται ἡ σύστασις ἢ μορφὴ ἢ ἐκδήλωσις ἐνεργείας τινὸς ἢ καταστάσεως : Ἡρ. 1,97 οὐ γὰρ δὴ τρόπῳ τῷ παρεόντι χρεώμενοι δυνατοί εἶμεν οἰκέειν τὴν χώραν, Αἰσχ.Εὐμ.192 πᾶς δ' ὑφηγεῖται τρόπος μορφῆς, Σοφ.ΟΤ 99, Ἀριστφ.Πλ.47 ἀσκεῖν τὸν υἱὸν τὸν ἐπιχώριον τρόπον, Πλάτ.Φαῖδρ.270Β· κ. κτ. πληθ. : Ἡρ. 4,28 κεχώρισται δὲ οὗτος ὁ χειμὼν πᾶσι τοῖς ἐν ἄλλοισι χωρίοις, Πλάτ.Πολ.440C· ‖ ἐν ποικίλαις ἐπιρρ. φρ. κτ. δοτ. τῷ τρόπῳ;, - τίνι τρόπῳ;, - ποίῳ τρόπῳ; πῶς; : Αἰσχ.Πέρσ.793,αὐτ.763, Σοφ. ΟΤ 10,Εὐρ.Ἱππ.909,αὐτ.1008· ‖ τρόπῳ τοιῷδε οὕτως, ἔτσι δά : Ἡρ.3,68 ἐγένετο κατάδηλος τρόπῳ τοιῷδε . . · ὁμ. κ. νεώτ. τοιούτῳ τρόπῳ : αὐτ.1,94· ‖ κ. νεώτ. παντὶ τρόπῳ ὁπωσδήποτε, μὲ πᾶν μέσον : Αἰσχ.Ἑπτ.301, - ἐπεδίωξε παντὶ τρόπῳ νὰ ἐπιτύχῃ ἀξίωμα - προῖκα· ‖ οὐδενί - μηδενὶ τρόπῳ ἑκουσίως, θεληματικά : Εὐρ.Μήδ.751· ‖ π. ποι. κ. κτ. πληθ. : Αἰσχ.Χο.479 τρόποισιν οὐ τυραννικοῖς θανών (ὄχι μὲ τὸν τρόπο τῶν τυράννων), Σοφ.Φιλ.128· ‖ ὁμ. ἐρωτημ. τίνα τρόπον; πῶς; : Ἀριστφ.Νεφ.170· ὅθ. κ. τοῦτον τὸν τρόπον - τόνδε τὸν τρόπον οὕτω, τοιουτοτρόπως, ἔτσι : Πλάτ.Συμπ.199Α· ‖ ὁμ.τὸν αὐτὸν τρόπον ὁμοίως, ἀκριβῶς ἔτσι : Αἰσχ.Χο.274 τοῦ πατρὸς τοὺς αἰτίους τρόπον τὸν αὐτὸν ἀνταποκτεῖναι· ‖ κ. ἐμπροθ. εἰς τὸν αὐτὸν τρόπον ὁμοίως, ὁμοιομόρφως, ὁμοιοτρόπως.: Ξεν.ΚΠ 6,2,8· ὁμ. κ. νεώτ. κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον : αὐτ.8,2,5 κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ τὰ παρὰ βασιλεῖ σῖτα πολὺ διαφερόντως ἐκπεπόνηται· ὁμ. ἐξ ἑνός γε τοῦ τρόπου ἀκριβῶς τὸ ἴδιο : Ἀριστφ.ἀπ.236, Θουκ. 6,34· ‖ ὁμ. ἐκ παντὸς τρόπου, κ. νεώτ. κατὰ πάντα τρόπον, δημ. μὲ κάθε τρόπο ὁπωσδήποτε, μὲ οἱονδήποτε μέσον ἢ ὑπὸ πᾶσαν ἔποψιν : Ἀριστφ.Ὄρν.451, Ξεν.Ἀν.3,1,43 ὁπόσοι μὲν μαστεύουσι ζῆν ἐκ παντὸς τρόπου ἐν τοῖς πολεμικοῖς· 2) ἀναφ. πρὸς πρόσωπα, βιοτικὴ συνήθεια, ἕξις : Πίνδ.Ν 1,29 σέο δ' ἀμφὶ τρόπῳ τῶν τε καὶ τῶν χρήσιες, Ἀριστφ.Ὄρν.109, αὐτ.Πλ.246 ἐγὼ δὲ ταὐτοῦ τοῦ τρόπου πώς εἰμ' ἀεί, αὐτ.630· 3) κτ. πληθ. τὸ σύνολον τῶν ἰδιαζουσῶν παρά τινι ἀτόμῳ κλίσεων, φυσικῶν ροπῶν : Αἰσχ.Ἀγ. 856 οὐκ αἰσχυνοῦμαι τοὺς φιλάνορας τρόπους λέξαι πρὸς ὑμᾶς, Ἀριστφ.Βάτρ.1432· 4) κ. νεώτ. κ. δημ. εὐχρ. ἰδίως ἐν ἠθικῇ ἐνν. αἱ ἕξεις, αἱ χαρακτηριστικαὶ ἐκδηλώσεις προσώπου τινός, αἱ ἐκφράζουσαι ἐν συνόλῳ τὸ ποιὸν τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ, τοῦ ἐσωτερικοῦ, ἠθικοῦ κόσμου, τὸν χαρακτῆρα, ἡ διαγωγή, τὸ φέρσιμο : Θέογν.964 ὀργὴν καὶ ῥυθμὸν καὶ τρόπον ὅστις ἂν ᾖ, Ἡρ.1,107 τὸν εὕρισκε οἰκίης μὲν ἐόντα ἀγαθῆς, τρόπου δὲ ἡσυχίου (ἡσύχου χαρακτῆρος), Αἰσχ.Πρ.11 φιλανθρώπου δὲ παύεσθαι τρόπου, Θουκ.8,96 διάφοροι ὄντες τὸν τρόπον, Ξεν.ΚΠ 8,3,21 Δαϊφέρνης δέ τις ἦν σολοικότερος ἄνθρωπος τῷ τρόπῳ, Μέν.Μονοστ.92 γυναικὶ κόσμος ὁ τρόπος, οὐ τὰ χρυσία, - ἔχει πολὺ ἀπότομον τρόπο, - δὲν ἔχει καθόλου τρόπο (στερεῖται ἀνατροφῆς)· ‖ ἐν συνήθ. χρ. κ. κτ. πληθ. οἱ τρόποι τὰ ἤθη, αἱ ἐκδηλώσεις τοῦ χαρακτῆρος : Πίνδ.Π 10,38 Μοῖσα δ' οὐκ ἀποδαμεῖ τρόποισιν ἐπὶ σφετέροισι, Σοφ. Ἠλ.379, Ἀριστφ.Εἰρ.350 κοὐκέτ' ἂν μ' εὕροις δικαστὴν δριμὺν . . οὐδὲ τοὺς τρόπους γε δήπου σκληρόν, αὐτ.395, Εὔβουλ.Ἴων 3, Εὐπ.Δῆμοι 23· ‖ νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἐν χρ. ἐπὶ τῆς σημ. τῆς διαγωγῆς, τῆς συμπεριφορᾶς ἣν ἔχει τις πρὸς τοὺς μεθ' ὧν ἐπικοινωνεῖ: ἔχει καλοὺς-κακοὺς τρόπους, - δὲν ἔχει καθόλου τρόπους (εἶναι ἀνάγωγος)· ‖ κ. ἐν φρ. : Ἀριστφ.Σφ.1002 ἄκων γὰρ αὔτ' ἔδρασα κοὐ τοὐμοῦ τρόπου (καὶ ὄχι μὲ τὴ διάθεσή μου), αὐτ.Θεσμ.93 σφόδρ' ἐκ τοῦ σοῦ τρόπου (σοῦ μοιάζει πολὺ στὸ χαρακτῆρα), αὐτ.574· ‖ ὁμ. φρ. πρὸς τρόπον τινός συμφώνως πρὸς τὰς διαθέσεις τινός : Πλάτ.Φαῖδρ.252C, Ξεν.Ἀν. 1,2,11 οὐ γὰρ ἦν πρὸς τοῦ Κύρου τρόπου ἔχοντα μὴ ἀποδιδόναι (δὲν ἤτανε τοῦ χαρακτῆρός του νά . .), ἀλλὰ κ. πρὸ τρόπου : Πλάτ.Νόμ.655D· 5) εἰδ. τὸ ὕφος ἐν τῷ λόγῳ, τὸ σύνολον τῶν χαρακτηριστικῶν λεκτικῶν μέσων, σχημάτων ἐκφράσεως, τὸ στύλ : Πλάτ.Πολ.400D τί δ' ὁ τρόπος τῆς λέξεως . . καὶ ὁ λόγος; οὐ τῷ τῆς ψυχῆς ἤθει ἕπεται;, Ἰσοκρ.15,45 τρόποι τῶν λόγων εἰσὶν οὐκ ἐλάττους ἢ τῶν μετὰ μέτρου ποιημάτων· ‖ εἰδ. κτ. πληθ. ῥητορικὰ σχήματα : Κικ. Βροῦτ.17· 6) ἐν τῇ λογικῇ, συλλογιστικὴ μέθοδος : Διογ.Λ 7,76· 7) ἐν τῇ μουσικῇ, τέλειον σύστημα δύο τετραχόρδων, ἀποτελοῦν πλήρη μουσικὴν κλίμακα, ἄ. ἁρμονία : Πίνδ.Ο 14,17 Λυδῷ γὰρ Ἀσώπιχον ἐν τρόπῳ ἐν μελέταις τ' ἀείδων ἔμολον, αὐτ.3,4 νεοσίγαλον εὑρόντι τρόπον, Εὐπ. Ἀδήλ.3, - αἱ μουσικοὶ τρόποι τῶν ἀρχαίων ἠριθμοῦντο εἰς ὀκτώ, ἰσάριθμοι ὄντες πρὸς τοὺς ἤχους τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς· ‖ ἐν τῇ νεωτ. εὐρωπαϊκῇ μουσικῇ, ἑκατέρα τῶν δύο γενικῶν διατάξεων τῶν διατονικῶν κλιμάκων διακρινομένη ἐκ τῆς ἐν αὐτῇ ὡρισμένης θέσεως τῶν ἡμιτονίων (ἰταλ. modo) : μείζων τρόπος (ματζόρε), - ἐλάσσων τρόπος (μινόρε)· 8) νεώτ. ἐν τῷ ἀστικῷ δικαίῳ, ὅρος ἐπιβαλλόμενος εἰς τὸν ἐκ χαριστικῆς αἰτίας (δωρεᾶς, κληρονομίας, κληροδοσίας) ἀποκτῶντα καὶ οὗ τὸ περιεχόμενον ἀποτελεῖ ἐνέργεια ἢ παράλειψις πράξεώς τινος : ὁ τρόπος τίθεται εἴτε χάριν τοῦ δίδοντος ἢ τρίτου εἴτε καὶ χάριν τοῦ κτωμένου, ὅτε καὶ μόνον ὡς συμβουλὴ θεωρεῖται· 9) δημ. οἰκονομικὴ κατάστασις, ὑπόστασις, περιουσία : φρ. ἔχει τὸν τρόπο του εἶναι εὐκατάστατος· 10) εἰδ. ἡ φρ. κατὰ τρόπον, δημ. μὲ τρόπο ἁρμοδίως, προσηκόντως, ἠπίως, οὐχὶ ἀποτόμως : Ἰσοκρ.16Α, Πλάτ. Νόμ.638C δοκοῦσιν μοι . . οὐδαμῶς δρᾶν κατὰ τρόπον, - πέ του το μὲ τρόπο, - τὸν ἔδιωξε μὲ τρόπο· ἀντίθ. ἀπὸ τρόπου : αὐτ.Θεαίτ.143C· ‖ δημ. φρ. ἔφυγε - τὸ 'σκασε μὲ τρόπο ἐπιτηδείως· 11) δημ. βρίσκω τρόπο ἐξευρίσκω, ἐπινοῶ μέσον : βρῆκε τρόπο νὰ πλουτίσῃ - νὰ γλυτώσῃ - νὰ ξεφύγῃ - νὰ διορισθῇ.

τροπός (ὁ) νεώτ. σχοίνινος ἢ ἐκ συνεστραμμένου δέρματος δακτύλιος, δι' οὗ συγκρατεῖται ἡ κώπη εἰς τὸν σκαλμόν, ἄ. τροπωτήρ : Ὀδ.Δ 272 ἠρτύναντο δ' ἐρετμὰ τροποῖς ἐν δερματίνοισι, αὐτ.Θ 53, Ὀππ.Ἁλ.5,359 τροπὸν αὐτόν, ἐπαρτέα δεσμὸν ἐρετμοῦ· ‖ νεώτ. σχοίνινον ἐνώτιον ναυτικοῦ τροχίλου· ‖ ὁμ. ὕφαλος σταθμὶς ναυπηγουμένου πλοίου, ἡ φούρμα· 2) δοκός· πρβλ. τράφηξ : Μοσχί.π.Ἀθήν.5,208C τῶν τοίχων ἑκατέρωθεν τροποὶ προενωσμέναι, Πολυβ.1,85.

τροπόσφαιρα (ἡ) νεώτ. τὸ κατώτατον μέρος τῆς γηΐνης ἀτμοσφαίρας μέχρις ὕψους ἕνδεκα περίπου χιλιομέτρων· ἀντίθ. στρατόσφαιρα.

τροποφορῶ-έω μτγν. ὑπομένω τοὺς τρόπους, τὰς ἐκδηλώσεις τοῦ χαρακτῆρός τινος : Κικ.Ἀττ. 13,29,2 τὸν τῦφόν μου πρὸς θεῶν τροποφόρησον, Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.1433.

τροπόφυτον (τὸ) νεώτ. βοτον. ὅρος χαρακτηρίζων τὰ φυτὰ τὰ δεκτικὰ προσαρμογῆς εἰς τὰς μεταβολὰς τῶν κλιματολογικῶν συνθηκῶν.

τροπῶ-έω σπον. ποι. τ. ἀντὶ τοῦ τρέπω : 'Ιλ.Σ 224.

τροπῶ-όω (1) (τρόπος) μτγν. κ. μσν. τρέπω τινὰ εἰς φυγήν, κατανικῶ, κατατροπώνω : ΠΔ Κριτ.4,23 **καὶ ἐτρόπωσεν ὁ θεὸς τὸν 'Ιαβίν, βασιλέα Χαναάν,** αὐτ.20,35· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Διον.'Αλ.Ρωμ.2,50, Μηναῖ.10,26 **ἀθλοφόρε τὰ ἔθνη τροπούμενον.**

τροπῶ-όω (2) (τροπός) κ. νεώτ., δημ. **τροπώνω** συνδέω τὴν κώπην πρὸς τὸν σκαλμόν της διὰ τροποῦ· κ. παθ. : 'Αριστφ.'Αχ.553 **θαλαμιῶν τροπουμένων,** Λουκ.Κατάπλ.1 **καὶ τῶν κωπῶν ἑκάστη τετρόπωται·** ‖ κ. μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἐφοδιάζω τὴν κώπην διὰ τροπωτῆρος : Αἰσχ.Πέρσ.376 **ναυβάτης δ' ἀνὴρ τροποῦτο κώπην σκαλμὸν ἀμφ' εὐήρετμον,** Πολυδ.1,87 **τροπώσασθαι ναῦν·** **2)** νεώτ. εἰδ. θέτω σχοίνινον ἐνώτιον εἰς τρόχιλον, βάζω σκουλαρίκι στὸ μακαρά.

τροπωτήρ-ῆρος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ τροπὸς βλ.λ.1) : 'Αριστφ.'Αχ.549 **ἀσκῶν, τροπωτήρων . . στεφάνων, τριχίδων,** Θουκ.2,93.

τροπωτήρα (ἡ) δημ. τροπωτὴρ βλ.λ.

τροπωτός-ή-όν νεώτ. ναυτ. ἐπὶ τροχίλων, ὁ διὰ σχοινίνου ἐνωτίου, διὰ τροποῦ περιβεβλημένος.

τρότσα (ἡ) δημ. ναυτ. περίαμμα συγκρατοῦν τὴν κεραίαν πρὸς τὸ ἐπιστήλιον, ἡ ἀγκοίνη.

τρουβαδοῦρος (ὁ) δημ. κ. τροβαδοῦρος πλανόδιος ποιητὴς ἢ ραψῳδὸς κατὰ τὸν μεσαίωνα.

τρουκάνι (τὸ) δημ. κ. τροκάνι τροκάνα βλ.λ.

τροῦλλα (ἡ) (λατ.) μτγν. κ. μσν. κύπελλον, κοῦπα, ἐν χρ. ὡς μέτρον ὑγρῶν : 'Ολυμπ. ἐν Φώτ.Βιβλ.60,33 **ἡ δὲ τροῦλλα οὐδὲ τρίτον ξέστου χωρεῖ·** **2)** ὁ θόλος ἐκκλησίας, ὁ τροῦλλος : Κεδρην.10,531,15.

τρούλλιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τροῦλλα βλ.λ.1), μαγειρικὸν σκεῦος, λοπάς : 'Ηρων Πνευμ.161D.

τροῦλλος (ὁ) μγτν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ θολωτὴ στέγη, κουμπές, ἰδίως δὲ ὁ θόλος ἐκκλησίας : Μαλάλ.1 489,19, Γ' Σύνοδ. Κωνστ]λεως 640, Στέφ. Διάκ.1144D, Θεοφάν.π.Θησ.Στεφ.ἐν λ. **γέγονε σεισμός, .. ἐν ᾧ πίπτει ὁ τροῦλλος τῆς ἐκκλησίας,** Κωδ.141, Βιζυην.Ποιήμ.34,7 **οἱ τροῦλλοι λὲς κι εἶναι οὐρανοί,** Παποντ.'Αγ.'Ορ.27 **οἱ ἀρχιτέκτονες τῶν πεταχτῶν τρούλλων.**

τρουλλῶ-όω μσν. οἰκοδομῶ, κτίζω τι μετὰ τρούλλου, θόλου· κ. παθ. ἐπὶ οἰκοδομήματος, κτίζομαι μετὰ τρούλλου, σχηματίζω τροῦλλον : Κωδ. 141 **καὶ ἐποίουν ὀπάς, βάλλοντες διάφορα λείψανα ἁγίων πάντων, ἕως ἂν τρουλλωθῇ.**

τρουλλώνω δημ. ἀ. τουρλώνω βλ.λ.

τρουλλωτός-ή-όν μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μετὰ τρούλλου ᾠκοδομημένος, ὁ διὰ τρούλλου ἐστεγασμένος, θολοσκεπής : Κωδ.82 **τὸ δὲ σταῦλον τὸ τρουλλωτὸν ἔκτισε Μιχαήλ·** **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων σχῆμα τρούλλου, ὁ ἐν εἴδει θόλου ἐσχηματισμένος. ἀ. δημ. τουρλωτός· πρβλ. τρουλλώνω.

τρούμπα (ἡ) δημ. ἀντλία, τρόμπα.

τρουμπάρω δημ. ἀντλῶ, τρομπάρω.

τροῦπα (ἡ) δημ. ὀπή, τρῦπα.

τρουπαλάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τροῦπα βλ.λ., μικρὰ ὀπή, τρυπίτσα· **2)** τὸ ρίζωμα τοῦ φυτοῦ κύπειρος.

τροῦροι 'Ησ. «δρόμοι, στάδιοι».

τρούσσα (ἡ) (γαλλ.) δημ. θήκη ἐργαλείων.

τρούφφα (ἡ) (γαλλ.) δημ. τὸ ὕδνον· **2)** γλύκυσμα ἐκ σοκολάτας ἐν σχήματι ὕδνου.

τροφάλιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τροφαλὶς βλ.λ. : 'Αλεξ.Παννυχὶς 1,12 **τυροῦ τροφάλια χλωρὰ Κυθνίου παρατεμών.**

τροφαλίς-ίδος (ἡ) (τρέφω) κ. **τροφαλλίς,** δημ. **τροφά(λ)λι** (τὸ) τυρὸς ἐκ νεωστὶ πεπηγότος γάλακτος, νωπό, φρέσκο, χλωρὸ τυρί : Εὐπ.Χρυσοῦν Γένος 5, 'Αριστφ.Σφ.838 **τροφαλίδα τυροῦ Σικελικὴν κατεδήδομεν,** 'Αντιφάν.Αὐτοῦ 'Ερῶν 1 **τραφαλίδας δὲ λινοσάρκους μανθάνεις; τυρὸν λέγω·** ‖ κ. λαγοπαικτικῶς : 'Αριστφ.ἀπ.536 **καλεῖ τὴν .. Τυρὼ . . τροφαλίδα.**

τροφάμαξα (ἡ) νεώτ. στρατιωτικὸν ὄχημα τετράτροχον ἐν χρ. διὰ τὴν μετσφορὰν τροφίμων.

τροφαντός-ή-ό δημ. (ἀντὶ τοῦ προφαντὸς) ἐπὶ καρπῶν, ὁ πρωΐμως ποραχθείς· **2)** ἐπὶ προσ., εὔσαρκος, παχύς,καλοθρεμμένος:Γρυπ.Σκ.Τερρ.27.

τροφεῖον τὸ) (τροφεύω) κ. νεώτ., εὔχρηστον κτ. πληθ. **τροφεῖα** (τὰ) ἡ ἀμοιβὴ ἡ εἰς τὸν τροφέα ἢ τὴν τροφὸν διδομένη : Αἰσχ.'Επτ.477 **θανὼν τροφεῖα πληρώσει χθονί,** Εὐρ.'Ηλ.626, αὐτ.'Ιων 582 **τροφεῖα δεσπόταις ἀποδούς,** Πλάτ.Πολ.520Β **μηδ' ἐκτίνειν τῷ προθυμεῖσθαι τὰ τροφεῖα,** Μέν. 'Αδήλ.333· **2)** ἐν εἰδ. φρ. **βίου τροφεῖα** τὰ πρὸς τὸ ζῆν ἀναγκαῖα : Σοφ.ΟΚ 341· ‖ ποι. **τροφεῖα ματρὸς** τὸ μητρικὸν γάλα : Εὐρ.'Ιων 1493.

τροφεῖον (τὸ) μσν. ὁ τόπος ἐν ᾧ τις διαιτᾶται ἐν εἰδ. χρ.· Σουΐδ. ἐν λ. οἰκίσκῳ «ἐκάλουν δὲ οἱ 'Αττικοὶ τὸ ὑφ' ἡμῶν λεγόμενον ὀρνίθων τροφεῖον, οἰκίσκον».

τροφεύς-έως (ὁ) (τροφή) κ. νεώτ. ὁ παρέχων τροφήν, ὁ ἀνατρέφων· ὅθ. κ. θετὸς πατήρ, ψυχοπατέρας : Σοφ.Φιλ.344 **'Οδυσσεὺς χὠ τροφεὺς τοὐμοῦ πατρός,** Εὐρ.'Ηλ.16, αὐτ.Φοίν.45· ‖ ἐπὶ γυναικός, ἡ τροφός, ἡ παραμάννα : Αἰσχ.Χο.760 **κναφεὺς τροφεύς τε ταὐτὸν εἰχέτην τέλος·** **2)** κ. ἐπὶ τόπου, ὁ ὑφ' οὗ ἢ ἐν ᾧ τις τρέφεται, ἀνατρέφεται : Σοφ.Αἴ.863 **χαίρετ' ὦ τροφῆς ἐμοί** (χαίρετε οἱ ἀναθρέψαντές με· πρὸς τὰς πεδιάδας καὶ τὰ ὄρη τῆς Τροίας),'Αντιφ.125,23 **τροφέας παρέδωκε τὴν γῆν καὶ τὴν θάλασσαν·** **3)** μτ. γενικ. ἀντικειμ. ὁ ἀνατρέφων τινά· κ. ἀναφαρ. **πρὸς ζῷα :** Πλάτ.Νόμ.735Β **ποιμὴν καὶ βουκόλος τροφεύς τε ἵππων·** ‖ ὁ διατηρῶν τι : αὐτ.834Β **ἁρμάτας μὲν οὖν . . οὔτε τις τροφεὺς ἡμῖν ἐστίν·** ‖ ὁ περιθάλπων, ὑποθάλπων τι : αὐτ.Πολ.580Α **πάσης κακίας πανδοκεῖ τε καὶ τροφεῖ.**

τροφευτικός-ή-όν μσν. ὁ συντελῶν πρὸς θρέψιν, διατροφήν : Στουδ.Θεόδ.535D **ἔχετε ἄρτον.. σὺν τοῖς ἄλλοις . . τροφευτικοῖς τοῦ σώματος.**

τροφεύω μτγν. τρέφω, διατρέφω, ἀνατρέφω· κ. ἐν εἰδ. σημ. ἐπὶ γυναικός, εἶμαι κατ' ἐπάγγελμα τροφεύς, παραμάννα : ΠΔ 'Εξ.2,7 **θέλεις καλέσω σοι γυναῖκα τροφεύουσαν,** Φίλ.2,83,Σχόλ.Πίνδ.Ν 1.

τροφή (ἡ) κ. μσν., νεώτ., δημ. κ. θροφή τὸ δι' οὗ τρέφεταί τις, τὸ χρησιμεῦον πρὸς θρέψιν, συντήρησιν τοῦ σώματος, τὸ τρόφιμον : 'Ηρ.3,48, Σοφ.Φιλ.32 **οὐδ' ἔνδον οἰκοποιός ἐστί τις τροφή;,** αὐτ.953, Θουκ.1,5 **ἐτράποντο πρὸς λῃστείαν, κέρδους τοῦ σφετέρου αὐτῶν ἕνεκα, καὶ τοῖς ἀσθενέσι τροφῆς,** αὐτ.8,57· **2)** ἐν χρ. κ. ἐπὶ τῆς ἀφῃρημένης ἐννοίας τοῦ τρέφεσθαι, ὁ πορισμὸς τροφίμων : Πλάτ.Πρωτ.322Α **τὰς ἐκ γῆς τροφὰς εὕρετο·** **3)** τρόπος παρασκευῆς φαγητοῦ : 'Αθήν.11D **τροφαῖς τέτταρσιν ἐχρῶντο·** **4)** τρόπος διαίτης κ. γεν. τρόπος ζωῆς, διαβιώσεως : Σοφ. ΟΚ 338 **ὦ πάντ' ἐκείνω τοῖς ἐν Αἰγύπτῳ νόμοις φύσιν κατεικασθέντε καὶ βίου τροφάς,** αὐτ.446· ‖ ὅθ. κ. διαγωγή : Πλάτ.Φαίδ.81D **δίκην τίνουσαι τῆς προτέρας τροφῆς κακῆς οὔσης·** **5)** ἀνατροφή : 'Ηρ.2,2 **παιδία δύο . . διδοῖ ποιμένι τρέφειν ἐς τὰ ποίμνια τροφὴν τινὰ τοιήνδε,** Αἰσχ. 'Αγ.729 **χάριν τροφῆς ἀμείβων,** Σοφ.Αἴ.510 **νέας τροφῆς στερηθείς,** αὐτ.499 **δουλίαν ἕξειν τροφήν·** εὐχρ. κ. κτ. πληθ. : Αἰσχ.'Επτ.548 **"Αργει δ' ἐκτίνων καλὰς τροφάς,** αὐτ.'Αγ.1159, Σοφ.ΟΚ 330 **ὦ σπέρμ' ὅμαιμον - ὦ δύ' ἀθλίω τροφά,** Εὐρ.Τρῳ. 1187, 'Αριστλ.Ρητ.1,5,9· **6)** συντήρησις, διατήρη-

σις, ἀναφ. πρὸς ζῷο, μτ. γενικ. ἀντικειμ. : Ἡρ.2,65 **μελεδωνοὶ ἀποδεδέχαται τῆς τροφῆς χωρὶς ἑκάστων,** Πίνδ.Ο 4,24 **τροφαῖς ἵππων·** **7)** π. ποι. ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ θρέμμα : Σοφ.ΟΤ 1 **ὦ τέκνα Κάδμου τοῦ πάλαι νέα τροφή** (καινούργια γέννα)· ‖ κ. περὶ ζῴων : Εὐρ.Κύκλ.189 **ἀρνῶν τροφαί.**

τρόφημα-ατος (τὸ) τὸ πρὸς τροφὴν παρεχόμενον : Ἱππ.887F **διαιτᾶν τροφήμασι κούφοισι.**

τροφίας (ὁ) (τρέφω) ἐπὶ ζῴων, ὁ κατ' οἶκον, ἐν φάτνῃ, στάβλῳ τρεφόμενος, τὸ θρεφτάρι, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸν ἀγελαῖον : Ἀριστλ.ΖΙ 8,24 **οἱ τροφίαι ἵπποι πλείστοις ἀρρωστήμασι κάμνουσι.**

τροφικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ εἰς τὴν τροφήν, τὴν δίαιταν ἀναφερόμενος· ‖ θθ. κ. τὸ θηλ. **ἡ τροφική** (ἐνν.τέχνη), εἰδ.ἡ κτηνοτροφική, ἀγελαιοτροφία : Πολυδ.7,209· **2)** ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν θρέψιν : **τροφικαὶ διαταραχαί·** **3)** ὁ συντελῶν εἰς τὴν θρέψιν : **νεῦρον τροφικόν** (τὸ ἐφορεῦον εἰς τὴν θρέψιν τῶν ἱστῶν).

τρόφιμα (τὰ) μτγν. κ νεώτ. τὸ οὐδ. πληθ. τοῦ τρόφιμος βλ.λ. ὡς οὐσ., τὰ πρὸς θρέψιν ἐπιτήδεια, τὰ ἐδώδιμα, αἱ τροφαί : Ὠριγ.4,453C παρετηρήθη **ἡ λεῖψις τροφίμων, - κατάστημα τροφίμων.**

τροφιμαῖος-αία-ον μτγν. ὁ οἴκοι τρεφόμενος, τρόφιμος· εἰδ. **αἱ τροφιμαῖαι** θυγατέρες, κορίτσια τοῦ σπιτιοῦ : Φιλ.2,443 **θεράπαιναι.. προικίδιαι μὲν ἐδόθησαν γαμουμέναις ταῖς τροφιμαίαις** (τὰς ἔδωσαν ὡς προῖκα, στὰ κορίτσια τοῦ σπιτιοῦ).

τρόφιμος(-η)-ο(ν) (τροφή) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ συντελῶν εἰς τὴν θρέψιν, ὁ ἀποτελῶν ἐπαρκῆ, ὠφέλιμον τροφήν, θρεπτικός: Ἀριστλ.ΖΙ 3,21 **γάλα τροφιμώτατον·** πρβλ.αὐτ.Πρ.21,2· ἀντίθ. ἄτροφος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.6,4,5· ‖ τὸ οὐδ. πληθ. ὡς οὐσ. **τρόφιμα** (τὰ) βλ.λ.· **2)** ὁ διατρέφων, συντηρῶν, ὁ συντελῶν εἰς τὴν αὔξησιν, τὴν ἀνάπτυξίν τινος, μτ. γενικ. ἀντικειμ. : Εὐρ.Τρῳ.1302 **γᾶ τρόφιμε τῶν ἐμῶν τέκνων·** πρβλ. αὐτ.Ἴων 235· **3)** ἐν χρ. ὡς οὐσ. **τρόφιμος** ὁ ἀνατρέφων τινά, ὁ δεσπότης, κύριος : Μέν.Ἀδήλ.312· ‖ ὁμ. τὸ θηλ. **τροφίμη** ἡ κυρία, ἡ δέσποινα : ΑΠ 9,175, Πολυδ.3,73 **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὡς οὐσ. ἐν παθ. σημ. ὁ ὑπό τινος τρεφόμενος, ἀνατρεφόμενος, οἰκότροφος· κ. εἰδ. θετὸς υἱός, ψυχοπαίδι : Εὐρ.Ἴων 684 **παῖς δδ' ἀμφὶ ναοὺς σέθεν τρόφιμος,** Πλάτ.Πολιτ.273Β, Ἐπιγρ. **τρόφιμος σχολείου** (ἄ. οἰκότροφος) - **πτωχοκομείου·** ‖ νεώτ. κτ. ἐπέκτ. εἰρων. ἢ ἐπικριτ. μτ. γενικ. δηλωτικῆς : **τρόφιμος τῶν φυλακῶν - τοῦ φρενοκομείου·** ‖ **οἱ τρόφιμοι** εἰδ. οἱ μαθηταί : Πλάτ.Πολ.520D **ἀπειθήσουσιν οὖν ἡμῖν.. αἱ τρόφιμοι ταῦτ' ἀκούοντες·** πρβλ.αὐτ.Νόμ.804Α· κ. συνεκδ. μτ. γενικ. σημ. ἰδιότητα ἢ πάθος, τῆς φρ. οὕτως ἰσοδυνάμου πρὸς ἐπίθ. : Λουκ.Δὶς Κατ.6 **τῆς ἀρετῆς τρόφιμοι** (ἐνάρετοι)· πρβλ.ΑΠ 10,52· ‖ εἰδ. ἐν Σπάρτῃ **τρόφιμοι** νέοι ἀδυνατοῦντες ἕνεκα πενίας νὰ καταβάλλωσι τὸ μέρος αὐτῶν εἰς τὰ φιδίτια καὶ ἀνατρεφόμενοι ὡς ἑταῖροι τῶν εὐπόρων, δαπανώντων ὑπὲρ αὐτῶν : Ξεν.Ἑλλ.5,3,9· **5)** ἐπὶ ζῴων, ὁ κατοικίδιος : Αἰλ.ΖΙ 11,13 **τρόφιμοι κύνες,** αὐτ.16,11· **6)** ἐπὶ σωμάτων, ὑγιής, ἰσχυρὸς τὴν κρᾶσιν : Ἱππ.Ἀέρ.292· ‖ κ. ἐπὶ φυτῶν, θαλερός, εὐθαλής : Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,15,4· **7)** ὁ βιώσιμος· ἀντίθ. ἀνεμιαῖον : Πολυδ.2,6 **τρόφιμον κύημα·** **8)** Ἡσ. «τρόφιμον.. καὶ ἀνδρὸς δακτύλιον».

τροφιμότης-ητος μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ τροφίμου βλ.λ.1, τοῦ θρεπτικοῦ : Εὐστ.742,24 **ὑετὸν ἄρδειν τὰ ἐκεῖ πρὸς τροφιμότητα.**

τρόφιος-α-ον μτγν. τρόφιμος βλ.λ.1 : Νουμήν. π.Ἀθήν.7,304Ε **ἢ σκάρον ἢ κῶθον τροφίην.**

τροφιοῦμαι-όομαι ἀρχ. λεξ. τρέφομαι, γίνομαι παχύς, εὔσαρκος· Ἡσ. «τροφιοῦται, παχύνεται».

τρόφις-ιος (ὁ,ἡ) κ. τρόφι (τὸ) ὁ καλῶς τεθραμμένος, εὔτροφος, καλοθρεμμένος : Ἡρ.4,9 **ἐπεὰν γένωνται τρόφιες οἱ παῖδες** (ὅταν μεγαλώσουν)· ‖ θθ. κ. ποι. μέγας, ὀγκώδης, συμπαγής : Ἰλ.Λ 307 **τρόφι κῦμα κυλίνδεται·** **2)** ὁ ἀνοτραφεὶς ὑπό τινος· πρβλ. τρόφιμος 4) : Ὀππ.Ἀλ.2,634 **τρόφις Ἐννοσιγαίου** (ὁ δελφίν, δ.γρ. τρόχις).

τροφιώδης-ους-ες ὁ ἐκ πεπηγυίας ὕλης, θρομβώδης : Ἱππ.1240Α' **οὖρα τροφιώδεα** (κομμένα)· ‖ τὸ οὐδ. κ. ἐν ἐπιρρ. χρ. : αὐτ. **τροφιῶδες οὐρεῖν.**

τροφοδοσία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ἡ χορήγησις τροφῆς ἢ γενικ. τῶν ἀναγκαιούντων τροφίμων : **ἡ τροφοδοσία τῶν νοσηλευομένων - τοῦ στρατοῦ.**

τροφοδότης (ὁ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ παρέχων τρόφιμα, εἰδ. δὲ ὁ κατ' ἐπάγγελμα ἐνεργῶν τροφοδοσίαν : Δαμασκ.Ι 3,685, Στουδ.Θεόδ.269C **ὡς καὶ τροφὴν μέτρῳ λαμβάνειν αὐτὸν παρακελευσάντων τῶν τροφοδοτῶν, - τροφοδότης τοῦ στόλου - σανατορίου·** **2)** εἰδ. ὄργανον δι' οὗ παρέχεται τροφὴ εἰς τὰς μελίσσας.

τροφοδότησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τροφοδοτῶ βλ.λ., ἡ παροχή, χορήγησις τροφῆς ἢ τροφίμων : **ἀνέλαβε τὴν τροφοδότησιν τοῦ πληρώματος·** **2)** μτφ. ἡ παροχὴ τῶν πρὸς συντήρησιν καὶ λειτουργίαν πράγματός τινος, οἷον μηχανήματος κλπ., ἀναγκαιούντων ὑλικῶν : **τροφοδότησις ἀτμολέβητος** (ἡ παροχὴ ὕδατος πρὸς ἀναπλήρωσιν τοῦ ἐξατμιζομένου)· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ οἰκονομ. ἢ βιομηχαν. κττ. **ἐπιχειρήσεως,** ἡ παροχή, δανεισμὸς χρήματος : **ἡ ὑπὸ ξένων κεφαλαιούχων τροφοδότησις τῆς ἑταιρείας·** **3)** συνεκδ. ἡ κατὰ σύστημα παροχή.

τροφοδοτῶ-έω νεώτ. κ. δημ. χορηγῶ τροφάς, τρόφιμα· **2)** παρέχω τροφοδότησιν βλ.λ.2)· **3)** γεν. κατὰ σύστημα, κατὰ μέθοδον παρέχω· κ. παθ. : **τὸ τυπογραφεῖον τροφοδοτεῖται κανονικῶς μὲ ὕλην ἀπὸ τὴν σύνταξιν.**

τροφοδόχος-ον μσν. ὁ δεχόμενος, λαμβάνων τροφήν : Θεοδωριαν.ἐν Maii Collect.Vat.6,212.

τροφόεις-εντος-εσσα-εν (τρέφω) ὁ καλῶς τεθραμμένος, εὔτροφος· θθ.κ. συμπαγής, μέγας, ἰσχυρός : Ἰλ.Ο 621 **κύματά τε τροφόεντα,** Ὀδ.Γ 290.

τροφοίδημα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. νευροαρθριτικὸν οἴδημα, ψευδοελεφαντίασις.

τροφονεύρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τροφικὴ διαταραχὴ φύσεως νευρικῆς.

τροφόπλασμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ θρεπτικὴ οὐσία τοῦ κυττάρου.

τροφοποιός (ὁ) μτγν. ὁ ἀνατρέφων, συντηρῶν, μτ. γενικ. : Μαν.4,244 **τροφοποιὸς ὀρνίθων.**

τροφός (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. ὁ τρέφων, ἀνατρέφων· ‖ κ. νεώτ. ἰδ. θηλ. **ἡ τροφὸς** ἡ θηλάζουσα ξένον βρέφος, ἡ παραμάννα : Ὀδ.Β 361 **φίλη τροφὸς Εὐρύκλεια,** Ἡρ.2,156 **Λητοῦν δὲ τροφὸν αὐταῖαι καὶ σώτειραν γενέσθαι,** αὐτ.2,61· ‖ παρ' Ἀττικοῖς ἐν χρ. καὶ ἐπὶ τῆς μητρός : Σοφ.ΑΪ.849 **ἄγγειλον ἄτας τὰς ἐμὰς.. γέραντι πατρὶ τῇ τε δυστήνῳ τραφῷ,** αὐτ.ΟΚ 760· **2)** μτφ. ἐπὶ τῆς πατρίδος, τῆς πόλεως ἐν ᾗ ἀνετράφη τις : Πίνδ. Π 2,5 **Συράκουσαι, ἀνδρῶν ἵππων τε δαιμόνιαι τροφοί,** Αἰσχ.Ἑπτ.16, αὐτ.Χο.66 **αἷμαθ' ἐκποθένθ' ὑπὸ χθονὸς τροφοῦ,** Εὐρ.Βάκχ.105 **ὦ Σεμέλας τροφοὶ Θῆβαι,** αὐτ.ΙΑ 169,Καλλ.Δῆλ.97· κ. γενικώτ. : Μέν.Μονοστ.617 **μήτηρ ἁπάντων γαῖα καὶ κοινὴ τροφός·** ‖ κ. συνεκδ. κτ. ποι. μτφ. : Εὐρ.Ἠλ. 54 **νὺξ ἄστρων τροφός,** Ξεν.Οἰκ.5,17 **τὴν γεωργίαν τῶν ἄλλων τεχνῶν μητέρα καὶ τροφόν·** **3)** τὸ ἀρσ. ἐν σπαν. χρ. : Εὐρ.Ἡρ.45,Πλάτ.Πολιτ. 268Α **αὐτὸς τῆς ἀγέλης τροφὸς ὁ βουφορβός·** **4)** τὸ οὐδ. τραφόν (τὸ) τὸ τρέφον, ἡ τροφή : αὐτ. 289Α· **5)** Ἡσ. «τροφοί· θρέμματα».

τροφοσπόγγιον (τὸ) νεώτ. ἀνατομ. σπογγῶδες συστατικὸν τοῦ νευρικοῦ κυττάρου.

τροφοτροπισμός (ὁ) νεώτ. τὸ εἰς τὰ ζῷα παρατηρούμενον φαινόμενον, καθ' ὃ ταῦτα ἐνστικτως κατευθύνονται πρὸς τοὺς τόπους ἔνθα ἄφθονος ὑπάρχει ἡ διὰ τὴν συντήρησίν των τροφή.

τροφοφόρος-ον μσν. ὁ φέρων, παράγων τροφήν : Εὐστ.773,50 **τῆς . . τροφοφόρου δρυός.**

τροφοφορῶ-έω μτγν. φέρω, κομίζω τινὶ τροφήν· δθ. κ. τρέφω, ἀνατρέφω, συντηρῶ τινα : ΠΔ Δευτ.1,31, ΚΔ Πράξ.13,18 **καὶ ὡς τεσσαρακονταετῆ χρόνον ἐτροφοφόρησεν αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ.**

τροφώδης-ους-ες ὁ θρεπτικός : Ἀριστλ.Πρ.3,5,6, Ξενοκρ.Ἐνύδρ.Τροφ.135· **2)** ὁ **πυκνός,** πεπηγὼς τὴν ὕλην, τὴν φύσιν : Ἡσ. ἐν λ. σῦφαρ **τὸ ἐπὶ τοῦ γάλακτος τροφῶδες·** πρβλ. τροφιώδης.

τροφώνεια (τὰ) κ. **τροφώνια** ἑορτὴ ἀγομένη πρὸς τιμὴν τοῦ Τροφωνίου, τοῦ κατὰ τὴν μυθολογίαν οἰκοδομήσαντος τὸ πρῶτον ἐν Δελφοῖς ἱερὸν τοῦ Ἀπόλλωνος : Πολυδ.1,37, Ἐπιγρ.

τροχάδην ἐπίρρ. μτγν., νεώτ. κ. δημ. δρομαίως, τρεχάτα, τρέχοντας : Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ. 611,25 **τρόχος, τροχάδην·** || δθ. κ. ταχέως, γρήγορα : **ἀνέγνωσε τὴν ἐπιστολὴν τροχάδην, - νὰ πᾷς τροχάδην·** || νεώτ. εἰδ. ὡς γυμναστικὸν παράγγελμα, δρόμος μὲ μετρίαν ταχύτητα.

τροχάδι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ποιμενικὸν πέδιλον ἐκ κατύμματος συγκρατουμένου ὑπὸ τὸν πόδα διὰ λωρίων.

τροχάζω (τροχός) κ. μσν. κ. νεώτ. τρέχω, βαίνω ταχέως, τροχάδην : Ἡρ.9,66 **ἀλλὰ τὴν ταχίστην ἐτρόχαζε φεύγων . .** ἀπικέσθαι, Ξεν.Ἀν.7,3, 46, Φιλέτ.Ἀταλάντη 1 **κἂν δῇ, τροχάζω στάδια πλείω Σωτάδου·** || ἐπὶ ἁρματηλάτου : Εὐρ.Ἑλ. 724 **τετραόροις ἵπποις τροχάζων·** || ὁμ. ἐπὶ **ἵππου,** βαίνω ἐν καλπασμῷ, ἐν τροχοσμῷ : Ἀριστλ. **ΖΙ** 8,24,4· || εἰδ. φρ. τροχάζω **ἐν τοῖς ὅπλοις γυμνάζομαι** εἰς τὴν ὁπλασκίαν : Πολύβ.10,20,2· **2)** μσν. ἐν χρ. κ. ὡς μέσ. : Εὐστ.Πον.245,57.

τροχαϊκός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τροχαῖον μετρικὸν πόδα, ὁ ἐκ τροχαίων συγκείμενος : Ἡφαιστ.6,1 **τροχαϊκὸν μέτρον,** Ἑρμογ.Ρητ.302,21 **τροχαϊκὴ συζυγία,** Ἀρκάδ. 198,14, - **τροχαϊκὴ διποδία.**

τροχαϊκῶς ἐπίρρ. σχόλ., μσν. κ. νεώτ. κατὰ **τὸ** τροχαϊκὸν μέτρον : Σχόλ.Ἡφαιστ.156,1, Εὐστ.11, 36 **οἱ δημοτικοὶ** στίχοι.. **τροχαϊκῶς ποδιζόμενοι.**

τροχαιοειδής-οῦς-ές μτγν. μετρ. ὁ ἐν εἴδει τροχαίου, **ὁ** πρὸς τροχαῖον ὁμοιάζων : Ἀριστείδ. Μουσ.1,39,29 **ὁ δὲ τροχαιοειδὴς** (συνέστηκεν) **ἐκ** δύο **ἄρσεων καὶ** μακρᾶς θέσεως.

τροχαιοπαιονόπρωτος (ὁ) μσν. **ὁ** τροχαῖος κ. πρῶτος παίων (-υ-υυυ) βλ.λ.: Τζέτζ.ἐν Ἀν.Κρ.3,307.

τροχαιοπυρρίχιος (ὁ) μσν. μετρ. **ὁ** τροχαῖος καὶ πυρρίχιος : Τζέτζ..ἐν Ἀν.Κρ.3,306.

τροχαῖος-α-ον (τρόχος) κ. νεώτ. **ὁ** τρέχων, ταχύς : ΑΠ 6,288· **2)** ἐν τῇ μετρικῇ τροχαῖος (κτ. παράλ. τοῦ πούς) μετρικὸς πούς συγκείμενος **ἐκ** μακρᾶς συλλαβῆς, ἀποτελούσης τὴν θέσιν, καὶ βραχείας, ἀποτελούσης τὴν ἄρσιν, **ἃ.** χορεῖος : Πλάτ.Πολ.400Β· || εἶτα κ. ἐν χρ. γεν. ἐπὶ ταχέως, γοργοῦ ρυθμοῦ : Ἀριστλ.Ρητ.3,8,4· πρβλ.οὐτ. Ποιητ.12,7· || **ὁ** τρίβραχυς : Κοϊντιλ.9,4,82· **3)** ἐν τῇ μουσικῇ, ὁμ. ἐν χρ. **ἐπὶ ταχείας** ρυθμικῆς ἀγωγῆς : **Δίων Κ 56,22 οἱ σαλπιγκταὶ τροχαῖόν τι συμβοήσαντες·** || **τροχαϊκὸς νόμος** μελῳδία **ἐν** τροχαϊκῷ **ρυθμῷ** : Πλούτ.Ἠθ.1132D· πρβλ.Πολυδ. 4,65, αὐτ.4,73· **4) τροχαῖος σφὴν** εἶδος βασανιστικοῦ τινος ὀργάνου : Ἰώσ.Μακκ.11· **5)** νεώτ. **ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ τροχοφόρα καὶ τὴν κίνησιν** τούτων : **τροχαία κίνησις** (ἡ κυκλοφορία **τῶν** παντὸς **εἴδους** τροχοφόρων ὀχημάτων), -**τροχαῖον ὑλικόν** (σιδηροδρομικὰ ἢ τροχιοδρομικὰ **ὀχήματα** καὶ **ἀνταλλακτικὰ ταύτων).**

τροχαιοχόρειος (ὁ) μσν. μετρ. τροχαῖος καὶ τρίβραχυς : Τζέτζ. ἐν Ἀν.Κρ.3,307,18 **ἰαμβανάπαιστον καὶ τροχαιοχορείους.**

τροχαϊσμός (ὁ) μσν. τροχαϊκὸν μέτρον : Εὐστ. 1647,26 **σφιγγομένου ἀπὸ δακτύλου εἰς τροχαϊσμόν.**

τροχάλα (ἡ) δημ. μικρὸς βράχος, ἀπορρώξ, ὀγκώδης πέτρα.

τροχαλεῖον (τὸ) **ἢ τροχάλειον** τροχός, κύκλος : Ἄρατ.530.

τροχαλάω δημ. ρίπτω κατά τινος τρόχαλα, λιθοβολῶ : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 58,11 **πετροβολάει τὴ θάλασσα καὶ τροχαλάει τὸ κῦμα.**

τροχαλία (ἡ) κ. νεώτ. τροχιλία βλ.λ. : Ἀριστλ. Μηχ.18· || νεώτ **κ. τὸ** πρὸς μετάδοσιν τῆς κινήσεως μηχανικὸν σύστημα ἀτέρμονος κυκλοειδοῦς ἢ ἐλλειψοειδοῦς ἱμάντος ἡρμοσμένου εἰς δύο τροχαλίας.

τροχαλίζομαι κυλίομαι στρεφόμενος δίκην τροχοῦ : Φερεκύδ.π.Σχολ.Ἀπολλ.Ρ 4,1091 **ὁ γοῦν δίσκος τροχαλισθεὶς ἐπὶ τὸν τοῦ Ἀκρισίου πόδα τιτρώσκει αὐτόν,** Εὐδοκ.Μακρεμβ.Ἰωνιὰ σ. 33.

τρόχαλο (τὸ) δημ., συνήθ. κτ. πληθ., λίθος ἀκανόνιστος, ἰδ. **ἐπὶ** τῶν λίθων τῶν ἐκ θρύψεως βραχωδῶν τόπων τῶν ὀρέων, γεν.μικρὸς λίθος, κροκάλη : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 58,10 **παίρνει πέτρες καὶ τρόχαλα·** || φρ. **ἔφαγε τὰ τρόχαλα** (κατέβαλεν ἐπιμόνους προσπαθείας)· ὁμ. **ἔφαγε τρόχαλο καὶ χαλινάρι** (ἐταλαιπωρήθη ὁδοιπορῶν).

τρόχαλος (ὁ) δημ. σωρὸς λίθων· πρβλ. τροχάλα.

τροχαλός-ή-όν (τρέχω) ὁ τρέχων, ταχὺς ἐν τῷ δρόμῳ : Ἡσίοδ.Ἔργ.516 **. . ἴς ἀνέμου Βορέου· τροχαλὸν δὲ γέροντα τίθησι** (Πρόκλ.«ὀξὺν **ἐν** τῷ δρόμῳ») ΑΠ 7,681· || ὁ ταχέως κυλινδούμενος: Εὐρ. ΙΑ 146 **φυλάσσων μή τίς σε λάθῃ τροχαλοῖσιν ὄχοις παραμειψαμένη παῖδα κομίζουσ' ἐνθάδ' ἀπήνη·** **2)** μτγν. στρογγύλος, κυκλικός : Ρουφῖν. ἐν ΑΠ 5,35 **τροχαλοῖς σφραγιζομένη γελασίνοις,** Νίκ.Θηρ.589 **τροχαλῷ ἐνὶ λίγδῳ σώχειν.**

τροχαλῶς ἐπίρρ. νεώτ. ναυτ. ἐν τῇ φρ. **πάρες** τροχαλῶς παράγγελμα πρὸς ἠπίαν χαλάρωσιν **ἐν**τεινομένου σχοινίου, λάσκα ἀρία.

τροχαντήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἀνατομ. **μυϊ**κὴ ἀπόφυσις τοῦ ἄνω ἄκρου τοῦ μηριαίου ὀστοῦ· Πολυδ.2,187 **«ἡ δὲ περὶ τῇ κεφαλῇ** τοῦ μηροῦ τῶν ὀστῶν **ἔκφυσις** τροχαντὴρ ὀνομάζεται» : Γαλ. 2,307,αὐτ.2,773· **2)** μέρος τῆς πρύμνης **τοῦ** πλοίου : Ἡσ.· **3)** εἶδός τι βασανιστικοῦ ὀργάνου : Ἰώσ.Μακκ.8.

τροχάς-άδος (ἡ) Ἡσ. **«τροχάδες·** σανδάλια **ἀπὸ** αἰγείου δέρματος».

τρόχασμα-ατος (τὸ) μτγν. **κ.** μσν. ἀγὼν δρόμου : Χρησμ. ἐν Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.175D **ἠέρα . . τροχάσμασιν ἀμφικάθημαι,** Εὐστ.Πον.216,11.

τροχασμός (ὁ) Ἡσ. κ. νεώτ. δρόμος ταχύτητος· Ἡσ.· **2)** νεώτ. ταχὺς βηματισμὸς **ἵππου** μεταξὺ τοῦ βάδην καὶ τοῦ καλπασμοῦ, τρόκ.

τροχαστικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀναφερόμενος **ἢ ἰδι**άζων εἰς τὸ τροχάζειν βλ.λ. : Ἀρρ.Ἐπίκτ.2,18,1 **ἡ τροχαστικὴ ἕξις ἢ δύναμις.**

τροχάω κ. δημ. ἐπ. τ. τοῦ τροχάζω βλ.λ. : Ἀνακρεόντ.32,6, Ἄρατ.1105· **2)** ἐπὶ ἀστέρων, περιφέρομαι, περιστρέφομαι : αὐτ.228 **οὐδὲν ἀφαυρότερον τροχάει** Κυνοσουρίδος **ἄρκτου· 3)** δημ. διαφ. τ. τοῦ τροχίζω βλ.λ.5).

τροχεῖον (τὸ) νεώτ. τροχιστήριον βλ.λ.

τροχεός-ά-όν μτγν. τροχόεις βλ.λ., κυκλικός : Νίκ.Θηρ.658 **τροχεὴν δ' ἀπεχεύατο χαίτην** (σχόλ. «περιφερῆ»).

τροχερός-ά-όν (τρόχος) ὁ τρέχων, τροχάζων· || δθ. ὁ γοργός, ταχύς : Ἀριστλ.Ρητ.3,8,4 **τροχερὸς ρυθμὸς τὰ τετράμερα.**

τροχή (ἡ) μτγν. μσν. τράχος, δρόμος· Ἡσ. ἐν λ. προσαυρίζουσα προααυρίζουσα χερσαία τροχή· ὑπὸ τῆς αὔρας νοτίς προσπίπτουσα τῇ τραχῇ.

τροχηλασία (ἡ) ἡ ἐνέργεια τοῦ τροχηλατῶ βλ.λ., ἁρματηλασία : Ἱππ.1283,14.

τροχηλάτης (ὁ) (ἐλαύνω) ἁρματηλάτης, ἡνίοχος : Σοφ.ΟΤ 806 κἀγὼ τὸν ἐκτρέποντα τὸν τροχηλάτην παίω, Εὐρ.Φοίν.39· πρβλ. ἱππηλάτης.

τροχήλατος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ τροχῶν φερόμενος, διὰ τροχῶν κινούμενος, μεταφερόμενος : Αἰσχ.Πέρσ.1001 οὐκ ἀμφὶ σκηναῖς τροχηλάτοισιν ὄπιθεν ἑπόμενοι, Σοφ.Ἠλ.49 τροχηλάτων δίφρων κυλισθείς, - τροχήλατον ὄχημα· || νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἀτμόπλοιον κινούμενον διὰ τροχῶν, ἀ. τροχοφόρον· || μικρὸν τετράτροχον ὄχημα ἐπὶ σιδηροτροχιῶν κινούμενον, ντρσιζίνα· **2)** ποι. κτ. μετάστασιν, ἡ ὑπὸ τροχηλάτου, ἡ κατὰ τροχηλασίαν γενομένη πρᾶξις : Εὐρ.Ἀνδρ.309 σφαγαὶ Ἕκτορος τροχήλατοι· **3)** ὁμ. ὁ διὰ τῶν τροχῶν ἀνοιγόμενος : Αἰσχ.ἀπ.171 κελεύθου τρίοδος τροχήλατος· **4)** μτφ. ὁ μετὰ σπουδῆς ἐλαυνόμενας : Εὐρ.Ἡρ.122 ἅρματος βάρος φέρων τροχηλάτοιο πῶλος· **5)** εἰδ. ὁ ἐπὶ τοῦ κεραμεικοῦ τροχοῦ πλαττόμενος, κατασκευαζόμενος : Ἀριστφ. Ἐκκλ.1 ὦ λαμπρὸν ὄμμα τοῦ τροχηλάτου λύχνου· πρβλ. Ξέναρχ.Βουταλίων 1,9· **6)** ἐπὶ παθῶν κ. συναισθημάτων, ὁ λίαν ἔντονος, βίαιος : αὐτ.ΙΤ82 πῶς τραχηλάτου μανίας ἂν ἔλθοιμ' εἰς τέλος.

τροχηλατῶ-έω ποι. ἐλαύνω, διώκω ἐν σπουδῇ, οἷον ἐφ' ἅρματος : Εὐρ.Ὀρ.36 τὸ ματρὸς δ' αἷμά νιν τροχηλατεῖ μανίαισιν, αὐτ.Ἠλ.1253 Κῆρες τροχηλατήσουσ' ἐμμανῆ πλανώμενον.

τροχιά (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὰ ἴχνη τὰ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀφιέμενα ὑπὸ τῶν τροχῶν ὀχήμοτας, τὰ ἀχνάρια τῆς ρόδας : Ἡσ. «τροχιαί· αἱ τῶν τροχῶν χαράξεις», Φώτ.· **2)** ἡ περιφέρεια, ὁ γῦρος τοῦ τροχοῦ, τῆς ρόδας : Ἀντίγ.Θεσσ. ἐν ΑΠ 9,478 κατ' ἀκρατάτην ἀλλόμεναι τροχιὴν ἄξονα δινεύουσιν· πρβλ. Νίκ.Θηρ.816, Τζέτζ.Χιλ.3,91· **3)** νεώτ. σιδηροτροχιά· **4)** ὁμ.νεώτ. ἡ καμπύλη ἡ διαγραφομένη ὑπὸ βλήματος μετὰ τὴν ἔξοδόν του ἐκ τοῦ στομίου τοῦ βλητικοῦ σωλῆνος· **5)** ὁμ.νεώτ. ἀστρον. ἡ καμπύλη ἡ διαγραφομένη ὑπὸ οὐρανίου σώματος ἐν τῇ κινήσει αὐτοῦ : ἡ τροχιὰ τοῦ ἡλίου - τῶν πλανητῶν - τῆς γῆς· **6)** νεώτ. μαθημ. ἡ γραμμὴ ἣν διαγράφει κινούμενον σημεῖον.

τροχίας (ὁ) ἀρχ. λεξ. δρομεύς, ἀγγελιαφόρος : Ἡσ.ἐν λ. τρόχις· **2)** κ.ἐν ἐπιθετ. χρ.· Πολυδ.7,105 «τροχίαν μὲν χαλκὸν τὸν χυτὸν χρὴ καλεῖν, τυπίαν δὲ ὃν ἂν νῦν εἴποιεν ἐλατόν».

τροχίζω κ. νεώτ., δημ. κ. τροχάω κ. τρουχίζω, μέλλ. ἀττ. τραχιῶ, παθ. -ίζομαι, ἀόρ. -ίσθην, δημ. -ίσθηκα, νεώτ. δημ.μτχ. παθ. παρακ. τροχισμένος, δένω τινὰ ἐν τροχῷ καὶ στρεβλῶ αὐτὸν πρὸς βασανισμόν, βασανίζω : Διόδ.Σ 20,21 τοὺς μὲν αὐτῶν ἐτρόχιζε, τοὺς δ' εἰς τοὺς καταπέλτας ἐνδεσμεύων κατετόξευε, Ἀσκληπιόδ. ἐν ΑΠ 5,181· || παθ. στρεβλοῦμαι, βασανίζομαι ἐπὶ τοῦ τροχοῦ· || συνεκδ. ταλαιπωροῦμαι λίαν : Ἀριστλ.ΗΝικ.7,13,3 τὸν τροχιζόμεναν καὶ τὸν δυστυχίαις μεγάλαις περιπίπτοντα· **2)** ἐπελαύνων παρασύρω, βλάπτω διὰ τοῦ τροχοῦ, τσαλαπατῶ : ΑΒ 66· **3)** τροχοὺς προσάπτω, βάζω ρόδες : Ἀρχ.Μαθ.· **4)** παθ. περιστρέφομαι, κυλίομαι ὡς τροχός, γυρίζω καὶ κυλῶ σὰν ρόδα : Ἀριστλ.Πρ.23,39 (ἀμφιβ.)· **5)** νεώτ. κ. δημ. ἀκονίζω διὰ τοῦ ἀκονιστικοῦ τροχοῦ, ἢ ἐπὶ τῆς ἀκόνης : Πολίτ.Ἐκλ.Τραγ.80,11 πᾶν νὰ τροχίσουν τὰ σπαθιά, νὰ πλύναυν τὰ τουφέκια· κ. παθ. : πρέπει τακτικὰ νὰ τροχίζωνται τὰ ξυράφια, - μαχαίρι τροχισμένο· **6)** ὁμ. νεώτ. κ. δημ. κ. μτφ. καθιστῶ τινα ὀξύν, ἱκανὸν εἰς τὴν ἐπιτέλεσιν, τὸν δεξιὸν χειρισμόν τινος· πρβλ. ἀκονίζω· κ. παθ. : τὸ μυαλό του δὲν τροχίζεται εὔκολα (δὲν εἶναι ἀντιληπτικός)· **7)** ρηματ. π. τρόχισμα.

τροχιλέα (ἡ) τροχιλία βλ.λ. : Ἀριστλ.Μηχ.Β.

τροχιλεύω Ζωναρ. πλανῶμαι.

τροχιλία (ἡ) ἀ. τροχαλία, σπαν. τροχιλέα, τροχὸς ἐλευθέρως περιστρεφόμενος περὶ ἄξονα, ἔχων αὐλακωτὴν ἢ λείαν στεφάνην περὶ ἣν διέρχεται σχοινίον, ἰδ. ὧν ἐν χρ. διὰ τὴν ἀνύψωσιν ἀντικειμένων βαρέων, καρούλι, μακαράς : Ἱππ.Ἄρθρ.808, Ἀριστφ.Λυσ.722 τὴν δ' ἐκ τραχιλίας αὖ κατειλυσπωμένην, Ἄρχιππ.Ὄνος 1 τροχιλίαισι ταῦτα καὶ τοπείοις ἱστᾶσιν οὐκ ἄνευ πόνου, Πολύβ.1, 22,5· || μτφ. φρ. μετά τινος τροχιλίας μετ' εὐκολίας, εὐστροφίας : Ἀθήν.587F· **2)** νεώτ. ἀνατομ. ἀ. τροχαλία, διάρθρωσις, καθ' ἣν τὸ ἓν τῶν ὀστῶν στρέφεται περὶ τὸ τροχιλοειδὲς ἄκρον τοῦ ἑτέρου ὀστοῦ, ἀ. τροχιλίο, γωνιώδης γίγγλυμος : τροχιλία τοῦ ἀστραγάλου.

τροχίλιον (τὸ) ἡ τροχιλία βλ.λ. : Πλάτ.Πολ.397 ψόφους ἀξόνων καὶ τροχιλίων (ἰδ. ἀνάγν. τροχιλιῶν), Μοσχίων π.Ἀθήν.5,208E τούτοις . . διὰ τροχιλίων . . λίθοι παρεβάλλοντο (δ.ἀνάγν.).

τρόχιλος (ὁ) κ. νεώτ. κ. τροχῖλος κ. τροχίλος ἡ τροχιλία βλ.λ. : Εὐστ.1534,8· **2)** ἐν τῇ ἀρχιτεκτονικῇ, ἡ κοίλη ἐσοχὴ ἡ μεταξὺ τῶν δύο σπειρῶν τῆς βάσεως τῶν ἰωνικῶν κιόνων, ἀ. σκοτία : Βιτρ.3,3· **3)** μικρόν, ταχύπτερον πτηνὸν παρυδάτιον, περὶ οὗ ἀναφέρεται ὅτι ἐξάγει τὰς βδέλλας, τὰς ἐμπίδας ἢ τοὺς κώνωπας ἐκ τοῦ στόματος τῶν κροκοδείλων, ἀ. κλαδαρόρυγχος, κολύβριον : Ἡρ.2,68, Ἀριστλ.ΖΙ 9,6,6 τῶν δὲ κροκοδείλων χασκόντων οἱ τροχίλοι καθαίρουσιν εἰσπετόμενοι τοὺς ὀδόντας, καὶ αὐτοὶ μὲν τροφὴν λαμβάνουσιν, ὁ δὲ ὠφελούμενος αἰσθάνεται καὶ οὐ βλάπτει, Ἀριστφ.Ὄρν.79, αὐτ.Ἀχ. 876, Αἰλ.ΖΙ 3,11, αὐτ.8,25· || μικρὸν τρωγλοδυτικὸν πτηνόν, ἀ. πρέσβυς, βασιλεύς, ὁ τρυποφράχτης : Ἀριστλ.ΖΙ 9,11,5, Πλίν.8,37.

τροχιλώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐν εἴδει ἢ ἐν σχήματι τροχιλίας βλ.λ. : Ὀρειβ.158, Γαλ.12,612, αὐτ. 12,613 (δ. γρ. τραχηλώδης).

τροχίμαλλον (ὁ) σωρὸς λίθων : Ἀριστφ. ἀπ. 694, Φώτ.· πρβλ. τροχάλα.

τροχιογέφυρα (ἡ) νεώτ. γέφυρα δι' ἧς διέρχεται σιδηροδρομικὴ γραμμή.

τροχιογράφος (ὁ) νεώτ. ὄργανον ἐντὸς τορπίλλης, αὐτομάτως καταγράφον τὴν τροχιὰν αὐτῆς.

τροχιοδείκτης (ὁ) νεώτ. μηχανισμὸς τιθέμενος εἰς τὸ πυθμένιον βλήματος, δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ἡ φωτεινὴ διαγραφὴ τῆς τροχιᾶς αὐτοῦ.

τροχιοδρομικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τροχιόδρομον καὶ τὴν κίνησιν αὐτοῦ : τροχιοδρομικὴ γραμμή· || κ. ἐπὶ προσ. τροχιοδραμικὸς ὑπάλληλος κ. ἁπλῶς τροχιοδρομικὸς ὑπάλληλος ἢ ἐργάτης ὢν ἐν τῇ ὑπηρεσίᾳ ἑταιρείας ἐκμεταλλευομένης τὴν κίνησιν τῶν τροχιαδρόμων, τῶν τράμ : σύνδεσμας - ἀπεργία τῶν τροχιοδρομικῶν.

τροχιόδρομος (ὁ) νεώτ. ὄχημα κυλιόμενον ἐντὸς αὐλακωτῶν τροχιῶν, ἐν χρ. διὰ τὴν μεταφορὰν ἐπιβατῶν εἰς βραχείας σχετικῶς ἀποστάσεις, ἰδίως ἐντὸς τῶν πόλεων ἢ εἰς τὰ προάστια αὐτῶν, τὸ τράμ : ἠλεκτροκίνητος - ἱππακίνητος τροχιόδρομος, - ἑταιρεία τροχιαδρόμων.

τρόχιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τραχός, ὡς τροχίσκος, μικρὴ ρόδα : Ἥρων Αὐτομ.252,1.

τροχιός-ά-όν στρογγύλας, περιφερικὸς τροχός, ρόδα : ΑΠ 6,258 τροχιὰν ἐν κανέῳ φθοΐδα.

τρόχις-ιος (ὁ) ποι. ὁ ἐν τῇ ὁδῷ ἐπειγόμενος, τρέχων, δθ. ἀγγελιοφόρος, δρομεύς : Αἰσχ.Πρ.941 εἰσορῶ γὰρ τόνδε τὸν Διὸς τρόχιν, Σχόλ.Λυκόφρ.1.

τροχίσκιον (τὸ) σχόλ. ὑποκορ. τοῦ τροχίσκος βλ.λ.1), ροδούλα, καρούλι, ροδέλλα : Σχόλ.'Απολλ.Ρ 4,144 **τὸ κινούμενον τροχίσκιον.**

τροχίσκος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ τροχός, μικρὸς τροχὸς ἢ κύκλος, μικρὴ ρόδα, καρούλι : 'Αριστλ.Μηχ.Προοίμ.11, Θεόφρ.Φ1 9,9,1, Τζέτζ.Χιλ.11,585 **τὸ ζῷον ἐκτεταμένον τοῖς πτεροῖς ἐπί τινος τροχίσκου·** **2**) σφαιρίδιον σάπωνος, σμήγματος· || ὁμ. δισκίον καταποτίου : Γαλ.2,87Β· || **νεώτ.** εἰδ. δισκίον ἐκ ζύμης εἰς ἣν ἀνεμείχθη ἡ κάνις φαρμάκου μετὰ σακχάρεως, παστίλια· **3**) ἐνώτιον, σκουλαρίκι : ΠΔ 'Ιεζ.16,12 **καὶ ἔδωκα ἐνώτιον περὶ τὸν μυκτῆρά σου, καὶ τροχίσκους ἐπὶ τὰ ὦτά σου·** **4**) μεταλλικὴ σφαῖρα πίπτουσα ἐπὶ μεταλλίνης πλακὸς ἐν χρ. πρὸς σήμανσιν τοῦ χρόνου : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.2,16.

τρόχισμα-ατος (τὸ) νεώτ., δημ. κ. **τρού-** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τροχίζω βλ.λ.5), ἀκόνισμα· **2**) μτφ. ἐξάσκησις πρὸς ἀπόκτησιν δεξιότητος, εὐστροφία περὶ τὴν ἐκτέλεσίν τινος : **θέλει τρόχισμα ὁ νοῦς του γιὰ νὰ συνηθίσῃ.**

τροχιστήρι(ον) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ τροχιστοῦ, ἄ. τροχεῖον· **2**) δημ. **-ήρι** ἐργαλεῖον σιδηροῦν, ἐπίμηκες, ἰδ. λεπτὴ ρίνη, λίμα, ἐν χρ. διὰ πρόχειρον ἀκόνισμα μεγάλων μαχαιρῶν, οἷον κρεοκοπίας, βυρσοκοπίας κττ.

τροχιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ἔχων ὡς ἐπάγγελμα τὸ τροχίζειν, ἀκονιστής.

τροχιστικά (τὰ) νεώτ. ἡ ἀμοιβὴ τοῦ τροχιστοῦ, τὰ ἔξοδα τοῦ τροχίσματος.

τρόχμαλος (ὁ) μτγν. κ. μσν. (κατὰ παράλ. τοῦ λίθος) λίθος στρογγύλος καὶ λεῖος γενόμενος ὑπὸ τοῦ ὕδατος : Θεόφρ.ΦΛίτ.3,6,4, Λυκόφρ.1064 **σχῆμα χωστῷ τραχμάλῳ κατηρεφές·** || πληθ. **τρόχμαλοι** (οἱ) σωρός, αἱμασιὰ ἐκ λίθων, φράχτης ἀπὸ λιθάρια, ξερολιθιά : Εὐστ.1259,33· || ὁμ. κτ. πληθ. κτ. οὐδ. τ. **τρόχμαλα** (τὰ) : Νικ.Θηρ.143.

τροχοδέτης (ὁ) νεώτ. σχοινίον ἐν χρ. διὰ τὴν εἰς τὴν τροχοπέδην βλ.λ. μεταφορὰν τῆς ἐνεργείας τοῦ τροχοπεδητοῦ.

τροχοδινοῦμαι-έομαι παθ. ποι. ἐπὶ τοῦ βλέμματος, περιδινοῦμαι, περιστρέφομαι ὡς τροχός : Αἰσχ.Πρ.882 **τροχοδινεῖται δ' ὄμμαθ' ἑλίγδην.**

τροχοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἐν εἴδει, ἐν σχήματι τροχοῦ· κ. γεν. κυκλικός, περιφερικός, κυκλοτερής : Θέογν.7 **ὅτε μέν σε θεὰ τέκε πότνια Λητὼ . . ἐπὶ τροχοειδεῖ λίμνῃ,** 'Ηρ.2,170, Χρησμ.π. αὐτ.7,140 **λιπὼν φεῦγ' ἔσχατα γαίης δώματα καὶ πόλιος τροχοειδέος ἄκρα κάρηνα·** **2**) νεώτ. εἰδ. ἀνατομ. **τροχοειδὴς διάρθρωσις** ἡ καθ' ἣν ἡ κυρτὴ ἀρθρικὴ ἐπιφάνεια ὀστοῦ τινος περιστρέφεται κυκλικῶς ἐν τῇ κοίλῃ ἐπιφανείᾳ ἑτέρου.

τροχοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐν εἴδει, ἐν σχήματι τροχοῦ : Διοσκ.3,117.

τροχόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ποι. στρογγύλος ὡς τροχός, γεν. περιφερικός, κυκλικός : Καλλ.Δῆλ. 261 **χρυσῷ δὲ** τροχόεσσα **πανήμερος ἔρρεε λίμνη,** Νίκ.Θηρ.166 **ὁλκῷ δὲ τροχόεσσαν ἅλων εἱλίξατα γαίῃ,** αὐτ.332, Μακεδόν.ΑΠ 11,58,3.

τροχοκουράς-άδος (ὁ,ἡ) (τροχός, κείρω) μτγν. ὁ στρογγύλως, κυκλοειδῶς κεκαρμένος, κουρεμένος ὁλόγυρα : Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.9,9,412Β.

τροχοκουρίς-ίδος (ὁ,ἡ) μτγν. τροχοκουρὰς βλ.λ.: Χοιρίλ.π.'Ιώσ.'Απίων.1,22 **αὐχμαλέοι κορυφαί, τροχοκουρίδες.**

τροχόλιθος (ὁ) νεώτ. ἐν τῇ ὀδοντιστρικῇ, τροχίσκος ἐκ σμύριδος δι' οὗ διανοίγεται ἡ πρὸς ἔμφραξιν, γιὰ σφράγισμα, **κοιλότης ὀδόντος.**

τροχοπαικτῶ-έω μτγν. διὰ τροχῶν παίζω· πρβλ. Ξεν.Συμπ.7,2· **2**) ἐνεργῶ θαυματοποιίας, ἰδ. μιμούμενος τὴν κίνησιν τῶν τροχῶν : 'Αρτεμίδ. Δαλδ.1,76· πρβλ. Ξεν.Συμπ.2,22.

τροχοπέδη (ἡ) μτγν κ. νεώτ. δεσμός, μηχανισμὸς δι' οὗ ἐπιτυγχάνεται ἡ ἐπίσχεσις ἢ ἡ ἐπιβράδυνσις τῆς κινήσεως περιστρεφομένου τροχοῦ, φρένο : 'Αθήν.3,99C.

τροχοπέδησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τροχοπεδῶ βλ.λ.

τροχοπεδητής (ὁ) νεώτ. ὁ χειριζόμενος τὴν τροχοπέδην ὑπάλληλος σιδηροδρόμου, τροχιοδρόμου.

τροχοπεδιλοδρομία (ἡ) νεώτ. δρόμος διὰ τροχοπεδίλων, πατινάρισμα.

τροχοπεδιλοδρομῶ-έω νεώτ. τρέχω διὰ τροχοπεδίλων, πατινάρω.

τροχοπέδιλον (τὸ) νεώτ. ξύλινον ἢ μετάλλινον προσδενόμενον κάττυμα φέρον μικροὺς τροχούς, ἐν χρ. εἰς τὴν πεδιλοδρομίαν, πατίνι.

τροχοπεδῶ-άω νεώτ. ἐπιβραδύνω τὴν κίνησιν τροχοῦ, χρησιμοποιῶν τὴν τροχοπέδην, φρενάρω.

τροχοποιῶ-έω ἔχω ὡς ἐπάγγελμα τὸ κατασκευάζειν τροχούς : 'Αριστφ.Πλ.513

τρόχος (ὁ) (1) νεώτ. κ. δημ. μικρόσωμον θηλαστικὸν τῆς οἰκογ. τῶν **ἄρκτων,** φέρον ὀξὺ ρύγχος καὶ καταστρεπτικὸν εἰς τὰ σπαρτά, ἄ. δημ. ἀσβός, ἄρκαλος : 'Αριστλ.ΖΙ 3,6,6.

τρόχος (ὁ) (2) ὁ δρόμος, τὸ τρέξιμο : Εὐρ. Μήδ.46 **παῖδες ἐκ τρόχων πεπαυμένοι στείχουσι,** 'Ιππ.363,53, αὐτ.368,23· **2**) ἡ κυκλικὴ περιφορά, ἡ περιστροφική, περιφερικὴ κίνησις, ὅθ. ποι. **τρόχοι ἡλίου** αἱ ἡμέραι : Σοφ.'Αντ.1065 **μὴ πολλοὺς τρόχους ἁμιλλητῆρας ἡλίου.**

τροχός (ὁ) (τρέχω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **πᾶν τὸ** κυκλικῶς, δισκοειδῶς ἐστρογγυλευμένον, στρογγύλη, κυκλοτερὴς πλάξ : 'Οδ Μ 173 **κηροῖο μέγαν τροχὸν ὀξέι χαλκῷ . . διατμήξας,** αὐτ.Φ 138, **- τροχὸς κηροῦ** (κυκλοτερὴς πλὰξ ἐκ κηροῦ μελισσῶν, τυπάρι)· || ὁ ἡλιακὸς δίσκος : 'Αριστφ. Θεσμ.17 **ὀφθαλμὸν ἀντίμιμον ἡλίου τροχῷ·** **2**) κ. νεώτ. κ. δημ. κυκλοτερὲς ὄργανον, περιστρεπτὸν περὶ ἄξονα, δι' οὗ κινοῦνται τὰ ὀχήματα, αἱ μηχαναὶ κλπ., ἡ ρόδα, τὸ καρούλι : 'Ιλ. Ζ 42 **αὐτὸς δ' ἐκ δίφροιο παρὰ τροχὸν ἐξεκυλίσθη,** αὐτ.Ψ 394, Πίνδ.Π 2,41, Σοφ.'Αντ.251 **γῆ οὐδ' ἐπημαξευμένη τροχοῖσιν,** Εὐρ.'Ιππ.1235 **σύριγγες ἄνω τροχῶν ἐπεπήδων,** 'Αριστφ.άπ.284· || ἐν φρ. **τροχοὺς μιμοῦμαι** κάμπτω τὸ σῶμα πρὸς τὰ ὀπίσω ὥστε νὰ λάβῃ σχῆμα κυκλοειδές, **ἐν εἴδει** τροχοῦ : Ξεν.Συμπ.2,22· || μτφ. ἐπὶ τῆς τύχης : Σοφ.'Απ.713· πρβλ. δημ. παροιμ. φρ **θὰ γυρίσῃ κι ὁ τροχός·** **3**) εἰδ. τὸ ἐργαλεῖον τορνευτικῆς τῶν κεραμέων, τόρνος : 'Ιλ.Σ 600 **ὡς ὅτε τις τροχὸν ἄρμενον ἐν παλάμῃσιν ἑζόμενος κεραμεύς,** 'Αριστφ.'Εκκλ.4 **τροχῷ ἐλαθεὶς λύχνος·** πρβλ. τροχήλατος : 'Αντιφάν.'Αφροδίσ.1 **τροχοῦ ῥύμοισι τευκτάν,** Ξεν.Συμπ.7,2 **εἰσεφέρετο** τῇ **ὀρχηστρίδι τροχὸς τῶν κεραμικῶν, ἐφ' οὗ ἔμελλε θαυματουργήσειν·** πρβλ. Πλάτ.Πολ.420Ε· **4**) βασανιστήριον ὄργανον ἐν σχήματι τροχοῦ : 'Ανακρ. 19,9, 'Αριστφ.Πλ.875 **ἐπὶ τοῦ τροχοῦ δεῖ γάρ σ' ἐκεῖ στρεβλούμενον εἰπεῖν ἃ πεπανούργηκας,** αὐτ.Εἰρ.452, 'Ανδοκ.6,44, Δημ.856, Πλούτ.'Ηθ.19Ε **οὐ μέντοι πρότερον αὐτὸν ἐκ τῆς σκηνῆς ἐξήγαγον ἢ τῷ τροχῷ προσηλῶσαι** (ὁ Εὐριπίδης περὶ τοῦ 'Ιξίονος), αὐτ.509C, Λουκ.Θε.Δ 6,5· || ὁμ. βασανιστικὸν ὄργανον ἐν χρ. κατὰ τὸν μεσαίωνα, ἐφ' οὗ ἀπέθνῃσκεν ὁ κατάδικος, ἀφοῦ διὰ σιδηρᾶς ράβδου τοῦ ἐθραύοντο τὰ μέλη· **5**) ἡ ἐν χρ. εἰς τὴν παιδιὰν κρικηλασίαν χαλκῆ ἢ σιδηρᾶ στεφάνη **μετὰ** πολλῶν κρίκων ἐλευθέρως κινουμένων **καὶ** ἠχούντων **κατὰ** τὴν περιστροφὴν ταύτης, ἐνεργουμένην **διὰ** ραβδίου φέροντος ξυλίνην λαβὴν καὶ κυρτὸν σιδηροῦν ἄκρον, καὶ ὅπερ ἐκαλεῖτο **ἐλατήρ** : **Σέξτ.**'Εμπ.Πυρρ.1,106, "Αντυλλ.π. Ὀρειβ. (πρβλ. 'Ορατ.'Ωδ.3,24 **Graecus trochus**)· **6**) κι-

νητὸς κρίκας ἐπὶ τοῦ χαλινοῦ : Ξεν.Ἱππ.10,6, Πολυδ.1,184· **7)** κρίκος δι' οὗ διήρχετο τὸ σχοινίον πλοίου, τὸ καραβάσκοινο : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ I, 567, Πολυδ.1,94· **8)** κυκλοτερὲς περιτείχισμα, περίφραγμα τείχους, ὀχυρώματος : Σοφ.ἀπ.322 Κυκλώπειος τροχός· **9)** τμῆμα, ζώνη τῆς ξηρᾶς ἢ τῆς θαλάσσης : Πλάτ.Κριτί.113D θαλάσσης γῆς τε ἐναλλὰξ ἐλάττους μείζους τε περὶ ἀλλήλους ποιῶν τροχούς, αὐτ.115C, αὐτ.101Α, αὐτ. 117C, Πλούτ.Λούκ.39· **10)** νεώτ. κ. δημ. ἐν φρ. λαδώνω τὸν τροχὸ δωροδοκῶ ὑπάλληλον, ἁρμόδιον ὄργανον διὰ τὴν ταχεῖαν ἐκτέλεσιν, διεκπεραίωσιν ὑποθέσεώς τινος· ‖ φρ. νεώτ. ὁ πέμπτος τροχὸς τῆς ἁμάξης ὁ ἀσήμαντος, ἐλάχιστα δυνάμενος νὰ προσφέρῃ εἴς τινα ὑπόθεσιν.

τροχός-όν ποι. ταχύς, γοργός : Πίνδ.ἀπ.144 τροχὸν μέλος.

τροχοφόρον (τὸ) νεώτ. τὸ οὐδ. τοῦ τροχοφόρος βλ.λ. ὡς οὐσ., πᾶν ὄχημα διὰ τροχῶν κινούμενον· **2)** εἰδ. τροχήλατον ἀτμόπλοιον· **3)** εἰδ. στρατ. ὄχημα τοῦ πυροβολικοῦ μεταφέρον τροχοὺς ἀντολλακτικοὺς καὶ ἄξονας.

τροχοφόρος-ον νεώτ. ὁ φέρων τροχούς, ὁ διὰ τροχῶν, μὲ ρόδες κινούμενος : τροχοφόρα ὀχήματα· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τροχοφόρον βλ.λ.

τροχώδης-ους-ες μτγν. ὁ ἐν εἴδει, ἐν σχήματι τροχοῦ, τροχαειδής : Ἀπολλ.Λεξ.Ὀμ ἐν λ. ὀλοοίτροχος : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.166.

τρόχωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ περιστροφὴ ἐν εἴδει τροχοῦ, κυκλικὴ κίνησις : Ἰω.Λυδ.Διοσ.21.

τροχωτός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐφωδιασμένος διὰ τροχοῦ ἢ τροχῶν, ποὺ ἔχει ρόδες.

τρύβλιον (τὸ) κ. τρυβλίον πινάκιον ἢ ποτήριον, κούπα : Ἀριστφ.Ὄρν.77 τοτὲ μὲν ἐρᾷ φαγεῖν ἀφύας Φαληρικάς· τρέχω 'π' ἀφύας ἐγὼν λαβὼν τὸ τρύβλιον, αὐτ.Ἱππ.650· ‖ κ. μτφ. : αὐτ.Ἀχ. 278 εἰρήνης ροφήσει τρύβλιον, αὐτ.Ἱππ.905· **2)** εἰδ. ἐν χρ. π. τοῖς ἰατροῖς ἐν ταῖς συνταγαῖς, μέτρον χωροῦν ὅσον καὶ ἡ κοτύλη βλ.λ. : Ἱππ. 531,51, Γαλ.13,976, Γεωπ.7,36,1.

τρυγαβόλιον (τὸ) ἀρχ. λεξ. ἀποθήκη ἐν ᾗ ἐφυλάσσοντο οἱ ξηροὶ καρποί· Ἡσ. «τρυγαβόλια· εἰς ἃ καρποὺς ξηροὺς ἀπετίθεντο».

τριγέρανος (ὁ) μτγν. ἄγνωστον ζῷον ἢ πτηνόν· **2)** Ἡσ.«φάσματι ἐοικώς» : Φιλήμ.π.Ἀθήν.13,590Α.

τρυγανῶ δ. γρ. τοῦ θρυγανῶ βλ.λ.

τρυγερός-ά-όν ὁ τρυγώδους οὐσίας, ὑφῆς· Ἡσ. «τρυγεροὺς· τρυγώδεις . . ὀξεῖς».

τρύγη (ἡ) πᾶς καρπὸς τρυγώμενος, συγκομιζόμενος, τὰ γεννήματα· εἰδ. ἐν χρ. περὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, τὰ σιτηρά· ΕΜ «τρύγη δὲ ὁ Δημητριακὸς καρπός», Θεόγνωστ.Καν.24,20 «τρύγη· σῖτος»: Ὕμν.Ὁμ.Ἀπόλλ.55 οὐδ' εὔβων σέ γ' ἔσεσθαι ὀΐομαι οὐδ' εὔμηλον, οὐδὲ τρύγην οἴσεις· **2)** ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν : Φώτ. «τρύγη· παντὸς καρποῦ συγκομιδή»· ‖ εἰδ. δὲ τῶν σταφυλῶν, ὁ τρυγητός, τρύγος : Γοιτ.ἐν ΑΠ II,409 τρύγας πάσας ἐξεφόρησε· **3)** ξηρότης, σκληρότης : Νίκ.Θηρ.367 ὅταν ὕδωρ Σείριος ἀζήνῃσι, τρύγη δ' ἐν πυθμένι λίμνης.

τρυγηβόλιον (τὸ) δ.τ. τοῦ τρυγαβόλιον βλ.λ.· Ἡσ.

τρύγημα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρυγῶ βλ.λ., ἡ τρύγησις, ὁ τρύγος· γεν. ἐπὶ πάσης συγκομιδῆς : Ἀττικιστὴς ἐν Bibl.Med.ap.Ruhnken εἰς Τιμ.63 τὸ τῶν κηρίων τρύγημα βλίττειν λέγουσι· **2)** νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ἡ συγκομιδὴ τῶν σταφυλῶν, τρύγος· **3)** κ. μτφ. νεώτ. κ. δημ. ὁ δι' ἐπιτηδείου τρόπου χρηματισμὸς εἰς βάρος τινός.

τρυγήσιμος-ον λεξ. κ. νεώτ. ἐπὶ καρπῶν ὁ κατάλληλος διὰ νὰ τρυγηθῇ, ὥριμος πρὸς συγκομιδήν : ΕΜ 271,2.

τρύγησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. συγκομιδή, συλλογὴ ὡρίμων καρπῶν : Πλούτ.Ἠθ.646Ε αἱ τῶν ἀνθῶν ἀφαιρέσεις τρυγήσεσιν ἐοίκασι.

τρυγητήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ἐνεργῶν τὸν τρυγητόν, ὁ συλλέγων, συγκομίζων τοὺς ὡριμάσαντας καρπούς : Ἡσίοδ.Α 293 οἱ δ' αὖ ἐς ταλάρους ἐφόρευν ἀπὸ τρυγητήρων λευκοὺς . . βότρυς.

τρυγητήριον (τὸ) γλώσσ. ὁ τόπος ἔνθα ἐνεργεῖται ἡ τρύγησις, ὁ τρύγος τῶν σταφυλῶν, ὁ ληνός, τὸ πατητήρι.

τρυγητής (ὁ) μτγν., μσν., νεώτ. κ δημ., δημ. πληθ. -τές κ. -ταδες δ. τ. τοῦ τρυγητὴρ βλ.λ., ὁ τρυγῶν : Πολυδ.1,122, ΠΔ Σοφ.Σειρ.3,3,20, Εὐστ.Πον.180,61· **2)** ὀνομ. ὀστερισμοῦ τινος : Σχόλ.Ἄρατ.91 ἀρκτοφύλακα, βοώτην . . τρυγητήν· **3)** δημ. ὄνομ. τοῦ μηνὸς Σεπτεμβρίου καθ' ὃν γίνεται ἡ συγκομιδὴ τῶν σταφυλῶν, ὁ τρύγος.

τρυγητικός-ή-όν γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τρύγησιν ἢ τὸν τρυγητήν, ὁ τοῦ τρύγου, ὁ πρὸς τρύγον ἐπιτήδειος : τρυγητικὸν ἐργαλεῖον.

τρυγητός (ὁ) (τρυγῶ) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. τρύγητος (κτ. γραμματικούς τινας διακριτέα ἡ σημασία ἑκατέρου τῶν τ.) ἡ συγκομιδὴ τῶν γεννημάτων καὶ ὀπωρικῶν, ἡ τρύγησις, ὁ τρύγος· Θεόγνωστ. Καν.75 «τρύγητος . . ἐπὶ καιροῦ λαμβάνεται· ἐπὶ γὰρ τῶν πράξεων ὀξύνεται» : Πλούτ.Ἠθ. 671D ἀκμάζοντι τρυγητῷ τραπέζας τε προτίθενται παντοδαπῆς ὀπώρας, Λουκ.Φιλοψ.22 ἐτύγχανε μὲν ἀμφὶ τρυγητὸν τὸ ἔτος ὄν· ‖ νεώτ. ἰδ. ἡ ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν κ. ἰδ. τῶν σταφυλῶν : Θουκ.4,84 ὀλίγον πρὸ τρυγήτου ἐστράτευσεν, Θεόφρ.ΦΙ 5,1,12 μετὰ τρυγητὸν καὶ ἀρκτοῦρον, Γαλ.13,896 κατὰ τὸν τρυγητὸν ὅπερ ἐστὶ τὸ μέσον τοῦ φθινοπώρου, Θεοφύλ.Σ 83 ὁ τρυγητὸς ἤδη προκέκυφε, καὶ ὁ βότρυς γλεύκους πεπλήρωται· ‖ ὁμ. ἐπὶ τοῦ μέλιτος καὶ τοῦ ἐκ μελισσῶν κηροῦ, ἥ τε συγκομιδὴ τούτων ἀπὸ τῶν κυψελῶν καὶ τῆς συγκομιδῆς ἡ ἐποχή : Γεωπ.15,5,1 καιρὸς ἄριστος τρυγᾶν μέλι καὶ κηρία ἐπιτολὴ πλειάδων· δεύτερος τρυγητὸς ἀρχομένου φθινοπώρου· **3)** ἡ τρύγη, ὁ συγκομισθεὶς καρπός, ἡ ἐσοδεία· Ἀρκάδ.81,26 «τρύγητος ὁ καιρός· μονογενῶς, τρυγητὸς δὲ τὸ τρυγόμενον», Σουΐδ. «ὁ τρυγώμενος βότρυς».

τρύγητος (ὁ) ἃ. τρυγητὸς βλ.λ.

τρυγήτρια (ἡ) θηλ. τοῦ τρυγητὴρ βλ.λ., γυνὴ τρυγῶσα ἄμπελον : Δημ.1313 πολλαὶ καὶ τιτθαὶ καὶ ἔριθοι καὶ τρυγήτριαι γεγόνασ' ὑπὸ τῶν τῆς πόλεως κατ' ἐκείνους τοὺς χρόνους, Δίων Χρ. 7,1,260, Πολυδ.1,222,141.

τρυγηφάγος-ον μτγν. ὁ τρώγων τρύγην, γεννήματα καὶ ὀπώρας, ὁ σιτοφάγος : Πλούτ.Ἠθ. 730Β οὔτε σκάρον τρυγηφάγον.

τρυγηφάνιος-ον μτγν. ἐπὶ οἴνου, ὁ λαμβανόμενος δεύτερος ἐκ τῶν στεμφύλων, ὁ στεμφυλίτης, ἡ λάγκερη, τὸ λάγκειο : Πολυδ.6,17 ὁ μένται δευτερίας, καὶ τρυγηφάνιος ἐκαλεῖτο· ‖ κ. τὸ τρυγηφάνιον ὡς οὐσ.· Πολυδ.7,151 «τρυγηφάνιον· τὸ ἐκ τῶν στεμφύλων πιεσθέντων ἀπορρεῦσον».

τρυγηφόρος-ον ὁ φέρων τρύγην, γεννήματα καὶ ὀπώρας, ὁ καρποφόρος, ὁ οἰνοφόρος : Ὕμν.Ἀπόλλ.529 οὔτε τρυγηφόρος . . οὔτ' εὐλείμων.

τρυγία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἰων. -ίη ἡ τρὺξ βλ.λ. : Ἀρετ.Χρον.Νούσ.2,3 ξὺν ὄξεος τρυγίῃ λείῃ, Σχόλ.Λυκόφρ.677 νέου οἴνου τὴν τρυγίαν, Ἡσ.ἐν λ. τρυγία οἴνου ἢ ἐλαίου.

τρυγίας (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἐπὶ οἴνου, ὁ πλήρης τρυγός, καθιζήματος, ὁ θολός : Χρησμ.π.Πλούτ. 295Ε πῖν' οἶνον τρυγίαν· **2)** ὡς οὐσ. ἡ τρύξ, ἡ ὑποστάθμη, ἡ λάσπη τοῦ κρασιοῦ : ΠΔ Ψαλμ.74,8 πλὴν ὁ τρυγίας αὐτοῦ οὐκ ἐξεκενώθη.

τρυγίδιος-ον ἐσφ. γρ. ἀντὶ τρυσίβιος βλ.λ.
τρῦγίζω μτγν. ὁμοιάζω πρὸς τρύγα, κατακάτι: Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,8 **τρυγίζοντα .. διαχωρέει.**
τρυγικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἐκ τρυγὸς κατεσκευασμένος, ὁ κωμῳδικός : Ἀριστφ.Ἀχ.628 **ἐξ οὗ γε χοροῖσιν ἐφέστηκεν τρυγικοῖς ὁ διδάσκαλος ἡμῶν·** 2) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τρύγα, ὁ περιέχων τρύγα : **τρυγικὸν ὀξὺ** (τὸ ἐκ τῆς τρυγὸς τοῦ οἴνου λαμβανόμενον ἅλας).
τρύγῖνος-η-ον μτγν. ὁ ἐκ τῆς τρυγὸς παρασκευαζόμενος : Πλιν.Φ.Ι 35,25.
τρύγιος (ὁ) μτγν. ἐπών. τοῦ Διός : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.137 **«τρύγιος ἐπώνυμον Διός·** τρυγίας ὁ τοῦ οἴνου· τρὺξ **τὸ αὐτό».**
τρυγιός (ὁ) μτγν. **ἡ ὑποστάθμη τοῦ οἴνου**, ἡ λάσπη τοῦ κρασιοῦ, **ἡ τρύξ**, τὸ κατακάθι· 2) μτφ. τὸ ἔσχατον ἄθλιον ἐξαγόμενον, ἀποτέλεσμα κακοῦ τινος : Ἀθανάσ.1,851 **τρυγιοὶ τῶν κακῶν**, αὐτ. 1,852 **τρυγιοὶ πασῶν αἱρέσεων.**
τρύγις-εως (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ τίφη βλ.λ.
τρῦγόβιος-ον ἐσφ. γρ. ἀντὶ τρυσίβιος βλ.λ. : Πολύβ.6,27.
τρῦγοδαίμων-ονος (ὁ) ἀντὶ τρυγῳδός, μτ. παιδιᾶς ἐπὶ τοῦ κακοδαίμων, κακομοίρης ποιητής : Ἀριστφ.Νεφ.296 **οὐ μὴ σκώψῃς μηδὲ ποιήσῃς ἅπερ οἱ τρυγοδαίμονες οὗτοι** (σχόλ. «τὴν τρύγα χριόμενοι, ἵνα μὴ γνώριμοι γένωνται, οὕτω τὰ αὐτῶν ᾖδον ποιήματα κατὰ τὰς ὁδούς, ἁμάξαις ἐπικαθήμενοι».
τρυγοδίφησις-εως (ἡ) (τρυγοδιφῶ) εἶδος παιδιᾶς, καθ᾽ ἣν ἐρριμμένον τι ἐντὸς τρυβλίου πλήρους τρυγὸς ἀνεδιφεῖτο, ἀνεζητεῖτο, καὶ διὰ τῶν χειλέων λαμβανόμενον ἐξεβάλλετο ἐκεῖθεν· Πολυδ. 9,124 «ἡ δὲ τρυγοδίφησις τοῦ γελοίου χάριν ἐξεύρηται· δεῖ γάρ τι ἐς τρυγὸς λεκάνην καταδεδυκός, περιαγαγόντα ὀπίσω τὼ χεῖρε, τῷ στόματι ἀνελέσθαι».
τρυγοζύμη (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ βυθοζύμη βλ.λ.
τρυγόζω μτγν. τρύζω βλ.λ. : Ἡρωδιον.ἐν Ἀν. Βοισσ.3,263,3 «τρυγόζειν, ἐπὶ τρυγόνων· τρύζειν».
τρῦγοιπος (ὁ) (τρύξ, ἶπος) ὕφασμα, δι᾽ οὗ ἐκαθάριζον τὸν οἶνον ἀποχωρίζοντες αὐτὸν τῆς τρυγός, ἠθητήριον, στραγγιστήρι· Ἡσ. «ἐν ᾧ διηθοῦσι τὴν τρύγα», Σουΐδ. «αὐλιστὴρ ὁ σάκκινος» : Ἀριστφ.Εἰρ.535 **ὄζει κιττοῦ, τρυγοίπου, προβατίων βληχωμένων** (σχόλ. «διυλιστῆρος ἢ πλέγματος, ἔνθα ἐκ τοῦ ληνοῦ εἰώθασιν ἐκπιέζειν»), αὐτ.Πλ. 1087 **οὐκοῦν τρύγοιπος ταῦτα πάντ᾽ ἰάσεται.**
τρῦγοιπῶ-έω λεξ. διηθῶ, στραγγίζω· Σουΐδ.«τρυγοιπῶ· τὴν τρύγα ἰπῶ».
τρυγοκωμῳδία (ἡ) λεξ.ἅ. τρυγῳδία βλ.λ.· Σουΐδ.
τρυγόνα (ἡ) δημ. ἡ θήλεια τρυγών, τὸ τρυγόνι.
τρυγονάκι (τὸ) **δημ.** ὑποκορ. τοῦ τρυγόνι βλ.λ.
τρυγόνι(ον) (τὸ) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὑποκορ. τοῦ τρυγών : Θεμίστ.Λόγ.22,273C **φάττια τε καὶ τρυγόνια τιθασεύοντες**, Λίβ.Ροδ.128 **εἰς δένδρου κλῶνον ηὕρηκα πουλιὰ τρυγόνια δύο**, Βιζυην.Κατομήνυσις 21, Πορφύρ.43,11· 2) μτγν. θωπευτικὸν ὄνομα κορασίου : Φιλόδ.ΑΠ 7,222,2 **ἐνθάδε τῆς Τρυφέρας μαλακὸν ῥέθος, ἐνθάδε κεῖται τρυγόνιον·** 3) δημ. μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ νωθρὸς τὴν διάνοιαν, ὁ βραδύνους· 4) βοτάνη τις, ἅ. περιστερεών : Ποι. Βοτον.56.
τρυγόνιος-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὸν θαλάσσιον ἰχθὺν τρυγόνα : Ὀππ.Ἁλ.2, 480 **τρυγονίου δ᾽ οὔπω τι κακώτερον ἔπλετο πῆμα τρώματος.**
τρυγονοκράχτης (ὁ) **δημ.** **τὸ** πτηνὸν ἐρωδιός, ἅ. τρυγονοσ(ο)ύρτης.
τρυγονολόχορτο (τὸ) **δημ.** τὸ φυτὸν ἀστράγαλος ὁ ἀττικός.
τρυγονοσύρτης (ὁ) **δημ.** ὁ τρυγονοκράχτης.
τρύγος (ὁ) λεξ., νεώτ., δημ.κ. **τρύγος** (τὸ) ἡ συγκομιδὴ τῶν καρπῶν κ. ἰδίᾳ τῶν σταφυλῶν, ὁ τρυγητός· Ἡσ. «τρυγητός· ὁ τρύγος» : Κρυστ. ὁ Τρύγος 13 **καὶ μὲ τραγούδια, μὲ χαρές, ὅταν ἀρχίζῃ ὁ τρύγος, - μπήκαμε στὸν τρύγο** (ἀρχίσαμε τὸν τρυγητόν)· 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐποχὴ τῆς συγκομιδῆς τῶν καρπῶν, τοῦ τρυγητοῦ : παροιμ. **θέρος, τρύγος, πόλεμος** (κατὰ τὰς περιστάσεις ταύτας ἀπαιτεῖται μεγάλη δραστηριότης).
τρῦγοφόρος-ον μσν. ὁ πλήρης τρυγός, καθιζημάτων οἴνου : Νικ.Χων.Χρον.415C **κύλικος τρυγοφόρου.**
τρύγω μτγν. κ. μσν. ξηραίνω· Ἡσ. «τρύγει· ξηραίνει» : Θεόγνωστ.Καν.24,20· ‖ ἀμτβ. γίνομαι ξηρός, ξηραίνομαι· Ζωναρ.Ἐπιτ.Ἱστ.1752 «τρύγει· ξηραίνεται».
τρῦγῶ-άω (τρύγη) κ. νεώτ., **δημ. -άω**, ἀόρ. (ἐ)τρύγησα, παθ. ἀόρ. **ἐτρυγήθην** κ. δημ. (ἐ)τρυγήθηκα, μτχ. παθ. παρακ. **τετρυγημένος** κ. δημ. **τρυγημένος**, μτ. αἰτ. τοῦ συγκομιζομένου πράγματος, συλλέγω, συγκομίζω καρπούς, συνάγω : Ὀδ.Η 124 **ἑτέρας δ᾽ ἄρα τε τρυγόωσιν** (σταφυλάς), Ξεν.Οἰκ.19,19 **βότρυς διδάσκει τρυγᾶν ἑαυτήν·** κ. ἀπολ. : Ἀριστφ.Ὄρν.1698 **θερίζουσίν τε καὶ σπείρουσι καὶ τρυγῶσι,** Πλάτ.Νόμ.844D **πρὶν ἐλθεῖν τὴν ὥραν τὴν τοῦ τρυγᾶν·** κ. παθ. : Γεωπ.11,11,1 **οἱ στρόβιλοι τρυγῶνται Ἰουνίῳ·** ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Μόσχ.3,35 **μέλι τρυγᾶσθαι·** κ. μτφ. : Ἀριστ.Εἰρ.1341 **τί δράσομεν αὐτήν; τρυγήσομεν αὐτὴν** (εἰρήνην), Μελέαγρ.ΑΠ 12,256,1, αὐτ.Παράρτ. 98,6 **δακρυχαρὴς Πλούτων, τί τρυγᾷς ὄμφακας ἡλικίης;·** κ. παθ. : Λουκ.Κατάπλ.5 **καὶ καθ᾽ ὥραν τετρυγημένοι** (συνηγμένοι κατὰ τὴν προσήκουσαν ἐποχήν)· 2) μτ. τοῦ πράγμ. ἐξ οὗ ὁ καρπὸς λαμβάνεται καὶ συγκομίζεται, συλλέγω τοὺς καρποὺς ἐκ τοῦ δένδρου ἢ τοῦ ἀγροῦ γεναμένους ὡρίμους : Ἰλ.Σ 566 **ὅτε τρυγόῳεν ἀλωήν,** Ἡσίοδ.Α 292 **οἳ δ᾽ ἐτρύγων οἴνας, δρεπάνας ἐν χερσὶν ἔχοντες,** Βιζυην.Ἁγία Σοφία 59 **ὅποιος μελίσσια κι ἂν κρατῇ, νὰ τὰ τρυγήσετ᾽ ὅλοι·** κ. παθ. : Διόδ.3,62 **τὴν τρυγηθεῖσαν ἄμπελον·** ‖ παροιμ. **ἐρήμους τρυγᾶν** (ἀμπέλους) συλλέγω σταφυλὰς ἀπὸ ἀμπέλι ἀφύλακτον, ἐπὶ ἐπιδεικνυόντων τόλμην ἐκεῖ ὅπου οὐδεὶς φόβος : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 886, αὐτ.Σφ.634 **ἀλλ᾽ ἐρήμας ᾠεθ᾽ οὗτος ῥᾳδίως τρυγήσειν** (σχόλ. «ἐπὶ τῶν ἀδεῶς τι προττάντων, καὶ μηδενὸς ἀντιπραττόντων»), Ἀριστείδ.2,77 **ἵνα μὴ μάτην ἡ παροιμία τὰς ἐρήμους τρυγᾶν ἀγορεύῃ·** 3) κ. νεώτ. κ. δημ. μτφ. μτ. αἰτ. προσ. χρηματίζομαι ἐκμεταλλευόμενος τὴν ἀδυναμίαν, τὴν στοργήν τινος, ἀπομυζῶ, βυζαίνω : Λουκ.Ἑταιρ. Δ 1,2 **καὶ νῦν τρυγῶσιν αὐτόν.-Καὶ σὺ Γλυκέριον ἄλλον τρυγήσεις, - τὴν τρυγάει ὁ φίλος της·** 4) ρηματ.π. τρύγημα, τρύγησις, τρυγητήρ, τρυγητήριον, τρυγητής, τρυγητός, τρυγήτρια.
τρυγῶ-έω Ἡσ «τρυγεῖ· ξηραίνει».
τρυγώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος τρυγί, ὁ πλήρης τρυγός, ὁ ὅμοιος μὲ λάσπη, ὁ θολερός : Πλούτ.Ἠθ. 693E **τοῦ οἴνου τὸ τρυγῶδες·** 2) ὁ πηκτός : Ἱππ. 207C πτύσις αἱμάλωπος **οὐ τρυγώδης γενομένη,** Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,12 **πύον τρυγῶδες.**
τρυγῳδία (ἡ) ἡ κωμῳδία : Ἀριστφ.Ἀχ.400 **αὐτὸς δ᾽ ἔνδον ἀναβάδην ποιεῖ τρυγῳδίαν** (σχόλ. «κωμῳδίαν· διὰ τὸ τοῖς νικῶσι Κωμικοῖς τρύγα δίδοσθαι, νέον οἶνον», αὐτ.499, αὐτ.500.
τρυγῳδικός-ή-όν ὁ κωμῳδικός : Ἀριστφ.Ἀχ.886 **ἤλθες ποθεινὴ μὲν τρυγῳδικοῖς χοροῖς.**
τρῦγῳδοποιομουσική (ἡ) ἡ τέχνη τῆς κωμῳδίας: Ἀριστφ.ἀπ.313 **ἢ μέγα τι χρῆμ᾽ ἐστὶν ἡ τρυγῳδοποιομουσική.**
τρυγῳδός (ὁ) (τρύξ, ᾠδή) ὁ τὸ γλεῦκος ἢ τὴν τρύγα ᾄδων, ἴσως διότι οἱ ᾄδοντες ἤλειφαν τὸ

ἑαυτῶν πρόσωπα διὰ τρυγὸς ἐπὶ τὸ γελοιότερον, ἢ διότι ὡς ἀμοιβὴν ἐλάμβανον γλεῦκος, ὁ κωμῳδός: Ἀριστφ.Σφ.650 **χαλεπὸν μὲν καὶ δεινῆς γνώμης καὶ μείζονος ἢ 'πὶ τρυγῳδοῖς**, αὐτ.1537 **ὀρχούμενον χορὸν τρυγῳδῶν**.

τρῡγῳδῶ-έω Ἡσ. «τρυγῳδεῖν· κωμῳδεῖν».

τρῡγών-όνος (ἡ) (τρύζω) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. τρυγόνα πτηνὸν ἄγριον περιστεροειδές, τουρτούρα, τρυγόνι: Ἀριστφ.Ὄρν.302 **κίττα, τρυγών, κορυδός**, αὐτ.979 **οὐκ ἔσει οὐ τρυγὼν αὐδ' αἰετός**, Εὐμάθ.Ὑσμ.94 **καὶ οἷον τρυγὼν ἐπὶ νεοττοῖς ὀλλυμένοις**· ‖ παροιμ. **τρυγόνος λαλίστερος** (ἐπὶ μεγάλης φλυαρίας)· ὁμ. π.Σουΐδ. «πονηρὰ κατὰ τρυγόνα φάλλεις· ἐπὶ τῶν μοχθηρῶς καὶ ἐπιπόνως ζώντων. Καὶ γὰρ ἡ τρυγών, ἐπειδὰν πεινᾷ, τότε μάλιστα φάλλει»: Ἀλεξ.Θράσ.1 **σοῦ δ' ἐγὼ λαλιστέραν οὐπώποτ' εἶδον οὔτε κερκώπην, γύναι, οὐ κίτταν, οὐ τρυγόν', οὐ τέττιγα**· **2)** εἶδος θαλασσίου ἰχθύος ἔχοντος κέντρον κατὰ τὴν οὐράν· Ἡσ. «τρυγών· ἰχθὺς θαλάσσιος, ἧς τὸ κέντρον δηλητήριον»: Ἐπίχ.41, Ἀντιφάν.π.Ἀθήν.8,339B **ἀφύας δὲ λεπτὰς τάσδε καὶ τὴν τρυγόνα χωρὶς Θεανοῖ δεῦρ' ἔθηκ' ἀντιρρόπους**, Ἀριστλ.ΖΙ 1, 5,8, Γεωπ.20,36 **τρυγόνος θαλασσίου**· **3)** ζῷόν τι ἀγνώστου εἴδους: Ἀριστλ.ΖΙ 5,3.

τρυγωνίζω περικόπτω, κολοβώνω· κ. παθ.: Ἀμφιλ.58B **τὴν ξηρανθεῖσαν συκῆν ἐσυκοφάντησαν λέγοντες ὡς τρυγωνισθεῖσαν καὶ οὐχ ὡς δεσποτικῷ ῥήματι ξηρανθεῖσαν** (δ.γρ. τρυγηθεῖσαν).

τρύζω κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. παρατ. **τρύζεσκον** (Θεόκρ.7,140), ἀόρ. **ἔτρυξα** (Σωπ.π.Ἀθήν.14,653E), παρακ. **τέτρυγα** (Κόϊντ.4,248), ἀσήμως καὶ γογγυστικῶς φθέγγομαι, ἐκβάλλω λιγυρὰν καὶ γοερὰν φωνήν, μινυρίζω, οἷον ἡ τρυγών, ἡ **χελιδών** κ. ἄ. πτηνά· Φώτ. «τρύζει· φιθυρίζει· γογγύζει· ἀσήμως λαλεῖ· παρ' ὃ καὶ τὸ τρυγών, ἐπεὶ ἀσήμως φθέγγεται καὶ γογγυστικῶς»· Ἐρωτιαν. «τρύζειν, οἱ δὲ στρύζειν· ἔστι δὲ τὸ μετὰ ἀσήμου φόφου διαχωρεῖν· εἴρηται δὲ ἀπὸ τῆς τρυγόνος, ὅτι ἀσήμως καὶ γογγυστικῶς φθέγγεται»: Θεόκρ.7,140 **ἁ δ' ὀλολυγὼν τηλόθεν ἐν πυκινῇσι βάτων τρύζεσκεν ἀκάνθαις**, Ἀρρ.Ἀν.1,25,9 **χελιδόνα τρύζουσαν μεγάλα**, Πολυδ.5,89, Νικ.Χων.Χρον.326C· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., γογγύζω, μαυρμουρίζω, γκρινιάζω, ὡς ἔνδειξις τῆς μὴ προθυμίας καὶ μὴ θελήσεως: Ἰλ.Ι 311 **ὡς μή μοι τρύζητε παρήμενοι ἄλλοθεν ἄλλος** (σχόλ. «γογγύζητε· ἡ μεταφορὰ ἀπὸ τῆς τρυγόνος»)· **3)** ἐπὶ τῆς κορκορυγῆς τῆς κοιλίας **καὶ** τῶν ἐντέρων, ἐξέρχομαι μετά τινος τρυγμοῦ, μὲ γουργουρητό: Ἱππ.Προγν.40 **εἰ δὲ εἴη ὑγρὸν τὸ διαχώρημα, ξυμφέρει μήτε τρύζειν μήτε πυκνὸν τι εἶναι**, αὐτ.647,34 **τὸ οὖρον τρύζει**, αὐτ.662,43 **τὰ ἐπιμήνια τρύζοντα**.

τρυήλης (ὁ) ἄ. τρυηλίς βλ.λ.

τρυηλίς-ίδος (ἡ) (τρύω) μτγν. **ἐργαλεῖον δι' οὗ** ἀνακυκῶσί τι, τορύνη, χουλιάρα, κουτάλα: Λουκ. Λεξιφ.7 **τρυηλὶς μεντορουργὴς εὐλαβῆ ἔχουσα τὴν κέρκον**· **2)** Ἡσ. «τρυηλίς· ζῶον ῥύσις· ζωμήρυσις».

τρύηλις-ιδος (ἡ) **ἄ.** τρυηλίς βλ.λ.

τρύκ (τό) (γαλλ.) δημ. τέχνασμα, τρόπος παραπλανητικός, ἔντεχνον πονήρευμα.

τρυλ(λ)ίζω μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ τῆς κοιλίας καὶ τῶν ἐντέρων, θρυλίζω: Ἱππ.534,31 **καὶ ἐκ τῶν στηθέων καὶ πλευμόνων οἷον γαστὴρ τρυλλίζει**: **2)** ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν ὀρτύγων, τρύζω, κελαδῶ: Πολυδ.5,89 **ὄρτυγας τρυλίζειν**· **3)** Θεόγνωστ. Καν.24,21 «τρυλίζει, ὀδύρεται».

τρύλλος (ὁ) νεώτ. ἄ. τρίλλος βλ.λ.

τρῦμα-ατος (τό) (τρύω) μτγν. κ. **νεώτ.** ἡ ἐκ τριβῆς προελθοῦσα ὀπή, τρῦπα· Σχόλ.Ἀριστφ. Νεφ.447 «τρῦμα καὶ τρῆμα τὴν ὀπὴν φασι»· **2)** Θεόγνωστ.Καν.24,22 «τρῦμα· πόνος»· **3)** νεώτ. καρυοειδὴς δρύπη, ἧς τὸ ἐξωκάρπιον καὶ τὸ μεσοκάρπιον ἀποχωρίζονται ἀπὸ τοῦ ἐνδοκαρπίου.

τρῡμαλιά (ἡ) (τρύω) κ. μσν., ἰων. **-ιή** ἡ τρύμη, ἡ ὀπή: Σωτ.π.Ἀθήν.14,621A **εἰς οὐχ ὁσίην τρυμαλίην τὸ κέντρον ὠθεῖς**, ΠΔ Ἱερ.13,4 **κατάκρυφον αὐτὸ ἐκεῖ ἐν τῇ τρυμαλιᾷ τῆς πέτρας**· ‖ ἰδίᾳ ἐν συνεκφορᾷ μτ. τοῦ ῥαφίς, ἡ ὀπὴ τῆς βελόνας, Εὐστ. «τρυμαλιάν· τὴν ὀπὴν τῆς βελόνης»: ΚΔ Μάρκ.10,25 **εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυμαλιᾶς ῥαφίδος εἰσελθεῖν ἢ πλούσιον εἰς τὴν βασιλείαν τοῦ Θεοῦ**, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,88.

τρῡμαλῖτις-ίδος (ἡ) Ἡσ. ἐπίθ. τῆς Ἀφροδίτης.

τρῡμάτιον (τό) λεξ. ὑποκορ. τοῦ τρῦμα βλ.λ.: ΕΜ 752,52 **τρυμάτια τοῦ ἐπὶ τῷ ἱστῷ ὀργάνου**.

τρῡ́μη (ἡ) (τρύω) κ. σχόλ. ἡ τρυμαλιά, ἡ ὀπή, ἡ τρῦπα: Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.447· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὀξύς, πανοῦργος, πολυμήχανος: Ἀριστφ.Νεφ.448 **περίτριμμα δικῶν, κύρβις, κρόταλον, κίναδος, τρύμη, μάσθλης** (σχόλ. «ὁ περιτετριμμένος ἐν τοῖς πράγμασιν, ὃν ἡμεῖς τρύπανον καλοῦμεν»)· **3)** Θεόγνωστ.Καν.112,13 «τρύμη ἡ ταλαιπωρία».

τρύνης Ἡσ. «ἐφίππιον, στήμων».

τρύξ-τρῠγός (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. οἶνος **μετὰ τῆς** τρυγός, γλεῦκος ἀδιήθητον, νέο κρασί: Ἀνακρ.39 **τρύγα πίνει μελιηδέα**, Ἀριστφ.Νεφ.50 **συγκατακλινόμην ἐγὼ ὄζων τρυγός** (σχόλ. «νέου οἴνου»)· ‖ παροιμ. **τρὺξ κατ' ὀπώραν** (γλεῦκος τὸ φθινόπωρον, εἰς δήλωσιν πράγματος περὶ οὗ δὲν ἀπεφασίσθη εἰσέτι): Κικ.Ἀττ.2,12· **2)** ὁ οἶνος, τὸ κρασί· Πολυδ.6,18 «τὸν οἶνον καὶ τρύγα ἐκάλουν»: Κρατῖν.Ὧραι 4· **3)** ἡ ὑποστάθμη τοῦ οἴνου, τὸ καθίζημα, τὸ καταπάτι, ἡ τρυγιά, ἡ λάσπη τοῦ κρασιοῦ: Ἀρχίλ.4 **οἶνον ἀπὸ τρυγὸς ἄγρει**, Ἀριστφ.Πλ.1085 **ἐπειδὴ καὶ τὸν οἶνον ἠξίους πίνειν, ξυνεκποτέ' ἐστί σοι καὶ τὴν τρύγα**, Θεόκρ.7,70 **κυλίκεσσι καὶ εἰς τρύγα χεῖλος ἐρείδων** (ὡς τὸν πάτον), Λουκ.Τίμ.19 **ἐν τῇ τρυγὶ τοῦ πίθου**· ‖ γεν. κ. ἐπὶ ἄ. ὑγρῶν, τὸ καθίζημα, ἡ μούργα: Ἡρ.4,23 **ἀπὸ τῆς παχύτητος αὐτοῦ τῆς τρυγὸς παλάθας συντιθεῖσι**, Νίκ.Θηρ.933, Πλούτ.Ἠθ.895C **τρύγα ὕδατος**, Πολυδ.1,245· **4)** μτφ.ἐπὶ **μετάλλων**, ἡ σκωρία: Νίκ.Ἀλεξ.51 **ἠὲ σιδηρήεσσαν ἀπὸ τρύγα, τήν τε καμίνων ἔντοσθεν χαάνσια διχῇ πυρὸς ἤλασε λιγνύς**, Διοσκ.5,120 **τρύγα χαλκοῦ**· **5)** ὕλη τις ἐν τῷ ατομάχῳ: Ἱππ.1159C· **6)** νεώτ. στρῶμα λιθῶδους ἰζήματος σχηματιζόμενον περὶ τοὺς ὀδόντας, πουρί· **7)** μτφ. ἐπὶ γέροντος, ὁ ἀπωστεωμένος: Ἀριστφ.Σφ.1309 **νεοπλούτῳ τρυγὶ κλητῆρί τ' εἰς ἀχυρῶνας ἀποδεδρακότι**, αὐτ.Πλ. 1086· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῆς ἠχοῦς: ΑΠλ.155 **φωνῆς τρύγα**· **8)** **τρύγες στεμφυλίτιδες** οἶνος ἐκθλιβόμενος **ἐκ** τῶν στεμφύλων, ὁ στεμφυλίτης, ὁ δευτερίος, ἡ λάγκερη, τὸ λάγκιο: Ἱππ.359,8 **τρύγας στεμφυλίτιδας**, Γεωπ.6,13,2 **ἡ ἀπὸ στεμφύλων τρύξ**· **9)** κ. νεώτ. ἡ πεφρυγμένη τρυγία οἴνου, ἡ ἀπομένουσα ἐπὶ τοῦ πυθμένος καὶ τῶν πλευρῶν **οἰνοφόρου** πίθου, ἡ φέκλη, κρεμοτάρταρο· ‖ **τροχίσκος** τρυγὸς καθαριστικὸς τροχίσκας **ἐκ** πεφρυγμένης τρυγίας οἴνου χρησιμοποιούμενος ἀντὶ σάπωνος: Θεόφρ.ΦΑἰτ.9,9,3 **τροχίσκοι τρυγὸς ᾗ ῥυπτόμεθα**· **10)** νεώτ. φαρμ. **τρὺξ ἐμβόραξ** φάρμακον λαμβανόμενον ἐσωτερικῶς εἰς μικρὰς μὲν δόσεις ὡς διουρητικόν, εἰς μείζονας δὲ ὡς καθαρτικόν.

τρυγώδης-ους-ες μτγν. ἀντὶ τρυγώδης βλ.λ.: Ἀλέξ.Τραλλ.8,433.

τρύος-ους (τό) (τρύω) ποι. πόνος, **κόπος**, **ἐργασία**, ταλαιπωρία: Ἀνών.ποι. **ἐν** ΕΜ 94,42.

τρῦπα (ἡ) (τρύω) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ., **μτγν.** τρύπη, δημ.κ. τροῦπα, ἡ ὀπή: Εὐστ.1069 **τρυμαλιὰ δὲ πάντως ἡ τρῦπα**, Ἡσ. ἐν λ. παραπλασμός **αἱ τῶν αὐλῶν τρῦπαι**, Πρόδρ.2,94 **καὶ τὸ βρακίν**

σου φαίνετον ἀπὸ πενήντα τρύπας, - **κοιτάζει ἀπὸ τὴν τρῦπα**· || παροιμ. **ἔκαμε μιὰ τρῦπα στὸ νερὸ** (ἐματαιοπόνησε)· **2)** σχισμή, ὀπὴ ἐπὶ βράχου ἢ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους, ὑπόγειος φωλεὰ ζῴου, τρώγλη : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.89 **μυωξία ἡ τοῦ μυὸς τρῦπα,** αὐτ.136 **τρώγλη ἡ τρύπη,** Πολίτ.Ἐκλ.28,11 **ὄρη, βουνά, καὶ τρῦπες καὶ λαγκάδια, γεμάτα 'νιαι φτωχοὺς καὶ παλληκάρια,** Παπαντ.Ἀγ.Ὀρ. 80 **τὸ κελλί του εἶναι τρῦπα σπηλιᾶς**· || παροιμ. **ὁ ποντικὸς (ἢ ἡ ἀλεπού) στὴν τρῦπά του (ἢ της) δὲν χώραγε καὶ κολοκύθια μάζευε (ἢ ἔσερνε)** (ἐπὶ τοῦ ἐπιχειροῦντος ἀνώτερα τῶν δυνάμεών του)· **3)** περιπεφραγμένος χῶρος, ἔνθα οἱ ποιμένες φυλάσσουσι τὰ μικρὰ ἀρνία ἢ ἐρίφια πρὸς ἀνάπτυξιν· **4)** δημ. μτφ. κατάστημα ἢ δωμάτιον μικροῦ χώρου : **ἄνοιξε μιὰ τρῦπα καὶ πουλάει φιλικά**· **5)** μτφ. φρ. **βουλλώνω τρῦπες** πληρώνω εἰς ἀπαιτητὰς ὀφειλάς μου ἢ δι' ἀνάγκας μου ἐπειγούσας.

τρυπαλώπηξ-εκος (ὁ,ἡ) μτφ. ΑΒ 64,24 «ὁ διὰ πανουργίαν πάντα τρυπῶν καὶ ἐργάζεσθαι δυνάμενος».

τρυπάνη (ἡ) λεξ. κ. νεώτ. τὸ τρύπανον, τὸ τρυπάνι· Ἡσ. «τρυπάνη· ἐργαλεῖον τεκτονικόν».

τρυπάνι(ον) (τὸ) δημ. τὸ τρύπανον, ἐργαλεῖον ἐκ χάλυβος, φέρον ἑλικωτὸν στέλεχος καταλῆγον εἰς αἰχμήν, χρησιμεῦον διὰ τὸ ἄνοιγμα ὀπῶν ἐπὶ ξύλων ἢ μετάλλων, τριβέλλι, ἀρίδα : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 58,20 **ποὺ ὅλα βουλιᾷ τ' ἄρμενα μὲ τρυπάνι.**

τρυπανία (ἡ) μτγν. ὁ ἱμὰς ὁ κατὰ τὴν λαβὴν τοῦ τρυπάνου : Πολυδ.10,146 **ἐν δὲ τῇ ἐν Ὀλυμπίᾳ στήλῃ ἀναγέγραπται τρύπανα τρυπανίας ἔχοντα, ἴσως τὴν ἀρίδα.**

τρυπανίζω τρυπῶ διὰ τρυπάνου· κ. παθ.· Ἡσ. «τρυπανίζεται· τρυπάνῳ πλήσσεται»· **2)** ρηματ.π. τρυπάνισις, τρυπανισμός, τρυπάνισμα.

τρυπάνιον (τὸ) μσν. τρύπανον, τρυπάνι βλ.λς : Φώτ. ἐν λ.

τρυπάνισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διάνοιξις ὀπῆς ἢ τρήματος διὰ τρυπάνου, τρυπανισμός.

τρυπανίσκος (ὁ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τρύπανον βλ.λ. : ASS Μαΐου 4,642F.

τρυπάνισμα (τὸ) (τρυπανίζω) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρυπανίζω βλ.λ., ἡ τρυπάνισις.

τρυπανισμός (ὁ) (τρυπανίζω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διάτρησις, ἡ διάνοιξις ὀπῆς ἢ τρήματος διὰ τρυπάνου : Ἀκύλ.ΠΔ Ἡσ.54,12 **λίθους τρυπανισμοῦ**· **2)** νεώτ. ἰατρ. ἐν τῇ χειρουργ. ἡ κρανιοτομία βλ.λ.

τρυπανοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τρύπανον ἢ πρὸς τὴν κίνησίν του : Πτολ.Τετράβ.19Β **τρυπανοειδοῦς κινήσεως.**

τρυπανοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον τρυπανοειδῆ βλ.λ. : Πτολ.Τετράβ.19C.

τρυπανοκόραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. εἶδος πτηνῶν ξηροβατικῶν, κόραξ ὁ καρπολόγος.

τρύπανον (τὸ) κ. νεώτ. ἐργαλεῖον τεκτονικόν, κινούμενον δι' ἱμάντος, τρυπάνι, ἀρίδα : Ὀδ.ι 385 **ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήιον ἀνὴρ τρυπάνῳ,** Εὐρ.Κύκλ.461 **ναυπηγίαν δ' ὡσεί τις ἁρμόζων ἀνὴρ διπλοῖν χαλινοῖν τρύπανον κωπηλατεῖ,** Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,205 **τρύπανά τ' εὐδίνητα**· **2)** χειρουργικὸν ἐργαλεῖον ὀξὺ καὶ εὐθὺ εἰς διάτρησιν τοῦ κρανίου, κεφαλοτρύπανο : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.911,7 **ἀφεῖναι τοῦ αἵματος τρυπῶντα τὸ ὀστέον σμικρῷ τρυπάνῳ,** Γαλ.Λεξ. **τρύπανον ὀξὺ καὶ εὐθύ**· || **τρύπανον ἀβάπτιστον ἕτερόν τι εἶδος, οὗ ἡ εἰς τὸν ἐγκέφαλον ἐκχώρησις ἐκωλύετο διά τινος ἰδιαιτέρας ἀμέσως μετὰ τὴν ὀξεῖαν ἀκωκὴν παχύτητός του** : Γαλ.· || νεώτ. ἰατρ. ἐργαλεῖον πρὸς ἀνάτρησιν ὀστῶν· **3)** τὸ εἰς ἄναψιν πυρὸς τριβόμενον ξύλον· Ἡσ. «τρύπανα ἀχάλκευτα· τὰ φρύγια πυρεῖα» : Σοφ.ἀπ.640· **4)** μτφ. κτ. **πληθ. τὰ τρύπανα ἐπὶ προσ.,** οἱ μηδὲν δυνάμενοι νὰ πράξωσι ἀφ' ἑαυτῶν, οἱ ὄργανα ἄλλων ὄντες, οἱ ἀνόητοι : Κράτ.π.Στοβ.55,43· **5)** νεώτ. ζῳολ. γένος **γαστεροπόδων** μαλακίων.

τρυπανόσωμα-ατος (τὸ) νεώτ. κ. **τρυπανόσωμον** πρωτόζῳον παρασιτοῦν ἐν τῷ αἵματι, προκαλοῦν θανατηφόρους νόσους.

τρυπανοσωμίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος προκαλουμένη ὑπὸ τοῦ τρυπανοσώματος βλ.λ.

τρυπανοῦχος (ὁ) (ἔχω) μτγν. κ. νεώτ. τὸ σῶμα τοῦ τρυπάνου, ἐφ' οὗ στερεοῦται ἡ κοπίς αὐτοῦ, ἡ λαβή : Πολυδ.7,113, αὐτ.10,146.

τρυπανώδης-ους-ες μσν. ὁ διοτρυπῶν, ὁ διαπεραστικός : Ψελλ. ἐν Ἀν.Βοισσ.1,219 **τρ- πόνος.**

τρύπη (ἡ) μτγν. ἡ τρῦπα βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.136.

τρύπημα-ατος (τὸ) (τρυπῶ) κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ τετρυπημένον, ἡ ὀπή, ἡ τρῦπα : Εὔπ. ἐν Ἀδήλ.44, Πλούτ.Ἠθ.389D **αὐλοῦ τρύπημα**· || ἐπὶ ραφίδος, ἡ ὀπὴ τῆς βελόνης, ἡ τρυμαλιά : ΚΔ Ματθ. 19,24 **εὐκοπώτερόν ἐστι κάμηλον διὰ τρυπήματος ραφίδος διελθεῖν**· || ἐπὶ πλοίου, ἡ ὀπή, ἡ κοιλότης ἐν ᾗ ἐμβάλλεται τὸ πηδάλιον : Ἀριστφ. Εἰρ.1234 **ἵνα μὴ γ' ἀλῶ τρύπημα κλέπτων τῆς νεώς**· || κ. ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ. : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 624 **προβεβούλευται γὰρ ὅπως ἂν μηδεμιᾶς ᾖ τρύπημα κενόν**· **2)** νεώτ. κ. δημ. κ. ἡ πρᾶξις τοῦ τρυπῶ, ἡ ἐνέργεια πρὸς διάνοιξιν τρύπας, ὀπῆς : **τὸ τρύπημα τῶν μετάλλων γίνεται δι' εἰδικοῦ τρυπάνου, - τρύπημα τῶν αὐτιῶν** (δι' ἐνώτια, γιὰ σκουλαρήκια)· **3)** ὁμ. ὁ δι' ὀξέος ὀργάνου ἢ πράγματος νυγμός, κεντηματιά : **τὸ τρύπημα ἀπὸ ἀγκάθι - ἀπὸ σκλήθρα συχνὰ κάνει φλόγωση, - ὁ διάσονας θέλει τρύπημα νὰ βγῇ τὸ ἔμπυο.**

τρυπημάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τρύπημα, μικρὰ ὀπή, τρῦπα βλ.λ.: Ἥρων ἐν Ἀρχ.Μαθηματ.161 **σφαιρίον τετρυπημένον λεπτοῖς τρυπηματίοις.**

τρυπησιά (ἡ) δημ. ἡ τρύπησις βλ.λ. : Θεοτ. μτφρ.Σαίξπηρ Τρικυμία 128.

τρύπησις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. **τρυπησιά** ἡ πρᾶξις τοῦ τρυπᾶν, ἡ τρῆσις, ἡ διάτρησις : Ἀριστλ.Η Εὐδ.7,10,4, Ἀριστόξ.37D **τὴν τῶν αὐλῶν τρύπησιν.**

τρυπητήρ-ῆρος (ὁ) (τρυπῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἀγγεῖον χάλκινον ἢ πήλινον ἔχον πολλὰς ὀπάς, διάτρητον, τρυπητό, σουρωτήρι : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.90· **2)** νεώτ. βελονοειδὲς ἐργαλεῖον δι' οὗ πιέζοντες ἐλατήριον ἀνοίγομεν ὀπὰς ἐπὶ σωμάτων μικρᾶς ἢ μετρίας σκληρότητος, οἷον ἐπὶ χαστοχάρτου, δέρματος κττ., τρυπητήρι.

τρυπητήρι(ον) νεώτ. κ. δημ. ἐργαλεῖον πρὸς διατρύπησιν, τρυπητήρ.

τρυπητής (ὁ) (τρυπῶ) κ. νεώτ. ὁ τρυπῶν, ὁ διατρυπῶν : Πλάτ.Κρατ.388D **τῷ τινος δὲ ἔργῳ ὁ τρυπητὴς καλῶς χρήσεται**· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος **μυιῶν** ἐντόμων.

τρυπητός-ή-ό(ν) (τρυπῶ) μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τετρυπημένος, ὁ φέρων τρύπας, ὀπάς, ὁ διάτρητος, ὁ τρύπιος : Νικ.Χων.Χρον.361A **περὶ τὸν λεγόμενον τρυπητὸν λίθον**· **2)** νεώτ. κ. δημ. **τὸ τρυπητό(ν)** μαγειρικὸν σκεῦος διάτρητον πρὸς ἀποστράγγισιν φαγητῶν, σουρωτήρι.

τρυπί (τὸ) δημ. ἡ μικρὰ τρύπα, ἡ τρυπίτσα : **τὸ πανταλόνι σου ἔχει ἕνα τρυπί.**

τρύπιος-ια-ιο δημ. κ. τρού- ὁ ἔχων ὀπὴν ἢ ὀπάς, ὁ διάτρητος : **ὁ ντενεκὲς εἶναι τρύπιος**· **2)** κτ. ἐπέκτ. ἰδίᾳ ἐπὶ ἐνδυμάτων, ὁ ἐφθαρμένος ἐκ τῆς συνεχοῦς χρήσεως : **τρύπιο παντελόνι.**

τρυπ(ι)οχέρης-έρα-έρικο δημ. κ. τρου- ὁ μὴ φειδωλευόμενος τὰ χρήματά του, ὁ σπάταλος.

τρυπίτσα (ἡ) δημ. κ. **τρουπίτσα,** ὑποκορ. τοῦ τρῦπα, μικρὰ τρῦπα, τρυπούλα, τρυπί.

τρυπογάζι (τὸ) δημ. κ. **τραυπ-** εἶδος **βελονιᾶς** βλ.λ., ἀζούρ.

τρυποκάρυδο (τό) δημ. τὸ πτηνὸν αἰγίθαλος· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ δειλός, ὁ φοφοδεής.

τρυπούλα (ἡ) δημ. μικρὰ ὀπή, μικρὰ τρῦπα, τρυπίτσα.

τρυποφράχτης (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν τρωγλοδύτης ὁ εὐρωπαϊκός.

τρυποχαντρίτης (ὁ) δημ. ὁ περῶν εἰς κλωστὴν χάντρες βλ.λ.· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ καθ' ὑπερβολὴν φιλάργυρος, ὁ ξηνταβελόνης.

τρυποχουλιάρα (ἡ) δημ. κοχλιάριον μέγα, διάτρητον, τρυπητὴ χουλιάρα· **2)** μτφ. ἐπὶ ἀνθρ., ὁ μὴ συγκρατῶν τὴν γλῶσσάν του, ὁ φλύαρος, ὁ ἐπιπόλαιος.

τρυπῶ-άω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., παθ. -ῶμαι, δημ. παθ. ἀόρ. **(ἐ)τρυπήθηκα,** παθ. παρακ. **τετρύπημαι,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **τρυπημένος,** ἀνοίγω εἴς τι ὀπήν, τρῦπαν : Ὀδ.ι 384 **ὡς ὅτε τις τρυπῷ δόρυ νήιον ἀνὴρ τρυπάνῳ, οἱ δέ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι,** Ἱππ.Κεφ.Τρωμ 911· κ. παθ. : Ἱππ.680,19 **τετρυπήσθω τὸ τρῆμα** (ἁς ἀνοιχθῇ ὀπή), Σοφ.ἀπ.737 **δι' ὠτὸς . . τετρυπημένου** (ἀνοικτοῦ ὅπως ἀκούῃ), Ξεν.Ἀν.3,1,31 **τὰ ὦτα τετρυπημένοι** (πρὸς ἐξάρτησιν ἐνωτίων)· ‖ κ. παθ. ἐν φρ. **ψῆφος τετρυπημένη** ἡ τῆς καταδίκης, ἡ ἔχουσα ὀπὴν ἐν τῷ μέσῳ, ἀντίθ. πλήρης : Αἰσχίν.1,79 **τῶν ψήφων ἡ τετρυπημένη, ὅτῳ δοκεῖ πεπορνεῦσθαι Τίμαρχον, ἡ δὲ πλήρης, ὅτῳ μή, τί ἂν ἐψηφίσασθε ;· 2)** κ. δημ. νύσσω, κεντῶ, πληγώνω : ΛουκΙλλ.ΑΠ 11,308 **τὸν πόδα τῇ βελόνῃ τρυπῶν Κλεόνικος ὁ λεπτάς, αὐτὸς ἐτρύπησεν τῷ ποδὶ τὴν βελόνην·** ‖ κ. μτφ., μτ. διπλῆς αἰτ. : Λουκ.Ὠκ. 169 **πόθεν με τρυπᾷ τὸν πόδα κρυπτὸς πόνος ;·** ‖ δημ. κ. ἀμτβ. εἰμὶ οἰχμηρός, ἠμπορῶ νὰ πληγώσω : **μὴν πιάνῃς τ' ἀγκάθια, τρυποῦνε· 3)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ., ὀχεύω : Θεόκρ.5, 42 **αἱ δὲ χίμαιραι αἶδε κατβληχῶντο καὶ ὁ τράγος αὐτὰς ἐτρύπη,** ΑΠλ.243 **τρυπᾶν πάντες ἐπιστάμεθα·** ‖ δημ. ἐπὶ ἀνδρῶν, διακορεύω· κ. παθ. ἐπὶ γυναικῶν : **τὴ βρῆκε τρυπημένη· 4)** δημ. ἀμτβ. ἐπὶ πραγμ., γίνομαι διάτρητος, φθείρομαι, κάνω τρῦπες : **τρύπησε τὸ παντελόνι μου· 5)** ρηματ. π. τρυπητέον, τρύπημα, τρύπησις, τρυπητέον, τρυπητήρ, τρυπητός, τρυπητήρι.

τρύπωμα (τό) (τρυπώνω) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τρυπώνω, ἡ παρείσδυσις, ἡ σύγκρυψις· **2)** εἰδ.ἐν τῇ ραπτικῇ, ἀρσιὸν ῥάφιμον πρόχειρον, παραρραφή.

τρυπώνω δημ., ἀόρ. (ἐ)τρύπωσα, **μτχ.παθ. παρακ.** τρυπωμένος, ἀποκρύπτω : **ποῦ ἐτρύπωσε τὰ τετράδια της ;· 2)** ἀμτβ. ἐμβαίνω εἰς τρῦπαν, εἰσδύομαι, κρύπτομαι κάπου : **τρύπωσε καὶ δὲν φαίνεται·** ‖ κ. μτφ. : Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 66,15 **τρυπώνουν οἱ ἥσκιοι μέσ' στὶς ρεματιές· 3)** εἰδ. ἐν τῇ ραπτικῇ, ράπτω ἀραιὰ καὶ προσκαίρως τι διὰ νὰ συγκρατήσω τεμάχια ἢ πτυχὰς ἕως οὗ ραφῶσιν ὁριστικῶς, παρορράπτω· **4)** ρημοτ. π. τρύπωμα.

τρῦσάνωρ-ορος (ὁ,ἡ) (τρύω) **ὁ** κατατρύχων, ὁ καταπονῶν, ὁ ἐξαντλῶν ἄνδρα : Σοφ.Φιλ.209 **οὐδέ με λάθει βαρεῖα τηλόθεν αὐδὰ τρυσάνωρ.**

τρῦσίβιος-ον (τρύω) ὁ κατατρύχων, καταπονῶν τὸν βίον : Ἀριστφ.Νεφ.421 **φειδωλοῦ καὶ τρυσιβίου γαστρὸς** (σχόλ. **«κεκολασμένης** καὶ καταπονούσης τὸν βίον»).

τρυσίμοχθος-ον μτγν. ὁ μόχθοις ὁ κατατρυχόμενος, ὁ τεταλαιπωρημένος : Πολύβ.5,106,4 (δ. γρ.).

τρῦσίππιον (τό) (τρύω) ἄ. τρυσίππειον (ΑΠλ.Δ. Εὐστ.1517,9) σημεῖον δι' ἐγκαύματος, ὅπερ ἐποίουν ἐπὶ τῆς γνάθου εἰς ἵππον ἄχρηστον πρὸς ὑπηρεσίαν τοῦ δημοσίου καταστάντα : Εὔπ.Ἀδήλ.17.

τρύσιππος (ὁ) μσν. Θεόγνωστ.Καν.24,23 **«ὁ τρύσιππος· ὁ γεγηρακὼς ἵππος»,** ἄλογο γέρικο.

τρῦσις-εως (ἡ) (τρύω) **ἡ ἐξάντλησις τῶν δυνάμεων,** ἡ καταπόνησις, ἡ ταλαιπωρία· Ἡσ. «**τρῦσις**· νόσος. πόνος».

τρύσκω Ἡσ. «τρύσκει· τρύχει. ξηραίνει».

τρυσμός (ὁ) (τρύζω) μτγν. κ. νεώτ. **ὁ γογγυσμός,** ὁ μουρμουρισμός : Γρηγ.Ναζ.3,1271Α **δούλιον ἐν στομάτεσσι λαλούμενον . . τρυσμόν.**

τρυσ(σ)ός-ή-όν ὁ εὔθρυπτος, ὁ ἀδύνατος, ὁ μαλακός· Ἡσ. «τρυσόν· νοσερόν, λεπτόν, ἀσθενές», Θεόγνωστ.Καν.24,21 «**τρυσόν· ἀσθενές».**

τρῦτανεύω μσν. ζυγίζω, ζυγοστατῶ : **Εὐστ.** Πον.123,74.

τρῦτάνη (ἡ) κ. νεώτ. ἡ γλωττὶς τοῦ ζυγοῦ καὶ γενικῶς ζυγός, πλάστιγξ : Ἀριστφ.Σφ.39 **ἔχουσα τρυτάνην ἵστη .. δημόν,** Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.49 **ζυγοστατείτω τότε ὥσπερ ἐν τρυτάνῃ τὰ γιγνόμενα.**

τρῦτανίζω μτγν. μσν. ἄ. τρυτανεύω βλ.λ. : Ἰουλ. Ἐπιστ.77, Εὐστ.Πον.109,78.

τρυτοδόκη (ἡ) Σουίδ. (δ. γρ. γρυτ-), κτ. συγκοπὴν ἀντὶ τρυτανοδόκη, ἡ θήκη τῆς πλάστιγγος.

τρύφακτος-ον ἄ. δρύφακτος βλ.λ.· Ἡσ. **«ἔνιοι** διὰ τοῦ δ· δρῦς γὰρ τὸ ξύλον».

τρυφάλεια (ἡ) (τρὶς, φάλος, κτ. ἄ. τρύω) ἐπ. ἡ περικεφαλαία : Ἰλ.Γ 372 **ὅς οἱ ὑπ' ἀνθερεῶνος ὀχεὺς τέτατο τρυφαλείης,** αὐτ.Λ 352, αὐτ.Τ 382, Ἀριστφ.Βάτρ.1016 **λευκολόφους τρυφαλείας.**

τρυφάλη (ἡ) ἡ τρυφάλειο βλ.λ.· Ἡσ. «περικεφαλαία, τρεῖς ἔχουσα λαμπροὺς ἀστέρας, ἢ ἥλους».

τρῦφαλίς-ίδος (ἡ) (τρύφος) μτγν. κ. **τροφαλὶς** τεμάχιον, κομμάτι· Ἡσ. «**τρυφαλίδες**· τὰ τμήματα τοῦ ἁπαλοῦ τυροῦ» : Λουκ.Λεξιφ.13 **τρυφαλίδας** τυροῦ (διορθ. τροφαλίδας).

τρύφαξ-ακος (ὁ) ὁ παραδεδομένας **εἰς τρυφάς,** ὁ τρυφηλός. Ἱππόδ.π.Στοβ.250,22.

τρυφεράδα (ἡ) δημ. ἡ τρυφερότης.

τρυφεραίνω κ. δημ., παθ. ἀόρ. **ἐτρυφεράνθην,** καθιστῶ τι τρυφερόν, ἁπαλύνω· ‖ κ. ἀμτβ. καθίσταμαι τρυφερός· **2)** παθ. γίνομαι τρυφερός, διὰ τῆς τρυφῆς διαφθείρομαι : Ἀριστφ.Σφ.688 **διακινηθεὶς τῷ σώματι καὶ τρυφερανθείς.**

τρῦφεραμπέχονος-ον ἐπὶ τῶν Ἰώνων, **ὁ φορῶν** τρυφερά, μαλακὰ ἐνδύματα : Ἀντιφάν.Δωδώνη 1 **ἢ τις Ἰώνων τρυφεραμπεχόνων ἁβρὸς ἡδυπαθὴς ὄχλος ὥρμηται·**

τρῦφέρευμα-ατος (τό) (τρυφερεύομαι) λεξ. ἡ ἁβρότης, ἡ τρυφή, τὸ ἐντρύφημα : ΑΒ 225,27.

τρῦφερεύομαι μτγν. κ. μσν. ἀποθ. τρυφεραίνομαι βλ.λ., γίνομαι τρυφερός : ΠΔ Ἐσθ.15,3 (ἀπόκρυφα), ΚΜανασσ. Χρον. 5627, Εὐστ.Πον.287,79· **2)** ρηματ. π. τρυφέρευμα.

τρῦφερία (ἡ) μτγν. ἡ τρυφερότης : Ρούφ.ἀπ. 225, Ἀκύλ.ΠΔ Γέν.18,12, αὐτ.Βασ.1,15,32.

τρυφεριμάννα (ἡ) μτγν. εἶδος βοτάνης : **Στέφ.** Μάγνης Ἐμπειρικὸς (κῶδ.) «ὁμοίως πότιζε καὶ τρυφεριμάνναν λεγομένην βοτάνην, τὴν διὰ τῶν πετρῶν φυομένην, καὶ τεμνομένην βλύζουσαν γάλα, μετὰ γάλακτος βοείου».

τρυφερίτσα (ἡ) δημ. ἐν φρ. **βγῆκε στὴν τρυφερίτσα** (ἐπὶ ἐφήβων, μόλις εἰσῆλθε εἰς τὸν κοινωνικὸν βίον, ἢ ἤρχισε νὰ **ἐρωτοτροπῇ**)· ‖ ἐπὶ γυναικὸς ἐν αἰσχρ. σημ., ἤρχισε νὰ πορνεύηται.

τρυφερόβιος-ον μτγν. ὁ διάγων βίον τρυφερόν, ὁ ζῶν τρυφηλῶς, ἐν καθηδυπαθείᾳ, ὁ πολυτελής· Πρόκλ.Παράφρ.223, Ἡσ.**ἐν λ.** ἁβρὸ βαίνων.

τρυφερόκαρδος-η-ο δημ. **ὁ** ἔχων τρυφερὰν καρδίαν, ὁ εὐαίσθητος.

τρῦφεροπάρειος-ον μσν. **ὁ** ἔχων παρειὰς τρυφεράς, ἁβράς : ΚΜανασσ.Χρον.5,304.

τρυφερόπεπλος-ον μσν. ὁ φορῶν τρυφερόν, πολυτελῆ πέπλον, φορέματα : ΚΜανασσ.Χρον.5934.

τρυφεροπρόσωπος-ον μσν. ὁ ἔχων τρυφερόν, μαλακὸν πρόσωπον : ΚΜανασσ.Χρον.3859.

τρῠφερός-ά-ό(ν) (τρυφή) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. -ή, ὁ ἁπαλός, ὁ μὴ τραχὺς ἢ σκληρός, ὁ μαλακός : Βατραχομ.66 **τρυφερὸς αὐχήν,** Εὐρ. Βάκχ.150 **τρυφερὸν πλόκαμον εἰς αἰθέρα ῥίπτων,** 'Αριστλ.ἀπ.255 (ἐπὶ ἀμυγδάλων), Ρουφῖν.'Επιγρ.ΑΠ 5,66 **ταῖς τρυφεραῖς ἡμᾶς χερσὶν ὑπεξέβαλεν,** Μελέαγρ.ΑΠ 5,151 **θῆρες ἄτεγκτοι τέρπονται τρυφερῷ χρωτὶ χλιαινόμενοι,** Πρόδρ.2,574 **φιλομηλίτσας τρυφεράς,** Σολωμ.Κρητικὸς 160,8 **τὸ τρυφερὸ κλωνάρι μόνα νὰ 'χω'** ‖ δημ. παροιμ. **ὅσο εἶναι βέργα, τὴ σιάζεις ὅπως θέλεις** (ἡ ἀγωγὴ τελεσφορεῖ κατὰ τὴν παιδικὴν ἡλικίαν)' ‖ τὸ οὐδ. **τρυφερὸν** ὡς οὐσ. ἡ τρυφερότης, ἡ μαλακότης : 'Αριστφ.'Εκκλ.901 **τὸ τρυφερὸν γὰρ ἐμπέφυκε τοῖς ἁπαλοῖσι μηροῖς'** **2)** ἐπὶ τοῦ τρόπου τῆς ζωῆς καὶ τῶν ἕξεων τῶν ἀνθρώπων, ὁ ἁβρός, ὁ ἁβροδίαιτος : Καλλ.Κωμ.Κύκλωψ 2 **ἡ τρυφερὰ καὶ καλλιτράπεζος 'Ιωνία,** 'Αντιφάν.'Ομ.1 **θηρίκλειον ὄργανον τῆς τρυφερᾶς ἀπὸ Λέσβου σεμνοπότου σταγόνος πλῆρες, ἀφρίζον'** κ. συγκρ. : 'Αριστφ.Σφ.551 **τρυφερώτερον, ἢ δεινότεραν ζῷον'** ‖ **τὸ τρυφερὸν** ὡς οὐσ. ἡ μαλθακότης : Θουκ.1,6 **ἐς τὸ τρυφερώτερον μετέστησαν'** **3)** μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μειλίχιος, ὁ στοργικός : Πλούτ.Κωμ.Φάων 4 **τρυφεροῖσι τρόποις,** Λασκ.Μυστ.9 **τρυφερὰ αἰσθήματα τῆς ἀγάπης'** ‖ τὸ οὐδ. τρυφερὸν ὡς ἐπίρρ. μετὰ τρυφερότητος, μειλιχίως : 'Αριστφ.Σφ.1169 **εἶτα πλουσίως ὡδὶ προβὰς τρυφερόν τι διασαλακώνισον,** Θεόκρ.20,7 **ὡς τρυφερὸν λαλέεις'** **4)** ὁ ἐρωτικός : **ἔχουν τρυφερὰς σχέσεις'** **5)** ὁ λεπτοφυής, ὁ ἀδύνατος, ὁ σαθρός : Πλούτ.Φωκ.2 **φοβοδεὲς καὶ τρυφερὸν ἐστι δι' ἀσθένειαν,** - **τρυφερὰ ἡλικία** (ἡ παιδική).

τρῠφερόσαρκος-ον μτγν. ὁ ἔχων σάρκα τρυφεράν, ἁπαλήν : Ξενοκρ.'Ενύδρ.Τροφ.1,30.

τρυφεροστήμων-ονος-ον σχόλ. ὁ ἔχων λεπτὸν στήμονα ἢ ὑφήν : Σχόλ.Λυκόφρ.863 **ἁβροπήνους τρυφεραστήμονας.**

τρῠφερότης-ητος (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ τρυφεροῦ, ἡ ἁβρότης, ἡ ἁπαλότης, ἡ λεπτότης, ἡ μαλθακότης : 'Αριστλ.ΗΕὐδ.2,3,4, 'Αθήν.12,544F **περὶ τῆς τῶν φιλοσόφων τρυφερότητος διαλεγόμενος'** **2)** νεώτ. μτφ. κτ.πληθ. **τρυφερότητες** περιπαθεῖς τρόποι, ἐρωτοτροπίαι.

τρυφεροῦμαι-όομαι σχόλ. τρυφεραίνομαι **βλ.λ.,** γίνομαι τρυφερός : Σχόλ.'Αριστφ.Σφ.688.

τρυφερόφθαλμος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὀφθαλμοὺς τρυφερούς, γλυκὰ μάτια : 'Ορειβ.5,133.

τρυφερόχειρ-ος (ὁ,ἡ) μσν. ὁ ἔχων χεῖρα τρυφεράν, ἁπαλήν : ΚΜανασσ.Χρον.4,32.

τρῠφερόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. **-ώς-ῶτος** ὁ ἔχων δέρμα τρυφερόν, ἁπαλόν : Διοσκ.1,86.

τρυφερώδης-ους-ες λεξ. ὁ τρυφερῷ καὶ τρυφηλῷ ὅμοιος, ὁ ἔχων κλίσιν εἰς τὴν ἡδυπάθειαν καὶ ἀσέλγειαν' 'Ησ. **ἐν λ. νοσακερῶς «νοσώδης τρυφερός. μαλακός».**

τρυφερωδῶς ἐπίρρ. λεξ. κατὰ τρόπον τρυφερώδη βλ.λ.' Φώτ. ἐν λ. νοσακερῶς **«τρυφερωδῶς'** μαλακωδῶς. νοσωδῶς».

τρυφέρευμα-ατος (τὸ) 'Ησ. τρυφέρευμα **βλ.λ.**

τρῠφερῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. -ά τρυφηλῶς, πολυτελῶς : 'Αριστλ.Πολιτ.2,9,6 **ζῶσι γὰρ ἀκολάστως.. καὶ τρυφερῶς'** **2)** νεώτ. κ. δημ. μτφ. κατὰ τρόπον τρυφερὸν βλ.λ.3).

τρῠφή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ἁβρότης, ἡ λεπτότης, ἡ ἁπαλότης : Εὐρ.ἀπ.884,4' **2)** κ. νεώτ. ἡ μαλθακότης, ἡ ἡδυπάθεια : Εὐρ.Φοίν.1491 **σταλίδα κροκόεσσαν ἀνεῖσα τρυφᾶς'** ‖ κ. κτ. πληθ. πολυτέλειαι, ἡδυπάθειαι : Εὐρ.'Ορ.1113 **τρυφὰς γὰρ ἥκει δεῦρ' ἔχουσα Τρωϊκάς,** αὐτ.Βάκχ.970, Πλάτ. 'Αλκ.1,122Β **εἰς πλούτους ἀποβλέψαι καὶ τρυφάς,** αὐτ.Νόμ.637Β' **3)** ἡ ἀπόλαυσις, ἡ φιληδονία, ἡ ἀσέλγεια : 'Αριστφ.Λυσ.387,Πλάτ.Γοργ.492C **τρυφὴ καὶ ἀκολασία,** αὐτ.Πολ.590Β' ‖ κ. **ἐν προσωποπ.** : 'Αριστφ.'Εκκλ.974 **Τρυφῆς πρόσωπον'** **4)** ἡ ὑπερηφανία, ἡ ἔπαρσις, ἡ ἀλαζονεία : 'Αριστφ.Πλ.818, αὐτ.Βάτρ.21 **εἶτ' οὐχ ὕβρις ταῦτ' ἐστὶ καὶ πολλὴ τρυφή,** Πλάτ.Γοργ.525Α **ὑπὸ ἐξουσίας καὶ τρυφῆς.. καὶ αἰσχρότητος γέμουσαν τὴν ψυχὴν εἶδεν,** 'Αριστλ.Πολιτ.4,11,6.

τρῠφηλός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ μαλακός, ὁ ἁπαλός, τρυφερός : 'Επίγρ.ΑΠ 7,48 **σάρκες δ' αἰθαλέαισι πυρὸς ῥιπῆσι τρυφηλαὶ ληφθεῖσαι'** **2)** νεώτ. ἐπὶ προσ., ὁ ἀγαπῶν τὸν μαλθακὸν **καὶ** ἡδυπαθῆ βίον, ὁ ἔκδοτος εἰς ἀπολαύσεις, **ὁ** φιλήδονος' **3)** νεώτ. ἐπὶ πραγμ., ὁ πλήρης **τέρψεων**, ὁ ἀπολαυστικός : **τρυφηλὸς βίος.**

τρυφηλότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης **τοῦ** τρυφηλοῦ βλ.λ.

τρυφηλῶς ἐπίρρ. λεξ. κ. νεώτ. τρυφερῶς, μαλακῶς : 'Αρποκρ. ἐν λ. 'Ιωνικῶς' **2)** νεώτ. **κατὰ** τρόπον τρυφηλὸν βλ.λ.2).

τρύφημα-ατος (τὸ) ἀντικείμενον εἰς **ὃ** τις ἐντρυφᾷ, καμάρι : Εὐρ.ΙΑ 1050 **Διὸς λέκτρων τρύφημα φίλον'** **2)** εἶδος κοσμήματος : 'Αριστφ.ἀπ.309,7.

τρῠφητής (ὁ) (τρυφῶ) ὁ μαλθακῶς διαιτώμενος, ὁ ἔκδοτος εἰς τρυφήν, ὁ φιλήδονος, ὁ ἀκόλαστος : Διόδ.'Εκλ.549,82,'Αθήν.1,7Α **ἐγένετο δὲ κατὰ τοὺς Τιβερίου χρόνους ἀνήρ τις 'Απίκιος πλουσιώτατος τρυφητής.**

τρυφητίας (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ τρυφητὴς **βλ.λ.** : 'Ηρωδιαν.'Επιμ.137,ΚΜανασσ.Χρον.6692.

τρῠφητικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐπιρρεπὴς **εἰς** τὰς ἡδονὰς καὶ ἀσελγείας, ὁ φιλήδονος, ὁ ἀκόλαστος : Κλήμ.'Αλ.1910,40 **ἐρεθισμὸν τρυφητικόν.**

τρῠφητιῶ-άω μτγν. ἐφετικὸν τοῦ τρυφῶ, **ἐφίεμαι** τρυφῆς καὶ ἀσωτίας : Κλήμ.'Αλ.325 **ἀθλητοῦ οὐ τρυφητιῶντος.**

τρῠφοκαλάσιρις-ιδος (ἡ) μαλακὸν καὶ **πολυτελὲς** γυναικεῖον ἔνδυμα' 'Ησ. «τρυφοκαλάσιρις' **ἔνδυμα** γυναικεῖον» : 'Αριστφ.ἀπ.309,6.

τρύφος-ους (τὸ) τεμάχιον ἀπεσπασμένον, θρύμμα, κομμάτι' 'Ησ. «τρύφος' κλάσμα ἄρτου. ἢ ξύλον καταδεδαπανημένον» : 'Οδ.Δ 508 **τὸ δὲ τρύφος ἔμπεσε πόντῳ,** 'Απολλωνίδ.ΑΠ 6,105 **τρύφος ἄρτου'** κ. κτ. πληθ. : 'Ηρ.4,181 **ἐν δὲ τῇ ὀφρύῃ ταύτῃ μάλιστα διὰ δέκα ἡμερέων ὁδοῦ ἁλός ἐστι τρύφεα κατὰ χόνδρους μεγάλους ἐν κολωνοῖσι,** Φερεκρ.Μεταλλ.1,5 **ναυτῶν τρύφη,** Χοιρίλος π. 'Αθήν.11,464Β **χερσὶν ὄλβον ἔχω κύλικος τρύφος ἀμφὶς ἐαγός.**

τρῠφῶ-άω (τρυφή) κ. μσν. κ. νεώτ. ζῶ τρυφηλῶς, διάγω βίον μαλθακότητος καὶ ἀπολαύσεων : Εὐρ.'Ιων 1376 **ἐν ἀγκάλαις μητρὸς τρυφῆσαι,** Ξεν. 'Αθ.1,11 **τρυφᾶν καὶ μεγαλοπρεπῶς διαιτᾶσθαι,** 'Ισοκρ.2,32 **τρύφα... ἐν ταῖς ἐσθῆσι καὶ τοῖς περὶ τὸ σῶμα κόσμοις,**Λίβ.Ροδ.2144 **ἔζων,ἐτρύφων, ἔχαιραν'** ‖ κτ. μτχ. ἐνεστ. ἐν χρ. ὡς ἐπίθ., ὁ τρυφηλός, ὁ θηλυπρεπής, ὁ φιλήδονος : 'Αριστφ. Νεφ.49 **σεμνήν, τρυφῶσαν, ἐγκεκοισυρωμένην,** Πλάτ.Νόμ.901Α **τρυφῶν καὶ ἀμελὴς ἀργός τε,** αὐτ.Μέν.76Β' ‖ **τὸ τρυφᾶν** ὡς οὐσ. ἡ τρυφηλότης, τὸ τρυφηλόν : 'Αριστφ.Σφ.1455 **ἦ μέγα τι μεταπεσεῖται ἐπὶ τὸ τρυφᾶν καὶ μαλακόν'** **2)** ἡ μτχ. ἐνεστ. ἐπὶ πραγμ., ὡς ἐπίθ. ὁ ἁβρός, ὁ λεπτός : Πλάτ.Νόμ.695D **βασιλικὴ καὶ τρυφῶσα παιδεία,** 'Αριστοφ.Φιλ.2 **τῶν θηρικλείων εὐκύκλωτον ἀσπίδα ὑπεραφρίζουσαν, τρυφῶσαν,** Πολυδ.7,23 **οἱ δίπυραι δ' εἰσί τινες ἄρται τρυφῶντες'** **3)** ἄγω βίον ἀκόλαστον, ἄσωτον : Εὐρ.Βάκχ.969 **τρυφᾶν μ' ἀναγκάσεις,** 'Αριστφ. Λυσ.405 **ὅταν γὰρ αὐτοὶ ξυμπονηρευώμεθα ταῖσιν γυναιξὶ καὶ διδάσκωμεν τρυφᾶν'** **4)** ἐξο-

δεύω, δαπανῶ πολλά, ἀντιθ. γλίσχρως ζῆν : Ἀριστλ.Πολιτ.2,7,7· 5) ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι : Εὐρ.Ἰκ.214 ἆρ' οὐ τρυφῶμεν . ., οἷσιν οὐκ ἀρκεῖ τάδε ;, αὐτ.552, Πλάτ.Εὐθφρ.11Ε ἐπειδή μοι δοκεῖς σὺ τρυφᾶν (ὅτι εἶσαι ἀκατάδεκτος), Δημ. 98 ἐν ταῖς ἐκκλησίαις τρυφᾶν καὶ κολακεύεσθαι (ἐπὶ τοῦ δήμου τῶν Ἀθηναίων), αὐτ.402, Ἀλεξ.Ταραντ.1,14 τρυφῶσιν ἕτεροι πρὸς ἑτέρους (ἐπὶ τῶν φιλοσόφων)· ‖ μτ. ἑπομένης προτ. : Πλάτ.Πρωτ.327Ε νῦν δὲ τρυφᾷς . ., διότι πάντες διδάσκαλοί εἰσιν ἀρετῆς· 6) ρηματ. π. τρύφημα, τρυφητής, τρυφητικός.

τρύφωμα-ατος (τὸ) ἅ. τρύφημα βλ.λ.

τρυχαλέος-α-ον Ἡσ. «ῥυπαρός, λεπτός».

τρυχηλός-ή-όν ἐσφ. γρ. ἀντὶ τρυχηρός βλ.λ.

τρυχηρός-ά-όν ἐπὶ ἐνδυμάτ., ὁ ρακώδης, κουρελιασμένος : Εὐρ.Τρφ.496 τρυχηρὰ περὶ τρυχηρὸν εἱμένην χρόα πέπλων λακίσματα.

τρύχῖνος-η-ον μτγν. ὑποκορ. τοῦ τρῦχος, ὁ ἐκ ρακῶν, ὁ κουρελιάρης : Ἰώσ.ΑΙ 5,1,16, Ἀλκίφρ.1,36.

τρυχίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τρῦχος, ράκος, κουρέλι : Ἱππ.Ἄρθρ.813, αὐτ.837.

τρύχνη (ἡ) σχόλ. ἅ. τρύχνος βλ.λ., ἡ ἀγριομελιτζάνα : Σχόλ.Θεόκρ.10,37.

τρύχνον (τὸ) λεξ. ἡ τρύχνος βλ.λ.

τρύχνος (ἡ) κ. στρύχνος Φώτ. ἐν λ. τρύχνον «σὺν τῷ σ δὲ στρύχνον οὐδαμοῦ εὗρον», εἶδος βοτάνης, ἡ ἀγριομελιτζάνα : Θεόκρ.10,37 ἁ φωνὰ δὲ τρύχνος (σχόλ. «ἤγουν ἡ φωνή σου δὲ μαλακή, ἐοικυῖα τρύχνῳ· τρύχνος δὲ καὶ τρύχνη εἶδος λαχάνου, ἡ κοινῶς λεγομένη ἀγριομελιτζάνα, ἱκανῶς μαλακοῦ· καὶ λέγεται στρύχνος· ὁ δὲ Θεόκριτος ἐξέβαλε τὸ σ διὰ τὸ μέτρον, τρύχνον εἰπών»· ‖ ἐν χρ. ὡς σύμβολον μελῳδικῆς ἡδύτητος : Κωμ. Ἀνών.235 μουσικώτερος τρύχνου.

τρυχνῶ-όω ἐσφ. γρ. ἀντὶ τρυγῶ βλ.λ. : Γαλ.Ἱππ. Γλωσσ.Ἐξηγ.580.

τρῦχος-ους (τὸ) κ. τρύχας ράκος, κουρέλι, ἱμάτιον τετριμμένον καὶ ρακῶδες : Σοφ.ἀπ.843 τρύχει καλυφθεὶς Θεσσαλῆς ἀπληγίδος, Εὐρ.Ἠλ.501 τρύχει πέπλων ἐξαμόρξασθαι δάκρυα· ‖ κ. κτ. πληθ. τὰ ράκη, τὰ κουρέλια : Εὐρ.Ἠλ.184 τρύχη τάδ' ἐμῶν πέπλων, αὐτ.Φοιν.325 δυσόρφναια δ' ἀμφὶ τρύχη τάδε σκότι' ἀμείβομαι Ἀριστφ. Ἀχ.418 τὰ ποῖα τρύχη ;, Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 6,109 γηραλέον νεφέλας τρῦχος τόδε· 2) σχίσμα, ρῆγμα, κομμάτι : Ἀριστλ.Μετ.3,1,11 δι' ἱματίων . . οἷον τρύχη ἐποίησεν.

τρύχω Ἰων., παρατ. τρύχεσκον, καταναλίσκω, καταστρέφω : Ὀδ.Α 248 τρύχουσι δὲ οἶκον (καταναλίσκουσι τὴν περιουσίαν), αὐτ.Π 125, αὐτ.Ρ 387, Ἡσίοδ.Ἔργ.303 οἵ τε μελισσάων κάματον τρύχουσιν ἀεργοὶ ἔσθοντες· 2) μτφ. ἐνοχλῶ, βασανίζω, ταλαιπωρῶ, στενοχωρῶ, κατατρύχω : Θέογν.909 τρύχειν βίον ἐν κακότητι, Ἱππ.310,34 τρύχει τὰ νουσήματα, Σοφ.ΟΤ 666 γᾶ φθίνουσα τρύχει ψυχάν, Εὐρ.Ἑλ.1286 μὴ 'πὶ τοῖς ἀνηνύτοις τρύχου σὺ σαυτήν, Ξεν.Ἑλλ.5,2,4 εἰ δεήσει πολὺν χρόνον τρύχειν στρατείαις τήν τε πόλιν καὶ τοὺς συμμάχους· ‖ κ. παθ. ταλαιπωροῦμαι, βασανίζομαι, κατατρύχομαι : Ὀδ.Α 288 ἦ τ' ἂν τρυχόμενός περ ἔτι τλαίης ἐνιαυτόν, αὐτ.Β 219, αὐτ.Κ 177, Σοφ.Τρ.110 εὐναῖς ἀνανδρώτοισι τρύχεσθαι, αὐτ.Αἴ.605, Ἀριστφ.Ἀχ.68 καὶ δῆτ' ἐτρυχόμεσθα διὰ Καϋστρίων πεδίων ὁδοιπλανοῦντες, Θουκ.1, 126 οἱ Ἀθηναῖοι τρυχόμενοι τῇ προσεδρίᾳ ἀπῆλθον οἱ πολλοί· ‖ μτ. γενικ. βασανίζω, ταλαιπωρῶ ἕνεκά τινος : Εὐρ.Ἱππ.147 εἴτ' ἀμφὶ τὰν πολύθηραν Δίκτυνναν ἀμπλακίαις ἀνίερος ἀθύτων πελάνων τρύχει· ‖ κ. παθ. μτ. γενικ. κατατρύχομαι, βασανίζομαι ἕνεκά τινος : Ἀριστφ.Εἰρ.989 οἵ σου τρυχόμεθ' ἤδη τρία καὶ δέκ' ἔτη.

τρυχῶ-όω, ἀόρ. ἐτρύχωσα κ. παθ. ἐτρυχώθην, παθ. παρακ. τετρύχωμαι, καταστρέφω, τρύχω : Ἡρωδιαν.Ἱστ.3,2 ἐτρύχωσαν τὴν Ἑλλάδα· 2) παθ. καταπονοῦμαι, ἐξαντλοῦμαι, κατατρύχομαι : Μίμν. 2,12 οἶκος τρυχοῦται, Ἱππ.592,34 τρυχωθῆναι τὸ σῶμα (ὑπὸ τῆς νόσου), Θουκ.4,60 ὅταν γνῶσιν ἡμᾶς τετρυχωμένους, Πλάτ.Νόμ.807Β τῶν σφόδρα τετρυχωμένων μετὰ ἀνδρείας τε, Πολύβ.1,11,2 τετρυχωμένοι ὑπὸ τῶν πολεμίων, Διον.Ἀλ.Ρωμ. 7,44, Πλούτ.Πομπ.10 πόλεις τετρυχωμένας· 3) ρηματ.π. τρύχωσις.

τρύχωσις-εως (ἡ) ἡ ἐξάντλησις τῶν δυνάμεων, ἡ καταπόνησις, ἡ ταλαιπωρία : Μάξ.Τύρ.34,2.

τρυφίνη (ἡ) νεώτ. ἅ. θρυφίνη βλ.λ.

τρύω ἐπιτετ. τ. τοῦ τείρω, ἐν χρ. κτ. παθ. παρακ. τέτρυμαι κ. ἐν μτχ. τετρυμένος (συνήθ. δ.γρ. τετριμμένος), κατατρίβω, κατατρύχω, βασανίζω, ἐνοχλῶ: Αἰσχ.Πρ.27 ἀεὶ δὲ τοῦ παρόντος ἀχθηδὼν κακοῦ τρύσει σ'· ‖ κ. παθ. κατατρύχομαι, καταπονοῦμαι, ταλαιπωροῦμαι, βασανίζομαι : Ἡρ.1, 22 τὸν λεὼν τετρῦσθαι ἐς τὸ ἔσχατον κακοῦ, αὐτ.2,124, αὐτ.6,12, Πλάτ.Νόμ.761 D πόνοις τετρυμένα γεωργικοῖς σώματα, Πολύβ.1,62,7, Ἀπολλ.Ρ 1,1174 τετρυμένα γούνατ' ἔκαμψε, Ἀντίφιλ.ΑΠ 9, 549 δάκρυσιν Ἀγρικόλαο τετρύμεθα, Ἀδαῖ.ΑΠ 6,228 αὔλακι καὶ γήρᾳ τετρυμένον ἐργατίνην βοῦν· 2) ρηματ.π. τρῦσις, τρυσάνωρ, τρυτάνη.

τρῶα Ἡσ. «ἀρπεδόνη».

τρῳᾰδεύς-έως (ὁ) ἐκ Τροίας· Στέφ.Βυζ.«Τρῳάς, ἡ χώρα τοῦ Ἰλίου, τὸ ἐθνικὸν Τρῳαδεύς».

τρῳαδικός-ή-όν μσν. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Τρῳάδα : Εὐστ.313,27 τὸ Τρῳαδικὸν Ῥοίτειον.

τρῳάς-άδος (ἡ) κ. νεώτ., δημ. τρῳάδα κ. τρωϊάς ὡς ἐπίθ. μτ. τοῦ γῆ κ. ἄνευ αὐτοῦ, ἀρχαία χώρα κτ. τὰ ΒΔ τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, ἡ τρωϊκὴ χώρα· Στέφ.Βυζ. «Τρῳάς, ἡ χώρα τοῦ Ἰλίου» : Ἡρ.5,122, Σοφ.Αἴ.819 πέπηγε δ' ἐν γῇ πολεμίᾳ τῇ Τρῳάδι· 2) ἡ ἐκ τῆς Τροίας καταγομένη : Ἰλ.Χ 105 αἰδέομαι Τρῶας καὶ Τρῳάδας ἑλκεσιπέπλους· 3) δημ. ἐν φρ. τῆς τρῳάδας τὰ κακὰ ἢ τὰ βάσανα (πολλὰς καὶ μεγάλας συμφοράς), ὁμ. φρ. τὰ κάμαμε τρῳάδα (φρ. ἀνάλογος, τὰ κάμαμε κεραμιδαρειό, τὰ κάμαμε θάλασσα κττ.).

τρωγάλια (τὰ) (τρώγω) κ. νεώτ. ὀπωρικὰ καὶ ἄλλα ἐδέσματα τρωγόμενα ὠμὰ ὡς ἐπιδόρπια, οἷον ἰσχάδες, κάρυα, ἀμύγδαλα, φουντούκια, στραγάλια, τραγήματα : Ἀριστφ.Εἰρ.772 δὸς τῷ φαλακρῷ τῶν τρωγαλίων, Πολυδ.6,79· ‖ σπαν. ἐν τῷ ἑν. : Πίνδ.ἀπ.94, Πλούτ.Ἠθ.133C.

τρωγαλίζω νεώτ. τρώγω τι μασῶν, κατακόπτων αὐτὸ ἠχηρῶς διὰ τῶν ὀδόντων, ροκανίζω.

τρωγάλιος-ον Ἡσ. ὁ τρωκτός, ὁ ὠμὸς τρωγόμενος, ποὺ κριτσινίζεται.

τρώγλη (ἡ) (τρώγω) κ. νεώτ. κ. δημ. διαβεβρωμένον καὶ τετρυπημένον μέρος τοίχου ἢ ὑφώματος, φωλεὸς ζῴου καὶ ἰδίᾳ μυῶν, ποντικότρυπα : Βατραχομ.52 γαλέην . . , ἣ καὶ τρωγλοδύοντα κατὰ τρώγλην ἐρεείνει, Βάβρ.31,17· ‖ γεν. κοιλότης, σπηλιά : Ἀριστλ.ΖΙ 5,20,2· 2) νεώτ. κ. δημ. μτφ. κατοικία ἀνήλιος καὶ στενόχωρος : μένει σὲ μία τρώγλη· 3) ὀπή, τρῦπα εἰς ἔνδυμα ὑπὸ μυὸς γενομένη : Βατραχομ.184 πέπλον μου κατέτρωξαν . . καὶ τρώγλαις ἐνέδυσαν· ‖ ὀπὴ ἐν τῷ δέρματι : Ἱππ.251,17.

τρωγλῖτης (ὁ) μτγν. κ. μσν. εἶδος χελιδόνος φωλεὰν ἐχούσης ἐν ὀπαῖς, πετροχελίδονα : Ἡρωδιαν.Ἐπιμ.281,5, Εὐστ.228,35.

τρωγλῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἐν συνεκφ.μτ. τοῦ σμύρνη, εἶδος σμύρνης : Ἀλέξ.Τραλλ.1,40 σμύρνα τρ-.

τρωγλοδῡνω δ.γρ. τοῦ τρωγλοδύω βλ.λ.

τρωγλοδύτης (ὁ) (δύω) κ. νεώτ. ἐπὶ ἀλωπέκων καὶ ὄφεων, ὁ εἰσδυόμενος εἰς τρώγλας, ὁ ἐν

τρώγλαις ἢ σπηλαίοις κατοικῶν : Ἀριστλ.ΖΙ 9,1,28· ‖ ἐπὶ καρκίνων : αὐτ.ΖΠ 17,1· **2)** κτ. πληθ. **οἱ Τρωγλοδύται** αἰθιοπική τις φυλή· Ἁρποκρ. «**οἱ ὑπὸ γῆν οἰκοῦντες**» : Ἡρ.4,183 **οἱ γὰρ Τρωγλοδύται Αἰθίοπες πόδας τάχιστοι ἀνθρώπων πάντων εἰσί,** Ἀριστλ.ΖΙ 8,12,3· **3)** νεώτ. ζῳολ. γένος πιθήκων στενορρίνων ἐκ τῶν **ἀνθρωπομορφιδῶν ὁ** χιμπατζής· **4)** μτγν. κ. νεώτ. πτηνόν τι ὅμοιον τῷ βασιλίσκῳ : Ἀέτ.· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος **ξηροβατικῶν** πτηνῶν, ὁ τρυποφράκτης.

τρωγλοδυτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ζῶν ἐν τρώγλαις : Ἀριστλ.ΖΙ 1,1,27 **ζῷα τρωγλοδυτικά·** **2)** κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τρωγλοδύτας Αἰθίοπας· δθ. ἡ **τρωγλοδυτική** κτ. παράλ. τοῦ χώρα : Στράβ.16,4,4· ‖ νεώτ. γεν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τρωγλοδύτην : **τρωγλοδυτικὸς πολιτισμός·** **3)** τὸ θηλ. **-δυτική** τρωγλῖτις βλ.λ. : Διοσκ.1,77.

τρωγλοδυτικῶς ἐπίρρ. μτγν. δίκην τρωγλοδύτου βλ.λ.2) : Στράβ.17,3,7 **τρ- οἰκεῖν.**

τρωγλοδύτις-ῐδος (ἡ) μτγν. ἄ. τρωγλῖτις βλ.λ. : Γαλ.13,885, Διόδ.Σ 1,30.

τρωγλοδυτισμός (ὁ) **νεώτ.** ὁ τρωγλοδυτικὸς βλ.λ. βίος.

τρωγλόδῡτος-ον (δύω) ὁ τρωγλοδυτικὸς βλ.λ.1) : Ἀριστλ.ΖΜ 4,11,9 **τρωγλόδυτα ζῷα.**

τρωγλοδῡτῶ-έω βιῶ ἐν τρώγλαις : Ἀριστλ.ΖΜ 3,6,9, αὐτ.ΖΠ 16,6 **αἴτιον δ' ὅτι τρωγλοδυτεῖ τὰ μὲν ἐν τοῖς τόκοις, τὰ δὲ καὶ τῷ βίῳ παντί** (ἐπὶ ᾠοτοκούντων ζῴων καὶ ἐπὶ σαυρῶν).

τρωγλοδύω ἐν χρ. μ. ἐν μτχ. **τρωγλοδύων** ἐπὶ μυός, εἰσδύομαι εἰς τρώγλας καὶ κατοικῶ ἐν αὐτοῖς : Βατροχομ.52.

τρωγλοειδής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ὅμοιος πρὸς τρώγλην : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.375.

τρωγλύδριον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τρώγλη βλ.λ.: Θεόγνωστ.Καν.126,27· πρβλ.Κόντ.Γλωσσ.Παρατ.147.

τρωγλωτός-ή-όν μτγν. μσν. ὁ ἔχων ὀπήν, τρῦπαν, ὁ διάτρητος : Ἀποφθέγμ.Πατέρων 261.

τρῶγμα-ατος (τὸ) (τρώγω) συνήθ. κτ. πληθ., **τὰ** τρωγάλια **βλ.λ.** : Φιλόξ.3,11.

τρωγμός (ὁ) (τρώγω) Ἡσ. «**τὸ ἐπιθέσθαι τὴν ὕλην** τρωγμός» (ἀμφ.).

τρωγοπίνω δημ. τρώγω καὶ πίνω, εὐωχοῦμαι : **τρωγόπιναν σὲ μιὰ ταβέρνα.**

τρώγω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μσν. κ. δημ. **τρώω,** ἀόρ. **ἔτρωξα** κ. β' **ἔτρᾰγον** (Φερεκρ.Κοριαν.1,5), **μσν.** κ. **νεώτ. ἔφαγον,** δημ. **-α,** μσν. κ. νεώτ. **παθ. ἀόρ. α' ἐφαγώθην,** δημ. **-ώθηκα,** β' ἀόρ. **ἐτράγην, μέσ.** μέλλ. **τρώξομαι** (Ἀριστφ.Ἀχ.806), παθ. παρακ. **τέτρωγμαι,** δημ. μτχ. παθ. παρακ. **φαγωμένος,** ρυκανῶ τι διὰ τῶν ὀδόντων ὅπως **εἶτα** μασήσω καὶ καταπίω, ροκανίζω, οἷον ἐπὶ τῶν φυτοφάγων ζῴων, ἡμιόνων, μόσχων, δαμαλῶν, χοίρων κ. σπαν. κυνῶν : Ὀδ.Ζ 90 **ἡμιόνους . . σεῦαν ποταμὸν παρὰ δινήεντα τρώγειν ἄγρωστιν μελιηδέα,** Ἀριστφ.Ἀχ.801 **χοῖρε . . τρώγοις ἂν ἐρεβίνθους ;** Σωτ.π.Στοβ.528,20 (ἐπὶ κυνῶν), Θεόκρ.4,45 **βάλλε κάτωθε τὰ μοσχία· τῆς γὰρ ἐλαίας τὸν θαλλὸν τρώγοντι,** αὐτ.9,11 **κόμαρον τρωγοίσας** (ἐπὶ δαμαλῶν)· **2)** ἐπὶ ἀνθρ., ἐσθίω ὠμὰ χόρτα, ὄσπρια καὶ ξηροὺς καρπούς· ΑΒ 114,15 **«τρώγειν οὔ φασι δεῖν** λέγειν τὸ ἐσθίειν, ἀλλὰ τὸ τρογήματα **ἐσθίειν»** : Ἡρ.2,37 **τοὺς γενομένους κυάμους οὔτε τρώγουσι οὔτε ἕψοντες πατέονται, αὐτ.2,92, αὐτ.4,177 οἳ τὸν καρπὸν μοῦνον τοῦ λωτοῦ τρώγοντες ζώουσι,** Ἀριστφ.Ἱππ.1077 **ὅτι ἡ βότρυς τρώγουσιν ἐν τοῖς** χωρίοις, Ἀναξίλ.Λυροπ.1,3 **βολβοὺς τρώγων, τυροὺς κάπτων·** ‖ ἐπὶ **ἐπιδορπίου,** ἐσθίω ξηροὺς καρπούς, οἷον σῦκα, **ἀμύγδαλα,** καρύδια : Ἡρ.1,71 **οὐ σῦκα δὲ ἔχουσι τρώγειν,** Ἀριστφ.Εἰρ.1324 **σῦκά τε τρώγειν,** Ἀντιφάν.Λεπτ.1 μελίπηκτα . . **τρώγοιμι·** **κ.** ἀπολ. : Δημ.462 **πίνω καὶ τρώγω·** κ. παθ. : Ἡρ.2,92 **τρώγεται δὲ καὶ ἀπαλὰ ταῦτα καὶ αὖα·** ‖ κ. μτφ. π. κωμ. : Ἀριστφ.Νεφ.924 **ἐκ πηριδίου γνώμας τρώγων Πανδελετείους·** **3)** μσν. κ. νεώτ. κ. δημ. μασῶ καὶ καταπίνω τροφήν, ἐσθίω : Ἐρωτόκρ.1,94, δ.τραγ. **ζεστὸ φωμὶ δὲν ἔφαγα, | γλυκὸ κρασὶ δὲν ἤπια,** Κρυστ.Φίλημα 3 **μὴν ἔφαες χαμοκέρασα, μὴν ἔφαες** βάτου **μοῦρα·** ‖ μτφ. ἐν παροιμ. φρς **ἔφαε ἕναν περίδρομο** (κατὰ κόρον), - **τρώει σὰ λύκος** (μὲ ἀδηφαγίαν, λαιμαργίαν),- **ἡ μάννα τρώει καὶ τοῦ παιδιοῦ δὲν δίνει** (ἐπὶ ἐκτάκτως νοστίμου φαγητοῦ), - **τὸ τρώω καὶ μὲ τρώει** (δὲν αἰσθάνομαι τὴν εἰς τὸ στόμα μου εἰσαγομένην τροφὴν ἀπὸ τὴν ἀνησυχίαν), - **δὲν τρώει ἄχυρα** (εἶναι εὐφυής, ἔξυπνος), - **τρώει τὸ φωμὶ χαράμι** (εἶναι ἄχρηστος ἄνθρωπος), - **ἔφαγε τὸ φωμί του** (εἶναι γέρων, ἐγγίζει ἡ ὥρα τοῦ θανάτου του), - **ἔφαγε τὸ χάπι** (ἔπεσε εἰς τὴν παγίδα), - **τρώει τὰ νύχια του γιὰ καβγὰ** (ἐπιθυμεῖ ζωηρῶς νὰ φιλονικήσῃ), - **ἔφαγε τὰ λυσσιακά του νὰ . .** (προσεπάθησε παντὶ σθένει), - **ἔφαγα τὰ σκώτια μου** (κατέβαλον πᾶσαν προσπάθειαν)· - **τρώει τὰ σίδερα** (εἶναι ἀσυγκράτητος ἐξ ὁρμῆς ἢ μανίας, δὲν συγκρατεῖται), - **τρώει τὰ λόγια** (δυσκολεύεται εἰς τὴν ἀκριβῆ προφοράν, δὲν προφέρει καλῶς), - **διαβάζοντας** τρώει **τὰ** μισὰ (παραλείπει), παροιμ. **οἱ γονιοὶ τρῶν τὰ δαμάσκηνα καὶ τὰ παιδιὰ μουδιάζουν** (ἁμαρτίαι γονέων παιδεύουσι τέκνα), αὐτ. **ὅποιος ἔχει γρόθο τρώει καρύδια, ἢ ὀπόχει μαχαίρι τρώει πεπόνι** (ἡ δύναμις ἐξασφαλίζει τὴν ἐπιτυχίαν), αὐτ. **τρώει ὁ χοῖρος** (ἢ **ἡ ἀλεπού) τὰ ξυράφια, μὰ στὸ βγάλσιμο τὰ βρίσκει** (οἱ διὰ δανείων ἀποζῶντες τὰ πληρώνουσιν ἔπειτα βαρέως), - **ἐφάγαμε τὸ βόϊδι καὶ ἀπόμεινε ἡ οὐρά του** (ὀλίγον μόνον ὑπολείπεται ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἐπιτελεσθὲν ἔργον), - **τὸ ὥριμο σῦκο ὁ χοῖρος τὸ τρώει** (τὰς καλὰς νέας ἀνάξιοι πλούσιοι νυμφεύονται), - **φάτε, μάτια, φάρια κι ἡ κοιλιὰ περίδρομο** (ἐπὶ τῶν διὰ τοῦ βλέμματος μόνον ἀπολαυόντων), - **τὸ μεγάλο φάρι τρώει τὸ μικρὸ** (ὁ ἰσχυρότερος ἐπικρατεῖ), - **ἔπεσαν τ' ἄστρα τ' οὐρανοῦ καὶ τὰ 'φαγαν οἱ χοῖραι** (ἐπὶ εὐγενῶν, οἵτινες ἐξέπεσαν καὶ διασύρονται ἀπὸ τοὺς χυδαίους), - **ἂς τρώῃ ἡ γριὰ κι ἂς μουρμουρίζῃ ὁ γέρος** (ἐπὶ ἐγωϊστῶν)· ‖ **κ.** ἀλληλοπαθῶς ἐν φρ. **τρῶν τὰ** σάλια **τους** (εἶναι στενῶς συνδεδεμένοι)· ‖ παθ. εἶμαι κατάλληλος πρὸς τροφήν, εἶμαι ἐδώδιμος, φαγώσιμος : **αὐτὰ τὰ πεπόνια δὲν** τρώγονται, εἶναι σάπια· ‖ κ. μτφ. εἶμαι ὁπωσοῦν εὐειδής, συμπαθής, ὑποφερτός : **δὲν εἶναι ὄμορφη, μὰ τρώγεται·** ‖ μτφ. εἰς παροιμ. φρς ἐν ἀρνητ. ἐκφορᾷ, εἶμαι ἀνυπόφορος : **μ' αὐτὰ ποὺ κάνεις δὲν τρώγεσαι** (,- **μήτε ὠμὸς τρώγεται, μήτε ψητὸς** (εἶναι ἀσυμβίβαστος)· **4)** νεώτ. κ. δημ. ἀρέσκομαι εἴς τι ἔδεσμα : **δὲν τὰ τρώει τὰ μακαρόνια - τὰ** σταφύλια· **5)** νεώτ. κ. δημ. καταλύω νηστείαν, κρεοφαγῶ· ἀντίθ. νηστεύω : **ἔφαγε τὴν καθαρὴ Δευτέρα·** **6)** νεώτ. κ. δημ. δάκνω, δαγκώνω : τὸν **ἔφαγε** ἕνας **σκύλος·** ‖ φρ. **μαῦρο φίδι ποὺ** σ' ἔφαγε (ἀλίμονό σου τί ἔχεις νὰ πάθῃς)· **7)** νεώτ. κ. δημ. βιβρώσκω, φθείρω, τρίβω : **ἔφαγε** ὁ σκῶρος τὴ **φανέλλα μου·** ‖ κ. μτφ. : **ἔφαγε τὰ** νιᾶτά του **στὰ ξένα·** κ. παθ. : **ἔχει** φαγωθῆ **τὸ παλτό του στὸν ἀγκῶνα, - τὰ παπούτσια του** εἶναι **φαγωμένα·** **8)** καταναλίσκω, σπαταλῶ, ξοδεύω : **ἡ σόμπα τρώει πολὺ κάρβουνο,** - **ἔφαε πολλὰ λεφτὰ στὴν Ἀθήνα, - ἔφαγε τὴν περιουσία του στὰ χαρτιά·** **9)** καταχρῶμαι : **ἔφαγε τὰ λεφτὰ τῆς ἐκκλησίας** (τὰς εἰσπράξεις)· **10)** νεώτ. τήκομαι, λειώνω, ρέβω, οἷον ἐκ λύπης, ἀσθενείας.

στενοχωρίας: **τὸν τρώει ἡ ζήλεια, - τὸν ἔφαγε ὁ καημὸς τοῦ πατέρα του· II)** ὑφίσταμαι κακόν τι, τιμωροῦμαι: **ἔφαγε δύο χρόνια φυλακή - κατσάδα - τὴν παπάρα** (ἐπιπλήξιν), **- ἔφαγε ξύλα τῆς χρονιᾶς του** (ἢ ὅσες **τρώει τὸ νταούλι - τὸ χταπόδι**) (ἐδάρη ἀνηλεῶς), **- ἔφαγε παρὰ μίαν τεσσαράκοντα, - θὰ τὶς φᾶς!** (ἀπειλὴ πρός τινα ὅτι θὰ ξυλοκοπηθῇ), **- ἔφαγε τὴ χυλόπιττα** (ἐπὶ ἐρωτικῆς ἀποτυχίας), **- ἔφαγε τὸ κεφάλι του** (ἐζημιώθη ἐξ ἰδίας ὑπαιτιότητος, ἔχασε τὴν ζωήν του)· **12)** φονεύω, σκοτώνω: **πίσω, καὶ σ' ἔφαγα** (θὰ σὲ σκοτώσω, στὸν τόπο), **- ἔφαγε κόσμο καὶ κοσμάκη** (πολλοὺς ἐξόντωσε)· ‖ παροιμ. **ἂν δὲν φᾶς δράκο, δράκος δὲν γίνεσαι, ἢ ἂν δὲ φᾶς στοιχειό, στοιχειὸ δὲν γίνεσαι** (θὰ γίνῃς ἰσχυρός, ἂν ἰσχυρὸν νικήσῃς)· **13)** νεώτ. κ. δημ. ὑπερβάλλω τινά, νικῶ: **τὸν τρώει στὸ πάλεμα·** ‖ μτφ. ἐν φρ. **τὸν ἔφαγε μὲ τὰ λιμὰ** (τὸν κατέβαλε καίτοι ἰσχυρότερον, ἢ τὸν παρέπεισε)· **14)** παρακαλῶ, παρακινῶ φορτικῶς: **μ' ἔφαγε ἡ κόρη μου νὰ πᾶμε στὸ χορό, - μοῦ 'φαγε τ' ἀφτιὰ** (φορτικῶς μὲ παρεκάλεσε)· **15)** νεώτ. κ. δημ. ὡς μέσ. ἀξιῶ τι μετ' ἐπιμονῆς: **φαγώθηκε νὰ φύγῃ γιὰ τὸ χωριό·** ‖ κ. μτ. ἀντικ., ὡς ἐνεργ. στενοχωρῶ τινα ἀπαιτῶν τι ἢ ἐπιμένων ὀχληρῶς: **μιὰ ὥρα μὲ τρώγεται νὰ τοῦ δώσω δανεικά· 16)** νεώτ. κ. δημ. μέσ. διαπληκτίζομαι, φιλονικῶ, ἐρίζω, γκρινιάζω, μαλώνω: **τρώγεται μὲ τοὺς συναδέλφους του - μὲ τὶς γειτόνισσες, - τρώγεται καὶ μὲ τὰ ρουχά του** (εἶναι πολὺ φίλερις, γκρινιάρης)· ‖ κ. ὡς ἀλληλοπαθές: φρ. **τρώγονται σὰν τὰ σκυλιά, - σὰν τὶς κακὲς συννυφάδες - σὰν τὰ καβούρια μέσ' στὸ σακκούλι** (ἐρίζουσι, καταφέρονται ἀμοιβαίως)· ‖ παροιμ. **ὅταν τὰ σκυλιὰ τρώγωνται, ὁ λύκος τρώει τὰ πρόβατα** (ὅταν οἱ κυβερνῶντες φιλονικοῦσι, τσακώνωνται, οἱ κυβερνώμενοι καταστρέφονται)· **17)** νεώτ. κ. δημ. ὡς τριτοπρόσ., προκαλῶ κνησμόν, φαγούραν: **μὲ τρώει τὸ σπυρί·** ‖ κ. μτφ. ἐν φρ. **τὸν τρώει ἡ μύτη του - ἡ παλάμη του - ἡ ράχη του** (προκαλεῖ ὁ ἴδιος τὴν τιμωρίαν του), **- τὸν τρώει ἡ γλῶσσά του** (εἶναι ἕτοιμος ν' ἀποκαλύψῃ μυστικάν)· **18)** ρηματ.π. τρώξ, τρῶξις, τρώξιμος, τρωκτός, τρώγλη, τρωγάλια, τρῶγμα, φαγητόν, φαγούρα, φάγωμα, φαγωμός, φαγώσιμος.

τρώζειν Ἡσ. «φιθυρίζειν, συνουσιάζειν», Ζωναρ. Ἐπιτ Ἱστ.1753 «τρώζειν, συνουσιάζειν».

τρωϊάθεν ἐπίρρ. ἐπ., ἐκ Τροίας: Πίνδ.Ν 7,60 **κτέαν' ἄγων τρωϊαθεν ἀκροθινίων.**

τρωικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀνοφερόμενος εἰς τὴν Τροίαν: Ἰλ.Κ 11 **ἐς πεδίον τὸ τρωικὸν** (ἡ πεδιὰς τῆς Τρῳάδος μεταξὺ Ἰλίου καὶ τῆς θαλάσσης), **- τρωικὸς πόλεμος** (ὁ περὶ τὴν Τροίαν διεξαχθείς)· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. **τὰ τρωικὰ** οἱ χρόνοι τοῦ περὶ τὴν Τροίαν διεξαχθέντος πολέμου: Ἡρ.2,145 **ἐλάσσω ἔτεά ἐστι τῶν τρωικῶν· 2)** νεώτ. ἄστρον. **τρωικὸς ὅμιλος πλανητῶν** τὸ σύνολον τῶν τηλεσκοπικῶν πλανητῶν, ὧν ἡ τροχιὰ διέρχεται καὶ πέρα τῆς τροχιᾶς τοῦ Κρόνου.

τρώϊος-η-ον, συνηρ. **τρῷος** τρωϊκὸς βλ.λ.

τρωκταίζω λεξ. κακουργῶ: ΕΜ 770,54.

τρώκτης (ὁ) (τρώγω) κ. νεώτ. ὁ τρώγων, ὁ κατατρώγων, ὁ ροκανίζων τι· ‖ κ. μτφ. πανοῦργος, ὁ ἀπατεών: Ὀδ.Ξ 288 **Φοίνιξ ἦλθεν ἀνήρ, ἀπατήλια εἰδώς, τρώκτης** (Εὐστ.«τρώκτην, ὁ ἐστι φάγον, φιλοκερδῆ, φιλάργυρον, ἐκ παντὸς ἐθέλοντα τρώγειν, ὁ ἐστι κερδαίνειν, κατὰ τοὺς παλαιοὺς δὲ ἀπατεῶνα, παραλογιστήν»), Κωμ.Ἀνών.236· ‖ νεώτ. ὁ καταχραστής, ὁ κερδοσκόπος· **2)** ὡς ἐπίθ. ὁ ἄπληστος: Ἀντιφάν.Μακ.ΑΠ 9,409 **λιτὰ δὲ δειπνῶν λαθροπόδας τρώκταις χερσὶ τίθησι** τόκους· **3)** θαλάσσιος ἰχθὺς ἔχων ὀξεῖς ὀδόντας, ἀμία, γουφάρι: Αἰλ.Ζ 1,5, Ὀππ.Ἁλ.2,554· **4)** ἡ τρώγλη: Ἱερακοσ.· πρβλ.Κόντ. ἐν Ἀθηνᾷ 5,72.

τρωκτικὰ (τά) νεώτ. ζῳολ. τάξις ζῴων θηλαστικῶν.

τρωκτικός-ή-όν ' μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀνώμ. θηλ. **τρωκτίς**, ὁ κατατρώγων τι λαιμάργως, ὁ κατακόπτων διὰ τῶν ὀδόντων, ὁ ἀδηφάγος: Φίλ.2,269, Τζέτζ.Λυκόφρ.213 **τρωκτικοῖς σιαγόσι· 2)** νεώτ. ζῳολ. **τὰ τρωκτικὰ** ὡς οὐσ. βλ.λ.

τρωκτίς-ίδος (ἡ) ἀνώμ. θηλ. τοῦ τρωκτικὸς βλ.λ.: Τζέτζ.Ἡσίοδ 702.

τρωκτός-ή-όν (τρώγω) ὁ τρωγόμενος, ὁ ἐδώδιμος, ἰδίᾳ ὁ καρπὸς ὁ τρωγόμενος ὠμός: Ἡρ.2,92 **ἐν τούτῳ τρωκτὰ ὅσον τε πυρὴν ἐλαίης ἐγγίγνεται συχνά· 2)** ἐπὶ κήπου, ὁ περιέχων καρποφόρα δένδρα ἢ ἄλλα φυτά: Φιλόστρ.138· **3) τὰ τρωκτὰ** ὡς οὐσ. τὰ τρωγάλια: βλ.λ., ἐπιδόρπια: Ἡρ.3,48 **τρωκτὰ σησάμου τε καὶ μέλιτος· 4)** ἐπὶ δένδρων, ὁ καρποφόρος: Ξεν.Ἀν.5,3,12 **περὶ δὲ αὐτὸν τὸν ναὸν ἄλσος ἡμέρων δένδρων ἐφυτεύθη ὅσα ἐστὶ τρωκτὰ ὡραῖα.**

τρῶμα-ατος (τό) ἰων. ἀντὶ τραῦμα, ἡ πληγή: Ἡρ. 63 **πολλοὶ καὶ ἀποθνήσκουσι ἐκ τῶν τρωμάτων. 2)** ἐπὶ ἀψύχων, ἡ βλάβη, ἡ λώβη, οἷον ἐπὶ πλοίων: αὐτ.6,16· **3)** βλάβη, συμφορὰ ἐν πολέμῳ: αὐτ. 4,160 **μετὰ δὲ τὸ τρῶμα τοῦτο Ἀρκεσίλεων μὲν κάμνοντά τε καὶ φάρμακον πεπωκότα ὁ ἀδελφεὸς Νέαρχος ἀποπνίγει.**

τρωματίζω ἰων. ἀντὶ τραυματίζω βλ.λ.

τρωματίης (ὁ) ἰων. ἀντὶ τραυματίας βλ.λ.: Ἡρ.3, 79 **τοὺς μὲν τρωματίας ἑωυτῶν αὐτοῦ λείπουσι.**

τρωμάτιον (τό) ὑποκορ. τοῦ τρῶμα, μικρὸν τραῦμα, μικρὰ πληγή: Ἱπποκρ.1073.

τρωματίτης (ὁ) ἰων. τ. ὁ τραυματίας: Ἡρ.3,79 (δ.γρ. τρωματίας).

τρώμη (ἡ) δωρ. διαβρωτικὴ πληγή, τραῦμα: Πίνδ.Π 4,271 **τρώμαν ἕλκεος ἀμφιπολεῖν.**

τρώννυμι σχόλ. κ. **τρωννύω** τρώω, τιτρώσκω: Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.808.

τρώξ-ωγός (ὁ) (τρώγω) κ. νεώτ. ὁ τρώγων, ὁ ροκανίζων, ἰδ. σκώληξ τῶν ὀσπρίων: Στράττ.Ἀδῆλ.18· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος ἐντόμων κολεοπτέρων ἐκ τῶν **φυλλοκεράτων· 2)** Ἡσ. «τρώγλη».

τρωξαλλίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. εἶδός τι ἐντόμου κατατρώγοντος τὰ λάχανα, εἶδος ἀκρίδος: Ἀλεξ. Ἀπεγλαυκ.1,12 **κατεδηδόκασι τὰ λάχανα αἱ τρωξαλλίδες·** ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος ὀρθοπτέρων ἀκριδιδῶν ἐντόμων.

τρώξανον (τό) σκληρὸν ἢ λεπτὸν ξυλάριον, λεπτὸν κλωνάριον: Θεόφρ.ΦΑΙτ.3,2,2 **ἀφαιρεῖν δεῖ τούτων ταὐτά τε καὶ τὰ τρώξανα· 2)** λεξ. τὸ ἐκ φάτνης πῖπτον, καθ' ὃν χρόνον τὸ ζῷον τρώγει.

τρώξιμος-ον κ. μσν. ὁ τρωκτὸς βλ.λ.: Θεόκρ. 1,49 **ἃ μὲν (ἀλώπηξ) ἀν' ὄρχως φοιτῇ, σινομένα τὰν τρώξιμον** (σχόλ. «τρωκτάν, τὸ ἤδη τρυγηθὲν καὶ εἰς βρῶσιν παρατεθέν, λαμβάνεται δὲ ἐπὶ τῶν ἀκροδρύων. Τρώξιμος δὲ σταφυλὴ ἡ τὸ στύφος τοῦ ὄμφακοῦ μεταβαλοῦσα εἰς γλυκύτητα καὶ τὴν γεῦσιν ἡδύνουσα»)· ‖ **τρώξιμα** τὰ τρωκτὰ βλ.λ.: Ἱππ.549,36 **τῶν τρωξίμων ῥαφανίδι χρεέσθω καὶ σελίνῳ εἰς ὄξος βάπτων**, Γεωπ.14,17.

τρῶξις-εως (ἡ) τὸ τρώγειν, ἀποκόπτειν διὰ τῶν ὀδόντων: Ἀριστλ.ΗΝικ.7,5,3 **ὀνύχων τρώξεις.**

τρωοφθόρος-ον μτγν. ποι. ὁ φέρων φθοράν, φθείρων, ὁ καταστρέφων τοὺς Τρῶας: ΑΠ 9,62 **τρωοφθόρα δούρατ' Ἀχαιῶν.**

τρωπῶ-άω ἐπιτετ. τ. τοῦ τρέπω, τροπὴν ἐμποιῶ, στρέφω, μετατρέπω, κάμπτω: Ὀδ.Τ 521 **ἥ τε θαμὰ τρωπῶσα χέει πολυηχέα φωνήν** (ἐπὶ τῆς ἀηδόνος, σχόλ. «τὸ θαμὰ τρωπῶσα καὶ ἡ πολυηχὴς φωνὴ τὸ πόριμον ἐν φωναῖς τῆς ἀηδόνος δηλοῦ-

σι»]· τὸ μέσ. στρέφομαι, γυρίζω πίσω : Ἰλ.Π 95 ἀλλὰ πάλιν τρωπᾶσθαι, ἐπὴν φάος ἐν νήεσσι θείῃς, Ὀδ.Ω 536· **2)** τὸ μέσ. τρέπομαι εἰς φυγήν : Ἰλ.Ο 666, αὐτ.Λ 568 ἐρητύσασκε φάλαγγας Τρώων ἱπποδάμων, ὅτε δὲ τρωπάσκετο φεύγειν.

τρῶσις-εως (ἡ) (τρώω I) κ. νεώτ. τραυματισμός, πλήγιασμα : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.826, Πλούτ.Ἠθ.20Β τὰς Ὁμηρικὰς τῶν θεῶν τρώσεις ὑπ' ἀνθρώπων· || τραυματισμός, πλήγωμα, πλήγιασμα δένδρων, βλάβη αὐτῶν ἐκ πλήγματος ἢ ἄλλης αἰτίας : Θεόφρ.Φ1 4,16,1 καὶ γὰρ τούτων (ἐλάτης, τερμίνθου) εἰς βάθος ἡ τρῶσις καὶ ἕλκωσις.

τρωσμός (ὁ) ἐκτρωσμός, πρόωρος γέννησις, ἀποβολή : Ἱππ.206D.

τρωτήριον (τὸ) μσν. ὄργανον τρωτικόν : Καισάρ.1040 (ἐκδ.Mi.).

τρωτός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ὑποκείμενος ἢ ἐκτεθειμένος εἰς τρῶσιν : Ἰλ.Φ 568 τρωτὸς χρὼς ὀξέϊ χαλκῷ, Εὐρ.Ἑλ.810 οὕτω σιδήρῳ τρωτὸν οὐκ ἔχει δέμας, Ξεν.Ἀν.3,1,23 οἱ ἄνδρες τρωτοὶ μᾶλλον ἡμῶν· **2)** σχόλ. ὁ τετρωμένος, πληγωμένος : Σχόλ.Ἰλ.Α 102· **3)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ὁ εὐπαθής, ἀδύνατος, εὐπρόσβλητος : τὸ τρωτὸν σημεῖον ἢ μέρος (τὸ ἀδύνατον μέρος ἢ τὸ εὐπρόσβλητον)· **4)** ὁμ. τὸ τρωτόν ὡς οὐσ. ἐλάττωμα, φεγάδι : ἔχει - τοῦ βρίσκουν πολλὰ τρωτά.

τρωτότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις τρωτός· **2)** στρατ. ἡ ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν ἀπώλεια, ἣν ὑφίσταται στρατός τις ἐκ τοῦ ἐχθρικοῦ πυρός.

τρωῦμα-ατος (τὸ) ἐσφ. Ἰων. τ. ἀντὶ τρῶμα βλ.λ.

τρωχῶ-άω ἐπ. τ. τοῦ τρέχω βλ.λ., κολπάζω : Ἰλ. Χ 163 ἵπποι ῥίμφα μάλα τρωχῶσι.

τρώω (1) ριζ. τ. τοῦ τιτρώσκω βλ.λ. : Ὀδ.Φ 293.

τρώω (2) δημ. τ. τοῦ τρώγω βλ.λ.

τσαγανός (ὁ) δημ. καρκίνος, κάβουρας, καβούρι· **2)** ἡ κερκὶς ραπτομηχανῆς.

τσάγαλο (τὸ) δημ. ὁ χλωρὸς καρπὸς τῆς ἀμυγδαλῆς, τὸ ἄπηκτον ἔτι ἀμύγδαλον.

τσαγγάδα (ἡ) δημ. κ. τσαγγάδι (τὸ) ἢ τσαγκάδι ἀμνὰς ἢ αἶξ πρόωρως στερηθεῖσα τοῦ τόκου της.

τσαγγανάς (ὁ) δημ. ὁ ζαγονάς.

τσαγγίλα (ἡ) δημ. δ. προφ. τοῦ ταγγίλα βλ.λ.

τσαγγός-ή-ό δημ., δ.γρ. τσαγκός ὁ ταγγὸς βλ.λ.· **2)** ἐπὶ ἀνθρ., δύστροπος, ἀσυμβίβαστος : μὴ μᾶς κάνῃς τὸν τσαγγό.

τσαγιέρα (ἡ) δημ. κ. τσαγιερό (τὸ) δοχεῖον διὰ τὴν παρασκευὴν καὶ τὴν δᾶσιν τείου, τσαγιοῦ.

τσαγκαράδικο (τὸ) δημ. τὸ κατάστημα ἢ τὸ ἐργαστήριον τοῦ τσαγκάρη, ὑποδηματοποιεῖον.

τσαγκάρης (ὁ) (τσαγγίον) μσν. κ. δημ., μαν. συνήθ. τζαγκάρης ὁ κατασκευαστὴς ὑποδημάτων, ὑποδηματοποιός, παπουτσῆς· πρβλ. σαγγάριος.

τσαγκάρικο (τὸ) δημ. τὸ τσαγκαράδικο βλ.λ.

τσαγκαροδευτέρα (ἡ) δημ. ἀργία κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς Δευτέρας, ἣν ἐτήρουν παλαιότερον οἱ ὑποδηματοποιοί· **2)** σκωπτ. ἡμέρα ἐργάσιμος, καθ' ἣν ἀργεῖ τις ἐκ φυγοπονίας.

τσαγκαρόπουλο (τὸ) δημ. παῖς ἢ νεανίας μαθητευόμενος ἐν ὑποδηματοποιείῳ.

τσαγκαροσούβλι (τὸ) δημ. κ. τσαγκαρόσουβλο κ. τσαγκαροσούγλι κ. -ουγλο τὸ ὀπήτιον τῶν ὑποδηματεργατῶν, τὸ σουβλὶ τοῦ τσαγκάρη.

τσαγκάτο (πρόβατο) (τὸ) δημ. πρόβατον ἔχον τὴν οὐρὰν καὶ τοὺς ὀπισθίους πόδας μέλανας.

τσάγκρα (ἡ) δημ. κυνηγετικὸν ὅπλον μὲ βραχὺ κοντάκιον καὶ μίαν μόνην καὶ μακρὰν συνήθ.κάννην.

τσαγκρουνιά (ἡ) δημ. κ. τσουγκρανιά ἀμυχὴ δι' ὄνυχος ἢ δι' αἰχμηροῦ ὀργάνου ἢ πράγματος, γρατζουνιά.

τσαγκρουνίζω δημ. κ. τσουγκρανίζω προκαλῶ ἀμυχήν, γρατζουνίζω : μὲ τσαγκρούνισες, - τσαγκρουνίστηκε στὰ βάτα.

τσαγκρούνισμα (τὸ) δημ. κ. τσουγκράνισμα ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσαγκρουνίζω, τσαγκρουνιά, γρατζούνισμα.

τσάϊ (τὸ) δημ., γενικ. τοῦ τσαγιοῦ, τὸ φυτὸν τεῖα βλ.λ.· **2)** τσάϊ ἑλληνικὸ εἶδος φυτοῦ προσομοίου πρὸς τὸν ἐλελίφασκον, οὗ τὸ ἀφέψημα πίνεται ὡς θερμαντικὸν ποτόν· **2)** ποτὸν ἐκ τῶν ἀπεξηραμμένων φύλλων τοῦ φυτοῦ τεῖα παρασκευαζόμενον διὰ βρασμοῦ, τέϊον· **3)** εἰς προσκεκλημένους προσφορὰ ποτοῦ τείου μετὰ διαφ. ἀρτυμάτων καὶ γλυκυσμάτων.

τσαΐρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. λειμών, λιβάδι.

τσάκα (ἡ) δημ. δόκανον, παγίς· ἐν χρ. κ. μτφ.: πιάστηκε στὴν τσάκα.

τσακάλι (τὸ) δημ. τὸ ἄγριον ζῷον θὼς βλ.λ.

τσακαλόλυκος (ὁ) δημ. εἶδός τι θωός, προελθὸν ἐκ τῆς μείξεως θωὸς καὶ λύκου, ἄ. λυκοτσάκαλο.

τσακί (τὸ) δημ. κ. τσακάς (ὁ) πτυκτὸν μαχαιρίδιον τῆς τσέπης, σουγιάς.

τσακίδια (τὰ) δημ. τόπος ἔνθα τις κρημνίζεται, τσακίζεται, ἐν χρ. μ. ἐν φρ. σῦρε ἢ ἄμε στὰ τσακίδια (σῦρε νὰ τσακιστῇς, φύγε νὰ μὴ σὲ βλέπω).

τσακίζω μσν., δημ. κ. τσακάω θραύω, συντρίβω, σπάω : Ἐρωτόκρ.2,1076, αὐτ.3,280, δ.τραγ. μάννα μου, παραπάτησα καὶ τὸ σταμνί μου τσάκισα, - ἐτσάκισα τὸ γυαλί - τὸ κλαρί - τὸ μπαστούνι· **2)** πτύσσω, συμπτύσσω, διπλώνω τσάκισε τὸ χαρτὶ στὰ τρία· **3)** μτφ. καταπονῶ, καταβάλλω, ἐξασθενῶ : τὸν τσάκισαν οἱ ἀρρώστιες - τὰ γεράματα· || ἀμτβ. καταβάλλομαι, καταπίπτω : ἐτσάκισε ἀπὸ τὰ γηρατειά· || κ. ἀπολ. ἐτσάκισα κατεβλήθην, ἐλύγισα, ἐγονάτισα· **4)** ἐπιφέρω πλήρη σωματικὴν κόπωσιν, ἐξάντλησιν, ἐξουθενῶ : Πολιτ.Ἐκλ.Τραγ.73,19 γιὰ νὰ τσακίζῃ γόνατα, γιὰ νὰ τσακίζῃ χέρια· || μτφ. ἠθικῶς ἐξουθενῶ : παροιμ. ἡ γλῶσσα κόκκαλα δὲν ἔχει καὶ κόκκαλα τσακίζει· **5)** ἐπὶ ψύχους ἢ ἀνέμου, καταπίπτω, καταπαύω, κοπάζω : ἐτσάκισε τὸ κρύο - ὁ ἀέρας· **6)** καταβάλλω, νικῶ, καταστρέφω· **7)** φρ. τσακίζω τὴν καρδιά συνθρύπτω, λυπῶ ὑπεράγαν : τὰ λόγια σου μοῦ τσάκισαν τὴν καρδιά· || ἐτσάκισε ἡ καρδιά μου ἐλυπήθην πολύ· **8)** ἐπὶ στρατεύματος μαχομένου, ἐνεργ. κ. παθ. τρέπομαι, κλίνω, ἐνδίδω, διασπῶμαι : τσάκισε ἢ τσακίστηκε ὁ στρατός - ἡ ἄμυνα· **9)** φρ. τσακίζω στὸ ξύλο δέρω ἀνηλεῶς : τὸν τσάκισε στὸ ξύλο· **10)** τσακίζομαι νὰ εὐχαριστήσω κάμνω κάθε θυσίαν, δεικνύω ὅλην μου τὴν δραστηριότητα ἢ τέχνην διὰ νὰ εὐχαριστήσω τινὰ περιποιούμενος αὐτόν· **11)** τσακίζω τὸ νερὸ μετριάζω τὴν ψυχρότητα τοῦ ὕδατος, συχλιαίνω, κόβω τὸ νερό· **12)** ρηματ.π. τσάκιση, τσάκισμα, τσακιστός.

τσακιρός-ή-ό δημ. κ. τσακίρικος-η-ο ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν, ὁ φαιός.

τσάκιση (ἡ) δημ. πτυχὴ ὑφάσματος· **2)** τὸ σημεῖον τῆς πτυχῆς : ἡ τσάκιση τοῦ παντελονιοῦ.

τσάκισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσακίζω, θραῦσις, θλάσις, κλάσις, σύντριψις, σπάσιμο· **2)** πτυχή, δίπλα, τσάκιση : τὸ τσάκισμα τοῦ παντελονιοῦ **3)** καταπόνησις, κατάπτωσις : νιώθω ἕνα τσάκισμα σ' ὅλο μου τὸ κορμί· **4)** ἐπῳδὸς ἢ μελῳδικὴ παρεμβολὴ εἰς ᾆσμα, γύρισμα· **5)** ἐν τῇ βυζ. μουσ. ἓν τῶν τεσσαράκοντα ἀφώνων μεγάλων σημαδίων τοῦ ἀρχαίου στενογραφικοῦ συστήματος τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς· **6)** κτ. πληθ. τσακίσματα ἀηδῆ καὶ ἄσεμνα σχήματα, ἰδίᾳ γυναικῶν, ἀκκισμοί, θρύψεις, κουνήματα· || φρ. κάνω τσακίσματα προσποιοῦμαι ὅτι δὲν θέλω διὰ χαρακτηριστικῶν σχημάτων ἢ κινήσεων, ἀκκίζομαι, θρύπτομαι.

τσακιστή (ἡ) δημ. ναυτ. εἶδός τι δεσμοῦ, ἡ δηκτὴ βλ.λ.· **2)** ὁ ποδόδεσμος βλ.λ.

τσακιστός-ή-ό δημ. ὁ τεθλασμένος, τεθραυσμένος, θλαστός, κοπανιστός : **τσακιστὲς ἐλιὲς** (θλασταὶ ἐλαῖαι, χλατσάδες)· **2)** ὁ ἐπτυγμένος, διπλωμένος εἰς πτυχήν· **3)** τὸ θηλ. τσακιστὴ ὡς οὐσ. βλ.λ.· **4)** φρ. **τσακιστὴ πεντάρα** ἀσήμαντον κέρμα, τίποτε : **δὲν ἔχω τσακιστὴ πεντάρα.**

τσακίστρα (ἡ) δημ. γυνὴ κάμνουσα τσακίσματα, ἀκκιζομένη.

τσακμάκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. τεμάχιον χάλυβος, ὅπερ προστριβόμενον **ἐπὶ** πυρίτου λίθου παράγει σπινθῆρας μεταδιδομένους εἰς ὗσκαν ἢ θρυαλλίδα· **2)** συνεκδ. τὸ ὅλον συγκρότημα τοῦ χαλυβδίνου ἐλάσματος **καὶ τοῦ πυρίτου** λίθου, πυρεκβόλον, πυριόβολος.

τσακμακίζω δημ. κτυπῶ πυρίτην λίθον διὰ σιδηρίου, ὥστε νὰ ἀνάφθῇ· ἐναυσμά τι : Καρκ.Λυγ.3 **ἐτσακμάκιζε τινάζουσα** πλῆθος **σπινθήρων.**

τσακμακόπετρα (ἡ) δημ. ὁ πυρίτης λίθος ὁ ἐν χρ. διὰ τὸ τσακμάκι βλ.λ.· || γεν. **ὁ πυρίτης** λίθος, πυρόλιθος, στουρναρόπετρα.

τσάκνο (τὸ) δημ. τὸ κάρφος βλ.λ.

τσακνοτσούκαλα (τὰ) δημ. μικροπράγματα, παλαιὰ καὶ ἄχρηστα ἀντικείμενα τοῦ σπιτιοῦ, παρτάλια· **2)** χλευαστ. χαρακτηρισμὸς νεαρῶν προσώπων ἀναμειγνυομένων εἰς σοβαρὰς ὑποθέσεις, ἰδ. μεγάλων.

τσακπίνης-α-ικο (τουρκ.) δημ. κ. τσαχ- ἄνθρωπος, ἰδίᾳ νέος, πονηρός, καταφερτζής, κατεργάρης· || εἰδικώτ. ὁ ἐπιδέξιος εἰς ἐρωτικὰς κατακτήσεις.

τσακπινιά (ἡ) δημ. κ. τσαχ- πονηρία, κατεργαριά· **2)** ἄκριτος ζωηρότης.

τσάκρα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν λεοντικὴ ἡ λεοντοπέταλος· **2)** τὸ φυτὸν μήκων ἡ ροιάς.

τσάκωμα (τὸ) δημ. κ. τσακωμός (ὁ) ἡ ἐνέργεια τοῦ τσακώνω, σύλληψις, παγίδευσις : **τσάκωμα μιᾶς ἀλεποῦς στὸ δόκανο·** **2)** μτφ. ἔρις, φιλονικία, διαπληκτισμός : **ἀρχίσανε πάλι τὰ τσακώματα, - δὲν ἤμουν στὸν τσακωμό.**

τσακώνικο (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς ποικιλίας τινὸς τοῦ φυτοῦ ἀπιδέα ἡ κοινή.

τσακωνικός-ή-όν νεώτ., δημ. **τσακώνικος-η-ο** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τσάκωνας ἢ τὴν Τσακωνιά : **τσακ- διάλεκτος - γραμματική, τσακώνικα κάστανα·** || **τὰ τσακώνικα** ἡ τσακωνικὴ διάλεκτος· || ἐπίρρ. **τσακώνικα** εἰς τὴν τσακωνικὴν διάλεκτον.

τσακώνω δημ., ἀόρ. **(ἐ)τσάκωσα, μέσ.** κ. παθ. **τσακώνομαι,** παθ. ἀόρ. **(ἐ)τσακώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τσακωμένος,** πιάνω στὴν τσάκα, παγιδεύω, συλλαμβάνω : **τὸ δόκανο τσάκωσε τὴν ἀλεπού, - τσάκωσε ἡ γάτα τὸν ποντικό, - τὸν τσάκωσε ἀπὸ τ' ἀφτί'** κ. παθ. **τσακώνομαι** συλλαμβάνομαι, παγιδεύομαι· **2)** καταλαμβάνω τινὰ πράττοντά τι, ἰδίᾳ κακόν : **τὸν τσάκωσαν ποὺ ἔκλεβε·** || φρ. **τὸν τσάκωσαν στὰ πράσα** ἐπ' αὐτοφώρῳ· **3)** τὸ παθ. ἔρχομαι εἰς χεῖρας, φιλονικῶ, διαπληκτίζομαι, ἐρίζω, συμπλέκομαι, πιάνομαι : **τσακωθήκανε στὴ μοιρασιά - γιὰ τὸ τίποτα - στὸ δρόμο·** **4)** **εἶμαι** τσακωμένος **μὲ κάποιον εὑρίσκομαι** ἐν διαστάσει ἕνεκα ἔριδος, ἔχω περιέλθει **εἰς δυσαρέσκειαν,** εἰς ἔχθρότητα μετά τινος· **5)** ρηματ. π. τσάκωμα, τσακωμός.

τσαλαβούτας (ὁ) δημ. ὁ ἀπρόσεκτος εἰς τὴν βάδισιν, ὁ εἰσερχόμενος **εἰς** τὸν πηλὸν καὶ κατασπιλούμενος· **2)** μτφ. γεν. ἀπρόσεκτος, ἀτάσθαλος περὶ τὴν **ἐργασίαν** του, τσαπατσούλης.

τσαλαβούτημα (τὸ) δημ. τὸ νὰ τσαλαβουτᾷ τις, βάδισις **ἐντὸς** πηλοῦ, **ἐντὸς** βορβόρου καὶ κατασπίλωσις· **2)** γεν. ἀτάσθαλος **ἐνέργεια** ἢ ἐργασία.

τσαλαβουτῶ-άω δημ. ἐμβρέχομαι, βουτῶ, βαδίζω εἰς τὸν πηλόν, τὸν βόρβορον, τὴν λάσπην· **2)** ἀνοταράσσω βόρβορον, λάσπην· **3)** μτφ. ἐργάζομαι ἀτασθάλως, ἀπροσέκτως, ἐπιπολαίως, τσαπατσούλικα.

τσαλάκωμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσαλακώνω, ρίκνωσις, ζάρωμα, σούφρωμα : **τσαλάκωμα τοῦ φορέματος - τοῦ πανταλονιοῦ - τοῦ χαρτιοῦ·** **2)** μτφ. καταρράκωσις, ἠθικὸς ἐξευτελισμός, στραπάτσο : **ἔπαθε μεγάλα τσαλάκωμα.**

τσαλακώνω δημ., ἀόρ. **(ἐ)τσαλάκωσα,** παθ. **-ώνομαι,** ἀόρ. **(ἐ)τσαλακώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τσαλακωμένος,** συνθλίβων τι κάμνω νὰ χάσῃ τὴν κανονικήν του ὑφήν, νὰ πτυχωθῇ ἀκανονίστως, ρυτιδῶ, ζαρώνω, σουφρώνω : **τσαλάκωσα τὰ ροῦχά μου, - τσαλακωμένο βιβλίο·** **2)** μτφ. καταρρακώνω, ἐξευτελίζω ἠθικῶς, στραπατσάρω.

τσαλαπάτημα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσαλαπατῶ, ἡ διὰ τῶν ποδῶν πάτησις, σύνθλιψις· **2)** μτφ. κακοπάθησις τῆς λεχοῦς, μικροῦ παιδὸς ἢ νεονύμφου κατὰ τὴν λαϊκὴν ἀντίληψιν ἀπὸ «κακὴ ὥρα».

τσαλαπατῶ-άω δημ.,ἀόρ. **(ἐ)τσαλαπάτησα,** παθ. **τσαλαπατιέμαι,** ἀόρ. **(ἐ)τσαλαπατήθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **τσαλαπατημένος,** καταπατῶ διὰ τῶν ποδῶν, λακπατῶ, ποδοπατῶ ἐπιφέρων φθορὰν ἢ πρὸς τιμωρίαν : **τσαλαπάτησες τὸ παλτό μου, - τὸν ἔβαλε κάτω καὶ τὸν τσαλαπάτησε.**

τσαλαπετεινὸς (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν ἔποψ, ἅ. κουκουλοπέτεινας.

τσαλαπίδι (τὸ) δημ. **τὸ φυτὸν εὐφόρβιον τὸ** ἀπιοειδές.

τσαλί (τὸ) δημ. τὸ φρύγανον.

τσαλίμι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἐπιδεξία κίνησις **εἰς** τὸν χορόν, εἰς τὴν πάλην κττ.· **2)** γεν. τσάκισμα, ἀκκισμός

τσαλόσκουπα (ἡ) δημ. σάρωθρον κατεσκευασμένον ἐκ κλάδων σαροθάμνου.

τσαμαδό (τὸ) δημ. ἄγριος κύων ἐπιθετικός· **2)** μτφ. **σκυλλὶ τσαμοδό** ἄνθρωπος ἰσχυρογνώμων καὶ πείσμων.

τσαμαδούρα (ἡ) δημ. σημαντήρ, σημαδούρα.

τσαμάκα (ἡ) δημ. κ. **τσουμάκα τὸ** τσελίκι **βλ.λ.**

τσαμαρδαρός-ά μσν. δημ. ρακένδυτος, κουρελιάρης : Ἐρωτάκρ.5,445.

τσάμι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν πεύκη ἡ χαλέπειος.

τσάμικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τσάμηδες, ὁ τῶν Τσάμηδων : **τσάμικος (χορὸς)** ὁ ἀρβανίτικος· || φρ. μτφ. **μᾶς ἔγινε** τσάμικος ταμπάκος (ἔγινε ὑπεράγαν ὀχληρός).

τσαμπάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τσαμπὶ **βλ.λ.** : **ἕνα** τσαμπάκι **σταφύλι·** **2)** τὸ φυτὸν νάρκισσος, ζομπάκι.

τσαμπάλια (ἡ) δημ. κωδωνίσκοι τριγωνόσχημοι, κρεμάμενοι ἀπὸ **τὸν** λαιμὸν αἰγῶν ἢ προβάτων.

τσαμπάνι (τὸ) δημ. ἐστριμμένον πολύκλωνον νῆμα, στριφτὸ κορδόνι χρησιμοποιούμενον ἐπὶ τῶν ἐγχωρίων ἐνδυμάτων, ἵνα συγκρατῶνται ἢ προσδένωνται περὶ τὴν ὀσφὺν τὰ πλάγια ἄκρα φορέματος.

τσαμπέκα (ἡ) δημ. ναυτ. κ. **τσαπέκο** (τὸ) εἶδός τι στενοῦ καὶ ἐπιμήκους ἐξωπλισμένου ἱστιοφόρου τῶν χρόνων τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως μετὰ τριῶν ἱστῶν καὶ λατινίων ἱστίων.

τσαμπὶ (τὸ) δημ. βότρυς σταφυλῆς, **ἡ** σταφυλὴ ὁλόκληρος ὡς φυσικῶς ἔχει : **τὸ κλῆμα ἔχει πολλὰ τσαμπιά, - ἀγουρο-γινωμένο τσαμπί·** || συνεκδ. **ἡ** λ. ἐπὶ βοτρυοειδῶν τὸ σχῆμα προϊόντων ἅ. φυτῶν· **2)** κλαδίσκος τῆς σταφυλῆς, ἐπιφυλλίς, περιφυλλίδα : **ἕνα τσαμπὶ σταφύλι.**

τσαμπουκαλίδικα (τὰ) δημ. κ. σαμπ- εἶδός τι συνθηματικῆς διαλέκτου τῶν κακοποιῶν.

τσαμπούνα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἄσκαυλος βλ.λ.· 2) τὸ φυτὸν κοτυληδών· 3) τὸ φυτὸν κώνειον.
τσαμπούνημα (τὸ) δημ. κ. τσαμπούνισμα τὸ παίξιμο τῆς τσαμπούνας βλ.λ.), βοὴ συνεχής, κλαυθμηρισμός· 2) μτφ. φλυαρία, μωρολογία.
τσαμπουνίζω δημ. τσαμπουνῶ βλ.λ.
τσαμπούνισμα (τὸ) δημ. δ. τ. τοῦ τσαμπούνημα.
τσαμπουνῶ-άω δημ. κ. τσαμπουνίζω παίζω τὴν τσαμπούνα· 2) μτφ. κλαίω, κλουθμηρίζω, θαρυβῶ, φωνάζω δισρκῶς· 3) ὁμ. μτφ. φλυορῶ, μωρολογῶ : **τί μᾶς τσαμπουνᾷς αὐτοῦ;**
τσαμπαρίδι (τὸ) δημ. μικρὸν τσαμπί, τὸ ὁποῖον μένει εἰς τὸ κλῆμα μετὰ τὸ τρύγημα, καμπανός, καμπανάκι.
τσάμπουρο (τὸ) δημ. ὁ σκελετὸς τοῦ βότρυος, τῆς σταφυλῆς ὡς ἔχει μετὰ τὴν ἀφαίρεσιν τῶν ραγῶν : φρ. **ἐσὺ τὸ σταφύλι καὶ γὼ τὸ τσάμπαυρο** (πρὸς νοσφιζόμενον τὰ ὀφέλη κοινῆς ἐπιχειρήσεως).
τσανάκα (ἡ) δημ. μεγάλο τσανάκι, πηλίνη λοπὰς χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν χωρικῶν, γαβάθα.
τσανάκι (τὸ) δημ. πήλινον πινάκιον, μικρὰ λοπὰς πηλίνη, χρησιμοποιουμένη ὑπὸ τῶν χωρικῶν, γαβάθι· 2) μτφ. ἄνθρωπος ἀνήθικος ἢ ὁπωσδήποτε κακῆς διαγωγῆς, ἀχρεῖον ὑποκείμενον : **εἶναι ἕνα τσανάκι**· 3) ὀνομ. ἐν Ὕδρᾳ κ. ἄ. νήσοις τῆς νόσου λεϊσμανίασις, καλααζάρ.
τσανακογλείφτης (ὁ) δημ. ὁ γλείφων τὰ τσανάκια, παράσιτος, εὐτελὴς κόλαξ.
τσάντα (ἡ) (τουρκ.) δημ. σακκίδιον διαφόρων σχημάτων καὶ πρὸς διαφόρους χρήσεις, πήρα : **τσάντα κυρίας - κυνηγοῦ - μαθητοῦ.**
τσάντζαλο (τὸ) δημ. ράκος κρεμάμενον· 2) ἔνδυμα κατεφθαρμένον, κατερρακωμένον, κατακουρελιασμένο, ἄ. τζάτζαλο(ν) βλ.λ.
τσαντίλα (ἡ) δημ. σάκκος ἐκ μαλλίνου ἀραιὰ ὑφασμένου ὑφάσματος πρὸς ἀποστράγγισιν τοῦ τυροῦ, τυροτσαντίλα : **τυρὶ τῆς τσαντίλας** (νωπὸς τυρὸς μήπω ἁλατισθείς)· 2) συνεκδ. πᾶν ἀραιόν, ἀραιῶς ὑφασμένον ὕφασμα πρὸς διήθησιν, ἠθμός· || κτ. ἐπέκτ. ἡ λ. ἐν χρ. ἐπὶ ὑφάσματος κακῆς ποιότητος.
τσαντίρι (τὸ) (τουρκ.) δημ. σκηνή, τέντα : **γύφτικα τσαντίρια.**
τσαουλί (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς τσαουλιᾶς.
τσαουλιά (ἡ) δημ. ποικιλία τις τοῦ φυτοῦ βερικοκκέα.
τσαούσης (ὁ) (τουρκ.) δημ., θηλ. **τσααύσα,** ἄνθρωπος οὗ τὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς κοσμεῖται ὑπὸ λοφίου· 2) βαθμὸς ὑπαξιωματικοῦ τοῦ τουρκικοῦ στρατοῦ, ἀντίστοιχος πρὸς τὸν τοῦ λοχίου : Πολιτ. Ἐκλ.Τραγ.78,5 **ποῦ εἶσαι, τσαούση ὀγλήγορε, μάσε τὰ παλληκάρια**· 3) παλαιότ. π. Τούρκοις ἀξίωμα πολιτικοστρατιωτικόν, διαγγελεύς, σπαν. καὶ πολιτικὸς σύμβουλος ἀρχηγοῦ σώματος ἐν ἐκστρατείᾳ ἢ καὶ διοικητὴς μεμακρυσμένης ἐπαρχίας ἢ νήσου· 4) κ. θηλ. -σα ἐν μτφ. χρ. ἄνθρωπος αὐθαίρετος, θρασύς.
τσαούσι (τὸ) δημ. ποικιλία τις λευκόκαρπος τῆς ἀμπέλου, ὡς καὶ ὁ καρπὸς αὐτῆς.
τσαούσιος (ὁ) μσν. κ. τζαούσιος ἀξίωμα πολιτικὸν καὶ στρατιωτικὸν τῶν Βυζαντινῶν, ὅπερ κατέστη ἐν χρ. ἀπὸ τοῦ 13ου αἰ. κ. παρὰ τοῖς Τούρκοις, διαγγελεύς.
τσαούσμπασης (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἐπιλοχίας ἐν τῷ τουρκικῷ στρατῷ· 2) παλαιότ. ἀξίωμα αὐλικὸν ἀνάλογ. πρὸς τὸ τοῦ τελετάρχου, εἰς ὃν ἀνετίθεντο ἔκτακτοι ἀποστολαὶ πρὸς ξένους ἡγεμόνας.
τσάπα (ἡ) (λατ.) δημ. εἶδός τι πλατείας σκαπάνης, μεγάλο τσαπί : Ζερβ Τραγ.ΚΚ 49,4 **τσάπες, ξινάρια, γιὰ τὴ γῆς γιὰ τοὺς ἀγρούς δεκράνια**· 2) ναυτ. ὁ ζωστήρ βλ.λ.4).

τσαπατσούλης-α-ικο (τουρκ.) δημ. ἄνθρωπος ἀκατάστατος, ἄνευ τάξεως καὶ συστήματος, ἐπιπολαίως ἢ ἀτέχνως ἐργοζόμενος, ἄτσαλος.
τσαπατσουλιά (ἡ) δημ. τὸ νὰ εἶναι κανεὶς τσαπατσούλης βλ.λ.· 2) ἐργασία ἐπιπολαίως, ἄνευ τάξεως καὶ συστήματος ἢ ἀτέχνως γινομένη.
τσαπατσούλικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τσαπατσούλην βλ.λ. : **τσαπατσούλικη δουλειά.**
τσαπέλλα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. τσο- ὁρμαθὸς ξηρῶν σύκων, ἅτινα ἔχουσι διαπερασθῆ διὰ νήματος ἢ βούρλου.
τσαπί (τὸ) δημ. σκαπάνη μονόχηλος· 2) γεν. σκαπάνη, τσάπα.
τσαπίζω δημ. σκάπτω μὲ τσάπαν, μὲ τσαπί.
τσάπισμα (τὸ) δημ. ἐκσκαφή, σκάψιμο μὲ τσάπα, μὲ τσαπί.
τσαπουρνιά (ἡ) δημ. κ. **τσαπρουνιά** τὸ φυτὸν προύμνη ἡ ἀκανθώδης· 2) τὸ φυτὸν κράταιγος βλ.λ. ἡ μονόγυνος.
τσαπράζια (τὰ) (τουρκ.) δημ. ἀργυρᾶ κοσμήματα, ἐνίοτε ἐπίχρυσα, μετ' ἀλυσιδίων φερόμενα σταυροειδῶς ἐπὶ τοῦ στήθους συνήθη εἰς τὰς ἐθνικὰς ἐνδυμασίας τῆς ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος : Πολιτ. Ἐκλ.Τραγ.55,9 **Κίτσο μου, ποῦ εἶναι τ' ἄρματα, ποῦ τὰ 'χεις τὰ τσαπράζια ;**· 2) καθ' ἑνικ. ἐν φρ. **λαγαδούρα τσαπράζι** ὁ στραγγαλόδεσμος βλ.λ.· 3) κτ. πληθ. ἐν ἐπιρρ. χρ. λοξοειδῶς, σταυροειδῶς, σταυρωτά.
τσαπρουνιά (ἡ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσαπουρνιά.
τσάρα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν κίχλη, ἡ τσίχλα.
τσαρά (ἡ) δημ. κ. τσερά δ. προφ. τοῦ κυρά, κυρία· 2) θεία, τσάτσα· 3) μάμμη, κυρούλα· 4) ἐν Λέσβῳ ὀνομ. τοῦ οὐρανίου τόξου.
τσαρβούλια (τὰ) δημ. κ. τσε- εἶδός τι τσαρουχιῶν βλ.λ. ἐν χρ. εἰς ἀγροτικὰς περιοχάς.
τσαρδάκα (ἡ) (τουρκ.) δημ. κ. **τσαρδάκι** (τὸ) καλύβη ἢ σκιὰς ἐκ κλάδων δένδρων, φρατζάτα, φρατζάτο· 2) γεν. πρόχειρον μέσον κατασκηνώσεως ἢ στεγάσεως, παράπηγμα.
τσαρδελούδι (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν πελαργόνιον τὸ ρυπαῖνον.
τσάρεβιτς (ὁ) (σλαβ.) νεώτ. κ. δημ. ἄκλ. ὁ πρωτότοκος υἱὸς καὶ διάδοχος τσάρου.
τσαρῖνα (ἡ) (ρωσσ.) νεώτ. κ. δημ. ἡ σύζυγος τοῦ τσάρου τῆς Ρωσίας· 2) ἡ βασιλεύουσα αὐτοκράτειρα τῆς Ρωσίας.
τσαρισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ἡ αὐταρχικὴ ἐξουσία κατὰ τὴν αὐτοκρατορικὴν περίοδον τῆς Ρωσίας, ἀπολυταρχία.
τσάρκα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἀναζήτησις, ἔρευνα, ἰδ. ἡ σωματική· 2) ἐπιδρομὴ πρὸς ἁρπαγὴν λείας κτηνῶν· || γεν. ἐπιδρομή· 3) περιπλάνησις, περίπατος, βόλτα : **βγήκαμε τσάρκα στὰ σοκάκια τοῦ χωριοῦ**· || συνεκδ. ἀναζήτησις περιπετειῶν· 4) μέτρον χωρητικότητος τῆς Ρωσίας ἰσοδυναμοῦν πρὸς 0,1238 λίτρα ἢ 0,218 πίντ.
τσάρκος (ὁ) (λατ.) δημ. περίφραγμα, μάνδρα ὅπου ἐγκλείονται ἀρνία ἢ ἐρίφια, ὁσάκις οἱ ἀμνάδες ἢ αἱ αἶγες εὑρίσκονται εἰς τὴν βοσκήν.
τσαρλατανιά (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἀγυρτεία, ἀπάτη 2) ἐπὶ ἰατρῶν, κομπογιαννιτισμός.
τσαρλατάνος (ὁ) (ἰταλ.) δημ. ἀγύρτης, ἀπατεών· 2) ἐπὶ ἰατρῶν, κομπογιαννίτης.
τσάρλ(ε)στον (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. εἶδος χοροῦ τῶν μαύρων τῆς Β. Ἀμερικῆς.
τσάρος (ὁ) (σλαβ., πρβλ. λατ. caesar) δημ. τίτλος τῶν ἡγεμόνων τῆς Βουλγαρίας κατὰ τὸν μεσαίωνα· 2) τίτλος τῶν αὐτοκρατόρων τῆς Ρωσίας.
τσαρούλι (τὸ) δημ. ναυτ. τὸ ἔντροχον, μπαστέκα.
τσαρουχάδικο (τὸ) δημ. ἐργαστήριον ἢ κατάστημα πωλήσεως τσαρουχιῶν βλ.λ.

τσαρουχᾶς (ὁ) δημ. κατασκευαστὴς τσαρουχιῶν.
τσαρούχι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδός τι ἐλαφροῦ καὶ χαμηλοῦ ὑποδήματος τῶν ποιμένων καὶ τῶν χωρικῶν τῆς ἠπειρωτικῆς Ἑλλάδος καὶ τῶν εὐζώνων ἐκ δέρματος ἀκατεργάστου ἢ κατειργασμένου, λῆγον πρὸς τὰ ἐμπρὸς εἰς ὀξὺ ἄκρον φέρον θύσανον· || φρ. **μὲ μισὸ τσαρούχι** (ἐπὶ λίαν πτωχοῦ) : Καρκβ.Λυγ.4) ἀναχωρήσας **μὲ μισὸ τσαρούχι ἀπὸ τὴν πατρίδα του.**
τσαρσί (τὸ) (τουρκ.) δημ. τόπος ἔχων μίαν ἢ πλείονας ὁδούς, ὅπου ἐν καταστήμασιν, ἰδ. μικροῦ χώρου, πωλοῦνται διάφ. ἐμπορεύματα, ἀγορά.
τσάσκα (ἡ) (ἀραβ.) δημ. εὐρύχωρον κύπελλον, φλυτζάνι· **2)** συνεκδ. τὸ περιεχόμενον κυπέλλου : ἤπια **μιὰ τσάσκα γάλα.**
τσάταλο (τὸ) (τουρκ.) δημ.κ. **τσατάλι** (τὸ) χονδρά, διχαλωτὴ ράβδος· **2)** συνεκδ. ραβδισμός, μαστίγωσις, ξυλοκόπημα : **ἔφαγε** τσάταλο (ἐδάρη)· **3)** μτφ. **τρώω τσάταλο** ἀκούω ὀνειδισμούς, δέχομαι ἐπιπλήξεις.
τσατίζω δημ. διὰ λόγων πειράζω ἐρωτικῶς· **2)** γεν. πειράζω δι' ὑπαινιγμῶν.
τσάτισμα (τὸ) (τσατίζω) δημ. κ. **τσάντισμα** διὰ λόγων πείραγμα ἰδίᾳ ἐρωτικόν.
τσατμᾶς (ὁ) (τουρκ.) δημ. λεπτὸς τοῖχος ἐκ δοκῶν, ὧν τὰ διάκενα συμπληροῦνται διὰ πλίνθων, εἴτε διὰ ξυλίνων πήχεων ἐπικαλυπτομένων δι' ἀσβεστοκονιάματος.
τσάτσα (ἡ) δημ. προσηγορία θείας κ. γεν. γραίας γυναικός· **2)** ἡ μάμμη.
τσατσάρα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. κ. **τσάτσαρα** ἀραιὸν κτένιον διὰ τὴν τακτοποίησιν, τὸ ξέπλεγμα τῆς κόμης, διαλυστήρα.
τσάχαλο (τὸ) δημ. μικρὸν ἀχύριον, κάρφος : **μοῦ μπῆκε ἕνα τσάχαλο στὸ μάτι.**
τσαχπιναριό (τὸ) δημ. ὁ τσακπίνης, μτ. τινος ὑποκορισμοῦ παικτικοῦ : Καρκβ.Λυγ.27 **τσαχπιναριὸ τοῦ διαβόλου ! ἔλεγον μεταξύ των.**
τσαχπίνης-α-ικο δημ. δ. προφ. τοῦ τσακπίνης.
τσεβδίζω, τσεβδός, τσέβδισμα, τσεβδισμός δημ. δ.γρ. τοῦ τσευδίζω κλπ.
τσεγγέλι (τὸ) δημ. δ. τ. τοῦ τσιγγέλι βλ.λ.
τσέκ(ι) (τὸ) (γαλλ.) δημ., γενικ. **τσεκιοῦ**, πληθ. **-ια**, τραπεζικὴ ἐπιταγή.
τσεκί (τὸ) (τουρκ.) δημ. τουρκικὴ μονὰς βάρους ἴση πρὸς 176 ὀκάδας.
τσεκίνι(ον) (τὸ) (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. παλαιὸν βενετικὸν χρυσοῦν νόμισμα.
τσεκούρι (τὸ) (λατ.) δημ. κ. **τσικούρι** πέλεκυς : ΠολΙτ.Ἐκλ.Τραγ.73,18 **σέρναι τσεκούρια στ' ἄλογα, τσεκούρια στὰ μαυλάρια.**
τσεκουριά (ἡ) δημ. κτύπημα μὲ τσεκούρι, πλῆγμα διὰ πελέκεως : **μὲ τρεῖς τσεκουριὲς ἔρριξε κάτω τὸ δέντρο.**
τσεκουρώνω δημ. κτυπῶ μὲ τσεκούρι, πελεκῶ, πλήττω, κατακόπτω διὰ πελέκεως· **2)** μτφ. τιμωρῶ μετ' αὐστηρότητος, αὐστηρῶς : **τὸν τσεκούρωσαν δώδεκα χρόνια φυλακή·** **3)** ὁμ.μτφ. ἐπὶ μαθητῶν, ἀπορρίπτω κατὰ τὰς ἐξετάσεις.
τσελε(μ)πής (ὁ) (τουρκ.) δημ. τίτλος ἀπονεμόμενος κατὰ τὰ πρῶτα ἔτη τῆς ἱδρύσεως τοῦ Ὀθωμανικοῦ κράτους εἰς τοὺς σουλτονόπαιδας καὶ εἶτα εἰς τὸν ἀνώτερον ἀρχηγὸν τοῦ δερβισικοῦ τάγματος τῶν Μεβλεβήδων· **2)** μτφ. ἄρχων, αὐθέντης, ἀφεντικό· **3)** κτ. ἐπέκτ. προσηγορία εὐκαταστάτων προεστῶν κττ.
τσελε(μ)πίδικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τσελεμπῆν βλ.λ.2) κ. 3).
τσέλιγγας (ὁ) δημ. ἀρχιποιμήν, ποιμὴν κτηνοτρόφος, ἰδιοκτήτης ποιμνίου : Κρυστ.Τραγ.Στάν. Περδικομάτα 10 **ἐγὼ εἶμαι κόρη τοῦ βουνοῦ καὶ τσέλιγγα κοπέλλα.**
τσελιγγάτο (τὸ) δημ. συντροφικὴ καὶ ἑταιρικὴ μορφὴ οἰκονομικῆς καὶ κοινωνικῆς ὀργανώσεως, ὑφ' ἣν διεξάγεται ἐν Ἑλλάδι καὶ ἐν ταῖς λοιποῖς βαλκανικαῖς χώραις ἡ κατ' εἰδικὸν ἐπάγγελμα ἀσκουμένη ἐκμετάλλευσις τῆς νομαδικῆς κτηνοτροφίας, ἰδίᾳ τῆς προβατοτροφίας, ἡ ὁποία ὡς οὖσα οὐχὶ μόνιμος ἀκολουθεῖ τὴν φυσικὴν ποώδη βλάστησιν, μετατοπιζομένη κατὰ ἐποχάς.
τσελιγγοπούλα (ἡ) δημ. ἡ θυγάτηρ τοῦ τσέλιγγα.
τσελίκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **τσιλίκι** κ. **τσελίκα** (ἡ) χάλυψ βλ.λ.· **2)** μτφ. ἄνθρωπος ρωμαλέος, ὑγιέστατος· **3)** μικρὸν ραβδίον, δι' οὗ παίζεται ὁμώνυμος παιδιά.
τσεμπέλι (τὸ) δημ. ποικιλία τις ἑλληνικοῦ καπνοῦ.
τσεμπέρι (τὸ) δημ. κ. **τσι-** κεφαλόδεσμος ἢ ἐλεύθερον, ριχτὸ κάλυμμα τῆς κεφαλῆς τῶν γυναικῶν ἐκ λεπτοῦ ὑφάσματος ἐν χρ. εἰς τὰ χωριά.
τσεντέζιμο (τὸ) (ἰτολ.) δημ. τὸ 1/100 τῆς νομισματικῆς μονάδος δραχμῆς, φράγκου, λιρέττας, ἀ. λεπτόν : φρ. **εἶμαι χωρὶς τσεντέζιμο, - δὲν ἔχω τσεντέζιμο** (ἐπὶ παντελοῦς ἐλλείψεως χρημάτων).
τσεντζερέδια (τὰ) δημ. δ. προφ. τοῦ τεντζερέδια.
τσέντζερης (ὁ) δημ. δ. προφ. τοῦ τέντζερης.
τσέπη (ἡ) (τουρκ.) δημ. κ. τζέπη θυλάκιον ἐνδύματος : **γέμισε τὶς τσέπες του καρύδια, - τσέπη τοῦ παντελονιοῦ·** **2)** ποσότης χωροῦσα ἐντὸς θυλακίου : **μιὰ τσέπη σταφίδες·** **3)** φρ. **τό 'χω στὴν τσέπη** (ἔχω ἐξησφαλισμένον, βέβαιον) : **τὸν διορισμὸ τὸν ἔχει στὴν τσέπη.**
τσεπράς (ὁ) δημ. μέλαν στίγμα φρούτων καὶ ἰδιαίτατα τῶν πορτοκαλλίων.
τσεπριάζομαι δημ., μτχ. παθ. παρακ. **-σμένος**, σσπίζω, φέρω τσεπράδες, μέλανα στίγματα.
τσεπώνω δημ. ἐκθέτω ἢ κρύπτω ἐν τῷ θυλακίῳ μου, στὴν τσέπη μου, ἐνθυλακώνω : **ὅ,τι βρεῖ τὸ τσεπώνει·** **2)** συνεκδ. ὠφελοῦμαι, ἀποκομίζω ὠφέλειαν καὶ ἰδίᾳ ἀθέμιτον : **τσέπωσε δέκα χιλιάρικα γιὰ μεσιτεία, - πόσα τσέπωσε ἀπ' αὐτὴ τὴ βρωμοδουλειά ;**
τσερβέλλο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. ἰδ. σκωπτ. ὁ ἐγκέφαλος, νοῦς, μυαλό, κεφάλι : **δὲν κόβει τὸ τσερβέλλο, - τοῦ τίναξε τὸ τσερβέλλο** (τὰ μυαλὰ στὸν ἀέρα), **- τοῦ σήκωσε τὸ τσερβέλλο** (τὸν κατεξάλισε ἢ τὸν παρέσυρε, τὸν παρεπλάνησε).
τσέργα (ἡ) δημ. εἶδός τι κλινοσκεπάσματος.
τσέργο (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν ἀόργον βλ.λ.
τσεργοθήκη (ἡ) δημ. θήκη διὰ τσέργες, ἑρμάριον ἢ ἄλλος χῶρος, ὅπου τοποθετοῦνται πρὸς φύλαξιν οἱ τσέργες, τὰ κλινοσκεπάσματα.
τσερέκι (τὸ) δημ. ναυτ. τέταρτον ρόμβου τοῦ ἀνεμολογίου, τεταρτορρόμβιον.
τσέρκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. στεφάνη βυτιου, βορελίου, ἐκ διχοτομημένου κλάδου δένδρου εἴτε ἐκ σιδηρελάσματος· **2)** πᾶν ξύλινον ἢ μετάλλινον ζῶστρον πρὸς στερέωσιν ἢ συγκράτησιν, οἷον κιβωτίου, βυτίου κττ.
τσέρλα (ἡ) δημ. δ. τ. τοῦ τσίρλα βλ.λ.
τσερνίκι (τὸ) δημ. εἶδός τι ὀξυπρύμνου καὶ μονοστήλου ἱστιοφάρου φέρον μεγάλην σακκολαίφην, ἧς ἡ κεραία ἔχει μῆκος ἴσον πρὸς τὸ τοῦ σκάφους, ἀκάτιον, οὗ ἡ κεροία εἶναι ἰσομήκης πρὸς τὸ πλάτος τοῦ πλοίου, δολώνιον καὶ φωσώνιον, οὗ ἡ κεροία εἶναι τὸ ἥμισυ τῆς τοῦ ἀκατίου.
τσερνόκι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν δρῦς ἡ ἅμισχος.
τσερότο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κ. **τσερῶτο** κ. **τσιρότο** ἔμπλαστρον φέρον ἐπίστρωμα κηροῦ, ἔμπλαστρον κεκηρωμένον, κηρωτόν.
τσέρρυ μπράντυ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. **ἄκλ.** ἡδύποτον ἀπὸ κεράσια.
τσερτσεβές (ὁ) (τουρκ.) δημ. πλαίσιον θύρας, παραθύρου, κατόπτρου κττ.· **2)** ὁ οὐδὸς τῆς θύρας, κατώφλι.

τσέστερ (τὸ) (ἀγγλ.) δημ. ἄκλ. εἶδός τι σκληροῦ τυροῦ ἐκ γάλακτος ἀγελάδος.

τσέται (οἱ) (τουρκ.) νεώτ., δημ. τσέτες ὀνομασία Τούρκων ἀνταρτῶν, οἱ ὁποῖοι συγκεκροτημένοι εἰς ἐθελοντικὰ τάγματα ἢ συμμορίας ἀντετάχθησαν ἐναντίον τοῦ ἑλληνικοῦ στρατοῦ κατὰ τὴν εἰς Μ.'Ασίαν ἐκστρατείαν (1919-1922).

τσέτουλα (ἡ) δημ. ξυλάριον ἐφ' οὗ ἐσημειοῦντο παλαιότερον δι' ἐγκοπῶν αἱ ἐπὶ πιστώσει ἰσόποσοι ἀπολήψεις τροφίμων, οἷον ἄρτου, γάλακτος κττ.· || φρ. **ἔκοψα τσέτουλα δὲν ἐπλήρωσα τὸ** ἀντίτιμον προμηθείας ἢ ἀμοιβὴν ἐργασίας· || φρ. **μὲ τὴν τσέτουλα τὰ 'μαθε τὰ γράμματα** (ἐπὶ τῶν ἀστοιχειώτων)· || κ. **ἐν** ἐπιρρ. χρ. **τσέτουλα** ἄνευ πληρωμῆς, σελέμικα.

τσὲ τσὲ (τὸ) δημ. ὀνομ. τῆς μυίας γλωσσίνης τῆς δακνούσης, φορέως τῆς νόσου τοῦ ὕπνου.

τσευδίζω δημ. προφ. τοῦ ψευδίζω βλ.λ., εἶμαι τσευδός, ἔχω ἐλαττωματικὴν προφοράν, προφέρω κακῶς ὡρισμένα σύμφωνα, τρουλίζω.

τσεύδισμα (τὸ) δημ. προφ. τοῦ ψεύδισμα, τὸ νὰ εἶναί τις τσευδὸς βλ.λ.

τσευδός-ή-ό δημ. προφ. τοῦ ψευδός, ὁ ἔχων τὸ ἐλάττωμα νὰ τσευδίζῃ, ὁ μὴ ἔχων καλὴν ἄρθρωσιν, τραυλός, ψελλός.

τσέφλοιο (τὸ) δημ. δ. τ. τοῦ τσώφλοιο βλ.λ. φλούδα, φλοιός, κέλυφος : Βιζυην.Ποιήμ.ΙΙΙ,19 (ἔκδ.Φέξη) **κι οἱ ἀνέμοι . . σὰν τσέφλοιο τὸ 'πετούσανε στὸ κῦμα.**

τσῆ μον. δημ. τ. τοῦ τῆς γενικ. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ὁ.

τσὶ μον. δημ. τ. τοῦ τοὺς ἢ τὰς αἰτ. πληθ. τοῦ ἀρσ. κ. θηλ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.

τσιβάδα (ἡ) δημ. ναυτ. ἡ διατείνουσα τῶν μεγάλων ἱστιοφόρων.

τσιβαδιέρα (τὰ) δημ. δύο ἱστία τετράγωνα τῶν μεγάλων ἱστιοφόρων, τὰ ὁποῖα μέχρι τοῦ τέλους τοῦ 19ου αἰ. ὑποκαθίστων τοὺς ἀρτέμονας.

τσιβὶ (τὸ) (τουρκ.) δημ. ξύλινον κορφίον ἢ γόμφος, ξυλοκάρφι.

τσιβιέρα (ἡ) (γαλλ.) δημ. εἶδός τι φορείου ξυλίνου πρὸς μεταφορὰν ἀσθενῶν ἢ τραυματιῶν ἢ κ. οἱωνδήποτε ἀντικειμένων.

τσιγαρέτο (τὸ) δημ. δ. προφ. τοῦ σιγαρέτο.

τσιγαρίζω δημ. κ. **τσυγ-** τηγανίζω ἢ περικαίω τὴν ὕλην ἐδέσματός τινος πρὸ τοῦ μαγειρεύματος, καβουρδίζω, κοκκινίζω : **τσιγαρίζω κρέας - κρεμμύδι·** **2)** τὸ μέσ. ἐν μτφ. χρ. βασανίζομαι διαρκῶς, ταλαιπωροῦμαι, ζῶ βίον δύσκολον : **τσιγαριζόμαστε μὲ τὸ ζουμὶ μας** (διάγομεν βίον πλήρη στερήσεων).

τσιγάρισμα (τὸ) δημ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιγαρίζω, καβούρντισμα, κοκκίνισμα.

τσιγαριστός-ή-ό δημ. ὁ ὑποστὰς τσιγάρισμα βλ.λ., καβουρντιστός, κοκκινιστός.

τσιγάρο (τὸ) δημ. προφ. τοῦ σιγάρον βλ.λ.

τσιγαροθήκη (ἡ) δημ. προφ. τοῦ σιγαροθήκη.

τσιγαρολόγος (ὁ) δημ. τὸ ἔντομον βυκτίσκος τῆς βετούλης.

τσίγγανος (ὁ) δημ., θηλ. **-άνα,** κ. **τσιγγάνος** συγκεκομμ. τ. τοῦ ἀτσίγγανος βλ.λ.

τσιγγέλι (τὸ) (τουρκ.) δημ. κ. **τσεγγέλι** σιδηροῦν ἄγκιστρον πρὸς ἀνάρτησιν ἰδίᾳ σφαγίου ἢ κρέατος, ἁρπάγη· **2)** σκεῦος σιδηροῦν μετὰ πολλῶν ἀγκίστρων ἢ ἁρπαγῶν ἐν χρ. πρὸς ἀνέλκυσιν ἀντικειμένων καὶ δὴ πεσόντων ἐντὸς φρέατος : Πολίτ.'Εκλ.Τραγ.95,23 **νὰ ρίξουμε τσιγγέλια νὰ σὲ πάρουμε·** **3)** μτφ. φρ. **μὲ τὸ τσιγγέλι τοῦ παίρνεις τὴν κουβέντα - τοῦ τὰ βγάζεις** ἐπὶ ἀνθρώπων βραδυγλώσσων, ὀλιγολόγων ἢ ἐπὶ τῶν ὁμολογούντων μετὰ δυσκολίας ἢ κατόπιν ἐξαναγκασμοῦ.

τσιγγενές (ὁ) δημ. κ. **τσιγγιανές,** θηλ. **τσιγγιανού,** ὁ φιλάργυρος, φιλοχρήματος, ὅ. τσιγγούνης.

τσιγγουνεύομαι δημ., παθ. ἀόρ. **(ἐ)τσιγγουνεύτηκα,** φιλαργυρεύομαι, φειδωλεύομαι.

τσιγγούνης (ὁ) δημ., θηλ. **τσιγγούνα** κ.**-ισσα,** φιλάργυρος· πρβλ. τσιγγενές.

τσιγγουνιά (ἡ) δημ. τὸ γνώρισμα τοῦ τσιγγούνη, φιλαργυρία.

τσιγγούνικος-η-ο δημ. ὁ μὲ τσιγγουνιὰ διδόμενος ἢ γινόμενος : **τσιγγούνικη πλερωμὴ - ζωή·** || ἐπίρρ. **-α.**

τσίγδαλο (τὸ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσάγαλο.

τσίγκανο (τὸ) δημ. ὁ σκελετὸς τῆς σταφυλῆς ὅταν ἀφαιρεθοῦν αἱ ρᾶγες, τσάμπουρο.

τσιγγέλι (τὸ) δημ. δ. γρ. τοῦ τσιγγέλι βλ.λ.

τσίγκλα (ἡ) δημ. σιδηροῦς πῆχυς μεταβλητοῦ μήκους (ἐξάρτημα τοῦ ἀργαλειοῦ), διὰ τοῦ ὁποίου συγκρατεῖται ἑκατέρωθεν ἡ ὀργυία τοῦ ὑφαινομένου παννίου.

τσιγκλιτάρα (τὸ) δημ. ὁ δρυοκολάπτης βλ.λ.

τσιγκλῶ δημ. κ. **τσιγκλάω** ἐρεθίζω διὰ κέντρου, κεντρίζω ζῷον : μὴ τσιγκλᾷς **τὸ μουλάρι, γιατὶ κλοτσᾷ·** **2)** μτφ. ἐρεθίζω τινὰ διὰ λόγων, πειράζω, τὸν κάνω νὰ θυμώσῃ ἢ νὰ παραφερθῇ : **αὐτὸς τὸν τσιγκλάει, καὶ ὅμως τά 'χει μαζί μου.**

τσιγκογραφία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. κ. **τσιγκοτυπία** μέθοδος κατασκευῆς ἐγχαράκτων πλακῶν ἐκ ψευδαργύρου, χρησιμοποιουμένων ἐν τῇ τυπογραφίᾳ πρὸς ἀποτύπωσιν εἰκόνων.

τσιγκόνερο (τὸ) δημ. διάλυσις θειικοῦ ψευδαργύρου, χρησιμοποιουμένη ὡς φάρμακον.

τσίγκος (ὁ) δημ. κ. **τζίγκος** ὁ ψευδάργυρος.

τσιγκοτυπία (ἡ) νεώτ. ἡ τσιγκογραφία βλ.λ.

τσιγκρίζω δημ. δ. τ. τοῦ τσουγκρίζω βλ.λ.

τσιγκροπούλι (τὸ) δημ. τὸ πτηνὸν ἔποψ, ὁ τσαλαπετεινός.

τσίκα (ἡ) δημ. καπνοσῦριγξ τῶν χασισοποτῶν.

τσικάκι (τὸ) δημ. παιδιὰ καθ' ἣν οἱ παῖκται ἐπιδιώκουν νὰ ἀναστρέφουν μεταλλικὰ νομίσματα κτυποῦντες αὐτὰ διὰ λιθαρίου, τσοῦκος, στουμπιστά.

τσικάλι (τὸ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσουκάλι βλ.λ.

τσικλαρίδα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν σεισοπυγίς, σουσουράδα.

τσικλιτάρα (ἡ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσιγκλιτάρα.

τσίκνα (ἡ) δημ. δυσάρεστος ὀσμὴ προερχομένη ἐκ καύσεως, οἷον φαγητοῦ ἕνεκα ἐλλείψεως ἐπαρκοῦς ὑγροῦ : **πέρυσι κάπνε καὶ φέτος βγῆκ' ἡ τσίκνα του** (ἐπὶ λίαν καθυστερημένης εἰδήσεως)· || ὀσμὴ καιομένων τριχῶν, ἰδίᾳ περικαιομένης, καψαλιζομένης κεφαλῆς σφαγίου ἢ καιομένου μαλλίνου ὑφάσματος· **2)** κτ. ἐπέκτ. ὀσμὴ οὔρων ἐπὶ ἐνδυμάτων ἢ κλινοστρωμάτων.

τσικνιάς (ὁ) δημ. κ. τσυκνιάς τὸ πτηνὸν ἐρωδιὸς ὁ λευκός· || ὁμ. ἐρωδιὸς ὁ πορφυρόχρους.

τσικνίδα (ἡ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσουκνίδα βλ.λ.

τσικνίζω δημ. περικαίω τι ὥστε ν' ἀναδίδῃ τσίκναν βλ.λ.: **τὸ τσίκνισες τὸ κρέας, - τὸ φαΐ εἶναι τσικνισμένο·** **2)** ἀναδίδω ὀσμὴν τσίκνας : **τί τσικνίζει ἐδῶ μέσα ;** **3)** μτφ. φρ. **τὰ τσικνίσαμε** περιήλθομεν εἰς δυσαρέσκειαν ἐκ φιλονικίας.

τσίκνισμα (τὸ) δηλ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσικνίζω.

τσικνοπέμπτη (ἡ) νεώτ., δημ. **τσικνοπέφτη** ὀνομ. τῆς Πέμπτης τῆς β' ἑβδομάδος τῶν 'Απόκρεων.

τσικνώνω δημ. τσικνίζω βλ.λ.: **τσικνωμένο κρέας·** **2)** περιχέω φαγητὸν μὲ κουτὴν σάλτσαν, ζεματῶ.

τσικουδιά (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν πιστακία ἡ πολαιστίνειος· **2)** οἰνοπνευματῶδες ποτὸν ἐξ ἀποστάξεως στεμφύλων, ρακή, τσίπουρο, στροφιλιά.

τσίκουδο (τὸ) δημ. ὁ καρπὸς τῆς τσικουδιᾶς βλ.λ.1).

τσικούρι (τὸ) δημ. δ. προφ. τοῦ τσεκούρι βλ.λ.

τσικρίκι (τὸ) δημ. εἶδός τι διπλῆς ἠλακάτης.

τσίλα (ἡ) δημ. ἀποπάτημα πτηνοῦ, κουτσουλιά,

τσιλάω δημ. ἐπὶ πτηνῶν, ἀποπατῶ, κουτσουλάω, κουτσουλίζω.
τσιληπούρδημα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιληπουρδῶ.
τσιληπουρδίζω δημ. κ. τσιληπουρδῶ σιληπουρδῶ βλ.λ.
τσιληπουρδῶ κ. τσιληπουρδάω δημ. τ. τοῦ σιληπουρδῶ βλ.λ.· **2)** ρηματ. π. τσιληπούρδημα.
τσιλιβήθρα (ἡ) δημ. τὸ πτηνὸν σεισοπυγὶς ἡ λευκή, ἄ. σουσουράδα, κωλοσαύσα, τσικλαρίδα· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ. κ. ἰδ. ἐπὶ γυναικῶν, ὁ μικρόσωμος καὶ κάτισχνος.
τσιλίκι (τὸ) δημ. ἄ. τσελίκι βλ.λ.
τσίλικος-η-ο δημ. ἐπὶ νομισμάτων, ὁ νεόκοπος, ὁ στιλπνός.
τσιλικρωτά (τὰ) δημ. ὀνομασία τῶν καλικαντζάρων ἐν Μάνῃ.
τσιλιφάκι (τὸ) δημ. εἶδος λεπτοῦ ἑλικοειδοῦς κεντήματος διὰ σειρητίου.
τσίλωμα (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες ἐτήσιον φυτὸν ἁλμυρὶς ἡ σόδα.
τσίμα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. τὸ τελευταῖον ἄκρον, τὸ πέρας πράγματός τινος, ἰδ. ἐν τῇ φρ. τσίμα τσίμα (ἄκρη ἄκρη)· ‖ συνεκδ. ὁμ. ἐν τῇ αὐτῇ φρ., μετὰ πολλοῦ κόπου, μετὰ πολλῆς δυσκολίας, μόλις καὶ μετὰ βίας: **τὰ φέρνουμε τσίμα τσίμα** (μόλις ἐξοικονομοῦμε τὰ πρὸς τὴν ζῆν).
τσιμάρω δημ., ἀόρ. (ἐ)τσιμάρισα κ. ἐτσίμαρα, μτχ. παθ. παρακ. τσιμαρισμένος, ἀπομακρύνω τὴν πρῷραν πλοίου ἀπὸ τῆς εὐθείας τοῦ ἀνέμου, ἐπιδίδω, πάω χυτὰ ἢ πόντζα: παροιμ. τοῦ **Σταυροῦ σταύρωνε καὶ δένε, τοῦ Ἄη Γιωργιοῦ τσιμάριζε κι ἀμόλα** (ὡς ἐκ τῆς ἐπικρατούσης κατ' Ἀπρίλιον καλοκαιρίας)· **2)** ρηματ.π. τσιμάρισμα.
τσιμάρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τσιμάρω βλ.λ., ἡ ἐπίδοσις βλ.λ.(Ο).
τσιμεντάρισμα (τὸ) δημ. ἡ διὰ τσιμέντου βλ.λ. ἐπίστρωσις ἢ ἔμφραξις.
τσιμεντάρω δημ., ἀόρ. (ἐ)τσιμεντάρισα, ἐπιστρώνω ἢ φράσσω τι διὰ τσιμέντου βλ.λ.: **τσιμεντάρισε τὴν αὐλὴ - τὸ νεροχύτη**· **2)** ρηματ. π. τσιμεντάρισμα.
τσιμεντοκονία (ἡ) νεώτ. κονίαμα ἐκ τσιμέντου καὶ ἄμμου.
τσιμεντόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρθογώνιος τεχνητὸς λίθος κατασκευαζόμενος ἐκ σκυροκονιάματος μετὰ τσιμέντου ἢ ὑδραυλικῆς ἀσβέστου.
τσιμέντο(ν) (ἰταλ.) νεώτ. κ. δημ. εἶδος τεχνητῆς ὑδραυλικῆς ἀσβέστου ὡς καὶ ἡ ἐκ ταύτης σχηματιζομένη ἀμμοκονία· ‖ φρ. **τσιμέντο νὰ γίνῃ** (ὡς ἀρὰ ἢ πρὸς δήλωσιν πλήρους ἀδιαφορίας).
τσιμιά (ἡ) δημ. κ. τσιμινιά ἑστία, τζάκι.
τσιμινιέρα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἡ καπνοδόχος κ. ἰδ. ἡ τῶν ἀτμοπλοίων.
τσιμιομαντήλα (ἡ) δημ. κ. **τσιμιόπαννο** (τὸ) ὑφαντὴ ἢ κεντητὴ μαντήλα βλ.λ.(Ι) ἐν χρ. ὡς προπέτασμα τῆς ἑστίας, βραδύτερον δὲ ὡς διάκοσμος τοῦ τοίχου τῶν οἰκιῶν ἐν τοῖς χωρίοις.
τσιμιόπαννο (τὸ) δημ. ἡ τσιμιομαντήλα βλ.λ.
τσιμισίρι (τὸ) δημ. τὸ δένδρον πύξος ἡ ἀειθαλής· ‖ τὸ ξύλον τοῦ δένδρου πύξος ἡ ἀειθαλής.
τσιμουδιά (ἡ) δημ. ἐλαχίστη, ἀσθενεστάτη φωνή, ἐν χρ. ἐν ταῖς φρς: **δὲν ἔβγαλε τσιμουδιά** (ἔμεινε ἄναυδος), - **μὴ βγάλῃς τσιμουδιά** (τήρησε ἀπόλυτον σιωπήν)· ‖ κ.ὡς κέλευσμα: τσιμουδιά!.
τσιμούχα (ἡ) δημ. παρυφὴ ὑφάσματος κ. ἰδ. ἐριούχου, ἡ αὐγια· **2)** μακρὰ λωρὶς ἐκ τῆς παρυφῆς ὑφάσματος· **3)** τὸ εἶδος τοῦ σπόγγου εὐσπόγγιον τὸ ἀδριατικόν.
τσίμπημα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιμπῶ, ἡ διὰ τῶν δακτύλων κ. ἰδ. διὰ τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ δείκτου σύνθλιψις πτυχῆς τοῦ δέρματος, ἄ. τσιμπιά· **2)** νύξις, νυγμός, κέντημα: **τσίμπημα κουνουπιοῦ- ψύλλου- κοριοῦ**.
τσιμπηματιά (ἡ) δημ. τὸ ἐκ τοῦ τσιμπήματος ἀπομένον ἴχνος, σημάδι ἀπὸ τσίμπημα βλ.λ.· **2)** ἄ. τσίμπημα βλ.λ.(Ι).
τσιμπιά (ἡ) δημ. ἄ. τσίμπημα βλ.λ.
τσιμπίδα (ἡ) δημ. παντὸς εἴδους λαβὶς κ. ἰδ. ἡ πυράγρα, ἡ πυρολαβίς, ἄ. μασιά· ‖ φρ. **τὸν ἔπιασε ἡ τσιμπίδα** (ἐπὶ συλληφθέντων κακοποιῶν, ἢ ἐπὶ ὑποστάντων δυσάρεστόν τι), - **τσιμπίδα δὲν τὸν πιάνει** (ἐπὶ τῶν λίαν ρυπαρῶν, κ. μτφ. ἐπὶ τῶν διεφθαρμένων), - **μὲ τὴν τσιμπίδα πᾶς** (ἐπὶ τῶν ἐπιζητούντων ἐπιμόνως ἀφορμὰς ἐρίδων).
τσιμπιδάκι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τσιμπίδι βλ.λ.
τσιμπίδι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τσιμπίδα, μικρὰ λαβίς, οἵα τῶν τυπογράφων, χειρουργῶν κτλ.
τσιμπιδολόγος (ὁ) δημ. ἡ τριχολαβὶς βλ.λ.· **2)** μετάξιναν νῆμα, δι' οὗ γίνεται ἡ ἀποτρίχωσις· **3)** μτφ. ἐπὶ λωποδυτῶν.
τσίμπλα (ἡ) δημ. κ. τζίμπλα ἡ λήμη βλ.λ.(Ι): **τὰ μάτια του εἶναι γεμάτα τσίμπλες**· **2)** ὁ κατὰ τὴν βάσιν ἑκάστης κληματίδος ἀμπέλου ὀφθαλμός· **3)** ἡ καύτρα τοῦ λύχνου· **4)** ὡς θηλ. τοῦ τσίμπλης βλ.λ.
τσίμπλης (ὁ) δημ. κ. τσιμπλής, τὸ θηλ. **τσιμπλοῦ** κ. τσίμπλα, ἄ. τσιμπλιάρης, τσιμπλομάτης βλ.λς.
τσιμπλιάζω δημ., ἀόρ. (ἐ)τσίμπλιασα, μτχ. παθ. παρακ. τσιμπλιασμένος, ἔχω ἢ κτῶμαι λήμας, λημῶ, κάνω τσίμπλες: **τσίμπλιασαν τὰ μάτια τοῦ παιδιοῦ**· **2)** ρηματ. π. τσίμπλιασμα.
τσιμπλιάρης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. -**ρα**, τὸ οὐδ. -**άρικο**, ὁ ἔχων τοὺς ὀφθαλμοὺς πλήρεις λήμης, ποὺ κάνουν τσίμπλες τὰ μάτια του, ὁ λημολέος.
τσιμπλιάρικος-η-ο δημ. ὁ τσιμπλιάρης βλ.λ.
τσίμπλιασμα (τὸ) δημ. ἡ ἔκκρισις λήμης.
τσιμπλομάτης-α-ικο δημ., θηλ. κ. -**ατοῦ**, ὁ λημώδης, λημαλέος, ἄ. τσιμπλιάρης, τσίμπλης.
τσιμπλοῦ (ἡ) δημ. θηλ. τοῦ τσίμπλης βλ.λ.
τσιμπολόγημα (τὸ) δημ. τὸ ἐπανειλημμένον τσίμπημα βλ.λ.(Ι)· **2)** μτφ. ἡ λῆψις χρημάτων ἢ καὶ ἄλλων ἀντικειμένων κατὰ μικρὰς ποσότητας.
τσιμπολογῶ-άω δημ. κ. -**άω**, ἀόρ. (ἐ)τσιμπολόγησα, ἐπανειλημμένως τσιμπῶ βλ.λ.· ‖ μτφ. λαμβάνω ἐπανειλημμένως κ. οἱονεὶ κρυφίως μικρὰ ποσά: **τσιμπολογάει τακτικὰ χαρτζιλίκι**· **2)** μτφ. ἀποσπῶ ἐπιτηδείως παρά τινος χρήματα: **κάτι θὰ τσιμπολογήσουμε ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλειά**· **3)** ρηματ.π. τσιμπολόγημα.
τσίμπος (ὁ) δημ. ἰσχυρὸν τσίμπημα βλ.λ.(Ι), δυνατὴ τσιμπιά.
τσιμπούκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδος καπνοσύριγγος μετ' ἑστίας· **2)** τὸ ἐπιστήλιον βλ.λ.
τσιμπούρι (τὸ) δημ. ἔντομον παράσιταν τοῦ δέρματος τῶν ζῴων κ. ἰδ. τῶν κυνῶν, ὁ κυνοραιστής, ὁ κρότων· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὀχληρός, ὁ λίαν φορτικός, ἰδ. ἐν τῇ φρ.: **μᾶς ἔγινε τσιμπούρι** (μᾶς ἐνοχλεῖ ἐπιμόνως).
τσιμπούσι (τὸ) δημ. δ.γρ. τοῦ συμπόσιον βλ.λ.
τσιμπῶ κ. τζιμπῶ, δημ. κ. τσιμπάω, ἀόρ. (ἐ)τσίμπησα, παθ. ἀόρ. τσιμπήθηκα, μτχ. παρακ. τσιμπημένος, νύσσω, κεντῶ, ἰδ. δι' ὀξέος ἀντικειμένου: **τὴν ἐτσίμπησε μὲ μιὰ καρφίτσα**, - **τὸν τσίμπησαν τὰ κουνούπια - οἱ ψύλλοι - οἱ κοριοί**· **2)** συνθλίβω πτυχὴν δέρματος διὰ τῶν δακτύλων κ. ἰδ. τοῦ ἀντίχειρος καὶ τοῦ δείκτου: **τὴν ἐτσίμπησε στὸ μπράτσο καὶ τῆς ἔκαμε σημάδι**· **3)** ἐπὶ πτηνῶν, ραμφίζω, λαμβάνω καὶ τρώγω τι διὰ τοῦ ράμφους: **αἱ κότες τσιμποῦν τὰ χορταράκια**· ‖ κ. γεν. πλήττω διὰ τοῦ ράμφους: Ἐφταλ.Ἐκλ. Σελ.105,2 **φυλακισμένο τὸ πουλὶ στ' αὐγὸ δὲ μένει | ἅμα φτερώσῃ, λαχταρεῖ, τσιμπάει καὶ βγαίνει**· **4)** ἐπὶ ἰχθύων, ἁρπάζω τὸ δόλωμα τοῦ ἀγ-

κίστρου : **τὸ μπαρμπούνι δύσκολα τσιμπάει·** **5)** συνεκδ. ἐπὶ προσ., τρώγω προχείρως, λαμβάνω ὀλίγην τροφήν : **τσιμπήσαμε κάτι βιαστικά·** **6)** μτφ. ἀποσπῶ ἐπιτηδείως παρά τινος χρήματα, ἰδ. εἰς μικρὰς ποσότητας : **ἀπὸ τὴ γριὰ τσιμποῦμε κάποτε κάποτε καμιὰ δεκάρα, - κάτι θὰ τσίμπησες ἀπ' αὐτὴ τὴ δουλειά·** **7)** ρηματ. π. • τσίμπημα, τσιμπηματιά, τσιμπιά.

τσίνα (ἡ) δημ. ὀργή, ἐρεθισμός, ἐξέγερσις.

τσινάω δημ. ἄ. τσινῶ βλ.λ.

τσινιάρης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. -ρα, ἐπὶ ὑποζυγίων, ὁ λακτίζων, ὁ λακτιστής· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ὀργίλος, ὁ εὐερέθιστος, ποὺ εὔκολα χολιάζει.

τσινιάρικος-η-ο δημ. ὁ τσινιάρης βλ.λ. : **τσινιάρικα μουλάρι.**

τσίνισμα (τὸ) δημ. ἐπὶ ὑποζυγίου, τὸ λάκτισμα βλ.λ.2)· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ ἐρεθισμός, ἡ ἐξόργισις, ἡ δυσανασχέτησις.

τσινόπλακα (ἡ) δημ. εἶδος πλακοπαγίδος πρὸς σύλληψιν μικρῶν πτηνῶν ἢ κ. ζῴων.

τσίνουρο (τὸ) δημ., συνήθ. κτ. πληθ. **τσίνουρα** αἱ βλεφαρίδες, ἄ. ματοτσίνουρα.

τσινῶ-άω δημ. κ. **-άω** ἐπὶ ὑποζυγίων, πλήττω τινάσσων τοὺς πόδας, λακτίζω, κλοτσῶ· **2)** ὁμ. ἐπὶ ὑποζυγίων, ἐρεθίζομαι, ἀγριεύω· **3)** συνεκδ. ἐπὶ προσ., ἐξοργίζομαι, δυστροπῶ, χολιάζω· **4)** ὡς μτβ. ἐρεθίζω, ἐξοργίζω τινά, ἄ. τσιγκλῶ.

τσιουκάνι (τὸ) δημ. εἶδος σφύρας.

τσιουκανίζω δημ. πλήττω, κτυπῶ μὲ τὸ τσιουκάνι βλ.λ., σφυροκοπῶ.

τσιούτσικος-η-ο δημ. ὁ λίαν μικρός, ὁ μικρούτσικος.

τσίπ (τὸ) δημ. ἐν τῷ χαρτοπαιγνίῳ, ἡ μικροτέρας ἀξίας μάρκα εἰς τὸ πόκερ βλ.λ.

τσίπα (ἡ) δημ. λεπτὸς ὑμὴν περικαλύπτων τι· **2)** λεπτὸς ἐπίπαγος σχηματιζόμενος ἐπί τινων ὑγρῶν : **τὸ καλὸ γάλα κάνει τσίπα·** **3)** ὁ ἐπὶ τῶν νεογνῶν ἀπομένων ἐνίοτε εἰς τὸ πρόσωπον λεπτὸς ὑμὴν ἢ προσωπίς· **4)** μτφ. αἰδώς, σεμνότης, ἐντροπή : **αὐτὸς ὁ ἄνθρωπος δὲν ἔχει τσίπα** (ἄ. εἶναι ξετσίπωτος).

τσιπούνι (τὸ) δημ. ἄ. ζιπούνι βλ.λ.

τσιπούρα (ἡ) δημ. ὁ ἀκανθοπτερύγιος ἰχθὺς χρύσοφρυς ὁ ἐπίχρυσος.

τσίπουρο (τὸ) δημ., ἰδ. κτ. πληθ. **τσίπουρα** τὰ **στέμφυλα·** **2)** τὸ ἐκ τῶν στεμφύλων οἰνοπνευματῶδες ἀπόσταγμα, τὸ στεμφυλόπνευμα, ἄ. ρακή, τσικουδιά, στροφιλιά.

τσιράκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ὁ μαθητευόμενος ἔν τινι τέχνῃ· **2)** συνεκδ. ὁ ἔχων τὰς αὐτὰς πρός τινα ἰδιότητας ἢ ὁ ἀκολουθῶν τὰς μεθόδους ἢ τὸν τρόπον συμπεριφορᾶς τινος : **εἶναι τσιράκι του** (ἔχει τὰ ἴδια μὲ ἐκεῖνον ἐλαττώματα), **- τὸν ἔβγαλε τσιράκι** (τὸν ἔκαμε ὅμοιόν του).

τσιριγώτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Τσιρίγο, τὴν νῆσον Κύθηρα, ἢ καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος.

τσιρίζω δημ. ἀντὶ τσυρίζω βλ.λ.

τσιριμόνια (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἰδ. κτ. πληθ. αἱ λίαν ἐπιδεικτικαὶ περιποιήσεις, φιλοφρονήσεις.

τσιρίσι (τὸ) δημ. κ. **τσερίσι** εἶδος ἀμύλου ἐκ κονδύλων ἀσφοδέλου ἐν χρ. πρὸς παρασκευὴν τῆς κόλλης τῶν ὑποδημοτοποιῶν· || ἡ ἐκ τοῦ ἀμύλου ἀσφοδέλων κόλλα τῶν ὑποδηματοποιῶν.

τσίρκο (τὸ) (λατ.) δημ. κ. τσίρκος βλ.λ.

τσίρκος (ὁ) (λατ.) δημ. κ. τσίρκο τὸ ἱπποδρόμιον, κυκλικὴ κονίστρα ἐν ᾗ ἐκτελοῦνται ἀκροβατικὰ κυρ. γυμνάσματα ἐπὶ ἵππων ἢ γυμναστικῶν ὀργάνων κ. ἄ., ἔχουσα πέριξ θρανία ἢ καὶ θεωρεῖα διὰ τοὺς θεατάς· **2)** αὗται αἱ ἐπιδείξεις γεγυμνασμένων ἵππων, ἀκροβατῶν καὶ ἄλλων ἐξημερωμένων ἢ ἀγρίων ζῴων, συνοδευόμεναι ἀπὸ παραστάσεις μίμων ἢ ταχυδακτυλουργῶν καὶ ἄλλα συναφῆ διασκεδαστικὰ θεάματα· **4)** ὁ ἐκτελῶν τὰς ἄνω ἐπιδείξεις καὶ παραστάσεις θίασος.

τσίρλα (ἡ) δημ. κ. τσέρλα ὑδαρὲς ἀποπάτημα, διαρροϊκὴ κόπρος, τίλημα : **τὸν ἔπιασε ἢ ἔχει τσίρλα** (πάσχει ἀπὸ διάρροιαν).

τσιρλαπίδι (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες καὶ κονδυλόρριζον φυτὸν εὐφόρβιον τὸ ἀπιοειδές.

τσιρλιάρης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. -ιάρα, τὸ οὐδ. -ιάρικο, ὁ πάσχων συχνάκις ἐκ διαρροίας· **2)** συνήθ. ἐν μτφ. σημ. ὁ δειλός, ὁ φοβητσιάρης.

τσιρλιάρικος-η-ο δημ. ὁ πάσχων συχνάκις ἀπὸ τσίρλαν βλ.λ. **2)** ἰδ. μτφ. ὁ ὑδαρής, ὁ νερουλιασμένος : **τσιρλιάρικα φροῦτα.**

τσιρλίζω δημ., ἀόρ. **ἐτσίρλισα**, μτχ. παθ. παρακ. **τσιρλισμένος**, ἀποπατῶ τσίρλαν, τιλῶ· **2)** ρυπαίνω διὰ τσίρλας βλ.λ.· **3)** τὸ μέσ. **τσιρλίζομαι** ἀποπατῶ τσίρλαν βλ.λ. ἐντὸς τῆς περισκελίδος μου, ρυπαίνω τὸ πανταλόνι μου διὰ τσίρλας βλ.λ.· **4)** ὁμ. τὸ μέσ. μτφ. βδύλλω, αἰσθάνομαι ὑπερβολικὸν φόβον, ὀρρωδῶ, τρομάζω : **τὸν εἶδε καὶ τσιρλίστηκε·** **5)** ὁμ. τὸ μέσ. μτφ. αἰσθάνομαι ὑπερβολικὴν χαράν : παροιμ. **ἄβρακος βρακὶ δὲν εἶχε, τὸ εἶδε καὶ τσιρλίστηκε** (ἐπὶ τῶν καθ' ὑπερβολὴν χαιρόντων ἐπὶ τῇ κτήσει κοινοτάτου ἀγαθοῦ)· **6)** ρηματ. π. τσίρλισμα.

τσίρλισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τσιρλίζω, ἡ ἀποπάτησις τσίρλας βλ.λ.· **2)** τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιρλίζω, ἡ τσίρλα βλ.λ.

τσιρλονέρι (τὸ) δημ. ἁλιπηγὴ ἔχουσα ὕδωρ καθαρτικὸν τῶν ἐντέρων.

τσιροβάκας (ὁ) δημ. τὸ ᾠδικὸν πτηνὸν συλβία ἡ τεφρόχρους ἢ κοινή.

τσιρομύτης (ὁ) δημ., τὸ θηλ. **-ισσα,** ὁ ὀξύθυμος, ὁ ὀργίλος, ὁ πικρόχολος.

τσιροπινάς (ὁ) δημ. τὸ πτηνὸν πελοργός, ἄ. λελέκι.

τσίρος (ὁ) δημ. κ. τζίρος ὁ ἀπεξηρασμμένος, ὁ ταριχευμένος σκόμβρος· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ κάτισχνος, ὁ λιπόσαρκος : **ἔγινε τσίρος ἀπὸ τὴν κακοπέραση·** **3)** ὑδατῶδες μέρος τοῦ γάλακτος.

τσιρότο (τὸ) (ἰταλ.) δημ. κ. τσιρῶτο κ. τσερότο εἶδος λεπτοῦ ἐμπλάστρου ἔχον ἐπίστρωμα κηροῦ.

τσίσια (τὰ) δημ. ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν νηπίων, ἡ οὔρησις.

τσίτα (ἡ) δημ. τεμάχιον ξύλου, δι' οὗ κρατεῖται τι τεταμένον· **2)** ξυλίνη διχαλωτὴ κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον ράβδος ἐν χρ. ὡς ὑποστήριγμα τῶν σταφυλοφόρων κλάδων τῶν ἀμπέλων· **3)** ξύλινος πῆχυς κατὰ μῆκος τῆς ἑνώσεως τῶν σανίδων τῆς ὀροφῆς· **4)** ἐπίρραπτος ἐξ ὑφάσματος, κεντήματος ἢ σειρητίου διακοσμητικὴ ταινία ποδογύρου, ἄ. φάσα, χρυσολούρι, τρέσσα· **5)** ἡ καρφοβελόνη βλ.λ.

τσίτα ἐπίρρ., δημ. τεταμένως, ἐν ἐντάσει, τεντωτά : **τὴν ἔκαμε τσίτα τὴν κοιλιά του** (τὴν ἐτσίτωσε, ἔφαγε πολύ)· **2)** ἀντὶ στρυμωχτὰ βλ.λ.· || ἰδ. τσίτα τσίτα μόλις καὶ μετὰ βίας.

τσιτακισμός (ὁ) νεώτ. γραμμ. ἡ ἀπαγγελία συμφωνικοῦ τινος φθόγγου ὡς τσι, ἰδ. τοῦ κ (γκ κ. γγ) πρὸ τοῦ ε κ. ι, οἷον καιρὸς - τσαιρός, κερὶ - τσερί, κίτρο - τσίτρο, κοιλιά - τσοιλιά.

τσίτι (τὸ) δημ. εἶδος βαμβακεροῦ ὑφάσματος ἁπλῆς ὑφάνσεως καὶ μὲ ἔγχρωμον διάκοσμον, ἄ. μπασμὰς βλ.λ.1).

τσιτσμάτα (ἡ) δημ. τὸ ἐκ τῶν προσωπανθῶν φυτὸν πολληνὶς ἡ ἀκανθώδης, ἄ. καρφόχορτο.

τσίτσα (ἡ) δημ. ξύλινον ἢ ἐκ κούφου κολοκύνθης φορητὸν κυκλοτερὲς δοχεῖον στρογγύλον ἢ ἐν εἴδει πεπλατυσμένης φιάλης, ἄ. τσότρα, πλόσκα, φλασκί· **2)** εἶδος κοφίνου.

τσιτσάς (ὁ) δημ. ὁ κατασκευάζων τσίτσες βλ.λ.

τσιτσερόνε (ὁ) (Ἰταλ.) δημ. ἀκλ. εἰδικῶς κατηρτισμένος ὁδηγὸς ξένων, πρὸς οὓς παρέχει πληροφορίας καὶ ἐξηγήσεις περὶ τῶν ἀρχαίων μνημείων, τῶν ἀξιοθεάτων μερῶν κττ. τοῦ τόπου του.
τσιτσί (τὸ) δημ. ἐν τῇ γλώσσῃ τῶν νηπίων, τὸ κρέας καὶ πᾶν ἔδεσμα ἐκ κρέατος.
τσιτσίδι ἐπίρρ. δημ. ἄνευ οὐδενὸς ἐνδύματος, ἐν ἀδαμιαίᾳ περιβολῇ.
τσίτσιδος-η-ο δημ. ὁ γυμνός, ὁλόγυμνος, ὁ ἄνευ οὐδενὸς ἐνδύματος, συνηθέστ. ὁλοτσίτσιδος: **γύριζε στὴν ἀμμουδιὰ τσίτσιδη.**
τσίτσικας (ὁ) δημ. τζίτζικας, τέττιξ.
τσιτσυρίζω δημ. κ. **τσιτσιρίζω** ἐπὶ καιομένης σαρκὸς ἢ ἄλλης χυμώδους οὐσίας, παράγω συριστικὸν ἦχον, ἀ. τσυρίζω· **2**) μτφ. βασανίζω τινὰ βραδέως καὶ ἐπιμόνως· **3**) ἐπὶ τῶν χελιδόνων τερετίζω: Καρκβ.Λυγ.49 **πρόσχαροι αἱ χελιδόνες ἐτσιτσύριζον μέσα εἰς τὰς φωλεάς των· 4**) ρηματ.π. τσιτσύρισμα, τσιτσυριστός.
τσιτσύρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιτσυρίζω βλ.λ.1), ὁ συριστικὸς ἦχος ὃν ἀποδίδει ἡ βραδέως καιομένη σὰρξ ἢ ἄλλη τις χυμώδης οὐσία.
τσιτσυριστός-ή-ό δημ. ὁ παράγων συριστικὸν ἦχον, ποὺ τσιτσυρίζει.
τσίτωμα (τὸ) δημ. κ. τσύ- ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσιτώνω, ἔντασις, διάτασις, τέντωμα· **2**) ἔντασις, ὑπερέντασις τῶν δυνάμεων.
τσιτώνω δημ. κ.**τσυ-**, ἀόρ. (ἐ)τσίτωσα, παθ.μτχ.παρακ. **τσιτωμένος**, ἐντείνω, διατείνω, τεντώνω: φρ. **τὴν τσίτωσε** (ἐνν. τὴν κοιλιά του, ἔφαγε κατὰ κόρον)· **2**) ἀναγκάζω τινὰ ὅπως ἐντείνῃ τὰς δυνάμεις, τὰς προσπαθείας αὐτοῦ: **τὸν τσίτωσαν στὴ δουλειά· 3**) ρηματ.π. τσίτωμα, τσιτωτός.
τσιτωτός-ή-ό δημ. κ.**τσυ**- τεταμένος, τσιτωμένος.
τσίφ ἢ **σίφ** (ἀγγλ.) νεώτ. ἀκλ. διεθνὴς ἐμπορικὸς ὅρος σημαίνων ὅτι εἰς τὸ συνομολογηθὲν τίμημα ἐμπορεύματός τινος ἀποστελλομένου ἀπό τινος τόπου εἰς ἄλλον συμπεριελήφθησαν καὶ ἡ δαπάνη ἀσφαλίσεως καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ ναύλου μέχρι τοῦ λιμένος τῆς παραλαβῆς αὐτοῦ.
τσιφλικάς (ὁ) δημ. ὁ τσιφλικοῦχος βλ.λ.
τσιφλίκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. μέγα ἀγρόκτημα καλλιεργούμενον δι' ἐπιμόρτων καλλιεργητῶν· ‖ κτ. ἐπέκτ. μέγα ἀγρόκτημα.
τσιφλικοῦχος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἔχων τσιφλίκι, ὁ ἰδιοκτήτης μεγάλου ἀγροκτήματος: **οἱ τσιφλικοῦχοι τῆς Θεσσαλίας.**
τσιφούτης-α-ικο (τουρκ.) δημ., θηλ. κ. **-ίτισσα,** εἰρων. ἢ περιφρονητ. Ἑβραῖος· **2**) μτφ. ὁ μικροπρεπής, ὁ φιλάργυρος, ὁ γλίσχρος, ὁ συμφεροντολόγος, ὁ μίζερος.
τσιφούτι (τὸ) δημ. ναυτ. ἕκαστον τῶν ξύλων τῶν ὑποστηριζόντων τὸ πλοῖον ἐπὶ τῆς ναυπηγικῆς κλίνης ἢ δεξαμενῆς, ὁ ἄτλας.
τσιφουτιά (ἡ) δημ. ἡ ἰδιότης τοῦ τσιφούτη βλ.λ.2)· ‖ ἡ πρᾶξις ἢ ἐνέργεια τσιφούτη, γλισχρότης, μικροπρέπεια, ὑπερβολικὴ φιλαργυρία.
τσιφούτικος-η-ο δημ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τσιφούτην βλ.λ.
τσίχλα (ἡ) δημ. τὸ ᾠδικὸν πτηνὸν κίχλη· **2**) μτφ. ἐπὶ προσ., ὁ κάτισχνος· **3**) **διπλῆ τσίχλα** εἶδός τι τοῦ πτηνοῦ ἰξοβόρος, ἀ. διπλότσιχλα.
τσιχλογέρακο (τὸ) δημ. τὸ πτηνὸν ἱέραξ ὁ νῖσος.
τσίχρος (ὁ) δημ. τὸ φυτὸν ἀραβόσιτος.
τσογένι (τὸ) δημ. ἀ. τσουένι βλ.λ.
τσογλάνι (τὸ) (τουρκ.) δημ. ἐπὶ τουρκοκρατίας, ἑλληνόπαις ἢ καὶ χριστιανόπαις καλῆς οἰκογενείας διατελῶν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῶν Τούρκων σουλτάνων· **2**) μτφ. κίναιδος, διεφθαρμένος νέος, ἀλητόπαις, παλιόπαιδο.
τσοκάνι (τὸ) δημ. ἀ. τσουκάνι βλ.λ.
τσόκαρο (τὸ) (Ἰταλ.) δημ. ξύλινον ὑπόδημα, ξυλοπέδιλον, κρούπεζα· **2**) συνεκδ. εὐτελής, χυδαία γυνὴ ἀρεσκομένη εἰς κακολογίας, ἀ. κουτσομπόλα: **μαζεύτηκαν ὅλα τὰ τσόκαρα τῆς γειτονιᾶς καὶ κουτσομπολεύουν.**
τσοκολάτα (ἡ) δημ. ἡ σοκολάτα.
τσόλι (τὸ) δημ. κ. **τσαούλι** ἐπίστρωμα ἢ τάπης ἐξ εὐτελοῦς ὑφάσματος· **2**) ἔνδυμα ἐξ εὐτελοῦς ἢ ἐφθαρμένου ὑφάσματος.
τσολιάς (ὁ) δημ. ὁ φορῶν τσόλια βλ.λ.2), ἐπὶ τῶν εὐτελῶς ἐνδεδυμένων ὀρεσιβίων· **2**) στρατιώτης εὔζωνος βλ.λ.3).
τσομπανάκος (ὁ) δημ. **τσομπάνης, τσομπανόσκυλλο** κττ. ἀντὶ τσοπανάκος, τσοπάνης κττ. βλ.λξ.
τσόνι (τὸ) δημ. τὸ ᾠδικὸν πτηνὸν σπίζα ἢ ἄγαμος, ἀ. σπῖνος.
τσόντα (ἡ) (Ἰταλ.) δημ. πρόσθετον τεμάχιον ὑφάσματος ἐπιρραπτόμενον εἴς φόρεμά τι πρὸς ἐπιμήκυνσιν ἢ εὔρυνσιν αὐτοῦ· ‖ πᾶν πρόσθετον τεμάχιον εἰς οἱονδήποτε πρᾶγμα πρὸς ἐπιμήκυνσιν ἢ εὔρυνσιν αὐτοῦ, ἀ. ἀθγάτισμα.
τσοντάρω δημ. συρράπτω, προσθέτω τσόνταν βλ.λ.· **2**) μτφ. συμπληρῶ χρηματικόν τι ποσόν, προσθέτω εἰς ποσόν τι, ἵνα καταστῇ ἐπαρκές.
τσοπανάκος (ὁ) δημ. μικρὸς τσοπάνος βλ.λ., ἀ. τσοπανόπουλο: δ.τραγ. **τσοπανάκος ἤμουνα, προβατάκια φύλαγα.**
τσοπάνης (ὁ) (περσ.) δημ. κ. **τσοπάνος** κ. **τσομπάνης, -άνος,** πληθ. **-άνηδες** κ. **-αναραῖοι, τὰ** θηλ. **-άνα** κ. **-άνισσα,** ὁ βοσκός, ὁ ποιμὴν κ. ἰδ. προβάτων κ. αἰγῶν.
τσοπανόπουλο (τὸ) δημ., **τὸ** θηλ. **-ούλα, μικρὸς** βοσκός, ἀ. τσοπανάκος· **2**) τέκνον βοσκοῦ.
τσοπάνος (ὁ) δημ. ὁ τσοπάνης βλ.λ.
τσοπανόσκυλο (τὸ) δημ. ὁ ποιμενικὸς κύων, ἀ. μαντρόσκυλο.
τσόπελος (ὁ) δημ. κ. **-ας** ποιμὴν ἔχων μόνιμον κατοικίαν, ἀσχολούμενος μᾶλλον εἰς τὴν γεωργίαν.
τσορβάς (ὁ) (τουρκ.) δημ. ἢ τζ-, ὑδαρὲς ἔδεσμα, σούπα, φρ. **ὁ σεβντὰς δὲν εἶν' τσορβὰς** (ὁ ἔρως ἔχει δυσχερείας)· **2**) μτφ.κυκεών,σύμφυρμα.
τσότρα (ἡ) δημ. ἐπίμηκες ξύλινον δοχεῖον οἴνου ἢ κ. ὕδατος ὁμοιάζον πρὸς τὸ ὑδροδοχεῖον στρατιώτου, ἀ. τσίτσα.
τσουβάλι (τὸ) δημ. μέγας καννάβινος σάκκος πρὸς ἐναπόθεσιν προϊόντων ἢ ἐμπορευμάτων, ἀ. σακκί: **ἕνα τσουβάλι ἀλεύρι, - τρία τσουβάλια πατάτες·** ‖ φρ. **τὸν ἔβαλαν στὸ τσουβάλι** (τὸν ἠπέρεισαν νὰ ἀναλάβῃ ὑποχρεώσεις, τὸν ἐξηπάτησαν), παροιμ. **ὁ ἄντρας νὰ κουβαλάῃ μὲ τὸ τσουβάλι κι ἡ γυναίκα νὰ τραβάῃ μὲ τὸ κουτάλι** (ἡ σύζυγος νὰ εἶναι φειδωλή, ὁσονδήποτε ἄφθονα καὶ ἂν εἶναι τὰ ὑπὸ τοῦ συζύγου εἰσκομιζόμενα)· **2**) ὅσον δύναται νὰ περιλάβῃ τὸ τσουβάλι, ἡ ποσότης τοῦ ὑλικοῦ ἣν δύναται νὰ χωρέσῃ ὁ σάκκος: **δέκα τσουβάλια ζάχαρη.**
τσουβαλιά (ἡ) δημ. ὅσον χωρεῖ ἕνα τσουβάλι.
τσουβαλιάζω δημ., ἀόρ. (ἐ)τσουβάλιασα, μτχ παθ. παρακ. **τσουβαλιασμένος,** ἐν ἀναφορ. πρὸς ὑλικά, προϊόντα κττ., εἰσάγω, θέτω, συσκευάζω ἐντὸς σάκκου, βάλλω εἰς τὸ τσουβάλι: **τσουβαλιάζω τὰ ἄχυρα· 2**) μτφ. παραπείθω, παρασύρω, παραπλανῶ, ἐξαπατῶ τινα: **τὸν τσουβάλιασαν** (ἀ. τὸν ἔβαλαν στὸ τσουβάλι)· **3**) ρηματ.π. τσουβάλιασμα.
τσουβάλιασμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουβαλιάζω βλ.λ.
τσουγένι (τὸ) δημ. ἀ. τσουένι βλ.λ.
τσουγκράνα (ἡ) δημ. ἐπίμηκες κτένιον, ἀ. **διαλυστήρα,** τσατσάρα· **2**) γεωργικὸν ἐργαλεῖον ἐκ ξύλινου ἢ σιδηροῦ διαπήγματος φέροντος ὀδόντας, προσηρμοσμένου **εἰς τὸ ἄκρον** κοντοῦ

πρὸς ἀπομάκρυνσιν τῶν λιθαρίων ἐκ τοῦ χώματος, ἄ. χτένι· **3)** εἶδος ξυλίνου πήχεως φέροντος ὀπὰς καὶ ὁμοιάζοντος πρὸς κτένιον, δι' οὗ ἀποσυμπλέκεται, διαχωρίζεται τὸ νῆμα· **4)** ξηρὰ κολοκύνθη, ἄ. νεροκολοκύθο, γκρατζούνα.

τσουγκρανιά (ἡ) δημ. κ. τσαγκρουνιά ἡ διὰ τῶν ὀνύχων ἢ κ. δι' αἰχμῆς ἀμυχή, ἐκδορὰ τῆς ἐπιδερμίδος, ἄ. γρατσουνιά.

τσουγκρανίζω δημ. κ. τσαγκρουνίζω κ. τσαγκρουνῶ ἀμύσσω, σχίζω ἐλαφρῶς τὴν ἐπιδερμίδα διὰ τῶν ὀνύχων, ἄ. γρατσουνίζω· **2)** ρηματ. π. τσουγκράνισμα.

τσουγκράνισμα (τὸ) δημ. κ. τσαγκρούνισμα ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουγκρανίζω, τσουγκρανιά, ἄ. γρατσούνισμα.

τσουγκρίζω δημ. κ. τσυγκρίζω συγκρούω ἐλαφρῶς δύο ἀντικείμενα : **τσούγκρισαν τὰ ποτήρια των, - ἔλα νὰ τσουγκρίσωμε τὰ ἀβγά μας· 2)** συγκρούομαι, ἔρχομαι εἰς διάστασιν πρό τινα, ἐρίζω, φιλονικῶ, μαλώνω, ἐν φρ. πάντοτε μ. τοῦ τά : **τὰ τσουγκρίσαμε μὲ τὸν Χ, - τὰ τσούγκρισε μὲ τὴ λεγάμενη· 3)** ρηματ.π. τσούγκρισμα.

τσούγκρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουγκρίζω, ἡ σύγκρουσις : **τὸ τσούγκρισμα τῶν ἀβγῶν· 2)** μτφ. ἐκ φιλονικίας ἔρις, διάστασις, μάλωμα.

τσουδίζω δημ. καίω κατ' ἐπιπολήν, κσφαλίζω, τσουρουφλίζω· **2)** ρηματ.π. τσούδισμα.

τσούδισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουδίζω βλ.λ., περίκαυσις, ἄ. καφάλισμα, τσουρούφλισμα.

τσουένι (τὸ) δημ. κ. **τσουγένι** ἡ ρίζα τοῦ κοσμητικοῦ καὶ φαρμακευτικοῦ φυτοῦ σαπωνόφυτον τὸ **φαρμακευτικὸν ἐν** χρ. πρὸς καθαρισμὸν μαλλίνων καὶ μεταξωτῶν ἰδ. ὑφασμάτων.

τσούζω δημ., ἀόρ. **ἔτσουξα,** μτβ. ἐπιφέρω, προκαλῶ δριμὺ καὶ φλογερὸν ἄλγος ὡς ἀπὸ ἐγκαύματος : **μὲ τσούζουν τὰ μάτια μου, - τὸν ἔτσουξε τὸ φάρμακο· 2)** μτφ. ἐνεργῶ ἢ συντελῶ εἰς τὸ νὰ αἰσθανθῇ τις ἠθικὸν ἄλγος, θίγω ἢ πληγώνω τινὰ ἠθικῶς : **οἱ βρισιὲς τὸν τσούζουν· 3)** ἀμτβ. εἶμαι δριμύς : **τὸ κρύο τσούζει, - τὸ ἰώδιο τσούζει·** ‖ κ. μτφ. **τὰ λόγια της τσούζουν· 4)** ἐν ἀναφορᾷ πρὸς τὸν οἶνον κτλ. **ἐν τῇ φρ. τὸ τσούζω** πίνω, μεθύσκομαι : **μαζεύονται κάθε βράδυ καὶ τὸ τσούζουν σ' ἕνα καπηλειό· 5)** ρηματ.π. τσούξιμο, τσουχτερός.

τσουκάλα (ἡ) δημ. μεγάλο τσουκάλι βλ.λ.

τσουκαλάδικο (τὸ) δημ. ἀγγειοπλαστεῖον, τὸ ἐργαστήριον τοῦ τσουκαλᾶ· **2)** πρατήριον πηλίνων σκευῶν.

τσουκαλᾶς (ὁ) δημ. ὁ ἀγγειοπλάστης, ὁ κατασκευάζων τσουκάλια καὶ ἄλλα πήλινα ἀγγεῖα· **2)** ὁ πωλητὴς πηλίνων σκευῶν.

τσουκάλι (τὸ) δημ. πηλίνη ἢ κ. ἐκ μετάλλου χύτρα· **2)** τὸ οὐροδοχεῖον.

τσουκαλιά (ἡ) δημ. τὸ περιεχόμενον ἑνὸς τσουκαλιοῦ βλ.λ.(), ὅσον δύναται νὰ χωρέσῃ ἕνα τσουκάλι : **μιὰ τσουκαλιὰ φαΐ** πρβλ. τηγανιά.

τσουκάνα (ἡ) δημ. ἄ. τσουκάνι βλ.λ.().

τσουκάνι (τὸ) δημ. σφῦρα ἢ τύκος βλ.λ. κ. γεν. ὄργανον, δι' οὗ τύπτουσι, ἄ. τσουκάνα· **2)** ρόπτρον, πλῆκτρον τοῦ κώδωνος· **3)** χονδροειδὴς κώδων τῶν βοσκημάτων, ἄ. τσοκάνι, τροκάνι· **4)** εἶδος ὑποτυπώδους ἀλωνιστικῆς μηχανῆς συρομένης ὑπὸ ὑποζυγίου πρὸς τεμαχισμὸν τῆς καλάμης, τυκάνη.

τσουκανίζω δημ. πλήττω, κτυπῶ μὲ τσουκάνι βλ.λ.()· **2)** κρούω· **3)** συντρίβω, τρίβω : **τσουκανίζω πιπέρι· 4)** ἐν ἀναφ. πρὸς ζῷα, εὐνουχίζω· **5)** κωδωνίζω· **6)** ἀλωνίζω μὲ τσουκάνι βλ.λ.4)· **7)** ρηματ.π. τσουκάνισμα.

τσουκάνισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουκανίζω, κτύπημα, τριβὴ διὰ κτυπήματος· **2)** κροῦσις· **3)** εὐνουχισμός· **4)** κωδώνισμα· **5)** ἀλώνισμα.

τσουκλάδα (ἡ) δημ. κ.-άδι (τὸ) τὸ ποῶδες καὶ πολυετὲς φυτὸν ἄλυπον τὸ φρυγανῶδες.

τσουκλάδι (τὸ) δημ. κ. τσουκλάδα βλ.λ.

τσουκλαδίτσα (ἡ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἄκανθος ἡ ἀκανθώδης.

τσουκλί (τὸ) δημ. κ. **τσυκλί** δέσμη νήματος.

τσούκνα (ἡ) δημ. εἶδος χονδροῦ μαλλίνου ὑφάσματος, ἄ. σαγιάκι.

τσουκνιάς (ὁ) δημ. κ. **τσυκνιάς** ἄ. τσικνιὰς βλ.λ.· πρβλ. κυκνίας· **2)** μτφ. ὡς ἐπίθ. ὁ λίαν ἰσχνὸς ἄνθρωπος.

τσουκνίδα (ἡ) δημ. κ. **τσικνίδα** τὸ ποῶδες καὶ ζιζάνιον φυτὸν κνίδη βλ.λ.

τσουκόπανο (τὸ) δημ. τεμάχιον ὑφάσματος, δι' οὗ λαβόντες ἀποσύρουσι τὰ τσουκάλια βλ.λ.ἢ ἐκ τῆς πυρᾶς.

τσούλι (τὸ) δημ. τὸ τσόλι βλ.λ.

τσουλίτσα (ἡ) δημ. μικρὸς θύσανος, ἄ.φουντάκι.

τσουλούφι (τὸ) δημ. βόστρυχος, ἴουλος τῆς κόμης, ἰδ. περὶ τοὺς κροτάφους.

τσουμεβίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. βασικὸν φωσφορικὸν ἅλας τοῦ μολύβδου καὶ τοῦ χαλκοῦ.

τσουμπές (ὁ) (τουρκ.) δημ. κ. τζ- μακρὸς ἐπενδύτης ποδημφερὴς πρὸς τὸν τῶν κληρικῶν.

τσούνα (ἡ) δημ.κ.τσουτσούνα τὸ ἀνδρικὸν μόριον.

τσουναμί (τὸ) (ἰαπων.) νεώτ. διεθν. ὅρος, δι' οὗ δηλοῦται ὁ ἐκ τῶν σεισμικῶν δονήσεων μέγας κυματισμὸς τοῦ θαλασσίου βυθοῦ, ὁ ἐκσπῶν καταστρεπτικῶς ἐπὶ τῶν παραλίων.

τσούνι (τὸ) δημ. ἕκαστον τῶν κωνοειδῶν τεμαχίων ξύλου ἅτινα χρησιμοποιοῦνται κατὰ τὸ παίγνιον τσούνια βλ.λ.

τσουνί (τὸ) δημ. μίσχος, κοτσάνι φύλλου ἢ καρποῦ· **2)** τὸ αἰδοῖον μικροῦ παιδίου.

τσούνια (τὰ) δημ. εἶδος λαϊκοῦ παιγνίου σφαιροβολίας, καθ' ὃ οἱ παῖκται προσπαθοῦσι νὰ καταρρίψωσιν ἐξ ἀποστάσεως καὶ διὰ ξυλίνης σφαίρας πέντε κωνοειδῆ τεμάχια ξύλου ἐστημένα ὄρθια ἐγγὺς ἀλλήλων.

τσούντα (ἡ) δημ. κ. **τζούντα** ἡ τερθρία ὑπέρα τῶν ἐπιδρόμων καὶ τῶν ἡμιολίων· **2)** γεν. τὸ τελευταῖον ἄκρον ἀντικειμένου τινὸς κ. ἰδ. ἐπιμήκους : **ἡ τσούντα τοῦ μουστακιοῦ.**

τσουντάρισμα (τὸ) δημ. κ. τζ- ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουντάρω, ὄρθωσις κεραίας.

τσουντάρω δημ. κ. τζαυντάρω δημ. ναυτ. συνάγω ἢ ἕλκω τὴν τερθρίαν ὑπέραν πρὸς ὄρθωσιν, ὀρθῶ κεραίαν· **2)** ρηματ. τσουντάρισμα.

τσούξιμο (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσούζω, καυστικὸν ἄλγος, πόνος· **2)** πόσις οἴνου.

τσούπα (ἡ) δημ. κ. **τσούπρα** νεᾶνις, κορίτσι.

τσουπί (τὸ) δημ. μικρὰ τσοῦπα βλ.λ., κορασίς· **2)** εἶδος χονδροῦ μαλλίνου ὑφάσματος ἐν χρήσει κατὰ τὸ στύψιμον τοῦ ἐλαίου· **3)** εἶδος σταφυλῆς.

τσούπρα (ἡ) δημ. ἄ. τσούπα βλ.λ.

τσουπράς (ὁ) δημ. ὁ δευτερίας, ὁ στεμφυλίτης οἶνος, ἄ. τσιπουράς, τσιπουρίτης.

τσουράκι (τὸ) δημ. τὸ ποῶδες φυτὸν ἄλυπον τὸ φρυγανῶδες.

τσουραπάς (ὁ) δημ. ὁ φορῶν τσουράπια βλ.λ.

τσουράπι (τὸ) (τουρκ.) δημ. βραχὺ ἀνδρικὸν μάλλινον περιπόδιον, κοντὴ μάλλινη κάλτσα ἐγχωρίου κατασκευῆς ἐν χρ. π. τοῖς χωρικοῖς ‖ κατ' ἐπέκτ. πᾶν εἶδος ἀνδρικῶν περιποδίων.

τσουραποβελόνα (ἡ) δημ. βελόνη πρὸς πλέξιν τσουραπιῶν, ἄ. καλτσοβελόνα.

τσουρέκι (τὸ) (τουρκ.) δημ. εἶδος ἀφράτου ἄρτου ἐξ ἀλεύρου, βουτύρου, γάλακτος, σακχάρεως, ᾠῶν κτλ.
τσούρμα (ἡ) (ἰταλ.) δημ. ἅ. τσοῦρμο βλ.λ.
τσουρμάρισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τσουρμάρω, ἡ ναυτολόγησις τοῦ πληρώματος πλοίου.
τσουρμάρω δημ., ἀόρ. **τσουρμάρισα**, μτχ. παθ. παρακ. **τσουρμαρισμένος**, ἐπὶ πλοιάρχων, καταρτίζω πλήρωμα τοῦ πλοίου μου, κάνω τσοῦρμο, ναυτολογῶ· **2)** ἀμτβ. ἐπὶ ναυτῶν, ναυτολογοῦμαι εἰς πλοῖον· **3)** ρηματ. π. τσουρμάρισμα.
τσοῦρμο (τὸ) (ἰταλ.) μσν. κ. δημ. συγκρότημα ἀνδρῶν ναυτολογημένων διὰ πολεμικὸν πλοῖον· **2)** δημ. πλήρωμα ἐμπορικοῦ πλοίου : **κάνω τσοῦρμο** (καταρτίζω πλήρωμα **διὰ τὸ πλοῖόν μου**)· **3)** πλῆθος ἀνθρώπων κ. ἰδ. παιδίων : **ἔχει ἕνα τσοῦρμο παιδιά**· ‖ κ. ὡς ἐπίρρ. : **μᾶς ἦρθαν τσοῦρμο δέκα μουσαφιρέοι.**
τσουρομαδῶ (σύρω-μαδῶ) δημ. ἡ -δάω τίλλω, ἀποτίλλω τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς, τραβῶ ἀπὸ τὰ μαλλιά, ἅ. σουρομαλλιάζω, σουρομαδῶ.
τσουρουφλίζω δημ., ἀόρ. **(ἐ)τσουρούφλισα**, παθ. ἀόρ. **τσουρουφλίστηκα**, μτχ. παρακ. **τσουρουφλισμένος**, καίω ἐπιπολαίως, περικαίω, περιφλέγω, καψαλίζω, τσουδίζω· **2)** ρηματ.π. τσουρούφλισμα.
τσουρούφλισμα (τὸ) δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τσουρουφλίζω, περίκαυσις, καψάλισμα, τσούδισμα.
τσουτσούλης (ὁ) δημ. ἄνθρωπος ἀνόητος.
τσουτσουλιάνος (ὁ) δημ. κορυδαλὸς **ὁ λοφιοφόρος.**
τσουτσούνα (ἡ) δημ. ἅ. τσούνα βλ.λ.
τσουτσούνι (τὸ) δημ. ὑποκορ. τοῦ τσουτσούνα.
τσουχτερός-ή-ό δημ. ὁ ἐπιφέρων, ὁ προκαλῶν τσοῦξιμο βλ.λ.‖, ὁ δριμύς, ὁ καυστικός, ὁ διαπεραστικός : **τσουχτερὸ κρύο, - τσουχτερὸς πόνος**· **2)** μτφ. ὁ δηκτικός, ὁ διαπεραστικός : ‖ **τσουχτερὰ λόγια**· **ἐπίρρ. -ρά.**
τσούχτρα (ἡ) δημ. εἶδος μικροῦ ἐντόμου, οὗτινος τὸ νύγμα προκαλεῖ καυστικὸν ἄλγος· **2)** τὸ ζῳόφυτον ἀκαλήφη· **3)** μτφ. ἐπὶ προσ., **ὁ δηκτικός, ὁ σαρκαστής.**
τσόφλι (τὸ) δημ. κ. **τσώφλι** κ. **τσέφλι** κ. **τσόφλιο** κ. **τσώφλιο** τὸ κέλυφος : **τὸ τσόφλι τοῦ αὐγοῦ - τοῦ καρυδιοῦ - τοῦ φουντουκιοῦ**· **2)** κτ. ἐπέκτ. φλοιὸς καρποῦ, ἅ. φλούδα.
τσόχα (ἡ) (τουρκ.) δημ. εἶδος μονοχρόου ἐριούχου ὑφάσματος, ἡ **ἐρέα : μαύρη τσόχα**· ‖ **φρ. οὔτε τὴν τσόχα θὰ χάσω οὔτε τὰ ραφτικά** (δὲν πρόκειται νὰ κοπιάσω ἢ νὰ χάσω τίποτε)· ὁμ. **τί πληρώνεις; τὴν τσόχα ἢ τὰ ραφτικά ;** (ἐπὶ λήψεως πραγμ. ἀκόπως ἢ ἀδαπάνως)· **2)** μτφ. ἐν φρ. ἐπὶ προσ., ὁ πονηρός, ὁ πανοῦργος, **ὁ κατεργάρης : σοῦ εἶναι μιὰ τσόχα.**
τσοχαντάρης (ὁ) δημ., πληθ. **-ντάρηδες** κ. **-νταραῖοι**, ἀξίωμα **ἐν ταῖς** αὐλαῖς τῶν παλαιῶν Τούρκων ἡγεμόνων ἀντίστοιχον πρὸς **τὸ** τοῦ πρωτοβεστιαρίου τῶν Βυζαντινῶν αὐτοκρατόρων.
τσοχινος-η-ο δημ. ὁ ἐξ ἐρέας, ἀπὸ τσόχα, **ὁ** κατεσκευασμένος ἐρεοῦς.
τσόχος (ὁ) δημ. τὰ ποώδη φυτὰ σόγχος **ὁ** λαχανώδης καὶ σόγχος ὁ νυμάνειος.
τσυγκρίζω δημ. ἅ. τσουγκρίζω βλ.λ.
τσυκλί (τὸ) δημ. ἅ. τσουκλί βλ.λ.
τσυκνιάς (ὁ) δημ. ἅ. τσικνιάς βλ.λ.
τσυλίκι (τὸ) δημ. εἶδος παιδιᾶς, ἅ. τσελίκι βλ.λ.
τσυμποόσι (τὸ) (τουρκ.) δημ. συμπόσιον, εὐωχία.
τσυμπραγά (τά) δημ. τὰ δίδυμα.
τσυπάδα (ἡ) δημ. κ. **τσιπάδα** ἡ στυπόπλεκτος ἄγκυρα.
τσύπος (ὁ) δημ., δ. γρ. **τσίπος** **τὸ στύπος τῆς ἀγκύρας.**

τσυρίζω δημ. ἅ. τσιτσυρίζω βλ.λ. **2)** μτφ. **ἐπὶ** βρεφῶν, **ἐκβάλλω** ὀξείας κραυγάς.
τσώφλι (τὸ) δημ. κ. **τσώφλ(ο)ιο** ἅ. τσόφλι βλ.λ.
-τυ (κυπρ.) Ἐπιγρ. κατάληξις γ' προσ. παθ. ρ. ὁριστ. κ. εὐκτ. ἀντὶ -το : **ἐϜρητάσαντυ, γένοιτυ.**
τύ (1) δωρ. ὀνομαστ. τῆς προσωπ. ἀντων. τοῦ β' προσ. ἀντὶ σὺ βλ.λ. : Πινδ.Π 2,57 **τὺ δὲ σάφα νιν ἔχεις**, Ἀριστφ.Ἀχ.777· **2)** δωρ. αἰτ. τῆς προσωπ. ἀντων. β' προσ. ἀντὶ σέ : Ἀριστλ.Ἀχ.730 **ἐπόθουν τυ ναὶ τὸν φίλιον ᾇπερ ματέρα.**
τύ (2) (βοιωτ.) Ἐπιγρ. ὀνομαστ. πληθ. **ἄρσ.** ἄρθρου, ἀντὶ οἱ.
τῦ (βοιωτ.) Ἐπιγρ. δοτ. ἑν. ἀρσ. ἄρθρου ἀντὶ τῷ.
τύβαρις (ὁ) μτγν. εἶδος δωρικοῦ ἀρτύματος φυλλάδος **ἐκ** σελίνων **ἐν** ὄξει· Πολυδ.6,71 «**σέλινο ἐν ὄξει**».
τυβάτωρ-ωρος (ὁ) μσν. ὁ σαλπιγκτής : Μουρίκ. Στρατηγ.π.Θησ.Στεφ.
τυβί (τὸ) μτγν. ὀνομασία χειμερινοῦ μηνὸς τῶν Αἰγυπτίων ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸν φθίνοντα Δεκέμβριον καὶ ἀρχόμενον Ἰανουάριον τῶν Ρωμαίων . Πλούτ.Ἠθ.371D, Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.I,408, ΑΠ 983 **τυβὶ δὲ πορφύρεον βουληφόρον εἷμα τιταίνει.**
τυγάτριον (τὸ) ἀντὶ θυγάτριον βλ.λ., βαρβαρισμὸς π.Ἀριστφ.Θεσμ.1184 **κάτησο, ναίκι ναί, τυγάτριον,** αὐτ.1210.
τυγχάνω κ. μσν. νεώτ., δημ. τυχαίνω, ἐπ. παρατ. τύγχανον (Ὀδ.Ξ 231), μέλλ. τεύξομαι (π.Ὀμ.κ.Ἀττ., ὁμ. κ. ὡς μέλλ. τοῦ τεύχω), ἀόρ. β' **ἔτυχον** (κ. **ἐν-, ἐπ-, συν-, περι-, ἀπ-, παρ-, κατ-**) κ.ἐπ. τύχον (Ὀμ.), ἐπ. ὑποτ. τύχωμι, - ῃσι (Ἰλ.Ζ 243, αὐτ.Λ 116), μτγν. κ. **τετύχησι** (Μάξιμ.577), μτγν. ἐπ. εὐκτ. **τετύχοιμι** (Μαν.3,299), ἐπ.ἀόρ. α' **ἐτύχησα** (π.Ὀμ.,Ἡσίοδ.ἀπ. 17 Merckschl), παρακ. **τετύχηκα** (ἀμτβ.Ὀμ., Θουκ. 1,32, μτβ.π.Ξεν.ΚΠ 4,1,2· κ. **ἐν-, συν-, ἀπο-, παρα-, περι-**) κ. **τέτευχα** (Δημ.563), ἰων. ὑπερσ. **ἐτετεύχεε** (Ἡρ.3,14), **ἑαφ. τέτυχα** (Ἰώς.Π 17,54), μέσ. ἀόρ. **τεύξασθαι** (ΠΔ Μακκ.2,15,7, Θεμίστ.161C), παθ.ἀόρ. α' **ἐτεύχθην** Πολύβ.35,6,1) παρακ. **τέτευγμαι** (κ.ἐπι-: Πολύβ.6,53,2), βάλλων **ἐπιτυγχάνω** τινὰ **εἴς τι μέρος, εὑρίσκω τὸν στόχον, εὐστοχῶ**, βαρῶ τὸ σημάδι, ἰδ. δι' ὅπλων κτλ. βαλλομένων, ριπτομένων, μτ. αἰτ. συνήθ. ἐν ἀναφ. πρὸς ἔμψυχα : Ἰλ.Μ 394 **Ἀλκμάονα δουρὶ τυχήσας**, αὐτ.Ε 582, Ὀδ.Χ 7· κ. μτ. γενικ. συνήθ. **ἐν** ἀναφορ. πρὸς ἄψυχα : Ἰλ.Ε 587 **τύχε γὰρ ῥ' ἀμάθοιο βαθείης**, Πλάτ.Νόμ.717Α **ἂν τις . . σκοποῦ** τυγχάνοι, Ξεν.Ἀν.3,2,19· κ. μτ. διπλῆς γενικ. : Ἡρ.3,35 **εἰ . . τοῦ παιδὸς τοῦ σοῦ . . βαλὼν τύχω μέσης τῆς καρδίης**· κ. ἐμπροθ. (κατά τινα, ὑπό τινος) : Ἰλ.Ε 579 **κατὰ κληῖδα τύχης**, αὐτ.Μ 189 **Ἱππάμαχον βάλε δουρὶ κατὰ ζωστῆρα τυχήσας**, αὐτ.Δ 106· κ. ἀπολ. : αὐτ.Ε 287 **ἤμβροτες, οὐδ' ἔτυχες**, αὐτ.Η 243, Ὀδ.Χ 7· ‖ **ὁμ** ἡ μτχ. τυχὼν συχν. μτ. τῶν ρημάτων βάλλειν, οὐτᾶν κτλ. : Ἰλ.Ε 98, αὐτ.Ν 371 **βάλεν ὕψι βιβάντα τυχών**, αὐτ.397· ὁμ. κ. τἀνάπαλιν, μτ. μτχ. ἐκφερούσης τὴν κυρίαν **ἔννοιαν**, τοῦ ρ. ἰσοδυναμοῦντος τότε πρὸς ἐπίρρ. : **αὐτ.Ο 581 θηρητὴρ ἐτύχησε βαλὼν** (τὸν ἐκτύπησεν **ἐπιτυχῶς**),Ἡρ.3,35· **2)** κ. νεώτ. **ἐν** ἀναφ. πρὸς πράγμ. κ. γεν. ἄψυχα, ἐπιτυγχάνω, ἀπολαμβάνω, ἀξιοῦμαί τινος, βρίσκω, λαβαίνω, κ. ἐν τοῖς παρῳχ. χρόνοις, κέκτημαι, ἔχω, κατέχω τι, μτ. γενικ. : Ὀδ.Ζ 290 **ὄφρα . . πομπῆς καὶ νόστοιο τύχης**, Πινδ.Π 10,26 **τυχόντα στεφάνων**, Αἰσχ.Πρ.239 **οἴκτου τυχεῖν**, Σοφ.Ἠλ.364 **τιμῆς τυχεῖν**, Ἀριστφ.Ὄρν.1223, αὐτ.Ἱππ.1112, Πλάτ. Πρωτ.342Ε **ὅπου ἂν τύχῃ τῶν λεγομένων** (λόδη γνῶσιν αὐτῶν), αὐτ.Μενξ.234C **ταφῆς . . μεγαλοπρεποῦς τυγχάνει**, Διόδ.Σ 3,9 **τετευχέναι τιμῶν**, ΚΔ Λουκ.20,35, αὐτ.Πράξ.27,3 **ἐπιμελείας τυχεῖν**, αὐτ.Τιμ.2,2,10 **ἵνα καὶ αὐτοὶ σωτηρίας τύχωσι, - ἔτυχε τοῦ πρώτου βαθμοῦ - συγγνώμης -**

τῆς ὑφίστης τιμῆς - καλῆς ὑποδοχῆς· μεθ' Ὁμ. κ. μτ.αἰτ.: Ἡρ.5,23 ἔτυχε μισθόν, Αἰσχ.Χο.711, Σοφ. Φιλ.509, αὐτ.ΟΚ 1106 αἰτεῖς ἃ τεύξει· ‖ ὁμ. κ. τιθεμένης γενικ. προσ. μεθ' ἑκατέραν πτῶσιν, ἐπιτυγχάνω, λαμβάνω τι παρά τινος : Σοφ.Φιλ 1315 ὧν δέ σου τυχεῖν ἐφίεμαι, αὐτ.ΟΚ 1168 ὅστις ἂν σου τοῦτο προσχρῄζοι τυχεῖν· κ. ἐμπροθ. (παρά, ἐκ, ὑπό τινος) : Ὀδ.Ο 158 παρὰ σεῖο τυχὼν φιλότητος, Θέογν.253 παρὰ σεῦ οὐ τυγχάνω αἰδοῦς, Αἰσχ.Εὐμ.856, Σοφ.Ἀντ.665 ἐπαίνου τοῦτον ἐξ ἐμοῦ τυχεῖν, Ξεν.ΚΠ 1,6,10 ὑπ' ἄλλων αἰδοῦς τεύξῃ, Λουκ.Τόξ.50 αἰτήσας τὴν θυγατέρα οὐκ ἔτυχε παρὰ σοῦ· κ. μτ. ἀπορφ. : Πινδ.Π 3,104 χρὴ πρὸς μακάρων τυγχάνοντ' εὖ πασχέμεν, Πλάτ. Φιλ.50D σμικρὰ οἶμαί σου τεύξεσθαι μεθεῖναί με, Πλούτ.Πελ.33 ἐὰν φαῦσαί τε τοῦ νεκροῦ τύχωμεν· κ. ἐπὶ κακῆς σημ. : Ἡρ.9,108 βίης . . τευξομένη, Αἰσχ.Ἀγ.866 τραυμάτων ἐτύγχανεν, Εὐρ.Ἑκ.1280 κακῶν . . τυχεῖν, Πλάτ.Γοργ.472D, αὐτ.Φαῖδρ.249A, αὐτ.Νόμ.869B, Δημ.742 παρὰ τοῦ δήμου ὀργῆς ἐτύγχανον· πρβλ. κυρῆσαι π. Valck εἰς Ἡρ.7,208· **3)** κ. μσν. ἀπολ. εὑρίσκω τὸ ζητούμενον φθάνω εἰς τὸ ἐπιδιωκόμενον ἀποτέλεσμα, ἐπιτυγχάνω τὸν σκοπόν μου, κατορθῶ, καταφέρνω : Ἰλ.Ψ 466 οὐκ ἐτύχησεν ἑλίξας (δὲν τοῦ πῆγε καλά) Πινδ.7,11 εἰ . . τύχῃ τις ἔρδων, αὐτ.Π 10,61 τυχὼν (ἀντὶ σφαλών), Εὐρ.Ἑκ.819 πείθειν . . τυγχάνειν θ' ἅμα, Θουκ.4,63, αὐτ.3,39, Πλάτ.Εὐθ. 280A ὀρθῶς πράττειν καὶ τυγχάνειν, Ἀριστλ. Ποιητ.6,7 τυγχάνουσι καὶ ἀποτυγχάνουσι, Ἀγαθ. ΑΠ 5,277 μήτε τυχήσω· ‖ τὸ τυχεῖν ἡ νίκη : Πινδ.Ο 2,56 τὸ δὲ τυχεῖν πειρώμενον ἀγωνίας παραλύει δυσφρονᾶν· ‖ λαμβάνω τὸ αἰτηθέν, ἐπιτυγχάνω τοῦ αἰτουμένου : Ἡρ.1,213 δεηθεὶς Κύρου ἐκ τῶν δεσμῶν λυθῆναι ἔτυχε· ‖ ἐν ἀναφ. πρὸς λόγον, λέγω τὸ ὀρθόν, εὑρίσκω ἢ ἔχω δίκαιον : Αἰσχ.Ἀγ.1233 τί νιν καλοῦσα . . τύχοιμ' ἄν, αὐτ.Χο.318, Σοφ.Φιλ.223, αὐτ.ΟΚ 1580· ὁμ. κ. π. Αἰσχ.Χο.950 Δίκαν προσαγορεύομεν τυχόντες καλῶς· **4)** ἔχω τοιαύτην ἢ τοιαύτην τύχην : Ἰλ.Θ 430 τῶν ἄλλος μὲν ἀποφθίσθω, ἄλλος δὲ βιώτω, ὅς κε τύχῃ· **5)** κ. μσν. ἐν ἀναφ. πρὸς πρόσ. συναντῶ τινα κατὰ τύχην, εὑρίσκω τυχαίως, τυχαίνει ν' ἀνταμώσω : Ὀδ.Φ 13 δῶρα τὰ οἱ ξεῖνος Λακεδαίμονι δῶκε τυχήσας, αὐτ.Τ 291, Τζέτζ.Χιλ.10,901 ἐλθόντες ἔτυχον ὑδρευομένῃ κόρῃ, Κίνναμ.26A· κ. μτ. γενικ. : Αἰσχ.Ἀγ.1075 θρηνητοῦ τυχεῖν, αὐτ.172, Ξεν.Συμπ.9,7 ἀπήλαυνον πρὸς τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας, ὅπως τούτων τύχοιεν· κ. μτ. κατηγορουμένου : Πινδ.Ι 3(4),61 προφρόνων Μοισᾶν τύχοιμεν, Σοφ.ΟΤ 1450, Εὐρ.Ἑλ.1300, Λυσ.18, 23, Ξεν.Ἀν.5,5,15 ἐρωτᾶτε δὲ αὐτοὺς ὁποίων τινῶν ἡμῶν ἔτυχον· ‖ κ. νεώτ. ἡ μτχ. ἀορ. ὁ τυχών, δημ. ὁ τυχόντας ὁ πρῶτος ὃν συναντᾷ τις, ὅστις δήποτε, ὁ κοινός, ὁ συνήθης : Ἡσίοδ.Θ 973 τῷ δὲ τυχόντι καὶ οὗ κ' ἐς χεῖρας ἵκηται, Εὐρ. ἀπ.17 ὃν ἐξαλείφει πρόφασις ἡ τυχοῦσ' ὅλον, Πλάτ.Νόμ.723E οὐ τὸν τυχόντα λόγον περαίνοντες, αὐτ.Πολ.539D, Ξεν.Ἀπομν.3,9,10 τοὺς ὑπὸ τῶν τυχόντων αἱρεθέντας, Ἰσοκρ.10,21 ὁ ταῦτα πράξας εἷς ἦν τῶν τυχόντων, Λυκοῦργ.152,34 οἱ τυχόντες φόβοι (μηδαμινοὶ φόβοι), Πολύβ.1,25,6 περὶ τὰς μικρὰς καὶ τυχούσας πράξεις, - μιὰ φρόνιμη κοπέλλα δὲν κάνει παρέα τὸν (πρῶτον) τυχόντα, - δὲν συναναστρέφεται τοὺς τυχόντας, - ἔχει μόρφωσιν οὐ τὴν τυχοῦσαν· ‖ τὸ οὐδ. τυχὸν οἱονδήποτε πρᾶγμα, αὐνηθες καὶ τετριμμένον, ἴδ. π. Ὁμ. κτ. παρακ. : Πλάτ.Τίμ.46E· **6)** ἀμτβ. εὑρίσκομαί που κατὰ τύχην, ἐκ συμπτώσεως, συμβαίνει νὰ εἶμαι κάπου τυχαίως, τυχαίνω, λαχαίνω : Ἰλ.Λ 116 εἴ πέρ τε τύχῃσι μάλα σχεδόν, αὐτ.Ρ 748, Ὀδ.Μ 106, αὐτ.Κ 88 πέτρη τετύχηκε διαμπερὲς ἀμφοτέρωθεν· **7)** ὁμ. ἀμτβ. ἐπὶ γεγονότων κ. γεν. πραγμ., συμβαίνω εἴς τινα, πίπτω εἰς τὴν μοῖραν, τὴν τύχην τινός, μτ. δοτ. προσ. : Ἰλ.Λ 684 οὕνεκά μοι τύχε πολλὰ νέῳ πολεμόνδε κιόντι (Γοζ.Θ «διότι ἔτυχέ μοι πολλὰ νέῳ ἀπελθόντι εἰς τὸν πόλεμον»), Αἰσχ.Πρ.346 θέλοιμ' ἂν ὡς πλείστοισι πημονὰς τυχεῖν, Σοφ.Φιλ.275 οἷ' αὐτοῖς τύχοι, Εὐρ.Ἀλκ.139, αὐτ.Ἑκ.628· κ. ἀπολ. : Αἰσχ.Ἑπτ.5, Εὐρ.Ἑλ.1290· ‖ ὅθ. ἐπὶ πράξεων, ἐπιχειρήσεων κτλ., ἐκβαίνει, ἀποβαίνει καλῶς, ἐπιτυγχάνει : Ὀδ.Ξ 231 καί μοι μάλα τύγχανε πολλά· **8)** ὁμ.ἀμτβ. κ. μσν.κ.νεώτ. ἀπροσ. συμβαίνει κατὰ τύχην, ἐπέρχεται τυχαίως, τυχαίνει, λαχαίνει : Εὐρ. Ἱππ.929, αὐτ.Ἠλ.1169 ὅταν τύχῃ, Θουκ.5,20, αὐτ.1, 142, Πλάτ.Φαίδ.89B, αὐτ.Κρατ.430E, αὐτ.Ἱππ.Ε 367A, αὐτ.Κροτ.439C τὸ δ', εἰ ἔτυχεν, οὐχ οὕτως ἔχει, Ξεν.Ἀπομν.3,9,13, αὐτ.Ἑλλ.3,1,19, αὐτ.Οἰκ.3,3, αὐτ. ΚΠ 8,4,3, Ἀριστλ.Κατ.7,34 εἰ οὕτως ἔτυχε, Πολύβ. 2,56,3 ὅλην τὴν πραγματείαν εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχεν εἴρηκε (κ. νεώτ. συνήθ. φρ., χωρὶς σκέψιν), Πλούτ. Ἀλκ.28 ἔτυχε . . ὄμβρον . . ἐπιπεσόντα . . συνεργῆσαι, Προκ.3,9,36 ὅσα δὴ γενέσθαι τετύχηκε, Πρόδρ.2,434 ἂν τύχῃ νὰ τὸ πέτυχα, - ἔτυχε ν' ἀπουσιάζω ἐκείνη τὴ στιγμὴ ἀπὸ τὸ σπίτι, - δὲν ἔτυχε ποτὲ νὰ τὴν ἰδῶ μὲ κανέναν, - θὰ τύχῃ κάποτε νὰ σὲ βρῶ μόνον· ‖ φρ.π.Πλάτ.Φιλ.28D τὸ ὅπῃ ἔτυχεν (ἁπλῆ σύμπτωσις)· **9)** συχν. π. τοῖς Ἀττ. μτ. μτχ. ἑτέρου ῥήματος, εἰς ἣν ἐγκλείουσαν τὴν κυρίαν ἔννοιαν προσθέτει τὴν προσδιοριστικὴν ἔννοιαν τοῦ κατὰ τύχην, κατὰ σύμπτωσιν, ἑρμηνευομένης τότε τῆς μὲν μτχ. διὰ τοῦ οἰκείου ῥήματος (κατ' ἔγκλισιν, χρόνον, πρόσ. κ. ἀριθμόν, καθ' ὃν κεῖται τὸ τυγχάνω), τοῦ δὲ ῥήματος, διά τινος ἐπιρρ. προσδιορισμοῦ σημαίνοντος τὸ τυχαίως, κατὰ τύχην, κατὰ σύμπτωσιν : Πινδ.Ν 7,55, Ἡρ.1,88 τὰ νοέων τυγχάνω, αὐτ 8,65 τυχεῖν τότε ἐόντα ἅμα Δημαράτῳ (νὰ τύχῃ τότε κατὰ σύμπτωσιν νὰ εἶναι), αὐτ.68, αὐτ.3,14, Σοφ.ΟΤ 757 κἀν δόμοισι τυγχάνει τανῦν παρών, αὐτ.Τρ.370, αὐτ. Αἴ.742, Ἀριστφ.Σφ.336 τυγχάνει . . καθεύδων, Θουκ.1,104 ἔτυχον . . στρατευόμενοι (εὑρίσκονται κατὰ τύχην εἰς ἐκστρατείαν), αὐτ.7,2, Πλάτ.Θεαίτ. 165C, αὐτ.Εὐθ.272E ἔτυχον καθήμενος, Ξεν.Ἀν.1,5, Β, Κέβητ.Θηβ.Πίναξ 1 ἐτυγχάνομεν περιπατοῦντες ἐν τῷ τοῦ Κρόνου ἱερῷ, - ὅσοι ἔτυχον παρόντες· ‖ συχν. ὅμως τὸ τυγχάνω οὐδόλως ἑρμηνεύεται, οἷον ἐν τῇ φρ. τυγχάνω ὢν ἀντὶ τοῦ ἁπλοῦ εἰμί : Ἡσίοδ.ἀπ.22,11, Σοφ.Αἴ.88 ἤθελον δ' ἂν ἐκτὸς ὢν τυχεῖν, Ἀριστφ.Πλ.35, Πλάτ.Πρωτ. 313C· ‖ κ. νεώτ. τῆς μτχ. παραλειπομένης συχνάκις, συμβαίνει νὰ εἶμαι κατὰ τύχην : Αἰσχ.Ἑπτ. 520, Σοφ.Ἠλ.46 ὁ . . μέγιστος αὐτοῖς τυγχάνει δορυξένων, αὐτ.1457, αὐτ.313, αὐτ.Αἴ.9, Πλάτ. Πρωτ.313E εἰ . . σὺ τυγχάνεις ἐπιστήμων τούτων, αὐτ.Γοργ.502B, αὐτ.Πολ.369B· ‖ κ. μσν. κ. νεώτ. γεν. εἶμαι : Πινδ.Π 4,5 οὐκ ἀποδάμου . τυχόντος, Εὐρ.ΙΑ 730, αὐτ.Ἀνδρ.1113, Ξεν.Ἀν.2,2,17 ὡς ἐτύγχανον ἕκαστοι ηὐλίζοντο, Ἀριστλ.Πολιτ. 6,3 δύο μέρη τετύχηκεν, αὐτ.Τοπ.6,14, ΚΔ Λουκ. 10,30 ἀπῆλθον ἀφέντες ἡμιθανῆ τυγχάνοντα, Λουκ.Θε.Δ 17,1 ἔτυχε γυμνὴ οὖσα, Πρόδρ.1,23 ὁ τύπος τοῦ σταυροῦ τετραμερὴς τυγχάνει, αὐτ. 2,79, - τυγχάνει φίλος μου-γνώριμός μου· ‖ ἐν ταῖς κατωτέρω φρς ἡ μτχ. νοεῖται ἐκ τῶν συμφραζομένων : Εὐρ.Ἱππ.929 τὴν δ' ὅπως ἐτύγχανεν (ἐνν. ἔχουσα φωνήν), Θουκ.4,26 ἀπαίροντες ἀπὸ τῆς Πελοποννήσου ὁπόθεν τύχοιεν (ἐνν. ἀπαίροντες), Πλάτ.Θεαίτ.179C, αὐτ.180C ἀναφύονται, ὁπόθεν ἂν τύχῃ ἕκαστος, αὐτ.Πρωτ.353A οἷ ὅ,τι ἂν τύχωσι τοῦτο λέγουσιν (ὅ,τι δήποτε παρομοιασθῇ εἰς αὐτούς, δηλ. ὅ,τι ἂν τύχωσι λέγοντες), αὐτ.Κρίτ.45D, αὐτ.Συμπ.181B· ἐνίοτε τὸ ῥῆμα συμ·

φωνεῖ πρὸς *τὸ πρβσ.* ὅπου θὰ ἀνέμενέ τις ἀπρόσ. χρῆσιν [ὡς ἐν τοῖς δῆλος, δίκαιός εἰμι, ἀντὶ δῆλον, δίκαιόν ἐστι]: Θουκ.8,48 **δουλεύειν μᾶλλον ἢ μεθ' ὁποτέρου ἂν τύχωσι τούτων ἐλευθέρους εἶναι,** αὐτ.3,43 πρὸς ὀργὴν **ἥν τιν' ἂν τύχητε.. σφαλέντες** [ἔνθα εὐκολώτατον εἶναι νὰ συναφθῇ τὸ **τύχητε** μετὰ τοῦ **σφαλέντες,** ἕνεκα τῆς ὀργῆς δι' ἣν πιθανὸν νὰ ἐπάθατε συμφοράν, κτ. ἄλλους προτιμητέον νὰ ὑπονοηθῇ εἰς **τὸ τύχητε** ἡ μτχ. **ζημιοῦντες,** παραλαμβανομένη ἐκ τοῦ ἑπομ. ῥήμ. **ζημιοῦτε·** πρβλ. σημείωσιν τοῦ Bloomfield ἐν τόπῳ]· **10)** τὸ οὐδ. τῆς μτχ. τυχὸν ἐν χρ. ἀπολ. ὡς τὸ **ἐξόν,** παρὸν κττ., ἀφοῦ **ἔτυχε, συνέβη** κατὰ τύχην : Λουκ.Συμπ.43 **ἡ δὲ ὄρνις ἡ πρὸ τοῦ Ἕρμωνος πιμελεστέρα, οὕτως, οἶμαι, τυχόν·** **11)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁμ. τὸ οὐδ. μτχ. **τυχόν** ὡς ἐπίρρ. κατὰ τύχην, ἴσως : Πλάτ.Ἀλκ.2,140A **σύν τε δύο σκεπτομένω τυχὸν εὑρήσομεν,** Ξεν.Ἀν.6,1, 20, Ἀριστλ.Πολιτ.1326a,18 **οὐ κατὰ τὸ τυχὸν πλῆθος τοῦτο ποιητέον,** Μέν.Γεωργ.1,3, Θεμίστ.Λόγ. 27,339C,-**μὴ τυχὸν καὶ δὲν ἔλθῃς,** - **ἂν τυχὸν ἔλθῃ, νὰ μὲ περιμένῃ·** ‖ ὁμ. μτ. τοῦ ἴσως, ἀντὶ ἁπλοῦ **ἴσως ἢ τυχόν** : Πολύβ.2,58,9 **τυχὸν ἴσως εἴποι τις ἄν,** Λουκ.Ὠκ.76 **τυχὸν ἴσως ἰάσομαι τὸ.. ἄλγος·** **12)** ῥηματ.π. τεῦγμα, τεῦξις.

τῦδε βοιωτ. ἀντὶ οἶδε : Ἐπιγρ.

τυί [βοιωτ.] Ἐπιγρ. ἀντὶ οἶδε.

τυί Ἡσ. «ὧδε. Κρῆτες»· **2)** Ἐπιγρ. ἀντὶ οἱδί.

τυῖδε ἢ **τυῖδε** αἰολ. κ. δωρ. ἀντὶ τῇδε, **ἐνταῦθα :** Θεόκρ.5,30 **τυῖδ' ὁ τράγος οὗτος** [διόρθ. ἀντὶ ἴδ']· **2)** ἀντὶ τοῦ δεῦρο, μτ. ρ. κινήσεως : Σαπφ.1,5 **τυῖδ' ἔλθε** [ἔλα ἐδῶ], Θεόκρ.28,5 **τυῖδε γὰρ πλόον εὐάνεμον αἰτήμεθα παρ' Δίος,** Ἐπιγρ.

τύϊον [τὸ] **ἐσφ. γρ.** ἀντὶ θυῖον βλ.λ. Θεόφρ. ΦΙ 5,2,1.

τυκάνη [ἡ] μτγν., μσν. κ. νεώτ. εἶδος πρωτογόνου ἀλωνιστικῆς μηχανῆς, τὸ τσουκάνι : Θεόγνωστ.Καν.24, Εὐστ.Ἰλ.967,18· **2)** εἶδος κηπουρικοῦ ἐργαλείου, δι' οὗ συντρίβουσι τὰς βώλους· Γλωσσ. « τυκάνη, τὰς βώλους ἀφανίζουσα».

τύκη [ἡ] ὄργανον, ἐργαλεῖον τοῦ λιθοκόπου : Εὐρ. Ἴων 206 **ἐν τύκαισι λαΐνοισι Γιγάντων** [διόρθ.ἀντὶ τείχεσι]· πρβλ. τύκισμα.

τυκίζω [τύκος], μέλλ. ἀττ. **-ιῶ,** κόπτω, ξέω, κατεργάζομαι λίθους, ἰδ. διὰ τοῦ τύκου βλ.λ. κ. γεν. πελεκῶ· Σουΐδ. «ἐτύκιζον, ἔξεον, ἔκοπτον» ι Ἀριστφ Ὄρν.1138 **λίθους.. ἐτύκιζον οἱ κρέκες τοῖς ῥύγχεσιν·** **2)** Εὐστ.Ἰλ.136,23 «ἐξ οὗ καὶ τυκίζω τὸ κτίζω»· **3)** ῥηματ.π. τύκισμα.

τύκιον [τὸ] μσν. ἄ. τυκίον βλ.λ. : Νικ.Χων.Χρον.41B **πτύα καὶ τύκια καὶ σκαπάνας.**

τυκίον [τὸ] μτγν. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ τύκος βλ.λ., μικρὸς τύκος· Εὐστ.Ἰλ.136,23 «τυκίον ἐργαλεῖον οἰκοδομικόν».

τύκισμα-ατος [τὸ] [τυκίζω] ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυκίζω βλ.λ.2), κτίσμα ἐκ λίθων πελεκημένων ἢ γεγλυμμένων : Εὐρ.Τρῳ.812 **κανόνων.. τυκίσματα** (τείχη ἐκ συνῳκοδομημένων διὰ τοῦ κανόνος, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὰ ἀκατέργαστα κυκλώπεια τείχη), αὐτ.ἀπ.124 **λαΐνων τυκισμάτων,** Λυκόφρ.349· πρβλ. τύκη, τύκος.

τῦκον [τὸ] αἰολ. κ. δωρ. τ. **τοῦ** σῦκον βλ.λ. : Στράττ.ἀπ.Φοινισσ.3 **ὀνομάζετε.. βέφυραν τὴν γέφυραν, τῦκα δὲ τὰ σῦκα·** πρβλ.Λουκ.Δίκ.Φων.8.

τύκος [ὁ] [πρβλ. τεύχω] κ. νεώτ. ἡ σιδηρᾶ σφῦρα τῶν λατόμων καὶ τῶν λιθοξόων, σφυροειδὲς οἰκοδομικόν, λιθοξοϊκὸν ἐργαλεῖον, τσουκάνα, τσουκάνι· Πολυδ.7,118 «τύκον, τὴν τῶν λατόμων σφῦραν», αὐτ.10,147: Εὐρ.Ἡρ.945 **βάθρα.. κανόνι καὶ τύκοις ἡρμοσμένα·** πρβλ. τύκισμα· **2)** εἶδος πολεμικοῦ πελέκεως : Ἡρ.7,89 **δόρατά τε ναυμάχα καὶ τύκους μεγάλους** [ὃ γρ. τύχους].

τυκτά [περσ.] π.Ἡρ.9,110 **βασιλήιον δεῖπνον .. οὔνομα δὲ τῷ δείπνῳ τούτῳ Περσιστὶ μὲν τυκτά, κατὰ δὲ τὴν Ἑλλήνων γλῶσσαν τέλεον.**

τυκτός-ή-όν [τεύχω] κατεσκευασμένος, **ποιητός,** ἄ. τευκτός : Ἰλ.Ε 831 **τυκτὸν κακόν** [ἐπὶ τοῦ Ἄρεως, ὁ πλασθεὶς κακός, **ὁ** ἐκ φύσεως κακός, **ὁ** ἀρχικακοποιός], Ὀδ.Ρ 206 *κρήνην.. τυκτήν* [κατασκευασθεῖσαν ὑπὸ χειρῶν ἀνθρώπων, τεχνητήν, οὐχὶ φυσικήν]· ‖ γεν. ὁ καλῶς ἐξειργασμένος, ὁ μὲ τέχνην κατεσκευασμένος, εὔτυκτος, ἔντεχνος : Ἰλ.Μ 105 **τυκτῇσι βόεσσιν** [σχόλ. «ταῖς εἰργασμέναις βύρσαις, .. ταῖς ἀσπίσι»], Ὀδ.Δ 627 **ἐν τυκτῷ δαπέδῳ** [σχόλ. «κατεσκευασμένῳ καὶ λελειωμένῳ ἐδάφει»], αὐτ.Ρ 169, Θεόκρ.22,210 **τυκτὰν μάρμαρον** [ἐπὶ ἐπιταφίου λίθου], Ἀπολλ.Ρ 3,1325.

τυλαίνιον [τὸ] μτγν. ὑποκορ. τοῦ τύλος, μικρὸς τύλος, κάλλος : Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,9 **τὸ μέζον ἄλλο εἶδος ἑλκέων, τρηχέα, ἀνώμαλα τυλαίνια.**

τυλάριον [τὸ] πάπ. κ. μσν. ὑποκορ. τοῦ τύλη βλ.λ., μικρὸν στρῶμα : Πάπ., Λέων Σοφ.Διατ.15,48 **πρὸς τοὺς κριοὺς ἀντίκεινται τυλάρια καὶ σακκία γέμοντα ἄχυρα καὶ ψάμμον.**

τύλαρος [ὁ] ὑποκορ τοῦ τύλος, **ἄ. τυλάριον·** **2)** Ἡσ. «μάνδαλος».

τυλαρῶ όω Ἡσ. «τυλαρώσας, μανδαλώσας».

τυλάς-άδος [ἡ] μτγν. κ. μσν. εἶδος κίχλης, **ἄ.** ἰλλὰς βλ.λ.3], ἢ ἰλιὰς βλ.λ.5] : Ἀθήν.2,65A **τὴν δὲ τρίτην.. ἰλλάδα ὀνομάζεσθαι· οἱ δὲ τυλάδα λέγουσιν,** Εὐστ.Ἰλ.947,10.

τυλέδρανον [τὸ] νεώτ. τὸ σκληρὸν σαρκόχρουν μέρος τῶν γλουτῶν **πλείστων** εἰδῶν πιθήκων.

τυλεία [ἡ] μτγν. τὸ τυλεῖον βλ.λ. : Πολυδ.10,38 [ὃ.γρ. ἀντὶ **τυλεῖα**].

τυλεῖον [τὸ] ὑποκορ. τοῦ τύλη βλ.λ., μικρὸν προσκεφάλαιον : Σοφ.ἀπ.794 **λινορραφῆ τυλεῖα,** Πολυδ.8,38 **ἐπέσθω δὲ τῇ κλίνῃ τυλεῖα, κνέφαλα, δάπιδες,** Αἰλ.ΖΙ 2,11, Λοβέκ.Φρύν.174.

τύλη [ἡ] κ.νεώτ., δωρ. **τύλα** τύλος, τύλωμα, κυρ τὸ τυλωθὲν ἐκ τῆς πιέσεως μέρος τοῦ σώματος, οἷον ὁ ὦμος ἀχθοφόρου· Πολυδ.7,133 «τὴν ἐπὶ τοῖς τραχήλοις τῶν ἀχθοφόρων ὑπὸ τῶν ἀχθέων γινομένην τριβήν» : Ἀριστφ.Ἀχ.860 **ἔκαμόν γα τὰν τύλαν κακῶς,** αὐτ.954 **ὑπέκυπτε τὰν τύλαν** [σχόλ. «τύλαν, τύλον τὸν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν γεγενημένον, ἢ τὴν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν ἐν τῷ τραχήλῳ γινομένην σκληρότητα»], Τηλεκλείδης ἀπ.18 **ἔκαμον τραχήλου τύλαν·** ‖ κ. ἐπὶ τοῦ ὕβου τῆς καμήλου· Ἡσ. «τύλη, τῆς καμήλου ἀπὸ τῆς ῥάχεως τὸ ἄκρον δέρμα»· ‖ Ἡσ. «τύλοι, αἱ ἐν ταῖς χερσὶ φλύκταιναι, ὡς περισσά τινα, καὶ τοῖς ὤμοις»· **2)** κ. νεώτ. ὑπόστρωμα, ἐφ' οὗ φέρουσι **τὰ βάρη** οἱ ἀχθοφόροι, χαμαλίκα : Ἀριστλ.ἀπ.52, Διογ.Λ 9,53 **πρῶτος** [Πρωταγόρας] **τὴν καλουμένην τύλην, ἐφ' ἧς τὰ φορτία βαστάζουσιν, εὗρεν·** ‖ νεώτ. ὑπόστρωμα τοῦ σάγματος ἢ σέλλας, στρῶμα· **3)** προσκεφάλαιον, ἄ. τυλεῖον, κνέφαλον· Ἡσ. ἐν λ. κνέφαλον, «ἣν δὲ ἡμεῖς τύλην, Ἀττικοὶ τυλεῖον» : Σαπφ.56 **ἐγὼ δ' ἐπὶ μαλθάκαν τύλαν σπολέω μέλεα,** Εὔπ.ἀπ.Κολάκ.21, Ἀντιφάν.ἀπ.Φάων.1, Λουκίλλ.ΑΠ 11,315, Ἀμμιαν.αὐτ.11,14 **τύλῃ ἐπεκλίνθην, ἣν οὐδεὶς ὕφηνεν·** **4)** σκληρόν τι ὑπόστρωμα, στρωμάτσο : Διόδ.Σ 13,84 ποιῆσαι **ψήφισμα περὶ τῶν ἐν τοῖς φυλακείοις διανυκτερευόντων, ὅπως μή τις ἔχῃ** πλεῖον **τύλης, καὶ περιστρώματος, καὶ κωδίου, καὶ δυοῖν προσκεφαλαίων.**

τυλιγάδι [τὸ] δημ. ταλασιουργικὸν ἐργαλεῖον πρὸς ἀναπηνισμόν, ἀποτελούμενον ἐκ ξυλίνης ῥάβδου διχαλωτῆς κατὰ τὸ ἓν ἄκρον καὶ φερούσης κατὰ τὸ ἕτερον κάθετον πασσαλίσκον, ἐφ' ἧς τυλίσσουσι τὸ ἀναπηνιζόμενον νῆμα, τυλικτήρ· **2)** εἶδος σκώληκος παρασίτου **τῶν ἐλαιῶν.**

τυλιγαδιάζω δημ., ἀόρ.-άδιασα, μτχ. παθ. παρακ. τυλιγαδιασμένος, ἀνοπηνίζω νῆμα, τυλίσσω νῆμα εἰς τυλιγάδι· **2)** ρηματ.π. τυλιγάδιασμα.

τυλιγάδιασμα [τὸ] δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυλιγαδιάζω, ἀναπήνισις.

τύλιγμα-ατος [τὸ] [τυλίσσω] Ἡσ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυλίσσω, περιέλιξις, περιτύλιξις : Ἡσ.ἐν λ. ἕλιξ, **-τύλιγμα τοῦ νήματος - τοῦ παιδιοῦ.**

τυλιγμός [ὁ] [τυλίσσω] σχόλ. τὸ τύλιγμα βλ.λ. : Σχόλ.Αἰσχ.Προ.881.

τυλίγω δημ. ἄ. τυλίσσω βλ.λ.

τυλικτής [ὁ] νεώτ. ὁ τυλίσσων, ὁ περιτυλίσσων.

τυλικτός-ή-όν νεώτ. ὁ τυλισσόμενος ἢ ὁ περιειλιγμένος, τυλιγμένος, κουβαριαστός.

τύλιμος ΕΜ773,5 «τυλιμὸς [sic], δερμάτινον βαλάντιον» [δ.γρ. τύλιος].

τύλιξις-εως [ἡ] ἡ ἐνέργεια τοῦ τυλίσσω, τύλιγμα, ἀναπήνισις· **2)** περιτύλιξις, περικάλυψις.

τυλίσσω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. τυλίγω, ἀττ. -ττω, ἀόρ. **ἐτύλιξα**, παθ. ἀόρ. ἐτυλίχθην κ. δημ. **(ἐ)τυλίχτηκα**, δημ. μτχ. παρακ. **τυλιγμένος**, [δ. ἐν ἀναφ. πρὸς νῆμα, ταινίαν, ὕφασμα κτλ., συστρέφων συσσωρεύω τι περὶ ἑαυτὸ ἢ περὶ ἄλλο τι, συνάγω τι διὰ περιστροφῆς περὶ ἑαυτὸ ἢ περὶ ἄλλο τι περιελίσσω, κουβαριάζω, κουλουριάζω : Λυκόφρ.II [κτ.σχόλ. ἐρευνῶ], Σχόλ.Ὀδ.Ζ 53, Κρυστ. Τραγ.Ἀργαλειοῦ 6 **διασίδι, ὄντας σ' ἐτύλιγα**· κ. παθ. : Εὐστ.Ὀδ.1735,55 ἀντίον, **ἐν ᾧ τυλίσσεται τὸ ὑφαινόμενον**, Πσπαδ.Χριστ Τεμπ.14 **τῆς ἔρριψε μίαν ἀνεμόσκαλαν μεταξωτήν, τυλιγμένην σπειροειδῶς**· **2)** νεώτ. κ. δημ. περιβάλλω τι διὰ καλύμματος, περιτυλίσσω, περικαλύπτω : **τύλιξέ τα σὲ μιὰ ἐφημερίδα**· **3)** δημ. μτφ. ἐμπλέκω τινὰ εἰς πλεκτάνην, ἐξαπατῶ τινα : **πήγανε νὰ μᾶς τυλίξουν, ἀλλὰ δὲν τὰ κατάφεραν, - τὸν τύλιξε καὶ τὴν παντρεύτηκε**· **4)** κάμπτω, λυγίζω, τὸ παθ. : Θεόκρ.23,54 **οὐδ' ἐτυλίχθη τὰν ψυχὰν** [δ.γρ. ἀντὶ ἐλυγίσθη]· **5)** ρηματ.π. τύλιγμα, τυλιγμός, τυλικτής, τυλικτός, τύλιξις.

τύλλος [ὁ] μτγν. κιβώτιον : Δίων Κ 79,20 **ἔμελλεν ἐς τύλλον ἐμβληθεὶς ἐκδρᾶναί ποι.**

τυλοειδής-οῦς-ές ὁ ὅμοιος πρὸς τύλην ἢ τύλον βλ.λς : Ἡσ.ἐν λ.κηλάδες.

τυλόεις-εντος-όεσσα-εν μτγν. ὁ τυλοειδὴς ἢ ὁ πλήρης τύλων : Νίκ.Θηρ.272 **ἥλῳ εἰδόμενον, τυλόεν πέλει.**

τυλόπους-ποδος-ουν νεώτ. ζωολ. ἐπὶ ζῴων, ὁ φέρων ὀγκώδες τύλωμα κατὰ τὸ ὀπίσθιον ἄκρον τοῦ πέλματος αὐτοῦ· || εἰδ. ζωολ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τυλόποδα ὡς οὐσ. οἰκογέν. μηρυκαστ...ῶν θηλαστικῶν περιλαμβάνουσα μεγάλα ζῷα.

τυλοπροσκεφάλαιον [τὸ] γλωσσ. προσκεφάλαιον πλῆρες πτίλων [διορθ. τιλλοπρ-].

τύλος [ὁ] κ. μσν. κ. νεώτ. σκληρὸν ἐξόγκωμα, ὑπερκεράτωσις τοῦ δέρματος προερχομένη ἐκ συνεχοῦς τοπικῆς πιέσεως, κάλλος, ρόζος, ἄ.τύλη· Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.553 «νενεκρωμένην σάρκα, ἀποσκίρρωμα τῶν γονάτων»· Ἡσ. «τύλοι, τὰ τῶν ἀχθοφόρων ἐπὶ τῶν ὤμων τυλώματα» : Ξεν.Ἀπομν.I,2,54 **ὄνυχάς τε καὶ τρίχας καὶ τύλους ἀφαιροῦσι**, Νίκ.Θηρ.178, Πλούτ.Ἠθ.906Β **τὴν μήτραν, ὅταν τύλους ἔχῃ**, Διοσκ.3,94, Δίων Χρ.2,27 **ἐν ταῖς χερσὶ τύλους ἔχοντα**, Λουκ.Ἐνύπν.6, Εὐστ.Πον.43,67 **γονάτων τύλους**· || ὁ ὕβος, ἡ καμπούρα τῆς καμήλου· || ὁμ. ἐπὶ τοῦ βουβάλου· **2)** γεν. πᾶν τὸ προεξέχον δίκην τύλου, οἷον ξύλινος ἧλος μετὰ κεφαλῆς κατὰ τὸ ἕτερον ἄκρον, ξυλοκάρφι : Ἀριστφ.Ἀχ.553 **τὸ νεώριον δ' αὖ κωπέων πλατουμένων, τύλων ψοφούντων, θαλαμιῶν τροπουμένων**, Πολύβ.ἀπ.129· πρβλ. γόμφος· **3)** Φώτ. **τύλος, ὁ ἐξέχων ἧλος, περὶ ὃν δεσμεύεται ὁ τροπωτήρ**. Τύλοι, σκαλμοὶ πλοίων»· **4)** κόμβος ἢ ὄγκος ἐπὶ ῥάβδου ἢ ῥοπάλου : Στράβ.16,4,17 **ταῖς ῥοπάλοις καὶ τύλους προστιθέασι σιδηροῦς**, Διόδ.Σ 3,33· **5)** νεώτ. ναυτ. ξύλινον ἢ σιδηροῦν δικέφαλον κατασκεύασμα στερεωμένον ἐπὶ πλοίου πρὸς πρόσδεσιν καλῳδίων, ὁ τάκος· **6)** τὸ ἀνδρικὸν μόριον· Ἡσ., Πολυδ.2,176· πρβλ. μάνδαλος, πάσσαλος· **7)** ἡ κεφαλὴ τοῦ κοχλίου βλ.λ.2] : Ἡλιόδ.Χειρ.π.Schneid.Ecl.Phys.467· **8)** αἱ βλεφαρίδες : Πολυδ.2,50· **9)** νεώτ. βοταν. ἡ μεταξὺ τῶν διαχωριστικῶν τοιχωμάτων τῶν ἡθμοειδῶν σωλήνων τοῦ φυτοῦ παρεντιθεμένη μεμβράνα.

τυλοτάπης-ητος [ὁ] [τύλη] μτγν. διπλοῦς τάπης, ἄ. ἀμφιτάπης : Εὐσ.Ψαλμ.25[5,113Α].

τυλοφθόρος-ον νεώτ. ὁ φθείρων τοὺς τύλους : **τυλοφθόρον φάρμακον.**

τυλυφάντης [ὁ] ὁ ὑφαίνων τύλας βλ.λ.4], στρωματόπανο : Ὑπερείδ.ἀπ.Πολυδ.7,191 **ἐμισθώσατο τυλυφάντας** [δ.γρ. τυληφάντας].

τυλῶ-όω [τύλος] κ. νεώτ., δημ. **τυλώνω** [μ.ἐνεργ.], παθ. ἀόρ. **ἐτυλώθην**, ποιῶ, καθιστῶ **τι τυλῶδες**, σκληρύνω, τραχύνω : Ξεν.Ἱππ.6,9 **τυλοῖ τὸ στόμα ὁ χαλινός**, Ἰάμβλ.Πυθ.118 **τυλώσας τὴν χεῖρα**· κ. παθ. εἶμαι ἢ γίνομαι τυλώδης, σκληρός : Ἀριστλ. ἀπ.259 **τετυλωμένης τῆς μήτρας**, Θεόκρ.16,32 **τετυλωμένος ἔνδοθι χεῖρας**, Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.860 **τοῦ ὤμου τὸ τετυλωμένον**· || τὸ παθ. κ. μτφ. : Ἀρρ.Ἐπικτ.2,18,9 **τυλοῦται λοιπὸν** [τὸ ἡγεμονικὸν] **καὶ τὸ ἀρρώστημα**, Κλήμ.Ἀλ.137,2 **τὰ τετυλωμένα ἀναλύων τῶν παθῶν**· **2)** ἐφοδιάζω τι διὰ τύλων βλ.λ.4], τὸ παθ. : Ἡρ.7,63 **ῥόπαλα ξύλων τετυλωμένα σιδήρῳ** [ἔχοντα τύλους ἢ ὄγκους καὶ κόμβους ἐκ σιδήρου]· **3)** ρηματ.π. τύλωμα, τύλωσις, τυλωτός.

τυλώδης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τύλον, τύλωμα, ἄ. τυλοειδής : Πλούτ.Ἠθ.46D **ὥσπερ ἐν σκληρᾷ σαρκὶ καὶ τυλώδει, - τυλῶδες ἐξόγκωμα**· || νεώτ. ἀνατ. **τυλῶδες σῶμα** ὁ παχύτατος τῶν συνδέσμων, δι' ὧν συνδέονται πρὸς ἄλληλα τὰ δύο ἡμισφαίρια τοῦ ἐγκεφάλου, ἄ. **μεσολόβιον**· || νεώτ. ὁ πλήρης τύλων βλ.λ.1] : **τυλώδεις πόδες.**

τύλωμα-ατος [τὸ] [τυλῶ] μτγν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυλῶ βλ.λ.1], σκληρὸν ἐξόγκωμα τῆς ἐπιδερμίδος, σκλήρωμα, ἄ. τύλος· Ἡσ.· **2)** τὸ πέλμα τοῦ ποδός : Πολυδ.2,198· **3)** δημ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τυλώνω βλ.λ., ὑπερπλήρωσις.

τύλων-ωνος [ὁ] γλωσσ. ὁ ἔχων δέρμα πλῆρες τύλων, τυλῶδες.

τυλώνω δημ., ἀόρ (ἐ)τύλωσα, παθ. ἀόρ. **(ἐ)τυλώθηκα**, μτχ. παρακ. **τυλωμένος**, πληρῶ τι μέχρις ἐξογκώσεως καὶ τάσεως, γεμίζω τι τελείως : φρ. **τὴν ἐτύλωσε** [ἐνν. τὴν κοιλιά του] [ἔφαγε κατὰ κόρον, μέχρι διαρρήξεως]· **2)** σπαν. καθιστῶ ἔγκυον, ἄ. γκαστρώνω· **3)** ρηματ.π. τύλωμα.

τύλωσις-εως [ἡ] [τυλῶ] μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ τυλῶ βλ.λ.1], ἡ σκλήρυνσις τῆς κερατίνης στιβάδος τῆς ἐπιδερμίδος, ἡ εἰς τύλον μεταβολή· Πολυδ.4,191 «τύλωσις, ὅταν σκληρὸν ᾖ καὶ λευκότερον ἢ ὑπερπέλιδνον τὸ ἕλκος»· **2)** εἶδος τραχώματος· Γαλ.2,390 «τύλωσίς ἐστιν ὅταν τὰ ἐν τοῖς βλεφάροις τραχώματα διὰ παλαιότητα παχύτερα καὶ λευκότερα καὶ δυσαίσθητα ᾖ, καὶ διὰ τοῦτο δυσαπότριπτα γίνηται» : Παῦλ.Αἰγ. 3,22· || νεώτ. ἰστρ. ἡ προκεχωρημένη μορφὴ τῆς βλεφαραδενίτιδος· **3)** νεώτ. ἰατρ. τύλωσις γλωσσική, ἄ. λευκοπλακία, λευκοκεράτωσις βλ.λς.

τυλωτός-ή-όν [τυλῶ] ὁ πλήρης τύλων βλ.λ.4], ὁ ἐφωδιασμένος μὲ κόμβους, ρόζους : Ἡρ.7,69 **ῥόπαλα τυλωτά.**

τυμβάς-άδος [ἡ] [τύμβος] μτγν. κ. μσν. φαρμακεύτρια, μάγισσα, γόησσα· Ἡσ. «τυμβὰς γυνὴ

τυμβάδας ἔλεγον τὰς φαρμακίδας, ἀπὸ τοῦ περὶ τοὺς τύμβους διατρίβειν καὶ τοὺς νεκροὺς ἀκρωτηριάζειν» : Ψελλ.π.Ζωναρ.1756.

τυμβαύλης (ὁ) μτγν. ὁ κατὰ τὰς κηδείας αὐλῶν ἐπιτύμβια μέλη : Δίων Χρ.2,251 **τὸ καλεῖσθαι αὐλητὰς τοὺς τυμβαύλας**, Πτολ.Τετράβ.4,180 **θρηνῳδούς, τυμβαύλας**, Γαλ.7,95, Αἰλ.ΠΙ 12,43.

τυμβεία (ἡ) Σουΐδ. ταφή, ἐνταφιασμός.

τύμβειος-α-ον μτγν. ὁ.τύμβ·ος βλ.λ.: Λυκόφρ.882.

τυμβείτης (ὁ) μτγν. ἀντὶ τυμβίτης : Λεωνίδ.Ταρ. ΑΠ 7,198 (δ.γρ. ἀντὶ τυμβίτης).

τύμβευμα-ατος (τὸ) (τυμβεύω) κ. μσν. τύμβος, τάφος : Σοφ.᾿Αντ.1220 **ἐν δὲ λοισθίῳ τυμβεύματι τὴν μὲν κρεμαστὴν αὐχένος κατείδομεν**· **2)** κ. μσν. τὸ πρὸς καῦσιν ἢ ταφὴν πτῶμα : Εὐρ.῎Ιων 933 **πόλεως θηρσὶν φίλον τύμβευμα;**, Εὐστ.᾿Ιλ.688,3.

τυμβεύω (τύμβος) καίω ἢ θάπτω νεκρόν, κηδεύω, ἐνταφιάζω : Σοφ.Αἶ.1063 **σῶμα τυμβεῦσαι τάφῳ**, Εὐρ.᾿Ελ.1245, Λυκόφρ.154 **οὗ πάππον ἐτύμβευσεν τάφῳ**· κ. παθ. : ᾿Αριστφ.Θεσμ.885 **ποῦ δ᾿ ἐτυμβεύθη τάφῳ;**, Λυκόφρ.413, ᾿Απολλωνίδ.ΑΠ 7, 378,3· **2)** φρ. χοὰς τυμβεύω τινὶ ἐπιχέω σπονδὰς ἐπὶ τοῦ τάφου τινάς : Σοφ.᾿Ηλ.406· **3)** ἀμτβ. κατοικῶ, ἀναπαύομαι ἐν τάφῳ, εἶμαι ἐνταφιασμένος : Σοφ.᾿Αντ.888 **εἴτε χρῇ θανεῖν εἴτ᾿ ἐν τοιαύτῃ ζῶσα τυμβεύειν στέγῃ** (δ.γρ. ἀντὶ νυμφεύειν)· **4)** ρηματ. π. τυμβεία, τύμβευμα.

τυμβήρης-ους-ες κ. μσν. ὁ ἐν τάφῳ ὤν, ὁ τεθαμμένος, ὁ ἐνταφιασμένος : Σοφ.᾿Αντ.255 **ὁ μὲν γὰρ ἠφάνιστο, τυμβήρης μὲν οὔ**, Κ Μανασσ.Χρον. 5296 **σῶσαι τὴν παρὰ μικρὸν νεκράν τε καὶ τυμβήρη**· **2)** ὁ ὅμοιος πρὸς τύμβον, πρὸς τάφον : Σοφ.᾿Αντ.946 **κρυπτομένα δὲ ἐν τυμβήρει θαλάμῳ κατεζεύχθη**, ᾿Αριστφ.Θεσμ.889 **τάσδε τυμβήρεις ἕδρας**.

τυμβιάς-άδας (ἡ) μτγν. ποι. θηλ. τοῦ τύμβιος βλ.λ.: Νόνν.π.Θησ.Στεφ.

τυμβίδιος-α-ον ποι. ἀντὶ τύμβιος : ᾿Ορφ.᾿Αργ. 575 **τυμβιδίου ἐπ᾿ ἀγῶνος**, αὐτ.῞Υμν.72 **τυμβιδίην** (δηλ. ῎Αρτεμιν).

τυμβίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τύμβος βλ.λ.· ΑΒ 793,35 «εἰσὶ δὲ τὰ μὲν παροξύτονα, οἷον τύμβος, τυμβίον, ὁ τάφος».

τύμβιος-α-ον κ. **τύμβιος-ον** (᾿Επιγρ.) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τύμβον, ἐπιτύμβιος, ἐπιτάφιος, νεκρικός : Λυκόφρ.882 **τυμβίαν θ᾿ ὑπὲρ κρηπῖδ᾿ ἀνεστήλωσαν ᾿Αργῴου δαρὸς κλασθὲν πέτευρον**· **2)** **τύμβιος-ον** ὁ ἐν τῷ τάφῳ, ὁ τεθαμμένος : ᾿Επιγρ. **Κλεοπάτραν τύμβιον**.

τυμβίτης (ὁ) μτγν. ὁ τοῦ τύμβου, μνημστίτης : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,198 **λᾶας ὁ τυμβίτης ἄμμιν ἐπικρέμαται** (δ.γρ. τυμθείτης).

τυμβογέρων-οντος (ὁ) κ. μσν. ὁ λίαν, ὁ καθ᾿ ὑπερβολὴν γέρων, ὁ ἐσχατόγηρος, ποὺ ἔχει τὸ ἕνα πόδι του στὸν τάφο· Φρύν.π.ΑΒ 66,6 «τυμβογέρων ἐπὶ τῶν πάνυ γηραιῶν, οἷον ὁ διὰ μακρὸν γῆρας τάφος ὢν καὶ οὐκέτι ἄνθρωπος», ῾Ησ. «ἐσχατόγηρως καὶ παρηγμένος τῇ διανοίᾳ»:Κωμ.᾿Αδέσπ.311Β, Πολυδ.2,16,Σουΐδ. **ὁ δὲ ᾿Ιουστινιανὸς ὁ βασιλεὺς τυμβογέρων ἦν ἤδη**, Κ Μανασσ.Χρον.6376.

τυμβόθεν ἐπίρρ. μσν. ἐκ τοῦ τύμβου, ἀπὸ τὸν τάφον : Φιλῆς 2,305 (ἐκδ.Mil.).

τυμβολέτης (ὁ) μτγν., θηλ. **-λέτις-ιδος**, ὁ. τυμβωρύχος βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.ΑΠ 8,172, αὐτ.184,2 **τυμβολέτις παλάμη**.

τυμβολέτις-ιδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ τυμβολέτης βλ.λ. : ΑΠ 8,184,2 **τυμβολέτις παλάμη**.

τυμβονόμος-ον μτγν. ὁ νεμόμενος ἢ διατρίβων περὶ τοὺς τύμβους, ἐν τοῖς τάφοις : Συνέσ. ῞Υμν.4,47 **κευθμωνοχαρεῖς καὶ τυμβονόμοι**.

τυμβοποιός (ὁ) μτγν. ὁ ποιῶν τύμβους, ὁ ἀνοίγων ἢ σκάπτων τάφους, νεκροθάπτης : ᾿Ανών. π. Galeum Opusc.myth.706,10 **ὁ τοίνυν θάνατος τοῖς μὲν ἀποθανοῦσι κακόν, τοῖς δ᾿ ἐνταφιοπώλαις καὶ τυμβοποιοῖς ἀγαθόν**.

τυμβορύκτης (ὁ) μσν. ὁ τυμβωρύχος βλ.λ. : Μάζ. ἐν ᾿Αν.Βοασσ.3,132.

τυμβορυκτῶ-έω μσν. ἀντὶ τυμβορυχῶ βλ.λ. : ᾿Εφραὶμ 5737 **καὶ τυμβορυκτεῖν, εἰ δεήσει**.

τυμβορύχος (ὁ) μτγν. ἐσφ. ἀντὶ τυμβωρύχος βλ.λ.: Γρηγ.Ναζ.ΑΠ 8,183,2 **τοῖσί τε τυμβορύχοις**.

τύμβος (ὁ) (τύφω) κ. νεώτ. κυρ. ὁ τόπος, τὸ μέρος, ἐν ᾧ ἐκάη ἢ ἐτάφη νεκρός τις, συνήθ. λοφοειδὲς ὕφωμα, κωνοειδὴς σωρὸς χώματος σχηματιζόμενος ὑπεράνω ταφέντος νεκροῦ ἢ τῆς περιεχούσης τὴν τέφραν αὐτοῦ κάλπης, τούμπα : ᾿Ιλ. Λ 371 **στήλῃ κεκλιμένος ἀνδροκμήτῳ ἐπὶ τύμβῳ ῎Ιλου**, αὐτ.Β 604,αὐτ.793.αὐτ.Ψ 245,᾿Οδ.Α 239,αὐτ.Δ 584 **χεῦ᾿ ᾿Αγαμέμνονι τύμβον**, αὐτ.Ω 80,Σοφ.᾿Αντ. 1203 **τύμβον ὀρθόκρανον οἰκείας χθονὸς χώσαντες**· **2)** γεν. τάφος κ. ἰδ. ἐπίσημος, μεγαλοπρεπής : Πίνδ.Ο 1,95, ῾Ηρ.1,45, Αἰσχ.Χο.87 **τύμβῳ χέουσα . . χοάς**, Πλάτ.Νόμ.872Β, Λουκ.Χάρ.22, ᾿Επιγρ. **στήλην στήσατο παρὰ τύμβοις**· || φρς ἐν Αἰσχ. Χο.926 **θρηνεῖν . . πρὸς τύμβον μάτην** (ἐπὶ τοῦ μηδόλως προσέχοντος καὶ μὴ ἐπιθυμοῦντος νὰ ἀκούσῃ), ᾿Αριστφ.Σφ.1370 **ὥσπερ ἀπὸ τύμβου πεσὼν** (σὰν ἄνθρωπος παραζαλισμένος, ποὺ τὰ ἔχει χαμένα)· **3)** λοφοειδὲς ὕφωμα γῆς, λόφος : Κόϊντ.1,328 **γῆς τύμβος**· **4)** ἐπιτάφιος πλὰξ ἢ στήλη φέρουσα τὴν εἰκόνα τοῦ τεθαμμένου νεκροῦ· ΑΒ 309,3 «τύμβον οὐ τὸν τάφον λέγει, ἀλλὰ τὸν τύπον τὸν ἀπεικόνισμα σχόντα, ὅπερ ἡμεῖς ἐπιζήτημα (ἐπίθημα) λέγομεν»· Εὐρ.῎Αλκ.836 **τύμβον κατόψει ξεστόν**· **5)** μτφ. ἐν τῇ φρ. γέρων τύμβος ὁ τυμβογέρων βλ.λ. : Εὐρ.Μήδ.1209 **τίς τὸν γέροντα τύμβον ὀρφανὸν σέθεν τίθησιν** (σχόλ. «πλησίον θανάτου ὄντα»);, ᾿Αριστφ.Λυσ.372.

τυμβοσύνη (ἡ) μτγν. ὄνομ. τμήματός τινος τοῦ τείχους τῆς Κωνσταντινουπόλεως ἐπισκευασθέντος δι᾿ ἐπιτυμβίων λίθων : ῾Ησ.Μιλ.27,151 (ἐκδ. Müller) **οὗ δὴ χάριν τυμβοσύνην τὸ τεῖχος ἐκάλεσαν**.

τυμβοῦχος-ον (ἔχω) μτγν. ὁ κατέχων τάφον ἢ ὁ ἐν τάφῳ κατοικῶν ἢ κεκλεισμένος : ΑΠ 7,154 **εἰμὶ δὲ Κὴρ τυμβοῦχος**.

τυμβοφάντης (ὁ) μτγν. ὁ φαίνων, ὁ δεικνύων τάφον· ᾿Αν.᾿Οξ.2,416 «τυμβοφάντης, παρὰ τὸ τύμβος καὶ φαίνω».

τυμβοφόνος-ον μτγν. ὁ φονεύων, ἐξολοθρεύων ἢ συλῶν τοὺς τύμβους : ΑΠ 8,216 **τ- παλάμαις**.

τυμβοφόντης (ὁ) μτγν. ὁ τυμβοφόνος βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.2,202D.

τυμβοχόη (ἡ) (κ. οὐχὶ χοή, πρβλ. Λοβεκ.Φρύν.498) ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυμβοχοεῖν, ἡ ἐπισώρευσις χώματος ἐπὶ τάφου, τύμβος βλ.λ.Ι : ᾿Ιλ.Φ 323 **οὐδέ τί μιν χρεὼ ἔσται τυμβοχόης** (δ.γρ. τυμβοχοῆσ᾿· σχόλ. «χωστοῦ τάφου»).

τυμβοχόος-ον (χέω) ὁ χέων τύμβον, ὁ δι᾿ ἐπιχώσεως, ἐπισωρεύσεως χώματος ἐπὶ νεκροῦ ποιῶν, κατασκευάζων τύμβον : Αἰσχ.᾿Επτ.1022 **τυμβοχόα χειρώματα**· || τὸ ἀρσ. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. νεκροθάπται : Γρηγ.Ναζ.ΑΠ 8,200,1 **λήξατε, τυμβοχόοι, . . βένθεσι γαίης κεύθειν τοὺς φθιμένους**.

τυμβοχοῶ-έω κ. μσν. χέω τύμβον, ἐγείρω τύμβον δι᾿ ἐπισωρεύσεως χώματος ἐπὶ τάφου, σχηματίζω τύμβον δι᾿ ἐπιχώσεως : ΕΜ 771,39 «τυμβοχοεῖ, θάπτει χωστῷ τάφῳ» : ᾿Ιλ.Φ 323 (δ.γρ. ἀντὶ τυμβοχόης»), ῾Ηρ.7,117 **ἐτυμβοχόεε δὲ πᾶσα ἡ στρατιή**.

τυμβόχωστος-ον (χώννυμι) κ. μσν. ὁ δι᾿ ἐπιχώσεως σχηματισθεὶς ἐν εἴδει τύμβου : Σοφ.᾿Αντ. 848 **πρὸς ἕρμα τυμβόχωστον ἔρχομαι τάφου**· **2)** ὁ ἐν τύμβῳ τεθείς, ὁ ἐνταφιασθείς : ΚΜανασσ. Χρον.3474 **ὁμοῦ δὲ φύρδην ἅπαντας τίθησι τυμβοχώστοις**, αὐτ.6382 **τὸν μικροῦ τυμβόχωστον**.

τυμβῶ-όω γλωσσ. μ. ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. **τετυμβωμένος** ὁ τυμβογέρων βλ.λ.

τυμβωρῠχία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἀνόρυξις τάφου πρὸς σύλησιν τῶν μετὰ τοῦ νεκροῦ συνθαπτομένων ἀντικειμένων· Χοιροβ.π.᾽Αν.Κρ.2,269,14 «τυμβωρυχία τὸ ω μέγα» : ΑΠ 8,253, ᾽Επιγρ. **τυμβωρυχίᾳ ὑπεύθυνος ἔστω ἐκ νόμου**, αὐτ. **τυμβωρυχίας ἔγκλημα.**

τυμβωρύχος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὀρύσσων, ἀνοσκάπτων τάφον πρὸς σύλησιν τῶν μετὰ τοῦ νεκροῦ σύνθαπτομένων ἀντικειμένων, ὁ διαπράττων τυμβωρυχίαν· ῾Ησ. «λωποδύτης νεκρῶν» : ᾽Αριστφ.Βάτρ.1149 **οὕτως ἂν εἴη πρὸς πατρὸς τυμβωρύχος**, Λουκ.᾽Αλ.14, αὐτ.ΖΤραγ.52, Χαρίτ 3(2,59,7) **τυμβωρύχοι διορύξαντες τὸν τάφον, ἐκλεψαν αὐτήν**· ‖ μσν. συνεκδ. **ὁ** προκολῶν τὴν δυσφήμησιν, τὴν ἀνυποληψίαν τῶν οἰκείων αὐτῷ νεκρῶν : Θεοφύλ.Σ᾽Επιστ.13 **τυμβωρύχος ἴσθι τοῦ πατρῴου τάφου γενόμενος· τῇ γὰρ κακίᾳ τὰς ἐκείνου ἀρετὰς καθυβρίζεις·** **2)** ὁ ὀρύσσων, ἀνοίγων τάφους πρὸς ταφὴν νεκρῶν, νεκροθάπτης· Σέξτ.᾽Εμπ.Μαθ.7,45,379 «τυμβωρύχος λέγεται **καὶ** ὁ ἐπὶ τῷ σκυλεύειν τοὺς νεκροὺς τοῦτο πράττων καὶ ὁ τύμβους τοῖς νεκροῖς ὀρύττων».

τυμβωρῠχῶ-έω κ. νεώτ. ὀρύσσω, ἀνασκάπτω τάφον πρὸς σύλησιν τῶν μετὰ τοῦ νεκροῦ συνθαπτομένων ἀντικειμένων : Διόδ.Σ ἀπ.563,36 **τυμβωρυχήσαντες τὰ χρήματα διείλοντο**, Πλούτ.᾽Ηθ. 1128C, ΑΠ Συμπλήρ.204,5 **δίκην ὑφέξῃς παρανόμως τυμβωρυχῶν**, ᾽Επιγρ.· ‖ κ. ἐπὶ τῆς ὑαίνης, ἥτις ἀνορύσσουσα τὰ μνήματα τῶν ἄρτι ἀποθανόντων τρώγει τὰς σάρκας αὐτῶν : ᾽Αριστλ.ΖΙ 8,5 **τυμβωρυχεῖν δέ, ἐφιέμενον τῆς σαρκοφαγίας τῶν ἀνθρώπων· 2)** μτφ. Συνέσ.᾽Επιστ.143 «ἀποθανόντων λόγους **κλέπτειν** ἢ θοιμάτια· ὃ καλεῖται τυμβωρυχεῖν» **3)** νεώτ. συνεκδ. δυσφημῶ ἀποθανόντα, διαβάλλω τὴν μνήμην ἀποθανόντος.

τύμμα-ατος (τό) (τύπτω) κ. μσν. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τύπτω, πληγή, πλῆγμα, κτύπημα : Αἰσχ.᾽Αγ.1430 **ἀτίετον ἔτι σὲ χρὴ στερομέναν φίλων τύμμα τύμματι τεῖσαι**, ᾽Αριστλ.ΖΙ 9,40 **φάρμακον . . τυμμάτων καὶ τῶν τοιούτων ἐμπυημάτων**, Φιλητ.π.᾽Αθήν.2,71Α, Θεάκρ.4,55, Νίκ.Θηρ.426, αὐτ.653, ᾽Οππ. ᾽Αλ.2,50, Μᾶρκ.᾽Αργ.ΑΠ 5,32,4, ᾽Αγαθ.αὐτ.11,382,15 **τύμματα πλευροῦ.**

τυμμή (ἡ) μτγν. κ. μσν. σπαν. τ. τοῦ τύμμα βλ.λ. : ᾽Ανών.π.Σουΐδ. ἐν λ. τυμμαῖς «τυμμοῖς, πληγοῖς· **καὶ** εἴπου τις εὑρεθείη τῷ ὁπωσοῦν ὅρκῳ κεχρημένος, τυμμαῖς οὐ ταῖς τυχούσαις ἐβάλλετο».

τυμνία (ἡ) Στεφ.Βυζ. «Ξάνθιοι γὰρ τὴν ῥάβδον τυμνίαν λέγουσιν».

τῦμος (ὁ) κερκ. ᾽Επιγρ. **ἀντὶ** τύμβος : **ματρὸς ἐγὼ ἔστακ᾽ ἐπὶ τύμωι.**

τυμπανάρης (ὁ) μσν. ἅ. τυμπανιστής, ὁ τυμπανοκρούστης : Στίχ.π.Κορ.᾽Ατ.1,170 **καὶ ὡς τύμπανον ἐγένετο καλλίστου τυμπανάρη.**

τυμπανιαῖος-αία-αῖον νεώτ. ὁ τεταμένος ὡς τύμπανον· ‖ εἰδ. ἐπὶ ἐξογκωθέντος πτώματος· **2)** ἐπίρρ. **-ως** οἱονεὶ διὰ τυμπανοκρουσίας.

τυμπᾰνίας (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ τυμπανοειδής, **ὁ** τυμπανώδης, ἰδ. **τυμπανίας** (ἐνν. ὕδρωψ ἢ ὕδερος) **εἶδος** ὑδρωπος καθ᾽ ὃν ἡ κοιλία ἐξογκαίνεται, τὸ δὲ **δέρμα ἐκτείνεται** ἰσχυρῶς ὡς τὸ τοῦ τυμπάνου, ἅ. τυμπανίτης : ᾽Αρετ.Χρον.Παθ.2,1 Γαλ.2,264 **ὕδρωψ τυμπανίας ἐστὶν ἐφ᾽ ᾧ ἐν κοιλίᾳ πλέον μὲν τὸ πνεῦμα, ὀλιγώτερον δὲ τὸ ὑγρὸν εὑρίσκεται, καὶ εἴ τις ἅψαιτο, ἦχος ἀποτελεῖται**, ᾽Αλέξ.Τραλλ.9,2,513, ᾽Ακτουάρ.᾽Ιω.Διαγν.1,47.

τυμπᾰνίζω (τύμπανον) κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. -ίσω, κρούω, παίζω **τὸ** τύμπανον, ὅπερ ἰδ. ἐγίνετο κατὰ **τὴν λατρείαν** τῆς Κυβέλης : Εὐπ.ἀπ.Βαπτ.1 **ὃς καλῶς μὲν τυμπανίζει καὶ** . διαψάλλει τριγώνοις, Διόδ.Σ 8,29, Πολύαιν.7,5 **οἱ δὲ** τυμπανίζοντες **καὶ** κυμβαλίζοντες· κ. παθ. : Στράβ.15,1,58 **τοὺς βασιλέας κωδωνοφορεῖσθαι καὶ τυμπανίζεσθαι κατὰ τὰς ἐξόδους** (ἐξέρχονται συνοδευόμενοι ὑπὸ τυμπάνων κρουομένων), Εὐστ.᾽Οδ.1824,12 **μητραγυρτῶν καὶ τυμπανιζόμενος· 2)** κρούω τι δίκην τυμπάνου : ΠΔ Βασ.1,21,13 **καὶ ἐτυμπάνιζεν ἐπὶ ταῖς θύραις τῆς πόλεως· 3)** μσν. διασαλπίζω, διατυμπανίζω : ᾽Ιώσ.Γενέσ.Βασ.591 **φωνῇ βριαρᾷ, Σταυρὸς νενίκηκεν, οἷον πολεμικῶς ἐτυμπάνισαν· 4)** κ. νεώτ. πλήττω τῇ ῥάβδῳ ἰσχυρῶς, ξυλοκοπῶ ἀγρίως, δέρνω ἀλύπητα, (σ)τουμπανίζω : Πλοῦτ.᾽Ηθ.60Α **ὠμότητι δὲ χρωμένου καὶ ὕβρει καὶ τυμπανίζοντας** (δ.γρ. ἀντὶ ἀποτυμπονίζοντος)· κ. παθ. ῾Ησ. «τυμπανίζεται, πλήσσεται, ἰσχυρῶς τύπτεται, ἐκδέρεται» : ΚΔ ᾽Εβρ.11,35 **ἄλλοι ἐτυμπανίσθησαν** (᾽Αθανάσ.2,334C «ἄλλοι δὲ ἐτυμπανίσθησαν, ᾽Ιάκωβον λέγει . . καὶ τοὺς λοιπούς, ὅσοι ἀπεκεφαλίσθησαν· τυμπανισμὸς γὰρ ὁ ἀποκεφαλισμὸς λέγεται»)· **5)** ἐπὶ ρητόρων, ποιοῦμαι χρῆσιν βιαίων καὶ ἐρμητικῶν κινήσεων καὶ χειρονομιῶν : Φιλόστρ.520, ΑΠ 13,21· **6)** ρηματ. π. τυμπανισμός, τυμπανιστής.

τυμπᾰνικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** πάσχων τυμπανίαν, ὕδρωπα, ἅ. ὑδρωπικός : ᾽Αλέξ.Τραλλ.9,522· **2)** μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τύμπανον βλ.λ.1), ὁ τοῦ τυμπάνου ἢ ὁ διὰ τὸ τύμπανον : Καισάρ.Διαλ.2,103,606 **τὰς κινυρικὰς χορδὰς καὶ τὰς τυμπανικὰς δέρρεις· 3)** νεώτ ὁ ἠχῶν ὡς ἀπὸ τυμπάνου, ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν ἦχον τυμπάνου : **τυμπανικὸς ἦχος** (ὁ κατὰ τὴν ἐπίκρουσιν ὡρισμένων μερῶν τοῦ σώματος ἀκουόμενος)· **4)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τύμπανον τοῦ ὠτός : **τυμπ- νεῦρον - ὀστοῦν - ἄντρον -κόλπος - ὑμὴν - ἄκανθα - αὖλαξ - ἀκρολοφία.**

τυμπᾰνιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τύμπανον, **ἐπὶ** καλύμματος τῆς κεφαλῆς ἢ κεφαλοδέσμου: Στράβ. 3,4,17 **ὅπου δὲ τυμπάνιον περικεῖσθαι πρὸς μὲν τῷ ἰνίῳ περιφερὲς καὶ σφίγγον τὴν κεφαλήν.**

τυμπᾰνισμός (ὁ) (τυμπανίζω) κ. νεώτ. ἡ κροῦσις τοῦ τυμπάνου, τυμπανοκρουσία γινομένη ἰδ. κατὰ τὰς ἱεροτελεστίας τῆς πρὸς τὴν Κυβέλην λατρείας ὑπὸ τῶν εὐνούχων ἱερέων αὐτῆς, τῶν Γάλλων : ᾽Αριστφ.Λυσ.388 **ἐξέλαμψε τῶν γυναικῶν ἡ τρυφὴ χὠ τυμπανισμὸς χοἰ πυκνοὶ Σαβάζιοι**, Στράβ 15, 6,8· **2)** συνεκδ. αὐτὴ αὕτη ἡ ἱεροτελεστία πρὸς τιμὴν τῆς Κυβέλης, ἅ. μητρῷα ἱερά : Πλούτ.᾽Ηθ. 171Β **περίδρομαὶ καὶ τυμπανισμοί· 3)** νεώτ. ὁ κατὰ τὴν δι᾽ ἐπικρούσεως ἐξέτασιν ἀσθενοῦς ἀποδιδόμενος τυμπανικὸς ἦχος· **4)** νεώτ. **τὸ** διὰ ῥάβδου τύπτειν, τὸ ἄγριον ξυλοκόπημα· **5)** ᾽Αθανάσ.2,334C «τυμπανισμὸς . . ὁ ἀποκεφαλισμὸς λέγεται»· πρβλ. ἀποτυμπανισμός· **6)** νεώτ. ἰατρ. διόγκωσις τῆς κοιλίας ἐξ ἀφθόνου συσσωρεύσεως ἀερίων ἐν τοῖς ἐντέροις, ἐνίοτε δὲ **καὶ** ἐν τῇ περιτοναϊκῇ κοιλότητι.

τυμπᾰνιστήριον (τὸ) ῾Ησ. «τὸ τῶν ἁλιέων σταμνίον (διόρθ. ἀντὶ τυμπανιστήριον).

τυμπᾰνιστής (ὁ) (τυμπανίζω) μτγν. κ. νεώτ., θηλ. **τυμπανίστρια**, ὁ κρούων τὸ τύμπανον βλ.λ.1), ὁ τυμπανοκρούστης : Στράβ.15,1,52 **τοὺς διακόνους παρέχουσι τυμπανιστάς, κωδωνοφόρους**, Λουκ. ᾽Αλέξ.9 **αὐλητὴν ἢ τυμπανιστὴν ἢ κυμβάλοις κρατοῦντα·** ‖ νεώτ. στρατ. στρατιώτης ἔχων ὡς ἔργον τὸ κρούειν τὸ τύμπανον.

τυμπᾰνίστρια (ἡ) κ. μσν. θηλ. τοῦ τυμπανιστής βλ.λ., ἰδ. ἱέρεια τῆς Κυβέλης ἔχουσα ἔργον τὸ κρούειν τὸ τύμπανον κατὰ τὰς τελετάς : Δημ.320 Αἰσχίνῃ **τῷ Γλαυκοθέας τῆς τυμπανιστρίας**, Λουκ. ᾽Ενύπν.12 **ὁρᾷς τὸν Αἰσχίνην, ὃς τυμπανιστρίας υἱὸς ἦν;** κ. γεν. : ΠΔ Ψαλμ.67,26 **προέφθασαν ἄρχοντες ἐχόμενοι ψαλλόντων, ἐν μέσῳ νεανίδων**

τυμπανιστριῶν, Ζωναρ.1715 **τυμπανιστριῶν, μελῳδουσῶν.**

τυμπᾰνίτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ τυμπανίας βλ.λ. : Γαλ.2,382, 'Αλέξ.Τραλλ.9,3,519 **περὶ ἀσκίτου καὶ τυμπανίτου.**

τυμπᾰνιτικός-ή-όν μτγν. ὁ πάσχων, ὁ νοσῶν τυμπανίτην ὕδρωπα, ὁ τυμπανικός : Πλίν.25,6(24), Καίλ.Αὐρ.Χρον.3,8.

τυμπανῖτις-ίτιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὑπερβολικὴ διάτασις τῆς κοιλίας ἐκ τῆς ἀναπτύξεως ἀερίων ἐν τῷ ἐντερικῷ σωλῆνι ἢ ἐν τῷ περιτοναίῳ κατά τινας περιπτώσεις περιτονίτιδος· **2)** εἰδ. κτηνιατρ. ἡ ἐκ γαστρικῆς δυσπεψίας ἀνάπτυξις ἀερίων ἐντὸς τῆς μεγάλης κοιλίας τοῦ στομάχου τῶν βοειδῶν καὶ τῶν προβάτων, δυσχεραίνουσα τὴν ἀναπνοὴν μέχρις ὁποπνιγμοῦ καὶ παρεμποδίζουσα τὴν κυκλοφορίαν διὰ τῆς ἐπὶ τῶν αἱμοφόρων ἀγγείων ἐξασκουμένης πιέσεως· **3)** όμ. εἰδ. ἰατρ. φλεγμονὴ τῆς αἰθούσης τοῦ τυμπάνου τοῦ ὠτὸς κατὰ τὴν μέσην ὠτίτιδα.

τυμπᾰνόδουπος-ον ὁ τυμπάνῳ κροτῶν, ὁ διὰ τῆς κρούσεως τυμπάνων ἠχῶν : 'Ορφ.'Υμν.13,3 **τυμπανόδουπε** (Ρέα).

τυμπᾰνοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τύμπανον βλ.λ.1) : 'Αριστλ.Οὐρ.2,13,Πλούτ.'Ηθ.895D, Διογ.Λ 9,30· **2)** νεώτ. ὁ λίαν ἐξωγκωμένος, ὁ πάρα πολὺ φουσκωμένος.

τυμπᾰνόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ τυμπανοειδής : Νίκ.'Αλεξ.342 **ὕδρωψ τυμπανόεις** (ὁ τυμπανίας βλ.λ.).

τυμπανοκρουσία (ἡ) νεώτ. ἡ κροῦσις τοῦ τυμπάνου, ἀ. τυμπανισμός· **2)** μτφ. θορυβώδης καὶ ἐπιδεικτικὴ διαφήμισις.

τυμπανοκρούστης (ὁ) νεώτ. ὁ κρούων τὸ τύμπανον, ἀ. τυμπανιστής.

τυμπανόκρουστος-ον μσν. ὁ οὕτω τεταμένος, ὥστε νὰ δύναταί τις νὰ κρούσῃ αὐτὸν δίκην τυμπάνου: Πρόδρ.1,360 **κάλλιον ἦτον νά 'τρωγες αὐτοῦνον τὸ μελάνι, | παρὰ τὴν τυμπανόκρουστον, τὴν σκατωτὴν λαπάραν.**

τύμπανο(ν) (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. τούμπανο εἶδος κρουστοῦ μουσικοῦ ὀργάνου, ἀποτελουμένου συνήθ. ἐκ ξυλίνου ἢ μεταλλικοῦ κυλινδρικοῦ κιβωτίου φέροντος κατὰ τὴν ἑτέραν ἢ καὶ ἀμφοτέρας τὰς κυκλικὰς βάσεις αὐτοῦ καλῶς τεταμένον δέρμα, ὅπερ κρουόμενον διὰ πλήκτρου ἢ καὶ διὰ τῆς χειρὸς ἀνοδίδει ἦχον, τὸ ταμπουρλο, τὸ νταούλι, ἐν χρ. κατὰ τὴν λατρείαν τῆς Κυβέλης καὶ τοῦ Βάκχου· 'Ησ. «τύμπανα, τὰ δερμάτινα ῥακτήρια κόσκινα, τὰ ἐν ταῖς Βάκχαις κρουόμενα» : Σιμων.191, 'Ηρ.4,76, Εὐρ.Κύκλ.65 **τυμπάνων ἀλαλαγμοί,** αὐτ.205, 'Αριστφ.Σφ.119, Δημ.415 **τὰς ἀλαβαστοθήκας γράφοντα καὶ τὰ τύμπανα,** Διόδ.Σ 2,38, Πλούτ.'Ηθ.56E, αὐτ.672B **θύρσος καὶ τύμπανα,** Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6,94 **ἀραξίχειρα . . τύμπανα,** Λουκ.Θε.Δ 18,1 **ὑπὸ τυμπάνοις καὶ αὐλῷ καὶ κυμβάλοις χορεύων,** στίχ. π. Κορ.'Ατ.(,170, 'Ερωτόκρ.4,1970 **μὲ σάλπιγγες μουγγὲς καὶ τύμπανὰ σπασμένα, - ἐμπρὸς ! κροτεῖ τὸ τύμπανον, - ὅταν κροτήσῃ τὸ τύμπανον, - τύμπανον ὀρχήστρας** (τὸ ἔχον ἀντὶ στεφάνης εἶδός τι ἡμισφαιρικοῦ λέβητος ἐκ χαλκοῦ), - **βασκικὸν τύμπανον** (τὸ ντέφι)· **2)** μτφ. πομπώδης καὶ κενὴ ῥητορεία μετὰ βιαίων χειρονομιῶν : ΑΠ 13,21,8 **εἰ δέ κε ζόεν, τύμπανον κ' ἐφύση·** πρβλ. τυμπανίζω· **3)** νεώτ. εἶδος ἐγχόρδου μουσικοῦ ὀργάνου τοῦ μεσαίωνος ἀποτελουμένου ἐξ ἐπιπέδου ἠχείου σχήματος τραπεζίου, φέροντος τεταμένας χορδὰς ἐκ χάλυβος, αἵτινες ἐκρούοντο διὰ δύο μικρῶν πλήκτρων· πρβλ. σαντούρι· **4)** κ. νεώτ. πᾶν τὸ ἔχον σχῆμα τυμπάνου κ. εἰδ. ἀρχιτεκτ. ἡ ἐντὸς **τοῦ ἀετώματος** βλ.λ.1) τριγωνικὴ ἐπιφάνεια, ἡ φέρουσα ἐπιγραφὰς ἢ ἀνάγλυφα, ὁ ταμπλάς, κ. συνεκδ. αὐτὸ τὸ ἀέτωμα, ἐν λατ. μεταγραφῇ : Βιτρ.4,7,55 **tympanum fastigii'** **5)** νεώτ. ἀρχιτεκτ. κάθετος κυλινδρικὸς ἢ πολυγωνικὸς τοῖχος, ἐφ' οὗ στηρίζεται ὁ τροῦλλος· **6)** εἰδ. ἀρχιτεκτ. ἡ ἐντὸς πλαισίου τετράγωνος σανὶς τῆς θύρας, γέμισμα ἢ σανίδωμα τῶν θυροφύλλων, ταμπλάς, ἐν λατ. μεταγραφῇ: Βιτρ.4,6,48 **tympanum forium'** ‖ νεώτ. γεν. ἐπίπεδος ἢ ἐλαφρῶς κομπύλος πίναξ ἐντὸς ἐγγλύφου κύκλου ἢ κορωνίδος εἰς ἔπιπλο κττ., ταμπλὰς ἢ καθρέφτης· **7)** νεώτ. ἀνατ. **τύμπανον τοῦ ὠτός** ἡ ὄπισθεν τοῦ τυμπανικοῦ ὑμένος κοιλότης τοῦ μέσου ὠτός, ἡ ἐγκλείουσα τὰ ἀκουστικὰ ὀστάρια καὶ συγκοινωνοῦσα πρὸς τὸν φάρυγγα διὰ τῆς εὐσταχιανῆς σάλπιγγος· **8)** κ. νεώτ. ὁλόσωμος τροχὸς ἁμάξης ἐξ ἑνὸς κυλινδρικοῦ τμήματος κορμοῦ δένδρου, ἐν λατ. μεταγραφῇ : Βιργίλ.Γεωργ.2,444 **tympana'** **9)** νεώτ. γεν. πᾶς κοῖλος περιστρεφόμενος ἢ καὶ κυκλικὸς δίσκος : **τύμπανον προβολέως - πρὸς μετάδοσιν κινήσεως·** **10)** νεώτ. μηχαν. ὑδραυλικὴ συσκευὴ ἐκ κοίλου τροχοῦ φέροντος διάφραγμα πρὸς ἀνύψωσιν τοῦ ὕδατος μέχρι τοῦ ἄξονος τοῦ τροχοῦ· **11)** νεώτ. τὸ κυλινδρικὸν σῶμα τοῦ ἐμβόλου ἀτμομηχανῆς τὸ κινούμενον παλινδρομικῶς ἐντὸς τοῦ κυλίνδρου τῆς μηχανῆς· **12)** νεώτ. ναυτ. ἀ. ἐργατόκρανον βλ.λ.· **13)** νεώτ. τυπογρ. ὁ περιστρεφόμενος κεντρικὸς μεταλλικὸς κύλινδρος ταχυπιεστηρίου, εἰς ὃν τοποθετοῦνται τὰ πρὸς ἐκτύπωσιν φύλλα χάρτου, τὸ κοζάνι· **14)** συνεκδ. τὸ πλῆκτρον, τὸ ξύλον δι' οὗ κρούεται τὸ τύμπανον κ. γεν. ῥόπαλον, ῥάβδος, ματσούκα· Σουΐδ. «τύμπανα, βάκλα, παρὰ τὸ τύπτειν· ξύλα ἐν οἷς ἐτυμπάνιζον» : 'Αριστφ.Πλ.476 **ὦ τύμπανα καὶ κύφωνες οὐκ ἀρήξετε;** (σχόλ. «ξύλα, οἷς τύπτονται ἐν τοῖς δικαστηρίοις οἱ τιμωρούμενοι»)· ‖ εἰδ. τὸ ῥόπαλον, δι' οὗ πληττόμενοι ἐθανατοῦντο οἱ εἰς θάνατον καταδικαζόμενοι : ΠΔ Μακκ.2,6,19 **τὸν μετ' εὐκλείας θάνατον μᾶλλον ἢ τὸν μετὰ μύσους βίον ἀναδεξάμενος, αὐθαιρέτως ἐπὶ τὸ τύμπανον προσῆγε,** αὐτ.28, Λουκ.Κατάπλ.6 **τοὺς ἐκ τυμπάνου καὶ τοὺς ἀνεσκολοπισμένους,** Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.30,295 **τινῶν μὲν εἰς δεσμωτήριον, τινῶν δὲ ἐπὶ τύμπανον ἀπαγομένων·** **15)** νεώτ. δίσκος διαφόρων ὀργάνων ἀκτινωτῶς διῃρημένος εἰς μοίρας.

τύμπᾰνος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἀντὶ τύμπανον βλ.λ.1) : Διοσκ.'Επιγρ.ΑΠ 6,220,10 **καὶ τίνος αἴρῃ δαίμονας ἐς τὸν ἑὸν τύμπανον ἧκε χέρας** (δ.γρ. ἀντὶ ἐς στονόεν τύμπανον), Διγεν.'Ακρ.1023 **κιθάρας τε καὶ φόρμιγγας, σύριγγας καὶ τυμπάνους.**

τυμπᾰνοτερπής-οῦς-ές ἐπὶ τῆς Ρέας, ἡ ἐπὶ τυμπανοκρουσίᾳ τερπομένη : 'Ορφ.'Υμν.26,11.

τυμπανοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τομὴ ἢ παρακέντησις τοῦ τυμπανικοῦ ὑμένος τοῦ ὠτός.

τυμπᾰνοτρίβης (ὁ) μτγν. ὁ κρούων, παίζων τὸ τύμπανον, ἀ.τυμπανοκρούστης κ.μτφ. ὁ θηλυδρίας, ὁ ἐκτεθηλυμμένος, ὁ κίναιδος, ἐπὶ τῶν εὐνούχων ἱερέων τῆς Κυβέλης, ἐν λατ. μεταγραφῇ : Πλαῦτ. Truc.2,7,49 **tympanotriba.**

τυμπᾰνοῦμαι-όομαι μτγν. προσβάλλομαι ἢ πάσχω ἐκ τυμπανίου βλ.λ. : 'Αθανάσ.2,234C **τυμπανωθεὶς ἀπώλετο.**

τυμπᾰνοφοροῦμαι-έομαι μτγν. μεσ. φέρω τύμπανον : Κλέαρχ.'Ιστ.π.'Αθήν.12,541E **αὐτὸς δὲ Διονύσιος τέλος μητραγυρτῶν καὶ τυμπανοφορούμενος οἰκτρῶς τὸν βίον κατέστρεψεν.**

τυμπᾰνώδης-ους-ες μτγν. συνηρ. τ. τοῦ τυμπανοειδής βλ.λ.1) : Σωρ.Γυν.Παθ.273A, αὐτ.287D.

τυμπάνωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐξ ἀερίων ἢ φλεγμονῆς ὑπερβολικὴ διάτασις τῆς κοιλίας, ἀ. τυμπανισμός.

τυνδαλλισμός (ὁ) νεώτ. μέθοδος ἀποστειρώσεως διὰ μικρᾶς θερμάνσεως ἐπὶ τρεῖς κατὰ συνέχειαν ἡμέρας καὶ ἐπὶ μίαν ἢ δύο ὥρας καθ' ἑκάστην, ἄ. διακεκομμένη ἀποστείρωσις.

τύνη ἐπ. κ. δωρ. ἀντὶ τύ, σύ βλ.λς : Ἡσ. «τύνη. Δωρικῶς σύ, τύνη δὲ ἐποίησας· σὺ δέ ..» : Ἰλ.Ε 485, αὐτ.Ζ 262.

τυννός-ή-όν δωρ. ἀντὶ μικρὸς βλ.λ., οὕτω μικρός, τόσον ὀλίγος : Θεόκρ.24,139 **αὐτὰρ ἐπ' ἄματι τυννὸν ἄνευ πυρὸς αἴνυτο δόρπον**, Καλλ.ἀπ.420 **Μοῦσαι νιν ἑοῖς ἐπὶ τυννὸν ἔθεντο**, Ἐπιγρ. **τόνδε γὰρ ἡ τυννὴ Δόξα κατῖμι** (sic) **τάφον**, φρ. **ἐκ τυννῶν** (ἐκ παίδων, ἐκ παιδικῆς ἡλικίας) : Σουΐδ.

τυννοῦτος-ον (ἐκ τυννός) οὕτω μικρός, τόσον ὀλίγος, τοσοῦτσικος : Ἀριστφ.Θεσμ.745 **ἀπέδυσας ὦναισχυντέ μου τὸ παιδίον, τυννοῦτον ὄν'** συνήθ. μτ. τοῦ δεικτικοῦ **ι, τυννουτοσί, - ονί** : αὐτ. Ἀχ.367, αὐτ.Ἱππ.122D· ὁμ. γενικ. κ. δοτ. **τυννουτουί, -ῳί** : αὐτ.Νεφ.392, αὐτ.Βάτρ.139.

τυνταλισμός (ὁ) νεώτ. ἄ. τυνδαλλισμός βλ.λ.

τυντλάζω ἐμβαίνω ἢ πατῶ εἰς πηλόν, ἐργάζομαι ἐν τῷ πηλῷ· Ἀριστφ.Εἰρ.1148 Σχόλ. «πηλοπατεῖν· τύντλος γὰρ ὁ πηλός»· ‖ συνεκδ. περισκάπτω, σκαλίζω κλήματα ἀμπέλου· Ἡσ. «τυντλάζειν· σκάπτειν ἀμπέλους» : Ἀριστφ.Εἰρ.1148 **οὐ γὰρ οἷόν τ' ἐστὶ πάντως οἰναρίζειν τήμερον οὐδὲ τυντλάζειν, ἐπειδὴ παρδακὸν τὸ χωρίον'** **2)** μτφ. τὸ ἐνεργ. **ταράσσω** βλ.λ.· Ἡσ.· ‖ μέσ. ποιῶ τι οὐχὶ **κατὰ τὸν** προσήκοντα τρόπον, δὲν γνωρίζω τί κάμνω, θορυβοῦμαι : Σωσίπ.ἀπ.Καταψευδ.1,35 **ὁ δ' ἀγνοῶν ταῦτ' εἰκότως τυντλάζεται** (τὰ λασπώνει, τὰ χάνει, τὰ κάνει θάλασσα)·

τύντλος (ὁ) μτγν. πηλός, βόρβορος, λάσπη: Σχόλ. Ἀριστφ.Εἰρ.1148 **«τύντλος γὰρ ὁ πηλός»**, Μέν.ἀπ. 392· **2)** Φώτ. «**τύντλος** γὰρ ὁ πηλώδης τόπος», Ζωναρ.1754· **3)** Φώτ. «τύντλος... καὶ τάρσχος».

τυντλώδης-ους-ες μτγν. ὁ πηλώδης, ὁ λασπώδης· Σουΐδ.· **2)** μτφ.· Φρύν.π.ΑΒ 65,15 «**τυντλώδης καὶ ληρώδης λόγος**, οἷον ὁ πεπατημένος καὶ κοινός· τύντλος γὰρ ὁ πεποτημένος πηλός».

τύξις-εως (ἡ) ἀντὶ τεῦξις βλ.λ.· Ἡσ. «τύξιν· τεῦξιν, παρασκευήν»· **2)** τέχνασμα, τέχνημα : Ἐπιγρ. **τῇ δὲ Μενανδρείων ἐπέων δεδαηκότα πάσας τύξιας εὐιέροις ἀγλαὸν ἐν θυμέλαις.**

τυπάζω (τύπος) μτγν. κ. νεώτ., μέλλ. **-άσω**, τυπῶ, προσδίδω τινὶ τύπον τινά, τὸ παθ. : Ὀππ.Κυν.1,458 **καὶ πηλοῖσι μένει τετυπασμένα εἴκελα ταρσῷ'** ‖ **νεώτ.** εἰσάγων τι ἐν μήτρᾳ προσδίδω αὐτῷ **σχῆμα, καλουπώνω**, καλουπιάζω· **2)** νεώτ. κα**τασκευάζω τύπους** πρὸς χύσιν τηκτοῦ μετάλλου ἢ πρὸς **κατασκευὴν** πλίνθων· **3)** (τυπή) τύπτω· Ἡσ. «**τυπάζειν· κόπτειν**».

τύπανον (τὸ) (τύπτω) ποι. τ. τοῦ τύμπανον βλ.λ.1) : Ὑμν.Ρέ.13,3 **κροτάλων τυπάνων τ' ἰαχή**, Αἰσχ.ἀπ. 55,10, Εὐρ.Ἑλ.1347 **τύπανα .. βυρσοτενῆ**, Διογ.Ἀθ. π.Ἀθήν.14,636Α, Ἀπολλ.Ρ 1,1139 **ῥόμβῳ καὶ τυπάνῳ**, Φάλοικ.ΑΠ 6,165,5, Λουκίλλ.αὐτ.11,160,2.

τύπανος (ὁ) πτηνόν τι, πιθ. εἶδος δρυοκολάπτου : Ἀριστλ.ΖΙ 9,1, αὐτ.17.

τυπάρι (τὸ) δημ. τ. τοῦ τυπάριον βλ.λ.

τυπάρι(ον) (τὸ) γλωσσ., μσν., νεώτ. κ. δημ. **ὑποκορ.** τοῦ τύπος, **ὁ** εἰς τὰ νομίσματα τύπος, τὸ **ἀρχέτυπον** σφραγιστήριον : γλωσσ. Βασιλικ. **μονῖτα, τὸ τυπάριον νομίσματος**, Τζέτζ.Χιλ.11,473 **τὸ σιδηροῦντυπάριον εἰς σφαίρωσιν μαργάρων κρατῶν'** **2)** νεώτ. κ. δημ. ξυλίνη ἢ μεταλλίνη σφραγὶς **πρὸς** ἀποτύπωσιν γραμμάτων ἢ σχημάτων ἐπὶ τῶν προσφορῶν κττ., σφραγιστήριον· **3)** νεώτ. κ. δημ. τεμάχιον κηροῦ λαβὸν τὸ σχῆμα τοῦ εἰς ὃ ἐχύθη ἀγγείου.

τυπάς-άδος (ἡ) κ. νεώτ. σφῦρα, **ἐ**γκοπεύς, σφυρί : Σοφ.ἀπ.743, Πλούτ.Ἠθ.802Β **οἱ παρ' ἄκμονι τυπάδι βαρείᾳ καὶ πληγαῖς ὑπακούουσαν ὕλην ἄψυχον δημιουργοῦντες'** ‖ βαρεῖα σιδηρᾶ σφῦρα, ἡ βαριά· **2)** νεώτ. σφῦρα ἐκ μαλακῆς ὕλης χρήσιμος διὰ τὴν ἀβλαβῆ λύσιν ἢ συναρμολόγησιν μηχανήματος· **3)** νεώτ. ἡ ἐκ χονδροῦ κυλινδρικοῦ ξύλου σφῦρα χρήσιμος διὰ τὴν ἰσοπέδωσιν τῶν χωμάτων.

τυπετός (ὁ) μτγν. τὸ τύπτειν **τὸ** στῆθος ἐκ θλίψεως, πένθους, ἄ. κοπετός : Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,67 **κραυγῆς καὶ θρήνου καὶ τυπετοῦ γυναικείου τὴν οἰκίαν . . κατασχόντος.**

τυπή (ἡ) τύψις, πληγή, κτύπημα, χτυπιά, ἰδ. ἐν τῷ πληθ.· Ἡσ. «τυπῇσι, πληγαῖς» : Ἰλ.Ε 887 **ἢ κε ζὼς ἀμενηνὸς ἔα χαλκοῖο τυπῇσιν**, Ἀπολλ.Ρ 3,848, αὐτ.4,1674, Νίκ.Θηρ.129,673.

τύπης (ὁ) λεξ. ὁ τύπτων, ὁ πλήττων, ὁ κτυπῶν· Ἡσ. «**τύπης· πλήκτης**», Θεόγνωστ.Καν.24,30, Ζωναρ 1754.

τυπίας (ὁ) μτγν. ἐπὶ μετάλλων, ὁ σφυρήλατος, ἀντίθ. τροχίας· Πολυδ.7,195 «**τροχίαν μὲν χαλκόν, τὸν χυτὸν χρὴ καλεῖν, τυπίαν δέ, ὃν ἂν οἱ νῦν εἴποιεν ἐλατόν**».

τυπίδιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑποκορ. τοῦ τύπος βλ.λ.

τυπικάρης (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ προϊστάμενος τοῦ τυπικοῦ, εἰδ. ἐν Ἁγίῳ Ὄρει, μοναχὸς ἐφορεύων ἐπὶ τῆς πιστῆς τηρήσεως τοῦ τυπικοῦ.

τυπικαριό (τὸ) δημ. ὁ ἐν τοῖς καθολικοῖς **τῶν** μονῶν τοῦ Ἁγίου Ὄρους χῶρος, **ἐν ᾧ** φυλάσσονται **τὰ ἐκκλησιαστικὰ** βιβλία.

τυπικογράφος-ον μσν. ὁ ἐφ' οὗ εἶναι γεγραμμένον τυπικὸν βλ.λ.3) : Βαλσ.2813 **κτητορικὰς τυπικογράφους πλάκας.**

τυπικό(ν) (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ. διάταγμα, **παράγγελμα**, ἰδ. βασιλικόν : Νικ.Χων.Ἰσαάκ.2,6 **ὅτι τὸ τυπικὸν αὐτοῦ** (τοῦ βασιλέως τῶν Βουλγάρων) **βασιλεὺς παρεβλέψατο'** **2)** κ. νεώτ. ἐκκλ. λειτουργικὸν βιβλίον τῆς ὀρθοδόξου ἐκκλησίας **περιέχον** τὴν τυπικὴν διάταξιν τῶν διαφόρων **ἐκκλησιαστικῶν ἀκολουθιῶν καὶ ἱεροτελεστιῶν καθ' ὅλας τὰς ἡμέρας** τοῦ **ἔτους** : Ἀλλάτ.π.Θησ.Στεφ.· **3)** μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐσωτερικὸς κανονισμὸς τῶν μονῶν, ἄ. κτιτορικὸν τυπικόν : **τὸ τυπικὸν τῆς Κεχαριτωμένης'** **4)** μσν. κ. νεώτ. λειτουργ. **ἕκαστον** τῶν ἀντιφώνων τῶν ψαλλομένων κατὰ τὴν θείαν λειτουργίαν **ἐν** τῇ Ὀρθοδόξῳ Ἐκκλησίᾳ πρὸ τῆς Μικρᾶς Εἰσόδου, κατὰ τὰς Κυριακὰς καὶ τὰς λοιπὰς ἑορτάς· πρβλ. Δουκάγγ., Montef.Palaeogr. 376,405· **5)** νεώτ. γραμμ. τὸ ἐκτενέστερον καὶ σπουδαιότερον μέρος τῆς γραμματικῆς τὸ πραγματευόμενον περὶ τῶν τύπων τῶν λέξεων, ἤτοι περὶ τῆς κλίσεως τῶν ὀνομάτων, τῶν ἀντωνυμιῶν, τῶν ἀριθμητικῶν καὶ τῶν ρημάτων.

τυπικός-ή-όν μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τύπον, ὁ κατά τινα τύπον κατεσκευασμένος, ἐξειργασμένος : Πλούτ.Ἠθ.442C **οὐ σκληραῖς καὶ** ἀντιτύποις ἀγωγαῖς, **ἀλλὰ τυπικαῖς καὶ τὸ ἐνδόσιμον . . ἁπάσης ἀνάγκης . . ἐχούσαις, - τυπικὸν εἶδος'** **2)** νεώτ. κ. δημ. **ὁ** ἀποτελῶν τὸ κυριῶδες, **τὸ** οὐσιῶδες γνώρισμα ὁμάδος τινός : **τὰ τυπικὰ χαρακτηριστικὰ τῆς κιτρίνης φυλῆς'** **3)** μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ συνδυάζων ἢ περιλαμβάνων, συγκεντρῶν τὰ τυπικὰ χαρακτηριστικὰ ὁμάδος τινός : Καἰλ.Αὐρ.Ὀξ. 1,14,110 **οἱ νοσοῦντες τοὺς λεγομένους τυπικούς, κατά τινα τύπον κανονικῶς ἐπερχομένους πυρετούς, - ἡ σεισοπυγὶς εἶναι τὸ τυπικὸν γένος τῶν σεισοπυγιδῶν πτηνῶν'** **4)** μτγν. ὁ τροπικός, ὁ **εἰ**κονικός, ὁ συμβολικός : Γρηγ.Ναζ. π. Θησ. Στεφ. **φῶς δὲ τυπικὸν καὶ** σύμμετρον **τοῖς ὑποδεχομένοις, ὁ γραπτὸς νόμος'** **5)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος **εἰς** τοὺς τύπους ἢ ὁ συμφώνως πρός τινα τύπον γινόμενος : **τυπικὴ ἐπίσκεψις, - τυπικαὶ**

εὐχαί· ‖ τὸ οὐδ. **τυπικὸν** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **6)** νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τύπον, τὴν ἐξωτερικὴν μορφήν, οὐχὶ εἰς τὴν οὐσίαν, ὁ συμβατικός : **τυπικὴ συζήτησις**· ‖ ὁ ψυχρός, ὁ οὐχὶ ἐγκάρδιος : **τυπικὸς χαιρετισμός**· **7)** μτγν. ὁ ὑπὸ τῆς συνηθείας ἢ κανονισμοῦ τινος ἐπιβαλλόμενος : Θεόφιλ. Ἀντικήν.Ἰνστιτ.2,10,234 **λέγων τινὰ ῥήματα τυπικά**, αὐτ.20,443, - **τυπικαὶ φιλοφρονήσεις**, - **τυπικὰ λόγια**· **8)** νεώτ. ὁ συμμορφούμενος πρὸς τοὺς τύπους, δθ. κ. τακτικός, μεθοδικός· ‖ ὁ ἰδιαιτέρως συμμορφούμενος εἰς τὰς κοινωνικὰς διατυπώσεις, δθ. κ. εὐπροσήγορος· **9)** νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν προσηλωμένος εἰς τοὺς τύπους, ὁ θέτων τοὺς τύπους ὑπὲρ τὴν οὐσίαν· **10)** νεώτ. νομ. **τυπικὸν ἀδίκημα** ἐκεῖνο εἰς τὸ ὁποῖον δὲν ἀπαιτεῖται ἡ ἐπέλευσις ὡρισμένου ἀποτελέσματος διὰ τὴν ἐπιβολὴν τῆς ποινῆς.

τυπικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ τυπικοῦ βλ.λ.1,5,6,9)· **2)** ἡ αὐστηρὰ τήρησις τῶν τύπων, συμμόρφωσις πρὸς τοὺς τύπους.

τῠπικῶς ἐπίρρ., μτγν. κ. νεώτ., δημ. τυπικά κατὰ τὸν τύπον ἢ τοὺς τύπους : Γρηγ.Ναζ.π.Θησ.Στεφ. **τὰ τῶν Ἑβραϊκῶν, τυπικῶς μὲν παρ' ἐκείνοις τελούμενα, μυστικῶς δὲ ἡμῖν ἀποκαθιστάμενα.**

τῡπίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος σφύρας, ἁ. τυπάς : Ἀπολλ.Ρ.4,762 **ὀρθὸς ἐπὶ στελεῇ τυπίδος βαρὺν ὦμον ἐρείσας**, Διόδ.Σ 3,12, Θεόγνωστ.Καν. 24,30· **3)** νεώτ. σφραγὶς ἀποτυποῦσα ἔντυπα ἢ ἔγγλυφα σχήματα ἢ γράμματα.

τυποβαφή (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ χρωστικῶν ὑλῶν ἀποτύπωσις τύπου τινὸς ἐπὶ ὑφάσματος.

τυποβαφική (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τῆς τυποβαφῆς.

τυπόβαφος-ον νεώτ. ἐπὶ ὑφασμάτων, ὁ φέρων ἀποτετυπωμένους τύπους.

τυπογραφεῖο(ν) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ τυπογράφου, ἐργοστάσιον ἢ κατάστημα ἔνθα ἐκτυποῦνται βιβλία, ἐφημερίδες κτπ.

τυπογραφία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. τὸ ἔργον ἢ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ τυπογράφου, ἡ τέχνη τῆς διὰ πιεστηρίου καὶ ἀπὸ τυπογραφικῶν πλακῶν ἐκτυπώσεως βιβλίων κτπ.· ‖ ἡ βιομηχανία τῆς διὰ πιεστηρίου ἐκτυπώσεως βιβλίων κτπ. : **ἡ ἀνάπτυξις τῆς τυπογραφίας.**

τυπογραφικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τυπογραφίαν ἢ τὸν τυπογράφον : **τυπ- τέχνη - ἐργασία - ἀμοιβή - παροράματα**· **2)** ὁ διὰ τὴν ἐκτύπωσιν χρησιμεύων : **τυπ- μηχανήματα - πιεστήρια - στοιχεῖα** (μεταλλικοὶ ἢ καὶ ξύλινοι χαρακτῆρες, δι' ὧν συντίθεται τὸ πρὸς ἐκτύπωσιν κείμενον), - **τυπ- χάρτης - μελάνη**· ‖ ἐπίρρ. **-κῶς**, δημ. **-ά.**

τυπογράφος (ὁ,ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ μετερχόμενος τὴν τυπογραφικὴν τέχνην· ‖ εἰδικώτ. ὁ ἐργάτης στοιχειοθέτης· ‖ ὁ διευθυντὴς ἢ ἰδιοκτήτης τυπογραφείου.

τυπογραφῶ-έω μσν. κ. νεώτ. τύποις γράφω, ἐκτυπῶ, τυπώνω : Παχωμ.Ρουσ.ἐνFabric.Bibl.Gr.6,347.

τυποειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ παριστῶν τύπους καὶ μορφάς : Χρησμ.Σιβ.3,589 **ζωγραφίας τυποειδεῖς.**

τυποκλοπία (ἡ) νεώτ. λαθραία ἀνατύπωσις ξένου συγγράμματος ἢ τμήματος αὐτοῦ πρὸς ἀθέμιτον κερδοσκοπίαν.

τυποκλοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τυποκλοπίαν ἢ ὁ διὰ τῆς τυποκλοπίας γενόμενος.

τυποκλόπος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ λαθραίως ἀνατυπώσας ἀλλότριον σύγγραμμα ἐν ὅλῳ ἢ ἐν μέρει, ὁ διαπράξας τυποκλοπίαν· ‖ σπαν. ὁ λογοκλόπος.

τυποκλοπῶ-έω νεώτ. ἐνεργῶ, διαπράττω τυποκλοπίαν βλ.λ.

τυποκρατία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερεκτίμησις τῆς ἀξίας τῶν τύπων, τῶν μορφῶν ἔναντι τῆς οὐσίας· **2)** εἰδ. ἐν ταῖς ἐπιστήμαις, ἡ δοξασία, καθ' ἣν τὴν βάσιν τῆς προόδου τῶν ἐπιστημῶν καὶ τὸ κριτήριον τῆς ἀληθείας ἀποτελεῖ τὸ εἶδος, οὗτινος ἡ καλλιέργεια εἶναι προϋπόθεσις πάσης ἐργασίας.

τυπολάτρης (ὁ) νεώτ., τὸ θηλ. -ις-ιδος, ὁ λατρεύων τοὺς τύπους, ὁ ὑπὲρ τὸ δέον προσηλωμένος εἰς τοὺς τύπους, ὁ χάριν τῶν τύπων ἀδιαφορῶν διὰ τὴν οὐσίαν.

τυπολιθογραφία (ἡ) νεώτ. μέθοδος ἐκτυπώσεως διὰ λιθογραφικοῦ πιεστηρίου.

τυπολογία (ἡ) νεώτ. ἡ ἔρευνα τῶν τύπων καὶ συμβόλων· **2)** ἡ ἔρευνα τῶν ἀνθρωπολογικῶν καὶ ψυχολογικῶν τύπων· **3)** ἡ θεωρία, καθ' ἣν προεικονίζονται ἐν τῇ Π. Διαθήκῃ γεγονότα τῆς Κ Διαθήκης· **4)** ἡ περὶ τοὺς κοινωνικοὺς τύπους ἐνασχόλησις· ‖ τὸ σύνολον τῶν ἐθιμοτυπικῶν κανόνων, ἡ ἐθιμοταξία.

τυπολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τυπολογίαν βλ.λ.

τυπομανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐμμανῶς ἐπιθυμῶν νὰ ἐκτυπώνῃ τὰ ἴδια ἔργα.

τυπομανία (ἡ) νεώτ. ἡ διάθεσις ἢ ἰδιότης τοῦ τυπομανοῦς, ἡ ἐμμανὴς ἐπιθυμία πρὸς ἐκτύπωσιν τῶν ἰδίων ἔργων.

τυπόπλασμα-ατος (τὸ) νεώτ. πλαστικὸν μῖγμα, ἐξ οὗ κατασκευάζονται οἱ πρὸς χύσιν τετηγμένων μετάλλων τύποι, καλούπια.

τῡποπλαστία (ἡ) μτγν. ἡ πλάσις, ὁ σχηματισμὸς τύπων ἢ μορφῶν : Διον.Ἀρεοπ.Οὐρ.Ἱερ.15, 2,164 **τὴν ἐμπύριον τυποπλαστίαν.**

τυποποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὀργάνωσις τῆς βιομηχανίας κατὰ τρόπον, ὥστε νὰ παράγωνται εἰς μεγάλας ποσότητας προϊόντα ὡρισμένων τύπων.

τυποποιία (ἡ) νεώτ. ἡ κατασκευὴ τύπων, μητρῶν πρὸς ἀναπαραγωγὴν ὁμοιωμάτων πρωτοτύπου τινός.

τυποποιός (ὁ) νεώτ. ὁ ἀσκῶν τὴν τυποποιΐαν.

τῡποποιῶ-έω μτγν. κ. μσν. ποιῶ, σχηματίζω ἢ παριστάνω τύπους, μορφάς : Πτολ.Κριτ 16 (διόρθ. ἀντὶ τυφοποιῶ), Ἀναστ.Σιν. ἐν Mi.89,1,1236.

τύπος (ὁ) (τύπτω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τύψις, πληγή, κτύπος, κτύπημα : Χρησμ.π.Ἡρ.1.67 **τύπος ἀντίτυπος** (ἐπὶ τοῦ κτυπήματος τῆς σφύρας καὶ τοῦ ἄκμονος)· **2)** κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ἐκ τοῦ πλήγματος ἢ πιέσεως ἴχνος ἢ σημεῖον : ΚΔ Ἰω.20,25 **ἐὰν μὴ ἴδω ἐν ταῖς χερσὶν αὐτοῦ τὸν τύπον τῶν ἥλων**, Πλούτ.Αἰμ.19 **τὴν σάρκα φοινίξαι τυφλῷ μώλωπι, πολὺν χρόνον διαφυλάξαντι τὸν τύπον**, Ἀθήν 13,585C **τοὺς τύπους τῶν πληγῶν ἰδοῦσα**, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,57,5 **αἰχμῇ δ' ἡμιβρῶτι τύποι μίμνουσιν ὀδόντων**· ‖ τὸ ἐντύπωμα ὅπερ ἀφήνει ἡ σφραγίς, ἀποτύπωμα σφραγῖδος : Εὐρ.Ἱππ.862 **τύποι γε σφενδόνης χρυσηλάτου**, Λυσ.ἀπ.40, Πλάτ.Θεαίτ.192Α, αὐτ.194Β **τὰ οἰκεῖα συνάγουσα ἀποτυπώματα καὶ τύπους ἀληθής**, Κικ.Ἀττ.1,10,3, Λουκ.Ἀλέξ.21, Πολυδ.9,130 **σφραγῖδα καὶ τύπον**· ‖ στίγμα, σημεῖον δι' ἐγκαύσεως : Λουκ.Ἀλ.46 **ὁ δὲ τύπος τοῦ καυτῆρος ἔστω ἀλώπηξ ἢ πίθηκος**· ‖ γεν. πᾶν σημεῖον ἢ ἀποτύπωμα διὰ πιέσεως ἢ ἐνθλίψεως : Σοφ.Φιλ.29 **στίβου . . τύπος** (δ. γρ. ἀντὶ κτύπος) (σημεῖον ἢ ἴχνος πατήματος), Εὐρ.Τρῳ.1196 **ἐν πόρπακι σὸς κεῖται τύπος**· ‖ κ. μτφ. : Πλάτ.Πολ.377Β (τύπον) **ἐνσημήνασθαι ἑκάστῳ**, αὐτ.396Ε· ‖ ἀποτύπωμα, οἷον ἐπὶ τῶν νομισμάτων, τὸ ἐγχάραγμα, τὸ ἐπίσημον τοῦ νομίσματος, μτ. κ. ἄνευ τῆς λ. νομίσματος : Ἡσ.ἐν λ. Κυζικηνοὶ στατῆρες **πρόσωπον δὲ ἦν γυναικὸς ὁ τύπος**· ‖ τὰ σημεῖα, οἱ χαρακτῆρες τῶν ἐπὶ λίθων ἢ ἀλλαχοῦ ἐγκεχαραγμένων ἢ ἐγγεγλυμμένων γραμμάτων : Πλούτ.Ἀλέξ.12 **δέλτον . . χαλκῆν τύπους ἔχουσαν ἀρχαίων γραμμάτων**, αὐτ.Ἠθ.577F **ὁ τύπος τῶν χαρακτήρων**· ‖ μτγν. κ. μσν. γεν.

σημεῖον, σημάδι : Μηναῖ.5,21 Ἀπολ. τοῦ Σταυροῦ σου τὸν τύπον ἐν οὐρανῷ θεασάμενος· **3)** ἡ ἐπὶ τοῦ κύβου κοιλότης· Πολυδ.9,95 «κύβος . . ἡ ἐν αὐτῷ κοιλότης, τὸ σημεῖον, ὁ τύπος, ἡ γραμμή, τὸ δηλοῦν τὸν ἀριθμὸν τῶν βληθέντων»· **4)** ἄ. νύμφη βλ.λ.13|· Πολυδ.2,90 «ἡ ἐν τῷ ἄνω χείλει κοιλότης φίλτρον, ἡ δὲ ἐν τῷ κάτω τύπος ἢ νύμφη»· **5)** ἡ ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων ἐντύπωσις : Θεόφρ.Αἰσθ.52· **6)** ὁ ἐκ τοῦ κτυπήματος ἦχος, κρότος : Ξεν.Ἱππ.11,12 ὁ τύπος τῶν ἵππων (ὁ κτύπος τῶν ὁπλῶν τῶν ἵππων)· **7)** τὸ διὰ σφυρηλατήσεως μετάλλου ἢ πελεκήσεως λίθου παραχθὲν ἔργον τέχνης : Εὐρ.Φοίν.1130 σιδηρονώτοις δ' ἀσπίδος τύποις ἐπῆν γίγας (Βερναρδ.Δ «σιδηρονώτοις τύποις, νοεῖ ἐνταῦθα τὰ σιδηρᾶ ἀνάγλυφα ποικίλματα ἢ ἀπεικονίσματα τῆς ἀσπίδος»), Παυσ. 2,19,7 πεποιημένα ἐν τύπῳ (ἐν ἀναγλύφῳ, ἐγγεγλυμένως), αὐτ.8,31,1 ἐπὶ τύπων (πρβλ. ἔκτυπος)· || δθ. τὸ ὑπὸ ἀγαλματοποιοῦ εἰργασμένον, ἄγαλμα, ἀνδριάς, εἰκών : Ἡρ.2,86 ποιεῦνται ξύλινον τύπον ἀνθρωποειδέα, αὐτ.106, αὐτ.3,88 τύπον ποιησάμενος λίθινον ἔστησε, Εὐρ.Τρῳ.1074 χρυσέων τε ξοάνων τύποι (περιφρ. ἀντὶ χρύσεα ξόανα), αὐτ. ἀπ.11 γραπτοὶ τύποι (πιθ. κεχρωσμένα ἀγάλματα), Ἰσοκρ.9,74, Πολύβ.9,10,12 πατρίδα . . γραφαῖς καὶ τύποις . . κοσμοῦντας, Μελέαγρ.ΑΠ 12,57,2, Παῦλ. Σιλ.αὐτ.5,273,4 ἐγὼ .. γραπτὸν ἔχω ψυχῇ σῆς τύπον ἀγλαΐης, Ἀγαθ.36,39· || γεν. γλυπτόν, εἴδωλον, ὁμοίωμα : ΠΔ Ἀμ.5,26 ἀνελάβετε . . τὸ ἄστρον τοῦ θεοῦ ὑμῶν Ῥαιφάν, τοὺς τύπους αὐτῶν οὓς ἐποιήσατε ἑαυτοῖς, ΚΔ Πράξ.7,43 τοὺς τύπους οὓς ἐποιήσατε προσκυνεῖν αὐτοῖς, Ἰώσ. ΑΙ 1,19,11· **8)** γεν. τὸ σχῆμα, ἡ μορφή, ὑφ' ἣν ἐμφανίζεταί τι : Αἰσχ.Ἑπτ.488 Ἱππομέδοντος σχῆμα καὶ μέγας τύπος, αὐτ.Εὐμ.49, αὐτ.Ἱκ.282 Κύπριος χαρακτὴρ τ' ἐν γυναικείοις τύποις, Σοφ.ἀπ.239, Εὐρ.Ἡρακλ.858· **9)** κ. νεώτ. τὸ διὰ πιέσεως, χαράξεως κττ. ἐπὶ στερεᾶς ὕλης σχηματιζόμενον ἀποτύπωμα, ἐξ οὗ δύναται νὰ παραχθῶσιν ὁμοιώματα, ἄ. μήτρα, καλούπι, φόρμα· || συνεκδ. τὸ σχέδιον, καθ' ὃ ἐπεξεργάζεταί τίς τι, ἀρχέτυπον σχῆμα ἢ μορφή τινος, τὸ πρωτότυπον : Πλάτ.Πολ. 396Ε αὑτὸν ἐκμάττειν . . εἰς τοὺς τῶν κακιόνων τύπους, αὐτ.443Β· || ὁμ. κ. νεώτ. πρότυπον, ὑπόδειγμα, παράδειγμα, ὑπογραμμός : ΚΔ Πράξ.7,44, αὐτ.Θεσσ.1,1,7 γενέσθαι ὑμᾶς τύπους πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν, αὐτ.2,3,9, αὐτ.Τιμ.1,4,12, αὐτ.Πέτρ. 1,5,3,- τύπος σεμνοῦ καὶ ἐργατικοῦ νέου· φρ. νεώτ. ἐν ἀγαθῇ σημ. τύπος καὶ ὑπογραμμὸς τῆς ἀρετῆς - τιμιότητος - φιλεργίας - ἀρετῆς καὶ τῆς εὐσυνειδησίας· || ὁμ. ἀντίτυπον, ἀντίγραφον : Ἀριστλ.Πολιτ.2,307 τύπος λογίου Ἑρμοῦ· || ὁμ. κ. τὰ τέκνα λέγονται τύποι τοῦ πατρός· Ἀρτεμίδ.Δαλδ.2,45 «τύπους δὲ ἐν τῇ συνηθείᾳ καὶ τὰ τέκνα καλοῦμεν»· **10)** κ. νεώτ. ὁ γενικὸς χαρακτήρ, ἡ μορφὴ ἢ τὸ εἶδος προσώπου ἢ πράγματός τινος : Πλάτ.Θεαίτ.171Ε ξηρά, γλυκέα, πάντα ὅσα τοῦ τύπου τούτου, αὐτ.Κράτ.432Ε, αὐτ.Πολ.397C τύπῳ τῆς λέξεως, Ἰσοκρ.15,186 ὁ . . τύπος τῆς φιλοσοφίας τοιοῦτός τίς ἐστιν, - καπνὰ διαφόρων τύπων· || εἰδ. γραμμ. ἡ ἐξωτερικὴ μορφὴ λέξεώς τινος ἐξυπονοουμένης διαστολῆς πρὸς ἄλλην μορφήν : συνῃρημένος - ἀσυναίρετος τύπος - ἰωνικὸς - δωρικὸς - αἰολικὸς τύπος λέξεώς τινος, - ἡ λέξις ντύνω εἶναι δημοτικὸς τύπος τοῦ ἐνδύω· || γεν. ἡ ἔννοια ἢ ἰδέα πράγματός τινος : Πλάτ.Πολ.379Α οἱ τύποι περὶ θεολογίας τίνες ἂν εἶεν ;· || ἔννοια ἢ περιεχόμενον χωρίου : ΠΔ Μακκ.1,15,2 (δ. γρ. ἀντὶ τρόπον), ΚΔ Πράξ.23,25 γράψας ἐπιστολὴν περιέχουσαν τὸν τύπον τοῦτον· **11)** σχεδίασμα, σκιαγραφία, περίληψις, βραχεῖα καὶ οὐχὶ διεξοδικὴ παράστασις καὶ περιγραφὴ πράγματός τινος : Πλάτ.Πολ.403Ε ἡμεῖς δὲ ὅσον τοὺς τύπους ὑφηγησαίμεθα, αὐτ.Νόμ.876Ε, αὐτ.816C ἐξηγεῖσθαι τύποις· || ὁμ. τύπῳ ἢ ἐν τύπῳ τυπωδῶς ἐν περιλήψει, γενικῶς, καθόλου, πρὸς σχηματισμὸν γενικῆς ἰδέας περί τινος πράγματος : Πλάτ.Πολ.414Α ὡς ἐν τύπῳ, μὴ δι' ἀκριβείας, εἰρῆσθαι, αὐτ.559Α ἵνα τύπῳ λάβωμεν αὐτάς, αὐτ.718Α, Ἀριστλ.Η Νικ.2,2,3 τύπῳ καὶ οὐκ ἀκριβῶς . . λέγεσθαι, αὐτ.1,11,2, αὐτ.2,7,5 τύπῳ καὶ ἐπὶ κεφαλαίῳ, αὐτ. Πολιτ.6,8,24 ὡς ἐν τύπῳ, αὐτ.Τοπ.1,1,7 ὅσον τύπῳ (μόνον ἐν περιλήψει)· **12)** κ μσν., νεώτ. κ. δημ. κεκανονισμένη, ὑποδειγματικὴ μορφή : Δημήτρ. 230 τύπος ἐπιστολικός, Λογγῖν.ἀπ.6,3 τὸν τύπον τῆς γραφῆς, Φώτ.Βιβλ.κῶδ.86 τύπος ἐπιστολιμαῖος, - τύπος ἐκφράσεως - συμβολαίου - ἐπιταγῆς - συναλλαγματικῆς· **13)** μτγν. κ. μσν. δόγμα ἢ διάταγμα κ. ἰδ. τὸ ἀφορῶν εἰς τὸν διακανονισμὸν θρησκευτικοῦ τινος ζητήματος : Ἰουστιν. Νεαρ.113 τίτλ., Πάπ., Μαλάλ.1 113,22 ἵνα κατὰ τὴν ἑξῆς τύπος δοθῇ τίνι . . χρὴ δοθῆναι τὸ παλλάδιον, Βαλσ.Συν.Τρούλλ.Καν.38· **14)** νεώτ. κ. δημ. μορφὴ ἐνεργείας ἢ τρόπος συμπεριφορᾶς ὑπὸ τῆς συνηθείας ἢ κανονισμοῦ τινος ἐπιβαλλόμενος, ἰδ. κτ. πληθ. τύποι λατρείας, - δικονομικοὶ - κοινωνικοὶ τύποι, - ἄνθρωπος τῶν τύπων (ὁ προσέχων εἰς τὴν τήρησιν τῶν τύπων)· **15)** νεώτ. κ. δημ. γεν. ἡ ἐξωτερικὴ μορφή, τὰ ἐπουσιώδη στοιχεῖα : δίδει περισσοτέραν σημασίαν εἰς τοὺς τύπους παρὰ εἰς τὴν οὐσίαν, φρς κατὰ τύπους (κατ' ἐπίφασιν), ὁμ. διὰ τὸν τύπον (διὰ νὰ τηρῶνται τὰ προσχήματα), νομ.φρ. εἶναι τύποις ἄκυρον (τυπικῶς, ἀντίθ. κατ' οὐσίαν)· **16)** κ. νεώτ. ἰατρ. ἡ μορφὴ νόσου τινός : Γαλ.7,152· **17)** νεώτ. τὸ σύνολον τῶν ἰδιαζόντων εἰς ἄτομόν τι γνωρισμάτων· || κ. ἐπὶ προσ., ὁ ἰδιότυπος, ὁ ἐκκεντρικός : περίεργος τύπος, - τύπος ἀγύρτου· **18)** ἀγωγὴ ἐνώπιον δικαστηρίου κατὰ δυστρόπου ὀφειλέτου, δίκη ἐπ' ὀφειλῇ, π.Ἀττ.λῆξις (I) βλ.λ.3|· Πολυδ.8,29 «καὶ δίκης μέν, λῆξις εἴη ἂν ὁ νῦν καλούμενος τύπος, τὸ ἰδιωτικῶς ἀμφισβήτημα» : Φιλόστ.541 δεδάνειστο γὰρ παρ' αὐτοῦ χρήματα· καὶ ἐπεὶ μὴ ἐθεράπευε, . . , χαλεπὸν ἦν τὸ μειράκιον, καὶ ἠπείλει τύπους· **19)** νεώτ. μαθημ. ἀλγεβρικὴ παράστασις ὡρισμένης βασικῆς μορφῆς συνδέουσα ποσότητας καὶ ἐκφράζουσα τὴν μεταξὺ αὐτῶν ὑπάρχουσαν σχέσιν : ὁ τύπος τῶν πρωτοβαθμίων ἐξισώσεων· || ὁμ. κ. νεώτ. χημ. παράστασις ἐκφράζουσα τὴν σύστασιν τῶν χημικῶν ἑνώσεων τῇ βοηθείᾳ τῶν συμβόλων τῶν ἀποτελούντων αὐτὰς στοιχείων : ὁ τύπος τοῦ μονοξειδίου τοῦ ἄνθρακος εἶναι CO - τοῦ ὕδατος εἶναι H_2O· **20)** νεώτ. κ. δημ. ἡ δι' ἐκτυπώσεως ἀναπαραγωγὴ κειμένου, εἰκόνων κττ., ὡς καὶ αὐτὴ αὕτη ἡ τυπογραφία : τὰ γράμματά του εἶναι στρογγυλὰ σὰν τοῦ τύπου, - ζωγραφιὰ τοῦ τύπου· **21)** νεώτ. κ. δημ. περιληπτ. οἱ ἐφημερίδες καὶ τὰ περιοδικά, ὡς καὶ αὐτὴ ἡ δημοσιογραφία : αἱ πρόοδοι τοῦ ἑλληνικοῦ τύπου, - αἱ ἐλευθερίαι τοῦ τύπου, φρ. θὰ ἀπαντήσω διὰ τοῦ τύπου (διὰ δημοσιεύσεως εἰς ἐφημερίδα).

τυποτηλεγραφία (ἡ) νεώτ. τηλεγραφικὸν σύστημα, καθ' ὃ τηλεγραφούμεναι λέξεις ἐκτυποῦνται ἀπ' εὐθείας διὰ γραμμάτων καὶ οὐχὶ διὰ συμβολικῶν σημείων.

τυποτηλεγραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τυποτηλεγραφίαν.

τῡπουργία (ἡ) μτγν. κ. μσν. κατασκευή, σχηματισμός, διαμόρφωσις· Γρηγ.Κορ. ἐν Ῥήτ.7,1126,14 «ὅτε γὰρ παραδοξολογοῦμεν, χρὴ καινουργεῖν παραδόξους λέξεις, ὡς τὸ βουνόθρεπτον, καὶ ἡ τυπουργία καὶ ἡ τρεφουργία».

τυπόχωμα-ατος [τό] νεώτ. πυρίμαχος ἀργιλλοῦχος ἄμμος, δι' ἧς κατασκευάζονται ἐν τοῖς μεταλλοχυτηρίοις οἱ τύποι, τὰ καλούπια.

τυπτολογία [ἡ] νεώτ. πνευματισμ. ἡ κατὰ τὴν δοξασίαν τῶν πνευματιστῶν διὰ κτύπων τραπέζης κττ. συνεννόησις μετὰ τῶν πνευμάτων νεκρῶν.

τύπτω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. τύψω (Νόνν.44,160), κ. ἀττ. **τυπτήσω** [Ἀριστφ.Νεφ.1444, Πλάτ.Ἱππ Μ 292Β], ἀόρ. **ἔτυψα** [Ἰλ.Μ 529,Ἡρ.3,29, Θεόκρ.10,4, Ἀπολλ.Ρ 2,20, σπάν. π. Ἀττ. : Αἰσχ.Εὐμ.156, Λυσ.ἀπ. 10,2] κ. **ἐτύπτησα** [Ἀριστλ.Πολιτ.1274b,20] [π. τοῖς δοκίμοις Ἀττ.ὁ ἀόρ. παρελαμβάνετο ἐκ τοῦ παίω ἢ πατάσσω], ἀόρ. β' **ἔτυπον** (μ. π. Εὐρ.Ἴων767), παρακ. **τέτυφα** (Χοιροβ.Θεο.564,20) κ. **τετύπηκα** (Πολυδ.9,129), ἐπ. μτχ. **τετυπόντες** (ἐνεστωτ. σχηματ. ἐκ τοῦ παρακ. π. Κολλ.Ἀρτ.61), μέσ. ἀόρ. **ἐτυψάμην** (Λουκ.Ὀν.14,κ.ἀπ-, ὑπ-, ἀν-:Ἡρ.2,40,Νίκ. Ἀλεξ.163,Ἰώσ.ΑΙ 17,6,7), μέλλ. **τυπτήσομαι** ἢ **τυπτήσομαι** [ἐν ποθ. σημ. : Ἀριστφ.Νεφ.1379], παθ. ἀόρ. α' **ἐτύφθην** (Πλούτ.Γάλβ.26) κ. **ἐτυπτήθην** (Ζηνόβ.2,68), ἀόρ. β' **ἐτύπην** (π. Ὁμ.,Ἀττ.ποιητ. κ. μτγν. πεζογράφοις), παρακ. **τέτυμμαι** [Ἰλ.Ν 782, Αἰσχ.Ἑπτ.889], ἀπαρφ. **τετύφθαι** [Ἡρ.3,64], κ. **τετύπτημαι** (Λουκ.Δημῶν.16,Ἀχιλλ.Τάτ.5,26) (π. τοῖς δοκίμοις Ἀττ. ὁ παρακ. ἐκ τοῦ **πλήσσω**), πλήττω, κτυπῶ, βαρῶ Ἰδ. διὰ ράβδου, ὅ. παίω, ἐμβάλλω πληγάς· Μοῖρ.373 «τυπτήσειν Ἀττικοί, παίσειν Ἕλληνες», Ἰλ.Λ 561 **οἱ δὲ . . παῖδες τύπτουσιν ῥοπάλοισι** [τὸν ὄνον], Πλάτ.Νόμ.879Ε **τύπτειν τῇ μάστιγι τὸν ξένον**, Πλούτ.Ἠθ.207D **τύπτειν ταῖς χερσίν·** κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Ἰλ.Ε 830 **τύψον** (ἐνν. πληγὴν) **δὲ σχεδίην** [σχόλ. «ἐκ τοῦ σύνεγγυς»], Ἀντιφ.3,3,1 **τὸν . . ἄνδρα ὁμολογῶν τύπτειν τὰς πληγὰς ἐξ ὧν ἀπέθανεν·** κ. τὸ πληττόμενον μέρος, κτ. αἰτ. : Ἰλ.Φ 180 **γαστέρα γάρ μιν τύψε παρ' ὀμφαλόν**, ΚΔ Λουκ.22,64 **ἔτυπτον αὐτοῦ τὸ πρόσωπον**, αὐτ.23,48, αὐτ.Μᾶρκ.15,19, αὐτ.Πράξ.23,2· κ. ἐμπροθ. [κατά, εἴς τινα, ἐπί τινος, τινα] : Ἰλ.Ρ 313 **μέσην κατὰ γαστέρα τύψεν** (αὐτόν), Ξεν.ΚΠ 5,4,5 **τύπτει . . αὐτὸν εἰς τὸν ὦμον**, Πλάτ.Γοργ.527Α **ἴσως τυπτήσει τις καὶ ἐπὶ κόρρης**, Πολύβ.2,33,6, ΚΔ Ματθ.27,30 **ἔλαβον τὸν κάλαμον καὶ ἔτυπτον εἰς τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ**, αὐτ.Λουκ.6,29,αὐτ.18,13· κ. ἀπολ. : Ἰλ.Φ 20 **τύπτε δ' ἐπιστροφάδην**, Ἀντιφ.3,1,6 **τύπτων τε καὶ πνίγων**, ΚΔ Πράξ.18,17· κ. παθ. **τύπτομαι** πλήττομαι, παίομαι : Ὀδ.Χ 309 **κράτων τυπτομένων**, Σοφ.ΟΤ 811, Εὐρ.Κύκλ.645 **τοὺς ὀδόντας ἐκβαλεῖν οὐ βούλομαι τυπτόμενος**,Ἀριστφ.Νεφ.1341 **καλὸν τὸν πατέρα τύπτεσθ'.. ὑπὸ τῶν υἱέων**, Ξεν.Ἀθ.1,10, Δημ. 537 **τὸ τύπτεσθαι τοῖς ἐλευθέροις ἐστὶν δεινόν**, ΚΔ Πράξ.23,3 **κελεύεις με τύπτεσθαι·** κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. λαμβάνω πληγάς : Ἀριστφ.Νεφ.972 **τυπτόμενος πολλάς**, Αἰσχ.1,139· ‖ π. Ὁμ. συνήθ. πλήττω, κτυπῶ διὰ πολεμικῶν ὅπλων κ. ἰδ. ἀγχεμάχων, μτ. δοτ. ὀργαν. [φασγάνῳ, χαλκῷ, ἄορι, ξίφει, δουρί, ἔγχεϊ] : Ἰλ.Δ 531 **ξίφος ὀξύ, τῷ ὅ γε γαστέρα τύψε**, αὐτ.Χ 68· κ. ἐπὶ τηλεμάχων ὅπλων: Πολύβ.3,53,4 **τοὺς δ' ἐκ χειρὸς τοῖς λίθοις τύπτοντες·** κ. παθ. : Ἰλ.Λ 206 **δουρὶ τυπεὶς ἢ βλήμενος ἰῷ**, αὐτ.191,αὐτ.433,αὐτ.Ο 495, Πίνδ.Ν 9,26,Ἡρ. 3,64 **τῇ καιρίῃ** [πληγῇ] **τετύφθαι** [ἰδ.γρ. καιρίην], Ἀριστφ.Ἀ.1194· κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Ἰλ.Ω 421 **ἕλκεα . . ὅσσ' ἐτύπη·** ‖ γεν. κρούω, πλήττω, χτυπῶ, μτ.δοτ.: Ἰλ.Ψ 764 **ἴχνια τύπτε πόδεσσι** (ἔβαινε **ἐπὶ τὰ ἴχνη αὐτοῦ**), αὐτ.Ζ 117, αὐτ.Λ 306 **νέφεα Ζέφυρος . . λαίλαπι τύπτων**, Ὀδ.Δ 580,αὐτ.Χ 86 **ὁ δὲ χθόνα τύπτε μετώπῳ** (ἔπεσε κατὰ γῆς)· **2**) τὸ μέσ. **τύπτομαι** τύπτω ἐμαυτόν, κ. ἰδ. πλήττομαι τὰ στέρνα, κτυπῶ **τὰ στήθη** μου ἐκ θλίψεως, κόπτομαι, ὀδύρομαι, στηθοκοπέμαι : Ἡρ.2,61, αὐτ. 85, Ἰώσ.ΑΙ 7,10,5 **ἀνεκλαίετο τὸν υἱὸν τυπτόμενος τὰ στέρνα·** ‖ μτ. αἰτ. θρηνῶ, κλαίω διά τινα : Ἡρ.2,42, αὐτ.61 **τὸν δὲ τύπτονται**, αὐτ.132· πρβλ. Λουκ.Συρ.6· **3**) τὸ ἐνεργ. πλήττω διὰ κέντρου, κεντῶ, κεντρώνω : Ἀριστλ.ΖΙ 5,21 **οἱ βασιλεῖς μελιττῶν . . οὐ τύπτουσιν**, Θεόκρ.10,4 **ἄς τὸν πόδα κάκτος ἔτυψεν**, Ἀνακρεόντ.36(33),10 **ὄφις μ' ἔτυψε μικρός·** κ. παθ. : Ξεν.Ἑλλ.4,2,12 **ἐὰν μὲν ἐκθέοντας τοὺς σφῆκας πειρῶνται θηρᾶν ὑπὸ πολλῶν τυπταμένους·** **4**) μτφ. πλήττω, κτυπῶ, πληγώνω : Ἰλ.Τ 125 **τὸν δ' ἄχος ὀξὺ κατὰ φρένα τύψε βαθεῖαν**, Ἡρ.3,64 **Καμβύσεα . . ἔτυψε ἡ ἀληθείη τῶν . . λόγων**, Εὐρ.Ἴων 767, ΚΔ Πράξ.23,3 **τύπτειν σε μέλλει ὁ Θεός·** κ. παθ. : Πίνδ.Π 1,53 **ἀνίαις τυπείς**, Αἰσχ.Εὐμ.509 **ξυμφορᾷ τετυμμένας**, Ἀλκίφρ.3,57· ‖ κ. ἐπὶ τῆς καρδίας, πάλλω ὁρμητικῶς, ἰδ. ἐκ φόβου : ΠΔΒασ.1,1,Β **ἱνατί οὐκ ἐσθίεις; καὶ ἱνατί τύπτει σε ἡ καρδία σου;** ‖ νεώτ.φρ. **μὲ τύπτει ἡ συνείδησίς μου** (μὲ ἐλέγχει, μὲ ἐπιτιμᾷ)· **5**) σπαν. ὡς τὸ βάλλω, ἐπὶ βελῶν, ἀκοντίων ἢ οἱωνδήποτε βλημάτων : Πολυδ.3,53· **6**) ρηματ. π. τύπος, τύμπανον, τύψις.

τυπῶ-έω λεξ. κ. μσν. τύπτω, πλήττω, χτυπῶ· Ἡσ. «τυπεῖ, πλήσσει» : Ἀνδρ.Κρ.211Β **αὐτός σε δι' ἐμοῦ τῷ σταυρῷ τυπήσας**.

τυπῶ-όω κ. μσν. νεώτ., μέλλ. **τυπώσω**, δίδω μορφήν τινα καὶ τύπον, σχῆμά τινι, μορφῶ, σχηματίζω, πλάττω : Πλάτ.Πρωτ.320D **θνητὰ γένη . . τυποῦσιν . . θεοὶ γῆς ἔνδον·** τὸ παθ. σχηματίζομαι κατά τινα τύπον, μορφοῦμαι, ἀντίθ. πρὸς τὸ γράφομαι : Πλάτ.Σοφ.239D **τὰ γεγραμμένα καὶ τὰ τετυπωμένα**, αὐτ.Τίμ.50C, αὐτ.Νόμ.656Ε, Πλούτ. Ἠθ.1024C **τοῦ τυποῦντος καὶ τυπουμένου**, Δίων Κ 56,37,Σχόλ.Θουκ.1,126· ‖ τὸ παθ. λαμβάνω τοῦτον ἢ ἐκεῖνον τὸν τύπον, ἤτοι τὴν διαμόρφωσιν, ἐπὶ τοῦ ἀέρος : Θεόφρ.Αἰσθ.50, Πλούτ.Ἠθ. 589C **ἀὴρ φθόγγοις ἀνάρθροις τυπωθεὶς καὶ γενόμενος διόλου λόγος καὶ φωνή**, Πολυδ.2,114· ὁμ. κ. ἐπὶ νόσων : Γαλ.· **2**) κ. μσν. τὸ μέσ. **τυποῦμαι** ἐν ἐνεργ. σημ. : Μελέαγρ.ΑΠ 12,56,2 **Κύπριδος παῖδα τυπωσάμενος**,Ἀρχί.αὐτ.15,51,2,ΑΠλ. 347,4, Νικ.Χων.Χρον.358Π· **3**) τὸ ἐνεργ. ποιῶ, κάμνω τύπον, σχηματίζω τι διὰ πιέσεως : Νόνν.Δ 6,21 **κόνιν τυπόων·** **4**) σφραγίζω : Ἀπν.Ἀννιβ.7, 5 **τὸν δακτύλιον αὐτοῦ περιελὼν ἐτύπωσεν ἐπιστολὴν τῇ σφραγῖδι τοῦ Μαρκέλλου·** **5**) κόπτω νόμισμα· Πολυδ.3,86 «**λέγοιτο δ' ἂν κόψαι νόμισμα, ἐνσημήνασθαι, τυπῶσαι, ἐντυπῶσαι, ἐντυπώσασθαι**»· **6**) μσν. ὁρίζω, διορίζω, διατάσσω : Μαλάλ.Ι 112,22 **τυπῶσαι τὴν ποσότητα τῶν χρημάτων**, αὐτ.113,1, Θεοφάν.Συνεχ.265Α **φόρους πολλοὺς ἐτησίως λαμβάνειν ἐτύπωσεν·** κ. παθ. : Μαλάλ.Ι 112,20 **τυπουμένων χρημάτων·** **7**) ρηματ.π. τύπωμα, τύπωσις, τυπωτής, τυπωτός.

τυπώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς τύπον, σχεδιογράφημα, σκιαγραφίαν, περίληψιν : Ἀριστλ.Κόσ. 6,1 **ὡς εἰς τυπώδη μάθησιν** (ὅσον ἀνήκει εἰς τὴν γενικὴν καὶ ἐπιπόλαιον γνῶσιν), Κέλσ.π.Ὠριγ.1,652D **διά τινος τυπώδους ἀλληγορίας**.

τυπωδῶς ἐπίρρ. μτγν., συγκρ. **τυπωδέστερον**, **ἐν** περιλήψει, περιληπτικῶς, συνοπτικῶς : Κικ.Ἀττ.4 13 **τὴν παροῦσαν κατάστασιν τυπωδῶς**, Στράβ.2,1, 23, αὐτ.5,1,3 **τυπωδῶς . . εἴρηται περὶ τῆς . . Ἰταλίας·** **2**) σαφῶς, ἐμφανῶς, καθαρά : Φίλ.2,419,7, αὐτ.553,51 **ὑπογράφεσθαι τυπωδέστερον**, Πτολ. Τετράβ.178,14 **ὡς ἂν τις εἴποι τυπωδῶς**, Διογ.Λ 7, 60 **λόγος τυπωδῶς εἰσάγων εἰς τὰ πράγματα**.

τύπωμα-ατος [τό] [τυπῶ] κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυπῶ, ἀποτύπωμα, ἀπεικόνισμα, τύπος, μορφή, σχῆμα : Σοφ.Ἠλ.54 **τύπωμα χαλκόπλευρον** (ἐπὶ χαλκίνης κάλπης διὰ τὴν τέφραν τοῦ καέντος νεκροῦ), Εὐρ.Φοίν.165 **τύπωμα μορφῆς**, Λυκόφρ.1299 (ἐπὶ πλοίου), Πολυδ.1,7 **εἰκάσμα**-

τα θεῶν, εἰκόνες, μιμήματα, τυπώματα, Ἰω.Χρυσ. I,783A πᾶν τύπωμα ἀνθρώπου παρὰ τοῖς Ἰουδαίοις βδέλυγμα ἐκαλεῖτο· **2**) ἡ ἐπὶ τῶν αἰσθητηρίων ἐντύπωσις : Πλούτ.Ἠθ.1121C φάντασμα καὶ τύπωμα· **3**) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυπώνω βλ.λ., ἡ ἐκτύπωσις : χάλασε τὸ πιεστήριο ἀπάνω στὸ τύπωμα, - καλὸ - κακὸ τύπωμα.

τυπώνω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. (ἐ)τύπωσα, παθ.ἀόρ. ἐτυπώθην κ. δημ. (ἐ)τυπώθηκα, μτχ. παρακ. (τε)τυπωμένος, ἐκτυπῶ, ἀναπαράγω, διὰ τοῦ τυπογραφικοῦ πιεστηρίου κείμενον,εἰκόνας κτλ.· **2**) συνεκδ. ἐκδίδω βλ.λ.3) : ἐτύπωσε μιὰ νέα συλλογὴ τραγουδιῶν· **3**) ἐγχαράττω σχέδια κττ. διὰ πιέσεως ἐπὶ μαλακοῦ σώματος, ἀποτυπῶ· **4**) μτφ. δημ. : τυπώνω στὸ νοῦ μου - στὴ μνήμη μου κττ. ἐγχαράττω, διατηρῶ τι ἐν τῇ μνήμῃ, ἐν τῷ νῷ.

τύπωσις-εως (ἡ) (τυπῶ) κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια τοῦ τυποῦν, διατύπωσις, σχηματισμός, διαμόρφωσις : Θεόφρ.Αἰσθ.53 ὅλως δὲ ἄτοπος ἡ τοῦ ἀέρος τύπωσις, Βασ.1,30C διὰ τῆς τοῦ ἀέρος τυπώσεως· **2**) ἡ ἐν τῷ νῷ ἐντύπωσις, ἀπεικόνισις : Πλούτ.Ἠθ.1084F φαντασία τύπωσις ἐν τῇ ψυχῇ, αὐτ.1085B· **3**) πρότυπον, πρόπλασμα : Πλούτ.Βρούτ.37 κηρῷ μὲν . . ἔοικεν ἡ τύπωσις, ψυχῇ δ' ἀνθρώπου τὸ πλαττόμενον· ‖ μορφή, εἰκών : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,594 τῶν ἀνδριάντων ἄλλους ἀρχὴν ἔχοντας τυπώσεως, Γρηγ. Νύσσ.1,63A· **4**) νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια τοῦ τυπώνω, ἐκτύπωσις, τύπωμα : τύπωσις βιβλίου - εἰκόνος, - ἡ τύπωση δὲν ἔγινε καλή· **5**) νεώτ. φωτογραφικὴ μέθοδος, δι' ἧς ἐκ τῆς ἀρνητικῆς εἰκόνος λαμβάνεται ἡ θετική· **6**) νεώτ. ἡ διὰ συμπιέσεως πρόσδοσις ὡρισμένων σχημάτων εἰς τεμάχια μετάλλων ἢ ἄλλων πλαστικῶν οὐσιῶν.

τῡπωτής (ὁ) (τυπῶ) κ. νεώτ. κ. δημ., θηλ. τυπῶτις -ιδος, ὁ τυπῶν, ὁ προσδίδων μορφήν, ὁ σχηματίζων, ὁ διαμορφῶν : Ὀρφ.ἀπ.2,8 μοῦνον δ' ἐσόρα κόσμοιο τυπωτήν· **2**) νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς τύπων, καλουπιῶν, ἅ. τυποποιός· **3**) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐκτελῶν τὴν τύπωσιν τεχνίτης.

τῡπωτικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ τυπῶν, ὁ δίδων τὸν τύπον, τὴν μορφήν : Εὐρύφ.π.Στοβ.555, 50 τῷ λόγῳ τυπωτικὸς ἦμεν· κ. μτ. γενικ. : Σέξτ. Ἐμπ.Μαθ.7,383 τυπωτικὸν . . τῆς αἰσθητικῆς δυνάμεως, αὐτ.8,407, Ἀθήν.9,392A· **2**) τυπικός, εἰκονικός : Διον.Ἀρεοπ.121B· **3**) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τύπωσιν βλ.λ.4)· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τυπωτικὰ ὡς οὐσ. ἡ δαπάνη τῆς διὰ τοῦ πιεστηρίου ἐκτυπώσεως βλ.λ.4), κτ. ἐπέκτ. κ. τὸ σύνολον τῶν διὰ τὴν στοιχειοθεσίαν, διόρθωσιν κλπ. δαπανῶν, τὰ τυπογραφικὰ ἔξοδα.

τῡπωτός-ή-όν (τυπῶ) μτγν. ὁ τετυπωμένος, ὁ λαβὼν τύπον ἢ μορφήν, ἰδ. διὰ πιέσεως : Λυκόφρ. 262 τόρμα τροχοῦ τυπωτή.

τυραγνάω, τυράγνια, τυράγνιο, τύραγνος δημ. ἀντὶ τυραννῶ, τυραννία κττ.

τυράδικο (τὸ) δημ. τυροπωλεῖον.

τυρακίνας (ὁ) εἶδος πλακοῦντος μετὰ τυροῦ, ἡ τυρόπιττα : Φιλόξ.3,17 τυρακίνας τε γάλακτι καὶ μελισυγκατάφυρτος ἧς ἄμυλος πλατανίτας.

τυραννεῖον (τὸ) μτγν. ἡ οἰκία ἢ ἡ κατοικία τοῦ τυράννου βλ.λ.1) : Στράβ.13,1,67 Ἀταρνεὺς δ' ἐστὶ τὸ τοῦ Ἑρμείου τυραννεῖον, Διόδ.Σ 16,70, Πλούτ.Τιμ.13 ἔφερον διὰ τῶν Διονυσίων τυραννείων τότε κατεσκαμμένων, Ἰώσ.Πἰ 5,4,3.

τῠραννεύω, μέλ. τυραννεύσω (Εὐρ.Ἠλ.877, Ἀριστφ.Λυσ.632), ἀόρ. ἐτυράννευσα (Σόλ.33,6, Θουκ.6,55), παρακ. τετυράννευκα (Ἰσοκρ.8,113), παθ. ἀόρ. ἐτυραννεύθην (Θουκ.1,18, Πλάτ.Πολ. 575B, αὐτ.Ἐπιστ.354A), εἶμαι ἢ διατελῶ τύραννος βλ.λ.1), κυβερνῶ ὡς τύραννος, διοικῶ τυραννικῶς : Ἡρ.5,62 Ἱππίεω τυραννεύοντος, αὐτ.92,5, αὐτ.1,14, Θουκ.4,54, Ξεν.Ἑλλ.4,4,6 ὁρῶντες . . τοὺς . . τυραννεύοντας, Ἰσοκρ.9,39, Ἀππ.Μιθριδ.28 ἐδυνάστευσάν τε καὶ ἐτυράννευσαν· ‖ μτ. γενικ. εἶμαι τύραννος λαοῦ ἢ πόλεώς τινος, διοικῶ ὡς τύραννος χώραν ἢ λαόν τινα : Σόλ.296 τυραννεύσας Ἀθηνῶν, Ἡρ.1,15 τυραννεύοντος Σαρδίων, αὐτ. 59, Σοφ.ΟΚ 449 τυραννεύειν χθονός, Εὐρ.Ἑλ.786, αὐτ.Ἠλ.877, Ἀριστφ.Λυσ.631· κ. παθ. διατελῶ ὑπὸ τὴν διοίκησιν τυράννου βλ.λ.1), ἄρχομαι, κυβερνῶμαι τυραννικῶς, δεσποτικῶς : Ἡρ.5,55 ἐτυραννεύοντο Ἀθηναῖοι, αὐτ.92,1, Θουκ.1,18, Πλάτ.Ἱππ.229B, αὐτ.Ἐπιστ.354A, Ξεν.Ἱερ.2,11 τοὺς τυραννευομένους· **2**) μτφ. συμπεριφέρομαι ὡς τύραννος, καταπιέζω, καταθλίβω, ταλαιπωρῶ, τυραννῶ, βασανίζω : Πλάτ.Μέν.76B, αὐτ.Φαῖδρ.238B ἐπιθυμία . . περὶ . . μέθας τυραννεύσασα· κ. παθ. : αὐτ. Πολ.574E τυραννευθεὶς . . ὑπὸ ἔρωτος· πρβλ. τυραννῶ· **3**) κρατῶ, ὑπερέχω : Λιβάν.Λόγ.61,9 (ἡ μορφὴ τῆς πόλεως) τυραννεύουσα τῷ κάλλει τῶν ὀμμάτων μίαν αὐτοῖς εἰργάζετο τάσιν τὴν πρὸς αὐτήν· **4**) μσν. μτ. αἰτ. ἐπιφέρω πόλεμόν τινι : ΨΚωδ.239,6 (ἔκδ.Preg.).

τῠραννησείω ἐφετ. τοῦ τυραννῶ βλ.λ., ἐπιθυμῶ νὰ τυραννεύσω βλ.λ.1) : Σόλ.π.Διογ.Λ 1,65 τῶν μὴ αἰσθανομένων Πεισίστρατον τυραννησείοντα.

τῠραννία (ἡ) κ. νεώτ., δημ. κ. τυράννια κ. τυράγνια (ἡ) κ. τυράγνιο (τὸ) ἡ ἐξουσία τοῦ τυράννου, ἀπολυταρχική, αὐθαίρετος καὶ πιεστικὴ διακυβέρνησις πολιτείας, ἅ. τυραννίς· Σουΐδ.ἐν λ. τυραννεῖον «τυραννία δὲ ἡ τυραννίς» : Ξενοφ.π.Ἀθήν.12,526B ὄφρα τυραννίης ἦσαν ἄνευ στυγερῆς (ἰδ.γρ. τυραννείης)· **2**) νεώτ. κ. δημ. κτ. ἐπέκτ. κατσανογκασμός, κατάθλιψις, καταπίεσις, βάσανο : δὲν μπορεῖ νὰ ὑποφέρῃ τὴν τυραννία τοῦ ἀνδρός της - τῶν παιδιῶν.

τυραννίζω διάκειμαι εὐμενῶς πρὸς τὸν ἢ τοὺς τυράννους : Δημ.213 εἴποιεν ἂν οἱ τυραννίζοντες οὗτοι, ὅτι...

τυραννικός-ή-ό(ν) κ.μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τύραννον, ὁ τοῦ τυράννου, ὁ μοναρχικός, ὁ βασιλικός : Αἰσχ.Ἀγ.828 αἵματος τυραννικοῦ, αὐτ.Χο.479, Σοφ.ΟΚ 373 κράτους τυραννικοῦ, αὐτ.Αἶ.749 τυραννικοῦ κύκλου (τοῦ κύκλου ἢ τοῦ συνεδρίου βασιλέων), Εὐρ.Μήδ.348, αὐτ.740 δόμος τυραννικός, αὐτ. Ἀνδρ.883, Δημ.22 ἐπὶ τὴν τυραννικὴν οἰκίαν, Ἀκολουθ.Μεγ.Τρίτης Ὠδ.8 τῷ δόγματι τῷ τυραννικῷ οἱ ὅσιοι τρεῖς Παῖδες μὴ πεισθέντες· **2**) κ. νεώτ. ὁ ἁρμόζων ἢ ἰδιάζων εἰς τύραννον, ὁ δεσποτικός, ὁ ἀπολυταρχικός : Εὐρ.ἀπ.348 τυραννικόν τι . . ἐπίστασθαι λέγειν, Ἀριστφ.Σφ.507 φρονῶν τυραννικά, Θουκ.6,60, Πλάτ.Παλ.338E τυραννικοὺς (νόμους), αὐτ.Νόμ.722E τυραννικὸν ἐπίταγμα, αὐτ.Πολ.574B, Ξεν.ΚΠ 1,3,18, Ἀριστλ.Πολιτ.1313a,2 ἄλλον δὲ τρόπον τυραννικώτερον πειρωμένων διοικεῖν, Θεόφυλ.Ἀντικήν.Ἰνστιτ.1,5,87 τυραννικόν τι φρονήσαντες,- τυρ- πολίτευμα-διοίκησις· ‖ τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τυραννικὰ οἱ χρόνοι τῆς δεσποτικῆς, ἀπολυταρχικῆς διακυβερνήσεως : Ἀριστλ. Πολιτ.1303a,38 Συρακόσιοι μετὰ τὰ τυραννικὰ τοὺς ξένους . . πολίτας ποιησάμενοι· **3**) κ. νεώτ. ἐπὶ προσ., ὁ δεσποτικὸς βλ.λ.3), ὁ ἀπολυταρχικός : Πλάτ.Πολ.574C τυραννικὸν υἱὸν τεκεῖν, αὐτ.575D τυραννικώτατος γὰρ ἂν εἴη, αὐτ.576B, αὐτ.Φαῖδρ. 248E, Ξεν.Ἀπομν.1,2,56, Πλούτ.Ἠθ.597E ἄδικος μὲν ἀνὴρ καὶ τυραννικός· ‖ ὁ ἁρμόζων εἰς δεσποτικὴν διοίκησιν, τυραννικὴν διακυβέρνησιν : Ἀριστλ.Πολιτ.1287b,39· ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὁ προσκείμενος εἰς τοὺς τυράννους, ὁ εὐνοῶν, ἀγαπῶν τὴν τυραννίαν βλ.λ.1), ὁ ὀπαδὸς τῆς τυραννίδος, ἀντιθ. δημοτικός : Ξεν.Ἑλλ.2,3,49 ὅπου ἐγὼ

σὺν ταῖς δημοτικοῖς ἢ τυραννικοῖς τοὺς καλούς τε κἀγαθοὺς ἀποστερεῖν πολιτείας ἐπεχείρησα· **4)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ καταθλιπτικός, ὁ καταπιεστικός, ὁ βασανιστικὸς βλ.λ.3) : Ἰω.Χρυσ.3,171C **πολέμων ἁπάντων ὁ τυραννικώτατος, - τυραννικὴ δουλειά - ἀσθένεια.**

τῡραννικῶς ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. τυραννικά, συγκρ. **-ώτερον** κ. **-ωτέρως,** κατὰ τὸν τρόπον τοῦ τυράννου, δεσποτικῶς : Πλάτ.Πολ. 575Α, **αὐτ.**Ἐπιστ.349Β, Ἰσοκρ.5,154 **ἢν βασιλικῶς ἀλλὰ μὴ τυραννικῶς αὐτῶν ἐπιστατῇς,** Ἀριστλ. Πολιτ.5,10,3 **Χαρίλαον τυραννικώτερον ἄρχοντα,** Πλούτ.Πύρρ.20, Λουκ.Ἔρωτ.20 **τυραννικῶς βιασάμενος,** Γρηγ Νύσσ.2,321C, ΚΜανασσ.Χρον.1678 **τυραννικωτέρως,** Ἀναγν.101,58,**-ἄρχει τυραννικῶς.**

τυραννίς-ίδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., κλητ. τυραννί (Σοφ.ΟΤ 380), ἡ ἐξουσία ἢ κυριαρχία τοῦ τυράννου, βασιλικὴ ἀρχή, ἀνωτάτη διοίκησις, δεσποτεία : Πίνδ.Π 2,86, αὐτ.11,53 **μέμφομ' αἶσαν τυραννίδων,** Αἰσχ.Πρ.10 **Διὸς τυραννίδα,** αὐτ.357, Σοφ. ΟΤ 380· **2)** συνηθέστ. δεσποτικὴ ἀρχή, διακυβέρνησις, ἐξουσία, ἣν ἐλάμβανέ τις διὰ τῆς βίας ἢ δι' ἀπάτης : Ἀρχίλ.21, Σιμων.71, Ἡρ.3,53 **τὴν .. τυραννίδα ἐς ἄλλους πεσεῖν,** αὐτ.81, Θουκ.6,54 **Πεισιστράτου .. τελευτήσαντος ἐν τῇ τυραννίδι,** Δημ.27 **ὥσπερ ἐκ τυραννίδος ὑμῶν** |ὡς ἐὰν ἦσαν τύραννοί σας|· || εἶδος πολιτεύματος, καθ' ὃ ἡ ἀνωτάτη ἐξουσία ἠσκεῖτο ὑπὸ ἀνδρὸς κατὰ τρόπον αὐθαίρετον : Θουκ.1,13 **τὰ πολλὰ τυραννίδες ἐν ταῖς πόλεσι καθίσταντο,** Πλάτ.Πολιτ.291Ε, αὐτ. Ἐπιστ.352C, Ξεν.Ἀπομν.4,6,12, Ἰσοκρ.6,45 **καλόν ἐστιν ἐντάφιον ἡ τυραννίς** |κ. π.Προκ.|, Δημ.10 **ὅλως ἄπιστον .. ταῖς πολιτείαις ἡ τυραννίς,** Ἀριστλ.Πολιτ.1315b,12 **πασῶν ὀλιγοχρονιώτεραι τῶν πολιτειῶν εἰσιν ὀλιγαρχία καὶ τυραννίς,** Λουκ. Τυραννοκτ.8 **ἡ μὲν τυραννὶς ἤδη καθῄρητο·** **3)** μτφ. καταδυνάστευσις, καταπίεσις : Πλάτ.Νόμ.863Ε **τὴν .. τῶν ἐπιθυμιῶν ἐν ψυχῇ τυραννίδα·** || ταλαιπωρία, στενοχωρία, βάσανο : Στοβ.Ἀνθ.67,1 **μεγάλη τυραννὶς ἀνδρὶ τέκνα καὶ γυνή·** **4)** μσν. ἐπανάστασις, ἀποστασία, στάσις : Θεόφιλ.Ἀντικήν.Ἰνστιτ.3,1,13, Μαλάλ.I 218,16, αὐτ.219,16 **γνωσθείσης τῆς τοιαύτης τυραννίδος Ἀντωνίου καὶ τῆς Κλεοπάτρας ἐν τῇ Ῥώμῃ,** αὐτ.247,8 **οἱ Ἰουδαῖοι τυραννίδα κατὰ Ῥωμαίων ἐμελέτουν,** Θεοφύλ.Σ 4,2,6 **ἀνάπαυλαν τῇ τυραννίδι παρέχεσθαι** |τῇ στάσει|· **5)** κτ. πληθ. συνεκδ. **τυραννίδες** ἀντὶ **οἱ** τύραννοι : Ἡρ.8,137 **ἦσαν δὲ τὸ πάλαι καὶ αἱ τυραννίδες τῶν ἀνθρώπων ἀσθενέες χρήμασι·** πρβλ.Αἰσχ.Χο.973· **6)** μτγν. ὡς θηλ. τοῦ τύραννος βλ.λ.· πρβλ. βασιλίς : ΠΔ Ἐσθ.1,18 **αἱ τυραννίδες αἱ λοιπαὶ τῶν ἀρχόντων Περσῶν.**

τυραννίσκος (ὁ) νεώτ. ὁ μικρὸς ἢ ἀσήμαντος τύραννος· πρβλ.βασιλίσκος, σατραπίσκος· **2)** **μτφ.** ὁ μικρὸς βασανιστής.

τυραννισμένος-η-ο δημ. κ. **τυραγν-** ὁ ὑφιστάμενος ἢ ὑποστὰς ταλαιπωρίας, πικρίας, βάσανα, ὁ πολλὰ παθών, ἄ. βασανισμένος.

τυραννιῶ-άω μτγν. κ. μσν. ὄζω τυραννίας, φέρομαι ὡς τύραννος : Διογ.Λ 3,18 **οἱ λόγοι σου .. τυραννιῶσι,** Εὐστ.Πον.254,20 **κατ' ἐξοχὴν ἐνάρετον, οὐ μὴν τυραννιῶσαν·** **2)** ἀντὶ τυραννησείω βλ.λ.· Σουΐδ. «ἐπιθυμῶ τυραννῆσαι».

τυραννοδαίμων-ονος (ὁ) ὁ τύραννος ἅμα δαίμων, πιθ. ἐν ἀνσφ. πρὸς τὴν Ἀσπασίαν· Ἡσ. «τυραννοδαίμονα, ἣν οὐκ ἄν τις τύραννον μόνον εἴποι, ἀλλὰ καὶ δαίμονα» : Κωμ.Ἀποσπ.2,149 |Meineke, εἰκ.|.

τῡραννοδιδάσκαλος (ὁ) ὁ διδάσκαλος τῶν τυράννων : Πλάτ.Θεάγ.125Α, Δίων Κ 59,24.

τῡραννοκτονία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ φόνος, ἡ ἀναίρεσις τυράννου : Πλούτ.Ἠθ.350C **τῆς Θρασυβούλου καὶ Ἀρχίου τυραννοκτονίας, αὐτ.** Ἀρατ.16, αὐτ.Πελ.34, Λουκ.Τυρανν.22, Λιβάν.4, 799,2, Παχυμ.ΓΠρογ.2,34.

τῡραννοκτονικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν **τυραννοκτόνον** ἢ τὴν τυραννοκτονίαν : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.4,94 **γέρα τυραννοκτονικὰ ἐψηφίσαντο εἶναι.**

τῡραννοκτόνος (ὁ,ἡ) κ. μσν. **κ. νεώτ.** ὁ φονεύων τύραννον, ὁ φονεὺς τυράννου : **Λουκ.**Τυρανν.1, Λιβάν.4,798,9 **ὑπὲρ τῆς τυραννοκτόνου λέγοντι καὶ τῶν ἐκείνης παίδων,** Γρηγ.Ναζ.1,107D **πικρὸς τυραννοκτόνος, - οἱ τυραννοκτόνοι Ἁρμόδιος καὶ Ἀριστογείτων·** **2)** κ. μσν. ὡς ἐπίθ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τυραννοκτόνον : Φάλ.106 **τυραννοκτόνον πάθος,** Διόδ.Σ 16,14, αὐτ. 66, Πλούτ.Ἠθ.256Β, Μιχ.Ἀκομ.Πανηγ.16,17 |Tafel| **τυραννοκτόνον ξίφος,** αὐτ.45,10, Παχυμ.ΓΠρογ.20,3.

τῡραννοκτονῶ-έω μτγν. κτείνω, φονεύω τύραννον : Πλούτ.Ἠθ.1128F **μὴ τυραννοκτόνει,** Λουκ. Τυρανν.21 **ἀπόσφαξον, τυραννοκτόνησον,** Λιβάν. 4,807,7· κ. παθ. φονεύομαι ὡς τύραννος : Λουκ. Τυρανν.20 **πεφονεύμεθα, τετυραννοκτονήμεθα.**

τῡραννοποιός (ὁ,ἡ) ὁ ποιῶν τυράννους, **ὁ τυράννων** ποιητικός : Πλάτ.Πολ.572Β **δεινοὶ μάγοι τε καὶ τυραννοποιοί,** Γρηγ.Νύσσ.2,502.

τυραννοπολίτης (ὁ) πολίτης **τυραννουμένης** πόλεως : Sidonis Epist.5,8· πρβλ. τύραννον **πόλιν** ἐν τύραννος 6).

τύραννος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **κ. τύραγνος,** ἐπ. κ. δωρ. **κοίρανος,** ὁ ἀνώτατος ἄρχων, ἀπόλυτος κύριος, ἐξουσιαστής, δεσπότης, βασιλεύς : Ὁμ.Ὕμν.7,5 **Ἄρες, .. ἀντιβίοισι τύραννε,** Ἀλκ. π. Ἀριστλ.Πολιτ.1285a,37, Πίνδ.Π 3,85, Αἰσχ. Πρ.736 **ὁ τῶν θεῶν τύραννος** |ἐπὶ τοῦ Διός|, Σοφ. ΟΤ 514 **τὸν** τύραννον **Οἰδίπουν,** Εὐρ.ἀπ.π.Ἀθήν. 13,561Β **ὦ** τύραννε **θεῶν τε κἀνθρώπων Ἔρως,** Ἀριστφ.Νεφ.564· **2)** γενικώτ. ἀπόλυτος ἄρχων **κατέχων** διὰ τῆς βίας τὴν ἐξουσίαν καὶ δεινῶς καταπιέζων τὸν λαόν, σκληρὸς καὶ ἄδικος βασιλεύς : Θέογν.823, Σοφ.ΟΤ 873 **ὕβρις φυτεύει τύραννον,** Πλάτ.Συμπ.177C, αὐτ.182Β, αὐτ.Γοργ.510Β **ὅπου τύραννός ἐστιν ἄρχων ἄγριος καὶ ἀπαίδευτος,** αὐτ.Πολιτ.301C **ὅταν μήτε κατὰ νόμους μήτε κατὰ ἔθη** πράττῃ τις **εἷς ἄρχων, .. τότε τὸν τοιοῦτον .. τύραννον κλητέον,** Ξεν.Ἑλλ.6,5, 33, Ἰσοκρ.8,91, Ἀριστλ.Πολιτ.1285a,26, Πλούτ.Ἠθ. 551F **ἐκ χρηστοῦ βασιλέως ἄγριον καὶ δρακοντώδη γενόμενον τύραννον·** **3)** κτ. ἐπέκτ. **ὁ** υἱὸς τοῦ τυράννου ἢ **κ.** πᾶν μέλος τῆς οἰκογενείας αὐτοῦ, πρβλ. Schäf. **εἰς** Σοφ.Τρ.316, Reisig Enarr. εἰς Σοφ.ΟΚ 847|851|· || κ. ὡς θηλ. **τύραννος ἡ** γυνὴ τοῦ τυράννου **καὶ ἡ** θυγάτηρ αὐτοῦ, ἡ βασίλισσα καὶ ἡ πριγκίπισσα : Σοφ.Ἠλ.664 **πρέπει .. ὡς τύραννος εἰσορᾶν** (ἐπὶ τῆς Κλυταιμήστρας), Εὐρ.Ἀνδρ.204 **αὐτή .. τύραννος ἦν Φρυγῶν,** αὐτ.Ἑκ.809, αὐτ.Μήδ.41, αὐτ.877, αὐτ.1356· **4)** μτφ. **ὁ** ἀπόλυτος κύριος, ἐξουσιαστής : Σοφ.Τρ.217 **ὦ τύραννε τᾶς ἐμᾶς φρενὸς** |ἐπὶ τοῦ Ἀπόλλωνος|, Εὐρ.Ἱππ.538 **ἔρωτα .. τὸν τύραννον ἀνδρῶν,** αὐτ. Ἑκ.816 **πειθὼ .. τὴν τύραννον ἀνθρώποις μόνην·** || νεώτ. κ. δημ. ὁ δεσποτικῶς φερόμενος, **ὁ** καταπιέζων, ὁ βασανίζων τινά, ὁ βασανιστής : δ. δίστ. **σὰν τύραννος μὲ τυραννᾷς καὶ σὰν κριτὴς μὲ κρίνεις·** **5)** μσν. **ὁ** ἀποστάτης, ἐπαναστάτης : Θεόφιλ.Ἀντικήν.Ἰνστ.3,1,13, Μαλάλ.I 245,18 **ἀπεκεφάλισεν αὐτὸν ὡς τύραννον·** **6)** εἶδος πτηνοῦ, πιθ. τὸ ἔχον χρυσοῦν λόφον ὅμοιον πρὸς **τὸν** τροχίλον ἢ ὀρχίλον βλ.λς : Ἀριστλ.ΖΙ 592b,23 **πυρρούλας .. οἶστρος, τύραννος·** || **νεώτ.** ζωολ. γένος ξηροβατικῶν **τυραννιδῶν** πτηνῶν· **7)** ὡς **ἐπίθ. τύραννος-ον** ἀντὶ τυραννικὸς βλ.λ.1), **βασιλικός** : Αἰσχ.Πρ.761 **τύραννα σκῆπτρα,** Σοφ.

'Αντ.1169 **τύραννον σχῆμα,** Εὐρ.Μήδ.1125, αὐτ.'Ιππ. 843 **τύραννον δῶμα** (τὰ βασίλεια, τὰ ἀνάκτορα), αὐτ.'Ελ.478 **τύραννος δόμος** (τὸ βασιλικὸν ἀνάκτορον), αὐτ.'Ανδρ.3, αὐτ.Τρῳ.474 **ἥμην τύραννος κεἰς τύρανν' ἐγημάμην'** **8**) κ. μσν. ὁμ. ὡς ἐπίθ. ὁ δεσποτικός, ὁ ἀπολυταρχικός : Σοφ.ΟΤ 588 **ἐγὼ . . οὔτ' αὐτὸς ἱμείρων ἔφυν τύραννος εἶναι μᾶλλον ἢ τύραννα δρᾶν,** Θουκ.1,124 **πόλιν τύραννον** (ἔχουσαν τυραννικὸν πολίτευμα), Τζέτζ. Χιλ.5,228 **τύραννον κράτος'** **9**) μσν. ὁμ. ὡς ἐπίθ. ὁ στασιαστικός, ὁ στασιώδης : Θεοφύλ.Σ 5,7,9 **ἔθνος φιλοθόρυβόν τε καὶ τύραννον.**

τῠραννοῦμαι-όομαι μτγν. κυβερνῶμαι ὑπὸ τυράννου ἢ τυραννικῶς, δεσποτικῶς : Χρησμ.Σιβ.8, 189 **τυραννωθέντες.**

τῠραννοφόνος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ φονεύων τυράννους, τυραννοκτόνος βλ.λ.1) : Βιάν.ΑΠ 7,388, Δίων Κ 44,35, Παῦλ.Σιλ.'Αγ.Σοφ.137.

τῠραννόφρων-ονος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ φρονῶν τὰ τῶν τυράννων, ὁ ἔχων τυραννικὰ φρονήματα ἢ διαθέσεις : 'Ιω.Χρυσ.6,533 [ἔκδ.Paris]' ‖ νεώτ. ὁ κατὰ τὰ πολιτικὰ φρονήματα τεταγμένος ὑπὲρ τοῦ τυραννικοῦ πολιτεύματος.

τῠραννῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. **τυραννάω** κ. **τυραγνάω,** μέλλ. **τυραννήσω** (π.Πλούτ.κ.'Αππ.), ἀόρ. **ἐτυράννησα** (Εὐρ.'Ηρ.29, Ξεν.'Ελλ.2,2,24, Δημ. 213), δημ. κ. **(ἐ)τυράγνησα,** παρακ. **τετυράννηκα** (Πολύβ.2,59,1), μέσ. μέλλ. **τυραννήσομαι** (ἐν παθ. σημ. : Δημ.506), παθ. μέλλ. **τυραννηθήσομαι** (Σώπ. Ρήτ.8,335), ἀόρ. **ἐτυραννήθην** (Διον.'Αλ.Ρωμ.4,82), δημ. **(ἐ)τυραννήθηκα,** παρακ. **τετυράννημαι,** δημ. μτχ. **τυραννημένος, τυραννισμένος** κ. **τυραγνισμένος,** εἶμαι τύραννος, κυβερνῶ ὡς τύραννος, ἀσκῶ ἐξουσίαν τυράννου, ἐξουσιάζω ὡς ἀπόλυτος ἄρχων : Σοφ.ΟΤ 408 **εἰ καὶ τυραννεῖς,** Εὐρ.Φοίν.560, 'Αριστφ.Θεσμ.338, Ξεν.'Ιέρ.1,9, αὐτ. 'Ελλ.2,2,24 **Διονύσιος . . ἐτυράννησε,** 'Ισοκρ.8,91, Δημ.213, 'Αριστλ.Ρητ.1357b,32 **Πεισίστρατος . . ἐτυράννησε** (δ.γρ. ἀντὶ ἐτυράννευσε)' ‖ κ. μτ. γενικ. εἶμαι τύραννος, ἀπόλυτος ἄρχων λαοῦ ἢ χώρας τινός, διοικῶ τυραννικῶς λαὸν ἢ χώραν : Εὐρ.'Ηρ.29 **τυραννῆσαι χθονός,** Εὐρ.ἀπ.1035 **τυραννεῖν τῶν κακιόνων,** Θουκ 2,30, αὐτ.1,13, Πλάτ. Πολ.580C, αὐτ.Νόμ.693A, Δημ.213 **ἐτυράννουν Μεσσηνίων οἱ Φιλιάδου παῖδες,** 'Αριστλ.Πολιτ. 1305a,41 **ἐτυράννησεν . . τῶν Ναξίων,** Πολύβ.2, 59,1 **τετυραννηκότα . . 'Αργείων'** κ. μτ. αἰτ. : Δημ. 127 **ἄρχουσι καὶ τυραννοῦσι, τοὺς τότε σώζοντας ἑαυτούς,** Διον.'Αλ.Ρωμ.5,34 **τυραννήσοντες τὴν πόλιν** (δ.γρ. **τῆς πόλεως**), Λουκ.'Ενάλ.Δ 3,2' κ. παθ. ἄρχομαι, κυβερνῶμαι τυραννικῶς, δεσποτικῶς : Ξεν.2,3,48 **ὑπ' ὀλίγων τυραννεῖσθαι τὴν πόλιν,** αὐτ.3,5,8, αὐτ.'Ιέρ.6,14, Πλάτ.338D **τῶν πόλεων αἱ μὲν τυραννοῦνται, αἱ δὲ δημοκρατοῦνται,** Δημ.506, Διόδ.Σ 3,32' **2**) μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. **ἐπιβάλλομαι** ὡς τύραννος, φέρομαι βιαίως καὶ βαναύσως, καταθλίβω, καταπιέζω, ταλαιπωρῶ, βασανίζω : Πλάτ.'Αξ.366E **παιδαγωγοὶ . . καὶ παιδοτρίβαι τυραννοῦντες,** αὐτ.'Αλκ.1,135A' κ. μτ. γενικ. : Σοφ.ἀπ.678,15 **Κύπρις Διὸς τυραννεῖ πνευμόνων,** Λουκ.'Ονειρ.22 **τυραννήσεις τῶν πλουσίων, - τὴν τυραννοῦν πολὺ τὰ παιδιά της'** κ. παθ. : Λουκ.'Αλέξ.8 **τὸν τῶν ἀνθρώπων βίον ὑπὸ δυεῖν τούτοιν μεγίστοιν τυραννούμενον, ἐλπίδος καὶ φόβου'** ‖ δημ. παθ. μτχ. παρακ. **τυραννισμένος** ὡς οὐσ. βλ.λ., ἄ. **τυραγνι(σ)μένος'** **3**) μσν. μτ. αἰτ. **ἐπιφέρω** πόλεμόν τινι, πολεμῶ κατά τινος : Μαλάλ.1 211,12 **Κιλίκων τυραννησάντων τὸν αὐτὸν Πομπήιον,** αὐτ.215,2.

τυραπάλη (ἡ) ἀρχ. λεξ. εἶδος ἁπαλοῦ τυροῦ : Μοῖρ.369 «τροφαλὶς 'Αττικοί, τυραπάλη 'Ελληνες» (πιθ.γρ.).

τυρᾶς (ὁ) δημ. ὁ τυροπώλης.

τύρβα (τύρβη) ἐπίρρ. ἀναμίξ, συγκεχυμένως, ἀνάκατα : Αἰσχ.ἀπ.321,8 **ὑός, ἣ . . τρέπουσα τύρβ' ἄνω κάτω'** ‖ 'Ησ. «μετὰ θορύβου»' πρβλ. Φώτ. ἐν λ. **συρβηνεύς.**

τυρβάζω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **-άσω,** ἀνακυκῶ, ἀνακινῶ, ἀναταράσσω, ἀνακατώνω : Σοφ.ἀπ.720 **"Αρης συὸς προσώπῳ πάντα τυρβάζει κακά,** 'Αριστφ.Σφ.257 **τὸν πηλὸν ὥσπερ ἀτταγᾶς τυρβάσεις βαδίζων** (σχόλ. «ταράξεις»)' κ. παθ. : Σοφ. ἀπ.928 **πολὺς δὲ πηλὸς ἐκ πίθων τυρβάζεται** (ἐξέρχεται πυκνὸς ἐκ . .)' **2**) τὸ μέσ. **τυρβάζομαι** εἶμαι ἐν ταραχῇ καὶ θορύβῳ, συνωθοῦμαι, στριμώνομαι : 'Αριστφ.Εἰρ.1007 **καὶ περὶ ταύτας ἡμᾶς ἀθρόους ὀφωνοῦντας τυρβάζεσθαι'** **3**) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ μέσ. ἐμπροθ. (περί τι) ἀσχολοῦμαι μὲ μέγαν ζῆλον ἢ ἐπιδεικτικῶς περί τι, καταγίνομαι εἴς τι θορυβωδῶς, κάνω φασαρία : ΚΔ Λουκ.10,41 **Μάρθα, μεριμνᾷς καὶ τυρβάζῃ περὶ πολλά,** Δαμασκ.1 1,175A **περὶ πολλὰ τυρβάζεσθαι'** ‖ μσν. κ. νεώτ. κ. τὸ ἐνεργ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Εὐστ.Πον.129,95 **μὴ τυρβάζειν περὶ πολλὰς καὶ χυδαίας πράξεις'** **4**) τὸ ἐνεργ. διασκεδάζω, ξεφαντώνω, γλεντῶ : "Αλεξ.ἀπ.'Ασωτοδιδ.1,6 **τύρβαζε, Μανῆ' γαστρὸς οὐδὲν ἥδιον'** **5**) ρηματ. π. τυρβασία, τύρβασμα, τυρβασμός, τυρβαστής.

τυρβασία (ἡ) (τυρβάζω) ἄ. τύρβη βλ.λ.2)' Πολυδ.4,104 «**τυρβασίαν δ' ἐκάλουν τὸ ὄρχημα τὸ διθυραμβικόν**»' ‖ 'Ησ. «**τυρβασία'** χορῶν ἀγωγή τις διθυραμβικῶν».

τύρβασμα-ατος (τὸ) (τυρβάζω) πάπ. κ. μσν. τάραγμα, σύγχυσις : Πάπ.,Φιλῆς 12,7 **τὸ μητρικὸν τύρβασμα τιθεὶς ἐκ μέσου.**

τυρβασμός (ὁ) (τυρβάζω) μσν. ταραχή, ὄχλησις : Παχυμ.Γ Προγ.3,41 **ὀχλήσεσι καὶ τυρβασμοῖς.**

τυρβαστής (ὁ) (τυρβάζω) μσν. ὁ τυρβάζων, ὁ ταράκτης, ὁ ἐμβάλλων εἰς ταραχήν : Εὐστ.Πον.244, 50 **τυρβασταὶ πνευματικοί.**

τυρβαστικός-ή-όν ὁ ταράσσων, ὁ ἐπιφέρων ταραχήν, σύγχυσιν : Εὐστ.Πον.258,5 **τυρβαστικοὶ λόγοι'** **2**) ὁ πλήρης ταραχῆς, ὁ ταραχώδης : αὐτ.130,6 **βίου τυρβαστικοῦ μετέχειν.**

τύρβη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. τάραχος, ταραχή, σύγχυσις, ἀταξία, θόρυβος, ὀχλαγωγία : 'Ιππ.'Αγμ. 766B **πᾶσαν . . ἂν τύρβην παρέχοι τῇσιν ἐπιδέσεσι,** Ξεν.ΚΠ 1,2,3,'Ισοκρ.15,130 **ἣν δ' ἀναλογίσησθε τὴν τύρβην ἐν ᾗ ζῶμεν,** Πολύβ.1,67,3 **θορύβου καὶ . . τύρβης πλῆρες στρατόπεδον,** Πλούτ. 'Ηθ.1086F, Λουκ. Περεγρ.32, Εὐστ.Πον.214,11 **τὴν τύρβην . . λιπόντες καὶ τὸν κατὰ βίον ἀγῶνα, - ἡ τύρβη τῶν πόλεων'** **2**) βακχική τις ἑορτὴ καὶ ἡ κατ' αὐτὴν ὄρχησις : Παυσ.2,24,9 **τῷ Διονύσῳ δὲ καὶ ἑορτὴν ἄγουσι καλουμένην τύρβην'** **3**) κτ. Σουΐδ. ἀπόλαυσις, εὐθυμία.

τυρβηνός 'Ησ. «ἐπίθετον τοῦ 'Απόλλωνος».

τύρβησις 'Ησ. «ἠλίβατον ἀέρα» (πιθ. γρ.).

τῡρεία (ἡ) κ. μσν. τὸ τυρεύειν, ἡ **τυροποιία,** ἡ κατασκευὴ τυροῦ : 'Αριστλ.ΖΙ 523a,8 **γάλα . . χρήσιμον εἰς τυρείαν'** **2**) εἶδος πιεστηρίου τυροῦ, ἢ ὁ τόπος ἔνθα κατασκευάζεται ὁ τυρός : 'Επιγρ. **πὰρ τὰς τυρείας'** **3**) μσν. μτφ. φαυλότης, πανουργία' Ζωναρ.1755 «τυρεία ἡ πανουργία», Εὐστ. 'Ιλ.620,13 «**τὸ τυρεύειν καὶ ἡ τυρεία** ἐπὶ φαυλότητος τίθεται».

τυρεμπόριον (τὸ) **νεώτ.** ἡ ἐμπορεία, τὸ ἐμπόριον τοῦ τυροῦ.

τυρέμπορος (ὁ) νεώτ. **ὁ** ἔμπορος τυροῦ, **ὁ** πωλῶν χονδρικῶς τυρόν.

τύρευμα-ατος (τὸ) τυρεύω) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυρεύειν, τὸ συμπαγὲν εἰς τυρόν, ὁ τυρός : Εὐρ. Κύκλ.162 **ἐκφέρετέ νυν τυρεύματα,** αὐτ.190, αὐτ. 'Ηλ.496' **2**) μτφ. μηχανορραφία, δολοπλοκία,

πανουργία, φαυλότης : Φρύν. ἐν ΑΒ 60,28 παλάμημα καὶ τύρευμα χρῶ.

τύρευσις-εως (ἡ) (τυρεύω) ἡ ἐνέργεια τοῦ τυρεύειν, ἡ πῆξις, ἡ κατασκευὴ τυροῦ : 'Αριστλ.ΖΙ 522a,34 (γάλα) χρήσιμον εἰς τύρευσιν, αὐτ.27.

τῡρευτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ τυρεύων, ὁ ποιῶν, ὁ κατασκευάζων τυρόν : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 9,744,3 'Ερμᾷ τυρευτῆρι (ἐπίθ. τοῦ 'Ερμοῦ ὡς θεοῦ τῶν ποιμένων καὶ δοτῆρος τοῦ αἰγείου τυροῦ).

τῡρευτής (ὁ) (τυρεύω) μσν. ὁ τυρευτήρ· ‖ ἰδ. μτφ, ὁ μηχανώμενός τι, ὁ δολοπλόκος, ὁ μηχανορράφας, ὁ πανοῦργος : ΚΜανασσ.Χρον.5156 ὁ τυρευτὴς δὲ τῶν κακῶν ἀπέτισε τὴν δίκην.

τῡρεύω (τυρός) κ. μσν., μέλλ. -εύσω, πηγνύων γάλα κατασκευάζω τυρον, κάμνω τυρί· ΑΒ 308,13· κ. παθ. : 'Αριστλ.ΖΙ 522b,1 τυρεύεται τὸ γάλα· κ. ἀπροσ. : αὐτ.3,6 τυρεύεται· **2**) ἀναμειγνύω τι οἱονεὶ μετὰ τυροῦ, ἀνακυκῶ, τυρβάζω, συγχέω, ταράττω, ἀνακατώνω· 'Ησ. «τυρεύειν· κυκᾶν, καὶ ταράττειν» : 'Αρχέστρ.π.'Αθήν.7,311C οὐ . . ἐπίστανται χρηστοὺς σκευαζέμεν ἰχθῦς, ἀλλὰ διαφθείρουσι κακῶς τυροῦντες ἅπαντα ὄξεΐ τε ῥαίνοντες ὑγρῷ· ‖ κ. μτφ. : Δημ.436 ὁ μὲν ἧκεν ἄγων τοὺς ξένους, ὁ δ' ἔνδον ἐτύρευε, 'Ιω.Χρυσ. 8,106D συσκιάσαι βουλόμενοι ἅπερ ἔνδον ἐτύρευον· **3**) μτφ. κ. μσν. ἀναμειγνύω τι μετὰ δόλου καὶ πανουργίας, μηχανῶμαι πονηρά, τεχνάζομαι πανούργους τρόπους· Τζέτζ.Χιλ.8,889 «ἐκ Τυρρηνῶν τὸ πανουργεῖν τυρεύειν ὠνομάσθη, εἴτουν ἀπὸ τοῦ γάλακτος, ὅπερ τυροποιοῦμεν» : Λουκ. "Ον.31 κακὸν ἐμοὶ μέγα τυρεύων, Θεοφάν.Συνεχ. 155Β θάνατον τῷ Βασιλείῳ ἐτύρευεν· μ. μτ. αἰτ. : Θεοδώρ.'Εκκλ.'Ιστ.1,403 φατριάζοντας ἢ κατασκευὰς τυρεύοντας ἐπισκόπους, Νεῖλ.'Επιστ.1,282, 104C, Νικ.Χων.Χρον.4,2 τυρεύειν ἐπιβουλάς· κ. ἐμπροθ. (κατά τινος) : Κ Μανασσ.Χρον.4456, ASS Αὐγούστ.2,440Ε οὐκ ἐπαύετο . . τυρεύων κατ' αὐτοῦ· κ. παθ. : Φίλ.2,66,14 ἡ ἐπ' ἐκείνῳ τυρευθεῖσα ἐπιβουλή, Συνέσ.108D τυρεύεται τὸ κακὸν ἐν δύο γυναικωνίτισιν, Εὐστ.Πον.124,58· ‖ μτ. ἀπαρφ. ῥαδιουργῶ σκοπῶν εἴς τι : Εὐστ.Πον.103,33 εἰ ἄμυναν ἐκεῖνος μελετᾷ καὶ τίσασθαι τυρεύει καὶ κακὸν ἀνταποδοῦναι κακοῦ· **4**) ῥηματ.π. τυρείο, τύρευμα, τύρευσις, τυρευτήρ, τυρευτής.

τῡρεφητός-ή-όν μσν. ὁ μετὰ τυροῦ ὀπτηθείς, μαγειρευθείς : Κ Πορφ."Εκθ.760 μετὰ τὴν εἴσοδον τῶν τυρεφητῶν ζωμῶν.

τυρηθμός (ὁ) νεώτ. ἠθμὸς τυροῦ, τσαντίλα.

τυρί (τὸ) δημ. ὁ τυρὸς βλ.λ.

τυριάνθινος-η-ον μτγν. ὁ ἔχων ἄνθος, χρῶμα Τυρίας πορφύρας, ἐν λατ. μεταγραφῇ · Vopiscus in Marini vita 20,5 pallium tyrianthinum· ‖ κ. τυριάνθινα (τὰ) : Μαρτιάλ.1,53,5

τῡρίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ τυρὸς βλ.λ., τυράκι : 'Επίχ.56 ὀρύα, τυρίδιον, κωλεοί, Διογ.Λ 6,36(Cobet).

τυριέρα (ἡ) δημ. τυροδόχη.

τυρικίλοι 'Ησ. «αὐλοὶ καλάμινοι» (πιθ. γρ.).

τυρίν (τὸ) μσν. τὸ τυρί : ΚΠορφ."Εκθ.268Α,Πρόδρ. 1,121 φέρε καὶ βλάχικον τυρίν.

Τυρινή (ἡ) (ἑβδομάς) μσν. κ. δημ. ἡ ἑβδομὰς τῆς Τυροφάγου : "Αννα.Κομν.2,51 τὸ σάββατον τῆς Τυρινῆς, Παχυμ.Γ 7,28,49Α, φρς τὴν Τυρινὴ καὶ τῶν Βαγιῶν πέφτει κατάρα στὸ γιαλό.

τυρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἃ. καζεΐνη βλ.λ.

τυρηνίς-ίδος (ἡ) μτγν. 'Αέτ.15,95,15 «ἡ διὰ τῶν λίθων ἔμπλαστρος τῶν Περσῶν ὀνομαζομένη τυρηνὶς καὶ πομπαθής».

τῡρίον (τὸ) κ. μσν. ἃ. τυρίδιον βλ.λ. : Τηλεκλείδ. ἀπ.Πρυτάν.3 τυρίον ἐπεσθίοντα, 'Αθήν.14,647C, Σχόλ.'Ιλ.Ν 21, 'Αποστόλ.Μιχ.Παροιμ.18,88.

τῡρίσδω ἀμφ. δωρ. τ. τοῦ συρίζω βλ.λ. : Θεόκρ. 1,2 ἀδὺ δὲ καὶ τὺ τυρίσδες (δ.γρ. ἀντὶ συρίσδες).

τῡρίσκος (ὁ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τυρός, τυρίδιον, τυρίον : Αἰλ.ΖΙ 8,5 μαντεύεσθαι τυρίσκοις.

τύρμη (ἡ) 'Επιγρ. ἴλη, οὐλαμός : Ἱππικῆς τύρμης.

τυρναβίτικος-η-ο δημ. κ. τουρν- ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν πόλιν τῆς Θεσσαλίας Τύρναβον ὡς καὶ ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος.

τυροαπόθεσις-εως (ἡ) μσν. ἀπόθεσις, ἀποβολὴ τοῦ τυροῦ, ἰδ. ἡ μετὰ τὴν Κυριακὴν τῆς τυροφάγου ἑβδομάς, καθ' ἣν οἱ ὀρθόδοξοι ἄρχονται ἀπέχοντες τοῦ τυροῦ : Lambec.Bibl.Caes.5,481C ἀρχὴν τῆς τεσσαρακοστῆς ἀπὸ τῆς δευτέρας τῆς τυροαποθέσεως.

τῡροβόλι(ον) (τὸ) σχόλ., νεώτ. κ. δημ. εἶδος καλαθίσκου ἐκ πλέγματος βρύων πρὸς ἀποστράγγισιν τοῦ τυροπήγματος, ἃ. τάλαρος, τσιμίσκι : Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.560 τὰ λεγόμενα ἰδιωτικῶς τυροβόλια, Σχόλ.Θεόκρ.11,37, αὐτ.5,86· **2**) νεώτ. συνεκδ. τὸ τυρόπηγμα βλ.λ.

τυρόβολον (τὸ) μσν. ἀντὶ τυροβόλιον βλ.λ.) : Δουκάγγ ἐν λ. τολάραις.

τυροβούτυρον (τὸ) νεώτ. εἶδος βουτύρου λαμβανομένου διὰ πιέσεως τοῦ τυροπήγματος τῶν σκληρῶν τυρῶν.

τυρόγαλα-ακτος (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ., μσν. κ. δημ. κ. τυρόγαλο(ν) (Μοσχόπ.101) ὀρός, ὑγρὸν ἐκκρινόμενον ἐκ τοῦ τυροπήγματος μετὰ τὴν πῆξιν τῆς τυρίνης : Ideler Phys.2,259, αὐτ.261 λεπτύνει ὁμοίως τὸ τυρόγαλα.

τυρογλύφος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ γλύφων, ὁ σκαλίζων, ὁ διακοιλαίνων τὸν τυρόν, ὄνομα μυός : Βατραχομ.137· **2**) νεώτ. ζῳολ. γένος μικρῶν ἀκάρεων, τῆς ὁμοιογενείας τῶν τυρογλυφιδῶν.

τυροδοχεῖον (τὸ) νεώτ. κ. τυροδόχη (ἡ) δοχεῖον μὲ κάλυμμα ἐξ ὑαλίνου κώδωνος πρὸς φύλαξιν τοῦ τυροῦ, τυριέρα.

τυροδόχη (ἡ) νεώτ. τὸ τυροδοχεῖον βλ.λ.

τυροειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τυρόν, ἢ τυρίνην.

τυρόεις-εντος-εσσα-εν, συνῃρ. τυροῦς-οῦσα-οῦν ὁ πλήρης τυροῦ ἢ ὅμοιος πρὸς τυρόν : Σώφρ.π. 'Αθήν.3,110D ἄρτον γάρ τις τυρόεντα τοῖς παιδίοις ἴαλλε (δ. γρ. τυρῶντα)· ‖ ὁ τυρόεις (ἄρτος ἢ πλακοῦς) πλακοῦς μετὰ τυροῦ, τυρόπιττα : Θεόκρ.1,58 τυρόεντα μέγαν λευκοῖο γάλακτος, 'Ηγήμ.π.'Αθήν.15,698F σμικρὸν τυροῦντ' ἐσιδοῦσα.

τυρόκλεψ (ὁ) μτγν. ὁ κλέπτων ἢ κλέφας τυρόν, ὁ τυροκλόπος : 'Αρκάδ.94,17.

τυροκλόπος-ον μσν. ὁ κλέπτων τὸν τυρόν, ὄνομα μυὸς ἐν τῇ Γαλεομ. τοῦ Προδρ.

τυροκνηστεύς-έως (ὁ) μτγν. μικρὰ μάχαιρα, μαχαίρι, δι' οὗ ξύεται ὁ τυρός : Γαλ.19,112,10.

τυρόκνηστις-ιδος (ἡ) (κνάω) ξύστρα, δι' ἧς ξέεται ὁ τυρός, τυροξύστης : 'Αριστφ.Σφ.938, αὐτ.Λυσ.231 οὐ στήσομαι λέαιν' ἐπὶ τυροκνήστιδος, αὐτ."Ορν.1579, Πλάτ.Κωμ.π.Πολυδ.10,104 δοίδυξ, θυΐα, τυρόκνηστις ἐσχάρα, Πλούτ.Δίων 58, Πολυδ.6,89, Σχόλ.'Οππ.'Αλ.2,429.

τυρόκολλον (τὸ) μσν. εἶδος κόλλας ἧς ἓν τῶν συστατικῶν ὁ τυρός, ἐκ τυροῦ : Cod.Reg.3178,7

τυροκομεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. τυροκομειό ἀγγεῖον τυροκόμου, ταρσός, καλαθίσκος πρὸς ἐναπόθεσιν χλωροῦ τυροῦ· 'Ησ. «τάλαρος, ἐν ᾧ ὁ τυρὸς ἐπιμελείας τυγχάνει» : Πολυδ.1,251· **2**) νεώτ. κ. δημ. μέρος ἔνθα κατασκευάζεται καὶ διατηρεῖται ὁ τυρός, κατάστημα τυροκομίας.

τυροκομία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τῆς μετατροπῆς τοῦ γάλακτος εἰς τυρὸν καὶ ἡ περαιτέρω κατεργασία καὶ περιποίησις αὐτοῦ μέχρις ὅτου διὰ τῆς ὡριμάνσεως καταστῇ οὗτος προϊὸν ἐμπορεύσιμον : Χοιροβ. ἐν 'Αν.Κρ.2,266,12.

τυροκομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τυροκομίαν, ὁ ἀφορῶν εἰς αὐτήν.

τυροκόμος (ὁ) νεώτ. ὁ κατασκευάζων τυρόν, ζωοτέχνης ἀσχολούμενος εἰς τὴν τυροκομίαν.
τυροκομῶ-έω μτγν. κ. νεώτ. πηγνύω ἢ κατασκευάζω τυρὸν ἐκ γάλακτος, τυροποιῶ : Πολυδ. 1,251, Σχόλ.᾿Οδ.Ι 219.
τυροκόπτης (ὁ) νεώτ. ἐργαλεῖον ἀποτελούμενον ἐκ σειρᾶς ἐλασμάτων ἢ συρμάτων διὰ τὴν διαίρεσιν τοῦ τυροπήγματος μετὰ τὴν πῆξιν τοῦ γάλακτος πρὸς ἀπομάκρυνσιν τοῦ ὀροῦ καὶ διευκόλυνσιν τοῦ σχηματισμοῦ τοῦ τυροῦ.
τυροκοπῶ-έω δημ. κατασκευάζω τυρόν.
τυροκόσκινον (τὸ) μτγν. εἶδός τι πλακοῦντος κατεσκευασμένου κυρίως ἐκ τυροῦ, τῆς ὀνομασίας δοθείσης ἐκ τοῦ τρόπου τῆς κατασκευῆς οὕτοῦ : Χρύσ.π.᾿Αθήν.14,647F.
τυρολέβης-ητος (ὁ) νεώτ. χάλκινος λέβης διαφόρου χωρητικότητος καὶ σχήματος, κινητὸς ἢ προσηρμοσμένος ἐπὶ τῆς ἑστίας, χρησιμεύων διὰ τὴν πῆξιν τοῦ γάλακτος καὶ τὴν μετέπειτα κατεργασίαν τοῦ τυροπήγματος.
τυρολικός-ή-όν νεώτ., δημ. **τυρολέζικος-η-ο**, ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ Τυρόλον, ἢ ὁ ἐξ αὐτοῦ προερχόμενος : **τυρολέζικο καπέλλο.**
τυρολόγος (ὁ) δημ. μικρὸς ἀσκὸς πρὸς ἔνθεσιν εἰδικῶς σκευαζομένου μαλακοῦ τυροῦ.
τυρολοιχός (ὁ) μσν. ὁ λείχων τὸν τυρόν, ὡς κωμ. ὀνομ. μυός : Πρόδρ.Γαλεομ.85.
τυρόμαντις-εως (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ διὰ τοῦ τυροῦ μαντευόμενος : ᾿Αρτεμίδ.Δαλδ.2,69, Αἰλ.Ζ18,5.
τυρόνωτος-ον ὁ τὰ νῶτα ἐκ τυροῦ ἔχων, ἐπὶ πλακοῦντος, ὁ κεκαλυμμένος ἢ πεπασμένος διὰ τυροῦ, ὁ περιέχων τυρόν : ᾿Αριστφ.᾿Αχ.1125 **τυρόνωτον κύκλον πλακοῦντος.**
τυροξόος-ον (ξέω) σχόλ. ἐπὶ ἄνθρ., ὁ ξέων τὸν τυρόν, τυροξέστης : Σχόλ.᾿Ιλ.Λ 639.
τυρόπηγμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ στάλπη βλ.λ.
τυροπιεστήριον (τὸ) νεώτ. πιεστήριον σκληρῶν τυρῶν πρὸς ἔκθλιψιν τοῦ πλεονάζοντος ὀροῦ.
τυρόπιττα (ἡ) δημ. εἶδος πέμματος ἐκ τυροῦ, ᾠῶν, βουτύρου περιτυλιγμένον εἰς φύλλα ἐξ ἀλεύρου πίττα ἔχουσα κύριον συστατικὸν τὸν τυρόν.
τυροποίησις-εως (ἡ) νεώτ. μεταβολή, μετατροπὴ εἰς τυρὸν ἢ τυροειδῆ ὕλην.
τυροποιΐα (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ κατασκευὴ τυροῦ, ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς τυροῦ, τυροκομία : Εὐστ.620,10, Γεωπ.18,19.
τυροποιικός-ή-όν λεξ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τυροποιΐαν, τυροκομικός : ᾿Απολλ.Σοφ Λεξ.᾿Ομ. ἐν λ. τάλαροι.
τυροποιός (ὁ) μτγν. ὁ κατασκευαστὴς τυροῦ : ᾿Ιώσ.ΑΙ 5,4,1, Γαλ.4,632,11 **οὐδεὶς τῶν τυροποιῶν.**
τυροποιῶ-έω μτγν. κατασκευάζω τυρόν : Στράβ. 3,5,4 **τυροποιοῦσί τε πολλῷ ὕδατι μείξαντες διὰ τὴν ποσότητα**, Λογγ.3,33.
τυροπωλεῖον (τὸ) νεώτ. κατάστημα πωλήσεως τυροῦ, πρατήριον τυρῶν, τυράδικο.
τυροπώλης (ὁ) κ. νεώτ. πωλητὴς τυροῦ, τυρᾶς : ᾿Αριστφ.᾿Ιππ.854 **τούτους δὲ περιοικοῦσι μελιτοπῶλαι καὶ τυροπῶλαι**, Πολυδ.7,196.
τυροπωλῶ-έω πωλῶ τυρὸν ἤ τι ὡς τυρόν : ᾿Αριστφ.᾿Αχ.1369 **ποιητῶν τυροπωλῆσαι τέχνην.**
τυρός (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **τυρί** (τὸ) τροφή, τρόφιμον παρασκευαζόμενον ἐκ γάλακτος διὰ πήξεως τῇ ἐπιδράσει πυτίας τῆς ἐν αὐτῷ ἐνυπαρχούσης τυρίνης : ᾿Ιλ.Λ 639 **ἐπὶ δ᾿ αἴγειον κνῆ τυρόν**, ᾿Οδ.Δ 88 **οὐκ ἐπιδευὴς τυροῦ**, Σιμων.21 **τυρὸς ἐξ ᾿Αχαΐας**, ᾿Αριστφ.Σφ.896 **τὸν τυρὸν ἀδικεῖν ὅτι μόνος κατήσθιεν τὸν Σικελικόν**, ᾿Αντιφάν. ᾿Αδήλ.11, - **μαλακοὶ - σκληροὶ τυροί·** **2)** τὸ μέρος τῆς ἀγορᾶς ἔνθα ἐπωλεῖτο τυρός : Λυσ.23,6 **ἀκριβέστατα ἂν ἔφασάν με πυθέσθαι ἐλθόντα εἰς τὸν χλωρὸν τυρὸν τῇ ἔνῃ καὶ νέᾳ.**
τυροτάριχος-ους (τὸ) μτγν. ἔδεσμα ταριχοειδὲς ἐκ τυροῦ καὶ παστῶν ἰχθύων : Κικ.᾿Αττ.4,8Α.
τυροτόμος-ον (τέμνω) σχόλ. ὁ κόπτων τυρόν : Σχόλ.᾿Ιλ.Λ 639, Εὐστ.871,60 **ἡ τυροτόμος μάχαιρα.**
τυροτρίπτης (ὁ) μσν. κ. νεώτ., δημ. προφ. -**τρίφτης** τυρόκνηστις, μαγειρικόν τι σκεῦος, διὰ τοῦ ὁποίου τρίβεται ξεόμενος ὁ τυρός : Cod.Reg. 3178,7 **λάβε τυρὸν παλαιὸν εἰς τυροτρίπτην.**
τυροφαγία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ τρώγῃ τις τυρὸν καθ᾿ ὑπερβολήν· || ἡ σχεδὸν ἀποκλειστικὴ χρῆσις τυροῦ ὡς κυρίου ἐδέσματος.
τυροφάγος-ον κ. νεώτ. ὁ τρώγων τυρόν, ὄνομα μυός : Βατραχομ.226· **2)** νεώτ. ὁ καθ᾿ ὑπερβολὴν ἢ ἀποκλειστικῶς τρώγων τυρόν· **3)** μσν. κ. νεώτ. ἡ **τυροφάγος** (ἑβδομὰς) ἡ μετὰ τὴν Κυριακὴν τῆς ᾿Απόκρεω ἑβδομὰς καθ᾿ ἣν οἱ Χριστιανοὶ τῆς ᾿Ορθοδόξου ᾿Εκκλησίας καταλύουσι τυρόν, βούτυρον, γάλα καὶ ᾠά, οὐχὶ δὲ κρέας, τυροφαγία, τυρινή : Θεοφάν.701, Στουδ Θεόδ.25Λ, αὐτ 1700Β, Νικηφ.Κων.842, Συμ.Θεσσ.57 **ἡ τυροφάγος ἑβδομὰς διὰ τοῦτο νενομοθέτηται·** || Κυριακὴ **τῆς τυροφάγου** ἡ ἀμέσως πρὸ τῆς Καθαρᾶς Δευτέρας : ᾿Ιω.Κερ π.Lamb.Bibl.Caes.5,131D **ὁμιλία ῥηθεῖσα τῇ Κυριακῇ τῆς τυροφάγου.**
τυροφορεῖον (τὸ) μτγν. ξύλον, σανὶς ἢ ῥάβδος ἱκανῶς παχεῖα, ξύλινόν τι κατασκεύασμα ἐπίμηκες, ἐξ οὗ ἀναρτῶνται οἱ πλεκτοὶ τάλαροι χλωροῦ τυροῦ : Πολυδ.1,251, αὐτ.7,175.
τυροφόρος-ον μτγν. ὁ κατεσκευασμένος ἢ πεπασμένος διὰ τυροῦ· πρβλ. τυρόνωτος : Θεοδωρίδ.ΑΠ 6,155,4 **πλακόεντα παῖς ῾Ηγησιδίκου** (ἐπέθυσεν) **πίονα τυροφόρον.**
τυροφύκτης (ὁ) μσν. μέρος, τόπος, ἔνθα φύχεται καὶ ξηραίνεται τυρός, ὅθ. γεν. τυροκομεῖον : Μανουὴλ Μοσχόπ.ἐν Λεξ.Φιλοστράτου ταρσὸς **λέγεται καὶ ὁ τυροφύκτης.**
τυρρηναῖος-α-ον μτγν. ὁ τυρρηνικὸς βλ.λ. : ῾Ηρώδιαν ᾿Ιστ.8,1,12 **τυρρηναῖον πέλαγος.**
τυρρηνίζω μτγν. μιμοῦμαι τοὺς Τυρρηνούς, ζῶ, φέρομαι ὡς οἱ Τυρρηνοί : Πολύαιν.8,8 **ἐσθῆτα ἔχων Τυρρηνίδα καὶ τῇ φωνῇ τυρρηνίζων.**
τυρρηνικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. τυρσηνικός ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τοὺς Τυρρηνοὺς ἢ τὴν Τυρρηνίαν : Αἰσχ.Εὐμ.567 **ἡ τ᾿ οὖν διάτορος Τυρσηνικὴ σάλπιγξ**, Σοφ.Αἴ.17,Εὐρ.Ρῆσ.988, αὐτ.῾Ηρακλ.830,αὐτ.Κύκλ.11 **γένος Τυρσηνικὸν λῃστῶν**, Πλάτ.Νόμ.738C **εἴτ᾿ οὖν** (θυσίας) **Τυρρηνικὰς, εἴτε** Κυπρίας **καθιέρωναν**, ᾿Αριστλ.Μετ.2,1, - **τυρρυθμός - πόντος - θάλασσα·** || νεώτ. **διὰ τυρρηνικῆς** (ἡ -ῶν) **σάλπιγγος** (ἡ -ων) μτφ. μεγαλοφώνως, ὅθ. ἐπιδεικτικῶς· || **σανδάλια τυρρηνικὰ** πολυτελῆ γυναικεῖα σανδάλια μετὰ πελμάτων ἐκ ξύλου ἢ φελλοῦ καὶ ἐπιχρύσων ἱμάντων : ῾Ησ. «**κάττυμά τι ὑψηλὸν οὕτω καλεῖται**» : Κρατῖν.π.Πολυδ.7,86· || **τυρρηνικὸς ἀνδριὰς** παροιμ. ἐπὶ ἐπιτηδείου ἀνθρώπου, ὡς ὄντων τῶν Τυρρηνῶν πάλαι περιφήμων ἀνδριαντοποιῶν : Πλίν.ΦΙ 34,7,αὐτ.16,34· || **τυρρηνικοὶ δεσμοὶ** ἐπὶ τῶν ἀφύκτως δεδεμένων καὶ ἐπὶ δυσκολωτάτων πραγμάτων : Σουΐδ.· **2)** τὸ ἀρσ. **Τυρρηνικὸς** ὡς οὐσ. ἐπιγραφὴ λόγου τοῦ Δεινάρχου· || **Τυρρηνικά** (τὰ) ὡς οὐσ. ἐπιγραφὴ συγγράμματος τοῦ Σωστράτου.
τυρρηνικουργής-οῦς-ές μτγν. ποι. ὁ κατὰ τὸν τυρρηνικὸν τρόπον εἰργασμένος : Κωμ.᾿Αδέσπ. π. Πολυδ.7,93 **ἐκάλουν δ᾿ αὐτὰ τυρρηνικουργῆ ὥσπερ καὶ τὰ ἐμβαθρα ῥηνιουργῆ.**
τυρρίδιον (τὸ) ᾿Επιγρ. ὑποκορ. τοῦ τύρρις, μικρὰ τύρσις, πυργίσκος.
τύρρις-εως (ἡ) ῾Ησ.«πύργος, ἔπαλξις, προμαχών».
τύρσις-ιος (ἡ) κ. **τύρρις-εως** (῾Ησ.), αἰτ. τύρσιν (Πινδ.Ο 2,78,᾿Ιππ.᾿Αρθρ.808), ὀνομ. κ. αἰτ. πληθ.

τύρσεις, γενικ. **τυρσέων**, δοτ. **-εσι** (Ξεν.᾿Αν.4,4,2, αὐτ.᾿Ελλ.4,7,6, αὐτ.ΚΠ 7,5,10) αἰτ. κ. **τύρσιας** (Λυκόφρ.834), πύργος : Πίνδ.Ο 2,78 **ἔτειλαν Διὸς ὁδὸν παρὰ Κρόνου τύρσιν**, ᾿Ιππ.῎Αρθρ.808· ‖ πύργος τείχους, φρουρίου, ὀχύρωμα : Ξεν.᾿Αν,7,8,12, αὐτ.4,4,2 **ἐπὶ ταῖς πλείσταις οἰκίαις τύρσεις ἐπῆσαν**, αὐτ.᾿Ελλ.4,7,6, αὐτ.ΚΠ 7,5,10· **2)** τετειχισμένη πόλις, οἰκία τείχει περιβεβλημένη : Νίκ.᾿Αλεξ.2.

τύρσος (ὁ) «τὸ ἐν ὕφει ᾠκοδομημένον».

τυρφάνθραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἡ τύρφη βλ.λ.

τυρφαπόπατος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀπόπατος **εἰς τὸν** ὁποῖον γίνεται χρῆσις τύρφης πρὸς ἀνάμειξιν **μετὰ** τῶν οὔρων καὶ κοπράνων καὶ ἐξουδετέρωσιν **κατὰ** τὸν τρόπον τοῦτον **τῆς ὀσμῆς αὐτῶν καὶ καταστροφὴν** τῶν μικροβίων.

τύρφη (ἡ) νεώτ. ὀρυκτὸς **ἄνθραξ προερχόμενος** ἐξ ἀτελοῦς **ἀπονθρακώσεως** φυτικῶν ὀργανισμῶν, ποάνθραξ, **τυρφάνθραξ**.

τυρφώδης-ους-ες **νεώτ.** ὁ ὅμοιος **πρὸς** τύρφην· **2)** **ὁ περιέχων τύρφην ἢ ἀποτελούμενος** ἐκ τύρφης, ὁ πλήρης τύρφης.

τυρφών-ῶνος (ὁ) **νεώτ.** τόπος **τῆς ἐπιφανείας** τῆς γῆς, ὅπου εὑρίσκονται κοιτάσματα τύρφης.

τυρῶ-έω τυρεύω : ᾿Αλκμ.π.᾿Αθήν.11,499Α **χερσὶ λεόντειον γάλα θεῖσα τυρὸν ἐτύρησας μέγαν ἄτρυφον ἀργιοφόντα.**

τυρῶ-όω μεταβάλλω, μετατρέπω **εἰς τυρόν**, πήζω : Σχόλ.Θεόκρ.5,86 **τὸ γάλα τυροῦν**· **2)** τὸ παθ. **πήγνυμαι**, συμπήγνυμαι, **στερεοποιοῦμαι**, γίνομαι σὰν τυρί : Σώπατρ.π.᾿Αθήν.3,101Α **οἷα μήτρα καλλίκαρπος ἐκβολὰς δίεφθα λευκανθεῖσα τυροῦται δέμας**· ‖ κ. μτφ. : ΠΔΨαλμ.118,70 **ἐτυρώθη ὡς γάλα ἡ καρδία αὐτῶν**· **3)** παρασκευάζω ἔδεσμά τι μετὰ τυροῦ, ἐν χρ. τὸ παθ. : ᾿Αρτεμίδ.Δαλδ.1,72 **πλακοῦντες τετυρωμένοι**· **4)** τυρεύω βλ.λ.3), ἀναμειγνύω μετὰ δόλου **καὶ** πανουργίας, μηχανῶμαι, τεχνάζομαι : ᾿Αρχέστρ. π. ᾿Αθήν. 7,311Β **διαφθείρουσι κακῶς τυροῦντες ἅπαντα**· **5)** ῾Ησ. «τυροῦμαι, ταράττομαι».

τυρώδης-ους-ες (εἶδος) μτγν. κ. **νεώτ.** ὁ τυροειδής, ὁ πρὸς τυρὸν ὅμοιος : Πλούτ.᾿Ηθ.131Ε **τὰ στερεὰ καὶ πολύτροφα τῶν σιτίων, οἷον τὰ τυρώδη καὶ κρεώδη**, Γαλ.6,766,2 (οὐσίας) **παχείας τε καὶ τυρώδους.**

τύρωμα-ατος (τὸ) μσν. τὸ **τύρευμα βλ.λ.** : ᾿Ιω. Γεωμ. ἐν Bandin.Bibl.Med.I,65B.

τυρώνυμος-ον μσν. ὁ ἐκ τυροῦ **λαβὼν** τὸ ὄνομα : ῎Ανν,Κομν.1,98 **τυρώνυμον Σάββατον** (τὸ τῆς τυρινῆς ἑβδομάδος).

τυρωτός-ή-όν γλωσσ. **ὁ τετυρωμένος, ὁ διὰ** τυροῦ παρεσκευασμένος, ζυμωμένος μὲ τυρί.

τύτκ ἐπίρρ. αἰολ. τ. τοῦ τότε βλ.λ. : ῎Ανν.Κρ.1,64,5 «παρὰ τοῖς Αἰολεῦσι εὑρίσκομεν **τὸ μόγις, μύγις· τότε, τύτε**».

τυτθός-όν ποι. κ. **-ή-όν** **ὁ μικρᾶς ἡλικίας, μικρός, νεαρός, νεογνός, τοσούτσικος**, τοσοσδά· **π.** ῾Ομ. συχνότ. ἐπὶ ἀνθρώπων : ᾿Ιλ.Χ 480 **δ μ' ἔτρεφε τυτθὸν ἐοῦσαν**, αὐτ.Λ 223, ᾿Οδ.Α 435, Αἰσχ.᾿Αγ.1606 **τυτθὸν ὄντ' ἐν σπαργάνοις**, Καλλ.῎Αρτ.64· κ. ἐπὶ ζῴων : Αἰσχ.ἀπ.401 **ἀπτῆνα τυτθόν**, Θεόκρ.19,5 **τυτθὸν θηρίον ἐντὶ μέλισσα**· κ. ἐπὶ πραγμ. : ᾿Απολλ.Ρ 4,832· **2)** ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. καθ' ἑνικ. **τυτθόν** ἐν ἐπιρρ. χρ. ὀλίγον, μικρόν, λιγάκι· ἰδ. ἐπὶ τόπου : ᾿Ιλ.Ε 443 **ἀνεχάζετο τυτθὸν ὀπίσσω**, αὐτ. Ν 185, αὐτ.Η 334 **τυτθὸν ἀποπρὸ νεῶν**, αὐτ.Κ 345, αὐτ.Φ 604, ῾Ησίοδ.Θ 62 **τυτθὸν ἐπ' ἀκροτάτης κορυφῆς**· ‖ ὁμ. ἐπὶ μέτρου ἢ βαθμοῦ : ᾿Ιλ.Χ 494 **κοτύλην τις τυτθὸν ἐπέσχεν** (ὀλίγον, τόσον μόνον ὅσον νὰ γευθῇ τις), αὐτ.Ρ 609, αὐτ.Τ 335 **τυτθὸν ἔτι ζώων** (μόλις ἔτι ζῶν), αὐτ.Π 302, αὐτ.Α 354, ᾿Οδ.Ι 483· **3)** ὁμ. παρ' ὀλίγον, μόλις, σχεδόν : ᾿Ιλ.Ν 185 **ἠλεύατο ἔγχος τυτθόν**, αὐτ.Ρ 305, αὐτ.Ο 628· κ. κτ. αἰτ. πληθ. : Αἰσχ.Πέρσ.564 **τυτθὰ ἐκφυγεῖν**· **4)** ἐπὶ φωνῆς, χαμηλοφώνως, ἡσύχως, σιγανά : ᾿Ιλ.Ω 170 **τυτθὸν φθεγξαμένη**· **5)** κτ., πληθ. π. ῾Ομ. ἐν φρ. **τυτθὰ διατέμνω** τέμνω, κόπτω εἰς μικρὰ τεμάχια, σὲ κομματάκια : ᾿Οδ.Μ 174.

τυτώ-οῦς (ἡ) ῾Ησ. «γλαῦξ».

τυφαιμία (ἡ) νεώτ. μόλυνσις τοῦ αἵματος **διὰ** τῶν βακίλλων τῶν τυφικῶν ἢ **τυφοειδῶν** νόσων.

τυφαόνιος-α-ον μτγν. ἐπ. τ. τοῦ τυφώνιος βλ.λ. : ᾿Απολλ.Ρ 1210 **Καυκάσου . ., Τυφαονίη ὅθι πέτρα.**

τυφάων-ωνος (ὁ) ἐπ. τ. **τοῦ τυφῶν** βλ.λ. : ῞Υμν. ᾿Απόλλ.306, ῾Ησίοδ.Θ 307.

τῡφεδᾰνός (ὁ) (τύφω) **ὁ** τετυφωμένος, κοῦφος, φλύαρος καὶ μωρολόγος, **παιδαριώδης** ἄνθρωπος, μεγάλαυχος, ξυπασμένος, ἠλίθιος, βλάξ : ᾿Αριστφ. Σφ.1364 **ὦ οὗτος τυφεδανὲ καὶ χοιρόθλιψ.**

τυφεδών-όνος (ἡ) (τύφω) καῦσις, φλόγωσις, **ἔμπρησις** : Καλλ.π.῾Ηρωδιαν.9,20 **τὸ γὰρ παρὰ τῷ Κυρηναίῳ, Τὰ νῦν δὲ πολλὴν τυφεδῶνα λεσχαίνεις, ἕνεκα μέτρου τὸ ω ἐφύλαξεν**· **2)** πυρσός, λομπάς : Οἰνόμ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.234C.

τυφεκήθρα (ἡ) νεώτ., δημ. **(ν)τουφεκίστρα ἄνοιγμα** εἰς τοῖχον ὀχυρώματος, ὄπισθεν τοῦ **ὁποίου** κρυπτόμενοι **πυροβολοῦν οἱ ἐν** τῷ ὀχυρώματι.

τυφεκίζω νεώτ., δημ. κ. **(ν)τουφεκίζω**, μτχ. παθ. παρακ. **τυφεκισμένος**, δημ. **(ν)τουφεκισμένος**, πυροβολῶ διὰ τυφεκίου, ντουφεκάω : **συνελήφθησαν, διότι ἐτυφέκιζον εἰς τὸν ἀέρα**· **2)** μτβ. βάλλω τινά, κτυπῶ διὰ βολῆς τυφεκίου : **ἐτουφέκισα ἕνα τρυγόνι**· **3)** φονεύω, θανατώνω διὰ τυφεκισμοῦ κατάδικον· κ. παθ. : **ἐτυφεκίσθησαν οἱ συλληφθέντες κατάσκοποι.**

τυφέκιον (τὸ) (τουρκ.) νεώτ., δημ. **(ν)τουφέκι** μακρόκαννον φορητὸν ἐκηβόλον πυροβόλον ὅπλον εὐθυτενοῦς τροχιᾶς, **τὸ κυριώτερον** τοῦ ἀτομικοῦ ὁπλισμοῦ.

τυφέκισμα-ατος (ὁ) **νεώτ., δημ. (ν)τουφέκισμα** τυφεκισμὸς βλ.λ.

τυφεκιοφόρος (ὁ) **νεώτ.** στρατιώτης **ὡπλισμένος** διὰ τυφεκίου : **λόχας τυφεκιοφόρων.**

τυφεκισμός (ὁ) νεώτ., δημ. **(ν)τουφεκισμός** ἐκπυρσοκρότησις τυφεκίου, πυροβόλησις δι' αὐτοῦ, ντουφεκιά· ‖ ὁμ. περιληπτ. συνεχεῖς πυροβολισμοὶ διὰ τυφεκίου, τυφεκοβόλισμα, ντουφεκίδι· **2)** θανάτωσις καταδίκων δι' **ὁμαδικοῦ πυροβολισμοῦ** διὰ **τυφεκίων ὑπὸ** ἀποσπάσματος.

τύφη (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. **εἶδος πόας πολυετοῦς** ἐλοχοροῦς ἐξ ἧς κατασκευάζονται φιάθινα ἀντικείμενα ἢ πληροῦνται στρώματα ἀνακλίντρων ἢ κλινοστρωμναί, φαθί, φάθα, ρένα, ράπη : Θεόφρ. Φ1 1,5,3, αὐτ.4,10,5, Στράβ.5,2,9 **τύφη τε καὶ πάπυρος . . κατακομίζεται ποταμοῖς εἰς τὴν Ῥώμην**· **2)** μσν, **εἶδός** τι τιάρας : Τζέτζ.Χιλ.8,307.

τυφήρης-ους-ες μτγν. ποι. **ὁ πεποιημένος ἐκ τύφης**, ὅθ. **λύχνος τυφήρης** ὁ ἐμπεπρημένας, ἀνημμένος, καίων : ᾿Αντίπ.Θεσσ.ΑΠ 6,249 **λαμπάδα κηροχίτωνα, Κρόνον τυφήρεα λύχνον.**

τυφικός-ή-όν **νεώτ.** ὁ ἀνήκων ἢ **ἀναφερόμενος** εἰς τὸν τῦφον, **ὁ** σχετιζόμενος πρὸς τὴν νόσον τούτην : **τυφικὴ πάθησις - μόλυνσις - τυφικὸν βακτηρίδιον**· **2)** **τυφικὴ οὐσία** ὑπόλευκος ἢ ρυπορόχρους ὕλη, ὁμοιογενὴς καὶ στερρὰ ἢ πολτώδης, εὑρισκομένη **ἐν** τῷ ἱστῷ τῶν **πεϋερείων** πλακῶν ἢ καὶ μονήρων **λεμφοζιδίων** τοῦ ἐντέρου τυφιῶντος· **3)** ὁ πάσχων **ἐκ** τῆς νόσου τύφου.

τυφιῶ-άω νεώτ. νοσῶ, **εἶμαι προσβεβλημένος** ὑπὸ τύφου βλ.λ.5)· **ἐν** χρ. ἰδ. κτ. μτχ. **ὁ τυφιῶν** : **ἀπεμονώθησαν οἱ τυφιῶντες.**

τύφλα (ἡ) δημ. τυφλότης, **στραβομάρα**· **2)** **μτφ.** ὑβριστικὴ καὶ ἀποδοκιμαστικὴ χειρονομία· πρβλ. μούντζα, φάσκελο· ‖ ἐπιφων. **τύφλες καὶ μούντζες ἢ τύφλα ὀνειδιστικῶς πρὸς σφάλλοντα, πρὸς**

σκοντάπτοντα ἢ πρὸς ἀδεξίως, ἀπροσέκτως ἐκτελοῦντά τι· **3)** φρς τύφλα νά 'χῃ ὁ τάδε ἢ τὸ τάδε μπρὸς στὸ(ν) δεῖνα (οὔτε κἂν παραβάλλεται, οἷον εἰς ἀξίαν ἢ προσόντα, εἶναι ἀσυγκρίτως ἀνώτερος ἢ κολύτερος)· ὁμ. φρ. **εἶναι - ἦταν τύφλα στὸ μεθύσι** (λίαν, ὅλως διόλου μεθυσμένος).

τυφλάγκιστρον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. εἶδός τι χειρουργικοῦ ἐργαλείου ἔχον σχῆμα ἀγκίστρου ἀμβλέος : 'Ορειβ.161,18 **δορύδιον τυφλαγκίστρου ἢ πλάτη μήλης**, αὐτ.38,50, Παῦλ.Αἰγ.6,77,12.

τυφλάγρα (ἡ) γλωσσ. τυφλότης, τυφλαμάρα.

τυφλαμάρα (ἡ) δημ. **τυφλότης**, τύφλα βλ.λ.II, στραβωμάρα.

τυφλατονία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διαστολὴ τοῦ τυφλοῦ ἐντέρου μετὰ κατάρρου τοῦ βλεννογόνου καὶ στάσεως τῶν περιττωμάτων, τυφλεκτασία.

τυφλεκτασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ τυφλατονία.

τυφλεντερῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἡ τυφλῖτις βλ.λ.

τύφλη (ἡ) μτγν. εἶδός τι ἰχθύος τοῦ ποταμοῦ Νείλου : 'Αθήν.7,312B.

τυφλὴ (ἡ) σχόλ. πήρα βλ.λ. : Σχόλ.Θεόκρ.ΑΠ 3,820 «τυφλοφόρους δὲ .. τοὺς ἀγροίκους, ἐπειδὴ πήρας φοροῦσι· πήρα δὲ καὶ τυφλὴ συνώνυμο».

τυφλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τυφλὸν ἔντερον : **τυφλικὸς** βόθρος (κοίλωμα κάτωθι τοῦ πυθμένος τοῦ τυφλοῦ ἐντέρου).

τυφλίνης (ὁ) δ. τ. τοῦ τυφλῖνος βλ.λ. : 'Αριστλ. ΖΙ 6,13,9 **ὥσπερ οἱ τυφλῖναι ὄφεις.**

τυφλινίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ τυφλῖνος βλ.λ.: Ξενοκρ.'Ενύδρ.37.

τυφλῖνος (ὄφις) (ὁ) νεώτ. κ. **-ίνης** εἶδός τι ὄφεως μικροῦ ἔχοντος μικροτάτους ὀφθαλμοὺς καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐκλαμβανομένου τυφλοῦ, τυφλίτης : 'Αριστλ.ΖΙ 8,24,7 **τοῖς τυφλίνοις ὄφεσι· 2)** μτγν. εἶδός τι ἰχθύος τοῦ Νείλου· **πρβλ.** 'Ησ. «ἰχθὺς Νειλῶος» : Μάρκελλ.Σιδ.25.

τυφλίτης (ὁ) δημ. ὁ τυφλῖνος βλ.λ.(I).

τυφλῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τοῦ τυφλοῦ ἐντέρου.

τυφλογενής-οῦς-ές γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἐκ γενετῆς τυφλός.

τυφλογράφος (ὁ) νεώτ. ἀβακοειδὲς ὄργανον ἐν χρ. διὰ τὴν συνθηματικὴν γραφὴν τῶν τυφλῶν.

τυφλοκομεῖο(ν) (τὸ) μσν., νεώτ. κ. δημ. νοσοκομεῖον, ἄσυλον τῶν τυφλῶν, ἵδρυμα, ἐν ᾧ διαβιοῦσι τυφλοί : Θαυμ.'Αναστ.Πέρσ.12, Δουκάγγ.

τυφλομαχία (ἡ) μσν. μάχη, συμπλοκὴ μεταξὺ τυφλῶν : 'Αναστ.Σιν.'Οδ.18,25 **ὥσπερ ἐν τινι νυκτομαχίᾳ, μᾶλλον δὲ τυφλομαχίᾳ.**

τυφλόμυιγα (ἡ) δημ. παιδιά τις, καθ' ἣν εἷς τῶν παικτῶν μὲ κεκαλυμμένους δι' ἐπιδέσμου τοὺς ὀφθαλμοὺς προσπαθεῖ νὰ συλλάβῃ οἱονδήποτε ἀπὸ τοὺς συμπαίκτας αὐτοῦ, ὑποχρεουμένου τοῦ οὕτω συλληφθέντος νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ.

τυφλὸν (**ἔντερον**) (τὸ) νεώτ. ἡ ἀρχικὴ μοῖρα τοῦ παχέος ἐντέρου, σχηματίζουσα κάτωθεν τῆς ἐκβολῆς τοῦ λεπτοῦ ἐντέρου ἀδιέξοδον κόλπωμα.

τυφλόνους-οος-ουν-οον μσν. τυφλὸς τὸν νοῦν : Στουδ.Θεόδ.147C.

τυφλοπάνι(ον) μσν. κ. δημ. τὸ πανίον, ὁ ἐπίδεσμος ὁ ἐπιθετόμενος εἰς πάσχοντα ἢ πάσχοντας ὀφθαλμοὺς : Δουκάγγ.

τυφλοπανιάζω μσν. δι' ἐπιδέσμου, μὲ τυφλοπάνι, καλύπτω τοὺς ὀφθαλμούς τινος· **2)** δθ. ἀποκωλύω τὴν ὅρασιν· || συνεκδ. θολῶ τὴν ὅρασίν τινος : 'Ανέκδ.Λεξ.κῶδ.Παρισίων 2062 **κολαφίζειν, πυγμὴν παίειν .. τυφλοπανιάζειν,** Δουκάγγ.

τυφλοπλάστης (ὁ) μτγν. ὁ πλάττων μωρὰ ψεύδη, γόης, τερατολόγος, θαυματοποιός : Φίλ.2,345, 29 **τὰς ματαίους .. καὶ χλεύης ἀξίας μυθογράφων ἢ μιμολόγων ἢ τυφλοπλαστῶν τὰ μηδενὸς ἄξια σεμνοποιούντων μακρὰς ῥήσεις.**

τυφλοπλαστῶ-έω μτγν. πλάσσω τι τυφλῶς : Φίλ.1,521 **καταφρονητικῶς ἔχειν τῶν ὅσα αἱ κεναὶ δόξαι τυφλοπλαστοῦσι** (δ. γρ. τυφο-), αὐτ. 654 (δ.γρ. τυφο-)· **2)** τὸ παθ. τυφλὸς πλάττομαι, γεννῶμαι, ἐπὶ τῶν νεογνῶν τῶν ἄρκτων : Σουΐδ.,Φώτ.

τυφλοποιός-όν σχόλ. κ. μσν. ὁ ποιῶν, καθιστῶν τινα τυφλόν : Σχόλ.Θεόκρ.10,19, Εὐστ.1769,52· || ἐπὶ τοῦ Ἔρωτος : Εὐδοκ.'Ιω.II,158 **ὁ Ἔρως τυφλός, ἤγουν τυφλοποιός· ποιεῖ γὰρ τοὺς ἐρῶντας τὰ μὴ καλά, καλὰ ἡγεῖσθαι.**

τυφλοποντικός (ὁ) γλωσσ., δημ. **τυφλοπόντικας** κ. **τυφλοπόντικο** (τὸ) ὁ ἀσπάλαξ βλ.λ.

τυφλόπους οδος (ὁ,ἡ) ποι. ὁ τυφλοὺς, πλανωμένους πόδας ἔχων : Εὐρ.Φοίν.1549 **ἃ πόδα σὸν τυφλόπουν θεραπεύμασιν αἰὲν ἐμόχθει.**

τυφλός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ μὴ βλέπων, ὁ ἐστερημένος τῆς ὁράσεως, ἄομματος, στραβός : 'Ιλ.Ζ 139 **καί μιν τυφλὸν ἔθηκε Κρόνου παῖς,** 'Ύμν.'Απόλλ.172, Σοφ.ΟΤ 454, αὐτ.ἀπ.729, Θεόκρ.10,19 **τυφλὸς δ' οὐκ αὐτὸς ὁ Πλοῦτος, - τυφλὸς νέας, - μικρὰ τυφλὴ κόρη - τυφλὸν παιδίον·** || κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ἄνθρωπος ἐστερημένος τῆς ὁράσεως : Κρατῖν.'Αρχιλ.3 **σὺ μέν τοι παρὰ κωφὸν ὁ τυφλὸς ἔοικε λαλῆσαι,** Πλάτ.Πολ.550D **καὶ τυφλῷ γε δῆλον,** ΠΔ 'Ησ.61,1 κηρύξαι αἰχμαλώτοις **ἄφεσιν καὶ τυφλοῖς ἀνάβλεψιν,** ΚΔ Λουκ.18,35 **τυφλός τις ἐκάθητο παρὰ τὴν ὁδὸν προσαιτῶν,** αὐτ.Ματθ.15,14· δθ. κ. παροιμ. δημ. **τυφλὸς τυφλὸν ὡδήγαε κι ηὗραν κι οἱ δυὸ τὸ λάκκο** (ἡ ἀμάθεια καὶ ἡ ἀπειρία ἄνευ ὁδηγοῦ ἐμπείρου ὁδηγεῖ εἰς ὄλεθρον)· || νεώτ. **Κυριακὴ τοῦ τυφλοῦ** ἡ πέμπτη Κυριακὴ μετὰ τὴν τοῦ Πάσχα, καθ' ἣν τὸ Εὐαγγέλιον ὁμιλεῖ περὶ τῆς ὑπὸ τοῦ Χριστοῦ **ἰάσεως** τοῦ **ἐκ γενετῆς** τυφλοῦ· || μτ. γενικ. τυφλὸς ὡς πρός τι : Ξεν Συμπ.4,12 **τυφλὸς δὲ τῶν ἄλλων ἁπάντων μᾶλλον δεξαίμην ἂν εἶναι·** || νεώτ. φρ. **τυφλοῖς ὄμμασι** μὲ πλήρη ἐμπιστοσύνην ἢ ἀνεξετάστως, μὲ κλειστὰ τὰ μάτια, **στὰ** κουτουρού· || δημ. **στὰ τυφλὰ** ἄνευ ἐπιγνώσεως, εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε· **2)** ἐπὶ μελῶν τοῦ σώματος τυφλοῦ τινος : Εὐρ. Φοίν.834 **ὡς τυφλῷ ποδὶ ὀφθαλμὸς εἶ σύ,** αὐτ.1699· || δθ. κ. ἐπὶ ἐξαρτημάτων χρησιμοποιουμένων ὑπὸ τυφλῶν : αὐτ.'Ιων 744 **καὶ τοῦτο τυφλόν, ὅταν ἐγὼ βλέπω βραχύ,** αὐτ.'Ηρ.199· **3)** ὁ εἰς τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ σώματος εὑρισκόμενος, ἔνθα ὀφθαλμοὺς δὲν ἔχομεν, δθ. **τὰ τυφλὰ τοῦ σώματος** τὰ νῶτα : Ξεν.ΚΠ 3,3,45· **4)** μτφ. κ. ἐπὶ ἄλλων αἰσθήσεων ἢ αἰσθητηρίων ὡς καὶ ἐπὶ τῆς διανοίας, τοῦ νοῦ, ὁ ἀμβλὺς τὸν νοῦν, ἀποκοιμισμένος, ὁ μὴ ἔξυπνος, μὴ ἐπιτήδειος, μὴ ἱκανός : Πινδ Ν 7,23 **τυφλὸν δ' ἔχει ἦτορ ὅμιλος ἀνδρῶν ὁ πλεῖστος,** Σοφ.ΟΤ 371 **τυφλὸς τά τ' ὦτα τόν τε νοῦν, τά τ' ὄμματ' εἶ,** αὐτ.389 **τὴν τέχνην ἔφυ τυφλός· 5)** νεώτ. ὁ ἀναίσθητος εἰς τὸ φῶς, ὁ μὴ παρουσιάζων ἀντίδρασιν εἰς τὸ φῶς : **τυφλὴ κηλὶς** (θηλὴ τοῦ ὀπτικοῦ νεύρου ἀναίσθητος **εἰς** φωτεινὰ ἐρεθίσματα)· **6)** μτφ. ἐπὶ πραγμ., **ὁ** ἄνευ σημασίας, ἄνευ ἀξίας : Εὐρ.ἀπ.773 **τυφλὸς ὄλβος,** Πλούτ.'Ηθ.2Β **φύσις ἄνευ μαθήσεως τυφλόν,** αὐτ.98Α **τύχη .. ἣν τυφλὴν λοιδοροῦμεν,** ΑΠ 9,289· **7)** ὁμ. ἐπὶ πραγμ., ὁ σκοτεινός, ἀόρατος, ἀσαφής, ἀπαρατήρητος, ἀφανής, ἄγνωστος, ἄδηλος : Αἰσχ.Πρ.250 **τυφλὰς ἐν αὐτοῖς ἐλπίδας κατῴκισα,** Σοφ.Τρ.1104, αὐτ.ἀπ.685 **τὸ δ' αὔριον τυφλὸν αἰὲν ἕρπει,** Πλούτ.'Ηθ.587C **ἀσαφὴς καὶ τυφλὴ ὑπόνοια· 8)** ὁ κεκρυμμένος, κρυφός : Πλάτ.Πολ.506C **αἱ ἄνευ ἐπιστήμης τυφλαὶ δόξαι,** Πλούτ.'Αλέξ.18, αὐτ.'Ηθ.983D **τυφλὸν πάνυ καὶ κρύφιον,** αὐτ.Αἰμ.19 **τυφλὸς μώλωψ** (κεκρυμμένον τραῦμα)· **9)** ὁ σκοτεινός, μέλας, μαῦρος : ΑΠ 7,400 **τυφλὸν κῦμα,** αὐτ.12,156

10) τυφλὸς ὄζος κλάδος ἄνευ ὀφθαλμῶν, οὐχὶ ὀφθαλμοφόρος : Θεόφρ.ΦΙ 1,8,4 **εἰσὶ δὲ τῶν ὄζων οἱ μὲν τυφλοί, οἱ δὲ γόνιμοι**· **11**) ὁ κεκλεισμένος, ὁ μὴ ἔχων ἔξοδον : Ἀριστλ.ΖΜ 3,14,20 **τοῦ ἐντέρου τυφλόν τι**· ‖ κ. νεώτ. ὁ ἔχων ἓν μόνον στόμιον, ὁ μὴ ἔχων διέξοδον : Σουΐδ. **τυφλὴ ὁδός, - τυφλὸς δρόμος**· πρβλ. δημ. στραβὸ μονοπάτι - σοκάκι· **12**) ἐπὶ ποταμῶν καὶ λιμένων, ὁ ἔχων τὸ στόμιον πεφραγμένον ἐξ ἰλύος ἢ ἄλλου τινός : Πλούτ.Σύλλ.20 **εἰς λίμνας τυφλὰς καὶ ἑλώδεις ἀφανίζεται**, αὐτ.Καῖσ.58· **13**) νεώτ. μτφ. ἄκριτος, παράλογος, παράφορος : **ἔπραξε τοῦτο κινούμενος ἀπὸ τυφλὸν πάθος**· **14**) ὁμ. ἀνεξέταστος, ἀπεριόριστος : **τοῦ δείχνει τυφλὴν ὑπακοήν, - τοῦ ἔχει τυφλὴν ἐμπιστοσύνην.**

τυφλοσ(ο)ύρτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ σύρων, ὁ καθοδηγῶν τυφλόν· **2**) μτφ. πρόχειρον βοήθημα, δι' οὗ εὑρίσκει τις τὸ ζητούμενον μηχανικῶς.

τυφλόστομα-ατος (τὸ) μσν. τὸ τυφλὸν στόμα, τὸ πεφραγμένον στόμιον : Εὐστ.Ἰλ.160,17 **τυφλοστόματα τοῦ Νείλου.**

τυφλοστομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διάνοιξις τοῦ τυφλοῦ ἐντέρου πρὸς δημιουργίαν τεχνητῆς ἕδρας ἐπὶ ἐντερικῆς ἐμφράξεως ἢ ἄλλης ποθήσεως.

τυφλόστομος-ον μτγν. ἐπὶ ποταμῶν, ὁ ἔχων τυφλὸν στόμιον, πεφραγμένον : Στράβ.4,1,8 **τυφλόστομον γινόμενον ἐκ τῆς προσχώσεως.**

τυφλοσύρτης (ὁ) νεώτ. δ. τ. τοῦ τυφλοσούρτης.

τυφλότης-ητος (ἡ) νεώτ. πάθησις τοῦ τυφλοῦ, τὸ νὰ εἶναί τις τυφλός, ἔλλειψις ὁράσεως : Πλάτ. Πολ.353C **τυφλότητα γὰρ ἴσως λέγεις ἀντὶ τῆς ὄψεως**· **2**) μτφ. ἐπὶ πραγμ. : Πλούτ.Ἠθ.738C.

τυφλοφόρος-ον μτγν. ὁ τυφλὸν φέρων, ὁ ἄγων τυφλόν· **2**) ὁ φέρων τυφλήν, πήραν, ὁ πηροφόρος· πρβλ. τυφλή : Θεόκρ.Σῦρ.(ΑΠ 15,21) **τυφλοφόρων ἐρατὸν πᾶμα.**

τυφλῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., μσν. κ. δημ. **τυφλώνω**, ἀόρ. **ἐτύφλωσα**, παθ. ἀόρ. **ἐτυφλώθην**, δημ. **-ώθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **(τε)τυφλωμένος**, καθιστῶ τινα τυφλόν, στερῶ αὐτὸν τῆς ὁράσεως, στραβώνω : Ἡρ.4,2 **τοὺς δὲ δούλους οἱ Σκύθαι πάντας τυφλοῦσι τοῦ γάλακτος εἵνεκεν τοῦ πίνουσι**, Εὐρ.Κύκλ.470, αὐτ.Φοίν.764, **-οἱ στασιῶται ἐξεθρόνισαν καὶ ἐτύφλωσαν τὸν αὐτοκράτορα**· κ. παθ. καθίσταμαι, γίνομαι τυφλός : Ἡρ.2,111, Εὐρ. Ἑκ.1035 **τυφλοῦμαι φέγγος ὀμμάτων**, Πλάτ.Νόμ. 731Ε, **- ἐτυφλώθη κατὰ τὸν πόλεμον**· **2**) δημ. ἐπὶ ἰσχυροῦ φωτός, σκοτίζω τὴν ὅρασιν : **μᾶς τυφλώνει αὐτὸς ὁ προβολεύς**· **3**) μτφ. ἀμβλύνω, ἀμαυρῶ, καθιστῶ ἄχρηστον καὶ ἀνωφελές, ματαιώνω : Κριτί.π.Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,54· κ. παθ. εἶμαι ἄχρηστος καὶ ἀνωφελής, δὲν φέρω ἀποτέλεσμα : Πίνδ.Ι 4(5)56 **οὗτοι τετύφλωται μακρὸς μόχθος ἀνδρῶν**, αὐτ.Ο 12,9 **τῶν δὲ μελλόντων τετύφλωνται φραδαί** (ἡ σοφία εἶναι τυφλὴ ὡς πρὸς τὸ μέλλον, ἤτοι ἀνωφελής), Πλάτ.Τίμ.47Β, αὐτ.Νόμ. 731Ε· **4**) νεώτ. κ. δημ. μτφ. ἐπισκοτίζω τὴν κρίσιν : **ἡ κακή μου μοῖρα μ' ἐτύφλωσε κι ἔπαιξα, - τὸν τυφλώνει τὸ μῖσος**· **5**) ποιῶ τι τυφλόν, ἀποφράττω, κλείω : Αἰν.Τακτ.2 **τυφλοῦν τὰς διόδους ἁμάξαις**, Αἰλ.ΖΙ 3,39 **τυφλῶ τὸν μασθόν** (κάμνω τὸν μαστὸν νὰ στειρεύσῃ), Νίκ.Ἀλεξ.340 **οὖρα τυφλοῦντα**· κ. μέσ. : αὐτ.285 **ἀμφὶ δὲ δοιοὺς εἰκῆ ἐπιφράσσουσα πόρους τυφλώσατο νηδὺς ὑγρῶν τε βρωτῶν τε**· ‖ ἐπὶ φωνῆς, κόπτω, παύω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Πλούτ.Ἠθ.721Β **ἡ φωνὴ τυφλοῦται**· **6**) κ. μσν. ἐπὶ ὀφθαλμοφόρων κλάδων φυτῶν, καταστρέφω τοὺς ὀφθαλμοὺς φυτοῦ τινος: Γεωπ.5,23 **τυφλοῦν ὀφθαλμοὺς ἀμπέλου**· κ. παθ. : Θεόφρ.ΦΑΙτ.5,17,7 **βλάστησις τυφλουμένη.**

τυφλώδης-ους-ες μτγν. ὁ πρὸς τυφλὸν ὅμοιος, ποὺ εἶναι σὰν στραβός.

τυφλώνω μσν., νεώτ. κ. δημ. τ. τοῦ τυφλῶ βλ.λ. : Θεοφάν.17 **τυφλώνων, ῥινοκοπῶν, μάστιξι ξαίνων**· **2**) δημ. ὀνειδιστ., δίδω τύφλες, μουντζώνω.

τυφλῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον τυφλόν, μετὰ μεγίστης προθυμίας : Πλάτ.Γοργ.479Α **τυφλῶς ἔχειν πρὸς τὸ ὠφέλιμον**· **2**) νεώτ. κ. δημ. μετὰ πλήρους ἀφοσιώσεως, ἀσυζητητί : **πρέπει νὰ ὑπακούωμεν τυφλῶς εἰς τὰ κελεύσματα τῆς πολιτείας**· **3**) ἄνευ ἐπιγνώσεως, εἰκῇ καὶ ὡς ἔτυχε, στὰ κουτουρού : Ἀντιφ.π.Στοβ. 418 **τυφλῶς καὶ ἀσκέπτως**, Στράβ.9,5,21 **οὓς τυφλῶς καὶ οὐ γνωρίμως διασαφεῖ.**

τύφλωσις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τυφλῶ, ἀφαίρεσις, ἐξάλειψις τῆς ὁράσεως : Ἰσοκρ.258Α **καταποντισμοὺς καὶ τυφλώσεις καὶ τοσαύτας τὸ πλῆθος κακοποιίας**· **2**) τυφλότης βλ.λ. : Ἱππ. Ἀφορ.1258 **ἀπόπληξιν τοῦ σώματος ἢ σπασμὸν ἢ μανίην ἢ τύφλωσιν σημαίνουσιν**, Φίλ.1,389,10 **Σόδομα μέν τοι στείρωσις καὶ τύφλωσις ἑρμηνεύεται**, Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.115· **3**) νεώτ. **τύφλωσις λεκτική** μορφὴ ἀφασίας, καθ' ἣν ὁ πάσχων ἀδυνατεῖ ν' ἀναγνώσῃ τὰς γραπτὰς λέξεις· ‖ **τύφλωσις μουσική ὁμ.** ἡ καθ' ἣν ἀδυνατεῖ νὰ ἀναγνώσῃ τὰ μουσικὰ φθογγόσημα· ‖ ὁμ. **τύφλωσις ψυχική** ψυχοπάθεια, καθ' ἣν ὁ πάσχων δὲν ἀναγνωρίζει τὰ ἀντικείμενα.

τυφλωτικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ἐπιφέρῃ τύφλωσιν, ὁ τυφλῶν : Πέτρ.Σικ.Ἱστ. Μανιχ.20,13 **τυφλωτικὸς ὁ ἥλιος.**

τυφλώττω μτγν. κ. νεώτ. εἶμαι τυφλός, τυφλοῦμαι : Πολύβ.2,61,12, Λουκ.Νιγρ.4 **ἐλελήθην τὴν ψυχὴν τυφλώττουσαν περιφέρων, - ὁ κίνδυνος ἐπικρέμαται, καὶ ὅμως οἱ πλεῖστοι τυφλώττουσι**· **2**) ἐπὶ γραφῆς, εἶμαι ἀσαφής, δυσδιάγνωστος : Φιλόστρ.Εἰκ.1,2.

τυφλώψ-ῶπος (ὁ,ἡ) (ὤψ) μτγν. ὁ τυφλὸς τὰ ὄμματα, τυφλός, στραβός : Ἀρκάδ.94· **2**) ὁ παρέχων, δίδων τὴν ἐντύπωσιν τυφλοῦ, ὅθ. ὁ ἰχθὺς ἢ ὄφις τυφλῖνος : Νίκ.Θηρ.492 **καὶ ἔτι που τυφλῶπες ἀπήμαντοι φορέονται** (σχόλ. «οἱ καλούμενοι τυφλῖνοι· οἱ καὶ πατούμενοι ἠρεμοῦσι»).

τυφοβακίλλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μορφὴ κεγχροειδοῦς φυματιώσεως, ἧς τὰ γενικὰ φαινόμενα ἐμφανίζουσι τὴν εἰκόνα τυφοειδοῦς πυρετοῦ.

τυφογενής-οῦς-ές νεώτ. ὁ προκαλῶν τυφοειδῆ νόσον, τυφογόνος.

τυφογέρων-οντος (ὁ) (τύφω) γέρων ἐλαφρὸς τὸν νοῦν, ἀνόητος καὶ μωρός, οὗ ὁ νοῦς εἶναι ἐσκοτισμένος καὶ συγκεχυμένος ἐκ τῆς ἡλικίας, ξεκούτης, ξεκουτιάρης, ξεκουτιασμένος : Ἀριστφ.Νεφ. 908 **τυφογέρων εἶ κἀνάρμοστος**, αὐτ.Λυσ.335.

τυφογόνος-ον νεώτ. ὁ τυφογενής βλ.λ.

τυφοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ προσομοιάζων πρὸς τῦφον, ὁ ἔχων μορφὴν τύφου, τυφώδης : **τυφοειδὴς πυρετός** (ὁ κοιλιακὸς τῦφος).

τυφοειδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τυφοειδῆ πυρετόν.

τυφοελώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἑλότυφον βλ.λ.

τυφομανής-οῦς-ές μσν. ὁ ἐκ τοῦ τύφου, τῆς ὑπερβαλλούσης ἀλαζονείας οἱονεὶ μαινόμενος, ὁ σφόδρα ὑπερήφανος· ὅθ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ τυφομανία : Νικ.Χων.Χρον.335C **τὸ ἄγαν τυφομανές.**

τυφομανία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ μέχρι μανίας, ὁ ὑπερβάλλων τῦφος, μανιώδης ὑπερηφάνεια, ἀλαζονεία, ματαιοφροσύνη : Πλούτ.Ἠθ.830Β **στωική τις αὕτη τυφομανία**, Θεοφύλ.Βουλγ.3,584Β **συνιδὼν ὅτι σοι τὴν τυφομανίαν ἡ πραότης ἐξέκαυσεν**· **2**) νεώτ. ἰατρ. τὸ κατὰ τὸν τυφοειδῆ πυρετὸν καὶ τὸν ἐξανθηματικὸν τῦφον παραλήρημα.

τυφόνιον (τὸ) μσν. ὁ ὑοσκύαμος : Apuleium 4.

τυφοπλαστῶ-έω δ. γρ. τοῦ τυφλοπλαστῶ βλ.λ.
τῦφος (ὁ) (τύφω) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. καπνός, ἀτμός, ἀχλύς, ζόφος, σκότος: ΑΠ 7,326· **2)** ἔπαρσις, κομπορρημοσύνη, ἀλαζονεία, ὑπερβάλλουσα ὑπερηφανία: 'Αντιφάν.Προγ.Ι,2 **τὸν τρόπον μὲν αἰσθά μου ὅτι τῦφος οὐκ ἔνεστιν,** Μέν.'Ιππoκ.Ι,7· **3)** μτγν. **γεν.** ἀνοησία, μωρία: Πλούτ.'Ηθ.81C, αὐτ.Ε· **4)** νάρκη καὶ λήθαργος ἐκ πυρετοῦ: 'Ιππ.553· **5)** νεώτ. κ. δημ. ἰατρ. βαρεῖα λοιμώδης νόσος σκοτίζουσα τὸν ἐγκέφαλον: **ἐξανθηματικὸς τῦφος** (τῦφος χαρακτηριζόμενος δι' ἐξανθήματος εἰς τὸν θώρακα καὶ τὰ ἄκρα), **- κοιλιακὸς τῦφος** (ὀξεῖα ἐμπύρετος νόσος, καθ' ἣν προεξάρχουσι τὰ ἀπὸ τῆς κοιλίας φαινόμενα, τυφοειδὴς πυρετός), **- τῦφος ὑπόστροφος** (ὑπόστροφος πυρετός).
τυφοτοξίνη (ἡ) **νεώτ.** ἡ τοξίνη βλ.λ. τοῦ τυφικοῦ βοκτηριδίου.
τύφω, ἀόρ. **ἔθυφα** ('Ησ., Σουίδ.), παρακ. τέθυφα (Κρῶβ. ἐν 'Απολ.Ι), παθ. μέλλ. **τυφήσομαι** (Μέν. Φιλ.4 **ἐκ-**), παθ. ἀόρ. **ἐτύφην** ('Αριστφ.Λυσ.221 **ἐπ-**), παρακ. **τέθυμμαι** (Αἰσχ.'Ικ.186, Πλάτ.Φαῖδρ.230Α **ἐπι-**), παράγω, ἐγείρω, σηκώνω καπνόν: 'Ηρ.4,196 **ἐσβάντες ἐς τὰ πλοῖα τύφειν καπνόν·** || ἀπολ. καπνίζω: Σοφ.'Αντ.1009 **κηκὶς .. ἔτυφε κἀνέπτυε·** **2)** μτβ. διὰ καπνοῦ περιβάλλω, διὰ καπνοῦ ἀποδιώκω, καπνίζω: 'Αριστφ.Σφ.457 **τῦφε πολλῷ τῷ καπνῷ** (τοὺς σφῆκας)· κ. παθ.: 'Απολλ.Ρ 2,134 (μέλισσαι) **καπνῷ τυφόμεναι·** **3)** πληρῶ τι καπνοῦ, γεμίζω τι μὲ καπνόν, **θθ.** συνεκδ. ζαλίζω, μωραίνω: 'Αριστφ.Σφ.1079 **τῷ καπνῷ τύφων ἅπασαν τὴν πόλιν καὶ πυρπολῶν·** **4)** μεταβάλλω εἰς καπνόν, ἰδ. διὰ μικροῦ καὶ ἀδυνάτου πυρὸς κατὰ μικρὸν κατακαίω, καταστρέφω ἐν καπνῷ, καίω δι' ἡσύχου καὶ καπνίζοντος πυρός, βραδέως καὶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον καίω: Εὐρ Κύκλ.659 **τύφετ' ὤ, καίετ' ὤ τὸν Αἴτνας μηλονόμον,** Διόδ.Σ 3,29· κ. παθ. καίομαι διὰ βραδέος πυρός, κρυφοκαίομαι: Εὐρ. Τρῳ.146 **τύφεται Ἴλιον,** αὐτ.'Εκ.478 (χθὼν) **καπνῷ κατερείπεται τυφομένα,** αὐτ.Κύκλ.655 **τυφέσθω Κύκλωψ·** **5)** μτφ. ὑποκινῶ, ὑποδαυλίζω, ὑπεκκαίω: Κρῶβ.'Απολ.]· κ. παθ. **τυφόμενος πόλεμος** (ὑποδαυλιζόμενος, ἀλλὰ μήπω ἀρξάμενος): Πλούτ. Σύλλ.6 **ὁ συμμαχικὸς πόλεμος πάλαι τυφόμενος·** || ὁμ. μτφ. ἐπὶ ὑποκρυπτομένου ἔρωτος: ΑΠ 12,63 **πόθοις τυφόμενον γλυκὺ πῦρ.**
τυφῶ-όω (τῦφος) κ. νεώτ., ἀόρ. **α' ἐτύφωσα,** παθ. ἀόρ. **ἐτυφώθην,** μτχ. παθ. παρακ. **τετυφωμένος,** τῦφον, καπνὸν προξενῶ, περιβάλλω διὰ καπνοῦ, καπνίζω, ὁμίχλῃ, ζόφῳ περιβάλλω, θθ. μτφ. πληρῶ τὴν κεφαλήν τινος τύφου, ἀλαζονείας, ἐπισκοτίζω τὴν διάνοιάν τινος, ἐμποιῶ ἀλαζονείαν καὶ τῦφον, καθιστῶ τινα ἀλαζόνα, ἐπηρμένον, κενόδοξον: Πλούτ.'Ηθ.59Α, 'Ηρωδιαν.'Ιστ.6,5 **τυφοῦν τινα εἰς ἐλπίδα μειζόνων** πραγμάτων· || συχν. ἐν τῷ παθ. παρακ. **τετύφωμαι** εἶμαι πλήρης τύφου **καὶ ἀλαζονείας,** εἶμαι ἔξαλλος, ἔκφρων **ἐξ** ὑπερηφανίας, **ἐκ** τύφου, εἰς παραφροσύνην, παράνοιαν περιπίπτω: Πλάτ.'Ιππ.Μ 290Α, Δημ.116 **ληρεῖν καὶ τετυφῶσθαι,** αὐτ.229 **οὐ δὴ ποιήσω τοῦτο· οὐχ οὕτω τετύφωμαι·** || κ. μτ. δοτ. τοῦ τρόπου ἢ ὀργάνου: Στράβ.15,1,5 **τετυφωμένον ταῖς τοσαύταις εὐτυχίαις,** Λουκ.Νεκυομ.12 **τῶν ἐπὶ πλούτοις τε καὶ ἀρχαῖς τετυφωμένων·** || εἰδ. ἐκ μέθης εἰς παράνοιαν καθίσταμαι: 'Αριστλ.Πρ.3,16.
τυφώδης-ους-ες (εἶδος) κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τῦφον, πρὸς καπνόν, ζοφώδης, ζοφερός· **2)** μτφ. ἐπὶ πυρεσσόντων, ὁ ἔχων παραλήρημα, παραληρῶν: 'Ιππ.1120D· **3)** μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ πυρετοῦ, ὁ ἔχων μορφὴν τύφου, τυφοειδής: αὐτ.1046, **- τυφώδης κατάστασις·** **4)** νεώτ. **ὁ** πλήρης τύφου βλ.λ.2) οἰήσεως.

τυφωμανία (ἡ) ἡ μετὰ ληθάργου καὶ παραληρημάτων μανία, μεικτόν τι φρενίτιδος καὶ ληθάργου πάθημα: 'Ιππ.1122Η, Γαλ.'Ιππ.Γλ.'Εξ.582.
τυφῶν-ῶνος (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. τυφὼς βλ.λ., φοβερὰ λαῖλαψ, κλύδων, θύελλα: 'Αναξ. ἐν Στοβ. 'Εκλ.Ι,592, Θεόφρ.'Ανέμ.34· || νεώτ. καταστρεπτικὸς κυκλὼν τῶν τροπικῶν· **2)** μτγν. **ὁ τῦφος** βλ.λ.2): Πλούτ.'Ηθ.1119C· **3)** μσν. **εἶδός τι καμήτου**: 'Ιω.Λυδ.Μην.4,93, 'Αν.'Οξ.3,406.
τυφωνικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὸν Τυφῶνα, ὁ τοῦ Τυφῶνος **ἢ ὁ** προερχόμενος **ἐξ** αὐτοῦ: Πλούτ.'Ηθ.421C· **2) ὁ** θυελλώδης: ΚΔ Πράξ.27,14 **ἄνεμος τυφωνικὸς ὁ καλούμενος** Εὐροκλύδων, Βλεμμ.'Επιτ.Φυσ.138C **ὅσοι δὲ τῶν ἀνέμων κατὰ ῥῆξιν γίνονται νέφους, εἰ μὲν καὶ ἀνάλυσιν τοῦ πάχους ποιοῖντο πρὸς ἑαυτούς, τυφωνικοὶ ὀνομάζονται.**
τυφώνιος-α-ον μτγν. κ. **τυφώνειος** (Φώτ.Βιβλ. 335,40, Σουίδ.), ὁ τυφωνικὸς βλ.λ.2): ΑΒ 308,10 **τυφώνια πνεύματα μανίαν ἐμποιεῖ ἐμπεσόντα·** **2) τυφώνιοι** (οἱ) ἄνθρωποι καιόμενοι ἐν Αἰγύπτῳ εἰς ὡρισμένας περιστάσεις: Μαν.π.Πλούτ.380Ε· **3) ὁμ.** ἀναίσθητοι, μωροί: 'Ερμῆς ἐν Στοβ.'Εκλ.Ι,7076.
τυφωνοειδῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ὅμοιον πρὸς ἀνεμοστρόβιλον, κατὰ τὸν τρόπον θυέλλης: Στράβ.5,4,9 τὸ **δ' ἐκτεφρωθὲν τῆς γῆς μετεωρισμὸν λαβὸν κατασκῆψαι πάλιν τυφωνοειδῶς.**
τυφώς-ῶ (ὁ) ἄνεμος μετὰ καταιγίδος, ἀνεμοστρόβιλος ἐκ τῆς γῆς βιαίως, μετὰ πολλῆς δυνάμεως ἀνυψούμενος, ἐγείρων νέφη κονιορτοῦ, θραύων δένδρα κ. ἀνατρέπων κτίσματα, τυφών: 'Αλκαῖ. 65, Αἰσχ.'Αγ.656 **αἱ δὲ κεροτυπούμεναι βίᾳ χειμῶνι τυφῶ σὺν ζάλῃ,** 'Αριστφ.Λυσ.974.
τύφωσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις τετυφωμένος, μωρὰ ματαιοφροσύνη, ἔπαρσις: Τζέτζ.Χιλ.10,571· **2)** νεώτ. ἰατρ. πυρετικὴ κατάστασις κατὰ τὴν δευτερογενῆ περίοδον τῶν βαρυτάτων μορφῶν συφιλίδος.
τυχάδιον (τὸ) μσν. ὑποκορ. τοῦ τύχη: Εὐστ.1552,31.
τυχάζομαι στοχάζομαι, εὑρίσκω τὸν στόχον, ἐπιτυγχάνω: 'Ιππ.π.'Ερωτιαν.362.
τυχαίνω δημ., ἀόρ. **ἔτυχα,** συναντῶ, ἀπαντῶ τινα κατὰ τύχην, συντυχαίνω: **ἔτυχα ἕνα φίλο στὸ δρόμο·** **2)** ἀμτβ. παρευρίσκομαι ἢ συμβαίνω ἢ περιέρχομαι εἴς τινα κατὰ τύχην: **ἔτυχα κι ἐγὼ στὸ γάμο του, - μοῦ 'τυχαν πολλὰ βάσανα φέτος,- τοῦ 'τυχε ἕνα ρολόϊ στὸ λότο·** **3)** τριτοπροσ. συμβαίνει, ἐπέρχεται κατὰ τύχην: **ἔτυχε νὰ μὴν ἔχω λεπτὰ ἐπάνω μου·** || παροιμ. **τοῦ φαφούτη τυχαίνει τὸ παξιμάδι** (πολλάκις ὁ ἧττον ἱκανὸς βαρύνεται διὰ τῆς δυσκολωτέρας ἐργασίας)· πρβλ. τυγχάνω.
τυχαῖον (τὸ) μτγν. ναὸς τῆς τύχης: Εὐάγρ.'Εκκλ. 'Ιστ.Ι,16,271,8, 'Επιγρ.
τυχαῖος-α-ο(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κατὰ τύχην γινόμενος, ὁ ἄνευ ὑπολογισμοῦ, ἀπρόβλεπτος, μὴ σκόπιμος: Πλούτ.Νομ.10 ἀκούσιον **καὶ τυχαίαν καὶ οὐκ ἐξεπίτηδες γεγονέναι τὴν ἀπάντησιν, - τυχαία** συνάντησις, **- τυχαῖον δυστύχημα·** || **τὰ τυχαῖα** ὡς οὐσ. τὰ κατὰ τύχην συμβαίνοντα: Συνέσ.166Β· **2)** συνήθης, κοινός: Εὐστ.Πον.83,49· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ τυχών, οἱοσδήποτε, ἀσήμαντος: **δὲν εἶναι τυχαῖος** γιατρός, **- πρόσεξε** πῶς **τοῦ μιλᾷς, δὲν** εἶναι **κανεὶς** τυχαῖος.
τυχαίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **τυχαῖα** κατὰ τύχην: ΑΠ 12,227, 'Ιώσ.ΑΙ 5,9,12.
τυχάρπαστος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τῆς τύχης, ἐκ τῶν περιστάσεων **καὶ** οὐχὶ **ἐκ** τῆς ἱκανότητός του ἀναδειχθείς.
τυχεῖον (τὸ) (τύχη) μτγν. π. Βυζαντινοῖς ναὸς τοῦ προστάτου τῆς πόλεως δαίμονος: Bast.Ep.Gr.55· **2)** κτ. πληθ. **τυχεῖα** ἑορτή τις ἐν Λαμψάκῳ: 'Επιγρ.

τυχερός-ή-ό δημ. δ. προφ. τοῦ τυχηρὸς βλ.λ.

τύχη (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., δωρ. τύχα [Πίνδ.Ο 12,2], βοιωτ. τούχα ('Επιγρ.) πᾶν ὅ,τι συμβαίνει τῷ ἀνθρώπῳ, συντυχία, συμβάν, περιστατικόν, ἰδίᾳ τὸ ἀγαθόν, οὗ ἀξιοῦταί τις διὰ τῆς εὐνοίας τῶν θεῶν : 'Υμν.'Ομ.10,5 δὸς ἄμμι τύχην, εὐδαιμονίην τε, Θέογν.130, Πίνδ.Ο 13,115 Ζεῦ τέλει', αἰδῶ δίδοι καὶ τύχαν τερπνῶν γλυκεῖαν, 'Ηρ.7,10 εἰ ἡ τύχη ἐπίσποιτο, αὐτ.1,124, Αἰσχ.Χο.38, αὐτ.'Επτ. 472, Σοφ.Φιλ.775, Εὐρ.'Ηλ.588, 'Αριστφ.'Ορν.1315 τύχη μόνον προσείη· || πληρέστερον, τύχη δαίμονος - θεῶν : Πίνδ.Ο 8,67, αὐτ.Π 8,54· || ὁθ. κ. θεία τύχη : 'Ηρ.1,126, Πλάτ.Πολ.592Α ἐὰν θεία τις ξυμβῇ τύχη· || ἡ Τύχη ἐθεοποιήθη ὡς ἡ παρὰ Λατίνοις Fortuna : Πίνδ.Ο 12,2 λίσσομαι 'Ιμέραν εὐρυσθενέ' ἀμφιπόλει, Σώτειρα Τύχα, Αἰσχ.'Αγ.664· ἀλλὰ ἡ θεότης τῆς Τύχης δὲν ἐπεκράτησε πιθ. ἐν τῇ θρησκ. πίστει, καθ' ὅσον ἡ φρ. Τύχη τυφλὴ κατέστη λίαν κοινή· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. γεν. σύμπτωσις ἀπροσδοκήτων γεγονότων ἢ συμβάντων αἰσίων ἢ δυσαρέστων, καλῶν ἢ κακῶν ἀδιακρίτως : 'Αρχίλ.14, Σιμων.97, 'Ηρ.1,118 τῆς τύχης εὖ μετεστεώσης, Σοφ.ΟΤ 977, Εὐρ.'Αλκ.785· || νεώτ. ἐκ τύχης, νεώτ. κ. δημ. φρ. κατὰ τύχη(ν) κατὰ σύμπτωσιν ἀπρόοπτον, τυχαίως, χωρὶς νὰ τὸ περιμένῃ κανείς : τὸν συνήντησα κατὰ τύχην χθές· || νεώτ. εἰς τὴν τύχην δημ. στὴν τύχη εἰς τὴν διάκρισιν τῆς τύχης, ἄνευ προμελέτης ἢ ἐπιλογῆς, τυχερά, κουτουρού : πῆρα στὴν τύχη ἕνα βιβλίο ἀπὸ τὸ σωρό· κ. φρ. τὸν ἄφησε στὴν τύχη του [τὸν ἐγκατέλειφεν ἀβοήθητον]· **3)** ὁμ. εἰδικώτ. σύμπτωσις αἰσίων γεγονότων, καλοτυχία : Αἰσχ.'Αγ.755 ἐκ δ' ἀγαθᾶς τύχας γένει βλαστάνειν ἀκόρεστον οἰζύν, 'Αριστφ.Εἰρ.360, Πλάτ.Νόμ.640D, Δημ.1487· || συχν. ἐν προσευχαῖς ἢ ἐπὶ εὐχῆς : Σόλ.29 εὐχώμεσθα Διὶ .. θεσμοῖς τοῖσδε τύχην ἀγαθὴν καὶ κέρδος ὀπάσσαι, 'Επιγρ.Δελφῶν· || συχν. ἐν ἐπιρρ. χρ. κτ. δοτ. ἀγαθῇ τύχῃ μὲ τὸ καλό : 'Αριστλ.'Ορν.675, αὐτ.'Εκκλ.131, Πλάτ.Νόμ.625C, Δημ.33 ταῦτα ποιεῖτε ἀγαθῇ τύχῃ· || ἡ τυπικὴ αὕτη φρ. περιελαμβάνετο καὶ εἰς συνθήκας καὶ εἰς ἄλλα δημόσια ἔγγραφα, τιθεμένη συχν. ἐν ἀρχῇ, ὁθ. ἀγαθῇ τύχῃ εἰς τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ : Ψήφ.π.Θουκ.4,118 Λάχης εἶπε, τύχῃ ἀγαθῇ τῇ 'Αθηναίων ποιεῖσθαι τὴν ἐκεχειρίαν· || ὁμ. κ. ἐπ' ἀγαθῇ τύχῃ : 'Αριστφ.Σφ.869, Πλάτ.Νόμ.757Ε· || κ. μετ' ἀγαθῆς τύχης : αὐτ.813Α· || νεώτ. τύχῃ ἀγαθῇ εὐτυχῶς· || νεώτ. κ. δημ. ἀπολ. : εἶχε τὴν τύχη(ν) νὰ βρῇ ἰσχυροὺς προστάτες· || δημ. παροιμ. ὅταν ἡ τύχη δὲ βοηθᾷ, ἡ γνώση δὲν ἀξίζει [ἡ τύχη ὑπερέχει τῆς γνώσεως, τοῦ νοῦ], - ἂν δὲν ἔρθῃ μοναχή της, μὴν τὴν καρτερῇς τὴν τύχη [εἶναι ἀδύνατον νὰ ἐκβιάσωμεν τὴν τύχην], - ἡ τύχη καὶ τὸ γυαλὶ δὲ βαστοῦν πολὺν καιρὸ [αἱ ἐπωφελεῖς εὐκαιρίαι παρέρχονται ταχέως], - τύχη νά 'χουν τὰ προικιά κι ἂς εἶν' κι ἀπὸ κροκύδια [οὐχὶ ἡ πλουσία προίξ, ἀλλ' ἡ καλὴ τύχη φέρει τὸν καλὸν νυμφίον]· || παροιμ. φρ. χαρὰ στὴν τύχη σου [ἦσο, εἶσαι ἢ θὰ εἶσαι παραπολὺ εὐτυχής] : χαρὰ στὴν τύχη της ποὺ ἔπεσε σὲ τέτοια χέρια· **4)** σπανιώτ. κ. νεώτ. κ. δημ. σύμπτωσις δυσαρέστων γεγονότων, κακοτυχία, δυστυχία, ἀτυχία : Εὐρ.'Ηρακλ.714 ἢν χρήσωνται τύχῃ, αὐτ.'Εκ.786, 'Ανδοκ.16,3· || τύχῃ κατὰ κακὴν σύμπτωσιν : 'Αντιφ.141,21, αὐτ.130,4, αὐτ.128,43 ἡ τύχη τοῦ ἄρξαντος [τὸ δυστύχημα ἀποδίδοται εἰς τὸν ἀρξάμενον τῆς ταραχῆς ἢ τῆς συγκρούσεως], - τί τύχη νὰ εἶναι τόσον καιρὸ χωρὶς δουλειά ;· **5)** κ. ἀδιαφόρως ἐπὶ καλοῦ ἢ κακοῦ : ἀρχ.γνωμ. μηδενὶ συμφορὰν ὀνειδίσεις· κοινὴ γὰρ ἡ τύχη καὶ τὸ μέλλον ἀόρατον· **6)** κ. νεώτ. κ. δημ. κλῆρος, εἱμαρμένη, μοῖρα, ριζικό : Σιμων.5[9] εὐκλεὴς ἁ τύχα, Αἰσχ.Πέρσ.438 τίς τύχη ἐχθίων τῆσδε ;, Σοφ.ΦΙ 1098, Θουκ.4,73 οὐκ ἐν τύχῃ γίγνεταί σφισι, Ξεν.ΚΠ 2.2,3 τῆς τύχης, τὸ ἐμὲ τυχεῖν [τί ἀτυχία νὰ τύχω ἐγὼ !], - ἦταν τῆς τύχης του νὰ τὰ τραβήξῃ ὅλ' αὐτά· || φρ. καλὴ τύχη ! καλὴν ἐπιτυχίαν· εἰδικώτ. ὡς εὐχὴ πρὸς νεάνιδα, εἴθε νὰ τύχῃς καλοῦ συζύγου· || τῆς τύχης τὰ γραμμένα τὰ ὑπὸ τῆς μοίρας προκαθωρισμένα, ἡ εἱμαρμένη· || παροιμ. τύχη Εὔριπος Σουΐδ. «ἐπὶ τῶν ῥᾷστα μεταβαλλομένων καὶ ἀσταθμήτων ἀνθρώπων»· || δημ. παροιμ. ὁπού 'χει τύχη γεννᾷ κι ὁ πετεινός του [ἡ τύχη καὶ ἀνέλπιστα ἐνίοτε δίδει κέρδη], - ἂν ἔχῃς τύχη διάβαινε καὶ ριζικὸ περπάτει [ἢ προπάτει] [ὁ τυχηρὸς ἔχει εὐδοκίμησιν]· **7)** κατάστασις, περίστασις τοιούτη ἢ τοιούτη : 'Ηρ.7,236, Αἰσχ.Πρ.375 ἐγὼ δὲ τὴν παροῦσαν ἀντλήσω τύχην, Εὐρ.'Ορ.1024, Λιβάν.1,357 αἱ ἀμφότεραι τύχαι· || συχν. μτ. ἐπιθ. διορ. ὡς περίφρ. οἷον ἀναγκαία τύχη ἡ ἀνάγκη : Σοφ.ΑΊ.485, αὐτ.803, Εὐρ.ΙΑ 511· || δούλειος τύχη ἡ δουλειά : Πίνδ. ἀπ.244· **8)** ἀβέβαιον ἀποτέλεσμα, ἀβεβαία, ἀόριστος ἔκβασις : Σοφ.Τρ.724 ταρβεῖν μὲν ἔργα δείν' ἀναγκαίως ἔχει, τὴν δ' ἐλπίδ' οὐ χρὴ τῆς τύχης κρίνειν πάρος, αὐτ.ΟΚ 1506.

τυχηρός-ά-όν κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. τυχερός ὁ ἔχων καλὴν τύχην : Αἰσχ.'Αγ.464 τυχηρὸν ὄντ' ἄνευ δίκας παλιντυχεῖ τριβᾷ βίου τιθεῖσ' ἀμαυρόν, 'Αριστλ.Πολιτ.4,11,1, - ἐστάθηκε τυχερὸς στὴν παντρειά του· **2)** δημ. ὁ φέρων καλὴν τύχην, γουρλίδικος : τὸ πρῶτο μου παιδὶ ἦταν πολὺ τυχερό· **3)** ὁμ. τὸ οὐδ. τυχερό μτ. γενικ. προσ. ἀντων. γεγονὸς ἐξαρτώμενον ἀπὸ τὴν τύχην τινός, καλοτυχίαν ἢ κακοτυχίαν : τυχερό του ἦταν νὰ διορισθῇ χωρὶς διαγωνισμό - νὰ τοῦ χαλάσῃ τὰ σπαρτὰ ἡ νεροπαντή - νὰ πάρῃ καλὴ γυναίκα· **4)** μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ κατὰ τύχην γινόμενος, ὁ κατὰ σύμπτωσιν, τυχαῖος : Διον.'Αλ.Ρωμ.7,68 τυχηρὰ πάθη, Πλούτ.'Ηθ.6Α τὰ τυχηρὰ ἀγαθὰ [τὰ τῆς τύχης ἀγαθά], - διὰ τὰ τυχηρὰ οὐδεὶς εὐθύνεται [διὰ τὰ μὴ προερχόμενα ἐξ ἀνθρωπίνης ὑπαιτιότητος]· || νεώτ. τυχηρὰ παίγνια [ὧν ἡ ἔκβασις εἶναι ὅλως ἐκ τύχης καὶ οὐχὶ ἐξ ἱκανότητος ἢ ἀδεξιότητος τοῦ παίκτου]· **5)** νεώτ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. τυχηρά, δημ. τυχερά ὡς οὐσ. ἀπρόβλεπτα, μὴ καθωρισμένα κέρδη : ἐκτὸς τοῦ μισθοῦ σου θὰ ἔχῃς καὶ τυχερά.

τυχηρῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. τυχερά μετὰ τύχης, καλοτύχως : 'Αριστφ.'Αχ.250 ἀγαγεῖν τυχηρῶς τὰ κατ' ἀγροὺς Διονύσια, αὐτ.Θεσμ.305.

τυχικός-ή-όν ὁ κατὰ τύχην συμβαίνων, τυχαῖος, συμπτωματικός : Διογ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.137D, Πολύβ.9,6,5· || κ. ἐπίρρ. -ικῶς : αὐτ.28,7,1 τυχικῶς πως συνέβη .. ποιήσασθαι τοὺς λόγους.

τυχιμαίως ἐπίρρ. γλωσσ. τυχικῶς, κατὰ τύχην.

τυχοδιώκτης (ὁ) νεώτ., θηλ. -ῶκτις-ιδος, ὁ ἐπιζητῶν τὴν τύχην, τὸν ταχὺν καὶ διὰ παντὸς μέσου πλουτισμόν, δι' ὃ καὶ ριπτόμενος εἰς ριψοκινδύνους ἢ καὶ ἐκνόμους ἢ ἀνηθίκους ἐπιχειρήσεις· **2)** συνεκδ. ὡς ὕβρις, ἀποτεών.

τυχοδιωκτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν τυχοδιώκτην : τυχοδ- ἐπιχείρησις - πολιτική - πνεῦμα· || ἐπίρρ. -ῶς.

τυχοδιωκτισμός (ὁ) νεώτ. τὸ νὰ ζῇ ἢ νὰ πολιτεύεταί τις τυχοδιωκτικῶς, ὡς τυχοδιώκτης.

τυχοθήρας (ὁ) νεώτ. ὁ τυχοδιώκτης βλ.λ.1).

τυχολόγος (ὁ) μσν. κ. δημ. ὁ λέγων, ὁ μαντευόμενος τὴν τύχην, τὰ μέλλοντα, ὁθ. συνεκδ. μάγος : Salmas.Hist.Aug.347F.

τυχόν ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐξ οὐδ. μτχ. ἀορ. β' τοῦ τυγχάνω βλ.λ.(1).

τυχόντως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τύχην, τυχαίως: Ἀριστλ.ΗΝικ.4,3,22, αὐτ.ΖΓ 4,4,11.

τύχος (ὁ) |τεύχω| ποι. δ. προφ. τοῦ τύκος βλ.λ., οἰκοδομικὸν ἐργαλεῖον δι' οὗ οἱ λιθοξόοι τοὺς λίθους τεύχουσι, παρασκευάζουσι : Θεόγνωστ.Καν. 24,32· **2**) Ἡσ. «πύλη»· **3**) αὐτ. «σφήν».

τυχώνειος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν Τύχωνα, ὁ τοῦ Τύχωνος : **τυχώνειον σύστημα** (τὸ τοῦ φιλοσόφου Τύχωνος Βραχίου).

τύφις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ τύπτω, πλῆγμα, πληγή : Ἰώσ.ΑΙ 19,1,17· || τύμμα βλ.λ. : Νικ.Θηρ.921, αὐτ.933· **2**) νεώτ. μτφ. ἔλεγχος τῆς συνειδήσεως : **δὲν ἔχει καμμίαν τύφιν δι' ὅσα κακὰ ἔπραξε.**

τῳ ἀττ. τ. τοῦ **τίνι** δοτ. ἐν. τῆς ἀορ. ἀντων. τις.

τῷ κ. μσν. κ. νεώτ. δοτ. ἐν. ἀρσ. κ. οὐδ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.

τὤγαλμα ἰων. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἄγαλμα: Ἡρ.2,42.

τωθάζω κ. μσν., δωρ. **τωθάσδω**, μέσ. μέλλ. **τωθάσομαι** (Πλάτ.Ἱππ.Μ 290Α), ἀόρ. **ἐτώθασα** (Ἀριστφ.ἀπ.1362), μσν. **ἐτώθαξα** (Τζέτζ.), σκώμματα καὶ μυκτηρισμοὺς ποιῶ, ἐμπαίζω, περιπαίζω, περιγελῶ, σκώπτω, μυκτηρίζω : Ἡρ.2,60 **αἱ δὲ τωθάζουσι βοεῦσαι τὰς ἐν τῇ πόλι ταύτῃ γυναῖκας**, Ἀριστφ.Σφ.1362, Πλάτ.Ἱππ.Μ 290Α, Θεόκρ.16,9 **πολλά με τωθάσδοισαι**· || κ. παθ. μυκτηρίζομαι, χλευάζομαι : Πλάτ.Πολ.474Α· || ἀπολ. ἐμπαίζω, χλευάζω : Ἀριστφ.Σφ.1368 **οὐ δεινὰ τωθάζειν σε, τὴν αὐλητρίδα τῶν ξυμποτῶν κλέφαντα ;**· **2**) Ἡσ. «λοιδορῶ»· **3**) αὐτ. «ἐρεθίζω»· **4**) αὐτ. «κακολογῶ»· **5**) αὐτ. «θωπεύω»· **6**) αὐτ. «κατακαυχῶμαι».

τωθασμός (ὁ) ἐμπαιγμός, μυκτηρισμός : Ἀριστλ. Πολιτ.7,17,10 **εἰ μὴ παρά τισι θεοῖς τοιούτοις οἷς καὶ τὸν τωθασμὸν ἀποδίδωσιν οἱ νόμοι.**

τωθαστής (ὁ) μτγν. ὁ τωθάζων, περιπαίζων, χλευαστής : Πολυδ.6,29, αὐτ.123, αὐτ.9,149, Ἡσ. ἐν λ. κόβαλος καὶ κομψόν.

τωθαστικός-ή-όν μτγν. ἐμπαικτικός, χλευαστικός, περιγελαστικός : Διον.Ἁλ.Ρωμ.7,27 **οὐ μόνον ἐκ τῆς . . κατεσπουδασμένης ὀρχήσεως τῶν χορῶν, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς κερτόμου καὶ τωθαστικῆς**· || ἐπίρρ. -ῶς : Διογ.Λ 4,2.

τωθεία (ἡ) μσν. ὁ τωθασμός : Διον.Ἀλεξ.π.Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ.782C.

τὠληθές κτ. ἰων. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀληθές : Ἡρ.6,69.

τῶν κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γενικ. πληθ. τοῦ ἄρθρ. ὁ βλ.λ.· **2**) δημ. γενικ. πληθ. τῆς ἐγκλινομένης τριτοπροσ. προσ. ἢ δεικτ. ἀντων. **τὸς** βλ.λ.

τῶνδε ἀντων. γενικ. πληθ. ἀρσ. θηλ. κ. οὐδ. τῆς δεικτ. ἀντων. **ὅδε** βλ.λ.

τῶνδεων γενικ. αἰολ. τ. ἀντὶ τῶνδε : Ἀλκαῖ.6,69.

τωνί Ἐπιγρ. τοῦδε : Ἐπιγρ. Τεγέας **τωνὶ τῶ ἐπιζαμίω** (τοῦδε τοῦ ἐπιζημίου).

τῳόντι ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **τῶντις** ἀντὶ τῷ ὄντι, ἀληθῶς, ὄντως, πράγματι : **τῳόντι εἶχες δίκαιον.**

τῶπιν Ἡσ. «μέτρον δεκαχοίνικον».

τὠπό ἰων. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀπό : Ἡρ.1,99.

τὠποβαῖνον ἰων. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀποβαῖνον: Ἡρ.2,82.

τώρα ἐπίρρ. νεώτ. κ. δημ. τὴν ὥραν ταύτην, αὐτὴν τὴν στιγμήν, νῦν : δ.τραγ. **τώρα Μαγιά, τώρα δροσιά, τώρ' ἄνοιξη κι ἀηδόνια**· **2**) εὐθὺς ἀμέσως, ἄνευ ἀναβολῆς : **τώρα θὰ σοῦ δείξω ἐγώ**· **3**) πρὸ ὀλίγου ἢ μετ' ὀλίγον : **τώρα δὲ μοῦ εἶπες πῶς θὰ φύγῃς ;, - τώρα θὰ φύγω**· || φρ. **ἀπὸ (τὰ) τώρα** ἀπὸ τοῦδε ἢ ἀπὸ τόσον ἐνωρίς : **ἀπὸ τώρα καὶ εἰς τὸ ἑξῆς νὰ εἶσαι φρόνιμος, - ἀπὸ τώρα θὰ φύγουμε ;**· || **ἕως τώρα** μέχρι τοῦδε· || **τώρα κι ἄλλη μιὰ φορὰ** ἐπ' πράγμ. ἢ γεγονότος συντελεσθέντος ἢ συμβάντος ἤδη : **ἔχει πεθάνει ὁ παππούς του ;-Τώρα κι ἄλλη μιὰ φαρά.**

τῷ ῥα Ἡσ. «διὸ δή».

τὡργείου δωρ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τοῦ Ἀργείου : Πίνδ.Ι 2,15.

τωρινός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ τώρα, τὸ παρόν, σημερινὸς ἢ ὁ τῆς ἐποχῆς αὐτῆς : **αἱ τωρινοὶ νέοι - καιροί.**

τὠρχαῖον ἰων. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀρχαῖον: Ἡρ.1,73.

τώς ἐπίρρ. ὡς, οὕτως, κατὰ τοῦτον τὸν τρόπον, ἀνταποκριν. πρὸς τὸ ἐρωτημ. πῶς βλ.λ.· κ. πρὸς τὸ ἀναφορ. ὡς βλ.λ. : Ἰλ.Γ 415 **τὼς δέ σ' ἀπεχθήρω ὡς νῦν ἔκπαγλ' ἐφίλησα**, Ὀδ.Τ 234, Ἡσίοδ.Α 219, αὐτ.478, Θέογν.894 **τὼς γὰρ αἱ φρασάτην**, Παρμ.76, Αἰσχ.Ἑπτ.489, αὐτ.637, αὐτ.Ἱκ.69, αὐτ.670· **2**) δωρ. τ. ἀντὶ οὗ, ὅπου : Θεόκρ.Ἐπιγρ.4,1.

τὠτρεκές μτγν. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ ἀτρεκές : ΑΠ 7,428,12 **νῦν δὲ τὠτρεκὲς ἐφρασάμαν.**

τὤϋλιον δωρ. κτ. κρᾶσιν ἀντὶ τὸ αὔλιον : Θεόκρ.11,12 **ποτὶ τὤϋλιον.**

τωὐτό ἰων. κτ. κρᾶσ. ἀντὶ τὸ αὐτό : Ἡρ 3,52.

Υ

Υ, υ κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἄκλ. τὸ εἰκοστὸν γράμμα τοῦ ἑλληνικοῦ ἀλφαβήτου καὶ τὸ ἕκτον τῶν φωνηέντων, προελθὸν ἐκ τοῦ ἕκτου γράμματος τοῦ φοινικικοῦ ἀλφαβήτου vau σημαίνοντος τὸν ἧλαν· καλούμενον κατ' ἀρχὰς ἁπλῶς ὖ : Καλλ.Κωμ. π.'Αθήν.10,453D ῥῶ, τὸ σάν, ταῦ, ὖ παρόν, Πλάτ. Κρατ.393D οὐκ αὐτὰ τὰ στοιχεῖα, πλὴν τεττάρων, τοῦ ε καὶ τοῦ υ καὶ τοῦ α καὶ τοῦ ω· ὀνομασθὲν ὑπὸ τῶν γραμματικῶν τῶν βυζαντινῶν χρόνων (τοῦ Χοιροβ. κ. ἄ.) ὖ ψιλόν (= ὖ ἁπλοῦν) πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τῆς καθ' ὅμοιον τρόπον προφεραμένης διφθόγγου οι· ‖ ἀρχικῶς προεφέρετα ὡς νῦν ἡ δίφθογγος ου καὶ τὸ λατινικὸν u, διετηρήθη δὲ ἡ προφορὰ αὕτη καὶ κατὰ τοὺς μεταγενεστέρους χρόνους ἐν τῇ βοιωτικῇ διαλέκτῳ, οἷον ἀσουλία, σούνδικοι, τούχη κττ., ἀντὶ ἀσυλία, σύνδικοι, τύχη κττ. (πρβλ.Keil.Inscr.Boeot. I,III), ὡς καὶ εἴς τινας ἀρχαϊκωτέρας νεοελληνικὰς διαλέκτους, οἷον τὴν τῆς Αἰγίνης, Μεγάρων, Κύμης κ. ἄ., ἐν αἷς τὰ ἄχιουρα, παραθαύρι, σούρνω κττ., ἀντὶ ἄχυρα, παραθύρι, σύρνω κττ., ὡς καὶ ἔν τισι λέξεσι τῆς δημοτικῆς, οἷον κου(λ)λός, μουστάκι, ξουρίζω, τρούπα, τουλούπα, φτερούγα, Κούμη ἀντὶ κυλλός, μύσταξ, ξυρέω, τρῦπα, τολύπη, πτέρυξ, Κύμη· ‖ ἀπὸ τοῦ ἕκτου ἤδη αἰῶνος π.Χ. τὸ Υ ἐξελιχθὲν κατέστη φθόγγος ὅμοιος σχεδὸν πρὸς τὸ γαλλικὸν u ἢ τὸ γερμανικὸν ü· πρβλ.Διον.'Αλ.Συνθ.14 «τὸ υ· περὶ αὐτὰ τὰ χείλη συστολῆς γενομένης ἀξιολόγου, πνίγεται καὶ στενὸς ἐκπίπτει ὁ ἦχος», διατηρηθεὶς οὕτω πιθ. μέχρι τοῦ δεκάτου μ.Χ. αἰῶνος, ὁπότε ἐταυτίσθη πρὸς τὸν τοῦ I, πλὴν τῶν ἐν ταῖς διαφ. νεοελληνικαῖς διαλέκτοις ἀναφερθεισῶν ἐξαιρέσεων· **2)** τὸ ἑλληνικὸν υ ὡς καὶ τὸ λατ. v ἀρχικῶς ἦτο φωνῆεν (u) καὶ ἡμίφωνον (v)· **3)** ὡς φωῆεν προέρχεται ἐξ ἰαπετικῆς κληρονομίας, οἷον θυμός, ὑπό, μῦς, mus· **4)** ἐκ τῶν διφθόγγων αυ καὶ ευ κατὰ μετάπτωσιν, οἷον φεύγω, φυγή, ζεύγνυμι, ζυγός, ρεῦμα, ρύσις· **5)** ὁμ. ἐξ ἐναλλαγῆς πρὸς τὰ ἄτονα α,ε,ο παρὰ τὰ ὑγρά, οἷον πόλος, πύλη, πέργαμον, πύργος, φύλλον, folium, κύλιξ, calix, κολινδέω, κυλίνδω· **6)** ἐκ κωφώσεως τοῦ τελικοῦ ἰδ. ο εἴς τινας ἀρχαίας διαλέκτους, οἷον ἄλλυ, ἀπὺ κττ. ἀντὶ ἄλλο, ἀπὸ κττ. ἐν 'Αρκαδίᾳ, στύμα, ἀντὶ στόμα ἐν Λέσβῳ, γένοιτυ, ἀντὶ γένοιτο ἐν Κύπρῳ, ὑ βωλύμενος, ἀντὶ ὁ βουλόμενος ἐν Παμφυλίᾳ, πρβλ. Κοεn.Γρηγ.Κορ.534· ‖ ὁμ. ἐκ κωφώσεως τοῦ ο εἴς τινας ἀρχ. κοινοχρήστους λ., οἷον κόρη ἀντὶ τοῦ κούρη (ἀντίστοιχ. φαινόμενον εἶναι καὶ ἡ ὡς ου προφορὰ τοῦ ἀτόνου ο ἐν ταῖς βορείαις νεοελληνικαῖς διαλέκτοις, οἷον οὐ Μήτρους ἀντὶ ὁ Μῆτρος)· **7)** ἐν τῇ λακων. διαλέκτῳ ὑπάρχει ῦ ἀντὶ οι, οἷον θύναρχος, θυναρμόστρια ἀντὶ θοιν-· ‖ π.Βοιωτοῖς ὁμ. Fυκία, τῦς πολεμάρχυς κττ. ἀντὶ οἰκία, τοῖς πολεμάρχοις κττ.· πρβλ.Keil Inscr.III 24, ὡς ἐπίσης τὰ κοινάς, ξυνός, κοίρανος, κύριος· **8)** π.Βοιωτ. ὁμ. ὑπάρχει ῦ ἀντὶ ω, οἷον χελύνη, τέκτυν, ἀντὶ χελώνη, τέκτων κττ.· πρβλ. Bast.Γρηγ.Κορ.586· ‖ ὁμ. ἀντὶ ῳ ἐν τῇ δοτ., οἷον αὐτῦ, τῦ δάμυ, ἀντὶ αὐτῷ, τῷ δήμῳ : 'Επιγρ.· **9)** π.Αἰολ. εὑρίσκεται ἐνίοτε υ ἀντὶ α, οἷον σύρξ, κατὺ κττ. ἀντὶ σάρξ, κατὰ κττ., πρβλ. νὺξ = σανσκρ. naktis, ὄνυξ = σανσκρ. nakhas· ‖ π.Βοιωτ. τἀνάπαλιν, βανὰ ἀντὶ γυνή **10)** ἐν τῇ αἰολ. τὸ υ μεταβάλλεται εἰς ι, οἷον φύω, φῖτυ, φιτύω· πρβλ. Buttm.Λεξίλ.2,213· ὁμ. πρβλ. μόλυβδος, μόλιβος, δρῦς, δρία, σῦς, σίαλος, θυιὰς θίασος, λατ. lubet libet· ‖ ὁμ. π. Αἰολ. κ. ἡ δίφθογγος ου ἐτράπη εἰς οι, οἷον Μοῖσα, λέγοισα ἀντὶ Μοῦσα, λέγουσα οὕτως ἐνίοτε κ. ἐν τῇ αἰτ. πληθ. τοῦ ἀρσ. τῶν δευτεροκλίτων, οἷον στρατιωτέροις ἀντὶ στρατιωτέρους· πρβλ. Γρηγ.Κορ.Αἰολ. Διαλ.50· **11)** ἐν τῇ δημ. μεταβάλλεται ὅπως καὶ τὰ ἄλλα γράμματα τὰ δηλοῦντα τὸν φθόγγον i, οἷον εἰς ε πρὸ τῶν ὑγρῶν, ὡς ἐν τοῖς λάκυρος› λάγκερο, λιγυρὸς› λιγερός, μύρμηξ› μερμήγκι· **12)** ὁμ. ἐν τῇ δημ. μεταβάλλεται εἰς μ πρὸ τοῦ ν, οἷον ἐλαύνω› λάμνω, εὐνοῦχος› * (ἐ)μνοῦχος› μουνοῦχος· **13)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἀποβάλλεται ὅλως ἐκ διφθόγγων, οἷον ἀτὸς› αὐτός, ἑαυτός, ὄχι› οὐχί, γέμα› γεῦμα, θάμα› θαῦμα, (γ)νέμο› νεῦμα, φέμα› φεῦμα· ‖ δημ. ἐνίοτε τὸ ευ μεταβάλλεται εἰς ιο ἢ οῖ, οἷον γιόμα› γεῦμα, νόιμα› νεῦμα· **14)** ἐν τῇ δημ. ὁμ. ἐκπίπτει τὸ ἄτονον υ ἐν ἀρχῇ λέξεως, οἷον (ὑ)γειά, (ὑ)πάγω, (ὑ)ψηλὸς κττ.· ‖ ὁμ. ἐκπίπτει καὶ ἐν μέσῳ λέξεως εἰς τὰς βορείους νοελληνικὰς διαλέκτους, οἷον μυλωνὰς› μ'λουνάς· **15)** τὸ υ ὡς ἡμίφωνον παριστῶν τὸ ἀρχαῖον γράμμα δίγαμμα ἢ vau (F) σπαν. ἐν ἀρχῇ λέξεως· πρβλ. Curt.Gr.Et.550, ἀλλὰ συχν. ἐν μέσῳ λέξεως· ‖ ἐνίοτε ἀπετέλει τὴν δίφθογγον αυ, οἷον αὐέρυσαν ἀντὶ ἀ(ν)Fέρυσαν, αὐίαχοι ἀντὶ ἀ(ν)Fίαχοι, αὐάτα (π.Πίνδ.) ἀντὶ ἀFάτα (ἄτη), καλαῦροψ ἀντὶ καλάFροψ, ταλαύρινος ἀντὶ ταλάFρινος, ταναύποδες ἀντὶ ταναFόποδες· ὁμ. ἐσχημάτισε τὴν δίφθογγον ευ, οἷον εὔαδεν ἀντὶ ἔFαδεν, εὔληρα, λεύω κττ.· ὁμ. κ. τὴν δίφθογγον ου, οἷον βοῦς (bos-bovis), ἀκούω (ἀκοFή) κττ.· ἐπίσης καὶ τὰς διφθόγγους υι, ωυ, ηυ, ἐξ ὧν ἐν ταῖς ηυ, αυ, κ. ευ ἀπὸ τοῦ τρίτου ἤδη αἰῶνος μ.Χ. ἤρχισε προφερόμενον ὡς σύμφωνον ἤτοι ὡς β πρὸ φωνήεντος καὶ πρὸ τῶν συμφώνων β, γ, δ, ζ, λ, μ, ν, ρ· ‖ πρὸ δὲ τῶν συμφώνων κ, π, τ, θ, φ, χ, σ, ξ, ψ προεφέρετο ὡς φ· **15)** ἐν τῇ δημ. πρὸ φωνήεντος προφέρεται ὡς j, οἷον ὑαλί(ον) γυαλί, ὑάρδα γυάρδα, ὑάκινθος γυατσίνθι κττ.· **16)** τὸ υ ἐν ἀρχῇ λέξεως δασύνεται, διὸ καὶ μεταγράφεται συνήθ. ὑπὸ τῶν ξένων εἰς ἑλληνικὰς ἢ ἑλληνιζούσας λέξεις ὡς hy· **17)** κ. νεώτ. ὡς ἀριθμητικὸν ὀξυτονούμενον ἄνωθεν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τετρακόσια (400) καὶ τὸ τακτικὸν καὶ τὸ ἐπίρρ. αὐτοῦ· ὀξυτονούμενον δὲ κάτωθεν ἰσοδυναμεῖ πρὸς τὸν ἀριθμὸν τετρακοσίας χιλιάδας (400.000) καὶ τὸ τακτικὸν καὶ τὸ ἐπίρρ. αὐτοῦ : Μυρῖν.ΑΠ 11,67· **18)** εἰς τὰς ἐκδόσεις τοῦ 'Ομ. τὸ Υ σημαίνει τὴν εἰκοστὴν ῥαψῳδίαν τῆς 'Ιλ., τὸ δὲ υ τὴν εἰκοστὴν τῆς 'Οδ.· **19)** νεώτ. ἀστρον. τὸ Υ σημαίνει τὸ ὕψος ἀστέρος· **20)** νεώτ. ἐν τῷ ἐμπορίῳ, τὸ Υ (υ) σημαίνει τὴν ἀγγλικὴν ὑάρδαν βλ.λ.

ὖ ὖ ἦχος εἰς μίμησιν ἀνθρώπου ὀσφραινομένου τῆς κνίσσης ὀπτωμένων κρεῶν : 'Αριστλ.Πλ.895.

ὑάγχη (ἡ) (ὗς·ἄγχω) μτγν. κ. νεώτ. νόσος τοῦ λαιμοῦ τῶν χοίρων, φλεγμονὴ τοῦ βλεννογόνου τοῦ ὀπισθίου τμήματος τοῦ στόματος καὶ τοῦ λάρυγγος τῶν χοίρων· || γεν. δεινός, ὀδυνηρὸς πόνος τοῦ λαιμοῦ ἢ κατάρρους, συνάγχη : Πλίν.ΦΙ 8,51.
ὑαγὼν-ῶνος (ἡ) κτ. Εὐστ. (842,53) ὁ ἀρχικὸς τ. τῆς λέξ. σιαγών· πρβλ.'Αθήν.3,94F.
Ὑάδες (αἱ) (ὕω) κ. νεώτ. ὁμὰς ἀστέρων παρὰ τὸν ἀστέρα Λαμπαδίαν τοῦ ἀστερισμοῦ τοῦ Ταύρου, θεωρουμένων ὡς προμηνυόντων διὰ τῆς ἐπιτολῆς των τὴν ἔνορξιν τῶν βροχῶν· Τζέτζ.εἰς Ἡσίοδ.Ἔργ.613 «ὑάδες λέγονται ὡς τῷ υ στοιχείῳ ἐοικυῖοι, ἢ ὡς ὄμβρων ποιητικαί» : Ἰλ.Σ 486 **Πληιάδας θ' Ὑάδας τε τό τε σθένος Ὠρίωνος,** Ἡσίοδ.Ἔργ.613· **2)** νύμφαι τῆς ἀρχ. Ἑλληνικῆς μυθολογίας θυγατέρες τοῦ Ἄτλαντος καὶ τῆς Αἴθρας, θανοῦσαι ἐκ θλίψεως διὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀδελφοῦ αὐτῶν Ὕαντος καὶ μεταμορφωθεῖσαι εἰς ἀστέρας : Ἡσίοδ.ἀπ.60· || ὁμ. ἐν τῇ μτγν. μυθολογίᾳ αἱ τὸν Βάκχον ἀναθρέψασαι νύμφαι : Φερεκύδ.ἀπ.16,109.
ὕαινα (ἡ) κ. νεώτ. ἄγριον σαρκοβόρον θηλαστικὸν ἔχον αἰλουροειδῆ κεφαλήν, τραχεῖαν χαίτην διήκουσαν κατὰ μῆκος τῆς ράχεως, ἰσχυροτάτους ὀδόντας καὶ λαιμὸν ἰσχυρὸν καὶ παχύν : Ἡρ. 4,192 **καὶ βασσάρια καὶ ὕαιναι καὶ ὕστριχες,** Ἀριστλ.ΖΙ 8,5,2, Αἰλ.ΖΙ 7,22,-**ὕαινα ἡ στικτὴ - ἡ ραβδωτὴ - ἡ καστανόχρους· 2)** εἶδος θαλασσίου ἰχθύος : Νουμήν.π.'Αθήν.7,326F **κανθαρίδα προφανεῖσαν ὕαινάν τε τρίγλην τε,** Αἰλ.ΖΙ 13,27· **3)** ἐν εἰδ. σημ. ὀνομ. γυναικῶν μετεχουσῶν εἰς τὰ ὄργια τοῦ Μίθρα : Πορφ.'Αποχ.4,16 ὡς **τοὺς μὲν μετέχοντας τῶν αὐτῶν ὀργίων μύστας λέοντας καλεῖν, τὰς δὲ γυναῖκας ὑαίνας.**
ὑαίνιος-α-ον μτγν. ὁ εἰς τὴν ὕαιναν ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος : Πλίν.ΦΙ 37,60.
ὑαινὶς-ίδος (ἡ) θαλάσσιός τις ἰχθύς· πρβλ. **ὕαινα 2)**: Ἐπίχ.π.'Αθήν.7,326E **ὑαινίδες βούγλωσσοί τε.**
ὑακίζει Ἡσ. «βρέχει ἢ ὑετίζει ἢ ὕει».
ὑακίνθια (τὰ) (ἐνν. ἱερὰ) μεγάλη ἑορτὴ **εἰς** τιμὴν τοῦ Ὑακίνθου, ἀγομένη ἐν Ἀμύκλαις τῆς Λακεδαίμονος κατὰ τὸν Ἑκατομβαιῶνα ἢ Ὑακίνθιον μῆνα : Ἡρ.9,6, Θουκ.5,23, Ξεν.'Ελλ.4,5,11, Ἡσ.
ὑακινθίζω μτγν. κ. μσν. εἶμαι ὅμοιος πρὸς ὑάκινθον : Πλίν.ΦΙ 37,5, Ἀνδρ.Κρ.993.
ὑακινθινοβαφής-οῦς-ές ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ὑακίνθου : Ξεν.ΚΠ 6,4,2 **λόφον ὑακινθινοβαφῆ,** Ἀρρ.'Αν.6,29,9 **στολαὶ ὑακινθινοβαφεῖς.**
ὑακίνθινος-η-ον κ. νεώτ. ὁ τοῦ ὑακίνθου : Ὀδ.Ζ 231 **οὔλας . . κόμας, ὑακινθίνῳ ἄνθει ὁμοίας,** Σαπφ.62, Εὐρ.ΙΑ 1298 **λειμὼν . . αὖ ῥοδόεντα ἄνθε' ὑακίνθινά τε,** Θεόκρ.11,26 **ἤνθες . . θέλοισ' ὑακίνθινα φύλλα ἐξ ὄρεος δρέψασθαι,** Γαλ.14,166,5 **ὑακινθίνου σπέρματος·** || Ἡσ. «ὑακίνθινον· ὑπομελανίζον, πορφυρίζον».
ὑακίνθιος (ὁ) Ἐπιγρ. ὀνομ. ἐν Ῥόδῳ καὶ Θήρᾳ τοῦ μηνὸς Ἑκατομβαιῶνος.
ὑάκινθος (ὁ) κ. νεώτ., μτγν. κ. θηλ. **ὑάκινθος** (ἡ) βολβοειδὲς φυτόν, λειριανθὲς ἔχον ὡραῖον ποικιλόχρουν ἄνθος, ζουμπούλι : Ἰλ.Ξ 348 **κρόκον ἠδ' ὑάκινθον, πυκνὸν καὶ μαλακόν,** Ὑμν.Δήμ.7 **ὑάκινθον νάρκισσόν τε,** Θεόκρ.10,28 **καὶ τὸ ἴον μέλαν ἐστὶ καὶ ἁ γραπτὰ ὑάκινθος, ἀλλ' ἔμπας ἐν ταῖς στεφάνοις τὰ πρᾶτα λέγονται,** Μελέαγρ. ΑΠ 5,146 **ἐμπλέξω δ' ὑάκινθον πορφυρέην, πλέξω καὶ φιλέραστα ῥόδα,** Παλαμ.Τάφ.Α' Λόγ.Παραδείσων 108 **σὰν κρίνου καὶ σὰν ὑακίνθου λουλούδι·** || ὑασμινοειδές τι ἀνθοφόρον φυτόν, **τὸ** γιατσίντο· **2)** εἰδ. **ὑάκινθος** πολύτιμος λίθος χρώματος κυανοῦ (πιθ. ὁ σάπφειρος) : Φίλ.2.148, Ἡλιόδ.Αἰθ.2,30 **ὑάκινθοι . . αἳ . . ἀπεμιμοῦντο χροιὰν ἀκτῆς θαλαττίας,** ΠΔ'Εξ.28,19 **λήψονται τὸ χρυσίον καὶ τὴν ὑάκινθον·** || νεώτ. **ὑάκινθος** (ὁ) ὀρυκτὸν ἀποτελοῦν διαφανῆ καὶ κιτρινέρυθρον παραλλαγὴν τοῦ ζιρκονίου, κατατασσόμενον δ' εἰς τὴν κατηγορίαν τῶν πολυτίμων λίθων.
ὑακινθώδης-ους-ες Ἡσ. ὁ ἐν εἴδει ὑακίνθου.
ὑάλεος-α-ον (ὕαλος) μτγν., συνῃρ. **ὑαλοῦς** ὁ ἐξ ὑάλου, ὑάλινος, γυαλένιος : ΑΠ 6,33 **ὑαλέην οἰνοδόκον κύλικα· 2)** λαμπρός, διάφανος : αὐτ.12,249 **παιδὸς ἐφ' ὑαλέην ὄψιν.**
ὑάλεται Ἡσ. «σκωληκιᾷ».
ὑαλέψης (ὁ) ὁ ἕψων, βράζων, κατασκευάζων ὑάλους, ὁ ὑαλοτέχνης : Ἡσ.
ὑάλη (ἡ) (1) μτγν. κ.ἀρχ. λεξ. ἡ ὕαλος, τὸ γυαλί : Σουΐδ., Φώτ.· **2)** συνεκδ. μικρὸν ἀγγεῖον ἐξ ὑάλου : Διοσκ.1,170.
ὑάλη (ἡ) (2) Ἡσ. «σκώληξ»· πρβλ. ὑάλεται.
ὑαλίζω μτγν. κ. νε- γυαλίζω, εἶμαι ὅμοιος ὑάλῳ στίλβω, διαφέγγω ὡς ὕαλος : Διοσκ.1,91, Ἡσ.
ὑαλῖνις Ἡσ. κ. **ὑαλιεύς** εἰκαῖος, βλοσυρός.
ὑαλικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐπιτήδειος, πρόσφορος εἰς τὴν κατασκευὴν ὑάλου, ὁ κατάλληλος νὰ κάμῃ κανεὶς γυαλί : Ἰώσ.ΠΙ 2,10,2 **ἀναδίδωσιν (ὁ τόπος) τὴν ὑαλικὴν ψάμμον· 2)** νεώτ. ὁ ἐξ ὑάλου κατεσκευασμένος, γυαλένιος· ὅθ. κ. τὸ οὐδ. πληθ. **τὰ ὑαλικὰ** ὡς οὐσ. τὰ ἐξ ὑάλου οἰκιακὰ σκεύη, τὰ γυαλικά.
ὑάλινος-η-ον κ. νεώτ. κ. **ὑέλινος** ὁ ἐξ ὑάλου κατεσκευασμένος, γυάλινος, γυαλένιος : Κόρινν.36, Ἀριστφ.'Αχ.74 **ἐπίνομεν ἐξ ὑαλίνων ἐκπωμάτων καὶ χρυσίδων,** Παυσ.2,27,3 **μέθη, ἐξ ὑαλίνης φιάλης πίνουσα,** Ἐπιγρ. **σφραγὶς ὑαλίνη, - ὑάλινα σκεύη** (τὰ ὑαλικὰ βλ. ἐν λ. ὑαλικός)· **2)** ὁ στίλβων, διαφανὴς ὡς ὕαλος : ΚΔ Ἀποκ.4,6 **καὶ ἐνώπιον τοῦ θρόνου ὡς θάλασσα ὑαλίνη.**
ὑάλιον (τὸ) μσν. κ. **ὑέλιον** (Σουΐδ.) τὸ κάτοπτρον· πρβλ. δημ. τὸ γυαλί : Στουδ.Δαμασκ.'Ομιλ.25 **ἐκαίταζα εἰς τὸ ὑάλιον τὸ πρόσωπόν μου.**
ὑάλιος Σουΐδ. «πολέμιος. καὶ ἐνυάλιος».
ὑαλίτης (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν διοξείδιον τοῦ πυριτίου, ἀποτελοῦν παραλλαγὴν τοῦ ὀπαλλίου.
ὑαλῖτις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ εἰς κατασκευὴν ὑάλου ἁρμοδία, πρόσφορος ὕλη : Στράβ.16,2,25 **θινώδης αἰγιαλὸς ἐστιν ὁ φέρων τὴν ὑαλῖτιν ἄμμον,** Θεόφρ.Λιθ.49· **2)** νεώτ. ἰατρ. ὑαλοειδῖτις βλ.λ.
ὑαλκάδαι Ἡσ. «χορὸς παίδων».
ὑαλοβάμβαξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἐλαφρὰ καὶ χαλαρᾶς ὑφῆς μᾶζα ἐκ λεπτοτάτων ἰνῶν ὑάλου, ἐξαιρετικῶς προσομοιάζουσα πρὸς βάμβακα ἐν χρ. διὰ βύσματα ἢ διήθησιν ἰσχυρῶν ὀξέων.
ὑαλοβερνίκωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ὑαλῶδες ἐπίχρισμα φαγεντιανῶν ἢ πηλίνων σκευῶν, δι' οὗ καθίστανται ταῦτα ὑδατοστεγῆ.
ὑαλοβερνίκωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ὑαλώδους ἐπιχρίσματος ἢ γανώματος ἐπάλειψις τῶν κεραμευτικῶν ἀντικειμένων.
ὑαλογάνωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ὑαλῶδες ἐπίχρισμα ἐκ πυριτικῶν ἁλάτων, δι' οὗ διαποτίζεται καθισταμένη ὑδατοστεγὴς ἡ μᾶζα φαγεντιανῶν ἢ πηλίνων ἀγγείων.
ὑαλογράφημα-ατος (τὸ) νεώτ. τεχνούργημα ἐπιτευχθὲν διὰ τῆς ὑαλογραφίας, εἰκὼν ἢ παράστασις συντιθεμένη ἐξ ἐγχρώμων τεμαχίων ὑάλου συνδεδεμένων πρὸς ἄλληλα διὰ μολυβδίνων ταινιῶν· **2)** παράστασις, διακόσμησις διὰ χαράξεως ἀποτυπωθεῖσα ἐπὶ ὑάλου.
ὑαλογραφία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τῆς συνθέσεως ὑαλογραφημάτων, ἡ διακόσμησις ὑαλίνων καὶ κεραμευτικῶν ἀντικειμένων διὰ χρωμάτων· **2)** τὸ ὑαλογράφημα.
ὑαλογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑαλογραφίαν βλ.λ.· || **τὸ θηλ. ὡς οὐσ.** ἀντὶ τοῦ ὑαλογραφία· || ἐπίρρ. **-ῶς.**

ὑαλογράφος (ὁ) νεώτ. τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὴν ὑαλογραφίαν, τεχνουργὸς ὑαλογραφημάτων· **2)** ὄργανον ἐν χρ. εἰς τὴν σχεδίασιν ἢ τὴν μεταφορὰν σχεδίων ἐπὶ τῆς ὑάλου.
ὑαλογραφῶ-έω νεώτ. κατασκευάζω ὑαλογραφήματα, διακοσμῶ δι' ὑαλογραφίας.
ὑαλόδισκος (ὁ) νεώτ. λεπτὸς δίσκος ἐξ ὑαλοχάρτου ἐκ τῶν ἐν χρ. εἰς τὴν ὀδοντιατρικήν.
ὑαλοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὁμοιάζων πρὸς ὕαλον, ὁ ὡς αὐτη διαφανής, διαφέγγων, στίλβων : Πλούτ.'Αρέσκ.Φιλ.2,20,Γαλ.14,712,11 ὑγρά, **τὸ δὲ ὑδατοειδές, καὶ τὸ ὑαλοειδὲς** καὶ κρυσταλλοειδές· **2)** εἰδ. ἐν τῇ ἀνατομ. **ὑαλοειδὲς** διαφανὲς καὶ σφαιροειδὲς σῶμα ὄπισθεν τοῦ ὀφθαλμικοῦ φακοῦ πληροῦν τὰ δύο τρίτα τῆς κοιλότητος τοῦ βολβοῦ· ‖ ὁμ. **ὑαλοειδὴς χιτών** : Πολυδ.2,71· ‖ **ὑαλοειδὴς ὑμὴν** ὁ τὸ ὑαλοειδὲς σῶμα περιβάλλων ὑμήν· **3)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. (κτ. παράλ. τοῦ λίθος) **εἶδός** τι πολυτίμου λίθου, πιθ. **τὸ** τοπάζιον : Θεόφρ.Λιθ.30· πρβλ.'Ορφ.Λι9.277.
ὑαλοειδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑαλοειδὲς βλ.λ.2) σῶμα τοῦ ὀφθαλμοῦ.
ὑαλοειδῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ καὶ θόλωσις τοῦ ὑαλοειδοῦς σώματος τοῦ ὀφθαλμοῦ.
ὑαλόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ στίλβων, διαφέγγων ὡς ὕαλος, διάφανος : Ρουφῖν.ἐν ΑΠ 5,47 **ὄμματα μὲν χρύσεια, καὶ ὑαλόεσσα παρειή.**
ὑαλοθέσιον (τὸ) νεώτ. ὑαλόφρακτος προθήκη καταστήματος ἢ σκευοθήκη, βιτρῖνα.
ὑαλοθέτης (ὁ) νεώτ. τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὴν τοποθέτησιν ὑαλοπινάκων, τζαμτζής.
ὑαλόθετον (τὸ) νεώτ. τὸ ὑαλοθέσιον βλ.λ.
ὑαλοκρύσταλλας (ὁ) νεώτ. ἡ λίαν διαυγής, ἡ ἀνωτέρας ποιότητος ὕαλας, τὸ κρύσταλλο.
ὑαλόκτιστος-ον μσν. ὁ δι' ὑάλων ἐκτισμένος, φτειαγμένος ἀπὸ γυαλὶ · Λίβ.Ροδ.1519 (ἐκδ. Μαυροφρ.) **ὑαλόκτιστας φισκῖνα** (δεξαμενὴ γυαλένια)
ὑαλόλιθος (ὁ) νεώτ. **ὁ ἐκ** συμπαγοῦς ὑάλου τεχνητὸς λίθος.
ὑαλονιφία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παλαιότερος τρόπος ἐγχειρήσεως τοῦ καταρράκτου.
ὑαλοξύστης (ὁ) εἶδος ὀσπρίου, ὁμοιάζοντος πρὸς τὸν βίκον : Φαβρίκ.'Ελλ.Βιβλ.12,306.
ὑαλόπαγος (ὁ) νεώτ. λεπτὸν καὶ ὀλισθηρὸν παγετῶδες στρῶμα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.
ὑαλοπίναξ-ακος (ὁ) νεώτ. κ. **ὑελοπίναξ** ὑαλίνη πλὰξ προσαρμοζομένη ἐντὸς τῶν πλαισίων θυρῶν, παραθύρων, γυαλί, τζάμι.
ὑαλόπλασμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ περιφερικὴ ὑαλοειδὴς στιβὰς τοῦ κυτταρικοῦ πρωτοπλάσματος, ἀ. ἐκτόπλασμα, ἐξώπλασμα.
ὑαλόπλινθος (ὁ) νεώτ. ὁ ἐκ συμπαγοῦς ὑάλου τεχνητὸς πλίνθος· πρβλ. ὑαλόλιθος.
ὑαλοποιεῖον (τὸ) νεώτ. ἀ. ὑαλουργεῖον βλ.λ.
ὑαλοποιήσιμος-ον νεώτ. ὁ δεκτικὸς ὑαλοποιήσεως βλ.λ.
ὑαλοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς **ὕαλον μετατροπή**, μετασχημάτισις ὕλης τινός.
ὑαλοποιία (ἡ) νεώτ. ἀ. ὑαλουργία βλ.λ.
ὑαλοποιός (ὁ) νεώτ. ἀ. ὑαλουργία βλ.λ.
ὑαλοποιῶ-έω νεώτ. μετατρέπω ὕλην **τινὰ εἰς** ὕαλον· **2)** ρηματ. π. **ὑαλοποίησις, ὑαλοποιία,** ὑαλοποιός, ὑαλοποιεῖον.
ὑαλοπωλεῖον (τὸ) νεώτ. κατάστημα πωλήσεως ὑαλίνων σκευῶν, ἀντικειμένων, γυαλάδικο.
ὑαλοπώλης (ὁ) νεώτ. ὁ πωλῶν ὑάλινα σκεύη, ἀντικείμενα **ἀπὸ** γυαλί, ὁ γυαλάς.
ὕαλος (ἡ) κ. νεώτ. κ. **ὕελος** (κτ. τοὺς γραμματικοὺς ὕαλος ἀττικὸς τύπος, **ὕελος** δὲ ἑλληνικός: Μοῖρ.73,Θωμ.Μ 862,Φρύν.309,ΑΒ 68). μτγν. κ. ὡς ἀρσ. **ὕαλος** (ὁ) (Θεόφρ.Λιθ.49), πᾶς λαμπρός, στιλπνός, διαφανὴς λίθος, ὡς **ὁ ἀλάβαστρος** : 'Ηρ.3,24 **περιστᾶσι** (τῷ νεκρῷ) **στήλην ἐξ ὑέλου πεποιημένην κοίλην**, 'Αχ.Τάτ.2,3 **ὕελος** ὀρωρυγμένη (ὀρυκτὸς κρύσταλλος)· **2)** κ. νεώτ. στερεὸν σῶμα, διαφανὲς καὶ εὔθραυστον κατασκευαζόμενον διὰ **συντήξεως** εἰδικῆς ἄμμου, μαρμάρου καὶ σόδας, γυαλί : Πλάτ.Τίμ.61Β **τὸ . . περὶ τὴν ὕαλον γένος ἅπαν ὅσα τε λίθων χυτὰ εἴδη,** Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.25 ἐκπώματα ὑαλᾶ, τῆς καλλίστης ὑάλου (ἀπὸ τὸ καλύτερο γυαλί), 'Αντίφιλ. ἐν ΑΠ 6,250 **ὑπὸ γλαυκῆς ὑάλου κλειομένην νάρδον, - ἐρυθρὰ** - πρασίνη **ὕαλος**· **3)** εἰδ. ἀμφίκυρτος ἐκ κρυστάλλου φακὸς ἐν χρήσει **διὰ** τὴν συγκέντρωσιν τῶν ἡλιακῶν ἀκτίνων πρὸς παραγωγὴν πυρὸς διὰ τὴν ἀνάφλεξιν ὕλης εὐφλέκτου : 'Αριστφ.Νεφ.766 **τὴν** λίθον **ταύτην ἑώρας τὴν καλήν, τὴν διαφανῆ, ἀφ' ἧς τὸ πῦρ ἅπτουσι; - Τὴν ὕαλον λέγεις;**· **4)** **ὕαλος** χνοώδης ὕλη τις ἀπορροφητική : Παῦλ.Αἰγ.6,22· **5)** νεώτ. ἀντὶ τοῦ ὑαλοπίναξ βλ.λ.· **6)** 'Ησ. «βάρβορος».
ὑαλοσκεπής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐστεγασμένος, σκεπασμένος δι' ὑαλοπινάκων, τζαμωτός.
ὑαλοστάσιον (τὸ) νεώτ. ἐν συνόλῳ οἱ **ἐντὸς** πλαισιώματος προσηρμοσμένοι ὑαλοπίνακες. **2)** διάφραγμα ἢ τοῖχος φέρων πλαίσια μετ' ὑαλοπινάκων, τζαμλίκι, τζαμαρία.
ὑαλοτέχνης (ὁ) λεξ. κ. νεώτ. ὁ ἐργαζόμενος τὴν ὕαλον : 'Ησ. ἐν λ. ὑαλέφης· ‖ νεώτ. ὁ ὑαλουργός, ἰδ. ὁ τὰ κρυστάλλινα κατεργαζόμενος.
ὑαλοτεχνία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τῆς κατεργασίας τῶν ὑαλίνων, ἰδίως δὲ τῶν κρυσταλλίνων εἰδῶν, ἀντικειμένων.
ὑαλοτεχνικός-ή-όν νεώτ ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑαλοτεχνίαν βλ.λ.· ‖ **τὸ** θηλ. ὑαλοτεχνικὴ ὡς οὐσ. ἀντὶ τοῦ ὑαλοτεχνία.
ὑαλότοιχος (ὁ) νεώτ. τοῖχος συγκείμενος ἐξ ὑαλολίθων βλ.λ.
ὑαλότυπος-ον λεξ. ὁ ὑπὸ μορφὴν ὑάλου : Lexicon Ms ap Salmas.Exerc.Plin.1081Ε **ἤλεκτρος,** χάλκωμα καθαρόν, **ἡ ὑαλότυπον** χρυσίον.
ὑαλουργεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **ὑελουργεῖον** ἐργαστήριον ὑαλουργοῦ βλ.λ., ἀ. νεώτ. ὑαλοποιεῖον : Διοσκ.5,182.
ὑαλουργία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **ὑελουργία ἡ** τέχνη, ἡ βιομηχανία τῆς κατασκευῆς ὑάλου ἢ **ὑαλίνων** σκευῶν, ἀντικειμένων, ἀ. ὑαλοποιία : Παυλ. Αἰγ.106,10 **λαμβάνεται μὲν ἐκ τῶν ὑαλουργιῶν** (διόρθ. ἐκ τῶν ὑαλουργείων).
ὑαλουργικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. **ὁ** ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑαλουργίαν βλ.λ., εἰδ. ὁ χρήσιμος εἰς τὴν ὑαλουργίαν : Γεωπ.20,17 **κάμινον ὑαλουργικήν**· ‖ τὸ θηλ. ὡς οὐσ. **ἡ ὑαλουργική** (κτ. παράλ. τοῦ τέχνη) ἡ τέχνη τῆς κατασκευῆς καὶ τῆς ἐπεξεργασίας **τῆς** ὑάλου, ἡ ὑαλουργία : Γεωπ.20,7 **ὑαλουργική ἐστι τέχνη καταγινομένη** περὶ τὴν ὕαλον, Βλεμμ.Λογικὰ 11.
ὑαλουργός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** κατασκευάζων τὴν ὕαλον **ἢ** ὁ ἐπεξεργαζόμενος ταύτην πρὸς ἀποτέλεσιν ὑαλίνων σκευῶν, ὁ ὑαλοποιός, ἢ **ὁ** ὑαλοτέχνης : Στράβ.16,2,25 **εἶναί τινα καὶ κατ' Αἴγυπτον ὑαλῖτιν γῆν.**
ὑαλοῦς-ῆ-οῦν μτγν. κ. νεώτ. **κ. ὑελοῦς** ('Ιππόλ.π. 'Αθήν.1,129D, Κλήμ.'Αλ.191) συνηρ. τ. τοῦ ὑάλεος βλ.λ., **ὁ** ὑάλινος, γυαλένιος : Στράβ.4,5,3 **ἐλεφάντινα φάλια . . καὶ ὑαλᾶ σκεύη,** Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.25 **ἐκπώματα ὑαλᾶ,** Κλήμ.'Αλ.191 **ἀμίδας ὑελᾶς.**
ὑαλοφανής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἐν **εἴδει** ὑάλου, **ὁ** ὡς ὕαλος φαινόμενος, ὑαλοειδής· ‖ τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὀρυκτὸν τῆς **ὁμάδος** τῶν **ἀστρίων, ἀποτελοῦν** παραλλαγὴν τοῦ **ὀρθοκλάστου.**
ὑαλοφεγγίτης (ὁ) μσν. θυρίς, φεγγίτης **ἐξ ὑάλου** : Φλῶρ.κ.Πλατζιαφλ.1333 (ἐκδ.Μαυροφρ.).
ὑαλόφραγμα (τὸ) νεώτ. τὸ ὑαλοστάσιον **βλ.λ.**

ὑαλόφρακτος-ον νεώτ. ὁ περικλειόμενος, ὁ οἱονεὶ φραττόμενος δι' ὑάλων, ὑαλοπινάκων, ὑαλοσκεπής, ὑαλωτός, τζαμωτός· 2) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ὑαλόφρακτον** (τὸ) ὑαλοστάσιον βλ.λ., τζαμλίκι, τζαμωτό, τζομορία.

ὑαλόχαρτον (τὸ) νεώτ. χάρτης φέρων ἐπὶ τῆς μιᾶς ἐπιφανείας αὐτοῦ λεπτὰ θρύμματα ὑάλου, χρησιμοποιούμενος πρὸς λείανσιν ξυλίνων ἐπιφανειῶν, γυαλόχαρτο.

ὑαλόχρους-οος-ουν-οον μτγν. κ.νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς καθαρᾶς, διαφανοῦς ὑάλου : Λεωνίδ. Ταρ. ἐν ΑΠ 6,211 **πορφυρεῦν τε Λεσβίδος κόμης ἕλιγμα καὶ μηλοῦχον ὑαλόχροα.**

ὑαλοχρώδης-ους-ες μτγν. ὑαλόχρους βλ.λ. : Κριναγ. ἐν ΑΠ 6,233.

ὑαλῶ-όω μσν. κ. νεώτ. μεταβάλλω τι εἰς ὕαλον, ὑαλοποιῶ· 2) εἰδ. καθιστῶ τι ὑδατοστεγὲς δι' ὑαλογανώματος βλ.λ.· 3) μσν. παθ. ἐν εἰδ. ἐνν. οἱονεὶ μεταβάλλομαι εἰς ὕαλον, τήκομαι, ρευστοποιοῦμαι· δθ. ἀποβάλλω τὴν ὑφήν, τὴν οὐσίαν μου.

ὑαλώδης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **ὑελώδης** (Διοσκ.3,86) ὁ ὁμοιάζων πρὸς ὕαλον, ὑαλοειδής : Ἱππ.Κῳακ.140, Θεοφάν.Νόνν.2,48· 2) νεώτ. εἰδ. ὁ στίλβων ὡς ἡ ὕαλος, ποὺ γυαλίζει : **ὑαλώδεις ὀφθαλμοὶ** οἱ τοῦ νεκροῦ ἢ τοῦ ἑτοιμοθανάτου.

ὑάλωμα-ατος (τὸ) μσν. κ. νεώτ. εἰδ. ἰατρ. ὀφθαλμικὴ πάθησις τῶν ἵππων, ὡς τὸ γλαύκωμα : Ἱππιατρ.1,43,11 **συμβαίνει δὲ ἐκ τούτου ὃ καλεῖται ὑάλωμα, ὅμοιον ψηφῖδι λευκῇ·** 2) νεώτ. τὸ σύνολον τῶν ὑαλίνων μερῶν οἰκοδομήματος, ὑαλοστάσιον, τὰ τζομικά· 3) ὁμ. νεώτ. τὸ ὑαλογράφημα· 4) ὁμ. νεώτ. τὸ ὑαλογάνωμα βλ.λς.

ὑαλῶπις-ιδος (ἡ) μτγν. ἡ ἔχουσα ὑαλώδη ἐμφάνισιν, λάμψιν, κρυσταλλώδης : Ὀρφ.Λιθ.607 **ὑαλῶπις ἴασπις.**

ὑάλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς ὕαλον μετατροπή.

ὑαλωτός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐξ ὑαλοπινάκων ἀποτελούμενος, ὁ τζαμωτός· ‖ τὸ οὐδ. **ὑαλωτὸν ὡς** οὐσ. ὑαλοστάσιον, ὑαλόφραγμα.

ὑάλωψ (ὁ) ὁ ὑαλέφης· Ἡσ.

ὕαμα-ατος (τὸ) Ἡσ. «βόθρος».

ὑαμινόν (τὸ) Ἐπιγρ. ὗς, χοῖρος : Ἐπιγρ.Κέω **ἂν δέ τι καὶ ὑαμινὸν θύῃ.**

ὑάνεος-εον Ἡσ. «βλοσυρός, χαλεπός» (κῶδ. ὑανέοος)· πρβλ. ὑαλίης.

ὕαξ-ακος (ὁ) ἐσφ. ἀντὶ τοῦ οἴαξ· Ἡσ. «ὕαξ· πηδάλιον. ὁδηγός».

ὑάρδα (ἡ) (ἀγγλ.) νεώτ., δημ. **γυάρδα** ἀγγλικὴ μονὰς μήκους, ὑποδιαιρουμένη εἰς 3 πόδας ἢ 36 δακτύλους, ἰσοδυναμοῦσα δὲ πρὸς 0,914 μέτρ.

ὑατσίνθι (τὸ) δημ. τὸ φυτὸν πολυανθὴς ἢ κονδυλόρριζος, ἄ. γιατσέντο, διατσίντο.

ὑβάζω (ὑβός) λεξ. κύπτων ἐμῶ· Σουΐδ. «ὑβάζειν τὸ ἐμεῖν· οἱ γὰρ ἐμοῦντες ἀπὸ τῆς βίας κυρταίνειν ἐοίκασιν».

ὑβάλης Ἡσ. «ὁ λάγνος».

ὑβαλλήν ὁ λάγνος· ΑΒ 1426· πρβλ. ὑβάλης.

ὑβάλλω ἐπ. συγκεκομμ. τ. ἀντὶ τοῦ ὑποβάλλω : Ἰλ.Τ 80· ‖ Ἡσ.«ὑββάλλει· ὑπερτίθεται. ὑποβάλλει».

ὑβλαῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν παρὰ τὰς Συρακούσας πόλιν Ὕβλαν, ὁ ἐξ αὐτῆς προερχόμενος : Στράβ.6,2,2 **ὑβλαῖαν μέλι,** Γρυπ.Σκ.Τερρ.82 **μὲ μέλι σύγκερο μεστὲς | αἱ Ὑβλαῖες κερῆθρες·** ‖ ὁ κάτοικος τῆς πόλεως Ὕβλας : Θουκ.6,94,3, Στέφ.Βυζ.

ὑβοπλασία (ἡ) νεώτ. ὁ σχηματισμὸς ὕβου βλ.λ.· 2) εἰδ. ἰατρ. χειρουργικὴ ἐπέμβασις δι' ἧς στερεοῦται ὁ ἐκ σπονδυλίτιδος σχηματισθεὶς ὕβος.

ὕβος (ὁ) κ. νεώτ. ἐξέχον κύρτωμα, ἐξόγκωμα τῆς ράχεως, καμπούρα· εἰδ. τὸ ἐπὶ τῆς ράχεως τῆς καμήλου κύρτωμα : Ἀριστλ.ΖΙ 2,2,5 **αἱ δὲ κάμηλοι ἴδιον ἔχουσι .. ὕβον ἐπὶ τῷ νώτῳ.**

ὑβός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων κεκυρτωμένα τὰ νῶτα, κυφός, καμπούρης : Ἱππ.Ἀφ.1258· ‖ εἰδ. κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ λορδός : Θεόκρ.5,43.

ὑβρεολόγιον (τὸ) νεώτ. σωρεία ὕβρεων, βρισίδι.

ὑβρίγελως-ωτος (ὁ) μτγν. ὑβριστικός, χλευαστικὸς γέλως : Μαν.4,280, αὐτ.4,440.

ὑβρίζω κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. **ὑβρίσδω,** δημ. **βρίζω,** μέλλ. ἀττ. **ὑβριῶ** (Δημ.585 **ἐν-** : Ἀριστφ.Θεσμ. 719), μτγν. **ὑβρίσω** (Ἀππ.Μιθρ.79), ἀόρ. **ὕβρισα** (Ἡρ.6,87, Σοφ.ΑΪ.560), δημ. **ἔβρισα,** παρακ. **ὕβρικα** (Ἀριστφ.Λυσ.400), ὑπερσ. **ὑβρίκειν** (Δημ.32), μέσ. μέλλ. **ὑβριοῦμαι** (Ἀριστφ.Ἐκκλ.666), παθ. μέλλ. **ὑβρισθήσομαι** (Δημ.585), ἀόρ. **ὑβρίσθην** (Σοφ.ΑΪ.367), δημ. **ἐβρίστηκα** κ. **βρίστηκα,** παρακ. **ὕβρισμαι,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑβρισμένος,** δημ. **βρισμένος,** διάγω, φέρομαι αὐθαδῶς, ἀκολάστως, ὑβριστικῶς, περιφρονητικῶς: Ὀδ.Α 227 **ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσιν δαίνυσθαι κατὰ δῶμα,** αὐτ.Γ 207, αὐτ.Σ 380, Θέογν.749 **ὁππότ' ἀνὴρ ἄδικος καὶ ἀτάσθαλος .. ὑβρίζει πλούτῳ κεκορημένος,** Αἰσχ.Πρ.82 **ἐνταῦθα νῦν ὕβριζε·** ‖ ἐν τῷ παθ. τ. : Εὐρ.Βάκχ.1298 **ὑμῖν ὑβρισθείς· θεὸν γὰρ οὐχ ἡγεῖσθέ νιν,** Ἀριστφ.Πλ.1044 **τάλαιν' ἐγὼ τῆς ὕβρεως ἧς ὑβριζόμην,** Δημ.523 **ὧν δ' εἰς τὸ σῶμα ὑβρίσθαι φημί·** 3) εἰδ. ὡς δικαστικὸς ὅρος ἐν τῷ ἀττ. δικαίῳ, ἀτιμάζω, βιάζω, κακοποιῶ : Λυσ.14,26 **πρῶτον μὲν ὕβριζεν αὐτὸν ὡραῖον ὄντα,** Δημ.516· κ. παθ. : Θουκ.8,74 **γυναῖκες καὶ παῖδες ὑβρίζονται,** Πλάτ.Νόμ.874C, Ξεν.Ἀν.3,1,13· ‖ **ὑβρίζομαι τὰς γνάθους** κακοῦμαι τὰς παρειάς : Ἀριστφ.Θεσμ.903· ‖ εἰδ. παθ. εὐνουχίζομαι : Ξεν.ΚΠ 5,4,35· ‖ δθ. κ. ἐπὶ πράξεων **τὰ ὑβρισμένα** οἱ κακώσεις, αἱ σωματικαὶ βλάβαι : Λυσ. 3,7 **καὶ τοσούτου ἐδέησεν αὐτῷ μεταμελῆσαι τῶν ὑβρισμένων·** 4) ἐπὶ ζῴων, ἐκδηλῶ τὴν δύναμιν, τὴν εὐρωστίαν μου διὰ ζωηρῶν, ἐπικινδύνων κινήσεων : Ἡρ.4,129 **ὑβρίζοντες οἱ ὄνοι ἐτάρασσον τὴν ἵππον,** Ξεν.ΚΠ 7,5,62 **οἱ ὑβρισταὶ ἵπποι ἐκτεμνόμενοι τοῦ δάκνειν καὶ ὑβρίζειν ἀποπαύονται·** 5) εἰδ. ἀναφ. πρὸς τὴν συμπεριφοράν, διαγωγὴν πρός τινα, προσβάλλω διὰ πράξεων ἢ λόγων, κακῶς φέρομαι πρός τινα, κακομεταχειρίζομαι : Ἰλ.Λ 695 **ἡμέας ὑβρίζοντες ἀτάσθαλα μηχανόωντο,** Αἰσχ.Πρ.970 **ὑβρίζειν τοὺς ὑβρίζοντας χρεών,** Σοφ.ΑΪ.557 **οὔ τοι σ' Ἀχαιῶν, οἶδα, μή τις ὑβρίσῃ στυγναῖσι λώβαις,** Ἀνδοκ.31,5· ‖ ἐμπροθ. **ὑβρίζω εἴς τινα** : Εὐρ. Φοίν.620 **ὅδε γὰρ εἰς ἡμᾶς ὑβρίζει.—Καὶ γὰρ ἀνθυβρίζομαι,** αὐτ.Ἱππ.1073, Ἀριστφ.Πλ.899 **ταῦτ' οὖν ἀνασχέτ' ἐστὶν .. τούτους ὑβρίζειν εἰς ἐμ',** αὐτ.Νεφ.1506· ‖ εἰδ. **ὑβρίζω ἐπί τινα** ὑπεραίρομαι, ἀλαζονεύομαι διὰ τὴν ἐπί τινος νίκην μου : Εὐρ.Ἡρ.708 **ὕβριν θ' ὑβρίζεις ἐπὶ θανοῦσι τοῖς ἐμοῖς·** κ. μτ. συστ. αἰτ. : Αἰσχ.Ἱκ.880, αὐτ.ἀπ.166 **ὕβριζ' ὑβρισμοὺς οὐκ ἐναισίους ἐμοί,** Εὐρ.Βάκχ. 247, αὐτ.ΙΑ 961, Δημ.614 **ὕβρεις ἃς κατὰ τὴν ἀγορὰν ὕβριζεν·** κ. μτ. διπλ. αἰτ. : Σοφ.Ἠλ.613 **ἥτις τοιαῦτα τὴν τεκοῦσαν ὕβρισεν,** Εὐρ.Ἱκ.512 **ἡμᾶς ὑβρίζειν οὐκ ἐχρῆν τοιάνδ' ὕβριν,** αὐτ.Ἠλ. 269, Πλάτ.Συμπ.222A· 6) εἰδ. ἐπὶ ποταμοῦ, ρεύματος, ὑπερεκχειλίζων παρασύρω : Ἡρ.1,189 **κάρτα τε δὴ ἐχαλέπαινε τῷ ποταμῷ ὁ Κῦρος τοῦτο ὑβρίσαντι ..** ‖ παρασύρομαι : Πλούτ.Ἠθ.993E **γῇ ὕβριστο ποταμῶν ἐκβολαῖς·** 7) ἡ μτχ. παθ. παρακ. **ὑβρισμένος** ὁ λίαν περισσῶς, ὑπερμέτρως ἐπιδεικτικός : Εὐρ.Φοίν.1112 **σημεῖ' ἔχων ὑβρισμένα** (ἐπιδεικτικῶς περιττά), Ξεν.ΚΠ 2,4,5 **στολὴ οὐδέν τι ὑβρισμένη** (φόρεμα ἐστερημένον ἐπιδεικτικῆς λαμπρότητος)· 8) ρηματ.π. ὕβρισμα, ὑβρισμός, ὑβριστής, -στός.

ὑβρίκτας (ὁ) μτγν. δωρ. τ. τοῦ ὑβριστής βλ.λ. : Θεόκρ.23,14.

ὑβρικῶς ἐπίρρ. μτγν. ὑβριστικῶς, προσβλητικῶς : Ἰω.Χρυσ.4,360,Β.

ὑβριοπάθησις-εως (ἡ) μσν. τὸ πάσχειν ὕβρεις, δεινὰ ὑπό τινός : Παχυμ.Γ 2,28 (ἐκδ. Βόνν.).

ὑβριοπαθῶ-έω μτγν. ὑφίσταμαι ὕβρεις, προσβολάς, περιφρονήσεις, κακοποιήσεις : Ρήτ.Walz. 3,181· **2**) ρηματ.π. ὑβριοπάθησις.

ὕβρις-εως (ἡ) κ. νεώτ., γενικ. κ. **ὕβρεος** (Ἀριστφ. Θεσμ.466, αὐτ.Πλ.1044, Εὔβουλ.Ναυν.1,91, ἐπ. **ὕβριος**, ἀλαζονική, προπετὴς συμπεριφορά, διαγωγὴ πηγάζουσα ἐκ πάθους ζωηροῦ ἢ ἐκ τῆς συναισθήσεως ὑπερβολικῆς δυνάμεως, αὐθάδεια, ἀναίδεια (εὔχρ. ἐν τῇ Ὀδυσσείᾳ ἐπὶ τῶν μνηστήρων) : Ὀδ. Ο 329 **μνηστήρων, τῶν ὕβρις τε βίη τε σιδήρεον οὐρανὸν ἵκει,** αὐτ.Α 368, αὐτ.Δ 321, Ἡσίοδ.Ἔργ. 215 **δίκη ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει,** Ἀρχίλ.79, Αἰσχ.Εὐμ. 534 **δυσσεβίας μὲν ὕβρις τέκος**· || ὡς κατηγορούμενον, ἐν χρ. πρὸς χαρακτηρισμὸν πράξεων, ἐνεργειῶν : Σοφ.ΟΚ 883 **ἆρ᾽ οὐχ ὕβρις τάδ᾽;** Εὐρ. Ἱππ.874 **ὕβρις τόδ᾽ ἐστί, κρείσσω δαιμόνων εἶναι θέλειν,** Ἀριστφ.Νεφ.1299· || ἡ δοτ. ἐν χρ. ἐπιρρ. **ὕβρει** χλευαστικῶς, ἀλαζονικῶς, προπετῶς : Σοφ.Ἠλ.881· κ. ἐμπροθ. : Εὐρ.Ὀρ.1581, Δημ. 526· **2**) ἐν πλέον συγκεκριμένῃ σημ., προσβολή, κακομεταχείρισις πηγάζουσα ἐξ ἀκολασίας, αὐθαδείας, ἀκράτου ἀλαζονείας : Ἰλ.Α 203 **ἦ ἵνα ὕβριν ἴδῃ Ἀγαμέμνονος Ἀτρείδαο;** αὐτ.214, Ὀδ. Ω 352· μτ. ἐμπροθ. προσδιορ. : Σοφ.ἀπ.337 **ἡ κατ᾽ Ἀργείους ὕβρις,** Εὐρ.Βάκχ.6 **ἀθάνατον Ἥρας μητέρ᾽ εἰς ἐμὴν ὕβριν,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.2,4 **ἡ πρὸς τοὺς δημότας ὕβρις**· || μτ. γενικ. ἀντικειμ. **ὕβρις τινός** ἡ κατά τινος προσβολή : αὐτ.1,8· **3**) σφοδρὰ σαρκικὴ ἐπιθυμία, ἀσέλγεια, ἀκολασία (κατ᾽ ἀντιδιαστ. πρὸς τὸ σωφροσύνη) : Θέογν. 379 **ἤν τ᾽ ἐπὶ σωφροσύνην τρεφθῇ νόος, ἤν τε πρὸς ὕβριν**· **4**) ἀσελγὴς πρᾶξις : Πίνδ.Π 2,28 **ὕβρις νιν ὦρσεν εἰς αὐάταν**· || εἰδ. ἡ μοιχεία, ἡ προσβάλλουσα, αἰσχύνουσα τὸν σύζυγον : Λυσ. 1,2 **ταύτην τὴν ὕβριν ἅπαντες ἄνθρωποι δεινοτάτην ἡγοῦνται,** Πλούτ.Ἠθ 825C **ὁ δὲ ἐκείνῳ πάλιν ὥσπερ .. ἀνταποδιδοὺς ὕβριν, ἐμοίχευσε τὴν γυναῖκα**· || πᾶσα πορνική, ἀσελγὴς κ. γεν. αἰσχρὰ πρᾶξις : Ἰσοκρ.4,114 **παίδων ὕβρεις καὶ γυναικῶν αἰσχύνας,** Δημ.440 **γυναῖκας δεῦρ᾽ ἤγαγεν ἐφ᾽ ὕβρει,** Ἀριστλ.Ρητ.1,12,25 **γυναικῶν ὕβρεις ἢ εἰς αὐτοὺς ἢ εἰς υἱεῖς**· **5**) εἰδ. ἐν τῷ ἀττ. δικ. **γραφὴ ὕβρεως** ἡ ἀγωγὴ ἡ εἰσαγομένη πρὸς τιμωρίαν πάσης βλάβης, προσβολῆς προερχομένης ἐξ ὑβριστικῆς ἐπιθέσεως, ἡ ἐνώπιον τῶν θεσμοθετῶν ἐκδικαζομένη καὶ ἐν περιπτώσει ἀποδοχῆς της δυναμένη νὰ συνεπάγηται ὡς τίμημα καὶ αὐτὸν τὸν θάνατον : Ἰσοκρ.20,2, Αἰσχίν. 3,14, Δημ.970· || Σουΐδ. «ὕβρις, ἡ μετὰ προπηλακισμοῦ καὶ ἐπηρείας, αἰκία δὲ πληγαὶ μόνον»· **6**) ἐπὶ ζῴων, ἡ ἀγριότης, τὸ ἀτίθασον, ἀχαλίνωτον: Ἡρ.1,189 **ἐνθαῦτά οἱ τῶν τις ἱρῶν ἵππων τῶν λευκῶν ὑπὸ ὕβριος ἐσβὰς εἰς τὸν ποταμὸν ..,** Πίνδ.Π 10,55 **κνωδάλων ὕβριν ὀρθίαν ὁρῶν ἄμυνεν**· **7**) τρικυμία ἐν τῷ πελάγει συνεπαγομένη κίνδυνον διὰ τοὺς πλέοντας : ΚΔ Πράξ.27,21 **ἔδει μὴ ἀνάγεσθαι ἀπὸ τῆς Κρήτης κερδῆσαί τε τὴν ὕβριν ταύτην**· **8**) ἐν προσωπ.: Πίνδ.Ο 13,10 **Ὕβριν Κόρου ματέρα θρασύμυθον.**

ὕβρις-εως (ὁ) ποι. ὁ ὑβριστής : Ἡσίοδ.Ἔργ.189 **κακῶν ῥεκτῆρα καὶ ὕβριν ἀνέρα** (Πρόκλ. «κακοῦργον καὶ ὑβριστὴν ἄνθρωπον»· **2**) ὄνομα σατύρου : Ἐπιγρ.

ὑβρίς-ίδος (ἡ) νυκτερινὸν σαρκοβόρον ὄρνεον, πιθ. ὁ ὦτος, δημ. μπούφος : Ἀριστλ.ΖΙ 9,12,5.

ὑβρίσδω δωρ. τ. τοῦ ὑβρίζω βλ.λ.

ὕβρισμα-ατος (τό) προσβλητική, ἐξ ἀλαζονείας, αὐθαδείας πηγάζουσα ἐνέργεια, πρᾶξις, προσβολή, κακομεταχείρισις : Ἡρ.3,48 **ὕβρισμα .. ἐς τούτους εἶχε ἐκ τῶν Σαμίων γενόμενον,** αὐτ.7, 160, Εὐρ.Ἡρ.18 **τόδ᾽ ὕβρισμ᾽ ἐς ἡμᾶς ἠξίωσεν ὑβρίσαι,** Δημ.540 **τὰ τούτων ὑβρίσματα εἰς ἐμέ**· **2**) τὸ ἀντικείμενον τῆς προσβολῆς, τῆς ὕβρεως· φρ. **ὕβρισμα θέσθαι τινὰ** ἀντὶ τοῦ ὑβρίζειν : Εὐρ. Ὀρ.1038 **ὕβρισμα θέμενοι τὸν Ἀγαμέμνονος γόνον**· **3**) ἐν χρ. τὸ ἀφῃρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου : αὐτ.Ἡρ.181 **τετρασκελὲς ὕβρισμα** (ἀντὶ τοῦ τετρασκελεῖς ὑβρισταί, ἐπὶ τῶν Κενταύρων).

ὑβρισμός (ὁ) κ. νεώτ. ποι. ἡ ὕβρις : Αἰσχ.ἀπ.166 **ὕβριζ᾽ ὑβρισμοὺς οὐκ ἐναισίους.**

ὑβριστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ποι. ἀντὶ τοῦ ὑβριστής : Ὀππ.Κυν.1,416, Νόνν.Δ 46,5, ΑΠ 7,352· || ὁ τ. **ὑβριστῆρσι** δ. γρ. ἀντὶ **ὑβρισταῖσι** ἐν Ἰλ.Ν 633.

ὑβριστής (ὁ) κ.μσν. κ. νεώτ. δημ. **βριστής** βίαιος, αὐθάδης, θρασύς, ἀναιδής : Ἰλ.Ν 633 **ὑβρισταὶ .. τῶν μένος αἰὲν ἀτάσθαλον, οὐδὲ δύνανται φυλόπιδος κορέσασθαι,** Ὀδ.Ζ 120 **ὑβρισταί τε καὶ ἄγριοι οὐδὲ δίκαιοι ἦε φιλόξεινοι** (περὶ τῶν μνηστήρων), αὐτ.Ι 175, αὐτ.Ν 204, Θέογν.775 **στρατὸν ὑβριστὴν Μήδων,** Ἡρ.1,89, αὐτ.2,32 **ἀνδρῶν δυναστέων παῖδες ὑβρισταί,** Σοφ.Τρ.1096 **στρατὸν θηρῶν ὑβριστὴν** (περὶ τῶν Κενταύρων), Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,86 **θεὸς μεγαλύνεται ἄπρακτον τὸν ὑβριστὴν ἐπαναστρέφων**· **2**) ἀκόλαστος, ἀσελγής· ἀντίθ. τῷ σώφρων : Ἀριστφ.Νεφ.1068, Ξεν. ΚΠ 3,1,21 **ἔοικας οὐκ οἴεσθαι τοὺς ὑβριστὰς γιγνώσκειν τοὺς ἑαυτῶν σωφρονεστέρους**· **3**) ἐπὶ ζῴων, ὁ ἀτίθασος, ὁρμητικός, ἀκατάσχετος : Εὐρ. Βάκχ.743 **ταῦροι δ᾽ ὑβρισταὶ κεἰς κέρας θυμούμενοι,** Ξεν.ΚΠ 7,5,62· **4**) κ. ἐπὶ φυσικῶν δυνάμεων, φαινομένων, σφοδρός, βίαιος : Ἡσίοδ.Θ 307 **δεινὸν δ᾽ ὑβριστήν τ᾽ ἄνεμον ..,** Αἰσχ.Πρ.723 **ὑβριστὴν ποταμὸν οὐ ψευδώνυμον.**

ὑβριστικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ἔχων κλίσιν, τάσιν, ὁ εἰς ὕβριν δεδομένος, θρασύς, αὐθάδης, **βίαιος,** αὐθαίρετος, δημ. προσβολιάρης, ἐπὶ προσ.. Πλάτ. Κρατ.396Β **Κρόνου υἱὸν ὑβριστικόν**· **2**) ἐπὶ λόγων ἢ πράξεων, ὁ δι᾽ οὗ ἐκδηλοῦται, ἐμφαίνεται διάθεσις ὕβρεως, προσβολῆς κατά **τινος** : αὐτ.Φαῖδρ.252Β, Αἰσχίν.87 **ὑβριστικὴν καὶ βάρβαρον ἐπιστολήν,** Ἀριστλ.Ρητ.2,8,6, - **ὑβρ-** τρόπος - συμπεριφορά· || εἰδ. **ὑβριστικὰ ἀδικήματα** τὰ ἀδικήματα τὰ πηγάζοντα ἐξ ὑπέρφρονος, θρασείας διαθέσεως καὶ προσβάλλοντα τὸ πρόσωπόν τινος : Ἀριστλ.Ρητ.2,16,4· || τὸ οὐδ. πληθ. κτ. παράλ. τοῦ οὐσ. ὃ προσδιορίζει ἐν χρ. κατ᾽ ἐπιρρ. πως τρόπον : Πλάτ.Πολιτ.307Β, Δημ.1101 **ὑβριστικὰ καὶ δεινὰ παθών**· || τὸ οὐδ. ἑν. ὡς οὐσ. **τὸ ὑβριστικὸν** αὐθάδεια, θρασύτης, ἀναίδεια : Ξεν. Ἀπομν.3,10,5· **2**) ὁ ἀναφερόμενος εἰς ὕβριν, προσβολήν τινα : Διον.Ἀλ.Δημ.11 **ὑβριστικὴ διήγησις**· **4**) ἐπὶ φυτῶν, ὁ ὀργῶν πρὸς αὔξησιν ὑπέρμετρον : Θεόφρ.ΦΙ 3,15,4 **καὶ ὅσα τῶν γενῶν ὑβριστικά, τοῦ ἦρος δεῖ τμηθῆναι**· **5**) τὸ οὐδ. πληθ. **τὰ ὑβριστικὰ** ὡς οὐσ. ἑορτὴ ἀγομένη ἐν Ἄργει κατὰ τὴν νέαν σελήνην τοῦ μηνὸς Ἑρμαίου εἰς μνήμην τῆς Τηλεσίλλης, καθ᾽ ἣν ἄνδρες καὶ γυναῖκες ἀντήλλασσον ἀμοιβαίως τὰ ἐνδύματά των : Πλούτ.Ἠθ.245Ε.

ὑβριστικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑβριστικὸν βλ.λ., προσβλητικόν, ὑπερφρόνως, αὐθαδῶς, ἀναιδῶς : Πλάτ.Χαρμ.175Β, Ξεν.ΚΠ 8,1,33, Πλούτ.Ἠθ.762C **ὑβριστικῶς σοι κέχρηται καὶ πάνυ ὑπερηφάνως τὸ μειράκιον.**

ὑβριστίς-ίδος (ἡ) θηλ. τοῦ ὑβριστής βλ.λ. : ΕΜ 595,38· **2**) ὕβρις : ΕΜ 597,56, Σουΐδ.

ὑβριστοδίκαι (οἱ) οἱ καταπατοῦντες τὸν νόμον δικασταί, οἱ δωροδοκούμενοι καὶ βοηθοῦντες τοὺς ἐγκληματίας, ἵνα διαφεύγωσι τὴν δίκην, τίτλος κωμῳδίας τοῦ Εὐπόλιδος.

ὕβριστος-η-ον ὑβριστικός, θρασύς, αὐθάδης: Φερεκράτ.᾽Αδήλ.23, Πλάτ.Κωμ.Πείσανδρ.2 **ὕβριστον χρῆμα** (γυνή ἐνν.)· ‖ κ. ἐν τῷ συγκρ. τ. **ὑβριστότερος**: ῾Ηρ.3,81 (δ.γρ. ὑβριστικώτερος), Ξεν.ΚΠ 5,5,41, Πλάτ Νόμ.641C· ‖ κ. ἐν τῷ ὑπερθ. **ὑβριστότατος**: ᾽Αριστφ.Σφ.1294, Ξεν.᾽Αν.5, 8,22, αὐτ.᾽Απομν.1,2,12, Πλάτ.Πολ.808D.

ὑβρίστρια (ἡ) μτγν. κ. μσν. θηλ. τοῦ ὑβριστὴρ βλ.λ.: ΠΔ ῾Ιερ.27,31 **ἰδοὺ ἐγὼ ἐπὶ σὲ τὴν ὑβρίστριαν, λέγει κύριος· ὅτι ἥκει ἡ ἡμέρα σου**, Μακάρ.Φιλαδελφ.178A **ὑβρίστριαν . . γλῶσσαν.**

ὕβωμα-ατος (τὸ) ὕβος, κύρτωμα τῆς ράχεως, κομπούρα: ῾Ιππ.῎Αρθρ.808.

ὕβωσις-εως (ἡ) κύρτωσις, κύφωσις, καμπούριασμα: ῾Ιππ.῎Αρθρ.616, Σχόλ.Θεόκρ.5,43.

ὑγκία (ἡ) νεώτ. δημ. κ. **ὑγειά** κ. **γειά** μτγν. τ. τοῦ ὑγίεια βλ.λ.: Πολύβ.32,14,12, ᾽Επιγρ.

ὑγειά (ἡ) δημ. ἡ ὑγεία, ἄ. γειά.

ὑγείδιον (τὸ) μτγν. ἰατρ. εἶδός τι ἀλοιφῆς, κολλυρίου: Γαλ.13,443.

ὑγείη (ἡ) Ιων. τ. τοῦ ὑγεία βλ.λ.: Πρόκλ.῞Υμν. εἰς ῞Ηλιον 22,44, ΑΠ Παράρτ.153.

ὑγειοδότης (ὁ) μσν. ὁ διδούς, προσφέρων τὴν ὑγείαν: Θ Λάσκ.770 (ἔκδ.Mi.).

ὑγειολογία (ἡ) νεώτ. ἡ φυσιολογία τοῦ ὑγιοῦς, ἡ περιγραφὴ τῆς λειτουργίας τῶν ὀργάνων ὑγιοῦς, φυσιολογικοῦ ὀργανισμοῦ.

ὑγειονομεῖον (τὸ) νεώτ. δημοσία ὑπηρεσία παρὰ τοῖς λιμεναρχείοις σκοποῦσα εἰς τὴν ἀπὸ θαλάσσης προφύλαξιν χώρας τινὸς ἀπὸ τῶν λοιμωδῶν νόσων (πανώλους, χολέρας, τύφου).

ὑγειονομία (ἡ) νεώτ. δημοσία ὑπηρεσία, ἐπιμελουμένη τῆς ὑγιεινῆς καταστάσεως τῶν πολιτῶν.

ὑγειονομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑγειονομίαν βλ.λ., γεν. τὴν ὑπὸ τοῦ κράτους παρεχομένην ὑπὲρ τῆς ὑγείας τοῦ κοινοῦ πρόνοιαν: **ὑγειον- ἐπιτροπὴ τοῦ στρατοῦ - μέτρα - ὑπηρεσία - ὀργάνωσις.**

ὑγειονόμος (ὁ) νεώτ. δημόσιος λειτουργός, προϊστάμενος ὑπηρεσίας ὑγειονομικῆς.

ὑγειονομοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. κατώτερος ὑπάλληλος ὑγειονομείου.

ὑγιάζω, μέλλ. **ὑγιάσω,** καθιστῶ τινα ὑγιᾶ, θεραπεύω, γιατρεύω: Τίμ.Λοκρ.104D, ᾽Αριστλ.Πολιτ. 3,16,7 **ἀρνυνται τὸν μισθὸν τοὺς κάμνοντας ὑγιάσαντες,** αὐτ.Τοπ.1,3· ‖ παθ. γίνομαι ὑγιής, θεραπεύομαι: ῾Ιππ.᾽Αφ.1256, ᾽Αριστλ.Ρητ.2,19,1, αὐτ.Α ῞Υστ.1,13,9, αὐτ.Φυσ.5,5,5, ᾽Ανών.π.Σουΐδ. **ὑγιασθεὶς τοῦ τραύματος**· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ ψυχικῆς, διανοητικῆς ὑγείας: Διόδ.Σ 17,112 **τετρωμένος τὴν ψυχὴν καὶ τοῖς τῶν φιλοσόφων λόγοις ὑγιασθείς.**

ὑγιαίνω κ. νεώτ., μέλλ. ὑγιανῶ (῾Ιππ.380,30), ἀόρ. ὑγίανα (Δημ.1256), Ιων. **ὑγίηνα,** παθ. ἀόρ. **ὑγιάνθην** (῾Ιππ.3,43), ἔχω φυσιολογικῶς λειτουργοῦντα τὰ ὄργανα τοῦ σώματος, εἶμαι ὑγιής, ἔχω τὴν ὑγειά μου, εἶμαι στὰ καλά μου: ῾Ηρ.1,153 **τοῖσι, ἢν ἐγὼ ὑγιαίνω, οὐ τὰ ᾽Ιώνων πάθεα ἔσται ἔλλεσχα,** ῾Ιππ.567,13, ᾽Αριστφ.῎Ορν.605 **ὡς ἄνθρωπος κακῶς πράττων ἀτεχνῶς οὐδεὶς ὑγιαίνει,** Πλάτ.Γοργ. 505A, Δημ.1256 **ὑγιάνας καὶ σωθείς, - ὑγίαινε - ὑγιαίνετε** (ἀποχαιρετιστήριος φράσις, ἢ προσφώνησις τοῦ πίνοντος **εἰς ὑγείαν** τινός): ᾽Αριστφ.Βάτρ. 165 **νὴ Δία καὶ σύ γε ὑγίαινε,** αὐτ.᾽Εκκλ.447· ‖ εὐχρ. ἐν τῇ μτχ. **ὑγιαίνων** ἀντὶ τοῦ ὑγιής, ἐκεῖνος ποὺ εἶναι στὰ καλά του: Ξεν.Οἰκ.10,6· **2**) εἰδ. εἶμαι ὑγιὴς τὸν νοῦν, ἔχω σώας τὰς φρένας: Θέογν.255 **κάλλιστον τὸ δικαιότατον· λῷστον δ᾽ ὑγιαίνειν,** ᾽Αριστφ.Νεφ.1275 **οὐκ ἔσθ᾽ ὅπως σύ γ᾽ αὐτὸς ὑγιαίνεις,** αὐτ.῎Ορν.1214, Πλάτ.Λυσ.205A **οὐχ ὑγιαίνει, ἀλλὰ ληρεῖ τε καὶ μαίνεται**· **3**) ὅθ. κ. ὀρθῶς, ὑγιῶς κρίνω, φρονῶ περί τινος καταστάσεως, ζητήματος, ἔχω ὑγιᾶ φρονήματα, εἰδ. ἐν τῇ πολιτικῇ ζωῇ: Πλούτ.᾽Ηθ.12· **οὕτω οἱ ὑγιαίνοντες** (κατ᾽ ἀντιδιαστολὴν πρὸς τοὺς ἐπαναστάτας, τοὺς ταραξίας): Πολύβ.28,15,12· ‖ κ. ἐπὶ φρονημάτων, ἐπὶ ἰδεῶν: Πλούτ.᾽Ηθ. **ὑγιαίνουσαι περὶ τοὺς θεοὺς δόξαι**· ‖ τὸ οὐδ. μτχ. ὡς οὐσ. **τὸ ὑγιαῖνον** ἡ ὑγιὴς μερίς: ῾Ηρ.7,157 **τὸ δὲ ὑγιαῖνον τῆς ῾Ελλάδος ᾖ ὀλίγον . .**· **4**) ἐπὶ καταστάσεων, φαινομένων, εἶμαι ὑγιεινός: Πλούτ.᾽Ηθ.5A **ὑγιαίνων καὶ τεταγμένος βίος,** αὐτ.660F **ὄψα λιτὰ καὶ ὑγιαίνοντα**· **5**) ὡς μτβ. ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ ὑγιάζω βλ.λ., θεραπεύω: Δικαίαρχ.30· **6**) ρηματ. π. ὑγίανσις, ὑγιαντός.

ὑγίανσις-εως (ἡ) (ὑγιαίνω) κ. νεώτ. ἡ ἀποκατάστασις τῆς ὑγείας τινός, θεραπεία: ᾽Αριστλ.Φυσ. 5 4,6 **ὑγίανσις ἡ εἰς ὑγίειαν, νόσανσις δ᾽ ἡ εἰς νόσον** (ἐνν. μεταβολή), αὐτ.5,5,5, αὐτ.5,6,5, αὐτ. Μεταφ.10,12,5· **2**) ἡ μετατροπὴ τόπου, περιβάλλοντος νοσώδους εἰς ὑγιεινόν, ἡ ἐξυγίανσις.

ὑγιαντός-ή-όν ρηματ. ἐπίθετ. τοῦ ὑγιαίνω, ὁ δεκτικὸς ὑγιάνσεως, θεραπείας: ᾽Αριστλ.Φυσ.5,1,2.

ὑγίασμα-ατος (τὸ) μέσον θεραπευτικόν· ΑΒ 364, 12 «ἀκέσματα· ὑγιάσματα, ἰάματα».

ὑγιαστήριον (τὸ) γλωσσ. θεραπευτήριον.

ὑγιαστικός-ή-όν ὁ κατάλληλος, πρόσφορος πρὸς ὑγίανσιν, θεραπευτικός: ᾽Αριστλ.Φυσ.8,5,14, αὐτ.Ψυχ.2,2,14, Σχόλ.῾Ερμογ. ἐν Walz.4,26,26 **ἰατρός, κἂν μὴ ὑγιάσῃ, ταῖς δὲ ὑγιαστικαῖς χρήσηται μεθόδοις.**

ὑγιαστός-ή-όν ρηματ. ἐπίθ. τοῦ ὑγιάζω βλ.λ., ὃν δύναταί τις νὰ ἐπαναγάγῃ εἰς ὑγείαν, ὁ δεκτικὸς θεραπείας: ᾽Αριστλ.Φυσ.8,5,14, αὐτ.Οὐρ.4,3,7.

ὑγιάτης (ὁ) ὁ χορηγῶν, παρέχων ὑγείαν, ἐπίθ. τοῦ Διονύσου: ᾽Αθήν.2,36B, Εὐστ.1624,37.

ὑγίεια (ἡ), ἀττ.κ. **ὑγιεία** (᾽Αριστφ.῎Ορν.604, αὐτ.731, Μέν.Μονοστ.522), μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὑγεία,** ᾽Επιγρ. κ. **ὑγίεα,** δημ. (ὑ)γειά ἡ ἀρτία, φυσιολογικὴ κατάστασις τοῦ ὀργανισμοῦ, ἡ ἀρτιότης τῆς λειτουργίας τῶν μελῶν τοῦ σώματος τῶν ἀνθρώπων καὶ τῶν ζῴων, σωματικὴ εὐεξία, γεροσύνη· Σουΐδ. «ὑγίεια ἐστὶ συμμετρία τῶν πρώτων σωματικῶν δυνάμεων . .»: ῾Ηρ.2,77 **ἐμέτοισι θηρώμενοι τὴν ὑγιείην καὶ κλύσμασι,** Σιμων.116, Πίνδ.Π 3,128, Μέν. Μονοστ.19 **ὑγίεια καὶ νοῦς ἀγαθὰ τῷ βίῳ δύο,** Φιλήμ.᾽Αδήλ.68, ᾽Αραβ.Μυθ.Χαλ.1,10 **ἡ περίστασις τῆς ὑγείας μου δὲν μοῦ δίδει ἄδειαν νὰ λάβω τέτοιες ξεφάντωσες,** Καλλιγ.Θαν.Βλ.39 **ἡ εὐσαρκία του καὶ ἡ σφριγῶσα ὑγεία του, - μ᾽ αὐτὸ τὸ φάρμακο βρῆκε τὴν ὑγειά του** (ἐθεραπεύθη)· ‖ πληθ. **ὑγίειαι** ὑγιειναὶ καταστάσεις: Πλάτ.Πρωτ. 354B, αὐτ.Πολ.618B, αὐτ.Τίμ.87C **πρὸς γὰρ ὑγιείας καὶ νόσους, ἀρετὰς καὶ κακίας,** ᾽Αριστλ.ΖΙ 8,18,1· **2**) ἐν χρ. κ. ἐπὶ τῆς ἀρτίας διανοητικῆς, ψυχικῆς καταστάσεως: Αἰσχ.Εὐμ.535 **ἐκ δ᾽ ὑγείας φρενῶν ὁ πάμφιλος καὶ πολύευκτος ὄλβος,** ᾽Ισοκρ.234B **ἡ περὶ τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν ὑγίεια**· **3**) θεραπεία, ἴασις: Μέν.Μονοστ.522 **ὕπνος δὲ πάσης ἐστὶν ὑγεία νόσου**· **4**) φάρμακον, θεραπευτικόν τι μέσον: ᾽Αλέξ.Τραλλ.9,78, Θεοφάν. Νόνν.2,20· **5**) εἶδος πλακοῦντος, ἐν χρήσει κατὰ τὰς θυσίας· ΑΒ 313,13 «μαζίον τι φαιστώδες, ὅπερ ἐδίδοτο τοῖς θυομένοις»: ᾽Αθήν.3,115A, Φώτ.· **6**) νεώτ. κ. δημ. φρ. ἐν εἰδ. χρ. **εἰς ὑγείαν - στὴν ὑγειά σας** εὐκτήριος προσφώνησις τοῦ πίνοντος πρὸς τοὺς συμπότας ἢ τοὺς προσφέροντας· ‖ **μὲ τὶς ὑγεῖές σου** ἐπιφώνησις πρὸς πιόντα ἢ φαγόντα καὶ πρὸς λουσθέντα· κ. εἰρων. πρὸς ἀποτυχόντα . **μὲ τὶς ὑγεῖές σας, καὶ τοῦ χρόνου!**· ‖ **μὲ ὑγιεῖες** κ. δημ. **μὲ γειά** εὐχὴ πρὸς φορέσαντα ἢ παραγγείλαντα νέον τι ἔνδυμα, φόρεμα, πῖλον, ὑποδήματα· ‖ **γειά σου** εὐχὴ πρὸς ἀπερχόμενον ἢ προσφώνησις κατὰ τὴν συνάντησιν οἰκείου προσώπου· γεν. ὡς χαιρετι-

σμός : **γειά σας - ὥρα καλή·** 7) ἐν προσωποποιήσει ἡ θεὰ τῆς ὑγείας : Ἱππ.Ι,2, Ἀρίφρ. **ἐν** Lyr.Bgk.841, Παυσ.Ι,23,4.

ὑγιεινά ἐπίρρ. δημ. κατὰ τρόπον ὑγιεινὸν βλ.λ., συντελοῦντα εἰς ὑγείαν : **τρέφεται - ζῇ ὑγιεινά.**

ὑγιεινή (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἐπιστήμης ἀσχολούμενος εἰς τὴν μελέτην καὶ ἐφαρμογὴν τῶν μεθόδων δι' ὧν συντελεῖται ἡ προαγωγὴ καὶ διατήρησις τῆς παρὰ τῷ ἀνθρώπῳ ὑγείας : **δημοσία - στρατιωτική - σχολικὴ ὑγιεινή·** ‖ κ. εἰδικώτ. : **ὑγιεινὴ τοῦ στόματος - τοῦ στομάχου.**

ὑγιεινολογία (ἡ) νεώτ. ἡ μελέτη τῶν μεθόδων καὶ τῶν κανόνων τῆς ὑγιεινῆς.

ὑγιεινολόγος (ὁ) νεώτ. ἰατρὸς εἰδικὸς εἰς τὴν ὑγιεινολογίαν βλ.λ.

ὑγιεινός-ή-ό(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ καλός, ὠφέλιμος εἰς τὴν ὑγείαν, ὁ συντελεστικὸς τῆς διατηρήσεως ὑγιοῦς ὀργανισμοῦ : Ἱππ.Ἀφ.1247, Ξεν. ΚΠ Ι,6,16 **περί τε τῶν νοσηρῶν χωρίων καὶ τῶν ὑγιεινῶν,** αὐτ.Ἀπομν.Ι,6,5, Ἀριστλ.Πολιτ.7,11 **αἱ πρὸς τὴν ἕω τὴν ἔγκλισιν ἔχουσαι, καὶ πρὸς τὰ πνεύματα τὰ πνέοντα ἀπὸ τῆς ἀνατολῆς, ὑγιεινότεραι** (ἐνν. χῶραι), **- ὑγιεινὸν κλῖμα, - ὑγιεινὴ τροφή·** κ. ὑπερθ. : Ἰσοκρ.12A **τῶν σιτίων τοῖς ὑγιεινοτάτοις χαίρειν·** 2) ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑγείαν : Γαλ.2,195 **ἁπάσης τῆς ὑγιεινῆς πραγματείας,** αὐτ.6,83 **ὁ τὴν ὑγιεινὴν τέχνην μετερχόμενος·** 3) ἐπὶ προσ., ὑγιής, γερός : Πλάτ.Πολ.408E **καὶ αὐτοὶ πάσας νόσους κάμοιεν καὶ εἶεν μὴ πάνυ ὑγιεινοὶ φύσει,** αὐτ.Νόμ.728E **σῶμα . . ὑγιεινόν·** ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ ὑγιεινόν** ἡ ὑγίεια : Ἀριστλ.Ρητ.Ι,2,Ι· 4) νεώτ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ὑγιεινὴ βλ.λ.

ὑγιεινῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑγιεινόν βλ.λ.1), ἐν καλῇ ὑγιεινῇ καταστάσει· φρ. **ὑγιεινῶς ἔχω** ὑγιαίνω, εἶμαι καλὰ στὴν ὑγειά μου : Πλάτ. Πολ.407C, αὐτ.517D **ὅταν δὲ ὑγιεινῶς τις ἔχῃ αὐτὸς αὑτοῦ καὶ σωφρόνως, καὶ εἰς τὸν ὕπνον ἴῃ·** ‖ ὁμ. **ὑγιεινῶς διάγω** διάγω συμφώνως πρὸς τὰς ἐπιταγὰς τῆς ὑγιεινῆς : Ξεν.Ἀπομν.3,13,2· ‖ φρ. **ὑγιεινῶς ποιῶ τι** ἀποβλέπω εἰς τὴν διατήρησιν τῆς ὑγείας : Πλάτ.Γοργ.522A· 2) ἄνευ βλάβης τῆς ὑγείας : Ἱππ.4,182,2 **πολλοὶ μέντοι ἤδη καὶ εὐφόρως ἤνεικαν καὶ ὑγιεινῶς τὴν κύφωσιν ἄχρι γήρως·** 3) κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ὑγιαίνοντος ἀνθρώπου : Ἀριστλ.Ἠθ.5,Ι **λέγομεν γὰρ ὑγιεινῶς βαδίζειν, ὅταν βαδίζῃ ὡς ἂν ὁ ὑγιαίνων·** 4) κ. παραθ. συγκρ. **ὑγιεινοτέρως** κ. **ὑγιεινότερον** : Ξεν. Λακ.2,5· κ. ὑπερθ. **ὑγιεινότατα** : αὐτ.4,7,9.

ὑγίεις-εντος-εσσα-εν βοιωτ. τ. τοῦ ὑγιὴς βλ.λ. : Πίνδ.Ο 5,53 **ὑγίεντα ὄλβον** (σχόλ. «τὴν μεθ' ὑγείας εὐδαιμονίαν»).

ὑγιηρός-ά-όν, ὑπερθ. **ὑγιηρότατος** (Ἡρ.4,187) κ. **-έστατος** (αὐτ.2,77), ὠφέλιμος εἰς τὴν ὑγείαν, ὑγιεινός : Πίνδ.Ν 3,29· 2) ἐπὶ προσ., ὁ πλήρους ὑγείας ἀπολαύων, ὑγιής, γερός : Ἱππ.Ἀέρ.282.

ὑγιηρῶς ἐπίρρ. ὑγιῶς : Ἱππ.Ἐπιδ.Ι,942.

ὑγιής-οῦς-ές κ.μσν. κ. νεώτ., γενικ. ἀσυναίρ. **ὑγιέος,** δοτ. **ὑγιεῖ,** αἰτ. **ὑγιῆ** (Πλάτ.Φαίδ.89D, αὐτ. Νόμ.875E), ἀττ. **ὑγιᾶ** (Θουκ.3,34), ἰων. **ὑγιέα** (Ἡρ. Ι,8), δυϊκὸς **ὑγιῆ** (Πλάτ.Τίμ.83B), οὐδ. πληθ. **ὑγιᾶ** (Θωμ.Μ 365), παραθετ. **ὑγιέστερος - ὑγιέστατος** (Ἐπίχ.π.Ἀθήν.2,59C), ἀνώμ. συγκρ. τ. **ὑγιώτερος** (Σώφρ. **ἐν** ΕΜ 774,41), ὁ ἐν ὑγείᾳ, εὐεξίᾳ, ὁ ἔχων ἀρτίως λειτουργοῦντα τὰ ὄργανα τοῦ σώματος, γερός : Ἡρ.3,130 **ὅτι μιν ὑγιέα ἐποίησε,** αὐτ.3,133, Πλάτ.Νόμ.684C **εἴ καί τις . . δύναιτο εὐεκτικά τε καὶ ὑγιῆ σώματα ἀπεργάζεσθαι,** Μηναῖ.8,4 Συνξ. **τούτους μὲν ἡ Ἁγία εὐξαμένη . . ὕδωρ αὐτοῖς ἐπιχέουσα, κατέστησεν ὑγιεῖς,** Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.Ι,86 **σηκώσου τώρα, διὰ νὰ σὲ δῶ ὑγιῆ·** παροιμ. ἐπὶ τῶν πάνυ ὑγιαινόντων : Ἐπίχ.π.Ἀθήν.2,59C **ὑγιέστερος θην ἐστὶ κολοκύντας πολύ·** ‖ μτ. προσδιορ. δηλοῦντος τὸ ἐξ οὗ ἐθεραπεύθη, ἰάθη τις : Ξεν.Ἀπομν.Ι,3,13 **μόλις γὰρ ἂν ἴσως ἐν τοσούτῳ χρόνῳ [τὸ δῆγμα] ὑγιὴς γένοιο** (μτφ. περὶ τῶν πληγῶν τοῦ Ἔρωτος)· ‖ τὸ οὐδ. **τὸ ὑγιές** ἐν χρ. ὡς οὐσ. ἡ ὑγεία, ἡ ὑγιὴς κατάστασις : Πλάτ. Συμπ.186B· 2) γεν. ὁ καλῶς ἔχων κατὰ πάντα (ἐν φρ. μετὰ τοῦ σῶς) : Ἡρ.4,76 **ἢν σῶς καὶ ὑγιὴς ἀπονοστήσῃ ἐς ἑωυτοῦ,** Θουκ.3,34 **πάλιν αὐτὸν καταστήσειν ἐς τὸ τεῖχος σῶν καὶ ὑγιᾶ·** 3) μτφ. ἐπὶ ἠθικῆς, ψυχικῆς ὑγείας, σώφρων, συνετός, λελογισμένος : Εὐρ.Βάκχ.948 **τὰς δὲ πρὶν φρένας οὐκ εἶχες ὑγιεῖς,** Πλάτ.Πολ.372E, αὐτ.409D **ἀπιστῶν παρὰ καιρὸν καὶ ἀγνοῶν ὑγιὲς ἦθος,** αὐτ.Γοργ 526D· 4) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ λόγων, γνωμῶν, ἐνεργειῶν, γεν. ἐπὶ ἐκδηλώσεων τοῦ χαρακτῆρος, τοῦ πνεύματος ἢ τοῦ ἤθους, φρόνιμος, σοφός, σωστός, ὅπως πρέπει : Ἰλ.Θ 524 **μῦθος δ', ὃς μὲν νῦν ὑγιής, εἰρημένος ἔστω,** Πλάτ.Πολ.584E **οἱ ἄπειροι ἀληθείας περὶ πολλῶν τε ἄλλων μὴ ὑγιεῖς δόξας ἔχουσι, - ἐμφορεῖται ἀπὸ ὑγιεῖς ἀρχὰς - ἀντιλήψεις·** ‖ συνηθ. ἐν χρ. μετ' ἀρνήσεως : Ἡρ.Ι,8 **τίνα λέγεις λόγον οὐκ ὑγιέα..;**, αὐτ.6,100, Εὐρ.Φοίν.201, Ἀριστφ.Θεσμ.636, Πλάτ. Φαίδ.66B· ‖ νεώτ. εἰδ. κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸν νοσηρῶς ἐπαναστατικόν, ὁ ἐπὶ τῶν δεδοκιμασμένων ἀρχῶν, ἰδεῶν ἐρειδόμενος : **αἱ ὑγιεῖς κατευθύνσεις τῆς νεολαίας·** 5) τὸ οὐδ. **ὑγιὲς** ἐν ἐπιρρ. χρ. ἐν φρ. **ὑγιὲς φθέγγομαι** δοκιμάζω τι δι' ἐπικρούσεως, ἂν εἶναι στερεόν, γερό : Πλάτ.Θεαίτ.179D.

ὑγιοζυγία (ἡ) σχόλ. ὑγιής, ὀρθὴ συζυγία, ὀρθὸς συνδυασμός : Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.540.

ὑγιόπους-ποδος-ουν ὁ ὑγιὴς τοὺς πόδας : Ἡσ. ἐν λ. ἀρτίπους.

ὑγιοποιῶ-έω μτγν. καθιστῶ τινα ὑγιᾶ, θεραπεύω : Διόδ.Σ ἀπ.521,12, Ἰω.Χρυσ.9,951A **ὑγιάσας καὶ ὑγιοποιήσας.**

ὕγιος-ον ὑγιής : Γλωσσ.

ὑγιότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ ὀρθῶς, ὑγιῶς ἔχειν, ὀρθότης : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,118.

ὑγιῶ-όω κ. μσν. καθιστῶ τινα ὑγιᾶ, θεραπεύω : Ἡσ. «ὑγιοῦν τὸ σαοῦν καὶ θεραπεύειν» : Ἱππ. Ἀρχ.Ἰητρ.ΙΙ, Εὐστ.Πον.153,30 **θεοῦ . . τοῦ ἡμᾶς ὑγιοῦντος καὶ ἁγιάζοντος·** ‖ κ. ἐπὶ διανοητικῆς, ἠθικῆς ὑγείας : αὐτ.199,90 **πολλὰ τῶν ἐθνῶν, πλεονεξίαν νενοσηκότα, ὑγιοῦντα σωφρονιζόμενα.**

ὑγιῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐν ὑγείᾳ : Ἀθήν.2,46F **καὶ πρὸς τὸν πυθόμενον πῶς ἂν ὑγιῶς τις διάγοι . .·** 2) ὀρθῶς, φρονίμως, σωστά : Πλάτ.Πολ.409A **εἰ μέλλει καλὴ κἀγαθὴ οὖσα κρίνειν ὑγιῶς τὰ δίκαια,** αὐτ.619D, Δημ.325 **πάνθ' ὑγιῶς καὶ δικαίως πεπολίτευμαι, - ὑγιῶς πολιτεύεται - φρονεῖ·** Ἡσ. «ὑγιῶς· ὀρθῶς, σώως, ὁλοκλήρως, ἐρρωμένως, καὶ εἴ τι ὅμοιον».

ὑγράζω κ. νεώτ. εἶμαι ὑγρός : Ἱππ.517,53 **ὑγράζοντος τοῦ σώματος.**

ὑγραίνω κ. νεώτ. διαβρέχω, καθιστῶ τι ὑγρόν, νοτίζω : Ξεν.Κυν.5,3· 2) ποι. ἐπὶ ποταμοῦ, ἀρδεύω, ποτίζω χώραν : Εὐρ.Τρῳ.230 **ἂν ὑγραίνει . . ὁ ξανθὰν χαίταν πυρσαίνων Κρᾶθις,** αὐτ.Ἑλ.3· 3) ἐμβαπτίζω ἐντὸς ὑγροῦ, βρέχω : Εὐρ.ἀπ.368 **πηγαῖσιν οὐχ' ὑγραίνουσι πόδας,** Γαλ. εἰς Γλαῦκ.Ι **ἐν δὲ τοῖς λουτροῖς . . διαβρέξαι τε καὶ ὑγρᾶναι τὸ σῶμα·** 4) κ. νεώτ. διαποτίζω, μουσκεύω, νοτίζω : Εὐρ.Ἴων 679 **βλέφαρον ὑγραίνει δάκρυσιν, - ἡ νυκτερινὴ δρόσος ὑγραίνει τὰ ἄνθη,** φρ. **ὑγράνθησαν οἱ ὀφθαλμοί του** (ἐδάκρυσε)· 5) παθ. εἰδ. συνάγομαι εἰς λίμνας ἢ δεξαμενάς, ὡς κ. ἐπὶ στερεῶν, ὑγροποιοῦμαι : Ἀριστλ.Μετ. 4,6,Ι· 6) εἰδ. παθ. χαυνοῦμαι ὑπὸ ἀσελγοῦς διαθέσεως, ἐν φρ. : Νικ.Χων.Χρον.6,317 **δροσώδης ὁ-**

ρωμένη κἂν τῷ χαλκῷ καὶ ὑγραινομένη πρὸς ἔρωτα· 7) εἰδ. ἰατρ. σημ. προξενῶ εὐκοιλιότητα : Ἱππ.Ἀφ.1247· ‖ κ. παθ. ἐπὶ τῆς κοιλίας : αὐτ.1245 ὁκόσαισι δὲ νέοισιν ἐοῦσιν αἱ κοιλίαι ξηραί εἰσι, τουτέοισι πρεσβυτέροισι γινομένοισι ὑγραίνονται· 8) ρηματ.π. ὕγρανσις.

ὕγρανσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑγραίνω βλ.λ., βρέξιμο, νότισμα : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.188.

ὑγραντικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ προκαλῶν ὕγρανσιν, ὁ πρὸς ὕγρανσιν πρόσφορος : Δίφιλ.Σ π.Ἀθήν.2,59Β· πρβλ. Κλήμ.Ἀλ.215.

ὑγρασία (ἡ) (ὑγράζω) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ κατάστασις τοῦ ὑγροῦ, ὑγρότης : Ἀριστλ.Ζ15,31,3, - ἡ ὑγρασία τοῦ ἐδάφους - τοῦ τοίχου· 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ ἐν τῇ ἀτμοσφαίρᾳ παρουσία πολλῶν ὑδρατμῶν, ἀντίθ. ξηροσία· ‖ κ. ἡ ὑγρότης ἐν οἰκοδομήματι, ἐν τοίχῳ κττ. : τὸ σπίτι - τὸ δωμάτια(ν) - ὁ βορεινὸς τοῖχος ἔχει ὑγρασία(ν)· 3) ἐν χρ. ἀντὶ τοῦ ὑγρόν : Ἀλεξ Λέθης 5,10 διεξόδους.. δι' ὧν τὴν ὑγρασίαν ἐκδέξεται· 4) νεώτ. τὰ ἐπὶ τῶν πόρων ἀγγείου ἢ τοίχου σταγονίδια ὕδατος.

ὕγρασμα-ατος (τὸ) ἡ ὑγρασία : Ἱππ.Ἄρθρ.803.

ὑγρέμπλαστρον (τὸ) μτγν. ὑγρὸν ἔμπλαστρον : Πλίν.Φι 34,36.

ὑγρηδών-όνος (ἡ) ἡ ὑγρότης : Ἱππ.593,22.

ὑγροβατικός-ή-όν νεώτ. ὁ βαίνων, διαιτώμενος ἐν τῷ ὕδατι, ἐπὶ ἐνύδρων ζῴων : Ἀθήν.3,99Β ξηροβατικά τινα ζῷα καὶ ὑγροβατικὰ ἄλλα..

ὑγροβατῶ-έω μτγν. βαίνω, κινοῦμαι, διάγω ἐν τῷ ὕδατι, ἐπὶ ἐνύδρων ζῴων : ΑΠ 9,709 (πιθ.γρ.).

ὑγροβαφής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν ὑγρῷ βεβαμμένος : Νόν.Δ 8,142, αὐτ.23,183.

ὑγρόβιος-ον μτγν. ὁ ζῶν, διάγων παρὰ τὸ ὕδωρ, οἷον ὁ ἁλιεύς : Νόνν.Δ 13,75· 2) νεώτ. ἐπὶ ζῴων, ἀ. ὑδρόβιος βλ.λ.

ὑγροβλεφαρῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. βλεφαρῖτις προκαλοῦσα δακρυόρροιαν.

ὑγροβόλος-ον ὁ προκαλῶν ὑγρότητα, ὑγραντικός : Εὐρ.ἀπ.836,3 ὑγροβόλοι σταγόνες.

ὑγρόγελως-ωτας-ων ΑΒ 67 «ὁ ὑγρὸν καὶ διακεχυμένον γελῶν καὶ μὴ αὐστηρὸν μηδὲ βίσιον».

ὑγρόγονος-ον μτγν. ποι. ὁ γινόμενος ἐν τῇ ὑγρασίᾳ ἢ ἐν τῷ ὕδατι : Νόνν.Δ 14,145.

ὑγρογράφος (ὁ) νεώτ. αὐτογραφικὸν ὄργανον δι' οὗ μετρεῖται ἡ ἀτμοσφαιρικὴ ὑγρασία.

ὑγροδίαιτος-ον μσν. ὁ ἐν τῷ ὕδατι διαιτώμενος, ὁ ὑγρόβιος βλ.λ. : Μαλάλ.1 358Α.

ὑγρόδρυος-ον μσν. ὁ ὑδατώδης : Ζώσιμ.35,3.

ὑγροθηρική (ἡ) μτγν. ἡ τέχνη τοῦ θηρεύειν ἐντὸς τοῦ ὕδατος, ἁλιεία : Πολυδ.1,97.

ὑγροκαμπής-οῦς-ές μτγν. ποι. ὁ ὑγρῶς, ὁ μετ' ὑγρότητος καμπτόμενος : Ἀνών.ἐν Ἀν.Κρ.4, 325 ὑγροκαμπεῖς γνάθοι ἵππων.

ὑγροκέλευθος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑγρὰν ὁδὸν ἔχων, οὗ αἱ ὁδοὶ εὑρίσκονται ἐντὸς ὕδατος, ἐντὸς τῆς θαλάσσης, ὁ ἐν ὕδασι πορευόμενος ἢ διαβιῶν : Μάξιμ.Καταρχ.62 ὑγροκέλευθος ἰχθύς· 2) ὁ καταλείπων ἴχνη ὑγρά : Ποιητ.π.Ἀθήν.1,63Β· ‖ κ. μτφ. : Ὀρφ.Ὕμν.20,3 ὑγροκέλευθοι νεφέλαι.

ὑγροκέφαλος-ον ὁ πάσχων ἐξ ὑδροκεφαλίας βλ.λ. : Ἀριστλ.Πρ.1,16,2.

ὑγροκήλη (ἡ) μτγν. ὑδροκήλη βλ.λ. : Πολυδ. 4,203 (ἰδ.γρ.).

ὑγροκιρσοκήλη (ἡ) μτγν. ἀνευρυσμὸς τῶν τρεφόντων τὸν δίδυμον ἀγγείων καὶ ἀργοῦ ὑγροῦ συλλογὴ κατὰ τὸ μέρος τοῦ ὀαχέου : Γαλ.3,58.

ὑγροκοίλιος-ον εὐκοίλιος βλ.λ.2): Ἀριστλ.Ζ19,50,12.

ὑγροκολλούρια (τὰ) μτγν. κολλούρια ἢ κολλύρια ὑγρά : Ὀρειβ.315 (ἔκδ.Matth.).

ὑγροκόμος-ον μτγν. ὁ δι' ὑδάτων περιβάλπων, ὁ εἰς ὕδατα πλούσιος : Χρησμ.Σιβ.14,139.

ὑγρολάξευτος-ον μσν. ὁ ἐκ τῆς ροῆς τοῦ ὕδατος λοξευθείς : Φιλῆς Σφ.86,4,302.

ὑγρολογία (ἡ) νεώτ. πραγματεία περὶ τῶν χυμῶν ἤτοι τῶν ζωϊκῶν ρευστῶν τοῦ ὀργανισμοῦ.

ὑγρομανής-οῦς-ές μτγν. ὁ μονιωδῶς, παραφόρως ἀγαπῶν τὸ ὕδωρ : Νόνν.Δ 43,284.

ὑγρομέδων-οντος (ὁ) μτγν. ποι. ὁ κύριος, ἄρχων τῶν ὑδάτων· πρβλ. ποντομέδων : Νόνν.Δ 31,57.

ὑγρομέλεια (ἡ) μτγν. ὑγρότης, μαλακότης ἢ εὐλυγισία τῶν μελῶν : Ἀδαμ.Φυσιογν.2,11.

ὑγρομελής-οῦς-ές ὁ ἔχων ὑγρὰ μέλη ἤτοι εὐλύγιστα, εὔκαμπτα : Ξεν.Κυν.5,13 ἔτι γὰρ ὑγρομελῆ ὄντα ἐπισύρεται ὅλα ἐπὶ τῆς γῆς, Πολυδ 4,96.

ὑγρομετρία (ἡ) νεώτ. μέθοδος δι' ἧς προσδιορίζεται ἡ ὑγρασία χώρου τινός.

ὑγρομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑγρομετρίαν, ὁ τῆς ὑγρομετρίας : ὑγρ- ὄργανα.

ὑγρόμετρον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὄργανον μετρήσεως, ἐλέγχου τῶν ὑγρῶν, ἂν καὶ κατὰ πόσον εἶναι ἀμιγῆ : Γαλ.· 2) νεώτ. μετεωρολ. ὄργανον δι' οὗ βαθμομετρεῖται ἡ ἀτμοσφαιρικὴ ὑγρασία.

ὑγρομέτωπος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὑγρόν, μαλακὸν μέτωπον, ὁ ἔχων τρυφερὰν ὄψιν : ΑΠ 5,36.

ὑγρόμοθος-ον μτγν. ποι. ὁ ἐν ὑγροῖς ἤτοι ἐντὸς τῶν ὑδάτων μαχόμενος : Νόνν.Δ 39,83.

ὑγρόμορφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὑγράν, μαλακήν, τρυφερὰν μορφήν : Νόνν.Δ 36,87.

ὑγρόμυρον (τὸ) μτγν. τὸ ὑγρὸν μύρον : Ἀέτ.

ὑγρό(ν) (τὸ) (ὑγρός) νεώτ. κ. δημ. πᾶν σῶμα μὴ ὂν στερεὸν ἢ ἀέριον, ρευστὸν ὡρισμένου ὄγκου, ἀλλ' οὐχὶ καὶ σχήματος· 2) πᾶν ὑδαρὲς συστατικὸν τοῦ ὀργανισμοῦ : γαστρικὸν - ἐνάμνιον ὑγρόν.

ὑγρονόμος-ον μτγν. ποι. ὁ ἐν τοῖς ὑγροῖς, τοῖς ὕδασι νεμόμενος ἢ διαιτώμενος : Νόνν.Δ 3,37 Τρώιον ὑγρονόμοιο διασχίζων πόρον Ἕλλης.

ὑγρόνους-οος-ουν-οον μτγν. ὁ ἔχων ὑγρόν, μαλακόν, ἤτοι ἄστατον νοῦν : Πολυδ.6,126.

ὑγροπαγής-οῦς-ές (πήγνυμι) μτγν. οὗ τὸ ὕδωρ εἶναι πεπηγμένον, παγωμένο : Νόνν.Δ 8,92· 2) ὁ ἔχων ὑγρὰν, ἀσθενικὴν σύστασιν, κρᾶσιν· ἀντίθ. σκληρόσαρκος : Ξενοκρ.Ἐνυδρ.33, Γαλ.13,591.

ὑγρόπισσα (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. πίσσα διατηρουμένη καὶ ἐν ψυχρῷ εἰς ρευστὴν κατάστασιν : Γαλ.14,329,2, Γεωπ.18,8,2.

ὑγρόπισσον (τὸ) σχόλ. ὑγρά, ρευστὴ πίσσα : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.116.

ὑγρόπλους-οον-ουν-οον μσν. ὁ ἐν ὑγροῖς, ἤτοι ἐν τοῖς ὕδασι πλέων : Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.34.

ὑγροποιήσιμος-ον νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ὑγροποιηθῇ.

ὑγροποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑγροποιῶ, ἡ εἰς ὑγρὸν μετατροπή : ὑγροποίησις τῶν ἀερίων.

ὑγροποιητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος ἢ συντελῶν εἰς τὴν ὑγροποίησιν.

ὑγροποιός-όν μτγν. ὁ ὑγρόν τι ποιῶν, ὁ ἐπιφέρων ὑγρασίαν : Πορφ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.113Α.

ὑγροποιῶ-έω νεώτ. μεταβάλλω, μετατρέπω τι εἰς ὑγρόν : ὑγροποιῶ ἀέριον.

ὑγροπόρευτος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑγροκέλευθος βλ.λ.1) : Ὀρφ.Ὕμν.81,1 λαιφηρὸν πήδημα δι' ἠέρος ὑγροπόρευτον.

ὑγροπόρος-ον μτγν. ὁ ὑγροπόρευτος, ὑγροκέλευθος : Νόνν.Δ 10,123 δαίμοσιν ὑγροπόροις, αὐτ.23,182, αὐτ.25,67, ΚΜανασσ.Χρον.143, αὐτ.4057.

ὑγροπορῶ-έω μτγν. πορεύομαι διὰ τῶν ὑδάτων, εἶμαι ὑγροπόρος, ἐπὶ πλοίων : ΑΠλ.221 καὶ νέες ὑγροπορεῦν.

ὑγρορροῶ-έω ρέω ἐξ ὑγρασίας, εἶμαι ρευστός ἢ ὑγρός : Ἀριστλ.Πρ.1,33.

ὑγρός-ά-ό(ν) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. κ. -ή, δημ. κ. ὁγρός, συγκρ. **ὑγρότερος** (Πλάτ.Θεαίτ. 162Β), ὑπερθ. **ὑγρότατος** (Ξεν.'Ιππ.7,7), ρευστός, ὑδατώδης, ἀντίθ. πρὸς τὸ ξηρός: 'Ιλ.Ψ 281 **ὃ σφωϊν μάλα πολλάκις ὑγρὸν ἔλαιον χαιτάων κατέχευε**, 'Οδ.Ζ 79, αὐτ.Δ 458, αὐτ.Ε 478 **ἄνεμοι ὑγρὸν ἀέντες** (πνέοντες μεθ' ὑγρασίας ἢ βροχεροί, κτ. ἀντίθ. πρὸς τοὺς ξηροὺς καὶ καυστικοὺς ἀνέμους), αὐτ.Τ 440, 'Ησίοδ.'Εργ.623, Θέογν.869, Πίνδ.Ο 7, 69 **βλάστε μὲν ἐξ ἁλὸς ὑγρᾶς νᾶσος**, αὐτ.Π 4, 40,-**ὑγρὰ πίσσα** - **ὑγρὸν στοιχεῖον** (ἡ θάλασσα)· || **ὑγρὰ κέλευθα** ποι. ὑγροὶ δρόμοι, ἡ ἐπιφάνεια τῆς θαλάσσης: 'Ιλ.Α 312 **οἱ μὲν ἔπειτ' ἀναβάντες ἐπέπλεον ὑγρὰ κέλευθα**,'Οδ.Γ 71· || δθ. **ὑγρά** (ἡ), ἰων. **ὑγρή** ἡ θάλασσα: 'Ιλ.Ξ 308, αὐτ.Ω 341 **τά μιν φέρον ἠμὲν ἐφ' ὑγρὴν ἠδ' ἐπ' ἀπείρονα γαῖαν**· || **τὸ ὑγρὸν** ὡς οὐσ. τὸ ὕδωρ, τὸ νερό: 'Ηρ.4, 172, Πλάτ.Θεαίτ.147C **γῆ ὑγρῷ φυραθεῖσα**· **2**) ὁ ἐνέχων ὑγρότητα, ὑγρασίαν, ὁ διαπεποτισμένος ὑπὸ ὑδρατμῶν ἢ ὁ πλήρης ὑδρατμῶν: αὐτ.Κριτ. 112Α **γενομένη νὺξ ὑγρὰ διαφερόντως γῆς αὐτὴν ψιλὴν περιτήξασα πεποίηκε**, - **ὑγρὸς τόπος-καιρὸς** - **ὑγρὸν κλῖμα** - **ὑγρὸ σπίτι**· || **τὸ ὑγρὸν κ. τὰ ὑγρά** ὡς οὐσ. ὑγρότης, ὑγρασία: 'Ηρ.1,142· **3**) μτγν., νεώτ. κ. δημ. διάβροχος, βρεγμένος, νοτισμένος: Γρυπ.Σκ.Τερρ 94,10 **περνᾷ ἀπ' τὸ δάσος τὸ ὑγρό**, - **τὰ ρουχά του εἶναι ἀκόμα ὀγρά**· || μτγν. τὸ οὐδ. ὑγρὸν ὡς οὐσ. διάβροχον μέρος: Πλούτ.'Ηθ.759C **ἐφ' ὑγροῖς ζωγραφῶ** (ζωγραφῶ ἐπὶ διαβρόχου ἐδάφους)· κ. νεώτ. **ζωγραφία ἐφ' ὑγροῦ** (a fresco) νωπογραφία· **4**) **μέτρα ὑγρὰ καὶ ξηρά** μέτρο πρὸς μέτρησιν ὑγρῶν καὶ στερεῶν: Πλάτ.Νόμ.746D **μέτρα ξηρά τε καὶ ὑγρὰ καὶ σταθμά**, 'Επιγρ. **τὰ ὑγρὰ μετρεῖν**· **5**) ποι. ἐπὶ ζῴων, ὁ ἔνυδρος: ΑΠ 9,18 **θῆρες ὑγροί**, Φιλόστρ.776 **αἱ ὄρνιθες οἱ ὑγροί**, ΑΠ 6,43 **ὑγρὸς ἀοιδὰς** (ὁ βάτραχος)· **6**) ἐν ἀναφ. πρὸς εὐκοιλιότητα, ὁ ὑδαρής, νερουλός: 'Ιππ.'Αφ.1245 **ὁκόσοισι νέοισι ἐοῦσι αἱ κοιλίαι ὑγραὶ εἰσι, τουτέοισι ἀπογηράσκουσι ξηραίνονται**, 'Αριστλ.ΖΙ 9,18,1· **7**) μτφ. μαλακός, ἁπαλός, εὐκόλως ὑποχωρῶν, εὔκαμπτος, μεταβλητός, εὐλύγιστος: Πίνδ.Π 1,9 **ὁ δὲ κνώσσων ὑγρὸν νῶτον αἰωρεῖ**, Εὐρ.ἀπ.935 **ὑγραῖς ἐν ἀγκάλαις**, Πλάτ.Συμπ.196Α **ὑγρὸς τὸ εἶδος** (ἐπὶ τοῦ 'Ερωτος), Ξεν.'Ιππ.10,15, αὐτ.5,31, 'Αριστλ.ΖΙ 6,35,3 **ὑγρός ἐστι καὶ πηδᾷ πόρρω**· κ. ἐπὶ πραγμ.: Ξεν.Κυν.4,1, 'Αριστλ.ΖΜ 2,9,13 **ὑγροτέραν . . εἶναι τὴν κίνησιν**, Θεόκρ.1,55 **παντᾷ δ' ἀμφὶ δέπας περιπέπταται ὑγρὸς ἄκανθος**, αὐτ. 25,206, Βάβρ.1,10· || φρ. **ὑγρὸς κεῖμαι** εἶμαι ἐξηπλωμένος **μετ' ἀνέσεως** καὶ ἡσυχίας, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὴν θέσιν ἢ τὴν κατάστασιν τοῦ τετσμένου, τεντωμένου καὶ δυσκάμπτου: 'Ιππ.Προγν.37· || τὸ οὐδ. **ὑγρὸν ἐν** ἐπιρρ. χρ. ὑγρῶς βλ.λ.2): 'Αριστφ. Σφ.1213 **ὑγρὸν χύτλασον σεαυτὸν** (σχόλ. «διάλυσον σεαυτόν, ὑγρῶς ἄλειφαι»)· **8**) ὁ χαλαρός, ἐξησθενημένος, ἀδύνατος, ἰδ. ἐπὶ ἀποθνήσκοντος: Σοφ.'Αντ.1239 **ἐς ὑγρὸν ἀγκῶνα** (λαβών), Εὐρ. Φοίν.1439 **κἀπιθεὶς ὑγρὰν χέρα**, 'Αρχίλ.69 **ὑγρὸν δέος**· **9**) ἐπὶ οὐσιῶν, πλαδαρός, μαλθακός: 'Αριστλ.ΖΙ 8,13,2, αὐτ.21,4· **10**) μτγν. ἁπαλός, ραδινός, τρυφερός: Αἰλ.ΖΙ 7,9 **ὑγροὶ νεοττοί**, Νόνν.Δ 1,4 **ὑγρὸν βρέφος**· **11**) ὁ οἴνῳ, μέθη βεβρεγμένος, οἰνόφλυξ, κ. γεν. ὁ ἐν καταστάσει ζάλης, παραζάλης διατελῶν: 'Ηράκλειτ.π.Στοβ.5, 120 **ὑγρὴν τὴν ψυχὴν ἔχειν**, Πλούτ.'Ηθ.713Α **ἡ διάνοια ὑγρὰ γεγενημένη**, 'Οππ.'Αλ.2,412 **οἰνοβαρής.. ὑγρὸν ἀείδων, οὐ μάλα νηφάλιον**· **12**) κ. νεώτ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν ἢ τοῦ βλέμματος, ὁ ἐρωτικὸν πόθον ἐκφαίνων, ὁ ἐρωτικός, ἰδ. περὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς 'Αφροδίτης εἰς τὰ ἀγάλματα: 'Ανακρεόντ. 28,21, ΑΠ 7,27 **ὑγρὰ δερκομένοισιν ἐν ὄμμασι**, ΑΠλ.306 **ἐπ' ὄμμασιν ὑγρὰ δεδορκώς**, Λουκ.Εἰκ.6 **τῶν ὀφθαλμῶν τὸ ὑγρὸν ἅμα τῷ φαιδρῷ**· || νεώτ. **ὑγροὶ ὀφθαλμοὶ** οἱ δακρύοντες ἢ δακρυσμένοι ἢ οἱ ἔχοντες ὑγρότητά τινα καὶ λάμποντες· || **ὑγρὸς πόθος** ἐρωτική, σφοδρὰ ἐπιθυμία: 'Υμν.'Ομ.18 33· **13**) ἐπὶ γλώσσης, ὁ λείως **καὶ** ὁμαλῶς ρέων: Διον.'Αλ.Δημ.20· **14**) μτφ. κ. νεώτ. ἐπὶ προσ. ἢ τῶν διαθέσεων αὐτῶν, εὔκολος, ἐνδοτικὸς τοὺς τρόπους, μαλακός, ἤπιος· Πλούτ. Μάρ.28 **ὑγρός τις καὶ δημοτικός**, αὐτ.'Ηθ.51Β **ὑγρὸς κόλαξ**, κ. νεώτ. ἐν τῇ φρ. **ὑγρὸς χαρακτὴρ**· || **τὸ ὑγρὸν** ὡς **οὐσ. ὁ** εὔκολος χαρακτήρ, ὁ τρόπος: αὐτ.Περ.5· **15**) μτγν. ὁ ἐπιρρεπής, εὐκατάφορος: Πλούτ.Βρούτ.29, 'Αππ.'Εμφ.Πολ 5,8, 'Ανών.π.Σουΐδ.· **16**) μαλθακός, δθ. πολυτελής, πολυδάπανος, φιλήδονος: αὐτ.'Ηθ.751Α, αὐτ.Σόλ.3, 'Αλεξ.Πύραυν.3 **βίου . . ὃν πάντες εἰώθασιν ὀνομάζειν ὑγρὸν**· **17**) μτγν. ἐπὶ φωνήεντος, δίχρονος ἢ ἀμφίβολος τὸν χρόνον: Σέξτ.'Εμπ.Μ 1,100 **18**) νεώτ. γραμμ. **ὑγρὰ σύμφωνα** οἱ φθόγγοι **λ** κ. **ρ**

ὑγροσαΐτης (ὁ) μσν. μέτρον ὑγρῶν παρὰ Βυζαντινοῖς ἰσοδυναμοῦν μὲ πεντήκοντα **ἑκτεῖς** βλ.λ. ἤτοι θ κ. 2/3 τοῦ μεδίμνου: Εὐχολ.833.

ὑγρόσαρκος-ον κ. νεώτ. ὁ ἔχων οἱονεὶ ὑγρὰς σάρκας, πλαδαρός: 'Αριστλ.ΖΙ 603b,17 **χαλαζώδεις δὲ εἰσι τῶν ὑῶν αἱ ὑγρόσαρκοι**.

ὑγροσκελής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων ὑγρά, εὔκαμπτο, εὐλύγιστα σκέλη: Λιβάν.'Επιστ. 585Β **ἵππον ὑγροσκελῆ**, 'Ανν.Κομν.119, Πρόδρ. **ἐν** Notitt.Mss.8,184.

ὑγροσκοπία (ἡ) νεώτ. **ἡ** ὑγρομετρία βλ.λ.

ὑγροσκοπικός-ή-όν **νεώτ.** ἐπὶ οὐσιῶν, **ὁ** ἔχων τὴν ἰδιότητα ν' ἀπορροφᾷ **ὕδωρ ἢ ὑγρασίαν**: **τὸ ἅλας εἶναι σῶμα ὑγροσκοπικόν**· || ἐπίρρ. -ῶς.

ὑγροσκόπιον (τὸ) νεώτ. ὄργανον δι' οὗ προσδιορίζεται ἡ ὑγρασία ἢ οἱ ὑδρατμοὶ τοῦ ἀέρος.

ὑγροστίβητος-ον μσν. ἐπὶ τῆς θαλάσσης, ὁ ὑγρὰς στίβους ἔχων: Θεοφ.Κεραμ. **ἐν** Mi.132,852.

ὑγρόστομος-ον μσν. ἐπὶ ξίφους, **ὁ** ἔχων τὴν αἰχμὴν βεβρεγμένην, δθ. ὁ ὀξέως τέμνων, κοπερός: Πρόδρ.237 **ξίφος ὑγρόστομον**.

ὑγροσχαστικός-ή-όν νεώτ. **ἐπὶ καρπῶν, ὁ** σχάζων ἐξ ἀπορροφήσεως ὑγρασίας.

ὑγρότᾱς-ᾶτος (ἁ) δωρ. τ. τοῦ ὑγρότης βλ.λ.

ὑγρότης-ητος (ἡ) (ὑγρός) κ. μσν. κ. νεώτ., δωρ. -ότᾱς-ᾶτος (ἁ) τὸ νὰ εἶναί τι ὑγρόν, ὑγρασία, νοτία, ὑγρὰ ἢ ρευστὴ κατάστασις, ἀντίθ. ξηρότης: 'Ιππ.'Αρχ.'Ιητρ.17, αὐτ.'Αφ.1248, Πλάτ.Φίλ.32Α, **ἡ τῆς ὑγρότητος πῆξις**, 'Αριστλ.ΖΓ 3,10,20, αὐτ.Μετ. 1,14,17, - **ἡ ὑγρότης τοῦ κλίματος** - **τοῦ δωματίου**· **2**) μαλακότης, εὐκαμψία, εὐλυγισία, ἀντίθ. σκληρότης: 'Ιππ.'Αρθρ.784, Ξεν.'Αν.5,8,15 **παρεῖχε θερμασίαν τινὰ καὶ ὑγρότητα**, 'Αριστλ.ΖΓ 1,7,3, αὐτ. ΖΙ 8,5,3· || κ. μτφ. ἐπὶ **τῶν ποικίλων** κινήσεων τῆς φλογός: Εὐρ.Φοίν.1256 **ρήξεις τ' ἐνώμων ὑγρότητ' ἐναντίαν ἄκραν τε λαμπάδ'**· **3**) μτγν. μτφ. νωθρότης, χαλαρότης, ἀδυναμία: Πλούτ.Κάτ. Πρεσβ.20 **τοῦ ξίφους . . δι' ὑγρότητα χειρὸς ἐξολισθόντος**· **4**) μτφ. ἐπὶ προσ., μαλακότης τρόπου, εὐκαμψία, εὐλυγισία διαθέσεως, προσήνεια, γλυκυθυμία: Λυκοῦργ.152 **τὴν ὑγρότητα αὐτῶν τοῦ ἤθους τοῖς δακρύοις εἰς ἔλεον προαγαγέσθαι**, 'Αριστλ.'Αρετ.5,5, Πλούτ.'Ηθ.680D· **5**) **ὑγρότης βίου** τρυφηλὸς βίος: Κρώβ.'Απολλ.1.

ὑγροτόκος-ον μτγν. ποι. ὁ τίκτων, γεννῶν, παράγων ὑγρασίαν, ὕδωρ: Νόνν.Δ 22,102 **ὀεέθρων ὑγροτόκους ὠδῖνας**, αὐτ.32,295.

ὑγροτράχηλος-ον ὁ ὑγρόν, μαλακόν, εὐκαμπῆ τράχηλον ἔχων, ὁ μετ' εὐκολίας λυγίζων τὸν τράχηλον: 'Αριστλ. **ὑγροτράχηλα ζῷα**.

ὑγροτροφικός-ή-όν ὁ ἐν ὕδασι τρεφόμενος, ἐνυγρόβιος, ὑδρόβιος: Πλάτ.Πολιτ.264D **τὸ μὲν ἐ-**

τερον ὑγροτροφικὸν ὀνομάζοντας, **τὸ δ' ἕτερον** ξηροτροφικόν ;, 'Αθήν.3,99Β.
ὑγρουσία (ἡ) μσν. πιθ. ἐσφ. γρ. τοῦ ὑγρασία ἐν Χαλκιδ.Πλάτ.Τίμ.36.
ὑγροφανής-οῦς-ἐς μτγν. ὁ ὑγρὰν ὄψιν ἔχων, ὁ φαινόμενος ὑγρός : **Γαλ**.8,662, αὐτ.674.
ὑγρόφθαλμος-ον ὁ ὑγρούς, μαλακούς, εὐκινήτους ἔχων τοὺς ὀφθαλμούς : 'Αριστλ.ΖΜ 2,2,8 **τὰ μὲν ἐστι σκληρόφθαλμα, τὰ δ'** ὑγρόφθαλμα.
ὑγρόφθογγος-ον μτγν. ἐπὶ λαγύνου μετὰ στενοῦ λαιμοῦ, ὁ φθεγγόμενος, παράγων ἠχόν τινα προερχόμενον κατὰ τὴν ροὴν ἢ ἔκχυσιν τοῦ ὕδατος : Μᾶρκ.'Αργ.ΑΠ 6,248 **Κύπριδι κεῖσο, λάγυνε μεθυσφαλὲς . . ὑγρόφθογγε.**
ὑγρόφιλος-ον **νεώτ.** ὁ φιλῶν, ἀγαπῶν, ἀπορροφῶν τὸ ὑγρόν, ὑγροσκοπικός : **ὑγρόφιλος** βάμβαξ· **2)** ἐπὶ φυτῶν, ὁ εὐδοκιμῶν ἐν τῷ ὕδατι ἢ ἐν ὑγροῖς τόποις, **ἑλόβιος**, ὑδροχαρής : ὑγρόφιλα δένδρα - φυτά.
ὑγρόφλοιος-ον μσν. **ὁ** ὑγρόν, νοτερόν, μαλακὸν φλοιὸν ἔχων : Γεωπ.9,6,2.
ὑγροφοῖνιξ-ικος (ὁ) μτγν. εἶδός τι πτηνοῦ διώκοντος τὰ ὑγρά : Αἰλ.ΖΙ 12,24.
ὑγρόφοιτος-ον μτγν. ποι. ὁ ὑγροπόρος βλ.λ. : Λυκάφρ.88 ὑγρόφοιτος **τόργος**.
ὑγροφόρητος-ον μτγν. ὁ ἐπὶ τῶν ὑγρῶν, ἐπὶ τῆς ὑγρασίας φερόμενος, **ὁ** παρασυρόμενος ὑπὸ τοῦ ὕδατος : Νόνν.Δ 15,372, αὐτ.43,356.
ὑγροφόρος-ον μτγν. ὁ ὑδροφόρος βλ.λ.:Μάξιμ. Καταρχ.283 **ὑγροφόροιο κατ' αἰγοκερῆος**, Θεολ. 'Αριθμ.48,13 **ἡ τοῦ ὑγροφόρου ὑμένος σύστασις**.
ὑγροφυής-οῦς-ές σχόλ. ὁ ὑγρὸς τὴν φυήν, ὁ ὑγρᾶς φύσεως, **εὔκαμπτος** : Σχόλ.Θεόκρ.1,47 **παρθένος ὑγροφυὴς καὶ τρυφερά·** || ἐπίρρ. -ῶς : 'Αριστοίν.1,1 **τὰ ὀστᾶ ὑγροφυῶς λογίζεσθαι**.
ὑγρόφυρτος-ον μσν. **ὁ** πεφυρμένος ὑγρῷ : Φιλῆς 2,268 (ἐκδ.**Mil.**).
ὑγρόχερσος-ον **μσν. ὁ** βιῶν, διάγων, ζῶν καὶ ἐν τῇ ξηρᾷ καὶ **ἐν** τοῖς ὕδασιν ἢ τῇ θαλάσσῃ, ἀμφίβιος : Πισίδ.Γ 411, ΚΜανασσ.Χρον.3933, αὐτ.5659.
ὑγροχεύμων-ονος-ον μσν. ὁ προχέων, χέων ὕδωρ : ΚΜονασσ.Χρον.150 **ὑγροχεύμονας ροάς**.
ὑγροχίτων-ωνος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. μσν. ὁ ὑγρὸν χιτῶνα ἔχων, **ὁ** περιβεβλημένος, ἐνδεδυμένος ὑγρὸν ἔνδυμα : Νόνν.Δ 23,112, αὐτ.311, Φιλῆς 2,386.
ὑγρόχρους-οος-ουν-οον μσν. κ. **ὑγρόχρως-ων ὁ** ὑγρὸν ἐπιφάνειαν **ἔχων** : 'Ιω.Γαζ.'Εκφρ.278.
ὑγρόχυτος-ον μτγν. **ὁ** χεόμενος, ρέων, καταπίπτων ἐν ὑγρᾷ καταστάσει, ὡς ὑγρόν : Νόνν.Δ 8, 275 **ὑγρόχυτος ὄμβρος**, αὐτ.'Ιω.2,46.
ὑγρύνω μτγν. ὑγραίνω **βλ.λ.** : Κάσσ.Πρ.5 (πιθ. ἐσφ.γρ. **τοῦ** ὑγραίνω).
ὕγρωμα-ατος (τὸ) **νεώτ. ἰατρ.** διόγκωσις ἐκ συλλογῆς ὑγροῦ τῶν ὑπὸ τὸ δέρμα βλεννογόνων θυλάκων, κυστεώδης ὄγκος.
ὑγρῶπις-ιδος (ἡ) μσν. ἡ ἔχουσα ὑγράν, τρυφεράν, ἁπαλὴν **ὄψιν** : Τζέτζ.Πρὸ 'Ομ.118.
ὑγρῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ἐν ὑδατώδει, ἐν ὑγρᾷ καταστάσει· **2)** μαλακῶς, εὐκάμπτως, εὐκινήτως : Σχόλ.'Αριστφ.Σφ.1213· **3)** ἐρωτικῶς, περιπαθῶς, μετὰ βλέμματος πλήρους ἐρωτικοῦ πάθους : Φιλόστρ.'Επιστ.24,10,19 **τὸ βλέπειν ὑγρῶς**, 'Αθήν.11,479Α **ὑγρῶς ἀφεῖναι τὴν λάταγα**.
ὑγρώσσω ποι. ὑγραίνομαι, βρέχομαι, εἶμαι βεβρεγμένος : Αἰσχ.'Αγ.1329 **βολαῖς ὑγρώσσων σπόγγος ὤλεσεν γραφήν**.
ὑδαλέος-α-ον (ὕδωρ) ὁ ὑδατώδης, δθ. **ὁ** ὑδρωπικός, ὁ ἔχων ὑδρωπικίαν : 'Ιππ.Προρρ.84Α **ἀχρόους καὶ ὑδαλέους**, Παῦλ.Αἰγ.45,16.
ὑδαλεώδης-ους-ες μσν. **ὁ** ὑδαλέος : 'Ιω.'Ακτουάρ. ἐν Idel.Phys.Gr.2,376,6.
ὑδαλής 'Ησ. «ὑδρωπιῶν».
ὑδάν 'Ησ. «ἀγορασθεῖσαν, ὑγρανθεῖσαν».
ὑδαρεύω μσν. ὑδαρὲς ποιῶ, διαλύω, δθ. **τὸ** μέσ. κάμνω ἐπίδειξιν, κομπάζω : 'Επιφάν.1,1045Β, αὐτ. 509D **μή τινες ὑδαρευόμενοι νομίσωσιν**.
ὑδαρής-οῦς-ές (ὕδωρ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑδατώδης, ρευστός, νερουλός :'Ιππ.Προγν.40 **διαχώρημα ὑδαρές**, 'Αριστλ.ΖΙ 10,1,16 **καταμήνια ὑδαρέστερα**, αὐτ.7,9,2, - **ὑδαρὲς φάρμακον**, - **ὑδαρὴς οὐσία**· **2)** ὁ κεκραμένος, μεμειγμένος μεθ' ὕδατος, ὁ ἠραιωμένος δι' ὕδατος, νερωμένος : 'Ιππ.'Αέρ.286, Φερεκρ.Κοριανν.4 **ὑδαρῆ 'νέχεέν' σοι ; παντάπασι μὲν οὖν ὕδωρ**, Ξεν.Λακ.1,3, 'Αλεξ.Τίτθ.1, αὐτ.Τοκ.1, 'Αντιφάν.'Ακοντιζ.1,4 **κεράννυνται οὔθ' ὑδαρὲς αὔτ' ἄκρατον**, Λυκόφρ.Χαλκ.π.'Αθήν.10,420Β **κυλίκιον ὑδαρὲς ὁ παῖς περιῆγε**, - **ὑδαρὴς οἶνος**· **3)** μτφ. ἀδύνατος ἐξησθενημένος, χαλαρός, πλαδαρὸς ἢ ψευδής, ὑποκριτικός, προσποιητός : Αἰσχ.'Αγ.798 **τὰ δοκοῦντ' εὔφρονος ἐκ διανοίας ὑδαρεῖ σαίνει φιλότητι**, 'Αριστλ.Πολιτ.2,4,7, αὐτ. Ποιητ.26,13, Κλήμ.'Αλ.184, - **ὑδαρὲς ὕφος**· **4)** ἐν ἀναφ. πρὸς χρῶμα, ὑδατόχρους, ὠχρός : 'Αριστλ. ΖΓ 5,1,17 **ὑδαρὲς ὄμμα προβάτων**.
ὑδαροειδής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑδαρὰν **ὄψιν** ἔχων, ὑδατώδης, ὑδαρής : 'Αλέξ.Τραλλ.643.
ὑδαρόπιστος-ον μσν. ὁ ἔχων ὑδαρῆ **βλ.λ.3)** πίστιν.
ὑδαρός-ά-όν μτγν. κ. μσν. τ. τοῦ ὑδαρὴς βλ.λ. : 'Ιππ. De Hom.fabr.295,18 **χρῷ δὲ τοῖς γλυκέσι καὶ ὑδαροῖς**, 'Αθήν.10,426D (κωδ.), Σουΐδ. **ἐν λ.** 'Αγευστος θοίνης **τὰ ὑδαρὰ τῶν ροφημάτων**.
ὑδαρότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ νὰ εἶναί τι ὑδαρές, νερουλό· || δθ. μτφ. μαλακότης, ἀδυναμία : Κλήμ.'Αλ.169, 'Επιφάν.1,917D, Παλλδ. ἐν Βί.'Ιω.Χρυσ. 106,28 **τῇ ὑδαρότητι τῶν λογισμῶν τὴν ἄκρατον ἐξαφανίζων γνῶσιν**.
ὑδαρώδης-ους-ες ὁ ὑδαρὴς τὴν φύσιν, ὑδατώδης, ὑγρός : Ψ'Αριστλ.ΦΙ 2,6,3, 'Αλέξ.Τραλλ.8,429.
ὑδαρῶς ἐπίρρ. μτγν. διὰ μείξεως μεθ' ὕδατος, νερωμένα Μοσχί.3,5 **οἴνῳ ὑδαρεστέρῳ συγκεκραμένῳ**, Βασ.1,851Α **τὸν μὲν φοινικοῦν ὑδαρῶς πεφοίνικται·** **2)** ἀτόνως : 'Επιφάν.1,917Β **ὑδαρῶς τὰ πάντα καὶ κακῶς ἐδίδασκε**.
ὑδασιστεγής-οῦς-ές μτγν. ποι. τ. τοῦ ὑδατοστεγὴς βλ.λ., **ὁ** στέγων, κωλύων, ἐμποδίζων νὰ **εἰσέλθῃ τὸ** ὕδωρ : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ **6**,90 **καὶ πῖλον ἀμφίκρημνον ὑδασιστεγῆ**.
ὑδαταγωγός-όν νεώτ. ὁ ἄγων, **φέρων τὸ** ὕδωρ **ὑδαταγωγὸς** γέφυρα (ἡ βαστάζουσα ὑδραγωγεῖον)· || τὸ ἀρσ. **ὑδαταγωγὸς ὡς οὐσ.** ἀγωγὸς ὕδατος, ὑδροσωλήν, ὀχετός.
ὑδαταέριον (τὸ) νεώτ. χημ. τεχνητὸν καύσιμον ἀέριον λαμβανόμενον διὰ διοχετεύσεως ὑδρατμῶν ἄνωθεν ἀνημμένων ἀνθράκων, ὑδραέριον.
ὑδαταίνω εἶμαι ὑδρωπικός, πάσχω ἐξ ὕδρωπος, τὸ μέσ. : 'Ιππ.1008C· **2)** μτγν. ἐπὶ γυναικῶν, ἔχω ὑδαρῆ **τὰ καταμήνια·** **προβλ.Γαλ.**'Ιππ.Γλωσσ.'Εξηγ. 582 «ὑδαταινούσῃσιν, ὑδερώδεσιν ἢ **ἐξυδατούσαις** τὸ αἷμα καὶ ὑδατώδη καθαιρομέναις».
ὑδατανθρακοῦχος-ον νεώτ. χημ. **ὁ περιέχων** ἐν τῇ συστάσει αὐτοῦ ὑδατάνθρακας.
ὑδατανθρακοφόρος (ἄμαξα) (ἡ) **νεώτ.** σιδηροδρομικὸν ὄχημα, ἀποτελοῦν ἐξάρτημα τῆς ἁτμαμάξης, φέρον τὰ διὰ τὴν λειτουργίαν αὐτῆς ἀναγκαιοῦντα **ὕδωρ** καὶ γαιάνθρακας.
ὑδατάνθραξ-ακος (ὁ) νεώτ. χημ., ἰδ. **κτ.** πληθ. ὑδατάνθρακες ὁμὰς ἐνοργάνων χημικῶν οὐσιῶν, λίαν **διαδεδομένων ἐν τῇ** φύσει καὶ ἀποτελουσῶν τὸ κύριον συστατικὸν τῶν κυττάρων.
ὑδαταποθήκη (ἡ) νεώτ. μέγα δοχεῖον **πρὸς ἐναπόθεσιν** ὕδατος, ντεπόζιτο τοῦ νεροῦ.
ὑδατάρθρωσις-**εως** (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος τῶν **ἀρθρώσεων ἐξ ὑπερκοπώσεως** καθ' ἣν παρατη-

ρεῖται ὑπερέκκρισις ἀρθρικοῦ ὑγροῦ καὶ **συσ**σώρευσις αὐτοῦ **ἐντὸς** τῶν ἀρθρικῶν θυλάκων.

ὑδατηγός-όν μτγν. ποι. ὁ ὕδωρ ἄγων, ὑδραγωγάς, ἀντλῶν, ἀντλητὴς ὕδατος: Καλλ.ἀπ.42 **ἀνὴρ ὑδατηγός,** Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ.1332, Σουΐδ. ἐν λ. 'Ιμαῖον ᾆσμα.

ὑδατηρός-ά-όν (ὕδωρ) κ. μσν. ποι. ὁ χρησιμεύων πρὸς ἐναπόθεσιν ὕδατος, ὑδρηρός: Αἰσχ. ἀπ.96 **κρωσσοὺς μήτ' οἰνηρούς, μήθ' ὑδατηρούς** (ὑδρίας ἢ κάδους μήτε διὰ τὸν οἶνον μήτε δι' ὕδωρ), Πολυδ.6,23· **2)** μσν. ὑδάτινος: Τζέτζ. 'Εξ.'Ιλ.9,4 **τὴν ὑδατηρὰν τῶν ποταμῶν οὐσίαν.**

ὑδατιαῖος 'Ησ. «ἔνυδρος, ὑδρόβιος».

ὑδατιδικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰς ὑδατίδας βλ.λ.5) κύστεις· **2)** ὁ πάσχων ἐξ ὑδατίδων κύστεων.

ὑδατιδίνη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὀργανική τις οὐσία τῶν ὑδατίδων κύστεων.

ὑδατιδοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **ὑδατίδωμα** (τὸ) ὄγκος περιέχων ὑδατίδας κύστεις.

ὑδατίδωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ὑδατιδοκήλη.

ὑδατίδωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐμφάνισις ὑδατίδων κύστεων ἐντὸς ὀργάνου τινὸς τοῦ σώματος.

ὑδατικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ ὑδάτινος βλ.λ.: Θεόφρ.Πυρρ.1,17 **αἱ μὲν ἑωθιναὶ βρονταὶ πνεῦμα σημαίνουσιν, αἱ δὲ μεσημβριναὶ ὑδατικὸν σημεῖον** (σημεῖον ὕδατος, βροχῆς), Σχόλ.'Αριστφ. Πλ.521,Παῦλ.'Αλ.'Αποτ.44,4 **ὑδατικῶν τόπων,** Θεαλ.'Αριθμ.45,26 **τῇ ὑδατικῇ σφαίρᾳ·** **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὕδωρ, ὁ τοῦ ὕδατος: **ὑδατικαὶ δουλεῖαι** (αἱ δουλεῖαι ὑδραγωγείου καὶ ἀντλήσεως).

ὑδάτινος-η-ον κ. μσν. **κ.** νεώτ. (**ὑδάτῖνος**· ἐν δακτ. ὅμως στίχ. τὸ **υ**) **ὁ ἐξ** ὕδατος συγκείμενος, ὑδατώδης, ὑγρός: 'Ιππ.'Αέρ.283 **πνεύματα ὑδατινώτατα** (δ.γρ. ὑδατεινώτατα), αὐτ.289,Θεόφρ.'Ἀν. 57,αὐτ.ἀπ.6,1,αὐτ.11,-**ὑδατίνη σταγών·** || ὑδάτι**νος νάρκισσος** νάρκισσος ὑδροχαρής: ΑΠ Συμπλ. 120· || τὸ οὐδ. **ὑδάτινον** ὡς οὐσ. εἶδός τι ὕδατος ἔχον θεραπευτικὰς ἰδιότητας διὰ παθήσεις τῶν ὀφθαλμῶν: Γαλ.9,496 **εἴς τε γὰρ ὀφθαλμῶν φαρμάκων κατασκευὴν ὕδατι τοιούτῳ χρώμεθα καὶ τὸ καλούμενον ὑδάτινον·** **2)** νεώτ. ὁ ἐξ ὕδατος παρεσκευασμένος: **ὑδατίνη βαφή** (ὑδρόχρωμα, νερομπογιά)· **3)** μτγν. διαφανὴς ὡς τὸ ὕδωρ, **ἐπὶ** λεπτῶν μηλωτῶν ἐνδυμάτων ἢ ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς θαλάσσης, κυανοῦς, γαλάζιος: Καλλ.ἀπ.295, Θεόκρ.28,11 **πολλὰ δ' οἷα γυναῖκες φορέοισ' ὑδάτινα βράκη·** **4)** νεώτ. **ὑδάτιναι γραμμαί, - ὑδάτινα σημεῖα** διαφανεῖς διακριτικοὶ γραμμαὶ ἢ σημεῖα ἐν τῇ μάζῃ φύλλου χάρτου· **5)** μτγν. ὑγρός βλ.λ.2), εὐλύγιστος, εὐκομπτος, εὔστροφος: ΑΠ 9,567 **ὑδάτινοι βραχίονες.**

ὑδάτιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ὕδωρ, μικρὰ ποσότης ὕδατος, ὀλίγον ὕδωρ, μικρὸν ρεῦμα ὕδατος, ποτάμιον, ρυάκιον, **ἐπὶ** τοῦ 'Ιλισοῦ: Πλάτ.Φαῖδρ.229Α **ρᾷστον οὖν ὑμῖν κατὰ τὸ ὑδάτιον βρέχουσι τοὺς πόδας ἰέναι,** 'Αριστλ.Ζ1 8,28,12· **2)** μικρά, ὀλίγη βροχή: Θεόφρ.ΦΑΙτ. 2,9,9 **ὑδατίων ἐπιγιγνομένων.**

ὑδάτιος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. **ὁ** ὑδάτινος βλ.λ.1): Αἰν.Γαζ.Θεόφρ.65,7, ΚΜανασσ.Χρον.43 **τὴν παντόχυτον φύσιν τὴν ὑδατίαν.**

ὑδατίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. φυσαλὶς πεπληρωμένη, πλήρης ὕδατος: 'Ησ.,Φώτ.· **2)** μτγν. μσν. οὐσία τις πιμελώδης ἐμφανιζομένη ὑποκάτω τοῦ ἄνω βλεφάρου ὡς ἀποτέλεσμα ὀφθαλμικοῦ νοσήματος· Παῦλ.Αἰγ.6,14 «ἡ ὑδατίς οὐσία τίς ἐστι πιμελώδης ὑπεστρωμένη τῷ τοῦ βλεφάρου δέρματι παρὰ φύσιν»: Γαλ.14,712,15 **πιμελή, ἥτις ἐπὶ τὸ πολὺ πλεονάζουσα τὰς ὑδατίδας ποιεῖ·** **3)** μτγν. νόσημά τι τοῦ ἥπατος: αὐτ.9,323 **ἐπιτηδειότατόν ἐστι τὸ ἧπαρ ὑδατίδας γεννῆσαι·** **4)** μσν. **εἶ**δός τι νόσου τῶν πτερνῶν τοῦ ἵππου: 'Ιππιατρ. 205,23,αὐτ.229,5,αὐτ.230,16· πρβλ. παράπρισμα, μελικηρίς· **5)** νεώτ. ἰατρ. **ὑδατὶς κύστις** παθολογικὴ κύστις, σχηματιζομένη ἐντὸς ὀργάνων τοῦ σώματος ἐξ ἐχινοκόκκων· **6)** μσν. πολύτιμός τις λίθος ὑδατόχρους: Μαρτιαν.1,75.

ὑδατισμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ἰατρ. ἦχος ὕδατος, ὑγροῦ εὑρισκομένου ἔν τινι κοιλότητι τοῦ σώματος, ἰδιαίτατα δὲ ἐν τῇ κοιλίᾳ ἀνθρώπου πάσχοντος ἐξ ὕδρωπος: Καῖλ.Αὐρ.Χρον.5,8.

ὑδατοβαπτικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ φακῶν μικροσκοπίου, ὁ ὑφ' ὃν παρεμβάλλεται, κατὰ τὰς παρατηρήσεις, σταγὼν ὕδατος.

ὑδατοβάτης (ὁ) νεώτ. **ὁ ἐπὶ** τοῦ ὕδατος, **ἐπὶ** τῆς ἐπιφανείας αὐτοῦ βαίνων: **πετρέλος ὁ ὑδατοβάτης** (εἶδός τι νηκτικοῦ πτηνοῦ).

ὑδατοβαφής-οῦς-ές νεώτ. ὁ δι' ὑδροχρώματος βαφείς, βαμμένος μὲ νερομπογιά.

ὑδατογόνος-ον νεώτ. ἰδ. **ἐπὶ** ἀδένος φυτικῶν ὀργάνων, ὁ ἐκκρίνων ὕδωρ.

ὑδατογραφία (ἡ) νεώτ. εἶδος, τρόπος ζωγραφικῆς διὰ χρωμάτων ἀναλελυμένων ἐντὸς ὕδατος, ἀκουαρέλ(λ)α· || συνεκδ. καὶ **εἰκὼν οὕτω** διὰ χρωμάτων ὑδατίνων ἐκτελεσθεῖσα.

ὑδατογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδατογραφίαν, ὁ δι' ὑδατογραφίας ἐκτελεσθείς: **ὑδατογραφικὸς πίναξ.**

ὑδατογράφος (ὁ) νεώτ. ζωγράφος ἐπιδίδων εἰς τὴν ζωγραφικὴν **ὑδατογραφιῶν** βλ.λ., ἀκουαρελ(λ)ίστας.

ὑδατογραφῶ-έω νεώτ. ζωγραφῶ δι' ὑδατογραφίας βλ.λ.1), εἶμαι ὑδατογράφος, ἐπιδίδομαι εἰς τὴν ζωγραφικὴν ὑδατογραφιῶν βλ.λ.2).

ὑδατοδόχος-ον κ. μσν. ἐπὶ ἀγγείου, ὁ δεχόμενος τὸ ὕδωρ: Κ Μονασσ.'Ερ.9,35, Σουΐδ. **φακός ὕδατος, εἶδος ὑδατοδόχου ἀγγείου.**

ὑδατοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ πρὸς ὕδωρ ὅμοιος, ὑδατώδης: 'Αριστλ.Χρωμ.3,13, Διογ.Λ 10,106 **κατὰ πῆξιν μετριωτέραν, ὑδατοειδῶν τινῶν ὁμοῦ ρῆξιν,** Θεοφάν.Νόνν.272,Εὐδοκ.178G· **2)** μτγν. κ. νεώτ. **ὑδατοειδὲς** (ὑγρὸν) τὸ ὑδατῶδες ὑγρὸν τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ: Γαλ.16,712,11 **τό τε ὑδατοειδὲς καὶ τὸ ὑαλοειδές.**

ὑδατόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ὑδατώδης: ΑΠ 9,327,Διον.Περ.782,'Επιγρ.Μυτιλήνης **σοὶ πλὰκ' ἀν' ἧμαρ ἀνῆκε κόρη Διὸς ὑδατόεσσα Πηγή·** **2)** διαφανὴς ὡς τὸ ὕδωρ, **λεπτός**: ΑΠ 6,270 **ὑδατόεσσα καλύπτρη.**

ὑδατοθρέμμων-ονος-ον **ὁ ἐκ** τοῦ ὕδατος ἢ **ἐν** τῷ ὕδατι τρεφόμενος, αὐξάνων, διαβιῶν: 'Εμπ. 130 **ὑδατοθρέμμων ἰχθύς.**

ὑδατόκλυστος-ον μτγν. **ὁ ὑπὸ** ὕδατος **κλυζόμενος, ὁ ἐν** ὕδασι πλυνόμενος, **πλυθείς**: Πλούτ. 'Ηθ.134B **τὰ ὀθόνια .. χαλαστραίοις πλυνόμενα, μᾶλλον ἐκπλύνεται τῶν ὑδατοκλύστων.**

ὑδατοκομία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐντὸς **εἰδικῶν** χώρων πρὸς πολλαπλασιασμὸν καλλιέργεια ἰχθύων **ἢ** ἄλλων ὑδροβίων ζωϊκῶν **ὀργανισμῶν.**

ὑδατολογία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑδρολογία βλ.λ.

ὑδατόλουτος-ον μσν. **ὁ ἐν** ὕδασι λουόμενος ἢ λουσθείς: Κ Μονασσ.Χρον.417 **ὑδατόλουτος ἡ ζωοθρέμμων χέρσος.**

ὑδατόλυμα-ατος (τὸ) **νεώτ.** χημ. διάλυμα **κολ**λοειδῶν.

ὑδατομαντεία (ἡ) μσν. ἡ δι' ὕδατος, **διὰ** παρατηρήσεως τοῦ ὕδατος μάντευσις, **μαντεία**: Τζέτζ.'Αλληγ.'Ιλ.Σ 195, αὐτ.409, αὐτ.Υ 314.

ὑδατόμ(ε)ικτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὑδατομιγὴς βλ.λ.: Μονόλογ. εἰς 'Αγ. Παντελεήμονα.

ὑδατομετρία (ἡ) νεώτ. κ. ὑδατομέτρησις **μέ**τρησις τοῦ διά τινος ἀγωγοῦ διερχομένου ὕδατος

ἐν τῇ μονάδι τοῦ χρόνου, ὑδρομέτρησις· **2)** μέθοδος προσδιορισμοῦ τῆς σκληρότητος τοῦ ὕδατος, ὑδρομετρία.

ὑδατομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδατομετρίαν.

ὑδατόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον δι' **οὗ ἐκτελοῦνται** ὑδατομετρίαι βλ.λ.(1).

ὑδατομήτρα (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐντὸς τῆς κοιλότητος τῆς μήτρας συλλογὴ ὑγροῦ μετ' ἀπόφραξιν τοῦ στομίου της, **ἁ.** ὑδρόμητρα.

ὑδατομήτωρ-ορος (ἡ) μσν. μήτηρ ὑδάτων ρεόντων, νερομάννα : Κ Μανασσ.Χρον.212 ὑ- πηγή.

ὑδατομιγής-οῦς-ές νεώτ. ὁ μεθ' ὕδατος μεμειγμένος, ὑδαρής, ὑδατόμεικτος.

ὑδατόμικτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὀ.γρ. **τοῦ ὑδατό**μεικτος βλ.λ.

ὑδατοπαγής-οῦς-ές μτγν. **ὁ ἐξ** ὕδατος πεπηγμένος, ἐπὶ τοῦ στερεώματος : Ἰω.ΨΧρυσ.11,910C **τὴν ὑδατοπαγῆ καμάραν.**

ὑδατοπέδιον (τὸ) νεώτ. ἐν ἀναφ. πρὸς ποταμούς, τὸ σύνολον τῆς περιοχῆς, ὅθεν ποταμός τις προσδέχεται τὰ ὕδατα αὐτοῦ.

ὑδατοπλήξ-ῆγος (ὁ,ἡ) μτγν. ποι. ὁ ὑπὸ τοῦ ὕδατος πληττόμενος : Ὀππ.π.Κυν.2,142 **ὑδ- ἄκραις.**

ὑδατοπόντιστος-ον μσν. ὁ ποντιζόμενος, ὁ βεβυθισμένος ἐν ὕδασι : ΚΜανασσ.Χρον.406 **ὑδατοποντίστων δένδρων τὰ στελέχη.**

ὑδατοποσία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ὑδροποσία βλ.λ. : Ἱππ.400.38, Λουκ.Ρητ.Διδ.9 **πόνον δὲ καὶ ἀγρυπνίαν καὶ ὑδατοποσίαν . . ἀπαραίτητα φήσει.**

ὑδατοπότης (ὁ) μτγν. ὁ ὑδροπότης, βλ.λ.) : Φρύν.π.'Αθήν.2,44D **ἄνθρωπος ὢν ὑδατοπότης μινυρὸς ὑπερσοφιστής.**

ὑδατοποτῶ-έω μτγν. πίνω ὕδωρ : Ἰκαρομ.7 ὑδατοποτεῖν **δὲ τοὺς ἀστέρας τοῦ ἡλίου.**

ὑδατοπωτῶ-έω ποι. τ. τοῦ ὑδατοποτῶ βλ.λ. : Κρατῖν. π. Πολυδ.4,184 **οὐδ' ὑδατοπωτῶν οὐδὲ** κοιλαφθαλμιῶν.

ὑδατόρροια (ἡ) **μσν. ῥοή, κατακλυσμὸς** ὕδατος : ΚΜανασσ.Χρον.476.

ὑδατόρρυτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ διαρρεόμενος ὑπὸ ὑδάτων : Εὐστ.268,29 **ἔχει δὲ ἕλη καὶ** λίμνας **καὶ ὑδατόρρυτός ἐστιν.**

ὑδατόσημον (τὸ) κ. νεώτ. **ἁ.** ὑδάτινον σημεῖον, παράστασις ἐπὶ φύλλου χάρτου δι' ὑδατίνων γραμμῶν ἢ σημεῖον, φιλιγκράν.

ὑδατοσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑδροσκοπία βλ.λ.

ὑδατοσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ὑδροσκοπικός.

ὑδατοστεγής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ἀδιαπέρατος ὑπὸ τοῦ ὕδατος, στεγανός : **ὑδατοστεγὲς** βύσμα· || ἐπίρρ. -ῶς.

ὑδατοστεφής-οῦς-ές ὁ οἱονεὶ ἐστεμμένος ὑπὸ τοῦ ὕδατος, ὁ **περικυκλωμένος** δι' αὐτοῦ : Ἀρχέστρ.π.'Αθήν.7,302Α **ἑρπετὸν εἰς ὑδατοστεφὲς** (δ.γρ. εἰς ὕδατος στεφάνους).

ὑδατοστρόβιλος (ὁ) νεώτ. στρόβιλος, δίνη ὕδατος· **2)** μηχανικὸς στρόβιλος κινούμενος δι' ὕδατος, ὑδροστρόβιλος.

ὑδατόστρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. στρῶμα ὕδατος.

ὑδατόστρωτος-ον μσν. ὁ ἐν ὕδασι, ὁ δι' ὑδάτων ἐστρωμένος, ὁ κεκαλυμμένος ὑπὸ ὑδάτων : ΚΜανασσ.Χρον.1050, Μηναῖ.1,6 "Ὀρθρ.'Ωδ.1,1 **πόντος τριστάτας Αἰγυπτίων ἔκρυψεν ἄρδην, ὑδατόστρωτος τάφος.**

ὑδατόσφαιρα (ἡ) νεώτ. κ. ὑδατόσφαιρον (τὸ) παιδιὰ παιζομένη διὰ σφαίρας ἐντὸς τῆς θαλάσσης, οὐῶτερ πόλο.

ὑδατοσφαίρισις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ παίζειν ὑδατόσφαιραν βλ.λ.

ὑδατόσφαιρον (τὸ) νεώτ. ἡ ὑδατόσφαιρα βλ.λ.

ὑδατοτρεφής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὑδατοθρέμμων, **ὁ ὑπὸ** δι' ὕδατος ἢ ἐν τῷ ὕδατι τρεφόμενος ἢ αὐξανόμενος : Ὀδ.Ρ 208 ἀμφὶ δ' **ἄρ' αἰγείρων ὑδατοτρεφέων ἦν ἄλσος,** Ἀθήν.2,41Α.

ὑδατότροφος-ον μσν. ὁ ὑδατοτρεφὴς βλ.λ. : ΚΜανασσ.Χρον.192,409.

ὑδατοφόρητος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τοῦ ὕδατος φερόμενος, παρασυρθείς, ὁ ἀγόμενος ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος : ΚΜανασσ Χρον.192,409 **ἅπαν ὑδατοφόρητον τηνικαῦτα ζῷον.**

ὑδατοφράκτης (ὁ) νεώτ. ὁ ὑδροφράκτης βλ.λ. · **οἱ ὑδατοφράκται τοῦ Νείλου.**

ὑδατόχλοος-ον (χλόη) μτγν. ὁ ἔχων τὸ κυανοῦν ἢ πράσινον χρῶμα τοῦ ὕδατος, νερογάλαζος : Γαλ.9,295 (δ. γρ. ὑδατόχλοα).

ὑδατόχολος-ον ὁ ὑδατώδης καὶ ἔχων τὸ χρῶμα τῆς χολῆς, ἐπὶ περιττωμάτων : Ἱππ.'Επιδ.3,1096, Γαλ.9,295 (δ. γρ.), Ἀκτουάρ.Οὐρ.1,4.

ὑδατόχρους-οος-ουν-οον κ. νεώτ. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ὕδατος μεγάλου ὄγκου, ἤτοι γλαυκός, ὑποπράσινος : Ἱππ.986Α, αὐτ.1110G.

ὑδατῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ. καθιστῶ τι ὑδατῶδες, ὑδαρές : Ῥοῦφ.135 **τὸ ψυχρὸν ὑδατοῖ·** κ. παθ. γίνομαι ὑγρός, ὑδατώδης, ὑδαρής : ΑΠ 9,709 **πᾶσι . . ἐν κώλοις ὑδατούμενος,** Θεοδόσ.Διάκ.'Ακρ. 270,167 **πλησμονὴν ἄπειρον ὑδατουμένην·** **2)** τὸ παθ. γίνομαι ὑδρωπικός, παθαίνω ὑδρωπικία : Ἱππ. 1195Α· **3)** νεώτ. καθιστῶ τι ὑδατῶδες, ἀραιώνω προσθέτων ὕδωρ, νερώνω.

ὑδατώδης-ους-ες κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸ ὕδωρ κατὰ τὴν οὐσίαν ἢ τὸ χρῶμα, ὑδαρής, νερουλός : Ἱππ.Προγν.40, Ἀριστλ.Ζ1 586b,32 **προέρχονται οἱ ἰχῶρες ὑδατώδεις ὕπωχροι** (δ. γρ. ὑδαρεῖς), Γεωπ.7,15,4, - **ὑδατῶδες ὑγρόν·** **2)** ὁ ἐξ ὕδατος ἀποτελούμενος, περιέχων ὕδωρ, ὑγρός : αὐτ.Μετ.2,6,20, αὐτ.3,6,2 **νέφος ὑδατωδέστερον·** || **ὑδατώδης κρύσταλλος** ἐπὶ πάγου τηκομένου : Θουκ.3,23· **3)** νεώτ. ὁ μεθ' ὕδατος, ὁ ἐνέχων ὕδωρ, νερωμένος· **4)** ὁ πλήρης ὕδατος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,19,2 **τὰ μὲν χλωρά, τὰ δὲ ὑδατώδη καὶ ὑγρά,** αὐτ.Φ1 3,7,5· **5)** ὑδρωπικός : Ἱππ. 1195Α· **6)** μτγν. ὁ ἔχων τὸ χρῶμα τοῦ ὕδατος : Λουκ.Συρ.32 λίθοι **οἱ μὲν λευκοὶ οἱ δὲ ὑδατώδεις.**

ὑδάτωσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑδατῶ : ΘΒαλσ. ἐν Mi.119,1189.

ὑδείω ἐπ. τ. τοῦ ὑδῶ-έω βλ.λ.

ὑδεραίνω πάσχω ἐξ ὑδέρου : Ἱππ.563,41.

ὑδερίασις-εως (ἡ) μσν. ὕδερος, ὕδρωψ, ὑδρωπικία : Ἱππιατρ.135,9 **παρέκχυσις καὶ ὑδερίασις.**

ὑδερικός-ή-όν (ὕδερος) μτγν. ὁ ὑδρωπικὸς βλ.λ.: Γαλ.· || τὸ ἀρσ. **ὑδερικὸς** ὡς οὐσ. ὁ ὑδρωπικός : Ῥοῦφ.51, Ὀρειβ.271 (ἐκδ. Malth.).

ὑδεριῶ-άω ἔχω ὕδερον ἢ ὕδρωπα, πάσχω **ἐξ** ὑδεριάσεως, ὑδρωπικίας : Τέλ.π.Στοβ.509,11, Αἰλ.Ζ1 3,18, αὐτ.14,4, Ἀριστεἰδ.2,408 (δ. γρ.), Πολυδ.4,187, Γαλ.2,41,2 **ὑδραγωγὸν διδόναι τοῖς ὑδεριῶσιν.**

ὑδεροειδής-οῦς-ές ἐσφ. γρ. τοῦ ὑδαροειδής.

ὕδερος (ὁ) (ὕδωρ) ὕδρωψ, ὑδρωπικία βλ.λς πρβλ.Μοῖρ.377 «ὕδερος Ἀττικοί· ὕδρωψ Ἕλληνες»: Ἱππ.543,55, αὐτ.544,34, Ἀριστλ.ΗΝικ.7,8,1 **ἔοικεν ὑδέρῳ καὶ** φθίσει, αὐτ.ἀπ.444 **ὑδέρῳ, νοσήματι,** Λουκ.Λεξιφ.17 **ἔπαυσεν ἂν σε ὑδέρῳ μὲν ἐχόμενον·** **2)** **ὕδερος εἰς ἀμίδα** ἢ νόσος διαβήτης.

ὑδεροῦς-οῦν ὁ ὑδερώδης, ὁ ὑδεροειδής : Ἱππ. π.'Ερωτιαν.372.

ὑδερῶ-όω καθιστῶ τι ὑδαρές, ὑδατῶδες, **ἐν χρ.** τὸ παθ. : Ἱππ.611,45, Ῥοῦφ.14,32, αὐτ.44,283.

ὑδερώδης-ους-ες μτγν. συνηρ. τ. τοῦ ὑδεροειδής, ὁ ὑδρωπικῆς φύσεως, ὑδρωπικός : Ῥοῦφ.14, 32, αὐτ.44,283.

ὑδέω μτγν., ποι. ἐπ. **ὑδείω** ᾄδω, ὑμνῶ, ἐγκωμιάζω, καθιστῶ ὀνομαστόν : Καλλ.Δία 176 **αὐτίκα χαλκῆος μὲν ὑδείομεν** Ἡφαίστοιο, αὐτ.ἀπ.477 Νίκ.'Αλεξ.47,525· κ. παθ. ὑμνοῦμαι, **ὀνομάζομαι**

'Απολλ.Ρ 2,528 **καὶ τὰ μὲν ὣς ὑδέονται** (ᾄδονται καὶ λέγονται), αὐτ.4,264, "Αρατ.257.

ὕδη (ἡ) μτγν. φήμη, ᾠδή : Θεόγνωστ.Καν.19,26.

ὕδης (ὁ) μτγν. πᾶς ὅστις ὑμνεῖ, ἰδίᾳ ἐν ποιητικοῖς ἔργοις, ποιητής. δθ. σαφός, εἰδώς, ἔμπειρος, συνετός : Θεόγνωστ.Καν.19,26, 'Ησ.

ὕδνης (ὁ) 'Ησ. «εἰδώς, ἔμπειρος» πρβλ. ὕδης· **2)** αὐτ. «ἔγγονος, σύντροφος».

ὕδνον (τὸ) κ. νεώτ. γένος ὑπογείων ἐδωδίμων μυκήτων ἐκ τῶν ὑδνοειδῶν, φυομένων ἰδίᾳ παρὰ τὰς ρίζας δρυῶν, ὕκνο, ὕτανο, χοιρόφωμο, χοιρόχορτο, τρούφφα· Διοσκ.2,175 **«ρίζα περιφερής, ἄφυλλος, ἄκαυλος, ὑπόξανθος, ἔορος ὀρυττομένη, ἐδώδιμος ὠμή τε καὶ ἑφθὴ ἐσθιομένη»**: Θεόφρ.ΦΙ 1,1,11, αὐτ.1,6,5, Πλούτ.'Ηθ.664Β **διατί τὰ ὕδνα δοκεῖ τῇ βροντῇ γενέσθαι ;**, 'Αθήν.2,62Α.

ὑδνοσφράντης (ὁ) [μτγν.] ὁ ὀσφραινόμενος ὕδνου, δθ. ἐν χρ. ὡς προσωνύμιον : 'Αλκίφρ.3,61.

ὑδνόφυλλον (τὸ) μτγν. πόα τις φυομένη ὑπεράνω τοῦ ὕδνου, ἐνδεικτικὴ δὲ τούτου ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς γῆς φυομένου : 'Αθήν.2,62Ο.

ὑδνῶ-έω 'Ησ. «τρέφω, αὔξω», ΕΜ 776,11.

ὑδογενής-οῦς-ές μτγν. ποι. ὁ ἐκ τοῦ ὕδατος ὑπάρχων, γενόμενος, ἀναφαινόμενος, γεννηθείς : 'Ορφ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.ἀπ.13,666Α.

ὕδος-ους-εος (τὸ) ποι. ὕδωρ, νερό : 'Ησίοδ."Εργ. 61 **"Ηφαιστον δ' ἐκέλευσε περικλυτὸν ὅττι τάχιστα γαῖαν ὕδει φύρειν,** Θέογν.961, Καλλ.π.Χοιροβ.Θεο.384,3 **ἔστιν ὕδος καὶ γαῖα.**

ὕδρα (ἡ) κ. νεώτ., Ιων. **ὕδρη, κ. ὕδρος** (ὁ) ὄφις διαιτώμενος ἐντὸς τῶν ὑδάτων, νεροφίδα, εἰδ. ὡς ὀνομ. ἐνύδρου ζῴου ἔχοντος πολλὰς κεφαλὰς ὄφεων, ἤτοι τῆς Λερναίας ὕδρος : 'Ησίοδ. Θ 313 **τὸ τρίτον "Υδρην αὖτις ἐγείνατο,** Σοφ.Τρ. Τρ.574, Εὐρ 'Ηρακλ.950· ‖ παροιμ. **ὕδραν τέμνειν** ἐπὶ ματαιοπονίας: Πλάτ.Πολ.426Β· **2)** 'Ησ. «χέρουδρος» **3)** νεώτ. μικρότατον κοιλεντερωτὸν ὑδρόζῳον· **4)** μτγν. ὀνομασία ἀστερισμοῦ : "Αρατ.444.

ὑδραγωγεῖο(ν) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. κ. **ὑδραγώγιον** ('Επιγρ.Μυτιλήνης) αὖλαξ ἢ σωλήν, δι' οὗ ἄγεται τὸ ὕδωρ, ὁ διοχετεύων τὸ ὕδωρ, ὑδατογωγός, δθ.τεχνικὸν ἔργον,δι'οὗ διοχετεύεται ὕδωρ ἐκ τοῦ τόπου τῆς προελεύσεως εἰς τὸ σημεῖον, συνήθ. δεξαμενήν, ὅθεν ἄρχεται ἡ διανομὴ διὰ σωλήνων : Στράβ.13,1,67 **ἐξ οὗ τὸ ὑδραγωγεῖον πεποίηται τοῖς 'Αδραμυττηνοῖς,** Θεοδώρ. 'Εκκλ. 'Ιστ.829, - **'Αδριάνειον ὑδραγωγεῖον.**

ὑδραγωγία (ἡ) μεταφορά, διοχέτευσις ὕδατος, ὑγρῶν : Πλάτ.Τίμ.77Ε **τὴν ὑδραγωγίαν κατεσκεύασαν τρόπῳ τινὶ τοιῷδε,** Γρηγ.Νύσσ.1,140Α **ὑδραγωγίας αἵματος·** **2)** ὑδραγωγεῖον, ὑδραγώγιον : 'Αριστλ.ΖΜ 3,5,9, 'Ιώσ.ΑΙ 9,14,2.

ὑδραγωγικός-ή-όν λέξ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδραγωγίαν, ὁ ἱκανός, ἐπιτήδειος εἰς αὐτήν : Σουΐδ. **λείβηθρα .. ὀχετὸς ὑδραγωγικός,** Φώτ.

ὑδραγώγιον (τὸ) 'Επιγρ. τὸ ὑδραγωγεῖον βλ.λ. : 'Επιγρ.Μυτιλήνης **τὰν κράνναν καὶ τὸ ὑδραγώγιον 'Αρτέμιδι Θερμίᾳ.**

ὑδραγωγός-όν κ. νεώτ. ὁ ἄγων, φέρων τὸ ὕδωρ : Πλούτ.'Ηθ.366Α **ὑδραγωγὸς σείριος· 2)** κ. ἐπὶ τόπου, ὁ πλήρης ὕδατος : 'Ωραπόλλ.'Ιερογλ. 50,3 **ἐὰν λάβηται ὑδραγωγοῦ τόπου· 3)** τὸ ἀρσ. **ὑδραγωγός** ὡς οὐσ. ὁ φέρων ὕδωρ, ὑδροφόρος : 'Αρτεμίδ.Δαλδ.4,74, Μαν.1,84· **4)** νεώτ. ὁ δι' οὗ ἄγεται τὸ ὕδωρ, ὁ διοχετεύων τὸ ὕδωρ, ὑδαταγωγός : **ὑδραγωγὸς σωλὴν** (ὑδροσωλὴν)· ‖ τὸ ἀρσ. **ὑδραγωγὸς** ὡς οὐσ. αὖλαξ, ὀχετὸς ἢ σωλὴν διοχετεύων τὸ ὕδωρ· ‖ μτγν. ὁμ. ὑδραγωγεῖον, ὑδραγώγιον βλ.λς : ΠΔ Βασ.4,18,17 **καὶ ἔστησαν ἐν τῷ ὑδραγωγῷ τῆς κολυμβήθρας τῆς ἄνω· 5)** μτγν. ὁμ. ὁ κατασκευάζων ἢ διευθύνων ὑδραγωγεῖα : Πλούτ.'Ηθ.914Β **Διονύσιον τὸν ὑδραγωγόν· 6)** ὁμ. ἐπὶ φαρμάκων, διουρητικός : Γαλ.10,463· **7)** νεώτ. ἰατρ. ὁ προκαλῶν ἔκχυσιν ἐξιδρωμάτων ἢ ὑπέρμετρον ὑδαρῆ διάρροιαν· **8)** ὁ πίνων μεγάλην ποσότητα ὕδατος, πολὺ ὕδωρ, ὑδρωπικός : 'Ιππ.1240C· **9)** νεώτ. ἀνατομ. **ὑδραγωγὸς τῆς αἰθούσης** μέρος τοῦ ἔσω ὠτός.

ὑδραγωγῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἄγω, φέρω, ὁδηγῶ ἢ διοχετεύω τὸ ὕδωρ δι' αὔλακος : Βί.Παχώμ. ASS.Μαΐου 3,43Β **ὑδραγωγήσωμεν νυκτὸς ποτίζειν τὸν ἀγρόν·** κ. παθ. : Στράβ.13,1,67 **ἐξ οὗ** (ποταμοῦ) **τὸ ὕδωρ ὑδραγωγεῖται τοῖς 'Αδραμυττηνοῖς.**

ὑδραδενῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. -**ένωμα** (τὸ) ἀδένωμα μετὰ κυστικῶν ἀνευρυσμάτων πλήρων ὀροῦ.

ὑδραδένωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ὑδραδενῖτις.

ὑδραέριον (τὸ) νεώτ. τὸ ὑδαταέριον βλ.λ.

ὑδραζίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀζωτοῦχος βάσις ἔχουσα ἰσχυρὰν ἀναγωγικὴν δύναμιν καὶ ἰσχυρὰν διαβρωτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τῶν ὀργανικῶν οὐσιῶν, μορφῆς ἐλαιώδους ὑγροῦ μὲ ὀσμὴν ἀμμωνίας, ἀτμίζοντος εἰς τὸν ἀέρα.

ὑδραιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μορφὴ ἀναιμίας καθ' ἣν αὐξάνεται τὸ ποσὸν τοῦ ὀροῦ τοῦ αἵματος **ἐν** σχέσει πρὸ τὸ τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων.

ὑδραιμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδραιμίαν, ὁ σχετικὸς πρὸς αὐτήν, ἢ ὁ ἐκ ταύτης πάσχων.

ὑδραίνω (ὕδωρ) ποι. βρέχω, ὑγραίνω, ποτίζω : Εὐρ.Τρῳ.226 **Γᾶν ἂν ὑδραίνει Κρᾶθις· 2)** μτ αἰτ. προσ. πλύνω, νίπτω ἢ ραντίζω τινὰ δι' ὕδατος: αὐτ.ΙΤ 54 **ὕδραινον αὐτόν·** τὸ μέσ. πλύνω, νίπτω ἐμαυτόν, λούομαι : 'Οδ.Δ 759,αὐτ.Ρ 48 **ἀλλ' ὑδρηναμένη, καθαρὰ χροΐ εἵμαθ' ἑλοῦσα,** Εὐρ.'Ηλ.157 **λουτρὰ πανύσταθ' ὑδρανάμενον χροΐ· 2) ὑδραίνω χοάς τινι** ποιῶ, ἐπιτελῶ, χύνω χοάς, κάμνω σπονδὰς πρὸς τιμὴν ἢ μνήμην τινός : αὐτ.ΙΤ 161 **ᾧ γ' Ἀδᾳ τάσδε χοὰς μέλλων κρατῆρά τε τὸν φθιμένων ὑδραίνειν γαίας ἐν νώτοις.**

ὑδραῖος-α-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὕδωρ, ὁ ἐπὶ τοῦ ὕδατος, ἀντίθ. χερσαῖος : 'Ολυμπ.Φαίδ. ἐν ΑΒ 1426 **ὑδραῖος καὶ χερσαῖος,** Νικ.Χων.Χρον.1,5.

ὑδραλεαία (ἡ) γλωσσ. ὁ ὑδραλέτης βλ.λ.

ὑδραλέτης (ὁ) μτγν. ὁ ὑδρόμυλος : Στράβ.12, 3,30 **κατεσκεύαστο καὶ ὁ ὑδραλέτης.**

ὑδραλετία (ἡ) 'Ησ. «ὑδρόμυλος».

ὑδραλής 'Ησ. «ὄφις ὕδατος».

ὑδράλμη (ἡ) μτγν. ἡ δι' ὕδατος καὶ ἅλατος παρασκευαζομένη ἅλμη, σαλαμούρα : Μοσχί.'Ιατρ.29,7, αὐτ.31,5, 'Ορειβ.53.

ὑδράμνιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. κ. **ὑδράμνιος** (ὁ) ὕδρωψ τοῦ ἀμνίου, παθολογικὴ ὑπεραύξησις τοῦ ἐναμνίου ὑγροῦ ἐν τῷ συνόλῳ τῶν ὑμένων τῷ περιλαμβάνοντι τὸ ἔμβρυον.

ὑδράνη (ἡ) 'Ησ. «τὰ ἀκραιφνὲς καὶ καθαρόν».

ὑδρανός (ὁ) 'Ησ. «ὁ ἁγνιστὴς τῶν 'Ελευσινίων».

ὑδραντλία (ἡ) νεώτ. ἀντλία ὕδατος, τρόμπα.

ὑδραποθήκη (ἡ) νεώτ. ἡ ὑδαταποθήκη.

ὑδραπόσταγμα-ατος (τὸ) νεώτ. **τὸ δι' ἀποστάξεως** ἐν ὕδατι ἀπόσταγμα.

ὑδραράχνη (ἡ) νεώτ. ὑδρόβιος ἀράχνη.

ὑδραργυραλοιφή (ἡ) νεώτ. ἀλοιφὴ περιέχουσα ὑδράργυρον, ὑδραργυρικὴ ἀλοιφή, φθειραλοιφή.

ὑδραργυρίασις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **ὑδραργυρισμός** (ὁ) δηλητηρίασις δι' ὑδραργύρου καὶ τῶν προϊόντων αὐτοῦ.

ὑδραργυρίζω μτγν. κ. μσν. ἔχω χρῶμα ὑδραργύρου : Τζέτζ.Χιλ.8,450· **2)** γίνομαι, καθίσταμαι ὑδράργυρος : ΨΣυνέσ. **ἐν** Fabric.Bibl.Gr.8,248,15 **τὰ μὲν δύω CC ὑδραργυρίζοντα.**

ὑδραργυρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑδράργυρον, ὁ τοῦ ὑδραργύρου· **2)** ὁ δι' ὑδραργύρου γινόμενος: **ὑδραργυρικαὶ ἐντριβαί, - ὑδραρ- θεραπεία**· **3)** ὁ περιέχων ὑδράργυρον: **ὑδραργυρικὴ ἀλοιφὴ** (ὑδραργυραλοιφή), **- ὑδραργυρικαὶ σκευασίαι.**

ὑδραργυρισμός (ὁ) νεώτ. ἡ ὑδραργυρίασις.

ὑδραργυρῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φυσαλιδώδες ἐξάνθημα ἐκ χρήσεως ὑδραργυραλοιφῆς.

ὑδραργυρόλη (ἡ) νεώτ. σκεύασμα ἀντισυφιλιδικὸν περιέχον ὑδράργυρον.

ὑδράργυρος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. **διάργυρος,** μτγν. κ.μσν. κ. ἡ **ὑδράργυρος** (Ἥρων Πνευμ.192,25, Ἀναστ.Σιν.42,28) ἄργυρος τεχνητῶς κατεσκευασμένος δι' ἐξαγωγῆς ἐκ κινναβάρεως (ἡ ὀνομασία προῆλθεν ἐκ τοῦ χρώματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ὡς τὸ τοῦ ἀργύρου, καὶ ἐκ τῆς ρευστότητος, ἣν παρουσιάζει, ὁ δὲ φυσικὸς ὑδράργυρος ἐκαλεῖτο **ἄργυρος χυτός**) : Θεόφρ.Λίθ.60, Διοσκ. 5,110· **2)** νεώτ. στοιχεῖον χημικὸν τῆς ὁμάδος τῶν μετάλλων, **ἐν συνήθει** καταστάσει ὑγρόν, ἔχον **τὸ** χρῶμα τοῦ ἀργύρου : **ἰωδιοῦχος - κυανιοῦχος - νιτρικός - βροντώδης ὑδράργυρος.**

ὑδραργυροῦχος-ον νεώτ. ὁ ἔχων, περιέχων ὑδράργυρον· ‖ **τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὑδραργυροῦχα** ὡς οὐσ. **φάρμακα ἢ** σκευασίαι ἐξ ὑδραργύρου καὶ τῶν ἁλάτων **αὐτοῦ.**

ὑδραργύρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἀμάλγαμα μετάλλου μεθ' ὑδραργύρου.

ὑδραργύρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἐπίχρισις δι' ὑδραργύρου· **2)** ὑδραργυρισμός, ὑδραργυρίασις βλ.λξ.

ὕδραθρος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. κ. **ὕδραθρον** (τὸ) συλλογὴ ὀρώδους ὑγροῦ ἐντὸς ἀρθρικῆς κοιλότητος ἕνεκα τραύματος ἢ φλεγμονώδους ἐπεξεργασίας.

ὑδράρπαξ-αγος (ὁ) μτγν. εἶδός τι χρονομέτρου δι' ὕδατος, κλεψύδρα : Σιμπλίκ.Οὐρ.2,127.

ὑδράστινα (ἡ) μτγν. ἡ δρυμώδης, ἀγρία κάνναβις : ΨΔιοσκ.3,166.

ὑδρατμός (ὁ) νεώτ. ἀτμὸς ὕδατος καὶ ἰδίᾳ ὁ ἀνοδιδόμενος ἐκ τῆς αὐτομάτου ἐξατμίσεως τῶν ὑδάτων : **ὑδρατμοὶ τῆς ἀτμοσφαίρας.**

ὑδραῦλαξ-ακος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. αὖλαξ διὰ τοῦ ὁποίου φέρεται ἢ ρέει τὸ ὕδωρ, νεραύλακο : Θησ.Στεφ. ἐν λ.

ὑδραύλης (ὁ) μτγν. ὁ παίζων τὴν ὕδραυλιν βλ.λ. : Ἀνών.Μουσ.35,2 **οἱ ὑδραῦλαι μόναις τούτοις κέχρηνται.**

ὑδραύλησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ὕδραυλις **βλ.λ.** : Σιμπλίκ.Φυσ.160.

ὑδραυλικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν διοχέτευσιν τοῦ ὕδατος καὶ τὴν χρησιμοποίησιν αὐτοῦ εἰς μηχανικὰ ἔργα : Ἥρων Πνευμ.227, Βιτρ.10,13, ΕΜ 677,34 **ὑδραυλικὴ τέχνη** (ἡ καταγινομένη περὶ τοὺς αὐλούς, τοὺς σωλῆνας, διὰ τῶν ὁποίων ὁδηγεῖται καὶ φέρεται τὸ ὕδωρ ἀπὸ τόπου εἰς τόπον ἢ διὰ τῶν ὁποίων τὸ ὕδωρ μετὰ δυνάμεως κινεῖ μηχάνημά τι), **- ὑδραυλικὰ ἔργα, - ὑδραυλικὸς τροχὸς** (ὁ κινούμενος διὰ τῆς ἐνεργείας ρέοντος ἢ πίπτοντος ὕδατος), **- ὑδραυλικὸν πιεστήριον** (μηχάνημα, διὰ τοῦ ὁποίου ἐπιτυγχάνονται μεγάλαι πιέσεις πρὸς σύνθλιψιν ἢ ἐλάττωσιν τοῦ ὄγκου διαφόρων σωμάτων)· ‖ νεώτ. τὸ ἀρσ. **ὑδραυλικὸς** ὡς οὐσ. τεχνίτης ἀσχολούμενος εἰς ἔργα σχετικὰ μὲ τὴν διοχέτευσιν ἢ τὴν χρῆσιν ὕδατος· ‖ ὁμ. τὸ θηλ. **ὑδραυλικὴ** ὡς οὐσ. ἡ ἐπιστήμη ἡ ἔχουσα ὡς ἀντικείμενον αὐτῆς τὴν μελέτην τῶν νόμων ἰσορροπίας καὶ κινήσεως τῶν ὑγρῶν, ἰδίᾳ τοῦ ὕδατος, καὶ τὴν ἐν τῇ μηχανικῇ πρακτικὴν ἐφαρμογὴν αὐτῶν· **2)** νεώτ. συνεκδ. ὁ ἀντέχων εἰς τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὕδατος : **ὑδραυλ- ἄσβεστος - κονίαμα**· **3)** μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὕδραυλιν βλ.λ. : Ἀθήν.4,174C **νυκτερινὸν ποιήσαντα ὡρολόγιον ἐοικὸς τῷ ὑδραυλικῷ.**

ὕδραυλις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **ὕδραυλος** (ὁ) μέγα πνευστὸν μουσικὸν ὄργανον, εὕρημα κουρέως τινὸς Ἀλεξανδρέως, ὀνόματι Κτησιβίου, ἔχον πολλοὺς αὐλούς, ἐν ᾧ τὸ παράγον τοὺς ἤχους ρεῦμα ἀέρος παρέχεται διὰ πιέσεως ὕδατος : Ἀριστόδ.π.Ἀθήν.4,174B **ἀλλὰ μὴν καὶ τὸ ὄργανον τοῦτο, ἡ ὕδραυλις.**

ὕδραυλος (ὁ) μτγν. κ. **νεώτ.** ἡ ὕδραυλις βλ.λ. : Schneid.Ἐκλογ.Φυσ.310,97.

ὑδραυλός (ὁ) νεώτ. **ὁ εἰς** τοὺς αὐλωτοὺς λέβητας χρησιμοποιούμενος χαλύβδινος σωλήν, ἐντὸς τοῦ ὁποίου κυκλοφορεῖ τὸ πρὸς ἀτμοποίησιν ὕδωρ.

ὑδράχνη (ἡ) νεώτ. ζῳολ. ἀκοριοειδὲς ἔντομον παρασιτοῦν ἐπὶ μαλακίων.

ὑδρεγκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἅ. ὑδροκεφαλία.

ὑδρεγκεφαλικός-ή όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδρεγκεφαλίαν : **ὑδρεγκεφαλικαὶ κραυγαὶ** (ὀξεῖαι κραυγαὶ τῶν πασχόντων ἐκ φυματιώδους μηνιγγίτιδος παιδίων).

ὑδρεγκεφαλοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἶδός τι ἐγκεφαλοκήλης πεπληρωμένης ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ.

ὑδρεία (ἡ) ὕδρευσις, ἄντλησις ἢ λῆψις ὕδατος : Θουκ.7,13 **φρυγανισμὸν καὶ ὑδρείαν,** Πλάτ.Νόμ. 844B **τάξιν τῆς ὑδρείας ταξάμενος παρὰ τοῖς ἀγρονόμοις,** αὐτ.Ἀξ.371E· **2)** διανομὴ ἢ παροχὴ ὕδατος, ὕδρευσις ἢ ἄρδευσις, πότισμα : αὐτ.Νόμ. 761C, Θεόφρ.ΦΙ 2,8,1 **φιλεῖ δὲ καὶ ὑδρείαν σφόδρα τὸ δένδρον,** αὐτ.2,6,3· ‖ κ. μτφ. : Πλάτ. Τίμ.78B **ἡ ἐκ τῆς κοιλίας ἐπὶ τὰς φλέβας ὑδρεία,** αὐτ.77D· **3)** μτγν. τόπος, πηγὴ ἢ κρήνη, ἐξ ἧς ὑδρεύονται, λαμβάνουν, ἀντλοῦν ὕδωρ : Πλούτ. Θεμ.9 **περὶ τὰ ναύλοχα καὶ τὰς ὑδρείας.**

ὑδρεῖον (τὸ) (ὑδρεύω) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. **ὑδρήιον** ἀγγεῖον, καδίσκος, δι' οὗ ἀντλοῦμεν ὕδωρ, ἄντλημα, κουβάς : Ἡρ.3,14 **ἐξέπεμπε ἐπ' ὕδωρ ἔχουσαν ὑδρήιον,** Ἀθήν.8,360F· **2)** μτγν. τόπος, ἐξ οὗ ὑδρευόμεθα, δεξαμενὴ ὕδατος : Πολύβ. 34,2,6 **Δαναὸν τὰ ὑδρεῖα τὰ ἐν Ἄργει παραδείξαντα,** Στράβ.1,2,30 **τὸ ὑδρεῖον ἐκλιπεῖν ἀδύνατον**· ‖ νεώτ. ναυτ. τόπος ὅπου ὑδρεύονται τὰ πλοῖα· **3)** μτγν. κ. μσν. χρονόμετρον δι' ὕδατος, κλεψύδρα : Ἥρων Πνευμ.145,11, Ὡραπόλλ.Ἱερογλ.30,1 **τὸ μὲν ὑδρεῖον ὁμοιοῦντες καρδίᾳ γλῶσσαν ἐχούσῃ.**

ὑδρεκτασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διάτασις ἐξ ἀθροίσεως, συσσωρεύσεως ὀρώδους ὑγροῦ, ὕδρωψ.

ὑδρέλαιον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ὕδωρ μεμειγμένον μετ' ἐλαίου : Πλούτ.Ἠθ.663C **ἐν ὑδρελαίῳ τὴν ἰατρικὴν ἀπολιπεῖν,** Διοσκ.2,10, Ἱππιατρ.106,14.

ὑδρεμεσία (ἡ) νεώτ. ὑδαρὴς ἔμετος.

ὑδρεντεροκήλη (ἡ) μτγν. εἶδός τι ὑδροκήλης : Γαλ.2,275, αὐτ.396 (διόρθ. ὑγρεντεροκήλη).

ὕδρευμα-ατος (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τόπος, πηγὴ ἢ φρέαρ, ἐξ οὗ ὑδρευόμεθα, ὑδρεῖον βλ.λ.2) : Πτολ.Γεωγρ.35,1 **διὰ τὰς τῶν ὑδρευμάτων ἀποχάς,** Ἀρρ.Εὐξ.14, Ἐπιγρ.· **2)** σχόλ. κ. μσν. ὕδρευσις βλ.λ.2) : Σχόλ.Πίνδ.Π 4,303 **ὡς ἐν Μυσίᾳ ἐξῆλθεν ἐφ' ὕδρευμα,** Γεωπ.2,6,9.

ὑδρεύς-έως μτγν. ποι. ὁ ὑδρευτὴς βλ.λ. : Μαν.4,251.

ὕδρευσις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑδρεία βλ.λ.1), ἄρδευσις, πότισμα : Θεόφρ.ΦΑἴτ.3,9,5, αὐτ.24,1 **τὰ μὲν γὰρ ἐστι κοινὰ πᾶσιν· οἷον ὕδρευσις, κόπρισις**· **2)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. λῆψις, προμήθεια ὕδατος : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.152,21, Θεοφύλ.Σ Ἱστ.210,20 **τῷ καταύχυῳ τῆς ὑδρεύσεως**· **3)** ὁμ. τὸ σύνολον τῶν ἔργων καὶ τῶν μέσων, διὰ τῶν ὁποίων ἐπιτυγχάνεται ἡ παροχὴ τοῦ ἀναγκαίου ὕδατος εἰς πόλιν ἢ συνοικισμόν.

ὑδρευτής (ὁ) γλωσσ. ὁ ἀντλῶν ὕδωρ, ἀντλητής, ποτιστής, ἀρδευτής.

ὑδρευτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὕδρευσιν, ὁ πρὸς αὐτὴν χρήσιμος : Ἀλέξ.Πολ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.432Β **τὰ ὄργανα τὰ ὑδρευτικὰ καὶ πολεμικά.**

ὑδρεύω κ. νεώτ. ἀντλῶ, λαμβάνω ἢ φέρω ὕδωρ : Ὀδ.Κ 105 **κούρῃ δὲ ξύμβλητο πρὸ ἄστεος ὑδρευούσῃ**, Θέογν.264· ‖ συχνότ. ἐν χρ. τὸ μέσ. **ὑδρεύομαι** ἀντλῶ ἢ λαμβάνω ὕδωρ δι' ἐμαυτόν, λαμβάνω ἢ προμηθεύομαι τὸ διὰ τὰς ἀνάγκας μου ὕδωρ, ἐφοδιάζομαι μὲ νερό : Ὀδ.Η 131 (κρήνη) **ὅθεν ὑδρεύοντο πολῖται**, αὐτ.Ρ 206, Ἡρ.7, 193, Θουκ.4,97 **ὕδωρ ἀνασπάσαντας ὑδρεύεσθαι**, Πλάτ.Νόμ.844Β, Ἀριστλ.ΖΙ 9,40,37 **ἀπὸ τελμάτων ὑδρεύονται αἱ μέλιτται**, Λουκ.Ἐνάλ.Δ 6,1, -ἡ **πόλις ὑδρεύεται ἐκ τοῦ ποταμοῦ**· **2)** ἀρδεύω, ποτίζω : Θεόφρ.ΦΙ 2,6,3 **δεῖ δ' ὑδρεύειν εὖ μάλα κατὰ τῆς κόπρου.**

ὑδρηγός (ὁ) Ἡσ. **ἐν λ.** ἀπώρυγος «ὑδραγωγεῖον, ὀχετὸς ὕδατος».

ὑδρήιον (τὸ) ἰων. τ. τοῦ ὑδρεῖον βλ.λ. : Ἡρ.3,14.

ὑδρηλός-ή-όν (ὕδωρ) κ. μσν. ὑδατώδης, ἔνυδρος, κάθυγρος, μαλακὸς ἐξ ὑγρασίας, νοτισμένος : Ὀδ.Ι 133 **ἐν μὲν γὰρ λειμῶνες ἁλὸς πολιοῖο παρ' ὄχθας ὑδρηλοὶ μαλακοί**, Ὑμν.Ἀπόλλ.41, Ἱππ.1278,39, Αἰσχ.Ἰκ.793, αὐτ.Πέρσ.613, Εὐρ.Κύκλ. 89, **αὐτ.**Ἰκ.206, Γεωπ.2,5,7 **τούτων δὲ τὰ λίαν ἔμπηλα ὑδρηλότερα καὶ ἔτι μᾶλλον τούτων τὰ γλυκάζοντα**, αὐτ.13,1· **2)** μτγν. ὑδρευτικός : Φίλ.1,410 **ἡ ἕλιξ, τὸ ὑδρηλὸν ὄργανον.**

ὑδρημερία (ἡ) μσν. κ. ὑδρομερία μερισμός, διανομὴ ὕδατος : Παλλάδ.Λαυσ.954D **μάχονται γὰρ εἰς τὰς ὑδρημερίας.**

ὑδρηρόν (τὸ) μτγν. τὸ φυτὸν ἔρινος : ΨΔιοσκ.4,29.

ὑδρηρός-ά-όν ποι. ὁ ὑδατηρὸς βλ.λ. : Αἰσχ.π. Φρύν.ἐν ΑΒ 115,8 **ὑδρηροὶ πίθοι**, Ποιητ.π.Στοβ.Ἀνθ. 97,17 **στέργειν θ' ὑδρηροῖς ὥστε θὴρ ἀεὶ ποτοῖς.**

ὑδρηχόος-ον ἀ. ὑδροχόος βλ.λ. : Εὐρ.ἀπ.884 **Δήμητρος ἀκτῆς πώματός θ' ὑδρηχόου**·' **2)** μτγν. **ὁ ὑδρηχόος** ὡς οὐσ. ὁ ἀστερισμὸς τοῦ ὑδροχόου ἐν τῷ ζῳδιακῷ κύκλῳ : Πλούτ.Ἠθ.908C.

ὑδρία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ., ἰων. **ὑδρίη** ἀγγεῖον συνήθως πήλινον πρὸς ἐναπόθεσιν καὶ μεταφορὰν ὕδατος, λάγυνος, στάμνος, στάμνα : Ἀριστφ.Σφ. 926 **ἐμοὶ δὲ γ' οὐκ ἔστ' οὐδὲ τὴν ὑδρίαν πλάσαι**, αὐτ.Ἐκκλ.678, Ἀπολλ.Ρ 4,1767 **ἀγὼν . . ὑδρίης πέρι**, Μηναῖ.3,4 Συνέ.Ἀγ.Γερασίμου **αὐτὸς ἐπὶ τῶν ὤμων τὰς ὑδρίας ἔφερε**· ‖ παροιμ. **ἐπὶ θύραις τὴν ὑδρίαν** (ἐπὶ) ἔργου ἐγκαταλειπομένου τὴν στιγμὴν τῆς περατώσεως αὐτοῦ) : Ἀριστλ.Ρητ.1,6,22· **2)** οἱονδήποτε ἀγγεῖον, οἷον οἰνηρὸν ἀγγεῖον : Ἀριστφ.ἀπ.183· **3)** ἀγγεῖον πλῆρες νομισμάτων, πίθος, πιθάρι : αὐτ.Ὄρν.602 **πωλῶ γαῦλον, κτῶμαι σμινύην καὶ τὰς ὑδρίας ἀναρύττω**· **4)** ἡ κάλπη τῆς ψηφοφορίας ἐν τοῖς δικαστηρίοις : Δημ.1155 **ὑδρίαν χαλκῆν ἀποφέροντα**, Πλούτ.Τ Γράκχ.11· **5)** πηλίνη κάλπη πρὸς ἐναπόθεσιν τῆς τέφρας τοῦ νεκροῦ : Ἀριστφ.Ἐκκλ.678 **τοὺς κρατῆρας καὶ τὰς ὑδρίας**, Πλούτ.Φιλοπ.21, Ἀθήν. 13,589Β **τάφον ἔχοντα ὑδρίαν λιθίνην.**

ὑδριάς-άδος (ἡ) μτγν. ἡ τῶν ὑδάτων, ἡ ἐν τοῖς ὕδασι, τοῖς ὑδατώδεσι τόποις διατρίβουσα, βιοῦσα : Πορφ.Νυμφ.14,5, αὐτ.19,8 **τὰ κηρία καὶ αἱ μέλισσαι οἰκεῖα σύμβολα ὑδριάδων νυμφῶν**, Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 6,57, Νόνν.Δ 16,467.

ὑδριατρεία (ἡ) νεώτ. κ. **ὑδριατρική** ἡ ὑδροθεροπευτικὴ μέθοδος, ὑδροθεραπεία.

ὑδριαφόρος-ον **ὁ φέρων**, κομίζων ὑδρίαν, λάγυνον, ἰδ. **ἐπὶ τῶν γυναικῶν τῶν μετοίκων**, αἵτινες ἔφερον ὑδρίας κατὰ τὴν πομπὴν τῶν Παναθηναίων : Ἀριστφ.Ἐκκλ.738 **φέρε δεῦρο ταύτην τὴν ὑδρίαν, ὑδριαφόρε**, Πολυδ.3,55· **2)** Ἡσ. «ὑδριαφόροι, μέτοικοι».

ὑδρικός-ή-όν νεώτ. ὁ περιέχων ὕδωρ, ἔνυδρος· **2)** σπσν. ὁ περιέχων ὑδρογόνον.

ὑδρίον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ὑδρία, μικρὰ λάγυνος, σταμνίτσα, στομνί : Ἱππ.49,53 (πιθ. διόρθ. ὑδρήιον).

ὑδρίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «ὑετίς».

ὑδρίσκη (ἡ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ὑδρία βλ.λ.ΙΙ : ΠΔ Βοσ.4,2,20 **ὑδρίσκην καινήν**, Ἀθήν.10,438F.

ὑδρίτης (ὁ) νεώτ. χημ. πᾶσα χημικὴ ἕνωσις περιέχουσα ὕδωρ, οὗ ἡ ἀφαίρεσις δὲν μεταβάλλει τὸν χημικὸν χαρακτῆρά της.

ὑδροαερικός-ή-όν νεώτ.ἰατρ. **ἐπὶ** ἤχου, **ὁ παραγόμενος ἐξ** ἀνακινήσεως ὑγροῦ καὶ ἀέρος **ἐντὸς** κοιλότητος τοῦ σώματος.

ὑδρόβαμμα-ατος (τὸ) νεώτ. φαρμ. βάμμα ὑδατῶδες, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ οἰνοπνευματῶδες.

ὑδροβαρόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον, διὰ τοῦ ὁποίου προσδιορίζεται τὸ βάθος θαλάσσης ἐκ τῆς πιέσεως τοῦ ὕδατος.

ὑδροβαφής-οῦς-ές μτγν. **ὁ** βεβαμμένος εἰς τὸ ὕδωρ, βουτηγμένος στὸ νερό, ὑγροβαφής : Πολυδ.7,56 **ὑδροβαφὲς ἱμάτιον.**

ὑδροβιολογία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς βιολογίας ἐξετάζων, ἐρευνῶν **τὰ ἐντὸς** τοῦ ὕδατος βιοῦντα ζῷα καὶ φυτά.

ὑδροβιολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων **ἢ ἀ**ναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροβιολογίαν.

ὑδρόβιος-ον νεώτ. **ὁ** βιῶν ἐντὸς τῶν ὑδάτων, ὁ ζῶν καὶ ἀναπτυσσόμενος **ἐν** τῷ ὕδατι : **ὑδρόβιοι ὀργανισμοί, - ὑδρόβια φυτὰ - ζῷα.**

ὑδροβολεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὄργανον **ἐν** χρ. **ἐν** τοῖς χημικοῖς ἐργαστηρίοις, διὰ τοῦ ὁποίου εὐχεραίνεται ἡ χρησιμοποίησις ὕδατος ἢ ἄλλων ὑγρῶν κατὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν χημικῶν ἀναλύσεων.

ὑδροβόλος-ον Ἐπιγρ. ὁ βάλλων, ῥίπτων ὕδωρ, ἀρδεύων, ποτίζων : **ὑδροβόλοι δρόσοι.**

ὑδροβρώμιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἕνωσις ὑδρογόνου καὶ βρωμίου.

ὑδροβρωμικός-ή-όν νεώτ. **ὁ** περιέχων ὑδροβρώμιον : **ὑδροβρωμικὸν ὀξύ.**

ὑδρόγαλα-ακτος (τὸ) νεώτ. διοιτητικὸν ποτὸν ἐκ γάλακτος ἠραιωμένου δι' ὀλίγου ὕδατος.

ὑδρογαμία (ἡ) νεώτ. βοτ. ὁ πολλαπλασιασμὸς τῶν ὑδροβίων φυτῶν μέσῳ τοῦ ὕδατος.

ὑδρόγαρον (τὸ) μτγν. γάρον μεθ' ὕδατος παρασκευασθέν, ἠραιωμένον δι' ὕδατος : Ἀέτ.3,84, Θεοφάν.Νόνν.156, αὐτ.158.

ὑδρογάστωρ-ορος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ἐν τῇ γαστρὶ ὕδωρ, ὕδρωπα ἔχων, ὑδρωπικός : Μαν.1,155.

ὑδρόγειος-ον νεώτ. ὁ ἐξ ὕδατος καὶ γῆς συγκεκροτημένος· **ὅθ. ὑδρόγειος σφαῖρα** κ. ἁπλῶς **τὸ θηλ. ὑδρόγειος** ὡς οὐσ. ἡ γηΐνη σφαῖρα, ὁ πλανήτης γῆ.

ὑδρογέρων-οντος (ὁ) μσν. τὸ φυτὸν σηνέκιον τὸ κοινόν : Ἀπουλ.Βοτ.75.

ὑδρογέφυρα (ἡ) **νεώτ. εἶδός τι γεφύρας πρὸς** δίοδον ὑδαταγωγῶν.

ὑδρογνώμων-ονος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ διακρίνων τοὺς τόπους, ὑπὸ τοὺς ὁποίους ὑπάρχει ὕδωρ πρὸς ὄρυξιν φρέατος, ὑδροσκόπος : Γεωπ.2,10,6· **2)** νεώτ. γνώμων, μετρητὴς καταναλώσεως ὕδατος.

ὑδρογονάνθραξ-ακος (ὁ) νεώτ. χημ. γεν. ὀνομ. τῶν χημ. ὀργανικῶν ἑνώσεων τοῦ ἄνθρακος μεθ' ὑδρογόνου : **ὀρυκτοὶ ὑδρογονάνθρακες.**

ὑδρογονικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἀνάβλυσιν ὕδατος : **Γεωπ.2,5,16** ὑδρογονικὰ σημεῖα.

ὑδρογόνον (τὸ) νεώτ. χημικὸν στοιχεῖον **ἐκ** τῶν ἀερίων, τὸ ἕτερον ἐκ τῶν συστατικῶν τοῦ ὕδατος, τοῦ ὁποίου τὰ μόρια ἀποτελοῦνται ἐκ δύο ἀτόμων ὑδρογόνου καὶ ἑνὸς ἀτόμου ὀξυγόνου.

ὑδρογονοῦχος ον νεώτ. ὁ περιέχων **ἐν τῇ** συστάσει του ὑδρογόνον.

ὑδρογόνωσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. προσθήκη ὑδρογόνου εἴς τινα οὐσίαν.

ὑδρογοργάνες (αἱ) μσν. γοργόνες τῶν ὑδάτων : Φιλῆς Ι.110 (ἐκδ.Mil.).

ὑδρογραφία (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς ναυτικῆς ἐπιστήμης ἀφορῶν εἰς τὴν μορφολογίαν καὶ τὴν φυσικὴν κατάστασιν τῶν θαλασσῶν καὶ τῶν ἀκτῶν.

ὑδρογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδρογραφίαν βλ.λ. : **ὑδρογραφικὸς χάρτης, - ὑδρογραφικὴ ὑπηρεσία.**

ὑδρογράφος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀσχολούμενος εἰς τὴν ὑδρογραφίαν βλ.λ.

ὑδροδείκτης (ὁ) νεώτ. ὄργανον δεικνύον τὴν ἑκάστοτε στάθμην τοῦ ὕδατος τοῦ ἐνυπάρχοντος ἐντὸς λέβητος ἢ ὑδαταποθήκης.

ὑδροδόκη (ἡ) κ. νεώτ. δεξαμενὴ ὕδατος· Ἀν. Βοασσ.3,61 «ὑδροδόκη καὶ ὑδροχόη φιάλη τις ἦν τὸ σημεῖον»· **2**) νεώτ. ναυτ. ἀποθήκη ποσίμου ὕδατος εὑρισκομένη ἐπὶ πλοίου· **3**) τὸ ἀτομικὸν τῶν ναυτῶν ὑδροδοχεῖον.

ὑδροδόκος-ον μτγν. κ. **ὑδροδόχος** ὁ τὸ ὕδωρ δεχόμενος, κρατῶν, συγκρατῶν : Νόνν.Ἰω.2,36, Θεολ.Ἀριθμ.46,10 **φύσει τινὶ ὑμενώδει ὑδροδόκῳ**· **2**) Ἡσ. «ὑδροδόκοι, λάκκοι».

ὑδροδοχεῖον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. δοχεῖον ὕδατος, ἀγγεῖον δεχόμενον ὕδωρ, περιεκτικὸν ὕδατος, οἷον ὑδρία ἢ φιάλη ἐπιτραπέζιος· **2**) νεώτ. μικρὸν φορητὸν δοχεῖον ὕδατος, συνήθως μετάλλινον, ὅπερ φέρουσι μεθ' ἑαυτῶν οἱ στρατιῶται, κυνηγοί, ἐκδρομεῖς κ. ἄ., παγούρι.

ὑδροδόχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑδροδόκος : Νόνν.Ἰω.2,36, Σχόλ.Θεόκρ.13.46, Εὐστ.58,20.

ὑδροδρόμος-ον μτγν. ὁ τρέχων ἐν τοῖς ὕδασιν, ὁ νηχόμενος, κολυμβῶν : Ὀρφ.Ὕμν.23,7.

ὑδροδυναμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ ἐκ τῆς κινήσεως τῶν ὑγρῶν φαινόμενα : **ὑδροδυναμικὴ πίεσις**· **2**) τὸ θηλ. **ὑδροδυναμικὴ ὡς οὐσ. κεφάλαιον** τῆς ὑδρομηχανικῆς, **πραγματευόμενον τὰ** φαινόμενα τῆς κινήσεως **τῶν ὑγρῶν καὶ** εἰδικώτερον **τοῦ ὕδατος.**

ὑδροειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς **τὸ ὕδωρ, ὑδατοειδής, ὑ**δατώδης : Εὐρ.Ρῆσ.353 **ὅς ποτε τὰς μελῳδοῦ Μούσας δι' ἀκηράτων δινηθεὶς ὑδροειδὴς κόλπων σὰν ἐφύτευσεν ἥβαν**· **2**) τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. ἄ. ὑδρόζῳα βλ.λ.

ὑδρόεις-εντος-εσσα-εν ποι. ὁμιλῶν, ἀγαπῶν τὸ **ὕδωρ, ὑδροχαρής** : **Εὐρ.Ἑλ.355 τὸν ὑδρόεντι δόνακι χλωρὸν Εὐρώταν.**

ὑδροελαιόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον χρήσιμον **πρὸς προσδιορισμὸν τῆς εἰς ὕδωρ καὶ ἔλαιον περιεκτικότητος ἐλαιῶν.**

ὑδροεπιπλοκήλη (ἡ) **νεώτ. ἰατρ. κήλη** τοῦ ἐπιπλόου **μεθ' ὑδροκήλης.**

ὑδρόζῳα (τὰ) **νεώτ. ζῳολ.** ὁμοταξία κοιλεντερωτῶν **ὑδροβίων ζῴων, ἄ.** ὑδρομέδουσαι.

ὑδροηλεκτρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν **ἠλεκτρικὴν** ἐνέργειαν τὴν παραγομένην **διὰ** μηχανημάτων κινουμένων διὰ τῆς ροῆς τοῦ ὕδατος : **ὑδροηλεκτρικὴ ἐγκατάστασις.**

ὑδροθάλαμος (ὁ) νεώτ. χῶρος ἀτμολέβητος δεχόμενος τὴν πρὸς ἀτμοποίησιν ποσότητα ὕδατος.

ὑδροθειικός-ή-όν νεώτ. ὁ παραγόμενος δι' ἑνώσεως θείου καὶ ὑδρογόνου.

ὑδρόθειον (τὸ) **νεώτ.χημ.** ἀέριον εὔφλεκτον, δύσοσμον καὶ δηλητηριῶδες, περιεχόμενον μεταξὺ **τῶν ἀερίων τῶν** θειούχων πηγῶν, παραγόμενον δὲ καὶ κατὰ τὴν σῆψιν ζωϊκῶν **καὶ** φυτικῶν οὐσιῶν.

ὑδροθειοῦχος-ον νεώτ. ὁ περιέχων ὑδρόθειον : **ὑδροθειοῦχον ὕδωρ.**

ὑδροθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς θεραπείαν χρησιμοποίησις κοινοῦ ἢ μεταλλικοῦ ὕδατος εἰς **πλύσεις, λουτρά, καταιονήσεις** ἢ καὶ πόσιν.

ὑδροθεραπευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροθεραπείαν, ὁ τῆς ὑδροθεραπείας : **ὑδροθεραπευτικὴ** μέθοδος, - **ὑδροθεραπευτικὸν σύστημα - κατάστημα**· **2**) τὸ θηλ. **ὑδροθεραπευτικὴ** ὡς οὐσ. κλάδος τῆς ἰατρικῆς ἀσχολούμενος **εἰς** τὴν μελέτην καὶ ἐφαρμογὴν τῶν ὑδροθεραπευτικῶν μέσων καὶ μεθόδων.

ὑδροθερμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὰς θέρμας, ὁ τῶν ἰαματικῶν πηγῶν.

ὑδροθήκη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. δεξαμενὴ ὕδατος, ὑδαταποθήκη, ντεπόζιτο : Ἀθήν.5,208Α **ἦν δὲ καὶ ὑδροθήκη κατὰ τὴν πρῷραν κλειστή**· ‖ νεώτ. ναυτ. τὸ σύνολον τῶν ἐντὸς τοῦ κύτους τῶν πλοίων δεξαμενῶν, εἰς τὰς ὁποίας ἐναποθηκεύεται τὸ πόσιμον ὕδωρ, στοίβα τοῦ νεροῦ.

ὑδροθήρας (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ θηρεύων **ἐν** τοῖς ὕδασιν, ἁλιεύς, φαράς : Αἰλ.ΖΙ 14,19,Εὐστ.574,16.

ὑδροθηρία (ἡ) μτγν. ἡ ἐντὸς τῶν ὑδάτων θήρα, ἁλιεία, φάρεμα : Αἰλ.ΖΙ 1,10, αὐτ.15,11.

ὑδροθηρικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ **ἀναφερόμενος** εἰς τὴν **ἁλιείαν** : Αἰλ.ΖΙ 14,24, αὐτ.15,1.

ὑδροθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐντὸς τῆς κοιλότητος τοῦ ὑπεζωκότος ἄθροισις ὀρώδους **ὑ**γροῦ, ὑδροπλευρῖτις.

ὑδροϊωδικός-ή-όν νεώτ. ὁ περιέχων ὑδροϊώδιον : **ὑδροϊωδικὸν ὀξύ.**

ὑδροϊώδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἀέριον συγκείμενον ἐξ ἰωδίου καὶ ὑδρογόνου.

ὑδροκέλευθος-ον ἀμφ. γρ. τοῦ ὑγροκέλευθος ἐν Ὀρφ.Ὕμν.20,3.

ὑδροκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. συσσώρευσις ὀρώδους ὑγροῦ ἐν τῇ κεφαλῇ, ὕδρωψ τοῦ ἐγκεφάλου, ὑδροκέφαλος βλ.λ.2).

ὑδροκεφαλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροκεφαλίαν· **2**) ὁ πάσχων ἐξ ὑδροκεφαλίας.

ὑδροκέφαλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ πάσχων **ἐξ** ὑδροκεφαλίας, ὑδροκεφαλικὸς βλ.λ.2)· **2**) **τὸ** ἀρσ. **ὑδροκέφαλος** κ. οὐδ. **ὑδροκέφαλον** ὡς οὐσ. ὑδροκεφαλία, πάθος, νόσημά τι τῆς κεφαλῆς προερχόμενον ἐκ συρροῆς ὑδατώδους ὑγροῦ ἢ αἵματος τρυγώδους κατά τι μέρος αὐτῆς : Γαλ.2, 273, Παῦλ.Αἰγ.86· **3**) νεώτ. μτφ. ὁ ἔχων **τὸ** κύριον αὐτοῦ μέρος δυσαναλόγως μέγα : **ὑδροκέφαλον κράτος** (τὸ ἔχον συγκέντρωσιν ἐξουσιῶν ἄνευ αὐτοδιοικήσεώς τινος ἐν ταῖς ἐπαρχίαις).

ὑδροκήλη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἰατρ. συσσώρευσις κιτρινωποῦ ὑγροῦ μεταξὺ τῶν δύο πετάλων τοῦ ἐλυτροειδοῦς χιτῶνος τοῦ ὄρχεως, ἄ. χρονία ὀρώδης ἐλυτροειδῖτις : Διοσκ.Ι,74, Πολυδ.4,203.

ὑδροκηλικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροκήλην· **2**) ὁ πάσχων ἐξ **ὑδροκήλης** : Γαλ.2,396C· **3**) μτγν., μσν. ὁ ἁρμόζων, **ὁ κατάλληλος** εἰς τὴν θεραπείαν τῆς ὑδροκήλης : Παῦλ.Αἰγ.6,62 **ὑδροκηλικὸν κοπάριον.**

ὑδροκηλώνειον (τὸ) νεώτ. μηχάνημα, διὰ τοῦ ὁποίου ἀντισταθμίζεται ἡ ἐκροὴ τῶν ὑδάτων **εἰς** τοὺς ὑδατοφράκτας.

ὑδροκινητήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. κινητήριος μηχανὴ λαμβάνουσα τὴν κίνησίν της ἀπὸ τῆς πτώσεως ἢ ἀπὸ τῆς ροῆς ὕδατος.

ὑδροκίνητος-ον νεώτ. ὁ δι' ὕδατος κινούμενος : **ὑδροκίνητος μύλος - μηχανή.**

ὑδροκίνητρον (τὸ) νεώτ. ὑδροκινητὴρ βλ.λ.

ὑδροκινίνη (ἡ) νεώτ. χημ. ἀλκαλοειδὲς συγγενὲς πρὸς τὴν κινίνην.

ὑδροκιρνῶ-άω μσν. κιρνῶ, ἀναμειγνύω μεθ' **ὕ**δατος, ἀνακατώνω μὲ νερό : Τζέτζ.Χιλ.5,535.

ὑδροκιρσοκήλη (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἰατρ. κιρσοκήλη μεθ' ὑδροκήλης, ἀνευρυσμὸς τῶν ἀγγείων τῶν κατὰ τοὺς ὄρχεις καὶ συλλογὴ ὑγροῦ κατά τι μέρος τοῦ ὀσχέου : Γαλ.2,275.

ὑδροκλαστικός-ή-όν νεώτ. γεωλ. ὁ καθιζήσας τῇ ἐπιδράσει τῶν ὑδάτων.
ὑδροκλειστογαμία (ἡ) νεώτ. βοταν. τὸ φαινόμενον κατὰ τὸ ὁποῖον ὑδρόβιά τινα φυτὰ αὐτογονιμοποιοῦν τὰ ἄνθη των, ἂν καὶ τὸ περιάνθιον αὐτῶν εἶναι κλειστόν.
ὑδροκοιλία (ἡ) νεώτ. Ιστρ. ὕδρωψ τῆς κοιλίας ἢ τῶν ἐντέρων.
ὑδροκολυμβηταί (οἱ) Πολυδ.7,137 «κολυμβηταὶ ὕφυδροι».
ὑδροκρίτης (ὁ) νεώτ. ἡ ὑψηλοτέρα κορυφογραμμὴ ὄρους ἀποτελοῦσα τὴν γραμμὴν διαχωρισμοῦ τῶν ὀμβρίων ὑδάτων, νεροχωρίστρα ράχη.
ὑδροκριτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑδροκρίτην, ὁ τοῦ ὑδροκρίτου· || **ὑδροκριτικὴ γραμμὴ** πᾶσα γραμμὴ τοῦ ἐδάφους κατὰ τὴν ὁποίαν τὰ ὄμβρια ὕδατα διαχωρίζονται πρὸς δύο διαφόρους κατευθύνσεις, πρὸς δύο διαφόρους πεδιάδας ἢ ἀκτάς, νεροδρομιά.
ὑδροκυανικός-ή-όν νεώτ. ὁ προερχόμενος ἐξ ἑνώσεως τοῦ κυανίου μετὰ ὑδραγόνου : **ὑδροκυανικὸν ὀξὺ** (τὸ ὑδροκυάνιον).
ὑδροκυάνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὑγρὸν ἀποτελοῦν ἕνωσιν ὑδρογόνου καὶ κυανίου, ὃν δὲ δραστικώτατον δηλητήριον, ἄ. πρωσσικὸν ὀξύ.
ὑδρόκυστις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **ὑδροκύστωμα-ατος** (τὸ) κύστις περιέχουσα ὀρῶδες ὑγρόν.
ὑδροκύστωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ὑδρόκυστις.
ὑδροκυτταρίνη (ἡ) νεώτ. χημ. κονιώδης οὐσία λαμβανομένη δι' ἐπιδράσεως θειικοῦ ἢ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος ἐπὶ κυτταρίνης.
ὑδρολαῖλαψ-απος (ὁ) νεώτ. λεπτὴ βροχὴ μετὰ σφοδροῦ ἀνέμου, δρόλαπας, δρολάπι.
ὑδρολάπαθον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐν ὑγρασίᾳ φυόμενον λάπαθον, νερολάπαθο:Πλίν.Φΐ 20,21.
ὑδρολάσαι (αἱ) νεώτ. χημ. ἔνζυμα ἢ φυράματα διασπῶντα ὡρισμένας ὕλας εἰς ἁπλουστέρας τῇ προσλήψει ὕδατος.
ὑδρολήπτης (ὁ) νεώτ. ὁ λαμβάνων ὕδωρ ἀπὸ πηγῆς ἢ ὑδραγωγείου, ὁ ὑδρευόμενος.
ὑδροληψία (ἡ) νεώτ. λῆψις ὕδατος ἀπὸ πηγῆς ἢ ὑδραγωγείου ἢ ἀπὸ κρήνης ἢ ὑδροστομίου.
ὑδρόλιθος (ὁ) νεώτ. ὀρυκτὸν τῆς τάξεως τῶν ζεολίθων· **2)** ὑδρογονοῦχον ἀσβέστιον.
ὑδρολίπανσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς τὸ ἔδαφος παροχὴ τῆς ἀναγκαίας ποσότητος ὑγρασίας διὰ τὴν βλάστησιν.
ὑδρολογεῖον (τὸ) μσν. τὸ ὑδρολόγιον βλ.λ. : 'Αχιλλ.Τάτ.Εἰσ.973D **ἐν τοῖς μηχανικοῖς ὡρολογίοις καὶ ὑδρολογείοις.**
ὑδρολογία (ἡ) νεώτ. ἐπιστήμη πραγματευομένη περὶ τῆς κυκλοφορίας τῶν ὑδάτων εἴτε ὑπογείως εἴτε ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς γῆς, ὑδατολογία.
ὑδρολογικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδρολογίαν ἢ τὸν ὑδρολόγον, ὁ τῆς ὑδρολογίας, τοῦ ὑδρολόγου.
ὑδρολόγιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. -**γεῖον** χρονόμετρον δι' ὕδατος : Κλεομήδ.2,1,Πτολ.Τετράβ.108,23,Πρόκλ. Ὑποτ.10,8,9 **χρόνον ἐξ ὑδρολογίου χρονολάβου λαμβάνοντες**, 'Ωραπόλλ.Ἱερογλ.25,6.
ὑδρολόγος-ον γλωσσ. ὁ συλλέγων ὕδωρ.
ὑδρολόγος (ὁ,ἡ) νεώτ. ἐπιστήμων ἀσχολούμενος εἰδικῶς μὲ τὴν ὑδρολογίαν.
ὑδρολυσία (ἡ) νεώτ. χημ. λύσις ἢ διάσπασις συνθέτου ὀργανικῆς ἑνώσεως παρουσίᾳ ὕδατος.
ὑδρολύσιμος-ον νεώτ. ὁ δεκτικὸς ὑδρολυσίας, ὁ δυνάμενος νὰ ὑποστῇ ὑδρολυσίαν.
ὑδρόλυσις-εως (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ εἰς ἰόντα βλ.λ.2) διάσπασις ἅλατος, ὀξέος ἢ βάσεώς τινος ἐν ἀραιᾷ διαλύσει εὑρισκομένου.
ὑδρόλυτος-ον νεώτ. ὁ ἐν ὕδατι διαλελυμένος ἢ ὁ δι' ὕδατος ἀποσυντεθειμένος.

ὑδρολύω νεώτ. ἐν ἀναφ. **πρὸς συνθέτους οὐσίας**, ὑποβάλλω εἰς ὑδρολυσίαν βλ.λ.· **2)** ρηματ. π. ὑδρολυσία, ὑδρόλυσις.
ὑδρομανία (ἡ) μτγν. ἄ. ὑδροφοβία **βλ.λ. :** 'Επιφάν.2,233C.
ὑδρομαντεία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. εἶδος μαντικῆς καθ' ἣν ἐκ τῆς ἐξετάσεως τῶν κυματισμῶν, τῆς διαφανείας, τοῦ χρώματος κτλ. τοῦ ὕδατος ἢ ἐξ ἄλλων ἐν αὐτῷ παρατηρήσεων, ἐξάγονται συμπεράσματα περὶ τῶν μελλόντων νὰ συμβῶσιν : Αὐγουστῖν.7,305 (188) Β.· πρβλ. λεκανομαντεία.
ὑδρομαντεύματα (τὰ) μσν. τὰ ἐκ τῆς ὑδρομαντείας βλ.λ. μαντεύματα : Τζέτζ.'Ομ.'Αλλ.'Οδ. Δ 51,64 ἐν Matr. An. Gr.2,247.
ὑδρομαντευτική (ἡ) μσν. ἡ τέχνη τῆς διὰ μαντείας εὑρέσεως ὑπογείων στρωμάτων ὕδατος : Γεωπ.2,6,1.
ὑδρόμαντις-εως (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀσκῶν ὑδρομαντεῖον βλ.λ. : Μαν.4,212, Στράβ.16,2,39 **λεκανομάντεις καὶ ὑδρομάντεις.**
ὑδρομάστευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ διὰ γεωτρυπάνου διάτρησις τοῦ ἐδάφους πρὸς ἀνεύρεσιν ὑπογείων πηγῶν ἢ λεκανῶν ὕδατος καὶ χρησιμοποίησιν τοῦ ὕδατος αὐτῶν.
ὑδρομαστευτής (ὁ) νεώτ. **ὁ** ἐπιχειρῶν, **ὁ ἐκ**τελῶν ὑδρομαστεύσεις βλ.λ.
ὑδρομαστευτικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑδρομαστευτήν : Γεωπ.2,6,1 **ὑδρομαστευτικὴ** (τέχνη) (ἡ τέχνη τοῦ ζητεῖν **καὶ** ἀνερευνᾶν ὑπογείους πηγὰς ὑδάτων).
ὑδρομέδουσα (ἡ) κ. νεώτ. ἡ **μέδουσα**, ἡ βασίλισσα τῶν ὑδάτων, κύρ. ὄν. βατράχου : Βατραχομ.19· **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος **χελυδῶν** εὐμεγέθων χελωνῶν τῶν ποταμῶν.
ὑδρομέλαθρος-ον ὁ ἐν τοῖς ὕδασιν οἰκῶν. 'Εμπ.225 **ἰχθύες ὑδρομέλαθροι.**
ὑδρόμελι-ιτος (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. **εἶδος** ποτοῦ παρασκευαζομένου δι' ἀναμίξεως ὕδατος **καὶ** μέλιτος· Μοίρ.254 «μελίκρατον 'Αττικοί· οἰνόμελι καὶ ὑδρόμελι Ἕλληνες» : Διοσκ.5,17, Γαλ.6,274,14 **δι' ὕδατος σκευαζόμενον, οὐ τοῦ ὀμβρίου, καθάπερ τὸ ὑδρόμελι,** Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.6,44,Γεωπ.8,28.
ὑδρημερία (ἡ) μτγν. δ. γρ. ὑδρομερία βλ.λ.
ὑδρομερία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ἡ διανομὴ **ὕδατος** : Παλλάδ.Λαυσ.954D **μάχονται γὰρ εἰς τὰς ὑδρημερίας** (sic) (δθ. διάφ. ἑρμ. ἡμέρα παροχῆς ὕδατος, οἷον πρὸς ὕδρευσιν συνοικισμῶν ἢ ἄρδευσιν ἀγρῶν ἐκ περιτροπῆς).
ὑδρομεταλλικός-ή-όν νεώτ. **ὁ ἀνήκων ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὰ μεταλλικὰ ἢ ἰαματικὰ ὕδατα.
ὑδρομετέωρον (τὸ) νεώτ. μετεωρ. ἰδ. κτ. πληθ. τὰ **ἐν** τῇ ἀτμοσφαίρᾳ ἐκ τῆς συμπυκνώσεως τῶν ὑδρατμῶν σχηματιζόμενα φαινόμενα.
ὑδρομέτρης (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος ἡμιπτέρων **ὑδροδρομιδῶν** ἐντόμων κινουμένων ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῶν ἠρέμως ρεόντων ἢ στασίμων ὑδάτων.
ὑδρομέτρησις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **ὑδρομετρία** ἡ μέτρησις ὑγροῦ τινος κ. ἰδ. **τοῦ ὕδατος ἐν ροῇ, ἄ.** ὑδατομέτρησις, ὑδατομετρία.
ὑδρομετρητής (ὁ) νεώτ. μηχάνημα **δι' οὗ** μετρεῖται κατὰ κυβ. μέτρα ἡ ποσότης τοῦ καταναλισκομένου ὕδατος ἔν τινι οἰκίᾳ, ἄ. ὑδρόμετρον.
ὑδρομετρία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑδρομέτρησις βλ.λ.
ὑδρομετρικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδρομετρίαν βλ.λ.
ὑδρομέτριον (τὸ) μτγν. εἶδος ἀγγείου περιέχοντος ὕδωρ χρησίμου πρὸς ὑδροστατικὴν καταμέτρησιν : Θέων ἐν Πτολ.5,261.
ὑδρόμετρον (τὸ) νεώτ. **ἄ.** ὑδατόμετρον βλ.λ.
ὑδρόμηλον (τὸ) μτγν. κ. μσν. εἶδος ἡδυπότου παρασκευαζομένου δι' ἀναμείξεως ὕδατος καὶ μηλομέλιτος : Διοσκ.5,30, Θεοφάν.Νόνν.1,102.

ὑδρομηνιγγῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. οἰδηματώδης μηνιγγῖτις.

ὑδρομήτρα (ἡ) νεώτ.ἰατρ.κ. ὑδρόμητρα ἄ. ὑδατόμητρα βλ.λ.

ὑδρομηχανική (ἡ) νεώτ. μέρος τῆς ὑδραυλικῆς ἔχον ὡς ὑποκείμενον τὴν μελέτην τῶν νόμων καὶ τὴν ἔρευναν τοῦ φαινομένου τῆς ἰσορροπίας καὶ τῆς κινήσεως τῶν ὑγρῶν, ἰδ. τοῦ ὕδατος.

ὑδρομιγής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ μεθ' ὕδατος μεμειγμένος, ὁ περιέχων ὕδωρ, ὁ ὑδαρής, ἄ. ὑδατομιγής : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,1 **ὑδρομιγὲς γάλα.**

ὑδρομ(ε)ίκτης (ὁ) μσν. ὁ κάπηλος ὁ μειγνύων τὸν οἶνον μεθ' ὕδατος, ποὺ νερώνει τὸ κρασί : Νηστ. Ἰω.93.

ὑδρομυγαλῆ (ἡ) νεώτ. ζῳολ. γένος τρωκτικῶν μυϊδῶν θηλαστικῶν.

ὑδρομυελία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις καθ' ἣν παρατηρεῖται διάτασις τοῦ νωτιαίου μυελοῦ ἐξ ὑπεραθροίσεως ἐγκεφαλονωτιαίου ὑγροῦ.

ὑδρομύλη (ἡ) γλωσσ. ἄ. ὑδρόμυλος βλ.λ.

ὑδρομύλιον (τὸ) μσν. ὁ ὑδρόμυλος : Βασιλικ.58, 19,10 (π. Δουκάγγ.).

ὑδρόμυλον (τὸ) γλωσσ. ὁ ὑδρόμυλος.

ὑδρόμυλος (ὁ) Ἡσ., μσν., νεώτ. κ. δημ. μύλος κινούμενος διὰ ῥέοντος ἢ πίπτοντος ὕδατος, ὁ νερόμυλος : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.169,27,Κεδρ.Γεώργ 295.

ὑδρομύστης (ὁ) μτγν. ὁ διὰ τοῦ ἁγιάσματος βλ.λ.3) ῥαντίζων ἐν τῇ εἰσόδῳ τοῦ ναοῦ τοὺς εἰσερχομένους καὶ ἐξερχομένους : Συνέσ.Ἐπιστ.121 Ἀναστασίῳ Ὑδρομύστῃ (δ.γρ. ὑδροκομιστῇ).

ὑδρόμφαλον (τὸ) μτγν. νόσος καθ' ἣν παρατηρεῖται συσσώρευσις ὑγροῦ περὶ τὸν ὀμφαλόν : Γαλ.19,444,υζ'.

ὑδρόμφαλος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ ὕδρωπος κατὰ τὴν ὀμφαλικὴν χώραν πάσχων : Γαλ.2,359 **ὑδρόμφαλοι**· 2) νεώτ. ἰστρ. τὸ ἀρσ. **ὑδρόμφαλος** ὡς οὐσ. ὑγρὸς ὄγκος τοῦ ὀμφαλοῦ σχηματιζόμενος ἐκ συσσωρεύσεως ὀροῦ ἐν τῷ σάκκῳ ὀμφαλοκήλης ἢ καὶ ἄνευ ὀμφαλοκήλης εἰς τὸν ὑπομφάλιον συνδετικὸν ἱστὸν ἀτόμων τινῶν ἐξ ἀσκίτου πασχόντων· πρβλ. ὑδρόμφαλον.

ὑδρόνεφρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. ὑδρονέφρωσις.

ὑδρονέφρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. διάτασις τῆς νεφρικῆς πυέλου, ἐνίοτε δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ νεφροῦ ὑπὸ ἀσήπτων οὔρων ἐν ἐπισχέσει.

ὑδρονομεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ γραφεῖον τῆς ὑδρονομικῆς ὑπηρεσίας ἢ σταθμὸς ὑδρονομέων.

ὑδρονομεύς-έως (ὁ) νεώτ. ὑπάλληλος τῆς ὑδρονομικῆς ὑπηρεσίας κανονίζων τὰ τῆς διανομῆς τοῦ ὕδατος, νεροκράτης· 2) δικλὶς ῥυθμίζουσα τὸ ποσὸν τοῦ παρεχομένου ὕδατος.

ὑδρονομή (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ὑδραγωγῶν σωλήνων διανομὴ ὕδατος εἰς τὰς οἰκίας πόλεως, συνοικισμοῦ κττ.

ὑδρονομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδρονομὴν ἢ τὸν ὑδρονομέα.

ὑδρονομοῦμαι-έομαι μτγν. λ. πεποιημ. ὕδωρ διαμετρῶ, κανονίζω, ῥυθμίζω διὰ τῆς κλεψύδρας : Λουκ.Λεξιφ.9 **οὔτε ῥησιμετρεῖν εἶχον οὔτε ἡμερολεγδὸν ὡς ὑδρονομεῖσθαι.**

ὑδροξίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἕνωσις ὀξιδίου τινὸς μετάλλου μεθ' ὕδατος.

ὑδροπαραστάται (οἱ) μτγν. κ. μσν. αἱρετικοὶ χριστιανοὶ ποιούμενοι χρῆσιν ὕδατος ἀντὶ οἴνου κατὰ τὴν τέλεσιν τῆς θείας εὐχαριστίας : Κλήμ. Ἀλ.Στρωμ.1,19, Ἐπιφάν.Αἱρ 30,16, Βασ.4,668Β, Θεοδώρ.4,369 **ὑδροπαραστάται ὀνομάζονται ὡς ὕδωρ ἀντὶ οἴνου προσφέροντες,** Βαλσ.Καν.1.

ὑδροπέπερι-εως (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐτήσιον ὑδροχαρὲς φυτὸν πολύγονον τὸ ὑδροπέπερι, ἡ ἀγριοπιπεριά : Διοσκ.2,191, Γαλ.13,238· ‖ νεώτ. βοταν. γένος πολυγονοειδῶν ποωδῶν φυτῶν.

ὑδροπέπων-ονος (ὁ) νεώτ. τὸ ἐτήσιον ὀπωροφόρον φυτὸν σίκυς ὁ ὑδροπέπων, ἡ καρπουζιά· 2) ὁ καρπὸς τοῦ φυτοῦ σίκυς ὁ ὑδροπέπων, τὸ καρπούζι.

ὑδροπερατός-ή-όν νεώτ. ὁ εὐδίοδος, ὁ διαπερώμενος ὑπὸ τοῦ ὕδατος, ὁ δι' οὗ δύναται νὰ διέλθῃ ὕδωρ, ὁ μὴ στεγανός : **ὑδροπερατὸν στρῶμα γῆς**· ‖ τὸ οὐδ. ἐνάρθρως κ. ὡς οὐσ. ἡ ὑδροπερατότης βλ.λ.

ὑδροπερατότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι ὑδροπερατόν, ἡ ἰδιότης σωμάτων τινῶν, κ. ἰδ. ὀρυκτῶν, νὰ εἶναι διαπερατὰ ὑπὸ τοῦ ὕδατος ὡς ἐκ τῆς πορώδους συστάσεως αὐτῶν : **ἡ ὑδροπερατότης τῶν κροκαλοπαγῶν στρωμάτων.**

ὑδροπερικάρδιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν παρατηρεῖται συσσώρευσις ὀρώδους ὑγροῦ ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ περικαρδίου ἄνευ φλεγμονῆς αὐτοῦ, ἄ. ὕδρωψ τοῦ περικαρδίου.

ὑδροπεριτόναιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν ὑπάρχει συσσώρευσις ὀρώδους ὑγροῦ ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ περιτοναίου ἄνευ φλεγμονῆς τοῦ ὀρογόνου ὑμένος ἢ συμπιέσεως τῆς πυλαίας φλεβός, ὕδρωψ τοῦ περιτοναίου.

ὑδροπηκτή (ἡ) νεώτ. χημ. ἡ κατὰ τὴν ψῦξιν τῶν ὑδροφίλων κολλοειδῶν σχηματιζομένη πηκτοειδὴς μᾶζα.

ὑδροπίπερο(ν) μσν. κ. δημ. τὸ ὑδροπέπερι βλ.λ.· Ἀγάπ.Γεωπ.144 «ὃ λέγουσιν οἱ Ἰταλοὶ περσικάρια καὶ ἡμεῖς ὑδροπίπερον».

ὑδροπλάνο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. εἶδος ἀεροπλάνου φέροντος πλωτῆρας ἀντὶ τροχῶν καὶ δυναμένου νὰ κατέρχεται ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης καὶ νὰ ἀφίπταται ἀπὸ αὐτῆς.

ὑδροπλανοφόρο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. μέγα πολεμικὸν πλοῖον, ἐφ' οὗ δύνανται νὰ μεταφέρωνται, νὰ προσγειοῦνται καὶ ν' ἀπογειοῦνται ὑδροπλάνα ἄ. ἀεροπλανοφόρον.

ὑδροπλευρῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. ὑδροθώραξ βλ.λ.

ὑδροπνευματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἐνεργῶν, ὁ λειτουργῶν δι' ὕδατος ἅμα καὶ πεπιεσμένου ἀερίου : **ὑδροπνευματικὴ μηχανή - τροχοπέδη, - ὑδροπνευματικὸν χαλινωτήριον.**

ὑδροπνευματοθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἄ. ὑδροπνευμοθώραξ βλ.λ.

ὑδροπνευματοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἶδος κηλικοῦ ὄγκου περιέχοντος ὑγρὸν ἅμα καὶ ἀέριον.

ὑδροπνευματολυτικὰ φαινόμενα (τὰ) νεώτ. γεωλ. τὰ εἴς τινα ἡφαιστειώδη περιοχὴν προκαλούμενα ὑπὸ ὑπερθέρμων διαλυμάτων καὶ ἀερίων ἐκ τῶν ἐγκάτων τῆς γῆς ἀνερχομένων.

ὑδροπνευματοπερικάρδιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις, καθ' ἣν ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ περικαρδίου συνυπάρχουσιν ὑγρόν, συνήθ πυῶδες, καὶ ἀήρ, ἄ. ὑδροπνευμοπερικάρδιον.

ὑδροπνευμοθώραξ-ακος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις καθ' ἣν ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ ὑπεζωκότος συνυπάρχουσιν ὑγρὸν καὶ ἀήρ, ἄ. ὑδροπνευματοθώραξ.

ὑδροπνευμονία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νόσος τῶν πνευμόνων, ἄ. οἴδημα τοῦ πνεύμονος.

ὑδροπνευμόσαρκον (τὸ) νεώτ.ἰατρ. εἶδος ὄγκου περιέχοντος ὑγρόν, ἀέριον καὶ σαρκώδη μόρια

ὑδροποιός-όν μτγν. ὁ ποιῶν, παράγων ὕδωρ, ὁ πολύυδρος : Πλούτ.Ἠθ.939Ε.

ὑδροπόρος-ον μτγν. ὁ δι' οὗ περᾷ, διέρχεται, διαχέεται ἢ ῥέει τὸ ὕδωρ, ἄ. ὑγροπόρος : Πορφ. π.Εὐσ.Εὐαγγ.145Β **ἠέρος ὑδροπόροιο,** Νόνν.Δ 2,438 **ἐς ὑδροπόρους χαράδρας.**

ὑδροποσία (ἡ) κ. νεώτ., Ἰων. -ίη ἡ πόσις ὕδατος, τὸ νὰ εἶναί τις ὑδροπότης, ἄ. ὑδατοποσία : Ἱππ.Διαίτ.389, Πλάτ.Νόμ.674Α **ὑδροποσίαις ξυγγι-**

γνεσθαι, Ξεν.ΚΠ I,5,12, Πλούτ.Ἠθ.132Β, Λουκ.Δημ. Ἐγκώμ.15 **εἰς ταύτην αὐτοῦ τὴν ὑδροποσίαν.**

ὑδροπότης (ὁ) (πίνω) κ. νεώτ., τὸ θηλ. -ότις-ιδος, ὁ πίνων μόνον ὕδωρ, ἀντίθ. οἰνοπότης : Ξεν.ΚΠ 6,2,29 **ἕως ἂν λάθωμεν ὑδροπόται γενόμενοι,** Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.2,7,57, Ἀθήν.2,44C, Γρηγ.Ναζ.I,702C **σήμερον οἰνοπότης, αὔριον ὑδροπότης·** || νεώτ. ὁ πίνων πολὺ ὕδωρ· **2)** μτφ. ἐν κωμ. φρ. ἐπὶ ἀνθρώπου δειλοῦ, νωθροῦ καὶ ἀβελτέρου, ἀνεπιτηδείου πρὸς πᾶσαν ὑψηλοτέραν ἔμπνευσιν : Ἀντίπ. Θεσσ.ΑΠ 11,20 **ὁ κρητὴρ οὐ δέχεθ' ὑδροπότας.**

ὑδροποτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροποσίαν ἢ τὸν ὑδροπότην βλ.λ.I).

ὑδροποτῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ. εἶμαι ὑδροπότης βλ.λ.I), πίνω μόνον ὕδωρ : Ἡρ.I,17 **πρὸς δὲ οὐκ οἴνῳ διαχρέωνται, ἀλλ' ὑδροποτέουσι,** Πλάτ. Πολ.561C, Ξεν.ΚΠ I,5,12, Λουκ.Μακρόβ.5 **ὑδροποτεῖν γάρ φασι τὸ ἔθνος τοῦτο σύμπαν,** Ἀθήν.2,44C.

ὑδροπρίων-ονος (ὁ) νεώτ. εἶδος μηχανικοῦ πρίονος κινουμένου ὑπὸ ὑδροκινητῆρος.

ὑδροπτέριδες (αἱ) νεώτ. βοταν. κατηγορία **λεπτοσποριαγγείων** ὑδροβίων πτερίδων.

ὑδροπυριτικός-ή-όν νεώτ. **ὁ** περιέχων ὑδροπυρίτιον, ἢ ὁ ἐξ ὑδροπυριτίου.

ὑδροπυρίτιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἔνυδρον πυρίτιον.

ὑδροπωλητής (ὁ) νεώτ. ὁ πωλητὴς ὕδατος.

ὑδροπωτῶ-έω λεξ. δ.τ. τοῦ ὑδροποτῶ βλ.λ.· Μοῖρ. 380 «ὑδροπωτεῖν διὰ τοῦ ω μεγάλου Ἀττικοί, διὰ τοῦ ο μικροῦ Ἕλληνες», Ἀμμών.114.

ὑδρόρνις-ιθος (ἡ) νεώτ. γένος ἐλοβίων **ραλλιδῶν** πτηνῶν, οὗ γνωστότερον εἶδος ὑδρόρνις ἡ μέλαινα, ἡ ἀγριοπουλάδα.

ὑδροπόδινον (τὸ) μτγν. κ. μσν. τὸ μεθ' ὕδατος μεμιγμένον ἔλαιον τῶν ῥόδων : Γαλ.14,388,7 **Ἀ**λέξ.Τραλλ.12,721, Θεοφάν.Νόνν.2,70.

ὑδρορόη (ἡ) ΑΒ312,16 ὑδρορρόα βλ.λ.4).

ὑδροπόσατον (τὸ) μτγν. κ. μσν. ῥοδόσταγμα, ροδόσταμο, τριανταφυλλόνερο : Ὀρειβ.84 (Matth.) Θεοφάν.Νόνν.25,118,122.

ὑδράρραχις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. συγγενὴς μυστικὴ διόγκωσις τοῦ κατωτέρου συνήθ. μέρους τῆς σπονδυλικῆς στήλης προερχομένη ἐκ διαμαρτίας περὶ τὴν διάπλασιν.

ὑδρορρόα (ἡ) (ῥοή), ἀττ. κ.νεώτ. **ὑδρορρόη** (Λοβέκ.Φρύν.492) παντὸς εἴδους ῥεῖθρον, ὀχετὸς δι' οὗ ῥέει ὕδωρ, αὔλαξ, διῶρυξ, κανάλι : Ἀριστοφ.Ἀχ.922· **2)** κ. νεώτ. ἐν τῷ τ. **ὑδρορρόη** ὁ κατὰ τὴν περίμετρον τῆς στέγης διήκων ἀγωγός, ὁ περισυλλέγων τὰ ὄμβρια ὕδατα εἴτε πρὸς ἀπομάκρυνσιν αὐτῶν ἀπὸ τῆς οἰκοδομῆς, εἴτε πρὸς ἀποταμίευσιν : Ἀριστοφ.Σφ.126 **ὁ δ' ἐξεδίδρασκε διά τε τῶν ὑδρορροῶν καὶ τῶν ὀπῶν·** || κ. μτφ. : Εὔβουλ. ἀπ. Στεφανοπ.I,4 **ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ὑδρορρόαι δύο ῥέουσιν·** **3)** νεώτ. ναυτ. ἰσχυρὰ διαμήκης ζῶστρα συνδέουσα καθ' ἅπαν τὸ μῆκος τοῦ πλοίου τοὺς νομεῖς μετὰ τοῦ καταστρώματος, ἀπάνω κουρζέτο· **4)** ΑΒ 312,16 «**ὑδρορόη· ὁ νῦν ὕδρωψ καλούμενος**»· **5)** πιθ. ὕφαλος πέτρα : Ἀριστοφ.Ἀχ.1186 **εἰς ὑδρορρόαν πεσών** (σχόλ. «ὑδρορόαν δὲ ὕφαλον πέτραν»).

ὑδρορρόη (ἡ) ἀττ. κ. νεώτ. τ. τοῦ ὑδρορρόα βλ.λ. : Λοβέκ.Φρύν.492.

ὑδρόρροια (ἡ) μτγν. ἀντὶ ὑδρορρόα βλ.λ.I) : Πολύβ.4,57,8 **διαδὺς διά τινος ὑδρορροίας·** **2)** νεώτ. ἰατρ. ἄφθονος ἐκροὴ ὀρώδους ὑγροῦ ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν ἢ τῆς ῥινὸς προερχομένη ἐκ φλεγμονῆς βλεννογόνου τινός.

ὑδρορρόος (ὁ) (ῥέω) μτγν. ἀντὶ ὑδρορρόα βλ.λ.I): Ἀλκίφρ.3,47 **ὑδρορρόον ἀνεῳγότα οὐκ εἰς βάθος,** Ἡσ. ἐν λ. ὑδροφόρους.

ὑδρορύα (ἡ) Ἡσ. ἀμφ. τ. τοῦ ὑδρορρόο βλ.λ.· πρβλ. Λοβεκ. Φρύν.492.

ὕδρος (ὁ) (ὕδωρ) κ. νεώτ. **τὸ ὑδρόβιον ἑρπετὸν** τορπιδόνωτος βλ.λ. ὁ φηφιδωτός, ἡ νεραφίδα : Ἰλ.Β 723 **ἕλκει μοχθίζοντα κακῷ ὀλοόφρονος ὕδρου,** Ἡρ.2,76 **τοῦ δὲ ὄφιος ἡ μορφὴ οἵη περ τῶν ὕδρων,** Ἀριστλ.ΖΙ 487a,25 **καὶ ἄποδα, οἷον ὕδρος,** Φιλόστρ.Ἡρ.702 **ὕδρου ἐνσκήψαντος αὐτῷ ἐς τὸν πόδα·** **2)** νεώτ. ζῳολ. γένος ὀφιδίων **ὑδριδῶν** ἑρπετῶν περιλαμβάνον μετρίου ἢ μεγάλου μεγέθους ἀνιοβόλους ὄφεις· **3)** εἶδος μικροῦ τινος ὑδροβίου ζῴου : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.4,56 **τὰ δὲ μικρά, ὡς φαλάγγια καὶ ὕδροι καὶ σαῦροι·** **3)** νεώτ. ἄστρον, μικρὸς ἀστερισμὸς τοῦ νοτίου ἡμισφαιρίου.

ὑδροσαλπιγγῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **ἃ.** ὑδροσάλπιγξ βλ.λ.

ὑδροσάλπιγξ-ιγγος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. πάθησις τῆς σάλπιγγος τῆς μήτρας, καθ' ἣν συσσωρεύεται ἄφθονον ὀρῶδες ὑγρὸν ἐν τῷ κοίλῳ τοῦ φαγωγοῦ τῆς μήτρας, ἃ. ὕδρωψ τῆς σάλπιγγος.

ὑδροσαρκοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἶδος σαρκοκήλης μεθ' ὑδροκήλης, ἐξόγκωσις τοῦ ὄρχεως μετὰ συλλογῆς ὀρώδους ὑγροῦ μεταξὺ τῶν δύο πετάλων τοῦ ἐλυτροειδοῦς χιτῶνος τοῦ ὄρχεως.

ὑδρόσαρκον (τὸ) νεώτ.ἰατρ. ὑδροσάρκωμα βλ.λ.

ὑδροσάρκωμα-ματος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. ὄγκος περιέχων σαρκώδεις μάζας μὲ ὀρῶδες ὑγρὸν **ἢ** αἱμάτωμα μετ' ἐλευθέρων θρόμβων.

ὑδρόσαυρος (ὁ) νεώτ. ζῳολ. γένος σαυροειδῶν ἑρπετῶν.

ὑδροσεληνίτης (ὁ) μτγν. εἶδος τοῦ πολυτίμου λίθου σεληνίτου : Φώτ.Βιβλ.349,34 **τὸν ἐν τῷ ὕδατι τεγγόμενον, εἶτα ἐκφαίνοντα τὸν μηνίσκον, καὶ διὰ τοῦτο ὑδροσεληνίτην καλούμενον.**

ὑδροσελήνιον (τὸ) νεώτ. χημ. ἕνωσις σεληνίου καὶ ὑδρογόνου.

ὑδροσέλινον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἑλοχορὲς ποώδες φυτὸν σέλινον τὸ ἄγριον, **ἃ. ἐλειοσέλινον,** νεροσέλινον βλ.λ., : Διοσκ.3,75.

ὑδροσκοπεῖον (τὸ) δ. γρ. τοῦ ὑδροσκόπιον : Γρόκλ.Ὑποτ.42· || **περὶ Ὑδροσκοπείων** τίτλος ἔργου τοῦ Ἥρωνος.

ὑδροσκοπία (ἡ) νεώτ. ἡ ἀναζήτησις καὶ **ὁ** καθορισμὸς τῆς θέσεως τῶν ὑδατίνων ἀποθεμάτων.

ὑδροσκοπική (ἡ) (ἐνν. τέχνη) μσν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ὑδροκόπου, δηλ. τοῦ ἀνευρίσκειν τόπους ἔνθα ὑπάρχουσιν **ὕδατα πρὸς ἀνόρυξιν φρεάτων** : Γεωπ.2,6,47.

ὑδροσκοπικόν (τὸ) μσν. σύγγραμμα **ἢ** πραγματεία περὶ τῆς ὑδροσκοπικῆς : Γεωπ.2,4.

ὑδροσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροσκοπίαν ἢ τὸν ὑδροσκόπον· **2)** τὸ θηλ. ὡς οὐσ. ὑδροσκοπική βλ.λ.

ὑδροσκόπιον (τὸ) μτγν. ἢ -πεῖον εἶδος ὑδροστατικοῦ ὀργάνου, ὡρολογίου δι' ὕδατος, κλεψύδρας : Συνέσ.Ἐπιστ.15.

ὑδροσκόπος (ὁ) γλωσσ. ὁ ἔχων τὴν ἱκανότητα νὰ καθορίζῃ τὰς θέσεις τοῦ ἐδάφους ὑφ' ἃς ὑπάρχουσιν ὑπόγεια ὕδατα πρὸς ἀνόρυξιν φρεάτων, ἃ. ὑδροφάντης· πρβλ. ῥαβδοσκόπος, ῥαβδόμαντις, ὑδρομαντευτική.

ὑδροσκοποῦμαι-έομαι μσν. μέσ. ἐκτελῶ ἔργον ὑδροσκόπου βλ.λ., ἀνερευνῶ τὸ ἔδαφος πρὸς εὕρεσιν ὑπογείων ὑδάτων : Γεωπ.2,6,42.

ὑδροσόβη (ἡ) (ὕδωρ, σοβῶ) νεώτ ἐπίμηκες τεμάχιον ξύλου τιθέμενον ἐν εἴδει πλαισίου εἰς τὸ κάτω μέρος τῶν φύλλων θύρας ἢ παραθύρου, ὅπως ἐμποδίζῃ τὴν εἰς τὸ ἐσωτερικὸν διείσδυσιν τῶν ὀμβρίων ὑδάτων, νεροδιώχτης.

ὑδροσόλη (ἡ) νεώτ. φαρμακ. εἶδος ρευστοῦ διαλύματος ὑδροφίλων κολλοειδῶν οὐσιῶν.

ὑδρόσπονδα (τὰ) (ἱερά) θυσία, σπονδὴ **ἐξ ὕδατος** : Θεόφρ.π.Πορφ.Ἀποχ.2,20.

ὑδροστάθμη (ἡ) νεώτ. ἡ στάθμη τοῦ ἔν τινι χώρῳ, οἷον δοχείῳ, δεξαμενῇ κττ., περιεχομένου ὕδατος· 2) τοπογραφικόν, χωροσταθμικὸν ἐργαλεῖον λειτουργοῦν δι' ὕδατος ἰσορροποῦντος ἐντὸς συγκοινωνούντων δοχείων, ἄ. ὑδροχωροστάθμη, ὑδροστάτης, νεροζύγι.

ὑδροσταθμητής (ὁ) νεώτ. ὁ διὰ τῆς ὑδροστάθμης βλ.λ.2) ἐκτελῶν χωροσταθμικὰς παρατηρήσεις πρὸς ἐξακρίβωσιν τοῦ ὕψους τῶν ἀνωμαλιῶν σημείων τινῶν τοῦ ἐδάφους.

ὑδροστάσιμος-ον μτγν. ἐπὶ τόπων, ὁ ἔχων στάσιμα ὕδατα, ὁ πλήρης στασίμων ὑδάτων : Διοσκ. 3,133 **τόπος ὑδροστάσιμος.**

ὑδροστάσιον (τὸ) (ἵστῆναι) κ. νεώτ. μέρος κεκαλυμμένον ὑπὸ στασίμων ὑδάτων, μικρὸν τέναγος : Βασιλικ.58,21,1, Σουΐδ. **παραμειφάμενοι τὸ μέγα τοῦτο ὑδροστάσιον ἀφίκοντο εἰς τὰς λίμνας·** 2) δεξαμενή : 'Απ.'Ελλ.'Ιστ.131,12 **ἐὰν τὸ ὕδωρ κατέλθῃ, πάσῃ προθυμίᾳ χρῆσαι, ἔστ' ἂν τὸ ὑδροστάσιον γεμισθῇ·** || νεώτ. εἰδ. δεξαμενὴ πλήρης ὕδατος ἐν ᾗ **ἐκτρέφονται** ἰχθεῖς γλυκέων ὑδάτων, ἰδ. κυπρῖνοι.

ὑδροστάτης (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τοπογραφικὸν ὄργανον, ἄ. ὑδροστάθμη βλ.λ.2) : Πρόκλ. 'Ησίοδ.133Β· 2) μσν. εἶδος πυροσβεστικῆς ἀντλίας : Βί.Στεφάν.Νεωτ.π.Θησ.Στεφ. **τοὺς ἐν τῷ τόπῳ ἱσταμένους ὑδροστάτας τῶν ἐμπρησμῶν.**

ὑδροστατική (ἡ) νεώτ. τὸ μέρος τῆς φυσικῆς οὗ ἀντικείμενον ἡ ἐξέτασις τῶν νόμων τῶν διεπόντων τὰ ἐν ἰσορροπίᾳ ὑγρὰ κ. ἰδ. τὸ ὕδωρ, κατ' ἀντιθ. πρὸς τὴν ὑδροδυναμικὴν βλ.λ.

ὑδροστατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ἰσορροπίαν τῶν ὑγρῶν καὶ τὴν ἐπὶ τῶν τοιχωμάτων τοῦ περιέχοντος ἀγγείου ἀσκουμένην πίεσιν· || τὸ θηλ. ὑδροστατικὴ ὡς οὐσ. βλ.λ.

ὑδροστατοῦμαι-έομαι μσν. ἐπὶ τόπων, ἔχω στάσιμα, λιμνάζοντα ὕδατα, εἶμαι ὑδροστάσιμος: 'Ανών.π.Σουΐδ.ἐν λ. ἀξιόλογα **τοὺς ὑδροστατουμένους τόπους γεφυρώσας.**

ὑδροστεγής-οῦς-ές νεώτ. ἄ. ὑδατοστεγὴς βλ.λ.

ὑδροστόλος (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ παρέχων, ὁ χορηγῶν ὕδωρ εἰς τὰ πλοῖα : 'Αρρ.Εὐξ.16 ΙF **ὑδρ· λιμήν.**

ὑδροστόμιον (τὸ) νεώτ. στόμιον ἐκροῆς ὕδατος κ. ἰδ. τοῦ ὑδραυλικοῦ δικτύου τῆς πόλεως πρὸς ὑδροληψίαν διὰ κατάβρεγμα, σβέσιν πυρκοϊῶν κττ., βάνα.

ὑδροστρόβιλος (ὁ) νεώτ. στρόβιλος κινούμενος δι' ὕδατος, ἄ. ὑδραυλικὸς στρόβιλος.

ὑδροσυλλέκτης (ὁ) νεώτ. τὸ μέρος τῆς ἀτμομηχανῆς ἔνθα συλλέγονται τὰ ἐντὸς τῶν ἀτμαγωγῶν σωλήνων καὶ ἀτμοκυλίνδρων ἀναπτυσσόμενα σταγονίδια ὕδατος.

ὑδροσύρτης (ὁ) νεώτ. δικλὶς διανομῆς ὕδατος, ἄ. ὑδρονομεύς· 2) φυτὸν ἀετορραφίς.

ὑδρόσφαιρα (ἡ) νεώτ. γεωλ. τὸ ὑδάτινον στρῶμα τὸ περιβάλλον τὴν γηΐνην σφαῖραν κατὰ τὰ 73 ο/ο τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς.

ὑδροσφράντης (ὁ) μτγν. ὁ τὰ ὕδατα ὀσφραινόμενος : 'Αλκίφρ.3,61 (ἐσφ.γρ.ἀντὶ ὑδνοσφράντης).

ὑδροσωλὴν-ῆνος (ὁ) νεώτ., δημ. -ήνας σωλὴν πρὸς διοχέτευσιν ὕδατος, ὑδραγωγὸς σωλήν.

ὑδροτακτισμός (ὁ) νεώτ. ἀντὶ ὑδροτροπισμός.

ὑδροταχύμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον πρὸς μέτρησιν τῆς ταχύτητας τοῦ ὕδατος.

ὑδροτεχνία (ἡ) νεώτ. κ. ὑδροτεχνικὴ τὸ μέρος τῆς ὑδρομηχανικῆς, οὗ ἀντικείμενον ἡ διοχέτευσις καὶ διανομὴ τῶν ὑδάτων.

ὑδροτεχνική (ἡ) νεώτ. ἄ. ὑδροτεχνία βλ.λ.

ὑδρότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ ὑγρόν, ἡ ὑγρότης, ἡ ὑγρασία : Πρόκλ.Τετράβ.166,6.

ὑδροτόκος-ον μσν. ὁ γεννῶν, ὁ παράγων ὕδωρ: Ψ Χρυσ.8,744 **πηγὴν ὑδροτόκον,** αὐτ.5,735Β.

ὑδροτομία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. μέθοδος ἀνατομῆς πτωμάτων δι' ἐνέσεως ὕδατος ἐν ταῖς ἀρτηρίαις πρὸς αὔξησιν τῆς διαφανείας τῶν ἱστῶν.

ὑδροτριβή (ἡ) νεώτ. ἡ νεροτριβὴ βλ.λ.

ὑδροτροπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑδροτροπισμὸν βλ.λ. : **ὑδροτροπικὰ φυτά.**

ὑδροτροπισμός (ὁ) νεώτ. βιολ. τὸ φαινόμενον καθ' ὃ ὡρισμένα μόρια ὑδροβίων φυτῶν στρέφονται κατὰ τὴν αὔξησιν αἱ τῶν πάντοτε πρὸς τὸ μέρος ὅπου ὑπάρχει ὕδωρ.

ὑδροτροχός (ὁ) νεώτ. εἶδος τροχοῦ ἐν χρ. πρὸς ἄντλησιν ὕδατος δι' ἄρδευσιν κήπων.

ὑδρούαλος (ὁ) νεώτ. ἄ. ὑδρύαλος βλ.λ.

ὑδρουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. εἶδος πολυουρίας βλ.λ. μὲ οὖρα ἐλαχίστου εἰδικοῦ βάρους.

ὑδροφάντης (ὁ) νεώτ. ὁ φανερῶν, ὁ ἀνακαλύπτων τὰς θέσεις ὑπογείων ὑδάτων, ἄ. ὑδρομαστευτής, ὑδροσκόπος βλ.λς.

ὑδροφαντικός-ή-όν μσν. ὁ σχετικὸς μὲ τοὺς ὑδροφάντας καὶ τὴν τέχνην αὐτῶν : Γεωπ.2,6,1 **ἀποφαίνονται γὰρ οἱ περὶ τῶν ὑδροφαντικῶν τὴν ἐμπειρίαν εἰληφότες τὰ μὲν πεδία ἄνυδρα ὑπάρχειν·** || τὸ θηλ. ὑδροφαντικὴ ὡς οὐσ. βλ.λ.

ὑδροφαντική (ἡ) (ἐνν. τέχνη) μσν. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ὑδροφάντου βλ.λ., ἄ. ὑδρομαστευτική : Γεωπ.2,6,1 **περὶ δὲ τῆς ὑδροφαντικῆς, ὑπὸ δέ τινων ὑδρομαστευτικῆς λεγομένης, νῦν ἐροῦμεν.**

ὑδροφασιανός (ὁ) νεώτ. ζωολ. γένος ξηροβατικῶν παριδῶν πτηνῶν.

ὑδροφθαλμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **πάθησις τῶν ὀφθαλμῶν,** ἄ. βουφθαλμία βλ.λ.

ὑδρόφθαλμος-ον νεώτ. ὁ πάσχων ἐξ ὑδροφθαλμίας βλ.λ.· 2) τὸ ἀρσ. **ὑδρόφθαλμος** ὡς οὐσ. ἡ ὑδροφθαλμία βλ.λ.

ὑδροφθορικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ χημ. ἑνώσεων, ὁ παραγόμενος ἐκ τῆς ἑνώσεως φθορίου καὶ ὑδρογόνου : **ὑδροφθορικὸν ὀξὺ** (ἄ. ὑδροφθόριον).

ὑδροφθόριον (τὸ) νεώτ. χημ. ἕνωσις ὑδρογόνου καὶ φθορίου, ἰσχυρὸν καὶ καυστικὸν ὀξὺ προσβάλλον τὰ μέταλλα καὶ τὴν ὕαλον.

ὑδρόφιλος-ον νεώτ. ὁ ἀγαπῶν τὸ ὕδωρ, ἄ. φίλυδρος : **ὑδρόφιλος βάμβαξ** (εἰδικὸς φαρμακευτικὸς ἀπορροφητικὸς βάμβαξ πρὸς ἰατρικὴν χρῆσιν)· 2) ἐπὶ φυτῶν, οὕτινος ἡ ἐπικονίασις τελεῖται διὰ μέσου τοῦ ὕδατος.

ὑδρόφις-εως (ὁ) νεώτ. γένος ὑδροφιδῶν ἑρπετῶν περιλαμβάνον πολλὰ εἴδη μεγάλων ἰοβόλων ὄφεων τῶν θαλασσῶν.

ὑδροφλεγμασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. ὑδροφλόγωσις βλ.λ.

ὑδροφλόγωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ προκαλοῦσα ἐξίδρωσιν ὀροῦ.

ὑδροφόβας (ὁ) μτγν. ἡ ὑδροφοβία βλ.λ. : Πλούτ. 'Ηθ.731Β **οὐ μόνον τὴν ἐλεφαντίασιν, ἀλλὰ καὶ τὸν ὑδροφόβαν,** αὐτ.732Α· πρβλ.Λοβέκ.Φρύν.639.

ὑδροφόβη (ἡ) μτγν.κ. **ὑδροφοβή** ἡ ὑδροφοβία βλ.λ. : Γρηγ.Νύσσ.Ι,310Β **τῷ πάθει τῆς ὑδροφοβῆς.**

ὑδροφοβία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ φοβεῖσθαι τὸ ὕδωρ, νοσηρὸς φόβος τοῦ ὕδατος ἢ καὶ παντὸς ὑγροῦ, ἰδ. ὡς σύμπτωμα παρατηρούμενον ἐπὶ πρασώπου πάσχοντος ἐκ λύσσης : Κέλσ.'Ιατρ.5,27· 2) κ. ἐπὶ τῶν οἰνοποτῶν : Μέν.ἀπ.503.

ὑδροφοβικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑδροφοβίαν βλ.λ.1): Διοσκ.7,2 **ὕστερον δὲ ἐμποιεῖ πάθος τὸ καλούμενον ὑδροφοβικὸν** (τὴν ὑδροφοβίαν), Θεοφάν. Νόνν.271· 2) ὁ θεραπεύων τὴν ὑδροφοβίαν : Γαλ.14,208,3 **καταπότιον . . ὑδροφοβικόν·** 3) κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἐξ ὑδροφοβίας : Κάσσ.165,5.

ὑδροφοβιῶ-άω μτγν., μέλλ. -άσω, πάσχω ὑδροφοβίαν, εἶμαι ὑδροφοβικὸς βλ.λ.3) : Διοσκ.7,2.

ὑδροφόβος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ φοβούμενος τὸ ὕδωρ, ὁ πάσχων ὑδροφοβίαν βλ.λ.1| : Ἀρρ.Ἐπικτ.4,4,20 **ὡς λυσσώδη ὑδροφόβον εἶναι· 2**| τὸ ἀρσ. **ὑδροφόβος** ὡς οὐσ. ὅ. ὑδροφοβία βλ.λ.1| : Διοσκ.7 Προοίμ. **μήπω περιπεπτωκότων ὑδροφόβῳ·** πρβλ. Γαλ.Ὀρ.Ἰατρ.2,262.
ὑδροφοβῶ-έω μτγν. ἀντὶ ὑδροφοβιῶ βλ.λ. : Γρηγ. Νύσσ.1,310B **οἱ ὑδροφοβοῦντες,** αὐτ.340A.
ὑδροφόρα (ἡ) δημ. ἡ ὑδροφόρος βλ.λ.2|, ὅ. νεροκουβαλήτρα.
ὑδροφορεῖον (τὸ) νεώτ. εἰδικὸν ὄχημα πρὸς μεταφορὰν ὕδατος, ὑδροφόρον ὄχημα.
ὑδροφόρησις-εως (ἡ) (ὑδροφορῶ) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑδροφορεῖν, ὅ. ὑδροφορία : Εὐστ.1323,59.
ὑδροφόρια (τὰ) μτγν. (ἐνν. ἱερὰ) ἑορτὴ ἐν Αἰγίνῃ πρὸς τιμὴν **τοῦ** Ἀπόλλωνος : Σχόλ.Πίνδ.Ν 5,81· **2**| ἡ κατὰ τὴν τελευταίαν ἡμέραν τῶν ἀνθεστηρίων βλ.λ. τελουμένη ἐν Ἀθήναις ἑορτὴ εἰς ἀνάμνησιν τῶν κατὰ τὸν ἐπὶ Δευκαλίωνος κατακλυσμὸν **ἀπολεσθέντων** ἀνθρώπων· Σουΐδ. «ὑδροφόρια· ἑορτὴ πένθιμος Ἀθήνησιν ἐπὶ τοῖς ἐν τῷ κατακλυσμῷ ἀπολομένοις, ὡς Ἀπολλώνιος».
ὑδροφορία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ μεταφορὰ ὕδατος, τὸ νεροκουβάλημα : Λουκ.Ἐνάλ.Δ 6,2 **καιρὸς τῆς ὑδροφορίας,** Ἐπιγρ.
ὑδροφορικός-ή-όν λεξ. κ. νεώτ. **ὁ** ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ χρήσιμος εἰς τὴν ὑδροφορίαν βλ.λ.: Σουΐδ. ἐν λ. κρωσσός **ὑδροφορικὸν ἀγγεῖον, - ὑδροφορικὸν ὄχημα - σύστημα.**
ὑδροφόριον (τὸ) νεώτ. μέγα ὑδροχόον ἀγγεῖον πρὸς μεταφορὰν ὕδατος, νεροβάρελλο.
ὑδροφόρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ φέρων, μεταφέρων ὕδωρ ἢ ὁ δι' οὗ μεταφέρεται ὕδωρ· Ἡσ. «ὑδροφόρους· ὑδρορρόους» : Πλούτ.Θεμ.31 **ὑδροφόρον κόρην,** Πολυδ.8,66 **ὑδροφόρον ἀγγεῖον,** Πορφ.Ἀποχ.157,1 **ὑδροφόρους παρθένους,** Μηναῖ.3,4 Συνξ.1 **τὸν ὑδροφόρον ὄνον, - ὑδροφόρον βυτίαν - ὄχημα, - ὑδροφόρος σωλήν· 2**| κ. νεώτ. **τὸ** ἀρσ. ἢ θηλ. **ὑδροφόρος** ὡς οὐσ. **ὁ** ἔχων ὡς ἔργον τὴν μεταφορὰν ὕδατος, ὁ ἀσκῶν ὡς ἐπάγγελμα τὴν ὑδροφορίαν, ὁ νεροκουβαλητής : Ἡρ.3,14 **παρελθουσέων δὲ τῶν ὑδροφόρων,** Ξεν.Ἀν.4,5,10, ΠΔ Δευτ.29,11 **ἀπὸ ξυλοκόπου ὑμῶν καὶ ἕως ὑδροφόρου ὑμῶν,** Λουκ.ΒΠρ.7 **εἰ μὴ σκαπανέα γε καὶ ὑδροφόρον αὐτὸν ἀποδεικτέον,** Γρηγ.Ναζ.Ποιήμ.11,186· || κτ. πληθ. **Ὑδροφόροι** (αἱ) γυναῖκες ὑπηρετοῦσαι ἐν τῷ ναῷ τῶν Βραγχιδῶν ἐν Μιλήτῳ : Ἐπιγρ.· || ὁμ. κτ. πληθ. **Ὑδροφόροι** ὀνομασία τραγῳδίας τινὸς τοῦ Αἰσχ. (ἀπ.219), ὡς κ. **τοῦ** Σοφ. (ἀπ.597)· || **νεώτ. τὸ** θηλ. **ὑδροφόρος** ὡς οὐσ. ὄχημα, πλοῖον κττ. πρὸς μεταφορὰν ὕδατος.
ὑδροφορῶ-έω κ. μσν. φέρω, μεταφέρω ὕδωρ, κουβαλῶ νερό : Ξεν.Ἀν.4,5,9 **ὑδροφορούσας.. γυναῖκας,** Ἀριστλ.Ζ1 9,40, Λουκ.Ἐνάλ.Δ 6,2 **πολυδίψιον δὲ τὸ Ἄργος,.. ὥστε ἀνάγκη ἀεὶ ὑδροφορεῖν,** Ἀθήν.10,456F, ASS Σεπτεμβρ.8,148E **ὑδροφορῶν καὶ μαγειρεύων,** Γεωπ.15,2,4· **2**| ρηματ. π. ὑδροφόρησις, ὑδροφορία, ὑδροφόρος.
ὑδροφράκτης (ὁ) νεώτ. σύνολον τεχνικῶν ἔργων πρὸς συλλογὴν ἢ συγκράτησιν **ὑδάτων ρεόντων** μονίμως ἢ ὀμβρίων σχηματιζόντων χειμάρρους, φράγμα ὕδατος, ὅ. ὑδατοφράκτης.
ὑδροφύλαξ-ακος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ φύλαξ ἢ **ἐπόπτης** κοινῶν ὑδρευτικῶν **ἢ** ἀρδευτικῶν ὑδάτων : Ἰουστιν.Πανδ.
ὑδροφυγής-οῦς-ές νεώτ. **ὁ** φεύγων τὸ ὕδωρ, **ὁ** μὴ **ἐπηρεαζόμενος** ὑπὸ **τοῦ** ὕδατος ἢ τῆς ὑγρασίας : **ὑδροφυγὲς βερνίκιον.**
ὑδρόφυλλον (τὸ) νεώτ. φύλλον ἔνυδρον, ἤτοι βεβυθισμένον **ἐν** τῷ ὕδατι· **2**| εἰδ. βοταν. γένος **ὑδροφυλλοειδῶν** ποωδῶν φυτῶν.

ὑδρόφυτα (τὰ) νεώτ. βοταν. τὰ ἐντὸς τῶν ὑδάτων ζῶντα φυτά, ὅ. ἔνυδρα ἢ ὑδρόβια φυτά.
ὑδροφυτογραφία (ἡ) νεώτ. κ. ὑδροφυτολογία τὸ μέρος τῆς βοτανικῆς τὸ ἔχον ἀντικείμενον τὴν μελέτην καὶ κατάταξιν τῶν ὑδροφύτων.
ὑδρόφωνον (τὸ) νεώτ. εἶδος τηλεφωνικοῦ δέκτου ὅστις βυθιζόμενος ἐν τῷ ὕδατι καθιστᾷ ἀκουστὸν πάντα ὑποβρύχιον θόρυβον παραγόμενον ἐντὸς ὡρισμένης ἀκτῖνος ἀπ' αὐτοῦ.
ὑδροχαμαίμηλον (τὸ) μτγν. τὸ βεβρασμένον χαμαίμηλον βλ.λ. : Ἀλέξ.Τραλλ.12,735.
ὑδροχαρής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ** χαίρων, ὁ ἀγαπῶν εἰς μέγαν βαθμὸν τὸ ὕδωρ : Εὐστ.254,11 **ὄρνεον ὑδροχαρές·** || ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἐν τῷ ὕδατι εὐδοκιμῶν, ὁ ὑδρόβιος : Εὐστ.1619,28.
ὑδρόχαρις-ιτος (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ὑδροχαρής, **ὡς** κύρ. ὄνομ. βατράχου : Βατραχομ.229· **2**| νεώτ. βοταν. γένος **ὑδροχαριτοειδῶν** ποωδῶν φυτῶν τῶν γλυκέων ὑδάτων
ὑδροχεῖον (τὸ) Σουΐδ. ἐσφ. ἀντὶ ὑδροχοεῖον βλ.λ.
ὑδροχελιδών-όνος (ἡ) νεώτ. γένος νηκτικῶν μακροπτέρων **λαριδῶν** πτηνῶν.
ὑδροχλωρικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ χημ. ἑνώσεων, **ὁ** ἐκ τῆς ἑνώσεως ὑδρογόνου καὶ χλωρίου : **ὑδροχλωρικὸν ὀξὺ** (διάλυμα ὑδροχλωρίου ἐν τῷ ὕδατι, σπίρτο τοῦ ἅλατος), - **ὑδροχλωρικὴ κινίνη.**
ὑδροχλώριον (τὸ) νεώτ. χημ. ἡ μεθ' ὑδρογόνου ἕνωσις **τοῦ** χλωρίου, οὖσα ἀέριον ἄχρουν **μὲ** ὀσμὴν ἀποπνικτικὴν **καὶ** καυστικὰς ἰδιότητας.
ὑδροχόα (ἡ) μτγν. ἀντὶ ὑδροχόη βλ.λ. : Μοῖρ.381 «ὑδρορρόη Ἀττικοί· ὑδροχόα Ἕλληνες».
ὑδροχοεῖον (τὸ) μτγν. δεξαμενή, φρέαρ, βρύση : Μέν.Ἐφ.374 (ἐκδ. Nieb.) **ὁλκὸν τοῦ ὕδατος ἐπεσκεύασε, καὶ ὑδροχοεῖα ἐπενόησε** (δ.γρ.).
ὑδροχοεύς-έως (ὁ) μτγν. ὑδροχόος : Ἄρατ.389.
ὑδροχόη (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. αὖλαξ, ὀχετός, ὑδραγωγεῖον, ἀμάρα : Ὀρειβ.8 (ἐκδ.Matth.), Θεόδ. Ὑρτ. ἐν Ἀν.Βοασσ.3,61· **2**) νεώτ. εἶδος δοχείου ὁμοίου πρὸς ὑδρίαν, **ἐξ** οὗ χέουσιν ὕδωρ **εἰς** τὴν λεκάνην τοῦ νιπτῆρος, ὅ. πρόχους, κανάτα.
ὑδροχοΐα (ἡ) μσν. χύσις ὕδατος : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.187 φήμην **ἀνάλογον τῆς ὑδροχοΐας.**
ὑδροχόϊον (τὸ) μτγν. ἀντὶ ὑδροχοεῖον βλ.λ. : **Κλημέντ.**10,1,26, αὐτ.11,1.
ὑδρόχοιρος (ὁ) νεώτ. **ζωολ.** γένος **τρωκτικῶν μυϊδῶν** θηλαστικῶν.
ὑδροχόος (ὁ) (χέω) μτγν. κ. νεώτ., δοτ. **ὑδροχοῆι** (ὡς ἐξ ὀνομαστ. ὑδροχοεύς, π. Ἀράτ.389, Νόνν.Δ 23,315), ὁ χέων, χύνων ὕδωρ· || ἰδ. ὡς ὄναμασ. τοῦ ἑνδεκάτου ἀστερισμοῦ τοῦ ζῳδιακοῦ κύκλου : Πλούτ.Ἠθ.908C, Στράτ.ΑΠ 12,199 **ἀλλὰ πάρωρα βλέπω κἠπὶ τὸν ὑδροχόον,** Χρησμ.π. Ζωσ. 220,4 **Ζεὺς ὅταν εἰς πλατὺ τέρμα πέλῃ κλυτοῦ ὑδροχόοιο· 2**| νεώτ. ζωολ. γένος κολεοπτέρων **ὑδροφιλιδῶν** κανθάρων.
ὑδροχοῶ-έω μσν. χέω ὕδωρ, χύνω νερό : Ἀχμ. Ὀνειροκρ.187 **καυκαλίῳ ὑελίνῳ ὑδροχοεῖ τῷ λαῷ.**
ὑδρόχρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. χρωστικὴ οὐσία διαλυτὴ ἐν ὕδατι, νερομπογιά· **2**) γαλάκτωμα ἀσβέστου κεχρωσμένον πρὸς κονίασιν.
ὑδροχρωματίζω νεώτ. χρωματίζω δι' ὑδροχρώματος βλ.λ.1)· πρβλ. ἐλαιοχρωματίζω· **2**| χρωματίζω **μὲ ὑδρόχρωμα** βλ.λ.2)· **3**) ρηματ.π. ὑδροχρωμάτισμα, ὑδροχρωματισμός, -τιστής.
ὑδροχρωμάτισμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑδροχρωματίζω βλ.λ.1) κ.2).
ὑδροχρωματισμός (ὁ) νεώτ. ὅ. ὑδροχρωμάτισμα, ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑδροχρωματίζειν βλ.λ.
ὑδροχρωματιστής (ὁ) νεώτ. τεχνίτης εἰδικὸς εἰς τὸ ὑδροχρωματίζειν βλ.λ.
ὑδρόχυτος-ον ὁ χέων, **ἐκχέων ὕδωρ** : Εὐρ.Κύκλ. 66 **κρήναις παρ' ὑδροχύτοις.**

ὑδροχωρία (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑδροχώρου, ἡ διὰ τοῦ ὕδατος διάδοσις σπερμάτων ἢ τῶν καρπῶν ἐνύδρου τινὸς φυτοῦ.

ὑδρόχωρος-ον νεώτ. ἐπὶ ὑδροβίων φυτῶν, ὁ διαδίδων τὰ σπέρματα αὐτοῦ διὰ τοῦ ὕδατος.

ὑδροχωροστάθμη (ἡ) νεώτ. τοπογραφικὴ ὑδροστάθμη βλ.λ.2).

ὑδροφαλίς-ίδος (ἡ) νεώτ. γένος ξηροβατικῶν πτηνῶν.

ὑδροφύγιον (τὸ) γλωσσ. φυκτήριον ὕδατος.

ὑδροψυχή (ἡ) νεώτ. γένος νευροπτέρων ἐντόμων.

ὑδρύαλος (ἡ) νεώτ. εἶδος εὐτήκτου ὑαλώδους μάζης τελείως διαλυτῆς ἐν ζέοντι ὕδατι, παρασκευαζομένης δὲ διὰ συντήξεως πυριτικῆς ἄμμου μετ' ἄνθρακος καὶ σόδας ἢ ποτάσσης καὶ κατεργασίας τοῦ μείγματος μεθ' ὕδατος ὑπὸ πίεσιν καὶ ἀνοτάραξιν εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν.

ὑδρῶ-άω λεξ. ἀντὶ ὑδερῶ βλ.λ.· Μοῖρ.377 «ὕδερος καὶ ὑδρᾶν Ἀττικοί, ὕδρωψ καὶ ὑδρωπιᾶν Ἕλληνες», Ἡσ.

ὑδρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ὕδωρ, ὑδατώδης, ὑγράς, νοτερός· κ. συγκρ. : Θεόφρ. ΦΑἰτ.5,12,3 **ὡς ὑδρωδεστέραν τὴν ἀναθυμίασιν γινομένην διὰ τὸ ἀπὸ πλέονος.**

ὑδρώθησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὤθησις ἡ ἀσκουμένη ὑπὸ ὕδατος ὁρμητικῶς ῥέοντος.

ὕδρωμα-ατος (τὸ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. ὕδρευμα, ὑδρεῖον : Ἐπιγρ.· **2)** νεώτ. ἰατρ. κυστεώδης ὄγκος πλήρης ὑγροῦ.

ὑδρών-ῶνος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ μὴν τοῦ ἀστερισμοῦ Ὑδροχόου : Πτολ.Μεγ.Σύντ.9,7· **2)** νεώτ. χημ. κυανοῦν συνθετικὸν χρῶμα ἀναγωγῆς.

ὑδρωπάζω νεώτ. πάσχω ἐξ ὕδρωπος, ὑδρωπιῶ.

ὑδρωπίασις-εως (ἡ) (ὑδρωπιῶ) λεξ. ἡ νόσος ὕδρωψ βλ.λ. : Λεξ.Χειρουργ. ἐν Osam.Anect.159.

ὑδρώπικας (ὁ) δημ. ὁ ὕδρωψ βλ.λ.

ὑδρωπικία (ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὕδρωψ βλ.λ.

ὑδρωπικιάζω δημ. ἀμτβ. κ. **δρωπικιάζω** προσβάλλομαι ὑπὸ ὕδρωπος, ὑδρωπικίας· **2)** ῥηματ. π. τὸ ὑδρωπίκιασμα.

ὑδρωπίκιασμα (τὸ) δημ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑδρωπικιάζω, ὁ ὕδρωψ, ὁ δρώπικας.

ὑδρωπικός-ή-όν (ὕδρωψ) κ. νεώτ. ὁ πάσχων ἐξ ὕδρωπος, ὁ ὑδρωπιῶν : Ἱππ.Ἀφ.1246, Ἀριστλ. Πρ.3,5,7· ‖ κ. μτφ. : Νίκαρχ.ΑΠ 11,332 **νῦν πρῶτον ναῦς ὤπται ὑδρωπική**· **2)** κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀνοφεράμενος εἰς τὸν ὕδρωπα, ὁ ἐξ ὕδρωπος προερχόμενος : Ὀρειβ.293,343 **ὑδρωπικαὶ ἐκδηλώσεις**· **3)** μτγν. τὸ **ὑδρωπικὸν** ὡς οὐσ. ὁ ὕδρωψ, ὁ δρώπικας : Λογγῖν.Ὕφ.3,4 **οὐδὲν γάρ, φασι, ξηρότερον ὑδρωπικοῦ.**

ὑδρώπισις-εως (ἡ) δ.γρ. τοῦ **ὑδρωπίασις** βλ.λ..

ὑδρωπισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὕδρωψ, ὁ δρώπικας : Καίλ.Αὐρ.Ὀξ.1,14· **2)** νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκ τοῦ ὕδρωπος παθολογικὴ κατάστασις· **3)** νεώτ. ἰατρ. ἡ πρὸς ὕδρωπα καὶ οἰδήματα ἐπιρρέπεια.

ὑδρωπῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄθροισις ὀροῦ ἐν τῇ κοιλότητι τοῦ τυμπάνου τοῦ ὠτός.

ὑδρωπιῶ-άω κ. νεώτ. ἀμτβ. πάσχω ἐξ ὕδρωπος, ἐξ ὑδρωπικίας, ὑδρωπάζω : Ἱππ.Ἀφ.1260, Ἀριστλ.ΖΓ 5,8,13· **2)** ῥηματ.π. ὑδρωπίασις.

ὑδρωπιώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς ὕδρωπα, ὁ δεικνύων συμπτώματα ὕδρωπος, ὁ ὑδρωποειδής : Ἱππ.Κωακ.190· **2)** τὸ οὐδ. **ὑδρωπιῶδες** ὡς οὐσ. ὁ ὕδρωψ. ὁ δρώπικος : Ἱππ.167C, αὐτ.185H.

ὑδρωποειδής-οῦς-ές ὁ ὑδρωπιώδης βλ.λ.: Ἱππ. 537,32· **2)** τὰ **ὑδρωποειδῆ** ὡς οὐσ. ἐκρύσεις ὑδρωπικαί : Ἱππ.606,2.

ὕδρωψ-ωπος (ὁ) (ὕδωρ) κ. νεώτ. ἰατρ. κ. **ὑδρῶψ** (π.γραμμ.) συλλογὴ ἀφθόνου ὀρώδους ὑγροῦ ἐντὸς τῆς κοιλότητος ὀργάνων ὑμένων τοῦ σώματος ἢ τοῦ ὑποδορίου συνδετικοῦ ἱστοῦ, ὁ δρώπικας, ἡ ὑδρωπικία : Ἱππ.Ἀφ.1248, αὐτ.1249 **ὕδρωψ ξηράς**, - **ὕδρωψ ἀσκίτης** (ἔκχυσις ὀρώδους ὑγροῦ ἐντὸς τοῦ περιτοναίου προκαλοῦσα διόγκωσιν τῆς κοιλίας)· **2)** μτγν. ἡ νόσος διαβήτης : Γαλ. Αἰτ.Συμπτ.3 «καὶ ὁ καλούμενος ὕδρωψ εἰς ἀμίδα· τινὲς δὲ διαβήτην αὐτὸν ὀνομάζουσι»· **3)** πᾶσα τοῦ σώματος ἀκάθαρτος ῥεῦσις, οἷον ἡ πρὸ τοῦ τοκετοῦ ῥύσις τοῦ ὕδατος : Ἀριστλ.ΖΙ 7,9,4· **4)** ἐπὶ προσ., ὁ πάσχων ἐξ ὕδρωπος, ὁ ὑδρωπικός· Γαλ. εἰς Ἱππ.Γλωσσ.Ἐξηγ.582 «ὕδρωψ, Διοσκουρίδης ἐν δευτέρῳ τῶν Ἐπιδημιῶν, ὀξυτόνως ἀναγινώσκει, καὶ δηλοῦσθαί φησι τὸν ὑδρωποειδῆ» : Ἱππ.557,50.

ὕδω λεξ. μ. κτ. ἀπαρφ. ὕδειν, **δ. τ.** τοῦ ὑδέω βλ.λ.: Σουΐδ., ΕΓουδ.

ὕδωρ-ατος (τὸ) (πιθ. ὕω) κ. μσν. κ. νεώτ., βοιωτ. **οὖδωρ,** ἐπ. δοτ. **ὕδει** (Ἡσίοδ.Ἔργ.61, ἐξ οὗ ἔπλασε τὸ ὕδος ὁ Καλλίμαχος) (π. Ὁμ. κ. τοῖς Ἐπ. τὸ υ εἶναι μακρὸν συνήθ. ἐν πάσαις ταῖς πτώσεσιν ἐν ἄρσει), σῶμα ὑγρὸν ἄνευ γεύσεως καὶ ὀσμῆς, ἄχρουν, ἀποτελοῦν τὰς θαλάσσας, τοὺς ποταμούς, τὰς λίμνας, τὴν βροχὴν κτπ., νερό· π. Ὁμ. σπαν. ἐπὶ τοῦ θαλασσίου ὕδατος : Ἰλ.Β 825 **πίνοντες ὕδωρ μέλαν Αἰσήποιο,** αὐτ.Γ 270 **ἀτὰρ βασιλεῦσιν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,** αὐτ.Θ 369, αὐτ.Ψ 282 **λοέσσας ὕδατι λευκῷ,** Ὀδ.Α 110 **οἱ μὲν οἶνον ἔμισγον ἐνὶ κρητῆρσι καὶ ὕδωρ** (ἐπὶ ποσίμου), αὐτ.Α 147 **τοῖσι δὲ κήρυκες μὲν ὕδωρ ἐπὶ χεῖρας ἔχευαν,** αὐτ.Γ 300 **τὰς πέντε νέας . . Αἰγύπτῳ ἐπέλασσε φέρων ἄνεμός τε καὶ ὕδωρ** (ἐπὶ θαλασσίου), Θουκ.4,26 **ἐπίπονος δ' ἦν τοῖς Ἀθηναίοις ἡ φυλακὴ σίτου τε ἀπορίᾳ καὶ ὕδατος**· κ. μτ. ἐπιθ. : Ὀδ.Ι 227 **ἁλμυρὸν ὕδωρ,** Θουκ.4,26 **ὕδατι ἁλμυρῷ χρωμένους,** Θεόφρ.ΦΙ 2,2,11 **ὕδατος πλῆθος ῥυτοῦ,** - **ὕδωρ πηγαῖον - θαλάσσιον - φρεάτιον - πόσιμον - ἁλμυρὸν - ὑφάλμυρον**· ‖ κ. κτ. πληθ. ἅπαξ π.Ὁμ. : Ὀδ.Ν 109 **ὕδατ' αἰενάοντα,** Πίνδ.Ο 14,1 **ὑδάτα Καφίσια,** Σοφ.ΟΚ 1599 **ῥυτῶν ὑδάτων,** αὐτ.ἀπ.265 **ὕδασσιν τοῖς Ἀχελῴου**· ‖ παροιμ. **γράφειν τι εἰς ὕδωρ ἢ ἐν ὕδατι ἢ καθ' ὕδατος** ἐπὶ παντὸς παροδικοῦ πράγματος ἢ διαρρέοντος ἢ ἀναξίου πίστεως : Σοφ.ἀπ.694, Μέν.Μον.25, Πλάτ.Φαῖδρ.276C **οὐκ ἄρα σπουδῇ αὐτὰ ἐν ὕδατι γράψει μέλανι σπείρων διὰ καλάμου,** Λουκ.Κατάπλ.91 **καθ' ὕδατος,.., γράφεις παρὰ Μικύλλου τινὰ ὀβολὸν προσδοκῶν**· ‖ ὁμ.π.Ἀριστλ.ΗΝικ.7,2,10 **ὅταν τὸ ὕδωρ πνίγῃ, τί δεῖ ἐπιπίνειν ;** (ἐπὶ καταστάσεως μὴ ἐπιδεχομένης ἐπονόρθωσιν)· **2)** νεώτ. γενικὸν ὄνομα χαρακτηρίζον διάφορα χημικά, φαρμακευτικὰ ἢ ἀρωματικὰ λεπτόρρευστα ὑγρά : **ὀξυγονοῦχον ὕδωρ** (τὸ ὀξυζενέ), - **ὕδωρ Κολωνίας** (κολώνια), - **βασιλικὸν ὕδωρ** (ἄ.βασιλικὸς βλ.λ.20))· **3)** ὁ ὑετός, ἡ βροχή : Ἰλ.ΖΠ 385 **ὅτε λαβρότατον χέει ὕδωρ Ζεύς,** Ἡρ.1,82 **ὕσαι ὕδατι,** Ἀριστφ.Νεφ.1280 **Ζεὺς ὕδωρ ὕει,** αὐτ.Σφ.261, αὐτ.8,12 **ἐγένετο ὕδωρ ἄπλετον,** Θουκ.2,5 **τὸ ὕδωρ τὸ γενόμενον τῆς νυκτός,** αὐτ.2,77 **ὕδωρ ἐξ οὐρανοῦ,** αὐτ.6,70, Ξεν. Ἑλλ.1,6,28 **ὕδωρ ἐπεγένετο πολύ,** Δημ.1379 **ὕδωρ γὰρ γενόμενον τῆς νυκτός,** Θεόφρ.ΦΙ 2,6,5 **τὸ ἐκ Διὸς ὕδωρ**· κ. κτ. πληθ. : Πίνδ.Ο 10(11),22 **ὕδατα ὄμβρια,** Πλάτ.Νόμ.761Α **τὰ Διὸς ὕδατα,** Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,19,3 **ἐὰν πλείω ποιῇ ὕδατα,** Πλούτ.Ἠθ. 664F **κεραύνια ὕδατα** (ὑετοὶ ῥαγδαῖοι)· ‖ κ. παροιμ. φρ. **βρέχεσθαι ἐν ὕδατι** βρέχομαι ἐν ἱδρῶτι, ἱδρώνω, γίνομαι λούτσα στὸν ἱδρώ : Ἡρ. 3,104 **αὕτω ὥστ' ἐν ὕδατι λόγος αὐτούς ἐστι βρέχεσθαι τηνικαῦτα**· πρβλ. βρέχομαι· **4)** π. Ἀττ. ῥητ. τὸ χυνάμενον εἰς τὴν κλεψύδραν, δι' οὗ ἐμέτρουν τὸν χρόνον τοῦ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου ἀγορεύοντος : Δημ.274 **ἐν τῷ ἐμῷ ὕδατι** (καθ' ὃν ἐγὼ χρόνον ἠγόρευον ἐν τῷ δικαστηρίῳ,

τὸν διὰ τὴν ἐμὴν ἀγόρευσιν ἐν τῇ κλεψύδρᾳ ὡρισμένον), αὐτ.817 **οὐκ ἐνδέχεται πρὸς τὸ αὐτὸ ὕδωρ εἰπεῖν** (δὲν δύναταί τις νὰ εἴπῃ τὰ πάντα ἐν ἑνὶ λόγῳ), αὐτ.847 **ἐν μικρῷ μέρει τοῦ παντὸς ὕδατος** (εἰς μέρος τι μικρὸν τῆς ὅλης ἀγορεύσεως), αὐτ.1094 **ἐὰν τὸ ὕδωρ ἐγχωρῇ** (ἂν ἐπαρκῇ ὁ χρόνος), αὐτ.1103 **ἐπίλαβε τὸ ὕδωρ** (ἐμπόδισε αὐτὸ νὰ ρέῃ ἐκ τῆς κλεψύδρος, ὅτε ὁ λόγος διεκόπτετο κατὰ τὴν κλῆσιν τῶν μορτύρων ἢ κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν νόμων ἢ ψηφισμάτων), αὐτ.1116 **οὐχ ἱκανόν μοι τὸ ὕδωρ**· κ. γεν. : Πλάτ.Θεαίτ.201Β **πρὸς ὕδωρ σμικρὸν διδάσκειν**· **5)** πᾶν ὑγρόν : Ἀριστλ.Μετ.4,5,6 **ὕδατος εἴδη τὰ τοιάδε· οἶνος, οὖρον, ὀρός**· **6)** ὀνομ. ἀστέρων τινῶν τοῦ ἀστερισμοῦ Ὑδροχόου, παριστανόντων τὸ χεόμενον ὕδωρ : Ἄρατ.399· **7)** κτ. πληθ., ὄνομα τόπων ἐχόντων θερμὰ ἢ μεταλλικὰ ὕδατα : Πτολ. **ὕδατα Νεαπολιτανά**· πρβλ. Στεφανίδην ἐν Ἀθηνᾷ 13,327.

ὑά Σουΐδ. ἀπειλητικὴ λέξις βραδυνόντων καὶ ἀνοιγνύνοι κελευόντων.

ὑεικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἁρμόζων εἰς χοίρους, ὁ χοίρειος, ὁ υἱικός : Πολυδ.6,55 **κρέας ὑεικόν**· || κ. ἐν φρ. **ὑεικόν τι ποιεῖν** ὑηνεῖν βλ.λ.: Τίμ.Λεξ.ἐν λ.

ὕειος-α-ον (ὗς) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς χοίρους, ὁ σύειος, ὁ χοιρινός : Ἀριστφ.Ἱππ.356 **κοιλίαν ὑείαν καταβροχθίσας**, Φιλέτ.Λαμπ.1 **σαρκὸς ὑείας κρέας**, Ἄλεξ.Πον.4 **ὕειος κρεΐσκος**, Ἀριστλ.ΖΙ 3,12,5 **ὕειαι τρίχες**, αὐτ.1,16,17· || κ. μτφ. θηρίον ὕειον τύπος ἐσχάτης ἀμαθείας : Πλάτ. Πολ.535Ε **ὥσπερ θηρίον ὕειον**.

ὑειός (ὁ) Ἐπιγρ. βοιωτ. τ. ἀντὶ υἱός βλ.λ.

ὑεῖς Ἐπιγρ.κ. **υἱεῖς** ἀνώμ. αἰτ. πληθ. τοῦ υἱός βλ.λ.

ὑελέος-α-ον κ. συνηρ. **ὑελοῦς** μτγν. τ. ἀντὶ ὑαλέος βλ.λ.

ὑελέψης (ὁ) (ἕψω) Ἡσ. ὁ ὑαλοποιός, ὁ κατασκευαστὴς ὑαλίνων ἀγγείων, ἄ. ὑελεψός.

ὑελεψός (ὁ) μτγν. κ. μσν. κ. **ὑελλοψός** (Ἡρωδιαν. Ἐπίμ.138) κ. **ὑελοψός** (Γλυκ.272D) ὑελέψης βλ.λ.

ὑελίζω μτγν. ἰων. τ. ἀντὶ ὑαλίζω βλ.λ.

ὑέλινος-η-ον μτγν. ἰων. τ. ἀντὶ ὑάλινος βλ.λ.

ὑελίτης (ὁ) μτγν. ἰων. τ. ἀντὶ ὑαλίτης βλ.λ.

ὑελογραφία (ἡ) ἄ. ὑαλογραφία βλ.λ.

ὑελοεψός (ὁ) μτγν. κ. μσν. ὁ ὑελέψης βλ.λ. : Βλεμμ.Κῶδ.2329,159 **εἰς κάμινον ὑελοεψοῦ**.

ὑελοπίναξ-ακος (ὁ) ἄ. ὑαλοπίναξ βλ.λ.

ὕελος (ἡ) ἄ. ὕαλος βλ.λ.

ὑελοτέχνης (ὁ) Ἡσ. ὁ ὑελέψης βλ.λ.

ὑελουργεῖον (τὸ), **ὑελουργικός-ή-όν**, **ὑελουργός**, ἄ. ὑαλουργεῖον, ὑαλουργικός, ὑαλουργὸς βλ.λς.

ὑελοῦς-έος-ῆ-οῦν ἄ. ὑαλοῦς βλ.λ.

ὑελοψός (ὁ) μτγν. ὁ ὑελέψης βλ.λ. : Ἡρωδιαν. Ἐπιμ.138.

ὑελώδης-ους-ες ἄ. ὑαλώδης βλ.λ.

ὑελῶ-έω ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑθλῶ βλ.λ.

ὕεσις-εως (ἡ) Ἡσ. «στολή. Πάφιοι».

ὑεστάκα Ἡσ. «ἱματισμόν».

ὑετής (ὁ) Ἡσ. «αὐτοετής» (ἀμφ.).

ὑετία (ἡ) μτγν. βροχερὸς καιρός : Πτολ.

ὑετίζω μτγν. ποιῶ ὑετόν, βρέχω : ΠΔ Ἱερ.14,22 **μὴ ἔστιν ἐν εἰδώλοις τῶν ἐθνῶν ὑετίζων;**, αὐτ. Ἰὼβ 38,26 **τοῦ ὑετίσαι ἐπὶ γῆν οὗ οὐκ ἀνήρ**· **2)** ρηματ.π. ὑέτισις.

ὑέτιος-α-ον κ. νεώτ., ἰων. θηλ. -η, ὁ ἐπιφέρων βροχήν, ὁ συνοδευόμενος ὑπὸ βροχῆς, ὁ βροχερός, ὁ ὑετώδης : Ἀριστλ.Πρ.26,7 **ὑέτιοι ἄνεμοι**, Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 7,398 **ἀλλά τις ὄρφνης δειμαίνοι μεθύων ἀτραπὸν ὑετίην**· κ. συγκρ. : Θεόφρ.Ἄν.7 **ὑετιώτερος νότος**· κ. ὑπερθ. : Ἡρ.2,25 **ἀνέμων πολλὸν τῶν πάντων ὑετιώτατοι** (διόρθ. ἀντὶ ὑετώτατοι)· || ἐπών. τοῦ Διός, ὁ φέρων τὰς βροχάς : Ἀριστλ.Κόσ.7,2 **Ζεὺς ὑέτιος**· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑετόν, ὁ ἐκ βροχῆς προερχόμενος, ὄμβριος, βρόχινος : Πλούτ.Ἠθ. 911F **ὑέτια ὕδατα**.

ὑέτισις-εως (ἡ) (ὑετίζω) μσν. ὁ ὑετός, ἡ βροχή : Λέων Δ 69,8 **ραγδαία .. ὑέτισις**.

ὑετογράφος (ὁ) νεώτ. ὁ βροχογράφος βλ.λ.

ὑετόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ἐπών. τοῦ Ἀπόλλωνος, ὁ ἐπιφέρων βροχάς : Ἐπιγρ.ΑΠ 9,525,21.

ὑετόμαντις-εως (ὁ,ἡ) ὁ προμαντεύων ὑετόν, βροχήν: Εὐφορ.ἀπ., Θεόφρ.Σημ.1,16 **κορώνη, ἡ .. περιπετομένη ὕδωρ ὑέτιον προσημαίνει**.

ὑετόμετρον (τὸ) νεώτ. ὄργανον πρὸς καταμέτρησιν τῆς καθ' ὡρισμένον χρόνον καὶ τόπον πιπτούσης βροχῆς.

ὑετός (ὁ) (ὕω) ἡ βροχή : Ἰλ.Μ 133 **αἵ τ' ἄνεμον μίμνουσι καὶ ὑετὸν ἤματα πάντα**, Ἡσίοδ.Ἔργ.543 **ὄφρ' ἐπὶ νώτῳ ὑετοῦ ἀμφιβάλῃ ἀλέην**, Ἀριστφ. Σφ.263 **φιλεῖ δ', ὅταν τοῦτ' ᾖ, ποιεῖν ὑετὸν μάλιστα**, Πλάτ.Ἐπιν.979Α **ἀνέμων τε καὶ ὑετῶν γιγνομένων οὐκ ἐξαισίων οὐδὲ ἀμέτρων**· || ἰδίᾳ ἡ ραγδαία, ἡ ὁρμητικὴ βροχή, πλέον ἢ ὄμβρος : Ξεν.Κυν.5,4, Ἀριστλ.Μετ.1,9,6· κ. κτ. πληθ. : Ἀριστλ.ΖΜ 2,7,12· **2)** ὡς ἐπίθ. ἐν τῷ ὑπερθ. **ὑετώτατος** ὁ βροχερώτατος : Ἡρ.2,25 **ἀνέμων πολλὸν τῶν πάντων ὑετώτατοι** (διόρθ. ὑετιώτατοι).

ὑετώδης-ους-ες μτγν. ὁ βροχερός : Ἰω.σ.ΑΙ 1,1,1.

ὑηνεία (ἡ) μσν. ἄ. ὑηνία βλ.λ. : Δομάσκ.ἐν Φώτ. Βιβλ.347,17, αὐτ.350,17.

ὑηνεύς-έως (ὁ) λεξ. ἐπὶ προσ., ὁ σκαιός, ὁ ἄγαν ἀγροῖκος, ὁ κτηνώδης : Ζωναρ.Ἐπιτ.Ἱστ.1764.

ὑηνία (ἡ) κ. μσν. **ὑηνεία**, δωρ. **ὑανία** ἡ σκαιότης, ἡ ἐξ ἀπαιδευσίας λίαν ἀγροῖκος συμπεριφορά, ὁ χοιρώδης τρόπος τοῦ ζῆν : Ἀριστφ.Εἰρ.928 **ἵνα μὴ γένηται Θεαγένους ὑηνία**· **2)** ἡ ἐξ ἐσχάτης μέθης κτηνωδία : Ἐπίχ.98 **ἐκ κώμου δ' ὑανία**.

ὑηνος-η-ον (ὗς) κ. **ὑηνός** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν χοῖρον, χοίρινος, γουρουνήσιος : Πλάτ.Νόμ.819Ε **οὐκ ἀνθρώπινον, ἀλλὰ ὑηνῶν τινων εἶναι μᾶλλον θρεμμάτων**· **2)** μτφ. Φώτ. ὁ σκαιός, ὁ ἀμαθής.

ὑηνῶ-έω (ὑηνός) πράττω ἢ διάγω ἢ φέρομαι ὡς χοῖρος, σκαιῶς καὶ ἀμαθῶς ἀναστρέφομαι, συμπεριφέρομαι : Πλάτ.Θεαίτ.166C **ὗς δὲ δὴ καὶ κυνοκεφάλους λέγων οὐ μόνον αὐτὸς ὑηνεῖς**.

ὕησις-εως (ἡ) ἐσφ.γρ. ἐν ΕΜ 549,3 (ἀντὶ χύσις διορθ. Εὐστ.).

ὕησον Ἡσ. «σάλευσον».

ὕθλημα-ατος (τὸ) (ὑθλῶ) γλωσσ. κτ. πληθ. ὕθλος, λήρημα, φλυαρία.

ὑθλομανῶ-έω μσν. ἐν χρ. μ. μτχ. ἐνεστ. **ὑθλομανῶν**, ἔχω μανίαν εἰς ὕθλους, φλυαρίας : Μάξ. Ὁμολ.ἐν Mi.91,69 **τοὺς ἐξ ἀπάτης τε καὶ ἀνοίας ὑλομανοῦντάς τε καὶ ὑθλομανοῦντας**.

ὑθλομυθῶ-έω μσν. λέγω ὕθλους βλ.λ., φλυαρίας, μωρολογῶ : ΚΜανασσ.Χρον.130.

ὑθλορρήμων-ονος-ον μσν. ὁ λέγων ὕθλους : Ρήτ.3,678, ΤζέτΖ.Χιλ.4,375.

ὕθλος (ὁ) κ. μσν. ἡ φλυαρία, μωρολογία, φληναφία, ἀνοησία· Ἡσ. «φλυαρία, μωρία, ληρολογία, φληναφία» : Πλάτ.Λύσ.221D **ὕθλος τις ἦν**, αὐτ.Θεαίτ.176Β **ταῦτα γάρ ἐστιν ὁ λεγόμενος γραῶν ὕθλος**, Δημ.931 **ἡγοῦντο εἶναι τὴν συγγραφὴν ἄλλως ὕθλον καὶ φλυαρίαν**· κ. κτ. πληθ. : Πλάτ.Πολ.336D **ἐὰν ὕθλους . . λέγῃς**.

ὑθλῶ-έω λέγω ὕθλους βλ.λ., δθ. συνεκδ. ἀνοηταίνω : Ἀριστφ.Νεφ.783 **ὑθλεῖς· ἄπερρ', οὐκ ἂν διδαξαίμην σ' ἔτι**, Ἔφιππ.Πελτασταί 1 **τοιαῦθ' ὑθλῶν δεινεῖ καὶ ζῇ**· **2)** ρηματ.π. ὕθλημα.

υἷα ἐπ. τ. αἰτ. ἐν. τοῦ υἱός βλ.λ. ἀντὶ υἱόν : Ἰλ.Ο 419 **υἷα Κλυτίοιο Καλήτορα**, Ὀδ.Υ 35.

υἱαρχία (ἡ) (υἱός) μτγν. **ἡ ἀρχή, ἡ ἐξουσία τοῦ υἱοῦ** : Διον.Ἀρεοπ.645C.

υἱάσι ἐπ. τ. δοτ. πληθ. τοῦ υἱὸς βλ.λ. ἀντὶ υἱοῖς.
υἱάφιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ υἱὸς βλ.λ. θωπευτ.
ὑϊδεύς-εως (ὁ) κ. υἱιδεύς ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ, ὁ ἔγγονος : Ἰσοκρ.Ἐπιστ.8.
ὑϊδῆ (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ὑϊδοῦς, ἡ θυγάτηρ τοῦ υἱοῦ, ἡ ἐγγόνη : Πολυδ.3,17, Ἡσ.
ὑΐδιον (τὸ) (1) κ. υἵδιον ὑποκορ. τοῦ υἱός, μικρὸς υἱός : Ἀριστφ.Σφ.1356 **τὸ γὰρ υἵδιον τηρεῖ με.**
ὑΐδιον (τὸ) (2) ὑποκορ. τοῦ ὗς, χοιρίδιον, σuΐδιον : Ξεν.Ἀπομν.1,2,30 **ἐπιθυμῶν Εὐθυδήμῳ προσκνῆσθαι ὥσπερ τὰ ὑΐδια τοῖς** λίθοις (διόρθ. ὕδια).
ὑϊδοῦς (ὁ) (υἱός) κ. υἱιδοῦς, θηλ. ὑϊδῆ, ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ, ὁ ἔγγονος : Ξεν.Ἀν.5,6,37 **Αἰήτου δὲ ὑϊδοῦς ἐτύγχανε βασιλεύων αὐτῶν,** Πλάτ.Νόμ.925Α **μέχρι μὲν ἀδελφοῦ ὑϊδῶν** (δ.γρ. υἱιδῶν), Δημ.1075 **Καλλίστρατος, Εὐβουλίδου μὲν υἱὸς ὤν, Βουσέλου δ' ὑϊδοῦς.**
υἱεῖς ἀνώμ. ὀνομ. πληθ. τοῦ υἱὸς ἀντὶ υἱοί.
υἱεύς ἀχρ. ὀνομ. ἐξ ἧς σχηματίζονται ἀνωμάλως αἱ πλάγιοι πτώσεις τοῦ ἑνικοῦ καὶ ὁ πληθυντικὸς τοῦ υἱὸς βλ.λ.
ὑΐζω (ὗς) μτγν. ἐπὶ χοίρων, γρυλλίζω : Πολυδ.5, 87· **2)** ρηματ.π. ὑϊσμός.
υἱή (ἡ) Ἡσ. ἡ ἀναδενδρὰς ἄμπελος, **ἡ κληματαριά.**
υἱιδεύς (ὁ) **ἄ.** ὑιδεὺς βλ.λ.
υἱίδιον (τὸ) **ἄ.** ὑΐδιον βλ.λ.(1).
υἱιδοῦς (ὁ) **ἄ.** ὑϊδοῦς βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ.925Α **μέχρι μὲν ἀδελφοῦ υἱιδῶν,** Ἀριστλ.Ζ17,6,6, Παυσ.4,15,1 **ἐς Ζευξίδαμον υἱιδοῦν ὄντα ἡ Θεοπόμπου περιῆλθεν ἀρχή.**
υἷϊ ἐπ. τ. δοτ. ἑν. τοῦ υἱὸς βλ.λ. ἀντὶ υἱῷ : Ἰλ.Β 20 **Νηληΐῳ υἷϊ ἐοικώς.**
υἱικός-ή-όν (υἱός) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν υἱόν : Διον.Ἀρεοπ.167· || **νεώτ.** γεν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὰ τέκνα : **υἱικὴ στοργή, - υἱικὸν καθῆκον.**
υἱικῶς ἐπίρρ., μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τὸν τρόπον, τὴν **διαγωγὴν** υἱοῦ : Βασ.2,833Α.
ὑϊκός-ή-όν (ὗς) ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς χοίρους, χοίρινος, γουρουνήσιος : Ἀξιόν.2 **δέρμα ὑϊκὸν** (γουρουνοτόμαρο, γουρουνοπέτσι)· || κ. ἐν φρ. **πάσχω τι ὑϊκὸν** πάσχω τι ἀνῆκον εἰς τὴν φύσιν τοῦ χοίρου, **χυδαῖον,** πατοπόν, πρόστυχο : Ξεν. Ἀπομν.1,2,30 **τοῦ Εὐθυδήμου εἰπεῖν ὅτι ὑϊκὸν αὐτῷ δοκοίη πάσχειν ὁ Κριτίας.**
ὕϊνος-ον λεξ. μτφ. ἀγροῖκος, χυδαῖος, γουρουνήσιος· Ζωναρ.1764 **«ὕϊνον,** σκαιῶν καὶ ἀμαθῶν».
υἱοθεσία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ υἱοθετεῖν, ἡ κατὰ τὰς ὑπὸ τοῦ νόμου ὁριζομένας διατυπώσεις γινομένη ἐπίσημος ἀναγνώρισις ξένου τέκνου ὡς ἰδίου υἱοῦ ἢ θυγατρός, υἱοθέτησις· Ἡσ. **«υἱοθεσία·** ὅταν τις θετὸν υἱὸν λαμβάνῃ» : Ἐπιγρ. **Πυθόδωρος Κλεοφράδου, καθ' υἱοθεσίαν δὲ Φιλοφῶντος,** ΚΔ Ρωμ.8,23 **ἡμεῖς αὐτοὶ ἑαυτοῖς στενάζομεν υἱοθεσίαν ἀπεκδεχόμενοι,** Διογ.Λ 4,53 **νεανίσκων υἱοθεσίας ποιεῖσθαι, - συγγένεια ἐξ υἱοθεσίας** (ἡ προκύπτουσα σχέσις συγγενείας μεταξὺ τοῦ διὰ πράξεως τῆς πολιτικῆς ἐξουσίας καθισταμένου θετοῦ πατρὸς καὶ τῶν συγγενῶν αὐτοῦ πρὸς τὸν διὰ τῆς αὐτῆς πράξεως καθιστάμενον θετὸν υἱὸν καὶ τοὺς συγγενεῖς αὐτοῦ)· **2)** νεώτ. μτφ. ἡ ἀναγνώρισις οἱουδήποτε ξένου πράγματος ὡς ἰδίου, οἷον ἔργου, γνώμης, εὐθύνης κττ.· **3)** μτγν. μσν. ἐκκλ. ἡ λ. ἐν χρ. κ. ἐπὶ τοῦ ἁγίου βαπτίσματος, δι' οὗ ὁ βαπτιζόμενος γίνεται πνευματικὸν τέκνον τοῦ ἀναδόχου.
υἱοθέτησις-εως (ἡ) (υἱοθετῶ) μτγν. κ. νεώτ. **ἡ** υἱοθεσία βλ.λ. : Αἰλ.π.Σουΐδ. ἐν λ. υἱῶσαι.
υἱοθετισμός (ὁ) νεώτ. χριστιανικὴ αἵρεσις **ἐν** Ἱσπανίᾳ, καθ' **ἣν ὁ** Χριστὸς εἶναι υἱὸς **Θεοῦ** καθ' υἱοθεσίαν.
υἱοθετιστής (ὁ) **νεώτ. ὁ ὀπαδὸς** τοῦ υἱοθετισμοῦ.
υἱόθετος-ον (τίθημι) μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ εἰς** τόπον υἱοῦ ληφθείς, ὁ υἱοθετηθείς, ὁ θετὸς υἱός : Κλήμ.Ἀλ.977, Θωμ.Μ 362 **υἱόθετον τέκνον.**
υἱοθετῶ-έω μτγν., μσν, νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **υἱοθέτησα** κ. παθ. **υἱοθετήθην,** δημ. **-ήθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **υἱοθετημένος,** δέχομαι ἐπισήμως καὶ ἀνακηρύττω ὡς θετόν μου τέκνον **τὸ** ξένον : Εὐσ. 1,528Α, Γρηγ.Νύσσ.2,425Β, Δαμασκ.1 1,1253C, - **τὸν υἱοθέτησε ἡ θειά του· 2)** νεώτ. μτφ. ἐγκρίνω ἔργον ἢ γνώμην ἄλλου τινὸς ὡς ἰδίαν, ἀναδεχόμενος καὶ τὴν σχετικὴν εὐθύνην : **ἡ κυβέρνησις υἱοθέτησε τὴν πρότασιν· 3)** ρηματ. π. υἱοθέτησις.
υἱοκτόνος-ον (κτείνω) μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀποκτείνας τὸν ἑαυτοῦ υἱόν : Ρήτ.3,675· || νεώτ. **γεν. ὁ** φονεὺς τοῦ ἰδίου τέκνου, ὁ παιδοκτόνος.
υἱόν (τὸ) ἡ ἀγρία ἄμπελος, ἡ ἀναδενδράς· **Ἡσ.**
υἱοπατὴρ-τρός (ὁ) ἄ. υἱοπάτωρ βλ.λ.
υἱοπατορία (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. χριστιανικὴ αἵρεσις, καθ' ἣν τὰ δύο πρόσωπα τῆς Ἁγίας Τριάδος, Πατὴρ καὶ Υἱός, συνενοῦνται εἰς ἕν, τοῦ Πατρὸς ἐνανθρωπήσαντος ἐν Χριστῷ : Καισάρ.861, Κύριλλ.Σκυθ.4,8.
υἱοπάτωρ-ορος (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. συνήθ. κτ. πληθ. ὁ κηρύσσων τὴν ταυτότητα τοῦ Πατρὸς καὶ τοῦ Υἱοῦ· πρβλ. υἱοπατορία : **Σαβέλλιος π.** Ἀθανάσ.1,204, αὐτ.2,709, Εὐσ.6,829C.
υἱοποίησις-εως (ἡ) (υἱοποιοῦμαι) μτγν. ἡ εἰς τόπον υἱοῦ ἀναδοχὴ παιδός, ἡ υἱοθεσία : Ἀθανάσ. 1,540, αὐτ.2,340C.
υἱοποίητος-ον (υἱοποιοῦμαι) μτγν. ὁ **υἱοποιηθείς,** υἱοθετηθείς, ὁ υἱόθετος : Διον.Ἀλ.Δειν.12.
υἱοποιοῦμαι-έομαι μτγν. κ. μσν., μέσ. υἱοθετῶ : Πολύβ.37,3,5, Διόδ.Σ 4,60· **2)** ἐκκλ. καθιστῶ τινα πνευματικόν τέκνον μου διὰ τοῦ βαπτίσματος· **3)** ρηματ. π. υἱοποίησις, υἱοποίητος.
υἷος ἐπ. τ. γενικ. τοῦ υἱὸς βλ.λ. ἀντὶ υἱοῦ : Ἰλ.Ν 522 **υἷος ἑοῖο πεσόντος ἐνὶ κρατερῇ ὑσμίνῃ.**
υἱός (ὁ) κ. μσν. κ.νεώτ., μσν. κ.δημ. γ(υ)ιὸς κ. **ὑγιάς** (Ἐρωτόκρ.1,75) κ. θωπευτ. **γιόκας,** Ἐπιγρ. **ὑός** κλίνεται καὶ ἀνωμάλως κατὰ τὴν γ' κλίσιν ἐξ ἀχρ. ὀνομαστ. **υἱεύς,** γενικ. **υἱέος** κ. **υἱέως** (μτγν.) κ. **ὑειός** (Ἐπιγρ.) κ. ἐπ. **υἷος** (Ἰλ.Ν 522) κ. **υἷηος** (Ἀπολλ.Ρ 1094), δοτ. **υἱεῖ** κ. **υἱέϊ** κ. **ὑειῷ** (Ἐπιγρ.) κ. ἐπ. **υἷι** (Ἰλ.Β 20) κ. **υἷηι** (Ἀπολλ.Ρ 1119, Ἐπιγρ.ΑΠ Β,88), αἰτ. **υἱέα** (Ἰλ.Ν 350) κ. ἐπ. **υἷα** κ. **υἷηα,** δυϊκὸς ὀνομαστ. κ. αἰτ. **υἱέε** κ. ἐπ. **υἷε,** γενικ. κ. δοτ. **υἱέοιν,** πληθ. ὀνομαστ. **υἱεῖς** κ. ἐπ. **υἷες** (Ἰλ.Α 162) κ. **υἷηες,** γενικ. **υἱέων** κ. **υἱῶν,** δοτ. **υἱέσι** (Σοφ. Ἀντ.571) κ. **υἱεῦσι** (Αἰλ.Ζ19,1) κ. ἐπ. **υἱοῖσι** (Ὀδ.Τ 418) κ. **υἱάσι** κ. **υἱήεσσιν** (Ἀντίπ.Σιδ.ΑΠ 9,23), αἰτ. **υἱεῖς** κ. ἐπ. **υἱέας** κ. **υἷηας** (οἱ τύποι **υἱέα, υἱέας** ἀποδοκιμάζονται ὡς μὴ ἀττικοί, ἐν χρ. ὄντες π. μτγν. : Ἰώσ.Α1 18,2,4, Πλούτ.Ἠθ.109C· πρβλ.Θωμ.Μ 866), τὸ ἄρρεν τέκνον : Ἰλ.Ζ 130, αὐτ.47 **Ἕκτορ, υἱὲ Πριάμοιο,** αὐτ.Ρ 575, Ὀδ.Λ 270 **Ἀμφιτρύωνος υἱός,** Σοφ.Ἀντ.571 **κακὰς ἐγὼ γυναῖκας υἱέσιν στυγῶ,** Ἀριστφ.Νεφ.1001, Δημ.796 **υἱεῖς ἄνδρες** (τὰ ἀνδρωθέντα ἄρρενα τέκνα), Ἀπολλ.Ρ 2,1094, Ἀντίπ.Σιδ.9,23 **εἶπε τάδ' υἱήεσσιν,** ΠΔ Γέν. 42,32 **δώδεκα ἀδελφοὶ ἐσμεν, υἱοὶ τοῦ πατρὸς ἡμῶν,** Ἐρωτόκρ.1,77 **εἶχεν κι αὐτὸς ἕνα ὑγιὸ πολλὰ κανακεμένο,** παροιμ. **κατὰ μάνα κατὰ κύρη κατὰ γιὸ καὶ θυγατέρα** (ὅτι τὰ τέκνα παρουσιάζουσι **τὰ** ἐλαττώματα τῶν γονέων), φρ. **εἶναι γιὸς τοῦ πατέρα του** (ἔχει τὰ ἐλαττώματα **τοῦ** πατρός του)· || **νόθος υἱός** (νοθογέννητος), **- θετὸς υἱός (ὁ υἱόθετος)·** || σπαν. ἐπὶ ζώου : ΚΔ Ματθ.21,5 **ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ** ὄνον **καὶ πῶλον υἱὸν ὑποζυγίου·** || ὁμ. **ἐν** φρ. **υἱοὶ τῶν Ἀχαιῶν** οἱ Ἀχαιοί : Ἰλ.Α 162 **δόσαν δέ μοι υἷες Ἀχαιῶν·** || **ἐκκλ. ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου,** ὁμ. κ. **υἱὸς τοῦ Θεοῦ ὁ** Ἰησοῦς Χριστός : ΚΔ Ματθ.20,28 **ὥσπερ**

ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου οὐκ ἦλθε διακονηθῆναι· ὁμ. κ. ἀπολ. **Πατήρ, Υἱὸς καὶ Ἅγιον Πνεῦμα·** || νεώτ. ἐν φρ. **ἄσωτος υἱός** ἐκ τῆς εὐαγγελικῆς παραβολῆς, ὁ κατασπαταλήσας τὴν πάτριον περιουσίαν, ὁ ἄσωτος.

υἱότης-ητος (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἰδιότης, ἡ κατάστασις τοῦ υἱοῦ, ἀντίθ. πατρότης· || μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. ἡ θέσις τοῦ Υἱοῦ ἐν τῇ Ἁγίᾳ Τριάδι: Ὠριγ.1,484, Ἀθανάσ.2,788C, Βασ.1,637.

υἱοτοκία (ἡ) (τίκτω) μσν. **ὁ τοκετός,** ἡ γέννησις υἱοῦ: Νικ.Χων.Χρον.109.

υἷ(ς) ἐπίρρ. Ἐπιγρ. δωρ. **ἄχρι, ἕως: οἷ κα βώλωνται** (ἕως ἂν βούλωνται).

ὑΐς-ΐδος (ἡ) ἡ θυγάτηρ τοῦ υἱοῦ· Ἡσ. «ὑΐδες· θυγατέρες, ἢ υἱῶν θυγατέρες» (πιθ.ἐσφ.γρ.).

ὑϊσμός (ὁ) (ὑΐζω) μτγν. ἡ κραυγὴ τοῦ χοίρου, ὁ γρυλλισμός, τὸ σγούρνισμα: Πολυδ.5,87.

υἱῶ-όω (υἱός) μτγν. κ. μσν. μτ. αἰτ. υἱοθετῶ· Φώτ. «υἱῶσαι τὸν παῖδα· υἱὸν ποιῆσαι αὐτὸν θετὸν.. καὶ υἱώσατο, ἀντὶ τοῦ, υἱὸν θετὸν ἐποιήσατο.. ἡ χρῆσις παρ' Αἰλιανῷ πολλή», ΕΜ775,29· || ὁμ. κ. μέσ.: Νικόλ.Δαμ.108· **2)** ρηματ.π. υἱωσις.

υἱωνεύς-έως (ἡ) Ἡσ. «υἱωνεῖς· υἱῶν υἱέες».

υἱωνή (ἡ) μτγν. κ. μσν. θηλ. τοῦ υἱωνὸς βλ.λ.: Ἰώσ.Π1 1,22,1, Θωμ.Μ850.

υἱωνός (ὁ,ἡ) (υἱός) **κ.** μσν., θηλ. **υἱωνή** ὁ υἱὸς τοῦ υἱοῦ, **ὁ** ἔγγονος: Ἰλ.Β666 **ἀπείλησαν γὰρ οἱ ἄλλοι υἱέες υἱωνοί τε βίης Ἡρακληείης,** αὐτ.Ω514· || μσν. θηλ. κ. **υἱωνός** ἡ θυγάτηρ τοῦ υἱοῦ, ἡ ἐγγόνη: Νικ.Χων.Χρον.330C.

υἱωνυαῖα (ἡ) γλωσσ. ἡ ἐγγονή, ἡ υἱωνάς.

υἵωσις-εως (ἡ) (υἱῶ) **μτγν.** ἡ υἱοθεσία: Αἰλ.π. Σουΐδ. ἐν λ.

ὑκελόν Ἡσ. «ὑγιές» (πιθ.ἐσφ.γρ.).

ὕκελος-ον γλωσσ. **ὁ** ὑγιής· πρβλ. ἰκελόν.

ὑκέτας (ὁ) Ἐπιγρ. βοιωτ. τ. ἀντὶ οἰκέτης βλ.λ.

ὕκης (ὁ) κ. **ὕκκης** κ. **ὗκος** κ. **ὕκος,** θηλ. **ὕκκη** ὁ ἰχθὺς ἐρυθρῖνος, λυθρίνι· «Ζηνόδοτος δέ φησι Κυρηναίους τὸν ὕκην καλεῖν ἐρυθρῖνον»· Ἡσ. «ὗκος· ἐρυθρῖνος»: Ἀντίμ.7,304F **ὕκην ἢ ἵππον ἢ ὃν κίχλην καλέουσιν,** Νουμήν.Ἡρ.π.Ἀθήν.7,327B, Φιλήτ.αὐτ.7,327C **οὐδ' ὕκης ἰχθὺς ἔσχατος ἐξέφυγεν,** Καλλ.αὐτ.327A **τὸν ὕκην Καλλίμαχος ἐν ἐπιγράμμασιν ἱερὸν ἰχθὺν καλεῖ διὰ τούτων θεὸς δὲ οἱ ἱερὸς ὕκης.**

ὕκκης (ὁ) ἄ. ὕκης βλ.λ.

ὕκος (ὁ) ἄ. ὕκης βλ.λ.

Fυκίας Ἐπιγρ. γενικ. **ἐν.** τοῦ οἰκία βλ.λ.

ὕκσως (οἱ) Μαν.π.Ἰώσ.Ἀπ.1,14«τὸ σύμπαν Αἰγυπτίων ἔθνος ὕκσως, τοῦτο δέ ἐστι βασιλεῖς ποιμένες· τὸ γὰρ υκ καθ' ἱερὰν γλῶσσαν βασιλέα σημαίνει, τὸ δὲ σως ποιμήν ἐστι, καὶ ποιμένες κατὰ τὴν κοινὴν διάλεκτον, καὶ οὕτω συντιθέμενον γίνεται ὕκσως. Τινὲς δὲ λέγουσιν αὐτοὺς Ἄραβας εἶναι».

ὕλαγμα-ατος (τὸ) (ὑλακτῶ) ἡ ὑλακή, τὸ γαύγισμα τοῦ κυνός: Εὐρ.ΙΤ293 **ἠλάσσετο φθογγάς τε μόσχων καὶ κυνῶν ὑλάγματα·** || κ. μτφ.: Αἰσχ.Ἀγ.1631 **σὺ δ' ἐξορίνας νηπίοις ὑλάγμασιν ἄξει·** **2)** ὁμ. μτφ. κτ. πληθ. αἰσχροὶ λόγοι, ὁμιλίαι: Ὀππ.Κυν.2,456 **ματαίων τῶνδ' ὑλαγμάτων.**

ὑλαγμός (ὁ) (ὑλακτῶ) τὸ ὕλαγμα βλ.λ., **τὸ** γαύγισμα: Ἰλ.Φ575 **οὐδὲ φοβεῖται, ἐπεί κεν ὑλαγμὸν ἀκούσῃ,** Ἀριστλ.ΖΙ4,10,2· || **ἐνίοτε** συνάπτεται μετὰ **τοῦ** κλαγγή: Ξεν.Κυν.4,5.

ὑλαγωγία (ἡ) μτγν. **τὸ** ὑλογωγεῖν βλ.λ.: Πολυδ.7,109.

ὑλαγωγός-όν μτγν. ὁ ὑλαγωγῶν βλ.λ.: Πολυδ.7,101.

ὑλᾰγωγῶ-έω ἄγω ὕλην, μεταφέρω, κουβαλῶ ξύλα: μ.1041 **ἐξ ὄνοι.. ὑλαγωγοῦσι,** Πολυδ.7,109.

ὑλάδια (τὰ) μτγν. εἶδος σύκων: Ἀθήν.3,78A **οἶδα δὲ καὶ ἄλλα σύκων ὀνόματα λεγόμενα.. ὑλάδια σαρκελάφεια λαπύρια πικρίδια.**

ὑλάεις-εντος-εσσα-εν δωρ. ὑλήεις: Εὐρ.Ἑλ.1303.

ὑλάζομαι ἀποθ. συνάγω ξύλα Ἡσ. «ὑλάσασθαι· ξύλα συναγαγεῖν»: Πολυδ.7,109.

ὑλαία (ἡ), Ἰων. -αίη θηλ. τοῦ ὑλαῖος βλ.λ.

ὑλαῖος-α-ον (ὕλη) **κ. νεώτ.** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὕλην, δάσος, ὁ ἐν δάσει εὑρισκόμενος, ζῶν, **ὁ** ἄγριος, ὁ δασόβιος: Θεόκρ.23,10 **οἷα θὴρ ὑλαῖος ὑποπτεύησι κυναγώς,** Αἰλ.ΖΙ16,10 **ὑλαῖα ἤθη** (τὰ τῶν δασοβίων), Ἀγαθ.ΑΠ11,365 **μηδέ τιν' ὑλαίην τέξεται ἀνθοσύνην** (πόαν τοῦ δάσους)· || ὄνομα κυνός: Ξεν.Κυν.7,5· || **ἡ Ὑλαία** ὡς ὄν. κύριον, χώρα δασώδης παρὰ τὸν Βορυσθένη ποταμόν: Ἡρ.4,9 **ἐς τὴν ὑλαίην καλεομένην γῆν·** **2)** ὁ ὑλικός, ὁ ἐξ ὕλης, ὁ σωματικός: Πρόκλ.Ὕμν.3.

ὑλᾰκή (ἡ) **κ. νεώτ.** ἡ φωνή, ἡ κραυγὴ τοῦ κυνός, τὸ γαύγισμα, **τὸ** ἀλύχτημα, ἐν χρ. κ. μτφ.: Πλάτ.Νόμ.967D **τοὺς φιλοσοφοῦντας κυσὶ ματαίαις ἀπεικάζοντας χρωμέναισιν ὑλακαῖς,** Πλούτ. Κίμ.18, Ἀγαθ.ΑΠ6,167 **σοὶ γὰρ καστορίδων ὑλακὰ καὶ τρίστομος αἰχμὴ εὔαδε.**

ὑλακισμός (ὁ) μσν. ἡ ὑλακὴ βλ.λ.: ΚΜονασσ.9,59.

ὑλᾰκόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ὑλακτῶν, ὁ γαυγίζων: Ὀππ.Ἁλ.1,721 **ὑλακόεις χόλος.**

ὑλᾰκόμωρος-ον ὁ συνεχῶς, διαρκῶς ὑλακτῶν: Ὀδ.Ξ29 **ὑλακόμωροι κύνες,** αὐτ.Π4, Νόνν.36,197.

ὑλάκτης (ὁ) (ὑλακτῶ) **μτγν.** **ὁ** ὑλακτητὴς βλ.λ.: Γρηγ.Ναζ.3,1100.

ὑλακτητής (ὁ) (ὑλακτῶ) **μτγν.** **ὁ ὑλακτῶν, ὁ** γαυγίζων: Θεοδωρίδ.ΑΠ7,479 **θείαν ὑλακτητὴν δήμου ἔχουσα κύνα.**

ὑλακτικός-ή-όν **ὁ** ἐπιρρεπής, ὁ κλίνων πρὸς τὸ ὑλακτεῖν: Ἀριστλ.Φυσιογν.2,15· || **κ. μτφ.** ἐπὶ κυνικῶν φιλοσόφων: Λουκ.Δὶς Κατ.33 **τελευταῖον δὲ καὶ Μένιππόν τινα τῶν παλαιῶν κυνῶν μάλα ὑλακτικὸν ὡς δοκεῖ.**

ὑλακτιῶ-άω μτγν. ἐπ. μτχ. ἐνεστ. **ὑλακτιόωντες,** ὑλακτῶ, γαυγίζω: Κόϊντ.2,375 **κύνες δ' ἐπικαγχαλόωσιν, πυκνὸν ὑλακτιόωντες.**

ὑλακτῶ-έω κ. νεώτ. ἀμτβ. ἐν χρ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ., ἅπαξ κτ. ἀόρ. **ὑλάκτησα** (Λουκ.Νεκυομ. 10), ἐκβάλλω φωνήν, γαυγίζω, ἀλυχτῶ, ἰδ. ἐπὶ κυνῶν, ἀλλὰ κ. μτφ. ἐπὶ ἀνθρ.: Ἰλ.Σ586 **ἱστάμενοι δὲ μάλ' ἐγγὺς ὑλάκτεον,** Ἀριστφ.Σφ.904 **ἀγαθός γ' ὑλακτεῖν καὶ διαλείχειν τὰς χύτρας,** Εὔπ.Πόλεις 8 **ὑλακτεῖ περιτρέχων,** Ξεν.Κυν.3,5,9 **ὑλακτεῖ περὶ τὰ ἴχνη** (ὁ θηρευτικὸς κύων)· || κ. μτβ. μτ. αἰτ., γαυγίζω τινά: Ἀριστφ.Σφ.1409 **θρασεῖα καὶ μεθύσῃ τις ὑλάκτει κύων,** Ἰσοκρ.1,29 **ἐκεῖναί τε γὰρ τοὺς διδόντας ὥσπερ τοὺς τυχόντας ὑλακτοῦσιν·** **2)** **μτφ.** ἀμτβ. ἐπὶ παλμοῦ ἢ βοῆς καρδίας ἀνθρώπου ἐν ὀργῇ ὄντος: Ὀδ. Υ13 **κραδίη δέ οἱ ἔνδον ὑλάκτει·** || ὁμ. μτφ. ἐπὶ κενοῦ στομάχου, ζητῶ τροφήν: Μαϊκ.ΑΠ6,89 **ὑλακτούσης νηδύος ἡσυχίην·** **3)** μτφ. μτ. συστ. αἰτ., ἐπὶ προσ., ἐκφέρω ἀναισχύντους λόγους, βοῶ σφοδρῶς καὶ ἀπρεπῶς, ὡς τὸ δημ. γαυγίζω: Σοφ.Ἠλ.299 **τοιαῦθ' ὑλακτεῖ,** Εὐρ.Ἀλκ. 760 **ἄμουσ' ὑλακτῶν** (γαυγίζων τὰ ἐλεεινά του ᾄσματα)· || μτβ. μτ. αἰτ., μεταχειρίζομαι γλῶσσαν ἀπρεπῆ καὶ ἀνόητον πρὸς τινά, ὑβρίζω δι' ἀπρεπῶν κραυγῶν, προσβάλλω τινά· ἀντίθ. κολακεύω: Πολύβ.16,24,9, Δίων Κ66,13 **κύνα ὑλακτοῦντα** (ἐπὶ τοῦ κυνικοῦ Δημητρίου)· **4)** ρηματ.π. ὑλακτητής, ὑλακτής, ὑλάκτωρ, ὕλαγμα, ὑλαγμός.

ὑλάκτωρ-ορος (ὁ) μτγν. **ὁ** ὑλακτῶν· || ὄνομα θηρευτικοῦ κυνὸς τοῦ Ἀκταίωνος π. Ὀβίδ.

ὑλᾰκῶ-άω μτγν. ἐπ. μ. ἐν ἐν. μτχ. **ὑλακόωντες,** ὑλακτῶ, γαυγίζω: Ὀππ.Κυν.3,281.

ὑλακώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὅμοιος πρὸς ὑλακὴν βλ.λ. ποὺ μοιάζει μὲ ἀλύχτημα, μὲ γαύγισμα: Γρηγ. Νύσσ.1,825B **ὀξεῖα καὶ ὑλακώδης ἡ φωνή.**

ὕλαξ-ακος (ὁ) μτγν. **ὁ** ὑλακτητής: Δράκ.51,10.

ὑλάρχιος-ον μτγν. ὁ ἄρχων τῆς ὕλης, ὁ κυβερνῶν αὐτήν : Συνέσ.'Ενύπν 140Β.
ὑλασία (ἡ) 'Επιγρ. ἡ συλλογὴ ὕλης, ξύλων.
ὑλάσκω, ἀόρ. ὕλαξα (Δίων Κ 63,23), ὑλακτῶ, γαυγίζω : Αἰσχ.'Ικ.877
ὑλάσσω μτγν. κ. μσν. ὑλάσκω βλ.λ. : Χαρίτ.6,4, Εὐστ.1791,64.
ὑλαστής (ὁ) λεξ., θηλ. **ὑλάστρια**, ὁ ὕλης φοκέλους συγκομίζων, συλλέγων ξύλα· Φώτ.
ὑλάστρια (ἡ) λεξ. θηλ. τοῦ ὑλαστὴς βλ.λ.·Φώτ.
ὑλάτης (ὁ) λεξ. ἐπών. ταῦ ἐν Ὕλῃ τῆς Κύπρου λατρευομένου 'Απόλλωνος : Στεφ.Βυζ.
ὑλατόμος-ον δωρ. τ. ἀντὶ ὑλητόμος : Θεόκρ. 17,9 **Ἴδαν ἐς πολύδενδρον ἀνὴρ ὑλατόμος ἐνθών.**
ὑλειώτης (ὁ) μτγν. ἐπίθ. τοῦ Πανός, ὁ ἐν ἄλσει ζῶν, ὁ δασάβιος : Διόδ.Ζων.ΑΠ 6,106 **ταῦτό σοι, ὑλειῶτα, κατ' ἀγριάδος πλατάνοιο δέρμα λυκορραίστης ἐκρέμασεν Τελέσων.**
ὕλη (ἡ) (ἐκ τοῦ σύλη, συγγ. λατ. solum) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. σύδενδρος τόπος, δασώδης ἔκτασις, δάσος, λόγγος (τὸ λατ. sylva) : 'Ιλ.Ε 52, αὐτ. Κ 184 **θηρὸς . . , ὅς τε καθ' ὕλην ἔρχεται δι' ὄρεσφι,** αὐτ.Μ 148 **ἄγνυτον ὕλην πρυμνὴν ἐκτάμνοντες,** 'Οδ.Ε 398 **ὡς 'Οδυσεῖ ἀσπαστὸν ἐείσατο γαῖα καὶ ὕλη,** 'Ηρ.4,21 **γῆν δασέαν ὕλῃ παντοίῃ·** **2)** τόπος θαμνώδης, λόγμη, λαγκοδιά, συστὰς θάμνων, ἀντίθ. δένδρα : Ξεν.'Αν.1,5,1 **εἰ δέ τι καὶ ἄλλο ἐνῆν ὕλης ἢ καλάμου,** αὐτ.Οἰκ.16,13· **3)** τὸ κεκομμένον ξύλον, τὸ πρὸς οἰκοδομὴν ἢ ναυπηγίαν ἢ πρὸς καῦσιν ἐπιτήδειον, ξυλεία : 'Ιλ.Η 418 **νέκυάς τ' ἀγέμεν, ἕτεροι δὲ μεθ' ὕλην,** αὐτ. Ψ 50 **ὕλην τ' ἀξέμεναι,** αὐτ.111, 'Οδ.Ι 234 **φέρε δ' ὄβριμον ἄχθος ὕλης ἀζαλέης,** 'Ηρ.4,164 **ὕλην περινήσας ὁ 'Αρκεσίλεως ἐνέπρησε,** αὐτ.6,80, Θουκ. 4,69 **κόπτοντες τὰ δένδρα καὶ ὕλην ἀπεσταύρουν,** Πλάτ.Νόμ.705C **ναυπηγησίμης ὕλης ὁ τόπος ἡμῖν τῆς χώρας πῶς ἔχει ;** Θεόφρ.ΦΙ 5,7,1 **ὅλως δὲ πρὸς ποῖα τῆς ὕλης ἑκάστη χρησίμη καὶ ποῖα ναυπηγήσιμος καὶ οἰκοδομική·** || δέσμη θάμνων : Θουκ.2,75 **ὕλην ἐς χῶμα·** || γεν. πλῆθος ξύλων ἀκατεργάστων, ξυλεία ἀνεπεξέργαστος : 'Οδ.Ε 257 **πολλὴν δ' ἐπεχεύατο ὕλην·** || ὁμ. περιληπτ. ξυλεία κατειργασμένη, κερεστές : 'Ηρ.7,36 **ποιήσαντες δὲ ταῦτα ὕλην ἐπεφόρησαν,** Θουκ.2,75 **ἐφόρουν δὲ ὕλην ἐς αὐτὸ καὶ λίθους καὶ γῆν** (ἡ ὡς ἄνω σημ. ἐξ ἀναφ. πρὸς τὰ προηγ. **«ξύλα μὲν οὖν τέμνοντες»**)· || εἰδ. κτ. ἐπέκτ. τὰ πρὸς σύμπηξιν φωλεᾶς μεταγόμενα ὑπὸ πτηνοῦ κλωνία, κλαδάκια : 'Αριστλ.ΖΙ 6,1,5, αὐτ.9,8,1· **4)** κ. μσν. κ. νεώτ. γεν. τὸ ὑλικὸν ἐξ οὗ κατασκευάζεταί τι, ἡ συμπαγής, ἄμορφος κατεργάσιμος οὐσία (λατ. materia) : 'Αριστλ.Μεταφ.6,7,2 **«τὸ ἐξ οὗ γίνεταί τι»** : Σοφ.ἀπ.724 **οἱ παρ' ἄκμονι . . ὕλην ἄψυχον δημιουργοῦντες, - αἱ πρῶται ὗλαι εἰσάγονται ἐξ Εὐρώπης·** **5)** φιλοσ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ οὐσία, τὸ ὑλικὸν στοιχεῖον, τὸ ἔχον ἔκτασιν, ὑποπῖπτον ἀμέσως εἰς τὰς αἰσθήσεις ἢ ἐμμέσως ἐξ ἐπιστημονικῆς ἐρεύνης καὶ ἐξακριβώσεως αἰσθητὸν ἢ ὡς αἰσθητὸν νοούμενον, ἀντίθ. δύναμις· καθ' ὁρισμὸν τοῦ 'Αριστλ. **«ὕλη μάλιστα μὲν καὶ κυρίως τὸ ὑποκείμενον γενέσεως καὶ φθορᾶς δεκτικόν»** ('Αριστ.Γεν.Φθορ.1,4,7)· κτ. τὴν ὑλιστικὴν δοξασίαν ἡ δύναμις εἶναι ἀχώριστος ἰδιότης τῆς ὕλης· **6)** μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὑπόθεσις, τὸ ἀντικείμενον, περὶ οὗ πραγματεύεται βιβλίον τι ἢ ἐπιστήμη : 'Αριστλ. ΗΝικ.1,3,1 **ὑποκειμένη ὕλη,** Πολύβ.2,16,14 **ὕλη τραγική, - ἔργον - βιβλίον φιλοσοφικῆς ὕλης·** || **ἰατρικὴ ὕλη** (τὸ σύνολον τῶν θεμάτων τῆς ἰατρικῆς) : **Γαλ.·** || **τὰ ἐπὶ μέρους στοιχεῖα συνθέσεώς τινος πρὸ τῆς ἐπεξεργασίας·** **γραφικὴ ὕλη** (τὰ πρὸς γραφὴν χρειώδη),-**τυπογραφικὴ ὕλη** (τὰ πρὸς τύπωσιν παραδιδόμενα χειρόγραφα), - **ὕλη ἐφημερίδος** (τὰ ἐν αὐτῇ ἀναγραφόμενα)· **9)** νεώτ. κ. δημ. ἔκκριμα τοῦ σώματος φυσιολογικὸν ἢ παθολογικόν: **ἡ πληγὴ βγάζει ὕλη** (τὸ πύον)· **10)** νεώτ. ὁ ὑλικὸς κόσμος καὶ αἱ σαρκικαὶ ἀπολαύσεις, ἀντίθ. πνεῦμα, ψυχή : **εἶναι προσκεκολλημένος εἰς τὴν ὕλην·** **11)** ἡ βάσις, τὸ καθίζημα, τὸ κατακάθισμα : 'Αριστφ.ἀπ.697, Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.1088· **12)** νεώτ. ζωολ. γένος ἀμφιβίων **ἐκ τῶν ὑλιδῶν.**
ὑληβάτης (ὁ) κ. **ὑλιβάτης** ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἡλίβατος βλ.λ. : 'Αναξίλ.π.'Αθήν.9,374F.
ὑλήβιος (ὁ) δ.γρ. τοῦ ὑλόβιος βλ.λ.
ὑληγενής-οῦς-ές **ὁ ἐξ ὕλης ἤτοι ἐκ ξύλου κατεσκευασμένος·** (κτ. **δ.** ἑρμ. **ὁ ἐν** δάσει **γεννηθείς**) : Συνέσ.'Υμν.3,4.
ὑλήεις-εντος-εσσα-εν (ὕλη), **δωρ. ὑλάεις,** συνηρ. οὐδ. πληθ. **ὑλᾶντα,** ὁ δασώδης, ὁ ξυλώδης, ὁ σύδενδρος : 'Ιλ.Α 246 **Δουλιχίῳ τε Σάμῃ τε καὶ ὑλήεντι Ζακύνθῳ,** 'Ησίοδ.Θ 484 **Αἰγαίῳ ἐν ὄρει, πεπυκασμένῳ, ὑλήεντι,** Σοφ.Αἴ.1218 **ἵν' ὑλᾶεν ἔπεστι πόντου πρόβλημα,** Εὐρ.'Ελ.1303 **ὑλάεντα νάπη** (δ.γρ. ὑλᾶνται), Βιάν.ΑΠ 10,22 **μὴ πόδα γυμνὸν ἔρεσσε δι' ὑλάεσσαν ἀταρπὸν Αἰγύπτου** (διὰ μέσου δάσους)· **2)** ἐπών. τοῦ 'Απόλλωνος, ὁ ἐν δάσει κατοικῶν : ΑΠ 9,524 **ὑπνοφόβην, ὑγρόν, ὑμενήϊον, ὑλήεντα.**
ὑληκοίτης (ὁ) ὁ ἐν λόχμαις, ὁ ἐν δάσει τὴν κοίτην ἔχων, ὁ κατοικῶν : 'Ησίοδ.'Εργ.527 **κεραοὶ καὶ νήκεροι ὑληκοῖται . . ἀνὰ δρύα φεύγουσιν.**
ὕλημα-ατος (τὸ) (ὕλη) μτγν. φρύγανον, θάμνος, χαμόκλαδο, ἰδίᾳ ὡς ὀνομ. περιληπτικὴ τῶν φυτῶν ὅσα εἶναι μεταξὺ θάμνων καὶ βοτανῶν : Θεόφρ. ΦΙ 1,6,2 **ἐν δὲ τοῖς θαμνώδεσι καὶ ὅλως τοῖς ὑλήμασιν οἷον καλάμῳ τε καὶ νάρθηκι καὶ τοῖς τοιούτοις εἰσίν,** αὐτ.4,5,1 **μᾶλλον τῶν ἄλλων ὑλημάτων ἔνια ἃ τοὺς ψυχροὺς ζητεῖ τόπους καθάπερ κενταύριον ἀψίνθιον·** || ἐνίοτε συνάπτεται τοῖς φρυγανικοῖς καὶ θαμνώδεσι : αὐτ.ΦΙ 1, 5,3 **περὶ δὲ τὰ φρυγανικὰ καὶ θαμνώδη καὶ ὅλως τὰ ὑλήματα καὶ ἄλλας τις ἂν λάβοι διαφοράς,** αὐτ.4,4,5 **σχεδὸν γὰρ ὡς γε δή τινές φασιν οὐθὲν ὅλως τῶν δένδρων οὐδὲ τῶν ὑλημάτων** (ἀντίθ. δένδρα ποώδη).
ὑλημανῶ-έω δ.γρ. ὑλομανῶ βλ.λ.
ὑληματικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τάξιν τῶν ὑλημάτων βλ.λ. : Θεόφρ. ΦΑἰτ.6,11,10 **καὶ ἐνίων ὑληματικῶν ὧν αἱ μὲν ῥίζαι γλυκεῖαι τὰ δὲ ὑπὲρ γῆς οὐχ ὅμοια.**
ὑληνόμος-ον μτγν. ὁ ζῶν ἐν τοῖς **δάσεσιν, ὁ** ὑλονόμος : Σέξτ.'Εμπ.Πυρρ.1,56.
ὑληουργία (ἡ) ἀμφ. ἡ ὑλουργία βλ.λ.
ὑληουργός-όν μτγν. ποι. τ. ἀντὶ ὑλουργὸς : **'Α**παλλ.Ρ 2,80.
ὑλησκόπος-ον μτγν. κ. ὑλοσκόπος ἐπὶ τοῦ Πανός, ὁ **ἐποπτεύων** τὰ δάση : Φίλιππ.Θεσσ.ΑΠ 6, 107 **ὑλησκόπῳ με Πανὶ . . Γέλων ἔθηκε λόγχην.**
ὑλήτης (ὁ) 'Ησ. **«οἴνου εἶδος».**
ὑλητόμος-ον μτγν. δωρ. τ. ὑλατόμος, **ὁ ὑλατόμος** : Θεόκρ.17,9.
ὑληφόρος-ον ἀ. ὑλοφόρος βλ.λ.
ὑληφορῶ-έω ἀ. ὑλοφορῶ βλ.λ.
ὑληώρης (ὁ,ἡ) μτγν. ὁ ὑλώδης βλ.λ. : Νικ.Θηρ.55 **ὑληώρεις εὐναί.**
ὑληωρός-όν (οὖρος) μτγν. ἐπών. τοῦ Πανός, ὁ φυλάσσων τὴν ὕλην, **τὰ** δάση, ὁ ἐπιστάτης τῶν **δασῶν** : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 9,337 **κἀμὲ τὸν ὑληωρὸν ὑπὸ κρημνοῖο βόασον Πᾶνα·** || ἐπών. τῶν Νυμφῶν : 'Απολλ.Ρ 1,1227.
ὑλία (ἡ) τὸ πέλμα, ἡ πατούνα χονδροῦ ὑποδήματος· 'Ησ. **«καρπάτινον ἀγροτικὸν ὑπόδημα μονόδερμον»·** **2)** κτ. πληθ. 'Ησ. **«τὰ πρὸς κοττύμασι δέρματα».**
ὑλιβάτης (ὁ) ἀ. ὑλίβατος, ἐσφ. γρ. ἀντὶ ἡλιβάτης

ὑλίβατος (ὁ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἠλίβατος βλ.λ.

ὑλιγενής-οῦς-ές μτγν. ποι. τ. ἄ. ὑληγενὴς βλ.λ. : Παρθ.Ἐρωτ.Παθημ.11 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑλιτενής).

ὑλιγξ-γγος (ἡ) Ἡσ. «λόγχη».

ὑλίζω (κτ. τοὺς γραμματ. ἐκ τοῦ ἀχρ. ὕλις κτ. μετάθεσιν ἀντὶ ἰλύς) καθαίρω, στραγγίζω ἀπὸ τῆς ἀκαθαρσίας, ἰδίᾳ τοῦ κατακαθίσματος, διυλίζω· κ. παθ. : Πλούτ.Ἠθ.897Β **τὰ διὰ τῆς τέφρας ὑλιζόμενα,** Διοσκ.1,9 δι' ὀθονίου, διὰ τῆς τέφρας ὑλίζεσθαι· **2)** ἐπὶ τῆς ρινός, ἀπομύττω, σπογγίζω : Παλυδ.2,78 **ὕλιζε τὰς ῥῖνας·** **3)** ρηματ.π. ὑλιστής, ὑλιστήρ, ὑλιστήριον, ὑλιστός, ὑλισμός.

ὑλικός-ή-ό(ν) (ὕλη) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὕλην, ὁ ἐξ ὕλης συγκείμενος, ὁ ἔχων σωματικὴν ὑπόστασιν, ὁ σωματικός, ἀντίθ. ἄϋλος, πνευματικός : Ἀριστλ.Μεταφ. 7,4,1 **ὑλικὴ οὐσία,** αὐτ.8,7,7, αὐτ.ΖΜ 1,1,20 **ὑλικὴ ἀρχή, - ὑλικὰ ἀγαθά·** **2)** νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. ὁ σαρκικός, ὁ αἰσθησιακός : **ὑλικαὶ ἀπολαύσεις·** **3)** τὸ οὐδ. **ὑλικὸν** ὡς οὐσ. τὸ ἐξ οὗ συνίσταταί τι ἢ κατασκευάζεταί τι : Ἀριστλ.ΖΜ 6,10,5, **- τροχαῖον ὑλικὸν** (πᾶν ὅ,τι ἀπαιτεῖται διὰ τὴν λειτουργίαν σιδηροδρόμου), **- καλὰ ὑλικά, - ὑλικὸν πολέμου** (τὰ διὰ τὸν πόλεμον χρειώδη), **- ἔμψυχον ὑλικὸν** (τὸ σύνολον τῶν ἀνδρῶν στρατοῦ ἢ στόλου), ἀντίθ. **ἄψυχον ὑλικὸν** (ὅπλα, πλοῖα, μεταφορικὰ μέσα κττ.)· **4)** μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. κ. ἐπὶ προσ., ὁ ἐγκόσμιος, ὁ κοσμικός.

ὑλικότης-ητος (ἡ) νεώτ. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑλικοῦ.

ὑλικῶς ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ὑλικὸν βλ.λ.1), ἀντίθ. τῇ ἐντελεχείᾳ : Ἀριστλ.ΖΜ 12,3,10, Γρηγ Νύσσ.1,4.

ὑλίμη (ἡ) Ἡσ. «μάχη τις» (πιθ. ἐσφ. ἀντὶ ὑσμίνη).

ὑλιουργός-όν ἐσφ γρ. ὑλουργὸς βλ.λ.:Εὐρ.Ἡρ.241.

ὑλισκόπος-ον ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑλοσκόπος βλ.λ.

ὑλισμός (ὁ) (ὑλίζω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διήθησις, τὸ στράγγισμα : Εἰρην.Ἀπ.14,8, Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.1,11· **2)** νεώτ. φιλοσ. φιλοσοφικὴ θεωρία δεχομένη τὴν ἐξ ὕλης μόνον σύστασιν τοῦ σύμπαντος ἤτοι τοῦ τε αἰσθητοῦ καὶ τοῦ ψυχικοῦ κόσμου.

ὑλιστήρ-ῆρος (ὁ) (ὑλίζω) μτγν. τὸ διυλιστήριον, τὸ στραγγιστήρι· Φρύν.303 «ὑλιστήρ· τρύγοιπον τοῦτο καλοῦσιν οἱ δοκίμως διαλεγόμενοι» : Διοσκ.2,123, Ὀρειβ.54.

ὑλιστήριον (τὸ) σχόλ. **ὁ ὑλιστὴρ βλ.λ. : Σχόλ.** Νίκ.Ἀλεξ.493.

ὑλιστής (ὁ) (ὑλίζω) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ ὑλισμοῦ βλ.λ.2)· **2)** ὁ ἔκδοτος εἰς τὰς ὑλικὰς ἡδονάς, τὰς ἀπολαύσεις.

ὑλιστικός-ή-όν γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑλισμὸν ἢ τὸν ὑλιστὴν βλ.λ.: **ὑλιστικὴ διδασκαλία - θεωρία, - ὑλιστικὴ ζωή·** ‖ κ. ἐπίρρ. -ῶς· **2)** γλωσσ. τὸ **ὑλιστικὸν** τὸ ἀνῆκον εἰς τὸν ὑλιστῆρα.

ὑλιστός-ή-όν (ὑλίζω) μτγν. **ὁ διυλιστός, ὁ** στραγγιστός : Διοσκ.Εὐπ.2,34.

ὑλίστριον (τὸ) σχόλ. ἄ. **ὑλιστήριον, ὁ ὑλιστὴρ** βλ.λ. : Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.493.

ὑλιτενής-οῦς-ές μτγν. διόρθ. τοῦ ὑλιγενὴς βλ.λ.

ὕλλος (ὁ) μσν. ὑποκορ. τοῦ ὕδρος, μικρὸς ὕδρος, μικρὸ νερόφιδο : Πισίδ.Γ.

ὑλοβαρῶ-έω μσν. ἐπιβαρύνω μὲ ὕλην ἀκάθαρτον : Βι.Ἀγ.Παχουμ. ἐν ASS.Μαΐου 3,69,31.

ὑλοβάτης (ὁ) μτγν. ποι. ὁ ἐν ταῖς ὕλαις βαίνων, περιπατῶν, ὁ φοιτῶν, συχνάζων εἰς τὰ δάση : ΑΠ 6,32, Θεαίτ.Α Πλ.233.

ὑλόβιος (ὁ) μτγν. ὁ ἐντὸς δασῶν βιῶν ἢ τρεφόμενος ἀπὸ καρπῶν τοῦ δάσους, ὅθ. **ὑλόβιοι** (οἱ) ὀνομασία μιᾶς ἐρημιτῶν αἱρέσεως τῶν Σαρμανῶν ἐν Ἰνδίαις, οἱ ὁποῖοι οὔτε πόλεις ἔχουσιν οὔτε ὑπὸ στέγην κατοικοῦσι : Μεγασθ.π.Στοβ.713

ὑλογενής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑληγενὴς βλ.λ. : Ποιητ. ι Ἀθήν.2,63Β, Ὀρφ.ἀπ.2,36.

ὑλογραφία (ἡ) μσν. ἡ ἐν ξύλῳ εἰκών, ζωγραφία : ΚΠορφ.Ἐκθ.29,93 **εἰκονισμένος ἐξ ὑλογραφίας** ἀρχαίας.

ὑλογράφος-ον μτγν. ὁ ἐπὶ ξύλου ζωγραφῶν, ὁ γράφων ἐπάνω εἰς ξύλον : Μαν.4,312.

ὑλογραφῶ-έω μσν. ζωγραφῶ ἢ γράφω ἐπὶ ξύλου, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἐπιφ.Βυζ.47,25 **εἰκόνα εἰς** μάρμαρον **ὑλογραφουμένην.**

ὑλοδίαιτος-ον μτγν. ὁ ὑλόβιος βλ.λ. : Συνέσ. Ὕμν.3,381, αὐτ.730.

ὑλοδοξία (ἡ) νεώτ. ὁ ὑλισμὸς βλ.λ.

ὑλοδρόμος-ον ὁ ἐντὸς δάσους τρέχων, ὁ διατρέχων τὰ δάση : Ἀριστφ.Θεσμ.47 **θηρῶν τ' ἀγρίων πόδες ὑλοδρόμων.**

ὑλοζωΐα (ἡ) νεώτ. ὁ ὑλοζωϊσμὸς βλ.λ.

ὑλοζωϊκός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑλοζωΐαν : **ὑλοζωϊκὴ θεωρία.**

ὑλοζωϊσμός (ὁ) νεώτ. φιλοσοφικὸν δόγμα καθ' ὃ ἡ ζωὴ εἶναι ἰδιότης τῆς ὕλης, ὑλοζωΐα.

ὑλοζωϊστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὀπαδὸς τοῦ ὑλοζωϊσμοῦ, τῆς ὑλοζωΐας.

ὑλοκάτοικος-ον γλωσσ. **ὁ εἰς τὰ δάση κατοικῶν,** κάτοικος τῶν δασῶν.

ὑλόκομος-ον ποι. ὁ κεκαλυμμένος ἀπὸ δάση, δρυμώδης, δασώδης, πλήρης φυτῶν, δένδρων : Εὐρ.Ἀνδρ.283 **ὑλόκομον νάπος ἤλυθον.**

ὑλοκοπῶ-έω κόπτω τὴν ὕλην, τὰ δένδρα : Ἀριστλ.ΖΙ 9,17,1 **ἡ δὲ . . σίττη . . ζῇ ὑλοκοποῦσα.**

ὑλοκουρός-όν ποι. **ὁ κείρων τὴν ὕλην,** ὑλοτόμος : Λυκόφρ.1111.

ὑλομανής-οῦς-ές ὁ ἀγαπῶν σφόδρα **τὴν** ὕλην, τὰ δάση, συχν. ὁ **ἐν δάσεσι** ζῶν : Ἡσ. **2)** ἐπὶ φυτῶν, ὁ βλαστάνων πολλοὺς βλαστούς, **ὁ** πολλὰ βλαστήματα φύων : Θεόφρ.ΦΙ 3,5,7.

ὑλομανία (ἡ) μτγν. μεγάλη ἀκατάσχετος αὔξησις καὶ συμπύκνωσις φυτῶν, πολυκλαδία, πολυδενδρία : Ἐπιφάν.1,845Α.

ὑλομανῶ-έω κ.νεώτ. φύω πολλοὺς βλαστοὺς καὶ φύλλα, αὐξάνω ὑπερβολικῶς, ἔχω τάσιν πρὸς αὔξησιν ταχεῖαν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,1,5, Στράβ.14,684 **τῶν πεδίων ὑλομανούντων** (ὅταν αἱ πεδιάδες καλύπτωνται ὑπὸ πυκνοῦ δάσους), Κλήμ.Ἀλ.320· ‖ νεώτ. ἐπὶ λίαν συνδένδρου τόπου· **2)** μτφ. ἐπὶ προσ., γλώσσης κττ., ἀκολασταίνω, αὐθαδιάζω : Wytt. Εἰς Πλούτ.Ἠθ.15F.

ὑλομαχῶ-έω μτγν. μάχομαι ἐντὸς δασῶν, ὑπερασπίζω ἐμαυτὸν καταφεύγων εἰς δάσος καὶ μαχόμενος ἐκεῖθεν : Ἀππ.Μ θρ.103.

ὑλομήτρα (ἡ) Ἡσ. «εἶδος σκώληκος τῶν ξύλων».

ὑλονόμος-ον ὁ νεμόμενος, ὁ βιῶν, ὁ βόσκων εἰς τὰ δάση : Σιμων.191 **ὑλονόμος θήρ,** Ἀριστλ.ΖΙ 9,40,20, Ὀρφ.Ὕμν.51,9.

ὑλοποίησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μετατροπή, μεταβολή τινος εἰς ὕλην· **2)** πνευματ. ἡ μεταβολὴ τοῦ ψυχικοῦ ρευστοῦ τοῦ μεσάζοντος εἰς ἐκτόπλασμα.

ὑλοποιῶ-έω νεώτ., ἀόρ. **ὑλοποίησα,** μεταβάλλω ἄϋλόν τι εἰς ὑλικόν.

ὑλοσκόπος-ον μτγν. ποι. ὁ ἐποπτεύων τὰ δάση, φύλαξ τῶν δασῶν : ΑΠ 6,107.

ὑλοστατική (ἡ) νεώτ. ἡ δασαστατικὴ βλ.λ.

ὑλότης-ητος (ἡ) μσν. τὸ νὰ εἶναί τι ὑλικόν, ἡ ἰδιότης τῆς ὕλης : Ἑρμ.Τρισμ.23,49, αὐτ.35,18.

ὑλοτομία (ἡ) κ. νεώτ. ἡ κοπὴ τῶν δένδρων ἐν τῷ δάσει, κοπὴ ξύλων : Ἀριστλ.Πολιτ.1,11,4, ΑΠλ. ΖΙ 3,21; Πρόκλ.Σχόλ.Ἡσίοδ.Ἔργ.805· **2)** νεώτ. ἡ ἐκμετάλλευσις τῶν δασῶν· **3)** ὁμ. συνεκδ. τὸ ὑλοτόμιον βλ.λ.

ὑλοτομικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑλοτομίαν βλ.λ.1), ὁ ἐπιτήδειος εἰς αὐτήν, ὅθ. ἡ **ὑλοτομικὴ** (τέχνη) ὡς οὐσ. ἡ τέχνη ἢ τὸ ἐπάγγελμα τοῦ ὑλοτόμου, τοῦ ξυλοκόπου : Διογ.Λ 3,100 **ἡ μεταλλευτικὴ καὶ ὑλοτομική.**

ὑλοτόμιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ μέρος τοῦ δάσους, ἔνθα διενεργεῖται ὑλοτομία, τόπος ἔνθα τέμνονται καὶ πωλοῦνται ξύλα ἢ ξυλεία : Στράβ.13,1, 51 **καὶ ὁ Ἀσκανιεὺς** (φασὶν) **τὸ ὑλοτόμιον τῆς Ἰδαίας ὕλης.**

ὑλότομος-ον ποι. ὁ ἐν τῇ ὕλῃ, ἐν τῷ δάσει τμηθείς, δθ. τὸ **ὑλότομον** ὡς οὐσ. εἶδός τι φυτοῦ τμηθὲν ἐν τῷ δρυμῷ, ἐν χρήσει δὲ ὡς βελκτήριον : Ὕμν.Δήμ.229 **φέρτερον ὑλοτόμοιο.**

ὑλοτόμος-ον κ. νεώτ., δημ. λοτόμος ὁ τέμνων τὴν ὕλην, ὁ κόπτων τὰ δένδρα τοῦ δάσους, ξύλα, ξυλοτόμος, ξυλοκόπος: Ἰλ.Ψ 114 **οἱ δ' ἴσαν, ὑλοτόμους πελέκεας ἐν χερσὶν ἔχοντες,** ΠΔ Σοφ.Σαλ. 13,11· ‖ τὸ ἀρσ. **ὑλοτόμος** ὡς οὐσ. ξυλοτόμος, ξυλοκόπος : Ἰλ.Ψ 123, Ἡσίοδ.Ἔργ.85, Σοφ.Ἠλ. 98 **ὥστε δρῦν ὑλοτόμοι σχίζουσι κάρα φονίῳ πελέκει·** 2) νεώτ. ὁ ἀνολαμβάνων τὴν ἐκμετάλλευσιν δάσους τινός· 3) γένος κολεοπέτρων τενθρηδινιδῶν ἐντόμων.

ὑλοτομῶ-έω κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑλοτόμησα,** παθ. ἀόρ. **ὑλοτομήθην,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑλοτομημένος,** τέμνω τὴν ὕλην, κόπτω δένδρα εἰς τὸ δάσος διὰ τὴν μετατροπήν των εἰς οἰκοδομήσιμον ἢ καύσιμον ξυλείαν : Ἡσίοδ.Ἔργ.420 **τῆμος ἄρ' ὑλοτομεῖν μεμνημένος ὥριον ἔργον,** Διον.Ἀλ. Ρωμ.4,44, Ζερβ.Ἰστ.162 **ὑλοτομοῦσαν διὰ τὰ κιβούρια τῶν πεθαμένων.**

ὑλοτραγῶ-έω μτγν. τρώγω ρίζας καὶ καρποὺς ἀγρίους, ἐπὶ ζῴων τινῶν τῶν Ἰνδιῶν, ἀναφερομένων ὡς παρεμφερῶν Σατύροις : Αἰλ.Ζ.16,21.

ὑλοτραφής-οῦς-ές μτγν. ὁ δι' ὕλης τρεφόμενος, ὑλικός : Πρόκλ.Ὕμν.Μοῦσ.9.

ὑλοτροφῶ-έω μσν. τρέφω τι, ἰδίᾳ πυράν, δι' ὕλης, διὰ ξύλων : Γερμ.Α Cod.Coisl.378,22 ι.

ὑλουργία (ἡ) μτγν. ἡ τέχνη τοῦ ὑλουργοῦ, ξυλουργοῦ : Πολυδ.7,101.

ὑλουργός-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ὕλην, ξύλα ἐργαζόμενος : Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,73: ‖ τὸ ἀρσ. **ὑλουργὸς** ὡς οὐσ. ὁ ξυλουργός, ὁ τέκτων, ὁ λεπτουργός : Ἰώσ.ΑΙ 8,2,6, Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.241.

ὑλουργῶ-έω μτγν. ὑλοτομῶ βλ.λ. : Αἰλ.Ζ.17,22.

ὑλοφάγος-ον ὁ ἐν τοῖς δρυμοῖς τρεφόμενος : Ἡσίοδ.Ἔργ.591 **βοὸς ὑλοφάγοιο κρέας μήπω τετοκυίης** (νομάδος ἀγρίου καὶ ἀδαμάστου)· 2) ὁ τῆς ὕλης, τῆς βλαστήσεως τὰ ἁπαλά, τὰ τρυφερὰ μέρη σιτούμενος : Ἀγαθρχ.ἐν Φώτ.Βιβλ.452,12.

ὑλοφορβός-όν (φέρβομαι) ποι. ὁ ἐν ὕλαις, ἐν δρυμοῖς τρεφόμενος : Εὐρ.ΙΤ 261 **ἐπεὶ τὸν εἰσρέοντα διὰ Συμπληγάδων βοῦς ὑλοφορβοὺς πόντον εἰσεβάλλομεν.**

ὑλοφόρος-ον, ἀττ. κ. **ὑληφόρος**-ον (Ἀριστφ. Ἀχ.272) ὁ φέρων, κομίζων ξύλα, ξυλοφόρος, ξυλοκουβαλητής : Λεων.Τ̣αρ.ΑΠ 9,335· ‖ **ὑλοφόροι** (οἱ) ὡς οὐσ. τίτλος δράματος τοῦ Ἀριστομένους· 2) μτγν. ἐπὶ ὄρους, ὁ ἀποφέρων, παράγων ξυλείαν : Πολύβ.3,55,9.

ὑλοφορῶ-έω μτγν. κ. **ὑληφορῶ-έω** (ΑΒ 67) ὑλαγωγῶ, φέρω ὕλην, κουβαλῶ ξύλα : Φίλ.2,86.

ὑλοχαρής-οῦς-ές μσν. ὁ ὑλομανὴς βλ.λ. : Νικ. Χων.ἐν Σάθ.1,103.

ὑλοχαρῶ-έω μτγν. ὑλομονῶ βλ.λ. : Ἀκύλ.ΠΔ Ἡσ.35,2.

ὑλοχρηστική (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς δασολογίας πραγματευόμενος περὶ τῶν τεχνικῶν ἰδιοτήτων τῆς ξυλείας καὶ περὶ τῆς χρήσεως τῶν ὑλοτομουμένων δένδρων καὶ τῶν δασικῶν προϊόντων.

ὑλῶ-άω ριζ. τ. τοῦ ὑλακτῶ βλ.λ. ἐν χρ. π. ποιητ.κ. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ., ὑλακτῶ, γαυγίζω : Ὀδ.Π 9 **κύνες οὐχ ὑλάουσιν, ἀλλὰ περισσαίνουσι,** αὐτ.Υ 15 **κύων . . ἄνδρ' ἀγνοιήσασ' ὑλάει·** κ. μέσ. : αὐτ. Π 162 **κύνες οὐχ ὑλάοντο·** ‖ μτβ. μτ. αἰτ. ὑλακτῶ, γαυγίζω κατά τινος αὐτ.5 **Τηλέμαχον δὲ περίσσαινον κύνες ὑλακόμωροι, οὐδ' ὕλαον, προσιόντα,** Θεόκρ.25,70· 2) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπου, βαῶ, φωνάζω δυνατά· πρβλ. ἐν τῇ αὐτ. σημ. δημ. γαυγίζω : Σοφ.άπ.58 **ἢ μάτην ὑλῶ.**

ὑλώδης ους-ες κ. νεώτ. ὁ δασώδης, σύδενδρος, ὁ ὑπὸ ὕλης, δάσους κεκαλυμμένος: Θουκ.4,8 **ὑλώδης τε καὶ ἀτριβὴς πᾶσα ὑπ' ἐρημίας ἦν,** αὐτ.29. Πολύβ.3,18,10· ‖ **τὰ ὑλώδη** ὡς οὐσ. δασώδεις τόποι, κεκαλυμμένοι ὑπὸ δασῶν : Ξεν.Κυν.5,7 **ἐν δὲ τοῖς ὑλώδεσι μᾶλλον ἢ ἐν τοῖς φιλοῖς ὄζει·** 2) μτγν. ὁ ἰλὺν ἔχων, ὁ πλήρης ἰλύος, θολός, πηλώδης, ἀκάθαρτος : Διοσκ.5,8,7, Πλούτ.Πύρρ.21 **πρὸς χωρία δύσιππα καὶ ποταμὸν ὑλώδη καὶ τραχύν,** αὐτ.Βροῦτ.51.

ὑλῷος-α-ον μτγν. ὁ ὑλικός : Ὀλυμπ.Ἀλκ.19.

ὑλωρική (ἡ) νεώτ. κλάδος τῆς δασολογίας ἀσχολούμενος μὲ τὴν προστασίαν καὶ διαφύλαξιν τοῦ δάσους ἀπὸ πάσης φθορᾶς.

ὑλωρός (ὁ) κ **ὑληωρός** (Σουΐδ.), πιθ. **ὑλιωρός** (πρβλ. ἰωράς), φύλαξ τῆς ὕλης, τοῦ δάσους ἢ τῆς ἐξ αὐτοῦ ἐκκοπείσης ξυλείας· Ἡσ. «**οἱ τὴν ὕλην φυλάσσοντες**»· ‖ εἰδ. ἄρχων τις εἰς ὃν ἔχει ἀνατεθῆ ἡ φύλαξις καὶ τὰ τῆς νομῆς τῶν δασῶν τοῦ δημοσίου, δασονόμος· Σουΐδ. ἐν λ. ὑληωρὸς «οἷς τὰ διὰ τῆς ὕλης ἔργα ἐν φροντίδι ἐστί· λέγει δὲ τοὺς φύλακος τοῦ ὄρους» : Ἀριστλ.Πολιτ.1321b,30 **καλοῦσι δὲ τοὺς ἄρχοντας τούτους οἱ μὲν ἀγρονόμους, οἱ δὲ ὑλωρούς.**

ὗμα-ατος (τὸ) μτγν. ὕσμα, βρέγμα, πᾶν **τὸ βεβρεγμένον**· Ἐρωτιαν.370 «ὕσματα ἀντὶ τοῦ ὕματα, ὅ ἐστι βρέγματα· ὕειν γὰρ τὸ βρέχειν· τέτακται δὲ ἡ λέξις ἀπὸ τοῦ ὑετοῦ».

ὗμαι ἐπίρρ. αἰολ. τ. **τοῦ ἅμαι, ἅμα, ὁμοῦ** : Θεόγνωστ.Καν.158,30.

ὑμᾶς αἰτ. πληθ. **τῆς** προσ. ἀντων.**β'** προσ.σὺ βλ.λ.

ὑμεδαπός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐκ τοῦ ὑμετέρου ἐδάφους, τῆς ὑμετέρας χώρας, **ὁ** συντοπίτης σας : Ἡσ., Σουΐδ.· 2) γεν. ὑμέτερος, ἰδικός σας : Κλήμ.Ἀλ.35, Φώτ. «**συγγενής**».

ὑμεῖς ὀνομ. πληθ. τῆς προσ. ἀντων. **β' προσ. σύ.**

ὑμέλη (ἡ) Σουΐδ. «**στεῖρα, ἄγονος**».

ὑμέν ἀνώμαλ. κλητ. τοῦ ὑμὴν βλ.λ. : Καλλ.ἀπ.461.

ὑμεναϊκὸν μέτρον (τὸ) μτγν. τὸ μέτρον τὸ ἀποτελούμενον ἐκ δακτυλικοῦ διμέτρου ἀκαταλήκτου : Servius ἐν Gram. Lat. ed. Keil.4,460.

ὑμέναιος (ὁ) (ὑμήν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., αἰολ. **ὑμήναος** (Σαπφ.9,3, Ἐπιγρ.) ἐπιγάμιος ᾠδή, γαμικόν, γαμήλιον ᾆσμα, ᾀδόμενον ὑπὸ τῶν συνοδευόντων καὶ συνοδευουσῶν τὴν νύμφην, ὅτε ἔφερον αὐτὴν ἀπὸ τῆς πατρικῆς οἰκίας εἰς τὴν τοῦ γαμβροῦ, νυμφικὸν ᾆσμα : Ἰλ.Σ 493 **πολὺς δ' ὑμέναιος ὀρώρει** (σχόλ. «**διεγήγερτο πλείστη γαμήλιος ᾠδή**»), Ἡσίοδ.Α 274, Πίνδ.Π 3,17 **ὑμεναίων ἰαχὰ παμφώνων,** Εὐρ.Ἀλκ.922· 2) συνεκδ. ὁ γάμος : Σοφ.ΟΤ 422, αὐτ.Ἀντ.813, Εὐρ.Ἴων 1475 **οὐχ ὑπὸ λαμπάδων οὐδὲ χορευμάτων ὑμέναιος ἐμός,** αὐτ.ΙΑ 123,-**ὁ ὑμέναιος ἤνωσε τὰς δύο ἐκλεκτὰς ὑπάρξεις**· 3) ὁ Ὑμήν, ὁ θεὸς τοῦ γάμου, πρὸς τὸν ὁποῖον ἀνεπέμποντο αἱ γαμήλιοι ᾠδαί : Εὐρ. Τρῳ.311 **Ὑμὴν ὦ Ὑμέναι' ἄναξ,** αὐτ.314, αὐτ.381. Ἀριστφ.Εἰρ.1335, αὐτ.Ὄρν.1736, αὐτ.1742, Θεόκρ. 18,58 **Ὑμὰν ὦ Ὑμέναιε.**

ὑμεναιῶ-όω ποι. ᾄδω τὸν ὑμέναιον βλ.λ.1, τὸ γαμήλιον ᾆσμα : Αἰσχ.Πρ.557 **καὶ λέχος σὸν ὑμεναίουν ἰότατι γάμων,** Ἀριστφ.Εἰρ.1076 **πρὶν κεν λύκος οἶν ὑμεναιοῖ,** αὐτ.1112.

ὑμενήιος (ὁ) μτγν. προσωνυμία τοῦ Βάκχου ὡς θεοῦ τῆς χαρᾶς : ΑΠ 9,524,21.

ὑμενίνη (ἡ) νεώτ. οὐσία, ἐκκρινομένη ἀπὸ τῶν φυτῶν καὶ σχηματίζουσα τὴν ἐπιδερμίδα αὐτῶν.

ὑμένινος-η-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐξ ὑμένος ἢ ὑμένων συγκείμενος, δερμάτινος : Ἀθήν.2,61C.

ὑμένιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ὑμήν, ὑμενίσκος : Ἀριστλ.ΖΙ 1,17,17, αὐτ.4,4,19· **2**) νεώτ. βοταν. τὸ σποριοφόρον στρῶμα τοῦ καρποῦ τῶν μυκήτων· **3**) νεώτ. ἀνατομ. ὑμένια **σπερματοζωαρίου** τὰ νημάτια αὐτοῦ.
ὑμένιος-ον Ἡσ. «ὑμενώδης, λεπτός».
ὑμενίσκος (ὁ) νεώτ. μικρὸς λεπτὸς ὑμήν.
ὑμενῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονή τις τοῦ παρθενικοῦ ὑμένος.
ὑμενογενής-οῦς-ές νεώτ. ἀνατ. ὁ ἐξ ὑμένος διαπεπλασμένος, διαπλασθείς, ὡς τὰ ὀστᾶ τοῦ θόλου τοῦ κρανίου.
ὑμενογόνος-ον νεώτ. ὁ γεννῶν, σχηματίζων ὑμένας· **2**) ἰατρ. ὁ παράγων ὑμενῶδες ἐξίδρωμα.
ὑμενοειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ὅμοιος κατὰ τὴν φύσιν ἢ τὴν μορφὴν μὲ ὑμένα : Ἱππ.595,41, αὐτ. 1013F, Ἀριστλ.ΖΙ 3,15,1.
ὑμενοζύμη (ἡ) νεώτ. εἶδός τι ζύμης παραγόμενον κατὰ τὴν κατεργασίαν τοῦ ζύθου.
ὑμενόκαρπος (ὁ) νεώτ. γένος ποωδῶν φυτῶν.
ὑμενόνημα-ατος (τὸ) νεώτ. γένος συνθέτων φυτῶν : ὑμενόνημα **τὸ ἑλληνικόν** (ἡ ἀντραλίδα).
ὑμενοπλαστική (ἡ) ἰατρ. πλαστικὴ ἐγχείρησις πρὸς ἀνάπλασιν ραγέντος παρθενικοῦ ὑμένος.
ὑμενόπτερος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑμενοειδῆ πτερά, ὑμενώδεις πτέρυγας ἔχων : Στράβ.15,1,37 **ἀλλαχοῦ δὲ διπήχεις ὄφεις ὑμενοπτέρους ὥσπερ αἱ νυκτερίδες**, Λουκ.Μυῖ.Ἐγκ.1· **2**) νεώτ. ζῳολ. **ὑμενόπτερα** (τὰ) ὡς οὐσ. τάξις ἐντόμων ἐχόντων ὑμενώδεις πτέρυγας, εἰς ἣν ἀνήκουν αἱ μέλισσαι, αἱ σφῆκες, οἱ μύρμηκες **κ. ἄ.**
ὑμενόστρακος-ον μτγν. ἐπὶ ἀγγείου, ὁ ἔχων ὑμενῶδες, λεπτὸν ὡς ὁ ὑμὴν ὄστρακον : Λουκ. Λεξιφ.7 **ὑμενόστρακα ποτήρια.**
ὑμενοτομία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. τομὴ ἐνεργουμένη εἰς παρθενικὸν ὑμένα, ὁσάκις οὗτος τυγχάνει ἄτρητος ἢ ἀτελῶς διάτρητος.
ὑμενῶ-όω κάμνω ὑμένα, μεταβάλλω εἰς ὑμένα, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἱππ.236,14.
ὑμενώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ὑμενοειδής, ὁ σύστασιν ἢ ὑφὴν ὑμένος ἔχων : Ἀριστλ.ΖΙ 3,4,2 **ὑμενώδεις πόροι**, αὐτ.ΖΜ 3,6,7· **2**) ἐπὶ ὑγρῶν, ὁ πλήρης ὑμενοειδῶν ὑλῶν ἢ ἰνῶν : Ἱππ.Κφακ.123.
ὑμές δωρ. τ. τοῦ ὑμεῖς ὀναμ. πληθ. β' προσ. τῆς προσ. ἀντων. σὺ βλ.λ.
ὑμετερόνδε ἐπίρρ. **πρός, εἰς τὸν ὑμέτερον οἶκον** : Ἰλ.Ψ 86.
ὑμέτερος-α-ον (ὑμεῖς) κτητ. ἀντων. κ. νεώτ., δωρ. κ. ἐπ. **ὑμός** ὁ ἀνήκων εἰς ὑμᾶς ἢ ὁ ἐξ ὑμῶν προερχόμενος, ἰδικός σας, συχν. μτ. ἄλλης ἀντων. τιθεμένης κτ. γενικ. : Ἰλ.Ρ 226 **ὑμέτερον ἑκάστου θυμὸν** (τὸ μένος ἑκάστου **ἐξ** ὑμῶν), Ὀδ.Β 138 **ὑμέτερος αὐτῶν θυμός** (ἡ ἰδία ὑμῶν καρδία), Πλάτ. Νόμ.836C **ταῖς ὑμετέραις πόλεσι**,-**ἡ ὑμετέρα πατρίς**, - **αἱ ὑμέτεραι συστάσεις**, - **ὅλως ὑμέτερος** (ὅλως ἀφωσιωμένος **εἰς** ὑμᾶς)· ‖ **τὸ ὑμέτερον** ὡς οὐσ. τὸ ἰδικόν σας μέρος, ὡς πρὸς ὑμᾶς, ὑμεῖς: Ἡρ.8,140 **ἢν μὴ τὸ ὑμέτερον ἀντίον γένηται**, Θουκ.1,70 **τὰ δ' ὑμέτερα πρᾶξαι** (ἰδικός σας χαρακτὴρ εἶναι νά..)· ‖ **τὰ ὑμέτερα** πράγματα ἢ κτήματα ἀνήκοντα εἰς σᾶς : Ξεν.ΚΠ 3,2,12 **τὰ μὲν γὰρ ὑμέτερα ἀσφαλῶς εἶχε**· ‖ **ὑμέτεραι ἐλπίδες** ἐκεῖναι ἃς ὑμεῖς παρέχετε : Θουκ.1,69· **2**) σπαν. κ. π. ποιητ. **ἐν χρ.** ἀντὶ τοῦ σὸς βλ.λ. : Σόλ.11,2, Καλλ.Δῆλ.204, αὐτ.228, ΑΠ 5,293, - **ἡ ὑμετέρα σύστασις** - **σύζυγος.**
ὑμήν-ένας (ὁ) κ. νεώτ. **λεπτότατον δέρμα**, μεμβράνα, πέτσα, οἷα ἡ **περὶ τὸν ἐγκέφαλον καὶ περὶ τὴν καρδίαν** : Ἀριστλ.ΖΙ 1,16, **αὐτ.**3,13,2, **αὐτ.**ΖΜ 3, 11,1· ‖ **ὑμὴν περικάρδιος** τὸ περικάρδιον **κ. περιτόναιος ὑμὴν** τὸ περιτόναιον : Πολυδ.2,217, αὐτ.224· ‖ **ὑμὴν ὑγρὸς ὁ κατὰ τὰ νῶτα τοῦ ἰχθύος** ἀντακαίου μέγας τένων, **ὁ** ὁποῖος ξηραινόμενος ἠδύνατο νὰ χρησιμεύσῃ ὡς μάστιξ : Αἰλ.ΖΙ 14, 26· ‖ μεμβράνά τις τῶν πτηνῶν : Ἀριστλ.ΖΜ 2,13,1· **2**) νεώτ. ἀνατ. λεπτὸς καὶ ἐλαστικὸς ἱστὸς ὑπὸ μορφὴν λεπτοῦ φύλλου ἢ λεπτὸν περίβλημα : **βλεννογόνος - παρθενικὸς ὑμήν, - ὑμένες τοῦ ᾠοῦ**· **3**) περικάλυμμά τι τοῦ σπόρου τῶν φυτῶν : Θεόφρ.ΦΙ 1,11,2· **4**) μτγν. λεπτὴ πλὰξ μετάλλου : Ἀθήν.230D· **5**) μεμβράνά τις ἐν χρ. ὡς γραφικὴ ὕλη : Ἀριστέ.3,5· **6**) μτγν. **ὑμέναιος** βλ.λ.(I), ᾆσμα γαμήλιον : Πολυδ.3,37.
ὑμήναος (ὁ) αἰολ. τ. τοῦ ὑμέναιος **βλ.λ.**
ὑμῖν δοτ. πληθ. τῆς προσ. ἀντων. β' προσ. τοῦ **σύ.**
ὔμμας αἰολ. τ. τοῦ ὑμεῖς.
ὔμμες αἰολ. κ. ἐπ. τ. ὀνομ. πληθ. τοῦ σὺ βλ.λ.
ὔμμι(ν) αἰολ. τ. ἀντὶ τοῦ ὑμῖν, δοτ. πληθ. : Ὀδ.Ρ 241, αὐτ.Χ 62.
ὕμμος-α-ον αἰολ. τ. τοῦ ὑμός **βλ.λ.**, ὑμέτερος : Ahrens ΔΑἰολ.126.
ὑμναγόρας (ὁ) μτγν. ὁ ᾄδων, φάλλων ὕμνους, ὑμνῳδός : ΑΠ 9,525,21.
ὑμνάοιδος (ὁ) μτγν. ὁ ὑμνῳδός : Ἀρκάδ.86,24.
ὑμνείω ἐπ. τ. τοῦ ὑμνῶ βλ.λ. : Ἡσίοδ.Ἔργ.2.
ὑμνηγορία (ἡ) μτγν. ὑμνολογία, ᾆσμα, ἔπαινος : Ἐπιφάν.2,769.
ὑμνηγόρος-ον μτγν. ὁ ὑμνολόγος, ὁ ἐξυμνητής : Ἐπιφάν.2,761D.
ὑμνηγορῶ-έω μσν. ὑμνολογῶ : Πρόδρ.**ἐν Notit.**Mss.6,226, αὐτ.7,249.
ὑμνηπόλος-ον λεξ. ὁ ὑμνοπόλος, ὁ **περὶ ὕμνους** ἀναστρεφόμενος, ποιητὴς ὕμνων : Σουΐδ.
ὑμνηπολῶ-έω δ.γρ. τοῦ ὑμνοπολῶ βλ.λ.
ὑμνήσιος-ον μτγν. ὁ ὑμνητὸς **βλ.λ.** : Αἰλ.ΖΙ 12,5.
ὕμνησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑμνῶ, ἐξύμνησις, ἔπαινος : Διόδ.4,7 **διὰ πολλῆς ὑμνήσεως ἐπιφανῶς κατασκευάζειν.**
ὑμνήτειρα (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ὑμνητὴρ **βλ.λ.** : Γρηγ. Ναζ.Ἐπιστ.8,35 **ὑμνήτειρα γλῶσσα.**
ὑμνητήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὁ ὑμνητὴς βλ.λ. : Ὀππ. Ἁλ.3,7, ΑΠ 7,17.
ὑμνητήριος-ον μσν. **ὁ ὑμνητικός βλ.λ.** : Εὐδοκ.ἐν Ἀν.Βιλλ.1,122.
ὑμνητής (ὁ) κ. νεώτ., **θηλ.** μτγν. **ὑμνητρίς, νεώτ. ὑμνήτρια**, ὁ ὕμνους ᾄδων, ἐπαίνους φάλλων, ἐκφωνῶν, ἐγκωμιαστής, ἐνθουσιώδης ἐπαινέτης : Πλάτ.Πολ.568Β **αὐτοὺς εἰς τὴν πολιτείαν οὐ παραδεξόμεθα ἅτε τυραννίδος ὑμνητάς.**
ὑμνητικός-ή-όν μτγν. κ νεώτ. ὁ γινόμενος ἢ κατάλληλος πρὸς ὕμνησιν, ἐπαινετικός, ἐγκωμιαστικός : Στράβ.10,3,10 **αἱ Μοῦσαι θεαὶ καὶ Ἀπόλλων μουσηγέτης καὶ ἡ ποιητικὴ πᾶσα ὑμνητική**· ‖ κ. ἐπίρρ. -**ῶς** : Διον.Ἀρεοπ.244,7.
ὑμνητός-ή-όν ὁ ἐξυμνούμενος, ἐπαινούμενος : Πίνδ.Π 10,22 **ἀνὴρ εὐδαίμων καὶ ὑμνητός.**
ὑμνητρίς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ ὑμνητὴς **βλ.λ., ἡ** ὑμνοῦσα, ᾄδουσα ὕμνους : Πολυδ.1,35.
ὑμνήτωρ-ορος μσν. ὁ ὑμνητήρ, ὑμνητὴς **βλ.λ.**: Μιχ.Σύγκ.ἐν Ἐγκώμ.Διαν.355 (ἐκδ. Παρ.).
ὑμνοάνασσα (ἡ) ποι. ἡ ἄνασσα τῶν ὕμνων : Βοκχ.II(12),1 **ὡσεὶ κυβερνήτας σοφός, ὑμνοάνασσ' Εὔθυνε Κλειοῖ νῦν φρένας ἁμετέρας.**
ὑμνογραφία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ ὑμνογραφῇ τις, ἡ δι' ὕμνων ἐξύμνησις, ὁ ἐγκωμιασμὸς μὲ ὕμνους.
ὑμνογραφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑμνογράφον ἢ τὴν ὑμνογραφίαν.
ὑμνογράφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ γράφων ἢ συνθέτων ὕμνους καὶ ἰδίᾳ ἐκκλησιαστικούς : Φίλ. 2,605 **μαρτυρεῖ δέ μου τῷ λόγῳ ὁ ὑμνογράφος.**
ὑμνογραφῶ-έω νεώτ. γράφω ἢ συνθέτω ὕμνους.
ὑμνοδότειρα (ἡ) ποι. ἡ δότειρα τῶν ὕμνων : Ὀρφ.Ὕμν.2,7.
ὑμνοθετήρ-ῆρος (ὁ) ὁ ὑμνοθέτης : ΕΜ 177,25.

ὑμνοθέτης (ὁ) μτγν. ὁ συνθέτης τῶν ὕμνων, λυρικὸς ποιητής : Θεόκρ.᾿Επιγράμμ.11, ΑΠ 7,428,16, αὐτ.12, αὐτ.4,1,2, αὐτ.12,257 **μόχθον ὑμνοθετᾶν.**

ὑμνολόγημα-ατος (τὸ) μαν. ἐγκωμίασμα, ἐπαινετικὸν ᾆσμα : ᾿Ανδρ.Κρ.144Α **τὰ ἐξόδια προσεπᾴδειν ὑμνολογήματα.**

ὑμνολογία (ἡ) μτγν. ὕμνος ἐγκωμιαστικός, ᾠδὴ ἐπαινετική : Σύμμ.ΠΔ᾿Ιὼβ 33,26, αὐτ. Ψαλμ.64,9, Διον.᾿Αρεοπ.6,30, αὐτ.96, αὐτ.111.

ὑμνολογικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑμνολόγον βλλ. : ᾿Αθαν.2,275.

ὑμνολόγιον (τὸ) νεώτ. συλλογὴ ὕμνων, βιβλίον περιέχον ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους.

ὑμνολόγος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ λέγων, ὁ ψάλλων ἢ ὁ συνθέτων ἐκκλησιαστικοὺς ὕμνους : Διον.᾿Αρεοπ.182, ᾿Ανδρ.Κρ.132,144.

ὑμνολογῶ-έω μτγν., μσν. κ. νεώτ. λέγω ἢ ψάλλω ὕμνους, ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω : Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ. 55.11, αὐτ.64,9, Γρηγ.Νύσσ.3,243, Κύριλλ.᾿Αλ.5,509Β.

ὑμνοπλόκος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ πλέκων, ὁ συνθέτων ὕμνους : ᾿Ισίδωρ.Θεσσ.ἐν Mi.139,17.

ὑμνοποιός-όν ποι. ὁ ποιῶν ὕμνους, ὑμνολόγος, ὑμνοπλόκος, ὑμνῳδός, ἐγκωμιαστής : Εὐρ.Ῥῆσ.651 **τῆς ὑμνοποιοῦ παῖδα Θρῄκιον θεᾶς Μούσης·** ‖ κτ. ἐπέκτ. τὸ ἀρσ. **ὑμνοποιός** ὡς οὐσ. γεν. ὁ ποιητής : αὐτ.᾿Ικ.180 **τόν θ᾿ ὑμνοποιὸν αὐτὸς ἂν τίκτῃ μέλη χαίροντα τίκτειν.**

ὑμνοποιοῦμαι-έομαι μτγν. ποιῶ καὶ ᾄδω ὕμνους, δι᾿ ὕμνων ἐγκωμιάζω : Σύμμ.ΠΔ Ψαλμ.55,11.

ὑμνοπολεύω μτγν. περὶ ὕμνους ἀναστρέφομαι, ὑμνῶ, δι᾿ ὕμνων ἐγκωμιάζω : Συνέσ.῞Υμν.8,50.

ὑμνοπόλος-ον ὁ περὶ τοὺς ὕμνους ἀναστρεφόμενος, ὁ ἀσχολούμενος μὲ ὕμνους ἢ ὁ ἐπιδιδόμενος εἰς αὐτούς : Φάλαρ.᾿Επιστ.19, Σουΐδ.· ‖ τὸ ἀρσ. **ὑμνοπόλος** ὡς οὐσ. ὁ ποιητής, ὁ δι᾿ ὕμνων ἐξαίρων τι : ᾿Εμπ.457, Σιμων.116, ΑΠ 7,18.

ὑμνοπολῶ-έω μτγν. κ. **ὑμνηπολῶ** (῾Ησ., Φώτ.) καταγίνομαι εἰς τὴν σύνθεσιν ὕμνων : ΑΠ 1,123.

ὕμνος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ᾠδὴ ᾀδομένη εἰς τιμὴν θεοῦ, ἥρωος ἢ ἁγίου, ἰδίᾳ ἐγκωμιαστικόν, πανηγυρικοῦ χαρακτῆρος ᾆσμα πρὸς τιμὴν θεῶν ἢ ἡρώων ἢ ἁγίων· Πλάτ.Νόμ.700Β «καί τι ἦν εἶδος ᾠδῆς **εὐχαὶ πρὸς θεούς**, ὄνομα δὲ ὕμνοι ἐπεκαλοῦντο»· οἱ ὕμνοι ἐνίοτε ἐγράφοντο ἐν ἐπικῷ **μέτρῳ** ὡς οἱ ὁμηρικοὶ καὶ οἱ ὀρφικοί, ἀλλὰ καὶ **ἐν λυρικῷ μέτρῳ** ὡς οἱ τοῦ Πινδάρου (πρβλ. ᾿Αριστοφ.᾿Ιππ.530)· **οἱ λυρικοὶ κυρίως ᾖδοντο πρὸς κιθάραν, χωρὶς ὄρχησιν** (Πρόκλ. π. Φώτ.523) : ᾿Οδ. Θ 429 **δαιτί τε τέρπηται καὶ ἀοιδῆς ὕμνον ἀκούων,** ῾Ησίοδ.῎Εργ.655 **ὕμνῳ νικήσαντα φέρειν τρίποδ᾿,** ῞Υμν.᾿Απόλλ.160 **ἀνδρῶν τε παλαιῶν ἠδὲ γυναικῶν ὕμνον ἀείδουσιν,** Πίνδ.Ο 1,8 **ὅθεν ὁ πολύφατος ὕμνος ἀμφιβάλλεται,** αὐτ.Ν 8,50, Αἰσχ. Χο.475, Εὐρ.᾿Ιππ.56, Πλάτ.Νόμ.801D, Δημ.530 **τοὺς χοροὺς.. καὶ τοὺς ὕμνους θεοῖς ποιεῖσθε,** Σολωμ.᾿Ωδὴ στὴ σελήνη 7· ‖ νεώτ. κ. δημ. **ἐθνικὸς ὕμνος** ἴδιον ᾆσμα καθιερωμένον ἐπισήμως παρ᾿ ἑκάστῳ λαῷ ὡς σύμβολον τῆς ἐθνικῆς ἑνότητος· ‖ **ἐπινύμφειος ὕμνος** γαμήλιος ᾠδή, γαμήλιον ᾆσμα : Σοφ.᾿Αντ.814 **οὔτ᾿ ἐπινύμφειός πω μέ τις ὕμνος ὕμνησεν·** **2)** κ. μσν. σπαν. θρηνητικὸν ᾆσμα, θρηνητικὴ ᾠδὴ ἀπευθυνομένη πρὸς θεὸν ἢ ἥρωα : Αἰσχ.᾿Επτ 867 **τὸν δυσκέλαδόν θ᾿ ὕμνον ᾿Ερινύος ἀχεῖν,** αὐτ.Πέρσ.620, αὐτ.625, αὐτ. Εὐμ.331, Εὐρ.῎Αλκ.447 **ἐν ἀλύραις κλέοντες ὕμνοις,** ᾿Ακολουθ.Μ.Σαββάτου ῎Ορθρ.᾿Εγκώμ.3 **ὕμνους ἐξοδίους προσᾴσωμεν τῷ Κτίστῃ·** **3)** ὕμνος ᾄδου προσωνυμία ὑπὸ τοῦ Φρυνίχου τοῦ μουσικοῦ Λάμπρου, **ἐπειδὴ οἱ ὕμνοι αὐτοῦ ἦσαν ὁ θάνατος** : ᾿Αθήν.2,41D· **4)** μσν. χρησμός, λόγιον, μαντεία, ὡς οὔσης καὶ τῆς συνθέσεως τούτων ὁμοίας **πρὸς τὴν τῶν ὕμνων** : Εὐστ.Διον.Περ.481· **5)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἐνθουσιώδης ἔπαινος, ἐγκώμιον : **τὸ ἄρθρον τοῦ εἶναι ὕμνος εἰς τὴν ἑλληνικὴν φιλοξενίαν - ὁμορφιά.**

ὑμνοτῆϊαι ῾Ησ. «σύνοδοι τῶν **ἐπ᾿** ἔτος γεγαμημένων».

ὑμνοτόκος-ον μτγν. ποι. ὁ τίκτων, **γεννῶν, παράγων** ὕμνους, μουσικός : Νόνν.Δ 26,204.

ὑμνῶ-έω (ὕμνος) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἐπ. **ὑμνείω** (῾Ησίοδ.῎Εργ.2), δωρ. γ᾿ πληθ. **ὑμνεῦσι** (῞Υμν.᾿Απόλλ.190), β᾿ ἐν. προστ. **ὕμνη** (᾿Αριστοφ.Λυσ.1321), θηλ. μτχ. **ὑμνεῦσα** (῾Ησίοδ.Θ 11), λακων. α᾿ πληθ. ὑποτ. **ὑμνίωμες** (αὐτ.1305), ᾄδω, ψάλλω ὕμνον, ἀνυμνῶ, ἐξυμνῶ, **εὐφημίζω**, ἐγκωμιάζω, μτ. αἰτ. τοῦ ἐξυμνουμένου προσ. ἢ τοῦ πράγματος : ῾Ησίοδ.Θ 11, αὐτ.23, ῾Ηρ.4,35 **παρὰ δὲ σφέων μαθόντας νησιώτας τε καὶ ῎Ιωνας ὑμνέειν ᾿Ωπίν τε καὶ ῎Αργην,** Σοφ.᾿Αντ.815 **οὔτ᾿ ἐπινύμφειός πω μέ τις ὕμνος ὕμνησεν,** Ξεν.᾿Απομν.4,2,23, ᾿Ακολ.Θ Λειτ. **Σὲ ὑμνοῦμεν, Σὲ εὐλογοῦμεν, Σοὶ εὐχαριστοῦμεν, Κύριε·** κ. μτ. διπλῆς αἰτ. : Θουκ.2, 42 **ἃ τὴν πόλιν ὕμνησα·** κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Αἰσχ.᾿Αγ.1191, αὐτ.1474, Εὐρ.῾Ηρ.688· ‖ παθ. ὑμνοῦμαι, ἐξυμνοῦμαι, ἐγκωμιάζομαι : ῾Ηρ.5,67 **᾿Αργεῖοι .. τὰ πολλὰ πάντα ὑμνέαται,** Ξεν.῾Ελλ.7,1,38, ᾿Αριστλ.ΗΝικ.10,10,6 **αἱ ὑμνούμεναι φιλίαι·** κ. ἀμτβ. : Θουκ.1,21 **ὡς ποιηταὶ ὑμνήκασι περὶ αὐτῶν,** Ξεν.᾿Αγησ.11,2 **ὑμνῶν οὔποτ᾿ ἔληγεν·** **2)** συχν. π. ποιητ. συνάπτεται μτ. λ. δηλουσῶν λυπηρόν τι **ἢ** κακόν, δθ. ἀποδοτέα ἢ φρ. διὰ τοῦ ὀδύρομαι, μέμφομαι : Σοφ.᾿Ηλ.382 **ἐν κατηρεφεῖ στέγῃ .. ὑμνήσεις κακά,** Εὐρ.Ῥῆσ.976, αὐτ.Μήδ.423 **τὰν ἐμὰν ὑμνεῦσαι ἀπιστοσύναν,** Πλάτ.Πολ.329Β **ὑμνοῦσι τὸ γῆρας, ὅσων κακῶν αἴτιον** (ἐστί)· κ. παθ. : Αἰσχ.᾿Επτ.7 **᾿Ετεοκλέης ἂν .. ὑμνοῖτο .. φροιμίοις πολυρρόθοις·** **3)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ψάλλω ἐκκλησιαστικὸν ὕμνον, ἀνυμνῶ, δοξολογῶ τὸν θεόν : ΚΔ Ματθ.26.30 **καὶ ὑμνήσαντες ἐξῆλθον εἰς τὸ ὄρος τῶν ᾿Ελαιῶν·** **4)** ὁμιλῶ, ἰδ. κατ᾿ ἐπανάληψιν διηγοῦμαι, λέγω ἐπανειλημμένως, ἐπαναλαμβάνω : Πλάτ.Πρωτ.317Α, αὐτ.Πολ.549Ε, αὐτ.364Α **πάντες γὰρ ἐξ ἑνὸς στόματος ὑμνοῦσι,** αὐτ.Θεαίτ.174Ε· κ. παθ. : Σοφ.Αἴ.292 **ὁ δ᾿ εἶπε πρός με βαί᾿, ἀεὶ δ᾿ ὑμνούμενα** (πολυθρύλητα)· ‖ φρ. **τὸν νόμον ὑμνῶ** ἐπαναλαμβάνω ἢ ἀπαγγέλλω τὸν τύπον τοῦ νόμου : Πλάτ.Νόμ 870Ε· **5)** ἠχῶ, βομβῶ : Πλάτ.Πολ.463D **αὗται φῆμαι .. ὑμνήσουσιν εὐθὺς περὶ τὰ τῶν παίδων ὦτα.**

ὑμνώδης-ους-ες μτγν. ὁ κατὰ τὸν τρόπον τοῦ ὕμνου γενόμενος, ὁ ὢν ἐκ τοῦ εἴδους τῶν ὕμνων : Φιλόστρ.Εἰκ.204.

ὑμνῳδία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑμνῳδῶ, ᾆσις ὕμνου, ψαλμῳδία : Εὐρ.᾿Ελ.1434 **πᾶσαν δὲ χρὴ γαῖαν βοᾶσθαι μακαρίοις ὑμνῳδίαις,** ᾿Επιγρ.· **2)** μτγν. ὕμνος, λυρικὸν ποίημα : Λουκ.Φιλόπ.26, ᾿Αρτεμίδ.Δαλδ.1,56· ‖ μσν. κ. νεώτ. ἐκκλησιαστικὸς ὕμνος, ἐκκλησιαστικὸν ᾆσμα· **3)** νεώτ. συλλογὴ ὕμνων ἐκκλησιαστικῶν, βιβλίον περιέχον ἐκκλησιαστικὰ ᾄσματα : **Ἱερὰ ὑμνῳδία·** **4)** χρησμῳδία, προφητικὴ ᾠδή : Εὐρ ᾿Ιων 682 **τίν᾿ ἔχρησας ὑμνῳδίαν ;.**

ὑμνῳδικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑμνῳδίαν : Εὐστ.Πον.52,77, αὐτ.152,2.

ὑμνῳδογράφος-ον ἐσφ.γρ. τοῦ ὑμνογράφος.

ὑμνῳδός-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὕμνους, ᾄσματα ἐγκωμιαστικὰ ᾄδων, ψάλλων, ὑμνολόγος : Εὐρ.῾Ηρ. 394 **ὑμνῳδῶν τε κορᾶν ἤλυθεν ῾Εσπερίδων ἐς αὐλάν,** Διογ.Τραγ.π.᾿Αθήν.14,636Α **σοφὴν θεῶν ὑμνῳδόν·** ‖ νεώτ. τὸ ἀρσ. **ὑμνῳδός** ὡς οὐσ. ὁ συνθέτων ἢ ψάλλων ὕμνους, ὑμνολόγος ‖ σπαν. ὁ χορὸς δράματός τινος ἀπετελεῖτο ἀπὸ ὑμνῳδούς : ᾿Επιγρ.· **2)** νεώτ. ὑμνογράφος· **3)** ὁμ. κτ. ἐπέκτ. ἐγκωμιαστής, ἐπαινέτης.

ὑμνῳδῶ-έω κ. νεώτ., ἀόρ. ὑμνῴδησα, ᾄδω ὕμνον, ᾠδὴν ἐγκωμιαστικήν, ἐπαινετικὸν ἆσμα : Πλάτ. Νόμ.682Α· || γεν. ᾄδω : Αἰσχ.᾿Αγ.990 **τὸν δ᾿ ἄνευ λύρας ὅμως ὑμνῳδεῖ θρῆνον ᾿Ερινύος αὐτοδίδακτος ἔσωθεν θυμός·** || μσν. κ. νεώτ. ψάλλω ὕμνον ἐκκλησιαστικόν· **2)** χρησμῳδῶ : Εὐρ. ῎Ιων 6 **ἵν᾿ ὀμφαλὸν μέσον καθίζων Φοῖβος ὑμνῳδεῖ βροτοῖς τά τ᾿ ὄντα καὶ μέλλοντα θεσπίζων ἀεί·** **3)** νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἐγκωμιάζω, ὑμνῶ, ἐξυμνῶ : **οἱ ὑμνῳδοῦντες τὸν Κύριον.**
ὑμνῳδῶς ἐπίρρ. μσν. καθ᾿ ὑμνῳδίας **βλ.λ.)** : Στεφ.Διάκ. ἐν Mi.100,1076.
ὗμοι ἐπίρρ. ᾿Επιγρ. αἰολ. τ. τοῦ ὁμοῦ βλ.λ.
ὕμοιος-α-ον μτγν. αἰολ. τ. τοῦ ὅμοιος βλ.λ.:Θεόκρ.29,20 **φιλεῖ δ᾿, ἄς κε ζόῃς, τὸν ὕμοιαν ἔχειν ἀεί·** || ἐπίρρ. ὑμοίως : ᾿Επιγρ.
ὑμός-ή-όν ἐπ., δωρ. θηλ. -ά, ὑμέτερος βλ.λ. : ᾿Ιλ. Ε 489, αὐτ.Ν 815, ᾿Οδ.Α 375 **ὑμὰ κτήματ᾿ ἔδοντες, ἀμειβόμενοι κατὰ οἴκους,** αὐτ.Β 140, ῾Ησίοδ.Θ 662· **2)** ὁ σὸς βλ.λ. : Πίνδ.Π 7,17 **ὦ Μεγάκλεες, ὑμαὶ τε καὶ** προγόνων, αὐτ.8,66.
ὑμῶν γενικ. πληθ. τῆς προσ. ἀντων. β' προσ. σύ.
ὑνέθηκε δωρ. τ. τοῦ ἀνέθηκε, γ' ἑνικ. πρόσ. ὁριστ. ἀόρ. τοῦ ρ. τίθημι βλ.λ. : ᾿Επιγρ.Κύπρου, ᾿Επιγρ. Σπάρτης ἢ ῎Ηλιδος.
ὑνί(ον) (τὸ) νεώτ., δημ. κ. **γυνὶ** δ.γρ.τοῦ ὕννίον βλ.λ.
ὑνιορρινικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὕνιν βλ.λ.2) ἅμα καὶ τὴν ῥῖνα.
ὕνις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὑννίον βλ.λ., τὸ **εἰς τὸ** ἄκρον τοῦ ἀρότρου σίδηρον **τὸ ἀνασκάπτον τὴν** γῆν : Βάβρ.37 **σύροντι . . ὕνιν·** **2)** νεώτ. ἀνατ. ὀστοῦν τετράγωνον ἢ πεντάγωνον σχηματίζον τὸ ὀπίσθιον τριτημόριον τοῦ ρινικοῦ διαφράγματος.
ὕννης (ὁ) ἡ ὕνις βλ.λ.) : Σχόλ.῾Ησίοδ.῎Εργ.425,῾Ησ.
ὑννιμάχος-ον μτγν. **ὁ** διὰ τοῦ ὑνίου μαχόμενος, ὁ ἀροτριῶν γεωργός : Μάξ.Τυρ.30,6.
ὑν(ν)ί(ον) (τὸ) νεώτ., δημ. κ. **γυνί** κ. **γενί** τὸ ἀνασκάπτον τὴν γῆν τριγωνοειδὲς σιδηροῦν ἄκρον **τοῦ** ἀρότρου, ὕνις : παροιμ. **βρῆκε ἡ νύφη μας τὸ ὑνὶ πίσω ἀπὸ τὴν πόρτα** (ἐπὶ τῶν νομιζόντων ὅτι ἀνεκάλυψαν πράγματα φανερώτατα).
ὕννος ἐσφ.γρ. τοῦ ἶννος.
ὕντωσε ῾Ησ. «συμπαρῆσαν».
ὗξον ῾Ησ. «βοήθησον».
ὑοβασκός (ὁ) ὁ χοιροβοσκός : ᾿Αριστλ.ΖΙ 8,21,2.
ὑοβοσκῶ-έω μτγν. εἶμαι ὑοβοσκός, βόσκω χοίρους. εἶμαι χοιροβοσκός : Μοῖρ.355.
ὑοβότης ῾Ησ. «ὑοβοσκός».
ὑογλωσσικός-ή-όν νεώτ. **ἐπὶ** μυῶν, **ὁ** συνδέων τὴν γλῶσσαν πρὸς τὸ ὑοειδὲς ὀστοῦν.
ὑοειδής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων **τὸ** σχῆμα τοῦ γράμματος Υ, δθ. **ὑοειδὲς ὀστοῦν** τοξοειδὲς ὀστοῦν κατὰ τὴν μέσην χώραν τοῦ τραχήλου : Γαλ. 18,2· || ἐπίρρ. -ῶς : ᾿Ορειβ.127.
ὑοεπιγλωττικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ συνδέων τὴν ἐπιγλωττίδα καὶ τὸ ὑοειδὲς ὀστοῦν.
ὑοθυρεοειδής-οῦς-ές νεώτ. ἀνατ. ὁ συνδέων τὸν θυρεοειδῆ χόνδρον καὶ **τὸ** ὑοειδὲς ὀστοῦν.
ὑόκοπρος (ἡ) γλωσσ. κόπρος ὑός, χοίρου.
ὑολλός (ὁ) ῾Ησ. «τόπος συῶν βορβορώδης».
ὑομεμνία ῾Ησ. «ἑορτὴ ἐν ῎Αργει».
ὑομουσία (ἡ) χοιρομουσική, χοιρίνη πρὸς μουσικὴν διάθεσις, ἀπαιδευσία : ᾿Αριστφ.῾Ιππ.986.
ὑοπόλος (ὁ) μτγν. ὁ χοιροβοσκός : Πολυδ.7,187.
ὑόπρωρος-ον μτγν. ἐπὶ πλοίου, ὁ ἔχων πρῷραν σιμὴν ὡς τὸ ῥύγχος **τοῦ χοίρου** : Πλούτ.Περ.26 ναῦς ὑόπρωρος **τὸ** σίμωμα· **2)** ῾Ησ. **ἐν λ.** σάμαινα «εἶδος νεώς. ὑὸς ἔχουσα προτομήν».
ὑάσε(ι)ρις-ιδος (ἡ) μτγν. **τὸ** φυτὸν κενταύριον **τὸ** μικτόν : Πλίν.ΦΙ 27,64.
ὑοσηρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **ἐκ** τῶν συνθέτων.
ὑοσκίνη (ἡ) νεώτ. ἡ σκοπαλαμίνη **βλ.λ.**
ὑοσκυαμίνη (ἡ) **νεώτ.** φαρμ. ἀλκαλοειδὲς **τοῦ** ὑοσκυάμου.
ὑοσκυάμινος-η-ον μτγν. ὁ ἐξ ὑοσκυάμου **λαμβανόμενος** : Διοσκ.Ι,42 **ὑοσκυάμινον ἔλαιον.**
ὑοσκύαμος (ὁ) κ. νεώτ. **εἶδός** τι δηλητηριώδους φυτοῦ ποώδους **ἐκ τῶν σαλανοειδῶν,** ἀδύσκυαμος, γέροντας, γέρος, γερούλι, δαιμοναριά, δοντόχορτο, μηλόχορτο, στρουμπάρα : Ξεν.Οἰκ.Ι, 13 **τὸν ὑοσκύαμον, ὑφ᾿ οὗ οἱ φαγόντες παραπλῆγες** γίνονται, Πλούτ.Δημήτρ.20, Διοσκ.4,69.
ὑοσκυαμῶ-άω μαίνομαι φαγὼν ὑοσκύαμον·῾Ησ., Σουΐδ. «ὑοσκυαμᾶν· μεμηνέναι, παραπαίειν» : **Φερεκρ.** ἐν Κοριανν.7.
ὑοστασία (ἡ) μτγν. **ἡ τῶν** χοίρων στάσις, **συοφόρβιον**, χοιροστάσιον.
ὑοῦκκα (ἡ) νεώτ. βοταν. γένος φυτῶν **ἐκ τῶν** λειριοειδῶν : **ὑοῦκκα ἡ ραγοφόρος** (φυτὸν **οὗ αἱ** ἶνες τῶν φύλλων γίνονται κλωστικὴ ὕλη πρὸς κατασκευὴν σχοινίων).
ὑόφθαλμος (ὁ) μσν. τὸ φυτὸν ἀστὴρ **βλ.λ.ΙΙ) ὁ** ἀττικάς, τὸ νεκρολούλουδο : ᾿Απουλ.Βοτ.61.
ὑοφορβεῖον (τὸ) γλωσσ. χοιροστάσιον βλ.λ.
ὑοφόρβιον (τὸ) μτγν. συοφόρβιον, ἀγέλη συῶν, χοίρων : Στράβ.4,4,3 **οὕτως δ᾿ ἐστὶ δαψιλῆ καὶ τὰ ποίμνια καὶ τὰ ὑοφόρβια,** αὐτ.5,1,12.
ὑοφορβός (ὁ) μτγν. χοιροβοσκός : Πολυδ.7,187.
ὑοχιμπίνη (ἡ) νεώτ. ἀφροδισιακόν τι φάρμακον.
ὑπά πρόθ. αἰολ. τ. τῆς ὑπὸ βλ.λ.
ὑπαγανακτῶ-έω μτγν. ἐπί τι ἢ ὀλίγον ἀγανακτῶ : Διον.᾿Αλ.Δημ.54, ῾Ηρωδιαν.῾Ιστ.2,7.
ὑπαγαπῶ-άω μτγν. κρυφίως ἢ ὀλίγον **τι ἀγαπῶ** : ᾿Ιώσ.ΑΙ 12,4,6 (δ.γρ. ὑπεραγαπῶ).
ὑπαγγέλλω μτγν. κρυφίως ἀγγέλλω, κατοδίδω, προδίδω : Μουσαῖ.106 νεύμασι **λαθριδίοισιν ὑπαγγελέουσα Λεάνδρῳ.**
ὑπάγγελος-ον ποι. ὁ ὑπ᾿ ἀγγέλου, μηνυτοῦ εἰδοποιηθεὶς ἢ **προσκληθείς,** ἀντίθ. ἀπρόσκλητος : Αἰσχ.Χο 838 **ἥκω μὲν οὐκ ἄκλητος, ἀλλ᾿ ὑπάγγελος,** Σοφ.Τρ.391.
ὑπάγγελτος-ον λεξ. μτ. δοτ. ὁ κρυφίως διαβεβλημένος **εἴς** τινα **ἢ προδεδομένος** : Σουΐδ. **ὁ δὲ καταρρωδήσας, μὴ γενόμενος ὑπάγγελτος τοῖς Ῥωμαίοις** κινδυνεύσῃ.
ὑπαγκαλίδιος-α-ον μσν. ὁ ὑπαγκάλιος **βλ.λ.:** Κ Μανασσ.Χρον.1445 **βρέφος ὑπαγκαλίδιον.**
ὑπαγκαλίζω, μέλλ. -ίσω κ. -ιῶ, περιβάλλω **διὰ** τῶν βραχιόνων, **περισφίγγω ἐν** τῇ ἀγκάλῃ μου, περιπτύσσομαι, ἀγκολιάζω : Εὐρ.Κύκλ.498 **φίλον ἄνδρ᾿ ὑπαγκαλίζων·** || **τὸ** παθ. ἐν μτβ. χρ. : αὐτ.῾Ηρακλ.42 **ἡ δ᾿ αὖ τὸ θῆλυ παιδὸς ᾿Αλκμήνη γένος . . ὑπηγκαλισμένη σώζει.**
ὑπαγκάλιος-ον μτγν. κ. μσν. ἐπὶ **τέκνου,** ὁ **ἐν** ταῖς ἀγκάλαις φερόμενος, βασταζόμενος : Διον. ᾿Αλ.Ρωμ.7,67 (δ.γρ. ὑπάγκαλος), ΚΜανασσ.Χρον. 3702 **παῖδες ὑπαγκάλιοι.**
ὑπαγκάλισμα-ατος (τὸ) **ποι.** τὸ **εἰς** τὰς ἀγκάλας λαμβανόμενον, τὸ ἀντικείμενον τοῦ ἐναγκαλίσματος, ἀγαπητὸν πλάσμα, ἐπὶ τέκνου, συζύγου ἢ ἐρωμένης : Σοφ.Τρ.540 **δύ᾿ οὖσαι μίμνομεν μιᾶς** ὑπὸ χλαίνης ὑπαγκάλισμα, Εὐρ.Τρῳ.752 **ὦ νέον ὑπαγκάλισμα μητρὶ φίλτατον·** || κ. ἐπὶ κάλπης περιεχούσης κόνιν ἀγαπητοῦ νεκροῦ : αὐτ.῎Ιων 1337 **ὁρᾷς τόδ᾿ ἄγγος χερὸς ὑπαγκάλισμ᾿ ἐμῆς.**
ὑπαγκαλιστός-ή-όν μσν. δ.γρ. τοῦ ὑπαγκαλιδιος ἐν ΚΜανασσ.Χρον.1445.
ὑπάγκαλος-ον μτγν. **ὁ** ὑπαγκάλιος βλ.λ : **Διον.** ᾿Αλ.Ρωμ.7,67 (δ.γρ.).
ὑπαγκωνίζω μσν. θέτω τι ὑπὸ τὸν ἀγκῶνα, στηρίζω τι ἐπὶ τοῦ ἀγκῶνος : Ψελλ.Πον.149,7 **διαγρυπνοῦντες . . καὶ μηδ᾿ ὅσον τὴν χεῖρα ὑπαγκωνίσαντες.**

ὑπαγκώνιον (τό) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπὸ τὸν ἀγκῶνα τιθέμενον προσκεφάλαιον, τὸ ἐφ' οὗ ἐρείδεται ὁ ἀγκών τινος **ἐν κατακλίσει** : Πολυδ.6,10, Γαλ. 12,218, Σύμμ.ΠΔ Ἰεζ.13,18.

ὑπάγνυμι μτγν. ὑποκάτωθεν συντρίβω, θραύω ἢ χωρίζω εἰς διαμερίσματα, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ὀππ. Ἁλ.4,653 **εἰλεῦσι νεπόδων δειλὰς στίχας εἰς ἕνα χῶρον . ., κευθμῶσιν ὑπαγνύμενον θαμέεσσιν.**

ὑπαγορ(ε)ία (ἡ) μσν. ὑπαγόρευσις, ὑποθήκη, νουθεσία, συμβουλή : Ἀμφιλόχ.159B, αὐτ.55A **πρὸς ἣν ὁ Συμεὼν ὑπαγορίαν ἐντίθεται** φάσκων, Γεώργ. Ἀλ. ἐν Βί.Ἰω.Χρυσ.8,223,1· **2**) Ἡσ. «μακρηγορία, μακρὰ διάλεξις».

ὑπαγόρευσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. παρόρμησις, παρακίνησις, παρακέλευσις : Ἰώσ.ΑΙ 17,4,3 **ἀφίκετο δὲ** γράμματα **παρὰ τῶν ἐν Ῥώμῃ φίλων τῷ Ἡρώδῃ, γνώμῃ καὶ ὑπαγορεύσει** Ἀντιπάτρου· ‖ νεώτ. παρακίνησις, ἐπιταγή : **αἱ ὑπαγορεύσεις τοῦ καθήκοντος - τῆς στοργῆς - τῆς φιλοπατρίας**· **2**) μτγν. ὑπόδειξις, εἰσήγησις, ὁδηγία, συμβουλή, νουθεσία, ὑποθήκη : αὐτ.19,1,2, αὐτ.3,8,8 **κατὰ τὴν ὑπαγόρευσιν τοῦ** θεοῦ, Κλήμ.Ἀλ.102 **καὶ ὑπαγορεύσει μὲν τῶν πρακτέων, ἀπαγορεύσει δὲ τῶν ἐναντίων**· **3**) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπαγορεύω, ἀπαγγελία τινὸς εἰς ἐπήκοον ἄλλου ὅπως τὸ γράφῃ ἢ τὸ ἐπαναλάβῃ προφορικῶς : **γράφει** καθ' **ὑπαγόρευσιν**· **4**) μτγν. ἐπὶ συγγράμματος, ἡ καθ' ὑπαγόρευσιν εἰς ἀντίγραφα ἔκδοσις: Σωκρ.Ἐκκλ.Ἱστ.79,32 **ἐν τῇ πρώτῃ ὑπαγορεύσει.**

ὑπαγορευτής (ὁ) μσν. ὁ ὑπαγορεύων, ὁ ἀπαγγέλλων τι εἰς ἄλλον, ἵνα **τὸ** ἐπαναλάβῃ : Νικ.Χων. Χρον.140D **ὁ τοῦ γράμματος** ὑπαγορευτής.

ὑπαγορευτικός-ή-όν μτγν. ὁ κατάλληλος ἢ ἱκανὸς εἰς τὸ ὑπαγορεύειν, ὑπαγορεύων, ὑπομιμνήσκων, ὑποδεικνύων **τι** : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.495 **τὸ δὲ ἐνδεικτικὸν σημεῖον ἐκφύσεως ὑπαγορευτικὸν εἶναι δοκοῦν τοῦ σημειωτοῦ.**

ὑπαγορεύω κ. νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. β' **ὑπηγόρευσα,** ἀττ. ἀόρ. **β' ὑπεῖπον,** δημ. **ὑπαγόρεψα,** παρακ. **ὑπείρηκα,** παθ. ἀόρ. ὑπηγορεύθην, παθ. **ὑπαγορεύομαι, μτχ. παθ.** παρακ. **ὑπηγορευμένος, ἀπαγγέλλω** τι **εἰς** ἐπήκοον ἄλλου τινός, ὅπως τὸ γράφῃ ἢ τὸ **ἐπαναλάβῃ** προφορικῶς : **ὑπαγορεύει τὸ θέμα - ἐπιστολήν - ἔγγραφον, - ὁ δικαστὴς ὑπαγορεύει τὸν ὅρκον εἰς τὸν μάρτυρα**· κ.παθ. : Ξεν.Οἰκ.15,7 **δεῖ γράμματα ἐπίστασθαι τὸν μέλλοντα δυνήσεσθαι τὰ ὑπαγορευόμενα** γράφειν, Ἀριστλ.Τόπ.6,5,2, Δημ.219, - ὑπηγορεύθη τὸ θέμα· **2**) μτγν. προτείνω, ὑποδεικνύω : Στράβ.1,2,32 **οἱ δ' ἐκτὸς καὶ πόρρω βάρβαροι** οὐδεμίαν τοιαύ**την ὑπηγόρευον ἐλπίδα,** Πλούτ.Μάρκελλ.29· κ. **μτ.** ἀπαρφ. : Διον.Ἀλ.Θουκ.19· ‖ νεώτ. ὑποδεικνύω, **συμβουλεύω** ἐπιτακτικῶς, παρακινῶ εἴς τι, **ἐπιβάλλω** : **θὰ πράξω ὅ,τι ἡ συνείδησίς μου μοῦ ὑπαγορεύει, - ἡ κατάστασις ὑπαγορεύει τὴν λῆψιν σοβαρῶν μέτρων**· **3**) μτγν. σημαίνω πρὸς **τούτοις, προσέτι** : Ἀπολλ Δύσκ.Συντ.70,297· **4**) ὁμ. ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ : Ἀρποκρ.,ΑΒ 409.

ὑπαγορία (ἡ) Ἡσ. «ὑπαγόρευσις, νουθεσία».

ὑπαγροικίζω μτγν. ὁμιλῶ ὡς ἀγροῖκος, φέραμαι ὡς χωριάτης : Γρηγ.Νύσσ.2,295D.

ὑπάγροικος-ον ὁ ὀλίγον τι, ὁπωσοῦν ἀγροῖκος, χωριάτης : Ἀριστφ.ἀπ.552 **ὑπαγροικοτέρα διάλεκτος,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.6,50.

ὑπάγρυπνος-ον ὁ οὐχὶ ὅλως ἄγρυπνος, ὁ ἐν ὑπνηλίᾳ ὤν : Ἱππ.Κῳακ.146.

ὑπαγρυπνῶ-έω ἀγρυπνῶ κατὰ τρόπον ὥστε μόλις δύναμαι νὰ ἀνθέξω εἰς τὸν ὕπνον : Σουίδ.

ὑπάγω κ. μσν. κ. **νεώτ.,** μέλλ. **ὑπάξω,** ἀόρ.β' **ὑπήγαγον, παθ. ἀόρ. ὑπήχθην,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑπηγμένος,** **ἄγω, φέρω,** ὁδηγῶ τι ὑποκάτω : Ἰλ.Π 148 **ὕπαγε ζυγὸν ὠκέας ἵππους,** αὐτ.Ψ 261· ‖ κ. ἁπλῶς ὑπάγω **τι** : Ὀδ.Ζ 73· **2**) μτφ. φέρω **τινὰ** ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, ὑποτάσσω : Ἡρ.8,106 **οἱ θεοὶ ὑπήγαγόν σε ἐς χέρας τὰς ἐμάς,** Λουκ.Μισθ. Συν.3· ‖ **κ. μέσ.** φέρω τινὰ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου: Θουκ.7,46 **ἐς . . Ἀκράγαντα .. πεντεκαίδεκα ναυσὶ Σικανὸν ἀπέστειλαν,** ὅπως ὑπαγάγοιτο **τὴν πόλιν,** Λουκ.Θε.Δ.18,1· **3**) νεώτ. τάσσω, θέτω τι ὑπὸ ἄλλο ἢ εἰς ὡρισμένην κατηγορίαν : **ὑπήγαγεν ὅλας τὰς ὑπηρεσίας εἰς τὴν** δικαιοδοσίαν **του**· κ. παθ. : ὑπάγομαι εἰς **τὴν κλάσιν τῶν κληρωτῶν τοῦ 1932**· **4**) φέρω τὸν ὑπόδικον ἐνώπιον τῆς ὑψηλῆς ἕδρας τοῦ δικαστηρίου, ὥστε αὐτος νὰ ἵσταται χαμηλότερον, ἐνάγω τινὰ εἰς τὸ δικαστήριον, ὅθ. **ἐνάγω τινὰ ὑπό τι(να)** ἐνάγω εἰς δίκην, καταγγέλλω, κατηγορῶ : Ἡρ.9,93 **ὑπαγαγόντες μὲν ὑπὸ δικαστήριον κατέκριναν,** Θουκ. 3,70, Ξεν.Ἑλλ.2,3,28, αὐτ.33· ‖ ὑπάγω τινὰ θα**νάτου** ἐγκαλῶ τινα δι' ἔγκλημα, οὗ ἡ ποινὴ εἶναι θάνατος : αὐτ.2,3,12 **συλλαμβάνοντες ὑπῆγον θανατου,** αὐτ.5,4,24· ‖ **ὑπάγω τινὰ** θανάτου **ὑπὸ τὸν δῆμον** ἐγκαλῶ τινα ἐνώπιον τοῦ δήμου ἐπὶ ἐγκλήματι, οὗ ἡ ποινὴ θάνατος : Ἡρ.6,136· **κ. ἐν** τῷ μέσ. τ. : Εὐρ.Ἠλ.1155 **παλίρρους δὲ τάνδ' ὑπάγεται δίκα**· ‖ μτγν. μτ. δοτ. : Λουκ.Δραπ.11· **5**) βραδέως ὁδηγῶ, ἄγω πρόσω, πρὸς τὰ ἐμπρός, βραδέως καὶ κατὰ μικρὸν προάγω : Ξεν.Κυν.5,15 **λαμβάνειν δὲ τοῦ λαγῶ τὰ ἴχνη ὑπάγοντα τὰς κύνας ἐκ τῶν ἔργων ἄνωθεν,** αὐτ.10,4· **6**) κ. νεώτ. ἀμτβ. πορεύομαι, βαδίζω, μεταβαίνω, πηγαίνω, πάω : Εὐρ.Κύκλ.53 **ὕπαγ' ὦ, ὕπαγ' ὦ,** Ἀριστφ.Βάτρ.174 **ὑπάγεθ' ὑμεῖς τῆς ὁδοῦ,** ΚΔ Ματθ.4,10 **ὕπαγε ὀπίσω μου, Σατανᾶ !**· **7**) **ἐπὶ** στρατοῦ, ἐπέρχομαι βραδέως ἢ κατὰ **μικρόν** : Ξεν Ἀν.3,4,48 **καὶ τοῖς μὲν ἔμπροσθεν** ὑπάγειν **παρεκελεύετο**· **8**) πανούργως, κρυφίως ἑλκύω, φέρω τινὰ **εἰς** τὸν σκοπόν μου, ἐξαπατῶ, ἀποπλανῶ, φέρω τινὰ εἰς τὰ θελήματά μου : Ἡρ.9,94 **ταύτῃ δὲ ὑπάγοντες εἰρώτεον τίνα δίκην ἂν ἕλοιτο**· ‖ ἑλκύω, παρασύρω : Εὐρ.Κύκλ.505 **ὑπάγει μ' ὁ χόρτος εὔφρων ἐπὶ κῶμον ἦρος ὥραις,** Πλάτ.Εὐθφρ.14C **τὸν ἐρωτῶντα τῷ ἐρωτωμένῳ ἀκολουθεῖν . . ὅπῃ ἂν ἐκεῖνος** ὑπάγῃ, Ξεν.Κ(Π 1, 6,37, αὐτ.3,2,8, Ἀριστλ.ΖΙ 9,8,6 **ἐὰν πέρδιξ ὑπ' ἀνθρώπου ὀφθῇ ἀπὸ τῶν ᾠῶν ὑπάγει** (αὐτὸν) **(τὸν** ἀπάγει, **τὸν** ἀπομακρύνει ἀπὸ τῶν ᾠῶν της **φεύγουσα)**· κ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Ἀνδρ.428· ‖ **μέσ.** ἄγω, φέρω ὑπ' ἐμαυτὸν δι' ἀπάτης πρὸς ἴδιον συμφέρον ἢ ὁδηγῶ πρὸς τὰ ἐμπρός : Ἴων π.Ἀθήν.13,604D, Ξεν.Ἀν.2,4,3 **καὶ νῦν μὲν ἡμᾶς ὑπάγεται μένειν διὰ τὸ διεσπάρθαι αὐτῷ τὸ στράτευμα**· **9**) τὸ μέσ. προτείνω ἢ προβάλλω τι εἴς τινα ὡς δέλεαρ, ὅπως ὁδηγήσω αὐτὸν εἰς ἕτερόν τι, ἀλλαχοῦ που : Εὐρ.Ἀνδρ.906, Ξεν.Ἀν.2,1,18 **ὁ δὲ Κλέαρχος ταῦτα ὑπήγετο βουλόμενος καὶ αὐτὸν τὸν παρὰ βασιλέως πρεσβεύοντα συμβουλεῦσαι** μὴ παραδοῦναι τὰ ὅπλα· κ. παθ. : Δημ.59 **ἐλπίσι καὶ φενακισμοῖς ὑπάγεσθαι,** αὐτ. 291, αὐτ.1262· **10**) **ὑπάγω τινά** κερδαίνω, κερδίζω, φέρω αὐτὸν μὲ τὸ μέρος μου : Δημ 105 **Θηβαίους τὰ νῦν ὑπάγει τὴν Βοιωτίαν** αὐτοῖς **παραδούς**· κ. παθ. : αὐτ.· **11**) ὑπεκφέρω, ὑπεξάγω : Ἰλ.Λ 163 **Ἕκτορα δ' ἐκ βελέων ὕπαγε Ζεύς,** Ἀρχιππ.Ἡρ.3 **ὕπαγε τὰς ἀκροβελίδας**· κ. παθ. : Θουκ.2,76 ὑπαγομένου **τοῦ χώματος**· **12**) ἀποσύρω : αὐτ.4,127 **τοιαῦτα ὁ Βρασίδας παραινέσας ὑπῆγε τὸ στράτευμα**· ‖ κ. ἀμτβ. βραδέως ἀπέρχομαι, ἀποσύρομαι : Θέογν.921 ὑπάγω **φρένα τέρψας**· ‖ ἐπὶ στρατιᾶς, ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι βραδέως ἢ ἡσύχως : Ἡρ.4,120, αὐτ.122, Ἀριστφ.Ὄρν.1017, Θουκ.4,126· **13**) μτγν. ἐκκενῶ κάτωθεν, **πρὸς** τὰ κάτω φέρω, καθαρίζω : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1· ‖ κ. ἀμτβ. **κοιλία ὑπάγουσα**

ἐκκενουμένη, ἔχουσα εὐκοιλιότητα : Ἱππ.396,27· **14)** πτήσσω, χαμηλώνω, ζαρώνω : Ἀριστλ.Ζ1 5,2,6.

ὑπαγωγεύς-έως (ὁ) τεκτονικόν, οἰκοδομικόν τι ἐργαλεῖον, ξυστήρ, πλατὺ σιδήριον, διὰ τοῦ ὁποίου ξύουσι τὸν πηλόν· Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.1149 «ἐργαλεῖον οἰκοδομικὸν ᾧ ἀπευθύνουσι τὰς πλίνθους πρὸς ἀλλήλας· τινὲς δὲ καὶ παράξυστον καλοῦσι» : Ἀριστφ.Ὄρν.1149 **ἄνω δὲ τὸν ὑπαγωγέα ἐπέτοντ' ἔχουσαι κατόπιν· 2)** Ἡσ. «πρὸς πλίνθων οἰκοδομὴν πηλός»· **3)** μτγν. ξύλινον κινητὸν ἡμισφαιρικοῦ σχήματος ὑποστήριγμα, ἡ γέφυρα τῶν ἐγχόρδων ὀργάνων : Νικόμ.Ἁρμον.18.

ὑπαγωγή (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἄγειν, τὸ φέρειν ὑπό, ὑποκάτω, ἔνδον ἢ πρός τι, βαθμιαία προσαγωγή : Ξεν.Κυν.6,12 **αὐτὸν δὲ τοὺς κύνας λαβόντα ἰέναι πρὸς τὴν ὑπαγωγὴν τοῦ κυνηγεσίου· 2)** μτγν. κ. νεώτ. ἡ κατάταξις ὑπό τι ἢ εἴς τινα κατηγορίαν : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.206 **τὴν ἐν τρισὶ γένεσιν ὑπαγωγήν· 3)** ἀπάτη, πανουργία : Δημ.444 **τὴν μὲν .. εἰρήνην ταύταις ταῖς ἐλπίσι καὶ ταῖς ὑπαγωγαῖς εὕροντο παρ' ὑμῶν ἄνευ Φωκέων** (δ. γρ. ἐπαγωγαῖς), Πολυδ.4,50, Φώτ.· **4)** μτγν. κίνησις τῆς κοιλίας, εὐκοιλιότης, διάρροια : Διοσκ.3,30· **5)** ὑποχώρησις, ἀποχώρησις : Θουκ.3,97 **καὶ ἦν ἐπὶ πολὺ τοιαύτη ἡ μάχη, διώξεις τε καὶ ὑπαγωγαί· 6)** Φώτ. «προσόρμησις»· **7)** πτῆξις, χαμήλωμα, ζάρωμα : Ἀριστλ.Ζ1 6,29,1 **ὀξεῖαν ποιεῖσθαι ἐξ ὑπαγωγῆς· 8)** Φώτ. «ἡ ταῖς ναυσὶ σκέπη».

ὑπαγωγικός-ή-όν μτγν. ὁ κατὰ μικρὸν πλατυνόμενος ἢ ὁ κατὰ μῆκος τεταμένος, ὁ ἔχων πλατειασμούς: Διαν.Ἀλ.Δημ.4· **2)** ἑλκυστικός, πιεστικός : αὐτ.Συνθ.4.

ὑπαγωγός-όν μτγν. ὁ δυνάμενος ἄγειν, κινεῖν ὑποκάτω, ὁ προξενῶν κένωσιν : Διοσκ.2,35, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,2 κοιλίης ὑπαγωγός· ‖ ἀπολ. καθαρτικάς : Γαλ.1,250 **διὰ κλύσματος..ὑπαγωγοῦ.**

ὑπαγωνιῶ-άω μτγν. εὑρίσκομαι ἔν τινι ἀγωνίᾳ, εἶμαι κάπως ἐν ἀγωνίᾳ, ἀγωνιῶ πως : Φλέγ.Τράλλ. Θαυμ.3,42 **ὑπαγωνιῶντες καὶ ἐκπεπληγμένοι.**

ὑπαδεδρόμακεν αἰολ. τ. τοῦ δεδρόμηκεν γ' ἑν. παρακ. τοῦ ρ. ὑποτρέχω : Σαπφ.2,10.

ὑπαδύγια (τά) Ἐπιγρ. δ. προφ. τοῦ ὑποζύγια : Ἐπιγρ.Ὀλυμπίας.

ὑπᾴδω κ. νεώτ. ψάλλω ἐπί τι, συνοδεύω δι' ᾄσματος, ᾄδω ἐν συμφωνίᾳ πρός τι μουσικὸν ὄργανον, συνοδεύω ᾄδων, ἀκκομπανιάρω : Ἰλ.Σ 570 **Λίνον δ' ὑπὸ καλὸν ἄειδεν** (τῇ φόρμιγγι), Ὀδ.Φ 411, Ἀριστφ.Βάτρ.874 **ταῖς Μούσαις τι μέλος ὑπᾴσετε·** ‖ κ. ἄνευ αἰτ. συνοδεύω διὰ τῆς φωνῆς μου : αὐτ.366, Λουκ.Ὀρχ.30.

ὑπαείδω μτγν. τ. τοῦ ὑπᾴδω βλ.λ. : Καλλ.Ἄρτ. 242, αὐτ.Δῆλ.304.

ὑπαέριος-ον μτγν. ὁ ἐν τῷ ἀέρι ζῶν, ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὸν ἀέρα : Αἰλ.Ζ1 8,26.

ὑπάετος (ὁ) κ. νεώτ. κ. ὑπαετὸς τὸ ἁρπακτικὸν πτηνὸν γυπάετος βλ.λ. : Ἀριστλ.Ζ1 9,32,3.

ὑπαὶ πρόθ. ποιητ. τ. τῆς ὑπὸ βλ.λ.

ὑπαιάζω Ἐπιγρ. ὀλίγον ἢ ἐπί τι αἰάζω, στενάζω.

ὑπαιδείδοικα ἐπ. τ. τοῦ ὑποδέδοικα : Ὕμν. Ἑρμ.165.

ὑπαΐδιος οἶκος (ὁ) ὁ ὑπὸ τὸν Ἅδην εὑρισκόμενος, ὤν : Ἐπιγρ.Σπάρτης.

ὑπαιδοῦμαι-έομαι δεικνύω σεβασμόν τινα, αἰδοῦμαι, σέβομαι κάπως, ντρέπομαι λίγο : Ξεν. Ἑλλ.5,3,20 **πρὸς δὲ τούτοις καὶ ὑπῃδεῖτο αὐτὸν ἐν τῇ συσκηνίᾳ.**

ὕπαιθα (ὑπό, ὑπαὶ) ἐπίρρ. κατ' εὐθεῖαν, ἀντικρύ, ἔμπροσθεν, μπροστά : Ἰλ.Ο 520 **ὕπαιθα λιάσθη**, αὐτ.Υ 275, αὐτ.Χ 141 **ἡ δὲ** (πέλεια) **ὕπαιθα φοβεῖται** (κύπτουσα ἢ πλαγίως φεύγει)· **2)** πρόθ. μτ. γενικ., ὑποκάτω τινός : αὐτ.Σ 421 **αἱ μὲν ὕπαιθα ἄνακτος ἐποίπνυον** (αἱ ἀμφίπολοι) (ὑπεστήριζον αὐτὸν παραπλεύρως ἀσθμαίνουσαι), αὐτ.Φ 255 **ὕπαιθα δὲ λιασθεὶς φεῦγ'** (πλαγίως δὲ ἐκκλίνας ἔφευγε).

ὑπαίθριος-ον κ.-α-ον κ.νεώτ. ὁ ὢν ἢ ὁ γινόμενος εἰς τὸ ὕπαιθρον, εἰς ἀνοικτὸν καὶ ἀσκεπῆ χῶρον, οὐχὶ ὑπὸ στέγην : Πίνδ.Ο 6,61, Ἡρ.4,7 **ὃς δ' ἂν ἔχων τὸν χρυσὸν τὸν ἱρὸν ἐν τῇ ὁρτῇ ὑπαίθριος κατακοιμηθῇ**, Θουκ.1,134· κ. **ἐπὶ** πραγμ. : Ἡρ. 2,62 **ὑπαίθρια λύχνα καίειν**, Αἰσχ.Ἀγ.335 **τῶν ὑπαιθρίων πάγων δρόσων τε**, αὐτ.Πρ.113 **ὑπαιθρίοις δεσμοῖσι πασσαλευτὸς ὤν** (δ.γρ. προυσελούμενος), Εὐρ.Ἀνδρ.227, Πλάτ.Κριτ.117Α **δεξαμενάς τε .. ὑπαιθρίους, - ὑπαίθριον σχολεῖον, - ὑπαίθριος ζωή - ἐργασία.**

ὕπαιθρος-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ὁ εἰς ἀνοικτὸν καὶ ἀσκεπῆ χῶρον, ὑπαίθριος : Ἱππ.Διαίτ.391 **ὕπαιθρος εὐνή**, Πολύβ.3,8,2 **ὕπαιθρος παραχειμασία**, αὐτ.1,82,14, Διον.Ἁλ.Ῥωμ. 6,22, Βάβρ.12,14 **ὕπαιθρον ὕλην λεῖπε· 2)** τὸ οὐδ. ὕπαιθρον ὡς οὐσ. χῶρος ὑπαίθριος : Ἀντιφ.130, 29, Ξεν.Ἀπομν.2,1,6, αὐτ.Οἰκ.7,19 **ἡ δίαιτα τοῖς ἀνθρώποις οὐχ ὥσπερ τοῖς κτήνεσίν ἐστιν ἐν ὑπαίθρῳ**, Λουκ.Συμπ.20 **τὸ ὕπαιθρον τῆς αὐλῆς, - ἐργάζομαι - κοιμῶμαι ἐν ὑπαίθρῳ· 3)** μτγν. στρατ. **τὰ ὕπαιθρα** ἡ ἀναπεπταμένη χώρα κτ. ἀντίθ. πρὸς τὰ ὠχυρωμένα μέρη : Πολύβ.1,12,4, αὐτ. 40,6, αὐτ.17,3,4 **μάχεσθαι ἐν τοῖς ὑπαίθροις**, αὐτ. 9,3,6 **τῶν ὑπαίθρων ἐκχωρῶ** (ἀποσύρομαι ἐκ τῆς ὑπαίθρου χώρας καὶ κλείομαι ἐν τοῖς πόλεσιν), αὐτ.6,12,5 **ἡ ἐν ὑπαίθροις οἰκονομία**, αὐτ.10,3,4· **4)** μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὕπαιθρος (χώρα) ὡς οὐσ. οἱ ἀγροὶ καὶ τὰ χωρία, τὰ ἔξω τῶν πόλεων μέρη κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὰς πόλεις : Διον.Ἁλ.Ῥωμ.8,63, αὐτ.9,6, - **οἱ κάτοικοι τῆς ὑπαίθρου εἶναι ὀλιγώτερον ἐκτεθειμένοι εἰς τὰς ἐναερίους ἐπιδρομάς· 5)** μτγν. ὁ ἄνευ ὀροφῆς, ὁ μὴ ἔχων στέγην, ἀνοικτός : Βιτρ.1,2,27, αὐτ.5,9,67· **6) ὕπαιθρος** (ναός) (ὁ) ὡς οὐσ. ναὸς ἄνευ στέγης, ἀνοικτὸς ἄνωθεν : αὐτ.3,1,22.

ὑπαίθω ποι. ὑπακαίω : Σοφ.Τρ.1210 **καὶ πῶς ὑπαίθων σῶμ' ἂν ἰώμην τὸ σόν ;·** ‖ μτφ. ἐπὶ τοῦ ἔρωτος, καταφλέγω, κατακαίω : αὐτ.ἀπ.312.

ὑπαικάλλω μτγν. δωρ. λ. ἀντὶ ὑποσαίνω βλ.λ. : Αἰλ.Ζ1 4,45, Ἀνών.π.Σουίδ.

ὑπαιλιχάζω Ἡσ. «ὑποχωρῶ ἐκ πέτρας».

ὑπαινιγμός (ὁ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπαινίσσομαι, συγκεκαλυμμένη ἔκφρασις περί τινος : **τὸν ἔθιξε δι' ὑπαινιγμῶν ἀναφερομένων εἰς τὸν ἰδιωτικόν του βίον.**

ὑπαινίσσομαι κ. νεώτ., ἀττ. **ὑπαινίττομαι**, ἀόρ. ὑπῃνίχθην, ὑποδηλῶ τι κεκαλυμμένως, αἰνίττομαι πλαγίως, κάμνω ὑπαινιγμόν, ὑποδεικνύω τι χωρὶς μὲν νὰ τὸ ἀναφέρω ῥητῶς, ἀλλ' εἰς τρόπον ὥστε νὰ νοηθῇ : Δημ.348 **ὑπῃνίττετο δ' οὕτω καὶ παρεδήλου τὸν Ὠρωπόν**, Πλούτ.Ῥωμ.8, - **ὑπῃνίχθη τὰς ἐκδουλεύσεις, τὰς ὁποίας ἄλλοτε τοῦ παρέσχε· 2)** Ἡσ. «αἰνιγματωδῶς ἐμφαίνω»· **3)** μτγν. ἀποβλέπω : Διον.Ἁλ.Ῥητ.9,7.

ὑπαιρῶ-έω ἰων. προφ. τοῦ ὑφαιρῶ βλ.λ.

ὑπαίρω μτγν. ἠρέμα, ἡσύχως καὶ βαθμηδὸν αἴρω, σηκώνω, ὅθ. βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον παρακινῶ, ἐξεγείρω, ξεσηκώνω : Ἰω.Χρυσ.8,191C.

ὑπαισθάνομαι μτγν. αἰσθάνομαι, ἐννοῶ ὀλίγον, καταλαβαίνω κάπως, ἀορίστως : Ἀρισταίν.2,5.

ὑπαισθησία (ἡ) νεώτ. ἡ ἠλαττωμένη αἰσθητικότης.

ὑπαΐσσω, ἀττ. -ᾴσσω ὁρμῶ ὑποκάτω τινός, ὑφορμῶ, κινοῦμαι κάτω, πορεύομαι ταχέως κάτω : Ἰλ.Φ 126 **θρώσκων τις κατὰ κῦμα μέλαιναν φρῖχ' ὑπαΐξει ἰχθύς· 2)** κάτωθεν **ἐξέρχομαι**, πηδῶ : αὐτ.Β 310 **βωμοῦ ὑπαΐξας· 3)** γεν. ἐξέρχομαι δρομαίως, ὁρμῶ ἔξω : Σοφ.Αἰ.301 **ὑ- διὰ θυρῶν**

ὑπαισχρος-ον γλωσσ. δυσειδής πως, ὀλίγον τι ἢ κάπως ἄσχημος.

ὑπαισχύνομαι ὀλίγον τι, κάπως αἰσχύνομαι, ἐντρέπομαι : Πλάτ.Λάχ.179C **ταῦτα δὴ ὑπαισχυνόμεθά τε ταύσδε καὶ αἰτιώμεθα τοὺς πατέρας ἡμῶν.**

ὑπαίτιος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐν αἰτίᾳ ὤν, ὁ διατελῶν ὑπὸ κατηγορίαν, ὑπόλογος, ὑπεύθυνος : 'Αντιφ.117,8, αὐτ.125,34, Ξεν.'Απομν.2,8,5, αὐτ.'Αν. 3,1,5 **ὑποπτεύσας, μή τι πρὸς τῆς πόλεως ὑπαίτιον εἴη Κύρῳ φίλον γενέσθαι** |δ.γρ. ἐπαίτιον|· **2**) νεώτ. αἴτιος κακοῦ τινος, ὑπεύθυνος : **οἱ ὑπαίτιοι τῆς Μικρασιατικῆς καταστροφῆς.**

ὑπαιτιότης-ητος |ἡ| νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑπαίτιος, αἴτιος διά τι : **ἐξ ὑπαιτιότητος ἰδικῆς του δὲν ὑδρεύθη ἀκόμη ἡ πόλις.**

ὑπαιτίως ἐπίρρ. μτγν. ἐν αἰτίᾳ, ὑπὸ κατηγορίαν : Φίλ. ἐν Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.387A, Πολυδ.3,139.

ὑπαιφοινίσσω ἐπ. τ. τοῦ ὑποφοινίσσω βλ.λ.

ὑποκάνθιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπὸ τὴν ἄκανθαν τῆς ὠμοπλάτης εὑρισκόμενος.

ὑπακμάζω ἐσφ.γρ. τοῦ ἐπακμάζω βλ.λ.

ὑπακοή |ἡ| μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ νὰ ὑπακούῃ τις, ὑποταγή, εὐπείθεια : ΚΔ Ρωμ.5,19 **διὰ τῆς ὑπακοῆς τοῦ ἑνὸς δίκαιοι κατασταθήσονται οἱ πολλοί, - ὀφείλομεν ὑπακοὴν εἰς τοὺς νόμους τῆς πολιτείας**· **2**) μτγν. κ.μσν. ἐπῳδὸς ἢ χορός : Μεθόδ.208C, 'Αθανάσ.3,37B, 'Ιω.Χρυσ.5,131B· **3**| μσν. κ. νεώτ. ἐν τῇ λειτουργικῇ **ὑπακοὴ κανόνος** τροπάριον ἀναγινωσκόμενον ἢ ψαλλόμενον **ἐν τῷ τέλει** τῆς τρίτης ᾠδῆς τοῦ κανόνος.

ὑπακολουθῶ-έω ἀκολουθῶ ὄπισθέν τινος, πηγαίνω κοντά, ἀποπίσω : Ξεν.'Ελλ.5,1,21 |δ.γρ. ἐπακ-|, 'Αριστλ.ΖΙ 2,1,15 **οὐ προβαίνει τῷ ἀριστερῷ τὸ δεξιόν, ἀλλ' ὑπακολουθεῖ**, Φίλ.1.224.

ὑπάκοος-ον 'Επιγρ. δωρ. τ. τοῦ ὑπήκοος βλ.λ.

ὑπάκου(γ)ος-η-ο δημ. ὁ ὑπακούων, εὐπειθής : **ὑπάκουο παιδί, - ὑπάκουος ἄνθρωπος.**

ὑπακουός |ὁ| μτγν. ποι. ὁ παρά τινος ἄλλου ἀκούσας, πληροφορηθείς τι : 'Απολλ.Ρ 4,1381.

ὑπάκουσις-εως |ἡ| μτγν. τὸ νὰ ὑπακούῃ τις, ὑπακοή : Διόδ.Σ 15,10.

ὑπακούω κ. νεώτ. κ. δημ., μέλλ. **ὑπακούομαι**, ἀόρ. **ὑπήκουσα**, προσέχω, δίδω προσοχήν, ἀκούω μετὰ προσοχῆς : 'Ιλ.Θ 4 **θεοὶ δ' ὑπὸ πάντες ἄκουον**, 'Οδ.Ξ 485 **ὁ δ' ἄρ' ἐμμαπέως ὑπάκουσεν**, "Υμν.'Αφρ.181, Εὐρ."Αλκ.400 **ὑπάκουσον, ἄκουσον, ὦ μᾶτερ, ἀντιάζω σ' ἐγώ**· ‖ μτ. τινος πτώσ. ἢ ἐμπροθ. διορ. προσέχω, δίδω προσοχὴν εἴς τι : 'Αριστφ.Σφ.319 **τήκομαι μὲν πάλαι διὰ τῆς ὀπῆς ὑμῶν ὑπακούων**, αὐτ.Νεφ.263, αὐτ.Λυσ. 878, Θουκ.5,98, Πλάτ.Νόμ.898C, 'Αριστλ.Πολιτ. 7,14,9· ‖ κ. μτ. γενικ. δίδω προσοχὴν εἴς τι : Πλάτ.Θεαίτ.162C, Ξεν.ΚΠ 8,1,20· **2**) καλούμενος ἀποκρίνομαι, δίδω ἀπάντησιν : 'Οδ.Δ 283 **ἢ ἐξελθέμεναι ἢ ἔνδοθεν αἶψ' ὑπακοῦσαι**, αὐτ Κ 83, 'Ανδοκ.Μυστ.112 **ὁ κῆρυξ ἐκήρυττε τίς τὴν ἱκετηρίαν καταθείη καὶ οὐδεὶς ὑπήκουεν**, 'Αριστλ. Τοπ.8,11,6 **ἐρωτώμενοι τἀναντία . . πολλάκις ὑπήκουσαν**· **3**) ἐπὶ θυρωροῦ, ἀποκρίνομαι εἰς τὴν κροῦσιν καὶ ἀνοίγω τὴν θύραν : Πλάτ.Κρίτ.43A **θαυμάζω, ὅπως ἠθέλησέ σοι ὁ τοῦ δεσμωτηρίου φύλαξ ὑπακοῦσαι**· κ. ἀπολ. : αὐτ.Φαίδ.59E, Θεόφρ.Χαρ.4, ΚΔ Πράξ.12,23 **κρούσαντος δὲ αὐτοῦ τὴν θύραν τοῦ πυλῶνος προσῆλθε παιδίσκη ὑπακοῦσαι**· ‖ **ὁ ὑπακούσας** ὁ θυρωρός : Ξεν. Συμπ.1,11, Δημ.1149· **4**) ἐπὶ δικαστοῦ, δίδω ἀκρόασιν εἰς παράπονα : Ξεν.ΚΠ 8,1,18 **ὁ δὲ Κῦρος πολὺν μὲν χρόνον οὐκ ἐσχόλαζε τοῖς τοιούτοις ὑπακούειν**· **5**) ἐπὶ κρινομένων, κατηγορουμένων ἢ τῶν συνηγόρων αὐτῶν, ὑπακούω εἰς δικαστικὴν κλῆσιν, ἐμφανίζομαι εἰς τὸ δικαστήριον : 'Ισαῖ.49,25, Δημ.423 **ἠτίμωσ' ὑπακούσαντά τιν' αὐτοῦ κατήγορον**, αὐτ.434, 'Υπερείδ.Εὐξ.19· **6**) ὑπακούω, ὑποτάσσομαι εἴς τινα, μτ. γενικ. : 'Ηρ. 3,101 **καὶ Δαρείου βασιλέος οὐδαμὰ ὑπήκουσαν**, αὐτ.4,56, αὐτ.6,82· κ. μτ. δοτ. : 'Αριστφ.Νεφ. 360, Θουκ.2,61· ‖ κ. νεώτ. ἀπολ. ἀκούω μετὰ σεβασμοῦ ἐπιταγήν τινα καὶ συμμορφοῦμαι πρὸς αὐτήν : 'Ηρ.3,148, αὐτ.4,119 **καὶ ἡμεῖς ὑπακούσαντες τὠυτὸ ἂν ὑμῖν ἐπρήσσομεν**, Θουκ.1,29, αὐτ. 140, Ξεν.ΚΠ 2,2,3· ‖ **ὑπακούω τινός τι ἢ τινί τι** ὑποτάσσομαι εἴς τινα ὡς πρός τι πρᾶγμα : Θουκ. 1,26, Πλάτ.Νόμ.774B· ‖ νεώτ. γεν. εἶμαι εὐπειθής, ὑπάκουος· ‖ σπαν. ὁ μέλλ. ὑπακούσεται λαμβάνεται ἐν παθ. σημ. : Θουκ.6,69 **εἰ ῥᾷον αὐτοῖς ὑπακούσεται** |ἐὰν ἡ εἰς αὐτοὺς ὑπακοὴ εἶναι εὐχερεστέρα|· ‖ ὑποχωρῶ εἴς τινα, συναινῶ, συγκατανεύω : αὐτ.Πολ.459C, Δημ.426· ‖ **ὑπακούω τῷ ξυμφόρῳ τινός** συναινῶ, συμφωνῶ πρὸς τὸ συμφέρον τινός : Θουκ.5,98· ‖ **δείπνῳ ὑπακούω** δέχομαι πρόσκλησιν εἰς δεῖπνον : 'Αθήν. 6,247D· **7**) μτγν. ἀνταποκρίνομαι πρὸς τὰς προσδοκίας τινός, ἐπιτυγχάνω, πετυχαίνω : Λουκ. 'Ικαρομ.10 **ὑπήκουέ μοι τὸ πρᾶγμα**· **8**| μτφ. ὑπόκειμαι : Πίνδ.Ο 3,44 **τούτων ἔδοξεν γυμνὸς αὐτῷ κᾶπος ὀξείαις ὑπακουέμεν αὐγαῖς ἀελίου** |τούτων, δηλ. τῶν δένδρων, γυμνὸς ἐφάνη εἰς αὐτὸν ὁ κῆπος, δηλ. ὁ χῶρος ὁ ὑποκείμενος ἀεὶ εἰς τὰς φλογερὰς ἀκτῖνας τοῦ ἡλίου|, Θεόφρ.ΦΑΐτ. 1,15,1, αὐτ.5,4,2· **9**| ὑποχωρῶ εἰς συζήτησιν, ἐνδίδω, παραχωρῶ τι ἀμφισβητούμενον : 'Αριστλ. Τοπ.8,11,15· ‖ ἐπὶ νόσων, ὑποχωρῶ εἰς τὴν ἰαματικὴν ἐνέργειαν φαρμάκου τινός : 'Ιππ.1086B· κ. ἀπολ. : αὐτ.112A· ‖ μτγν. κ. μτφ. : Πλούτ.Θησ.1 **τὸ μυθῶδες ὑπακούει λόγῳ**· **10**) κοινὸν ὑπακούω ἐννοῶ ὑπὸ τὸν ὅρον κοινόν : Πλάτ.Φιλ.31C· **11**) μτγν. γραμμ. νοῶ ἔξωθεν λέξιν παραλειπομένην : 'Απολλ.Δύσκ.Συντ.27· **11**) μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. ὑποφωνῶ βλ.λ. : Μεθόδ.20BC, Εὐσ. ἐν Βί.Κων.73B, 'Αθανάσ.1,676, 'Ιω.Μόσχ.3045.

ὕπακρος ὁ ἐγγὺς τοῦ ἄκρου, σχεδὸν ἀκρότατος ἐντελέστατος, ὕψιστος : Πλάτ.'Αντ.136C **φέρε δὴ γνῶμεν . . ποῦ καὶ χρήσιμοι ἡμῖν εἰσιν οἱ ὕπακροι οὗτοι**, αὐτ.138E, Λογγῖν."Υφ.34,1.

ὑπακροῶμαι-άομαι μσν. κρύφα ἢ μάλις ἀκούω, μισαφουκράζομαι, μισακούω ἢ κρυφακούω : Μιχ.'Ακομ.2,271,16.

ὑπακτικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ φαρμάκου, ὁ ἐπιφέρων, προκαλῶν ἠπίαν κάθαρσιν : Μνησίθ. 'Αθ.π.'Αθήν.3,92B **ὠμὰ μὲν ἐσθιόμενα κοιλίας ἐστὶν ὑπακτικὰ διὰ τὴν ἁλυκότητα.**

ὑπαλγῶ-έω μτγν. μικρὸν ἄλγος αἰσθάνομαι, ἔχω πονάκι : Αἰλ.ΖΙ 2,43 (ἐσφ.γρ.τοῦ ὑπεραλγῶ-έω).

ὑπαλεαίνω μτγν. ὀλίγον, κάπως ἢ βαθμηδὸν θερμαίνω, σιγοζεσταίνω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Αἰλ.ΖΙ 15, 12 **τὰ ῥόδα πρὸς τὴν εἵλην ὑπαλεανθέντα καὶ ἐκκύψαντα τῶν καλύκων.**

ὑπάλειμμα-ατος |τὸ| μτγν. ἄλειμμα : Διοσκ.1,30.

ὑπάλειπτος-ον μτγν. ὃν δύναταί τις νὰ ὑπαλείφῃ· ‖ **τὸ ὑπάλειπτον** ὡς οὐσ. ἔγχριστον φάρμακον, ἀλοιφή : Γαλ.'Ιππ.Γλ.'Εξ.582.

ὑπαλειπτρίς-ίδος |ἡ| ἃ. ὑπάλειπτρον |τὸ| βλ.λ. : 'Ιππ.263,36.

ὑπάλειπτρον (τὸ) ἐργαλεῖον χειρουργικὸν πρὸς ἐπίθεσιν ἢ ἔντριψιν ἀλοιφῆς· Γαλ.'Ιππ Γλ.'Εξ.582 «ἐλασμάτιον, ᾧ ἄν τις ὑπαλείψαιτο τοὺς ὀφθαλμούς» : 'Ιππ.661,32, αὐτ.788B.

ὑπαλείφω κ. νεώτ. κάτωθεν ἢ ἐπιπολαίως μετ' ἀλοιφῆς ἐγχρίω, ἀλείφω ἐλαφρῶς, ἐπιπολαίως, ἐν χρ. τὸ μέσ. : Πλάτ.Λάχ.185C **ὑπαλείφεσθαι φάρμακον**, Ξεν.Οἰκ.10,5· κ. παθ. : 'Αριστλ. Πρ.38,3,3 **ὑπαλειφθὲν ἔλαιον**· **2**) γεν. ἐπιχρίω 'Ιππ."Αρθρ.799 **ὑπαλείφειν κόμμι τὴν γνάθον**, 'Αριστφ.'Αχ.1029 **ὑπάλειψον εἰρήνῃ με τὠφθαλμώ**

ταχύ· || ἐν τῷ μέσ. τ. ἐπιχρίομαι, ἀλείφομαι: Ἱππ.406, Ἀριστφ.Εἰρ.897, Κωμ. ἐν Πλούτ.Πομπ.53 **ἅτερος πρὸς τὸν ἕτερον ὑπαλείφεται**· κ. παθ.: Ἀριστφ.ἀπ.181 **ὑπαλειφόμενος παρ' ἰατρῷ**· || ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν **ὑπαληλιμμένοι** κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ὑγιαίνοντες: Ξεν.Οἰκ.10,6' **3**) μσν. μτφ. ἐν τῷ παθ. ποτίζομαι, πληροῦμαι: Ἰγνάτ.Ἐπιστ.19Α **ἐμὲ .. ἔδει ὑφ' ὑμῶν ὑπαλειφθῆναι πίστει .. ὑπομονῇ.**

ὑπάλειφις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἰατρ. τὸ ὑπαλείφειν, τὸ χρίειν, ἰδ. χρίσις, ἐπάλειφις τοῦ σώματος ὑπὸ τὰ ἐνδύματα: Ἱππ.689,41, Θεόφρ.Ἱδρ.39.

ὑπαλεύομαι, ἐπ. ἀόρ. μτχ. **ὑπαλευάμενος**, ὑπεκφεύγω, διαφεύγω, ἐκκλίνω καὶ φεύγω: Ὀδ.Ο 275 **τῶν ὑπαλευάμενος θάνατον καὶ κῆρα μέλαιναν φεύγω,** Ἡσίοδ.Ἔργ.758 **ὑπαλεύεα φήμην.**

ὑπαλλαγή (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. μεταλλαγή, ἀνταλλαγή, ἐναλλαγή, ἀλλαγή, μεταβολή: Εὐρ.Ἑλ. 294 **γάμους ἑλομένη τῶν κακῶν ὑπαλλαγάς** (ἰδ. γρ. ἀπαλλαγάς), Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,19,6 (ἰδ.γρ. παραλ-), Φιλ.1,13· **2**) μτγν. κ. μσν. λεκτικὸς τρόπος, σχῆμα λόγου, καθ' ὃ μέρη τινὰ τῆς περιόδου ἐναλλάσσονται μετ' ἀλλήλων· Ζωναῖ.ἐν Ρήτ.8,689,24 «ὑπαλλαγή ἐστιν ὅταν ἐπιτιμήσαντες τῷ πρώτῳ ὀνόματι ἕτερον προσλάβωμεν, οἷον: οὐκ ἔστι τοῦτο φιλανθρωπία, ἀλλ' ἔρως, καί: οὐκ ὠργίζετο ἀλλ' ἐμαίνετο»: Διον.Ἁλ.Συνθ.3· **3**) νεώτ. κ. δημ. λεκτικὸν σχῆμα, καθ' ὃ κατὰ συνεκδ. ἢ μετωνυμίαν λέγεται τὸ ἀφῃρημένον ἀντὶ τοῦ συγκεκριμένου, οἷον **ἐκάη(κε) ἡ ἀσφάλεια** (ἀντὶ ἡ πρὸς ἐξασφάλισιν ἠλεκτρικοῦ κυκλώματος συσκευή), ἢ τὸ περιέχον ἀντὶ τοῦ περιεχομένου, οἷον **τὸ βράδυ τρώγω μόνον ἕνα πιάτο** (ἀντὶ ἓν φαγητόν), - **ἔφαγε ἕνα ταψὶ μπακλαβάδες,** ἢ κύριον ὄνομα ἀντὶ τῆς ἰδιότητος, ἣν τοῦτο ἔχει ἢ δίδει, οἷον **οἱ φίλοι τοῦ Βάκχου** (ἀντὶ τοῦ οἴνου)· **4**) μτγν. ἀλλαγή, μεταβολὴ τοῦ γένους: Ἀπολλ. Δύσκ.Συντ.209· **5**) ὁμ. ἐπιτίμησις: Ρήτ.8,486.

ὑπάλλαγμα-ατος (τό) τὸ ἐναλλασσόμενον ἢ ἀνταλλασσόμενον, γεν. τὸ χρησιμεῦον εἰς ἀνταλλαγήν: Ἀριστλ.ΗΝικ.5,5,11 **νόμισμα ὑπάλλαγμα τῆς χρείας** (ὡς ἐπέχον ἐν τῇ ἐμπορίᾳ τὸν τόπον τῆς ἀμοιβαίας χρείας καὶ διευκολῦνον αὐτήν)· **2**) ΑΒ 423 «ἐνέχυρον» (πρβλ.Φρύν.306 «ἀμαθῶς τινὲς ἀντὶ τοῦ ἐνέχυρον»).

ὑπαλλακτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπαλλαγήν, ἢ ὁ δυνάμενος νὰ ἀνταλλαγῇ, ὃν δύναταί τις νὰ ὑπαλλάξῃ, νὰ ἀνταλλάξῃ· || ὅθ. ἐπίρρ. -ῶς: Ἀμμών.103, Σχόλ.Ἰλ.Ο 52.

ὑπάλλαξις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ὑπαλλαγή βλ.λ.1), μεταλλαγή, ἐναλλαγή, ἀλλαγή: Γαλ.3,69D.

ὑπαλλάσσω μτγν., ἀττ. -άττω, ἀπαρφ. παθ. παρακ **ὑπηλλάχθαι** (Ἀριστλ.ἀπ.539), ἀνταλλάσσω, μετατρέπω, μεταβάλλω: Πολύβ.5,8,9· || τὸ μέσ. μτ. αἰτ. κ. ἐμπροθ. διορ.: Φιλ.1,37· || κ. μτ. αἰτ. κ. δοτ.: Ἰώσ.ΑΙ 15,3,2· **2**) μεταβάλλω πως, ὀλίγον, ἐλαφρῶς: Πλούτ.Ἠθ.930Β· **3**) μεταβάλλω τὸν τρόπον μου: Σουΐδ., Φώτ. ἐν λ. Κωρυκαῖος· **4**) ἀμτβ. βαθμηδὸν μεταβάλλομαι, ὑφίσταμαι βαθμιαίας μεταβολάς: Πολυβ.2,10· **5**) τὸ μέσ. ἀλλάσσω τὴν θέσιν μου· πρβλ.αὐτ.6,194 «ὑπαλλάττεσθαι, ὑπανιέναι, ὑπαφίστασθαι, ὑπεξίστασθαι».

ὑπαλληλάκος (ὁ) δημ. ὁ ὑπαλληλίσκος βλ.λ.

ὑπαλληλία (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑπ' ἄλλον τεταγμένος, ὑπαγωγή: **ὑπαλληλία ἐννοιῶν**· **2**) ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπαλλήλου βλ.λ.2), τὸ νὰ εἶναί τις ὑπάλληλος: **θέλω νὰ κάμω δική μου δουλειά, βαρέθηκα τὴν ὑπαλληλία** **3**) περιληπτ. τὸ σύνολον, ἡ τάξις τῶν ὑπαλλήλων βλ.λ.2).

ὑπαλληλικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπάλληλον, ὁ τοῦ ὑπαλλήλου βλ.λ.2).

ὑπαλληλίσκος (ὁ) νεώτ. ὑποκορ. τοῦ ὑπάλληλος βλ.λ.2), μτ. μειωτ.σημ., ἀσήμαντος ὑπάλληλος.

ὑπάλληλος-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ εἷς κατόπιν τοῦ ἄλλου τεταγμένος, ὁ ὑπηγμένος ὑπὸ τὸν ἄλλον, ὁ ὑπὸ ἕτερον, ὁ ὑποκείμενος εἰς ἕτερον: Ἀριστλ.Μεταφ.4,10,4,-**ὑπάλληλος ἔννοια** (ἐν τῇ λογικῇ, ἡ περιλαμβανομένη εἰς τὸ πλάτος ἑτέρας ἐννοίας)· **2**) νεώτ. κ. δημ. **ὑπάλληλος** (ὁ,ἡ) ὡς οὐσ. ὁ ἐκτελῶν ἐργασίαν τινὰ μὴ χειρωνακτικὴν ὑπὸ τὰς διαταγὰς προϊσταμένου ἢ ἄλλης ἀνωτέρας ἀρχῆς: **δημόσιος - ἰδιωτικὸς - τραπεζικὸς ὑπάλληλος.**

ὑπαλοιφή (ἡ) Ἐπιγρ. ἡ ὑπάλειφις βλ.λ.

ὑπάλπειος-α-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὰς Ἄλπεις κείμενος, ὅθ. τὸ θηλ. **ὑπαλπεία** (χώρα) ὡς οὐσ. τὸ ὑπὸ τὰς Ἄλπεις τμῆμα τῆς Ἰταλίας: Πλούτ.Μάρκελλ.3 **αἱ δὲ τὴν ὑπαλπείαν νεμόμενοι τῆς Ἰταλίας Ἴνσομβρες.**

ὑπάλυξις-εως (ἡ) (ὑπαλύσκω) ἔκκλισις, ὑπεκφυγή, διαφυγή: Ἰλ.Χ 270 **οὔ τοι ἔτ' ἔσθ' ὑπάλυξις,** Ὀδ. Ψ 287 **κακῶν ὑπάλυξις.**

ὑπαλύσκω ἐπ., μέλλ. ὑπαλύξω (Ἀπολλ.Ρ 3,336), ἀόρ. **ὑπάλυξα** (Ἰλ.Λ 451), ἐκκλίνω, ὑπεκφεύγω, διαφεύγω, ἀποφεύγω, ἐκφεύγω: αὐτ. **φθῆ σε τέλος θανάτοιο κιχήμενον οὐδ' ὑπάλυξας,** αὐτ.Μ 113 **ὑπὸ κῆρας ἀλύξας,** Ὀδ.Δ 512, αὐτ.Ε 430, αὐτ.Τ 189, αὐτ.Θ 355 **χρεῖος ὑπαλύξας** (ὑπεκφυγὼν τὸ χρέος, ἀπαλλαγεὶς αὐτοῦ ἄνευ καταβολῆς), Ἡσίοδ. Α 304, Θέογν.815.

ὑπαμαρύσσομαι μτγν. ἐπ. κάτωθεν ὑπολάμπω: Ἀπολλ.Ρ 4,178.

ὑπαμβλύς-έος-εῖα-ύ, ὀρθότ. ὑπάμβλυς, μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι ἀμβλύς, ὁ μετρίως ἀμβλύς: Ἀρχ.Μαθ.65· || νεώτ. εἰδικῶς προκειμένου περὶ τοῦ ἤχου τῆς ἰατρικῆς ἐπικρούσεως.

ὑπαμείβω μτγν. ἀλλάσσω, μεταβάλλω, μετατρέπω, ἐν χρ. τὸ παθ.: Γρηγ.Νύσσ.3,246D **τὸ τεθνηκός τε καὶ κείμενον εἰς ἀθανάτου φύσιν ὑπαμειφθήσεσθαι**· **2**) τὸ μέσ. ἐν φρ. **πόντον ὑπαμείβομαι** ἀνταλλάσσω τὴν ξηρὰν πρὸς τὴν θάλασσαν, ἤτοι ἐπιβιβάζομαι πλοίου καὶ ταξιδεύω: Ὀππ.Ἁλ.1,651.

ὕπαμμος-ον ὁ ὕφαμμος: Θεόφρ.π.Ἀθήν.2,62Β.

ὑπαμοιβή (ἡ) νεώτ. ἐναλλαγή, διαδοχή, ἰδ. εὔχρ. ἐν φρ. **ἐξ ὑπαμοιβῆς** ἐκ περιτροπῆς.

ὑπάμπελος-ον μσν. ὁ πεφυτευμένος δι' ἀμπέλων, ὁ ἔχων ἀμπελῶνας: Λέων Σοφ.Νεαρ.169, Ἀνν.Κομν.275.

ὑπαμπέχω μτγν. ἔχω, τηρῶ, κρύπτω τι ὑποκάτω τῆς ἀμπεχόνης, κάτω τοῦ ἐνδύματος, ὅθ. γεν. ὑποκρύπτω: Πλούτ.Ἠθ.562Β.

ὑπαμφίβολος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι, ὁ κάπως ἀμφίβολος: Φιλ.2,30.

ὑπαμφιέννυμαι μτγν. ὑπενδύομαι: Αἰλ.ΖΙ 16,15 **ὑπαμφιέννυται ὡς εἰπεῖν ἐκ ταύτης πάγου τινὰ χιτῶνα ὑπόλευκον.**

ὑπαμῶ-άω μτγν. κάτωθεν θερίζω, ἀποκόπτω: Νίκ.Θηρ.901.

ὑπαναβλέπω μτγν. ἀρχίζω νὰ βλέπω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀναλαμβάνω τὴν ὅρασίν μου: Αἰλ.ΖΙ 3,25.

ὑπαναγιγνώσκω κ. μσν. εἰς ἐπήκοον πάντων ὡς ἐν προλόγῳ, εἰσαγωγικῶς ἀναγινώσκω, προαναγινώσκω, διακόπτων τὸν λόγον ἀναγινώσκω τι, διδάσκω: Ἰσαῖ.83,19, Αἰσχίν.42,26, Ὑπερείδ.Εὐξ.34 **ὑπαναγιγνώσκειν τὴν εἰσαγγελίαν**· || μτγν. κ. μσν. ἰδ.ἀναφ. πρὸς ἐκκλησιαστικὰ κείμενα εἰς ἐπήκοον πάντων, ἐνώπιον ἄλλων ἢ δημοσίᾳ ἀναγινώσκω: Βασ.1,464C, Γρηγ.Ναζ.3,1397, Ἀναστ.Σιν.152, Στουδ.Θεόδ.813C.

ὑπαναγκάζω βιαίως ἐμβάλλω τι ὑπό τι ἢ ἔν τινι: Ἱππ.Ἄρθρ.782.

ὑπανάγνωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ εἰς ἐπήκοον πολλῶν ἀνάγνωσις, μάθημα: Γρηγ.Ναζ.3,1398.

ὑπαναγνώστης (ὁ) μτγν. ὁ πρὸς διδασκαλίον ἀναγινώσκων ἐνώπιόν τινων : Γρηγ.Ναζ.Ι,632Β.
ὑπαναγνωστικόν (τό) Σουΐδ.ἐνλ. κομμονιτόριον «ὑπομνηστικόν».
ὑπανάγω μτγν. κάτωθεν ἢ κρυφίως φέρω : Ἰώσ.ΑΙ 4,4,5· **2)** ὁδηγῶ βαθμηδὸν ὀπίσω, κατ' ὀλίγον ἐπαναφέρω :, Ἱεροκλ.134 (δ.γρ.).
ὑπαναδύομαι μτγν. λάθρα, κρυφίως ἀποσύομαι, ἀποχωρῶ ἀπό τινος, κρυφίως, ἀνεπαισθήτως ἐκκλίνω, βαθμηδὸν προσπαθῶ νὰ ἐπεκφύγω : Διον.Ἁλ.Ρωμ.7,13.
ὑπαναθλίβω μτγν. θλίβω ἐκ τῶν κατω πρὸς τὰ ἄνω : Πλούτ.Ἠθ.901D.
ὑπανακαίω μσν. ἀνάπτω, καίω κατόπιν, ἀνακαίω βαθμηδόν : ΚΜανασσ.Ἀριστ. κ. Καλλιθ.Ι,40 **καὶ σβέννυσι τὴν φλόγα, ἄλλην δὲ πάλιν κάμινον καὶ πῦρ ὑπανακαίει.**
ὑπανάκειμαι μσν. ἀνάκειμαι ὑποκάτω : Ψελλ. ἐν Φοβρικ.Ἑλλ.Βιβλ.11,699.
ὑπανακινῶ-έω ἀμτβ. ἀνιστάμενος κινοῦμαι πρὸς φυγήν, ἐγείρομαι καὶ ἀπέρχομαι : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 1165 **ὦ φίλαι γυναῖκες, εἴπερ μέλλομεν τὸ χρῆμα δρᾶν, ἐπὶ τὸ δεῖπνον ὑπανακινεῖν.**
ὑπανακλίνω κ. **-ομαι** γλωσσ. κλίνω ἐμαυτὸν πρὸς τὰ κάτω.
ὑπανακόπτω μτγν. ὀλίγον τι, ἀνεπαισθήτως ἀνακόπτω, ἐμποδίζω : Λιβάν.4,803.
ὑπανακουφίζω μσν. ὀλίγον τι, ἀνεπαισθήτως ἀνακουφίζω, ἐλαφρύνω, ἐγείρω, ὑψώνω τι κάτωθεν : Πλον.Ὀβίδ.Μεταμ.14,577.
ὑπανακύπτω μσν. ὀλίγον τι ἢ ἀνεπαισθήτως ἀνακύπτω, ἐγείρομαι κάτωθεν : Παχυμ.Γ ἐν Ρήτ.Ι, 579,4 **ἄρτι τῶν Περσικῶν πόνων ὑπανακύψαντι.**
ὑπαναλίσκω, ἀόρ. ὑπανήλωσα, καταναλίσκω, δαπανῶ, βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, ἀποὀρατηρήτως : Ἱππ.527,26, Θουκ.3,17 **καὶ τὰ χρήματα τοῦτο μάλιστα ὑπανήλωσε,** Πλούτ.Σερτ.13.
ὑπαναλύω μτγν. βαθμηδόν, ἀνεπαισθήτως ἀναπίπτω, ὀπισθοχωρῶ : Ἀθανάσ.2,272D.
ὑπαναμέλπω μτγν. ἀναμέλπω πως, ὀλίγον : Αἰλ.ΖΙ 14,5.
ὑπαναμιμνήσκω μτγν. βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀναμιμνήσκω, ἀνακαλῶ, ἐπαναφέρω εἰς τὴν μνήμην τινός : Ἀθανάσ.2,339C.
ὑπαναξαίνω μσν. ἀναξαίνω πως, ὀλίγον, ἀνανεώνω βαθμιαίως : ΚΜανασσ.Ἀριστ.κ.Καλλιθ.5, 15 **ὑπαναξαίνουσα τὸ ἐν ἐκείνῃ πάθος.**
ὑπαναπίμπλαμαι μτγν. πληροῦμαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον, βαθμηδόν : Αἰλ.ΖΙ 17,13 **ὑπαναπλησθεὶς τὸ σῶμα ἰκτέρου τις.**
ὑπαναπλέω μτγν. ὀλίγον τι ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας πλέω, ὑφοῦμαι καὶ ἐπιπλέω ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας : Φίλ.Ι,550, αὐτ.2,174.
ὑπαναπνέω μτγν. ἀναπνέω πάλιν, ἐπανέρχομαι εἰς ἐμαυτόν : Εὐσ.Εὐαγγ.Ἀπ.274Β.
ὑπαναπτύσσω μτγν. ἀναπτύσσω, ἐξηγῶ, ἑρμηνεύω πως : Ρήτ.Ι,471 **τίς ὑπαναπτύξει τὸ αἴνιγμα;**
ὑπανάπτω μσν. ἀνάπτω ὑποκάτω, κάτωθεν : Εὐστ.Πον.170,40, αὐτ 178,10.
ὑπαναρῶ-όω ἐπιπολαίως ἀροτριῶ : Σουΐδ.ἐνλ. ὑποψαμμότερος **ὑπανήρωσε τὸν τόπον** (διόρθ. προήρωσε).
ὑπανάστασις-εως (ἡ) τὸ νὰ ἀνίσταταί τις, νὰ σηκώνεται ἀπὸ τὴν θέσιν του, διὰ νὰ παραχωρήσῃ αὐτὴν εἰς ἄλλον, διὰ νὰ κάμῃ τόπον νὰ καθίσῃ ἄλλος : Πλάτ.Πολ.425Β, Ἀριστλ.ΗΝικ.9,2,9 **ὑπαναστάσει τιμᾶν τοὺς πρεσβυτέρους.**
ὑπαναστοιβάζω μσν. ὀλίγον τι πρὸς τὰ ἄνω ἢ τὰ ὀπίσω στοιβάζω, κατὰ μικρὸν ἐμφράττω, ἀναστέλλω : Νικ.Χων.Χρον.81Α.
ὑπαναστρέφω ἐπὶ νόσου, μετ' ὀλίγον ἀναστρέφω, **ἐπανέρχομαι, ἐπανεμφανίζομαι** : Ἱππ.464,46.
ὑπανατέλλω μτγν. κάτωθεν ἀνατέλλω, ἀθ. συνεκδ. ἐμφανίζομαι, ἀναβρύω : Αἰλ.ΖΙ 15,4 **πηγὴ ὑπανατέλλουσα**· **2)** τὸ μέσ. ἀνεγείρομαι, ἀναφαίνομαι ἀνεπαισθήτως : Γρηγ.Ναζ.Ὠδ.3,304.
ὑπανατρέφω μτγν. κρυφίως ἢ ὀλίγον κατ' ὀλίγον ἀνατρέφω : Ἀρετ.Χρον.Νούσ.Ι,3.
ὑπανατροπιάζω μτγν. ὑποτροπιάζω, ὑπαναστρέφω βλ.λ. : Πολυδ.3,107.
ὑπαναφέρω μτγν. μσν. πλαγίως ἀναφέρω : Σωζομ.Ἐκκλ.Ἱστ.Ι,19,51.
ὑπαναφλέγομαι μτγν. κατὰ μικρόν, ὀλίγον τι ἀναφλέγομαι, ἀνάπτομαι, θερμαίνομαι, ἐν μτφ.χρ.: Αἰλ.ΠΙ 14,4) **ὑπὸ τοῦ οἴνου ὑπαναφλεγόμενος καὶ ὑπεξαπτόμενος.**
ὑπαναφύω μτγν. κ. μσν. κάμνω τι νὰ ἀνοφυῇ : Φιλῆς 38,6· **2)** τὸ μέσ. ἐξοιδαίνομαι, φουσκώνω κάτωθεν ἢ βαθμηδόν : Αἰλ.ΠΙ 14,7, αὐτ.ΖΙ 4,21.
ὑπαναχώρησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κατ' ὀλίγον γινομένη ὑποχώρησις, ἡ βαθμιαία ἢ κρυφία ὀπισθοχώρησις, ἡ ἀποχώρησις : Διον.Ἁλ.Ρωμ.3,19· **2)** νεώτ. νομ. μονομερὴς διάλυσις "συμφωνίας, ἡ ἐκ μέρους τοῦ ἑνὸς τῶν συμβαλλομένων γινομένη μονομερὴς δήλωσις, δι' ἧς οὗτος ἀφίσταται τῆς συναφθείσης ἀμοιβαίας συμβάσεως· **3)** νεώτ. κ. γεν. ἡ βαθμηδὸν κ. ἰδ. δι' ἐμμέσου ἐκφράσεως ἐγκατάλειψις, ἀποκήρυξις ὑπό τινος ἀτομικῶν δοξασιῶν ἢ γνωμῶν αὐτοῦ, ἃς πρότερον ὑπεστήριζεν.
ὑπαναχωρῶ-έω κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπανεχώρησα,** ἀποχωρῶ, ἀποσύρομαι βαθμηδὸν ἢ οἱονεὶ λαθραίως, μὲ τρόπο : Θουκ.Ι,51 **ὑποτοπήσαντες** (οἱ Κορίνθιοι) **ἀπ' Ἀθηνῶν εἶναι, οὐχ ὅσας ἑώρων, ἀλλὰ πλείους, ὑπανεχώρουν,** Διον.Ἁλ.Ρωμ.5,8 **ἐκ τῆς ἀγορᾶς ὑπανεχώρησεν,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,293. **2)** νεώτ. νομ. διαλύω μονομερῶς συμφωνίαν ἢ σύμβασιν· **3)** ὁμ. νεώτ. κάμνω ὑπαναχώρησιν βλ.λ.3).
ὑπαναψύχω μσν. κατ' ὀλίγον ἢ ἀνεπαισθήτως ἀναψύχω, δροσίζω : Νικ.Χων. ἐν Ἀν.Βοασσ.5,373 **τοῦ πότου τὸ θάλπον ὑπαναψύχων.**
ὑπανδραποδίζω μσν. βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον ἀνδραποδίζω, ὑποδουλώνω, βαθμιαίως κατακυριεύω : Φώτ.Ἐπιστ.332,37.
ὑπανδρεία (ἡ) νεώτ., δημ. **παντρειά** ἐπὶ γυναικός, τὸ νὰ κατασταθῇ ὕπανδρος, νὰ λάβῃ σύζυγον : **ἀπέτυχεν εἰς τὴν ὑπανδρείαν της** (εἰς τὸν γάμον της), - φρ. **κορίτσι τῆς παντρειᾶς** (εἰς ὥραν γάμου), ὁμ. φρ. **μὲ τὸ ζόρι παντρειά** (ἐπὶ πράγμ. ἐπιβαλλομένου διὰ τῆς βίας).
ὑπανδρεύω μσν. κ. νεώτ., δημ. **παντρεύω, ἀόρ. ὑπάνδρευσα,** δημ. (ἐ)**πάντρεψα,** παθ. ἐν μέσ. σημ. ἀόρ. **ὑπανδρεύθην,** δημ. (ἐ)**παντρεύτηκα,** μτχ. παρακ. **ὑπανδρευμένος,** δημ. **παντρεμένος,** διὰ γάμου συζευγνύω, συνενῶ, δίδω εἰς γάμον : **ὑπανδρεύω τὴν θυγατέρα μου-τὴν ἀδελφήν**· ‖ κ.μέσ. κ. νεώτ. ἔρχομαι εἰς γάμου κοινωνίαν, λαμβάνω σύζυγον, νυμφεύομαι : Νομοκάνων Coteler 334 **εἰ ὑπανδρευθῇ τὸ ἓν μέρος, - ὑπανδρεύθη πέρισυ**· κ. ἀλληλοπαθ. : **παντρεύτηκαν ἀπὸ ἔρωτα**· ‖ ἡ μτχ. παθ. παρακ. ὡς οὐσ. **ὁ παντρεμένος** ὁ ἔγγαμος· **2)** νεώτ. γεν. μεσιτεύω πρὸς συνομολόγησιν γάμου τινός, ἐξευρίσκω γαμβρὸν ἢ νύμφην διά τινα : **ὑπάνδρευσε τὸν ἀνεψιόν του μὲ μίαν πλουσίαν**· ‖ παρέχω τὰ μέσα νὰ ἔλθῃ τις εἰς γάμου κοινωνίαν, νὰ λάβῃ σύζυγον, ἐξευρίσκω γαμβρὸν ἢ νύμφην : **θὰ τὴν ὑπανδρεύσῃ ὁ θεῖός της,** φρ. **παντρεύει καὶ μητροπολίτη** (ἐπὶ λίαν ἐπιτηδείου)· **3)** ἐπὶ ἱερέως, ἐπισκόπου ἢ καὶ τοῦ παρανύμφου, ἀνταλλάσσω τοὺς γαμηλίους στεφάνους, στεφανώνω : **τοὺς ὑπάνδρευσεν ὁ ὑπουργός - ὁ Μητροπολίτης.**
ὑπανδρία (ἡ) μσν. ἡ ὑπανδρεία, γάμος, **παντρειά** : Νομοκάνων Coteler 332, αὐτ.452.

ὕπανδρος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ γυναικός, ὁ ὑπὸ ἄνδρα ὡς σύζυγον τελῶν, ὁ ἔχων σύζυγον, ὁ ἐλθὼν εἰς γάμον, ἔγγαμος : Πολύβ.10,26,3 **ὑπάνδρους γυναῖκας,** 'Αθήν.388C· ‖ νεώτ. κτ. ἐπέκτ. κ. ἐπὶ ἀνδρός, ἔγγαμος, συνεζευγμένος, παντρεμένος· **2)** μτγν. ἐπὶ γυναικ., ὁ ὑπὸ ἄνδρας τελῶν, ἀχρεῖος, ἄσωτος : Πλούτ.Πελ.9 **γύναια ὕπανδρα** |γυναῖκες ἀχρεῖαι καὶ παραλελυμέναι, ἄσωτοι καὶ μοιχαλίδες|· **3)** μτφ. ἐκτεθηλυμμένος, ἄνανδρος, γυναικώδης : Διόδ.Σ 'Εκλ.520,38 **ἀγωγὴ οἰκουρὸς καὶ ὕπανδρος.**

ὑπανδρύνομαι μτγν. κατὰ μικρόν, βαθμηδὸν αὐξάνω : Γρηγ.Ναζ.1,721.

ὑπανειμένως ἐπίρρ. μτγν. ὀλίγον τι ἀτόνως, ἀνειμένως, ἀσθενῶς, χαλαρῶς : Διοσκ.1,83.

ὑπάνειμι μτγν. κατὰ μικρόν, ἀνεπαισθήτως ἀνέρχομαι, ἐπέρχομαι βαθμηδόν, ὑπανερπύζω : Λουκ.Μισθ.Συν.39 **τὴν ποδάγραν δὲ ὑπανιοῦσαν.**

ὑπανεμῶ-όω μτγν. πνέω ἠπίως, ἐπιπνέω, ἐν μτφ. χρ. : Λιβάν.4,1072 **καί πως ἔρωτι τὰς παρειὰς ὑπηνέμωσε** (δ.γρ. ὑπηνέμησε).

ὑπανερπύζω μτγν. βραδέως, κατὰ μικρὸν ἢ κρυφίως ἑρπύζω πρὸς τὰ ἄνω, βραδέως καὶ ἀνεπαισθήτως ἀνερπύζω, ἀνέρχομαι, ὑπάνειμι, ὑπανέρχομαι : Αἰλ.ΖΙ 5,3.

ὑπανέρχομαι μτγν. ἠρέμα, μικρὸν κατὰ μικρόν, βαθμηδὸν ἀναλαμβάνω ἐκ νέου : Γολ.14, 149,6 **ὑπανῆλθε τῆς πυρετικῆς θερμότητος.**

ὑπανέχω μσν. κρατῶ εἰς ὕψος, ὑψηλὰ κάτωθέν, ἀπὸ κάτω, **ἐν** χρ. τὸ παθ. : Εὐστ.Πον.300,87 **ὑπανεχόμενος ὡς ἐπὶ τιμῇ ἔβαινεν ἁβρὸς ἔσω.**

ὑπανθηρός-όν ὁ ὀλίγον τι ἀνθηρός, δθ. ὁ ἐλαφρῶς κεχρωματισμένος δι' αἵματος : 'Ιππ.1012D **ἔπτυεν ὑπανθηρόν.**

ὑπάνθρωπος (ὁ) νεώτ. ὑποτιμητικῶς, ὁ στερούμενος στοιχειώδους ἀνθρωπισμοῦ, ἄνθρωπος κατωτέρου ἠθικοῦ.

ὑπανθῶ-έω μτγν. ἄρχομαι ἀνθῶν ἢ θάλλων, ἀρχίζω νὰ βγάζω λουλούδια : Φιλόστρ.809 **τὸ ἔρευθος οὐδὲ ἐπιβεβλῆσθαι φήσεις, ἀλλ' ἔνδον ὑπηνθηκέναι,** Λόγγ.3,12, Πολυδ.1,60, Σουΐδ.

ὑπανίημι μτγν. χαλαρῶ ὀλίγον, μετριάζω κατά τι, κάπως : Πλούτ.Δίων 7 **ἡ τυραννὶς τὸ λίαν ἀπάνθρωπον ὑπανῆκεν,** 'Ιώσ.ΑΙ 2,5,1 **ὑπανίει τῶν δεσμῶν·** κ. παθ. : Φιλόστρ.90,19 **φιλοσοφία ξύμμετρος καὶ ὑπανειμένη·** κ. ἀμτβ. : Πλούτ. Αἰμ.23 **τοῦ φόβου μικρὸν ὑπανέντος.**

ὑπανίπταμαι μσν. ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς, μόλις ἀνίπταμαι : Εὐστ.Διον.Περ.8.

ὑπανίστημι, ἀόρ. β' **ὑπανέστην,** παρακ. **ὑπανέστηκα,** ἐν χρ. τὸ μέσ. κ. παθ. ἀνίσταμαι αἰφνιδίως, σηκώνομαι ἄξαφνα : Θέογν.485· **2)** ἐπὶ θηράματος, ἐκτινάσσομαι, ἐκπηδῶ ἔμπροσθέν τινος αἰφνιδίως, ξεπετιέμαι : Ξεν.ΚΠ 2,4,19 **πορευομένῳ δὲ αὐτῷ εὐθὺς ἐν τῷ πρώτῳ χωρίῳ ἐπανίσταται λαγώς·** **2)** ἐπὶ ἐδάφους γῆς, ἡ μτχ. παρακ. **ὑπανεστὼς** ὁ ἐγειρόμενος ἢ ὑψούμενος ἠρέμα ὑπεράνω πεδιάδος : Φίλ.2,510· **3)** ἐγείρομαι ἐκ τῆς θέσεώς μου, ἵνα παραχωρήσω τόπον εἰς ἕτερον, προσηκώνομαι εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ : 'Ηρ.2,80 **τοῖσι πρεσβυτέροισι . . ἐξ ἕδρης ὑπανίσταμαι,** 'Αριστφ.Νεφ.993 **τῶν θάκων τοῖς πρεσβυτέροις ὑπανίστασθαι,** Ξεν.Λοκ.15,6, αὐτ.'Ιέρ.7, 2· ‖ κ. μτφ. : Καλλίστρ.905 **θυμὸς ὑπανίστατο καὶ πρὸς λύπης διάθεσιν μετέβαινεν ἡ εἰκών.**

ὑπανίσχω μτγν. ὑπανέχω, κ. ἀμτβ. ὑπανατέλλω : Αἰλ.ΖΙ 11,10 **ὑπανισχούσης τῆς σελήνης,** Φιλόστρ. 'Απολλ.99,20· **2)** ὑπανίσταμαι, βγαίνω ἔξω : αὐτ. 95,6 **ἀκρωνυχίαι πετρῶν ὑπανίσχουσι τοῦ ὕδατος.**

ὑπανιῶ-άω ἀνιῶ, στενοχωρῶ κάπως, κατά τι, πικραίνω, λυπῶ ὀλίγον τι, ἐν χρ. τὸ παθ. : 'Αριστφ. Νεφ.1195 **ἕωθεν ὑπανιῷντο τῇ νουμηνίᾳ.**

ὑπανοίγνυμι δ. τ. τοῦ ὑπανοίγω βλ.λ.

ὑπανοίγω κ. μσν. ἢ -γνυμι ἀνοίγω τι κάτωθεν ἢ ὀλίγον τι, τὸ παθ. : 'Ἔφιππ.ἀπ.'Εφήβ.1,2 **βῖκός τις ὑπανεῴγνυτο·** ‖ κ. μσν. γεν. ἀνοίγω : Γρηγ. Ναζ.1,354Α, 'Αθανάσ.2,449Β,'Ανδρ.Κρ.171Α **ἡ τοὺς καταρράκτας ἡμῖν τῶν θείων οἰκτιρμῶν ὑπανοίξασα·** **2)** ἀνοίγω τι λάθρα, κρυφίως : Δημ.889 **εἰ γράμματ' ἐκλεπτεν; ἢ εἰ ὑπανέῳγεν;** Λουκ.'Ον. 13 **ἡ δὲ τὸ δωμάτιον ὑπανοίξασα κομίζει τὴν πυξίδα·** **3)** ρηματ.π. ὑπάνοιξις.

ὑπάνοιξις-εως (ἡ) |ὑπανοίγω| μσν. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπανοίγειν βλ.λ.|· δθ. συνεκδ. βαθμιαία ἐπίδειξις, φανέρωσις : Εὐστ.Πον.153,30.

ὑπαντάξ |ἄντα| ἐπίρρ. ἐξ ἐναντίας, ἀπέναντι· 'Ησ. «ὑπαντάξ· ἐξ ἐναντίας· ἀντὶ τοῦ ὑπαντιάσας, συναντήσας» : 'Αριστφ.ἀπ.534.

ὑπαντέλεια 'Ησ. «χαλκᾶ ἀγγεῖα, κάδοι».

ὑπαντεύω μσν. ἀντὶ ὑπαντῶ βλ.λ. : Θεοφάν.328,18.

ὑπαντή (ἡ) μσν. ἢ **ὑπάντη** ἀντὶ ὑπάντησις βλ.λ.) : Εὐστ.Πον.248,46 **προποδίσαι εἰς ὑπαντήν,** Δούκ. 'Ιστ.57C **ὑπάντη·** **2)** ἡ ἑορτὴ τῆς 'Υπαπαντῆς βλ.λ. : Βί.'Ηλία Νεωτ.186,5 (Combef.).

ὑπάντησις-εως (ἡ) (ὑπαντῶ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπαντᾶν, προϋπάντησις, συνάντησις : ΚΔ 'Ιω.12,13 **ἔλαβον τὰ βαΐα τῶν φοινίκων καὶ ἐξῆλθον εἰς ὑπάντησιν αὐτῷ,** 'Αππ.'Εμφ.Πολ.4,6, Γρηγ.Ναζ.1, 390Β **τιμῶν τε καὶ ὑπαντήσεων·** **2)** μτφ. ἀπάντησις, ἀπόκρισις : Σέξτ.'Εμπ Μαθ.2,278 **πρόχειρος δ' ἐστὶ καὶ πρὸς τοῦτο ὑπάντησις.**

ὑπαντητικός-ή-όν μτγν. ὁ ὑπαντῶν, ὁ προϋπαντῶν, ὁ ἁρμόδιος ἢ ἐπιτήδειος εἰς ὑπάντησιν : Πτολ.Τετράβ.141,12.

ὑπαντιάζω, μέλλ. -άσω, πορεύομαι ἢ ἔρχομαι πρὸς ὑπάντησιν, πηγαίνω νὰ συναντήσω κάποιον, ἀπαντῶ, συναντῶ τινα· 'Ησ. «ὑπαντιάζει, ὑπαντᾷ», ἀπολ. : 'Ιλ.Ζ 17 **πρόσθεν ὑπαντιάσας,** Πινδ.Π 4,135 **τῶν δ' ἀκούσαις αὐτὸς ὑπαντίασεν,** Αἰσχ.Πέρσ. 407, Ξεν.'Αν.6,5,27 **ὑπηντίαζεν ἡ φάλαγξ,** αὐτ.ΚΠ 4,2,18, Πλούτ.Μάρκελλ.7 **πολὺ πρὸ τῶν ἄλλων ἐξελάσας τὸν ἵππον ὑπηντίασεν,** Λουκ.'Αλ.'Ιστ.1,37· κ. μτ. δοτ. : Πινδ.Π 8,10, Αἰσχ.Πέρσ.834 **ὑπαντίαζε παιδί,** αὐτ.850, Ξεν.ΚΠ 3,5,9 **ὑπαντιάζουσί μοι·** κ. μτ. αἰτ. : Πινδ.Π 5,44, 'Ηρ.4,121 **οἱ Σκύθαι . . ὑπηντίαζον τὴν Δαρείου στρατιήν,** Πλούτ.Πομπ.71.

ὑπαντιῶ-άω μτγν. ἀντὶ ὑπαντιάζω βλ.λ. : 'Οππ. 'Αλ.2,565 **ὑπαντιόωντος ὁμίλου.**

ὑπάντλειον (τὸ) λεξ. ἅ. ὑπάντλιον βλ.λ.

ὑπάντλησις-εως (ἡ) |ὑποντλῶ| μτγν. **ἐσφ.γρ. ἀντὶ** ἐπάντλησις βλ.λ. : Διόδ.Σ 2,10.

ὑπάντλιον (τὸ) λεξ. χαλκοῦν ἀγγεῖον, κάδος πρὸς ἄντλησιν ὕδατος ἐκ τῶν φρεάτων·ΑΒ 411, 'Ησ.

ὑπαντλῶ-έω μτγν. ἀντλῶ κάτωθεν : Φιλόστρ. Εἰκ.2,13 **τὰ δὲ ὑπαντλῶν τῷ στέρνῳ·** **2)** ρηματ. π. ὑπάντλησις.

ὑπάντομαι μτγν. μ. κτ. ἐνεστ. κ. παρατ. ἀντὶ ὑπαντῶ βλ.λ. : 'Ηρωδιαν.'Ιστ.4,11,2 **οὐκ ἀναμείνας . . ὑπήντετο αὐτῷ ἐν τῷ πρὸ τῆς πόλεως πεδίῳ.**

ὕπαντρος-ον |ἄντρον| ὁ ἔχων ἄντρα, σπήλαια κάτωθεν κ. γεν. ὁ πλήρης σπηλαίων : 'ΑριστλΜετ. 2,8 **ὕπαντρος χώρα,** αὐτ.Πρ.23,5 **ὕπαντρος γῆ,** Στράβ.9,2,16 **ὑπάντρου δὲ καὶ σηραγγώδους οὔσης κατὰ βάθους τῆς γῆς,** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.27, 243 **ὕπαντροι καὶ φαραγγώδεις τόποι,** Βασ.1,52C· ‖ συνεκδ. κ. ἐπὶ τοῦ ὀστράκου τῆς χελώνης : Αἰλ. ΖΙ 16,17· **2)** ὁ ὑπὸ τὴν γῆν κείμενος, ὁ ὑπόγειος : Αἰλ.ΖΙ 12,38 **οἶκοι ὕπαντροι·** **3)** 'Ησ. «ὕπαντροι· οἱ ὑπὸ τὸ σπήλαιον».

ὑπαντῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ., Ιων. -έω (ΑΠλ.4,101), μέλλ. **ὑπαντήσομαι** |Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.10,61|, ἀόρ. ὑπήντησα, πορεύομαι ἢ ἔρχομαι πρὸς συνάντησίν τινος ὡς φίλος ἢ κ. ὡς ἐχθρός, ἀπαντῶ, προϋπαντῶ : Ξεν.ΚΠ 3,3,2 **πάντες ὑπήντων ἡδόμεναι τῇ εἰ-**

ρήνῃ· κ. ὡς πολέμιος : αὐτ.1,4,22 τοὺς .. πολεμίους .. ὑπαντῶντας, Ἀππ.Λιβ.104 εἰσιοῦσιν οἱ Καρχηδόνιοι ὑπήντων· κ. μτ. δοτ. : Πίνδ.Π 8,59, Ξεν.ΚΠ 6,3,15, ΚΔ Ἰω.11,20 ὡς ἤκουσεν ὅτι ὁ Ἰησοῦς ἔρχεται, ὑπήντησεν αὐτῷ, Ἀππ.Ἰλλυρ.28 ἐρχομένῳ .. ὑπήντων· κ. μτ. γενικ. : Σοφ.Φιλ.719 ἀνδρῶν ἀγαθῶν παιδὸς ὑπαντήσας· κ. ἔμπροθ. : Ὑπερείδ. Εὐξ.34 ὑπαντᾶν εἰς τὰς ὁδούς, Πλούτ.Ἄρατ.34 ὑπήντησε τῇ πόλει πρὸς χρείαν· κ. μτ. αἰτ. : Λίβ. Ροδ.438 εὐθὺς ὡς μὲ ὑπήντησεν ἤρξατο νὰ μὲ λέγῃ· ‖ μτγν. τὸ μέσ. ὑπαντῶμαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. μτ. δοτ. : Ἡρωδιον.Ἱατ.2,5,5 ὑπαντώμενος αὐτοῖς· **2)** εὑρίσκω κατὰ τύχην, συναντῶ, μτ. δοτ. : ΚΔ Ματθ.8,28, αὐτ.Λουκ.8,27 ὑπήντησεν αὐτῷ ἀνήρ τις, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.2,68· **3)** μτφ. συναινῶ, συμφωνῶ εἴς τι : Ποσειδών.π.Ἀθήν.5,213Β πᾶσα .. πόλις ταῖς ὑπὲρ ἄνθρωπον τιμαῖς ὑπαντῶσα κατακαλεῖται θεὸν τὸν βασιλέα· **4)** ὁμ. μτφ. ἀντιτείνω, ἀντιλέγω, φέρω ἀντίρρησιν : Εὐρ. Ἱκ.398 ὑπαντᾷ τοῖς ἐμοῖς βουλεύμασιν [δ.γρ. ὕπαντα]· κ. ἔμπροθ. [πρός τι] : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,105 πρὸς τοῦτο ὑπαντῶντες φασὶν ὅτι· **5)** ὁμ. μτφ. ἐπὶ ἰδεῶν, σκέψεων, διανοημάτων κττ., ἐπέρχομαι εἴς τινα, εἰς τὸν νοῦν τινος, μτ. δοτ. : Λογγῖν.16,4 κἀπειδήπερ ὑπήντα τῷ ῥήτορι· ελέγεις ἥτταν»· **6)** ρηματ.π. ὑπάντησις.

ὑπάνυμαι Ἡσ. «ὑπανύσθαι· ὑπουργεῖν».

ὑπαξιωματικός [ὁ] νεώτ. κ. δημ. στρατιωτικὸς βαθμοφόρος ἔχων βαθμὸν ἐνδιάμεσον μεταξὺ τοῦ ὁπλίτου καὶ τοῦ ἀνθυπασπιστοῦ.

ὑπαξόνιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν ἄξονα εὑρισκόμενος, κείμενος : Καλλ.Λουτρ.Παλ.14 συρίγγων ἀίω φθόγγον ὑπαξόνιον.

ὑπαπαίδευτος-ον λεξ. ὁ ὀλίγον τι, ὁ κατά τι ἀπαίδευτος, ὁ κάπως ἀμαθής, ἄξεστος· Φρύν.ΑΒ .69,13 «ὁ μὴ τελείως ἀπαίδευτος».

ὑπαπαίρω μτγν. ὑποχωρῶ κατ' ὀλίγον ἢ ἀπέρχομαι λάθρα : Γρηγ.Ναζ.1,750Α τῶν μὲν παραγιναμένων, τῶν δὲ ὑπαπαιρόντων.

ὑπαπαντή (ἡ) κ.μσν. κ.νεώτ. ἀντὶ ὑπάντησις, προϋπάντησις, ὑποδοχή : Ἐπιγρ.· **2)** μτγν., μσν. κ.νεώτ., δημ. Παπαντή, ἡ ὑπὸ τοῦ Συμεὼν γενομένη εἰς τὸν Χριστὸν ὑποδοχὴ ἐν τῷ ναῷ τὴν τεσσαρακοστὴν ἡμέραν ἀπὸ τῆς γεννήσεώς του καὶ ἡ πρὸς ἀνάμνησιν τοῦ γεγονότος τούτου ἀγομένη τὴν 2αν Φεβρουαρίου ἑορτή : Ἰω.Χρυσ.Ὁμιλ.137 τίτλ. εἰς τὴν ὑπαπαντὴν τοῦ Σωτῆρος, Ἀναστ. Σιν.1287Α, Στουδ.Θεόδ.1696C, Θεοφάν.345,14, παροιμ. φρ. τῆς Παπαντῆς ἐχιόνισε κατὰ παντοῦ ἐφάνη, κατὰ πανταῦ ἐχάθηκε [καθότι κατὰ τὸν Φεβρουάριον, ὅτε ἡ ἑορτὴ τῆς Ὑπαπαντῆς, ἡ χιὼν δὲν εἶναι διαρκής, ἐπειδὴ ἐπίκειται τὸ ἔαρ].

ὑπαπάντησις-εως (ἡ) [ὑπαπαντῶ] Ἐπιγρ. ἀντὶ ὑπάντησις βλ.λ. : ἐποιήσαντο δὲ καὶ τὴν ὑπαπάντησιν τοῖς ἱεροῖς ἐν ὅπλοις.

ὑπαπαντῶ-άω μτγν. ἀντὶ ὑπαντῶ βλ.λ.1) : Διόδ.Σ ἀπ.628,68 τῶν ὄχλων ὑπαπαντώντων, Θεοδοτ.π. Κλημ.Ἀλ.799· **2)** ἀντιτείνω, ἀπαντῶ, ἀποκρίνομαι : Σωκρ.Σχ.1,5 γοργῶς ὑπαπήντησε πρὸς τὰ παρὰ τοῦ ἐπισκόπου λεχθέντα· **3)** ρηματ.π. ὑπαπάντησις.

ὑπαπειλῶ-έω ὀλίγον τι ἢ κρυφίως ἀπειλῶ : Ξεν. Ἑλλ.4,6,3 ταῦτα δ' ἔλεγον ὑπαπειλοῦντες τοῖς Λακεδαιμονίοις.

ὑπάπειμι [εἶμι] ἀναχωρῶ βραδέως ἢ κρυφίως, ὑποχωρῶ, ἀπαχωρῶ : Θουκ.5,9 τοῦ ὑπαπιέναι πλέον ἢ τοῦ μένοντος, αὐτ.3,111 ἐξελθόντες ὑπαπῆσαν κατ' ὀλίγους, Λουκ.Ἴκαρ.14 κατ' ὀλίγον ὑπαπιών· ‖ κ. ἐπὶ τῶν ἀστέρων : Γρηγ.Ναζ.1, 200Α ἐν τάξει φαινομένων τε καὶ ὑπαπιόντων, αὐτ.447Β· ‖ μτφ. ὑπερβαίνω τὴν ἡλικίαν : Φιλοστρ.230 ἐφήβου ἄρτι ὑπαπῄει.

ὑπαπέρχομαι μτγν. ἀπέρχομαι βραδέως ἢ κρυφίως : Αἰλ.ΖΙ 11,33.

ὑπαποδύομαι μτγν. ἀποδύομαί τι κατὰ μικρόν, ἐγκαταλείπω τι βαθμηδόν : Γρηγ.Νύσσ.3,29D τὴν ἰατρικὴν ὑπαπεδύετο.

ὑπαποκινῶ-έω ἀμτβ. ἀποσύρομαι βραδέως ἢ κρυφίως, ἀπομακρύναμαι κατ' ὀλίγον, σιγὰ σιγά, φεύγω ἀγάλι' ἀγάλια, μτ. γενικ. τόπου : Ἀριστφ. Ὀρν.1011 κἀμοὶ πιθόμενος ὑπαποκίνει τῆς ὁδοῦ.

ὑπαποκρύπτω μτγν. ὑπαποκρύπτω τι ὑποκάτω τινός : Αἰλ.ΖΙ 5,40 λόχμῃ ἑαυτὴν ὑπαποκρύπτειν.

ὑπαπολείπομαι μτγν. παθ. ὑπολείπομαι, μένω ὀπίσω : Αἰλ.ΖΙ 10,43 ἰχθῦς .. ὑπαπολείπονται ἐν ἰλύϊ βραχείᾳ.

ὑπαποτρέχω τρέχω εἰς τὰ ὀπίσω κατ' ὀλίγον, ἀποτρέχω κρυφίως, ἐκφεύγω τρέχων : Ἀριστφ. Ἐκκλ.284 ὡς εἴωθ' ἐκεῖ τοῖς μὴ παροῦσιν ὀρθρίοις ἐς τὴν πύκνα ὑπαποτρέχειν ἔχουσι μηδὲ πάτταλον [σχόλ. «ὀπίσω τρέχω»].

ὑπαποφήχω μτγν. ἀποφήχω, ἀποξέω βαθμηδόν : Αἰλ.ΖΙ 3,24 ὑπαποφήχουσα [ἡ χελιδὼν] τῷ ῥάμφει [τὸν πηλὸν] τὴν .. οἰκοδομίαν χειρουργεῖ.

ὑπάπτω ἰων. τ. τοῦ ὑφάπτω βλ.λ. : Ἡρ.1,176 ὑπῆφαν τὴν ἀκρόπολιν .. καίεσθαι.

ὕπαρ (τὸ) ἄκλ. [ἀλλὰ γενικ. ὕπαρος, κτ.ΕΜ 491,30, Χοιροβ.Θεο.381,6] πραγματικὴ ἢ αἰσθητὴ ἐμφάνισις παρουσιαζομένη ἐν καταστάσει ἐγρηγόρσεως, ὅραμα ὅπερ βλέπει τις ἐγρηγορώς, πραγματικότης, ἀλήθεια· ἀντίθ. ὄναρ· Φώτ. «ὕπαρ· ἀλήθεια· οὐκ ἐν ὀνείρῳ», αὐτ. «ὕπαρ .. ὀπτασία ἀληθής»: Ὀδ.Τ 547 οὐκ ὄναρ, ἀλλ' ὕπαρ ἐσθλόν, ὅ τοι τετελεσμένον ἔσται [ὄχι ὄνειρον, ἀπάτη, ἀλλὰ πραγματικότης], αὐτ.Υ 90, Πίνδ.Ο 13,67 ἐξ ὀνείρου δ' αὐτίκα ἦν ὕπαρ, Αἰσχ.Πρ.486 κἄκρινα πρῶτος ἐξ ὀνειράτων ἃ χρὴ ὕπαρ γενέσθαι, Πλάτ.Πολιτ.278Ε ἵνα ὕπαρ ἀντ' ὀνείρατος ἡμῖν γίγνηται· **2)** ἀπολ. ὡς ἐπίρρ. εἰς καιρὸν ἐγρηγόρσεως, ἐν ἐγρηγόρσει· ἀντίθ. ὄναρ βλ.λ.3) : Ἱππ. 2,31 καὶ ὕπαρ καὶ ὄναρ [ἐν ἐγρηγόρσει καὶ καθ' ὕπνους], Πλάτ.Πολιτ.277D κινδυνεύει γὰρ ἡμῶν ἕκαστος οἷον ὄναρ εἰδὼς ἅπαντα αὖ πάλιν ὥσπερ ὕπαρ ἀγνοεῖν, αὐτ.Πολ.476C ὄναρ ἢ ὕπαρ δοκεῖ σοι ζῆν;, αὐτ.382Β, αὐτ.Θεαίτ.158Β, αὐτ. Φίλ.36Ε οὔτε δὴ ὄναρ οὔθ' ὕπαρ [οὔτε στὸν ὕπνο οὔτε στὸν ξύπνο], αὐτ.Νόμ.800Α, Ἀριστλ.Πρ. 30,14,4 ὕπαρ καὶ μεθ' ἡμέραν [ἀντίθ. ἐν τοῖς ὕπνοις], Πολύβ.10,5,5, Σέξτ.Ἐμπ.409 ὕπαρ δὲ καὶ οὐ καθ' ὕπνους· ὁμ. κ. μτ. τῆς κατά, καθ' ὕπαρ· Φρύν.421 «ὥσπερ καθ' ὕπαρ οὐ λέγεται, ἀλλ' ὕπαρ, οὕτως οὐδὲ κατ' ὄναρ»· ‖ ὄντως, πράγματι, πραγματικά, ἀληθινά : Πλάτ.Πολ.520C ὕπαρ ἡμῖν .. ἡ πόλις οἰκήσεται, ἀλλ' οὐκ ὄναρ, αὐτ.574Ε.

ὑπάρ Ἐπιγρ.Παμφυλίας, ἀντὶ ὑπὲρ βλ.λ.

ὑπαράσσω μτγν. κ. μσν., ἀττ. -ττω ἀράσσω, πλήττω κάτωθεν, κτυπῶ ὑποκάτω, τὸ παθ. : Ἀνών. π.Σουΐδ. ἵππων χρεμετιζόντων, τῆς γῆς τοῖς ποσὶν αὐτῶν ὑπαραττομένης.

ὑπαργήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ὀλίγον τι, ὁ κατά τι ἀργήεις βλ.λ.1), ὁ ὑπόλευκος : Νίκ.Θηρ. 663 ῥίζα ὑπαργήεσσα.

ὑπάργιλος-ον ὁ ὀλίγον τι, ὁ κάπως ἀργιλώδης βλ.λ. : Θεόφρ.ΦΙ 9,4,8 γῆν ὑπάργιλον καὶ πλακώδη.

ὕπαργμα-ατος [τὸ] μτγν., κτ. πληθ. ὑπάργματα τὰ ὑπάρχοντα, ἡ οὐσία βλ.λ.1) : Παρθ.1,1, αὐτ.8,2 ἐξηργυρίσατο μέρος τῶν ὑπαργμάτων.

ὑπαργύρευσις-εως (ἡ) [ὑπαργυρεύω] γλωσσ. ἡ σύναψις χρεῶν, τὸ νὰ εἶναί τις κατάχρεος.

ὑπαργυρεύω μτγν. ποιοῦμαι χρῆσιν κιβδήλων νομισμάτων [διάφ. ἑρμ. περιπίπτω εἰς χρέη, καταχρεώνομαι] : Πλούτ.Ἠθ.328Α δασμολογούμενοι, δουλεύοντες, ὑπαργυρεύοντες· **2)** ρηματ. π. ὑπαργύρευσις.

ὑπαργυρίζω μσν. ἔχω πως ἢ ἀρχίζω νὰ ἔχω τὸ χρῶμα ἀργύρου : Νικ.Χων.173D τὴν **ὑπαργυρίζουσαν τῷ χρόνῳ τρίχα.**

ὑπάργυρος-ον κ. μσν. ὁ ἔχων κάτωθεν ἄργυρον, δθ. ἐπὶ πετρῶν, γῆς κτλ., ὁ περιέχων ἄργυρον, ὁ ἔχων φλέβας ἀργύρου : Εὐρ.Κύκλ.294 **ὑπάργυρος πέτρα,** αὐτ.Ῥησ.970 **ἐν ἄντροις τῆς ὑπαργύρου χθονός,** Ξεν.Προσ.1,5, αὐτ.4,2 **ὑπαργύρων λόφων·** **2)** ἐπὶ μετάλλων, ὁ μεμειγμένος μετ' ἀργύρου· ‖ κ. ἰδ. μτφ. ἐπὶ προσ. : Πλάτ.Πολ.415C **καὶ ἂν αὖ ἐκ τούτων τις ὑπόχρυσος ἢ ὑπάργυρος φυῇ·** πρβλ. ὑποσίδηρος· **3)** ἐπὶ σκευῶν, ὁ κατεσκευασμένος **ἐξ** ἀργύρου καὶ ἐπίχρυσος : Ἐπιγρ. **κρατὴρ ὑπάργυρος ἐπίτηκτος,** αὐτ. **δακτύλιοι ὑπάργυροι·** ‖ κ. **ἐπὶ** χρυσῶν νομισμάτων, ὁ κίβδηλος : Πολυβ.7,104, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.230 **τὰ ὑπάργυρα χρυσία·** **4)** κ. μσν. ὁ δι' ἀργυρίου πωληθεὶς ἢ μισθωθείς, ὤνιος, μισθωτός : Πινδ.Π 11,42 **εἰ μισθοῖο συνέθευ παρέχειν φωνὰν ὑπάργυρον,** Τζέτζ.Χιλ.8,828 **λέγων ὑπάργυρον πᾶσαν γραφὴν ἐποίει,** πρβλ. καταργυρῶ· **5)** ἐπὶ πραγμ., ὁ ἔχων ἀξίαν ἴσην πρὸς τὸ βάρος αὐτοῦ **εἰς** ἄργυρον· Ἡσ. **«ὑπάργυρον·** τὸ κιννάμωμον», πρβλ.Salmas. εἰς Hist.Aug.2,546.

ὑπάρδω σχόλ. κ. μσν. ἄρδω, ποτίζω ἠρέμα, βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον : Σχόλ.Νικ.Ἀλεξ.139 **γάλα.. δὸς ἄνεμα διὰ τῆς ἕδρας,** ὅπως ὑπάρδῃς **τὴν γαστέρα·** ‖ μσν. τὸ μέσ. ἐν ὁμ. σημ. : Φώτ.Ἐπιστ.327,40 **νοτίδες ἀφανῶς ὑπαρδόμεναι.**

ὑπαρίθμησις-εως (ἡ) (ὑπαριθμῶ) μτγν. ἡ εἴς τινα τάξιν ἢ **μεταξὺ** ἄλλων καταρίθμησις, συγκαταρίθμησις : Γρηγ.Νύσσ.2,891C **ἐν τῇ** τοῦ **Ἰσραὴλ ὑπαριθμήσει,** Ἀθανάσ.1,380.

ὑπαριθμῶ-έω μτγν. καταριθμῶ **τινα εἴς** τινα τάξιν **ἢ μεταξὺ ἄλλων** : Γρηγ.Ναζ.1,431A **προαριθμοῦντος, ἐναριθμοῦντος, ὑπαριθμοῦντος,** Ἰω. Χρυσ.5,666· κ. παθ. : Ἀθανάσ.2,216A **ἐκ τοῦ ὑπαριθμηθῆναι αὐτῷ·** **2)** ρηματ.n. ὑπαρίθμησις.

ὑπαρκτικός-ή-όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὕπαρξιν, **ὁ** ὑπάρχων ὄντως, ὁ πραγματικός : Γαλ. 19,530,1 **ὑπαρκτικὴν εἶναι τὴν** μαθηματικὴν ἐπιστήμην, **Σέξτ.**Ἐμπ.Πυρρ.8,249 **οὐδὲ διαβεβαιοῦσθαι περὶ αὐτῆς δύναταί τις ὅτι ἐστὶν** ὑπαρκτική· πρβλ. ὑπαρκτός· **2)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὕπαρξιν : Ἀπολλ. **Δύσκ.**Συντ.71,23 **ὑπαρκτικὸν ῥῆμα** (οἷα τὸ εἰμί, **ὑπάρχω,** ὑφίσταμαι), Εὐστ.1457,43, Θωμ.Μ 184· **ἐπίρρ. -κῶς :** Βλεμμ.828 (ἐκδ.Mi.) **ὑπαρκτικῶς θεωρεῖσθαι** (κατὰ τρόπον ὑπαρκτικόν).

ὑπάρκτιος-ον μτγν. ὁ πρὸς ἄρκτον, πρὸς βορρᾶν, ὁ βόρειος : Πλούτ.Μάρ.11 **τῶν ὑπαρκτίων κλιμάτων,** αὐτ.Σερτ.17.

ὑπαρκτός-ή-όν (ὑπάρχω) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὕπαρξιν, ὁ ὑπάρχων, ὁ **ὑφιστάμενος,** ἀντίθ. ἀνύπαρκτος : Ἐπίκ.π.Διογ.Λ 10,135 **μαντικὴ ὡς ἀνύπαρκτος, εἰ δὲ καὶ ὑπαρκτὴ** (δ. γρ. ὑπαρκτική), Ποσειδών.π.αὐτ.7,91 **ὑπαρκτὴν εἶναι τὴν ἀρετήν,** Φιλ.1,584,3 **ἔστι μὲν ὑπαρκτὸν πρᾶγμα σοφία,** Πλούτ.Ἠθ.1046C, Ὠριγ Κέλσ.4,223· **2)** νεώτ. κ. ὁ δυνάμενος νὰ λάβῃ ὕπαρξιν· **3)** τὸ οὐδ.. κτ. πληθ. **ὑπαρκτὰ** ὡς οὐσ. ἀντὶ ὕπαρξις : Πάπ.

ὕπαρνος-ον ὁ ἔχων ὑφ' ἑαυτὸν ἄρνα, δηλ. ἡ θηλάζουσα **ἀμνὸν** κ. μτφ. βρέφος : Εὐρ.Ἀνδρ.557 **οἶδ' ἄγουσί σε καὶ παῖδ'; ὕπαρνος γάρ τις ὡς ἀπόλλυσαι,** Καλλ.Ἀπόλλ.53 **οἴιές οὐδ' ἄκυθοι, πᾶσαι δέ κεν εἶεν ὕπαρνοι·** **2)** Ἡσ. **«ὕπαρνος** ποίμνη· ἄρνας ἔχουσα».

ὕπαρξη (ἡ) δημ. τ. τοῦ ὕπαρξις βλ.λ.

ὕπαρξις-εως (ἡ) (ὑπάρχω) κ. νεώτ., δημ. **-η** τὸ ὑπάρχειν, τὸ **ὑφίστασθαι,** ὑπόστασις, ὀντότης, **ἀντίθ. ἀνυπαρξία** : Ἀριστλ.Φυτ.1,2,16, Πλούτ.Ἠθ. **1067C τοῦ μὲν κακοῦ νόησιν εἶναι, τοῦ δὲ ἀγαθοῦ καὶ ὕπαρξιν,** Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,21 **ὕπαρξις ἢ ἀνυπαρξία,** Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ 1,44 **ἔχει ἐν συμμέτρῳ κράσει τὴν ὕπαρξιν τὸ ἀνθρώπου σῶμα·** ‖ εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ, ὕπαρξις, ὀντότης : Ἀμμών. ἐν Brandis Σχόλ.51a,47· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ζωὴ τοῦ ἀνθρώπου : **δυστυχισμένη εἶναι ἡ ὕπαρξίς του·** ‖ οὗτος ὁ ὑπάρχων, ὁ ἄνθρωπος : **δυστυχισμέναι - εὐγενεῖς ὑπάρξεις·** **3)** ἡ σύστασις, ἡ ὑπόστασις, ἡ οὐσία : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,129 **ἡ τοῦ κέρατος ὕπαρξις·** **4)** μτγν. οὐσία, περιουσία, τὸ ὑπάρχοντα : Πολύβ.2,17,11 ὕπαρξις **.. ἑκάστοις ἦν θρέμματα καὶ χρυσός,** Διον.Ἀλ.Ῥωμ.5,48, Διόδ.Σ 20,71, ΚΔΠράξ.2,45 **τὰ** κτήματα **καὶ τὰς ὑπάρξεις ἐπίπρασκον,** Πλούτ.Ἠθ.226C, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.3,23.

ὑπαρπάζω Ἰων. τ. τοῦ ὑφαρπάζω βλ.λ. : Ἡρ.5,50.

ὕπαρσις-εως (ἡ) μσν. ἡ ἀνύψωσις : Ἰωσὴφ ἐν ASS Ἰουνίου 3,95,47 (ἐσφ. γρ. ἀντὶ ἔπαρσις).

ὑπαρτύω μσν. ἀρτύω, παρασκευάζω, ἑτοιμάζω τι κρυφίως : Πρόδρ. **σφαγὴν ἑαυτῷ ὑπαρτύειν.**

ὑπαρτῶ-άω μτγν. ἐξαρτῶ κάτωθεν, ἀναρτῶ, κρεμῶ ἢ δένω ὑποκάτω : Αἰλ.Ζ 15,7.

ὑπαρχή (ἡ) κ. νεώτ. ἀρχή : Ἀριστλ.Φυσ.7,3,24 ἐν **τῇ τῆς ἐπιστήμης** ὑπαρχῇ· ‖ κ. νεώτ. σχεδὸν ἀποκλειστικῶς, ἐν χρ. μ.ἐν τῇ φρ. **ἐξ ὑπαρχῆς** ἐξ ἀρχῆς : Σοφ.ΟΤ 132 **ἐξ ὑπαρχῆς αὖθις,** Ἀριστλ. Πολιτ.4,6,5, αὐτ.Ζ1 8,2,14 **ἡ ἐξ ὑπαρχῆς γένεσις·** ‖ ὁμ. κ. νεώτ. ἐν τῇ φρ. **ἐξ ὑπαρχῆς** ἐκ νέου, πάλιν : Δημ.1013 **οὗτοι δὲ πάλιν ἐξ ὑπαρχῆς λαγχάνουσί μοι τὰς δίκας,** Ἀριστλ.Ψυχ.2,1,1 **πάλιν ὥσπερ ἐξ ὑπαρχῆς ἐπανίωμεν,** αὐτ.Ῥητ.1,1,15.

ὑπαρχηγός (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ ἀμέσως μετὰ **τὸν** ἀρχηγόν, **ὁ** κατέχων θέσιν ἀμέσως μετὰ τὸν ἀρχηγὸν καὶ ἀναπληρῶν αὐτόν : **ὑπαρχηγὸς τοῦ ἐπιτελείου - κόμματος·** πρβλ. ὕπαρχος, ὑποδιοικητής.

ὑπαρχιτέκτων-ονος Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν ἀρχιτέκτονα, ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν ἀρχιτέκτονα.

ὑπάρχοντα (τὰ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐνάρθρως, **πληθ.** οὐδ. μτχ. τοῦ ὑπάρχω ὡς οὐσ., πᾶν ὅ,τι ὑπάρχει **εἴς** τινα, τὰ ἀγαθά, ἡ περιουσία, **τὰ κτήματα :** Ἰσοκρ.4,57 **κινδυνεύσουσι περὶ τῶν ὑπαρχόντων,** Δημ.18, αὐτ.1403, ΚΔ Ματθ.19,21 **πώλησόν σου τὰ ὑπάρχοντα καὶ δὸς πτωχοῖς,** αὐτ.Κορινθ.1,13,3, Πλούτ.Αἰμ.4, Δίων Κ 59,14.

ὕπαρχος (ὁ) κ. νεώτ. ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν ἄρχοντα καὶ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ, ὁ ὑπὸ ἄλλον ἄρχων, διοικῶν, ὑπαρχηγός, ὑποδιοικητής· Σουίδ. **«ὕπαρχος,** ὁ ὑφ' ἑτέρου ἀρχόμενος, ὁ ὑποτεταγμένος **ἑτέρῳ,** ὁ μὴ ὢν αὐτοκράτωρ» : Σοφ.Αἴ. 1105 **ὕπαρχος ἄλλων δεῦρ' ἔπλευσας, οὐχ ὅλων στρατηγός,** Εὐρ.Ἑλ.1432 **φράσων ὑπάρχοις ταῖς ἐμαῖς,** Λουκ.Νεκρ.Δ 12,2 **ὕπαρχος ὢν τῷ ἀδελφῷ·** ‖ ἐν τῷ στρατῷ, ὁ ἀντιστράτηγος, ὁ ὑποστράτηγος· Ἡσ. **«ὕπαρχος·** οἰκονόμος, πολέμου **στρατηγός»** : Ξεν.Ἑλλ.7,4,19 **Ἀνδρόμαχος μὲν ὁ Ἠλεῖος ὕπαρχος** (δ.γρ. ἵππαρχος)· ‖ **νεώτ. ναυτ.** ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν κυβερνήτην ἀξιωματικὸς συγχρόνου πολεμικοῦ πλοίου· **2)** ὁ διοικῶν ὡς ἀντιπρόσωπος τοῦ κυβερνήτου, ἐπίτροπος, ἀντιβασιλεύς : Ἡρ.3,70, αὐτ.4,166 **τῆς Αἰγύπτου ὕπαρχος ὑπὸ Καμβύσεω κατεστεώς,** αὐτ.7,6, Ξεν.ΚΠ 8,3,19· ‖ ὁ ἔπαρχος (praefectus provinciae) : Λιβάν.Λόγ. 59,164, Ἐπιγρ.· ‖ **ὕπαρχος τῆς πόλεως ὁ praefectus urbis** : Ζώσ.2,9,3· ‖ **ὕπαρχος τῆς αὐλῆς ὁ praefectus praetorio** : Ζώσ.2,10· **3)** ὁ ὑποκείμενος, ὁ ὑποτεταγμένος εἴς τινα : Πολύβ.7,9,5 **τοὺς Καρχηδονίων ὑπάρχους.**

ὑπαρχότης-ητος (ἡ) μτγν. τὸ ἀξίωμα **τοῦ ὑπάρχου** βλ.λ. : Ἰουστιν.Νεαρ.70 Προοίμ.

ὑπάρχω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., παρατ. **ὑπῆρχον** κ. δημ. **ὑπῆρχα,** ἰδιωμ. **ὕπαρχα,** μέλλ. **ὑπάρξω,** ἀόρ. **ὑπῆρξα** κ. δημ. **ὕπαρξα,** παθ. παρακ. **ὑπῆργμαι,** Ἰων. ἐν τῇ δοτ. πληθ. μτχ. **ὑπαργμένοισι**

(ἀντὶ ὑπηργμένοισι,'Ηρ.7,11). ποιοῦμαι ἔναρξιν, κάμνω ἀρχήν, ἄρχομαι, ἀρχίζω, ἀπολ. : 'Οδ.Ω 286 ὅστις ὑπάρξῃ (ὁποῖος κάμῃ πρῶτος ἀρχήν), Εὐρ. Φοίν.1223 Ἐτεοκλέης δ' ὑπῆρξ' ἀπ' ὀρθίου σταθεὶς πύργου, Λυσ.24,18 τοῖς δὲ ἀσθενέσιν οὐκ ἔστιν οὔτε ὑβριζομένοις ἀμύνεσθαι τοὺς ὑπάρξαντας, Πλάτ.Γοργ.456E ἀμυνομένους, μὴ ὑπάρχοντας, 'Ισοκρ.16,44, Δημ.1350 τιμωρεῖσθαι τὸν ὑπάρξαντα (τὸν ἀρξάμενον τῆς ἔριδος), Μέν. 'Ολύνθ.2 ὡς οὐχ ὑπάρχων ἀλλὰ τιμωρούμενος· συνήθ. μτ. γενικ. : 'Ηρ.1,5 ὑπάρξαντα ἀδίκων ἔργων, αὐτ.4,1 ὑπῆρξαν ἀδικίης, Εὐρ.Φοίν.1582 πολλῶν κακῶν ὑπῆρξεν (δ.γρ. κατῆρξεν), αὐτ.'Ανδρ. 274, Θουκ.2,74, 'Ανδοκ.1,142 οἳ ὑπῆρξαν τῆς ἐλευθερίας ἁπάσῃ τῇ 'Ελλάδι, Πλάτ.Μενξ.237B, Δημ. 1345, Πλούτ.Θησ.33 Θησεῖ βίας ὑπάρξαντι· κ. μτ. αἰτ. : Δημ.431 τὰς εὐεργεσίας, ἃς ὑμεῖς ὑπήρξατε 'Αμύντᾳ, Μέν.ἀπ.236 ὑπάρχειν τοῦτο (ἐνν. τὸ παρακαλεῖν)· κ.μτ.μτχ. : 'Ηρ.7,8,2 ἐμὲ .. ὑπῆρξαν ἄδικα ποιεῦντες, αὐτ.9,78, Ξεν.'Αν.2,3,23· ὁμ. κ. παραλειπομένης τῆς μτχ.: Θουκ.12,67 τοῖς αὐτοῖς ἀμύνεσθαι οἷσπερ καὶ οἱ Λακεδαιμόνιοι ὑπῆρξαν (ἀμυνόμενοι)· κ. παθ. : 'Ηρ.7,11 σταθμώσασθαι τοῖσι ὑπαργμένοισι ἐξ ἐκείνων, 'Αριστφ.Λυσ.1159 ὑπηργμένων .. πολλῶν κἀγαθῶν, 'Αντιφ.5,58 οὐδέν μοι τοιοῦτον ὑπῆρκτο εἰς αὐτόν, Λυσ.21,25 ἀνάξια .. τῶν εἰς ὑμᾶς ὑπηργμένων, Δημ.12 τῶν παρὰ τῶν θεῶν ἡμῖν ὑπηργμένων, 'Αριστλ.ΗΝικ. 8,14 ἄξιον τῶν ὑπηργμένων (ἰσούμενον πρὸς ὅσα εἶχον πραχθῇ δι' αὐτόν)· || τὸ μέσ. ὑπάρχομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ. ἀπολ. : Πλάτ.Τίμ.41C σπείρας καὶ ὑπαρξάμενος ἐγὼ παραδώσω, Αἰλ.ΖΙ 12,41· κ. μτ. γενικ. : αὐτ.1,20 ὑπάρχεσθαι τῆς ἀκμῆς, αὐτ.4,34 βαδίσεως ὑπάρχονται .. τὰ .. βρέφη· κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.14,11· || τὸ παθ. ὡς ἀπρόσ. ἐν φρ. ὑπῆρκτο αὐτοῦ εἶχε γίνει ἔναρξις, ἀρχὴ αὐτοῦ : Θουκ.1,93· **2)** ἀμτβ. μ. ἐνεργ. ἄρχομαι ὑπάρχων, ἀρχίζω νὰ ἀναφαίνωμαι : Αἰσχ.Χο.1068 παιδόβοροι .. ὑπῆρξαν μόχθοι, Σοφ.Φιλ.704 ὅθεν εὐμάρει' ὑπάρχοι πόρου· **3)** κ.νεώτ. κ. δημ. ἔχω ὕπαρξιν, ὑπόστασιν, ὑφίσταμαι : 'Ηρ.7,144 αὗται.. αἱ νέες τοῖσι 'Αθηναίοισι προποιηθεῖσαι ὑπῆρχον (ὑπῆρχον ἤδη, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὰς ἄλλας, ἃς ἔμελλον νὰ ναυπηγήσωσι), αὐτ.2,15 εἰ τοίνυν σφι χώρη γε μηδεμία ὑπῆρχε,Εὐπ.Χρυσ.ἀπ.3 ἔδει πρῶτον μὲν ὑπάρχειν πάντων ἰσηγορίαν, 'Αντιφ.5,60 ταὐτά ὑπῆρχεν αὐτῷ .. ἅπερ ἐμοί, Θουκ.5,9 ὑμῖν .. ἐλευθερίαν τε ὑπάρχειν, Ξεν.'Αγησ.8,1 ὑπαρχούσης μὲν τιμῆς, ΚΔ Πράξ.28,7 ὑπῆρχε χωρία τῷ πρώτῳ τῆς νήσου, αὐτ.Πέτρ.2,1,8 ταῦτα .. ὑμῖν ὑπάρχοντα, Πάπ. ὑπάρχουσι αὐτῇ οἰκίαι δύο· κ. μτ. γενικ. : Αἰσχ.'Αγ.961 οἴκοις δ' ὑπάρχει τῶνδε (εὑρίσκεται ἀρκετὴ ποσότης τούτων ἐν τῷ οἴκῳ), Ξεν.ΚΠ 1,5,5· συνήθ. κτ. μτχ. : 'Ηρ.5,124 λέγων ὡς ἄμεινον σφίσι εἴη κρησφύγετόν τι ὑπάρχον εἶναι (ὑπάρχει), Θουκ.2,92 τὰ ὑπάρχοντα ἁμαρτήματα, Ξεν.ΚΠ 6,4,4 τῆς φύσεως ὑπαρχούσης (οὔσης ὁποία εἶναι), 'Ισοκρ.1,28 τίμα τὴν ὑπάρχουσαν οὐσίαν, Δημ.926 ἐξέστω .. ἀποδόσθαι τῆς ὑπαρχούσης τιμῆς (εἰς τὴν τρέχουσαν τιμήν), αὐτ.324 τοὺς ὑπάρχοντας .. πολίτας ἐξαπατῶντες (τοὺς προστυγχάνοντας), Πολύβ.10,17,12 τοὺς ἄνδρας ἑκάστῳ σκάφει βραχύ τι λείπειν τοῦ διπλασίου εἶναι τοὺς ὑπάρχοντας τῶν προγενομένων, ΚΔ Πράξ.19,40 μηδενὸς αἰτίου ὑπάρχοντος, Πάπ. τὰς ὑπαρχούσας αὐτῷ ἀρούρας, -τὸ ὑπάρχον ὑλικόν· || τὸ οὐδ. μτχ. κτ. πληθ. ὑπάρχοντα ὡς οὐσ βλ.λ.· **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὄντως ὑφίσταμαι, ἔχω ὕπαρξιν, ὑπόστασιν, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ φαίνεται : 'Αριστλ.Οὐρ.2,14, αὐτ.17, αὐτ.Μεταφ.8,2, αὐτ.3, αὐτ.Γεν.Φθορ.1,2 ἀθεώρητοι τῶν ὑπαρχόντων, - ὑπάρχει θεὸς - ψυχή, - νοῶ ἄρα ὑπάρχω· **5)** κ. μσν. κ. νεώτ. ἰσοδύναμον τοῦ εἶμαι, διατελῶ : Αἰσχ.'Αγ.1656 πημονῆς ἅλις δ' ὑπάρχει, Σοφ.'Αντ.932 τοῖσιν ἄγουσιν κλαύμαθ' ὑπάρξει· κ. μτ. κατηγορουμένου : Εὐρ. 'Εκ.1229 θησαυρὸς ἄν σοι παῖς ὑπῆρχ' οὑμὸς μέγας, Θουκ.4,4 τὸ .. πλέον τοῦ χωρίου .. καρτερὸν ὑπῆρχε, Ξεν.Οἰκ.21,11 παιδείας δεῖν φημι τῷ ταῦτα μέλλοντι δυνήσεσθαι καὶ φύσεως ἀγαθῆς ὑπάρξαι, Δημ.33, Φιλήμ.ἀπ.15 κἂν σοφὸς ὑπάρχῃ, ΚΔ Λουκ.8,41 αὐτὸς ἄρχων τῆς συναγωγῆς ὑπῆρχε, αὐτ.11,13 εἰ οὖν ὑμεῖς, ὑπάρχοντες πονηροί, αὐτ.Πράξ.14,8 χωλὸς .. ὑπάρχων, Πάπ. τὴν ἐσομένην ἔφοδον ἄκυρον ὑπάρχειν, αὐτ. ἰατρὸς ὑπάρχων τὴν τέχνην, Πάπ. ἀνὴρ βίαιος ὑπάρχων, Πρόδρ.2,50 ἐξάφες τὰ συχνὰ λουτρά, καλόγερος ὑπάρχεις, αὐτ.253 φιλάσθενος ὑπάρχω, αὐτ.371, αὐτ.477, - ὑπῆρξε πάντοτε πρότυπον συζύγου καὶ μητέρας, - ὑπήρξαμεν κάποτε συμμαθηταί· ὁμ. κ. ἐν ἄ. φρς : Σοφ.'Ηλ.919 ἡ δὲ νῦν ἴσως πολλῶν ὑπάρξει κῦρος ἡμέρα καλῶν (κυρώσει πολλὰ καλά), ΚΔ Λουκ.16,23 ὑπάρχων ἐν βασάνοις, Πάπ. ἐν πολλῇ μερίμνῃ καὶ θλίψει ὑπάρχω· || μτ. γενικ. προσ. εἶμαι ἀπόγονός τινος, κατάγομαι ἔκ τινος : Διον.'Αλ.Ρωμ.2,65· **6)** σπαν. μτ. μτχ., σχεδὸν ὡς τὸ τυγχάνω βλ.λ. : 'Ηρ.1,192 τοιαῦτα μὲν τῷ ἄρχοντι .. ὑπῆρχε ἐόντα, Δημ.30 ὑπῆρχον .. δύναμίν τινα κεκτημένοι, αὐτ.526 οὐ γὰρ ἐχθρός γ' ὑπῆρχεν ὤν· **7)** εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ τοῦ 'Αριστλ. ὑπάρχειν ἡ ἔν τινι ὑποκειμένῳ ὕπαρξις (ἰδιοτήτων φυσικῶν ἢ τυχαίων : 'Αριστλ.Μεταφ.4,30,1, αὐτ.1,1,3 ὑπάρχειν τινί (κατηγορεῖσθαί τινος), αὐτ.'Ερμ.2,3 ὑπάρχειν ἐπί τινος, αὐτ.Τοπ.2,1,3 ὑπάρχειν τινὶ ζῴῳ δίποδι εἶναι· **8)** ὑπόκειμαι ὡς θεμέλιον, ἀποτελῶ τὴν βάσιν, λαμβάνομαι ὡς δεδομένον : Πλάτ.Συμπ. 198D τοῦτο .. ὑπάρχειν (δεῖν), αὐτ.Πολ.458A θέντες ὡς ὑπάρχον εἶναι ὃ βούλονται, αὐτ.Τίμ.30C τούτου ὑπάρχοντος· **9)** ἀνήκω τινί, εἶμαί τινος : 'Ηρ.6,109 ὑπάρξει τοι τῶν ἐγὼ κατέλεξα ἀγαθῶν τὰ ἐναντία, Θουκ.2,64 τὸ μισεῖσθαι .. πᾶσι .. ὑπῆρξε, αὐτ.6,86 τὴν ὑπάρχουσαν ἀπ' ἀλλήλων ἀμφοτέροις (σωτηρίαν), Πλάτ.Φίλ.58C τῇ μὲν ἐκείνου ὑπάρχειν τέχνῃ διδούς· **10)** ἐπὶ προσ., μτ. δοτ. προσ. διάκειμαι εὐνοϊκῶς πρός τινα, εἶμαι ἀφωσιωμένος τινί : Ξεν.'Αν.1,1,4 Παρύσατις μὲν δὴ ἡ μήτηρ ὑπῆρχε τῷ Κύρῳ (Βερναρδ.Γρηγ. «ἦτο ἐξ ἀρχῆς, ἦτο ὡς βάσις, ὡς πρώτη ἀφετηρία, ὡς στήριγμα εἰς τὸν Κῦρον, ὅθεν ἦτο μὲ τὸ μέρος του, διέκειτο εὐμενῶς πρὸς αὐτόν»), αὐτ.5,6,23, αὐτ.'Ελλ.7,5,5, Δημ.358, αὐτ.377 καθ' ὑμῶν ὑπάρξων ἐκείνῳ (θὰ εἶναι μὲ ἐκεῖνον καὶ ἐναντίον σας)· **11)** ἀπροσ. ὑπάρχει εἶναι βέβαιον ἢ πιθανόν, ὑπάρχει πιθανότης ἢ βεβαιότης, μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ.: Σοφ.'Ηλ.1340 ὑπάρχει γάρ σε μὴ γνῶναί τινα, 'Αριστλ.ΖΙ 3,7,12 ὡς ὑπάρχει τοῦ ἔχειν (ὡς συμβαίνει τὸ πρᾶγμα ἐν σχέσει πρὸς τὸ ἔχειν)· || εἶναι συγκεχωρημέναν, εἶναι δυνατόν, ἐπιτρέπεται, μτ. δοτ. κ. ἀπαρφ. : Θουκ.7,63 ὑπάρχει .. ὑμῖν .. ἐπικρατεῖν, Πλάτ.Φαίδ.81A ὑπάρχει αὐτῇ εὐδαίμονι εἶναι· κ. ἄνευ δοτ. : 'Ισαῖ.66,3· κ. ἀπολ. : Θουκ.3,109 ὥσπερ ὑπῆρχε (ὅσον ἦτο δυνατόν)· || τὸ οὐδ. τῆς μτχ. ὑπάρχον ὡς τὰ ἐξόν, παρόν κττ., ἀφοῦ ὑπῆρχεν ἡ. εὐκαιρία, ἢ ἀφοῦ ἦτο δυνατόν : Θουκ.1,124 ὑπάρχον ὑμῖν πολεμεῖν, Πλάτ.Συμπ.217A ὡς ὑπάρχον μοι χαρισαμένῳ Σωκράτει πάντ' ἀκοῦσαι· **12)** εἶμαι ὕπαρχος βλ.λ.) : Δίων Κ 36,19 τοὺς ὑπάρξειν ἐκείνῳ μέλλοντας, αὐτ.71,34 τῷ .. 'Αντωνίνῳ .. ὑπάρξας· **13)** πιθ. ἄρχω, διοικῶ, κυβερνῶ, ἐξουσιάζω : Θουκ.6,87 ἐν παντὶ .. χωρίῳ, κἂν ᾧ μὴ ὑπάρχομεν (σχόλ. «ἐν πάσῃ γῇ, καὶ ἧς οὐκ ἄρχομεν»)· **14)** ρηματ.π. ὑπαρκτός, ὕπαρξις.

ὑπαρχῶ-έω μτγν. εἶμαι ὕπαρχος βλ.λ.2) : Ἰουστιν.Πανδ.1,1,3 **τοὺς ἡμῶν ὑπαρχοῦντας.**

ὑπᾰρῶ-όω ἀρῶ κατ' ἐπιπολὴν τὴν γῆν : Θεόφρ. Φ18,11,8 **διὸ καὶ οὐχ ὑπαροῦντες σπείρουσι,** αὐτ. ΦΑἰτ.3,21,8, Πολυδ.7,145.

ὑπᾰρωμᾰτίζω μτγν. ἀμτβ. ἀρωματίζω βλ.λ.2) ὀλίγον τι, ἔχω πως ἀρωματικὴν ὀσμὴν ἢ γεῦσιν : Διοσκ.3,8 **ὑπαρωματίζουσαν, βαρύοσμον.**

ὑπασθενῶ-έω λεξ. ἀσθενῶ ὀλίγον τι, ἄρχομαι ἀσθενῶν· Φρύν.ἐν ΑΒ 69,5 «ὑπασθενεῖν· τὸ ἀπάρχεσθαι ἀσθενεῖν **καὶ** μήπω **κατέχεσθαι φανερῶς** ὑπὸ τῆς νόσου».

ὑπασκῶ-έω μτγν. ἀσκῶ, γυμνάζω τινὰ μικρόν, ὀλίγον τι : Νικόλ.Ρητ.270,3 [Walz.] **τοὺς μὲν ἀγωνιζομένους ὑπασκεῖ τῷ καρπῷ, τοὺς δὲ νικῶντας στεφανοῖ τῷ θαλλῷ.**

ὑπασπίδιος-ον [ἀσπίς] ὁ ὑπὸ τὴν ἀσπίδα, ὁ κάτωθεν ἀσπίδος, ὁ κεκαλυμμένος διὰ τῆς ἀσπίδος, π.Ὁμ.μ.κτ.αἰτ.πληθ.οὐδ. **ὑπασπίδια** ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ ὑπ' ἀσπίδι : Ἰλ.Ν 158 **κοῦφα ποσὶ προβιβὰς καὶ ὑπασπίδια προποδίζων** [Ἡσ. «ὑπὸ τὴν ἀσπίδα τιθεὶς τοὺς πόδας καὶ οὕτως προβαίνων»], αὐτ.807, αὐτ.Π 609· **κ. π.** Ἀττ. **ποιηταῖς** ὡς ἐπίθ. : Ἀσι.2,6 **ὑπασπίδιον πολεμιστήν,** Σοφ.Αἴ.1408 **ὑπασπίδιον κόσμον** [τὸν θώρακα καὶ τὰς κνημῖδας τοῦ Αἴ.], Εὐρ.Ρῆσ.740 **τὸν ὑπασπίδιον κοῖτον ἰαύει** [κοιμᾶται μετὰ τῶν ὅπλων].

ὑπασπίζω φέρω τὴν ἀσπίδα τινός, εἶμαι ὑπασπιστής τινος, μτ. δοτ. : Πίνδ.Ν 9,34 **Χρομίῳ . . ὑπασπίζων,** Εὐρ.Ἡρακλ.216 **ὑπασπίζων πατρί**· κ.ἀπολ.: Φίλ.1,504,13 **ὑπασπιζόντων ἑκατέρωθεν,** Ἰω.Χρυσ. 3,943C **ἀπαντῶντας καὶ ὑπασπίζοντας**· **2)** ρηματ.π. ὑπασπιστήρ, ὑπασπιστής.

ὑπασπιστήρ-ῆρος (ὁ) ἅ. ὑπασπιστής βλ.λ.1) : Αἰσχ.Ἱκ.182 **ὄχλον . . ὑπασπιστῆρα.**

ὑπασπιστήριον (τὸ) νεώτ. **τὸ γραφεῖον ἢ ἡ** ἕδρα τοῦ ὑπασπιστοῦ βλ.λ.2).

ὑπασπιστής (ὁ) κ. νεώτ. ὁ φέρων τὴν ἀσπίδα τινάς, ὁπλοφόρος θεράπων, ἰδ. ἀκόλουθος βασιλέως, ἡγεμόνας κττ., ὡς δορυφόρος καὶ σωματοφύλαξ αὐτοῦ, ἅ. ἀσπιδοφόρος, σκουτάριος· Ἡσ. «ὑπασπιστής· βοηθός, δορυφόρος, ὑπηρέτης» : Ἡρ.5,111 **ἦν γάρ οἱ ὑπασπιστὴς γένος μὲν Κάρ,** Εὐρ.Ρῆσ.2 **τίς ὑπασπιστῶν ἄγρυπνος βασιλέως** [σχόλ. «**ὁ** ὑπασπιστὴς ἴδιον ὄνομα σύνεγγυς παρασπίζων βασιλέως»], Ξεν.Ἑλλ.4,5,14, αὐτ.Ἀν.4,2, 20 **Ξενοφῶντα δὲ ὁ ὑπασπιστὴς ἔχων τὴν ἀσπίδα ἀπέλιπεν,** Πολύβ.5,27,3, Διον.Ἁλ.Ρωμ.3,18· **2)** γεν. βοηθός, προστάτης, ἀντιλήπτωρ : Εὐρ. Φοίν.1213 **ἔρημος παῖς ὑπασπιστοῦ σέθεν**· **3)** νεώτ. ἀξιωματικὸς τοποθετημένος ὡς ἔμπιστος ἀκόλουθος ἢ γραμματεὺς βασιλέως, ἀρχηγοῦ στρατιωτικῆς μονάδας, στρατιωτ. ἱδρύματος κττ. : **ὑπασπιστὴς τοῦ βασιλέως - τοῦ πρωθυπουργοῦ - συντάγματος**· **3)** κτ. πληθ. **ὑπασπισταὶ** ἐκλεκτὸν σῶμα τοῦ μακεδονικοῦ στρατοῦ εἰς ὃ ἀνῆκον οἱ πεζοὶ σωματοφύλακες, κληθέντες δὲ οὕτω ἐκ τῶν ἀσπίδων ἃς ἔφερον : Διόδ.Σ 19,40 **τῶν δὲ πεζῶν πρώτους μὲν ἔταξε τοὺς ὑπασπιστάς.**

ὑπᾴσσω ἀττ. ἀντὶ ὑπαΐσσω βλ.λ. : Σοφ.Αἴ.301 **τέλος δ' ὑπᾴξας διὰ θυρῶν σκιᾷ τινι λόγους ἀνέσπα τοὺς μὲν Ἀτρειδῶν κάτα.**

ὑπαστράπτω μτγν. ἀστράπτω, λάμπω ὀλίγον δι' ἀνακλάσεως : Φιλόστρ.77,8, Γρηγ.Ναζ.2,164B.

ὕπαστρος-ον ὁ ὑπὸ τὰ ἄστρα, ὁ ὑπὸ τῶν ἄστρων ὁδηγούμενος ἢ ἐξαρτώμενος, ὁ ὑπὸ τὴν ἐπίρροιαν τῶν ἀστερισμῶν : Αἰσχ.Ἱκ.393 **ὕπαστρον δέ τοι μῆχαρ ὁρίζομαι γάμου . . φυγᾷ** [Βερναρδ. Γρ. «ὁρίζω ἐμαυτῷ φυγὴν ὕπαστρον (δηλ. φυγὴν ἐν μακρινοῖς καὶ ἐρήμοις τόποις, ὅπου νὰ μὴ ἔχω ἄλλον ὁδηγὸν παρὰ τὰ ἄστρα) ὡς ἀλέξημα ἐναντίον τοῦ . . γάμου»].

ὑπαστυνόμος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν ἀστυνόμον καὶ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ· **2)** εἰδ. βαθμὸς ἀστυνομικοῦ ὑπαλλήλου τοῦ σώματος τῆς ἀστυνομίας πόλεων, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν τοῦ ἀνθυπομοιράρχου καὶ ὑπομοιράρχου : **ὑπαστυνόμος α' τάξεως - β' τάξεως.**

ὑπᾰτεία (ἡ) (ὑπατεύω) μτγν., **μσν. κ. νεώτ.** ἡ ἀρχὴ ἢ τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑπάτου, ἡ ὕπατος ἀρχὴ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ Ρώμῃ : Πλούτ.Ποπλ.10 **κληρονόμος ὑπατείας μηδὲν αὐτῷ προσηκούσης,** Ἡρωδιαν. Ἰστ.8,8,4, αὐτ.7,3,3 **ὑπατείας τιμήν, - ἡ ὑπατεία τοῦ Κικέρωνος**· **2)** ἅ. ἀνθυπατεία βλ.λ. : Ἀππ. Ἰβηρ.83 **Ρωμαῖοι τὸν Αἰμίλιον παρέλυσαν στρατηγίας τε καὶ ὑπατείας**· **3)** νεώτ. ἀνωτάτη ἐξουσία **ἐν** Γαλλίᾳ διαδεχθεῖσα **τὸ** διευθυντήριον μετὰ τὴν ἐπανάστασιν τοῦ 1799· **4)** νεώτ. ὁ χρόνος καθ' ὃν διετέλεσέ τις ὕπατος : **ἐπὶ τῆς ὑπατείας τοῦ Σύλλα**· **5)** μτγν. κ. μσν. νομίσματα ριπτόμενα ὑπὸ τῶν Ρωμαίων ὑπάτων εἰς τὸν λαὸν ἐπὶ τῇ ἐγκαθιδρύσει αὐτῶν εἰς τὸ ὑπατικὸν ἀξίωμα, ὡς καὶ ὑπὸ τῶν βασιλέων τοῦ Βυζαντίου κατὰ τὴν ἀνάρρησιν αὐτῶν, ἐπίσης δὲ καὶ ὑπὸ τῶν ἐπιφανεστάτων βλ.λ.6) κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς εἰς αὐτοὺς ἀπονομῆς τοῦ τίτλου : Σωκρ.Σχ.229,24, Μαλάλ.1 424,21, Θεοφάν.325.

ὑπᾰτεύω (ὕπατος) μτγν., μσν. **κ. νεώτ.** εἶμαι ὕπατος, κατέχω ἢ ἀσκῶ τὴν ὑπατικὴν ἐξουσίαν : Πλούτ.Ποπλ.3 **ἀδελφιδοῖ Κολλατίνου τοῦ ὑπατεύοντος,** Ζώσ.2,4,2 **τὸ τέταρτον ὑπατεύοντος**· ‖ ἡ μτχ. παρακ. **ὑπατευκὼς** ὁ διατελέσας ὕπατος, ὁ ὑπατικὸς (λατ.consularis) : Ἀθήν.5,213B **Μάνιος . . Ἀκύλλιος ὁ ὑπατευκώς,** Ἡρωδιαν.Ἰστ.2,6,8 **καὶ αὐτὸς ἀνὴρ τῶν ὑπατευκότων**· **2)** μσν. ρίπτω ὑπατεῖον βλ.λ.5) : Θεοφάν.310, Θεοφάν.Συνεχ.256· **3)** μσν. αἴρω ἢ ἀναρτῶ ὑψηλὰ κεφαλὴν ἀποτετμημένην ἐκ τοῦ σώματος : Θεοφάν.389· **πρβλ.** ΠΔ Βασ.4,25,27· **4)** ρηματ.π. ὑπατεία.

ὑπάτη (ἡ) (χορδή) ἡ ὑφίστη ἢ μεγίστη **κατὰ** τὸ μῆκος χορδὴ τῆς λύρας, **ἀλλὰ** καὶ ἡ κατωτάτη κατὰ τὴν ὀξύτητα τοῦ τόνου **ἐκ** τῶν τριῶν χορδῶν τῶν ἀποτελουσῶν τὴν ἑλληνικὴν μουσικὴν κλίμακα· Σουΐδ. «ὑπάτη, χορδὴ μουσικὴ βαρὺν φθόγγον ἀποτελοῦσα» : Πλάτ.Πολ.443D **τρεῖς ἁρμονίας ἀτεχνῶς νεάτης τε καὶ ὑπάτης καὶ μέσης,** Πλούτ. Ἠθ.1136 **ὑπάτη ὑπατῶν,** αὐτ.1138E **ὑπάτη μέσων.**

ὑπατήϊος-ον μτγν. ὁ τοῦ ἢ ἐκ τοῦ ὑπάτου, τὸ θηλ. κ. **ὑπατηΐς-ίδος** (ΑΠ 1,4) : Νόνν.Δ 41,366 **υἷες Αὐσονίων, ὑπατήϊα φέγγεα Ῥώμης.**

ὑπατηΐς-ίδος (ἡ) μτγν. θηλ. τοῦ **ὑπατήιος βλ.λ.** : ΑΠ 1,4 **ἑλὼν ὑπατηΐδα ῥάβδον.**

ὑπάτια (τὰ) μσν. ἡ ὑπατεία βλ.λ.5): Κεδρ.Γεώργ.143.

ὑπατία (ἡ) μτγν. **δ.γρ. ἀντὶ ὑπατεία** βλ.λ.1) : Ἀθανάσ.1,616, Ἐπιγρ.

ὑπατικός-ή-όν μτγν. **κ. νεώτ.** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὕπατον, ὁ τοῦ ὑπάτου : Διόδ.Σ 20,91 **ἐν Ῥώμῃ δὲ τὴν ὑπατικὴν ἀρχὴν διεδέξαντο,** Πλούτ.Κάμ.1 **ὑπατικὰς ἀρχαιρεσίας,** Δίων Κ 60,8 **ὑπατικαὶ τιμαί,** Ἡρωδιαν.Ἰστ.7,74 **πράξεις . . ὑπατικάς, - ὑπατικὸν ἀξίωμα, - ὑπατικὴ ἐξουσία**· **2)** ἐπὶ προσ., ὡς οὐσ. ὁ ὑπατευκώς, ὁ διατελέσας ὕπατος : Διον.Ἁλ.Ρωμ.6,96 **τῶν ὑπατικῶν εἷς,** Πλούτ.Σερτ.27 **ὑπατικῶν ἀνδρῶν.**

ὑπάτιος-ία-ιον μτγν. ἀντὶ **ὑπατικὸς** : ΑΠ 7,591.

ὑπάτισσα (ἡ) Ἐπιγρ. **κ. μσν.** ἡ **γυνὴ τοῦ** ὑπάτου : ΚΠορφ.Ἐκθ.67,29.

ὑπάτμενοι Ἡσ. «δοῦλοι, ὑπουργοί».

ὑπατμίζομαι μτγν. καιόμενος κάτωθεν ἀναδίδω ἀτμίδα καπνοῦ : Διοσκ.3,27(30)· **2)** κ. νεώτ. δέχομαι κάτωθεν ἀτμούς· **3)** ρηματ.π. ὑπατμισμός.

ὑπατμισμός (ὁ) (ὑπατμίζομαι) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπατμίζεσθαι βλ.λ.2) : Διοσκ.3,26 **καὶ ὁ ὑπατμισμὸς δι' αὐτοῦ τοῦ ἀφεψήματος.**

ὑπατμός (ὁ) μσν. ὁ ἐκ τῶν κάτωθεν ἐρχόμενος ἀτμός, ἀχνός : Ποῦλ.Αἰγ.6,75 **χρῆσθαι ὑπατμοῖς ἐν χύτρᾳ** (διόρθ. ἀντὶ ὑπατμισμοῖς).

ὑπατοειδής-οῦς-ές μτγν. εἰδ. μουσ. ὁ κατὰ τὸν τρόπον τῆς ὑπάτης, ὁ ὅμοιος τὴν φύσιν πρὸς τὴν ὑπάτην βλ.λ. : Ἀριστείδ.Κ 28 **μελοποιΐα ὑπατοειδής**, Ἀνών.Μουσ.33,2 (ἐκδ. Bellerm.), αὐτ. 76,11 **τόποι φωνῆς τέσσαρες· ὑπατοειδής, μεσοειδής, νητοειδής, ὑπερβολοειδής.**

ὑπάτοπος-ον ὀλίγον τι ἄτοπος, ἀπρεπής, ἄκοσμος : Ἀριστλ.ΖΜ 664a,35 **ταύτῃ δ' ἐστὶν ὑπάτοπον καὶ μακρὸν τὸ περὶ ἑκάστου λέγειν χωρίς.**

ὕπατος-η-ον κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **ὕπατος-ον** (ὑπερθ. ἐκ τῆς προθ. ὑπέρ), ἀντὶ ὑπέρτατος, ὁ μέγιστος, ὁ ὕψιστος, ὁ ἀνώτατος· Ἡσ. «ὕπατος, ὑψηλός, ἔντιμος, πρῶτος, διαφέρων τῶν ἄλλων, ἐξοχώτατος» π.Ὅμ. ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός : Ἰλ.Ε 756 **Ζῆν' ὕπατον**, αὐτ.Θ 22 **Ζῆν' ὕπατον μήστωρα** (Ἡσ. «τὸν ἐν τῷ βουλεύσασθαι σοφώτατον, οἷον πρῶτον»), αὐτ.31 **Κρονίδη, ὕπατε κρειόντων**, αὐτ.Τ 258 **θεῶν ὕπατος**, αὐτ.Ρ 339, Πίνδ.Ο 1,43 **ὕπατον.. δῶμα Διός**, αὐτ.Ν 10,32 **ὕπατον.. τεθμόν**, Εὐρ.Ῥῆσ 456, αὐτ.703 **τὸν ὕπατον θεῶν**, Δημ.531 **εὔχεσθαι ὑπάτῳ**, αὐτ.1072 **καλλιερεῖν Διὶ ὑπάτῳ, Ἀθηνᾷ ὑπάτῃ**, Καλλ.Δῆλ.166 **Σαωτήρων ὕπατον γένος**, Ἀπολλ. Ρ 4,146. - **ἀνῆλθεν εἰς τὰ ὕπατα ἀξιώματα τῆς πολιτείας**, - **ὁ Ὅμηρος εἶναι ὁ ὕπατος τῶν ποιητῶν**, - **ὁ ὕπατος τῶν φιλοσόφων**· κ. μτ. γενικ. : Αἰσχ.Ἀγ.509 **ὕπατός τε χώρας Ζεὺς** (ἀνώτατος ἐπὶ τῆς χώρας), αὐτ.51 **ὕπατοι λεχέων στροφοδινοῦνται** (ὑψηλὰ ὑπὲρ τὴν φωλεάν), Τίμ.Λακρ.100Α **καθάπερ ὑπάτῳ τῷ σκάνεος ἅπαντος**· ‖ κτ. πληθ. **ὕπατοι οἱ ἄνω θεοί**, ἀντίθ. χθόνιοι : Αἰσχ. Ἀγ.89 **πάντων δὲ θεῶν τῶν ἀστυνόμων, ὑπάτων, χθονίων**, αὐτ.55 **ὕπατός τις** (θεός τις ἐκ τῶν ἄνω)· ‖ νεώτ. **ὕπατος ἁρμοστὴς** ἀνώτατος ἄρχων ἔχων εὐρυτάτην δικαιοδοσίαν ἀπορρέουσαν ἐκ διεθνῶν συνθηκῶν ἢ ἐκ τῶν νόμων τῆς χώρας : **ὕπατος ἁρμοστὴς Κρήτης - Σμύρνης**· **2**) τὸ ἀρσ. ὕπατος ὡς οὐσ. βλ.λ.· **3**) ἐπὶ τόπου, ὁ ἀκρότατος, ὁ ὑψηλότατος, ὁ ἀνώτατος : Ἰλ.Ψ 165 **ἐν δὲ πυρῇ ὑπάτῃ νεκρὸν θέσαν** (εἰς τὸ ἀνώτατον ἄκρον, ἐπὶ τῆς κορυφῆς τῆς πυρᾶς), Καλλ.Δῆλ.126, Ἐπίγρ.π.Διοδ.Σ 1,15 **ὕπατον ὄρος**· ‖ τὸ θηλ. ὑπάτη ὡς οὐσ. βλ.λ.· **4**) ὁ κατώτατος : Ἀπολλ. Ρ 3,1213 **ὕπατοι κευθμοί**· **5**) ὁ ἀπώτατος, ὁ ἔσχατος : αὐτ.4,282 **ὕπατον κέρας Ὠκεανοῖο**· **6**) ἐπὶ χρόνου, ὁ ὕστατος, ὁ ἔσχατος, ὁ τελευταῖος : Σοφ.Ἀντ.1332 **φανήτω μόρων ὁ κάλλιστ' ἐμῶν.. ὕπατος**, ΑΠ 7,233 **ὑπάτη νοῦσος**· **7**) ἐπὶ ποιότητος, ὁ κάλλιστος, ὁ ἄριστος : Πίνδ Ο 1,103 **τὸ δ' αἰεὶ παράμερον ἐσλὸν ὕπατον ἔρχεται παντὶ βροτῷ**· ‖ φρ. **ὕπατος πρὸς ἀρετὴν** κατ' ἐξοχὴν ἐνάρετος, τὰ μάλα διακρινόμενος ἐπ' ἀρεταῖς : αὐτ.Π 6,43 **ὕπατος ἀμφὶ τοκεῦσιν ἔμμεν πρὸς ἀρετάν.**

ὕπατος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὡς οὐσ. ὁ ἕτερος τῶν ἀνωτάτων ἀρχόντων ἐν τῇ Ῥωμαϊκῇ πολιτείᾳ (λατ. consul)· Διον Ἀλ.Ρωμ.4,76 «τοὺς δὲ ἄρχοντας τούτους ἔταξαν καλεῖσθαι κατὰ τὴν ἑαυτῶν διάλεκτον Κωνσιλίους· τοῦτο μεθερμηνευόμενον εἰς τὴν Ἑλλάδα γλῶτταν τοὔνομα, συμβούλους ἢ προβούλους δύναται δηλοῦν· κωνσίλια γὰρ οἱ Ῥωμαῖοι τὰς συμβουλὰς καλοῦσιν, ὕπατοι δὲ ὑφ' Ἑλλήνων.. ὠνομάσθησαν ἀπὸ τοῦ μεγέθους τῆς ἐξουσίας, ὅτι πάντων τε ἄρχουσι καὶ τὴν ἀνωτάτω χώραν ἔχουσι» : Πολύβ.1,52,5, αὐτ.6,14,2, αὐτ.18,46,5 **Τίτος.. στρατηγὸς ὕπατος**, Πλούτ.Σύλλ.8 **ἀπραξίας δὲ διὰ ταῦτα τῶν ὑπάτων ψηφισαμένων**, αὐτ.Κικ.19, αὐτ Καῖσ.58, Μακεδ.ΑΠ 15,58, Προκ. 3,159,21· ‖ νεώτ. τίτλος τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος **ἐν Γαλλίᾳ κατὰ τοὺς πρὸ τῆς πρώτης αὐτοκρατορίας χρόνους**· **2**) ἀνθύπατος βλ.λ. : Ἀππ. Ἀννιβ.48 **Φούλβιος Ῥωμαίων ὕπατος Ἑρδονίαν ἐπολιόρκει**· **3**) ὁ ὑπατευκώς, ὁ διατελέσας ὕπατος, ὁ ὑπατικός : Ἀν.Βολφ.3,164 **Σευήρου ἐκ τῆς πρὸς Κωνσταντῖνον ἀπὸ ὑπάτων ἐπιστολῆς**· **4**) ἀντὶ τοῦ ἐπιθ. ὑπατικός, ὁ τοῦ ὑπάτου : Πολύβ.3,40,9 **ὁ τὴν ὕπατον ἀρχὴν εἰληφώς**, ΑΠ Παράρτ.285 **τὰν ὑπάταν ἀρχάν**· ὁμ. κ. κτ. παράλειψιν τοῦ ἀρχή : Δίων Κ 62,23 **πρὶν στρατηγῆσαι, τὴν ὕπατον λαβεῖν.**

ὑπαττικίζω μτγν. μιμοῦμαι ὀλίγον τι τὸ ἀττικὸν ἰδίωμα, ἀττικίζω πως : Γρηγ.Νύσσ.3,34Β **πάνυ σοβαρῶς τῇ λέξει, τῶν εἰσφρησάντων, ὑπαττικίσας.**

ὑπαττικός-ή-όν μτγν. ὁ ὀλίγον, ὁ σχεδὸν ἀττικός: Τίμων Φλ.π.Διογ.Λ 2,19 **ὑπαττικὸς εἰρωνευτής.**

ὑπάτυφος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι ἄτυφος βλ.λ., ὁ ἄνευ μεγάλου τύφου, ἀλαζονείας : Τίμων Φλ.π. Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,224 **Ξενοφάνης ὑπάτυφος.**

ὑπαυγάζω μτγν. κ. μσν., μέλλ. -άσω, αὐγάζω κάτωθεν, καταλάμπω, ἀστράπτω ὑποκάτω : Φιλόστρ. 564 **χρυσοῦ ψῆγμα ποταμῷ ἀργυροδίνῃ ὑπαυγάζον**, αὐτ.823 **οἱ μαζοὶ ὀρθοὶ ὑπαυγάζουσι**· **2**) ἄρχομαι αὐγάζων, ἀρχίζω νὰ φωτίζω, νὰ φέγγω : Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.2,47 **ἐπεὶ ἡμέρα ὑπηύγαζε**, Πολύαιν. 1,39,1 **ἐπεὶ ὑπηύγαζεν ἕως**, αὐτ.7,8,2· **3**) μτβ. καταυγάζω, φωτίζω : Ἀπολλ.Ρ 3,1378 **πυρόεις ἀναπάλλεται ἀστὴρ ὁλκὸν ὑπαυγάζων**, Δαμάσκ.π. Φώτ.Βιβλ.339.31 **φωτὸς ἤδη τὴν γῆν ὑπαυγάζοντος**· **4**) μσν. ὁμ. μτβ. μτφ. συντελῶ, κάμνω νὰ λάμπῃ τι : Φώτ.Ἐπιστ.114,39 **τὴν λαμπρότητα ὑπαυγάζειν**, Νικ. Δαυΐδ Παράφρ. Γρηγ. Ναζ.104,11, (Dronk.) **τὴν δόξαν ὑπαυγάζει.**

ὕπαυγος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν αὐγήν, ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὴν λάμψιν, ἰδ. οὕτως ὥστε νὰ προσπίπτῃ ἐπ' αὐτοῦ τὸ φῶς, ὅθ. ὁ ἀντανακλῶν φῶς : Χρησμ.π.Ἰω.Λυδ.Μην.3,8,2 **καὶ χθόνιοι κόλποι τε καὶ ἠέριοι καὶ ὕπαυγοι**· ‖ εἰδ. ἀστρον. ἐπὶ ἀστέρος· Πσῦλ.Ἀλ.Ἀποτελ.41,23 «**ὕπαυγός ἐστιν ἀστὴρ ὅταν ἐντός τε μοιρῶν ᾖ πρὸς τῷ ἡλίῳ**».

ὕπαυλις-εως (ἡ) πάπ. ἀντὶ ἔπαυλις βλ.λ. : **μισθώτης ὑπαύλεως.**

ὕπαυλος-ον (αὐλή) ὁ ὑπὸ τὴν αὐλὴν ἢ ἐν τῇ αὐλῇ, μτ. γενικ. : Σοφ.Αἴ.796 **σκηνῆς ὕπαυλον** (ὑπὸ τὴν σκηνήν).

ὑπαυλῶ-έω συνοδεύω διὰ τοῦ αὐλοῦ μουσικήν, παίζω τὸν αὐλὸν ἐν μουσικῇ συμφωνίᾳ : Ἀλκμ.66 **ἁμὶν δ' ὑπαυλήσει μέλος**, Ποσειδών.π.Ἀθήν.6, 252Ε **λυσιῳδοῖς ὑπαυλοῦντα**, Μάξ.Τύρ.28,4, Λουκ. Ἁρμ.1 **ὑπηύλησας τῇ Πανδιονίδι**, αὐτ.Ὀρχ.83, Δίων Κ ἀπ.39,36, αὐτ.74,5 **πένθιμόν τι ὑπαυλούντων**, Κλήμ.Ἀλ.192.

ὑπαυστηρός-ά-όν μτγν. ἢ **ὑπαύστηρος-ον** ὁ ὀλίγον τι αὐστηρὸς βλ.λ.ΙΙ, ὁ ὑπόξινος : Διοσκ.4,55 **γευσαμένῳ.. ἐν τῷ γλυκεῖ ὑπαυστηράν** (δ.γρ. ὑπαύστηρον), Γαλ.6,583,4 **ὑπαυστηροὶ φαίνονται** (ἐπὶ σταφυλῶν).

ὑπαυχένιος-α-ον μτγν. κ. μσν. κ. **-ος-ον** (Ἡλιόδ. Αἰθ.3,4) ὁ ὑπὸ τὸν αὐχένα, ὁ κάτωθεν τοῦ αὐχένος : Ἡλιόδ.Αἰθ.3,4 **κόμη.. πολλὴ καὶ ὑπαυχένιος.. ἐπεκύμαινε**, Γρηγ.Ναζ.1,769Β, ΑΠ 4,3,47 **ὑπαυχενίοιο λιπὼν ζωστῆρα λεπάδνου**, αὐτ.6,41,2 **βύρσαν ὑπαυχενίην**, Φωκ.Ἰω.Περιγρ.Πολαιστ.23 **ὑπαύχενα φέρουσι δύο ξυλάρια**· **2**) τὸ οὐδ. **ὑπαυχένιον** ὡς οὐσ. τὸ ὑπὸ τὸν αὐχένα τιθέμενον προσκεφάλαιον : Λουκ.Ὄνειρ.11 **νεανίσκοι.. ὑπαυχένια περιβύσαντες αὐτῷ πάντοθεν**, Γαλ.18,1, 420,15 **προσκεφάλαιον ἢ ὑπαυχένιον ἤ τι τοιοῦτον.**

ὑπαύχενον (τὸ) μτγν. τὸ κάτωθεν, τὸ ὑποκάτω μέρος τοῦ αὐχένος : Ἄρατ.487 **ὑπαύχενον ὀρνίθειον**, αὐτ.524 **ἱππείη κεφαλὴ καὶ ὑπαύχενον.**

ὑπαυχμήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ὀλίγον τι αὐχμήεις, αὐχμηρός: Νίκ.ἀπ.5 **ὑπαυχμήεις σταφυλῖνος.**

ὑπαφανίζω μτγν. ἐξαφανίζω τι βαθμηδόν : Αἰλ. ΖΙ 2,56 μυὸς ἧπαρ . . πάλιν ὑπολήγει μειουμένου τοῦ μηνὸς τὸν ἴσον λοβὸν ὑπαφανίζον.

ὑπαφήτορες Ἡσ. «ὑποτεταγμένοι».

ὑπαφίημι μσν. ἀφίημι κατὰ μικρόν, ἀφήνω κατ' ὀλίγον, τὸ παθ. : Συμ.ἐν ASS Ἰουνίου 5,276D πνεύματος ὄπισθεν ὑπαφιεμένου.

ὑπαφίσταμαι παθ. μτ. ἀόρ. β' κ. παρακ. ἐνεργ. κατὰ μικρὸν ἀφίσταμαι, ἀποχωρῶ κατ' ὀλίγον, ἀποσύρομαι βαθμηδόν : Ἀντιφ.Ι,4,Ι τὴν σπουδὴν τῶν κατηγόρων φοβηθείς, ὑπαπέστη, Μέν.Σαμ. 153 μικρὸν ὑπαποστήσομαι' κ. ἐμπροθ. (ἔκ τινος) : Θαλ.π.Δισγ.Ι,44 ὑπαποστὰς ἐξ Ἀθηνέων' κ. μτ. γενικ. : Αἰλ.ΖΙ 2,25 πεφεισμένως ἀλλήλοις ὑπαφίστανται τῆς ὁδοῦ.

ὑπαφρίζω μτγν. κ. μσν. ἀφρίζω ὀλίγον τι ἢ ἀρχίζω νὰ ἀφρίζω : Εὐστ.586,9.

ὕπαφρος-ον ὁ ὀλίγον τι, ὁ κάπως ἀφρώδης' «ὕπαφρον τὸ ὑγροσίαν ἔχον ἐμφερῆ ἀφρῷ» : Εὐρ.Ῥῆσ.711 ὕπαφρον ὄμμ' ἔχων (βεβρεγμένον ἢ τεθολωμένον ὑπὸ δακρύων' κτ. σχόλ. «ὕποφρος ὁ μὴ φανερός, ἐκ μετοφορᾶς τῶν ὑπ' ἀφρὸν νηχομένων ἢ τῶν ὑφάλων πετρῶν, αἷς ἐπανθεῖ ὁ ἀφρός»), Σχόλ.Ἰλ.Ξ 16 πέλαγος ὕπαφρον' 2) ὁ ἔχων ἀφροὺς κάτωθεν, ὑποκάτω : Ἱππ.6,37 καὶ τούτων οὐδὲν ὅτι οὐχ ὕπαφρόν ἐστι καὶ ἔχον περὶ αὐτὸ θαλάμας' πρβλ. ὕποφρος' 3) μτφ. Ἡσ. «ὕποφρον' τὸ μὴ φανερὸν ὕπαφρον λέγουσιν, . . ἔνιοι κρύφιον καὶ ὕπουλον τὸ ὕπαφραν» : Φώτ.Λεξ.620,19.

ὑπάφρων-ονος (ὁ,ἡ) ὁ ὀλίγον τι ἄφρων βλ.λ.)) : Ἡρ.4,95 κακοβίων τε ἐόντων τῶν Θρηίκων καὶ ὑπαφρονεστέρων.

ὑπάφωνος-ον ὁ ὀλίγον τι δυσδιάγνωστος, ἀσαφής, ἐπὶ τῶν συμπτωμάτων νόσου : Ἱππ.Προρρ.76, αὐτ.Κωακ.169F ὑπάφωνον ῥῖγος.

ὑπαχλύνομαι μτγν. παθ. καλύπτομαι βαθμηδὸν ὑπ' ἀχλύος, καθίσταμαι μικρὸν κατὰ μικρὸν ἀχλυώδης, σκοτεινός : Κόϊντ.Ι,67 ὑπηχλύνθη .. οὐρανός.

ὑπέασι Ἰων. ἀντὶ ὕπεισι γ' πληθ. τοῦ ὕπειμι βλ.λ.' Ἡσ. «ὑπέασιν, ὑπεληλύθασι» : Ἰλ.Ι 204.

ὑπέβραχον ποι. ἀόρ. β' τοῦ ἀχρ. ὑποβράσσω, ποιῶ κρότον, ἠχῶ : Κόϊντ.

ὑπεγγύησις-εως (ἡ) νεώτ. ἐγγύησις διδομένη δι' ἑτέραν ἐγγύησιν πρὸς μείζονα ἐξασφάλισιν τοῦ δανειστοῦ, ἄ. μετεγγύησις.

ὑπέγγυος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ ἐγγύην, ἐγγύησιν, κ. ἰδ. ἐπὶ προσ., ὁ διδων ἐγγύησιν, ὁ γενόμενος ἐγγυητής, δθ. ὁ ὑπόλογος, ὁ ὑπεύθυνος, ὁ εἰς ποινὴν ὑποκείμενος : Ἡρ.5,71 ὑπεγγύους πλὴν θανάτου (ὑποκειμένους ὡς ἐγγυητὰς εἰς οἱανδήποτε ποινὴν πλὴν τοῦ θανάτου), Αἰσχ.Χο.38 κριταὶ . . τῶνδ' ὀνειράτων θεόθεν ἔλακον ὑπέγγυοι (ὑπόχρεοι, ὡς τοῖς θεοῖς ἠσφαλισμένοι διὰ τῆς ἐπικλήσεως τῶν θεῶν ὡς μαρτύρων)' κ. μτ. δοτ. : Εὐρ.Ἑκ.1029 τὸ γὰρ ὑπέγγυον Δίκᾳ καὶ θεοῖσιν οὐ συμπίτνει (τὸ ὑπεύθυνον εἴς τε τὴν θείαν καὶ τὴν ἀνθρωπίνην δικαιοσύνην' κτ. σχόλ. «τὸ ἠσφαλισμένον τῇ δίκῃ καὶ τοῖς θεοῖς»)' 2) ἐπὶ πραγμ., ὁ νόμιμος : Πολυβ.3,34 γάμος ὑπέγγυος (ἀντίθ. ἀνέγγυος)' 3) νεώτ. ὁμ. ἐπὶ πραγμ., ὁ παρεχόμενος, ἐκχωραύμενος εἰς ἐγγύησιν, ὁ χρησιμεύων ὡς ἐγγύησις πρὸς ἐκπλήρωσιν ὑποχρεώσεώς τινος : ὑπέγγυοι πρόσοδοι (αἱ παρεχόμεναι εἰς τοὺς δανειστὰς κράτους τινὸς πρόσοδοι πρὸς ἐξασφάλισιν τῶν δικαιωμάτων αὐτῶν)' ἐπίρρ. νεώτ. -ύως.

ὑπεγγυότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τι ὑπέγγυον βλ.λ.3), ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπεγγύου βλ.λ.3) : ἡ ὑπεγγυότης τῶν προσόδων.

ὑπεγείρω μτγν. ἐγείρω τι κατὰ μικρὸν ἢ ὀλίγον τι : Φιλόστρ.851 ὑπεγείρων τὸ οὖς, αὐτ.799' 2) διεγείρω κατὰ μικρόν, παροξύνω βαθμηδόν : αὐτ. 519 ἑαυτὸν ὑπεγείρων καὶ τοὺς ἀκροωμένους, Αἰλ.ΖΙ 6,Ι ὁ λέων τῇ ἀλκαίᾳ ἑαυτὸν ὑπεγείρει μαστίζων.

ὑπεγκλίνω ἐγκλίνω τι κατὰ μικρόν, στρέφω τι ὀλίγον τι ἢ βαθμηδόν : Ὀρφ.Ἀργ.1203 σκαιὸν ὑπεγκλίνας οἰήϊον.

ὑπεγχαίνω μσν. ἐγχαίνω, ἐγχάσκω βλ.λ. ὀλίγον τι : ΚΜανασσ.Χρον.131.

ὑπεγχέω μτγν., μέλλ. ὑπεγχεῶ, ἐγχέω τι κατὰ μικρὸν ἢ βαθμηδόν : Πλούτ.Ἀντών.75 τοὺς οἰκέτας ἐκέλευσεν ὑπεγχεῖν καὶ προθυμότερον εὐωχεῖν αὐτόν (δ.γρ. ἀντὶ ὑποχεῖν).

ὑπέδαφος-ους (τὸ) νεώτ. τὸ ὑπὸ τὸ καλλιεργήσιμον ἔδαφος εὑρισκόμενον στρῶμα ἐδάφους.

ὑπέδδεισαν ἐπ. ἀντὶ ὑπέδεισαν, γ' πληθ. ἀόρ. α' τοῦ ὑποδείδω βλ.λ.

ὑπέδεκτο ἐπ. γ' ἑν. ἀορ. β' τοῦ ὑποδέχομαι βλ.λ. : Ἰλ.Ι 476, Ὀδ.Β 387.

ὑπεδύσετο γ' ἑν. ἀορ. τοῦ ὑποδύομαι βλ.λ.

ὑπεζωκώς-ότος (ὁ) (ἐνν. ὑμήν) νεώτ. ἀνατ. ὀρογόνος ὑμὴν τῆς θωρακικῆς κοιλότητος διαιρῶν αὐτὴν εἰς τρία διαμερίσματα, ὧν τὰ δύο πλάγια περιλαμβάνουσι τοὺς πνεύμονας, τὸ δὲ μέσον τὴν καρδίαν.

ὑπέθηκα ἐνεργ. ἀόρ. τοῦ ὑποτίθημι βλ.λ.

ὑπειδόμην μέσ. ἀόρ. (ὡς ἐξ ἐνεστ. ὑπείδομαι), ἀπαρφ. ὑπιδέσθαι κ. ὑπείδεσθαι, μτχ. ὑπιδόμενος κ. -ειδόμενος, θεωρῶ κάτωθεν, παρατηρῶ : Εὐρ.Ἰκ.694 νικῶντα δ' ἵπποις ὡς ὑπείδετο στρατὸν Κρέων τὸν ἐνθένδε' 2) μτφ. θεωρῶ τινα ὕποπτον, ὑποπτεύω, δυσπιστῶ, ὑποφιάζομαι : Εὐρ. Ἴων 1023 ἆρ' ὑπείδου τοῦθ' ὃ κἄμ' ἐσέρχεται;, Πολύβ.Ι,66,6 τὸ μὲν πρῶτον ὑπιδόμενοι τὸν ὄχλον, Διον.Ἀλ.Ρωμ.8,30 κίνδυνόν τινα ἐκ τῶν δημοτικῶν ὑπείδετο, Διόδ.Σ Ι,61, Πλούτ.Ἠθ.487C.

ὑπεικαθεῖν ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ ὑπείκω βλ.λ., εὐκτ. ὑπεικάθοιμι (Σοφ.Ἠλ.361, Πλάτ.Ἀπολ.32Α), ἐπ. προστ. ὑποείκαθε (Ὀρφ.Ἀργ.709), μτχ. ὑπεικαθέων (Ὀρφ.Ὕμν.5,500).

ὑπεικτικός-ή-όν ὁ εὐκόλως ὑπείκων, ὑποχωρῶν, ὁ ἐνδοτικός, ὁ ὑποχωρητικός, ὁ ἐνδίδων : Ἀριστλ. Γεν.Φθορ.Ι,8, αὐτ.16.

ὑπείκω κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. ὑποείκω μτ. παρατ. ὑπόεικον (Ὁμ.), μέλλ. ὑπείξω (Αἰσχ.Ἀγ.1362, Σοφ. ΟΤ 625, Ξεν.Ἑλλ.5,4,45, Δημ.198) κ. ὑπείξομαι (Ἰλ. Α 294) κ. ἐπ. ὑποείξομαι (Ἰλ.Ψ 602, Ὀδ.Μ 117), ἀόρ. α' ὑπεῖξα (Πλάτ.Ξεν.), ἐπ. ὑπόειξα (Ἰλ.Ο 227), ἀόρ. β' ὑπεικαθεῖν (βλ.λ.), ἀποχωρῶ, ἀναχωρῶ, ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι, μτ. γενικ. : Ἰλ.Π 305 νεῶν δ' ὑπόεικον ἀνάγκῃ, Ὀδ.Π 42 τῷ δ' ἕδρης ἐπιόντι πατὴρ ὑπόειξεν Ὀδυσσεύς (εἰς αὐτὸν . . παρεχώρησε τὴν θέσιν του ἀποχωρήσας), Ἡρ.7, 160 ἡμεῖς τι ὑπείξομεν τοῦ ἀρχαίου λόγου (θὰ ἐκτραπῶμεν, ἀπομακρυνθῶμεν ὀλίγον ἐκ τοῦ . .), Ξεν. Ἀπομν.2,3,16 λόγων ὑπεῖξαι τινὶ (ἀφήνω τινὰ νὰ ὁμιλήσῃ πρῶτος), αὐτ.ΚΠ Β,7,10 ὁδῶν καὶ θάκων καὶ λόγων ὑπείκειν' || ὑποχωρῶ, παραχωρῶ, μτ. δοτ. : Σοφ.ΑΙ.670 τιμαῖς ὑπείκει (δ. γρ. ἕτοιμαι (ὑποχωρεῖ εἰς τοὺς ἐν τιμῇ ὄντας), Ξεν.Ἀν.7,7,31 μηδὲν οὐδὲ πλήθει γε ἡμῶν λειφθέντες ὑπεῖξάν σαι' κ. ἀπολ. ἐπὶ ναύτου : Σοφ.Ἀντ.716 αὔτως δὲ ναὸς ὅστις ἐγκρατῆ πόδα τείνας ὑπείκει μηδέν' κ. ἐπὶ πραγμ. : αὐτ.713 ὅσα δένδρων ὑπείκει, Ξεν. Ἱππ.7,6, αὐτ.ΚΠ 8,8,16 ἀλλ' ὑπείκωσιν αἱ δάπιδες (εἶναι μαλακαὶ καὶ ὑποχωροῦσιν), Ἀριστλ.ΖΜ 4,12 ἐν ὑπείκοντι (εἰς οὐσίαν μαλακὴν καὶ ὑποχωροῦσαν), αὐτ.Πρ.32,13 πρὸς ἀντιπῖπτον . . καὶ οὐ πρὸς ὑπεῖκον' || τὸ οὐδ. μτχ. ὑπεῖκον ἀντὶ οἱ ὑπείκοντες : Εὐρ.ΙΤ 327 αὖθις τὸ νῦν ὑπεῖκαν ἤρασσον πέτροις' 2) ὑπείκω χεῖρας ἐκφεύγω τῶν χειρῶν : Ἰλ.Ο 227 νεμεσσηθεὶς ὑπόειξεν χεῖρας ἐμὰς (ἐξέφυγε τῶν χειρῶν μου, κτ.

Εὐστ. **χεῖρας νεμεσσηθείς**)· **3**) κ. μσν. κ. νεώτ. μτφ. ὑποχωρῶ, ἐνδίδω εἴς τινα, ὑποτάσσομαι· Ἡσ. «ὑπείκει· ὑπακούει. ὑποχωρεῖ. ὑποτάσσεται», αὐτ. «ὑπεῖξά σοι· ὑπεχώρησά σοι», μτ. δοτ. προσ.: Ὀδ.Μ 117 **οὐδὲ θεοῖσιν ὑπείξεαι**, Αἰσχ.Ἀγ.1362, Εὐρ.ΙΑ 140 **γήρᾳ μηδὲν ὑπείκων**, Πλάτ.Νόμ.717D **θυμουμένοις . . ὑπείκειν δεῖ**, ΚΔ Ἑβρ.13,17 **πείθεσθε τοῖς ἡγουμένοις ὑμῶν καὶ ὑπείκετε**, Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σάθ.Ι,16 **οἱ μοναχοὶ τῷ κληρονόμῳ μου, . . ὑποτασσόμενοι καὶ ὑπείκοντες ἔσονται**· κ. μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. : Ἰλ.Α 294 **εἰ δὴ σοὶ πᾶν ἔργον ὑπείξομαι** (θὰ ὑποχωρήσω εἰς σὲ ἐν παντὶ ἔργῳ), αὐτ.Δ 62· κ. ἀπολ. : Ἰλ.Ο 211 **νῦν μὲν γε νεμεσσηθεὶς ὑποείξω**, Σοφ.Αἴ.371 **ὕπεικε καὶ φρόνησον εὖ**, αὐτ.ΟΤ 625, Θουκ.Ι,127 **οὐκ εἴα ὑπείκειν**, Θεμίστ.Λόγ.Ι,16Β **ὑπείκειν καὶ ἐνδιδόναι**· κ. μτ. ἀπαρφ. : Σοφ.ΟΚ 1184 **νῷν ὕπεικε τὸν κασίγνητον μολεῖν** (ἐπίτρεψον νὰ . .), Ἀπολλ.Ρ 4,1676 **ὑπόειξε δαμῆναι** (ὑπέκυψε νὰ δαμασθῇ), αὐτ.408 **οὐδ' ἂν ἐγὼ Κόλχοισιν ὑπείξω μὴ πολεμίζειν** (δὲν θὰ ὑπομείνω, δὲν θὰ παύσω νὰ . .)· **4**) ρηματ. π. ὕπειξις.

ὑπειλημμένον μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ὑπολαμβάνω βλ.λ.

ὑπείληφα ἐνεργ. παρακ. τοῦ ὑπολαμβάνω βλ.λ.

ὑπειλίσσω μτγν. ἀντὶ ὑπελίσσω βλ.λ.

ὑπειλοῦμαι-έομαι μτγν. παθ. ὑφέρπω, ὑποδύομαι, χώνομαι ὑποκάτω : Αἰλ.ΖΙ 9,57 **οἱ δὲ ὑπειλοῦνταί τινα πέτραν** (δ. γρ. ὑποδύονται).

ὑπείλλω μτγν. ἀντὶ ὑπίλλω βλ.λ.· Ἐρωτιαν.378 «ὑπείλλει, ὑποστρέφει».

ὕπειμι (1) (εἶμι) ἐν χρ. ὡς μέλλ. τοῦ ὑπέρχομαι βλ.λ., εἰσέρχομαι, προσέρχομαι λάθρα, εἰσχωρῶ πλησιάζω κρυφίως, παρεισδύω ἢ καταλαμβάνω τι(νὰ) ἐξαίφνης, μτ. αἰτ. : Ἀριστφ.Σφ.465 **ἡ τυραννὶς ὡς λάθρα γ' ἐλάμβαν' ὑπιοῦσά με**, Πλούτ.Τίτ.12, Ἀριστείδ.Ι,425, αὐτ.448, Παυσ.7,1,7 **τῶν δὲ Ἰώνων τοὺς βασιλέας ὑπήει δέος, μή**, αὐτ.10,4,2· σπαν. μτ. δοτ. : Πλούτ.Ἠθ.652Β **πρῶτον ὑπῄει μοι τὸ γενόμενον ὑπὸ τῶν ἰατρῶν**· **2**) ἐπὶ προσ., μτ. αἰτ. ἔρχομαι λάθρα, ὑπεισδύω εἰς τὴν εὔνοιάν τινος : Πλούτ.Κικ.45 **οὕτω γὰρ ὑπῄει τὸ μειράκιον αὐτόν**· **3**) ἀναχωρῶ κατ' ὀλίγον, βραδέως ἢ κρυφίως : Ἡρ.4,120 **ὑπεξιόντες δὲ καὶ ὑπεξελαύνοντες τὰ φρέατα τὰ παρεξίοιεν αὐτοὶ καὶ τὰς κρήνας συγχοῦν**.

ὕπειμι (2) (εἰμί) κ. μσν. εἶμαι, εὑρίσκομαι κάτωθεν, ὑποκάτω, μτ. δοτ. : Ἰλ.Ι 204 **φίλτατοι ἄνδρες ἐμῷ ὑπέασι μελάθρῳ** (εἶναι ὑπὸ τὴν στέγην μου), Ἡσιόδ.Α 266 **μακροὶ δ' ὄνυχες χείρεσσιν ὑπῆσαν**· ‖ ἰδ. ἐπὶ θηλαζόντων ζῴων : Ἰλ.Λ 681 **πολλῇσι . . πῶλοι ὑπῆσαν** (ὑποκάτω εἰς πολλὰς φοράδας ὑπῆρχον θηλάζοντες πῶλοι)· ‖ ἐπὶ ἵππων, εἶμαι ὑπὸ τὸν ζυγόν, ἐζευγμένος εἰς ἅρμα : Ἡρ.7,86 **ὑπὸ δὲ τοῖσι ἅρμασι ὑπῆσαν ἵπποι καὶ ὄνοι**· **2**) εἶμαι ἢ κεῖμαι ὑποκάτω : Ἡρ.2, 27 **ὕπεστι οἰκήματα ὑπὸ γῆν**, Ξεν.Ἀν.3,4,7 **κρηπὶς ὑπῆν λιθίνη**· ‖ κ. μτφ. : Αἰσχ.Πέρσ.815 **κοὐδέπω κακῶν κρηπὶς ὕπεστι** (Βερναρδ.Γρηγ. «καὶ οὐδέπω ὑπόκειται (πλήρης) ἡ κρηπὶς τῶν κακῶν»)· **3**) ὑπόκειμαι, ὑποτίθεμαι : Εὐρ.Ἠλ.1036 **ὑπόντος τοῦδε** (τούτου τεθέντος, δοθέντος)· **4**) παραμένω ἐνεδρεύων, διαμένω κεκρυμμένος, κρύπτομαι : Ξεν.ΚΠ Ι,4,23 **δείσαντες μὴ καὶ ἐνέδρα τις . . ὑπείη**· **5**) κ. μσν. ἐπὶ πραγμ., εἶμαι εἰς τὴν διάθεσιν ἢ τὴν χρῆσίν τινος, ὑπολείπομαι, μένω, ὑπάρχω : Ἡρ.3,31 **βίας ἀρκέων ὑπῆν** (ὑπῆρχον ἀρκετὰ χρήματα), Σοφ.Ἠλ.479 **ὕπεστί μοι θράσος**, Θουκ.8,36 **χρήματα . . ὑπῆν τοῖς στρατιώταις**, αὐτ.6,87 **διὰ τὸ ἑταίμην ὑπεῖναι ἐλπίδα, τῷ μὲν ἄν τι τυχεῖν**, Δημ.237 **διὰ τὴν τόθ' ὑποῦσαν ἀπέχθειαν**, αὐτ.330, Πλούτ.Ἠθ.689F **τὰ ὑπόντα σιτία**, Θεοφύλ.Σ 172Α **δασέος τέμπους ὑπόντος εἰς τὸ ἀντιπέρας τοῦ ποταμοῦ**· κ. ἐπὶ προσ. : αὐτ. 170D **μὴ ὑπόντος τοῦ δορυφοροῦντος τινός**· **6**) ἐν φρ. **ὑπῆν μοι, ὡς . .** μοὶ ἐπέρχεται εἰς τὸν νοῦν, μοῦ κατεβαίνει στὸ μυαλὸ νά . . : Πλάτ. Ἐπιστ.339Ε **αὐτῷ δέ μοι ὑπῆν, ὡς**· **7**) ὑπόκειμαι, ὑποτάσσομαι : Εὐρ.Ἱκ.443 **ὑποῦσιν ἀστοῖς ἥδεται νεανίαις**.

ὑπεῖναι ἰων. ἀντὶ ὑφεῖναι, ἀπαρφ. ἀόρ. **β' τοῦ** ὑφίημι βλ.λ.

ὕπειξις-εως (ἡ) (ὑπείκω) τὸ ὑπείκειν, ὑποχώρησις, ἔνδοσις, ὑποταγή : Πλάτ.Νόμ.727Α **λόγοις ἢ δώροις αὐτὴν αὔξειν ἢ τισιν ὑπείξεσιν**, αὐτ.815Α· κ. μτ. δοτ. : Πλούτ.Ἠθ.751D **ἡ τοῦ θήλεος τῷ ἄρρενι ὕπειξις**.

ὑπεῖπον ἀόρ. β' ἄνευ ἐνεστ. ἐν χρ. (ἀνθ' οὗ ἐν χρ. ὁ ἐνεστ. ὑπαγορεύω), μέλλ. **ὑπερῶ**, παρακ. **ὑπείρηκα**, λέγω τι πρὸ ἄλλου τινός, ὑπαγορεύω τινί τι : Ἀριστφ.ἀπ.479 **ἐγὼ δ' ὑπερῶ τὸν ὅρκον**· **2**) λέγω ὡς πρόλογον, ἐν εἴδει προοιμίου, προλέγω, προτείνω : Εὐρ.Ἱκ.1171 **παισὶν δ' ὑπεῖπον τοῖσδε τοὺς αὐτοὺς λόγους**, Ἀριστφ.Σ 55 **ὀλίγ' ἄττ' ὑπειπὼν πρῶτον αὐτοῖσιν ταδί**, Θουκ.Ι,35 **ὥσπερ ἐν ἀρχῇ ὑπείπομεν**, Πλάτ.Ἀρετ.377D **τοιοῦτος . . ὃν ὑπεῖπες**, Δημ.245, αὐτ.637 **οὐδὲν ὑπειπὼν πῶς, ἄν τις ἀποκτείνῃ** (χωρὶς νὰ ὑποδεικνύῃ εἰς ποίας περιστάσεις ἡ ἀνθρωποκτονία δύναται νὰ δικαιολογηθῇ)· κ. ἐν φρ. **ἀκοὴν ὑπειπὼν** (προειπών), ἀναφερομένην εἰς τὰς λέξεις τῆς προκηρύξεως, «ἀκούετε, λεῴ» : Εὐρ.Ἡρ.962· κ. παθ. : Ἰσοῖ.ΙΙ,12 **καθάπερ καὶ ἐξ ἀρχῆς ἦν ὑπειρημέναν**· **3**) λέγω προσέτι, πρὸς τούτοις, προστίθημι : Ἀριστφ.Πλ.997 **ὑπειπούσης . . ὅτι ἐς ἑσπέραν ἥξοιμι**, Δημ.797 **τὸν ἐχθρὸν . . ὑπειπὼν τὸν αὐτοῦ** (προσθέσας τὸ ὄνομα τοῦ προσωπικοῦ αὐτοῦ ἐχθροῦ)· **4**) ὑποδεικνύω, ὑποδηλῶ ἐξήγησίν τινα, ἐξηγοῦμαι, ἑρμηνεύω : Σοφ.Αἴ.213 **ὥστ' οὐκ ἂν ἄιδρις ὑπείποις** (Βερναρδ.Γρηγ. «ὥστε ἐν πλήρει γνώσει ἤθελες ὑποδείξει, ἤθελες ὑποβάλει, τὸν λόγον σου»), Πλάτ.Πρωτ.343Β **οὑτωσί πως ὑπειπόντα τὸ τοῦ Πιττακοῦ**.

ὑπείρ ποι. ἀντὶ ὑπὲρ βλ.λ. τιθεμένη πρὸ λέξεως ἀρχομένης ἀπὸ φωνήεντος καὶ ὅπου ὑπάρχει ἀνάγκη μακρᾶς συλλαβῆς, οἷον ἐν Ἰλ.Ψ 227 **ὑπεὶρ ἅλα**.

ὑπειράλιος-ον μτγν. ἐπ. τ. τοῦ ὑπεράλιος βλ.λ., ὁ ἐπὶ τῆς θαλάσσης : Διον.Περ.851 **κεῖθι δ' ἂν ἀθρήσειας ὑπειράλιον πτολίεθρον**.

ὑπειρεσία (ἡ) σχόλ. ἡ κωπηλασία· Σχόλ.Ὀδ.Κ 78 «ὑπηρεσία ἡ δουλεία· ὑπειρεσία δὲ ἡ κωπηλασία»: Ὀρφ.Ἀργ.670 (ἀμφ. γρ.).

ὑπειρέχω ποι. ἀντὶ ὑπερέχω βλ.λ.: Ἰλ.Β 426 **σπλάγχνα δ' ἄρ' ἀμπείραντες ὑπείρεχον Ἡφαίστοιο**.

ὑπείροχος-ον ἰων. ἀντὶ ὑπέροχος βλ.λ. : Ἰλ.Ζ 208 **αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων**.

ὑπείρω συνάπτω κάτωθεν : Ἱππ.Ἄρθρ.799 **ὑπείρειν τοὺς δακτύλους**.

ὑπείς ἰων. ἀντὶ ὑφεὶς μτχ. ἀόρ. β' τοῦ ὑφίημι βλ.λ.

ὑπεισάγω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπεισήγαγον**, παθ. ἀόρ. **ὑπεισήχθην**, μτχ. παρακ. ὑπεισηγμένος, εἰσάγω λάθρα ἢ βαθμηδόν, ἀνεπαισθήτως : Βασ.Ι, 12C **τὴν συνεργιστικὴν δύναμιν ὑπεισάγειν**, ASS Σεπτεμβρ.8,330Ε **εἰς δουλείαν ὑπεισαγαγεῖν τῆς τῶν ματαίων εἰδώλων λατρείας**.

ὑπείσας ἰων. μτχ. ἀορ. α' τοῦ ὑφίημι βλ.λ.

ὑπεισδύνω μτγν., νεώτ. **ὑπεισδύω**, εἰσδύω οἱονεὶ λάθρα, ἀπαρατηρήτως, ὑπεισέρχομαι· ΕΜ 290, 13 : Ἐπιφάν.Ι,981C **ὑπεισδύνει**, αὐτ.1061Β.

ὑπεισδύομαι μέσ. μτ. ἐνεργ. ἀόρ. β' **ὑπεισέδυν**, εἰσδύω που κρυφίως, εἰσέρχομαί που ἀπαρατήρητος : Ἡρ.Ι,12 **ἀναπαυομένου Κανδαύλεω ὑπεσδύς τε καὶ ἀποκτείνας αὐτὸν** (δ. γρ. ὑπεκδύς)

|| εἰσέρχομαι κατὰ μικρόν, ἐμβαίνω κατ' ὀλίγον · Ἀριστλ.Γεν.Φθορ.1,8, αὐτ.9.

ὑπεισδύω νεώτ., ἀόρ. **ὑπεισέδυσα,** ἀ. ὑπεισδύνω.

ὑπείσειμι [εἶμι] μτγν. κ. μσν. εἴσειμι, εἰσέρχομαί που λάθρα, κρυφίως : Θεόφιλ.Ἀντικήν.Ἰνστιτ. 1,6,104 **μηδενὸς ὑπεισιόντος τὴν τούτου κληρονομίαν· 2)** ἐπέρχομαι βαθμηδὸν ἢ ἀνεπαισθήτως : Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.1460 **ὑπεισιέναι τι κἀμοὶ δάκρυον· 3)** ἐπέρχεταί τι εἰς τὸν νοῦν τινος : Ἀχιλλ.Τάτ.8,17 **ὑπεισιέναι τί, τινα,** Ὠριγ.3,556B, Ἀθανάσ.2,206B **ὑπεισῄει δὲ με παραβολή.**

ὑπεισέλευσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ὑπεισέρχεσθαι· || εἰδ. νομ. ἡ ὑπὸ τοῦ κληρονόμου ἀποδοχὴ τῆς ἐποχθείσης εἰς αὐτὸν κληρονομίας.

ὑπεισέρχομαι κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπεισῆλθον,** εἰσέρχομαί που κρυφίως, εἰσδύω που ἀπαρατήρητος, ὑπεισδύω : Πλάτ.Ἀξ.367B **εἶτα λαθὸν ὑπῆλθε τὸ γῆρας,** Σχόλ.Σοφ.Φιλ.1113 **οὐ δόλῳ ὑπεισελθόντες·** κ. μτ. αἰτ. : Θεόφιλ.Ἀντικήν.Ἰνστιτ. 1,25,342 **ὑπεισέρχονται τὴν τοῦ πατρὸς τάξιν,** αὐτ. 349 **τὴν τοῦδε ἐπιτροπὴν ὑπεισελθεῖν·** κ. μτ. δοτ.: Μαλάλ.1439,19 **ὑπεισελθεῖν τῇ κληρονομίᾳ** (ἐμβατεύειν, λαμβάνειν τὴν κληρονομίαν)· || νεώτ. νομ. ὑπεισέρχομαι εἰς **τὰ δικαιώματά τινος** ὑποκαθιστῶ τινα εἰς τὰ δικαιώματα αὐτοῦ, ἰδιοποιοῦμαι, οἰκειοποιοῦμαι τὰ δικαιώματά τινος· || κ. ἐπὶ ψυχικῶν διαθέσεων : Λιβάν.4,126,7 **οἶκτος αὐτὸν ὑπεισῆλθε τῶν λόγων,** αὐτ.605,6, Schäf.Γρηγ. Κορ.375 **ὑπεισέρχεταί με δέος** (καταλαμβάνει κατὰ μικρόν)· **2)** ἐπέρχομαι εἰς τὸν νοῦν τινος: Λουκ.Μισθ.Συν.11 **ὑπεισέρχεται γὰρ εἰκότως τὸ μηδ' ὑπ' ἄλλου ἂν καταδεχθῆναι· 3)** ὑποδύομαι, ἀναλαμβάνω : Μέν.ἀπ.67 **πρᾶον σχῆμ' ἐπεισελθών· 4)** ρηματ.π. ὑπεισέλευσις.

ὑπεισρέω μτγν., μέλλ. -ρυήσομαι, εἰσρέω βαθμηδόν, ἀνεπαισθήτως : Λόγγ.1,1 **διείληπται** (ἡ πόλις) **εὐρίποις, ὑπεισρεούσης τῆς θαλάττης.**

ὑπειστρέχω μτγν. εἰστρέχω κατ' ὀλίγον ἢ κρυφίως : Κλήμ.Ἐπιστ.Πέτρ.133.

ὑπεισφέρω μτγν. εἰσφέρω κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν : Ἐπιφάν.1,263A, αὐτ.77C.

ὑπέκ κ. πρὸ φωνήεντος ὑπέξ (ὑπὸ-ἐκ) ποι. πρόθ. μτ. γενικ. κάτωθεν, ὑποκάτω, πρὸς τὰ ἔξω : Ἰλ.Θ 504 **ἵππους λύσαθ' ὑπὲξ ὀχέων,** αὐτ.Ν 89, αὐτ.Ρ 461, αὐτ.581, Ὀδ.Μ 107, Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 68 **σκώληκες ὑπὲκ σοροῦ αὐγάζονται,** Ἀπολλ.Ρ 1,1166 **τυτθὸν ὑπὲκ Φρυγίης παρεμέτρεον,** Νίκ.Ἀλεξ.295.

ὑπεκβαίνω μτγν. κ. μσν., μέλλ. **ὑπεκβήσομαι,** ἐκβαίνω κάτωθεν, ἐξέρχομαι κρύφα : Γαλ.2,793,7 **ὑπεκβαίνει ἐκτός,** Ἀνών.π.Σουΐδ. ἐν λ. **κάτα ἐπειδὰν ὑπεκβάντες ποιήσωνται τὴν ὁρμήν,** Ἀγαθ. 268,15, (Bonn.) **ὑπεκβὰς τοῦ δεσμωτηρίου.**

ὑπεκβάλλω μτγν. ἐκβάλλω κρυφίως, ἀπορρίπτω λάθρα : Πλούτ.Ἠθ.530D **μηδ' ὑπέκβαλλε πιστεύειν δοκοῦντα,** Ρουφῖν.Ἐπιγρ.ΑΠ 5,66 **ταῖς τρυφεραῖς ἡμᾶς χερσὶν ὑπεξέβαλεν.**

ὑπεκδέχομαι μτγν. ἐκδέχομαι ὑπ' ἐμαυτόν, δέχομαι, ἀναλαμβάνω ὑποκάτω μου, Ἀντίπ.Σιδ. ΑΠ 9,722 **δάμαλις . . μαστῷ πόρτιν ὑπεκδέχεται.**

ὑπεκδιδράσκω μτγν., ἀόρ. ὑπεξέδραν, ἐκδιδράσκω, ἀποδιδράσκω, δραπετεύω, μτ. γενικ. : Πλούτ.Ἠθ.642B· κ. ἐμπροθ. (ἔκ τινος) : αὐτ.Φλαμ. 20 **ἐκ Καρχηδόνος ὑπεκδράς·** κ. ἀπολ. : ΔίωνΚ 36,7.

ὑπεκδίδωμι μτγν. κ. μσν. ἀντὶ ἐκδίδωμι βλ.λ. : Τιμόθ.Πρεσβ.Κων/πόλεως 36.

ὑπεκδρομή (ἡ) (ὑπεκτρέχω) μσν. **ἡ** κρυφία, λαθραία ἐκδρομή, ἔξοδος, ἐπέξοδος : Καμεν.Θεσσ. 41 **τὴν ὑπεκδρομὴν τομῶς ποιησάμενοι,** Συμ. ἐν Ἀν.Βοασσ.5,481 **τὰς ἀτάκτους αὐτῶν ἀναστέλλων ὑπεκδρομάς.**

ὑπεκδρομῶ-έω μτγν. ἀντὶ ὑπεκτρέχω βλ.λ.: Γρηγ. Ναζ.2,219.

ὑπεκδύνω μτγν. ἀντὶ ὑπεκδύομαι βλ.λ. : Βάβρ.4,4 **ὑπεξέδυνε δικτύου πολυτρήτου.**

ὑπεκδύομαι μέσ. μτ. ἐνεργ. ἀόρ. β' **ὑπεξέδυν,** παρακ. **ὑπεκδέδυκα,** ἐκβάλλω ἐμαυτὸν κρυφίως ἔξω, ἀπομακρύνομαι λάθρα, ὑπεκφεύγω : Εὐρ. Κύκλ.347 **πόνους . . Τρωικοὺς ὑπεξέδυν θαλασσίους τε,** Πλούτ.Ἠθ.170F **ὑπεκδῦναι τὸν λίθον ὑπεραιωρούμενον·** κ. μτ. γενικ. : Πλούτ.Δημ.9 **ὑπεκδῦναι τῆς πανηγύρεως,** Φιλόστρ.801 **ὑπεκδὺς τῶν σπαργάνων·** κ. ἀπολ. : Ἡρ.1,10 **ὑπεκδὺς ἐχώρεε ἔξω·** κ. ἐμπροθ. (διά τινος) : Πλούτ.Ἄρατ.9 **ἔλαθε διά τινων ὑπονόμων ὑπεκδύς·** κ. μτ. ἐπιρρ.: Μέν. Ἐπιτρ.425 **ὑπεκδέδυκα δεῦρ' ἔξω λάθρα· 2)** ρηματ. π. ὑπέκδυσις.

ὑπέκδυσις-εως (ἡ) (ὑπεκδύομαι) μτγν. ἐκφυγή, ὑπεκφυγή : Ὀππ.Ἁλ.3,395 **τῇ δ' οὔτις ὑπέκδυσίς ἐστιν ἑτοίμη.**

ὑπεκθέσιμος-ον Ἐπιγρ.Κρήτ. ὑπὸ τὸν τ. **ὑπεχθέσιμος** ἐπὶ ἐμπορευμάτων, ὁ ἀποκείμενος, κατατεθειμένος πρὸς ἐξαγωγὴν πάλιν ; **κατὰ θάλασσαν ἐώσας** ἐξαγωγὰς **τῶν ὑπεχθεσίμων.**

ὑπέκθεσις-εως (ἡ) (ὑπεκτίθημι) μτγν. τὸ ὑπεκτίθεσθαι, ἡ κρυφία ἔκθεσις : Ἰώσ.ΑΙ 4,7,2 **εἰς τε ὑπέκθεσιν κτήσεως ἐν πολέμου ῥοπαῖς καὶ σωμάτων ἀσφάλειαν· 2)** Ἡσ. **εὐπέκθεσις·** ὑπόθεσις» **3)** νεώτ. φωτογρ. ἡ κατὰ τὴν φωτογράφησιν ἀνεπαρκὴς ἔκθεσις τῆς φωτοπαθοῦς πλακός.

ὑπεκθέω ἐκθέω κρύφα ἢ ἐκτρέχω, ἐκφεύγω κατὰ μικρόν, βαθμηδόν : Ἐμπ.363 **πνεύματος ἐμπίπτοντος ὑπεκθέει αὔξιμον ὕδωρ,** Πλούτ.Πομπ.80 **πνεῦμα λαμπρὸν ἐβοήθει πελαγίοις ὑπεκθέουσιν.**

ὑπεκκαθαίρω ἐκκαθαίρω, ἐκκαθαρίζω κάτωθεν, τὸ παθ. : Ἱππ.612,16 **ἢν συλλάβῃ τὴν γονὴν καὶ κυήσῃ, ὑπεκκαθαίρεται.**

ὑπεκκαίω κ. νεώτ., μέλλ. **ὑπεκκαύσω,** ἀόρ. **ὑπεξέκαυσα,** καίω, ἀνάπτω κάτωθεν ἢ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον : Θεόφρ.Πυρ.63 **τὸ ξύλον τὸ ὑπεκκαῖον ἔχει συγγενὲς ὂν τῷ πυρί· 2)** μτγν. κ. νεώτ. μτφ. ἐξάπτω, διεγείρω, ὑποκινῶ, παρορμῶ ἐπιτηδείως : Πλούτ.Ἠθ.616E **τῇ φιλοτιμίᾳ ὑπεκκάομεν καὶ ἀναζωπυροῦμεν,** αὐτ.Δίων 22, Λουκ.Περεγρ.26 **ὑπεκκάουσι τὴν γνώμην· 3)** ρηματ.π. ὑπέκκαυμα, ὑπέκκαυσις, ὑπεκκαύστρια.

ὑπεκκακότης-ητος (ἡ) μτγν. ὕπουλος καὶ δολία κακότης, κακία : Γρηγ.Ναζ.3,525 (πιθ.γρ.).

ὑπεκκαλύπτω μτγν. ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι ἐκκαλύπτω, ξεσκεπάζω, ἐν χρ. τὸ παθ. : ΑΠ 7,480 **ἤδη μευ τέτριπται ὑπεκκεκαλυμμένον ὀστοῦν.**

ὑπέκκαυμα-ατος (τὸ) τὸ δι' οὗ ἀνάπτει τις πῦρ, ἔναυσμα, προσάναμμα, καύσιμος ὕλη, ξύλα : Ξεν. ΚΠ 7,5,22 **ἀσφάλτῳ δὲ ὑπεκκαύματι κεχρικέναι,** Ἀριστλ.Πολιτ.6,), αὐτ.Μετ.1,4,4· **2)** μτφ. ἡ τροφὴ ὡς παρέχουσα ζωϊκὴν θερμότητα : Ἱππ.Ἀφ. 1243, Πλούτ.Ἠθ.694F· **2)** ὁμ. μτφ. τὸ παρακινοῦν, τὸ προτρέπον τινὰ **εἴς τι,** ἐλατήριον, ἔναυσμα: Ξεν.Συμπ.4,25,Μέν.Θησ.2 **πολλαῖς ὑπέκκαυμ' ἔστ' ἔρωτος μουσική,** Ἀριστλ.Πρ.1,7,Πλούτ.Λυκ.15 **ὑπέκκαυμα πόθου . . ἐναπολείποντας ἀλλήλοις.**

ὑπέκκαυσις-εως (ἡ) μσν. τὸ ὑπεκκαίειν, δθ. μτφ. τὸ ἐξάπτειν ἢ παρακινεῖν, παροτρύνειν : Μεθόδ.Κων/πολ.77B **τὴν ὑπέκκαυσιν εἰς συνουσίαν.**

ὑπεκκαύστρια (ἡ) μτγν. ἡ κάτωθεν ἀνάπτουσα, ἰδίᾳ τὸ πρὸς θυσίαν πῦρ, ἐπὶ ἱερείας τῆς Ἀθηνᾶς ἐν Σόλοις : Πλούτ.Ἠθ.292A **τίς ἡ παρὰ Σόλοις ὑπεκκαύστρια ;**

ὑπέκκειμαι κεῖμαι ἐν τόπῳ ἀσφαλεῖ, ἔξω κινδύνου, ἐπὶ προσ. : Ἡρ.8,41**ὡς δὲ σφι πάντα ὑπεξέκειτο,** αὐτ.60 **Σαλαμῖς . . ἐς τὴν ἡμῖν ὑπεκκέεται τέκνα·** || κ. ἐπὶ χρημάτων : Θουκ 1,137· || ὁμ. ἐπὶ πραγμ., εὑρίσκομαι, εἶμαι ἔξω που κατατεθειμένος πρὸς φύλαξιν : Θουκ.8,31 **καὶ ὅσα ὑπεξέκειτο αὐτόθι τῶν Κλαζομενίων.**

ὑπεκκενῶ-όω μτγν. ὑποκάτω ἐκκενῶ, κενῶ, καθιστῶ τι κενόν, ἀδειάζω κάτωθεν, ἐν χρ. τὸ παθ.: Δίων Κ 69,4 **μετέωρον αὐτὸν καὶ ὑπεκκεκενωμένον γενέσθαι ἐχρῆν.**

ὑπεκκλέπτω μτγν. κρυφίως καὶ ἀθορύβως ἐκκλέπτω: Ὀππ.Ἁλ.4,48, Ἰώσ.ΑΙ 14,11,8· κ. παθ.: Πλούτ.Θεμ.25 **τῶν δὲ χρημάτων αὐτῷ πολλὰ μὲν ὑπεκκλαπέντα διὰ τῶν φίλων.**

ὑπεκκλίνω κατὰ μέρος ἐκκλίνω, κύπτων ὑποχωρῶ, ἐκφεύγω, διαφεύγω: Ἀριστφ.Ἱππ.273 **ἣν δ' ὑπεκκλίνῃ.. δευρί, τὸ σκέλος κυρηβάσει·** || μτ. αἰτ. ἐκτρέπομαι, ἀποφεύγω: Πλούτ.Κάμ.18 **τὸ δὲ δεξιὸν ὑπεκκλῖναν τὴν ἐπιφορὰν ἐκ τοῦ πεδίου πρὸς τοὺς λόφους ἧττον ἐξεκόπη.**

ὑπεκκομίζω, μέλλ. ἀττ.-ιῶ, ἐκφέρω ἔξω ἢ μακρὰν κρυφίως: Θουκ.4,123 **ὑπεκκομίζει ἐς Ὄλυνθον.. παῖδας καὶ γυναῖκας τῶν Σκιωνέων·** || τὸ μέσ. ἐκκομίζω, ἐκφέρω τι κρύφα, μυστικῶς διά τινος ἄλλου: Ἡρ.9,6 **ὑπεξεκομίσαντό τε πάντα καὶ αὐτοὶ διέβησαν ἐς Σαλαμῖνα.**

ὑπεκκόπτω μσν. κρυφίως ἢ ἐπ' ὀλίγον ἀποκόπτω, ἐκκόπτω, πελεκῶ: ΚΜανασσ.Χρον.82.

ὑπεκκρίνω μτγν. ὑποκάτω ἢ διὰ τῶν ἀποχωρημάτων **τῆς κοιλίας** ἐκβάλλω, ἐκκρίνω ἀνεπαισθήτως, ἐν χρ. τὸ παθ.: Διογ.Λ 9,76 **καὶ αὐτὰ ὑπεκκρίνεται καὶ ἐξαπόλλυται.**

ὑπέκκρουσις-εως (ἡ) μσν. κρυφία ἢ κατ' ὀλίγον γινομένη ἀπόκρουσις: Εἰρην.1,13,2,80.

ὑπεκκρούω μτγν. ἀνεπαισθήτως ἢ κατὰ μικρὸν ἀπακρούω, ἀπωθῶ, ὠθῶ **πρὸς τὰ ἔξω**: Ἰουστ.1,86.

ὑπεκλαμβάνω κρυφίως, λάθρα λαμβάνω καὶ ἐκβάλλω ἔξω: Εὐρ.Ἡρ.997 **ἀλλὰ φθάνει νιν ἡ τάλαιν' εἴσω δόμων μήτηρ ὑπεκλαβοῦσα.**

ὑπεκλείπω κατὰ μικρὸν ἐκλείπω, σβήνω: Θεόφρ.Πυρ.55 (πιθ.), Γαλ.8,13 **σφυγμὸς ἀνώμαλος καὶ ἄτακτος καὶ ὑπεκλείπων.**

ὑπεκλύω κατὰ μικρόν, βαθμιαίως ἐκλύω, χαλαρῶ ἢ ἐξασθενῶ, ἀδυνατίζω τι: Πλούτ.Νικ.14 **αὐτίκα τε τὴν γνώμην ὑπεξέλυσε,** Ἰώσ.ΠΙ 7,8,5 **τὴν σφοδρότητα τῆς ἐμβολῆς ὑπεκλύειν,** Σχόλ.Ἰλ.Ζ 260· || παθ. κατὰ μικρὸν παύομαι, λήγω, καθίσταμαι, γίνομαι συνεχῶς ἀσθενέστερος: Ἱππ.600, 26 **παλμοὶ ὑπεκλυόμενοι,** Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.151, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.11,214.

ὑπεκμισθῶ-όω νεώτ. κ. -ώνω, ἀόρ. **ὑπεξεμίσθωσα,** ἐκμισθῶ **τὸ ὑπ' ἐμοῦ** μισθωθὲν εἰς ἄλλον μισθωτήν, ὑπενοικιάζω.

ὑπεκμίσθωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπεκμισθῶ βλ.λ., ὑπενοικίασις.

ὑπεκμισθωτής (ὁ) νεώτ. **ὁ** ὑπεκμισθῶν τι, ὑπενοικιάζων.

ὑπεκπέμπω κρυφίως **πρὸς τὰ ἔξω** ἀποπέμπω, ἀποστέλλω: Εὐρ.Ἑκ.6, αὐτ.Ἀνδρ.47 **ὅς δ' ἐστὶ παῖς μοι μόνος, ὑπεκπέμπω .. ἄλλους ἐς οἴκους,** Θουκ.4,8· κ. παθ.: Σοφ.Ἠλ.1350 **οὗ τὸ Φωκέων πέδον ὑπεξεπέμφθην σῇ προμηθίᾳ χεροῖν.**

ὑπεκπερῶ-άω μτγν. περῶ, διαπερῶ, διέρχομαι λάθρα, ἀνεπαισθήτως ἢ βαθμηδόν: Ὀρφ. Ἀργ.68, Κόϊντ.5,246 **πόντον ναῦται ὑπεκπερόωσιν.**

ὑπεκπηδῶ-άω μτγν. πηδῶ, ἀναπηδῶ ἐκπηδῶ, κάτωθεν ἢ κρυφίως: Ἀριστοίν.2,5,26 **ὑπεκπηδᾷ μοι ποικίλα τῆς διανοίας κινήματα.**

ὑπεκπιαίνω μτγν. κρύφα ἐκπιαίνω: Γαλ.Προτρ.9,4.

ὑπεκπλέω μτγν. κρυφίως ἐκπλέω, ἀποπλέω: Πλούτ.Λυσ.11 **ὀκτὼ ναυσὶν ὑπεξέπλευσε.**

ὑπεκπνέω κατὰ μικρόν, ἐλαφρῶς ἐκπνέω, ἐξατμίζομαι, σβήνω: Πλάτ.Ἀξ.365C **περιττοὶ λόγοι ὑπεκπνέουσι λεληθότως καὶ ἀτιμάζονται.**

ὑπεκπονῶ-έω μτγν. ὑπό τινα ἢ τῇ ἐντολῇ, τῇ διαταγῇ τινος **ἐκπονῶ,** ἐκτελῶ, ἐκπληρῶ τι: Πολυβ.9,110 **ὅταν ὑπηρέτης εἶναι λαχὼν πᾶν τὸ προσταχθὲν ἐκπονῇ.**

ὑπεκπροθέω ἐπ. πρὸς τὰ ἔξω καὶ ἐμπρὸς τρέχω, ὑπεκτρέχω, προτρέχω: Ἰλ.Φ 604 **τρέφας πὰρ ποταμὸν βαθυδινήεντα Σκάμανδρον τυτθὸν ὑπεκπροθέοντα,** Ὀδ.Θ 125· **2)** ὑπερβάλλω **εἰς** τὸν δρόμον, νικῶ στὸ τρέξιμο: Ἰλ.Ι 506 **Ἄτη.. πάσας** [τὰς Λιτάς] **πολλὸν ὑπεκπροθέει.**

ὑπεκπροθρώσκω μτγν., μτχ. ἀόρ. β' **ὑπεκπροθορών,** κάτωθεν ἐκπηδῶ πρὸς τὰ ἔξω, ἀνατινάσσομαι ὑποκάτωθέν τινος: Ὀππ.Κυν.4,160 **ὁ γε σπήλυγγος ὑπεκπροθορὼν ἀλίαστος.**

ὑπεκπρολύω κάτωθέν τινος λύων ἐξάγω **τι**: Ὀδ.Ζ 88 **ἡμιόνους μὲν ὑπεκπροέλυσαν ἀπήνης** [σχόλ. **«ἡ** μὲν **ὑπὲκ** τὴν ἀπόζευξιν δηλοῖ, ἡ δὲ **πρὸ** τὴν εἰς τοὔμπροσθεν ἔλασιν τῶν ἡμιόνων» βλ. κ. Εὐστ.217,20 **«ἡ ὑπὸ** τὴν κάτω σχέσιν, ἡ δὲ **ἐξ** τὴν ἐκτός, ἡ δὲ **πρὸ** τὴν ἔμπροσθεν ὑπαγορεύει»].

ὑπεκπρορέω ῥέω ἀπό τινος βάθους, κάτωθεν, πρὸς τὰ ἐμπρός: Ὀδ.Ζ 87 **πολὺ δὲ ὕδωρ καλὸν** ὑπεκπρορέει [Εὐστ. **«ἐν τῷ** ὑπεκπρορέειν ἡ μὲν **ὑπὸ** τὴν κάτωθέν ποθεν ἀνάδοσιν δηλοῖ τοῦ ὕδατος, ἡ δὲ **ἐκ** τὴν ἔξοδον αὐτοῦ, ἡ δὲ **πρὸ** τὴν αὐτοῦ πρόοδον»].

ὑπεκπροτάμνω ἰων. μτγν. προβαίνω, ἐξέρχομαι, πλέω ἔξω καὶ τέμνω τι: Ἀπολλ.Ρ 4.225 **ὑπεκπρὸ δὲ** πάντον **ἔταμνε νηῦς** [σχόλ. **«ἡ** ναῦς [φησὶν] βιαίᾳ ὁρμῇ τὸν πλοῦν ἤνυεν»].

ὑπεκπροφεύγω κρυφίως ἀπὸ κίνδυνον ἀπαλλαττόμενος ἐκφεύγω ἢ διαφεύγω εὐκόλως ἢ ἐπιτηδείως, ὑπεκφεύγω: Ἰλ.Υ 147, αὐτ.Φ 44, Ὀδ.Υ 43 **πῇ κεν ὑπεκπροφύγοιμι;** κ. μτ. αἰτ.: αὐτ.Μ 113 **εἴ πως.. ὑπεκπροφύγοιμι Χάρυβδιν,** Ἡσίοδ.Α 42 **ὅτ' ἀνὴρ ὑπεκπροφύγοι κακότητα.**

ὑπεκπροχέομαι μτγν. ἐκχέομαι **κάτωθέν τινος** πρὸς τὰ ἐμπρὸς ἢ πρὸς **τὰ** ἔξω: Κόϊντ.13,57.

ὑπέκπυρος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι ἔκπυρος, **πεπυρωμένος,** καίων: Ὀρφ.Λιθ.140 **ὑπέκπυρον ὄζον.**

ὑπεκρέω, μέσ. μέλλ. **ὑπεκρυήσομαι,** παθ. ἀόρ. β' **ὑπεξερρύην,** ὑποκάτωθεν ἐκρέω: Φιλόστρ.Εἰκ.782· **2)** μτγν. ἐπὶ προσ., ἐκβαίνω, ἐξέρχομαι κάτωθέν **τινος**: Πλούτ.Πομπ.3 **ὑπεκρυεὶς τῆς σκηνῆς·** **3)** μακρὰν παρέρχομαι: Πλάτ.Συμπ.203Ε, Ἀριστλ.Γεν.Φθορ.1,5,22· **4)** μτγν. μτφ. ἐκφεύγω, διαφεύγω: Πλούτ.Μάρ.46 **τοὺς δὲ ἀμνήμονας καὶ ἀνοήτους ὑπεκρεῖ τὰ γιγνόμενα μετὰ τοῦ χρόνου·** **5)** ἀμ. φθείρομαι, ἀφανίζομαι, τήκομαι, λειώνω, καταστρέφομαι: Ἰώσ.ΠΙ 1,33,2 **τὸν βασιλέα ταῖς ἀθυμίαις ὑπεκρέοντα καὶ τῇ νόσῳ.**

ὑπεκρήγνυμαι μτγν. κατὰ μικρὸν **ἐκρήγνυμαι,** ὑφίσταμαι ῥήξεις, ῥήγματα: Πλούτ.Κάμ.3 **ὑπεκραγέντος ὑπὸ τοῦ πλήθους καὶ βάρους.**

ὑπεκρίπτω μτγν. κάτωθεν ἢ κρυφίως ἐκρίπτω τι ἔξω: Πλούτ.Σύγκρ.Πομπ. κ. Ἀγησ.1.

ὑπεκσπῶ-άω μτγν. κατ' ὀλίγον ἢ κρύφα ἀποσπῶ τι κάτωθέν τινος: Πορφ. ἐν Allat.Exc.300.

ὑπέκστασις-εως (ἡ) μσν. τὸ ἀφίστασθαι τῆς ὁδοῦ, ἡ ἐκ τῆς στάσεως ἢ θέσεως χάριν ἄλλου παραμέρισις: Εὐστ.Πον.329 **θρόνων παραχωρήσεις καὶ ὁδῶν ὑπεκστάσεις.**

ὑπεκσῴζω ἀπό τινος κρυφίως ἢ ἀνεπαισθήτως σῴζω, σῴζω ἀποσύρων μακρὰν ἀπό τινος: Ἰλ.Ψ 292 **ἀτὰρ αὐτὸν ὑπεξεσάωσεν Ἀπόλλων,** Αἰσχ. Πέρσ.453 **φίλους δ' ὑπεκσῴζοιεν ἐναλίων πόρων.**

ὑπεκτανύω μσν. ἐκτανύω κάτωθεν, ὑποκάτωθεν: Παῦλ.Σιλ.Ἀμφ.54(83) **πῇ δέ γε κύκλων βαιὸν ἀποπλαγχθέντας ὑπεκτανύουσιν ἑλιγμούς.**

ὑπεκτείνω μσν. κρυφίως ἢ κατ' ὀλίγον ἐκτείνω: Φώτ.Ἐπιστ.147,43 **τὰς βλάστας ὑπεξέτεινεν.**

ὑπεκτελῶ-έω μτγν. ἐκτελῶ, ἐπιτελῶ κρυφίως: Κόϊντ.1,204 **καὶ τὸ μὲν ὣς ἤμελλον ἐτήτυμον ἤματι κείνῳ Κῆρες ὑπεκτελέειν.**

ὑπεκτήκω κατ' ὀλίγον, κατὰ μικρὸν ἐκτήκω, ἀναλύω, ἢ φθείρω: Ἀλέξ.Τραλλ.8,139 **τὸν σπλῆνα**

ὑπεκτήκει· κ. παθ. : Ἱππ.298,33 **ὑπεκτήκονται αἱ σάρκες,** Γολ.14,517,11, αὐτ.574,9.

ὑπεκτίθεμαι κρυφίως φέρω τὰ ὑπάρχοντά μου καὶ τίθεμαι εἰς μέρος ἀσφαλές, φέρω ταῦτα μακρὰν τοῦ κινδύνου, ἰδίᾳ ἐπὶ προσ. καὶ πραγμ. μεθ' ὧν τις ἐκφεύγει τοὺς κινδύνους τοῦ πολέμου, φυγαδεύω, ἀπομακρύνω καὶ φέρω εἰς ἀσφαλῆ τόπον : Ἡρ.8,4 **ἔστ' ἂν τέκνα τε καὶ τοὺς οἰκέτας ὑπεκθέωνται,** αὐτ.41,Σοφ.Ἠλ.297 **ἐκ χειρῶν ἐκλέφασ' Ὀρέστην τῶν ἐμῶν ὑπεξέθου,** Εὐρ.Ἀνδρ. 69, Θουκ.1,89, Ξεν.ΚΠ 6,1,26 **ἔλεγεν ὡς ὑπεκτίθοιτο ἤδη τὰ χρήματα·** κ. παθ. : Ἡρ.5,65· **2)** κατατίθεμαι, καταθέτω εἰς ἀποθήκην τινὰ ὅπως ἐκ νέου ἐξαγάγω : Ἐπιγρ. **εἰ δέ τί κα . . ὑπέχθηται.**

ὑπεκτρέπω κατ' ὀλίγον καὶ κρυφίως ἐκτρέπω τι : Σοφ.Τρ.549 **τῶν δ' ὑπεκτρέπει πόδα·** κ. μέσ. : Πλάτ.Φαιδ.108Β **ταύτην μὲν ἅπας φεύγει καὶ ὑπεκτρέπεται** [στρέφων τὰ νῶτα ἀποσύρεται, ὅπως μὴ συναντήσῃ αὐτήν]· κ. μτ. ἀπαρφ. : Σοφ.ΟΚ 566 **ὥστε ξένον γ' ἂν οὐδέν' ὑπεκτραποίμην μὴ οὐ συνεκσῴζειν.**

ὑπεκτρέχω, μέσ. μέλλ. **ὑπεκδραμοῦμαι,** ἀόρ. β' **ὑπεξέδραμον,** κάτωθεν ἐκ τῶν ἐντὸς τρέχω, ὑπεκφεύγω ἀπό τινος, ἀποφεύγω, φεύγω : Ἡρ.1,156 **ἦν τὸ παρεὸν ὑπεκδράμωσι,** Σοφ.Ἀντ.1086 **θάλπος οὐχ ὑπεκδραμεῖ,** Εὐρ.Μήδ.524,αὐτ.Φοίν.873,Πλούτ. Εὐμ.7· κ. μτ. ἀπαρφ. : Εὐρ.Ἀνδρ.338 **ἢν ἐγὼ μὴ θανεῖν ὑπεκδράμω·** **2)** τρέχω ἔξω, πέρα ὁρίου τινὸς καθωρισμένου : Σοφ.Τρ.167 **ἢ τοὐθ' ὑπεκδραμόντα τοῦ χρόνου τέλος.**

ὑπεκτροφή (ἡ) ἡ βαθμηδόν, κατ' ὀλίγον, γινομένη ἐκτροφή, ἡ παιδιόθεν ἀνατροφή : Εὐρ.Αὐτολ.6.

ὑπεκτρώγω μτγν., ἀόρ. β' **ὑπεξέτραγον,** κρυφίως, λάθρα τρώγω : Μάχ.π.Ἀθήν.13,579D **μή μου προσπεσούσης τοὐμπλόκιον ὑπεκτράγῃς.**

ὑπεκτύφω Ἡσ. «ὑπεκκαίω».

ὑπεκφαίνω μτγν. κρυπτόν τι φαίνω, φανερώνω· ‖ ἐν χρ. τὸ παθ. κάτωθεν ἢ ὀλίγον τι ἐκφαίνομαι, ὑποφώσκω, ὑπολάμπω : Φιλόστρ.Εἰκ.799.

ὑπεκφέρω ὀλίγον τι ἢ ἠρέμα φέρω πρὸς τὰ ἔξω : Ἰλ.Θ 268 **ἔνθ' Αἴας μὲν ὑπεξέφερεν σάκος·** **2)** ὑποκάτω, κρυφίως ἐξάγω, ἀπομακρύνω κρυφίως ἔκ τινος κινδύνου : αὐτ.Ε 319 **φίλον υἱὸν ὑπεξέφερεν πολέμοιο,** αὐτ.Ο 628 **τυτθὸν γὰρ ὑπὲκ θανάτοιο φέρονται·** **3)** ἀπομακρύνω, ἀποσύρω : Ὀδ.Γ 496 **τοῖον γὰρ ὑπέκφερον ὠκέες ἵπποι,** Ἀπολλ.Ρ 1,1264,Πλούτ.Λούκ.17· **4)** ἀμτβ. προπορεύομαι, προτρέχω, προηγοῦμαι: Ἡρ.4,125 **ἐντυχὼν δὲ ἐδίωκε ὑπεκφέροντας ἡμέρης ὁδῷ.**

ὑπεκφεύγω κ. νεώτ., ἀόρ. β' **ὑπεξέφυγον,** φεύγω, ἐκφεύγω, διαφεύγω κρυφίως : Ἰλ.Θ 243 **αὐτοὺς δὴ περ ἔασον ὑπεκφυγέειν καὶ ἀλύξαι,** αὐτ.Υ 191, Ὀδ.Ψ 320, Σοφ.Ἀντ.553 **οὐ φθονῶ σ' ὑπεκφυγεῖν,** Πλάτ.Εὐθ.291Β· ‖ μτ. αἰτ. διαφεύγω, ἀποφεύγω τι : Ἰλ.Ζ 57, Σοφ.Ἀντ.776 **ὅπως μίασμα πᾶσ' ὑπεκφύγῃ πόλις,** Θουκ.2,90· **2)** νεώτ. φεύγω ἐπιτηδείως, διαφεύγω οἱονεὶ δι' ἑλιγμοῦ : **ἡ χώρα ὑπεξέφυγε τὸν κίνδυνον τοῦ πολέμου·** **4)** ὁμ. ἀποφεύγω ἐπιτηδείως νὰ πράξω τι.

ὑπεκφράζω μσν. κατ' ὀλίγον καὶ ἠρέμα, ἡσύχως ἐκφράζω, διηγοῦμαι : Εὐστ.1957,33.

ὑπεκφυγγάνω ὑπεκφεύγω : Ἱππ.466,5.

ὑπεκφυγή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. λαθραία ἐκφυγή, διαφυγή : Παρφρ.Ἰλ.Χ 270· **2)** νεώτ. ἐπιτηδεία ἐκφυγή, διαφυγὴ οἱονεὶ δι' ἑλιγμοῦ : Καλλ.Θαν.82 **ὁ νοῦς του ἐμηχανᾶτο ὑπεκφυγάς, - μοῦ ἀπήντησε μὲ ὑπεκφυγάς.**

ὑπεκφύω μτγν. κατὰ μικρόν, ἀνεπαισθήτως ἔκ τινος ἐκφύω, φυτρώνω : Φιλῆς 2,2[14] **γρὺψ .. ὄνυχας ὀξεῖς τῶν ποδῶν ὑπεκφύει·** κ. παθ. κατὰ μικρὸν φύομαι ἢ αὐξάνομαι ἔκ τινος : Φιλόστρ. Εἰκ.786 **ὑπεκφυόμενον τῶν κροτάφων κέρας.**

ὑπεκχαλῶ-άω μτγν. χαλῶ κατὰ μικρόν, κρυφίως, ἀνεπαισθήτως : ΑΠ 11,200 (δ.γρ. ὑπερχαλῶ).

ὑπεκχέω μτγν., μέλλ. **-χεῶ,** κάτωθεν ἢ ἐλαφρῶς, ἠρέμα ἐκχέω : Ἀπολλ.Ρ 3,705 **τὸ δὲ ὑπεξέχυτ' αὐτίκα δάκρυ·** **2)** μτφ. ἀπαλλάττομαι ἔκ τινος : Πλούτ.Ἠθ 78Ε **ὅταν ὑπεκχέῃς φθόνους.**

ὑπεκχώρησις-εως (ἡ) ἡ κάτωθεν ἐκχώρησις, ἀποχώρησις δι' εὐκοιλιότητος : Ἱππ.408,7 **ἡ κοιλίη ὁπόταν ὑπεκχώρησιν μὴ ποιέῃ τὴν μετρίαν.**

ὑπεκχωρητικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπεκχώρησιν, ὁ κατάλληλος εἰς αὐτήν, κινητικός : Ἱππ.420,52,αὐτ.421,3 **ἐν τούτῳ δὲ τὰ ὑπεκχωρητικὰ φύσει στάσιμον ποιέουσι ἐν τῇ κοιλίῃ.**

ὑπεκχωρῶ-έω κάτωθεν ἢ κρυφίως καὶ βαθμηδὸν ἐκχωρῶ, φεύγω, ἀπομακρύνομαι, ἀποσύρομαι ἡσύχως, ἀπαρατήρητος : Ἡρ.9,13 **ὑπεξεχώρεε ἐμπρήσας τε τὰς Ἀθήνας,** Πλάτ.Νόμ.785Β **τοὺς ὑπεκχωροῦντας τοῦ βίου·** **2)** μτ. δοτ. προσ. ἀποσύρομαι παραχωρῶν τὴν θέσιν μου εἴς τινα, παραμερίζω δι' ἄλλον : αὐτ.Φαιδ.103D· **3)** ἀποφεύγω, διαφεύγω : αὐτ.106Ε **τὸ δ' ἀθάνατον, σῶν καὶ ἀδιόφθορον οἴχεται ἀπιὸν . . ὑπεκχωρῆσαν τῷ θανάτῳ.**

ὑπέλαιον (τὸ) Ἡσ. «ὑποστάθμη ἐλαίου, γλοιός».

ὑπελάτη (ἡ) μτγν. τὸ θαμνῶδες φυτὸν χαμαιδάφνη : Πλίν.ΦΙ 15,39.

ὑπελαύνω ἐπὶ τὰ κάτω, ἔνδον, πρόσω ἐλαύνω, ἐλαύνω μετὰ συστολῆς τινος : Ξεν.Ἀν.1,8,15 **ὑπελάσας ὡς συναντῆσαι.**

ὑπέλαφρος-ον ὁ ὀλίγον τι ἐλαφρός : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.1,6 **ὥστε τοῦτο μὲν ὑπέλαφρον.**

ὑπελαφρύνω μσν. ὀλίγον τι, εἰς βαθμὸν ἀσήμαντον ἐλαφρύνω : Κ Μανοσσ.Ἔρ.4,10 **τὸ γὰρ πολὺ τῶν πειρασμῶν ὑπελαφρύνει βάρος φίλη ψυχῶν συμβίωσις καὶ τὸ συζῆν ἀλλήλοις.**

ὑπελέγχω μσν. ὀλίγον τι ἐλέγχω, ἐρωτῶ, ἀνακρίνω : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.2,26.

ὑπελίσσω μτγν. κ. μσν., ἀττ. **-ίττω** κατ' ὀλίγον ἢ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω ἑλίσσω, συστρέφω, περιστρέφω : Νεῖλ.628Β, Ἀχιλλ.Τάτ.1,6 **εἰ κατὰ τὰς θύρας γενοίμην ὑπείλιττον κάτωθεν.**

ὑπεμβαίνω μτγν. ἐμβαίνω ἀπροόπτως, κρύφα προσβάλλω, ἐπιτίθεμαι : Γρηγ.Νύσσ.3,27Α **κατ' εὐθεῖαν ὑπεμβαίνει τοῖς μνημονευθεῖσιν.**

ὑπεμβάλλω μσν. κρυφίως, κάτωθεν ἐμβάλλω, παρεμβάλλω κάτωθεν ἢ κατόπιν:Γρηγ.Κορ.387.

ὑπεμβολαῖος-α-ον μτγν. ὁ κρυφίως μεταξὺ ἄλλων βαλλόμενος, ὑποβολιμαῖος : Συνέσ.1585Α.

ὑπεμβρυῶ-όω ἔγκυον, ἐγκύμονα ποιῶ, γγαστρώνω : ΨΣοφ.π.Κλήμ.Ἀλ.Στρωμ.716.

ὑπεμνήμυκε γ' ἑν. παρακ. τοῦ ρ. ὑπημύω βλ.λ., κλίνω πρὸς τὰ κάτω, γέρνω, σκύφτω, εἶμαι σκυφτός : Ἰλ.Χ 491 **πάντα δ' ὑπεμνήμυκε, δεδάκρυνται δὲ παρειαί** [διαρκῶς ἔχει τὸ κεφάλι σκυφτό].

ὑπεμπίπλαμαι μτγν. κατ' ὀλίγον ἢ κρυφίως ἐμπίπλαμαι, πληροῦμαι, γεμίζομαι : Ρήτ.1,430.

ὑπεμπίπρημι μτγν. ὑποκαίω, θέτω ὑποκάτωθεν πῦρ : Ἰώσ.ΠΙ 2,19,4,Δίων Κ 62,16 **ἔν που καὶ δύο καὶ πλείονα, ἄλλα ἄλλοθι ὑπενίπρα.**

ὑπεμφαίνω μτγν. κ. νεώτ. ὀλίγον τι ἢ κρυφίως ἐμφαίνω, δηλῶ, φανερώνω : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.1,4, Γαλ.19,556,4 **τὴν ἐν βάσει θερμασίαν ὑπεμφαίνοντα·** ‖ ἀμτβ. ὀλίγον, ἐν μέρει εἶμαι φανερός : Ἀπολλ.Περγ.7,2· **2)** νεώτ. ἐμφαίνω ἐμμέσως, ὑποδηλῶ, φανερώνω, ἀποκαλύπτω μὲ τρόπον.

ὑπέμφασις-εως (ἡ) μτγν. ὑποδήλωσις, ὑπαινιγμός : Ἀθανάσ.1,814, αὐτ.2,396Β.

ὑπεναντίος-α-ον κ. νεώτ. ὁ κείμενος ἀπέναντι, ἀντικείμενος : Ἡσιόδ.Α 347 **ἵπποι ὑπεναντίοι ἀλλήλοισι·** **2)** ἐν ἐχθρικῇ σημ. ὁ ἀντιτιθέμενος, ὁ ἀντιμέτωπος, ἰδίᾳ ὁ πολιτικὸς ἀντίπαλος : Θουκ. 2,2 **βουλόμενοι . . ἄνδρας τε τῶν πολιτῶν τοὺς**

σφίσιν ὑπεναντίους διαφθεῖραι' || ὁ ὑπεναντίος ὁ ἀντίθετος, ἀντίπαλος, ἀνταγωνιστής, πολέμιος, ἐχθρός : Ξεν.ΚΠ 1,6,38 ταῦτα γὰρ μᾶλλον καὶ ἐξαπατᾶν δύνανται τοὺς ὑπεναντίους' || ὁ ἀντικείμενος, ἐναντίος, ἀντίθετος : Πλάτ.Πολιτ. 306Β' || νεώτ. λογ. ὑπεναντίαι κρίσεις ἀντίθετοι κρίσεις, τῶν ὁποίων ἡ μὲν μερικὴ καταφατική, ἡ δὲ ἑτέρα μερικὴ ἀποφατική' || συχν. μτ. δοτ. ὁ ἐναντίος, ὁ ἀντίθετος πρός τι : Ἡρ.7,50 ὁ ὑπεναντία τούτοις λέξας, Πλάτ.Θεαίτ.176Α, αὐτ.Νόμ. 810D, Ξεν.Ἑλλ.4,8,24, Ἀριστλ.Πολιτ.7,9,3' || τὸ ὑπεναντίον πέφυκε τὸ ἀντίθετον συνήθως συμβαίνει : Ἡρ.3,80' 3) ὁ ἔχων ἀντιθέτους ἰδιότητας : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.13, Ἀλεξ.Μανδρ.1,2 ὑπεναντιωτάτοις .. πλείστοις χρώμενον (ἔχοντα πλείστας ἐναντίας ἰδιότητος, πλεῖστον ἀντιμαχομένας πρὸς ἀλλήλας), Δαμόξ.Κωμ.Σύντρ.1,37 ἐξ ἰχθύων ὑπεναντίων αὐτοῖσι.

ὑπεναντιότης-ητος (ἡ) μτγν. ἐναντιότης, ἀντιλογία, διαφωνία : Ἐπίκ.π.Διογ.Λ 10,77 τὸν μέγιστον τάραχον ἐν ταῖς ψυχαῖς αὕτη ὑπεναντιότης παρασκευάσει, Ἰώσ.Ἀπ.1,25.

ὑπεναντιοῦμαι-όομαι πράττω πᾶν τὸ δυνατὸν ὅπως ἐναντιωθῶ : Ἱππ.Ἐπιδ.1,948 ὑπεναντιόεσθαι τῷ νουσήματι μετὰ τοῦ ἰητροῦ' 2) μτγν. κρυφίως ἐναντιοῦμαι, ἀντιτάσσομαι : Πλούτ.Περ.34 εἰ μή τι δαιμόνιον ὑπηναντιώθη τοῖς ἀνθρωπίνοις λογισμοῖς, αὐτ.Καῖσ.1' 3) τὸ παθ. ἀντίκειμαι, εἶμαι ἐναντίος, ἀντίθετος : Ἀριστλ.Η Εὐδ.7,6,1.

ὑπεναντίωμα-ατος (τὸ) ἡ ὑπεναντιότης βλ.λ. : Ἱππ.422,17 οὔτε νοῦσος οὔτε ὑπεναντίωμα προσφερομένων (τῶν σιτίων) γίνεται, αὐτ.1245Β, Ἀριστλ.Ποιητ.25,22' 2) ἀντίφασίς τινος πρὸς ἑαυτόν : αὐτ.Σοφ.Ἔλεγχ.30,2, Πλούτ.Ἠθ.1042D.

ὑπεναντίως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ἐναντίον πρός τι : Αἰσχίν.54 ὑπεναντίως τῷ νόμῳ, Ἀριστλ.ΖΓ 1,12,1.

ὑπεναντίωσις-εως (ἡ) ὑπεναντιότης, ἐναντίωσις : Ἱππ.Ἀφορ.1245, Ἀριστλ.Σοφ.Ἔλ.12, αὐτ.Ψυχ.1,5,5, Δημ.1405 τοσαύτας ὑπεναντιώσεις πρὸς ἄλληλα λαβοῦσα ἡ τύχη, Πλούτ.Ἠθ.20C, αὐτ.661C πολλαὶ .. ποιότητες ὑπεναντιώσεις ἔχουσαι.

ὑπενδάκνω μσν. δάκνω ὀλίγον ἢ κρυφίως : Εὐστ.Πον.276,91 τὸν θυμὸν ὑπενδακών.

ὑπενδίδωμι ὀλίγον τι, κατὰ μικρόν, βαθμηδὸν ἐνδίδω, ὑποχωρῶ : Θουκ.2,64 ἢν καὶ νῦν ὑπενδῶμέν ποτε' 2) Ἐπιγρ. μτ. ἀπαρφ. κ. δοτ. ἐπιτρέπω εἴς τινα νὰ πράξῃ τι.

ὑπένδοθεν ἐπίρρ. μτγν. κάτωθεν, ἀπὸ τῶν ἔνδον πρὸς τὰ ἔξω : Ἐρωτιαν.376.

ὑπένδοσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑπενδιδόμενον, ὑποχώρησις : Ἀθηναγ.984Α, Εὐστ.186,20 φυλάττεσθαι τὴν ὑπένδοσιν.

ὑπένδυμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ὑπὸ τὴν κυρίαν ἐσθῆτα ἔνδυμα, ἐσωτερικὸν ἔνδυμα : Μᾶρκ.Ἀργ. ΑΠ 6,201 λεπτὸν ὑπένδυμα τοῦτο χιτῶνος.

ὑπένδυσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ὑπενδύειν, ἔνδυσις τῶν ἐσωτερικῶν ἐνδυμάτων : Στουδ.Θεόδ. 1748' 2) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπενδύω βλ.λ., ἔνδυσις ἐκ τῶν ἔσω, ἐσωτερική, φοδράρισμα' || ὁμ. κ. ἐπὶ μετάλλων ἢ ἄλλης ὕλης : ὑπένδυσις δι' ἐβένου (καπλαμάς), - διὰ λεπτοῦ φύλλου χρυσοῦ.

ὑπενδύτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὑπένδυμα, ἐσωτερικὸν ἔνδυμα, ἐσώρρουχον : Στράβ.15,3,19 ὁ ὑπενδύτης μὲν λευκός, ἄνθινος δ' ὁ ἐπάνω' 2) νεώτ. τὸ ἀμέσως ὑπὲρ τὸν χιτῶνα φερόμενον βραχὺ ἀχειρίδωτον ἔνδυμα, κολόβιον, γελέκι, γιλέκο' 3) ὁμ. βοταν. ἡ ἐπιδερμὶς ἡ καλύπτουσα τὰ σποριάγγια τῶν πτερίδων καὶ προφυλάττουσα ταῦτα ἀπὸ τῶν καιρικῶν ἐπιδράσεων.

ὑπενδύω κ. νεώτ. ἐνδύω κάτωθεν, ἐσωτερικῶς : Ἀλεξ.Ἰαοστ.1,11 ὑπενέδυσ' ἐρραμμέν' αὐτήν' || κ. μέσ.: Δημόφ.Πυθ.31 ὑπενδύεσθαι τῷ θώρακι χιτῶνα' κ. παθ. : Πλούτ.Αἰμ.18 ὑπενδεδυμένοι χιτῶνας (ἐνδεδυμένοι χιτῶνας ὑπὸ τὸν ὁπλισμόν των)' || νεώτ. ἐπενδύω ἐκ τῶν κάτω ἢ ἐσωτερικῶς, φοδράρω.

ὑπένειμι Ἐπιγρ. ἐνυπάρχω ὑπό τι, ὑποκάτω τινός : Ἐπιγρ.Σμύρνης.

ὑπένερθε(ν) ἐπίρρ. ὑποκάτωθεν, κάτωθεν, ὑποκάτω : Ἰλ.Δ 186 ζωστὴρ .. , ἠδ' ὑπένερθε ζῶμά τε καὶ μίτρη, αὐτ.147, αὐτ.Ρ 386, Ὀδ Μ 242, Ἀριστφ.Βάτρ.1067 χιτῶνά γ' ἔχων .. ὑπένερθε' || κ. μτ. γενικ. ὁτὲ μὲν ἡγουμένης, ὁτὲ δὲ ἐπιφερομένης, ὑποκάτω, κάτωθεν : Ἰλ.Β 150 ποδῶν ὑπένερθε, Ὀδ.Γ 172 ὑπένερθε Χίοιο, Ἡσίοδ.Α 418 ὑπένερθε γενείου, Πίνδ.Ν 10,164, Ἀριστφ.Νεφ.977 τοὐμφαλοῦ ὑπένερθε, Πλάτ.Θεαίτ.173Ε' 2) ὑπὸ τὴν γῆν, ἐν τῷ Κάτω κόσμῳ, ἐν τῷ Ἅδῃ : Ἰλ.Γ 278 Ποταμοὶ καὶ Γαῖα, οἳ ὑπένερθε καμόντας ἀνθρώπους τίνυσθον, αὐτ.Υ 61' || οἱ ὑπένερθε οἱ ἐν τῷ Κάτω κόσμῳ, ἐν τῷ Ἅδῃ, ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς οὐρανίους : Πλάτ.Ἀξ.371Β, Ἀπολλ.Ρ 2,259.

ὕπενες Ἡσ. «εἰς τετάρτην».

ὑπενθυμίζω νεώτ., ἀόρ. ὑπενθύμισα, φέρω τι εἰς τὴν μνήμην τινός, τὸν κάμνω νὰ ἐνθυμηθῇ, ἐνθυμίζω, ὑπομιμνήσκω : σοῦ ὑπενθυμίζω ὅτι αὔριο λήγει ἡ προθεσμία.

ὑπενθύμισις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. -η ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπενθυμίζω, ὑπόμνησις.

ὑπεννοῶ έω μτγν. ἔχω τι ἐν τῷ νῷ κρύφιον, κεκρυμμένον, διανοοῦμαι κρυφίως : Αἰλ.Π 14,8.

ὑπενοικιάζω νεώτ. ὑπεκμισθῶ ἢ ὑπομισθῶ.

ὑπενοικίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπενοικιάζω βλ.λ., ὑπεκμίσθωσις, ἡ ὑπομίσθωσις.

ὑπενοικιαστής (ὁ) νεώτ. ὑπεκμισθωτὴς ἢ ὑπομισθωτής.

ὑπενσπείρω μσν. κρυφίως ἐνσπείρω : Νικόλ. Στ.893 D.

ὑπεντυγχάνω μτγν. μεσολαβῶ, ὑπολαμβάνω τὸν λόγον τινός, παρεμβάλλομαι, μεσιτεύω κρυφίως : Γρηγ.Ναζ.1,599: αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν στεναγμοῖς.

ὑπενωμοτάρχης (ὁ) νεώτ., δημ. ὑπονωματάρχης ὁ μετὰ τὸν ὁπλίτην, χωροφύλακας, ὑπαξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς ἔχων βαθμὸν ἀμέσως κατώτερον τοῦ ἐνωμοτάρχου.

ὑπεξάγω κ. νεώτ. κρυφίως, λαθραίως ἐξάγω, ἰδίᾳ ἔκ τινος κινδύνου πρὸς ἀσφάλειαν : Ἰλ.Υ 300, Ὀδ.Σ 147 ἀλλά σε δαίμων οἴκαδ' ὑπεξαγάγοι' κ. μέσ.: Ἡρ.8,40 ἵνα .. παῖδας καὶ γυναῖκας ὑπεξαγάγωνται ἐκ τῆς Ἀττικῆς' 2) μτγν. ἐξάγω κάτωθεν : Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.2,6' || φρ. ὑπεξάγω κοιλίαν προξενῶ κένωσιν τῆς κοιλίας : Πλούτ.Ἠθ. 635Β' 3) ἀμτβ. ἀποσύρομαι βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον, βραδέως ἀποχωρῶ : Ἡρ 4,120 ἡμέρης καὶ τούτους ὁδῷ προέχοντας τῶν Περσέων ὑπεξάγειν, Ξεν.ΚΠ 3,3,60' 4) ἐκφεύγω, διαφεύγω : Ἀριστλ.Πρ.5,21 ὅταν οὖν μὴ δύνηται ὑπεξάγειν διὰ τὸ πλῆθος, Μάξ.Τύρ.3,1 ἡ δὲ φεύγουσα ὑπεξάγει καὶ καταδύεται εἰς δρυμὸν βαθύν.

ὑπεξαγωγή (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπεξάγω βλ.λ.3), ἀπομάκρυνσις : Μᾶρκ.Αὐρ.5,21, Ἡλιόδ.Αἰθ.6,8 τῆς ἐκ τῶν Ἀθηνῶν ὑπεξαγωγῆς, Εὐστ.304,50' 2) νεώτ. λαθραία ἐξαγωγή, ἀφαίρεσις: ὑπεξαγωγὴ ἐγγράφων.

ὑπεξαείρω μτγν. κάτωθεν αἴρω, ἐξαίρω, σηκώνω : Ὀππ.Ἁλ.2,5 ὑπὲκ ποδὸς ἴχνος ἀεῖραι.

ὑπεξαίρεσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. -η ἡ ὑποκάτωθεν ἐξαίρεσις, ἡ κρυφίως ἢ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον γινομένη λῆψις ἢ ἀφαίρεσίς τινος, ἡ κατὰ μικρὸν ἀπομάκρυνσις : Ἐπίκ.π. Πλούτ.Ἠθ.1088C ὅρον τοῦ μεγέθους τῶν ἡδονῶν (εἶναι) τὴν παντὸς τοῦ ἀλγοῦντος ὑπεξαίρεσιν, Διογ.Λ 2,89 ἡ δὲ τοῦ ἀλγοῦντος ὑπεξαίρεσις ..

δοκεῖ αὐτοῖς μὴ εἶναι ἡδονή· || μτγν. μεθ' ὑπεξαιρέσεως μετά τινος κρυφίας ἢ βαθμιαίας ἐξαιρέσεως : Μάρκ.Αὐρ.4,1· || καθ' ὑπεξαίρεσιν βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,479, αὐτ.595,41· **2)** νεώτ. κ. δημ. νομ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπεξαιρῶ, οἰκειοποίησις ξένου πράγματος ὑπὸ προσώπου διακατέχοντος καὶ φυλάσσοντος αὐτό : **ὁ ταμίας κατηγορεῖται ἐπὶ ὑπεξαιρέσει· 3|** μτγν. ἐν τῇ ρητ. διαπραγμάτευσίς τινος ὡς ἐξαιρετικοῦ καὶ ἰδιαιτέρου, πρόταξις τούτου : Ρήτ.8,437.

ὑπεξαίρω κάτωθεν ἢ κατ' ὀλίγον ἐξαίρω, ἀνυψώνω : Ποιητ.π.Σουΐδ. ἐν λ. ταῦρος **εἶτα δὴ τὸν αὐχένα κυρτῶς ὑπεξαίροντι·** || τὸ παθ. ἀνυψοῦμαι : Ἀριστλ.Ἀρετ.7,5.

ὑπεξαιρῶ-έω κ. νεώτ., ἀόρ. α' **ὑπεξεῖλον,** νεώτ. ὑπεξήρεσα, παθ. ἀόρ. **ὑπεξηρέθην,** ὑποκάτω ἢ κρυφίως ἐκβάλλω : Σοφ.Ἠλ.1420 **παλίρρυτον γὰρ αἷμ' ὑπεξαιροῦσι τῶν κτανόντων οἱ πάλαι θανόντες· 2|** κρύφα, λάθρα ἐκβάλλω ἐκ τοῦ μέσου, καταστρέφω κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν, βαθμηδόν : Εὐρ.Ἱππ.633, Πλάτ.Πολ.567Β **ὑπεξαιρεῖν δὴ τούτους πάντας δεῖ τὸν τύραννον·** || παθ. ἐξαφανίζομαι : Θουκ.8,70 **ἐπιτήδειοι ὑπεξαιρεθῆναι· 3)** φέρω, βάλλω κατὰ μέρος, ἔξω τινός, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἡρ.7,8 **τουτέων ὑπεξαραιρημένων** |ἀφ' οὗ ταῦτα εἶναι ἔξω τοῦ ζητήματος|· || τὸ μέσ. θέτω κατὰ μέρος, ἐξαιρῶ, ἀποκλείω. : Πλάτ.Θεαίτ.151C, Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.21 **κατηγορήσειν . . ἕνα ὑπεξελόμενος δι'** οἰκειότητα || ὑπεξαιρῶ πρόφασιν κάμνω ἐξαίρεσιν, παραδέχομαι : Θεόπομπ.Ἱστ.133· **4)** ἀπαλλάττω τινά τινος : Θουκ.4,83 **ἐδίδασκον αὐτὸν μὴ ὑπεξελεῖν τῷ Περδίκκᾳ τὰ δεινά· 5)** τὸ μέσ. λαμβάνω, παίρνω κρυφίως τι δι' ἐμαυτόν, οἰκειοποιοῦμαι, ἀφαιρῶ ἀλλότριον πρᾶγμα, τοῦ ὁποίου τὴν διακατοχὴν καὶ διαφύλαξιν μοῦ ἔχουν ἐμπιστευθῆ : Ἰλ.Π 353 **ὑπὲκ μήλων αἱρεύμενοι** |ἄρνας καὶ ἐρίφους|· || νεώτ. ἐν τῇ σημ. ταύτῃ τὸ ἐνεργ.· **6)** ἐν τῇ ρητ. πραγματεύομαί τι ὡς ἐξαιρετικὸν καὶ ἰδιαίτερον, προτάσσω : Ρήτ.8,675, αὐτ.699· || κ. μέσ.: αὐτ.437· **7)** διατηρῶ, βάλλω κατὰ μέρος, ἐξασφαλίζω : Δημ.365 **ὡς ἄρ' ὑμεῖς τῶν ἰδίων τι κτηνάτων ὑπεξαιρούμενοι.**

ὑπεξακρίζω πρὸς τὰ ἄνω καὶ ἐπὶ τὴν ἄκραν, τὴν κορυφὴν ὄρους ἐκφέρω : Εὐρ.Βάκχ.678 **βοσκήματ' ἄρτι πρὸς λέπας ὑπεξήκριζον.**

ὑπεξαλέομαι ἐπ., ἀπαρφ. ἀόρ. α' **ὑπεξαλέασθαι,** ἐκφεύγω κάτωθέν τινος, ἀποφεύγω : Ἰλ.Ο 180 **σὲ δ' ὑπεξαλέασθαι ἀνώγει χεῖρας.**

ὑπεξάλυξις-εως |ἡ| Ἐπιγρ. ἀποχώρησις : Ἐπιγρ.Θράκης **ἄχους λεύσσειν ὑπεξάλυξιν.**

ὑπεξαλύσκω, ἐπ. μέλλ. -ύξω, ὑπεξαλέομαι βλ.λ.: Ἡσίοδ.Θ 615 **τοῖό γ' ὑπεξήλυξε βαρὺν χόλον.**

ὑπεξαναβαίνω μτγν. κάτωθεν κρυφίως ἢ ελαφρῶς ἀναβαίνω : Θεόκρ.22,197 **φάσγανον ὀξὺ φέροντος ὑπεξαναβὰς ποδὶ Κάστωρ σκαιῷ· 2)** ἀναβαίνω κατὰ μικρόν, βαθμηδόν : Κλήμ.Ἀλ. Στρωμ.6,7,58 **λείπεται τοίνυν ὑπεξαναβάντας ἡμᾶς καὶ τὸν τούτων διδάσκαλον ποθεῖν.**

ὑπεξανάγομαι ἀνάγομαι, κρυφίως ἐκ λιμένος ἀποπλέω, ἐξέρχομαι κρυφίως εἰς τὸ πέλαγος : Θουκ.3,74 **ἡ Κορινθία ναῦς ὑπεξανήγετο.**

ὑπεξαναδύομαι, ἀόρ. β' **ὑπεξανέδυν,** κρυφίως ἢ κατὰ μικρὸν κάτωθεν ἐξέρχομαι πρὸς τὰ ἐπάνω, ὑπεξέρχομαι εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, παρουσιάζομαι αἰφνιδίως, ἀνακύπτω : Ἰλ.Ν 352 **λάθρη ὑπεξανεδὺς πολιῆς ἁλός,** Θεόκρ.22,123 **ἀλλ' ὅγ' ὑπεξανέδυ κεφαλῇ** |παραμερίσας τὴν κεφαλὴν ὑπεξέφυγε τὸ κτύπημα καὶ ἀνέκυψε|.

ὑπεξανάπτω μσν. ἐξανάπτω, ἐξάπτω κατὰ μικρὸν ἢ κρυφίως : Πισίδ.Γ Ἀβαρ.Πόλ.267 **ἡμᾶς τῇ φορᾷ τῶν γραμμάτων ὑπεξανῆπτεν.**

ὑπεξανίσταμαι μτγν. ὑπανίσταμαι, ἐγείρομαι καὶ ἐξορμῶ : Πλούτ.Πύρρ.11 **Πύρρος δὲ τούτοις ἅμα ὑπεξαναστὰς ἐπὶ Βέρροιαν ἤλαυνε,** Λουκ. Μισθ.Συν.39· **2|** μτ. δοτ. προσ. προσηκώνομαι ἢ κάμνω τόπον εἴς τινα : Πλούτ.Λυκ.20 **ὑπεξαναστῆναι πρεσβυτέρῳ,** Λουκ.Δημῶν.63· κ. παθ. : αὐτ.39 **διαβολὴ ὑπεξανίσταται πρὸς ἄνδρα.**

ὑπεξαντλῶ-έω κάτωθεν ἐξαντλῶ : Εὐρ.Ἴων 927 **κακῶν . . κῦμ' ὑπεξαντλῶν φρενί.**

ὑπεξάπτω μτγν. κρυφίως ὑποκάτωθεν ἢ κατὰ μικρὸν ἐξάπτω : Αἰλ.ΖΙ 14,20 **ὅνπερ οἱ ἱππόκαμποι αὐτοῖς ὑπεξῆπτον·** κ. ποθ. : αὐτ.ΠΙ 14,41 **ἀλλὰ καὶ ἐκ -οῦ οἴνου . . ὑπεξαπτόμενος ἐγίνετο φονικώτερος.**

ὑπεξαφύομαι μτγν. ποι. ἐπὶ ρυάκων, ὧν τὰ ὕδατα ἐκλείπουν ἐντὸς τῆς ἄμμου, κατὰ μικρὸν ἐξαντλοῦμαι, ἐκλείπω : Ἀπολλ.Ρ 2,983 **πολέες δὲ πόροι νώνυμνοι ἔασιν ὅππη ὑπεξαφύονται.**

ὑπεξεγείρω μτγν. κρυφίως ἢ κατ' ὀλίγον ἐξεγείρω, ἐρεθίζω : Ἀνών. ἐν Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.5,16.

ὑπέξειμι ἐξέρχομαι, ἀπέρχομαι κάτωθεν κρυφίως, ὀλίγον κατ' ὀλίγον ὀπισθοχωρῶ : Ἡρ.4,120 **ὑπεξιόντες δὲ καὶ ὑπεξελαύνοντες τὰ φρέατα,** αὐτ.7,211, Ἀνών.π.Σουΐδ.· || κ. μτ. δοτ. : Δημ. 775· **2)** ἐπὶ πυρὸς ἢ χιόνος, ἐκλείπω, χάνομαι ὀλίγον κατ' ὀλίγον : Πλάτ.Φαίδ.103D, αὐτ.106Α· **3|** ἐξέρχομαι εἰς συνάντησίν τινος ἢ ἐναντίον τινός : Ἡρ.1,176 **ὑπεξιόντες καὶ μαχόμενοι ὀλίγοι πρὸ πολλοὺς ἀρετὰς ἀπεδείκνυντο** |δ. ἀνάγν.|.

ὑπεξειρύω Ἰων. ἀντὶ ὑπεξερύω βλ.λ.

ὑπεξελαύνω κάτωθεν ἐξελαύνω, ἐλαύνω ἔξω κρυφίως ἢ κατὰ μικρόν, κατ' ὀλίγον : Ἡρ.4,120 **ἀπεξιόντες καὶ ὑπεξελαύνοντες τὰ φρέατα· 2)** ἀμτβ. ἀπέρχομαι, ἀποσύρομαι, φεύγω : αὐτ.130.

ὑπεξέλευσις-εως |ἡ| μσν. Σουΐδ. «ὑπεξελεύσεις, τιμωρίας. βασάνους. ἐφευρέσεις» : Πισίδ.Γ π. Σουΐδ. **ὁ δὲ Χοσρόης ὑπεξελεύσεις ποικίλας ὑφίστατ' ἐμπόνους** |διόρθ. Σνάϊδερ ἐπεξελεύσεις|· Ἰωσ.Γενέσ.9C **προσέταξε τὸν ὑπεύθυνον ἐλευθεριάσαι τῆς αὐθώρου ὑπεξελεύσεως.**

ὑπεξέλκω μσν. ἐξέλκω, ἀποσύρω κρυφίως ἢ κατ' ὀλίγον : Πλαν.Μετφρ.Ὀβίδ.13,316 **ἀνέπεισα ἑαυτὸν ὑπεξελκύσαι τῶν τῆς ὁδοῦ . . πόνων.**

ὑπεξερεύγω μτγν. κατὰ μικρὸν ἐξερεύγω : Νίκ. Ἀλεξ.257 **ὄφρ' ἂν ὑπεξερύγησι δαμαζόμενος χερὶ λώβην.**

ὑπεξερύω, Ἰων.**ὑπεξειρύω** ἐξέλκω, ἀποσύρω κάτωθέν τινος, ὅθ. ἀποσύρω κρυφίως : Ἡρ.7,225 **ὑπεξείρυσαν καὶ ἐτρέφαντο τοὺς ἐναντίους τετράκις·** κ. μέσ. : Ἀπολλ.Ρ 2,1184 **ὡς μὲν γὰρ πατὴρ' ὑμὸν ὑπεξείρυτο φόνοιο μητρυιῆς.**

ὑπεξέρχομαι κάτωθεν ἐξέρχομαι, ἐξέρχομαι λάθρα, ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι κρυφίως, μὲ τρόπο : Θουκ.4,74 **εἰδότες ὅτι ὤφθησαν εὐθὺς ὑπεξῆλθον,** αὐτ.8,70, Ἀνδοκ.3,10, Δημ.1380, Πλούτ. Ποπλ.7· || απαν. μτ. αἰτ. προσ. ἀποσύρομαι ἔκ τινος, ἐκφεύγω : Θουκ.3,34 **οἱ δὲ ὑπεξελθόντες τούτους καὶ ὄντες φυγάδες τὸν Πάχητα ἐπάγονται· 2)** μένω μακράν, ἀποφεύγω τι : Πλάτ. Νόμ.865Ε· **3)** ἐγείρομαι καὶ ἐγκαταλείπω τὴν κατοικίαν μου, μετοικίζω : Ἡρ.1,73, αὐτ.8,36 **οἱ δὲ ἐς Ἄμφισσαν τὴν Λοκρίδα ὑπεξῆλθον· 4)** ἐξέρχομαι πρὸς ὑπάντησιν : αὐτ.1,176 **ὑπεξελθόντες ἀπέθανον πάντες Ξάνθιοι μαχόμεναι.**

ὑπεξευρίσκω μτγν. ἐξευρίσκω, ἀνακαλύπτω κατὰ μικρόν : Βασ.1,308D.

ὑπεξέχω ἀμτβ. ἀποσύρομαι, ἀπαχωρῶ κρυφίως : Ἡρ.5,72 **Κλεισθένης μὲν αὐτὸς ὑπεξέσχε.**

ὑπεξηγητικός-ή-όν μσν. ὁ ὀλίγον τι, κατά τινα τρόπον ἐξηγητικός, σοφηνιστικὸς ἢ ὁ ὡς ἐξήγησις χρησιμεύων : Εὐστ.584,30 **ὑπεξηγητικὸν ἐστι κατὰ ὁμηρικὴν συνήθειαν.**

ὑπεξίστημι μεθίστημι, μετατρέπω, μεταβάλλω κατ' ὀλίγον, ἰδίᾳ ἐπὶ τὸ χεῖρον : Καλλίστρ.Ἔκφρ. 892, Ἡσ.· **2)** ἀποχωρῶ, ἀναχωρῶ κρυφίως, λάθρα : Πλούτ.Κάμ.22 **οὐθ' ὑπεξανέστησαν ἐπιόντων πολεμίων,** Λουκ.Ἔρωτ.171· **3)** μτ. γενικ. παραιτοῦμαι ἀπό τινος, ἐγκαταλείπω τι, ἀφήνω πᾶν ἐπ' αὐτοῦ δικαίωμα, παραιτοῦμαι τῆς ἀξιώσεώς μου, παραχωρῶ εἰς ἄ. : Ἡρ.3,83 **ἐπὶ τούτῳ δὲ ὑπεξίσταμαι τῆς ἀρχῆς**· κ. μτ. ἀπαρφ. : Λουκ.Κρόν.6· **3)** ἀποσύρομαι ἐκ τῆς ὁδοῦ πρὸ τοῦ ἀνωτέρου μου, κάμνω εἰς αὐτὸν τόπον : Ξεν. Ἀθ.1,10 **οὔτε ὑπεκστήσεταί σοι ὁ δοῦλος**· **4)** μτ. αἰτ. ἀποφεύγω τι : Πλάτ.Φίλ.43A **ὑπεκστῆναι βούλομαι τὸν λόγον**· **5)** μτγν. ὑποχωρῶ εἴς τινα : Πλούτ.Σόλ.25 **ὅλως δὲ ταῖς ἀπορίαις ὑπεκστῆναι βουλόμενος καὶ διαφυγεῖν.**

ὑπέξοδος [ἡ] ἀκουσία ἀφόδευσις, κένωσις τῆς κοιλίας : Ἱππ.Προρρ.106 **παύεσθαι τὴν ὑπέξοδον.**

ὑπεξούσιος-ον σχόλ. κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑποκείμενος εἰς τὴν ἐξουσίαν ἄλλου, ὁ μὴ ἀνεξάρτητος, ἀντίθ. αὐτεξούσιος : Σχόλ.Εὐρ.Ἀνδρ.311, αὐτ.628, Φώτ.Ἐπιστ.43,22 **ἡ εὐδαιμονία τῶν ὑπεξουσίων ἄκραν ἀνακηρύττει σύνεσιν τῆς ἐξουσίας**· **2)** κ. νεώτ. νομ. ἐπὶ ἀνηλίκων τέκνων, διατελῶ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τῶν γονέων.

ὑπεξουσιότης-ητος [ἡ] μσν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑπεξούσιος βλ.λ. : Θεόφιλ.Inst.I.5,81.

ὑπεξωθῶ-έω μτγν. ἀνεπαισθήτως ἐξωθῶ : Ἐπιφάν.1,561 ἐν χρ. τὸ παθ. : **τὰ ἀπὸ τῆς τροφῆς ἀντεισαγόμενοι ἀντὶ τῶν ὑπεξεωθεισῶν σαρκῶν.**

ὑπεπιμερής-οῦς-ές μτγν. ἀντίστροφον τοῦ ἐπιμερής, ὑπεπιμόριος : Νικομ.Ἀριθμ.1,19.

ὑπεπιμόριος-ον ἐν τῇ ἀριθμ. ὁ εἰς τὴν ἀφαίρεσιν τὴν αὐτὴν ἀναλογίαν **ἔχων ἣν ὁ** ἐπιμερὴς **καὶ** ἐπιμόριος **εἰς τὴν** πρόσθεσιν, **ὁ** τὸ ὅλον **καὶ** μέρος τι ὀλιγώτερον περιέχων, ὅθ. ὅρος ἀριθμητικός, ἀντίστροφος **τῷ** ἐπιμόριος, παριστανόμενος διὰ τοῦ κλάσματος X X-1 ὡς ἀντίστροφον τῷ X-1 X : Ἀριστλ.Μεταφ.4,15,3 **τὸ** ἐπιμόριον **πρὸς τὸ** ὑπεπιμόριον **κατὰ** ἀόριστον, **ὥσπερ τὸ πολλαπλάσιον πρὸς τὸ ἕν.**

ὑπεπιτέταρτος [ό,ἡ] μτγν. ὁ κατὰ τὸ ἓν τέταρτον μικρότερος : Νικόμ.Ἀριθμ.1,19.

ὑπεπίτριτος-ον μτγν. ὁ κατὰ ἓν τρίτον μικρότερος : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.73D, αὐτ.122D, αὐτ. 172D **ἵνα ὑπεπίτριτον λόγον πρὸς ἄλλον τινὰ ὅρον παρασχῇ.**

ὑπέρ πρόθ. κ. μσν. κ. νεώτ. ἐν ἀναστροφῇ **ὕπερ** [ὁ ἐπ. τ. **ὑπείρ** εἶναι γραφικὴ παράστασις τῆς **μετρικῆς** ἐκτάσεως τοῦ τ. **ὑπέρ**· πρβλ. εἰν, **εἰνί, ἐνί,** βοιωτ. **οὔπερ** (Ἐπιγρ.), συντασσομένη μτ. δοτ. δηλοῖ τὸ πρόσωπον ἢ τὸ πρᾶγμα, ὑπεράνω τοῦ ὁποίου εἶναι ἢ γίνεταί τι, ὅθ. ἐπὶ τόπου, ὑπεράνω τινός : Ἰλ.Δ 528 **βάλε δορὶ στέρνον ὑπὲρ μαζοῖο,** αὐτ.Ψ 327 **ἔστηκε . . ὅσον τ' ὄργυι' ὑπὲρ αἴης,** αὐτ.8 20, Ὀδ.Δ 803, αὐτ.Κ 107, αὐτ.Π 471 **ὑπὲρ πόλιος, ὅθι Ἕρμαιος λόφος ἐστίν, ἦα,** Ἡρ. 1,187 **ὅτι ὑπὲρ κεφαλῆς οἱ ἐγίνετο ὁ νεκρὸς διεξελαύνοντι,** Σοφ.Ἀντ.117 **στὰς δ' ὑπὲρ μελάθρων,** Θουκ.1,46 **λιμὴν καὶ πόλις ὑπὲρ αὐτοῦ,** Ξεν.Ἀν.5,4,13 **χιτωνίσκους ἐνεδεδύκεσαν ὑπὲρ γονάτων** [πάνω ἀπὸ τὰ γόνατα], αὐτ.Ἀγησ. 2,20, - **ὑπὲρ τὴν κεφαλήν του**· ‖ ἐν χρ. κ. ἐπὶ τῆς σχετικῆς θέσεως χωρῶν ἢ τόπων, ὑπεράνω, μεσογειότερον : Ἡρ.1,175 **οἰκέοντες ὑπὲρ Ἁλικαρνησσοῦ μεσόγαιαν,** Θουκ.2 48 **ἐξ Αἰθιοπίας τῆς ὑπὲρ Αἰγύπτου,** Ξεν.Ἀν.2,6,2 **τοῖς ὑπὲρ Χερρονήσου Θρᾳξί,** - **ὑπὲρ τὴν Ἰταλίαν κεῖνται ἡ Ἑλβετία καὶ ἡ Γερμανία**· ‖ κ. ἐπὶ κινήσεως, ἰδίᾳ μτ. ρ. κινήσεως σημαντικῶν, ὑπεράνω, ἀπὸ πάνω ἀπό : Ἰλ.Ο 382 **κῦμα νηὸς ὕπερ τοίχων καταβήσεται,** Ὀδ.Ρ 575 **τὸν δ' ὑπὲρ οὐδοῦ βάντα προσηύδα,** Αἰσχ.Ἀγ.576 **ὑπὲρ θαλάσσης καὶ χθονὸς ποτωμέναις,** Σοφ.Αἴ.1279, Ξεν.Συμπ.2,11 **ἐκκυβιστᾶν ὑπὲρ τῶν ξιφῶν**· **2)** πέραν βλ.λ.) : Ὀδ.Ν 257 **ἐν Κρήτῃ .. τηλοῦ ὑπὲρ πόντου**· **3)** μτφ. κ. νεώτ. ἐκ τῆς ἐνν. τοῦ ἵστασθαι ὑπεράνω ἐν ᾗ σημ. ἡ πρό, πρὸς ὑπεράσπισιν ἢ ὠφέλειάν τινος : Ἰλ.Η 449 **τεῖχος ἐτειχίσσατο νεῶν ὕπερ,** αὐτ.Α 444 **Φοίβῳ ἑκατόμβην ῥέξαι ὑπὲρ Δαναῶν, ὄφρ' ἱλασώμεσθα ἄνακτα** [πρὸς ὄφελος τῶν Δαναῶν], - **ἔρανος ὑπὲρ τῶν φυματικῶν,** - **μεριμνᾷ μόνον ὑπὲρ τῶν συμφερόντων του**· ‖ γεν. χάριν τινός, διὰ τὸ καλόν τινος, διὰ τὴν ὠφέλειαν ἢ ἀσφάλειάν τινος : Αἰσχ.Εὐμ.705 **εὑδόντων ὕπερ φρούρημα,** Σοφ.Τρ.708 **ἧς ἔθνηχ' ὕπερ,** αὐτ.Ἠλ.554, Πλάτ.Νόμ.642C, Ξεν.Ἀπομν.2,2,13, αὐτ.Ἀν.3,5,6 **βοηθεῖν ἐπὶ τοὺς καίοντας ὡς ὑπὲρ τῆς ἡμετέρας**· ‖ ἐκ τῆς σημ. ἱστάμενος ὑπεράνω, ὑπερασπίζομαί τι, συνεκδ. ἀγωνίζομαι πρὸς ὑπεράσπισίν του : συχν. φρ. ἀμύνομαι ὑπὲρ τῆς πατρίδος, - ὁ **ὑπὲρ τῆς Ἑλλάδος θάνατος,** - **ἔπεσε μαχόμενος ὑπὲρ πατρίδος**· ὅθ. : Αἰσχ.Πέρσ.405 **νῦν ὑπὲρ πάντων ἀγών,** Δημ.690 **ὑπὲρ δόξης τελευτήσαντας**· ‖ σπαν. κ. ἐπὶ τοῦ πράγμ. τὸ ὁποῖον ἀγωνίζεταί τις νὰ ἀποφύγῃ ἢ ἀποκρούσῃ : Αἰσχ.Ἑπτ. 112 **ἱκέσιον λόχον δουλοσύνας ὕπερ**· ‖ χάριν προσ. τινὸς ἢ πράγμ., π. Ὁμ. πάντοτε συναπτομένης τῆς προθ. μτ. τοῦ λίσσομαι : Ἰλ.Ο 660 **λίσσεθ' ὑπὲρ τοκέων γουνούμενος ἄνδρα ἕκαστον,** αὐτ.665, αὐτ.Χ 338, αὐτ.Ω 466, Αἰσχ.Εὐμ.101 **οὐδεὶς ὑπέρ μου . . μηνίεται,** Σοφ.ΟΤ 989, Ξεν.Ἀν.1,7,3, αὐτ.ΚΠ 7,1,17 Ἀκολουθ.Θ Λειτ.Μ ἐκτενὴς **ὑπὲρ τῆς εἰρήνης τοῦ σύμπαντος κόσμου .. τοῦ Κυρίου δεηθῶμεν**· ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κ. μτ. αἰτ. : Ἐπιγρ.· ‖ ὁμ. χάριν, ἕνεκά τινος, ἐπὶ ἀμοιβῆς ἢ ποινῆς : Σοφ.Ἀντ.932 **τοῖσιν ἄγουσιν κλαύμαθ' ὑπάρξει βραδυτῆτος ὕπερ**· ‖ νεώτ. φρ. : **τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ τὰ** πρὸς ὑπεράσπισίν τινος καὶ τὰ ἐναντίον αὐτοῦ ἢ αἱ εὐνοϊκαὶ καὶ αἱ δυσμενεῖς συνθῆκαι : **ἐστάθμισε καλῶς τὰ ὑπὲρ καὶ τὰ κατὰ καὶ κατέληξεν εἰς τὴν ἀπόφασιν νὰ ἀρνηθῇ**· **4)** ἐξ αἰτίας τινός, ἕνεκά τινος : Εὐρ.Ἰκ.1125 **βάρος μὲν οὐκ ἀβριθὲς ἀλγέων ὕπερ**· **5)** μτ. ἀπαρφ. πρὸς τὸν σκοπὸν νὰ . . : Ξεν.Ἱέρ.4,3 **ὑπὲρ τοῦ μηδένα.. βιαίῳ θανάτῳ ἀποθνήσκειν,** Ἰσοκρ.152D **ὑπὲρ τοῦ μὴ πράττειν τὸ προσταττόμενον**· **6)** ἀντί τινος, ἐν ὀνόματί τινος : Θουκ.1,141, Πλάτ.Πολ.590A **ἐγὼ γάρ σοι ὑπὲρ ἐκείνου ἀποκρινοῦμαι,** Ξεν. Ἀν.7,7,3· ‖ ἐν τῇ σημ. ταύτῃ κ. μτ. αἰτ. : Ἐπιγρ. Δελφῶν· **7)** **στρατηγῶ ὑπέρ τινος** ἐνεργῶ ὡς στρατηγὸς κατ' ἐντολήν τινος : Δημ.30· ἄν κ. ἐν ὁμ. φρ. σημαίνει καὶ τὴν ἐπί τινος ἐξουσίαν ἢ ἀρχήν : Ἰσοκρ.4,154 **ὑπὲρ τῆς Ἀσίας στρατηγήσας** [ἐν ὀνόματι τῆς Ἀσίας, ἤτοι τοῦ βασιλέως τῶν Περσῶν]· **8)** περί τινος βλ.λ. : Ἰλ.Ζ 524 **ὑπὲρ σέθεν αἴσχε' ἀκούω,** αὐτ.Μ 424, Ἡρ.2,123 **τὰ λεγόμενα ὑπὲρ τινος,** Σοφ.ΟΤ 1444 **ἀνδρὸς ἀθλίου πεύσεσθ' ὕπερ,** Πλάτ.Ἀπολ.39E, αὐτ.Νόμ. 776B, Ἰσοκρ.135B **γνώμην ὑπὲρ τῆς κοινῆς δόξης**· **9)** κ. νεώτ. μτ. αἰτ. συντασσομένη ἡ πρόθ. **εὕρηται** ἐπὶ τόπου, ἐν τῇ σημ. ἄνωθεν καὶ κατὰ τὴν ἔκτασίν τινος ἢ ἄνωθεν καὶ ἔξω τινός, ἄνωθέν τινος, ὑπεράνω τινός, ἀπάνω ἀπό : Ἰλ.Ε 16 **ὑπὲρ ὦμον ἤλυθ' ἀκωκή,** Ὀδ.Γ 73, Πλάτ.Κριτί.108E **ὑπὲρ Ἡρακλείας στήλας ἔξω κατοικοῦσι,** Πολύβ. 3,84,9 **ὑπερίσχειν κεφαλὰς ὑπὲρ τὸ ὑγρόν,** - **ὑπὲρ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄρους ἵπταται ἀεροπλάνον**· **10)** κ. νεώτ. ἐπὶ μέτρου, πλειότερον, περισσότερον, ἐπὶ πλέον, παραπάνω ἀπὸ .. : Πίνδ. Ο 1,44 **ὑπὲρ τὸν ἀλαθῆ λόγον,** Αἰσχ.Ἀγ.378, Σοφ. Ἀντ.365 **σοφόν τι τὸ μηχανόεν τέχνας ὑπὲρ ἐλπίδ' ἔχων,** Θουκ.6,16, Πλάτ.Πολ.488A **μεγέθει ὑπὲρ τοὺς ἄλλους,** Λουκ.ΒΠρ 2 - **αὐτὸ πού**

ἐπεχείρησε ἦτο ὑπὲρ τὰς δυνάμεις του· **11)** κ. νεώτ. ἐπὶ ἀριθμοῦ ἢ ποσοῦ, περισσότερον ἀπό, πλέον τοῦ: Ἡρ.5,64 **ὑπὲρ τεσσεράκοντα ἄνδρας,** Ξεν.Ἑλλ.5,4,13 **ὑπὲρ τὰ τετταράκοντα ἔτη,** αὐτ.ΚΠ 1,2,4, αὐτ.3,3,47,-**οἱ θεαταὶ ἦσαν ὑπὲρ τοὺς πεντακοσίους,** - **ἔχει περιουσίαν ὑπὲρ τὰ τρία ἑκατομμύρια·** **12)** νεώτ. εἰς ἀνώτερον βαθμόν, ἐπέκεινα, πέρα, πλειότερον : **ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀγαπᾷ τὴν ἐργασίαν·** **13)** ἐπὶ χρόνου, πρό, πρίν, προτοῦ : Θουκ.1,41 **ὁ ὑπὲρ τὰ Μηδικὰ πόλεμος,** Πλάτ.Τίμ.23C· **14)** ἐπὶ παραβάσεως, ἐναντίον, παρά τι : Ἰλ.Γ 59 **ἐπεί με κατ' αἶσαν ἐνείκεσας, αὐδ' ὑπὲρ αἶσαν,** αὐτ.Ω 336, αὐτ.Υ 30, αὐτ.Ρ 327, αὐτ.Γ 299· **15)** σπαν. ἐν ἐπιρρ. χρ. παραπολὺ ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολήν : Εὐρ. Μήδ.627 **ὑπὲρ μὲν ἄγαν·** **16)** μτγν. ἐν χρ. κ. ἀντὶ κατηγορουμένου : ΚΔ Κορ.2,11,23 **διάκονοι Χριστοῦ εἰσι ; ὑπὲρ ἐγώ** [ἐγὼ περισσότερον αὐτῶν]· **17)** ἡ **ὑπὲρ** δύναται νὰ ἐπιτάσσηται, ἀλλὰ τότε πάντοτε κτ. ἀναστροφήν : Ἰλ.Ε 339 **πρυμνοῦ ὕπερ θέναρος,** Ὀδ.Τ 450 **ὁ δέ μιν φθάμενος ἔλασεν σῦς γουνὸς ὕπερ·** **18)** ἐν συνθέσει ἡ **ὑπὲρ** σημαίνει ἐν τοπ. ἐνν. ὑπεράνω, πέραν, οἷον **ὑπεράνω, ὑπέργειος, ὑπερβαίνω, ὑπερπόντιος·** ‖ ὁμ. ὑπεράσπισιν, βοήθειαν κττ., οἷον **ὑπερμαχῶ, ὑπερασπίζω, ὑπεραλγῶ·** ‖ ὁμ. ὑπερβολήν, τὸ ὑπὲρ τὸ μέτρον, οἷον **ὑπεραγαπῶ, ὑπερμεγέθης, ὑπερήφανος, ὑπερφίαλος, ὑπερένδοξος, ὑπέρπλουτος·** ‖ ὁμ. ὑπέρβασιν, οἷον **ὑπερβάλλω, ὑπέρμετρος.**

ὕπερα [τὰ] πηνία βλ.λ.· **2)** εἴδη κάμπης, σκωλήκων : Ἀριστλ.ΖΙ 5,199.

ὑπέρα [ἡ] [ὑπέρ] τὸ ὑπεράνω κείμενον σχοινίον, τὸ ἀνώτατον σχοινίον τοῦ κέρατος τοῦ ἱστοῦ δι' **οὗ ἀνάγεται καὶ** κατάγεται εἰς τὸν ἱστὸν τὸ κέρας, **ἐν χρ.** ἰδ. **κτ.** πληθ. τὰ σχοινία τὰ προσδεδεμένα εἰς **τὰ** ἄκρα τῶν **ἐπικρίων** δι' ὧν τὰ ἱστία μετεκινοῦντο κατὰ τὴν φορὰν τοῦ ἀνέμου : Ὀδ.Ε 260 **ἐν δ' ὑπέρας τε κάλους τε πόδας τ' ἐνέδησεν ἐν αὐτῇ,** Λουκ.Νεκρ.Δ 4,1 **καλῴδιον, ἀφ' οὗ τὴν ὑπέραν ἐποίησας·** ‖ παροιμ. **ἀφεὶς τὴν ὑπέραν τὸν πόδα διώκει** «ἐπὶ τῶν παριέντων τὰ σπουδαιότερα καὶ περὶ τὰ φαῦλα διατριβόντων» : Ὑπερείδ.ἀπ.181· **2)** Ἡσ. «ὑπέραι, τὰ ὕπερα».

ὑπεραβέλτερος-α-ον κ.-ος-ον ὁ ὑπεράγαν ἀβέλτερος, ὁ ὑπερμέτρως μωρός, ἀνόητος : Δημ. 1178 **ὥστε ὑπεραβέλτεροί εἰσιν αἱ προφάσεις καὶ αἱ αἰτίαι,** Λιβάν.4,143,12 **ὑπεραβελτέραν γυναῖκα.**

ὑπεράβυσσος-ον μσν. ὁ ἀμέτρου βάθους, ὁ ἀμέτρως βαθύς : Ideleri Phys.2,229,11.

ὑπεράγαθος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀγαθός : ΨΔιον.Ἀρεοπ.640 **ὑπεράγαθον θεότητα,** Ἀντ.Μον.1436C.

ὑπεραγαθότης-ητος [ἡ] μτγν. ὑπέρμετρος ἀγαθότης : Διον.Ἀρεοπ.1,5,382 **ἡ τῆς ὑπεραγαθότητος ὕπαρξις.**

ὑπεραγάλλομαι μσν. ὑπερβαλλόντως ἀγάλλομαι : Ἰγνάτ.Ἐπιστ.6,130, Ζωναρ.Χρον.2,197.

ὑπεράγαμαι ὑπεραγάλλομαι, εὐαρεστοῦμαι, ἀρέσκομαι ὑπερβαλλόντως : Πλάτ.Συμπ.180A **ὑπεραγασθέντες οἱ θεοὶ διαφερόντως αὐτὸν ἐτίμησαν·** **2)** μτγν. ὑπερθαυμάζω, θαυμάζω ὑπερβαλλόντως : Λουκ.Δημ.Ἐγκ.33, Αἰλ.ΠΙ 1,21.

ὑπεράγαν ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. εἰς ἄκρον, ὑπερμέτρως, σφόδρα : ΠΔ Μακκ.2,10,34 **ὑπεράγαν ἐβλασφήμουν,** Αἰλ.ΖΙ 3,38 **ἔνθα νοτιώτερος ὁ ἀὴρ ὑπεράγαν,** Εὐσ.Βί.Κων.1,14, Προκ.Ἱστ.561D, - **ὑπεράγαν φιλόφρων.**

ὑπεραγανακτῶ-έω ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολὴν ἀγανακτῶ : Πλάτ.Πολ.535E **ἣν ἂν** [ψυχὴ] . . **ἑτέρων ψευδομένων ὑπεραγανακτῇ,** Αἰσχίν.9,13· κ. ἀπολ. : Ἀριστλ.ἀπ.157, Αἰλ.ΠΙ 8,9 **ὑπεραγανακτήσας διέφθειρε τὸν Ἀρχέλαον.**

ὑπεραγαπῶ-άω κ. νεώτ. ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολήν, λίαν ἀγαπῶ : Δημ.686 **οὐ χαλκοῦς ἵστασαν . . οὐδ' ὑπερηγάπων,** Ἀριστλ.ΗΝικ.9,7,3 **ὑπεραγαπῶσιν οἱ ποιηταὶ τὰ οἰκεῖα ποιήματα,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.1,17,16, αὐτ.4,7,5, Λουκ.Θε.Δ 15,2, Ἀρισταίν.Ἐπιστ.1,19 **ὑπερηγάπα δὲ τὸ βρέφος,** Καλλ.Θαν.Βλ.59 **ὑπερηγάπα τὸν πατέρα της.**

ὑπεράγιος-α-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπερβαλλόντως, ὁ λίαν ἅγιος : Δαμασκ.I 780C, Εὐστ.Πον.235,70, Ἀνδρ.Κρ.115 **ἡ ὑπεραγία θεοτόκος.**

ὑπεραγιότης-ητος (ἡ) μτγν. ἐξαιρετική, ἔξοχος ἁγιότης : Γρηγ.Νύσσ.2,877C **τῆς τοῦ πρωτοτύπου κάλλους ὑπεραγιότητος.**

ὑπέραγνος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἁγνός, ἁγνότατος : Ἰουλ.178 **οἱ θεοὶ τοῖς ὑπεράγνοις παρακελευόμενοι τῶν θεουργῶν καταπαγγέλλονται,** Εὐστ.Πον.153,1, Ἀνδρ.Κρ.42.

ὑπεράγνωστος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπερβαλλόντως, καθ' ὑπερβολήν, πάνυ ἄγνωστος : Διον. Ἀρεοπ.2,4,418 **τῆς ὑπεραρρήτου καὶ ὑπεραγνώστου μονιμότητος,** αὐτ.1,4,382, Ἀνδρ.Κρ.1108A, Θαλάσσ.1182B **ἄκρα δὲ γνῶσις τῷ ὑπεραγνώστῳ παρίστησιν·** ‖ ἐπίρρ. **-ώστως** : Ἀνδρ.Κρ.135.

ὑπεραγονασταί [αἱ] Ἡσ. «εἱμαρμέναι κρόκαι οἷον ὑπερστήμονες» [ἐσφ.].

ὑπεραγόντως ἐπίρρ., μτγν. ὑπερβαλλόντως, καθ' ὑπερβολήν : ΠΔ 2,7,20 **ὑπεραγόντως θαυμαστή·** **2)** Ἡσ. «ἐσχάτως, ἄκρως».

ὑπεραγορεύω ἀγορεύω, ὁμιλῶ ὑπέρ τινος : Ἀριστλ.Οἰκ.2,21 **καὶ συναναγὼν ἐκκλησίαν πολλὰ τοῦ κεκομμένου νομίσματος ὑπερεῖπεν.**

ὑπεραγρυπνῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἀγρυπνῶ ὑπέρ τινος, μένω χάριν τινὸς ἄγρυπνος : Αἰλ.ΖΙ 8,25, Εὐστ. 119,13, Ἀνών.Βί.Ἰω.Χρυσ.8,337,33 **τῶν ψυχῶν ὑπεραγρυπνεῖν.**

ὑπέραγχος Ἡσ. «ὑπερήφανος» [πιθ. ὑπέρουχος].

ὑπεράγω μτγν. ἐξυψῶ, ἀνυψῶ : Ἀππ.Ἐμφ. Πολ.4,92 **τὴν ἡγεμονίαν ἐς εὐδαιμονίαν ἄκραν ὑπερήγαγε καὶ τοὺς ἀξίους ἐτίμησε·** **2)** ὑπερέχω, ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ : Πολύβ. 11,13,5 **τὰ ξενικὰ . . τῶν μισθοφορούντων εἰκὸς ὑπεράγειν καὶ διαφέρειν,** Διόδ.Σ 3,35· ‖ μτχ. **ὑπεράγων** ἔκτακτος, ἔξοχος : αὐτ.13,90.

ὑπεραγωγός [ὁ] νεώτ. ἠλεκτρ. ἀγωγός, οὗ ἐμηδενίσθη ἡ ἠλεκτρικὴ ἀντίστασις ἕνεκα πτώσεως τῆς θερμοκρασίας.

ὑπεραγωνίζομαι μτγν. κ. μσν. ἀγωνίζομαι, μάχομαι ὑπέρ τινος, ὑπερασπιζόμενός τι[να] : Ἀππ. Ἐμφ.Πολ.1,96 **ὑπερηγωνίζοντο αὐτοῦ καὶ μεταστάντος,** Ἰώσ.ΠΙ 2,12,17, Θεμίστ.Λόγ.2,37A **ποταμὸς . . ὑπεραγωνίζεται καὶ διαμάχεται ὑπὲρ βασιλέως,** Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,37.

ὑπεραγωνιστής [ὁ] μτγν. ὑπερασπιστής, ὑπέρμαχος : Κύριλλ.Κατ.16,9,185.

ὑπεραγωνιῶ-άω ὑπέρ τινος, χάριν τινὸς διακατέχομαι ὑπ' ἀγωνίας, διατελῶ ἀγωνιῶν, ἀγωνιῶ ὑπὲρ τὸ δέον, σφόδρα : Πλάτ.Εὐθ.300C **καὶ μοι ἐδόκει ὑπεραγωνιᾶν . . διὰ τὰ παιδικά,** Δημ. 1410, Ἰώσ.ΑΙ 16,4,1 **ὑπεραγωνιῶν αὐτοῦ,** Ἡλιόδ. Αἰθ.2,18, Γρηγ.Ναζ.1,307A **παῖς εὐνουστάτων ἐμοὶ καὶ φιλτάτων καὶ ὑπεραγωνιώντων.**

ὑπεραείρω μτγν. ποι. τ. τοῦ ὑπεραίρω βλ.λ., παθ. ἀόρ. **ὑπερηέρθην,** ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἀγαθ. ΑΠ 5,299.

ὑπεραέριος-ον μτγν. ὁ ὑπεράνω τοῦ ἀέρος ὤν : Δίδυμ.578,37 **ὕδωρ ὑπεραέριον ποιεῖ.**

ὑπεραής-οῦς-έος-ές [ἄημι] ἐπ. ὁ πνέων ἰσχυρῶς, μεθ' ὑπερβολικῆς σφοδρότητος ἄνωθεν : Ἰλ. Λ 297 **ἐν δ' ἔπεσ' ὑσμίνῃ, ὑπεραέϊ ἶσος ἀέλλῃ·** **2)** Ἡσ. «ὑπεράγων κατὰ τὴν πνοήν».

ὑπεραθετῶ-έω μτγν. ἀθετῶ, καταφρονῶ ὅλως παντελῶς : Ἀκύλ.ΠΔ Ψαλμ.88,39.

ὑπεραθλῶ-έω μτγν. κ. μσν. ὑπεραγωνίζομαι : Ἰω.Χρυσ. π. Φώτ.Βιβλ.518,2, Στουδ.Θεόδ.25,18 ὡς **ὑπεραθλῶν εὐσεβῶν θεσπισμάτων**, Ἀχμ.Ὀνειροκρ.11,34,Ἀκροπ.Γ ἐν ASS Μαΐου 7,84F.
ὑπεραιδοῦμαι-έομαι μτγν. ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολὴν αἰδοῦμαι, αἰσθάνομαι πολλὴν αἰδῶ, μεγάλην συστολὴν ἐνώπιόν τινος, κατέχομαι ὑπὸ πολλοῦ σεβασμοῦ πρός τινα, σέβομαι λίαν τινά : Ἀπολλ.Ρ 3,978 **τῷ μή με λίην ὑπεραίδεο, κούρη.**
ὑπεραιμία (ἡ) νεώτ. Ἰατρ. ἀθρόα συρροὴ αἵματος εἰς ὄργανον ἢ μέρος ὀργάνου τοῦ ἀνθρωπίνου σώματος· **2)** γεν. πληθώρα αἵματος.
ὑπεραιμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπεραιμίαν, ὁ τῆς ὑπεραιμίας· **2) ὁ πάσχων** ἐξ ὑπεραιμίας : **ὑπεραιμικὸς πνεύμων.**
ὑπεραιμοσφαιρία (ἡ) νεώτ. Ἰατρ. αὔξησις τῶν αἱμοσφαιρίων τοῦ αἵματος **ὑπὲρ τὸ** κανονικὸν μέτρον, πλεονασμὸς **τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων** ἐν τῷ αἵματι.
ὑπεραιμῶ-όω κ. νεώτ. πάσχω ἐξ ὑπεραιμίας, ἔχω πολὺ αἷμα : Ξεν.Ἱππ.4,2 **τὸ σῶμα ὑπεραιμοῦν δεῖται θεραπείας.**
ὑπεραίμωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. πληθώρα αἵματος, ὑπεραιμία : Πολυδ.1,209.
ὑπεραινετός-ή-όν μτγν. ὁ λίαν ὑπερμέτρως ἢ ὁ παρὰ πάντων αἰνετός : ΠΔΔαν.3,29 (ὕμν. τριῶν παίδων) **εὐλογημένον τὸ ὄνομα τῆς δόξης σου, τὸ ἅγιον καὶ ὑπεραινετόν.**
ὑπεραινῶ-έω μσν. λίαν, ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως αἰνῶ, ὑμνῶ, ὑπερεπαινῶ : Ἀνών.Βί.Ἰω.Χρυσ. 8,317,29 **ὑπερῄνει καὶ ἐξεθείαζεν.**
ὑπεραιόλιος-ον μτγν. εἷς τῶν ἑπτὰ μουσικῶν τρόπων : Ἀνών. περὶ Μουσ.37 **οἱ δὲ αὐληταὶ** (ἁρμόζονται τρόποις) **ἑπτά· ὑπεραιολίῳ ὑπεριαστίῳ.**
ὑπεραίρω κ. νεώτ. ὑπέρ, ὑπεράνω αἴρω, ὑψώνω, σηκώνω ἀπάνω ἀπὸ . . : Πλάτ.Φαῖδρ.248Α **ὑπερῆρεν εἰς τὸν ἔξω τόπον τὴν τοῦ ἡνιόχου κεφαλήν,** Λουκ.Ἔρωτ.54· κ. μέσ. αἴρομαι, ὑψοῦμαι ὑπεράνω : Ῥήτ.1,632· ‖ μτγν. τὸ ἐνεργ. μτ. γενικ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Φιλόστρ.Εἰκ.746· ‖ φρ. **ὑπαίρω τὸ φθέγμα** αἴρω τὴν φωνὴν μεγάλως, ὑψώνω πολὺ τὴν φωνήν : Λουκ.Νεκρ.Δ 9· **2)** μτγν. κ. νεώτ. τὸ μέσ. μτφ. ὑψοῦμαι, ἀνυψοῦμαι, ἐπαίρομαι, ὑπερηφανεύομαι, ἀλαζονεύομαι : ΚΔΚορ.2, 12,7 **ἐδόθη μοι . . ἄγγελος σατᾶν ἵνα με κολαφίζῃ ἵνα μὴ ὑπεραίρωμαι·** **3)** μτγν. τὸ μέσ. ἐγείρομαι, ἐπανίσταμαι : αὐτ.Θεσσ.2,2,4 **ὁ ἀντικείμενος καὶ ὑπεραιρόμενος ἐπὶ πάντα λεγόμενον θεόν·** **4)** μτβ. μτ. αἰτ. βαίνω ἢ πηδῶ ὑπεράνω **τινός, ὑπέρ τι,** περῶ ἄνωθέν τινος : Ξεν.Ἱππ.8,3 **οἱ δέ γε (ἵπποι) δεδιδαγμένοι τε καὶ εἰθισμένοι τάφρους διαπηδᾶν καὶ τειχία ὑπεραίρειν,** Πολύβ.2,23,1, αὐτ.1,47,2· **5)** μτγν. **ὑπεραίρω τὸ πέλαγος** διαπερῶ, διέρχομαι τὸ πέλαγος, διαπλέω : αὐτ.1,28,1, αὐτ.25.8· **6)** μτγν. **ὑπεραίρω ὑπέρ τι** ἐκτείνομαι πέρα **τινός** : Ἀρρ.Τακτ.12· **7)** ὁμ. **μτ.** αἰτ. διέρχομαι πέραν, περικάμπτω, ὑπερκάμπτω : αὐτ.54,7,αὐτ.25,8 **κάμψαντες δὲ τὸν Πάχυνον ὑπερῆραν εἰς Ἔκνομον·** κ. μτ. γενικ. : Φιλόστρ.Εἰκ.115· **8)** ἐν στρατ. σημ. κυκλῶ, περικυκλῶ δι' **ὑπερφαλαγγήσεως,** ὑπερφαλαγγῶ : αὐτ.50,6,αὐτ.3,73,7· **9)** ἐν χρ. κ. ἄνευ τῆς ἐνν. τῆς κινήσεως, ἐγείρομαι, ἀνυψοῦμαι ὑπεράνω, ὑπερβαίνω : Θεόφρ.ΦΙ 4,8,10, αὐτ.ΦΑἰτ.5,14,9 **ὑπεραίρειν τὸ μέγεθος τοῦ δένδρου·** ‖ μτ. γενικ. ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, εἶμαι περισσότερος ἢ μεγαλύτερος ἄλλου : Πλάτ.Νόμ.717D **μήθ' ὑπεραίροντα τῶν εἰθισμένων ὄγκων μήτ' ἐλλείποντα** (δ.γρ. τὸν εἰθισμένον ὄγκον), Διόδ.Σ 20,91, Δίων Κ 75,13· ‖ τὸ **ὑπεραῖρον** ὡς οὐσ. ἡ ὑπερβολή : Πολύβ.16,12,9· **10)** χωρῶ πέρα τινός, ὑπερβαίνω, ὑπερακοντίζω : Αἰσχ.Ἀγ.786 **οὔθ' ὑπεράρας, οὔθ' ὑποκάμψας καιρόν,** Ἀριστλ.Πολιτ.2,7,5 **ὑπεραίρει τῆς οὐσίας τὸ μέγεθος ὁ τῶν τέκνων ἀριθμός,** Θεόφρ.ΦΙ 4,6,8 **μικρὸν ὑπεραῖρον,** Πολύβ.27,16,2· **11)** μτφ. ὑπερτερῶ, ὑπερέχω : Δημ.301 **σὺ τοσοῦθ' ὑπερῆρας ῥώμῃ καὶ τόλμῃ,** αὐτ.798 μτγν. κ. μτ. γενικ. : Δίων Κ 37,8 **τοσούτου δὲ δὴ ἐν τούτοις ὑπερῆρεν** (δ.γρ. τοσοῦτον)· **12)** καταβάλλω, νικῶ : Δημ.1395 **ὁ τῶν ἐναντίων ἡγεμὼν ὑπερῆρε τοὺς ἐπὶ τούτῳ ταχθέντας,** Φιλόστρ. Εἰκ.305· **13)** ὑπερχειλίζω, πλημμυρίζω : Ἀριστλ. Θαυμ.67· ‖ ἀπολ. ἐπὶ ποταμοῦ : Δημ.1274 **τηνικοῦτα τοῦτ' εἰς τὰ χωρία ὑπεραίρειν ἀναγκαῖον ἤδη·** **14)** νεώτ. μτφ. ὑπερυψῶ, ὑπερεπαινῶ.
ὑπεραισθησία (ἡ) νεώτ. Ἰατρ. ὑπερμέτρως ηὐξημένη εὐαισθησία τοῦ δέρματος ἢ τῶν βλεννογόνων ὑμένων, ἐπὶ τῇ ἐλαχίστῃ προσφαύσει.
ὑπεραισθητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπεραισθησίαν, **ὁ τῆς** ὑπεραισθησίας· **2)** ὁ πάσχων ἐξ αὐτῆς.
ὑπεραισθητός-ή-όν νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸν αἰσθητὸν κόσμον, ὁ μὴ προσιτὸς εἰς τὰς αἰσθήσεις, ὁ διὰ τοῦ νοῦ μόνον συλλαμβανόμενος.
ὑπεραίσιος-ον ὁ ὑπέρμετρος, ὡς ὑπὲρ τὴν αἶσαν, ὑπὲρ τὴν μοῖραν ὤν : ΑΒ 539,Σουΐδ.
ὑπέραισχρος-ον ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ λίαν αἰσχρὸς τὴν μορφὴν ἢ τὸ ἦθος, λίαν ἀνήθικος ἢ λίαν ἀσχήμος : Ξεν.ΚΠ 2,2,28 **σύνδειπνον καὶ παρακλίτην πεποιημένον ἄνδρα ὑπέρδασύν τε καὶ ὑπέραισχρον,** Πλούτ. Ἠθ.632Α, Φώτ.Ἐπιστ.39,10 **ὑπέραισχρον καὶ μιαρόν.**
ὑπεραισχύνομαι κ. μσν. καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, λίαν αἰσχύνομαι : Αἰσχίν.3,151 **ὑπεραισχυνθέντες οἱ ἐν Θήβαις ἄρχοντες, μὴ δόξωσιν ὡς ἀληθῶς εἶναι προδόται,** Φώτ.Πον.162,40 **τῶν ὑβριστῶν ὑπεραισχυνόμενοι·** ‖ μτ. μτχ. αἰσχύνομαι λίαν πράττων τι : Δρόμ. ἐν Ψάλτρ.1.
ὑπεραιώρησις-εως (ἡ) ἡ ἄνωθεν αἰώρησις, τὸ ἐπικρέμασθαι ἄνωθεν : Ἱππ.Ἄρθρ.795C **ἐξ ὑπεραιωρήσιος ἐμβάλλοντι.**
ὑπεραιωρῶ-έω κρατῶ τι ἐξ ὕψους αἰωρούμενον, κρατῶ ὑψηλά, ὑπεράνω, κρεμῶ τι ὑπεράνω, δθ. κρέμαμαι ἢ αἰωροῦμαι, ἐκτείνομαι ὑπεράνω : Ἡρ.4,103 **φασὶ δὲ τούτους φυλάκους τῆς οἰκίης πάσης ὑπεραιωρέεσθαι,** Ἱππ.Ἄρθρ.795, αὐτ.Ἀγμ. 777· **2)** ἐγείρω, κρατῶ ὑψηλά : Ἀρετ.Χρον.Νοῦσ. 1,3 **ὑπεραίρειν τὴν κεφαλήν·** κ. παθ. : Ἱππ.Ἄρθρ. 833 **ὑπεραιωρεῖται ἡ κεφαλὴ τοῦ μικροῦ ὑπὲρ τῆς κοτύλης** (ὑψοῦται ὑπεράνω), αὐτ.Ἀγμ.761, Πλούτ.Μάρκελλ.15 **ταῖς ναυσὶν ἀπὸ τῶν τειχῶν ἄφνω ὑπεραιωρούμεναι κεραῖαι·** **3)** ἐν τῇ ναυτ. γλώσσ. μτ. γενικ. τοπ. ἀγκυροβολῶ ἐπ' ὀλίγον εἰς τὰ ἀνοικτὰ τῆς θαλάσσης τόπου ἢ λιμένος τινός : Ἡρ.6,116 **τῇσι νηυσὶ ὑπεραιωρηθέντες Φαλήρου,** Πλούτ.Ἠθ.862Ε.
ὑπερακμάζω κ. μσν. καθ' ὑπερβολὴν ἀκμάζω, ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω εἰς ἀκμὴν ἢ ἀνθηρότητα, ὑπερτερῶ κατὰ τὴν ἀκμήν, τὴν δύναμιν, τὴν ἰσχύν : Μύρ.π.Ἀθήν.13,657D **εἴ τινες ὑπερακμάζοιεν τὴν οἰκετικὴν ἐπιφάνειαν·** **2)** μσν. ἔχω ὑπερβῆ τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητος : Ἐπιφάν.1,510Β **ὑπερακμάζουσα περιέπιπτον πορνείᾳ.**
ὑπέρακμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπερβὰς τὰ ἔτη τῆς νεανικῆς ἀκμῆς ἢ δυνάμεως, ὁ ὑπερακμάσας, ὑπερβὰς τὴν ἀκμὴν τῆς νεότητος : ΚΔ Κορ.1,7,36 **εἰ δέ τις ἀσχημονεῖν ἐπὶ τὴν παρθένον αὐτοῦ νομίζει, ἐὰν ᾖ ὑπέρακμος . . ὃ θέλει ποιείτω,** Εὐστ.Πον.203,53, ΚΜανασσ.Χρον.3330· ‖ ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. κτ. πληθ. **ὑπέρακμα** ἐν ἐπιρρ. χρ. : Εὐστ.Ὀδ.1915,20.
ὑπερακάνθιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπέρ, ὑπεράνω τῆς ἀκάνθης τῆς ὠμοπλάτης κείμενος : **ὑπερακάνθιος μῦς.**

ὑπερακοντίζω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. μέλλ. -ιῶ, ἀόρ. ὑπερηκόντισα, ἀκοντίζω πέρα, εἰς μεγαλυτέρα ἀπόστασιν τῶν ἄλλων, δθ. μτφ. ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ : Ἀριστφ.Ὄρν.363 **ὑπερακοντίζεις σύ γ' ἤδη Νικίαν ταῖς μηχαναῖς**, αὐτ.Ἱππ.659,Λουκ.Ἀποίδ.14 **αὐτόν σε ὑπερηκόντισε τῇ ἀναιδείᾳ**, Ἀθήν.I,4C, αὐτ.6,225Λ, αὐτ.7, 295F, Ἰω.Χρυσ.Εὐσ.Εὐαγγ.Προη.68C **ποίαν οὐχ ὑπερηκόντισεν ὑπερβολὴν ἀσεβείας;**, Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.178,Εὐστ.125,30,- **ὑπερηκόντισε τοὺς συμμαθητάς του κατὰ τὴν ἐπιμέλειαν·** κ. παθ. :.Ἀλέξ.Ἀφρ.Πρ.2 **τὸ Ἀσκληπιοῦ δῶρον πασῶν τῶν . . χρειῶν ὑπερηκοντίσθη κατὰ τὴν ἀξίαν.**

ὑπερακούω μτγν. λίαν, καθ' ὑπερβολήν, ἐξαιρέτως ἀκούω : Φρύν. ἐν ΑΒ 69,24.

ὑπερακριβής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον, καθ' ὑπερβολὴν ἀκριβής : Λουκ.Ἑρμότ.54.

ὑπερακρίζω ἀναβαίνω καὶ ὑπερβαίνω, ὑπερπηδῶ : Ξεν.Ἱππαρχ.6,5 **τάφρους ἀσφαλῶς περᾶν καὶ τειχία ὑπερακρίζειν·** **2)** προέχω, προεξέχω, ἐξέχω, ὑπερέχω εἰς ὕψος : Εὐρ.Ἰκ.988 **ἤ τῶνδε δόμων ὑπερακρίζει.**

ὑπεράκριος-ον [ἄκρα] ὁ ἐπὶ τοῦ ὕψους ἢ τῆς κορυφῆς τῶν ὀρέων κείμενος, ὁ ὑπὲρ τὰ ἄκρα, ὑπεράνω τῶν ἄκρων ὤν, δθ. **τὰ ὑπεράκρια** ὡς οὐσ. τὰ ὑπὲρ τὴν πεδιάδα ὑψώματα, τὰ ὀρεινὰ μέρη : Ἡρ.6,20 **τὰ δὲ ὑπεράκρια ἔδοσαν Καρσὶ Πηδασεῦσι κεκτῆσθαι·** **2)** οἱ **ὑπεράκριοι** ἐν τῇ Ἀττικῇ οἱ πένητες κάτοικοι τῶν λόφων καὶ τῶν ὀρεινῶν τόπων κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὰς πλουσιωτέρας τάξεις τῶν πεδινῶν καὶ παροθαλασσίων, οἱ ὁποῖοι ἐκαλοῦντο πεδάσιοι καὶ παράλιοι : αὐτ. I,59 **τῷ λόγῳ τῶν ὑπερακρίων προστὰς μηχανᾶται τοιάδε**, Διον.Ἀλ.Ρωμ.I;13.

ὑπέρακρος-ον ὁ πέραν τῆς ἄκρας, ὁ ὑπερβαίνων τὴν ἄκραν, τὴν κορυφήν, ὁ ἐπέκεινα ταύτης, ὁ λίαν ὑψηλός : Αἰλ.ΖΙ 14,16· **2)** ἐπίρρ. **ὑπεράκρως** ἐν μτφ. χρ. πέρα τοῦ μέτρου : Δημ.1415 **τὰ δὲ ταπεινῶς, τὰ δ' ὑπεράκρως ζῆν προῃρημένον.**

ὑπεραλγεινός-ή-όν μτγν. ὁ ὑπερβαλλόντως ἀλγεινός, ὁ ἐν **ὑπερβάλλοντι ἄλγει** διατελῶν : Ἀριστείδ.I,305.

ὑπεραλγής-οῦς-ές ὁ ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως, ἄγαν ἀλγεινός, ὀδυνηρός, λυπηρός : Σοφ. Ἠλ.176 **ᾧ τὸν ὑπεραλγῆ χόλον νέμουσα·** **2)** μτγν. ὁ ἀλγῶν ἢ πάσχων ὑπερβαλλόντως, πλήρης πόνου : Πολύβ.3,79,12.

ὑπεραλγύνω μσν. ἀλγύνω ὑπερβαλλόντως, λίαν : Φιλῆς I,287 [ἐκδ. Mil.].

ὑπεραλγῶ-έω ὑπερβαλλόντως, λίαν ἀλγῶ, αἰσθάνομαι ὑπέρμετρον ἄλγος, πόνον διά τι : Σοφ. Ἀντ.630 **ἀπάτας λεχέων ὑπεραλγῶν** [θλιβόμενος ὑπεράγαν διὰ τὴν ἀποτυχίαν τοῦ γάμου του], Εὐρ. Ἱππ.260, Ἀριστφ.Ὄρν.466· **2)** θλίβομαι, λυποῦμαι καθ' ὑπερβολήν, λίαν : Ἡρ.2,129 **τὸν δὲ ὑπεραλγήσαντά τε τῷ περιεπεπτώκεε πρήγματι**, Ἀριστλ.Ρητ.2.3,17, Λουκ.Ὄν.38· κ. ἀπολ. : Εὐρ. Μήδ.118, Ἀριστλ.Ρητ.2,6,Β· ‖ **ὑπεραλγῶ φροντίδα** θλίβομαι τὴν ψυχήν : Εὐρ.Ἡρακλ.619.

ὑπεραληθής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ λίαν ἀληθής, ἀληθέστατος : Ἀναστ.Σιν.72,17 **ἐκ τῆς ὑπεραληθοῦς πατρικῆς ἀληθείας·** ‖ δθ. ἐπίρρ. -ῶς λίαν ἀληθῶς, ὄντως : Διον.Ἀρεοπ.Ἐπιστ.I,280.

ὑπεραλκής-οῦς-ές μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, λίαν ἰσχυρός : Πλούτ.Πομπ.65 **τόπους ἕδρας τοῖς στρατοπέδοις ὑπεραλκεῖς ἐχούσας.**

ὑπεράλλομαι ἅλλομαι, πηδῶ ὑπεράνω ἢ πέρα τινός, ὑπερπηδῶ, πηδῶ ἀπὸ πάνω, μτ. γενικ. : Ἰλ.Ε 138 **ὅν ῥά τε ποιμὴν ἀγρῷ ἐπ' εἰροπόκοις ὀΐεσσιν χραύσῃ μὲν τ' αὐλῆς ὑπεράλμενον·** κ. μτ. αἰτ. : αὐτ.Υ 327 **πολλαὶ στίχας ὑπεράλτο**, Ξεν.Ἀν.7,4,17, αὐτ.Ἱππ.8,4, Ἀριστλ.Ζί 9,48,4 **ὑπεράλλονται πλοίων μεγάλων ἱστούς**, Πλούτ. Ἠθ.1071B **τὴν σκιὰν ὑπεράλλεσθαι τὴν ἑαυτῶν·** **2)** μτγν. μτφ. πηδῶ ὑψηλά, εἰς ὑψηλὴν θέσιν, ἀνέρχομαι, ἀναβαίνω ὑψηλά : ΠΔ Σοφ.Σειρ.38,33 **ἐν ἐκκλησίᾳ οὐχ ὑπεραλοῦνται.**

ὑπέραλλος-ον ὁ ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, ὑπεράνω τῶν ἄλλων, ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὑπεράγαν μέγας : Πίνδ.Ν 3,33 **ὑπέραλλον αἰχμὰν ταμών.**

ὑπέραλμα-ατος [τὸ] μτγν. ἅλμα, πήδημα ὑπέρ τι, ὑπεράνω τινός, ὑπερπήδημα, ὑπερπήδησις : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.I,55.

ὑπεράλπειος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὰς Ἄλπεις, ὁ πέρα τῶν Ἄλπεων, ἐπέκεινα οὕτων κείμενος : Στράβ.4,2,3 **ἧς ἐφάπτονται καὶ Ραιτοὶ καὶ Οὐϊνδολικοὶ τῶν Ἀλπείων καὶ τῶν ὑπεραλπείων.**

ὑπέραλσις-εως [ἡ] μσν. ὑπερπήδησις βλ.λ. : Ποχυμ.Γ ἐν Βί.Ἰω.Παλ.105C **ἡ ὑπὲρ τὸ ἐσκαμμένον ὑπέραλσις.**

ὑπεραμείβω μτγν. μσν. ὑπερβαίνω, διέρχομαι, προσπερνῶ, περνῶ : Σωζομ.π.Θησ.Στεφ. ἐν λ. περιρροντήριον **ὑπεραμείβω τοῦ ναοῦ τὸν οὐδόν.**

ὑπεραμπέχω μσν. περιέχω κείμενος ὑπεράνω : Τιμόθ.3 **ὁ ὑπεραμπέχων οὐρανός.**

ὑπεραμφισβητῶ-έω μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπὲρ τὸ δέον ἀμφισβητῶ, φιλονικῶ : Πολυβ.5,165.

ὑπεράμωμος-ον μσν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἄμωμος, ἐν χρ. ὡς ἐπίθ. τῆς Θεοτόκου : Ἀνδρ.Κρ.132.

ὑπεραναβαίνω μτγν. κ. μσν. ἀναβαίνω ὑπέρ τι, περῶ ὑπεράνω τινός, ὑπερβαίνω : Ζώσιμ.2,53 **ὑπεραναβαίνειν τὰς Ἄλπεις·** **2)** μτφ. ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, εἶμαι ἀνώτερος, μτ. γενικ. : Κλήμ.Ἀλ. 455· ‖ μσν. κ. μτ. αἰτ. : Εὐστ.18,26· **3)** ἀπολ. εἶμαι ἔξοχος, ὑπέροχος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,445 **κριτήριόν τι ὑπεραναβεβηκός.**

ὑπεραναβλύζω μσν. ἀναβλύζω ὑπεράνω τινός : Θεοφύλ.Σ Ἐπιστ.52,62 **ὅταν ὁ χρυσὸς ὑπεραναβλύζῃ τῶν σῶν θησαυρῶν.**

ὑπερανάγω μτγν. ὑπέρ τι, ὑπεράνω ἀνάγω, ἐκφέρω : Ἰω.Χρυσ.12,228C **ἂν μή τις ἑαυτὸν τῆς συνηθείας ὑπεραναγάγῃ τῆς κοινῆς.**

ὑπεραναιδοῦμαι-έομαι ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω τινὰ κατὰ τὴν ἀναίδειαν, δθ. ἐν χρ. τὸ παθ ἡττῶμαι, εἶμαι κατώτερός τινος κατὰ τὴν ἀναίδειαν· Σουΐδ. «ὑπερανοιδεσθήσομαι, τῇ ἀναιδείᾳ νικηθήσομαι, οἷον ἀνοιδέστερός μου φανήσεται» : Ἀριστφ.Ἱππ.1206 **αἴμοι κακοδαίμων, ὑπεραναιδεσθήσομαι** [δ.γρ. ὑπεραναιδευθήσομαι].

ὑπεραναίσχυντος-ον ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀναίσχυντος, ὁ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἀναιδής : Δημ.1071 **ὑπεραναίσχυντον δὴ οὗτοι κατασκευάζουσι πρᾶγμα.**

ὑπερανάκειμαι μτγν. ὑπεράνω ἑτέρου ἐν τῇ τραπέζῃ ἀνάκειμαι, κεῖμαι : Διογ.Λ 7,17 **δοοῖν δ' ὑπερανακειμένοιν ἐν πότῳ.**

ὑπεραναμονή [ἡ] νεώτ. ἡ ὑπὲρ τὸ ὅριον ἀναμονή· **2)** νεώτ. ἡ πέρα τῆς καθωρισμένης προθεσμίας παραμονὴ πλοίου εἰς λιμένα πρὸς φόρτωσιν ἢ ἐκφόρτωσιν, σταλία.

ὑπεραναπληρῶ-όω μσν. ἀναπληρῶ ὑπερμέτρως : Ἰω.Κλίμ.75.

ὑπεραναρτῶ-άω μσν. ὑπεράνω τινὸς ἀναρτῶ, κρεμῶ : Πρόδρ. ἐν Notilt.Mss.8,2,142.

ὑπεράναρχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ λίαν, ὅλως ἄναρχος, ὁ ὑπὲρ πᾶσαν ἀρχὴν ὤν : Δίδ.Ἀλ.324Α.

ὑπερανάστης [ὁ] Ἡσ. «μετανάστης, μεταβάτης».

ὑπερανατείνομαι μτγν. ἀνατείνομαι, ἐκτείνομαι πρὸς τὰ ἄνω, ὑψοῦμαι, ἀνυψοῦμαι ὑπεράνω, σηκώνομαι λίαν ὑψηλά : Λουκ.Εἰκ.13 **τοῦ βραχυτέρου ὑπερανατεινομένου.**

ὑπερανατέλλω μτγν. ἀνατέλλω ὑπέρ τι, ὑπεράνω τινός : Ἀπολλ.Ρ I,776.

ὑπερανατίθεμαι μτγν. ἀνατίθεμαι ὑπέρ τι, ὑπεράνω τινός : Ἰωσ.ΑΙ 3,7,7.

ὑπεράνειμι μτγν. ἀνέρχομαι ἢ βαδίζω ὑπεράνω τινός : Γρηγ.Νύσσ.Actt.SS Μαΐου 2,770,51 **τὰς ἀκροτάτας ὀροφὰς ὑπερανιόντες.**

ὑπερανέρχομαι μσν. ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ : Φώτ.Βιβλ.202,19 **τὴν πασῶν πάσαις ἀρεταῖς ὑπερανελθοῦσαν.**

ὑπερανέχω μτγν. κ. μσν. ὑψοῦμαι ὑπεράνω τινός : Εὐστ.1020,27 **ὑπερανίσχει καὶ ὑπερανέχει ὄρος τῶν αὐτοῦ ταπεινοτέρων·** **2)** μτγν. μτφ. ὑπερβάλλω, ὑπερέχω, ὑπερτερῶ : Πρόκλ.Ἀλκ.Ι,137 **βούλονται πλείστων ἄρχειν καὶ ὑπερανέχειν τῶν ἄλλων ἀνθρώπων.**

ὑπεραθνίζω μσν. προφ. ἀντὶ τοῦ ὑπεροχνίζω : Πρόδρ.2,193 **ὑπεραθνίζον ὀλιγὸν καὶ πέμπον εὐωδίαν.**

ὑπερανθίζομαι μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως ἀνθηρὸς γίνομαι, ἔχω χρῶμα λαμπρόν : Γρηγ.Νύσσ.Ι,769Α.

ὑπερανθρώπινος-η-ον μσν. ὁ ὑπὲρ τὸν ἄνθρωπον, πλέον ἢ ἀνθρώπινος : Οἰκουμέν.Ἀποκ. 321,2 **τοῦ ὑπερανθρωπίνου θυσιαστηρίου.**

ὑπεράνθρωπος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν, ὑπὲρ τὸν ἄνθρωπον, ὁ πλέον ἢ ἄνθρωπος, ἀνώτερος τῆς ἀνθρωπίνης δυνάμεως : Διον.Ἁλ.Ρωμ.ΙΙ,35, Λουκ.Κατάπλ.16 **ὑπεράνθρωπός τις ἀνὴρ καὶ τρισόλβιος, - ὑπεράνθρωπος ἀγών, - ὑπεράνθρωποι προσπάθειαι·** || νεώτ. ἐπίρρ. **-ώπως·** **2)** νεώτ. τὸ ἀρσ. **ὑπεράνθρωπος** ὡς οὐσ. ὁ ἀνώτερος, ὁ ἰδανικὸς ἄνθρωπος : **ὁ ὑπεράνθρωπος τοῦ Νίτσε.**

ὑπερανθῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἀνθῶ ὑπὲρ τὴν ἐπιφάνειαν : Φιλῆς 58· **2)** μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως, ὑπεράγαν ἀνθῶ : Πολυδ.3,71, Γρηγ. Νύσσ.2,994D.

ὑπερανιδρύω μσν. ὑπέρ τι ἀνιδρύω, τοποθετῶ εἰς ὑψηλοτέραν θέσιν, ἐν χρ. τὸ μέσ. : Θεοδ. Μελιτ. ἐν Fabric.Bibl.Gr.9,200.

ὑπερανίσταμαι μτγν. κ. μσν., μτ. τῶν ἀμτβ. χρ. τοῦ ἐνεργ. ἵσταμαι ὀρθιας, προεξέχω ὑπεράνω τινός, ἀνυψοῦμαι ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, μτ.γενικ.: Διον. Ἁλ.Ρωμ.Ι,15, αὐτ.9,68· κ. ἀπολ. : αὐτ.3,68, Λουκ. Ἰκαρομ.12 **ὑψηλὰ καὶ ὑπερανεστηκότα·** **2)** μσν. ὑπερέχω, ὑπερτερῶ : Ἀρέθ.π.Θησ.Στεφ. ἐν λ. **θνητῶν φύσεων ὑπερανεστηκός·** **3)** εἶμαι πεφυσημένος, ἀλαζονικός, ἀλαζονεύομαι : Φιλόστρ.Εἰκ. 724 **ταῶς ὑπερανεστηκώς·** || **τὸ οὐδ. ὑπερανεστηκὸς** ὡς οὐσ. ἔπαρσις : αὐτ.730 **τὸ τῆς γνώμης ὑπερανεστηκός.**

ὑπερανίσχω μτγν. κ. μσν. ὑπερανέχω βλ.λ.ΙΙ : Ἰώσ.ΠΙ 7,6,Ι **κορυφὴ ὑπερανίσχουσα,** Εὐστ.1020,28· **2)** μτγν. ὑπερβαίνω, ξεπερνῶ : Κύριλλ. εἰς Ἰω.13 **τοῦτο καὶ αὐτὴν ἡμῶν ὑπερανίσχει τὴν διάνοιαν.**

ὑπερανοικίζομαι μσν. ὑπεράνω, παραπάνω κατοικῶ : Γρηγ.Θεσσ.Ὁμ.77,9.

ὑπέραντλος-ον ἐπὶ πλοίου, ὁ ὅλως πλήρης ὕδατος, ὁ ὑπὸ εἰσορμῶντος ὕδατος καταπεπλημμυρισμένος : ΑΠ 5,204, Πλούτ.Λούκ.13 **πρός τε τὴν θάλασσαν ἤδη βαρείας καὶ ὑπεράντλου γενομένης,** Πολυδ.Ι,92· || μτφ. ἐπὶ τοῦ σκάφους τῆς πολιτείας : Διων Κ 52,16 **ὁρᾷς γὰρ ὡς ὑπέραντλός ἐστι·** **2)** ὑπερεκχειλίζων, ξέχειλος : Θεμίστ.221Β **ὑπέραντλος σιτοθήκη·** || ὁμ. μτφ. κ. ἐπὶ προσ. : Δίφιλ.Ζωγρ.2,12 **φορτί' ἐξέρριψ' ὑπέραντλος γενόμενος·** **3)** ὁ καταπεπονημένος ὑπὸ ὑπερμέτρων ἀτυχιῶν καὶ θλίψεων : Εὐρ.Ἱππ.767 **χαλεπᾷ ὑπέραντλος οὖσα συμφορᾷ·** **4)** μέγας καὶ ἀνυπόφορος : Λουκ.Τίμ.4 **ὑπέραντλος ὕβρις·** **5)** ὑπερβολικός, πλήρης : αὐτ.18· **6)** Ἡσ. «πολύς».

ὑπεραντλοῦμαι-έομαι μτγν. κ. μσν. καθίσταμαι, γίνομαι ὑπέραντλος, **κάνω πολλὰ νερά, γεμίζομαι,** ὑπερπληροῦμαι : Λουκ.Μισθ.Συν.2 **ὑπέραντλον ἔχειν τὸ σκάφος τῇ ἅλμῃ·** **2)** μσν. μτφ. πληροῦμαι, κατέχομαι : Εὐστ.Πον.339,82 **ὑπεραντλεῖσθαι εὐτυχίας.**

ὑπεράνω ἐπίρρ. κ. μσν. κ νεώτ. ἄνωθέν τινος, ὑψηλότερον, ἀπὸ πάνω, παραπάνω : Λουκ.Θε.Δ 4,2 **ὁ οἰκεῖν ὑπεράνω λεγόμενος·** συχν. μτ. γενικ. : Ἀριστλ.ΖΙ 3,3,17 **ὑπεράνω τούτων** (τῶν μορίων) **σχίζεται** (ἡ φλέψ), αὐτ.Φυτ.2,2,10, Πλούτ.Ἠθ. 98Ε, αὐτ.6C, Διογ.Λ 7,128 **αὐτάρκης ἐστὶν ἡ μεγαλοψυχία πρὸς τὸ πάντων ὑπεράνω ποιεῖν, - ὑπεράνω τῆς στέγης, - ἔθεσε πάντοτε τὴν φιλοτιμίαν του ὑπεράνω τοῦ συμφέροντός του·** || φρ. **ὑπεράνω γίγνομαί τινος** ἀποκτῶ τὸ ὑψηλότερον μέρος, ὑπερτερῶ, νικῶ, ὑπερνικῶ, καθίσταμαι κύριος : Τελ.π.Στοβ.524,51 **τῆς ὀργῆς ὑπεράνω γίγνεσθαι,** Πλούτ.Ἠθ.10Β· **2)** μτγν. **οἱ ὑπεράνω πλεονασμοὶ** οἱ ὑπέρμετροι, οἱ ὑπὲρ τὸ δέον ἄφθονοι πλεονασμοί, αἱ ὑπερβολικαὶ ἐπαναλήψεις : Πολύβ.12,24,Ι.

ὑπεράνωθεν ἐπίρρ. ὕπερθεν, ἀπὸ τοῦ ἀνωτάτου μέρους **ἐπὶ τὰ κάτω** : Ἡσ. ἐν λ. ὕπερθεν, Σουΐδ.· **2)** μτ. γενικ. ἄνω : Αἰσώπ.

ὑπεράνωρ-ορος (ὁ,ἡ) δωρ. τ. τοῦ ὑπερήνωρ βλ.λ.

ὑπεραξία (ἡ) νεώτ. ἡ ἐπὶ πλέον ἀξία· **2)** οἰκονομολ. τὸ περίσσευμα τῆς ἀξίας τῆς παραγομένης ὑπὸ ἐργάτου ἐπὶ πλέον τῆς ἀξίας τῆς ἐργοτικῆς δυνάμεως.

ὑπεράξιος-α-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ πλέον ἢ ἄξιος, λίαν ἄξιος, ἀξιώτατος : Ἰω.Κλήμ.52,30.

ὑπεραπατῶμαι-άομαι μτγν. ἀπατῶμαι **καθ'** ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, λίαν : ΑΠ 9,761.

ὑπεράπειρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ πλέον ἢ ἄπειρος : Διον.Ἀρεοπ.241, Νικ.Χων.Χρον.282Β· || μσν. κ. ἐπίρρ. **ὑπεραπείρως** : Ἀνδρ.Κρ.144Β.

ὑπεραπλοῦμαι-όομαι μτγν. ὑπέρ τινα, ὑπεράνω τινὸς ἁπλοῦμαι : Ἰάμβλ.Μυστ.7,2.

ὑπεραποδέχομαι μτγν. μετὰ μεγίστης προθυμίας ἀποδέχομαι, ἐγκολποῦμαι λίαν προθύμως : Ὠριγ. κτ. Κέλσ.3,135.

ὑπεραποδίδωμι μτγν. ἀποδίδωμι, πληρώνω ὑπέρ τινος, δίδω τι **ἀντ'** ἄλλου : Φιλόστρ.Εἰκ.583, Ἐπιγρ. **οὐκ ἐχόντων λύσασθαι . . αὐτὸς ὑπεραποδοὺς τοὺς χρυσοῦς ἐλύσατο.**

ὑπεραποθνήσκω ἀποθνήσκω ὑπέρ τινος, μτ. γενικ. : Ξεν.Κυν.Ι,14 **τοῦ πατρὸς ὑπεραποθανὼν·** κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Πλάτ.Συμπ.208D· κ. ἀπολ. : αὐτ.179Β, αὐτ.180Α.

ὑπεραποκρίνομαι ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ ὑπὲρ τινος, ὑπερασπίζω τινά : Ἀριστφ.Σφ.951 **χαλεπὸν . . ἐστὶ διαβεβλημένου ὑπεραποκρίνεσθαι κυνός.**

ὑπεραπολαύω μτγν.. ἀπολαύω εἰς ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως : Βασ.Ι,112C.

ὑπεραπόλλυμι σχόλ. ἀπόλλυμι, καταστρέφω καθ' ὑπερβολήν, λίαν : Σχόλ.Εὐρ.Ἀλκ.1082· **2)** παθ. ἀποθνήσκω ὑπὲρ τινος, ὑπεραποθνήσκω : Σχόλ. Πίνδ.Ο 6,29 **ὑπεραπώλετο τοῦ πατρός.**

ὑπεραπολογοῦμαι-έομαι ἀπολογοῦμαι ὑπὲρ τινος, συνηγορῶ ὑπὲρ τινος, ὑπερασπίζομαί τινα, μτ. γενικ. : Ἡρ.6,136 **προκειμένου δὲ αὐτοῦ ἐν κλίνῃ ὑπεραπολογέοντο οἱ φίλοι,** Ξεν.Ἑλλ.Ι,7,16.

ὑπεραπότισις-εως (ἡ) Ἡσ. «ὑπερέκτισις».

ὑπεραποφαντικός-ή-όν μτγν. ὁ προσέτι, ὁ μῖον ἔτι φορὰν ἀποφαινόμενος, λίαν βεβαιῶν τι : Διογ.Λ 7,69 (ἴδ.γρ. ὑπεραποφατικόν).

ὑπεραποφατικός-ή-όν μτγν. ὁ διττῶς ἀποφατικός, ὁ λίαν ἀρνητικός : Διογ.Λ 7,69 (ἴδ.γρ.).

ὑπεραποχρῶ-άω μτγν. φθάνω πλειότερον τοῦ ἀναγκαιοῦντος, **εἶμαι πλέον ἢ ἀρκετός** : Πολυδ.Ι, 236, αὐτ.6,149.

ὑπεραποχρώντως ἐπίρρ. μτγν. **πλέον ἢ ἀρκούντως** : Πολυδ.9,154.

ὑπεραρέσκω μτγν., νεώτ. κ.-ρέσω ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερβαλλόντως ἀρέσκω, ἀρέσω ὑπερβολικά, παραπολύ : Ἀπη.Ἐμφ.Πολ.2,1.

ὑπεράριθμος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸν ὡρισμένον, ἀπαιτούμενον ἢ συνήθη ἀριθμὸν πλεονάζων : Προκ.Ἀνέκδ.24 **ὑπεράριθμοι σχολαρίων,** - **ὑπεράριθμοι ἐργάται** - **ἀπελύθη ὡς ὑπεράριθμος**· **2)** μσν. ὁ ὑπὲρ πάντα ἀριθμόν : Ἀναστ.Σιν.56Β.

ὑπεράρρητος-ον μτγν. ὁ πλέον ἢ ἄρρητος, πλέον ἢ ἀνέκφραστος : Διον.Ἀρεοπ.Θ Ὀνομ.2,4, 418· ‖ κ. ἐπίρρ. **-ήτως** : αὐτ.1,4,381.

ὑπεραρρωδέω Ἰων. τ. τοῦ ὑπερορρωδῶ-έω βλ.λ., εἶμαι ὑπερμέτρως, πεφοβισμένος, φοβοῦμαι ὑπὲρ τὸ δέον : Ἡρ.8,72 **οἱ βωθήσαντες καὶ ὑπεραρρωδέοντες τῇ Ἑλλάδι κινδυνευούσῃ.**

ὑπέραρσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ὑπεράνω τινὸς ἄρσις, ὕψωσις, ἔπαρσις : ΠΔ Ἰεζ.47,11 **ἐν τῇ διεκβολῇ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ἐπιστροφῇ αὐτοῦ καὶ ἐν τῇ ὑπεράρσει αὐτοῦ.**

ὑπεραρχαῖος-α-ον σχόλ. ὁ λίαν ἀρχαῖος, παραπολὺ παλαιός : Σχόλ.Ἰλ.Γ 144.

ὑπεράρχιος-ον μτγν. ὁ ὑπεράνω πάσης ἀρχῆς, ὁ ὑπὲρ πᾶσαν ἀρχὴν ὤν, ὁ πρὸ πάσης ἀρχῆς ὑπάρχων : Διον.Ἀρεοπ.Οὐρ.Ἱεραρχ.7,71.

ὑπερασθενής-οῦς-ές ὁ ὑπερβαλλόντως, εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἀσθενής : Ἀριστλ.Πολιτ.4,11,5.

ὑπερασθμαίνω μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως ἀσθμαίνω : Ἀρρ.Κυν.14,3.

ὑπέρασθμος-ον ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀσθμαίνων, ὁ πολὺ ἄσθμα ἔχων : Ξεν.Κυν.10,20 **τὸ γὰρ θηρίον .. ἀπαγορεύει ὑπέρασθμον γιγνόμενον,** Πολυβ.5,80, αὐτ.84.

ὑπερασκητισμός (ὁ) νεώτ. ὁ μεθ' ὑπερβολῆς ἀσκητισμός : Παπαντ.Ἀγ.Ὄρ.98.

ὑπερασμενίζω μτγν. ὑπερβαλλόντως ἀσμενίζω, τὰ μέγιστα **εὐφραίνομαι,** εὐχαριστοῦμαι εἴς τι, μτ. δοτ. : Πλαύτ.Ἠθ.1094C **ὑπερασμενίζει ταῖς ἡδυπαθείαις.**

ὑπερασπάζομαι καθ' ὑπερβολήν, λίαν ἀσπάζομαι, ἀγαπῶ : Ξεν.Συμπ.9 **αἷς ἂν προσέλθω ὑπερασπάζονταί με,** Πλούτ.Ἠθ.229Ε.

ὑπερασπίζω μτγν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπερήσπισα,** δημ. **ὑπεράσπισα,** μέσ. **ὑπερασπίζομαι,** παθ. ἀόρ. **ὑπερησπίσθην,** δημ. -ίστηκα, καλύπτω, προστατεύω διὰ τῆς ἀσπίδος, διὰ τῶν ὅπλων, ὑπεραμύνομαι, ὑπερμαχῶ τινος, μτ. γενικ. : ΠΔ Γεν.15,1 **ἐγὼ ὑπερασπίζω σου,** Ἀρρ.Ἀν.2,28,6· κ. μτ. αἰτ. : Πολύβ.6,39,6, Διόδ.Σ 17,99 **τὸ πεζικὸν ὑπερήσπισε γενναίως τὰς θέσεις του**· ‖ νεώτ. γεν. προστατεύω, ὑποστηρίζω : **ὑπερασπίζω τὰς ἰδέας** μου - **τὰ συμφέροντά** μου, - **ὅλοι λένε πὼς ἐσὺ ἔφταιγες, μονάχα ἐγὼ σὲ ὑπερασπίστηκα**· **2)** νεώτ. κ. δημ. νομ. συνηγορῶ ὑπέρ τινος : **τὸν ὑπερασπίζουν δύο σπουδαῖοι δικηγόροι**· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ δίκης : **ὑπερασπίζει τὴν ὑπόθεσιν πολύπειρος δικηγόρος.**

ὑπεράσπισις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ., δημ. -η, ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπερασπίζω, προστασία, ὑποστήριξις : Ἡσ.Πρεσβ.1016Α· **2)** νεώτ. κ. δημ. νομ. συνηγορία ἐπὶ δικαστηρίου· **3)** ὁμ.νεώτ. συνεκδ. ὁ συνήγορος ἢ τὸ σύνολον τῶν συνηγόρων ἐν δικαστηρίῳ : **ἡ ὑπεράσπισις ἔχει τὸν λόγον.**

ὑπερασπισμός (ὁ) μτγν. ὑπεράσπισις, προστασία : ΠΔ Ψαλμ.17,36 **ἔδωκάς μοι ὑπερασπισμὸν σωτηρίας μου.**

ὑπερασπιστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. δ. τ. τοῦ **ὑπερασπιστής** βλ.λ. : ΠΔ Ψαλμ.17,38, αὐτ.7,11.

ὑπερασπιστής (ὁ) μτγν. κ. νεώτ., θηλ. **ὑπερασπίστρια,** ὁ κρατῶν τὴν ἀσπίδα πρὸ καὶ ὑπέρ τινα, προστάτης, πρόμαχος, ἀμύντωρ : ΠΔ 17,2 **ὑπερασπιστής καὶ κέρας σωτηρίας μου,** αὐτ.31.

ὑπεράστειος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἐπίχαρις ἢ ἀστεῖος : Ἀθήν.6,250Ε.

ὑπεραστικός-ή-όν νεώτ. ὁ πέρα τῆς περιοχῆς τοῦ ἄστεως, τῆς πόλεως : **ὑπεραστικαὶ γραμμαί,** - **ὑπεραστικὴ τηλεφωνικὴ συγκοινωνία** (ἡ μετὰ τῶν περιχώρων ἢ μεμακρυσμένων ἐκ τοῦ κέντρου πόλεων).

ὑπεραστράπτω μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως, ὑπεράγαν ἀστράπτω, λάμπω: Ἀρρ.Κυν.4,5.

ὑπερασχάλλω μτγν. . ὑπερβαλλόντως ἀσχάλλω, καθ' ὑπερβολὴν δυσαρεστοῦμαι, ὑπεραγανακτῶ : Ἀριστείδ.1,555.

ὑπερασχημονῶ-έω μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως ἀσχημονῶ, φέρομαι λίαν ἀπρεπῶς, δεικνύω μεγάλην ἀσχημοσύνην : Πλούτ.Ἠθ.45F.

ὑπερασώματος-ον μτγν. ὁ πλέον ἢ ἀσώματος, ὅλως ἀσώματος : Δίδ.Ἀλ.332C, αὐτ.740Α.

ὑπερατλαντικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑπὲρ τὸν Ἀτλαντικὸν ὠκεανὸν πλοῦν, διάπλουν : **ὑπερατλ- πτῆσις - ταξίδι**· **2)** ὁ ἐκεῖθεν τοῦ Ἀτλαντικοῦ κείμενος.

ὑπερατμιδῶ-όω μσν. μεταβάλλω, μετατρέπω τὰ πάντα εἰς ἀτμίδα, ἀτμόν : Πρόδρ Ροδ.1,101.

ὑπερατομικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔξω τοῦ ἀτόμου, ὁ μὴ ἐξαρτώμενος ἀπὸ τῆς βουλήσεως τοῦ ἀτόμου ὅλως : **ὑπερατομικαὶ ἀξίαι** (αἱ κοινωνικαὶ ἀξίαι αἱ προκύπτουσαι ἐκ τῆς συμβιώσεως τῶν ἀνθρώπων).

ὑπεράτοπος-ον ὁ ὑπερμέτρως, λίαν ἄτοπος : Δημ.213 **διὸ καὶ πῶς οὐχ ὑπεράτοπον.**

ὑπεράτρεπτος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ ὅλως ἄτρεπτος : Διον.Ἀρεοπ.913Β.

ὑπεραττικίζω μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὑπερβαλλόντως μιμοῦμαι τὴν ἀττικὴν διάλεκτον ἐν τῇ ὁμιλίᾳ ἢ τῇ γραφῇ : Φιλόστρ.Εἰκ.21· κ. παθ. : Φώτ. Βιβλ.35,8 **λίαν ὑπερηττικισμένας καὶ ἀρχαιοτρόπους διώκων συντάξεις.**

ὑπεραττικισμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ὑπεραττικίζειν, ὑπέρμετρος μίμησις **ἐν τῇ** ὁμιλίᾳ **ἢ** τῇ γραφῇ τῆς ἀττικῆς διαλέκτου.

ὑπεραττικός-ή-όν μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀττικός, ὑπερμέτρως μιμούμενος τὴν ἀττικὴν διάλεκτον ἔν τε τῇ ὁμιλίᾳ καὶ τῇ γραφῇ : **Λουκ.Λεξιφ.25** ‖ κ. ἐπίρρ. **-ῶς** : αὐτ.Δημῶν.26.

ὑπεραυγάζω μσν. ὑπερμέτρως αὐγάζω, φωτίζω διὰ λαμπροτάτου φωτός : Εὐστ.729,22.

ὑπεραυγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως, ὑπεράγαν λαμπρός: Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,26.

ὑπεραυγῶ-έω μσν. ἔχω λαμπρὸν φῶς· πρβλ. ὑπεραυγάζω : Εὐστ.Διον.Περ.189.

ὑπεράϋλος-ον μτγν. ὁ ὅλως ἄϋλος, **ὁ** πλέον ἢ ἄϋλος, ἐν χρ. τὸ ἐπίρρ. **-ύλως** : Φίλ.1,103.

ὑπεραυξάνω κ. νεώτ. αὐξάνω τι ὑπερμέτρως, ὑπερβολικά, ὅθ. **τὸ** παθ. αὐξάνομαι ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως : Γαλ.14,226· ‖ ἐν ὁμ. σημ. κ. τὸ ἀμτβ. ἐνεργ. λαμβάνω ὑπερβολικήν, ὑπέρμετρον αὔξησιν : Καλλισθ.π.Στοβ.10,14, ΚΔ Θεσσ.2,1,3 **ὑπεραυξάνει ἡ πίστις ὑμῶν καὶ πλεονάζει ἡ ἀγάπη**· **2)** τὸ παθ. αὐξάνομαι ὑπεράνω : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.1282 **κάλαμοι ἐνίοτε ῥιζοβολήσαντες ὑπεραύξονται τῶν ἀμπέλων**· **3)** μτφ. καθίσταμαι, γίνομαι λίαν ἰσχυρός, πανίσχυρος : Ἀνδοκ.32, 23, Δίων Κ 79,15 **κἂν τοῖς νυκτερινοῖς ἔργοις, ἔτι καὶ μᾶλλον ἐλῶν αὐτόν, ὑπερηυξήθη.**

ὑπεραύξημα-ατος (τὸ) μτγν. ὑπερβολική, ὑπέρμετρος πλεονάζουσα αὔξησις : Γαλ.3,671.

ὑπεραύξησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπεραυξάνω, ὑπερβάλλουσα, ὑπερβολικὴ αὔξησις : Φαβωρ. **τὸ τὰς ὑπεραυξήσεις τῶν ὀνύχων ἀφαιρεῖν.**

ὑπεραυχής-οῦς-ες μτγν. ὁ ὑπεραυχῶν, ὁ ὑπέραυχος βλ.λ. : Τρυφιόδ.671.

ὑπέραυχος-ον [αὐχῆ] ὁ ὑπὲρ τὸ δέον αὐχῶν, ὁ ὑπερμέτρως καυχηματίας ἢ ὑπερήφανος : Αἰσχ. Ἑπτ.483, Σοφ.Ἀντ.1351 **μεγάλοι δὲ λόγοι μεγάλας πληγάς τῶν ὑπεραύχων ἀποτίσαντες γήρᾳ τὸ φρονεῖν ἐδίδαξαν**, Ξεν.Ἀγησ.11,11.

ὑπεραυχῶ-έω καθ' ὑπερβολὴν καυχῶμαι, εἶμαι λίαν ὑπερήφανος : Θουκ.4,19 **πρὸς δὲ τὰ ὑπεραυχοῦντα καὶ παρὰ γνώμην διακινδυνεύειν.**

ὑπεράφανος-ον δωρ. τ. τοῦ ὑπερήφανος βλ.λ.

ὑπεραφθονία [ἡ] **νεώτ.** ὑπέρμετρος, ὑπερβολική, μεγίστη ἀφθονία.

ὑπεράφθονος-ον **νεώτ.** ὁ ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως ἄφθονος.

ὑπεράφραστος-ον **μτγν.** ὁ πλέον ἢ ἀνέκφραστος : Ἀμφιλ.49.

ὑπεραφρίζω ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως, ὑπεράγαν ἀφρίζω : Εὔβουλ.Κυβ.1, Ἀριστοφ.Φιλων.1.

ὑπεραχθής-οῦς-ές μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, λίαν πεφορτωμένος, ὑπεράγαν βεβαρημένος : Θεόκρ. 11,37 **ταρσοὶ δὲ ὑπεραχθέες αἰεὶ**, Νίκ.Θηρ.342.

ὑπεράχθομαι ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολὴν ἄχθομαι, λυποῦμαι πολύ, ὑπεραλγῶ : Ἡρ.6,21 **τῇ Μιλήτου ἁλώσει ὑπεραχθεσθέντων·** **2)** ὀργίζομαι, χαλεπαίνω ὑπερμέτρως κατά τινος : Σοφ.Ἠλ. 177 **μεθ' οἷς ἐχθαίροις ὑπεράχθεο.**

ὑπεράχραντος-ον μσν. ὁ εἰς ὑπέρτατον βαθμὸν ἄχραντος, ἀμόλυντος, προσηγορία τῆς Θεοτόκου : Μιχ.Ἀτταλ.ἐν Σαθ.1,18 **τὴν ὑπεράχραντον δέσποιναν ἡμῶν καὶ Θεοτόκον.**

ὑπερβάθμιος-ον μτγν. ὁ πέρα τοῦ βαθμοῦ κείμενος, ὁ ὑπερβαίνων τὸ κατώφλιον, δθ. μτφ. ὁ ὑπερβαίνων τὰ ἐπιτρεπόμενα ὅρια, παραβαίνων ταῦτα : Ἀμμών.Κατ.15,1,6· **2)** ἄτακτος, ἀπρεπής· Σουΐδ. «ὑπερβάθμιον πόδα ριπτῶν ἀντὶ τοῦ ἀτάκτως, ἀπρεπῶς διαπραττόμενος».

ὑπερβάθρα [ἡ] **νεώτ.** γέφυρα τοποθετημένη παραλλήλως καὶ ὑπεράνω τοῦ καταστρώματος καὶ συνδέουσα δύο ὑπερστεγάσματα.

ὑπερβαίνω κ. μσν. κ. νεώτ., μέσ. μέλλ. **ὑπερβήσομαι**, ἀόρ. β' **ὑπερέβην**, ἐπ. **ὑπέρβην**, ἐπ. γ' πληθ. **ὑπέρβασαν** [Ἰλ.Μ 469], βαίνω, περῶ ἐπάνωθέν τινος, ὑπεράνω τινός : αὐτ.468 **κέκλετο δὲ Τρώεσσιν ἑλιξάμενος καθ' ὅμιλον, τεῖχος ὑπερβαίνειν**, αὐτ.469, Ὀδ.Θ 80, Ἡρ.6,108, αὐτ.4,25, Εὐρ.Βάκχ.654, αὐτ.Φοίν.1187, αὐτ.Μήδ.382 **εἰ ληφθήσομαι δόμους ὑπερβαίνουσα καὶ τεχνωμένη** [διαβαίνουσα τὸν οὐδὸν τῆς οἰκίας], αὐτ.Ἴων 514, Θουκ.2,96, Δημ.609 **ἢ τέγος ὡς τοὺς γείτονας ὑπερβαίναι**, - **ὑπερβαίνει τὸ ὄρος·** κ. ἀπολ. : Πλάτ.Πολ.587C, Ξεν.Ἑλλ.5,4,59· **2)** ἐπὶ ποταμῶν, ὧν τὸ ὕδωρ ὑπερβαίνει τὰς ὄχθας, ὑπερεκχειλίζω, πλημμυρῶ : Ἡρ.2,13 [ὁ ποταμὸς] **οὐκ ὑπερβαίνει εἰς τὴν χώρην**, αὐτ.14, αὐτ.99· **3)** μτβ. ὑπερβάλλω, θέτω ὑπεράνω : Ξεν.Ἱ.π.7,2 **ὑπερβησάτω ἐπὶ τὰς δεξιὰς πλευρὰς τὴν κνήμην·** **4)** ὑπερβαίνω τὰ ὅρια, παραβαίνω : Πίνδ.ἀπ.4 **θέμιν καὶ δίκαν ὑπερβαίνειν**, Ἡρ.3,83 **νόμους οὐκ ὑπερβαίνουσα τοὺς Περσέων**, Σοφ.Ἀντ.481, αὐτ.663, Πλάτ Πολ.373B· ‖ ἀπολ. παραβαίνω τοὺς νόμους : Ἰλ.Ι 501 **ὅτε κέν τις ὑπερβήῃ καὶ ἁμάρτῃ**, Πλάτ.Πολ.366A· **5)** παρέρχομαι, παραβλέπω : Ἡρ.3,89 **καὶ ὑπερβαίνων τοὺς προσεχέας·** **6)** παραλείπω, ἀφήνω : Πλάτ. 528D **ὑπερβὰς αὐτὴν μετὰ γεωμετρίαν ἀστρονομίαν ἔλεγον**, Δημ.51, αὐτ.1398, Ἀριστλ.Α'Ὑστ.2,5,2· **7)** κ. νεώτ. προχωρῶ, περῶ, ἐξικνοῦμαι πέρα τινός : Πλάτ.Νόμ.755A **πλέον ὑπερβὰς α' ἔτη**, Πολύβ.2,15,6, - **ὑπερέβη τὰ ἐνενήκοντα ἔτη·** ‖ μτγν. ἀπολ. **αἱ ὑπερβαίνοντες** ὑπεράριθμοι ἡμέραι τοῦ ἡμερολογίου : Μακρόβ.Σατ.1,13· ‖ νεώτ. φρ: **ὑπερβαίνει τὰ ὅρια - πᾶν ὅριον** ἐξικνεῖται πέρα τῶν ἐπιτρεπομένων ἢ ἀνεκτῶν ὁρίων : **ἡ ἀναίδειά του ὑπερβαίνει τὰ ὅρια·** **8)** νεώτ. ὑπερτερῶ, ὑπερέχω, ὑπερβάλλω : Πλάτ.Τίμ.24D **πάσῃ .. πάντας ἀνθρώπους ὑπερβάλλει ἀρετῇ**, αὐτ. Πολιτ.478C, - **ὑπερέβη τοὺς συναγωνιστάς του**, - **ἡ ἐφετινὴ συγκομιδὴ ὑπερέβη πάσας τὰς προσδοκίας**, - **τὸ ἔργον ὑπερβαίνει τὰς δυνάμεις** [εἶναι ἀνώτερον αὐτῶν]· **9)** μτγν. βαίνω ἄνωθέν τινος, ἐπιστατῶ, προστατεύω, ὑπερασπίζω τινά : Ὀππ.Ἀλ.1,710 **τεκέεσιν ὑπερβεβαῶτα λέοντα·** **10)** μεταβαίνω εἰς τὸν πλησιέστατον κληρονόμον, οἷον ἐν διαθήκῃ : Ἰσαῖ.43,34.

ὑπερβακχεύω μτγν. ὑπερμέτρως βακχεύω, ἐπισωρεύω, ἐξογκώνω καθ' ὑπερβολήν : Φιλόστρ. Σοφ.2,28[613] **τὰς πανηγυρικὰς ἐννοίας οὐχ ὑπερβακχεύων.**

ὑπερβαλλόντως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ἐκ μτχ. ἐνεστ. τοῦ ὑπερβάλλω, καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, παραπολύ, ὑπερβολικά : Πλάτ.Παλ.492B **τὰ δὲ ἐπαινῶσιν, ὑπερβαλλόντως ἑκάτερα**, - **ὑπερβαλλόντως ἀφελής - ἀγαθός.**

ὑπερβάλλω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. **ὑπερβαλῶ**, Ἰων. **-έω**, ἀόρ. β' **ὑπερέβαλον** [Ἰλ.Ψ 637], νεώτ. κ. ἀόρ. α' **ὑπερέβαλα**, παθ. ἀόρ. **ὑπερεβλήθην**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑπερβεβλημένος**, βάλλω, ρίπτω τι πέρα σημείου τινός, ξεπερνῶ ἕνα σημάδι, ὑπερακοντίζω : **αὐτ.843 ὑπέρβαλε σήματα πάντων**, αὐτ. 847 **τόσσον παντὸς ἀγῶνος** [σήματα] **ὑπέρβαλε·** κ. μτ. αἰτ. προσ. : αὐτ.637 **δουρὶ δ' ὑπειρέβαλον Φυλῆα·** **2)** ἀμτβ. τρέχω περαιτέρω, παρατρέχω, παραβλέπω, ξεπερνῶ : Ξεν.Κυν.6,20 **ἐὰν δὲ μὴ πρὸς αὐτοῖς ὦσι τοῖς ἴχνεσιν, ἀλλ' ὑπερβάλλωσι·** **3)** ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, νικῶ ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ : Σοφ.Ἠλ.716 **ὡς ὑπερβάλοι χνόας τις αὐτῶν καὶ φρυάγμαθ' ἱππικά·** **4)** γεν. ὑπερακοντίζω, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, ὑπερισχύω, ξεπερνῶ, νικῶ, καταβάλλω : Εὐρ.ἀπ.462,5 **δέδοικα μὴ πρὶν πόναις ὑπερβάλῃ με γῆρας·** κ. μτ. γενικ. : Πίνδ.ἀπ.133, Αἰσχ.Πρ.923 **βροντῆς ὑπερβάλλοντα κτύπον·** ‖ ὁμ.κ. μέσ. : Ἡρ.5,124, αὐτ.8,24 **αἳ ἤλπισαν τὴν βασιλέας δύναμιν ὑπερβαλέεσθαι**, Ἀριστοφ.Ἱππ.758, **αὐτ.Νεφ.1035·** ‖ **ὑπερβάλλω τινά** τινι ὑπερβαίνω **τινὰ εἴς τι** : Εὐρ.Ἱππ.924, Ἀριστοφ. Πλ.109· ‖ **ὁμ. κ. μέσ.** : Σοφ.Τρ.584 **φίλτραις δ' ἐάν πως τήνδ' ὑπερβαλώμεθα**, Εὐρ.Ὀρ.691· κ. **μτ. ἐμπροθ. διορ.** : Πλάτ.Νόμ.734B· ‖ τὸ μέσ. ἀπολ. **εἶμαι νικητής, νικῶ** : Ἡρ.6,9 **καταρρώδησαν μὴ οὐ δυνατοὶ γένωνται ὑπερβαλέσθαι·** **5)** κ. νεώτ. ὑπερβαίνω, ὑπερέχω, εἶμαι ἀνώτερος, ξεπερνῶ : Ἡσίοδ.Ἔργ.491 **μήτ' ἄρ' ὑπερβάλλων βοὸς ὁπλὴν μήτ' ἀπολείπων**, Θέογν.479, Πλάτ.Πολιτ.283E, Ξεν.Ἱέρ.4,8 **ὥστε τὰ μὲν ὑπερβάλλοντα τὰ ἱκανὰ πολλά ἐστι**, - **ὑπερβάλλει τοὺς συναδέλφους του εἰς μόρφωσιν**, - **ὑπερέβαλεν ἑαυτὸν** [ἀνεδείχθη ὑπέρτερος ἑαυτοῦ, ἔπραξέ τι ἀνώτερον ἢ καὶ χειρότερον τῶν ὅσων εἶχε πράξει μέχρι σήμερον]· ‖ **ὁμ.κ.τὸ μέσ.**: Ἡρ.2,175, Ἀριστοφ. Ἱππ.409, Πλάτ.Κριτί.115D, Δημ.451; κ. **μτ. γενικ.** ἀντὶ αἰτ. : Πλάτ.Γοργ.475B **λύπῃ ὑπερβάλλει τὸ ἀδικεῖν τοῦ [ἀδικεῖσθαι]**, αὐτ.Νόμ.734A, Ἀριστλ. Πολιτ.3,13,21· ‖ **κ. μτ. δοτ.** τοῦ τρόπου ἢ τῆς ἀναφορᾶς : **Ξεν.**Ἑλλ.7,3,6 **τοιοῦταν πάντας ἀνθρώπους ὑπερβεβλήκασι τόλμῃ τε καὶ μιαρίᾳ**, Δημ.317· **κ. μτ. ἐμπροθ. διορ.** : Πλάτ.Νόμ.945C· ‖ **τὸ μέσ. ἀπολ.** ὑπερέχω : Ἡρ.1,61, αὐτ 9,71, αὐτ. 3,21 **ὑπερβαλλόμενος πλήθει·** ‖ κ. ἐπὶ χρόνου : αὐτ.23 **ἔτεα μὲν ἐς εἴκοσι καὶ ἑκατὸν τοὺς πολλοὺς αὐτῶν ἀπικνέεσθαι, ὑπερβάλλειν δὲ τινας καὶ ταῦτα·** ‖ **ὑπερβάλλω** τὰς τρεῖς ἡμέρας βραδύνω πλέον ἢ τρεῖς ἡμέρας : Ἱππ.Κωακ.907· ‖ **ὑπερβάλλω τὸν χρόνον** εἶμαι πολὺ ἀργά, βραδύνω πολύ : **Ξεν.**Ἑλλ.5,3,21· ‖ κ. ἐπὶ ἀριθμοῦ : **Πλάτ.Νόμ.734B·** **6)** ὑπερβαίνω πᾶν ὅριον, **εἶμα**

ὑπερβολικός : Πίνδ.Ν 7,67 **ὄμματι δέρκομαι λαμπρόν, οὐχ ὑπερβαλὼν βίαια πάντ᾽ ἐκ ποδὸς ἐρύσαις,** Αἰσχ.Πέρσ.291, Εὐρ.Βάκχ.785, αὐτ.Ἄλκ.1077, Θουκ.7,67, Πλάτ.Θεαίτ.180Α, Δημ.660, Ἀριστλ.Η Νικ.2,8,2 **αἱ μέσαι ἕξεις πρὸς μὲν τὰς ἐλλείψεις ὑπερβάλλουσι** (παραβαλλόμεναι πρὸς τὰς ἐλλείψεις φαίνονται ὑπερβολαί)· ‖ κ. μτ. δοτ. τοῦ τρόπου : Ἀριστφ.Πλ.109, Πλάτ.Θεαίτ.192C, Ξεν.Ἀπομν.4,3,7, Δημ.93· ‖ νεώτ. ὑποριστῶ, ἐμφανίζω τι ὑπερβολικῶς, μεγαλοποιῶ, τὰ παραλέω : **εἰς τὴν ἀφήγησίν του ὑπερβάλλει τὰ πράγματα·** κ. ἀπολ. : **μὴν ὑπερβάλλῃς** μὴν εἶσαι ὑπερβολικός· ‖ κ. νεώτ. ἡ μτχ. **ὑπερβάλλων-ουσα-ον** ὁ ὑπερβολικός : Αἰσχ.Πρ.923 **βροντῆς ὑπερβάλλων κτύπος,** Πλάτ.Πολ.402Ε, αὐτ.Φαῖδρ.240Ε, αὐτ.Νόμ. 899Α, Ξεν.Ἱέρ.11,2, - **βλέπω τὰ πράγματα μὲ ὑπερβάλλουσαν αἰσιοδοξίαν·** ‖ **τὰ ὑπερβάλλοντα** ἡ ὑπερβαλλόντως ὑψηλὴ κατάστασις : Εὐρ.Μήδ. 127· ‖ νεώτ. τὸ οὐδ. **τὸ ὑπερβάλλον** ὡς αὐσ. τὸ πέρα καθωρισμένου τινὸς ὁρίου, πλεόνασμα· **7)** προσφέρω ἀνωτέραν τιμήν : Ἡρ.5,51 **προέβαινε τοῖσι χρήμασι ὑπερβάλλων,** Θουκ.8,56 **ᾔει τοσαῦτα ὑπερβάλλων,** Λυσ.165,1 **τούτων ὑπερβαλλόντων ἀλλήλους·** ‖ ὁμ.κ.μέσ.: Πλάτ.Φαῖδρ.232C, Ξεν.ΚΠ 5,3,32· **8)** κ. νεώτ. βαίνω ὑπέρ τι, περνῶ ὑπεράνω, διαβαίνω, ὑπερβαίνω : Αἰσχ.Ἀγ.307 **Σαρωνικοῦ πορθμοῦ κάτοπτον πρῶν᾽ ὑπερβάλλειν πρόσω φλέγουσαν,** αὐτ.Πρ.722, Εὐρ.Ὀρ.443· κ. μτ. γενικ. : αὐτ.Ἴων 1321· ‖ ἀπολ. διέρχομαι, περνῶ, διαβαίνω : Ἡρ.8,137, Ξεν.Ἀν.7,5,1, αὐτ. 6,5,7· **9)** ἐπὶ πλοίων, ὑπερκάμπτω, περικάμπτω : Ἡρ.7,168 **ὑπὸ δὲ ἐτησιέων ἀνέμων ὑπερβαλέειν Μαλέην οὐχ οἷοί τε γενέσθαι,** Θουκ.8,104· **10)** ἐπὶ ὕδατος, ὑψοῦμαι καὶ χύνομαι ἄνωθεν, ὑπερεκχειλίζω : Θέογν.873 **ὑπερβάλλει δὲ θάλασσα ἀμφοτέρων τοίχων·** ‖ ἐπὶ ποταμοῦ, πλημμυρῶ, καλύπτω διὰ τῶν ὑδάτων μου : Ἡρ.2,111 **ὡς ὑπερέβαλε τὰς ἀρούρας·** ‖ ἐπὶ λέβητος, ὑπερεκχειλίζω, εἶμαι ξέχειλος : αὐτ.59 **λέβητες . . κρεῶν ἐόντες ἔμπλεοι καὶ ὕδατος, ἄνευ πυρὸς ἔζεσαν καὶ ὑπερέβαλον·** ‖ κ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης : Εὐρ.Τρῳ.686 **ἢν δ᾽ ὑπερβάλῃ πόντος·** **11)** ἐπὶ τοῦ ἡλίου, εὑρισκομένου εἰς τὸ ὕψιστον αὐτοῦ σημεῖον ἢ τὴν μεγίστην θερμότητα : Ἡρ. 4,184 **οὗτοι τῷ ἡλίῳ ὑπερβάλλοντι καταρρέονται·** **12)** ἐν τῇ μτχ. παθ. παρακ. **ὑπερβεβλημένος-η-ον** ἔξοχος, λαμπρός : Εὐρ.Ἄλκ.153 **ὑπερβεβλημένη γυνή,** Πλάτ.Πολ.558Β· **13)** ἀναβάλλω : Ἡρ.4,9 **ἐκείνην τε δὴ ὑπερβάλλεσθαι τὴν ἀπόδοσιν τῶν ἵππων·** **14)** ὁμ. βραδύνω, μένω ὀπίσω, ἀργοπορῶ : αὐτ.3,71, αὐτ.76, αὐτ.7,206 **ἢν αὐτοὺς πυνθάνωνται ὑπερβαλλομένους,** Ἱππ.Ἄρθρ.811, Πλάτ. Φαῖδρ.254D· **15)** Ἡσ. «παραβαίνω ἢ ἐπαναφέρω εἰς συμβουλίαν».

ὑπερβαρής-οῦς-ές ὁ καθ᾽ ὑπερβολὴν βεβαρημένος, φορτωμένος, ὅθ. μτφ. βαρύτατος : Ἱππ. Ἄρθρ.811 (διορθ. ὑπερβαρύς), Αἰσχ.Ἀγ.1175 **τίς σε κακοφρονῶν τίθησι δαίμων ὑπερβαρής.**

ὑπερβαρύνω γλωσσ. καθ᾽ ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως βαρύνω.

ὑπερβαρῶ-έω Σουΐδ. ἐν λ. ταλαντουμένην «ὑπερταλαντῶ» : ΕΜ 744,16.

ὑπερβασία (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. -ίη ἡ ὑπέρβασις, ἰδ. παράβασις νόμου, ἁμάρτημα, ἐπιορκία : Ἰλ.Γ 107 **ὑπερβασίῃ Διὸς ὅρκια δηλήσασθαι,** Ὀδ.Γ 206 **τίσασθαι μνηστῆρας ὑπερβασίης ἀλεγεινῆς,** Σοφ. Ἀντ.605· **2)** ἡ ἑορτὴ τοῦ Πάσχα παρ᾽ Ἰουδαίοις· Ἰώσ.ΑΙ 2,14,6 «σημαίνει δὲ ὑπερβασία (τὸ Πάσχα), διότι κατ᾽ ἐκείνην τὴν ἑσπέραν ὁ θεὸς αὐτῶν ὑπερβὰς Αἰγυπτίοις ἐνέσκηψε τὴν νόσον».

ὑπέρβασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερβαίνω, ἡ ὑπεράνω τινὸς διάβασις : Κλήμ.Ἀλ.854· ‖ ἰδ. διάβασις ὀρέων: Στράβ.4,6,10 **τέτταρας δὲ ὑπερβάσεις ὀνομάζει μόνον·** ‖ διάβασις ὑπεράνω τινός, ὑπεράνω, διὰ μέσου ἐρήμου : αὐτ.16,2,30 **ἐντεῦθεν δ᾽ ὑπέρβασις λέγεται χιλίων διακοσίων ἑξήκοντα σταδίων·** **2)** μετάστασις ἄρθρου τοῦ δακτύλου : Ἱππ.Ἄρθρ.839· **3)** κ. νεώτ. μτφ. τὸ νὰ γίνεταί τι πέρα τῶν ἐπιτρεπομένων ἢ καθωρισμένων ὁρίων, παράβασις : Θέογν.1247,-**ὑπέρβασις ἀμύνης** (ἐνέργεια ὑπερβαίνουσα τὰ μέτρα ἀμύνης), -**ὑπέρβασις καθηκόντων - δικαιωμάτων - ἁρμοδιότητος, - ὑπέρβασις δαπανῶν·** κ. ἐν φρ. **καθ᾽ ὑπέρβασιν** : **εἰσήχθη καθ᾽ ὑπέρβασιν τοῦ ὡρισμένου ἀριθμοῦ τῶν εἰσακτέων.**

ὑπερβατήριος-ον μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπέρβασιν, ὅθ. ἐπὶ θυσίας, ὁ δι᾽ ὑπέρβασιν, διὰ διάβασιν τελούμενος : Πολύαιν.1,10,1 **ὑπερβατήρια θύειν.**

ὑπερβατικός-ή-όν μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπέρβασιν, ὁ καθ᾽ ὑπέρβασιν, ὅθ. ὁ ποιούμενος πολλὴν χρῆσιν ὑπερβατῶν σχημάτων, ὁ πλήρης αὐτῶν : Μαρκελλῖν.Βί.Θουκ.50· **2)** νεώτ. **ὑπερβατικὴ φιλοσοφία** φιλοσοφικὴ θεωρία, καθ᾽ ἣν κρίνονται ἐκ τῶν προτέρων οἱ ὅροι, διὰ τῶν ὁποίων καθίσταται δυνατὴ ἡ ἐμπειρία· **3)** ὁμ. παθ. **ὑπερβατικὸς ἀριθμός** ἀριθμὸς ὅστις δὲν εἶναι ρίζα ἀλγεβρικῆς ἐξισώσεως πεπερασμένου βαθμοῦ.

ὑπερβατικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ὑπερβατικόν, καθ᾽ ὑπέρβασιν, δι᾽ ὑπερβάσεως : Εὐστρ. 1179,16 **ἔσται δ᾽ ἐνταῦθα κάλλιον ὑπερβατικῶς ἀναγνῶναι.**

ὑπερβατόν (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. λεκτικὸν σχῆμα, καθ᾽ ὃ χάριν τοῦ ρυθμοῦ ἢ τῆς καλλιεπείας γίνεται μετάθεσις λέξεων ἢ προτάσεων ἀπὸ τῆς κανονικῆς των θέσεως : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.306.

ὑπερβατός-ή-όν κ.-ός-όν κ.νεώτ. ὃν δύναταί τις νὰ ὑπερβῇ, νὰ διαβῇ : Θουκ.3,25 **ᾗ ὑπερβατὸν ἦν τὸ τείχισμα,** - **ὑπερβατὸς χείμαρρος·** **2)** ἐπὶ λέξεων, ὁ μετατιθέμενος : Πλάτ.Πρωτ.343Ε **ὑπερβατὸν δεῖ θεῖναι . . τὸ «ἀλαθέως»,** Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ. 26,1· ‖ κ. ἐπὶ νοημάτων : Διον.Ἀλ.Θουκ.52 **νοήσεις ὑπερβατοί** νοήματα ἐκφερόμενα ἐν ἀντιστρόφοις φράσεσι· ‖ ἐπιρρ. -ῶς καθ᾽ ὑπερβατόν, ἐν ἀντιστρόφῳ τάξει : Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.31· **3)** ὃν παρέρχεταί τις ἐν παρόδῳ ἢ διὰ βραχέων· ὅθ ἐπίρρ. -ῶς συντόμως, διὰ βραχέων, ἐν παρόδῳ : Ἱππ.7,31· **4)** ἐνεργ. ὁ ὑπερβαίνων, προχωρῶν πέρα ἢ περαιτέρω : Αἰσχ.Ἀγ.428 **τὰ δ᾽ ἐστὶ καὶ τῶνδ᾽ ὑπερβατώτερα·** **5)** ἔκτακτος, ἀσυνήθης : Ἀριστλ.Μαντ.1,12 **τὰ ὑπερβατὰ ἐνύπνια πάντα καὶ ὧν μὴ ἐν αὐτοῖς ἡ ἀρχή.**

ὑπερβέβαιος-α-ον νεώτ. ὁ ἐντελῶς, ὅλως βέβαιος, βεβαιότατος.

ὑπερβεβλημένως ἐπίρρ. ὑπὲρ πᾶν μέτρον, ὑπερμέτρως, ὑπερβολικῶς : Ἀριστλ.ΗΝικ.3,10,4.

ὑπερβερεταῖος (ὁ) μτγν. ὁ τελευταῖος μὴν τοῦ ἔτους παρὰ Μακεδόσι κ. Περγαμηνοῖς ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸ δεύτερον ἥμισυ τοῦ Σεπτεμβρίου καὶ τὸ πρῶτον ἥμισυ τοῦ Ὀκτωβρίου· Γαλ.4,263,3 «περὶ τὴν ἐπιτολὴν τοῦ ἀρκτούρου, ὅστις καιρὸς ἐν Ρώμῃ μὲν ὁ καλούμενος μήν ἐστι Σεπτέμβριος, ἐν Περγάμῳ δὲ παρ᾽ ἡμῖν ὑπερβερεταῖος» : Ἰώσ. ΑΙ 8,4,1· **2)** Σουΐδ. «ὑπερβερεταῖος, παροιμία ἐπὶ τῶν ὑπερχρονίων».

ὑπερβέρετος (ὁ) ὄνομα μηνὸς ἐν Κρήτῃ ἀντιστοιχοῦντος πρὸς τὸ χρονικὸν διάστημα τὸ ἀπὸ μέσων Ἰουνίου μέχρι μέσων Ἰουλίου : Ideler. Chron.1,426.

ὑπερβιάζομαι βασανίζω εἰς ὑπέρμετρον βαθμόν, καταδυναστεύω, κατατυραννῶ : Θουκ.2,52 **ὑπερβιαζομένου . . τοῦ κακοῦ,** Φίλ.328.

ὑπερβιβάζω μτγν. κ. νεώτ. βιβάζω ὑπέρ, ὑπεράνω, μεταβιβάζω ἄνωθέν τινος : Πολύβ.8,36,9 **ὑπερβιβάζειν τὰς ναῦς ἐκ τοῦ λιμένος εἰς τὴν νότιον πλευράν,** Λουκ.'Αλ.'Ιστ.2,42· **2)** νεώτ. διαβιβάζω, μεταθέτω πέρα τινός· **3)** μτγν. μεταθέτω τὰ γράμματα ἢ τὸν τόνον λέξεώς τινος : Πλούτ.Βί.'Ομ.9,'Απολλ.Δύσκ.Συντ.66.

ὑπερβίβασις-εως (ἡ) μτγν. μεταβίβασις, διαβίβασις ὑπέρ τι, ὑπεράνω τινός : Πολύβ.7,19,8 **ἡ τῶν λέμβων ὑπερβίβασις** (ἴδ. ἀνάγν. ὑπέρβασις).

ὑπερβιβασμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ μετάθεσις γράμματος ἢ τόνου : 'Απολλ.Δύσκ.Σύντ.315,10,19· || νεώτ. **ὑπερβιβασμὸς χρόνου** ἀντιμετοχώρησις.

ὑπερβιβαστικῶς ἐπίρρ. μσν. καθ' ὑπερβίβασιν, διὰ μεταθέσεως : Εὐστ.980,44.

ὑπερβίη (ἡ) Σουΐδ. «ἀδικία».

ὑπέρβιος-ον ὁ ὑπερβολικῆς δυνάμεως, ἰσχύος ὤν, ὁ ἔχων ὑπερβάλλουσαν ἰσχὺν ἢ δύναμιν : Πίνδ.Ο 10(11),20 **τράπε δὲ Κύκνεια μάχα καὶ ὑπέρβιον Ἡρακλέα·** **2)** συχν. ἐπὶ κακ. σημ., παράνομος, δυναστικός, βίαιος, ἀνόσιος, ἀκόλαστος : 'Ιλ.Σ 262, 'Οδ.Α 368 **μητρὸς ἐμῆς μνηστῆρες ὑπέρβιον ὕβριν ἔχοντες·** || ἡ αἰτ. τοῦ οὐδ. **ὑπέρβιον** ἐν ἐπιρρ. χρ. : 'Ιλ.Ρ 19, 'Οδ.Μ 379.

ὑπερβιῶ-όω μτγν. ἐπιζῶ : Πολύβ.23,18,3 **χρόνον οὐκ ὀλίγον ὑπερβιώσασα τἀνδρός.**

ὑπερβίως σχόλ. ἄγαν βιαίως:Σχόλ.'Απολλ.Ρ 4,1523.

ὑπερβλαστάνω καθ' ὑπερβολὴν βλαστάνω, ἐν ὑπερβαλλούσῃ ἀκμῇ καὶ ζωηρότητι βλαστάνω : Θεόφρ.ΦΑΙτ.1,20,6 **ὅσα τὴν φύσιν ἀσθενῆ, ταῦθ' ἥκιστα ὑπερβλαστάνει.**

ὑπερβλαστής-οῦς-ές ὁ καθ' ὑπερβάλλουσαν ἀκμὴν βλαστάνων, ὁ μεθ' ὑπερβαλλούσης ζωηρότητος βλαστάνων : Θεόφρ.ΦΑΙτ.1,20,6

ὑπερβλέπω Φώτ. «ὑπερορῶ».

ὑπερβλήδην ἐπίρρ. ὑπερβολικῶς, ὑπερμέτρως, ὑπεράγαν : 'Ορφ.'Αργ.255.

ὑπέρβλημα-ατος (τὸ) μτγν. ἐπιφάνεια ἐξέχουσα πέρα δεδομένης γραμμῆς, ἡ εἰς τὸ σχῆμα ὑπέρ τινα γραμμὴν ἐξέχουσα ἐπιφάνεια : 'Αρχιμ.

ὑπερβλύζω μτγν., μέλλ. -ύσω, ἀναβλύζω καθ' ὑπερβολήν, ὑπὲρ τὸ σύνηθες, ἐκχειλίζω, πλημμυρῶ : Κόϊντ.5,324· κ. μτ. αἰτ. : αὐτ.11,192· **2)** μτφ. ὑπερβαίνω, παραβαίνω : Κλήμ.'Αλ.167 **δίαιτα τὴν αὐτάρκειαν ὑπερβλύζουσα.**

ὑπέρβλυσις-εως (ἡ) κ. μσν. ὑπερεκχείλισις, αὔξησις καθ' ὑπερβολήν, εἰς μέγαν βαθμόν : Σουΐδ. ἐν λ. **Καλλιαθένης ὑπὸ φθειρῶν ὑπερβλύσεως καὶ ἐκβράσεως τὸν βίον καταστρέφει·** **2)** μσν. ἀφθονία, πλησμονή, πληθώρα : Φώτ.'Επιστ.92,2.

ὑπερβλύω μσν. δ.τ. τοῦ ὑπερβλύζω βλλ. : Κλήμ. 'Αλ.'Ομ.809,11.

ὑπερβολάδην ἐπίρρ. ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως : Θέογν.484 **μὴ πῖν' οἶνον ὑπερβολάδην.**

ὑπερβολαῖος (ὁ) μτγν. κ. ὑπερβολαία (ἡ) (Φίλ.1, 111) ὁ ἀνώτερος τόνος εἰς τὴν ἐκ τεσσάρων καὶ πέντε τετραχόρδων συντεθειμένην κλίμακα τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς : Φερεκρ.Χείρ.1,24, Πλούτ. 'Ηθ.1029Α **καὶ συνημμένων καὶ διεζευγμένων καὶ ὑπερβολαίων.**

ὑπερβολή (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερβάλλω, τὸ ὑπέρ τι, ἐπέκεινά τινος βάλλειν, ῥῖψις, βολὴ πέρα τοῦ σημείου εἰς ὃ ἔφθασαν ἄλλοι, ἡ πέραν μετάβασις, ὑπέρβασις : Φιλόστρ.Εἰκ.842 **δίσκων ὑπερβολαῖς·** **2)** ὑπέρβασις, διάβασις ὑπεράνω τινός, ἴδ. ὄρους, λόφου κττ. : Ξεν.'Αν.1,2,25 **ἐν δὲ τῇ ὑπερβολῇ τῶν ὀρῶν τῇ εἰς τὸ πεδίον δύο λόχοι τοῦ Μένωνος στρατεύματος ἀπώλοντο,** Πολύβ.3,34,6, **- ὑπερβολὴ ὄρους·** **3)** τὸ μέρος ὄρους, λόφου, ποταμοῦ, ὅπου γίνεται ἡ διάβασις, πάροδος ἰδίᾳ ἐπὶ τὰς κορυφὰς ὄρους, ζυγός : Ξεν.'Αν.3,5,18 **τὴν γὰρ ὑπερβολὴν τῶν ὀρέων ἐδεδοίκεσαν μὴ προκαταληφθείη,** αὐτ.4,1,21, αὐτ.4,4,18, Διόδ.Σ 19,73 **ἡ κατὰ τὸν Αἷμον ὑπερβολή·** **4)** μτφ. ὑπεροχή, μείζων δύναμις, ἰσχύς : Εὐρ.ἀπ.437 **χερῶν ὑπερβολαῖς,** Θουκ.6,31 **ὁ στόλος οὐχ ἧσσον τόλμης .. περιβόητος ἐγένετο ἢ στρατιᾶς πρὸς οὓς ἐπῆσαν ὑπερβολῇ·** **5)** κ. νεώτ. ὁμ. μτφ. μέγας ἢ ὑπέρτατος βαθμὸς πράγματός τινος, τὸ ὑπέρμετρον, τὸ ἀσύνηθες, τὸ ἔκτακτον, τὸ νὰ εἶναί τι ὑπερβολικόν, πέρα τοῦ κανονικοῦ, τοῦ τεταγμένου ἢ τοῦ ἀνεκτοῦ ὁρίου· κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ἔλλειψις, ἔνδεια : Πλάτ.Πρωτ.356Α, 'Ανδοκ.27,34 **ὑπερβολὴν τῆς ἐπιθυμίας ἔχειν,** 'Αριστλ.ΖΜ 3,5,15 **ὑπερβολὴ δισσή .., τῷ ποσῷ καὶ τῷ ποιῷ, - ὑπερβολὴ εὐθιξίας - αὐστηρότητος·** || ὅθ. ἡ λ. ἐν χρ. εἰς πλείστας φρ., οἷον ὑπερβολὴ χρημάτων ὑπερβολικὴ τιμή : Εὐρ.Μήδ.232 **ἃς πρῶτα μὲν δεῖ χρημάτων ὑπερβολῇ πόσιν πρίασθαι** || **ὑπερβολὴ τοῦ καινοῦσθαι** ἡ ὑπερβολικὴ τάσις πρὸς νεωτερισμούς, πρὸς μεταβολάς, ὅθ. μτφ. πρὸς στάσιν : Θουκ.3,82 **ἐπέφερον τὴν ὑπερβολὴν τοῦ καινοῦσθαι·** || **οὐκ ἔχει τι ὑπερβολὴν** δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ προβῇ, νὰ φθάσῃ περαιτέρω : Δημ.553· κ. μτ. γενικ. : αὐτ.609 **οὑτοσὶ τοίνυν τοσαύτην ὑπερβολὴν ἐποιήσατο ἐκείνων τῆς αὐτοῦ βδελυρίας ὥστε..** (εἰς τοσοῦτον ὑπερβολικὸν βαθμὸν ἤγαγε τὴν ἑαυτοῦ βδελυρίαν πέρα τῆς ἐκείνων, δηλ. τῆς τῶν Τριάκοντα, ὥστε)· || φρ. **ὑπερβολὴν ποιῶ τῆς τιμῆς** αὐξάνω, ὑψώνω τὴν τιμήν : 'Αριστλ.Πολιτ.1,11,11· || **ὑπερβολαὶ δωρεῶν** ὑπέρμετραι, μεγάλαι δωρεαί : Δημ.500 **τοσαύτας ὑπερβολὰς δωρεῶν παρέσχηται·** || κ. μτ. προθ. ἐν ἐπιρρ. χρ., οἷον **εἰς ὑπερβολὴν** ὑπερβαλλόντως, ὑπερβολικά : Εὐρ.ἀπ.497 **εἰς ὑπερβολὴν ἄμεινον,** 'Αντιφάν.ἐν Διδύμ.2,11 **ἀγαθὸς εἰς ὑπερβολήν·** κ. μτ. γενικ. : Εὐρ.ἀπ.284,6 **κτήσαιτ' ἂν ὄλβον εἰς ὑπερβολὴν πατρός·** || ἐν τῇ αὐτῇ σημ. κ. **ἐξ ὑπερβολῆς** : Πολύβ.8,17,8· || κ. νεώτ. **καθ' ὑπερβολὴν** πέρα τοῦ κανονικοῦ, τοῦ τεταγμένου ἢ τοῦ ἀνεκτοῦ ὁρίου, παραπολύ, ὑπερβολικά : 'Αριστλ.Πολιτ.4,11,6 **καθ' ὑπερβολὴν ἐν ἐνδείᾳ εἶναι** (ἐν ἐσχάτῃ ἐνδείᾳ), αὐτ.ΗΝικ.7, 8,4 **αἱ καθ' ὑπερβολὴν ἡδοναί, - εἶναι καθ' ὑπερβολὴν ὀξύθυμος - ἀγαθός·** || φρ. **καθ' ὑπερβολὴν τοξεύω** τοξεύω ὑψηλά, μεθ' ὑπερβαλλούσης δεξιότητος : Σοφ.ΟΤ 1199· || κ. ἡ δοτ. ἐν ἐπιρρ. χρ. **ὑπερβολῇ** ὑπερβαλλόντως : Μέν.'Αδήλ.137 **εὐτελὴς ὑπερβολῇ,** Φιλήμ.Μετ.1 **ἅλμη τε λευκὴ καὶ παχεῖ' ὑπερβολῇ,** 'Αριστλ.ΖΙ 9,40,27 **ὑπερβολῇ ἀγαθός·** **6)** τὸ ἀνώτατον, τὸ ἔσχατον ὅριον : Δημ.825 **ταῦτα τάχ' οὐχ ὑπερβολή ;** || φρ. **ὑπερβολὴν ποιοῦμαι** ἐξικνοῦμαι, φθάνω εἰς τὰ ἔσχατα : αὐτ.447· **7)** σπαν. ἡ λ. σημαίνει ὑπεροχήν, τελειότητα, τὸ ἔξοχον ἄνευ τῆς ἐνν. τοῦ ὑπερβολικοῦ : 'Αριστλ.ΗΝικ.7,1,2 **δι' ἀρετῆς ὑπερβολήν,** αὐτ.Ρητ.1,9,29,αὐτ.Πολιτ.3,13,13· || **ἡ ὑπερβολὴ τῆς φιλίας** τὸ ἄριστον καὶ εὐγενέστατον εἶδος φιλίας : αὐτ.ΗΝικ.9,4,6· || φρ. **ἡ καθ' ὑπερβολὴν φιλία** ἡ καθ' ὑπεροχήν : αὐτ.ΗΕὐδ. 7,3,1· **7)** νεώτ. τὸ νὰ ἐμφανίζῃ τίς τι ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον, μεγαλοποίησις τῶν πραγμάτων : **αὐτὸ εἶναι ὑπερβολή - θὰ ἔχῃ, χωρὶς ὑπερβολήν, περιουσίαν διακοσίων ἑκατομμυρίων·** **8)** φράσις ὑπερβαίνουσα τὸ μέτριον : 'Ισοκρ.58D, αὐτ. 43Α **οἱ πρὸς ὑπερβολὴν πεποιημένοι λόγοι·** || κ. νεώτ. ὡς τρόπος φραστικός, φράσις ὑπερβαίνουσα τὸ ἀληθὲς χάριν ἐμφάσεως : 'Αριστλ. Ρητ.3,11,15· **9)** **τὸ καθ' ὑπερβολὴν** ὁ ὑπερθετικὸς βαθμός, ἐν τοῖς ἐπιθέτοις : αὐτ.Τοπ.5,5,6· **10)** ἐκ τοῦ μέσ.· ἀναβολή, ὑπέρθεσις, ἀργοπορία· πρβλ. Φώτ. «ὑπερβολήν· τὴν ἀναβολὴν καὶ ὑπέρθεσιν ἐν τῷ περὶ Στεφάνου Δημοσθένης» :

Ἡρ.8,112 **καί τοι Καρυστίοισί γε οὐδὲν τούτου εἵνεκεν τοῦ κακοῦ ὑπερβολὴ ἐγένετο,** Δημ.235, Πολύβ.14,9,8· **11)** τὸ ὕψος ἀστέρος **ἐν τῷ οὐρανῷ** : Ἀριστλ.Μετ.1,6,2· **12)** μτγν. κ. νεώτ. γεωμ. ἐπίπεδος καμπύλη, μία τῶν κωνικῶν τομῶν, ἧς αἱ ἀποστάσεις τῶν σημείων ἀπὸ δύο ὡρισμένων σημείων τοῦ αὐτοῦ ἐπιπέδου ἔχουν σταθερὰν διαφοράν· πρβλ. παροβολή 16).

ὑπερβολία (ἡ) Ἡσ. «ὑπερβολή» **2)** **αὐτ.** «κόρος» **3)** **αὐτ.** «ὕβρις».

ὑπερβολικός-ή-ό(ν) μτγν., νεώτ. **κ.** δημ. **ὁ** ἀνήκων **ἢ** ἀναφερόμενος **εἰς** τὴν ὑπερβολήν, ὁ ἐνέχων ὑπερβολήν, ὁ μεθ' ὑπερβολῆς γινόμενος ἢ λεγόμενος : Πολύβ.18,29,13 **δακούσης δὲ τῆς εὐχαριστίας ὑπερβολικῆς γενέσθαι, - ὑπερβολικαὶ φιλοφρονήσεις - ἀξιώσεις, - ὑπερβολικὴ ἀφήγησις·** **2)** **νεώτ. κ.** δημ. ὁ ὑπερβαίνων τὸ σύνηθες, τὸ κανονικὸν **ἢ τὸ** ἀνεκτὸν ὅριον : **ὑπερβολικὴ ζέστη - κρύο·** **3)** ὁμ. ἐπὶ ἀνθρώπου, ὁ λέγων ὑπερβολάς, **ὁ** μεγαλοποιῶν **τὰ** πράγματα : **μὴν εἶσθε ὑπερβολικοὶ ποτέ·** **4)** ὁμ. νεώτ. μαθ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς** τὴν γεωμετρικὴν ὑπερβολὴν ἢ ὁ ἔχων τὸ σχῆμα ταύτης : **ὑπερβολικὴ γεωμετρία** (ἡ στηριζομένη ἐπὶ τῆς ἀρχῆς, καθ' ἣν ἐκ σημείου ἐκτὸς εὐθείας κειμένου ἄγονται πρὸς τὴν εὐθεῖαν δύο παράλληλοι καὶ πλῆθος εὐθειῶν κειμένων μεταξὺ τῶν δύο παραλλήλων καὶ μὴ τεμνουσῶν τὴν εὐθεῖαν), **- ὑπερβολικὴ ἕλιξ - ὑπερβολικὸν κάτοπτρον.**

ὑπερβολικῶς **ἐπίρρ.** μτγν. **κ. νεώτ.,** δημ. **-ά, συγκρ. -ώτερον,** ὑπερβαλλόντως, ὑπερβλήδην, καθ' ὑπερβολήν, λίαν, παραπολύ : Πολύβ.2,62,9 **ὑπερβολικῶς ἀποκρινόμενος,** αὐτ.5,32,2, αὐτ.7,12,8 **μικρῷ ὑπερβολικώτερον εἰπεῖν, - ὑπερβολικὰ φιλάργυρος, - μᾶς τὰ παρέστησε ἐπὶ τὸ ὑπερβολικώτερον.**

ὑπερβολιμαῖος-α-ον Σουΐδ. «ὁ ἐν ὑπερβολῇ ὢν ἢ ὁ ὑπερβολαῖς χρώμενος».

ὑπερβόλιμος-ον σχόλ. ὁ ὑπερτιθέμενος, ὁ ἀναβολὴν ἐπιδεχόμενος : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.592 **δίκη** ὑπερβόλιμος (ἀπόφασις δικαστικὴ ἀναβαλλομένη).

ὑπερβολοειδής-οῦς-ές μτγν. χαρακτηρισμὸς ἑνὸς τῶν τεσσάρων τόπων τῆς ἑλληνικῆς μουσικῆς, ὁ ὕφιστος : Ἀνών.Μουσ.76,11 **τόποι φωνῆς τέσσαρες, ὑπατοειδής, μεσοειδής, νητοειδής, ὑπερβολοειδής·** **2)** νεώτ. μαθ. ὁ ὅμοιος πρὸς γεωμετρικὴν ὑπερβολὴν βλ.λ.12).

ὑπερβορειοανατολικός (ὁ) νεώτ. ἄνεμος πνέων μεταξὺ τοῦ ἀνατολικοῦ καὶ βορειανατολικοῦ σημείου τοῦ ὁρίζοντος, μεσαπηλιώτης βλ.λ.

ὑπερβορειοδυτικός (ὁ) νεώτ. ἄνεμος πνέων μεταξὺ τοῦ δυτικοῦ καὶ βορειοδυτικοῦ σημείου τοῦ ὁρίζοντος, σκιρωνοζέφυρος, πονεντομαΐστρος.

ὑπερβόρειος-ον κ. νεώτ. ἰων. **ὑπερβόρεος-η-ον** ὁ ἐγγὺς τοῦ βορείου πόλου, εἰς βορειότατον τόπον τῆς γῆς κείμενος ἢ κατοικῶν, ὅθ. **ὑπερβόρε(ι)οι (οἱ)** ὡς οὐσ. φανταστικός τις λαὸς τῶν βορειοτάτων χωρῶν διακρινόμενος ἐπὶ εὐσεβείᾳ καὶ εὐδαιμονίᾳ : Ὑμν.Ὁμ.6,29, Πίνδ.Π 10,30 **ναυσὶ δ' οὔτε πεζὸς ἰὼν ἂν εὕροις ἐς Ὑπερβορέων ἀγῶνα θαυματὰν ὁδόν,** Ἡρ.4,32· ‖ παροιμ. τύχη ὑπερβόρεος ἐπὶ εὐτυχίας μεγίστης ἢ ἀσυνήθους καὶ ὑπὲρ τὰ ἀνθρώπινα : Αἰσχ.Χο.373.

ὑπερβορίς-ίδος (ἡ) μτγν. ποι. θηλ. τοῦ ὑπερβόρε(ι)ος, γυνή, κόρη ἐκ τοῦ ἔθνους τῶν ὑπερβορείων : Διον.Ἁλ.Ρωμ.1,43.

ὑπερβράζω μτγν. βράζω τι καθ' ὑπερβολήν, εἰς ὑπὲρ τὸ κανονικὸν βαθμόν : ΑΠ 11,248 **πίσσα ὑπερβρασθεῖσα πυρὸς φλογί.**

ὑπερβραχυκεφαλία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπὲρ τὴν κεκανονισμένην διάστασιν μήκους τοῦ **κρανίου βραχυκεφάλων βραχυκεφαλία.**

ὑπερβραχυκέφαλος-ον νεώτ. ὁ ἔχων ὑπερβραχυκεφαλίαν βλ.λ.

ὑπερβριθής-οῦς-ές ποι. ὁ ὑπερβαρής, παραπολὺ φορτωμένος, κατάφορτος, βαρύτατος : Σαφ.Αἰ.95) **ἄγαν ὑπερβριθὲς ἄχθος ἤνυσαν.**

ὑπερβρυχῶμαι-άομαι μτγν. καθ' ὑπερβολὴν βρυχῶμαι : Τρυφιόδ.310.

ὑπερβρύω μτγν. βρίθω καθ' ὑπερβολήν, εἶμαι ὑπερβαλλόντως πλήρης, ἔχω ὑπεραφθονίαν τινός : Λουκ.Ρητ.Διδ.6 **τὸ τῆς Ἀμαλθείας κέρας .. παντοίοις καρποῖς ὑπερβρύον.**

ὑπερβύω μτγν. καθ' ὑπερβολήν, παραπολὺ βύω, στουπώνω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Εὐσ. κτ. Μαρκέλλ.77C **ὑπερβεβυσμένος τὰ ὦτα.**

ὑπερβῷια (ἱερά) (τὰ) Ἐπιγρ. ὀνομασία κρητικῆς τινος ἑορτῆς : **ἀναγινωσκόντων δὲ τὰν στάλαν .. ἐν τοῖς ὑπερβωΐοις.**

ὑπεργάζομαι, μέλλ. **-άσομαι,** ἐργάζομαι τὴν γῆν παρασκευάζων αὐτὴν πρὸς σποράν, προεργάζομαι : Ξεν.Οἰκ.16,10 **τῷ σπόρῳ νέον ὑπεργάζεσθαι,** Θεόφρ.ΦΙ 3,1,6, Διον.Ἁλ.Ρωμ.10,17· **2)** καταβάλλω, ὑπερνικῶ, ὑποτάσσω : Εὐρ.Ἱππ.504 **ὑπείργασμαι ψυχὴν ἔρωτι·** **3)** κρυφίως ποιῶ, ὑποκεκρυμμένως ἐνεργῶ : Πλαύτ.Γάλβ.9· **4)** ὑπηρετῶ : Εὐρ.Μήδ.871 **ἐπεὶ νῷν πόλλ' ὑπείργασται φίλα.**

ὑπεργαλακτία (ἡ) νεώτ. ὑπέρμετρος ἔκκρισις γάλακτος ἀπὸ τῶν ἀδένων τῶν μαστῶν, ὀφειλομένη εἰς διάφορα ἰδιοσυγκρασικὰ καὶ διαιτητικὰ αἴτια.

ὑπεργαμία (ἡ) Φώτ. «ὀφιγσμία».

ὑπεργάνυμαι μτγν. μεγάλως, **ὑπερβαλλόντως** χαίρω, ἀγάλλομαι : Φιλόστρ.Εἰκ.1,5.

ὑπεργαργαλίζω μσν. ὑπερβαλλόντως, πάρα πολὺ γαργαρίζω : Εὐμάθ.3,7 (δ.γρ. ὑπογαργαρίζω).

ὑπέργειος-ον (γῆ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὴν γῆν, ὁ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας αὐτῆς ὤν, ἀντίθ. τρωγλοδυτικός : Ἀριστλ.ΖΙ 1,1,27· ‖ μτγν. κ. νεώτ **ὁ** ὑπὲρ τὴν γῆν, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ἐπίγειος, ὑπόγειος : Πολυδ.5,150· ‖ μσν. **οἱ ὑπέργειοι** κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ οἱ ἀντίποδες : Εὐστ.Πον.89,88· ‖ ἐπίρρ. **ὑπεργείως** ὑπὲρ τὴν γῆν : Σώφρ.3441C.

ὑπεργέλοιος-ον ὁ ὑπερμέτρως γελοῖος : Δημ.406 **καὶ τὸ πρᾶγμα ἦν ὑπεργέλοιον.**

ὑπεργεμίζω κ. νεώτ. ὑπὲρ τὸ μέτρον, καθ' ὑπερβολὴν γεμίζω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ξεν.Πρασ.4,39 **μὴ εἰ ἄγαν πολλὰ κτήσαιτο ἡ πόλις ἀνδράποδα, ὑπεργεμισθῇ τὰ ἔργα.**

ὑπεργέμω γέμω ὑπὲρ τὸ δέον, εἶμαι ὑπερβαλλόντως πλήρης πράγματός τινος : Ἄλεξ.Ἐπτ.1 **γόγγρου δ' ὁμοῦ σωρευτὰ πιμελῆς μέλη ὑπεργέμοντα,** Πολύβ.4,75,8· κ. ἀπολ. : Ἄλεξ.Συντρ.1 **ὡς ἡδὺ πᾶν τὸ μέτριον οὐθ' ὑπεργέμων ἀπέρχομαι νῦν οὔτε κενός.**

ὑπεργένεσις-εως (ἡ) νεώτ. βιολ. ὑπερβολική, ἀνώμαλος αὔξησις ὀργανισμοῦ τινος ἢ ὀργάνου.

ὑπεργεννῶμαι-άομαι Ἡσ. «ὑπερφύομαι».

ὑπεργευσία (ἡ) νεώτ. κ. **ὑπεργευσις-εως** παθολογικὴ αὔξησις τῆς αἰσθήσεως τῆς **γεύσεως ἐξ** ὑπερδιεγέρσεως τῶν γευστικῶν νεύρων.

ὑπεργηθέω μτγν. ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως χαίρω, ἀγάλλομαι : Εὐσ.Εὐαγγ.Ἀπ.270B.

ὑπεργηράσκω μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπεράγαν γηράσκω, καθίσταμαι ὑπέργηρως, πολὺ γέρων : Ἀπολλδ.π.Διογ.Λ 8,52 **ἡ γὰρ οὐκ ἔτ' ἦν ἡ παντελῶς ὑπεργεγηρακώς,** Πολυδ.9,18.

ὑπεργήρειος-ον σχόλ. ὁ τοῦ ὑπεργήρου βλ.λ.1) : Σχόλ.Λυκόφρ.18.

ὑπέργηρος-ον κ. νεώτ. δ.γρ. τοῦ ὑπέργηρως βλ.λ.

ὑπέργηρως-ων κ. νεώτ. ὁ ὑπερμέτρως, ὁ πάνυ γέρων, ἐσχατόγηρος : Βάβρ.47,1, Λουκ.Νεκρ.Δ 27,9, Ζηνόβ.Παροιμ.6,18 **Τιθωνοῦ γῆρας ἐπὶ τῶν πολυχρονίων καὶ ὑπεργήρων τάττεται·** **2)** **τὸ ὑπέργηρων ὡς** οὐσ. **τὸ ἔσχατον γῆρας, τὰ βα-**

θιά γηρατειά : Αἰσχ.᾿Αγ.79 **τό θ' ὑπέργηρων φυλλάδος ἤδη κατακαρφομένης.**

ὑπεργίγνομαι μτγν. ἐπὶ πλέον γίγνομαι, ὑπεράφθονός εἰμι, ὑπερπλεονάζω : ᾿Επιφάν.2,178C **διὰ τοῦ ὑπεργίγνεσθαι τὸ τέταρτον τοῦ μοδίου.**

ὑπεργλίχομαι μσν. γλίχομαι καθ' ὑπερβολήν, σφόδρα ἐπιθυμῶ : ΚΜανασσ.Χρον.1307 **ὑπερεγλίχετο . . συνεῖναι τούτῳ.**

ὑπεργλυκάζω μσν. εἶμαι ὑπερβαλλόντως γλυκύς : Πισίδ.Γ᾿Εξαήμ.422.

ὑπεργλυχαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ πέρα τοῦ φυσιολογικοῦ ὁρίου αὔξησις τοῦ ποσοῦ τοῦ σταφυλοσακχάρου ἐν τῷ αἵματι.

ὑπεργολαβία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπὸ ἐργολάβου ἀνάθεσις τῆς ἐκτελέσεως ἀναληφθέντος ὑπὸ αὐτοῦ ἔργου ἢ τμήματος αὐτοῦ εἰς ἄλλον ἐργολάβον.

ὑπεργολάβος (ὁ) νεώτ. ὁ ἀναλαμβάνων ὑπεργολαβίας.

ὑπέργομος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὸ δέον πεφορτωμένος, παραπολὺ φορτωμένος : Στράβ.17,1,50 **ἂν μή τις ὑπέργομον ποιήσῃ τὸ πορθμεῖον,** ᾿Επιφάν.2,178C **μόδιος ὑπέργομος.**

ὑπεργονία (ἡ) μτγν. ὑπερβολική, μεγίστη γονιμότης : Φίλ.2,526 **τῆς πεδιάδος ἀφθονώτατον ὑπεργονίας τὸν τοῦ σίτου καρπὸν ἀναγούσης.**

ὑπεργράφω μσν. γράφω, ζωγραφῶ ὑπέρ **τι,** ὑπεράνω τινός : Θεοφάν.273.

ὑπέργυ(ι)ος-ον (γύη) ῾Ησ. «ὑπερμήκης».

ὑπερδαπάνη (ἡ) μσν. ὑπὲρ τὸ **μέτρον,** ὑπερβολικὴ δαπάνη : Εὐστρ.2345B.

ὑπέρδασυς-εας-υ ὁ καθ' ὑπερβολὴν δασύς, τριχώδης, λάσιος, παραπολὺ μαλλιαρός : Ξεν.ΚΠ 2,2, 28 **ἄνδρα ὑπέρδασύν τε καὶ ὑπέραισχρον· 2)** ἐπὶ φυτοῦ, **ὁ** λίαν πυκνόφυλλος, ὁ **ἔχων** πυκνότατον φύλλωμα : Αἰλ.ΖΙ 7,6 **κιττὸν ἄγριον τοῖς φυτοῖς ἐφέρποντα καὶ ὑπέρδασυν.**

ὑπερδεής-οῦς-έος-ές (δέος), ἐπ. αἰτ. **ὑπερδέᾶ ὁ** ὑπεράνω παντὸς φόβου ὤν, ἄφοβος, ἀτρόμητος : ᾿Ιλ.Ρ 330 **ὑπερδέα δῆμον ἔχοντας· 2)** ῾Ησ. «ὑπεραγόντως ἐνδεὴς ἢ ἐλάσσων κατὰ δύναμιν».

ὑπερδείδω φοβοῦμαι ὑπέρ τινος, διά τινα : Αἰσχ. ᾿Επτ.292 **δράκοντα . . τέκνων ὑπερδέδοικε,** Σοφ. ᾿Αντ.82 **ὡς ὑπερδέδοικά σου· 2)** φοβοῦμαι ὑπερβαλλόντως, αἰσθάνομαι ὑπέρμετρον, μέγαν φόβον : Θεμίστ.138C· **3)** ἀπολ. διατελῶ ἐν μεγίστῳ φόβῳ : ῾Ηρ.8,94 **ἐκπλαγέντα τε καὶ ὑπερδείσαντα.**

ὑπερδειμαίνω φοβοῦμαι ὑπερμέτρως, λίαν : ῾Ηρ.5,19 **οἷα ὑπερδειμαίνων τοὺς Πέρσας.**

ὑπέρδεινος-ον ὁ καθ' ὑπερβολὴν δεινός, φοβερός, καταπληκτικὸς ἢ ἐπικίνδυνος : Δημ.551 **τὸ πρᾶγμά μοι εἰς ὑπέρδεινον περιέστη,** Λουκ.Τίμ. 13· **2)** μτγν. ὁ λίαν δεινός, ἐπιδέξιος, ἱκανώτατος : Δίων Χρ.2,215, Πολυδ.4,20 **ὑπέρδεινας ρήτωρ.**

ὑπερδειπνῶ-έω ῾Ησ. «ὑπερτρυφῶ».

ὑπερδεκαπλάσιος-α-ον μσν. πλέον ἢ δεκαπλάσιος : Εὐστ.190,11 **ὑπερδεκαπλασίους εἶναι τῶν Τρώων τοὺς ῞Ελληνας.**

ὑπερδεκατάλαντος-ον **ὁ** πλέον ἢ δέκα ταλάντων ἄξιος, πλειότερος **τῶν** δέκα ταλάντων : Φάλαρ ᾿Επιστ.113 **ὑπερδεκατάλαντος βλάβη.**

ὑπερδέξιος-ον ὁ κείμενος ὑπεράνω καὶ δεξιά τινος : Ξεν.᾿Αν.4,8,2 **εἶχον ὑπερδέξιον χωρίον . . χαλεπώταταν, καὶ ἐξ ἀριστερᾶς . .** ποταμόν· **2)** ὁ ὑπεράνω, ὑψηλότερόν τινος κείμενος : αὐτ. **3,4,37 καταλαμβάνουσι χωρίον ὑπερδέξιον οἱ βάρβαροι,** αὐτ.5,7,31· κ. μτ. γενικ. : Πολύβ.1, 30,7 **λόφος ὑπερδέξιος τῶν πολεμίων,** αὐτ.10,30,7· **κ. ἐπὶ ποταμῶν** : Στράβ.13,1,22 **ἔστι δὲ ἡ Σηστός . . ὑπερδέξιος τοῦ ῥοῦ τοῦ ἐξ αὐτῆς** (κεῖται ἀνωτέρω τῶν πηγῶν τοῦ ποταμοῦ)· || φρ. ἐξ **ὑπερδεξίου - ἐξ ὑπερδεξίων** ἄνωθεν : Ξεν.῾Ελλ.7,4, 13, **αὐτ.4,2,14,** Πολύβ.3,43,3 **εἶχον δὲ τὴν μὲν ἐξ ὑπερδεξίου καὶ παρὰ τὸ ῥεῦμα τάξιν οἱ λέμβοι,** Λουκ.Τίμ.45· **3)** μτγν. μτφ. ἀνώτερος, προέχων ἔν τινι, ὑπέρτερος : Πολύβ.5,102,3 **ὑπερδέξιος τῶν πολέμῳ· 4)** μτγν. **ὁμ.** νικητής : Πλαύτ.Νομ.20 **ὑπερδέξιον τῆς κακίας τὴν ἀρετὴν καταστῆσαι.**

ὑπερδέομαι μτγν. δέομαι ὑπέρ τινος : Διον. ᾿Αρεοπ.᾿Επιστ.8,446,4.

ὑπερδέω μτγν. δένω **τι** ἐπάνω εἴς **τι ἢ** ὑπεράνωθεν δένω, ἀπανωδένω : ΑΠ 6,166 **τοῖς μηροῖς αὐτὴν** (τὴν κήλην) **γὰρ ὑπερδήσας ἐκολύμβα.**

ὑπερδιαλέγομαι μτγν. ὑπέρ τινος, περί τινος διαλέγομαι : Λουκ.Φιλοφ.38 **τοῦ ἥρωος ὑπερδιαλεχθέντος** (δ.ἀνάγν. **ὕπαρ** διαλεχθέντος).

ὑπερδιατείνομαι ὑπὲρ τὸ μέτρον διατείνομαι, τεντώνομαι, ἀγωνίζομαι φωνάζων, ὁμιλῶν : Δημ. 770 **ἐν δὲ τεθαύμακα ὁρῶν ὑπερδιατεινόμενον,** αὐτ.501 **ὑπερδιατεινόμενον κύριαν παιῆσαι τὸν νόμον,** Λουκ.῾Ερμότ.25.

ὑπερδιεγερσιμότης-ητος (ἡ) **νεώτ.** κατάστασις τοῦ νευρικοῦ συστήματος, καθ' ἣν τοῦτο διεγείρεται ὑπερμέτρως ἐκ τῶν ἐξωτερικῶν ἐρεθισμῶν.

ὑπερδιέγερσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερβάλλουσα νευρικὴ ἢ ψυχικὴ διέγερσις.

ὑπερδικάζω μτγν. ὑπερασπίζομαί **τινα ἐν δι**καστηρίῳ, συνηγορῶ : ᾿Ακύλ.ΠΔ Ψαλμ.9,5.

ὑπερδικαιῶ-όω σχόλ. καθ' ὑπερβολὴν δικαιῶ, τιμωρῶ μετ' αὐστηρότητος : Σχόλ.Πίνδ.Π 10,68.

ὑπέρδικος-ον ὁ εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν δίκαιος, ὁ σφόδρα αὐστηρός : Πίνδ.Π 10,44 **φυγόντες ὑπέρδικον νέμεσιν·** κ. ἐπὶ πραγμ. : Σοφ.Αἴ.1119 **τὰ σκληρὰ γάρ τοι, κἂν ὑπέρδικ' ᾖ, δάκνει·** || ἐπίρρ. **-ίκως** : Αἰσχ.᾿Αγ.1396· **2)** σχόλ. ὁ συνηγορῶν ὑπέρ τινος ἐν δικαστηρίῳ, συνήγορός τινος· ῾Ησ. «ὑπέρδικοι· συνήγοροι οἱ τὸ δίκαιον ὑπερβαίνοντες» : Σχόλ.Πλάτ.Φαίδ.86Β.

ὑπερδικῶ-έω ἐν δικαστηρίῳ ὑπέρ τινος ὁμιλῶ, συνηγορῶ ὑπέρ **τινος,** ὑπερασπίζομαι ἐν δίκῃ τινά : Αἰσχ.Εὐμ.652 **πῶς γὰρ τὸ φεύγειν τοῦδ' ὑπερδικεῖς,** Πλάτ.Φαίδ.86Ε, Δίων Κ 38,10 **ὑπὲρ αὐτοῦ τότε . . ὑπερδικῶν· κ.** ἀπόλ. : Πλούτ.᾿Ηθ.694Ε.

ὑπερδισκεύω μτγν. ρίπτω τὸν δίσκον **πέρα** τοῦ σημείου εἰς ὃ ἄλλος τις ἐξίκετο, ὑπερτερῶ τινα **εἰς τὴν** δισκοβολίαν· δθ. μτφ. ὑπερβάλλω, ὑπερακοντίζω : Κλήμ.᾿Αλ.Στρωμ.834 **ὑπερεδίσκευσεν .. τὴν ἐπιτομὴν τῆς σωτηρίας.**

ὑπερδισκῶ-έω ὑπερδισκεύω βλ.λ. ἐν **μτφ. ἐνν.** : ΑΒ 67,27 **ὑπερδεδίσκηκας πονηρίᾳ πάντας.**

ὑπερδισύλλαβος-ον μτγν. κ. νεώτ. **ἐπὶ λέ**ξεων, ὁ ἔχων ὑπὲρ τὰς δύο συλλαβάς, πολυσύλλαβος : ᾿Αρκάδ.11, Δράκ.47,20.

ὑπέρδιψος-ον μσν. **ὁ** ὑπερβαλλόντως **διψῶν** : ῾Ιππιατρ.177,6 **ὥστε αὐτὰ ὑπέρδιψα ποιεῖν.**

ὑπερδιψῶ-άω μτγν. κ. μσν. διψῶ ὑπερβολικά, κατέχομαι **ἐξ** ὑπερβολικῆς δίψης : Γαλ.4,569· **2) μτφ.** σφόδρα, ὑπερμέτρως ἐπιθυμῶ : Γρηγ. Νύσσ.1,269Β **ὑπερδιψᾷ τοῦ βελτίονος,** ΚΜανασσ. Χρον.6122 **τὴν μονάστριαν ζωὴν . . ὑπερεδίψα.**

ὑπερδιώκω μτγν. διώκω, ἐπιδιώκω λίαν, μετὰ σπουδῆς, μετὰ ζήλου : Γρηγ.Ναζ.1,912C **τὴν τοῦ βίου ῥαστώνην ὑπερδιώκειν.**

ὑπερδόκιμος-αν μτγν. **ὁ** καθ' ὑπερβολήν, ὁ ὑπερβαλλόντως **δόκιμος** : ᾿Ωριγ.Φιλοσοφούμ 3259 (ἔκδ.Μi.).

ὑπερδοκῶ-έω μτγν. νομίζω τι θετικώτατον καὶ τὸ ἀποδέχομαι, ἐν χρ. μ. ἀπροσ. : Φιλόστρ.π Στεφ. **ὑπερδοκεῖ μαι ταῦτα.**

ὑπερδομοῦμαι-έομαι μτγν. δομοῦμαι, οἰκοδομοῦμαι ὑπέρ τι, ὑπεράνω τινός : ᾿Ιώσ.ΠΙ 6,3,2 **ὧν ἡ συνάπτουσα γωνία τῆς φάραγγος . . ὑπερδεδόμητο.**

ὑπερδοξάζω μτγν. **κ.** μσν. **ὑπερβαλλόντως** λίαν δοξάζω, **ἐπαινῶ, μεγάλως ἐξυμνῶ** : ᾿Ιγνάτ.Πο

λόκ.) ὡς ἐπὶ πέτραν ἀκίνητον ὑπερδοξάζω, Εὐστ. Πον.256,13 ἀλλ' ἔνδοξος ὑπερδοξάσει σε.

ὑπέρδουλος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν δοῦλος, πλέον ἢ δοῦλος : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.305, αὐτ. 310,13 πρόδηλον γὰρ ὅτι τὸ σύνοικος, σύνδουλος, ὑπέρδουλος.

ὑπερδοχή (ἡ) μτγν. ἡ ὑπέρμετρος δοχή, εὐωχία, ἡ πλέον ἢ δοχή : Φώτ.Ἐπιστ.256,9 τὸν δοχὰς ἡμῖν καὶ ὑπερδοχὰς περιθέμενον.

ὑπερδρέδνωτ (τὸ) νεώτ. κ. δημ. ὅ. ὑπερντρέντνωτ βλ.λ.

ὑπέρδριμυς-εος-υ σχόλ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν δριμύς : Σχόλ.Λουκ.Θε.Δ 7,3.

ὑπερδρόμων-ωνος (ὁ) νεώτ. ναυτ. ὑπερωκεάνιον ἱστιοφόρον μὲ τρεῖς ἢ πλείονας ὀρθίους ἱστούς.

ὑπερδύναμαι μτγν. εἶμαι ὑπερδύναμος, ἔχω δύναμιν, ἰσχὺν ὑπερβολικήν : ΨΔιον.889D.

ὑπερδύναμος-ον μτγν. ὁ ὑπερέχων κατὰ τὴν δύναμιν, ὁ ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως ἰσχυρός : Θεμίστ.Λόγ.1,8B ὑπερδύναμον δύναμιν.

ὑπερδυναμῶ-όω μτγν. ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ ἐναντίον τινός: ΠΔ Ψαλμ.64,3 λόγοι ἀνόμων ὑπερεδυνάμωσαν ἡμᾶς· **2)** Σουΐδ. «κατοδυναστεύω».

ὑπερδυναστεύω μτγν. ὑπερδυναμῶ βλ.λ. 2): Ἡράκλειτ.Ἀλληγ.25.

ὑπερδώριος-ον μτγν. ὄνομα μουσικοῦ τόνου, ὁ ὑψηλὸς δώριος : Ἀνών.Μουσ.38,1 οἱ τοῖς ὀρχηστικοῖς προσήκοντες μουσικοὶ ἑπτὰ τούτοις χρῶνται ὑπερδωρίῳ, λυδίῳ..

ὑπερεβδομηκονταέτης (ὁ,ἡ) Ἐπιγρ. ὁ ἔχων ἡλικίαν ἀνωτέραν τῶν ἑβδομήκοντα ἐτῶν.

ὑπερεγγυῶ-άω μτγν. ὑπερβαλλόντως, λίαν ἐγγυῶ, τὰ μάλιστα συνάπτω ἀρραβῶνας : Φίλ.2, 311 ὅταν ὁμολογίᾳ μὲν ὑπερεγγυήσωμεν.

ὑπερεγρήγορα μτγν. παρακ. τοῦ ὑπερεγείρω μτ. σημ. ἐνεστ. ἐγρηγορῶ, ἀγρυπνῶ ὑπὲρ τινος : Φιλόστρ.Εἰκ.356.

ὑπερεθίζω μτγν. κ. μσν. ὀλίγον τι ἐρεθίζω, διεγείρω : Βάβρ.95,65, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.2,94 οὐδὲν αὐτοὺς ὑπερεθίζειν ἔτι δεόμενος, Θεοφύλ.Σ 48,11.

ὑπερείδεος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὸ εἶδος ὤν : Ὀλυμπ.Φίλ.241 πρῶτα ἐκεῖνα (τὸ καλὸν καὶ τὸ ἀγαθὸν) καὶ ὑπερείδεα.

ὑπερεῖδον ἀόρ. β' τοῦ ὑπερορῶ βλ.λ.

ὑπερείδω κ. νεώτ., μέλλ. -σω, παθ. παρακ. ὑπερήρεισμαι (Ἀριστλ.ΖΜ 4,12,33) κ.ὑπήρεισμαι (Διόδ. 1,47), ὑποβάλλω ὡς στήριγμα : Πινδ.Ν 8,47 πέτρᾳ ὑπερεῖσαι λίθον Μοισαῖον, Πλάτ.Φαίδ.99B· κ. παθ. : Ἀριστλ.ΖΜ 4,12,33 τοῖς τετράποσι πρὸς τὸ βάρος σκέλη ἐμπρόσθια ὑπερήρεισται· **2)** μτγν. κ. νεώτ. ἐρείδω, στηρίζω, ὑποκάτωθεν, ὑποστηρίζω : Πλούτ.Ρωμ.28 τὸν ὑπερείδοντα τὴν ὀροφὴν κίονα πατάξαντα τῇ χειρὶ κλάσαι μέσον, αὐτ.Μάρκελλ.14, Ἡρωδιαν.Ἱστ.2,3.

ὑπέρεικος (ἡ) (ἐρείκη) μτγν. κ. **ὑπέρεικον** (τὸ) (Νίκ.Ἀλεξ.616) εἶδός τι φρυγανοειδοῦς θάμνου ὑπερύθρου, ἔχοντος ἄνθος ὅμοιον πρὸς τὸ λευκόϊον, τὸ ὁποῖον διατριβόμενον ἐκκρίνει χυμὸν αἱματώδη, ὅ. ἀνδρόσαιμον : Διοσκ.3,161 (171).

ὑπέρειμι μτγν. κ. μσν. ὑπέρτερός εἰμι, εἶμαι ἀνώτερος, ὑπερέχω, ἐπικρατῶ, ὑπερισχύω : ΨΔιον. 865, αὐτ.953C, Ἰω.Λυδ.Μην.3, ΕΜ 664,20 ὑπέρεστε μὲν ἐν τῷ βουλεύειν καὶ περίεστε ἐν τῇ μάχῃ.

ὑπερειπεῖν, ἀόρ. τοῦ ὑπερλέγω, εἰπεῖν εἰς ὑπεράσπισίν τινος, συνηγορεῖν ὑπὲρ τινος : Ἀριστλ. Οἰκ.2,21,4.

ὑπερείπω, ἀόρ. β' ὑπήριπον, ὑποσκάπτω τι, ἰδίᾳ ἀφαιρῶν κάτωθεν τὸ ὑποστήριγμα αὐτοῦ διὰ νὰ πέσῃ, καταρρίπτω, κατακρημνίζω : Πλούτ.Ἠθ. 71B τὸ ἅπτεσθαι τοῦ ἁμαρτάνοντος ὑπερείπει καὶ διεργάζεται τὴν κακίαν· κ. παθ. ἀνατρέπομαι, ἀναποδογυρίζομαι : αὐτ.Πομπ.74 ὑπερειπομένην καὶ περιπίπτουσαν, αὐτ.Ἀντών.82· **2)** ἀμτβ. ἐν τῷ ἀόρ. β' καταπίπτω, καταβυθίζομαι : Ἰλ.Ψ 691 αὐτοῦ γὰρ ὑπήριπε φαίδιμα γυῖα.

ὑπερεισέρχομαι μσν. ἐπάνωθεν εἰσέρχομαι ἢ εἰσέρχομαι ὑπὲρ τὸ δέον βαθέως : Λεόντ.Νεαπ. 172) ὑπερεισῆλθεν εἰς τὴν θάλασσαν.

ὑπέρεισις-εως (ἡ) μτγν. ὑποστήριξις : Ἐπίκ.π. Διογ.Λ 10,44 τὴν ὑπέρεισιν οὐχ οἷά τε οὖσα ποιεῖσθαι.

ὑπέρεισμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. τὸ ὑποκάτω πράγματός τινος τιθέμενον ἔρεισμα, ὑποστήριγμα : Ἀριστλ.ΖΜ 2,9,10 τοῖς μεγάλοις (ζῴοις) ἰσχυροτέρων δεῖ τῶν ὑπερεισμάτων, Πλούτ.Ἠθ.132A.

ὑπερειστικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπέρεισιν, ὑποστήριξιν : Οἰκουμ.Ἀποκ. 336,4· || ἐπίρρ. -ῶς : Εὐστ.236,14.

ὑπερεκβλύζω μτγν. ὑπεράνωθεν ἐκβλύζω, ὑπερεκχειλίζω : Γρηγ.Νύσσ.1,302D.

ὑπερεκδίκησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ὑπὲρ τὸ δέον ἐκδίκησις : Εὐάγρ.2836B.

ὑπερεκδικῶ-έω μτγν. λαμβάνω ὑπερβάλλουσαν ἐκδίκησιν χάριν τινός : Ἰώσ.ΑΙ 6,1,2 ὡς ὑπερεκδικοῦντος αὐτὴν τοῦ θεοῦ.

ὑπερέκεινα ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἐπέκεινα, πέραν : ΚΔ Κορ.2,10,16 εἰς τὰ ὑπερέκεινα ὑμῶν εὐαγγελίσασθαι, Εὐστ.Πον.193,10.

ὑπερεκθεραπεύω διὰ περιποιήσεων ὑπερβολικῶν ἐπιζητῶ νὰ ἀποκτήσω, νὰ κερδήσω τὴν εὔνοιάν τινος : Αἰσχίν.2,154 ὑπερεκθεραπεύσας αὐτὸν καὶ προσαγαγόμενος.

ὑπερέκθεσις-εως (ἡ) νεώτ. φωτογρ. ἡ πέρα τοῦ κονονικοῦ ἔκθεσις εἰς τὸ φῶς τῆς φωτοπαθοῦς πλακός.

ὑπερεκκαίω μσν. καθ' ὑπερβολὴν ἐκκαίω : Μιχ.Νικήτ.π.Tafel.De Thessalon. 355, ΒΓΜάρθ. ἐν SS Μσίου 5,415,29 τοῦ ἡλίου ὑπερεκκαίοντος.

ὑπερέκκαυμα-ατος (τὸ) μσν. μέγα ἔκκαυμα : Δαμασκ.11,777A.

ὑπερέκκειμαι μτγ. ὑπεράνω τῶν ἄλλων κεῖμαι, ἐξέχω : Πλούτ.Ἠθ.1066C (διόρθ. ὑπορ ἔκκειμαι).

ὑπερεκκρεμῶ-άω μτγν. ὑπεράνω ἢ ἐπάνωθεν καὶ ἔξω κρεμῶ, ἐν χρ. τὸ μέσ. : ΑΠ 5,92 ἣν ποτε καὶ στεφάνους προθύρων ὑπερεκκρεμάσωμαι.

ὑπερεκκρίνω μτγν. κ. νεώτ. καθ' ὑπερβολὴν ἐκκρίνω, ἐκχωρίζω : Διαγ.Λ.

ὑπερέκκρισις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὑπερβολικὴ ἔκκρισις : Ἀλέξ.Τραλλ.3,204 κατὰ τὰς καλουμένας ἰδίως παρὰ .. ἰατροῖς ὑπερεκκρίσεις.

ὑπερέκκρουσις-εως (ἡ) μτγν. πλήρης, ὁλοτελὴς ἐξαπάτησις : Ἐπιφάν.1,248C χαυνῶσιν αὐτῶν τὴν γνώμην καὶ ἐπιτήδειον εἰς ὑπερέκκρουσιν.

ὑπερεκκύπτω μτγν. κ. μσν. ὑπεράνω ἐκκύπτω, ἐγείρομαι καὶ ἐκκύπτω, ἐξέρχομαι, ἀναφαίνομαι : Εὐσ.Εὐαγγ.Ἀπ.129D, Μεθόδ.173,20 εἰς τὸν ὑπερκόσμιον τόπον ὑπερεκκύψασαι.

ὑπερεκλάμπω μσν. ἐκλάμπω μεθ' ὑπερβαλλούσης λαμπρότητος, καθ' ὑπερβολὴν ἐκπέμπω λάμψιν : ΚΜανασ.Χρον.3281 ὑπερεκλάμπει γὰρ φαιδρῶς . . ἄλλος ἥλιος γίγας.

ὑπερεκνικῶ-άω μτγν. σφόδρα ἐκνικῶ, νικητὴς ὑπέρτερος ἀποβαίνω, κατανικῶ ὁλοσχερῶς : Εὐστ.Ἐκκλ.Ἱστ.8,14.

ὑπερεκπαίω μτγν. ὑπεράνωθεν κτυπῶ· || δθ. μτφ. ὑπερτερῶ, ὑπερβαίνω : Κλήμ.Ἀλ.239,17 ὑπερεκπέπαικεν ἡ τρυφὴ καὶ τὴν ὀνομασίαν.

ὑπερεκπερισσεύω μτγν. ὑπερβολικήν τινος περίσσειαν ἔχω καὶ ἐκδηλῶ : Ἰω.Χρυσ.11,653A.

ὑπερεκπερισσοῦ ἐπίρρ. μτγν. κ.μσν. κ. ὑπερεκπερισσῶς (Κλήμ.Ρώμ.1,20) μετὰ πλείστης περισσείας, ἐν μεγίστῃ ἀφθονίᾳ : ΚΔ Ἐφ.3,20, αὐτ.Θεσσ. 1,3,10 ὑπερεκπερισσοῦ δεόμενοι εἰς τὸ ἰδεῖν ὑμῶν τὸ πρόσωπον, Εὐστ.Πον.220,1, αὐτ.230,20.

ὑπερεκπερισσῶς ἐπίρρ. μτγν. ὑπερεκπερισσοῦ βλ. : Κλήμ.Ῥωμ.1,20.

ὑπερεκπίπτω μτγν., μέσ. μέλλ. -σοῦμαι, πέρα τοῦ σκοποῦ ἢ ἐπέκεινα ἐκπίπτω, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ: Πλούτ.Ἠθ.877Α τῶν δέκα ὑπερεκπεσεῖται, Γαλ.4,93· 2) ἀπολ. χωρῶ πέρα παντὸς ὁρίου, ὑπερβαίνω τὸ μέτρον : Λουκ.Ἑρμότ.67 ὑπερεξέπιπτες ἀπομηκύνων τὸ πρᾶγμα, αὐτ.Ὀρχ.83.

ὑπερεκπλέω μσν. ἐπάνωθεν ἐκπλέω ἢ ἐπέκεινα σημείου τινὸς ἐκπλέω : Πρόδρ.Ῥοδ.5,253.

ὑπερέκπληκτος-ον μσν. ὁ ὑπερθαύμαστος : Λαυρέντ.Βί.Διομήδ.Actt.Aug.3,269,25 ξένον τινὰ τρόπον καὶ ὑπερέκπληκτον.

ὑπερεκπλήσσω ὑπερμέτρως ἐκπλήσσω, ταράσσω τινά, τρομάζω : Ἰώσ.ΑΙ 8,6,4· κ. παθ. ἐκπλήττομαι καθ' ὑπερβολήν, ὑπὲρ πᾶν μέτρον, διατελῶ ἐν μεγίστῃ ἐκπλήξει : Ξεν.ΚΠ 1,4,25 πρόσθεν τιμῶν αὐτὸν τότε ὑπερεξέπληκτο ἐπ' αὐτῷ, Δημ. 19, Πλούτ.Ἠθ.523D, αὐτ.870B.

ὑπερέκπτωσις-εως (ἡ) μτγν. ὑπέρμετρος ἔκπτωσις, ὑπερβολή : Λογγῖν.Ὕφ.15,18 τὰ παρὰ τοῖς ποιηταῖς μυθικωτέραν ἔχει τὴν ὑπερέκπτωσιν.

ὑπερεκτείνω μτγν. κ. μσν. ἐπάνωθεν ἢ ἐπέκεινά τινος, ὑπὲρ τὸ μέτρον ἐκτείνω, τεντώνω : ΚΔ Κορ.2,10,14 οὐ γὰρ ὡς μὴ ἐφικνούμενοι εἰς ὑμᾶς ὑπερεκτείνομεν ἑαυτούς· κ. παθ. ἐκτείνομαι ἐπέκεινα, πέρα τινός : Εὐστ.Πον.182,60.

ὑπερεκτιμῶ-άω μσν. ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως ἐκτιμῶ : Ἀκροπ.Γ Ἐγκ.Δαμασκ.Ι ASS Μαΐου 2,750,44 ὑπερεκτιμᾷ τὰ ἐντελῆ ἐξεπίτηδες.

ὑπερεκτίνω μτγν. ἐκτίνω ὑπέρ τινος, πληρώνω δι' ἄλλον : Λουκ.Νεκρ.Δ 22,2 εἰ μέλλω γε καὶ ὑπερεκτίνειν τῶν νεκρῶν.

ὑπερέκτισις-εως (ἡ) Ἡσ. «ὑπεραπότισις».

ὑπερεκτιστής (ὁ) μτγν. ὁ ὑπερμέτρως, πλουσιοπαρόχως ἀνταποδίδων τι ἢ πληρώνων ὑπερβαλλόντως ὑπέρ τινος : Βασ.1,165D Θεὸν δὲ ὑπερεκτιστὴν τῶν πτωχῶν.

ὑπερεκτρέπομαι μτγν. ὑπὲρ τὸ μέτρον ἐκτρέπομαι, ἐκφεύγω διὰ παντὸς τρόπου : Ἀρετ. Χρον.Παθ.1,5.

ὑπερεκφεύγω ἐκφεύγω, διαφεύγω πλέον ἢ ἐπέκεινά τινος : Ἱππ.482,14 κινδυνεύει δὲ καὶ ἐν τῇσι ἑπτὰ ἢν δὲ ταύτας ὑπερεκφύγῃ ...

ὑπερεκχειλίζω νεώτ. ἐπὶ ὑγροῦ ἢ τοῦ περιέχοντος αὐτό, ἐκχειλίζω ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπερβολικά : ὑπερεξεχείλισεν ὁ ποταμός.

ὑπερεκχείλισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερεκχειλίζω βλ.

ὑπερεκχέω μτγν. ἐκχέω ἐπάνωθεν, ὑπερεκχειλίζω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Διόδ.Σ 11,89 οὔτε ὑπερεκχεῖται τὸ ὑγρὸν οὔτε ἀπολείπει, Αἰλ.ΖΙ 12,41.

ὑπερεκχύνομαι μτγν. ὑπερεκχέομαι, ἐκχύνομαι ἄνωθεν ὑπεράνω τινός : ΚΔ Λουκ.6,38 μέτρον καλόν, πεπιεσμένον .. καὶ ὑπερεκχυνόμενον.

ὑπερέκχυσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ ἐπάνωθέν τινος, ὑπὲρ τὸ δέον ἔκχυσις, ὑπερεκχείλισις, πλήμμυρα : Πλούτ.Ἠθ.731C τὰ μέτρα τηρεῖ τοῖς πάθεσιν ὥσπερ ἡ θάλασσα ταῖς ὑπερεκχύσεσι, Ἡλιόδ.Αἰθ.1,5.

ὑπερέλασις-εως (ἡ) «ὑπέρθεσις, ὑπερβολή».

ὑπερελαύνω μτγν.-κ. μσν. πέρα, ἐπέκεινα ἢ ὑπεράνω ἐλαύνω : Κόϊντ.11,330 ἦμος δ' ὠκεανοῖο ῥοὰς ὑπερήλασεν· 2) μσν. μτφ. ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ : Φώτ.Ἐπιστ.321,22 πάντας τῇ σπουδῇ ὑπερελαύνειν, Μετοχ.Θ Σύμμ.804 πάντας ὑπερελάσας ἐν τοῖς ὑπὲρ τῆς πατρίδος ἀγῶσι.

ὑπερέλαφρος-ον ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως ἐλαφρός : Ξεν.Κυν.5,31 ὑπερέλαφρον τεκμήριον δὲ ὡς ἐλαφρόν ἐστιν.

ὑπερεμῶ-έω ὑπερμέτρως ἐμῶ, δθ. μτφ. ἐπὶ φλεβῶν ἐξωγκωμένων ἐξ αἵματος καὶ διαρρηγνυομένων : Ἱππ.467,23 ὑπερεμήσαντα τὰ φλέβια τὰ αἵματα τὰ περὶ τὸν ἐγκέφαλον, αὐτ.32 ἢν ὑπερεμήσωσιν αἱ φλέβες ἐς τὴν κεφαλήν.

ὑπερεμπίπλημι ὑπὲρ τὸ δέον ἐμπίπλημι, γεμίζω : Γρηγ.Ναζ.1,757Α μὴ ὑπερεμπλήσας τὴν ἑαυτοῦ γαστέρα· κ. παθ. εἶμαι εἰς ὑπερβολὴν πλήρης : Ξεν.ΚΠ 1,6,17 πρῶτον μὲν νὴ Δία πειρῶμαι μηδέποτε ὑπερεμπίπλασθαι, Λουκ.Συμπ.35, Αἰλ.ΖΙ 14,25.

ὑπερεμπίπτω γλωσσ. ἐπάνωθεν ἐμπίπτω.

ὑπερεμφοροῦμαι-έομαι μτγν. ἐμφοροῦμαι ὑπὲρ τὸ μέτρον, φορτώνομαι ὑπερβολικά : Λουκ. Ἑταιρ.Δ 6,3 οὔτε ὑπερεμφορεῖται τοῦ ὄψου ἀπειροκάλως, αὐτ.Κρον.32.

ὑπερένδοξος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπερβαλλόντως, ὑπεράγαν ἔνδοξος : ΠΔ Δαν.3,30 ὑπέρυμνητὸς καὶ ὑπερένδοξος εἰς τοὺς αἰῶνας, ΨΔιον. 241Β, Ἀκολ.Μικροῦ Ἀποδείπνου Εὐχὴ εἰς Θεοτόκ. ὑπερένδοξε, ἀειπάρθενε, εὐλογημένη Θεοτόκε.

ὑπερενιαυτίζω μτγν. διαρκῶ περισσότερον τοῦ ἐνιαυτοῦ, ὑπὲρ τὸ ἔτος : Ἰουλ.Ἐπιστ.24,392 μόνῳ δὲ τῷ σύκῳ καὶ ὑπερενιαυτίζειν ἔξεστι.

ὑπερενοῦμαι-όομαι μτγν. εἶμαι πλήρως, ἐντελῶς ἡνωμένος εἰς ἕν : Ψ Διον.Ἀρεοπ.637Α, Γρηγ. Ναζ.116,11 τὴν μίαν καὶ ὑπερηνωμένην θεότητα.

ὑπερένtασις-εως (ἡ) ἡ νεώτ. ὑπερβολικὴ ἔντασις : ὑπερένtασις δυνάμεως - προσπαθείας.

ὑπερεντείνω νεώτ. ἐντείνω καθ' ὑπερβολήν.

ὑπερεντελής-οῦς-ές μτγν. πλέον ἢ ἐντελής, παντελῶς ἐντελής : ΔίωνΚ 47,17 οὐδὲ ἐξήρκει σφίσιν οὔτε ἡ μισθοφορία, καὶ ὑπερεντελὴς οὖσα.

ὑπερέντευξις-εως (ἡ) μτγν. ἔντευξις, δέησις, συνηγορία, μεσιτεία ὑπέρ τινος : Γρηγ.Ναζ.2,168C.

ὑπερέντιμος-ον μσν. ὁ εἰς τὸ ἔπακρον ἔντιμος : Φιλῆς 2,85 (ἐκδ.Mil.).

ὑπερεντρυφῶ-άω μτγν. ἐντρυφῶ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερβαλλόντως, φέρομαι λίαν ἀλαζονικῶς πρός τινα : Ἀλκίφρ.1,37 ὑπερεντρυφᾶν ἡμῖν, Σχόλ.Σοφ.Τρ.281 ὑπερεντρυφήσαντες τῇ καθ' Ἡρακλέους λαιδορίᾳ.

ὑπερεντυγχάνω μτγν. μεσιτεύω, δέομαι ὑπέρ τινος : ΚΔ Ῥωμ.8,26 αὐτὸ τὸ πνεῦμα ὑπερεντυγχάνει ὑπὲρ ἡμῶν, Κλήμ.Ἀλ.126. ❧

ὑπερένωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ πλήρης καὶ τελεία, ἡ παντελὴς ἕνωσις : Πρόκλ.Παρμ.920.

ὑπερεξάγω μτγν. ἐξάγω ὑπέρ τι, ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ, νικῶ : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.10,8,5, αὐτ.8,12,5 ὡσπερεὶ ἐν ἀγῶνος βραβείοις ἀλλήλους ὑπερεξάγειν διαμιλλώμενοι.

ὑπερεξαίρω κ. μσν. ἐξαίρω ὑπὲρ τὸ δέον, ὑψώνω, σηκώνω καθ' ὑπερβολήν, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἱππ.1133D, αὐτ.332,13 ὁμαλόν τι ὑπερεξηρμένον τῶν ὑπό τι περιφέρειαν ἐχόντων· 2) μσν. ἐξαίρω, ἐπαινῶ, ἐξυμνῶ, ἐγκωμιάζω εἰς ὑπερβολήν, λίαν : Εὐστ.1265,25.

ὑπερεξακισχίλιοι-αι-α οἱ ὑπερβαίνοντες τὸν ἀριθμὸν ἓξ χιλιάδες : Δημ.1375, Ἰώσ.ΑΙ 17,2,4.

ὑπερεξανθῶ-έω μτγν. ἐξανθῶ, ἀνθῶ ὑπὲρ τὸ δέον, παραπολύ, ἐν πλησμονῇ : Πολυδ.6,54 πᾶν τὸ ὑπερεξηνθηκός, ὅπερ τὸ ἐκκεκαυληκὸς καλοῦσι.

ὑπερεξαπατῶ-άω μτγν. ἐξαπατῶ ὑπερβαλλόντως, παραπολύ : Πλούτ.Ἠθ.166Ε.

ὑπερεξάπτω μτγν. κ. νεώτ. ἐξάπτω, ἀνάβω εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμόν, ὑπερμέτρως : Αἰλ.ΖΙ 9,20.

ὑπερεξάρχω μσν. κρατῶ τὴν ἀνωτάτην ἐξουσίαν εἰς χεῖράς μου, εἶμαι ἀνώτατος ἄρχων, μτ. γενικ. : ΚΠορφ.Πρὸς υἱὸν Ῥωμαν.201,8.

ὑπερέξαψις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. εἰς τὸν ὑπέρτατον βαθμὸν ἔξαψις, ἄναμμα : Φιλάπ.Ἰω.Κοσμοπ.12,13 ὑπερβολὴ καὶ ὑπερέξαψις πυρός.

ὑπερεξέρχομαι μτγν. ἐξέρχομαι πέρα, ἐπέκεινά τινος : Ἀθανάσ.1,444C.

ὑπερεξέχω μσν. ἐξέχω ὑπέρ τινα, ὑπερτερῶ εἰς ὑπερβολήν : Κάλλιστ.ἐν Febr.Bibl.Gr.10,441.

ὑπερεξηκοντέτης-ους-ες ὁ ὑπὲρ τὰ ἐξήκοντα ἔτη γεγονώς : 'Αριστφ.'Εκκλ.982.
ὑπέρεξις-εως (ἡ) ἕξις ἢ ἰδιότης ὑπερβολική, ὑπέρμετρος : Πλάτ.Τίμ.87Β **οἷαν ὑπερσκελὲς ἢ καί τινα ἑτέραν ὑπέρεξιν.**
ὑπερεξισχύω μσν. ἰσχύω τὰ μέγιστα, εἶμαι ὑπερβαλλόντως ἰσχυρός : Μεθόδ.207,28.
ὑπερεόρτιος-ον μτγν. ὁ ὑπέρτερος οἱασδήποτε ἑορτῆς : 'Επιφάν.2,277D **αὕτη ἡμῶν ἡ πασῶν τῶν ἑορτῶν ὑπερεόρτιος.**
ὑπερεπαινῶ-έω κ. νεώτ. ἐπαινῶ ὑπερβαλλλόντως, λίαν : 'Ηρ.Ι,8 **καὶ τὸ εἶδος τῆς γυναικὸς ὑπερεπαινέων,** 'Αριστφ.'Ιππ.680 **οἱ δ' ὑπερεπῄνουν . . με ἅπαντες,** Πλάτ.Εὐθ.303Β.
ὑπερεπαίρω μτγν. ἐπαίρω, ὑψώνω ὑπερμέτρως, δθ. μτφ. ὑπερεκθειάζω : 'Απп.Καρχ.42 **τὸν κίνδυνον τοῦ παρόντος ἀγῶνος ἑκάτερος τοῖς ἰδίοις ὑπερεπῆρεν,** αὐτ.'Εμφ.Πολ.Ι,ΙΙ.
ὑπερέπαρσις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ὑπερεπαίρεσθαι, ὑπέρμετρος ἔπαρσις : 'Ακύλ.ΠΔΨαλμ.47,4.
ὑπερεπείγω μτγν. ὑπερμέτρως ἐπείγω, βιάζω : 'Απп.'Εμφ.Πολ.2,114, Δίων Κ 59,21 **αἱ δαπάναι ὑπερήπειγον αὐτόν.**
ὑπερεπιθυμῶ-έω ἐπιθυμῶ λίαν, ὑπερμέτρως : Ξεν.ΚΠ 4,3,21, αὐτ.6,1,5.
ὑπερεπικλίνω μτγν. ἐπικλίνω ἄνωθεν, ἐπακουμβῶ : 'Ιάμβλ.Προτρ.350 **εἰ μὴ ἄρα τις ὑπερεπικλίνῃ αὐτὰς ἀναστρέφων.**
ὑπερεπιστήμων-ονος-ον ὁ ὑπερίστωρ, ὑπερμέτρως ἔμπειρος, ἐπιστήμων : ΑΒ 312,29.
ὑπερεπιτατικός-ή-όν σχόλ. ὁ λίαν ἐπιτατικὸς ἢ ὁ διπλῆν ἐπίτασιν σημαίνων : Σχόλ.'Ιλ.Ξ 271.
ὑπερεπιτείνω μτγν. ἐντείνω, τεντώνω, λίαν ἰσχυρῶς : Φιλόστρ.Εἰκ.20 **ἡ δ' ἀκριβὴς καὶ ὑπερεπιτείνουσα,** 'Αρτεμίδ.Δαλδ.3,59 **κάνναβις ὑπερεπιτείνει τὰ σημαινόμενα.**
ὑπερέπτω ὑποκάτωθεν ἐρέπτω, κάτωθεν τρώγω, κατατρώγω, παρασύρω, ἐπὶ ποταμοῦ ἢ ρύακος ὑποτρώγοντος τὴν ἑαυτοῦ κοίτην καὶ παρασύραντος τὴν ἑαυτοῦ ἰλύν : 'Ιλ.Φ 271 **κονίην ὑπέρεπτε ποδοῖιν**· **2)** μτφ. ἐπὶ πάθους, κατατρώγω κρυφίως : Κόϊντ.7,377 **λυγραὶ δ' ὑπέρεπτον ἀνίαι.**
ὑπερερεθίζω μτγν. ἐρεθίζω ὑπερβαλλόντως, καθ' ὑπερβολήν : Βασ.3,457.
ὑπερερμηνευτική (ἡ) νεώτ. **ἡ** καθ' ὑπερβολὴν χρῆσις τῆς ἑρμηνευτικῆς εἰς θρησκευτικὰ ἰδίᾳ κείμενα διὰ τὴν ἀνεύρεσιν ἀλληγορικῶν ἐννοιῶν.
ὑπερερρωμένως ἐπίρρ. μτγν. ὑπερβαλλόντως, λίαν ἐρρωμένως, ἰσχυρότατα, ζωηρότατα : Πολυβ. 4,89 **'Αγλαῒς σάλπιγγι ὑπερερρωμένως ἐχρήσατο.**
ὑπερερυθροκύττωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πέρα τοῦ κανονικοῦ αὔξησις τῶν ἐρυθρῶν αἱμοσφαιρίων τοῦ αἵματος, ὑπερερυθραιμία, πολυερυθραιμία, πολυερυθροκυτταραιμία.
ὑπερέρχομαι ἔρχομαι, περῶ ἄνωθεν, ὑπερβαίνω : Ξεν.'Αν.4,4,3 **μέχρι ὑπερῆλθον τὰς πηγὰς τοῦ Τίγρητος ποταμοῦ,** ΑΙλ.ΖΙ 16,21 **ὑπερελθόντι τὰ ὄρη,** 'Ιώσ.ΑΙ 3,1,5 **ὄρνεον τὴν θάλατταν ὑπερελθόν,** αὐτ.11,8,3· **2)** ὑπερέχω, εἶμαι ἐκπρεπὴς ἔν τινι : Πίνδ.Ο 13,20 **ἄκραις ἀρεταῖς ὑπερελθόντων ἱεροῖς ἐν ἀέθλοις.**
ὑπερερῶ-άω μτγν. ὑπερμέτρως ἐρῶ, ἀγαπῶ ὑπερβολικά : ΑΙλ.ΠΙ 12,1 **ὑπερηράσθη ταύτης.**
ὑπερεσθίω, μέλλ. ὑπερέδομαι, εἰς ὑπερβολικὴν δόσιν ἐσθίω, παρατρώγω : Ξεν.'Απομν.1,2,4 **τὸν ὑπερεσθίοντα ὑπερπονεῖν ἀπεδοκίμαζε.**
ὑπερεσία (ἡ) δημ. τ. τοῦ ὑπηρεσία βλ.λ.
ὑπερέσσω μτγν. κ. ὑπερέττω βραδέως, ἡσύχως ἐρέσσω, κωπηλατῶ, τραβάω κουπὶ σιγὰ σιγά : ΑΙλ.ΖΙ 13,2 **ὑπερέττει δὲ οἱ παῖς ἡσυχῇ, προμαθὼν τῆς ἐλάσεως τὸ σχολαῖον** (κῶδ. ὑπηρετεῖ).
ὑπερέσχεθον ποι. ἀόρ. β' τοῦ ὑπερέχω βλ.λ.
ὑπερέτης (ὁ) δημ., θηλ. ὑπερέτρια κ. ὑπερέτρα, ὑποκορ. ὑπερετάκος, ἀντὶ τοῦ ὑπηρέτης βλ.λ. : Χατζόπ.'Υπεράνθρ.26 **ἤτανε περσότερο σὰν κόρη τοῦ σπιτιοῦ, παρὰ σὰν ὑπερέτρια.**
ὑπερετῶ-άω δημ. τ. τοῦ ὑπηρετῶ βλ.λ.
ὑπέρευ ἐπίρρ. κάλλιστα, ἐξαιρέτως καλά, ὡραιότατα : Πλάτ.Θεαίτ.185D **ὑπέρευ ἀκολουθεῖς** (μὲ τὸ παραπάνω καλά), Ξεν.'Ιέρ.6,9 **ὑπέρευ μοι δοκεῖς λέγειν,** Δημ.288 **ὑπέρευ πεπολίτευμαι.**
ὑπερευαισθησία (ἡ) νεώτ. ἡ εἰς ὑπερβάλλοντα βαθμὸν ἀνεπτυγμένη εὐαισθησία.
ὑπερευαίσθητος-ον νεώτ. ὁ λίαν, ὁ εἰς ὑπερβολικὸν βαθμὸν εὐαίσθητος.
ὑπέρευγε μτγν. ἐπιτατ. τ. τοῦ εὖγε βλ.λ. 'Ησ. «ὑπέρευγε· ὑπερκάλως» : Λουκ.Παράσ.9.
ὑπερευγενής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ εἰς μέγαν βαθμόν, ὁ λίαν εὐγενής : 'Αριστλ.Πολιτ.4,11,5.
ὑπερεύγομαι μτγν. ἐκ τῶν ἔνδον ἐρεύγομαι κ. ἐπὶ ποταμίου ρεύματος, ρέω, τρέχω : 'Απολλ.Ρ 2,984 **ὁ δ' ἀμφαδὸν ἄμμιγα παύροις Πόντον ἐς 'Αξεινον κυρτὴν ὑπερεύγεται ἄκρην** (σχόλ. **εὸ δὲ** (φανερῶς) ὑπὸ τὴν κυρτὴν ἄκραν συμμεμιγμένας τοῖς ἄλλοις εἰς τὸν Εὔξεινον Πόντον ῥεῖ»).
ὑπερευδαιμονῶ-έω εἶμαι λίαν εὐτυχής, μακάριος, ἀπολαύω μεγάλης, πλήρους εὐδαιμονίας : 'Αριστλ.Ρητ.2,8,3, Λουκ.'Ονειρ.20 **ἐγέλας ἂν ἐπὶ σαυτῷ πρώτον οἰηθέντι ὑπερευδαιμονεῖν ἀεὶ τὸν πλοῦτον** (δ.γρ. ὑπερευδαίμονα εἶναι).
ὑπερευδαίμων-ονος-ον μτγν. ὁ λίαν εὐδαίμων, πανόλβιος, πανευτυχής, τρισευτυχισμένος : Λουκ.'Ονειρ.20 (δ.γρ.· πρβλ. ὑπερευδαιμονῶ-έω).
ὑπερευδοκιμῶ-έω κ. νεώτ. λίαν εὐδοκιμῶ, ἐπιτυγχάνω εἰς τὴν ζωήν, πάω μπρός, προκόβω παραπολύ : Λυσ.8,7 **αὐδ' αὖ ὑμᾶς μὲν ὑπερευδοκιμοῦντας, ἐμαυτὸν δὲ διαβεβλημένον,** Σχόλ.Δημ. 348 **ὅτι ὑπερευδοκιμοῦσιν οἱ φενακίζοντες.**
ὑπερευδοκοῦμαι-έομαι μσν. ἀποθ. σφόδρα εὐαρεστοῦμαι ἐπί τινι, μτ. δοτ. : Σουΐδ. **οἱ δὲ Ρωμαῖοι ὑπερευδοκούμεναι κατὰ πάντα τρόπον τῇ τοῦ Σκιπίωνος ὁμολογίᾳ.**
ὑπερευδοξῶ-έω μσν. ὑπερέχω ὡς πρὸς τὴν δόξαν, τὴν καλὴν φήμην : Μετοχ.Θ Σύμμικτα 398 **οὐχ ὑπερπλουτεῖν, οὐδὲ ὑπερευδοξεῖν.**
ὑπερευθής-οῦς-έος-ές μτγν. ποι. ὁ ὑπέρυθρος, κοκκινωπός : 'Αρατ.867, 'Οππ.'Αλ.3,167.
ὑπερεύθομαι μσν. λαμβάνω ἐρυθρὰν πως χροιάν, παίρνω ἐλαφρὰ κόκκινο χρῶμα, ροδίζω : Εὐστ.Παν.308,20 **ὁπηνίκα δίσκος ἡλίου χρυσοῖς ὑπερεύθεται νέφεσι.**
ὑπερευθύμως ἐπίρρ. μτγν. λίαν εὐθύμως, μὲ μεγάλη εὐθυμία, διάθεση : Πολυβ.5,125.
ὑπερευκαιρῶ-έω εἶμαι λίαν εὔκαιρος· ἐπὶ πραγμάτων, εἶμαι λίαν πρόσφορος, ἁρμόδιος, κατάλληλος : 'Ιππ.'Επιστ.1276,33 **οἰκήσεις δὲ τὴν ἐμὴν οἰκίην ὑπερευκαιρέουσαν.**
ὑπερευλαβής-οῦς-ές μσν. ὁ εἰς μέγαν βαθμὸν εὐλαβής : Γερμ.Κ/πόλεως 369Β.
ὑπερευλαβοῦμαι-έομαι μτγν. εἶμαι εἰς μέγαν βαθμὸν εὐλαβής, εὐσεβής : Εὐνάπ.Βί.Σοφ.67.
ὑπερευλογοῦμαι-έομαι μτγν. κ. μσν. ἐκκλ. δέχομαι τὴν ὑπερτάτην, τὴν ὑψίστην εὐλογίαν : Βασ. 2,683, 'Ιω.Χρυσ.Λειτουργ.6,985,-**τῆς ὑπερευλογημένης, ἐνδόξου Δεσποίνης ἡμῶν Θεοτόκου,** Θεόδ. 'Υρτ.ἐν 'Αν.Βοασσ.3,1.
ὑπερευπρεπῶς ἐπίρρ. σχόλ. λίαν εὐπρεπῶς, κοσμιώτατα : Σχόλ.Σοφ.'Αντ.696.
ὑπερευρύβατος-ον μτγν. ὁ καὶ τὸν πονηρὸν Εὐρύβατον ὑπερτερῶν : Φρύν.ἐν ΑΒ 67,23.
ὑπερευρύνω καθ' ὑπερβολὴν εὐρύνω, πλατύνω, παθ. : Μέν.ἀπ.ἐν Exc.Maii 359.
ὑπερευτυχία (ἡ) μτγν. ἡ λίαν **μεγάλη, ἡ τελεία** εὐτυχία : Ρουφῖν.ἐν ΑΠ 5,67.

ὑπερεύφημος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἐπαινούμενος, ὁ λίαν ἀγαθῆς φήμης ἀπολαύων : ΨΔιον.913Α, αὐτ.913Β.
ὑπερευφημῶ-έω μτγν. καθ' ὑπερβολὴν εὐφημῶ, ἐπαινῶ, ἐγκωμιάζω : Νεῖλ.113Β.
ὑπερευφραίνομαι μτγν. εὐφραίνομαι, χαίρω ὑπερβαλλόντως : Λουκ.'Ικαρ.2, αὐτ.'Ερωτ.5 **οὐδ' ἂν εἰπεῖν δυναίμην ὡς ὑπερευφράνθην** (οὔτε μπορῶ νὰ πῶ τὸ πόσο εὐχαριστήθηκα), Γρηγ.Ναζ. 1,516C **τοὺς θλίβοντας ὑμᾶς ὑπερευφραίνεσθαι**· ‖ μτ. ἐμπροθ. προσδιορ. χαίρω ἐπί τινι, γιὰ κάτι : 'Ιώσ.ΠΙ 7,1,3 **ὡς ἂν ὑπερευφραινόμενός τις ἐπ' οἰκείοις κατορθώμασιν.**
ὑπερευχαριστῶ-έω μτγν. ἀναπέμπω μεγάλας, βαθείας εὐχαριστίας· μτ. δοτ. προσ. : Εὐσ. 'Εκκλ.'Ιστ.7,11,11 **μεγάλῃ τῇ φωνῇ τῷ τηλικούτων αὐτὸν ἀξιώσαντι κυρίῳ ὑπερευχαριστῶν.**
ὑπερεύχομαι μτγν. ἀποθ. εὔχομαι, προσεύχομαι ὑπέρ τινος, μτ. γενικ. : Γρηγ.Ναζ.'Επιστ.23, Διον. 'Αρεοπ.'Επιστ.8,462,7, 'Επιγρ.' κ. μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Σουΐδ. **ὑπερεύχομαί σου τῆς ἀποδημίας**· **2)** ἐνθέρμως προσεύχομαι, ἀπευθύνω προσευχὴν πρός τινα, μτ. αἰτ. : 'Ιώσ.ΙΑ 11,4,3 **τοῦτον** [ἐνν. τὸν Θεὸν] **ὑπερευχόμεθα.**
ὑπερεύωνος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν εὔωνος, ὁ πάμφθηνος : Αἰλ.ΠΙ 14,44 **χωρίον ὑπερεύωνον πρίασθαι.**
ὑπερεχθαίρω ἐχθαίρω, μισῶ ὑπερβαλλόντως : Σοφ.'Αντ.128 **Ζεὺς γὰρ μεγάλης γλώσσης κόμπους ὑπερεχθαίρει.**
ὑπερεχθραίνω μτγν. διάκειμαι λίαν ἐχθρικῶς, ὑπερεχθαίρω βλ.λ. : Πτολ.Τετράβ.64,65.
ὑπερεχόντως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατ' ἐξοχήν, ἰδίως : 'Ιάμβλ.Προτρ.136,6 **ὑπερεχόντως τῆς ἐν τῇ γῇ τάξεως,** Εὐστ.4,13 **εἴ τις εἴπῃ ὁ ῥήτωρ, ὁ Δημοσθένης εὐθὺς ὑπερεχόντως ἐνοήθη.**
ὑπερέχω κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. **ὑπειρέχω**, παρατ. ὑπερεῖχον, ἐπ. **ὑπείρεχον** ('Ιλ.Β 426, αὐτ.Ε 433), ἀόρ. β' ὑπερέσχον (αὐτ.Ι 420, 'Οδ.Ξ 184), ποιητ. ὑπερέσχεθον ('Ιλ.Λ 735,Ω 374), ἔχω, κρατῶ ὑψηλά, ὑπεράνω : 'Ιλ.Β 426 **σπλάγχνα δ' ἄρ ἀμπείραντες ὑπείρεχον 'Ηφαίστοιο** (κρατοῦσαν πάνω ἀπ' τὴ φωτιά), 'Αριστφ.'Ορν.1508 **τουτὶ λαβών μου τὸ σκιάδιον ὑπέρεχε,** αὐτ.'Ιππ.1176, 'Αριστλ.ΖΙ 4,10,11 **ὁ δελφὶς δὲ καὶ φάλαινα, καὶ ὅσα αὐλὸν ἔχει, ὑπερέχοντα τὸν αὐλὸν καθεύδει τῆς θαλάσσης**· **2)** εἰδ. φρ. ὑπερέχω χεῖρά (ἢ χεῖρας) τινος κρατῶ τὴν χεῖρα ὑπεράνω τινός, προστατεύω τινά, σκέπω : 'Ιλ.Ι 420 **μάλα γάρ ἕθεν εὐρύοπα Ζεὺς χεῖρα ἑὴν ὑπερέσχε,** αὐτ.Ω 374, Θέογν.757 **Ζεὺς τῆσδε πόληος . . ὑπειρέχοι χεῖρα**· μτ. δοτ. προσ. : 'Ιλ.Ε 433 **οἱ . . ὑπείρεχε χεῖρας 'Απόλλων,** αὐτ.Δ 249 **αἴ κ' ὔμμιν ὑπέρσχῃ χεῖρα Κρονίων**· πρβλ.'Οδ.Ξ 184· **3)** ἀμτβ. ἐξέχω, ὑψοῦμαι : 'Ηρ. 5,92 **ὅκως τινὰ ἴδοι τῶν ἀσταχύων ὑπερέχοντα**· ‖ εἰδ. ἐπὶ ἀστέρων, ὑψοῦμαι ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα : 'Οδ.Ν 93 **εὖτ' ἀστὴρ ὑπερέσχε φαάντατος**· ‖ ὁμ. ἐν εἰδ.σημ.ὑψοῦμαι ὑπεράνω τῆς γῆς, τοῦ ἐδάφους: 'Ηρ.2,41 **τὸ κέρας τὸ ἕτερον ἢ καὶ ἀμφότερα ὑπερέχοντα**· κ. μτ. γενικ. : αὐτ.7,35, Εὐρ.Φοίν.1384 **ἴτυος ὄμμ' ὑπερσχόν,** Θουκ.7,25 (σταυρούς) **οὐχ ὑπερέχοντας τῆς θαλάσσης**· **4)** ἐν στρατ. σημ. ὑπερφαλαγγίζω, κυκλῶ : Ξεν.'Ελλ.4,2,18 **ὅπως ὑπερέχοιεν τῷ κέρατι τῶν πολεμίων**· **5)** εἶμαι ἀνώτερός τινος, ἐξέχω, ὑπερτερῶ, μτ. γενικ. τοῦ προσ. κ. αἰτ. τοῦ πράγμ. : Αἰσχ.Πέρσ.709 **ὦ βροτῶν πάντων ὑπερσχὼν ὄλβου εὐτυχεῖ πότμῳ**· ‖ ὁμ. μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : Εὐρ.'Ιππ.1365 **ὁ σωφροσύνῃ πάντας ὑπερσχών,** Πλάτ.Τίμ.24C **πάντων ὑπερέχων μεγέθει καὶ ἀρετῇ,** Ξεν.'Ελλ.6,1,4 **ὥστε πελταστικῷ ὑπερέχειν τὴν ἡμετέραν δύναμιν,** 'Αριστλ.Πολιτ.4,12,2· ‖ μσν. κ. νεώτ. κ. ἐμπροθ. : Μιχ.'Ατταλ.ἐν Σάθ.1,37 **ἵνα προτιμᾶται ἕτερος ὁ ὑπερέχων ἐν ἀρετῇ καὶ βίου λαμπρότητι, - ὑπερέχει κατὰ τὴν δύναμιν - τὴν ἀντίληψιν - τὴν μόρφωσιν**· **6)** ἀπολ. ὑπερισχύω, ἐπικρατῶ, ἐπιβάλλομαι : Θέογν.202 **θεῶν ὑπερέσχε νόος,** Καλλιγ.Θαν.Βλ.64 **ἀλλ' ἡ φιλοδοξία ὑπερεῖχε συνδεδεμένη μετ' ἀνδρείας**· ‖ οἱ ὑπερσχόντες οἱ ἰσχυρότεροι, οἱ ἐπικρατέστεροι : Αἰσχ. Πρ.213· ‖ παθ. ὑπερτεροῦμαι : Πλάτ.Φαίδ.102C **οὐδὲ . . ὑπὸ Φαίδωνος ὑπερέχεσθαι,** αὐτ.Παρμ. 150D, 'Αριστλ.Πολιτ.3,9,15· ‖ εἰδ. **οἱ ὑπερέχοντες** οἱ ἐν ἀρχῇ, **ἐν ἀξιώματι ὄντες** : Διογ.Λ 6,78· **7)** ὑπερβαίνω, διαβαίνω ἄνωθεν, μτ. αἰτ. τοπ. : Θουκ.3,23 **ἡ νὺξ πολὺ τὸ ὕδωρ ἐπεποιήκει, ὃ μόλις ὑπερέχοντες ἐπεραιώθησαν**· **8)** μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. ἀντέχω, δύναμαι νὰ ὑπομείνω, νὰ ὑποφέρω : 'Αριστφ.Εἰρ.17 **οὐ γὰρ ἔθ' οἷός τ' εἴμ' ὑπερέχειν τῆς ἀντλίας,** Διόδ.Σ 4,80 **τῇ δαψιλείᾳ τῆς εὐπορίας ὑπερεῖχον τῶν ἀναλωμάτων**· **9)** ἐν εἰδ. σημ. ἐν τῇ λογικῇ, ἔχω μεῖζον πλάτος, πλείονα περιλαμβάνω : 'Αριστλ.Α'Υστ.2,17,4· πρβλ.αὐτ. Ρητ.1,7,2· **10)** ρηματ.π. ὑπεροχή, ὑπέροχος.
ὑπερέψω μτγν. ἕψω ὑπὲρ τὸ δέον, βράζω μὲ τὸ παραπάνω : 'Αλέξ.'Αφρ.Προβλ.77,22.
ὑπέρζεσις-εως (ἡ) κ. μσν. ἡ ὑπερβάλλουσα ζέσις, τὸ ὑπὲρ τὸ μέτρον βράσιμον, τὸ παραβράσιμο : 'Αριστλ.Πρ.24,6· **2)** μσν. μτφ. ἐν χρ. ἐπὶ παθῶν ὑπερβαλλόντως ἐξημμένων : Πισίδ.Γ 'Εξαήμ.607 **τῶν παθῶν ὑπερζέσει.**
ὑπέρζεστος-ον ὁ ὑπερβαλλόντως ζεστός, ὁ παραβρασμένος : 'Αριστλ.Κόσ.4,27.
ὑπερζέω ὑπερμέτρως ζέω, θερμαίνομαι, παραβράζω : 'Αριστλ.ΖΓ 3,2,18 **οἷον ὑπερζεῖν ποιεῖ ὑγρότητα τὴν ἐν τοῖς ᾠοῖς**· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ τῆς ἐξάψεως πάθους, ζωηροῦ συναισθήματος : 'Αριστφ.'Ιππ.920 **ἀνὴρ παφλάζει, παῦε παῦ' ὑπερζέων,** 'Αριστλ.Πρ.1,19, 'Αθηνάσ.2,381Α **ἡ τῆς ὀργῆς κίνησις ὑπερζέσασα.**
ὑπερζυγῶ-έω μτγν. ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω Γρηγ.Ναζ.3,1057Α.
ὑπέρζωος-ον μτγν. κ. μσν., συνηρ. **ὑπέρζως** ὁ ὑπέρτερος τῆς ζωῆς, ὁ αἰώνιος : Διον.'Αρεοπ.640, 857, Πρόκλ.Στοιχ.Θεολ.168 **πᾶς θεὸς ὑπερούσιός ἐστι καὶ ὑπέρζωος,** 'Αντίοχ.Μον.1436C.
ὑπέρηβος-ον μτγν. ὁ ὑπερῆλιξ : Γαλ.19,489,6.
ὑπερηγορία (ἡ) μσν. συνηγορία ὑπέρ τινος, ὑπεράσπισις : Θωμ.Μ 750, Νικ.Χων.Χρον.235C.
ὑπερηγορῶ-έω μτγν. κ. μσν. ἀγορεύω ὑπέρ τινος, ὑπερασπίζομαί τινα, μτ. γενικ.· Σουΐδ.«ὑπερηγορῶν· ὑπὲρ αὐτοῦ λαλῶν» : Δαμάσκ.π.Σουΐδ. ἐν λ. **ὁ δὲ 'Ισίδωρος ὑπερηγορῶν τοῦ Σωκράτους, βαθύτερον ἢ κατ' ἀκροατὰς διαλέγεται.**
ὑπερηδέως ἐπίρρ. λίαν εὐχαρίστως : Ξεν.ΚΠ 1,6, 21 **τούτῳ οἱ ἄνθρωποι ὑπερηδέως πείθονται.**
ὑπερήδιστος-ον μτγν. κ. μσν. ὑπερθ. τοῦ μὴ ὄντος ἐν χρ. ἐπιθ. ὑπέρηδυς, ὁ ὑπερβαλλόντως ἡδύς, ὁ λίαν εὐχάριστος : Λουκ.Τίμ.41 **χρυσίον . . τὴν πρόσοψιν ὑπερήδιστον,** αὐτ.Κατάπλ.15 **τὸ ἰσοτιμίαν ἅπασιν εἶναι ὑπερήδιστον ἐμοὶ γοῦν δοκεῖ**· ‖ τὸ οὐδ. ἐν χρ. ἐπιρρ. κτ.πληθ. : Λουκ.Θε. Δ 9,1· ὁμ. καθ' ἑνικ. : Μην.3,9 Συνξ. **μέγα τε καὶ ὑπερήδιστον ἐπὶ τῷ τέλει τοῦ υἱοῦ σκιρτήσασα.**
ὑπερήδομαι ὑπερβαλλόντως ἡδύνομαι, ἥδομαι, ἀγάλλομαι καθ' ὑπερβολήν, ὑπερχαίρω ἐπί τινι, μτ. δοτ. τοῦ πράγμ. : 'Ηρ.1,54 **ἐπεί τε δὲ ἀνενειχθέντα τὰ θεοπρόπια ἐπύθετο ὁ Κροῖσος, ὑπερήσθη τε τοῖσι χρηστηρίοισι,** αὐτ.3,22· κ. μτ. μτχ. : Ξεν.ΚΠ 3,1,31 **ταῦτα ἀκούων ὑπερήσθη**· ‖ μτ. ἐμπροθ. προσδιορ. : 'Ηρωδιαν.'Ιστ.5,2,2 **ὑπερηδόντό τε καὶ πανδημεὶ ἑώρταζον ἐπὶ τῇ τοῦ 'Αντωνίνου ἀπαλλαγῇ**· κ. μτ. πλαγ. προτ. : Ξεν.ΚΠ 8,3,50 **ὑπερήδετο ὅτι ἐξέσοιτο αὐτῷ.**

ὑπερήδω μτγν. προκαλῶ ὑπερβάλλουσαν τέρψιν, ἡδύνω τὸ παράπαν, μτ. αἰτ. : Βασ.3,474Β καὶ ἡ μὲν εὐχροιά σε τοῦ χρυσοῦ ὑπερήδει' ‖ εὐχρ. ἐν τῷ μέσ. ὑπερήδομαι βλ.λ.

ὑπερηκοΐα (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ ὀξύτης, ἡ ὑπερευαισθησία τῆς ἀκοῆς.

ὑπερήκω μτγν. ἐξικνοῦμαι, φθάνω πέρα τινός : Γαλ.2,461,4 κἂν ὑπερήκῃ τὸν πρῶτον σπόνδυλον ἡ κεφαλὴ πρόσω.

ὑπερῆλιξ-ικος (ὁ,ἡ) κ. νεώτ. ὁ προβεβηκὼς τὴν ἡλικίαν, ἡλικιωμένος : Λουκ.'Ερωτ.10 ἀνδρὸς οὐδ' ἀκαρῆ παρόντος, εἰ μή τί που νήπιον ἢ γέρων ὑπερῆλιξ .. ὀφθείη, 'Αηπ.Καρχ.114,'Ησ.ἐν λ. δολλῶ.

ὑπέρημαι μτγν. κάθημαι, θέτω ἐμαυτὸν ὑπεράνω τινός, μτ. γενικ. : 'Απολλινάρ.μτφρ.Ψαλμ.131,25 τεῆς ὑπερήμενον ἕδρης.

ὑπερημερεύω μσν. ὑπερβαίνω τὴν ταχθεῖσαν, τὴν ὡρισμένην προθεσμίαν : Θεόδ.'Υρτσκ.'Επιστ. ἐν Notitt.Mss.5,733 ταύτην ᾤετο ἐπανήξειν· ὑπερημερευούσης δ' ἐς δεῦρο προσαντᾶται.

ὑπερημερήσιος-ον μσν. ὁ ἡμέραν παρ' ἡμέραν : Στουδ.Θεόδ.817C.

ὑπερημερία (ἡ) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ὑπέρβασις τῆς ταχθείσης προθεσμίας διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν ἀναληφθείσης ὑποχρεώσεως : Δημ.1154 μελλούσης μοι ἤδη ἐξήκειν τῆς ὑπερημερίας (προκειμένης τῆς παρελεύσεως τῆς προθεσμίας), αὐτ.17· ‖ εἰδικώτ. νεώτ. κ. δημ. νομ. ἡ ἐξ ὑπαιτιότητος τοῦ δανειστοῦ ἢ τοῦ ὀφειλέτου μὴ ἐμπρόθεσμος ἐκτέλεσις τῶν ἐκ τῆς συμβάσεως ἐπιβληθεισῶν ἑκάστῳ τούτων ὑποχρεώσεων : ἐν περιπτώσει ὑπερημερίας τοῦ δανειστοῦ, ὁ ὀφειλέτης παύει εὐθυνόμενος καὶ δι' ἐλαφρὰν ἀμέλειαν, - ἐν ὑπερημερίᾳ ὁ ὀφειλέτης φέρει τὸν κίνδυνον τῆς καταστραφῆς ἢ τῆς χειροτερεύσεως τοῦ πράγματος· **2)** εἰδ. κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ ὡς συνέπεια τῆς παρελεύσεως τῆς πρὸς πληρωμὴν προθεσμίας κατάσχεσις καὶ πώλησις τῶν ὑπαρχόντων : Δημ.817 οἰκέτην .. ὃν ἔλαβον κατὰ τὴν ὑπερημερίαν ἐκ τῶν 'Αφόβου' ‖ φρ.λαμβάνω τι ὑπερημερίᾳ παραλαμβάνω τι μὲ τὸ δικαίωμα τῆς κατασχέσεως: αὐτ.894 οἱ χρῆσται κατήπειγον αὐτὸν ἀπαιτοῦντες καὶ ἐνεβάτευον εἰς τὴν ναῦν, εἰληφότες τῇ ὑπερημερίᾳ· ‖ ὑπερημερίαν πράττω ἐμφανίζω ὡς ὑπερημερίαν, ἐνάγω δι' ὑπερημερίαν, ἐνεργῶ κατάσχεσιν: Θεόφρ.Χαρ.10,10 δεινὸς δὲ καὶ ὑπερημερίαν πρᾶξαι καὶ τόκον τόκου.

ὑπερήμερος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπερβὰς τὴν νόμιμον προθεσμίαν πρὸς ἐκτέλεσιν ὑποχρεώσεώς τινος, ὁ ἐν ὑπερημερίᾳ βλ.λ.ΙΙ διατελῶν : Δημ.518, αὐτ.927 καθάπερ δίκην ὠφληκότων καὶ ὑπερημέρων ὄντων· οὕτω κ. μτ. γενικ. ἐν φρ. ὑπερήμερος γίγνομαί τινος, αὐτ.1116· ‖ ὑπερήμερον λαμβάνω τινά ἔχω τὸ δικαίωμα ὅπως ἐνεργήσω κατάσχεσιν κατά τινος, ὡς συνέπειαν τῆς μὴ ὑπ' αὐτοῦ ἐμπροθέσμου ἐκτελέσεως ὑποχρεώσεώς του ἔναντι ἐμοῦ : αὐτ.540 λαβὼν δ' ὑπερήμερον καὶ ἔχων οὐδενὸς ἡψάμην πω τῶν τούτου· κ. παθ. : 'Αχ.Τάτ.4,42 ὑπερήμερος ἑάλω· ‖ κτ. 'Αρποκρ. ἐν λ. «ὑπερήμεροι οἱ δίκην ὀφλόντες ὁποιανοῦν καὶ τὰ ἐπιτίμια τοῖς ἑλοῦσι μὴ ἀποδιδόντες»· ‖ εἰδ. νεωτ. νομ. ὑπερήμερος ὀφειλέτης ὁ ὀφειλέτης ὁ καίπερ ὀχληθεὶς ἐν καταλλήλῳ τόπῳ κ. χρόνῳ ὑπὸ τοῦ δανειστοῦ, μὴ ἐκπληρώσας ἐγκαίρως ὑποχρέωσιν ἀπαιτητήν, μὴ ἐξαρτωμένην τουτέστιν ἐκ προθεσμίας ἢ αἱρέσεως ἢ μὴ ὑποκειμένην εἰς ἔνστασίν τινα· ‖ ὁμ. νεώτ. νομ. ὑπερήμερος δανειστὴς ὁ ἀδικαιολογήτως ἀποκρούσας τὴν πρὸς αὐτὸν ὑπὸ τοῦ ὀφειλέτου προσφοράν, οὖσαν πλήρη καὶ γενομένην ἐν εὐθέτῳ τόπῳ καὶ χρόνῳ· **2)** γεν. ὁ ὑπερβὰς τὸν ἁρμόδιον καιρὸν διὰ τὴν ἐπιτέλεσιν πράγματός τινος : 'Αναξανδρ.'Αδήλ.17 ὑπερήμεροί μοι τῶν γάμων αἱ παρθένοι (περάσανε πιὰ τὸν καιρὸ τῆς παντρειᾶς τὰ κορίτσια μου), Φιλόστρ.'Επιστ.14 ὑπερήμερος τῆς ἀκροάσεως (μεγάλος πιὰ γιὰ νὰ μαθητεύσῃ)· **3)** ἐπὶ πραγμ., ὁ λίαν βραδύς, ὄψιμος : Φίλ.2,169· ‖ ὑπερήμερος τοῦ βίου ὁ διαρκῶν πέρα τοῦ βίου τινός : Λογγῖν.'Υψ.14,3, Λουκ. 'Ερμοτ.67 τ' ἀληθὲς ὑπερήμερον γίγνεται τοῦ βίου (ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τῆς ἀνθρωπίνης ζωῆς).

ὑπερήμισυς-εος-υ ὁ πλέον τοῦ ἡμίσεος : 'Ηρ. 7,40,αὐτ.7,156 τοῦτο δὲ .. ὑπερημίσεας τῶν ἀστῶν τωὐτὸ .. ἐποίησε, Ξεν.'Αν.6,2,10.

ὑπέρημος-ον μτγν. ὁ δίδων τὴν ἐντύπωσιν τῆς ἐρημίας, τῆς ἐγκατολείψεως : Πλούτ.Ποπλ.4 οἶκος ὑπέρημος καὶ σκοτώδης, αὐτ.Αἰμ.8.

ὑπερήνεμος-ον μσν. ὁ ὑπὲρ τὸν ἄνεμον διαπνέων, ἐξερχόμενος : 'Ιω.Φιλόπ.Κοσμοπ.148,10.

ὑπερηνορέη (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπερήνορος βλ.λ., ἀλαζονεία, ἀγερωχία, περηφάνεια, αὐθάδεια : 'Απολλ.Ρ 3,65.

ὑπερηνόρεος-ον μτγν. δ. τ. τοῦ ὑπερηνορέων βλ.λ. : Θεόκρ.29,19.

ὑπερηνορέων-οντος (ὁ) ὁ λίαν ἀρρενωπός· Σουΐδ. «ὑπερηνορεόντων, ὑπερεχόντων τῇ δυνάμει»· ἐν χρ. ἰδ. ἐπὶ κακῆς σημ., ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀλαζών, ὁ αὐθάδης καὶ βίαιος : 'Ιλ.Δ 176, αὐτ.Ν 258 ἀσπίδα Δηϊφόβοιο βαλὼν ὑπερηνορέοντος, 'Οδ.Ζ 5 ἀγχοῦ Κυκλώπων ἀνδρῶν ὑπερηνορεόντων (βιαιοπραγούντων)· ‖ ἐν τῇ 'Οδυσσείᾳ συχν. ὡς ἐπίθ.τῶν μνηστήρων : αὐτ.Β 226,αὐτ.Δ 766· πρβλ. ὑπερήνωρ (ἑρμ. 'Ησ.)· **2)** ἐν κωμ. φρ. ὁ νομίζων αὐτὸν ὡς ἐξέχοντα μεταξὺ τῶν ἀνθρώπων, ὡς ὑπεράνθρωπον : 'Αριστφ.Εἰρ.53 καὶ τοῖσιν ἀνδρίοισι .. καὶ τοῖς ὑπερτάτοισιν ἀνδράσι .. καὶ τοῖς ὑπερηνορέουσιν.

ὑπερηνωμένως (ὑπερενοῦμαι) μτγν. ἐπίρρ. ἐν πλήρει ἑνότητι : Ψ Διοσκ.644Α, Γρηγ.Κύπρ. π. Banduri.Imp.Or.2,644,34.

ὑπερήνωρ-ορος (ὁ), δωρ. ὑπεράνωρ δ. τ. τοῦ ὑπερανορέων βλ.λ.· 'Ησ. «ὑπερήνωρ· εὔψυχος, ἀνδρεῖος, ὑβριστής, ὑπερέχων, ὑπερήφανος· παράνομος ἢ ὁ ὑπερέχων κατὰ τὴν ἀνδρείαν» : 'Ησίοδ.Θ 995 στονόεντας ἀέθλους, τοὺς πολλοὺς ἐπέτελλε μέγας βασιλεὺς ὑπερήνωρ (περὶ τοῦ τυράννου Πελίου)· κ. ἐπὶ θηρός : 'Ορφ.'Αργ.942 θέλξαι ὑπερήνορα θῆρα· **2)** ἐπὶ ψυχικῶν ἰδιοτήτων, ἡ ἀνδρείαν, εὐψυχίαν, ὑψηλοφροσύνην ἐνέχουσα, φανεροῦσα : Εὐρ.Φοίν.185 σύ τοι μεγαλαγορίαν ὑπεράνορα κοιμίζεις.

ὑπερηπατεία (ἡ) νεώτ. ὑπέρμετρος αὔξησις κατ' ἀριθμὸν ἢ ζωτικότητα τῶν ἡπατικῶν κυττάρων.

ὑπερηπατισμός (ὁ) νεώτ. δ. ὑπερηπατεία βλ.λ.

ὑπερηπλωμένως ἐπίρρ. μαν. λίαν ἐκτεταμένως, ἐξηπλωμένως : Γρηγ.Κύπρ.

ὑπερηφάνεια (ἡ) νεώτ. ὑπερηφανία βλ.λ., ὑπεροψία, ἀλαζονεία, περηφάνεια· **2)** ἐν καλῇ σημ. ὑψηλοφροσύνη.

ὑπερηφανεύομαι μτγν. κ. νεώτ., δημ. περηφανεύομαι, ἀόρ. ὑπερηφανεύθην, δημ. (ὑ)περηφανεύτηκα, ἀλαζονεύομαι, φέρομαι ἀγερώχως, ὑπεροπτικῶς : ΠΔ Ψαλμ.9,23 ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι τὸν ἀσεβῆ ἐμπυρίζεται ὁ πτωχός, αὐτ.Σοφ. Σειρ.1,9,αὐτ.Τωβ.4,13,αὐτ.'Ιὼβ 22,29, - ἔκαμε λεπτὰ καὶ περηφανεύτηκε· **2)** νεώτ. κ. δημ. κ. ἐπὶ καλῆς σημ. σεμνύνομαι, τὸ 'χω γιὰ καμάρι: ὑπερηφανεύεται διὰ τὸν πρόοδον τῶν παιδιῶν του - διὰ τὴν καταγωγήν του - γιὰ τὴν ἔντιμη φτώχεια του· **3)** ρηματ. π. ὑπερηφάνεια.

ὑπερηφανημένος-ον Σουΐδ. «ἀντὶ τοῦ καταπεφρονημένος παρά τινος».

ὑπερηφανία (ἡ) κ. νεώτ. ὑπεροπτικὴ συμπεριφορά, ἀλαζονεία, ἔπαρσις, οἴησις, περηφάνεια :

Ἀνδοκ.30,37,Πλάτ.Συμπ.219C **δικασταὶ γὰρ ἐστε τῆς Σωκράτους ὑπερηφανίας,** Μέν.Κανηφόρ.1· ‖ κ.μτ. προσδιορ. κτ.γενικ. : Ξεν.ΚΠ 5,2,27 **ὑπερηφανίαν πολλήν τινα τοῦ τρόπου,** Δημ.559 **τὴν ἀσέλγειαν καὶ τὴν ὑπερηφανίαν τοῦ βίου·** ‖ ὁμ. μτ. προσδιορ. κτ. γενικ. καταφρόνησις πρός τινα ἤ διά τι : Πλάτ.Πολ.391C **ὑπερηφανίαν θεῶν τε καὶ ἀνθρώπων,** Δημ.577 **ἐπὶ μὲν τοῦ βίου τοσαύτης ὑπερηφανίας πλήρης ὤν.**

ὑπερήφᾰνος(-η)-α(ν) κ. νεώτ., δημ. **κ. περήφανος** ὁ θέλων; ὁ ἐπιζητῶν ἵνα φαίνηται ὑπέρ τοὺς ἄλλους· τὸ πλεῖστον ἐπὶ κακῆς σημ., ὑπεροπτικός, ἀλαζών, ἀγέρωχος, οἰηματίας, φαντασμένος, ἐπὶ προσ. κ. ἐπὶ ἀνθρωπίνων ἐκδηλώσεων : Ἡσίοδ.Θ 149 **Κόττος τε Βριάρεώς τε Γύης θ', ὑπερήφανα τέκνα,** Πινδ.Π 2,52,Αἰσχ.Πρ.402 **ὑπερήφανον θεοῖς τοῖς πάρος ἐνδείκνυσιν αἰχμάν,** Δημ.42 **ἀλλ' ἀπειλεῖ καὶ λόγους ὑπερηφάνους ὥς φασι λέγει,** Ἀριστλ.Ρητ.2,16,1 **ὑβρισταὶ καὶ ὑπερήφανοι, - ὑπερήφανοι ἄνθρωποι - τρόποι - λόγοι·** συγκρ.: Ἀριστλ.Ρητ.2,17,6 **ὑπερηφανώτεροι καὶ ἀλογιστότεροι·** **2)** κ. νεώτ. κ. ἐπὶ καλῆς σημ. κ. λαμπρός, μεγαλοπρεπής, ὑψηλόφρων, εὐγενής : Πλάτ. Συμπ.217E **ἔπειτα ἀφανίσαι Σωκράτους ἔργον ὑπερήφανον,** αὐτ.Φαίδ.96A, Πλούτ.Φάβ.26 **πράξεις ὑπερήφανοι τὸ μέγεθος, - ἡ ὑπερήφανος ἀπάντησις τῶν πολιορκουμένων.**

ὑπερηφανῶ-έω ἐπ. ἐν χρ. π. Ὁμ. μόν. ἅπαξ ἐν τῇ μτχ. ὑπερηφανέων ὑπερήφανος, ἀλαζονικός : Ἰλ.Λ 694 **ὑπερηφανέοντες Ἐπειοί·** **2)** μτγν. **συνηρ.** φέρομαι ὑπερηφάνως : Πολύβ.6,10,8 **τῆς βασιλείας κωλυομένης ὑπερηφανεῖν διὰ τὸν ἀπὸ τοῦ δήμου φόβον·** **3)** κ. μτβ. μεταχειρίζομαί τινα ὑπεροπτικῶς, ἀλαζονικῶς, καταφρονῶ, μτ. αἰτ. : Διόδ.Σ Ἐκλογ.504,53 **ὧν ὑπερηφάνησε τὴν ἀτυχίαν,** Λουκ.Νιγρ.31 **τὸ μὲν παράκαιρον ἀγαπῶντες, τὸ δὲ ἐν καιρῷ καὶ κατὰ φύσιν, ὡς εὐτελὲς ὑπερηφανοῦντες·** κ. μτ. γενικ. : Θεμίστ. Λόγ.21,249B **ὑπερηφανοῦντες θεῶν καὶ ἀνθρώπων·** **4)** ἐξαίρω ἐμαυτόν, ἐπαίρομαι : Πολύβ. 5,33,8 **χάριν τῆς ἀλαζονείας τῶν ὑπερηφανούντων ἑαυτοὺς καὶ τὰς ἰδίας πραγματείας.**

ὑπερηφάνως ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑπερήφανον βλ.λ., ἀγερώχως, μὲ ἀλαζονείαν, περήφανα : Πλάτ.Πολ.399B, αὐτ.Θεαίτ.175B, Πολύβ. 14,34,6 **ὡμίλησεν ὑπερηφάνως·** ‖ εἰδ. φρ. **ὑπερηφάνως ζῶ** διάγω βίον δαπανηρόν, ἄσωτον : Πλάτ.Νόμ.691A **βασιλέων ὑπερηφάνως ζώντων διὰ τρυφάς·** **2)** σπαν. κ. ἐν καλῇ σημ. λαμπρῶς, μεγαλοπρεπῶς : Πλούτ.Ἀγησ.34.

ὑπερηφερής-οῦς-ές ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑπερφερής : Λοβέκ. εἰς Φρύν.699.

ὑπερηχήεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ἐπιτετ. τ. τοῦ ἠχήεις βλ.λ. : Κόϊντ.2,1 **αὐτὰρ ἐπεὶ κορυφὰς ὀρέων ὑπερηχηέντων λαμπρὸν ὑπὲρ φάος ἦλθεν . . ἠελίοιο** (δ.ἀνάγν. ὕπερ ἠχηέντων).

ὑπερηχητικός-ή-όν νεώτ. φυσ. ἐν χρ. ἐπὶ κυμάτων ἠχητικῶν συχνότητος ὑπερβαινούσης τὴν τῶν ἀκουστῶν ἤχων.

ὑπερηχῶ-έω ὑπερτερῶ κατὰ τὸν ἦχον : Ἀριστείδ.1,123,3 **οἱ δ' ἐφέροντο ὑπερηχοῦντες τὸν Αἰγαῖον,** Γρηγ.Νύσσ.1,179D.

ὕπερθα αἰολ. τ. τοῦ ὕπερθεν βλ.λ.

ὑπερθαλασσίδιος-ία-ον ἐπὶ ἐδαφῶν, ἐκτάσεων γῆς, ὁ ὑψούμενος ὑπεράνω τῆς παρὰ τὴν θάλασσαν γῆς, τῆς ἀκτῆς : Ἡρ.4,199 **τῶν ὑπερθαλασσιδίων χωρῶν.**

ὑπερθάλασσος-ον μτγν. ὑπερθαλασσίδιος βλ.λ.: Ἀλκίφρ.2,4,6.

ὑπερθαυμάζω κ. μαν., ἰων. -θωμάζω, μέλλ.-θαυμάσομαι (Λουκ.Εἰκ.18), θαυμάζω, ἐκπλήττομαι εἰς μέγαν βαθμόν : Ἡρ.3,3 **πολλῷ ἐχρᾶτο τῷ ἐπαίνῳ ὑπερθαυμάζουσα,** Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,34· ‖ μτ. αἰτ. θαυμάζω τι μεγάλως : Ἀθήν.12,523C, Λουκ.Ζεῦξ.3 **ὑπερθωμάσαι τὴν τέχνην,** Ποχυμ.Γ 90,5 **ὑπερτεθαύμακα τοῦτον.**

ὑπερθαύμαστος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ λίαν θαυμαστός : ΑΠ 15,16 **ὑπερθαύμαστε κόσμου δεσπότι,** Σχόλ.Πινδ.Ο 9,98, Εὐστ.Πον.352,10,ASS Σεπτ.8,47,45 **ὑπερθαύμαστά τε καὶ παράδοξα τεράστια.**

ὕπερθε δ. τ. τοῦ ὕπερθεν βλ.λ. : Ἰλ.Ε 503, Αἰσχ. Ἑπτ.228.

ὑπερθειάζω μτγν. ἐκθειάζω, ἐξαίρω τι ὑπερβαλλόντως : Φιλοστόργ.588A.

ὑπέρθειος-ον μτγν. δ.τ. τοῦ ὑπέρθεος βλ.λ. : Ναζ. ἐν ASS Μαΐου 12,770,22 **τῆς ὑπερθείου καὶ μακαρίας Τριάδος.**

ὑπέρθεμα-ατος (τὸ) μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐν δημοπρασίᾳ, πλειστηριασμῷ ἀνωτέρα προσφορά : Δουκάγγ.· πρβλ. ὑπερθεματίζω βλ.λ.2).

ὑπερθεματίζω μσν. κ. νεώτ. βαίνω πέρα τοῦ θέματος, τῆς ἐπαρχίας : ΚΠορφ.Νεαρ.280· **2)** μσν. κ. νεώτ. προσφέρω ἀνωτέραν τιμὴν ἐπὶ πλειστηριασμοῦ, δημοπρασίας, πλειοδοτῶ : Δουκάγγ.· **3)** νεώτ. κ. μτφ. ὑπερβάλλω ἔτι πλέον τονίζω : **ὑπερεθεμάτισεν εἰς ἐπαίνους.**

ὑπερθεματισμός (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερθεματίζω βλ.λ.· **2)** ἡ ἐν πλειστηριασμῷ προσφορὰ μείζονος τῆς ὑπὸ τῶν ἄλλων προσενεχθείσης τιμῆς· **3)** εἰδ. νεώτ. νομ. τὸ ἐπὶ ἀγοραπωλησίας συναπτόμενον ἔγγραφον, δι' οὗ οἱ συμβαλλόμενοι ἐπιφυλάσσονται ἑαυτοῖς τὸ δικαίωμα νὰ θεωρήσωσι τὴν ἀγοραπωλησίαν μὴ καταρτισθεῖσαν, ἐὰν τρίτος προσφέρῃ κρείττονας ὅρους.

ὑπερθεματιστής (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπερθεματίζων βλ.λ. ἐν δημοπρασίᾳ.

ὑπερθεμιστοκλῆς (ὁ) AB 67,20 «ὁ ὑπὲρ Θεμιστοκλέα τῇ σοφίᾳ».

ὕπερθεν ἐπίρρ. κ. **ὕπερθε** (ὕπερθ' : Ἰλ.Ε 503, Αἰσχ. Ἑπτ.228), αἰολ. **ὕπερθα** (Ἀπολλ.Δύσκ.Ἐπιρρ.606), ἄνω, ὑπεράνω : Ἰλ.Μ 4 **τάφρος καὶ τεῖχος ὕπερθεν·** ‖ κ. ἐπὶ τοῦ σώματος κατὰ τὰ ἄνω μέρη : αὐτ.Β 218 **ὕπερθεν φοξὸς ἔην κεφαλήν,** αὐτ.Ν 75, Πινδ.Π 2,88 **τὰ μακρόθεν μὲν κάτω τὰ δ' ὕπερθεν πατρός·** ‖ σπαν. π. πεζογράφοις : Ξεν.Ἀν. 1,4,4, αὐτ.Ἀπομν.1,4,11, Ἀριστλ.Κόσ.2,2· **2)** ἄνωθεν, ἐκ τοῦ οὐρανοῦ, ἐκ τῶν θεῶν : Ἰλ.Η 101, Ὀδ. Ω 344 **ὁππότε δὴ Διὸς ὧραι ἐπιβρίσειαν ὕπερθεν,** Ὑμν.Ὁμ.Δήμ.13· **3)** ἐπὶ συγκρίσεως, βαθμοῦ : Σοφ.ΟΚ 1745 **τοτὲ μὲν ἄπορα, τοτὲ δ' ὕπερθεν** (χειρότερα ἀκόμα)· **4)** μτ. γενικ., πλέον : Πίνδ.Π 4,342, Αἰσχ.Ἀγ.232· ‖ φρ. **ὕπερθεν γίγνομαί τινος** ἀναδεικνύομαι ἀνώτερός τινος, νικῶ, καταβάλλω τινά : Εὐρ.Βάκχ.904· ‖ γεν. εἰς ἀνώτερον βαθμόν : αὐτ.Μήδ.650 **μόχθων δ' οὐκ ἄλλος ὕπερθεν ἢ γᾶς πατρῴας στέρεσθαι** (δὲν ὑπάρχει πιὸ μεγάλος καημὸς ἀπὸ . .).

ὑπέρθεος-ον κ. μσν. ὁ συγκεντρῶν τὴν ὑψίστην, τὴν ὑπερτάτην θεϊκὴν δύναμιν : Μέν.Μονοστ.243, Γρηγ.Ναζ. ἐν ASS Μαΐου 2,770,22 **τῆς ὑπερθέου καὶ μακαρίας Τριάδος,** Φώτ.Ἐπιστ.1,23, Εὐστ.Πον.252,40 **ὑπὲρ πᾶσαν λαγοπραγίαν καὶ διὰ ταῦτα ὑπέρθεος.**

ὑπερθεότης-ητος (ἡ) μτγν. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπερθέου βλ.λ. : Διον.Ἀρεοπ.π.Θείων Ὀνομ.13,4,16,4.

ὑπερθεραπεύω μτγν. περιποιοῦμαι εἰς μέγαν βαθμόν, περιθάλπω : Πολυδ.4,9, Ἡλιόδ.Αἰθ.1,9 **τῇ τε ὥρᾳ τὸν πρεσβύτην ἐπαγομένη καὶ τἄλλα ὑπερθεραπεύουσα.**

ὑπερθερμαίνω θερμαίνω εἰς ὑπερβολικοὺς βαθμούς, παραζεσταίνω : Ἱππ.446,39, αὐτ.447,4, Γαλ. 4,776,14 **πυρετὸς δὲ σφοδρὸς ὑπερθερμαίνει·** κ. παθ. : Ἀριστλ.Πρ.1,12,2.

ὑπερθερμασία (ἡ) κ. νεώτ. ὑπερβολικὴ θερμασία, μεγάλος, ὑψηλὸς πυρετός : Ἱππ.462,24 **περιωδινέει ὑπὸ τῆς ὑπερθερμασίης τῆς κεφαλῆς.**
ὑπερθέρμανσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερθερμαίνω βλ.λ.· ‖ εἰδ. **ἐν τῇ μεταλλοτεχνίᾳ,** ἀλλοίωσις τῶν ἰδιοτήτων τῶν μετάλλων, ἰδίως δὲ τοῦ χάλυβος, ἐπερχομένη ἐκ παρατεταμένης θερμάνσεως εἰς ὑψηλὴν θερμοκρασίαν, διορθουμένη δὲ δι' ἀνοπτήσεως.
ὑπερθερμαντήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. μηχανολ. ἐξάρτημα τῶν ἀτμολεβήτων ἀποτελούμενον ἐκ μικρῶν σωλήνων ἐν οἷς διαχεόμενος ὁ κεκορεσμένος ἀτμὸς γίνεται λίαν θερμὸς (ὑπέρθερμος) διὰ τῆς λίαν ἰσχυρᾶς καὶ συνεχοῦς θερμάνσεως τῶν σωλήνων τούτων ὑπὸ τῶν θερμῶν ἀερίων τῆς καύσεως τῶν ἐκ τοῦ κυρίου λέβητος ἐξερχομένων.
ὑπερθερμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀ. ὑπερθερμασία ἡ ὕψωσις τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος ὑπὲρ τὴν φυσιολογικὴν κ. ἰδ. ἡ ὑπὲρ τοὺς 39 βαθμούς.
ὑπέρθερμος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπερμέτρως θερμός, ὁ ζεστὸς μὲ τὸ παραπάνω : Γεωπ.6,8,1 **μήτε ἐψυγμένης τῆς πίσσης μήτε ὑπερθέρμης.**
ὑπερθέσιμος-ον μτγν. ἐκκλ. ὁ ὑπερτιθέμενος, ὁ ἡμέραν παρ' ἡμέραν τελούμενος· δθ. ὑπερθέσιμος (ἐνν. νηστεία) ὡς ούσ. : Εὐάγρ.2477Β, Ἰω. Κλίμ.865C, Λεξ.Σοφοκλ.
ὑπέρθεσις-εως (ἡ) (ὑπερτίθημι) μτγν. κ. νεώτ. διάβασις, διαπεραίωσις ἀπὸ τοῦ αὐχένος, τοῦ ζυγοῦ ὄρους τινός, ἀπὸ τὸ διάσελο : Στράβ.16,2,8 **χωρίον ἐρυμνὸν κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τοῦ Ἀμανοῦ· 2)** ρητορ. μετάθεσις, μετατόπισις λέξεων ἢ προτάσεων : Ἑρμογ.3,287 **καὶ τὸ ὑπερβατὸν δὲ εἰ μὴ κατὰ παρένθεσιν γίνεται, ἀλλὰ καθ' ὑπέρθεσιν, κάλλος ποιεῖ· 3)** ὁμ. ρητορ. ὑπερβολή, ὑπέρβασις : Σχόλ.Ἰλ.Ξ 344 **τρίτος δὲ** (τρόπος καθ' ὃν πᾶσα ποίησις θεωρεῖται) **ὁ καθ' ὑπέρθεσιν τῆς ἀληθείας καὶ φαντασίας,** Εὐστ.Πον.141,50· ‖ δθ. κ. γραμμ. ὁ ὑπερθετικὸς βαθμὸς τῶν ἐπιθ. : Φρύν. ἐν ΑΒ 3,5 **κατὰ σύγκρισιν ἡ λέξις προφέρεται καὶ ἐν ὑπερθέσει,** Πολυδ.5,106, ΕΜ 5,23 **σύγκρισιν δὲ οὐ ποιεῖ οὐδὲ ὑπέρθεσιν** (π. τῆς λ. ἀγαθός), αὐτ. 110,19 **τὰ εἰς ης λήγοντα τριτογενῆ ὑπέρθεσιν δέχονται καὶ σύγκρισιν· 3)** τὸ ἐπὶ τὸ μεῖζον ποιεῖν ἢ ἐμφανίζειν τι, τὸ ἐξαίρειν, ὑπερβάλλειν ἔν τινι, περί τινος : Πολύβ.30,5,10 **βουλόμενοι κατὰ τὴν ὑπέρθεσιν τῆς ἐπιβολῆς ἀφαιρεῖσθαι τὰς ἐπινοίας τῶν δυσχερές τι διανοουμένων περὶ τῆς πόλεως,** Διόδ.Σ 17,144 **ὥστε μὴ μόνον τὰς προγεγενημένας . . ταφὰς ὑπερβαλέσθαι, ἀλλὰ καὶ τοῖς ἐπομένοις μηδεμίαν ὑπέρθεσιν καταλιπεῖν· 4)** ἡ θέσις, ἡ τοποθέτησις πράγμ. τινος ὑπὲρ ἄλλο· ‖ δθ. **καθ' ὑπέρθεσιν** κατ' ἀνιοῦσαν κλίμακα : αὐτ.19,34 **περὶ τὸν τράχηλον ὅρμων πλῆθος, τῶν μὲν ἐλασσόνων, τῶν δ' ἐκ τοῦ κατ' ὀλίγον ἀεὶ παθ' ὑπέρθεσιν μειζόνων· 5)** χρον. τὸ μεταθέτειν, ἀναβάλλειν εἰς χρόνον μεταγενέστερον, ἀναβολή, ἀργοπορία· Ἡσ. «ὑπερθέσεις· ἀναβολαί, ὑπερβάσεις» : Πολύβ.2,51,7 **ὑπέρθεσιν ἔσχε τὸ διαβούλιον** (ἀνεβλήθη), αὐτ.23,9,12 **εἰς ὑπέρθεσιν ἤγαγε τὸ διαβούλιον** (ἀνέβαλεν)· ὁμ. **ἐν** φρ. **ὑπέρθεσιν ἔλαβεν, ὑπέρθεσιν ποιεῖν** κ. ἀπολ. : Πλούτ.Κικ.7 **τὴν δίκην ὑπερθέσεσι καὶ διακρούσεσι πολλαῖς εἰς τὴν ὑστάτην ἐκβαλλόντων· 6)** μτγν. κ. μαν. εἰδ. **ὑπέρθεσις νηστείας** παράτασις, προέκτασις ἢ ἐπέκτασις : Εὐάγρ.Ἐκκλ.Ἱστ.1,21 **αἳ πολλάκις τὰς καλουμένας ὑπερθέσεις ἡμέρας πράττουσι, διήμεροι καὶ τριήμεροι τὰς νηστείας ἐκτελοῦντες,** Ἰω.Κλίμ.204,26 **ὑπέρθεσίν σε ποιεῖν,** Δουκάγγ.
ὑπερθέτης (ὁ) ὁ ὑπεράνω θέτων· λ. ἀπαντῶσα μ. Κ.Υ.ΕΜ 779,18 πρὸς παραγωγὴν τοῦ ὑπερθετικός.
ὑπερθετικός-ή-ό(ν) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. γραμμ. ὁ ἀνώτατος βαθμὸς παραθέσεως, τὸ κατὰ σύγκρισιν ἢ καὶ ἀπολ. δηλοῦν τὴν ὑπὲρ τὸ συγκρινόμενον ἢ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο ἀνωτερότητα τοῦ κατὰ τὸν τύπον τῆς ὑπερθέσεως (-ότατος, -ιστος, -οτάτως -ίστως) ἐκφερομένου, οἷον σοφώτατος ἀνδρῶν, ἁγιώτατος, πρώτιστος, πρωτίστως κτπ.
ὑπερθετικῶς ἐπίρρ. κατὰ βαθμὸν ὑπερθετικόν.
ὑπέρθετος-ον μσν. κ. νεώτ. ὑπέρτερος : Σχόλ. Ὀδ.Γ 55· ‖ νεώτ. ὁ ὑπεράνω τεθειμένος, ὑπερκείμενος : **ὑπέρθετος εἶναι πλὰξ ἐνεπίγραφος.**
ὑπερθέω, μέλλ. ὑπερθεύσομαι, τρέχω ὑπεράνω τινός, τρέχω ὑπερβαλλόντως ἢ πλέον ἄλλου τινός· Ἡσ., Σουΐδ. «ὑπερθέοντες, ὑπερτρέχοντες» : Εὐρ. ἀπ.232 **οὐ γὰρ ὑπερθεῖν κύματος ἄκραν δυνάμεσθ'· 2)** συνήθ. μτφ. ὑπερβάλλω, ὑπερέχω, εἶμαι ἀνώτερός τινος, ὑπερτερῶ, ἐπικρατῶ : Αἰσχ. Εὐμ.562 **τὸν οὔποτ' αὐχοῦντα ἀμαχάναις δύαις λαπαδνόν, οὐδ' ὑπερθέοντα ἄκραν,** Πλάτ.Νόμ. 648D **τὴν δύναμιν ὑπερθέων καὶ κρατῶν·** κ.ἀπολ.: Εὐρ.Ἀνδρ.195 **τύχῃ δ' ὑπερθεῖ κἄμ' ἐλευθέραν ὁρᾷς· 3)** τρέχω πέρα τινός· ‖ εἰδ. ἐπὶ πλοίου **ἐν** ἀναφ. πρὸς παραλίαν, νῆσον ἀκρωτήριον, παρακάμπτω, παραμείβω, κοβατζάρω : Λουκ.Ἔρωτ.7 **εἰχόμεθα τοῦ Παμφυλίου κόλπου, Χελιδονέας ὑπερθέοντες οὐκ ἀμοχθί.**
ὑπέρθημα-ατος (τὸ) μσν. ἀ. ὑπέρθεμα βλ.λ.
ὑπερθιγής-οῦς-ές λεξ. ὑπερήφανος, ἀλαζών, ποὺ πειράζεται καὶ παθαίνει μὲ τὸ τίποτε, ὁ καθ' ὑπερβολὴν εὐθικτος : Σουΐδ.
ὑπέρθλιψις-εως (ἡ) νεώτ. μηχανολ. ἡ ὑπὲρ τὴν κανονικὴν θλῖψις, πίεσις ἀτμοῦ ἢ ἀερίου.
ὑπερθνήσκω ἀποθνήσκω ὑπέρ τινος, πεθαίνω γιὰ τὸ χατίρι κάποιου : Εὐρ.Ἄλκ.682 **ὀφείλω δ' οὐκ ὑπερθνῄσκειν σέθεν** (δὲ χρωστῶ νὰ πεθάνω γιὰ σένα), αὐτ.Φοίν.998, αὐτ.Ἀνδρ.499, Γρηγ.Ναζ. Ἰαμβ.18,678 **Θηβῶν ὑπερθανόντας, ὡς σώσῃ πόλιν,** Πρόδρ.1,29· κ. ἀπολ. : Εὐρ.Ἄλκ.155.
ὑπερθορεῖν, ἀπαρφ. ἰων. **ὑπερθορέειν** (Ἡρ.2,66), ἀόρ. τοῦ ρ. ὑπερθρώσκω βλ.λ.
ὑπερθορυβῶ-έω λεξ. κ. νεώτ. ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολὴν θορυβῶ, κάμνω, προκαλῶ πολὺν θόρυβον· **2)** νεώτ. κ. τὸ παθ. μτφ. λίαν θορυβοῦμαι, ταράσσομαι.
ὑπερθρασύνομαι μτγν. θρασύνομαι **εἰς** μέγαν βαθμόν : Δίων Κ 41,28.
ὑπερθρησκεύω μτγν. θρησκεύω, λατρεύω μετ' ἐξαιρετικοῦ ζήλου : Κέλσ.π.Ὠριγ.1,1533Α.
ὑπέρθρονος-ον μτγν. ὁ ἐπὶ ὑψηλοτέρου θρόνου καθήμενος : Γρηγ.Ναζ.3,1255Α **ἔζεσθαι δοκέεσκον ὑπέρθρονος.**
ὑπερθρώσκω, μέλλ. **ὑπερθοροῦμαι,** ἐπ. -θορέομαι, ἀόρ. **ὑπερέθορον,** ἀπαρφ. **ὑπερθορεῖν,** ἰων. **-θορέειν,** πηδῶ ὑπεράνω, ὑπερπηδῶ : Ἰλ.Α 179, αὐτ.Ι 476 **ὑπέρθορον ἕρκιον αὐλῆς,** Ἡρ.6,134, Αἰσχ.Ἀγ.297 **λαμπὰς . . ὑπερθοροῦσα πεδίον Ἀσωποῦ·** ‖ ἐκφεύγω, διαφεύγω τι : αὐτ.Ἱκ.874 **βᾶριν οὐκ ὑπερθορεῖ·** κ. μτ. γενικ. : Εὐρ.Ἑκ.823 **καπνὸν πόλεως τῆσδ' ὑπερθρῴσκονθ' ὁρῶ.**
ὑπερθυμία (ἡ) νεώτ. ψυχιατρ. αὔξησις τοῦ νευροφυχικοῦ τόνου συνοδευομένη ὑπὸ εὐαρέστου ἀπηχήσεως τῶν παντοειδῶν συγκινήσεων, **καὶ ὑπὸ** αἰσθήματος ὑπερβαλλούσης εὐεξίας.
ὑπέρθυμος-ον ὁ ἔχων γενναίαν ψυχήν, μεγαλόψυχος, μεγάθυμος : Ἰλ.Β 746 **υἱὸς ὑπερθύμοιο Κορώνου Καινεΐδαο,** αὐτ.Ε 376, Ἡσίοδ.Θ 937, Πίνδ. Π 4,23 **Μέμνονος βίαν ὑπέρθυμον· 2)** ἐπὶ κακῆς σημ. θρασύς, ἀλαζών, καυχηματίας : Ἡσίοδ.Θ 719 **Τιτῆνας . . νικήσαντες χερσὶν ὑπερθύμους περ ἐόντας,** ΑΠ 6,322· ‖ ἐπὶ ἵππου, ὀξύθυμος : Ξεν. Ἱππ.3,12· **3)** ὁ σφόδρα ὠργισμένος : Πολυβ.6,124.
ὑπερθυμοῦμαι-έομαι μτγν. ἀπαθ. διαπνέομαι ὑπὸ γενναίων, ὑψηλῶν φρονημάτων· **προβλ. ὑπέρθυμος 2)** : Πολυβ.5,125, Δίων Κ 43,37.

ὑπερθύμως ἐπίρρ. ἐν ὑπερβαλλούσῃ ὀργῇ· πρβλ. ὑπέρθυμος 3) : Αἰσχ.Εὐμ.824 **μηδ' ὑπερθύμως ἄγαν θεαὶ βροτῶν στήσητε δύσκηλον χθόνα·** **2)** προθύμως, ἐκθύμως : Ἐπιγρ.

ὑπερθυρεοειδισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. σύνολον συμπτωμάτων ὀφειλομένων εἰς τὴν ηὐξημένην λειτουργίαν τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος.

ὑπερθύριον (τὸ) κ. νεώτ. ἡ ἄνω φλιὰ θύρας ἢ πύλης, τὸ ἀνώφλι : Ὀδ.Η 90 **ἀργύριον δ' ἐφ' ὑπερθύριον, χρυσέη δὲ κορώνη** Ισχόλ. «τὸ ὑπερκείμενον ταῖς θύραις, εἰς ὃ οἱ ἄνω στρόφιγγες **ἐναρμόζονται**), Ἡσίοδ.Α 271 **ὑπερθυρίοις ἀραρυῖαι ἑπτὰ πύλαι·** **2)** κ. μτφ. : Δαμασκ.Ι 2584C **τὸ ὑπερθύριον ἀναφαίρετον τῆς ἁγνείας.**

ὑπέρθυρον (τὸ) κ. νεώτ. ὑπερθύριον βλ.λ. (εὔχρ. τ. π. πεζογράφοις) : Ἡρ.Ι,179 **πύλαι χάλκεαι πᾶσαι καὶ σταθμοί τε καὶ ὑπέρθυρα ὡσαύτως,** Πλούτ.Ἠθ.684Α, Ἐπιγρ.· ‖ τὸ ὑπὲρ τὴν θύραν γεῖσον : Βιτρ.4,6.

ὑπέρθυρος-ον νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὴν θύραν κείμενος· ‖ τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ὑπέρθυρον** (τὸ) βλ.λ.

ὑπερθύω ἐπὶ ποτηρίου, ἐκχειλίζω, ὑπερβλύω, ξεχειλίζω : Ἀλεξ.π.Ἀθήν.ΙΙ,471F **μεστὴν ἀκράτου θηρίκλειον ἔσπασε κοίλην ὑπερθύουσαν.**

ὑπερθωμάζω ἰων. τ. τοῦ ὑπερθαυμάζω βλ.λ. : Ἡρ.3,3.

ὑπεριάστιος-ον μουσικός τις τρόπος : Boeckh. Metz.Pind. 3,8.

ὑπεριάχω μτγν. ἐκπέμπω ἰαχὴν ζωηροτέραν, ἰσχυροτέραν, μτ. γενικ. : Ἀντίπ.Σιδ. ἐν ΑΠλ.305 **νεβρείων ὁπόσον σάλπιγξ ὑπερίαχεν αὐλῶν.**

ὑπεριδεῖν ἀπαρφ. ἀορ. β' τοῦ ὑπερορῶ βλ.λ.

ὑπεριδρύω μτγν. κ. μσν. ἱδρύω, τοποθετῶ ὑπεράνω : Πρόκλ.Παρμ.678· ‖ ἐν χρ. ἐν τῷ παθ. τοποθετοῦμαι, λαμβάνω θέσιν ὑπεράνω : Διον.Ἀρεοπ.π.Θείων Ὀνομ.2,10,532 **πάσης ὑπεριδρυμένος καὶ ἀρχῆς καὶ τάξεως** (περὶ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ), Δομοσκ.Ι (,132Α, Φώτ.Ἐπιστ.192,44.

ὑπερίδρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὑπερβολικὴ ἔκκρισις ἱδρῶτος φυσιολογικὴ ἢ παθολογική, ὀφειλομένη εἰς ὑπερβολικὴν μυϊκὴν κόπωσιν, εἰς παχυσαρκίαν, φυματίασιν ἢ εἰς νευρικὰς παθήσεις.

ὑπεριζάνω μτγν. κάθημαι ἐπί τινος ἢ ὑπεράνω : Νόνν.Δ 41,308 **ὑπερίζανεν ἠθάδος ἕδρης,** Ἰωσ.ΑΙ 3, 5,2 **νεφέλη ὑπερίζανε τοῦ παντός στρατοπέδου.**

ὑπερίημι, μέλλ. **ὑπερήσω,** ρίπτω μακρότερον, βάλλω εἰς μείζονα ἀπόστασιν, ὑπερβάλλω : Ὀδ.Θ 198 **οὔ τις Φαιήκων τόν γ' ἵξεται οὐδ' ὑπερήσει·** **2)** μέσ. ὑψοῦμαι, ἀνέρχομαι : Ξενοφ. ἐν Ἡρακλ. Ἀλληγ.44 **ἠέλιός θ' ὑπεριέμενος.**

ὑπερικνοῦμαι-έομαι προθυμοῦμαι νὰ φθάσω που : Εὐστ.Ὀδ.1936 **ταχέως οὖν ὑπερικνοῦντο, ὃ ἐστι παρεγίνοντο** (ὡς ἑρμ. τοῦ ὑπερικταίνοντο), ΕΜ 779,9 **ἢ δασύνεται ὥστε εἶναι ὑπερικνοῦντο·** πρβλ. ὑπερικταίνομαι.

ὑπέρικον (τὸ) ἄ. ὑπέρεικος βλ.λ. : Διοσκ.3,171.

ὑπερικόν (τό) νεώτ. βοταν. θάμνος πολυετής, πολύκλαδος, μικρόφυλλος, περίκι, βαλσαμόχορτο, σπαθόχορτο, λειχηνόχορτο, σταρίδα.

ὑπερικταίνομαι ἐπ. κινοῦμαι μεθ' ὑπερβαλλούσης ταχύτητος : Ὀδ.Ψ 3 **γούνατα δ' ἐρρώσαντο, πόδες δ' ὑπερικταίνοντο.**

ὑπεριλάσκομαι μτγν. ἀποθ. ἱλάσκομαι, ἱκετεύω ὑπέρ τινος μετὰ προθυμίας, ἐκθύμως : Εὐσ. Ἐγκώμ.Κωνσταντ.Ι.

ὑπεριμείρομαι μτγν. σφόδρα ἐπιθυμῶ, ὀρέγομαι : Ἐπιφάν.Ι,232C.

ὑπερίνησις-εως (ἡ) βιαία ἀποπάτησις : Ἱππ.424,10.

ὑπέρινος-ον ἰατρ. ὑπερκεκαθαρμένος, ὁ διὰ χρήσεως καθαρτικοῦ φαρμάκου σχὼν ὑπέρμετρον ἐκκένωσιν : ΑΒ 69,15 «ὑπέρινος· ὑπερκεκενωμένος διὰ καθάρσεως, ἰνᾶσθαι γὰρ τὸ καθαίρεσθαι καὶ ἐξεμεῖν» : Ἱππ.1185Ε, Θεόφρ.ΦΙ 9,14,2 **φησὶ δὲ μόνον ἢ μάλιστα ὑπέρινον ἄνω ποιεῖν τῶν φαρμάκων·** **2)** ἐπὶ ζῴων καὶ ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἐκ τῆς παραγωγῆς ἢ τῆς καρποφορίας ἐξαντλούμενος : Ἀριστλ.ΖΙ 3,1,16 **ὑπέρινοι γὰρ γίνονται καὶ οἱ ὄρνιθες καὶ τὰ φυτά.**

ὑπερινῶμαι-άομαι κ. -έομαι ὑφίσταμαι ἰσχυρὰν διὰ καθαρτικοῦ κένωσιν : Γολ.εἰς Λεξ.Ἱππ.4, 179 «ἐξινώμενον ἡ κωμῳδία τὸν κεκαθαρμένον, . . τὸν δ' αὐτὸν καὶ ὑπερινωμένον φασὶ καὶ ὑπέρινον» : Πολυδ.4,179.

ὑπεριονίδης (ὁ) πατρωνυμ. ὁ υἱὸς τοῦ Ὑπερίονος βλ.λ., ἐπίθετον τοῦ Ἡλίου : Ὀδ.Μ 176, Ὕμν.Ὁμ. Δήμ.74, Ἡσίοδ.Θ 1011.

ὑπεριονίς-ίδος (ἡ) πυθαγόρειος ὀνομασία τῆς μονάδος : Ἰω.Λυδ.Μην.2,5.

ὑπεριππεύω μσν. ἱππεύω ἐπί, καβαλλῶ ἐπάνω : Πρόδρ.Ροδ.233.

ὑπεριππία (ἡ) Ἡσ. «ἀγών τις παρθένων».

ὑπερίπταμαι μτγν. κ. νεώτ. τ. τοῦ ὑπερπέτομαι βλ.λ., ἵπταμαι, πετῶ ὑπεράνω : Ἀριστλ.Θαυμ.81,2, Πλούτ.Νομ.8 **καὶ γὰρ ἐκεῖνος ἀετόν τε δοκεῖ πραΰναι φωναῖς τισιν ἐπιστήσας καὶ καταγαγὼν ὑπεριπτάμενον,** Λουκ.Ρητ.Διδ.7.

ὑπερισθμίζω μτγν. ἐπὶ πλοίων, μεταφέρω ὑπὲρ τὸν ἰσθμόν, ἤτοι διὰ ξηρᾶς μετακομίζω ἀπὸ τῆς μιᾶς ὄχθης τοῦ ἰσθμοῦ εἰς τὴν ἑτέραν : Πολύβ.4, 19,9, αὐτ.5 101,4 **τὰ δὲ λοιπὰ τῶν πλοίων ὑπερισθμίσας ἐν Λεχαίῳ παρήγγελλε πᾶσιν ὁρμεῖν.**

ὑπερίσταμαι παθ. μτ. ἀορ. β' κ. παρακ. ἐνεργ. ἵσταμαι ὑπεράνω τινός, μτ. γενικ. : Ἡρ.7,17 **ἦλθέ οἱ κατυπνωμένῳ τὠυτὸ ὄνειρον . . ὑπερστὰν δὲ τοῦ Ἀρταβάνου·** **2)** ἵσταμαι ὑπεράνω τινός, ὅπως ὑπερασπίσω αὐτόν, προστατεύω, μτ. γενικ. : Σοφ.Ἠλ.188 **ἅς φίλος οὔτις ἀνὴρ ὑπερίσταται·** **3)** ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ : Ἰώσ.ΠΙ 10,5,3· **4)** ἐπίκειμαι : Εὐστ.Πον.201,32.

ὑπερίστωρ-ορος (ὁ) ὁ καλῶς γνωρίζων τι, μτ. γενικ. : Σοφ.Ἠλ.850 **κἀγὼ τοῦδ' . . ὑπερίστωρ.**

ὑπέρισχνος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ λίαν ἰσχνός, πολὺ ἀδύνατος : Ρητ.Walz.3,394, Εὐστ.Πον.147,7.

ὑπερίσχυρος-ον ὁ λίαν ἰσχυρός, πανίσχυρος : Ξεν.ΚΠ 5,2,2 **καὶ ὁρῶσιν ὑπερίσχυρόν τε τὸ ἔρυμα·** κ. ἐπὶ προσ. : Ἀριστλ.Πολιτ.4,11,5.

ὑπερίσχυσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερισχύω βλ.λ., ἐπικράτησις, ἐπιβολή.

ὑπερισχύω μτγν. κ. νεώτ. εἶμαι, ἀναδεικνύομαι ὑπερβαλλόντως ἰσχυρός, ἐπικρατῶ : ΠΔ Βασ.2,24, 4 **καὶ ὑπερίσχυσεν ὁ λόγος τοῦ βασιλέως πρὸς Ἰωάβ, - ὑπερίσχυσαν οἱ συντηρητικώτεροι·** ‖ ἔχω ὑπερβάλλουσαν ἔντασιν : Θεόφρ.Πυρ.10, Ἰώσ.ΑΙ 11,3,2· ‖ ἐπὶ δένδρων, ὀργῶ πρὸς βλάστησιν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,18,2.

ὑπερίσχω ἔχω, κρατῶ ὑπεράνω : Πολύβ.3,84,9 **τὸ δὲ πολὺ πλῆθος . . εἰς τὴν λίμνην ἔμενε τὰς κεφαλὰς αὐτὰς ὑπὲρ τὸ ὑγρὸν ὑπερίσχον·** **2)** ἀμτβ. ὑψοῦμαι ὑπεράνω : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,19,4· **3)** μτφ. ὑπερέχω : αὐτ.1,15,9 **ὑπερίσχουσι τῷ ἰσχύειν·** ‖ μτ. γενικ. ὑπερισχύω τινός, ἐπικρατῶ : Ἡσίοδ.Ἔργ.215 **δίκη δ' ὑπὲρ ὕβριος ἴσχει,** Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.2,12 **τὸ πάθος ὑπερίσχει τὴν αἰδῶ·** **4)** ὑπερμαχῶ : Μνασάλκ. ἐν ΑΠ 6,268,2 **κράτα σὺ δ' εὐθήρου τοῦδ' ὑπέρισχε ῥίου.**

ὑπερίτης (ὁ) νεώτ. χημ. ὑγρὸν ἄοσμον, ζέον εἰς λίαν ὑψηλὸν βαθμὸν (216°), ἀλλὰ καὶ ὑπὸ τὴν συνήθη θερμοκρασίαν ἀναδίδον ἀτμοὺς προσβάλλοντας ἐπικινδύνως τὸ ἀνώτερον τμῆμα τοῦ αναπνευστικοῦ συστήματος, ἰδιαίτατα ὅμως τὸ δέρμα, ἐφ' οὗ ὥρας τινὰς μετὰ τὴν ἐπίδρασιν ἐμφανίζονται δυσίατα ἐγκαύματα.

ὑπεριτίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μόλυνσις ἐδαφικῆς τινος περιοχῆς δι' ὑπερίτου βλ.λ.

ὑπεριώδης-ους-ες νεώτ. χημ. ἐν χρ. περὶ ἀοράτων ἀκτίνων, ἐκτεινομένων ἐν τῷ ἡλιακῷ φάσματι πέρα τοῦ ἰώδους χρώματος.

ὑπεριωδικός-ή-όν νεώτ. χημ. ὅρ. ἐν χρ. περὶ ὀξέος τινὸς τοῦ ἰωδίου καὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ σχηματιζομένων ἀλάτων : **ὑπεριωδικὸν ὀξύ.**

ὑπερίων-ονος (ὁ) κ. νεώτ. κατὰ τὴν ἀρχαίαν ἑλληνικὴν μυθολογίαν εἷς ἐκ τῶν Τιτάνων, ὅστις νυμφευθεὶς τὴν ἀδελφὴν αὐτοῦ Θείαν ἐγέννησεν ἐξ αὐτῆς τὸν Ἥλιον (πρβλ.'Υπεριονίδης), τὴν Σελήνην καὶ τὴν Ἠώ : Ἡσίοδ.Θ 134, αὐτ.374· ‖ π. Ὁμ. ὀνομ. ἀποδιδόμενον εἰς αὐτὸν τὸν Ἥλιον : Ἰλ.Ο 480, Ὀδ.Α 8· **2)** νεώτ. ἄστρον, δορυφόρος τοῦ πλανήτου Κρόνου, ὄγδοος κατὰ σειρὰν ἀποστάσεως ἀπ' αὐτοῦ, φαινόμενος ὡς ἀστὴρ δεκάτου πέμπτου μεγέθους.

ὑπερκαγχάζω μτγν. καγχάζω μεγάλῃ τῇ φωνῇ : Διογ.Λ 7,185.

ὑπερκαθαίρομαι παθ. εἰδ. ἰατρ. ἔχω ὑπερμέτρους κενώσεις : Ἱππ.Ἀφορ.7,41, Γαλ.18,144,8 ἅπασι τοῖς **ὑπερκαθαιρομένοις οὐκ ἀγαθὸν ἡ λύγξ.**

ὑπερκάθαρος-ον μσν. ὁ ἐν ἀπολύτῳ καθαρότητι, ὁ τελείως ἁγνός : Εὐστ.Πον.235,70 **τὸν ὑπερκάθαρον καὶ ὑπεράγιον θεόν.**

ὑπερκάθαρσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἰατρ. ἡ ὑπέρμετρος κάθαρσις, κένωσις περιττωμάτων : Ἱππ.Ἀφ. 1252, Διοσκ.Ἀλεξιφ.33.

ὑπερκαθέζομαι μτγν. κ. μσν. καθέζομαι ἐπί, ὑπεράνω, ἐπικάθημαι : Ἰώσ.ΑΙ 19,8,2, Γρηγ.Ναζ. 1,703D, Θεοφύλ.Σ'Ιστ.104,19 (ἐκδ.Βόνν.) **ὑψηλῆς ὑπερεκαθέζετο πέτρας.**

ὑπερκαθεύδω μτγν. κοιμῶμαι ὑπέρ, χάριν τινός: Φιλόστρ.356 **οὐ θαυμάζω Τελεσῖνον ὑπερκαθεύδοντα· καὶ γὰρ δὴ καὶ ὑπερεγρήγορέ μου πάλαι.**

ὑπερκάθημαι (κυρίως παθ. παρακ. τοῦ ὑπερκαθέζομαι βλ.λ.) κάθημαι ἐπί τινος, ἐπάνω : Ξεν. Ἀν.5,2,1 **ὑπερεκάθηντο ἐπὶ τῶν ἄκρων,** Πλωτῖν. 522A **ὁ δὲ (θεὸς) ὑπερκάθηται καὶ ὑπερίδρυται ἐπὶ καλῆς οὕτως οἷον κρηπῖδος·** ‖ κάθημαι εἰς ὑψηλότερον σημεῖον, κατοπτεύων τινά : Ξεν. Ἀν.5,1,9 **ὑπερκάθηνται ἡμῶν.**

ὑπερκαθίζω μτγν. κ. μσν. κάθημαι ὑπεράνω· ὅθ. κ. προΐσταμαι, προεδρεύω, ἄρχω, μτ. γενικ. : Νικ.Χων.Χρον.32Β **κορωνὶς ὡς εἰπεῖν τῶν ὅσοι Ῥωμαίων ἐκ τοῦ τῶν Κομνηνῶν γένους ὑπερεκάθισαν·** κ. ἀπολ. : Ἀντίγ.Καρ.99.

ὑπέρκαιρος-ον ὁ ὑπὲρ τὸν προσήκοντα καιρόν, ὁ πέρα τοῦ προσήκοντος καιροῦ, ὁ παράκαιρος : Ξεν.Ἀγησ.5,1 (κῶδ. ὑπὲρ καιρόν)· **2)** ὁ ὑψούμενος ὑπὲρ τὰ χρονικὰ ὅρια, ὁ αἰώνιος, παντοτινός : Ἰγνάτ.Ἐπιστ.14,29 **τὸν ὑπέρκαιρον προσδόκα, τὸν ἄχρονον.**

ὑπερκαίω μτγν. καίω σφοδρῶς, εἶμαι ὑπέρθερμος : Φιλόστρ.Γυμν.20,5 **ὑγροί τέ εἰσι καὶ ὑπερκαίοντες·** ‖ ἐπὶ τόπου, ἔχω λίαν θερμὸν κλῖμα : Πολυδ.5,110 **ὑπερκαῖον χωρίον·** ‖ παθ. κ. μτφ. οἱονεὶ φλέγομαι ὑπὸ πάθους, ὑπὸ ζωηροῦ συναισθήματος· μτ. δοτ. : Νικηφ.Βασιλ. ἐν Walz. Ῥήτ.1,519,28 **ὅλην αὐτῇ καρδίαν ὑπερεκάη τῷ ἔρωτι·** κ. μτ. γενικ. : Εὐστ.Πον.125,60 **ὑπερκαίεταί μοι τῆς αὐτῶν ἐπιτυχίας ἡ ψυχή.**

ὑπερκακῶ-έω εἶμαι λίαν δυστυχής, κακοπαθημένος· Ἡσ. «ὑπερκακεῖν· ὁ νῦν ἐκκακεῖν».

ὑπερκαλλής-οῦς-ές ὁ καθ' ὑπερβολὴν καλός, εὔμορφος : Ξεν.ΚΠ 5,1,18, Δίων Κ 11,37, Δαμασκ.Ι 1,175Α **ἐν τῷ θειοτάτῳ χώρῳ καὶ ὑπερκαλλεῖ.**

ὑπέρκαλος-ον ὑπερκαλλὴς βλ.λ., πάγκαλος, πανώραιος : Ἀριστλ.Πρ.4,11,5, Πολυδ.3,71, Βασ.2,190C **τὸ ὑπέρκαλον τοῦ ἀρχετύπου θέαμα.**

ὑπερκάλως ὡραιότατα· Ἡσ. ἐν λ. ὑπέρευγε.

ὑπερκάμνω πάσχω, ὑποβάλλομαι εἰς κόπους χάριν τινός, μτ. γενικ. : Εὐρ.Βάκχ.903 **πόλεως τῆσδ'** ὑπερκάμνεις, αὐτ.ΙΑ 918· ‖ κ. ἀπολ. ὑπερβαλλόντως κοπιῶ : Σχολ.Σοφ.Τραχ 791.

ὑπερκάμπτω νεώτ. κάμπτων διέρχομαι, ξεπερνῶ : Καλλιγ.Θάν.Βλ.86 **ἅμα ὅμως ἐξῆλθον εἰς τὸ πέλαγος ὑπερκάμψαντες τὴν ἐσχατιὰν τῆς Εὐβοίας.**

ὑπερκαπιταλισμός (ὁ) νεώτ. ὑπερκεφαλαιοκρατία βλ.λ.

ὑπερκαρπῶ-έω μτγν. ὑπερμέτρως καρποφορῶ, ἐπὶ δένδρων : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,11,2 **ὑπερκαρπήσαντα τὰ δένδρα δι' ἀσθένειαν ἀφαυάνθη.**

ὑπερκαταβαίνω κ. μσν. καταβαίνω ὑπερβάλλων τι, κατεβαίνω ψηλὰ ἀπὸ . . : Ἰλ.Ν 50 **τοὶ μέγα τεῖχος ὑπερκατέβησαν ὁμίλῳ,** Νικ.Χων.Χρον. 803,22 **τὴν Οἴτην ὑπερκαταβάς·** κ. μτ. γενικ. : ΑΠ 9,533 ἀγειρομένου **δὲ . . θηρὸς ὑπερκατέβαινεν ἐϋστρέπτοισι πόδεσσι.**

ὑπερκαταγέλαστος-ον ἐπιτετ. τ. τοῦ καταγέλαστος βλ.λ. : Αἰσχίν.81,29, Πλούτ.2,4Α **ἐπεὶ νῦν γε τὸ γινόμενον πολλοῖς ὑπερκαταγέλαστόν ἐστι.**

ὑπερκατάκειμαι μτγν. παθ. κεῖμαι, κάθημαι στηριζόμενος ἐπί τινος : Πλούτ.Μάρ.3 **ὑπερκατακειμένου τοῦ Μαρίου τῇ χειρὶ τὸν ὦμον ἠρέμα πατάξας ὁ Σκηπίων,** αὐτ.Σερτ.26, Λουκ.Συμπ.31.

ὑπερκατάληκτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ἐν τῇ μετρικῇ, στίχος ἐκ τῶν κατὰ διποδίαν μετρουμένων, ἔχων ἐπὶ πλέον τοῦ τελευταίου μέτρου μίαν ἢ δύο συλλαβάς : Ἡφαιστ.4,25, Δράκ.134,26.

ὑπερκατεργάζομαι μτγν. τελείως κατεργάζομαι, ἐν παθ. σημ. : Γαλ.6,255,16 **ὑπερκατεργασθέντος τοῦ αἵματος.**

ὑπερκατηφής-οῦς-ές μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν κατηφής, τεθλιμμένον ἔχων τὸ ὕφος : Λουκ.Ἐρωτ. 52 **ἑώρων γὰρ ὑπερκατηφῆ τὸν Χαρικλέα παρὰ μικρὸν ὡς θανάτου κατάκριτον·** ‖ κ. ἐπὶ πραγμ., ὁ λίαν θλιβερός, λυπηρός : αὐτ.Νεκυομ.10 **τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπερκατηφὲς ἦν καὶ σκυθρωπόν.**

ὑπερκαυκάσιος-ία-ον νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸν Καύκασον, πέρα τοῦ ὄρους Καυκάσου.

ὑπέρκαυμα-ατος (τὸ) μτγν. ὑπέρμετρον, ὑπερβολικὸν καῦμα : Δαμασκ.Ι 1,117.

ὑπερκαχλάζω μτγν. ὑπερεκχειλίζω· μτφ. : Λουκ.Ἐνάλ.Δ 11,2 **αὐτὸν δὲ ἐμὲ ὑπὲρ χλάσαι ποιήσας·** κ. μτ. γενικ. : Φιλόστρ.Νεώτ.Εἰκ.3,11.

ὑπέρκειμαι κ. μσν. κ. νεώτ. παθ. κεῖμαι ὑπεράνω, εἰς ἀνώτερον στρῶμα : Ἀριστλ.Φυτ.2,2,24 **τὸ γλυκὺ ὕδωρ τοῦ θαλαττίου ὑπέρκειται·** ‖ ἐπὶ τόπου, κεῖμαι ὑψηλότερον : Πολύβ.10,3,2 **τὰ ὑπερκείμενα κρημνά,** Διόδ.Σ 4,50 **τὴν ὑπερκειμένην τῆς θαλάττης σκοπήν·** κ. μτ. δοτ. : Ἀριστλ.Θαυμ. 26 **ἔν τινι ὑπερκειμένῳ αὐτοῖς νησιδίῳ·** ‖ ὅθ. κατοικῶ εἰς ὑψηλότερα σημεῖα : Πολύβ.4,29,1 **οἱ ὑπερκείμενοι τῆς Μακεδονίας βάρβαροι·** **2)** μτφ. κατέχω ἀνωτέραν, ὑψηλοτέραν θέσιν, μτ. γενικ. : Γρηγ.Ναζ.· ‖ ὑπερέχω, ὑπερτερῶ, μτ. αἰτ. : ΠΔ Ἰεζ.16,47 **κατὰ μικρὸν ὑπέρκεισαι αὐτὰς ἐν πάσαις ταῖς ὁδοῖς σου·** **3)** ἐπιβραδύνομαι, ἀναβάλλομαι : Λουκ.Δὶς Κατ.23 **ὑπερκείσεται αὕτη ἡ δίκη·** πρβλ. ὑπερτίθημι.

ὑπερκενοῦμαι-όομαι μτγν. παθ. κενοῦμαι ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως, ἐντελῶς : Φρύν. ἐν ΑΒ 69,15 **ὑπέρινος, ὑπερκεκενωμένος,** Γαλ.7,206 **ἀπορίᾳ τροφῆς, ὡς ἐν τοῖς ὑπερκενωθεῖσιν.**

ὑπερκέρασις-εως (ἡ) (ὑπερκερῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διὰ τῆς ἐπεκτάσεως τοῦ ἑτέρου κέρατος κύκλωσις ἐχθρικοῦ στρατοῦ ἢ στόλου ἐκ τῶν ἄκρων, ὑπερφαλάγγησις βλ.λ. : Πολυδ.1,27,5 **ἔχων ἐπίπλους καὶ πεντήρεις . . ταχυναυτούσας πρὸς τὴν ὑπερκέρασιν,** Ἀφρικαν.Κεστ 310,21 **διὰ τὰς ὑπερκεράσεις τε καὶ ὑπερφαλαγγώσεις.**

ὑπερκερασταί (οἱ) νεώτ. τάγματα ἱππικοῦ ἐν τῷ βυζαντινῷ στρατῷ, ἅτινα τασσόμενα ἐν τάξει μάχης **εἰς ἀπόστασίν τινα ἀπὸ τῆς δεξιᾶς πτέρυ-**

γος τῆς πρώτης γραμμῆς, εἶχον προορισμὸν νὰ προστατεύωσι τὴν πτέρυγα ἀπὸ ὑπερκεράσεως ἐκ μέρους τοῦ ἐχθροῦ, ὡς καὶ νὰ ἐνεργῶσιν ὑπερκεράσεις κατὰ τῆς ἐχθρικῆς παρατάξεως.

ὑπερκερατίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ σκλήρυνσις καὶ πάχυνσις τῆς κερατίνης στιβάδας τῆς ἐπιδερμίδος· **2)** ὑπερτροφία τοῦ κερατοειδοῦς ὑμένος τοῦ ὀφθαλμοῦ, ἄ. ὑπερκεράτωσις.

ὑπερκεράτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἄ. ὑπερκερατίασις βλ.λ.2).

ὑπερκέρδος-ους (τὸ) νεώτ. τὸ ἐκ τῆς ὑπεραξίας βλ.λ. προερχόμενον κέρδος τοῦ ἐργοδότου.

ὑπερκερῶ-άω μτγν. κ. νεώτ. στρατ. περικυκλῶ ἐχθρικὴν δύναμιν δι' ἐπεκτάσεως τῶν κεράτων βλ.λ.(4), ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω τὸ κέρας τοῦ ἐχθροῦ, τὴν ἐχθρικὴν πτέρυγα, ἄ. ὑπερφαλαγγῶ : ΠΔ Μακκ.Ι,7,46 **ἐξῆλθεν ἐκ πασῶν τῶν κωμῶν τῆς Ἰουδαίας κυκλόθεν καὶ ὑπερεκέρων τούτους,** Πολύβ.11,23,5 **ὑπερκερᾶν ἐπειρῶντο τοὺς πολεμίους,** Πλούτ.Βροῦτ.41 **καταβαλόντες αὖ πολλούς, ἀλλ' ὑπερκεράσαντες·** **2)** μτφ. ἐκτείνομαι πέρα τινός : Ἀρρ.Εὔξ.21,24 (Huds) **τῆς ἠπείρου ἐκ τῆς ἀνατολῆς ὑπερκερώσης·** ‖ κ. ἐπὶ ὕδατος, ὑπερεκχέομαι, ἀφθόνως ἐκρέω, ἐξέρχομαι : Σχόλ. Ἀριστφ.Εἰρ.17 **ὡς ὑπερκεράσαντος ὕδατος τῆς ἀντλίας·** **3)** ρηματ.π. ὑπερκέρασις, ὑπερκεραστής.

ὑπέρκερως-ων μτγν. ὁ ἔχων ὑπέρμετρα, παμμεγέθη κέρατα : Πολυδ.5,76 **ὑπέρκερως ἔλαφος.**

ὑπερκέρωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. ὑπερκέρασις βλ.λ. : Ἀγαθ.45D, αὐτ.164D, Κεδρ.Γεώργ.633B.

ὑπερκεφαλαιοκρατισμός (ὁ) νεώτ. ὁ ἀπὸ τοῦ ΙΘ' αἰῶνος καὶ ἐντεῦθεν ἐνσυνειδήτως καλλιεργούμενος κεφαλαιοκρατισμός.

ὑπερκεφαλαίωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ αὔξησις τῶν κεφαλαίων ἐπιχειρήσεώς τινος ὑπὲρ τὰς πραγματικὰς αὐτῆς ἀνάγκας, ἡ ὑπέρμετρος αὔξησις τῶν κεφαλαίων ἐπιχειρήσεώς τινος.

ὑπερκηλῶ-έω μτγν. ὑπερμέτρως κηλῶ βλ.λ.1), τὸ παθ. : Λουκ.Ἐρωτ.1 **τοῖς Μιλησιακοῖς λόγοις ὑπερκηλούμενος.**

ὑπερκινδῡνεύω μτγν. κ. νεώτ. κινδυνεύω ὑπέρ τινος, ἐκτίθεμαι εἰς κίνδυνον πρὸς ὑπεράσπισίν τινος : Ἰω.Χρυσ.4,362 **ἤδη γάρ τις καὶ ὑπερεκινδύνευσε τοῦ ἐχθροῦ.**

ὑπερκλονῶ-έω μτγν. ὑπερχειλίζω, πλημμυρῶ, ἐπὶ ὕδατος πλημμυροῦντος ἐν καιρῷ σεισμοῦ : Χρησμ.Σιβ.4,126 **Κύπρον ὅταν περίκλυστον ὑπερκλονέῃ μέλαν ὕδωρ.**

ὑπερκλύζω μτγν. ὑπερχειλίζω, πλημμυρῶ : Στράβ.9,5,19 **πρὸς τῇ λίμνῃ . . , εἰς ἣν ὑπερκλύζων ὁ ποταμός·** κ. παθ. : αὐτ.10,2,15 **ταπεινὸν ἰσθμὸν ποιεῖ ὥσθ' ὑπερκλύζεσθαι πολλάκις ἐκ θαλάττης εἰς θάλατταν·** **2)** ρηματ.π. ὑπέρκλυσις.

ὑπέρκλῠσις-εως (ἡ) (ὑπερκλύζω) μτγν. πλήμμυρα, ὑπερεκχείλισις, κατακλυσμός : Εὐνάπ.Β'Ἰάμβλ.15 ἐπὶ τῆς κρηπῖδος **κατὰ τὴν ὑπέρκλυσιν καθήμενος.**

ὑπερκόγχιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπεράνω τοῦ ὀφθαλμικοῦ κόγχου κείμενος : **ὑπερκόγχιον σχίσμα, - ὑπερκόγχιος ἐντομή.**

ὑπερκοιτῶ-έω μσν. ἐπὶ ποταμοῦ, χύνομαι ὑπεράνω τῆς κοίτης, ὑπερβαίνω τὴν κοίτην, ὑπερεκχειλίζω, πλημμυρῶ : Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.π.Θησ.Στεφ. **ὑπερκοιτήσας ὁ Σκάμανδρος.**

ὑπερκολᾰκεύω κολακεύω τινὰ ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως : Δημ.391 **ἐνδεικνύμενοι καὶ ὑπερκολακεύοντες ἐκεῖνον,** Δίων Κ 44,6.

ὑπερκομίζω μτγν. κομίζω ὑπεράνω, φέρω ἀντιπέραν, διαπεραιῶ, τὸ παθ. : Στράβ.2,1,15 **τὸν Ἰνδικὸν φόρτον ὑπερκομισθέντα εἰς αὐτόν.**

ὑπέρκομπος-ον κυρ. ὁ θορυβῶν ὑπερμέτρως, ἰδ. ὁ ὑπερβαλλόντως κομπάζων, ὁ σφόδρα κομπώδης, κενόδοξος : Αἰσχ.Ἑπτ.391 **ταῖς ὑπερκόμποις σαγαῖς,** αὐτ.404 **σῆμ' ὑπέρκομπον τόδε,** αὐτ.Πέρσ.827 **κολαστὴς τῶν ὑπερκόμπων ἄγαν φρονημάτων** (δ.γρ. ὑπερκόπων), αὐτ.831, Μέν.Λευκαδ.1 **τὸν ὑπέρκομπον θηρῶσα Φάων'·** **2)** ὁ ὑπέρμετρος, ὁ ἔκτακτος, ὁ ἐξαίρετος, μτ. δοτ. τρόπου ἢ τοῦ κατά τι : Αἰσχ.Πέρσ.342 **αἱ δ' ὑπέρκομοι τάχει** (νῆες).

ὑπερκόμπως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ὑπέρκομπον, κομπωδῶς, κομπαστικῶς· Ἡσ. «ὑπερηφάνως».

ὑπερκοπιάζω νεώτ. ἄ. ὑπερκοπιῶ βλ.λ.

ὑπερκοπιῶ-άω νεώτ., ἀόρ. ὑπερεκοπίασα, κοπιῶ ὑπὲρ τὸ δέον, κοπιάζω καθ' ὑπερβολήν, ὑποβάλλομαι εἰς ὑπερβολικοὺς κόπους.

ὑπέρκοπος-ον (κόπτω, πρβλ. παράκοπος) κυρ. ὁ ὑπερβαίνων πᾶν μέτρον, ὅριον, ὅθ. ὁ ἀκρατής, ὁ ἀχαλίνωτος, ὁ θρασύς, ὁ αὐθάδης, ὁ ἀλαζονικός : Αἰσχ.Ἑπτ.455 **πωλικῶν θ' ἑδωλίων ὑπερκόπῳ δορὶ ποτ' ἐκλαπάξαι,** Σοφ.Αἴ.127 **ὑπέρκοπον μηδέν ποτ' εἴπῃς αὐτὸς εἰς θεοὺς ἔπος·** **2)** κ.νεώτ. ὁ σφόδρα κεκοπιακώς, ὁ κατάκοπος, ὁ καταπεπονημένος : Ἀριστλ.Θαυμ.6 **ἵνα προσαλλομένη καὶ ὑπέρκοπος γενομένη ὑπ' αὐτῶν παραλυθῇ καὶ ὑποχείριος γένηται,** Πολυδ.5,84 **ὑπέρκοπος ὄνος.**

ὑπερκόπως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ὑπέρκοπον, ὑπερμέτρως, κομπωδῶς, αὐθαδῶς, ὑπερηφάνως : Αἰσχ.Χο.136 **οἱ δ' ὑπερκόπως ἐν τοῖσι σοῖς πόνοισι χλίουσιν μέγα,** αὐτ.Ἀγ.467 **τὸ δ' ὑπερκόπως κλύειν εὖ βαρύ.**

ὑπερκόπωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ κόπωσις, κούρασις, μέγας κάματος· ‖ ἡ ἐκ τῆς ὑπερκοπώσεως ἐξάντλησις τῶν δυνάμεων, νοσηρὰ διαταραχὴ τοῦ ὀργανισμοῦ.

ὑπερκορέννυμι κ. μσν. κ. νεώτ. κ. **-εννύω,** ἀόρ. **ὑπερεκόρεσα,** παθ. ἀόρ. **ὑπερεκορέσθην,** μτχ. παρακ. **ὑπερκεκορεσμένος,** κορέννυμι βλ.λ.1) καθ' ὑπερβολήν, χορτάζω ὑπὲρ τὸ δέον : Θέογν.1158 **οὔτε γὰρ ἂν πλούτου θυμὸν ὑπερκορέσαις·** κ. παθ. : Πολυδ.7,23· ‖ μσν. κ. νεώτ. γεν. ὑπερπληρῶ, γεμίζω μέχρι τοῦ ἀκροτάτου ὁρίου : ASS Μαΐου 5,411,B **τὸ ὠτίον μου ὑπερεκορέσθη τῆς σοφίας, - ἀτμόσφαιρα ὑπερκεκορεσμένη ὑδρατμῶν - ἠλεκτρισμοῦ·** **2)** ρηματ.π. ὑπερκόρεσις, ὑπερκορεσμός, ὑπερκορής, ὑπέρκορος.

ὑπερκορεννύω νεώτ. ἄ. ὑπερκορέννυμι βλ.λ.

ὑπερκόρεσις-εως (ἡ) νεώτ. κ. **ὑπερκορεσμός** (ὁ) ὁ ὑπέρμετρος κορεσμός, χορτασμός· ‖ κ. ἐπὶ διαλυμάτων ἢ ἀτμῶν, ἡ μεγίστη συμπύκνωσις.

ὑπερκορεσμός (ὁ) νεώτ. ἡ ὑπερκόρεσις βλ.λ.

ὑπερκορής-οῦς-ές μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἄ. ὑπέρκορος βλ.λ. : Δίων Κ 60,34 **ὑπερκορὴς μέθης,** Ἱππιατρ.30,11 **ἵππον ἀλῶν ὑπερκορῆ ἐποίει.**

ὑπέρκορος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπερβαλλόντως κεκορεσμένος, ὁ ὑπερμέτρως πεπληρωμένος, ὁ ὑπερβὰς τὴν κατάστασιν τοῦ κόρου βλ.λ.1) : Πολυδ.5,151, Ἀθήν.10,438F **ἐγώ σε . . ὑπέρκορον τούτου ποιήσω·** ἐπίρρ. **-όρως** : Πολυδ.5,151.

ὑπερκορῠφοῦμαι-όομαι μσν. αἴρομαι ἢ ὑψοῦμαι ὑπὲρ τὴν κορυφήν τινος : Εὐστ.Πον.184,3 **ἀεὶ γὰρ ὑπερκορυφοῦνται ἡμῶν·** **2)** ρηματ.π. ὑπερκορύφωσις.

ὑπερκορύφωσις-εως (ἡ) (ὑπερκορυφοῦμαι) ἡ ὑπερέχουσα κορυφή, τὸ προέχον σημεῖον ἢ ἄκρον : Ἱππ.916A **ὑπερκορυφώσεις ἔχον δύο, ἃς καλέουσι πύλας.**

ὑπερκόσμιος-ον κ. -α-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸν αἰσθητὸν κόσμον, ὅθ. ὁ οὐράνιος, ὁ θεῖος, ὁ ὑπερφυής· Ἡσ. «ὑπερκόσμια· ὡς ἄγγελοι καὶ τὰ μέλλοντα ὑπὲρ τὸν κόσμον» : Κλήμ.Ἀλ.240,156 (Sylb.), Ἰω.Χρυσ.5,882,40, Συνέσ.97B **ἄλλο γένος θεῶν ὑπερκοσμίων,** Εὐστ.Πον.226,20 **ὁλότης ἥ τε κατὰ κόσμον καὶ ἡ ὑπερκόσμιος,** ASS Ἰουνίου 4,477,16 **ὑπερκόσμιον ἀνάπαυσιν·** 1) νεώτ. **μετα-**

φυσ. ὁ πέρα, ὁ ἐπέκεινα πάσης δυνατῆς ἐμπειρίας, ὁ ὑπερβαίνων τὰ ὅρια τῆς ἐμπειρικῆς γνώσεως, ἀντίθ. ἔμμονας, ἐγκόσμιος.

ὑπερκοσμίως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον ὑπερκόσμιον, ὑπερφυᾶ, θεῖον : Γρηγ.Ναζ.Λόγ. 38,614C (Boiss.). Ἐφραίμ Σταυρ.474A.

ὑπέρκοσμος-ον μτγν. ὁ ὑπερκόσμιος βλ. : Δαμάσκ.'Αρχ.308, αὐτ.333.

ὑπέρκοτος-ον ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ σφόδρα. ὠργισμένος: Αἰσχ.'Αγ.822 **πάγας ὑπερκότους ἐφαρξάμεσθα** (δ.γρ. ὑπερκόπους)· ἐπίρρ. -ότως : Εὐρ. 'Ηρ.1086 **τί παῖδ' ἤχθησας ὧδ' ὑπερκότως τὸ σόν**.

ὑπερκράζω μτγν. ὑπερβάλλω τινὰ ἐν τῷ κράζειν, κατὰ τὴν κραυγήν : Φιλόστρ.Εἰκ.335,32 **φιλοτιμούμενοι ὅστις ὑπερκράξεται τὸν πέλας**.

ὑπερκρατής-οῦς-ές ὁ ὑπερκρατῶν, ὑπερνικῶν, ὑπερισχύων· 'Ησ. ἐν λ. ὑπερμενεῖ· **τῷ . . τῇ ἰσχύι ὑπερκρατεῖ**.

ὑπερκρατῶ-έω μτγν. κ. μσν. ὑπερνικῶ, καταβάλλω, ὑπερβάλλω, ὑπερισχύω, κυριεύω, μτ. αἰτ. : ΠΔ Βασ.3,16,22 **ὁ λαὸς ὁ ὢν ὀπίσω 'Αμβρὶ ὑπερεκράτησε τὸν λαὸν τὸν ὀπίσω Θαμνί**· κ. μτ. γενικ. : 'Ιωσ.ΑΙ 11,3,3 **εὑρίσκω τὸν οἶνον ὑπερκρατοῦντα πάντων**· κ. ἀπολ. : αὐτ.6,10,2 **τοῦ πάθους ὑπερκρατοῦντος**, Βασ.2,1159B **τῇ προδοσίᾳ τῶν δῆθεν ὑπερκρατούντων**, 'Ανδρ.Κρ.183,186.

ὑπερκρέμαμαι νεώτ. κρέμαμαι ὑπεράνω, ἄνωθέν τινος, ὅ. ἐπικρέμαμαι.

ὑπερκρεμάννυμι κ. μσν. κ. νεώτ., μ. ἐν τῷ παθ., κρεμάννυμι, κρεμῶ, ἀναρτῶ ὑπεράνω τινός : Πινδ. Ο 1,58 **πατὴρ ὑπερκρέμασε . . αὐτῷ λίθον**· κ. παθ. : Θέαγν.1022 **ὑπὲρ κεφαλῆς γῆρας ὑπερκρέμαται**, Χριστ.Πάσχ.166 **χὼς ἀριστεῖον σφέων ὑπερκρεμασθείς**.

ὑπερκρίνομαι μτγν. κρίνομαι ὡς ἀνώτερος, ὑπερτερῶ : 'Ακύλ.ΠΔ Ψαλμ.50,5· κ. παθ. : Φρύν. ἐν ΑΒ 69,3 **ὑπερκριθῆναι κατὰ κάλλος, κατὰ ῥητορικήν, κατὰ φιλοσοφίαν**.

ὑπερκρύπτομαι ἐαφ.γρ. ἀντὶ ὑποκρίνομαι : Γρηγ. Νύσσ.Ι,350C **τοῖς ἔνδον ὑπερκρυπτομένοις**.

ὑπέρκτησις-εως (ἡ) (ὑπερκτῶμαι) μσν. ἡ ὑπέρμετρος κτῆσις, πρόσκτησις : Εὐστ.Πον.222,50 **εἰ μὴ ἐξαπορρέειν μέλλοι τὸ τῆς ὑπερκτήσεως ὕδωρ**, αὐτ.231,24.

ὑπερκτυπῶ-έω μτγν. ὑπερβάλλω ἐν τῷ κτυπεῖν, κατὰ τὸν κτύπον, θόρυβον, ἦχον : Γρηγ.Ναζ.2,3B βοάς . . **ὑπερκτυπούσας κυμάτων πολὺν ῥόθον**.

ὑπερκτῶμαι-άομαι κ. μσν. κτῶμαι, προσκτῶμαι πλείονα τοῦ δέοντος : Σοφ.'Ηλ.217 **πολὺ γάρ τι κακῶν ὑπερεκτήσω**, Εὐστ.Πον.230,3 **ἀνάγκη . . ὑπερεκτῆσθαι σέ ποτε, ὡς καὶ περισσεύειν**· πρβλ. ὑπέρμορον· **2)** ῥηματ.π. ὑπέρκτησις.

ὑπερκυάνεος-ον ὁ ὑπερμέτρως κυανοῦς, γλαυκός· 'Ησ. «ὑπερκυάνεον· λίαν κυάνεον».

ὑπερκυβιστῶ-άω μτγν. ῥίπτομαι μεθ' ὁρμῆς εἰς τὸν κίνδυνον, ῥιψοκινδυνεύω ἀπερισκέπτως : Πολύβ.28,6,6 **τοὺς δὲ ὑπερκυβιστῶντας καὶ διὰ τῶν κοινῶν πραγμάτων ἰδίαν χάριν ἀποτιθεμένους**.

ὑπερκυδαίνω μσν. κυδαίνω ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως, ὑπερδοξάζω, ὑπερεπαινῶ : Μιχ.'Ακομ.'Εγκώμ.'Ισ.'Αγγελ.8· κ. παθ. : **αὐτ.34,52,7 ὑπερκυδαινόμενος παρὰ τῷ βασιλεῖ**.

ὑπερκύδας-αντος (ὁ) (κῦδος) ὁ ἔχων μέγα κῦδος, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἔνδοξος, ὁ λίαν εὐκλεής, ἀνδρεῖος, ὑψηλόφρων· 'Ησ. «ὑπερκύδαντας· ὑπερέχοντας τῇ δόξῃ, ὑπερενδόξους γενομένους», μ. κτ. αἰτ. : 'Ιλ.Δ 66, αὐτ.71 **ὡς κε Τρῶες ὑπερκύδαντας 'Αχαιοὺς** (σχόλ. «ὑπερκύδαντας· ὑπεράραντας τῇ δόξῃ διὰ τὴν τοῦ Μενελάου νίκην»), 'Ησιόδ.Θ 510 **ὑπερκύδαντα Μενοίτιον** (κατά τινας ὡς δωρ. συνηρ. τ. τοῦ ὑπερκυδήεις-δῆς κ. δωρ. -κυδᾶς, ὑπερκυδήεντος-δῆντος, δωρ. -δᾶντος, πρβλ. ἀργῆς ἐκ τοῦ ἀργήεις κ. δωρ. ἀργᾶς κττ.· ἀλλὰ τότε γραπτέον **ὑπερκυδᾶς-ᾶντα-ᾶντας**· πρβλ. Spitz. εἰς 'Ιλ.Δ 66).

ὑπέρκυκλος (ὁ) νεώτ. γεωμ. **ὑπέρκυκλος α' εἴδους** ὁ γεωμετρικὸς τόπος τῶν σημείων ἐπιφανείας τινός, ὧν αἱ γεωδαισιακαὶ ἀποστάσεις ἀπὸ τυχόντος σημείου αὐτῆς εἶναι ἴσαι, ὅ. γεωδαισιακὸς κύκλος α' εἴδους· ‖ **ὑπέρκυκλος β' εἴδους** πᾶσα καμπύλη τῆς ἐπιφανείας, ἔχουσα εἰς ὅλα τὰ σημεῖα **αὐτῆς** τὴν ἰδίαν γεωδαισιακὴν καμπυλότητα.

ὑπερκύκν(ε)ιος-ον μσν. ὁ ὑπερβάλλων τὸ ᾆσμα τῶν κύκνων : ΘεοφύλΒουλγ.'Επιστ.82 **ὑπερκύκνεια μέλη** (γλυκύτερα τῶν τοῦ κύκνου).

ὑπέρκυκνος-ον μσν. ὑπερκύκνειος βλ. : Θεοφύλ.Βουλγ.'Επιστ.44,58 **ὑπερκύκνους μελῳδίας**.

ὑπερκύπτω κύπτω ὑπεράνωθεν, προβάλλω τὴν κεφαλὴν ὑπεράνω τινὸς ἵνα ἴδω : 'Ομ.'Επιγράμμ. 14,22, Πλάτ.Εὐθ.271A **ὑπερκύψας μέντοι κατεῖδον**, Λουκ.Πένθ.16 **τοῦ στομίου ὑπερκῦψαι**· ‖ ἐξέχω, προέχω : Νικόστρ.Κλιν.ἀπ.1,2 ναστὸς . . τὸ . . πάχος **ὑπερέκυπτε τοῦ κανοῦ**· **2)** ὑπερβαίνω, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ, περισσεύω : 'Αντίπ.Θεσσ. ΑΠ 6,250 **φημὶ δὲ πολλῶν ὄλβον ὑπερκύπτειν τὸν σὸν ἀπὸ κραδίης**, Φίλ.1,23 **πᾶσαν τὴν αἰσθητὴν οὐσίαν ὑπερκύπτειν**.

ὑπερλαλῶ-έω μτγν. κ. μσν. λαλῶ πολλά, φλυαρῶ, εἶμαι καθ' ὑπερβολὴν λάλος : Φιλόστρ.'Επιστ.916 **ὑπεραττικίζων καὶ ὑπερλαλῶν**· **2)** λαλῶ, ὁμιλῶ ὑπέρ τινος : Εὐστ.2,14.

ὑπερλαμπής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπέρλαμπρος βλ.: Γρηγ.Νύσσ.2,188D **ὑπερλαμπεῖς λόγους**.

ὑπέρλαμπρος-ον κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν λαμπρός, ὁ λαμπρότατος : 'Αριστφ.Νεφ.571 **ὑπερλάμπραις ἀκτῖσιν**· **2)** μτφ.εἰδ.ὡς τιμητικὸς τίτλος : 'Επιγρ. **ὑπέρλαμπρος καὶ ἐξοχώτατος**· **3)** ἐπὶ ἤχου, ὁ λίαν καθαρός, εὐκρινής, σαφής, εὔηχος· τὸ οὐδ. ὡς ἐπίρρ. : Δημ.313 **ὀλολύζειν δ' οὐχ ὑπέρλαμπρον**.

ὑπερλαμπρύνομαι λαμπρύνομαι καθ' ὑπερβολήν, σεμνύνομαι ὑπερμέτρως, διακρίναμαι ὑπερβαλλόντως, κάμνω λίαν λαμπρὰν ἐπίδειξιν : 'Ιωσ. ΠΙ 2,8,6 **κόσμῳ τοὺς ὑποτεταγμένους ὑπερλαμπρύνεσθαι**· **2)** δεικνύω ὑπερβολικὴν σπουδὴν ἢ προθυμίαν, ἐπὶ θηρευτικῶν κυνῶν : Ξεν.Κυν.3,7 **ὑπερλαμπρυνόμεναι ἐφ' ὅτῳ ἂν τύχωσι**.

ὑπερλάμπω μτγν. κ. μσν. λάμπω καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως : Πολύβ.9,20, Γρηγ.Νύσσ.2,887D **τῷ ὑπερλάμποντι φωτί**· **2)** μσν. ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ κατὰ τὴν λαμπρότητα : 'Ανδρ.Κρ.43C **'Αγλαΐαν τοσοῦτον ὑπερλάμπουσαν τοῦ φαινομένου**, Βρυέν.Ν 37C **λίθος ὃς λαμπρότητι τοὺς διαυγεῖς ἅπαντας ὑπερέλαμπεν**.

ὑπέρλεπτος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν λεπτός, λεπτοφυής, τρυφερός : Φιλόστρ.Εἰκ.2,29 **τοὺς ζῆρας, ὧν τὰ ὑπέρλεπτα καὶ μόλις ὁρατά**.

ὑπερλευκαίνω μτγν. κ. μσν. λευκαίνω βλ.λ.2) καθ' ὑπερβολήν, φαίνομαι ὑπερμέτρως λευκός : Γρηγ.Νύσσ.Ι,531B **τῷ μὲν γὰρ ὑπερλευκαίνοντι μιμεῖται τὴν τῆς σαρκὸς ἰδιότητα**· κ. παθ.: Εὐστ. Διον.Περ.248 **διὰ τὸ κάλλιστος εἶναι καὶ ὑπερλελευκέναι τὴν χροιάν**.

ὑπερλευκοκυττάρωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπὲρ τὸ φυσιολογικὸν ὅριον αὔξησις τοῦ ἀριθμοῦ τῶν λευκῶν αἱμοσφαιρίων τοῦ αἵματος, ὅ. ὑπερλευκοκύτωσις βλ.λ.

ὑπερλευκοκύτωσις-εως (ἡ) νεώτ. ὅ. ὑπερλευκοκυττάρωσις βλ.λ.

ὑπέρλευκος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν λευκός, ὁ κατάλευκος, ὁ λευκότατος : 'Ιππ.638,36, Λουκ.'Ερωτ.41 **τὴν ὑπέρλευκον αὐτῶν καὶ πίονα χροιάν**, Εὐστ.Πον.230,90.

ὑπερλίαν ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως, ὑπεράγαν, σφόδρα : ΚΔ Κορινθ.2,11,5 **μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων,** αὐτ.12,11, Εὐστ.1396,46, αὐτ.1184,19 **τὸ ὑπερλίαν.**

ὑπερλίπωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὑπερπλασία ἢ αὔξησις τοῦ λιπώδους ἱστοῦ ἐν μέρει ἢ καθ' ὅλην τὴν ὑπὸ τὸ δέρμα καὶ περὶ τοὺς μῦς καὶ τὰ σπλάγχνα ἐπιφάνειαν τοῦ σώματος ἢ ἀναμέσον τῶν ἱστῶν ὡρισμένου τινὸς ὀργάνου ἢ καὶ σχηματισμὸς λίπους ἐν αὐτῷ τῷ κυτταρικῷ πρωτοπλάσματι βλ.λ.· || **ἀλγεινὴ ὑπερλίπωσις** ἡ συμμετρικὴ ὑπὸ τὸ δέρμα ἐμφάνισις μεγάλων σκληρῶν μαζῶν λίπους εἰς γυναῖκας προκεχωρημένης ἡλικίας προκαλοῦσας αὐτομάτους πόνους.

ὑπέρλοφος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἔχων ὑπερέχοντα λόφον, ὁ μεθ' ὑψηλοῦ λόφου, ὁ ὑπερύψηλος : Νόνν.Δ 28,219 **ἐλάτη . . ὑπέρλοφος,** Πρόδρ.Ροδ. 73(2,269) **τειχῶν κατασπᾶν ἐξοχὰς ὑπερλόφους.**

ὑπερλύδιος-ον μτγν. κ. νεώτ. τρόπος τῆς ἀρχαίας μουσικῆς κατὰ ἓν τετράχορδον ὀξύτερος τοῦ λυδίου : Ἀνών.Εὐσ.Μουσ.86,93 (ἔκδ. Bellerm.).

ὑπερλυποῦμαι-έομαι κ. μσν. λυποῦμαι σφόδρα : Ἡρ.8,90 **οἷα ὑπερλυπεόμενός τε καὶ πάντας αἰτιώμενος,** Εὐστ.111,34.

ὑπερμαγγανικός-ή-όν νεώτ. ἐπὶ χημ. ἑνώσεων, ὁ παράγωγος τοῦ μαγγανίου : **ὑπερμαγγανικὸν κάλιον - ὀξύ.**

ὑπερμαζῶ-άω (μᾶζα) μτγν. κ. μσν. εἶμαι ὑπερκεκορεσμένος, ὑπερπληρωμένος μάζης βλ.λ.I), θρασύνομαι ἐκ τῆς πολλῆς τροφῆς, τρυφῶ καθ' ὑπερβολήν, ὑπερτρυφῶ : Ἀθήν.15,663Β **«τρυφᾶν καθ' ὑπερβολὴν ὑπερμαζᾶν»,** Λουκ.Πλ.15 **ὑπερμαζᾷς γάρ . . καὶ ἐς τὸν κόλπον οὐ πτύεις,** Δίων Κ 57,22 **ἐπὶ τῷ ἀξιώματι ὑπερμαζήσας,** Ἀλκίφρ.1,18, Ἀναστ.Σιν.Ζητ.84,17· πρβλ. κριθῶ· **2)** (μαζός) ἔχω τοὺς μαστοὺς ὑπερπληρωμένους γάλακτος καὶ σπαργῶντας ἢ ἔχω μεγάλους μαστούς : Συνέσ. Ἐπιστ.4,168 **αὗται γὰρ ὑπερμαζῶσι καὶ ἀσυμμέτρως ἔχουσι τῶν στέρνων.**

ὑπερμαίνομαι κ. μσν., παθ. μέλλ. **ὑπερμανοῦμαι,** ἀόρ. **ὑπερεμάνην,** παρακ. **ὑπερμέμηνα,** μαίνομαι καθ' ὑπερβολήν, εἶμαι ἢ γίνομαι σφόδρα μανιώδης, καταλαμβάνομαι ὑπὸ ὑπερβολικῆς μανίας : Ἀριστφ.Βάτρ.776 **οἱ δ' ἀκροώμενοι τῶν ἀντιλογιῶν . . ὑπερεμάνησαν,** Εὐστ.Πον.154,90 **ἡ θάλασσα ὑπερμέμηνεν.**

ὑπερμάκης-ους-ες δωρ. τ. τοῦ ὑπερμήκης βλ.λ.: Πίνδ.Ο 7,37 **ἀλάλαξεν ὑπερμάκει βοᾷ.**

ὑπερμάλιστα ἐπίρρ. μσν. λίαν, πλέον ἢ μάλιστα, πάρα πολὺ τῷ ὄντι : Εὐστ.Πον.146,10 **ποθεῖται ὑπερμάλιστα τὸ εὐαγγελικὸν μέλι.**

ὑπερμᾶλλον ἐπίρρ. Σουΐδ. «ἐκ περισσοῦ».

ὑπερμαντεύομαι μέσ. μαντεύομαι βλ.λ 4) ὑπέρ, χάριν τινός, μτ.γενικ. : Εὐρ.Ἴων 431 **φιλοῦσά γ' ἧς ὑπερμαντεύεται** (δ.γρ. ὕπερ μαντεύεται).

ὑπέρμαργος-ον ὁ καθ' ὑπερβολὴν μάργος βλ.λ.I), μ. τὸ συγκρ. **-ότερος**· Σουΐδ. **«ὑπερμαινόμενος».**

ὑπερμαστία (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ἡ ἕνεκα ἀνωμάλου διαπλάσεως ὕπαρξις πλειόνων τοῦ κανονικοῦ ἀριθμοῦ μαστῶν ἐπὶ ἀνθρώπου ἢ ζῴου.

ὑπερμάχησις-εως (ἡ) (ὑπερμαχῶ) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑπερμαχεῖν, ἡ ὑπεράσπισις, ἡ ἄμυνα : Σύμμ. ΠΔ Ἐξ.12,11, ΕΜ 89,4, Εὐστ.Ἰλ.Ε 623.

ὑπερμαχητικός-ή-όν μτγν. ὁ ὑπερμαχῶν τινος, ὁ ἁρμόδιος ἢ πρόθυμος εἰς τὸ ὑπερμαχεῖν : Πλούτ.Νομ.16 **τῆς πολεμικῆς εὐτολμίας τὸ μὲν ὑπερμαχητικὸν τοῦ οἰκείου διαμένει καὶ πάρεστι,** Κορνοῦτ.Φύσ.Θε.20,188 **Ἄρεια (ἐκλήθη ἡ Ἀθηνᾶ) διὰ τὸ εἶναι . . ὑπερμαχητικὴ τοῦ δικαίου.**

ὑπερμαχίζω λεξ. ἀντὶ ὑπερμαχῶ βλ.λ. : Λεξ. κώδ. Paris 345, fol.134 **προστατεύουσα . . ἡ προασπίζουσα, ἡ ὑπερμαχίζουσα.**

ὑπερμάχομαι μάχομαι ὑπέρ τινος, χάριν τινός, ἀ. ὑπερμαχῶ, μτ. γενικ.: Σοφ.ΟΤ 265 **ὥσπερεὶ τοὐμοῦ πατρός, ὑπερμαχοῦμαι** (θὰ ἀγωνισθῶ ὡς ὑπὲρ τοῦ πατρός μου), Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.53 **τῆς ἐλευθερίας ὑπερμάχεται,** Δίων Κ 65,15, Κύριλλ.5, 566Ε **τοῦ ψεύδους ὑπερμαχόμενοι.**

ὑπέρμαχος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. **ὁ** ὑπερμαχῶν τινος, ὁ πρόμαχος, ὁ προστάτης, ὁ ὑπερασπιστής : ΠΔ Σοφ.Σαλ.16,17 **ὑπέρμαχος γὰρ ὁ κόσμος ἐστὶ δικαίων,** Ἀντίφιλ.ΑΠ 7,147 **μοῦνος ἐναιρομένοισιν ὑπέρμαχος ἀσπίδα τείνας,** Γρηγ. Θαυμ.70Β, Ἰω.Χρυσ.1,295,4, Ἰω.Λυδ.Ρωμ.8, Ἀκολουθ.Ἀκαθ.Ὕμνου Κοντάκ. **τῇ ὑπερμάχῳ στρατηγῷ τὰ νικητήρια.**

ὑπερμαχῶ-έω (μάχη) κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπερεμάχησα,** μάχομαι, ἀγωνίζομαι ὑπέρ τινος, προμάχομαι, ὑπερασπίζομαί τινα, μτ. γενικ.· Ἡσ. **«ὑπερμαχῆσαι, βοηθῆσαι»** : Σοφ.Ἀντ.194 **ὅς πόλεως ὑπερμαχῶν ὄλωλε τῆσδε,** αὐτ.Αἴτ.1346 **σὺ ταῦτα . . τοὐδ' ὑπερμαχεῖς ἐμοί ;,** Εὐρ.Φοίν.1252 **σὺ πόλεως ὑπερμαχεῖς,** Πλούτ.Σόλ.30 **ὑπερμαχεῖν τοῦ Πεισιστράτου,** αὐτ.Κάτ.Νεώτ.61· κ. μτ. δοτ. : Σύμμ. ΠΔ Δευτ.33,7 **αἱ χεῖρες αὐτοῦ ὑπερεμάχησαν αὐτῷ,** Γρηγ.Νύσσ.1,558Β **τοὺς ὑπερμαχοῦντας ἡμῖν,** Βασ.1,608C· κ. μτ. αἰτ. : Λουκ.Ἀλ.23 **ὃ κοινὸν ἅπαντες ἔχομεν, τοῦτο ὑπερμάχει**· κ. ἀπολ. : αὐτ.ΖΤραγ.17 **τὰ ἡμέτερα . . ἐφρόνει καὶ ὑπερεμάχει**· **2)** ρηματ. π. ὑπερμάχησις.

ὑπερμεγάθης-εος-ες Ἰων. τ. τοῦ ὑπερμεγέθης βλ.λ. : Ἡρ.4,191 **οἱ ὄφιες οἱ ὑπερμεγάθεες.**

ὑπερμεγαλύνω μσν. μεγαλύνω καθ' ὑπερβολήν, τὸ παθ. : Ἰω.Μον.Μετ.103Ε **ἵνα ὑπερμεγαλυνθῇ.**

ὑπέρμεγας-άλη-γα κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ σφόδρα μέγας, ὁ ὑπερμεγέθης : Ἀριστφ.Ἱππ.158 **ὦ νῦν μὲν οὐδείς, αὔριον δ' ὑπέρμεγας,** Δίων Κ 76,2 **μέγας . . καὶ ὑπέρμεγας ἐγεγόνει,** Αἰλ.ΖΙ 6,63, Σχόλ.Διον.Θρ. ἐν ΑΒ 793,9 **μεγαλεῖον τὸ μέγα λίαν ἤτοι τὸ ὑπέρμεγα,** Κ Μανασσ.Χρον.459 **ὑπέρμεγαν εἰς ὕψος,** Εὐστ.Πον. 220,80, Πλαν.15,8 (Weber.) **ὑπέρμεγα σφέτερόν τε φαίνει τέρας.**

ὑπερμεγέθης-ους-ες κ. νεώτ., ἰων. **-άθης,** ὁ ἔχων ὑπερβολικὸν μέγεθος, ὁ ὑπέρμεγας : Ἡρ.2,175 **λίθους . . ὑπερμεγάθεας,** αὐτ.4,191, αὐτ.7,126, Δημ. 330 **εὐεργεσίας . . ὑπερμεγέθεις,** αὐτ.1059, αὐτ. 684, Πλούτ.Ρωμ.16 **δρῦν ἔτεμεν ὑπερμεγέθη,** Διογ.Λ 6,102 **ὑπερμεγέθης πώγων,** Πάπ. ἀκανθέας **ὑπερμεγέθεις**· ὁ καθ' ὑπερβολὴν βαρύς, ὁ ὑπὲρ τὸ δέον δυσχερής, ὁ δυσκολώτατος : Ξεν. ΚΠ 1,6,8 **συνεδόκει καὶ ἐμοὶ ὑπερμέγεθες εἶναι ἔργον τὸ καλῶς ἄρχειν.**

ὑπερμεγέθως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον ὑπερμεγέθη, λίαν, σφόδρα μεγάλως : Φίλ.1, 103,40 **ὑπερμεγέθως καὶ . . ὑψηλῶς νοεῖν,** Ἀνών. ἐν Ἡρακλ.Πάπ.1,60 **ὑπερμεγέθως κολάζονται.**

ὑπερμέγιστος-η-ον νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸν μέγιστον, ὁ πέρα τοῦ μεγίστου : **ὑπερμέγιστα ἐρεθίσματα** (τὰ ὑπερβαίνοντα τὸ ἀνώτατον ὅριον πέρα τοῦ ὁποίου παύει ὑφισταμένη ἡ ἀντίστοιχος αὔξησις τῆς συστολῆς τοῦ μυός).

ὑπερμεθύσκομαι, ἀόρ. **ὑπερεμεθύσθην,** μεθύσκομαι ὑπὲρ τὸ δέον, εἶμαι καθ' ὑπερβολὴν μεθυσμένος : Ἡρ.2,121,4 **τῷ ποτῷ χρησαμένους τοὺς φυλάκους ὑπερμεθυσθῆναι,** Ἡρακλ.Κωμ.π. Ἀθήν.4,145 **ὑπερμεθυσθέντες ἀπέρχονται.**

ὑπερμέλομαι Ἐπιγρ. ἔχω ὑπερβολικὴν φροντίδα, μέριμναν περί τινος.

ὑπερμενέτης (ὁ) ποι. ἀντὶ ὑπερμενὴς βλ.λ. : Ὁμ. Ὕμν.7,1 **Ἆρες ὑπερμενέτα.**

ὑπερμενέων-οντος (ὁ) (μένος) κ. πληθ. ὑπερφίαλοι, ἀλαζόνες, ὑπεροπτικοί : Ὀδ.Τ 62 **ἔνθεν ἄρ' ἄνδρες ὑπερμενέοντες ἔπινον.**

ὑπερμενής-οῦς-ές (μένος) ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἰσχυρός, ὁ λίαν κραταιός, ὁ παντοδύναμος, ἢ ὁ ὑψηλόφρων, ὁ μεγαλόψυχος· Ἡσ. «ὑπερμενής· μεγάλην ἔχων ἰσχύν», ὡς ἐπίθ. τοῦ Διός : Ἰλ.Β 116, αὐτ.350, αὐτ.403 **ὑπερμενέι Κρονίωνι,** Γαλ.14,145,13 **ὑπερμενέα Κρονίωνα**· κ. ἐπὶ ἄλλων : αὐτ.Θ 236 **ὑπερμενέων βασιλήων,** αὐτ.Ρ 362 **ὑπερμενέων ἐπικούρων,** Ὀδ.Ν 205, Χρησμ.Σιβ.2,174 (Alex.) **ἄρξουσιν ὑπερμενέων ἀνθρώπων**· κ. ἐπίρρ. **-νέως :** Ἀπολλιν.Λ Μετφρ.Ψαλμ.34,2.

ὑπερμέση (ἡ) μσν. ἡ τρίτη χορδὴ τοῦ Πυθαγορικοῦ ἑπταχόρδου : Παχυμ.Γ π. A.J.H. Vincent. Not.16,2,(407,1).

ὑπέρμεστος-ον μτγν. ὁ λίαν μεστός, ὁ καθ' ὑπερβολὴν πλήρης, ὁ ὑπερχειλής : Φίλ.2,533.

ὑπερμεσῶ-όω μσν. εἶμαι πέρα τοῦ μέσου, ὑπερβαίνω τὸ μέσον, τὴν μεσημβρίαν : Ζωναρ.1, 272 (ἔκδ.Bonn.) **ὑπερμεσούσης ἡμέρας.**

ὑπερμεταμόρφωσις-εως (ἡ) νεώτ. βιολ. τὸ φαινόμενον, καθ' ὃ ἔντομά τινα ὑφίστανται περισσοτέρας τῶν συνήθων μεταμορφώσεις ἀντικαθιστώσας τὸ στάδιον τῆς νυμφώσεως.

ὑπερμετοχή (ἡ) μτγν. τὸ ὑπόλοιπον, τὸ πλεονάζον μέρος πράγματός τινος : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ. 185 (Mai.) **τὰς μεταξὺ τῶν διαιρέσεων τῆς σαρκὸς ὑπερμετοχὰς ἀποξύσομεν.**

ὑπερμετρία (ἡ) μτγν.κ.μσν. τὸ νὰ εἶναί τι ὑπέρμετρον, ἡ ὑπέρβασις παντὸς μέτρου, ὑπερεκχείλισις : Πτολ.Τετράβ.84,13 **ποταμῶν ὑπερμετρία**· **2)** μσν. παράβασις τῶν μετρικῶν κανόνων : Εὐστ.353,35.

ὑπέρμετρος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὁ ὑπερβαίνων τὸ μέτρον, ὁ ὑπερβολικός : Πλάτ. Νόμ.864D **γήρᾳ ὑπερμέτρῳ ξυνεχόμενος,** Πλούτ. Ἠθ.9B **πόνους . . ὑπερμέτρους,** Πολυδ.4,170, Σχόλ. Πίνδ.4,213 **ὑπέρμετρος χαρά**· **2)** κ. νεώτ. μετρικ. ὁ παραβαίνων τοὺς μετρικοὺς κανόνας ἢ ὁ κατὰ παράβασιν τῶν μετρικῶν κανόνων γινόμενος : Ἡφαιστ.35 **τῷ πενταμέτρῳ καίπερ ὄντι ὑπερμέτρῳ,** Λουκ.ΖΤραγ.6 **διαφθερῶ τὸ κήρυγμα ἢ ὑπέρμετρα ἢ ἐνδεᾶ ξυνείρων.**

ὑπερμετρῶ-έω λεξ. ὑπερβαίνω τὸ μέτρον, εἶμαι ὑπέρμετρος βλ.λ.1) : Ἡσ. ἐν λ. ὑπερχειλές **ὑπερμεμετρημένον.**

ὑπερμετρωπία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀνωμαλία τῆς διαθλάσεως τοῦ ὀφθαλμοῦ, καθ' ἣν αἱ ἐπ' αὐτοῦ προσπίπτουσαι ἀκτῖνες ἑνοῦνται ὄπισθεν τοῦ ἀμφιβληστροειδοῦς, ὡς ἐκ τούτου δὲ ἡ ὅρασις ἐξασθενεῖ καὶ θολοῦται.

ὑπερμέτρως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ὑπὲρ τὸ μέτρον, πέρα τοῦ δέοντος, καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβολικά : Εὐρ.ἀπ.422 **μηδ' ὑπερμέτρως ἄλγει,** Πολυδ.9,19.

ὑπερμέτρωψ-ωπος (ὁ,ἡ) νεώτ. ὁ πάσχων ἐξ ὑπερμετρωπίας βλ.λ.

ὑπερμετώπιος-ον λεξ. ὁ ὑπεράνω τοῦ μετώπου, ὁ ὑπὲρ τὸ μέτωπον : ΕΜ 212,12 **βρέγμα, τὸ ὑπερμετώπιον μέρος.**

ὑπερμήκης-ους-ες (μῆκος) ὁ ἔχων ὑπερβολικὸν μῆκος, ὁ καθ' ὑπερβολὴν μακρός : Ἡρ.8,140,2 **ἡ βασιλέος ἐστὶ καὶ χεὶρ ὑπερμήκης δύναμις ὑπὲρ ἄνθρωπον** (φθάνει εἰς μεγάλην ἀπόστασιν), Αἰσχ. Πρ.591 **ὑπερμήκεις δρόμους**· **2)** ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὑψηλός, ὑπερύψηλος : Ἡρ.7,128 **ὄρεα . . ὑπερμήκεα**· **3)** ἐπὶ ἤχου, βοῆς, κττ., ὁ εἰς μεγάλην ἀπόστασιν ἐξικνούμενος, ὁ λίαν ἰσχυρός : Πίνδ.Ο 7,37 **ἀλάλαξεν ὑπερμάκει βοᾷ.**

ὑπερμηκίζομαι μσν. ὑπερμηκύνομαι : Νικ.Χων. Χρον.351C **ὑπερεμηκίσθη τὸ καλούμενον Δεύτερον ἡ τοῦ πυρὸς ἐρωή.**

ὑπερμικροσκοπικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ὑἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑπερμικροσκόπιον βλ λ.

περμικροσκόπιον (τὸ) νεώτ. εἶδος μικροσκοπίου βλ.λ., χρησίμου πρὸς ἐξέτασιν καθ' ὑπερβολὴν μικρῶν ἀντικειμένων μὴ ὁρατῶν διὰ τοῦ κοινοῦ μικροσκοπίου.

ὑπερμιξολύδιος-ον μτγν. μουσ. ἐπὶ ἁρμονίας, ἡ κλῖμαξ τῆς ἀρχαίας ἑλληνικῆς μουσικῆς ἡ κατὰ ἓν τετράχορδον ὀξυτέρα τῆς μιξολυδίου βλ.λ.2) : Φρύν. ἐν ΑΒ 15,20, Πτολ.Ἁρμ.2,10,71, Ἀθήν.14,625D **ὑπερμιξολύδιον ἁρμονίαν.**

ὑπερμισῶ-έω μισῶ καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβαλλόντως, σφόδρα : Λυσ.31,19 **τοῦτο ὑπερμισήσατε.**

ὑπερμνησία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ κατά τινας ἐγκεφαλικὰς ἀνωμαλίας καὶ ἀσθενείας παρατηρουμένη ὑπερένταοις τῆς μνήμης.

ὑπερμοιρία (ἡ) νεώτ. νομ. τὸ ὑπὲρ τὴν κανονικὴν μοῖραν δικαίωμα συγκληρονόμου ἐπὶ τῆς διανομῆς τοῦ ὑπολοίπου τῆς κληρονομίας.

ὑπέρμορα ἐπίρρ. ἃ. ὑπέρμορον βλ.λ.· Ἡσ. «ὑπέρμορα· ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπὲρ τὸ καθῆκον. Ὑπέρμορον, ὁμοίως» : Ἰλ.Β 155 **ἔνθα κεν Ἀργείοισιν ὑπέρμορα νόστος ἐτύχθη.**

ὑπέρμορον ἐπίρρ. παρὰ τὴν μοῖραν, τὴν εἱμαρμένην, πέρα τοῦ ὑπὸ τῆς μοίρας ὡρισμένου : Ἰλ.Φ 517 **μὴ Δαναοὶ πέρσειαν ὑπέρμορον ἤματι κείνῳ** (δ.γρ. ὑπὲρ μόρον), Ὀδ.Α 34, αὐτ.35.

ὑπερμόρως ἐπίρρ. ἃ. ὑπέρμορον : Σχόλ.Ἰλ.Υ 30.

ὑπερνέμομαι μτγν. νέμομαι ὑπεράνω τινάς, βόσκω ἐπάνω : Φιλόστρ.Ἀπολλ.5,1 **τὴν . . τῆς Λιβύης ἄκραν λέοντες ὑπερνέμονται.**

ὑπερνεολκῶ-έω ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑπερνεωλκῶ βλ.λ. : Πολύβ.8,36,12.

ὑπερνέφελος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὰ νέφη, ὁ ὑπεράνω τῶν νεφελῶν, ἃ. ὑπερνεφής : Λουκ.Ἰκαρ.2 **ἀπιστεῖν δυναίμην ὑπερνεφέλῳ ἀνδρί,** Εὐστ.Πον.316,20, Γρηγορ.Ν 1,73,11.

ὑπερνεφής-οῦς-ές (νέφος) μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὲρ τὰς νεφέλας κείμενος ἢ ὑψούμενος, ἃ. ὑπερνέφελος : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.1,9,125, Ρήτ.1,439, Σουΐδ.ἐν λ. Ἄλπειον, ΚΜανασσ.Χρον.459, Εὐστ.127,23· **2)** μτφ.: Γρηγ.Ναζ.1,105C **θεωρίας ὑπερνεφοῦς** (μετεώρου).

ὑπερνεφῶ-έω μτγν. κ. μσν. εἶμαι ἢ γίνομαι ὑπερνεφής, αἰωροῦμαι ἢ ἀνυψοῦμαι ὑπεράνω τῶν νεφελῶν : Γρηγ.Ναζ.2,581A, αὐτ.1,361A **ὑπερνεφεῖν καὶ μηδὲν γινώσκειν ὁμότιμον,** Εὐστ.Πον.352,50 **ὑπερνεφεῖν τε καὶ οἷον ἀεροβατεῖν,** αὐτ.60.

ὑπερνέω σχόλ. νέω, νήχομαι ὑπεράνω τινὸς ἢ ὑπερβαίνω τι(νὰ) κολυμβῶν : Σχόλ.Λουκ.Ἰκαρ.47.

ὑπερνεώλκησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπεράνω λαιμοῦ, λωρίδος ξηρᾶς χωριζούσης δύο θαλάσσας μεταφορὰ πλοίων.

ὑπερνεωλκῶ-έω μτγν. νεωλκῶ πλοῖον ὑπεράνω ξηρᾶς : Πολύβ.8,36,12 **ὑπερνεωλκήσαντες τὰς νῆας εἰς τὴν ἔξω θάλατταν**· κ. παθ. : Στράβ. 6,3,1 **ἐπὶ χερρονήσῳ κεῖσθαι τὴν πόλιν καὶ τὰ πλοῖα ὑπερνεωλκεῖσθαι ῥᾳδίως ἑκατέρωθεν ταπεινοῦ ὄντος τοῦ αὐχένος**· **2)** ρημυτ.π. ὑπερνεώλκησις.

ὑπερνήχομαι κ. μσν. νήχομαι ὑπεράνω, κολυμβῶ ἐπί τινος, ὑπερνέω : Ἀριστλ.Φυτ.2,2,10 **ὑπερνήχεσθαι τοῦ ὕδατος,** Θεοδώρ.Ἑρμην.Ψαλμ.1, 92,43 **τοῦ κλύδωνος ὑπερνήχεται**· **2)** μτφ. κ. μσν. ὑπερβάλλω, ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, ὑπερέχω· Ἡσ. «ὑπερνήχεται, ὑπερέχει, ὑπερβαίνει» : Κύριλλ. εἰς Ἰεζ.674 **τῆς ἐν μητράσι φιλοστοργίας ὑπερνήχεται τὰ τοῦ θεοῦ ἐκεῖνα,** Σχόλ.Ἰω.Κλίμ.19,13

ὑπερνίκησις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ὑπερνικᾶν βλ.λ.2), ἡ ὑπερίσχυσις.

ὑπερνικῶ-άω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπερενίκησα, κυρ. εἶμαι πλέον ἢ νικητής, ὑπερτερῶ, κατὰ πολὺ θριαμβεύω κατά τινος, ὑπερισχύω, κατανικῶ, ἐπικρατῶ : ΚΔ Ρωμ.8,37 **ἐν τούτοις πᾶσιν ὑπερνικῶμεν διὰ τοῦ ἀγαπήσαντος ἡμᾶς,** Σωκρ.Σχ.3,21 **νικᾶν καλόν, ὑπερνικᾶν δ' ἐπίφθονον,** Θεοφύλ.Σ Ἐπιστ.25, ΚΜανασσ.Χρον.4007, **Λέων Σοφ.14,25**

2) νεώτ. αἴρω ἢ ἐξουδετερῶ τὰς δυσχερείας ἢ τὴν ἀντίστασιν, ὑπερβάλλω : **ὑπερενίκησε πᾶσαν δυσκολίαν·** **3)** ρημάτ.π. ὑπερνίκησις.

ὑπερνόησις-εως (ἡ) (ὑπερνοῶ) μτγν. τὸ ὑπερνοεῖν βλ.λ., ἡ ὑψηλοτέρα νόησις: Πλωτῖν.6,8,16,751D (1375,8 Cr.) **οὐκ ἄλλου ὄντος τοῦ ἐγρηγορότος ἐγρήγορσις καὶ ὑπερνόησις ἀεὶ οὖσα.**

ὑπέρνοια (ἡ) μτγν. ἄ. ὑπερνόησις βλ.λ. : Ἰω.Χρυσ. εἰς Ματθ.322Α **θεοπρεπῆ τὴν ὑπέρνοιαν ἔχων.**

ὑπέρνομος-ον μσν. ὁ ὑπὲρ τοὺς νόμους, πέρα τῶν νόμων, ὁ παράνομος : Χοῦμν.Ν ἐν Ἀν.Βοασσ.2,45 **ὑπέρνομον ὡς ἄν τις εἴποι προαίρεσιν.**

ὑπερνοσῶ-έω νοσῶ καθ' ὑπερβολήν, εἶμαι ὑπερβολικὰ ἄρρωστος : Ἱππ.419,30.

ὑπερνότιος-ον κ. μσν. κ. -ία-ιον (Διον.Περ.151) **ὁ** πέρα τοῦ νότου κείμενος, ἀντίθ. ὑπερβόρειος : Ἡρ.4,36 **εἰ δὲ εἰσι ὑπερβόρεοί τινες ἄνθρωποι, εἰσὶ καὶ ὑπερνότιοι ἄλλοι,** Στράβ.1,3,22, Διον. Περ.151 **δύο.. κολῶναι, ἡ μὲν ὑπερνοτίη.. ἡ δὲ βορειοτέρη,** Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 2,677, Εὐστ.1386,25.

ὑπέρνους-οος-ουν-οον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὲρ τὸν νοῦν, τὴν νόησιν, ὁ ἀκατάληπτος : Πρόκλ. Στοιχ.Θεολ.115,168 **πᾶς θεὸς ὑπερούσιός ἐστι καὶ ὑπέρζωος καὶ ὑπέρνους,** Νικόλ.Μεθ.23,43.

ὑπερνοῶ-έω νοῶ, σκέπτομαι ἐπὶ πλέον ἢ ἀνώτερα πράγματα : Σοφ.ΟΚ 1741 **τί δῆθ' ὑπερνοεῖς** (δ.γρ. ἀντὶ ὅπερ νοεῖς).

ὑπερντρέντνωτ (τὸ) νεώτ. ἄκλ. μέγα θωρηκτὸν πλοῖον τύπου ντρέντνωτ βλ.λ., ἔχον ἐκτόπισμα ἄνω τῶν 30.000 τόννων καὶ ὁπλισμὸν βαρέων πυροβόλων, διαμέτρου ἄνω τῶν 32 δακτύλων.

ὑπερξανθίζω μτγν. κ. μσν. λίαν ξανθίζω βλ.λ.31, εἶμαι πάρα πολὺ ξανθός : Εὐστ.975,61 **φαεινοὺς δὲ πλοκάμους.. τοὺς ὑπερξανθίζοντας.**

ὑπέρξανθος-ον μτγν. ὁ λίαν, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ξανθός : Ροῦφ.π.Ὀρειβ.2,222.

ὑπέρξενος-ον μσν. ὁ λίαν, ὁ εἰς ἄκρον ξένος βλ.λ.10), **ὁ** ἐντελῶς πρωτοφανής, παράξενος. Δαμασκ.Ι 2,835,1 **βασιλικὴ καὶ ὑπέρξενος ἑορτή.**

ὑπερξηραίνω ξηραίνω ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπερβαλλόντως : Ἱππ.364,30, αὐτ.365,25· κ. παθ. : Ἀριστλ. Μετ.1,14,10, Γαλ.4,192, αὐτ.14,31· **ὑπερξηρανθέντα,** αὐτ.48 **τὸ μὲν ἕτερον μέρος ὑπερξηρανθήσεται,** Γρηγ.Νύσσ.2,861C **οἱ λίαν ὑπερξηρανθέντες τῶν ἀσταχύων** **2)** ρημάτ. π. ὑπερξηρασία.

ὑπερξηρασία (ἡ) ἡ ὑπερβολικὴ ξηρασία : Ἱππ. 460,2 **τοῦτο πᾶν ἐκκαίει ὑπὸ τῆς ὑπερξηρασίης.**

ὑπέρξηρος-ον ὁ καθ' ὑπερβολήν, **ὁ** ὑπὲρ τὸ δέον ξηρός, ὁ κατάξηρος : Ἀριστλ.Ἀναπν.14,7, αὐτ.Ζ1 10,3,16, Διοσκ.2,106.

ὑπερογκία (ἡ) μσν. τὸ νὰ εἶναί τι ὑπέρογκον, ὁ ὑπερβολικὸς ὄγκος : Λαπίθ.Στίχ.526.

ὑπέρογκος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων ὑπέρμετρον, ὑπερβολικὸν ὄγκον, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὀγκώδης : Ξεν.Ἑλλ.5,4,58 **γενομένης.. τῆς κνήμης ὑπερόγκου,** Λουκ.Τίμ.15 **ὅπως αὐτοῖς παχύτερος γενοίμην καὶ πιμελὴς καὶ ὑπέρογκος,** Ἀλκίφρ.1, 39· **2)** κ. μσν. κ. νεώτ. συνεκδ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν μέγας, **ὁ** ὑπέρμετρος, ὁ ὑπερβολικός· Ἡσ. **«ὑπέρογκον, μέγα, ὑψηλὸν ὑπὲρ μέτρον»** : Πλάτ.Ἐπιστ.317C **τὰς μεγάλας οὐσίας καὶ ὑπερόγκους,** αὐτ.Νόμ.728Ε **τὰ μὲν ὑπέρογκα.. ἑκάστων τούτων ἔχθρας καὶ στάσεις ἀπεργάζεται ταῖς πόλεσι.. τὰ δ' ἐλλείποντα δουλείας,** Δημ 46 **δύναμιν.. ὑπέρογκον** (ἀντίθ. ταπεινήν), Ἀριστλ.Ἀκουστ.43 **τὰ ὑπέρογκα τῶν βελῶν,** Πλούτ.Ἠθ.820F **μεγάλαι καὶ ὑπέρογκοι.. τιμαί,** αὐτ.Αἰμ.34 **μεγάλων καὶ ὑπερόγκων.. ἐπιτυχιῶν,** Λουκ.Νεκρ.Δ 23,2 **τὸ δὲ πρᾶγμα ὑπέρογκον ἦν,** Πρόδρ.2,633 **οὐ γὰρ ὑπέρογκα ζητῶ, - ὑπέρογκοι ἀξιώσεις - δαπάναι, - ὑπέρογκος βλάβη** (πρβλ. βλάβη 3)· **3)** ἐπὶ ὕφους, **ὁ μετὰ ὑπερμέτρου κόμπου καὶ στόμφου,** ὁ λίαν μεγαλοπρεπής, πομπώδης, κομπαστικός, ὁ ὀχληρός : Πλούτ.Ἠθ.7Α **ἡ μὲν γὰρ** (λέξις) **ὑπέρογκος, ἀπολίτευτός ἐστιν· ἡ δὲ ἰσχνή, λίαν ἀνέκπληκτος·** || τὸ αὐδ. ὡς ἐπίρρ. : Ἰάμβλ.Προτρ. 226 **ὑπέρογκον φρονεῖν·** μσν.-κτ. πληθ. : Λαπίθ.526.

ὑπερογκοῦμαι-όομαι μτγν. παθ. ὀγκοῦμαι, αὐξάνομαι εἰς ὄγκον καθ' ὑπερβολήν : Πολυβ.4,187.

ὑπερογκῶ-έω εἶμαι ἢ γίνομαι ὑπέρογκος, καθ' ὑπερβολὴν ὀγκώδης : Ἱππ.Ἄρθρ.819 **φαινομένη ἡ κεφαλὴ τοῦ μηροῦ κατὰ τὸ περίνεον ὑπεραγκέουσα εὔδηλός ἐστι.**

ὑπερόγκως ἐπίρρ. μτγν., μσν. κ. **νεώτ.** μεγαλοπρεπῶς, πομπωδῶς, κομπαστικῶς : Ἐπιφάν.1, 471Α **ὑπερόγκως θαυμάζειν,** Πλαν.Ὀβίδ.Μετ.8, 396· || ὑψηλοφρόνως, ὑπερηφάνως : Φίλ.1,103,35 **ὑπερόγκως καὶ μεγαλοπρεπῶς λογιζόμενος·** **2)** νεώτ. εἰς μέγαν βαθμόν, καθ' ὑπερβολήν, ὑπερμέτρως : **αἱ δαπάναι ηὐξήθησαν ὑπερόγκως.**

ὑπεροδυνῶ-έω ἐσφ. ἀντὶ ὑπερωδυνῶ : Ἱππ.1175C.

ὑπεροειδής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχῆμα ὑπέρου βλ.λ., ὁ ὅμοιος μὲ ὕπερον : Ἱππ.Ἄρθρ.782, Γαλ.18,1,336,3 **ξύλου τινὸς ὑπεροειδοῦς.**

ὑπεροιάζομαι Φώτ. κ. Σουίδ. «ὑπεροιαζομένου, ὑπερηφανευομένου» πρβλ. ὑπεροίομαι.

ὑπεροιδαίνω μτγν. οἰδαίνω καθ' ὑπερβολήν, φουσκώνω ὑπερβολικά : Ρουφῖν.Ἐπιγρ.ΑΠ 5,69 **τὸν.. ὑπεροιδαίνοντα κατέσκεπε.. χείρ.. Εὐρώταν,** Γρηγ.Νύσσ.2,820Α **ἄβυσσοι τῶν ἰδίων ὅρων ὑπεροιδαίνουσαι·** κ. μτφ. : αὐτ.141Β **καρδίαν ὑπεροιδαίνουσαν.**

ὑπεροιδῶ-άω μτγν., ἰων. **-έω** ἀμτβ. οἰδῶ ὑπερβολλόντως, ἐξογκοῦμαι, πρήσκομαι ὑπερβολικά : Λουκ.Ἔρωτ.53 **μαστοὺς ὑπεροιδῶντας,** Πολυβ.8, 79 ὑπερῳδηκώς.

ὑπεροικοδομῶ-έω μτγν. οἰκοδομῶ **ἐπί, ὑπεράνω** τινός, τὸ παθ. : Ἰώσ.ΑΙ 15,9,6.

ὑπέροικος-ον ὁ κατοικῶν ὑπεράνω ἢ πέρα τινός, μτ. γενικ. : Ἡρ.4,7 **τῶν ὑπεροίκων τῆς χώρης.**

ὑπεροικτίρω μτγν. οἰκτίρω καθ' ὑπερβολήν, εἰς μέγαν βαθμόν : Κλήμ.Ἀλ.68.

ὑπεροικῶ-έω κατοικῶ ὑπεράνω ἢ πέρα τινός, μτ. γενικ.: Ἡρ.4,13 **Ἰσσηδόνων δὲ ὑπεροικέειν Ἀριμασποὺς ἄνδρας,** αὐτ.21 **ὑπεροικέουσι.. ταύτων,** αὐτ.37, Στράβ.6,1,2 **οἱ ὑπεροικοῦντες τοῦ Ταραντίνου κόλπου·** κ. μτ. αἰτ. : αὐτ.7,113 **ὑπεροικέοντας.. τὸ Πάγγαιον,** Λουκ.Ἀλεξ.9 **ὑπεροικοῦντας τὸ τοῦ Ἀθώνου τοῖχος,** Παυσ.4,35,5 **τὴν Ἤπειρον ὑπεροικοῦντες.**

ὑπέροινος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, **ὁ ὑ**περμέτρως ἀγαπῶν τὸν οἶνον, ὁ σφόδρα φίλοινος : Πολύβ.8,25,1 **φύσει τὸ Κελτικὸν ὑπέροινον.**

ὑπεροίομαι λεξ. ἀποθ. εἶμαι καθ' ὑπερβολὴν οἰηματίας, ὑπερβολικὰ φαντασμένος· Ἡσ. **«ὑπεροιησάμενοι· ὑπερηφανοῦντες».**

ὑπεροϊστεύω μσν. ὀϊστεύω **πέρα ἢ ὑπεράνω** τινός, ὑπερτερῶ τινα εἰς τὸ ὀΐστευμα, **τὸ τόξευμα,** ὑπερακοντίζω : Εὐστ.146,46.

ὑπεροίσω μέλλ. τοῦ ὑπερφέρω βλ.λ.

ὑπερόλβιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὄλβιος, ὁ ὑπερμέτρως πλούσιος, εὐτυχής, ὑπέρπλουτος, εὐτυχέστατος : Ἀν.Βοασσ.3,450,1 **καὶ τῶν Σεραφίμ ὑπερολβιωτέρα.**

ὑπερομβρία (ἡ) ὁ ὑπέρμετρος ὄμβρος, ἡ ὑπερβολικὴ βροχή : Ἀριστλ.Ζ1 8,19,7· συνήθ. κτ. πληθ. : αὐτ.Μετ.2.8.6,10,39, Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,3,7.

ὑπερομοιογένεια (ἡ) νεώτ. ζῳολ. ἡ ὑπὲρ τὴν ὁμοιογένειαν βλ.λ.2) ὑποδιαίρεσις τῶν ζῴων.

ὑπερόμοιος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὅμοιος, ὁ πλέον ἢ ὅμοιος : Ἐπιφάν.1,914C **τοῦ υἱοῦ ὁμοίου ὄντος τῷ πατρὶ καὶ ὑπερομοίου.**

ὕπερον (τὸ) ἄ. ὕπερος βλ.λ. : Ἱππ.Ἄρθρ.782, Πολύβ.1,22,7 **ὕπερον ἀπωξυσμένον.**

ὑπερόντως ἐπίρρ., μτγν. · πλέον ἢ ὄντως, πραγματικῶς : Πλωτῖν.749Ε **πρώτως αὐτὸς καὶ ὑπερόντως αὐτός.**

ὑπεροξ(ε)ίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. ὀξίδιον μετάλλου τινὸς περιέχον κατὰ μόριον δύο ἄτομα μετάλλου καὶ δύο ὀξυγόνου.

ὑπέροξυς-εῖα-υ κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὀξύς, ὁ ὑπερβαλλόντως σφοδρός, ὁ σφοδρότατος : Ἱππ.᾿Αγμ.759 **πυρετοὶ ὑπερόξεες.**

ὑπεροπεύς Ἡσ. «ὑπερόπτης»· **2)** αὐτ. «φεύστης» (ἴσως ἀντὶ ἠπεροπεύς).

ὑπεροπεύω Ἡσ. «ὑπεροπεύει, **φεύδεται**» (ἴσως ἀντὶ ἠπεροπεύω).

ὑπεροπλήεις-εντος-εσσα-εν ἐπ. τ. τοῦ ὑπέροπλος βλ.λ., ὑπερθ. **ὑπεροπληέστατος** : ᾿Απολλ.Ρ 2,4.

ὑπεροπλῆσαι Ἡσ. «ὑπερβῆναι, ὑπερπηδῆσαι» (πιθ.γρ. ἀντὶ ὑπεροπλίσαι).

ὑπεροπλία (ἡ) κ. νεώτ. **τὸ νὰ εἶναί** τις ὑπέροπλος, ἡ **ἐπὶ τῆς ἰσχύος τῶν ὅπλων** ὑπερβολικὴ καὶ ἀλαζονικὴ **πεποίθησις, ἀλαζονεία**, ὑπεροψία, αὐθάδεια, θρασύτης· Ἡσ. «ὑπεροπλίαις, ὑπερηφανίαις, ὑπερφροσύναις».: ᾿Ιλ.Α 205 **ἧς ὑπεροπλίῃσι τάχ᾿ ἄν ποτε θυμὸν ὀλέσσῃ**, Ριαν.π.Στοβ.4,34, Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.58,113 **ὑπεροπλίῃσι θεὸς κοτέει μεγάλῃσιν· 2)** ἐπὶ **καλῆς** σημ., γενναιότης, μεγαλοψυχία : Θεόκρ.25,139 **τῶν μὲν τε προφέρεσκε βίηφί τε καὶ σθένεϊ ᾧ ἠδ᾿ ὑπεροπλίῃ Φαέθων· 3)** νεώτ. ἡ ὑπεροχὴ ὡς πρὸς τὸν ὁπλισμὸν **ἐν συγκρίσει** πρὸς τὸν τοῦ ἐχθροῦ : οἱ **σύμμαχοι ἔχουν τὴν ὑπεροπλίαν κατὰ θάλασσαν.**

ὑπεροπλίζομαι (ὁπλίζω), μέλλ. **ὑπεροπλίσομαι**, ὑπερτερῶ, ὑπερισχύω διὰ τῶν ὅπλων, νικῶ, δ.ἑρμ. φέρομαι ὑπεροπτικῶς, περιφρονῶ : ᾿Οδ.Ρ 268 **οὐκ ἄν τις μιν ἀνὴρ ὑπεροπλίσσαιτο** (ἑρμ. ᾿Αρίσταρχ. «νικήσειεν», ἑρμ. Σχολ.«ὑπεροπλίσσαιτο, ἤτοι ὑπερηφανήσει, ἢ εὐχερῶς ἐπιβουλεύσει»' πρβλ.᾿Απολλ. Σοφ.Λεξ.᾿Ομ.675).

ὑπέροπλος-ον **ὁ ὑπερηφάνως πεποιθὼς τῇ δυνάμει τῶν ἑαυτοῦ ὅπλων**, δθ. **ὑπεροπτικός**, θρασύς, ὑπερήφανος, ἀπειλητικός, βίαιος, τολμηρός· Εὐστ.86,28 «**αὐθάδης, ὁ διὰ** θρασύτητα ὑπὲρ τὸ **δέον ὅπλοις χρώμενος**», οὐδέποτε ἐπὶ προσ. π. **ἀρχαίοις** ποιηταῖς : ᾿Ιλ.Ο 185 **ὢ ῥ᾿ἀγαθός περ ἐὼν ὑπέροπλον ἔειπεν** (ὡμίλησεν ὑπεροπτικῶς, αὐθαδῶς), **αὐτ.Ρ** 170, Ἡσίοδ.Θ 516 **ἠνορέης ὑπερόπλου, αὐτ.619, αὐτ.670 βίην ὑπέροπλον**, Πίνδ.Π 6,48 **ὑπέροπλον ἥβαν** (σχόλ. «ἀλαζονικήν»)· κ. ἐπὶ προσ.: **αὐτ.9,14 Λαπιθᾶν ὑπερόπλων· 2)** ἐπὶ καταστάσεων, ὁ ὑπερβολικός, ὁ τρομερός: Πίνδ.Ο 1,57 **ἄταν ὑπέροπλον**, Φωκυλ.53 **ἔστω κοινὰ πάθη, μηδὲν μέγα, μηδ᾿ ὑπέροπλον· 3)** ὁ ὑπερμεγέθης, ὁ πελώριος, ἐπὶ ἰχθύων : ᾿Οππ.᾿Αλ.1,103.

ὑπερόπτης (ὁ) (ὑπερόψομαι) κ. μσν. κ. **νεώτ. τὸ** θηλ. -όπτις-ιδας, ὁ ὑπερορῶν, ὁ καταφρονῶν, ὁ καταφρονητής, **μτ. γενικ.** : **Σοφ.᾿Αντ.130 χρυσοῦ καναχῆς ὑπερόπτα** (διόρθ. ὑπεροπλίαις), Θουκ.3, 38 **ὑπερόπται . . τῶν εἰωθότων**, Πλούτ.Πύρρ.4, Παχυμ.Γ ἐν Ρητ.1,559,6 **τὴν ὑπερόπτιδα λυπῶν'** || ἀπολ. ὁ ἐπηρμένος, ὁ θρασύς, ὁ αὐθάδης, ὁ ἀλαζών, ὁ ὑπερήφανος, ὁ ἀγέρωχος, ὁ ἀκατάδεκτος : ᾿Αριστλ.ΗΝικ.4,3,19 **ὑπερόπται καὶ ὑβρισταί**, Θεόκρ.22,58 **ἄγριος εἶ, πρὸς πάντα παλίγκοτος ἠδ᾿ ὑπερόπτης**, Λουκ.Νεκυομ.14 **βαρεῖς ὄντες καὶ ὑπερόπται**, Φώτ.Βιβλ.180(125,2) **ὑπερόπτης ἐν οἷς οὐ δεῖ.**

ὑπερόπτησις-εως (ἡ) (ὑπεροπτῶ) μτγν. **ἡ ὑπέρ**μετρος, ὑπερβολικὴ ὄπτησις : Γαλ.19,576,16.

ὑπεροπτικός-ή-όν κ. νεώτ. ὁ **εἰωθὼς ὑπερο**ρᾶν τῶν ἄλλων, ὁ ἔχων τὴν **ἕξιν ἢ τὴν κλίσιν νὰ** περιφρονῇ τοὺς ἄλλους, ὁ καταφρονητικός, ὁ ἀγέρωχος, ὁ ἀκατάδεκτος, ὁ ὑπερήφανος : ᾿Ισοκρ. 1,30 **τὸν μὲν γὰρ τῶν ὑπεροπτικῶν ὄγκον μόλις ἂν οἱ δοῦλοι** καρτερήσειαν, αὐτ.12,24) Σπαρτιάτας **δ᾿ ὑπεροπτικοὺς καὶ πολεμικοὺς καὶ πλεονέκτας**, Δημ.218, Λουκ.Νιγρ.1 **καὶ ὅλως** ὑπεροπτικῷ τινι **ἔοικας·** κ. μτ. γενικ. : Πλάτ.᾿Ορ.416Α **ἀδικία ἕξις ὑπεροπτικὴ νόμων**, Σωκρ.᾿Επιστ.56,15 **ὑπεροπτικὴ παντὸς οὖσα τοῦ πλείονος· 2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τὸν ὑπερόπτην, ὁ ἀλαζονικός : **ὑπεροπτικὴ ἀπάντησις**, - **ὑπεροπτικοὶ λόγοι· 3)** νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπεράνω τοῦ ὀπτικοῦ χιάσματος κείμενος, **εὑρισκόμενος : ὑπεροπτικὸν κόλπωμα.**

ὑπεροπτικῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ., συγκρ. **-ώτερον**, ὑπερθ. **-ώτατα**, κατὰ τρόπον ὑπεροπτικόν, καταφρονητικῶς, ὑβριστικῶς, περιφρονητικά : Ξεν. ᾿Ελλ.7,1,18 ἀναχωροῦντες . . **ἐκεῖθεν μάλα πάντων** ὑπεροπτικῶς **τῶν ἐναντίων**, Πολύβ.5,46,6 **ὑπεροπτικώτερον χρῆσθαι τοῖς φίλοις**, Διον.᾿Αλ.Ρωμ. 2,9 **ὑπεροπτικῶς ἐχρῶντο τοῖς πελάταις**, Στράβ. 8,6,23 **πρὸς Ῥωμαίους ὑπεροπτικῶς εἶχον**, Πλούτ. Πομπ.55, Λουκ.Τίμ.8, Δίων Κ 49,7 **ὑπεροπτικώτατα σφίσιν χρησάμενος.**

ὑπερόπτις-ιδος (ἡ) ἢ **ὑπέραπτις** μον. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ ὑπερόπτης **βλ.λ.)** : Παχυμ.Γ ἐν Ρητ.1,559,6 **τὴν ὑπερόπτιδα λυπῶν.**

ὑπέροπτος-ον (ὑπερόψομαι) ὁ ὑπεροφθείς, ὁ καταφρονηθείς, ὁ περιφρονηθείς, ἀλλὰ κτ. Ἡσ. «ὑπέροπτον· μέγα καὶ ὑπὲρ τὸ μέτρον, καὶ τὰ ὅμοια» (πιθ.γρ. ὑπέροπλον)· **2)** ὁ ὑπερορῶν, ὁ ὑπεροπτικός, ὁ καταφρονητικός : Στράτ.ΑΠ 12,186 **ταύτην τὴν ὀφρύα τὴν ὑπέροπτον**, αὐτ.193, Κύριλλ.εἰς Ψαλμ.1,260,7 **ἐξ ὑπερόπτου φρονήματος·** || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **ὑπέροπτα** ὡς ἐπίρρ. ἀντὶ ὑπερόπτως βλ.λ. : Σοφ.ΟΤ 883 **εἰ δέ τις ὑπέροπτα χερσὶν ἢ λόγῳ πορεύεται.**

ὑπεροπτῶ-άω μτγν. ὀπτῶ ὑπὲρ **τὸ δέον**, ὑπερβαλλόντως, παραψήνω : Γαλ.2,137,2 **ὑπεροπτηθὲν ἐσχάτως**, αὐτ.130,6 τὸ **συγκεκαυμένον καὶ οἷον ὑπερωπτημένον ἐν τοῖς χυμοῖς**, Πολυδ.7,23 **φωθίαι ὑπεροπτώμεναι· 2)** ρηματ.π. ὑπερόπτησις.

ὑπερόπτως ἐπίρρ. μτγν. ὑπεροπτικῶς, καταφρονητικῶς, ὑβριστικῶς : Πολυδ.9,147.

ὑπερόρασις-εως (ἡ) (ὑπερορῶ) μτγν. **ἡ ἐνέρ**γεια τοῦ ὑπερορᾶν, καταφρόνησις, περιφρόνησις : ΠΔ᾿Αρ.22,30 **μὴ ὑπεροράσει ὑπεριδοῦσα ἐποίησά σοι οὕτως**, Μᾶρκ.Αὐρ.8,26 **ὑπερόρασις τῶν** αἰσθητικῶν **κινήσεων.**

ὑπεροραντικός-ή-όν μτγν. **ὁ ὑπεραντικός, ὁ** καταφρονητικός : Πολυδ.9,147.

ὑπεροργίζομαι μτγν. κ. μσν. ὀργίζομαι εἰς μέγαν βαθμόν, ὑπερβαλλόντως, ὑπερμέτρως, σφόδρα : Δίων Κ 50,25 **πῶς οὐκ ἂν εἰκότως ὑπεροργισθείητε**, Φώτ.᾿Επιστ.91,35 **ὑπεροργιζομένου κατὰ τῶν ἁμαρτανόντων.**

ὑπεροργώντως (ὀργῶ) ἐπίρρ. **λεξ.** μετὰ μεγίστου ὀργασμοῦ, σφοδρᾶς **ἐπιθυμίας·** Ἡσ.**ἐν λ.** περιόργως (πρβλ.Αἰσχ.᾿Αγ.215).

ὑπερορέγομαι μτγν. **μέσ. ὀρέγομαι** μεγάλως, ἐπιθυμῶ σφόδρα, διακαῶς, **μτ. γενικ.** : Πολυδ.5,165.

ὑπερορία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. θηλ. τοῦ ὑπερόριος ὡς οὐσ. (ἐνν.γῆ), **ἡ μακρὰν, ἡ** πέρα τῶν ὁρίων κράτους τινὸς **χώρα, ἡ ξένη** χώρα, ἡ ξενιτειά : ᾿Ανδοκ.3,36 **τὰ γὰρ ἴδια τὰ σφέτερ᾿ αὐτῶν ἐκ τῆς ὑπερορίας οὐκ ἀπολαμβάνειν**, Λυσ.31,8 **οἱ ἐκ τῆς ὑπερορίας οἱ μὲν εἰς τὰ ἄστυ . . συνελέγοντο**, Πλάτ.Φαῖδρ.230D **εἰς τὴν ὑπερορίαν** ἀποδημεῖς, Ξεν.᾿Αν.7,1,27 **ἀπό τε τῶν ἐνδήμων καὶ τῆς ὑπερορίας**, Πλούτ.᾿Ηθ.508Α **ἐκ τῆς ὑπερορίας ἀνακαλεῖσθαι τὸν θυγατριδοῦν (ἐκ τῆς χώρας εἰς** ἣν ἦτο ἐξόριστος), ᾿Αλκίφρ.1,11· **2)** μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐκτὸς τῶν ὁρίων ἐπικρατείας τινὸς ἀναγκαστικὴ ἀπομάκρυνσις προσώπου τινός, φυγή, ἀπέλασις, ἐξορία : **Δίων Κ 67,3** φόνοις **τε καὶ ὑπερ-**

ορίαις ἐκποδὼν ποιούμενος, Βρυέν.Ν 5Β πρόσταγμα ὑπερορίαν τοῦ Κομνηνοῦ διακελευόμενον, - κατεδικάσθη εἰς ὑπερορίαν.

ὑπερορίας (ὁ) μσν. ὁ φυγάς, ὁ ἐξόριστος : Θεοφάν.Συνεχ.98Β ὑπερορίας ἔν τινι μονῇ.

ὑπερορίζω ἀπομακρύνω τινὰ ἀναγκαστικῶς ἐκτὸς τῶν ὁρίων κράτους τινός, ἀπελαύνω, ἐξορίζω, τὸ παθ. Ἰσοκρ.6,32 οἳ δικαίως ἂν ἐξ ἁπάσης τῆς οἰκουμένης ὑπερωρίσθησαν· κ. ἐπὶ πραγμ., ἀπομακρύνω : Πλάτ.Πολ.560D μετριότητα . . ὑπερορίζουσι, Αἰσχίν.88,36 ὑπερορίζομεν τὰ ξύλα· **2)** ρηματ. π. ὑπερορισμός.

ὑπερόριος-ον (ὅρος) κ. μσν. κ. νεώτ. κ. ὑπερόριος-ία-ιον, ὁ πέρα τῶν ὁρίων χώρας τινὸς εὑρισκόμενος ἢ τελούμενος, γινόμενος : Θουκ.8,72 διὰ τὰς στρατείας καὶ τὴν ὑπερορίαν ἀσχολίαν (ἐν ξένοις τόποις, εἰς τὰ ξένα), Αἰσχίν.1,19 ἀρχὴν μηδεμίαν . μήτ᾽ ἔνδημον μήτε ὑπερόριον, Θουκ. 24,95 ἦρι δὲ συλλέξασα κόνιν πυρὸς ἀμφιπόλων τις ῥιψάτω . . ὑπὲρ ποταμοῖο φέρουσα . . ἐς πέτρας ὑπερούριον, Διον.᾽Αλ.Ρωμ.2,12, Διόδ.Σ 2,39, αὐτ.4,40 διὰ τὰς ὑπερορίους στρατείας, Ἀριστείδ.1,389,16, αὐτ.4 ὑπερόριαι ταραχαί, Ἀθήν.4, 165Α ὑπερορίους ἀποδημίας ποιεῖσθαι, Ἀνών.π. Σουΐδ. ἐν λ ὑπερόριον ὑπερόριοι καὶ μεγάλαι στρατεῖαι· ‖ ἐπὶ προσ., ὁ πέρα, ὁ ἐκτὸς τῶν ὁρίων τῆς ἑαυτοῦ πατρίδος εὑρισκόμενος, ὁ κατοικῶν ἐν τῇ ξένῃ : Δημ.1130 τῶν δὲ ἀδυνάτων καὶ ὑπερορίων ἐκμαρτυρίαν γεγραμμένην ἐν τῷ γραμματείῳ, Συνέσ.Ἐπιστ.80, αὐτ.62 ἐπεὶ δὲ τυγχάνω ὢν ὑπερόριος, - ὑπερόριος λιποναύτης (ὁ εἰς τὸ ἐξωτερικὸν λιποτακτήσας ναύτης)· **2)** τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὑπερόρια αἱ ἀλλότριαι, αἱ ξέναι ὑποθέσεις, ἐργασίαι : Ἀριστλ.Πολ.1285b,14 τὰ κατὰ πόλιν καὶ τὰ ἔνδημα καὶ τὰ ὑπερόρια συνεχῶς ἦρχον· **3)** τὸ θηλ. ὑπερορία ὡς οὐσ. βλ.λ· **4)** ὁμ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. ὑπερόρια ὡς οὐσ. οἱ ἐκτὸς τῶν ὁρίων χώρας τινὸς τόποι : Ξεν. Ἀθ.1,19 διὰ τὴν κτῆσιν τὴν ἐν τοῖς ὑπερορίοις, αὐτ.Συμπ.4,31· **5)** ὁ ἀσυνήθης, ὁ ἀλλοῖος· Σουΐδ. «παρηλλαγμένον καὶ πάντη ἀλλότριον» : Αἰσχίν. 34,29 τὴν ὑπερόριον λαλιὰν ἀγαπῶντες ἐν τοῖς οἰκείοις πράγμασιν, Ἀριστλ.Μαντ.2,5 τῶν μὴ τοιαύτας ἐχόντων ἀρχὰς ἐνυπνίων, ἀλλ᾽ ὑπερορίας ἢ τοῖς χρόνοις ἢ τοῖς τόποις ἢ τοῖς μεγέθεσιν, Ἀριστείδ.1,128,12· **6)** μτγν. κ. μσν. μτ. γενικ. ὁ ξένος, ὁ ἄμοιρος, ὁ ἐστερημένος, ὁ ἀμέτοχός τινος : Προκ.Ἱστ.505Α γραφὴ ὑπερόριος τῆς φύσεως, Φώτ.Βιβλ.55,27 δυσχερὴς ἀκοῦσαι καὶ τοῦ ἤδεος ὑπερόριος.

ὑπερορισμός (ὁ) (ὑπερορίζω) μτγν. τὸ ὑπερορίζειν, ἀπέλασις, ἐξορία : Πολυδ.9,158, Γρηγ.Νύσσ. 3,49C, Ἐπιφάν.1,916Α εἰς ὑπερορισμὸν κατέταξεν.

ὑπερορμαίνω μτγν. κινοῦμαι μεθ᾽ ὁρμῆς, ὁρμητικά : Μαν.4,131 Ζεὺς ὑπερορμαίνων φοράδην ὑπὲρ ἀστέρα πατρός.

ὑπερορμῶμαι-άομαι μτγν. κινοῦμαι μεθ᾽ ὁρμῆς : Ἀπολλιν.Λ ΠΔΨαλμ.82,29 καρφαλέων ὀρέων ὑπερορμηθεῖσῃ (δ. γρ. ὕπερ ὁρμηθείσῃ).

ὑπερόρνυμαι μέσ. ἔρχομαι ὑπεράνω τινός, ἐπικρέμαμαι : Σοφ.ΟΤ 165 ἄτας ὑπερορνυμένας πόλει (κτ. διόρθ. ἀντὶ ἄτας ὕπερ ὀρνυμένας πόλει).

ὑπέρορος-ον σχόλ. ὁ ὑπερβαίνων τὸ ὅριον, τὸ τέρμα, τὴν προθεσμίαν, ὁ ὑπερόριος, ὁ ἐκπρόθεσμος : Σχόλ.Ἀριστφ.Νεφ.1132 μὴ ταχέως ἀποδιδόντας τοὺς τόκους ἢ τὰ δάνεια ἀπῄτουν ὡς ὑπερόρους.

ὑπερορόφιος-ον δ. γρ. ὑπερωρόφιος βλ.λ.

ὑπερορρωδῶ-έω, Ἰων. ὑπεραρρωδέω μτ. γενικ. φοβοῦμαι ὑπερβολικῶς ὑπέρ τινος ἢ διά τι : Εὐρ. Ἰκ.344 ὅθ᾽ ἡ τεκοῦσα χὐπερορρωδοῦσ᾽ ἐμοῦ πρώτη κελεύεις τάνδ᾽ ὑποστῆναι πόνον;

ὑπερορχοῦμαι-έομαι μτγν. χορεύω, ἀναπηδῶ : Ἀνών.ἐν Ἀν.Βοασσ.2,367 ταῖς διδασκάλων μάστιξιν ὑπερορχεῖσθαι θέλω.

ὑπερορῶ-άω κ. μσν., Ἰων. ὑπερορέω, παρατ. ὑπερεώρων (Ξεν.Ἀπομν.1,3,4), μέσ. μέλλ. μτ. ἐνεργ. σημ. ὑπερόψομαι (Διον.᾽Αλ.Ρωμ.5,52), ἀόρ. β᾽ -εἶδον (Ἡρ.5,69) κ. παθ. ἀόρ. ὑπερώφθην (Θουκ.5, 28), παρακ. ὑπερεόρακα (Αἰσχίν.16,25), μτ. αἰτ. βλέπω ἄνωθεν ἐξ ὑψηλοτέρου σημείου πρός τι κάτω κείμενον, βλέπω ἀποπάνω ἀπό τι : Ἡρ.7,36 ἵνα μὴ φοβέηται τὰ ὑποζύγια τὴν θάλασσαν ὑπερορέοντα καὶ αἱ ἵπποι· **2)** ἀνέχομαι, ἀφήνω, παραβλέπω : Λυσί.198,1 τοὺς πονηροὺς οὐχ ὑπερορᾷ (ὁ θάνατος), Αἰσχίν.16,25 τὴν ὕβριν ὑπερεόρακε· ‖ μτ. μτχ. κατηγορηματικῆς : Διον.᾽Αλ. Ρωμ.5,52 οὐχ ὑπεροψόμενοί τινας ἀφαιρεθέντας **3)** ἥκιστα τιμῶ, περιφρονῶ, καταφρονῶ : Ἡρ. 5,69 οὗτος ὑπεριδὼν Ἴωνας, Θουκ.4,62 μὴ τοὺς ἐμοὺς λόγους ὑπεριδεῖν, Λυσ.112,4 ὑπερεῖδε τὴν ἐμὴν ὁμιλίαν, Ξεν.Ἀπομν.1,3,4 τἀνθρώπινα ὑπερεώρα πρὸς τὴν παρὰ θεῶν ξυμβουλίαν, Πλάτ. Κριτ.120Ε πλὴν ἀρετῆς πάντα ὑπερορῶντες· σπαν. μτ. γενικ. : Ἀντιφ.3,3,4 τῷ δικαίῳ πιστεύων ὑπερορῶ τῆς ἀπολογίας, Ξεν.Ἀπομν.1,2,9 ὑπερορᾶν ἐποίει τῶν καθεστώτων νόμων τοὺς συνόντας, Ἀριστλ.Οὐρ.2,8,12 τῶν μὲν ζῴων φροντίσας, τῶν δὲ οὕτω τιμίων ὑπεριδεῖν (ἄστρων), Λουκ.Δημῶν.3 ὑπερεῖδε τῶν ἀνθρωπίνων ἀγαθῶν· κ. παθ. : Θουκ.5,28 ἡ Λακεδαίμων . . ὑπερώφθη, Πλάτ.Φαῖδρ.232D ἡγούμενοι ὑπ᾽ ἐκείνων μὲν ὑπερορᾶσθαι· **4)** ρηματ. π. ὑπερόρασις, ὑπερορατικός, ὑπέροπτος, ὑπεροπτικός, ὑπερόπτης, ὑπερόπτησις, ὑπεροπτέον, ὑπέροψις, ὑπεροψία.

ὕπερος (ὁ) κ. νεώτ. κ. ὕπερον (τὸ) (Ἱππ.Ἄρθρ.782, Πολύβ.1,22,7) κόπανος ἐπιχωματώσεως ξύλινος ἢ σιδηροῦς· Τζέτζ. «ὕπερον, λάκτην, ναγέα, τριβέα, ἢ κόπανον» : Ἡσίοδ.Ἔργ.421 ὅλμον μὲν τριπόδην τάμνειν ὕπερόν τε τρίπηχυν, Ἡρ.1,200 λεήναντες ὑπέροισι, Λουκ.Ἑρμότ.79 εἰς ὅλμον ὕδωρ ἐγχέαντα ὑπέρῳ σιδηρῷ πτίττειν· ‖ παροιμ. ὑπέρου μοι περιτροπὴ γενήσεται (Φώτ. «παροιμία ἐπὶ ἀτελευτήτου καὶ ἀνωφελοῦς κόπου, ἐπὶ τῶν ταὐτὰ ποιούντων καὶ μηδὲν περαινόντων», Πλάτ.Κωμ. Ἄδων.2, Πλάτ.Θεαίτ.209Ε, Πλούτ.Ἠθ.1072Β· **2)** ἡ κορύνη, τὸ ρόπαλον: Πλούτ.Ἀλέξ.63 τέλος δὲ πληγεὶς ὑπέρῳ κατὰ τοῦ τραχήλου, Λουκ.Δημῶν.48 ἀντὶ δὲ τῆς βακτηρίας ὕπερον· **3)** μοχλὸς δι᾽ οὗ ἐπανέφερον εἰς τὴν θέσιν των μέλη ἐξηρθρωμένα : Ἱππ.760Η· **4)** νεώτ. ὄργανον δι᾽ οὗ γίνεται τρῖψις ἐν ἰγδίῳ, γουδοχέρι, κόπανος· **5)** νεώτ. βοταν. τὸ θῆλυ ὄργανον τοῦ ἄνθους, ἀντίθ. στήμων.

ὑπερόσιος-ον δ. γρ. ὑπερώσιος βλ.λ.

ὑπεροσμία (ἡ) νεώτ. ὑπερβολικὴ εὐαισθησία τῆς ὀσφρήσεως.

ὑπερόστωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ γενικὴ ὑπερτροφία ὀστοῦ.

ὑπερόσφυρα (ἡ) νεώτ. μηχανικὴ σφῦρα ἐν εἴδει ὑπέρου λειτουργοῦσα δι᾽ ἀτμοῦ ἢ ὕδατος.

ὑπερουράνιος-ον κ. μσν. ὁ ὑπεράνωθεν τοῦ οὐρανοῦ ὤν : Πλάτ.Φαῖδρ.247C τὸν δὲ ὑπερουράνιον τόπον οὔτε τις ὕμνησέ πω τῶν τῇδε ποιητής, Πολυδ.1,23 ὑπερουράνιον θεόν, Θεμίστ.Λόγ. 1,8Β οὐσία ὑπερουράνιος, Δαμάσκ.π.Φώτ.Βιβλ. 337,22 εἰς τὸν ὑπερουράνιον τόπον.

ὑπερούριος-ον ποι. Ἰων. τ. ἀντὶ ὑπερόριος βλ.λ. : Θεόκρ.24,93.

ὑπερουσιασμός (ὁ) μσν. ἡ ὑπερουσιότης βλ.λ. Εὐστ.π.Μαΐ.5,276.

ὑπερούσιος-ον μτγν., μαν. κ. νεώτ. ἐπίθ. τοῦ Θεοῦ, ὁ ὢν ὑπὲρ τὴν οὐσίαν ἢ ὕλην, ὁ ἄϋλος, ὅθ. ὁ ἀπρόσιτος εἰς τὴν γνῶσιν : Πρόκλ.Παρμ.630, Διον.Ἀρεοπ.375 τῆς ὑπερουσίου καὶ κρυφίας θε-

ότητος, αὐτ.735 **ὁ ὑπερούσιος Ἰησοῦς·** ‖ τὸ οὐδ. **ὑπεραύσιον** ὡς οὐσ. ἡ ὑπερουσιότης : Δαμασκ.I I,15 **ὀνόματα δηλοῦντα τὸ ὑπερούσιον·** **2)** μσν. ὁ ὑπερπλούσιος, ὁ πολὺ πλούσιος, ὁ ζάπλουτος : ΚΠορφ. Πρὸς υἱὸν Ρωμ.14,68 **ἐγένετο περιφανὴς καὶ ἄγαν ὑπερούσιος·** **3)** Ἡσ. «ὑπερούσιος· ἀγαπητός, πεφιλημένος».

ὑπερουσιότης-ητος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἐκκλ. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπερουσίου βλ.λ. : Διον.'Αρεοπ.375 **τῆς ὑπὲρ λόγον.. καὶ οὐσίαν αὐτῆς ὑπερουσιότητος,** αὐτ.382 **τὴν ὑπερουσιότητα τὴν θεαρχικήν.**

ὑπερουσίως ἐπίρρ. κατὰ τρόπον ὑπερούσιον βλ.λ. : Διον.'Αρεοπ.382 **πάντων ὑπερουσίως ἐξηρημένον,** Δαμασκ.I I,228C, αὐτ.2,858A, **αὐτ. ὑπερφυῶς καὶ ὑπερουσίως.**

ὑπερούχιον (τὸ) μτγν. **εἶδος** μηχανῆς : Φίλ. Μηχ.Μαθ.97 **τὰ μηχανήματα εἰς τὰ ὑπερούχια καὶ περίακτα κατασκευάζων** (δ.γρ. ὑπουρουχία).

ὑπεροφρυάζω μσν. εἰμὶ ὑπέροφρυς, σκυθρωπός, ἢ ὑπεροπτικός : Νικ.Χων.Χρον.352C **ὑποσκυζομένῳ προσώπῳ καὶ ὑπεροφρυάζοντι βλέμματι.**

ὑπερόφρυον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. τὸ ὑπὲρ τὰς ὀφρῦς μέρος τοῦ μετώπου : Εὐτεκν. εἰς Ὀππ. Κυν.I,181, - **ὑπερόφρυον τόξον.**

ὑπερόφρυος-ον μσν. κ. **νεώτ.** ὁ ὑπὲρ τὰς ὀφρῦς **κείμενος·** ‖ **τὸ ὑπερόφρυον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

ὑπεροφρυοῦμαι-όομαι μσν. ἀποθ. ἀνασπῶ τὰς ὀφρῦς ὑπερηφάνως, ἐπαίρομαι : ΘεοφύλΣ 'Επιστ.60 **ἄνδρα πρεσβύτην πολιόν, αἰδέσιμον, ὑπερωφρυωμένον ἐπὶ σεμνότητι.**

ὑπέροφρυς-υος-υ κ. **μσν. κ. νεώτ.** ὁ ἔχων ἀνεσπασμένας τὰς ὀφρῦς, ὁ ἐπηρμένος, ὁ ὑπερόπτης, ὁ ἀλαζών : Ὑπερείδ.π.Σουΐδ.ἐν λ., Γρηγ.Νσζ. 9,7 **ὑπέρθρονος, οὐχ ὑπέραφρυς,** Δαμασκ.I 2,859A **ὁ ὑπέραφρυς τύραννος,** Εὐστ.Πον.11,60 **πᾶν τὸ περὶ αὐτὸν ὑπέροφρυ,** Κ Μανασσ.Χρον.3679 **ὑπέροφρυ τὸ στράτευμα.**

ὑπεροχή (ἡ) (ὑπερέχω) κ. **μσν. κ. νεώτ.** ἡ προεξοχή, τὸ ἄκρον: Ἐφιππ.Γηρυόν.2 **αὖ κνῖσα κρούει ῥινὸς ὑπεροχὰς ἄκρας .. ;** ‖ ἐπὶ ὀρέων, ἡ κορυφή : Πολύβ.10,10,10 **βουνῶν ὑπεροχαί,** Πλαύτ. 'Ηθ.936A **τῶν ὀρῶν τὰς ὑπεροχάς·** ‖ κ. ἀπολ. ὕψωμα : Πολύβ.3,104,3 **οὔσης τινὸς ὑπεροχῆς μεταξὺ τῆς στρατοπεδείας·** **2)** κ. νεώτ. μτφ. τὸ ὑπερέχειν, τὸ εἶναι ἀνώτερον, ὑπέρτερον : 'Αριστλ. Ρητ.2,12,6 **ὑπεροχὴν γὰρ ἐπιθυμεῖ ἡ νεότης· ἡ δὲ νίκη, ὑπεροχή τις,** αὐτ.Πολιτ.4,13,10, αὐτ.4,8,4 **τὴν ὑπεροχὴν ἀπονέμειν τοῖς ἀρίστοις,** αὐτ.4,6,5 **διὰ τὴν ὑπεροχὴν τοῦ πλήθους·** κ. κτ. πληθ. : 'Αριστλ.Πολιτ.7,1,5 **διαφέρεσθαι ἐν τῷ ποσῷ καὶ ἐν ταῖς ὑπεροχαῖς·** **3)** ἡ ὑπερβολή, ἡ ἀμετρία, ἀντίθ. ἔλλειψις· 'Αριστλ.Μεταφ.3,2,18 «πάθος ἀριθμοῦ ἢ ἀριθμός» : αὐτ.ΖΜ 1,4,2 **διαφέρειν καθ' ὑπεροχήν,** αὐτ.ΗΝικ.1,7,14 **ἡ κατ' ἀρετὴν ὑπεροχή·** κ. κτ. πληθ. : Πλάτ.Νόμ.711D **κατὰ πλούτων ὑπεροχάς,** 'Αριστλ.Πολιτ.4,11,6 **οἱ ἐν ὑπεροχαῖς εὐτυχημάτων ὄντες·** ‖ **νεώτ.** μαθ. **ὁ ἐκ** τῆς ἀφαιρέσεως προκύπτων ἀριθμός, **ἡ** διαφορά, τὸ ὑπόλοιπον· ‖ **νεώτ.** νομ. τὸ μετὰ τὴν ἱκανοποίησιν τῆς ἀπαιτήσεως τοῦ **ἐνεχυρούχου δανειστοῦ** ὑπόλοιπον (τὸ ἐπὶ πλέον, λατ. **superfluum**) τοῦ ἐκ τῆς πωλήσεως τοῦ ἐνεχυριασθέντος πράγματος προκύψαντος τιμήματος· **4)** ἡ ἀνωτέρα θέσις, τὸ ἀξίωμα : 'Αντιφάν.Παρεκδιδομένη I **τὴν Σελεύκου τοῦ βασιλέως ὑπεροχήν,** Διόδ.Σ 4, 41 **οἱ ἐν ὑπεροχαῖς νεανίσκοι·** **5)** π. Βυζαντ. τίτλος ἀξιωματούχων, οἷον παρ' ἡμῖν ἡ ἐξοχότης· Δουκάγγ.· **6)** ἐπὶ γλώσσης, ἡ περίφρασις, ἡ μακρολογία, ἀντίθ. ἡ ἔλλειψις : Πλάτ.Πολιτ 283C **μήκους τε πέρι καὶ βραχύτητος καὶ πάσης ὑπεροχῆς τε καὶ ἐλλείψεως,** Λογγῖν.Ὕφ.38,3 **ἡ τοῦ πάθους ὑπεροχὴ καὶ περίστασις.**

ὑπερόχησις-εως (ἡ) (ὑπεροχῶ) μτγν. τόπος ὑπερέχων, προεξέχων, ὁ πρόδομος: Σύμμ.ΠΔ'Ιεζ.40,21.

ὑπεροχικός-ή-όν μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπεροχὴν ἢ τὸν ὑπέροχον, ὁ ὑπερέχων, ὁ ἔξοχος, ὁ ἐξαίρετος : Δαμασκ. I I,449D, Εὐστ.1384,45 **τὸ ὑπεροχικὸν τοῦ Διός,** αὐτ.1384,49 **τὸ τῆς λέξεως ὑπεροχικόν.**

ὑπεροχικῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ὑπεροχικὸν βλ.λ., ἐξαιρέτως, ἔξοχα : Δαμασκ.I,147C **πάντων ὑπεροχικῶς τῶν ὄντων ἐξῆρπται,** Συμ. Θεσσ.128Ε **ὑπεροχικῶς τε καὶ μετὰ φαντασίας.**

ὑπέροχος(-η)-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ., ἐπ. Ἰων. **ὑπείροχος,** ὑπερθ. **ὑπεροχώτατος** (Πίνδ.Π 2,70), μτ. γενικ. ὁ ὑπερέχων, ὁ ἐξέχων, ὁ διακρινόμενος ὑπὲρ τοὺς ἄλλους, ὁ ἔξοχος, ὁ θαυμάσιος : Ἰλ.Ζ 208 **αἰὲν ἀριστεύειν καὶ ὑπείροχον ἔμμεναι ἄλλων,** αὐτ.Λ 784· κ. ἀπολ. : Ὕμν.11,2 **Ἥρην .. ὑπείροχαν εἶδος ἔχουσαν,** Πίνδ.Ν 3,40 **θῆρες ἐν πελάγεσιν ὑπέροχοι,** Ἡρ.5,92,7 **ὡς οἱ ὑπετίθετο Θρασύβουλος τοὺς ὑπερόχους τῶν ἀστῶν φονεύειν,** Αἰσχ.Πρ.429 **ὃς αἰὲν ὑπέροχον σθένος κραταιὸν γᾶς οὐράνιόν τε πόλον νώτοις ὀχῶν στενάζει,** Σοφ.Τρ.1096 **ὑπέροχος βία,** Ὀππ.Κυν.3, 52 **ὑπείροχας ἑσπερίη νύξ,** - **ὑπέροχος χαρακτήρ,** - **ὑπέροχο κορίτσι** - **γλέντι·** κ. ὑπερθ. : Πίνδ.Π 2,38 **εἶδος γὰρ ὑπεροχωτάτᾳ πρέπεν Οὐρανιδᾶν θυγατέρι Κρόνου,** Πλούτ.'Ηθ.111B **τοὺς ὑπεροχωτάτους τῶν βασιλέων·** ‖ Ἐπιγρ. τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **ὑπείροχα** ὡς ἐπίρρ. ἐξόχως, ἐξαιρέτως, θαυμάσια· ‖ **νεώτ.** ἐπιρρ. **-όχως,** δημ. **-α.**

ὑπεροχυρῶ-όω μτγν. ὀχυρῶ τι λίαν, καθ' ὑπερβολήν : Κλήμ.'Αλ.331.

ὑπεροχῶ-έω φέρω ὑψηλά, ἀνέχω, ὑποστηρίζω : 'Ιππ.'Αγμ.764 **μηροῦ κεφαλὴ ὑπεροχοῦσα τὸ ὕπερθεν τοῦ σώματος,** Ἰώσ.ΑΙ 1,3,5 (δ.γρ.)· **2)** ρηματ.π. ὑπερόχησις.

ὑπερόχως ἐπίρρ. νεώτ., δημ. **ὑπέροχα,** **ἐξόχως,** θαυμάσια.

ὑπεροψία (ἡ) (ὑπερορῶ) κ. **νεώτ.** μτ. γενικ. **ἡ** ἐμπροθ., ἡ **ὑψηλοφροσύνη,** ἡ περιφρόνησις, ἡ καταφρόνησις : Θουκ.1,84 **εὔβουλοι δὲ ἀμαθέστερον τῶν νόμων τῆς ὑπεροψίας παιδευόμενοι,** Ἰσοκρ 8,96 **τὸ δὲ κοινὸν τῆς πόλεως ὑπεροψίας μὲν τῶν συμμάχων,** Ἰώσ.ΠΙ 3,7,33 **τὴν πρὸς τὰς κολάσεις ὑπεροψίαν·** ‖ κ. νεώτ. ἀπολ. ἡ ἔπαρσις, ἡ οἴησις, ἡ ἀλαζονεία : Λυσ.12,93 **εἰς τοσοῦτον ὑπεροψίας ἐλθόντες,** Ἰσοκρ.12,242 **τήν τε γὰρ ὑπεροψίαν σεμνότητος μετέχειν λέγουσιν,** Πλούτ.'Αλεξ.52 **δόξαν εἰληφὼς ὑπεροψίας.**

ὑπέροψις-εως (ἡ) (ὑπερορῶ) μτγν. ἡ ὑπεροψία βλ.λ. : ΠΔ Λευ.20,4 **ἐὰν δὲ ὑπερόψει ὑπερίδωσιν οἱ αὐτόχθονες τῆς γῆς.**

ὑπερόψομαι μέλλ. τοῦ ὑπερορῶ βλ.λ.

ὑπεροψωνῶ-έω λεξ. προσφέρω μεγαλυτέραν τιμήν, πλειοδοτῶ ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν ὄψων· ΑΒ 67,32 «ὑπεροψωνεῖ· τὸ ἀγοράζοντός τινος ὄψον ἕτερον τῇ τιμῇ ὑπερβάλλοντα ὠνεῖσθαι».

ὑπερπαγής-οῦς-ές ὁ καθ' ὑπερβολὴν ψυχρός, παγερός· ‖ τὸ οὐδ. **ὑπερπαγές** ὁ ὑπερβολικὸς παγετός, τὸ ὑπερβολικὸν ψῦχος : Ξεν.Κυν.8,2.

ὑπερπαθής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν τεθλιμμένος, λυπημένος : Φλέγ.Θαυμ.119,3 **πάντας ὄντας ὑπερπαθεῖς καὶ θρηνοῦντας,** Κλήμ. 'Αλ.52, Τζέτζ.Χιλ.1,784.

ὑπερπᾰθῶ-έω κ. μσν., συνήθ. κτ. ἀόρ. **ὑπερεπάθησα,** πάσχω, ὑποφέρω ὑπερβολικά, θλίβομαι μεγάλως : Εὐρ.Φοίν.1456 **ὑπερπαθήσασ' ἥρπασ' ἐκ νεκρῶν ξίφος κἄπραξε δεινά,** Ἰώσ.ΑΙ 7,2,1.

ὑπερπαθῶς ἐπίρρ. μσν. κατὰ τρόπον ὑπερπαθῆ βλ.λ. : Εὐστ.Πον.253,61.

ὑπερπαίω, συνήθ. κτ. παρακ. **ὑπερπέπαικα** κ. ὑπερσυντ. **ὑπερεπεπαίκειν,** μτ.γενικ. κτυπῶ ὑπερ-

άνω, ὑπερβάλλω, ὑπερτερῶ : Ἀριστφ.Ἐκκλ.1119 **πολὺ δ' ὑπερπέπαικεν αὖ τούτων ἁπάντων τὰ Θάσι' ἀμφορείδια·** κ. μτ. αἰτ. : Δημ.12.7 **τοσοῦτον . . ὑπερπέπαικας πλούτῳ τοὺς ἄλλους,** Πολύβ.14,5,14 **τὸ γεγονὸς ὑπερεπεπαίκει τῇ δεινότητι πάσας τὰς προειρημένας πράξεις,** Λουκ. Εἰκ.9 **ὅλως μέγα τι θαῦμα καὶ θέαμα πᾶσαν τὴν ἀνθρωπίνην εὐμορφίαν ὑπερπεπαικός,** Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.792Α **ὑπερπαίει μωρίᾳ τὰ ὑπὸ Λύκωνος εἰρημένα,** Εὐστ.Πον.153,20 **ὧν ἕκαστον αὐτὸς ὑπερπαίω τῇ τοιαύτῃ χάριτι.**

ὑπερπαλαίω μτγν. καταπαλαίω, νικῶ εἰς τὴν πάλην : Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.792Α (δ. γρ. ὑπερπαίω).

ὑπερπᾰλύνω μτγν. ἐπιπάσσω, πασπαλίζω, σκορπίζω ὁποπάνω : Σάτυρ.Ἐπιγρ.ΑΠ 10,11 (δ.γρ.).

ὑπερπαραγωγή (ἡ) νεώτ. παραγωγὴ προϊόντων βιομηχανικῶν ἢ γεωργικῶν ἀνωτέρα τῆς ἀπαιτουμένης ἢ τῆς προβλεπομένης.

ὑπερπαρανήτη (ἡ) μσν. ἡ ὑπὲρ τὴν παρανήτην χορδή, ἡ ἕκτη χορδὴ τοῦ Πυθαγορείου ὀκταχόρδου : Ψελλ.116,337,11.

ὑπερπαρυπάτη (ἡ) ἡ ὑπὲρ τὴν παρυπάτην χορδήν, ἡ πέμπτη χορδὴ τοῦ Πυθαγορείου ὀκταχόρδου : Γρηγορ.Ν 284,25.

ὑπερπάσχω κ. μσν. πάσχω ὑπέρ τινος : Πτολ. Τετράβ.118,7, Ἐπιφάν.1,736Α, Εὐμάθ.Ὑσμ.6,230 **μὴ συνεκπλεῦσαι, μὴ συμπονῆσαί σοι, μὴ συμπαθεῖν καὶ ὑπερπαθεῖν.**

ὑπερπαφλάζω παφλάζω ὑπὲρ τὸ δέον καὶ χύνομαι ἔξω, ἀναπηδῶ, ὑπερκοχλάζω : Λουκ.Λεξιφ.8 **ὁ μέντοι Ἰνολέδης ὑπερπαφλάζων ἐς κεφαλὴν ἡμῖν ἐπέτρεπε τοὺς ἄνθρακας.**

ὑπερπᾰχύνομαι μτγν., μσν. κ. νεώτ., μέσ. παθ. ἀόρ. **ὑπερεπαχύνθην,** γίνομαι ὑπερβαλλόντως παχύς, παραπαχαίνω : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,11,3 **ἔοικε παραπλήσιον τὸ συμβαῖνον καὶ ἐπὶ τῶν ζῴων, ὅταν ὑπερπαχυνθῶσιν,** Λέων **Φιλ.197,31 ὅταν αὐτὸς ὁ ὄσχεος ὑπερπαχυνθῇ.**

ὑπέρπᾰχυς-εος-εῖα-υ κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν **παχύς, ὁ τετράπαχος** : Ἱππ.Ἀέρ.290, αὐτ. **Διαίτ.385, ΑΠ.ΠΙ 14,7** κ. **ἐπὶ** πλοίων : Δίων Κ 49,1 **ὑπερπαχῆ τε γὰρ καὶ ὑπερμεγέθη κατεσκευάσθη** (τὰ σκάφη).

ὑπερπείθομαι μτγν. **πείθομαι** καὶ πολὺ μάλιστα, μὲ τὸ παραπάνω : Πολυδ.5,152.

ὑπερπέλομαι μτγν. ἀποθ. κεῖμαι, εἶμαι ὑπεράνω τινός: Ἀπολλ.Ρ 4,1637 **Κρήτην, ἥ τ' ἄλλων ὑπερέπλετο εἰν ἁλὶ νήσων.**

ὑπερπέμπω μτγν. κ. μσν. **πέμπω,** βάλλω ἄνωθεν ἢ πέρα τοῦ σημείου ἢ σκοποῦ, ὑπερακοντίζω : Γρηγ.Ναζ.1,903Α **οἱ τοξεύοντες, ἄν τε εἴσω πέμπωσιν, ἄν τε ὑπερπέμπωσιν,** Ἀνν.Κομν.297.

ὑπερπενθῶ-έω μτγν. μτ. αἰτ. **πενθῶ ὑπερβαλλόντως,** θρηνῶ **ἀπαρηγόρητα** : Φιλόστρ.556.

ὑπερπεπαίνομαι λεξ. ἀποθ. πεπαίνομαι ὑπὲρ τὸ δέον, ὑπερωριμάζω, παραγίνομαι· Ἀπολλ.Σοφ. Λεξ.Ὁμ. ἐν λ. πέπον, ΕΜ 661,55.

ὑπερπέπτω μτγν. τ. τοῦ ὑπερπέσσω βλ.λ.

ὑπερπέραν ἐπίρρ. νεώτ. πέραν τοῦ τάφου, εἰς τὴν ἄλλην ζωήν· ‖ συνήθ. μτ. τοῦ ἄρθρου **τὸ ὑπερπέραν** ὡς οὐσ. ἄκλ. **ὁ πέραν τοῦ τάφου** κόσμος, ἡ μεταθανάτιος ζωή.

ὑπερπερικλῆς (ὁ) μτγν. ὁ ἀνώτερος τοῦ Περικλέους : Φρύν. ἐν ΑΒ 67,21· πρβλ. ὑπερθεμιστοκλῆς.

ὑπερπερίλαμπρος-ον μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν λαμπρός : Ἀνν.Κομν.181D **ὁ ἐν ὑστέροις ὑπερπερίλαμπρος τιμηθείς.**

ὑπερπερισσεύω κ. μσν. κ. ἀττ. -ττεύω περισσεύω, πλεονάζω καθ' ὑπερβολήν : Μοσχί.Γυν.Παθ. 6,13 **ὑπερπεριττεῦον τὸ αἷμα,** ΚΔ Ρωμ.5,20 **οὗ δὲ ἐπλεόνασεν ἡ ἁμαρτία, ὑπερεπερίσσευσεν ἡ χάρις,** Δούκ.Ἱστ.Βυζ.78Β **τοῦτο τὸ νεόλεκτον σύνταγμα καθ' ἕκαστον ἔτος ὑπερπεριττεῦόν ἐστι·** κ. παθ. : Πισίδ.Γ Βί.Ἀναστ.306,44· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : ΚΔ Κορινθ.2,7,4 **ὑπερπερισσεύομαι τῇ χαρᾷ ἐπὶ πάσῃ τῇ θλίψει ἡμῶν.**

ὑπερπέρισσος-ον λεξ. **ὁ ὑπὲρ τὸ περισσόν,** ὁ ὑπέρμετρος, ὁ ἀφθονώτατος.

ὑπερπερισσῶς ἐπίρρ. μτγν. ὑπερμέτρως, ὑπερβαλλόντως, καθ' ὑπερβολήν, πάρα πολύ, παραπανίσια : ΚΔΜᾶρκ.7,37 **καὶ ὑπερπερισσῶς ἐξεπλήσσοντο λέγοντες.**

ὑπερπερκάζω μσν. ἐπὶ σταφυλῶν, περκάζω ὑπερβαλλόντως, λαμβάνω ὑπὲρ τὸ δέον τὸ μελανόστικτον χρῶμα τῶν ὡριμαζουσῶν σταφυλῶν, ὑπερωριμάζω, παραγίνομαι : Εὐμάθ.Ὑσμ.7,4, αὐτ. 216 **ὅταν τὸν βότρυν ἴδῃς ὑπερπερκάσαντα** (δ. γρ. περκάσαντα).

ὑπερπέσσω κ. ἀττ. -ττω μτγν. πέπτω, χωνεύω πολὺ ταχέως : Ἱππ.422,19.

ὑπερπέταμαι μτγν. ποι. ἀποθ. ὑπερπέτομαι βλ.λ. : Στράτ.ΑΠ 12,249 **πόθεν μέλι τοὐμὸν ἰδοῦσα παιδὸς ἐφ' ὑαλέην ὄψιν ὑπερπέτασαι,** Παῦλ. Σιλ.ΑΠ 5,259 **ὄλβου παντὸς ὑπερπέταται.**

ὑπερπετάννῡμι μτγν., μέλλ. **ὑπερπετάσω,** ἀόρ. **ὑπερεπέτασα** κ. παθ. **ὑπερεπετάσθην,** ἐκτείνω, ἁπλώνω ὑπεράνω : Δίων Κ 43,24 **παραπετάσματα ὑπὲρ αὐτῶν σηρικὰ ὑπερεπέτασε·** ‖ παθ. αἰωροῦμαι ὑπεράνω : Διόδ.Σ 4,51 **ἐπὶ δρακόντων ὀχουμένην τὴν Ἄρτεμιν δι' ἀέρος ὑπερπετασθῆναι πολλὰ μέρη τῆς οἰκουμένης,** Λουκ.Ρητ.Διδ.6 **ὡς οὐδέν σε κωλύσει ἤδη ῥήτορα δοκεῖν μιᾶς οὐδὲ ὅλης ἡμέρας ὑπερπετασθέντα τὸ ὄρος ἐκ Περσῶν ἐς Αἴγυπτον.**

ὑπερπετής-οῦς-ές ὁ πετόμενος ὑπεράνω, ὑψηλά, ὑψιπετής : Πολύβ.18,13,3 **βέλη ὑπερπετῆ τῶν πρωτοστατῶν φερόμενα** (φερόμενα ὑπεράνω τῶν κεφαλῶν αὐτῶν), Διόδ.Σ 14,23 **τὰς τῶν τόξων βολὰς καὶ τῶν ἄλλων βελῶν ὑπερπετεῖς ἐδόκει ποιήσειν,** Στράβ.5,4,5 **τοὺς ὄρνεις τοὺς ὑπερπετεῖς γενομένους καταπίπτειν εἰς τὸ ὕδωρ·** ‖ τὸ **ὑπερπετές** πᾶν ὅ,τι πέτεται ὑψηλά : αὐτ.15,1,38 **ἀτμοὶ . . οἷον ῥοφητικοὶ τοῦ ὑπερπετοῦς·** **2)** μτφ. ὁ μεταρσιούμενος : Λουκ.Ὑπ.Εἰκ.17 **ὅτι μηδὲν ὑπερπετὲς μηδὲ τύφου μεστὸν ἐνεποίησέ σοι ὁ παρὼν ὄγκος τῶν πραγμάτων·** **3)** ὁ ἐκτεινόμενος πέρα τινὸς σημείου, ὁ ὑπὲρ τὴν κεφαλὴν ἀνυψούμενος : Πολύβ.8,6,4 **ὑπερπετέσι θωρακίοις σκεπάσαντες,** Διον. Ἁλ.Ρωμ.9,11 **ὑπερπετὴς φάλαγξ** (ἡ δυναμένη νὰ ἐπιφέρῃ κύκλωσιν)· κ. μτ. γενικ. : Διάδ.Σ 17,7 **ὑπερπετὴς ἄκρα τῆς τῶν ἀνέμων πνοῆς·** ‖ κ. συγκρ. ὁ ὑψηλότερος : Στράβ. 16,4,16 **τὴν κορυφὴν δὲ πολὺ ὑπερπετεστέραν ἔχει τῆς καμήλου.**

ὑπερπέτομαι κ. **ὑπερπέταμαι,** ἀποθ. μέλλ. **ὑπερπτήσομαι,** ἀόρ. β' **ὑπερεπτόμην** κ. ἐπ. **ὑπερεπτάμην** κ. παθ. ἀόρ. **ὑπερεπετάσθην,** ἐπὶ δόρατος, φέρομαι ἄνωθεν μετὰ ταχύτητος, **πετῶ** ἀποπάνω : Ἰλ.Ν 409 **τὸ δ' ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος,** αὐτ.Χ 275, Ὀδ.Χ 280· κ. ἐπὶ πτηνῶν : Σοφ.Ἀντ.113 **κεῖνος δ' ὀξέα κλάζων αἰετὸς εἰς γᾶν ὣς ὑπερέπτα,** Ἀριστλ.ΖΙ 5,5,13 **ὑπερπετομένων περδίκων,** Δίων Κ 47,48 **ἀετοὶ δύο ὑπερπτόμεναι** (δ.γρ. ὑπερπτώμενοι)· ‖ κ. μτ. αἰτ. πέτομαι ὑπεράνω, πέρον : Ὀδ.Θ 192 **ὁ δ' ὑπέρπτατο σήματα πάντα,** Ἀριστλ.ΖΙ 8,12,4 **ὅταν ὑπερπτῶνται τὸ ὄρος** (οἱ πελεκᾶνες)· κ. μτ. γενικ. : Ἀπολλ.Ρ 2,1252, Πλούτ.Πομπ.25 **ὥστε ὑπερπετόμενον κόρακα τῆς ἀγορᾶς τυφωθῆναι.**

ὑπερπέττω ἀττ. τ. τοῦ ὑπερπέσσω βλ.λ.

ὑπερπεψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ ἐπίτασις τοῦ χημισμοῦ τῆς γαστρικῆς πέψεως.

ὑπέρπηγμα-ατος (τὸ) νεώτ. πρόσθετον ξύλινον ἢ δομικὸν κατασκεύασμα ὑπεράνω κυρίου τινὸς

κατασκευάσματος· || νεώτ. ναυτ. τὸ ἄνωθεν τοῦ καταστρώματος πολεμικοῦ πλοίου περίκλειστον διαμέρισμα, ἰδ.μεσόστεγον, ἐν χρ.ὡς πυροβολεῖον ἢ πρὸς ἐνδιαίτησιν μέρους τοῦ πληρώματος.

ὑπερπήγνῦμαι παθ. μτ. ἐνεργ. παρακ. **ὑπερπέπηγα**, ἐμπήγομαι ὑπεράνω, στερεώνομαι ἀποπάνω : Ἱππ.1175Β **λαβόμενος πασσάλου ἄκρου ὑπερπεπηγότας εἴχετο.**

ὑπερπήδησις-εως (ἡ) (ὑπερπηδῶ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπερπηδᾶν βλ.λ., τὸ ὑπεράνω τινὸς πήδημα : Πλούτ.Ἠθ.371Β **τὴν πολλάκις ἀναστροφὴν καὶ πάλιν ὑπερπήδησιν**, - **ὑπερπήδησις τάφρου**· || νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ γυμναστικῇ, πήδημα ὑπεράνω γυμναστικοῦ τινος ὀργάνου, χωρὶς νὰ ἐγγίσῃ ὁ ὑπερπηδῶν τὸ ὄργανον ἢ καὶ μὲ στήριξιν τῶν χειρῶν ἐπ' αὐτοῦ· **2)** νεώτ. μτφ. ἡ ὑπερνίκησις ἐμποδίου τινός : **ὑπερπήδησις δυσχερειῶν.**

ὑπερπηδῶ-άω κ. μον. νεώτ., μέσ. μέλλ. **ὑπερπηδήσομαι**, ἀόρ. **ὑπερεπήδησα**, παρακ. **ὑπερπεπήδηκα**, πηδῶ ὑπεράνωθέν τινος, διαβαίνω, ὑπερβαίνω δι' ἑνὸς πηδήματος : Ἀριστφ.Ἱππ.675 **εἶθ' ὑπερεπήδων τοὺς δρυφάκτους πανταχῇ**· || ὁμ. κ. μέσ. ἐν ἐνεργ. σημ. : Λουκ.Ἀπαιδ.7 **καὶ ὑπερπηδήσεται μὲν τὸν ποταμόν**· **2)** ἀπολ. διέρχομαι ἄνωθεν μεθ' ὁρμῆς, μετὰ ταχύτητος : Ἀριστλ.Μεταφ.5,3,3· **3)** μτφ. ἐκφεύγω, διαφεύγω : Σοφ. Ἀπ.656 **θεοῦ . . πληγὴν οὐχ ὑπερεπήδησε βροτός**· || νεώτ. διαφεύγω διὰ τῆς ἱκανότητός μου, ὑπερνικῶ : **ὑπερεπήδησα πολλὰς δυσχερείας**· **4)** μτφ. ὑπερβαίνω, διαβαίνω, δὲν λαμβάνω καθόλου ὑπ' ὄψιν μου : Δημ.644 **δικαστήρια καὶ νόμιμα ἐκ παντὸς τοῦ χρόνου παραδεδαμένα οὕτως ἀναιδῶς ὑπερπεπήδηκεν**, Ὑπερείδ.Λυκόφρ.12 **ὑπερπηδήσας ἅπαντας τοὺς νόμους**· **5)** μτφ. ὑπερτερῶ : Πλάτ.Νόμ.677Β **πολὺ γὰρ ὑμῖν ὑπερεπήδησε τῷ μηχανήματι τοὺς ξύμπαντας**, Αἰλ.ΖΙ 6,25 **τὰς ἄλλας ὑπερεπήδησε σωφροσύνῃ**· || νεώτ. παραγκωνίζω : **προήχθη ὑπερπηδήσας τοὺς ἀρχαιοτέρους του**· **6)** ρηματ. π. ὑπερπήδησις.

ὑπερπιάζω μτγν. πρὸς τούτοις ἐπιλαμβάνομαι, πιάνω, ἁρπάζω προσέτι : Γρηγ.Νύσσ.1,775Β **ὃν ὑπερπιάζει διὰ τῆς πυκτικῆς.**

ὑπερπιαίνω μτγν. παχύνω τι εἰς ὑπερβολήν, παραποχύνω τι : Γαλ.2,13C **ὑπερπιάναντές τε καὶ διασάξαντες**, Βασ.3,180Α, αὐτ.329D **ὑπερπιαίνων σεαυτὸν καὶ κατασαρκῶν**· κ. παθ. : αὐτ.340C **ὑπερπιαινόμενον καὶ κατασαρκούμενον.**

ὑπερπίεσις-εως (ἡ) (πιέζω) νεώτ. μτχ. ἡ πέρα τῆς κανονικῆς πιέσεως ἀερίου, ἀτμοῦ κττ. πίεσις, ἡ ὑπέρθλιψις· **2)** ἰατρ. ἡ ὑπέρτασις, ἡ ὑπερτονία : **ὑπερπίεσις ἀρτηριακή.**

ὑπέρπικρος-ον ὁ καθ' ὑπερβολήν, παραπολὺ πικρός· **2)** μτφ. ὁ λίαν αὐστηρός : Αἰσχ.Πρ.944 **σὲ τὸν σοφιστήν, τὸν πικρῶς ὑπέρπικρον.**

ὑπερπιμελία (ἡ) νεώτ. ἡ λιπώδης πολυσαρκία.

ὑπερπίμπλημι, παθ. ἀόρ. **ὑπερεπλήσθην**, παθ. παρακ. **ὑπερπέπλησμαι**, πληρῶ μέχρις ἐκχειλίσεως, ὑπερπληρῶ, παραγεμίζω· Αἰλ.ΖΙ 16,12 **τῶν δὲ ὑπερπιμπλάντων τοὺς ποταμοὺς ὑετῶν**· || παθ. ὑπερπληροῦμαι : Ἱππ.536 **ὁπόταν παχυνθῇ καὶ συσσαπῇ καὶ ὑπερπληθῇ τὰ φλέβια**, Ἀριστλ. ΖΙ 9,40,29 **διὰ τὸ ὑπερπεπλῆσθαι οὐ δύναται πέτεσθαι**, αὐτ.ΗΝικ.3,11,3 **πίνειν ἕως ἂν ὑπερπλησθῇ**· || παθ. μτ. γενικ. : Σοφ.ΟΤ 779 **ἀνὴρ ὑπερπλησθεὶς μέθης** (καθ' ὑπερβολὴν μεθυσμένος), αὐτ.874 **ὕβρις, εἰ πολλῶν ὑπερπλησθῇ.**

ὑπερπίνω πίνω ὑπὲρ τὸ μέτρον, πάρα πολύ, παραπίνω : Ξεν.ΚΠ 8,8,10 **νομίζοντες τὸ μὴ ὑπερπίνειν ἧττον ἂν καὶ σώματα καὶ γνώμας σφάλλειν.**

ὑπερπίπτω, ἀόρ. β' **ὑπερέπεσον**, ἐπὶ ὕδατος, πίπτω, ρέω ἄνωθεν : Πολύβ.4,39,8 **τὸ προσγιγνόμενον καὶ πλεονάζον ὑπερπῖπτον ἀπορρεῖν** (ὕδωρ)· **2)** ἐπὶ βελῶν ἢ τοξευμάτων, διέρχομαι ὑπεράνωθεν καὶ πίπτω πέρα τινός : Αἰν.Τακτ.32· || γεν. πίπτω ἐπέκεινά τινος : Ἀριστλ.Πρ.26,44· **3)** ἐπὶ χρόνου, παρέρχομαι, περνῶ : Ἡρ.3,71 **ἴστε ὑμῖν ὅτι ἣν ὑπερπέσῃ ἡ νῦν ἡμέρη**· **4)** προέχω, ἐξέχω : Στράβ.2,2,2 **ὑπερπίπτουσαν ἑκατέρων τῶν τροπικῶν εἰς τὸ ἐκτὸς καὶ πρὸς ταῖς εὐκράτοις.**

ὑπερπλάζω μτγν. περιάγω, κινῶ κατὰ τὰς διαφόρους διευθύνσεις ὑπεράνω, ὑψηλά : Εὐφορ. π. Στοβ.59,16 **ζωὴν δὲ μεθ' ὕδατος ἔμβαλε πᾶσαν χεῖρας ὑπερπλάζων.**

ὑπερπλασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἃ. **ὑπέρπλασις** ὑπερβολική, ὑπέρμετρος ἀνάπτυξις ὀργανικοῦ τινος ἱστοῦ ἐκ πολλαπλασιασμοῦ τῶν κυτταρικῶν αὐτοῦ στοιχείων : **δερματικαὶ ὑπερπλασίαι.**

ὑπερπλασιάζω μσν. ὑπερβαλλόντως, λίαν πολλαπλασιάζω : Δαμασκ.1 2,908D **ὑπερεπλασίασε καὶ ὑπερηύξησεν.**

ὑπερπλέκομαι μσν., παθ. ἀόρ. β' **ὑπερεπλάκην**, πλέκομαι ὑπεράνωθέν τινος : Ἀνών.Βί.Μάρθ. ἐν ASS Μαΐου 5,411,10 **στέφανος ὑπερεπλάκη τῇ κεφαλῇ σου.**

ὑπερπλεονάζω καθ' ὑπερβολὴν πλεονάζω, ὑπερπερισσεύω : Ἥρων Πνευμ.165,40 **τὸν ὑπερπλεονάζοντα ἀέρα**, ΚΔΤιμ.1,1,14 **ὑπερεπλεόνασε δὲ ἡ χάρις τοῦ Κυρίου ἡμῶν μετὰ πίστεως καὶ ἀγάπης.**

ὑπέρπλεος-ον μσν. ὁ ὑπέρπλεως, ὁ ὑπερπλήρης : Τζέτζ.Χιλ.8,654 **ἐξ ὑπερπλέου**· || **τὸ ὑπέρπλεον** ὡς οὐσ. τὸ περίσσευμα : Εὐστ.Πον.201,80 **οὐκ ἤθελε τῇ κόμῃ χορηγεῖν τὸ ὑπέρπλεον.**

ὑπερπλέω μτγν., μσν. κ. νεώτ. πλέω ὑπεράνω, πέραν : Ἰω Χρυσ.2,568D **ὑπερπλέουσα τὸν χειμῶνα**, Γρηγ.Ναζ.1,366C **κιβωτὸν τῶν αἱρετικῶν ὑπερπλέουσαν**, Πρόδρ.Ροδ.6,253· **2)** νεώτ. ναυτ. ἐπὶ ἱστιοφόρου πλοίου ἐν ναυμαχίᾳ, φέρω προσηνέμως πρὸς τὸ ἀντιμαχόμενον, προσηνεμοῦμαι, παίρνω σοβράνο.

ὑπέρπλεως-ων μτγν. κ. νεώτ., μσν. **ὑπέρπλεος** ὁ καθ' ὑπερβολὴν πλήρης, ὁ ὑπερπλήρης, παραγεμάτος : Λουκ.Ἐρωτ.42 **ἐπειδὰν γὰρ ὑπέρπλεω γένωνται ταῖς παρ' αὐταῖς γαστριμαργίαις**· **2)** ὁ μεμολυσμένος : Πολυδ.4,186.

ὑπερπληθής-οῦς-ές κ.μον κ.νεώτ.,δ.γρ. **ὑπερπλήθης** ὁ ἐν ἀπείρῳ πλήθει ὤν, ὁ πολυπληθέστατος, ὁ ἀφθονώτατος : Νικοχ.π.Ἀθήν.7,328Ε **τριχίας δὲ καὶ τὰς πρημνάδας τὰς θυννίδας ἐπὶ δεῖπνον ἠκούσας ὑπερπληθεῖς**, Δημ.802 **ὑπερπλήθη δ' ἐξημαρτηκότα** (πράξαντα κακὰ ἀναρίθμητα), Ἀνν. Κομν.172Α **πολλοστοὺς πρὸς ὑπερπληθεῖς.**

ὑπερπληθυσμός (ὁ) νεώτ. ὑπέρμετρος αὔξησις τοῦ πληθυσμοῦ δυσανάλογος πρὸς τὰς ἐπικρατούσας οἰκονομικὰς συνθήκας ἔν τινι χώρᾳ ἢ κ. γεν. ἐν τῷ κόσμῳ.

ὑπερπλήθω λεξ. εἰμὶ ὑπερπληθής βλ.λ.

ὑπερπλημμύρω μσν. κ. γλωσσ. ἐπὶ ποταμῶν, λιμνῶν, ρυάκων κττ., ὑπερπλημμυρῶ, πλημμυρῶ ἐν ἀφθονίᾳ, ξεχειλίζω παραπολύ : Νικ.Χων.Χρον.43D **χειμάρρους αἰφνηδὸν ὑπερπλημμύρας.**

ὑπερπλημμυρῶ-έω γλωσσ. κ. νεώτ. ἃ. ὑπερπλημμύρω βλ.λ.· **2)** νεώτ. κ. μτφ. ἐν ἀνοφ. πρὸς γεωργικά, κτηνοτροφικά, βιομηχανικὰ προϊόντα ἢ ἃ. πράγματα, εἶμαι, συσσωρεύομαί που ἐν μεγάλῃ ἀφθονίᾳ : **ὑπερεπλημμύρησεν ἡ ἀγορὰ ἀπὸ νωποὺς καρποὺς - ἀπὸ κίβδηλα.**

ὑπερπλήρης-ους-ες μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἐντελῶς πλήρης, ὁ πάρα πολὺ γεμάτος : Πλωτῖν.5,2,1.

ὑπερπληρότης-ητος (ἡ) μτγν. ὑπέρμετρος πλήρωσις, τὸ παραγιόμισμα : Διον.Ἀρεοπ 248.

ὑπερπληρῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπερεπλήρωσα** κ. παθ. ἀόρ. **ὑπερεπληρώθην**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑπερ(πε)πληρωμένος**, πληρῶ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερεκχειλίζω, γεμίζω ὥς ἀπάνω, παρα-

γεμίζω : Ξεν.ΚΠ 8,2,22 **ἃ οὔτε κατασήπεται οὔτε ὑπερπληροῦντα λυμαίνεται**, ΚΜανασσ.Χρον.3326· ‖ κ. παθ. εἰμὶ ὑπερπλήρης, πληροῦμαι ὑπὲρ τὸ μέτρον, παρατρώγω : Ξεν.Λακ.5,3 **σῖτον ὡς μὴ ὑπερπληροῦσθαι**, Ἀριστλ.ΖΙ 5,5,5 **ἡμέρας δύο ἢ τρεῖς ἀσιτεῖ· δύναται γὰρ διὰ τὸ ὑπερπληροῦσθαι**, αὐτ.ΖΓ 2,4,8· ‖ μτφ. ἐν φρ. **ὑπερεπληρώθη τὸ ποτήριον** (ἡ ἀνοχή μου ἔφθασεν εἰς τὸ ἔσχατον ὅριον)· **2)** ρηματ.π. ὑπερπλήρωσις.

ὑπερπλήρως ἐπίρρ., μτγν. μσν. ἐκκλ. ὑπερμέτρως, καθ' ὑπερβολήν : Λειτουργία Ἰακώβου 3Β.

ὑπερπλήρωσις-εως (ἡ) (ὑπερπληρῶ) μτγν.κ.νεώτ. ἡ ὑπέρμετρος πλήρωσις, ἡ ὑπερεκχείλισις, τὸ παρογιόμισμα : Γαλ.4,756 **ἀπολήψεις δὲ φλεβῶν τὰς ὑπερπληρώσεις εἶπεν**, Ἀέτ.1,6.

ὑπερπλήσσω ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑπερεκπλήσσω βλ.λ.

ὑπερπλούσιος-ον ὁ ὑπὲρ πάντα ἄλλον πλούσιος, ὁ βαθύπλουτος : Ἀριστλ.Πολιτ.4,11,5.

ὑπέρπλουτος(-η)-ο(ν) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν πλούσιος, ὁ πάμπλουτος, ὁ βαθύπλουτος : Αἰσχ.Πρ.466 **ἄγαλμα τῆς ὑπερπλούτου χλιδῆς**, Πλάτ.Πολ.552Β **οἱ μὲν ὑπέρπλουτοι ἦσαν, οἱ δὲ παντάπασι πένητες**, Εὐστ.Πον.256,1.

ὑπερπλουτῶ-έω κ. νεώτ. ἀμτβ. εἰμὶ ὑπερβαλλόντως πλούσιος, εἶμαι βαθύπλουτος : Ἀριστφ.Πλ.354 **τό τε γὰρ ἐξαίφνης ἄγαν οὕτως ὑπερπλουτεῖν**, Λουκ.Φάλ.2,9 **αὐτὸ εἰς ὑπερβολὴν ηὔξηται τὰ ἱερὸν καὶ ὑπερπλουτεῖ ἐν τοῖς ἀναθήμασι.**

ὑπερπλωτής (ὁ) γλωσσ. ὁ πλεονάζων.

ὑπερπνέω μτγν. πνέω, φυσῶ πέρα, ἐπέκεινα : Φιλόστρ.339 **ἀνέμους θέλξαι τῆς ὥρας ὑπερπνεύσαντας· 2)** μτφ. μτ. αἰτ., ἀνυψῶ ἐμαυτὸν ὑπεράνω τινός, ὑψῶ ἐμαυτὸν ἢ ἄλλον ὑπερηφάνως : Φιλόστρ.587 **τὸ μὲν δὴ προοίμιον τοῦτο ὑπερπνέοντος ἦν τοὺς Ἀθηναίους.**

ὑπερπνιγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπέρσθμος βλ.λ. : Ἀνών. π. Σουΐδ. ἐν λ. ἐκτραχηλίζω κ. ὑπερπνιγής **ἵπποι ὑπερπνιγεῖς γενόμενοι, οἱ δὲ ὑπέρπονοι ἐκ τῆς ἄγαν ἱππηλασίας.**

ὑπερποθῶ-έω μτγν. ποθῶ, ἐπιθυμῶ ὑπερβαλλόντως, ἀμέτρως, παρα πολὺ : Ἀριστείδ.1,36,12 **ὑπερποθοῦσιν ἔδωκας ἡμῖν οἷον ἐκ πελάγους .. λιμένος λαβέσθαι**, Σχόλ.Πίνδ.Ο 8,81 **δόξαν ποθεινοτάτην, τουτέστιν ὑπερποθουμένην.**

ὑπερπολάζω μτγν. πλημμυρῶ, ὑπερεκχειλίζω : Στράβ.1,3,6 **ἐπειδὴ δὲ ὑπερεπόλασεν ἡ ἐντός, βιάσασθαι καὶ ἀπεράσαι τὸ πλεονάζον.**

ὑπέρπολλος-η-ον Ἰων. τ. ἀντὶ ὑπέρπολυς βλ.λ. : Αἰσχ.Πέρσ.794.

ὑπέρπολυς-πόλλη-πολυ κ. νεώτ., Ἰων. **ὑπέρπολλος**-η-ον ὁ ὑπὲρ τὸ δέον πολύς, ὁ πάρα πολύς : Ἱππ.1015Η, Αἰσχ.Πέρσ.794 **κτείνουσα λιμῷ τοὺς ὑπερπόλλους ἄγαν**, Ξεν.Ἑλλ.3,2,26 **ὑπέρπολλα μὲν κτήνη, ὑπέρπολλα δὲ ἀνδράποδα ἡλίσκετο ἐκ τῆς χώρας**, Δημ.1073 **ἀργύριον ὑπέρπολυ.**

ὑπερπόνηρος-ον μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν πονηρός, ὁ παμπόνηρος : Εὐστ.Πον.282,1.

ὑπέρπονος-ον μτγν. ὁ καταβεβλημένος ἐκ τῶν ὑπερμέτρων κόπων: Πλούτ.Ἀλέξ.61 **διὰ γῆρας ὑπέρπονος γενόμενος.**

ὑπερπόντιος-ον κ.-α-ον κ.νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸν πόντον, ὁ πέραν τῆς θαλάσσης κείμενος, ὁ εἰς μακρινὴν χώραν, ἀφ' ἧς μᾶς χωρίζει θάλασσα : Αἰσχ. Ἀγ.414 **πόθῳ δ' ὑπερποντίας φάσμα δόξει δόμων ἀνάσσειν** (τῆς Ἑλένης), αὐτ.Ἱκ.42 **νῦν δ' ἐπικεκλομένα Δῖον πόρτιν ὑπερπόντιον τιμάορ'**, Σοφ.Ἀντ. 785 **φοιτᾷς δ' ὑπερπόντιος ἔν τ' ἀγρονόμοις αὐλαῖς, - ὑπερπόντιος ἐκστρατεία· 2)** ὁ ἀλλοδαπός, ὁ ξένος : Πίνδ.Π 5,79 **γλῶτταν ἐπεὶ σφιν ἀπένειμεν ὑπερποντίαν.**

ὑπερπονῶ-έω ἐργάζομαι, κοπιῶ, κοπιάζω ὑπερμέτρως : Ξεν.Ἀπομν.1,2,4 **τὸ μὲν οὖν ὑπερεσθίοντα ὑπερπονεῖν ἀπεδοκίμαζε**, αὐτ.Ἱππαρχ.4,1, Πλούτ.Νικ.21 **ὡς καὶ νῦν ὑπερπονούντων τῷ πολέμῳ· 2)** ὑπομένω, ὑποφέρω ὑπὲρ ἄλλων : Σοφ.ΟΚ 345 **σφὼ δ' ἀντ' ἐκείνων τἀμὰ δυστήνου κακὰ ὑπερπονεῖτον**, Πλάτ.Νόμ.717C **ὑπερπονούντων ὠδῖνας παλαιὰς ἐπὶ νέοις δανεισθείσας·** ‖ ὀμ.κ.μέσ. μτ. γενικ. ἀναλαμβάνω εἰς ἐμαυτὸν κόπους ὑπέρ τινος, διά τινα : Σοφ.Αἴ.1289 **τοῦδ' ὑπερπονουμένῳ θανεῖν.**

ὑπερποτάομαι ἐπ. ὑπερπέτομαι βλ.λ.: Λυκόφρ.47.

ὑπερπράξιον (τὸ) Ἐπιγρ. ὑπερβολικὴ καὶ ἄνομος φορολογία : **τὴν ἐν τοῖς ὑπερπραξίοις αὐτῶν πλεονεξίαν.**

ὑπερπράττω μσν. εἰσπράττω ὑπὲρ **τὸ νενομισμένον** : Ἰουστιν.Νεαρ.17,4.

ὑπερπρόθεσμος-ον λεξ. ὁ ἐκπρόθεσμος, ὁ ὑπερήμερος· Σουΐδ. «ὑπερήμερος· ὑπερπρόθεσμος ἢ ἐκπρόθεσμος».

ὑπερπροθυμοῦμαι-έομαι γλωσσ. ἀποθ., προθυμοῦμαι μεγάλως, ἔχω σφοδρὸν ἐπιθυμίαν.

ὑπερπροφεύγω ἐσφ.γρ. διορθ. ὑπεκπροφεύγω ἐν Ἡσίοδ.Α 42.

ὑπέρπτατο γ' ἑν. ἀορ. τοῦ ὑπερπέτομαι βλ.λ. : Ἰλ.Ν 408 **ὑπέρπτατο χάλκεον ἔγχος.**

ὑπέρπτωσις-εως (ἡ) (ὑπερπίπτω) μτγν. ἡ ἔκβασις, ἡ ὑπερβολή, ἀντίθ. ἔλλειψις : Γρηγ.Νύσσ.1, 315D, αὐτ.1,612Α **κατὰ πλεονασμὸν καὶ ὑπερπτωσιν**, αὐτ.2,716D.

ὑπέρπτωχος-ον ὁ καθ' ὑπερβολὴν πτωχός, ὁ πάμπτωχος : Ἀριστλ.Πολιτ.4,11,5.

ὑπέρπυκνος-ον γλωσσ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν πυκνός, ὁ παρὰ πολὺ πυκνός.

ὑπερπυππάζω- ΑΒ 69 «ὑπερπυππάζειν· ὑπερθαυμάζειν, ἐκπλήττεσθαι, παρὰ τὸ πύππαξ, ὅ ἐστιν ἐπίρρημα θαυμασμοῦ» : Ἀριστφ.Ἱππ.680 **οἱ δ' ὑπερεπήνουν ὑπερεπύππαζόν τέ με ἅπαντες.**

ὑπερπυρεξία (ἡ) νεώτ. πυρετὸς λίαν ἔντονος, καθ ὃν ἡ θερμοκρασία ὑπερβαίνει τοὺς 40 βαθμούς.

ὑπερπυρικὰ κοκκία (τὰ) μσν. ὑποδιαίρεσίς τις τῶν ὑπερπύρων βλ.λ. : Βασιλικὰ 2,5.

ὑπέρπυρον (τὸ) (ἐκ τοῦ ἐρυθροῦ ἢ πυρώδους αὐτοῦ χρώματος) μσν. κ. νεώτ., δημ. **πέρπυρο** κ. **πέρπερο** π. Βυζαντίν., χρυσοῦν νόμισμα, ἀξίας ποικιλλούσης κατὰ τὰς ἐποχάς : Δουκάγγ., Πρόδρ.1,66.

ὑπέρπυρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν πυρώδης, ὁ διάπυρος : Ἀριστφ.Ἀναπν.14,7, Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,21,5 **τά γὰρ ὑπέρπυρα τὴν φύσιν ἄγειν εἰς τὸ ὑγρόν· 2)** ὁ ἐπὶ τοῦ πυρὸς τεθειμένος, ὤν: Διον.Ἀλ.Ρωμ.2,31 **ἀπαρχαὶ ὑπέρπυροι**, αὐτ. 6,15· **3)** μσν. κ. νεώτ. τὸ οὐδ. ὑπέρπυρον ὡς οὐσ.

ὑπερπυρριῶ-άω μτ. γενικ. γίνομαι πυρρός, κόκκινος, κοκκινίζω : Ἀριστφ.Βάτρ.308 **ὁδὶ δὲ δείσας ὑπερεπυρρίασέ σου.**

ὑπέρπωλος-ον ὁ ἔχων ἀφθόνους πώλους, ἵππους· Σχόλ. «πολύϊππος» : Αἰσχ.Πέρσ.794 (διόρθ. ὑπερπόλλους).

ὑπερπώρωσις-εως (ἡ) μτγν. ἰατρ. πωρώδης ἔκφυσις συντετριμμένου ὀστοῦ ἢ μέλους, ἡ ὑπερσάρκωσις : Παῦλ.Αἰγ.23 **περὶ ὑπερπωρώσεως καταγμάτων.**

ὑπερπωτάομαι κ. ὑπερποτάομαι ποι. τ. ἀντὶ ὑπερπέτομαι βλ.λ. : Θεόκρ.15,120.

ὑπερρεαλισμός (ὁ) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ ζωγραφικῇ, σχολὴ σκοποῦσα τὴν ὑπέρβασιν τοῦ πραγματικοῦ καὶ αἰσθητοῦ κόσμου διὰ τῆς παραστάσεως τῶν ὑποσυνειδήτων ἐνεργειῶν τῆς ψυχῆς καὶ τῶν ὀνειρωδῶν αὐτῆς ἐντυπώσεων ἄνευ τῆς ἐπεξεργασίας αὐτῶν ὑπὸ τοῦ κριτικοῦ πνεύματος.

ὑπερρέω μτγν., παθ. ἀόρ. β ὑπερερρύην, ρέω, τρέχω ὑπεράνωθεν, ἐκχειλίζω· κ. παθ. : Πλωτῖν.494Α **ὑπερερρύη καὶ τὸ ὑπέρπληρες αὐτοῦ πεποίηκεν ἄλλο.**

ὑπέρρόος-ον λεξ. ὁ ὕπερθεν ρέων· Σουΐδ. «ὑπέρροον· τὸ ἀπὸ ὕψους ρέον· ὑπερῷον δὲ τὸ ὀνώγεων».
ὑπερρώννυμι μτγν. καθ' ὑπερβολήν, πολὺ ρώννυμι βλ.λ. : Πολυβ.3,107 (δ.γρ.).
ὑπερσάρκημα-ατος (τὸ) (ὑπερσαρκῶ) μσν. ἄ. ὑπερσάρκωμα βλ.λ. : Λεων.Φιλ.131,25 **ὑπερσαρκήματά τινα ἐρυθρά.**
ὑπερσαρκία (ἡ) νεώτ. ἡ πολυσαρκία.
ὑπερσαρκοῦμαι-όομαι μτγν., παθ. ἀόρ. ὑπερεσαρκώθην, ἐπὶ ἐπουλωμένου τραύματος, ἐκφύω σαρκία, σχηματίζω ὑπερσάρκωμα : Γαλ.14,772,8 **ἑλκωθέντος καὶ ὑπερσαρκωθέντος· 2)** ρηματ.π. ὑπερσάρκωμα, ὑπερσάρκωσις.
ὑπερσαρκῶ-έω ἐπὶ ἐπουλωμένου τραύματος, ἐκφύω σαρκία, ἀποκτῶ σάρκα εἰς ὑπερβολήν, ὑπερσαρκοῦμαι : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.909 **ὑπερσαρκεῖ τὸ ἕλκος** (προσλαμβάνει σάρκα περιττήν), Πολυβ. 4,19Ι· κ. ἐπὶ προσ. ; Αἰλ.ΠΙ 9,13 **ὑπὸ τρυφῆς .. ἔλαθεν ὑπερσαρκήσας** (σχόλ. «εἰς τὸ πάχος ἐπιδούς»)· **2)** ρηματ.π. ὑπερσάρκωμα.
ὑπερσάρκωμα-ατος (τὸ) (ὑπερσαρκοῦμαι) μσν. κ. νεώτ. κ. **ὑπερσάρκημα** ἐπὶ ἐπουλωμένου τραύματος ἢ ἕλκους, ὑπέρμετρος οὐλὴ σχηματισθεῖσα **ἐξ** ὑπερμέτρου σαρκοφυΐας : Λεάντ. ἐν Mai.9,509, Θεοφάν.Νόνν.1,240,5 **τὸ πτερύγιον ὑπερσάρκωμά ἐστι τοῦ ἐπιπεφυκότος ὑμένος.**
ὑπερσάρκωσις-εως (ἡ) (ὑπερσαρκοῦμαι) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ σχηματισμὸς ὑπερσαρκώματος, ἡ βλάστησις ὑπερόγκων σαρκίων ἐν ἐπουλωμένῳ τραύματι, ἕλκει· **2)** κ. μτφ. ἡ ὑπερβολή, ὑπερηφανία, ἀλαζονεία : Κλήμ.'Αλ.137 **τὰς ὑπερσαρκώσεις τοῦ τύφου ἐξομαλίζων,** Λέων.Φιλ.137,6.
ὑπερσέβαστος-ον μσν. ὁ εἰς τὸν ὕψιστον βαθμὸν σεβαστός : Ψελλ.'Επιστ. πρὸς Αὐτοκρ.1,172 **τὴν ἱεράν σου καὶ ὑπερσέβαστον κεφαλήν.**
ὑπερσέβω μτγν. σέβομαι, περιποιοῦμαί τινα ὑπὲρ πάντα ἄλλον : 'Επιφάν.2,106Α **ὑπερσέβουσι δὲ τὰ παρ' αὐτοῖς ζῷα,** Γρηγ.Ναζ.1,221Α **μηδ' ὑπερσέβοντες μηδ' ὑποσέβοντες.**
ὑπερσειρηνίζω λεξ. ὑπερτερῶ τὰς Σειρῆνας ἐν τῷ ᾄδειν : 'Αν.Βοασσ.3,65 **ἐκεῖθεν ἀηδὼν περεσειρήνιζε.**
ὑπερσέληνος-ον μτγν. **ὁ ὑπὲρ τὴν σελήνην** : Δομάσκ.'Αρχ.344.
ὑπέρσεμνος-ον μτγν. κ. μσν. **ὁ ὑπὲρ πάντα** ἄλλον σεμνός, ὁ σεμνότατος, **ὁ** πολὺ σοβαρός : Αἰλ.ΖΙ 2,6 **μάλα ὑπέρσεμνος** ἀντέρως, Διογεν.2,91 **τῶν ακυθρωπῶν καὶ σιωπηλῶν καὶ ὑπερσέμνων,** Συνέσ.10C **ὑπέρσεμνον θέαμα.**
ὑπερσεμνύνω κ. μσν. σεμνύνω ὑπερβαλλόντως : Μιχ.'Ακομ.2,152,18· || ὀμ. κ. μέσ. σεμνύνομαι ὑπερβαλλόντως, καυχῶμαι, λίαν μεγαλαυχῶ : Ξεν.Συμπ. 3,11 **Καλλιπίδης ὁ ὑποκριτὴς ὑπερσεμνύνεται ὅτι δύναται πολλοὺς κλαίοντας καθίζειν.**
ὑπερσέμνως μσν. κατὰ τρόπον ὑπέρσεμνον βλ.λ. : Γλυκὸς Συντ.49,13.
ὑπερσεύομαι μτγν. παθ. παρακ. **ὑπερέσσυμαι,** σπεύδω ὑπεράνω : Κόιντ.2,183 **ἦμος δ' ἠλιβάτων ὀρέων ὑπερέσσυται ἄκρης λαμπρὸς ἀν' οὐρανὸν εὐρὺν ἑωσφόρος.**
ὑπερσθενής-οῦς (ὁ) νεώτ. ὀρυκτολ. ὀρυκτὸν ἐκ τῆς ὁμάδος τῶν ρομβικῶν πυροξένων.
ὑπερσθενία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπεραύξησις τοῦ σθένους τοῦ ὀργανισμοῦ, ἡ μυϊκὴ ὑπερένταση.
ὑπερσθενικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑπερσθενῆ βλ.λ.
ὑπερσιτίζω μτγν. κ. νεώτ. σιτίζω, τρέφω τινὰ ὑπερμέτρως, ὑποβάλλω τινὰ εἰς ὑπερσιτισμόν· || κ. ἀμτβ. τρώγω ὑπερμέτρως, παρατρώγω : Φιλόστρ.Γυμν.8,12· **2)** ρηματ. π. ὑπερσιτισμός, ὑπερσίτισις.
ὑπερσίτισις-εως (ἡ) (ὑπερσιτίζω) ἄ. ὑπερσιτισμός.

ὑπερσιτισμός (ὁ) (ὑπερσιτίζω) νεώτ. **ἡ πρᾶξις** τοῦ ὑπερσιτίζειν, ἡ παροχή, χορήγησις τροφῆς εἰς ὑπερβολικὴν ποσότητα, ἰδίᾳ πρὸς θεραπευτικὸν σκοπόν.
ὑπερσκελετός (ὁ) νεώτ. **τὸ ἐποικοδόμημα** βλ.λ.
ὑπερσκελής-οῦς-ές **ὁ ἔχων** ὑπερμεγέθη καὶ δυσανάλογα σκέλη : Πλάτ.Τίμ.87Ε **οἷον οὖν ὑπερσκελὲς ἢ καί τινα ἑτέραν ὑπέρεξιν ἄμετρον ἑαυτῷ τι σῶμα ὂν ἅμα μὲν αἰσχρόν.**
ὑπέρσκληρος-ον λεξ. ὁ ὑπερβαλλόντως σκληρός, στεγνός : Θησ.Στεφ. **ἐν λ.**
ὑπερσκληρύνω γλωσσ. **ποιῶ τι καθ' ὑπερβολὴν** σκληρόν, παρασκληρύνω.
ὑπερσοφιστεύω μτγν. ὑπερτερῶ **εἰς** τὰ σοφίσματα, πανουργήματα : Φιλόστρ.567· **2)** ρηματ. π. ὑπερσοφιστής.
ὑπερσοφιστής (ὁ) (ὑπερσοφιστεύω) **ὁ ὑπέρσοφος,** ὁ πάνσοφος, ὁ ἀρχισοφιστής : Φρύν.Κωμ. π.'Αθήν.2,44D μινυρὸς **ὑπερσοφιστής.**
ὑπέρσοφος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολὴν σοφός, ὁ πάνσοφος : 'Αριστφ.'Αχ.972 **εἶδες ὦ πᾶσα πόλι τὸν φρόνιμον ἄνδρα, τὸν ὑπέρσοφον,** Πλάτ.Εὐθ.389Ε **καὶ γάρ μοι οἱ τε ἄνδρες αὐτοὶ οἱ** λογοποιοί, **ὅταν συγγένωμαι αὐτοῖς, ὑπέρσοφοι, . . . δοκοῦσιν εἶναι,** Φιλόστρ.708 **τὸ ὑπέρσοφον τῆς τέχνης,** Στουδ.Θεόδ.233Α.
ὑπερσόφως ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ὑπέρσοφον, πανσόφως : 'Ιουστ.ἀπ.599Α.
ὑπερσπεύδω μτγν. κ. σχόλ. ὑπεράγαν σπεύδω : Διογεν.6,26 **αὐτὸς πρὸ βοῆς σπεύδει ἐπὶ τῶν ὑπερσπευδόντων,** Διογεν.'Επ.6,26 **αὐτὸς πρὸ βοῆς σπεύδει· ἐπὶ τῶν ὑπερσπευδόντων,** Σχόλ.'Αριστφ. Βάτρ.1180 **ὑποτεμνόμενος τὸν Εὐριπίδου λόγον διὰ τὸ ὑπερσπεύδειν.**
ὑπέρσπονδος-ον σχόλ. ὁ τὰς σπονδὰς παραβαίνων, ὁ παράσπονδος· 'Ησ. **«οὐκ ἔνσπονδος»** : Σχόλ.'Ιλ.Ο 94.
ὑπερσπουδάζω μτγν. κ. μσν., παρακ. **ὑπερεσπούδακα** κ. παθ. **ὑπερεσπούδασμαι,** καταβάλλω πολλοὺς κόπους καὶ φροντίδας, παρακοπιάζω : Λουκ.'Ανάχ.9 **ὑπερεσπουδακέναι περὶ τὴν ἀναίρεσιν τηλικούτων,** Γρηγ.Νύσσ.1,793C· || παθ. **ἐν τῷ γ' προσ.** παθ. παρακ. μτ. δοτ. κ. αἰτ. **ὑπερεσπούδασταί τινι τι ὑπερβολικαὶ φροντίδες ἔχουσι** καταβληθῆ διά τι : Εὐστ.1277,48 **τῇ δὲ κωμῳδίᾳ λίαν πάνυ τὸ τοιοῦτον ὑπερεσπούδασται.**
ὑπέρσπουδος-ον μτγν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν σπουδαῖος, ὁ πάρα πολὺ σπουδαῖος, **κτ. ἄ. ὁ ἐν μεγάλῃ** σπουδῇ ὢν : Πολυβ.6,29.
ὑπερσταθμίζομαι μσν. ἀποθ. **ζυγίζω, βαρύνω** περισσότερον : Βουδ. ἐκ τοῦ Δαμασκ.1 151.
ὑπερστατῶ-έω ὑπερίσταμαι, στέκομαι ὁποπάνω καὶ προστατεύω, ὑπερασπίζω : Αἰσχ.'Ικ.342 **ἡ δίκη γε συμμάχων ὑπερστατεῖ.**
ὑπερσταχύω μτγν. φέρω στάχυς **ἐν ἀφθονίᾳ** : Χρησμ.Σιβ.1,298 **ὑπερσταχύουσα γενέθλη.**
ὑπερστέγασμα-ατος (τὸ) νεώτ. **ἐλαφρὸν** στέγασμα ἄνωθεν τοῦ ἄνω καταστρώματος τῶν ἐπιβατικῶν ἀτμοπλοίων, χρησιμεῦον πρὸς στοιβασίαν τῶν λέμβων.
ὑπερστείχω μτγν. περιπατῶ, **διέρχομαι,** περνῶ ὑπεράνω : 'Ηλιόδ.π.Στοβ.'Ανθολ.100,6 **'Ιταλίης οὐ πολλὸν ὑπερστείχοντι κολώνην Γαυρείην.**
ὑπερστένω στενάζω ὑπὲρ τινος, διά τι : Αἰσχ. Πρ.66 (ἔσφ.γρ. 'ἀντὶ ὑπὲρ στένω).
ὑπερστέργω μτγν. ἀγαπῶ καθ' ὑπερβολήν, ὑπεραγαπῶ· Πολυβ.5,113 «φιλῶ, ὑπερφιλῶ, στέργω, ἀγαπῶ, ἄγαμαι καὶ ταῦτ' εἰ βούλει, μετὰ τῆς ὑπέρ».
ὑπερστερεοσκοπία (ἡ) νεώτ. φυσ. κλάδος τῆς φυσικῆς σκοπῶν τὴν στερεοσκοπικὴν παράστασιν ἀντικειμένων, **εὑρισκομένων εἰς λίαν μεμακρυσμένην ἀπόστασιν.**

ὑπερστερητικός-ή-όν μσν. ὁ διπλασίως ἢ τριπλασίως στερητικός : Εὐστ.985,16 **ἄλφα ὑπερστερητικόν** (τὸ πλέον ἢ στερητικόν, τὸ διπλασίως ἀρνητικόν).

ὑπερστεφής-οῦς-ές μσν. ὁ πεπληρωμένος μέχρι στεφάνης, ὁ παραγιομάτος : Θεόδ.'Υρτ. ἐν Mss 5,730 βοτρύων **ὑπερστεφεῖς οἱ ληνοί.**

ὑπερστίλβω μτγν. στίλβω καθ' ὑπερβολήν, λάμπω ὑπερβολικά : Πολυδ.3,71.

ὑπερστράτηγος (ὁ) μσν. βυζαντινὸν ἀξίωμα, πιθ. ὁ μονοστράτηγος : Μολυβδόβουλλον **ὑπερστράτηγος Θρακησίων.**

ὑπερστρέφω μσν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑποστρέφω βλ.λ. : Ἐπιφάν.'Αγιοπ.55,31 **ὑπερέστρεφαν εἰς τὴν ἄνω Φρυγίαν.**

ὑπερστρώννῡμι μτγν. στρώνω ὑπεράνω τινός, σκεπάζω ἀποπάνω : Ὀλυμπ.625,2.

ὑπερστῠγῶ-έω μσν. μισῶ ὑπερμέτρως, εἰς τὸ ἔπακρον : Πλαν. μτφρ. Ὀβιδ.Μεταμορφ.1,483,8.

ὑπερσυναντῶ-άω ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὕπαρ συναντῶ.

ὑπερσυντέλικος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. κ. **ὑπερσυντελικός** μτ. τοῦ χρόνος ἢ ἄνευ αὐτοῦ, χρόνος ῥήματος δηλῶν τὸ τετελεσμένον ἐν τῷ παρελθόντι πρὸ ἄλλου ἤδη τετελεσμένου : Ἀπολλ. Δύσκ.Συντ.278 **κατὰ χρόνον τὸν ὑπερσυντέλικον** (δ.γρ. ὑπερσυντελικόν), ΕΜ 483,51· ‖ ὁμ. ὡς ἐπίθ. **ὑπερσυντελικός-ή-όν** ὁ πρὸ ἄλλου τετελεσμένου τετελεσμένος : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.76,23 **εἰς παρατατικὴν διάθεσιν ἢ εἰς ὑπερσυντελικήν.**

ὑπερσυντελικῶς μσν. εἰς χρόνον ὑπερσυντελικόν βλ.λ. : Εὐστ.5,289.

ὑπερσυντίθεμαι μσν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὥσπερ συντίθεμαι : Γρηγορ.Ν 387Α **ὁμολογεῖν τῇ φύσει** ὑπερσυντίθεσθαι **ἐγγράφως.**

ὑπερσφρῑγῶ-άω μτγν. σφριγῶ καθ' ὑπερβολήν, αἰσθάνομαι σφοδροτάτην ἐπιθυμίαν πρός τι : Γρηγ.Νύσσ.1,768D **ὅτε σοι ὑπερσφριγῶσιν αἱ χεῖρες πρὸς κίνησιν.**

ὑπερσχεθεῖν ἐπ. ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ ὑπερέχω βλ.λ.

ὑπέρσχῃ γ' ἑν. ὑποτ. ἀορ. β' τοῦ ὑπερέχω βλ.λ.

ὑπερσχίζω μτγν. διασχίζω ὑπὲρ τὸ μέτρον, διαχωρίζω· ‖ **κ. μέσ.** : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.'Ομ. ἐν λ. ὑπερικταίνοντα **ἔνιοι δὲ ἐτυμώτερον ὑπερεσχίζοντο κατὰ τὴν πορείαν** (οἱ πόδες).

ὑπερσυστολία (ἡ) νεώτ. κ. **ὑπερσυστολή** ἡ ηὐξημένη εατὰ δύναμιν συστολὴ τῆς καρδίας, ἡ συστολικὴ ὑπερσθενία, ἀντίθ. ὑποσυστολία.

ὑπέρσχοι γ' ἑν. εὐκτ. ἀορ. β' τοῦ ὑπερέχω βλ.λ.

ὑπερσωκράτης (ὁ) μτγν. ὁ ὑπερακοντίζων τὸν Σωκράτη, ὁ ἀνώτερος αὐτοῦ· πρβλ. ὑπερθεμιστοκλῆς : Φρύν. ἐν ΑΒ 67,22.

ὑπερτάζομαι ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑπεργάζομαι βλ.λ.

ὑπέρτακτος-ον νεώτ. ὁ πέρα πάσης ἠθικῆς ἐπιταγῆς **τελούμενος**, ὁ ἐπιβαλλόμενος ὑπὸ τῆς **ἐννοίας τῆς τελειότητος** : **ὑπέρτακτα ἔργα** (πράξεις ἀνωτέρας ἠθικῆς τελειότητος).

ὑπερτᾰλαντεύω μτγν. ἅ. ὑπερταλαντῶ βλ.λ. : Ἰω.Χρυσ.6,119 **ὑπερεταλάντευσε γὰρ παρὰ Κυρίῳ ἡ ταύτης βραχεῖα προσφορὰ τῶν τὸν χρυσὸν βεβληκότων πλουσίων.**

ὑπερτᾰλαντίζω μτγν., **παθ. παρακ. -τεταλάντισμαι,** ὑπερταλαντῶ βλ.λ., τὸ παθ. : Ἐπιφάν.1, 985D **ὑπερτεταλάντισται τὸ μὲν ἀπὸ τοῦ ἑτέρου.**

ὑπερτᾰλαντῶ-άω λεξ. ἅ. ὑπερταλαντεύω κ. ὑπερταλαντίζω, ἔχω περισσότερον βάρος, ζυγίζω πιὸ πολύ : ΕΜ 744,15.

ὑπερτασικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ πάσχων ἐξ ἀρτηριακῆς ὑπερτάσεως βλ.λ., ὁ ὑπερτατικός.

ὑπέρτᾰσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ὑπερβολική, ὑπέρμετρος τάσις, ἔντασις : Ζωναρ.'Επιτ. Ἱστ.1,39,**-ἡ ὑπέρτασις τῶν νεύρων, - ἡ ὑπέρτασις προσπαθείας**· ‖ **μτ. τῆς** προθ. ὑπὲρ κ. αἰτ., ἡ ὕψωσις ὑπεράνω τινός : Μᾶρκ.Αὐρ.10,8 **τὸ δὲ ὑπέρφρον, τὴν ὑπέρτασιν τοῦ φρονοῦντος μορίου ὑπὲρ λείαν**· **2)** νεώτ. ἰατρ. ὑπέρτασις ἀρτηριακὴ ἡ πρόσκαιρος ἢ μόνιμος αὔξησις τῆς πιέσεως τοῦ αἵματος ἐν ταῖς ἀρτηρίαις, ἡ ὑπερπίεσις, ἡ ὑπερτονία.

ὑπερτατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπέρτασιν, ὁ προκαλῶν ὑπέρτασιν βλ.λ., ὁ ὑπερτασικός.

ὑπέρτατος-η-ον κ. μσν. κ. νεώτ., ὑπερθ. τῆς προθ. ὑπέρ, κ. **ὑπερώτατος** (Πίνδ.Ν 8,73) κ. **ὕπατος,** ὁ ἀνώτατος, ὁ ὕψιστος, ὁ ἐξώτατος ἔν τινι σειρᾷ : Ἰλ.Μ 381 **κεῖτο μέγας παρ' ἔπαλξιν ὑπέρτατος,** Ἡσίοδ.'Εργ.8 **ὃς ὑπέρτατα δώματα ναίει,** Πίνδ.Ο 2,140 **πόσις ὁ πάντων Ῥέας ὑπέρτατον ἐχοίσας θρόνον,** Αἰσχ.Πέρσ.155 **ὦ βαθυζώνων ἄνασσα Περσίδων ὑπερτάτη,** Σοφ.'Αντ. 338 **θεῶν τε ὑπερτάταν,** Ἀριστφ.'Ορν.1765 **ὦ δαιμόνων ὑπέρτατε, - ὑπέρτατος κριτής**· κ. ἐπὶ προγμ. : Πίνδ.Π 3,89 **λέγονται μὰν βροτῶν ὄλβον ὑπέρτατον αἷ σχεῖν,** αὐτ.Ν 3,33 **ἀνορέαις ὑπερτάταις,** Σοφ.ΟΚ 105, αὐτ.Φιλ.402, αὐτ.'Αντ.684 **πάντων ὅσ' ἐστὶ κτημάτων ὑπέρτατον,** αὐτ.1138, **- ὑπέρτατος βαθμός - ἀγαθόν - εὐδαιμονία**· **2)** ἐπὶ ἡλικίας, ὁ πρεσβύτατος : Πίνδ.Ν 6,24 **ὃς ὑπέρτατος** Ἀγησιμάχῳ **υἱέων γένετο.**

ὑπερτάτως ἐπίρρ. κ. σχόλ. κατ' ἐξοχήν, ὑπερβαλλόντως : Αἰσχ.'Ικ.673 **Ζῆνα μέγαν σεβόντων, τὸν ξένιον δ' ὑπερτάτως,** Σχόλ.Πίνδ.Ο 1,1

ὑπέρτεγος-ον Ἡσ. «ὑπεράνω τῆς στέγης».

ὑπερτείνω κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπερέτεινα,** παθ. **παρακ. ὑπερτέταμαι,** ἐκτείνω, θέτω ὑπεράνω τινός, ἁπλώνω ἄνωθεν : Ἡρ.4,71 **ἔνθεν τοῦ νεκροῦ ξύλα ὑπερτείνουσι,** Αἰσχ.'Αγ.96/ **σκιὰν ὑπερτείνασα σειρίου κυνός**· ‖ **ὑπερτείνω χεῖρα** μτ. γενικ. ἐκτείνω τὴν χεῖρα ὑπεράνω τινὸς πρὸς προστασίαν : Εὐρ.ΙΑ 916 **ἢν δὲ τολμήσῃς σύ μου χεῖρ' ὑπερτεῖναι, σεσώσμεθα**· ‖ ὁμ. ὑπερτείνω πόδα ἀκτῆς ἐκτείνω τὸν πόδα μου ὑπεράνω τῆς ἀκτῆς, διέρχομαι ἀκτήν : Εὐρ.Μήδ.1288 **ἀκτῆς ὑπερτείνασα ποντίας πόδα**· **2)** ἐντείνω εἰς μέγαν βαθμόν, ὑπερεντείνω, παρατεντώνω : Ἰώσ.ΑΙ 4,6,1 **τὴν πρὸς τοὺς πολέμους ἐπιθυμίαν ὑπερέτεινεν,** Πλούτ.Ποπλ.12 **μέτριος ἐν τῷ μετρίῳ τὴν τιμωρίαν ὑπερέτεινεν**· ‖ ἡ μτχ. παθ. παρακ. εἰδ. **ἐπὶ** ὕφους τὸ **ὑπερτεταμένον** τὸ βεβιασμένον καὶ ὑπὲρ τὸ δέον ἔντεχνον : Λογγῖν.'Υφ.10,12· **3)** ἀμτβ. τείνομαι, ἐκτείνομαι ὑπεράνω : Θουκ.2, 76 **ἀπὸ τῆς τομῆς ἑκατέρωθεν ἀπὸ κεραιῶν δύο ἐπικεκλιμένων καὶ ὑπερτεινουσῶν ὑπὲρ τοῦ τείχους ἀνελκύσαντες ἐγκαρσίας,** Ξεν.Κυν.9,15· ‖ ἐκτείνομαι, ἁπλοῦμαι, ἀναπτύσσομαι, μτ. αἰτ. : Ξεν.'Ελλ.4,2,19 **ὑπερέτειναν τὸ κέρας** (ἔτειναν τὸ κέρας πέρα τοῦ κέρατος τῶν πολεμίων)· **4)** ἀμτβ. μτφ. μτ. γενικ., βαίνω ἐπέκεινα, ὑπερβαίνω τὸ μέτρον ἢ τὸν ἀριθμόν, ὑπερτερῶ : Δημ.1406 **ἧς μηδ' ἁ τέχνῃ πεποίηται τῶν ἔργων τοῖς ἀρίστοις δημιουργοῖς δύναται ὑπερτεῖναι ;,** Ἀριστλ.Πολιτ.6, 4,17· ‖ ὁμ. μτ. αἰτ. τείνω ὑπὲρ τὸ μέτρον, παραβιάζω : Ἀριστλ.ΗΝικ.3,1,7 **ἃ τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν ὑπερτείνει**· **κ. μτ.** δοτ. κ. αἰτ. : Ἀριστλ.Πολιτ.7,10,6 **ὑπερτείνει τοῖς χρόνοις τὴν Μίνω βασιλείαν**· ‖ κ. μτ. δοτ. τρόπου, ὑπερτερῶ τινα κατά τι ἢ εἴς τι : αὐτ.4,6,11 **ὅταν τῷ πλήθει ὑπερτείνωσιν οἱ ἄποροι,** αὐτ.ΗΝικ.9,2,5 **5)** εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ, ὑπερβαίνω, ὑπερέχω, περιέχω πλέο/ ἤ, οἷον **τὸ Β ὑπερτείνει τοῦ Α**· ἀντίθ. ἀντιστρέφει : Ἀριστλ.ΑΠρ.1,.4,7· **6)** ῥηματ.π. ὑπέρτασις, ὑπερτατικός.

ὑπερτέλεια (ἡ) σχόλ. ὁ μεγαλύτερος ἀριθμός τὸ πολυπληθέστερον : Σχόλ.'Ιλ.Β 289 **τὴν ὑπερτέλειαν τῶν πολεμίων.**

ὑπερτέλειος-ον (τέλος) κ. -α-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπερβαίνων πᾶσαν τελειότητα· εἰδ. Ἀθήν.4,176F «περὶ οὐλούς εἰσι μουσικώτατοι, οὐ μόνον τοὺς παρθενίους καλουμένους καὶ παιδικούς, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἀνδρείους, οἵτινες καλοῦνται τέλειοί τε καὶ ὑπερτέλειοι» : Πολυδ.4,81 οἱ δὲ ὑπερτέλειοι προσεφθέγγοντο ἀνδρῶν χοροῖς· 2) ὁ τέλειος ἐν πᾶσιν, ὁ τελειότατος : Ἀνών. ἐν Βί. Ἰω.Χρυσ.8,309,5 ὁ τέλειος τοῦ ὑπερτελείου Θεοῦ θεραπευτής· 3) ἐπὶ ἀριθμοῦ, ὁ ὑπερτελής βλ.λ.

ὑπερτελειότης-ητος (ἡ) μτγν. τελειότης ἀνωτέρα πάσης ἄλλης, ἡ ἀπόλυτος τελειότης : Ἐπιφάν.1,839C τῆς ἐκείνου τελειότητος καὶ ὑπερτελειότητος γέννημα γνήσιον τοῦ υἱοῦ τελειότης.

ὑπερτελής-οῦς-ές κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸ τέρμα, ὁ πέρα τοῦ σκοπευομένου ἐξικνούμενος· Ἡσ. «ὑπερτελής· ὑπὲρ τέλος ἀφικομένη» : Αἰσχ. Ἀγ.286 ὑπερτελής τε, πόντον ὥστε νωτίσαι (ἐπὶ τοῦ φρυκτοῦ), Εὐστ.Πον.74,20 ἵνα ὑπερτελοῦς ἀρετῆς λόγῳ γένηται· 2) μτ. γενικ., ὁ ἐγειρόμενος, ὁ φαινόμενος ὑπεράνω τινός : Εὐρ. Ἴων 1549 τίς οἴκων θυοδόκων ὑπερτελὴς ἀντήλιον πρόσωπον ἐκφαίνει θεῶν ;· 3) ἐν συνεκφ. μτ. τοῦ ἄθλων, ὁ κατορθώσας νὰ φθάσῃ εἰς τὸ τέλος τῶν ἀγώνων : Σοφ.Τρ.36 νῦν δ' ἡνίκ' ἄθλων τῶνδ' ὑπερτελὴς ἔφυ· 4) ἐπὶ ἀριθμοῦ, ὁ ὢν μικρότερος τοῦ κεφαλαίου, τῶν ἀκεραίων μερῶν ἢ πηλίκων αὐτῶν, οἷον ὁ 12, οὗτινος πολλαστὰ καὶ ἀκέραια πηλίκα εἶναι 6+4+3+2+1=16, ἀντιθ. ἐλλιπής βλ.λ.5I· Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.87 «ὑπερτελὴς ἀριθμός ἐστιν ὁ ὑπὲρ τὰ προσήκοντα αὐτῷ καὶ ἐπιβάλλοντα μέρη ἔχων ἕτερα πλείονα . . ὑπερβαίνει γὰρ τὴν τοῦ τελείου πρὸς τὰ ἑαυτοῦ μέρη συμμετρίαν· οἷός ἐστιν ὁ ιβ' ἥμισυ ς' τρίτον δ', τέταρτον γ', ἕκτον β', δωδέκατον α', ἅπερ ὁμοῦ πάντα συγκεφαλαιωθέντα ποιεῖ ις', ὅς πλείων ἐστὶ τοῦ ἐξ ἀρχῆς ιβ'· τὰ ἄρα μέρη αὐτοῦ πλείονα τοῦ ὅλου ὑπάρχει»· 5) νεώτ. βοταν. ὁ ὑπερτελὴς γένος φυτῶν ἐκ τῶν ἀειζωοειδῶν.

ὑπερτέλλω κ. μαν., ἀόρ. ὑπερέτειλα, ἀναφαίνομαι ὑπεράνω, ἀνατέλλω· Ἡσ. «ὑπερτέλλων· ὑπερανατέλλων, ὑπερφαινόμενος τῶν ἄλλων ἄστρων» : Ἡρ.3,104 ὑπερτείλας μέχρι οὗ ἀγορῆς διαλύσιος (ἥλιος) (ὅτε ἀνεφάνη καὶ ἀνυψώθη εἰς ὕψος τι ὑπεράνω τοῦ ὁρίζοντος), Εὐρ.Φοίν.1007 ὃς τοὺς ὑπερτείλαντας ἐκ γαίας πατὲ σπαρτοὺς ἄνακτας τῆσδε γῆς ἱδρύσατο (ἀναπηδήσαντας ἐκ τῆς γῆς)· 2) κ. μτ. γενικ., φαίνομαι ὑπεράνω τινός : Εὐρ.Ὀρ.839 φαρέων μαστὸς ὑπερτέλλων· || ἐπὶ λίθου, κρέμαμαι ὑπὲρ τῆς κεφαλῆς τινος : αὐτ.6 Τάνταλος κορυφῆς ὑπερτέλλοντα δειμαίνων πέτρον ἀέρι ποτᾶται· κ. μτ. δοτ. : ΑΠ 9,656 οἶκας Ἀναστασίοιο . . μοῦνος ὑπερτέλλω . . ἄστεσι· κ. μτ. αἰτ. : αὐτ.8,178· || ὁμ. κ. μέσ. : Ὀππ.Ἁλ.5,126 εἰ . . πόντοιο κυλινδόμενον . . ὑπερτέλλοιτο (σχόλ. «ἀνατέλλαιτο, ἀναφαίνοιτο»).

ὑπερτελῶ-έω μτ. αἰτ. ὑπερβαίνω τὸ τέρμα, ὑπερπηδῶ : Αἰσχ.Ἀγ.359 ὡς μήτε μέγαν μήτ' οὖν νεαρῶν τιν' ὑπερτελέσαι μέγα δουλείας γάγγαμον ἄτης παναλώτου.

ὑπερτενής-οῦς-ές ὁ τεταμένος ὑπεράνω, ὁ προεξέχων ἐπί τινος : Αἰσχ.ἀπ.127C χαλκόν ἀθέριτον ἀσπίδος ὑπερτενῆ· 2) ἀπολ. ὁ ἐκτεινόμενος ὑψηλά, εἰς ὕψος : Ἀπολλδ.1,4,2 κρεμάσας τὸν Μαρσύαν ἔκ τινος ὑπερτενοῦς πίτυος.

ὑπερτερεύω μσν. ὑπερτερῶ : Καμεν.Ἅλωσις Θεσσαλονίκης 7,324A τῶν ἄλλων πόλεων ἀσυγκρίτως ὑπερτερεύουσα.

ὑπερτερεώτερος-α-ον π. Ἡσ. ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑπερτερώτερος βλ.λ.

ὑπερτερία (ἡ) κ. μσν., Ἰων. -ίη τὸ τετράγωνον σανίδωμα, τὸ ἀποτελοῦν τὴν ἀνωτάτην ἐπιφάνειαν τῆς ἁμάξης, ἐφ' οὗ τίθενται τὰ φορτία, ἀντιθ. τὸ μέρος τὸ συγκείμενον ἐκ τοῦ ἄξονος καὶ τῶν τροχῶν· Ἡσ. «τὸ ἄνωθεν τῆς ἁμάξης ἐπιτιθέμενον», Εὐστ.1344,39 «τετράγωνον πλινθίον τῷ ἄξονι ἐπικείμενον» : Ὀδ.Ζ 70 ἀτάρ τοι δμῶες ἐφοπλίσσουσιν ἀπήνην ὑψηλὴν εὔκυκλον, ὑπερτερίῃ ἀραρυῖαν, Πλάτ.Θεαίτ.207A τροχοί, ἄξων, ὑπερτερία, ἄντυγες, ζυγός· 2) ἡ ὑπεροχή : Θέογν. 418 ἐς βάσανον δ' ἐλθὼν παρατρίβομαι ὥστε μολίβδῳ χρυσός, ὑπερτερίης δ' ἄμμιν ἔνεστι λόγος· 3) Ἡσ. «ὑπερτερίῃσι· νεωτερισμοῖς. ὑπερηφανίαις».

ὑπέρτερος-α-ον κ. μσν. κ. νεώτ., συγκρ. τῆς προθ. ὑπέρ, ἐπὶ τόπου, ὁ κείμενος ὑπὲρ ἄλλον, ὑψηλότερόν τινος, ὁ ὑψηλότερος, ὁ μᾶλλον ἐξέχων : Ὀδ.Γ 65 ὤπτησαν κρέ' ὑπέρτερα (τὰ εὑρισκόμενα εἰς τὸ ἐξωτερικὸν μέρος τοῦ θύματος, ἀντιθ. τὰ σπλάγχνα, τὰ ἔγκατα), αὐτ.Υ 279, Ἀριστφ.Λυσ. 772 τὰ δ' ὑπέρτερα νέρτερα θήσει Ζεὺς ὑψιβρεμέτης· 2) μτφ. ὁ ὑπερέχων κατὰ τὴν ἰδιότητα, ὁ ἀνώτερος, ὁ εὐγενέστερος, ὁ ἐξοχώτερος εἴς τι : Ἰλ.Λ 290 ἵν' ὑπέρτερον εὖχος ἄρησθε, αὐτ.786 γενεῇ ὑπέρτερος (εὐγενέστερος τὸ γένος), αὐτ.Μ 437 Ζεὺς κῦδος ὑπέρτερον Ἕκτορι δῶκεν· 3) ὁ ἰσχυρότερος ἢ ὁ ἀνώτερος : Σοφ.Ἠλ.455 ἐξ ὑπερτέρας χειρός (σχόλ. «μετὰ δυνάμεως μείζονος»)· 4) μτ. γενικ. ὁ νικητής : Πινδ.Ν 4,62 σφόδρα δόξομεν δαΐων ὑπέρτεραι ἐν φάει καταβαίνειν, Αἰσχ.ἀπ.257 ἡμῶν γε . . Νέμεσίς ἐσθ' ὑπερτέρα, Εὐρ.Μήδ.921 ἴδοιμι δ' ὑμᾶς ἐχθρῶν τῶν ἐμῶν ὑπερτέρους· 5) ὁ ἀνώτερος, ὁ βεβαιότερος, ὁ καλύτερος : Αἰσχ.Χο.105 λέγοις ἄν, εἴ τι τῶνδ' ἔχεις ὑπέρτερον (καλύτερον ἢ βεβαιότερον τούτων), Σοφ.Ἀντ.16 οὐδὲν οἶδ' ὑπέρτερον (δὲν ξέρω τίποτε περισσότερον)· || τὸ ὑπέρτερον ὡς ἐπίρρ. κάλλιον : Σοφ.Ἀντ.631 τάχ' εἰσόμεσθα μάντεων ὑπέρτερον (καλύτερα ἀπὸ τοὺς μάντεις)· 6) ἐπὶ χρόνου, ὁ μακρότερος : Αἰσώπ.Μῦθ.16b ζωὴν γὰρ ζήσω δορκάδος ὑπερτέραν.

ὑπερτέρω ἐπίρρ. μτγν. κ. ὑπερτέρως εἰς ὑπερτέραν θέσιν ἐν συγκρίσει πρὸς ἄ., σὲ ἀνώτερο ἀξίωμα : Θεμίστ.Λόγ.11,152C τὸν ἵππαρχον καὶ τὸν πέζαρχον καὶ ὅστις τούτων ἐστὶν ὑπερτέρω.

ὑπερτερῶ-έω μτγν. κ. μσν. ὑπερτερεύω, εἰμὶ ὑπέρτερος, ἀνώτερος : Θεμίστ.13,170A ὁ θεὸς δυνάμει πάντων ὑπερτερεῖ καὶ ἀρετῇ, Εὐστ.55,16 ἀνάγκαι κρείσσονες αἱ ὑπερτεροῦσαι καὶ κραταιαί, αὐτ.Πον.19,70 πάντας ἀνθρώπους ὑπερτερεῖν τῶν κατὰ τὴν . . τοῦ παλαιοῦ νόμου τύπωσιν, Σχόλ.Λουκ.Ἀπολ.12 ὅσον βασιλεὺς ἰδιώτου εἰς τύχην ὑπερτερεῖ.

ὑπερτέρως ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἄ. ὑπερτέρω βλ.λ. : Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ. ἐν λ. ὑπέρτερα «τὰ ὑπεράνω τῶν ἐντὸς κρέα· οἱ δὲ ὑπερτέρως ὠπτημένα» : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.217,22 ὑπερτέρως δοξασθήσεται, ASS Ἰουνίου 3,568,14 ὑπερτέρως διατηρεῖν (δ.γρ. ὑπερτέρους).

ὑπερτερώτερος-α-ον συγκρ. τοῦ ὑπέρτερος βλ.λ. : Αἰσχ.ἀπ.351 (διόρθ. ὑπερβατώτερος).

ὑπερτεταμένος-η-ον μτχ. παθ. παρακ. τοῦ ὑπερτείνω βλ.λ.

ὑπερτετρακισχίλιοι-αι-α μτγν. πλείονες ἢ τετρακισχίλιοι : Ἰώσ.ΑΙ 18,1,5.

ὑπέρτεχνος-ον ὁ λίαν, ὁ ἐξόχως ἔντεχνος· || Ἡσ. «ὑπέρτεχνον· σπουδαῖον».

ὑπερτήκω μτγν. καθ' ὑπερβολὴν τήκω, λειώνω, παραλειώνω : Στράβ.3,2,8 ὁ δὲ ἄνθραξ ἐπαναλίσκει πολὺ ὑπερτήκων τῇ σφοδρότητι· κ. παθ. : ΠΔ Μακκ.4,7,12 Ἐλεάζαρος διὰ τοῦ πυρὸς ὑπερτηκόμενος οὐ μετετράπη τὸν λογισμόν.

ὑπερτηρία (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑπερτερία βλ.λ.

ὑπερτήρειον (τὸ) ἡ ὑπερτερία βλ.λ. (ἀμφ.).

ὑπερτίθημι κ. μσν., ἀόρ. ὑπερέθηκα κ. μέσ. **ὑπερεθέμην,** θέτω, τάττω, βάζω ὑπεράνω, ἀποπάνω : Πλούτ.Ρωμ.11 ὅπου **δὲ πύλην ἐμβαλεῖν διανοοῦνται, τὴν ὗνιν ἐξελόντες καὶ τὸ ἄροτρον ὑπερθέντες διάλειμμα ποιοῦσιν·** **2)** μετατίθημι, μεταφέρω : Παυσ.3,13,5 **ὑπερθέντες τὸ ῥῶ κατὰ δή τι ἀρχαῖον·** **3)** μτ. αἰτ. τόπου, διαβαίνω ὑπεράνω : Πολύβ.34,13,4, Στράβ.14,4,3 **τοὺς δὲ λαοὺς μετὰ Μόψου τὸν Ταῦρον ὑπερθέντας·** ‖ ὁμ. κ.μέσ.:Διόδ.Σ 13,3 **ὑπερθέσθαι τὴν ἄκραν** [νὰ πλεύσῃ γύρω ἀπὸ τὸ ἀκρωτήριον]· **4)** μέσ. θέτω τι ὑπεράνω τινὸς πρὸς ὑπεράσπισιν : Ἐπιγρ.ΑΠ 6,280 **τὺ δὲ παιδὸς ὑπὲρ χέρα Τιμαρετείας θηκάμενα σώζοις τὰν ὁσίαν ὁσίως·** **5)** μτφ. θεωρῶ τι ὑπεράνω παντὸς ἄλλου, ἀποδίδω τινὶ τὴν ἀνωτάτην δύναμιν : Πίνδ.Π 5,26 **παντὶ μὲν θεὸν αἴτιον ὑπερτιθέμεν** [σχόλ. «ἐπὶ παντὸς πράγματος δεῖ, φησί, τῷ θεῷ τὴν αἰτίαν ἀνάπτειν»· **6)** κοινοποιῶ τι εἰς ἕτερον, ἀνακοινώνω : Ἡρ.3,155 **εἰ . . τοι ὑπερετίθεα τὰ ἔμελλον ποιήσειν·** ‖ κ. μέσ. μτ. δοτ. κ. αἰτ. κοινοποιῶ, ἀνακοινῶ τι εἴς τινα, ἵνα τὸν συμβουλευθῶ περὶ αὐτοῦ : Ἡρ.1,8 **τὰ σπουδαιέστερα τῶν πρηγμάτων ὑπερετίθετο ὁ Κανδαύλης,** αὐτ.1,107 **ὑπερθέμενος δὲ τῶν μάγων τοῖσι ὀνειροπόλοισι,** αὐτ.3,71 **ἐπεὶ ἐμοὶ ὑπερέθεσθε** [τοῦτα]· ‖ μέσ. παραπέμπω : Πολύβ.18,30,9 **ὑπερτίθεσθαι τὸ διαβούλιον ἐπὶ τὴν σύγκλητον** [παραπέμπειν εἰς τὴν σύγκλητον]· **7)** μέσ. θέτω ἐμαυτὸν ὑπεράνω, ὑπερτερῶ, ὑπερέχω, ὑπερβάλλω τινά : Πολύβ.2,63,3 **τὸν Πτολεμαῖον αὐτὸν ἐδύνατο ταῖς χορηγίαις ὑπερθέσθαι,** αὐτ.17,17,3· **8)** ἐπὶ χρόνου, διαρκῶ πέρα ὡρισμένου χρονικοῦ σημείου, ὑπερβαίνω : Στράβ.16,4,12 **τὰ γὰρ τετταράκοντα ἔτη σπανίως ὑπερτιθέασιν·** ‖ ὁμ. κ.μέσ.: Ἡλιόδ.Αἰθ.1,10 **μόνη τὴν νύκτα ὑπερθεμένη** [ἀφήσασα νὰ περάσῃ]· **9)** μέσ. παρατείνω τὸν χρόνον, ἀναβάλλω : Πολύβ.5,29,3 **παρεῖλκον ὑπερτιθέμενοι τὴν ἐπὶ τὸ Ῥίον ταχθεῖσαν ἡμέραν,** Ἐπίκτ.Ἐγχ.50,2 **ἵνα εἰς ἐκεῖνον ὑπερθῇς τὴν ἐπανόρθωσιν·** ‖ κ. παθ. ἀναβάλλομαι : Γεωπ.2,49,1 **ἡ τῶν ἐργαλείων χρῆσις συνεχῶς ὑπερτεθεῖσα·** ‖ κ. ἀπολ. ἀμτβ. ἐπιβραδύνω, ἀργοπορῶ : Πολύβ. 4,30,2 **τούτοις . . δίκαιον ἦν συγγνώμην ἔχειν, ὑπερτιθεμένοις καὶ καταμέλλουσι·** **10)** Σουΐδ. «ὑπερθήσει· οἰκοδομήσει»· **11)** ρηματ. π. ὑπέρθεσις, ὑπέρθετος.

ὑπερτίμιος-ον ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον τίμιος, ὁ πολυτιμότατος : Ἀριστλ.Οἰκ.2,34 **ἀκηκοὼς εἴη τὰ ἀγοράσματα αὐτὸν ὑπερτίμια ἠγορακέναι.**

ὑπερτίμημα-ατος [τὸ] [ὑπερτιμῶ] νεώτ. ἡ αὔξησις ἀξίας πράγματος ἢ προσόδου ἐκ πράγματος : **αὐτόματον ὑπερτίμημα·** ‖ ἡ ποσότης καθ' ἣν αὐξάνει ἡ ἀγοραία τιμὴ ἀντικειμένου τινὸς ὑπὲρ τὴν συνήθη ἢ προτέραν αὐτοῦ τιμήν· ‖ εἰδ. ἡ ἐπὶ πλέον διαφορὰ μεταξὺ τῆς ὀνομαστικῆς ἀξίας ἑνὸς τίτλου ἢ τῆς πραγματικῆς ἀξίας ἑνὸς νομίσματος καὶ τῆς τρεχούσης τιμῆς του.

ὑπερτίμησις-εως [ἡ] [ὑπερτιμῶ] νεώτ. ἡ πέρα τοῦ δέοντος, ἡ ὑπερβολικὴ ἐκτίμησις· **2)** ἡ αὔξησις, ἡ ὕψωσις τῆς τιμῆς, τῆς ἀξίας εἰδῶν ἐμπορευσίμων, ἀντίθ. ὑποτίμησις : **ὑπερτίμησις τῆς σταφίδος - τῶν σύκων.**

ὑπέρτιμος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ πολύτιμος : Δαμασκ.1 2,871A, Ἀνδρ.Κρ.1893C **πάσας, ὡς ἐν θησαυρῷ χρυσέῳ τοὺς λίθους . . τῇ ψυχῇ τὰς ὑπερτίμους τῶν ἀρετῶν ἐναπέθου,** Φώτ.Ἐπιστ.357, 10· **2)** ἐκκλ. **ὁ ὑπέρτιμος** τίτλος τιμητικὸς προσήκων **εἰς τοὺς** μητροπολίτας ὡρισμένων μητροπόλεων τῆς ὀρθοδόξου ἀνατολικῆς ἐκκλησίας : Ἰουστιν Χρυσόβουλ.1149C **τῶν μητροπολιτῶν, τίνες αὐτῶν λέγονται ἔξαρχοι καὶ** ὑπέρτιμοι, **τίνες ὑπέρτιμοι μόνον,** Μάξ.Ὁμολ.2,288A.

ὑπερτιμῶ-άω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. **τιμῶ καθ'** ὑπερβολήν, ἐκτιμῶ ὑπερβολικά, πέρα τοῦ δέοντος· ἀντίθ. ὑποτιμῶ : Σοφ.Ἀντ.284 **πότερον ὑπερτιμῶντες ὡς εὐεργέτην ἔκρυπτον αὐτόν,** Φίλ.1,112 **μηδὲν τῶν μετὰ θεὸν ὑπερτιμῶν, - ὑπερτιμᾷ τὰς δυνάμεις του - τὴν ἱκανότητά του,** Δαμασκ.1 1,110D **τούτους δι' εὐταξίας ὑπερτιμῶντες·** κ. παθ. : Λουκ.ΖΤραγ.48 **ἱερόσυλον ὑπερτιμώμενον·** **2)** νεώτ. κ. δημ. αὐξάνω, ὑψώνω **τὴν** τιμὴν **πωλουμένου** πράγματος, ἀκριβαίνω· κ. παθ. : **ὑπερτιμῶνται καθημερινῶς τὰ τρόφιμα - ὑπερετιμήθησαν τὰ ἐνοίκια·** **3)** ρηματ. π. ὑπερτίμημα, ὑπερτίμησις.

ὑπερτίναξ-ακος [ὁ,ἡ] μαν. πιθ. ὑπέρτονος, ὑπέρτερος, ὑπερδύναμος, ὑπέρμαχος : Μιχ.Σύγκ.ἐν **β'** Στουδ.Θεόδ.249 **ὑπερτίναξ κραταιός.**

ὑπερτοιχῶ-έω μτγν. ἐπὶ κυμάτων, ὑπερβαίνω τὰ τοιχώματα, **τὰ** πλευρὰ πλοίου : Γρηγ.Ναζ.2,3B.

ὑπερτοκῶ-έω μτγν. ἐπὶ ζῴων, τίκτω, γεννῶ πολλάκις ἢ πολλά : Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,11,4 **τὰ ὑπερτοκήσαντα πολλάκις ἀπόλλυται** [ζῷα].

ὑπέρτολμος-ον (τόλμα) κ. νεώτ. **ὁ καθ' ὑπερβολήν,** ὁ ἄγαν τολμηρός, **ὁ** παράτολμος : Αἰσχ. Χο.595 **ὑπέρτολμον ἀνδρὸς φρόνημα.**

ὑπερτόναιον [τὸ] μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπέρθυρον, τὸ ἀνώφλιον θύρας, παραθύρου : Πολυδ.7,122.

ὑπερτονία [ἡ] νεώτ. ἰατρ. ἡ ὑπέρτασις βλ.λ., ἡ ὑπερπίεσις· **2)** εἰδ. **ἐν τῇ** ὀφθαλμολογίᾳ, ἡ αὔξησις τοῦ ἐνδοφθαλμίου τόνου, τῆς πιέσεως **τοῦ** περιεχομένου **τοῦ** βολβοῦ **ἐπὶ** τῶν τοιχωμάτων.

ὑπερτονικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπερτονίαν, ὁ ἔχων ὑπερτονίαν βλ.λ.2] : **ὑπερτονικὸς ὀφθαλμός, - ὑπερτονικὰ διαλύματα** [τὰ ἔχοντα μεγαλυτέραν ὠσμωτικὴν πίεσιν **ἐν** σχέσει πρὸς τὸν ὀρὸν τοῦ αἵματος].

ὑπέρτονον [τὸ] λεξ. κ. νεώτ. ἡ εἰς τὸ μέσον τῆς στέγης δοκός, ἡ μεσόδμη : ΕΜ 576,16 **«μέλαθρον κυρίως λέγεται τὸ μέσον τῆς στέγης ξύλον, τὸ ὑπέρτονον καλούμενον».**

ὑπέρτονος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. **ὁ λίαν τεταμένος, ὁ καθ' ὑπερβολὴν** ἔντονος, ἰσχυρότατος : Αἰσχ.Εὐμ.569 **ὑπέρτονον γήρυμα φαινέτω στρατῷ,** Ἀριστφ.Νεφ.1154 **βοάσομαί τἄρα τὰν ὑπέρτονον βοάν, - ὑπέρτονον σάλπισμα·** ‖ μτφ. : Πλούτ.Φάβ.19 **ὥσπερ ἀθλητικὰ σώματα τῆς δυνάμεως ὑπερτόνου γενομένης καὶ καταπόνου,** Γρηγ.Ναζ.Ποιήμ.58 ὑπέρτονα **τοξεύοιμεν·** **2)** νεώτ. ὁ συμπαγής, πυκνός : **ὑπέρτονον διάλυμα·** **3) τὸ** οὐδ. **ὑπέρτονον** ὡς αὐσ. βλ.λ.

ὑπερτονῶ-έω μτγν. **κ.** νεώτ., δημ. **-ώνω** προσδίδω ὑπερβάλλουσαν τόνωσιν, τονώνω, δυναμώνω πάρα πολύ : **ὑπερετόνωσε τὸν** ὀργανισμόν· **2)** ρηματ. π. ὑπερτόνωσις, ὑπερτονωτικός.

ὑπερτόνωσις-εως [ἡ] [ὑπερτονῶ] νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερτονῶ, ἡ ὑπερβολικὴ τόνωσις, ἐνδυνάμωσις : **ὑπ- τοῦ ὀργανισμοῦ.**

ὑπερτονωτικός-ή-όν νεώτ. ὁ λίαν τονωτικός, ὁ πολὺ δυναμωτικός : **ὑπερτονωτικὸν φάρμακον.**

ὑπερτοξεύσιμος-ον ὁ ὃν δυνατοί τις νὰ ὑπερακοντίσῃ, νὰ ὑπερβῇ· ‖ κ. μτφ. : Αἰσχ.Ἱκ.473 μίασμ' **ἔλεξας οὐχ ὑπερτοξεύσιμον.**

ὑπερτοξεύω μτγν. κ. νεώτ. τοξεύω ὑπεράνω, ὑπερακοντίζω : Αἰν.Τακτ.

ὑπερτραγίζω μτγν. τραγίζω καθ' ὑπερβολήν, ὄζω ὡς τράγος : Διοσκ.1,6 **ὑπερτραγίζει τῇ ὀσμῇ.**

ὑπερτρανοῦμαι-όομαι μσν. γίνομαι καθ' ὑπερβολὴν τρανής, σαφής : Πρόδρ.ἐν Notitl.Mss. 6,561 **οὐ ὑπεράλλεσθαι μὲν τοὺς πόδας, ὑπερτρανοῦσθαι δὲ τὴν γλῶσσαν εἰκός.**

ὑπερτραφής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸ δέον, ὁ λίαν τεθραμμένος, ὁ εἰς ἄκρον εὐτραφής : Φιλοστόργ.Ἐκκλ.Ἱστ.1,4,468 **διὰ τὸν σαρκὸς ὑπερτραφοῦς ὄγκον.**

ὑπερτρέχω, μέλλ. ὑπερδράμοῦμαι κ. σπαν. ὑπερδραμῶ ἢ ὑπερθρέξω, ἀόρ. β' ὑπερέδραμον, ὑπερβαίνω, περνῶ εἰς τὸ τρέξιμο : Εὐρ.'Ελ.1524 **οὐ γὰρ ἐλπίδων εἴσω βέβηκα μίαν ὑπερδραμεῖν χέρα** τοσούσδε ναύτας· 2) ἐκφεύγω, διαφεύγω, νικῶ : Θέογν.620 **ἄκρην γὰρ πενίην οὐχ ὑπερεδράμομεν,** Εὐρ.'Ιων 973 **πῶς τὰ κρείσσω θνητὸς οὖσ' ὑπερδράμω;**· 3) ὑπερέχω, ὑπερισχύω, ὑπερτερῶ : Εὐρ.Τρῳ.930 **εἰ θεὰς ὑπερδράμοι κάλλει,** αὐτ.Φοίν.578 **ἣν δ' αὖ κρατηθῇς καὶ τὰ ταῦδ' ὑπερδράμῃ**· 4) παραβλέπω, παρατρέχω τι, ὅθ. παραβαίνω : Σοφ.'Αντ.455 **ὥστ' ἄγραπτα κἀσφαλῆ θεῶν νόμιμα δύνασθαι θνητὸν ὄνθ' ὑπερδραμεῖν,** 'Οππ.Κυν.1,227 **καὶ φύσιος θεσμοὺς ὑπερέδραμε.**

ὑπερτρισύλλαβος-ον μτγν. ὁ ἔχων πλείονας τῶν τριῶν συλλαβῶν : 'Αρκάδ.43,11, ΕΜ 459,48.

ὑπερτριχοφρυΐα (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ αὔξησις τῶν τριχῶν τῶν ὀφρύων.

ὑπερτρίχωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐμφάνισις ἀφθόνων τριχῶν ἐπὶ τοῦ ὑγιοῦς δέρματος, ἰδίᾳ εἰς μέρη ὅπου φυσιολογικῶς δὲν φύονται.

ὑπερτρομάζω μσν. τρέμω, τρομάζω καθ' ὑπερβολήν, κατατρομάζω : Πλαν.'Οβιδ.Μεταμ.15,33.

ὑπέρτροπα (τά) μτγν. μουσικὸς ὅρος, ἀναφερόμενος πιθ. εἰς ἐνδιάμεσον ἀλλαγὴν τρόπου ἐν μουσικῇ συνθέσει : Πτολ.'Αρμ.1,16.

ὑπερτροπία (ἡ) νεώτ. ὁ πρὸς τὰ ἄνω στραβισμὸς βλ.λ.

ὑπερτροφία (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ αὔξησις τῆς θρέψεως ὀργάνου τινὸς ἢ μέρους αὐτοῦ, κατ' ὄγκον καὶ βάρος, μετὰ ἢ ἄνευ ἀνατομικῶν ἀλλοιώσεων τῆς ὑφῆς αὐτοῦ, ἡ ὑπερπλασία : **ὑπερτροφία τοῦ ἥπατος - τῆς καρδίας.**

ὑπερτροφικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπερτροφίαν· 2) ὁ πάσχων ἐξ ὑπερτροφίας, ὁ καθ' ὑπερβολὴν ἀνεπτυγμένος, ὁ ὑπερτραφής : **ὑπερτροφικὴ καρδία.**

ὑπερτροφῶ-έω νεώτ. ἀμτβ. εἰμὶ ὑπερτροφικός, πάσχω ἐξ ὑπερτροφίας.

ὑπερτροχάζω μτγν. ὑπερπηδῶ, παρατρέχω : Φίλ.1,173,8 **ὑπερτροχάζοντες τὰ ἐν γενέσει.**

ὑπερτρύφερος-ον μσν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ λίαν τρυφερός : 'Ερμονιακ.'Ιλ.Ζ 556.

ὑπερτρυφῶ-άω μτγν. τρυφῶ ὑπὲρ τὸ δέον, κατὰ κόρον, ἡδυπαθῶ ἀμέτρως, παραγλεντῶ : Λουκ.ΖΤρογ.48 **ἐν ὅσοις δὲ ἀγαθοῖς Καλλίας καὶ Μειδίας καὶ Σαρδανάπαλλος ὑπερτρυφῶντες,** Δίων Κ 62,28 **ἡ Σαβῖνα οὕτως ὑπερετρύφησεν ὥστε τὰς ἡμιόνους τὰς ἀγούσας αὐτὴν ἐπίχρυσα σπαρτία ὑποδεῖσθαι.**

ὑπερυβρίζω μτγν. κ. μσν. ὑβρίζω ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερβολικὰ κακομεταχειρίζομαι : Δίων Κ 59,4, Πολυδ.8,75, Ζωναρ.'Επιτ.'Ιστ.2,177

ὑπερυγραίνω ὑγραίνω καθ' ὑπερβολήν, ποιῶ κάθυγρον, καταβρέχω : 'Ιππ.454,53· ‖ κ. παθ. γίνομαι κάθυγρος : 'Αριστλ.Μετ.2,7,6, Γαλ.4,775,6 **ὑπερυγρανθέντος τοῦ ἐγκεφάλου.**

ὑπερυδραργυρίζω μσν. ὑπερτερῶ τὸν 'Υδράργυρον, διάσημον κλέπτην ἐπὶ Τζέτζου, εἶμαι μεγάλος κλέφτης : Τζέτζ.Χιλ.8,446 **ὡς . . ὑπερυδραργυρίζειν τε καὶ πάντα νικᾶν κλέπτην,** 'Αν. Κρ.3,371 **νικᾶν καὶ τὸν 'Υδράργυρον, ὃς κλέπτης ἦν ἐν χρόνοις Τζέτζου τοῦ συγγραφέως.**

ὑπερυδρόλη (ἡ) νεώτ. χημ. ἄχρουν ὑγρὸν σιροπιῶδες, ἐν χρ. ὡς ξανθὴ βαφὴ τριχῶν.

ὑπέρυδρος-ον ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον πλήρης ὕδατος, ὁ λίαν ὑδρωπικός· Γαλ.'Ιππ.Γλωσσ.'Εξηγ.584 **«ὑπέρυδρον ἄγαν· πλήρη τοῦ παρακεχυμένου ὕδατος».**

ὑπερυδροχλωρίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ὑπερχλωρυδρία βλ.λ.

ὑπερυθραίνομαι μτγν. κ. μσν. ἐρυθριῶ ἐλαφρῶς, ξεροκοκκινίζω : Μεθόδ.Συμπ.231,17 **ὑπερυθραινομένης αὐτῇ τῆς ὄψεως αἰδοῖ,** Χορίκ.283.

ὑπερυθριῶ-άω ἐρυθριῶ ὀλίγον τι, ξεροκοκκινίζω : 'Αριστφ.Πλουτ.702 **'Ιασὼ . . ὑπηρυθρίασε χἠ Πανάκει' ἀπεστράφη.**

ὑπέρυθρος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ κλίνων πρὸς τὸ ἐρυθρὸν χρῶμα, ὁ ἐρυθρωπός, ὁ κοκκινωπός : 'Ιππ.Προγν.40, αὐτ.'Αρθρ.840, Θουκ.2,49 **τὸ σῶμα οὔτ' ἄγαν θερμὸν ἦν οὔτε χλωρόν, ἀλλ' ὑπέρυθρον,** Πλάτ.Πολ.617Α **ὑπέρυθρον χρῶμα,** Λουκ.Τιμ.41 **ἀλλὰ μὴν χρυσίον ἐστὶν ἐπίσημον, ὑπέρυθρον, βαρὺ καὶ τὴν πρόσοψιν ὑπερήδιστον,** Θεοδόσ.Διάκ.'Ακρ.5,17,4.

ὑπερυλακτῶ-έω μσν. ὑλακτῶ καθ' ὑπερβολήν, παραγαυγίζω : Θεοφύλ.Βουλγ.ΠΒ 3,678.

ὑπερύμνητος-ον (ὑπερυμνῶ) μσν. κ. νεώτ. ἐπὶ τοῦ Θεοῦ, ὁ ὑπερυμνούμενος, δι' ὃν προσήκει ὑπὲρ πᾶν μέτρον ὕμνησις : Δαμασκ.1 1,273D, Εὐστ.Πον.167,10.

ὑπέρυμνος-ον ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑπερκύκνειος, ὁ ὑπερύμνητος βλ.λ.

ὑπερυμνῶ-έω μσν. ἐξαίρω διὰ μεγίστων ὕμνων, ἐξυμνῶ μεγάλως : Εὐστ.ἐν Mai.5,340· 2) ρηματ.π. ὑπερύμνητος.

ὑπερύπαρξις-εως (ἡ) μτγν. ὕπαρξις ἀνωτέρα πάσης ὑπάρξεως : Διον.'Αρεοπ.382 **τὴν τῆς ὑπεραγαθότητος ὑπερύπαρξιν.**

ὑπερυπάτη (ἡ) μτγν., μσν. μουσ. ἡ ὑπὲρ τὴν ὑπάτην βλ.λ. χορδή· 'Αριστείδ.ΚΜουσ.10 «ὑποτῶν ἐναρμόνιος, χρωματικὴ τε καὶ διάτονος».

ὑπερυπέροπλος-ον μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν ὑπέροπλος βλ.λ. : Λάσκ.Θεόδ.768.

ὑπερυποφυσισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ὑπέρμετρος αὔξησις τῆς λειτουργίας τῆς ὑποφύσεως βλ.λ., ἧς ἀποτέλεσμα εἶναι ἡ μεγαλακρία.

ὑπερύψηλος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ λίαν ὑψηλός, ὁ πανύψηλος : Ξεν.'Αν.3,5,7 **ἔνθεν μὲν γὰρ ὄρη ἦν ὑπερύψηλα,** 'Αρρ.'Αν.1,5,12 **τῇ δὲ ὄρος ὑπερύψηλον ἦν καὶ κρημνοὶ πρὸς τοῦ ὄρους,** ΔίωνΚ 37,2 **δένδρα ὑπερύψηλα,** Πολυδ.9,20, Γρηγ.Νοζ.Λόγ.1,751· 2) μτφ. ὁ πετόμενος ὑψηλά : Εὐστ.Πον.184,7, αὐτ.326,50.

ὑπερυψῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **-ώνω,** ἀόρ. **ὑπερύψωσα** κ. παθ. ἀόρ. **ὑπερυψώθην,** ὑψῶ τι ὑπεράνω τινὸς ἢ ὑπὲρ τὸ δέον, καθ' ὑπερβολήν, ἀναβιβάζω εἰς μέγα ὕψος· 2) μτφ. ἐξαίρω, ὑπερεπαινῶ, ἐκθειάζω : ΚΔ Φιλ.2,9 **διὸ καὶ ὁ Θεὸς αὐτὸν ὑπερύψωσε,** Συνέσ.'Επιστ.225Α **ὑπερύψωσε τὸ ὑψηλόν, καὶ τὸ ταπεινὸν ἐταπείνωσε,** Δούκ. 'Ιστ.Βυζαντ.50Β **τὸν πιστὸν ὑπερυψῶσαι καὶ ἀναβιβάσαι**· κ. παθ. : ΠΔΨαλμ.36,35 **εἶδον τὸν ἀσεβῆ ὑπερυψούμενον, καὶ ἐπαιρόμενον ὡς τὰς κέδρους τοῦ Λιβάνου,** αὐτ.96,9 **σφόδρα ὑπερυψώθης ὑπὲρ πάντας τοὺς θεούς,** 'Ανδρ.Κρ.316, Μιχ.'Ακομ.54,2 **ὑπερυψούμενος καὶ ἐπαιρόμενος**· ‖ φρ. μον. κ. δημ. **καὶ ὑπερυφοῦται** (εἶναι ὑπεραρκετόν, μὲ τὸ παραπάνω)· 3) ρηματ. π. ὑπερύψωσις, ὑπερύψωμα.

ὑπερύψωμα-ατος (τὸ) (ὑπερυψῶ) μσν. ἡ ὑπερύψωσις βλ.λ., ἡ ἀνύψωσις : Λεόντ.ἐν Mai.9,536.

ὑπερύψωσις-εως (ἡ) (ὑπερυψῶ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ὑπερβολικὴ ὕψωσις, ἀνύψωσις· 2) μτφ. ἡ ἔξαρσις, ὁ ὑπερβολικὸς ἔπαινος : Γρηγ.Νύσσ. 2,160C, 'Αθανάσ.1,168, Δαμασκ.1.1,285Ε, αὐτ.286C **ὑπερύψωσιν καὶ χρίσιν,** Εὐστ.Πον.91,1 **εἰς ὑπερύψωσιν φιλικήν.**

ὑπερφαής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ σφόδρα φαεινός, λαμπρὸς ἢ ἔνδοξος : Διον.'Αρεοπ.103, αὐτ.385 **ὑπερφαῆ καὶ ὑπερώνυμον ἀγαθότητα** (ἐπὶ τοῦ Θεοῦ), αὐτ.707, 'Ανδρ. Κρ.134Δ **τῆς ὑπερφαοῦς ἐκείνης φωτοφανείας.**

ὑπερφαίνω κ. μσν. ἅπαξ μ. ἐν τῷ ἐνεργ., ἀείποτε ἐν τῷ μέσῳ ἐν τῇ αὐτῇ σημ., παθ. ἀόρ. β' ὑπερεφάνην, φαίνομαι ὑπεράνω, παρέχω ἐμουτὸν φανερόν : Νίκ.Θηρ.177 **δοιοὶ δ' ἐν ακυνίοισιν ὑπερφαίνουσι μετώπου οἷα τύλοι·** ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Θουκ.4,93 **καὶ ἐπειδὴ καλῶς αὐτοῖς εἶχεν, ὑπερεφάνησαν τοῦ λόφου,** Πλούτ.᾿Ηθ.196Β **πόλιν ἧς ὑπερεφαίνετο ναὸς ᾿Αφροδίτης,** αὐτ.Πύρρ.16, Φιλόστρ.᾿Ηρ.164,14 **ὄρος δὲ τοῦτο ὑψηλὸν ὑπερφαίνεται τῆς Λέσβου·** κ. μτ. αἰτ. : Πλούτ. Δίων 39 **πολεμίων ὑπερφαινομένων τὰ τείχη·** κ. ἐμπροθ. : ᾿Αριστλ.Ζ1 5,18,9 **πολλάκις ὑπερφαίνεται πρὸς τῇ γῇ τὸ κύτος τῆς σηπίας·** ‖ κ.ἀπολ. φαίνομαι ὑψηλὰ ἐν τῷ ἀέρι : ᾿Αριστλ.Ζ1 9,36,4· **2)** μτφ. εἰμί, γίνομαι ἀνώτερος : Θεμίστ.Λόγ.1,11Α **οὐχ ὑψηλὸς ἐκεῖνος ὅς, ἂν μὴ καταβάλῃ τοὺς πλησίον, οὐχ ὑπερφαίνεται.**

ὑπερφαλάγγησις-εως (ἡ) (ὑπερφαλαγγῶ) μτγν. κ. νεώτ. κ. **-άγγισις** κ. **-άγγωσις** (Αἰλ.) κ. -γγίωσις ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερφαλαγγῶ, ἡ ὑπερβολή, ἡ κύκλωσις τῆς ἀντιπάλου φάλαγγος, ἡ ὑπερκέρασις· Σουΐδ. «**ὑπερφαλάγγισις**· ὅταν ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν τῆς φάλαγγος ὑπερέχωμεν τῶν πολεμίων» (δ.γρ. ὑπερφαλογγίασις) : ᾿Αρρ. Τακτ.29,9, Ψελλ.124,5.

ὑπερφαλαγγίζω νεώτ. ἄ. ὑπερφαλογγῶ βλ.λ.

ὑπερφαλάγγισις-εως (ἡ) ὑπερφολάγγησις.

ὑπερφαλαγγίωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. δ.γρ. **ὑπερφαλάγγωσις** ἡ ὑπερφαλάγγησις βλ.λ. : ᾿Ανών.ἐν ᾿Αν.Κρ.3,163.

ὑπερφαλαγγῶ-έω (φάλαγξ) κ. νεώτ. ἐκτείνω τὸ μέτωπον τῆς φάλαγγός μου τοσοῦτον, ὥστε τὰ κέρατα νὰ εἶναι ἐκτὸς τῶν κεράτων τῶν πολεμίων, ὑπερκερῶ : ᾿Αρρ.Τακτ.29,10· ‖ γεν. κυκλῶ τὴν ἐχθρικὴν παράταξιν, περικυκλώνω : Ξεν.ΚΠ 7, 1,5 **ἑκατέρωθεν ὑπερφαλαγγοῦντες·** κ. μτ. γενικ. : αὐτ.6,3,20 **ἐβούλετο γὰρ ὅτι πλεῖστον ὑπερφαλαγγῆσαι τοῦ σοῦ στρατεύματος·** κ. ἐμπροθ. : ᾿Αρρ.Τακτ.25,9· **2)** ρηματ.π. ὑπερφαλάγγησις.

ὑπερφανής-οῦς-ές (ὑπερφαίνομαι) ὁ ὑπερφαινόμενος, ὁ ὑπερέχων τοὺς ἄλλους κατὰ τὸ ὕψος : Ξεν.᾿Ιππαρχ.5,7 **καὶ τοὺς μὲν πρὸ τῶν πολεμίων ἱππέας ὀρθὰ τὰ δόρατα ἔχειν, τοὺς δ' ἄλλους ταπεινὰ καὶ μὴ ὑπερφανῆ** (δ. γρ. π.Θησ.Στεφ. **ὑπερηφανῆ**)· **2)** ὁ ὑπερφαής βλ.λ. : Πολυδ.5,150 **γράμματα ὑπερφανῆ,** αὐτ.9,20 **πόλιν ἐπιφανῆ ὑπερφανῆ, ὑπερλάμπουσαν.**

ὑπέρφασις-εως (ἡ) (φημί) ῾Ησ. «ὑπερηφανία, μεγαλορρημοσύνη».

ὑπέρφατος-η-ον (φημί) ὁ ὑπὲρ λόγον ἀνέκφραστος, ὁ ἄφατος, ὁ ἀνέκφραστος : Πινδ.Ο 9,98 **ὑπέρφατον ἄνδρα μορφᾷ τε καὶ ἔργοισι,** αὐτ. ἀπ.74,8 **νιφετοῦ σθένος ὑπέρφατον.**

ὑπερφέγγεια (ἡ) (φέγγος) μτγν. τὸ ὑπέρμετρον, τὸ ἄπλετον φέγγος, φῶς, ἡ μεγάλη λάμψις : ᾿Ιάμβλ.Πυθ.138 **διὰ τὴν τῶν ἀκτίνων ὑπερφέγγειαν.**

ὑπερφειδωλός-ή-όν νεώτ. ὁ καθ' ὑπερβολήν, ὁ λίαν φειδωλός, φιλάργυρος, τσιγγούνης.

ὑπερφέρεια (ἡ) (ὑπερφερής) μτγν. ἡ ὑπερηφανία, ἡ ὑπεροψία, ἡ ὑψηλοφροσύνη : ᾿Ακύλ.ΠΔ Παροιμ.16,19, αὐτ.᾿Ιὼβ 37,4.

ὑπερφερέτης (ὁ) μτγν. ὁ ὑπὲρ πάντας ἀνώτερος, ὁ ὑπέρτατος, ὁ παντοκράτωρ: Διον.᾿Αλ.Ρωμ. 2,34 **ὅτι πάντων ὑπερέχει καὶ πᾶσαν ἐν κύκλῳ περιείληφε τὴν τῶν ὄντων φύσιν τε καὶ κίνησιν.**

ὑπερφερής-οῦς-ές (ὑπερφέρω) μτγν. κ.μσν. ὁ ἀνώτερος, ὁ ἐξαίρετος, ὁ διάσημος· Σουΐδ. «ὑπερφερές· μέγα, ὑπερέχον· ὑπὲρ φύσιν, ἢ ὑπεράγον», Εὐστ.1788,15 «καὶ τὸ ὑπερφέρειν καὶ ὑπερφέρεσθαι, καὶ ὁ ἐξ αὐτῶν ὑπερφερής, τόπῳ ἴσως ἢ ἐνδοξότητι» : ΠΔ Δαν.2,31 **καὶ ἡ πρόσοψις αὐτῆς ὑπερφερής,** ᾿Ακύλ.ΠΔ Ψαλμ.46,5, Σχόλ.᾿Ιλ.Α 420· κ. συγκρ. : ᾿Επιφάν.1,103D **τῶν λοιπῶν ἑαυτοὺς ὑπερφερεστέρους εἶναι·** κ. ὑπερθ. : Δαμασκ.1 2,795Α **δῶρον ἁπάντων ὑπερφερέστατον.**

ὑπερφέρω, ἀόρ. β' **ὑπερήνεγκον** κ.παθ. ἀόρ.α' **ὑπερηνέχθην,** φέρω ὑπεράνω τινός, μεταφέρω· ῾Ησ. «ὑπερφέρεις· ὑπερθάλλεις» : Θουκ.3,81 **καὶ ὑπερενεγκόντες τὸν Λευκαδίων ἰσθμὸν τὰς ναῦς·** κ. παθ. : αὐτ.4,8 **ναῦς ὑπερενεχθεῖσαι τὸν Λευκάδιον ἰσθμόν,** Ξεν.Οἰκ.18,7 **ὑπερενεχθῆναι τὰ ἄχυρα ὑπὲρ τὸν σῖτον εἰς τὸ κενόν,** Διον.᾿Αλ.Ρωμ.3,56 **οὐ δυνηθέντες ὑπερενεχθῆναι τὰς δίνας,** Πλούτ. ᾿Ηθ.510Β **νυκτὸς ὑπερφέρεσθαι λανθάνοντας** (τὸν Ταῦρον)· ‖ κ. ἀπολ. μεταφέρομαι, μεταφυτεύομαι : Πτολ.· **2)** ἀμτβ. φέρομαι ὑπεράνω, προέχω, ἐξέχω : ᾿Ιππ.1230C **δέρμα περὶ μέτωπον καὶ τὸ ἄλλο μαλθακὸν ὑπερφέρειν ἀεί,** Πλούτ.᾿Ηθ. 591Β **ἡ σελήνη φεύγει τὴν Στύγα μικρὸν ὑπερφέρουσα·** **3)** ἀμτβ. μτφ. ὑπερέχω, ὑπερτερῶ, ἔχω τὰ πρωτεῖα : ῾Ηρ 8,138 **ὀδμῇ τε ὑπερφέροντα τῶν ἄλλων** (ῥόδα), ᾿Αριστ ρ.᾿Ιππ.584 **ἁπασῶν πολέμῳ τε καὶ ποιηταῖς δυνάμει θ' ὑπερφερούσης .. χώρας,** Θουκ.1,81 **τοῖς ὅπλοις αὐτῶν καὶ τῷ πλήθει ὑπερφέρομεν·** κ. μτ. μ. γενικ. : Σοφ. ΟΤ 381 **τέχνη τέχνης ὑπερφέρουσα τῷ πολυζήλῳ βίῳ,** Ξεν.Λακ.15,8· ‖ μτ. μ. δοτ. τοῦ τρόπου : ῾Ηρ.8,144 **οὔτε χώρη κάλλεϊ καὶ ἀρετῇ μέγα ὑπερφέρουσα,** Ξεν.Λακ.15,3· κ. μτ. αἰτ. ἀντὶ γενικ. : Εὐρ.῾Ηρακλ.554 **ὑπερφέρεις τόλμῃ τε τόλμαν καὶ λόγῳ χρηστῷ λόγον,** ᾿Ισοκρ.4,60 **τῷ μὲν ὑπερενεγκόντι τὴν ἀνθρωπίνην φύσιν,** ᾿Ερατοσθ.Κατ.40 **δικαιοσύνῃ ὑπερενέγκας πάντας ἀνθρώπους,** Πλούτ.Ρωμ.7 **ὑπερφέρει μεγέθει πάντας,** ᾿Αριστείδ.1,267,7 **τῇ πάντα ὑπερφερούσῃ πόλει·** κ. ἀπολ. : Σοφ.ΟΚ 1007 **εἴ τις γῆ θεοὺς ἐπίσταται τιμαῖς σεβίζειν, ἥδε τοῦθ' ὑπερφέρει,** Ξεν.᾿Απομν.3,5,13 **ὥσπερ καὶ ἀθληταί τινες διὰ τὸ πολὺ ὑπερενεγκεῖν.**

ὑπέρφευ ἐπίρρ. καταπληκτικῶς, ὑπερμέτρως, παραπολύ : Φρύν.ἐν ΑΒ 69,17 «ὑπὲρ τὸ φεῦ· οἷον ὑπερβαλλόντως καὶ ἐκπληκτικῶς· τὸ γὰρ φεῦ ἐπὶ ἐκπλήξεως τίθεται», ῾Ησ. «ὑπέρφευ· ὑπεραγόντως» : Αἰσχ.᾿Αγ.377 **φλεόντων σωμάτων ὑπέρφευ,** αὐτ. Πέρσ.820 **οὐχ ὑπέρφευ θνητὸν ὄντα χρὴ φρονεῖν,** Εὐρ.Φοίν.550 **τί τὴν τυραννίδα τιμᾷς ὑπέρφευ;**

ὑπερφεύγω ἐκφεύγω, διαφεύγω πέρα, ξεφεύγω, γλυτώνω : ᾿Ιππ.468,18 **ἢν τὰς ἑπτὰ ἡμέρας ὑπερφύγῃ,** αὐτ.483,51· ‖ κ. ἐν τμήσει : Αἰσχ.Πέρσ.100 **τόθεν οὐκ ἔστιν ὑπὲρ θνατὸν φυγεῖν.**

ὑπέρφημος-ον μσν. ὁ ὑπὲρ πάντας, ὁ λίαν περίφημος, πεφημισμένος : ᾿Αχμ.᾿Ονειροκρ.228,21 **εὑρήσει ὑπέρφημον ὄνομα ἐν πᾶσιν.**

ὑπερφθέγγομαι μτγν. κ. μσν. ἀπαθ. φθέγγομαι καθ' ὑπερβολὴν ἢ περισσότερον, φωνάζω δυνατώτερα : Πλούτ.᾿Ηθ.160Ε **μᾶλλον δ' ἐξαρκτέον τοὺς νέους τούτους διθυράμβους ὑπερφθεγγόμενον ὃν ἥκεις λόγον ἡμῖν κομίζων·** **2)** μτφ. ὑπερέχω, εἶμαι ἀνώτερος : Λουκ.Τόξ.35 **καὶ μάλιστα ἐπειδὰν τὰ ἔργα ὑπερφθέγγηται τοὺς λόγους·** ‖ κ. μτ. δοτ. τοῦ κατά τι, ὑπερέχω : Πλούτ.᾿Ηθ.396D **τὸν Ἡσίοδον καὶ τὸν Ὅμηρον εὐεπείᾳ ὑπερφθέγγεσθαι·** ‖ κ. μτ. αἰτ. τοῦ κατά τι : Σέξτ.᾿Εμπ.189 **ὑπερφθεγγομένων τὴν ἀνθρώπων φύσιν καὶ εὐχομένων μᾶλλον ἢ τἀληθῆ λεγόντων,** Νικ.Χων.16,242.

ὑπερφθίνομαι ἀποθ., παθ. παρακ. **ὑπερέφθιμαι** κ. ὑπερσυντ. **ὑπερεφθίμην,** ἀποθνήσκω ὑπέρ τινος : Πινδ.Π 6,30 **ὃς ὑπερέφθιτο πατρός.**

ὑπερφίαλος-ον (ὑπέρ, φιάλην) κ. νεώτ. συνήθ. π. ῞Ομ. ἐπὶ προσ., οἷον ἐπὶ τῶν Τρώων, Κυκλώπων, μνηστήρων, ὁ ἀλαζών, θρασύς, αὐθάδης, ὑβριστής, βίαιος· ῾Ησ. «ὑπερφίαλος· ὑπερήφανος,

ὑβριστής, παράνομος» : Ἰλ.Γ 106 ἐπεὶ οἱ παῖδες ὑπερφίαλοι καὶ ἄπιστοι, αὐτ.Ν 621 Τρῶες ὑπερφίαλοι, Ὀδ.Α 134 ὑπερφιάλοισι μετελθὼν [ἐπὶ τῶν μνηστήρων], αὐτ.Β 310, Πίνδ.Π 4,111 ὑπερφιάλου ἀγεμόνας δείσαντες ὕβριν [ἐπὶ Κενταύρου]· κ. γενικ. : Ἰλ.Ο 94 οἷος ἐκείνου θυμός, ὑπερφίαλος καὶ ἀπηνής, Ὀδ.Δ 503 εἰ μὴ ὑπερφίαλον ἔπος ἔκβαλε καὶ μέγ' ἀάσθη, - ὑπερφίαλοι ἀξιώσεις, Ἀπολλ.Ρ 2,54 ἔπη ὑπερφίαλα· ‖ κ. ἄνευ κακῆς σημ. ὁ μέγας, ὁ ὑπερβάλλων : Πίνδ. ἀπ.93 κείνῳ μὲν Αἴτνα δεσμὸς ὑπερφίαλος.

ὑπερφιάλως ἐπίρρ. κ. νεώτ. ὑπερφυῶς, ὑπερβαλλόντως, καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβολικά· Εὐστ. 1829,21 «ὑπερφιάλως· μεγάλως, ὑπερφυῶς» : Ἰλ.Ν 293 μή πού τις ὑπερφιάλως νεμεσήσῃ, αὐτ.Σ 300 Τρώων δ' ὃς κτεάτεσσιν ὑπερφιάλως ἀνιάζει, Ὀδ.Ρ 481 οἱ δ' ἄρα πάντες ὑπερφιάλως νεμέσησαν, αὐτ.Φ 285, Κύριλλ.5,689D ὑπερφιάλως ἐπιτιμᾶν· 2) ἀγερώχως, ὑπερηφάνως, αὐθαδῶς, ἀλαζονικῶς: Ὀδ.Α 227 ὥς τέ μοι ὑβρίζοντες ὑπερφιάλως δοκέουσιν δαίνυσθαι κατὰ δῶμα, αὐτ. 663 ὑπερφιάλως ἐτελέσθη.

ὑπερφιλον(ε)ικῶ-έω σχόλ. φιλονικῶ ὑπὲρ τὸ μέτρον, ὑπερβολικά, ἢ κτ. ἄ. ζηλοτυπῶ μεγάλως : Σχόλ.Λουκ.Εὐν.2.

ὑπερφιλοσοφῶ-έω φιλοσοφῶ ὑπὲρ τὸ δέον, καθ' ὑπερβολήν : Ἱππ.Ἐπιστ.1279,38 ὁ δὲ Δημόκριτος μετ' ἀκριβείης τότε ὑπερεφιλοσόφεε.

ὑπερφιλοτίμως ἐπίρρ. μτγν. ὑπεράγαν, λίαν φιλοτίμως : Ἀθήν.12,531C ἐτύγχανον γὰρ ὑπερφιλοτίμως ἔχοντες πρὸς ἀλλήλους.

ὑπερφιλῶ-έω φιλῶ ὑπερμέτρως, ὑπεραγαπῶ : Ἀριστφ.Πλ.1072, Ξεν.ΚΠ 1,4,6, αὐτ.3,1,36 ὁ δὲ ἐτύγχανε νεόγαμος ὤν, καὶ ὑπερφιλῶν τὴν γυναῖκα, αὐτ.Ἑλλ.7,1,13 ὑπερεφίλουν τὸν Λυκομήδη, Ἀριστλ. ΗΝικ.9,1 ὁ ἐραστὴς ἐγκαλεῖ ὅτι ὑπερφιλῶν οὐκ ἀντιφιλεῖται.

ὑπερφλεγμαίνω φλέγομαι καθ' ὑπερβολήν, εἰς τὸν ἀνώτατον βαθμόν : Ἱππ.411,41, αὐτ.417,50 ὅταν τοῦ σώματος ὑπερφλεγμήναντες αἱ σάρκες ἀνοιδήσωσιν.

ὑπερφλέγω μτγν. κ. μσν., παθ. ἀόρ. ὑπερεφλέχθη, φλέγω, φλογίζω καθ' ὑπερβολήν, καταφλέγω, κατακαίω : Πρόδρ.Ροδ.230 ὑπερφλέγοντος τοῦ θυμοῦ τὴν καρδίαν· κ. παθ. : Γαλ.19,514,12 ὅταν ἐν ἡλιοκαΐᾳ ὑπερφλεχθείη ἡ κεφαλή.

ὑπέρφλοιος-ον ὁ ἔχων χυμὸν πολύν, χυμώδης, ὁ πλήρης χυμοῦ, ὁ ζουμερός : Ἑμπ.287 ὑπέρφλοια μῆλα [Πλούτ.Ἠθ.683D «ὅτι ὁ τοῦ μήλου φλοιὸς ἐντός ἐστι κολλώδης χιτὼν καὶ λιπαρός, ᾧ προσίσχεται τὸ σπέρμα· τὸ δὲ ἐδώδιμον ἔξωθεν αὐτῷ περικείμενον εἰκότως ὑπέρφλοιον ὠνομάσθαι»].

ὑπερφλυαρῶ-έω μτγν. φλυαρῶ καθ' ὑπερβολήν, παραπολύ· Φρύν. ἐν ΑΒ 68,27 «ὑπερφλυαρεῖν· σφόδρα φλυαρεῖν».

ὑπερφλύζω ὑπερκοχλάζω· Ἡσ. «ὑπερφλύζει· ἀνορρεῖ, ἐκφυσᾷ».

ὑπερφοβοῦμαι-έομαι φοβοῦμαι καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβολικά : Αἰσχ.Ἑπτ.238 ἔκπλαγ ἴσθι μηδ' ἄγαν ὑπερφοβοῦ, Ξεν.ΚΠ 1,4,2 ὑπερεφοβεῖτο μή οἱ ὁ πάππος ἀποθάνῃ, αὐτ.Οἰκ.8,17.

ὑπέρφοβος-ον κ. μσν. ποθ. ὁ λίαν, ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον πεφοβημένος, ὁ ἔμφοβος, ὁ δειλότατος : Ξεν.Ἱππ.3,9, Δίων Κ 58,6, Πολυδ.1,198 ἵππος ὑπέρφοβος, Ἱππιατρ.262,24 ὑπόπτας φύσει καὶ ὑπερφόβους· 2) ἐνεργ. ὁ ἐμποιῶν μέγιστον φόβον, ὁ λίαν φοβερός, ὁ δεινότατος : Μέν.Φαν.3 λέγειν τὰ φαῦλα μείζω καὶ δείν' ὑπέρφοβα.

ὑπερφορά [ἡ] μσν. ἡ ἀνύψωσις, ἀντίθ. καταφορά : Πρόδρ. ἐν Notitt.6,564 οἵ τε τῇ καταφορᾷ αὐτῆς πυρπολούμενοι, καὶ τῇ ὑπερφορᾷ φωτιζόμενοι.

ὑπερφορτίζω νεώτ. φορτίζω, φορτώνω τι ὑπὲρ τὸ μέτρον, παραφορτώνω.

ὑπέρφορτος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ λίαν πεφορτωμένος, ὁ κατάφορτος, ὁ παραφορτωμένος· ‖ τὸ ὑπέρφορτον τὸ ὑπερβολικόν, τὸ παραπολὺ βαρὺ φορτίον : Εὐστ.Πον.209,30 οὔτε γὰρ ἐκεῖνος ἐπισάττοι ἂν τὸ ὑπέρφορτον.

ὑπερφορτοῦμαι-όομαι μσν. παθ. νεώτ. κ. δημ. ἐνεργ. ὑπερφορτώνω βλ., φορτώνομαι ὑπὲρ τὸ μέτρον, παραπολύ, παραφορτώνομαι : Ἀντιοχ. Μον.1032B ἔοικε νηῒ ὑπερφορτουμένῃ.

ὑπερφορτώνω νεώτ. κ. δημ. ὑπερφορτίζω βλ., παραφορτώνω· πρβλ. ὑπερφορτοῦμαι.

ὑπερφορῶ-έω φέρω ὑπεράνω τινός, ὑπερφέρω : Ξεν.Κυν.8,4 τὰ πνεύματα ὑπερφορεῖ τὴν χιόνα ὑπὲρ τῶν τοιούτων [δ.γρ. ὑπερφέρει].

ὑπερφρίσσω μτγν. κ. μσν. φρίττω, φοβοῦμαι ὑπὲρ τὸ μέτρον : Λουκ.Ζ'Ἔλεγχ.4 ὑπερέφριττον μεταξὺ ἀκούων τῶν ἐπῶν [δ.γρ.], Πλον.Ὀβιδ.Μεταμ.13,877 ἡ δ' Αἴτνη τῇ βοῇ ὑπερέφριξεν.

ὑπερφρόνησις-εως [ἡ] [ὑπερφρονῶ] μτγν. κ. μσν. ἡ περιφρόνησις ἐξ ἀλαζονείας, ἡ καταφρόνησις : Πλούτ.Ἠθ.238B, Πολυδ.9,146 ὑπερφρόνησις θανάτου, Στουδ.Θεόδ.21C.

ὑπερφρονητής [ὁ] [ὑπερφρονῶ] μσν. ὁ ὑπερφρονῶν, ὁ περιφρονῶν, ὁ καταφρονητής : Χοῦμν. Ν ἐν Ἀν.Βοασσ.5,340.

ὑπερφροντίζω μτγν. φροντίζω ὑπὲρ τὸ μέτρον, παραπολύ, ἔχω πολλὰς φροντίδας : Ἡλιόδ. Αἰθ.10,29 ὅμως δ' οὖν τίς σοι κοινωνία πρὸς τὸν ἄνδρα, δι' ἣν οὕτως ὑπερφροντίζεις.

ὑπερφρονῶ-έω [ὑπέρφρων] κ. νεώτ. φρονῶ ὑψηλά, ἔχω ὑπερηφάνους στοχασμούς, περηφανεύομαι : Αἰσχ.Ἀγ.1039 μηδ' ὑπερφρόνει, Πολύβ.6, 18,7 οὐδὲν ἐξοιδεῖ τῶν μερῶν οὐδ' ὑπερφρονεῖ, ΚΔ Ρωμ.12,3 μὴ ὑπερφρονεῖν παρ' ὃ δεῖ φρονεῖν, ἀλλὰ φρονεῖν εἰς τὸ σωφρονεῖν· ‖ μτ. δοτ. τῆς αἰτίας, ὑπερηφανεύομαι διά τι : Ἡρ.1,199 πολλαὶ δὲ καὶ οὐκ ἀξιεύμεναι ἀναμίσγεσθαι τῇσι ἄλλῃσι οἷα πλούτῳ ὑπερφρονέουσαι, Πλάτ.Ἀλκ. 1,104A τὸν δὲ λόγον, ᾧ ὑπερπεφρόνηκας, ἐθέλω διελθεῖν· 2) μτ. αἰτ. τιμῶ τινα ὀλίγον ἐξ ἀλαζονείας, περιφρονῶ, καταφρονῶ : Αἰσχ.Πέρσ.825 ὑπερφρονήσας τὸν παρόντα δαίμονα, Ἀριστφ. Νεφ.226 ἔπειτ' ἀπὸ ταρροῦ τοὺς θεοὺς ὑπερφρονεῖς, Θουκ.3,39 πέφυκε γὰρ καὶ ἄλλως ἄνθρωπος τὸ μὲν θεραπεῦον ὑπερφρονεῖν· ‖ ε. παθ. περιφρονοῦμαι, καταφρονοῦμαι : Θουκ.6,16 ἐν τῷ ὁμοίῳ τις ἀνεχέσθω καὶ ὑπὸ τῶν εὐπραγούντων ὑπερφρονούμενος· 3) μτ. γενικ. κρίνω μετ' ἐλαφρότητος, ἐπιπολαιότητος, περί τινος : Εὐρ.Βάκχ.1325 εἰ δ' ἔστιν ὅστις δαιμόνων ὑπερφρονεῖ, Ἀριστφ.Νεφ.1400 τῶν καθεστώτων νόμων ὑπερφρονεῖν δύνασθαι, Πλάτ.Φαῖδρ.258B δῆλόν γε ὅτι οὐχ ὡς ὑπερφρονοῦντες τοῦ ἐπιτηδεύματος· 4) μτ. αἰτ. κ. δοτ. ὑπερτερῶ τινα εἴς τι : Αἰσχίν.1,141 ὑπερφρονοῦντες ἱστορίᾳ τὸν δῆμον [διόρθ. περιφρονοῦντες]· 5) μτ. αἰτ. εἰμὶ ἐξόχως συνετός, προαεκτικὸς εἴς τι, περί τι : Ἱππ. 1279,28 οὐ παρέκοπτε Δημόκριτος, ἀλλὰ πάντα ὑπερεφρόνεε καὶ ἡμᾶς ἐσωφρόνιζε· 6) ρηματ. π. ὑπερφρόνησις, ὑπερφρονητής.

ὑπερφρόνως ἐπίρρ. μτγν. ὑπεροπτικῶς, ἀγερώχως, ὑπερηφάνως : Δίων Κ 37,5, αὐτ.37,49.

ὑπερφροσύνη [ἡ] μτγν. κ. μσν. ἡ ὑπερφρόνησις, περιφρόνησις, ἀγερωχία, ἀλαζονεία : Πλούτ. Ἠθ.19D ἐπὶ δὲ τῆς τοῦ Ἕκτορος ὑπερφροσύνης καὶ μεγαλαυχίας, αὐτ.827A, Μετοχ.Θ 337.

ὑπερφρύγιος-ον μτγν. εἶδ. ἐν τῇ μουσικῇ, μουσικὸς τρόπος κατὰ ἓν τετράχορδον ὀξύτερος τοῦ φρυγίου βλ. : Ἀθήν.14,625D οὐχ ὁρῶ γὰρ οὔτε τὴν ὑπερφρύγιον ἴδιον ἔχουσαν ἦθος.

ὑπέρφρων-ονος-ον ὁ λίαν ὑπερήφανος, ἀλαζών, ἀγέρωχος : Αἰσχ.Ἑπτ.387 ἔχει δ' ὑπέρφρον σῆμ' ἐπ' ἀσπίδος τόδε, αὐτ.410 τιμῶντα καὶ στυγοῦνθ' ὑπέρφρονας λόγους, Εὐρ.Ἡρακλ.388 τῶν φρονημάτων ὁ Ζεὺς κολαστὴς τῶν ἄγαν ὑπερφρόνων· ‖ τὸ οὐδ. ὑπέρφρονα ὡς ἐπίρρ. λίαν ἀγερώχως, ὑπερηφάνως : Σοφ.Αἴ.1236 ποῖου κέκραγας ἀνδρὸς ὧδ' ὑπέρφρονα;· 2) ἐπὶ καλῆς σημ. ὁ γενναιόφρων, ὑψηλόφρων, ἀνώτερος μικρολογίας : Θουκ.2,62 τὴν τόλμαν ἀπὸ τῆς ὁμοίας τύχης ἡ ξύνεσις ἐκ τοῦ ὑπέρφρονος ἐχυρωτέραν παρέχεται (ἐκ συναισθήσεως ὑπεροχῆς), Δίων Κ 45,3 ὥσπερ τοὺς οἰκέτας τοὺς ἀποδιδράσκοντας καὶ μετιέναι καὶ κολάζειν ἐκ τοῦ ὑπέρφρονος.

ὑπερφυής-οῦς-ές (ὑπερφύομαι) κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. αἰτ. ὑπερφυᾶ (Ἀριστφ.Ἱππ.141), οὐδ. πληθ. ὑπερφυῆ (Πλάτ Γοργ.467Β) κ. ὑπερφυᾶ (Ἀριστφ. Βάτρ.611), ὁ φυόμενος, ὁ ὑπεράνω τοῦ ἐδάφους : Λουκ.Λεξιφ.6 λάχανα τά τε ὑπόγεια καὶ τὰ ὑπερφυῆ· ‖ μτ. γενικ. ὁ φυόμενος καὶ αὐξανόμενος ὑψηλότερον τῶν ἄλλων : Διογ.Λ 1,100 οἱ ὑπερφυεῖς τῶν ἀσταχύων· 2) ὁ καθ' ὑπερβολὴν ηὐξημένος, ὁ ὑπέρογκος : Ἡρ.2,175 λίθους τε ἄλλους ἐς ἐπισκευὴν ὑπερφυέας τὸ μέγαθος ἐκόμισε, Αἰσχ.ἀπ.226 ὑπερφυὴς σμίνθος, Ἀριστφ. Εἰρ.229 ὅτι θυεῖαν ἑσπέρας ὑπερφυᾶ τὸ μέγεθος εἰσηνέγκατο, αὐτ.Πλ.734, Ἀριστλ.Οὐρ.2,9,9· 3) ἐπὶ καλῆς κ. κακῆς σημ., ὁ ὑπέρμετρος, ὁ ὑπερμεγέθης, ὁ πελώριος, τεράστιος, ἐξαίσιος, θαυμάσιος : Ἡρ.9,78 ἔργον ἔργασταί τοι ὑπερφυὲς μέγαθός τε καὶ κάλλος, αὐτ.8,116, Ἀριστφ.Νεφ.76 μίαν εὗρον ἀτραπὸν δαιμονίως ὑπερφυᾶ, αὐτ.Ἱππ.141, Δημ.848 καίτοι πῶς οὐχ ὑπερφυές; (δὲν εἶναι παράδοξον)· κ. ὑπερθ. : Ἀριστφ.Θεσμ.831 ἓν δ' ὑπερφυέστατον· ‖ συχνάκις συνάπτεται μτ. ἀναφορικοῦ : Ἀριστφ.Πλ.750 ἀλλ' ἦν περὶ αὐτὸν ὄχλος ὑπερφυὴς ὅσος, Πλάτ.Γοργ.477D ὑπερφυεῖ τινὶ ἄρα ὡς μεγάλῃ βλάβῃ καὶ κακῷ θαυμασίῳ ὑπερβάλλουσα· ‖ ὁμ. συνάπτεται καὶ μετ' ἄλλων ἐπιθέτων, ὁπότε τίθεται μετὰ τὸ ἐπίθετον, ἐνίοτε ὅμως καὶ πρὸ αὐτοῦ : Πλάτ.Γοργ.467Β σχέτλια λέγεις καὶ ὑπερφυῆ, Δημ.543 κἂν μὲν ᾖ τι δεινὸν ὡς ἀληθῶς καὶ ὑπερφυές, Πλούτ.Ἠθ.12Β τὰ δὲ τῶν ἤδη νεανισκευομένων ἀδικήματα πολλάκις ὑπερφυᾶ γίνεται καὶ σχέτλια, αὐτ.155Α πλὴν σέ γε τὸ ἅρμα λέληθεν αὐτοῦ ὡς ὑπερφυὲς κάλλει καὶ μεγέθει θαυμάσιόν ἐστι.

ὑπερφυΐα (ἡ) Ἐπιγρ. τὸ ὑπερφυές, τὸ τεράστιον, τὸ θαυμάσιον : τῇ τε τῶν πυραμίδων μεγαλειότητι καὶ ὑπερφυΐᾳ τερφθείς.

ὑπερφύομαι μτ. ἐνεργ. ἀόρ. β' ὑπερέφυν κ. παρακ. ὑπερπέφυκα, φύομαι, αὐξάνομαι ὑπεράνω τινός· μτ. δοτ. : Γαλ.6,15 ταῖς ὑποκειμέναις φλεψὶν ὑπερφύονται σαφῶς οἱ ὄνυχες· ‖ κ. ἀπολ. μτφ. : Ἀρισταίν.1,6 ηὐξάνετο τῇ μελλήσει, καὶ ὡς φυτὸν ἐν τῇ γῇ, οὕτως ἔνδον τῆς ἐμῆς ὑπερεφύετο ψυχῆς· 2) μτφ. μτ. αἰτ. προσ. κ. δοτ. πράγμ. ὑπερβαίνω, ὑπερτερῶ, ὑπερέχω : Ἡρ.6,127 ὑπερφὺς Ἕλληνας ἰσχύϊ, Δίων Κ 56,2 πάντας ἀνθρώπους εὐανδρίᾳ ὑπερέφυμεν· μτ. γενικ. προσ. : Ἀριστείδ.2,151 ἄρχειν ἐπιτηδειότατον καὶ ἱκανώτατον καὶ πάντων ὑπερπεφυκότα τῶν ἄλλων· 3) Ἡσ. «ὑπερφὺς· ὑπεργεννηθείς».

ὑπερφύσησις-εως (ἡ) νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ μεταλλουργίᾳ, ἡ κατὰ τὴν χαλυβδοποίησιν τοῦ χυτοσιδήρου παράτασις τῆς ἐμφυσήσεως ἀέρος καὶ μετὰ τὴν ἐξαφάνισιν τοῦ ἄνθρακος, καθ' ἣν ἐπέρχεται ἡ ὀξείδωσις τοῦ ἐμπεριεχομένου φωσφόρου.

ὑπερφυσικισμός (ὁ) νεώτ. θεολ. ἡ τάσις τῶν πολεμίων τοῦ ὀρθολογισμοῦ τῶν δεχομένων τὴν ὑπερφυσικὴν ἀποκάλυψιν, ἣν ὁ ἀνθρώπινος νοῦς δὲν δύναται νὰ ὑποβάλῃ εἰς ἔλεγχον.

ὑπερφυσικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὲρ τὴν φύσιν, ὁ ὑπερβαίνων τὰς δυνάμεις, τοὺς νόμους τῆς φύσεως : ὑπερφυσ- φαινόμενα - δυνάμεις· 2) κτ. ἐπέκτ. ὁ ὑπερφυής, ὁ ὑπέρμεγας, ὁ ἔκτακτος, ὁ ἐξαίρετος : ὑπερφυσικὸν μέγεθος· ‖ κ. ἐπίρρ. -ῶς κ. δημ. -ά· 3) νεώτ. θεολ. ὁ ὑπερφυσικός ὡς οὐσ. ἰδίᾳ ἐν Γερμανίᾳ, ὀπαδὸς τοῦ ὑπερφυσικισμοῦ βλ.λ.

ὑπερφυσοῦμαι-όομαι μτγν. ἀπίθ. ἄ. ὑπερφυσῶμαι βλ.λ., φουσκώνω πολύ : Γρηγ.Νύσσ.1,152C, Βασ.Ὁμ.10 μὴ ὑπερφυσοῦ ἐπαινούμενος.

ὑπερφυσῶμαι-άομαι μτγν, ἀποθ. φυσῶμαι ὑπὲρ τὸ μέτρον, καθ' ὑπερβολήν, φουσκώνω ὑπερβολικά : Λουκ.Χάρ.19 αἱ φυσαλίδες ὑπερφυσώμεναι ἐς μέγιστον ὄγκον αἴρονται, Βασ.1,347D, αὐτ. 824D· ‖ κ. μτφ. : Μᾶρκ.Ἐρ.970Α ὑπερφυσῶνται φιλοῖς τοῖς νοήμασιν.

ὑπερφυῶς ἐπίρρ. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑπερφυᾶ βλ.λ.3), θαυμασίως : Πλάτ.Γοργ.481Β ὑπερφυῶς σπουδάζειν, αὐτ.Φαῖδρ.234C οὐχ ὑπερφυῶς τά τε ἄλλα καὶ τοῖς ὀνόμασιν εἰρῆσθαι;, -ὑπερφυῶς ἠνδραγάθησεν· 2) ὑπερβαλλόντως, τὰ μέγιστα, παραπολύ· Ἡσ. «ὑπεραγόντως» : Ἀριστφ.Ἀχ.142 φιλαθήναιος ἦν ὑπερφυῶς· ‖ λίαν ζωηρῶς : Ἡρωδιαν.Ἱστ.5,8,14 τὸν μὲν Ἀλέξανδρον ὑπερφυῶς ἠσπάζοντό τε καὶ εὐφήμουν· 3) ἐν καταφατικῇ ἀποκρίσει εἰς δήλωσιν πλήρους ἀποδοχῆς, συναινέσεως, βεβαιότατα, καθ' ὁλοκληρίαν, πολὺ σωστά, μὲ τὸ παραπάνω : Πλάτ. Πολ.525Β ὑπερφυῶς μὲν οὖν· 4) ὁμ. κ. μτ. τοῦ ὡς συναπτομένου μετὰ ῥήματος ἢ ἐπιθ., πράγματι, ἀληθῶς, τὰ μέγιστα : Πλάτ.Συμπ.173C χωρὶς τοῦ οἴεσθαι ὠφελεῖσθαι ὑπερφυῶς ὡς χαίρω, αὐτ.Φαίδ.66Α ὑπερφυῶς.. ὡς ἀληθῆ λέγεις.

ὑπερφώνησις-εως (ἡ) μσν. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερφωνεῖν βλ.λ. : Φιλῆς 2,173.

ὑπερφωνῶ-έω μτγν. κ. μσν. ὁμιλῶ μὲ μεγάλην φωνήν, δυνατά : Φιλόστρ.484 τῶν ῥητόρων τοὺς ὑπερφωνοῦντας, Γρηγ.Νύσσ.2,1020D οὐκ ἐφικνοῦμαι τοῦ πάθους, κἂν ὑπερφωνήσω τῷ λόγῳ, Παχυμ.Γ 2,444,6 μὴ πεφυκυίας τῆς τάσεως ἢ τῆς φωνῆς ἢ τῆς χορδῆς ἐπέκεινα τούτων ὑπερφωνεῖν· 2) μτβ. μτ. αἰτ. ὑπερέχω, ὑπερβαίνω τινά, εἶμαι ἀνώτερός τινος κατὰ τὴν φωνήν : Λουκ.Ῥητ.Διδ.13 ἐμὲ τούς γε ἄλλους τοσοῦτον ὑπερφωνοῦντα εὑρήσεις ὁπόσον ἡ σάλπιγξ τοὺς ἄλλους, Γρηγ. Ναζ.1,891Β τάχα ἂν καὶ τὰς τυρρηνικὰς ὑπερεφώνησα σάλπιγγας· 3) μτφ. ὑπερτερῶ, ὑπερβάλλω, νικῶ : Φιλόστρ.194 τὸ περὶ τὴν τομὴν ἔργον ὑπερφωνεῖν δοκεῖ τὰ Νέρωνος πάντα, Ἱμερ.Ἐκλ.2,4,42 τὸ Θηβῶν πάθος ὑπερεφώνει τοὺς Ἕλληνας, Ἰουλ.Λόγ.6,182Β ὑπερφωνοῦντες τὸν ἡμέτερον λόγον οὔ τι τοῖς ῥήμασιν,- ἀλλὰ τοῖς ἔργοις, Συνέσ.127Α ἐν δὲ τοῖς τὴν φύσιν ὑπερφωνήσασιν· 4) ῥηματ.π. ὑπερφώνησις.

ὑπερφωσφορικός-ή-όν νεώτ. χημ. ἐπὶ φωσφορικῶν ἑνώσεων, ὁ περιέχων μείζονα ἀναλογίαν φωσφόρου : ὑπερφωσφορικὰ λιπάσματα (βιομηχανικὰ προϊόντα τοῦ φωσφόρου, προερχόμενα ἐκ τῆς ἐπιδράσεως τοῦ θειικοῦ ὀξέος ἐπὶ φωσφορούχων ὀρυκτῶν), - ὑπερφωσφορικὴ ἀμμωνία (λαμβανομένη διὰ διαβιβάσεως ἐπὶ ἐλευθέρου φωσφορικοῦ ὀξέος ἀερίου ἀμμωνίας).

ὑπερφωσφορουρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ αὔξησις τῶν φωσφορικῶν ἁλάτων τῶν οὔρων.

ὑπέρφωτος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ καθ' ὑπερβολὴν φωτεινός, ὁ ὑπέρλαμπρος, ὁ φωτεινότατος : Γρηγ. Ναζ.116,11, Διον.Ἀρεοπ.Θεολ.Μυστ.708 ὑπέρφωτος γνόφος, Ἀνδρ.Κρ.50Β, αὐτ.124D τὴν ὑπέρφωτον θεωνυμίαν, Εὐστ.Πον.217,70.

ὑπερχαίρω κ. νεώτ., παθ. ἀόρ. β' ὑπερεχάρην, μτ. δοτ. τῆς αἰτίας, ἐνίοτε κ. μτ. τῆς ἐπί, χαίρω

ὑπερβαλλόντως, πάρα πολὺ διά τι, εἶμαι ὁλόχαρος : Εὐρ.Μήδ.1165 δώροις ὑπερχαίρουσα, Πλούτ. Ἠθ.1098Β ὑπερέχαιρον ἐπὶ τοῖς γάμοις αὐτοῦ· μτ. μτχ. : Ξεν.ΚΠ 1,3,3 ἱππεύειν μανθάνων ὑπερέχαιρε, Λουκ.Νεκυομ.12 ὥστε ἔγωγε ταῦτα ὁρῶν ὑπερέχαιρον· κ. μτ. ἐξηρτ. προτ. : Ξεν. Κυν.4,4 ὑπερχαίρουσι, ὅτι λαγὼ ἐγγύς εἰσι (οἱ κύνες), αὐτ.Ἑλλ.4,1,10 καίπερ ὑπερχαίρων, ὅταν ἐχθρὸν τιμωρῶμαι· κ. ἀπολ. : Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,30 θαυμασίως ὑπερηδόμεθα καὶ ὑπερεχαίρομεν.

ὑπερχαλῶ-άω μτγν. χαλαρῶ τι ὑπεράνωθεν, ἀποπάνω, ἀφήνω νὰ πέσῃ πρὸς τὰ κάτω : Λεωνίδ.Ἀλ.ΑΠ 11,200 Ζηνογένους οἶκος κατεκαίετο, πολλὰ δ᾽ ἐμόχθει ἐκ θυρίδος ζητῶν αὐτὸν ὑπερχαλάσαι (δ.γρ. ὑπεκχαλάσαι).

ὑπερχαρής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον περιχαρής, χαρούμενος, ὁ ὁλόχαρος : Μαν.π.Ἰώσ.Ἀπ.2,359,53 οἱ δὲ ὑπερχαρεῖς γενόμενοι, Πολύβ.1,44,5 ἅμα δ᾽ ἐπὶ τῷ παραδόξῳ τῆς ἐλπίδος ὑπερχαρὲς ὑπάρχον μετὰ κρότου . . παρεκάλει τοὺς εἰσπλέοντας, αὐτ.Β.19,2 τὰ μὲν ὑπερχαρὴς ὢν πάνθ᾽ ὑπισχνεῖτο, ΠΔ Μακκ.3,7,20 ἀνέλυσαν ἀσινεῖς, ἐλεύθεροι, ὑπερχαρεῖς.

ὑπερχείλημα-ατος (τὸ) (ὑπερχειλῶ) νεώτ. κ. ὑπερχείλισμα ἡ ὑπὲρ τὰ χείλη δοχείου ἔκχυσις, πλήρωσις, τὸ ὑπερπλεόνασμα, τὸ ξεχείλισμα.

ὑπερχειλής-οῦς-ές μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ δοχείων, ὁ πλήρης ὑπὲρ τὰ χείλη, ὁ γεμάτος μέχρι τῶν ἄκρων χειλέων, ὁ ξέχειλος· Ἡσ. «ὑπερχειλής· ὑπέρπλεως» : Πολυδ.5,133 ὑπερχειλεῖς κρατῆρες, Ἀθήν.1,13D ἐπιστέφονται δὲ ποτοῖο οἱ κρητῆρες, ἤτοι ὑπερχειλεῖς οἱ κρητῆρες ποιοῦνται, ὥστε διά τοῦ ποτοῦ ἐπιστεφανοῦσθαι, Εὐμάθ.Ὑσμ.236 ὑπερχειλὲς ποτήριον· ‖ κ. γενικ. ὁ ὑπερπληρωμένος, παραγεμάτος : Θεμίστ.Λόγ.18,221Β σιτοθῆκαι ὑπερχειλεῖς καὶ ὑπέραντλοι, αὐτ.23,291C ταμεῖον ὑπερχειλές.

ὑπερχείλησις-εως (ἡ) (ὑπερχειλῶ) νεώτ. κ. ὑπερχείλισις ἡ ἐκ τῶν χειλέων ἔκχυσις, τὸ ὑπερχείλισμα.

ὑπερχειλίζω νεώτ. ἅ. ὑπερχειλῶ βλ.λ.· 2) ρηματ.π. ὑπερχείλισμα, ὑπερχείλισις.

ὑπερχείλιος ἕλιξ (ἡ) νεώτ. ἀνατ. ἡ πρόσθιος μοῖρα τοῦ κάτω βρεγματικοῦ λοβίου, ἡ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὸν βρεγματικὸν ὄγκον τοῦ κρανίου.

ὑπερχείλισις-εως (ἡ) ἅ. ὑπερχείλισις βλ.λ.

ὑπερχείλισμα-ατος (τὸ) ἅ ὑπερχείλημα βλ.λ.

ὑπέρχειλος-ον λεξ. ἅ. ὑπερχειλής βλ.λ.· Ἡσ. «ὑπέρχειλον· ὑπέρμεστον», Σουΐδ.

ὑπερχειλῶ-έω μσν., νεώτ. κ. ὑπερχειλίζω, ἀόρ. ὑπερεχείλησα, ἐπὶ ὑγροῦ, ὑπερβαίνω τὰ χείλη, τὰς ὄχθας, χύνομαι, ξεχειλίζω : Ἀνν.Κομν.90Α ὑπερχειλήσαντος τοῦ ὕδατος θάλασσαν ἦν ὁρᾶν ἅπαν τὸ πεδίον (πλημμυρήσαντος τοῦ ὕδατος)· ‖ νεώτ. κ. μτφ. ὁ ὑπερχειλήσας ἐνθουσιασμός· 2) ρηματ. π. ὑπερχείλημα, ὑπερχείλησις.

ὑπερχειρία (ἡ) μτγν. ἐπίθ. τῆς Ἥρας ἐν Λακωνίᾳ, ἡ προστάτις, ἡ ὑπερασπίστρια : Παυσ.3,13,3.

ὑπερχέω κ. μσν., συνήθ. ἐν παθ. ἀόρ. ὑπερεχύθην, παθ. παρακ. ὑπερκέχυμαι, χύνω ὑπεράνω, ἀποπάνω, κατακλύζω : Δοσίθ.31,7 τὸ ὕδωρ ἄνω ὑπερέχεε· ‖ παθ. χύνομαι ὑπεράνω, ὑπερχειλῶ, πλημμυρῶ, ξεχειλίζω : Ἀριστλ.Πρ.3,34,1, αὐτ.Θαυμ.89, Πλούτ.Ἠθ.590C πολλαχῇ δὲ καὶ ὑπερχεῖσθαι, καὶ ἀπολιπεῖν αὖθις, αὐτ.Ῥωμ.5 ὑπερχεῖται ὁ ποταμός, Δίων Κ 66,16 · οἶνος ὑπὲρ τὸ ἀγγεῖον ὑπερεχύθη, Γεωπ.6,12,2 ὥστε μὴ ὑπερχεῖσθαι (τὸ γλεῦκος), Ἀνών.π.Σουΐδ. ἐν λ. λουτρὰ τὰ ἐκ τῶν κόλπων τῆς γῆς ἀναβρύοντα καὶ ὑπερχεόμενα· ‖ ἐπὶ ἀέρος : Ἱππ.Ἀφορ.1260, Ἀριστλ.Μετ 2,8,18 ὑπερχεῖται εἰς τὸ ἀχονές· 2) μτφ. μτ. γενικ. ἐπὶ τριχῶν, διασκορπίζομαι : Ἀλκίφρ.ἀπ.2,222W τρίχες τῶν ἀκρωμίδων ὑπερκεχυμέναι· ‖ κ. ἐπὶ πλήθους ἀνθρώπων : Πλουτ. Κάτ.Πρεσβ.14 εἰς ταῦτα διὰ τῶν στενῶν ὑπερχεόμενοι καὶ συνωθοῦντες ἀλλήλους.

ὑπερχθόνιος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὴν χθόνα, τὴν γῆν, ὑπέργειος, ἀθ. ὁ οὐράνιος : Μαν.2,26.

ὑπερχλιδῶ-άω ἅ. ὑπερχλίω βλ.λ. : Σοφ.Τρ.281 (κῶδ. Λαυρ.).

ὑπερχλίω ἐπιδιώκω ὑπὲρ τὸ μέτρον τὴν μεγαλοπρέπειαν καὶ τρυφήν, καθηδυπαθῶ μετ᾽ αὐθαδείας : Σοφ.Τρ.281 κεῖνοι δ᾽ ὑπερχλίοντες ἐκ γλώσσης κακῆς (σχόλ. «ὑπερεντρυφήσαντες τῇ καθ᾽ Ἡρακλέους λοιδορίᾳ, ἢ ὑπερηφάνως λοιδορησάμενοι τῷ Ἡρακλεῖ) (κῶδ. Λαυρ. κεῖνοι δ᾽ ὑπερχλιδῶντες).

ὑπερχλωριαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ αὔξησις τῆς ποσότητος τοῦ ἐν τῷ αἵματι χλωρίου.

ὑπερχλωρικός-ή-όν νεώτ. χημ. ὁ ἡνωμένος μετὰ περισσοῦ χλωρίου : ὑπερχλωρικὸν ὀξὺ (ἄχρουν ὑγρόν, ἀτμίζον εἰς τὸν ἀέρα).

ὑπερχλωριοῦχος-ον νεώτ. χημ. ἐπὶ μεταλλικῶν ἑνώσεων, ὁ ἔχων μείζονα τῆς συνήθους ποσότητα χλωρίου : ὑπερχλωριοῦχος σίδηρος.

ὑπερχλωρυδρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. ὑπερυδροχλωρίασις ἡ παθολογικὴ κατάστασις τοῦ στομάχου ἡ προερχομένη ἐκ τῆς ἐκκρίσεως μεγάλης ποσότητος γαστρικοῦ ὑγροῦ, ἅ. ὀξινος ὑπερέκκρισις τοῦ στομάχου.

ὑπέρχολος-ον ὁ καθ᾽ ὑπερβολήν, παραφόρως ὀργιζόμενος ἢ ὠργισμένος ὤν· Ἡσ. «ὑπέρχολος· ὑπερβαλλόντως ὀργιζόμενος» : Ἀντιφάν.92 ὑπέρχολος γενόμενος (σχόλ. «ὑπεραγανακτήσας»).

ὑπερχολῶ-άω ἀμτβ., μέλλ. ὑπερχολήσω, ἔχω πληθώραν χολῆς, εἶμαι καθ᾽ ὑπερβολὴν ὠργισμένος, θυμωμένος, ὑπεραγανακτῶ· Φρύν. ἐν ΑΒ 69, 21 ὑπερχολᾶν, οἷον μεγάλως μελαγχολᾶν, καὶ ὑπερχολῶ τῷδε ἀντὶ τοῦ διὰ τόδε» : Ἀριστφ.Λυσ. 694 ὡς εἰ καὶ μόνον κακῶς ἐρεῖς ὑπερχολῶ γάρ, Φιλόστρ.828· 2) Γαλ.Ἱππ.Γλωσσ.Ἐξηγ.384, «ὑπερχολήσει· πολλῆς πληρώσει χολῆς».

ὑπέρχομαι ἀποθ. μτ. ἐνεργ. ἀορ. β' ὑπῆλθον κ. ἐπ. ὑπήλυθον, παρακ. ὑπελήλυθα, μτ. αἰτ. ἔρχομαι ὑποκάτω τινός, πηγαίνω ἀποκάτω, ὑπεισέρχομαι : Ὀδ.Ε 476 δοιοὺς δ᾽ ἄρ᾽ ὑπήλυθε θάμνους, αὐτ.Μ 21, αὐτ.Σ 150, Αἰσχ.Εὐμ.340 ὄφρ᾽ ἂν γᾶν ὑπέλθῃ, Αἰλ.ΠΙ 9,18 ἐκείνας (τὰς δρῦς) ὑπέρχονται οἱ ἄνθρωποι, . . ὅταν ὕῃ· σπαν. μτ. δοτ. : Πλούτ.Σύγκρ.Περ.Φάβ.2 κατὰ τύχην ὑπελθόντα τοῖς στενοῖς τὸν πολέμιον· κ. ἐμπροθ. : Ἀντιφ.2,2,4 οἱ δὲ ὑπὸ τὸ ἀκόντιον ὑπελθὼν ἐβλήθη, αὐτ.2,4,5, αὐτ.2,4,6· 2) εἰσέρχομαι κρυφίως καὶ ἀνεπαισθήτως ὑποκάτω, μέσα : Παρθ.7 κρύφα τὸ φρούριον ὑπελθών· 3) μτφ. συνήθ. μτ. αἰτ. ἐπὶ καταστάσεων τῆς ψυχῆς, ὑπεισδύομαι καὶ καταλαμβάνω τινὰ αἰφνιδίως καὶ λεληθότως, καταλαμβάνω, πιάνω : Ἰλ.Η 215 Τρῶας δὲ τρόμος αἰνὸς ὑπήλυθε γυῖα (τρόμος εἰσῆλθεν εἰς τὰ μέλη τῶν Τρώων, αὐτ.Υ 44, Ἡρ.6,134 πρόκατε φρίκης αὐτὸν ὑπελθούσης ὀπίσω τὴν αὐτὴν ὁδὸν ἵεσθαι, Αἰσχ.ἀπ.165 ἐκ ποδῶν δ᾽ ἄνω ὑπέρχεται σπαραγμὸς εἰς ἄκρον κάρα, Σοφ.Φιλ.928 θαῦμά τοι μ᾽ ὑπέρχεται (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «ἔκπληξις, ἤξευρέ το, μὲ καταλαμβάνει»), αὐτ.1231 ὥς μ᾽ ὑπῆλθέ τις φόβος, Εὐρ.Μήδ.57 ὥσθ᾽ ἵμερός μ᾽ ὑπῆλθε, αὐτ.Ἱππ.1089, Πλάτ.Φαῖδρ.251Α καί τι τῶν τότε ὑπῆλθεν αὐτὸν δειμάτων, Μέν.Φαν.1 ὑπελήλυθέν τέ μου νάρκα τις ὅλον τὸ δέρμα, Πλούτ.Ἀγησ.6 ἅμα δέ πως ὑπῆλθε τὸν Ἀγησίλαον ὁ τῆς κόρης σφαγιασμός (τοῦ ἦλθε εἰς τὸν νοῦν . .)· 3) ἐπὶ στρατοῦ, προχωρῶ βραδέως πρό τινος : Ξεν.Ἀν.5,2,30 ἐπεὶ δὲ ἐδόκει ἤδη ἱκανὸν ὑπεληλυθέναι (ἡ στρατιά)· 4) ποχωρῶ : Ἀριστλ.Οὐρ. 2,13,22· 5) ἐπὶ προσ. μτφ. πλησιάζω τινὰ λεληθότως

θότως καὶ κολακευτικῶς, προσπαθῶ νὰ κερδήσω τὴν εὔνοιάν τινος παρέχων εἰς αὐτὸν ἐκδουλεύσεις, κολακεύω : Ἀριστφ.Ἱππ.270 εἶδες οἷ' ὑπέρχεται (σχόλ. «ὡς ὑπάγεται τὸν δῆμον ὑποτρέχων, καὶ κολακεύει, καὶ καταπραΰνει ἀπάγων τὴν ὀργὴν ἅπασαν τὴν πρὸς αὐτούς ;»), Ἀνδοκ.4,21 εἰκότως δέ μοι δοκοῦσιν οἱ κριταὶ ὑπέρχεσθαι Ἀλκιβιάδην, Πλάτ.Κρίτ.53Ε ὑπερχόμενος δὴ βιώσει πάντας ἀνθρώπους καὶ δουλεύων, Δημ.623 ὑμᾶς δ' ὑπέρχεσθαι καὶ θεραπεύειν, Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.50 οὐκ ἐποιήσατο σπουδὴν οὐδὲ ὑπῆλθεν ὁμιλίᾳ φιλανθρώπῳ τὸν δῆμον· **6)** τιμῶ : Ξεν.Λακ.8,2 ἐν δὲ τῇ Σπάρτῃ οἱ κράτιστοι καὶ ὑπέρχονται τὰς ἀρχὰς καὶ τῷ ταπεινοὶ εἶναι μεγαλύνονται· **7)** φοβοῦμαι : Ξεν.Ἀθ.2,14 οἱ γεωργοῦντες καὶ οἱ πλούσιοι Ἀθηναῖοι ὑπέρχονται τοὺς πολεμίους μᾶλλον, ὁ δὲ δῆμος . . ἀδεῶς ζῇ καὶ οὐχ ὑπερχόμενος αὐτούς· **8)** φέρομαι πρός τινα πανούργως, δολιεύομαι, ἐξαπατῶ : Σοφ.ΟΤ 386 λάθρα μ' ὑπελθών, αὐτ.Φιλ.1007 οἷ' αὖ μ' ὑπῆλθες, Εὐρ.Ἀνδρ.436 δόλῳ μ' ὑπῆλθες (Βερναρδ.Γρ. ἐν λ. «μὲ ἐξηπάτησες, κατώρθωσες νὰ μὲ ξεγελάσῃς μὲ πανουργίαν»), αὐτ.ΙΑ 67 εὖ δέ πως γέρων ὑπῆλθεν αὐτοὺς Τυνδάρεως πυκνῇ φρενὶ (Βερναρδ. Δ μτφρ. «καὶ (ἀφ' οὗ) τοὺς τὴν ἐκατάφερε ὁ γέρο Τυνδάρεος μὲ τὸ γερὸ κεφάλι μιὰ μορφιά»), Ἀριστφ.Ἱππ.459 ὡς εὖ τὸν ἄνδρα ποικίλως θ' ὑπῆλθες ἐν λόγοισιν· **9)** μτ. αἰτ. πράγμ., ἐπιδιώκω τι κρυφίως καὶ δολίως : Πλούτ.Δίων 7 ὡς ὑπερχόμενον διὰ τῆς θαλάττης τυραννίδα.

ὑπέρχρειος-ον μτγν. διοικ. τ. τοῦ ὑπέρχρεως βλ.λ. : Ἰσίδ.Πηλ.388Β.

ὑπέρχρεως-ων ὁ βεβυθισμένος εἰς τὸ χρέος, ὁ ὑπὲρ τὸ μέτρον χρεωμένος, ὁ καταχρεωμένος Ἡσ «ὁ πλείω τῆς οὐσίας ὀφείλων», Φώτ. «κατάχρεως» : Δημ.821 ἐράνους τε λέλοιπε πλείστους καὶ ὑπέρχρεως γέγονε.

ὑπερχρήματος-ον μτγν. ὁ ὑπέρπλουτος, ὁ πάμπλουτος : Ὄκελλ.4.

ὑπερχρονίζω λεξ. κ. νεώτ. εἶμι ὑπὲρ τὸ δέον χρόνιος, χρονίζω καθ' ὑπερβολήν, βραδύνω πάρα πολύ· Ἡσ. ἐν λ. χρονιώτερον : ὑπερεχρόνισε ἡ νόσος - ἡ ὑπόθεσις· **2)** νεώτ. νομ. ἀφήνω τι ν' ἀτονήσῃ διὰ τῆς παρόδου τοῦ χρόνου, ἀχρηστεύω, ἀπαρχαιῶ **3)** ρηματ.π. ὑπερχρονισμός.

ὑπερχρόνιος-ον μτγν. ὁ ὑπερβὰς τὸ σύνηθες ὅριον τῆς ζωῆς, ὁ πολὺ γέρων : Ζηνόβ.6,30· **2)** ἐκκλ. ὁ ὑπέρχρονος βλ.λ., ὁ αἰώνιος : Γρηγ. Ναζ.Λόγ.20 (δ. ἀνάγν.).

ὑπερχρονισμός (ὁ) (ὑπερχρονίζω) νεώτ. νομ. ἡ παῦσις τῆς ἰσχύος συμβολαίου, μὴ ἀνανεωθέντος εἰς τὴν ὡρισμένην προθεσμίαν, ἡ ἀκύρωσις.

ὑπέρχρονος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ἀΐδιος, ὁ αἰώνιος : Γρηγ.Νύσσ.1,431Α, Βασ.1,7Α κατάστασις ἡ ὑπέρχρονος, ἡ αἰωνία, Ἐπιφάν.1,23Β, Θεοδώρ.42.

ὑπερχρονῶ-έω Ἐπιγρ. ὑπερχρονίζω βλ.λ.1.

ὑπέρχρυσος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὲρ τὸν χρυσὸν τιμώμενος, ὁ πολυτιμότερος τοῦ χρυσοῦ : Ἀνών. Ἐγκ.Κεφαλ. Ἰωάν. τοῦ Βαπτ.ASS Ἰουνίου 4,738,37 τοῖς ὑπερχρύσοις τῶν ἐγκωμίων ἄνθεσιν.

ὑπέρχρωμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἡ ὑπερσάρκωσις τοῦ κανθοῦ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὑπερχρῶμαι-άομαι μαν. μέσ. ποιοῦμαι χρῆσιν ὑπερβάλλουσαν, καταχρῶμαι : Εὐστ.Πον.221,10 δοτέον ὄχημα τῷ μεγαλοσχήμονι, ὥστε χρᾶσθαι, οὐ μὴν ὑπερχρᾶσθαι, εἴτ' οὖν παραχρᾶσθαι.

ὑπερχρωμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ὑπέρμετρος αὔξησις τῆς χρωστικῆς τοῦ δέρματος μελανίνης.

ὑπέρχυμα-ατος (τὸ) (ὑπερχέω) μτγν. τὸ ὑπερχεόμενον : Ἐπιφάν.ἀπ.1,271 ὑπέρχυμα μοδίου.

ὑπέρχυσις-εως (ἡ) (ὑπερχέω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὑπὲρ τὰ χείλη ἔκχυσις, ἡ ὑπερχείλησις, τὸ ξεχείλισμα : Στράβ.16,1,15 ἡ πηγὴ . . ὑπέρχυσιν εἰς τὸν ποταμὸν λαμβάνει (ἡ πηγή . . ξεχειλίζει καὶ χύνεται εἰς τὸν ποταμόν), Πλούτ.Ἠθ.502Α ὑπέρχυσις ὑγρῶν, αὐτ.1094Β· ‖ κ. μτφ. : Γρηγ.Ναζ. ὑπέρχυσις ἀγαθότητος.

ὑπερχωρῶ-έω ὑπερβαίνω, περνῶ ἀποπάνω Θουκ.4,3 οἱ ὑπερχωρήσαντες πρὸς αἱμασιὰν (διάρθ. ὑποχωρήσαντες), Ἀριστλ.Φυσιογν,6,57 κατὰ μικρὸν ὑπερχωροῦσιν (ἐσφ.γρ. ὑπεκχωροῦσιν).

ὑπέρψυξις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπερψύχω βλ.λ.

ὑπέρψυχος-ον ὁ ἀνώτερος, ὑπέρτερος τῆς ψυχῆς, ὁ μᾶλλον τῆς ψυχῆς ἰσχύων : Πλάτ.Τίμ.88Α σῶμα . . μέγα καὶ ὑπέρψυχον.

ὑπέρψυχρος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὸ δέον ψυχρός, κατάψυχρος, παραπολὺ παγερός, κρύος, μτφ. ἐπὶ ἀνεπιτυχοῦς ἀστεϊσμοῦ : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.16 τὸ προοίμιον ὑπέρψυχρον ἐποίησεν.

ὑπερψύχω κ. νεώτ. ὑπερμέτρως ψύχω, ὑπὲρ τὸ μέτρον ψυχρόν τι ποιῶ, ὑπερβαλλόντως ψυχραίνω, προσβάλλω τι δι' ὑπερβολικοῦ ψύχους : Ἱππ.446,37 τοῦ ψυχροῦ καὶ ὑπερψύχοντος· κ. παθ.: αὐτ.516,17, Γαλ.6.509. αὐτ.19,705,16 ποτὲ μὲν ὑπερθερμαινόμενος, ποτὲ δὲ ὑπερψυχόμενος.

ὑπερῶ ἀττ. μέλλ. τοῦ ὑπεῖπον.

ὑπερῴα (ἡ) κ. νεώτ., Ἰων. -η τὸ ἄνω τοίχωμα τῆς στοματικῆς κοιλότητος τὸ χωρίζον αὐτὴν ἀπὸ τοῦ κύτους τοῦ στόματος : Ἰλ.Χ 495 χείλεα μέν τ' ἐδίην ὑπερῴην δ' οὐκ ἐδίηνεν, Ἱππ.Μάχλ.865, Ἀριστλ.Ζ11,11,10, Πλούτ.Ἠθ.141), Γαλ.14,721,17 ὀστᾶ δὲ προσώπου δώδεκα· ῥινὸς δύο· ὀφθαλμῶν δύο· μήλων δύο· ὑπερῴας τέσσαρα.

ὑπερωδυνία (ἡ) μτγν. ὑπερβάλλουσα, ὑπερβολικὴ ὀδύνη, πόνος ὑπέρμετρος : Ἀνών.π.Σουΐδ. ἐν λ. ἀκληρούντων συμπάσχοντας τῇ τῶν ἀκληρούντων ὑπερωδυνίᾳ.

ὑπερωδυνῶ-έω αἰσθάνομαι ὑπερβάλλουσαν, ὑπέρμετρον ὀδύνην, μέγιστον πόνον : Ἱππ.1175C.

ὑπερῴη (ἡ) Ἰων. τ. τοῦ ὑπερῴα βλ.λ.

ὑπερωϊόθεν ἐπίρρ. ἐκ τοῦ ὑπερῴου, ἀπὸ τὸ ἐπάνω πάτωμα : Ὀδ.Α 328 τοῦ δ' ὑπερωϊόθεν σύνθετο θέσπιν ἀοιδὴν κούρη Ἰκαρίοιο περίφρων Πηνελόπεια.

ὑπερώϊον (τὸ) ἐπ. κ. Ἰων. τ. τοῦ ὑπερῷον βλ.λ.

ὑπερώϊος-α-ον κ. νεώτ. ἐπ. τ. τοῦ ὑπερῷος βλ.λ.· **2)** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπερῴαν : ὑπερώϊοι ἀδένες - ὑπερώϊον βοθρίον.

ὑπερωΐτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. στοματῖτις ἐντετοπισμένη εἰς τὸν βλεννογόνον ὑμένα τῆς ὑπερῴας καὶ τὴν σταφυλήν.

ὑπερωκεάν(ε)ιον (τὸ) νεώτ. μέγα ἀτμόπλοιον ἐκτελοῦν ὑπερωκεανείους πλοῦς.

ὑπερωκεάν(ε)ιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ πέραν τοῦ ὠκεανοῦ κείμενος : Φίλ.2,547 ὑπερωκεάνιοι χῶραι· **2)** νεώτ. ὁ διὰ μέσου τοῦ ὠκεανοῦ τελούμενος : ὑπερωκεάνιος πλοῦς· **3)** μτγν. μτφ. πελώριος, τερατώδης : αὐτ.1,425 ὑπερωκεάνιος καὶ μετακόσμιος ὡς ἔπος εἰπεῖν ἀσέβεια.

ὑπερωμία (ἡ) (ὦμος) μτγν. τὸ ὑπὲρ τοὺς ὤμους μέρος τοῦ σώματος : ΠΔ Βασ.1,9,2 ὑπερωμίαν καὶ ἐπάνω ὑψηλὸς ὑπὲρ πᾶσαν τὴν γῆν.

ὑπερωμίας (ὁ) μσν. ἄνθρωπος ὑψηλότερος ἄλλου κατὰ τὴν κεφαλὴν καὶ τοὺς ὤμους : Ἀνν. Κομν.350Α Κελτός τις ὑπερωμίας ἰθύνας τὸ δόρυ, αὐτ.450Β, Γλυκ.Χρον.177Β, αὐτ.255D.

ὑπερωνοῦμαι-έομαι μτγν. ἀγοράζω ἀντὶ μεγάλης τιμῆς, προσφέρω ὑπερβολικὴν τιμήν, πλειστηριάζω : Θεμίστ.261Β.

ὑπερώνυμος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ πᾶν ὄνομα, ὁ ἀνώτερος, ὑπέρτερος παντὸς ὀνόματος, πάσης ὀνομασίας, ἀκατονόμαστος, ἀνέκφραστος : Διον. Ἀρεοπ.Ὀ Ὀνομ.7,385 ἀγαθότης ὑπερώνυμος.

ὑπερῷον [τὸ] κ. νεώτ., ἐπ. κ. Ἰων. **ὑπερώιον** τὸ ἀνώτερον μέρος τῆς οἰκίας, ὁ ἀνώτατος ὄροφος ἢ διαμέρισμα, τὸ ἀνώτατον πάτωμα, ἔνθα κυρίως διέμενον αἱ γυναῖκες: Ἰλ.Β 514 **παρθένος αἰδοίη ὑπερώιον εἰσαναβᾶσα**, Ὀδ.Α 330, Πινδ.ἀπ.25· **2)** ἰδιαίτερον δωμάτιον ὑπὲρ πάντας τοὺς ὀρόφους κείμενον καὶ χρησιμεῦον διὰ τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικὸν ἢ ὡς ἀποθήκη, σοφίτα: Ἀριστφ.Ἱππ.1001 **ἐμοὶ δ' ὑπερῷον καὶ ξυνοικία δύο**, αὐτ.Πλ.811, αὐτ.Ἐκκλ.698, Ἀντιφ.113,3· **3)** νεώτ. ὁ ὑπὲρ τὰς σειρὰς τῶν θεωρείων ἐξώστης θεάτρου, προωρισμένος διὰ τὸ πολὺ κοινόν, γαλαρία.

ὑπερῷος-α-ον μτγν., ἐπ. -ώιος-η-ον **ὁ ὢν ὑπεράνω**, ἀνώγαιος, εἰς τὰ ἄνω κείμενος: Διον.Ἁλ. Ρωμ.3,68, Παυσ.5,10,10· ‖ **ὑπερῷος θάλαμος** ὑπερῷον βλ.λ.1): Πλούτ.Πελ.35.

ὑπερωρία [ἡ] νεώτ. κ. δημ. τὸ καθ' ὑπέρβασιν τῶν κανονικῶν ὡρῶν χρονικὸν διάστημα ἐργασίας: **θὰ πληρωθοῦν καὶ ὑπερωρίαι** (-ες).

ὑπερωριμάζω νεώτ. ὡριμάζω ὑπερβολικά, γίνομαι ὑπερώριμος, παραγίνομαι.

ὑπερώριμος-ον νεώτ. ἐπὶ καρπῶν, ὁ ὑπερβολικὰ ὥριμος, παραγινωμένος· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ ὑπερβὰς **τὸ στάδιον τῆς ὡριμότητος**· **3)** συνεκδ. ἐπὶ ἐνεργειῶν.

ὑπέρωρος-ον μτγν. ὁ τὴν ὥραν ὑπερβάς, ἔξωρος, οὗ ὁ κατάλληλος καιρὸς παρῆλθε, ὁ περασμένος, πλέον ἢ ὥριμος, παραγινωμένος: Διοσκ.1,77 **ἡ δέ τις καυκαλίς λεγομένη, ὑπέρωρος, μέλαινα, κάτοπτος**, Πολυδ.6,54.

ὑπερωρόφιος-ον μτγν. ὁ ὑπὲρ τὴν ὀροφήν, ὁ ὑπεράνω ταύτης: Πολυδ.1,80.

ὑπερώσιος-ον λεξ. ὁ περιώσιος, **ὁ ὑπὲρ μοῖραν**: ΕΜ 665,29.

ὑπερώτατος-η-ον ποι. τ. τοῦ ὑπέρτατος βλ.λ.: Πινδ.Ν 8,43.

ὑπερωτῶ-άω ἐρωτῶ πάλιν, παρενείρω ἐρώτησιν: Πλάτ.Γοργ.483Α **ἐὰν μέν τις κατὰ νόμον λέγῃ, κατὰ φύσιν ὑπερωτῶν, ἐὰν δὲ τὰ τῆς φύσεως, τὰ τοῦ νόμου.**

ὑπεσδύω δ. τ. τοῦ ὑπεισδύω βλ.λ.: Ἡρ.1,12.

ὑπεσθίω σχόλ., μέλλ. **ὑπέδομαι**, τρώγω κάτωθεν ἢ καταναλίσκω κρυφίως καὶ κατ' ὀλίγον: Σχόλ.Ἰλ.Φ 271.

ὑπεσσεῖται δωρ. γ' ἑν. μέσ. μέλλ. τοῦ ὕπειμι.

ὑπεσταλμένως ἐπίρρ. μτγν. συνεσταλμένως, μετὰ συστολῆς, ἀθαρσῶς καὶ ταπεινῶς, μετριοφρόνως: Ἡράκλειτ.Ἀλληγ.29, Ἰω.Χρυσ.3,227, αὐτ. 8,389Β, **αὐτ.9,183Β οὐκ ἀναισχύντως προσῆλθεν ἀλλ' ὑπεσταλμένως**, Σχόλ.Σοφ.Αἴ.82, αὐτ.1080.

ὑπέσχημαι παρακ. τοῦ ὑπισχνοῦμαι βλ.λ.

ὑπετυμολογῶ-έω σχόλ. ὑποδεικνύω ἐτυμολογίαν: Σχόλ.Ἀριστφ. Ὄρν.181 **ὑπετυμολογεῖν βούλεται τὸν πόλον.**

ὑπεύδιος-ον μτγν. **ὁ ὑπὸ τὴν εὐδίαν ὢν**: Ἀρατ.1012 **αὐδὲ παλιρρόθιοί κεν ὑπεύδιοι** [οἱ γέρανοι] **φορέοιντο**· **2)** ὁ ὀλίγον τι εὔδιος, ἥσυχος, ὅθ. **τὸ ὑπεύδιον τῆς θαλάσσης** ἡ μετρία γαλήνη τῆς θαλάσσης: Πλούτ.Θεμ.32 **ἧ ὑπεύδιον τῆς θαλάσσης, κρηπίς ἐστιν εὐμεγέθης**· **3)** ὁ ἄγαν εὔδιος: Ἀπολλ.Ρ 1,584 **ὑπεύδιος ἠπείροιο ἀκτή**, αὐτ.3,1202, Αἰλ.ΖΙ 1,41 **ὑπεύδιος καὶ λεία θάλασσα.**

ὑπεύθυνος -η)-ο(ν) κ.μσν., νεώτ. κ.δημ. ὁ ὑποκείμενος εἰς εὐθύνην, ὁ ὑπέχων, ὁ φέρων εὐθύνην διά τι, ὁ ὑπ' εὐθύνην ὤν, ὑπόλογος: Ἡρ.3,80 **πάλω μὲν ἀρχὰς ἄρχει, ὑπεύθυνον δὲ ἀρχὴν ἔχει**, Αἰσχ. Πρ.324 **τραχὺς μόναρχος οὐδ' ὑπεύθυνος κρατεῖ**, αὐτ.Πέρσ.213, αὐτ.Χο.715, Θουκ.3,43 **ἄλλως τε καὶ ὑπεύθυνον τὴν ὑμετέραν ἀκρόασιν** [ἄλλωστε ἡμεῖς, οἱ συμβουλεύοντες, εἴμεθα ὑπεύθυνοι, ἐν ᾧ σεῖς οἱ ἀκούοντες εἶσθε ἀνεύθυνοι]· ‖ **οἱ ὑπεύθυνοι ἐν Ἀθήναις οἱ ἄρχοντες**, οἱ ὁποῖοι ἀποτιθέμενοι τὴν **ἀρχὴν** ἦσαν ἠναγκασμένοι **νὰ** παραδίδωσι λογαριασμὸν καὶ γενικώτερον νὰ λογοδοτῶσι διὰ πᾶσαν αὐτῶν πρᾶξιν ἐνώπιον τῶν δημοσίων ἐλεγκτῶν, λογιστῶν καλουμένων: Ἀριστφ.Ἱππ.259, αὐτ.Σφ.102 **παρὰ τῶν ὑπευθύνων ἔχοντα χρήματα**, Ἀντιφ.146,23, Ἀνδοκ.33,13 **ὁπόσοι ἄρχοντες ἐν μιᾷ γεγένηνται, ὑπεύθυνοί εἰσιν**· ‖ **λογισταὶ ὑπευθύνων χορῶν** οἱ θεαταί, οἱ ὁποῖοι ἦσαν οἱ ἐλεγκτοὶ καὶ κριταὶ τῆς δραματικῆς παραστάσεως: Εὔπ.Πόλ.30· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὀφείλων, **ὑπέχων εὐθύνας** διά τι, ὑπόλογος: Δημ.747, αὐτ.1114 **ὡς προσκλήσεώς ἐστιν ὑπεύθυνος**, αὐτ.610 **σῶμα ὑπεύθυνον ἀδικημάτων** [ἐπὶ δούλων, τὸ σῶμά των εἶναι ὑπεύθυνον διὰ τὰς κακὰς αὐτῶν πράξεις, τιμωρεῖται δηλ. τὸ σῶμα δι' αὐτάς], αὐτ.293 **τῆς ἀγνοίας ὑπεύθυνος** [λογιζόμενος ὑπόλογος διὰ τὴν ἄγνοιαν], Λουκ.Ὀρχ.27, -**οἱ ὑπεύθυνοι τῆς μικρασιατικῆς καταστροφῆς**· κ. μτ. δοτ.: Λυκοῦργ.166,17 **ὑπεύθυνος κινδύνῳ**, αὐτ.169,8· **3)** νεώτ. ὁ ὑποκείμενος εἰς **εὐθύνην**, δωσίλογος, ὑπόλογος: **ὑπεύθυνος ἐκδότης - συντάκτης**· **4)** μτ. δοτ. προσ. ἢ πράγμ. ὁ ὑπόλογος, ἐξαρτώμενος ἔκ τινος, ὑπόχρεως, ὑποκείμενος: Δημ.306 **ὑπεύθυνος ὢν οὐδενί**, **αὐτ.291 διδόναι αὐτὸν ὑπεύθυνον τῇ τύχῃ**, Αἰσχίν.51,3· **5)** νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν εὐθύνην τινὸς παρεχόμενος, **ὁ** περὶ οὗ ἐγγυᾶταί τις: **ὑπεύθυνος δήλωσις.**

ὑπευθυντηρία [ἡ] Ἐπιγρ. ἀρχιτεκτονικὸς ὅρος σημαίνων τὸ ὑπὸ τὴν **εὐθυντηρίαν** βλ.λ.· **2)** μέρος οἰκοδομήματος: Ἐπιγρ.Λεβαδείας.

ὑπευθύνως μτγν. κ. νεώτ. **μετ'** εὐθύνης, **ὑπ' εὐθύνην**, ὑπολόγως: Πολυβ.3,139.

ὑπευλαβοῦμαι-έομαι μτγν. εὐλαβοῦμαι ὀλίγον τι, φοβοῦμαι κάπως: ΠΔΜάκκ.2,14,18 **ὑπευλαβεῖτο τὴν κρίσιν δι' αἱμάτων ποιήσασθαι** [δ.γρ. **ἐπ**-].

ὑπευνῶμαι-άομαι ἐπ. εὐνῶμαι ὑπὸ ἄνδρα, μένω ἔγκυος: Ἡσιοδ.Θ.374 **γείναθ' ὑπευνασθεῖσ' Ὑπερίονος ἐν φιλότητι** [δ.γρ. ὑποδμηθεῖσα]· **2)** μτγν. ἔχω τι ὑποκάτω μου εἰς εὐνὴν ἢ κλίνην, εἶμαι πλαγιασμένος ἐπί τινος ἢ **ἐπικάθημαι**: Νίκ.Ἀλεξ.294 **ὀρταλὶς νεοσσοῖς ὑπευνηθεῖσα.**

ὑπευρύνω μσν. εὐρύνω ὀλίγον **κατ'** ὀλίγον ἢ ὀλίγον, ἐν χρ. τὸ παθ.: Μέν.Πρ.Ἱστ.ἀπ.432,4 [ἔκδ. Nieb.] **ἀόκνως περινοστεῖν τε καὶ ὑπευρύνεσθαι.**

ὑπευτρεπίζω μτγν. κατὰ μικρὸν ἢ κάπως εὐτρεπίζω, παρασκευάζω, ἑτοιμάζω: Γρηγ.Νύσσ.2,370C **κατασκευὴ τὴν ἀκολουθίαν ὑπευτρεπίζουσα.**

ὑπευφραίνομαι μτγν. κρυφίως ἢ ὀλίγον εὐφραίνομαι, χαίρω: Γρηγ.Ναζ.1,834D **τοῖς ἀλλήλων κακοῖς ὑπευφραίνεσθαι.**

ὑπεύχομαι μτγν. κρυφίως καὶ ἐν σιγῇ εὔχομαι, παρακαλῶ: Γρηγ.Ναζ.1,853C, αὐτ.688Β, αὐτ.879Α, αὐτ.853Α **τί οὖν ἀντὶ τούτων ὑπεύξομαί σοι.**

ὑπεφήβαρχος [ὁ] μτγν. **ὁ ὑπαρχηγὸς** τῶν ἐφήβων: Ἀρρ.Ἐπικτ.3,7,19.

ὑπεφηβαρχῶ-έω Ἐπιγρ. **εἶμαι ὑπεφήβαρχος**, διατελῶ ὑπὸ τὸν ἀρχηγὸν **τῶν ἐφήβων.**

ὑπεφίημι μτγν. ἀφήνω ὑποκάτω, ἀφήνω **νὰ πέσῃ** πρὸς τὰ κάτω κατά τινος ἐλαφρῶς: Ἀλέξ.Μον. Εὑρ.Σταυρ.19C **μάστιγα κατ' αὐτοῦ ὑπεφιεῖσα.**

ὑπέχθεμα-ατος [τὸ] Ἐπιγρ. κρητ. τ. τοῦ **ὑπέκθεμα** βλ.λ.: Ἐπιγρ.Ἀνδονίας.

ὑπεχθέσιμος-ον Ἐπιγρ. κρητ. **τ.** τοῦ ὑπεκθέσιμος βλ.λ.: Ἐπιγρ.Ἀνδονίας.

ὑπέχω κ. μσν. κ. νεώτ., **μέλλ. ὑφέξω**, ἀόρ. β' **ὑπέσχον**, ποι. **ὑπέσχεθον**, κρατῶ, θέτω ὑποκάτω, ὑποτίθημι, ὑποβάλλω, βάζω ἀπὸ κάτω: Ἰλ.Ε 269 **ὑποσχὼν θηλέας ἵππους** [βαλὼν τὰς φορβάδας ὑπὸ τοὺς ἵππους, ἵνα βατευθῶσιν ὑπ' αὐτῶν]· **2)** κρατῶ τι, ἰδίᾳ ἀγγεῖον, ὑποκάτω ἄλλου, ἐξ οὗ χύνεταί τι εἰς αὐτό: Ἡρ.2,151 **περιελόμενος τὴν κυνέην ἐοῦσαν χαλκέην ὑπέσχε τε καὶ**

ἔσπενδε, Ἀριστφ.Ἀχ.1063, αὐτ.Εἰρ.431, αὐτ.908· 3) ὑπέχω χεῖρα ὑποτίθημι τὴν χεῖρα ὅπως δεχθῶ τι: Ἰλ.Η 188 ἤ τοι ὑπέσχεθε χεῖρ', ὁ δ' ἄρ' ἔμβαλεν ἄγχι παραστάς, Μέν.Λευκ.2 ὅστις ὑπέχει χρυσίῳ τὴν χεῖρα, κἂν μὴ φῇ, πονηρὰ βούλεται [ἐπὶ ἀνθρώπου φιλαργύρου καὶ ἀπλήστου], Διογενιαν.Παροιμ.3,12 Ἀττικὸς ὑπέχει τὴν χεῖρα ἀποθνῄσκων· || ὑπέχω τὴν χεῖρα δωροδοκοῦμαι, δεκάζομαι: Δημ 421· || ὑπέχω μαστόν ὑποβάλλω τὸ νεογνὸν ὑπὸ τὸν μαστὸν ὅπως θηλάσῃ: Εὐρ.Ἴων 1372 ἡ τεκοῦσά με κρυφαῖα νυμφευθεῖσ' ἀπημπόλα λάθρᾳ καὶ μαστὸν οὐχ ὑπέσχεν· || ὁμ. ὑπέχω θηλήν: Πλούτ.Ρωμ.21· || ὑπέχω οὖς παρέχω εὐήκοον οὖς, δίδω προσοχήν, προσέχω: Σιμων.44 ῥημάτων ὑπέχειν οὔας, Πρόκλ. Ὕμν.Ἀθ.52 σὺ δὲ μείλιχον οὔας ὑπέσχες· 4) ὑπέχω ἐμαυτόν ὑποβάλλω ἐμαυτὸν εἴς τινα οὕτως, ὥστε νὰ τελῶ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἢ τὴν διάθεσιν αὐτοῦ, ἀκολουθῶ: Πλάτ.Πολ.399B τοὐναντίον ἄλλῳ δεομένῳ ἢ διδάσκοντι ἢ μεταπείθοντι ἑαυτὸν ὑπέχοντα, Ξεν.ΚΠ 7,5,44· || ὑπέχω τινί μτ. ἀπαρφ. ὑποβάλλω ἐμαυτόν, παρέχω, δίδω εἴς τινα, ἐπιτρέπω νά..: Πλάτ.Γοργ.497B ὑπόσχες Σωκράτει ἐξελέγξαι· 5) παρέχω, δίδωμι, χορηγῶ, προξενῶ: Αἰσχ.ἀπ.196,7, Ἀριστφ.Λυσ.841 καὶ πάνθ' ὑπέχειν πλὴν ὧν σύνοιδεν ἡ κύλιξ· || ὑπέχω τινί τι ἐμποιῶ τι εἴς τινα: Θουκ.7,21 καὶ σφᾶς ἂν τὸ αὐτὸ ὁμοίως τοῖς ἐναντίοις ὑποσχεῖν· 6) ὑποβαστάζω, ὑποστηρίζω: Ἡρ. 4,72 τῶν δὲ αἱ μὲν πρότεραι ἀψῖδες ὑπέχουσι τοὺς ὤμους τῶν ἵππων· 7) ὑφίσταμαί τι, ὑπόκειμαι εἴς τι: Σοφ.Τρ.1274 χαλεπώτατα δ' οὖν ἀνδρῶν πάντων τῷ τήνδ' ἄτην ὑπέχοντι, Εὐρ. Ἴων 1038, Ἀριστφ.Θεσμ.196, Θουκ.6,80 τῆς αἰτίας τῶν κινδύνων οἱ αὐτοὶ τὴν τιμωρίαν ὑφέξετε, Πλάτ.Πολ.403C, Αἰσχίν.85,23· || ὑπέχω αἰτίαν τινός ὑπόκειμαι εἰς κατηγορίαν διά τι πρᾶγμα: Ἀντιφ.137,18, Πλάτ.Ἀπολ.33B τούτων.. οὐκ ἂν δικαίως τὴν αἰτίαν ὑπέχοιμι· 8) ἐν δικανικοῖς φρ. ἐν συχν. χρ. ὑπέχω δίκην τινός ἔχω νὰ δώσω λόγον ἐν δικαστηρίῳ περί τινος: Ἡρ.2,118, Σοφ. ΟΤ 552, Εὐρ.Ἑκ.1253, αὐτ.Ὀρ.1649 δίκην ὑπόσχες αἵματος.. Εὐμενίσι, Πλάτ.Νόμ.872C, Δημ.371· || ὑπέχω φόνον τινός ἔχω νὰ δώσω λόγον ἢ ἐξήγησιν τοῦ φόνου τινός: Εὐρ.Ἠλ.1318· || κ. νεώτ. ὑπέχω δίκην ὑπόκειμαι εἰς δίκην, δικάζομαι: Θουκ.3,53 οὐ τοιάνδε δίκην οἰόμενοι ὑφέξειν, Ἰσοκρ.398C ἂν εἰς τὰ σώματα ἐξαμαρτάνοντες τοῖς χρήμασι τὰς δίκας ὑπέχωσι, Δημ. 645 ἐνταῦθα.. κελεύει δίκας ὑπέχειν ὁ νόμος· || ὁμ. κ. κρίσιν ὑπέχω: αὐτ.555· || κ. νεώτ. λόγον ὑπέχω ὑπόκειμαι εἰς λογοδοσίαν, δίδω λόγον, λογοδοτῶ: Πλάτ.Πρωτ.338D ἐμοὶ λόγον ὑπεχέτω, Ξεν.Ἀπομν.4,4,9 οὐδενὶ ἐθέλων ὑπέχειν λόγον, Ἀνδοκ.34,8· || κ. νεώτ. ὑπέχω εὐθύνας - εὐθύνην ὑπόκειμαι εἰς εὐθύνας, εὐθύνην: Λυσ. 9,11 οὔτε γὰρ εὐθύνας ὑπέσχον· 9) ὑποστηρίζω: Ἀριστλ.Ρητ.1,1,1, αὐτ.Μεταφ.3,6,5, αὐτ.Τοπ. 8,3,1, αὐτ.9,1· 10) μτγν. τὸ μέσ. ὑπέχομαι ὑπισχνοῦμαι: Ἀππ.Μιθρ.16,20, Πολυβ.6,117.

ὑπήβολος-ον Σουΐδ. «ὑπώβολος».

ὑπηγορία (ἡ) μτγν. κ. μσν. ὑπαγόρευσις, ἀπαρίθμησις: Γρηγ.Νύσσ.1,473C, Γρηγ.Ναζ.1,718B τῇ τῶν ὀνομάτων ὑπηγορίᾳ, Παλλάδ. ἐν Βί.Ἰω.Χρυσ. 70,1 ἀναγνῶναι τὴν ὑπηγορίαν.

ὑπηέριος-ον μτγν. ποι. ὁ ὑπὸ τὸν ἀέρα, ὑπὸ τὴν ἐπήρειαν αὐτοῦ, ὁ ἐκτεθειμένος εἰς τὸν ἀέρα, ὁ ἐν τῷ ἀέρι: Ἀπολλ.Ρ 4,1577.

ὑπηθῶ-έω Ἡσ. «διηθῶ, ὑποσακκίζω».

ὑπήκοον (τὸ) μτγν. ναρκωτικόν τι φυτὸν ποῶδες καλούμενον καὶ ἱππόφεως (βοταν. ὑπήκοον τὸ ἐπικλινές) φυόμενον εἰς σιτοφόρους ἀγρούς, ἔχον φύλλα ὁμοιάζοντα πρὸς τὰ τοῦ πηγάνου, κλῶνας μακροὺς καὶ δύναμιν ναρκωτικὴν ἀναλογοῦσαν πρὸς τὴν τοῦ ὀποῦ τῆς μήκωνος: Διοσκ.4,68.

ὑπήκοος-ον (ἀκοή) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀκούων τινός, ὁ δίδων προσοχήν, ὁ προσέχων εἴς τινα: ΑΠ 9,46 Ἄρτεμις ἀμφοτέροισιν ὑπήκοος· 2) μτγν. ἀκροατής, μαθητής· Πολυβ.4,4 «τοὺς μαθητὰς ὀνομάσαις ἂν.. ὑπηκόους, κατηκόους, συνηκόους»: Ἰάμβλ.Πυθ.121· 3) κ. νεώτ. ὁ ὑπακούων εἴς τινα, ὁ ὑποτασσόμενος εἰς αὐτόν, εὐπειθής, ὑπάκοος: Ἡρ.1,102 Πέρσας Μήδων ὑπηκόους ἐποίησεν, αὐτ.4,167, αὐτ.7,111, αὐτ.149, Αἰσχ.Πέρσ.234, αὐτ.242, Θουκ.4,78, αὐτ.6,20, Ἀριστλ.ΗΝικ.1,13,2 ὑπήκοοι τῶν νόμων· κ. μτ. δοτ.: Εὐρ.Ἡρακλ.287, Ἀριστφ.Πλ.146 ἅπαντα τῷ πλουτεῖν ὑπήκοα, Ξεν.ΚΠ 2,4,22· || ὑπήκοός τινι ὑποχρεωμένος, ὑπόχρεως εἰς παροχήν τινος· πρβλ. ὑποτελής: Θουκ.7,57 ναυσὶ καὶ φόρῳ ὑπήκοοι· || τροφὴ ὑπήκοος τῇ πέψει τροφὴ εὔπεπτος: Πλούτ.Ἠθ.661B· 4) τὸ ἀρσ. ἰδ. κτ. πληθ. ὑπήκοοι (οἱ) ὡς οὐσ. οἱ ὑποκείμενοι εἰς τὴν ἐξουσίαν χώρας τινός, ὑποτελεῖς: Θουκ.6,22 τῶν τε ὑπηκόων καὶ ἤν τινα ἐκ Πελοποννήσου δυνώμεθα ἢ πεῖσαι ἢ μισθῷ προσαγαγέσθαι, αὐτ.8,2 μάλιστα δὲ οἱ τῶν Ἀθηναίων ὑπήκοοι ἕτοιμοι ἦσαν· || ἐν Ἀθήναις ἐκαλοῦντο ἰδιαίτατα ὑπήκοοι οἱ ὑποτεταγμένοι σύμμαχοι τῆς πόλεως, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τοὺς αὐτονόμους: Θουκ.7,57 τῶν δὲ ἄλλων οἱ μὲν ὑπήκοοι, οἱ δ' ἀπὸ ξυμμαχίας αὐτόνομοι· || ἡ ὑπήκοος ὡς οὐσ. ἡ χώρα ἡ τελοῦσα ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός: Δίων Κ 36,19 μήτε ἐν τῇ Ἰταλίᾳ μήτε ἐν τῇ ὑπηκόῳ· || τὸ ὑπήκοον ὡς οὐσ. οἱ ὑπήκοοι, τὸ σύνολον τῶν ὑπηκόων: Θουκ.6,69 τὸ ὑπήκοον τῶν ξυμμάχων· 5) μτγν. τὸ οὐδ. ὑπήκοον ὡς οὐσ. βλ.λ. νεώτ. κ. δημ. τὸ ἀρσ. κ. θηλ. ἐπὶ πολιτῶν, ὁ ὑποκείμενος εἰς τὴν ἐξουσίαν κράτους τινὸς ἢ ἡγεμόνος, πολίτης· Ὀθωμανὸς - Ἄγγλος ὑπήκοος.

ὑπηκοότης-ητος (ἡ) νεώτ., δημ. -ότητα τὸ νὰ εἶναι τις ὑπήκοος βλ.λ.5), ἡ ἰδιότης τοῦ ὑπηκόου: ἔχει ὑπηκοότητα Ρουμάνου, - θὰ ἀλλάξω ὑπηκοότητα (θὰ γίνω ὑπήκοος ἄλλου κράτους).

ὑπήλατος-ον (ἐλαύνω) ὁ ἐλαύνων πρὸς τὰ κάτω, ὑπαγωγός, γαστρὸς κινητικός· πρβλ. Ἐρωτιαν.376 «ὑπηλάτῳ· τῷ τὴν κάτω κοιλίαν καθαίροντι· παρὰ τὸ ὑπελαύνειν εἰρημένον»: Ἱππ.Διαίτ. 387, αὐτ.514,1· || τὸ οὐδ. ὑπήλατον ὡς οὐσ. φάρμακον καθαρτικὸν τῆς κοιλίας: Εὐστ.1163,40.

ὑπηλιφής-οῦς-ές (ὑπαλείφω) λεξ. ὁ ἀληλιμμένος κάτωθεν, εἰδ. ἐπὶ πλοίου, ὁ ἀληλιμμένος διὰ πίσσης, ὁ πισσωμένος· ΕΜ 61,6.

ὑπηλλαγμένως ἐπίρρ. μτγν. ἐξ ὑπαλλαγῆς, ἐναλλάξ, κατὰ τρόπον ἀλλαῖον, μεταβεβλημένον, ἀλλοιώτικα: Ἰω.Χρυσ.9,927D.

ὑπημάτιος-α-ον (ἦμαρ) μτγν. ποι. ὁ ὑπὸ ἢ κατὰ τὴν ἡμέραν τελούμενος, ὁ ἐνωρὶς τὴν πρωΐαν γινόμενος, ὁ ὑπηῷος: Ὀππ.Ἁλ.4,640 τοὺς μὲν ὑπηματίους, τοὺς δ' ἕσπερος εἷλε δαμέντας.

ὑπημύω μτγν., γ' ἐν. ἐπ. παρακ. ὑπεμνήμυκε, κοιλαίνομαι: Κόλουθ.331 ὑπημύουσι παρειαί.

ὑπηνέμιος-ον (ἄνεμος), δωρ. ὑπανέμιος ὁ ὑπὸ τὸν ἄνεμον, ὁ διὰ τοῦ ἀνέμου: Θεόκρ 5,115 οἵ, τὰ Φιλώνδα σῦκα κατατρώγοντες, ὑπηνέμιοι ποτέονται· 2) μτγν. ὁ ὑπὸ ἀνέμου, ὁ εἰς τὸν ἄνεμον παρασυρόμενος ἢ οἱονεὶ εἰς τὸν ἄνεμον διασκορπιζόμενος: Λουκ.Ὄνειρ.12 τὸν δὲ πλοῦτον ἐκεῖνον ὑπηνέμιον φέρεσθαι παρασκευάσας· 3) μτγν. ὁ ἄνεμον σημαίνων, προμηνύων: Ἄρατ. 839· 4) ὁ πλήρης ἀνέμου, ὁ γεμάτος ἀπὸ ἀέρα· || δθ. κ. νεώτ. ὑπηνέμια ᾠά ἄγονα, κλούβια, οὔρια· Ἡσ. «τὰ δίχα τοῦ ὀχευθῆναι γεννώμενα»: Ἀριστφ.ἀπ.237, Πλάτ.Κωμ.Δαίδ.1, Ἀριστλ

Ζl 6,2,10, αὐτ.10,6,2· ‖ **ὑπηνέμιον ᾠόν τὸ παραχθὲν ὑπὸ τῆς** Νυκτὸς μόνης ἄνευ σπορᾶς : Ἀριστφ.Ὄρν.695· ‖ ἐν ἀναφ. πρὸς γυναῖκα **ὑπηνέμιον κύημα** ψευδοκύησις, ἀνεμογγόστρι· πρβλ.Πλούτ.Ἠθ.38Ε **λοχεῖται καὶ ὠδῖνες ὑπηνέμιοι**, αὐτ.ΖΓ 3,1,5,αὐτ.18· ‖ **ὑπηνέμιος παῖς** όν. τοῦ Ἡφαίστου ὡς ἀσπόρως τεχθέντος ὑπὸ τῆς Ἥρας : Λουκ.Θυσ.6· **5**) μτγν. μτφ. ὁ μάταιος, κοῦφος, ἄνευ ἀποτελέσματος ἢ ἀσήμαντος : Λουκ.Ἁρμον. **4 πάντα ἐκεῖνα ὑπηνέμια ὀνείρατα·** **6**) μτφ. ἐπὶ ἀνθρώπων, ὁ λίαν εὐκίνητος, ἐλαφρὸς τὸ πορεύεσθαι, τὸ μεθίστασθαι : Πλούτ.Σερτ.12 **φυγαῖς ἀπαύστοις ἀνθρώπων ὑπηνεμίων·** ‖ κ. ἐπὶ ποδῶν : Νόνν.8,177 **ποὺς ὑπηνέμιος** (φτερωτός).

ὑπήνεμος-ον (ἄνεμος) κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὸν ἄνεμον, ὁ μὴ προσβαλλόμενος, ὁ προφυλαγμένος ἀπὸ τὸν ἄνεμον, ἀπάνεμος, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ προσήνεμος : Σοφ.Ἀντ.411 **καθήμεθ' ἄκρων ἐκ πάγων ὑπήνεμοι**, Ξεν.Οἰκ.18,7 **ἢν δέ τις, ἔφη, λικμᾷ ἐκ τοῦ ὑπηνέμου ἀρχόμενος;**, Ἀριστλ.Ζl 6,1,6 **ὑπηνέμους ποιεῖν τὰς νεοττεύσεις**, Θεόφρ. ΦΑἴτ.3,6,9, Θεόκρ.22,32 **ἐκβάντες δ' ἐπὶ θῖνα βαθὺν καὶ ὑπήνεμον ἀκτήν**, - **ὑπήνεμος** λιμὴν-ἀκτὴ - **νῆσος**· ‖ τὸ ἀρσ. **ὑπήνεμος** ὡς οὐσ. ὑπήνεμος τόπος, μέρος προφυλαγμένον ἀπὸ τὸν ἄνεμο, ἀπάνεμο : Ἀριστλ.Ζl 6,14,11· **2**) μτφ. ἤπιος, ἥσυχος, ἐλαφρός : Εὐρ.Κύκλ.44 **οὐ τᾷδ' ὑπήνεμος αὔρα καὶ ποιηρὰ βοτάνα;**· **3**) μτγν. ταχὺς ὡς ὁ ἄνεμος : ΑΠλ.54· **4**) ὁμ. μτγν. ὁ ὑπηνέμιος βλ.λ.4), μηδαμινός, οὐτιδανός, μάταιος : Ἀλκίφρ.2,2 **ὑπήνεμοι δόξαι**, αὐτ.7 **ὑπήνεμοι ἐπιθυμίαι**.

ὑπηνεμοῦμαι-έομαι νεώτ. ναυτ. ἔρχομαι ὑπηνέμως ἀκτῆς ἢ ἄλλου πλοίου, σοβεντάρω.

ὑπηνέμως ἐπίρρ. νεώτ. **ἐν προφυλάξει, μὲ προ**φύλαξιν ἀπὸ τοῦ ἀνέμου.

ὑπήνη (ἡ) κ. νεώτ. **τὸ ὑπὸ τὴν ῥῖνα** μέρος τοῦ προσώπου, τὸ ἄνω χεῖλος, ὅθ. **ἡ** τοῦ ἄνω χείλους τρίχωσις, αἱ ὑπὲρ τὸ ἄνω χεῖλος πρῶται φυόμεναι τρίχες, ὁ μύσταξ, κατ' ἀντιδιαστολὴν ἀπὸ τὰς τοῦ πώγωνος : Εὔβουλ.Στεφανόπ.7, Ἀριστλ.ΖΙ 3,11, 13 **καὶ τὴν ὑπήνην καὶ τὸ γένειον δασὺ ἔχειν**, Φώτ., Σουΐδ.· **2**) γεν. πώγων, γενειάς : Αἰσχ ἀπ. 30, Ἀριστφ.Σφ.476 **τὴν ὑπήνην ἄκουρον τρέφειν**, αὐτ.Ἱππ.1286, αὐτ.Λυσ.1072 **οἵδ' οἱ πρέσβεις ἕλκοντες ὑπήνας χωροῦσ'**· ‖ **ἄναξ ὑπήνης** κωμ. ὡς ἐπίθ. τοῦ ἔχοντος μακρὰν γενειάδα : Πλάτ.Κωμ. Πρέσβ.4· **3**) νεώτ.ναυτ. ἄλυσις ἢ σχοινίον ἐντεινόμενον ἀπὸ τῆς στείρας καὶ χρησιμεῦον διὰ τὴν στερέωσιν τοῦ προβόλου, μουστάκι.

ὑπηνήτης (ὁ), θηλ. **ὑπηνῆτις-ιδος** (Ἀν.Βοασσ.4, 431), δωρ. **ὑπηνήτας** ὁ ἄρτι γενειῶν, ἐκεῖνος ποὺ ἀρχίζει νὰ βγάζῃ γένεια : Ἰλ.Ω 348, Ὀδ.Κ 279 **νεανίῃ ἀνδρὶ ἐοικώς, πρῶτον ὑπηνήτῃ**, Πλάτ. Πρωτ.309Β **χαριεστάτην ἥβην εἶναι τοῦ ὑπηνήτου**, Λουκ.Θυσ.11· **2**) μτγν. γεν. ὁ πωγωνοφόρος : Ἀγαθ.ΑΠ 6,32 **κνακὸν ὑπηνήταν . . τράγον**.

ὑπηνόβιος-ον ὁ μεθ' ὑπήνης ζῶν, ὁ καθ' ὅλον τὸν βίον γενειάζων, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν τῆς ζωῆς τρέφων πώγωνα, γένειον : Πλάτ.Κωμ.Πρέσβ.2 **τὸν ὑπηνόβιον σπαρτιοχαίτην**.

ὑπηοῖος-η-ον (ἠώς) ἐπ. ὁ ὑπὸ **τὴν ἕω**, ὑπὸ **τὴν** ἠῶ, ὑπὸ τὸν ὄρθρον, ὀρθρινός, **ἑωθινός**, αὐγινός : Ἰλ.Θ 530 **πρωῒ δ' ὑπηοῖοι σὺν τεύχεσι** θωρηχθέντες, αὐτ.Σ 277, Ὀδ.Δ 656, αὐτ.Ρ 25 **στίβη ὑπηοίη** (πρωϊνὴ πάχνη, παγωνιά).

ὑπήρατος Ἡσ. «λογομάχος ὑπέρλαμπρος».

ὑπηρέμα ἐπίρρ., μτγν. ὀλίγον τι ἡσύχως, ὀλίγον ἤρεμα : Διον.Περ.1122 **ἀμέθυστον ὑπηρέμα πορφυρέουσαν** (ἄ. ἀνάγν. ὑπ' ἠρέμα).

ὑπηρεσία (ἡ) κ. μσν., νεώτ., δημ. κ. **ὑπερεσία** ἡ τῶν ὑπηρετῶν, τῶν κωπηλατῶν κ. συνεκδ. ἡ τῶν **ναυτῶν ἐργασία**· ὅθ.κτ.πληθ. **αἱ ὑπηρεσίαι** ὡς συγκεκριμένον, τὸ σύνολον τῶν ἐρετῶν **καὶ ναυτῶν**, τὸ πλήρωμα τοῦ πλοίου : Θουκ.8,1 **ναῦς οὐχ ὁρῶντες . . οὐδ' ὑπηρεσίας ταῖς ναυσὶν ἀνέλπιστοι ἦσαν . . σωθήσεσθαι**· ‖ σπαν. κτ. ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὸ κυβερνῆται : αὐτ.1,143· ‖ ὁμ. κ. πρὸς τὸ θρανῖται : αὐτ.6,31· ‖ ὁμ. κ. **πρὸς τὸ** πλήρωμα ἤτοι τὸ σύνολον τῶν ἐπιβαινόντων πλοίου: Λυσ.162,26· ‖ ὁμ. κ. πρὸς τὸ ἐπιβάται : Δημ.1214, Λυσ.21,10 **παρεσκευασάμην δὲ καὶ τὸ πλήρωμα πρὸς ἐκεῖνον καὶ τὴν ἄλλην ὑπηρεσίαν ἀκόλουθον**· ‖ ὁμ. κ. πρὸς τὸ ναῦται : Δημ.1209· ‖ κ. πρὸς τὸ ἐρέται : αὐτ.1216· **2**) γεν. πᾶσα βαρεῖα διὰ τῶν χειρῶν ἢ διὰ τοῦ ὅλου σώματος γινομένη ἐπίπονος ἐργασία, ἔργον, δουλειά : Δημ. 1458 **τέχναι καὶ γοητεῖαι καὶ ὅλως ὑπηρεσίαι τινές**· **3**) κ. νεώτ. πᾶσα ἐξυπηρετικὴ ἐργασία, πᾶσα ἐξυπηρέτησις, θεραπεία, περιποίησις, ἐκδούλευσις : Ἀριστφ.Σφ.602 **ἣν δουλείαν οὖσαν ἔφασκες καὶ ὑπηρεσίαν ἀποδείξειν**, Πλάτ.Νόμ. 961Ε **ἰατρικὴ ὑπηρεσία**, αὐτ 717C, αὐτ.Ἀπολ.30Α, αὐτ.Εὐθφρ.14D **τίς αὕτη ἡ ὑπηρεσία ἐστὶ τοῖς θεοῖς;**, αὐτ.Νόμ.729D, Ἀριστλ.ΗΝικ.8,6,3, αὐτ.Πολιτ.1,13,2, αὐτ.Νεότ.2,2, αὐτ.ΖΜ 4,9,6,-**παρέσχεν εἰς τοὺς πάσχοντας πολυτίμους ὑπηρεσίας,-ἔχει τάξει ἑαυτὸν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τῆς πατρίδος**· **4**) ἐν Ἀθήναις πᾶσα δημοσία ἐργασία, λειτουργία, πᾶν δημόσιον ὑπούργημα διαφέρον τῆς ἀρχῆς, καθ' ὅσον ἐμισθοδοτεῖτο : Πλάτ.Νόμ.956Ε **ὑπηρεσιῶν ἑκάσταις τῶν ἀρχῶν καταστάσεις**· **5**) νεώτ. κ. δημ. ἐργασία ἀνατεθειμένη εἴς τινα, ἰδία εἰς στρατιωτικόν, δημόσιον ἢ ἰδιωτικὸν ὑπάλληλον ἢ καὶ ὑπηρέτην, ὡς καὶ ἡ ἐκτέλεσις αὐτῆς : **ἀνέλαβε ὑπηρεσίαν εἰς τὴν Τράπεζαν Ἀθηνῶν, - ἀπαγορεύεται ἡ ἀπομάκρυνσις ἐκ τοῦ γραφείου κατὰ τὰς ὥρας τῆς ὑπηρεσίας, - ἐκτελεῖ τὴν ὑπηρεσίαν του εὐσυνειδήτως**· ‖ φρ. **εἶμαι τῆς ὑπηρεσίας** ἔχω σειρὰν ἐκτελέσεως ὑπηρεσίας τινός, ἐν ᾗ γίνεται διαδοχικὴ ἐναλλαγὴ προσώπων καθ' ὡρισμένα χρονικὰ διαστήματα· ‖ ὁμ. **ἀξιωματικὸς ὑπηρεσίας λόχου - τάγματος - συντάγματος** ἀξιωματικὸς ἔχων ὡς ἔργον τὴν καθ' ὡρισμένον χρονικὸν διάστημα ἐποπτείαν ἐφ' ὅλης τῆς ἐκτὸς τῶν ἀσκήσεων καὶ τῆς θεωρίας διεξαγομένης ἐργασίας· ‖ ὁμ. **δεκανεὺς - λοχίας ὑπηρεσίας**· ‖ **ἄρνησις ὑπηρεσίας** τὸ ν' ἀρνῆται τις νὰ ἐκτελέσῃ τὰ ἐκ τῶν κανονισμῶν ἐπιτεταγμένα εἰς αὐτὸν ὑπηρεσιακὰ καθήκοντα· **6**) νεώτ. κ. δημ. τὸ σύνολον τῶν λειτουργιῶν κράτους τινὸς ἢ ἄλλης ὀργανώσεως ἢ τὸ ἐπὶ μέρους σύνολον τοιούτων λειτουργιῶν ὡρισμένου κλάδου : **ἡ δημοσία - ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, - οἱ ὑπάλληλοι τῆς ταχυδρομικῆς ὑπηρεσίας, - ὑπηρεσία διώξεως λαθρεμπορίου, - αἱ διοικητικαὶ - οἰκονομικαὶ ὑπηρεσίαι**· **7**) ὁμ. ἡ ἐνεργὸς κατάστασις ὑπαλλήλου, ὡς καὶ ὁ χρόνος καθ' ὃν ἀνήκει τις εἴς τινα κλάδον : **ἀπελύθη τῆς ὑπηρεσίας, - ἔχει 25ετῆ συντάξιμον ὑπηρεσίαν**· **8**) κτ. πληθ., νεώτ. καθ' ἑνικ. ἡ τάξις, τὸ σύνολον τῶν ὑπηρετῶν, τῶν θεραπόντων, τὸ ὑπηρετικὸν προσωπικόν : Πλάτ.Ἐπιστ.350Α **οἱ τῶν ὑπηρεσιῶν ὄντες Ἀθήνηθεν, - τὴν Κυριακὴν ὅλη ἡ ὑπηρεσία ἔχει ἔξοδον**· **9**) νεώτ. κ. δημ. ὑπηρέτης ἢ ὑπηρέτρια : **ἔχουμε μείνει χωρὶς ὑπηρεσία**.

ὑπηρεσιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπηρεσίαν βλ.λ.5) : **ὑπηρεσιακὸν ἔγγραφον, - ὑπηρεσιακὸν ὄχημα**· ‖ ἐπίρρ. -ῶς· **2**) ἐπὶ προσ., ὁ προσηλωμένος εἰς τὴν ἀκριβῆ, τὴν κατὰ γράμμα ἐκτέλεσιν τῆς ὑπηρεσίας.

ὑπηρέσιον (τὸ) κ. νεώτ. ὑπόστρωμα ἢ προσκεφάλαιον τιθέμενον ἐπὶ τῶν ἑδωλίων τῶν πλοίων, ἐφ' οὗ ἐκαθέζετο ὁ ἐρέτης : Θουκ.2,93 **ἐδόκει δὲ λαβόντα τῶν ναυτῶν ἕκαστον τὴν κώπην καὶ**

τὸ ὑπηρέσιον . . πεζῇ ἰέναι, Ἰσοκρ.169Α, Πλούτ. Θεμ.4 **εἰς ὑπηρέσιον καὶ κώπην συνέστειλε τὸν τῶν Ἀθηναίων δῆμον·** || νεώτ. κάλυμμα τῶν ἑδωλίων λέμβου· **2)** μτγν. ὑπόστρωμα ἢ σάγμα πρὸς ἱππασίαν: Διόδ.Σ 20,4 **τοῖς ἱππεῦσι διακελευόμενος ἔχων μεθ' ἑαυτῶν . . ὑπηρέσιον καὶ χαλινόν·** **3)** ὁ μισθὸς τοῦ ἐρέτου, τοῦ κωπηλάτου· Φώτ.625,16 «ὑπηρέσιον· ὁ διδόμενος μισθὸς τοῖς ὑπηρετοῦσι, τοῖς στρατευομένοις καὶ ἐρέσσουσι καὶ δουλεύουσιν· τοῦ ὀνόματος ἀπὸ τοῦ ὑπηρετεῖν κληθέντος» : ΑΒ 312,27· **4)** μτγν. ὑπηρετικὸν πλοῖον : Στράβ.2,1,23 **ὃ ποιοῦσι συμπίπτοντες εἰς ἓν ὅ τε Τίγρις καὶ ὁ Εὐφράτης, ὑπηρεσίῳ παραπλήσιαν·** **5)** Σουΐδ. «ὑπηρέσιον, τὸ παρ' ἡμῖν, ᾧ χρώμεθα εἰς ἀπόπατον».

ὑπηρετεία (ἡ) ἡ ἐπιμελητεία : Ἐπιγρ.Δαμασκοῦ.

ὑπηρέτημα-ατος (τὸ) ἡ γενομένη, ἡ προσφερθεῖσα ἢ ἡ προσφερομένη, ζητουμένη ὑπηρεσία : Σοφ.Ἠλ.1358 **ἥδιστον δ' ἔχων ποδῶν ὑπηρέτημα,** Ἀντιφ.1,15, Πλάτ.Ἀλκ.1,106Β.

ὑπηρέτης (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ., θηλ. **-έτρια** κ. **ὑπηρέτις-ιδος,** δημ. κ. **ὑπερέτης**-έτρια ἢ -έτρα, ὁ ὑπὸ **ἄλλον ἐρέτην κωπηλάτης,** ὁ ὑπηρετῶν ἐν πλοίῳ, κατ' **ἀντίθ.** πρὸς **τὸ** ναύτης καὶ ἐρέτης, ὅθ. γεν. ὁ ὑπό **τινα,** ὁ διατελῶν ὑπὸ τὰς διαταγάς τινος καὶ ὑπὲρ αὐτοῦ ἐργαζόμενος, θεράπων, βοηθός, διάκονος : Ἡρ.3,63 **κότερα αὐτός τοι Σμέρδις φαινόμενος ἐς ὄψιν ἐνετέλλετο ταῦτα ἢ τῶν τις ἐκείνου ὑπηρετέων,** αὐτ.5,111, Πλάτ.Πολιτ.289C, αὐτ.Πολ. 552Β, αὐτ.Νόμ.720Α, αὐτ.873Β, Δημ.690 **ἡ πόλις εἰς ὑπηρέτου σχῆμα . . προελήλυθε·** σπάν. **μτ. δοτ.** : Πλάτ.Νόμ.773Ε **ὑπηρέτης τῷ θεῷ,** αὐτ. 715C, Ἀριστλ.Πολιτ.3,16,4· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. : Εὐρ.Τρῳ.426 **οἱ περὶ τυράννους . . ὑπηρέται·** κ. **μτ. γενικ. ἀντικειμ.** : Ξεν.Ἀν.1,9,18 **ὑπηρέτης ἔργου·** || **π.Ἀττ. κεῖται εἰς** δήλωσιν παντὸς εἴδους ὑπηρετικῆς σχέσεως, **ὡς ὁ** Ἑρμῆς **κολεῖται ὑπηρέτης θεῶν** : Αἰσχ.Πρ.954, αὐτ.983· || ὁμ. οἱ κάτοικοι τῶν Δελφῶν **καλοῦνται Φοίβου ὑπηρέται** : Σοφ. ΟΤ 712· || **ὁ** Νεοπτόλεμος ὁμ. **ὑπηρέτης τοῦ Ὀδυσσέως : αὐτ.Φιλ.53·** || ὁ **αὐλὸς ὑπηρέτης τοῦ χαροῦ** : Πρατίν.1,9· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπὶ μισθῷ ἐκτελῶν χειρωνακτικὴν ἐργασίαν ἐν οἴκῳ ἢ **καταστήματι,** θεράπων, δοῦλος : **μοῦ ἔφυγε ὁ ὑπηρέτης μου, - δημόσιος ὑπηρέτης** (κοτωτέρας **βαθμίδας δημόσιος** ὑπάλληλος)· **3)** εἰδ. ἐν Ἀθήναις, **ὁ δοῦλος ὁ** παρακολουθῶν ἕκαστον ὁπλίτην **εἰς τὰς** ἐκστρατείας καὶ φέρων τὰς ἀποσκευὰς **αὐτοῦ,** τὰς τροφὰς καὶ τὴν ἀσπίδα του, σκευοφόρος (σπαν. οὗτος ἦτο ἐλαφρῶς ὡπλισμένος ὡς σφενδονήτης ἢ ταξότης· πρβλ.Ἀριστφ. Ὀρν.1186) : Θουκ.3,17 **αὐτῷ γὰρ καὶ ὑπηρέτῃ δραχμὴν ἐλάμβανε τῆς ἡμέρας·** **4)** **ὁ τῶν ἕνδεκα ὑπηρέτης** ὁ βοηθὸς τῶν ἕνδεκα, ὁ ὑπηρετῶν **κατὰ τὴν** ἐκτέλεσιν **τῆς ποινῆς τῶν** πολιτικῶν καταδίκων : Πλάτ.Φαίδ.116Β, Ξεν.Ἑλλ.2,3,54 **ἐκεῖνοι δὲ** (οἱ ἕνδεκα) **εἰσελθόντες σὺν τοῖς ὑπηρέταις,** αὐτ.4,8· **5)** **π.Ξεν.** ὑπηρέτοι καλοῦνται ἀξιωματικοί **τινες ὑπὸ τὰς** ἀμέσους διαταγὰς τοῦ **στρατηγοῦ τελοῦντες καὶ** ὡς ὑπασπισταὶ καὶ βοηθοὶ **αὐτοῦ ἐνεργοῦντες** : Ξεν.ΚΠ 2,4,4 **ἔπεμψε δὲ καὶ ὑπηρέτας δύο ἐπὶ τὸ στόμα τῆς ἀγυιᾶς,** αὐτ.6,2,13· **6)** νεώτ. στρατ. ὁ διὰ τὴν ὑπηρέτησιν τοῦ πυροβόλου ἢ πολυβόλου **τεταγμένος** στρατιώτης· **7)** μσν. **ἐκκλ.** ὁ ὑποδιάκονος, ὑπηρέτης τῶν ἐπισκόπων, **τῶν** πρεσβυτέρων **καὶ** τῶν διακόνων : Ζωναρ. εἰς Καν.21 Λαοδ.346.

ὑπηρέτησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ὑπηρετεῖν, ὑπηρεσία : Ἀριστλ.Ρητ.2,6,13 **ὅσα εἰς ὑπηρετήσεις ἢ σώματος ἢ ἔργων αἰσχρῶν·** **2)** νεώτ. στρατ. τὸ σύνολον τῶν ἐργασιῶν, ἃς ἐκτελοῦσιν οἱ χειριζόμενοι τὸ πυροβόλον ἢ ὁπλοπολυβόλον ἄνδρες.

ὑπηρετικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπηρέτην ἢ ὑπηρέτας : Πλάτ. Πολιτ.290C **ἐν ὑπηρετικῇ μοίρᾳ τινί,** Ξεν.ΚΠ 2,1,18 **καταμενέτω ἐν τοῖς ὑπηρετικοῖς ὅπλοις** (τῶν μισθοφόρων στρατιωτῶν), - **ὑπηρετικὸν προσωπικόν·** **2)** κ. νεώτ. ὁ ἁρμόζων εἰς ὑπηρεσίαν, ὁ πρόθυμος εἰς παροχὴν ὑπηρεσιῶν, ἐκδουλεύσεων, ἐξυπηρετικός : Πλάτ.Νόμ.942Ε **τὸ μὲν ὑπηρετικώτατον . . τῷ σώματι, τὸ δὲ ἀρχικώτατον,** Ἀριστλ.Πολιτ.4,15,3· || **ἡ ὑπηρετική** ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ ἐξυπηρετεῖν : Πλάτ.Εὐθφρ.13D **ἡ ἰατροῖς ὑπηρετικὴ εἰς τίνος ἔργου ἀπεργασίαν·** **3)** ὠφέλιμος : Ἀριστλ.ΖΜ 2,7,6 **ταῖς τῆς ψυχῆς ἔργοις ὑπηρετικώτατον . . τὸ θερμόν ἐστιν·** **4)** ὁ ὑποτελής, ὑπεξούσιος, ἀντίθ. πρὸς τὸ ἀρχικός : αὐτ. Πολιτ.1,13,9· **5)** νεώτ. ὁ ἰδιάζων εἰς ὑπηρέτην, δουλοπρεπής, δουλόφρων· **6)** **ὑπηρετικὸς κέλης** μικρὸν ἀκάτιον χρησιμεῦον εἰς ὑπηρεσίας μεγαλυτέρου πλοίου : Ξεν.Ἑλλ.1,6,36 **τῷ δ' Ἐτεονίκῳ ὁ ὑπηρετικὸς κέλης πάντα ἐξήγγειλε·** || κ.νεώτ. **τὸ ὑπηρετικόν** (πλοῖον) ὡς οὐσ. πλοῖον οὐχὶ πολεμικὸν προωρισμένον δι' ὑπηρεσίαν, ἰδίᾳ ἀγγελιῶν, ἀγγελιαφόρον, πρόσκοπος : Δημ.1220 **ἀφικνεῖται ἐκ Μεθώνης τῆς Μακεδονίας ὑπηρετικὸν εἰς Θάσον,** αὐτ.262, Αἰσχίν.37,31.

ὑπηρετικῶς ἐπίρρ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑπηρετικόν, ἐξυπηρετικόν.

ὑπηρέτις-ιδος (ἡ) θηλ. τοῦ ὑπηρέτης βλ.λ.1), ὑπηρέτρια : Εὐρ.ΙΑ 322 **τὴν δ' ὁρᾷς δέλτον, κακίστων γραμμάτων ὑπηρέτιν;,** Συνέσ.138 **ὄψις καὶ ἀκοὴ . . αἰσθήσεως ὄργανα τῆς κοινῆς καὶ ὑπηρέτιδες·** **2)** **ὑπηρέτιδες** (νῆες) ὡς οὐσ. τὰ ὑπηρετικὰ πλοῖα τοῦ ἀθηναϊκοῦ στόλου, ἡ Πάραλος καὶ ἡ Σαλαμινία : Σχόλ.Ἀριστφ.Βάτρ.204.

ὑπηρετομεσίτης (ὁ) νεώτ., θηλ. **-ίτρια,** ὁ μεσίτης ὁ ἐπ' ἰδίᾳ ἀμοιβῇ προμηθεύων ὑπηρέτας καὶ ὑπηρετρίας εἰς οἰκίας.

ὑπηρέτρια (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. κ. **ὑπερέτρια** κ. **-έτρα** θηλ. τοῦ ὑπηρέτης βλ.λ.1), ἡ ἐξυπηρετοῦσα εἴς τι, συνεργός, βοηθός : Μοσχί.Ἰατρ.Γυν. Παθ.51,52 **αἱ δὲ ἐκ πλαγίου ὑπηρέτιδες·** **2)** νεώτ. κ. δημ. θηλ. τοῦ ὑπηρέτις βλ.λ.2), δούλα.

ὑπηρετῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **ὑπερετῶ** κ. (**ὑ**)**περετάω,** ἀόρ. **ὑπηρέτησα,** δημ. **ὑπερέτησα,** ὑπερσ. **ὑπηρετήκειν** (Ξεν.Ἑλλ.3,3,9), παθ. ἀόρ. **ὑπηρετήθην,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑπηρετημένος,** εἶμαι ὑπηρέτης βλ.λ.1), ἐργάζομαι ἐν πλοίοις, ἐκτελῶ ἔργον κωπηλάτου : Αἰλ.ΖΙ 13,2· κ. παθ. : Διόδ.Σ 2,55 **πλοῖον ὑπὸ δύο ἀνθρώπων ὑπηρετεῖσθαι δυνάμενον·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ἐργάζομαι ὡς ὑπηρέτης, ἐκτελῶ ἰδ. χειρωνακτικὰς ἐργασίας, ἐργάζομαι ὑπέρ τινος, δουλεύω : Σοφ.Ἠλ.996 **αὐτή θ' ὁπλίζει κἄμ' ὑπηρετεῖν καλεῖς;,** αὐτ.Φιλ.990, Ξεν. Ἱέρ.1,38 **τοὺς διὰ φόβον ὑπηρετοῦντας·** || κ. **κτ. ἀντίθ.** πρὸς τὸ ἄρχω : Ἀριστφ.Σφ.518· **3)** μτ. δοτ. προσφέρω ὑπηρεσίαν, ἐξυπηρέτησιν, ἐκδούλευσιν εἴς τινα : Σοφ.Ἠλ.1306 **οὐ γὰρ ἂν καλῶς ὑπηρετοίην τῷ παρόντι δαίμονι,** Εὐρ.Φοίν.1708· **4)** μτ. δοτ. βοηθῶ, παρέχω βοήθειαν : Ἡρ.8,41 **ἔσπευσαν δὲ ταῦτα ὑπεκθέσθαι τῷ χρηστηρίῳ τε βουλόμενοι ὑπηρετέειν,** Σοφ.ΟΚ 283, Πλάτ. Νόμ.914Α· || μτ. δοτ. κ. αἰτ. βοηθῶ τινα εἴς τι : Σοφ.Φιλ.1024, Ἀριστφ.Πλ.979, Πλάτ.Συμπ.196C, Ξεν.ΚΠ 5,1,20, Δημ.1356· **5)** **ὑπηρετῶ τοῖς τρόποις** χαρίζομαί τινι, συναινῶ, συγκατανεύω, περιποιοῦμαι χαριζόμενος εἰς τοὺς τρόπους τινός : Ἀριστφ.Βάτρ.1432 **ἣν δ' ἐκτραφῇ τις, τοῖς τρόποις ὑπηρετεῖν·** **6)** **ὑπηρετῶ τῷ λόγῳ** ὑποστηρίζω, συνηγορῶ : Εὐρ.Μήδ.588 **καλῶς γ' ἄν, οἶμαι, τῷ δ' ὑπηρέτεις λόγῳ·** **7)** ἀπολ. εἶμαι εἰς τὴν ὑπηρεσίαν τινός, εἶμαι ὑποτεταγμένος, ἀντίθ. πρὸς τὸ προστάττω : Σοφ.Φιλ.15 **ἀλλ' ἔργον σὸν**

τὰ λοίφ' ὑπηρετεῖν, Πλάτ.Πολ.467Α, Ἀριστλ.Τοπ.5,1,6, αὐτ.Μετοφ.1,2,7· κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : αὐτ.Πολιτ.3,4,12· || τὸ παθ. ἐκτελοῦμαι ὡς ὑπηρεσία : Ἡρ.4,139 **τὰ ἀπ' ἡμέων εἰς ὑμέας ὑπηρετέεται**, αὐτ.1,108, Ξεν.Ἑλλ.5,2,34, Ἰσόκρ.39Ε, Ἀριστλ.ΗΕὐδ.7,10,17· **3)** νεώτ. ἐκτελῶ δημοσίαν ἢ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν : **ὑπηρετεῖ εἰς τὸ Ιον σύνταγμα - εἰς τὴν Ἐμπορικὴν Σχολήν.**

ὑπήτριον (τὸ) τὸ ὑπὸ τὸ ἦτρον μέρος τοῦ σώματος, ὑπογάστριον : Θεόπομπ.Κωμ.Σειρ.1 **θύννων τε λευκῶν Σικελικῶν ὑπήτρια·** **2)** οὖθαρ, μαστός : Ἀθήν.9,399D.

ὑπήχησις-εως (ἡ) μτγν. τὸ ὑπηχεῖν, ἀπήχησις, ἀντήχησις : Γρηγ.Νύσσ.2,890C, Ἰω.Χρυσ.5,379Β **ἀπὸ τοῦ στίχου τῆς ὑπηχήσεως.**

ὑπηχῶ-έω ἠχῶ εἰς ἀπάντησιν, ἀντηχῶ, ἀποκρίνομαι : Ἡσίοδ.Θ 835 **ὑπὸ δ' ἤχεεν οὔρεα μακρά**, Εὐρ.Ἱκ.710 **ἔρρηξε δ' αὐδὴν ὥσθ' ὑπηχῆσαι χθόνα**, Φερεκρ.Ἀγρ.1· || κ. μτ. οὐδ. ἐπιθ. : Πλούτ.Ἠθ.64D **σαθρὸν καὶ ἀγεννὲς ὑπηχεῖν**, Λουκ.Ἐνάλ.Δ 1,4· **2)** ἠχῶ ἠρέμα, ἐλαφρῶς, ἀποδίδω ἦχον ἤρεμον : Πλάτ.Φαῖδρ.230C **τὸ εὔπνουν τοῦ τόπου . . θερινὸν ὑπηχεῖ τῷ τεττίγων χορῷ·** || κ. ἐπὶ μουσικῶν χορδῶν : Ἀριστλ.Πρ.19,42,1.

ὑπήῳος-α-ον (ἠώς) ποι. ὁ ὑπηοῖος βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 4,841, Κόϊντ.4,111.

ὑπίατρος (ὁ) νεώτ. βαθμὸς ὑγειονομικοῦ ἀξιωματικοῦ ἐν τῷ στρατῷ καὶ τῷ ναυτικῷ μεταξὺ τοῦ ἀνθυπιάτρου καὶ τοῦ ἰατροῦ.

ὑποδιόμορφος-ον νεώτ. γεωλ. ἐπὶ πετρωμάτων, ἐκεῖνος τοῦ ὁποίου τὸ κρυσταλλικὰ κοκκώδη συστατικὰ περατοῦνται ἐν μέρει μόνον εἰς ἰδίας κρυσταλλικὰς ἐπιφανείας.

ὑπίημι Ἰων. τ. τοῦ ὑφίημι βλ.λ.

ὑπικμος-ον μσν. ὁ ὀλίγον ἰκμαλέος, ὑγρός : Παλλδ.Λαυσ.926D **τόπος ὕπικμος.**

ὑπικτερικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἐλαφρῶς ἰκτερικός.

ὑπίλαρχος (ὁ) νεώτ. βαθμὸς ὑπολοχαγοῦ βλ.λ. τοῦ ἱππικοῦ.

ὑπίλλω, ποι. ἀόρ. α' **ὑπῖλα** (Εὐρ.ἀπ.544), παθ. ἀόρ. **ὑπιλλήθην** (Ἱππ.π.Γαλ. ἐν Ἱππ.Γλωσσ.Ἐξηγ.582), ὑποστρέφω, σύρω ὑποκάτω, συμμαζεύω, περιμαζεύω, κουλουριάζω, ζαρώνω πρὸς τὰ κάτω : Εὐρ.ἀπ.544 **οὐρὰν ὑπίλλει ὑπὸ λεοντόπουν βάσιν καθέζετο** (διόρθ. : δ' ὑπῖλασ')· **2)** μτφ. ἐν φρ. **ὑπίλλω στόμα** συστέλλω τὸ στόμα καὶ σιωπῶ, δὲν τολμῶ νὰ ἐκφράσω τὸ αἴσθημά μου, κατέχω, καταστέλλω, ἀποκρύπτω αὐτό : Σοφ.Ἀντ.599 **ὁρῶσι χ' οὗτοι, σοὶ δ' ὑπίλλουσι στόμα**, Εὐστ.Πον.156,10 **μωκωμένους, εἰ καὶ τὸ στόμα κατὰ τὸν εἰπόντα ὑπίλλουσι.**

ὕπισθα ἐπίρρ. αἰολ. τ. τοῦ ὄπισθεν βλ.λ.

ὑπίστημι Ἰων. τ. τοῦ ὑφίστημι βλ.λ.

ὑπισχνοῦμαι-έομαι κ. μσν. κ. νεώτ., ἐνεργ. **ὑπισχνῶ-έω** (μ. ἐν Αἰσώπ.Μῦθ.205), μσν., νεώτ. κ. δημ. **ὑπόσχομαι** (Δουκ.Ἱστ.Βυζ.96Α), ἐπ., Ἰων. κ. ποι. **ὑπίσχομαι** (Ἰλ.Κ 40, αὐτ.Ζ 93, αὐτ.274, Αἰσχ.Εὐμ.804, Ἀριστφ.ἀπ.516), γ' πληθ. παρατ. **ὑπίσχοντο** (Ἡρ.7,168) κ. γ' ἑν. **ὑπισχνέετο** (αὐτ.8,109), προστ. β' ἑν. **ὑπισχνοῦ** (Εὐρ. ἐν Ἀριστφ.Σφ.750), Ἰων. μτχ. **ὑπισχνεύμενος** (Ἡρ.2,152), μέλλ. **ὑποσχήσομαι** (Δημ.445), ἀόρ. β' **ὑπεσχόμην** (Ὀδ.Ω 335), παρακ. **ὑπέσχημαι** (Θουκ.8,48, Ξεν.Οἰκ.3,11), ὑπερσ. **ὑπεσχήμην** (Δημ.378), β' ἑν. προστ. παθ. ἀορ. **ὑποσχέθητι** (Πλάτ.Φαῖδρ.235D), ὑπέχομαι, κρατῶ, βάλλω ἐμαυτὸν ὑπό τι, ὅθ. συνεκδ. ἀναλαμβάνω τι, ἀποδέχομαι νὰ πράξω, ὑπόσχομαι, δίδω ὑπόσχεσιν, τάζω : Ἰλ.Ζ 115 **ὑποσχέσθαι θ' ἑκατόμβας**, αὐτ.Ι 263 **ὅσσα τοι . . ὑπέσχετο δῶρα**, αὐτ.Μ 236, Ἡρ.5,30 **ὑπίσχεσθαι δῶρα ἐκέλευον**, αὐτ.4,158, αὐτ.9,120, αὐτ.7,168, αὐτ.8,106, Θουκ.8,48, Ξεν.Οἰκ.3,1, Δημ.626, Ἰώσ.ΑΙ 69,35, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,121, αὐτ.2,13· || συχν. μτ. ἀπαρφ. μέλλ. : Ἰλ.Ν 368 **ὑπὸ δ' ἔσχετο, καὶ κατένευσεν, δωσέμεναι**, αὐτ.Χ 114, αὐτ.Ζ 93 **καί οἱ ὑποσχέσθαι δυοκαίδεκα βοῦς ἐνὶ νηῷ ἤνις ἠκέστας ἱερευσέμεν**, Σοφ.Φιλ.615, Εὐρ.Τρῳ.930 **Κύπρις δὲ τοὐμὸν εἶδος ἐκπαγλουμένη δώσειν ὑπέσχετ'**, Ξεν.ΚΠ 6,2,3· || σπαν. μτ. ἀπαρφ. ἄ. χρόν. ἔχοντος σημ. μέλλοντος : Ἰλ.Β 112 **ὑπέσχετο καὶ κατένευσεν Ἴλιον ἐκπέρσαντ' εὐτείχεον ἀπονέεσθαι·** || κ. μτ. ἀπαρφ. ἀορ. : Ξεν.Ἀν.1,2,2 **ὑποσχόμενος αὐτοῖς . . μὴ πρόσθεν παύσασθαι πρὶν αὐτοὺς καταγάγοι οἴκαδε**, Δημ.1044· || συχν. μτ. οὐδ. ἐπιθ. : Ἡρ.2,152· || κ. μεθ' ἁπλῆς δοτ. : αὐτ.2,91 **ὑπίσχεται ἀνδρὶ ἑκάστῳ·** || κ. ἀπολ. : αὐτ.9,109 **ὑπισχνέετο καὶ ὤμοσε**, αὐτ.5,51, Ἀντιφ.113,10 **ἠρώτα αὐτὴν εἰ ἐθελήσει διακονῆσαί οἱ, καὶ ἣ ὑπέσχετο τάχιστα**, Μηναῖ.3,3 Συνξ.Ἀγ.Εὐτροπίου κ. ἄ. **τὰ μὲν ὑπισχνουμένου, τὰ δὲ καὶ διδόντος·** **2)** μτ. ἀπαρφ. ἐνεστ. ἐπαγγέλλομαι, βεβαιῶ ὅτι . . : Ἡρ.7,104 **ὑπίσχομαι οἷός τε εἶναι μάχεσθαι**, Πλάτ.Σοφ.234C.

ὑπίσχομαι ἐπ. κ. Ἰων. τ. τοῦ ὑπισχνοῦμαι βλ.λ.

ὑπίχνιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸ ἴχνος, ὑπὸ τὸν πόδα, ἐν τῷ πέλματι : Κόϊντ.9,383 **ὡς τοῦ ὑπίχνιον ἕλκος ἀέξετο**, Γρηγ.Νύσσ.1,539D.

ὑπιωγαί (αἱ) Ἡσ. «ὑπαγωγαί, ὑποδρομοὶ τῆς πέτρας διὰ σκέπην, σκεπηνὰ μέρη».

ὑπιώνιος-ον ἐπὶ τόνου μουσικοῦ, ὁ βαρύτερος, χαμηλότερος τοῦ ἰωνίου, ὅθ. **τὰ ὑπιώνια** ὡς οὐσ. εἶδός τι μουσικοῦ τόνου τῆς ἑλλ. μουσικῆς : ΑΒ 15.

ὑπναλγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νευραλγία, ἄλγος γινόμενον αἰσθητὸν μόνον κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ὕπνου καὶ παῦον εὐθὺς ὡς ἀφυπνισθῇ ὁ πάσχων.

ὑπναλέος-α-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπνηλός, ὑπνηρός, ὁ ἐπίφορος εἰς ὕπνον, ὁ εὐκόλως ὑπὸ τοῦ ὕπνου καταλαμβανόμενος, νυσταλέος, ὑπνιάρης : Νικ.Θηρ.160, αὐτ.Ἀλεξ.85· || νεώτ. κ. ὁ ἀγαπῶν τὸν ὕπνον, ὁ πολὺ κοιμώμενος, ὑπναράς· **2)** ἐνεργ. ὁ ἐπιφέρων ὕπνον, ὑπνωτικός : Ρουφ.ΑΠ 5,46 **ἔκλυτος ὑπναλέῳ γυῖα κέκμηκα κόπῳ**, Μακηδ.ΑΠ 5,242,7.

ὑπνάλη (ἡ) νεώτ. φαρμ. σκεύασμά τι ἐκ χλωράλης καὶ ἀντιπυρίνης, ὑπνωτικὸν καὶ ἀντινευραλγικόν.

ὑπναπάτης (ὁ) μτγν. ποι. ὁ ἐξαπατῶν ἢ ὁ τέρπων ἐν τῷ ὕπνῳ ἢ ὁ δι' ἀπάτης ἀφαιρῶν τὸν ὕπνον : Μελέαγρ.ΑΠ 5,196 **ναὶ μυρόπνουν Δημοῦς χρῶτα τὸν ὑπναπάτην.**

ὑπναράς (ὁ) δημ., θηλ. **ὑπναρού**, ὁ ἐπίφορος εἰς ὕπνον, ὁ ὑπναλέος ἢ ὁ ἀγαπῶν τὸν ὕπνον, ὁ πολὺ κοιμώμενος.

ὑπνηλία (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ῥοπή, τάσις πρὸς ὕπνον, φυσιολογικὴ ἢ παθολογικὴ νύστα : Νεῖλ.Ἐπιστ.131, - **κατέχεται ὑπὸ διαρκοῦς ὑπνηλίας·** **2)** νεώτ. κατάστασίς τις μεταξὺ ἐγρηγόρσεως καὶ ὕπνου.

ὑπνηλός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπνηρός, ὑπναλέος : Διογ.Λ 6,77· **2)** μτγν. ὁ πρὸς ὕπνον ὅμοιος : Φιλόστρ.819 **ὑπνηλὸς ὁ θάνατος ἐντρέχει.**

ὑπνηλῶς ἐπίρρ. μσν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑπνηλόν, ὑπναλέον, νυσταγμένα· **2)** μσν. κατὰ τρόπον ὅμοιον, ὁμοίως πρὸς ὕπνον : Φιλοστόργ.Ἐκκλ.Ἱστ.2,3.

ὑπνηρός-ά-όν ὁ ὑπὸ τοῦ ὕπνου κατεχόμενος, ὑπναλέος, ὑπνηλός· || **τὸ ὑπνηρόν** ὡς οὐσ. ὑπνώδης διάθεσις, ὑπνηλία βλ.λ.1 : Ἱππ.Ἀέρ.295.

ὑπνητικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὕπνον, ὁ ἔχων τάσιν πρὸς ὕπνον, ὑπναράς : Θεόφρ.π.Ἀθήν.1,31F (πιθ. ἐσφ. γρ. τοῦ ὑπνωτικός)

ὑπνιάζω δημ. ἀποκοιμίζω.

ὑπνιακός-ή-όν Ἡσ. «ὑπνικός».

ὑπνιάρης (ὁ) δημ., θηλ. -άρα, ὑπνηλός, ὑπναράς.

ὑπνίδιος-α-ον μτγν. ποι. ὁ ὑπνηρός : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 7,198 **ὑπνιδίῳ πατάγῳ.**

ὑπνίζω (ὕπνος) μτγν. βάλλω τινὰ νὰ κοιμηθῇ, κοιμίζω, ἀποκοιμίζω : Φρύν. ἐν ΑΒ 68,25 «ὑπνίσαι, κατοκοιμῆσαι, εἰς ὕπνον ἀγαγεῖν».
ὑπνικός-ή-όν ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑπνοῦν, εἰς τὸν ὕπνον, ὁ ἐπιφέρων, προξενῶν ὕπνον, ὑπνωτικός : Ἱππ.424,6, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.I,10 **φάρμακον λεῖον καὶ ὑπνικόν.**
ὑπνοβασία (ἡ) νεώτ. ἔγερσις ἐκ τῆς κλίνης καὶ βάδισις κοιμωμένου ἢ ἐκτέλεσις διαφόρων πράξεων ὑπό τινος ἐν ᾧ κοιμᾶται.
ὑπνοβάτης (ὁ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. **-άτις-ιδος**, ὁ καταλαμβανόμενος ὑπὸ ὑπνοβασίας.
ὑπνοβατικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπνοβασίαν ἢ τὸν ὑπνοβάτην : **ὑπνοβατικαὶ κινήσεις.**
ὑπνοβατῶ-έω νεώτ. εἶμαι ὑπνοβάτης, ὑπόκειμαι εἰς ὑπνοβασίαν.
ὑπνοβότανο(ν) (τὸ) μσν., δημ. κ. νεώτ. βοτάνη τις ἐνεργοῦσα ὑπνωτικῶς, ἰδίᾳ βοτάνη τις, ἧς τὸ ἀφέψημα πινόμενον ἐπιφέρει, προκαλεῖ ὕπνον : Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.I,74 **μὲ τὸ νὰ μοῦ ἔβανε τὸ ὑπνοβότανον εἰς τὸ ἀφτίον.**
ὑπνογένεια (ἡ) νεώτ. κ. **ὑπνογονία** ἡ πρόκλησις ὕπνου, ὑπνώσεως.
ὑπνογόνος-ον νεώτ. ὁ προκαλῶν ὕπνον, ὕπνωσιν : **ὑπνογόναι ζῶναι** (μέρη τοῦ σώματος ἅτινα πιεζόμενα προκαλοῦν ὕπνωσιν).
ὑπνοδότης (ὁ) κ. δημ., θηλ. **ὑπνοδότειρα** (Εὐρ. Ὀρ.175), ἰων. **ὑπνοδοτείρη** (Ἐπιγρ.) κ. **ὑπνοδῶτις -ιδος** (Ὀρφ.Ὕμν.57,8), ὁ δίδων, ὁ παρέχων ὕπνωσιν, ἀποκοιμίζων : Αἰσχ.Πρ.572 **ὀτοβεῖ δόναξ .. ὑπνοδόταν νόμον.**
ὑπνοδῶτις-ιδος (ἡ) μτγν. ποι. ἀνωμ. θηλ. τοῦ ὑπνοδότης βλ.
ὑπνοθεραπεία (ἡ) νεώτ. ἡ δι' ὑπνώσεως, διὰ τεχνητοῦ ὕπνου θεραπεία.
ὑπνολαλιά (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ λαλῇ, νὰ ὁμιλῇ τις καθ' ὕπνον.
ὑπνολάλος-ον νεώτ. ὁ καθ' ὕπνον λαλῶν, ὁμιλῶν, ποὺ μιλάει στὸν ὕπνο του.
ὑπνολογία (ἡ) νεώτ. ἐπιστημονική πραγματεία περὶ ὕπνου.
ὑπνομαχῶ-έω κ. μσν. μάχομαι πρὸς τὸν ὕπνον, ἀνθίσταμαι πρὸς αὐτόν, ἀποκρούω, διώχνω τὸν ὕπνον : Ξεν.ΚΠ 2,4,26 **ἐᾶσαι χρὴ τοὺς ἄνδρας τὸ μέτριον ἀποκοιμηθῆναι, ὡς ἂν δύνωνται ὑπνομαχεῖν**, Δίων Κ 72,8, Θωμ.Μ 871.
ὕπνον (τὸ) εἶδος παρασιτικοῦ βρύου περιελισσομένου ἀνὰ τὰ δένδρα : Θεόφρ.Φl 3,8,6.
ὑπνοπάθεια (ἡ) νεώτ. κατάστασις παθολογικὴ καθ' ἣν καταλαμβάνεται τις ὑπὸ ὕπνου.
ὑπνοποιός-όν μτγν. κ. μσν. ὁ ἐπιφέρων ὕπνον, ὑπνωτικός, ἀποκοιμίζων : Αἰλ.ΖΙ (6,27, Γαλ.19,381,1, Γεωπ.8,3 **ὑπνοποιὸς οἶνος.**
ὑπνοποιῶ-έω μτγν. ἐπιφέρω ὕπνον, ἀποκοιμίζω : Ἀλέξ.Τραλλ.I,37.
ὕπνος (ὁ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. (π. Ὁμ. τὸ ῠ πάντοτε, ὡς κ. π. τοῖς λοιποῖς ποιητ.· π. Ἀττ. κ. τραγ. συχν. ῡ : Αἰσχ.Ἐπτ.3, αὐτ.Ἀγ.14, αὐτ.912) ἡ κατάστασις τοῦ κοιμωμένου, ἡ φυσιολογικὴ νάρκη τοῦ ἐγκεφάλου, καθ' ἣν παρατηρεῖται μείωσις τῆς συνειδήσεως καὶ τῆς κινητικῆς ἱκανότητος : Ἰλ.Α 610 **ὅτε μιν γλυκὺς ὕπνος ἱκάνοι**, αὐτ.Δ 131, αὐτ. Κ 162, αὐτ.Λ 241, Ὀδ.Λ 245 **λῦσε δὲ παρθενίην ζώνην κατὰ δὲ ὕπνον ἔχευεν**, αὐτ.Ζ 2, Πίνδ.Ι 4,39, Αἰσχ.Εὐμ.62, Σοφ.Φιλ.826, Ἀριστφ.Ἀχ.713, Πλάτ. Συμπ.223Β, Ξεν.Ἱέρ.6,7, αὐτ.Ἀν.3,1,11 **μικρὸν δ' ὕπνου λαχὼν εἶδεν ὄναρ**, Μέν.1,5 **ἡδὺν δὲ καὶ πρᾶόν τινα ὕπνον καθεύδειν**, Θεόκρ.15,125 **«μαλακώτεροι ὕπνω» ἁ Μίλατος ἐρεῖ**, αὐτ.5,51, Σολωμ.Εἰς τὸν θάνατον Ἀγγλίδος 2,2 **τ' ὄμορφο πλάσμα δὲν εἶναι στὸν ὕπνο βυθισμένο**, Ψυχάρ.Ταξ. 58, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 21,11 **στὸν ὕπνο γέρνουν ἥσυχα τ' ἀστάχια**, **- ὕπνος ἐλαφρὸς - βαρὺς - τεταραγμένος**, **- ὁ ὕπνος εἶναι ἀδελφὸς τοῦ θανάτου**· ‖ δημ. παροιμ. **κάλλιο ὕπνο παρὰ δεῖπνο** (ἐπὶ ὀκνηρῶν καὶ φιλύπνων), **- γλυκὸς ὁ ὕπνος τὸ ταχύ, παλιὰ ροῦχα ἡ Λαμπρή** (οἱ ὑπεραγαπῶντες τὸν ὕπνον πένονται), **- ἡ ἀλεποῦ στὸν ὕπνο της πετεινάρακια ἐθώρει** (ὅ,τι ποθεῖ τις ἐκεῖνο καὶ τὸν ἀπασχολεῖ πάντοτε)· ‖ φρ. **ὕπνος ἐπέρχεται** καταλαμβάνει τινὰ ὕπνος : Ὀδ.Δ 793· ‖ ὁμ. **ὕπνος ἐπορούει** : Ἰλ.Ψ 232· ‖ ὁμ. **ὕπνος ἱκάνει** : αὐτ. Α 610· ‖ ὁμ. **ὕπνος ἔχει** : αὐτ.Κ 4· ‖ ὁμ. **ὕπνος λαμβάνει - αἱρεῖ** : αὐτ.Ω 4, Σοφ.Φιλ.767· ‖ **σκεδάννυμι ἀπὸ βλεφάρων ὕπνον** ἀποδιώκω, διώχνω τὸν ὕπνον ἀπὸ τὰ βλέφαρα : αὐτ.Τρ.991· ‖ **ἀνεγείρω τινὰ ἐξ ὕπνου** ἐξυπνῶ τινα : Ὀδ.Ο 44· ‖ ὁμ. ἀνορούω - **ἐγείρομαι ἐξ ὕπνου** ἐξυπνῶ : Ἰλ.Κ 162, αὐτ.Β 41· ‖ **ὕπνον ἀπολακτίζω** ἀποδιώκω τὸν ὕπνον : Αἰσχ.Εὐμ.144· ‖ ὁμ. **ἀποσείομαι τὸν ὕπνον** : Λουκ.Τιμ.6· ‖ συχν. κ. ἐμπρθ., ὅτε ὁ πληθ. δὲν εἶναι ἀσυνήθης, οἷον **ἐν ὕπνῳ** ἐν καιρῷ ὕπνου, καθ' ὕπνον, ἐν ὀνείρῳ : Εὐρ.ΙΤ 44 **ἔδοξ' ἐν ὕπνῳ τῇσδ' ἀπαλλαχθεῖσα γῆς οἰκεῖν ἐν Ἄργει**, Πλάτ. Πολ.476C· ‖ ὁμ. **ἐν τοῖς ὕπνοις** : αὐτ.572Β, Ἰσοκρ.193Α· ‖ ὁμ. κ. νεώτ. **καθ' ὕπνον ἢ καθ' ὕπνους** κοιμώμενος ἢ ἐν ὀνείρῳ : Σοφ.Τρ.970· ‖ **περὶ πρῶτον ὕπνον** κατὰ τὸν πρῶτον ὕπνον, στὸ πρωτοῦπνι : Ἀριστφ.Σφ.31, Θουκ.2,2· ‖ κ. **περὶ πρώτους ὕπνους** : Εὔβουλ.Ἀντιόπ.4· ‖ **διὰ μέσων τῶν ὕπνων** κατὰ τὸ μέσον τοῦ ὕπνου : Πλούτ.Θεμ.28 **νύκτωρ ὑπὸ χαρᾶς διὰ μέσων τῶν ὕπνων βοῆσαι τρίς**· ‖ δημ. **εἶδα στὸν ὕπνο μου** ὠνειρεύθην· ‖ ὁμ. **οὔτε στὸν ὕπνο του δὲν τὸν εἶδε** (οὐδέποτε ἤλπιζε τοιαύτην καλὴν τύχην)· ‖ νεώτ. **κοιμᾶται τὸν ὕπνο τοῦ δικαίου** (κοιμᾶται γαλήνιος, μὲ ἥσυχον τὴν συνείδησιν)· ‖ δημ. **αὐτὰ ποὺ λέει τὰ εἶδε στον ὕπνο του** (εἶναι ἀποκύημα τῆς φαντασίας του)· ‖ **δὲν μοῦ μπαίνει - δὲν μὲ πιάνει ὕπνος** (ἔχω ἀϋπνίαν)· **2)** ἐπὶ τοῦ θανάτου : Ἰλ.Λ 241 **ὁ μὲν αὖθι πεσὼν κοιμήσατο χάλκεον ὕπνον**· ‖ νεώτ. **αἰώνιος ὕπνος** ὁ θάνατος· **3)** ὡς κύρ. ὄνομ. **ὁ Ὕπνος** ὁ θεὸς τοῦ ὕπνου, δίδυμος ἀδελφὸς τοῦ Θανάτου, κατὰ δὲ τὸν Ἡσίοδ. υἱὸς τῆς Νυκτός : Ἰλ.Ξ 231 **Ὕπνῳ ξύμβλητο κασιγνήτῳ Θανάτοιο**, αὐτ.Π 672 **Ὕπνῳ καὶ Θανάτῳ διδυμάοσιν**, αὐτ.682, Ἡσίοδ. Θ 212· **4)** νεώτ. μτφ. πᾶσα κατάστασις ἀδρανείας ψυχικῆς ἢ διανοητικῆς· **5)** δημ. τὸ φυτὸν μήκων ἢ ὑπνοποιός· **6)** νεώτ. **νόσος τοῦ ὕπνου** λοιμώδης θανατηφόρος νόσος τῆς Ἀφρικῆς χαρακτηριζομένη ὑπὸ βραδέως προϊούσης ληθαργίας, ἄ. ληθαργία ἀφρικανική.
ὑπνοτράπεζος (ὁ) μτγν. ὄνομα παρασίτου τινός : Ἀλκίφρ.3,60.
ὑπνοφανής-οῦς-ές μτγν. ὁ καθ' ὕπνους, **ἐν τῷ ὕπνῳ** ἢ ἐν ὀνείρῳ φαινόμενος : Μαν.4,364 **σκυλμοὺς ὑπνοφανεῖς.**
ὑπνοφαντασιά (ἡ) δημ. κ. **-ία** ὄνειρον, ὅραμα : Μαλακ.Συντρ.93, Γρυπ.Σκ.Τερρ.11.
ὑπνοφόβης (ὁ) μτγν. ὁ πτοῶν, ὁ φοβῶν, φοβίζων τινὰ καθ' ὕπνους : ΑΠ 9,524,21.
ὑπνοφοβία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. νοσηρὸς φόβος τοῦ ὕπνου.
ὑπνοφόρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ φέρων, ἐπιφέρων, προκαλῶν ὕπνον : Πλούτ.Ἠθ.657D **ἡ δὲ δυαῖν πρὸς τρία** (κρᾶσις) **πᾶσα ὑπνοφόρος.**
ὑπνοφρενία (ἡ) νεώτ. διανοητικὴ κατάστασις τοῦ ἐν ὑπνώσει ἢ ἐν ὑπνοβασίᾳ διατελοῦντος.
ὑπνοψυχῖται (οἱ) νεώτ. αἱρετικοὶ τοῦ 3ου μ.Χ. αἰῶνος πρεσβεύοντες ὅτι ἡ ψυχὴ μετὰ θάνατον περιπίπτουσα εἰς ὕπνον ἀνίσταται μετὰ τοῦ σώματος κατὰ τὴν δευτέραν παρουσίαν.

ὑπνῶ-όω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **ὑπνώνω**, λακων. ἀπαρφ. **ὑπνῶν** ['Αριστφ.Λυσ.143], μέλλ. ὑπνώσω [Νίκ.Θηρ.127], ἀόρ. **ὕπνωσα** (Πολύβ.3,81,5), παρακ. **ὕπνωκα** (Πλούτ.'Ηθ.236B, 'Ιώσ.ΑΙ 5,9,3 καθ-), μέσ. μέλλ. **ὑπνώσομαι** (αὐτ.), μτχ. παθ. παρακ. **ὑπνωμένος** ['Ηρ.1,11, αὐτ.3,69], ρίπτω εἰς ὕπνον, ἀποκοιμίζω : 'Αριστφ.Λυσ.143 **χαλεπὰ . . γυναῖκας ὑπνῶν ἐστ' ἄνευ φωλᾶς μόνας**, Διοσκ.4,64 ταύτης [τῆς μήκωνος] **τὰ κεφάλαια πέντε ἢ ἓξ μετ' οἴνου ἑψήσας, πότιζε οὓς ἂν βούλει ὑπνῶσαι'** **2)** τὸ μέσ. ἀποκοιμίζω **ἐμαυτόν**, κοιμῶμαι : 'Ιώσ.ΑΙ 5, 9,3· ‖ ὁμ. τὸ ἐνεργ **ἐν ἀμτβ.** χρ. κ. τὸ παθ. ἀποκοιμῶμαι, κοιμῶμαι : 'Ηρ.1,11 **ὑπνωμένῳ δὲ ἡ ἐπιχείρησις ἔσται**, 'Ιππ.'Επιδ.3,1066,'Αριστλ.'Υπν.1,3, Μηναῖ.3,7 Συνξ.'Αγ.Παύλου **πρόσευξαι καὶ ὕπνωσον, - δὲν ὕπνωσα ὅλη τὴ νύχτα.**

ὑπνώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ πρὸς ὑπναλέον ὅμοιος, ὑπνηλός, νυσταλέος : Εὐρ.'Ηρ.1050 **μὴ τὸν εὔ τ' ἰαύονθ' ὑπνώδεά τ' εὐνᾶς ἐγείρετε**, Πλάτ. Πολ.404A, 'Αριστλ.Φυσιογν.3,12.

ὑπνωδία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑπνώδης, τὸ ὑπνῶδες, τὸ ὑπνηλόν, νυσταγμός : 'Ιάμβλ. Προτρ.326· **2)** νεώτ. ἡ κατάστασις ναρκώσεως ἐντόμων τινῶν.

ὑπνώνω δημ. τ. τοῦ ὑπνῶ βλ.λ.

ὕπνωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπνῶ, πρόκλησις ὕπνου τεχνητοῦ· **2)** ὁ ὑπνωτικὸς ὕπνος, ὑπνωτικὴ κατάστασις.

ὑπνώσσω, ἀττ. κ. νεώτ. **ὑπνώττω** εἶμαι ὑπναλέος, ὑπνηλός, νυσταλέος, ἡμίυπνος, ἀρχίζει νὰ μοὶ ἐπέρχηται, νὰ μὲ καταλαμβάνῃ ὁ ὕπνος, ἀρχίζω νὰ κοιμῶμαι : Αἰσχ.Εὐμ.121 **ἄγαν ὑπνώσσεις**, αὐτ. 124, Πλάτ.Πολ.534C **καὶ τὸν νῦν βίον ὀνειροπολοῦντα καὶ ὑπνώττοντα·** **2)** κοιμῶμαι : Εὐρ. 'Ορ.173, αὐτ.Κύκλ.454 **ὅταν δ' ὑπνώσσῃ Βακχίου νικώμενος·** **3)** νεώτ. κοιμῶμαι ἐλαφρῶς, λαγοκοιμᾶμαι· **4)** μτφ. εἶμαι ἀνήσυχος, δὲν ἡσυχάζω : Αἰσχ.'Επτ.287 **φόβῳ δ' οὐχ ὑπνώσσει κέαρ·** **5)** νεώτ. μτφ. ἀδρανῶ : **δυστυχῶς ἡ κυβέρνησις ὑπνώττει πρὸ τῆς καταστάσεως.**

ὑπνωτήριον (τὸ) μσν. κ. νεώτ. φάρμακον ὑπνωτικὸν ἢ ναρκωτικόν : 'Ιω.Κλίμ.466,18 **ἀλείμματα, ὑπνωτήρια·** **2)** νεώτ. κοιτὼν διὰ πολλὰ ἄτομα εἰς πλοῖον, στρατῶνα κτπ. : **λαϊκὰ ὑπνωτήρια.**

ὑπνωτίζω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπνώτισα**, παθ. ἀόρ. **ὑπνωτίσθην**, δημ. **ὑπνωτίστηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑπνωτισμένος,** ἀποκοιμίζω τινὰ διὰ τεχνητῶν μέσων, δι' ὑπνώσεως· **2)** τὸ παθ. **ὑπνωτίζομαι** εἶμαι ἐπιδεκτικὸς ὑπνωτίσεως, ὑπνωτισμοῦ· **3)** μτφ. καθιστῶ τινα οἱονεὶ τυφλὸν ὄργανον τῶν θελήσεών μου.

ὑπνωτικός-ή-όν κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐπίφορος πρὸς ὕπνον, **ὁ** διατεθειμένος δι' αὐτόν, νυσταλέος : 'Αριστλ.'Υπν.3,17, αὐτ.Πρ.3,25 **μετὰ τὰ σιτία ὑπνωτικώτατοι·** ‖ κ. ἐπίρρ. **ὑπνωτικῶς** : Γαλ.'Ιππ. Γλωσσ.'Εξηγ.584 **ὑπνωτικῶς ἔχουσα** (σχόλ. «ὕπνῳ κοιμωμένη»)· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπνοποιός, ὑπνοφόρος, **ὁ** ἐπιφέρων, προκαλῶν ὕπνον : 'Αριστλ.'Υπν.3,9, Πλούτ.'Ηθ.652C **φυκτικὰ τὰ πλεῖστα τῶν ὑπνωτικῶν φαρμάκων ἐστίν**, 'Αθήν.2, 69F· ‖ μτγν., νεώτ.κ. δημ. **ὑπνωτικὸν** (τὸ) ὡς οὐσ. φάρμακον ἐπιφέρον ὕπνον, ναρκωτικόν : Πλούτ. Καῖσ.34, αὐτ.'Ηθ.656F **τῶν ὑπνωτικῶν ἔνιοι λαβόντες, . . θορυβωδέστερον διατίθενται.**

ὑπνώτισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑπνωτίζω, τὸ νὰ ὑπνωτίσῃ τις ἄλλον, νὰ τὸν ἀποκοιμίσῃ διὰ τεχνητῶν μέσων.

ὑπνωτισμός (ὁ) νεώτ. κ. δημ. μέθοδος προκλήσεως τεχνητοῦ ὕπνου, καθ' ὃν τὸ ἄτομον, κοιμώμενον ἐν μέρει μόνον, ἐκτελεῖ τὰ κελεύσματα τοῦ ὑπνωτίσαντος αὐτό· **2)** ἡ κατάστασις εἰς τὴν ὁποίαν εὑρίσκεται ὁ ὑπνωτισθείς.

ὑπνωτιστής (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπνωτίζων.

ὑπνωτιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑπνωτιστὴν ἢ τὸν ὑπνωτισμόν.

ὑπνώττω ἀττ. κ. νεώτ. τ. τοῦ ὑπνώσσω βλ.λ.

ὑπνώω ἐπ.τ. τοῦ μὴ ἀπαντῶντος ὑπνάω ὑπνῶ βλ.λ.2), πίπτω εἰς ὕπνον, κοιμῶμαι : 'Ιλ.Ω 344 **τοὺς δ' αὖτε καὶ ὑπνώοντας ἐγείρει**, 'Οδ.Ε 48, αὐτ.Ω 4, Μόσχ. 2,24 **τίς δ' ἦν ἡ ξείνη, τὴν εἴσιδον ὑπνώουσα ;**, Κόϊντ.1,191 **ὀφθαλμοῖσιν ἀμοιβαδὸν ὑπνώεσκε·** **2)** μτγν. ἐπὶ ἀστέρων, δύω, βασιλεύω : Κόλουθ. 342 **ἀστέρες ὑπνώουσι.**

ὑπό πρόθ. κ. μσν. κ. **νεώτ.**, δημ. **μ.** ἐν **φρ. ὑπ'** πρὸ φων. ψιλουμένου, **ὑφ'** πρὸ φων. δασυνομένου, αἰολ. **ὐπά** ('Αλκ.39), ἐπ. **ὑπαί·** π. 'Ομ. ὁ τ. οὗτος ἐν χρ. μ. πρὸ τοῦ **δ** ['Ιλ.Γ 217, αὐτ.Λ 417] κ. πρὸ τοῦ **π** (αὐτ.Β 824), οὐδέποτε δὲ πρὸ τοῦ **λ, ν, ρ, F** ἢ πρὸ φων., σπάν. π. τραγ. κ. κωμ. [Αἰσχ. 'Αγ.892, αὐτ.944, αὐτ.Εὐμ.417, Σοφ.'Ηλ.711, αὐτ.1418, Εὐρ.'Ηλ.1186,'Αριστφ.'Αχ.970]· μτ. γενικ. ἐπὶ τόπου, ὑποκάτωθεν, σημαίνει δηλ. κίνησιν κάτωθεν, ἀπὸ τοῦ βάθους πρὸς **τὰ ἐκτός** : 'Ιλ.Φ 56 **αὖτις ἀναστήσονται ὑπὸ ζόφου**, αὐτ.Τ 17,'Οδ.Ι 141 **ῥέει κρήνη ὑπὸ σπείους**, 'Ησίοδ.Θ 669 **ὑπὸ χθονὸς ἧκε φόωσδε·** ‖ ἰδ. ἐπὶ ἀπαλλαγῆς ἢ διασώσεως ἀπό τινος δυνάμεως ἢ ἐξουσίας εἰς ἣν ὑπόκειταί τι, μτ. τῶν ρ. ἐρύεσθαι, ἁρπάζειν, ῥύεσθαι, ῥύειν : 'Ιλ.Ι 248 **υἷας 'Αχαιῶν τειρομένους ἐρύεσθαι ὑπὸ Τρώων ὀρυμαγδοῦ·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ ἀπαλλαγῆς ἢ διασώσεως ἀπό τινος κινδύνου : αὐτ.Ψ 86· ‖ κ. ἀπολ. : αὐτ.Θ 43 **ἵππους μὲν λῦσαν ὑπὸ ζυγοῦ**, 'Οδ.Δ 39,αὐτ.Ι 463 **ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην**, Πίνδ.Ν 1,55 **σπλάγχνων ὑπὸ ματέρος μολεῖν**, Εὐρ.'Ανδρ.441 **ὑπὸ πτερῶν σπάσας**, αὐτ.'Εκ. 53 **περᾷ γὰρ ἤδ' ὑπὸ σκηνῆς πόδα·** **2)** ἐπὶ τοῦ πράγματος, ὑπὸ τὸ ὁποῖον κεῖται ἢ τίθεταί τι, ὑποκάτω, συνυπαρχούσης καί τινος ἐνν. κινήσεως: 'Ιλ.Δ 106 **ὑπὸ στέρνοιο τυχήσας**, 'Οδ.Ι 375 **μοχλὸν ὑπὸ σποδοῦ ἤλασα πολλῆς·** ‖ ἡ ἐνν. αὕτη τῆς κινήσεως σπαν. εἶναι ἀμέσως ἐμφανής : 'Ησίοδ.Θ 717 **τοὺς μὲν ὑπὸ χθονὸς εὐρυοδείης πέμψαν·** ‖ συχν. ἐλλείπει : 'Ιλ.Γ 372 **ὑπ' ἀνθερεῶνος τέτατο**, αὐτ.Θ 14 **βάθιστον ὑπὸ χθονός ἐστι βέρεθρον**, 'Οδ.Λ 52,Αἰσχ.'Επτ.588· ‖ ἐπὶ τῆς σημ. ταύτης ἡ **ὑπὸ** μτ. γενικ. εἶναι **συχνὴ π. τοῖς** 'Αττ. [πρβλ. Θωμ.Μ 863 ἐν λ. ὑπέρ, ὅστις καὶ καλεῖ τὴν γενικ. ταύτην ἀττικήν] : Εὐρ.'Εκ.346 **δεξιὰν ὑφ' εἵματος κρύπτειν**, Πλάτ.Φαῖδ.249A **τὰ ὑπὸ γῆς δικαστήρια·** **3)** κ. νεώτ. ὁμ. ἡ **ὑπὸ** μτ. γενικ. σημαίνει αἰτίαν ἢ τὸ ποιητικὸν αἴτιον ἤτοι τὸ ἐνεργοῦν πρόσωπον ἐπὶ παθητικῆς συντάξεως : 'Ιλ.Α 242 **εὖτ' ἂν πολλοὶ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο θνῄσκοντες πίπτωσι**, 'Ηρ.1,137 **τόν γε ἀληθέως τοκέα ὑπὸ τοῦ ἑωυτοῦ παιδὸς ἀποθνῄσκειν**, Θουκ.1,77,αὐτ.4,66,Πλούτ.Αἰμ.34 **ὑπ' ἐλπίδων τινῶν ἀπομαλακισθείς, - ἀνεκαλύφθη ὑπὸ τοῦ Κολόμβου, - λακτισθεὶς ὑπὸ τοῦ ὄνου, - συντηρεῖται ὑπὸ τοῦ πατρός του, - ὁμολογεῖται ὑφ' ὅλων·** **4)** συχν. ἡ γενικ. σημαίνει τὸν ἐνεργοῦντα, ἐκεῖνον διὰ χειρός, δηλ. διὰ τῆς ἐνεργείας τοῦ ὁποίου γίνεταί τι : Σοφ.ΑΪ.1321, Θουκ.4,64 **ὑφ' ὑμῶν αὐτῶν καὶ μὴ ὑπὸ τῶν πολεμίων τοῦτο παθεῖν·** ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ προσ. δευτερευούσης σημασίας, ὁ δι' οὗ ἐνεργεῖ τις : 'Ηρ.9,98 **Λευτυχίδης ὑπὸ κήρυκος προηγόρευε τοῖσι Ἴωσι λέγων**, Σοφ.Τρ.391 **μίμν', ὡς ὅδ' ἀνὴρ οὐκ ἐμῶν ὑπ' ἀγγέλων, ἀλλ' αὐτόκλητος ἐκ δόμων πορεύεται**, Εὐρ.'Αλκ.737· ‖ συχν. μτ. ρηματ. οὐσ. : Αἰσχ. 'Επτ.1024, Πλάτ.Πολ.359A **τὸ ὑπὸ τοῦ νόμου ἐπίταγμα**, Ξεν.'Απομν.2,1,34 **ἡ ὑπ' ἀρετῆς 'Ηρακλέους παίδευσις**, αὐτ.ΚΠ 3,3,2· ‖ συχνότ. μτ. ρημ. ἐπιθ. : Αἰσχ.Χο.532 **ἄτρωτον ἦν ὑπὸ στύγους** [οὐ τετρωμένον], Θουκ.4,66 **γνόντες οὐ δυνατὸν ἐσό-**

μενον ὑπὸ τῶν κακῶν· ‖ ὁμ. ἐν χρ. εἰς βραχυλογικὰς φράσεις, ὅπου νοεῖται οὐ μόνον ἡ ἄμεσος ἐνέργεια τοῦ ἐνεργοῦντος προσώπου, ἀλλὰ καὶ τὸ περαιτέρω ἀποτέλεσμα αὐτῆς : Ἰλ.Σ 149 αὐτὰρ Ἀχαιοὶ θεσπεσίῳ ἀλαλητῷ ὑφ' Ἕκτορος ἀνδροφόνοιο φεύγοντες (διωκόμενοι ὑπὸ τοῦ Ἕκτορος ἔφευγον), αὐτ.Ν 153, αὐτ.Λ 119, αὐτ.424, Ὀδ. Ε 220, αὐτ.Η 263· ‖ π. Ἡρ. κ. Ἀττ. συχν. ἐπὶ πραγμ., ἕνεκα, ἐξ αἰτίας τινός : Θουκ.7,77 ὁρᾶτε δὴ ὡς διάκειμαι ὑπὸ τῆς νόσου, Πλάτ.Θεαίτ. 142Β· ‖ κ. νεώτ. ὁμ. κ. ἐπὶ τῆς ἐνεργείας ἢ ἐπενεργείας αἰσθημάτων, παθῶν κτλ., ὑπὸ τὸ κράτος, τὴν ἐπίδρασίν τινος : Ὑμν.Δήμ.372 ἀνόρουσ' ὑπὸ χάρματος, Ἡρ.1,85 ὑπὸ δέους ἔρρηξε φωνήν, Αἰσχ.Ἀγ.541, αὐτ.587, Σοφ.Ἠλ.1153 μαίνεται ὑφ' ἡδονῆς, Θουκ.6,33,-ἐλαυνόμενος ὑπὸ φιλοδοξίας· 5) κ. νεώτ. σημαίνει τὸ ἀναγκαστικὸν αἴτιον, τὸ μέσον ἢ τὸ ὄργανον δι' οὗ γίνεταί τι : Ἡρ.3,129 ὑπὸ κακοῦ ἀγρυπνίῃσι εἴχετο· ‖ δθ. ἐν χρ. κ. ἐπὶ ἐνεργ. ρ., ὅπου δυνατὸν νὰ ἐννοηθῇ λ. παθητικῆς σημ. : Ἡρ.8,1 ὑπὸ δὲ ἀρετῆς τε καὶ προθυμίης Πλαταιέες.. συνεπλήρουν τοῖσι Ἀθηναίοισι τὰς νέας, αὐτ.7,21· 6) συχν. ἡ ὑπὸ ἐν χρ. πρὸς δήλωσιν περιστάσεων συνεργουσῶν ἢ συγχρόνως παρεπομένων, συμπαρακολουθουσῶν, ὁπότε εὑρίσκεται μτ. μτχ. διοριστικῆς ἀποτελοῦσα ἁπλῶς περίφρασιν ἀντὶ τῆς γενικ. ἀπολύτου : Ἰλ.Β 334 ἀμφὶ δὲ νῆες σμερδαλέον κονάβησαν, ἀυσάντων ὑπ' Ἀχαιῶν (ἐκ τῆς κραυγῆς τῶν Ἀχαιῶν)· ὁμ. κ. μτ. δοτ. : Ὀδ.Δ 402, Ἡσίοδ.Α 283 ὑπ' αὐλητῆρι πρόσθ' ἔκιον, Αἰσχ.Ἀγ.1030, Ἀπολλ.Ρ 1, 1022, Πλούτ.Ποπλ.10 ὑπὸ ῥάβδοις καὶ πελέκεσι κατιών· ‖ ἰδίᾳ ἐπὶ πάσης μουσικῆς ἢ ἐν γένει ρυθμικῆς συνοδείας πράξεώς τινος : Ἡσίοδ.Α 278 κωμάζειν ὑπ' αὐλοῦ (ὑπὸ συνοδείαν αὐλοῦ), Ἀρχίλ.110(106) ᾄδων ὑπ' αὐλητῆρος (ψάλλων ὑπὸ συνοδείαν αὐλητοῦ), Ἀριστοφ.Ἀχ.1001· ‖ δθ. γεν. ἐπὶ παντὸς ὅ,τι συνοδεύει τι : Ἰλ.Σ 492 δαΐδων ὑπὸ λαμπομενάων ἠγίνεον (ὑπὸ τὸ φῶς τῶν λαμπάδων), Ὀδ.Δ 276 ὑπὸ Ζεφύροιο ἰωῆς (ὑπὸ τὸ φύσημα τοῦ Ζεφύρου, φυσῶντος τοῦ Ζεφύρου), Αἰσχ.Ἀγ.1553 καταθάψομεν.. ὑπὸ κλαυθμῶν, Σοφ.Ἠλ.636, Εὐρ.Ἱππ.1299, Ἀριστοφ.Ἀχ.970 εἶσιμ' ὕπαι πτερύγων κιχλῶν καὶ κοψίχων, Ξεν.Λάκ.5,7 ὑπὸ φανοῦ πορεύεσθαι (ὑπὸ τὴν ὁδηγίαν καὶ συνοδείαν φανοῦ)· ‖ ὑπὸ πομπῆς ἐξάγω τινὰ ἐξάγω τινὰ μετὰ πομπῆς, ἐν πομπῇ : Ἡρ.2,45· 7) συχν. π. παι. μτ. δατ. ἐν χρ. εἰς δήλωσιν τοῦ ἀντικειμένου, ὑπὸ τὸ ὁποῖον εὑρίσκεταί τι, ἰδ. ἐπὶ τόπου ἢ θέσεως, ὁπότε ἐκφράζει τὸ διατρίβειν, ἐμμένειν ὑποκάτω τινός : Ἰλ.Β 784 ὡς ἄρα τῶν ὑπὸ ποσσὶ μέγα στεναχίζετο γαῖα ἐρχομένων, αὐτ.307, αὐτ.Σ 558· ‖ ὑπὸ Τμώλῳ κατὰ τὰς ὑπωρείας τοῦ Τμώλου : αὐτ.Β 866· ‖ ὑπὸ τῇ ἀκροπόλει κάτωθεν τῆς Ἀκροπόλεως : Ἡρ.6,105· ‖ ὑπ' Ἰλίῳ ὑπὸ τὰ τείχη τοῦ Ἰλίου : Εὐρ.Ἑκ.764· ‖ ὑπό τινι κατακλίνομαι ἀμέσως μετά τινα, κατωτέρω τινὸς κατακλίνομαι : Πλάτ.Συμπ.222Ε· ‖ ὑφ' ἅρματι ὑπὸ τὸ ἅρμα, δηλ. ἐζευγμένος εἰς αὐτό : Ἰλ.Θ 402· 8) συχν. μτ. ρ. κινήσεως σημαντικῶν κτ. τινα βραχυλογίαν, ὅπου μετὰ τὴν κίνησιν ἕπεται στάσις ὑποκάτω τινός : αὐτ.Ε 693 εἷσαν ὑπὸ φηγῷ (τὸν ἐπῆγαν καὶ τὸν ἀπέθεσαν ὑποκάτω φηγοῦ), αὐτ.Π 378· 9) ἐν χρ. κ. αἰτιολογικῶς ἐκφράζουσα τὴν ἐπί τινος ἐνέργειαν διά τινος ἄλλου προσώπου ἢ πράγματος : Ἰλ.Γ 13 τῶν ὑπὸ ποσσὶ κονίσαλος ὤρνυτ' ἀελλὴς ἐρχομένων, αὐτ. Ν 19, αὐτ.374 χερσὶν ὑφ' ἡμετέρῃσιν ἁλοῦσά τε, αὐτ.860 ἐδάμη ὑπὸ χερσὶ ποδώκεος Αἰακίδαο, αὐτ.Π 419, αὐτ.Ε 653, αὐτ.Λ 493, αὐτ.Π 708, αὐτ.Ν 667 νούσῳ ὑπ' ἀργαλέῃ φθίσθαι· κ. μτ. ἐνεργ. ρ. : αὐτ.Γ 352 ἐμῇς ὑπὸ χερσὶ δάμασσαν, Σοφ.ΟΤ 202 τόν, ὦ Ζεῦ, ὑπὸ σῷ φθίσον κεραυνῷ· 10) ὁμ. ἐν χρ. πρὸς δήλωσιν τοῦ προσώπου ὑπὸ τὴν δύναμιν, τὴν ἐξουσίαν ἢ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ ὁποίου τελεῖται, γίνεταί τι : Ἰλ.Λ 21 ἀλλὰ καὶ αὐτοὶ ὑπ' Ἀργείοισι φέβοντο· ‖ συχν. μτ. ἀμτβ. ἢ παθ.ρ. : αὐτ.637 ἐφόβηθεν ὑφ' Ἕκτορι, αὐτ.Ζ 171, αὐτ. Ψ 215, αὐτ.Π 384, αὐτ.Β 714, αὐτ.728, αὐτ.742, Ὀδ. Ν 82 ὁρμηθέντες ὑπὸ πληγῇσιν ἱμάσθλης· 11) ὁμ. εἰς δήλωσιν ὑποταγῆς ἢ ἐξαρτήσεως : Ἰλ.Ι 156, Ὀδ.Γ 304 δέδμητο δὲ λαὸς ὑπ' αὐτῷ, αὐτ.Η 68· ‖ εἰμὶ ὑπό τινι εἶμαι ὑποτελής, ὑποκείμενος εἴς τινα : Θουκ.1,32· ‖ ὑπ' ἐμαυτῷ ὑπὸ τὴν ἰδίαν, τὴν ἐμὴν ἐξουσίαν : Ἡρ.7,11· ‖ ὁμ. τρέφομαι ὑπό τινι ὑπὸ τὴν μέριμναν, τὴν φροντίδα καὶ ἐπιστασίαν τινός : Πλάτ.Πολ.391C· ‖ κ. νεώτ. ὁμ. κ. μτ. αἰτ. : Θουκ.4,60 τάδε πάντα πειράσασθαι ὑπὸ σφᾶς ποιεῖσθαι, - ὑπὸ τὸν ζυγόν, - ὑπὸ τοὺς Τούρκους, - ὑπὸ τὴν ἡγεσίαν, - ὑπὸ τὰς διαταγάς - τὴν κηδεμονίαν· 12) ὁμ. κ. ἐπὶ λογικῆς ὑποτάξεως πραγμάτων περιεχομένων ὑπὸ γενικήν τινὰ τάξιν : αὐτ.Συμπ.205Β ἐργασίαι ὑπὸ ταῖς τέχναις, αὐτ.Πολ.511Β, αὐτ.Ἱππ.Μ 295D ὄργανα.. τὰ ὑπὸ τῇ μουσικῇ· ‖ ὁμ. κ. μτ. αἰτ. : Ἀριστλ. Κατ.3,3 τῶν μὴ ὑπ' ἄλληλα τεταγμένων, Λουκ.Ἀπαιδ.20 οἱ ὑπὸ τὸ φεῦδος τεταγμένοι· 13) κ. νεώτ. μτ. αἰτ. σημαίνει τὸ ἀντικείμενον, ὑφ' ὃ κινεῖταί τι, δθ. ἐπὶ τόπου εἰς δήλωσιν κινήσεως πρός τι καὶ ὑποκάτω αὐτοῦ : Ἰλ.Δ 279 ὑπό τε σπέος ἤλασε μῆλα, Ὀδ.Γ 383 ὑπὸ ζυγὸν ἤγαγεν, Ἡρ.1,12 καί μιν ἐκείνη ἐγχειρίδιον δοῦσα, κατακρύπτει ὑπὸ τὴν αὐτὴν θύρην (κατέκρυψεν αὐτὸν ὄπισθεν τῆς αὐτῆς θύρας), αὐτ.9,96, Μηναῖ.12,25 Κοντ. λαθὼν ἐτέχθης ὑπὸ τὸ σπήλαιον· ‖ ἡ γενικωτέρα σημ. τοῦ πρός τι, κατὰ τὴν εἴς τινα τόπον διεύθυνσιν εἶναι τῶν ὑστέρων χρόν., διότι αἱ φρ. ὑπὸ Τροίην (Ὀδ.Δ 146), ὑπὸ πτόλιν (Ἰλ.Λ 181), ὑπὸ τεῖχος (αὐτ.Δ 407) πρέπει νὰ ληφθῶσι κυριολεκτικῶς ἐν ἀναφ. πρὸς τὴν ὑψηλὴν τοποθεσίαν τῆς πόλεως· καὶ ἡ φρ. δὲ ὑπὸ δικαστήριον ἄγω πιθ. τίθεται ἐν ἀναφ. πρὸς τὰς ὑψηλὰς ἕδρας τῶν δικαστῶν : Ἡρ.6,72, αὐτ.104· ‖ νεώτ. σημαίνει κυρίως θέσιν ἢ τάξιν προσώπου ἢ πράγματος ὑπὸ ἄλλο τι : ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης,-ὑπὸ στέγην, - ὑπὸ τὰς φιλύρας, - ὑπὸ τὸ μηδέν, - ὑπὸ τὸν τμηματάρχην ἔρχεται ἀμέσως ὁ εἰσηγητής, - ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ νόμου· ‖ ὑπὸ τὸν ἥλιον ἐπὶ τῆς γῆς : φρ. οὐδὲν καινὸν ὑπὸ τὸν ἥλιον· ‖ κ. μτφ. : ἀπῆλθεν ὑπὸ τὰς ἀρὰς τοῦ πλήθους· 14) κ.νεώτ εἰς δήλωσιν ὅτι κεῖταί τι παρὰ τὴν βάσιν, ὅτι ἐκτείνεταί τι ὑποκάτω τινὸς ἄνευ τῆς ἐνν. τῆς κινήσεως : Ἰλ.Β 603 Ἀρκαδίην ὑπὸ Κυλλήνης ὄρος, αὐτ.Ε 267 ὑπ' ἠῶ τ' ἠέλιόν τε, Ὀδ.Β 181, Ἡρ.5,10 ὑπὸ τὴν ἄρκτον, - ὑπὸ τὸν Ταΰγετον ἁπλοῦται ἡ κοιλὰς τοῦ Εὐρώτα· 15) νεώτ. σημαίνει ἐξαναγκασμόν, ἐπιβολήν : ὑπὸ τὴν πίεσιν τῶν γεγονότων, - ὑπὸ τὸ κράτος τοῦ φόβου, - ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τῶν ναρκωτικῶν· 16) ἐπὶ χρόνου, μόλις μετά, περίπου κατά, σχεδὸν κατά : Ἰλ.Χ 102 νύχθ' ὕπο τήνδ' ὀλοήν (πρὸς τὴν νύκτα, κατὰ τὴν νύκτα, ὅτε ἐπῆλθεν ἡ νύξ), Ἡρ.6,2, Ἀριστοφ. Ἀχ.139, Θουκ.2,27 ὑπὸ τὸν σεισμόν, Πλούτ.Ἀλέξ. 14· ‖ ὁμ. κ. ἐπὶ διαρκείας : Ἰλ.Π 202 πάνθ' ὑπὸ μηνιθμὸν (ἐν ὅσῳ ἐξηκολούθει ἡ μῆνις, καθ' ὅλην τὴν διάρκειαν αὐτῆς)· ‖ ὑπὸ τὴν κατάλυσιν κατὰ τὸ τέλος : Ξεν.Ἀπομν.2,8,1· 17) νεώτ. σημαίνει διάρκειαν ἐνεργείας ἢ καταστάσεως : εὑρίσκεται ὑπ' ἀτμόν, - τὸ ἔχω ὑπὸ σκέψιν, - διατελεῖ ὑπὸ παρατήρησιν - ὑπὸ κράτησιν, - ἡ πόλις εὑρίσκεται ὑπὸ πολιορκίαν - ὑπὸ στρατιωτικὸν νόμον· ‖ φρ. καλοῦμαι ὑπὸ τὰ ὅπλα καλοῦμαι νὰ ὑπηρετήσω εἰς τὸν ἐνεργὸν στρατόν· 18) ὁμ. σημαίνει τρόπον : ὑπὸ ἐχεμύθειαν, - ὑπὸ τὸ πρό-

σχημα, - ὁ Ζεὺς παρουσιάσθη ὑπὸ μορφὴν κύκνου, - ὑπὸ τοιαύτας συνθήκας· 19) ὁμ. νεώτ. δηλοῖ περιορισμόν : ὑπὸ αἵρεσιν - ὑπὸ τὸν ὅρον (μὲ τὴν συμφωνίαν)· 20) ὁμ. νεώτ. σημαίνει ἐνώπιον, ἐμπρὸς εἰς : ὑπὸ τὰ ὄμματα τῆς ἀστυνομίας, - τὸ ἔθεσα ὑπ᾽ ὄψιν του· || φρ. λαμβάνω ὑπ᾽ ὄψιν (μου) ὑπολογίζω, ἀναλογίζομαι, θεωρῶ ὡς σοβαρὸν ἢ ἄξιον προσοχῆς· || φρ. λαμβάνω ὑπὸ σημείωσιν σημειῶ τι, ἐγχαράττω καλῶς ἐν τῇ μνήμῃ μου διὰ νὰ μὴ τὸ λησμονήσω· 21) εἰς δήλωσιν μουσικῆς συμφωνίας : Πλάτ.Νόμ. 670A ὑπ᾽ ὄρχησιν καὶ ᾠδήν, Ξεν.Συμπ.6,3· 22) ὑπό τι ἐν ἐπιρρ. χρ. κατά τινα βαθμόν, κατά τι μέτρον : Ἀριστφ.Σφ.1290, Πλάτ.Γοργ.493C ταῦτ᾽ ἐστὶν ὑπό τι ἄτοπα· 23) ἀπολ. μτ. σημ. ἐπιρρ. εἰς κατωτέραν θέσιν ἢ ὑποδεεστέραν μοῖραν ἄλλου τινός, ὑποκάτω : Ὀδ.Δ 636 ἔνθα μοι ἵπποι δώδεκα θήλειαι ὑπὸ δὲ ἡμίονοι ταλαεργοί, αὐτ. Φ 23· || νεώτ. κ. δημ. μτφ. θέλει νὰ μὲ ἔχῃ ὑπό, -δὲν μπορῶ νὰ τοῦ εἶμαι πιὰ ὑπό· 24) ὁμ.ἐπιρρ. ὄπισω : Ἡρ.7,61 ὑπὸ δὲ φαρετρεῶνες ἐκρέμαντο· 25) ὁμ. ἀνεπαισθήτως : Ἰλ.Ψ 153 τοῖσι δὲ πᾶσιν ὑφ᾽ ἵμερον ὦρσε γόοιο, αὐτ.Ω 507· 26) ἡ ὑπὸ δύναται πάντοτε νὰ ἐπιτάσσηται τῆς οἰκείας πτώσεως, ὅτε δι᾽ ἀναστροφῆς γίνεται ὕπο· || συχν. χωρίζεται τοῦ οὐσ. δι᾽ ἄ. παρεμπιπτουσῶν λ. : Ὀδ.Α 131, αὐτ.Ε 320· 27) συχν. π. Ὁμ. γίνεται χωρισμὸς τῆς προθ. ὑπὸ ἀπὸ τοῦ ρ. διὰ τμήσεως, ἐνίοτε δὲ ἡ πρόθ. ἕπεται, ὁπότε καὶ πάσχει ἀναστροφήν : Ὀδ.Ι 17 φυγὼν ὕπο νηλεὲς ἦμαρ· 28) κ. νεώτ. ἐν συνθέσει ἡ ὑπὸ σημαίνει τὴν ὑποκάτω στάσιν ἢ κίνησιν, οἷον ὕπειμι, ὑποβαίνω, ὑπόκειμαι, ὑποχωρῶ, ὑπόστρωμα, ὑποβρύχιος, ὑπόγειος· 29) ὁμ. τὸ ἐπικεκαλυμμένον ἢ περιβεβλημένον ὑπό τινος πράγματος, οἷον ὑπάργυρος, ὑπόχρυσος· 30) ὁμ. τὴν ἐνέργειαν ἢ ἐπίδρασιν, ὑφ᾽ ἣν γίνεταί τι εἰς δήλωσιν ὑποταγῆς, οἷον ὑποδαμνάω, ὑποδμώς, ὑφηνίοχος· || νεώτ. σημαίνει τὴν ὑποταγήν, ἢ ἐπιβολήν, τὸν ἐξαναγκασμόν, οἷον ὑπόδουλος, ὑποκύπτω, ὑποτάσσω· || ὁμ. νεώτ. τὴν ὑποδεεστέραν θέσιν ἢ τάξιν, οἷον ὑπάλληλος, ὑπογραμματεύς, ὑποπλοίαρχος, ὑφυπουργός· 31) κ. νεώτ. τὸ ἐν σμικρῷ βαθμῷ ὑπάρχον εἰς τὸ κατὰ μικρὸν γινόμενον, οἷον ὑποκινῶ, ὑποδεής, ὑπόλευκος, ὑποκύανος, ὑπόξινος, ὑφάλμυρος· 32) νεώτ. τὸ ὀλίγον κατ᾽ ὀλίγον ἢ λαθραίως γινόμενον, οἷον ὑποβόσκω, ὑποθάλπω, ὑποκαθίστημι, ὑποφώσκω, ὑφαρπάζω· 33) ὁμ. τὸ ἀνεπαισθήτως, κατὰ τρόπον ἀνεπαίσθητον, οἷον ὑποθέω, ὑποθωπεύω, ὑποκορίζομαι.

ὑποακραῖος-ον (ἄκρα) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὴν ἄκραν, τὴν κορυφὴν ὢν ἢ κείμενος, ἐπίθ. τοῦ Ἀπόλλωνος : Ἐπιγρ.Ἀθηνῶν.

ὑποακταίνομαι ἐσφ. τ. τοῦ ὑπερικταίνομαι βλ.λ.

ὑποάμουσος-ον ὁ ὀλίγον τι ἄμουσος, ἀποξενωμένος, ἀλλότριος τῶν Μουσῶν ἢ τῶν μουσικῶν τεχνῶν : Πλάτ.Πολ.548E αὐθαδέστερόν τε δεῖ αὐτὸν .. εἶναι καὶ ὑποαμουσότερον.

ὑποβάθμιος-ον μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπόβαθμον, ὁ ὑποκείμενος εἰς βαθμόν, εἰς βάθρον : Εὐστ.Πον.141,59 τὸ δὲ θεοφιλὲς καὶ τὴν αὐτοῦ ἐπίτασιν ὑποβάθμιον πάνυ τι καθιστάν.

ὑπόβαθμος (ὁ) Σουΐδ. «ὑπόβαθρον», Φώτ.

ὑποβάθρα (ἡ) μτγν. τὸ ὑπόβαθρον, ἐν μτφ. χρ. : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,166, Πλωτῖν.583C.

ὑπόβαθρον (τὸ) κ. νεώτ. πᾶν τὸ ὑποκάτω τινὸς τιθέμενον, βάθρον ἢ στήριγμα ὑποκείμενον, ὑποστήριγμα, ὅθ. κ. ὑποπόδιον βλ.λ. : Θεόφρ.Φ 15, 7,6, Ἀππ.Καρχ.111, Διογ.Λ 1,94 ὑπὸ ὀργῆς βαλὼν ὑποβάθρῳ ἢ λακτίσας τὴν γυναῖκα, ἔγκυον οὖσαν, ἀπέκτεινε· 2) ὁ ὑπὸ τὸ ἀνάκλιντρον ξύλινος σκελετός : Ξεν.Ἀπομν.2,1,30 οὐ μόνον τὰς στρωμνὰς μαλακάς, ἀλλὰ καὶ τὰς κλίνας καὶ τὰ ὑπόβαθρα ταῖς κλίναις παρασκευάζεις, Ἀντυλλ. π.Ὀρειβ.114· 3) νεώτ. στυλοβάτης, ὑπόστυλον· 4) μτγν. ἡ τρόπις πλοίου : Γαλ.5,339.

ὑποβαίνω, μέλλ. ὑποβήσομαι, ὑποκάτω βαίνω, εἰσχωρῶ, εἰσδύω, ὅθ. ὡς βάσις, ὑποστήριγμα ἵσταμαι ὑποκάτω, χρησιμεύω ὡς βάσις, ἐν χρ. τὸ μέσ. ἐν φρ. τὸ ὑποβαινόμενον σκέλος τὸ ἐφ᾽ οὗ ἵσταταί τις, ἐφ᾽ οὗ στηρίζεται, ἀντίθ. πρὸς τὸ ἔξω ἀποβαινόμενον ἤτοι τὸ χωλὸν σκέλος, τὸ ὁποῖον στρέφει τις πρὸς τὰ ἔξω, ὅπως ἀπαλλάξῃ αὐτὸ ἀπὸ τοῦ βάρους τοῦ σώματος : Ἱππ.Ἄρθρ.819· 2) μτγν. χρησιμεύω ὡς βάσις, ὡς κρηπίς, ὡς θεμέλιον : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,39, αὐτ.Μαθ.9,306· 3) ὁμ. ἐπὶ τῆς ἀμπώτιδος, βαίνω πρὸς τὰ κάτω : Πλούτ. Ἠθ.897B· 4) ἡ μτχ. ὑποβὰς ἢ μικρὸν ὑποβὰς ἐν ἐπιρρ. χρ. ὀλίγον κατωτέρω ἐν τῷ βιβλίῳ : Στράβ.6,2,4 καὶ ὑποβὰς ἔνθεν εἰς Ἄργος διὰ κῦμα τεμὼν ἥκει δῆμον τὸν Λυρκείου· 5) μτφ. καταβαίνω, εἶμαι χαμηλότερος : Ἡρ.2,127 τεσσαράκοντα πόδας ὑποβὰς τῆς ἑτέρης (πυραμίδος) τὠυτὸ μέγεθος· || μτγν. ὑποβαίνω τοῦ αὐχήματος καταβαίνω, ἀφίσταμαι, κατέρχομαι ἀπὸ τοῦ ὕψους τῶν καυχήσεων : Διον.Ἀλ.Ῥωμ.8,48 τοῦ αὐχήματος ἑκόντες ὑποβήσονται· 6) μτγν. ὑποβαίνω τῆς εὐδαιμονίας ἐκπίπτω ἐκ τῆς εὐδαιμονίας : Ἰώσ.ΑΙ 11,4,2· 3) ὑποβαίνω τινὸς εἶμαι κατώτερος, ὑποδεέστερός τινος : Ἱεροκλ.138,5 οἱ (θνητοὶ) τῶν ἡρώων ὑποβαίνουσι· 8) ἐλαττοῦμαι, ὑφίσταμαι μείωσιν : Πλάτ.Νόμ.775B καθάπερ ὑποβέβηκεν ἑκάστῳ τὸ τίμημα.

ὑποβάκχειος (ὁ) μτγν. μτφ. ὄνομα τοῦ ποδὸς (υ--), ὅστις καὶ βακχεῖος καὶ παλιμβάκχειος καλεῖτο : Διον.Ἀλ.Συνθ.111,5.

ὑπόβακχος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν ἰσχύν, τὴν ἐπενέργειαν ἢ ἐπήρειαν τοῦ Βάκχου διατελῶν, ἐνθουσιώδης, ἐμπνευσμένος : Φιλόστρ.Σοφ.1,19.

ὑποβάλλω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. ὑποβαλῶ, ἀόρ. β' ὑπέβαλον, νεώτ. κ. ὑπέβαλα, παρακ. ὑποβέβληκα, παθ. ἀόρ. ὑπεβλήθην, μτχ. παθ. παρακ. ὑποβεβλημένος, βάλλω, θέτω ἢ ἁπλώνω τι ὑποκάτω ἄλλου, ὑποτίθημι : Ὀδ.Κ 353 ὑπένερθε δὲ λίθ᾽ ὑπέβαλλεν, Εὐρ.Ὀρ.223, Εὔβουλ.Πρόκρ.1, Ξεν.ΚΠ 5,5,7, αὐτ.Οἰκ.18,5 ὑπὸ τοὺς πόδας ὑποβάλλοντες τὰ ἄτριπτα, Πλούτ.Βροῦτ.31,-ὑποβάλλω θεμέλια· || μέσ. κ. παθ. θέτω ὑποκάτω μου, ἢ ἔχω θέσει ὑποκάτω μου : Πλούτ.Ἠθ.237B ὑποβάλλεσθαι λυκοφῶνας, Λουκ.Συμπ.13 πορφυρίδας ὑποβεβλημένοι· 2) μτγν. ὑποβάλλω τινὰ τινι ρίπτω τινὰ ὑπό τι : Πολύβ.1,82,2· || ὑποβάλλω τὰ ὄμματά τινι ρίπτω τὰ βλέμματά μου ἐπί τινος : Πλούτ.Ἠθ.522A· 3) θέτω ὑποκάτω ὡς ἀρχὴν ἢ θεμέλιον : Αἰσχίν.4,19· || ὁμ. κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Πολύβ.13,6,2· || ὁ πρῶτος ὑποβεβλημένος ὁ πρῶτος ἱδρυτὴς πόλεώς τινος : Στράβ.12,3,30 ἣν ὁ μὲν πρῶτος ὑποβεβλημένος Εὐπατορίαν ἀφ᾽ αὑτοῦ προσηγόρευσε· 4) μτγν. βάλλω, θέτω ὑποκάτω πρὸς ὀχείαν : Λόγγ.3,21 ὑποβάλλειν αἶγας τοῖς τράγοις· 5) μτφ. ὑποτάσσω : Εὐρ.Ἡρ. 1384 ἐμαυτὸν ἐχθροῖς ὑποβαλών, Ἰσοκρ.182B, Αἰσχίν.3,90 ὑπέβαλεν ἑαυτὸν Θηβαίοις· 6) ἐν τῷ μέσ.τ. παραλαμβάνω νόθον ἢ ξένον τι ἀντὶ τοῦ ἰδικοῦ μου, κάμνω νὰ τεθῇ τι νόθον, οἷον τέκνον, εἰς τὸν τόπον γνησίου, νοσφίζομαι εἰς ἀντικατάστασιν ἰδικοῦ μου ἢ ὡς ἰδικόν μου : Ἡρ.5,41 φάμενοι αὐτὴν κομπέειν ἄλλως βουλομένην ὑποβαλέσθαι, Ἀριστφ.Θεσμ.340, αὐτ.407, αὐτ.565, Πλάτ.Πολ. 538A, Δημ.563 ἡ δὲ δοκοῦσα καὶ ὑποβαλλομένη πασῶν ἦν ἀνοητοτάτη γυναικῶν· κ. παθ. : Ἀριστλ.Ῥητ.Ἀλ.1,15, Ξεν.Κυν.7,3· || ὁμ. τὸ μέσ. ἀναφορ. πρὸς λογοτεχνικὸν ἔργον, μιμοῦμαι, λογοκλοπῶ : Ἀριστλ.άπ.592 Εὐριπίδης τὸ δρᾶ-

μα [τὴν Μήδειαν] δοκεῖ ὑποβαλέσθαι· ‖ κ. μτφ. ὑποβλήτως λέγω, καθ' ὑποβολὴν ἐκ δανεισμοῦ παρ' ἄλλου νοσφιζόμενος λέγω : Σοφ.ΑΙ.188 **εἰ ὑποβαλλόμενοι κλέπτουσι μύθους·** **7)** παθ. ἐπὶ τοῦ καταγγέλλοντός τι καὶ δίδοντος εἴδησιν, ὑποκινοῦμαι : Απη.Ἐμφ.Πολ.1,74 **ὑπεβλήθησαν κατήγοροι τῷ τε ἱερεῖ τοῦ Διὸς Μερόλᾳ .. καὶ Λουταίῳ Κάτλῳ·** **8)** λόγον τινὰ εἰς τὸ μεταξὺ ρίπτω, παρεμβάλλω, ὑποψιθυρίζω, ὑποκρούω : Ἰλ.Τ 80 **ἑσταότος μὲν καλὸν ἀκούειν, οὐδὲ ἔοικεν ὑββάλειν·** **9)** ὑπενθυμίζω, ὑπομιμνήσκω: Ξεν.ΚΠ 3,3, 55 **ὑποβαλεῖν δυνήσεσθε, ἥν τι ἐπιλανθάνωνται,** Δημ.580, Αἰσχίν.60,24,αὐτ.57,2, οὐτ.17,9· **10)** ὑπαγορεύω : Ἰσοκρ.280Ε, Πλούτ.Ἠθ.404C **Ἀπόλλων ὑποβάλλει τῇ Πυθίᾳ τοὺς χρησμούς·** ‖ **ὑποβάλλω ὀνόματα ἐπὶ** καταδότου : Λυσ.132,9· **11)** νεώτ. θέτω τι ὑπὸ τὴν κρίσιν ἢ τὴν ἔγκρισίν τινος : **ὑπέβαλεν εἰς τὴν σχολὴν τὴν διατριβήν του ἐπὶ ὑφηγεσίᾳ - τὸ δρᾶμά του εἰς τὸν διαγωνισμόν, - θὰ ὑποβάλῃ ὑποψηφιότητα·** ‖ προτείνω ἢ παρουσιάζω τι ὡς ὑφιστάμενος ἢ ὡς ἰδιώτης εἰς τὴν ἁρμοδίαν ἀρχήν : **ὑποβάλλω ἀναφορὰν - αἴτησιν - παραίτησιν·** ‖ φρ. **ὑποβάλλω τὰ σέβη μου** [ἐν χρ. ὡς χαιρετισμὸς εἰς ἀξιοσέβαστον πρόσωπον]· **12)** νεώτ. ἐξαναγκάζω τινὰ νὰ ὑποστῇ τι, καθυποβάλλω : **ὑποβάλλω εἰς ἀνάκρισιν - εἰς δοκιμασίαν·** κ. παθ. : **ὑπεβλήθη εἰς κόπους - εἰς ἔξοδα·** **13)** νεώτ. θεοτρ. ὑπαγορεύω τὸ κείμενον τοῦ δοκιμαζομένου ἢ παριστανομένου ἔργου εἰς τοὺς ἠθοποιούς, ἐκτελῶ τὸ ἔργον τοῦ ὑποβολέως βλ.λ.· **14)** μτφ. εἰσηγοῦμαι τεχνηέντως ἢ λεληθότως, ὑπαγορεύω εἴς τινα τὰς σκέψεις μου ἢ τὴν θέλησίν μου, ἐμπνέω ἰδέαν ἢ πρᾶξιν εἴς τινα : **αὐτὸς τοῦ ὑπέβαλε τὴν ἰδέαν νὰ πολιτευθῇ·** **15)** νεώτ. νομ. ὑποκαθιστῶ βλ.λ.· **16)** όμ. **νεώτ.** τὸ μέσ. **ὑποβάλλομαι** ὑφίσταμαι ἀπ' ἐμαυτοῦ ὑποβολὴν βλ.λ., αὐθυποβάλλομαι· ‖ **όμ. εἶμαι δεκτικὸς ὑποβολῆς·** **17)** μτγν. τὸ μέσ. λαμβάνω δι' ἐμαυτόν, ἰδιοποιοῦμαι : Στράβ.17,1,5 **πότερος δ' ἦν ὁ τἀλλότρια ὑποβαλλόμενος,** Πλούτ.Πομπ.31· **18)** όμ. ἐπιχειρῶ ἔργον : αὐτ.Δημ.2 **τῷ μέντοι σύνταξιν ὑποβεβλημένῳ καὶ ἱστορίαν ἐξ οὐ προχείρων οὐδ' οἰκείων.**

ὑποβάπτω γλωσσ. ἐμβάπτω, βάφω ὀλίγον τι.

ὑποβαρβαρίζω κ. μσν. ὁμιλῶ, ἐκφράζομαι ὀλίγον τι ὡς βάρβαρος, ὡς ξένος, ὁμιλῶ γλῶσσαν **οὐχὶ** ἐπιμεμελημένην καὶ ὀρθήν : Πλάτ.Λύσ. 223Α· κ. παθ. : Εὔστ.365,21 **τοὔνομα βραχύ τι ὑποβαρβαριζόμενον** (Τίμωλος ἀντὶ Τμῶλος).

ὑποβάρβαρος-ον μσν. ὁ ὀλίγον τι βάρβαρος, ἰδίᾳ ὁ ὀλίγον τι βαρβάρως, ἐσφαλμένως ὁμιλῶν : **Φώτ.Βιβλ.545,8 τὰ σόλοικα καὶ ὑποβάρβαρα γράφειν,** Εὔστ.1914,26.

ὑποβασιλεύς-έως (ὁ) μσν. **ὁ ὑπὸ** τὸν βασιλέα δεύτερος βασιλεύς : Εὔστ.Πον.70,45 **ἔστιν ὁ μὲν πρῶτος βασιλεὺς τῷ ὄντι κατὰ τῶν παθῶν, ὁ δὲ δεύτερος ὑποβασιλεύς.**

ὑπόβασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ βαίνειν εἰς τὰ ὀπίσω, ὀπισθοχώρησις, ὑποχώρησις, ὑποστροφή, ἐλάττωσις, χαμήλωμα : Στράβ.17,1,4 **ἐπειθ' ὑπόβασιν λαμβάνει κατ' ὀλίγον·** **2)** ἡ καμπύλωσις, χαμήλωσις τοῦ σώματος **εἰς τὸ γόνυ,** ἡ καμπυλωμένη θέσις· ‖ ἰδ. ἐπὶ ἵππου, ὅστις χαμηλώνει ἵνα δεχθῇ τὸν ἀναβάτην : Ξεν.Ἱππ.1,14 **ἅμα γοργοτέραν τε καὶ ἰσχυροτέραν ἕξει τὴν ὑπόβασιν·** **3)** βάσις, ὑπόβαθρον, θεμέλιον, κρηπίς : Σῆμ.π. Ἀθήν.1,38Β **τρίποδα τὴν ὑπόβασιν ἔχοντες τρίποδες ὠνομάζοντο,** Ἰώσ.ΑΙ 3,8,6, Ἐπιγρ.· **4)** νεώτ. ἡ ἐπιφάνεια ἣν κατολομβάνει ἡ βάσις κτιρίου, μνημείου, μηχανῆς κττ.· **5)** μτγν. διαδοχική, βαθμολογικὴ διάταξις : Κλήμ.Ἀλ.817· **5)** Ἡσ. «τὸ ἐνδότατος χιτὼν ἢ περίζωμα».

ὑποβάσκανος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι βάσκανος, ὀλίγον τι φθονερός : Μον.5,45 **ὑποβασκάνῳ ὄμματι θραύει,** Θεοφύλ.Σ'Ἱστ.129C **ζηλότυπόν τε καὶ ὑποβάσκανον.**

ὑποβασμός (ὁ) Ἰων. τ. τοῦ ὑποβαθμός· Ἡσ. «ὑποβάθρα», Φώτ.

ὑποβαστάζω μτγν. κ. νεώτ. βαστάζω κάτωθεν, ὑποστηρίζω : Χαρίτ.3,6 **τὸν Χαιρέαν ὑποβαστάσας ἐξήγαγεν ἐκεῖθεν,** Γαλ.14,717,12 Σχόλ.Νίκ. Θηρ.246 **ὁ τράχηλος τρόπον κίονος ὑποβαστάζει τὴν κεφαλήν.**

ὑποβαστακτήρ-ῆρος (ὁ) Ἡσ. **ἐν λ.** ἐρείσματι **ὁ** ὑποβαστάζων.

ὑποβαστακτικός-ή-όν νεώτ. ὁ χρησιμεύων ἵνα ὑποβαστάζῃ, ὑποστηρίζῃ τι.

ὑποβάτης-ου (ὁ) Ἡσ. **«ὑπόβαθρον»·** ‖ νεώτ. πᾶν ὑπαστήριγμα ὡς ὀκρίβας, τρίπους κττ.

ὑποβατταρίζω μσν. φλυαρῶ χαμηλοφώνως καὶ διακεκομμένως : Συμ. ἐν ASS Ἰουνίου 5,274,45.

ὑποβδύλλω μτγν. πέρδομαι κρυφίως καὶ ἀθορύβως, κρυφοκλάνω, κουφοκλάνω : Λουκ.Λεξιφ.10 **ὑπέβδυλλεν ὑπὸ τοῦ δέους καὶ πορδαλέος ἦν.**

ὑποβεβηκότως ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῆς ποθ. μτχ. παρακ. τοῦ ὑποβαίνω, δι' ὑποβιβάσεως, **μὲ** κατέβασμα : Νικόμ.Ἀριθμ.135,32.

ὑποβένθιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸ βένθος, ὑποβύθιος βλ.λ. : Κριναγ.ΑΠ 6,636.

ὑποβήσσω, ἀττ. -ττω, μέλλ. **-ήξω,** βήχω ἐλαφρῶς, ἔχω ἐλαφρὸν βῆχα : Ἱππ.Κωακ.176,189D, Λουκ.Ὄνειρ.10.

ὑποβιάζω Σουΐδ. ἐσφ. ἀντὶ ὑποβιβάζω.

ὑποβιβάζω κ. νεώτ., μέλλ. **-βιβάσω** κ. ἀττ. **-βιβῶ,** ἐνεργ. μτβ. τοῦ ὑποβαίνω, φέρω, σύρω πρὸς τὰ κάτω, καταβιβάζω, κατεβάζω, χαμηλώνω : **ὑποβιβάζω ἱστίον - ἐπιστήλιον** [ἀφήνω νὰ ὀλισθήσῃ πρὸς τὰ κάτω]· ‖ μέσ. καταβαίνω, χαμηλώνω· εἰδ. ἀναφ. πρὸς ἵππον, τὸν ἀναγκάζω νὰ ὀκλάσῃ, νὰ λυγίσῃ τὰ γόνατα : Ξεν.Ἱππ.6,16 **διδακτέον δὲ τὸν ἵππον καὶ ὑποβιβάζεσθαι. . ὥστε εὐπετῶς ἀναβαίνειν τὸν ἱππέα,** Πολυβ.1,213· **2)** ἰατρ. ἐκβάλλω κάτωθεν, κενώνω διὰ καθαρτικοῦ : Διοσκ. 3,35 **ὑποβιβάζειν τὰ χολώδη,** Ὀρειβ.89· **3)** Ἡσ. **«ὑποβιβάζοντες·** ὑποκαταβαίνοντες, ἐλαττοῦντες»· ‖ αὐτ. **«ὑποβιβασθέν·** ὑποπεπτωκός»· πρβλ.Φώτ. 626· **4)** νεώτ. μτφ. τάσσω, θέτω τινὰ εἰς ὑποδεεστέραν βαθμίδα θέσεως ἢ ἀξιώματος : **τὸν ὑπεβίβασαν ἀπὸ τμηματάρχου εἰς εἰσηγητήν.**

ὑποβίβασις-εως (ἡ) νεώτ. ὑποβιβασμὸς βλ.λ.

ὑποβιβασμός-οῦ (ὁ) κ. νεώτ. καταβίβασις, κατάβασις· μτφ. ἐλάττωσις, μείωσις : Κύριλλ.5,590C **ἀφῖκται εἰς ὑποβιβασμὸν καὶ ταπείνωσιν·** ‖ νεώτ. ἐλάττωσις κατὰ βαθμὸν ἢ ἀξίωμα : **ἐτιμωρήθη δι' ὑποβιβασμοῦ·** πρβλ. ὑποβιβάζω 4)· **2)** ἰατρ. κάθαρσις, ὑπαγωγὴ τῆς κοιλίας : Ὀρειβ.25.

ὑποβιβαστικός-ή-όν μτγν. καθαρτικός: Ὀρειβ.120.

ὑποβιβρώσκω μτγν. κατατρώγω, φθείρω κάτωθεν : Διόδ.Σ 3,44 **φάραγγες ὑποβεβρωμέναι,** Κόϊντ. Σμ.8,382 **χηραμὰ ὑποβρωθέντα θαλάσσῃ.**

ὑποβινητιῶ-άω διεγείρω ἀφροδισιακὰς ἐπιθυμίας, ὑποκινῶ πρὸς συνουσίαν : Μέν.π.Ἀθήν.4,131 **ὑποβινητιῶντα βρώματα.**

ὑπόβλαισος-ον ὀλίγον **τι** βλαισός, κυρτὸς πρὸς τὰ ἔξω : Ἀριστλ.ΖΠ 16,1.

ὑποβλαστάνω μτγν. βλαστάνω κάτωθεν : Γρηγ. Νύσσ.2,1018Β, αὐτ.3,258D, Βασ.501D

ὑποβλάστη (ἡ) νεώτ. φυσιολ. τὸ δεύτερον στρῶμα τῶν κυττάρων, **τὸ ἐν** ἀρχῇ τῆς διαπλάσεως τοῦ ἐμβρύου τῶν ζῴων καὶ τοῦ ἀνθρώπου σχηματιζόμενον, **ὅ.** ὑποβλάστης ἢ ἐνδόδερμα.

ὑποβλάστης-ου (ὁ) νεώτ. ὑποβλάστη βλ.λ.

ὑποβλεμματικῶς ἐπίρρ. σχόλ. ὑποβλεπτικῶς **βλ.λ., ὅ. ὑποδράξ, ὑπόδρα** : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.457.

ὑποβλεννογόνιος-ον νεώτ. ἰατρ. ὁ ὑπό τινα βλεννογόνον βλ.λ. ὤν : **ὑποβλεννογόνιος ἱστός** (ὁ ὑπὸ τοὺς βλεννογόνους ὑμένας διαφόρων μερῶν τοῦ σώματος συνδετικὸς ἱστός).

ὑποβλεπομένως σχόλ. ἄ. ὑποβλεπτικῶς, ὑπόδρα, ὑποδράξ : Σχόλ.Νίκ.Θηρ.457.

ὑποβλεπτικῶς μσν. μετὰ λοξοῦ βλέμματος, μὲ στραβοκοίταγμα, ἰδ. ἐξ ὀργῆς ἢ φθόνου· Εὐστ.59,2 «ὑπόδρα, ταυρηδόν».

ὑποβλέπω κ. νεώτ., μέλλ. **-ψομαι,** βλέπω ὑποκάτωθεν τῶν **βλεφάρων,** μὲ ἡμιανοιγμένους τοὺς ὀφθαλμούς, καμμύω, ἐπὶ σχεδὸν κοιμωμένου ἀνθρώπου : Ἱππ.126D, Ἀριστλ.Ἐνύπν.3,17, αὐτ.Πρ. 31,7,6· **2)** βλέπω πρός τινα πλαγίως ἢ κρυφίως, ρίπτω λοξὰ βλέμματα· ὅθ. βλέπω ὀργίλως, φθονερῶς, δυσπίστως, ὑπόπτως : Φερεκρ.3, Ἀριστφ. Λυσ.519 **ὁ δέ μ' εὐθὺς ὑποβλέψας ἂν ἔφασκε,** αὐτ.Θεσμ.396, Πλάτ.Συμπ.220B **οἱ στρατιῶται ὑπέβλεπον αὐτὸν ὡς καταφρονοῦντα σφῶν,** αὐτ. Κρίτ.53B **ὑποβλέψονταί σε διαφθορέα ἡγούμενοι,** Λουκ.Συμπ.6, Ἀππ.Συρ.45· || παθ. βλέπομαι ὑπό τινος κρυφίως ὡς ὕποπτος : Εὐρ.Ἡρ.1287 **ὑποβλεπώμεθ' ὡς ἐγνωσμένοι**· || βλέπω ἀπειλητικῶς τινα : Πλάτ.Φαίδ.117B **ταυρηδὸν ὑποβλέψας πρὸς τὸν ἄνθρωπον,** Λουκ.ΒΠρ.7 **ἀπειλητικόν τι καὶ χολῶδες ὑποβλέπει,** αὐτ.Ἐρ.29 **δεινόν τι καὶ θηριῶδες ὑποβλέπειν**· || βλέπω μετ' οἴκτου, συμπαθῶς τινα : ΑΠ 119 **ὑποβλέπειν ἐλεεινά,** Πλούτ. Ἠθ.994C **ὑποβλέπειν τινί,** Φιλόστρ.865 **ὑποβλέπειν εἴς τινα**· **3)** νεώτ. τρέφω κακὰς διαθέσεις κατά τινος, ὑποφθαλμιῶ τινα : **ὑποβλέπει τὴν θέσιν μου - τὴν περιουσίαν μου**· **4)** εἰδ. ρίπτω κρύφια βλέμματα πρός τινα, κρυφοκοιτάζω, ἐπὶ ἐραστῶν : Πλούτ.Ἠθ.521B.

ὑποβλήδην ἐπίρρ. δι' ὑποβολῆς τοῦ ἑαυτοῦ λόγου καὶ διακοπῆς τοῦ ὁμιλοῦντος, κόβοντας τὴν ὁμιλία τοῦ ἄλλου : Ἰλ.Α 292 **τὸν δ' ἄρ' ὑποβλήδην ἠμείβετο δῖος Ἀχιλλεύς**· **2)** μτγν. ὑποβολιμαίως, νόθως, ψευδῶς : Μαν.6,262 **μητέρες .. ὑποβλήδην ἔκειντο**· **3)** διὰ λοξοῦ βλέμματος, λοξῶς, πλαγίως: Ὕμν.Ἑρμ.415 **ὑποβλήδην ἐσκέψατο.**

ὑποβληδόν ἐπίρρ. ὑποβλήδην βλ.λ.

ὑπόβλημα-ατος (τὸ) μσν. τὸ ὑποβαλλόμενον, ὑπόστρωμα, στρῶμα : Ἱππιατρ.40, αὐτ.23.

ὑποβλητικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑποβολὴν βλ.λ., ὁ ἐνασκῶν ὑποβολήν, ἐντυπωσιακός, ἐπηρεάζων, ἐμπνέων ἰδέαν τινά, συναίσθημά τι : **ὑποβλητικὴ τελετή - ἀπαγγελία-μουσική**· || ἐπίρρ. **ὑποβλητικῶς** κ. δημ. **ὑποβλητικά** εἰς τρόπον ὥστε νὰ ὑποβάλλεταί τι, ἐντυπωσιακῶς : **ὡμίλει ὑποβλητικῶς.**

ὑπόβλητος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑποβληθείς, ὑποβολιμαῖος, τεθειμένος ὑποκάτω, μὴ γνήσιος, νόθος : Σοφ.Αἴ.481 **οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ' ὡς ὑπόβλητον λόγον, Αἴας, ἔλεξας, ἀλλὰ τῆς σαυτοῦ φρενός** (γνήσιον τῆς σῆς διανοίας)· || **ὑπόβλητον στόμα** τὸ κατ' εἰσήγησιν ἄλλου ὁμιλοῦν, ὅθ.συνεκδ. τὸ λέγον ψεύδη, ἀναληθές : αὐτ.ΟΚ 794 **τὸ σὸν δεῦρ' ἀφῖκται δεῦρ' ὑπόβλητον στόμα**· **2)** νεώτ. ὁ ὑπείκων εἰς ὑποβολήν, ὁ δι' ὑποβολῆς ἐμπνευσθείς.

ὑπόβλητος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑποβεβλημένος, ὑποβολιμαῖος, μὴ γνήσιος, νόθος : Ἀπολλδ.3,5,7, Μαν. 4,587 **ἀλλοτρίων τέκνων ὑπόβλητα γένεθλα**· **2)** μτφ. ὁ ἀναλήθης, ὁ μὴ ἀληθὴς ἀλλὰ πεπλασμένος : Σοφ.Αἴ.481 **οὐδεὶς ἐρεῖ ποθ' ὡς ὑπόβλητον λόγον, Αἴαν, ἔλεξας,** αὐτ.ΟΚ 794· **3)** νεώτ. **ὁ** κατ' **εἰσήγησιν** ἄλλου γινόμενος, ὁ δι' ὑποβολῆς ἐμπνευσθεὶς ἢ ἐνεργούμενος: **ὑπόβλητος μαρτυρία.**

ὑποβλητός-ή-όν ἀρχ. λεξ. κ. νεώτ. ὑπόβλητος βλ.λ. : ΕΜ 480,17.

ὑποβλήτως σχόλ. πλαστῶς, **οὐχὶ** γνησίως, **οὐχὶ** ἀληθῶς : Σχόλ.Σοφ.Αἴ.188.

ὑποβλίττω μτγν. κρυφίως ἀφαιρῶ τὸ μέλι ἀπὸ τοῦ κηρίου· κ.κτ.μτφ. ἐπὶ προσ. ἀπομυζῶ τινα χρηματικῶς : Φιλόστρ.273 **τοὺς τοιούτους ὑποβλίττουσιν οἱ συκοφάνται.**

ὑποβλὼψ-ῶπος (ὁ,ἡ) ἀρχ. λεξ. ὁ ὑποβλέπων, ὑπούλως, δολίως βλέπων : Εὐστ.1436,7 **ὁ ὑπούλως βλέπων καὶ ὡς εἰπεῖν ὑποβλώψ.**

ὑποβοηθός (ὁ,ἡ) νεώτ. κ. δημ. ὁ βοηθῶν, **συνεργῶν** εἴς τι· **2)** κ. δημ. ὁ φέρων τὸν μετὰ τὸν βοηθὸν βαθμὸν ἐν διαφόροις ὑπηρεσίαις.

ὑποβοηθῶ-έω γλώσσ. κ. νεώτ., δημ. -άω βοηθῶ, συμβάλλω ὀλίγον εἴς τι· || νεώτ. ἐπὶ προσ., θέτω τὴν βοήθειάν μου, συντελῶ προσέτι : **τὸν ὑπεβοήθησαν αἱ περιστάσεις καὶ ἔκαμε περιουσίαν.**

ὑποβόθρευμα-ατος (τὸ) Εὐστ.Πον.109,19 βόθρος, ὑπόσκαμμα, ὄρυγμα.

ὑποβοθρεύω μσν. σκάπτω βόθρους, ὑποσκάπτω· ὅθ. μτφ. ὑποσκάπτω, ἀνασκαλεύω, δολοπλοκῶ : Κ Μανασσ.4563 **καὶ πάντας ὑπεβόθρευεν εὑρεσικάκους δόλους.**

ὑποβολεῖον (τὸ) νεώτ. ἡ ἐν μέσῳ τοῦ προσκηνίου κρύπτη, ἐξ ἧς ὑποβάλλει ὁ ὑποβολεὺς βλ.λ.2).

ὑποβολεύς-έως (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναμιμνήσκων, ὑποβοηθῶν τὴν μνήμην : Φίλ.1,591, Εὐστ.Πον. 60,6 **ἀλλ' ὑποβολέα οἷον εἶχεν ἕτερον τοῦ τοιούτου ἔργου**· **2)** κ. νεώτ. θεατρ. ὁ ὑπαγορεύων χαμηλοφώνως τὰ ὑπὸ τῶν ἠθοποιῶν ἀπαγγελλόμενα πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου αὐτῶν : Πλούτ.Ἠθ.813E **τοῦ δὲ ὑποβολέως ἀκούοντας καὶ μὴ παρεκβαίνοντας τοὺς ῥυθμούς**· **3)** νεώτ. μτφ. ὁ ὑποβάλλων, ἐμπνέων τι εἴς τινα, σύμβουλος, ἰδ. κακοῦ· **4)** ὁ ἐνεργῶν ὑποβολὴν βλ.λ.7), ὁ ὑποβάλλων τινὰ ἐν ὑπνώσει ἢ ἐγρηγόρσει.

ὑποβολή (ἡ) (ὑποβάλλω) κ. νεώτ. ἐνεργητικῶς, ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποβάλλω, ἁπλώνω, θέτω ὑποκάτω, ἢ ὑπό τι τοποθέτησις, ἀντίθ. περιβολή : Πλάτ.Πολιτ.280B **νῦν δὲ τὴν τῶν στρωμάτων σύνθεσιν οὐ περιβολῇ χωρίζουσι καὶ ὑποβολῇ,** Πολύβ.3,105,1 **ἡ τῶν ἐνεδρευόντων ὑποβολή** (ἡ κεκρυμμένη θέσις, τὸ καρτέρι τῶν ἐνεδρευόντων)· **2)** τὸ θέτειν ὑποκάτω νόθον τέκνον ἀντὶ τοῦ γνησίου : Πλάτ. Πολ.538A **ὑποβολὴ τέκνων,** Λουκ.Ὀρχ.32· || **ὑποβολῆς γραφή** ΑΒ 311,33 «εἶδος ἐγκλήματος, εἴ τις ἐγκαλοίη τινὶ ὡς ὑποβολιμαῖος εἴη, ἐγράφετο ὑποβολῆς καὶ ἁλόντα αὐτὸν ἔδει πεπρᾶσθαι»· **3)** κ. νεώτ. ἐν γένει πλαστότης, εἰκονικότης, ἀντικατάστασις πράγματός τινος δι' ἄλλου : Πλούτ. Ρωμ.22 **ὑποβολὴ κλειδῶν** (ἀντικατάστασις διὰ ψευδῶν)· || νεώτ. νομ. **ὑποβολὴ ὀνόματος** ἡ ἐν συναλλαγματικῇ μνεία ἀνυπάρκτου προσώπου ἀντὶ τοῦ ἐκδότου ἢ πληρωτοῦ ἢ καμιστοῦ· || **ὑποβολὴ ἰδιότητος** ἡ πλαστὴ ἀπόδοσις ἀνυπάρκτου ἰδιότητος (ἐμπόρου, ἐργοστασιάρχου κτλ.) εἴς τι τῶν συναλλασσομένων προσώπων· **4)** ἐν τῇ ῥητ. **ὑποβολὴ προσώπου** Ρήτ.8,539 «ὅταν ὁ ῥήτωρ θέλων τι εἰπεῖν πρὸς τὸ ἀνεκτότερον ἄλλῳ προσώπῳ τὸν λόγον περιθῇ»· **5)** νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποβάλλω, κυρ. ἐπὶ ὑφισταμένου ἀποτεινομένου πρὸς προϊστάμενον, παρουσίασις, προσαγωγή, κατάθεσις, ὑπαγωγή τινος : **ὑποβολὴ αἰτήσεως - ἐγγράφου - παραιτήσεως - συγχαρητηρίων**· **6)** κ. νεώτ.εἰσήγησις, ὑπόμνησις, συμβουλή· ὅθ.φρ. **ἐξ ὑποβολῆς** δι' ὑπομνήσεως, ξένης παραινέσεως : Ξεν.ΚΠ 3,3,37 **ἐξ ὑποβολῆς ἄνδρες ἀγαθοὶ εἶναι,** Πολ.5,19,28 **ἐξ ὑποβολῆς διιέναι τὸν ὅρκον** (καθ' ὑπαγόρευσιν ἄλλου)· || φρ. Διογ.Λ 1,57 **ἐξ ὑποβολῆς ῥαψῳδεῖσθαι τὰ Ὁμήρου ἔγραφε Σόλων** (ἐπὶ δεδομένης ὑποθέσεως ἀπαγγέλλειν, κατὰ τὸν Ἕρμανν, ἐνῷ ὁ Wolf ἑρμηνεύει ἐξ ὑπολήψεως δηλ. ἄρχεσθαι ἐκεῖθεν, ὅπου ἔπαυσεν ἀπαγγέλλων ὁ προηγούμενος· πρβλ. ὑποβάλλω, ὑποβλήδην)· || **νεώτ. φρ. καθ' ὑποβολὴν κατὰ ξέ-**

νην εἰσήγησιν, ὑπαγόρευσιν, ἔμπνευσιν· 7) νεώτ. φυχ. κ. ἰατρ. ἡ ἐπιβολὴ ἢ ἔμπνευσις ἐμμόνου τινὸς ἰδέας ἢ πράξεως εἰς ἄτομον διατελοῦν ἐν ὑπνώσει ἢ ἐγρηγόρσει, ὥστε ν' ἀποβαίνῃ αὕτη ἐνίοτε μέχρι νασηρότητος κυρίαρχος αὐτοῦ· || ὑποβολὴ μεθυπνωτικὴ ἡ ἐν καταστάσει ὑπνώσεως τοῦ ἀτόμου ὑποβολὴ ἀποφάσεώς τινος μελλούσης νὰ ἐκτελεσθῇ μετὰ τὴν ἀφύπνισιν αὐτοῦ· 8) φρ. ἐξ ὑποβολῆς διὰ διακοπῆς : Σχόλ.'Ιλ.Τ 80· || ἐν τῇ ρητ.· Ρήτ.6,122,27 «ἐξ ὑποβολῆς, τουτέστιν ἔξωθεν ὑπαβάλλειν τῷ ὑποκειμένῳ πράγματι . .»· πρβλ.6)· 9) παθητικῶς τὸ ὑποβαλλόμενον ἢ ὑποβεβλημένον πρᾶγμα, τὸ ὑποκάτω τιθέμενον, ἡ βάσ.ς, τὸ θεμέλιον : Πλούτ.'Ηθ.320B ὑποβολὰς κατατίθεσθαι, Μουσών.π.Στοβ.160,1 ὑποβολὴ τοῦ σωφρονεῖν ἡ ἐγκράτεια, Στοβ.'Εκλ.2,428 φυσικὴ ὑποβολὴ τῇ φυχῇ πρός τι (φυσικὴ ἰδιότης, ἱκανότης, δεξιότης, διάθεσις)· || ὑπόθεσις, ὕλη, ἀντικείμενον λόγου τινὸς ρητορικοῦ : Λουκ.Δημ.'Εγκώμ. 21 ἔχειν ἀποχρῶσαν λόγων ὑποβολήν.

ὑποβολιμαῖος-α-ον (ὑποβολή) κ. νεώτ. ὁ κρυφίως τιθέμενος ὑποκάτω εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλου, ἐπὶ τέκνων, δθ. μὴ γνήσιος, νόθος : 'Ηρ.1,187 τὰ ὑποβαλιμαῖα (ἐνν. τέκνα), Πλάτ.Πολ.537E εἴ τις ὑποβολιμαῖος τραφείη, 'Αριστλ.ΖΙ 9,29,3 ὑποβολιμαίαυς ποιεῖ ταῦς ἑαυτοῦ νεοτταῦς ὁ κόκκυξ, Πολύβ.2,55,9· || 'Υποβολιμαῖος ὄν. κωμῳδίας τοῦ Κρατίνου· 2) μτφ. ὁ ὑπέχων τὴν θέσιν ἢ τὸ ὄνομά τινος, πλαστός, προσποιητός. φεύτικας : Πλούτ.'Ηθ.3D ὑποβολιμαία εὔνοια, Κωμ. 'Αδέσπ.360 ὑπαβολιμαία σύνεσις, Σχόλ.'Ιλ.Ξ 170 ὑποβολιμαῖαν κάλλας· || νεώτ. ὁ ἔξωθεν ἐπιβληθείς, ὁ κατ' εἰσήγησιν ἄλλου, κατὰ ξένην ἔμπνευσιν γινόμενος : ὑποβολιμαία γνώμη - ἀποφις.

ὑποβολιμαίως ἐπίρρ. νεώτ. νόθως, πλαστῶς, φευδῶς, κατὰ ξένην εἰσήγησιν οὐχὶ γνησίως.

ὑπύβολος-αν κ. μσν. ὁ δοθεὶς ὡς ἐνέχυρον : ἐσφ.γρ. ἐν Φερεκρ.π.Εὐστ.1405,22 ἀντὶ ὑπώβολας βλ.λ.· 2) τὸ αὐδ. ὡς οὐσ. ὑπόβολον ἡ προγαμιαία δωρεά : Λέων Σοφ.Νεαρ.181.

ὑποβομβῶ-έω βομβῶ ἐλαφρῶς, ἠρέμως : Ρήτ.3, 579 ὁ διηχὴς ἀὴρ πράως ὑπαβομβεῖ καὶ πληραῖ τὴν ἀκοὴν μουσικῆς.

ὑποβορβόριον (τὸ) 'Ησ. τρύξ, ὑποστάθμη, κατακάθι, καταπάτι.

ὑποβορβορύζω βορβορύζω ἐλαφρῶς, γουργουρίζω σιγανά, ἐπὶ τῶν ἐντέρων : 'Ιππ.Κωακ.1121, 'Αρετ.'Οξ.Παθ.2,6 ὑποβαρβαρύζει κοιλίη· || πίνω μετὰ θορύβου, ροφῶ θορυβωδῶς : 'Ιππ.Κωακ.126 ἐν ποτοῖσιν ὑποβορβορύζειν.

ὑποβορειοανατολικός (ὁ) νεώτ. ὀναμασία τοῦ ἀνέμου μεσοβορρᾶ, ἡ γραιγοτραμουντάνα.

ὑποβορειοδυτικός (ὁ) νεώτ. ὀνομασία τοῦ ἀνέμου σκιρωνοβορρᾶ, ἡ μαΐστροτραμουντάνα.

ὑποβόσκω νεώτ. βόσκω, τρέφομαι ὑποκάτω τινός· || ἰδ. μτφ. ὑπονομεύω, ὑποσκάπτω ἀφανῶς, καταστρέφω τι ὑπούλως : ὑποβόσκαν πῦρ - μῖσος, - ὑποβόσκουσα μνησικακία - ἐπανάστασις.

ὑποβουλία (ἡ) νεώτ. ἠλαττωμένον σθένος βουλήσεως, ἀβουλία μετρίαυ τινὸς βαθμοῦ.

ὑπόβραγχος-ον ὁ ὀλίγαν τι βραχνός, βραχνιασμένος : 'Ιππ.415,34.

ὑποβράσσω μτγν., ἄχρ. ἐν. τοῦ ἀορ. β' ὑπέβραχον, ἀπαρφ. ὑποβραχεῖν, ὑποκάτωθεν ἠχῶ, θορυβῶ, κρατῶ : Κόϊντ.Σμ.10,72 μέγ' ὑπέβραχε γαῖα.

ὑπόβραχυ ἐπίρρ. μτγν. βαθμηδόν, ὀλίγον κατ' ὀλίγαν : ΑΙλ.ΖΙ 4,34 ὑπόβραχυ .. ὑποχωρεῖν (δ.γρ.).

ὑποβρέμω βρέμω, ἠχῶ, βουΐζω ὑποκάτω : Αἰσχ. Πρ.434 κελαινὸς δ' "Αϊδος ὑποβρέμει μυχὸς γᾶς" ὀμ. κ. μέσ. : Νίκ.'Αλεξ.290.

ὑποβρέχω ἀμτβ. ἐπὶ μεθύσου, ὀλίγον τι βρέχομαι, ἤτοι πίνω ὀλίγον τι : "Αλεξ.5 οἰναρίοις τῆς ἡμέρας τὸ λοιπὸν ὑποβρέχει μέρας, 'Επιγρ. κοτύλαις ὑποβρέξας· κτ.παθ.μτχ. παρακ.ὑποβεβρεγμένος ὀλίγον, ἐλαφρῶς μεθυσμένος : Λουκ.Θε.Δ 23,2.

ὑποβρομῶ-έω μτγν. ὑποβρέμω βλ.λ.: Νίκ.'Αλεξ.287.

ὑπόβροχος-ον ἀρχ. λεξ. ὀλίγον τι βεβρεγμένος, μουσκεμένος : ΕΜ 752,3 ὑπόβραχος τόπος.

ὑπόβρυχα ἐπίρρ. τοῦ ὑπόβρυχος βλ.λ.2).

ὑποβρυχιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑποβρύχιον βλ.λ. : ὑποβρυχιακὸς στόλας (ὁ περιλαμβάνων τὰ ὑποβρύχια στόλος κράτους τινός)· || ὑποβρυχιακὸς πόλεμος αἱ δι' ὑποβρυχίων ἐπιχειρήσεις ἰδ. ἐναντίον συγκοινωνιῶν καὶ τοῦ ἐμπορίου τοῦ ἀντιπάλου.

ὑποβρύχιο(ν) (τὸ) νεώτ.κ.δημ. πολεμικὸν πλοῖον δυνάμενον νὰ πλέῃ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τῆς θαλάσσης, ἔχον κυλινδρικὸν σχῆμα καὶ κατὰ μῆκος τῶν πλευρῶν δεξαμενάς (θαλασσέρματα), αἵτινες ἐν συνδυασμῷ πρὸς τὸ βάρος αὐτοῦ τῷ παρέχουσι τὴν δυνατότητα νὰ πλέῃ εἰς διάφορα βάθη ἢ ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας καὶ χρησιμοποιούμενον ὡς τορπιλλοβόλον, καταδρομικόν, ναρκοθέτις κτλ.

ὑποβρύχιος-ον κ. νεώτ. κ. -α-ον ὁ ὑπὸ τὸ ὕδωρ, ὁ ἐντὸς τοῦ ὕδατος : 'Υμν.'Ομ.33,12 τὴν δ' ἄνεμος . . καὶ κῦμα θαλάσσης θῆκεν ὑποβρυχίην, 'Ηρ.1,189 ὑπαβρύχιαν . . φέρων τὸν ἵππον, Πλάτ.Φαῖδρ.248A ὑπαβρύχιαι ξυμπεριφέρονται· || ὁ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ἐπιπολάζων : Λουκ.Διφ.3· || νεώτ. ὑποβρύχιος κώδων κώδων ἔχων ἰσχυρὰ τοιχώματα χρησιμοποιούμενος πρὸς ἐκπομπὴν σημάτων ὑποβρυχίως, ἅτινα γίνονται ἀντιληπτὰ διὰ τῶν ὑδροφώνων βλ.λ.· 2) νεώτ. ὡς οὐσ. τὸ οὐδ. ὑπαβρύχιον βλ.λ.· || νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑποβρύχιον, ἅ. ὑποβρυχιακός : ὑποβρυχία ἄμυνα (τὸ σύνολον τῶν πρὸς ἄμυναν χρησιμοποιουμένων ὑποβρυχίων (πλοίων) καὶ ναρκῶν βλ.λς)· 3) βαθύς : 'Οππ.'Αλ.1,49 ὑποβρύχιος θάλασσα, αὐτ.'Αλ. 5,159 ὑπαβρύχιος βυθός· 4) μτφ. ὁ εἰς βάθας εὑρισκόμενος : 'Ιππ."Αρθρ.789· || ὁ κεκρυμμένος, κατ' ὀλίγον ἀναφαινόμενος : αὐτ.'Επιδ.1963 ὑποβρύχιος πυρετός, 'Αρετ.'Οξ.Παθ.2,7 ὑπ- πῦρ.

ὑποβρυχίως ἐπίρρ. νεώτ. ὑπὸ τὸ ὕδωρ, διὰ τοῦ ὕδατος : αἱ τορπίλλαι ἐκτοξεύονται ὑποβρυχίως· || μτφ. ἀφανῶς, ὑπούλως.

ὑπόβρυχος-αν κ.μσν. ὁ ὑποβρύχιος βλ.λ. : Φιλῆς περὶ Ζῴων 2010· 2) τὸ οὐδ. ἐν τῷ πληθ. ὑπόβρυχα ὡς ἐπίρρ. ὑποβρυχίως βλ.λ. : 'Οδ.Ε 319 τὸν δ' ἄρ' ὑπόβρυχα θῆκε, 'Ηρ.7,130 ὥστε Θεσσαλίην . . ὑπόβρυχα γενέσθαι, "Αρατ.426 ὑπόβρυχα ναυτίλλονται, 'Οππ.'Αλ.1,145.

ὑποβρύχω μτγν. ἠρέμα βρυχῶμαι : Πολ.Φυσ. 2,9,245C, ΑΙλ.ΖΙ 4,34 (κατ' εἰκασίαν ἀντὶ ὑπόβραχυ).

ὑποβρυχῶμαι-άομαι μτγν. βρυχῶμαι ὀλίγον τι, κάπως : Λουκ."Ερ.6, Τρυφιόδ.319· || ἐπὶ ὀργιζαμένου, βρυχῶμαι, μουγκρίζω, βαθέως : 'Αδαμ. 2,27 ὅταν ὑπαβρυχᾶται καὶ μεγάλα ἀναπνέῃ ἀγριότητα κατηγορεῖ, Γρηγ.Νύσσ.1,883D βιαίως ἔνδοθεν ὑπὸ τῶν σπλάγχνων ὑπαβρυχώμενος.

ὑπόβρωμος-ον μτγν. ὁ ἐλαφρῶς ὄζων, ὀλίγον δύσοσμος : Διοσκ.1,77.

ὑποβυθίζω γλῶσσ. καταδύω, καταβυθίζω.

ὑποβύθιος-αν (βυθός) μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν βυθόν, ὑποβρύχιος : 'Ερωτιαν.370 ἐν λ. ὑπόβρυχα.

ὑπογαίδιος-ον 'Ησ. ὑπόγαιας βλ.λ.

ὑπόγαιος-ον ἰων., ἀττ. κ. πάπ. ἅ. ὑπόγειος βλ.λ. : Πάπ. ἐπίγαια, ὑπόγαια, ἔνυδρα καὶ χερσαῖα.

ὑπόγαλα-ακτος (τὸ) νεώτ. ἰατρ. συλλογὴ γαλακτώδους ὑγροῦ πυώδους ἢ μὴ ἐν τοῖς θαλάμοις ταῦ ὀφθαλμοῦ.

ὑπογαλακτία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκ διαταραχῆς, νόσου τοῦ μαζικοῦ ἀδένας ἐλάττωσις τῆς ἐκκρίσεως τοῦ γάλακτος γαλουχούσης γυναικός.

ὑπογάμιον (τὸ) μτγν. ἡ πρὸ τῆς τελέσεως τοῦ γάμου συγκοίμησις μετὰ τῆς μνηστῆς : Φίλ.2,311 **μεθόριον ἀδίκημα φθορᾶς καὶ μοιχείας ὑπογάμιον ὑπολαμβάνουσί τινες εἶναι.**

ὑπογαμῶ-έω μτγν. λαμβάνω ὡς σύζυγον κατόπιν, μετά τι : Αἰλ.ΖΙ 7,25 **ἵνα ἀποκτείνῃ τὸν .. δεσπότην καὶ .. ὑπογήμῃ τὴν γυναῖκα.**

ὑπογαργαλίζω κ. μσν. γαργαλίζω ὀλίγον ἢ κρύφα κ. συνεκδ. ἐρεθίζω, ἰδ. σαρκικῶς : Ρήτ.Ι, 598, Φώτ.204,21 **τοῦ σαρκίου διοχλοῦντος καὶ τῶν ἐκεῖθεν παθῶν ὑπογαργαλιζόντων,** Θεοφάν. Νικ.8,2 **ὑπογαργαλιζομένων** (παθ.).

ὑπογαστρίδιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ὑπογάστριον βλ.λ., μικρὸν ὑπογάστριον : Εὔβουλ.16.

ὑπογαστρίζομαι μτγν. πληρῶ ἱκανῶς τὴν γαστέρα, χορταίνω καλά, τὴν πατώνω : Αἰσώπ.Μῦθ. (ἔκδ.Κοραῆ) 162, Πολυδ.2,168.

ὑπογαστρικός-ή-όν νεώτ. ἀνατ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς τὸ ὑπογάστριον** βλ.λ.|| : **ὑπογαστρικὴ χώρα.**

ὑπογάστριον (τὸ) **κ. νεώτ.** τὸ κατώτερον μέρος τῆς κοιλίας ἀπὸ τοῦ ὀμφαλοῦ καὶ κάτω : Ἱππ.᾿Αφ.1252, ᾿Αριστλ.ΖΙ 2,11,1 **τὰ πλευρὰ κάτω καθήκει συνάπτοντα πρὸς τὸ ὑπογάστριον·** || **νεώτ. ἀνατ.** ἡ κατωτέρα χώρα τῆς κοιλίας ὁριζομένη ἄνωθεν διὰ νοητῆς γραμμῆς ἑνούσης τὰς προσθίους ἄνω λαγονίους ἀκάνθας, διακρινομένη εἰς τὸ κυρίως ὑπογάστριον, τὰς λαγόνας καὶ τὰς βουβωνικὰς χώρας· **2**) εἰδ. τὸ κατώτερον τῆς κοιλίας θαλασσίου ἰχθύος, τὸ προισικοίλι, ἰδ. τοῦ θύννου, ἐκλεκτὸν ἔδεσμα π. ᾿Αθηναίοις : Εὔβουλ. ἐν ᾿Αθήν.302D **θύννων μεγαλόπλουτ᾿ .. ὑπογάστρια ὀπτῶν,** Πάπ. **ὑπογαστρίων κεράμιον·** || κ. κτ. παικτικὴν μτφ. : ᾿Αριστφ.Σφ.195 **ἀλλ᾿ ἴσως ὅταν φάγῃς ὑπογάστριον γέροντος ἡλιαστικοῦ** (σχόλ. αὐτ. «**ἐπεὶ πωλάριον ἐμιμεῖτο ἐπὶ τῷ ὄνῳ, τὸ ὑπογάστριον πρὸς τούτῳ**»)· **3**) νεώτ. ναυτ. ἕκαστον τῶν μακρῶν ξύλων τῶν προσαρμοζομένων προσωρινῶς ὑπὸ τὴν γάστραν πλοίου ἑτοίμου πρὸς καθολκήν, ὅπως μὴ κλίνῃ τοῦτο κατὰ τὰ πλευρὰ κατερχόμενον πρὸς τὴν θάλασσαν· || ὁμ. ἕκαστον τῶν εἰς τὰ ὕφαλα τῶν νεωτάτου τύπου δρέδνωτς κατασκευαζομένων πρὸς ἐνίσχυσιν αὐτῶν ἐξαγκωμάτων.

ὑπογάστριος-ον κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑπογάστριον βλ.λ. : Φίλ.1,38 **οἶστροι ὑπογάστριοι** (αἱ σαρκικαὶ ἡδοναί, ἐπιθυμίαι)· **2**) νεώτ. ὁ κατὰ τὸ ὑπογάστριον κείμενος· || **ὑπογάστριον πλέγμα** νευρικὸν πλέγμα τῆς πυελικῆς μοίρας τοῦ συμπαθητικοῦ συστήματος· || **ὑπογάστριος ἀρτηρία** ἡ ἔσω λαγόνιος ἀρτηρία· **3**) εἰδ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν δούρειον ἵππον, ὁ ἐντὸς τῆς κοιλίας αὐτοῦ : Ρήτ.Ι,436.

ὑπογαστρίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὑπογάστριον βλ.λ. : Φιλόξ.2,23.

ὑπογαστροκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κήλη βλ.λ. τοῦ ὑπογαστρίου κατὰ τὴν μέσην γραμμήν.

ὑπογεγραμμένη (ἡ) νεώτ. ἡ μτχ. παθ. παρακ. τοῦ γράφω ὡς οὐσ., σημεῖον τιθέμενον κάτωθεν μακροῦ φωνήεντος ἀντὶ τοῦ γράμματος ἰῶτα, ὑπάρχοντος ἄλλοτε παρ᾿ αὐτό.

ὑπογείνομαι μτγν., ἀόρ. α' **ὑπεγεινάμην,** τίκτω, γεννῶ : Εὐφορ.ἀπ.61 (κ. ΕΜ 480,18) **οὕνεκα δὲ μιν ἶφι βιησαμένη Ἑλένη ὑπεγείνατο Θησεῖ.**

ὑπόγειο(ν) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. κ. **ὑπόγαιον** ὑπόγειος θάλαμος : Ἡρωδιαν.1,15, Πλούτ.᾿Ηθ.770Β· || νεώτ. κ. δημ. τὸ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους μέρος τῆς οἰκίας· πρβλ. ὑπόγειος.

ὑπόγειος-ον κ. νεώτ., ἰων. κ. νεώτ., ἀττ. **ὑπόγαιος -ον** ὁ ὑπὸ τὴν γῆν, ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ἐδάφους κείμενος ἢ συμβαίνων : Ἡρ.2,100 **ὑπόγαιον οἴκημα,** αὐτ.2,148, αὐτ.4,200 **ὑπόγαιον ὄρυγμα,** Αἰσχ.ἀπ.55 **ὑπόγειας βροντή,** - **ὑπόγειος κρύπτη - ἔκρηξις·** τὸ οὐδ. **ὑπόγειον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· || νεώτ. βοταν. **ὑπόγεια ὄργανα** (τὰ) τὰ ἐντὸς τοῦ ἐδάφους ἀναπτυσσόμενα ὄργανα τῶν φυτῶν, ὡς αἱ ρίζαι, τὰ ριζώματα, οἱ κόνδυλοι, οἱ βολβοὶ κττ.· || ὁμ. **ὑπόγειοι καρποὶ** (οἱ) οἱ ἐντὸς τοῦ ἐδάφους διαμορφούμενοι καρποὶ φυτῶν τινων ὡς τῆς ἀμφικαρπαίας, τῆς ἀραχίδος, τοῦ τριφυλλίου κ.ἄ.

ὑπογείσος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸ γεῖσον τῆς στέγης· **2**) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **τὸ ὑπόγεισον** εἶδος φυτοῦ ἀειζώου φυομένου ὑπὸ τὸ γεῖσον ἔνθα ρέει τὸ ἐκ τῆς στέγης ὕδωρ : Πλίν.Φl 25,102.

ὑπογελῶ-άω γελῶ ὀλίγον, ὑπομειδιῶ, χαμογελῶ : Πλάτ.Χαρμ.162Β **ἅμα ταῦτα λέγων ὑπεγέλα τε καὶ εἰς τὸν Κριτίαν ἀπέβλεπεν,** Γρηγ.Νύσσ.2,996Α.

ὑπογενειάζω ἱκετεύω τινὰ φαύων τὸ γένειον αὐτοῦ· Ἡσ. «ὑπογενειάζων· λιτανεύων, ἀπὸ τοῦ γενείου ἁπτόμενος» : Αἰσχίν.9,20, Συνέσ.᾿Επιστ.121,257 **ὁ δὲ ὑπογενειάσας, ὦ Οὖτι, ἔφη, ἔοικας μὲν δριμύτατον ἀνθρώπιον εἶναι.**

ὑπογενειάσκω μτγν ἀρχίζω νὰ γενειάζω, νὰ βγάζω γένια : Ἡρωδιαν.444.

ὑπογένειο(ν) (τὸ) σχόλ., μσν., νεώτ. **κ.** δημ. τὸ ὑπὸ τὸ γένειον μέρος : Σχόλ.᾿Ιλ.Α 501, Εὐστ.548,9 **ἀνθερεὼν τὸ τέλος τοῦ ὑπογενείου·** **2**) νεώτ. κ. δημ. μικρὸν γένειον ἐπὶ τοῦ πώγωνος, μούσι· **3**) π. Βυζ. κόσμημά τι τῆς κεφαλῆς τοῦ ἵππου.

ὑπογένειος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸ γένειον : ᾿Ανών. Βί.᾿Ιω.Χρυσ.8,304,1 **ὑπογένειοι τρίχες·** || **τὸ οὐδ** ὡς οὐσ. ὑπογένειον βλ.λ.

ὑπογένεσις-εως (ἡ) νεώτ. φυσιολ. ἀνωμαλία ἐξ ἀτελοῦς διαπλάσεως, ἀτελὴς διάπλασις τῶν διαφόρων μερῶν καὶ σπλάγχνων τοῦ σώματος.

ὑπόγενος-ους (τὸ) νεώτ. ζωολ. ἄθροισμα εἰδῶν ζῴων γένους τινὸς διακρινομένων ἐκ χαρακτηριστικῶν γνωρισμάτων μὴ ἀπαντώντων εἰς πάντα τὰ ζῷα τοῦ γένους.

ὑπογευστία (ἡ) νεώτ. κ. **ὑπογευσία** ἀμβλύτης τῆς γευστικῆς αἰσθητικότητος.

ὑπογέωργος (ὁ) πάπ. ὑπομισθωτὴς ἐν Αἰγύπτῳ ἰδ. βασιλικῶν γαιῶν, ὑποπακτωτής : **ἐστὶν ὑπογέωργος Θεμιστοκλέους, καὶ διὰ σπόρου ζ ἔτους ποιῶ αὐτὸν ὑπογέωργον.**

ὑπόγεως-ων δ.τ. τοῦ ὑπόγειος βλ.λ. : Ἡρωδιαν. ᾿Επιμερ.208, Σουΐδ.

ὑπογόνιον (τὸ) πάπ. **κ.** νεώτ. (βοταν.) τὸ ἀμέσως ὑπὸ τὸ γόνυ μέρος τοῦ ποδός : Πάπ. **ὁ δεῖνα οὐλὴ ὑπογονίῳ ἐξ ἀριστερῶν,** ᾿Επιγρ. (κτ. διόρθ.)· **2**) νεώτ. ὑμενῶδες μόριον τοῦ φυτοῦ ἀναπτυσσόμενον ὑπὸ τὰ ὄργανα τῆς καρποφορίας.

ὑπογηράσκω μτγν. μόλις ἄρχομαι γηράσκων, ἀρχίζω νὰ γεράζω : Αἰλ.ΖΙ 7,17.

ὑπογίγνομαι ἰων., μτγν. **ὑπογίνομαι** γίνομαι μετά τι, κατόπιν, κατ᾿ ἀκολουθίαν τινός : ᾿Ιλ.Λ 417 **ὑπαὶ δέ τε κόμπος ὀδόντων γίγνεται,** Ἡρ.3,159 **ἵνα σφι γενεὴ ὑπογίνηται** (ἐπὶ φλεγμονῆς σχηματιζομένης εὐθὺς μετά τινα πληγήν), Ἱππ.᾿Αρθρ.803, Τίμ.Λοκρ.104Α· || ἐπὶ αἰσθημάτων καὶ συμπερασμάτων δημιουργουμένων ἀμέσως μετά τι : Πολύβ.2, 44,1 **ὑπεγένετο φιλική τις διάθεσις,** αὐτ.6,6,7.

ὑπογκοῦμαι-όομαι μτγν. ὀγκοῦμαι, ἐξογκοῦμαι ὀλίγον, ἐλαφρῶς : Πολυδ.4,68.

ὑπογλαύκεσκε ἐσφ. ἀντὶ ὑπογλαύσσεσκε τοῦ ὑπογλαύσσω ἐν Μόσχ.2,86.

ὑπογλαυκίζω Εὐστ.Πον.339,8 ἀρχίζω νὰ γίνωμαι γλαυκός.

ὑπόγλαυκος-ον ὀλίγον τι γλαυκός, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ ὑποχαροπός : Ξεν.Κυν.5,23 **τὰ ὄμματα οἱ μὲν ὑποχαροποὶ οἱ δ᾿ ὑπόγλαυκοι,** Διοσκ.2,211· πρβλ. γλαυκός, χαροπός.

ὑπογλαύσσω μτγν. ὑποβλέπω, ρίπτω λαθραῖα **βλέμματα : Μόσχ.2,86, Καλλ.᾿Αρτ.54.**

ὑπογλάφυρος-ον Εὐστ.Πον.295,55 **ὁ ὀλίγον τι** γλαφυρός.
ὑπόγλισχρος-ον ὁ ὀλίγον γλίσχρος,κολλώδης, ὀλισθηρός: Ἱππ.Ἐπιδ.γ' 1066, Θεόφρ.Φ17,13,1· **2)** μτφ. ὀλίγον φιλάργυρος, φειδωλός, τσιγγούνης : Εὐσ. Εὐαγγ.Προπ.734Α Λακύδης **ὑπογλισχρότερος**.
ὑπογλίχομαι μσν. γλίχομαι, ὀρέγομαι, ἐπιθυμῶ ὀλίγον : Θεοφύλ.Σ 18Α.
ὑπογλουτίς-ίδος (ἡ) (γλουτός) τὸ σημεῖον τοῦ σώματος ἔνθα ἐξωτερικῶς συνάπτονται οἱ γλουτοὶ μετὰ τῶν μηρῶν· Ἀριστλ.ΖΙ 1,14,2 «μηροῦ δὲ καὶ γλουτοῦ τὸ ἐντὸς περίνεος, μηροῦ δὲ καὶ γλουτοῦ τὸ ἔξω ὑπογλουτίς» || Μοῖρ.236 «κοχώνη, ἡ ὑπογλουτίς».
ὑπογλυκαίνω γλυκαίνω ὀλίγον· μτφ. κολακεύω, φιλοφρονῶ, περιποιοῦμαι : Ἀριστφ.Ἱππ.216 **ὑπογλυκαίνειν ῥηματίοις μαγειρικοῖς**.
ὑπογλυκαιμία (ἡ) νεώτ. ὑπογλυχαιμία βλ.λ.
ὑπόγλυκος-ον νεώτ. ὑπόγλυκυς βλ.λ.
ὑπόγλυκυς-υ μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι γλυκύς, γλυκάζων, γλυκούτσικος : Ἀθήν.625Α.
ὑπογλυφίς-ίδος (ἡ) μσν. κοιλότης : Ἀνδρ. Κρ.126D.
ὑπογλύφω κ. μσν. · γλύφω, σκαλίζω, κοιλαίνω : Ἀνδρ.Κρ.141C **ἐν κόλποις πέτρας ὑπογλυφείσης τυμβεύεται**· || ὁμ. σημ. κ. μέσ. : Ρητ.1,435.
ὑπογλυχαιμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ κάτω τοῦ φυσιολογικοῦ ἐλάττωσις τοῦ σακχάρου τοῦ αἵματος.
ὑπογλώσσιος-ον κ. νεώτ., ἀττ. -ττιος-ον ὁ ὑπὸ τὴν γλῶσσαν· || νεώτ. ἀνατ. **ὑπογλώσσιον νεῦρον** ἡ νευροῦσα κυρίως τοὺς μῦς τῆς γλώσσης δωδεκάτη συζυγία τῶν ἐγκεφαλικῶν νεύρων· **ὑπογλώσσιος ἀδὴν ὁ ἑκατέρωθεν** τοῦ χαλινοῦ τῆς γλώσσης κείμενος σιαλογόνος ἀδήν· **ὑπογλώσσιον τμῆμα** τμῆμα τοῦ ἰνιακοῦ ὀστοῦ κατὰ τὸ κονδυλικὸν μέρος· **2)** ὡς οὐσ. **τὸ ὑπογλώσσιον τὸ ὑπὸ τὴν γλῶσσαν μέρος** : Ἀριστλ.ΖΙ 2,15, 10· · **3)** ὁμ. ὡς οὐσ. **τὸ ὑπογλώσσιον** ὑπόγλωσσον βλ.λ. : Πλίν.15,39· **4) ὑπογλώσσιος βάτραχος** ἡ ὑπογλωσσίς βλ.λ. : Ἀέτ.2,4,39.
ὑπογλωσσίς-ίδος (ἡ), ἀττ. -ττίς οἴδημα, διόγκωσις τῶν ὑπὸ τὴν γλῶσσαν μερῶν : Ἱππ.464,28, αὐτ.47,22, Ἡσ.· **2)** ὁ χαλινὸς τῆς γλώσσης· Πολυδ.2,105 «**ἡ δὲ** σὰρξ ἧς ἐκδέδεται (ἐνν. ἡ γλῶσσα) πρὸς τὴν κάτω σιαγόνα συναπτομένη, ἐπίκλην ὑπογλωσσίς ἐστιν»· **3)** εἶδος στεφάνου πιθ. κατασκευαζομένου **ἐκ τοῦ φυτοῦ** ὑπογλώσσου βλ.λ. : Πλάτ.Κωμ.π.Ἀθήν.15,677· **4)** εἶδος φορμάκου : Γαλ.13,539, αὐτ.13,540.
ὑπογλωσσῖτις-ιδος (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τοῦ ὑπὸ τὴν γλῶσσαν μέρους τοῦ στόματος.
ὑπόγλωσσον (τὸ) μτγν. φυτόν τι πλατύφυλλον, ἐπὶ τῶν φύλλων τοῦ ὁποίου φύεται ἕτερον μικρὸν φύλλον γλωσσοειδές, ὑφ' ὃ ἀναπτύσσεται τὸ ἄνθος καὶ ὁ καρπός : Διοσκ.4,132, Γαλ.12,148.
ὑπόγλωσσος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον λάλος, φλύαρος : Πολ.Φυσ.1,13· πρβλ. πρόγλωσσος.
ὑπογλώττιος-ον, ὑπογλωττίς-ίδος ἀττ. ἀντὶ ὑπογλώσσιος, ὑπογλωσσίς βλ.λς.
ὑπογναθία (ἡ) νεώτ. ἡ τερατογονικὴ διάπλασις κατὰ τὴν ὁποίον τέρας τι ὑπὸ τὴν γνάθον ἔχει καὶ ἑτέραν ὑποτυπώδη κεφαλήν.
ὑπογνάθιος-αν νεώτ. ἀνατομ. ὁ κείμενος ὑπὸ τὴν γνάθον : **ὑπογνάθιος ἀδὴν** (σιαλογόνος ἀδὴν κείμενος ὑπὸ τὸ σῶμα τοῦ ὀστοῦ τῆς κάτω γνάθου ἐν τριγωνικῇ θήκῃ καὶ ἐκβάλλων τὸ ἔκκριμα αὐτοῦ διὰ τοῦ βαρθωνείου πόρου εἰς τὸ ἔδαφος τοῦ στόματος), -ὑπογνάθιος κοιλότης (ἐπὶ τῶν ἵππων, τὸ μεταξὺ τῶν δύο βραχιόνων τῆς κάτω σιαγόνος μέρος αὐτῆς).
ὑπόγναθος (ὁ) νεώτ. τέρας ἔχον καὶ ἑτέραν ὑποτυπώδη κεφαλὴν ὑπὸ τὴν γνάθον.
ὑπογνάμπτω, μέλλ. -φω, γνάμπτω, κάμπτω, λυγίζω, κάμνω ὥστε νὰ χαλαρωθῇ ἐνέργειά τις ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μτφ. : Ὑμν.Ὁμ.7,13 **ὑπογνάμπτειν ψυχῆς ὁρμήν**· πρβλ. ὑποκάμπτω.
ὑπογνοφοῦμαι-όομαι μσν. γίνομαι γνοφώδης, κατηφής, σκυθρωπάζω : Νικ.Χων.273Β **ἐπὶ συννοίας ἦν καὶ ὑπεγνοφοῦτο τὸ πρόσωπον**.
ὑπόγνυθα ἐπίρρ. Ἡσ. «τὸ καθῆσθαι τὰς χεῖρας ἔχοντα ὑπὸ γνάθον», ἔθος θρηνούντων ἢ σκεπτομένων· βλ. Λοβεκ.Παραλ.154.
ὑπογογγύζω μτγν. γογγύζω χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ὑποτονθορύζω, κρυφομουρμουρίζω : Νεῖλ.Ἐπιστ. 382, Εὐστ.Πον.332,50, Σχόλ.Δημ.403.
ὑπογογγυστής-οῦ (ὁ) γλωσσ. ὁ ὑπογογγύζων, ποὺ κρυφομουρμουρίζει.
ὑπογοητεύω μσν. γοητεύω ὀλίγον, θέλγω, μαγεύω ὀλίγον τι : Φώτ.ἐνWolf.Anec.I,104.
ὑπογονάτιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. προσκεφάλαιον τιθέμενον ὑπὸ τὰ γόνατα γονυπετοῦντος· **2)** ἄμφιον διῆκον ἐπὶ τῶν γονάτων τῶν ἱερουργούντων, ἄ. ἐπιγονάτιον : Ἰω.Χρυσ.Λειτ.70.
ὑπογόνιον (τὸ) Ἐπιγρ. κ. νεώτ. βοταν. ὑμενῶδες μόριον τοῦ φυτοῦ ἀναπτυσσόμενον ὑπὸ τὰ ὄργανα τῆς καρποφορίας.
ὑπόγραμμα-ατος (τὸ) ἐπιγραφὴ ἀναγεγραμμένη ἐν στήλῃ : Λυκοῦργ.164,33 **τῆς στήλης τὸ ὑπόγραμμα**· **2)** μέλαινά τις οὐσία, ἄ. στίβη βλ.λ., δι' ἧς ἔχριον τὰ ὑπὸ τὰ βλέφαρα μέρη αἱ γυναῖκες : Ἀριστφ.ἀπ.695· πρβλ. ΑΒ 68.
ὑπογραμματεία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ θέσις **τοῦ** ὑπογραμματέως βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.840Ε.
ὑπογραμματεύς-έως κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ **τὸν** γραμματέα, ὁ δεύτερος γραμματεύς : Ἀντιφῶν 145,26 **ὑπογραμματεὺς τῶν θεσμοθετῶν**, Λυσ. 186,3, Ἀριστφ.Βάτρ.1084 (κτ. τὸν Dind. ἀντὶ ὑπὸ γραμματέων)· **2)** νεώτ. βαθμὸς κατωτέρου δικαστικοῦ ὑπαλλήλου.
ὑπογραμματεύω εἶμαι ὑπογραμματεὺς βλ.λ., ὑπηρετῶ ὡς ὑπογραμματεὺς εἴς τινα : Ἀντιφῶν 6,49 **ὑπογραμματεύειν τινί**, Λυσ.186,8 **τῇ ἀρχῇ ὑπογραμματεύειν**· πρβλ. Δημ.363.
ὑπογραμμή (ἡ) νεώτ. ἡ ὑπό τινα λέξιν ἢ φράσιν τιθεμένη πρὸς ἔξαρσιν αὐτῆς γραμμὴ δηλοῦσα ὅτι πρέπει ν' ἀναγνωσθῇ ἐμφαντικώτερον, νὰ τυπωθῇ διαφόρως κλπ.
ὑπογραμμίζω νεώτ. σύρω ὑπό τινα λέξιν ἢ φράσιν ὑπογραμμὴν βλ.λ.· **2)** μτφ. ἐξαίρω, τονίζω τι ἐν τῷ λόγῳ : **τὸ λέω καὶ τὸ ὑπογραμμίζω**.
ὑπογράμμισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑπογραμμίζω βλ.λ.
ὑπογραμμισμός (ὁ) νεώτ. ὑπογράμμισις βλ.λ.
ὑπογραμμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. δεῖγμα, ὑπόδειγμα πρὸς γραφήν, παράδειγμα, πρότυπον : ΠΔ Μακκ.2,2,28 **τὸ ἐπιπορεύεσθαι τοῖς ὑπογραμμοῖς τῆς ἐπιτομῆς διαπονοῦντες**, ΚΔ Πέτρ.2,21· || **ὑπογραμμοὶ παιδικοὶ** ὑποδείγματα καλλιγραφίας διὰ παιδία περιέχοντα **πάντα** τὰ γράμματα τοῦ ἀλφαβήτου εἰς σειρὰν λέξεων ὧν τρεῖς τύπους διετήρησεν ὁ Κλήμ.Ἀλεξ.675 «μάρπτε σφίγξ κλὼψ ζβυχθηδόν», «βέδυ ζὰμψ χθὼ πλῆκτρον σφίγξ», «κναξζβὶ χθύπτης φλεγμὸ δρόψ» (ὧν ὁ τρίτος ἀπεδίδετο ἀνακριβῶς εἰς τὸν Θέσπιν· βλ. Bentl.Φιλολ.Ἔργ. 492)· || νεώτ. φρ. **τύπος καὶ ὑπογραμμὸς** καθ' ὅλα ἀξιομίμητον παράδειγμα, ὑποδειγματικὸς ἄνθρωπος· **2)** μσν. βαφὴ τοῦ ὑπὸ τὰ βλέφαρα μέρους ὑπὸ τῶν γυναικῶν, ὑπογραφὴ βλ.λ.7) : Νικ.Χων.37C· πρβλ. ὑπόγραμμα 2).
ὑπόγραφα (τὰ) μτγν. τὸ πρῶτον σχέδιον ποιήματος· Augustus π.Δονάτ.ἐν Vita Virgilii 12 (prima carminis hypographa).
ὑπόγραφοι μάρτυρες μσν. πιθ. οἱ ὑπογραφόμενοι, ὑπογεγραμμένοι : Ψελλ.ἐν Σάθ.5,202.

ὑπογραφεύς-έως (ὁ) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ γράφων καθ' ὑπαγόρευσιν ἄλλου, γραμματεύς, γραμματικός : Πλούτ.Κράσσ.2 **ὑπογραφεὺς καὶ ἀναγνώστης**, Λουκ.Δημ.Ἐγκώμ.44 **ὑπογραφέας παρεστησάμην, ἵνα σοι τὰ λεχθέντα σῴζοιτο**, Λιβάν.Λόγ. 15,354,14 **οἱ λέγοντος ἑτέρου γράφειν ὀξεῖς ὑπογραφεῖς·** **2)** ἐν Ἀθήναις ὁ γραμματεὺς τῆς ἐκκλησίας τοῦ δήμου, ἐν ᾧ ὁ γραμματεὺς τῆς βουλῆς ἐλέγετο ἀντιγραφεύς : Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ. 1256· ‖ ἐν τῷ κειμ. ὑπογραφεὺς δικῶν πιθ. ἰδιωτικὸς γραμματεὺς συντάσσων ἢ ἀντιγράφων δίκας διά τινα συκοφάντην : Ἀριστφ.Ἱππ.1256 **ὅπως ἔσομαί σοι Φανὸς ὑπογραφεὺς δικῶν·** **3)** π. Ρωμ. κ. Βυζ. ὑπογραφεὺς βασιλικός ἰδιαίτερος γραμματεὺς τοῦ αὐτοκράτορος, πιθ. διάφορος τοῦ ἀσηκρῆτις· **4)** πάπ. ὁ κατ' ἐξουσιοδότησιν θέτων διά τινα τὴν ὑπογραφὴν αὐτοῦ, πληρεξούσιος ἢ ὁ ὑπὲρ αὐτοῦ δι' ὑπογραφῆς ἐγγυώμενος : **ἡ δεῖνα παρέχουσα ὑπογραφέα ὑπὲρ αὐτῆς καὶ μάρτυρας τοὺς δεῖνα·** **5)** νεώτ. ὁ ὑπογράφων, θέτων ὑπογραφάς· **6)** νεώτ. βαθμὸς ὑπαλλήλου, ὁ μετὰ τὸν γραφέα.

ὑπογραφή (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ὑποκάτω γράμματος, ἐγγράφου τινὸς γραφή, ἔγγραφον καταμηνύσεως, κατηγορίας, καταγγελίας : Πλάτ.Θεαίτ.172Ε **ὑπογραφὴν παραναγιγνωσκομένην** [ἔχων ὁ ἀντίδικος]· **2)** ὑπόγραμμα βλ.λ.1) : Διόδ.Σ 13,74 **τὸν μὲν Ἴουλον κατάγοντα, τὴν δὲ ὑπογραφὴν ἄρτι λαμβάνοντα·** **3)** κτ. πληθ. ὑπομνήματα, ἀπομνημονεύματα : Ἀππ.Λιβ.136, αὐτ.Ἐμφ.Πόλ.4,132· **4)** διάγραμμα, περίγραμμα, αἱ γραμμαὶ αἱ ὁρίζουσαι πρᾶγμά τι : Ἀριστλ.ΖΓ 4,1,15· ‖ ἴχνος, χνάρι : Αἰσχ.Χο.207 **τενόντων θ' ὑπογραφαὶ μετρούμεναι εἰς ταὐτὸ συμβαίνουσι τοῖς ἐμοῖς στίβοις·** **5)** μτφ. διάγραμμα, σχέδιον, γενικὴ περιγραφή, εἰκών, σκιαγραφία : Πλάτ.Νόμ.737D **σχήματος ἕνεκα καὶ ὑπογραφῆς**, Ἀριστλ.Ἑρμ.13,2 **θεωρείσθω ἐκ τῆς ὑπογραφῆς**, Αὐτ.Μετ.18,18, αὐτ. ΖΙ 3,1,16· **6)** ἐν τῇ λογικῇ, περιγραφή, ἀναλυτικὴ ἔκθεσις, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν ὁρισμόν : Διογ.Λ 7,160· **7)** τὸ χρίειν διὰ βαφῆς τὸ ὑπὸ τὰ βλέφαρα μέρος, τὸ βάφιμα τῶν ὀφθαλμῶν μὲ στίμμι : Ξεν. ΚΠ 1,3,2 **ὑπογραφῇ τῶν ὀφθαλμῶν**, Νικόστρ.π. Στοβ.445,49· πρβλ. ὑπόγραμμα 2), ὑπογραμμὸς 2), ὑπογράφω 11), ὑποχρίω· ‖ γεν. βαφή : Πολύβ.6,53,5· **8)** πάπ. κ. νεώτ. τὸ γράφειν ὑπό τι ἔγγραφον τὸ ἴδιον ὄνομα ὡς δηλωτικὸν τῆς ταυτότητος τοῦ ἐκδότου ἢ τοῦ γράψαντος ἐν γένει: Πάπ. **ταύτην τὴν χεῖραν ἐξεθέμεθα ἐφ' ὑπογραφῆς ἑκάστου**, - **τὸ ἔγγραφον δὲν φέρει ὑπογραφήν·** ‖ νεώτ. ἡ γραφικὴ παράστασις τῆς προσωνυμίας τινός : **ὑπογραφὴ δυσανάγνωστος**, φρ. **δὲν ξέρει οὔτε τὴν ὑπογραφή του** [εἶναι τελείως ἀγράμματος].

ὑπογράφια (τά) [ἐνν. χρήματα] Ἡσ. «**ὑπογραφίων·** τῶν ἐπὶ τῷ σώματι δεδανεισμένων».

ὑπογραφικός-ή-όν Εὐστ.Πον.188,55 ὁ ἀνήκων εἰς τὸ ὑπογράφειν, **ἐν γένει** ὁ περιγραφικός.

ὑπογραφίς-ίδος (ἡ) μτγν. γραφὶς δι' ἧς γράφει ἢ σχεδιάζει τις, μολυβδοκόνδυλον· Πολυδ.7,128 «τὸ ἐργαλεῖον [τοῦ **γραφέως**] γραφὶς ἢ ὑπογραφίς»· **2)** χειρουργικόν τι ἐργαλεῖον : αὐτ.4,181.

ὑπογράφω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέλλ. -ψω, γράφω ὑποκάτω ἐπιγραφῆς, κειμένου τινός, προσθέτω τι, κάμνω προσθήκην εἴς τι γραπτόν : Θουκ. 5,56 **τῇ στήλῃ ὑπέγραψαν ὅτι οὐκ ἔμειναν ταῖς ὅρκοις·** ‖ προσθέτω τι εἰς τὴν γραφήν, τὴν κατά τινος κατηγορίαν, καταγγελίαν : Δημ.972 **ὑπογράψας ἐπιβουλεῦσαί με·** ‖ μέσ. φέρω πρόσθετον κατά τινος κατηγορίαν : Εὐρ.Ἡρ.1118 **εἰπ' εἴ τι καινὸν ὑπογράφει τῷμῷ βίῳ**, Θεμίστ.313C **ὑπογράφειν τὴν ἀντωμοσίαν κατά τινος**, Πολύβ. 23,2,6 **ὑπογράφειν τὰς κρίσεις τινὶ** [λαμβάνω μέρος εἰς τὴν κατά τινος κατηγορίαν]· **2)** κ. νεώτ. θέτω ὑπό τι κείμενον τὴν ὑπογραφήν **μου** : Ὑπερείδ.Εὐξ.40 **τὸ ψήφισμα αὐτοῦ ὑπέγραψα**, Πάπ. **ὁ δεῖνα ὑπέγραψα ὑπὲρ αὐτοῦ διὰ τὸ λέγειν αὐτὸν γράμματα μὴ εἰδέναι·** κ. μέσ. : αὐτ. **οἱ ὑπογεγραμμένοι μάρτυρες**, - **ὑπογράφω ἐπιστολὴν - ἀπόδειξιν·** ‖ μέσ. διὰ τῆς ὑπογραφῆς μου ἀναλαμβάνω εὐθύνην διὰ τὴν πληρωμήν, ἐγγυῶμαι : Δημ.1484 **ἐπείσθην ὑπογράψασθαι τὰς καταβολάς·** ἐν Διοδ.Σ 13,74 **τοὺς ἵππους ἰδίους ὑπεγράψατο** [διορθ. εἰς **ἀπεγράψατο**, δηλ. κατέγραψεν ὡς ἰδίους κατὰ τὴν ἀπογραφήν]· **3)** νεώτ. γεν. μετά τινος ἐμφάσεως ἐγκρίνω τι, ἐπιμαρτυρῶ, ἀποδέχομαι : **ὑπογράφω νὰ ἀναλάβῃς αὐτὴν τὴν θέσιν·** **4)** π. γραμμ. κ. νεώτ. **τὸ ι ὑπογεγραμμένον** νεώτ. κ. **ἡ ὑπογεγραμμένη** τὸ ὑπὸ τὰ μακρὰ φωνήεντα μετὰ τὰ ὁποῖα ὑπῆρχεν ἀρχικῶς σημειούμενον γράμμα ι [π.Λατ. ι subscriptum]· **ὑπογράφεται** [λέξις τις] τίθεται ὑπὸ τὸ μακρὸν αὐτῆς φωνῆεν ὑπογεγραμμένη : **ζῷον ὑπογράφεται·** **5)** μτγν. γράφω κατὰ διαταγήν τινος ἢ καθ' ὑπαγόρευσιν : Ἰουλ.Ἀθ.13 **οὐκ ἔχων οὐδὲ τὸν ὑπογράφοντα·** πρβλ. Πλούτ.Καῖσ.17· **6)** γράφω γραμμὰς ἢ ἴχνη γραμμάτων ἐν σχεδίῳ, ὅπως ἐπ' αὐτῶν γράφωσιν οἱ παῖδες : Πλάτ.Πρωτ.326D· ‖ σχεδιάζω τι ὡς ὑπόδειγμα, ὡς ὁδηγόν : Πλάτ.Νόμ.734Ε **νόμους ὑπογράφειν**, αὐτ.711Β **πάντα ὑπογράφω τῷ πράττειν** [παρέχω πᾶσαν ὁδηγίαν πρὸς τὴν πρᾶξιν]· ‖ γεν. κυριολ. κ. μτφ. σχεδιάζω, διαγράφω, σχηματίζω, εἰκονίζω : Πλάτ.Νόμ.934C **καθάπερ ζωγράφον ὑπογράφοντα τὰ ζῷα**, αὐτ.Πολ.548D **ὡς λόγῳ σχῆμα πολιτείας ὑπογράψαντα μὴ ἀκριβῶς ἀπεργάσασθαι**, Ἀριστλ.ΖΓ 2,6,29 **οἱ γραφεῖς ὑπογράψαντες ταῖς γραμμαῖς οὕτως ἐναλείφουσι τοῖς χρώμασι τὸ ζῷον·** ‖ κ.μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πλάτ.Νομ.803Α **οἷον . . ναυπηγὸς . . ὑπογράφεται τῶν πλοίων σχήματα**, αὐτ.Πολ.501Α, Πολυδ.7,129 **ὑπογράφεσθαι σκιάν·** ‖ παθ. περιγράφομαι : Ἱππ.955Ε **τὰ ὑπογεγραμμένα τὰ περιγραφέντα συμπτώματα·** **7)** μτφ. σχεδιάζω τι ἀμυδρῶς, ἐλαφρῶς, δίδω, παρέχω τι ὑποτυπωδῶς, ὑποδεικνύω : Ἀριστλ.ΖΜ 2,14,3 **ἡ φύσις τοῖς τιμωτέροις ὑπογράφει τὴν βοήθειαν**, αὐτ.ΖΓ 2,4,38 **τὰς δύο φλέβας.. ἡ φύσις ὑπέγραψεν**, Πολύβ.5,36,1 **ὑπογράφειν ἐλπίδα τινὶ** δίδειν ἀμυδρὰν ἐλπίδα, σκιὰν ἐλπίδος· παθ. σχεδιάζομαι, διαγράφομαι ἐλαφρῶς: Λουκ.Ἐρωτ.10 **σχεδὸν ἀγένειος ἦν μέχρι τοῦ πρώτον ὑπογραφέντος αὐτοῦ χνοῦ παραμένοντος·** **8)** περιγράφω ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, κεφαλαιωδῶς : Ἱππ.941D, αὐτ.943F, Ἀριστλ.Ψυχ.2,1, 12 **τύπῳ . . ὑπογεγράφθω περὶ ψυχῆς** [ἀπρόσ. παθ.]· πρβλ.Σοφ.Ἐλ.26,1· ‖ κ.μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Διόδ.Σ 12,18 **ὑπογράφεσθαι τὴν διόρθωσιν τοῦ νόμου**, Διογ.Λ 8,6,4· **9)** μέσ. εἰς μνήμην ὑπογράφομαι ἀπομνημονεύω, ἐγχαράσσω εἰς τὴν μνήμην μου, στὸ νοῦ μου : Ἀππ.Λιβ.136 **καὶ αὐτίκα ἑαυτῷ εἰς μνήμην ἀπογράψασθαι·** **10)** καταγράφω, ἐνεχυριάζω, ὑποθηκεύω : Ἐπιγρ. **ὑπογράψασθαι τὼς χώρως·** **11)** ὑπογράφω ἢ ὑπογράφομαι τοὺς ὀφθαλμοὺς ἢ τὰ **βλέφαρα** ὑποχρίω, βάφω διὰ μέλανος χρώματος τὰ βλέφαρα : Πολυδ.5,182. Ἰώσ.ΠΙ 4,9,10, Λουκ.Δὶς Κατ.31, Ἀθήν.529Α **ὑπεγέγραπτο τοὺς ὀφθαλμούς·** ‖ ἀπολ. ἐπὶ γυναικός, **ὑπογεγραμμένη** βαμμένη στὰ μάτια : Ἀριστφ. ἀπ.695, Ἡσ.· πρβλ. ὑπογραφὴ 7), ὑπόγραμμα 2), ὑπογραμμὸς 2)· **12)** ρηματ. π. ὑπογραφή, ὑπογραφεύς, ὑπογραφίς, ὑπόγραμμα, ὑπογραμμός.

ὑπογρύζω μτγν. γρύζω ὀλίγον, γογγύζω κατ' ἐμαυτὸν ὀλίγον : Λιβάν.4,813,21 **ὑπέγρυξέ τι πρὸς ὀργήν**, Εὐστ.Πον.243,30, αὐτ.259,90.

ὑπόγρυπος-ον μτγν. ὁ ἔχων ὀλίγον γρυπὴν τὴν ῥῖνα : Φιλόστρ.Ἡρ.192,13, ΑΒ 579.

ὑπόγυιος ἢ **ὑπόγυος-ον** ὑποχείριος, πρόχειρος: Ἀριστλ.Πολιτ.1321b,16 **τοῦτ' ἐστὶν ὑπογυιότατον πρὸς αὐτάρκειαν** (προχειρότατον μέσον), Θεόφρ. ΦΑἰτ.1,13,10 **εἴ τινων ὑπόγυιος ἡ ἀφαίρεσις τῶν καρπῶν**· ‖ ὁ ἐγγὺς ὤν, προσδόκιμος, ἐπερχόμενος, κοντινός: Ἀριστλ.Οἰκ.2,7 **ὑπογύου οὔσης τῆς ἑορτῆς**, Ἰσοκρ.310D **ὑπογυίου μοι τῆς τοῦ βίου τελευτῆς οὔσης**, Δημ.841 **τῶν χρόνων ὑπογυίων ὄντων**· ‖ πάπ. ἐπίρρ. ὑπογύως ἐγγύς, πλησίον: **ἐὰν γένηται ἡμᾶς μὴ ὑπογύως ἀναπλεῖν**· ‖ ἀπολ. ὁ πλησίον τοῦ τέλους αὐτοῦ, ὁ πλησίον τοῦ θανάτου: Ἱππ.1225C· ‖ ἐπὶ προσ., ὁ ἐγγὺς εἴς τι ὤν, ποὺ ἦρθε στὴ στιγμὴ νὰ..: Ἀριστλ.Ρητ.2,3 **ὑπόγυιος τῇ ὀργῇ** (ἕτοιμος νὰ ξεσπάσῃ)· **2)** ὁ μόλις ἐκ τῶν χειρῶν τινος ἐξελθών, νέος, πρόσφατος: Ἰσοκρ.299E **ὁ πόλεμος ὁ ὑπογυιότατος**, αὐτ.376E **ὑπόγυιόν ἐστι ἐξ οὗ..** (δὲν παρῆλθε πολὺς χρόνος ἀφ' ὅτου..), Δημ. 1415 **ὑπογυιοτέροις παραδείγμασι χρῆσθαι**, αὐτ.162 **τὰ ὑπογυιότερα δεινὰ πεπονθέναι**· ‖ ἐπὶ λόγου, ὁ πρὸ ὀλίγου λεχθείς: Ἀριστλ.ΖΓ 3,7,3 **ἐν ταῖς ὑπογυίοις λόγοις** (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **τοῖς ἄνω**)· ‖ ἐπίρρ. **ὑπογυίως** ἢ **ὑπογύως** προσφάτως, ἀρτίως: Ἀθήν.206C· ὁμ. **τὸ ὑπογυιότατον** μόλις πρὸ μικροῦ; Ἰσοκρ.27E· **3)** αἰφνίδιος, ξαφνικός: Ἀριστλ.ΗΝικ.3,6,10 **ὅσα θάνατον ἐπιφέρει ὑπόγυια ὄντα**· ‖ **ἐξ ὑπογυίου** ἐπιρρ. φρ. ἀμέσως, εἰς τὴν στιγμήν, προχείρως, ἐκ τῶν ἐνόντων: Ξεν. ΚΠ 6,1,43, Πλάτ.Μενξ.235C, Ἀριστλ.Ρητ.1,1,7 **ἐξ ὑπογυίου γίγνεσθαι** (ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸ **ἐκ πολλοῦ χρόνου σκέψασθαι**), Ἰσοκρ.43C **ἐξ ὑπογυίου γίγνεται ἡ παρασκευή** ‖ οἱ τύποι ὑπόγυιος κ. ὑπόγυος ποικίλλουσιν εἰς τὰ ἀντίγραφα (ὅθ. κ. ἐσφ.τ. **ὑπογυιώτερος-ώτατος** ἀντὶ **-ότερος-ότατος** κ. **ὑπογυότερος-ότατος** ἀντὶ **-ώτερος-ώτατος**)· ὁ L. Dind. ἐν Ξεν.ΚΠ 6,1,43 προτείνει τὴν γραφὴν ὑπόγυος ὡς ἀμφίγυος, ἔγγυος.

ὑπογυμνάζω ὀλίγον τι κάπως, **ἔν τινι μέτρῳ** γυμνάζω: Ἡρακλ.Πον.Ἀλληγ.Ὁμ.103.

ὑπογυμνασίαρχος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν γυμνασίαρχον βλ.λ., ὑποδεέστερος γυμνασίαρχος.

ὑπογυμνασιαρχῶ-έω Ἐπιγρ. εἶμαι ὑπογυμνασίαρχος βλ.λ., ἐκτελῶ ἔργα ὑπογυμνασιάρχου.

ὑπογυμνῶ-όω μτγν. γυμνώνω ἐν μέρει, μισογυμνώνω: Ἀρισταίν.1,27 **ὑπογυμνοῦν τὸ σκέλος**.

ὑπογυναικοῦμαι-όομαι νεώτ. κ. **ὑπογυναικώνομαι** ὑποτάσσομαι εἰς τὴν γυναῖκο, εἰς τὰς θελήσεις τῆς γυναικός· ‖ κτ. συνεκδ. νυμφεύομαι, λαμβάνω, παίρνω γυναῖκα.

ὑπογύναιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ γυναῖκα, ὑπὸ ζυγὸν γυναικός, ὁ ἔγγαμος, ὁ σύζυγος: Βασ. 2,234B, Ἀναστ.Συν.Ἐρωτ.174,14.

ὑπογύνιον (τὸ) νεώτ. βοταν. κ. **ὑπόγυνον μέρος** τοῦ ἄνθους ὑπὸ τὴν ᾠοθήκην.

ὑπάγυνος-ον νεώτ. ὑπογύναιος βλ.λ. ὑπογυναικωμένος· **2)** νεώτ.βοταν. ὁ εὑρισκόμενος ἢ συμβαίνων ὑπὸ τὰ θήλεα ὄργανα τοῦ ἄνθους.

ὑπόγυος δ.γρ. τοῦ ὑπόγυιος βλ.λ.

ὑπογύπωνες (οἱ) μτγν. εἶδός τι ὀρχηστῶν, χορευτῶν: Πολυδ.4,104.

ὑπόγυρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι κυρτός, γυριστός, καμπύλος: Φιλόστρ.Γυμν.35,40 **γυμναστικώτερα δὲ τὰ ὑπόγυρα** (νῶτα), Νικ.Χων.78B **ἵπποι τοὺς αὐχένας ὑπόγυροι**.

ὑπογυρῶ-όω μσν. κάμπτω ἐλαφρῶς, κυρτώνω, καμπυλώνω: Νικ.Χων.71D **ὑπογυρῶν τὸν αὐχένα**.

ὑποδαίω καίω ὑποκάτω τινός: Ἰλ.Σ 347 **ὑπὸ δὲ ξύλα δαῖον**.

ὑποδάκνω μτγν. δάκνω κρυφίως, κρυφοδαγκάνω: Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,101.

ὑπόδακρυς-υ Ἡσ. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον ἔνδακρυς, **ὁ εἰσέτι ἴχνη δακρύων ἔχων ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν**.

ὑποδακρύω μτγν. δακρύω ὀλίγον ἢ κρυφίως, ἀρχίζω νὰ δακρύω: Λουκ.Θε.Δ 6,2 **ὁ δὲ καὶ ἔστενε καὶ ὑπεδάκρυε**· **2)** μτφ. στάζω κατὰ μικρὸν καὶ βραδέως, ἀργοστάζω, ἀργοσταλάζω: Ὀρειβ.149.

ὑποδάμναμαι παθ. τοῦ ὑποδαμνῶ-άω βλ.λ., ὡς ἐκ τοῦ ἀχρ. **ὑποδάμνημι**, μτχ. παθ. ἀορ. **ὑποδμηθείς** (ΑΠ 5,300), θηλ. **ὑποδμηθεῖσα** (Ὕμν.Ὁμ.16,4), ἀπαρφ. παθ. παρακ. **ὑποδεδμῆσθαι** (Εὐστ.1418,38), δαμάζομαι, νικῶμαι, καταβάλλομαι, πέφτω: Ὀδ. Γ 214 **εἰπέ μοι ἠὲ ἑκὼν ὑποδάμνασαι**, αὐτ.Π 95· ‖ ἐπὶ γυναικός, ὑποχωρῶ, ὑποκύπτω, παραδίδομαι εἰς ἄνδρα: Ὕμν.Ὁμ.16,4, Ἡσιοδ.Α 53, Θέογν. 327, αὐτ.374· ‖ ἐπὶ ἀνδρός, δαμάζομαι, κυριεύομαι ὑπὸ τοῦ ἔρωτος: ΑΠ 5,300· ‖ ὅθ. ἔρχομαι εἰς γάμον: Εὐστ.1418,38· **2)** μέσ. κυριεύω, καταλαμβάνω, ὑποτάσσω: Θεόκρ.29,23 **ἔρως φρένας ὑποδάμναται**, Κόϊντ.Σμ.1,336, αὐτ.6,284.

ὑποδάμνημι ἀχρ. ἐξ οὗ μέσ. κ. παθ. **ὑποδάμναμαι** βλ.λ.

ὑποδαμνῶ-άω δαμάζω, ὑποτάσσω, ἐξασθενῶ: Ἰλ.Φ 270 **ποταμὸς ὑπὸ γούνατ' ἐδάμνα**.

ὑποδάπεδον (τό) νεώτ. ὁ μεταξὺ τοῦ δαπέδου τοῦ ὑπερκειμένου ὀρόφου καὶ τῆς ὀροφῆς τοῦ ὑποκειμένου ὀρόφου χῶρος.

ὑποδαυλίζω νεώτ. ἀνακινῶ, ἀνασαλεύω τοὺς δαυλοὺς πυρᾶς πρὸς ἀναζωογόνησιν αὐτῆς, συμπάω· ‖ μτφ. ζωπυρῶ, ὑποκινῶ, κεντῶ, ἐνισχύω, ἀναζωογονῶ τι: **ὑποδαυλίζω τὴν ἔχθραν, - ὁ τύπος ὑπεδαύλιζε τὰ πολιτικὰ πάθη**.

ὑποδαύλισις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποδαυλίζω βλ.λ., ἀναζωογόνησις, ὑποκίνησις, σύμπημα.

ὑποδδεῖσαι, ὑποδδείσας ἐπ. τ. τοῦ ὑποδείδω.

ὑποδέγμενος-η-ον Ἰων. μτχ. ἀντὶ ὑποδεχόμενος τοῦ ὑποδέχομαι βλ.λ.

ὑποδεδιώς (ὁ) κωμ. ὄνομα πτηνοῦ: Ἀριστφ.Ὄρν.65.

ὑποδέδρομα παρακ. τοῦ ὑποτρέχω βλ.λ.: Ὕμν. Ἀπόλλ.284.

ὑποδεέστερος-α-ον κ. νεώτ. συγκρ. τοῦ ἀχρ. ὑποδεής, ἐπὶ ἐμψύχων, ἐλλιπέστερος, κατώτερος: Ἡρ.1,91 **μητρὸς ἀμύμονος, πατρὸς δὲ ὑποδεεστέρου**, αὐτ.1,134, αὐτ.2,25, Πλάτ.Εὐθ.289E, Ξεν. Οἰκ.13,8 **κυνίδια τῶν ἀνθρώπων καὶ τῇ γνώμῃ καὶ τῇ γλώττῃ ὑποδεέστερα**· **2)** πάπ. ὁ μικροτέραν ἡλικίαν ἔχων, ὁ μικρότερος: **ἡ ὑποδεεστέρα μου ἀδελφή**· ‖ νεώτ. ὁ ὢν εἰς κατωτέραν θέσιν, βαθμόν, ἀξίωμα: **ὑποδεέστερος ὑπάλληλος-κληρικός**· **3)** ἐπὶ ἀψύχων, ὁ κατώτερος κατὰ ποιὸν ἢ ἀξίαν: Θουκ.2,89 **ἐκ πολλῷ ὑποδεεστέρων**, αὐτ.1,2 **ὑποδεέστερα ὄντα τῆς φήμης**, Ἀριστλ.ΖΙ 9,40,5 **ἔστι δὲ τοῦτο ὑποδεέστερον** (δηλ. ἡ τροφὴ τῶν μελισσῶν, ἡ κήρινθος), Ἀντίφιλ.3,3,9 **μηδὲν ὑποδεέστερα τούτων μελετῶν**· ‖ ἐπίρρ. **ὑποδεεστέρως** ἐλλιπέστερον, κατώτερο: Θουκ.8,87, Ἀντιφ.128,34· ‖ τὸ οὐδ. πληθ. **ὑποδεέστερα** ὡς ἐπίρρ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Ἀντιφ.123,24· ‖ ὁμ. νεώτ. τὸ οὐδ. ἀρσ. **ὑποδεέστερον** ἐν τῇ αὐτῇ σημ.

ὑποδεής-οῦς-ές (1) (δέομαι) ὁ ὀλίγον, κατά τι ἐλλιπής, κατώτερος ἐν χρ. μόν. ἐν τῷ συγκρ. ὑποδεέστερος βλ.λ.· πρβλ. ἐνδεής.

ὑποδεής-οῦς-ές (2) (δέος) λεξ. ὀλίγον πεφοβημένος, σκιαγμένος· Ἡσ. «ὑποδεής.. καταδεής, ὑπόφοβος», Φώτ.

ὑπόδειγμα-ατος (τὸ) κ. νεώτ. δεῖγμα, σημεῖον, ἀπόδειξις, σημάδι: Ξεν.Ἱππ.2,2 **ταῦτα γὰρ ὑποδείγματα ἔσται τῷ πωλοδάμνῃ**· **2)** κ. νεώτ. τύπος, πρότυπον, παράδειγμα: Πολύβ.3,17,8 **ὑπόδειγμα τῷ πλήθει ποιῶν ἑαυτόν**, ΑΠ 6,342, Ἐπιγρ. **πρὸς ὑπόδειγμα ἀρετῆς, - ὑπόδειγμα μαθητοῦ - ἀνθρώπου - πολίτου**· ‖ νεώτ. δεῖγμα, σχέδιον, πρότυπον πρὸς τήρησιν ὡρισμένης τάξεως, σχεδίου, τύπου: **αἱ καταστάσεις συντάσσονται ἐπὶ**

τῇ βάσει ὑποδείγματος, - ὑπόδειγμα Α, Β, Γ . . ἢ ὑπόδειγμα 1, 2 . . (τύποι ἐντύπων σχεδίων πρὸς ὁμοιόμορφον σύνταξιν ἢ συμπλήρωσιν διαφόρων πινάκων, ἐγγράφων, καταστάσεων κτλ.)· || ὑπὸ τῶν ἀττικιζόντων ἀποδοκιμάζεται ὡς ἧττον δόκιμον τοῦ παράδειγμα βλ.λ. : Φρύν.12.

ὑποδειγματίζω μσν. δεικνύω δι' ὑποδείγματος, παραδείγματος, φέρω παράδειγμα : Εὐστ.Πον. 47,70 **εἰ δέ τι χρὴ καὶ ὑποδειγματίσαι παχυλῶς.**

ὑποδειγματικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑπόδειγμα βλ.λ., ὁ ὑπὸ ὑποδειγμάτων χαρακτηριζόμενος, διὰ παραδειγμάτων γινόμενος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.4,23 **ὑποδειγματικῇ χρώμενοι τῇ διδασκαλίᾳ, - ὑποδειγματικὴ διδασκαλία - καλλιέργεια** (πρότυπος, πρὸς μίμησιν, διδαχήν)· || **νεώτ.** ὁ δυνάμενος νὰ θεωρηθῇ, ληφθῇ ὡς πρότυπον, ὡς παράδειγμα : **ὑποδειγματικὴ τάξις - συμπεριφορὰ - μέθοδος**· || ἐπίρρ. **ὑποδειγματικῶς,** δημ. -ά ἐν εἴδει ὑποδείγματος, ὡς πρότυπον : Γρηγ.Νύσσ.2,383C **τὰ ὑποδειγματικῶς τεθέντα, - ἐδίδαξεν ὑποδειγματικῶς**· || ὁμ. νεώτ. παραδειγματικῶς, ἀξιομιμήτως : **φέρεται ὑποδειγματικῶς, - γράφει ὑποδειγματικά.**

ὑποδείδω ποι., μέλλ. **ὑποδείσω,** ἀόρ. **ὑπέδεισα,** ἐπ. **ὑπέδδεισα** (Ἰλ.Α 406), β' πληθ. προστ. **ὑποδείσατε** (Ὀδ.Β 66), μτχ. **ὑποδδείσας** (Ἰλ.Μ 413), παρακ. **ὑποδείδια** (Ὀδ.Ρ 564) κ. **ὑπαιδείδοικα** (Ὑμν.Ἑρμ. 165), κ. **ὑποδέδοικα,** μτχ. ὑποδεδοικώς (Λουκ.Ὀρχ. 63), γ' πληθ. ὑπερσ. **ὑποδείδισαν** (Ἰλ.Ε 521), μικρόν, ὀλίγον τι φοβοῦμαι, ἢ φοβοῦμαί τινα), τρομάζω πρὸ αὐτοῦ καὶ ἀπομακρύνομαι, μτ. αἰτ. : αὐτ.Α 406 **τὸν καὶ ὑπέδδεισαν μάκαρες θεοί, οὐδέ τ' ἔδησαν,** αὐτ.Μ 413, Ὀδ.Β 66 **θεῶν δ' ὑποδείσατε μῆνιν,** Ὑμν.Ἑρμ.165· κ. ἀπολ. : Ὀδ.Ι 377 **μή τίς μοι ὑπαδδείσας ἀναδύῃ,** Λουκ.Ὀρχ.63· **2)** ἐπὶ πτηνῶν, ἐκ φόβου ὑποπτήσσω, ζαρώνω : Σοφ.Αἴ. 169 **μέγαν αἰγυπιὸν . . ὑποδείσαντες.**

ὑποδείελος-ον (δείλη) μτγν. ἐπ. ὁ πρὸς τὴν δείλην, πρὸς τὴν ἑσπέραν ὤν : Ἄρατ.826.

ὑποδείκνυμι κ. μσν. κ. νεώτ. **κ.** ὑποδεικνύω, μέλλ. **ὑποδείξω,** Ἰων. **ὑποδέξω,** ἀόρ. **ὑπέδειξα,** παθ. ἀόρ. **ὑπεδείχθην,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑποδεδειγμένος,** ὑποκεκρυμμένως ἢ ἀπαρατήρητος δεικνύω, παρουσιάζω κρυφίως: Ἡρ.1,32 **πολλοῖσι ὑποδέξας ὄλβον ὁ θεός,** Ἱππ.Κῳακ.196, Νικόμ. ἐν Ἑλ.1,1 **ὑποδεικνύεις μὲν ἦθος ἀστεῖον,** Πολύβ.2, 70,7· **2)** δεικνύω, δηλῶ, φανερώνω διά τινος μέσου τὴν θέλησίν μου : Ξεν.Ἀπομν.4,3,13 **οἱ θεοὶ οὕτως ὑποδεικνύουσι,** αὐτ.Ἀν.5,7,12, Πάπ. **ἵνα αὐτῷ αὐτὰ ταῦτα ὑποδείξω**· κ. παθ. : αὐτ. **διὰ τὰς ὑποδειχθησομένας αἰτίας**· **3)** κ. νεώτ. δηλῶ, δεικνύω χαράττων τι, σημειώνω τὸ μέρος εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ γίνῃ τι : Ἡρ.1,189 **κατέτεινε σχαινοτενέας ὑποδέξαι διώρυχας ὀγδώκοντα καὶ ἑκατὸν παρ' ἑκάτερον τὸ χεῖλος,** Ἀριστλ.Ποιητ.4,12 **Ὅμηρος καὶ τὰ τῆς κωμῳδίας σχήματα . . ὑπέδειξε**· **4)** κ. νεώτ. δεικνύω τι ἐμμέσως, πλαγίως ἢ σιωπηρῶς, διδάσκω ἐμμέσως δι' ὑποδείξεων καὶ ὑπαινιγμῶν : Ἰσοκρ.38D, αὐτ. 409Α,-**τοῦ ὑπέδειξε τοὺς κινδύνους τῆς ἐπιχειρήσεως**· κ. μτ. ἀπαρφ. : ΚΔ Ματθ.3,7 **τίς ὑπέδειξεν ἡμῖν φυγεῖν ἀπὸ τῆς μελλούσης ὀργῆς;,** Ἀρισταίν.Ἐπιστ.2,1· || νεώτ. κτ. ἐπέκτ. πληροφορῶ ἢ καθοδηγῶ περί τινος : **αὐτὸς τοῦ ὑπέδειξε πῶς νὰ διεκδικήσῃ τὰ δίκαιά του**· **5)** ὁμ. συνεκδ. προβάλλω, προτείνω : **οἱ ἐνδιαφερόμενοι ὑπέδειξαν τὴν λύσιν αὐτήν, - οἱ μοναρχικοὶ θὰ ὑποδείξουν ὡς ὑποψήφιον τὸν δεῖνα**· **6)** προβάλλω ὑπόδειγμα, θέτω ὡς παράδειγμα πρό τινος : Ξεν. Οἰκ.12,18 **τοῦ διδασκάλου πονηρῶς τι ὑποδεικνύοντος,** Ἀριστλ.Οἰκ.1,6,5 **οὐχ οἷόν τε μὴ καλῶς ὑποδεικνύοντος καλῶς μιμεῖσθαι**· **7)** προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαι : Θουκ.4,86 **αὐτοὶ ἂν φαινοίμεθα ἐχθίονα ἢ ὁ μὴ ὑποδείξας ἀρετὴν καταπτώμενοι**· **8)** μτγν. ἀμτβ. παρουσιάζομαι, παριστάνομαι : Πολύβ.39,12 **ἀεὶ τὸν ὑποδείξαντα ποτὲ μὲν ὑπὸ τῆς . . ἀρχῆς ἐπισκοτεῖσθαι.**

ὑποδείκτης (ὁ) μτγν. ὁ ὑποδεικνύων τι : Σύμμ. ΠΔ Ψαλμ.83,7, Presb.Cent.1014B **τὸν τῆς ταπεινώσεως ὑποδείκτην,** Γλωσσ.

ὑποδεικτικός-ή-όν μσν. ὁ ἱκανὸς εἰς ὑποδείξεις, ὁ ὑποδεικνύων : Λάσκ.Θεόδ.765 (ἔκδ.Mi.).

ὑποδειλιῶ-άω ἔν τινι μέτρῳ, ὀλίγον τι δειλιῶ : Αἰσχίν.1,181 **ὑποδεδειλιακότες ἄνθρωποι**· **2)** ὑποδείδω, φοβοῦμαι ὀλίγον : Πολύβ.35,3,4 **ὑποδειλιᾶν τὸν πόλεμον,** Ἀθανάσ.2,953.

ὑποδειμαίνω ὀλίγον τι ἢ κρυφίως δειμαίνω, φοβοῦμαι καὶ δειλιῶ : Ἡρ.7,104 **τὸν ὑποδειμαίνουσι πολλῷ ἔτι μᾶλλον ἢ οἱ σοὶ σέ**· κ. μτ. ἀπαρφ. : Πλούτ.Ἠθ.986D, αὐτ.1104D.

ὑπόδειξις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποδεικνύω, πληροφορία περί τινος, καθοδήγησις, πρότασις, συμβουλή : Νικόμ. Γερ.Ἀριθμ.111,19 **ὑποδείξεως ἕνεκα,** Πάπ., - **τὸν προσέλαβε εἰς τὴν ὑπηρεσίαν καθ' ὑπόδειξίν μου**· **2)** μτγν. κρυφία δεῖξις, σημεῖον, νεῦμα λάθρα γινόμενον, λαθραῖον : Πλούτ.Δημήτρ.38 **ἐρύθημα πυρῶδες, ὄφεων ὑποδείξεις.**

ὑποδειπνῶ-έω μτγν. ἀντικαθιστῶν ἄλλον δειπνῶ : Λουκ.Ὄνειρ.10 **ᾧ με ὑποδειπνεῖν ἔδει.**

ὑποδείριον (τὸ) Ἡσ. «ὑποδέραιον».

ὑποδεκάλιτρον (τὸ) **νεώτ.** τὸ δέκατον τῆς λίτρας ἢ τοῦ λίτρου.

ὑποδεκάμετρον (τὸ) **νεώτ.** τὸ δέκατον τοῦ μέτρου, δεκατόμετρον, παλάμη, δέκα πόντοι· **2)** μικρὸς κανὼν ἐν χρ. εἰς σχεδιάσεις, μήκους δέκα ἑκατοστῶν τοῦ μέτρου ἢ καὶ μεγαλυτέρου, ὑποδιῃρημένος εἰς ἑκατοστόμετρα καὶ χιλιοστόμετρα.

ὑποδεκανεύς-έως (ὁ) νεώτ., δημ. -έας στρατιώτης μάχιμος ἐρχόμενος ἐν τῇ στρατιωτικῇ ἱεραρχίᾳ ἀμέσως μετὰ τὸν ἁπλοῦν ὁπλίτην καὶ πρὸ τοῦ δεκανέως.

ὑποδέκομαι Ἰων. τ. τοῦ ὑποδέχομαι βλ.λ.

ὑποδεκτήριον (τὸ) μτγν. τόπος καταφυγῆς, καταφύγιον διὰ πλοῖα ἢ δεξαμενή, ἀποθήκη : Στράβ.14,5,6 **διὰ τὴν εὐπορίαν τῆς τε ναυπηγησίμου ὕλης καὶ τῶν λιμένων καὶ ἐρυμάτων καὶ ὑποδεκτηρίων** (δ. γρ. ὑποδυτηρίων).

ὑποδέκτης (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑποδεχόμενος, ὁ ὑποδοχεὺς βλ.λ.1) : Πάπ. **θαυμασιωτάτῳ Θεοδώρῳ ὑποδέκτῃ υἱῷ ἀπὸ τῆς Ἀρσινοϊτῶν πόλεως** (χαίρειν), Ἀνών.εἰς Ἀνδρ.Κρ.Ὕφ.Σταυροῦ 147 **μετανοοῦντα ὑποδέκτα**· **2)** μτγν. ταμίας εἰς ὃν ἦτο ἀνατεθειμένη ἡ παραλαβὴ τῶν χρημάτων τοῦ δημοσίου ταμείου : Ἀθανάσ.1,861, Ἰω.Χρυσ. 5,239 **καθάπερ ὑποδέκτης τις τὰ βασιλικὰ δεξάμενος χρήματα**· **3)** νεώτ. **ὑποδοχεὺς** βλ.λ.4).

ὑποδεκτικός-ή-όν μτγν. ὁ κατάλληλος εἰς τὸ νὰ δέχηταί τι ἐντὸς ἑαυτοῦ : Σχόλ.Ἀριστφ.Σφ.674 **ὑποδεκτικὸν ταρίχων ἀγγεῖον**· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑποδοχήν, ὁ τῆς ὑποδοχῆς : Πλούτ.Ἠθ.727Β **Σύλλας . . τὸ ὑποδεκτικόν, ὡς Ῥωμαῖοι καλοῦσι, καταγγείλας δεῖπνον.**

ὑποδέκτρια (ἡ) μτγν. ἡ ὑποδεχομένη, ἀποθήκη : Γρηγ.Ναζ.107,18 **«ὑποδεκτρίας σίτου ὑποδοχὰς καρποῦ».**

ὑποδεμάτιον (τὸ) μτγν. **δ. τ.** τοῦ **ὑποδημάτιον** βλ.λ. : Διοκλητ.Ἔδικτ.8,7.

ὑποδέμω ὑποκάτω δέμω, θέτω ὑπό τι, ὑποκάτω τινὸς θεμέλιον, ὑποικοδομῶ : Ἡρ.2,127 **ὑποδείμας δὲ τὸν πρῶτον δόμον λίθου Αἰθιοπικοῦ ποικίλου.**

ὑπόδενδρος-ον μσν. ὁ ὑπὸ δένδρων κεκαλυμμένος, κατάφυτος, σύσκιος : Φωκ.Ἰω.Περιγρ.Παλαιστ.14 **χώρα κατάμπελος καὶ ὑπόδενδρος.**

ὑποδενδροῦμαι-όομαι βαθμηδὸν αὐξάνομαι, γίνομαι δένδρον : Θεόφρ.ΦΙ 1,8,2 **μαλάχη εἰς ὕψος ἀναγομένη καὶ ὑποδενδρουμένη.**

ὑποδενδρυάζω ἐκ φόβου καταφεύγω καὶ κρύπτομαι ὑποκάτω δένδρου· πρβλ Φώτ. «ὑποδενδρυάσαι· ὑποδῦναί που καὶ πτῆξαι ὑπὸ σκέπην» : Σουΐδ.· **2)** Ἡσ. «ὑποδενδρυάζειν· τὸ ἐξ ἀφανοῦς καὶ αἰφνιδίως ἐπιφαίνεσθαι».

ὑποδένω μσν. κ. νεώτ., δημ. **ποδένω,** ἀόρ. **ὑπέδεσα** κ. **ὑπέδησα,** δημ. **(ἐ)πόδεσα,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑποδεδεμένος,** δημ. **ποδεμένος,** ὑποδέω, φορῶ, παρέχω, προμηθεύω ὑποδήματα, παπουτσώνω : **ἔχει πολλὰ παιδιά καὶ δὲν προφταίνει νά τὰ ποδαίνῃ·** **2)** τὸ μέσ. **(ὑ)ποδένομαι** φορῶ τὰ ὑποδήματά μου, παπουτσώνομαι : Ἐπιφάν.Ι, 1106 **ἄλλοι δὲ οὐδὲ ὑποδένονται.**

ὑποδεξίη (ἡ) ἐπ. ἡ ὑποδοχή, ἰδίᾳ φιλικὴ δεξίωσις, περιποίησις μετὰ ὑποδοχῆς, κ. συνεκδ. τὰ πρὸς ὑποδοχὴν ἢ φίλευσιν ξένου τινὸς ἀπαιτούμενα φαγητά : Ἰλ.Ι 73 **πᾶσά τοι ἔσθ᾽ ὑποδεξίη.**

ὑποδέξιος-α-ον (ὑποδέχομαι) ὁ ἱκανὸς ἢ ὁ δυνάμενος νὰ δεχθῇ τι : Ἡρ.7,49 **ἐόντων τοι λιμένων ὑποδεξίων,** Εὐρ.Ῥῆσ.364 **κυλίκων οἰνοπλανήτοις ὑποδεξίαις ἁμίλλαις** (δ.γρ. ἐπιδεξίαις).

ὑπόδεξις-εως (ἡ) ὑποδεξίη, ὑποδοχή : Ἱππ.25,8.

ὑποδέομαι μτγν. κ. μσν. δέομαι ἱκετευτικῶς, παρακαλῶ μὲ ἱκεσίας : Γρηγ.Ναζ.π.Θησ.Στεφ.

ὑποδέραιον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὑποδερίς βλ.λ.2), κόσμημα τοῦ λαιμοῦ ὑποτραχήλιον καὶ περιτραχήλιον : Πολυδ.5,98, Ἡσ., Φώτ., Εὐστ.1847,26 **ὑποδέραια ἐξ ὧν ὑποδερίς, κόσμος γυναικεῖος καὶ αὐτὴ κατὰ τοὺς παλαιούς·** ‖ μσν. ὑποτραχήλιον πανοπλίας· **2)** νεώτ. δερματίνη λωρίς, δι᾽ ἧς, διερχομένης ὑπὸ τὸν λαιμὸν τοῦ ἵππου, συγκρατεῖται ἡ κορυφαία, ἡ κεφαλαριά.

ὑποδερίς-ίδος (ἡ) τὸ κατώτερον μέρος τοῦ τραχήλου· Πολυδ.2,130 «ὑποδερὶς τὸ ἐν ταῖς πρόσθεν τοῦ τραχήλου τελευταῖον» : αὐτ.235, αὐτ.5,56· **2)** ὁρμίσκος ἢ πλοκίον τι περιτραχήλιον, κόσμημα τοῦ τραχήλου, περιδέραιον : Ἀριστφ.ἀπ.309,14, Ἀριστλ.ΖΙ 5,34,2, Ἐπιγρ. **ὅρμος, ὑποδερίς.**

ὑποδέρκομαι μτγν. ποι. ὑποβλέπω, σκοτεινῶς, σκυθρωπῶς, κάτωθεν βλέπω πρὸς τὰ ἄνω : Κόϊντ. 3,252 **τὸν δ᾽ ὑποδερκόμενος προσέφη,** Μαν.3,272.

ὑπόδερμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπὸ τὸ δέρμα συνδετικὸς λιπώδης ἱστός· **2)** βοταν. ὁ ὑπὸ τὴν ἐπιδερμίδα τῶν βλαστῶν καὶ τῶν φύλλων φυτικὸς ἱστός.

ὑποδερματίζω γλωσσ. δέρματι περιλαμβάνω.

ὑποδερμάτιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὑποδερμικός, ὑποδόριος βλ.λ.

ὑποδερματίς-ίδος (ἡ) μσν. ἡ ὑποδερμίς βλ.λ. : Ἐπιφάν.2,172.

ὑποδερματῖτις-ιδος (ἡ) μσν. νόσος τις τῶν ἵππων, εἶδός τι μάλεως : Ἱππιατρ.12,9 «ἔστι δὲ μάλεως γένη τέσσαρα· ἡ μὲν γάρ ἐστιν ὑγρά, ἡ δὲ ἀρθρῖτις, ἡ δὲ ὑποδερματῖτις».

ὑποδερμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ὑπὸ τὸ δέρμα, ὁ ὑποδόριος : **ὑποδερμικαὶ ἐνέσεις.**

ὑποδερμίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ κλειτορίς βλ.λ.· Ῥοῦφ.32 «σχίσμα ἡ τομὴ τοῦ αἰδοίου, τὸ δὲ μυῶδες ἐν μέσῳ σαρκίον νύμφη, οἱ δὲ ὑποδερμίδα, οἱ δὲ κλειτορίδα ὀνομάζουσι» : Ἐπιφάν. 2,172 (ἐσφ. γρ. τοῦ ἐπιδερμίς)· **2)** νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπὸ τὸ χόριον συνδετικὸς ἱστὸς τοῦ δέρματος, ἅ. ὑποδερμάτιον πέταλον.

ὑποδερμόκλυσις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. ὑποδερμακλυσία ἔνεσις ὑποδερμικὴ μεγάλης ποσότητος τεχνητοῦ ἢ φυσιολογικοῦ ὀροῦ ἐπὶ τῷ σκοπῷ διενεργείας πλύσεως τοῦ αἵματος ἐπὶ λοιμωδῶν καταστάσεων ἢ καὶ πρὸς ἀναπλήρωσιν ἀπωλείας αἵματος ἐκ μεγάλων αἱμορραγιῶν.

ὑποδέρω μτγν. κ. μσν. ὀλίγον τι, πρὸς τὰ κάτω ἢ κρυφίως ἐκδέρω, ἀφαιρῶ τὸ δέρμα : Γαλ.2,700, 2 **ἑξῆς ὑποδερέστω τὸ περιτόναιον,** Ἀέτ.15,20,5 **ὑποδέρειν τὴν χοιράδα τοῖς τε δακτύλοισι καὶ τῇ τοῦ σμιλίου λαβῇ,** Ἱππιατρ.86 **διώσαντας τὴν σμίλην ὑποδέρειν αὐτόν.**

ὑπόδεσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἡ ὑπόδησις, τὸ δένειν ὑποκάτω : Ἱππ.Ἰητρ.743· **2)** τὸ ὑποδένειν τὰ σανδάλια, τὸ φορεῖν ὑποδήματα : Ἀριστλ.Πολιτ. 1257a,9 **οἷον ὑποδήματος ἥ τε ὑπόδεσις καὶ ἡ μεταβλητική,** Ὀνειρ.26· **3)** ἐν περιληπτ. σημ. τὰ ὑποδήματα : Πλάτ.Χαρμ.173Β **τὴν ἀμπεχόνην καὶ ὑπόδεσιν πᾶσαν,** Ξεν.Ἀπομν.1,2,5· κ. κτ.πληθ. : Πλάτ.Πρωτ.322Α, αὐτ.Πολ.425Β.

ὑπόδεσμα-ατος (τὸ) Ἡσ. «ὑποδεσμός»· **2)** αὐτ. «ὑποθήκη, ἐνέχυρον, δι᾽ οὗ δεσμεύεταί τις».

ὑποδεσμεύω σχόλ. ὑποδέω : Σχόλ.Ἀριστφ. Ἐκκλ.269.

ὑποδέσμιος-ον λεξ. κ. νεώτ. ὁ οἱονεὶ ὑπὸ δεσμὸν διατελῶν, ὁ εἰς ἐνέχυρον δεδομένος, ὁ ὑποτεθείς, ἐνεχυριασμένος· Ἡσ. «ὁ ὑποτεθείς».

ὑποδεσμίς-ίδος (ἡ) κ. νεώτ. δεσμός τις τὸν ὁποῖον μεταχειρίζονται εἰς τὸ νὰ δένωσί τι ὑποκάτω ἄλλου, ἰδίᾳ ἐπίδεσμος κάτωθεν τιθέμενος : Ἱππ.Ἀγμ.768, αὐτ.Ἄρθρ.832· **2)** νεώτ. ἔλασμά τι ἐπενδῦον ἐκ τῶν κάτω τὸ σῶμα τοῦ κιλλίβαντος τῶν πυροβόλων.

ὑποδεσμός (ὁ) μτγν. τὸ ὑπόδημα : Πολύβ.11,9,4.

ὑποδεσμῶ-έω μτγν. ὑποδεσμεύω : Γρηγ.Νύσσ. 3,237Β **ὁ λεπτότατος ἐκεῖνος ὑμὴν ὁ ὑποδεσμῶν αὐτῇ γλώττῃ τὴν κάτω γένυν, χαλινὸς λέγεται·** **2)** τὸ μέσ. φορῶ τὰ πέδιλα, τὰ ὑποδήματά μου: Σχόλ.Σοφ.Τρ.781, Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 4,1515 **ὑποδεσμεῖται τὰ πέδιλα.**

ὑποδεσπόζουσα (ἡ) νεώτ. μουσ. ἡ τετάρτη βαθμὶς τῆς κλίμακος τῆς εὐρωπαϊκῆς μουσικῆς, ἤτοι ὁ τόνος φα εἰς τὴν κλίμακα τοῦ ντο.

ὑποδετήριον (τὸ) νεώτ. μικρόν τι πτυοειδὲς ὄργανον μετάλλινον, κεράτινον ἢ ξύλινον, διὰ τοῦ ὁποίου ὑποβοηθεῖται ἡ εἰσαγωγὴ τοῦ ποδὸς εἰς τὸ ὑπόδημα, κόκκαλο.

ὑποδεύω Ἐπιγρ. ὑγραίνω, βρέχω ὀλίγον τι.

ὑποδέχνυμαι ποι. τ. τοῦ ὑποδέχομαι βλ.λ. : Ὀρφ.Ἀργ.82 **ἀλλὰ φίλος πρόφρων μ᾽ ὑποδέχνυσο,** ΑΠ 8,148, αὐτ.253.

ὑποδέχομαι κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. **ὑποδέκομαι,** μέσ. μέλλ. **ὑποδέξομαι** (Ὀδ.Τ 257, αὐτ.Π 70), ἀόρ. α' **ὑπεδεξάμην,** παθ. ἀόρ. **ὑπεδέχθην** (Εὐρ. Ἡρακλ.757, Πολυδ.1,74, Σχόλ.Ἰλ.Ξ 323), δημ. **ὑποδέχτηκα,** γ' ἑν. ἐπ. ἀόρ. β' **ὑπέδεκτο** (Ἰλ.Ι 480, Ἡσίοδ.Θ 513), β' πληθ. προστ. **ὑπόδεχθε,** ἀπαρφ. **ὑποδέχθαι,** μτχ. **ὑποδέγμενος** (Ὀδ.Ν 310, αὐτ.Π 89), δέχομαι ὑπό, ὑποκάτω, ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν : Ἰλ.Ζ 136 **Θέτις δ᾽ ὑπεδέξατο κόλπῳ,** Λουκ.Ἐνάλ. Δ 8,1, αὐτ.14,1· ‖ πάπ. δέχομαί τι ὑπό τι, ἐντός : **τῶν πλοίων τῶν ὑποδεχομένων τα εἴδη·** **2)** νεώτ. δέχομαί τι πῖπτον ἢ ῥέον ἄνωθεν· πρβλ. ὑποδέκτης, **ὑποδοχεύς·** **3)** δέχομαί τινα εἰς τὴν οἰκίαν μου καὶ φιλοξενῶ, δέχομαί τινα φιλοφρόνως, δεξιοῦμαι : Ἰλ.Ι 480 **ὁ δέ με πρόφρων ὑπέδεκτο,** Ὀδ.Ξ 52 **χαῖρε δ᾽ Ὀδυσσεὺς ὅττι μιν ὣς ὑπέδεκτο,** Ἡσίοδ.Θ 513 **Διὸς πλαστὴν ὑπέδεκτο γυναῖκα,** Πίνδ.Π 9,17 **ὑπέδεκτο ξεῖνον ὀχέων,** Ἡρ. 1,41, αὐτ.44, Εὐρ.ΙΑ 600, Ἀντιφ.113,22 **Διὶ κτησίῳ κἀκεῖναν ὑποδεχόμενος·** κ. ἐπὶ ἱκετῶν : Εὐρ. Ἡρακλ.757· κ. ἐπὶ φυγάδων : Θουκ.5,83· ‖ φιλοξενῶ, ἑστιῶ : Ποσειδ.π.Ἀθήν.153Β **ὁ δ᾽ ὑποδεχόμενος (κάθηται) παρ᾽ αὐτόν** (δηλ. τὸν κράτιστον)· ‖ νεώτ. κ. δημ. δέχομαι φιλοφρόνως ἐρχόμενόν τινα, προϋπαντῶ τινα ἀφικνούμενον : **τὸν ὑπουργὸν ὑπεδέχθησαν εἰς τὴν ἀποβάθραν αἱ ἀρχαὶ τῆς πόλεως·** ‖ κ. μτφ. : Ὀδ.Ξ 275 **ἔτι**

γάρ νύ με πῆμ' ὑπέδεκτο, αὐτ.Χ 470 στυγερὸς δ' ὑπεδέξατο κοῖτος, Πίνδ.Ν 10,14 γαῖα ὑπέδεκτο αὐτόν (ἤτοι ὁ τάφος), Εὐρ.'Ηρακλ.624 ἀκλεὴς νιν δόξα πρὸς ἀνθρώπων ὑποδέξεται· 4) κάμνω δεκτόν, παραδεκτόν, παραδέχομαι : Δημ.1334 οἷς ἦν αἱρετώτερον φρουρὰν ὑποδέχεσθαι καὶ βαρβάρων ἀκούειν, 'Αριστλ.Πολιτ.5,3,12· ‖ πόλις ὑποδέχεταί τινα παραδέχεταί τινα ὡς φίλον : Ξεν.'Ελλ.4,8,21· 5) δίδω ἀκρόασιν ἢ προσοχὴν εἴς τι, δέχομαι : 'Ησίοδ.Θ 419 ᾧ πρόφρων γε θεὰ ὑποδέξεται εὐχάς, 'Ηρ.8,106· ‖ ὑποδέχομαι διαβολάς δίδω ἀκρόασιν εἰς διαβολάς : Λυσ.172,11· 6) νεώτ. κτ. ἐπέκτ. ἀκούω, μανθάνω τι μετὰ τοιαύτης ἢ τοιαύτης διαθέσεως : ὁ λαὸς ὑπεδέχθη μετὰ μεγάλης θλίψεως τὴν εἴδησιν τῆς ἥττης· 7) ἀναλαμβάνω, ἀναδέχομαι ἔργον τι, κάμνω τι δεκτόν : 'Ιλ.Η 93 αἴδεσθεν μὲν ἀνήνασθαι, δεῖσαν δ' ὑποδέχθαι, Πάπ. παράξει τὸν δεῖνα παρὰ τὸ δικαστήριον τὰς ὑμετέρας ἐναγωγὰς ὑποδεχόμενον· 8) ὑπισχνοῦμαι, ὑπόσχομαι : 'Οδ.Β 387 ὁ δὲ πρόφρων ὑπέδεκτο (δώσειν), 'Ηρ.9,21· συχν. μτ. ἀπαρφ. μέλλ. : "Υμν.Δήμ.443, 'Ηρ.3,69, αὐτ.4,119, αὐτ.133, αὐτ.6,11· σπαν. μτ. ἀπαρφ. ἀόρ. : 'Ηρ.1,24, αὐτ.6,2· κ. μτ. ἀπαρφ. ἐνεστ. : 'Αντιφ.123,7· ‖ ὑποδέχομαι μεγάλα τινί δίδω εἴς τινα μεγάλας ὑποσχέσεις : 'Ηρ.2,121· 9) παραδέχομαι, ἐπιτρέπω τι ὅπερ εἰς ἐμὲ ἐπιβάλλεται : αὐτ.4,167 αἱ δὲ Βαρκαῖοι αὐτοὶ ὑπεδέκοντο πάντες· ‖ οὐκ ὑποδέχομαι ἀρνοῦμαι νὰ παραδεχθῶ, ἀρνοῦμαι : αὐτ.3,130, αὐτ.6,69· 6) ὑποκύπτω, ὑποφέρω μεθ' ὑπομονῆς : 'Οδ.Ν 130 βίας ὑποδέγμενος ἀνδρῶν, αὐτ.Π 189· 10) περιμένω τινά, ἀναμένω τὴν ἐπίθεσίν τινος, εἶμαι ἕτοιμος νὰ τὸν ἀντικρούσω : 'Ησίοδ.Α 442 ὁ μὲν .. ἐπόρουσεν, ὁ δ' ἐμμαπέως ὑπέδεκτο, Ξεν.ΚΠ 1,6,35· 11) ἐπὶ θηρευτῶν, ἐνεδρεύω, στήνω καρτέρι γι' αὐτό : αὐτ.2,4,20· ‖ κ. μτφ. : 'Ηρ.6,104 οἱ ἐχθροὶ ὑποδεξάμενοι ἐδίωξαν τυραννίδος, Πλάτ.Νόμ.944Β· 12) ἀναλαμβάνω κατὰ διαδοχήν, ὡς ὁ ἀοιδὸς ἀναδέχεται τὸ ᾆσμα, ὅταν ὁ πρὸ αὐτοῦ παύσηται ᾄδων : Αἰσχ.'Ικ.1023 ὑποδέξασθαι δ' ὀπαδοὶ μέλος, αἶνος δὲ πόλιν τάνδε Πελασγῶν ἐχέτω· 13) ἐπὶ διαδοχῆς ἐν σχέσει πρὸς τόπον ἢ θέσιν, ἔρχομαι ἀμέσως μετά τινα ἄλλον, διαδέχομαι : 'Ηρ.7,176 τὸ πρὸς τὴν ἠῶ .. θάλασσα ὑποδέκεται καὶ τενάγεα· 14) ἐπὶ γυναικός, συλλαμβάνω : 'Ιππ.'Αέρ.292· κ. ἀπολ. : Ξεν.'Απομν.2,2,5 ἡ δὲ γυνὴ ὑποδεξαμένη τε φέρει τὸ φορτίον τοῦτο· 5) ρηματ. π. ὑποδοχή, ὑπόδοχον, ὑποδοχεῖον, ὑποδοχεύς, ὑποδέκτης.

ὑποδέω, μέλλ. -ήσω, δέω, δένω τι ὑποκάτω : 'Ηρ.3,113 ἁμαξίδας γὰρ ποιεῦντες ὑποδέουσι αὐτὰς τῇσι οὐρῇσι· 2) ὑποδένω τοὺς πόδας, προσδένω ὑπ' αὐτοὺς δέρμα τι ἢ ὕφασμα ἢ ἄλλο τι πρᾶγμα : Πλάτ.Πρωτ.321Α ὑποδῶν τὰ μὲν ὁπλαῖς (διόρθ. τοῦ ὑπὸ ποδῶν), 'Αριστλ.ΖΙ 2,1,27 δι' ὃ τὰς εἰς πόλεμον ἰαύσας (καμήλους) ὑποδοῦσι καρβατίναις ὅταν ἀλγήσωσιν, Πλούτ.Πομπ. 24, Παυσ.10,25,2· 3) συχν. τὸ μέσ. προσδένω ὑπὸ τοὺς πόδας μου τὰ σανδάλια ἢ ὑποδήματά μου, βάζω τὰ παπούτσια μου, ἀντίθ. ὑπολύομαι : 'Αριστφ.'Ορν.492 οἱ δὲ βαδίζουσ' ὑποδησάμενοι νύκτωρ, Πλάτ.Συμπ.220Β ὑποδεδεμένων καὶ ἐνειλιγμένων τοὺς πόδας εἰς πίλους καὶ ἀρνακίδας, αὐτ.Θεαίτ.193C, Μέν.Δεισιδ.2 ὑποδούμενος τὸν ἱμάντα . . τῆς ἐμβάδος ἀπέρρηξα· ‖ ἐν τῷ μέσ. κ. παθ. μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ. ὃ φορεῖ τις εἰς τοὺς πόδας του : 'Αλκ.101, 'Ηρ.1,155 ὑποδησάμενος κοθόρνους, αὐτ.6,125, 'Αριστφ.'Εκκλ.269, Εὔβουλ.Δόλ.1 ὑπεδησάμην . . τὰς ἐμβάδας· κ. παθ. : Πλάτ.Γοργ.490Ε, αὐτ.Συμπ.174Α βλαύτας ὑποδεδεμένος, Δημ.1267, 'Αριστλ.ΖΜ 4,10,23· ‖ ὑποδεδεμένοι οἱ ἔχοντες, οἱ φοροῦντες τὰ ὑποδήματά των : Ξεν.'Αν.4,5,14· ‖ κ. ἐν ἀναφ. πρὸς τὸν πόδα τὸν φέροντα τὸ ὑπόδημα : Θουκ.3,22 ὑποδεδεμένοι τὸν ἀριστερὸν πόδα, 'Αριστλ.ἀπ. 64, Λουκ.'Ιστ.Συγγρ.22 θάτερον δὲ (πόδα) σανδάλῳ ὑποδεδεμένοι.

ὑπόδηλος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι ἢ ἀρκούντως δῆλος, φανερός : 'Ιώσ.ΠΙ 7,8,6.

ὑποδηλῶ-όω νεώτ. κ. ὑποδηλώνω, ἀόρ. ὑπεδήλωσα, παθ. ἀόρ. ὑπεδηλώθην, δηλῶ, φανερώνω τι πλαγίως, ἐμμέσως, σημαίνω, ὑποσημαίνω : 'Αριστφ.Θεσμ.1011 ἀλλά μοι σημεῖον ὑπεδήλωσε Περσεὺς ἐκδραμών, Πλούτ.Νικ.4, - τὸ περιεχόμενον τῆς ἀπαντήσεώς του ὑποδηλοῖ ἄρνησιν.

ὑποδήλωσις-εως (ἡ) κ. μσν. δήλωσις, φανέρωσις, σαφήνισις παράλληλος, ὑπεξηγητικὴ ἑρμηνεία, δθ. ρητορικὴ τεχνικὴ ἔκφρασις ἢ ὅρος τεχνικός : Πλάτ.Φαῖδρ.267Α τὸν Πάριον Εὐηνόν, ὃς ὑποδήλωσίν τε πρῶτος εὗρε καὶ παρεπαίνους, Πολυδ.4,33, Φώτ.'Επιστ.89,24.

ὑπόδημα-ατος (τὸ) νεώτ., μσν. δημ. ὑπόδημαν (τὸ) (Πρόδρ.1,126), δημ. κτ. πληθ. ποδήματα πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει πρὸς ὑπόδησιν, προστατευτικὸν ἐξωτερικὸν περικάλυμμα τῶν ποδῶν ἐκ δέρματος, χονδροῦ ὑφάσματος κττ., ἰδίᾳ πέλμα ἐκ δέρματος δεδεμένον ὑπὸ τὸν πόδα δι' ἱμάντων, σανδάλιον : 'Οδ.Ο 369 ποσὶν . . ὑποδήματα δοῦσα, αὐτ. Σ 361· 2) κ. νεώτ. τεχνητόν τι κατασκεύασμα ἐκ δέρματος ὅπερ καλύπτει τὸν πόδα κάτωθεν καὶ ἄνωθεν, παπούτσι : 'Ηρ.1,195 ὑποδήματα ἔχων ἐπιχώρια, παραπλήσια τῇσι Βοιωτίῃσι ἐμβάσι, Πλάτ.'Αλκ.1,128Α, Πλούτ.'Ηθ.142C ταῖς Αἰγυπτίαις ὑποδήμασι χρῆσθαι πάτριον οὐκ ἦν, - ὑποδήματα ἀνδρικά - γυναικεῖα - παιδικά - χοροῦ - ἐξ ἐλαστικοῦ· ‖ φρ. εἰς ὑποδήματα γράφω γράφω, λογαριάζω, περνῶ ὡς πληρωθέντα δι' ὑποδήματα : Λυσί.905,5· ‖ παροιμ. φρ. δεξιὸν εἰς ὑπόδημα, ἀριστερὸν εἰς ποδάνιπτρα ἐπὶ ἀνθρώπου ἑτοίμου νὰ πράξῃ τὰ πάντα, πιθανῶς ἐπὶ τοῦ Θηραμένους : 'Αριστφ.π.Σουΐδ.· ‖ ὑπόδημα κοῖλον περίβλημα τοῦ ποδὸς φθάνον μέχρι τῶν σφυρῶν καὶ περιλαμβάνον τὸν ὅλον πόδα· Πολυδ.7,84 «λέγοιτο δ' ἂν καὶ ὑποδήματα κοῖλα, βαθέα, εἰς μέσην τὴν κνήμην ἀνήκοντα, τὰ δὲ μὴ κοῖλα αὐτὸ μόνον ἀπόχρη εἰπεῖν ὑποδήματα, περὶ ἃ δὲ τείνεται καὶ περιέρραπται τὰ κοῖλα ὑποδήματα, καλόποδες οὐ κατὰ τὴν νῦν χρείαν μόνον, ἀλλὰ καὶ κατὰ τὴν ἀρχαίαν κέκληνται»· 3) νεώτ. κτ. πληθ. ὑποδήματα, δημ. ποδήματα τὰ καλύπτοντα ὁλόκληρον τὴν κνήμην μέχρι τοῦ γόνατος, μπότες.

ὑπόδημαν (τὸ) μσν. τ. τοῦ ὑπόδημα βλ.λ. : Πρόδρ.1,126 καὶ παρευθὺς ὑπόδημαν ἐπαίρνει.

ὑποδηματάριος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ κατασκευαστὴς ὑποδημάτων, ὑποδηματορράφος, ὑποδηματοποιός : Ζώσιμος ὑποδηματάριος.

ὑποδηματεργάτης (ὁ) νεώτ., θηλ.-άτις-ιδος, ἐργάτης ὑποδηματοποιός.

ὑποδηματεργοστασιάρχης (ὁ) νεώτ. ἰδιοκτήτης ἢ διευθυντὴς ὑποδηματεργοστασίου.

ὑποδηματεργοστάσιον (τὸ) νεώτ. ἐργοστάσιον κατασκευῆς ὑποδημάτων, ἰδίᾳ μηχανοποιήτων.

ὑποδημάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ὑπόδημα βλ.λ. : 'Ιππ.'Αρθρ.828 ὑποδημάτιον μολύβδινον· 2) κ. ἐπὶ τῶν πετάλων ὄνου : 'Αρρ.'Επίκτ.4,1,80.

ὑποδηματοβιομηχανία (ἡ) νεώτ. βιομηχανία παραγωγῆς ὑποδημάτων, ἰδίᾳ διὰ μηχανικῶν μέσων.

ὑποδηματοβιομήχανος (ὁ) νεώτ. ὁ ἰδιοκτήτης βιομηχανικοῦ ἐργοστασίου ὑποδηματοποιίας.

ὑποδηματοδιορθωτής (ὁ) νεώτ. τεχνίτης εἰδικὸς διὰ τὴν ἐπισκευὴν ὑποδημάτων, μπαλωματής.

ὑποδηματοδιορθωτήριον (τὸ) νεώτ. τὸ ἐργαστήριον τοῦ ὑποδηματοδιορθωτοῦ, μπαλωματήδικο.

ὑποδηματοκαθαριστήριον (τὸ) νεώτ. τὸ κατάστημα, ὅπου ἐργάζονται ὑποδηματοκαθαρισταί, στιλβωτήριον, λουστρατζήδικο.
ὑποδηματοκαθαριστής (ὁ) νεώτ. ὁ καθαρίζων καὶ στιλβώνων τὰ ὑποδήματα, στιλβωτής, λοῦστρος.
ὑποδηματοποιεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ κατάστημα ἢ ἐργαστήριον τοῦ ὑποδηματοποιοῦ, παπουτσήδικο, τσαγγαράδικο.
ὑποδηματοποιία (ἡ) νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ὑποδηματοποιοῦ· **2)** ἡ βιοτεχνία ἢ βιομηχανία τῆς κατασκευῆς ἰδίᾳ χειροποιήτων ὑποδημάτων.
ὑποδηματοποιός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ κατασκευαστὴς ὑποδημάτων εἴτε ἐργάτης εἴτε ἐργοστασιάρχης, παπουτσής, τσαγγάρης : Ἰω.Χρυσ.2,317.
ὑποδηματοπωλεῖον (τὸ) νεώτ. κατάστημα πωλήσεως ἰδίᾳ ἑτοίμων ὑποδημάτων.
ὑποδηματοπώλης (ὁ) νεώτ. ὁ πωλητὴς ἑτοίμων ὑποδημάτων.
ὑποδηματορράφος (ὁ) (ράπτω) μτγν. ὁ ράπτων ὑποδήματα, ὑποδηματοποιός : Ἀρκάδ.84, Ἰω.Χρυσ.4,265, Συνέσ.117.
ὑποδηματουργός (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑποδηματάριος, κατασκευαστὴς ὑποδημάτων.
ὑποδηοῦμαι-όομαι μτγν. κακοποιοῦμαι, κατερημοῦμαι : Κόϊντ.2,260 **τοῦ δ' ὑποδηωθέντος ἄχος Δαναοῖσιν ἐτύχθη,** αὐτ.3,355.
ὑπόδησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ἐσφ.γρ. τοῦ ὑπόδεσις βλ.λ., ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποδένω, τὸ νὰ φορῇ τις τὰ ὑποδήματά του, βάλσιμο τῶν παπουτσιῶν· **2)** μσν. κ. νεώτ. αὐτὰ ταῦτα τὰ ὑποδήματα καὶ πᾶν ὅ,τι σχετίζεται πρὸς αὐτά : Πρόδρ.I,61 **αὐτός, ὄνταν ἐμάθανεν, ὑπόδησιν οὐκ εἶχεν, - φροντίσατε διὰ τὴν χειμερινὴν ὑπόδησιν τοῦ στρατοῦ, - εἴδη ἐνδυμασίας καὶ ὑποδήσεως·** **3)** νεώτ. ναυτ. ἐνίσχυσις λέμβων ἢ πλοιαρίων διὰ σχοινίων ἢ καλῳδίων, τὰ ὁποῖα περιβάλλοντα τὸ σκάφος δένονται ἄνωθεν τοῦ καταστρώματος πρὸς ἀποφυγὴν διανοίξεως τῶν πλευρῶν εἰς περιστώσεις ὑπερφορτώσεως.
ὑποδιαβάλλω μτγν. διαβάλλω, συκοφαντῶ ὀλίγον τι ἢ κρυφίως : Ἀρτεμίδ.Δαλδ.5,53.
ὑποδιαβιβρώσκομαι διαβιβρώσκομαι, κατατρώγομαι κατὰ μικρόν, κατ' ὀλίγον : Ἱππ. 269,12 **γαστέρες δασεῖαι τὰ ἔνδον καὶ ὥσπερ ὑποδιαβεβρωμέναι.**
ὑποδιαζευκτικός-ή-όν λεξ. ὁ ὀλίγον τι διαζευκτικός, διαχωριστικός, ἰδίᾳ ἐπὶ συνδέσμου· πρβλ. ΕΜ 415,25 «ὑποδιαζευκτικὸς δέ ἐστι (ὁ σύνδεσμος ἢ) ὁ διάφορα πράγματα τιθεὶς καὶ μηδέτερον ἐν τῇ αἰτήσει διαιρῶν, οἷον : δός μοι χρυσὸν ἢ ἄργυρον ἢ λίθους τιμίους» : Σουΐδ. ἐν λ. ἤ.
ὑποδιάζευξις-εως (ἡ) μσν. ὑποδιαχώρισις· **2)** Παχυμ.Γ ἐν A.J.H. Vincent.Notices 16,2,415,14 «ἡ διὰ πασῶν συμφωνία, ἥτις καὶ ὑποδιάζευξις λέγεται βαρυτέρα».
ὑποδιαίρεμα-ατος (τὸ) μσν. τὸ ὑποδιῃρημένον ἢ μικροτέρα διαίρεσις : Εὐστ.Πον.264,94 **τὸ κατ' αὐτοὺς ὑποδιαίρεμα εἰς τοὺς παντελείους καὶ τοὺς πάντη ἀτελεῖς.**
ὑποδιαίρεσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ τοῦ διαιρεθέντος ὅλου πάλιν διαίρεσις εἰς μέρη μικρότερα, διαίρεσις τμήματος ἢ τμημάτων πράγματός τινος εἰς μικρότερα μέρη· Διογ.Λ 7,61 «ὑποδιαίρεσις δέ ἐστι διαίρεσις ἐπὶ διαιρέσει» : Σέξτ.Ἐμπ. Μαθ.11,15, - **ὑποδιαίρεσις τῆς πρώτης τάξεως τοῦ σχολείου εἰς τρία τμήματα·** ‖ νεώτ. κτ. ἐπέκτ. οἱαδήποτε διαίρεσις· **2)** **τὸ** ἐξ ὑποδιαιρέσεως προελθόν: **ἡ ἐπαρχία εἶναι ὑποδιαίρεσις τοῦ νομοῦ.**
ὑποδιαιρῶ-έω μτγν. κ. νεώτ., ἀόρ. ὑποδιῄρεσα, παθ. ἀόρ. **ὑποδιῃρέθην,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑποδιῃρημένος,** διαιρῶ τμῆμα ἢ τμήματα ὅλου τινὸς **εἰς μικρότερα μέρη** : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,75, αὐτ. Μαθ.7,35, Διογ.Λ 7,84 **οὕτω δ' ὑποδιαιροῦσιν οἱ περὶ Χρύσιππον καὶ Ἀρχέδημον·** ‖ νεώτ. τὸ μέσ. κ. παθ. χωρίζομαι εἰς μικρότερα μέρη ἢ ἀπαρτίζομαι ἐκ μικροτέρων μερῶν : **ἡ ὑάρδα διαιρεῖται εἰς τρεῖς πόδας, ἕκαστος δὲ ποὺς ὑποδιαιρεῖται εἰς δώδεκα δακτύλους, - τὸ κτίριον ὑποδιαιρεῖται εἰς ἓξ διαμερίσματα·** **2)** νεώτ. γεν. διαιρῶ.
ὑποδιακονικός-ή-όν μτγν. κ. μσν. **ὁ** ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑποδιάκονον : Φίλ.2,94 **ὑποδιακονικὸν στόμα τὸν ἀδελφὸν ἕξεις·** **2)** μσν. **τὸ** ὡς οὐσ. τὸ παρὰ τὸν ναὸν οἴκημα ἔνθα οἰκοῦσιν οἱ ὑποδιάκονοι : Σύν.Κων/πολ. 1536 μ.Χ.) 1201Β.
ὑποδιάκονος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ εἰς ἕτερον ὑποκείμενος διάκονος, ὁ βοηθὸς ὑπηρέτου : Ποσείδ.Χορευ.1,10· **2)** μσν. κ. νεώτ. ὁ κατέχων τὸ ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα τοῦ ἀμέσως κατωτέρου βαθμοῦ μετὰ τὸν διάκονον, νεωκόρος βοηθῶν εἰς παλαιοτέρους χρόνους τὸν διάκονον : Collet.Constitt.Eccles. ex bib.l codicis 45 **ἐὰν πρεσβύτερος ἢ διάκονος ἢ ὑποδιάκονος γαμήσῃ, τῆς ἱερωσύνης ἐκπίπτει,** Λέων Γραμμ.Πορφ.502, Δαμασκ.11,431Α **πρῶτον τὸ τοῦ ἀναγνώστου ἀξίωμα, εἶτα ὑποδιακόνου.**
ὑποδιακονῶ-έω μτγν. διατελῶ διάκονος, ὑπηρέτης ὑπὸ ἄλλον : Ἐπιγρ.π.ΑΒ 2,47 **ἐκ τῶν ἰδίων κατεσκεύασαν ὑποδιακονοῦντες·** κ. μέσ. : Πολυδ.4,92 **Ὀλυμπίασι τῶν ἐπιχωρίων κηρυττόντων, οἳ ταῖς ἱερουργίαις ὑποδιηκονοῦντο.**
ὑποδιαλείπω μτγν. διαλείπω ὀλίγον τι, ὀλίγον τι ἀφήνω εἰς τὸ μεταξὺ : Γαλ.8,12 **σφυγμὸς πυκνὸς μέν, ἀλλ' ὑποδιαλείπων ἀτάκτως.**
ὑποδιαλλάσσω μτγν. ὀλίγον τι, κάπως διακρίνω : Ἀθηναγ.932C.
ὑποδιαμένω Ἐπιγρ. διαμένω ὑπό τι, μένω, κεῖμαι ὑποκάτω τινός.
ὑποδιαμέτρημα-ατος (τὸ) νεώτ. ναυτ. διαμέτρημα πυροβόλου κατώτερον τοῦ κανονικοῦ : **πυροβόλον ὑποδιαμετρήματος** (πυροβλητικὸς σωλὴν μικροῦ διαμετρήματος τιθέμενος ἐν τῇ κοιλότητι πυροβόλου ἢ στερεούμενος ἄνωθεν αὐτοῦ κατὰ τὴν διεύθυνσιν τοῦ ἄξονός του πρὸς ἐκτέλεσιν ἐκπαιδευτικῆς βολῆς βραχειῶν ἀποστάσεων).
ὑποδιανοοῦμαι-έομαι μτγν. διανοοῦμαι, σχεδιάζω κατ' ὀλίγον ἢ μυστικῶς : Ἰουλ.Ἐπιστ.9,378
ὑποδιαπήγνυμαι μτγν., παρακ. **διαπέπηγα,** διαπήγνυμαι, μπήγομαι ὑποκάτω : Φίλ.Μηχ.Βελοπ.74 **κανόνια κάτωθεν ὑποδιαπεπηγότα.**
ὑποδιάπλασις-εως (ἡ) νεώτ. γεωλ. ὑποδιαίρεσις τῆς διαπλάσεως βλ.λ.5) χαρακτηριζομένη ἐκ τῆς στρωματογραφικῆς θέσεως τῶν ἀποτελούντων αὐτὴν ἰζηματογενῶν πετρωμάτων.
ὑποδιασπῶμαι-άομαι ὀλίγον τι ἢ ἠρέμα διασπῶμαι ἢ διαχωρίζομαι ἀπό τινος : Ἱππ.Ἐπιδ.1,986.
ὑποδιαστέλλω μτγν. διαστέλλω, διακρίνω κατ' ὀλίγον : Κύριλλ.2,6,100.
ὑποδιαστολή (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. μικρὰ διαίρεσις ἢ διαχωρισμός, ἰδίᾳ τῶν λέξεων ἐν τῇ ὁμιλίᾳ ἢ ἀναγνώσει, ὅταν κρατῇ τις ὁτὲ μὲν βραχύν, ὁτὲ δὲ μακρὸν χρόνον : Κοϊντιλ.11,3,35· **2)** μσν. κ. νεώτ. διακριτικόν, διαχωριστικὸν σημεῖον, κόμμα, δι' οὗ χωρίζονται αἱ συλλαβαὶ λέξεώς τινος πρὸς ἀποφυγὴν συγχύσεως μετ' ἄλλης τινὸς ὁμωνύμου, οἷον ὅ,τι πρὸς διάκρισιν ἀπὸ τοῦ ὅτι : Εὐστ.701,50, αὐτ.1465,16· **3)** νεώτ. γεν. τὸ κόμμα βλ.λ.3) : **εἰς τοὺς δεκαδικοὺς ἀριθμοὺς τὸ ἀκέραιον μέρος χωρίζεται δι' ὑποδιαστολῆς ἀπὸ τοῦ κλασματικοῦ.**
ὑποδιασύρω Ἐπιγρ. διασύρω πως, ὁμιλῶ κάπως περιφρονητικῶς : Ἐπιγρ.Ἐπιδαύρου **θεωρῶν δὲ τοὺς ἐν τῷ ἱαρῷ πίνακας ἀπίστει ταῖς ἰάμασιν καὶ ὑποδιέσυρε τὰ ἐπιγράμματα.**

ὑποδιατρίβω μτγν. ὀλίγον τι διατρίβω, χρονοτριβῶ, ἀργοπορῶ : Γαλ.1,36.

ὑποδιαφέρω μτγν. ἀνεπαισθήτως φέρω τινὰ εἰς διαφόρους γνώμας : Δίων Κ 66,13 τῷ τῆς φιλοσοφίας **προσχήματι καταχρώμενοι, διελέγοντο κἀκ τούτου καὶ ὑποδιέφερόν τινας.**

ὑποδιαφθείρω μτγν. κρυφίως ἢ κατὰ μικρὸν διαφθείρω, ἄρχομαι διαφθείρων : Ἰώσ.ΑΙ 15.8,1 **ξενικοῖς ἐπιτηδεύμασιν ὑποδιέφθειρε τὴν πάλαι κατάστασιν,** Ἡρωδιαν.Ἱστ.2,6, Δίων Κ 66,13.

ὑποδιάφορος-ον μτγν. ὁ ὑποδιῃρημένος, **ὁ** δι' ὑποδιαιρέσεων διάφορος : Γαλ.19,602,8 **εἰς ἕτερα ὑποδιαιρεῖται καὶ** ὑποδιάφορα.

ὑποδιδάσκαλος (ὁ) κ. νεώτ. δευτερεύων διδάσκαλος, ἰδίᾳ τοῦ χοροῦ : Πλάτ.Ἴων 536Α **διδασκάλων καὶ ὑποδιδασκάλων,** Κικ Fam.9,18· **2)** νεώτ. **παλαιοτέρα** ὀνομασία δημοδιδασκάλων κατωτέρου βαθμοῦ, διδασκόντων εἰς σχολεῖα ἔχοντα μικρὸν ἀριθμὸν μαθητῶν, γραμματιστής, γραμματοδιδάσκαλος.

ὑποδιδάσκω μτγν. διδάσκω κατὰ μικρόν, κατ' ὀλίγον, βαθμηδόν : ΠΔ Νεεμ.8,9 **ὑπεδίδασκον τὸν λαὸν εἰς τὸν νόμον.**

ὑποδιδράσκω μτγν., Ἰων. **ὑποδιδρήσκω** ἐκφεύγω, ἀποφεύγω κρύφα, διαφεύγω ἀπαρατηρήτως, κρυφίως : Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,1 **ὑποδιδρήσκουσι** (τὰ φάρμακα) **οἱ κάμνοντες.**

ὑποδίδωμι ἐνδίδω, ὑποχωρῶ : Ἀριστλ.ΖΚ 2,2 **εἰ γὰρ ὑποδώσει ἀεί, . . οὐ πρόεισιν,** Ἀριστείδ.1,78, Φιλόστρ.Ἀπολλ.3,20· **2)** **μτγν.** ἐπὶ δυνάμεως καὶ ἐξουσίας ἢ κράτους, ἐλαττοῦμαι, καταπίπτω, παρακμάζω, ἐκπίπτω : Ἀριστείδ.2,187, Φιλόστρ. Γυμν.10,7 **τὴν ἰσχὺν ὑποδεδωκότες.**

ὑποδιεύθυνσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. **-η** τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ ὑποδιευθυντοῦ· **2)** ὑπηρεσία ἀποτελοῦσα ὑποδιαίρεσιν διευθύνσεως, ἀλλὰ κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἧττον αὐτοτελής, κατ' ἀντιδιαστολὴν πρὸς τὴν ὑποδιαίρεσιν, τμῆμα.

ὑποδιευθυντής (ὁ) νεώτ., θηλ. **-ύντρια,** ὁ ἀμέσως κάτω τοῦ βαθμοῦ τοῦ διευθυντοῦ ἔν τινι ὑπηρεσίᾳ, ὀργανώσει κττ. καὶ ἀναπληρῶν τοῦτον εἰς τὰ καθήκοντά του· **2)** ὁ προϊστάμενος ὑποδιευθύνσεως βλ.λ.2).

ὑποδιήγησις-εως (ἡ) μτγν. κ. μον. ἡ δευτέρα ἢ ἡ μετέπειτα γινομένη διήγησις· Εὐστ.771,10 «ἔστι δὲ ὑποδιήγησις, ὅτε διηγεῖταί τις ὅμοιόν τι τοῖς προκειμένοις πράγμασι» : Ῥήτ.3,454.

ὑποδιηγοῦμαι-έομαι μτγν. διηγοῦμαι ἐπισυνάπτων τι, ἐπιλέγω : Ὠριγ.1,740Ε **τὴν Ἡρακλείτου παρέθετο λέξιν, ὑποδιηγησάμενος αὐτὴν ὑποσημαίνουσαν . . .**

ὑποδικάζω μαν. καταδικάζω : Νικ.Χων.Χρον 43Β **τοὺς συλλαμβανομένους τοῦ ἔργου ὑπεδίκαζε θανάτῳ.**

ὑποδικία (ἡ) **νεώτ.** τὸ νὰ εἶναί τις **ὑπόδικος**· **2)** ὁ χρόνος **καθ' ὃν διατελεῖ** τις ὑπόδικος.

ὑποδικοκατάδικοι (οἱ) νεώτ. ὑπόδικοι καὶ κατάδικοι ἐν ταὐτῷ : **φυλακαὶ ὑποδικοκαταδίκων** (αἱ ἐν αἷς κρατοῦνται ὑπόδικοι ἅμα καὶ κατάδικοι).

ὑπόδικος-ον κ. νεώτ., δημ. θηλ. -η, ὁ ὑπὸ δίκην διατελῶν κατηγορούμενος παρασπεμφθεὶς εἰς δίκην καὶ μὴ δικασθεὶς εἰσέτι τελεσιδίκως : Λυσ. 10,9 **ἐν δὲ τῷ νόμῳ εἴρητο, ἐάν τις φάσκῃ ἀποβεβληκέναι, ὑπόδικον εἶναι,** Πλάτ.Νόμ.954Α, Ἀριστλ.Ῥητ.1,15,17· κ. μτ. γενικ. : Αἰσχ.Εὐμ.260 **ὑπόδικος θέλει γενέσθαι χερῶν,** Πλάτ.Νόμ.879Α, Ἰσαῖ. 72,22, Δημ.1264· ‖ κ. μτ. δοτ., καθ' ἣν ἐκφέρεται τὸ παθὸν πρόσωπον : Πλάτ.Νόμ.871Β **ὑπόδικος τῷ ἐθέλοντι τιμωρεῖν γιγνέσθω,** αὐτ.846Β, αὐτ. 868D **ὑπόδικος ἀσεβείας γιγνέσθω τῷ ἐθέλοντι,** Δημ.518, Πάπ. **ὑπόδικος ἔστω τοῦ βλάβους τῷ ἀδικουμένῳ·** **2)** νεώτ. κ. δημ. συνεκδ. ὁ διατελῶν ὑπὸ τὸ βάρος κατηγοριῶν : **εἶναι ὑπόδικος ἐνώπιον τοῦ λαοῦ διὰ τὰς καταχρήσεις.**

ὑποδινοῦμαι-έομαι μτγν. ποι. καταλαμβάνομαι ὀλίγον ὑπὸ δίνης ἢ ζάλης : Καλλ.Δῆλ.79 **ἡ δ' ὑποδινηθεῖσα χοροῦ ἀπεπαύσατο νύμφη.**

ὑποδιοίκησις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ ἀξίωμα καὶ τὸ ἔργον τοῦ ὑποδιοικητοῦ· **2)** ὑποδιαίρεσις διοικήσεως αὐτοτελής πως ὑπὸ προϊστάμενον φέροντα τὸν τίτλον τοῦ ὑποδιοικητοῦ.

ὑποδιοικητής (ὁ) Ἐπιγρ., πάπ. κ. νεώτ. **ὁ** ἀμέσως ὑπὸ τὸν διοικητήν, ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν διοικητὴν ὢν ἔν τινι ἱεραρχίᾳ καὶ ἀναπληρῶν τοῦτον εἰς τὰ καθήκοντά του : Ἐπιγρ. **Ἑρμῶναξ τῶν ὁμοτίμων τοῖς συγγενέσι καὶ ὑποδιοικητής·** **2)** νεώτ. ὁ προϊστάμενος ὑποδιοικήσεως.

ὑποδιπλασιεπίτριτος-ον ὁ μικρότερος δύο καὶ ἓν τρίτον φοράς : Ἀν.Βοασσ.4,420 **ὁ δὲ γ' ὑποδιπλασιεπίτριτός ἐστι τοῦ η'.**

ὑποδιπλασιεφήμισυς-εως-εια-υ ὁ δύο καὶ ἥμισειαν φορὰς μικρότερος : Ἀν.Βοασσ.4,420.

ὑποδιπλάσιος-ον μτγν. **ὁ** διπλασίως μικρότερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.94.

ὑποδιπλοῦμαι-όομαι μτγν. διπλοῦμαι, διπλασιάζομαι : Γαλ.4,380 **ῥᾳδίως γὰρ ἂν ὑπεδιπλοῦτο καὶ περὶ ἑαυτὸ πολλάκις εἱλίττοιτο.**

ὑποδίπλωσις-εως (ἡ) πτύξις, δίπλωσις, δίπλωμα : Σχόλ.Λυκόφρ.771, ΕΜ 594,18 μύκλος **καλεῖται ἡ ἐν τῷ τραχήλῳ τῶν ὄνων ὑποδίπλωσις.**

ὑποδίφθερος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ διφθέραν κείμενος, ὁ κεκαλυμμένος διὰ διφθέρας : Στράβ.4,199 **οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἐν τοῖς προσβορροτάτοις ὑποδιφθέρας τρέφουσι ποίμνας,** Λουκ.Τίμ.7.

ὑποδίφιος-ον μτγν. ποι. ὁ διεγείρων, προκολῶν ποιάν τινα δίψαν : Μαν.5,181 **ταντλικῇ κολάσει . . ἰὸν ἐρευγομένης ὑποδίψιον.**

ὑπόδιψος-ον μτγν. ὁ ὀλίγην, μικρὰν δίψαν **ἔχων,** ὁ ὀλίγον διψασμένος : Πλούτ.Ἠθ.1154Α.

ὑποδιψῶ-άω ὀλίγον διψῶ, ἀρχίζω **νὰ καταλαμβάνωμαι** ὑπὸ δίψης : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1067.

ὑποδμώς-ῶος (ὁ) ὑποδεέστερος δοῦλος, ὅθ. ὁ ὑπόδουλός τινι : Ὀδ.Δ 386 **ὅστε θαλάσσης πάσης βένθεα οἶδε, Ποσειδάωνος ὑποδμώς.**

ὑποδόκιος-ον Ἐπιγρ. κ. λεξ. ὁ ὑπὸ τὴν δοκὸν κείμενος, εὑρισκόμενος· Ἡσ. «ὑποδόκιον κυμάτιον, ταινία ἐπὶ τὸν θρᾶνον».

ὑποδομά (ἁ) Ἐπιγρ. ἡ ὑποδομή **βλ.λ.** : Ἐπιγρ. Τροιζῆνος.

ὑποδομή (ἡ) **νεώτ.** τὸ κάτω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ἐδάφους τμῆμα δομικοῦ τινος ἔργου, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἐπιδομή· **2)** δομικὴ κατασκευὴ χρησιμεύουσα ὡς βάσις ἄλλου τινὸς τεχνικοῦ κατασκευάσματος· **3)** κεφάλαιον τῆς σιδηροδρομικῆς ἐξετάζον τὰ τῆς χαράξεως, ἐπιχωματώσεως κττ. τῶν σιδηροδρομικῶν ὁδῶν.

ὑποδόντιος-ον Ἐπιγρ. ὁ ὑπό, ὁ εἰς τὴν ῥίζαν τοῦ ὀδόντος : Ἐπιγρ. Λέσβου **ὑποδόντιον ἄλγος** (ἄλγος τῶν ῥιζῶν τῶν ὀδόντων).

ὑποδορά (ἡ) μτγν. **τὸ ὑποδέρειν, ἡ κατὰ** μικρὸν γινομένη ἐκδορά, ἀφαίρεσις τοῦ δέρματος, γδάρσιμο : Ὀρειβ. ἐν Cocch.Chir.98 **δυσχεροῦς δὲ οὔσης τῆς ὑποδορᾶς.**

ὑποδόριος-ον νεώτ. **ὁ ὑπὸ τὴν δοράν, ὑπὸ τὸ** δέρμα, ὑποδερμικός : **ὑποδόριοι ἐνέσεις**· ‖ **ἐ**πίρρ. -ίως.

ὑποδορίς-ίδος (ἡ) μτγν. ὑποδερμίς βλ.λ.· Ἡσ. «κλειτορίς· τοῦ γυναικείου αἰδοίου ἡ ὑποδορίς» : Πολυδ.2,174, Σουΐδ. ἐν λ. μύρτον.

ὑπόδοσις-εως (ἡ) ἐλάττωσις, χαλάρωσις, **ὕ**φεσις : Αἰσχ.Εὐμ.505 **λῆξιν ὑπόδοσίν τε** μόχθων.

ὑπόδουλος-ον κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. **θηλ. -η,** ὁ **ὑπό** τινα δοῦλος, δουλεύων, **ὑποδουλωθείς,** ὑποτε**ταγμένος, ὑπήκοος**:Θεόφ.Ἀντ.Αὐτόλ.2,256· **2)** **νεώτ.**

κ. δημ. ὁ ὑπὸ δαυλεῖον, ὑπὸ ξένην κυριαρχίαν διοτελῶν: **ὑπόδουλοι πληθυσμοὶ - ἐπαρχίαι, - τὰ ὑπόδουλα νησιά·** 3) ὁμ. **οἱ ὑπόδουλοι** ὡς ούσ. οἱ ὑπὸ τὴν τουρκικὴν κυριαρχίαν διατελέσαντες Ἕλληνες ραγιάδες.

ὑποδουλῶ-όω μσν. κ. νεώτ., δημ. **ὑποδουλώνω,** ἀόρ. **ὑπεδούλωσα,** παθ. ἀόρ. **ὑπεδουλώθην,** δημ. **ὑποδουλώθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑπο(δε)δουλωμένος,** καθιστῶ τινα ὑπόδουλον, ὑπάγω αὐτὸν ὑπὸ τὴν ἰδικήν μου ἢ ἄλλην κυριαρχίαν, τὸν ἀποστερῶ τῆς ἐλευθερίας, τῆς ἀνεξαρτησίας του: **ἡ Ρώμη ὑπεδούλωσεν ὅλους τοὺς γειτονικοὺς της λαούς·** τὸ μέσ. καθιστῶ τινα ὑπόδουλον ἐμαυτῷ, ὑποδουλώνω: Μιχ.Ἀκομ.Πανηγ.38,15 **τὸν ὑποδουλούμενον τοὺς Ἰσραηλίτας βασιλέα·** κ. παθ.. **ὅταν ἡ Ἑλλὰς ὑπεδουλώθη ἀπὸ τοὺς Φράγκους·** 2) κ. μτφ. καθιστῶ ὑποχείριον, καθυποτάσσω: **τὸν ἔχει ὑποδουλώσει ἡ γυναίκα του - τὸ πάθος τῆς χαρτοπαιξίας - τὸ κρασί.**

ὑποδούλωσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ. **-η** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποδουλῶ, καθυπόταξις, ὑπαγωγὴ ὑπὸ τὴν κυριαρχίαν ἄλλου, ἀπώλεια τῆς ἀνεξαρτησίας.

ὑποδούξ-ουκός (ὁ) μσν. ὁ ὑπό τινα δοὺξ βλ.λ.ΙΙ: Εὐστ.Πον.89,10 **ὁ ὑποδοὺξ καὶ ὁ ὕπαρχος.**

ὑποδοχάτωρ-ορος (ὁ) μσν. ὁ εἰς τὰς πόλεις πρὸ τοῦ πραίτωρος εἰσερχόμενος πρὸς προπαρασκευὴν τῶν τῆς ὑποδοχῆς αὐτοῦ καὶ πολλὰ ἀνόμως εἰσπράττων: Μιχ.Ἀκομ.Ι,309,5, αὐτ.2,106,30.

ὑποδοχεῖον (τὸ) μτγν. μέρος πρὸς ὑποδοχήν, πανδοχεῖον, ξενοδοχεῖον: Στράβ.12,8,15 **Ἀπάμεια.. τῶν ἀπὸ τῆς Ἰταλίας καὶ τῆς Ἑλλάδος ὑποδοχεῖον κοινόν ἐστι·** 2) **ὑποδοχεῖον** τροφῆς ὁ στόμαχος: Γαλ.19,361,37· 3) δεξαμενή: Ἀριστέ. 1 112 **θαυμασίων καὶ ἀδιηγήτων ὑποδοχείων ὑπαρχόντων ὑπὸ γῆν.**

ὑποδοχεύς-έως (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑποδεχόμενος ἢ φιλοξενῶν τινα: Χαρίτ.3,2, Σουΐδ.· 2) μσν. ἐπὶ τοῦ στομάχου: Θεόφ.Πρωτοσπ.55 **πάντων τῶν προσφερομένων σιτίων τε καὶ ποτῶν πρῶτος ὑποδοχεύς·** 3) μτγν. ὁ ἀναλαβὼν νὰ παρέχῃ τι: Γρηγ.Ναζ.Ι,382Β **θείων κρεῶν ὑποδοχέα γενέσθαι·** 4) νεώτ. χῶρος ἢ δοχεῖον ἐν ᾧ καταρρέουσιν ἀποστάζοντα ὑγρὰ ἢ καὶ ἄλλαι ὗλαι: **ὑποδοχεὺς ἀποστακτικῆς συσκευῆς.**

ὑποδοχή (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ ὑποδέχεσθαι ἰδίᾳ ξένους, ξενοδοχία, φιλοξενία: Ἡρ.7, 119 **κτήνεα σιτεύεσκον .. ἐς ὑποδοχάς τοῦ στρατοῦ,** Εὐρ.ΙΑ 1229 **εἰσδέχεσθαι ὑποδοχαῖς δόμων,** Ἀριστφ.Εἰρ.530, Θουκ.7,74 **εἰς ὑποδοχὴν τοῦ στρατεύματος ἐτάττοντα** (ὅπως ὑποδεχθῶσι τὸ στράτευμα, δηλ. ὅπως ἀντικρούσωσιν αὐτό), Πλάτ.Νόμ.919Α· 2) νεώτ. κ. δημ. ἡ πρᾶξις καὶ **τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποδέχομαι,** φιλόφρων δεξίωσις πρὸς ἀφικνούμενον, προϋπάντησις· 3) ὁμ. **τρόπος ἢ διάθεσις μεθ' ἧς** δέχεταί τίς τινα ἢ τι: **δὲν τοῦ ἔκαναν καλὴν ὑποδοχὴ οἱ δικοί του, - τὰ μέτρα τῆς κυβερνήσεως ἔτυχον ἐνθουσιώδους ὑποδοχῆς ἐκ μέρους τοῦ λαοῦ·** 4) μτγν. μέσα περιποιήσεως: Πλούτ.Ἀλκ.12 **οἶνον Λέσβιοι καὶ τὴν ἄλλην ὑποδοχὴν παρεῖχον·** 5) τὸ ὑποδέχεσθαι καὶ κατακρύπτειν τινά, ἰδίᾳ δραπετεύσαντα: Θουκ.Ι,139 **καὶ ἀνδραπόδων ὑποδοχὴν τῶν ἀφισταμένων,** Πλάτ.Νόμ.955Β, Πάπ. **ὑπὲρ ὑποδοχῆς δούλου·** 6) μέρος, τόπος ἔνθα γίνεταί τι δεκτόν, κατάλυμα: αὐτ.848Ε **τοῖς φρουροῖς ὑποδοχὴν εὐερκῆ·** 7) καταφύγιον, ἰδίᾳ πλοίων: Ξεν.Πράσ.3,1· 8) ἐπὶ ὕδατος, δοχεῖον, δεξαμενή: Ἀριστλ.Πολιτ.1330b,6 **διὰ τοῦ κατασκευάζειν ὑποδοχὰς ὀμβρίοις ὕδασιν·** ‖ κ. ἐπὶ τῶν ἀγγείων τοῦ σώματος: αὐτ.Ζ1 1,18,10 **ὁ μαστὸς ὑποδοχὴ .. ἐστι γάλακτος·** ‖ κ.μτφ.: Πλάτ.Τίμ.49Α **ὑποδοχὴ πάσης γενέσεως·** 9) νεώτ. μέρος μηχανήματος ἢ κατασκευάσματός τινος, προωρισμένον νὰ δέχεται ἄλλο ὄργανον ἢ τμῆμα: **ὑποδοχὴ στροφάλιγγος** (ἑκατέρᾳ τῶν ἡμικυκλικῶν ἐνσκαφῶν τοῦ κιλλίβαντος, ἐφ' ὧν στηρίζονται αἱ στροφάλλιγγες τοῦ πυροβόλου)· 10) ὑποστήριξις, βοήθημα, χάρις πρός τινα: Αἰσχίν.2,62 **εἰς ὑποδοχὴν πάντα λέγειν καὶ πράττειν,** Πολύβ.32, 11,10· 11) ὑπόθεσις: Δημ.80 **εἰς ὑποδοχὴν τοῦ μηδ' ἀμφισβητῆσαι ὑμᾶς,** αὐτ.1482.

ὑποδόχιον (τὸ) πάπ. ὑποδοχὴ βλ.λ.9): **τὴν σταφὴν τῆς πλακάδος τοῦ ὑποδοχίου.**

ὑποδόχμιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν **δόχμιον:** Διομ.ἐν Gramm.Lat.1,48,7 (ἔκδ.Keil.) **ὑποδόχμιος ποὺς ἐν τῇ μετρικῇ.**

ὑπόδοχον (τὸ) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑποδοχεῖον, δοχεῖον ὅπερ ὑποδέχεταί τι: Γαλ.4,205,13, Ἐπιφάν. 1,253Α **τὸ ὑπόδοχον τῶν ὑδάτων.**

ὑπόδρα ἐπίρρ. ἐπ. ἐπὶ βλέμματος, διὰ ταπεινώσεως τοῦ βλέμματος, κατὰ τρόπον λοξόν, βλοσυρόν, ὀργίλον, ἀπειλητικόν: Ἰλ.Α 148 **τὸν δ' ὑπόδρα ἰδὼν** (σχόλ. «δεινὸν ὑποβλεφάμενος»).

ὑποδραματουργῶ-έω μτγν. ὑποτραγῳδῶ βλ.λ.: Λουκ.Τραγῳδ.1 **μηδὲ τὸν Εὐριπίδην ὅλον καταπεπώκαμεν, ὥστε σοι ὑποδραματουργεῖν** (ὃ. ἀνάγν. ὑποτραγῳδεῖν).

ὑποδράξ ἐπίρρ. μτγν. ποι. τ. τοῦ ὑπόδρα βλ.λ.: Καλλ.π.Σουΐδ. **ἡ δὲ πελιδνωθεῖσα καὶ ὄμμασι λοξὸν ὑποδρὰξ ὀσσομένη,** Νίκ.Θηρ.457, αὐτ.765.

ὑποδρασία (ἡ), ἰων. **ὑποδρασίη** Ἡσ. **«ὑποφία»·** 2) αὐτ. «ἔχθρα».

ὑποδράσσομαι μτγν., ἀττ. **-άττομαι** προσπαθῶ κρυφίως νὰ γίνω κύριος πράγματός τινος, προσπαθῶ νὰ πιάσω, νὰ ἁρπάξω τι κρυφίως: Πλούτ.Καῖσ,14 **Καῖσαρ μειζόνως τῆς Πομπηΐου δυνάμεως ὑποδραττόμενος** (διόρθ.ἐπιδραττόμενος).

ὑποδρής (ὁ) (ὑπόδρα) μτγν. ποι. ὁ ἀγρίως, σκοτεινῶς, αὐστηρῶς ὑποβλέπων, ἀγριωπός, ἀγριοκοιτάζων, ἐχθρικός: Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.6,224 **ὑποδρῆς λαὸς ἑταίρων.**

ὑποδρήσσω μτγν. ποι. ὑποδρῶ-άω βλ.λ.: Ἀπολλ. Ρ 3,274, Μουσαῖ.173.

ὑποδρήστειρα (ἡ) μτγν. θηλ. τ. τοῦ ὑποδρηστὴρ βλ.λ.

ὑποδρηστεύω μσν. ὑποδρῶ-άω βλ.λ.: Νικ.Χων. Χρον.2,01· **οἱ ὑποδρηστεύοντες ἐκείνῳ τὴν ἀθέσμον πρᾶξιν,** αὐτ.316D, Γερμ.Κων/πλ.ἐν Cotel.Mon. Eccl.Gr.2,463C.

ὑποδρηστήρ-ῆρος (ὁ) (ὑποδρῶ-άω) μτγν., θηλ. ὑποδρήστειρα (Γρηγ.Ναζ.3,422Α), θεράπων, ὑπηρέτης, βοηθός, διάκονος: Ὀδ.Ο 330 **οὐ τοι τοιοίδ' εἰσὶν ὑποδρηστῆρες ἐκείνων.**

ὑπόδριμυς-εος-υ μτγν. ὁ ὀλίγον τι δριμύς: Διοσκ.1,17, αὐτ.2,138.

ὑποδρομή (ἡ) τὸ ὑποτρέχειν, δρόμος, τρέξιμο ὑπό τι: Ἀντιφ.121,32 **διὰ τὴν ὑποδρομὴν τοῦ παιδός** (ὑπὸ τὸ ἀκόντιον), Κλεομ.120,23 **αἱ σελήνης ὑπὸ τὸν ἥλιον ὑποδρομαί** (ὑπὸ τὴν τροχιὰν τοῦ ἡλίου), Σχόλ.Θεόκρ.5,99· 2) μτγν. ὑπόγειος ὁδός, δρόμος: Αἰλ.Ζ1 16,15· 3) ὁμ. δρόμος ὑπὸ τὰ δένδρα, κατάσκιος: αὐτ.Π1 3,1· 4) ὁμ. μτφ. κολακευτικὴ περιποίησις, χαμέρπεια · αὐτ.14,48 **διὰ τῆς κολακείας καὶ ὑποδρομῆς χειρώσασθαι τὸν βασιλέα,** Πολύβ.4,50· 5) ὄνομ. εἴδους τινὸς ἀράχνης: Αἰλ.Ζ1 6,26.

ὑπόδρομος (ὁ) μτγν. ὑποδρομή, ἰδ. τόπος εἰς καταφυγήν, τόπος ἀρχῆς δρόμου ἢ ἐξορμήσεως, μέρος εἰς ὃ ἐναρμίζονται τὰ πλοῖα ἐν κακοκαιρίᾳ, ὅρμος: Φίλ.1,517.

ὑπόδρομος-ον ὁ τρέχων ὑπό τι, ὑποκάτω τινός: Ὀρφ.Ἀργ.880 **κείνησιν δ' ὄχθησιν ὑπόδρομος ἤλυθεν Ἀργώ,** Εὐρ.Φοιν.1391.

ὑποδρομῶ-έω ποι., παρακ. ὑποδεδρόμακα, ὑποτρέχω βλ.λ. : Σαπφ.2,10.

ὑπόδροσος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι δροσερὸς ἢ ὑγρός : Θεόκρ.25,16 μελιηδέα ποίην λειμῶνες θαλέθουσιν ὑπόδροσοι.

ὑποδρῶ-άω, ἐπ. ὑποδρώω ἐργάζομαι ὑπό τινα, ὑπηρετῶ, εἶμαι ὑπηρετικός, χρησιμεύω : Ὀδ.Ο 333 αἰεὶ δὲ λιπαροὶ κεφαλὰς καὶ καλὰ πρόσωπα, οἵ σφιν ὑποδρώωσιν, Αἰλ Ζ(9,33.

ὑπόδυμα-ατος (τὸ) μτγν. ὑπόζωμα βλ.λ. : Καῖλ. Αὐρ.Χρον.Ι,4,296· **2)** Ἐπιγρ. ὑποδύτης, ἔνδυμα, φόρεμα, ὃ ὑποδύεταί τις : Ἐπιγρ.Ἀνδανίας.

ὑποδύνω δ.τ. τοῦ ὑποδύω βλ.λ.

ὑπόδυσις-εως (ἡ) τὸ ὑποδύεσθαι, παρείσφρησις : Ἀριστλ.ΖΠ 15,8· **2)** μτγν. τόπος εἰς ὃν εἰσέρχεταί τι(ς) καὶ κρύπτεται, καταφύγιον : Διοσκ.3,14 νομῆς χάριν πλανώμενοι περὶ τὰς ὑποδύσεις καὶ τὰ κοιλώματα, Ἰώσ.ΠΙ 3,7,22.

ὑποδύσκολος-ον κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι, ὁ κάπως, ὁπωσοῦν δύσκολος, ὁ εἰς μικρὸν βαθμὸν δύστροπος : Ἱππ.Κωακ.148 σημεῖον ὑποδύσκολον (σύμπτωμα κάπως δύστροπον καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐπικίνδυνον), Εὐστ.219,23· || μτγν. ἐπίρρ. ὑποδυσκόλως : Θεόδ.Ὑρτ.ἐν Notitt.Mss.8,144 ἐν τοῖς ὑποδυσκόλως πως εἰρημένοις.

ὑποδύστροπος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως δύστροπος, δυσχερής, δύσκολος : Πολυδ.4,135.

ὑποδύσφορος-ον ὁ ὀλίγον τι χαλεπαίνων, δυσανασχετῶν, ἀνυπόμονος : Ἱππ.Προγν.70.

ὑποδυσφορῶ-έω ὀλίγον τι δυσφορῶ, δυσχεραίνω, δυσανασχετῶ, εἶμαι κάπως ἀνήσυχος ἢ ἀνυπόμονος : Ἱππ.Ἐπιδ.3.1098, αὐτ.1101D, Πλάτ. Ἐπιστ.357Ε λέγοντος ὑποδυσφορεῖν σε.

ὑποδυσχεραίνω μτγν. δυσανασχετῶ κάπως, ὑποδυσφορῶ βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.711D.

ὑποδυσώδης-ους-εος-ες μτγν. ὁ ὀλίγον τι δυσώδης : Διοσκ.4,186.

ὑποδυσωποῦμαι-έομαι μτγν. ὀλίγον τι ἀποστέργω, ἀποστρέφομαι : Πλούτ.Ἠθ.646Β τὸ μὲν μύρον εἰκότως ὑποδυσωπούμεθα καὶ τὴν πορφύραν διὰ τὴν ἐπίθετον πολυτέλειαν.

ὑποδυτήριον (τὸ) μτγν. δ.γρ. τοῦ ὑποδευτήριον.

ὑποδύτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπὸ τὸν θώρακα ἔνδυμα, χιτωνίσκος ὑπὸ τὸν θώρακα φορούμενος : ΠΔ Ἐξ. 39,21 ἐποίησαν τὸν ὑποδύτην ὑπὸ τὴν ὑπωμίδα, Διοσκ.17,44, Πλούτ.Φιλοπ.11· || νεώτ. στρατ. βαμβακερὸν ὑποκάμισον τῶν ὁπλιτῶν.

ὑποδυτής (ὁ) πάπ. ὁ ὑποδύτης βλ.λ.ΙΙ.

ὑποδύω, νεώτ. μ. ὑποδύομαι κ. ὑποδύνω, μέσ. μέλλ. ὑποδύσομαι, ἀόρ. ὑπεδυσάμην, ἐπ. γ' ἑν. ὑπεδύσετο, ἀόρ. β' ὑπέδυν, παρακ. ὑποδέδυκα, νεώτ. παθ. ἀόρ. ὑπεδύθην, ἐνδύω, φορῶ ὑποκάτω : Ἡρ.1,155 κέλευε δέ σφεας κιθῶνάς τε ὑποδύνειν τοῖσι εἵμασι· **2)** ἀμτβ. ἠρέμα εἰσέρχομαι ὑπό τι, ὑποκάτω τινός : αὐτ.4,75 τῆς κανάβιος τὸ σπέρμα ἐπεὰν λάβωσι, ὑποδύνουσι ὑπὸ τοὺς πίλους· || μτ. αἰτ. πράγμ. εἰσέρχομαι, εἰσδύω εἴς τι κρυφίως καὶ ἐντέχνως : αὐτ.6,2 ὑπέδυνε τῶν Ἰώνων τὴν ἡγεμονίην· || συχνότ. τὸ μέσ. καταδύομαι ὑποκάτω, εἰσέρχομαι, εἰσχωρῶ ὑπό τι, χώνομαι κάτω ἀπὸ . . : Ὀδ.Δ 435 ὑποδῦσα θαλάσσης κόλπον, αὐτ.570, Ἡρ.1,31 αἱ νεηνίαι ὑποδύντες αὐτοὶ ὑπὸ τὴν ζεύγλην εἷλκον τὴν ἅμαξαν, Ἱππ.Ἄρθρ.787, Ἀριστφ.Πλ.735, αὐτ. Σφ.182, Σκόλ.22 ὑπὸ παντὶ λίθῳ σκορπίος ὑποδύεται, Λουκ.Ἑρμότ.71, αὐτ.Νεκρ.Δ 27,3· **3)** τὸ μέσ. ὑφέρπω, ἕρπω ὑποκάτω : Ἀριστφ.Σφ.205 ὁ ὑποδυόμενός τις οὑτοσὶ ὑπὸ τῶν κεραμίδων ἡλιαστὴς ὀροφίας· **4)** ἐνδύομαι, εἰσάγω τοὺς πόδας μου εἰς σανδάλια, φορῶ σανδάλια : αὐτ.1158 ὑπόδυθι τὰς Λακωνικάς, αὐτ.1159, αὐτ.1168· **5)** τὸ μέσ. μτφ. ἀναλαμβάνω, παριστάνω τὸν χαρακτῆρα προσώπου τινός, διότι τὸ πρόσωπον τοῦ ὑποκριτοῦ ἐκρύπτετο ὑπὸ προσωπεῖον : Πλάτ.Γοργ.464C ἡ κολακευτικὴ . . ὑποδῦσα ὑπὸ ἕκαστον τῶν μορίων, προσποιεῖται εἶναι τοῦθ' ὅπερ ὑπέδυ, Ἀριστφ.Μεταφ.3,2,19 οἱ σοφισταὶ ταὐτὸν ὑποδύονται σχῆμα τῷ φιλοσόφῳ, αὐτ.Ῥητ.1,2,7, Λουκ.Ἀλ. 33, αὐτ.Ἀπαίδ.27 τὸν Ἀριστοφάνην καὶ τὸν Εὔπολιν ὑποδέδυκας· κ. μτ. δοτ. : Διον.Ἀλ.ἀπ. 2320· **6)** μτγν. ὁμ. μτφ. ὑπεισέρχομαι, κρυφίως εἰσέρχομαι, εἰσχωρῶ εἰς τὴν ἔννοιάν τινος, ἑλκύω αὐτόν : Πλούτ.Κάτ.Νεώτ.32 ἀπ' ἐξουσίας ὑπατικῆς αἰσχρῶς καὶ ταπεινῶς ὑποδυόμενος τὸν δῆμον, αὐτ.Πομπ.25· **7)** ἀπολ. ἕρπω : Πλάτ.Νόμ. 967Α θαύματα μὲν οὖν καὶ τότε ὑπεδύετο περὶ αὐτά· **8)** μτφ. ἐπὶ αἰσθημάτων, κρυφίως εἰσέρχομαι εἰς τὴν ψυχήν τινος καὶ καταλαμβάνω αὐτήν : Αἰσχ.Εὐμ.842 τίς μ' ὑποδύεται πλευρὰς ὀδύνα ;· || σπαν. μτ. δοτ. : Ὀδ.Κ 398 πᾶσιν δ' ὑπέδυ γόος, Σοφ.Φιλ.1112 ἀλλά μοι ἄσκοπα κρυπτά τ' ἔπη . . ὑπέδυ, Λουκ.Ἀνάχ.37 ὑποδύεται . . ταῖς ψυχαῖς ὁρμή· || κ. ἀπολ. ἐπὶ νόσων : Ξεν. Ἱππ.4,2· **9)** θέτω ἐμαυτὸν ὑποκάτω τινός, ὥστε νὰ βαστάσω τι, βαστάζω, φέρω ἐπὶ τῶν ὤμων μου : Ἰλ.Θ 332 τὸν μὲν ἔπειθ' ὑποδύντε δύω ἐρίηρες ἑταῖροι . . νῆας ἐπὶ γλαφυρὰς φερέτην, αὐτ.Ν 421· **10)** ἀναλαμβάνω τι, ἀναδέχομαι : Ἡρ.3,69, αὐτ.4,120, αὐτ.7,10, Ξεν.ΚΠ 1,5,12 πάντα δὲ κίνδυνον ἡδέως ὑποδύεσθαι, Δημ.624· **11)** ὑποτάσσομαι, δέχομαι νὰ . . : Ἡρ.7,134 ὑπέδυσαν ποινὴν τῖσαι, Ξεν.Οἰκ.14,3· **12)** φεύγω ὑποκάτωθέν τινος : αὐτ.Ἱππ.8,7 ἧττον ἂν ὑποδύοι ὁ ἵππος· || κ. τὸ μέσ. μτ. γενικ. ἐξέρχομαι κάτωθεν : Ὀδ.Ζ 127 θάμνων ὑπεδύσετο· κ. μτφ. : αὐτ. Υ 53 κακῶν ὑποδύσεαι· **13)** ἀπολ. ἠρέμα ἢ κρυφίως ἐκφεύγω : Δημ.778 ὑποδύῃ παρὰ ταῦτα καὶ διασπᾷς· **14)** μτγν. τὸ μέσ. ὑποπτήσσω, ζαρώνω ἐνώπιόν τινος : Ἀνών.π.Σουΐδ.ἐν λ. Μάρδοι, Μᾶρκ.Αὐρ.2,2 μηκέτι τὸ εἱμαρμένον ἢ παρὸν δυσχερᾶναι ἢ μέλλον ὑποδύεσθαι· **15)** μτγν. ὀφθαλμοὶ ὑποδεδυκότες βαθεῖς ὀφθαλμοί, μάτια βαθουλωμένα, βουλιαγμένα μέσα : Λουκ.Τίμ.17.

ὑποδωρίζω μτγν. δωρίζω κάπως ἢ ἀδεξίως ἐν τῷ γραπτῷ λόγῳ μου ἢ ἐν τῇ ὁμιλίᾳ μου : Συνέσ. 279Β τὰς μούσας μώσας . . ὑποδωρίσας εἴρηκε Δωρίδι διαλέκτῳ.

ὑποδώριος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὁμοιάζων, ὁ πλησιάζων πρὸς τὸν δώριον νόμον ἢ ρυθμόν : Ἡρακλ.Ποντ.π.Ἀθήν.8,674Ε τῆς ὑποδωρίου καλουμένης ἁρμονίας ἦθος, Πλούτ.Ἠθ.1142F· || νεώτ. ὑποδώριος (τρόπος) ὡς οὐσ. ὁ ἐν τῇ ἀρχαίᾳ μουσικῇ μουσικὸς τρόπος, μουσικὴ κλῖμαξ ἡ βαρυτέρα τοῦ δωρίου τρόπου κατὰ ἓν τετράχορδον.

ὑποδωριστί ἐπίρρ. κατὰ τὴν ὑποδώριον βλ.λ. ἁρμονίαν : Ἀριστλ.Πρ.19,30, αὐτ.48,1.

ὑποεῖδος-ους (τὸ) νεώτ. ζωολ. ὅρος ταυτόσημος πρὸς τοὺς ὅρους φυλὴ ἢ γενεά.

ὑποεικαθεῖν ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ ὑποείκω βλ.λ. : Ὀρφ.Ἀργ. 04 κῦμα δ' ἀνερρόχθησε, βυθὸς δ' ὑποείκαθε νηΐ.

ὑποεικτός-όν μτγν. ὁ ἐπιεικτὸς βλ.λ. : Ὀππ.Ἀλ 1, 526 (δ.γρ.), Γρηγ.Ναζ.Ὠδ.50,58 νούσοις δέμας οὐχ ὑποεικτόν.

ὑποείκω, μέλλ. ὑποείξομαι (Ἰλ.Ψ 602), ἀόρ. α' ὑπόειξα (αὐτ.Ο 227), ἀόρ. β' προστ. ὑποείκαθε κ. ἀπαρφ. ὑποεικαθεῖν, ἐπ. τ. τοῦ ὑπείκω βλ.λ.

ὑποεπιμερής-οῦς-ές μτγν. κ.-μόριος-ον ὁ κατὰ ἀκέραιον καὶ κλάσμα ἐλάσσων, τὸ ὅλον καὶ ἓν μέρος ὀλιγώτερον περιέχων : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.50ΙΙ.

ὑποεπιμόριος-ον μτγν. δ. τ. τοῦ ὑποεπιμερὴς βλ.λ. : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.50

ὑποεποχή (ἡ) νεώτ. γεωλ. ὑποδιαίρεσις τῆς ἐποχῆς, ἡλικία.

ὑποεργεπιστάτης (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν ἐπιστάτην τῶν ἐργατῶν : Ἐπιγρ. Ἀβύδου.

ὑποεργός-όν μτγν. ποι. ἀσυνοίρ. τ. τοῦ ὑπουργὸς βλ.λ.) : Ἀπολλ.P 1,226.

ὑποέστης Ἡσ. «χιτών».

ὑποζακορεύω Ἐπιγρ. εἶμαι ὑποζάκορος.

ὑποζάκορος (ὁ,ἡ) δευτερεύων ζάκορος, διάκονος, νεωκόρος, ὑπηρέτης ἐν ναῷ· πρβλ. Ἡσ. «ζάκοροι, νεωκόροι» : Ἡρ.6,134 **εἶναι δὲ ὑποζάκορον τῶν χθονίων θεῶν.**

ὑπόζευγμα-ατος (τὸ) μτγν. σχῆμά τι λόγου : Diom. ἐν Gramm.Lat.ed.Keil.1,444,20.

ὑποζεύγνυμι κ. νεώτ. κ. ὑποζευγνύω, μέλλ. **ὑποζεύξω**, ἀόρ. **ὑπέζευξα**, παθ. ἀόρ. **ὑπεζεύχθην**, ὑποβάλλω ὑπὸ τὸν ζυγόν, ζευγνύω, ζεύω : Ὀδ.Ο 81 **ὑποζεύξω δέ τοι ἵππους**, αὐτ.Ζ 73, Ἡρ.4,69 **ἐπεὰν ἅμαξαν φρυγάνων πλήσωσι καὶ ὑποζεύξωσι βοῦς**, Ἰώσ.ΠΙ 2,61· ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Ἀπολλ.P 3,841 **οὐρῆας ὑποζεύξασθαι ἀπήνῃ**· ‖ κ. ἐπὶ ἅρματος : Σαπφ.1,9· κ. μέσ. Πλούτ.Κάμ.7 **ὑποζεύξασθαι τέθριππον**· **2)** τὸ παθ. μτφ. ὑποβάλλομαι εἰς ζυγόν, ὑποτάσσομαι, μτ. δοτ. : Αἰσχ.Πρ.108 **ἀνάγκαις ταῖσδ' ὑπέζευγμαι**, Σοφ.Αἴ.24· **3)** μτφ. φέρω ὑπό τινα τάξιν : Πλάτ.Φίλ.309Α **τοὺς ἐν ἀμαθίᾳ κυλινδουμένους εἰς τὸ δουλικὸν ὑποζεύγνυσι γένος**· ‖ τὸ παθ. ὑποβάλλομαι, τίθεμαι εἰς τὴν αὐτὴν τάξιν : Ἀριστλ.ΖΜ 1,4,2.

ὑπόζευξις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποζεύγνυμι, ζέψιμο· **2)** μτγν. γραμμ. ὑπόταξις, ὑποτελὴς ἢ ἐξηρτημένη σχέσις : Χαρίσ.4,250, Διομήδ.2,439.

ὑποζευκτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόζευξιν βλ.λ.2), ἰδ. ἐπὶ συνδέσμων, **οἱ** δι' ὧν εἰσάγονται ὑποτελεῖς προτάσεις : Δοσίθ. **ἐν Gramm. Lat. ed. Keil**.7,418,19.

ὑποζέω μσν. ὀλίγον τι ζέω, ἰδίᾳ ἀρχίζω **νὰ πάσχω** ζύμωσιν : **Γεωπ**.6,12,2 **ὑποζέον γλεῦκος.**

ὑποζηλῶ-όω μσν. ἐνδομύχως, κρύφα ζηλῶ βλ.λ.1), κινοῦμαι, ἄγομαι ἐνδομύχως ὑπὸ κεκρυμμένου ζήλου : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.4,1,2 **ἀδελφὰ τῶν ἐκείνῳ διεγχειρηθέντων ὑποζηλώσαντες.**

ὑποζητῶ-έω μτγν. ζητῶ εὐσεβάστως ἢ πλαγίως, ἐμμέσως : Βασ.2,249Β **ἔγγραφον ὑπεζητήσατε παρ' ἡμῶν ὁμολογίαν**· ‖ Ἡσ. **«ὑποζητηθείς**· ὑποκατασχών».

ὑπόζοφος-ον μσν. **ὁ ὑπὸ ζόφον** : Μιχ.Ἀκομ.1, 98,2, **αὐτ**.2,9,12 **(ἔκδ.Λ.)**.

ὑποζοφῶ-όω μτγν. καθιστῶ τι ὀλίγον ζοφῶδες, ζοφερόν, ἐπισκοτίζω : Ρήτ.1,479,28 **κἂν ὡς νέφος τὸ τῆς μορφῆς εὐπρόσωπον ὑπεζόφωσεν**· **2)** ἀμτβ. γίνομαι ὀλίγον τι ζοφώδης, ἢ εἶμαι ὀλίγον τι **ζοφερός** : Νίκ.Θηρ.337 **αἰὲν ὑποζοφόωσα μελαίνεται ἀκρόθεν οὐρή** (ἡ μτχ. -**όωσα** ἀνήκει **κατ'** ἀναλογίαν **εἰς** τὸν μὴ **ἐν χρ. τύπον ὑποζοφάω**· πρβλ. Lob.Techn.1861.

ὑποζυγία (ἡ) μτγν. σύζευξις, **σύνδεσις**, συναφή, ἕνωσις : Ὠριγ. **εἰς** Ἱερ.2,880F.

ὑποζύγιον (τὸ) κ. νεώτ. ζῷον χρησιμεῦον πρὸς ἕλξιν ὀχημάτων ἢ πρὸς μεταφορὰν φορτίων κ. γεν. πᾶν ἀχθοφόρον ζῷον κ. ἰδ. ἵππος, ἡμίονος κ. ὄνος· Ἡσ. «ὑποζύγια, κτήνη τὰ ὑπὸ τὸν ζυγόν», Σουΐδ. «ὑποζύγια, οἱ ὑπὸ ζυγὸν βόες· . . λέγονται ὑποζύγια καὶ τἆλλα τῶν ἀχθοφόρων ζῴων» : Θέαγν.126 **πρὶν πειρηθεὶς ὥσπερ ὑποζυγίου**, Ἡρ.9, 39 **οὐ φειδόμενοι οὔτε ὑποζυγίου οὐδενὸς οὔτε ἀνθρώπου**, αὐτ.1,167 **πρόβατα καὶ ὑποζύγια**, αὐτ. 3,25, Ἱππ.Ἀφορ.1252, Θουκ.2,3 **ἁμάξας τε ἄνευ τῶν ὑποζυγίων ἐς τὰς ὁδοὺς καθίστασαν**, Πλάτ.Νόμ. 873D **ὑποζύγιον ἢ ζῷον ἄλλο τι**, αὐτ.Πολ.370Ε, Ξεν.ΚΠ 5,3,34, Ἀριστλ.Ζl 595b,20 **ὡς γὰρ ἂν πίῃ τὰ ὑποζύγια τὸ ὕδωρ**· ‖ κ. μτφ. : Πλάτ. Φαῖδρ.256C.

ὑποζύγιος-ία-ιον κ. νεώτ. κ. **ὑποζύγιος**-ον **ἐπὶ** ζῴων, ὁ ὑπὸ ζυγὸν ζευγνύμενος ἢ ἐζευγμένος : Ἀριστφ.Βυζ.π.Εὐστ.1625,41 **ὑποζύγιαι ἡμίονοι**, Γρηγ. Νύσσ.1,904C **εἰπέ μοι, ἑκὼν ὁ ταῦρός ἐστιν ὑποζύγιος;**, Πάπ. **ὑποζύγια ζῷα**· **2)** τὸ οὐδ. ὑποζύγιον ὡς οὐσ. βλ.λ.

ὑποζυγιώδης-ους-ες ὁ ὅμοιος πρὸς ὑποζύγιον, ἢ ἁρμόζων εἰς ὑποζύγιον : Ἀριστφ.ἀπ.696 **εἴποις δ' ἂν καὶ ὑποζυγιῶδες πρᾶγμα.**

ὑπόζυγος-ον μτγν. ἄ. ὑποζύγιος βλ.λ.: Ἰουστ.418Α **ὑπόζυγος γὰρ ὁ μόσχος.**

ὑποζυγῶ-όω ὑποζεύγνυμι, τὸ παθ. : Ἱππ.Ἄρθρ. 797Β **ὀστέον τὸ ἀπὸ τῆς ἄνω γνάθου πεφυκὸς ὑπεζύγωται πρὸς τὸ οὖς ὀστέῳ προσπεφυκότι**· ‖ τὸ μέσ. ὑπὸ ζυγὸν ὑπάγω, φέρω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου, ὑποτάσσω, ὑποδουλῶ : Λουκ.Ἔρωτ.28 **ἀσελγῶν . . ὀργάνων ὑποζυγωσάμενοι τέχνασμα.**

ὑποζυμοῦμαι-όομαι μτγν. παθ. ζυμοῦμαι ὀλίγον τι; ὑφίσταμαι ὀλίγην ζύμωσιν : Ὀρειβ.37 **Matth.** **πυροῦ κούφως ὑπεζυμωμένου.**

ὑποζωγραφῶ-έω σχόλ. κ. μσν. ζωγραφῶ ὑποκάτω ἢ ἀμυδρῶς, σκιαγραφῶ : Σχόλ.Ὀδ.Ε 121 **οἱ θεοὶ . . δι' ἄστρων ὑπεζωγράφησαν αὐτὸν ἐν τῷ οὐρανῷ μετὰ σκορπίου**, Νικήτ.Εὐγ.3,60, Νικ. Χων.10,145· **2)** ρηματ. π. ὑποζώγραφος.

ὑποζώγραφος-ον μτγν. ὁ ὑποζωγραφημένος, σκιαγραφημένος : Βασ.3,617 **οὐ συγκεχυμένως τε καὶ καθόλου τὰ πράγματα θεωρεῖται, ἀλλ' ὡς ὑποζώγραφα κατὰ μέρος γινώσκεται ὡς ἔχει.**

ὑπόζωμα-ατος (τὸ) (ὑποζώννυμι) κ. νεώτ. ὁ διαχωρίζων τὸ κύτος τοῦ θώρακος ἀπὸ τῆς κοιλίας χιτὼν ἢ ὑμήν, διάφραγμα, ἄ. διάζωμα βλ.λ.2) : Ἀριστλ.Ζl 509Β,16 **πόρους δύο ἔχουσιν ἀπὸ τοῦ ὑποζώματος ἠρτημένους**· πρβλ. αὐτ.ΖΜ 672b,24· **2)** κ. νεώτ. ζῳολ. παρὰ τοῖς ἐντόμοις, ἡ διαχωρίζουσα τὸν θώρακα ἀπὸ τῆς κοιλίας ἐντομή : Ἀριστλ.Ζl 535b,6 **φοφεῖ τῷ ὑμένι τῷ ὑπὸ τὸ ὑπόζωμα, ὅσον διήρηται**· **3)** κ. νεώτ. ζωστὴρ ἐκ χονδροῦ σχοινίου περιβάλλων κατὰ μῆκος **τὸ πλοῖον** πρὸς συνοχὴν τῶν ἐπηγκενίδων μετὰ τοῦ σκελετοῦ τοῦ σκάφους : Πλάτ.Πολ.616C **οἷον τὰ ὑποζώματα τῶν τριήρων**, αὐτ.Νομ.945C, Καλλίξ. **π.** Ἀθήν.5,204Α **ὑποζώματα δὲ ἐλάμβανε δώδεκα** (ἡ νοῦς), Ἀπολλ.P 1,368· ‖ νεώτ. ναυτ. παχὺ σχοινίον περιβάλλον δίκην ζωστῆρος **ἐξωτερικῶς** λέμβον ἢ πλοιάριον κατὰ μῆκος τοῦ σκάφους πρὸς ἀποφυγὴν προσκρούσεων κατὰ τὰς πλευρίσεις, ζωνάρι· **4)** τὸ μεσαῖον μέρος τοῦ πηδαλίου : Πολυδ.1,89.

ὑποζώνη (ἡ) γλωσσ. κ. πάπ. ζώνη, ζωστήρ : Πάπ. **ζεῦγος ὑποζωνῶν.**

ὑποζώνιον (τὸ) γλωσσ. ὑποκορ. τοῦ ὑποζώνη, ζωνάριον, ζωναράκι.

ὑπόζωνον (τὸ) πάπ. ἡ ὑποζώνη, **τὸ** ζωνάρι **ζμαράγδινον ὑπόζωνον.**

ὑποζώννυμι κ. -ζωννύω κ. νεώτ., μέλλ. **ὑποζώσω**, ἀόρ. **ὑπέζωσα**, παθ.ἀόρ. ὑπεζώσθην, ζωννύω ὑποκάτωθεν πρὸς σύσφιγξιν ἢ στερέωσιν : Πλούτ. Εὐμ.11 **τῶν δ' ἵππων ἕκαστον ῥυτῆρσι . . ὑποζώσας**, Στράτ.ΑΠ 12,222 τοῖς ποσσὶν ὑποζώσας **ἀνέκλινεν ὕπτιον**· κ. παθ. ἰδ. ἐν τῇ μτχ. παρακ. : Ἡρ. 7,69 **ζειρὰς ὑπεζωσμένοι ἦσαν**, Πλούτ.Ρωμ.26 **ὑπεζωσμένοι . . ἱμάντας**, αὐτ.Πομπ.10, αὐτ.Νομ.13, Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,13, Αἰλ.Ζl 13,7 **ὑπέζωσται νηδὺν λευκὴν (ἔχει λευκὴν κοιλίαν)**· ‖ **ὁ ὑπεζωκὼς τὰς πλευρὰς ὑμὴν** ἢ κ. ἀπολ. **ὁ ὑπεζωκώς**, ἄ. ὑπόζωμα βλ.λ.1), διάζωμα, διάφραγμα : Πολυδ.2,219 **«τοὺς ἐν ταῖς πλευραῖς** ὑμένας (καλοῦσιν) ὑπεζωκότας» : Ἀλεξ Ἀφρ.Πρ.1,53· πρβλ. Greenhill.Θεοφιλ.299· **2)** ἐν ἀναφ. πρὸς πλοῖον, ζωννύω ὑποκάτωθεν ἢ ὑπεριβάλλω διὰ σχοινίων τὸ πλοῖον, ὅπως **καταστήσω αὐτὸ πλόϊμον**, συσφίγγω πλοῖον

δι' ὑποζώματος βλ.λ.3) πρὸ τοῦ ἀπόπλου : Πολύβ. 27,3,3 τετταράκοντα ναῦς συμβουλεύσας τοῖς Ῥοδίοις ὑποζωννύειν, ΚΔ Πράξ.27,17 ὑποζωννύντες τὸ πλοῖον· 3) ρηματ. π. ὑπόζωμα, ὑπόζωσμα, ὑποζώστρα.

ὑπόζωσμα-ατος (τὸ) (ὑποζώννυμι) μτγν. κ. νεώτ. ἀντὶ ὑπόζωμα βλ.λ.3) : Πλούτ.Ρωμ.7 ἡ σκάφη .. σώζεται, χαλκοῖς ὑποζώσμασι.

ὑποζώστρα (ἡ) νεώτ. ναυτ. ἐσωτερικὴ ἐκ ξύλου ἢ σιδηρογωνίας ἔνδεσις τοῦ πλοίου πρὸς ὑποστήριξιν τῆς ζυγοδόκης, τὸ μέσα ζωνάρι.

ὑποηλικία (ἡ) νεώτ. γεωλ. τμῆμα ἢ ὑποδιαίρεσις τῆς ὑποπεριόδου βλ.λ. τῆς γῆς.

ὑποθαλαμεύω μσν. εἰς τὸν θάλαμον ἄγω : Εὐστ.Πον.347,20 σκιὰν ἔνδοθεν ὑποθαλαμεύει καλὴν τῷ βουλομένῳ ὑποκαθῆσθαι.

ὑποθαλάμιος-ον νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑποθάλαμον βλ.λ. : ὑποθαλάμιος αὔλαξ.

ὑποθάλαμος (ὁ) νεώτ. ἀνατ. μέρος ἢ τμῆμα τοῦ διαμέσου ἐγκεφάλου.

ὑποθαλάσσιος-(α)-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν ἐπιφάνειαν ἢ εἰς τὸν βυθὸν τῆς θαλάσσης, ἀ. ὑποβρύχιος : ὑποθαλάσσιος κώδων.

ὑποθάλπω κ. νεώτ., μέλλ. ὑποθάλψω, ἀόρ. ὑπέθαλψα, θάλπω τι λεληθότως ἢ βραδέως, καίω τι κάτωθεν, θερμαίνω τι ἐλαφρῶς διατηρῶν αὐτὸ κεκαλυμμένον, τὸ παθ. : Μελέαγρ.ΑΠ 12,92 τέφρη πῦρ ὑποθαλπόμενον· 2) μτφ. θερμαίνω ἐσωτερικῶς ἢ ἠπίως ὑποκαίω, διεγείρω, ἐρεθίζω : Αἰσχ.Πρ.880 ὑπό μ' αὖ σφάκελος καὶ φρενοπληγεῖς μανίαι θάλπουσιν, Φιλόστρ.Γυμν.56,4 τοιᾶδε αὐτὸν ὑπέθαλπε τέχνη· 3) κ. νεώτ. μτφ. διεγείρω, ἐξάπτω τι κρύφα, συμβάλλω ἐκ τοῦ ἀφανοῦς εἰς τὴν διατήρησίν τινος : ὑποθάλπει τὰς ἐλπίδας του - τὴν ἔχθραν, Ἀνών.π.Σουΐδ. ἐν λ. ὠδὶν ὑποθάλπειν ἐλπίδα, - ὑποθάλπει τὸ μῖσος - τὴν ἔχθραν - τὸν πόθον· 4) νεώτ. συντηρῶ, τροφοδοτῶ τινα κρυφίως : ὑποθάλπει ληστὰς ἢ ληστείαν - φυγόδικον· 5) ρηματ. π. ὑπόθαλψις.

ὑπόθαλψις-εως (ἡ) νεώτ ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποθάλπω βλ.λ.4) : κατηγορεῖται ἐπὶ ὑποθάλψει ληστῶν· || εἰδ. νομ. ἡ εἰς τὸν δράστην ἐγκλήματός τινος παροχὴ βοηθείας πρὸς ἀπόκρυψιν αὐτοῦ ἢ τῶν ἀντικειμένων τοῦ ἐγκλήματος ἢ πρὸς συγκάλυψιν τούτου.

ὑποθαρρύνω μσν. θαρρύνω ὀλίγον τι, ἐνθαρρύνω κάπως, παραθαρρύνω :- Ἀνών. ἐν ASS Μαΐου 3,7,16 ταῖς εὐχαῖς ὑποθαρρύνοντες.

ὑποθαρρῶ-έω μτγν. θαρρῶ πως, ἔχω ὀλίγον θάρρος : Αἰλ.ΖΙ 16,11 δοκεύει τοὺς θηρευτὰς καὶ ὑποθαρρεῖ πως, Σχόλ.Δημ.341,1 ὡς μὴ ὑποθαρροῦντα ἐπὶ τοῖς δικαίοις.

ὑποθαυμάζω μτγν. θαυμάζω πως, κάπως, ὀλίγον τι : Ἐπιφάν.1,408.

ὑποθέατρος-ον μτγν.· Πολυδ.4.82 «ὑποθεάτρους αὐλοὺς τοὺς ἐπὶ τοῖς νόμοις τοῖς αὐλητικοῖς ἐκάλεσαν» (πιθ. ἀντὶ ὑποτρήτους· πρβλ. Ἀθήν.4,176F).

ὑποθειάζω μτγν. σχεδὸν ἢ κρυφίως θειάζω βλ.λ.4) : Φιλόστρ.Ἀπολλ.4,11 ὑποθειάζειν τὴν φιλοσοφίαν· 2) ἀμτβ. ἀντὶ ἐνθουσιάζω βλ.λ.1) : αὐτ.220,14.

ὑποθέλγω μσν. θέλγω βλ.λ.2) κάπως, ἐξαπατῶ τινα κρύφα : Φώτ.Ἐπιστ.335,11.

ὑπόθεμα-ατος (τὸ) (ὑποτίθημι) κ. νεώτ. κ. ὑπόθημα πᾶν ὅ,τι τίθεται ὑπὸ ἄλλο τι πρὸς ὑποστήριξιν, ὑπέρεισμα, ὑπόβαθρον, ὑπόβλημα, θεμέλιον, βάσις : Ἐπιγρ., Πλούτ.Ἠθ.1011D τὰς .. προθέσεις .. ἐπικράνοις καὶ βάσεσι καὶ ὑποθέμασιν ὁμοιοῦν· 2) νεώτ. ἰατρ. ὁ. ὑπόθετον βλ.λ.· 3) νεώτ. ἐν τῇ δενδροκομίᾳ, τὸ τμῆμα τοῦ δένδρου τὸ φέρον τὰς ῥίζας καὶ μέρος τοῦ κορμοῦ, ἐπὶ τοῦ ὁποίου προσκολλῶσι κατὰ τὸν ἐμβολιασμὸν τὸ ἐμβόλιον· 4) Ἐπιγρ. ἡ ὑποθήκη : ἐπὶ ὑποθέματι ἀγρῶν.

ὑποθέναρ-αρος (τὸ) μτγν. τὸ ἀπὸ τοῦ λιχανοῦ μέχρι τοῦ μικροῦ δακτύλου τμῆμα τῆς παλάμης : Πολυδ.2,143· || Γαλ.14,704 «τὸ μὲν κατὰ τὸν ἀντίχειρα ἐπανεστηκὸς θέναρ καλεῖται, τὸ δὲ ἀντικείμενον αὐτοῦ ὑποθέναρ»· || νεώτ. ἀνατ. ἀ. ὀπισθέναρ βλ.λ.

ὑποθεραπεύω μτγν. θεραπεύω πως, περιποιοῦμαι κάπως : Φιλόστρ.Ἀπολλ.159,1 ἐτύγχανεν ὑποθεραπεύων τὸ θεῖον.

ὑποθερίζω μσν ἀποθερίζω πως, καρποῦμαι κάπως, μτφ. ἐπὶ εἰσπράξεως χρημάτων : Θεοφύλ. Σ 18D τὸν ἐγκύκλιον πλοῦτον παρὰ Ῥωμαίων ὑποθερίζοντος, ὃν αἱ συνθῆκαι τῷ Χαγάνῳ ἀν' ἔτος ἐβλάστανον ἕκαστον.

ὑποθερμαίνω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπεθέρμανα, θερμαίνω ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς ἢ μετρίως, τὸ παθ. : Ἰλ.Π 333 πᾶν δ' ὑπεθερμάνθη ξίφος αἵματι, Πρόκλ. Ἡσιόδ.492 προσηνὲς ὕδωρ τότε τῇ γῇ ὑποθερμαινόμενον, Φώτ.Βιβλ.381,12 ἐν οἴκῳ νεωστὶ κεκονιαμένῳ, πυρὶ δὲ διὰ τὴν ψῦξιν ὑποθερμαινομένῳ· 2) τὸ μέσ. μτφ. ἐξάπτομαι, ἐξερεθίζομαι, διεγείρομαι : Λουκ.Ἑταιρ.Δ 8,3 ὑποθερμαινόμενος .. ἀναφλέγεται εἰς τὸ πρᾶγμα, Πρίσκ. 170,22 κατὰ μικρὸν ὑποθερμαινόμενοι ἐχαλέπαινον.

ὑποθερμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὁ ὑποβιβασμὸς ἢ ἡ πτῶσις τῆς θερμοκρασίας τοῦ σώματος κάτω τοῦ φυσιολογικοῦ ὁρίου ἤτοι ὑπὸ τοὺς 36^{0} (Κελσίου).

ὑποθερμικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑποθερμίαν, ὁ τῆς ὑποθερμίας· || ὁ ἔχων ἢ ὁ ἐμφανίζων τὴν ὑποθερμίαν βλ.λ.

ὑπόθερμος-ον κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι θερμός, ὁ ἐλαφρῶς, ὁ μετρίως θερμός, ὁ χλιαρός : Γαλ.6,240 ὑπόθερμά τε καὶ σηπεδονώδη περιττώματα, Πολύδ.5,108· || ὀλίγον τι θερμὸς βλ.λ.2), ὁ κάπως ὀξύς, ὁρμητικός : Ἡρ.6,38 πολεμίου δὲ καὶ ὑποθερμοτέρου τῷ ἔργῳ, Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.5 γύναιον ἐς ὑπερβολὴν πάγκαλον, ὑπόθερμον, Πολυδ.1,192 ὑπόθερμον βλέμμα (ἐπὶ ἵππου)· κ. ἐπὶ οἴνου : Πλούτ.Ἠθ.1146F πραΰνειν τὴν τοῦ οἴνου ὑπόθερμον δύναμιν.

ὑπόθεσις-εως (ἡ) (ὑποτίθημι) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. ὑπόθεση ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποτιθέναι, τὸ τιθέναι τι ὑποκάτω, συνήθ. πᾶν τὸ ὑποτιθέμενον, τὸ τεθειμένον ὑποκάτω, βάσις, θεμέλιον· Ἡσ. «ὑποθέσεις, καταβολαί» : Θεόφρ.ΦΙ 4,13,4 αὕτη γὰρ οἷον ὑπόθεσις καὶ φύσις δένδρων ἐστίν, Αἰλ.ΖΙ 14,18, Λιβάν.Λόγ.6,51 τὰς πρώτας ὑποθέσεις βαλόμενος τῇ πόλει· 2) κ. νεώτ. τὸ ὑποτιθέμενον, τὸ τιθέμενον ὡς βάσις λογικοῦ τινος ἐπιχειρήματος, τὸ ὡς ἀληθὲς ἢ πιθανὸν λαμβανόμενον πρὸς ἐξαγωγὴν συμπεράσματος ἢ πρὸς ἐξήγησιν ἀληθείας, ὅ,τι κατὰ λογικὴν συνάρτησιν λαμβάνει τις ὡς δεδομένον ἢ πραγματικόν, συμπερασμός, εἰκασία· Πλάτ.Νόμ.415B «ὑπόθεσις ἀρχὴ ἀναπόδεικτος» : Ἱππ.Ἀρχ.Ἰητρ.8 ὑπόθεσιν ὑποτίθεσθαι τῷ λόγῳ, αὐτ.12 ἐξ ὑποθέσεως ζητεῖν, Πλάτ.Φαίδ. 94B εἰ ὀρθὴ ἡ ὑπόθεσις ἦν, αὐτ.Μέν.86E συγχώρησον ἐξ ὑποθέσεως αὐτὸ σκοπεῖσθαι, αὐτ.Σοφ. 244C τῷ ταύτην τὴν ὑπόθεσιν ὑποθεμένῳ πρὸς τὸ νῦν ἐρωτηθέν, αὐτ.Παρμ.128D ἡ ὑπόθεσις, εἰ πολλά ἐστιν (ἡ παραδοχὴ τοῦ πολλαπλοῦ), αὐτ. Πολ.510B ἐπ' ἀρχὴν ἀνυπόθετον ἐξ ὑποθέσεως ἰοῦσα, Ξεν.ΚΠ 5,5,13 τὴν ἐν φίλοις δικαιοτάτην ὑπόθεσιν ἔχω ὑποτιθέναι· ἰδ. ἐν φρς π. Ἀριστλ. Πολιτ.1278a,5 οὐδ' οἱ παῖδες ὡσαύτως πολῖται καὶ οἱ ἄνδρες, ἀλλ' οἱ μὲν ἁπλῶς οἱ δ' ἐξ ὑποθέσεως, αὐτ.1288b,28 τὴν ἐξ ὑποθέσεως (πολιτείαν) (ὡς ἡ τοῦ Πλάτωνος), αὐτ.1293b,4 τὴν .. ἁπλῶς .. πολιτείαν καὶ μὴ πρὸς ὑπόθεσίν τινα, αὐτ.

Μεταφ.12,7,30 πρὸς μὲν τὴν ὑπόθεσιν ὀρθῶς .. ἀλλ' οὐχ ἁπλῶς, αὐτ.4,1,2 τῶν ἀποδείξεων αἱ ὑποθέσεις, αὐτ.Φυσ.199b,34 τὸ δ' ἐξ ἀνάγκης πότερον ἐξ ὑποθέσεως ὑπάρχει ἢ καὶ ἁπλῶς, αὐτ. ΑΠρ.1,1,4 αἱ ἐξ ἀρχῆς ὑποθέσεις, αὐτ.Α'Υστ.1,19.1 ὑποθέσεις καὶ ἀρχαί, αὐτ.Οὐρ.1,8,4 αἱ περὶ τὰς κινήσεις ὑποθέσεις, αὐτ.ΑΠρ.1,23,2 συλλογισμὸς ἐξ ὑποθέσεως (ἀντίθ. δεικτικῶς) (ἡ καθ' ὑπόθεσιν εἰλημμένη πρότασις), -ἄγομαι εἰς τὴν ὑπόθεσιν ..' φρ. νεωτ. ἐπὶ τῇ ὑποθέσει καθ' ὑπόθεσιν : ἐάν, ἐπὶ τῇ ὑποθέσει, ἐπέλθῃ συμφιλίωσις· **3)** νεώτ. ἡ ἀποδοχὴ πιθανῆς τινος ἀρχῆς πρὸς ἐξήγησιν ὁμοειδῶν φυσικῶν φαινομένων, δυναμένη ν' ἀποβῇ θεωρία, ἐὰν κατορθοῖ νὰ ἑρμηνεύσῃ ἐπαρκῶς τὰ φαινόμενα ἄνευ χασμάτων : ἡ ὑπόθεσις περὶ παραγωγῆς τῆς ζωῆς ἐξ ἑνὸς ζωϊκοῦ κυττάρου· **4)** κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. τὸ θέμα, τὸ ἀντικείμενον συζητήσεως, ὁμιλίας, ἐρεύνης, ἀσχολίας, φροντίδος κττ. : Ξεν.'Απομν.4,6,13 ἐπὶ τὴν ὑπόθεσιν ἐπανῆγεν .. τὸν λόγον, 'Ισοκρ.4,63, αὐτ.5,83 ὅτ' ἔγραφον περὶ τὴν αὐτὴν ὑπόθεσιν ταύτην, Δημ. 28 τὴν ὑπόθεσιν, περὶ ἧς βουλεύεσθε, οὐχὶ τὴν οὖσαν παριστάντες ὑμῖν, αὐτ.416 τοὺς δικαστὰς ἀπαγαγὼν ἀπὸ τῆς ὑποθέσεως, 'Αριστλ.Ρητ.1391b, 14 ἐάν τε πρὸς ὑπόθεσιν λέγῃ τις, Πολύβ.13,4,1 'Ηρακλείδῃ .. ὑπόθεσιν δοὺς ἐπέταξε φροντίζειν, αὐτ.31,8,12, Πάπ. τὰ περὶ ταύτης τῆς ὑποθέσεως πεπραγμένα, 'Ακροπ.Γ 36Β τὰ κοινὰ διέπων καὶ μεσιτεύων ταῖς ὑποθέσεσι, αὐτ.52D σύμβουλον εἶχον ἐν ταῖς κοσμικαῖς ὑποθέσεσι, αὐτ. 73D τὰς τοῦ δεσπότου .. ὑποθέσεις πάσας ἀνεκοινώσατο, - ἰδιωτικὴ - διπλωματικὴ - ἐπείγουσα ὑπόθεσις, - ὑπόθεσις κατασκοπείας, - ἐξεδίκασε πολλὰς ὑποθέσεις, - ἔχει ἀναλάβει νὰ φέρῃ εἰς πέρας μίαν σπουδαίαν ὑπόθεσιν, - ἀσχολεῖται ἢ καταγίνεται εἰς σοβαρὰς ὑποθέσεις· φρ. δημ. αὐτὸ εἶναι δική σου ὑπόθεση (ἀφορᾷ εἰς ἐσὲ ἢ πρέπει σὺ νὰ ἀναλάβῃς τὴν περὶ αὐτοῦ φροντίδα)· ‖ εἰδ. σοβαρόν τι ζήτημα κ. ἰδ. τὸ προκαλοῦν τὸ δημόσιον ἐνδιαφέρον : ἡ ὑπόθεσις Δρέϋφους - τῆς κινίνης· ‖ νεώτ. κ. δημ. εἰδ. τὸ ἀντικείμενον δίκης κ. κτ. συνεκδ. ἡ δίκη : ἐκέρδησε τὴν ὑπόθεσίν του, - δικάζεται στὸ 'Εφετεῖο σήμερα ἡ ὑπόθεσή του· **5)** κ. νεώτ. ὁ μῦθος, τὸ θέμα λογοτεχνικοῦ τινος ἔργου, δράματος, ποιήματος ἢ πραγματείας· Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.3,3 «ὑπόθεσις λέγεται ἡ δραματικὴ περιπέτεια, καθὸ καὶ τραγικὴν καὶ κωμικὴν εἶναι λέγομεν καὶ Δικαιάρχου τινὰς ὑποθέσεις τῶν Εὐριπίδου καὶ Σοφοκλέους μύθων» : Πολύβ.1,2,1 παράδοξον καὶ μέγα τὸ περὶ τὴν ἡμετέραν ὑπόθεσιν θεώρημα, αὐτ.5,3, Διον.'Αλ.Πομπ.3 ὑπόθεσιν καλὴν καὶ κεχαρισμένην τοῖς ἀναγνωσομένοις, Πλούτ.Πομπ.42 ἀγῶνα τῶν ποιητῶν ὑπόθεσιν μίαν ἔχοντα τὰς ἐκείνου πράξεις, αὐτ.'Ηθ.712Ε μή μοί τινές εἰσιν, ὧν τοὺς μὲν ὑποθέσεις, τοὺς δὲ παίγνια καλοῦσι, αὐτ. Περ.12, Λογγῖν.1,1 τὸ .. συγγραμμάτιον .. ταπεινότερον ἐφάνη τῆς ὅλης ὑποθέσεως, αὐτ.9,12, αὐτ.38,2, αὐτ.39,1 ὡς ὑπόθεσις τὸ ἔργον του δὲν ἀξίζει τίποτε· ‖ νεώτ. γραμματολ. ὑποθέσεις αἱ συγγραφαὶ τῶν λογίων κ. ἰδ. τῆς 'Αλεξανδρείας, ἐν αἷς ἐξητάζοντο τὰ καθ' ἕκαστον ἔργα· ‖ κ. ἐν ἀνοφ. πρὸς ζωγραφίαν : Δημήτρ.76· **6)** πᾶν ὅ,τι χρησιμεύει ὡς βάσις σκοποῦ τινος, τὸ κύριον συστατικόν, ἡ οὐσία : Δημ.21 τῶν πράξεων τὰς ἀρχὰς καὶ τὰς ὑποθέσεις ἀληθεῖς καὶ δικαίας, αὐτ.143 ἐξέστητε .. τῆς ὑποθέσεως, ἐφ' ἧς ὑμᾶς οἱ πρόγονοι κατέλιπον, 'Αριστλ.Πολιτ.1269a,33 εἴ τι νενομοθέτηται .. πρὸς τὴν ὑπόθεσιν .. τῆς προκειμένης, αὐτ.1317,40 ὑπόθεσις .. τῆς δημοκρατικῆς πολιτείας ἐλευθερία· **7)** κανὼν ἐνεργείας, ἀρχὴ καθ' ἣν ῥυθμίζει τις τὰς ἑαυτοῦ πράξεις : Τίμ.Λοκρ.103C τὸ σκᾶνος, ὑπάκοόν τε εἶμεν καὶ ἐναρμόνιον ταῖς τῶν βίων ὑποθέσεσι, 'Ισοκρ.1,48 ταῖς μὲν φαύλοις ἐνδέχεται τὰ τυχόντα πράττειν· εὐθὺς γὰρ τοῦ βίου τοιαύτην πεποίηνται τὴν ὑπόθεσιν· **8)** γεν. σκοπός, πρόθεσις, προαίρεσις, σχέδιον : Πλάτ.Νόμ.743C ἡμῖν δὲ ἡ τῶν νόμων ὑπόθεσις ἐνταῦθα ἔβλεπεν, Πολύβ.3,50,6 χάριν τοῦ κατασκέψασθαι τὴν τῶν ὑπεναντίων ἐπίνοιαν καὶ τὴν ὅλην ὑπόθεσιν, Δίων Χρ.2,137 χωρὶς ὑποθέσεως πολεμεῖν· **9)** πρόσχημα, ἀφορμή, πρόφασις· 'Ησ. «ὑποθέσεις .. αἰτίαι, προφάσεις» : Κικ.'Αττ.14,22, Πλούτ.Φλαμ.15 Αἰτωλῶν .. ὑπόθεσιν τοῦ πολέμου καὶ πρόφασιν διδόντων, αὐτ.Τίμ.2, αὐτ.Μάρ.31 ἑτέραν .. τῆς ἀποδημίας ἔχων ὑπόθεσιν, Δίων Κ 63,26 ὑπόθεσιν ἀργυρισμοῦ καὶ φόνων εἰληφέναι ἐδόκει· **10)** ὑπόσχεσις : Θουκ.3,66 τὴν περὶ αὐτῶν ἡμῖν μὴ κτενεῖν ψευσθεῖσαν ὑπόθεσιν (δ. γρ. ἀντὶ ὑπόσχεσιν)· **11)** ὑποθήκη, ὑποθήκευσις : Πάπ. ὑποθήκη μέρους τρίτου οἰκίας· **12)** ὑποθήκη, συμβουλή, προτροπή, παραίνεσις· ΑΒ 312,22 «ὑπόθεσις· σημαίνει μὲν καὶ ἄλλα, σημαίνει δὲ καὶ ὑποθήκην» : Μέν ἀπ.424, Πολύβ.2,48,8 κατὰ τὰς ἐντολὰς τὰς 'Αράτου καὶ τὰς ὑποθέσεις· **13)** καταγγελία, κατηγορία : 'Επιγρ.

ὑποθέτης (ὁ) (ὑποτίθημι) μτγν. κ. μσν. ὁ ὑποθέτων, ὁ ὑποβολεύς, ὁ σύμβουλος, ὁ παραινέτης, ὁ εἰσηγητής : 'Ανών.π.Σουΐδ. οὐκ ἠδύνατο γνωσθῆναι τίς ὁ τοῦ δράματος ὑποθέτης.

ὑποθετικός·ή·όν μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόθεσιν βλ.λ.2), ὁ καθ' ὑπόθεσιν ὑπάρχων: 'Αρρ.'Επικτ.1,7,22 ὑποθετικὰ κέρδη· **2)** νεώτ. γραμμ. ὁ δι' οὗ ἐκφέρεται ὑπόθεσις : ὑποθετικοὶ σύνδεσμοι (οἱ σύνδ. εἰ, ἐάν, ἄν, κ. τῆς δημ. ἄν, σάν, ἅμα), -ὑποθετικαὶ προτάσεις (αἱ διὰ τῶν ὑποθετικῶν συνδέσμων εἰσαγόμεναι δευτερεύουσαι προτάσεις αἱ ἐκφράζουσαι ὑπόθεσιν), -ὑποθετικοὶ λόγοι (αἱ ὑποθετικαὶ προτάσεις μετὰ τῶν κυρίων προτάσεων, ἐξ ὧν αὗται ἐξαρτῶνται ἢ μετ' ἄλλων λέξεων)· **3)** νεώτ. ἐν τῇ λογικῇ ὑποθετικαὶ κρίσεις (αἱ κρίσεις ἐν αἷς τὸ κατηγορούμενον ἀναφέρεται εἰς τὸ ὑποκείμενον οὐχὶ ἀπολύτως, ἀλλ' ὑποθετικῶς, δηλ. αἱ κρίσεις ἐν αἷς τὸ κῦρος τῆς μιᾶς προτάσεως ἤρτηται ἐκ τοῦ τῆς ἑτέρας), -ὑποθετικαὶ συλλογισμοὶ (οἱ συλλογισμοὶ ἐν οἷς τὸ συμπέρασμα συνάγεται ἐκ προτάσεων, ὧν ἡ ἑτέρα τοὐλάχιστον εἶναι ὑποθετική)· **4)** κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόθεσιν βλ.λ.3) : Πολύβ.ἀπ.406 περὶ τῆς τῶν βίβλων ὑποθετικῆς ἐξηγήσεως, Εὐστ.186,27 διδάσκει δι' ὑποθετικοῦ τινος σχήματος ὡς μετ' ὀλίγα εἰρήσεται· **5)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόθεσιν βλ.λ.10), ὁ συμβουλευτικός, ὁ προτρεπτικός : Μουσών.π. Στοβ.596,5 ὑποθετικοὶ λόγοι.

ὑποθετικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -ά κατὰ τρόπον ὑποθετικὸν βλ.λ.1), καθ' ὑπόθεσιν : Γαλ.4,607, 6 διττῶς συλλογιζομένοις, ὑποθετικῶς τε καὶ κατηγορικῶς, Σέξτ.'Εμπ.311,33 τὰ ὑποθετικῶς αὐτοῖς λαμβανόμενα, Γρηγ.Νύσσ.1,799C ὑποθετικῶς εἶναι τι λέγειν, ὃ ἡ φύσις οὐκ ἔχει, Σχόλ.Πλάτ. 82 (390 Bekk.) κατασκευάζει ὑποθετικῶς ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἡ ψυχή ἐστι.

ὑπόθετος·ον (ὑποτίθημι) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑποκάτω τιθέμενος ἢ τεθειμένος, ὁ ὑπόβλητος, ὁ βαλμένος ἀποκάτω· ‖ ἰδ. τὸ οὐδ. ὑπόθετον φαρμακευτικόν τι σκεύασμα ὑπὸ μορφὴν κωνοειδοῦς ἢ ᾠοειδοῦς μάζης πρὸς εἰσαγωγὴν εἰς τὸν δακτύλιον τοῦ πρωκτοῦ : 'Αντιφάν.Τραυματ.2,4, Γαλ.14, 468,11 ποίει ὑπόθετα τοῖς αὐτοῖς, Παῦλ.Αἰγ.7,12 ὑπόθετον πρὸς δυσεντερίαν καὶ δακτυλίων πόνους, Θεοφάν.Νόνν.2,48 ποιεῖν ὑπόθετα μέλιτος, -ὑπόθετα ἐκ κακάου· ‖ νεώτ. ἰατρ. φαρμακευ

τικὸν σκεύασμα ὁμοίας μορφῆς εἰσαγόμενον ἐντὸς τοῦ κολεοῦ τῶν γυναικῶν πρὸς θεραπευτικὸν ἢ καὶ ἄλλον σκοπόν.

ὑποθέτω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπέθεσα,** μέσ. κ. παθ. **ὑποτίθεμαι,** ἀόρ. **ὑπετέθην,** μτχ. παρακ. **ὑποτεθειμένος,** ἀντὶ ὑποτίθημι βλ.λ.

ὑποθέω, μέλλ. **ὑποθεύσομαι,** τρέχω ὑποκάτωθεν, ἐφορμῶ, ἐπιτίθεμαι κρύφα καὶ δολίως : Πινδ.Π 2,84 **ποτὶ δ' ἐχθρὸν λύκοιο δίκαν ὑποθεύσομαι** [πρὸς τὸν ἐχθρὸν θὰ προστρέξω δίκην λύκου, δηλ. ἐνεδρεύων ὡς ὁ λύκος]· **2)** προτρέχω, προσπαθῶ νὰ περάσω τὸν ἀντίπαλόν μου ἐν τῇ σταδιοδρομίᾳ παρεμβάλλων εἰς αὐτὸν ἐμπόδια : Ἀριστφ.Ἱππ.1161 **θέοιτ' ἄν. ὑποθεῖν οὐκ ἐῶ** [σχόλ. «ἀντὶ τοῦ ὑποτρέχειν, ὑποσκελίζειν, ἐμποδὼν ἵστασθαι»]· ‖ κ. ἐπὶ ἐκλείψεως : Κλεομήδ.Κυκλ.Θεωρ. Μετεωρ.116,7 (Bak.) **τῆς σελήνης ὑποθεούσης αὐτόν· 3)** ἐπὶ κυνῶν, τρέχω ὄπισθεν, κατόπιν ἄλλου : Ξεν.Κυν.3,8 **κύνες ὑποθέουσιν.**

ὑποθεώρησις-εως (ἡ) (ὑποθεωρῶ) μτγν. τὸ θεωρεῖν, τὸ παρατηρεῖν κάτωθεν, ἡ παρατήρησις : Πτολ.Τετράβ 193,5 **ἀστέρων ὑποθεωρήσεις.**

ὑποθεωρῶ-έω μτγν. θεωρῶ, παρατηρῶ τι κάτωθεν, κρατῶν τι εἰς ὕψος, θεωρῶ αὐτό : Πλούτ. Ἠθ.42D **οἱ πίνοντες, ὅταν παύσωνται διψῶντες, .. τὰ τορεύματα τῶν ἐκπωμάτων ὑποθεωροῦσι καὶ στρέφουσιν· 2)** ρηματ. π. ὑποθεώρησις.

ὑποθήγω μτγν. θήγω, ὀξύνω, ἀκονίζω ὀλίγον τι, ἰδ. μτφ. προτρέπω, παροτρύνω λεληθότως, ἐρεθίζω, διεγείρω ἀνεπαισθήτως· Σουΐδ. «ὑποθήγων, ἐρεθίζων, προτρεπόμενος» : Αἰλ.ΖΙ 8,2 **ὑποθῆξαι τὸν σῦν εἰς ἀνάστασιν·** κ. παθ. : αὐτ.π.Στουΐδ. ἐν λ. ἀωρία, **ὁ μὲν ἐπὶ τὸν φόνον ὑπεθήγετο.**

ὑποθηκάριος-ία-ιον μτγν. κ. μσν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑποθήκην βλ.λ. : Ἰουστιν.Πανδ. 1,17,3,5, Προκ.3,172,7 **ὑποθηκαρία δίκη,** Βαλσ.Καν. 17 Χαλκηδ.343· κ. ἐπίρρ. **-ρίως** : Θεοδ.Ἑρμοπ.12,20.

ὑποθήκευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ **ὑποθηκεύειν, ἡ ἐγγραφὴ ὑποθήκης** ἐπὶ ἀκινήτου τινός.

ὑποθηκεύω νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπεθήκευσα** κ. δημ. **ὑποθήκεψα,** παθ. ἀόρ. **ὑπεθηκεύθην** κ. δημ. **ὑποθηκεύτηκα,** μτχ. παρακ. **ὑποθηκευμένος** κ. δημ. **ὑποθηκεμένος,** ἐγγράφω ὑποθήκην ἐπὶ ἀκινήτου τινός, ἐπιβαρύνω κτῆμά τι μὲ ὑποθήκην : **ὑπεθήκευσε τὰ κτήματά του διὰ νὰ σπουδάσῃ· 2)** ρηματ.π. ὑποθήκευσις.

ὑποθήκη (ἡ) (ὑποτίθημι) κ. νεώτ. κ. δημ. ὑπόθεσις, βάσις, θεμέλιον, συνήθ. μτφ. **τὸ** ὑποτιθέμενον, τὸ ὑποβαλλόμενον, γνώμη ἣν δίδει τις εἴς τινα, διδακτικὸν παράγγελμα, συμβουλή, παραίνεσις· Ἡσ. «παραίνεσις, διδασκαλία.. ἡ συμβουλή» : Ἡρ.1,206 **οὐκ ὦν ἐθελήσεις ὑποθήκῃσι τῇσδε χρᾶσθαι,** αὐτ.211 **ἐποίεε τὰς Κροίσου ὑποθήκας,** Ἀντιφ.1,7 **τῆς τούτου μητρὸς .. ὑποθήκαις .. διακονοῦσαν,** Ἀριστλ.Ρητ.1389b,24 **κατὰ τὴν Βίαντος** ὑποθήκην, Διόδ.Σ 4,66 **κατὰ τὴν τοῦ μάντεως** ὑποθήκην, Πλούτ.Ἠθ.58Α **ἀτόπους ἐκτάττοντα συμβουλίας καὶ ὑποθήκας, - ὑποθῆκαι πατρὸς πρὸς υἱόν·** ‖ κτ. πληθ. τὰ διδακτικὰ ποιήματα, οἷον τὰ τοῦ Ἡσιόδ. : Ἰσοκρ.2,4 **τῶν ποιητῶν τινες τῶν προγεγενημένων ὑποθήκας ὡς χρὴ ζῆν καταλελοίπασιν,** Πλούτ.Ἠθ.102F **τῶν .. καλῶς λεγομένων ἐστὶν ἐν ὑποθήκης μέρει τοῦτο,** Λουκ. Ἡσίοδ.8 **τὰ .. τοιαῦτα παραινέσεις .. καὶ ὑποθήκας λέγων οὐκ ἄν τις ἁμαρτάνοι· 2)** κ. νεώτ. κ. δημ. δικαίωμα παρεχόμενον **εἰς** πιστωτὴν **ἐπὶ** ἀκινήτων, ἰδ. κτημάτων τοῦ ὀφειλέτου πρὸς **ἐξασφάλισιν** τῆς ἀπαιτήσεώς του· Ἡσ. «ὑποθήκη, .. ἐνέχυρον» : Δημ.922 **τὸν ἐπιδεδανεισμένον ἐκ τοῦ ἐμπορίου πολλὰ χρήματα καὶ τοῖς δανεισταῖς οὐ παρασχόντα τὰς ὑποθήκας θανάτῳ ζημιώσαντες εἰσαγγελθέντα ἐν τῷ δήμῳ,** Ἀριστλ. Οἰκ.2,17,1 **παρέξουσι τοῖς δανείσασι τὴν** ὑποθήκην **ἀνέπαφον κρατεῖν,** Διόδ.Σ 1,93 **διδόναι τὰ σώματα εἰς ὑποθήκην δανείου,** Ἀλκίφρ. 3,3 **ὑποθήκην αὐτῷ καθομολογήσαντι τὸ σκάφος,** Πάπ. **ἔχει ὁ δεῖνα ἐν ὑποθήκῃ τοῦ δεῖνα οἰκίαν,** αὐτ. **συγγραφαὶ δανείων ἐφ' ὑποθήκῃ κατοικικαῖς ἀρούραις·** ‖ νεώτ. νομ. ἐμπράγματον δικαίωμα ἐπὶ ἀκινήτων τοῦ ὀφειλέτου κτημάτων παρεχόμενον ὑπ' αὐτοῦ εἰς τὸν πιστωτὴν πρὸς ἐξασφάλισιν τῆς ἀπαιτήσεως αὐτοῦ καὶ βεβαιούμενον δι' ἐγγραφῆς εἰς τὸ εἰδικὸν ἐπίσημον βιβλίων ὑποθηκῶν : **ἐγγραφὴ - ἀπόσβεσις** ὑποθήκης, - δάνειον ἐπὶ **ὑποθήκῃ, - βάζω ὑποθήκη.**

ὑποθηκίμαιον (τὸ) πάπ. ἡ ὑποθήκη : **τὸ ὑποθηκίμαιον ὑπάρχον** μοι τῶν **δύο νομισμάτων.**

ὑποθηκιμαῖος-α-ον γλωσσ. ἐπὶ ἀκινήτου, ὁ **ἐφ'** οὗ ἐνεγράφη ὑποθήκη, ὁ **ἐπιβεβαρημένος** δι' ὑποθήκης, ὁ ἐνυπόθηκος.

ὑποθήκιον (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ ὑποβαστάζον τὴν καρποφορίον ὄργανον τῶν λειχήνων βλ.λ.1).

ὑποθηκολόγιον (τὸ) νεώτ. ἐπίσημον βιβλίον τῶν λιμενικῶν ἀρχῶν, ἐν ᾧ ἐγγράφεται ὁ ὑποθηκικὸς τίτλος τῆς ναυτικῆς ὑποθήκης.

ὑποθηκοφυλακεῖον (τὸ) νεώτ. δημόσιον κατάστημα ἐν ᾧ τηροῦνται **τὰ** βιβλία τῶν ὑποθηκῶν καὶ μεταγραφῶν.

ὑποθηκοφύλαξ-ακος (ὁ) νεώτ. δημόσιος ὑπάλληλος ἔχων ἔργον τὴν τήρησιν τῶν βιβλίων τῶν ὑποθηκῶν καὶ τὴν φύλαξιν τῶν μεταγραφῶν.

ὑπόθηλυς-εος-υ ὁ ὀλίγον τι **ἐκτεθηλυμμένος, ὁ** κάπως θηλυπρεπής : Ἀριστλ.ὀπ.552 **ὑποθηλυτέρα διάλεκτος** (ἀντίθ. ὑπαγροικοτέρα).

ὑπόθημα-ατος (τὸ) (ὑποτίθημι) μτγν. **κ. νεώτ. ὅ.** ὑπόθεμα βλ.λ.1), ὑπόβλημα, βάθρον, βάσις, θρανίον : Πολυδ.10,22(79) **ὑπόθημα τοῦ λουτηρίου,** αὐτ.114 **ὑπόθημα τοῦ ὅλμου,** Παυσ.8,37,3 **τὸ ὑπόθημα τὸ ὑπὸ τοῖς ποσίν,** Ἀθήν.5,210Α **λεβήτων .. ὑποθήματα· 2)** ὑποθήκη ἢ ἐνέχυρον : Μέν.Ἐπιτρ. 287 **κυβεύων τυχὸν .. ὑπόθημ' ἔδωκεν.**

ὑποθημοσύνη (ἡ) κ. μσν. ὑποθήκη, συμβουλή, παραγγελία· Ἡσ. «παραίνεσις, διδασκαλία, συμβουλή» : Ἰλ.Ο 412 **ὑποθημοσύνῃσιν Ἀθήνης,** Ὀδ. Π 233, Ξεν.Ἀπομν.1,3,7 **Ὀδυσσέα Ἑρμοῦ .. ὑποθημοσύνῃ .. ἀποσχόμενον,** Λουκ.Ἀστρολ.1 **οὐχ ὑποθημοσύνην ἔχει οὐδὲ διδασκαλίην ἐπαγγέλλεται,** Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.12,3,9 **τὰς ἐντολὰς καὶ τὰς ὑποθημοσύνας,** Νικ.Χων.802,17 **πείθειν ταῖς σοφαῖς ταύταις ὑποθημοσύναις,** ASS Μαΐου 2,746E.

ὑποθήμων-ονος (ὁ,ἡ) ὁ ὑποτιθέμενός τινί **τι, ὁ συμβουλεύων, ὁ** παραινῶν· Ἡσ. «ὑποθέσεις καταγράφων».

ὑποθηρίον (τὸ) μτγν. εἶδός **τι ἐμπλάστρου** ἢ ἀλοιφῆς : Ἀλέξ.Τραλλ.8,504.

ὑποθηρῶ-άω μσν. συλλαμβάνω κρύφα, κρυφίως : Θεοφύλ.Σ 69,23 (ἔκδ. Βόννης) **τινὰς τῆς βαρβαρικῆς πληθύος ὑποθηράσαντες.**

ὑποθιγγάνω θιγγάνω, ἐγγίζω ἐλαφρῶς, ψαύω ἀκροθιγῶς : Ἱππ.Ἄρθρ.806 **γλίσχρα ἐόντα, ὑποθιγγανόμενα διολισθάνει .. ὑπὸ τοὺς δακτύλους.**

ὑπόθλασμα-ατος (τὸ) (ὑποθλῶ) μσν. τεμάχιον τεθραυσμένου ὀστοῦ · Ἱππιατρ.254,26 **γυμνοῦν ἐν βάσει τὰ ὑποθλάσματα.**

ὑποθλίβω μτγν. κ. μσν., μέλλ **-ψω,** θλίψω κάτωθεν ἢ ὀλίγον τι, πιέζω ἐλαφρῶς : Νικ.Θηρ.296 **γαίῃ ὑποθλίβων νηδύν,** αὐτ.Ἀλεξ.30, Λουκ.Ἀλ. Ἰστ.2,14, Θεοφύλ.Σ 45,8 (Bonn.) **ξύλων ποδοκάκκῃ τοὺς πόδας ὑπέθλιβεν·** κ. παθ. : Ἀρισταίν.1,9 **δάκρυον .. τῶν μάτην ὑποθλιβομένων βλεφάρων· 2)** ρηματ.π. ὑπόθλιψις.

ὑπόθλιψις-εως (ἡ) νεώτ. μηχανολ. πίεσις ἀερίου ἢ ἀτμοῦ μικροτέρα τῆς κανονικῆς, ὑποπίεσις.

ὑποθλῶ-άω μτγν. θλῶ, συντρίβω ἐλαφρῶς : Αἰλ.ΖΙ Ι,15 **τῶν ἄλλων ὅταν τι μέλλῃ τῶν προσπιπτόντων ἐσθίειν** (ὁ κόσσυφος), **ὑποθλάσας εἶτα εἴασε κινεῖσθαι.**

ὑποθολῶ-όω μτγν. κ. μσν. θολῶ ὀλίγον τι, καθιστῶ τι κάπως θολόν, ἴδ. ἐν ἀναφ. πρὸς ὕδωρ : Αἰλ.ΖΙ 4,31 **ὅταν ὑποθολώσῃ τε καὶ ὑποταράξῃ** (τὸ ὕδωρ)· **2)** μσν. μτφ. ταράσσω ὀλίγον τι, συγχύζω μετρίως ἢ ἐλαφρῶς : Ἀγαθ.152Α **ὑποφία ἐνέκειτο ὑποθολοῦσα τὸ λογιζόμενον.**

ὑποθόρνῦμι μτγν. ἐπιπηδῶ, ἐπιβατεύω : Αἰλ.ΖΙ 17,46 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἐπιθάρνυσθαι).

ὑποθορῡβῶ-έω κ. μσν. θορυβῶ ὀλίγον τι ἐγείρω, προκαλῶ μικρόν τινα θόρυβον : Θουκ.4,28 **τῶν τε Ἀθηναίων τι ὑποθορυβησάντων ἐς τὸν Κλέωνα,** Θεοφύλ.Σ 126,10 (Bonn.) **ὑποθορυβοῦντος δὲ τοῦ πλήθους καὶ διαγανακτοῦντος.**

ὑποθράττω μτγν. ἀττ. συγκεκ. τ. τοῦ ὑποταράσσω βλ.λ. : Πλούτ.Πομπ.68 **τὰ μὲν ἐθάρρει, τὰ δὲ ὑπέθραττεν αὐτὸν ἡ ὄψις·** κ. παθ. : Εὐσ.Εὐαγγ. Προπ.564Α **ὑποθραττόμενος καὶ δυσχεραίνων.**

ὑποθραύω μτγν. κ. μσν. θραύω κάτωθεν ἢ ὀλίγον τι : Θεοφύλ.Σ 200,3 (Bonn.) **τοὺς μαργαρίτας τοῖς ὄνυξιν ὑποθραύειν·** **2)** θραύω ἐν μέρει : Βασ.Ι,80Α **ὑποθραύει τοῦ πνίγους τὸ ὑπερβάλλον·** **3)** μτφ. ἐξασθενῶ, καταβάλλω τινά πως, τὸ παθ. : ΠΔ Μακκ.2,9,11 **ἤρξατο τὸ πολὺ τῆς ὑπερηφανίας λήγειν ὑποτεθραυσμένος.**

ὑποθρεψία (ἡ) νεώτ. ἐλλιπὴς καὶ ἀνεπαρκὴς θρέψις τοῦ ὀργανισμοῦ ἢ ὡρισμένου τινὸς ὀργάνου, ἄ. ἀτροφία, ἀθρεψία.

ὑποθρηνῶ-έω μτγν. θρηνῶ, κλαίω διά τινα ὀλίγον τι, οἰκτίρω τινά πως : Πασειδών. π. Ἀθήν.4, 152Ε **ὑμνεῖν αὐτοῦ τὴν ὑπεροχήν, ἑαυτὸν δ᾽ ὑποθρηνεῖν ὅτι ὑστέρηκε** (ὅ.γρ. ἀποθριμεῖν).

ὑποθρόνιον (τὸ) ποι. τὸ ὑποπόδιον· ΕΜ 718,40 «σκολύθριον· Πλάτων τίθησιν ἀντὶ τοῦ ὑφ᾽ ἡμῶν λεγομένου ὑποποδίου, ὑπὸ ποιητῶν δὲ ὑποθρονίου».

ὑποθρῡλῶ-έω μτγν. ὑποψιθυρίζω, διαδίδω κρυφίως, φημολογῶ : Βασ.3,366.

ὑποθρύπτομαι μτγν. κ. μσν. θρύπτομαί πως, εἶμαι ὀλίγον τι λεπτὸς καὶ ἄτονος, τρυφηλός, ἐκτεθηλυμμένος : Πλούτ.Περ.15 **ἐκ τῆς ἀνειμένης ἐκείνης καὶ ὑποθρυπτομένης . . δημαγωγίας·** **2)** ἐντρυφῶ κρυφίως εἴς τι : Ἀγαθ.ΑΠ 5,293,15 **μαζοὺς μὲν κρατέεσκον, ὑπεθρύφθην δὲ προσώπῳ** (ὅ.γρ. ὑπεθλίφθην) (ἐνετρύφησα, δίδων ἕνα κλεφτὸ φιλὶ εἰς τὸ πρόσωπόν της).

ὑποθρῴσκω θρῴσκω, πηδῶ πρὸς τὰ κάτω ἢ ὑποκάτω : Ὀρφ.Ἀργ.736 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἐπιθρῴσκω).

ὑποθῡμιάζω μτγν. ἄ. ὑποθυμιῶ βλ.λ., τὸ παθ. : Γαλ.14,49,10 **ὑποθυμιαζόμενος.**

ὑποθῡμίαμα-ατος (τὸ) (ὑποθυμιῶ) τὸ διὰ θυμιάματος κάτωθεν κάπνισμα : Ἱππ.673,10, Διοσκ.Ι,12, Γαλ.14,490,6 **ὑποθυμιάματα τῶν ἰοβόλων φευκτικά.**

ὑποθῡμιάς-άδος (ἡ) ἀντὶ ὑποθυμίς βλ.λ.(Ι) : Ἀθήν. 15,674C «**ἐκάλουν δὲ καὶ οἷς περιεδέοντο** τὸν τράχηλον στεφάνους ὑποθυμιάδας».

ὑποθῡμίασις-εως (ἡ) (ὑποθυμιῶ) μσν. κ. νεώτ. **ἡ** ἐνέργεια τοῦ ὑποθυμιᾶν, τὸ κάτωθεν θυμίασμα, ἡ μετ᾽ εὐόσμων θυμιαμάτων **ἢ** ἀρωμάτων κάπνισις : Ἱππιατρ.72,13· **2)** νεώτ. ἄ. ὑποκαπνισμὸς βλ.λ.

ὑποθῡμίς-ίδος (ἡ) στέφανος **ἐξ** ἀνθέων ὃν ἐφερον **περὶ** τὸν τράχηλον ἴδ. οἱ συμπόται, ὅπως κάλλιον ἀπολαύωσι **τῆς** ὀσμῆς τῶν ἀνθέων· Πλούτ. Ἠθ.647Β «τοὺς ἀνθινοὺς ἐκ τῶν τραχήλων καθάπτοντες ὑποθυμίδας ἐκάλουν» : Σαπφ.26(43) **πόλλαις ὑποθύμιδας πλέκταις ἀμπ᾽ ἀπάλᾳ δέρᾳ,** Ἀλκ.36(28,29) **περὶ ταῖς δέραισιν περθέτω πλέκταις ὑποθύμιδάς τις,** Ἀνακρ.37(38) **πλεκτὰς δ᾽ ὑποθυμίδας περὶ στήθεσι λωτίνας ἔθεντο,** Ἀθήν. 15,678D **ὑποθυμὶς δὲ καὶ ὑποθυμιάδες στέφανοι**

παρ᾽ Αἰολεῦσι καὶ Ἴωσιν, οὓς περὶ τοὺς τραχήλους περιετίθεντο, αὐτ.688C· **2)** ὑποθυμὶς εἶδος ἀγνώστου τινὸς πτηνοῦ : Ἀριστφ.Ὄρν.302 **τρυγὼν . . ὑποθυμίς, περιστερά.**

ὑποθῡμιῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ. θυμιῶ, θυμιάζω κάτωθεν, καπνίζω ὑποκάτω : Λουκ.Ἑταιρ.Δ 4,5 **ταύτας κρεμάσασα ἐκ πατταλοῦ ὑποθυμιᾷ τῷ θείῳ,** Θεοφάν.Νόνν.Ι,388 **ποίει τροχίσκους καὶ ὑποθυμία·** κ. μτ. γενικ. : Γεωπ.15,2,37 **ὑποθυμία θύμου τε καὶ κνεώρου·** κ. παθ. καίομαι πρὸς θυμίασιν : Διοσκ.Ι,104, αὐτ.3,126, Κλήμ.Ἀλ.207 **τὰ ἐπίπαστα καὶ ὑποθυμιώμενα μύρα,** Γολ.14,462,15, Γεωπ.13,11,1 **ὑποθυμιώμενον μελάνθιον·** || τὸ μέσ. ἐν τῷ ἀόρ. α᾽ ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ἱππ.646· || νεώτ. τὸ ἐνεργ. ἄ. ὑποκαπνίζω βλ.λ.· **2)** ρηματ.π. ὑποθυμίαμα, ὑποθυμίασις.

ὑποθυρεοειδία (ἡ) νεώτ. Ἰατρ. ἀνεπάρκεια τῆς ἐκκρίσεως τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος ἢ τὸ σύνολον τῶν φαινομένων τῶν προκαλουμένων ὑπὸ τῆς ἠλαττωμένης ἐκκρίσεως τοῦ θυρεοειδοῦς ἀδένος, ἄ. ὑποθυρεοειδισμός.

ὑποθυρεοειδισμός (ὁ) νεώτ. Ἰατρ. ἄ. ὑποθυρεοειδία βλ.λ.

ὑπόθυψις-εως (ἡ) (ὑποτύφω) μτγν. ἔναυσμα, πορόρμησις, παρακίνησις : Πολύβ.6,59,4.

ὑποθωπεύω κ. μσν. θωπεύω ὀλίγον τι, κολακεύω πως ἢ ἀνεπαισθήτως, λεληθότως, καλαπιάνω : Ἡρ.Ι,30 **Σόλων δὲ οὐδὲν ὑποθωπεύσας, ἀλλὰ τῷ ἐόντι χρησάμενος** (χωρὶς νὰ χρησιμοποιήσῃ κολακείαν τινά)· κ. μτ. αἰτ. : Ἀριστφ.Ἀχ. 639 **εἰ δέ τις ὑμᾶς ὑποθωπεύσας λιπαρὰς καλέσειεν Ἀθήνας,** Στοβ.Ἀνθολ.70,12 **τοῖς χρήμασιν ὑποθωπεύοντα αὐτόν,** Μέν.Πρ. 288,21 (Bonn.) **οὐδὲ γὰρ ὑποθωπεύοντες ἡμᾶς ἀπατήσετε.**

ὑποθωρήσσω μ. τὸ μέσ. **ὑποθωρήσσομαι κτ.** παρατ. θωρακίζομαι, ὁπλίζομαι λάθρα, κρυφίως : Ἰλ.Σ 513 **λόχῳ δ᾽ ὑπεθωρήσσοντο.**

ὑποθωΰσσω μτγν. θωΰσσω, φωνάζω τινὰ χαμηλοφώνως, καλῶ μὲ σιγανὴ φωνή : Αἰλ.ΖΙ Β,2 **ὁ θηρατὴς . . ὑποθωΰξας σημαίνει τοῖς ἀρκυωροῖς.**

ὑποϊάστιος-ον μτγν. μουσικός τις τόνος, **ἄ. ὑ**ποφρύγιος βαρύτερος : Εὐκλ.Ἁρμ.20.

ὑποϊάχω μτγν. ἰάχω ὀλίγον τι ἢ ὡς ἐκ βάθους, ἐκβάλλω ἦχον εἰς ἀπάντησιν : Ἀνύτ.ΑΠ 9,314 **ψυχρὸν δ᾽ ἀχραὲς κράνα ὑποϊάχει** (διόρθ. ὑπεκπροχέει ἢ ὑποπραχέει).

ὑποίγνυμι ἢ ὑποίγω, μέλλ. ὑποίξω, ἀνοίγω ὀλίγον τι ἢ λάθρα, κρυφίως : Ἀριστ.Θεσμ.424 **ὑποῖξαι τὴν θύραν,** αὐτ.Ἐκκλ.15, Ἀθήν.10,441Α **πίθον οἴνου λαθραίως ὑποίξασα.**

ὑποιδαίνω μτγν. οἰδαίνω, ἐξογκῶ τι ὀλίγον τι ἢ κάτωθεν : Αἰλ.ΠΙ 14,7 (πιθ.).

ὑποιδαλέος-α-ον ὁ ὀλίγον τι οἰδαλέος, ὁ ἐξωδηκώς πως, ὁ κατά τι ἐξωγκωμένος, πρησμένος : Ἱππ.479,33 **χροιὴ μέλαινα καὶ ὑποιδαλέη,** αὐτ. 537,34 **ἄνθρωπος μέλας καὶ ὑποιδαλέος.**

ὑποιδῶ-έω οἰδῶ, ὀγκοῦμαι ὀλίγον τι, φουσκώνω, πρήσκομαι λιγάκι : Ἱππ.262,11 **ἦν ὑποιδέῃ τὸ πρόσωπον,** Πολυδ.4,68 **ὑποιδοῦσαι γνάθοι,** Φιλόστρ. 133, αὐτ.807 **ὑπῳδήκασιν αἱ φλέβες,** Αἰλ.ΠΙ 14,7 **ὑποιδούσης καὶ ὑπαναφυομένης πιμελῆς.**

ὑποικίζομαι μτγν. παθ. μτ. μέσ. ἀόρ. ἀντὶ ὑποικῶ βλ.λ. : Λόλλ.Βασσ.ΑΠ 7,372 **τεὴν βῶλον ὑπῳκίσατο.**

ὑποικοδομῶ-έω μτγν. οἰκοδομῶ κάτωθεν, κτίζω ὑποκάτω : Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.3 **ὁ δὲ λίθους παραφέρων, ὁ δὲ ὑποικοδομῶν τοῦ τείχους.**

ὑποικουρῶ-έω οἰκουρῶ, μένω οἴκοι κεκρυμμένος· Ἡσ. «ὑποικουροῦσα, εἰς βάθος οἰκοῦσα» : Αἰλ.ΖΙ 11,32 **ὑποικουροῦσαν ἀσπίδα διέκοψε** (ἐνν. τῇ γῇ)· **2)** μτφ. κρύπτομαι ὑπό τι, χώνομαι ὑποκάτω, ὑποκρύπτομαι, λανθάνω : Διόδ.Σ ἀπ.

583,32 **διαφορὰ δοκοῦσα ὑποικουρεῖν**, Ἰώσ.ΑΙ 17,5,5 **μῖσος τὸ ὑποικουροῦν**, αὐτ.Π( ),552, Λουκ. Ἀποκ.6 **ἀλλά τι παλαιὸν ὑποικουροῦν ἐν τῇ ψυχῇ κακόν**, αὐτ.Ὄνειρ.24 **ἀμορφίαν ὑποικουροῦσαν**, Ἀριστείδ.Κ 95 **τὸ φαῦλον ὑποικουροῦν ἦθος ἐκκαλύψεις**· **3)** μτβ. τηρῶ, φυλάττω τι κρυφίως, ἀσχολοῦμαι περί τι ἢ παρασκευάζω τι κρύφα : Ἀριστφ.Θέσμ.1168 **ἃ νῦν ὑποικουρεῖτε** (κρυφίως ἐπινοεῖτε· σχόλ. «λάθρα ποιεῖτε»)· κ. παθ. : Πολύβ.4,49,4 **ὑποικουρουμένης παρ' αὐτῷ τῆς ὀργῆς**· ‖ ἀπολ. δολιεύομαι, μηχανῶμαι δόλους, πανουργίας : Πλούτ.Ὀθ.3 **ὀλίγους δέ τινας οὐκ ἐπ' ἀγαθῷ φήσας ὑποικουρεῖν διαβάλλοντας αὐτοῦ τὴν μετριότητα**· **4)** μτ. αἰτ. προσ. κτῶμαι κρυφίως ἐπιρροὴν ἐπί τινος, ἐπιδρῶ μυστικῶς ἐπί τινος : Πλούτ.Πομπ.58 **χρήμασι δὲ πολλοὺς ὑποικουρῶν καὶ διαφθείρων ἄρχοντας**, αὐτ.Λουκ.34 **ὑποικούρει τὴν Φιμβριανὴν στρατιὰν καὶ παρώξυνε κατὰ τοῦ Λουκούλλου**· **5)** μτ. αἰτ. εἰσδύω, εἰσχωρῶ λάθρα, παρεισδύω : Πλούτ.Κάμ.28 **νόσος ὑποικούρησεν αὐτοὺς** (εἰσεχώρησε μεταξὺ αὐτῶν).

ὑποικῶ-έω οἰκῶ κάτωθεν, κατοικῶ ὑποκάτω : Ἀριστλ.Πρ.26,41 **ὑποικεῖν τῷ βορέᾳ** (διόρθ. ἀντὶ ὑπείκειν)· **2)** κρύπτομαι κάτωθεν, εἶμαι κεκρυμμένος ὑποκάτω : ΑΠλ.111 **ἔν τε γὰρ ὀφθαλμοῖς .. ὑποικεῖ** (δάκρυ).

ὑποιμώζω μτγν. αἰμώζω σιγηλῶς, θρηνῶ χαμηλοφώνως, κλουθμυρίζω : Λουκ.Μισθ.Συν.27 **σιωπῇ ἀνέχεσθαι ὑποιμώζοντα καὶ ἀμελούμενον.**

ὕποινος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν οἶνον, ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ οἴνου διατελῶν, οἰνόφλυξ, μέθυσος, μεθυσμένος· Φρύν.π.ΑΒ 68,20 «οἰνωμένος» : Φιλόστρ.Γυμν.48,6 (288,14g) **τοὺς δ' ὑποίνους γαστὴρ θ' ἑρμηνεύσει περιττή**· **2)** ὁ γέμων, ὁ πλήρης οἴνου : Φιλόστρ.Εἰκ.339,22 **φαίης δ' ἂν καὶ τοὺς βότρυς τῇ γραφῇ ἐδωδίμους εἶναι καὶ ὑποίνους**, αὐτ.320,16 **ὕποινοι πέτραι καὶ νέκταρ ἐκ βοτρύων**, αὐτ.329,15.

ὑποίομαι ἀποθ.· Ἡσ. «ὑποίεσθαι, ὑπονοεῖν».

ὑποϊππαρχῶ-έω Ἐπιγρ. **εἶμαι ὑποΐππαρχος**, ἐκτελῶ χρέη βοηθοῦ ὑπάρχου.

ὑποῖσαι, ὑποίσας, ὑποίσασα, ἀδόκ. τ. ἀπαρφ. κ. μτχ. ἀορ. ἐκ τοῦ **ὑποίσω**, μέλλ. τοῦ **ὑποφέρω** βλ.λ. : Στέφ.Διάκ.1172, αὐτ.1184 (ἔκδ.Mi.), Ἰγνάτ.Νικηφ.Κων/λεως 143,22 (ἔκδ. De Boor).

ὑποιστός-ή-όν (ὑποφέρω) λεξ. κ. μσν. ὃν δύναταί τις νὰ ὑποφέρῃ, ἁ. ·ὑποφερτός, ἀνεκτός· Ἡσ. «ὑπαιστά, φορητά, βαστακτά» : Φώτ. κ. Σουΐδ. «ὑποιστόν, φορητόν» : Παχυμ.Γ Προγ.175,4, (Βοασσ.) **οὐδ' ὅλως ὑποιστὰ τοῖς γε σώφροσιν.**

ὑποϊσχάνω μτγν. ποι. ἀντὶ ὑπίσχω, ὑπέχω βλ.λ., κρατῶ **κάτωθεν**, ὑποκάτω : Ἀπολλ.Ρ 3,120 **ᾧ ὑπὸ μαζῷ μάργος Ἔρως λαιῆς ὑποΐσχανε χειρὸς ἀγοστόν.**

ὑποΐσχομαι **μτγν. ποι.** κρατῶν τι κάτωθεν λαμβάνω δι' αὐτοῦ τι, **ὑπολαμβάνω, ὑποδέχομαί** τι : Ἀπολλ.Ρ 4,169 **ὡς δὲ σεληναίην .. παρθένος αἴγλην .. λεπτοτάτῳ ἑανῷ ὑποΐσχεται**, αὐτ.4,473 **χερσὶν μέλαν ἀμφοτέρῃσιν αἷμα κατ' ὠτειλὴν ὑποΐσχεται** (κρατῶν τὰς χεῖράς του κεκοιλωμένας **κάτωθεν τοῦ τραύματος, ὑπεδέχετο** ἐν τῷ κοιλώματι αὐτῶν τὸ ῥέον αἷμα).

ὑποκἄθαίρω κ. **νεώτ.** ἰατρ. καθαίρω **τὸν ἐντερικὸν σωλῆνα διὰ καθαρσίου**, προκαλῶ κενώσεις διὰ καθαρσίου ἢ ἄλλως πως : Ἱππ.Ἀφορ. 1261 **ὑποκαθῆραι τὴν κοιλίην**, Θεόφρ.ΦΙ 7,12,3, Πλούτ.Ἠθ.127C **ὑποκαθαίρειν .., καὶ ὑποκλύζειν**, Γαλ.6,248,4 **ὑποκαθαίρειν δὲ μετρίως**· **2)** ἐκβάλλω, ἀποβάλλω διὰ καθάρσεως : Γρηγ.Νύσσ.Ι, 888Α **ὑποκαθαίρει τὴν κόπραν**· **3)** ῥηματ. π. **ὑποκάθαρσις.**

ὑποκάθαρσις-εως (ἡ) (καθαίρω) ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποκαθαίρειν, ἡ δι' ἀποπατήσεως κάθαρσις, κένωσις τοῦ ἐντερικοῦ σωλῆνος : Ἱππ.872G **ὑποκάθαρσις τῆς κάτω κοιλίης ξυμφέρει τοῖσι πλείστοισι τῶν ἑλκέων.**

ὑποκαθέζομαι μτγν. κ. μσν., μέλλ. **ὑποκαθεδοῦμαι,** ἀποθ. καθέζομαι κρύφα, λάθρα ἰδ. πρὸς ἐνέδραν· Σουΐδ. «ὑποκαθέζεσθαι, τὸ ἐγκρύπτεσθαι» : Ἀνών.π. **αὐτ. ἀγγειλάντων τῶν διοπτήρων ἐνέδραν ὑποκαθέζεσθαι ἐπὶ ταῖς λασίοις**· **2)** ἐν τῷ ἀορ. **ὑποκαθέσθην,** ἔπαθα καθίζησιν, κατεκάθισα : Σχόλ.Θουκ.2,89 **τὸ μέρος τῆς γῆς .. ὑποκαθέσθη καὶ ταπεινότερον ἐγένετο,** Γεωπ.6,18.

ὑποκάθετος (ἡ) νεώτ. μαθημ. τὸ τμῆμα τοῦ ἄξονος τῶν τετμημένων τὸ περιλαμβανόμενον μεταξὺ τῆς καθέτου τῆς ἀγομένης εἴς τι σημεῖον καμπύλης καὶ τοῦ σημείου ἔνθα ἡ ἐκ τοῦ σημείου τούτου ἀγομένη παράλληλος πρὸς τὸν ἄξονα τῶν τεταγμένων συναντᾷ τὸν ἄξονα τῶν τετμημένων.

ὑποκαθεύδω μτγν. καθεύδω, κοιμῶμαι κάτωθεν, ὑποκάτω : Γρηγ.Νύσσ.3,170Α **ὑποκαθεύδοντος δὲ τῇ σκιᾷ.**

ὑποκάθημαι, Ἰων. **ὑποκάτημαι,** κυρ. παρακ. τοῦ ὑποκαθέζομαι βλ.λ., κάθημαι κάτωθεν, ὑποκάτω, μτ. δοτ. : Φιλόστρ.Εἰκ.303,17 **ὑποκαθῆσθαι ταῖς μηλίαις**· **2)** κάθημαί που ἀναμένων τι(νά) : Ἡρ.7,27 **ἐν ταύτῃ τῇ πόλι ὑποκατήμενος .. ἐξείνισε τὴν βασιλέος στρατιήν**· **3)** κάθημαι κάτω κρυφίως ἢ ἐνεδρεύων, λοχῶ, ἐλλοχῶ, ἐνεδρεύω : Ξεν.Ἑλλ.7,2,5 **ἐν δὴ τούτῳ οἱ προδιδόντες ἐσήμαινον τοῖς ὑποκαθημένοις ἀναβαίνειν**, Στράβ. 15,1,42 **αὐτοὶ δ' ἐν καλυβίοις κρυπτοῖς ὑποκάθηνται λοχῶντες,** Φιλόστρ.292, αὐτ.566· ‖ κ. μτ. αἰτ. ἐνεδρεύω, παραμονεύω τινά : Ἡρ.8,40 **εὑρήσειν Πελοποννησίους πανδημεὶ ἐν τῇ Βοιωτικῇ ὑποκατημένους τὸν βάρβαρον,** Φιλόστρ.685· **4)** μτφ. **ὑποκαθήμενον** βλέπειν μὲ βλέμμα δολερόν, ὕπουλον : Φιλόστρ.851· ‖ κ. μτ. αἰτ. καταλαμβάνω λεληθότως, κυριεύω τινὰ ἀνεπαισθήτως : Φιλόστρ.614 **φθόνος ὑποκάθηταί τινα**· κ.μτ. δοτ. : Πολύβ.4,29,7 **ὑποκαθημένης ἐκ τούτων αὐτῷ τῆς ὀργῆς** (Σουΐδ. «ἐγκρυπτομένης, ἐναποκειμένης»)· **5)** μένω ἀργός, ἀπραγῶ : Διον.Ἀλ. Ρωμ.11,87 **ὑμᾶς τοὺς ἔνδον ὑποκαθημένους.**

ὑποκαθίζω κ. μσν., μέλλ. ἀττ. -ιῶ, καθίζω, τοποθετῶ τινα εἰς ἐνέδραν : Διον.Ἀλ.Ρωμ.956 **λόχον τινὰ ὑποκαθίσαντες ἐν ὕλαις ἐπιλέκτων ἀνδρῶν,** Νικ.Χων.799,24(Bonn.) **περὶ τὰς Θερμοπύλας λόχον ὑποκαθίσας**· **2)** τὸ μέσ. κάθημαί που ἐνεδρεύων, καθέζομαι, τοποθετοῦμαι εἰς ἐνέδραν : Ξεν.Ἑλλ. 7,2,5 **τῆς νυκτὸς ὑπεκαθίζοντο ὑπ' αὐτῷ τῷ τείχει**· **3)** τὸ ἐνεργ. ἀμτβ. ὑποκάθημαι, ἐλλοχεύω, ἐνεδρεύω, παραμονεύω : Πολύβ.12,4,14 **κλέπτης ὑποκαθίσας,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.11,27· **4)** καθιζάνω, κατακάθημαι, κατακαθίζω : Πλούτ.Ἠθ.878D **τὰ μείζονα καὶ βαρύτατα πάντως ὑπεκάθιζεν**· **5)** ῥηματ.π. ὑποκάθισμα.

ὑποκαθίημι, μέλλ. **ὑποκαθήσω,** καθίημί τι κατὰ μικρόν, ἠρέμα ἀφήνω τι νὰ πέσῃ κατὰ μικρόν : Φρύν. ἐν ΑΒ 69,8 **ὑποκαθεῖναι τὰς ὀφρῦς**· **2)** ἐν ἀναφ. πρὸς γένειον, ἀφήνω τι νὰ κρέμαται, νὰ πίπτῃ αὐξανόμενον : Ἐφιππ.ἀπ.Ναυαγοῦ 1,7 **εὖ δ' ὑποκαθιεὶς ἄτομα πώγωνος βάθη**· **3)** τὸ μέσ. Σουΐδ. «ὑποκαθέσθαι, συγχωρῆσαι, ἀφεῖναι» : Πολύβ.24,8,8 **βουληθεὶς μηδὲν ἀλλότριον ὑποκαθέσθαι μηδὲ δυσμενὲς μηδὲν ἀπολιπεῖν.**

ὑποκάθισμα-ατος (τὸ) (ὑποκαθίζω) τὸ ὑποκαθίζειν, ἡ ἐνέδρα· Ἡσ. ἐν λ. ἐνέδρα.

ὑποκαθίσταμαι μτγν. καθιζάνω, κατακαθίζω, κατέρχομαι εἰς τὸν πυθμένα ὡς ἵζημα : Γαλ.19, 605,7 **ὑπόστασιν ἐν τῷ πυθμένι τοῦ ἀγγείου ὑποκαθισταμένην**· **2)** καταλαμβάνω τὴν θέσιν ἀλ-

λου τινός, ἀντικαθιστῶ τινα : Ἡρωδιαν.Ἱστ.8,8,2 **ἐκεῖνοι δὲ ἅτε παρόντες . . ὑποκατασταῖεν.**

ὑποκαθίστημι μτγν. κ. νεώτ. μ. ἐν τῷ παθ. ὑποκαθίσταμαι βλ.λ.

ὑποκαθιστῶ-άω νεώτ., ἀόρ. ὑποκατέστησα, μέσ. κ. παθ. **ὑποκαθιστῶμαι**-άομαι, ἀόρ. **ὑποκατεστάθην**, μτχ. παρακ. **ὑποκατεστημένος**, ἐγκαθιστῶ τι(να) εἰς τὴν θέσιν ἄλλου τινός, ἀντικαθιστῶ τι(να) δι' ἄλλου : **ὑποκατέστησε τὸ πρωτότυπον δι' ἀντιγράφου· 2)** ἀμτβ. καταλαμβάνω τὴν θέσιν ἄλλου, ἐγκαθιστῶ ἐμαυτὸν εἰς τὴν θέσιν ἄλλου, ἀντικαθιστῶ τινα : **ὑποκαθιστᾷ τὸν ἀσθενοῦντα ἀδελφόν του εἰς τὴν διαχείρισιν τῆς περιουσίας του.**

ὑποκαίω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀττ. ὑποκάω, ἀόρ. ὑπέκαυσα, παθ. ἀόρ. ὑπεκαύθην, μτχ. παρακ. **ὑποκεκαυμένος**, ἀνάπτων, θέτων πῦρ κάτωθεν καίω, καίω ὑποβάλλων πῦρ : Ἡρ.4.61 **ἕφουσι ὑποκαίοντες τὰ ὀστέα τῶν Ιρηίων**, Διόδ.Σ 20,71 **εἰς ταύτην δ' ἐναρμόζων τοὺς βασανιζομένους ὑπέκαιε ζῶντας**, Ἀνών.π.Εὐστ.II46,37 **ὑποκαίειν ξύλα τῷ τρίποδι** [κάτωθεν τοῦ τρίποδος]· κ. παθ. : Διόδ. Σ 19,108 **ὑποκαομένου τοῦ κατασκευάσματος·** ‖ ἀνάπτω πῦρ κάτωθέν τινος πρὸς θέρμανσιν, ὑποθερμαίνω : Γαλ.14,318,13 **ὑποκαίειν τὴν χύτραν·** κ.παθ.: Πάπ. **τὸ βαλανεῖον ποίησον ὑποκαυθῆναι· 3)** ὑφάπτω, ἀνάπτω πῦρ κάτωθεν : Λουκ.Φάλ.1,11 **πῦρ δὲ ὑποκαίειν κελεύειν· 4)** καίω ὀλίγον τι, τὸ παθ. : Γαλ.14,423,7 **ὑπὸ ἡλίου ὑποκαίεσθαι· 5)** μτφ. ἀνάπτω, κατσφλέγομαι, τὸ παθ. : Παρθ.103,19, αὐτ.122,7 [Teuch.] **ὁ μειρακίσκος αὐτῆς ἀναφανδὸν ὑπεκαίετο· 6)** νεώτ. μτφ. ἐξεγείρω τεχνηέντως πάθος τι, ὑπεκκαίω, ὑποδαυλίζω, ὑποθάλπω.

ὑποκακοήθης-ους-ες ὁ ὀλίγον τι κακοήθης : Ἱππ.605,9 **ὑποκακοήθεα . . τὰ λοχεῖα**, Φίλ.2,570.

ὑποκακχέω ποι. τοῦ ἀχρ. ὑποκαταχέω, καταχέω βαθμηδὸν ἢ ἠρέμα : Ἀλκ.39 **πτερύγων ὑποκακχέει ἀοιδὴν** (διόρθ. πτερύγων δ' ὕπα κοκχέει).

ὑποκαλπάζω μσν. καλπάζω ἠρέμα, προχωρῶ καλπάζων : Ἀνν.Κομν.26C **ὑποκαλπαζόντων κατὰ τοῦ πρανοῦς πρὸς αὐτούς.**

ὑποκαλύκιον (τὸ) νεώτ. βοταν. σπονδύλωμα φυλλοειδῶν ἀποφύσεων ἀπαντῶν **εἴς** τινα φυτὰ ἔξω τοῦ κάλυκος **καὶ** σχηματίζον **δεύτερον** περιάνθιον.

ὑποκαλύπτω μτγν., μσν., μέλλ. **ὑποκαλύψω**, καλύπτω κάτωθεν, ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι, περικαλύπτω, κρύπτω : Εὐμάθ.40 [ἐκδ. Teuch.] **ὁ δεξιὸς ποὺς ἀσάνδαλος, τὸν γάρ τοι λαιὸν ὑπεκάλυπτε τὸ χιτώνιον·** κ. μτφ. : ΠΔ Ἱερ.3,25 **ὑπεκάλυψεν ἡμᾶς ἡ ἀτιμία ἡμῶν** (δ.γρ. ἀντ) ἐπεκάλυψεν).

ὑποκαμίσιον (τὸ) πάπ. τὸ ὑποκάμισον βλ.λ.

ὑποκαμισοθωράκιον (τὸ) μσν. ἐσωτερικὸν **ἔνδυμα** ἑνιαῖον ἀποτελούμενον **ἐξ** ὑποκαμίσου **ἐν** συνοχῇ μετὰ βρακίου : ΨΚωδ.285,9 [ἐκδ.Preg.].

ὑποκάμισον (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ., δημ. πο(υ)κάμισο ὁ ἐκ βαμβακεροῦ, λινοῦ ἢ μεταξωτοῦ ἢ μαλλίνου ὑφάσματος ἐσωτερικὸς χιτών, ὑποχιτώνιον· Κύρ. κ. Σουίδ. «ἐπενδύτης, τὸ ἐσωτερικὸν ἱμάτιον, ὃ καὶ ὑποκάμισον λέγεται» : Σχόλ.Ἀριστλ. Ρητ.40, Ἀχμ.Ὀνειροκρ.13), Πρόδρ.2,93 **καὶ σύ 'λθες ἀνυπόδετος καὶ δίχα ὑποκαμίσου.**

ὑποκάμνω σχόλ. εἶμαι ὀλίγον τι κεκμηκώς, κουρασμένος ἢ ἄρρωστος : Σχόλ.Ἀριστφ.Θεσμ.412.

ὑποκάμπτω κ. μσν., μέλλ. -ψω, κάμπτω ὀλίγον τι πρὸς τὰ κάτω ἢ ὀπίσω : Ἰλ.Ω 274 **ὑπὸ γλωχῖνα δ' ἔκαμψαν** [ἔκαμψαν τὸ ἄκρον τοῦ ἱμάντος ὑπ' αὐτὸν τὸν ἱμάντα]· κ. παθ. : Γεωπ.12,19,5 **ὑποστρέφουσιν οἱ σίκυοι καὶ ὑποκαμφθήσονται· 2)** ἀμτβ. στρέφομαι, γυρίζω πρὸς τὰ ὀπίσω, ὑποστρέφομαι, ἐπὶ λαγοῦ : Ξεν.Κυν.5,16 **ἔστιν ὅτε διαβαίνουσι τὰ ῥεύματα καὶ ὑποκάμπτουσι καὶ** καταδύονται **εἰς φάραγγας· 3)** μτφ. κ. μσν. μτ. αἰτ. μένω ὀπίσω, ὑπολείπομαι, ὑστερῶ : Αἰσχ. Ἀγ.786 **μηθ' ὑπεράρας μηθ' ὑποκάμψας καιρὸν χάριτος** (Βερνορδ.Γρηγ. «μήτε ὑπερβαλὼν τὸ ὀρθὸν μέτρον τοῦ σεβασμοῦ [τῆς προσκυνήσεως], μήτε μείνας ὀπίσω [ὑπολειφθείς»]· **3)** μτφ. μσν. ὑποχωρῶ : Πισίδ.Γ Βl.Ἀναστ.315,31 **τοῖς τοιούτοις ὑποκαμφθῆναι σεβάσμασιν.**

ὑποκάπηλος (ὁ) μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν ἀρχικάπηλον, ὁ δευτερεύων κάπηλος : Φιλόστρ.Ἀπολλ.8,11.

ὑποκαπνίζω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπεκάπνισα**, καπνίζω κάτωθεν, ὑποκάτω, ὑποθυμιῶ : Γαλ.14,551, Ἀλέξ.Τραλλ.5,261 **ποίει τροχίσκους καὶ ὑποκάπνιζε**, Γεωπ.12,8,1 **ἄσφαλτον καὶ θεῖον . . ὑποκάπνιζε τὰ δένδρα**, Ἱππιατρ.16,3· κ. παθ. : Θεοφάν.Νόνν.1,388 **τροχίσκος ὑποκαπνιζόμενος διὰ χώνης**, Γεωπ.13,11,5 **ὀριγάνου ὑποκαπνιζομένου· 2)** νεώτ. ἐνεργῶ, ἐκτελῶ ὑποκαπνισμόν, ἀπολυμαίνω κλειστόν τινα χῶρον δι' ὑποκαπνισμοῦ· ‖ κ. παθ. ποιοῦμαι χρῆσιν ὑποκαπνισμῶν πρὸς θεραπείαν μου, ἰδ. ἀχνῆς ὑδραργύρου πρὸς θεραπείαν συφίλιδας· **3)** ῥηματ. π. ὑποκάπνισμα, ὑποκαπνισμός, ὑποκαπνιστός.

ὑποκάπνισμα-ατος (τὸ) (ὑποκαπνίζω) μτγν., μσν. τὸ πρὸς ὑποκαπνισμὸν καιόμενον, τὸ δι' οὗ ὑποκαπνίζουσι : Ἀλέξ.Τραλλ.5,261, Θεοφάν.Νόνν.1,388· **2)** ἅ. ὑποκαπνισμὸς βλ.λ. : Μοσχί.Ἰατρ.Γυν.Παθ. 78,17 **ὑποκάπνισμα τῆς μήτρας γενέσθω ἐκ θείου.**

ὑποκαπνισμός (ὁ) (ὑποκαπνίζω) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποκαπνίζειν βλ.λ.(ι), ἅ. ἀποκαπνισμός, ἰδ. πρὸς θεραπευτικὸν σκοπὸν : Ἀντυλλ.π.Ὀρειβ.182 [ἐκδ. Matth.] **τοῖς περὶ θώρακα ἔχουσι νόσημα ὑποκαπνισμὸς ἐπιτήδειος**, Γαλ.14,441,14 **ὑποκαπνισμὸς πρὸς τὴν βῆχα**, Θεοφάν.Νόνν.1,398 **χρῶ τοῖς ὑποκαπνισμοῖς·** ‖ νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐν κλειστῷ χώρῳ καὶ διὰ καιομένων φαρμακευτικῶν οὐσιῶν παραγωγὴ καπνῶν ἢ ἀτμῶν πρὸς θεραπευτικὸν ἢ ἀπολυμαντικὸν σκοπόν, ἅ. ὑποθυμίασις· ὁμ. **ὑποκαπνισμὸς ὑδραργύρου** [ἐν χρ. παλαιοτ. ὡς θεραπευτικὸν μέσον κατὰ τῆς συφίλιδας].

ὑποκαπνιστός-ή-όν (ὑποκαπνίζω) μτγν. ὁ πρὸς ὑποκαπνισμὸν χρήσιμος, οὗ γίνεται χρῆσις πρὸς κάπνισμα : Ἀλέξ.Τραλλ.5,262.

ὑποκάπτω ὑφαρπάζων τι κάπτω αὐτό, ἁρπάζω κρυφὰ κάτι καὶ τὸ χάφτω : Ἀριστλ.Ζ19,29.

ὑποκάρδιος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ σιονεὶ ὑπὸ τὴν καρδίαν ἢ ἐν τῇ καρδίᾳ, ἅ. ἐγκάρδιος : Θεόκρ.11,15 **ἔχθιστον ἔχων ὑποκάρδιον ἕλκος**, αὐτ.20,17 **φέρω δ' ὑποκάρδιον ὀργάν**, Ἀγαθ.147A, -ὑποκάρδιος πόθος.

ὑποκαροῦμαι-όομαι καροῦμαι ὀλίγον τι : Ἱππ. Ἐπιδ.1,987, Διοσκ.4,76 **ἃ καὶ ἐσθίοντες αἱ ποιμένες ποσῶς ὑποκαροῦνται.**

ὑποκάρπιος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν καρπὸν βλ.λ.8) : Ἀριστοίν.1,13 **ὑποκάρπιος ἀρτηρία.**

ὑπόκαρπος-ον πάπ. ἐπὶ δένδρων, ὁ φέρων ἐφ' ἑαυτοῦ τὸν καρπόν, ὁ πλήρης καρπῶν : **μετὰ τὸν χρόνον παραδώσω τοὺς φοίνικας ὑποκάρπους.**

ὑποκάρφω σχόλ. ξηραίνω κατ' ὀλίγον, βαθμηδόν· κ. παθ. **ὑποκάρφομαι** Σχόλ.Νίκ.Ἀλεξ.80 «ξηραίνομαι ἢ τραχύνομαι».

ὑποκαρώδης-ους-ες ὁ ὀλίγον τι καρώδης βλ.λ.(ι) · Ἱππ.Προρρ.81, αὐτ.Κφακ.159.

ὑποκαταβαίνω κ. μσν. καταβαίνω κατὰ μικρόν, κατ' ὀλίγον, βαθμηδὸν ἢ κρυφίως : Ἡρ.2,15 **προϊούσης δὲ τῆς χώρης πολλοὺς μὲν τοὺς ὑπολειπομένους αὐτῶν γίνεσθαι, πολλοὺς δὲ τοὺς ὑποκαταβαίνοντας**, Ἱππ.Προγν.40, Θουκ.7,60 **ἐκ τῶν ἄνω τειχῶν ὑποκατέβησαν καὶ τὰς ναῦς ἐπλήρωσαν πάσας· 2)** καταβαίνω, κατέρχομαι ὀλίγον τι : Ξεν.Ἀν.7,4,11 **καὶ αὐτὸς μὲν ἐν τῷ**

πεδίῳ **ὑποκαταβὰς ἐσκήνου,** ΔίωνΚ40,26 **ὁ Κράσσος ἐς τὸ ὁμαλὸν ὑποκατέβη·** **3)** μσν. ἡ μτχ. **ὑποκαταβάς** κατωτέρω ἐν τῷ βιβλίῳ, περαιτέρω, ἀμέσως παρακάτω· πρβλ. παρακατιών: Εὐστ.799,19 **διόπερ ὑποκαταβὰς ἔφη·** **4)** μτφ. συγκαταβαίνω εἴς τι, μτ. αἰτ.: Ἐπιφάν.2,171=1,610C) **ὑποκαταβαίνων τὴν ἀσθένειαν τῆς ἀνθρωπότητος** [τῇ ἀσθενείᾳ]· **5)** ὑποστρέφω, ἐπιστρέφω κατὰ μικρόν: Ἱππ.1243C **τοσοῦτον ὑποκαταβαίνειν ὁκόσον ἂν ἡ νόσος μαλθακωτέρη τῶν ἐσχάτων ᾖ·** **6)** ρηματ.π. ὑποκατάβασις.

ὑποκαταβάλλω μτγν. καταβάλλω, ρίπτω ὑποκάτω: Κόϊντ.10,484 **ὅτε δ' ἀμφοτέρους ὀλοὴ πυρὸς ἤνυσε ῥιπή, . . μιῇ δ' ὑποκάββαλε τέφρῃ.**

ὑποκατάβασις-εως (ἡ) (ὑποκαταβαίνω) λεξ. κ. μαν. ἡ κατὰ μικρὸν κατάβασις: Εὐστ.1402,17 **ὅρα ὑποκατάβασιν εἰς εὐτέλειαν εὔτακτον·** **2)** Φώτ. κ. Σουΐδ.«ὑποκατάβασιν· παραχώρησιν».

ὑποκαταβιβάζω μσν. καταβιβάζω τινὰ κατὰ μικρόν, ἀναγκάζω τινὰ νὰ κατέλθῃ βραδέως: Εὐστ.ἐν Maii.Spicil.Rom.5,234.

ὑποκαταγγέλλω μτγν. ἀγγέλλω κατὰ μικρόν, προαγγέλλω, προφητεύω **δι'** ὑπονοουμένων, ἀλληγορικῶς: Ὠριγ.Κέλσ.2,82 (ἔκδ. Spenc.) **προφήταις τοῖς Χριστὸν ὑποκαταγγέλλουσιν.**

ὑποκαταγελῶ-άω μτγν. καταγελῶ, περιγελῶ τινα κρυφίως, μτ. γενικ.: Ἀρρ.Ἐπικτ.4,6,21.

ὑποκατακλίνω κ. μσν. κατακλίνω κάτωθεν, ὑποκάτω, τὸ παθ.: Πλούτ.Ἠθ.50E **ταῖς γυναιξὶ τῶν βασιλέων ἀναβαίνειν ἐπὶ τὰς ἁμάξας δι' αὐτῶν ὑποκατακλινόμεναι παρεῖχον·** ‖ κ. ἐπὶ παλαιστοῦ ἀφήνοντος νὰ καταβληθῇ: αὐτ.58F **καὶ ὁ προσπαλαίων ὑποκατακλινόμενος·** **2)** τοποθετῶ, βάλλω τινὰ νὰ κατακλιθῇ παρὰ τὴν τράπεζαν εἰς θέσιν κατωτέραν: Λουκ.Ὄνειρ.11 **μηδενὸς ἀνεχομένου πλησίον κατακεῖσθαι αὐτοῦ ἐμὲ ὑποκατακλίνουσι φέροντες, ὡς ὁμοτράπεζοι εἴημεν·** ‖ τὸ παθ. καταλαμβάνω ἢ κατέχω παρὰ τὴν τράπεζαν θέσιν κατωτέραν, μτ. δοτ.: Πλούτ. Ἠθ.618E· κ. μτ. γενικ.: Ἰώσ.ΑΙ 12,4,9· **3)** μέσ. ὑπείκω, ὑποχωρῶ, μτ. δοτ. προσ.: Πλάτ.Πολ.336C **τί εὐηθίζεσθε πρὸς ἀλλήλους ὑποκατακλινόμενοι ὑμῖν αὐτοῖς;,** Διον.Ἀλ.Ρωμ.6,24 **ὑποκατακλίνεσθαι ἀλλήλοις ἐν τῇ ζητήσει,** αὐτ.71· κ. ἀπολ.: Δημ.127, ΔίωνΧρ.1,217 **θεραπεύων καὶ ὑποκατακλινόμενος·** **4)** ρηματ. π. ὑποκατάκλισις.

ὑποκατάκλισις-εως (ἡ) (ὑποκατακλίνω) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑποκατακλίνεσθαι βλ.λ.3), ὑποχώρησις, συγκατάθεσις, ὑποταγή, ταπείνωσις: Πλούτ.Ἠθ. 58D **ᾧ καὶ μάλιστα δεῖ τὰς τοιαύτας ὑποκατακλίσεις καὶ ἀναχωρήσεις ἐξελέγχειν,** Ἡλιόδ.Αἰθ. 10,25 **τὴν δόξασαν αὐτοῖς ὑποκατάκλισιν τῷ ἐπιτωθασμῷ τῆς κατ' ἐκεῖνον μεγαλαυχίας παρηγορηθέντες·** **2)** μσν. τὸ κατακλίνεσθαι κάτωθεν, τὸ ξάπλωμα ἀποκάτω: Φώτ.Ἐπιστ.195,16 **τῇ ἡμετέρᾳ ῥαστώνῃ καὶ οἷον ὑποκατακλίσει.**

ὑποκατακλῶ-άω μτγν. κατακλῶ κατὰ μικρὸν ἢ λυγίζω κάτωθεν, τὸ παθ.: Ἀπολλ.Σοφ.Λεξ.Ὁμ. 671 ἐν λ. ὑπερικταίνοντο **ὑποκατεκλῶντο [οἱ πόδες] οὐκ εὐτονοῦντες.**

ὑποκαταλείπω καταλείπω βαθμηδὸν ἢ ὀπίσω: Ἱππ.Προρρ.102 **ὑποκαταλείπειν μνημόσυνον.**

ὑποκατανάλωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἠλαττωμένη κατανάλωσις ἐμπορευμάτων ἢ γεωργικῶν προϊόντων ἔναντι τῆς παραγωγῆς αὐτῶν.

ὑποκαταπίπτω μτγν. καταπίπτω ὑποκάτω: Κόϊντ.1,588 **ὅσων ὑποκάππεσε γυῖα Ξάνθου πὰρ προχοῇσιν.**

ὑποκατάρατος-ον Ἐπιγρ. **ὁ** εἰς κατάραν ὑποκείμενος, ὁ κατάρατος.

ὑποκατασκευάζω κατασκευάζω, παρασκευάζω κρυφίως: Ἰώσ.ΑΙ 15,4,2 **ὑποκατασκευάζειν ἐνέδρας ἀρχήν,** αὐτ.16,1,2 **ὑποκατασκευάζειν μῖσος,** Βασ.2,38A **ὑποκατασκευάσας ὅσον ἐδύνατο τὰς βλασφημίας·** ‖ καθιστῶ τινά τι κατ' ὀλίγον: Κλήμ.Ἀλ.48,32 (Sylb.) **ὑποκατασκευάζειν παῖδα πιστόν·** **2)** συντίθημι, συντάσσω: Δημήτρ.232 **δεῖ ὑποκατασκευάσθαι πως μᾶλλον τοῦ διαλόγου τὴν ἐπιστολήν.**

ὑποκατασκευή (ἡ) μτγν. ἡ κρυφία παρασκευή, ἑτοιμασία: Ὠριγ.Κέλσ.4,219(=226), Ἰάμβλ. Προτρ.10.

ὑποκατασπῶμαι-άομαι μσν. ἀποσπῶμαι κατ' ὀλίγον, ἀπομακρύνομαι βαθμηδόν: Φώτ.Βιβλ. **ὑποκατασπώμενος τῆς ἀληθείας.**

ὑποκατάστασις-εως (ἡ) (ὑποκαθίστημι) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ὑποκαθιστάναι, ἡ ἐγκατάστασίς τινος εἰς θέσιν ἄλλου, ἀντικατάστασις, ἀναπλήρωσις κ. ἰδ. ἡ μετάθεσις κληρονομίας: Mortreuil. Hist. du droit Byz.2,376,33 **«ὑποκατάστασις δέ ἐστιν ἡ ἐξ ἀποτυχίας τοῦ πρώτου κληρονόμου ἐπὶ ἕτερον τῆς κληρονομίας μετάθεσις ἐκ διορισμοῦ τοῦ κληροδοτοῦντος»·** ‖ νεώτ. νομ. **κοινὴ ὑποκατάστασις ἡ** ἐγκατάστασις κληρονόμου ὑπεισερχομένου εἰς τὴν θέσιν ἄλλου εἰς **ἣν** περίπτωσιν οὗτος δὲν ἤθελε γίνει κληρονόμος.

ὑποκαταστάτης (ὁ) (ὑποκαθίστημι) πάπ. ὁ ἀντικαταστάτης, ὁ ἀντιπρόσωπος: **ὀνομασθέντα ἐπιμελητὴν ἤτοι ὑποκαταστάτην Ἀπολλωνίου.**

ὑποκατάστατος-ον (ὑποκαθίστημι) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑποκατεστημένος, ἐγκατεστημένος εἰς θέσιν **ἄλλου,** ὁ ἀντικαταστάτης, ὁ ἀναπληρωτής: Θεόφιλ.Ἀντικήν.Ἰνστιτ.2,15,1· ‖ νεώτ. νομ. **δεύτερος κληρονόμος διοριζόμενος** εἰς **ἣν** περίπτωσιν ὁ πρῶτος δὲν ἤθελεν ἀποκτήσει **τὴν κληρονομίαν·** πρβλ. ὑποκατάστασις.

ὑποκαταστέλλω μτγν. καταστέλλω ὀλίγον, μετριάζω κατά τι: Ἀγαθρχ.Ἐρ.Θαλ.63,16 (Huds) **τῇ μίξει τοῦ δοκοῦντος λυπεῖν τὸ τῆς ἡδονῆς βλαβερὸν ὑποκαταστέλλουσαν.**

ὑποκατάστημα-ατος (τὸ) νεώτ. δευτερεῦον κατάστημα ἐπιχειρήσεώς τινος ἐξαρτώμενον ἐκ τοῦ κεντρικοῦ καὶ ἑδρεῦον **ἐν τῇ** αὐτῇ ἢ συνηθέστ. ἐν ἄλλῃ πόλει: **τὰ ὑποκαταστήματα τῆς Ἐθνικῆς Τραπέζης ἐν Ἀμερικῇ.**

ὑποκαταφρονῶ-έω καταφρονῶ, περιφρονῶ ἢ παραμελῶ ὀλίγον τι, μτ. γενικ.: Ἱππ.1139E **καὶ ἴσως ἄλλως ὑποκατεφρόνει·** κ. μτ. γενικ.: Ἀριστόξ.31 **ὑποκαταφρονεῖν τοῦ πράγματος.**

ὑποκάτειμι μτγν. κ. μσν. κάτειμι, κατέρχομαι κρυφίως: Tractat. Eccles. n. Cav. Hist.Liter.107· **2)** ἡ μτχ. **ὑποκατιών** κατωτέρω ἐν συγγράμματι, βιβλίῳ, περαιτέρω, παρακάτω: Σχόλ.Ὀδ.Ε 254, Βασ.1,236D, Φώτ.Βιβλ.531,3 **τὸ ἄδηλον τῆς λέξεως διεσάφησεν ὑποκατιών·** πρβλ. ὑποκαταβαίνω.

ὑποκατέρχομαι μτγν. κ. μσν. ἀ. ὑποκαταβαίνω βλ.λ.: Γαλ.19,606,10 **τὸ δὲ ὑποκατελθὸν λέγεται ἐναιώρημα,** Ἐπιφάν.2,43C, Νικ.Χων.12,185.

ὑποκατεσθίω μτγν., μέλλ. **ὑποκατέδομαι,** κατεσθίω κάτωθεν ἢ κρύφα, ἐπὶ ποταμοῦ κατατρώγοντος τὸ ἔδαφος τῆς ἑαυτοῦ κοίτης: Ἀπολλ. Σοφ.Λεξ.Ὁμ.672 ἐν λ. ὑπέρεπτε.

ὑποκάτημαι ἰων. τ. τοῦ ὑποκάθημαι **βλ.λ.**: Ἡρ. 8,40 **ὑποκατήμενοι τὸν βάρβαρον.**

ὑποκατορύσσω, ἀττ. -ττω κατορύσσω βλ.λ.(| ὑποκάτω, τὸ παθ.: Σώφρ.ἀπ.33 Ahr.(π.Ἀθήν.11,480B) **ὑποκατώρυκται δ' ἐν κυαθίδι τρικτὺς ἀλεξιφαρμάκων.**

ὑποκάτω ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. ἀποκάτω κάτωθέν τινος, κάτω, ὑπό τι, μτ. γενικ.: Πλάτ. Φαίδ.112D **ὑποκάτω . . τῆς ἐκροῆς,** ΚΔΛουκ. 8,16 **ὑποκάτω τῆς κλίνης,** αὐτ.Μάρκ.6,11 **ὑποκάτω τῶν ποδῶν,** αὐτ.Ἰω.1,51 **ὑποκάτω τῆς συκῆς,** αὐτ.Ἀποκ.5,3, Πάπ. **ὑποκάτω τῆς θύρας,** Ἰουλ.

Γαλ.49,21 τὸ ὕδωρ τὸ ὑποκάτω τοῦ οὐρανοῦ· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Νόμ.844C ἐὰν . . ὕδατα γιγνόμενα τὸν ἐπάνω γεωργοῦντα ἢ καὶ ὁμότοιχον οἰκοῦντα τῶν ὑποκάτω βλάπτῃ τις μὴ διδοὺς ἐκροήν, Ὑπερείδ.Εὐξ.40 ὑποκάτω παραγράφειν τι· κ. ἔμπροθ. : Ἀραβ.Μυθ.Χολ.1,10 ὑποκάτω εἰς τὰ παραθύρια τοῦ παλατίου· 2) εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ, μτ. τοῦ ἄρθρου, ὁ κατώτερος : Ἀριστλ.Τοπ 6,5,6 τὸ ὑποκάτω γένος (ἀντίθ. τὸ ἐπάνω), Πλούτ.Ἠθ. 424C τὰ ὑποκάτω γένη· κ. ἀπολ. τὰ ὑποκάτω : Ἀριστλ.Τοπ.4,2,4.

ὑποκάτωθεν ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ. κάτωθεν, ἐκ τῶν κάτω : Ἀριστλ.ΖΓ 4,4,48· 2) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποκάτω βλ.λ. : Πλάτ.Νόμ.761B τοῖς ὑποκάτωθεν ἀγροῖς τε καὶ τόποις, Ἐπιφάν.1,86A ὑποκάτω τῆς παλάμης, ASS Σεπτεμβρ.5,275E.

ὑποκατώρυχος-ον ὁ ὑπὸ τὸ χῶμα κατορυχθείς, παραχωμένος : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,9,11 τὰ κλήματα ἐπιβαλλόμενα καὶ ὑποκατώρυχα καθιέμενα (δ.γρ. ἀποκατώρυγες καθιέμεναι).

ὑπόκαυσις-εως (ἡ) (ὑποκαίω) μτγν. τὸ καίειν ὑποκάτω : Ὀρειβ.37 (Matth.) πρόσκαυσις ἀπὸ τοῦ πυρὸς τῷ ὀπτωμένῳ οὐ ῥᾳδίως συμβαίνει παρὰ τὸ ἐκτὸς τὴν ὑπόκαυσιν εἶναι· 2) τὸ πῦρ τῆς ὑποκαύστρας, τὸ ὑπὸ τοὺς λέβητας τῶν λουτρῶν καιόμενον πῦρ : Πλούτ.Ἠθ.658D αἶρας ἐμβαλεῖν εἰς τὴν ὑπόκαυσιν· 2) ἡ δι' ὑποκαύσεως θέρμανσις : Πάπ. εἰς ὑπόκαυσιν βαλανείου, Ἡσ. ἐν λ. ἰπνοκήϊον.

ὑποκαυστήριον (τὸ) πάπ. ἡ ὑποκαύστρα βλ.λ. : βάλλε εἰς ὑποκαυστήριον βαλανείου.

ὑποκαύστης (ὁ) (ὑποκαίω) πάπ. ὁ βαθμηδὸν ὑποκάτω καίων τι, ὁ καμινοκαύστης.

ὑπόκαυστον (τὸ) (ὑποκαίω) μτγν. ὑπόγειος θάλαμος τῶν ρωμαϊκῶν λουτρώνων καὶ οἴκων, ὅστις θερμαινόμενος κάτωθεν δι' ὑποκαύστρας μετέδιδε τὴν θερμότητα αὐταῦ δι' ἀγωγῶν εἰς τὸν ἄνωθεν λουτρῶνα ἢ καὶ εἰς τὰ λοιπὰ διαμερίσματα τῆς οἰκοδομῆς, πυριατήριον βλ.λ.II : Βιτρ. 4,1, αὐτ.5,10, Πλίν.Ἐπιστ.2,17· || ἐπὶ οἴκου δι' ὑποκαύστρας θερμαινομένου : Ἐπιφάν.1,459D ἐν ὑποκαύστῳ οἴκῳ τὴν δίαιταν εἶχον.

ὑποκαύστρα (ἡ) γλωσσ. ἡ ὑποκάτω τοῦ λουτρῶνος κάμινος, θερμάστρα, ἑστία, φοῦρνος, ὡς καὶ ὁ ἄνωθεν αὐτοῦ θερμαινόμενος θάλαμος.

ὑποκάω ἀττ. τ. τοῦ ὑποκαίω βλ.λ. : Λουκ.Φάλ.1,11.

ὑπόκειμαι κ. μσν. κ. νεώτ., παρατ. ὑπεκείμην, μέλλ. ὑποκείσομαι, ἀόρ. ὑπετέθην, ἐν χρ. ὡς παθ. τοῦ ὑποτίθημι βλ.λ., κεῖμαι ὑποκάτω, ὑπό τι, εἶμαι ὑποτεθειμένος : Ἰλ.Φ 364 ὑπὸ δὲ ξύλα κάγκανα κεῖται, Θουκ.1,93 οἱ . . θεμέλιοι παντοίων λίθων ὑπόκεινται, Πλάτ.Πολιτ.301E τοιαύτης . . κρηπῖδος ὑποκειμένης αὐταῖς, Ἀριστλ.ΖΠ 15,3 τὸν μηρὸν ὑποκείμενον ἔχειν, Πολύβ.1,81,6,-τὸ πῦρ μετεδόθη καὶ εἰς τοὺς ὑποκειμένους ὀρόφους τῆς οἰκοδομῆς, φρ. τὰ ὑπερκείμενα τοῖς ὑποκειμένοις (νομ. ἀξίωμα καθ' ὃ εἰς τὸν ἰδιοκτήτην τοῦ ἐδάφους ἀνήκει καὶ πᾶν κτίσμα ἐπ' αὐτοῦ)· 2) κ. μσν. ἐπὶ τόπων κττ., κεῖμαι ὑποκάτω ἢ εὑρίσκομαι κατωτέρω, παρακάτω : Ἰσοκρ.4,108 ὑποκειμένης τῆς Εὐβοίας ὑπὸ τὴν Ἀττικήν, Αἰσχίν.3,118 ὑπόκειται γὰρ τὸ Κιρραῖον πεδίον τῷ ἱερῷ, Πολύβ.3,74,2 συνεωθοῦντα κατὰ τὸν διωγμὸν πρὸς τὸν ὑποκείμενον ποταμόν, Πλούτ. Κράσσ.29 λόφον . . ὑποκείμενον . . τοῖς Σιννάκοις, Γεωπ.2,5,1 πρὸς βορρᾶν καὶ ἄρκτον ὑποκείμενα μέρη τῶν ὀρέων· 3) μτφ. κ. νεώτ. εἶμαι ὑποτεταγμένος τινί, εἶμαι εἰς τὴν διάθεσιν τινος, ἐξαρτῶμαι ἔκ τινος, ὑπακούω εἴς τινα, μτ. δοτ. : Πλάτ.Γοργ.510C ὑποκεῖσθαι τῷ ἄρχοντι, Λουκ. Ἀποκ.24 τῷ .. νόμῳ ὑποκείμενος, Ἀριστείδ.1,451,18 οὐχ ὑμεῖς εὐθέως αὐτοῖς ὑποκείσεσθε, Φιλόστρ. 304 δούλους, οἷς . . ὑπέκειτο, Πάπ. ὑποκεῖσθαι πατράσιν, - πάντες ὑποκείμεθα εἰς τοὺς νόμους· || κ. νεώτ. ὑφίσταμαι, εἶμαι δεκτικὸς νὰ πάθω, νὰ ὑποστῶ τι, μτ. δοτ. : Ἀριστλ.Μεταφ.6,13,1 ὑποκεῖσθαι τοῖς πάθεσιν, Φιλόστρ.277 ὑποκείμενοι τῷ φόβῳ, Πάπ. οἳ καὶ βασάνοις ὑποκείσονται, αὐτ. τὸν δεῖνα ἐξετάσεσιν ὑποκείμενον, - πάντες ὑποκείμεθα εἰς ἀσθενείας - εἰς τὴν μοῖραν τοῦ θανάτου, - ὑπόκειται εἰς δασμὸν - φορολογίαν - ἔλεγχον· || νεώτ. κανὼν μὴ ὑποκείμενος εἰς ἐξαιρέσεις (ὁ μὴ ἔχων ἐξαιρέσεις)· 4) ὁμ. μτφ. ἀπολ. ὑποκλίνομαι, προσπίπτω εἰς τοὺς πόδας τινὸς ἱκετεύων αὐτόν : Πλάτ.Πολ.494B ὑποκείσονται ἄρα δεόμενοι καὶ τιμῶντες· 5) ὑποβάλλομαι ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἢ τὸν νοῦν, τὴν σκέψιν, πρόκειμαι ἢ προτείνομαι εἴς τινα : Πινδ.Ο 1,86 ἐμοὶ μὲν οὗτος ἄεθλος ὑποκείσεται (σχόλ. «ἐμοὶ μὲν ὑπὲρ τοῦ γάμου κινδυνεῦσαι πρόκειται»), Θουκ.3,84 νόμους, ἀφ' ὧν ἅπασιν ἐλπὶς ὑπόκειται (δι' ὧν εἰς ἅπαντας ὑπάρχει ἐλπίς), Δημ.348 τῶν ὑποκειμένων προσδοκιῶν καὶ τῶν ἐλπίδων, αὐτ.631 δυοῖν ὑποκειμένοιν ὀνομάτοιν (δύο ὀνομάτων προτεινομένων), Ἀριστλ.Οἰκ.1,3,1 ὑπόκειται.. ὑμῖν ἐν ἄλλοις ὅτι, Πολύβ.1,19,6 ἔμενον ἐπὶ τῶν ὑποκειμένων (ἐνέμενον εἰς τὰς ἀποφάσεις των), αὐτ.2,51,1, αὐτ.1,40,5 ἔμενεν ἐπὶ τῆς ὑποκειμένης γνώμης, Διόδ.Σ. 13,78 θεωροῦντες μηδεμίαν σωτηρίαν ἄλλην ὑποκειμένην, αὐτ.13,60, Πλούτ.Θησ. 17· || ἔνειμι ἢ πάρειμι, εἶμαι παρὼν ἢ πρόχειρος : Πολύβ.2,63,6 κατὰ τοὺς ὑποκειμένους καιρούς, Πλάτ.Σύγκρ.Σόλ.Ποπλ.4, αὐτ.Σύγκρ.Φιλ.Τίτ.2 Τίτος μὲν ἐξ ὑποκειμένων ἐνίκα, χρώμενος ὁπλισμοῖς καὶ τάξεσιν αἷς παρέλαβε, αὐτ.Ἠθ.20B οἱ . . φιλόσοφοι παραδείγμασι χρῶνται, νουθετοῦντες καὶ παιδεύοντες ἐξ ὑποκειμένων, αὐτ. 406B χρῆται τῇ ὑποκειμένῃ δυνάμει, Πάπ. τῇ ιδ' τοῦ ὑποκειμένου μηνός, αὐτ. ἀπὸ τῆς ἐνεστώσης καὶ ὑποκειμένης ἡμέρας· || π. γραμμ. ὁ ὑποκείμενος χρόνος ὁ ἐνεστώς· 6) κ. νεώτ. κεῖμαι, τίθεμαι ὡς βάσις συλλογισμοῦ, ὑποθέσεως, ἐπιχειρήματος κττ. : Πλάτ.Κρατ.436D εἴτε ὀρθῶς εἴτε μὴ ὑπόκειται, αὐτ.Ἐρυξ.404B ὑπέκειτο γὰρ μὴ οἷόν τε εἶναι, αὐτ.Πρωτ.359A τούτων ὑποκειμένων (his positis), αὐτ.Πολ.359A, Ἀριστλ.Πολιτ. 1288b,26 (πολιτείαν) τὴν ἐκ τῶν ὑποκειμένων ἀρίστην, αὐτ.ΗΝικ.2,2,2 ὑποκείσθω τι (ἂς ληφθῇ ὡς δεδομένον), Διόδ.Σ ἀπ.556,94 καλὸν τοῖς μεταγενεστέροις ὑποκεῖσθαι διότι, Πλούτ.Ἠθ.689E· || κ. ἀπροσ. ὑπόκειται εἶναι τεθειμένος, ὡρισμένος κανών : Δημ.643 καὶ γὰρ ἐνταῦθ' ὑπόκειται πρῶτον μὲν διωμοσία· || ἐν φρ. ὑποκείσθω ὅτι ἂς ληφθῇ ὡς δεδομένον ὅτι : Ἀριστλ.Πολιτ. 1323b,40 νῦν δὲ ὑποκείσθω τοσοῦτον, ὅτι βίος μὲν ἄριστος· || ὁμ. μτ. αἰτ. κ. τοῦ ἀπαρφ. εἶναι ὑποτίθεται ὅτι εἶναι, ὑπάρχει τι : Ἀριστλ.Ρητ.1369b, 33 ὑποκείσθω δὴ ἡμῖν εἶναι τὴν ἡδονὴν κίνησίν τινα· κ. μτ. ὀνομαστ. : αὐτ.ΗΝικ.2,3,6 ὑποκείσθω ἡ ἀρετὴ εἶναι· κ. μτ. αἰτ. κ. τῆς μτχ. ὂν : αὐτ.ΖΙ 778b,20 τοιόνδε γὰρ ζῷον ὑπόκειται ὄν· ὁμ. κ. ἄνευ τοῦ συνδετ. ρ. : αὐτ.782a,31 ἡ τοῦ δέρματος φύσις ὑπόκειται γεώδης (ἐνν. εἶναι ἢ οὖσα)· 7) εἶμαι στερρῶς ἀποφασισμένος ἢ ἔχω τι ὡρισμένον ὡς κανόνα : Ἡρ.2,123 ἐμοὶ . . ὑπόκειται ὅτι· 8) ἀπομένω, ἀπόκειμαι, ὑπολείπομαι εἰς τὸ βάθος : Δημ.913 τιμωρία ὑπόκειται τοῖς τὰ ψευδῆ μαρτυροῦσι (Βερναρδ.Γρηγ. «τιμωρία περιμένει (ἀπόκειται εἰς) τοὺς μαρτυροῦντας τὰ ψευδῆ»)· || κ. ἀπροσ. μτ. ἀπαρφ. : Πολύβ.2,58,10 τοῦτο . . τοῖς μηδὲν ἀσεβὲς ἐπιτελεσαμέναις κατὰ τοὺς τοῦ πολέμου νόμους ὑπόκειται παθεῖν (ἀπομένει εἰς αὐτοὺς νὰ πάθωσιν)· 9) ὑποβάλλομαι, ὑποδεικνύομαι : Ἡρ.3,40 ἥν τε μὴ ἐναλλὰξ

ἤδη τὠπὸ τούτου οἱ εὐτυχίαι τοι τῆσι πάθησι προσπίπτωσι, τρόπῳ τῷ ἐξ ἐμεῦ ὑποκειμένῳ ἀκέο· **10)** κεῖμαι ἢ ἀφήνομαι ὡς ὑποθήκη ἢ ἐνέχυρον, ὑποθηκεύομαι, ἐνεχυριάζομαι : Ἰσοῖ.6, 33 **οἰκίαν μδ' μνῶν ὑποκειμένην,** Δημ.1187 **ἑπτὰ μνῶν ἑκάστῳ ἡ ἄλλη οὐσία ὑπέκειτο,** αὐτ.1194 **ὑποκειμένων αὐτῷ τῶν ξύλων τοῦ ναύλου** [ἐν ᾧ τὰ ξύλα ἦσαν ἐνέχυρα εἰς αὐτὸν διὰ τὸν ναῦλον], αὐτ.1283 **τὴν ναῦν τὴν ὑποκειμένην ἡμῖν·** ‖ **ὑποκείμενα** [τὰ] τὰ ὑποθηκευμένα, τὰ ἐνέχυρα : αὐτ.926 **τὰ ὑποκείμενα τοῖς δανείσασιν ἐξέστω ὑποθεῖναι καὶ ἀποδόσθαι τῆς ὑπαρχούσης τιμῆς·** ‖ **ὑποκείμενοι (οἱ)** ἐπὶ προσ., οἱ εἰς καταβολὴν χρηματικοῦ ποσοῦ ὑπόχρεοι, οἱ ἐγγυηταί : αὐτ.816 **κλινοποιοὺς μ' μνῶν ὑποκειμένους·** ‖ μσν. φρ. **ὑποκεῖσθαι δανείοις** εἶναι κατάχρεων : Μαλάλ.1 439,11 **11)** εἰδ. φιλοσ. κεῖμαι ἢ ὑπάρχω ὑποκάτω ἐν τῇ διανοίᾳ ἢ τῷ διανοήματι ὡς βάσις, ὡς θεμέλιον : Πλάτ.Πρωτ.349B **ἑκάστῳ τῶν ὀνομάτων τούτων ὑπόκειταί τις ἴδιος οὐσία καὶ πρᾶγμα ἔχον ἑαυτοῦ δύναμιν ἕκαστον,** αὐτ.Πολ.581C, αὐτ.Κρατ.422D **τὰ δὲ δὴ πρῶτα, οἷς οὔπω ὑπόκειται,** Ἀριστλ.Αἰσθ.1 **τὰ εἰρημένα περὶ ψυχῆς ὑποκείσθω·** ‖ τὸ οὐδ. μτχ. παρακ. **ὑποκείμενον** ὡς οὐσ. βλ.λ. **12)** εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ ταξινομήσει, ἀντιστοιχῶ, εἶμαι ἀντίστοιχος ἢ ὑπάγομαι εἴς τι : Πλάτ.Γοργ.465B **τῇ ἰατρικῇ . . ἡ ὀψοποιικὴ . . ὑπόκειται,** Ἀριστλ.Μεταφ.1,2,4 **ὁ τοῦ καθόλου ἐπιστήμην ἔχων οἶδέ πως πάντα τὰ ὑποκείμενα·** ‖ τὰ **ὑποκείμενα** [δηλ. μέλη] : Ἀριστλ.Πολιτ.1275a.35 **δεῖ δὲ μὴ λανθάνειν ὅτι τῶν πραγμάτων ἐν οἷς τὰ ὑποκείμενα διαφέρει τῷ εἴδει·** ‖ ἡ **ὑποκειμένη ὕλη** ἢ ὑπόθεσις ἢ ὕλη ἐπιστήμης ἢ πραγματείας : Ἀριστλ.Η Νικ.1,3,1.

ὑποκειμενικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑποκείμενον· ‖ ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸν ἴδιον ἡμῶν τρόπον τοῦ αἰσθάνεσθαι ἢ σκέπτεσθαι, ὁ προβαλλόμενος ὡς προσωπικὴ ἀντίληψις, ἀδιαφόρως ἂν αὕτη συμφωνῇ πρὸς τὴν πραγματικότητα, ἀντιθ. ἀντικειμενικός : Ζερβ.Ἰστ.1 101, **- ὑποκειμενικὴ γνώμη - ἀντίληψις·** **2)** εἰδ. ἐν τῇ σχολαστικῇ φιλοσοφίᾳ ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ἀντικείμενον, ὁ ἔχων ἀντικειμενικὴν ὕπαρξιν, ὁ πραγματικός· **3)** νεώτ. φιλοσ. ὁ ἀνήκων εἰς τὸ νοοῦν ὄν, εἰς τὴν ἀνθρωπίνην νόησιν μόνον, ἐν ἀντιθ. πρὸς τὸν φυσικὸν κόσμον, πρὸς τὴν ἐμπειρικὴν φύσιν τῶν ἀντικειμένων, εἰς ἃ ἀναφέρεται.

ὑποκειμενικότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ εἶναί τι ὑποκειμενικόν, ἡ ἰδιότης τοῦ ὑποκειμενικοῦ· **2)** ὁ ἰδιάζων εἰς ἕκαστον ἄτομον τρόπος τοῦ αἰσθάνεσθαι, σκέπτεσθαι καὶ ἐνεργεῖν, ἀτομικότης, προσωπικότης : Ζερβ.Ἰστ.1 78 **εἶχε . . τὴν ῥοπὴν νὰ δίδῃ τὸν τύπον τῆς ἰδικῆς του ὑποκειμενικότητος εἰς κάθε τι.**

ὑποκειμενικῶς ἐπίρρ. νεώτ κατὰ τρόπον ὑποκειμενικὸν βλ.λ.1).

ὑποκειμενισμός (ὁ) νεώτ. φιλοσ. ἡ θεωρία καθ' ἣν ἡ ἀλήθεια ἔχει ὑποκειμενικὴν καὶ οὐχὶ ἀντικειμενικὴν ὕπαρξιν ἢ ἀξίαν, ἰσχύει δηλαδὴ ἀναλόγως τοῦ νοοῦντος ὑποκειμένου, ὅπερ ἀποτελεῖ τὸ ὑπέρτατον κριτήριον αὐτῆς· **2)** τρόπος ἢ σύστημα συγγραφικῆς ἢ καλλιτεχνικῆς δημιουργίας, καθ' ὃ ἐνεργεῖ τις συμφώνως πρὸς τὰς ἀτομικὰς αὐτοῦ ἰδέας καὶ διαθέσεις.

ὑποκείμενο(ν) (τὸ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἐν τῇ φιλοσ. ἡ οὐσία τῆς ὕλης ἥτις ὑπετίθετο ὡς βάσις καὶ αἰτία πάντων τῶν φαινομένων : Ἀριστλ. Μεταφ.6,3,1 **τὸ ὑποκείμενόν ἐστι καθ' οὗ τὰ ἄλλα λέγεται,** αὐτ.1,3,1 **ἡ ὕλη καὶ τὸ ὑποκείμενον,** αὐτ.6,3,1 **μάλιστα δοκεῖ εἶναι οὐσία τὸ ὑποκείμενον τὸ πρῶτον·** ‖ εἰδ. ἐν τῇ μεταφυσικῇ τὸ νοοῦν, τὸ συναισθανόμενον καὶ βουλόμενον, **τὸ ἐγὼ** ὡς φορεὺς τῶν ψυχικῶν φαινομένων· ‖ ἐν τῇ ἀρχ. κ. μσν. φιλοσ. τὸ ἀνεξάρτητον τῆς γνώσεως ὄν, ἀντικείμενον, ἡ ἀντικειμενικὴ πραγματικότης· **2)** κ. νεώτ. τὸ θέμα περὶ ὃ ἀσχολεῖταί τις, τὸ εἰς ὃ καταγίνεταί τις : Ἀριστλ.Ρητ.1355b,27 [τέχνη] **ἑκάστη περὶ τὸ αὐτῇ ὑποκείμενόν ἐστιν διδασκαλικὴ καὶ πειστική, - τὸ ὑποκείμενον τῶν φυσικῶν ἐπιστημῶν·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ὅ,τι ὑπόκειται, τὸ προκείμενον, τὸ περὶ οὗ πρόκειται, ἄ. ἀντικείμενον : **ὑποκείμενον ἐρεύνης - συζητήσεως - λόγου·** **3)** κ. νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ λογικῇ, ἡ ἔννοια τῆς κρίσεως, περὶ ἧς ἀποφαινόμεθά τι, ἡ ἔννοια εἰς ἣν ἀποδίδεται τὸ κατηγορούμενον : Ἀριστλ. ΑΠρ.1,1,8, αὐτ.Κατ.2-5· **4)** νεώτ. γραμμ. ὁ ὅρος τῆς προτάσεως ὁ δηλῶν τὸ πρόσωπον, τὸ πρᾶγμα ἢ γεν. τὸ ὄν, περὶ τοῦ ὁποίου γίνεται ὁ λόγος, δυνατὸν δὲ νὰ εἶναι οὐσ., ἀντων., ἐπίθ., μτχ., ἀπαρφ. ἢ καὶ ὁλόκληρος πρότασις, δυνατὸν δὲ καὶ νὰ παραλείπεται, ἰδ. ὅταν τοῦτο εἶναι πρασωπ. ἀντων. α' κ. β' προσ. ἢ ἐπὶ τῶν ἀπροσ. ῥημάτων· **5)** μσν., νεώτ. κ. δημ. πρόσωπον, ἄτομον, ἰδ. εἰρων. ἢ χλευαστ. : Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,12 **εὑρισκόμενος μακρὰν ἀπὸ τέτοιον ἠγαπημένον καὶ εὔμορφον ὑποκείμενον, ἐλυποῦσουν,** Λασκαρ.Μυστ.17 **δύο τέτοια ὑποκείμενα δὲν ἠμποροῦνε ποτὲ νὰ ἀγαπηθοῦνε, - σπουδαῖον ὑποκείμενον, - ἀχρεῖον ὑποκείμενον·** **6)** νεώτ. εἰδ. ἐν τῇ δενδροκομίᾳ, τὸ φυτὸν ἐφ' οὗ πρόκειται νὰ ἐνεργηθῇ ἐμβολισμός, ἀποτελοῦν τὸ ῥιζικὸν σύστημα καὶ μέρος τοῦ κορμοῦ τοῦ νέου φυτοῦ.

ὑποκείρω μτγν. κείρω κάτωθεν, κόπτω ὑποκάτω : Αἰλ.ΖΙ 6,41 **ὑποτέμνοντες τοὺς στάχυς καὶ ὑποκείροντες,** αὐτ.17,17 **τὰ λήϊα ὑποκείρουσι·** **2)** μτφ. ἀποτέμνω, ἀποκόπτω κάτωθεν : Πλούτ. Ἠθ.829A **γυπῶν δίκην . . ὑποκείρουσι τοὺς χρεώστας** [τοὺς γδέρνουν]· **3)** ὁμ. μτφ. ἀφαιρῶ : Φίλ.1,327,16 **ὑποκεῖραι πολλὰ τῶν πρὸς εὔπλοιαν συνεργούντων.**

ὑποκεκορισμένως ἐπίρρ. μτγν. ὑποκοριστικῶς βλ.λ. : Ἀνών.π.Ῥήτ.1,598,14 **ταῦτα ὁ λύκος ὑφειμένως πως καὶ ὑποκεκορισμένως, διεξιών.**

ὑποκεκριμένως ἐπίρρ. μσν. μεθ' ὑποκρισίας : Σισίν.Cod.Par.501, folio 78 r°.

ὑποκεκρυμμένως ἐπίρρ. μσν. λάθρα, κρυφίως : Ἀνν.Κομν.149,269.

ὑποκέλευσμα-ατος (τὸ) [ὑποκελεύω] σχόλ. τὸ δι' οὗ παροτρύνει τις, ᾠδή τις ναυτικὴ παρακελευστική : Σχόλ.Λουκ.Κατάπλ.19 **ᾠδὴν δὲ λέγει ναυτικὴν ἣν ὑποκέλευσμα καλεῖ.**

ὑποκελευστής (ὁ) [ὑποκελεύω] νεώτ. κ. δημ. ναυτ. ὁ κατώτατος βαθμὸς ὑπαξιωματικοῦ ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ, ἀντίστοιχος πρὸς τὸν τοῦ λοχίου τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ : **ὑποκελευσταὶ τῶν σημάτων - τῶν ἀρμένων - τοῦ πυροβολικοῦ.**

ὑποκελεύω μτγν. κ. νεώτ. ἐπιτελῶ τὸ ἔργον τοῦ κελευστοῦ, ᾄδω τὸ ναυτικὸν κέλευσμα, ᾠδὴν πρὸς ἣν κωπηλατοῦσιν οἱ ἐρέται : Λουκ.Κατάπλ.19 **ἢ καὶ ὑποκελεῦσαι δεήσει;** [σχόλ. «ᾠδὴν δὲ λέγει ναυτικὴν ἣν ὑποκέλευσμα καλεῖ»]· **2)** νεώτ. ναυτ. ἐπαναλαμβάνω τὸ κέλευσμα τοῦ ἀξιωματικοῦ τῆς φυλακῆς κατὰ τοὺς χειρισμούς· **3)** ῥηματ.π. ὑποκέλευσμα, ὑποκελευστής.

ὑποκέλλω μτγν. προσκρούω κρυφίως καὶ βαθμηδόν, ἀνεπαισθήτως εἴς τι : Λογγῖν.Ὕψ.3,4 **ὑποκέλλοντες δὲ εἰς τὸ ῥωπικὸν καὶ κακόζηλον** [διόρθ. ἐποκέλλοντες].

ὑπόκενος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι κενός, ἄδειος : Εὐστ.Πον.128,20 **ἵνα μὴ τὸ πλῆρες τοῦ ταμιείου γένηται ὑπόκενον,** Μιχ.Ἀκομ.51,4· **2)** μτφ. ὁ κοῦφος, μάταιος : Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.352D **φιλῶν καὶ ὑποκένων ῥημάτων,** Ἡσ. ἐν ἴθνμβος

ᾠδὴ μακρὰ καὶ ὑπόκενος, Φώτ.᾿Επιστ.121,10 κοῦφον καὶ ὑπόκενον.

ὑπόκεντρον (τὸ) νεώτ. γεωλ. τὸ ἐντὸς τοῦ στερεοῦ φλοιοῦ τῆς γῆς εὑρισκόμενον σημεῖον, τὸ κείμενον ἐπὶ τῆς αὐτῆς γηΐνης ἀκτῖνος, ἐφ᾿ ἧς καὶ τὸ ἐπικεντρικὸν σημεῖον σεισμοῦ τινος εἰς ὃ ἀνάγεται κατὰ τοὺς ἐπιστημονικοὺς ὑπολογισμοὺς ὁ ὑπόγειος χῶρος, ὅπου ἐδρεύει ἡ σεισμογόνος αἰτία.

ὑποκεντῶ-έω μτγν. κεντῶ κάτωθεν, τρυπῶ ἀποκάτω : ᾿Αππ.᾿Ιλλυρ.20· ὑφεδρεύοντες ἕτεροι τὰς γεφύρας μακροῖς δόρασιν ὑπεκέντουν· 2) κεντῶ, τρυπῶ ἐλαφρῶς : Δίων Κ 65,21 οἱ στρατιῶται ξιφιδίοις αὐτὸν ὑπὸ τὸ γένειον ὑπεκέντουν.

ὑποκενῶ-όω κ. μαν., ἀόρ. ὑπεκένωσα κ. παθ. ἀόρ. ὑπεκενώθην, παθ. παρακ. ὑποκεκένωμαι, ἐκκενῶ ὑποκάτω, καθαρίζω διὰ κενώσεων : ῾Ιππ. Προγν.45,33 τὴν κοιλίην ὑποκενώσαντα χειρουργίῃ χρῆσθαι, αὐτ.385,54· ‖ κ. παθ. καθαρίζομαι διὰ κενώσεων : ῾Ιππ.Προρρ.85Ε, ῾Ιππιατρ.203 ὑποκένου τὴν κοιλίαν· 2) ἐκβάλλω διὰ κενώσεως· κ. παθ. : ῾Ιππ.Προρρ.543,11 ὑποκενωθείη ἡ κόπρος· 3) ὑποσκάπτω, ὑπορύσσω, ὑπονομεύω : Γρηγ.Νύσσ.3,233C τοὺς τοίχους ὑπεκένουν.

ὑποκέραμος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ μεμειγμένος κεράμῳ : ᾿Αθήν.9,395Ε τῷ χρώματι δὲ ὑποκέραμός ἐστι [δ. ἀνάγν. ῥυπαροκέραμος], Εὐστ.1452,49.

ὑπόκκρας-αος (ὁ,ἡ,τὸ) μτγν.,γενικ.κ.συνηρ.-κερως, ὁ ἔχων κέρας ὑποκάτω : Πορφ.᾿Αρμον.243 τὸ γὰρ ὑπόκερας καὶ τὸ σὺν τῷ χαλκώματι περιηχικώτερα [ὄργανον] [δ.γρ. ὑποκέρας].

ὑποκερχᾰλέος-α-ον κ. ὑποκερχναλέος ὁ ὀλίγον τι βραχνός, ὁ βραχνώδης : ῾Ιππ.1215Α ὑποκερχαλέον περὶ στήθεα καὶ ἀρτηρίας [δ.γρ.ὑποκερχν-].

ὑποκευθής-οῦς-ές ῾Ησ. «ὁ ὑποκεκρυμμένος».

ὑποκεφάλαιον (τὸ) τὸ ὑπὸ τὴν κεφαλὴν τιθέμενον, τὸ προσκεφάλαιον, τὸ προσκέφαλο : ῾Ιππ. ᾿Αγμ.757 πρὸς κεφαλὴν ὑποθεῖναι·σκύτινον ὑποκεφάλαιον, ᾿Αρετ.75,14.

ὑπόκηρος-ον, παραθ. -ότερος-ότατος, ἐπὶ μέλιτος, ὁ κηρῷ μεμειγμένος, ὁ ἀκάθαρτος, ἀντίθ. ἁγνός· 2) μτφ. ὁ σύμμεικτος, ὁ πολυσύνθετος : ῾Ιππ.303,30 οὐ μέντοι ἔγωγε ἀξιῶ ὑπὸ θεοῦ ἀνθρώπου σῶμα μιαίνεσθαι, τὸ ὑποκηρότατον ὑπὸ τοῦ ἁγνοτάτου [κῶδ. ἐπικηρότοτον].

ὑποκηρύσσω, ἀττ. -ττω, ἀόρ. ὑπεκήρυξα κ. μέσ. ἀόρ. ὑπεκηρυξάμην· ΑΒ 112,25 «ὑπεκήρυξε· τὸ ὑπὸ τῷ κήρυκι τῷ δημοσίῳ στῆναι καὶ ποιῆσαί τι διὰ τοῦ κήρυκος φανερῶς»· ‖ συνήθ. ἐν τῷ μέσ. ποιῶ τι διὰ κήρυκος δημοσίᾳ γνωστόν, κηρύττω, ἀναγγέλλω τι, ἰδίᾳ πρὸς πώλησιν, ἐκθέτω εἰς δημοπρασίαν διὰ τοῦ κήρυκος· Πολυβ.4,94 «καὶ ὑποκηρύξασθαι, τὸ προειπεῖν ἡσυχίαν ἢ καὶ ἀπαγγεῖλασθαί τι δημοσίᾳ» : Πλάτ.Πρωτ.349Α σύ γ᾿ ἀναφανδὸν σεαυτὸν ὑποκηρυξάμενος εἰς πάντας τοὺς ῞Ελληνας, . . σεαυτὸν ἀπέφηνας, Αἰσχίν. 59,25 ὑποκηρυξάμενοί τινες τοὺς ἑαυτῶν οἰκέτας ἀφίεσαν ἀπελευθέρους, Διον.᾿Αλ.Ρωμ.9,48 σιωπὴν ὑποκηρυξάμενος· μτ. αἰτ. κ. ἀπαρέμφ. : ᾿Ιώσ. ΑΙ 3,6,1 ὑποκηρυξάμενος ἀρκεῖν τοὺς ὄντας.

ὑποκίβδηλος-ον λεξ. ὁ ἔχων τι κίβδηλον : ΕΜ 652,54 τῶν νομισμάτων ὑποκιβδήλων.

ὑποκιθαρίζω σχόλ. διὰ κιθάρας συνοδεύω τινὰ ᾄδοντα· ‖ παίζω τὴν κιθάραν, κιθαρίζω πρὸς τιμήν τινος : Σχόλ.᾿Ιλ.Σ 570 οἱ πρῶτοι τοῖς θεοῖς μετὰ ᾠδῆς ὑποκιθαρίζοντες οὐκ ἐξ ἐντέρων κατεσκευάζοντο τὰς κιθάρας.

ὑποκινδυνεύω μτγν.. διατρέχω κίνδυνόν τινα, ἐμβαίνω εἰς κάποιον κίνδυνον : Πλούτ.Πελ.2 οὐχ αὑτοῦ δόξειεν ἂν ὑποκινδυνεύων παραμελεῖν (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἀποκινδυνεύων).

ὑποκίνδῡνος-ον ὁ περιέχων κίνδυνόν τινα, ὁ κάπως ἐπικίνδυνος : Πλάτ.Νόμ.830Ε βολαῖς . . χρωμένους ὑποκινδύνοις βέλεσιν· 2) ὁ ὑποκείμενος εἰς κίνδυνον, ὁ εὑρισκόμενος ἐν κινδύνῳ : Πολυβ.8,141 δάνεισμα ὑποκίνδυνον.

ὑποκινησία (ἡ) νεώτ. ἡ ἠλαττωμένη κινητικότης, ἡ προερχομένη ἐκ μυϊκῆς ἀδρανείας.

ὑποκίνησις-εως (ἡ) (ὑποκινῶ) νεώτ. ἡ παρακίνησις, ἡ παρόρμησις.

ὑποκινητής (ὁ) (ὑποκινῶ) νεώτ. κ. δημ., θηλ. -ήτρια ὁ ὑποκινῶν εἰς πρᾶξίν τινα, ὁ παροκινῶν, ὁ παρορμῶν : ὑποκινητὴς στάσεως.

ὑποκῑνυμι ἐπ. κ. -ύω ὑποκινῶ βλ.λ.1) : ΚΔῖντ.4, 510 πόδας δ᾿ ὑπεκίνυον αὔτως· κ. παθ. : αὐτ.3,36 ποσὶν δ᾿ ὑποκίνυτο γαῖα.

ὑποκινῡρίζω μσν. οἰμώζω ὑποκάτωθεν, ὀλολύζω : ᾿Ανδρ.Κρ.171Β ὑποκινυρίζων ἐκ τοῦ τάφου [δ.γρ. ὑποκιννυρίζων].

ὑποκῑνύρομαι μτγν. ἀποθ. οἰμώζω ὁμοῦ μετ᾿ ἄλλου, κλαυθμυρίζω : Αἰλ.ΠΙ 9,11.

ὑποκῑνῶ-έω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπεκίνησα, παρακ. ὑποκεκίνηκα, κινῶ ἐλαφρῶς, ἠρέμα, ὑπεγείρω μόλις : ᾿Ιλ.Δ 423 ὡς δ᾿ ὅτ᾿ ἐν αἰγιαλῷ πολυήχει κῦμα θαλάσσης ὄρνυτ᾿ ἐπασσύτερον Ζεφύρου ὑποκινήσαντος [δ.γρ. ὕπο κινήσαντος], Πλούτ.᾿Ηθ.596C τὸ πνεῦμα . . νιφετὸν ὑπεκίνει, ᾿Ανδρ.Κρ.171Β μὴ ὑποκινῶμεν τὰ χείλη· κ. παθ. : Πολυβ.1,109 ὑποκινούμενον κῦμα· 2) κ. νεώτ. μτφ. διεγείρω, παρακινῶ, δίδω ἀφορμήν, ὤθησιν πρός τι : Πλάτ.Χαρμ.162D ὑπεκίνει αὐτὸν ἐκεῖνον, Πλούτ.Αἰμ.9 ὑπεκίνει Γαλάτας, ᾿Αριστείδ. 1,182 ἅπαντας . . οὐκ ἴυγγι ὑποκινοῦντες, ἀλλὰ τῷ καλλίστῳ τῶν φαρμάκων, τῷ λόγῳ, Λουκ.Εὐν. 13 τὸ τῆς μοιχείας ἔγκλημα ὑποκινεῖ ἐναντιώτατον αὐτῷ,-τὰς ταραχὰς ὑπεκίνησαν οἱ δυσηρεστημένοι ἐργάται· κ. παθ. : Νικ.Χων.137C τοῦ δόγματος τούτου ὑποκινουμένου· 3) ἀμτβ. κινοῦμαι ὀλίγον : ῾Ηρ.2,106 οὐδεμία πόλις ὑπεκίνησε, ᾿Αριστφ.Βάτρ.644 ἢν μ᾿ ὑποκινήσαντ᾿ ἴδῃς, Ξεν.Κυν.5,12 ὑπομένει δὲ πανταχοῦ ἰχνευόμενος, ἐὰν μή τι περίφοβος τῆς νυκτὸς γένηται· παθὼν δὲ τοῦτο, ὑποκινεῖ (ἐπὶ λαγοῦ)· 4) πάσχω τὰς φρένας, εἶμαι ὀλίγον ἐκτὸς ἐμαυτοῦ : Πλάτ.Πολ. 573C καὶ μὴν ὅγε μαινόμενος καὶ ὑποκεκινηκώς, οὐ μόνον ἀνθρώπων, ἀλλὰ καὶ θεῶν ἐπιχειρεῖ τε καὶ ἐλπίζει δυνατὸς εἶναι ἄρχειν, Σχόλ.Σοφ. ΑΙ.531 ὑποκεκινηκότι μὴ πιστεύσας.

ὑποκίρνᾰμαι παθ. εἶμαι ὀλίγον συγκεκραμένος, μεμειγμένος : ᾿Αριστλ.᾿Ενυπν.2,14 τῶν ἐμβαλλομένων ἢ ὑποκιρναμένων.

ὑπόκιρρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι κίτρινος, κιτρινωπός : Διοσκ.2,105 κηρὸς ὑπόκιρρος, Γαλ.19,129,7 ἀστὴρ ὑπόκιρρος, ῾Ιππιατρ.14,6 ἰχῶρες ὑπόκιρροι, ΚΜανασσ.Χρον.74.

ὑποκιστίς-ίδος (ἡ) μτγν. κ. ὑπόκιστις φυτὸν παράσιτον φυόμενον ἐπὶ τῶν ῥιζῶν τοῦ κίστου, οὗτινος ὁ χυμὸς ἐχρησίμευεν ὡς φάρμακον : ᾿Ανδρόμ.π.Γαλ.14,41,3 ἄνισον, χυλὸν θ᾿ ὑποκιστίδος.

ὑποκλᾰδόν ἐπίρρ. μτγν. ὑποκεκλιμένως, μὲ τὰ γόνατα ὀλίγον κεκαμμένα, λυγισμένα : ᾿Οππ.Κυν.4, 205 ὑποκλαδὸν ἐξετανύσθη.

ὑποκλάζω ὀκλάζω ὀλίγον, κατὰ μικρὸν κάμπτω, λυγίζω τὰ γόνατα : ῾Ηλιόδ.Αἰθ.7,10 ὑπώκλασέ τε ἠρέμα, Νόνν.Δ 43,47 ὕπτιος αὐτοκύλιστος ὑπώκλασε ταῦρος ἀρούρῃ· 2) μτ. δοτ. κάμπτομαι, ταπεινοῦμαι ἐνώπιόν τινος : Νόνν.47,627· ᾧ θρασὺς ῎Αλπος ὑπώκλασεν· ‖ κ. μτφ. ἐπὶ λύχνου ἑτοίμου νὰ σβεσθῇ : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 5,279 ἄρχεται ἤδη λύχνος ὑποκλάζειν ἦκα μαραινόμενος· 3) μτβ. κατακάμπτω τινά : Λόγγ.3,13 ὑποκλάσαντες αὐτοὺς ταῖς μητράσιν· κ. παθ. : Παῦλ.Σιλ. ῎Εκφρ.᾿Αγ.Σοφ.251 μηδὲ βαρυτλήτοισιν ὑποκλάζοιο μερίμναις (κῶδ. ὑποκλάσσοιο), αὐτ.735 χείλεά τε κρητῆρος ὑποκλασθέντα.

ὑποκλαίω, ἀττ. ὑποκλάω κλαίω ὁμοῦ μετ' ἄλλου ἢ ὀλίγον : Αἰσχ.'Αγ.69 **οὔθ' ὑποκλαίων οὔθ'** ὑπολείβων (διόρθ. ὑποκαίων), Γρηγ.Ναζ.Ι,908C **ὑποκλαίειν τῷ θεῷ περὶ τῆς ἁμαρτίας,** Πολ.Φυσ. Ι,12 ἀσθενὴς φωνὴ **καὶ ἅμα ὑποκλαίουσα,** ΕΜ 237,42 **γογγύζω . . τὸ τῇ φωνῇ ὑποκλαίω.**

ὑποκλαυθμυρίζω μσν. διέρχομαι τὸν καιρόν μου κλαυθμυρίζων ἠρέμα, σιγανά, τὸ παθ. : Νικ. Χων. ἐν Σάθ.Ι,127 **τὸ μὲν ἑσπέρας ηὐλίσθη σοι βραχείας ἀλγηδόνας ὑποκλαυθμυρισθέν.**

ὑποκλείδιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπὸ τὸ ὀστοῦν τῆς κλειδὸς κείμενος : ὑποκλείδιος ἀρτηρία (ἀρτηριακὸν στέλεχος ἐκφυόμενον δεξιὰ μὲν ἐκ τῆς ἀνωνύμου ἀρτηρίας, ἀριστερὰ δὲ ἀπὸ τοῦ τόξου τῆς ἀορτῆς), - **ὑποκλείδιος** βόθρος (κοίλωμα σχηματιζόμενον ὑπὸ τὴν κλεῖδα μεταξὺ μείζονας θωρακικοῦ καὶ δελτοειδοῦς μυός), - **ὑποκλείδιος** μῦς (μικρὸς μῦς κυλινδρικὸς κάτωθεν τῆς κλειδός), - **ὑποκλείδιος** φλέψ (ἡ εἰσδεχομένη τὸ αἷμα τῶν φλεβῶν τῶν ἄνω ἄκρων καὶ τοῦ ὤμου καὶ οὖσα συνέχεια τῆς μασχαλιαίας φλεβός).

ὑποκλείω κ. μσν. ἐπικαλοῦμαι γονυκλινῶς, δέομαι : Αἰσχ.'Αγ.69 (δ.γρ. ὑποκλαίων)· κ. παθ. : Λάσκ.Θεόδ.10,25 **τῆς Κωνσταντίνου ὑποκλεισθείσης τοῖς ἐναντίοις.**

ὑποκλέπτω κ. νεώτ. κλέπτω ὑποκάτωθεν, κρυφίως, ἐπιτηδείως, ὑπεξαιρῶ, οἰκειοποιοῦμαι, σουφρώνω : Βάθρ.2,3 **ὑποκλέπτει ἀλλότρια διδάγματα καὶ ἐμφανίζει ὡς ἴδια·** || μτ. αἰτ. αὐτοπαθ. ἀντων. ἀπομακρύνω ἐμαυτὸν ἀπό τινος παραφυλάττοντος, διαφεύγω ἐπ' ὀλίγον τὴν προσοχήν τινος : Λουκ.'Εταιρ.Δ 10,3 **ταῦτά σοι μόλις ἔγραφα ὑποκλέψας ἐμαυτόν·** || κ. παθ. (ἐν τμ.) κλέπτομαι κρυφίως : Πίνδ.Ν 9,77 **αἰδὼς ὑπὸ κρύφα κέρδει κλέπτεται** (σχόλ. «αἰδὼς ὑποκλέπτεται διὰ τοῦ κέρδους, ἀντὶ οὐκ αἰδοῦνται διὰ κέρδους τι πρᾶξαι»· 2) μέσ. ἐν συνεκφορᾷ μτ. τοῦ εὐνάς, κρυφίως καὶ πανούργως ἀποστεροῦμαι τῆς κλίνης : Σοφ.'Ηλ.114 **αἳ τὰς εὐνὰς ὑποκλεπτομένους·** 3) τηρῶ τι μυστικόν, ἀποκρύπτω : Μουσαῖ.85 **ἕλκος ὑποκλέπτων,** αὐτ.161 **αἰδοῖ ἐρυθριόωσαν ὑποκλέπτουσα παρειήν,** Γεωπ.ΙΙ,22,2 **Ζεὺς τὸ γεγονὸς ὑποκλέψαι ζητῶν εἰς βοῦν μεταβάλλει τὴν ἄνθρωπον,** κ. παθ. : 'Αγαθ.ΑΠ 5,267 **ἀμφαδίην δὲ οὐ ζητῶ φιλίην, ἀλλ' ὑποκλεπτομένην** (κλεμμένη, κρυφὴν φιλίαν)· 4) ἐξαπατῶ : 'Αγαθ.ΑΠ 5, 268 **ζῆλον ὑποκλέπτων τῆς γείτονος·** || νεώτ. ἐπιτυγχάνω παραπειστικῶς : **μοῦ ὑπέκλεψε τὴν ὑπογραφήν μου.**

ὑποκληΐζω, ἰων. ὑποκληΐζω γνωστοποιῶ κρυφίως· || παθ. γίνομαι γνωστός· Σουΐδ. «ὑποκληζομένην· πεφημισμένην» : Σοφ.Αἴ.295 **ἀγγελίαν . . τῶν μεγάλων Δαναῶν ὑποκληζομέναν** (διόρθ. ὑπὸ κληζομέναν).

ὑπόκλησις-εως (ἡ) μσν. ἡ πρόσκλησις πρὸς ἀναχώρησιν ἔκ τινος ἐπισκέψεως : ΚΠορφ.'Έκθ. 787 **προσκλήσεις τε καὶ ὑποκλήσεις.**

ὑποκλΐνής-οῦς-ές σχόλ. κ. νεώτ. ὁ ὑποκλίνων, ὑποτάσσων ἑαυτόν, ὁ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἄλλου εὑρισκόμενος, ὁ ὑπήκοος : Σχόλ.Αἰσχ.Πέρσ.21 **ὑποχοι καὶ ὑποκλινεῖς καὶ ὑποτεταγμένοι μεγάλῳ βασιλεῖ·** 2) νεώτ. ὁ ὑποκεκλιμένος εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ, ὁ λίαν φιλόφρων, ὁ περιποιητικός.

ὑποκλίνω κ. μσν.,νεώτ. κ. δημ., παθ. **ὑποκλίνομαι,** ἀόρ. **ὑπεκλίνθην** ('Οδ.Ε 463) κ. νεώτ. **ὑπεκλίθην,** δημ. **ὑποκλίθηκα,** μτχ. παθ. παρακ. **ὑποκεκλιμένος,** ὑποτάσσω : Γρηγ.Ναζ.Ι,328C **ἐπηρώτων δὲ αὐτὸν φιλονίκως μᾶλλον ἢ λογικῶς, καὶ ὑποκλίνειν ἑαυτοῖς ἐπειρῶντο διὰ τῆς πρώτης ἐπιχειρήσεως·** || κ. παθ. ὑποτάσσομαι, ὑποχωρῶ : 'Ορφ.'Αργ.851 **εἴ νύ κε παῦροι ἐόντες ὑπεκλίνθητε φάλαγγι·** 2) μσν. μτ. αἰτ. κλίνω ὀλίγον, ἐλαφρῶς πρὸς τὰ ἐμπρός : Μηναῖ.3,4 Συνξ. **καὶ τὴν κεφαλὴν ὑπέκλινεν ὡς ἐν σχήματι προσκυνήσεως·** 3) νεώτ. μέσ. ἐπὶ χαιρετισμοῦ, κλίνω τὴν κεφαλὴν καὶ τὸν κορμὸν πρὸς τὰ ἐμπρὸς εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ, κύπτω λίαν χαιρετῶν· 4) νεώτ. μσν. μτφ. ἀναγνωρίζω, θαυμάζω τὴν ἀξίαν, τὴν ἱκανότητα κττ. προσώπου τινός : **ὑποκλίνομαι πρὸ τῆς ὑμετέρας σοφίας·** 5) παθ. μτ. δοτ. κλίνομαι, πλαγιάζω ὑποκάτω τινός : 'Οδ.Ε 463 **ὁ δ' ἐκ ποταμοῖο λιασθεὶς σχοίνῳ ὑπεκλίνθη** (σχόλ. «ὑπέπεσε»), 'Ορφ.'Αργ.196 **Φλίας . . ὅν ποτε νύμφη Βάκχῳ ὑποκλινθεῖσα παρ' Ἀσωποῖο ῥοῇσιν τίκτεν,** 'Αγαθ.ΑΠ 5,273 · **μαζὸς ὑπεκλίνθη, πέσον ὀφρύες** (ἐπὶ γυναικὸς γραίας, κρέμαται πρὸς τὰ κάτω)· 6) παθ. ἐπὶ ἀστέρων, βαίνω πρὸς τὴν δύσιν : Ρήτ.Ι,512 **ἀστέρες ὑποκλινόμενοι·** 7) ρηματ.π. ὑπόκλισις.

ὑπόκλισις-εως (ἡ) (ὑποκλίνω) νεώτ., δημ. -η ἐπὶ χαιρετισμοῦ, ἡ εἰς ἔνδειξιν σεβασμοῦ κλίσις πρὸς τὰ ἐμπρὸς τοῦ κορμοῦ καὶ τῆς κεφαλῆς.

ὑπόκλονος-ον μσν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως κλονισθείς, ποὺ ἐκουνήθηκε : Γλυκᾶς Συντ.47,35.

ὑποκλονοῦμαι-έομαι ποι. παθ. κλονοῦμαι, πάλλομαι, ταράττομαι ὑπό τινος, φέρομαι ἐδῶ κι ἐκεῖ καταδιωκόμενος ὑπό τινος : 'Ιλ.Φ 556 **εἰ δ' ἂν ἐγὼ τούτους μὲν ὑποκλονέεσθαι ἐάσω Πηλεΐδῃ Ἀχιλῆϊ·** 2) μέσ. ὑφίσταμαι κλονισμόν, σεισμικὴν κίνησιν, κουνιέμαι : Κόϊντ.14,572 **ἀμφὶ δὲ πάντη κρημνοὶ ὑπεκλονέοντο Καφηρέος.**

ὑπόκλοπος-ον ὁ κεκρυμμένος, ὁ λαθραῖος : Βακχ.ἀπ.26 **οὐ γὰρ ὑπόκλοπον φορεῖ βροτοῖσι φωνάεντα λόγον σοφία.**

ὑποκλοποῦμαι-έομαι ἐπ. μέσ. διαμένω κεκρυμμένος, διαφεύγω τὴν προσοχὴν καὶ κρύπτομαι, ὑπεκφεύγω : 'Οδ.Χ 382 **εἴ τις ἔτ' ἀνδρῶν ζωὸς ὑποκλοπέοιτο, ἀλύσκων κῆρα μέλαιναν** (Εὐστ. 1931,4 «κρύπτοιο, ὑποκλέπτοι τὸ ζῆν»).

ὑποκλύζω κ. νεώτ., παθ. ἀόρ. **ὑπεκλύσθην,** κλύζω, πληρῶ ὕδατος κάτωθεν, ἰδίᾳ ἐγχέω ὕδωρ ἢ ἄλλο τι ὑγρὸν εἰς τὸ ἀπευθυσμένον πρὸς κάθαρσιν, βάζω κλύσμα, πλύνω : Πλούτ.'Ηθ.127C **τὸ σῶμα ὑποκαθαίρειν καὶ ὑποκλύζειν,** 'Αρετ.'Οξ. Νούσ.Ι,2 **τὴν κοιλίην ὑποκλύζειν·** 2) μτ. αἰτ. ὑποσκάπτω, ὑπονομεύω : 'Ιώσ.ΑΙ 15,9,6 **τὴν σύμπασαν ὑποκλύζειν πόλιν·** 3) κατακλύζομαι, βυθίζομαι : 'Απολλ.Ρ 1,533 **καὶ ἔνερθεν ποσσὶν ὑπεκλύσθη νηὸς τρόπις** (σχόλ. «ἐπεκλύσθη»)· || κ. μτφ. : Λουκ.Νιγρ.16 **παρασύρεται τῆς ψυχῆς ὑποκλυζομένης πάντοθεν αἰδὼς καὶ ἀρετή·** 4) πλημμυρῶ, ξεχειλίζω : Παῦλ.Σιλ.9,663 **πόντος ὑποκλύζει χθονὸς ἕδρανα·** κ. παθ. : Γρηγ.Νυσσ.Ι, 283C **ὑποκλυσθεῖσα ἡ θάλαττα·** 5) ρηματ. π. ὑποκλυσμός, ὑπόκλυσις.

ὑπόκλυσις-εως (ἡ) μσν. ἡ κατάκλυσις, ἡ πλήμμυρα : Σισίν.ASS Σεπτεμβρίου 8,47Β **οἶκον ἀλώβητον τῆς τῶν ὑδάτων ὑποκλύσεως.**

ὑποκλυσμός (ὁ) (ὑποκλύζω) μτγν. κ. νεώτ. ἰατρ. ἡ πρᾶξις τοῦ ὑποκλύζειν βλ. λ.ΙΙ, ὁ καθαρισμὸς τοῦ σώματος διὰ κλυστῆρος, τὸ κλύσμα : Πλούτ. 'Ηθ.974C **τῆς ἴβεως τὸν ὑποκλυσμὸν ἅλμῃ καθαιρομένης.**

ὑποκλύω μτγν. ποι. ἀκούω κρυφίως : Κόϊντ.Ι, 509 **κλαγγὴν γὰρ στονόεσσαν ὑπέκλυεν οὔασιν οἷσιν·** κ. μτ. γενικ. : 'Απολλ.Ρ 3,477 **κούρην δή τινα πρόσθεν ὑπέκλυες αὐτὸς ἐμεῖο φαρμάσσειν.**

ὑποκλῶ-άω κ. μσν., ἀόρ. **ὑπέκλασα** κ. παθ. ἀόρ. α' **ὑπεκλάσθην,** παθ. παρακ. ὑποκέκλασμαι, κλῶ, θραύω ὑποκάτω, κρυφίως : Νικ.Θηρ.728 **γούνων ὑπέκλασε δεσμά·** 2) μτφ. κόπτω, λυγίζω κατὰ μικρόν : Κόϊντ.4,483 **πάντων γὰρ ὑπέκλασε δεῖμ' ἀλεγεινὸν ἠνορέην,** Σχόλ.'Ιλ.Υ 440 **πάνυ ἠρέμα καταπνεύσασα καὶ ὑποκλάσασα τῆς ὁρ-**

μῆς· κ. παθ. : Ἰώσ.Π] τὰς ψυχὰς ὑποκλωμένους, Βασ.Ι,333D τῷ βάρει τῆς πολυσαρκίας ὑποκλασθῆναι τὴν δύναμιν, αὐτ.Ι,362Α, Κόϊντ.10, 372 γυῖα δ' ὑπεκλάσθησαν, Ἱππιατρ.248,19 ὦτα διεστραμμένα ἤτοι ὑποκεκλασμένα.

ὑποκνήθω μσν. κνήθω ὀλίγον, ξέω, σκαλίζω : Τζέτζ.Χιλ.6,89 ἔθηττε δὲ καὶ κεφαλὴν ὑπέκνηθε.

ὑποκνημίδιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ κείμενος ὑπὸ τὴν κνήμην : ὑποκνημίδιος μῦς [μῦς τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τῆς κνήμης ὑπὸ τὸν γαστροκνήμιον, ἐκφυόμενος ἐκ τῆς περιοχῆς τῶν ἄνω ἄκρων τῆς κνήμης καὶ τῆς περόνης].

ὑποκνηστιῶ-άω μσν. γαργαλίζω ὀλίγον : Ἀκροπ.Γ Χρον.90Α ταῦτα ἀκηκοότες οἱ πρέσβεις ὑποκνηστιῶσαν ἔσχον τὴν ἀκοήν.

ὑποκνίζω κ. μσν., ἀόρ. ὑπέκνισα κ. παθ. ἀόρ. ὑπεκνίσθην παθ. παρακ. ὑποκέκνισμαι, σχίζω, ξέω ὀλίγον· ‖ μτφ. ἐπιφέρω ὀλίγον ἢ κρυφίως φθοράν, λύπην, κ. γεν. διεγείρω πάθος τι τῆς ψυχῆς, ὑπεξερεθίζω : Πίνδ.Π 10,94 ἑτέροις ἑτέρων ἔρως ὑπέκνισε φρένας, Ἀρισταίν.2,1 σμικρὸν ὑποκνίζειν τοὺς νέους, Σισίν.ASS Σεπτεμβρίου 8,4,5Β ὁ δὴ τοὺς εἰδωλοθύτας διαφερόντως ὑπέκνιζε· ‖ κ. παθ. αἰσθάνομαι κρύφιόν τινα γαργαλισμόν· Σουΐδ. «ὑποκνισθέντες, λυπηθέντες, παροξυνθέντες· κνίζω γὰρ τὸ ἐξ ἐπιπολῆς ξύω» : Ξεν.Ἀπομν.3,11,3 ἡμεῖς δὲ ἤδη ὧν ἐθεασάμεθα, ἐπιθυμοῦμεν ἅψασθαι, καὶ ἄπιμεν ὑποκνιζόμενοι, καὶ ἀπελθόντες ποθήσαμεν, Πλούτ.Σύλλ.35 ἀλλὰ καὶ δῆλος εὐθὺς ἦν ὑποκεκνισμένος, Ἰω.Χρυσ.3,658C ταῦτα ὑποκνιζομένων ἦν τὰ ῥήματα.

ὑποκνῶ-άω μτγν. ξύω, σκαλίζω ὀλίγον : Τρυφιόδ.43 καὶ νύ κεν ὑστατίοισιν ὑποκνήσασα πόνοισιν, ἀκάμστός περ ἐοῦσα, μάτην ἵδρωσεν Ἀθήνη [διόρθ. ὑπ' ὀκνήσασα].

ὑποκογχικός-ή-όν νεώτ. ὅ. ὑποκόγχιος βλ.λ.

ὑποκόγχιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ ὑπὸ τὴν κόγχην τοῦ ὀφθαλμοῦ κείμενος : ὑποκόγχιον νεῦρον [κλάδος τοῦ ἄνω γναθικοῦ νευρικοῦ ἀμιγοῦς αἰσθητικοῦ], -ὑποκόγχιον σχίσμα [σχίσμα διασχίζον ὄπισθεν τὴν κάτω ἔξω γωνίαν τοῦ ὀφθαλμικοῦ κόγχου],-ὑποκόγχιος αὔλαξ [αὔλαξ διελούνουσα τὴν ἄνω ἢ κογχικὴν ἐπιφάνειαν τοῦ ὀστοῦ τῆς ἄνω γνάθου], - ὑποκόγχιος πόρος [ἄρχεται ἀπὸ τοῦ κάτω τοιχώματος τοῦ ὀφθαλμικοῦ κόγχου καὶ ὑποδέχεται τὴν ὁμώνυμον ἀρτηρίαν καὶ νεῦρον].

ὑποκοιλαίνω μτγν. κ. μσν. κοιλαίνω τι ὑποκάτω, κατ' ὀλίγον : Ἰώσ.ΑΙ 3,7,6· ‖ κ. παθ. γίνομαι κοῖλος : Γρηγ.Νύσσ.Ι,75Β, Καμέν.4 ὑποκοιλαίνεται γάρ τις ἐκεῖσε θαυμαστὸς λιμήν.

ὑποκοίλιον (τὸ) γλωσσ. κ. νεώτ. τὸ ὑπογάστριον βλ.λ.] : Γλωσσ. ὑποκοίλιον προβάτου.

ὑποκοιλίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ κάτω βλέφαρον : Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,7.

ὑπόκοιλος-ον μσν. ὁ κοῖλος ὀλίγον ἢ ὑποκάτωθεν : Φωκ.Ἰω.14 ὑπόκοιλος ἐν τῇ πέτρᾳ τόπος.

ὑποκοιμῶμαι-άομαι μτγν. κ. μσν. ἀποκοιμῶμαι : Ζώσ.Ι,499 καὶ πάλιν ὑπεκοιμήθην, Πρόδρ. 2,218 καὶ ῥεύγεται συχνότερον, καὶ ὑποκοιμᾶται ἡδέως [δ. γρ. ἀποκοιμᾶται].

ὑποκολακεύω μτγν. κολακεύω ἐλαφρῶς, ἐπιδεξίως : Σύμμ.398· κ.παθ. : Πολύβ.6,18,5 ἀπολαύοντες εὐδαιμονίας καὶ ὑποκολακευόμενοι καὶ ῥαθυμοῦντες τρέπωνται πρὸς ὕβριν.

ὑποκολλῶ-άω μτγν. κολλῶ ὑποκάτω : Ἥρων Γεωμ.269.

ὑποκόλοβος-ον μσν. ὁ ὀλίγον ἢ ἐν μέρει κολοβός : Παλλάδ.Λαυσ.54Β.

ὑποκολοφών-ῶνος (ὁ) νεώτ. ἀρχιτεκτ. δοκὸς τιθεμένη ὑπὸ τὸν κολοφῶνα τῆς στέγης παραλλήλως καὶ εἰς ἀπόστασιν περίπου ἑνὸς μέτρου.

ὑποκολπάζω ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑποκολπάζω βλ.λ.

ὑποκολπίδιος-ον μτγν. ὁ ὑποκόλπιος βλ.λ. : Ἡρωδιαν.Ἱστ.7,6,15 διασχολουμένῳ δὲ ἐκείνῳ περὶ τὴν τῶν σφραγίδων ἐπίγνωσιν, προσποιησαμένους ὡς δή ἐροῦντάς τι, οἷς εἶχον ὑποκολπιδίοις ξίφεσι φονεῦσαι.

ὑποκόλπιος-αν μτγν. κ. μσν. ὁ κείμενος ἐν τῷ κόλπῳ, μέσα εἰς τὴν ἀγκάλην τινός : Φιλόδ.ΑΠ 5,24 Κοδίλλης ὑποκόλπιος, Μαίκ.ΑΠ 5,130 μὴ τὸν ἐραστὴν εἴδες ἔχονθ' ὑποκόλπιον ἄλλην ι, Παῦλ. Σιλ.5,274 οἰχόμενας δ' ἄλλην ὑποκόλπιαν εὐθὺς ἑλίξεις· 2) ὁ ὑπὸ τὸν κόλπον, τὴν ζώνην κεκρυμμένος : Ἡρωδιαν.Ἱστ.7,11,6 παίουσι πληγαῖς καταικαρδίαις ξίφεσιν, οἷς ἐπεφέροντα ὑποκολπίοις, Στράτ.ΑΠ 12,208 βιβλίδιον . . πολλάκι φοιτήσεις ὑποκόλπιον· 3) ὁ κείμενος ἐν τῷ μητρικῷ κόλπῳ, εἰς τὴν κοιλίαν τῆς μητρός : Καλλ.Δῆλ.86 ταῖς μὲν ἔτ' Ἀπόλλων ὑποκόλπιος αἰνὰ χολώθη.

ὑπόκολπος-ον μσν. ὁ ὑποκόλπιος βλ.λ. Πεδίασ.Ι περὶ Γυναικ.Κακῆς 9.

ὑποκολυμβῶ-άω μτγν. κολυμβῶ ὑπὸ τὸ ὕδωρ, βουτῶ : Γαλ.Ἱππ.Γλωσσ.Ἐξήγ.584 ὑπονησαμένη, ὑπακολυμβήσασα, ὑπελθοῦσα.

ὑποκόμης-ητος (ὁ) νεώτ. θηλ. -ησσα, ὑποκόμις.

ὑποκόμις-ιτος (ὁ) νεώτ., θηλ. -ισσα, τίτλος εὐγενείας, ὑποδεέστερος τοῦ κόμιτος βλ.λ.

ὑπόκομμα-ατος (τὸ) λεξ. ἡ κατὰ τὴν ὀσφὺν περίσφιγξις, εἰδ. ἐπὶ τῶν ἐντόμων, τὸ ὑπόζωμα· πρβλ. Λοβέκ. εἰς Φρύν.584· ‖ κ. ἐπὶ χιτώνων, ἡ μέση Ἡσ. «ὀρθοστάδιοι χιτῶνες· οἱ στατοί, ὑπόκομμα ἔχοντες».

ὑποκομπῶ-έω μτγν. ἠχῶ ὑποκάτω, ὑποκώφως : Πλούτ.Ἠθ.672Α κώδωνες δὲ πολλοὶ κατακρέμανται τῆς ἐσθῆτος ὑποκομποῦντες ἐν τῷ βαδίζειν.

ὑποκομφίας (ὁ) ὁ ὑπόκομφος βλ.λ.· Ἡσ. «τὸ κομφὸν ὑποφαίνων».

ὑπόκομφος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον κομψός, κεκαλλωπισμένος : Πολ.Φυσ.2,12 βλέμμα ὑπόκομφον.

ὑποκονίζω ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑποκονίω βλ.λ.

ὑποκόνισις-εως (ἡ) μτγν. ἡ διὰ κόνεως ἢ χώματος κάλυψις τινος, ἰδίᾳ διὰ περισκάφεως, τὸ κουρνιάχτισμα τῆς ἀμπέλου κατὰ τὸ σκάλισμα : Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,16,3 τὴν δ' ὑποκόνισιν τὸ μὲν ἐν τοῖς πρώτοις καιροῖς, ὅταν ἄρχωνται περκάζειν αἱ βότρυες, μὴ ἐὰν ἄχρις οὗ πεπανθῶσιν.

ὑποκονίω καλύπτω διὰ κόνεως ἢ χώματος, ἰδίᾳ σκάπτων πέριξ τῶν ριζῶν, ὑποσκάπτω : Θεόφρ.ΦΙ 2,7,5 τρέφειν δὲ δοκεῖ καὶ ὁ κονιορτὸς ἔνια, καὶ θάλλειν ποιεῖ οἷον τὸν βότρυν· διὸ καὶ ὑποκονίουσι πολλάκις, αἱ δὲ καὶ τὰς συκᾶς ὑποσκάπτουσι [δ. γρ. ὑποκονιοῦσι]· 2) μέσ. ἐπὶ παλαιστῶν, τρίβω τὰς παλάμας τῶν χειρῶν μου ἐπὶ τῆς κόνεως τοῦ ἐδάφους, προετοιμάζομαι διὰ τὸν ἀγῶνα : Πλούτ.Πομπ.53 ὡς ἅτερος πρὸς τὸν ἕτερον ὑπαλείφεται, τῷ χεῖρέ τε ὑποκονίεται, αὐτ. Ἠθ.614D οὐδ' ὑποκονίεται τὴν λαβὴν εὔτονον ποιῶν καὶ ἄφυκτον.

ὑποκονιῶ-άω ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑποκονίω βλ.λ.] : Θεόφρ.ΦΙ 2,7,5.

ὑποκόπανος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. τὸ κατώτατον μέρος τοῦ κοντακίου τῶν φορητῶν ὅπλων, ὁ κόπανος : τοὺς ἐβάρεσαν αἱ χωροφύλακες μὲ τὸν ὑποκόπαναν.

ὑπόκοπος-ον κ. μσν. ὁ ὀλίγον κεκοπιακώς, κοπιασμένος, κουρασμένος : Ξεν.Κυν.6,25 ἐπειδὰν μεταθέουσαι αἱ κύνες ἤδη ὑπόκοποι ὦσι, καὶ ἤ ὀψὲ τῆς ἡμέρας, Ἱππιατρ.39,22 ἐὰν ᾖ ἐξ ὁδοιπορίας ὁ ἵππος ὑπόκοπος.

ὑπόκοπρος-αν ὁ μεμιγμένος κόπρῳ : Ἱππ.1132Η.

ὑποκόπτω κ. μσν., ἀόρ. ὑπέκοψα, μτχ. παθ. παρακ. ὑποκεκομμένος, κόπτω ὑποκάτωθεν, παραλύω : Θεόφρ.ΦΙ 3,18,9, Πλούτ.Εὐμ.7 ὁ μὲν Εὐμένης τοῦ Νεοπτολέμου προεξανισταμένου τὴν ἰγνύ-

αν ὑπέκοψεν αὐτὸς εἰς ὀρθὸν φθάσας καταστῆναι, Σχόλ.Ἰλ.Ω 274· κ. παθ. : Ἰώσ.ΠΙ 6,8,4 ὑποκεκομμένοι τὰ νεῦρα· ‖ κ. μτφ. : αὐτ.5,1,4 τὰ νεῦρα τῆς αὐτῶν ὑπακόπτοντες δυνάμεως· κ. παθ. : αὐτ.6,1,3 πάσας αὐτῶν ὑποκόπτεσθαι τὰς ἐλπίδας, Ἀνών.Βί.Νεἱλ.Νεώτ.76,3 τοῦ βουλεύματος ὑπεκόπτετο.

ὑποκορίζομαι κ. μσν. κ. νεώτ., Ιων. ὑποκουρίζομαι, σπαν. ἐν τῷ ἐνεργ. -ίζω (Εὐστ.1196,13), μέσ. ἀόρ. ὑπεκαρισάμην, παθ. ἀόρ. ὑπεκορίσθην (Εὐστ.Πον.60,33), παθ.παρακ. ὑποκεκόρισμαι (ἀνών. ἐν λ.)· Μοῖρ.280 «ὑποκορίζεσθαι Ἀττικοί· ἐπικορίζεσθαι Ἕλληνες», φέρομαι, ὁμιλῶ ὡς μικρὸν παιδίον, παίζων μετὰ παιδίων μιμοῦμαι τὴν παιδικὴν ὁμιλίαν, κολοβώνω τὰς λέξεις· Φρύν. ἐν ΑΒ 47 «κορίζεσθαι καὶ ὑποκορίζεσθαι, ἄμφω· σημαίνει δὲ τὸ πρὸς τὰ κομιδῇ παιδία νήπια ψελλιζόμενον τῇ φωνῇ παίζειν. Κόρος γὰρ ὁ παῖς καὶ τοὔνομα διττῶς κόρισμα καὶ ὑποκόρισμα» : Δαμασκ.π.Φώτ.Βιβλ.341,5 βάβιον καὶ παιδίον ἀνεκάλει ὑποκορίζουσα τὴν φωνήν· 2) κ. νεώτ. μέσ. χρησιμοποιῶ, μεταχειρίζομαι ὑποκοριστικὰς λέξεις· Τίμ.Λεξ.266 «ὑποκορίζεσθαι· πρὸς κόρην ἢ κόρον λέγειν ἀποσμικροῦντα, οἷον Ἱππάριον, ἢ πατρίδιον», Ἡσ. «ὑποκορίζεσθαι· ὑποκοριστικῶς λόγοις χρῆσθαι, ἤτοι κολακεύειν»· ‖ κ. ἐν τῷ ἐνεργ. : Εὐστ.1196,13 οἱ μεθ' Ὅμηρον ἀφειδῶς ὑποκορίζουσι .. κατασμικρύνοντες τὰ πρωτότυπα· ‖ κ. ἀμτβ. : Ἀριστλ.Ρητ.3,2,15· ‖ κ. παθ. γίνομαι ἐν τῷ ὑποκοριστικῷ τύπῳ : Εὐστ.Πον.60,33 εἴδη .. ὑποκορισθὲν εἰς εἰδύλλια· 3) μτ. αἰτ. ἐπὶ ἐραστῶν, προσαγορεύω, ὀνομάζω κολακευτικῷ ὀνόματι, σμικρύνω τὸ ὄνομα πρὸς θωπείαν ἢ κολακείαν : Ἀριστφ.Πλ.1001 εἰ λυπουμένην αἴσθαιτό με, νηττάριον ἂν καὶ φάττιον ὑπεκορίζετο (μὲ ὠνόμαζε χαϊδευτικῶς παππίτσα μου καὶ περιστεράκι μου), Πλούτ.Θησ.14 τὴν Ἑκάλην ἐτίμων, Ἑκαλίνην ὑποκοριζόμενοι, αὐτ. Ἠθ.624Β, αὐτ.1107D Κολώτης, ὃν Ἐπίκουρος εἰώθει Κολωτάραν ὑποκορίζεσθαι καὶ Κολωτάριον, Ἀθήν.13,585F φιλάργυρος δέ τις ἐραστὴς ὑποκοριζόμενος αὐτήν, εἶπεν Ἀφροδίσιον εἰ Πραξιτέλους· 4) προσάπτω ὄνομα εὐάρεστον καὶ ἐπιεικὲς εἰς πρᾶγμα κακὸν καὶ μυσαρόν, μετριάζω δι' εὐφώνου ὀνόματος τὸ δύσφημον πράγματός τινος, συγκαλύπτω διὰ τῶν λέξεων : Πλάτ. Νόμ.400Ε ἣν ἄναιαν αὖσαν ὑποκοριζόμενοι καλοῦμεν ὡς εὐήθειαν, αὐτ.474Ε ἐραστοῦ ὑποκοριζομένου καὶ εὐχερῶς φέροντος τὴν ὠχρότητα, αὐτ.560Ε, Δημ.424 Φιλίππου φιλίαν καὶ ξενίαν καὶ ἑταιρίαν καὶ τὰ τοιαῦθ' ὑποκοριζόμενοι, Πλούτ.Ἠθ.449Α καὶ προθυμίας τὰς ἐπιθυμίας ὑποκορίζονται, αὐτ.Σόλ.15 ἀστείως ὑποκορίζεσθαι τὰς μὲν πόρνας, ἑταίρας, Ἀριστείδ.2,112 οὔτε τὰς κακίας ὑποκορίζεσθαι τῷ τῆς ἀρετῆς ὀνόματι, Φώτ.Βιβλ.336 προχειρότερος ἦν εἰς ἐπιτίμησιν .. οὐκ ἀνεχόμενος αὐτῶν τὴν κακίαν ὑποκορίζεσθαι· 5) κ. ἀντιθέτως, ὀνομάζω πρᾶγμα καλὸν καὶ ἐπαινετὸν διὰ φαύλου, ἐκφαυλίζω διὰ κακοῦ ὀνόματος, δυσφημῶ, ψέγω : Ξεν.Ἀπομν. 2,1,16 αἱ μὲν φίλαι καλοῦσί με Εὐδαιμονίαν, οἱ δὲ μισοῦντες ὑποκοριζόμενοι ὀνομάζουσί με Κακίαν, Ἀρρ.Ἐπίκτ.4,1,166 ὅρα πῶς ὑποκορίζεται καὶ σκώπτει τὸν θάνατον· 6) προσποιοῦμαι, ὑποκρίνομαί τι : Εὐσ.Βί.Κωνστ.1,50 τὰ μὲν πρῶτα φιλίαν ὑποκοριζόμενος δόλῳ καὶ ἀπάτῃ πάντ' ἔπραττεν· κ. μτ. ἀπαρφ. : αὐτ.2,15 ταῖς μὲν συνθήκαις προθύμως ὑπακούειν ὁ δηλωθεὶς ὑπεκορίζετο· κ. παθ. : Ἀνών. π. Σουΐδ. ἐν λ. ὁ δὲ ὑποκεκορισμένῃ καὶ ἀπατηλῇ ἐχρήσατο πρεσβείᾳ (σχόλ. «ὑποκεκρυμμένῃ») (κατὰ προσποίησιν)· 7) μιμοῦμαι κακοζήλως, σκωπτικῶς : Φιλόστρ.Σοφ.2,10,2 ὑποκοριζόμενος τοὺς μὲν τὸ φθέγμα, τοὺς δὲ τὸ βάδισμα· 8) ρηματ.π. ὑποκόρισμα, ὑποκορισμός, ὑποκοριστικός.

ὑποκοριζόντως (ἐκ τῆς μτχ. τοῦ ἐνεστ. τοῦ ὑποκορίζω) μσν. μεθ' ὑποκορισμοῦ : Ἰωσ.Γενέσ.65,7.

ὑποκορίζω μσν. συνήθ. ἀντὶ ὑποκορίζομαι βλ.λ.

ὑποκόρισις-εως (ἡ) (ὑποκορίζομαι) μσν. ἡ χρῆσις ὑποκοριστικοῦ τύπου : Εὐστ.1196,14 οἰκίαν φασὶ τὸν οἶκον καθ' ὑποκόρισιν.

ὑποκόρισμα-ατος (τὸ) (ὑποκορίζομαι) κ. μσν. κ. νεώτ. λέξις σμικρυντικὴ τοῦ πράγματος, εὔφημος, χαϊδευτική, οἷον ὡς ὅταν παίζῃ τις μετὰ μικροῦ παιδίου, ὡς ἔλεγεν ὁ Δημοσθένης περὶ τῆς γελοίας προσωνυμίας του Βάταλος : Αἰσχίν.1,126 ὑπακούειν τοῖς ὄχλοις μὴ Δημοσθένην καλούμενον, ἀλλὰ Βάταλον, ὅτι ταύτην ἐξ ὑποκορίσματος τίτθης τὴν ἐπωνυμίαν ἔχω· 2) κ. νεώτ. ἔκφρασις κολαστικὴ τοῦ αἰσχροῦ, τοῦ κακοῦ, τοῦ εὐτελοῦς πράγματος, μετριάζουσα καὶ ἐπισκιάζουσα κακόν τι πρᾶγμα δι' εὐφημισμοῦ, οἷον παράσιτον ὑποκόρισμα ἀντὶ ἀδηφάγος, σεισάχθεια ἀντὶ χρεῶν ἀποκοπή, ἀπομάκρυνσις ἀντὶ ἐκδίωξις ἢ ἀποβολή, πλησιάζω ἀντὶ συνουσιάζομαι κττ. : Ἄλεξ.π.Ἀθήν.10,421D καλοῦσι δ' αὐτὸν πάντες νεώτεροι παράσιτον ὑποκόρισμα, Πλούτ.Γάλβ.20 εἰδὼς φυγῆς ὑποκόρισμα καὶ παρακάλυμμα τὴν ἀρχὴν αὐτῷ δεδομένην, Πλούτ.Ἠθ.807D τοῦτο ἦν ὑποκόρισμα χρεῶν ἀποκοπῆς· 3) ὁ ὑποκοριστικὸς τύπος : Εὐστ.1540,54 μὴ εἶναι ὑποκόρισμα· 4) ἡ μίμησις, ἡ ψευδὴς εἰς προσομοίωσιν ἐμφάνισις : Εὐστ.Πον.98,1 ὑπόκρισις .. τὸ ἀγενὲς τῆς ἀρετῆς ὑποκόρισμα· ‖ ἡ ἐν μικρῷ, ἀνεπαρκεῖ μέτρῳ ὁμοιότης : αὐτ.259,1 τὸ σῦκον μέλιτός ἐστιν ὑποκόρισμα.

ὑποκορισμός (ὁ) (ὑποκορίζομαι) κ. νεώτ. ἡ ὑποκόρισις, ὄνομα εὔφημον ἢ χαϊδευτικόν : Πλούτ. Θησ.14 φιλοφρονεῖσθαι τοιούτοις ὑποκορισμοῖς· 2) ἡ χρῆσις ὑποκοριστικῶν : Ἀριστλ.Ρητ.3,2,15 ἔτι τὸ αὐτὸ ὑποκορίζεσθαι· ἔστι δὲ ὁ ὑποκορισμός, ὃς ἔλαττον ποιεῖ καὶ τὸ κακὸν καὶ τὸ ἀγαθόν, Ἀλκίφρ.3,33 παρθενίαν ἡ ἱππόπορνος μεθ' ὑποκορισμῶν ἐκθεραπεύεται.

ὑποκοριστικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ διὰ καλοῦ ὀνόματος καλύπτων ἢ κολάζων τι αἰσχρόν, ὁ κολακευτικός, ὁ χαϊδευτικός : Ἀνών.ἐν Εὐσ.Ἐκκλ. Ἱστ.5,16· 2) μτγν. κ. νεώτ. γραμμ. μτ. τοῦ ὄνομα ἢ ἄνευ αὐτοῦ, λέξις δηλοῦσα ὑποκορισμόν, παριστῶσα ὡς μικρὸν τὸ ὑπὸ τοῦ πρωτοτύπου σημαινόμενον καὶ ἰδίᾳ χάριν θωπείας ἢ πρὸς δήλωσιν σκώμματος καὶ καταφρονήσεως : Ἀθήν.14, 650Ε ῥοίδιον μέντοι ὡς βοΐδιον τὸ ὑποκοριστικόν.

ὑποκοριστικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. δι' ὑποκορισμοῦ, χαϊδευτικῶς : Πλούτ.Ἠθ.847Ε, Ἀθήν. 7,308F ὑποκοριστικῶς δὲ ὠνόμασεν αὐτοὺς Φερεκράτης, Ἐπιφάν.1,628C ὑποκοριστικῶς καθ' ὑπόκρισιν, ΕΜ83,35 παρωνόμασται ὑποκοριστικῶς.

ὑποκόρση (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑπὸ κόρσῃ : Γρηγ. Ναζ.2,114D οἷς ὑποκόρσῃ γυμνοῦται (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὑπὸ κόρσῃ γυμνοῦται, κόρσῃ ὑπογυμνοῦται).

ὑποκοσμήτης (ὁ) Ἐπιγρ. κατώτερος ἄρχων βοηθῶν τὸν κοσμητήν, δευτερεύων κοσμητής, ἔφορος τῶν γυμνασίων.

ὑπόκοσμος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. πλῆθος ἀνθρώπων εὑρισκομένων εἰς τὰ ἠθικῶς κατώτατα στρώματα τῆς κοινωνίας, οἷον ἀλῆται, πόρναι : ὁ ὑπόκοσμος τῶν μεγαλοπόλεων.

ὑποκοτύλιον (τὸ) νεώτ. βοταν. τὸ τμῆμα τοῦ βλαστοῦ, τὸ εὑρισκόμενον ὑπὸ τὴν κοτυληδόνα τοῦ ἐμβρύου τῶν σπερματοφύτων.

ὑποκουρίζομαι Ιων. τ. τοῦ ὑποκορίζομαι, ἐπὶ τῶν ἀστείων ᾀσμάτων, τῶν ᾀδομένων ὑπὸ τῶν παρθένων κατὰ τοὺς γάμους φίλης των, ὑμνῶ,

ἐγκωμιάζω ποιούμενος χρῆσιν εὐφήμων καὶ καλῶν λέξεων : Πίνδ.Π 3,32 **παρθένοι φιλέοισιν ἑταῖραι ἑσπερίαις ὑποκουρίζεσθ'** ἀοιδαῖς (σχόλ. «φιλῃδοῦσι ταῖς ἑσπεριναῖς ᾠδαῖς μετεωρίζεσθαι τὴν ψυχὴν καὶ παίζειν· ἔνιοι δὲ τὸ ὑποκουρίζεσθαι ἀοιδαῖς ἀντὶ τοῦ παίζειν καὶ χορεύειν ἢ ἀμφοτέρους τοὺς κόρους ὑμνεῖν, τὸν νυμφίον καὶ τὴν νύμφην»)· || ἐνεργ. Σουΐδ. «ὑποκουρίζω· κολακεύω».

ὑποκουφίζω κ. μσν. ἀνακουφίζω ὀλίγον τι : 'Αριστφ.Φυτ.2,2,6, Συμ. ἐν 'Αν.Βοασσ.5,50 **τὴν ἅλυσιν ὑπεκούφιζε,** αὐτ.51 **τὰ προσδεδεμένα τῇ ἁλύσει ξύλα ὑπεκούφιζε·** **2)** ἀμτβ. εἰμὶ κουφότερος, ἐλαφρότερος : Ἱππ.'Επιδ.Ι,944.

ὑπόκουφος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι κοῦφος, ἐλαφρός, ἄστατος : Πλούτ.'Ηθ.205Α **ὑπόκουφος καὶ ἀβέβαιος,** αὐτ.Πελ.14 **ὑπόκουφος δὲ τὴν γνώμην καὶ κενῶν ἐλπίδων καὶ φιλοτιμίας ἀνοήτου μεστός·** **2)** μσν. ὁ ὀλίγον τι κοῖλος, κούφιος: 'Αρχ.'Ελλ.Μουσ.ἀπ.16,257 **ξύλινον ποίησον ὑπόκουφον, τουτέστιν ὑποτύμπανον,** ASS Σεπτεμβρίου 3,864F **συνῆκαν κενὸν εἶναι τὸ βουνὸν τοῦ ὄρους ὑποκούφου.**

ὑποκραδαίνομαι μσν. μτ. αἰτ. ταράττομαι, ταλαντεύομαι ὀλίγον : Θεοφάν.Κερ.1021 **ὑποκραδαινόμενοι τοὺς λογισμούς.**

ὑποκράζω μτγν. κράζω ὀλίγον, σιγά : ΑΙλ.ΖΙ 6,19 (ἑσφ.γρ. ἀντὶ ὑποκρίζω).

ὑποκράνιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ κείμενος ὑπὸ τὸ κρανίον, ὑποκάτω τοῦ κρανιακοῦ ὀστοῦ : **ὑποκράνιον διάστημα** (τὸ μεταξὺ τοῦ κρανιακοῦ ὀστοῦ καὶ τῆς σκληρᾶς μήνιγγος τοῦ ἐγκεφάλου ὑπάρχον διάστημα).

ὑποκρᾱτηρίδιον (τό), Ἰων. τ. **ὑποκρητηρίδιον** βάσις ἐφ' ἧς τίθεται ὁ κρατήρ, ἡ ἕδρα τοῦ κρατῆρος : 'Ηρ.Ι,25 **ἀνέθηκε . . ὑποκρητηρίδιον σιδήρεον κολλητόν,** Φιλόστρ.242 **Γλαῦκον μετὰ τοῦ ὑποκρατηριδίου ἥκοντα.**

ὑποκρᾱτήριον (τό), Ἰων. τ. **ὑποκρητήριον** τὸ ὑποκρατηρίδιον βλ.λ. : 'Επιγρ. **κρατῆρα καὶ ὑποκρητήριον,** αὐτ. **βάθρον ὑποκρατήριον.**

ὑποκρᾰτῶ-έω μτγν. κ. μσν. κρατῶ, κατέχω τι κρυφίως, κρατῶ δι' ἐμαυτόν : Γρηγ.Ναζ.Ι,651C **ὑποκρατῶν τι κακούργως τῆς ἐργασίας,** "Ανν.Κομν.170D **μηδ' ἄχρι ἑνὸς ὀβολοῦ τῶν βασιλικῶν ὑποκρατήσαντα χρημάτων·** **2)** σχόλ. κρατῶ, βαστῶ τι ὥστε νὰ μένῃ κλειστόν : Σχόλ. Θεόκρ.5,117 **κόραξ σιδηροῦς ἐμπίπτων εἰς τὸ μέσον καὶ ὑποκρατῶν τὴν θύραν.**

ὑποκρέκω κ. μσν. μτβ. ἠρέμα καὶ μόλις κρούω χορδήν : Λουκ.'Εταιρ.Δ 15,2 **ἤδη δὲ προχωροῦντος τοῦ πότου ἐγὼ μὲν ὑπέκρεκόν τι τῶν Λυδίων,** Πλούτ.'Ηθ.55D **ὁ κόλαξ ἀφ' ἑνὸς διαγράμματος ἀεὶ τὸ ἡδὺ καὶ τὸ πρὸς χάριν εἰωθὼς ὑποκρέκειν·** **2)** ἀμτβ. ἐπὶ ἐγχόρδων ὀργάνων, ἐκβάλλω χαμηλὸν ἦχον, ὑποτερετίζω· Σουΐδ. «ὑποκρεκόντων, κρουόντων, ἐγγιζόντων, τερετιζόντων»· **3)** μτφ. συμφωνῶ, συναρμονίζομαι, προσαρμόζομαι : Πίνδ.Ο 9,59 **τὸ καυχᾶσθαι παρὰ καιρὸν μανίαισι ὑποκρέκει** (σχόλ. «συμφωνεῖ, καὶ οἷον ἐνδόσιμόν ἐστι»), Εὐστ.221,26 **ὅς, καθὸ ποιητής, τῷ πανηγυρικῷ ὑποκρέκει τῆς ῥητορικῆς εἴδει·** **3)** 'Ησ. «ὑποκρέκειν· ἐπὶ τῶν ἵππων πορεία τις, τρόπος, βῆμα» (διόρθ. πορείας τις τρόπος).

ὑποκρεμάννῦμαι κρεμῶμαι ὑποκάτω τινός : "Υμν.'Απόλλ.284 (ἑσφ.γρ. ἀντὶ ἐπικρέμαται), Γρηγ. Νύσσ.Ι,684Β **ὑποκρεμάμενον ἀνέχειν τὸ βάρος.**

ὑπόκρημνος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον ἀπότομος, κρημνώδης· || πιθ. ὁ Ὑπόκρημνος ὡς κύριον ὄνομα : Στράβ.14,1,33 **μεταξὺ δὲ τῶν 'Ερυθρῶν καὶ τοῦ Ὑποκρήμνου Μίμας ἐστὶν ὄρος ὑψηλὸν εὔθηρον πολύδενδρον.**

ὑπόκρηνος-ον (κάρηνον) μτγν. **ὁ ὑπὸ τὴν κεφαλήν τινος·** Σουΐδ. «ὑπόκρηνον· ὑπὸ τὴν κεφαλήν» : 'Ανών.π.Σουΐδ. **θῆκε λᾶαν σκληρὸν ὑπόκρηνον** (πιθ. Καλλ.).

ὑποκρητηρίδιον (τὸ) Ἰων. τ. ἀντὶ ὑποκρατηρίδιον βλ.λ. : 'Ηρ.Ι,25.

ὑποκρητήριον (τὸ) 'Επιγρ. Ἰων. τ. ἀντὶ ὑποκρατήριον βλ.λ.

ὑποκρίζω μτγν. κρίζω, τρίζω, τσυρίζω ὀλίγον, ἐλαφρῶς : ΑΙλ.ΖΙ 6,19 **πάρνοπα ὑποκρίζοντα** (δ. γρ. ὑποκορίζοντα).

ὑποκρινία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐλάττωσις, ἡ ἀνεπάρκεια τῆς ἐκκρίσεως ἑνὸς ἢ πλειόνων ἀδένων.

ὑποκρινικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων τὴν ἰδιάτητα νὰ ἐλαττώνῃ τὰς ἐκκρίσεις βλ.λ.2).

ὑποκρῑνω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μ. τὸ μέσ. **-ομαι,** Ἰων. **-έομαι,** μέλλ. **ὑποκρινῶ** κ. μέσ. μέλλ. **ὑποκρινοῦμαι,** μέσ. ἀόρ. **ὑπεκρινάμην** κ. παθ.ἀόρ. **ὑπεκρῑθην,** παθ. παρακ. **ὑποκέκρῐμαι,** χωρίζω ὀλίγον : Εὐστ.687,20 **ἑαυτὸν ἀποκρίνων ἢ ὑποκρίνων, ὅ ἐστι τῶν ἄλλων ἀποχωρίζων, ὑποκρινόμενος·** **2)** ὑποβάλλω εἰς ἐξέτασιν, ἀνάκρισιν, ἀνακρίνω : Σουΐδ.,ΑΒ 449,25 **ὑποκρίνουσι τοὺς ἀντιδίκους·** **3)** μέσ. ἀποκρίνομαι, δίδω ἀπάντησιν, ἀπαντῶ : 'Ιλ.Μ 228 **ὧδέ χ' ὑποκρίνατο θεοπρόπος,** αὐτ.Η 407 **ὥς τοι ὑποκρίνονται,** 'Οδ.Β 111 **ὑπ' ἀνάγκης σοὶ δ' ὧδε μνηστῆρες ὑποκρίνονται,** αὐτ.Ο 170, 'Ηρ.Ι,2 **τοὺς δὲ ὑποκρίνασθαι ὡς οὐδὲ ἐκεῖνος 'Ιοῦς τῆς 'Αργείης ἔδοσάν σφι δίκας τῆς ἁρπαγῆς,** Θουκ.7,44 **εἰ δ' αὐτοὶ μὴ ὑποκρίνοιντο, διεφθείροντο·** || κ. ἐπὶ μαντείου : 'Ηρ.Ι,78, αὐτ.Ι, 91 **ταῦτα μὲν ἡ Πυθίη ὑπεκρίνατο τοῖσι Λυδοῖσι·** **4)** κρίνω, λέγω, ἑρμηνεύω, ἐξηγῶ : 'Οδ.Τ 535 **ἄγε μοι τὸν ὄνειρον ὑπόκριναι,** αὐτ.555 **οὔ πως ἔστιν ὑποκρίνασθαι ὄνειρον ἄλλῃ ἀποκλίνοντ',** 'Αριστφ.Σφ.53 **οὕτως ὑποκρινόμενον σοφῶς ὀνείρατα;,** Θεόκρ.24,66 **καὶ νυν ὑποκρίνεσθαι ὅπως τελέεσθαι ἔμελλεν,** Γαλ.Προτρ.13 **Θεμιστοκλέους σοφία, πρῶτον μὲν καλῶς ὑποκριναμένου τὸν χρησμόν,** 'Αλκίφρ.3,59 **τοὺς ὀνείρους ὑποκρίνομαι·** **5)** π. 'Αττ. κ. νεώτ. κ. δημ. μτ. αἰτ. προσ., ἐπὶ τῆς σκηνῆς, λαμβάνω μέρος εἰς διάλογον, παριστάνω πρόσωπόν τι δράματος ἢ κωμῳδίας, ἐπαγγέλλομαι τὸν ἠθοποιόν : 'Αριστλ.Πολιτ.5,11,19 **ὑποκρίνομαι τὸν βασιλικόν,** Δημ.418 **'Αντιγόνην δὲ Σοφοκλέους πολλάκις μὲν Θεόδωρος . . ὑποκέκριται,** Λουκ.Νιγρ.11 **ἵνα μὴ συγκατασπάσω που πεσὼν τὸν ἥρωα, ὃν ὑποκρίνομαι·** πρβλ. αὐτ. 'Ορχ.66 **τίνες οἱ ὀρχησόμενοι καὶ ὑποκρινούμενοι τὰ λοιπὰ προσωπεῖα εἶεν, - ὑπεκρίθη τὸν Αἴαντα - τὴν 'Αντιγόνην - τὸν Μάκβεθ·** κ. ἀπολ. εἶμαι ὑποκριτής : 'Αριστλ.ΗΝικ.7,3,8, αὐτ.Ρητ.3,12,3· κ. μτ. αἰτ. **ὑ- τραγῳδίαν, κωμῳδίαν** λαμβάνω μέρος **εἰς** τραγῳδίαν, κωμῳδίαν : Λουκ.Μισθ.Συν.30 **τὸ πρᾶγμα ὅμοιον δοκεῖ ὥσπερ ἂν εἴ τις κωμῳδίαν ὑποκρίναιτο τραγικὸν προσωπεῖον περικείμενος·** κ. παθ. : Χάρ.π.'Αθήν.12,538F **ὑπεκρίθησαν δὲ τραγῳδοὶ μὲν Θεσσαλὸς καὶ 'Αθηνόδωρος** (παρέστησαν)· **6)** ἐπὶ ῥητοροδιδασκάλου, ἀπαγγέλλω : 'Αθήν.14,620C **λέγει ἐν ταῖς δείξεσι τῶν Σιμωνίδου τινὰς ἰάμβων ὑποκρίνεσθαι·** **7)** παριστῶ τι δραματικῶς : Φώτ.Βιβλ.73,24 **ἀνεγνώσθη 'Ιαμβλίχου δραματικόν, ἔρωτας ὑποκρινόμενον·** || μιμοῦμαί τι : Φιλόστρ.97 **ὁ 'Ερμῆς . . παρὰ τὸν 'Ηρακλέα ἥκει, στεφανώσων αὐτόν, ὅτι αὐτῷ καλῶς ὑποκρίνεται·** **8)** ἐπὶ τῆς προσποιητῆς καὶ θεατρικῆς ἀπαγγελίας τῶν ῥαψῳδῶν **καὶ** ῥητόρων, παριστῶ τι ὑπερβολικῶς, μεγαλοποιῶ, ἐξογκώνω : Δημ.230 **τοσούτοις ὕστερον χρόνοις αἰτίας καὶ σκώμματα καὶ λοιδορίας συμφορήσας ὑποκρίνεται·** **9)** κ. νεώτ. κ. δημ. προσλαμβάνω ξένον ὕφος, πρόσωπον, μορφήν, ἔκφρασιν

προσποιοῦμαι : Δημ.321 **μηδὲ τῇ φωνῇ δακρύειν ὑποκρινόμενον τὴν ἐκείνων τύχην,** αὐτ.878 **ὁρᾷς ὡς ὑποκρίνῃ μὲν δεδωκέναι τὴν προῖκα,** Πολύβ. 2,49,7 **ἐὰν μὲν οὖν .. ἐντρεπόμενοι τὴν ἡσυχίαν ἄγειν ὑποκρίνωνται·** ‖ νεώτ. κ. δημ. μτ.αἰτ. : **ὑποκρίνεται τὸν ἀσθενῆ·** ‖ νεώτ. κ.δημ. ἀμτβ. ὑποκρύπτω τὰ ἀληθῆ μου αἰσθήματα, φρονήματα : **δὲν ξέρω νά ὑποκρίνωμαι, - δὲν εἶναι εἰλικρινής, ὑποκρίνεται·** **10)** ρηματ.π. ὑπόκρισις, ὑποκρισία, ὑποκριτήρ, ὑποκριτής, ὑποκριτικός.

ὑποκρῖσία (ἡ) Ἐπιγρ. νεώτ. κ. δημ. σπάν. τ. τοῦ ὑπόκρισις, ἡ τέχνη τοῦ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὑποκριτοῦ : Ἐπιγρ.ΑΠλ.289 **φεῦ θείης ἀνδρὸς ὑποκρισίης·** **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ ὑπόκρυψις τῶν ἀληθῶν αἰσθημάτων, ἡ προσποίησις, ἡ δολιότης· ‖ ἰδίᾳ ἡ πλαστὴ ἐμφάνισις ἀρετῆς.

ὑπόκρῖσις-εως (ἡ) (ὑποκρίνομαι) κ. μσν. κ. νεώτ., Ἰων. γενικ. -ιος, ἡ ἀπόφανσις, ἡ ἀπόκρισις, ἡ ἀπάντησις : Ἡρ.1,90 **τῶν χρηστηρίων τὰς ὑποκρίσιας,** αὐτ.1,116 **ἡ ὑπόκρισις ἐλευθερωτέρη εἶναι,** αὐτ.9,9, Ἀπολλ.Ρ 4,1755 **ὡς ἔφαθ', οὐδ' ἀλίωσεν ὑπόκρισιν Αἰσονίδαο Εὔφημος·** **2)** ἀττ. κ. νεώτ. ἡ τέχνη τοῦ ἐπὶ τῆς σκηνῆς ὑποκριτοῦ, ἡ ἐπὶ τῆς θεατρικῆς σκηνῆς παράστασις ὡρισμένου προσώπου : Ἀριστλ.Ρητ.2,8,14 **σχήμασι καὶ φωναῖς καὶ ἐσθῆτι καὶ ὅλως τῇ ὑποκρίσει ἐλεεινοτέρους εἶναι,** αὐτ.ΗΝικ.3,10,4· **3)** ἀττ. κ. μσν. ἐν τῶν μερῶν τῆς ρητορικῆς δι' οὗ ὁ ρήτωρ διδάσκεται ἀπαγγέλλων τὸν λόγον τοῦ νά μεταχειρίζηται τὸν εἰς τὰ λεγόμενα κατάλληλον σχηματισμὸν φωνῆς καὶ σώματος : Ἀριστλ.Ρητ.1,3,3, αὐτ.3,1,7 **οἱ κατὰ τὴν ὑπόκρισιν ῥήτορες** (οἱ ἀπαγγέλλοντες τοὺς ἑαυτῶν λόγους, ἐν ἀντιθ. πρὸς τοὺς συντάττοντας μὲν λόγους, μὴ ἀπαγγέλλοντας δ' αὐτούς), Διον.Ἰσοκρ.13 **μετὰ ὑποκρίσεως εἰπεῖν τοὺς λόγους,** Πλούτ.Δημ.7 **πλάττειν τὴν ὑπόκρισιν καὶ διαπονεῖν τὴν φωνήν,** αὐτ.Ἠθ.845Β **τὸ πρῶτον ἐν ῥητορικῇ εἶπεν ὑπόκρισιν καὶ τὸ δεύτερον, καὶ τὸ τρίτον,** Λογγῖν. ἐν Spengel Rhet. Gr.1,310 **ῥητορεία ἄνευ ὑποκρίσεως εἶναι τὸ μηδέν, ἡ δὲ ὑπόκρισις καὶ χωρὶς ῥητορείας εἶναί τι μέγα,** Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,83 **μὲ μίαν ἐπιτήδειον ὑπόκρισιν ἐσχημάτισε τὴν φωνὴν τοῦ Ἀράπη·** **4)** ἡ μίμησις : Ἀφῖν.Ρητ.715 «ὑπόκρισίς ἐστι μίμησις τῶν κατ' ἀλήθειαν ἑκάστῳ πορισταμένων ἠθῶν καὶ παθῶν καὶ διαθέσεων, σώματός τε καὶ τόνου φωνῆς πρόσφορον τοῖς ὑποκειμένοις πράγμασι»· **5)** μτφ. ἡ προσποίησις, ἡ δολιότης· Ἡσ. «ὑπόκρισις· εἰρωνεία, ὑπουλότης, δόλος» : Πολύβ.35,2,13 **κατὰ μὲν ὑπόκρισιν ἐχρῶντο τοῖς λόγοις ὑποπεπτωκότως .. , τῇ γε μὴν προαιρέσει .. οὐκ εἰκούσῃ,** ΚΔ Ματθ.23,28 **ἔσωθεν δὲ μεστοί ἐστε ὑποκρίσεως καὶ ἀνομίας,** αὐτ.Λουκ.12,1, Λουκ.Ἔρωτ.3 **ἐπίπλαστος ὑπόκρισις,** Φάλ.Ἐπιστ. 62 **ὑποκρίσει καιροῦ καὶ οὐκ ἀληθείᾳ χρηστὸς γεγονέναι·** **6)** νεώτ. ἰατρ. ἡ ψευδής, ἡ πλαστὴ παράστασις νοσηρᾶς καταστάσεως ἀνυπάρκτου ἢ ἡ ἀπόκρυψις τοιαύτης ὑφισταμένης· **7)** κτ.αἰτ. **ὑπόκρισιν** ὡς ἐπίρρ. δίκην, σάν,μτ. γενικ. : Πίνδ.ἀπ. 259 **δελφῖνος ὑπόκρισιν.**

ὑποκρῖτήρ-ῆρος (ὁ) (ὑποκρίνομαι) μτγν. ὁ ὑποκριτής βλ.λ. : Ἑρμεί.Ἰαμβ.13,563D **ἔμποροι λήρου, λόγων ὑποκριτῆρες.**

ὑποκρῖτής (ὁ) (ὑποκρίνομαι) κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἑρμηνευτής, ὁ ἐξηγητής, ὁ ὀνειροκρίτης : Πλάτ. Τίμ.72Β **τῆς δι' αἰνιγμῶν .. φήμης καὶ φαντάσεως ὑποκριταί,** Λουκ.Ἐνύπν.17 **μὴ ὀνείρων ὑποκριτάς τινας ἡμᾶς ὑπείληφεν ;,** Πολυδ.7,189 **τερῶν ὑποκριταί·** ‖ Ἡσ. «ὑποκριτής· μάντις»· **2)** ἀττ. κ. νεώτ. ὁ ἐν τῷ θεάτρῳ ὑποκρινόμενος πρόσωπόν τι, ὁ παριστάνων ἐπὶ σκηνῆς, ὁ ἠθοποιός· Ἡσ. «ὑποκριτής· ὁ ἐν τῇ σκηνῇ ὑποκρινόμενος» : Ἀριστφ.Σφ.1279 **τὸν δ' ὑποκριτὴν ἕτερον, ἀργαλέον ὡς σοφόν,** Ξεν.Ἀπομν.2,2,9, Πλάτ.Πολ.373Β **ῥαψῳδοί, ὑποκριταί, χορευταί,** αὐτ.Χαρμ.162D **ὥσπερ ποιητὴς ὑποκριτῇ κακῶς διατιθέντι τὰ ἑαυτοῦ ποιήματα ὀργίζεται,** αὐτ.Συμπ.194Β **ἀναβαίνοντος ἐπὶ τὸν ὀκρίβαντα μετὰ τῶν ὑποκριτῶν·** **3)** ὁ ἀπαγγέλλων : Τίμ.Λεξ.228 **ῥαψῳδοί, ὑποκριταὶ ἐπῶν·** ‖ ὁ ραψῳδός : Διόδ.Σ 14,109 **ὡς ἐπέβαλον οἱ ῥαψῳδοί, .. διὰ τὴν εὐφωνίαν τῶν ὑποκριτῶν συνέδραμε τὰ πλήθη,** αὐτ.15,7 **τοὺς εὐφωνοτάτους τῶν ὑποκριτῶν·** **4)** κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑποκρινόμενος, ὁ προσποιούμενος, ὁ ἐμφανίζων ψευδῆ κατάστασιν, συνήθως ἀγαθήν, πρὸς ἀπόκρυψιν τῆς πραγματικῆς, τῆς κακῆς, κ. ἰδίᾳ ὁ προσποιούμενος τὸν εὐσεβῆ, τὸν φιλάνθρωπον· Εὐστ.687,27 «ὑποκρινόμενος καὶ ὑποκριτὴς παρὰ τοῖς ὑστερογενέσι ῥήτορσιν ὁ μὴ ἐκ ψυχῆς λέγων ἢ πράττων μηδὲ ἅπερ φρονεῖ» : ΠΔ Ἰὼβ 34,30 **βασιλεύων ἄνθρωπον ὑποκριτὴν ἀπὸ δυσκολίας λαοῦ,** αὐτ.36,13 **καὶ ὑποκριταὶ καρδίᾳ τάξουσι θυμόν,** ΚΔ Ματθ.6,2 **ὥσπερ οἱ ὑποκριταὶ ποιοῦσιν ἐν ταῖς συναγωγαῖς καὶ ἐν ταῖς ῥύμαις,** αὐτ.7,5 **ὑποκριτά, ἔκβαλε πρῶτον τὴν δοκὸν ἐκ τοῦ ὀφθαλμοῦ σου,** αὐτ.Ματθ.15,7.

ὑποκρῖτικός-ή-όν κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόκρισιν βλ.λ., ὁ ἔμπειρος, ὁ πεπειραμένος εἰς αὐτήν : Ἀριστλ.Ρητ.3,1,7 **φύσει ὑποκριτικός,** αὐτ.Ποιητ.19,7, αὐτ.26,6· **2)** ὁ ἁρμόζων εἰς τὸν λόγον, τὴν ἀπαγγελίαν : Δημήτρ. 193 **ἐναγώνιος μᾶλλον ἡ διαλελυμένη λέξις, ἡ δὲ αὐτὴ καὶ ὑποκριτικὴ καλεῖται,** Πλούτ.Ἠθ.613D· κ. ὑπερθ. : Ἀριστλ.Ρητ.3,12,2 **ἀγωνιστικὴ λέξις, ἡ ὑποκριτικωτάτη·** **3)** κ. νεώτ. **ἡ ὑποκριτική** ὡς οὐσ. ἡ τέχνη τοῦ ὑποκρίνεσθαι τὰ πρόσωπα τῶν θεατρικῶν ἔργων, ἡ ἠθοποιία : Ἀριστλ.Ρητ.3,12,2, αὐτ.Ποιητ.19,7· **4)** κ. μτφ. ὁ ὑποκρινόμενος, ὁ προσποιούμενος : Λουκ.Ἀλέξ.4 **ψυχῆς κρᾶσις ὑποκριτικὴ τοῦ βελτίονος·** ‖ νεώτ. ὁ προσποιητός, ὁ ψευδής, ὁ πλαστός : **ὑποκριτικὰ δάκρυα.**

ὑποκριτικῶς ἐπίρρ., μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὑποκριτικόν, προσποιητῶς : Χαμαιλ.π.Ἀθήν.9, 407Α **περιβόητος ἦν λέγων τὰ ἔπη πανούργως καὶ ὑποκριτικῶς.**

ὑποκροκαίνομαι μσν. σπινθηροβολῶ : Θεοφύλ.Σ 16C **τῶν ὀφθαλμῶν ὑποκροκαινομένων τῇ φλογὶ τῆς ἀνοίας.**

ὑπόκροσσος-ον ἀ. πρόκροσσος βλ.λ.

ὑποκροτάφιος-ον νεώτ. ἀνατ. ὁ κείμενος ὑπὸ τὸν κρόταφον : **ὑποκροτάφιος ἀκρολοφία** (ταπεινὴ ὀβελιαία ἀκρολοφία), - **ὑποκροτάφιος βόθρος** (ὁ ὑπὸ τὸν κροταφικὸν βόθρον).

ὑπόκροτος-ον μσν. ὁ ποιῶν κρότον, θόρυβόν τινα : Φώτ.Βιβλ.73,33 **ἡ λέξις αὐτῷ ῥέουσα καὶ μαλακή· καὶ ὅσον αὐτῆς ὑπόκροτον οὐ πρὸς τόνον τινά, ἀλλ' ἐπὶ τὸ γαργαλίζον .. καὶ βλακῶδες παρακεκίνηται** (δ.γρ. ἐπίκροτον).

ὑποκροτ-έω μτγν. κροτῶ ὑποκάτω, κτυπῶ ὀλίγον : Γρηγ.Νύσσ.2,287D **ὑποκροτῶν τῷ ποδὶ καὶ ἐπιψοφῶν τοῖς δακτύλοις.**

ὑποκρουνιθία Ἡσ. «θυσία τις παρὰ Κνιδίοις».

ὑπόκρουσις-εως (ἡ) (ὑποκρούω) λεξ. κ. νεώτ. ἡ διακοπὴ τοῦ λόγου· Ἡσ. ἐν λ. κροῦσιν **τὴν πρὸς τὸ λέγειν ἐν ταῖς ζητήσεσιν ὑπόκρουσιν·** **2)** νεώτ. ἡ διὰ μουσικοῦ ὀργάνου συνοδεία ᾄσματος, ἀπαγγελίας, ἀκκομπανιάρισμα, ἀκκομπανιαμέντο.

ὑποκρουσταλίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «εἶδος τοῦ λίνου σπέρματος».

ὑποκρουστικῶς ἐπίρρ. ΕΜ 781,8 «ὑποβλήδην, ὑποβαλὼν ὑποκρουστικῶς, ἔτι λέγοντός τινος».

ὑποκρούω κ. μσν. κ. νεώτ. κρούω ὑποκάτω, ἐλαφρῶς : ΑΠλ.279 **ἔνθεν ἐγὼ** (λίθος ἠχήεις) **λυραοιδὸς ὑποκρούσας δὲ με λεπτῇ χερμάδι τοῦ**

κόμπου μαρτυρίην κόμισαι· 2) ἐπὶ ἐγχόρδων ὀργάνων, κρούω τὰς χορδάς, κτυπῶν βαστῶ τὸν ρυθμόν, τὸν χρόνον : Πλούτ.Δημ.20 ὁ Φίλιππος ἐπὶ τῇ νίκῃ διὰ τὴν χαρὰν ἐξυβρίσας.. μεθύων ᾖδε τὴν ἀρχὴν τοῦ Δημοσθένους ψηφίσματος, πρὸς πόδα διαιρῶν καὶ ὑποκρούων, αὐτ.Ἠθ.177B ὑπέκρουσεν ὁ Ἀρχέλαος τῷ κιθαρῳδῷ, Λογγῖν.Ὕψ. 41,2 ὡς ἐνίοτε προειδότας τὰς ὀφειλομένας καταλήξεις αὐτοὺς ὑπακρούειν τοῖς λέγουσι· ‖ νεώτ. κρούω ἐλαφρῶς τὰς χορδὰς μουσικοῦ ὀργάνου πρὸς συνοδείαν ᾄσματος· 2) μτφ. μτ. αἰτ. διακόπτω· Ἡσ. «ὑποκρούω τοὺς ῥήτορας· τὸ μεταξὺ λεγόντων αὐτῶν ἀντιφθεγγόμενον ἐμποδίζειν» : Ἀριστφ.Ἀχ.38 νῦν οὖν ἀτεχνῶς ἥκω παρεσκευασμένος βοᾶν, ὑποκρούειν, λοιδορεῖν τοὺς ῥήτορας (σχόλ. «ἀντιλέγειν ἐπὶ τῶν θορυβούντων λέγεται»)· ‖ διακόπτω λαμβάνων τὸν λόγον, ἐνῷ τις ὁμιλεῖ : Ἀλεξ.Βοστρ.1· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Ἐρυξ.395B ἔτι δ' αὐτοῦ τι βουλομένου λέγειν, ὑπακρούσας ὁ Κριτίας· 3) ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ. μτ. παιδιᾶς, συνουσιάζομαι : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 618 τὴν αἰσχρὰν πρῶθ' ὑποκρούσει· 4) μέσ. κατσφέρομαι, ἐπιτίθεμαι : Ἀριστφ.Πλ.548 σὺ μὲν οὐ τὸν ἐμὸν βίον εἴρηκας, τὸν τῶν πτωχῶν δ' ὑπεκρούσω (σχόλ.«ἐφθέγξω, ἀνεκρούσω»)· 5) ρηματ. π. ὑπόκρουσις.

ὑποκρύπτω κ. μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπέκρυψα, κ. μέσ. ἀόρ. ὑπεκρυψάμην, κ. παθ. ὑπεκρύφθην, παθ. παρακ. ὑποκέκρυμμαι, κρύπτω ὑπό τι, χώνω ἀποκάτω, καλύπτω, σκεπάζω· κ. παθ. : Ἰλ.Ο 626 ἡ δέ τε πᾶσα ἄχνῃ ὑπεκρύφθη (ναῦς) (τὸ πλοῖον ἐκαλύφθη καθ' ὁλοκληρίαν ὑπ' ἀφροῦ), Διογ.Λ 7,182 ἀνδρίας, ὃς ὑποκέκρυπται τῷ πλησίῳ ἵππῳ· 2) μέσ. κρύπτω τὰ ἐμαυτοῦ ὑποκάτω, τηρῶ, φυλάττω τι μυστικὸν ἀπό τινος, ἀποκρύπτω· Ξεν.Ἀν.1,4,19 οὐ γὰρ φθονῶν ταῖς φανερῶς πλουτοῦσιν ἐφαίνετο, ἀλλὰ πειρώμενος χρῆσθαι τοῖς τῶν ὑποκρυπταμένων χρήμασι (ἰδ. γρ.), Γρηγ.Νύσσ. 1,350C τοῖς ἔνδον ὑποκρυπτομέναις τῷ ζόφῳ (ἰδ. γρ. ὑπερκρυπτομένοις), ASS Μαΐου 2,726C τὸν δόλον ὑποκρυψάμενοι· ‖ νεώτ. κ. ἐνεργ. ἀποκρύπτω : ἡ πρότασίς του ὑποκρύπτει πολλοὺς κινδύνους· 3) ρηματ. π. ὑπόκρυψις.

ὑποκρύφιος-ον μτγν. ὁ κεκρυμμένος ὑποκάτω, ὁ ὀλίγον κρύφιος : Νόνν.Δ 36,95, αὐτ.Εὐαγγ.Ἰω.18, 100 οὐδὲν ὑποκρύφιον λαλέων ληίστορι μύθῳ.

ὑπόκρυφος-ον σχόλ. ἀ. ὑποκρύφιος βλ.λ., ὁ ὑπήνεμος : Σχόλ.Ἀριστφ.Ἀχ.96 ὑποκρύφους τόπους διὰ τὸν ἄνεμον, ἔνθα ὑπὸ σκέπην εἰσίν.

ὑπόκρυψις-εως (ἡ) (ὑποκρύπτω) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποκρύπτω, ἡ ἀπόκρυψις, τὸ κρύψιμο : Γρηγ.Νύσσ.1,469A εἰ δέ τι μετὰ ὑποκρύψεως ἐν ὑπονοίαις τισὶ καὶ αἰνίγμασιν εἰρημένον.

ὑποκρώζω μτγν. κρώζω ὑποκάτωθεν, ἔνδοθεν, ὀλίγον, κράζω, βογγῶ : Λουκ.Νεκρ.Δ 6,4 ὑποπτέρων καὶ μύχιόν τι καθάπερ ἐξ ᾠοῦ νεοττὸς ἀτελὴς ὑποκρώζων.

ὑποκτηνίατρος (ὁ) νεώτ. στρατ. βαθμὸς ἐν τῇ κτηνιατρικῇ ὑπηρεσίᾳ τοῦ στρατοῦ ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

ὑποκτυπῶ-έω μτγν. κτυπῶ ὑποκάτω, ἀντηχῶ : Αἰλ.ΖΙ 3,13 πεσὼν καὶ ὑποκτυπήσας ὁ λίθος.

ὑποκυάνεος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι, ὁ σχεδὸν κυανοῦς, γαλάζιος, ὁ ὑποκύανος : Ἀλέξ.Μύνδιος π.Σχόλ.Θεόκρ. 5,96 ὅτι ἡ μὲν φάσσα ὑποκυάνεον ἔχει τὴν κεφαλὴν καὶ μᾶλλόν γε ἐμπόρφυρον.

ὑποκυανίζω μτγν. κ. μσν. ἔχω ὀλίγον τι κυανοῦν, γαλάζιο χρῶμα, γαλαζοφέρνω : Ἐπιφάν.2, 234C ἀχάτης ὑποκυανίζων ἐστίν, αὐτ.229B τῷ εἴδει ὑποκυανίζων, Εὐδοκ. ἐν Ἀν.Βιλλ.2,243 ὑποκυανίζει τὴν χρόαν τὸ ἄνθος.

ὑποκύανος-ον νεώτ. ὁ ὀλίγον τι κυανοῦς.

ὑποκυβερνῶ-άω μτγν. κυβερνῶ τὸ πλοῖον ὡς ὑποπλοίαρχος : Πολυδ.1,98 τῆς νεὼς ὑποκυβερνᾶν, προκυβερνᾶν ἐπὶ τοῦ πρῳράτου.

ὑποκυδής-οῦς-ές (ὁ) ὁ δίυγρος· Ἁρποκρ. «ὑποκυδεῖς γὰρ εἰσιν οἱ τόποι : Δείναρχος ἐν τῷ κατὰ Στεφάνου. ὑποκυδής ἐστιν ὁ δίυγρος, ὡς ἐκ τῆς γ' Κτησίου φανερὸν Εὐφορίων : οἷόνθ' εἰαμένης ὑποκυδέος. ἐν ἐνίοις μέντοι τῶν ἀντιγράφων παρὰ τῷ ῥήτορι γέγραπται ὑπόκοιλοι»· 2) Λεξ.Ρητ.ἐν ΑΒ 312,5 «ὑποκυδεῖς τινες εἰσί ; κοῖλοι τόποι»· 3) Ἡσ. «ὑποκυδές· ὑποφρύδιον».

ὑποκύκλιος (ὁ) σχόλ. εἰδ. ἐν τῇ μετρικῇ, ἐπὶθ. τοῦ ἀπ' ἐλάσσονος Ἰωνικοῦ ποδός, ὁ ἐκ δύο βραχειῶν καὶ δύο μακρῶν, ὁ σύνθετος ὧν ἐκ πυρριχίου καὶ σπονδείου : Σχόλ.Ἡφαιστ.Ποιημ.160.

ὑποκυκλοειδής-οῦς-ές νεώτ. μαθ. ἡ καμπύλη ἡ γραφομένη ὑπὸ σημείου τῆς περιφερείας κύκλου τινός, ὅστις κυλίεται ἐσωτερικῶς ἐπὶ τῆς περιφερείας ἄλλου ἀκινήτου κύκλου.

ὑπόκυκλος-ον ὁ ἔχων ὑποκάτω τροχούς, ὁ ὑποκάτω κυκλοτερής, ὁ ὑπότροχος· Ἡσ. «ὑπόκυκλον, ὑπότροχον, ἢ κάτωθεν σπεῖραν ἔχοντα», Εὐστ.1488,1 «περίτροχον, περιφόρητον τοῖς ὑποκάτω τροχίλοις, κυκλοτερῆ» : Ὀδ.Δ 131 χρυσῆν τ' ἠλακάτην, τάλαρόν θ' ὑπόκυκλον ὄπασσεν· 2) τὸ ὑπόκυκλον ὡς οὐσ. Ἡσ. «ὑπόκυκλα· τοὺς ἀστραγάλους τοὺς ὑποτιθεμένους τῷ πυθμένι τῶν τριπόδων» : Ἰλ.Σ 375 (ἰδ. γρ.).

ὑποκυμαίνω μτγν. κ. μσν. ἐπὶ ὕδατος, ἄμμου κττ., κυμαίνομαι, κινοῦμαι ὀλίγον, ἐλαφρῶς : Φιλόστρ.846 ὑπακυμαίνει ἡ ψάμμος, Μᾶρκ.Εὐγεν. 161,2 καὶ ποταμὸς .. ὑποκυμαίνων· ‖ κ. ἐπὶ τῆς κυμάνσεως τῆς κόμης : Ἱμέρ.330 τὰς λοιπὰς ταῖς αὔραις ἀφῆκεν ὑποκυμαίνειν· ‖ κ. ἐπὶ τῶν βραχιόνων : Φιλόστρ.841 ὠλέναι ὑποκυμαίνουσι· ‖ κ μτβ. μτφ. ταράσσω ἐλαφρῶς, ζαλίζω : Ρητ.1,430 ἔρως καὶ αἶνος αὐτοῦ τὸν νοῦν ὑπεκύμαινον.

ὑποκυματίζω μτγν. κυματίζω ἐλαφρῶς : Φιλόστρ.839 πηγαὶ ὑποκυματίζουσαι ζέουσαι· 2) ἀμτβ. συναντῶμαι κινούμενος κυματοειδῶς : Φιλόστρ.784 ὑπακυματίζουσιν ἀλλήλοις, ἄλλος ἄλλῳ ἐπινέοντες (θύννοι).

ὑποκύπτω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. ὑπέκυψα, κύπτω ὑπὸ τὸν ζυγόν, τὴν ἐπικυριαρχίαν τινός, ὑποτάσσομαί τινι : Ἡρ.1,130 οἱ Μῆδοι ὑπέκυψαν Πέρσῃσι, Αἰσώπ.Μῦθ.234 κύνες τοῖς ἀνθρώποις ὑποκύπτοντες, Ἀριστείδ.1,157 ἡττηθέντες ἐν Οἰνοφύτοις ὑπέκυψαν, αὐτ.451, Νικ.Χων. ἐν Σάθ.1,95 καὶ τῷ σῷ ὑποκύψας κράτει· ‖ ὑποτάσσομαι ἑκουσίως εἰς ἠθικήν τινα ἐπιταγήν : Κλήμ.Ἀλ.950 ὑποκύπτειν τοῦ Θεοῦ ταῖς ἐντολαῖς· ‖ νεώτ. ὑποχωρῶ εἴς τι ἐξαναγκαζόμενος,δέχομαι ἐξ ἀνάγκης: δὲν θὰ ὑποκύψω εἰς τὰς ἀξιώσεις των· ‖ κ. ἀπολ. ἐπὶ ἱκετῶν ταπεινῶς προσκυνούντων, κύπτω πρὸς τὴν γῆν : Ἀριστφ.Σφ.555 ἱκετεύουσίν θ' ὑπακύπτοντες, Λουκ.Νιγρ.21 πόρρωθεν ὑποκύψας· ‖ κ. ἐπὶ ζῴων πινόντων : Ξεν.Ἀν.4,5,32 ἔνθα ὑποκύψαντα ἔδει ῥοφοῦντα πίνειν ὥσπερ βοῦν (ἰδ· ὀρθ. ἐπικύψαντα)· 2) λυγίζω, κύπτω τὴν ράχιν μου, ὅπως φορτωθῶ : Ἀριστφ.Ἀχ.954 ὑπόκυπτε τὰν τύλαν (σχόλ. «τὰν τύλαν, τὴν ἀπὸ τοῦ ἀχθοφορεῖν ἐν τῷ τραχήλῳ γινομένην τοῦ τραχήλου σκληρότητα τῶν ἀχθοφόρων ζῴων»)· ‖ κ.μτ. ἀπαρφ. γεν. κύπτω ὅπως πράξω τι : Πλούτ.Ἠθ.470E ὑποκύψας θεάσαι τοὺς βαστάζοντας· 3) νεώτ. ἀποθνήσκω κατόπιν πάλης πρὸς τὸν θάνατον, ἰδίᾳ ἐν φρ. ὑπέκυψεν εἰς τὸ μοιραῖον (ἀπέθανε).

ὑποκυροῦμαι-όομαι μτγν. κ. μσν. δ. γρ. ἀντὶ ἐπικυροῦμαι βλ.λ. : Διον.Ἀλ.Ρωμ.222.

ὑπόκυρτος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι κυρτός, κυφός, καμπούρης : Ἱππ.Ἄρθρ.822, Πλούτ.

Ἠθ.890D, Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.2,309 **πέτρας . . ὑφάλου . . ὑποκύρτου, μικρὸν ὑπερεχούσης τοῦ ὕδατος.**

ὑποκυρτῶ-όω κ. μσν. ποιῶ τι ὑπόκυρτον· ‖ κ. παθ. γίνομαι ὑπόκυρτος, ὀλίγον τι κυρτός, κυφός: Ἱππ.875H **τὸ ἕλκος ὑποκυρτοῦται,** Καλλισθ.π. Εὐστ.918,40 **ἵνα ἐν τῷ ὑποκυρτοῦσθαί πως δοκῇ προσκυνεῖν,** Γρηγ.Ναζ. ἐν ASS Μαΐου 2,769F **μικρὸν ὑποκυρτουμένοις τοῖς κύμασιν·** ἀμτβ.: Εὐστ.Πον.105,40 **προσφωνοῦντες, ὑποκυρτοῦντες.**

ὑποκυστίς-ίδος (ἡ) ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὑποκιστίς βλ.λ.

ὑπόκῡφος-ον μτγν. κ. σχόλ. · ὁ ὑπόκυρτος, ὁ ὀλίγον κυφός, καμπούρης: Στράβ.6,1,12 **ἐτύγχανε δὲ ὑπόκυφος ὢν ὁ Μύσκελλος,** Σχόλ.Λουκ.Θε.Δ 7,4 **σανὶς τετράγωνος, ὑπόκυφος.**

ὑποκῡφώνιον (τὸ) μτγν. μέρος τοῦ ζυγοῦ τῆς ἁμάξης: Πολυδ.1,143 **κυφῶνες, αἱ δὲ ὑπ᾽ αὐτοῖς μέσαι ῥάβδοι ἕως τοῦ τόνου ὑποκυφώνια.**

ὑποκύω ἐπ. συνήθ. ἐν μτχ. μέσ. ἀορ. **ὑποκυσάμενος,** ποιῶ τινα ἔγκυον, γγαστρώνω· ‖ συνήθ. παθ. **ἐπὶ** γυναικός, γίνομαι **ἔγκυος,** συλλαμβάνω, γγαστρώνομαι· Ἡσ. «ὑποκυσαμένη· ἔγκυος γενομένη, ἐγκύμων»: Ἰλ.Ζ 26 **ἡ δ᾽ ὑποκυσαμένη διδυμάονε γείνατο παῖδε** [Εὐστ. «ὑπ᾽ αὐτοῦ ἔγκυος γενομένη»], Ὀδ.Λ 254, Ἡσίοδ.Θ 308 **ἡ δ᾽ ὑποκυσαμένη τέκετο καρτερόφρονα τέκνα·** ‖ κ. **ἐπὶ** ζῴων: Ἰλ.Υ 225 **αἱ δ᾽ ὑποκυσάμεναι ἔτεκον δυοκαίδεκα πώλους.**

ὑποκωθωνίζομαι μτγν. ἀποθ. ἐντρυφῶ σιγοπίνων οἶνον, κουτσοπίνω, σβανάρω: Ἀνών.π. Ἀν. Κρ.2,414,11 **γυναικῶν τινων γραϊδίων ὑποκωθωνιζομένων καὶ ὑποτονθορυζόντων.**

ὑποκώλιον (τὸ) [κῶλον] ἐπὶ ζῴων, ὁ μηρός, **τὸ** κωλομέρι: Ξεν.Κυν.4,15 **ὑποκώλια, περιφερῆ, εὐπαγῆ,** αὐτ.4,1,10 **κατακλίνεται ὑποθεὶς τὰ ὑποκώλια ὑπὸ τὰς λαγόνας·** πρβλ. Πολυδ.5,72.

ὑποκωμῳδῶ-έω μτγν. κωμῳδῶ, ἐμπαίζω ὀλίγον, κρυφίως, χωρὶς νὰ τὸ καταλαμβάνῃ ἄλλος: Λουκ.Τόξ.14 **τὰ πολλὰ ὑπεκωμῴδουν συνωθοῦντες εἰς τὸν ἔρωτα τῆς Χαρικλείας.**

ὑπόκωφος-ον κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. θηλ. -η ὁ ὀλίγον τι κωφός, ὁ ἀμβλὺς τὴν ἀκοὴν ἢ γενικώτ. τὰς αἰσθήσεις: Ἀριστφ.Ἱππ.43 **δύσκολον γερόντιον ὑπόκωφον,** Πλάτ.Πρωτ.334D, αὐτ.Πολ.488B **ὑπόκωφον δὲ καὶ ὁρῶντα ὡσαύτως βραχύ τι,** Θεμίστ.Λόγ.26,326A, Νικ.Χων.ἐν Σάθ.1,101 **τί οὕτω στρατιώτης δείλανδρος καὶ ὑπόκωφος·** **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ μόλις ἀκουόμενος, ὁ ὡς ἐκ βάθους προερχόμενος, ὁ ἡμίφωνος, ὁ βαθύς: Φιλήμ.π.Πορφ.Ὀδ.8,92 **νωθρὸν οὖν τὸ σημαινόμενον καὶ σφόδρα ὑπόκωφον προσπίπτειν ἔοικε,** Γρηγ.Νύσσ.3,166D **καὶ τίς οὕτως ὑπόκωφος καὶ ἀνήκοος τῶν λόγων.**

ὑπολαιμίζω μσν. κόπτω **τὸν** λαιμόν τινος, σφάζω· Ζωναρ.Ἐπιστ.Ἱστ.1784.

ὑπολαιόν Ἡσ. «ὑποδαιστόν».

ὑπολᾱΐς-ίδος (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. μικρόν τι πτηνόν· Ἡσ. «ὑπολαΐς· ὄρνις τις τῶν σκωληκοφάγων»: Ἀριστλ.ΖΙ 6,7,5, Θεόφρ.ΦΑἰτ.2,17,9 **οὐδὲ ἦν γένεσις κόκκυγος, εἰ μὴ ἦν ὑπολαΐς, ἧς εἰς τὴν νεοττιὰν τὰ ᾠὰ τίθησιν** [δ. γρ. ὑπολωΐς], Ἀντιγ. Καρ.85,11 **εἰς τὰς νεοττείας τῶν φαβῶν ἢ ὑπολαΐδων·** ‖ νεώτ. ᾠδικὸν πτηνόν, μικρόσωμον ἐκ τῶν **κοττυφιδῶν,** τσιροβάκος, ποταμίδα.

ὑπολακτίζω δίδω κάτωθεν λάκτισμα [δ. γρ. ἀντὶ ἀπολακτίζω βλ.λ.1)]: Λουκ.Ὄν.28.

ὑπολᾰλῶ-έω κ. μσν. λαλῶ χαμηλοφώνως: Γρηγ. Νύσσ.2,553D **ἡ δὲ ἀκοὴ τοὺς ὑπολαλοῦντας περιεργάζεται·** **2)** λαλῶ μυστικῶς, ψιθυρίζω· Ἡσ. «ψιθυρίζω»: Ἀπολλδ.Δαμ.Πολιορκ.Μαθ.13,6 **πᾶσιν ὑπελάλησα,** Γρηγ.Νύσσ.2,931D **καὶ ἡμῖν ὑπελάλησε τὸν ἀπόρρητον λόγον·** **3)** λέγω, ἐκφράζομαι **ἐμμέσως,** πλαγίως: Εὐστ.Πον.48,59 **βούλεται δὲ μᾶλλον ὑπολαλεῖν τῷ τολμῶντι τὸ χρῆναι αὐτὸν πρὸς ἑαυτῷ ἔχειν τὸν νοῦν·** κ. παθ.: Εὐστ.91,17 **δημαβόρος, ὃ ἠρέμα ὑπελαλήθη καὶ ἐν τῷ δῶρ᾽ ἀπσαιρεῖσθαι.**

ὑπολαμβάνω κ. μσν. κ. νεώτ., μέσ. μέλλ. ὡς ἐνεργ. **ὑπολήψομαι,** ἀόρ. β´ **ὑπέλαβον,** μέσ. ἀόρ. β´ **ὑπελαβόμην,** παθ. ἀόρ. α´ **ὑπελήφθην,** παρακ. **ὑπείληφα,** παθ. παρακ. **ὑπείλημμαι,** θέτω ἐμαυτὸν ὑποκάτω, εἶμαι κάτω καὶ δέχομαι ἐπάνω μου ἢ ἐν ἐμοί: Σουΐδ. «ὑπολαμβάνω· ἀνέχω, ἀναβαστάζω»· Ἡρ.1,24 **τὸν δὲ δελφῖνα ὑπολαβόντα ἐξενεῖκαι ἐπὶ Ταίναρον,** Πλάτ.Πολ.453D **ἤτοι δελφῖνά τινα ἐλπίζοντας ἡμᾶς ὑπολαβεῖν ἂν ἤ τινα ἄλλην ἄπορον σωτηρίαν,** Ἀριστλ.ΖΙ 9,34,4 **οἱ νεοττοὶ ἐκβαλλόμενοι βοῶσι καὶ οὕτως ὑπολαμβάνει αὐτοὺς ἡ φήνη,** Κλέαρχ.π.Ἀθήν.8,332E **μέχρι οὗ ἂν πάλιν ὑπολαβὸν αὐτὸν τὸ κῦμα κατενέγκῃ μετὰ τῆς ἀναρροίας εἰς τὴν θάλασσαν,** ΚΔ Πράξ. 1,9 **νεφέλη ὑπέλαβεν ἀπὸ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν·** **2)** ὑποστηρίζω κάτωθεν, βαστῶ: Ἡρ.4,72 **αἱ δὲ ὄπισθε παρὰ τοὺς μηροὺς τὰς γαστέρας ὑπολαμβάνουσι·** ‖ **ὑπολαμβάνω τι ὑπό τι** λαμβάνω τι **καὶ κρύπτω** αὐτὸ ὑπὸ . . : Πλούτ.Ἠθ.234B· ‖ μτφ. **ἐν ἀναφ.** πρὸς ψήφους ἐκλογῆς. μτ. δοτ. **προσ.** ἢ ἐμπροθ. **διορ.** αἰτοῦμαι καὶ λαμβάνω ψήφους ὑπέρ τινος: Διον.Ἁλ.Ῥωμ.7,54· **3)** μτφ. ὑποστηρίζω, βοηθῶ: Στράβ.14,2,5 **αἱ εὔποροι τοὺς ἐνδεεῖς ὑπολαμβάνουσιν ἔθει τινὶ πατρίῳ·** **4)** λαμβάνω ἀπὸ τῆς χειρός: Πλάτ.Συμπ.212D **ἄγειν οὖν αὐτὸν παρὰ σφᾶς τήν τε αὐλητρίδα ὑπολαβοῦσαν·** **5)** καταλαμβάνω, κυριεύω· π. Ὁμ. ἐν τμ.: Ἰλ.Γ 34 **ὑπό τε τρόμος ἔλλαβε γυῖα,** αὐτ.Σ 88· ‖ ἐπὶ ἀνεμοστροβίλου, παρασύρω: Ἡρ.4,179 **ὑπολαβεῖν ἄνεμον βορέην καὶ ἀποφέρειν πρὸς τὴν Λιβύην·** ‖ ἐπὶ προσβολῆς μανίας: αὐτ.6,75 **κατελθόντα δὲ αὐτὸν αὐτίκα ὑπέλαβε μανίη νοῦσος·** ‖ ἐπὶ τόπου, προβάλλω, προκύπτω ὡς τι δυσμενές, ἀντίξοον: Ξεν. Ἑλλ.3,5,20 **δυσχωρία τε καὶ στενοπορία ὑπελάμβανεν αὐτούς·** **6)** ἐπὶ χώρας ἢ φρουρίου ἢ ὅπλων κττ., καταλαμβάνω, παίρνω κρυφίως, διὰ τῆς βίας: Θουκ.1,68 **οὐ γὰρ ἂν Κέρκυράν τε ὑπολαβόντες βίᾳ ἡμῶν εἶχον·** ‖ ἐπὶ ὅπλων, λαμβάνω, παίρνω κρυφίως: αὐτ.6,58 **ὁ δὲ τοῖς ἐπικούροις φράσας τὰ ὅπλα ὑπολαβεῖν ἐξελέγετο εὐθὺς οὓς ἐπῃτιᾶτο·** **7)** προσελκύω τινὰ πρός με, προσλαμβάνω: Θουκ.1,121 **δανείσματα γὰρ ποιησάμενοι ὑπολαβεῖν οἷοί τε ἐσμὲν μισθῷ μείζονι τοὺς ξένων αὐτῶν ναυβάταις·** **8)** ἐπὶ συμβάντων, ἐπακολουθῶ, ἐπισυμβαίνω, γίνομαι κατόπιν ἄλλου τινὸς συμβάντος, ἰδ. δυσμενοῦς: Ἡρ.8, 12 **πρὶν γὰρ ἢ καὶ ἀναπνεῦσαι σφέας ἔκ τε τῆς ναυαγίης καὶ τοῦ χειμῶνος . . ὑπέλαβε ναυμαχίη κρατερή·** ‖ ἐπὶ νόσου μτ. αἰτ. προσβάλλω τινὰ μετά τι κακόν, κατόπιν **ἄλλου** δεινοῦ: Ἡρ. 6,27 **τοὺς δὲ ὀκτώ τε καὶ ἐνενήκοντα αὐτῶν λοιμὸς ὑπολαβὼν ἀπήνεικε·** ‖ ὁμ. κ. ἀπολ. προσβάλλω κατόπιν: Ἱππ.1147F **ὑπολαβὸν ῥῖγος·** ‖ εἰδ. ἐπὶ ἀνέμου, ἐπέρχομαι κατόπιν, ἐπακολουθῶ: Ἡρ.2,25 **ὑπολαβόντες δὲ ὡς ἄνεμοι καὶ διασκεδνάντες τήκουσι** (τὰς χιόνας)· **9)** κ. νεώτ. λαμβάνω τὸν λόγον κατόπιν ἄλλου καὶ ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ: Θουκ.5,85 **πρὸς τὸ μὴ δοκοῦν ἐπιτηδείως λέγεσθαι εὐθὺς ὑπολαμβάνοντες κρίνετε,** Πλάτ.Νόμ.875D, Δημ.596 **ὥσθ᾽ ὅταν μὲν φῇ τὴν βουλὴν αἰτεῖν, ταῦθ᾽ ὑπολαμβάνετε·** ‖ ὁμ. κ. μ. ἐμπροθ. διορ. ὑπ- τι πρός τινα: αὐτ.501 **ἃ δὴ πρὸς τούτους ὑπολαμβάνετ᾽ ἂν εἰκότως·** ὁμ. κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ.: Θουκ.5,49 **οἱ δὲ Λακεδαιμόνιοι ὑπελάμβανον οὐ χρεὼν εἶναι αὐτοῖς ἐπαγγεῖλαι·** ‖ κ. ἀπολ. ἐν διαλόγῳ, ἐν συνοφείᾳ μετὰ τοῦ φημί: Ἡρ.1,11 **ἡ δ᾽ ὑπολα-**

βοῦσα ἔφη, Θουκ.3,13· || λαμβάνω τὸν λόγον διακόπτων τὸν ὁμιλοῦντα : Ξεν.᾿Αν.1,27 ὁ μέντοι Ξενοφῶν μεταξὺ ὑπολαβὼν ἔλεξεν ὧδε· || νεώτ. εἰδ. ἐν χρ. ἐπὶ ἀπαντήσεως εἰς δοθεῖσαν ἀπάντησιν, ἰδ. κτ. ἀόρ. : θέλεις νὰ φύγῃς; —Ναί. —'Αλλ' ἐγκαταλείπεις οὕτω τοὺς γονεῖς σου, ὑπέλαβεν ἐκεῖνος· **10)** γεν. δίδω ἀπάντησιν περί τινος, εἴς τι, διά τι, δηλῶ διά τοῦ λόγου : Λυσ.13,82 ὑπολαμβάνειν χρὴ εἰ Ἄνυτρς αὐτῷ ἐγένετο αἴτιος μὴ ἀποθανεῖν· **11)** ὅθ. κ. νεώτ. ποιοῦμαι παρατήρησιν, ὑπόδειξιν ἀναφορικῶς πρός τι, ἐκφέρω περί τινος πράγμ. γνώμην : Ξεν. 'Αθ.3,12 ὑπολάβοι δέ τις, ἂν ὡς οὐδεὶς ἀδίκως ἠτίμωται, - ἤθελέ τις ὑπολάβει ὅτι ἡ παρρησία ἄγει εἰς ἄτοπα· **12)** κ. νεώτ. συνεκδ. θεωρῶ, ἔχω τὴν γνώμην, νομίζω, ὑποθέτω, συνήθ.μτ.ἀπαρφ.· 'Ησ. «ὑπολαβών· ὑπονοήσας, νομίσας» : 'Ηρ.2,55 αὐτοὺς ὑπολαβεῖν θεῖον εἶναι τὸ ἐπαγγελλόμενον αὐτοῖσι, 'Αντιφ.122,32 οὐκ ἂν ὑπέλαβον τοῦτον ἀντειπεῖν, Πλάτ.Φαῖδρ.263D, αὐτ.Παρμ.134C, Δημ.501 μηδ' ὑπολαμβάνετ' εἶναι τὸν ἀγῶνα τόνδ' ὑπὲρ ἄλλου τινός, - μὴ ὑπολαμβάνετε τὴν θρασύτητα ὡς τόλμην· κ. μτ. ἐπιρρ. : Πλάτ. Θεαίτ.159B κάλλιστα ὑπέλαβες, αὐτ.Γοργ.458E, 'Αριστλ.ΗΝικ.7,2,1, αὐτ.Ρητ.3,1,5· κ. ἐμπροθ. : Πλάτ. Κρατ.410B τὸν δὲ αἰθέρα τῇδε πῃ ὑπολαμβάνω, Δημ.316 καὶ γὰρ αὔτω πως ὑπείληφα· κ. μτ. αἰτ. : Δημ.342 καίπερ ὑπειληφὼς ταῦτα, 'Αριστλ.Μεταφ. 3,3,10· κ.παθ. : 'Ισοκρ.11,24 κατ' ἄλλην τιν' ἀρετὴν ὑπολαμβάνεται μειζόνως ἢ κατὰ τὴν ἀξίαν, Δημ. 623 καὶ πολὺ τἀναντί' ἢ προσῆκεν ὑπειλημμένον, αὐτ.178 ἡ ὑπειλημμένη χάρις, 'Αριστλ.Ρητ.1,9 ἐξ ὧν ποιοί τινες ὑποληφθησόμεθα· **13)** ἐννοῶ τι : Εὐρ.ΙΑ 523 πῶς ἂν ὑπολάβοιμ' ἔπος, Πλάτ.Εὐθ. 295C ὑπολαμβάνεις γὰρ δή πού τι . . ὃ λέγω;· κ. παθ. : 'Αριστλ.Σοφ.῎Ελ.22,3 ὑπολαμβάνεται δεδωκέναι· **14)** ὑποπτεύω, ἀπιστῶ : Ξεν.᾿Αγησ.5,6 καὶ ὅτι μὲν δὴ ὑπολαμβάνουσί τινες ταῦτα οὐκ ἀγνοῶ· **15)** προφθάνω, συναντῶ : Θουκ. 8,105 καὶ τὰς κατὰ τὸ νικῆσαν τῶν Πελοποννησίων μέρος ὑπολαβόντες πεπλανημένας, ἔκοπτόν τε καὶ ἐς φόβον τὰς πλείους ἀμαχεὶ καθίστασαν· **16)** προσδέχομαί τι ὡς ἀφορμὴν κατηγορίας : Θουκ.6,28 καὶ αὐτὰ ὑπολαμβάνοντες οἱ μάλιστα τῷ 'Αλκιβιάδῃ ἀχθόμενοι . . ἐμεγάλυνον καὶ ἐβόων, Λουκ.Μὴ Πιστ.17 ὑπολαμβάνοντες αἱ κόλακες τὴν μειρακιώδη ταύτην τοῦ 'Αλεξάνδρου ἐπιθυμίαν προσεξέκαιον (λαμβάνοντες ὑπούλως οἱ κόλακες καὶ τρέποντες εἰς ἰδίαν των ὠφέλειαν τὴν . .)· **17)** ἐπὶ ποταμοῦ, δέχομαι τὰ ῥιπτόμενα χώματα, ὑποδέχομαι : 'Ηρ.2,150 ὁ δὲ ὑπολαμβάνων ἔμελλε διαχέειν· **18)** δέχομαι ὑπὸ τὴν προστασίαν μου, προστατεύω : Ξεν.᾿Αν.1,17 ὁ δὲ Κῦρος ὑπολαβὼν τοὺς φεύγοντας· **19)** δέχομαι πρότασιν, παραδέχομαι : 'Ηρ. 1,212 νῦν ὦν μευ εὖ παραινεούσης ὑπόλαβε τὸν λόγον, αὐτ.3,146 Μαιάνδριος δὲ ὑπέλαβε τὸν λόγον, Δημ.1309 μηδεὶς δ' ὑμῶν . . δυσχερῶς ὑπολάβῃ, αὐτ.1316 καί μοι πρὸς Διὸς καὶ θεῶν μηδεὶς ὑπολάβῃ δυσκόλως· **20)** ἀναφ. πρὸς νόσον, ἀντεπεξέρχομαι, ἐμποδίζω : 'Ιππ.21,22 τὰ μὲν φύματα τεχνικώτατον ὑπειληφέναι καὶ δύνασθαι διαλύειν· **21)** ἐν φρ. ὑπολαμβάνω ἵππον ὡς ἱππευτ. ὅρ., κρατῶ, συγκρατῶ, ἀνοχαιτίζω ἐν μέρει, σταματῶ ὀλίγον τὴν ὁρμήν του : Ξεν.᾿Ιππ.7,15 δεῖ δὲ καὶ ὑπολαμβάνειν ἐν ταῖς στροφαῖς, αὐτ.9,5 ἢν δὲ εἰς τὸ θᾶττον ὁρμώμενον ὑπολαμβάνειν βούλῃ, οὐ δεῖ ἐξαπιναίως σπᾶν· **22)** ῥηματ.π. ὑπόληψις, ὑποληπτέος, ὑποληπτός, ὑποληπτικός.

ὑπολαμπάς-άδος (ἡ) μτγν. ἀμφ. εἶδος φεγγίτου, παραθύρων, κωλυόντων μὲν τὴν εἴσοδον τοῦ ἔξωθεν ἀέρος καὶ ἀμυδρῶς φωτιζόντων τὸ δωμάτιον, ἐπιτρεπόντων δὲ τὴν εἰς τὴν ὁδὸν παρατήρησιν : Φύλαρχ.40A κατεῖδε διά τινων ὑπολαμπάδων τοὺς Αἰγυπτίους παρὰ τὸν ποταμὸν ἀριστοποιουμένους, 'Επιγρ. ὑπολαμπάδος κλεῖθρον.

ὑπολαμπής-οῦς-ές ὁ ὑπολάμπων, ὁ ὀλίγον λάμπων, φέγγων : 'Ησίοδ.Α 142 πᾶν μὲν γὰρ κύκλῳ κυανῷ λευκῷ τ' ἐλέφαντι ἠλέκτρῳ θ' ὑπολαμπὲς ἔην (σάκος).

ὑπολάμπτειρα (ἡ) 'Ησ. «'Εκάτη ἐν Μιλήτῳ».

ὑπολάμπω κ. μσν. κ. νεώτ. λάμπω κάτωθεν, ἢ ἀμυδρῶς : Ξεν.᾿Απομν.3,8,9 τοῦ μὲν χειμῶνος ὁ ἥλιος εἰς τὰς παστάδας ὑπολάμπει, Πλούτ.᾿Ηθ. 670C κοιμᾶται δὲ ἀκαρὲς χρόνου καὶ ὑπολάμπει τὰ ὄμματα καθεύδοντος (ἐπὶ λέοντος)· || ὁμ. κ. μέσ. : Μελέαγρ ΑΠ 12,80 πῦρ τέφρῃ ὑπολαμπόμενον· **2)** ἀρχίζω νὰ λάμπω, νὰ φαίνωμαι : 'Ηρ.1,190 καὶ τὸ δεύτερον ὑπέλαμπε, Πλούτ.᾿Αντ. 49 ἤδη δ' ὑπέλαμπεν ἡμέρα, Αἰλ.ΖΙ 18,22 ἦρος ὑπολάμποντος ἐν ἡλίῳ θερομένη· . || κ. μτφ. : Πολυδ.2,87 ὑπολάμπει τὸ ἦθος ταῖς παρειαῖς· **3)** ῥηματ.π. ὑπόλαμψις.

ὑπόλαμψις-εως (ἡ) (ὑπολάμπω) ἡ μικρά, ἡ ἀμυδρὰ λάμψις : 'Ιππ.1133D σκληρὸν καὶ κάτωθεν ἔχον ὑπόλαμψιν, Θεόφρ.Σημ.4,4 ἐὰν χειμῶνος βορεύοντος βορρᾶθεν ὑπόλαμψις γένηται λευκή.

ὑπολανθάνω μτγν., μσν. κ. νεώτ., ἀόρ. β' ὑπέλαθον, κεῖμαι ὑποκεκρυμμένος, λανθάνω ὑπάρχων ὑποκάτω : Αἰλ.ΠΙ 3,1 καὶ ἐκείνη μὲν ὑπολανθάνει, ὁρᾶται δὲ τὸ χλοάζον πᾶν (ἡ σμῖλαξ), Φώτ.᾿Επιστ.32,5 ὑπολανθάνουσαι παρ' αὐτῶν αἰτίαι· **2)** διαφεύγω τὴν προσοχήν τινος, ὑπάρχω χωρὶς νὰ γίνωμαι ἔκδηλος : Φώτ.201,29 εἰ καὶ τοὺς πολλοὺς ὑπολανθάνει, - εἰς τοὺς ἐπαίνους του ὑπελάνθανε πρόθεσις εἰρωνείας.

ὑπολάξευσις-εως (ἡ) μσν. ἡ ὑποκάτωθεν λάξευσις : Εὐστ.Πον.291,66 ἡ τῶν λίθων τοῦ τείχους ὑπολάξευσις.

ὑπολάπᾰρος-ον ὁ ὀλίγον τι χαλαρός, ἀραιός, πλαδαρός : 'Ιππ.᾿Επιδ.1,969.

ὑπολᾰπάττω μτγν. κ. μσν. ὑποκενῶ, ἐκκενῶ ὑποκάτωθεν, καθαρίζω· ΕΜ 556,41 «ὑπολαπάξας· ὑποκενώσας» : Αἰλ.ΖΙ 14,14 καὶ τὴν γαστέρα ἦρος ἀρχομένου πεπληρωμένην ὑπολαπάττει, Φώτ.629,4.

ὑπολεαίνω μσν. ὀλίγον τι λεαίνω, γυαλίζω διὰ τριβῆς· κ. παθ. : ASS Μαΐου 5,309C ὑπολεαίνεται καὶ ξηραίνεται· || κ. μτφ. : Φώτ.᾿Επιστ. 295,36 πρᾳοτέροις ὑπολεαίνοντες λόγοις.

ὑπολέγω μτγν. λέγω τι πρὸ ἑτέρου ἐπαναλαμβάνοντος ταὐτὸν ὡς ὑποβολεὺς ἢ κανονάρχης, ὑπαγορεύω, παρακινῶ : Πλούτ.᾿Ηθ.46B Εὐριπίδης μὲν οὖν ὁ ποιητὴς ὡς ὑπολέγοντος αὐτοῦ τοῖς χορευταῖς ᾠδήν τινα πεποιημένην ἐφ' ἁρμονίας εἷς ἐγέλασεν· **2)** ἐξετάζω, λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου : Δίων Κ 54,15 μήτε πολυπραγμονῶν μήθ' ὑπολέγων μήτ' ἢ δικαίως μήτ' ἢ ἀδίκως τί γέγονε· **3)** ὑποτίθημι, ὑποβάλλω : Δίων Κ 46,35 τὰ ἔργα τοῖς λογισμοῖς ὑπολέγων.

ὑπολέθριος-ον ὁ ὀλίγον τι ὀλέθριος, ὁ σχεδὸν θανάσιμος, ὁ ἐπικίνδυνος : 'Ιππ.Κωακ.118C τὰ κωματώδεα ῥίγεα ὑπολέθρια.

ὑπολείβω προσέτι χύνων κάμνω σπονδήν : Αἰσχ. 'Αγ.69 οὔθ' ὑποκάων οὔθ' ὑπολείβων οὔτε δακρύων ἀπύρων ἱερῶν ὀργὰς ἀτενεῖς παραθέλξει· **2)** κ. παθ. στάζω ὑποκάτωθεν, ὀλίγον κατ' ὀλίγον καταρρέω, ὑπορρέω : 'Ιππ.601,54 τοῦ αἵματος αἰεὶ τὸ ἀκραιφνὲς καθ' ἡμέρην ὑπολείβεται ἐκ τοῦ σώματος, Νίκ.᾿Αλεξ.24 αἰεὶ δ' ἐκ φαέων νοτέων ὑπολείβεται ἱδρώς· || κ. ἐπὶ πηγῶν : Στράβ.12,8,15 ὑπέρκειται δὲ καὶ λίμνη . . ἐξ ἧς ὑπολείβεσθαί φασι τὰς πηγὰς ἀμφοτέρας (διόρθ. ἀπολείβεσθαι).

ὑπόλειμμα-ατος (τὸ))ὑπολείπω) κ. νεώτ. πᾶν ὅ,τι ὑπολείπεται ἔκ τινος, τὸ ὑπόλοιπον, τὸ ἀπομεινάρι : Ἀριστλ.ΖΙ 6,2,10 ὑπολείμματά ἐστιν τὰ ὑπηνέμια τῶν ἔμπροσθεν ἐξ ὀχείας γινομένων, αὐτ.ΖΓ 2,6,41, Θεόφρ.ΦΑἰτ.1,11,3 ὑπολείμματα πολλὰ ὑγρότητος γονίμου, Πλούτ.Πομπ.16 εὐθὺς ἐν τοῖς ὅπλοις ἦν τὰ πάλαι νοσοῦντα καὶ διαφυγόντα τὸν Σύλλαν ὑπολείμματα τῶν στάσεων αὖθις ἀνακινῶν, Γαλ.2,344,16 ὑπόλειμμά τι τῆς γενομένης φλεγμονῆς, - ὑπολείμματα φαγητῶν.

ὑπολειμματικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπολείμματα βλ.λ., ὁ ὡς ὑπόλειμμα ἀπομένων· εἰδ. ἐν τῇ βιολογίᾳ ὑπολειμματικὰ ὄργανα τὰ ὄργανα τὰ εἰς διαδοχικὰς γενεὰς ἀπογόνων κατὰ τὴν ἐν τῇ ἐξελίξει τῶν ὀργανισμῶν μεταβολὴν τοῦ εἴδους ὀπισθοδρομήσαντα τόσον, ὥστε, ἄνευ σημασίας πλέον διὰ τὸν ὀργανισμόν, ἐνίοτε καθίστανται καὶ ἐπιβλαβῆ εἰς αὐτόν: ἡ σκωληκοειδὴς ἀπόφυσις, τὸ τρίχωμα τοῦ ἐμβρύου κ. ἄ. θεωροῦνται ὡς ὑπολειμματικὰ ὄργανα.

ὑπολείπομαι κ. νεώτ. μέσ. τ. τοῦ ρ. ὑπολείπω.

ὑπολειπτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀκολουθῶν κίνησιν παλινδρομικήν, ὁ πρὸς τὰ ὀπίσω στρέφων, εἰδ. ἐπὶ τῶν πλανητῶν : Θέων Σμ.Ἀστρον.204 τῶν πλανωμένων . . τὰ μέν ἐστιν ἀεὶ ὑπολειπτικά, ὡς ἥλιος καὶ σελήνη. ταῦτα γὰρ . . πάντοτε ὁρᾶται μεταβαίνοντα εἰς τὰ ἑπάμενα (ζῴδια).

ὑπολείπω κ. μσν. κ. νεώτ. ἀφήνω ὀπίσω, ὡς ὑπόλοιπον, καταλείπω ὡς περίσσευμα : Ὀδ.Π 50 κρειῶν πίνακας . . ἅ ῥα τῇ προτέρῃ ὑπέλειπον ἔδοντες· ‖ γενικ. καταλείπω, ἀφήνω τινὰ ὀπισθεν ἐμοῦ, ἀναφορ. πρὸς πρόσ. : Θουκ.6,17 τοὺς αὐτοὺς τούτους οὕσπερ νῦν φασι πολεμίους ὑπολειπόντας ἂν ἡμᾶς πλεῖν (ποὺ θὰ τοὺς ἀφήσωμεν πίσω)· ‖ κ. ἀναφορ. πρὸς ἀφῃρημένα πράγματα : αὐτ.1,81 δέδοικα μὴ καὶ τοῖς παισὶν αὐτὸν (τὸν πόλεμον) ὑπολίπωμεν· **2)** παραλείπω : Ἰσοκρ.6,105 τοῖς ἐπιγιγνομένοις οὐδεμίαν ὑπερβολὴν ἀνδραγαθίας ὑπολείψομεν· **3)** ἐπὶ πραγμ., εἶμαι ὀλίγος, δὲν ἐπαρκῶ, δὲν φτάνω : Λυσ.27,1 εἰ μὴ καταψηφιεῖσθε ὧν αὐτοὶ κελεύουσιν, ὑπολείψει ὑμᾶς ἡ μισθοφορά· **4)** ἐκλείπω, σώνομαι : Ἀριστλ.ΖΙ 9,13,1 ὅταν ὑπολίπωσιν αἱ βάλανοι, αὐτ.9,40,43 ὅταν ὑπολίπῃ τὸ μέλι, αὐτ.ΖΓ 2,6,48 αἱ τρίχες ὑπολίπουσιν· πρβλ. αὐτ. ΖΜ 2,3,13· **5)** κ. νεώτ. εὔχρ. ἰδίως ἐν τῷ μέσ. τ. ὑπολείπομαι ἀφήνομαι ὑπόλοιπος, μένω ἀκόμη : Ἰλ.Ψ 615 πέμπτον δ' ὑπελείπετ' ἄεθλον· ‖ κ. ἐπὶ προσ., παραμένω εἰσέτι ὀπίσω εἰς . . : Ὀδ.Η 230 αὐτὰρ ὁ ἐν μεγάρῳ ὑπελείπετο δῖος Ὀδυσσεύς, Ἡρ.8,67 Πάριοι δὲ ὑπολειφθέντες ἐν Κύθνῳ ἐκαραδόκεον τὸν πόλεμον κῇ ἀποβήσεται, αὐτ.5,61· ‖ μτ. γενικ. ὑπολείπομαί τινος μένω ὀπίσω ὡς πρός τι . . : αὐτ.1 165 ἐποιήσαντο ἰσχυρὰς κατάρας τῷ ὑπολειπομένῳ ἑωυτῶν τοῦ στόλου· ὁμ. ἀνοφ. πρὸς ἀφῃρημένα : Αἰσχ.Ἀγ.73 τῆς τότ' ἀρωγῆς ὑπολειφθέντες μίμνομεν· ‖ εἰδ. μένω ὀπίσω, καθυστερῶ εἰς ἀγῶνα δρόμου : Ἀριστφ.Βάτρ.1092 βραδὺς ἄνθρωπός τις ἔθει κύφας . . ὑπολειπόμενος καὶ δεινὰ ποιῶν· ‖ ὁμ. βαδίζων, πορευόμενος καθυστερῶ τῶν λοιπῶν συνοδοιπόρων : Ξεν.Ἀν.1,2,25 ὑπολειφθέντας καὶ οὐ δυναμένους εὑρεῖν τὸ ἄλλο στράτευμα ἀνὰ τὰς ὁδούς· κ. μτ. προσδιορισμοῦ : αὐτ.5,4,22 ὑπολειπομένους δὲ μικρὸν τοῦ στόματος τῶν ὁπλιτῶν· κ. ἀπολ. ἄνευ συγκριτικῆς τινος ἐννοίας : Πλάτ.Συμπ.174D τὸν οὖν Σωκράτη ἑαυτῷ πως προσέχοντα τὸν νοῦν κατὰ τὴν ὁδὸν πορεύεσθαι ὑπολειπόμενον· **6)** ὁμ. μέσ. εἶμαι κατώτερος, ὑποδεέστερός τινος, ὑστερῶ : Ἀριστλ.Πολιτ.7,16,3· πρβλ. αὐτ.1,5,10· **7)** ὁμ. μέσ. ἀπολ. ἐκλείπω, φθάνω στὸ τέλος μου, σώνομαι, τελειώνω : Σοφ. Ἠλ.91 ὅταν δνοφερὰ νὺξ ὑπολειφθῇ· **8)** ὁμ. μέσ. ἀφήνω, καταλείπω ὀπίσω μου : Ἡρ.4,121, αὐτ. 6,7 ὑπολειπομένους μηδεμίαν τῶν νεῶν, αὐτ.8,24· ‖ ἀφήνω ὀπίσω, καταλείπω δι' ἐμαυτόν : Δημ.301.

ὑπολειτουργός (ὁ) μτγν. ὁ ὑπὸ τὰς διαταγάς τινος λειτουργῶν, ἐργαζόμενος, ὁ ὑπηρέτης : Ἑρμ. Τρισμ.π.Στοβ.Ἐκλ.1,476.

ὑπολείχω μτγν. λείχω κάτωθεν, χαμηλά : Ἰω. Χρυσ.7,469,24.

ὑπόλειψις-εως (ἡ) ἔλλειψις, ἔκλειψις, μτ. γενικ. ὑποκειμ. : Παρμενίδ.π.Στοβ.Ἐκλ.589,27 γῆρας γίγνεται παρὰ τὴν τοῦ θερμοῦ ὑπόλειψιν, Ἀριστλ. ΖΓ 2,6,52 ὑπόλειψις τῶν ὀδόντων· **2)** εἰδ. ἐπὶ φυτῶν, αὔξησις, καθυστέρησις ἐν τῇ ἀναπτύξει : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,11,11· **3)** ἐν χρ. ἐπὶ τῆς ἡλιακῆς ἐκλείψεως : Ἰάμβλ.Πυθ.70· **4)** εἰδ. ἄστρον. ἡ πρὸς τὰ ὀπίσω κίνησις, φορά : Πτολ.Μαθημ 2.313, 14 διορίζει τάς τε ὑπολήψεις καὶ τὰς προηγήσεις.

ὑπόλεπρος-ον μτγν. ὁ πάσχων οἱονεὶ ἐξ ἐλαφρᾶς τινος μορφῆς λέπρας, ὁ ψωραλέος : Θεόφρ. ΦΙ 3,14,2.

ὑπολεπτολόγος-ον ὁ εἰς ὑπερβολικὰς λεπτολογίας κατατριβόμενος : Κρατῖν.Ἀδήλ.155.

ὑπόλεπτος-ον ὁ ὑπό τινος λεπτότητος χαρακτηριζόμενος : Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,12, Λουκ.Φιλοψ.34 ἐπιμήκη, σιμόν, πρόχειλον, ὑπόλεπτον τὰ σκέλη.

ὑπολεπτύνω μτγν. κ. μσν. καθιστῶ τι ὑπόλεπτον, λεπτύνω κατά τι : Τζέτζ.Χιλ.3,419 φωνὴν ὑπολεπτύνων τε μιμήσει γυναικείᾳ· κ. παθ. : Παυλ. Σιλ.Ἔκφρ.Ἄμβωνος 74 πῇ δὲ ὑπολεπτυνθεῖσα φαείνεται (ἄνθεος αὐγή).

ὑπολευκαίνομαι . γίνομαι λευκὸς κάτωθεν, ἀσπρίζω : Ἰλ.Ε 502 αἱ δ' ὑπολευκαίνονται ἀχυρμιαί· πρβλ. Λουκ. Ἐνάλ.Δ 11,3.

ὑπολευκανθίζω μτγν. γίνομαι ὑπόλευκος κατὰ τὴν ἐπιφάνειαν : Ροῦφ.236 (ἔκδ. Matth.) κόπρια ὑπολευκανθίζοντα.

ὑπολευκίζω σχόλ. εἶμαι, γίνομαι ὑπόλευκος, ξασπρίζω : Σχόλ.Πίνδ.Ο 6,91.

ὑπολευκοκυττάρωσις-εως (ἡ) νεώτ.κ. ὑπολευκοκύτωσις ἡ λευκοπενία βλ.λ.

ὑπόλευκος-ον κ. νεώτ. ὁ σχεδὸν λευκός, ποὺ φέρνει πρὸς τὸ ἄσπρο μᾶλλον : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1090, Ἀριστλ.ΖΙ 4,2,11, - χρῶμα ὑπόλευκον.

ὑπολευκόχρως-ωτος (ὁ,ἡ) ὁ ἔχων ὑπόλευκον τὴν χροιάν : Ἱππ.Ἐπιδ.1,955.

ὑπολήγω κατὰ μικρὸν παύομαι, ἀπέχομαί τινος : Ἱππ.Ἐπιδ.1,958, Αἰλ.ΠΙ 14,29, αὐτ.ΖΙ 12,44.

ὑποληκῶ-άω λεξ. ἐν αἰσχρ. σημ. ὡς γλώσσημα τοῦ ὑποκρούω βλ.λ. : Ἡσ.

ὑπόλημμα-ατος (τὸ) τὸ ὑποληφθέν, συλληφθὲν ἐν γαστρὶ ἢ ἐν διανοίᾳ : Πλάτ.Ὅρ.413Β συμφωνία νοημάτων καὶ ὑπολημμάτων, Πλούτ.Ἠθ.164F.

ὑποληνίσκος (ὁ) μτγν. κ. ὑπολιμνίσκος Ἐπιφάν.2,165C «ὁ γοῦν ὑπολιμνίσκος τοιοῦτόν ἐστι, ἁπλῆ δηλονότι γραμμή, ὀβελοῦ τὸ σχῆμα ἔχουσα, ὑποκειμένην δὲ ἔχουσα στιγμήν, ἤγουν κέντρον».

ὑπολήνιον (τὸ) μτγν. ἀγγεῖον τιθέμενον ὑπὸ τὸ στόμιον ληνοῦ, ἵνα δέχηται τὸ ἐκ τῶν πατουμένων σταφυλῶν ἐκρέον γλεῦκος, πολήνι : Πολυδ.10,130, ΠΔ Ἰωὴλ 3,13, αὐτ.Ἡσ.16,10 καὶ οὐ μὴ πατήσουσιν οἶνον εἰς τὰ ὑπολήνια, ΚΔ Μᾶρκ.12,1 ἀμπελῶνα ἐφύτευσεν ἄνθρωπος, καὶ περιέθηκε φραγμὸν καὶ ὤρυξεν ὑπολήνιον.

ὑποληνίς-ίδος (ἡ) μτγν. ποιητ. τὸ ὑπολήνιον βλ.λ.: Καλλ.Ἄρτ.166 ἐν καὶ χρυσείας ὑποληνίδας ἐπλήσαντο ὕδατος.

ὑπόληξις-εως (ἡ) μτγν. ἡ παρὰ τὴν λῆξιν, παρὰ τὸ τέρμα δρόμου, διαδρομῆς τινὸς περιοχή, χώρα, ἔκτασις : Ἀθήν.11,491Ε ἔσχισται ἑκάτερον τῶν ὤτων εἰς δύο σχίσεις, τούτων δ' αὖ συνάφεια κατὰ τὴν τελευταίαν ὑπόληξιν.

ὑποληπτικός-ή-όν ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος ἢ ἁρμόζων εἰς τὴν ὑπόληψιν βλ.λ.3), τὴν κατανόησιν, ἀντιληπτικός : Πλάτ.᾿Ορ.414C **δύναμις ὑποληπτική τινος ἢ τινων**, Μᾶρκ.Αὐρ.3,9 **τὴν ὑποληπτικὴν δύναμιν σέβου.**

ὑποληπτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ὑποληπτικὸν βλ.λ. : Μᾶρκ.Αὐρ.7,16 **αὐτὸ γὰρ ἑαυτὸ ὑποληπτικῶς οὐ τρέφει εἰς τοιαύτας τροπάς.**

ὑπολήπτομαι νεώτ. ἀποθ. ἔχω τινὰ εἰς ὑπόληψιν βλ.λ.5). σέβομαι, ἐκτιμῶ τινα, ἔχω καλὴ γνώμη γιὰ κάποιον : **τὸν ὑπολήπτομαι ὡς ἄνθρωπον, ἀλλ' ὄχι ὡς ἐπιστήμονα.**

ὑποληπτός-ή-όν ρηματ. ἐπίθ. ὁ δεκτικὸς κατανοήσεως : ᾿Αριστλ.ΑΠρ.1,39.

ὑπόληρος-ον μσν. ἐπὶ προσ., ὁ ἔχων ἐλαφρῶς τεταραγμένας τὰς φρένας, ὁ μισοπάλαβος : Συμ. Βί.᾿Ιω.Χρυσ.8,224,24 **ὑπόληρός τις καὶ τὸ φρονεῖν διασεσεισμένος.**

ὑποληρῶ-έω μτγν. ἐπὶ προσ., ἔχω τεταραγμένον πως τὸ λογικόν, δὲν εἶμαι καὶ τόσο στὰ καλά μου· || ἐπὶ θεωρίας, σκέψεως, ἐκφράσεως κτλ., εἶμαί πως παράλογος, ἀνόητος : Αἰλ.ΠΙ 3,37 **ὑποληρούσης ἤδη τι αὐτοῖς τῆς γνώμης.**

ὑποληψίδιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τοῦ ὑπόληψις βλ.λ., μικρὰ ὑπόθεσις, ὑπόνοια : ᾿Αρρ.᾿Επίκτ.4,1,140.

ὑπόληψις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ. -η τὸ ὑπολαμβάνειν ἤτοι ἐκδέχεσθαι τὸν λόγον εἰς ὃ σημεῖον ἄλλος τις ἐπαύσατο ὁμιλῶν : Πλάτ.᾿Ιππαρχ.228B **ἠνάγκασε τοὺς ῥαψῳδοὺς Παναθηναίοις ἐξ ὑπολήψεως ἐφεξῆς αὐτὰ διεξιέναι·** 2) ἀπόκρισις, ἀπάντησις : ᾿Ισοκρ.11,30 **σοὶ δ' αὖ προσήκει ταύτην ποιεῖσθαι τὴν ὑπόληψιν·** 3) κατανόησις, ἀντίληψις : Πλάτ.᾿Ορ.413A **περὶ θεῶν τιμῆς ὑπόληψις ὀρθή**, αὐτ.414B, ᾿Αριστλ.ΗΜ 1,35,13, αὐτ. Ψυχ.3,3,7, Δημ.304 **μὴ τοιαύτης οὔσης τῆς ὑπαρχούσης ὑπολήψεως περὶ ἑκατέρου**, ῾Ηρωδιαν. ῾Ιστ.5,3,19 **᾿Αντωνίνου υἱὸς τῇ φύσει, τῇ δὲ ὑπολήψει ἄλλου·** || εἰδ. παρ' ᾿Αριστλ. ἐν διακρίσει ἀπὸ τῆς νοήσεως : ᾿Αριστλ.Ψυχ.3,3,6· ὁμ. ἀπὸ τῆς ἐπιστήμης : αὐτ.Ρητ.3,16,10· || κ. ἐν συνεκφορᾷ μετὰ τοῦ δόξα : αὐτ.ΗΝικ.5,3,1· 4) ἐσπευσμένη, βεβιασμένη κρίσις, προκατάληψις, ὑπόνοια : ῾Υπερείδ.ὑπὲρ Εὐξενίππου 42, Λουκ.Πιστ. Διαβ.5· 5) κ. νεώτ. ἡ καλὴ ἰδέα, γνώμη ἣν σχηματίζει τις περί τινος, ἐκτίμησις, σεβασμός : ῾Ηρωδιαν.῾Ιστ.7,1,14 **ἔργοις τὴν δόξαν καὶ τὴν τῶν στρατιωτῶν ὑπόληψιν ἐπιστοῦτο**, αὐτ.7,10,7· || νεώτ. κ. δημ. φρ. **ἄνθρωπος μὲ ὑπόληψη** (ἀγαθῆς φήμης, σεβαστὸν πρόσωπον).

ὑπολιγαίνω μτγν. κάμνω τι νὰ ἠχήσῃ ἐλαφρῶς, ὑποκώφως : ᾿Αχ.Τάτ.1,5 **καί τι κρουμάτιον ὑπολιγήνας ὑποψιθυρίζουσι ταῖς δακτύλαις.**

ὑπολίζων-ονος-ον ἐπ. ὁ κατά τι ὀλιγώτερος· ῾Ησ. «ὑπολίζονες· μεγέθει ἐλάσσονες, ὀλιγώτεροι»: ᾿Ιλ.Σ 519 **λαοὶ δ' ὑπολίζονες ἦσαν.**

ὑπόλιθος-ον μτγν. ἐπὶ τόπου, ὁ πετρώδης πως τὴν σύστασιν : Λουκ.Τίμ.31 **σκάπτει πλησίον ὀρεινὸν καὶ ὑπόλιθον γήδιον**, αὐτ.᾿Αποκ.27.

ὑπολιμπάνω μτγν. κ. μσν. ὑπολείπω βλ.λ.1), καταλείπω, ἀφήνω : ΚΔ Πέτρ.1,2,21 **ἡμῖν ὑπολιμπάνων ὑπογραμμόν**, Θεμίστ.Λόγ.139D **ἐκείνων σπέρμα κυνηγετοῦντες ὑπολιμπανόμεν·** || παθ. ὑπολείπομαι : Θεοφύλ.Σ.῾Ιστ.552,9· 2) ἀμτβ. ἐκλείπω, σώνομαι : Διον.᾿Αλ.Ρωμ.1,23 **τῶν ναμάτων τὰ μὲν οὐκέτι πίνεσθαι σπουδαῖα ἦν, τὰ δ' ὑπελίμπανε θέρους** (ἐστέρευαν).

ὑπολιμώδης-ους-ες μτγν. ὁ σχεδὸν λιμώττων, ὁ κάπως πεινασμένος : Πλούτ.᾿Ηθ.634D.

ὑπολιπαίνω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, βαθμηδὸν παχύνω : ῾Ιππ.426,24 (ἀμφίβ.).

ὑπολίπαρος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως, ὁ ὁπωσοῦν λιπαρός : Διοσκ.2,105.

ὑπολιπής-οῦς-ές μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπολειπόμενος, ὁ ρέστος : Θεόφρ.ΦΙ 3,13,3, Διον.᾿Αλ.Ρωμ.Ι, 85 **τὸν λεὼν . . ὅσος ἦν ἐν τῷ Παλαντίῳ . . ὑπολιπής**, Θεόπομπ.ἐν Φώτ.Βιβλ.120,22.

ὑπολισθάνω κ. **ὑπολισθαίνω**, μέλλ. ὑπολισθήσομαι, ὀλισθαίνω, γλιστρῶ : ῾Ιππ.῎Αρθρ.782, Πολυδ.2,15· 2) μτφ. ὑποπίπτω, περιπίπτω εἴς τινα κατάστασιν· ἰδίως ἐπὶ κακῷ, πέφτω σέ . . : Αἰλ.ΠΙ 2,35 **ὑπολισθαίνειν εἰς ὕπνον**, Λουκ.Δημ.᾿Εγκώμ.12 **εἰς τὰς θρύψεις ὑπολισθάνειν**, Φώτ. ἐν ᾿Ανέκδ. Wolt.1,107 **πρὸς ἀπάτην ὑπολισθαίνειν.**

ὑπόλισπος-ον, ἀττ. **ὑπόλισφος** ὁ τετριμμένος πως ἢ ἐστενωμένος· κωμ. ἐπὶ τῆς πυγῆς τῶν ἐρετῶν διὰ τὴν συνεχῆ κωπηλασίαν : ᾿Αριστφ.᾿Ιππ.1368 **πολλοῖς γ' ὑπολίσποις πυγιδίοισιν ἐχαρίσω·** πρβλ. Πολυδ.2,113, ΑΒ 68.

ὑπόλιτος-ον γλωσσ. ὁ ὁπωσοῦν λιτός, εὐτελής.

ὑπολιχνεύω μτγν. καθιστῶ τινα ὑπόλιχνον, διεγείρω, κεντῶ τὴν λιχνείαν, τὴν ἐπιθυμίαν, τὸν ζῆλόν τινος, δελεάζω : Οἰκουμέν. εἰς ΚΔ᾿Αποκάλ.395, 25 (ἐκδ. Crammer) **οἱονεὶ ὑπολιχνεύων τοὺς ἀθλοῦντας τῇ ἐπαγγελίᾳ.**

ὑπόλιχνος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι λίχνος, **ὁ κάπως** λαίμαργος : Λουκ.᾿Ικορ.29.

ὑπολογίζομαι, μέλλ. -λογίσομαι, ἀττ. -λογιοῦμαι, ὑπολογίζω, κάμνω ὑπολογισμόν, λογαριασμόν : Πλάτ.Νόμ.702D **μηδὲν ὑπολογιζομένους τὸ ξενικὸν αὐτῶν**, ᾿Επιγρ. **ὑπολογίζομαι εἰς τὴν μίσθωσιν** (ὑπολογίζω, λογαριάζω σὲ . .)· 2) ὑποβιβάζω : Πολύβ.6,39,5 **ὑπολογίζεσθαι τὴν τιμὴν ἐκ τῶν ὀψωνίων·** 3) μτφ. λαμβάνω ὑπ' ὄψιν, λογαριάζω κάποιον ἢ κάτι : Πλάτ.᾿Απολ.28B **κίνδυνον ὑπολογίζεσθαι τοῦ ζῆν ἢ τεθνάναι**, αὐτ. Φαῖδρ.231B, αὐτ.Γοργ.480C, Δημ.294 **οὐδένα κίνδυνον ὀκνήσας ἴδιον οὐδ' ὑπολογισάμενος**, αὐτ. 380 **οὔτε τὴν ἀρρωστίαν ὑπολογισάμενος, οὐθ' ὅτι . .·** || ἑπομένης ὑποθετ. προτάσεως, ἐξετάζω : αὐτ.Κρίτ.48D **μὴ οὐ δέῃ ὑπολογίζεσθαι οὔτ' εἰ ἀποθνήσκειν δεῖ.**

ὑπολογίζω νεώτ. περιλαμβάνω τι εἰς τὸν ὑπολογισμόν, λογαριάζω : **δὲν ὑπελόγισε τὰ ἔξοδα τῆς μεταφορᾶς·** 2) ἐκτελῶ ἀριθμητικήν, λογιστικὴν πρᾶξιν, λογαριάζω : **ὑπελόγισα τὰ ἔσοδα καὶ τὰ ἔξοδα τοῦ μηνός·** 3) λαμβάνω ὑπ' ὄψιν μου· ὅθ. κ. ἀποδίδω σημασίαν, ἐκτιμῶ : **δὲν ὑπολόγισε τὴν συμβολὴν τοῦ ψυχικοῦ παράγοντος, - δὲν ὑπολογίζω σὲ καμιὰ βοήθεια.**

ὑπολογισμός (ὁ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. **ἡ** πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπολογίζομαι ἢ τοῦ ὑπολογίζω βλ.λλ., τὸ λαμβάνειν τι ὑπ' ὄψιν : Πλούτ. ᾿Ηθ.1043D· 2) νεώτ. κ. δημ. εἰδ. ὑστερόβουλος σκέψις, βλέψις : **πηγαίνει μὲ ὑπολογισμὸ γιὰ νὰ τῆς φάῃ τὴν προίκα.**

ὑπολογιστής (ὁ) νεώτ. ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς λογιστοῦ ὑποδεέστερος ὑπάλληλος, βοηθητικὸς λογιστής· 2) εἰδ. ἐν τῷ ναυτικῷ, τίτλος οἰκονομικοῦ βαθμοφόρου ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν ἀρχικελευστὴν ἢ ἀνθυπασπιστήν· 3) σημ. ὁ ὑστεροβούλως σκεπτόμενος, δισνοούμενος.

ὑπολογιστικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὸν ὑπολογισμὸν ἢ τὸν ὑπολογιστὴν βλ.λλ.: **ὑπολογιστικαὶ ἐνέργειαι.**

ὑπόλογος (ὁ) τὸ ὑπολογίζειν, λαμβάνειν ὑπ' ὄψιν τι : Δημ.790 **εἰ δὲ μηδένα τούτων ὑπόλογον ποιεῖται, ἡδέως ἂν εἰδείην, τίς ἔστιν ὁ πρὸς τοὺς γονέας εὔνοιαν δρῶν·** || φρ. **ἐν ὑπολόγῳ ποιοῦμαί τι** λαμβάνω τι ὑπ' ὄψιν : Λυσ.102,20 **ἐν ὑπολόγῳ ταύτας τὰς προκλήσεις ποιεῖσθαι**, ᾿Αριστείδ.1,453 **περιίδωμεν μηδένα ὑπόλογον θέμενοι.**

ὑπόλογος-ον κ. νεώτ., δημ. θηλ.-η ὁ ὑποχρεούμενος εἰς λογοδοσίαν, ὁ ὑπεύθυνος εἴς τι, διά τι : Λυσ.180,36, αὐτ.184,31 **ὥστε οὐδὲν εἰκὸς αὐτῷ**

τοῦτο ὑπόλογον γενέσθαι (ὅτι ἔφυγεν), Δημ.959, Πλάτ.Λάχ.189D **μηδὲν τὴν ἡμετέραν ἡλικίαν ὑπόλογον ποιούμενον·** ‖ φρ. **οὐδὲν σοι ὑπόλογον τίθεμαι** οὐδόλως σὲ θεωρῶ ὑπεύθυνον, δὲν θὰ σοῦ ζητήσω λογοδοσίον διὰ τίποτε:αὐτ.Πρωτ.349C.

ὑπολογῶ-έω ὑπολογίζω τι, μτ. γενικ. : Ἀριστλ. Πολιτ.7,3,4.

ὑπόλοιπο(ν) (τὸ) νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. τοῦ ὑπόλοιπος βλ.λ., ὡς οὐσ. πᾶν τὸ ὑπολειπόμενον ἔκ τινος πράγματος, ἀριθμοῦ ἢ πράξεως· ‖ εἰδ. μαθηματ. τὸ ἐξαγόμενον τῆς ἀφαιρέσεως ἀριθμοῦ ἀπὸ ἀριθμόν.

ὑπόλοιπος-ον κ. νεώτ., δημ. -η ὁ ὑπολειφθείς, ἀπομείνας ὀπίσω, ἐπὶ προσ. : Ἡρ.7,171 **ἔστε τὸ δεύτερον ἐρημωθείσης Κρήτης μετὰ τῶν ὑπολοίπων τρίτους αὐτὴν νῦν νέμεσθαι,** αὐτ.6,123· **2)** ἐπὶ πραγμ., ὁ λοιπός, ὁ ρέστος : Ἀνδοκ.14,41· ‖ τὸ οὐδ. **ὑπόλοιπον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **3)** ὁ ἐξ οὗ ἐλλείπει τι, ὁ ἐλλιπής : Ἀριστλ.ΗΝικ.7,12,2.

ὑπόλοξος-ον μσν. ὁ ὀλίγον τι λοξός, πλάγιος, ἔμμεσος· **2)** μτφ. ὁ σκοτεινός, ἀσαφής : Εὐστ.805,3· πρβλ. λοξίας.

ὑπολοξῶ-όω μτγν. κ. μσν. στρέφω τι ὀλίγον λοξῶς, πλαγίως : Βασ.1,918C **ὑπολοξοῦσαι τὸ βλέμμα καὶ παρεκκλίνουσαι·** **2)** ἀποκρίνομαι διὰ πλαγίου, ἐμμέσου τρόπου : Εὐστ.777,41.

ὑπολόξωσις-εως (ἡ) μσν. πλαγία, ἔμμεσος ἀπόκρισις· πρβλ. ὑπολοξῶ 2) : Γερμ.Κων/πλ.233C.

ὑπολοπῶ-άω μτγν. ἐπὶ φυτῶν, ἀποβάλλω ἐν μέρει τὸν φλοιόν : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,1,4.

ὑπολοφύρομαι μσν. ἀποθ. ὀλοφύρομαι, θρηνῶ μετρίως πως : Πλαν.Ὀβιδ.Μεταμορφ.Μετάφρ.11,52.

ὑπολόχαγος (ὁ) ὁ ὑπὸ τὸν λοχαγὸν ἀξιωματικός : Ξεν.Ἀν.5,2,13· πρβλ. ὑπολοχαγός.

ὑπολοχαγός (ὁ) νεώτ. στρατ. βαθμὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ κατὰ ξηρὰν στρατοῦ κείμενος μεταξὺ τοῦ λοχαγοῦ καὶ τοῦ ἀνθυπολοχαγοῦ.

ὑπολοχῶ-άω μτγν. ἐνεδρεύω, παραμονεύω, παραφυλάω, μτ. αἰτ. : Ἰώσ.ΠΙ 6,7,2 **τοῖς ἐρειπίοις ὑπελόχων τοὺς αὐτομολεῖν ὡρμημένους.**

ὑπολυγίζομαι ΕΜ 571,24 «λύγος· τὸ σκότος.. καὶ τὸ κρύπτεσθαι ὑπολυγίζεσθαι λέγουσιν».

ὑπολύδιος-ον μουσικὸς τρόπος παρ' ἀρχ. ἡδυπαθὴς καὶ ἐκλελυμένος, κατὰ ἓν τετράχορδον βαρύτερος τοῦ λυδίου, ἐν χρήσει εἰς τὰς αὐλῳδίας : Πλούτ.Ἠθ.1141B.

ὑπολύζω μτγν., μέλλ. **ὑπολύξω,** ἀναπνέω μετὰ λυγγός τινος : Γαλ.Ἱπποκρ.Λεξ.Ἐξήγ.432 **ἀναφέρειν, δηλοῖ ποτε καὶ τὸ ὑπολύζειν ἀναπνέοντα.**

ὑπόλυπος-ον δ.γρ. ἀντὶ τοῦ ὑπόλοιπος : Ἀριστλ. ΗΝικ.7,12,2.

ὑπολυπῶ-έω μσν. λυπῶ, θλίβω ἐλαφρῶς· ἐν χρ. **ἐν τῷ μέσ. τ.** : Παλλάδ.Λουσ.948B **ἡμῶν δὲ τοῦτο ὑπολυπουμένων,** αὐτ.902E.

ὑπολύριος-ον ὁ ὑπὸ τὴν λύραν· **ὑπολύριος δόναξ** ἐγκάρσιος κάλαμος ὑποτιθέμενος τῇ λύρᾳ, **εἰς ὃν** προσεδένοντο τὰ κάτω ἄκρο τῶν χορδῶν· Πολυδ.4,62 «καὶ δόνακα δέ τινα ὑπολύριον οἱ κωμικοὶ ὠνόμαζον ὡς πάλαι ἀντὶ κεράτων» : Ἀριστοφ.Βάτρ.233 **ἕνεκα δόνακος, ὃν ὑπολύριον ἔνυδρον ἐν λίμναις τρέφω** (σχόλ. «ὅτι κάλαμος τὸ πάλαι ἀντὶ τοῦ κέρατος ὑπετίθετο τῇ λύρᾳ»)· πρβλ. Ὑμν.Ὁμ.Ἑρμ.4, Ἡσ., Chappel.Anc.Mus.305.

ὑπόλυσις-εως (ἡ) μτγν. χαλάρωσις, ἔκλυσις κάτωθεν ἀρχομένη : Ἀρετ.Χρον.Παθ.2,9, ΠΔ Ναοὺμ 2,10 **ὑπόλυσις γονάτων.**

ὑπολυχνιαία (ἡ) μσν. φῶς ἀβέβαιον, ἀμυρόν, μισόφωτο : Οἰκουμ.Ὑπομν.εἰς ΚΔ Ἀποκάλ. 340,33 (ἀμφίβ.).

ὑπολύω κ. νεώτ. λύω, χαλαρῶ κάτωθεν, χαμηλά, ὑποκάτω : Ἰλ.Ο 581 **θηρητὴρ.. ὑπέλυσε δὲ γυῖα** (παρέλυσε τὰ μέλη αὐτοῦ), αὐτ.Ζ 27, Ὀδ.Ξ 236 **πολλῶν ἀνδρῶν ὑπὸ γούνατ' ἔλυσε** (κτ.τμ.), Ἰλ.Ψ 726· κ. παθ. : αὐτ.Η 6 **καμάτῳ δ' ὑπὸ γυῖα λέλυνται,** αὐτ.Π 341, αὐτ.805, Ἀριστφ.Λυσ.216 **ὑπολύεταί μου τὰ γόνατα·** **2)** ἀναφ. πρὸς ἵππους ἢ βοῦς ἐζευγμένους, λύω ἀπὸ τοῦ ζυγοῦ : Ἰλ.Ψ 513 **ὁ δ' ἔλυεν ὑφ' ἵππους** (κτ. τμῆσιν), Ὀδ. Δ 39, Θουκ.4,128 **τὰ μὲν ὑπολύοντες κατέκοπτον, τῶν δὲ οἰκείωσιν ἐποιοῦντο·** **3)** ἀναφ. πρὸς πρόσωπα, λύω, ἐλευθερῶ ἀπὸ τῶν δεσμῶν : Ὀδ. Ι 463 **πρῶτος ὑπ' ἀρνειοῦ λυόμην, ὑπέλυσα δ' ἑταίρους·** ‖ κ. **ἐν τῷ μέσ. τ.** ὑπολύομαι κρυφίως ἀπολύω τινά : Ἰλ.Α 401 **σὺ τόν γ'.. ὑπελύσαο δεσμῶν·** **4)** ἐκσφίγγω, λύω καὶ ἐκβάλλω τὰ ὑποδήματά τινος : Αἰσχ.Ἀγ.944 **ὑπαί τις ἀρβύλας λύοι τάχος πρόδουλον ἔμβασιν ποδός,** Ἀριστφ.Νεφ.152, αὐτ.Θεσμ.1183 **τὼ πόδε πρότεινον, ἵν' ὑπολύσω,** Φερεκρ.Χάρ.6· ‖ κ. ἐν τῷ μέσ. τ. ὑπολύομαι ἀφαιρῶ, ἐκβάλλω τὰ ὑποδήματά μου, ξυπολυέμαι, μτ. αἰτ. : Ἀριστφ.Σφ.1158 **ὑπολύου τὰς καταράτους ἐμβάδας·** κ. ἀπολ. : αὐτ.Λυσ. 950 **ὑπολύομαι γοῦν,** αὐτ.Πλ.927· πρβλ. Ξεν.Ἀν. 4,5,13· ‖ μτ. αἰτ. προσ. **ὑπολύω τινά** ἐκβάλλω τὰ ὑποδήματά τινος : Πλάτ.Συμπ.213B **ὑπολύετε, παῖδες, Ἀλκιβιάδην,** Πλούτ.Πομπ.73 **ἰδὼν.. τὸν Πομπήϊον ἀρχόμενον αὐτὸν ὑπολύειν, προσέδραμε καὶ ὑπέλυσε·** **5)** ἐν τῷ μέσ. τ. ἀπεκδύομαι τὰ ὅπλα, ἀφοπλίζομαι, ξαρματώνομαι : Αἰλ. ΠΙ 14,48 **ὅτι προστάξαντος αὐτοῦ ἐν τοῖς ὅπλοις συνέχειν ἑαυτόν, ὅδε ὑπελύσατο** (διόρθ. Κορ. «ἀπεκδύσατο»)· **6)** ρημοτ.π. ὑπόλυσις.

ὑπολωΐς (ἡ) δ. γρ. ὑπολοΐς βλ.λ. : Θεόφρ.Φ Αἰτ.2,17,9.

ὑπολωρίς-ίδος (ἡ) νεώτ. τμῆμα ὠργανωμένου ἀμυντικῶς στρατιωτικοῦ τομέως, ὑπὸ δυνάμεως ἑνὸς λόχου κατεχόμενον.

ὑπολωφῶ-άω μτγν. κ. μσν. λωφῶ, παύομαι κατ' ὀλίγον : ΚΜανασσ.Χρον.430 **ὑπελώφησεν ἡ καταφορὰ τῶν ὄμβρων,** Εὐστ.45,18 **τὸ κακὸν δέον ὑπολωφῆσαι·** **2)** κ. ἐπὶ προσ. μτφ. ἐλευθεροῦμαι, ἀπαλλάσσομαι : Ἐπιφάν.1,1078C **ἤδη μὲν παντὸς φόβου ὑπολωφῶντες.**

ὑπομαζίδιος-ον γλωσσ. ὑπομάζιος βλ.λ.

ὑπομάζιος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοὺς μαστοὺς τιθέμενος, ὁ θηλάζων : Χρησμ.Σιβ.2,300 **μητέρες, ἠδέ γε τέκν' ὑπομάζια δακρυόεντα,** Γρηγ.Νύσσ.2,805D, αὐτ.2,861A **τὸ παιδίον τὸ ὑπομάζιον,** Δούκ.Ἱστ.Βυζ.11A **ὑπομαζίῳ βρέφει·** ‖ τὸ οὐδ. κ. ὡς οὐσ. (κτ. παράλειψιν τοῦ τέκνον ἢ βρέφος, ἐξυπονοουμένου ἐκ τῆς ὅλης φρ.) : Διόδ.Σ Ἐκλ.527,54 **οὐδὲ αὐτῶν τῶν ὑπομαζίων φείδεσθαι,** Θεοφύλ.Σ Ἱστ.212A **πρὸς ἀποσφαγὴν τὸ ἑαυτῆς ὑπομάζιον παραδιδούσης·** ‖ ὁμ. κ. τὸ ἀρσ. ὑπομάζιος (κτ. παράλ. τοῦ παῖς) : αὐτ. Ἐπιστ.62 **ἄλλος μὲν γάρ ἐστιν ὑπομάζιος, ἄλλος τῆς γαλουχίας ἐπαύσατο·** **2)** κ. νεώτ., τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. **ὑπομάζιον** τὸ ὑποβαστάζον τοὺς μαστούς, στηθόδεσμος, σουτιέν : Ἀρισταίν.1,25 **ὑπομαζίδιόν τε καὶ ἀμφωλένια.**

ὑπομαζοί (οἱ) μτγν. τὰ ὑπὸ τοὺς μαστοὺς μέρη : Βίων 1,26 **οἱ δ' ὑπομαζοὶ χιόνεοι.. πορφύροντο** (δ.ἀνάγν. οἱ δ' ὑπὸ μαζοί..).

ὑπομαίνομαι μαίνομαι ἐλαφρῶς, καταλαμβάνομαι ὑπό τινος μανίας : Ἱππ.352,36.

ὑπόμακρος-ον ὁ ὀλίγον τι μακρός, ὁ μακρουλός : Ἀριστφ.Εἰρ.1243 **ἔπειτ' ἄνωθεν ῥάβδον ἐνθεὶς ὑπόμακρον·** ‖ ὁ ἐπιμήκης : Ἀριστλ.Φυσιογν.3,4 **πρόσωπον ὑπόμακρον·** πρβλ. ἐπίμακρος.

ὑπομακρύνω μσν. μηκύνω, ἐπιμηκύνω, παρατείνω : Νικ.Χων.Χρον.811,25.

ὑπομαλακίζομαι φέρομαι μετά τινος δειλίας, μὲ μαλακόν, ἀθάρρευτον τρόπο : Ξεν.Ἀν.2,1,14 **ἄλλους.. ἔφασαν λέγειν ὑπομαλακιζομένους.**

ὑπομάλακος-ον μτγν. ὁ μαλακός, ἁπαλός πως: Πτολ.Τετράβ.166,21.

ὑπομαλάσσω μτγν. κ. μσν., ἀττ. ὑπομαλάττω ἐλαφρῶς μαλάσσω : Ἀρισταίν.1,3 **ὑπεμάλαττον** (τὸ φύλλον) **τοῖς δακτύλοις**· **2)** μτφ. καθιστῶ τι πλέον ἀνώδυνον, ἁβρότερον, ἀμβλύνω τὸ τραχύ, τὸ ἄγριόν τινος : Θεοφύλ.Σ Ἱστ.118,19 **ὑπομαλάττει τὸ τῆς τυραννίδος ἀτίθασον**· **3)** παθ. ἐπὶ προσ., κάμπτομαι πρὸ τῶν θωπειῶν, τῶν παρακλήσεων, μαλακώνω : Λουκ.Ἑταιρ.Δ 4,2 **ὁ δ' οὐδ' ὁπωστιοῦν ὑπεμαλάχθη, ἀλλ' εἶ μοι, φησίν, ἐπὶ πλέον ἐνοχλήσειας**· **4)** ἐν εἰδ. ἰατρ. σημ. : Διοσκ.5,15 **ὑπομαλάττει γάρ τὴν κοιλίαν** (προκαλεῖ εὐκοιλιότητα).

ὑπομανία (ἡ) νεώτ. ψυχοποθολ. ἐλαφρᾶς μορφῆς μανία, ἄνευ παραληρήματος, μετέχουσα καὶ λογικῆς τινος καὶ ἠθικοῦ συναισθήματος, συνήθως ἀποτελοῦσα κληρονομικὴν φρενοπάθειαν, ἐκδηλουμένη κυρίως ὡς ὑπερβάλλουσα νευρικότης, ἀνώμαλος ψυχοδιανοητικὴ κατάστασις. καὶ ῥοπὴ ἐνορμητικὴ πρὸς παντοίας παρεκτροπάς, ἄ. ὑπομανιακὴ κατάστασις.

ὑπομανιακός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπομανίαν βλ.λ. : **συμπτώματα φύσεως ὑπομανιακῆς, - ὑπομανιακὴ κατάστασις**· **2)** ἐπὶ προσ., ὁ πάσχων ἐξ ὑπομανίας.

ὑπομάνικον (τὸ) νεώτ. λειτουργικὸν ἄμφιον περιβάλλον τὰς χεῖρας, ἐν χρ. παρὰ τοῖς ἐπισκόποις, τοῖς ἱερεῦσι καὶ διακόνοις, ἄ. ἐπιμάνικον.

ὑπομανιώδης-ους-ες σχόλ. ὁ μανιώδης πως, μανιακός : Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.989 **Σύμμαχος ὅτι Διοπείθης ὁ ῥήτωρ ὑπομανιώδης ἦν.**

ὑπομαντεύομαι κ. μσν. ἀποθ. εἰκάζω πως, μαντεύομαι ἐν μέρει : Πλάτ.Σίσ.388Β **ὥσπερ γὰρ ἂν καὶ αὐτὸς ὑπομαντεύεσθαί μοι δοκῶ τὴν διάνοιάν σου**· **2)** προλέγω, προφητεύω : Εὐστ. 777,49 **ὑπομαντεύεται προαναφωνητικῶς ἀκροατῇ συνετῷ ὡς .**

ὑπόμαντις-εως (ὁ) σχόλ. ὁ ὑποφήτης βλ.λ., ὁ διατυπῶν ἢ ἑρμηνεύων χρησμόν : Σχόλ.Ἰλ.Π 235.

ὑπομαραίνομαι μτγν. κ. μσν. ὀλίγον κατ' ὀλίγον μαραίνομαι, φθείρομαι βαθμηδόν· κ. μτφ. : Φίλ.2,252, Πλούτ.Ἠθ.411Ε **ἡ παλαιὰ δόξα δοκεῖ ὑπομαραίνεσθαι,** Θεοφύλ.Σ Ἱστ.65Α, αὐτ.206C, Φώτ.Ἐπιστ.121,25 **καταρρεῖν καὶ ὑπομαραίνεσθαι,** αὐτ.37,32.

ὑπόμαργος-ον ὁ ἐν μανίᾳ ἢ μωρίᾳ τινὶ ὤν, ὁ ὀλίγον τρελλὸς ἢ παλαβός, ὁ τρελλούτσικος· ἐν χρ. μόν. ἐν τῷ συγκρ. τ. : Ἡρ.3,29, αὐτ.3,145 **Μαιανδρίῳ δὲ τῷ τυράννῳ ἦν ἀδελφεὸς ὑπομαργότερος,** αὐτ.6,75,γ' Διον.Ἁλ.Ρωμ.3,2 **φύσει τε αὐθάδης καὶ ὑπομαργότερας ὤν,** Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,49.

ὑπομαρμαίρω μτγν. ἐκπέμπω ἐλαφράν τινα μαρμαρυγήν, λάμψιν, ὑπολάμπω : Ὀππ.Κυν.3,70.

ὑπομαρτυρῶ-έω μτγν. κ. μσν. μαρτυρῶ ἐμμέσως, κατά τινα τρόπον, ὑποδηλῶ, ὑπεμφαίνω, δείχνω : Εὐστ.Πον.282,10 **Ἱππότην δεξιὸν .. ὡς καὶ ὁ εὐγενὴς ἵππος ὑπομαρτυρεῖν ἐῴκει**· **2)** παθ. πιστοποιοῦμαι, βεβαιοῦμαι : Ἐπιγρ.· **3)** μσν. εἰδ. ὑπογράφομαι ὡς μάρτυς : Βίος Χρυσ.8,225,35 **ὑπομαρτύρει τοῖς κανόσιν.**

ὑπομάσθιος-ον μτγν. κ. μσν. κ. ὑπομάστιος ὁ ὑπὸ τοὺς μαστούς, ἄ. ὑπομάζιος : ΠΔ Μακκ.3,3,27 **ἀπὸ γηραιοῦ μέχρι νηπίου, μέχρι τῶν ὑπομασθίων** (τῶν θηλαζόντων νηπίων), Ἰώσ.Πί 6,3,4, Θεοφύλ.Σ Διαλ.20 (ἔκδ.Βόνν.).

ὑπομάσσω μτγν., ἀττ.-**άττω** ὑπαλείφω : Θεόκρ. 2,59 **λαβοῖσα τὺ τὰ θρόνα .. ὑπόμαξον**· ‖ ὑπομεμαγμένος ἀναπεφυρμένος, ἀνακατωμένος, ἐν εἰδ. σημ. : Ἀνῶν.π.Σουΐδ.ἐν λ. **ὑπομεμαγμένη ἡ τοῦ τόπου θέσις ὑπομεμαγμένη ταῖς πέτραις, ἀόρατον αὐτοῖς ἐποίει τὴν ὑπερκειμένην κορυφήν.**

ὑπομάστιος-ον δ. τ. τοῦ ὑπομάσθιος βλ.λ. : Ἰώβ Πί 6,3,4 **παῖς ὑπομάστιος.**

ὑπόμαστροι (οἱ) Ἐπιγρ. οἱ ὑπεύθυνοι.

ὑπομασχαλιαῖος-α-ον νεώτ. ὑπομάσχαλος βλ.λ.

ὑπομάσχαλος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν μασχάλην κείμενος· ‖ τὸ οὐδ. **ὑπομάσχαλον** ὡς οὐσ. σακκίδιον ὑπὸ τὴν μασχάλην κρεμάμενον : Βιβλίον Κοσμᾶ καὶ Δαμιανοῦ **ὃ εἶχεν ἐν τῷ ὑπομασχάλῳ αὐτοῦ .. ἐν εἰκονιδίῳ ἐκτύπωμα**· ‖ ὁμ. νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. τὸ ὑπὸ τὴν μασχάλην μέρος τοῦ σώματος.

ὑπομάττω ἀττ. τ. τοῦ ὑπομάσσω βλ.λ.

ὑπόμαυρος-ον γλωσσ. ὁ ὑπομέλας βλ.λ.

ὑπομβρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑποκείμενος εἰς συχνάς πως βροχάς, ὁ κάπως βροχερός : Πλούτ. Κάμ.3 **ἦν μὲν γὰρ ὥρα μετοπωρινή, καὶ τὸ θέρος ἔληγεν οὔτ' ὕπομβραν οὔτε πνεύμασι νοτίοις χαλεπὸν .. γενόμενον** (δ.ἀνάγν. ἔπομβρον), αὐτ. Ἠθ.438Α, Γεωπ.1,12,21· **2)** ὕφυγρος : Γαλ.Ἱπποκρ. Λεξ.Ἐξήγ.584.

ὑπομέγιστος-ον νεώτ. ἀπολ. ὁ τείνων εἰς τὸ νὰ λάβῃ τὴν μεγίστην αὐτοῦ τιμήν· ὅθ. **ὑπομέγιστα ἐρεθίσματα** ἐν τῇ φυσιολογίᾳ πάντα τὰ ἐρεθίσματα τὰ ἀπὸ τῆς βαλβῖδος τοῦ ἐρεθισμοῦ μέχρι τοῦ μεγίστου.

ὑπομειδίαμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἐλαφρὸν μειδίαμα, ἁπαλὸ χαμόγελο : Ἀν.Βαασσ.2,302.

ὑπομειδιῶ-άω κ. μσν. κ. νεώτ. μειδιῶ ἁπαλῶς, ἐλαφρῶς, χαμογελῶ : Ἀνακρεόντ.29,14 **ὑπεμειδίασε Κύπρις,** Πλούτ.Ἠθ.593D, Φίλ.2,552,15 **μὴ ὑπομειδιῶντα σεμνότερον, ἀλλὰ μειρακιωδέστερον καγχάζοντα,** αὐτ.2,531,37, ASS Μαΐου 7,251C **ὑπομειδιάσας σεμνόν**· ‖ κ. μτφ. : Πλούτ.Ἠθ.101Β **ἀλλὰ κἂν ὑπομειδιάσῃ τις ἐλπὶς ἢ τέρψις ..**

ὑπομειῶ-όω μτγν. μειῶ, σμικρύνω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, βαθμηδόν, κ. παθ. : Γαλ.19,375,1 **ὑπομειοῦται καὶ ὑπολείπει τὸ ζῷον.**

ὑπομείων-ονος-ον μτγν. ὁ κατά τι μικρότερος, ὀλιγώτερος, ἐλάσσων· εἰδ. παρὰ Σπαρτιάταις **ὑπομείονες** ὡς οὐσ. οἱ κατώτεροι, οἱ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἄλλων τελοῦντες ἀξιωματικοί : Δίων Κ 38,35 **τοὺς ὑπάρχους καὶ τοὺς ὑπομείονας,** αὐτ.42,51.

ὑπομελαίνω μτγν. κ. μαν. εἶμαι κατά τι μέλας, φέρνω πρὸς τὸ μαῦρο : Ροῦφ.11 **χροιὰ ὑπομελαίνουσα,** Γεωπ.15,2,16 **οἱ βασιλεῖς τῶν μελισσῶν .. ποικίλοι, ὀλίγον ὑπομελαίνοντες**· ‖ παθ. καθίσταμαι μελανωπός, μαυρίζω : Γρηγ.Νύσσ.1,26Α **τοὺς μυκτῆρας τῶν ἀναπνεόντων ὑπομελαίνεσθαι**· **2)** ὁμ. παθ. κ. μτφ. εἶμαι σκοτεινός πως, ἀσαφής, ὀλίγον ἀκατάληπτας : Νικ.Χων.Χρον. 137C **ὅσαι τῶν ἀποστολικῶν ῥήσεων τῇ ἀσαφείᾳ ὑπομελαίνονται.**

ὑπομελανδρυώδης-ους-ες ὁ κατά τι ὁμοιάζων πρὸς τὸ μελάνδρυον : Ἐπίχ.59.

ὑπομελανίζω μτγν. κ. μσν. ὑπομελαίνω βλ.λ. : Ἀρετ.Ὀξ.Παθ.1,18, Γεωπ.2,6,38 **πέτρας ὑπομελανιζούσας,** Σουΐδ. ἐν λ. ὑακίνθιναν.

ὑπομέλας-αινα-αν ὁ ἔχων ἐλαφρῶς μέλαιναν χροιάν, μαυρειδερός : Ἱππ.969 **οὖρα ὑπομέλανα,** Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,10 **διαχωρήματα ὑπομέλανα,** Σχόλ.Ἰλ.Δ 259 **ὀδόντες ὑπομέλανες.**

ὑπομέλπω μτγν. μσν. μέλπω συνοδεύων τινὰ ἐν ᾄσματι, ἀκκομπανιάρω : Δαμασκ.Ι 2,836Ε.

ὑπομέμφομαι μτγν. κ. μσν. μέμφομαί πως, ψέγω, κατηγορῶ κάπως ἢ κρυφίως : Πλούτ.Κάτ. Νεώτ.15 **ἐνίους τῶν φίλων μαλασσομένους καὶ ὑπομεμφομένους ὁρῶν**· εἰδικώτ. μτ. προσδιορ. δηλούντων τὸν ψεγόμενον ἢ καὶ τὴν αἰτίαν τῆς μομφῆς : Νόνν.Δ 15,288 **ἐῇ δ' ὑπεμέμφετο σιγῇ,** Γρηγ.Νύσσ.3,212C **ὑπομεμφάμενος τῇ μητρί, ὅτι μὴ εἰς ἄλλον καιρὸν ὑπερέθετο τὴν πανήγυριν,** Εὐστ.Παν.268,6.

ὑπομεμφίμοιρος-ον μτγν. ὁ μεμφίμοιρός πως, ὁ κάπως ἢ κάποτε γκρινιάρης : Κικ.'Αττ.6,1.

ὑπομενετικός-ή-όν κ. μσν. ὁ ἔχων τὴν δύναμιν τῆς ὑπομονῆς, ὁ ὑπομονετικός : 'Αριστλ.ΗΝικ. 3,6,6 **οὐδεὶς γὰρ ὑπομενετικώτερος τῶν δεινῶν**, αὐτ.ΗΕὐδ.3,5,2· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ἡ ὑπομονετικότης, ἀνεκτικότης : Εὐστ.Πον.209,17 **εἰς τὸ ὑπομενετικὸν ἑαυτὸν ἐκπονούμενος**.

ὑπομενητικός-ή-όν δ. τ. τοῦ ὑπομενετικὸς βλ.λ.: Πλάτ.'Ορ.412B **δύναμις ὑπομενητικὴ λύπης**, αὐτ. 416B **ἕξις ψυχῆς ὑπομενητική**.

ὑπομενητός-ή-όν ὃν δύναταί τις νὰ ὑπομείνῃ, ὁ ὑποφερτός : 'Ιώσ.ΑΙ 17,6,5 (δ.γρ. κῶδ. ὑπομονητός).

ὑπομένω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. μένω ὀπίσω : 'Οδ.Κ 232 **οἱ δ' ἅμα πάντες ἀιδρείῃσιν ἕποντο· Εὐρύλοχος δ' ὑπέμεινεν**, αὐτ.258, Θουκ.5,14· **2**) παραμένω : 'Ηρ.6,51 **ἐν δὲ Σπάρτῃ τοῦτον τὸν χρόνον ὑπομένων Δημάρατος**· || μένω ἐν τῇ ζωῇ : αὐτ.4,149· **3**) δθ. εἶμαι διαρκής, αἰώνιος : 'Αριστλ.Κατ.6,8· **4**) μτβ. ἀναμένω, περιμένω τινά : 'Ιλ.Ζ 488, 'Ηρ.3,9 **καὶ ὑπέμενε ἐνταῦθα τὸν Καμβύσεω στρατόν**, Ξεν.'Απομν.2,6,31· || ὁμ. κ. ἐπὶ καταστάσεων, γεγονότων : Πλάτ.Φαῖδρ. 250C **ὅσα ἡμᾶς ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ ὑπομένει**· πρβλ. Πολύβ.1,81,3· **5**) κ. νεώτ. κ. δημ. ὑποφέρω, ἀνέχομαί τι, ἔχω καρτερίαν, ὑπομονὴν εἴς τι : 'Ηρ.6,12 **καὶ τὴν μέλλουσαν δουληίην ὑπομεῖναι**, Θουκ.1,8 **ὑπέμενον τῶν κρεισσόνων δουλείαν**, Ξεν.'Απομν.2,1,2, Πλάτ.Γοργ.478C, αὐτ.Νόμ.770E **δούλειον ζυγὸν ὑπομένειν**, 'Ισοκρ.130D, Δημ.516· **6**) ἁπλῶς δέχομαι : 'Ισοκρ.60B **τὰς δωρεὰς οὐχ ὑπέμειναν** (δὲν ἐδέχθησαν, τὰς περιεφρόνησαν)· **7**) ἀπολ. μένω σταθερός, ἀμετακίνητος εἰς τὴν θέσιν μου : 'Ιλ.Ε 498, 'Ηρ.6,96 **οἱ Νάξιοι πρὸς τὰ ὄρεα οἴχοντο φεύγοντες οὐδὲ ὑπέμειναν**.

ὑπομερισμός (ὁ) μτγν. ἡ ὑποδιαίρεσις, ὁ περαιτέρω μερισμός : Νικόμ.Γερ.'Αριθμ.76,3 **ἡ τῶν ἀεὶ ὑπομερισμῶν διαίρεσις**, Γρηγ.Νύσσ.3,322B, Πρόκλ.'Υποτ.89,13 **καὶ μέχρι τοσούτου παράγουσι τὸν ὑπομερισμὸν τῶν ἑξηκοστῶν**· **2**) εἰδ. ὡς ῥητορικὸν σχῆμα : Σχόλ.'Ερμογ.7,722, Σχόλ. Δημ.140,30 **τὸ σχῆμα οἱ μὲν καλοῦσι διπλοῦν μερισμόν, οἱ δὲ μερισμόν τε καὶ ὑπομερισμόν**.

ὑπόμεστος-ον μτγν. ὁ σχεδὸν μεστός, πλήρης : Εὐνάπ.ΒΣοφ.42 **σακκίδια ὑπόμεστα βιβλιδίων**.

ὑπομετέωρος-ον ὁ σχεδὸν μετέωρος· εἰδ. ἐν τῇ ἰατρικῇ, ἐπὶ μέλους μὴ καλῶς, κανονικῶς ἐπιδεδεμένου : 'Ιππ.'Αγμ.766.

ὑπομετρῶ-έω μτγν. μετρῶ, ὑπολογίζω περίπου, κατὰ προσέγγισιν : Βασ.2,187B **οὐδ' ὑπομετροῦμεν τὰ μετρητά**.

ὑπομήκης-ους-ες κ. μσν. ὁ ἔχων σχῆμα ἐπίμηκες, ὑπόμακρον, ὁ μακρουλός : 'Αριστλ.ἀπ.318, Διογ.Λ 7,1, 'Ηρων Αὐτομ.273,44 **σανίδιον λεπτὸν καὶ ὑπόμηκες**, 'Ιππιατρ.253,16 **ὑπομήκης ὁπλή**.

ὑπομηκῶμαι-άομαι ἐσφ. ἀντὶ ὑπομυκῶμαι βλ.λ.

ὑπομηλαφῶ-έω ἀρχ. λεξ. διὰ τῆς μήλης ἐρευνῶ τι μέχρι τοῦ πυθμένος, κατὰ βάθος ἐξετάζω· 'Ησ. ΕΜ 783,12.

ὑπομηλίζω μτγν. **ἔχω ἐλαφρῶς** κιτρίνην χροιάν : Διοσκ.3,79 **φύλλα . . ὑπομηλίζοντα τῇ χρόᾳ**.

ὑπομηνύω μτγν. διὰ πλαγίου τρόπου μηνύω, εἰδοποιῶ μὲ τρόπο : Μοσχί.'Ιατρ.Γυν.Παθ.16.13.

ὑπομηρίδιος-αν νεώτ. ἀνατομ. ὁ ὑπὸ τὸν μηρὸν ἢ εἰς τὸ κάτω μέρος αὐτοῦ κείμενος : **ὑπομηρίδιος μῦς** (ἀ. ἀρθρικὸς τοῦ γόνατος μῦς).

ὑπομήτριος-ον μτγν. ὁ ἐν τῇ μήτρᾳ εἰσέτι ὤν : Μάξ.Καταρχ.186 **ἢν . . ὑπομήτριον υἷέα ἀμβλώσῃ**.

ὑπομηχανικός (ὁ) νεώτ. βοηθὸς ἢ ἀντικαταστάτης μηχανικοῦ.

ὑπομηχανῶμαι-άομαι μσν. κρυφίως μηχανῶμαι, δολίως ἑτοιμάζω : Φώτ.'Επιστ,352,20.

ὑπομίαρος-ον μτγν. ὁ μιαρός πως, ὁ ὀλίγον τι μεμιασμένος, μεμολυσμένος : Πολυδ.9,143.

ὑπόμιγμα-ατος (τὸ) κ. **ὑπόμειγμα** μτγν. τὸ ὑπολειπόμενον μεῖγμα : Πλούτ.'Ηθ.934D **ὑπόμιγμα καὶ λεῖμμα τοῦ φωτός**.

ὑπομίγνυμι κ. **-μείγ-**, μέλλ. **ὑπομ(ε)ίξω**, ἀναμειγνύω εἴς τι, προστίθημι δι' ἀναμείξεως : Πλάτ.Τίμ. 74D **ἐξ ὀξέος καὶ ἁλμυροῦ ξυνθεὶς ζύμωμα ὑπομείξας αὐτοῖς**· πρβλ. αὐτ.71B· || δθ. κ. τὸ οὐδ. τῆς μτχ. παθ. παρακ. (τὸ) **ὑπομεμ(ε)ιγμένον** ὡς οὐσ. τὸ μεῖγμα : αὐτ.Φίλ.47A· **2**) κ. μτφ. προστίθημι νέον στοιχεῖον : Πλούτ.'Ηθ.676B **τοῦ καλοῦ 'Αγάθωνος, ὃν πρῶτον εἰς τραγῳδίαν φασὶν ἐμβαλεῖν καὶ ὑπομεῖξαι τὸ χρωματικόν**· **3**) ἀμτβ. μτφ. πλησιάζω κρυφίως, μτ. δοτ. : Θουκ.8,102 **ὡς εἶχον τάχους ὑπομείξαντες τῇ Χερσονήσῳ παρέπλεον**· **4**) ῥηματ. π. ὑπόμιγμα.

ὑπομικροσκοπικός-ή-όν νεώτ. **ὁ** οὔτε **διὰ** τοῦ μικροσκοπίου γενόμενος ὁρατός.

ὑπομιλτῶ-έω σχόλ. χρίω ἐλαφρῶς διὰ μίλτου, βάφω ἐλαφρῶς μὲ κόκκινο χρῶμα, τὸ παθ.: Σχόλ. 'Οδ.Ε 245 **σχοινίον ὑπομεμιλτωμένον . . οὗ ἔργον τὸ ἰθύνειν** (τὸ ὑπὸ τῶν τεκτόνων χρησιμοποιούμενον σχοινίον, ἡ στάφνη).

ὑπομιμνήσκω κ. νεώτ., μέλλ. **ὑπομνήσω**, ἀόρ. **ὑπέμνησα**, φέρω εἰς τὴν μνήμην τινός, ὑπενθυμίζω, μτ. αἰτ. προσ.: 'Οδ.Α 321 **ὑπέμνησεν δέ ἑ πατρὸς** (σχόλ. «ἐπιμνησθῆναι ἐποίησε»), αὐτ.Ο 3 **'Οδυσσῆος μεγαθύμου φαίδιμον υἱὸν νόστου ὑπομνήσουσα καὶ ὀτρυνέουσα νέεσθαι**· || κ.μτ. αἰτ. τοῦ πράγμ. ὑπενθυμίζω κάτι: 'Ηρ.7,17 **Κρῆτας μὲν δὴ ἡ Πυθίη ὑπομνήσασα ταῦτα ἔσχε βουλομένους τιμωρέειν τοῖσι Ἕλλησι**, αὐτ.9,6, Σοφ.Φιλ.1170 **παλαιὸν ἄλγημ' ὑπέμνασας**, Πλάτ.Φαῖδρ.241A **ὑπομιμνήσκων τὰ πραχθέντα καὶ λεχθέντα**, - **τοῦ ὑπέμνησε τὰς εὐεργεσίας** - **τὸ παλαιὸν χρέος**· κ. μτ. δύο αἰτιατικῶν : Θουκ.7,64 **τοὺς δὲ 'Αθηναίους πάλιν αὖ καὶ τάδε ὑπομιμνήσκω**, Ξεν. ΚΠ 3,3,37· κ. μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Θουκ. 7,69 **πατρίδος τε τῆς ἐλευθερωτάτης ὑπομιμνήσκων**, αὐτ.6,19, Θεόκρ.21,50 **ὑπομιμνάσκων τῶ τρώματος**· κ. μτ. συστ. αἰτ. : Πλάτ.Πολ.427E **ἀληθῆ, ἔφην ἐγώ, ὑπομιμνήσκεις**· κ. μτ. πλαγ. προτ. : αὐτ.452C, αὐτ.Φαίδ.88D· κ. ἀπολ. : αὐτ.Φαῖδρ.266D, αὐτ.Θεαίτ.187E· **2**) μέσ. κ.παθ. τ. ἀνακαλῶ εἰς τὴν μνήμην μου, ἀναθυμᾶμαι : αὐτ. Φίλ.47E **ἣ δεόμεθα ὑπομιμνήσκεσθαι τὸ . .** , αὐτ. Λάχ.188A **οὐδὲν οἶμαι κακὸν εἶναι τὸ ὑπομιμνήσκεσθαι ὅτι..**, Ξεν.ΚΠ 6,1,24 **ὅπως ἐν ταῖς ἀγωγαῖς ὑπομιμνήσκοιντο τὰς τάξεις**· κ. μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Λουκ.Κατάπλ.4 **ὑπεμνήσθην τῶν κατὰ τὴν ὁδόν**, Εὐνάπ.8 Σοφ.48· **3**) ὁμ. ἐν τῷ ποθ. τ. ποιοῦμαι μνείαν : Αἰσχ.Πέρσ.329 **τοιῶνδε . . νῦν ὑπεμνήσθην πέρι**· **4**) εἰδ. μσν. πυνθάνομαι, ζητῶ, ἐρωτῶ νὰ μάθω : ΚΠορφ.'Εκθ.6,1 **ὑπομιμνήσκουσι τοὺς δεσπότας περὶ τῆς ἑορτῆς**· **5**) ῥηματ. π. ὑπόμνημα, ὑπόμνησις.

ὑπομιμνήσκων-οντος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. κανον. δίκ. ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα ἐπιβάλλον εἰς τὸν δι' αὐτοῦ τετιμημένον τὸ καθῆκον νὰ δέχηται τὰς ὑπομνήσεις καὶ δεήσεις, νὰ ὑποβάλλῃ δ' αὐτὰς εἰς τὸν ἀρχιερέα καὶ νὰ ὑπομιμνήσκῃ εἰς τὸν λειτουργοῦντα ἀρχιερέα τὰς εὐχάς.

ὑπομιμοῦμαι-έομαι μτγν. ἀποθ. μιμοῦμαί πως : Διόδ.Σ 13,95.

ὑπομινυρίζω μσν. ἠρέμα μινυρίζω : Μιχ.'Ακομ. 1,283,4, αὐτ.2,340,16 (ἔκδ.Λάμπρ.).

ὑπομιξολύδιος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. μουσικὸς τρόπος ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν πλάγιον τέταρτον ἦχον τῆς βυζαντ. μουσικῆς : Τζέτζ.π.Κουμαν.'Αθησ.ἐν λ.

ὑπομίσθιος-ον νεώτ. ὁ ἐπὶ μισθῷ ἐργαζόμενος ὑπὸ τὰς διαταγάς **τινος**, μισθωτός.

ὑπόμισθος-ον νεώτ. ὁ ἐπὶ μισθῷ ὑπηρετῶν, μισθωτός : Λουκ.Μισθ.Συν.5 **εἰ δέ τις ἀεὶ πένης καὶ ἐνδεὴς καὶ ὑπόμισθος ὢν·** ‖ ὁμ. μτ. γενικ. δηλούσης τὸ τίμημα, ἀνθ' οὗ τις ἐργάζεται, ὑπηρετεῖ : αὐτ.Τίμ.6 **ἐργάζομαι τὴν γῆν ὑπόμισθος ὀβολῶν τεττάρων·** **2)** ὅθ. κ. **ὑπόμισθον ἔργον** τὸ ἐπὶ μισθῷ τελούμενον : αὐτ.'Αλέξ.49.

ὑπομισθῶ-όω νεώτ., δημ. **ὑπομισθώνω** λαμβάνω ἐπὶ μισθῷ τὸ μεμισθωμένον, λαμβάνω τι ἐπ' ἐνοικίῳ παρ' **ὑπεκμισθωτοῦ**, ὑπενοικιάζω.

ὑπομίσθωμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ χρηματικὸν τίμημα τῆς ὑπομισθώσεως βλ.λ.

ὑπομίσθωσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ μίσθωσις τοῦ μεμισθωμένου, ἡ παρ' ὑπεκμισθωτοῦ ἐνοικίασις κτήματος, ὑπενοικίασις· ‖ εἰδ. νομ. σύμβασις δι' ἧς ὁ μισθωτὴς ὑπεκμισθοῖ εἰς τρίτον τὸ παρ' αὐτοῦ μεμισθωμένον πρᾶγμα **ἐν ὅλῳ** ἢ ἐν μέρει, ἐπιτρεπομένη πάντοτε, πλὴν τῆς περιπτώσεως ρητῆς ὑπὸ τοῦ ἐκμισθώσαντος ἀπαγορεύσεως, γινομένη δὲ ἄνευ οὐδεμιᾶς νομικῆς παρεμβάσεως τοῦ ἀρχικοῦ ἐκμισθωτοῦ.

ὑπομισθωτής (ὁ) νεώτ., θηλ. **ὑπομισθώτρια**, ὁ ὑπομισθῶν τι, ὑπενοικιαστής : **ἡ κατὰ τοῦ μισθωτοῦ ἀπόφασις ἐξώσεως ἐκτελεῖται καὶ κατὰ τοῦ ὑπομισθωτοῦ.**

ὑπομνάομαι ἐπ. ἀποθ. δολίως ἐπιζητῶ, προσποθῶ νὰ μνηστευθῶ, **νὰ λάβω** γυναῖκα : 'Οδ.Χ 38 **αὐτοῦ τε ζώοντος ὑπεμνάασθε γυναῖκα** (Εὐστ. **«ὑπούλως καὶ φευδῶς καὶ οὐ κατὰ νόμον ἐμνηστεύεσθε»**).

ὑπόμνεια (ἡ) 'Επιγρ. **ὑπόμνησις**, ὑπενθύμισις.

ὑπόμνημα-ατος (τὸ) **κ.** νεώτ. κ. δημ. ἀνάμνησις, ἐνθύμησις : Θουκ.2,44 **ὧν καὶ πολλάκις ἕξετε ὑπομνήματα ἐν ἄλλων εὐτυχίαις**, 'Ισοκρ.4,156 ἵν' **ὑπόμνημα ταῖς ἐπιγιγνομένοις ᾖ τῆς τῶν βαρβάρων ἀσεβείας**, Πλάτ.Φαῖδρ.249C, Δημ.1377 **τῆς ἀρετῆς ὑπόμνημα καταλιπεῖν**, αὐτ.1412 **τῆς ἑαυτῶν ἀγνωσίας ὑπομνήματα . .** **2)** πᾶν μέσον ὑπομνήσεως, τρόπος δι' οὗ ὑπομιμνήσκεταί τις : Θουκ. 4,126 **βραχεῖ ὑπομνήματι καὶ παραινέσει τὰ μέγιστα πειράσομαι πείθειν**, Ξεν.'Αν.1,6,3 **ἐνῆν ἐν τῇ ἐπισταλῇ τῆς πρόσθεν φιλίας ὑπομνήματα·** ‖ τὸ πλεῖστον κτ. πληθ. τὰ ἀπομνημονεύματα, ἔγγραφοι ἐξιστορήσεις γεγονότων, ἵνα περιέλθωσι ταῦτα εἰς γνῶσιν τῶν μεταγενεστέρων : 'Ιππ. "Αρθρ.800, Πλάτ.Φαῖδρ.276D **ὅταν γράφῃ ἑαυτῷ τε ὑπομνήματα θησαυριζόμενος εἰς τὸ λήθης γῆρας ἐὰν ἵκηται καὶ παντὶ τῷ ταὐτὸν ἴχνος μετιόντι**, αὐτ.Θεαίτ.143Α, αὐτ.Πολιτ.295Β, Πολύβ.1,1,1 **τὸ προτρέπεσθαι πάντας πρὸς τὴν αἵρεσιν καὶ παραδοχὴν τῶν τοιαύτων ὑπομνημάτων**, αὐτ.6,32,4· **3)** ἀντίγραφον ἐπιστολῆς : Πλάτ.'Επιστ. 363Β· **4)** εἰδ. σημείωσις καταχωριζομένη ὑπὸ ἐμπόρου **εἰς τὰ** βιβλία του : Δημ.1193 **ὑπόμνημα ὑπεγράφατο·** ‖ ὁμ. **ἐν χρ. ἐπὶ** τραπεζιτῶν : αὐτ. 1186 **ὑπομνήματα γράφεσθαι εἰώθασι ὧν διδόασι χρημάτων** (κρατοῦνε λογαριασμό . .)· **5)** κτ. πληθ. ἔγγραφος **ἔκθεσις περὶ τῶν πεπραγμένων** ὑπὸ σωματείου **τινός**, τὰ πρακτικά : Πλούτ.'Ηθ.867Α **ἐκ τῶν κατ' ἄρχοντας ὑπομνημάτων ἱστόρησε . . .**, Διόδ.Σ 1,4, Δίων Κ 78,22 **τὰ τῆς Βουλῆς ὑπομνήματα διὰ χειρὸς ἔχων**, 'Επιγρ. **ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων τῆς συγκλήτου·** ‖ ὅθ. **κ. ὁ ἐπὶ τῶν ὑπομνημάτων ὁ πρακτικογράφος** : 'Ιώσ.ΑΙ 7,5,4· **6)** ὁμ. κτ. πληθ. εἰδ. **σημειώσεις** ρητόρων ἢ φιλοσόφων ἢ καλλιτεχνῶν : 'Αρχύτ.π.Διογ.Λ 8,80, Σωτάδ.'Εγκλειόμεναι 1,35 **τοῦτ' ἔθ' ἡ τέχνη, οὐκ ἐξ ἀπογραφῆς, οὐδὲ δι' ὑπομνημάτων**, Λογγῖν."Υφ.44,12 **τὰ πάθη, περὶ ὧν ἐν ἰδίῳ προηγουμένως ὑπεσχόμεθα γράφειν ὑπομνήματι·** ‖ εἰδ. κ. νεώτ. ἑρμηνευτικαί, διασαφητικαὶ σημειώσεις **εἰς** κείμενα συγγραφέων, **σχόλια** : **Σχόλ.'Αριστφ."Ορν.1242·** **7)** νεώτ. κ. δημ. ἔγγραφος ἔκθεσις γεγονότων ἢ καταστάσεων, ὑποβαλλομένη ἰδίως πρός τινα ἀρχὴν μὲ τὸν σκοπὸν ὅπως αὕτη λαμβάνουσα γνῶσιν ἐνεργήσῃ τὰ δέοντα : **ὑπέβαλεν εἰς τὸ ὑπουργεῖον δύο ὑπομνήματα διὰ τὸ ζήτημα τῆς σταφίδος**, - **ὑπόμνημα πρὸς τὸν ἀνακριτήν·** **8)** εἰδ. νεώτ. νομ. **ἐν τῇ** πολιτικῇ δικονομίᾳ κτ. πληθ. **ὑπομνήματα** τὰ ἔργα ἐκεῖνα ἅτινα χρησιμεύουσι πρὸς διαπίστωσιν τῆς κατὰ τὸ παρελθὸν τελέσεως ὡρισμένων πράξεων καὶ γεγονότων· **9)** εἰδ. ἐν τῷ διεθνεῖ δικαίῳ, εἶδος ἐγγράφου διπλωματικοῦ ἐν χρ. κατὰ τὰς μεταξὺ κρατῶν ἐπισήμων διαπραγματεύσεις, περιέχοντος τὰ ἐπιχειρήματα ἐφ' ὧν βασίζουσι τὴν ὑπ' αὐτῶν ὑποστηριζομένην **ἄ**ποψιν οἱ ἀντιπρόσωποι κράτους τινός.

ὑπομνηματίζομαι μτγν. σημειῶ τι χάριν μνείας, γράφω ἐν ὑπομνήματι, ἀναγράφω ἐν σημειώσεσιν : Πλούτ.'Ηθ.120Ε **τὰ δ' ἐν τῷ περὶ ψυχῆς διαλόγῳ ῥηθέντα κατ' ἰδίαν ὑπομνηματισάμενός σοι παρέξομαι·** κ. μτ. ἐμπροθ. γενικ. δηλούσης τὸ ἀντικείμενον τῆς μνείας : Λογγῖν.'Υφ.1,2 **ἐπεὶ ἐνεκελεύσω ἡμᾶς τι περὶ ὕφους εἰς σὴν ὑπομνηματίσασθαι χάριν**, Σέξτ.'Εμπ.367 **περὶ τῶν ἐν τοῖς Πυρρωνείοις ὑπομνηματιζόμενοι διεξῄειμεν·** **2)** γράφω σημειώσεις, χρονικὰ περὶ γενομένων, συμβάντων, ἀπὸ μνήμης : Πολύβ.5,33,5 **οἱ τὰ κατὰ καιροὺς ἐν ταῖς χρονογραφίαις ὑπομνηματιζόμενοι·** **3)** γράφω σχόλια εἰς σύγγραμμα : 'Απολλ. Δύσκ.Συντ.158· **4)** ἀναγράφω, σημειῶ τι, ἵνα τὸ ἐνθυμοῦμαι : Στοβ.'Εκλ.2,212 **τὸν προθύμως ἀκούοντα καὶ ὑπομνηματιζόμενον τὰ λεγόμενα ὑπὸ τῶν φιλοσόφων·** πρβλ. ὑπομνηματίζω.

ὑπομνηματίζω μτγν. κ. νεώτ. συντάσσω ὑπομνήματα βλ.λ.6), γράφω ἑρμηνευτικὰς σημειώσεις εἰς κείμενα συγγραφέων, σχολιάζω : Στέφ.Βυζ.ἐν λ. Δωδώνη **Φιλόξενος ὁ τὴν 'Οδύσσειαν ὑπομνητίζων**, αὐτ.ἐν λ. 'Ερυθραὶ **Ναυκράτας ὁ τὸν "Ομηρον ὑπομνηματίσας**, Σχόλ.'Ερμογ.7,41,7, αὐτ.7, 592,20, ΕΜ 273,41, **-ὑπεμνημάτισε τὸν Εὐριπίδην-τὸν Δημοσθένην·** **2)** γεν. ἀναγράφω, ἐκθέτω ἐγγράφως, ἀναφέρω, τὸ παθ. : ΠΔ"Εσδρ.3,6,22 **ἐν ᾧ ὑπεμνημάτιστο τάδε·** πρβλ. ὑπομνηματίζομαι, **ὑ**πομνηματισμός, ὑπομνηματιστής.

ὑπομνηματικός-ή-όν μτγν., μσν. **κ. νεώτ.** **ὁ ἀ**νήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπόμνημα, ἢ εἰς ὑπόμνησιν ἢ ὁ πρὸς ὑπόμνησιν χρησιμεύων : **ὑπομνηματικὸν σημεῖον·** ‖ **ὑπομνηματικοὶ διάλογοι** ἀπομνημονεύματα ὑπὸ διαλογικὴν μορφήν : Διογ.Λ 4,5 **'Αριστίππου ὑπομνηματικοὶ διάλογοι·** **2)** ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς ἑρμηνευτικὰς σημειώσεις, σχόλια ἐπὶ κειμένων : Εὐστ.Πον.61,54 **ὑπομνηματικὴν ἐξήγησιν.**

ὑπομνηματικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. ὑπὸ μορφὴν ὑπομνήματος, εἰδ. ὡς ἑρμηνευτικὴ σημείωσις, ὡς σχόλιον : Γαλ.12,380 **ὑπομνηματικῶς, οὐ συγγραφικῶς ἐν τῷ β' τῶν ἐπιδημιῶν . . λέλεκται.**

ὑπομνημάτιον (τὸ) μτγν. ὑποκορ. τ. τοῦ ὑπόμνημα βλ.λ.2) : Μᾶρκ.Αὐρ.3,14 **οὔτε γὰρ τὰ ὑπομνημάτιά σου μέλλεις ἀναγινώσκειν**, Παλλάδ.Β'Ιω. Χρυσ.23, Σχόλ.'Ιλ.Σ 616.

ὑπομνημάτισις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπομνηματίζω βλ.λ., ὁ ὑπομνηματισμός : Βλεμμ.Λογικ.3,2, - **ὑπομνημάτισις τοῦ Θουκυδίδου - τοῦ 'Αριστοτέλους** (συγγραφὴ σχολίων εἰς . .).

ὑπομνηματισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑπόμνημα βλ.λ.2)· κτ. πληθ. τὰ ἀπομνημονεύματα, τὰ χρονικά : Πολύβ.2,40,4 **διὰ τὸ καὶ λίαν ἀληθινοὺς καὶ σαφεῖς ἐκεῖνον περὶ τῶν ἰδίων συντεταχέναι πράξεων ὑπομνηματισμούς**, Διον.'Αλ.Ρωμ.1,7 **βέλτιον ἀφ' ὧν ὡρμήθην λόγων τε καὶ ὑπομνηματισμῶν διελθεῖν**, ΠΔ"Εσδρ.4,15, αὐτ.Μακκ.2,2,

13 **ἐν τοῖς ὑπομνηματισμοῖς ἐξηγοῦντο·** 2) πᾶν ἔγγραφον, πᾶσα σημείωσις δι' ὧν ἐκτίθεται, ἐν οἷς ἀναφέρεταί τι : Πολύβ.26,7,5 **τῶν ὑπομνηματισμῶν ἀναληφθέντων ὧν οἱ δέκα πρέσβεις ἐποιήσαντο κατὰ τὴν Ἀσίαν,** αὐτ.24,2,4· 3) συγγραφὴ ἑρμηνευτικῶν σημειώσεων, σχολίων εἰς κείμενον συγγραφέως τινός : Εὐστ.746,30 **ὁ κωμικὸς καὶ ὁ κατ' αὐτὸν ὑπομνηματισμός.**

ὑπομνηματιστής (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ συντάσσων ὑπομνήματα, ἑρμηνευτικὰς σημειώσεις εἰς συγγραφεῖς, ὁ σχολιαστής : Εὐστ.Πον.61,4 **οἱ τῆς ῥητορικῆς τέχνης ὑπομνηματισταί,** αὐτ.'Οδ.1397 **τοὺς Πλάτωνος ὑπομνηματιστάς.**

ὑπομνηματογράφος (ὁ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ συγγραφεὺς ὑπομνημάτων βλ.λ.6) : Στοβ.'Εκλ.1,950 **Ἑρμοῦ, τοῦ πάντων ὑπομνηματογράφου,** 'Ιουλ. Πορφύρ.411C **πολλὴ ἦν πάνυ καὶ μεγάλη βιβλιοθήκη .. παντοδαπῶν μὲν φιλοσόφων, πολλῶν δ' ὑπομνηματογράφων·** 2) εἰδ. ἐν τῇ Αἰγύπτῳ τίτλος ἀνωτέρου δημοσίου ἄρχοντος : Στράβ.17,1 12, Πάπ. **καὶ ἐκομισάμην τὸ πρόσταγμα Πτολεμαίῳ τῷ ὑπομνηματογράφῳ,** 'Επιγρ.' 3) εἰδ. ἐν τῷ κανονικῷ δικαίῳ, ἐκκλησιαστικὸν ἀξίωμα διδόμενον εἰς πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, ἐνίοτε δὲ καὶ εἰς λαϊκούς, καὶ ἐπιβάλλον εἰς τὸν δι' αὐτοῦ τετιμημένον τὸ καθῆκον ὅπως ὑπηρετῇ τῷ ἀρχιερεῖ κατὰ τὰς ἐκλογὰς τῶν ἐπισκόπων καὶ γράφῃ τὰ ὑπ' αὐτοῦ ὁριζόμενα, πρὸς δὲ ὅπως γράφῃ τὰ ὑπομνήματα καὶ ἀναγινώσκῃ, ἀδυνατοῦντος τοῦ χαρτοφύλακος, τοὺς ὑπομνηματισμοὺς τοῦ χαρτοφυλακικοῦ σεκρέτου.

ὑπομνηματογραφοῦμαι-έομαι μτγν. ἀποθ. σημειῶ, ἀναγράφω τι ὡς ὑπόμνημα· κ. μτφ. : Θεανὼ 'Επιστ.748 **μαστίζουσι τὰ τῶν θεραπαινῶν σώματα .. οἷον ὑπομνηματογραφούμεναι τὴν ὑπερβολὴν τῆς πικρίας.**

ὑπομνηματοφύλαξ-ακος (ὁ) μσν. ὁ τῶν ὑπομνημάτων, τῶν πρακτικῶν φύλαξ : Κώδ.'Ιουστιν.12,38,19.

ὑπομνημόνευμα-ατος (τὸ) ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἀπομνημόνευμα : Εὐστ.924,7.

ὑπόμνησις-εως (ἡ) κ. νεώτ. **ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπομιμνήσκω βλ.λ., ὑπενθύμισις : Θουκ.4,17 **ὑπόμνησιν δὲ τοῦ καλῶς βουλεύσασθαι πρὸς εἰδότας ἡγησάμενοι,** αὐτ.4,95, Πλάτ. Φαῖδρ.275Α· κ. μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : αὐτ.Νόμ. 732D **ταῖς ὑπομνήσεσι πάντων τῶν τοιούτων,** Ξεν.ΚΠ 3,3,38 **ὁ τὴν τούτων ὑπόμνησιν αὐτὸς μόνον ἔχων,** Πλούτ.'Αρτξ.22 **ὀνειδισμὸς μᾶλλον ἢ χάριτος ὑπόμνησις, - ὑπόμνησις παλαιῶν εὐεργεσιῶν·** 2) ἡ μνεία, τὸ ἀναφέρειν τι : Θουκ. 2,88, αὐτ.3,54 **τῶν εὖ δεδραμένων ὑπόμνησιν ποιησόμεθα** (θὰ μιλήσωμε γιὰ τὰ καλῶς καμωμένα)· ‖ ἐξιστόρησις, ἀφήγησις : Εὐρ.'Ορ.1032 **ἐς δάκρυα πορθμεύουσ' ὑπόμνησιν κακῶν.**

ὑπομνήσκω μτγν. τ. ἀντὶ τοῦ ὑπομιμνήσκω βλ.λ. : 'Ορφ.'Υμν.76,7 **μνημοσύνη .. φιλάγρυπνος ὑπομνήσκουσά τε πάντα.**

ὑπομνηστεύομαι μέσ. μνηστεύω, ἀρραβωνιάζω τέκνον μου : 'Αριστλ.Πολιτ.5,4 **ὑπομνηστευσάμενος γάρ τις θυγατέρα, ὡς ἐζημίωσεν αὐτὸν ὁ τοῦ ὑπομνηστευθέντος πατὴρ . . .**

ὑπομνηστικόν (τὸ) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑπόμνημα : Σχόλ.'Επιφάν.2,158 **εἰ τις θέλει . . τούτῳ τῷ ὑπομνηστικῷ ἐντυγχάνειν,** 'Ωριγ.7,100C, Θεοδώρητ.4, 1134 ὑπομνηστικὸν **τῇ βασιλικῇ γεγραμμένον χειρί.**

ὑπομνηστικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπομιμνήσκων τι, ὁ εἰς ὑπόμνησιν χρησιμεύων : Σέξτ.'Εμπ. Μαθ.89 **τῶν σημείων τὰ μὲν ἐστιν ὑπομνηστικά, τὰ δὲ ἐνδεικτικά,** Κλήμ.'Αλ.736· 2) τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ὑπομνηστικὸν βλ.λ.

ὑπομνηστικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ὑπομνηστικὸν βλ.λ. : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.8,289 **ἀκριβέστερον δείκνυται ἐν τοῖς Σκεπτικοῖς ὑπομνήμασιν, ὑπομνηστικώτερον δὲ καὶ νῦν παρασταθήσεται.**

ὑπομνήστριαι (αἱ) ΑΒ 312,11 «αἱ ὑμνοῦσαι τὴν θεὸν ἱέρειαι».

ὑπόμνυμι ἐπιβεβαιῶ δι' ὅρκου : Σοφ.ἀπ.313 **ἢ φῂς ὑπομνὺς ἀνθυπουργῆσαι χάριν;** κ. παθ. : Δημ.1174 **ὑπομοσθέντος τούτου** (παρασχεθείσης τῆς ἐνόρκου ταύτης διαβεβαιώσεως). 'Υπερείδ.π. Σχόλ.'Αριστφ.Πλ.725 **ὑπομοσθείσης ταύτης τῆς γραφῆς ἀνεβλήθη ὁ ἀγών·** 2) μέσ. ὑπόμνυμαι, ὡς ἀττικὸς δικανικὸς ὅρος, ὀμνύω ὁ ἴδιος ἢ δι' ἀντιπροσώπου ὅτι κωλύομαι ὅπως παραστῶ ἐνώπιον τοῦ δικαστηρίου κατὰ τὸν ὡρισθέντα χρόνον καὶ ἕνεκα τούτου ζητῶ ἀναβολὴν τῆς δίκης : Δημ.1152, αὐτ.1174 **ὑπωμοσάμεθα 'Ολυμπιόδωρον ἀπεῖναι δημοσίᾳ στρατευόμενον,** αὐτ.1336 **ὑπωμόσατό τις τὸν Δημοσθένην ὡς νοσοῦντα,** Πλούτ.'Ηθ.848C.

ὑπομοιραρχία (ἡ) νεώτ. ἡ κατωτέρα τῆς μοιραρχίας διοικητικὴ ὑποδιαίρεσις τῆς χωροφυλακῆς, ἡ ὑποδιοίκησις χωροφυλακῆς.

ὑπομοίραρχος (ὁ) νεώτ. ἀξιωματικὸς τῆς χωροφυλακῆς ἔχων βαθμὸν ἀμέσως κατώτερον **τοῦ μοιράρχου, ἀντιστοιχοῦντα** πρὸς τὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ ἐν τῷ κατὰ ξηρὰν στρατῷ.

ὑπομονετικός-ιά-ό δημ. ὑπομονητικὸς βλ.λ.

ὑπομονεύω δημ. ἀμτβ., ἀόρ. ὑπομόνεψα, ὑπομένω, ἐγκαρτερῶ, κάνω ὑπομονή : **πρέπει νὰ ὑπομονέψῃς καὶ νὰ συλλογιστῇς τὰ χειρότερα.**

ὑπομονή (ἡ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ἡ κατάστασις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπομένω βλ.λ., ἡ **εἰς** τὰ ὀπίσω παραμονή : 'Αριστλ.Ρητ.3,9,7, Διον.'Αλ. Ρωμ.1,44· 2) κ. νεώτ. κ. δημ. ἡ κατάστασις **τοῦ** ὑπομένοντος, τοῦ ἐγκαρτεροῦντος, καρτερία : 'Αριστλ.Ρητ.2,6,13 **ἀπὸ ἀνανδρίας γὰρ ἡ δειλίας ἡ** ὑπομονὴ **καὶ τὸ μὴ ἀμύνεσθαι,** Πλούτ.Πελοπ.1 **οὔτε ὑπομονὴ** (ἐνν. θανάτου) **καλοὺς εἰ μετ' ὀλιγωρίας** γίνοιτο τοῦ ζῆν, **- χαρὰ στὴν ὑπομονή σου, ν' ἀκοῦς τόση ὥρα ἀνοησίες, - ἔχε ὑπομονὴ καὶ ὅλα θὰ διορθωθοῦνε,** φρ. **κάνω ὑπομονή** (ὑπομένω, ἐγκαρτερῶ)· ‖ μτ. γενικ. **τοῦ** πράγμ. ὡς ἀντικειμ. τὸ ἀσκεῖν ἐγκαρτέρησιν **ἐν** τινι, τὸ νὰ ὑπομένῃ κανεὶς **κάτι** : Πλάτ.'Ορ.412C **ὑπομονὴ λύπης ἕνεκα τοῦ καλοῦ· ὑπομονὴ πόνων ἕνεκα τοῦ καλοῦ,** 'Αριστλ.Α'Υστ.2,13,18 **ἡ μὴ ὑπομονὴ ὑβριζομένων,** Πολύβ.4,51,1· 3) ἀνθεκτικότης : αὐτ.15,15,8 **ἡ τῆς μαχαίρας ὑπομονὴ τῶν πληγῶν** (ἡ ἰδιότης, ἡ δύναμις τῆς μαχαίρας εἰς τὸ νὰ ἀντέχῃ εἰς τὰ κτυπήματα)· 4) ἐπὶ φυτικῶν ὀργανισμῶν, ἀντοχή : Θεόφρ.ΦΑἰτ.5,16,3 **τῆς δὲ ὑπομονῆς αἴτιον ἡ ὑγρότης·** 5) ἀνοχή τινος, μτ. γενικ. τοῦ πράγμ. : Θεόφρ.Χαρ.6 **ἡ δὲ ἀπόνοιά ἐστιν ὑπομονή, αἰσχρῶν ἔργων τε καὶ λόγων·** ‖ νεώτ. ἀφῃρημένως, ἀνεκτικότης, ἐν παρεμφερεῖ χρήσει : **ἡ ὑπομονή μου ἐξηντλήθη καὶ θὰ τὸν ξυλοφορτώσω.**

ὑπομονητικός-ή-όν κ. νεώτ. **ὁ** ὑπομένων, καρτερικός : 'Ιππ.22,23, 'Ολυμπιόδ. εἰς Πλάτ.'Αλκ.2,183, **- εἶναι πολὺ ὑπομονητικὸς καὶ** ὑποφέρει ἀγογγύστως· ‖ εἰδ. ὁ ἀνεκτικὸς εἰς τὰς προσβολάς, τὰς ἐπιθέσεις : **δὲν εἶναι καθόλου ὑπομονητικὸς καὶ νευριάζει ἀμέσως.**

ὑπομονητικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. **-ά** μετ' ἐγκαρτερήσεως, μὲ ὑπομονή : Μακάρ.'Ομιλ. 85,31 **ἀνδρείως καὶ ὑπομονητικῶς φέρει τὸν προσφερόμενον πόνον,** Σουΐδ. ἐν λ. ἀνθρωπίνως.

ὑπομορφάζω μτγν. ἐσφ. γρ. ἀντὶ ἐπιμορφάζω βλ.λ. : Φίλ.1,604,13.

ὑπομοσία (ἡ) ἐσφ.γρ. τοῦ ὑπωμοσία βλ.λ.

ὑπόμοσχος-ον μσν. εἰδ. ἐπὶ ἀγελάδων, ὁ ἔχων μόσχους : ΚΠορφ.'Εκθ.464 (ἐκδ. Βόνν.) **ὑπόμοσχα ἀγελάδια.**

ὑπομοσχεύω μτγν. ὑποφυτεύω, μτφ. ὑποτρέφω, ὑποθάλπω : Εὐνάπ.π.Σουΐδ. ἐν λ. μοσχεύω **οὗτοι μὲν ὧδε μέναντες ὑπεμόσχευον τὸν πόλεμον.**

ὑπομόχθηρος-ον ὁ κατά τι, κάπως μοχθηρὸς βλ.λ.2), ἄθλιος, ἀξίας ἐστερημένος. παρακατιανός : Ἀνών.Κωμ.Ποιητὴς π. Λουκ.ΖΤραγ.38 **τουτὶ μὲν ὑπομόχθηρον, ἄλλο μοι λέγε,** Εὐστ.Πον.73,33 **ἄγαλμα ὑπομόχθηρον καὶ κίβδηλον·** ‖ κτ. Πολυδ.2,109 «ὁ ἀθυρόγλωσσος παρ' Εὐριπίδῃ».

ὑπομοχλεύω κ. νεώτ. ἐνεργῶ ὡς μοχλός : Ἱππ. Μοχλ.865 **στυλίσκος, ὃς ἐὼν ὑποχάλαρος ὑπομοχλεύσει·** **2)** νεώτ. κινῶ διὰ μοχλοῦ, ὑποκινῶ· **κ.** μτφ. **: διὰ τῆς ἀρθογραφίας των ὑπεμόχλευσαν τὴν ἀνταρσίαν - τὴν στάσιν.**

ὑπομόχλιον (τὸ) κ. νεώτ. φυσ. τὸ ὑποστήριγμα, τὸ σημεῖον στηρίξεως τοῦ μοχλοῦ : Ἀριστλ.Μηχ. 4,1, Φίλ.Βελοπ.59,21 **καὶ τοῖς μοχλοῖς ῥᾷον κινοῦσι τὰ βάρη, ὅταν εἰς ἐγγύτατα τοῦ βάρους τὸ ὑπομόχλιον θῶσιν, - εἰς τοὺς μοχλοὺς α' εἴδους τὸ ὑπομόχλιον εὑρίσκεται μεταξὺ δυνάμεως καὶ ἀντιστάσεως.**

ὑπομύζω ὑποκώφως μύζω, κάνω τὸν ἦχο μῦ μῦ : Δίφιλ.Ζωγράφ.2,23 **ὑπὸ τοῦτον ὑπέμυξ' εὐθὺς ἐκδεδηκότα.**

ὑπομυθοῦμαι-έομαι μτγν. λέγω **ἐκ τῶν** προτέρων, προφητεύω : Ἀπολλ.Ρ 2,460.

ὑπομυκτηρίζω μτγν. δολίως, κρυφίως ἐμπαίζω, χλευάζω, μυκτηρίζω τινά : Νικόλ.Κωμικ. ἐν Ἀδήλ.1,38.

ὑπομυκῶμαι-άομαι ποι. ἀποθ. μυκῶμαι ἀποκρινόμενος εἴς τινα, ἐκβάλλω μυκηθμὸν εἰς ἀπάντησιν : Αἰσχ.Ἀπ.54 **ταυρόφθογγοι δ' ὑπομυκῶνται ποθὲν ἐξ ἀφανοῦς φοβεροὶ μῖμοι.**

ὑπόμυξος-ον **ὁ ἔχων ὀλίγην τινὰ μύξαν** : Ἱππ. Ἄρθρ.758.

ὑπομυξώδης-ους-ες μτγν. ἰατρ. ὑπόμυξος βλ.λ.: Γαλ.18,363,14 **ὑπομυξώδεις τὰς σάρκας ἐργάζεται.**

ὑπομύσαρος-ον **εἰδ.** ἰατρ. ὁ σχεδὸν μυσαρὸς βλ.λ.1), ὁ κάπως σιχαμερός· Γαλ.Ἱπποκρ.Γλωσσ. Ἐξήγ.584 «ὑπομύσαρα, δυσώδη καὶ ἄξια τοῦ μυσάττεσθαι» : Φίλ.1,581,2.

ὑπομύω μτγν. ποι. ἐλαφρῶς **μύω, κλείνω κάπως,** μισοκλείνω : Ἀλκίφρ.3,55 **ὄμματα ὑπομεμυκότα.**

ὑπόμωρος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἀρκετὴν δόσιν μωρίας, **ἠλιθιότητος, καυτούτσικος, κουτεντάκος** : Λουκ.Ἰκορ.29 **ὑπόμωρον τετυφωμένον ὕβρεως ἀνάπλεων,** Πτολ.Τετράβ.163,1.

ὑποναίω μτγν. κατοικῶ ὑποκάτω : ΑΠ Παράρτ. 268 **οἳ στύγιον χῶρον ὑποναίετε.**

ὑποναύαρχος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. βαθμὸς ἀνωτάτου ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυτικοῦ μεταξὺ πλοιάρχου καὶ ἀντιναυάρχου, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ ὑποστρατήγου τοῦ ἐν τῇ ξηρᾷ στρατοῦ.

ὑποναυπηγός (ὁ) νεώτ. βαθμὸς ἀξιωματικοῦ τοῦ ναυπηγικοῦ σώματος, ἐν χρ. παλαιότερον, ἀντίστοιχος πρὸς τὸν βαθμὸν τοῦ λοχαγοῦ : **ὑποναυπηγὸς ἐκαλεῖτο ἄλλοτε ὁ σήμερον καλούμενος ναυπηγικὸς ὑποπλοίαρχος.**

ὑπονεάζω μτγν. ὑπεμφαίνω, ὑποδηλῶ, **νεότητα** : Φιλόστρ.Εἰκ.698 **ὁ αὐχὴν ὑπονεάζων ἔτι.**

ὑπονειδίζω μτγν. ὑπούλως, πλαγίως πως ὀνειδίζω : Ἰω.Φιλόπ.Κοσμογ.1,15 **ἠνώχλαυν ἠρέμα πως καὶ ὑπωνείδιζον.**

ὑπονείδιστος-ον μτγν. ὁ φέρων, συνεπαγόμενος ὄνειδος, ἐντροπήν : Φίλ.2,409 (δ.γρ. ἐπονείδιστος).

ὑπονείφω δ. γρ. τοῦ ὑπονίφω βλ.λ.

ὑπονεκρῶ-όω μτγν. εὐχρ. ἐν τῷ μέσ. **ὑπονεκροῦμαι** γίνομαι ὡς νεκρός, σάμπως νὰ νεκρώνωμαι : Ἰω.Λυδ.Ρωμ.1,42 **χειμῶνος ὁ σκορπίος τῇ γῇ .. ὑπονεκρωθεὶς κεῖται.**

ὑπονεμεσῶ-έω σχόλ. ὀργίζομαι **ἐλαφρῶς,** ὀλίγον, κάνω **νὰ** θυμώσω : Σχόλ.Λουκ.Ψευδολ.30.

ὑπονέμομαι νέμομαι, βόσκομαι ὑποκάτω, κρυφίως : Ἱππ.279,44, ΑΠ 7,444 **ἔλαθεν πῦρ ὑπονειμάμενον** (ξεχάστηκε φωτιὰ ποὺ κουφόβοσκε)· **2)** ὑπονομεύω, ὑποσκάπτω· μτφ. δόλια ἐπιχειρῶ κατά τινος, ἐξαπατῶ τινα : Ἐπίχ.5· πρβλ. ὑπονομεύω, ὑπόνομος.

ὑπονευρίζω γλωσσ. **ὑποτέμνω τὰ νεῦρα, τοὺς** τένοντας.

ὑπονεύω ἐλαφρῶς, κρυφίως **νεύω πρός τινα,** κρυφογνέφω : Ὀρφ.Λιθ 99.

ὑπονεφέλη (ἡ) μτγν. ἰατρ. νεφελώδους χρώματος θόλωμα ἐν τῷ οὔρῳ : Γαλ.19,617,1 **ὑπόστασιν τὴν καλουμένην νεφέλην ἢ ὑπονεφέλην.**

ὑπονεφελίζω μτγν. ἰατρ. ἐπὶ τοῦ οὔρου, **εἶμαι** θολερός, νεφελώδης : Γαλ.19,625,16.

ὑπονέφελος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὰς νεφέλας, **κάτω** ἀπὸ τὰ σύννεφα : Λουκ.Δραπ.25.

ὑπονέφιον (τὸ) γλωσσ. ἀτμοσφαιρική, **καιρικὴ** κατάστασις συννεφώδης, ἡ συννεφιά.

ὑπονέω νέω, καλυμβῶ ὑπὸ τὴν ὑδατίνην ἐπιφάνειαν : Ἀριστλ.ΖΙ 9,48,3 **ἐφάνησαν** (δύο **δελφῖνες**) **ὑπονέοντες καὶ μετεωρίζοντες τῷ νώτῳ** (ἐνν. δελφινίσκον)· ‖ μέσ. ἐν τῷ μτχ. **ὑπονησαμένη** ὑπελθοῦσα : Ἱππ.279,43 (κτ. διόρθ. ἐκ τοῦ Γαλ. Ἱπποκρ.Γλωσσ.Ἐξήγ.584).

ὑπονήϊος-ον ὁ ὑπὸ τὸ ὄρος Νήϊον κείμενος, ἐκτεινόμενος : Ὀδ.Γ 81 **ἐξ Ἰθάκης ὑπονηΐου εἰλήλουθμεν** (σχόλ. «τῆς ὑπὸ τὸ Νήϊον ὄρος κειμένης»).

ὑπονήφω μτγν. νήφω πως : Ἰώσ.ΠΙ 5,6,1.

ὑπονήχομαι μτγν. νήχομαι ὑπὸ **τὸ** ὕδωρ, ὑπονέω βλ.λ. : Πλούτ.Ἀντών.29 **ἐκέλευσε τοὺς ἁλιεῖς ὑπονηξαμένους ..,** αὐτ.Βρούτ.30· ‖ νήχομαι, κολυμβῶ ὑπό **τι, κάτω** ἀπό· μτ. προσδιορ. κτ. γενικ. : Παυσ.1,44,8 **χελώνη ὑπενήχετο ταῖς πέτραις· 2)** πλέω, νήχομαι δεύτερος μετά τινα, ἀκολουθῶν τινα, μτ. δοτ. : Αἰλ.ΖΙ 2,6.

ὑπονίζω μτγν., μέλλ. **ὑπονίψω,** νίπτω ὑποκάτω : Ἱεροκλ.π.Στοβ.462,54.

ὑπονικῶ-έω μσν. νικῶ μικράν, ἀσήμανταν νίκην, φευτονικῶ : Ἀχμ.Ὀνειρ.175,7.

ὑπονιτρώδης-ους-ες μτγν. ὁ ὀλίγον νιτρώδης : Φιλότ.π.Ἀθήν.2,79Α **δυνάμεις δ' ἔχει τῶν ὑγρῶν κολλώδεις τε καὶ γλυκείας ὑπονιτρώδεις.**

ὑπονίφω κ. -**νείφω** ἐν χρ. ἀπροσ. ὑπον(ε)ίφει νίφει, χιονίζει ἐλαφρῶς : Θουκ.4,103 **χειμὼν δὲ ἦν καὶ ὑπένιφεν·** ‖ δθ. **νὺξ ὑπονιφομένη** χιονώδης, χιονισμένη νύχτα : αὐτ.3,23.

ὑπονόημα-ατος (τὸ) ὑπόθεσις : Ἱππ.Προρρ.84, ΠΔ Σοφ.Σειρ.25,7.

ὑπονόησις-εως (ἡ) μτγν. ὑπόνοια, ὑποψία : Ὠριγ. 3,670Β **συναγορεύει τῇ ὑπονοήσει.**

ὑπονοητής (ὁ) μτγν. φιλύποπτος, καχύποπτος : Πολέμ.Φυσιογν.1,6.

ὑπονοητικός-ή-όν φιλύποπτος, καχύποπτος· Πολυδ.9,152 **«ὑπονοῶν δὲ καὶ ὑπονοητικός, καὶ ἀμφιγνοῶν καὶ ὑποπτεύων καὶ τοπάζων».**

ὑπονόθευσις-εως (ἡ) μτγν. δελεασμός, ἀποπλάνησις, ξεγέλασμο : Εὐστ.Ἐκκλ.Ἱστ.10,6, Πρόκλ. Παράφρ.Πτολ.4,7,271, Ἐπιγρ.

ὑπονοθευτής (ὁ) μτγν. ὁ ἐξαπατῶν, προδίδων : Πρόκλ.Παράφρ.Πτολ.3,18,230 **ὑπονοθευτὴς τῶν τε οἰκείων καὶ τῶν ἀλλατρίων·** ‖ εἰδ. **ὁ** πόρνος, ὁ διαφθορεύς : αὐτ.3,18,233 **γυναικῶν ὑπονοθευτής.**

ὑπονοθεύω μτγν. καθιστῶ νόθους, διαφθείρω· κ. μτφ. : ΠΔ Μακκ.2,4,7 **ὑπενόθευσεν ὁ Ἰάσων τὴν ἀρχιερωσύνην· 2)** ρηματ. π. ὑπονόθευσις, ὑπονοθευτής.

ὑπόνοια (ἡ) (ὑπονοῶ) κ. νεώτ. κ. δημ. κεκρυμμένη, μὴ ἐκφραζομένη σκέψις· δθ. κ. εἰκασία, ἰδέα μόνον ἐξ ἐνδείξεων σχηματιζομένη, μὴ ἐρειδομένη ἐπὶ ἀποδείξεως ὑποψία, ὑπόθεσις : Ἀ-

ριστῷ Εἰρ.993· ‖ μτ. γενικ. **ὑπόνοιά τινος** γνώμη, ὑπόθεσις ἐσχηματισμένη ὡς πρός τι : Θουκ.5,87, αὐτ.2,41, Εὐρ.Φοίν.1133· ‖ εἰδ. ἐπὶ κακῆς σημ. : Δημ.1178 **ὑπόνοιαι πλασταί εἰσι καὶ προφάσεις ἄδικοι καὶ πονηρίαι**· πρβλ. Μέν.Μονοστ.732· **2)** εἰδ. ἡ ὡς βάσις ὑποκειμένη πραγματικὴ σημασία, ὁ βαθύτερος, ὁ ἀληθὴς σκοπός : Ξεν.Συμπ.3,6· ‖ ἰδίως δὲ ἡ **ὑπολανθάνουσα**, ἡ κεκρυμμένη εὔνοια, ἰδέα, ἡ ἐν τοῖς μύθοις, ταῖς ἀλληγορίαις περιεχομένη : Πλάτ.Πολ.378Β **ὁ .. νέος οὐχ οἷός τε κρίνειν ὅ τι τε ὑπόνοια καὶ ὃ μή**· πρβλ.Πλούτ.'Ηθ.19Ε· ‖ φρ. **καθ' ὑπόνοιαν** κεκρυμμένως, λανθανόντως : Πολύβ.28,4,5, Διον.'Αλ.Ρητ.9,1· ὁμ. φρ. **δι' ὑπονοιῶν** : 'Αλκίφρ.2,4· ‖ ὁμ. **καθ' ὑπόνοιαν** παρὰ τὸ προσδοκώμενον : Κοϊντλ.6,3,84· **3)** 'Ησ. «**ὑπόνοια**· ὑπερηφανία. θράσος».

ὑπονομεύς-έως (ὁ) πάπ. ἐργάτης ὑπονόμου βλ.λ.5), ὑπογείου ὑδραγωγείου.

ὑπονόμευσις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπονομεύω βλλ., ἡ δι' ὑπονόμου ὑπόσκαφις τοῦ ἐδάφους· **2)** κ. μτφ. ἡ δολία βλάβη : **ὑπῆρξε μοναδικὸς εἰς τὴν ὑπονόμευσιν τῶν φίλων του, - ἐνήργησε τὴν ὑπονόμευσιν τῶν πολιτικῶν του ἀντιπάλων**· πρβλ. ὑπονομεύω.

ὑπονομευτής (ὁ) νεώτ.,θηλ. **ὑπονομεύτρια**, ἐργάτης ὀρύσσων ὑπονόμους· **2)** μτφ.ὁ κρυφίως, δολίως ἐνεργῶν ἵνα βλάψῃ τινά : **ὑπονομευτὴς τῶν συναδέλφων του.**

ὑπονομευτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων, ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπονόμευσιν βλλ., ἐν χρ. ἰδίως μτφ. : **ὑπονομευτικαὶ ἐνέργειαι.**

ὑπονομεύω κ. νεώτ. ὀρύσσω ὑπόνομον, ὑποσκάπτω τὸ ἔδαφος πρὸς διόρυξιν ὑπονόμου : Δείναρχ.π.Φώτ., 'Ανών.π.Σουΐδ.· **2)** κ. νεώτ. εὐχρ. ἰδίως μτφ. ἐνεργῶ κρυφίως, δολίως ὑποκινῶ : Διον. 'Αλ.Ρωμ.3,23 **ὑπενόμευε Ρωμαίοις πόλεμον ἐκ τῶν ὑπηκόων**· ‖ νεώτ. βλάπτω τι, τινὰ διὰ δολίων ἐνεργειῶν : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.61 **ὁ ἀσκητισμὸς .. ὑπενόμευσε τὸ στρατὸ .. καὶ τὴ διοίκηση**· **3)** ρηματ. π. ὑπονόμευσις, ὑπονομευτής.

ὑπονομή (ἡ) μτγν. ὑπόγειος δίοδος, ὑπόνομος : Στράβ.13,1,67 **ἔδειξε δὲ τὴν ὑπονομὴν χίμαρος ἐμπεσὼν εἰς τὸ στόμα**, Διόδ.Σ 20,24· **2)** κ.μτφ. ραδιουργία, δολία ἐνέργεια πρὸς ἐπαγωγὴν βλάβης εἴς τινα, ὑπονόμευσις : 'Ησ.

ὑπονομηδὸν ἐπίρρ. ὑπὸ τὴν γῆν, **δι' ὀχετῶν** ὑπογείων : Θουκ.6,100.

ὑπονομίσκος (ὁ) νεώτ. στρατ. μικρά, ἀμυντικὴ ὑπόνομος.

ὑπονομοποιός (ὁ) νεώτ. ἐργάτης ὀρύσσων ὑπονόμους, ὑπονομευτής.

ὑπόνομο(ς)-ον κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τὴν γῆν ἐκτεινόμενος, ὑπόγειος : 'Αππ.'Εμφ.Πόλ.4,13 **ὑπόνομοι τάφροι**, Στράβ.13,1,67 **ἄντρον ὑπόνομον**· **2)** ὁ ὑπογείως ἐσκαμμένος : Διόδ.Σ 3,37, Στράβ.12,7,17 **χώρα ὑπόνομος πυρὶ καὶ ὕδατι**· **3)** ἐν εἰδ. σημ. ὁ ὑπὸ τὸ δέρμα : Διοσκ.5,138 **ὑπόνομον ἕλκος**· **4)** τὸ ἀρσ. ὡς οὐσ. ὑπόγειος δίοδος, λογοῦμι : Θουκ.2,76 **ὑπόνομον δὲ ἐκ τῆς πόλεως ὀρύξαντες**, Πλούτ.Καῖσ.6 **οὐκέτι ὑπονόμοις, ἀλλ' ἤδη μηχαναῖς αἱρεῖν τὴν πολιτείαν**· **5)** ὁμ. τὸ ἀρσ. ὀχετὸς πρὸς δίοδον ποσίμου ὕδατος, ὑδραγωγεῖον : Ξεν.'Ελλ.3,1,7 **φρεατίαν τεμόμενος ὑπόνομον ὤρυττεν**, 'Αριστλ.Μετ.1,13,11· **6)** κ. νεώτ. κ. θηλ. δημ. κ. **ὑπόνομο** (ἡ) ὑπόγειος ὀχετὸς πρὸς ἀποκομιδὴν τῶν ἀκαθάρτων ὑδάτων : Στράβ.5,3,8 **καὶ ὑπονόμων τῶν δυναμένων ἐκκλύζειν τὰ λύματα τῆς πόλεως εἰς Τίβεριν**, 'Αππ.'Εμφ.Πολ.4,40 **Ρηγῖνον .. ἐς ὑπόνομον λυμάτων καθῆκεν**· **7)** ὁμ. τὸ ἀρσ. κ. τὸ θηλ. ὡς οὐσ. νεώτ. κ. δημ. ὀπὴ ἐντὸς πετρώματος πληρουμένη ἐκρηκτικῆς ὕλης δι' ἐκβραχισμοὺς ἢ ἔργα λατομικά, φουρνέλο, μίνα· **8)** ὁμ. τὸ ἀρσ. κ. τὸ θηλ. νεώτ. ὀχυρωτ. ἀμυντικὸν ὑπόγειον ἔργον, ἀποτελούμενον ἐκ κοιλότητος πληρουμένης ἐκρηκτικῶν ὑλῶν, δι' οὗ δύναται νὰ ἀνατιναχθῇ τὸ ὑπερκείμενον ἔδαφος.

ὑπονόστησις-εως (ἡ) μτγν. ὑποστροφή, ὑποχώρησις, ἡ πτῶσις εἰς ὑποκείμενα στρώματα : 'Αναξαγ.π.Διογ.Λ 2,9 (ὁρισμὸς **τοῦ σεισμοῦ**) **ὑπονόστησις ἀέρος εἰς γῆν**· εἰδ. ἐπὶ τῆς θαλάσσης : Πλούτ.'Αντών.3· ‖ πτῶσις εἰς κατώτερον, χαμηλότερον βαθμόν : Γαλ.19,344,12 **τὴν τοῦ θερμοῦ ὑπονόστησιν.**

ὑπονοστῶ έω ὑποστρέφω, ἐπανέρχομαι : 'Αριστλ. Μετ.2,8,19, Πλούτ.Θεμιστ.15 **ἔδοξεν αὖθις ὑπονοστεῖν καὶ κατασκήπτειν εἰς τὰς τριήρεις**, 'Ιώσ. ΑΙ 16,10,8· **2)** ἱζάνω, καθιζάνω, κατακαθίζω : 'Ηρ.4,62 **ὑπονοστέει γὰρ δὴ ἀεὶ ὑπὸ τῶν χειμώνων** (ἐνν. τὰ φρύγανα)· ‖ κατέρχομαι εἰς βάθος, φθάνω ἕως, ἐπὶ ποταμίου ρεύματος : αὐτ.1,191 **ὑπονενοστηκότος ἀνδρὶ ὡς ἐς μέσον μηρὸν**, Θουκ.3,89, Πλούτ.'Ηθ.366Ε· **3)** μτφ. καταλήγω, τρέπομαι εἴς τι, καταντῶ, ξεπέφτω σὲ .. : Πλούτ.'Ηθ.81Ε, Λογγῖν.'Υφ.3,1 **ὑπονοστεῖν ἐκ τοῦ φοβεροῦ πρὸς τὸ εὐκαταφρόνητον**· ‖ εἰδ. κατὰ μικρὸν ὑποχωρῶ εἰς τὸ γῆρας : Πολυδ.2,21· **4)** ρηματ. π. ὑπονόστησις.

ὑπονοσῶ-έω κυριεύομαι ὀλίγον ἀπὸ νόσον, ἀρρωστίαν : 'Ιππ.514,51, Λουκ.Τόξ.29.

ὑπονοτίζω μτγν. ἐλαφρῶς νοτίζω, διαβρέχω ὀλίγον, τὸ παθ. : Στοβ.'Εκλ.1,524, Γαλ.14,485,16 **ὑπονοτιζέσθω ταῖς πρώταις ἡμέραις.**

ὑπονουθετικός-ή-όν ὁ κατά τινα τρόπον νουθετικός, ὁ κάπως παραινετικός : 'Αν.Βοασσ.4, 209 (ἀμφ.).

ὑπονουθετῶ-έω μτγν. ἐμμέσως, ἠπίως νουθετῶ, συμβουλεύω **μὲ τρόπο** : Αἰλ.ΖΙ 7,15.

ὑπονοῶ-έω κ. νεώτ. ὑποπτεύω, ὑποψιάζομαι, μτ. αἰτ. : 'Ηρ.9,88 **ὑπονοέων τὴν στρατιὴν τὴν τῶν συμμάχων ἅπασαν ἀπῆκε ..**, Εὐρ.ΙΑ 1132 **τλήμονά γ' ἔλεξας, ὑπονοεῖς θ' ἃ μή σε χρή**, Θουκ.7, 73 **'Ερμοκράτης δὲ .. ὑπονοήσας αὐτῶν τὴν διάνοιαν**, Πλάτ.Νόμ.679C· κ. μτ. ἀπαρφ. : 'Ηρ.9,99 **ὑπονοήσαντες τοὺς Σαμίους τὰ τῶν 'Ελλήνων φρονεῖν**, 'Αριστλ.ἀπ.12 **ὑπονοεῖν, εἶναί τι θεῖον**· μτ. πλαγίας προτάσεως, ὑποπτεύω ὅτι .. : Θουκ.1,68 **ἀλλὰ τῶν λεγόντων μᾶλλον ὑπενοεῖτε ὡς ἕνεκεν τοῖς αὐτοῖς ἰδίᾳ διαφόρων λέγουσι**, Ξεν.ΚΠ 3,3,20 **ἀλλ' ὅπως μὲν .. ἐγὼ ἄχθομαι τρέφων ὑμᾶς μηδ' ὑπονοεῖτε**, αὐτ.'Ελλ. 4,8,35· κ. μτ. γενικ. ἐμπροθ. : 'Ανδοκ.28,4· **2)** εἰκάζω περί τινος, ἐξάγω συμπέρασμα, σχηματίζω εἰκασίας περί τινος, μτ. αἰτ. : 'Αντιφ.6,18 **καὶ θηρεύειν καὶ ἐπὶ σμικρὸν ὑπονοεῖν τὰ λεγόμενα**, 'Ανδοκ.18,15· κ. μτ. ἀπαρφ. : Κροτῖν.Νεώτ.Ψευδυποβολιμαῖος Ι **οὐκ οἶδ', ὑπονοῶ δ' ὧδ' ἔχειν** (ἐνν. ψυχήν)· κ. ἀπολ. : 'Αριστφ.Λυσ.38 **περὶ τῶν 'Αθηνῶν δ' οὐκ ἐπιγλωττήσομαι .. ἀλλ' ὑπονόησον σύ μοι**, Μέν.Κορχηδόνιος 2 **ἀλλ' ὑπονοοῦμεν πάντες ἢ πιστεύομεν**, 'Αλεξ.'Αδήλ.35,6 **ἐάσας ὑπονοεῖν**· **3)** νεώτ. ἐννοῶ, ἐκφράζω τι ἐμμέσως, κατὰ τρόπον συγκεκαλυμμένον πως, ὑποσημαίνω, ἐξυπονοῶ, κ. παθ. : **δὲν φαίνεται νὰ ὑπονοῆται ἀπειλὴ εἰς τὰς γενομένας δηλώσεις.**

ὑπονύκτερος-ον μσν. ὁ σκοτεινός, ἀμαυρός πως, ὑποσκότεινος : Εὐδοκία 280 **ὑπονύκτερον χρῶμα.**

ὑπονυμφίς-ίδος (ἡ) σχόλ. γυνὴ παρεστῶσα **τῇ** νύμφῃ, παράνυμφος : Σχόλ.'Αριστφ.'Ιππ.647.

ὑπονύσσω μτγν., μέλλ. ὑπονύξω, νύσσω, κεντῶ ὑποκάτω ἢ ὀλίγον, ἐπιφανειακῶς : Θεόκρ.19,3 **ἄκρα δὲ χειρῶν δάκτυλα πάνθ' ὑπένυξεν**· ‖ 'Ησ. «**ὑπονύσσεται**· καταπονεῖται».

ὑπονυστάζω κυριεύομαι ὑπὸ ἐλαφρᾶς διαθέσεως πρὸς ὕπνον, νυστάζω λιγάκι : Πλάτ.Συμπ. 223D οὔτε γὰρ ἐξ ἀρχῆς παραγενέσθαι **ὑπονυστάζειν τε,** Πλούτ.'Ηθ.178F.

ὑπόνωθρος-ον μσν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως νωθρός, ὀκνός : Εὐστ.3,89.

ὑπονωθής-οῦς-ές μσν. ὑπόνωθρος βλ.λ. : Δαμάσκ.ἐν Φώτ.Βιβλ.341,26.

ὑποξανθίζω μσν. εἶμαι ἐλαφρῶς, ὀλίγον ξανθός, ξανθωπός : Εὐστ.Πον.306,26 **σταφυλὴ ὑποξανθίζουσά πως τῷ χρώματι.**

ὑπόξανθος-ον κ. νεώτ. ὀλίγον ξανθός, ὑπόξανθος : Ἱππ.'Επιδ.3,1079, Θεόφρ.Φl 9,12,2.

ὑποξ(ε)ίδιον (τὸ) νεώτ. χημ. πρωτοξείδιον βλ.λ.

ὑποξενίζω μτγν. ἐλαφρῶς ξενίζω, μεταχειρίζομαι ξενικάς τινας λέξεις, φράσεις ἐν τῷ λόγῳ μου : Λουκ.'Ικαρ.1 **ἐπακροῶμαί σου . . σταθμούς τινας καὶ παρασάγγας ὑποξενίζοντος· 2)** ἔχω τι τὸ ξένον, τὸ παράδοξον, τὸ παράξενον : Γρηγ. Νύσσ.1,772C **κἂν ὑποξενίζειν δοκῇ ὁ λόγος.**

ὑποξενολογῶ-έω μτγν. ξενολογῶ βλ.λ. ἐν περιωρισμένῃ κλίμακι : 'Ιώσ.'Αρχ.13,414 (πιθ. ἀντὶ ἀποξενολογῶ βλ.λ.).

ὑποξέω μσν., μέλλ. **ὑποξέσω,** ξέω ἐλαφρῶς : 'Ιππιατρ.254,25 **ὑποξέειν τὰς πεπονθυίας ὁπλάς.**

ὑποξηραίνω μτβ. ξηραίνω ὀλίγον : 'Ιππ.452,17, αὐτ.496,32· κ. παθ. : Γαλ.6,434,14.

ὑποξηρασία (ἡ) ποιά τις ξηρασία : 'Ιππ.543,12.

ὑπόξηρος-ον ὁ ὀλίγον τι ξηρός : 'Ιππ.176A, αὐτ. 1216A· ‖ εἰδ. ἐπὶ τόπων, ὁ ὑποφέρων πως ἐκ τῆς ξηρασίας : Πλούτ.'Ηθ.915B· **2)** ἐπὶ τῶν μερῶν τοῦ σώματος, ὁ ξηρός, ἰσχνός πως, ὁ μὴ ὑπὸ ἁδρᾶς σαρκὸς περιβαλλόμενος : 'Ιππ.'Αρθρ. 837· πρβλ.αὐτ.859D.

ὑποξίζω μτγν., μέλλ. **ὑποξίσω,** ἐπὶ ἄρτου, εἶμαι ὀλίγον τι ὄξινος **ἔκ** τινος, ἔχω κάποια ξινίλα : 'Αθήν.3,114C **Αἰγύπτιοι δὲ τὸν ὑποξίζοντα ἄρτον κυλλάστιν καλοῦσι,** 'Ησ. **ἐν λ.** κύλλαστις **ἄρτος τις ἐν Αἰγύπτῳ ὑποξίζων ἐξ ὀλύρας.**

ὑπόξινος(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὀλίγον τι ξινός, ὁ ξινωπός, ξινούτσικος : **τοῦ ἔδωσαν ἕνα φάρμακα μαῦρο καὶ ὑπόξινο.**

ὑπόξυλος-ον ὁ ἔχων ξύλινον τὸ ἐσωτερικὸν (ἐξωτερικῶς δὲ δι' ἐλάσματος ἐκ πολυτίμου μετάλλου **ἐπικεκαλυμμένος**) : Ξεν.Οἰκ.10,3 **ἐπιδεικνύς τε ἀργύριον κίβδηλαν . . καὶ ὅρμους ὑποξύλους,** 'Αλεξ.Πονηρ.7, 'Επιγρ. **κοίτη ὑπόξυλος κατάχρυσος,** Λουκ.ΖΤραγ.8 **τὰ δὲ ἔνδον ὑπόξυλοι** (ἐπὶ ἀγαλμάτων θεῶν)· **2)** δθ. κ. μτφ. ἐπίπλαστος, κίβδηλος, **φεύτικος·** Φρύν.ἐν AB 67,5 **«ὑπόξυλας** ποιητής, ῥήτωρ, **φίλος καὶ τὰ ὅμοια.** Εἴρηται κατὰ μεταφορὰν τῶν **ἀπὸ** ξύλου πεποιημένων σκευῶν, οἷς **ἐπιπολῆς ἐλήλαται ἄργυρος ἢ** χρυσός, καὶ τίθεται **ἐπὶ τῶν πονηρῶν** μέν, **ἐντυχεῖν δὲ** ἐπιεικῶν . .» : Μέν.Περινθία 7, AB 67.

ὑποξύριος-ον μτγν. ὁ **ὑπὸ τὸ** ξυράφιον : ΑΠ 6,307.

ὑπόξυρος-ον ὁ ὡς διὰ ξυραφίου κεκομμένος· δθ. συνεκδ. **ὁ ἄνευ** προεξοχῆς, ὁ πεπλατυσμένος : 'Ιππ.105C **ἅμα δὲ καὶ τὰς γαστέρας ὑποξύρους** (Γαλ.'Εξήγ.'Ιππ.Γλωσσ.584 «ταπεινοτέρας, προσεσταλμένας»), αὐτ.1201D.

ὑποξυρῶ-έω ξυρίζω ἐλαφρῶς, παίρνω μὲ τὸ ξυράφι : 'Ιππιατρ. **ὑποξυρήσας τὸν τόπον· 2)** παθ. κ. μέσ. ξυρίζομαι ὑποκάτω ἤτοι ὑπὸ τὰς σιαγόνας, ὑπὸ τὸν πώγωνα· εὐχρ. ἡ μτχ. παρακ. **ὑπεξυρημένος ὁ** ἔχων τὸ γένειον ἐξυρισμένον, ὁ ξουρισμένος : 'Αρχίλ.ἀπ.55(34) **οὐ φιλέω μέγαν στρατηγὸν . . οὐδὲ βοστρύχαισι γαῦρον οὐδ' ὑπεξυρημέναν,** Λουκ.Τίμ.22 **ὑπεξυρημένος ἔτι τὴν γνάθον,** αὐτ.Νεκρ.9,4 **ὑπεξυρημένος μὲν τὸ γένειον καὶ βαρβαρίζων.**

ὕποξυς-εος-υ μτγν. ὁ ὑπόξινος, ὁ ξινούτσικος: Διοσκ.2,98.

ὑπόξυσμα-ατος (τὸ) ἀπόξεσμα, τρίμμα : 'Ιππιατρ. 113,28 **τὰ ὑποξύσματα τῆς ὁπλῆς τρίβειν ἐν οἴνῳ.**

ὑποξύω μτγν. ξύω, ἀποξέω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, ξύνω σιγὰ σιγά : Διοσκ.5,159 **τοῦτον** (τὸν λίθον) **ὑποξύσαντες·** ‖ δθ. διαβιβρώσκω βαθμιαίως, λίγο λίγο τρώγω : ΑΠ 9,669 **ποταμὸς πέζαν νάπης ὑποξύων.**

ὑποομοιογένεια (ἡ) νεώτ. κατηγορία ζῴων ἢ φυτῶν παρουσιαζόντων ἰδιαίτερα κοινὰ γνωρίσματα ἀποτελοῦντα τὴν βάσιν τῆς διακρίσεως **αὐτῶν ἀπὸ τὰ εἰς** τὴν αὐτὴν ὁμοιογένειαν **ὑπαγόμενα.**

ὑποπαιδοτρίβης (ὁ) 'Επιγρ. βοηθητικὸς **παιδοτρίβης,** γυμναστής.

ὑποπαιδοτριβῶ-έω 'Επιγρ. εἶμαι ὑποπαιδοτρίβης βλ.λ.

ὑποπαίζω μτγν. παίζω, ἀστεΐζομαι ἐλαφρῶς : Αἰλ.ΖΙ 12,24· **3)** πλαγίως, ἐμμέσως περιπαίζω τινά : Σχόλ.'Αριστλ.'Αχ.32).

ὑποπαλαίω μτγν. ἐν εἰδ. σημ. παλαίω τιθέμενος ὑποκάτω ἑκουσίως : Λουκ.Νέρ.9 **τέχνη μέν, ὥσπερ οἱ ὑποπαλαίοντες.**

ὑποπάλλομαι μσν. ἐλαφρῶς πάλλομαι : 'Αγαθ.262,15 (ἔκδ.Bonn.) **διάττειν ἔνδον ἠρέμα καὶ ὑποπάλλεσθαι.**

ὑποπαράβορρος-ον μσν. ὁ εἰς τὸν βορρᾶν πως ἐκτεθειμένος : Θεόφρ.Φl 5,1,11 **δένδρα ὑποπαράβορρα.**

ὑποπαραίτησις-εως (ἡ) μτγν. ἡ δικαιολογία : 'Ωριγ.1,734B **ἡ δοκοῦσα ὑποπαραίτησις τοῦ καλουμένου ποτηρίου.**

ὑποπαραιτοῦμαι-έομαι μτγν. ἀποθ. προβάλλω δικαιολογίας, ἀπολογοῦμαι : Φίλ.2,379, Διονύσ. ἐν Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.6,41,3 **ἡ δὲ ὑποπαραιτησαμένη βραχὺ καὶ ἀνεθεῖσα . . ἐπεπήδησεν εἰς τὸ πῦρ.**

ὑποπαραληρῶ-έω πυρέσσων καταλαμβάνομαι ὑπὸ ἐλαφροῦ παραληρήματος : 'Ιππ.1210D.

ὑποπαρενθυμοῦμαι-έομαι μτγν. ὑφίσταμαι παρεκτροπήν τινα ἐκ τοῦ ὀρθοῦ λόγου, τὰ μισοχάνω : 'Αρρ.'Επικτ.4,3,5 **κἂν μὴ αὐτὸς ἑκὼν (ὁ** κυβερνήτης), ὑποπαρενθυμηθῇ **δέ, ἀπώλετο.**

ὑποπάρθενος-ον ὁ σχεδόν πως παρθένος, ὁ λίαν νεαρὸς ἔτι : 'Αριστφ.ἀπ.190 **ὦ πρεσβῦτα, πότερα φιλεῖς τὰς δρυπεπεῖς ἑταίρας, ἢ καὶ τὰς ὑποπαρθένους . . ;**

ὑποπαρωθῶ-έω παρωθῶ, σπρώχνω ἠρέμα, **κρυφίως** : 'Ισαΐ.73,17.

ὑποπάσσω, μέλλ. **ὑποπάσω,** πάσσω ὑπό, χαμηλὰ ποσπαλίζω : Ι,132 **ὑποπάσας ποίην ὡς ἁπαλωτάτην,** 'Αλεξ.Πονήρ.1 **ὑποπάσας ἡδύσματα· 2)** ἀλείφω, χρίω κάτωθεν : Θεόφρ.Σημ.3,12.

ὑπόπαστον (τὸ) μτγν. τὸ ὑπόστρωμα : ΨΠλούτ. 'Ηθ.839A.

ὑποπάσχω 'Ησ. «ὑποπαθών· ἠρέμα παθών».

ὑποπαταγῶ-έω ἐλαφρῶς, κάπως παταγῶ, θορυβῶ : Φιλόστρ.Εἰκ.671.

ὑποπαύομαι μτγν. παθ. παύω βαθμηδόν, σταματῶ τι, μτ. γενικ. : 'Αθήν.7,301C **ὅταν ὁ Νεῖλος ὑποπαύηται τῆς πληρώσεως·** κ. μτ.μτχ.: Αἰλ.ΖΙ 13,7.

ὑποπαχύνομαι μτγν. παθ. γίνομαι παχύς, πυκνὸς τὴν σύστασιν, πηχτώνω : Φίλ.2,397 **ἔστι γὰρ ὅσον μὲν ὑδατῶδες τοῦ γάλακτος ποτόν· ὅσον δ' ὑποπαχύνεται, σιτίον.**

ὑπόπαχυς-εος-υ ὁ παχεῖαν, πυκνὴν ἔχων τὴν σύστασιν, πηχτός : 'Ιππ.'Επιδ.1,970.

ὑποπέζιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τοὺς πόδας τινὸς **κείμενος** : Διον.'Αρεοπ.περὶ Οὐραν.'Ιερ. 15,58 **ταπεινός, οὐδεμιᾶς ἀνεχόμενος ὑποπεζίας ὑφέσεως· 2)** νεώτ. τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. ὑποπέζιον ἡ στάφφα βλ.λ.

ὑποπείθω μτγν. κ. μσν. βαθμηδόν, κατὰ μικρὸν πείθω : Θεοφύλ.Σ'Ἱστ.68Β· || κ. παθ. βαθμηδὸν πείθομαι περί τινος, ἀποδέχομαί τι, συγκατανεύω εἴς τι : Ἡλιόδ.Αἰθ.7,2.

ὑποπεινῶ-άω εἶμαί πως ἢ εἶμαι διαρκῶς πεινασμένος, ὅλο καὶ πεινῶ : Ἀριστλ.Πλ.536 παιδαρίων ὑποπεινώντων καὶ γραϊδίων.

ὑποπειρῶ-άω μτγν. πειρῶμαι ἵνα ἐξαπατήσω ἢ ἵνα διαφθείρω τινά : Αἰλ.Ζ14,5, Ἀλκίφρ.3,52.

ὑποπελάγιος-ον νεώτ. ἐπὶ θαλασσίων ὀργανισμῶν, ὁ ὑπὸ τὸ πέλαγος ζῶν, ὁ προσκεκολλημένος ἢ ἕρπων εἰς τὸν βυθόν : εἰς τοὺς ὑποπελαγίους ὀργανισμοὺς ἀνήκουν καὶ οἱ σπόγγοι.

ὑποπελιάζω μτγν. ἰατρ. γίνομαι ἐλαφρῶς πελιδνός, χλομιάζω : Γαλ.14,766,9.

ὑποπέλιδνος-ον ὁ ἐλαφρῶς πελιδνός, χλομιασμένος, μελανιασμένος : Ἱππ.452,13, αὐτ.557,57.

ὑποπέλιος-ον ὑποπέλιδνος βλ.λ. : Ἱππ.Ἄρθρ.840, αὐτ.Ἐπιδ.1,984, Θεόφρ.Φ13,11,1.

ὑπόπεμπτος-ον ὁ κρυφίως ὡς κατάσκοπος πεμφθείς : Ξεν.Ἀν.3,3,4 ἔνθα δὴ ἐγιγνώσκετο ὅτι ὑπόπεμπτος εἴη.

ὑποπέμπω, μέλλ. ὑποπέμψω, πέμπω, ἀποστέλλω κάτω, ρίπτω ἄνωθεν πρὸς τὰ κάτω, μτ.αἰτ.: Εὐρ.Ἑκ.208 γῆς ὑποπεμπομένα σκότον· 2) πέμπω λάθρα, κρυφά : Θουκ.4,46 ὑποπέμψαντες φίλους καὶ διδάξαντες ὡς κατ' εὔνοιαν δὴ λέγειν ὅτι . ., Ξεν.ΚΠ 2,4,91· κ. παθ. : Λυσ.2,15 προσέρχεταί μοί τις πρεσβῦτις . . ὑπὸ γυναικὸς ὑποπεμφθεῖσα· 3) εἰδ. πέμπω τινά που μὲ δόλιον σκοπόν, ἰδίως δὲ ἀποστέλλω τινὰ πρὸς κατασκόπησιν · Ξεν.Ἀν.2,4,22 ὅτι οἱ βάρβαροι τὸν ἄνθρωπον ὑποπέμψαιεν, ὀκνοῦντες μὴ . .· 4) εἰδ. εἰσάγω τινὰ ὡς ψευδομάρτυρα ἐν δίκῃ : Ἀριστλ.Οἰκ.2,32.

ὑποπεπτηῶτες ἐπ. μτχ. παρακ. τοῦ ὑποπτήσσω βλ.λ. : Ἰλ.Β 312 πετάλοις ὑποπεπτηῶτες.

ὑποπεπτωκότως ἐπίρρ. μτγν. ἐκ τῆς μτχ. παρακ. τοῦ ὑποπίπτω, μὲ καταπεπτωκὸς τὸ φρόνημα, χαμερπῶς, δουλοφρόνως : Πολύβ.35,2,13.

ὑποπέπων-ονος (ὁ) ὁ μετρίως πέπων, μαλακός : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1059.

ὑποπεράτωσις εως (ἡ) λεξ. ἡ βαθμιαία περάτωσις, ἀποπεράτωσις· Ἡσ.

ὑποπέρδομαι ἀποθ. μτ. ἀορ. ἐνεργ. ὑπέπαρδον, πέρδομαι ἀθορύβως, κουφοκλάνω : Ἀριστφ.Βάτρ.1095.

ὑποπερικλῶμαι-άομαι (κλῶ-άω) μτγν. ἔχω ἐλαφρὰν κλίσιν, κάμπτομαι ὀλίγον πρός τι : Διοσκ.3,79 φύλλα πλατύτερα πρὸς τὴν γῆν καὶ ὑποπερικλᾶται.

ὑποπερίοδος (ἡ) νεώτ. γεωλ. χρονικὸν διάστημα ἀποτελοῦν τμῆμα γεωλογικῆς τινος περιόδου τοῦ προϊστορικοῦ παρελθόντος τῆς γῆς.

ὑποπεριπλύνομαι πάσχω ὑπὸ ἐλαφρᾶς διαρροίας : Ἱππ.Προρρ.75.

ὑποπεριψύχω ἐλαφρῶς ριγῶ, ἔχω κρυάδες : Ἱππ.Προρρ.73· πρβλ. αὐτ.Κῳακ.136.

ὑποπερκάζω λαμβάνω ἐλαφρῶς μέλαιναν χροιάν, ἐπὶ σταφυλῆς πεπαινομένης, ὡριμαζούσης : Ὀδ.Η 126 πάροιθε δέ τ' ὄμφακές εἰσιν ἄνθος ἀφιεῖσαι, ἕτεραι δ' ὑποπερκάζουσιν· || κ. ἐν τῷ μέσ. τ. : Ἀχ.Τάτ.2,30 ὁ βότρυς ὑποπερκάζεται.

ὑποπετάννυμι, μέλλ. ὑποπετάσω, ὑποβάλλω, ἁπλώνω κάτωθεν : Ὀδ.Α 130 αὐτὴν δ' ἐς θρόνον εἷσεν ἄγων, ὑπὸ λῖτα πετάσσας· || παθ. ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς, ἐκτείνομαι, ἁπλοῦμαι : Λουκ.Δραπ.25 πεδίον δ' ὑποπεπταμένον πάμφορον ἀπὸ τῶν προπόδων ἑκατέρων εὐθὺς ἀρξάμενον.

ὑποπέτασμα-ατος (τὸ) ὕφασμα κάτωθεν τιθέμενον, ἁπλούμενον, ὑπόστρωμα, ταπέτο : Πλάτ.Πολιτ.279D καὶ τῶν σκεπασμάτων ὑποπετάσματα μὲν ἄλλα, περικαλύμματα δὲ ἕτερα.

ὑποπέτομαι μτγν. ἀποθ. πέτομαι ὑποκάτω τινὸς ὡσεὶ νὰ ἀνέχω αὐτόν : Παυσ.4,18,5 Ἀριστομένει . . ἐμβληθέντι εἰς τὸν Κεάδαν ὄρνιθα τὸν ἀετὸν ὑποπέτεσθαι καὶ ἀνέχειν ταῖς πτέρυξιν.

ὑποπετρίδιος-ον ἐσφ. ἀντὶ ὑποπτερίδιος βλ.λ. : Ἀλκμ. ἐκδ. Canini 10 ὑποπετριδίων ὀνείρων.

ὑπόπετρος-ον ἐπὶ γῆς ὁ ἔχων πετρώδη πως τὴν σύστασιν : Ἡρ.2,12 τὴν δὲ Ἀραβίην τε καὶ Συρίην ἀργιλωδεστέρην τε καὶ ὑπόπετρον ἐοῦσαν, Θεόφρ.ΦΑἰτ.3,20,5, Στράβ.16,2,36.

ὑποπετρῶ-όω πάπ. μεταβάλλω εἰς ὅμοιον πρὸς πέτραν, στερεοποιῶ, τὸ παθ. : Πάπ. μαγ. πᾶν ὑγρὸν ὑποπετρωθήσεται.

ὑποπεψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ κατάστασις τοῦ ἔχοντος μειωμένην τὴν πεπτικὴν ἱκανότητα στομάχου.

ὑποπήγνυμι μτγν., μέλλ. ὑποπήξω, στερεοποιῶ τι ὀλίγον, κάμνω ὥστε νὰ λάβῃ πυκνοτέραν σύστασιν, πήζω : Αἰλ.Ζ13,30, αὐτ.14,7· 2) ἐμπήγνυμι, στερεῶ ὑποκάτω, μπήγω χαμηλά : Ἡρ.Αὐτομ.266,4.

ὑποπηδῶ-άω μτγν. πηδῶ, καταβαίνω ἵνα ἐπιτεθῶ κατά τινος : Αἰλ.Ζ12,15, Ἰώσ.ΠΙ 4,1,9.

ὑποπιάζω μτγν. δ. τ. τοῦ ὑποπιέζω βλ.λ. : Πλούτ.Ἠθ.921F (δ.γρ.), Ἀθανάσ.1,825, αὐτ.1,832.

ὑποπιαίνομαι μτγν. παθ. πιαίνομαι, λιπαίνομαί πως : Γρηγ.Νύσσ.1,248 οὐκ ἀπὸ γηΐνης ἰκμάδος ὑπεπιαίνετο.

ὑποπιασμός (ὁ) μτγν. δ.γρ. τοῦ ὑποπιεσμὸς βλ.λ.

ὑποπιέζω μτγν. ἐλαφρῶς πιέζω : Πλούτ.Ἠθ.921F (δ.γρ. ὑποπιάζω)· 2) θλίβω, στενοχωρῶ ἐλαφρῶς : Γρηγ.Ναζ.1533C οὐ τὸ σῶμα νηστείαις ὑποπιέζομεν.

ὑποπιεσμός (ὁ) μτγν. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποπιέζω βλ.λ.2) : Γρηγ.Ναζ.1,861Β (δ.γρ. ὑποπιασμός).

ὑποπιθηκίζω κ. νεώτ. κατά τινα τρόπον ἢ ὀλίγον, κάπως πιθηκίζω βλ.λ. : Ἀριστφ.Σφ.1290 ὑπό τι μικρὸν ἐπιθήκισα (ἐν τμ.).

ὑπόπικρος(-η)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ὀλίγον τι πικρός, ὁ πικρούτσικος : Θεόφρ.Φ13,11,4, αὐτ.6,4,10, - ὑπόπικρος οἶνος.

ὑποπίκρως ἐπίρρ. μσν. πικρῶς πως, κάπως πικρά : Εὐστ.ἐν Mi.Patr.Gr.136.489.

ὑποπίμελος-ον ὁ πιμελής πως, παχουλούτσικος : Δίφιλ.Σ π.Ἀθήν.3,121C, Γαλ.359,7 γλῶσσα ὑποπίμελος, αὐτ.19,360,2.

ὑποπίμπλημι, μέλλ. ὑποπλήσω, πληρῶ κατὰ μικρόν, λίγο λίγο γεμίζω : Αἰλ.Ζ11,23· || ἀναφ. πρὸς αἰσθήματα, διαθέσεις ἐπιβάλλω μεθοδικῶς, βαθμηδόν, μτ. γενικ. : Φιλόστρ.732 ἐλπίδος ὑπέπλησε τὸν στρατὸν (σχόλ. «κρυφίως ἔπλησε»)· || παθ.καλύπτομαι ὑπό, μτ.γενικ. : Πλάτ.Πρωτ.309Α πώγωνος ἤδη ὑποπιμπλάμενος· || πληροῦμαι : αὐτ.Φαῖδρ.253Ε ὅταν . . γαργαλισμοῦ τε καὶ πόθου κέντρων ὑποπλησθῇ, Λουκ.Ἐνάλ.Δ12,2 ὑποπίμπλαμαι τοὺς ὀφθαλμοὺς δακρύων· ὁμ. μτ. δοτ. : ΑΠ 5,275· || τέκνων ὑποπίμπλαμαι ἐπὶ γυναικός, κτῶμαι πολλὰ τέκνα : Ἡρ.6,138 ὡς δὲ τέκνων αὗται αἱ γυναῖκες ὑπεπλήσθησαν (ὅταν ἔγιναν μητέρες πολλῶν τέκνων)· 3) εἰδ. ἐπὶ γυναικῶν, συλλαμβάνω, γκαστρώνομαι· Πολυδ. «ὑπογκῶσθαι τὴν γαστέρα, ὑποπλησθῆναι, κυοφορεῖν» : Αἰλ.Ζ12,21 ἡ παῖς τίκτει ὑποπλησθεῖσα ἔκ τινος ἀνδρὸς ἀφανοῦς.

ὑποπίμπρημι ἐμβάλλω πῦρ εἴς τι, βάζω φωτιά, πυρπολῶ, μτ. αἰτ. : Ἡρ.2,107 ὑποπρήσαντες τὰ φρύγανα, Ἀριστφ.Λυσ.348 ἤν τις ἐκείνας (τὰς ἕδρας) ὑποπίμπρησι, Πλούτ.Νικ.16· || εἰδ. καίω ὡς ἐπὶ νεκρικῆς πυρᾶς : Ἡρ.2,111 ὑποπρῆσαι πάσας (τὰς γυναῖκας) σὺν αὐτῇ τῇ πόλει.

ὑποπίνω κ. νεώτ., μέλλ. ὑποπίομαι, πίνω ὀλίγον, εἰς μετρίαν δόσιν : Ἀνακρ.63 μηκέθ' οὕτω . .

Σκυθικὴν πόσιν.. μελετῶμεν ἀλλὰ καλοῖς ὑποπίνοντες ἐν ὕμνοις, Ἀριστφ.ἀπ.428 ὑπεπώκαμεν (τὰ τσούξαμε λιγάκι), Πλάτ.Πολ.372D, Ἄλεξ. Ἀδήλ.22 ἐχθὲς ὑπέπινες, εἶτα νυνὶ κραιπαλᾷς· πρβλ. Ἀντιφάν.Ἀδήλ.23· **2**) πίνω βραδέως, ἐξακολουθῶ πίνων εἰς μετρίαν δόσιν ἐπὶ ὥραν πολλήν, σιγοπίνω, κονταπίνω: Ἀριστφ.Ὄρν.494 ὑπέπινον ἐν ἄστει, Φερεκρ.Χείρων 3,5, Ξεν.ΚΠ 8,4,9, αὐτ.Ἑλλ.6,4,8 ἐν τῇ μεσημβρίᾳ ὑποπινόντων· **3**) ἡ μτχ. παρακ. ὑποπεπωκὼς ἐλαφρῶς μεθυσμένος, λιγάκι πιωμένος: Ἀριστφ.Εἰρ.874, αὐτ.Λυσ. 935, Ξεν.Ἀν.7,3,29 ὁ Ξεναφῶν, ἤδη γὰρ ὑποπεπωκὼς ἐτύγχανεν, ἀνέστη θαρραλέως.

ὑποπίπτω κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. ὑποπεσοῦμαι, ὑποχωρῶ, ἐνδίδω: Λόγγ.1,13 τὰ δὲ νῶτα ἀπολουούσης ἡ σὰρξ ὑπέπιπτε μαλθακή· **2**) ὑφίσταμαι κατάπτωσιν, μείωσιν: Πλούτ.Κράσσ.18 ταῦτα τῶν στρατιωτῶν ἀκουόντων, τὸ θράσος ὑπέπιπτε· **3**) πίπτω ἔμπροσθέν τινος, προσπέφτω: Πλάτ.Πολ.576Α ἢ ἐάν τού τι δέωνται, αὐτοὶ ὑποπεσόντες, πάντα σχήματα τολμῶντες ποιεῖν ὡς οἰκεῖοι..· πρβλ. Ξεν.Κυν.10,18· **4**) κολακεύω τινά, πέφτω στὰ πόδια του: Ἰσαῖ.59,15, Δημ.1121 ὃς εὐτυχούντων ἐστὶ κόλαξ.. τοῖς.. τοιούτοις ἐθελοντὴς ὑποπίπτει· κ. μτ. αἰτ. προσ.: Ἀριστφ.Ἱππ.47 ὑποπεσὼν τὸν δεσπότην ἤκαλλ', ἐθώπευ', ἐκολάκευ', ἐξηπάτα· ‖ ἰδίως ἐν χρ. ἐπὶ κυνῶν: Φιλόστρ.662 προσδέχονται καὶ ὑποπίπτουσι τοὺς ἥκοντας· **5**) μένω ὀπίσω τινός, καθυστερῶ: Δημ.1120 ἴσα βαίνων ὑμῖν, ὑποπεπτωκὼς ἐκείνῳ ἐβάδιζεν· **6**) ὑποτάσσομαί τινι, ὑποκύπτω εἴς τινα: Ἰσοκρ.7,12 ἁπάσης γὰρ τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ τὴν πόλιν ἡμῶν ὑποπεσούσης· **7**) ὑποβάλλομαι, εἰσδύω ὑποκάτω, χώνομαι: Θουκ. 7,40 καὶ ἔς τε τοὺς ταρσοὺς ὑποπίπτοντες τῶν πολεμίων νεῶν καὶ ἐς τὰ πλάγια παραπλέοντες **8**) ὅθ. κ. προσκρούω τινί, γίνομαι αἰσθητός, ἀντιληπτός: Πολύβ.3,86,11 παράγγελμά τι δεδομένον ἦν φονεύειν τοὺς ὑποπίπτοντας τῶν ἐν ταῖς ἡλικίαις (ὅσους ἤθελε συναντήσει τις), Διογ. Λ 7,180· ‖ κ. νεώτ. κ. ἀναφορ. πρὸς ἀφῃρημένα, γίνομαι νοητός, αἰσθητός: Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1, 35. - ὑπέπεσεν εἰς τὴν ἀντίληψίν μου ὅτι..· **9**) ἐπὶ προσ., πίπτω, καταπίπτω ὑφιστάμενος τὴν δύναμιν, τὴν ἐπίδρασίν τινος, μτ. δοτ. τοῦ αἰτίου: Πλούτ.Ἀριστ.1 τῷ δ' ὀστράκῳ πᾶς ὁ διὰ δόξαν ἢ γένος ἢ λόγου δύναμιν ὑπὲρ τοὺς πολλοὺς νομιζόμενος ὑπέπιπτεν, Ἡρωδιαν.Ἱστ.6,1· **10**) πίπτω εἰς τεμάχια, εἰς ἐρείπια, γκρεμίζομαι: Πλάτ. Νόμ.793C τεκτόνων ἐν οἰκοδομήμασιν ἐρείσματα ἐκ μέσου ὑπορρέοντα, συμπίπτειν εἰς ταὐτὸν ποιεῖ τὰ ξύμπαντα.. τῶν ἀρχαίων ὑποπεσόντων· **11**) ἐπὶ τόπων, κεῖμαι εἰς χαμηλότερον ὕψος ἐδάφους, ὑπόκειμαι: Πολύβ.3,54,2 οὕτω γὰρ ὑποπεπτώκει τοῖς προειρημένοις ὄρεσιν· ‖ ὁμ. κεῖμαι ὄπισθεν: αὐτ.6,31,1 ὁ δ' ὑπὸ τὰς τῶν χιλιάρχων σκηνὰς ὄπισθεν τόπος ὑποπεπτωκώς· **12**) ὑπόκειμαι εἰς προσβολήν, ἐπίθεσιν παρά τινος: αὐτ.12,21,5 ἀπὸ τῶν ὀρῶν ἱκανὸν τόπον ἀφιστάναι πρὸς τὸ μὴ τοῖς πολεμίοις ὑποπεπτωκέναι τοῖς κατέχουσι τὰς παρωρείας· ‖ ὁμ. ἐπὶ τόπων: Στράβ.6,2,5 τῇ γὰρ Καρχηδονίᾳ τούτων μάλιστα ὑποπιπτόντων τῶν μερῶν· **13**) ἐπὶ γεγονότων, συμβεβηκότων, ἐπέρχομαι: Εὐρ.ἀπ.224 δίκα τοι δίκα χρόνιος· ἀλλ' ὅμως ὑποπεσοῦσ' ἔλαθεν, ὅταν ἔχῃ τιν' ἀσεβῆ βροτῶν· ‖ ἡ μτχ. τὰ ὑποπίπτοντα τὰ ἑκάστοτε συμβαίνοντα: Πολύβ.1,68,3 ἀσφαλέστερον μὲν αὐτοὺς βουλεύσασθαι περὶ τῶν ὑποπιπτόντων· ὁμ. ἡ μτχ. παρακ.: αὐτ.2,58,14 τὰ ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὑποπεπτωκότα καιρόν· **14**) περιλαμβάνομαι εἴς τινα τάξιν, σύστημα: Ἀριστλ.Φυτ.1,4 τοῖς τοιούτοις ὑποπίπτειν ὀνόμασιν, Ἰάμβλ.Πυθ.241· **15**) νεώτ. διαπράττω, μᾶλλον ἀκουσίως, σφάλμα, παράπτωμα, πέφτω σέ..: ὑπέπεσεν εἰς ἁμάρτημα - εἰς σαβαρὸν λάθος· **16**) εἰδ. ἐκκλ. ὑποβάλλομαι εἰς κανόνα μετανοίας· πρβλ. ὑπόπτωσις: Ὠριγ.2,552, Βασ.4,797Β, Γρηγ.Νύσσ.2,229Α.

ὑποπισσῶ-όω, ἀττ. ὑποπιττῶ, πισσῶ κάτωθεν, καλαφατίζω, ἐν αἰσχρ. σημ.: Ἀριστφ.Πλ.1093.

ὑποπλάγιος-α-ον ὁ ὀλίγον πλάγιος, ἐλαφρῶς κεκλιμένος: Ἱππ.Μοχλ.842.

ὑποπλάκιος-ον ὁ ὑπὸ τὸ ὄρος Πλάκος κείμενος: Ἰλ.Ζ 397 Θήβῃ ὑποπλακίῃ (κτ. σχόλ. «ὅτι ὑπέρκειται αὐτῆς πλακῶδες ὄρος, συνεχεῖς ἔχον πέτρας προσπιπτούσας ἀλλήλαις», Εὐστ. «ὑποπλακίῃ Θήβῃ. ἡ ἐν πεδίῳ ὑπόπεδος καὶ λείη»), αὐτ.Ζ 425, αὐτ.Χ 479· πρβλ. ὑπονήϊος.

ὑπόπλακος-ον Ἡσ. ὑποπλάκιος βλ.λ.

ὑποπλασία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἀνεπάρκεια τῆς πλαστικῆς ἱκανότητος τῶν ἱστῶν.

ὑποπλάσσομαι μσν. ἀποθ. προσποιοῦμαι. Φωτ. ἐν Wolf Ἀνέκδ.1,29 ὑποπλάσσονται παραδέχεσθαι αὐτό.

ὑποπλαταγῶ-έω μτγν. πλαταγῶ, κροτῶ κάτωθεν: Κόϊντ.3,178 γαῖα δ' ὑπεπλατάγησε.

ὑποπλάτιος-ον νεώτ. ἀνατομ. ὁ ὑπὸ τὴν ὠμοπλάτην κείμενος: ὑποπλάτιος μῦς - ἀρτηρία.

ὑπόπλατυς-εος-υ ὁ ὀλίγον τι πλατύς, ὁ ἐκτεταμένος πως: Ἱππ.Κωακ.185 τὰ ἐν τοῖσι στήθεσι ἐρυθήματα ὑποπλάτεα, Διοσκ.3,105· **2**) ὁ ἐλαφρῶς ἁλμυρὸν γεῦσιν ἔχων, ὑφάλμυρος: Δικαίαρχ.26 ὕδατα ἔχουσα τὰ μὲν πολλὰ ἁλυκά, ἓν δὲ ἡσυχῇ μὲν ὑπόπλατυ.

ὑποπλατωνικός-ή-όν ὁ προσποιούμενος τὸν πλατωνικόν, ψευδοπλατωνικός Ἔφιππ.Ναυαγὸς 1,1.

ὑποπλέκω πλέκω κάτωθεν: Αἰλ.ΖΙ 17,21 καλιὰς ὑποπλέκειν.

ὑπόπλεος-ον, ἀττ. ὑπόπλεως, ὁ ἀρκούντως πεπληρωμένος, ἀρκετὰ γεμάτος· Ἡσ. «ὑπόπλεως· μεστός, ἔμπλεως», Σουΐδ., Φώτ.· ‖ ἔμπλεως αἰσθήματος, συναισθήματός τινος: Ἡρ.7,47 ἔτι.. δειματός εἰμι ὑπόπλεος· ‖ ὁ ἔχων ἐμπεπλησμένον τι ἔκ τινος: Λουκ.Ἐνύπν.4 δακρύων τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπόπλεως· **2**) ὁ κρυφίως πεπληρωμένος: Τιμοκρ.1,10 ἀργυρίων ὑπόπλεος.

ὑποπλεύριος-ον νεώτ. ἀνατομ. ὁ ὑπὸ τὰς πλευρὰς τοῦ θώρακος κείμενος: ὑπ- μύες.

ὑποπλέω μτγν. κ. νεώτ., μέλλ. ὑποπλεύσομαι, πλέω ὑπηνέμως παρά τινα τόπον, δημ. ναυτ. περνῶ σόττο βέντο: ΚΔ Πράξ.27,4 κἀκεῖθεν ἀναχθέντες ὑπεπλεύσαμεν τὴν Κύπρον (ἔχοντες αὐτὴν ὑπήνεμον)· κ. μτ. δοτ.: ΑΠ 9,296· κ. παθ.: Φιλόστρ.836· ‖ κ. μτφ.: Μηναῖ.3,6 Ὠδὴ παρανομίας θάλασσαν ὑπέπλευσαν ἀβρόχως· **2**) πλέω κρυφίως: Δίων Κ 49,43 εἰς τὸν Τίβεριν δι' ὑπονόμων ὑποπλεῦσαι.

ὑπόπλεως-ων ἀττ. ὑπόπλεος βλ.λ.: Λουκ.Ἐν.4.

ὑποπληρῶ-όω μτγν. ὑποπίμπλημι βλ.λ.: Αἰλ.ΠΙ 9,15 τύφου αὐτὸν ὑπεπλήρουν.

ὑποπλήρωσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ οὐχὶ πλήρης, μερικὴ πλήρωσις: Πρόκλ.Παρμ.656 (ἔκδ.Stallb.)

ὑποπλήσσω μτγν., ἀττ. -ττω, ὑποκάτω ἢ ἠρέμα, ἡσύχως πλήσσω, κτυπῶ: Κόϊντ.4,229.

ὑποπλοίαρχος (ὁ) νεώτ. κ. δημ. βαθμὸς ἀξιωματικοῦ ἐν τῷ πολεμικῷ ναυτικῷ μεταξὺ τῶν βαθμῶν ἀντιπλοιάρχου καὶ πλωτάρχου, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν τοῦ λοχαγοῦ· **2**) ἐν τῷ ἐμπορικῷ ναυτικῷ, ὁ δεύτερος πλοίαρχος τοῦ πλοίου

ὑπόπλους (ὁ) πλοῦς γινόμενος κάτωθεν σκέπης τινός: Πλάτ.Κριτί.115Ε κατεστέγασαν ἄνωθεν, ὥστε τὸν ὑπόπλουν κάτωθεν εἶναι.

ὑπόπλουτος-ον μτγν. ἐπὶ χώρας, ὁ ἔχων ὑπόγειον πλοῦτον, ὁ πλούσιος εἰς πράγματα κείμενο

εἰς τὸ ὔπέδαφος, εἰς μεταλλεῖα : Ποσειδών.π. Στράβ.3,2,9 **οὐ γὰρ πλουσία μόνον, ἀλλὰ καὶ ὑπόπλουτος ἦν ἡ χώρα.**

ὑποπλώω μτγν. Ἰων. ὑποπλέω : Ἀντιφάν.ΑΠ 9,14.

ὑποπνέω κ. νεώτ. ὑποκάτω πνέω, φυσῶ : Ἀριστλ.Πρ.8,6· ‖ κ. μτφ. : Ρήτ.Ι,523,5 **χαρίεν ὑποπνέει καὶ ὅλον ἐρωτικόν·** **2)** μτγν. κ. νεώτ. ἐπὶ ἀνέμου, πνέω, φυσῶ ἐλαφρῶς : ΚΔ Πρ.27,13 **ὑποπνεύσαντος δὲ νότου . . παρελέγοντο τὴν Κρήτην·** **3)** Ἡσ. ἐν λ. φιβδεῖ «ὑποπέρδομαι».

ὑποποδιαία τράπεζα (ἡ) μσν. ἡ ὑπὸ τοὺς πόδας κειμένη τράπεζα, τὸ ὑποπόδιον : Εὐστ.Πον. 295,32 **τὴν ὑποποδιαίαν ἡμῖν ἠχρείουν τράπεζαν.**

ὑποποδίζω μτγν. ἀναποδίζω βλ.λ. : Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.382 **ὑποποδισάντων αὐτῶν ὑπὸ τοῦ δέους·** **2)** ἐπὶ ἀστέρων, παλινδρομῶ, ἐπιστρέφω, γυρίζω ὀπίσω : Πρόκλ.Ὑποτ.67,20 **τοὺς ἀστέρας ὑποποδίζοντας φαίνεσθαι,** αὐτ.88,9, αὐτ.129,13.

ὑποπόδιον (τὸ) κ. μσν. κ. νεώτ. πᾶν τὸ τιθέμενον ὑπὸ τοὺς πόδας καθημένου διὰ νὰ πατῇ ἐπ' αὐτοῦ, θρᾶνος, θρῆνυς βλ.λς : Σέξτ.Ἐμπ.267 «τὸ ὑφ' ἡμῶν καλούμενον ὑποπόδιον, Ἀθηναῖοι, καὶ Κῶοι χελωνίδα καλοῦσι» : Χάρ.π.Ἀθήν. 12,514F, ΠΔ Ψαλμ.98,5 **ὑψοῦτε κύριον τὸν θεὸν ἡμῶν καὶ προσκυνεῖτε τῷ ὑποποδίῳ τῶν ποδῶν αὐτοῦ,** αὐτ.109,2, ΚΔ Ματθ.22,44, αὐτ.Λουκ.20,43, αὐτ.Πρ.2,35, Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.27, Θεοδώρ.792 **ὑποπόδιον τῶν ποδῶν αὐτοῦ πάλαι μὲν ὁ ἐν Ἱεροσολύμοις ναὸς ἐνενόμιστο·** **2)** νεώτ. μτφ. ἐκεῖνος, τὸν ὁποῖον ποδοπατεῖ τις, περιφρονεῖ : **δὲν θὰ γίνω ὑποπόδιον τῶν ποδῶν σου.**

ὑποποδισμός (ὁ) μτγν. ὁ ἀναποδισμός : Πρόκλ. Ὑποτ.343,9 **ἡ τῶν ὑποποδισμῶν φαντασία,** Ἰω. Λυδ.Μην.2,8 **τρεῖς δὲ καὶ κινήσεις τῶν ἀστέρων προποδισμός, ὑποποδισμός, ἀκρωνυχία.**

ὑποποίησις-εως (ἡ) μσν. ἡ προσέλκυσις διὰ χρήσεως τεχνασμάτων : Μετοχ.Θ 461, Ἀνν.Κομν. 319, Παχυμ.Γ ἐν Βί.Ἀνδρ.Παλ.155D.

ὑποποίκιλος-ον ὁ εἰς μικρὸν βαθμόν, ὀλίγον τι ποικίλος : Ἱππ.1194Α, Διοσκ.1,21.

ὑποποιμαίνω μτγν. ποιμαίνω τὴν ἀγέλην, διατελῶν ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἀρχιποίμενος, ὅθ. ἐν τῇ ἐκκλ. γλώσσ. εἶμαι πρεσβύτερος ὑποκείμενος εἰς ἐπίσκοπον : Θεοδώρ.3,1180.

ὑποποιῶ-έω ποιῶ τι ὑποκάτω ἑτέρου, ὑποβάλλω, ὑποτάσσω : Πλούτ.Ἠθ.671C· ‖ μέσ. ὑποτάσσω εἰς ἐμαυτόν, οἰκειοποιοῦμαι : Λουκ.Τόξ.13 **καὶ ἀμφίβολον ἔτι ὄντα, ὅλον ὑποποιήσασθαι·** **2)** ἐν τῷ μέσ. τ. κερδαίνω διὰ δολίων μέσων, ἑλκύω πρὸς τὸ μέρος μου διὰ τεχνασμάτων : Ἀριστλ. Πολιτ.5,4,2, Δημ.365 **ἵνα μὴ δι' ὑμῶν αὐτοὺς οἱ Φωκεῖς ὑποποιήσωνται** (δ. ἀνάγν. ποιήσωνται), Φιλόστρ.Εἰκ.712, Πάπ.· **3)** παράγω, προξενῶ κατὰ μικρόν : Ἱππ.Ἄρθρ.805, Πλούτ.Περ.5 **ὑποποιούσης τινὰ λεληθότως ζῆλον καὶ συνήθειαν·** **4)** μτγν. μέσ. προσποιοῦμαι : Πλούτ.Καῖσ.41 **Φαώνιος δὲ τὴν Κάτωνος παρρησίαν ὑποποιούμενος, μανικῶς ἐσχετλίαζε.**

ὑπόποκος-ον μτγν. ὁ ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι ἐριώδης, μαλλιαρός : Φίλ.1,20 **κριοὶ . . ὑπόποκοι.**

ὑποπόλιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι πολιός, ὁ ἀρχόμενος νὰ λευκαίνηται, νὰ ἀσπρίζῃ : Λουκ. Ἡρακλ.8, Πολυβ.2,12, Εὐστ.937,38, αὐτ.727,24 **ἀνὴρ μέσος, εἶτα προβεβηκώς, ὑποπόλιος.**

ὑπόπολις-εως (ἡ) ἡ κάτω πόλις, τὸ ὑπὸ ἀκρόπολιν τμῆμα πόλεως· ΑΒ 212,10 «ἀκρόπολις τόπος ὑψηλός· τὰ δὲ ὑπ' αὐτὴν ὑπόπολις».

ὑποπολιτεύομαι μτγν. πολιτεύομαι, διοικῶ τὰ τῆς πολιτείας ὑπὸ τὴν ἐπιρροὴν τινος, βουλεύομαι καὶ ἐνεργῶ εὐνοϊκῶς πρὸς αὐτόν, ρυθμίζω τὴν πολιτικήν διαγωγήν μου πρὸς τὸ συμφέρον τινός : Πολυβ.4,36 **ὑποπολιτευόμενος τοῖς ἐχθροῖς.**

ὑποπολιτικός-ή-όν σχόλ. ὁ πλαγίως ἢ ἐμμέσως ἔχων σχέσιν πρὸς τὴν πολιτείαν : Σχόλ.Ἑρμογ. ἐν Ρήτ.7,9 **πολιτικὸν τὸν δυνάμενον ὠφελεῖν ζῶντα, τὸν δὲ ὑποπολιτικὸν τὸν γράμματα τῇ πόλει καταλιπόντα ὠφελεῖν δυνάμενον.**

ὑποπολλαπλασιεπιμερής-οῦς-ές μτγν. ὁ περιεχόμενος ἐν ἑτέρῳ, ὑπολειπομένων καὶ δύο ἢ πλειόνων κλασματικῶν μερῶν : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1, 17,93 **ὑπεπιμερὲς καὶ ὑποπολλαπλασιεπιμόριον καὶ ὑποπολλαπλασιεπιμερές.**

ὑποπολλαπλασιεπιμόριος-ον μτγν. ὁ περιεχόμενος ἐν ἑτέρῳ, πολλάκις ὑπολειπομένου καὶ κλασματικοῦ μέρους : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,17,93.

ὑποπολλαπλάσιον (τὸ) νεώτ. ἀριθμ. τὸ πηλίκον τῆς διαιρέσεως ἀριθμοῦ διά τινος διαιρέτου του : **τὸ 3 εἶναι ὑποπολλαπλάσιον τοῦ 15.**

ὑποπολλαπλάσιος-ον μτγν. ὁ πολλαπλασίως μικρότερος : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,18 **ὑποπολλαπλάσιόν τε καὶ ὑπεπιμόριον καὶ ὑπεπιμερές.**

ὑποπομπή (ἡ) ποι. ὁδηγία, προστογή, διαταγή : Αἰσχ.Πέρσ.58 **τὸ μαχαιροφόρον τ' ἔθνος ἐκ πάσης Ἀσίας ἕπεται δειναῖς βασιλέως ὑποπομπαῖς** (κ. δ.γρ. κτ. διάστασιν ὑπὸ πομπαῖς).

ὑποπόνηρος-ον ὁ ὀλίγον τι πονηρός, κακός, κακοήθης : Ἱππ.1194D **οἷσι φλέβες ἐπαίρονται . . ὑποπόνηρά ἐστι,** Πρόκλ.Τετράβ.97,98.

ὑποπονῶ-έω πονῶ, κοπιῶ, πάσχω, ὑποφέρω ὀλίγον τι : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1089 **εἰ καὶ ὑπεπόνεον, πάνυ πρηέως . . ἡ κάθαρσις . . ἐγένετο.**

ὑποπορεύομαι μτγν. πορεύομαι κρύφα, βαδίζω κρυφά: Πλούτ.Τίμ.18 **ἀκάτια διὰ τῶν βαρβαρικῶν τριηρῶν ὑποπορευόμενα·** **2)** πορεύομαι ὑπό τι, ὑποκάτω : αὐτ.Κάμ.5 **ὑποπορευόμενοι διὰ τῶν ὑπονόμων ἔλαθον ἐντὸς γενόμενοι τῆς ἄκρας.**

ὑποπόρευσις-εως (ἡ) μτγν. ὑπόγειος πορεία, δίοδος : Πλούτ.Ἠθ.948Β **καμπαῖς καὶ στρεβλότησι κεκλασμένας ὑποπορεύσεις.**

ὑπόπορτις-ιος (ἡ) ἐπ. ἐπὶ ἀγελάδος, ἡ ἔχουσα ὑπὸ τὸν μαστὸν αὐτῆς μόσχον, ὅθ. μτφ. μήτηρ θηλάζουσα, μήτηρ ἔχουσα νεογνόν : Ἡσίοδ.Ἔργ. 603 **χαλεπὴ δ' ὑπόπορτις ἔριθος.**

ὑποπορφυρίζω μτγν. εἶμαι ὑποπόρφυρος, κοκκινίζω ὀλίγον ἢ ἠρέμα : Ἐπιφάν.2,228D **ἔοικε δὲ ὑάκινθος τῇ ἐρέᾳ, ἢ ὑποπορφυρίζων ποσῶς.**

ὑποπόρφυρος-ον ὁ ὀλίγον τι πορφυροῦς, ὁ κλίνων, ὁ πλησιάζων πρὸς τὸ πορφυροῦν χρῶμα : Ἀριστλ.ΖΙ 616β,16 **τὸ δὲ χρῶμα καὶ κυανοῦν ἔχει καὶ χλωρὸν καὶ ὑποπόρφυρον,** Διοσκ.4,69, ΑΠ 5, 84 **ὑποπόρφυρον ρόδον.**

ὑποπορφύρω μτγν. ὑποπορφυρίζω : Διον.Περ. 1122 **γλυκερὴν ἀμέθυστον ὑπ' ἠρέμα πορφυρέουσαν·** ‖ ὁμ. σημ. κ. μέσ. : Βίων 1,27 **οἱ δ' ὑπὸ μαζοὶ . . πορφύροντο.**

ὑποποτίζω λεξ. δίδω εἴς τινα νὰ πίῃ ὀλίγον, ποτίζω ὀλίγον· Ἡσ. ἐν λ. ὑπέπεσα «ὑποπιπίσκω».

ὑπόπους-οδος-ουν ὁ ἔχων ὑπὸ τὸ σῶμά του πόδας, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὸ ἄπους : Ἀριστλ.Μεταφ.6, 12,10, αὐτ.ΖΠ 8,2 **ἅπαν δὲ τὸ ὑπόπουν ἐξ ἀνάγκης ἀρτίους ἔχει τοὺς πόδας,** αὐτ.ΖΙ 3,1,31, Βασ.1,87Β **κἂν ὑπόποδα . . ὑπάρχῃ τινὰ τῶν ἐνύδρων.**

ὑποπρακτορεῖον (τὸ) νεώτ. παράρτημα κεντρικοῦ τινος πρακτορείου.

ὑποπράκτωρ-ορος (ὁ) μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὸν πράκτορα, τὸν εἰσπράκτορα ὤν, διατελῶν : Εὐστ.Πον.89,11 «ὥσπερ ἐστὶ πρὸς τὸν δοῦκα καὶ πρὸς τὸν πρακτῆρα . . ὁ ὑποπράκτωρ καὶ ὁ ὑποδούξ»· **2)** νεώτ. ὁ διευθυντὴς ὑποπρακτορείου.

ὑποπράσινος-η-ον νεώτ. ὁ ὀλίγον τι πράσινος, πρασινωπός, πρασινούτσικος.

ὑποπραΰνω μτγν. ἰων. -πρηΰνω βαθμηδόν, κατ' ὀλίγον ἢ ὀλίγον πραΰνω : ΑΠ 5,254 **ἀμφασίης ὅσον ὅσσον ὑπεπρήυνον ἀνάγκην.**

ὑπόπρεμνος-ον ὁ ἔχων ὑποκάτω πρέμνον, στέλεχος : Θεόφρ.ΦΑῖτ.2,1,3 δεῖ δὲ ὑπόρριζον εἶναι . . τὸ παρασπώμενον ἢ ὑπόπρεμνον.

ὑποπρεσβύτερος-ον ὁ ὀλίγον τι πρεσβύτερος ἄλλου : Ἀριστφ.ἀπ.128 ὑποπρεσβύτεραι γρᾶες.

ὑποπρήθομαι μτγν. ὑποπίμπραμαι : Αἰλ.ΖΙ 9, 43 ἵνα ὄγκου προσγενομένου αὐτοῖς ὑποπρησθέντος ἀπορρήξωσιν ἑαυτῶν τὸ ἔλυτρον.

ὑποπρίασθαι ἀπσρφ. μέσ. ἀορ. β' ἄνευ ἐνεστ., ἀγοράσαι ἐν μικρᾷ τιμῇ, ἐν τιμῇ κατωτέρᾳ τῆς συνήθους : Θεόφρ.Χαρ.11,5 (ἀμφ.).

ὑποπρίω μτγν. ὀλίγον τι ἢ κρυφίως τρίζω : Λουκ.Νεκρ.Δ 6,3 ὑποπρίουσι τοὺς ὀδόντας.

ὑποπροάγων-οντος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν προάγοντο, δευτερεύων προάγων.

ὑποπροίκειος-ον μτγν. ὁ ἔχων σύζυγον μετὰ νομίμου προικός, ὁ λαβὼν εἰς νόμιμον γάμον γυναῖκα : Ἐπιφάν,2,108Β εἴθε κατά τοὺς νόμους ὑποπροίκειός τις ἐγίνετο καὶ μὴ κλεψίγαμος πάντοτε καὶ κακεργάτης.

ὑποπροξενεῖον (τὸ) νεώτ. προξενεῖαν κατωτέρας τάξεως, ὑποδεεστέρας σημασίας τοῦ προξενείου· 2) ἡ ἀρχή, τὸ οἴκημα, ἢ τὸ γραφεῖον τοῦ ὑποπροξένου.

ὑποπρόξενος (ὁ) νεώτ. βαθμὸς προξενικοῦ ὑπαλλήλου ὑπὸ τὸν τοῦ προξένου γ' τάξεως.

ὑπόπροσθεν ἐπίρρρ. ὀλίγον τι πρότερον, λίγο πιὸ μπροστά : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1081 οἱ ὑπόπροσθεν χρόνοι, Θεολ.Ἀριθμ.13,19, αὐτ.16,29, αὐτ.13,24 αὕτη δὲ (ἡ τριὰς) ἴση τῆς ὑπόπροσθεν.

ὑποπρόσθεσις-εως (ἡ) μτγν. ἡ κατὰ μικρὸν γινομένη πρόσθεσις ἢ αὔξησις : Γαλ.14,312,9.

ὑποπροτίθημι μτγν. θέτω ἐνώπιον καὶ ὑποκάτω τινός : Αἰν.Τοκτ.36.

ὑποπροχέω μτγν. προχέω ἐκχέω, χύνω ὑποκάτω : ΑΠ 9,314 ψυχρὸν δ' ἀχραὲς κράνα ὑποπροχέει (δ. γρ. ὑποπροϊάχει).

ὑπόπρυμνος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν πρύμνην πλοίου εὑρισκόμενος : ὑπόπρυμνος ἄγκυρα.

ὑποπρύτανις-εως (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν πρύτανιν, ἀντιπρύτανις, ἀντιπράεδρος.

ὑπόπρῳρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων πρῷραν χαμηλήν : Πλούτ.Περ.26 ἡ δὲ σάμαινα ναῦς ἐστιν ὑπόπρῳρος μὲν τὸ σίμωμα, κοιλοτέρα δὲ καὶ γαστροειδής· 2) ὁ ὑπὸ τὴν πρῷραν πλοίου εὑρισκόμενος, ὤν : ὑπόπρῳρος ἄγκυρα.

ὑποπτερίδιος-ον μτγν. ὑπόπτερος : ΕΜ 783,20.

ὑποπτερνίς-ίδος (ἡ) (πτέρνα) μτγν. κ. νεώτ. ὁλόσωμον τεμάχιον ξύλου ἐσκαμμένον ὡς θήκη, εἰς τὴν ὁποίαν ἐμβάλλεται ἡ πτέρνα ἱστοῦ, σκάτσα καταρτιοῦ : Ἥρων Βελοπ.132.

ὑπόπτερνος-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν πτέρναν εὑρισκόμενος· ὅθ. ναυτ. ὑπόπτερνος τρόχιλος τρόχιλος τοῦ ὁποίου ἡ θήκη φέρει ἐπίπεδον προεξοχὴν εἰς τὸ κάτω ἄκρον διὰ νὰ διατηρῆται πρὸς ὡρισμένην διεύθυνσιν.

ὑπόπτερος-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ πτερά, πτέρωμα ὤν, ὁ ἔχων πτερὰ ἢ πτερύγια, πτερωτός : Ἡρ.3,107 τὰ γὰρ δένδρεα τὰ λιβανωτοφόρα ὄφιες ὑπόπτεροι . . φυλάσσουσι, Σοφ.Φιλ.288 τὰς ὑποπτέρους βάλλον πελείας, Εὐρ.Ἑκ.1264, αὐτ.Ἑλ. 618, Εὔβουλ.Καμπυλ.3 τίς ἦν ὁ γράψας πρῶτος . . Ἔρωθ' ὑπόπτερον, Πλάτ.Ἀλκ.Ι,135Ε· ‖ κ. μτφ. : Πίνδ.Π 8,95 μεγάλας ἐξ ἐλπίδος πέταται ὑποπτέροις ἀνορέαις (σχόλ. «ὑψοῦται ταῖς ταχείαις αὑτοῦ ἐπαιρόμενος ἀνδρείαις» ἢ «ὑπὸ τῶν ἐλπίδων μετέωρος φέρεται»), Αἰσχ.Χο.603 οὐχ ὑπόπτερος φροντίσιν δαείς, Εὐρ.Ἑλ.1236 ἴτω ὑπόπτερον (τὸ νεῖκος) (ἂς ἐπανέλθῃ ταχέως οἱονεὶ πτερωτὴ ἡ ἔρις), Ἴων π.Ἀθήν.6,267D ἴθι μοι δάμον . . κλεῖσον ὑπόπτερος· ‖ παροιμ. ὑπόπτερος ὁ πλοῦτος ὁ πλοῦτος εἶναι πτερωτός, κάνει φτερὰ καὶ φεύγει : Εὐρ.ἀπ.42,4· 2) νεώτ. ὁ ἐλαφρὸς ὡς ἂν εἶχε πτερά, ἐξαιρετικῶς εὐκίνητος.

ὑποπτερῶ-όω μτγν. καθιστῶ τι ὑπόπτερον, δίδω πτερά, παρέχω, ἐν χρ. τὸ παθ. : Βασ.Ι,109 χαύνοις καὶ πλατέσι πετάλοις ὑποπτεροῦται.

ὑπόπτευσις-εως (ἡ) μσν. τὸ ὑποπτεύειν : Ἰω. Γενέσ.63,2 (ἔκδ.2α).

ὑποπτευτής (ὁ) μτγν. ὁ ὑποπτεύων, ὑποπτευόμενος : Ἀδομ.Φυσιογν.2,25,417 (πιθ. ὑπόπτης).

ὑποπτεύω κ. μσν., νεώτ., δημ. μ. τὸ μέσ. ὑποπτεύομαι, ἀόρ. ὑπώπτευσα, παθ. ἀόρ. ὑπωπτεύθην, δημ. ὑπωπτεύθηκα, ἔχω ὑποψίαν τινά, εἶμαι φιλύποπτος, ὑποψιάζομαι : Ξεν.Ἱέρ.2,17 ὁ δὲ τύραννος ὅταν ὑποπτεύσῃ καὶ αἰσθανόμενος τῷ ὄντι ἀντιπραττομένους τινὰς ἀποκτείνῃ, Λυσ.Ι,10 καὶ ἐγὼ οὐδέποτε ὑπώπτευσα· ‖ πάπ. κ. νεώτ. κ. δημ. τὸ μέσ. : ὁ ὑποπτευόμενος, - ὑποπτεύομαι ὅτι μὲ ἀπατᾷ, - πάντοτε ὑποπτεύεται· κ. μτ. ἐμπροθ. διορ. κ. ἀπαρφ. : Θουκ.4,51 ὑποπτευσάντων ἐς αὐτούς τι νεωτεριεῖν· ‖ κ. μτβ. θεωρῶ τινα ὕποπτον : Ἡρ.3,44, Σοφ.Ἠλ.43 οὐ γάρ σε μὴ γήρᾳ τε καὶ χρόνῳ μακρῷ γνῶσ' οὐδ' ὑποπτεύουσιν ὧδ' ἠνθισμένον, Θουκ.8,39, αὐτ.6,92, Ἀριστλ.Ρητ.Ἀλ.30,9, Θεόκρ.23,10 οἷα δὲ θὴρ ὑλαῖος ὑποπτεύῃσι κυναγώς· κ. παθ. : Θουκ. 4,85· ‖ ὁμ. τὸ παθ. κ. νεώτ. ἀπροσ. : Ξεν.Ἑλλ.5, 4,20 πείθουσι . . Σφοδρίαν . . , ὡς ὑπωπτεύετο, ἐμβαλεῖν εἰς τὴν Ἀττικήν· κ. μτ. αἰτ. προσ. κ. ἀπαρφ. : Ἡρ.8,100 ὑποπτεύων δὲ αὐτὸν δρησμὸν βουλεύειν ἐκ τῶν Ἀθηναίων, αὐτ.127, αὐτ. 3,77, Θουκ.4,126· ‖ ὁμ. κ. ὑποπτεύω τινὰ ὡς ἔχω ὑποψίας περί τινος ὅτι : Ἡρ.3,68· ‖ κ. ὑποπτεύω τινὰ μή . . : αὐτ.9,90· ‖ ὑποπτεύω τι ἔχω ὑποψίαν τινά : Εὐρ.ΙΤ 1036· ‖ ὁμ. ὑποπτεύω τι περί τινος : Πλάτ.Κρατ.409D· ‖ κ. ὑποπτεύω τι κατά τινος : Πολύβ.8,222· 2) μτ. αἰτ. πραγμ. βλέπω μεθ' ὑποψίας, ὑπόπτως : Ἡρ.6,129 ὁ δὲ Κλεισθένης ὁρέων ὅλον τὸ πρῆγμα ὑπώπτευε, Εὐρ.Ῥῆσ.49· 3) ἁπλῶς, εἰκάζω, κατ' εἰκασίαν λογίζομαι, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἱκανῶς συννοῶ : Πλάτ.Θεαίτ.164Α, Ξεν.Ἑλλ.5,4,29 ὁ δ' Ἀγησίλαος ὑπώπτευε μὲν ὧν ἕνεκεν ἐφοίτα.

ὑπόπτης (ὁ) (ὑφορῶ), δωρ. τ. ὑπόπτας ὁ ἔχων ὑποψίας, ὁ μεθ' ὑποψίας βλέπων, φιλύποπτος: Σοφ. Φιλ.136 τί λέγειν πρὸς ἄνδρ' ὑπόπταν ;, Θουκ.6, 60, Ἀριστλ.ΖΙ 9,44,2· 2) ἐπὶ ἵππου, φοφοδεής, εὐκόλως πτοούμενος, ἐκεῖνος ποὺ σκιάζεται : Ξεν. Ἱππ.3,9 τούς γε . . ὑπόπτας φύσει φυλακτέον.

ὑποπτήσσω, μέλλ. ὑποπτήξω, παρακ. ὑποπέπτηχα, μτχ. ἐπ. ὑποπεπτηώς, ἐκ φόβου πτήσσω, ζαρώνω ὑποκάτω : Ἰλ.Β 312 στρουθοῖο νεοσσοὶ . . ὄζῳ ἐπ' ἀκροτάτῳ, πετάλοις ὑποπεπτηῶτες, Εὐρ. Ἑλ.1203 ὑποπτήξας τάφῳ· 2) μτφ. ἐκ φόβου ἢ ἐξ ἐντροπῆς εἶμαι προφυλακτικός, ἄτολμος, δὲν τολμῶ, συστέλλομαι : Εὐρ.Ὀρ.777 ἀλλ' ὑποπτήξας σιωπῇ κατθάνω ;, Ξεν.ΚΠ 1,3,8 ὡς ἂν παῖς μηδέπω ὑποπτήσσων· 3) ὁμ. μτφ. ἀπόλλυμι, χάνω τὸ θάρρος μου ἐνώπιόν τινος, κύπτω, ζαρώνω ἐνώπιόν τινος, ὑποχωρῶ καὶ ὑποτάσσομαι εἰς αὐτόν, εὐλάβειαν καὶ σέβας δεικνύω πρός τινα : Αἰσχ.Πρ.960 μή τί σοι δοκῶ ταρβεῖν ὑποπτήσσειν τε τοὺς νέους θεούς ;, Ξεν.ΚΠ 1,5,1, αὐτ. 6,8, Αἰσχίν.42,1.

ὑπόπτιλος-ον γλωσσ. ὁ ὀλίγον τι πτιλός, ὁ ἔχων τὰ βλέφαρα ὀλίγον τι πτιλά, φλεγμαίνοντα.

ὑποπτίσσω, μέλλ.-ίσω, ἀπαχωρίζω διὰ λικμήσεως : Θεόφρ.ΦΙ 4,8,14.

ὑποπτίων-ωνος (ὁ) (λατ.) μσν. ὁ βοηθός, εἰδ. ὁ διαγγελεὺς τοῦ ὀπτίονος βλ.λ. : Μαλάλ.Ι 494,5.

ὕποπτος(-η)-ο(ν) (ὑφορῶ) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑποκάτωθεν ὁρώμενος, ὃν βλέπει τις καταβιβάζων τὰς ὀφρῦς ἢ πλαγίως ἢ κάτωθεν καὶ με'

ὑποψίας· δθ. ὁ γεννῶν, ὁ παρέχων ὑποψίαν, ὁ μὴ ἐμπνέων ἐμπιστοσύνην, ὁ ἀμφιβόλων σκοπῶν ἢ διαθέσεων : Αἰσχ.Ἀγ.1637 **ἐγὼ δ' ὕποπτος ἐχθρὸς ἢ παλαιγενής,** Εὐρ.Ἠλ.644, Θουκ.3,82, αὐτ.4,103, αὐτ.104, Πλούτ.Πομπ.56 **ἀλλ' οἷον ἡττηθεὶς ὁ Πομπήϊος, ὕποπτος ἦν μᾶλλον ὢν ἐφρόνει περὶ Καίσαρος,** Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ.29, Πάπ. **ἀμφιβόλους εἶναι ἢ ὑπόπτους τοὺς δεῖνα,** - **ὕποπτον ἄτομον'** κ. μτ. ἀπαρφ. : Θουκ.6,75 **ὑπόπτου αὐτοῖς μὴ προθύμως πέμψαι·** ‖ κ. ἐπὶ γεγονότων, πράξεων κττ. : Εὐρ.ΙΤ 1334 **τάδ' ἦν ὕποπτα,** Θουκ.4,78 **καὶ τοῖς πᾶσι γε ὁμοίως Ἕλλησιν ὕποπτον καθειστήκει, τὴν τῶν πέλας μὴ πείσαντας διιέναι,** Ἀντιφ.116,45, Ξεν.ΑΠ 2,4,16, Πάπ. **ὕποπτός ἐστιν ἡ πρᾶσις,** - **ὕποπτοι κινήσεις,** - **στάσις ὕποπτος'** ‖ **τὰ ὕποπτα ὡς οὐσ.** τά ὕποπτα μέρη : Πλούτ. Γάλβ.24· ‖ **νεώτ. τὸ ἄρα. ὕποπτος** ὡς οὐσ. ἄνθρωπος γεννῶν ὑποψίας, μὴ ἐμπνέων ἐμπιστοσύνην : **ὑπὸ τῆς ἀστυνομίας συνελήφθησαν τρεῖς ὕποπτοι'** **2)** κ. ἐν ἐνεργ. σημ. ὁ ὑποπτεύων, ἔχων ὑποψίας, πλήρης ὑποψίας, πλήρης φόβου : Εὐρ. Ἑκ.1135 **ὕποπτος ὢν δὴ Τρωϊκῆς ἁλώσεως,** Ἀρετ.Χρον.Παθ.1,5· ‖ **τὸ ὕποπτον** ὡς οὐσ. ἡ ὑποψία : Θουκ.1,95 **τὸ ὕποπτον τῆς γνώμης·** **3)** μτγν. ἐπὶ ἵππου, ὁ ὑπόπτης βλ.λ.2) : Πολυδ.1,197.

ὑποπτύσσομαι πτύσσομαι ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι, συστέλλομαι κάπως : Ἱππ.565,27.

ὑποπτυχίς-ίδος (ἡ) μτγν. πτυχὴ ὑπό τι, συναρμογή, ἰδίᾳ τὸ μέρος ὅπου πτύσσεται ὁ θώραξ παρὰ τὸν βουβῶνα : Πλούτ.Ἀλ.16 **ἀκοντισθεὶς μὲν ὑπὸ τὴν ὑποπτυχίδα τοῦ θώρακος οὐκ ἐτρώθη.**

ὑποπτῶ-άω ὀπτῶ, φήνω ὀλίγον τι : Θεόφρ.Φ1 4,8, 14 (πιθ. ὑποπτίσσω).

ὑπόπτως ἐπίρρ. κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. ὕποπτα κατὰ τρόπον ὕποπταν βλ.λ., **ἐν** ὑποψίᾳ, μεθ' ὑποψίας : Θουκ.8,68 **ὑπόπτως τῷ πλήθει διὰ δόξας δεινότητος διακείμενος,** αὐτ.6,53 **ὑπόπτως ἀποδέχεσθαι τοὺς μηνυτάς,** αὐτ.8,66, Ξεν.Ἑλλ.2,3,40, Δημ.381, Ἰσοκρ.182Α, Ἀριστλ.Πρ.20,34.

ὑπόπτωσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. τὸ ὑποπίπτειν, ὑποταγή : Φίλ.1,127 **καθ' ὑπόπτωσιν** (μεθ' ὑποταγῆς ἢ ταπεινώσεως)· **2)** μσν. κ. νεώτ. ἐκκλ. μία τῶν βαθμίδων τῆς μετανοίας, κατὰ τὴν ὁποίαν ὁ μετανοῶν ἠδύνατο νὰ παρακολουθῇ τὴν λειτουργίαν ἀλλ' ἐν στάσει γονυκλισίας πάντοτε : Βασ.4,797Α, αὐτ.800Α, Γρηγ.Θ 1048, Εὐστ.Ἀντ.676D· **3)** μτγν. ἡ κατὰ μικρὸν πτῶσις, τὸ πέσιμο λίγο λίγο : Θεοφάν.Νόνν.1,218 **ὑπόπτωσις τῶν τοῦ βλεφάρου τριχῶν·** **4)** ὁμ. σύμπτωσις, συμβάν : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,85.

ὑποπτώσσω μτγν. ὑποπτήσσω βλ.λ.1) : Κόϊντ.5, 368, αὐτ.7,132· **2)** ὑποχωρῶ, χαλαροῦμαι, κατοπίπτω ὀλίγον : Ἀρετ.Χρον.Νούσ.1,5 **σμικρόν τι ὑποπτώξασα ἡ νοῦσος.**

ὑποπτωτικῶς ἐπίρρ. μσν. μεθ' ὑποταγῆς : Οἰκουμ.Ἀποκ.392,12 **ὑπ- αὐτῷ προσανέχων.**

ὑπόπτωτος-ον μτγ. ὁ ὑποπίπτων, ὁ ὑποπεπτωκώς : Ἥριλλος Κορχ.π.Διογ.Λ 7,165 **εἶναι δὲ τὴν ἐπιστήμην ἕξιν ἐκ φαντασιῶν πρὸς δεξίαν ὑποπτώτων ὑπὸ λόγον·** **2)** ὁ ὑποπίπτων ἢ ὑποκείμενος εἴς τι : Παρφ.Γνωμ.278,37 **τὸ νοητὸν αἰσθήσει οὐδαμῶς ἐστι ὑπόπτωτον.**

ὑποπύγιον (τὸ) δ. γρ. **τοῦ αὐροπύγιον βλ.λ. :** Ἀριστλ.ΖΜ 4,12,28.

ὑποπυθμένιος(-α)-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑποπύθμην βλ.λ. : Ἀθήν.11,492Α (δ. γρ.), Κ Μανασσ.Ἀριστ.κ.Καλλιθ.7,36 **κἂν ὑπὸ ῥίζας κρύπτοιτο γῆς ὑποπυθμενίου.**

ὑποπύθμην-ενος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὸ τὸν πυθμένα ὤν, κείμενος : Ἰλ.Λ 635 ἐν Ἀθήν.11,492Α **δύω δὲ ὑποπύθμενες ἦσαν** (διορθ. ἀντὶ ὑποπυθμένες), Εὐστ.869,8.

ὑποπυθμίδιος-α-ον μτγν. ποι. ὁ ὑποπυθμένιος, ὑποπύθμην βλ.λ. : Λεωνίδ.Ταρ.ΑΠ 6,200.

ὑποπυΐσκω (πύον) καθιστῶ τι ὑποκάτω ἢ ὀλίγον πυῶδες : Ἀλέξ.Τράλλ.8,498· **2)** τὸ μέσ. ἀρχίζω νὰ πληροῦμαι πύου, νὰ μαζεύω ἔμπυο : Ἱππ. Κεφ.Τρωμ.910.

ὑποπυκνάζω μτγν. διὰ συχνῶν **μικρῶν δόσεων** πληροῦμαι ἔκ τινος, δθ. συνεκδ. ἐπιδίδομαι συνεχέστερον εἴς τι : Λουκ.Λεξιφ.14 **εὐζωροτέρῳ ἥδιον ἂν ὑποπυκνάζοιμι** (μὲ μεγαλυτέραν εὐχαρίστησιν θὰ ἐπλήρουν **ἐμαυτὸν** μὲ ἀκρατότερον οἶνον, - θὰ ἐσυχνόπινα).

ὑπόπυκνος-ον ὁ ὀλίγον τι πυκνός : Ἱππ.1028C **πνεῦμα ὑπόπυκνον.**

ὑποπυκνοῦμαι-όομαι μτγν. πυκνοῦμαι βαθμηδόν, κατὰ μικρόν : Πτολ.Μαθ.2,91,16 **τοῦτο γὰρ ἠρέμα ὑποπεπύκνωται.**

ὑπόπυον (τὸ) νεώτ. ὀφθαλμ. συλλογὴ πύου ἔσωθεν καὶ πρὸς τὰ κάτω τοῦ κερατοειδοῦς ὑμένος τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὑπόπυος-ον ὁ ὑποκάτω ἢ ὀλίγον πύον ἔχων, ἔμπυος, ὁ τείνων εἰς ἐμπύησιν : Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.908 **ὕδρωψ ῥεῖ ὑπόπυος·** ‖ **τὸ ὑπόπυον** ὡς οὐσ. εἶδός τι ἕλκους : Γαλ.14,143,15· **2)** ὁ μεμειγμένος μετὰ πύου : Ἀριστλ.ΖΙ 3,20,9 **ὑπόπυον γάλα.**

ὑποπυρεταίνω πυρέσσω ὀλίγον, ἔχω ὀλίγον, μικρὸν πυρετόν : Ἱππ.1217C.

ὑποπυριῶ-άω μτγν. προκαλῶ ἐλαφρὰν ἐφίδρωσιν δι' ἀχνίσματος : Ἀλέξ.Τραλλ.8,486 **Μηλίνῳ τὸν σπλῆνα ὑποπυριάσομεν.**

ὑπόπυρος-ον (πῦρ) ὁ ἔχων πῦρ ὑποκάτω, ὁ ἔχων μυστικὸν πῦρ κάτωθεν : Σοφ.ἀπ.378 **ποίας Ναυλίου πάγος ὑποπύρους.**

ὑποπυρρίζω μτγν. εἶμαι ὑπόπυρρος, ξανθοκόκκινος : Διοσκ.2,176, Ἀλέξ Μύνδ.π.Ἀθήν.9,387F **κεραμεοῦς τὴν χρόαν, ὑποπυρρίζων μᾶλλον.**

ὑπόπυρρος-ον ὁ ὀλίγον τι πυρρός, ξανθοκόκκινος, ὑποκόκκινος : Ἱππ.Προγν.40, Ἀριστλ.ΖΙ 9,14,2.

ὑποπυρωπός-ή-όν πάπ. ὁ κατά τι πυρωπός, ὁ ὀλίγον τι πυρρόχρους.

ὑπόπωλος-ον μτγν. ἐπὶ θηλείας ἵππου, ὁ **ἔχων** ὑφ' ἑαυτὸν καὶ θηλάζων πῶλον, πουλάρι : Στράβ. 8,2,28 **ἵππους δὲ ξανθὰς ἑκατὸν καὶ πεντήκοντα,** ὑποπώλους **τὰς πλείστας·** ‖ κ. ἐπὶ καμήλου : Πάπ. **κάμηλον θήλειαν ὑπόπωλον.**

ὑποραΐζω δ. γρ. τοῦ ὑπορραΐζω βλ.λ.

ὑποράπτω δ. γρ. τοῦ ὑπορράπτω βλ.λ.

ὑποραφή (ἡ) δ. γρ. τοῦ ὑπορραφὴ βλ.λ.

ὑποργάζω ποι. ὑπομαλάσσω, ἐπὶ αἰσχρᾶς σημασίας : Ἱππῶν.ἀπ.60,75.

ὑποργός (ὁ) Ἐπιγρ.δ.γ.τοῦ ὑπουργὸς βλ.λ.1).

ὑπορέγχω ῥέγχω ἐλαφρῶς, ροχαλίζω λίγο : Ἱππ. Κωακ.119.

ὑπόρειος-ον (ὄρος) **ἐσφ.** γρ. τοῦ ὑπώρειος βλ.λ

ὑπορέμβομαι μτγν. περιπατῶ, περιοδεύω, περιπλανῶμαι : Χορίκ.122 **πρὸς τὴν ἀγορὰν ἀσέμνως ὑπορεμβόμενος.**

ὑπόρθριος-α ον μτγν. ποι. ὁ πρὸς τὸν ὄρθρον, πρωϊνός, ὁ κατὰ τὰ χαράματα γινόμενος : Ἀνακρεόντ.9,9 **ὑπόρθριαι φωναὶ** (τῆς χελιδόνος).

ὑπορθῶ-όω μτγν. ὀρθῶ τι κάτωθεν : Συμμ.ΠΔ Ψαλμ.43,19, Σχόλ.Ὀδ.Θ 66.

ὑπόρθωμα-ατος (τὸ) **γλωσσ.** ὑποστήριγμα πράγματος ἠνωρθωμένου.

ὑπόρθωσις-εως (ἡ) **γλωσσ.** ἡ ὑποκάτωθεν ὄρθωσις, ἀνόρθωσις.

ὑπόρινος-ον Ἡσ. ὁ *ὑπόρρινος* βλ.λ.

ὑπορριπίζω μτγν. κάτωθεν ἢ ἠρέμα ἀναρριπίζω, ἀναζωπυρῶ διὰ ῥιπιδίου : Παῦλ.Σιλ.ΑΠ 9,443.

ὑπόρνυμι ἐπ., μέλλ. **-όρσω, ἀόρ. α' -ῶρσα,** παρακ. **-ώρορα,** ὑποκάτωθεν, ἢ **κατ'** ὀλίγον, ἢ ἐνδομύχως διεγείρω, ὑποκινῶ : Ἰλ.Ψ 108 **πᾶσιν ὑφ' ἵμε-**

ρον ὦρσε γόοιο, Ὀδ.Δ 113, αὐτ.Ω 62· κ. παθ. : αὐτ.Π 215 τοῖσιν ὑφ' ἵμερος ὦρτο γόοιο.

ὑποροφία (ἡ) νεώτ. τὸ μεταξὺ ὀροφῆς καὶ στέγης τριγωνικὸν ἢ ἄλλου σχήματος κενόν.

ὑπορόφιος-ον δ. γρ. τοῦ ὑπωρόφιος βλ.λ.

ὑπόροφος-ον κ. νεώτ. δ.γρ. τοῦ ὑπώροφος βλ.λ.· **2**) (ὄροφος=κάλαμος) φρ. **ὑπόροφος βοή** φωνὴ ἡδέως ἐξερχομένη ἐκ τοῦ αὐλοῦ : Εὐρ.Ὀρ.147 **ἀτρεμαῖον ὡς ὑπόροφον φέρω βοάν**· **3**) νεώτ. δασολ. **ὑπόροφος βλάστησις** ἡ πρεμνοφυὴς βλάστησις τῶν μέσων ἢ συνθέτων δασῶν.

ὑπορόφωσις-εως (ἡ) μσν. ὑποστέγασις, ὑπόστεγον, ὀροφὴ φατνωματική : Μαλάλ.Ι 339,6.

ὑπόρραιβος-ον σχόλ. ὁ ὀλίγον τι ραιβός, καμπύλος ἢ κυρτός : Σχόλ.Ἰλ.Θ 164.

ὑπορραΐζω μτγν. γίνομαι ἡσυχώτερος, ὀλίγον ἀνακουφίζομαι, καλυτερεύω, ἀρχίζω νὰ γίνωμαι καλύτερα : Φιλοστόργ.Ἐκκλ.Ἱστ.7,10.

ὑπόρραμμα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ὑποκάτω, τὸ ἔσωθεν τοῦ ἐνδύματος ραπτόμενον ὕφασμα, ἐπένδυσις, φόδρα, ἀστάρι, σωπάνι.

ὑπορραπίζω μτγν. ὑποκάτωθεν ἢ ὀλίγον ραπίζω, κτυπῶ ὑποκάτωθεν καὶ θέτω εἰς κίνησιν : Διον.Ἀλ.Συνθ.14.

ὑπορράπτω κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπέρραφα**, ράπτω ὑποκάτω, ἔσωθεν ἐνδύματος, ὑπενδύω, φοδράρω : Ἰώσ.ΠΙ 17,5,7· **2**) μτφ. ὑποσυνάπτω, συρράπτω, συγκροτῶ : Εὐρ.Ἀλκ.537 **ὡς δὴ τί δράσων τόνδ' ὑπορράπτεις λόγον;**.

ὑπορραφή (ἡ) γλωσσ. **τὸ ὑπορράπτειν** βλ.λ.1), φοδράρισμα, ἀστάρωμα.

ὑπόρραχις-εως (ἡ) τὸ ὑπὸ τὴν ράχιν καὶ μέχρι τῆς ὀσφύος τμῆμα τῆς ὀπισθίας ἐπιφανείας τοῦ κορμοῦ· Πολυδ.2,136 «ἡ μέχρι τῆς ὀσφύος κοιλότης».

ὑπορρέω, μέλλ. -ρυήσομαι, ἀόρ. -ερρύην, παρακ. -ερρύηκα, ὑποκάτω ἢ κάτωθεν ρέω, καταρρέω : Ἀριστλ.Θαυμ.130,3, Πλούτ.Κράσσ.4 **πηγὴ μὲν ἡδίστου νάματος ὑπορρεῖ παρὰ τὸν κρημνόν**, σύτ. Ἠθ.949D· **2**) μτγν. ἐκρέω κατὰ μικρόν : αὐτ. Φάβ.19 **κατὰ μικρὸν ὑπορρέοντος ἀφοφητί**· **3**) μτφ. κρυφίως καὶ ἀπαρατηρήτως εἰσέρχομαι, ὑπεισέρχομαι, ὑπεισδύομαι : Πλάτ.Πολ.424D **παρανομία ἠρέμα ὑπορρεῖ πρὸς τὰ ἤθη**, αὐτ.Νόμ. 672B, Δημ.412· κ. μτ. δοτ. : Εὐρ.ἀπ.499,5 **τἄδικον πολλαῖς ὑπερρύηκε**· κ. μτ. αἰτ. : Πλούτ Ἠθ.437D **δυσχέρειαι ὑπορρέουσι τὴν ψυχήν**· **4**) κατὰ μικρόν, ἀνεπαισθήτως προχωρῶ, ὁθ. παρέρχομαι, χάνομαι : Ἀριστφ.Νεφ.1289 **πλέον τἀργύριον ἀεὶ γίγνεται ὑπορρέοντος τοῦ χρόνου;**, Δημ.472 **τοὺς δ' ἐν ἀπάσῃ καθεστάναι δοκοῦντας εὐδαιμονίᾳ, πάντα ταῦτ' ὑπέρρει κατὰ μικρόν**· **5**) ὑποπίπτω, καταπίπτω, πίπτω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, πέφτω σιγὰ σιγά : Πλάτ.Νόμ.792C **ἐρείσματα ἐκ μέσου ὑπορρέοντα**, Θεόκρ.7,121· κ. ἐπὶ τριχῶν : Λουκ.Ἐπ.Κρον.24 **παῖδας δὲ αὐτῶν τοὺς ὡραίους καὶ κομήτας . . φαλακροὺς γίνεσθαι ὑπορρεούσης τῆς κόμης**· **6**) καταπίπτω, μεταπίπτω : Ἐπίκτ.Ἐγχ.22,6· **7**) μτγν. διαρρέω, ἀπέρχομαι κατὰ μικρὸν ἔκ τινος τόπου : Λουκ.ΒΠρ.27 **ἤδη μὲν ὑπορρέουσιν οἱ πολλοὶ καὶ ἐν ὀλίγοις ἡ πρᾶσις ἔσται**· **8**) ἐπὶ προσ., προσέρχομαι ἀπαρατήρητός που : Πλούτ.Νικ.1 **πολλαχοῦ δ' ὑπορρέων εἰς τὸν Ξέναρχον**.

ὑπορρήγνυμι ρήγνυμι, σχίζων ἀνοίγω ὑποκάτωθεν, ἐν χρ. τὸ παθ. : Ἰλ.Ο 558 **οὐρανόθεν ὑπερράγη αἰθήρ**· **2**) μτγν. κάμνω τι νὰ ἐκραγῇ πρὸς τὰ κάτω : Ρητ.1,497 **Ζεὺς ὑπερρήγνυε βροντάς**.

ὑπόρρηνος-ον (ρήν, ἀρήν) ἐπ. ὕπαρνος, ὁ ἔχων ὑποκάτω, ὁ θηλάζων ἄρνα, ἀμνόν : Ἰλ.Κ 216 **οἱ ἕκαστος ὄϊν δώσουσι . . θῆλυν, ὑπόρρηνον**.

ὑπόρριζον (τὸ) νεώτ. μαθ. ἀριθμὸς ἢ παράστασις γεγραμμένη κάτωθεν ριζικοῦ βλ.λ.

ὑπόρριζος-ον κ.νεώτ. ὁ εὑρισκόμενος ὑπό, ὑποκάτω τῶν ριζῶν : Ἀριστλ.Ζ( ),13,1· **2**) ὁ ἔχων βαθείας τὰς ρίζας, ἐρριζωμένος κάτωθεν : Θεόφρ Φ(2,1,3, αὐτ.ΦΑἰτ.1,2,2· **3**) νεώτ. **τὸ ὑπόρριζον** ὡς οὐσ. βλ.λ.

ὑπορριζοῦμαι-όομαι μτγν. ἀποκτῶ ρίζας ὑποκάτω, ριζοβολῶ, στερεοῦμαι : Ἰω.Χρυσ.8,961Α.

ὑπορρινικός-ή-όν νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν ρῖνα κείμενος, εὑρισκόμενος, ὑπόρρινος : **ὑπορρινικὴ αὔλαξ**.

ὑπορρίνιον (τὸ) κ. νεώτ. τὸ μέρος τοῦ προσώπου τὸ ὑπὸ τὴν ρῖνα : Ἱππ.400,46 **ἱδρῶτες περὶ ὑπορρίνιον καὶ μέτωπον**· **2**) μτγν. κ. νεώτ. συνεκδ. ὁ μύσταξ· Πολυδ.2,80 «αἱ δὲ ὑπὸ τῇ ῥῖν' τρίχες, μύσταξ, ὑπορρίνιον».

ὑπόρρῑνος-ον (ρίς) κ. νεώτ. κ. **-όρινος** (Ἡσ.) ὁ ὑπὸ τὴν ρῖνα κείμενος, εὑρισκόμενος, ὑπορρινικός ὁθ. **ὑπόρρινα** (τὰ) ὡς οὐσ. αἱ τρίχες τοῦ μύστακος, ὁ μύσταξ : Κτησ.Περσ.53 (πιθ. αἰτ. ἐν. τοῦ ὑπόρρις)· **2**) λεξ. κ. νεώτ. ὁ ἔνρινός πως, ρινόφωνος Ἡσ. «ὑπορίνους τοὺς ὑπὸ ῥινὶ φθεγγομένους».

ὑπορριπίζω μτγν. ριπίζω κάτωθεν ἢ ἠρέμα : ΑΠ 9,443· **2**) τὸ μέσ. μτφ. διεγείρω : Ἀππ.Ἐμφ. Πολ.1,105 **ὑπορριπίζεσθαι ἐπὶ στάσεις**.

ὑπορρίπτω μτγν. ρίπτω ὑποκάτω καὶ ἔμπροσθεν, ὑποβάλλω, ρίπτω εἰς : Πλούτ.Εὐμ.17 **εἰ δ' οὐ πιστεύετέ μοι ξίφος, ὑπορρίψατε τοῖς θηρίοις δεδεμένον**, Φίλ.1,376.

ὑπορριπτῶ-έω μτγν. ὑπορρίπτω βλ.λ. : Ἀππ Μιθρ.38, Γρηγ.Ναζ.119,16.

ὑπόρρις-ινος (ἡ) ὁ μύσταξ : Κτησ.Πέρσ.53.

ὑπορροή (ἡ) νεώτ. μουσ. σημαδόφωνον τῆς βυζαντινῆς μουσικῆς δηλοῦν κατάβασιν τῆς φωνῆς κατὰ δύο διαδοχικὰς βαθμίδας τῆς κλίμακος.

ὑπορροιζῶ-έω μτγν. πρὸς τοῖς ἄλλαις ἢ ἠρέμα ροῖζον, ἐλαφρὸν ψίθυρον ἢ θροῦν ἀποτελῶ, ὑποσυρίζω, ὑπηχῶ, ἀντηχῶ ἀπὸ βαθιά : Πλούτ. Ἠθ.590C, Σχόλ.Θεόκρ.1,7.

ὑπόρρους-οος (ὁ) (ὑπορρέω) ὀχετὸς ἢ ἀγωγός, δι' οὗ ὑπορρέει τὸ ὑγρὸν κατὰ τὰς θερμὰς ἀπαλούσεις : Ἱππ.Ἀγμ.770.

ὑπορροφῶ-έω· μσν. μικρὸν κατὰ μικρὸν ἢ ἠρέμα, ἐλαφρῶς ροφῶ : Τιμαρ.ἐν Notices des Mss.9,2,200.

ὑπόρρυθμος-ον μτγν. ὁ ἱκανῶς, ἀρκετὰ σύμμετρος ἢ ἀνάλογος : Πτολ.Τετράβ.143,7.

ὑπορρυΐσκομαι μσν. συνεχῶς ὑπορρέω βλ.λ.3) : Φώτ.Βιβλ.3?9,24.

ὑπόρρυσις-εως (ἡ) ἡ ὑποκάτωθεν ἐκροή, ὑπόγειος ὀχετός, ὑπόνομος δι' οὗ ἀπορρέει ὕδωρ : Στράβ.14,649 **ἀμφιθέατρον . . κρυπτὴν ἔχcν τὴν ὑπόρρυσιν τῶν χαραδρωδῶν ὑδάτων**· **2**) μτφ. κατάπτωσις, χώνεμα τῆς σαρκός : Ἱππ.741Η.

ὑπορρωδῶ-έω ὀρρωδῶ, φοβοῦμαι ὀλίγον τι : Εὐπ.Δήμ.9 **καὶ πάλαι γ' ἂν ἦν ἀνήρ, εἰ μὴ τὸ τῆς πόρνης ὑπωρρώδει κακόν**.

ὑπορυγή (ἡ) μσν. ὀχετὸς ὑπόγειος, ὑπόνομος : Μαξιμ.ΚΔ Ἐφ.222.

ὑπόρυγμα-ατος (τὸ) μτγν. μέρος ὑπεσκαμμένον, ἐσκαμμένον κάτωθεν, ὑπόνομος : Αἰν.Τακτ.32,Πάπ.

ὑπορυγμός (ὁ) σχόλ. τὸ ὑπόρυγμα βλ.λ. : Σχόλ. Ἀριστφ.Νεφ.508,47),17 **σμήνει μελισσῶν περιέτυχον ἐξ ὑπορυγμοῦ τινος ἀνιουσῶν**.

ὑπορυκτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόρυξιν, τὴν ἀνασκαφὴν ὑπονόμων : Ἀρχ.Μαθ.97 **σιδήρων ὑπορυκτικῶν**.

ὑπόρυξις-εως (ἡ) ὑπόγειος ἐκσκαφή, ὑπόσκαψις, σκάψιμο κάτω ἀπὸ τὴ γῆ : Ἀρχ.Μαθ.99 **περὶ δὲ ὑπορύξεων καὶ στωΐδίων κατασκευῆς**.

ὑπορύσσω, ἀττ. **-ττω** ὀρύσσω, σκάπτω ὑποκάτω, ὑποσκάπτω, ὑπονομεύω : Ἡρ.5,115 **τὴν πέριξ ὑπορύσσοντες τὸ τεῖχος πέμπτῳ μηνὶ εἷλον οἱ Πέρσαι**, αὐτ.6,18· **2**) μτγν. κ. μτφ. : Πλούτ. Ἀγησ.35 **ὑπορύττειν τὰς κοινὰς διαλύσεις**, Λουκ

Μισθ.Συν.31· **3)** ὑπορύττω **τὰ ἀπόρρητα** προδίδω τὰ μυστικά, κοινολογῶ τοῦτα:Πλούτ.'Ηθ.490C.

ὑπόρχημα-ατος (τὸ) μέλος ᾀδόμενον ἐν συνοδείᾳ ὀρχήσεως, ᾆσμα, χορικὸς ὕμνος εἰς τὸν 'Απόλλωνα, πεποιημένος κατὰ τὸ πλεῖστον εἰς στίχους κρητικοὺς καὶ ὡς **ἐκ** τούτου ἔχων μεγάλην ὁμοιότητα μὲ τὸν παιᾶνα· ἦτο δὲ ὁ ὕμνος οὗτος ζωηρὸς καὶ συνωδεύετο ὑπὸ ὀρχήσεως καὶ μιμικῆς παραστάσεως (Λουκ.'Ορχ.16) (ὑπὸ τοῦ **'Αθήν.**(14,630Ε) παραβάλλεται πρὸς τὸν κόρδακα)· **τὰ δὲ** πρῶτα ἴχνη ὑπορχήματος εὑρίσκονται ἐν **'Ιλ.**Σ 593 **κέξ.**, 'Οδ.Θ 26) κέξ., 'Ησίοδ.Α 281 **κέξ.**, **τὰ δὲ ἐν** Πινδ.ἀπ.71,82 εἶναι λείψανα ὑπορχημάτων : Πλάτ.'Ιων 534C **οἷός τε ἕκαστος ποιεῖν καλῶς . . , ὁ μὲν διθυράμβους, ὁ δὲ ἐγκώμια, ὁ δὲ ὑπορχήματα,** Διον.'Αλ.Δημ.7, Πλούτ.'Ηθ.1134C.

ὑπορχηματικός-ή-όν μτγν. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπόρχημα, ὁ τοῦ ὑπορχήματος : Διον.'Αλ.Δημ.43· ‖ **ποίησις ὑπορχηματική** ποίησις ὑπορχημάτων : 'Αθήν.14,630D.

ὑπόρχησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ὄρχησις συνοδευομένη ὑπὸ ᾄσματος : Σχόλ.'Αριστφ.Βάτρ. 924· **2)** ὑπόρχημα βλ.λ. : Κλήμ.'Αλ.365.

ὑπορχοῦμαι-έομαι κ. νεώτ., μέλλ. -ήσαμαι, ὀρχοῦμαι πρὸς ᾠδήν, χορεύω μὲ μουσικήν : Αἰσχ.Χο. 1025 **πρὸς δὲ καρδίᾳ φόβος ᾄδειν ἕτοιμος ἠδ' ὑπορχεῖσθαι·** κ. μτ. συστοίχ. αἰτ. : Πλούτ. Νόμ.13· **2)** μτγν. κ. νεώτ. ὀρχούμενος ᾄδω, ἰδίᾳ παριστῶ ὡς εἰς παντομίμαν πρόσωπον ἢ χαρακτῆρα διὰ μόνων σχημάτων καὶ μορφασμῶν : Λουκ.'Ορχ.16· **3)** ὁμ. ὀρχούμενος θρηνῶ : 'Ηλιόδ.Αἰθ.6,8 **φέρε καὶ ἡμεῖς δαίμονι τῷ εἰληχότι . . ᾄσωμεν θρήνους καὶ γόους ὑπορχησώμεθα.**

ὑποσαγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὑπὸ σάγην ὤν, ὁ πορευόμενος μετὰ σάγματος, σεσογμένος, σαμαρωμένος, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἀσαγής : 'Ιουστ. 273Β **ἡ ὑποσαγὴς ὄνος.**

ὑπόσαγμα-ατος (τὸ) νεώτ. **τὸ ὑπὸ τὸ** σάγμα ἢ ἐφίππιον τιθέμενον ἐπὶ τῆς ράχεως τοῦ ζῴου χονδρὸν μάλλινον ὕφασμα, κασάς, κετσές.

ὑπόσαθρος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον **τι, ὁ** ἐν μέρει σαθρός : Λουκ.Νεκρ.**Δ 10,1 δεινῶς τῶν ὑποσάθρων ἐστί,** αὐτ.Δραπ.32.

ὑποσαίνω μτγν. κ. νεώτ., ἐπ. ὑποσσαίνω ('Απολλ. Ρ 3,396) ἐπὶ κυνός, σείω ἐλαφρῶς τὴν οὐρὰν ἐκ χαρᾶς : ΑἰλΖΙ 17,17· ‖ **ὑποσαίνω τῇ γλώττῃ** ἐπὶ λέαντος, κινῶ ἔνθεν κἀκεῖθεν τὴν γλῶσσαν ὀλίγον, ἐλαφρῶς : **αὐτ.**9,1· **2)** μτφ.· μτ. αἰτ. κολακευτικῶς φέρομαι, θωπεύω τινά : Πλούτ.'Ηθ.65C **φανερῶς μὲν ὑποσαίνει . . λάθρᾳ δ' ὑφίησί** τινας **καὶ ὑποσπείρει διαβολάς·** ‖ νεώτ. κολακεύω χαμερπῶς, περιποιοῦμαι δουλοπρεπῶς.

ὑποσαίρω μτγν. κ. μσν. διανοίγω ὀλίγον **τι, ἐλαφρῶς,** μόλις τὸ στόμα μου : Πολυβ.4,145, Εὐμάθ.105 **ὑποσεσηρυῖα μικρόν,** Εὐστ.Πον.119,3 **σαρκάζουσιν ἢ καὶ σαρδώνιον ὑποσεσήρασιν·** ‖ δθ. **ὑποσαίρω ὀδόντας** διανοίγω μόλις τὸ στόμα καὶ ὑποδεικνύω, ἀφήνω νὰ φαίνωνται οἱ ὀδόντες μου : 'Οππ.Κυν.2,243· **2)** μτγν. ἐπὶ καρπῶν, χαίνω, σκάζω, σχίζομαι : Φιλόστρ.Εἰκ.1,31 **σῦκα τὰ μὲν ὠμὰ . . τὰ δὲ ρυσὰ καὶ ἔξωρα, τὰ δὲ ὑποσέσηρε παρεμφαίνοντα** τοῦ **χυμοῦ τὸ ἄνθος.**

ὑποσα(κ)κίζω μτγν. κ. μσν. διηθῶ, διυλίζω, στραγγίζω διὰ σάκκου· 'Ησ. «ὑποσακκίζειν· ὑπηθεῖν **τῷ** σάκκῳ» : Λουκ.Σολ.6· **2)** μτφ. τὸ παθ. ὑπαναλίσκομαι, ὑποκενοῦμαι, **κατὰ** μικρὸν καταναλίσκομαι, **ἐξοδεύομαι** : ΑΒ 68,30 **ὑποσακκίζεται οὖν τὰ χρήματα, οἷον ὑπορρεῖ· 3)** μσν. καλπάζω· ‖ δθ. φρ. **ὑποσακκίζω τῆς ὁδοῦ** προχωρῶ ἐσπευσμένως : Φώτ., ΕΜ 723,26.

ὑποσαλεύω μτγν. ὀλίγον σαλεύω, **διεγείρω** ἐπιτηδείως, παρορμῶ κατ' ὀλίγον : Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ. 10,4,6· ‖ μτφ. τὸ παθ. : 'Αππ.'Εμφ.Πολ.2,143 **ὑπεσαλεύετο αὖθις ἐς ὀργὴν ὁ δῆμος.**

ὑπόσαλος-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν θάλασσαν ὤν : Geogr.Gr.min.2,449 νησίον **ὑπόσαλον· 2)** ὁ ὑπὸ σάλον ὤν, ἰδίᾳ ὁ **ἐν** ἀνοικτῇ, πολυκυμάντῳ θαλάσσῃ ὤν, δθ. **ὁ** ὀλίγον σαλευόμενος, ὁ ὑποσειόμενος : Πλούτ.'Ηθ.434C **τῆς γῆς ὑποσάλου γενομένης·** ‖ φρ. **ὀδόντες ὑπόσαλοι χαλαροί,** ὑποσαλευόμενοι : Διοσκ.5,119.

ὑποσαλπίζω μτγν. ἐλαφρῶς σαλπίζω, **δι' ἐλαφροῦ** σαλπίσματος παραγγέλλω τι : ΑΓΙ Συμπλ.372.

ὑποσάνδαλος-ον μσν. ἐπὶ ὑποδήματος, ὁ ἔχων σάνδαλον, πέλμα, ὑποκάτω : 'Ιω.Λυδ.Μην.1,17 **ὑπόδημα μέλαν, ὑποσάνδαλον,** δι' **ὅλου γυμνόν.**

ὑποσανίδιον μτγν. τὸ κατώτατον μέρος σανιδίου : 'Αρχ.Μαθ.274.

ὑπόσαπρος-ον ὁ ὀλίγον τι σαπρός : 'Ιππ.Προγν.41.

ὑποσαρκίδιος-ον ὁ ὑπὸ τὴν σάρκα, ὑπὸ τὸ δέρμα ὤν : 'Ιππ.405,15, αὐτ.447,14.

ὑποσάρκιος-ον (σάρξ) ὁ ὑποσαρκίδιος:'Ιππ.405,15.

ὑποσαρκῶ-όω μτγν. ὑποκάτωθεν ἀναπληρῶ διὰ κρέατος : Γαλ.

ὑποσέβω μτγν. ὀλίγον τι σέβω, κτ. ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ὑπερσέβω : Γρηγ.Ναζ.1,221Α.

ὑποσειραῖος-ον ποι. ὁ ὑπὸ τὴν σειράδα, **τὸ** σχοινίον ὤν ἢ ὁ σειρόμενος παραπλεύρως, ὁ σειραῖος : Εὐρ.'Ηρ.445 **ἐσορῶ . . ἀλοχόν τε φίλην** ('Ηρακλέους) **ὑποσειραίους ποσὶν ἕλκουσαν τέκνα καὶ γεραιὸν πατέρ'** 'Ηρακλέους.

ὑπόσεισμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ κατὰ τὸν ὑποσεισμόν, κατὰ **τὸ** κοσκίνισμα καταπεσόν, ἀποκοσκίνισμα, σκύβαλο:Γαλ.'Ιατρ.Μέθ.13,75 **λιβανωτοῦ ὑ-.**

ὑποσείω κ. μσν. κ. νεώτ., ἐπ. **ὑποσσείω** σείω, κινῶ κάτωθεν, ὑποκάτω : 'Οδ.Ι.385 **οἱ δὲ τ' ἔνερθεν ὑποσσείουσιν ἱμάντι** (ἐπὶ τοῦ ἱμάντος, **δι' οὗ** περιστρέφεται τὸ τρύπανον)· ‖ κ. μτφ. : Ρητ.1, 430 **αἶνος ὑποσείει τὴν κεφαλήν· 2)** μτγν. κ. νεώτ. σείω τι ἐλαφρῶς, σαλεύω, δθ. κοσκινίζω : Γαλ.6,481,15 **ὑποσείσας τὸ λεπτότατον ἄλευρον· 3)** μτγν. προτείνω, **προβάλλω ἢ** ρίπτω τι πρός τινα : ΑἰλΖΙ 7,13.

ὑποσελήνιος-ον μτγν. **ὁ ὑποσέληνος βλ.λ.** : Πορφ.π.Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.112Β.

ὑποσέληνος-ον **ὁ** ὑπὸ τὴν σελήνην **ὤν** : Ξενοκρ. π.Στοβ.'Εκλ.1,62.

ὑποσελίδιος-ον νεώτ. ὁ ὑποσέλιδος βλ.λ.

ὑποσέλιδος-ον νεώτ. κ. **ὑποσελίδιος-ον ὁ** ὑπὸ τὴν σελίδα, εἰς **τὸ** κατώτατον μέρος τῆς σελίδος κείμενος : **ὑποσέλιδοι σημειώσεις, - ὑποσελίδια σχόλια·** ‖ τὸ οὐδ. **ὑποσέλιδον** ὡς οὐσ. ἀγγελία ἢ ἄλλη ἄσχετος πρὸς τὸ κείμενον δημοσίευσις εἰς τὸ κάτω μέρος σελίδος βιβλίου, περιοδικοῦ κτλ.

ὑπόσεμνος-ον μτγν. ὁ ἔχων σεμνότητά τινα, ὁ κάπως σεμνός, ἀξιοσέβαστος, μεγαλοπρεπής : Φιλόστρ.Εἰκ.1,29, αὐτ.2,1.

ὑποσευαντήρ-ῆρος (ὁ) 'Επιγρ. ὁ ὑποκινῶν τι, ὑποκινητής τινος : 'Επιγρ.Καλλιπόλεως **τοξοφόρον Φοῖβον λοιμοῦ ὑποσευαντῆρα** (δ.ἀνάγν. ὑποσημαντῆρα).

ὑποσεύομαι ἐσφ. γρ. ἀντὶ ὕπο σεύομαι **ἐν** 'Ησίοδ.Α 373.

ὑποσημαίνω κ. νεώτ., **ἀόρ. ὑπεσήμηνα,** νεώτ. **ὑπεσήμανα,** σημαίνω τι ἐμμέσως, ὑπεμφαίνω, ὑποδεικνύω, ὑποδηλῶ : Θουκ.1,82 **τήν τε παρασκευὴν καὶ τοὺς λόγους αὐτῇ ὁμοῖα ὑποσημαίνοντας,** Πλάτ.Πολ.566Α, 'Αριστλ.ΗΝικ.3,2,17 **καθάπερ καὶ τοὔνομα ὑποσημαίνει,** αὐτ.4,2,1, Πλούτ. Περ.11, ΑἰλΖΙ 1,52· ‖ πάπ. κ. μέσ. : **ὑπεσημηνάμην τῇ παρούσῃ ἐπιστολῇ· 2)** διά τινος δίδω σημεῖόν τι : Πλούτ.Σύγκρ.Πελ.κ.Μαρκέλλ.3 **ὡς ὑπεσήμηνεν ἡ σάλπιγξ** ἀνακλητικόν, ΔιωνΚ 49,9 **τό γε σημεῖον ἤρθη καὶ ἡ σάλπιγξ ὑπεσήμηνεν· κ.**

παθ.: Θουκ 6,32 τῇ σάλπιγγι σιωπὴ ὑπεσημάνθη' κ. μτ. ἀπαρφ. : Πολύαιν.1,35,1 ὅταν ὑποσημήνῃ, θεῖν ἐπὶ τοὺς πολεμίους' **3)** νεώτ. ναυτ. ἐπαναλαμβάνω σῆμα γινόμενον παρ' ἄλλου, ὅπως μεταδώσω αὐτὸ εἰς ἕτερον πλοῖον ἢ ὅπως δείξω ὅτι εἶδον καὶ ἐνόησα τὸ σημανθέν' **4)** ὁμ. νεώτ. κάμνω κρυφίως σημεῖον, δίδω εἰς τινα νὰ ἐννοήσῃ, νὰ καταλάβῃ' **5)** πάπ. κ. μσν. ἐν τῷ μέσ. τ. ὑποσημειοῦμαι, ὑπογράφω : Πάπ. ὁ δεῖνα ὑπεσημηνάμην τὸ πιττάκιον, Εὐστ.'Εκκλ.'Ιστ.5,19.

ὑποσήμανσις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποσημαίνω, ὑπόδειξις διὰ σημείου, ὑποδήλωσις : Ψχυμ.Γ ἐν Βί.Μιχ.Παλ.265Α.

ὑποσημαντήρ-ῆρος (ὁ) 'Επιγρ. δ.ἀνάγν. τοῦ ὑποσευαντὴρ βλ.λ.

ὑποσημάντωρ-ορος (ὁ) μσν. ὁ ὑποσημαίνων, ὑποσημειῶν τι : Πρόδρ.ἐν Notitt.Mss.6,562.

ὑποσημασία (ἡ) Ζωναρ. «ὑποσημείωσις».

ὑποσημειῶ-όω μτγν., νεώτ. κ. δημ. ὑποσημειώνω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μικρὸν κατὰ μικρὸν σημειώνω, ἀναγράφω, καταγράφω, ἐν χρ. τὸ μέσ.: Διογ.Λ 2,48 πρῶτος ὑποσημειωσάμενος τὰ λεγόμενα εἰς ἀνθρώπους ἤγαγεν, 'Ωριγ.3,477D, Πάπ. ἀξιοῦντες ὑποσημειώσασθαί σε πρὸς τὸ καὶ ἡμᾶς τὸ ἀσφαλὲς ἔχειν' **2)** νεώτ. κ. δημ. σημειῶ κάτωθεν, κάμνω ὑποσημείωσιν βλ.λ., γράφω ὑποσημειώσεις εἴς τι κείμενον' **3)** τὸ μέσ. κ. νεώτ. ἐν τέλει ἐπιστολῆς ἢ ἄλλου κειμένου ὑπογράφω, σημειώνω τὸ ὄνομά μου, θέτω ὑποκάτω τὴν ὑπογραφήν μου : Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.283Α μέλλοντα δὲ ἤδη.. τοῖς καθ' ἡμῶν γράμμασιν ὑποσημειούμενον, - ὁ ὑποσημειούμενος εὐπειθῶς ἀναφέρω ὅτι .., - ὑποσημειοῦμαι εὐσεβάστως' **4)** μτγν. σημειώνω δι' ἀριθμῶν : Πτολ.Γεωγρ.63,5.

ὑποσημείωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ., δημ. -η τὸ ὑποσημειοῦν, καταγραφή, ἀναγραφή, σημείωσις κάτωθεν : Διογ.Λ 2,122 ὧν ἐμνημόνευεν ὑποσημειώσεις ἐποιεῖτο' **2)** νεώτ. κ. δημ. ἡ παρὰ τὴν βάσιν τῆς σελίδος σημείωσις, παρατήρησις ὑπὸ τὸ κείμενον σελίδος, ἐντύπου τινὸς ἢ ἐγγράφου : αἱ πηγαὶ τῶν ἀναφερομένων ἐν τῷ κειμένῳ πηγῶν ἀναγράφονται ἐν ὑποσημειώσει' **3)** μτγν. πρόσθετος παρατήρησις, σημείωσις : 'Ιάμβλ.Πυθ.103, Πάπ. λαβεῖν τὴν ὑποσημείωσιν' **4)** ὁμ. ὑπογραφή : Εὐσ.'Εκκλ.'Ιστ.5,19 ἐν τῇ ἐπιστολῇ ὑποσημειώσεις φέρονται.. ἐπισκόπων.

ὑποσήπω μτγν. ἀμτβ., παρακ. β'-σέσηπα, κάμνω νὰ σήπεται, νὰ σαπίζῃ ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι' ἐν χρ. τὸ παθ. ὀλίγον σήπομαι, ἀρχίζω νὰ σαπίζω : Νίκ.'Αλεξ.247 (δ.γρ. ὑποβόσκεται).

ὑποσθενία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. ὑποσθένωσις-εως ἐλάττωσις τῶν μυϊκῶν δυνάμεων, τοῦ σθένους, ἀτονία, ἐξοσθένησις.

ὑποσθενικός-ή-όν νεώτ. ὁ προκαλῶν, ἐπιφέρων ὑποσθενίαν, ὑποσθένωσιν' **2)** ὁ πάσχων ἐξ ὑποσθενίας, ἀτονικός.

ὑποσθένωσις-εως (ἡ) νεώτ. δ. τ. τοῦ ὑποσθενία.

ὑποσιγῶ-άω καθ' ὃν χρόνον γίνεταί τι σιγῶ, σωπαίνω : Αἰσχίν.2,162 ἐγὼ διαφανὴς ἦν οὐχ ὑποσιγῶν, ἀλλὰ συνᾴδων.

ὑποσίδηρος-ον ὁ ὑποκάτωθεν, ἔσωθεν ἐκ σιδήρου ὤν : Πλάτ.Πολ.415Β ἐάν τε σφέτερος ἔκγονος ὑπόχαλκος ἢ ὑποσίδηρος γένηται' **2)** ὁ κεκολυμμένος ὑπὸ σιδήρου (παθ.) : 'Αριστφ.ἀπ.π. Πολυδ.10,173 σκυτάλιον ὑποσίδηρον.

ὑπόσιμος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι σιμός, ὁ μετρίως σιμός : Φιλόστρ.'Ηρ.717 'Οδυσσέα ὑπόσιμον, Αἰλ.ΖΙ 12,27 ὑπόσιμος ὁ ἐν τῇ θαλάττῃ τῇ 'Ερυθρᾷ πίθηκος, Γρηγ.Νύσσ.2,680D.

ὑποσιμῶ-όω μτγν. ὑπόσιμον ποιῶ, κάμπτω ὀλίγον πρὸς τὰ κάτω : 'Αλκίφρ.1,39 μικρὸν ὑποσιμώσασα τὴν ὀσφύν, ἰδοὺ σκόπει τὸ χρῶμα.

ὑποσιτισμός (ὁ) νεώτ. πρόσληψις ἢ παροχὴ ἀνεπαρκοῦς διὰ τὴν θρέψιν τοῦ ὀργανισμοῦ τροφῆς' ἀντιθ. ὑπερσιτισμός.

ὑποσιώπησις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. τὸ ὑποσιωπᾶν, τὸ παρέρχεσθαι ἐν σιωπῇ : Οὐλπ.Δημ.38,13 τοῦτο δὲ τὸ σχῆμα λέγεται ὑποσιώπησις, ὅταν μέλλῃ τις ἐπιφέρειν τραχύ τι καὶ λοιδορίας ἐχόμενον, Γρηγ.Κορ.Σχόλ.'Ερμογ.7,1184.

ὑποσιωπῶ-άω παρέρχομαι ἐν σιωπῇ : Αἰσχίν 3, 239 τὰ δὲ ἑβδομήκοντα τάλαντα ὑποσιωπᾷς' **2)** μτγν. τηρῶ σιωπήν, μένω σιωπηλός : Αἰλ.ΠΙ 8, 16 ὁπόσοι γινώσκοντες ὑποσιωπῶσι, Φίλ 2,178,11.

ὑποσκάζω μτγν. κ. νεώτ. σκάζω, χωλαίνω ὀλίγον, ἐλαφρῶς, κουτσαίνω λίγο : Πλούτ.'Ηθ.4Α, Λουκ.Τίμ.20 προΐωμεν, ὦ Πλοῦτε. Τί τοῦτο ; ὑποσκάζεις;, Γρηγ.Νύσσ.2,950C, Εὐστ.Πον.51,74' || ἀρχ. παροιμ. εἰ χωλῷ παροικήσεις, ὑποσκάζειν μαθήσει (πρβλ. «μὲ στραβὸ ποὺ κοιμηθῇ τὸ πρωὶ ἀλλοιθωρίζει»).

ὑπόσκαιος-ον μσν. ὁ ὀλίγον σκαιός, ὁ κατά τι ἀδέξιος, ἐστερημένος κομψότητος καὶ χάριτος: Φώτ. ἰθύμβος, ᾠδὴ μακρὰ καὶ ὑπόσκαιος.

ὑποσκαίρω μτγν. ἀναπηδῶ, ἀνασκιρτῶ, σκιρτῶ ὀλίγον : Νόνν.Δ 8,21, Γρηγ.Ναζ.2,112Β ὑποσκαίροντες μόσχοι.

ὑποσκαλεύω σκαλεύω, σκαλίζω τι ὑπό, κάτωθεν ἢ ὀλίγον, συνδαυλίζω : 'Αριστφ.'Αχ.1014 τὸ πῦρ ὑποσκάλευε.

ὑποσκάλλω μσν. σκαλίζω ὑποκάτω, ὑποσκάπτω, ἀνασκαλίζω, δθ. ὑπεργάζομαι : Φώτ.630,8.

ὑποσκαλμίς-ίδος (ἡ) λεξ. κ. νεώτ. ναυτ. ἡ βάσις τοῦ σκαλμοῦ, ξύλινον ἢ ὀρειχάλκινον στήριγμα τοῦ σκαλμοῦ, ἐνδυνάμωμα τῆς ἐπισκαλμίδος τῆς λέμβου, τάκος τοῦ σκαρμοῦ : ΕΜ 715,22.

ὑπόσκαμβος-ον σχόλ. κ. μσν. ὁ ὀλίγον κεκαμμένος, λυγισμένος : Σχόλ.Λουκ.Θε.Δ 20,5 καλαῦροψ ἐστὶ ποιμενικὴ ῥάβδος μικρὸν ἑκατέρωθεν ὑπόσκαμβος, Τζέτζ.Λυκόφρ.96.

ὑποσκαπτικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑποσκαφήν' **2)** ὁ ὑποσκάπτων, ὑπονομευτικός.

ὑποσκάπτω κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπέσκαψα, παθ.ἀόρ. ὑπεσκάφην, μτχ.παθ. παρακ. ὑπεσκαμμένος, σκάπτω ὑποκάτω, σκάπτω πέριξ καὶ κατ' ἐπιφάνειαν' πρβλ. ὑποκονίω : Θεόφρ.Φ(2,7,5 οἱ δὲ καὶ τὰς συκᾶς ὑποσκάπτουσι' **2)** μτγν. κ. νεώτ. ὑπορύσσω, ὑπονομεύω δι' ἐκσκαφῆς : 'Αθήν.13, 583Α τὸν τῆς ἡδονῆς τοῖχον ὑποσκάπτοντες' **3)** ἐν ἀναφ. πρὸς ἅλματα, σκάπτω σχηματίζω μικροὺς βόθρους διὰ τῶν πελμάτων μου : Πίνδ.Ν 5,37(20) αὐτόθεν ἅλμαθ' ὑποσκάπτει τις' **4)** νεώτ. μτφ. κλονίζω τι διὰ συνεχοῦς βλάβης, φθείρω : Παπαντ.'Αγ.'Ορ.45 οἱ γυναῖκες μεταχειρίζονται ὅλα τους τὰ μέσα .. γιὰ νὰ ὑποσκάφουν τὸ προαιώνιο αὐτὸ ἔθιμο, - ἡ κακὴ δίαιτα ὑπέσκαψε τὴν ὑγείαν του.

ὑποσκαριφισμός (ὁ) μτγν. δ. ἀνάγν. τοῦ ὑποσκαφισμὸς βλ λ. : Πλούτ.'Ηθ.683Ε.

ὑποσκαφή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὑποκάτω σκαφή, ὑπόρυξις, δθ. μέρος ὑπεσκαμμένον : Διοσκ.5, 106 κυανὸς δὲ .. εὑρισκόμενος κατά τινας σπηλαιώδεις ὑποσκαφὰς τῆς θαλάσσης.

ὑποσκαφιόκαρτος-ον (κείρω) μτγν. ὁ κεκαρμένος ὡς ἔγγιστα κατὰ τὸν τρόπον τῆς κουρᾶς τῆς καλουμένης σκάφιον βλ.λ.2ι : Νικόστρ.π. 'Αθήν.2,47Ε μειράκιον .. ὑποσκαφιόκαρτόν τι.

ὑποσκαφισμός (ὁ) μτγν. ἡ δι' ἀναλικμήσεως, διὰ λιχνίσματος κάθαρσις τοῦ σίτου, ἡ διὰ τῆς σκαφίδος λίκμησις αὐτοῦ : Πλούτ.'Ηθ.683D οὐ γὰρ μόνον ὑποσκαφισμοὶ καὶ διαττήσεις καὶ ἀποκρίσεις καὶ διακρίσεις εἰσὶ τῶν σιτίων (δ' ἀνάγν. ὑποσκαριφισμοί).

ὑποσκεδάννυμι μτγν. ὑποκάτω διασκορπίζω: Γρηγ.Ναζ.1,150,204.

ὑποσκελίζω κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπεσκέλισα**, παθ. ἀόρ. ὑπεσκελίσθην, κατορρίπτω τινὰ ὑποβάλλων τὸ σκέλος, ρίχνω κάτω μὲ τρικλοποδιά, πεδικλώνω: Δημ.1259 **ὑποσκελίσαντες καὶ ῥάξαντες εἰς τὸν βόρβορον,** Λουκ.'Ανάχ.1· **2)** ἐν αναφ. πρὸς οἶνον, καταρρίπτω, καταβάλλω : Εὔβουλ. Σεμ 1,12 **πολὺς γὰρ** [οἶνος] **εἰς ἐν μικρὸν ἀγγεῖον χυθεὶς ὑποσκελίζει ῥᾷστα τοὺς πεπωκότας**· κ. παθ. : Πλούτ.'Ηθ.6Ε, ΑΠλ.307 **ὁ πρέσβυς ἐκ μέθης ὑπεσκέλισται**· **3)** μτφ. ὑπονομεύω, καταβάλλω προσπάθειαν νὰ ἐξουδετερώσω τινά: Πλάτ.Εὐθ.278Β, Δημ.273 **τὸν λέγοντά τι τῶν ὑμῖν συμφερόντων ὑποσκελίζειν**· **4)** νεώτ.μτφ. παραγκωνίζω τινά, ὑπερισχύω αὐτοῦ καὶ ἰδίᾳ διὰ πλογίων μέσων : **κατώρθωσε νὰ προαχθῇ ὑποσκελίζων τοὺς ἀρχαιοτέρους του**· **5)** ρηματ. π. ὑποσκέλισις, ὑποσκελισμός, ὑποσκέλισμα.

ὑποσκέλισις-εως (ἡ) νεώτ. ὁ ὑποσκελισμὸς βλ.λ.

ὑποσκέλισμα-ατος (τὸ) μτγν. ἀνατροπὴ δι' ὑποσκελισμοῦ : ΠΔ Παροιμ.24,17 **ἐν δὲ τῷ ὑποσκελίσματι αὐτοῦ μὴ ἐπαίρου.**

ὑποσκελισμός (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποσκελίζω βλ.λ.1) : ΠΔ Παροιμ.11,3· **2)** νεώτ. μτφ. παραγκώνισις, ὑπερίσχυσις ἰδίᾳ διὰ πλογίων μέσων.

ὑποσκέπτομαι ὑποσκοπῶ βλ.λ. : 'Ιππ.Προγν.44.

ὑπόσκεση (ἡ) δημ. προφ. τοῦ ὑπόσχεσις βλ.λ.

ὑποσκευάζω μτγν. παρασκευάζω ὑποκάτω ἢ κρυφίως : Πάπ.· κ. παθ.: Γρηγ.Νύσσ.2,1063D **ἤδη διὰ βάθους ἐν ταῖς ῥίζαις ὑποσκευασθέντος.**

ὑποσκευή (ἡ) μτγν. τὸ κάτω μέρος οἰκοδομήματος, κρηπίς, θεμέλιον: Γλωσσ.· **2)** πρόσκαιρον ἀφιδωτὸν σανίδωμα, ἐφ' οὗ κτίζονται γέφυροι, ὑπόνομοι κττ., ακαρί : Θεόδ.Μοψ.146,18 **ἡ ὑποσκευὴ αἴρεται, μένει δὲ μόνη ἡ ἀψὶς στερρά.**

ὑποσκήνιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ἐξώτατον πρὸς τὰ ἔμπροσθεν μέρος τῆς σκηνῆς τοῦ θεάτρου τὸ μεταξὺ τοῦ προσκηνίου καὶ τῆς ὀρχήστρας ἐκτεινόμενον πρὸς ἀμφοτέρας τὰς πλευρὰς ἢ ὁ ὑπὸ τὸ πρόσθιον μέρος τῆς σκηνῆς τοῖχος: Πολυδ.4,124 **τὸ δὲ ὑποσκήνιον κίοσι καὶ ἀγαλματίοις πρὸς τὸ θέατρον τετραμμένοις, ὑπὸ τὸ λογεῖον κείμενον,** 'Αθήν.14,631F· **2)** νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν σκηνὴν τοῦ θεάτρου χῶρος.

ὑποσκηνῶ-όω μτγν. σκηνῶ, κατασκηνῶ κάτωθέν τινος : ΠΙ 3,1,17 **τὰς δέρρεις, αἷς ὑπεσκήνουν.**'

ὑποσκιάζω μτγν. κ. νεώτ. καθιστῶ, κάμνω τι σκιερόν πως, σκοτεινόν, δθ. ἐν ἀμτβ. χρ. καθίσταμαι, γίνομαι ὑπόσκιος, σκιερός, ἀρχίζω νὰ σκοτεινιάζω : 'Ιππόλοχ.π.'Αθήν.4,130Α **τοῦ πότου προϊόντος καὶ τῆς ὥρας ὑποσκιαζούσης**· **2)** μτγν. μέσ. σκιάζομαι ὑποκάτω : Γρηγ.Νύσσ.2,583D **τῇ συκῇ τοῦ πικροῦ βίου ὑποσκιάζεσθαι.**

ὑποσκίασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. ὁ περὶ τὴν σκιὰν χῶρος, ὁ φωτιζόμενος ὑπὸ μέρους μόνον τῶν ἀκτίνων φωτεινῆς τινος πηγῆς : 'Ιππ.1275,33 **ἡμέρην τε καὶ εὐφρόνην πρὸ ἑωυτῷ καθεστῶτος καὶ ἰδιάζοντος, τὰ μὲν πολλὰ ἐν ἄντροισι καὶ ἐρημίῃσιν ἢ ὑποσκιάσεσι δένδρων**· **2)** νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποσκιάζω βλ.λ.1).

ὑποσκίασμα-ατος (τὸ) νεώτ. ἀμυδρὸν φῶς, σκιόφως· **2)** ὑποσκίασις βλ.λ.1)· **3)** ἄστρον. τὸ κατὰ τὰς ἐκλείψεις τῆς σελήνης τμῆμα τοῦ δίσκου αὐτῆς, τὸ μὴ ἀποκρυπτόμενον ἐξ ὁλοκλήρου ἀπὸ τῶν ἀκτίνων τοῦ ἡλίου ὑπὸ τῆς παρεμβαλλομένης γῆς.

ὑποσκιόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ὑπόσκιος βλ.λ.1) : Νίκ.Θηρ.96 (ἐσφ. ἀνάγν.).

ὑπόσκιος-ον (σκιά) κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ σκιὰν ὤν, **ἐσκιασμένος, σκιερός, σύσκιος,** ἀπόσκιος : Αἰσχ. ἀπ.145 **ὑποσκίοις ἐν φυκτηρίοις,** αὐτ.196,8 **νιφάδι . . ὑπόσκιον θήσει χθόνα,** Θεόφρ.ΦΑΙτ.1,17,13· || κ. ἐπὶ προσ., ὁ ὑπὸ σκιὸν ὤν, ἐσκιασμένος ἀπό τινος: αὐτ.'Ικ.658 **τοιγὰρ ὑποσκίων ἐκ στομάτων ποτάσθω φιλότιμος εὐχὰ** (ἐπὶ τῶν στομάτων, ἐπὶ τῆς γλώσσης τῶν 'Ικετῶν τῶν ἐσκιασμένων μὲ τοὺς **ἐξ ἐλαίας κλάδους**)· **2)** μτγν. ὁ ὑπὸ σκιὰν **τελούμενος,** γινόμενος : Πλούτ.'Αλέξ.7 **ὑπόσκιοι περίπατοι.**

ὑποσκιρτῶ-άω μτγν. ἀναπηδῶ ὀλίγον τι, ἀνασκιρτῶ, σκιρτῶ ἐλαφρῶς πως : ΑΙλ.ΖΙ 7,8,Φιλόστρ. 777,αὐτ.785 **Πᾶνα ὑποσκιρτῶντα Εὔϊον.**

ὑποσκιῶ-άω μτγν. ποι. τ. τοῦ ὑποσκιάζω βλ.λ.1), κατὰ μικρὸν σκιάζω, σκιερόν, σκοτεινὸν ποιῶ, κάμνω νὰ σκοτιδιάσῃ : 'Αρατ.854 **ἤν ὑποσκιάῃσί.. ἠέλιον νεφέλη**· κ. παθ. : 'Απολλ.Ρ 1,451 **σκοπέλοισιν ὑποσκιόωνται ἄρουραι.**

ὑπόσκληρος-ον κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι σκληρός, σκληρούτσικος : 'Ιππ.'Αγμ.760,αὐτ.'Αρθρ.840.

ὑποσκληρύνομαι γίνομαι ὑπόσκληρος, σκληρύνομαι ὀλίγον : Θεόφρ.'Αν.58.

ὑπόσκνιπος-ον πάπ. ὁ ὑπόσκνιφος βλ.λ.

ὑπόσκνιφος-ον πάπ. **ὁ** ὀλίγον τι τυφλός, ἀφανής, σκοτεινός, ἄδηλος.

ὑποσκόλιος-ον μτγν. **ὁ** ὀλίγον τι σκολιός : 'Αρετ.Χρον.Παθ.1,8.

ὑπόσκομαι δημ. προφ. τοῦ ὑπόσχομαι βλ.λ.

ὑπόσκοπος-ον ποι. ὁ ὑπὸ τὴν σκιὰν τοῦ ὁποίου βλέπει τις· δθ.**ὑπόσκοπος χείρ** ἡ τεθειμένη οὕτως, ὥστε νὰ ἐπισκιάζῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ νὰ διευκολύνῃ τὴν ὅρασιν· πρβλ. 'Ησ. «ὥσπερ οἱ ἀποσκοποῦντες, οὕτω κελεύει σχηματίσαι. τὴν χεῖρα, καθάπερ τοὺς Πᾶνας ποιοῦσι» : Αἰσχ.ἀπ.330.

ὑποσκοπῶ-έω μέλλ. ὑποσκέψομαι, ὑποπτεύω, εἰκάζω : 'Ιππ.Προγν.39.

ὑποσκότεινος-ον γλωσσ. ὁ ὀλίγον τι σκοτεινός.

ὑποσκότιος-ον σχόλ. **ὁ** ὑποσκότεινος βλ.λ. : Σχόλ.Εὐρ.'Ορ.1472.

ὑποσκύζομαι μσν. ὀργίζομαί πως : Νίκ.Χων. Χρον.352C **ὑποσκυζομένῳ προσώπῳ.**

ὑποσκυφισμός (ὁ) μτγν. μσν. ἐγχείρησίς τις ἐπ' τοῦ **περικρανίου** ὑμένος ἢ τοῦ δέρματος τῆς **κεφαλῆς**· πρβλ. ὑποσπαθισμός : Παῦλ.Αἰλ.6,7.

ὑποσμαραγῶ-έω μτγν. ποι. σμαραγῶ, **ἠχῶ** ὑποκάτω, βουΐζω ἀποκάτω : Κόϊντ.12.97.

ὑποσμηναγός (ὁ) νεώτ. βαθμὸς κατωτέρου ἀξιωματικοῦ τῆς ἀεροπορίας, ἀντιστοιχῶν πρὸς τὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

ὑποσμήχω μτγν. σμήχω, τρίβω ὀλίγον ἢ σφογγίζω ἐλαφρῶς : Θεμίστ.Λόγ.235Β **καλλύνας τὸ ἄγαλμα καὶ ὑποσμήξας,** 'Αλέξ.Τραλλ.12,110.

ὑποσμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. **ἐλάττωσις τῆς ὀσφρητικῆς ἱκανότητος**· ἀντίθ. **ὑπεροσμία.**

ὕποσμος-ον (ὀσμή) ὁ ἐπιτήδειος, κατάλληλος ἢ ἱκανὸς εἰς **τὸ ὀσφραίνεσθαι,** εὔρινος, εὐόσφρητος: 'Αριστλ.Ψυχ.2,9,8 **καὶ γὰρ τούτων πόρρωθεν ἀπαντᾷ πρὸς τὴν τροφὴν ὕποσμα γινόμενα.**

ὑποσμύχω μτγν. διὰ πυρὸς ἀδυνάτου κατὰ μικρὸν **καὶ** ἀνεπαισθήτως κατακαίω, κρυφοκαίω· ἐν χρ. **τὸ παθ.** : 'Απολλ.Ρ 2,445 **ὑποσμύχονται ὀπωπαί**· || μτφ. κατατήκω **ἐπ'** ὀλίγον, σιγολειώνω : Βασ.1,1,418Β **ἐν τῷ βάθει κατέχει τὴν νόσον ὑποσμύχουσαν αὐτοῦ τὰ σπλάγχνα.**

ὑποσοβῶ-έω μτγν. ὀλίγον τι σοβῶ ἢ **κινῶ** ὑποκάτω : 'Ηλιόδ.Αἰθ.10,30 **πλατυνομένοις ἐναλλὰξ τοῖς ἀγκῶσι τοὺς πήχεις ὑποσοβῶν.**

ὑποσόλοικος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως σόλοικος βλ.λ. : Πλούτ.'Ηθ.615D· **2)** γεν. ὁ ὀλίγον ἄτοπος, ἀλλόκοτος : Κικ.'Αττ.2,10.

ὑπόσομφος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι σπογγώδης ἢ πορώδης, δθ. μτφ. **ἄσημος,** ταπεινός, τιποτένιος : **Θεμίστ.Λόγ.222D τὴν πόλιν ἀντὶ λαγαρᾶς**

καὶ **ὑποσόμφου** μεστὴν ἐποίησεν ἀγλαΐας˙ **2)** χαλαρός : Ὀρειβ.1,49,4,Γαλ.6,571,6, Μαρκελλῖν. Ἰατρ.23,18.αὐτ.24,4,30.
ὑποσόριον (τὸ) Ἐπιγρ. βάσις ἢ τὰ ὑπόβαθρα σοροῦ.
ὑποσορικός-ή-όν Ἐπιγρ. ὁ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑποσόριον βλ.λ., ὁ τοῦ ὑποσορίου.
ὑπόσοφος-ον ὁ μετρίως σοφὸς ἔν τινι, ὁ ὀλίγον ἔμπειρος ἢ ἐπιτήδειος : Φιλόστρ.Ἀπολλ.305,22,30.
ὑποσπαδιαῖος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων τὴν ὀπὴν τῆς οὐρήθρας πολὺ χαμηλὸ ἢ ὑποκάτω : Γαλ.Ὅρ. Ἰατρ.19,445.
ὑποσπαδίας (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑποσπαδιαῖος βλ.λ., ὁ πάσχων ἐξ ὑποσπαδιάσεως : Γαλ. Ὅρ.Ἰατρ.19,445 «πάθος, ἐφ' οὗ ἡ βάλανος ἀφείλκυσται˙ ἢ πάθος . ., ἐφ' οὗ ἡ βάλανος ἀπόκειται καὶ τὸ τῆς οὐρήθρας τμῆμα ὑπόκειται» **2)** νεώτ. ἡ ὑποσπαδίασις βλ.λ.
ὑποσπαδίασις-εως (ἡ) νεώτ. ἐλαττωματικὴ διάπλασις τῆς οὐρήθρας, καθ' ἣν ἡ αὖλαξ αὐτῆς δὲν ἐκβάλλει εἰς τὸ ἄκρον τοῦ πέους ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ ὀσχέου καὶ τῆς βαλάνου.
ὑποσπαθίζω μτγν. ἐκτελῶ ὑποσπαθισμόν, εἰσάγω, χώνω ὑπὸ τὴν ἐπιδερμίδα χειρουργικόν τι εἰδικὸν ἐργαλεῖον καὶ σχίζω : Ἐπιφάν.3,538.
ὑποσπαθισμός (ὁ) μτγν. κ. μσν. ἐγχείρησις καθ' ἣν σχίζεται τὸ δέρμα τοῦ κρανίου καὶ διὰ τοῦ γενομένου ῥήγματος εἰσάγεται ἐργαλεῖον πλατύ, σπάθιον ἢ ὑποσπαθιστήρ, καὶ οὕτως ἀποτέμνεται τὸ δέρμα : Γαλ.2,395, Παῦλ.Αἰγ.6,6.
ὑποσπαθιστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. μσν. χειρουργικὸν πλατὺ ἐργαλεῖον δι' οὗ γίνεται ὁ ὑποσπαθισμός βλ.λ : Παῦλ.Αἰγ.6,6.
ὑποσπαίρω μτγν. μσν. σπαράζω ὀλίγον, χαλαρῶς, ἀγωνιῶ, ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν τελευταίων σπαραγμῶν θνῄσκοντος : Ἀνών.π.Σουΐδ.˙ **2)** ἐπὶ σφυγμοῦ, κτυπῶ ἀμυδρῶς πως : Παῦλ.Αἰγ.3,71.
ὑποσπανίζω πάσχω, ὑποφέρω ἐκ μικρᾶς σπάνεως, ἔχω μικρὰν σπάνιν, ἀρχίζω νὰ στεροῦμαί τι˙ ἐν χρ τὸ παθ. εὑρίσκομαι ἐν σπάνει πράγματός τινος : Αἰσχ.Πέρσ.489 **Θεσσαλῶν πόλεις ὑπεσπανισμένους βορᾶς˙** **2)** ἐπὶ πραγμ., μένω ἀτέλεστον, ἐλλείπω : Σοφ.Αἶ.740 **τί δ' ἐστὶ χρείας τῆσδ' ὑπεσπανισμένον** (σχόλ. «τί ἐστι τὸ ἐλλιπές;»).
ὑποσπάνισις-εως (ἡ) μσν. μικρά τις, ἀσήμαντος σπάνις, ἔλλειψις : Νικ.Χων.Χρον.26D.
ὑπόσπανος-ον μτγν. ὁ σπανίζων τὸ γένειον : Κ Ἑρμ.Μτφρ.Ἰλ.1003.
ὑποσπασμός (ὁ) μτγν. τὸ ὑποσπᾶν, ἀποσπᾶν κρυφίως, λάθρα : Ἀκύλ.ΠΔ Δευτ.15,1.
ὑπόσπειρα (ἡ) μτγν. εἶδός τι πλέγματος τῶν τριχῶν τῆς κόμης˙ Πολυδ.2,31 «καὶ ὑπόσπειραν εἶδος τριχῶν πλέγματος ὥσπερ καὶ ἡ σπεῖρα».
ὑποσπειρίδιον (τὸ) μτγν. ἡ βάσις τῆς σπείρας˙ Ἥρων ἐν Ἀρχ.Μαθ.164.
ὑπόσπειρον (τὸ) μτγν. δ.γρ. τοῦ ὑπόσπειρα : Πολυδ.2,31.
ὑποσπείρω μτγν. σπείρω ἢ διασπείρω κρυφίως, μτφ. : Μελανιππ.7, Πλούτ.Δίων 11 **τῶν λόγων τοῦ Πλάτωνος ἔστιν οὕστινας ὑποσπείροντος**, αὐτ.Ἠθ.65C˙ **2)** πάπ. παθ. ἐπὶ γῆς, σπείρομαι ὑπὸ τὰ ἐνυπάρχοντα δένδρα : **ἄρουραι Χ φοινικῶνος ὑποσπειρομένου.**
ὑποσπληνίζομαι σχόλ. ἐπιτίθημι, ἐπιθέτω σπληνίον, ἔμπλαστρον ἢ ἐπίδεσμον ἐπὶ τοῦ τραύματός μου : Σχόλ.Ἀριστφ.Πλ.1081˙ **2)** Ἡσ. «ὑπεσπληνιασμένον˙ ὑποπιασμένον ἢ πεποικιλμένον».
ὑπόσπληνος-ον ὁ ἀλγῶν τὸν σπλῆνα, ὁ ἔχων πάθησιν τοῦ σπληνός, σπληνιάρης˙Ἱππ.Ἐπιδ.3,1102.
ὑποσπογγίζω μσν. σπογγίζω ὀλίγον, διὰ τοῦ σπόγγου ἐλαφρῶς ἢ ἐπιπολαίως ἐξαλείφω, καθαρίζω : Γεωπ.6,12,1.
ὑποσποδίζω μτγν. εἶμαι ἢ γίνομαι ὀλίγον τεφρόχρους, λαμβάνω πως τὸ χρῶμα σποδοῦ, στάκτης : Διοσκ.5,92 **κίνει ἕως ἂν μεταβάλῃ καὶ ὑποσποδίσῃ τῇ χρόᾳ.**
ὑποσπόδιος-ον μσν. ὁ ὑπὸ τὴν τέφραν παρεσκευασμένος : Μαλάλ.(353 **ὑποσπόδιος ἄρτος** (ἄρτος ὠπτημένος ὑπὸ τὴν τέφραν, στοχτόπιτται).
ὑπόσπονδος-ον (σπονδή) κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ σπονδὰς διατελῶν, ὁ διὰ συνθηκῶν προστατευόμενος, ἐξησφαλισμένος διὰ σπονδῶν ἢ συνθηκῶν : Ἡρ. 144 **ὑπόσπονδοι . . ἔφασαν εἶναι ἕτοιμοι . . ἐκχωρῆσαι ἐκ τῆς νήσου**, αὐτ.5,72 **ὑπόσπονδοι ἐξέρχονται τῆς χώρης**, αὐτ.126, αὐτ.6,103, Ξεν.Ἑλλ. 1,2,18, Ἐπιγρ. **τὴν Ταυρικὴν ὑπόσπονδον λαβών˙** ‖ ἰδίᾳ ἐν φρ. **ἀποδίδωμι** ἢ **κομίζομαι τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους** δίδω ἢ κομίζω τοὺς νεκροὺς πρὸς ἐνταφιασμὸν κατόπιν συνομολογηθείσης ἀνακωχῆς : Θουκ.1,63 **τοὺς νεκροὺς ὑποσπόνδους** ἀπέδοσαν τοῖς Ποτειδαιάταις, αὐτ.6,103.
ὑποσπορά (ἡ) μτγν. ἡ κρυφία διασπορά : Ἐπιφάν.1,60A **ἡ ὑποσπορὰ τῆς πλάνης εὑρεθήσεται.**
ὑποσπορεύς-έως (ὁ) μσν. ὁ κρύφιος διασπορεύς, ὁ διασπείρων τι κρυφίως, μυστικῶς : Φώτ. ἐν Ἀν.Βόλφ.2,143 **τῶν θελημάτων ἐκείνων καὶ πράξεων, ὧν αὐτός ἐστιν ὑποσπορεύς.**
ὑποσπουδάζω μτγν. εἶμαι ὀλίγον εὔνους τινί, ἔχω κάποιαν συμπάθειαν πρός τινα, ἢ φέρομαι μετὰ προτιούσης εὐνοίας πρός τινα : Ἰώσ.ΑΙ 19,211, Δίων Κ 39,25 **αὐτὸν τε ἐν ὀλιγωρίᾳ ἐποιεῖτο καὶ τὸν Καίσαρα ὑπεσπούδαζε.**
ὑποσπῶ-άω ὑποκάτω, πρὸς τὰ κάτω καθέλκω, ἀποσπῶ, λαμβάνω, ἀφαιρῶ τι ὑποκάτωθεν, ἀποκάτω : Εὐρ.Ἠλ.495 **ποίμνης νεογνὸν θρέμμ' ὑποσπάσας** (λαβὼν αὐτὸ ὑποκάτωθεν τῆς μητρός του), Πλάτ.Εὐθ.278C **ὥσπερ οἱ τὰ σκολύθρια τῶν μελλόντων καθιζήσεσθαι ὑποσπῶντες χαίρουσι καὶ γελῶσιν ἐπειδὰν ἴδωσιν ὕπτιον ἀνατετραμμένον,** Ἀριστφ.Φυσ.8,4,19 **ὁ τὸν κίονα ὑποσπάσας**, Δημ. 762 **θύρας ἀφαιρεῖν καὶ στρώμαθ' ὑποσπᾶν,** Λουκ.Ὄν.44˙ **2)** ἀποσπῶ, ἀποσύρω κρυφίως : Εὐρ.Βάκχ.436 **ὑπέσπασε φυγῇ πόδα** (ἀπέσυρε τὸν πόδα του κρυφίως, ἀπεχώρησε λάθρα)˙ κ. παθ. : Ἀριστλ.Ὕπν.3,23˙ **3)** τὸ μέσ. ἀποσπῶ καὶ καθέλκω ὑπ' ἐμαυτόν, ὅθ. φρ. **ὑποσπάσασθαι τὸν ἵππον** σύρω πρὸς ἐμαυτὸν τὸν ἵππον δι' ἐλαφρᾶς ἕλξεως ἢ ἐντάσεως τῶν ἡνίων : Ξεν.Ἱππ.7,8 **ἠρεμεῖν δεῖ διδάσκειν τὸν ἵππον, ἕως ἂν καὶ ὑποσπάσηται, ἥν τι δέηται, καὶ ἡνίας ἰσώσηται.**
ὑποσσαίνω ἐπ. τ. τοῦ ὑποσαίνω βλ.λ.
ὑποσσείω ἐπ. τ. τοῦ ὑποσείω βλ.λ.
ὑποστάζω στάζω ἠρέμα, ὀλίγον καὶ κατὰ μικρόν : Ἱππ.Κωακ.151.
ὑποστάθμη (ἡ) κ. νεώτ. βάσις, βάθραν, θεμέλιον : Διόδ.Σ 3,44 **ἡ νῆσος . . παλαιῶν ἔχει οἰκιῶν λιθίνας ὑποστάθμας˙** **2)** κ. νεώτ. ἀδιάλυτα συστατικὰ καθιζάνοντα ἀπὸ ὑγροῦ τινος εἰς τὸν πυθμένα τοῦ περιέχοντος αὐτὸ δοχείου, ἴζημα, κατακάθι, καταπάτι : Πλάτ.Φαίδ.109C, Διοσκ.5,120, - **ὑποστάθμη οἴνου˙** **3)** νεώτ. μτφ. φρ. **ἄνθρωπος τῆς κατωτάτης ὑποστάθμης** (ἀχρειέστατος, φαυλότατος).
ὑποσταθμίς-ίδος (ἡ) **Φώτ. «ὑποστάθμη».**
ὑπόσταθμος (ὁ) νεώτ. κ. **-θμός** δευτερεύων σταθμὸς ἐξαρτώμενος ἔκ τινος ἄλλου κεντρικοῦ.
ὑποσταλάζω μσν. ὑποστάζω βλ.λ. : Νικήτ. Εὐγ.2,25 **θρηνῶν ὑπεστάλαζε ῥεῖθρα δακρύων.**
ὑπόσταλσις-εως (ἡ) ἡ ὑπό τι ἢ ἐλαφρὰ συστολή : Ἀριστλ.ΖΙ 2,1,25 (πιθ.γρ.).
ὑπόστασις-εως (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑφίστημι, ὑποστήριξις : Ἀριστλ.ΖΜ 2,16,7 **ἡ ὑπόστασις τοῦ βάρους˙** **2)** ἡ συμπίεσις ὑγρῶν ἅτινα ἔπρεπε νὰ ἔλθουν εἰς τὴν ἐπιφάνειαν, ἀπό-

ατημα : Ἱππ.Ἄρθρ.506· **3)** τὸ ἱστάναι τινὰ ὑπό τι, τὸ **τοποθετεῖν** τινα εἰς ἐνέδραν ἢ τὸ κεῖσθαι ἐν ἐνέδρᾳ, **τὸ** ἐνεδρεύειν : Σοφ.άπ.644· **4)** τὸ ἵστασθαι ὑποκάτω, σταθερότης, ἀντίθ. ἀπόρρυσις : Ἱππ.741Η, αὐτ.822D· **5)** ὑποστροφή, ἐπιστροφή, παλινδρόμησις : Ἀριστλ Μετ.2,8,38· **6)** κ. παθ. ὡς πρᾶγμα, **ἐπὶ** ὑγρῶν, ὑποστάθμη βλ.λ.2) : Ἱππ.686;38, Ἀριστλ.Ζ(5,19,14, αὐτ.Μετ.4,5,6, αὐτ.2,3,20 **ἡ ὑπόστασις ἡ εἰς τὴν κύστιν,** αὐτ.ΖΜ 2,2,3 **ἡ τῆς ὑγρᾶς τροφῆς ὑπόστασις,** αὐτ.3,9,6 **ἐκ τῶν νεφρῶν ἡ γιγνομένη ὑπόστασις·** ‖ κ. ἐπὶ τῶν ξηρῶν **περιττωμάτων** ἢ **ἐπὶ** τῆς κόπρου : αὐτ.2,2,3, **αὐτ.**Μετ.2,3,14· **7)** εἶδός τι πυκνορρεύστου, πηκτοῦ ζωμοῦ **ἢ πηκτῆς** : Μέν.Τροφων.1,15 **πλούταξ ὑποστάσεις ποιῶν,** Πολυδ.6,60· **8)** πρᾶγμα ὑποβαλλόμενον, **τιθέμενον** ὑποκάτω, ὑποστήριγμα : Ἱππ.Μοχλ.856 **ὑπόστασις ξύλου** (ὑποστήριγμα εἰδικὸν ἐκ ξύλου χρησιμοποιούμενον κατὰ τὴν τοποθέτησιν ἐξηρθρωμένου μέλους τοῦ σώματος)· **9)** μτγν. ἡ βάσις, κρηπίς, **τὸ** θεμέλιον οἰκοδομήματος, ἰδίᾳ ναοῦ : Διόδ.Σ 1,66, αὐτ.13,82· **10)** μτγν. μτφ. ἐπὶ διηγήσεως, λόγου ρητορικοῦ ἢ ποιήματος, ἡ ὑπόθεσις, **τὸ** περιεχόμενον, ἡ βάσις **αὐτοῦ:** Πολύβ.4,2,1, **αὐτ.**1,5,3, Διόδ.Σ 1,3· **11)** ὁμ. τὸ σημεῖον τῆς ἀναχωρήσεως, ἡ πρώτη ἀρχή, **ἀφετηρία** : αὐτ.66· **12)** ὁμ. ἡ ἀρχὴ λαοῦ, ἡ ἐν ἀρχῇ προέλευσις καὶ σύστασις, σύνθεσις **αὐτοῦ:** Ἰώσ.Ἀπ.1,1· **13)** βάσις ἐνεργείας, σχέδιον, σκοπός : Διόδ.Σ 16,32, αὐτ.1,28 **κατὰ τὴν ἰδίαν ὑπόστασιν,** αὐτ.3· **14) τὸ** θεμέλιον, ἡ βάσις, ὁ λόγος τῆς **ἐλπίδος,** τῆς **πεποιθήσεως,** τοῦ θάρρους, τῆς ἀποφάσεως, τῆς **εὐσταθείας** · Πολύβ. 4,50,10, Διόδ.1,6, ΚΔ Ἑβρ.3,14 **ἐάν περ τὴν ἀρχὴν τῆς ὑποστάσεως μέχρι τέλους κατάσχωμεν·** **15)** οὐσία, φύσις : Θεόφρ.ΦΑἴτ.5,16,4 **δύσχιστα, τῷ κολλώδη τὴν ὑπόστασιν ἔχειν** (ξύλα δυσκόλως σχιζόμενα, ἐπειδὴ ἡ οὐσία των εἶναι κολλώδης, ρητινώδης), αὐτ.6,7,4 **ἡ τοῦ γεώδους ὑπόστασις·** **16)** οὐσία, πραγματικὴ ὕπαρξις, πραγματικότης : Ἀριστλ.Κόσ.4,21 **τῶν ἐν ἀέρι φαντασμάτων τὰ μὲν ἐστι κατ' ἔμφασιν, τὰ δὲ καθ' ὑπόστασιν,** Πλούτ.Ἠθ.894F, Ἀρτεμίδ.Δαλδ.3,14 **φαντασίαν μὲν ἔχειν πλούτου, ὑπόστασιν δὲ μή,** Διογ.Λ 7,135, αὐτ.9,91· ‖ **ὑποστάσεις (αἱ) τὰ** πραγματικὰ ἀντικείμενα, ὧν κατ' ἀνάκλασιν εἰκόνες, **αἱ κατοπτρικαὶ** ἐμφάσεις, **φαίνονται** ἐν τῷ **κατόπτρῳ** : Πλούτ.Ἠθ.901C· **17)** μτγν. κ. **νεώτ. τὸ νὰ** ὑπάρχῃ τι(ς), ὕπαρξις : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.2,94,76 **ὑπόστασιν ἔχω** (ὑφίσταμαι, ὑπάρχω), Ζερβ.Ἱστ. 172 **ἐπροσπαθοῦσε νὰ φανερώσῃ δυνατὴν ἄρνησιν τῆς ὑποστάσεως τοῦ** ἀνθρώπου, **- ἡ στάσις τοῦ Νίκα ἔθεσεν εἰς** κίνδυνον **αὐτὴν** ταύτην **τὴν ὑπόστασιν τῆς Βυζαντινῆς αὐτοκρατορίας·** ‖ **νεώτ. στερεῖται ὑποστάσεως** δὲν ὑπάρχει **εἰς τὴν** πραγματικότητα, εἶναι ψευδές, ἀνύπαρκτον : **τὰ ἐναντίον του διαδιδόμενα στεροῦνται πάσης ὑποστάσεως** (δ. εἶναι ἀνυπόστατα)· **18)** μτγν. ἡ πραγματικὴ οὐσία, ἡ φύσις πράγματός τινος, ἅτε ὑπάρχουσα ὡς βάσις καὶ στηρίζουσα τὴν ἐξωτερικὴν αὐτοῦ μορφήν, δθ. οὐσία ἢ ἡ ὑποκειμένη ὕλη : ΚΔ Ἑβρ.1,3 **ὃς ὢν** ἀπαύγασμα τῆς **δόξης καὶ χαρακτὴρ τῆς ὑποστάσεως αὐτοῦ,** Λουκ. Παράσ.27, Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,338 **κατ' ἰδίαν ὑπόστασιν καὶ οὐσίαν,** Σωκρ.Ἐκκλ.Ἱστ.3,7, Μηναῖ.3,3 Ὄρθρ.Ὠδ.5 Θεοτοκ. **ἐν μιᾷ ὑποστάσει ἀφύρτως γνωριζόμενος·** **19) π.** τοῖς μετέπειτα θεολόγοις ἡ λ. **περιωρίσθη κατὰ σημ.** σημαίνουσα τὸ ἰδιαίτερον ἢ χαρακτηριστικὸν φυσικὸν ἰδίωμα προσώπου ἢ **πράγματος, διαφέρει** δὲ τοῦ οὐσία ὡς τὸ **εἶδος** τοῦ **γένους,** δθ. κ. κεῖται ὡς ἰσοδύναμον τῷ λατινικῷ **persona** : Σουΐδ., Ζωναρ. ἐν λ.· **20)** μτγν. ρητορικόν τι σχῆμα Ῥήτ.8,636,15 ὑπόστασίς ἐστι λόγου αὔξησις καὶ ἑρμηνεία κατὰ τὸ δεύτερον κόμμα ἢ κῶλον»· **21)** μτγν. ὑπόστεμα βλ.λ.4), σταθμὸς στρατιωτῶν, στρατόπεδον : ΠΔ Βασ.1,13,23 **ἐξῆλθεν ἐξ ὑποστάσεως τῶν ἀλλοφύλων τῶν ἐν τῷ πέραν Μαχμάς·** **22)** νεώτ. ἰατρ. συρροὴ αἵματος εἰς τὰ ἐπικλινῆ μέρη τοῦ σώματος, ἰδίᾳ εἰς τὰς βάσεις **τῶν** πνευμόνων, **ἄ.** ὑποστατικὸν φαινόμενον.

ὑποστάτης (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. **τὸ** ὑπό τι **κείμενον,** τὸ ὑποκάτω τινὸς ἱστάμενον, στήριγμα, ἔρεισμα τιθέμενον ὑπό τι, ὑπόθεμα, ἰδίᾳ τὸ ἐν εἴδει δικράνου ξύλον τὸ τιθέμενον ὑπό τι πρὸς στήριξιν ἢ ὑποστήριξιν· Πλούτ.Κορ.24 «ὃ γὰρ οἱ Ἕλληνες ὑποστάτην καὶ στήριγμα, τοῦτο οἱ Ῥωμαῖοι φοῦρκαν ὀνομάζουσι»· **2)** βάσις ἐφ' ἧς ἵσταται ἀγγεῖόν τι, ἰδίᾳ κρατήρ : Παυσ.10,26,9 **ἐφεξῆς δὲ τῇ Λαοδίκῃ ὑποστάτης λίθου . . ἐστίν·** **3)** νεώτ. ναυτ. ἕκαστον τῶν ἰσχυρῶν ξυλίνων ἢ σιδηρῶν ὑποστηριγμάτων τῶν χρησιμευόντων διὰ τὴν τοποθέτησιν τῶν μεγάλων λέμβων ἐπὶ τῶν πλοίων· **4)** ἐν ἐπιθ. χρ. μτ. θηλ. **ὑποστάτις-ιδος** ὁ παρέχων, δίδων ὑπόστασιν καὶ ὕπαρξιν, δημιουργικός, δημιουργός : Διον.Ἀρεοπ.818C.

ὑποστατικό(ν) (τὸ) Ἐπιγρ., νεώτ. κ. δημ. χρηματικὸν ποσόν, ἀργύριον, τὸ ὁποῖον ὀφείλουν νὰ καταβάλλουν οἱ νεωστὶ μυηθέντες, οἱ προσφάτως γενόμενοι μύσται : Ἐπιγρ.Ἀνδανίας **ἀπὸ τῶν πρωτομυστᾶν τὸ ὑποστατικόν·** **2)** νεώτ. κ. δημ. ἔγγειος κτῆσις, ἀγρόκτημα.

ὑποστατικός-ή-όν κ. νεώτ. **ὁ** ἱκανὸς ἢ **πρόθυμος** νὰ ὑποβληθῇ εἴς τι, νὰ ἀναλάβῃ τι, μτ. γενικ. πράγμ. : Μέτωπ.Πυθ.π.Στοβ.1,64(10,48) **δεινῶν ὑποστατικὰ ἕξις·** **2)** γεν. ὁ ὑπομένων τι, **εὐσταθής,** καρτερικός : Ἀριστλ.ΗΕὐδ.2,5,5· ‖ κ. ἐπίρρ. **-ῶς** : Πολύβ.5,16,4· **3)** μτγν. ὁ ὑπόστασιν ἔχων, ὁ καθ' ὑπόστασιν καὶ οὐχὶ κατ' ἐπίφασιν μόνον ὑπάρχων, πραγματικός, οὐσιώδης : Ἀρρ.Ἐπίκτ.1,20,17· **4)** ὁμ. μτ. γενικ. πράγμ. ὁ ἀποτελῶν τὴν οὐσίαν τινός, τὴν ὑπόστασιν αὐτοῦ : Διον.Ἀρεοπ.865Β, Πάπ. **5)** μσν. εἰδ. π. τοῖς θεολόγοις, ὁ προσωπικός· **6)** νεώτ.ὁ ἀναφερόμενος εἰς ὑπόστασιν βλ.λ.22) : **ὑποστατικὸν φαινόμενον** (ἡ ὑπόστασις βλ.λ.22)).

ὑποστάτις-ιδος (ἡ) μτγν.θηλ. τοῦ ὑποστάτης βλ.λ.4).

ὑπόστατον (τὸ) μτγν. ὑποστάτης βλ.λ.1), ὑπόθεμα : Πολυδ.10,46, Ἐπιγρ.Δήλου **περιρραντήριον ὑπόστατον ἔχον.**

ὑποστατός-ή-όν κ. νεώτ. κ. **ὑπόστατος**-ον ρημ. ἐπίθ. τοῦ ὑφίσταμαι, ὁ ὡς κρηπίς, θεμέλιον, βάσις ὑποτεθειμένος, δθ.τὸ οὐδ.**ὑπόστατον** ὡς οὐσ. βλ.λ.· **2)** ὁ ὃν δύναταί τις νὰ ὑπομείνῃ, ὑποφερτός : Εὐρ.Ἱκ.737, αὐτ.ἀπ.177,2 **θεὸς . . θνητοῖς οὐδαμῶς ὑποστατός·** **3)** μτγν. ὁ κατ' οὐσίαν, ὁ ὄντως ὑπάρχων : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.10,60, Κλήμ.Ἀλ.915· **4)** νεώτ. ὁ δυνάμενος νὰ ὑφίσταμαι, νὰ ὑπάρχῃ, ὑπαρκτός, κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὸ ἀνυπόστατος.

ὑποστάτρια (ἡ) Ἐπιγρ. κατωτέρα ἐπιστάτρια, ἱέρεια ναοῦ.

ὑποσταφυλή (ἡ) νεώτ. ἀνατ. κ. **ὑποστάφυλον** (τὸ) ἐπιμήκυνσις τῆς σταφυλῆς τοῦ φάρυγγος.

ὑποσταχύομαι ἐπ., μτγν. γ' πληθ. ἐνεργ. παρατ. **ὑποσταχύεσκον** (Ἀπολλ.Ρ 1,972), κατὰ μικρόν, βαθμηδὸν αὐξάνω, μεγεθύνομαι ὡς ὁ στάχυς : Ὀδ. Υ 212 **ὑποσταχύοιτο βοῶν γένος** (σχόλ. «αὔξοιτο δίκην σταχύων, ὧν ἕκαστος ἐξ ἑνὸς κόκκου πολύχους γίνεται τὸν καρπόν») (δ.ἀνάγν.ὑποσταχυῷτο).

ὑποσταχυῶμαι-άομαι **δ.** ἀνάγν. τοῦ ὑποσταχύομαι βλ.λ.

ὑποστεγάζω κ. **νεώτ.** θέτω τι **ὑπὸ** στέγην, στεγάζω, σκέπω, δθ. μτφ. ὑποστηρίζω : Αἰσχ.Πρ. 430 **οὐράνιον πόλον νώτοις ὑποστεγάζει** (διόρθ. τοῦ ὑποστεγάζει).

ὑποστέγασμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. σκέπασμα ὑποστρωννύμενον, ὑπόστρωμα : Πολυδ.7,208· 2) νεώτ. ὑπόστεγον βλ.λ.

ὑποστεγνοῦμαι-όομαι μτγν. καθίσταμαι στεγανός, ἀδιαπέραστος ὑπὸ τοῦ ἀέρος : Φίλ.Μηχ. ἐν Ἀρχ.Μαθ.102,14.

ὑπόστεγο(ν) (τὸ) μτγν., νεώτ. κ. δημ. ἡ ὑπωροφία βλ.λ. : Πολυδ.1,80· 2) νεώτ. κ. δημ. χῶρος ἐστεγασμένος, ἀλλ' οὐχὶ καὶ περίκλειστος.

ὑπόστεγος-ον (στέγη) κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ στέγην εὑρισκόμενος, ὁ προστατευόμενος ἐν στέγῃ, οἰκίᾳ : Σοφ.Φιλ.34, αὐτ.Ἠλ.1385 **βεβᾶσιν ἄρτι δωμάτων ὑπόστεγοι**, αὐτ.Τρ.376 **τίν' ἐσδέδεγμαι πημονὴν ὑπόστεγον λαθραῖον**· || βίος ὑπόστεγος ὃν διέρχεταί τις ὑπὸ στέγην, ἐντὸς τῆς οἰκίας : Θεμίστ.350Α· 2) ὁ ἐπικεκαλυμμένος διὰ στέγης : Ἐμπ.29 **ἄντρον ὑπόστεγον**, Πλάτ.Κριτί. 117Β, Διον.Ἁλ.Ρωμ.3,68· || τὸ οὐδ. ὡς οὐσ. βλ.λ.

ὑποστέγω στέγω, καλύπτω ὑποκάτω, ὑποκρύπτω : Ξεν.Κυν.5,10 **εἶτα δὲ ὑποστέγει τὰ ὑγρά**.

ὑποστείχω μτγν. ὑπεκτρέχω, ὑπέρχομαι, διέρχομαι ὑποκάτω : Φιλόστρ.Ἀπολλ.28,4 **ποταμῷ Εὐφράτῃ, ὃν ἀπόρρητος ὑποστείχει γέφυρα**.

ὑποστέλλω κ. νεώτ., μέλλ. **ὑποστελῶ**, ἀόρ. **ὑπέστειλα**, παρακ. **ὑπέσταλκα**, ὑπερσ. **ὑπεστάλκειν**, παθ. ἀόρ. **ὑπεστάλην**, παρακ. ὑπέσταλμαι (Ἀρισταίν.1,10), συστέλλω ὑπό τι, καταβιβάζω, μαζεύω : Πίνδ.Ι 2,60 **οὐδέποτε ξενίαν οὖρος ἐμπνεύσας ὑπέστειλ' ἱστίον ἀμφὶ τράπεζαν** (σχόλ. «οὐδέποτε παρὰ τὴν φιλόξενον αὐτοῦ (τοῦ Ξενοκράτους) τράπεζαν, ἐν ᾗ τοὺς ἐπιφοιτῶντος ἐδεξιοῦντο ξένους, φθόνος τι ἐπιπνεύσας τὰς τῆς φιλοξενείας ἔπαυσεν ἑστιάσεις, ἀλλὰ πλήρεσι τοῖς ἱστίοις τοὺς πάντας ἐφιλοφρονεῖτο»), - **ὑποστέλλω τὰ ἱστία - τὴν σημαίαν**· || νεώτ. ἡ προστ. ἀόρ. **ὑπόστειλον!** ναυτ.κέλευσμα πρὸς ὑποστολὴν σημαίας ἢ σήματος· 2) μτγν. ἐπὶ κυνῶν, ὑποστέλλω **οὐράν** καταβιβάζω καὶ κρύπτω αὐτὴν ὑπὸ τὰ σκέλη : Ἀμμών.25· 3) ὁμ. συσφίγγω, κλείω : Ἀρισταίν.1,10 **τοῖς δακτύλοις ὑπεσταλμένοις**· 4) ὑποβιβάζω, περιορίζω τι : Ἱππ.Ἀφορ. 1243· 5) μτγν. ἀποσύρω : Πολύβ.11,21,2 **ὑπό τινα βουνὸν ὑπεστάλκει τοὺς ἱππεῖς**· || κ.ἀμτβ.ἀποσύρομαι ἀπό τινος : Διογ.Λ 4,6 **φασὶ τοὺς θορυβώδεις πάντας καὶ προυνείκους ὑποστέλλειν αὐτοῦ τῇ παρόδῳ**· || ἐν τῷ μέσ. τ. ὀπισθοχωρῶ, ἀποσύρομαι ἀπό τινος : Ἱππ.Ἀφ.1249, αὐτ.Ἀρχ. Ἰητρ.10, Ἀριστλ.ΗΜ 2,9,5· 6) μτγν. ἀπομακρύνω : ΚΔ Γαλ.2,12 **ὑπέστελλε καὶ ἀφώριζε ἑαυτόν**· 7) ὁμ. τὸ μέσ. μτ. αἰτ. προσ. ἐκ φόβου πτήσσω, ζαρώνω ἐνώπιόν τινος, φοβοῦμαί τινα : Δείν.91,29, αὐτ.109,41, Πάπ.· 8) μτγν. ἀπολ. δεικνύω φόβον : Αἰλ.ΖΙ 7,19, Ἐπιγρ.Μακεδονίας **οὐδένα κίνδυνον ἢ κακοπαθίαν**· 9) τὸ μέσ. μτ. αἰτ. πράγμ. ἀποκρύπτω τι ἐκ φόβου, δὲν λέγω τὴν ἀλήθειαν, παραποιῶ : Εὐρ.Ὀρ.607, Πλάτ.Ἀπολ.24Α **οὔτε μέγα οὔτε σμικρὸν ἀποκρυψάμενος .. οὐδ' ὑποστειλάμενος**, Ἰσοκρ.134C, αὐτ.167D, Δημ.54· 10) ἀμτβ. ἐλαττοῦμαι κατ' ὄγκον : Καλλίξ.π.Ἀθήν.204Α· || νεώτ. ἐλαττώνω, μειώνω, περιορίζω : **ὑπέστειλε τὴν ταχύτητά του**· 11) ἀφαιρῶ : ΕΜ 501,1· || τὸ παθ. ἐξαιροῦμαι : ΑΒ 498· 12) μτ. γενικ. πράγμ. λαμβάνω ὀλιγώτερον ἔκ τινος πράγματος, ἀπέχω, συγκρατοῦμαι, ἐγκρατεύομαι ἀπό τινος : Ἀριστλ.Πρ.1,46, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,1.

ὑπόστεμα (τὸ) δ. τ. τοῦ ὑπόστημα, σταθμὸς στρατιωτῶν, **στρατόπεδον**: ΠΔ Βασ 2,23,14 **τὸ ὑπόστεμα τῶν ἀλλοφύλων τότε ἐν Βηθλεέμ**.

ὑποστέναγμα-ατος (τὸ) μσν. ἐλαφρός, μικρὸς στεναγμός : Εὐμάθ.181 **ἐρωτικὸν ὑποστέναγμα**.

ὑποστενάζω ὑποστένω, ἐκπέμπω ὑπόκωφον στεναγμόν : Σοφ.Αἰ.322 **ἀλλ' ἀψόφητος ὀξέων κωκυμάτων ὑπεστέναζε ταῦρος ὣς βρυχώμενος**, αὐτ.1001· 2) στένω, στενάζω ὑπὸ τὸ βάρος τινός : Αἰσχ.Πρ.430 **οὐράνιον πόλον νώτοις ὑποστενάζει** (ἤτοι στενάζει ὑπὸ τὸ βάρος τοῦ οὐρανοῦ) (διόρθ. ὑποστεγάζει).

ὑποστεναχίζω ἐπ. κ. στοναχίζω στένω, στενάζω ὢν ὑποκάτω, ὑπό τι : Ἰλ.Β 781 **γαῖα δ' ὑπεστενάχιζε Διὶ ὡς τερψικεραύνῳ χωομένῳ**, Ἡσίοδ.Θ 843.

ὑποστενάχω μτγν. ποι. ὑποστεναχίζω βλ.λ. : Κόϊντ.14,37.

ὑπόστενος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι στενός, στενούτσικος : Πολυδ 3,180.

ὑποστένω ἐπί τινι ὀλίγον, ἠρέμα στενάζω, ἀρχίζω νὰ στενάζω : Σοφ.Ἠλ.79 **ἔδοξα προσπόλων τινὸς ὑποστενούσης ἔνδον αἰσθέσθαι**· 2) ὑπογογγύζω, ἀγανακτῶ : Ἀριστφ.Ἀχ.162 **ὑποστένοι μενταν ὁ θρανίτης λεώς**.

ὑποστέρησις-εως (ἡ) μσν. ἡ **ἔν τινι μικρῷ βαθμῷ** στέρησις : Δαμασκ.Ι 1,511Β.

ὑποστερνίζομαι μτγν. θέτω τι ὑπὸ τὸ στέρνον, τὸ στῆθός μου : Πλούτ.Ἠθ.324F **φελλοὺς πλατεῖς ὑποστερνισάμενος καὶ τὸ σῶμα τῇ κουφότητι τοῦ ὀχήματος παραθέμενος**.

ὑποστέρνιον (τὸ) νεώτ. στρατ. τὸ προστερνίδιον

ὑπόστερνον (τὸ) Ἡσ. «ὑπογάστριον».

ὑποστήλωμα-ατος (τὸ) μτγν. στήλη, στῦλος τεθειμένος ὑπό τι ὡς ὑποστήριγμα : Ἀρχ Μαθ.108.

ὑπόστημα-ατος (τὸ) (ὑφίστημι) κ. μσν. ὑποστάθμη βλ.λ.1), κατακάθι, καταπάτι : Ἱππ.52· || ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν περιττωμάτων καὶ τῶν οὔρων : Ἀριστλ.ΖΙ 1,1,11 **τὰ ὑποστήματα τῆς κοιλίας καὶ τῆς κύστεως**, αὐτ.ΖΜ 2,7,20· || μτγν ὑφίζησις, ἄντλος : Πλούτ.Πομπ.17 **ὥσπερ εἰς ἔσχατον ὑπόστημα τῶν ἐμφυλίων πολέμων εἰς τοῦτον τὸν ἄνδρα συνερρυηκότων**· 2) τὸ κάτωθεν τεθειμένον, ὑποστήριγμα, ἀντηρίς : αὐτ.ΖΠ 8,5· 3) ὑποστάτης βλ.λ.2), βάσις, στήριγμα, βάθρον : Καλλίξ.π.Ἀθήν.197Α, Ἡγήσανδρ.π.αὐτ.210Β **τὸ ἐν Δελφοῖς ὑπόστημα, οἷον ἐγγυθήκην τινὰ σιδηρᾶν, ἀνάθημα Ἀλυάττου**, Ἐπιγρ.· 4) μτγν. περίνεον βλ.λ. : Πολυδ. 2,171, Ροῦφ.Ἐφέσ.154,249· 5) μσν. πλῆθος, ὄχλος : Ἰω.Ἀντ.π.Σουΐδ.· πρβλ.ὑπόστεμα· 6) μτγν. ὑπόστασις, οὐσία, ὕπαρξις : Γρηγ.Ναζ.1,550Β.

ὑποστήριγμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. πᾶν ὅ,τι στηρίζει τι ἐκ τῶν κάτω, ὑπόβαθρον : ΠΔ Βασ. 3,7,24 **ὑποστηρίγματα ὑποκάτωθεν τοῦ χείλους αὐτῆς**, αὐτ.10,12, Ἰώσ.ΑΙ 8,7,1· || νεώτ. γεν. πᾶν ὅ,τι ὑποβαστάζει, ἀντέρεισμα.

ὑποστηρίζω μτγν., νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπεστήριξα**, δημ. **ὑποστήριξα**, παθ. ἀόρ. **-ίχθην**, δημ. **ὑποστηρίχθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑπεστηριγμένος**, δημ. **ὑποστηριγμένος**, στηρίζω ὑποκάτωθεν, ὑποβαστάζω, ἀνέχω : **ἡ ἐξέδρα ὑποστηρίζεται ὑπὸ μεγάλων σιδηρῶν στύλων**· 2) μτφ. κ. νεώτ. κ. δημ. βοηθῶ, ἐπικουρῶ, ἐνισχύω, συνηγορῶ ὑπέρ τινος, ἐπιστηρίζω : ΜΔ Ψαλμ.36,17 **ὑποστηρίζει δὲ τοὺς δικαίους ὁ κύριος**, Λουκ.Ἱστ.Συγγρ.3, αὐτ. Ἀλ.Ἱστ.1,32, **- τὸν ὑποστηρίζει ὁ θεῖός του καὶ σπουδάζει, - αὐτὸς θὰ διορισθῇ, γιατὶ τὸν ὑποστηρίζει ὁ ὑπουργός, - ὑπεστήριξα καὶ ἐγὼ τὴν ἄποψή του**· 3) νεώτ. κ. δημ. μτφ. διατείνομαι, ἰσχυρίζομαι ἐπιμόνως : **ὑποστηρίζει ὅτι πρέπει νὰ γίνῃ μεταρρύθμισις τῆς ἐκπαιδεύσεως, - ὁ εἰσαγγελεὺς ὑπεστήριξε τὴν πλήρη ἐνοχὴν τοῦ κατηγορουμένου**.

ὑποστήριξις-εως (ἡ) μσν. κ. νεώτ., δημ. **-η** ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποστηρίζω, ἡ ὑποκάτωθεν στήριξις : Πισίδ.Γ'Ἑξαήμ.265, **- ἡ γέφυρα χρῄζει ὑποστηρίξεως**· 2) νεώτ. μτφ. βοήθεια, ἐπικουρία : **ἡ ὑποστήριξίς σου τὸν ἔβλαψε**.

ὑποστιγμή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ σημεῖον τῆς στίξεως, δι' οὗ χωρίζονται λέξεις ἢ προτάσεις

ἀπ' ἀλλήλων, κόμμα· Διον.Θρ.ἐν ΑΒ 630,6 «στιγμαὶ εἰσι τρεῖς, τελεία, μέση, ὑποστιγμή. Καὶ ἡ μὲν τελεία στιγμή ἐστι διανοίας ἀπηρτισμένης σημεῖον, μέση δὲ σημεῖον πνεύματος ἕνεκεν παραλαμβανόμενον, ὑποστιγμὴ δὲ διανοίας μηδέ πω ἀπηρτισμένης, ἀλλ' ἔτι ἐνδεούσης σημεῖον» : Ἀρκάδ.189.

ὑποστίζω μτγν. κ. νεώτ., ἀόρ. ὑπέστιξα, στίζω ἐλαφρῶς διὰ στιγμάτων, κάμνω στίγματα ποῦ καὶ ποῦ, ποικίλλω στίζων : Φιλόστρ.Γυμν.274,2, Νόνν. Δ 1,332· **2)** γραμμ. θέτω ὑποστιγμήν, κόμμα.

ὑποστίλβω μτγν. κ. νεώτ. στίλβω, λάμπω ὀλίγον : Ὀππ.Κυν.1,421, Καλλιγ.Θάν.Βλ.46.

ὑποστολή (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποστέλλω, ἡ κατὰ μικρὸν ἐλάττωσις τῆς τροφῆς, περιορισμὸς τῆς διαίτης : Πλούτ.Ἠθ.2,129C, αὐτ.475F, Ὀρειβ.105· **2)** νεώτ. τὸ ὑποστέλλειν ἢ ὑποστέλλεσθαι, μάζεμα : **ὑποστολὴ τῶν ἱστίων - τῆς σημαίας**· **3)** ἀποβολὴ γράμματος : ΑΒ 600,30· **4)** Ἡσ. «δειλία, φυγή».

ὑποστολίζω ποι. ὑποστέλλω, συστέλλω, μαζεύω : Ποιητ.π.Πλούτ.Ἠθ.169B **μέγα λαῖφος ὑποστολίσας.**

ὑπόστολοι (οἱ) Ἐπιγρ. ὀνομασία ἀρχῆς τινος, πιθ. ἱερατικῆς : Ἐπιγρ.Μαγνήτων Θεσσαλίας.

ὑποστόμιον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ εἰς τὸ στόμα τοῦ ἵππου ἐμβαλλόμενον μέρος τῶν ἡνιῶν· Πολυδ.1,184 «τοῦ χαλινοῦ τὰ σιδήρια ὑποστόμια καὶ τῶν ὑποστομίων κοῖλα ἐχῖνοι, τὰ δὲ περιφερῆ καὶ πριονωτὰ τροχοί»· **2)** νεώτ. τὸ ἐπιστόμιον βλ.

ὑποστοναχίζω δ.τ. τοῦ ὑποστεναχίζω βλ.

ὑποστορέννυμι κ. ὑποστρώννυμι κ. **-ύω**, ποι. ὑποστόρνυμι, μέλλ. **ὑποστορέσω, ὑποστρώσω,** ἀττ. **ὑποστορῶ** (Εὔβουλ. ἐν Πρόκρ.1), ἀόρ. **ὑπεστόρεσα** κ. **ὑπέστρωσα,** ὑπερσ. **ὑπεστρώκειν,** παθ. παρακ. **ὑπέστρωμαι,** μτγν. **ὑπεστόρεσμαι** κ. **ὑπεστόρημαι,** στρωννύω, στρώνω ὑποκάτω, ἰδίᾳ ἐπὶ ὑποστρωμάτων : Ὀδ.Υ 139 **ἡ μὲν δέμνι' ἄνωγεν ὑποστορέσαι δμωῇσιν,** Ἄμφις π. Ἀθήν.2,47F **οὐχ ὑποστρώσεις ποτὲ τρίκλινον ;,** Βάθρ. π. Σουΐδ. ἐν λ. οἴναμα **ἅλω πλατεῖαν οἰνάροις ὑπεστρώκει·** κ. μέσ. : Ἀριστφ.Ἐκκλ.1030 **ὑποστόρεσαι τῆς ὀριγάνου** (στρῶσε ὑποκάτω ὀλίγην ρίγανην)· κ.παθ. : Χρησμ.π.Ἡρ.1,47 **ᾗ χαλκὸς μὲν ὑπέστρωται, χαλκὸς δ' ἐπιέσται·** ‖ ἐπὶ γυναικός, **λέκτρα ὑποστρώννυμί τινι** στρώνω τὴν κλίνην τινός, δθ. γίνομαι σύνευνος : Εὐρ.Ἑλ.59 **ἵνα μὴ λέκτρ' ὑποστρώσω τινί·** **2)** στρώνω, διευθετῶ τὴν κλίνην τινός : Εὔβουλ.Πρόκρ.1 **οὐκοῦν ὑποστορεῖτε μαλακῶς τῷ κυνί·** ἐν χρ. κ. τὸ παθ. : Ἰλ.Κ 155 **εὗδ', ὑπὸ δ' ἔστρωτο ρινὸν βοός,** Ξεν.ΚΠ 8,8,16 **ἀρκεῖ τὰς εὐνὰς μαλακῶς ὑποστρώννυσθαι,** Ἀναξανδρ.1,6· **3)** κ.μτφ. : Θεμίστ.133B **γαλήνην ὑποστρωννύναι ταῖς τριήρεσιν,** Ἀνδρ.Κρ.80Α **ἡμᾶς αὐτοὺς ὑποστρωννύντες . . φυχῆς ταπεινότητι.**

ὑποστόρεσμα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ ὑπόστρωμα βλ. : Γαλ.3,518.

ὑποστόρνυμι δ. ὑποστορέννυμι βλ.

ὑποστραβαινίζω Ἐπιγρ. κ. πάπ. εἶμαι ὑπόστραβος, ὀλίγον τι παραβλώψ, ἀλλοίθωρος, γκαβός, ἐλαφρῶς ἀλλοιθωρίζω : Πάπ. **ὁ δεῖνα μελάγχρως ὑποστραβαινίζων.**

ὑπόστραβος-ον πάπ. κ. μσν. ὁ ὀλίγον τι παραβλώψ, ἀλλοίθωρος : Μαλάλ.1 Χρον.258,9.

ὑποστρατεύομαι μτγν. ἐκστρατεύω, ἐκτελῶ στρατιωτικὴν ὑπηρεσίαν ὑπὸ τὰς διαταγάς τινος : Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.1,29.

ὑποστρατηγέτης (ὁ) μσν. τ. τοῦ ὑποστράτηγος : Τζέτζ Χιλ.5,219.

ὑποστράτηγος (ὁ) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς τοῦ ἀρχιστρατήγου ἀξιωματικός, ὁ ἀμέσως μετὰ τὸν στρατηγὸν κατὰ βαθμὸν ἀξιωματικός : Ξεν.Ἀν.3,1,32 **ὅπου μὲν στρατηγὸς σῶς εἴη τὸν στρατηγὸν παρεκάλουν, ὁπόθεν δὲ οἴχοιτο, τὸν ὑποστράτηγον·** ‖ νεώτ. κ. δημ. ἀνώτατος ἀξιωματικὸς ἔχων βαθμὸν μεταξὺ συνταγματάρχου καὶ ἀντιστρατήγου· **2)** Ἐπιγρ. ἐπωνυμία ἀξιωματικοῦ ἐν Ἀθήναις· **3)** μτγν. ὁ στρατιωτικὸς πρεσβευτής : Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,2349,9, Δίων Κ 59,21 **καὶ τοῖς ὑποστρατήγοις κατορθοῦσί τι πάνυ ἤχθετο,** αὐτ.68,30, αὐτ.72,11.

ὑποστρατηγῶ-έω ὑπηρετῶ ὡς ὑποστράτηγος, εἶμαι ὑποστράτηγος βλ.λ.1) : Ξεν.Ἀν.5,6,36 **πλὴν Νέωνος τοῦ Ἀσιναίου, ὃς Χειρισόφῳ ὑπεστρατήγει,** Λουκ.Διον.2, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ.5,54 **ὑποστρατηγούντων αὐτῷ τῶν νῦν ἡγουμένων.**

ὑπόστρατος (ὁ) μσν. ὁ στρατιωτικός, κατ' ἀντίθ. πρὸς τὸ κληρικός : Νομοκάν.9,1 **ὑπόστρατος μὲν ὢν ἀποζώννυται, κληρικὸς δὲ καθαιρεῖται.**

ὑποστρᾰτοφύλαξ-ακος (ὁ) μτγν. ὁ ὑποδεέστερος, κατώτερος, δευτερεύων φύλαξ τοῦ στρατοπέδου, ὑποφρούραρχος : Στράβ.12,5,1 **δικαστὴν ἕνα καὶ στρατοφύλακα ἕνα ὑπὸ τῷ τετράρχῃ τεταγμένους, ὑποστρατοφύλακας δὲ δύο.**

ὑποστρεπτικῶς ἐπίρρ., μτγν. ὑποστροφάδην βλ. : Σχόλ.Ὀππ.Ἀλ.1,636.

ὑποστρέφω κ. νεώτ., **μέλλ. -φω,** ἀόρ. **ὑπέστρεψα,** παθ. ἀόρ. **ὑπεστράφην κ. ὑπεστρέφθην** (Ἰλ.Λ 567), μτχ. παθ. παρακ. **ὑπεστραμμένος,** στρέφω πρὸς τὰ ὀπίσω, πισωγυρίζω : Ἰλ.Ε 581 **ὁ δ' ὑπέστρεφε μώνυχας ἵππους,** αὐτ.505, Εὐρ.Ἡρ.736· κ. παθ.: Ἀριστλ.Πρ.9,43,2 **πρὸς ἄλληλα ὑποστρεφόμενα λίθος γίνεται** (τὰ γεώδη ὑποστήματα τῶν οὔρων ἐν τῇ κύστει)· **2)** φέρω ὀπίσω, ἐπανοφέρω : Σοφ.Τρ.220 **ὁ κισσός . . Βακχίαν ὑποστρέφων ἅμιλλαν** (φέρων ὀπίσω, ἐπαναφέρων τὴν βακχικὴν ἅμιλλαν, ἤτοι μετατρέπων τὴν λύπην εἰς θορυβώδη χαράν)· **3)** ἀμτβ. στρέφομαι πέριξ, στρέφομαι ἀμέσως ἢ ὀπίσω, ἰδ. ἐπὶ τῶν εἰς φυγὴν τρεπομένων ἢ ὑποχωρούντων : Ἰλ.Μ 71 **εἰ δέ χ' ὑποστρέψωσι, παλίωξις δὲ γένηται ἐκ νηῶν,** αὐτ. Λ 446, Ἡρ.7,211, αὐτ.9,14, Εὐρ.Ἀλκ.1019, Ἀντιφ.119, 39 **πάλιν ὑποστρέψαντα φεύγειν·** κ. παθ. : Ἰλ.Λ 567 **αὖτις ὑποστρεφθείς,** Ἡρ.4,129, Σοφ.ΟΤ 728· **4)** γεν. ἀμτβ. ἐπιστρέφω, ξαναγυρίζω : Ὀδ.Θ 301 **αὖτις ὑποστρέψας, πρὶν Λήμνοιο γαῖαν ἱκέσθαι,** Ἡρ.4,120, αὐτ.124, αὐτ.140, Πάπ. **ὑποστρεφέτωσαν εἰς τὰς πατρίδας τὰς ἰδίας·** κ. μέσ. : Ὀδ.Σ 23 **οὐ γάρ σε ὑποστρέψεσθαι ὀΐω·** **5)** πάπ. ἐπιστρέφω, δίδω ὀπίσω : **τοῦτον** (τὸν ἀπαργυρισμὸν) **εἰς πλῆρες ὑπόστρεφον αὐτοῖς·** **6)** μτγν. ἐν τῷ παθ. περιστρέφομαί ὑποκάτω : Ἄρατ.73, αὐτ. 512· **7)** ἐκκλίνω, στρέφομαι πλαγίως καὶ οὕτως ἀποφεύγω προσβολὴν : Εὐρ.ΙΑ 363, Ξεν.Ἀν.2,1,18 **Φαλῖνος δὲ ὑποστρέψας παρὰ τὴν δόξαν αὐτοῦ εἶπεν·** **8)** νεώτ. ναυτ. ἀλλάσσω τὴν πορείαν ἱστιοφόρου, στρέφων τὴν πρύμναν πρὸς τὸν ἄνεμον, γυρίζω πόντζα λὰ μπάντα, κτ. ἀντίθ. πρὸς τὰ **ἀναστρέφω·** **9)** κ. νεώτ. ἐπὶ νόσου, ἐμφανίζομαι πάλιν μετὰ μικρὸν διάλειμμα : Ἱππ.Ἐπιδ.1,941· **10)** ἡ μτχ. τοῦ ἐνεργ. ἀόρ. ὑποστρέψας ἐν ἐπιρρ. χρ. τἀνάπαλιν, τοὐναντίον : Ἀριστφ.Ὀρν.1283 **νυνὶ δ' ὑποστρέψαντες αὖ ὀρνιθομανοῦσι.**

ὑποστροβῶ-έω ποι. βιαίως κινῶ, ταράττων κατοπινά, ταράσσω ἐσωτερικῶς : Αἰσχ.Ἀγ.1215 **ὑπ' αὖ με δεινὸς ὀρθομαντείας πόνος στροβεῖ.**

ὑποστρόγγῦλος-ον κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον ἢ κάπως στρογγύλος, στρογγυλούτσικος : Θεόφρ.ΦΙ 8,8,5, Διοσκ.3,121, αὐτ.110, αὐτ.4.

ὑποστρουθίζω μσν. ὑποτρύζω οἱονεὶ ὡς στρουθίον : Θεοφύλ.Βουλγ.Ἐπιστ.876,7.

ὑποστροφάδην ἐπίρρ. μτγν. ποι. δι' ὑποστροφῆς, ὑποστρεπτικῶς, πρὸς τὰ ὀπίσω : Ὀππ.Ἀλ.1, 636 (δ.γρ. τοῦ ὑποτροπάδην).

ὑποστροφάς-άδος (ἡ) μτγν. μηχανή τις πρὸς περιστροφὴν πράγματός τινος : Ἀρχ.Μαθ.11.

ὑποστροφή (ἡ) κ. νεώτ. στροφή πρός τό ἀντίθετον μέρος, πρός τά ὀπίσω, πισογύρισμα : Ἡρ. 6,22 ἀναχωρήσιος γενομένης καὶ ὑποστροφῆς (τῆς ἵππου)· || φρ. ἐξ ὑποστροφῆς ἐπί τῆς περί τόν καμπτῆρα τοῦ σταδίου ἐπανακάμψεως : Σοφ. Ἠλ.725 ἐκ δ' ὑποστροφῆς τελοῦντες ἕκτον ἕβδομόν τ' ἤδη δρόμον· || ἐπί στρατιωτικῆς ἐνεργείας, ἡ ἐπανοστροφή, ἡ ἐπιστροφή πρός ἀντεπίθεσιν· δθ. ἐξ ὑποστροφῆς δι' ἀντεπιθέσεως : Πολύβ.2,25,3 ἐξ ὑποστροφῆς ἀπήντων, αὐτ.3,14,5, Διον.'Αλ.Ρωμ.2,41· **2)** ἐξ ὑποστροφῆς ἐν ἐπιρρ. χρ. τοὐναντίον, τἀνάπαλιν : Ἐπιστ.Φιλίππ.π.Δημ.283 νῦν ἐξ ὑποστροφῆς ἀποστείλαντες ὑμεῖς πρός με πρέσβεις καὶ κήρυκα· **3)** ὑποτροπή : Ἱππ. Ἄρθρ.817, αὐτ.Ἐπιδ.1,941· **4)** μτγν. ἐν τῇ ρητορικῇ, ἐπάνοδος εἴς τι ζήτημα μετά γενομένην διακοπήν : Ρήτ.3,297 **5)** νεώτ. ναυτ. ἀλλαγή τῆς πορείας ἱστιοφόρου στρεφομένης τῆς πρύμνης πρός τόν ἄνεμον· **6)** μτγν. ρητ. εἶδός τι παρενθέσεως ἐν τῷ λόγῳ : Ρητ.9,412· **7)** μτγν. γραμμ. ἀναβίβασις τοῦ τόνου : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.139,2.

ὑπόστροφος-ον μτγν., μσν. κ. νεώτ. ὁ ὑποστρέφων, στρέφων πρός τά ὀπίσω, ἐπιστρέφων, ἐπανερχόμενος : Θεμιστ.642· **2)** νεώτ. συχν. ἐπί νόσου, ὁ ὑποστρέφων, ἐπανεμφανιζόμενος : ὑπόστροφος πυρετός - τῦφος· **3)** μσν. ἡ αἰτ. πληθ. τοῦ οὐδ. ὑπόστροφα ὡς ἐπίρρ. ὑποστροφάδην, ὑποστρεπτικῶς, πρός τά ὀπίσω : Πισίδ.Γ Πέρσ. Πάλ.3,22 τρέχων ὑπόστροφα.

ὑποστροφώδης-ους-ες ἰατρ. ὁ προξενῶν ὑποστροφήν, ὑποτροπήν νόσου : Ἱππ.Δι.385, αὐτ.1027D.

ὑπόστρυφνος-ον ὁ ὀλίγον τι στρυφνός, στυφός : Ἱππ.594,31, Διοσκ.3,7.

ὑπόστρωμα-ατος (τό) κ. μσν. κ. νεώτ. πᾶν ὅ,τι στρώνεται ὑποκάτω, στρῶμα, στρωσίδι, ἰδίᾳ, ἐπί ὑποζυγίου, τό ὑπό τό σάγμα ἤ τήν σέλλον στρωνόμενον ὕφασμα, ὑπόσαγμα : Ξεν.Ἱππ.5,2 τὰ ὑποστρώματα τοῦ ἵππου ἐκφέρειν, Διοσκ.1,35, Ἀνν.Κομν.Βιβλ.4· || νεώτ. τό ὑπεστρωμένον : ὑπόστρωμα θεμελιώσεως· **2)** νεώτ. τό ὑπό τό καλλιεργήσιμον μέρος τοῦ ἐδάφους στρῶμα, ὑπέδαφος· **3)** νεώτ. ναυτ. τό ὑπόφραγμα τοῦ πλοίου, κο(υ)ραδοῦρος.

ὑποστρώμνιος-ος Φώτ. «ὁ ἐν τῇ στρωμνῇ κείμενος»

ὑποστρώννυμι κ. μσν. κ. -ύω, νεώτ. ὑποστρώνω, ἀ. ὑποστορέννυμι κ. ὑποστόρνυμι βλ.λς

ὑπόστρωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τό ὑποστρωννύναι, στρῶσις, στρώσιμον ὑπό τι, ὑποκάτω : Ἐπιφάν.2,302Γ τῶν ἱματίων ὑπόστρωσις.

ὑποστύγιος-ου μσν. ὁ ὑπό τήν στύγα βλ.λ., ἐν τῷ Ἅδῃ εὑρισκόμενος : Πλαν.μτφρ.'Οβιδ. Μεταμ.13,46 ὑποστύγιοι ψυχαί.

ὑπόστυλος-ον κ. νεώτ. ὁ ἐπί στύλων στηριζόμενος : Ἑκατ.'Αβδ.π.Διόδ.Σ 1,48 οἶκον ὑπόστυλον, ᾠδείου τρόπον κατεσκευασμένον· **2)** νεώτ. τό οὐδ. ὡς οὐσ. περίστυλος στοά.

ὑποστυλῶ-όω μτγν., νεώτ. κ. -ώνω θέτω ὑπό τι στύλους, ὑποστηρίζω διά στύλων, στυλώνω, ἐν χρ. τό παθ. : Ἀρχ.Μαθ.22.

ὑποστύλωμα-ατος (τό) μτγν. στῦλος τεθειμένος ὑπό τι, ὑποκάτω τινός πρός ὑποστήριξιν, ὑποστάτης : Ἀπολλδ.Πολιορκ. ἐν Ἀρχ.Μαθ.17,20 κατακαέντων τῶν ὑποστυλωμάτων.

ὑποστυλώνω νεώτ. κ. δημ. τ. τοῦ ὑποστυλῶ.

ὑποστύλωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ διά στύλων ὑποστήριξις : Ἀνών. ἐν Wesch.Poliorc.Gr.224.

ὑπόστυφος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον στυφός, ὁ μικρόν στυφίζων, στυφούτσικος : Πλούτ. Ἀντων.24 ἀγναῶν ὅτι τήν παρρησίαν τινές ὡς ὑπόστυφον ἥδυσμα τῇ κολακείᾳ παραμιγνύντες (δ.ἀνάγν. ὑποστῦφον).

ὑποστύφω κ. μσν. ἀμτβ. στύφω ὀλίγον τι, εἶμαι ὑπόστυφος, στυφίζω ὀλίγον : Διοσκ.1,170 ἔχει δὲ καρπόν καὶ τοῦτο στρογγύλον, βρώσιμον, ὑποστύφοντα· **2)** μτβ. ἐπιφέρω, προξενῶ στυφήν γεῦσιν : Νίκ.'Αλεξ.17 οὐλά θ' ὑποστύφει χολόεν ποτόν· **3)** ὁμ. μτβ. καθιστῶ τι ὑπόπυκνον, κάπως πηκτόν : Θεόφρ.'Οσμ.17, Ἱππιατρ.256,27.

ὑπόστυφις-εως (ἡ) μικρά τις στύψις, στυφότης, στυφάδα : Θεόφρ.'Οσμ.22.

ὑπόστωος-ον μσν. ὁ ὑπό στοάν ὤν : Νικ. Χὼν.Χρον.378Α ὑπόστωον οὖσαν καὶ χαλεπήν προσπελάσαι καὶ ζοφώδη τήν εἴσοδον.

ὑποσυγκόπτω συγκόπτω πως, ὀλίγον τι, ἐν χρ. τό παθ. : ΑΒ 552,32 οἱ δὲ τό ὄφελον ἐκ ῥήματος ὑποσυγκεκόφθαι (φασί) τοῦ ὤφειλον.

ὑποσυγχέω συγχέω μικρόν, ὀλίγον τι, κάπως : Σχόλ.Πινδ.Ο 1,28 τήν Πῖσαν καὶ τήν Ἦλιν ὑποσυγχέειν· συχν. τό παθ. : Ἀριστλ.'Ακουστ.28 ὑποσυγκεχυμέναι φωναί, Ἰώσ.ΑΙ 16,4,4, Ὠριγ.1,583Β.

ὑποσυγχρίω μτγν. χρίω τι ὑποκάτω : Γαλ.6,113.

ὑποσύγχυτος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι συγκεχυμένος : Φίλ.1,140· || κ. ἐπίρρ. -ύτως : Σουΐδ., Φώτ.

ὑποσυλλέγω μτγν. κατά μικρόν συλλέγω, μαζεύω λίγο λίγο : Φίλ.2,211.

ὑποσυλλογισμός (ὁ) μτγν. δευτερεύων, ἐπιβοηθητικός συλλογισμός ἤ ἐκ κυρίου συλλογισμοῦ ἀπορρέων : Γαλ.Λογ.59.

ὑποσυλῶ-άω μτγν. συλῶ, ἀφαιρῶ, ἁρπάζω κρυφίως, σφετερίζομαι λάθρα, κρυφίως : Κλημέντ. 2,22,327, Ἀλέξ.Τραλλ.4,231· • **2)** γίνομαι λογοκλόπος ξένων λέξεων καί σκέψεων : Εὐσ.π.Φιλόστρ.429.

ὑποσυμβαίνω μτγν. εἶμαι ὑποδεέστερος, ἀσθενέστερος : Γαλ.9,408,16.

ὑποσύμβολος-ον μτγν. ὁ ὑπό τι σύμβολον ἤ σύμβολα κεκρυμμένος : Πλούτ.'Ηθ.673Β.

ὑποσυμμιγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ἐν μέρει σύμμεικτος, ὁ ὀλίγον τι ἀνάμεικτος, ἀνακατωμένος: Γαλ.6, 71 ἐν ὑποσυμμειγεῖ σκιᾷ, Ἱεροκλ.Πλ.Χρ.Ἔπ.38 φῶς ὑποσυμμειγές σκότῳ γινόμενον.

ὑποσυμπαθῶ-έω σχόλ. συμπαθῶ ὀλίγον τι, κάπως : Σχόλ.'Οδ.Β 70.

ὑποσυνᾴδω μσν. συνᾴδω πως, συμφωνῶ μέχρι τινός, κάπως : Οἰκουμ.'Αποκ.194,29 (Cramer).

ὑποσυναλείφομαι μτγν. πάσχω, ὑφίσταμαι μικράν τινα συναλοιφήν : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.131,12 ὑποσυνηλείφθη, αὐτ.146,11.

ὑποσυνάπτω μτγν. συνάπτω ἠρέμα, ἐκτελῶ ὑποσυναφήν βλ.λ. : Βακχεί.Μουσ.21· **2)** ρηματ. π. ὑποσυναφή.

ὑποσυναφή (ἡ) (ὑποσυνάπτω) μτγν. Βακχεῖ.Μουσ. 21 Meil. «ὑποσυναφή δέ ἐστιν ὅταν δύο τετραχόρδων ἀνά μέσον γένηται ἡ διά τεσσάρων συμφωνία, καί οἱ ὁμογενεῖς φθόγγοι κατά τούς πέντε τόνους συμφώνως πρός ἀλλήλους».

ὑποσυνειδησία (ἡ) νεώτ. κ. ὑποσυνείδησις ἀ. ὑποσυνείδητον βλ.λ.

ὑποσυνείδητον (τό) νεώτ. ψυχολ. κτ. γεν. ὁρισμόν σκοτεινή, λανθάνουσα πτυχή τῆς συνειδήσεως, ἤτοι τό σύνολον τῶν ψυχικῶν ἐκείνων στοιχείων, ἅτινα ὑπάρχουσι κατά τό κράσπεδον τῆς συνειδήσεως καί εἶναι ἀμυδρότατα καί μόλις ἀντιληπτά· τά στοιχεῖα ταῦτα, γεννώμενα, ὅπως καί τά τῆς συνειδήσεως, ἐξ ἐρεθισμάτων, κατ' αἴσθησιν εἰκόνων, ἐξ ἀναμνήσεως, ἐκ φαντασίας καί ἐκ κληρονομικότητος, ἔχουσι μεγάλην ἐπίδρασιν ἐπί τόν ψυχικόν βίον· κατά τινας δέ παρατηρήσεις ἀνέρχονται εἰς τό συνειδητόν διά διαφόρων τρόπων, οἷον διά τοῦ ἐρεθισμοῦ ψυχικῶν τινων παθῶν, διά τῆς μουσικῆς, τοῦ ρυθμοῦ κ. ἀ.

ὑποσυνείδητος-ον νεώτ. ὁ μή ὅλως ἤ ἀμυδρῶς συνειδητός, οὗτινος δέν ἔχομεν σαφῆ συνείδησιν : ὑποσυνείδητοι πράξεις· **2)** τό οὐδ. ὑ-

ποσυνείδητον ὡς οὐσ. βλ.λ.· ἐπίρρ. ὑποσυνειδήτως κατά τρόπον ὑποσυνείδητον.

ὑποσύνθημα-ατος (τὸ) μτγν. τὸ δεύτερον σύνθημα : Ἀρχ.Μαθ.93 **τοῖς ἀμφοδάρχαις συνθήματα καὶ ὑποσυνθήματα παρὰ τῶν στρατηγῶν δίδοσθαι δεῖ.**

ὑποσυνίσταμαι παθ. συναθροίζομαι βαθμηδόν, μικρόν κατὰ μικρόν : Ἡσ.ἐν λ. κυφέλαι **ὁ ἐν τοῖς ὠσὶν ὑποσυνιστάμενος ῥύπος.**

ὑποσυνταγματάρχης (ὁ) νεώτ. ἐπὶ τῆς ἐποχῆς τοῦ Καποδιστρίου, ὁ ἀντισυνταγματάρχης.

ὑποσυρίζω κ. μσν., ἀττ. -ίττω, μέλλ. -ξω, συρίζω ἠρέμα, ἐλαφρῶς, παράγω ἐλαφρὸν συριστικὸν ἦχον : Ἱππ.1216D **ἡ ἀρτηρίη μόλις ἀναπνεούσῃ ὑπεσύριζε,** αὐτ.1220H **ὑπεσύριζε ῥεγχῶδες,** Θεοφάν.Συνεχ.15B **τὸν τὴν γλῶτταν ὑποσυρίζοντα,** Εὐστ.Πον.168,77 **ὑποσυρίττειν ἐναρμόνιον·** **2)** σημαίνω, κάμνω σημεῖον διὰ συριγμοῦ : Ἀρισταίν.2,4 **χθὲς ἐν τῷ στενωπῷ τὸ σύνηθες ὑπεσύριττον τῇ Δωρίδι.**

ὑποσυρίττω ἀττ. κ. μσν. τ. τοῦ ὑποσυρίζω βλ.λ.: Ἀρισταίν.2,4, Εὐστ.Πον.168,77.

ὑποσυρρέω μσν. συρρέω, συγκεντρῶ, συνενῶ κρυφίως: Θεοφύλ.Σ 111D **ὑποσυρρέουσι συσκευὴν ὅπως δολοφονηθείη Βαράμ.**

ὑποσύρω μτγν. σύρω πρὸς τὰ κάτω : Διόδ.Σ 17,100 **ὑπέσυρε τὰ σκέλη** (ὑπεσκέλισε), Πλούτ. Πύρρ.28 **ἀνασπώντων .. τῶν Γαλατῶν τοὺς τροχοὺς καὶ ὑποσυρόντων τὰς ἁμάξας εἰς τὸν ποταμόν,** αὐτ.Ἠθ.446B· κ. παθ. : Λουκ.Ἀνάχ.27 **ὑποσυραμένου .. τοῦ ποδὸς·** **2)** τὸ μέσ. **ὑποσύρομαι** σύρω κάτω καὶ πρὸς ἐμαυτόν, ἀφαιρῶ τι κάτωθεν, ὑποσκάπτω : Ἀππ.Μιθριδ.76 **ὑποσύρεσθαι χώματα·** ‖ **ὑποσύρεσθαι νηδὺν** καθαίρειν τὴν κοιλίαν διὰ καθαρσίου : Νίκ.Ἀλεξ.365· **3)** τὸ ἐνεργ. μτφ. σύρω, παρασύρω κατὰ μικρόν, βαθμηδόν : Κλήμ.Ἀλ.566 **ἀπιστεῖν δὲ τῇ ἀληθείᾳ εἰς ἀπώλειαν ὑποσύρει·** κ. παθ. : αὐτ.187 **εἰς ἀταξίαν ὑποσύρεται γυνή,** Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.8,241 **εἰς ποικιλίαν δὲ καὶ παλτρόπους ὑποσύρονται ἀποφάσεις·** **4)** τὸ ἐνεργ. μτφ. συστέλλω, συντέμνω, ἐλαττώνω : Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,7 **συγγραφέων .. ὑποσεσυρκότων τὴν γραφήν,** Ἰω.Χρυσ.3,197D **ὑποσύρειν τὴν εὔνοιαν,** αὐτ.4,753E **ὑποσύρειν τὸν ὄγκον.**

ὑποσυστολή (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐλάττωσις τοῦ σθένους τῆς καρδιακῆς συστολῆς, ἀποτελοῦσα τὸ ἀρχικὸν στάδιον τῆς καρδιακῆς ἀνεπαρκείας.

ὑποσυστρέφω μτγν. συστρέφω ὀλίγον τι ἢ χαλαρῶς : Ἐρωτιαν.378 **ἐν λ. ὑπείλλει,** Γαλ.Λεξ.Ἱππ.532.

ὑπόσυχνος-ον ὁ ὀλίγον τι, ὁ κάπως συχνός : Ἱππ.979E **ἤμεσε χολώδεα ξανθὰ ὑπόσυχνα,** Ἀλκίφρ.3,42 **ἀργύριον ὑπόσυχνον,** Συνέσ.62,256 **χρόνας ὑπόσυχνος·** ‖ τὸ οὐδ. **ὑπόσυχνον** ὡς ἐπίρρ. ἀρκούντως, ἀρκετά : Θεόφρ.Φ1 3,12,7.

ὑποσύχνως ἐπίρρ. μσν. ὀλίγον τι, κάπως συχνά : Ἀνν.Κομν.451.

ὑποσφάγιον (τὸ) τὸ ὑπὸ τὴν σφαγὴν τμῆμα τοῦ τραχήλου, τὸ μέρος καθ' ὃ ὑποσφάζει τις ζῶόν τι : Γαλ.Χρ.Μορ.16,10.

ὑπόσφαγμα-ατος (τὸ) κ. μσν. εἶδος ἐδέσματος ἐξ αἵματος σφαζομένου ζώου μεμειγμένον μετὰ παντοειδῶν ἄλλων ἀρτυμάτων, ἄ. ὑπότριμμα : Ἐρασίστρ.π.Ἀθήν.7,324A «ὑπόσφαγμα δ' εἶναι κρέασιν ὀπτοῖς ἐκ τοῦ αἵματος τεταραγμένου μέλιτι τυρῷ ἁλὶ κυμίνῳ σιλφίῳ ἐξ ἑφθοῖς»· **2)** κ. μσν. τὸ ἕνεκα κτυπήματος συσσωρευθὲν ὑπὸ τὴν ἐπιδερμίδα πεπηγὸς αἷμα, ἄ. αἱμάλωψ βλ.λ.1), κ. ἰδ. ἡ ἕνεκα κτυπήματος συσσώρευσις πεπηγότος αἵματος εἰς τὸν ὀφθαλμόν, μελάνωμα τοῦ ματιοῦ : Παῦλ.Αἰγ.3,22«ῥῆξις τῶν φλεβῶν τοῦ ἐπιπεφυκότος, ἐκ πληγῆς ὡς μάλιστα γενομένη», Γαλ.14,347,11, αὐτ. 7,48, Σέξτ. Ἐμπ. Πυρ. 1,74, Θεοφάν. Νόνν. 1,206,4· **3)** τὸ μέλαν τῆς σηπίας, τὸ μελάνι **τῆς** σηπιᾶς : Ἱππῶν.ἀπ.62 **σηπίας ὑπόσφαγμα.**

ὑποσφάλλομαι μσν. παθ. σφάλλομαι κατά τι, ὑποπίπτω εἰς μικρόν τι σφάλμα, διαπράττω μικρὸν σφάλμα : Φώτ.Ἐπιστ.26,37 **ῥήματι γὰρ βραχυτάτῳ ὑποσφαλεῖσα.**

ὑποσφάξ-άγος (ἡ) μτγν. ἄνοιγμα, σχισμὴ ὁμοία πρὸς τὸ μέρος τοῦ λαιμοῦ ἔνθα ἐγένετο ἡ σφαγὴ τῶν ζώων : Ὀππ.Ἁλ.1,744 **οἱ ἐν πλευρῇσιν** ὑποσφάγες **ἀμφοτέρωθεν εἰσὶν ὑπὸ τῶν πτερύγων** (δ. γρ. διασφάγες).

ὑποσφίγγω μτγν. σφίγγω κάτωθεν, ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι : Χριστόδ.Ἔκφρ.ΑΠ 2,81 **χρυσείῃ πλοκαμῖδας ὑποσφίγξασα καλύπτρῃ,** Νόνν.Δ 26,262 **δεσμῷ γλῶσσαν ὑποσφίγξασα.**

ὑποσφόνδυλον (τὸ) μτγν. ἄ. **ἱερὸν ὀστοῦν** : Ῥοῦφ.52 (ἔκδ. Clinch.).

ὑποσφραγίζομαι μέσ. σφραγίζω ὑποκάτω, ἐπιθέτω τὴν σφραγῖδά μου ὑποκάτω : Φάλ.55,182 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ἐπεσφράγισται).

ὑποσφραγίς-ῖδος (ἡ) Ἡσ. «περίστροφος· ὁ τῆς ὑποσφραγῖδος τόπος» (πιθ. ἀντὶ ὁ ὑπὸ τῆς σφραγῖδος»).

ὑποσφραίνομαι ὀσφραίνομαί πως, μυρίζω ὀλίγον· Σουΐδ. «ὑποσφρησάμενος, ὀσφρανθείς».

ὑποσφύζω μτγν. σφύζω ὑποκάτω, πάλλω, κινοῦμαι κάτωθεν : Νείλ.Διήγ.12 **ὑποσφύζοντος ἀεὶ τοῦ πυοῦ καὶ ὁδὸν οὐκ ἔχοντος ὅθεν κενωθῇ.**

ὑποσφυρίζομαι (σφῦρα 7)) μτγν. ποι. ἄ. ὑπαρῶ βλ.λ. : Παλυδ.7,145 «**ὑποσφυρίασσθαι** οἱ ποιηταὶ τὸ ὑπαρόσσοι λέγουσιν».

ὑποσχάζω μτγν. ὑποσκελίζω, παροκρούω, σκοντάφτω : ΠΔ Σοφ.Σειρ.12,17 **καὶ ὡς βοηθῶν ὑποσχάσει πτέρναν σου** (διόρθ. ὑποσκάφει).

ὑποσχεδιάζω μτγν. σχεδιάζω ἐν γενικαῖς γραμμαῖς, προχείρως πως ἢ ἀκαθορίστως αὐτοσχεδιάζω : Κύριλλ.Κτ.Ἰουλ.1,24 **ὑποσχεδιάζειν τὴν ἅπασαν κτίσιν.**

ὑποσχεθεῖν ποι. ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ ὑπέχω βλ.λ. : Ἰλ.Η 188 **ὑπέσχεθε χεῖρα** (ἐκράτησεν ὑποκάτω τὴν χεῖρα).

ὑποσχεσάριος (ὁ) πάπ. ὁ τὴν ἐκτέλεσιν συμφωνίας ἢ ὑποχρεώσεως ὑποσχόμενος : **ὁ δεῖνα ὑποσχεσάριος ὠνῆς ἀθηροπωλῶν.**

ὑποσχέσθαι ἀπαρφ. ἀορ. τοῦ ὑπισχνοῦμαι βλ.λ.

ὑποσχεσίη (ἡ) ἐπ. τ. τοῦ ὑπόσχεσις βλ.λ. : Ἰλ.Ν 369 **ὁ δὲ μάρναθ' ὑποσχεσίῃσι πιθήσας,** Καλλ.Ἐπιγρ.57,2 **Ἰναχίης ἕστηκεν ἐν Ἴσιδος ἡ Θάλεω παῖς Αἰσχυλὶς Εἰρήνης μητρὸς ὑποσχεσίῃ,** Ἀπολλ.Ρ 2,948, Ἀνών.π.Παρθ.120,13 (Teucher.) **γυναικῶν ἑλκομένων ἐπὶ νῆας ὑποσχεσίῃς Ἀχιλῆος.**

ὑποσχέσιον (τὸ) μτγν. μικρὰ ἢ κατ' ἰδίαν ὑπόσχεσις βλ.λ. : ΑΠ 12,24.

ὑπόσχεσις-εως (ἡ) (ὑπισχνοῦμαι) κ. μσν. κ. νεώτ., δημ.-η τὸ νὰ δίδῃ τις διαβεβαίωσιν ὅτι θὰ πράξῃ τι, ὑποχρέωσις πρὸς ἐνέργειαν αὐτοβούλως δηλουμένη, τάξιμο· Εὐστ.Ἰστ.236,3 «παρὰ τὸ ὑπό τινος οἷον σχεθῆναι· ἁλίσκει γάρ πως καὶ κατέχει τὸν ὑποσχόμενον ὁ τὴν παραγγελίαν δεξάμενος» : Ἰλ. Β 286 **οὐδέ τοι ἐκτελέουσιν ὑπόσχεσιν, ἥν περ ὑπέσταν,** αὐτ.349, Ὀδ.Κ 483, Ἡρ.5,35 **τὴν ὑπόσχεσιν .. ἐκτελέσαι,** Αἰσχ.Ἱκ.368 **ἐγὼ δ' ἂν οὐ κραίνοιμ' ὑπόσχεσιν,** Θουκ.4,39 **ἡ ὑπόσχεσις ἀπέβη** (ἐξετελέσθη, ἐξεπληρώθη), αὐτ.2,95, Πλάτ.Μέν.77A, Ξεν.Συμπ.3,3 **ὑπόσχεσιν ἀπολαβεῖν** (λαβεῖν τὴν ἐκπλήρωσιν ὑποσχέσεως), αὐτ.ΚΠ 5,2,4, Ἰσοκρ.4,14 **μεγάλας ποιοῦμαι τὰς ὑποσχέσεις,** Αἰσχίν.1,143 **τὴν ὑπόσχεσιν .. ἄκων ἐψεύσατο,** Ἀριστλ.ΗΝικ.9,1, 4 **ἀπαιτεῖν τὰς ὑποσχέσεις** (ἀπαιτεῖν τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ..), Διον.Ἀλ.Θουκ.1, Λουκ.Δημ.Ἐγκώμ.26 **πρὶν ἢ τὴν ὑπόσχεσιν ἔργον σοι γενέσθαι,** Ἀραβ. Μυθ.Χαλ.1,14 **μὲ τέτοιαν ὑπόσχεσιν,** Καλλιγ.Θάν.

Βλ.26 ἐλάμβανεν .. ὑπόσχεσιν προβιβασμοῦ, **ἔδωσαν ἀμοιβαίαν ὑπόσχεσιν γάμου**· **2**) νεώτ. κ. δημ. τὸ ὑπεσχημένον, πᾶν ὅ,τι ὑπεσχέθη τις· **3**) εἰδ. ρητορ.· Εὐστ.18,4 «προκατασκευήν, ἣν οἱ μὲν φιλόσοφοι σκοπὸν λόγου καλοῦσιν, οἱ δὲ ρήτορες προέκθεσιν καὶ ὑπόθεσιν»· **4**) ἐπιτήδευμα, ἐπάγγελμα, ἰδ. ὡς τρόπος τοῦ βίου: Λουκ.Ἀλ.31 **πολλοὺς .. τἀναντία ὑμῖν ἐπιτηδεύοντας καὶ διαφθείροντας τὸ ἀξίωμα τῆς ὑποσχέσεως.**

ὑποσχετικὸς-ή-ό(ν) μτγν., μσν. κ. δημ. ὁ εὐκόλως ὑπισχνούμενος, ὁ πρόθυμος εἰς ὑποσχέσεις· Σουΐδ. «προδοσίκομπος»: Εὐστ.710,12· **2**) νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑπόσχεσιν, ὁ τῆς ὑποσχέσεως· ‖ νεώτ. κ. δημ. τὸ οὐδ. **ὑποσχετικό(ν)** ὡς οὐσ. ἔγγραφον, δι' οὗ παρέχει τις ὑπόσχεσίν τινα εἰς ἄλλον.

ὑποσχετικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. κατὰ τρόπον ὑποσχετικὸν βλ.λ.1): Εὐστ.ἐν Maii Spicil.Rom. 5,336 (Boiss.).

ὑποσχηματίζομαι ἀντὶ σχηματίζομαι βλ.λ.: ΑΒ 68,28 «ὑποσχηματίζεσθαι, οἷον προσποιεῖσθαι καὶ πλάττεσθαι».

ὑποσχῐδᾰκώδης-ους-ες (σχίδαξ) μτγν. ὁ εἰς σχίδακας διεσχισμένος ἢ δυνάμενος νὰ σχισθῇ, ὁ εὐκόλως σχιζόμενος: Διοσκ.5,181.

ὑποσχίζω σχίζω ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι: Ἀριστλ. Ζῳ 3,2,13 (δ. γρ.), Αἰλ.Ζῳ 7,44 **τὴν νηδὺν ὑποτέμνει τε καὶ ὑποσχίζει τῷ κέρατι**· κ. παθ.: Πολυδ.9,127 **εἰ κτύπον ποιήσειεν εὔκροτον ὑποσχισθὲν τῇ πληγῇ τὸ φύλλον**, Γρηγ.Νύσσ.1,175D **τὸ δὲ πρὸς τὴν πληγὴν ὑπεσχίζετο**, Βασ.2,188D· **2**) ρηματ. π. ὑπόσχισμα.

ὑπόσχισμα-ατος (τὸ) (ὑποσχίζω) μτγν. εἶδός τι λίαν εὐτελῶν ἀνδρικῶν ὑποδημάτων: Πολυδ.7,91 «ὑπόσχισμα, ἀνδρεῖον ὑπόδημα μάλα εὐτελές».

ὑπόσχολος (ὁ) σχόλ. ὁ ὑποδιδάσκαλος βλ.λ.: Σχόλ.Δημ.270,7(=307,2) **χαμαιδιδάσκαλος ἦν .. ὑπόσχολον ἔχων τὸν πατέρα τοῦ Αἰσχίνου.**

ὑπόσχομαι νεώτ. δημ. κ. (ὑ)πόσκομαι, ἀόρ. **ὑπεσχέθην**, δημ. **ὑποσχέθηκα**, κ. **ὑποσκέθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑπεσχημένος** κ. δημ. **ὑποσχεμένος**, διαβεβαιῶ ὅτι θὰ πράξω τι, δίδω ὑπόσχεσιν, ὑπισχνοῦμαι, ἐπαγγέλλομαί τι, τάζω: **ὅ,τι ὑπόσχεται τὸ κάνει, - ὑποσχέθηκε ὅτι θὰ τοῦ εὕρῃ ἐργασίαν, - τῆς ὑποσχέθηκε γάμον, - ὑπόσχομαι ὅτι θὰ σὲ βοηθήσω**· φρ. **ὑπόσχεται λαγοὺς μὲ πετραχήλια** (ἐπὶ ἀπραγματοποιήτων ὑποσχέσεων)· παροιμ. **ὅποιος πόσκεται βιαζούμενος | μετανοιώνει ἀνασούμενος** (ἐπὶ τῶν παρεχόντων ἀσυλλογίστως ὑποσχέσεις καὶ ἔπειτα μετανοούντων)· ‖ τὸ οὐδ. μτχ. παρακ. κτ. πληθ. **ὑπεσχημένα** (τὰ) αἱ ὑποσχέσεις, αἱ ἀναληφθεῖσαι ὑποχρεώσεις: **σοῦ ζητῶ νὰ τηρήσῃς τὰ ὑπεσχημένα**· **7**) συνεκδ. παρέχω ἐλπίδας, κάμνω τινὰ νὰ ἐλπίσῃ: **τὰ πνευματικὰ ἐφόδια τοῦ νέου ὑπόσχονται πολλά.**

ὑποσχόμενος μτχ. μέσ. ἀορ. τοῦ ὑπισχνοῦμαι.

ὑποσχὼν μτχ. ἀορ. β' τοῦ ὑπέχω βλ.λ.

ὑποσώζομαι μτγν. ἐπανέρχομαί που σῶος καὶ ἀβλαβής: Ἰουλ.Ἐγκώμ.Κωνστ.30,4 (Wyttenb.) **ὥστε τοὺς μὲν ἐπὶ τῶν αὐτῶν ἀσμένως ὑποσώζεσθαι.**

ὑποσωματῶ-όω μτγν. ἀνακαινίζω, ἀνανεῶ κατὰ μικρὸν τὸ σῶμά τινος: Στοβ.Ἐκλ.1,746 **πῶς γὰρ ἂν ἀντέσχεν ὁ σύνδεσμος** ἡμῶν **τῶν σωμάτων, εἰ μή τινα εἶχεν ἐπεισερχομένην τροφὴν .. καὶ ὑπεσωμάτου ἡμᾶς καθ' ἑκάστην**;

ὑποσωρεύω μτγν. σωρεύω κάτωθεν, ὑποκάτω· Ἐρωτιαν.376 «ὑπονησαμένη· ὑποσωρεύσασα»· κ. παθ.: Σωρ.Γυν.Παθ.26 **ὑποσωρευόμενος.**

ὑποσωφρονιστὴς (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ βοηθὸς σωφρονιστοῦ, ἐπιστάτης γυμνασίου.

ὑποταγάδην ἐπίρρ. μσν. εἰς στάσιν ὑποταγῆς: Θεοφάν.574,8(ἔκδ.Β.) **ἤχθησαν οἱ δεῖνα συρόμενοι καὶ ἐρρίφθησαν ὑποταγάδην αὐτῷ** (τῷ βασιλεῖ) **καθεζομένῳ ἐν τῷ σένζῳ.**

ὑποταγάτος (ὁ) μσν. ἄ. ὑπόταγος βλ.λ.: Γερμ. π. Κοτελ.2,480 **ἐπ' ἐκκλησίας συνάγεσθαι μετὰ τῶν Λατινοφρόνων ὑποταγάτων.**

ὑποταγὴ (ἡ) (ὑποτάσσω) μτγν., μσν., νεώτ. κ.δημ. τὸ ὑποτάσσεσθαι, τὸ νὰ εἶναι ἢ νὰ τίθεταί τις **ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν** ἄλλου, ἑκουσία συγκατάθεσις, ὑπακοή, ὑποτέλεια: ΚΔ Κορινθ.2,9,13 **δοξάζοντες τὸν Θεὸν ἐπὶ τῇ ὑποταγῇ τῆς ὁμολογίας ὑμῶν εἰς τὸ εὐαγγέλιον**, αὐτ.Γαλ.2,5 **οἷς οὐδὲ πρὸς ὥραν εἴξαμεν τῇ ὑποταγῇ**, αὐτ.Τιμ.1,2,11 **γυνὴ ἐν ἡσυχίᾳ μανθανέτω ἐν πάσῃ ὑποταγῇ**, αὐτ.3,4, Κλήμ.Ρωμ.1,130,1,Κύριλλ.5,582C, Πάπ. **μετὰ πάσης ὑποταγῆς καὶ ὑπακοῆς**, ASS Σεπτεμβρ.7,224F, Μιχ.Ἀττσλ. ἐν Σάθ.1,29 **πάντων δὲ κράτιστον τὴν ἡσυχίαν ἐπισκήπτω καὶ τὴν ὑποταγὴν καὶ ταπείνωσιν**, Ἀραβ.Μυθ.Χαλ.1,27 **νὰ μὴν ἠμπορῇ νὰ κρατῇ εἰς τὴν ὑποταγήν του μίαν γυναῖκα**, Ζερβ.Ἰστ.179 **ἄλλο τίποτε δὲν ὑπάρχει εἰς τὴν φύσιν παρὰ ἕνας ἀγὼν ἐπικρατήσεως καὶ ἕνα φαινόμενον ὑποταγῆς τῶν ἀσθενεστέρων εἰς τὰ ἰσχυρότερα**· φρ. **ἔχει ὁλόκληρο κόσμο στὴν ὑποταγή του** (στὴν ἐξουσία του)· **2**) καθυπόταξις, ὑποδούλωσις: Διον.Ἀλ.Ρωμ.3,66 **ἡ ἄνευ κινδύνου ὑποταγὴ τοῦ ἔθνους**· **3**) εἰδ. γραμμ. ἡ ὑποτακτικὴ ἔγκλισις: Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.301,3 **τὰ καλούμενα ὑποτακτικὰ ρήματα οὔποτε χωρὶς ὑποταγῆς ἐστι**, ΕΜ 471,22 **λύεται ἡ ὑποταγή.**

ὑπόταγμα-ατος (τὸ) (ὑποτάσσω) πάπ. ὑποταγή, ὑπόταξις: **ἡ δεῖνα ἔτι ἐν ὑποτάγματι οὖσα ἐπ' ἀμφόδου Ἑλληνίου.**

ὑποταγματάρχης (ὁ) νεώτ. ἀνώτερος ἀξιωματικὸς ἐπὶ Καποδιστρίου, ἀμέσως μετὰ τὸν λοχαγὸν καὶ κατώτερος τοῦ ταγματάρχου.

ὑπόταγος (ὁ) μσν. ὁ ὑπότακτος καὶ ὑποτακτικὸς βλ.λ.1), ὁ ἀκόλουθος: Φλώρ.Πλατζ.741,1205-6.

ὑποτάζω δημ. τ. τοῦ ὑποτάσσω βλ.λ.

ὑποταίνιος-ον μτγν. ὁ ἔχων ἢ ὁ σχηματίζων προεξεχούσας πως ταινίας ἢ ἄκρας: Φίλ.1,647,17 **τὰς τῆς θαλάσσης ἐπιδρομὰς ἡ ὑποταίνιος ἄμμος ἀνακρούει**, αὐτ.2,139,44 **νῆσος .. ἧς αὐχὴν ὑποταίνιος τέταται πρὸς τὴν πόλιν.**

ὑποτακτικὴ (ἡ) μτγν.,μσν. κ.νεώτ. (ἐνν.ἔγκλισις) μία τῶν παρεμφατικῶν ἐγκλίσεων τοῦ ρήματος δηλοῦσα κυρ. ἐπιθυμίαν καὶ προσδοκίαν (ἐκφερομένη συνήθ. ἐν τῇ νεοελληνικῇ μετὰ τοῦ μορίου **νὰ ἢ** τοῦ ὅς): Ἀπολ.Δύσκ.Συντ.261,24, αὐτ.263,27.

ὑποτακτικὸς-ή-όν μτγν.,μσν. κ. νεώτ., δημ. **προφ.** κ. **ὑποταχτικός-ή-ό** ὁ ὑπὸ ἄλλον τεταγμένος, ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἄλλου διατελῶν: Εὐστ.Πον.95, 90 **ὑποτακτικοὶ μὲν ὄντες τετάχθωσαν εἰς ἁπλῶς θυμελικούς**, αὐτ.221,20 **ἵνα μὴ τῶν .. προτακτικῶν οἱ ὑποτακτικοὶ διαστρέφωνται τοῦ ἰθυτενοῦς**· **2**) νεώτ. κ. δημ. πρόσωπον ἐργαζόμενον ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἄλλου, ὑπηρέτης: Χατζόπ. Ὑπεράνθρ.15 **ἔτσι μιλοῦνε μόνο στοὺς ὑπερέτες, στοὺς ὑποταχτικούς**· ‖ εἰδ. ἐκκλ. ὁ ἐν τῇ μονῇ ἐκτελῶν διαφόρους ὑπηρεσίας καὶ ὑπηρετῶν τινα τῶν ἐν αὐτῇ μοναχῶν: Δραγ.Μοναπ.131 **ὁ μικρὸς ὑποταχτικὸς** τοῦ **ἡγουμένου φέρνει γλυκὸ καὶ νερό**· **3**) πάπ. κ. νεώτ. ὁ εὐκόλως ὑποτασσόμενος, **ὁ εὐπειθής**: Πάπ. **ὑποτακτικὰ τέκνα**· **4**) γραμμ. **ὁ ἐπιτασσόμενος**, ὁ κατόπιν ἄλλου τιθέμενος, ὁ ἀκολουθῶν: ΕΜ 203,47 **ὑποτακτικὸν φωνῆεν** (τὸ δεύτερον φωνῆεν, τὸ ἡμίφωνον τῶν διφθόγγων, ἀντίθ. προτακτικόν)· ‖ **ὑποτακτικὸν ἄρθρον** τὸ ἐπιτασσόμενον, δηλ. ἡ ἀντων. ὅς, ἥ, ὅ: Γρηγ.Κορ.385· ‖ ἐπὶ ἀντων., ὁ ἀναφορικός: Ἀθήν.11,493Β **τὸ ὅς ἀντὶ προτακτικοῦ τοῦ ὁ Ὅμηρος οὐδέποτε τίθησι· τοὔμπαλιν δὲ ἀντὶ τοῦ ὅς ὑποτακτικοῦ παραλαμβάνει τὸ προ-**

τακτικόν ὁ' 5) τὸ θηλ. ὑποτακτική ὡς οὐσ. βλ.λ.' || ὁ μὲ ὑποτακτικὴν συναντώμενος, συναπτόμενος : Θωμ.Μ 269 ὑποτακτικὸς σύνδεσμος.

ὑποτακτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. γραμμ. καθ' ὑποτακτικήν : Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.226,25 ἴδιον ἐπιρρημάτων τὸ σὺν ῥήμασι παραλαμβάνεσθαι . . ὑποτακτικῶς, Σχόλ. Ἀριστφ.Πλ.40 ἀπαγορευτικοῦ μορίου τεθέντος οἱ Ἀττικοὶ οὐχ οὕτω τὰ δεύτερα πρόσωπα ἐκφέρουσιν (βούλει, ὄψει), ἀλλ' ὑποτακτικῶς (βούλῃ, ὄψῃ), Σχόλ.Εὐρ.Ἑκ.40 οὐκ εἶπεν ὄψομαι ὁριστικῶς, ἀλλ' ἐσίδω ὑποτακτικῶς, Θωμ.Μ 858 τὰ ἀπορηματικὰ ὑποτακτικῶς ἐκφέρεται.

ὑποτακτίτης (ὁ) μσν. ὁ ὑποτακτικὸς βλ.λ.ΙΙ, ὁ ἀκόλουθος, ὁ ὑπηρέτης : Στουδ.Θεόδ.673,848 ὑποτακτίτης κακὸς ἀντιλογίας διεγείρει.

ὑποτάκτρια (ἡ) μσν. ἐν μοναστηρίοις, ἡ ἐκτελοῦσα διαφόρους ὑπηρεσίας, ἄ. ὑποτακτική : Στεφ.Διάκ. ἐν Mi.100,1129.

ὑποταμεῖον (τὸ) νεώτ. τὸ κατωτέρου βαθμοῦ δημόσιον ταμεῖον.

ὑποταμίας (ὁ) νεώτ. δεύτερος μετὰ τὸν κυρίως ταμίαν ὑπάλληλος· 2) ὁ ταμίας δημοσίου ὑποταμείου.

ὑποταμνόν (τὸ) εἶδος βοτάνης ὑποτεμνομένης κατὰ τὴν ῥίζαν πρὸς μαγικοὺς σκοπούς : Ὕμν. Δήμ.228 οὔτ' ἄρ' ἐπηλυσίη δηλήσεται οὔθ' ὑποταμνὸν (ἀμφ.γρ.).

ὑποτάμνω ἰων. τ. τοῦ ὑποτέμνω βλ.λ. : Ἡρ.5,86.

ὑποτᾰνύω ὑποτείνω, ἐξαπλώνω ὑποκάτω : Ἰλ.Α 486 ὑπὸ δ' ἕρματα μακρὰ τάνυσσαν (σχόλ. «κατὰ μῆκος ὑπέθηκαν»).

ὑπόταξις-εως (ἡ) (ὑποτάσσω) μτγν. κ. νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑποτεταγμένος εἴς τινα ἄλλον, ὑποταγή, καθυπόταξις, ὑποδούλωσις : Διον.Ἁλ.Ρωμ.1,5 μὴ ἄχθεσθαι τῇ ὑποτάξει, Ἀπολλ.Δύσκ.Συντ.45 τοὺς ἐν ὑποτάξει ὑβρίζειν, Διογ.Λ 7,122 εἶναι δὲ καὶ ἄλλην δουλείαν τὴν ἐν ὑποτάξει, καὶ τρίτην τὴν ἐν κτήσει τε καὶ ὑποτάξει· 2) νεώτ. γραμμ. ἡ κατὰ δευτερεύουσαν πρότασιν ἐκφορὰ ἢ σύνταξις, ἀντίθ. παράταξις : ἡ καθ' ὑπόταξιν σύνταξις ὑπεχώρησεν εἰς τὴν κατὰ παράταξιν κατὰ τὸν Ιαν μ. Χ. αἰῶνα· 3) νεώτ. ζωολ. κατηγορία ζώων διακρινομένων δι' ἰδιαιτέρων κοινῶν γνωρισμάτων ἐκ τῶν λοιπῶν ζώων τῆς αὐτῆς τάξεως.

ὑποταπεινῶ-όω μτγν. ταπεινῶ κατά τι, καθιστῶ τι ταπεινότερον ἄλλου ταπεινοῦ : Βασ.Ι,231Β ἑκόντες ἑαυτοὺς ὑποταπεινοῦσι τοῖς ὑποδεεστέροις· || κ.παθ., ἐν χρ.κ.ὡς μεσ., γίνομαι ἐθελουσίως ταπεινὸς ἔναντι ἄλλου : αὐτ.268D ὑποταπεινουμένοις τῇ κραταιότητι αὐτοῦ, ΕΜ 581,51.

ὑποτᾰράσσω κ. μσν., ἀττ. -ττω, συγκεκ. ὑποθράσσω, μέλλ. ὑποταράξω, ταράσσω κάτωθεν ἢ ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς : Ἀριστφ.Σφ.1285 ἡνίκα Κλέων μ' ὑπετάραττεν ἐπικείμενος, Πλούτ.Φάβ.2· κ. παθ.: Ἱππ.Ἐπιδ.1,979 ὑπεταράχθη ἡ κοιλίη, Λουκ.Νεκρ. Δ 7,2 ὑπεταράχθη πρὸς τὸ αἰφνίδιον, Γρηγ.Νύσσ. 2,363D, Θεοφύλ.Σ 237,20 (Bonn.) τοῦ τοίνυν βασιλείου ἵππου ὑποταραχθέντος, Ἱππιατρ.221,5 ἡ μυγαλῆ ὑποταραχθεῖσα· 2) ἐπιφέρω, προκαλῶ μικράν τινα ταραχήν : Δίων Κ 39,56 διαδρὰς ἐκ τῆς Ῥώμης ὑπετάραττέ τι, αὐτ.79,4.

ὑποταράττω ἀττ. τ. τοῦ ὑποταράσσω βλ.λ.

ὑποταρβῶ-έω ταρβῶ ὀλίγον τι, φοβοῦμαι κάπως, μτ.αἰτ. : Ἰλ.Ρ 533 τοὺς ὑποταρβήσαντες ἐχώρησαν πάλιν αὖτις.

ὑποταρτάριος-ον κ.μσν. κ.-ία-ιον ὁ ὑπὸ τὸν Τάρταρον, ὁ ἐν τῷ Ταρτάρῳ : Ἰλ.Ξ 279 θεοὺς δ' ὀνόμηνεν ἅπαντας τοὺς ὑποταρταρίους, οἳ Τιτῆνες καλέονται, Ἡσίοδ.Ο 851, Λουκ.Ἡρακλ.1 Χάρωνα ἢ Ἰαπετόν τινα τῶν ὑποταρταρίων, ΚΜονασσ.Ἔρ. 2,67 ἐς σήραγγα τὴν . . ὑποταρταρίαν.

ὑποτασικός (ὁ) νεώτ. ἰατρ., τὸ θηλ. -κή, ὁ πάσχων ἐξ ἀρτηριακῆς ὑποτάσεως βλ.λ.2).

ὑπότασις-εως (ἡ) (ὑποτείνω) κ. νεώτ. τὸ ὑποτείνειν, τὸ ἐκτείνειν ὑποκάτω, ἡ κάτωθεν ἔκτασις : Ἱππ.Ἀγμ.764, Εὐρ.Βάκχ.749 πεδίων ὑποτάσεις (πεδιάδας ἐκτεταμένας ἐκεῖ κάτω)· 2) νεώτ. ἰατρ. ἠλαττωμένη τάσις τῶν ἀρτηριῶν· ἀντίθ. ὑπέρτασις.

ὑποτάσσω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ. κ. ὑποτάζω, ἀττ. -ττω, μέλλ. ὑποτάξω, ἀόρ. ὑπέταξα, παθ. ἀόρ. ὑπετάχθην κ. ὑπετάγην, κ. δημ. ὑποτάχτηκα, μτχ. παθ. παρακ. ὑποτεταγμένος κ. δημ. ὑποταγμένος, τάσσω, κατατάσσω, θέτω ὑπό τι, τοποθετῶ τι ὑποκάτω τινός, μτ. δοτ. κ. αἰτ. : Πολύβ.3,36,7 ἑκάστῃ διαφορᾷ τῶν προειρημένων τοὺς ἐπὶ τῆς γῆς τόπους ὑποτάττοντες, Πλούτ. Νικ.23 ταῖς θείαις ἀρχαῖς ὑπέταξε τὰς φυσικὰς ἀνάγκας· κ. ἐμπροθ. (ὑπό τι) : Πολύβ.17,15,4 τοὺς τοιούτους ὑπὸ τὸ τῆς προδοσίας ὄνομα . . ἄν τις ὑποτάττοι (ἤθελε θεωρήσει . . ὡς προδότας)· 2) κ. μσν. κ. νεώτ. ὑποβάλλω τινὰ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν ἢ τὰς διαταγὰς ἐμοῦ ἢ ἄλλου τινός, ἐξαρτῶ ἔκ τινος, μτ. δοτ. κ. αἰτ. : Πλούτ.Πομπ.64 ἐλευθεροῦντι τὴν Ῥώμην ὑπέταξεν ἑαυτόν, αὐτ.Ἠθ.142Ε τοῦτο συμβαίνει καὶ περὶ τὰς γυναῖκας. ὑποτάττουσαι μὲν γὰρ ἑαυτὰς τοῖς ἀνδράσιν ἐπαινοῦνται, Μηναῖ.3,5 Ὄρθρ.Ὠδ.6 σαυτὸν ὑποτάξαντι Θεῷ τῷ ποιήσαντι· κ.παθ. ὑποτάσσομαι πείθομαι, ὑπείκω, ὑπακούω τινί, ἀπολ. : Φρύν.Κωμ.άπ.3 κοὐχ ὑποταγεὶς ἐβάδιζεν, ὥσπερ Νικίας (δειλῶς, ἀθύμως)· κ. μτ. δοτ. : ΚΔ Λουκ.2,51 κατέβη μετ' αὐτῶν . . καὶ ἦν ὑποτασσόμενος αὐτοῖς, αὐτ.10,17 καὶ τὰ δαιμόνια ὑποτάσσονται ἡμῖν ἐν τῷ ὀνόματί σου, αὐτ.Ρωμ.13,1 πᾶσα ψυχὴ ἐξουσίαις ὑπερεχούσαις ὑποτασσέσθω, αὐτ.Τίτ.2,5, αὐτ.9 δούλους ἰδίοις δεσπόταις ὑποτάσσεσθαι, αὐτ.Πέτρ. 1,3,1 αἱ γυναῖκες ὑποτασσόμεναι τοῖς ἰδίοις ἀνδράσιν, Μηναῖ.3,5 Ὄρθρ.Ὠδ.6 σαφῶς σοι ὑποτέτακται δαιμόνων τὰ στίφη, Μιχ.Ἀτταλ.π.Σάθ.1, 16 οἱ μοναχοὶ τῷ κληρονόμῳ μου . . ὑποτασσόμενοι καὶ ὑπείκοντες ἔσονται, Χατζόπ.Ὑπεράνθρ. 52 ἦταν ἀδύνατο νὰ ὑποταχθῇ κανεὶς στὴν πειθαρχία, Ζερβ.Ἰστ.1 89 μόνον τὴν ἐξαιρετικότητα καὶ τὴν ὑπεροχὴν ταύτην . . πρέπει νὰ συναισθάνωνται οἱ πολλοί, . . καὶ νὰ ὑποτάσσωνται εἰς αὐτούς· 3) κ. νεώτ. κ. δημ. φέρω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν μου ἢ ἄλλου τινός, ποιοῦμαι ὑποχείριον, καθιστῶ ὑπόδουλον, καθυποτάσσω, ὑποδουλῶ : ΠΔΨαλμ.8,7 πάντα ὑπέταξας ὑποκάτω τῶν ποδῶν αὐτοῦ, ΚΔ Κορινθ.1,15,27, αὐτ.Ἐφεσ.1,22, Πλούτ. Σύγκρ.Λυσ.Σύλλ.4 ὧν ἐκεῖνος τὸν μὲν ἐξέβαλε, τὸν δὲ ὑπέταξε, τοὺς δὲ ἀπέκτεινε, Ἡρωδιαν. Ἰστ.3,6,6 τοσαύταις μάχαις ἐνικήσατε καὶ πᾶσαν ἀνατολὴν ὑπετάξατε, αὐτ.7,2,9 ὑποτάξειν τὰ . . Γερμανῶν ἔθνη βάρβαρα, - ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος ὑπέταξε τὸ Περσικὸν κράτος· κ. μτ. δοτ. : ΚΔ Φιλ.3,21 ὑποτάξαι αὐτῷ τὰ πάντα, αὐτ.Ἑβρ.2,8· κ. παθ. : αὐτ. οὔπω ὁρῶμεν αὐτῷ τὰ πάντα ὑποτεταγμένα, Ἀρρ.Ἐπικτ.5,4,33 ἐδούλευσας, ὑπετάγης, - οἱ Ἕλληνες ἦσαν ἐπὶ τετρακόσια ἔτη ὑποτεταγμένοι εἰς τοὺς Τούρκους, - οἱ ὑποτεταγμένοι (οἱ ὑπόδουλοι)· || μτχ. ὑποταττόμενοι ἢ ὑποτεταγμένοι οἱ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός, ἐπὶ στρατιωτῶν : Πολύβ.3,13,8 μεγαλοψύχως . . χρησάμενος τοῖς ὑποταττομένοις· κ. ἐπὶ πολιτῶν, οἱ ὑπήκοοι : αὐτ.3,18,2, αὐτ.10,19,7 μεγάλην ὑποδοχὴν ἐνειργάζετο τοῖς ὑποταττομένοις, Πλούτ.Ἠθ.213C πρὸς δὲ τοὺς ὑποτεταγμένους εὔνοιαν ἔχειν· || τὸ μέσ. ὑποτάσσομαι ὑποδουλῶ τινα ἐμαυτῷ, καθιστῶ τινα ὑποχείριόν μου : Ἡρωδιαν.Ἰστ.2,2,8 τό τε βάρβαρον . . πεῖρᾳ . . ὧν πρὸς αὐτοῦ πεπόνθασι στρατηγοῦντος φόβῳ ὑποτάξονται· 4) τάσσω, τοποθετῶ κάτωθεν ἢ ὄπισθέν τινος, τὸ

παθ. μτ. δοτ.: Ἀριστλ.ἀπ.392 ὑποτεταγμένος τινὶ (ὁ ὑποκείμενος εἴς τινα), Λουκ.Παράσ.49 οἱ δὲ.. ὄπισθεν ὑποτέτακται τῷ παρασίτῳ· 5) τάσσω, θέτω κατόπιν, τοποθετῶ μετὰ ταῦτα, ἐπιτάσσω: Πλούτ.Ἠθ.737E τὸ προτάττεσθαι τῶν ἄλλων δυοῖν ὑποτάττεσθαι δὲ μηδετέρῳ· || τὸ παθ. ὑποτάσσομαι ἕπομαι, ἀκολουθῶ: αὐτ.1020Α· 6) λαμβάνω ὡς ἐλάσσονα πρότασιν: Ἀρρ.Ἐπικτ.4,1,61· 7) κ. νεώτ. γραμμ. τὸ παθ. συντάσσομαι πρὸς ὑποτακτικήν· ΕΜ 471,16 «ἰστέον ὅτι τὸ ἵνα σύνδεσμος ὑποτάσσει, ὅταν δὲ κεῖται ἀντὶ τοῦ ὅπου οὐχ ὑποτάσσει»· 8) ρηματ. π. ὑποταγή, ὑπόταγμα, ὑπόταγος, ὑπόταξις.

ὑποταύριον (τὸ) μσν. τὸ μεταξὺ τοῦ πρωκτοῦ καὶ τῶν ὀρχιπέδων μέρος, ἅ. τράμις: Ἱππιοτρ. 154,5 ἡ ἕδρα καὶ τὸ ὑποταύριον κεντούμενα.

ὑποταῦρον (τὸ) σχόλ. ἀντὶ ὑποταύριον βλ.λ.: Σχόλ Λουκ.Λεξιφ.2 ἐν λ. τράμιν.

ὑποταφρεύω μτγν. ταφρεύω κάτωθεν, ὑποσκάπτω: Ἀππ.Λιβ.16 τὰ χώματα ὑπετάφρευον.

ὑποταχύνω μτγν. ταχύνω, ἐπισπεύδω ὀλίγον: Ἀθανάσ.2,541 (ἔκδ.Comm.).

ὑποτείνουσα (ἡ) (θηλ. τῆς μτχ.ἐνεστ. τοῦ ὑποτείνω) κ. νεώτ. γεωμ. ἡ ἀπέναντι τῆς ὀρθῆς γωνίας κειμένη πλευρὰ ὀρθογωνίου τριγώνου: Πλάτ.Τίμ. 54D τὴν ὑποτείνουσαν τῆς ἐλάττονος πλευρᾶς διπλασίαν ἔχον μήκει, Ἀριστλ.ΖΠ 9,3, αὐτ.7, Πλούτ.Ἠθ.720Α, αὐτ.1094Β, - τὸ θεώρημα τῆς ὑποτεινούσης (ἅ. πυθαγόρειον θεώρημα).

ὑποτείνω κ. νεώτ., μέλλ. ὑποτενῶ, ἀόρ. ὑπέτεινα, παθ. ἀόρ. ὑπετάθην, μτχ. παρακ. ὑποτεταμένος, τείνω, ἐκτείνω τι κάτωθεν ἄλλου τινός, ἁπλώνω ὑποκάτω: Ἱππ.Κεφ.Τρωμ.908, αὐτ.Ἀγμ.761 ὑποτείνειν τι ὑπό τι, Θουκ.7,36 τὰς ἐπωτίδας ἐπέθεσαν ταῖς πρῴραις παχείας, καὶ ἀντηρίδας ἀπ' αὐτῶν ὑπέτειναν πρὸς τοὺς τοίχους (ἐνέπηξαν ἐγκαρσίους δοκοὺς ὅπως στηρίξωσι τὰς πλευρὰς τοῦ πλοίου), Πλάτ.Τίμ.74Α ὑπέτεινεν οἷον στρόφιγγας· κ. παθ.: Ἀριστλ.ΖΜ 695a,2 (τὸ ἰσχίον τῶν ὀρνίθων) ὑποτέταται.. μέχρι μέσης τῆς γαστρός· 2) τείνω, ἐκτείνω ἰσχυρῶς, τεντώνω δυνατά: Ἀριστφ.Εἰρ.458 ὑπότεινε δὴ πᾶς καὶ κάταγε τοῖσιν κάλῳς· 3) μτφ. ἐγείρω, ἐντείνω, ἐπιτείνω, αὐξάνω: Σοφ.Αἴ.262 μεγάλας ὀδύνας ὑποτείνει (σχόλ. «κάτωθεν εἰς ὕψος τείνει»)· 4) προτείνω ἢ ὑπισχνοῦμαι, ὑπόσχομαι, μτ. ἀπαρφ.: Ἡρ.7,158 ὑποτείνοντός τε τὰ ἐμπόρια συνελευθεροῦν, Θουκ.8,48 ὑποτείνοντος.. βασιλέα φίλον ποιήσειν· κ. μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ.: Δημ.171 τὰς ἐλπίδας ὑμῖν ὑποτείνων, Διον.Ἀλ.Ρωμ.10,54 μεγάλας ὑποτείναντες ἐλπίδας αὐτοῖς, Συνέσ. Ἐπιστ.105 λειπομένῳ δὲ παραπολὺ τῆς ἀξίας ἐλπίδα πικρὰν ὑποτείνει τοῦ μέλλοντος· κ. ἀπολ.: Ἀριστφ.Ἀχ.657 ὑποτείνων μισθούς, Δημ.625 ἐκ τῶν ὑποσχέσεων καὶ τῶν ἐλπίδων ἃς ὑπέτειν' ὁ Ἀριστόμαχος· || τὸ μέσ. ὑποτείνομαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Δίων Κ 38,31 καί τι καὶ ἐλπίδος, ὡς ἐπιτρέφων, ὑπετείνατο, αὐτ.78,12 πολλὰ ἀγαθὰ τοῖς ἄλλοις ἀνθρώποις ὑπετείνατο· 5) προτείνω, προσφέρω τινί τι, προβάλλω τι ἐνώπιόν τινος· ΕΜ 784,2 «ὑποτείνουσιν· ὑποβάλλουσι, προτείνουσιν», μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ.: Εὐρ. Ὀρ.915 ὑπὸ δ' ἔτεινε Τυνδάρεως λόγους (σχόλ. «ὑπέβαλλε»), Πλούτ.Τιμ.10 ταῦτα δ' ὑπέτεινεν αὐτοῖς ἀπάτην.. τεχνάζων, Παυσ.7,9,4 ὁμοῦ τοῖς λόγοις καὶ μέμψιν τινὰ ὑπέτεινεν ἐς τοὺς Ῥωμαίους· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Πλάτ.Θεαίτ.179E τῷ τοι.. μᾶλλον σκεπτέον καὶ ἐξ ἀρχῆς, ὥσπερ αὐτοὶ ὑποτείνονται, Θεμίστ.Λόγ.26,318Α ταῦτα ἐφρόντιζε καὶ πρῶτος ὑπετείνατο· 6) τὸ μέσ. προτείνω ἐρώτημα ἢ ζήτημα: Πλάτ.Γοργ.448E ὥσπερ τὰ ἔμπροσθέν σοι ὑπετείνατο Χαιρεφῶν καὶ αὐτῷ καλῶς καὶ διὰ βραχέων ἀπεκρίνω· 7) τὸ ἐνεργ. ἀμτβ. κ. νεώτ. ἐκτείνομαι κάτωθεν ἢ ἀπέναντί τινος: Ἀριστλ.Μετ.3,5,6 ὑπὸ τὴν μείζονα γωνίαν ὑποτείνει τὴν τοῦ τριγώνου (ἐνν. ἡ γραμμή), Εὐκλ.1 αἱ ὑπὸ τὰς ἴσας γωνίας ὑποτείνουσαι πλευραὶ ἴσαι ἀλλήλαις ἔσονται, Ἀθήν.10, 418F τριγώνου ὀρθογωνίου ἡ τὴν ὀρθὴν γωνίαν ὑποτείνουσα ἴσον δύναται ταῖς περιεχούσαις· || τὸ θηλ. τῆς μτχ. ἐνεστ. ὑποτείνουσα ὡς οὐσ. βλ.λ.· 8) ρηματ.π. ὑπότασις.

ὑποτειχίζω τειχίζω κάτωθεν ἢ ἐγκαρσίως, κτίζω ὑποκάτω τεῖχος: Θουκ.6,99 ὑποτειχίζειν δὲ ἄμεινον ἐδόκει εἶναι ᾗ ἐκεῖνοι ἔμελλον ἄξειν τὸ τεῖχος, Ἀππ.Ἰλλυρ.19 ὑπετείχισαν ἔνδοθεν, Δίων Κ 41,50 τὰ ὑπετείχιζε καὶ διετάφρευε· 2) ρηματ.π. ὑποτείχισις, ὑποτείχισμα.

ὑποτείχισις-εως (ἡ) ἡ ἐνέργεια, ἀθ.καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποτειχίζειν, τὸ ὑποτείχισμα: Θουκ.6,100 ἐπαναχωρήσασα ἡ.. στρατιὰ τήν τε ὑποτείχισιν καθεῖλον καὶ τὸ σταύρωμα ἀνέσπασαν.

ὑποτείχισμα-ατος (τὸ) τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποτειχίζειν, τὸ ὑποκάτω ἢ ἐγκαρσίως κτισθὲν τεῖχος ἢ χαράκωμα: Θουκ.6,100 ἔχειν ὅσα τε ἐσταυρώθη καὶ ᾠκοδομήθη τοῦ ὑποτειχίσματος, αὐτ. τῶν φιλῶν τινας ἐκλεκτοὺς ὡπλισμένους προὔταξαν θεῖν.. πρὸς τὸ ὑποτείχισμα.

ὑποτεκμαίρομαι τεκμαίρομαι, εἰκάζω, συμπεραίνω πως, κάπως ὑποπτεύω: Ἀριστφ.ἀπ.1 τί ὑποτεκμαίρει καὶ κακῶς ἄνδρας λέγεις καλοκἀγαθίαν ἀσκοῦντας;.

ὑποτέλεια (ἡ) νεώτ. τὸ νὰ εἶναί τις ὑποτελής, ἡ πρὸς πληρωμὴν τέλους ὑποχρέωσις· || γεν. ἡ ἰδιότης ἢ κατάστασις τοῦ ὑποτελοῦς, ἡ ἔλλειψις ἀνεξαρτησίας, ἡ ὑποδούλωσις.

ὑποτέλειος-εία-ον μτγν. ὁ ἧττον ἢ τέλειος, ὁ οὐχὶ ὅλως τέλειος, ἐπὶ ἀριθμῶν: Μεθόδ.Συμπ.201, 23 τῶν δὲ ἄλλων ἀριθμῶν οἱ μὲν ὑπερτέλειοί εἰσιν, ὡς ὁ δώδεκα.., οἱ δὲ ὑποτέλειοι, ὡς ὁ ὀκτώ· 2) ὑποτελεία στιγμὴ ἅ. ὑποστιγμὴ βλ.λ.: Σχόλ.Ἰλ.Α 580 τὸ στυφελίξαι ὑποτελείαν στίζουσι στιγμήν, Σχόλ.Διον.Θρ. ἐν ΑΒ 759,13.

ὑποτελεσταὶ (οἱ) μσν. οἱ ὑποτελεῖς: Λεοντ. Εὔσκαμμορ. ἐν περιοδ. Ἀθηναίῳ 4,236.

ὑποτελής-οῦς-ές (τέλος) κ. νεώτ. ὁ ὑπόχρεως εἰς πληρωμὴν χρέους, ὁ ὑποκείμενος εἰς φορολογίαν: Θουκ.1,19 οἱ μὲν Λακεδαιμόνιοι οὐχ ὑποτελεῖς ἔχοντες φόρου τοὺς ξυμμάχους ἡγοῦντο, αὐτ.56, αὐτ.66 πόλιν ξυμμαχίδα καὶ φόρου ὑποτελῆ, αὐτ.7,57, Πλούτ.Ἀρτξ.21 Λακεδαιμονίους κεκτῆσθαι φόρων ὑποτελεῖς, αὐτ.Πύρρ.23· κ. μτ. γενικ.: Σχόλ.Ἀριστφ.Ἱππ.262 πόλις ὑποτελὴς τῶν Ἀθηναίων· κ. μτ. δοτ.: Συνέσ.Ἐπιστ.38,180Α τὴν πατρῴαν βῶλον ὑποτελῆ τῇ συγκλήτῳ διαδεξάμενος· || κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν, τὴν κυριαρχίαν ἄλλου διατελῶν, ὁ ὑποτεταγμένος, ὁ ὑπήκοος: Θουκ.2,9 ἄλλαι πόλεις αἱ ὑποτελεῖς οὖσαι, αὐτ.5,111, Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,52 ὑπηκόους Ταρκυνίου καὶ φόρων τὸ λοιπὸν ὑποτελεῖς, Πλούτ. Κίμ.11 ἀντὶ συμμάχων ὑποτελεῖς καὶ δοῦλοι γεγονότες, Ἀππ.Μιθριδ.118 οὔπω σφίσιν ὑποτελέσιν οὖσιν ἐπέθηκαν φόρους, - ὑποτελὴς χώρα - πολιτεία (ἡ μὴ κεκτημένη πλήρη καὶ ἀπόλυτον κυριαρχίαν ἀλλ' ἐξαρτωμένη ἔκ τινος ἄλλου κράτους, ὅπερ καλεῖται ἐπικυρίαρχος καὶ εἰς οὗ τὴν ἐξουσίαν ἀνέθεσε περιοριστικῶς ὡρισμένα δικαιώματα αὐτῆς)· 2) ἐνεργ. ὁ λαμβάνων, ὁ εἰσπράττων μισθόν, μτ. γενικ.: Λουκ.Μισθ.Συν.36 μισθοῦ ὑποτελεῖς.

ὑποτελίς-ίδος (ἡ) μτγν. κτ. Ἡριλλ. π. Διογ.Λ 7,165 δευτερεῦόν τι πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἔπρεπε νὰ ἐπιζητῇ τις ὡς τὸ μόνον πρὸς τὸ ἄκρον ἀγαθὸν ἄγον μέσον· πρβλ. Στοβ.Ἐκλ.2,60.

ὑποτέλλομαι μτγν. προέρχομαι, ἐξέρχομαι κάτωθεν : Ἀπολλ.Ρ 2,83 **βρυχὴ δ' ὑπετέλλετ' ὀδόντων ἄσπετος.**

ὑποτελῶ-έω, μέλλ. **ὑποτελέσω,** τελῶ, καταβάλλω, πληρώνω, ἰδ. φόρον, δασμόν, συντάξεις, μτ. κ. ἄνευ τῆς αἰτ. φόρον : Ἡρ.1,171 **φόρον μὲν οὐδένα ὑποτελέοντες,** Ξεν.Ἑλλ 1,3,9 **ὑποτελεῖν τὸν φόρον,** Ἰσοκρ.7,2 **τοὺς τὰς συντάξεις ὑποτελοῦντας,** αὐτ.8,36, αὐτ.12,69 **τῶν οὐδένα φόρον ὑποτελούντων,** αὐτ.116 **συντάξεις καὶ φόρους ὑποτελεῖν,** Πολύβ.22,7,8 **τῶν . . πόλεων . . ὅσαι . . Ἀττάλῳ φόρον ὑπετέλουν,** αὐτ.24,2, Λουκ.Κατάπλ.15, αὐτ.Ἀλ.Ἱστ.1,20 **δασμὸν ὑποτελεῖν,** αὐτ.Τόξ.55· ὁμ. κ. ἀπολ. : Θουκ.3,46 **τὴν δαπάνην ἀποδοῦναι καὶ τὸ λοιπὸν ὑποτελεῖν,** Δίων Χρ.1,234 **ὑποτελοῦντες τὸ λοιπὸν ὅσον μέτριον,** Δίων Κ 68,28· ‖ γεν. ἀποτίνω, πληρώνω : Ἡρ.4,201 **ὑποτελέειν ἀξίην βασιλέϊ** (ἀποτίνειν τιμωρίαν τῷ βασιλεῖ), Δημ.142 **ἔρανον . . ὑποτελεῖν,** Πλούτ. Ἠθ.830D **δῶρα . . ὑποτελεῖν·** ‖ μτ. αἰτ. **τι** καταβάλλω, πληρώνω χρέος τι : Λουκ.Ρητ.Διδ.23 **νύκτωρ τι ἄλλο ὑποτελεῖν.**

ὑποτελωνεῖο(ν) (τὸ) **νεώτ. κ. δημ.** τελωνεῖον δευτέρας τάξεως.

ὑποτελώνης (ὁ) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑποδιευθυντὴς τελωνείου· **2)** ὁ διευθύνων ὑποτελωνεῖον.

ὑποτέμνω, ἰων. -τάμνω, μέλλ. **ὑποτεμῶ** κ. **ὑποτεμοῦμαι,** τέμνω κάτωθεν, κόπτω ὑποκάτω : Ἰλ.Ε 74 **ὑπὸ γλῶσσαν τάμε χαλκός,** Ὀδ.Ψ 204 **ταμὼν ὕπο πυθμέν' ἐλαίης,** Πλούτ.Ἀντ.32 **βούλει . . τὰς ἀγκύρας τῆς νεὼς ὑποτέμω·** κ. παθ. : Αἰσχίν.77,26 **ὑποτέτμηται τὰ νεῦρα τῶν πραγμάτων,** Λουκ. Τίμ.8 **τὰς ῥίζας ὑποτετμημένον** (ἔχοντα τὰς ῥίζας κάτωθεν τετμημένας), αὐτ.Τόξ.60 **τῷ ξίφει ὑποτμηθεὶς τὴν ἰγνύαν·** **2)** τέμνω, κόπτω κρυφίως, δολίως, ἀπατηλῶς : Ἀριστφ.Ἱππ.316 **ὅστις ὑποτέμνων ἐπώλεις δέρμα μοχθηροῦ βοός** (ἐπὶ ἀπατεῶνος πωλητοῦ δερμάτων)· **3)** ἀποκόπτω κρυφίως ἢ δολίως, διατέμνω, διακόπτω, διαφράσσω, διακωλύω : Πλάτ.Νόμ.844Α **ὁ βουληθεὶς ἐπὶ τὸν αὐτοῦ τόπον ἄγειν ὕδωρ ἀγέτω μὲν ἀρχόμενος ἐκ τῶν κοινῶν ναμάτων, μὴ ὑποτέμνων πηγὰς φανερὰς ἰδιώτου μηδενός·** ‖ συνήθ. τὸ μέσ. **ὑποτέμνομαι** ἐν τῇ αὐτῇ σημ.: Ἡρ.5,86 **ὑποταμομένους τὸ ἀπὸ τῶν νεῶν** (διὰ νὰ διακόψωσι τὴν μετὰ τῶν πλοίων συγκοινωνίαν), Ἀριστφ.Ἱππ. 291 **ὑποτεμοῦμαί σου τὰς ὁδούς** (θὰ σὲ ἐμποδίσω εἰς τὸν δρόμον σου), Ξεν.Ἑλλ.1,6,15 **ἐδίωκεν ὑποτεμνόμενος τὸν εἰς Σάμον πλοῦν,** αὐτ.ΚΠ 1,4,19 **οἷ, ἢν ἐπ' ἐκείνους ἡμεῖς ἐλαύνωμεν, ὑποτεμοῦνται ἡμᾶς πάλιν ἔνθενδε** (θὰ μᾶς κόψουν τὸ δρόμο), Διον.Ἀλ.Ρωμ.5,44 **ὑποτεμόμενοι τὰς εἰς τὴν πόλιν φερούσας ὁδούς,** Διόδ.Σ 13,50 **τὸν ἀπόπλουν τὸν Λακεδαιμονίων ὑπετέμοντο·** κ. μτ. δοτ. : Αἰλ.ΖΙ 7,6 **ὑποτέμνονται ταῖς ὁδοῖς τοὺς διώκοντας·** **4)** μτφ. κόπτω βλ.λ.9), καταστέλλω, κωλύω, ἀφαιρῶ, ματαιώνω : Ξεν.Ἑλλ.2,3,34 **ὑποτέμοι ἂν τὰς ἐλπίδας·** ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πολύβ.18,38,1 **ὑπετέμετο τὰς πάντων ὁρμάς,** αὐτ.36,1,1 **ὑποτεμομένων τὴν ἐπίνοιαν αὐτῶν,** Ἀριστείδ.2,212 **ὑποτεμνόμενος τὰς . . ἐπιτιμήσεις,** Ἰω.Χρυσ.ΚΔ Κορινθ.1,15 **ὑποτεμνόμενος τὴν θρασύτητα τῶν ἀντιλεγόντων·** ὁμ. κ. ἐν τῷ παθ. παρακ. : αὐτ.5,107,6 **ὡς ὑποτετμημένον πάσας αὐτῶν τὰς ἔξωθεν ὠφελείας καὶ τὰς εἰς τὸ μέλλον ἐλπίδας·** **5)** ρηματ.π. ὑπότμησις, ὑποτομεύς, ὑποτομή, ὑπότομος.

ὑποτερετίζω σχόλ. τερετίζων ἀποκρίνομαι ἢ τερετίζω ἐν τούτῳ, σὺν τούτῳ : Σχόλ.Πινδ.Ο 9,57.

ὑποτέρπομαι μσν. τέρπομαι, εὐφραίνομαι κάτωθεν : Τιμορ.ἐν Notitt.Mss.9,2,176 **ὥσπερ ὑποτερπόμενοι τῇ τῆς περιβολῆς φαντασίᾳ** (ἐπὶ ἵππων).

ὑποτεταγμένος-η-ον παθ. μτχ. τοῦ ὑποτάσσω βλ.λ., ὁ ὑπὸ τὰς διαταγὰς ἢ τὴν **ἐξουσίαν** ἄλλου τεταγμένος· ‖ **νεώτ.** ὡς ἐπίθ. **ὁ** ὑποτελής, **ὁ** ὑπόδουλος.

ὑποτεταγμένως (ἐκ τοῦ παθ. παρακ. τοῦ ὑποτάσσω) ἐπίρρ. **μτγν. μεθ'** ὑποταγῆς : Κλήμ.Ρωμ. ΚΔ Κορινθ.37.

ὑποτέταρτος-ον **μτγν.** ὁ ἐκφράζων τὴν πρὸς ἀλλήλους σχέσιν δύο ἀριθμῶν, καθ' ἣν ὁ εἷς εἶναι μικρότερος τοῦ ἄλλου κατὰ τὸ τέταρτον, οἷον τὸ 4 πρὸς τὸ 5· **ἀντίθ.** ἐπιτέταρτος: Μαρτιαν.7,252.

ὑποτετράγωνος-ον μτγν. ὁ σχεδὸν τετράγωνος : Ἀδαμ.2,17,397 **τὸ ὑποτετράγωνον** (τῆς γένυος) **ἀνδρεῖον.**

ὑποτετραμερής-οῦς-ές **μτγν.** ὁ **ἔχων** σχέσιν πρὸς ἄλλον, **οἷαν** ὁ 4 : 9, ὁ σχηματίζων τὸν λόγον (1+4/5 (=9/5) : Ἰάμβλ.Νικ.Ἀριθμ.58Β.

ὑποτετραπλασιεπίτριτος-ον μτγν. ὁ κατὰ 4 1/3 φορὰς μικρότερος, ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς ἄλλον, οἷαν ὁ 6 : 26 : Ἀν.Βοασσ.4,420.

ὑποτετραπλάσιος-ον μτγν. ὁ τετράκις μικρότερος, ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς ἄλλον οἷαν τὸ 1:4 : Νικόμ.Γερ.Ἀριθμ.1,18,94 **ἐὰν . . μετρῇ . . τετράκις, ὑποτετραπλάσιος, ὥσπερ τὸ αὐτὸ ἓν τῶν δ'.**

ὑπότευξις-εως (ἡ) μτγν. ἀπάντησις, ἀπόκρισις : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.9,251 **τὴν ἀνώτερον εἰρημένην ὑπότευξιν καὶ ἐπὶ τοῦ παρόντος θρυλλοῦσι.**

ὑπότεφρος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι τεφρόχρους, ὁ ἔχων τεφρῶδές πως χρῶμα : Διοσκ.5,166.

ὑποτεχνῶμαι-άομαι μτγν. βοηθῶ, ἔρχομαι εἰς βοήθειαν διὰ τέχνης : Ἀλέξ.Τραλλ.1,114 **ὑποτεχνᾶσθαι δεῖ καὶ καταπότια ποιεῖν τὸν λίθον** (διόρθ. ἐπιτεχνᾶσθαι), Καισάρ.936 (ἔκδ.Mi.).

ὑποτήκομαι μτγν. τήκομαι κατὰ μικρόν, βαθμηδόν : Βασ.1,587Β **πάγας . . ἡλίου θάλποντος ὑποτήκεται τῇ ἀκτῖνι·** ‖ κ. **μτφ.** : Μον.5,191 **φρυγομένων σαρκῶν ὑποτήκεται . . ἀνήρ,** Αἰλ.ΖΙ 15,4 **τὸν ἰχθῦν τοῦτον ὑποτετῆχθαι καὶ ἐκλείπειν.**

ὑποτήρησις-εως (ἡ) (ὑποτηρῶ) τὸ ὑποτηρεῖν, ἡ παρατήρησις : Σουίδ.ἐν λ. δεκάπους **οὐδ' ὑποτηρήσεως αἰτίας** (διόρθ. οὐδέπω τηρήσεως ἑτέρας).

ὑποτηρῶ-έω μτγν. παρατηρῶ κρυφίως, παραμονεύω : Σχόλ.Ἀπολλ.Ρ 2,321 **ὑποτηρήσαντα τὴν σύνοδον ἐκφυγεῖν** (διόρθ. ἐπιτηρήσαντα)· **2)** φυλάττω, διαφυλάττω ἐντὸς μεθ' ὑπομονῆς : Γρηγ. Ναζ.1,227Α **ὑποτηρῶν δὲ ὅμως τρυγίαν, τὸ τῆς ὀργῆς ἔσχατον.**

ὑποτίθημι κ. μσν., **νεώτ. κ. ὑποθέτω, μέλλ. ὑποθήσω,** ἀόρ. **ὑπέθηκα,** κ. **νεώτ. ὑπέθεσα,** δημ. **ὑπόθεσα,** μέσ. κ. παθ. **ὑποτίθεμαι,** ἀόρ. **ὑπετέθην,** μτχ. παρακ. **ὑποτεθειμένος,** τίθημι, θέτω, βάλλω ὑποκάτω, ὑποβάλλω : Ἰλ.Σ 375 **χρύσεα δέ σφ' ὑπὸ κύκλα ἑκάστῳ πυθμένι θῆκεν,** Τελεκλ.ἀπ.3 **τὰ φρύγαν' ὑποτίθησιν** (θέτει φρύγανα κάτωθεν), Πλάτ.Τίμ.92Α **θεοῦ βάσεις ὑποτιθέντος** (τιθέντος πόδας ὑποκάτω), αὐτ.Νόμ.682C, Ξεν.ΚΠ 7,5,12 (φοίνικας) **ὑπετίθει,** αὐτ.Ἱππ.11,2 **ὑποτιθέναι τὰ ὀπίσθια σκέλη ὑπὸ τὰ ἐμπρόσθια,** αὐτ.1,4 **τὰ ὀπίσθια σκέλη διὰ πολλοῦ ὑποθήσει** (ἐπὶ ἵππου κολπάζοντος), Ἀριστλ.ΖΙ 564b,2 **ταῖς δ' ἀλεκτορίσιν ὑποτιθέασιν αὐτῶν τὰ ᾠὰ ἐπῳάζειν οἱ τρέφοντες,** αὐτ.540a,11 **οἱ δ' αἴλουροι, οὐκ ὄπισθεν συνιόντες, ἀλλ' ὁ μὲν ὀρθός, ἡ δὲ θήλεια ὑποτίθησιν ἑαυτὴν** (τῷ ἄρρενι), αὐτ.Πρ.3,20 **ὅταν ὑποθῇ τις ὑπὸ τὸν ὀφθαλμόν, δύο φαίνεται·** ‖ τὸ μέσ. τίθημι, θέτω ὑπὸ τοὺς πόδας μου : Ξεν.ΚΠ 8,1,41 **τὰ ὑποδήματα τοιαῦτα ἔχουσιν ἐν οἷς μάλιστα λαθεῖν ἔστι καὶ ὑποτιθεμένοις τι,** Ἀριστλ.ΖΠ 15,9 **ὑποτιθέσθαι ὑφ' αὐτά·** **2)** μτφ. τίθημι, θέτω ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός : Πλάτ.Πολιτ.308Α **ὑποχειρίους τοῖς ἐχθροῖς ὑπέθεσαν τὰς αὐτῶν πατρίδας·** **3)** ὑπάγω, ὑπο-

βάλλω, κατατάσσω εἴς τινα τάξιν, διαίρεσιν, μτ. δοτ. : Πλάτ.Πολιτ.289Α γυμναστικῇ καὶ ἰατρικῇ .. πᾶν ὑποτιθέντες ὀρθότερον ἀποδώσωμεν ἢ τῇ πολιτικῇ· **4)** κ. νεώτ. κ. δημ. ὑποθέτω θέτω τι ἐν τῷ νῷ ὡς δεδομένον ἢ ὡς βάσιν, λαμβάνω, παραδέχομαί τι ὡς ἀρχήν, ὡς ἀληθές, ἰδ. πρὸς ἐξαγωγὴν συμπεράσματος ἢ πρὸς ἐξήγησιν ἀπορίας, κάνω ὑπόθεσιν : Ξεν.ΚΠ 5,5,13 καὶ τὴν ἐν φίλοις δικαιοτάτην ὑπόθεσιν ἔχω ὑποτιθέναι· ἐάν γάρ τί σε φανῶ, Δημ.550 περὶ πάντων ὧν ἂν ἀκούητε, τοῦθ' ὑποθέντες ἀκούετε τῇ γνώμῃ, τί ἄν, εἴ τις ἔπασχε ταῦθ' ὑμῶν, ἐποίει, Ἀριστλ.Φυσ. 189b,1 ὑποτιθέναι τι τρίτον ὥσπερ φασίν οἱ μίαν τινὰ φύσιν εἶναι λέγοντες τὸ πᾶν, αὐτ.Μεταφ.1,7 μίαν ὕλην ἢ πλείους ὑποτιθέναι, - ἂς ὑποθέσωμεν ὅτι ἡ εἴδησις εἶναι ἀληθής, - ὑποθέτω ὅτι θὰ τοῦ συμβαίνῃ κάτι σοβαρόν, διότι δὲν ἀπήντησεν εἰς τὸ τελευταῖόν μου γράμμα· τὸ παθ. ὑποτίθεται, ἰδ. ἐν τῷ ἀορ. ὑπετέθην, τίθεμαι καθ' ὑπόθεσιν, λαμβάνομαι ὡς βάσις, ὡς δεδομένον : Πλάτ.Τίμ.48Ε ἓν μὲν ὡς παραδείγματος εἶδος ὑποτεθέν, αὐτ.Νόμ.812Α ἐκτὸς πορεύεσθαι τῶν ὑποτεθέντων λόγων (ἐκείνων οἱ ὁποῖοι ἐλήφθησαν ὡς ἀρχαί), αὐτ. Παρμ.136Β τί ἐφ' ἑκατέρας τῆς ὑποθέσεως ξυμβήσεται καὶ αὐτοῖς τοῖς ὑποτεθεῖσι καὶ τοῖς ἄλλοις, αὐτ.Χαρμ.160D τῶν καλῶν τι ἡ σωφροσύνη ὑπετέθη .(ἐλήφθη ὡς ..), Ἀριστλ.ΑΠρ.2,11,6 (ἐν ὑποθ. συλλογισμῷ), αὐτ.8 ψεῦδος τὸ ὑποτεθέν· ‖ συνηθέστ. ἐν τῷ μέσ. ὑποτίθεμαι δέχομαι ὡς ἀρχήν, λαμβάνω ὡς δεδομένον, ἀληθές : Πλάτ.Τίμ.53D ταύτην .. πυρὸς ἀρχὴν .. ὑποτιθέμεθα, αὐτ.Φαίδ.100Α ὑποθέμενον .. λόγον ὃν ἂν κρίνω ἐρρωμενέστατον, αὐτ. 101D ἄλλην .. ὑπόθεσιν ὑποθέμενος, αὐτ.Χαρμ. 171D, αὐτ.136C ὑπ- τι ὡς ὄν, αὐτ.Πολιτ.284C ὑποτίθεσθαι μὲν τὸ τοιόνδε περὶ αὐτῶν, Πολύβ. 1,5,1 ὑποθησόμεθα .. ταύτης ἀρχὴν τῆς βίβλου τὴν πρώτην διάβασιν ἐξ Ἰταλίας Ῥωμαίων, αὐτ. 3,1,1· κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Πλάτ.Φαίδ.100Β ὑποθέμενος εἶναί τι καλὸν αὐτὸ καθ' αὑτό, αὐτ. Πρωτ.339D ὅς γε τὸ μὲν πρῶτον αὐτὸς ὑπέθετο χαλεπὸν εἶναι· ὁμ. κ. παραλειπομένου τοῦ ἀπαρφ.: αὐτ.Πολ.437Α, αὐτ.Θεαίτ.165D λογίζομαι ὅτι τἀναντία οἷς ὑπεθέμην (συμβαίνειν), Διον.Ἀλ.Ρωμ.4,6 νεώτερον αὐτὸν ὑποτίθεμαι (εἶναι) (τὸν θεωρῶ νεώτερον)· κ. ἀπολ. : Πλάτ.Πολ.346Β ὥσπερ ὑπέθου (συμφώνως πρὸς τὴν ὑπόθεσιν τὴν ὁποίαν ἔκαμες), Φιλόστρ.702 ὑποθέμενος (ἀντίθ. συγγεγονώς, ἐπὶ ὑποθέσεως κατ' ἀντίθεσιν πρὸς τὴν πραγματικὴν γνῶσιν)· **5)** νεώτ. κ. δημ. ὑποθέτω γεν. θεωρῶ ἢ ἐκλαμβάνω τι ὡς πιθανόν, νομίζω, εἰκάζω : δὲν ὑποθέτω ὅτι θὰ μᾶς ἀπατήσῃ διὰ δευτέραν φοράν, - ὑποθέτω ὅτι δὲν θὰ ἀργήσουν νὰ φανοῦν τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀρξαμένης ἐπιθέσεως· κ. παθ. οἱ ὑποτιθέμενοι δράσται τοῦ ἐγκλήματος· ‖ παθ. ἐνεστ. κτ. γ' πρόσ. ὑποτίθεται ὡς ἀπρόσ. τίθεται ὡς προϋπόθεσις, ἢ θεωρεῖται ὡς πιθανόν, εἰκάζεται : διὰ νὰ φυλακισθῇ, ὑποτίθεται ὅτι διέπραξε κάποιο ἀδίκημα· **6)** προτείνω, προτάσσω ἢ κρατῶ κάτωθεν, ὑποκάτω : Λουκ.Νεκρ.Δ 27,3 ὑποθεὶς δὲ τὴν σάρισαν αὐτόν τε διαπείρει καὶ τὸν ἵππον· **7)** μτφ. θέτω πρὸ ὀφθαλμῶν, ὑποβάλλω, προβάλλω, προτείνω : Εὐρ.Ὀρ.1184 ἐλπίδα ὑποθεῖναι (διεγείρειν ἐλπίδα), αὐτ.ΙΑ 507 παρὰ γνώμην ἐμὴν ὑπέθηκες ὀρθῶς τοὺς λόγους, αὐτ.Βάκχ.675 τὸν ὑποθέντα τὰς τέχνας, Θουκ.1,138 ἐλπίδα .. ὑπετίθει αὐτῷ δουλώσειν, αὐτ.4,65 αἰτία δ' ἦν ἡ παρὰ λόγον τῶν πλειόνων εὐπραγία αὐτοῖς ὑποτιθεῖσα ἰσχὺν τῆς ἐλπίδος (Βερνορδ.Γρηγ. «αἰτία δὲ τούτου (τοῦ προειρημένου) ἦτο ἡ ἀπροσδόκητος ἐν τοῖς πλείστοις ἐπιτυχία, ἥτις ἐνέπνεε (κυρ. ὑπέβαλλεν) εἰς αὐτοὺς (τόσον) ἰσχυρὰν ἐλπίδα»)· **8)** συνήθ. τὸ μέσ. ὑποτίθεμαι ὑποβάλλω τινί τι, λέγω, δίδω, ὑποδεικνύω, συμβουλεύω, νουθετῶ : Ἰλ.Θ 36 βουλὴν δ' Ἀργείοις ὑποθησόμεθα (σχόλ. «ὑποδείξομεν, συμβουλεύσομεν»), αὐτ.467, αὐτ.Λ 788 ἔπος .. ὑποθέσθαι, Ὀδ.Δ 163 ἔπος ὑποθήσεαι ἠέ τι ἔργον, Ἡσίοδ.Θ 175 δόλον δ' ὑπεθήκατο πάντα· κ. γεν. μτ. αἰτ. : Ἡρ.1,156 ταῦτά τέ οἱ ἐνετείλατο προειπεῖν Λυδοῖσι τὰ ὁ Κροῖσος ὑπετίθετο, αὐτ.3,36, αὐτ.5,98 σωτηρίην ὑποθησόμενον ὑμῖν· κ. μτ. δοτ. προσ. : Ὀδ.Β 194 Τηλεμάχῳ δ' ἐν πᾶσιν ἐγὼν ὑποθήσομαι αὐτός, αὐτ.Ε 143, Ἀριστφ.Ἐκκλ.1154 σμικρὸν δ' ὑποθέσθαι τοῖς κριταῖσι, αὐτ.Ὄρν.1362, αὐτ.Λυσ.522, Πλάτ.Χαρμ. 155D, ΚΔ Τιμ.1,4,6 ταῦτα ὑποτιθέμενος τοῖς ἀδελφοῖς καλὸς ἔσῃ διάκονος .. Χριστοῦ· κ. μτ. ἐπιρρ.: Ἰλ.Φ 293 αὐτάρ τοι πυκινῶς ὑποθησόμεθ', Ὀδ Ο 310 ἀλλά μοι εὖ θ' ὑπόθευ· ‖ μτ. ἀπαρφ. συμβουλεύω, δίδω ὁδηγίας εἴς τινα νὰ πράξῃ τι, ἢ πῶς νὰ πράξῃ τι : Ἡρ.1,90 ἐντειλάμενος τοῖσι δορυφόροισι τὰ Κροῖσος ὑπεθήκατο ἐπιτελέειν, Θουκ.5,90, Ξεν.Ἱππ.3,7 ὑποθέσθαι τινὶ ὠνεῖσθαι ἵππον· **9)** κ. μσν. τὸ μέσ. κελεύω, ἐπιτάττω, διατάσσω, μτ. δοτ. προσ. κ. αἰτ. πράγμ. : Ἡρ.4,135 ταῦτα τοῖσι ὑπολειπομένοισι ὑποθέμενος ὁ Δαρεῖος· κ. μτ. ἀπαρφ. : Νικ.Χων.π.Σάθ.1,82 τῆς βασιλείας μου .. κατὰ συνασπισμόν τε καὶ συνδρομὴν ὑποθεμένης ποιεῖσθαι τὴν συμπλοκήν· **10)** ὁμ. τὸ μέσ. ἐν ἀναφ. πρὸς λόγους, γράμματα κττ., μεταδίδωμι, ἀνακοινῶ : Πλάτ.Τίμ.26Α λόγον τινὰ πρέποντα τοῖς βουλήμασιν ὑποθέσθαι, αὐτ.Πολιτ.295C παρ' ἐκεῖνα τὰ γράμματα τολμήσειεν ἄλλα ὑποθέσθαι· **11)** ὁμ. τὸ μέσ. προτίθημι, προβάλλω τι : Λουκ.Ἀλ.7 ἕνα τοῦτον ὑποθέμενος τὸν σκοπόν· κ. παθ. : Ἀριστλ.Η Νικ. 6,12,9 ὑποτεθεὶς σκοπός· ‖ φρ. ὑποθέσθαι ὑπέρ τινος προβάλλω εἰς ἐμαυτόν τι ὡς θέμα, ὡς ἔργον, ἀσχολίαν, ἀσχολοῦμαι εἴς τι, πραγματεύομαι περί τινός τι : Ἰσοκρ.3,14 περὶ μὲν οὖν τῶν πολιτειῶν, ἐντεῦθεν γὰρ ὑποτιθέμενος ἠρξάμην, αὐτ.4,51 ἵνα δὲ μὴ δοκῶ περὶ τὰ μέρη διατρίβειν ὑπὲρ ὅλων τῶν πραγμάτων ὑποθέμενος· **12)** τὸ ἐνεργ. κατατίθημι ὡς ἐνέχυρον, ἐγγύησιν, ὑποθηκεύω, ἐνεχυριάζω· Ἡρωδιαν.473 (ἐκδ.Piers) «ὑποτίθησι μὲν ὁ δανειζόμενος τὰ ἐνέχυρα, ὑποτίθεται δ' ὁ λαμβάνων» : Ἡρ.2,136 τῷ δὲ ὑποτιθέντι τοῦτο τὸ ἐνέχυρον, Δίφιλ.Συνωρ.ἀπ.1,2 δραχμὴν ὑπόθες, Ἰσοκρ.21,2 τὴν .. οἰκίαν ὑπέθηκε, Δημ. 841 ὑποθεὶς τὴν οἰκίαν, αὐτ.1188 ὑποτίθησιν αὐτοῖς τὴν οὐσίαν, Αἰσχίν.3,104 οὐκ εὐποροῦντες ὑπέθεσαν αὐτῷ τοῦ ταλάντου τὰς δημοσίας προσόδους (ὑπεθήκευσαν τὰς .. δι' ἓν τάλαντον), Πλούτ.Κράσσ.7 ἀπήλλαξεν ὑποθεὶς αὐτὸν ἔγγυον τριάκοντα .. ταλάντων, Πάπ. ὑποθήκην ὑποτέθεικα πρὸς τάλαντα δύο· κ. παθ. : Πάπ. τῶν ὑποτεθειμένων ἀρουρῶν· ἀντὶ τοῦ παθ. συνήθ. ἐν χρ. εἶναι τὸ ὑπόκειμαι, πλὴν ἐν τῷ ἀορ. α' ὑποκεῖσθαι : Ἐπιγρ. ὑποκεῖσθαι τοὺς ἀποτεθέντας (πόρους)· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Πλούτ.Κάτ. Νεώτ.6 χωρία καὶ θεράποντας .. ὑπέθεντο πρὸς τὸ δημόσιον, αὐτ.Ἠθ.828Α, Πάπ. ἔχειν τὴν ἐξουσίαν τῶν ἰδίων πάντων, πωλεῖν, ὑποτίθεσθαι, διατίθεσθαι, Πάπ. ὑπεθέμην σοι ἐνέχυρα· **13)** τὸ μέσ. ὑποτίθεμαι ἐπὶ δανειστοῦ, λαμβάνω τι ὡς ἐνέχυρον, δανείζω ἐπὶ ἐνεχύρῳ, παρέχω δάνειον ἐπὶ ὑποθήκῃ : Δημ.1223 ἐκέλευον αὐτόν μοι δανεῖσαι ὑποθέμενον τὰ σκεύη τῆς νεώς· **14)** ὑποτίθημι εἰς κίνδυνον διακινδυνεύω: Πλάτ.Πρωτ.313Α εἰς οἷόν τινα κίνδυνον ἔρχει ὑποθήσων τὴν ψυχήν, Δημ.420 τὸν ἴδιον κίνδυνον ὑποθεὶς (μὲ κίνδυνον τοῦ ἑαυτοῦ του), ΚΔ Ρωμ.16,4 οἵτινες ὑπὲρ τῆς ψυχῆς μου τὸν ἑαυτῶν τράχηλον ὑπέθη-

κάν (διεκινδύνευσαν τὴν ζωὴν οὕτων), Πλούτ. Θεμ.24, Λουκ.Δημ.᾿Εγκώμ.4) **τὴν ψυχὴν ὑποθεῖναι ταῖς τῆς πατρίδος ἀδήλοις τύχαις·** **15**) ρηματ.π. ὑπόθεσις, ὑποθέτης, ὑπόθετος.

ὑποτίλλω τίλλω κάτωθεν, ἀποσπῶ ὑποκάτω, μαδῶ, ἐκριζώνω : Θεόφρ.Φl 2,7,5 **πλὴν ὅσον ὑποτῖλαι τὴν βοτάνην.**

ὑποτίμημα-ατος (τὸ) νεώτ. τὸ ποσὸν καθ᾽ ὃ ὑποτιμᾶται, ἐλαττοῦται ἡ ἀξία πράγματός τινος· ἀντίθ. ὑπερτίμημα.

ὑποτίμησις-εως (ἡ) (ὑποτιμῶ) μτγν. κ. νεώτ. ὑποβιβασμὸς τῆς τιμῆς, ἰδ. τῆς ποινῆς, ἅ. ἀντιτίμημα βλ.λ. : Φίλ.2,628,37 **δικῶν ἐπαγωγάς, καὶ σκήψεις, καὶ ἀναβολάς, καὶ τιμήσεις, καὶ πάλιν ὑποτιμήσεις,** Σχόλ.Δημ.34,11 **καθ᾽ ὑποτίμησιν αὐτὸ εἰσήγαγεν·** **2**) νεώτ. ἡ ἐνέργεια καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τοῦ ὑποτιμᾶν, ὁ ὑποβιβασμὸς τῆς τιμῆς, ἡ ἐλάττωσις τῆς ἀξίας πράγματός τινος· ἀντίθ. ἀνατίμησις, ὑπερτίμησις : **ὑποτίμησις τῶν σιτηρῶν - τῶν εἰδῶν πρώτης ἀνάγκης·** **3**) νεώτ. ἐκτίμησίς τινος ὑπὸ τὴν πραγματικὴν αὐτοῦ ἀξίαν ἢ σημασίαν· **4**) πρόσχημα, πρόφασις, προσποίησις: Φιλ.2,325,34 **οὗτοι μὲν ὑποτίμησιν ἔχουσι, τὸ μηδενὸς θηρᾶσθαι ἐπ᾽ ὠφελείᾳ,** ᾿Ιώσ.᾿Απ.2,17 **οὐδὲ γὰρ τὴν ἀπ᾽ ἀγνοίας ὑποτίμησιν ἠνέσχετο καταλιπεῖν,** Πλούτ.Καμ.40 **οὔτε ὑποτίμησιν εἰπών, οὔτε προφάσει χρησάμενος,** Αἰλ ΖΙ 4,43 **ἀπροφασίστως καὶ ἄνευ τινὸς ὑποτιμήσεως.**

ὑποτιμητής (ὁ) (ὑποτιμῶ) μτγν. κ. νεώτ. ὁ ὑποτιμῶν, ὁ ἀντιτιμῶν, ὡς μτφρ. τοῦ λατ. subcensor : Δίων Κ 52,21, αὐτ.24,33· **2**) νεώτ. ὁ ἐνεργῶν ἢ συντελῶν εἰς τὴν ἐλάττωσιν τῆς ἀξίας, τὸν ὑποβιβασμὸν τῆς τιμῆς πράγματός τινος : **ὑποτιμηταὶ τοῦ συναλλάγματος.**

ὑποτιμῶ-άω κ. νεώτ., ἀόρ. **ὑπετίμησα**, παθ. ἀόρ. **ὑπετιμήθην**, μτχ. παρακ. **ὑπο(τε)τιμημένος,** ἐλαττῶ, ὑποβιβάζω τὴν τιμὴν πωλήσεως πράγματός τινος, ἐκπίπτω τὰς τιμάς, καθιστῶ ἢ πωλῶ τι εὐθηνότερον· ἀντίθ. ἀνατιμῶ, ὑπερτιμῶ : ᾿Αλεξ.ἀπ. Λέβητ.3,4 **τῶν ἰχθυοπωλῶν ὅστις ἂν πωλῶν τινι ἰχθὺν ὑποτιμήσας ἀποδῶτ᾽ ἐλάττονος ἧς εἶπε τιμῆς, εἰς τὸ δεσμωτήριον εὐθὺς ἀπάγεσθαι·** κ. παθ. : **ὑπετιμήθησαν τὰ εἴδη πρώτης ἀνάγκης·** **2**) νεώτ. κρίνω ἢ παριστῶ τι(να) ὡς κατώτερον τῆς πραγματικῆς αὐτοῦ ἀξίας ἢ σημασίας, ἀντίθ. ὑπερτιμῶ : **ὑποτιμᾷ πολὺ τὴν ἀξίαν τῶν ἀντιπάλων του, - ὑποτιμῶσι τὸ ἔργον του·** **3**) τὸ μέσ. ὑποτιμῶμαι ἐνεργῶ ἐκτίμησιν ἢ ἀπογραφὴν τῆς περιουσίας μου, ἐκτιμῶ ὁ ἴδιος τὴν περιουσίαν μου : ᾿Αριστλ.Οἰκ.2,5 **ἵνα οἱ πένητες δύνωνται ὑποτιμᾶσθαι,** αὐτ.36· **4**) ὁμ. τὸ μέσ. ὡς δικαν. ὅρος, ἐπὶ κατηγορουμένου, ἀντιπροτείνω ἐν δικαστηρίῳ ἄλλην ποινὴν μικροτέραν ὡς δικαιοτέραν τῆς ὑπὸ τοῦ κατηγόρου προταθείσης, ἅ. ἀντιτιμῶμαι : Ξεν.᾿Απολ.23 **κελευόμενος ὑποτιμᾶσθαι, οὔτε αὐτὸς ὑπετιμήσατο, οὔτε τοὺς φίλους εἴασεν,** Σωκρ.᾿Επιστ.14,30 **οἱ δικασταὶ . . ὑποτιμήσασθαι ἔλεγον,** ᾿Αριστλ.Ρητ.᾿Αλ.30,11· **5**) ὁμ. τὸ μέσ. προφασίζομαι, προσποιοῦμαι : ᾿Απολλδ.2,4,3, ᾿Ιάμβλ.Πυθ.23,58 **πενίαν ὑπετιμήσατο·**)) κ. ἀπολ. δικαιολογοῦμαι : ᾿Αρρ.᾿Επικτ.3,24,61 **οὔτ᾽ ἀπολογούμενος οὔθ᾽ ὑποτιμώμενος·** **6**) ρηματ. π. ὑποτίμημα, ὑποτίμησις, ὑποτιμητής.

ὑποτινάσσω μτγν. τινάσσω, σείω ὀλίγον τι : Παλλάδ.Βί.Χρυσ.5,22 **τὸν ἕλκοντα μόσχον ὑποτινάξαντα διασεῖσαι τὴν κιβωτόν.**

ὑποτιτθίδιον παιδάριον (τὸ) ᾿Επιγρ. ἅ. ὑποτίτθιον, ὑπομάζιον, βυζασταρούδι.

ὑποτίτθιος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑπὸ τοὺς μαστούς, ὁ βυζανιάρικος, ἅ.ὑπομάζιος : Κλήμ.᾿Αλ.125 **ὑποτίτθια παιδία,** ᾿Επιφάν.1,226,2, ᾿Ιω.Χρυσ.10,120E **παίδων ὑποτιτθίων,** Θεοφύλ.Σ 20 (ἔκδ.Boiss.), ᾿Αναγν.107,33 (ἔκδ. Venet.)· || τὸ οὐδ. κτ. πληθ. **ὑποτίτθια** ᾿Ησ. «τὰ θηλάζοντα, τὰ γαλουχούμενα παιδία» : ΠΔ ᾿Ωσ.14,1 **τὰ ὑποτίτθια αὐτῶν ἐδαφισθήσονται,** ᾿Αθήν.2,46E.

ὑπότιτθος-ον λεξ. ἅ. ὑποτίτθιος βλ.λ.· Φώτ.631,12, Σουΐδ. «καὶ ὑπότιτθον ὁμοίως τὸ ὑπομάζιον», Εὐστ.117,14, αὐτ.650,22.

ὑπότιτλον (τὸ) νεώτ. ἅ. ὑπότιτλος βλ.λ.

ὑπότιτλος (ὁ) νεώτ. κ. **ὑπότιτλον** (τὸ) ὁ κάτωθεν γενικωτέρου τινὸς τίτλου δευτερεύων τίτλος.

ὑποτλάω μσν. ἄχρ. ἐνεστ. μτ. ἀορ. **ὑπέτλην,** ὑπομένω, ὑφίσταμαι, ὑποφέρω : Παῦλ.Σιλ ΑΠ 5,302.

ὑποτμήγω μτγν. ποι. ἀντὶ ὑποτάμνω βλ.λ. : Κόϊντ. 5,244, αὐτ.9,380· || τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : ᾿Απολλ.Ρ 4,328 **ὑπετμήξαντο.**

ὑπότμησις-εως (ἡ) (ὑποτέμνω) μτγν. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποτέμνειν : Φίλ.Μηχ ἐν ᾿Αρχ Μαθ.100,2 **χρήσιμα πρὸς τὰς τῶν σκελῶν ὑποτμήσεις.**

ὑποτοβῶ-έω ὀτοβῶ κάτωθεν, ὑπηχῶ : Αἰσχ.Πρ. 574 **ὑπὸ δὲ . . ὀτοβεῖ δόναξ . . νόμον.**

ὑποτόλμηρος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὀλίγον, ὁ κάπως τολμηρός : Εὐστ.᾿Ιλ.1284,60 **ὑποτόλμηρον τὸ τῆς λέξεως** (τὸ κάπως τολμηρόν).

ὑποτομεύς-έως (ὁ) (ὑποτέμνω) μτγν. ὁ ὑποτέμνων ἢ ὁ δι᾽ οὗ ἀποκόπτομεν, ὄργανον, ἐργαλεῖον πρὸς τομήν : ΠΔ Βασ.2,12,31 **ὑποτομεῦσι σιδηροῖς·** **2**) νεώτ. στρατ. τμῆμα, ὑποδιαίρεσις στρατιωτικοῦ τομέως βλ.λ..

ὑποτομή (ἡ) (ὑποτέμνω) **ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποτέμνειν,** ἡ κάτωθεν ἀποτομή, **ἡ ἐκ τῆς** ῥίζης ἀποκοπή, ἐν ἀναφ. πρὸς σπόγγον : Πλούτ.᾿Ηθ.980C **ὥστε μὴ ῥᾳδίαν, ἀλλὰ δύσεργον εἶναι τὴν ὑποτομὴν αὐτοῦ τοῖς θηρεύουσιν·** **2**) ἡ κατὰ μικρόν, ἡ βαθμιαία ἀποκοπή : Θεόφρ.Φl 9,2,7· **3**) μικροτέρα τις τομή, τμῆμα ἢ ὑποδιαίρεσις τῆς τομῆς : Πρόκλ.᾿Υποτ.79,27 (Halm.) **περιγράφεις τὰς μοίρας καὶ τὰ λεπτά, τὰς μὲν ταῖς μείζοσι τομαῖς, τὰ δὲ ταῖς ἐλάττοσιν ὑποτομαῖς.**

ὑπότομος-ον (ὑποτέμνω) ᾿Επιγρ. ὁ ὑποτμηθείς, ἤτοι ὁ ἀμνηστευθείς, ἐπὶ ἐγκλημάτων : **εἰ δέ τι ἐκ τῶν ἔμπροσθεν χρόνων ἔγκλημα γέγονεν, ὑπότομα εἶμεν πάντα** (νὰ κοπῶσι, νὰ καταργηθῶσι).

ὑποτονθορύζω μτγν., μσν. κ. νεώτ. τονθορύζω ἤρεμα, ψιθυρίζω χαμηλοφώνως, μουρμουρίζω σιγά, ἢ σιγοτραγουδῶ : Λουκ.Μισθ.Συν.26, αὐτ.Δὶς Κατ.4 **ὑποτονθορύζουσι δὲ συγκεκυφότες αἰτιώμενοι τὸν χρόνον,** ᾿Αγαθ.144B **ἤδη ὑπετονθόρυζον καὶ ἤδη ἡ φωνὴ εἰς τὸ σαφέστερον διεκρίνετο,** ᾿Ανών.ἐν ᾿Αν.Κρ.2,414,11 **γυναικῶν τινων ὑποκωθωνιζομένων καὶ ὑποτονθορυζόντων·** κ. μτ. αἰτ. : Λουκ.Νεκυομ.7 **τὴν ἐπῳδὴν ἐκείνην ὑποτονθορύσας.**

ὑποτονία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐλάττωσις τῆς τονικότητος, τῆς δυνάμεως τῶν μυῶν· **2**) εἰδ. ὀφθαλμολ. μαλάκυνσις τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ.

ὑποτονικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ πάσχων ὑποτονίαν βλ.λ.2) : **ὑποτονικὸς ὀφθαλμός.**

ὑπότονος-ον λεξ. κ. νεώτ. ὁ ὑποτεταμένος, ὁ κάτωθεν τεταμένος· || ἰδ. τὸ οὐδ. **ὑπότονον** ὁ ὑποβαστάζων τὴν στέγην στῦλος· Ζωναρ.· **2**) νεώτ. φαρμακ. ἐπὶ διαλυμάτων, ὁ περιέχων μικρότερον ἀριθμὸν διαλελυμένων μορίων, ἤτοι ὁ παρουσιάζων χαμηλοτέραν ὠσμωτικὴν βλ.λ. πίεσιν.

ὑποτοξεύω τοξεύω κάτωθεν, ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω : Αἰν.Πολιορκ.36 **διὰ τὸ ὑποτοξεύεσθαι.**

ὑποτοπάζω μτγν. κ. μσν. ἅ. ὑποτοπῶ βλ.λ.· ᾿Ησ. «ὑποτοπάσαι, ὑπολαβεῖν, ὑπονοεῖν» : Φίλ.2,480, Θεοφίλ.Σ 47,19,Λάσκ.Θεόδ.᾿Εγκωμ.Νικ.8,7 (Bachmann) **ἦν εἰ ἴδῃ τις ἐκ μακρόθεν, ἄλσος εἴποι ταύτην . . . ἢ πόλιν ὑποτοπάσειεν·** κ. παθ. : Δίων Κ 78,25 **ἐκ τούτου νέον τι γίνεσθαι ὑπετοπάσθη·** **2**) ρηματ. π. ὑποτοπασμός.

ὑποτοπασμός (ὁ) [ὑποτοπάζω] μτγν. ἡ ἐνέργεια τοῦ ὑποτοπάζειν, ὑπόνοια, ὑποψία : Ἰώσ.ΑΙ 17,4,2.

ὑποτοπεύω κ. μσν. ὑποτοπῶ βλ.λ., μτ.αἰτ. : Θουκ. 8,76 τοὺς προτέρους στρατηγοὺς καὶ εἴ τινα τῶν τριηράρχων ὑπετόπευον [ὃ. γρ. ὑπώπτευον] κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : αὐτ.5,35 ὑπετόπευον τοὺς Λακεδαιμονίους μηδὲν δίκαιον διανοεῖσθαι [ὃ. γρ. ἀντὶ ὑπώπτευον], Τζέτζ.Ἐξήγ.Ἰλ.6,14 ἀνάξια τῆς θείας ἐκείνου φρενὸς ὑπετόπευσαν· ‖ εἰδ. π. γραμμ. ἀμφιβάλλω περὶ τῆς γνησιότητος χωρίου τινός, ἐν χρ. τὸ παθ. : Σχόλ.Ὀδ.Η 80 ὑποτοπεύεται ὁ τόπος.

ὑποτόπημα-ατος [τὸ] [ὑποτοπῶ] μσν. εἰκασία, ὑπόνοια, ὑποψία : Παχυμ.Γ Ἀνδρ.Παλ.340Β ἐμφανῶν ὑποτοπημάτων.

ὑπότοπος-ον μτγν. ὁ ὑποπτεύων : Πολ.Φυσ. 1,16,265 καὶ ὑπότοποι [ἐσφ. γρ. ἀντὶ κοχύποπτοι].

ὑποτοπῶ-έω κ. μσν., ἀόρ. ὑπετόπησα [Θουκ.1,20], παρακ. ὑποτετόπηκα [Δίων Κ 38,42] ὑποπτεύω, ὑπονοῶ, εἰκάζω, ὑπολαμβάνω, ὑποψιάζομαι, μτ. αἰτ. πράγμ. : Θουκ.1,56 ὑποτοπήσαντες τὴν ἔχθραν αὐτῶν, Ἀγαθ.322,9, αὐτ.323,17 δίωξίν τινα ὑποτοπήσαντες· κ. μτ. αἰτ. κ. ἀπαρφ. : Θουκ.1,20 ὑποτοπήσαντες δέ τι ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ καὶ παραχρῆμα Ἁρμόδιος.. Ἱππίᾳ μεμηνῦσθαι· ὁμ. ἑπομένης προτάσεως εἰσαγομένης διὰ τοῦ μή : αὐτ.2,13 ὑποτοπήσας, .. , μή .. ‖ μτ. αἰτ. προσ. ὑποπτεύω, ὑποψιάζομαί τινα · αὐτ.5,116 τῶν ἐν τῇ πόλει τινὰς ὑποτοπήσαντες τοὺς μὲν ξυνέλαβον· κ. μτ. ἀπαρφ. : Ἀλκίφρ.3,72 ὑπετόπησαν ἐμὲ πρόξενον εἶναι· ‖ ἀρχαιότ. ἐν χρ. τὸ ἀποθ. ὑποτυποῦμαι ἐν τῇ αὐτῇ σημ., ἀόρ. ὑπετοπήθην : Ἡρ.9,116 οὐδὲν ὑποτοπηθέντα τῶν ἐκεῖνος ἐφρόνεε, Ἀριστφ.Βάτρ.958 κἄχ' ὑποτοπεῖσθαι, Διον.Ἀλ.Ρωμ.1,81 ὑποτυπηθείς τι τῶν ἀληθῶν· κ. μτ. ἀπρφ. : Ἡρ.6,70 ὑποτοπηθέντες Δημάρατον δρησμῷ ἐπιχειρέειν, Ἀριστφ.Θεσμ.496 ἵνα .. μηδὲν κακὸν δρᾶν ὑποτοπῆται· **2)** ρηματ. π. ὑποτόπημα.

ὑποτορεύω μτγν. τορεύω ὑποκάτω, ἐγγλύφω κάτωθεν : ΑἰλΖΙ 10,22 τῶν προπυλαίων ὀρόφοις γυπῶν πτέρυγας ὑποτορεύων.

ὑποτρᾰγῳδῶ-έω μτγν. κ. μσν. μετέχω τῆς ἐκτελέσεως τραγῳδίας τινὸς ὡς βοηθὸς ὑποκριτοῦ, ὑποκρίνομαι ἐν τραγῳδίᾳ τινὶ δευτερεῦον πρόσωπον, παίζω δευτερεύοντα ρόλον : Φιλάστρ. 507 τοῖς βαρυστόνοις ὑποκριταῖς τὸν ἐν μειρακίῳ χρόνον ὑπετραγῴδησεν, Νικήτ.Εὐγ.5,2· **2)** λαλῶ ἢ ἀποκρίνομαι ὡς ἐν τραγῳδίᾳ, κατὰ τρόπον τραγικόν : Λουκ.ΖΤραγ.1 ὥστε σοι ὑποτραγῳδεῖν [ὃ. γρ. ἀντὶ ὑποδραματουργεῖν].

ὑποτραυλίζω μτγν. κ. μσν. τραυλίζω ὀλίγον τι : Λουκ.Τίμ.55 καὶ ταῦτά φησιν ἤδη ὑπὸ τοῦ ἀκράτου πονηρῶς ἔχων καὶ ὑποτραυλίζειν γελοίως, Εὐστ.Ὀδ.Τ 518· ‖ τὸ μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Γρηγ.Νύσσ.3,429.

ὑπότραυλος-ον ὁ ὀλίγον τι τραυλίζων : Ἱππ. 1207Ε γλῶσσα ὑπότραυλος ὑπὸ ξηρότητος.

ὑποτραχήλιον [τὸ] μτγν. κ. νεώτ. τὸ κατώτερον μέρος τοῦ τραχήλου· Πολυδ.2,136 «ὑποτραχήλιον καλοῦσι τὸ ὑπὸ τοὺς αὐχένας μεταξὺ ὠμοπλατῶν καταλῆγον ἐπὶ τὸ μετάφρενον»· **2)** κ. νεώτ. ἀρχιτεκτ. τὸ μεταξὺ τοῦ κορμοῦ κιόνων τινῶν καὶ τῶν κιονοκράνων αὐτῶν ἀρράβδωτον τμῆμα, διακοσμούμενον εἰς τὸν ἰωνικὸν ρυθμὸν δι' ἀναγλύφων ἀνθεμίων, ἃ. λαιμὸς βλ.λ.3) : Βιτρ.3,2.

ὑποτράχηλος-ον ὁ ὑπὸ τὸν τράχηλον, ὁ κάτωθεν τοῦ τραχήλου περιτιθέμενος : Ἡσ.ἐν λ. ὑποθυμίς στέφανος ὑποτράχηλος.

ὑποτρᾱχύνω μτγν. τραχύνω ὀλίγον τι, ἰδ. προκαλῶ τραχύ, δυσάρεστόν πως οἴσθημα εἴς τι : Διον.Ἀλ.Συνθ.22 οὐδὲ ἡ προηγουμένη τοῦ πέμπτε συλλαβὴ μαλακὸν ἔχει τὸν ἦχον, ἀλλ' ὑποτραχύνει τὴν ἀκοήν, ἄρχουσά τε ἐξ ἀφώνου καὶ λήγουσα εἰς ἡμίφωνον· **2)** μτφ ἐρεθίζω, ἐξοργίζω ὀλίγον τι, τὸ παθ. : Γρηγ.Νύσσ.3,2Β ὑποτραχυνθεὶς ἐκ τῶν ἐφ' ὕβρει παρ' αὐτοῦ ῥηθέντων.

ὑπότρᾱχυς-εος-υ, ἰων. ὑπότρηχυς ὁ ὀλίγον τι τραχύς : Ἀρχέστρ.π.Ἀθήν.7,330Α λαβεῖν ψῆτταν μεγάλην καὶ τὴν ὑπότρηχυν βούγλωσσον, Ὀρφ.Λιθ.357 λυγρόν, ὑπότρηχυν, Γολ.Λεξ.418 δῆξίς τις ὑπότραχυς ἐρεθίζουσα τὴν τραχεῖαν ἀρτηρίαν· **2)** μτφ. ὁ ὀλίγον τι ἐρεθισμένος, ὠργισμένος : Λοβέκ.Φρύν.541.

ὑποτρείω ἐπ. τ. τοῦ ὑποτρέω βλλ. : Τίμων Φλ.π. Πλούτ.Ἠθ 466C.

ὑποτρέμω κ. μσν. κ. νεώτ. τρέμω ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς, σιγοτρέμω, τρεμουλιάζω : Πλάτ.Πολ.336Ε καὶ εἶπον ὑποτρέμων .. μὴ χαλεπὸς ἡμῖν ἴσθι, Πλούτ.Ἠθ.973F, Λουκ.ΖΤραγ.34 οὐ πάνυ μοι ἀρέσκει ὑποτρέμων καὶ ταραττόμενος, αὐτ.41, Χριστ. Πάσχ.2200 οὐκ εἰς κενὸν δ' ἄρ' ἡ φάλαγξ ὑπέτρεμεν, Γεωπ.15,2,33 ὑποτρεμούσαις ταῖς πτέρυξι.

ὑποτρέπομαι μτγν. τρέπομαι, στρέφομαι ὀπίσω, ὑποστρέφω, ἐπανακάμπτω, γυρίζω πίσω : Πλούτ.Ἠθ.77Ε ἐν μέσῳ περιφέρονται πολλάκις ὑποτρεπόμενοι, Ὀππ.Ἀλ.3,516 ἐφερπύζουσα δὲ λάθρη αὖτις ὑποτρέπεται.

ὑποτρέφω κ. μσν, μέλλ. ὑποθρέψω, τρέφω ἢ ἀνατρέφω κρυφίως ἢ ὀλίγον κατ' ὀλίγον : Διον. Ἀλ.Ρωμ.4,81 σκύλακας ὑποτρέφειν, Διόδ.Σ 3,63 μέχρι τῆς τελευτῆς ἐπιμελῶς ὑποτρέφειν τοὺς πώγωνας [ὃ.γρ. ἀνστρέφειν], Λουκ.Μὴ Πιστ.Διαβ. 24, Πισίδ.Γ'Ἀβαρ.21 ὑποτρέφοντας ἀγρίαν φύσιν· κ. παθ. : Πλούτ.Ἠθ.595C ἵν' ἡμῖν εὐγενὴς ὑποτρέφηται τιμωρὸς ἐπὶ τοὺς τυράννους, Συνέσ.122D μηδὲν ἐμπύρευμα τῆς ἐναντίας αἱρέσεως .. λανθάνειν ὑποτρεφόμενον· ‖ ὁμ. τὸ παθ. αὐξάνομαι κατὰ μικρὸν ἢ κατὰ διαδοχήν : Πλάτ.Πολ. 560Α τῶν ἐκπεσουσῶν ἐπιθυμιῶν ἄλλαι ὑποτρεφόμεναι ξυγγενεῖς· **2)** τὸ μέσ. ὑποτρέφομαι περιθάλπω, διατηρῶ, συντηρῶ κρυφίως : Ξεν.ΚΠ 2,1,17 τόλμῃ, ἣν οὐδὲν ὑμῖν ἧττον προσήκει .. ὑποτρέφεσθαι.

ὑποτρέχω κ. νεώτ., μέλλ. ὑποθρέξομαι κ. ὑποδραμοῦμαι, ἀόρ. ὑπέδρᾰμον, ποι. παρακ. ὑποδέδρομα [Ὕμν.Ἀπόλλ.284] κ. ὑποδεδρόμηκα, τρέχω ὑποκάτω ἢ κύπτων, σκυφτά : Ἰλ.Φ 68 ὁ δ' ὑπέδραμε καὶ λάβε γούνων κύψας [ἔτρεξε ὑπὸ τὸν ὑψωθέντα βραχίονα τοῦ Ἀχ. καὶ κύψας τὸν ἔπιασε ἀπὸ τὰ γόνατα], Ὀδ.Κ 323, Ἡρ.7,88 ἐλαύνοντι γάρ οἱ ὑπὸ τοὺς πόδας τοῦ ἵππου ὑπέδραμε κύων, Εὐρ.ΙΑ 631 ὑποδραμοῦσα .. πρὸς στέρνα πατρὸς στέρνα τἀμὰ περιβαλῶ, Ἀντιφ.3,2,4 τοῦ .. παιδὸς ὑπὸ τὴν τοῦ ἀκοντίου φορὰν ὑποδραμόντος· κ. μτ. αἰτ. : Φιλόστρ.Ἐπιστ.44 πτωχὸς ὁ Σωκράτης ἀλλ' ὑπέτρεχεν αὐτοῦ τὸν τρίβωνα Ἀλκιβιάδης, Θεμίστ.Λόγ.13,168Β νεφέλαι ὑποδραμοῦσαι ἠλιβάτους πρῶνας· κ. μτ. δοτ. : Πλούτ.Ἠθ.185Ε ταῖς πλατάνοις ἀπείκαζεν αὐτόν, αἷς ὑποτρέχουσι χειμαζόμενοι, αὐτ.243Ε ὅρμοις καὶ ναυλόχοις ἀναγκαίοις μόλις ὑποδραμόντες· **2)** ἐκτείνομαι κάτωθεν, ἁπλοῦμαι ὑποκάτω : Ὕμν.Ἀπόλλ.284 ὕπερθεν πέτρη ἐπικρέμαται, κοίλη δ' ὑποδέδρομε βῆσσα· **3)** τρέχων προλαμβάνω, προφθάνω τινά : Ἀριστφ.Ἱππ. 676, Ξεν.ΚΠ 1,2,12 κακούργους ἐρευνῆσαι ἢ λῃστὰς ὑποδραμεῖν [νὰ τρέξωσι διὰ νὰ συλλάβωσι λῃστάς]· ‖ ὑπέρχομαί τι, εἰσέρχομαι ὑπό τι : Θεμίστ.Ἀν.Ὑστ.1 ἡ σελήνη τὸν ἥλιον ὑποτρέχει ἐν τῇ ἐκλείψει· **4)** ὑποσκελίζω, ἐξαπατῶ : Ἀριστφ.Ἱππ.742 τὸν στρατηγὸν ὑποδραμὼν τοὺς ἐκ Πύλου, .. τοὺς Λάκωνας ἤγαγον [διόρθ. ἀντὶ τῶν στρατηγῶν .. τῶν ἐκ ..] [Βερναρδ.Γρηγ. «ὑπο-

σκελίσας (ἐξαπατήσας) **τὸν στρατ. ἤγαγον τοὺς ἐκ Πύλου, τοὺς Λάκωνας** δηλ.»)· **5)** διακόπτω, ὑπολαμβάνω : Δῖος π.Στοβ.'Ανθολ.65,17 **ὑποδραμών τις φασεῖ·** **6)** ζητῶ νὰ λάβω, ἐπιδιώκω ν' ἀποκτήσω, νὰ κερδήσω : Σέξτ.'Εμπ.Μαθ.9,38 **οἱ οὕτως ὑποδραμόντες τὴν τῶν θεῶν τιμήν·** **7)** εἰσέρχομαί που λάθρα, εἰσχωρῶ ἐξ ἀπροόπτου ἢ ἀνεπαισθήτως, εἰσέρπω, εἰσδύω : Σαπφ. 2,10 **λεπτὸν δ' αὐτίκα χρῷ πῦρ ὑποδεδρόμακεν·** || δθ. κ. νεώτ. ἐπὶ διανοημάτων, αἰσθημάτων κττ., ἐπέρχομαι εἰς τὸν νοῦν τινος, καταλαμβάνω τινά, μτ. δοτ. προσ. : Πολύβ.16,6,10 **καὶ γὰρ ὑπέδραμέ τις ἔννοια καὶ πιθανότης τοῖς ἀνθρώποις·** κ. μτ. αἰτ. προσ. : αὐτ.31,8,11 **καί τις .. ἀπελπισμὸς ὑπέδραμε τοὺς ἀνθρώπους,** αὐτ.9,10,7 **ἔλεος αὐτὸν ὑποτρέχει·** μτ. δοτ. κ. ἀπαρφ. : αὐτ.14,12,5 **ὑπέδραμεν . . κἀμοὶ . . ῥᾳδίαν ἔσεσθαι . . τὴν διήγησιν·** κ. ἀπολ. : Στράβ 12,3,27 **πολλὰ δὲ καὶ ἀξιομνημόνευτα μέν, οὐχ ὑπέδραμε δέ·** **8)** ὑπέρχομαι, ἀνακτῶμαι τὴν οἰκειότητα, τὴν φιλίαν τινός, εἰσάγω ἐμαυτὸν εἰς τὴν εὔνοιάν τινος, προσπαθῶ διὰ κολακειῶν νὰ εἰσχωρήσω παρά τινι· 'Ησ. «ὑποτρέχοντες· ὑπεισερχόμενοι» : Εὐρ.'Ορ.670 **κοὐχ ὑποτρέχων σε τοῦτο θωπείᾳ λέγω,** Πλάτ. Πολ.426C **ὃς δ' ἂν . . ἥδιστα θεραπεύῃ καὶ χαρίζηται ὑποτρέχων,** αὐτ.Νόμ.923B **ὑμᾶς θωπείαις ὑποδραμὼν ἐν νόσοις ἢ γήρᾳ σαλεύαντας,** Αἰσχίν.3,162 **τὸν 'Αλέξανδρον ὑποτρέχει καὶ πλησιάζει ἐκείνῳ,** Πλούτ.Αἰμ.2 **φιλοφροσύνας, αἷς ὑποτρέχοντες οἱ πολλοὶ τὸν δῆμον,** Αἰλ.ΠΙ 7,17 **οὐδέν τι πρὸς ταῦτα θωπεύσας οὐδὲ ὑποδραμών.**

ὑποτρέω κ. μσν., ἐπ. **ὑποτρείω** (Τίμων Φλ.π.Πλούτ. 'Ηθ.466C), μέλλ. **ὑποτρέσω,** φεύγω πρὸς τὰ ὀπίσω ἐκ φόβου, ὑποχωρῶ, ὀπισθοχωρῶ ὀλίγον διὰ φόβον : 'Ιλ.Η 217 **οὔ πως ἔτι εἶχεν ὑποτρέσαι οὐδ' ἀναδῦναι,** αὐτ.Ο 636, Πίνδ.ἀπ.246 **ἴσαν ὑποτρέσσαι,** Μᾶρκ.Αὐρ.11,9 **ἀμφότεροι . . λειποτάκται, ὁ μὲν ὑποτρέσας, ὁ δὲ ἀλλοτριωθεὶς πρὸς τὸν φύσει συγγενῆ,** Συνέσ.'Επιστ.4, 'Ακροπ.Κ ἐν ASS Μαΐου 2,746F **μηδὲν ὑποτρέσας·** || μτ. αἰτ. φεύγω ἔμπροσθέν τινος φοβούμενος αὐτόν, ὑποχωρῶ ἐκ φόβου ἐνώπιόν τινος, φοβοῦμαί τινα : 'Ιλ.Ρ 587 **οἷον δὴ Μενέλαον ὑπέτρεσας,** Καλλ.Δῆλ. 55 **οὐδ' Ἥρην κοτέουσαν ὑπέτρεσας,** Πλούτ. Μάρ.7 **οὔτε τῶν μεγάλων τινὰ πόνων ὑποτρέσας.**

ὑπότρητος-ον μτγν. ὁ κάτωθεν διάτρητος, ὁ τρυπημένος ὑποκάτω : 'Αθήν.4,176F (αὐλῶν) **τοὺς καλουμένους ὑποτρήτους.**

ὑποτρηχύνω Ιων. τ. τοῦ ὑποτραχύνω βλ.λ.

ὑπότρηχυς-εος-υ Ιων. τ. τοῦ ὑπότραχυς βλ.λ. : 'Αρχέστρ.π.'Αθήν.7,330B **τὴν ὑπότρηχυν βούγλωσσον.**

ὑποτριβή (ἡ) (ὑποτρίβω) μτγν. ἡ κάτωθεν, ἡ ὑποκάτω τριβή : 'Αππ.Μιθριδ.75 **ἵππους χωλεύοντας ἐξ ὑποτριβῆς** (διότι ἀπετρίβησαν, ἐφαγώθησαν αἱ ὁπλαὶ αὐτῶν).

ὑποτρίβω κ. μσν., μέλλ. **ὑποτρίψω,** τρίβω ὀλίγον τι ἢ ἐλαφρῶς, ἠρέμα : 'Επιφάν.1,480B **ὑποτρίψας τὸ μέτωπον,** 'Ιππιατρ.254,13 **ἐὰν ὑποτρίψῃ ζῷον·** κ. παθ. : 'Ιππ.231,46 **οἷσιν ὑποτριβομένοισι.. κνησμὸς ἐμπίπτει,** 'Ορειβ.41 (ἔκδ.Matth.)· **2)** τρίβω πρὸς ἀνάμειξιν: Δαμόξ.Συντρόφ.ἀπ.1,38 **καὶ σήσαμ' ὑποτρίβαντες εἰς ταύτην** (τὴν ἅλμην)· πρβλ. **ὑπότριμμα·** **3)** τὸ παθ. ἐπὶ τῶν ὁπλῶν τῶν ἵππων, φθείρομαι ἐκ τῆς πολλῆς τριβῆς : Διόδ.Σ 17, 94 **τῶν ἵππων τὰς ὁπλὰς ὑποτετρίφθαι συνέβαινε·** **4)** ῥηματ.π. ὑποτριβή, ὑπότριμμα, ὑπότριψις.

ὑποτρίζω κ. μσν. κ. νεώτ. τρίζω ὀλίγον, ἐλαφρῶς, παράγω ἐλαφρὸν τριγμόν, σιγοτρίζω : 'Ηλιόδ.Αἰθ.6,15 **οἷον ἐκ μυχοῦ τινος ἢ σπηλαίου φαραγγώδους βαρύ τι καὶ δυσηχὲς ὑποτρίζων,** Νόνν.Δ 11,217 **λεπτὸν ὑποτρίζων ἐδιχάζετο δόχμιος αὐχήν,** 'Αγαθ.ΑΠ 11,352 **ἡ λαιὴ νήτη πάλλεται αὐτομάτως λεπτὸν ὑποτρίζουσα·** κ. ἐπὶ ζῴων, οἷον τῶν αἰλούρων : Αἰλ.ΖΙ 7,8 **γαλαῖ ὑποτρίζουσαι·** κ. ἐπὶ πτηνῶν : αὐτ.7,7, Γρηγ.Νύσσ.3,24/Α **ἡδύ τι καὶ λεπτὸν ὑποτρίζουσα** (ἡ τρυγών), Γρηγ.Ναζ. Ποιημ.51,69 **στυγνὸν ὑποτρίζοντα πόδεσσιν,** Εὐστ. Πον.95,10 **νυκτερίδων δίκην ὑποτρίζων·** || νεώτ. ἰατρ. **ὑποτρίζων ῥόγχος** ἢ ἦχος ὁ κατὰ τὴν ἀκρόασιν τοῦ θώρακος καὶ ἕνεκα ὡρισμένων ἀλλοιώσεων τῶν πνευμόνων ἀκουόμενος ἦχος.

ὑποτριμερής-οῦς-ές μτγν. ὁ κατὰ τρία μέρη μικρότερος ἢ ὀλιγώτερος : 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.58B.

ὑπότριμμα-ατος (τὸ) (ὑποτρίβω) εἶδος ἐδέσματος γεύσεως δριμέως ὀξίνης ἢ καυστικῆς, παρασκευαζομένου ἐκ παντοίων ὁμοῦ τετριμμένων καὶ συνανομεμειγμένων χόρτων, ῥιζῶν, ὀπωρῶν καὶ ἀρωμάτων· 'Ησ. «ὑπότριμμα· ἐκ φοίνικος καὶ μέλιτος καὶ κυμίνου καὶ ἄλλων τινῶν ἀρτυμάτων ἔργον» : 'Ιππ.361,50, αὐτ.373,20 **τοῖσι ἰχθύσι ἑφθοῖσι ἐν ὑποτρίμμασι,** 'Αντιφάν.Φιλώτ.ἀπ.1 **τὸν γαλεὸν ἐν ὑποτρίμμασι ζέσαι,** Πλούτ.'Ηθ.125F **τὰ πανοῦργα ταῦτ' ὀψάρια καὶ ὑποτρίμματα,** αὐτ.644B **παντοδαπὰς ὑποτριμμάτων καὶ ὄψων παραθέσεις,** Πολυδ.6,71 **φυλλάδας ἐκάλουν τὰ χλωρὰ ὑποτρίμματα·** || δθ. παροιμ. 'Αριστφ.'Εκκλ.291 **βλέπων ὑπότριμμα, στέργων σκοροδάλμῃ** (σχόλ. «βλέπων δριμὺ καὶ ἡδόμενος δριμέσι»).

ὑποτριμμάτιον (τὸ) ὑποκορ. τοῦ ὑπότριμμα βλ.λ.: Τελεκλ.'Αμφικτ.ἀπ.1 **ὑποτριμματίων ὀχετοί,** Πολυδ.6,68 **εἴη δ' ἂν ἐκ τῶν ἡδυσμάτων καὶ τὰ ὑποτριμμάτια, καὶ καταχυσμάτια.**

ὑποτριόρχης (ὁ) εἶδος ἱέρακος ἔχοντος εὐρείας πτέρυγας : 'Αριστλ.ΖΙ 9,36 **οἱ δὲ πλατύτεροι ἱέρακες ὑποτριόρχαι καλοῦνται.**

ὑποτριπλασιεπιδίπεμπτος-ον μτγν. ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς ἄλλον οἵαν, ὁ 10 : 34, ὁ 3 + 2/5 (17,5) φορὰς μικρότερός τινος : 'Αν.Βοασσ.4,420.

ὑποτριπλάσιος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ τρὶς μικρότερος ἢ ὀλιγώτερος ἄλλου τινός : Νικόμ.Γερ. 'Αριθμ.1,18, 'Ιάμβλ.Νικ.'Αριθμ.52A.

ὑπότριτος-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἔχων σχέσιν πρὸς ἄλλον, οἷον ὁ 2 : 3, ὁ μικρότερος ἄλλου κατὰ τὸ ἓν τρίτον αὐτοῦ, ὁ ἴσος πρὸς τὰ δύο τρίτα ποσοῦ ἢ μεγέθους τινός· ἀντίθ. ἐπίτριτος : Μαρτιαν.7,252.

ὑπότριψις-εως (ἡ) (ὑποτρίβω) μτγν. κ. μσν. ἡ ὑποτριβὴ βλ.λ. : 'Ιππιατρ.165,2· **2)** **ὑποτρίψεις τριπόδων** τὰ μεταξὺ τῶν ποδῶν τραπέζης τινὸς ἐγκάρσιο, ἐφ' ὧν οἱ καθήμενοι στηρίζουσι καὶ τρίβουσι τοὺς πόδας αὐτῶν : Φίλ.Μηχ.ἐν'Αρχ.Μαθ. 74 **ἐν διαπήγμασι . . συνειλημμένα τὰ κανόνια, καθάπερ οἱ τρίποδες ἐν ταῖς ὑποτρίψεσιν.**

ὑποτρομάζω μτγν. ὑποτρομῶ, τρέμω, τρεμουλιάζω ὀλίγον ἢ ἐλαφρῶς : 'Ιω.Χρυσ.5,121,24 **λαβὲ τὴν βακτηρίαν ταύτην τὴν δυναμένην ὑποτρομάσαντα τὰ σώματα ἀνορθῶσαι.**

ὑπότρομος-ον (ὑποτρομῶ) κ. νεώτ. ὁ τρέμων ὀλίγον, ὁ ἔχων ἐλαφρῶς τρομώδη κίνησιν : Πλούτ. 'Ηθ.435B **εἰ μὴ τὸ ἱερεῖον ὅλον ἐξ ἄκρων σφυρῶν ὑπότρομον γένηται καὶ κραδανθῇ·** **2)** ὁ τρέμων πως ἐκ φόβου : Λουκ.Θε.Δ 19,1 **ἐπισείουσα τὸν λόφον ἐκπλήττει με καὶ ὑπότρομος γίνομαι,** Σχόλ.'Αριστφ.'Αχ.683 **ὑπότρομοι τὰ χείλη κινοῦντες,** Σχόλ.Καλλ.Δῆλ.79 **ὑπότρομος γενομένη·** || δθ. ὁ δειλός, ὁ φοβητσιάρης : Αἰσχίν.3.159 **τοὺς μὲν πρώτους χρόνους ὑπότρομος ἦν ἄνθρωπος κ(αὶ) παριὼν ἡμιθνὴς ἐπὶ τὸ βῆμα εἰρηνοφύλακα ὑμᾶς αὐτὸν ἐκέλευε χειροτονεῖν**

ὑποτρομῶ-έω τρέμω ὑποκάτω, ὑποτρέμω : 'Ιλ.Κ 95 **τρομέει δ' ὑπὸ . . γυῖα,** αὐτ.Χ 241 **ὑποτρομέουσιν ἅπαντες,** 'Απολλ.Ρ 3,884, Χρησμ.Σιβ.8,465 **στῆ δ' ἄρ' ὑποτρομέουσα,** Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.3,350·

2) κ. μτ. αἰτ. τρέμω ἐνώπιόν τινος, φοβοῦμαι τινὰ ὑπερβαλλόντως : Ἰλ.Υ 28 **καὶ δέ τέ μιν καὶ πρόσθεν ὑποτρομέεσκον ὁρῶντες,** Γρηγ.Ναζ.Ποιημ.14, 40 **κοὐδὲν ὑποτρομέει θὴρ κακόν·** κ. μτ. δοτ. : **αὐτ.21,10, αὐτ.57,4 τοῖς μὲν ὑποτρομέειν, τοῖσι δὲ γηθόσυνος·** **3)** ρηματ.π. ὑπότρομος.

ὑποτρομώδης-ους-ες κ. νεώτ. ὁ ἔχων, ὁ παρουσιάζων ἐλαφρῶς τρομώδη κίνησιν : Ἱππ.1136E.

ὑποτροπάδην ἐπίρρ. μτγν. κ. μσν. ἐν ὑποστροφῇ, ὑποστροφάδην, ἐπιστρέφοντας· Εὐστ. 1061,14 «προτροπάδην . . οὗ τὸ ἀνάπαλιν ἐπίρρημα ὑποτροπάδην ἐστίν» : Ὀππ.Ἁλ.1,636 **ὁμοῦ τεκέεσσιν ὑποτροπάδην φορέονται,** Παῦλ.Σιλ.Ἀμβ.218.

ὑποτροπή (ἡ) [ὑποτρέπω] μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐναλλάξ, κατὰ διαδοχήν, ἐξ ὑπαμοιβῆς τροπή· Γαλ. Ἱππ.Γλωσσ.Ἐξήγ.584 ὑποτροπὴν «τὴν ἐναλλὰξ μεταβολήν»· ‖ εἰδ. ἡ ἐναλλὰξ διαδοχὴ τοῦ νικᾶν καὶ ἡττᾶσθαι : Πλούτ.Ἀλέξ.32 **ἔσχε γὰρ ὁ ἀγὼν ὑποτροπὴν καὶ σάλον ἐν τῷ εὐωνύμῳ κέρατι·** **2)** κ. νεώτ. ἐπὶ κακοῦ, ἐπάνοδος εἰς τὸ αὐτό, ἐπανεμφάνισις, ἐπανάληψις : φρς **ἐν περιπτώσει ὑποτροπῆς** ἢ **ἐν ὑποτροπῇ** (ἂν ἐπαναληφθῇ, ἂν τὸ ξανακάμῃ), - **καθ' ὑποτροπὴν** ἢ **ἐξ ὑποτροπῆς** (κατ' ἐπανάληψιν, ἐκ νέου)· ‖ εἰδ. ἰατρ. ἐπὶ νόσων, ἡ μετὰ πάροδον χρόνου τινὸς ἐπανεμφάνισις τῆς αὐτῆς νόσου, ξανακύλημα : Πλούτ. Λούκ.7 **ὑποτροπὴ τῶν ἔμπροσθεν νοσημάτων εἶχεν·** ‖ νεώτ. νομ. ἡ ὑπὸ τοῦ αὐτοῦ προσώπου ἐπανάληψις ἀξιοποίνου τινὸς πράξεως δι' ἣν ὑπέστη ἄλλοτε ποινήν, τὸ νὰ ὑποπέσῃ τις ἐκ νέου εἰς τὴν αὐτὴν ἀξιόποινον πρᾶξιν.

ὑποτροπιάζω (ὑποτροπή) κ. νεώτ. ἐπὶ νόσου ὑποστρέφω, ἐπιστρέφω, ἐπανέρχομαι, ἐμφανίζομαι καθ' ὑποτροπὴν βλ.λ.2)· Φρύν.ΑΒ 69,19 «ὑποτροπιάζειν· ὅταν πεπαυμένης τῆς νόσου πάλιν ἐπινοσῇ τις» : Ἱππ.Ἀφορ.1251, Φιλ.1,459,23· **2)** ρηματ.π. ὑποτροπιασμός.

ὑποτροπιασμός (ὁ) [ὑποτροπιάζω] κ. νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐκ νέου ἐμφάνισις νόσου, ἡ ἐπανάπτωσις εἰς τὴν αὐτὴν νόσον, ὑποτροπή : Ἱππ.Ἀφορ 1250, Γαλ. 19,517,14 **μῆκος νόσου καὶ ὑποτροπιασμός.**

ὑποτροπίη (ἡ) μτγν. ποι. τ. τοῦ ὑποτροπὴ βλ.λ.1) : Ἀπολλ.Ρ 1,1052 **αἶψα δ' αὐτῆς πλῆτο πόλις, στονέοντος ὑποτροπίῃ πολέμοιο** [σχόλ.«ὑποστροφῇ»].

ὑποτροπικός-ή-όν κ. νεώτ. ἐπὶ νόσων, ὁ καθ' ὑποτροπὴν ἐμφανιζόμενος, ὁ ὑποτροπιάζων καθ' ὡρισμένας περιόδους : Ἱππ.Κωακ.128· **2)** νεώτ. γεωγρ. κ. ἐπὶ τόπων ἢ χωρῶν, ὁ παρὰ τὰς τροπικὰς ζώνας κείμενος, εὑρισκόμενος· **3)** ἐπίρρ. νεώτ. -**ῶς** καθ' ὑποτροπὴν βλ.λ.2).

ὑποτρόπιος-α-ον νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν τρόπιν κείμενος, εὑρισκόμενος : Ὀρφ.Ἀργ.265, Ὀππ.Ἁλ.1, 224· **2)** νεώτ. τὸ οὐδ. **ὑποτρόπιον** ὡς οὐσ. ἡ ὑπὸ τὴν κυρίαν τρόπιν πρόσθετος ξυλίνη ἢ σιδηρᾶ τρόπις, ἄ. χέλυσμα, κόντρα καρίνα.

ὑπότροπος-ον (ὑποτρέπω) ὁ ὑποτρέπων, ὁ ἐπανερχόμενος, ἐπανελθών, ἐπιστρέψας· Ἡσ. «ὑπότροπον, ὑπεστροφότα, ἐπανελθόντα ἐκ δευτέρου. ὑπότροπος, ἐξ ὑποστροφῆς» : Ἰλ.Ζ 501 **ὑπότροπον ἐκ πολέμοιο ἵξεσθαι,** αὐτ.367, Ὀδ.Υ 332 **ὑπότροπος ἵκετο δῶμα,** αὐτ.Φ 211· ‖ **ὑπότροπον ἦμαρ** ἡ ἡμέρα τῆς ἐπανόδου, τῆς ἐπιστροφῆς : Χριστόδ.Ἔκφρ.262 **ὑπότροπον ἦμαρ ὀλέσει·** **2)** ἐπὶ νόσων, ὁ ὑποτροπικὸς βλ.λ.1)· Εὐστ.1894,10 «ὑπότροπος, ὁ οἴκαδε ὑποστραφείς· ἐξ αὐτοῦ δὲ καὶ ὑπότροπα νοσήματα τὰ φιλυπόστροφα»· **3)** ὁ ἀναλαμβάνων, ὁ συνερχόμενος ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων κτυπήματος : Θεόκρ.25,263 **τὸν μὲν ἐγὼν ὀδύνῃσι παραφρονέοντα βαρείαις νωσάμενος, πρὶν αὖτις ὑπότροπον ἀμπνυνθῆναι.**

ὑποτροφή (ἡ) μτγν. βαθμιαία παροχὴ τῶν πρὸς συντήρησιν, διατροφή : Μάξ.Τύρ.27,5, Ἰάμβλ.Πυθ. 19,53 **ἐφόδια εἰς τὴν τῆς σωμασκίας ὑποτροφὴν καὶ ἐπιμέλειαν·** **2)** ἐπὶ τῶν φυτῶν, τὸ ὑπὸ τῆς γῆς τραφέν, αὐξηθέν : Μάξ.Τύρ.29,1 **πυρῶν καὶ κριθῶν καὶ εἴ τις ἄλλη ὑποτροφὴ γῆς·** **3)** μσν. ὀλίγη μόλις ἀρκοῦσα εἰς τὸ ζῆν τροφή : Πρόδρ.2, 136 **δότε μοι ψωμὶν εἰς τὴν ὑποτροφήν μου.**

ὑποτροφία (ἡ) νεώτ. ἡ πρὸς ἐκπαίδευσιν σπουδαστοῦ καταβαλλομένη δαπάνη πρὸς συντήρησιν αὐτοῦ ὑπὸ τρίτου : **ἐσπούδασε μὲ ὑποτροφίαν·** **2)** νεώτ. ἰατρ. ἀτελὴς θρέψις, ἀνάπτυξις.

ὑπότροφος-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὸν μαστὸν τραφείς : Εὐρ.ΙΑ 1204 **ἡ δ' ἐξαμαρτοῦσ' ὑπότροφον νεάνιδα Σπάρτῃ κομίζουσ' εὐτυχὴς γενήσεται** [οὕτω ἐν ἀντιγράφοις· ὑπό τινων διορθοῦται εἰς **ὑπόστροφον, ὑπότροπος, ὑπόροφον**]· **2)** νεώτ. ὁ δι' ὑποτροφίας βλ.λ.1) σπουδάζων, συντηρούμενος ἐν ἐκπαιδευτικῷ τινι ἱδρύματι.

ὑποτροφῶ-έω μτγν. τρέφω ὀλίγον κατ' ὀλίγον, μεγαλώνω τινά : Κλήμ.Ἀλ.Παιδ.1,6,42. (ἀμφ.).

ὑποτροχάζω μτγν. τρέχω ὑποκάτω τινός : Γέμιν. 40 **ἡ σελήνη ὑποτροχάζει τῷ ἡλίῳ·** κ. μέσ. : Σχόλ.Ἰλ.Φ 126 **μέλαν κῦμα ὑποτροχάσεται ἰχθύς.**

ὑποτρόχαλος-ον ὑποστρόγγυλος, ὀλίγον τι στρογγύλος : Ἡρ.3,8 **κείρονται δὲ ὑποτρόχαλα ὑποξυρῶντες τοὺς κροτάφους** [δ.γρ. περιτρόχαλα].

ὑποτροχίζω ἀρχ. λεξ. φέρω, θέτω ὑπὸ τὸν βασανιστικὸν τροχόν, βασανίζω· Σουΐδ. «ὑποτροχίζεσθαι· ὑποπεσεῖν τροχῷ καὶ τρωθῆναι»· ‖ Σουΐδ. «καὶ στρεβλοῦσθαι ἐπὶ τοῦ τροχοῦ».

ὑπότροχος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ φέρων ὑποκάτω τροχούς, ὁ τροχήλατος, ὁ ἐπὶ τροχῶν κινούμενος : Πολύβ.8,36,11 **πορείων ὑποτρόχων κατασκευασθέντων,** Διόδ.Σ 20,48, αὐτ.20,91, Σχόλ.Ἀριστφ. Σφ.618 **μηχάνημα ὑπότροχον,** Τζέτζ Χιλ.11,617.

ὑποτροχῶ-άω ποι. ὑποτρέχω βλ.λ. : Μόσχ.7,5 **Ἀλφειὸς τὰν θάλατταν νέρθεν ὑποτροχάει.**

ὑπότρυγος-ον (τρύξ) ὁ περιέχων τρύγα βλ.λ., ὁ πλήρης τρυγός : Ἱππ.1139D, Γαλ.Λεξ.Ἱππ.584 **τῆς σηπίας τὸ οἷον ὑπότρυγον.**

ὑποτρύζω μτγν. ὑπηχῶ, ἐλαφρῶς, ἠρέμα ἠχῶ, ἐπὶ χορδῆς κιθάρας : ΑΠ 11,352 (δ.γρ. ὑποτρίζουσα)· κ. ἐπὶ τῆς φωνῆς τῶν ἀλεκτορίδων : Αἰλ.Ζ17,7 **ἀλεκτρυόνες γε μὴν καὶ ὄρνιθες . . ὑποτρύζοντες·** ἰδ. ἐπὶ ἐκφωνούντων ἠρέμα μαγικὰς ἐπῳδάς : Νόνν.Δ 17,374 **φρικτὸν ὑποτρύζων πολυώνυμον ὕμνον ἀοιδῆς.**

ὑποτρυπῶ-άω Ἐπιγρ. τρυπῶ τι κάτωθεν.

ὑποτρύω μτγν. ἀμτβ. ὀλίγον κατ' ὀλίγον καταπονοῦμαι, κατατρύχομαι, ἐξαντλοῦμαι : Νίκ.Ἀλεξ. 83 **ὑποτρύει καμάτοισιν.**

ὑποτρώγω, μέλλ. -**ξομαι,** ἀόρ. β' **ὑπέτραγον,** τρώγω τι καθ' ὃν χρόνον πίνω, ὡς τράγημα : Ξενοφ.π.Ἀθήν.2,54E **πίνοντα γλυκὺν οἶνον, ὑποτρώγοντ' ἐρέβινθον·** **2)** τρώγω πρότερον, προκαταρκτικῶς : Ξεν.Συμπ.4,9 **κρόμμυον ὑποτρώγειν·** **3)** μτφ. διαβιβρώσκω, φθείρω κάτωθεν : Καλλ. Ἐπιγρ.45,4 **τοῖχον ὑποτρώγων ἡσύχιος ποταμός.**

ὑποτυγχάνω ἀπαντῶ, συναντῶ, ὅθ. σταματῶ, διακόπτω τινά, ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ· πρβλ. ὑπολαμβάνω : Ἱππ.1281,21, Διον.Ἁλ.Ρωμ.6,87, Πλούτ.Ἠθ. 113B, Σάτ.π.Ἀθήν.13,584Α, Ἰώσ.ΑΙ 6,12,9, Σέξτ.Ἐμπ. 529, αὐτ.602 **εἰώθασι πρὸς τοῦτο ὑποτυγχάνειν οἱ δογματικοὶ λέγοντες ὅτι . . ,** Πάπ. **ὁ δεῖνα ὑποτυχὼν εἶπεν.**

ὑποτύμπανον (τὸ) τὸ κοῖλον τῆς λύρας : Ἀνών. ἐν Notices des Mss.16,2 **ξύλινον ποίησον ὑπόκουφον, τουτέστιν ὑποτύμπανον.**

ὑποτύπτω, μέλλ. -**ψω,** τύπτω, κτυπῶ τι κάτω, ὠθῶ πρὸς τὰ κάτω : Ἡρ.2,136 **κοντῷ ὑποτύπτοντες λίμνην·** ‖ ἐμβυθίζω τι ἐντός τινος : αὐτ.6,119 **ὑποτύψας κηλωνηΐῳ ἀντλέει** (ἐμβυθίσας ἀντλεῖ διὰ τοῦ κάδου), αὐτ.3,130 **ὑποτύπτουσα . .**

φιάλῃ **εἰς τοῦ χρυσοῦ τὴν θήκην ἐδωρέετο,** Ἀριστφ.Ὄρν.1145 **οἱ χῆνες ὑποτύπτοντες .. ἐς τὰς λεκάνας ἐνέβαλλον αὐτὸν τοῖν ποδοῖν,** Πλούτ.Ἠθ.896E· **2)** ἀμτβ. εἰσδύω κάτω, βυθίζομαι, βουτῶ : Νίκ.Ἀλεξ.499, αὐτ.Θηρ.176, Ἄρατ. 950 **χέρσῳ ὑπέτυψε κορώνη** [ἔσπευσεν ἀναζητοῦσα στέγην ὑπὸ τὴν ξηράν].

ὑποτυπῶ-όω, νεώτ. κ. **-ώνω** παριστῶ, διατυπῶ, περιγράφω τι ὡς ἐν σχεδίῳ, σκιαγραφῶ, σχηματίζω, σχηματοποιῶ : Ἀριστλ.ἨΝικ.1,7,17, Πολύβ.22,13,6 **ταῦτα ὑπετυπώθη κεφαλαιωδῶς περὶ τῶν διαλύσεων**· ‖ ὁμ. κ. μέσ : Πάπ. **τὴν συγγραφὴν ὑποτυπώσασθαι καὶ γράψαι**· ‖ μέσ. παριστάνω, ὑποδεικνύω, ἐννοῶ τι ὑπὸ σχῆμα, μορφήν : Πλάτ.Τίμ.76E **ἐν ἀνθρώποις εὐθὺς γιγνομένοις ὑπετυπώσαντο τὴν τῶν ὀνύχων γένεσιν,** Ἀριστλ. Μεταφ.6,2,5 **ὑποτυπωσάμενος τὴν οὐσίαν .. τί ἐστι** [σχηματίσας ἔννοιαν περὶ τῆς οὐσίας], Ἡρωδιαν.1,3, Φιλάστρ.481· **2)** νεώτ. παριστῶ, ἀπεικονίζω τι ἐν σχεδίῳ ἢ εἰκόνι ἀτελῶς.

ὑποτυπώδης-ους-ες νεώτ. ὁ ὑπὸ ἀτελῆ τινα τύπον ὑφιστάμενος, ἀδιάπλαστος, ἀνεξέλικτος : **ὑποτυπώδης ἐργασία**· ‖ **ὑποτυπώδη ὄργανα** τὰ πάλαι ἐπιτελοῦντα φυσιολογικήν τινα λειτουργίαν καὶ ἤδη ἀτροφήσαντα ὄργανα τοῦ ἀνθρώπου, ὡς ἡ σκωληκοειδὴς ἀπόφυσις, τὸ ἱερὸν ὀστοῦν κ.ἄ.· ‖ ἐπίρρ. -ῶς κατὰ τρόπον ὑποτυπώδη, ἀδιαπλάστως, ἀτελῶς.

ὑποτύπωσις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ἐν εἰκόνι, σχεδίῳ παράστασις, σχέδιον, σχεδιάγραμμα : Πολυδ.7,128· ‖ συνοπτικὴ διατύπωσις, ἔκθεσις : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.3,1 **ὡς ἐν ὑποτυπώσει** (ἐν συνόψει)· ‖ κτ. πληθ. **πυρρώνειοι ὑποτυπώσεις** τίτλος συγγράμματος **Σέξτου** τοῦ Ἐμπειρικοῦ, ἐν ᾧ ἐκτίθεται ἐν περιλήψει ἡ Πυρρωνικὴ φιλοσοφία· πρβλ. Διογ.Λ 9,78, Γαλ.19,11· **2)** νεώτ. ἡ ὑπὸ ἀτελῆ μορφὴν παράστασίς τινος ἐν σχεδίῳ, εἰκόνι κτλ.· ‖ νεώτ. τυπογρ. ἡ ἐργασία τοῦ προαδιορισμοῦ τῶν διαφόρων ἐπιπεδομετρικῶν λεπτομερειῶν τοῦ ἐδάφους ἐπὶ φύλλου χάρτου καὶ ἀπόδοσις τῶν ἐδαφικῶν μορφῶν : **κανονικὴ ὑποτύπωσις** (ὅταν χρησιμοποιοῦνται μέθοδοι εἰς ὄργανα μεγάλης ἀκριβείας), - **ταχεῖα ὑποτύπωσις** (ὅταν χρησιμοποιοῦνται πρόχειρα ὄργανα)· **3)** τύπος, πρότυπον, ὑπόδειγμα : ΚΔ Τιμ.1,16 **πρὸς ὑποτύπωσιν τὸν μελλόντων πιστεύειν ἐπ' αὐτῷ**· **4)** ῥητορικὸν σχῆμα δι' οὗ παριστάνεταί τι ζωηρῶς δι' ὀλίγων λέξεων : Κοϊντιλ.9,2,αὐτ.9,40.

ὑποτυπωτικός-ή-όν μτγν. ὁ ἐν εἴδει ὑποτυπώσεως παριστάμενος, περιληπτικός, συνοπτικός, ἐπίτομος : Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ.1,239, Σιμπλικ.Κατ.19B **ὑποτυπωτικὴν διδασκαλίαν.**

ὑποτυπωτικῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. περιληπτικῶς, συνοπτικῶς : αὐτ.Πυρρ.2,1· ‖ νεώτ. διὰ γενικῆς τινος, **οὐχὶ λεπτομεροῦς περιγραφῆς ἢ** ὑποδείξεως.

ὑποτυπώνω νεώτ. ὑποτυπῶ βλ.λ.2).

ὑποτύραννος (ὁ) μτγν. κ. πάπ. ἀξιωματοῦχος, ὑπουργὸς ἀσκῶν τυραννικὴν ἤτοι βασιλικὴν ἐξουσίαν : Πρίσκ.Ἱστ.4,100 (ἦσαν δὲ τῶν τυραννησάντων) **καὶ ὑποτυράννων γεγονότων,** Πάπ.

ὑποτυρίς-ίδος (τυρός) μτγν. εἶδος πλακοῦντος ἐκ τυροῦ, μέλιτος καὶ γάλακτος πεπηγότος ἐγχεομένου εἰς **τύπους** : Χρύσ.Τυαν.π.Ἀθήν.14,647F.

ὑπότυφλος-ον μτγν. ὁ ἡμίτυφλος, μισόστραβος, ὁ λίαν μύωψ· Φρύν. ἐν AB 69,13 «**ὑπότυφλος,** ὁ μὴ τελέως τυφλός» : Πλούτ.Ἠθ.53B.

ὑπότυφος-ον ὁ ὀλίγον τετυφωμένος, ἀλαζών, ὑπερήφανος : Ἴων ἐν Πλούτ.Περ.5 (ὁμιλίαν) **μοθωνικὴν καὶ ὑπότυφον,** Συνέσ.39D **ὑπότυφός ἐστιν ἡ ἑρμηνεία,** Τίμ.π.Διογ.Λ 9,18 (ἔνθα διορθ. **εἰς** ὑπάτυφος).

ὑποτυφοῦμαι-όομαι μτγν. παθ. πληροῦμαι τύφου, ἐπάρσεως : Φίλ.1,665 **ὑποτυφούμενος ὑπ' αἰώρας φρενῶν καὶ κενοῦ** φυσήματος, αὐτ.1,11.

ὑποτύφω μτγν., μέλλ. ὑποθύψω, ἀόρ. ὑπέθυψα, ἀναδίδω καπνὸν ἠρέμα, ὑποκαίω, σιγοκαίω, κρυφοκαίω : Φιλόστρ.Εἰκ.836 **πῦρ ὑποτύφει τὴν νῆσον,** Λουκ.Ἀνάχ.26· **2)** μτφ διατηρῶ, ἐνισχύω τὴν φλόγα πάθους τινός : Πολύβ.5,42,5 **ὑποθύψας τὴν διαβολήν**· κ. παθ. : Κτησ.46 **ὑποτύφεται ἔχθρα,** Ἀπολλφ.2 **ὑπετέθυπτο,** Δίων Χρ.35,9 **ὅταν ἡ φήμη καταλαμβάνῃ τινὰ καὶ τοιοῦτος ἄρξηται λόγος ὑποτύφεσθαι,** Λουκ.Ἀποκ.30 **κατὰ μικρὸν ταῦτα** [φθόνος, λύπη, ὀργή] **ὑποτυφόμενα .. μανίαν ἀποτελεῖ,** Αἰλ.ΠΙ 9,41 **ἔρως ὑποτύφεται;** Πλούτ.Περ.32 **ὑποτύφεται πόλεμος**· ἐπὶ προσ. : Πολυδ.3,68 **ὑποτετῦφθαι** (καίεσθαι δ' ἠρέμου πυρός).

ὑπουάτιος-ον ποι. ὁ ὑπὸ τὰ ὦτα: Ὀρφ.Ἀργ.219.

ὑπουδαῖος-α-ον (οὖδας) μτγν., ἰων. θηλ.-η ὑποχθόνιος, τοῦ κάτω κόσμου : Πλούτ.Ἠθ.266E **τὸν δὲ Κρόνον ἡγοῦνται θεὸν ὑπουδαῖον,** Ὀππ.Ἀλ. 3,487 **τὴν ποτε κούρην φησὶν ὑπουδαίην ἔμμεναι.**

ὑπουθατίας-ου (ὁ) μτγν. πιθ. ἐσφ. γρ. ἐν ΑΠ 10,101 ἀντὶ ὑπουθάτιος βλ.λ.

ὑπουθάτιος-α-ον (οὖθαρ) μτγν. ὁ ὑπὸ τὸν μαστόν, ὁ θηλάζων· πρβλ. ὑπομάζιος : ΑΠ 10,101 **ὑπουθάτιος μόσχος** (πιθ.γρ. ἀντὶ ὑπουθατίας).

ὑπουλεύομαι μσν. φέρομαι ὑπούλως : Εὐστ. Πον.294,94.

ὑπουλία μσν. ὑπουλότης : Νικ.Χων.345C **μεθ' ὑπουλίας μετιὼν τὸν Χρῦσιν.**

ὕπουλος-ον (οὐλή) κ. νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ ἑλκῶν ἐπουλωθέντων μὲν ἔξωθεν, ἀλλ' ὑφισταμένων εἰσέτι ὑπὸ τὴν οὐλήν, ὁ κατ' ἐπιφάνειαν τεθεραπευμένος, ὁ ὑποκρυπτάμενος : Ἱππ.21,32, Ἀριστλ.Πρ. 1,32· ‖ ὅθ. ἐπὶ τῶν οὕτω πασχόντων μελῶν, ὁ φλεγμαίνων, **πυώδης** ἔσωθεν : Κρατῖν.91 **ὕπουλα γόνατα,** Πλάτ.Τίμ.72D, Πλούτ.Λυκ.4 **ὕπουλα σώματα**· **2)** κ.νεώτ. μτφ. ἐπὶ παντὸς ὑποκρύπτοντας κακόν τι, ὁ πλήρης κρυφίων, ἀοράτων κακῶν, παρὰ τὸ ἐξωτερικῶς ὑγιές, κανονικόν, ὡραῖον αὐτοῦ : Σοφ. ΟΤ 1396 **κάλλος κακῶν ὕπουλον,** αὐτ.ἀπ.952 (**ἐπὶ τοῦ δουρείου ἵππου**), Πλάτ.Γοργ.518E **οἰδεῖ καὶ ὕπουλός ἐστιν ἡ πόλις,** Πλούτ.Ρωμ.18 **ὕπουλον τέλμα,** - **ὕπουλος νόσος**· **3)** ψευδής, κενός, ἀπατηλός : Θουκ.8,64 **ὕπουλος αὐτονομία,** Δημ. 327 **ὕπουλος ἡσυχία,** Παυσ.3,7,3 **ὕπουλον μάντευμα**· **4)** ἐπὶ προσ., κρυψίνους, ὑποκριτικός, δόλιος : Πλάτ.Γοργ.480B **ὕπουλος τὴν ψυχήν,** Μέν.Μονόστ.587 **ὕπουλος ἀνὴρ δίκτυον κεκρυμμένον,** Πλούτ.Καῖσ.60 **ὕπουλη** γυναίκα· ‖ νεώτ. κ. δημ.κ. ἐπὶ ζῴων : **ὕπουλος κύων**· ‖ ὁμ. ἐπὶ τῶν ἐκδηλώσεων δολίων ὑποκριτικῶν προσώπων, ἀπατηλὸς κρυφίως : Διον.Ἀλ.Ρωμ.329B **ὕπουλοι στάσεις,** Ἀλκίφρ.3,3 **ὕπουλον ἔχων τὸ φιλάνθρωπον,** Βάβρ.44,4, - **ὕπουλοι τρόποι.**

ὑπουλότης-ητος (ἡ) μσν. κ. νεώτ. ἡ κεκρυμμένη κακία, ὑποκρισία, δολιότης : Κύριλλ.Ἀλ.Ἐξ.Ψυχ. 17A **φανερὰ ἔσται ἡ τῶν ὑποκριτῶν ὑπουλότης,** Δαμασκ.11,510B, Ἰω.Κλίμ.305,15, αὐτ.340,19 **τῇ ξενοδοχίᾳ ἡ γαστριμαργία συμπέπλεκται .. τῇ πραΰτητι ἡ ὑπουλότης.**

ὑπούλως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ., δημ. -α δολίως, ὑποκριτικῶς· ὑπούλως **διάκειμαί τινι** τρέφω κρυφίαν ἐχθρότητα πρός τινα: Πολύβ.10,35,6· ‖ **ὑπούλως ἀκροῶμαι** ὑπακούω ὑποκριτικῶς, προσποιοῦμαι ὅτι ὑπακούω : Πλούτ.Λούκ.21.

ὕπουρα Ἡσ. «τὰ ὑπὸ τὰ ὄρη».

ὑπουράνιος-ον μτγν. κ. **-α-ον** (Ἄρατ.134) ὁ ὑπὸ τὸν οὐρανόν, ὑπὸ τὸ στερέωμα : Ἰλ.Ζ 675 **ὀξύτατον δέρκεσθαι ὑπουρανίων πετεηνῶν**· **2)** ὁ μέχρις οὐρανοῦ ἐξικνούμενος, οὐρανομήκης : Ἰλ.Κ 212 **ὑπουράνιον κλέος,** Ὀδ.Ι 264.

ὑπουργεῖον [τὸ] **νεώτ.** κεντρικὴ δημοσία ὑπηρεσία ὡρισμένης δικαιοδοσίας καὶ διοικητικὸν κέντρον συνόλου τινὸς δημοσίων καταστημάτων, ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν ὑπαγομένων ὑπὸ τὸν αὐτὸν ὑπουργὸν βλ.λ. : **ὑπουργεῖον παιδείας-ἐξωτερικῶν·** ‖ κτ. ἐπέκτ. τὸ δημόσιον κατάστημα ἐν ᾧ ἑδρεύει ἡ ὑπηρεσία αὕτη· **2]** τὸ σύνολον τῶν ὑπουργῶν· **δθ.** ἡ ὑπό τινα πρωθυπουργὸν κυβέρνησις· **ἄχρουν ὑπουργεῖον** [ἄ. ὑπηρεσιακόν] τὸ ὑπὸ τοῦ ἀνωτάτου ἄρχοντος διοριζόμενον, οὐχὶ δὲ ἐκ πολιτικῶν **ἐν** ἐνεργείᾳ ἀποτελούμενον· ‖ ὁμ. κ. τὸ χρονικὸν διάστημα τῆς ἐν τῇ ἐξουσίᾳ παραμονῆς τούτης : **τὸ ὑπουργεῖον Τρικούπη.**

ὑπούργημα-ατος [τὸ] κ. νεώτ. προσενεχθεῖσα ὑπηρεσία, βοήθεια, **ἐ**πικουρία, ἐξυπηρέτησις, ὠφέλεια : Ἡρ.Ι,137 **μέζω τὰ ἀδικήματα τῶν ὑπουργημάτων,** Ἀνδοκ.21,41, Ξεν.Ἱέρ.8,7, Πλούτ.Ρωμ.Ι,5 **ἐπ' οὐδὲν ἄλλο ὑπούργημα ἢ ταλασίαν εἰσαγομένης· 2]** νεώτ. δημόσιον ἀξίωμα ἢ θέσις, ἰδ. ἀνωτέρα· ‖ δημοσία, ὑπηρεσία ἢ ἔργον.

ὑπουργηματικός-ή-όν σχόλ. ὁ ἀφορῶν εἰς ὑπούργημα βλ.λ., ὑπηρεσίαν, βοήθειαν : Σχόλ.Διον. Θρ. ἐν ΑΒ 659,9 **τῶν πρακτικῶν τεχνῶν τάξεις εἰσὶ πέντε . . ὑπουργηματική . . .**

ὑπουργήσιμος-ον νεώτ. ὁ περὶ οὗ ὑφίσταται πιθανότης ὅτι θὰ γίνῃ ὑπουργὸς βλ.λ., ὁ πιθανός, ὁ φερόμενος ὡς ὑποψήφιος ὑπουργός.

ὑπούργησις-εως [ἡ] μτγν. ὑπουργία βλ.λ.Ι] : Λουκ.Χάρ.2, αὐτ.Νεκυομ.3, Μακάρ.757Β **ἡ ὑπούργησις τῶν ἐντολῶν** [ἡ ἐκτέλεσις τῶν ἐντολῶν].

ὑπουργία [ἡ] κ. νεώτ. κ. δημ., Ἰων -ίη ἡ προσφερομένη πρός τινα ὑπηρεσία, ἐξυπηρέτησις : Σοφ. ΟΚ 1413 **οὐκ ἐλάσσονα ἔτ' ἄλλον οἴσει τῆς ἐμῆς ὑπουργίας,** Ἀριστλ.Ρητ.2,7,4, Πλούτ.Θησ.31 **ἀποδοὺς ὑπουργίαν,** Πάπ. **τὴν ἄλλην γεωργικὴν ὑπουργίαν·** ἐπὶ αἰσχρᾶς σημ. : Ἄμφις Ἰάλεμος Ι,5· **2]** ἐπὶ κακῆς σημ., χαμέρπεια, κολακεία, δουλόφρων περιποίησις, σπουδὴ πρὸς ἀρέσκειαν : Ξεν.Ἱέρ.1,38, Λουκ.Ψευδολ.25· **3]** ἰατρικὴ περίθαλψις, περιποίησις : Ἱ π.24,47· **4]** νεώτ. κ. δημ. ἡ ἄσκησις τοῦ ἀξιώματος τοῦ ὑπουργοῦ βλ.λ. : **ἡ ὑπουργία του ὑπῆρξεν ὑποδειγματική·** ‖ ὁ χρόνος τῆς ἐν τῇ ἐξουσίᾳ παραμονῆς ὑπουργοῦ τινος : **ἐπὶ ὑπουργίας τοῦ τάδε.**

ὑπουργικός-ή-ό(ν) μτγν., μσν., νεώτ. κ. δημ. ὑπηρετικός, ὑποχρεωτικός, εὐγενής, ἀγαθός : Ἰουστ.207Β· ‖ ἐπίρρ. **ὑπουργικῶς** ἐξυπηρετικῶς, εὐγενῶς : Κύριλλ.5,469Α, Νικήτ.Εὐγ.Ι,19, Εὐστ.Πον. 208,50· **2]** νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς ὑπουργὸν ἢ ὑπουργεῖον : **ὑπουργικὰ καθήκοντα, - ὑπουργικὸς** μισθός **- μέγαρον· 3]** ὁ τοῦ ὑπουργείου βλ.λ.2], κυβερνητικός: **ὑπουργικὴ κρίσις·** ‖ **ὑπουργικὸ(ν) συμβούλιον** τὸ σύνολον τῶν μελῶν τῆς ἐκτελεστικῆς ἐξουσίας, ἡ κυβέρνησις ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ πρωθυπουργοῦ· **4]** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς ὑπουργόν : ὑπουργικὸ(ν) αὐτοκίνητο(ν).**

ὑπουργῖνα [ἡ] κ. -ίνα δημ. **ἡ σύζυγος** ὑπουργοῦ βλ.λ.· **2]** γυνὴ **ὑπουργός.**

ὑπουργός-ον κ. νεώτ. κ. δημ. μ. ὡς οὐσ. συνηρ. τοῦ **ὑποεργός** [Φωκυλ.49] ὁ ὑπηρετῶν τινι, παρέχων βοήθειαν εἴς τινα, βοηθός, συντελεστικὸς **εἴς** τι : Ξεν.Ἀν.5,8,15 **τὸ δὲ καθῆσθαι καὶ ἡσυχίαν ἔχειν ἑώρων ὑπουργὸν ὂν τῷ . . ἀποπήγνυσθαι τὸ αἷμα·** ‖ μτ.γενικ.πράγμ. ὁ βοηθῶν, συντελῶν εἴς τι : Πολύβ.5,89,3 **ὑπουργοὶ τῶν οἰκοδόμων,** Πάπ. **ὑπουργὸς τῆς ἐνδόξου ὑπηρεσίας· 2]** δθ. ὡς οὐσ. **ὁ ὑπουργός** ὁ θεράπων, ὁ ὑπηρέτης : Ἱππ. Διαίτ.395, Πολύβ.30,8,4 **ὑπουργός τινος** [ὑπηρέτης **εἴς τινα**]· **3]** νεώτ. ὡς οὐσ. ἕκαστον τῶν μελῶν **τῆς κυβερνήσεως,** ὅπερ συνήθως προΐσταται κλάδου **τινὸς τῆς διοικήσεως** καὶ ἀσκεῖ **ἐν συνεργα**σίᾳ μετὰ τοῦ προέδρου αὐτῆς τὴν **ἐκτελεστικὴν** ἐξουσίαν, μὴ ἐξαρτώμενον παρ' ἄλλου πολιτειακοῦ ὀργάνου, ἀλλ' ὑποκείμενον εἰς ἰδιάζουσαν εὐθύνην : **ὑπουργὸς ἄνευ χαρτοφυλακίου** [ὁ μὴ προϊστάμενος διοικητικοῦ κλάδου ὑπουργός].

ὑπουργῶ-έω κ. νεώτ. ὑπηρετῶ, βοηθῶ τινα, προσφέρω ὑπηρεσίαν εἴς τινα : Ἡρ.8,110 **σοὶ βουλόμενος ὑπουργέειν,** Αἰσχ.Πρ.632 **σὸν ἔργον . . ταῖσδ' ὑπουργῆσαι χάριν,** Θουκ.6,88 **ἔργῳ ὑπουργεῖν τινι·** ‖ παθ. **οἱ ὑπουργούμενοι** οἱ ὑπηρετούμενοι : Ἐπικτ.π.Στοβ.72,55· ‖ μτ. συστ. ἀντικ. προσφέρω ὑπηρεσίαν τινὰ εἴς τινα, ὑπηρετῶ πως τινα : Ἡρ.8,143 **χρηστὰ ὑπουργέειν** [ἐνν. τοῖς Ἀθηναίοις], αὐτ.7,38, Σοφ.Ἠλ.461 **ὅμως δ', ἀδελφή, σοί θ' ὑπούργησον τάδε,** αὐτ.Φιλ.143, Ἀντιφῶν 127,31 **χεῖρες ὑπουργοῦσιν ἑκάστῳ ἃ διανοούμεθα,** Θουκ.7,62, Πάπ. **μισθὸς ἐργάτου ὑπουργοῦντος Σάρατι κονιατῇ·** ‖ γεν. προσφέρω τι εἴς τινα ἐν εἴδει ἐκδουλεύσεως : Αἰσχ.Πρ. 635 **ὑπουργεῖν χάριν τινί,** Εὐρ.Ἄλκ.842· κ. παθ. **τὰ ὑπουργημένα** οἱ γενόμενοι ὑπηρεσίαι· ‖ ἀπολ. ἐκτελῶ τι : Ἱππ.493,17 **τὰ τῆς κοιλίης ὑπουργέουσι** [ἐκτελοῦσι τὰ τῆς κοιλιακῆς λειτουργίας], Σοφ.ΑΙ.681 **τοσαῦθ' ὑπουργῶν ὠφελεῖν** βουλήσομαι, αὐτ.Φιλ.53· **2]** μτ. δοτ. ἀντικ. βοηθῶ, προάγω, βελτιῶ τι : Ἱππ.493,16 **ὑπουργεῖν τῇ καθάρσει· 3]** νεώτ. εἶμαι ὑπουργός, ἐκτελῶ καθήκοντα ὑπουργοῦ βλ.λ.3] : **ὑπουργοῦντος τοῦ τάδε.**

ὑπούργως ἐπίρρ. μτγν. εὐπειθῶς : Ἀρισταίν.Ι, 3 [ἰδ. ἀνάγν. ὑπουργῶς].

ὑπουρίς-ίδος [ἡ] [οὐρά] γλωσσ. κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν οὐρὰν τοῦ ὑπαζυγίου διερχόμενος ἱμὰς τοῦ σάγματος ἢ ἐφιππίου, χρησιμεύων πρὸς συγκράτησιν τούτου ἀπὸ τῆς πρὸς τὰ ἐμπρὸς ὀλισθήσεως κατὰ τὰς κατωφερείας.

ὑπουρῶ-έω μτγν. οὐρῶ ὀλίγον : Ἱππιατρ.73,28 **ὅταν ἀπὸ τῆς τάσεως ὑπουρῇ.**

ὑπόφαιδρος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον φαιδρός, κάπως γελαστός : Πολυδ.4,143.

ὑποφαινόμενος-η-ον νεώτ. μτχ. ἐνεστ. τοῦ ὑποφαίνομαι, παθ. τοῦ ὑποφαίνω βλ.λ., ὁ φαινόμενος κάτωθι διὰ τῆς ὑπογραφῆς αὐτοῦ, ὁ ὑπογραφόμενος ἐν ἐπιστολῇ, ἐγγράφῳ· ‖ ἐπὶ ἐμφάσεως ἢ παικτικῶς ἀντὶ ἐγώ.

ὑποφαίνω κ. νεώτ., μέλλ. -φανῶ, ἀόρ. **ὑπέφηνα,** κάμνω τι νὰ φανῇ, καθιστῶ ὁρατόν τι ὑποκάτω, φανερώνω ὑποκάτω τι : Ὀδ.Ρ 409 **θρῆνυν ὑπέφηνε τραπέζης** [Εὐστ. «ὑποκάτω ἔφηνεν ὑπεξαγαγὼν τῶν ποδῶν, ὡς ἂν ἔχοι ῥᾷον αὐτοῦ ἐπικύψας ἅψασθαι, ὅτε θελήσει κατὰ τοῦ Ὀδυσσέως βολεῖν»], Θουκ.5,10 ὑπὸ τὰς **πύλας πόδες πολλοὶ ὑποφαίνονται,** Ἀρρ.Ἀνάβ.4,19,1 **εἴ πού τι τῆς χώρας ἔρημον χιόνος** ὑποφαίνοιτο· **2]** δεικνύω, φανερώνω τι ὀλίγον, διὰ μέσου τινός : Ἀριστλ.ΖΙ 4,10,8 **ἰχθύες . . τὰ λευκὰ ὑποφαίνοντες,** Πολυδ. 2,87 **ὑποφαίνουσαι** [αἱ παρειαί] **τὴν τῆς αἰδοῦς χροιάν·** ‖ παθ. φαίνομαι ὀλίγον, διὰ μέσου τινός, διαφαίνομαι : ΑΙλ.ΖΙ 4,10 **ὑποφαίνεται ἡ σελήνη,** Φιλόστρ.823 **ὁρᾷς δὲ καὶ τὴν ὠλένην ὡς διὰ λευκῆς τῆς ἐσθῆτος λευκοτέρα ὑποφαίνεται·** ‖ παθ. φαίνομαι ἐν μέρει, μόλις δεικνύω ἐμαυτόν, **εἶμαι** ὁρατὸς κατὰ τὸ ἥμισυ, ὡς τὰ ἡμίκλειστα ὄμματα: Ἱππ.Προγν.37, αὐτ.Ἀφ.1259, Ἀριστλ. ΖΙ 2,7,2 **ὁ ἵππος ὁ ποτάμιος ἔχει χαυλιόδοντας ὑποφαινόμενος· 3]** μτφ. παρέχω **ἐνδείξεις** περί τινος πράγματος, δείχνω ὅτι : Δημ.379 **εἰ . .** καὶ **μικρὰν ὑπεφήνατε ἐλπίδα ἥντινοῦν αὐτοῖς,** ἐσώθησαν, Πολύβ.27,10,3 **πραότητα καὶ βάθος ὑποφαίνειν ἐλευθέριαν,** αὐτ.24,5,5· κ. μτ. μτχ. : Ἀναξανδρίδ.1 **ὑπέφαιν' ἐσομένη δ' Ὤκιμον λαμπρὸν πάνυ** [ἰδ.γρ.λαμπρὰ πάνυ], ΑΙλ.ΖΙ 5,17 **ὑποφαίνει ὥσπερ ἐπιθησόμενος·** ‖ παθ. φαίνομαι πιθανός,

διακρίνομαι **ἔκ** τινος σημείου, ἀπὸ κάτι, **μέσα** σὲ κάτι : Λυσ.131,25 **ὑποφαίνεται** (τὰ μηνυθέντα), Ἀριστλ.ΗΝικ.1,6,8 **ὑποφαίνεται ἀμφισβήτησις**, Ἰσοκρ. 60Α **ὑποφαίνεται σωτηρία**· **4)** κτ.γ' προσ. ἐπὶ τῆς ἡμέρας ἢ τῶν ὡρῶν τοῦ ἔτους, διαφαίνεται, ἀρχίζει νὰ φαίνεται, ὑποφώσκει, γλυκοχαράζει: Ξεν.ΚΠ 4,5,14 **ὑποφαίνεται ἡμέρα**, αὐτ.Ἑλλ.5,3,1 **ὑποφαίνεται ἔαρ**· ‖ κ.ἀμτβ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ξεν.Ἀν.3,2,1 **ὑποφαίνει ἡμέρα**, αὐτ.Ἀν.4,3,9 **ὑποφαίνει ἕως**, αὐτ.Ἑλλ.3,4,16 **ὑποφαίνει ἔαρ**, Πλάτ.Πρωτ.312Α **ἤδη γὰρ ὑπέφαινέ τι ἡμέρας**· **5)** ὁμ. ἀμτβ. μτφ. γεν. ἐπὶ πραγμ. ἢ καταστάσεων, προβάλλω, ἐμφανίζομαι, παρουσιάζομαι : Πλάτ.Σοφ.245Ε **τὰ νῦν ὑποφαίνοντα**, Δεῖν.92,43 **τοσαύτας ὁρῶν ὑποφαινούσας ἐλπίδας**, Ἀριστλ.ΖΙ 9,40 **ἐὰν ὑποφαίνῃ ἀπορία μέλιτος**.

ὑπόφαιος-ον κ. **νεώτ.** **ὁ** ὀλίγον φαιός, **ὁ** πρὸς τὸ φαιὸν ἀποκλίνων, λίγο σταχτύς : Ἐρωτιαν.306 **πέλλον, ὑπόφαιον**, Φώτ.163,5 **χρῶμα ὑπόφαιον**.

ὑποφαιῶ-όω μσν. καθιστῶ, κάμνω τι ὑπόφαιον βλ.λ. : Νικ.Χων.401.

ὑποφακώδης-ους·ες **ὁ ἔχων κάπως τὸ** χρῶμα τοῦ φακοῦ, τῆς φακῆς : Ἱππ.1008Η.

ὑποφάλακρος-ον πάπ. **κ.** μσν. ὁ ὀλίγον φαλακρός, μισοφαλακρός : Μαλάλ.1295,7, αὐτ.297, 19, αὐτ.301,11.

ὑποφαντικός-ή-όν **μτγν.** **ὁ** ἐν μέρει δεικνύων τι, ὑποδεικνύων, ἀφήνων **νὰ φανῇ** : Ἐπιφάν.2,41C τὰ **ἄλλα . . τὸ νυστάξαι, τὸ ὑπνῶσαι τοῦ ἀνθρώπου ἐστὶν** ὑποφαντικά.

ὑποφαρμακοποιός (ὁ) **νεώτ. στρατ.** βαθμὸς στρατιωτικοῦ **φαρμακοποιοῦ ἰσοδύναμος** πρὸς τὸν τοῦ ὑπολοχαγοῦ.

ὑποφαρμάσσω, ἀττ. -ττω ἀναμειγνύω τι ὀλίγον μὲ φάρμακα ἢ ἀρωματικὰς οὐσίας, νοθεύω τι ἐλαφρῶς : Πλούτ.Ἠθ.614Β **Ἑλένην ὑποφαρμάττουσαν τὸ ἄκρατον**, Γρηγ.Νύσσ.3,24Β **διὰ τῆς τῶν ρημάτων ἡδονῆς ὑποφαρμάττειν τὸ ψεῦδος**.

ὑπόφασις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ φαίνεσθαι ἐν μέρει, ὀλίγον· **ὑπόφασις τῶν ὀφθαλμῶν** ὅταν κατὰ τὸν ὕπνον διὰ τῶν ἡμικλείστων βλεφάρων φαίνωνται ὀλίγον : Ἱππ.Προγν.37,24 **σκοπεῖν δὲ χρὴ καὶ τὰς ὑποφάσιας τῶν ὀφθαλμῶν ἐν τοῖσιν ὕπνοισιν**, Ἀρετ.Ὀξ.Νούσ.1,5· **2)** νεώτ. ἰατρ. παθολογικὴ κατάστασις τῶν ὀφθαλμῶν, συνήθως σύμπτωμα σοβαρᾶς νόσου, καθ' ἣν οἱ ὀφθαλμοὶ εἶναι κλειστοὶ τοσοῦτον, ὥστε μόνον μέρος τοῦ λευκοῦ τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ νὰ διακρίνηται.

ὑποφᾶτις-ιος (ἡ) δωρ. ἀντὶ ὑποφῆτις βλ.λ.: Πίνδ.Π 2,76 **ἄμαχον κακὸν ἀμφοτέροις διαβολιᾶν ὑποφάτιες** (διορθ. ὑποφαύτιες).

ὑπόφαυλος-η-ον ὀλίγον φαῦλος, μέτριος, ἀσήμαντος, μικρός : Ἱππ.Ἀγμ.756 **ὑποφαύλη δίαιτα** (περὶ τῶν καταλήξεων βλ. Λοβεκ.Παραλ.471).

ὑπόφαυσις-εως (ἡ) (φαίνω) μικρός, ἀσήμαντος φωτισμὸς διὰ μέσου ὀπῆς· ὅθ. μικρὰ δίοδος φωτός· ‖ κ. γεν. δίοδος μικρά, στενὸν ἄνοιγμα : Ἡρ.7,36 **διέκπλοον δὲ ὑπόφαυσιν κατέλιπον τῶν πεντηκοντέρων καὶ ⟨τριήρεων⟩ τριχοῦ**.

ὑποφαύσκω δεικνύω ὀλίγον φῶς, ἀρχίζω νὰ φωτίζω, νὰ φέγγω : Ἀριστλ.Πρ.8,17,1· πρβλ. ὑποφώσκω· κ. ὑποφαίνω 4).

ὑπόφαυτις-ιος (ἡ) αἰολ. τ. ἀντὶ ὑπόφασις βλ.λ. : Πίνδ.Π 2,140 (76) **διαβολιᾶν ὑποφαύτιες** (κρύφιαι ὑποβολαὶ συκοφαντιῶν) (διόρθ. ἀντὶ **ὑποφάτιες** βλ. ὑποφῆτις· ὑπ' ἄ. διορθ. εἰς **ὑποφάντιες** δωρ. ἀντὶ ὑποφάνσεις, δηλ. ὑποδηλώσεις, ὑπαινιγμοί).

ὑποφείδομαι, μέλλ.-σομαι, φείδομαί πώς τινος : Ξεν.Ἀν.4,1,8 **οὐδὲ ἐδίωκον ὑποφειδόμενοι, εἴ πως ἐθελήσειαν**, Πλούτ.Ἠθ.707C **ὑπεφείδοντο τῶν παρακειμένων**, Λουκ.Περεγρ.6 **ὑποφειδόμενοι μὴ πάνυ ἕλκειν**.

ὑποφειδομένως ἐπίρρ. ἐκ τῆς μτχ. τοῦ ὑποφείδομαι βλ.λ., ὀλίγον φειδωλῶς, μετά τινος φειδοῦς, σπανίως : Πλούτ.Ἀλέξ.28 **τοῖς Ἕλλησι μετρίως καὶ ὑποφειδομένως ἑαυτὸν ἐξεθείαζε**.

ὑποφείλω μσν. ἀπομένω ὀφειλέτης, χρεώστης, κάνει νὰ δίνω : Βί.Μαρ.Ἀντιοχ.ἐν ASS Μαΐου 7,57Β.

ὑποφερτός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. **ὁ** ἀνεκτός πως, ἐκεῖνος ὃν δύναταί τις ὁπωσοῦν ν' ἀνεχθῇ, ὅθ. ὁ περίπου, σχεδὸν καλός· ἀντίθ. ἀνυπόφορος : **ξενοδοχεῖο(ν) - θέαμα ὑποφερτό(ν), - ζέστη - περιποίηση-τροφὴ ὑποφερτή**· ‖ ἐπίρρ. -ῶς, δημ.-ά.

ὑποφέρω κ. μσν. κ. νεώτ., δημ. κ. ὑποφέρνω, μέλλ. **ὑποίσω**, ἀόρ. **ὑπήνεγκα**, ἴων **ὑπήνεικα**, ἀόρ. β' **ὑπήνεγκον**, νεώτ. ἀόρ. **ὑπέφερα** κ. δημ. **ὑπόφερα**, νεώτ. κ. δημ. παθ. **ὑποφέρομαι**, ἀόρ. **ὑποφέρθηκα**, μτχ. παρακ. **ὑποφερμένος**, ὑποκάτωθεν ἀποκομίζω, ἀφαρπάζω, ἀπομακρύνω, φέρω **ἐκτὸς** κινδύνου τινά : Ἰλ.Ε 885 **ἀλλά μ' ὑπήνεικαν ταχέες πόδες** (σχόλ. «ἐξήνεγκον, ἐξήγαγον»)· παθ. λαμβάνομαι ὑποκάτωθεν, ἀφαιροῦμαι, σηκώνομαι ἀποκάτω : Ἀριστλ.ΖΠ 3,2 **ἐὰν ὑποφέρηται τοῦτο** (δηλ. τὸ ὑποκείμενον τῷ κινουμένῳ) **θᾶττον ἢ ὥστ' ἔχειν ἀπερείσασθαι**· **2)** φέρω τι ὑποκάτω τινός : Ἀριστλ.ΖΙ 8,24,2 (οἱ ἵπποι ἀρρωστοῦντες) **τὰ ὀπίσθια σκέλη ἐφέλκουσιν ἐπὶ τὰ ἐμπρόσθια καὶ ὑποφέρουσιν**· **3)** φέρω ὢν ὑποκάτω, μεταφέρω ὑποβαστάζων τι, βαδίζω ὑπὸ τὸ βάρος τινός : Ξεν.ΚΠ 4,5,57 **δεήσει ὅπλα ὑποφέρειν ἃ ἂν αὐτοῖς διδῶσιν**· παθ. ὑποβαστάζομαι, ὑποστηρίζομαι : Ἀριστλ.Πρ 5,19 **ὑποφέρεσθαι τοῖς σκέλεσι**· **4)** μτφ. κ.νεώτ. κ.δημ. φέρω τι βάρος, φέρω καρτερικῶς τι, ὑπομένω, ἀνέχομαι, βαστῶ, σηκώνω : Ξεν.Οἰκ.2,6 **ὑποφέρειν εἰσφοράς**, αὐτ. Ἱππαρχ.1,3, Πλάτ.Θεαίτ.137Α **κινδύνους καὶ φόβους ὑποφέρειν**, αὐτ.Νόμ.879C **ὑποφέρειν ὀργήν τινος**, Ἰσοκρ.40Α **πόνους καὶ κινδύνους ὑποφέρειν**, αὐτ.8D **ὑποφέρειν τὸν τρόπον τινός**, Αἰσχίν. 12,37 **γῆρας καὶ πενίαν ὑπενεγκεῖν**, Δημ.1359 **ὑποφέρειν ἀναλώματα**, Πάπ. **ὑποφέρειν τὰς ἀδικίας - ζημίαν - θλῖψιν, - ὑπόφερα πολλὲς συμφορές, - δὲ μπορεῖ νὰ τὸν ὑποφέρῃ**· νεώτ. κ. δημ. κ. παθ.: **δὲν ὑποφέρεται** (ἐπὶ προσ. κ. ἐπὶ πραγμ.)· ‖ νεώτ. ὁμ. κ. δημ. κ. ἀμτβ. ἐπὶ ἄγχους, πάθους, δυσχερειῶν, κακουχιῶν κτλ., πάσχω, πονῶ, ταλαιπωροῦμαι : **φέτος τὸν χειμῶνα ὑποφέραμε, - ὑπέφερα διὰ νὰ σπουδάσω**· εἰδ. ἐπὶ βαρέως ἀσθενούντων : **ὑποφέρει χρόνια στὸ κρεβάτι**· **5)** φέρω ὄπισθεν, ἑπόμενος, ὠθῶ, σκουντῶ : Αἰλ.ΠΙ 4,22 **δίφρους τινὶ ὑποφέρειν**· **6)** ἐπισυνάπτω τι ὁμιλῶν, προστίθημι, προσθέτω : Διον.Ἁλ.Ῥωμ.7,16, Λογγῖν. 16,4· **7)** παρουσιάζω τι κάτωθεν, προτείνω, προσφέρω : Πλούτ.Ποπλ.23, αὐτ.Κάμ.41· ‖ ἐπιφέρω κάτωθεν, ἐκ τῶν κάτω : Πλούτ.Εὐμ.7 **ὁ δὲ Νεοπτόλεμος εἰς θάτερον ἐρεισάμενος τὸ γόνυ . . ἠμύνετο μὲν εὐρώστως κάτωθεν, οὐ θανασίμους δὲ πληγὰς ὑποφέρων**· **8)** μτφ. παρουσιάζω, προβάλλω, ὑποδηλῶ τι : Σοφ.Ἠλ.834 **εἰ τῶν . . οἰχομένων . . ἐλπίδ' ὑποίσεις**· **9)** προβάλλω λόγους, προφάσεις, προφασίζομαι, προσποιοῦμαι : Ξεν.Ἑλλ.4,7,2 **αὐτῷ ὅσιον εἶναι μὴ δεχομένῳ σπονδὰς ἀδίκως ὑποφερομένας**· πρβλ. προφέρω· **10)** ἐπὶ ποταμοῦ, φέρω πρὸς τὰ κάτω, **φέρω** κατὰ ροῦν, παρασύρω : Πλούτ.Ἠθ.325Α, αὐτ. Καῖσ.38 **ὁ ποταμὸς ὑποφέρει τὴν ναῦν εἰς τὴν θάλασσαν**, Πολυδ.1,111· παθ. φέρομαι **πρὸς** τὰ **κάτω** παρασύρομαι : Πλούτ.Ἀλέξ.63 **ὑποφέρεσθαι τῷ ποταμῷ**· ‖ κάμνω τι νὰ πέσῃ, ρίπτω κάτω : Πλούτ.Ἠθ.459Β, Πολυδ.1,187 **χωρία ὑποφέροντα τοὺς πόδας** (ὀλισθηρὰ καὶ ἀπόκρημνα)· κ. παθ. : Πλούτ.Μάρ.23 **ὑποφέρεσθαι κατὰ κρημνῶν**· **11)** ὅθ. μτφ. ἐν τῷ παθ. τ. πίπτω, καταπίπτω βαθμηδόν, ὀλισθαίνω, ξεπέφτω, βουλιάζω ·

Ἀππ.Ἐμφ.Πόλ.2,2 **ὑποφέρεσθαι εἰς πενίαν**· || ἐπὶ ἀσθενῶν, φθίνω, ἐξασθενῶ ὀλίγον κατ' ὀλίγον, χειροτερεύω : Ἱππ.Ἐπιδ.1,939, αὐτ.3,1089 **ὀρθοστάδην ὑποφέρεσθαι** (δ.ἑρμ.ὑπομένειν, ἀντέχειν)· || γεν. ἐκπίπτω τῆς προτέρας θέσεως, δυνάμεως, αἴγλης, ὑπολήψεως : Πλούτ.Σύγκρ.Περ.κ.Φαβ.1 **πόλις πταίσμασιν ὑποφερομένη**· || ἐξασθενῶ, ἐκφυλίζομαι : αὐτ.Σερτ.4 **ὑποφερομένων ἀνανεωτερίζειν** (ἐνν.τὴν στάσιν, ἀναζωογονεῖν ἐκφυλιζομένην)· κ.ἐπὶ ἑορτῆς ἢ πανηγύρεως γενομένης μετὰ τὸν προσήκοντα χρόνον : αὐτ.Καίσ.59· **2**) καταβιβάζω εἴς τι σημεῖον, ἐλαττώνω, μετριάζω τι, ἐξασθενίζω μέχρι τινός : Ἀππ.Ἐμφ.Πόλ.5,6 **ὁ πόλεμος τὰ τέλη πεζῶν ἐς τοσοῦτον ὑπενηνόχει**, Πλούτ.Λυκ.25 **ὑποφέρειν τινὰ εἰς διόρθωσιν**· || παθ. ἐπὶ κακῆς σημ. ἄγομαι, ἐξολισθαίνω, παρασύρομαι εἴς τι μὴ προσῆκον, καταντῶ, ξεπέφτω : Πλούτ.Ἀλκ.18 **ὑποφέρεσθαι εἰς ὕβριν**, αὐτ.Ἀλέξ.23 **ὑποφέρεσθαι πρὸς τὸ κομπῶδες**.

ὑποφεύγω, μέλλ. -ξομαι κάτωθεν ἢ κρυφίως φεύγω, διαφεύγω, κατορθώνω νὰ ἐκφύγω : Ἰλ.Χ 200 **ὡς δ' ἐν ὀνείρῳ οὐ δύναται φεύγοντα διώκειν· οὔτ' ἄρ' ὁ τὸν δύναται ὑποφεύγειν οὔθ' ὁ διώκειν**, αὐτ.Φ 57, Εὐρ.Ἠλ.1343· || **ὑποφεύγω τὸν πλοῦν** ἀποσύρομαι ἀπό τινος, ἀποφεύγω τι : Θουκ.4,28· **2**) ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι ὀλίγον, ἀποτραβιέμαι : Ἡρ.4,111, αὐτ.4,120, Θουκ.3,97, Πλάτ.Νόμ.726Β.

ὑποφητεία (ἡ) ἀρχ. λεξ. κ. μσν. τὸ νὰ εἶναί τις ὑποφήτης βλ.λ.· Σουΐδ. «ἡ μὲν προφητεία πρὸ τοῦ γενέσθαι λέγει τὰ ὕστερον γενησόμενα, ἡ δὲ ὑποφητεία τὸ γινόμενον ἢ τὸ γενόμενον λέγει καὶ περὶ τούτου αὐτοῦ τὰ παρεστῶτα ἢ καὶ τὰ ὅσον οὔπω ἐπελευσόμενα» : Εὐστ.Πον.303,72 **μονονοὺ χρησμῳδοῦντος τοῦ προφήτου . . δι' ὑποφητείας τῶν ἠθροισμένων εἰς δέησιν**, Ζων.1773.

ὑποφητεύω μτγν. κ. μσν. ἔχω τὸ ἀξίωμα τοῦ ὑποφήτου, εἶμαι ὑποφήτης βλ.λ. : Λουκ.Φιλοψ.6· || προφητεύω : αὐτ.Ζ Ἐλεγχ.1 **ὑποφητεύειν τινί**, Γρηγ.Νύσσ.1 319C **ὑποφητεύει τῷ θείῳ θελήματι**, Εὐστ.Ἰλ.1057 **ὡς ὑποφητεύοντες προφητεύοντι**.

ὑποφήτης-ου (ὁ) (φημί) ὁ ἑρμηνευτὴς τῆς θείας βουλήσεως, ὁ ἐξαγγέλλων ταύτην χρησμολόγος ἱερεύς, προφήτης· Σουΐδ. «ὑποφῆται, ἱερεῖς, προφῆται, χρησμολόγοι» : Ἰλ.Π 235 **ἀμφὶ δὲ Σελλοὶ σοὶ ναίουσ' ὑποφῆται ἀνιπτόποδες χαμαιεῦναι**, Λουκ.Ἀλέξ.24,29· **2**) βραδύτ. **Μουσάων ὑποφῆται** οἱ ποιηταί : Θεόκρ.16,29· κ. ἁπλῶς **ὑποφῆται** : αὐτ.17,115, αὐτ.22,116.

ὑποφητικῶς ἐπίρρ. μτγν. ἐξ **ἀχρ.** ἐπιθ. **ὑποφητικός-ή-όν** προφητικῶς : Διον.Ἀρεοπ.180Β.

ὑποφῆτις-ιδος (ἡ) μτγν., δωρ. **ὑποφᾶτις** θηλ. τοῦ ὑποφήτης βλ.λ., ἡ προφῆτις : Πίνδ.Π 9,140(76), ΑΠ 6,46 **Ἐνυαλίοιο καὶ Εἰράνας ὑποφᾶτιν . . σάλπιγγα**, αὐτ.13,590 **Φρύνην . . ὑποφῆτιν . . Ἀφροδίτης** (ἐν Πίνδ.Π 2,140(76) **τὸ ὑποφάτιες** διορθοῦται εἰς ὑποφαύτιες ἢ ὑποφάντιες· βλ. ὑπόφουτις).

ὑποφήτωρ-ορος (ὁ,ἡ) μτγν. ὑποφήτης βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 1,22 **ὑποφήτορες ἀοιδῆς Μοῦσαι**, ΑΠ 14,1 **ὑποφήτορες Πιερίδων** (ἐπὶ ποιητῶν), Μαν.3,326 **μύθων ὑποφήτορες**· || ὡς ἐπίθ. προφητικός : Νόνν.Εὐαγγ.Ἰω.5,157 **ὑποφήτορι μύθῳ**· **2**) Ἡσ. «ὑποφήτορες· ὑποτεταγμένοι».

ὑποφθαδόν ἐπίρρ. μτγν. πρότερον, ἐκ τῶν προτέρων, προηγουμένως : Ὀππ.Ἁλ.3,145 **ἄνω σπεύδουσιν ὑποφθαδόν**, αὐτ.3,618.

ὑποφθαλμία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. φλεγμονὴ τοῦ κάτω μέρους τοῦ ὀφθαλμικοῦ βολβοῦ ἢ ταυτόχρονος καὶ τοῦ κάτω βλεφάρου.

ὑποφθάλμιος-ον ὁ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς· ὡς οὐσ. **τὰ ὑποφθάλμια** τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μέρη, ἰδ. τὰ ὀστᾶ· Πολυδ.2,53,87 «τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ὀστᾶ . . ταῦτα δὲ καὶ ὑποφθάλμια παρ' ἐνίοις ὀνομάζεται» : Ἱππ.Κῳακ.137 **μετάρσια τὰ ὑποφθάλμια**, αὐτ.595 **τὰ ὑποφθάλμια πελιδνὰ καὶ πεφυσημένα**.

ὑποφθάνω, ἀόρ. α' **ὑπέφθασα** (Πλούτ.Πομπ.21), ἀόρ. β' **ὑπέφθην**, ἀπαρέμφ. **ὑποφθῆναι**, μτχ. **ὑποφθάς**, μτχ. μέσ. ἀορ. **ὑποφθάμενος**, σπεύδω πρότερον, προλαμβάνω, προφθάνω, πράττω τι πρωτύτερα : Ἰλ.Ζ 144 **ὑποφθὰς δουρὶ μέσον περόνησεν** (σχόλ. «προφθάσας, προλαβών»), Πλούτ.Πομπ.21 **ἔγραφεν ὑποφθάσας**· μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : Ὀδ.Δ 547 **ὑποφθάμενος κτεῖνεν**· **2**) μτγν. μτ. αἰτ. ἀντικ. προλαμβάνω τινά, προηγοῦμαί τινος εἴς τι : Ἀπολλ.Ρ 4,307 **τῷ καὶ ὑπέφθη πρός γε βαλὼν ὑπὲρ αὐχένα γαίης**, Πλούτ.Αἰμ.26 **ὑποφθάσας τοὺς Ῥωμαίους**· μέσ. ἐν τῇ αὐτῇ σημ. : αὐτ.Ο 471 **τὸν ὑποφθαμένη φάτο μῦθον**, ΑΠ 227.

ὑποφθέγγομαι ἀποθ. φθέγγομαι, ὁμιλῶ χαμηλῇ τῇ φωνῇ, σιγομιλῶ : Πλάτ.Σοφ.252C **ἐντὸς ὑποφθεγγόμενον** (ἐπὶ ἐγγαστριμύθου), Λουκ.Νιγρῖν.13 **ἡσυχῇ ὑποφθέγγεσθαι**, Πλούτ.Ἄρατ.8 **ἠρέμα ὑποφθέγγεσθαί τινι**, αὐτ.Ἠθ.88C **ὑποφθέγγεσθαί τινί τι**· **2**) ἀποκρίνομαι, ἀπαντῶ : Πλούτ.Βρούτ.36· **3**) ἐπὶ πτηνῶν, λαλῶ ἐλαφρά : Αἰλ.ΖΙ 7,7, Λόγγ.3,12· **4**) γεν. ἠχῶ ἐλαφρῶς : Φιλόστρ.853 **ὑποφθέγγεται κερκίς**.

ὑποφθείρω κ. μσν. φθείρω ὀλίγον κατ' ὀλίγον : Εὐσ.Εὐαγγ.Προπ.4,22, Θεοφύλ.Σ 74C· κ. παθ. : Ἱππ.Ἐπιδ.1,939 **ὑποφθείρομαι** (δ. ἀνάγν. ἀντὶ **ὑποφέρομαι** τοῦ ὑποφέρω βλ.λ.ΙΙΙ· **2**) μτγν. διαφθείρω πως : Δίων Κ 74,9.

ὑποφθίνω φθίνω βαθμηδόν, ἐλαττοῦμαι κατὰ μικρόν, ἐξασθενῶ λίγο λίγο : Ἡρακλ.Ἀλληγ.61 **ὅσον ἡ τοῦ σώματος ἰσχὺς ὑποφθίνει, τοσαῦτον ἡ τῆς διανοίας αὔξεται ῥώμη**.

ὑποφθονῶ-έω φθονῶ κρυφίως τινά : Ξεν.Ἑλλ.3,2,13 **ὑπεφθόνει τῆς στρατηγίας τῷ Τισσαφέρνει**, αὐτ.ΚΠ 4,1,13 **Κυαξάρης, ὅτι ἐκεῖνοι ἦρχον τοῦ λόγου, ὥσπερ ὑπεφθόνει** (δ.γρ. ὑπό τι ἐφθόνει).

ὑποφθόνως ἐπίρρ. φθονερῶς, ζηλοτύπως, ἐχθρικῶς : Ξεν.Ἑλλ.7,1,26 **ὑποφθόνως καὶ οὐκέτι φιλικῶς εἶχον πρὸς τοὺς Ἀρκάδας**.

ὑποφθορά (ἡ) μτγν. κ. μσν. βαθμιαία φθορά, καταστροφή, σῆψις : Ὀρειβ.19· **2**) ἡ διὰ χρημάτων φθορά, διαφθορά, δωροδοκία : Σύνοψ.Βασιλικ.Mortreuil Hist.du droit Byz.2,438,33 **περὶ ὑποφθορᾶς ἀντιδίκων**.

ὑποφθορεύς-έως (ὁ) γλωσσ. **ὁ ὑπούλως διαφθείρων**, ἀποπλανῶν.

ὑποφίολα (κηρία) (τά) μσν. τὰ ὑπὸ φιάλην ἤτοι τὰ ἐν ὑαλίνῳ κώδωνι τοποθετούμενα ἐπὶ κηροπηγίου, προφυλασσόμενα οὕτως ἀπὸ τῆς ὑπ' ἀνέμου σβέσεως : ΚΠορφ.Ἔκθ.157 (ἔκδ.Β).

ὑποφιλήδονος-ον μσν. ὁ ὀλίγον **τι, ὁ κάπως** φιλήδονος : Νεῖλ.Παραίν.1177Ε.

ὑποφιλῶ-έω μτγν. φιλῶ κρυφίως ἢ ἀτόλμως : Ἀρισταίν.2,25 **ὥσπερ ἐκ στομάτων ὑπεφίλουν ἀλλήλους καταπίνοντες τὰ φιλήματα**.

ὑποφλεγέθω ποι. ὑποφλέγω βλ.λ. : Νίκ.Ἀλεξ.282.

ὑποφλεγμαίνω μτγν. φλεγμαίνω ὀλίγον, ἐλαφρῶς, εἶμαι ὀλίγον φλογωμένος : Ὀρειβ.286· || μτφ. τοῦ θυμοῦ ἤτοι τῆς ὀργῆς, ἐξερεθίζομαι : Θεοφύλ.Σ 48,17 **καὶ μέχρι τούτου ὁ τοῦ βασιλέως θυμὸς ὑπεφλέγμαινεν**.

ὑποφλεγματίζω μτγν. ὀλίγον ἢ μικρὸν κατὰ μικρὸν ἐκβάλλω φλέγματα : Ἀλέξ.Τραλλ.29.

ὑποφλεγματώδης-ους-ες **ὁ** ὀλίγον, κατά τι φλεγματώδης βλ.λ. : Ἱππ.217.

ὑποφλέγω θερμαίνω θέτων πῦρ κάτωθεν : ΑΠ 9,626 **ὑποφλέξας λαμπάδι ὕδωρ**· **2**) μτφ μέσ. βαθμηδὸν ὑπεκκαίομαι, μὲ καίει σιγὰ σιγὰ κάτι : Ῥήτ.1,502 **ὑποφλέγεσθαι τὴν καρδίαν ἐπί τινι**.

ὑπόφλοισβος-ον μτγν. ὁ ποιῶν φλοῖσβον κάτωθεν ἢ ἐλαφρόν : Ὀρφ.Λιθ.15,13 **ὑπ- θάλασσα.**

ὑπόφοβος-ον μσν. ὁ πεφοβισμένος πως, ὁ σκιαγμένος, δθ. συνεκδ. ἄτολμος, αἰδήμων, ντροπαλός : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.74, αὐτ.97, Φώτ. ἐν λ. ὑποδεής· **2)** ὁ προξενῶν φόβον, φοβερός, ἐπίφοβος : Ἀχμ.Ὀνειροκρ.272.

ὑποφοβοῦμαι-έομαι σχόλ. φοβοῦμαί πως, εἶμαι κάπως φοβισμένος : Σχόλ.Εὐρ.Ἱππ.433 (δ.γρ.).

ὑποφοινίσσομαι μτγν., ποι. ὑπαιφοινίσσομαι γίνομαί πως φοινικόχρους, λαμβάνω πορφυρᾶν τινα ἀπόχρωσιν : Νίκ.Θηρ.178, αὐτ.760, Διοσκ.3,78.

ὑποφόνιος-ον φονικός : Σοφ.Τρ.840 **ὑποφόνια κέντρα** (διόρθ. Ἑρμάνν. ὑπόφονα)· **2)** μτγν. κτ. πληθ. ὡς οὐσ. **τὰ ὑποφόνια** τὰ πρὸς ἀποφυγὴν τῆς ἐκδικήσεως τοῦ αἵματος καταβαλλόμενα εἰς τοὺς οἰκείους τοῦ φονευθέντος χρήματα, τὰ ἄποινα βλ.λ.2)· Ἁρποκρ. «τὰ ἐπὶ φόνῳ διδόμενα χρήματα τοῖς οἰκείοις τοῦ φονευθέντος, ἵνα μὴ ἐπεξίωσιν· Δείναρχος ἐν τῷ Καλλισθένους καὶ ἐν τῷ κατὰ Φορμησίου, Θεόφραστος Νόμων ιστ'» : Φιλόστρ.877 **ὑποφόνια κατατιθέναι· 3)** τὰ πρὸς διάσωσίν τινας ἀπὸ φόνον καταβαλλόμενα λύτρα : Δίων Κ 77,12 **τῆς τοῦ ἀδελφοῦ σφαγῆς ὑποφόνια τοῖς στρατιώταις ἐδεδώκει,** Δίων Κ 77,12 **ὑποφόνια διδόναι τῆς σφαγῆς.**

ὑποφορά (ἡ) (ὑποφορῶ) κ. νεώτ. ἡ πρὸς **τὰ** κάτω φορά, ὑπαγωγή, ῥοή, ἔκκρισις, κάθαρσις τῆς κοιλίας : Ἱππ.Κωακ.168 **ἐν ὀσφύος ἀλγήματι συντόνῳ καὶ ὑποφορῇ πλέονι· 2)** κοῖλος ἀγωγός, ὀχετός : Γεωπ.2,6, αὐτ.2,8· ‖ π. ἰατρ. συρίγγιον : Ἀλέξ.Ἀφρ.1,93· **3)** πρόφασις, δικαιολογία, πρόσχημα : Ξεν.Ἑλλ.5,1,29 **ἡ τῶν μηνῶν ὑποφορά· 4)** κ. νεώτ. ῥητ. σχῆμα· Τιβέρ. 8,566 «ὑποφορὰ δέ ἐστιν ὅταν μὴ ἑξῆς προβαίνῃ ὁ λόγος, ἀλλ' ὑποθεὶς τι, ἢ ὡς παρὰ τοῦ ἀντιδίκου ἢ ὡς ἐκ τοῦ πράγματος, ἀποκρίνηται πρὸς αὐτόν, ὥσπερ δύο ἀντιλεγόμενα πρόσωπα μιμούμενος» : Ῥήτ.2,103 **ὑποφορὰ δὲ ὁ τοῦ ἐχθροῦ λόγος,** Ῥοῦφ.Ῥήτ.459 (ἐν Στράβ.248 ἐσφ.ἀνάγν. ἀντὶ ἀποφορᾶς).

ὑπόφορος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὑποκείμενος εἰς φόρον, φόρου ὑποτελής : Πλούτ.Ἠθ.774C **Χαλκιδεῖς ὑποφόρους λαβών,** Ἀρρ.Περίπλ.Ἐρ.Θαλ.10, Εὐσ.Ἐκκλ.Ἱστ.1,6, Ἰουλ.Ἐπιστ.71,2, Πάπ. **ὑπόφορος γῆ· 2)** ὁ ἔχων κοίλους πόρους· δθ. ἰατρ. ὁ ἔχων συρίγγια : Γαλ.14,681 **ὅσα ὑπόφορα καὶ κόλποι καὶ ἕλκη·** πρβλ. ὑποφορά 2).

ὑποφορῶ-έω Ἐπιγρ. φέρω ὑποκάτω ἢ πρὸς τὰ κάτω : Ἐπιγρ.Ἀθηνῶν.

ὑπόφραγμα-ατος (τὸ) νεώτ. ναυτ. ἕκαστον τῶν ὑπὸ τὸ κύριον κατάστρωμα **τοῦ πλοίου** καταστρωμάτων, ἄ. καραδοῦρος.

ὑποφραδμοσύνη (ἡ) παραίνεσις, συμβουλή : Ἡσίοδ.Θ 653 **σῇς δ' ὑποφραδμοσύνῃσιν** (ἄ.γρ. σῇσιν ἐπιφροσύνῃσιν).

ὑποφράζομαι μτγν. μέσ. μτ. παθ. ἀόρ. **ὑπεφράσθην,** ὑπονοῶ βλ.λ. : Ἀπολλ.Ρ 1,462.

ὑποφράσσω, ἀττ. **-ττω φράσσω, κλείω,** κάτωθεν : Ἀρχ Μαθ.269.

ὑποφραστήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. ὑποφήτης βλ.λ. : Γρηγ.Ναζ.2,1421 **εἰσὶ γάρ, εἰσὶ καὶ ὑμῖν ὑποφραστῆρες** ἀοιδῆς.

ὑπόφρικος-ον (φρίξ) μτγν. ὁ ὑπὸ **ἐλαφρᾶς** φρικιάσεως κατεχόμενος : ΠΔ Μακκ.3,6,20 **ὑπόφρικον καὶ τὸ τοῦ βασιλέως σῶμα ἐγεννήθη.**

ὑποφρίσσω μτγν., ἀττ. -ττω φρίσσω ὀλίγον, τρομάζω, φοβοῦμαι ὀλίγον : Λουκ.Περεγρ.39, αὐτ. Ζ Ἔλεγχ.4 **ὑπέφριττον μεταξὺ ἀκούων τῶν ἐπῶν· 2)** μτ. αἰτ. αἰσθάνομαι κρύφιον φόβον ἔκ τινος, τρέμω κρυφὰ κάποιον : **Εὐφορ.π.**Ἀθήν.6,263B **ὑποφρίσσοντες ἄνακτα.**

ὑποφροντιστής-οῦ (ὁ) **νεώτ. ναυτ.** παλαιὰ ὀνομασία βαθμοῦ ἀξιωματικοῦ τοῦ οἰκονομικοῦ κλάδου τοῦ ναυτικοῦ ἀντιστοίχου πρὸς τὸν τοῦ λοχαγοῦ, νῦν οἰκονομικὸς ὑποπλοίαρχος.

ὑποφρούραρχος (ὁ) νεώτ. στρατ. ὁ μετὰ τὸν φρούραρχον ἢ ἀναπληρωτὴς αὐτοῦ ἀξιωματικός.

ὑποφρύγιος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. τρόπος τις μουσικὸς συντιθέμενος εἰς κλίμακα κατὰ ἓν τετράχορδον βαρυτέραν τῆς φρυγίου, ἄ. ὑποφρυγιστὶ ἁρμονία ἢ ὑποφρύγιον μέλος : Πλούτ.2,1142F.

ὑποφρυγιστί ἐπίρρ. κατὰ τὸν ὑποφρύγιον βλ.λ. τρόπον : Ἀριστλ.Πρ.19,48 **ἡ ὑποφρυγιστὶ ἁρμονία** ἐνθουσιαστικὴ καὶ **βακχική, σεμνὸν ἔχει τὸ ἦθος.**

ὑποφυάς-άδος (ἡ) Ἡσ. ἐν λ. μόλσον «ὑπόφυσις».

ὑποφυγή (ἡ) μτγν. καταφυγή, καταφύγιον, τόπος ὑφ' **ὃν** δύναταί τις ν' ἀποφύγῃ τι : Ἰώσ.ΑΙ 8,5 **τὰ ἄλση . . πρὸς θέρους ὑποφυγήν,** Πολυβ.9,16 **ἔξω δὲ τῆς πόλεως καὶ ἄντρα καὶ σπήλαια καὶ σπηλαιώδεις ὑποφυγαί.**

ὑποφυλακτήρ-ῆρος (ὁ) νεώτ. τεμάχιον **ἐκ χάλυβος** τοποθετημένον **ὑπὸ τὸν** ξυστὸν τοῦ **τυφεκίου** καὶ περιβάλλον τὴν σκανδάλην αὐτοῦ.

ὑποφύλαξ-ακος (ὁ) Ἐπιγρ. ὁ ὑπὸ τὸν ἀρχιφύλακα τελῶν φύλαξ : **ὑποφύλαξ καὶ ἀρχιφύλαξ Λυκίων τοῦ κοινοῦ.**

ὑποφυλάσσω Ἐπιγρ. μτγν. ἀσκῶ καθήκοντα ὑπάρχου, εἶμαι ὕπαρχος : **ὑποφυλάξαντα τοῦ Λυκίων ἔθνους.**

ὑποφυλλίς-ίδος (ἡ) ΕΜ 159,27 **ἐσφ. ἀντὶ** ἐπιφυλλίς.

ὑπόφυλλον (τὸ) νεώτ. βοταν. μικρὸν λεπιδοειδὲς φύλλον ἀναφαινόμενον κάτωθι κλαδίσκου.

ὑποφυσίνη (ἡ) νεώτ. χημ. τὸ κύριον συστατικὸν τῆς ὑποφύσεως βλ.λ. περιέχον ὁρμόνας δρώσας **ἐπὶ** τὰς λείας μυϊκὰς ἶνας καὶ φερόμενον **ἐν τῇ** φαρμακευτικῇ ὑπὸ πλεῖστα ὀνόματα, ὡς **ὑποφίνη,** πιτουϊγάνη, πιτουγνελάδη, ὑπογάνη κ. ἄ.

ὑπόφυσις-εως (ἡ) νεώτ. τὸ κάτωθι **φυόμενον,** παραφυάς· **2)** νεώτ. ἀνατ. ὁρμονογόνος **ἐνδοκρινὴς** ἀδὴν **ἐν τῇ** βάσει τοῦ **ἐγκεφάλου.**

ὑποφυσῶ-άω μτγν. φυσῶ ἠρέμα, **ἐλαφρά :** ΕΜ 818,57 **ὑποφυσῶντος τοῦ ἀνέμου· 2) μτφ.** ἐν τῷ παθ. τ. φουσκώνω κάπως : **Φίλ.1,339 πλούτου μεγέθει ὑποφυσᾶν.**

ὑποφυτεύω φυτεύω ὑποκάτω τινός : **Θεόφρ.Φ** ΑΙτ.3,10 **ὑποφυτεύειν δάφνην .. ὑπὸ πεύκῃ, Γεωπ.** 10,50 **σκίλλαν ὑποφυτεύων παρὰ τὰς ῥίζας.**

ὑποφύω, ἀόρ. β' μτ. μέσ. σημ. **ὑπέφυν,** παρακ. μτ. μέσ. σημ. **ὑποπέφυκα,** ἐπὶ τῆς γῆς, φύω **κάτωθεν,** γεννῶ, ἀφήνω νὰ βλαστήσῃ, βγάζω : Ἰλ.Ξ 347 **τοῖσι δ' ὑπὸ χθὼν φύε ποίην** (κτ. τμῆσιν), **Ἱππ.** Κεφ.Τρωμ.910 (μέσ.)· ‖ μέσ. ἐπὶ τῶν ὀδόντων, φυτρώνω εἰς ἀντικατάστασιν ἄλλου : Ἀριστλ.ΖΙ 2,2,1, αὐτ.8,24,1· ὁμ. κ. ἐν τῷ **ἐνεργ.** τ. μτ. μέσ. σημ. : Θεόφρ.ΦΙ 4,15,2 **ὑποφύει** (ὑποφύεται, φυτρώνει) (ἐὰν ἡ γρ. εἶναι ὀρθή)· **2) μέσ. διατελῶ** ἐν αὐξήσει, μεγαλώνω συνεχῶς : Αἰλ.ΠΙ 8,8.

ὑποφωλεύω μτγν. φωλεύω ὑπό τι, κρύπτομαι ὑπό τι : ΑΠ 7,375 **τοίχων ὀρθὰ .. οἷς ὑποφωλεύουσαν ὑπήλυθον αἱ κακόμοιροι ὠδῖνες.**

ὑποφώνημα-ατος (τὸ) μτγν. ὑποφώνησις βλ.λ. : Βασ.3,335B **τοῖς ἡμετέροις ὑποφωνήμασιν ἐπιρρωσθῆναι πρὸς τὸν ἀγῶνα.**

ὑποφώνησις-εως (ἡ) μτγν. προτροπή, παρακέλευσις, παραίνεσις : Πλούτ.Ἠθ.33D.

ὑποφωνητής-οῦ (ὁ) μτγν. ὁ παρακελεύων, προτρέπων : Ἰγνάτ.Ἐπιστ.130 **ὡς συστρατιώτης ἡμῶν ὑποφωνητοῦ τάξιν ἔχων.**

ὑποφωνῶ-έω μτγν. φωνῶ, φωνάζω εἰς ἀπάντησίν τινος, ἀποκρινόμενος εἴς τινα : Πλούτ.Πομπ. 25 **τίνα, εἶπεν, ἕξετε ἄλλον ; ἐκ μιᾶς γνώμης ὑπεφώνησαν ἅπαντες, σεαυτόν,** αὐτ.Ἠθ.53B· ‖ ᾄδω, ψάλλω εἰς ἀπάντησιν : Μόσχ.3,49 **αἱ δὲ ὑπεφώνεον**

ὄρνιθες· **2)** ὑπ- τινα ἀντηχῶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ : Ἐπιγρ.· **3)** Ἡσ. «ὑποφωνῆσαι· ὑποδεῖξαι».
ὑποφώσκω κ. νεώτ. ὑποφαύσκω βλ.λ. : Ἀριστλ. Πρ.25,5 **ὑποφωσκούσης ἕω,** Διόδ.Σ 13,18 **τῆς ἡμέρας ὑποφωσκούσης** (δ.γρ. ἐπιφ-).
ὑποχάζομαι, ἀόρ. **ὑποκεκαδόμην,** ἀπαθ. ὑποχωρῶ βαθμηδόν, ἀποσύρομαι, τραβιῶμαι πίσω : Ἰλ.Δ 498 **ὑπὸ δὲ Τρῶες κεκάδοντο,** Ἀπολλ.Ρ 1,1101 **καί οἱ** (ἐνν. τῇ μητρὶ τῶν θεῶν) **Ζεὺς αὐτὸς Κρονίδης ὑποχάζεται.**
ὑποχαίνω μτγν. ὑποχάσκω βλ.λ. : Αἰλ.ΖΙ 15,1.
ὑποχαίρω μτγν. χαίρω κρυφίως, κρυφοχαίρω : Πολ.Φυσ.1,18 **εἰς κακὸν ὑποχαίροντες.**
ὑποχάλαρος-ον ὁ ὀλίγον τι χαλαρός, μόλις χαλαρός : Ἱππ.Μοχλ.865.
ὑποχάλασις-εως (ἡ) μτγν. κ. μσν. βαθμιαία χάλασις, χαλάρωσις, καταβίβασις : Ἰουστ.410 **ὅσον ἤρκει εἰς τὴν ὑποχάλασιν τοῦ παραλύτου·** **2)** μτφ. μετριασμὸς ἐνεργείας, διακοπή, σταμάτημα : Νικ.Χων.27C· **2)** καθίζησις· Σουΐδ. ἐν λ. ὑφιζήσεις «ὑφιζήσεις· ὑποχαλάσεις, ἐνδόσεις».
ὑποχαλεπαίνω σχόλ. χαλεπαίνω, ὀργίζομαι ὀλίγον : Σχόλ. εἰς Σοφ.ΟΚ 1l7.
ὑποχαλινίδιος-α-ον ὁ ὑπὸ τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου : Ξεν.Ἱππ.7,1 **ἡ ὑποχαλινιδία** (ἐνν. ἡνία· πιθ. ὁ εἰς ἑκάτερον ἄκρον τοῦ χαλινοῦ προσδεδεμένος καὶ ὑπὸ τὴν σιαγόνα τοῦ ἵππου διερχόμενος ἱμάς).
ὑποχαλκίζω λεξ. ἔχω ἀπόχρωσιν χαλκοῦ, εἶμαι ὀλίγον χαλκόχρους· ΕΜ 805,49· **2)** μτβ.ἀνταλλάσσω πρὸς χαλκόν, μὲ χαλκόν τι· Ἡσ. «ὑπεχάλκισο· πρὸς χαλκοῦ ὑπεθέμην».
ὑπόχαλκος-ον ὁ περιέχων χαλκόν, ὁ ἔσωθεν χάλκινος : Πλάτ.Πολ.415Β **ἐὰν ἔκγονος ὑπόχαλκος γένηται·** **2)** ἐπὶ ἐπηργυρωμένων ἢ ἐπικεχρυσωμένων χαλκίνων νομισμάτων, ὁ ἔχων ὑποκάτω χαλκόν, νόθος : Πλούτ.Ἠθ.1Β, αὐτ.Ἠθ.65Α, Σουΐδ.· πρβλ. ὑπάργυρος, ὑποσίδηρος, ὑπόχρυσος· **3)** ὁ ἠχῶν ὡς χαλκός : Φιλόστρ.Ἀπολλ.89,16 **ὑπόχαλκον ἠχὼ φέρουσιν,** Μανασσ Κ Χρον.5333 **χρυσὸν . . μηδὲν ὑπόχαλκον ἠχοῦντα·** **4)** ὁ ἔχων χρῶμα χαλκοῦ, χαλκόχρους : Σχόλ.Ὀδ.Χ 299.
ὑποχαλκῶ-δῶ γλώσσ. συγκιρνῶ, ἀναμειγνύω μετὰ χαλκοῦ· ‖ διὰ χαλκοῦ ὑπενδύω.
ὑποχαλῶ-άω κ. μσν. χαλῶ, χαλαρώνω τι ὀλίγον : Εὐστ.Πον.8,70 **τὰ νεῦρα ὑποχαλᾶται τοῖς κάμνουσι·** ‖ ἀμτβ. χαλαροῦμαι, καταρρίπτω ὀλίγον : Ρητ.1,621 **κεραία μὴ ὑποχαλῶσα καὶ ὑπενδιδοῦσα·** **2)** παύω, σταματῶ ἀπό τινος : Αἰλ. ΖΙ 12,46 **ἕστηκε δὲ ἀνὴρ αὐλῶν τεχνίτης, καὶ ὅς ὅτι μάλιστα πειρᾶται τοῦ μέλους ὑποχαλᾶν.**
ὑποχαράσσω μτγν., ἀττ. -ττω χαράσσω, ἐγγλύφω ὑποκάτω : Φιλόστρ.Γυμν.48,13, Πλούτ.Ἀλέξ. 69 **τὴν ἐπιγραφὴν ἀναγνοὺς ἐκέλευσεν Ἑλληνικοῖς ὑποχαράξαι γράμμασι,** Γρηγ.Νύσσ 1,873.
ὑποχαρίζομαι μσν. ἀποθ. δεικνύομαι ὀλίγον **εὐγνώμων** πρός τινα : Πασχ.Χρον.1,577,22.
ὑποχαροπός-όν, μτγν. ὑποχάροπος-ον (Κλήμ. Ἀλ.9,14) ὁ ὀλίγον, κάπως χαροπὸς βλ.λ.: Ξεν.Κυν. 5,23 **καὶ τὰ ὄμματα οἱ μὲν ὑποχαροποὶ οἱ δ' ὑπόγλαυκοι,** Κλήμ.Ἀλεξ.20.
ὑποχάρτωσις-εως (ἡ) γλωσσ. στέγασμα, κονίαμα.
ὑποχάσκω, ἀόρ.β' ὑπέχανον, παρακ. **ὑποκέχηνα,** χάσκω ὀλίγον : Ἀριστοφ.Πλ.314 **σὺ δ' Ἀρίστυλλος ὑποχάσκων ἐρεῖς,** Ξεν.Ἱππ.6,8, Ἰώσ.Π 17, 283 **βάθος κρημνῶν ὑποκέχηνεν,** Ἀχιλλ.Τάτ.1,1 **μικρὸν ὑποκεχηνυῖα τὸ στόμα·** **2)** εἰκάζω, προαισθάνομαί τι, ἀναμένω τι μετ' ἀνησυχίας ἢ φόβου : Ἱππ.1139D **ὑποχάσκειν κακόν.**
ὑπόχαυνος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον χαῦνος, χαλαρός : Ὀρειβ.158 **ὁ Γαλατικὸς ἐλλέβορος ῥυσός, ὑπόχαυνος·** ‖ ὁ πορώδης ὀλίγον, κάπως σαθρός : ΕΜ 184,54 **τόπος τὰ μὲν ἄνω ἰσχυρὰ ἔχων, τὰ δὲ κάτω ὑπόχαυνα·** **2)** μτφ. ὁ ὀλίγον ἐπηρμένος, κάπως φαντασμένος, ξυπασμένος : Ἀθήν.624Ε **τὸ τῶν Αἰολέων ἦθος ἔχει τὸ γαῦρον καὶ ὀγκῶδες ἔτι δὲ ὑπόχαυνον,** Πρόκλ Τετράβ.223.
ὑποχαυνῶ-όω μτγν. χαυνῶ ὀλίγον, χαλαρώνω ὀλίγον, κάπως : Βασ.2,951D **τοῦ λόγου τὸν τόνον ὑποχαυνοῦσι·** **2)** καθιστῶ τινα μαλθακόν, ἐκτεθηλυμμένον, θηλυπρεπῆ : Πλούτ.Ἠθ.21C **ἐπῆρε . . τὴν φιληδονίαν καὶ ὑπεχαύνωσε τοῖς ἐρωτικοῖς καὶ διαπύροις ἐκείνοις** (στίχοις).
ὑπόχειρ (ὁ,ἡ) ὑποχείριος βλ.λ. : Σοφ.Ἠλ.1092 (διόρθ. ἀντὶ ὑπὸ χεῖρο).
ὑποχείριος-ον κ. -α-ο(ν) κ. νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑπὸ τὴν χεῖρα, ὁ ἐντὸς τῆς χειρός, ὁ ἐν χερσὶ κρατούμενος : Ὀδ.Ο 448 **οἴσω γὰρ καὶ χρυσόν, ὅστις χ' ὑποχείριος ἔλθῃ** (Εὐστ. «ὑπὸ ταῖς ἐμαῖς χερσὶ γένηται»)· πρβλ.Σουΐδ.ἐν λ.πρόχειρος· **2)** κ. νεώτ. κ. δημ. συνήθ. ἐπὶ προσ., ὁ ἐν τῇ καταχῇ, ὑπὸ τὴν ἐξουσίαν τινός, ὁ ὑπὸ τὰς διαταγάς τινος, ὁ ὑποκείμενος εἴς τινα : Θέογν.363ἱ **ὅταν δ' ὑποχείριος ἔλθῃ,** Ἡρ.6,33 **τὰ ἐπὶ δεξιὰ .. τοῖσι Πέρσῃσι ὑποχείρια ἦν γεγονότα,** αὐτ.1,106 **ὑποχειρίους ποιεῖσθαι,** αὐτ.5,91 **ὑποχειρίους παρέχειν,** αὐτ.6,119 **ὑποχείριον εἶναι,** Αἰσχ.Ἱκ.392 **μή τι ποτ' οὖν γενοίμαν ὑποχείριος,** Εὐρ.Ἀνδρ.786, Λυσ.101, 10, Θουκ.3,11, Λυκοῦργ.148,39 **ὑποχείριον παραδιδόναι τινά τινι,** Ξεν.Ἀν.3,2,3, αὐτ.ΚΠ 5,3,13 **ὑποχείριον ποιεῖν τινά τινι, - τὸν ἐδάνεισε καὶ τὸν ἔχει ὑποχείριον·** ‖ **ὑποχείριος τῷ ἰητρῷ** ὁ ὑπὸ ἰατρικὴν ἐπίβλεψιν, θεραπείαν : Ἱππ.19,25· ‖ ἐπὶ ζῴων, ὁ ἐν ὑποταγῇ, πειθήνιος : Ξεν.Ἱππ.8,12 **ὑποχείριον τὸν ἵππον ἔχειν·** ‖ ἐπὶ ἀγρίων ὀρνίθων, ἐξημερωμένος : Πλάτ.Θεαίτ.197C **ὑποχειρίους ἐποιήσατο·** **3)** μτφ. ὁ μὴ δυσχερὴς εἴς τινα, ποὺ εἶναι τοῦ χεριοῦ του : Πλάτ.Θεαίτ.198Α **ὑποχειρίους τὰς ἐπιστήμας ἔχειν·** ‖ ἐπίρρ. **ὑποχειρίως** ἐν ὑποταγῇ· δθ. **ὑποχειρίως ἔχω τινί** ὑποτάσσομαι, ὑπακούω : Γρηγ.Νύσσ.3,107D **ὑποχειρίως ἔχειν τῷ ἑτέρῳ τὸν ἕτερον.**
ὑποχειριότης-ητος (ἡ) νεώτ. στρατ. ἡ μειονεκτικὴ κατάστασις στρατεύματός τινος εὑρισκομένου ὑπὸ τὰ ἐχθρικὰ πυρὰ καὶ μὴ δυναμένου ν' ἀπομακρυνθῇ τῶν θέσεων αὐτοῦ.
ὑποχειρογραφῶ-έω πάπ. ὑπογράφω ἰδιοχείρως : **ἐπίσταλμα ὑποκεχειρογραφημένον.**
ὑποχερσοῦμαι-όομαι μτγν. ἐπὶ ἐκτάσεως γῆς, βαθμηδὸν γίνομαι χέρσος, ἀποχερσοῦμαι, ἀποξηραίνομαι : Γρηγ.Νύσσ.2,511D **ἄνω τῆς ἐπιφανείας τοῦ ὕδατος ὑποχερσουμένης τῇ βάσει.**
ὑπόχευμα-ατος (τὸ) ἥσυχον, ἐλαφρὸν χύσιμον, ῥάντισμα : Πίνδ.Π 5,100 **ἀρετὰν.. ῥανθεῖσαν ὕμνων ὑποχεύμασιν** (δ.γρ. ὑπὸ χεύμασιν).
ὑποχέω, μέλλ. **-χεῶ,** ἀόρ. **ὑπέχεα,** ἐπ. **ὑπέχευα** (ὁ μόνος τ. π.Ὁμ.), περὶ ξηρῶν πραγμάτων, χύνω, σκορπίζω, ἁπλώνω, στρώνω ὑποκάτω : Ἰλ.Λ 843 **θεράπων δὲ ἰδὼν ὑπέχευε βοείας,** Ὀδ.Ξ 49 **ῥῶπας δ' ὑπέχευε δασείας,** αὐτ.Π 47, Ἡρ.7,218 **φύλλα ὑποκεχυμένα ὑπὸ τοῖς ποσί** (σκορπισμένα κατὰ γῆς ὑπὸ τοὺς πόδας)· **2)** χύνω ἐντὸς δοχείου τεθειμένου ὑποκάτω, ἐγχέω, ῥίχνω : Σόφιλ. ἐν «Παρακαταθήκῃ» **Χίου δύο κυάθους, ἀνεβόησέν τις, ὑπόχει,** Δίφιλ.ἐν «Αἱρησιτείχει» **ὑποχέασθαι πλείονας·** ‖ μτφ. ἐμβάλλω εἴς τὴν ψυχήν τινος κρυφίως : Ἡρ.2,152 **ἀπιστίη ὑπεκέχυτο αὐτῷ,** αὐτ.3,66· **3)** **ὑποχέω τινά τινι** ἐπικαλύπτω, σκεπάζω τινὰ διά τινος : Ὀππ.Ἁλ 1,740· **4)** παθ. ἐκτείνομαι, ἐξαπλοῦμαι ὑπό τι : Ἀριστλ. Κόσ.2,12 (ἐπὶ τοῦ ὑπὸ τὸν αἰθέρα ἐκτεινομένου ἀέρος)· **5)** πάσχω ἐκ καταρράκτου : Φίλ.2,50 **ὑποχυθέντες τὰς ὄψεις·** ὁμ. ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν : Διοσκ.2,194 **ὀφθαλμοὶ ὑποκεχυμέναι·** **6)** παθ. μτφ. ἐπὶ τοῦ νοῦ, συσκοτίζομαι : Μάξ.Τύρ.Λ 6,3.

ὑποχή (ἡ) (ὑπέχω) μτγν. στρογγύλον ἔχον μακρὰν χειρολαβὴν ἁλιευτικὸν δίκτυον, ἀπόχη, ἀπόχο, πόχα: 'Οππ.'Αλ.5,81,Αἰλ.ΖΙ 13,17,Πλούτ.'Ηθ.977Ε.

ὑπόχηλα (τά) (χηλή) μτγν. τὰ προεξέχοντα ἐπὶ τῆς ῥάχεως τῆς χειρὸς ἐν τῇ ἀρχῇ τῶν δακτύλων ὀστᾶ τῶν ἀρμῶν: Πολυβ.2,144.

ὑποχθόνιος-α-ον κ.-ος-ον κ.νεώτ., Ἰων.-ίη-ιον ὁ ὑπὸ τὴν χθόνα, τὴν γῆν, ἐπὶ τῶν θεῶν τοῦ Ἅδου, ὁ τοῦ Κάτω κόσμου: 'Ησίοδ.'Έργ.141 **τοὶ μὲν ὑποχθόνιοι μάκαρες θνητοὶ καλέονται** (δ.γρ. ἐπιχθ-)· ‖ ὁ ὑπὸ τὴν χθόνα τεθαμμένος, δθ. ὁ νεκρός: Εὐρ. 'Ανδρ.515 **ἴθ' ὑποχθόνιοι· καὶ γὰρ ἀπ' ἐχθρῶν ἥκετε πύργων**, Λουκ.Χάρ.22· πρβλ. χθόνιος, καταχθόνιος· ‖ νεώτ. ἐπὶ πραγμ. ὑπόγειος: **ὑποχθόνια κοιλώματα, - ὑποχθόνιοι δονήσεις**· ‖ ἐπίρρ. νεώτ. **ὑποχθονίως** ὑπὸ τὴν γῆν, ὑπογείως.

ὑπόχθων-ονος (ὁ,ἡ) μτγν. ὑποχθόνιος βλ.λ.: ΑΠ Παράρτ.9,78 **βασιλεὺς ὅδε κεῖται ὑπόχθων**.

ὑποχιλίαρχος (ὁ) νεώτ. βαθμὸς στρατιωτικὸς τῶν χρόνων τῆς 'Ελληνικῆς ἐπαναστάσεως, ὁ ἀμέσως ὑπὸ τὸν χιλίαρχον βλ.λ. ἀξιωματικός.

ὑποχίτων-ωνος (ὁ) γλωσσ. ἔνδυμα **ὑπὸ τὸν χιτῶνο**, ὑπενδύτης.

ὑποχλιαίνω χλιαίνω, θερμαίνω ὀλίγον ἢ βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον: 'Ιππ.1012D, Πλούτ.'Ηθ.658D.

ὑποχλίζω, μέλλ. -ίσω, ὑπεγείρω, ἀνασηκώνω διὰ μοχλοῦ: 'Ανών.Ποι.π.'Ερωτιαν.21,12 **δέκτο.. λαὸν 'Αχαιῶν.. κληῖδας ὑποχλήσασα πυλάων**.

ὑποχλοάζω ἐσφ. ἀντὶ ὑποχνοάζω.

ὑπόχλοος-ον μτγν. ὁ ὑποκίτρινος ἢ ὑποπράσινος κατὰ τὸ χρῶμα, χλωροκίτρινος: Καλλ.Δῆλ.80.

ὑποχλοῦμαι-έομαι παθ. κυλίομαι ὑπό τι, κινοῦμαι ὑποκάτω τινός: 'Ιλ.Φ 261 **τοῦ μέν τε προρέοντος ὑπὸ ψηφῖδες ἅπασαι ὀχλεῦνται** (σχόλ. «ὑποχλοῦνται, ὑποκινοῦνται»).

ὑποχλωρίζω μτγν. λαμβάνω ὑπόχλωρον, κιτρινωπόν, χρυσίζον χρῶμα: 'Ωριγέν.3,458Α **αὐγὴν ὑποχλωρίζουσαν ἠρέμα διαλάμπειν**.

ὑποχλωρομέλας-ανος-αν ὁ κάπως ὠχρομέλας, μαυροκίτρινος: 'Ιππ.1175G.

ὑπόχλωρος-ον ὁ ὀλίγον χλωρὸς **τὸ χρῶμα**, κάπως κιτρινοπράσινος, χλωμός: 'Ιππ.Προγν.401, αὐτ.'Αγμ.760, 'Αριστλ.ΖΙ 9,14,1.

ὑποχλωρυδρία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐλάττωσις τῆς ἐν τῷ ὀργανισμῷ ἐκκρίσεως τοῦ ὑδροχλωρικοῦ ὀξέος, παρατηρουμένη ἐπὶ νευροπαθῶν, καρκινοπαθῶν καὶ ἐξησθενημένων ἐν γένει ἀτόμων· ἀντίθ. ὑπερχλωρυδρία.

ὑποχνοάζω ἀρχίζω νὰ βγάζω χνούδι εἰς τὸ πρόσωπον: Κωμ.ἀπ.(Meineke) 2,751, Γρηγ.Νύσσ.1, 1121Β **νεανίαν.. ἄρτι τοῖς ἰούλοις ὑποχνοάζοντα**.

ὑπόχνους-οας-ουν-οον (χνοῦς) μτγν. ὁ ὁπωσοῦν χνοώδης, ὁ λίγο χνουδάτος: Ρήτ.1,523,19 **ἦν τὸ μῆλον ὑπόχνοον**.

ὑποχοινικίς-ίδος (ἡ) μτγν. τὸ ὑπὸ τὴν χοινικίδα βλ.λ. μέρος, τὸ κάτω μέρος τῆς χοινικίδος, τῆς σύριγγος τοῦ τροχοῦ τῆς ἁμάξης: Φίλ.Μηχ. Βελοπ. ἐν 'Αρχ.Μαθ.62,20 **μήτε χοινικίδας μήτε ὑποχοινικίδας**.

ὑποχοιρίς-ίδος (ἡ) φυτόν τι ἐκ τοῦ εἴδους τῶν κιχορίων: Θεόφρ.ΦΙ 7,7,1, αὐτ.11,4.

ὑποχολία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ ἐλάττωσις τῆς ἐκκρίσεως τῆς χολῆς.

ὑπόχολος-ον ὁ ὀλίγην χολήν, ὁ μικρὰν ποσότητα αὐτῆς περιέχων, ὁ κάπως χολώδης: 'Ιππ.493, 30 **ἀναβήσσει ὑπόχολα** (ἤτοι βήσσων ἀνάγει φλέγματα περιέχοντα ὀλίγην χολήν), αὐτ.518,5 **ἀναχρέμπτεται ὑπόχολον** (φλέγμα), 'Αρετ.'Οξ.Παθ.2,1 **ὑπόχολον κατακορὲς φλέγμα**· 2) μτγν. ὁ ὀλίγον τι μελαγχολῶν: Πολυβ.2,214.

ὑποχολώδης-ους-ες ὁ ὀλίγον τι χολώδης, χολοειδής βλ.λς: 'Ιππ.'Επιδ.3.1072.

ὑποχονδρία (ἡ) νεώτ., δημ. **ὑποχοντρία** ψυχοπάθεια χαρακτηριζομένη ὑπὸ μεγαλοποιήσεως τῆς σημασίας συνήθων σωματικῶν ἐνοχλημάτων, συνοδευομένη δὲ ὑπὸ ἀνησυχίας καὶ καταθλίψεως· 2) τὸ νὰ εἶναί τις ὑποχονδριακός, ὑποχόντριος δύστροπος, ἀκοινώνητος, ἀσυμβίβαστος.

ὑποχονδριάζω νεώτ., δημ. **ὑποχοντριάζω** καθίσταμαι, γίνομαι ὑποχονδριακός.

ὑποχονδριακός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ., δημ. **ὑποχοντριακός-ιά(-ή)-ό** ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὸ ὑποχόνδριον, ὁ τοῦ ὑποχονδρίου: Γαλ.7, 441Β **ὑποχονδριακὸν νόσημα**, 'Αλέξ.Τραλλ.7,113 **ὑποχονδριακὸν πάθος**, Θεοφάν.Νόνν.1,130· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ πάσχων ἐξ ὑποχονδρίας, ὑποχόνδριος· 3) ὁμ. ὁ δύστροπος, ἀκοινώνητος, ἀσυμβίβαστος.

ὑποχόνδριος(-α)-ο(ν) κ. νεώτ., δημ. κ. **-χόντριο** ὁ ὑπὸ τὸν χόνδρον τοῦ στήθους, ὁ ὑποκάτω τῶν χόνδρων: 'Αριστλ.Πρ.30,1,10 **πάθη ὑποχόνδρια**· 2) κ.νεώτ. **ὑποχόνδριον** (τὸ) ἑκατέρα τῶν πλαγίων μοιρῶν τῆς ἐπιγαστρίου χώρας κειμένη κάτωθεν τῶν πλευρικῶν χόνδρων: 'Αριστλ.ΖΙ 1,13,1 «τὸ μὲν ὑπὸ τὸν ὀμφαλὸν ἦτρον, τὸ δὲ ὑπὲρ τὸν ὀμφαλὸν ὑποχόνδριον», ΕΜ 784,32«ὑποχόνδρια, τὰ ἀκροσπάθια τὰ ὑπὸ τὴν λαγόνα»: Θεόφρ.'Οδμ.6 **τὰ ὑποχόνδρια καὶ τὸ στῆθος**, Πολυβ.2,165 **καὶ μὲν δὴ τῷ μὲν ὑποκαρδίῳ χόνδρος ὑπόκειται· τῷ δὲ χόνδρῳ, ὑποχόνδριον**· 2) νεώτ. κ. δημ. ὁ ὑποχονδριακὸς βλ.λ.2).

ὑποχοντρία (ἡ) δημ. προφ. τοῦ ὑποχονδρία βλ.λ.

ὑποχοντριάζω δημ. προφ. τοῦ ὑποχονδριάζω.

ὑποχοντριακός-ή(-ιά)-ό δημ. προφ. τοῦ ὑποχονδριακὸς βλ.λ.

ὑποχόντριος-ια-ιο δημ. προφ. τοῦ ὑποχόνδριος.

ὑποχορεύω μτγν. χορεύω ὑπό, ὑποκάτω τινός: Νικηφ.Προγ.ἐν Ρήτ.522,29 **χάριτες ἠρέμα πως ὑπέτρεχον τὰ φυτά, καὶ τοῖς ἄνθεσιν ὑπεχόρευον**.

ὑποχορηγία (ἡ) μτγν. χορηγία, ἀφθονία, εὐπορία: Στράβ.5,3,7 **ἡ ὕλη καὶ οἱ κατακομίζοντες ποταμοὶ θαυμαστὴν παρέχουσι τὴν ὑποχορηγίαν**.

ὑποχορηγῶ-έω μτγν. ὑποστηρίζω τὸν χορηγόν, δθ. παρέχω, δίδω, κάμνω τὰ ἔξοδα ἔν τινι ἐπιχειρήσει, ἔν τινι ἐγχειρήματι, βοηθῶ, ὑποστηρίζω χορηγῶν: Στράβ.6,2,7 **ἡ νῆσος ὑποχορηγεῖ τῇ 'Ρώμῃ.. ἕκαστα εὐμαρῶς**, Γρηγ.Νύσσ.2,293C **συχνὸν αὐτῷ ὑποχορηγοῦντες ἀργύριον**.

ὑποχος-ον (ὑπέχω) ὁ εἴς τινα ὑποκείμενος, ὑπήκοος, ὕπαρχος: Αἰσχ.Πέρσ.24 **βασιλεῖς βασιλέως ὕποχοι μεγάλου**, Ξεν.'Αν.2,5,7 **πάντα τοῖς θεοῖς ὕποχα**· 2) ὁ ἔνοχος: Δημ.1315 **μηδεμιᾶς ἐξωλείας ὑπόχους ἑαυτοὺς ποιεῖν**, Φίλ.1,429,17 **τῇ τῶν ἀνδροφόνων οὐδὲν ἧττον ὕποχος δίκῃ καθέστηκεν**, Πολυβ.3,139.

ὑποχραίνω μτγν. χραίνω, μολύνω, ρυπαίνω, λερώνω ὀλίγον, ἐπιφανειακῶς, ἐν χρ. τὸ παθ.: Κόλουθ.228 **μὴ πόδες ὑποχραίνοιντο κονίης**.

ὑποχρεμετίζω μτγν. χρεμετίζω πρός τι, **ἔν τινι**, ἐπί τινι: Κόϊντ.8,57 **διεσσύμενοι δ' ἐπὶ μάλλον ἵπποι ὑπεχρεμέτιζον**.

ὑποχρέμπτομαι χρέμπτομαι ὀλίγον ἢ ἠρέμα, ἀποχρέμπτομαι ἐλαφρῶς: 'Ιππ.470,31 **ὑποχρεμψάμενος καὶ ἀποκαθαρθεὶς**, αὐτ.492,52.

ὑπόχρεος-ο(ν) πάπ. κ. νεώτ., δημ. θηλ. **ὑπόχρεη**, δ. τ. ὑπόχρεως βλ.λ.

ὑποχρεῶ-όω νεώτ., δημ. **ὑποχρεώνω**, ἀόρ. ὑπεχρέωσα, παθ. ἀόρ. **ὑπεχρεώθην**, δημ. **ὑποχρεώθηκα**, μτχ. παθ. παρακ. **ὑποχρεωμένος**, καθιστῶ τινα ὑπόχρεον, τὸν ἐξαναγκάζω νὰ προβῇ εἴς τι, νὰ πράξῃ τι: **τὸν ὑποχρέωσε νὰ πληρώσῃ διπλὸ εἰσιτήριο**· 2) ἐπιβάλλω, ἐπιτάσσω εἴς τι πρόσωπον: **ὁ νόμος σᾶς ὑποχρεοῖ νὰ τὸν ἀποζημιώσετε**· 3) προκαλῶ τὸ συναίσθημα τῆς

εὐγνωμοσύνης, τῆς ὀφειλῆς χάριτος: **μὲ ὑποχρεώσατε μὲ τὴν καλωσύνη σας** κ. παθ.: **εἶμαι ὑποχρεωμένος πολὺ στὸν πατέρα σας.**

ὑποχρεώνω δημ. τ. τοῦ ὑποχρεῶ βλ.λ.

ὑπόχρεως-ων (χρέος) κ. νεώτ., μτγν. νεώτ. κ. δημ. κ. **ὑπόχρεος(-η)-ο(ν)** (Πολύβ.9,29,7, Διον.᾽Αλ. Ρωμ.4,10), ὁ ὑπόχρεος διατελῶν, ὁ χρεωμένος: ᾽Αριστφ.Νεφ.242 **πόθεν δ᾽ ὑπόχρεως σαυτὸν ἔλαθες γενόμενος;**, Διον.᾽Αλ.Ρωμ.4,10 **ἀπογράφεσθαι κελεύσας τοὺς ὑποχρέους·** **2)** ἐπὶ κλήρου, περιουσίας κτλ., ὁ βεβαρημένος διὰ χρέους, χρεωμένος: ᾽Ισαῖ.81,21, αὐτ.26, Δημ.1187 **ἡ μὲν γὰρ οὐσία ὑπόχρεως ἦν ἅπασα**, αὐτ.1225, Πολύβ.27,26, 22 **ὑπόχρεων πεποιηκέναι τὴν οὐσίαν**, Πολυβ.3,85 **ὑπόχρεων χωρίον**, αὐτ.9,9, Πάπ.· **3)** μτγν. ὁ χρεωστῶν εἴς τινα, χρεώστης τινός: Πλούτ.Σόλ.13 **δῆμος ἦν ὑπόχρεως τῶν πλουσίων·** **4)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἔχων χρέος τι, ὁ ὀφείλων νὰ πράξῃ τι: **εἶναι ὑπόχρεως νὰ σᾶς ἀποζημιώσῃ διὰ τὰς ἡμεραργίας σας·** **5)** μτγν. μτφ. ὁ ὑποχρεωμένος ἔκ τινος δεσμοῦ: Πλούτ.Πομπ.76 Πτολεμαῖον **ἡλικίαν μὲν ἀντίπαιδα, φιλίας δὲ καὶ χάριτος πατρῴας ὑπόχρεων** (δι᾽ ἧν ἀπέλαυσεν ἀγάπην καὶ χάριν ὑποχρεωμένος, ἢ ὑποχρεωμένος εἰς ἀγάπην καὶ χάριν), Διόδ.Σ 19,44· κ. μτ. δοτ.: Πολύβ.22,2,10 **τῇ μεγίστῃ χάριτι γεγονότες ὑπόχρεοι·** ‖ νεώτ. δημ. ὁ χρεώστης εὐγνωμοσύνης, χάριτος: **θὰ σᾶς εἶμαι ὑπόχρεος, ἂν μὲ συντρέξετε, - μένουμε ὑπόχρεοι γιὰ τὴν περιποίηση·** **6)** μτγν. μτ. δοτ. ὁ ἔκ τινος ἐξηρτημένος, ὑπόλογος: Πολύβ.6,17,1 **πάλιν ὁ δῆμος ὑπόχρεως τῇ συγκλήτῳ.**

ὑποχρέωσις-εως (ἡ) νεώτ., δημ.-η τὸ νὰ εἶναί τις ὑπόχρεος βλ.λ.4), τὸ νὰ ὀφείλῃ νὰ πράξῃ τι: **ὑποχρέωσις πληρωμῆς φόρου, - στρατιωτικὴ ὑποχρέωσις** (ἡ τῆς ἐν τῷ στρατῷ θητείας τῶν πολιτῶν)· **2)** ἠθικὸν χρέος, ἠθικὴ ἐπιταγή: **ἔχομεν ὑποχρέωσιν νὰ βοηθῶμεν τοὺς πάσχοντας, δὲν ἔχω καμμιὰ ὑποχρέωση νὰ τρέφω ἕναν τεμπέλη·** ‖ φρ. **ἔχω ὑποχρεώσεις** ἠθικὰ χρέη πρὸς τὴν οἰκογένειάν μου, πρὸς συντήρησιν αὐτῆς ἢ ἀποκατάστασιν τέκνων ἢ ἀδελφῶν κτλ.· ‖ δημ. **ἔχω ὑποχρεώσεις εἰς τὸν τάδε** (τοῦ ὀφείλω χάριτας ἢ εὐγνωμοσύνην διὰ παρασχεθείσας ἐκδουλεύσεις)· ‖ νεώτ. **ἔχω(-εις-ει) ὑποχρέωσιν** (δημ.-η) μτ. ἔξαρτ. τελ.προτ. (ἔχω-εις-ει καθῆκον)· ‖ νεώτ. **νέας ἄνευ ὑποχρεώσεων** (ἄνευ ἠθικοῦ χρέους διατροφῆς γονέων, ἀδελφῶν, τέκνων ἢ ἀποκαταστάσεως ἀδελφῶν ἢ τέκνων).

ὑποχρεωτικός-ή-ό(ν) νεώτ. κ. δημ. ὁ ἐξ ὑποχρεώσεως ἐπιβαλλόμενος: **ὑποχρεωτικαὶ στάσεις τῶν αὐτοκινήτων·** **2)** ὁ ἐξυπηρετικός, περιποιητικός: **εἶσθε πάρα πολὺ ὑποχρεωτικός·** ‖ ἐπίρρ. **-ῶς**, δημ. **-ά.**

ὑποχρίω κ. μσν. χρίω, ἀλείφω ὑποκάτω ἢ ὀλίγον, ἐλαφρῶς: ᾽Ηρ.2,86 **ὑποχρίοντες τῷ κόμμι**, ᾽Ιππ.᾽Αγμ.765 **κηρωτῇ τε ὑποχρίειν·** ‖ ὁμ.κ.μέσ.: ᾽Αρετ.Χρον.Νούσ.1,3 **ὑποχρισάμενον λίπαϊ**, Γολ.14, 475,14 **ἀλώπεκος ἀφόδευμα ὑποχριόμενον·**, ‖ κ. παθ.: ᾽Ησ. ἐν λ. ὑπορηγηθεῖσα· **2)** φιμυθιῶ τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς μέρη: Ξεν.ΚΠ 8,8,20 **τοὺς κοσμητάς, αἳ ὑποχρίουσί τε καὶ ἐντρίβουσιν αὐτούς·** κ. μέσ.: αὐτ.1,41 **ὑποχρίεσθαι τοὺς ὀφθαλμοὺς.. ὡς εὐοφθαλμότεροι φαίνοντο ἢ εἰσι.**

ὑπόχροιος-ον (χροιά) μσν. ἐλαφρῶς κεχρωματισμένως: Στουδ.Θεόδ.1304 (ἔκδ. Mi.) **ὑπόχροιον καὶ ἁπτὸν τὸ σῶμα τοῦ Χριστοῦ.**

ὑποχρόνιος-ον μσν. κ. **ὑπόχρονος-ον** (Λεόντ. ἐν Mai.Coll.Vat.9,548) ὁ ὑπὸ χρόνον εὑρισκόμενος, ὁ ὑποκείμενος εἰς **τὸν χρόνον**, πρόσκαιρος: ᾽Αμφιλόχ.40D **ἀρχὴν ὑποχρόνιον δείκνυσιν ἡ κατὰ σάρκα γέννησις.**

ὑπόχρονος-ον μσν. δ. τ. τοῦ ὑποχρόνιος βλ.λ.

ὑπόχρους-οος-ουν-οον μσν. ὁ ὑπόχροιος βλ.λ. (δ.ἑρμ. ὁ βεβρεγμένος, διάβροχος): ᾽Ιω.Γαζ.1,283.

ὑποχρυσίζω μτγν. κ. μσν. ἔχω χρῶμα ἀποκλῖνον πρὸς τὸ χρυσοῦν, ἔχω ὄψιν χρυσίζουσαν, χρυσόχρουν: Γρηγ.Νύσσ.2,49C **ὑποχρυσίζων κατὰ τὴν κόμην ὁ Σκύθης**, Εὐμάθ.2,34 **ὑποχρυσίζει τὸ βοστρύχωμα.**

ὑπόχρυσος-ον κ. νεώτ. ὁ ᾧ ὑπόκειται χρυσός, ὁ περιέχων χρυσόν: Πλάτ.Πολ.414C **ἄν.. ἔκ τούτων τις ὑπόχρυσος.. φυῇ**, Πολυβ.3,87 **γῆ ὑπόχρυσας**, αὐτ.7,97· **2)** μτγν. ὁ ἐπίχρυσος βλ.λ., ἐπικεχρυσωμένος: Μέν.᾽Επιτρ.170 **ὑπόχρυσος δακτύλιός τις οὑτοσί**, ᾽Ιω.Χρυσ.11,376E **φιάλη ὑπόχρυσος**, Φιλ.1.542,28 **τοὺς ὑπαργύρους καὶ ὑποχρύσους θεούς·** **3)** μτγν. ὁ πεφορτωμένος ἐκ χρυσοῦ, ὁ ὑπὸ χρυσὸν καθήμενος, ὁ ὑπερβαλλόντως πλούσιος: Λουκ.Τόξ.16 **ἄλλον τινὰ Κρῆτα νεανίσκων τῶν ὑποχρύσων ἐθήρα**, ᾽Ηλιόδ.Αἰθ.2,8 **Ναυκρατίτης ἔμπορος ὑπόχρυσος·** **4)** μτγν. κ. νεώτ. ὁ χρυσίζων, ὁ ἀπαστράπτων **ἐκ χρυσοῦ**: **Φιλόστρ.** 809 **ὑπόχρυσα μῆλα.**

ὑποχρώννυμι μτγν. χρωματίζω ὀλίγον, ἐλαφρῶς, ὑποκάτω, ὑποχρωματίζω, ἐν χρ. τὸ παθ.: Πολυβ. 4,146 **ὁ πάγχρηστος ὑπέρυθρος, γυμναστικός, ὑποκεχρωσμένος.**

ὑποχρωματίζω μσν. ὑποχρώννυμι βλ.λ.: Εὐμάθ.2,44 **κἂν τῇ κλήσει τὴν φύσιν ὅλην ὑπεχρωμάτισεν** (ὁ ζωγράφος).

ὑποχρωμία (ἡ) νεώτ. **ἐλάττωσις τῆς μελανίνης** τοῦ δέρματος.

ὑποχυλίζω μτγν. δ. γρ. τοῦ ἀποχυλίζω **βλ.λ. ἐν** Διοσκ.3,5.

ὑπόχυμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ὑγρόν τι διακεχυμένον κατὰ τὸν κερατοειδῆ καὶ ἐμποδίζον τὴν ὅρασιν: Γαλ.᾽Ορ.᾽Ιατρ.19,438 «**ὑπόχυμά ἐστι ὑγροῦ πῆξις τοῦ ὑδατώδους, μᾶλλον ἢ ἧττον ἐμποδίζουσα τὸ ὁρᾶν**», Παῦλ.Αἰγ.6,21 «**ὑπόχυμά ἐστιν** σύστασις ἐπὶ τὸν κερατοειδῆ χιτῶνα κατὰ τὴν κόρην, ἐμποδίζουσα τὸ ὁρᾶν ἢ τὸ τρανῶς ὁρᾶν»: Κλήμ.᾽Αλ.Παιδ.147,14· ‖ νεώτ. ἰατρ. ἡ ὀφθαλμικὴ πάθησις καταρράκτης.

ὑπόχυσις-εως (ἡ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. ἡ ὑποκάτω χύσις ἢ πρόσχυσις, παρέγχυσις ὑγροῦ γινομένη κατὰ τὴν κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ, ὅταν ὑγρὸν ἐπικαθήμενον πρὸ τῆς κόρης ἐμποδίζῃ τὴν ὅρασιν, ὅθ. ἡ ὀφθαλμικὴ νόσος καταρράκτης: Διοσκ. 1,101 **πρὸς ὑποχύσεις χρησιμεύει καὶ λευκώματα**, αὐτ.2,14, Αἰλ.ΖΙ 7,14, Γεωπ.12,26,5 **ἀχλύας ὀφθαλμῶν καὶ ὑποχύσεις.**

ὑποχυτήρ-ῆρος (ὁ) μτγν. **σκεῦός τι δι᾽ οὗ ἐγχέουσιν** ἔλαιον εἰς λύχνον· πρβλ. Φώτ. «ὑποχυτῆρες, τρύβλια, δι᾽ ὧν τὸ ἔλαιον εἰς λύχνους ἐπιχέουσιν»: ΠΔ ᾽Ιερ.52,19 **καὶ τοὺς ὑποχυτῆρας καὶ τὰς λυχνίας.. ἔλαβεν ὁ ἀρχιμάγειρος.**

ὑπόχυτος-ον ὁ ὑπὸ τούτῳ ἢ πρὸς τούτῳ χυθείς, ἀνάμεικτος, ἀνακατεμένος: Φρύν.Κωμ.π.Διογ.Λ 4, 20 **οὐ γαῦσις, οὐδ᾽ ὑπόχυτος, ἀλλὰ πράμνιος** (οἶνος)· **2)** μτγν. μτφ. ἐπὶ πολίτου παρεγγράπτου, ὁ κακῶς ἐγγραφείς, ὁ παρημπολημένος, ὁ μὴ γνήσιος: Πολυβ.3,56.

ὑποχωλαίνω χωλαίνω, **κουτσαίνω ὀλίγον**: ᾽**Ιππ.** 1223A, Φιλ.1,606.

ὑποχωλεύω γλωσσ. ὑποχωλαίνω.

ὑπόχωλος-ον ᾽Επιγρ. ὁ ὀλίγον τι χωλός, **ὁ ἐλαφρῶς χωλαίνων**, ποὺ κουτσαίνει λίγο.

ὑποχώννυμι μσν. χώννυμί τι ὑπό τι, καταχώννυμι: ᾽Ανδρ.Κρ.35.

ὑποχώρημα-ατος (τὸ) τὸ ὑποχωρούμενον, ἀποπάτημα, περίττωμα: ᾽Ιππ.᾽Αφ.1243, Θεόφρ.Χαρ.20.

ὑποχώρησις-εως (ἡ) κ. νεώτ., δημ.-η τὸ νὰ ὑποχωρῇ τις, νὰ ἀποσύρεται, ὀπισθοδρόμησις, ὀπισθοχώρησις: Πολύβ.1,34,8 **ὑποχωρήσεις πεδιναὶ**

ιοι κατὰ ξηρὰν γινόμεναι), αὐτ.28,9 **πελαγίαν ποιεῖσθαι τὴν ὑποχώρησιν**, - **κανονική - ἄτακτος** ὑποχώρησις στρατοῦ· ‖ κ. μτφ. : Πλάτ.'Όρ. 412C ὑποχώρησις τολμήσεως· **2)** νεώτ. κ. δημ. ἐλάττωσις ἀξιώσεων, συγκατάβασις : **δὲν κάνει καμμιὰ ἀπολύτως ὑποχώρηση** (εἶναι ἀνένδοτος)· **3)** όμ. καθίζησις ἢ πτῶσις : ὑποχώρησις **τοῦ ἐδάφους - τοῦ δαπέδου**· **4)** μτγν. ὁ τόπος, τὸ δωμάτιον εἰς τὸ ὁποῖον καταφεύγει τις ὑποχωρῶν, εἰς ὁ ἀποσύρεται, καταφύγιον : Λουκ.'Ιππ.5,'Επιγρ.' **5)** ὑποχώρησις γαστρός κένωσις τῆς κοιλίας κάτωθεν, ἀποπάτησις : 'Ιππ.1208D· κ. ἀπολ. : αὐτ.'Αφορ.1252, 'Αριστλ.Μετ.4,3 **διὸ καὶ ὑγιείας σημεῖα τὰ** τοιαῦτα, **καὶ οὖρα καὶ ὑποχωρήσεις καὶ ὅλως περιττώματα**· **6)** γεν. ἔκκριμα : αὐτ. ΖΙ 8,4,2 **ὁ ἄνθρωπος πλείω τὴν ὑποχώρησιν ποιεῖται τὴν ὑγρὰν τῆς ξηρᾶς.**

ὑποχωρητικός-ή-όν μτγν. κ. νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑποχώρησιν, ὁ τῆς ὑποχωρήσεως βλ.λ.1) : **ὑποχωρητικὸς ἐλιγμός**· **2)** κ. νεώτ. ὁ ὑπείκων, ὑποχωρῶν εὐκόλως, ὁ μὴ ἐπιμένων, συμβιβαστικός : Γρηγ.Νύσσ.1,466A **τὸ μὴ ἰταμὸν ἡμῶν . . ἀλλ' ὑποχωρητικόν τε καὶ μέτριον**· ‖ ἐπίρρ. νεώτ. -ῶς, δημ. -ά.

ὑποχωρίζομαι σχόλ. διαχωρίζομαι **κάτωθεν**, διΐσταμαι : Σχόλ.'Ιλ.Ω 96.

ὑποχωρῶ-έω κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., μέσ. μέλλ. **ὑποχωρήσομαι**, ἀόρ. **ὑπεχώρησα**, δημ. **ὑποχώρησα**, χωρῶ ὀπίσω, πρὸς τὰ ὀπίσθεν, ὀπισθοχωρῶ, ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι ὀπισθοχωρῶν : 'Ιλ.Ζ 107 **'Αργεῖοι δ' ὑπεχώρησαν, λῆξαν δὲ φόνοιο,** αὐτ.Χ 96, αὐτ.Δ 505, Θουκ.8,79 **ὡς εἶδον τὰς τῶν Πελοποννησίων ναῦς προσπλεούσας, ὑπεχώρησαν ἐς τὴν Σάμον,** αὐτ.4,43, αὐτ.8,45, 'Ισαῖ.58,19, αὐτ.49,25, Δημ.613 **ὑποχωρήσας φεύγει, - ἐμάχαντο ὑποχωροῦντες**· ‖ κ. ἐπὶ λέοντος : 'Αριστλ.ΖΙ 9,44,3 **βάδην ὑποχωρεῖ**· ‖ κ. ἐπὶ τῶν ὀπισθονόμων βοῶν : αὐτ.ΖΜ 2,16,6 **νέμονται ὑποχωροῦντες**· ‖ κ. μτφ. : Θουκ.1,17, Πλάτ.Πολ. 560A **τὸ δημοκρατικὸν ὑπεχώρησε τῷ ὀλιγαρχικῷ**· **2)** μτ. γενικ. ἀποχωρῶ, ἀπομακρύνομαι, φεύγω ἔκ τινος : 'Ηρ.1,207 **Κῦρόν γε τὸν Καμβύσεω γυναικὶ εἴξαντα ὑποχωρῆσαι τῆς χώρης,** Ξεν.ΚΠ 2,4,24· ‖ **ὑποχωρῶ τινί τινος** ἀποσύρομαι, ἀπομακρύνομαι, φεύγω ἔκ τινος παραχωρῶν τοῦτο εἰς ἕτερον, ἰδίᾳ ἕνεκα σεβασμοῦ καὶ τιμῆς πρὸς αὐτόν : 'Αριστφ.Βάτρ.790 **κἀκεῖνος ὑπεχώρησεν αὐτῷ τοῦ θρόνου**· **3)** μτ. αἰτ. ἀποφεύγω, δὲν πλησιάζω : 'Ιλ.Ν 476 **ὡς μένων 'Ιδομενεὺς δουρικλυτός, οὐδ' ὑπεχώρει,** Θουκ.2,88 **μηδένα ὄχλον** (νεῶν) **'Αθηναῖοι ὄντες ὑποχωρεῖν,** Πλάτ.Σοφ.240A, Διον.'Αλ.Ρωμ.6,93, Λουκ.Τόξ.36· **4)** νεώτ. καθιζάνω : **τὸ ἔδαφος - τὸ δάπεδον ἤρχισε νὰ ὑποχωρῇ**· **5)** ἐκκενοῦμαι ἀπὸ τῆς κοιλίας ἢ τῆς κύστεως ὡς ὑποχώρημα ἢ οὔρημα· κ. μέσ. : 'Ιππ.'Αφορ.1250 **ἢν ὑπὸ δυσεντερίης ἐχομένῳ ὁκοῖαι ἂν σάρκες ὑποχωρήσωσι, θανάσιμον,** αὐτ.1261A **τὰ ἀπὸ τῆς κύστιος διαχωρέοντα ὁρᾶν δεῖ, εἰ οἷα τοῖς ὑγιαίνουσιν ὑποχωρέεται**· **6)** νεώτ. μτφ. ἀποβάλλω τὴν ἔντασίν μου, ἀνακόπτω τὴν ὁρμήν μου : **περὶ τὸ μεσονύκτιον ὁ πυρετὸς ὑπεχώρησεν, - τὸ ψῦχος ὑποχωρεῖ σταθερῶς**· **7)** όμ. δὲν ἐπιμένω, συγκατανεύω ἢ δέχομαι τὴν γνώμην ἄλλου : **δὲν ὑποχωρεῖ εἰς τὰς ἀξιώσεις του,- ὑπεχώρησεν ἐν τέλει ἀποδεχθεὶς τὴν ἄποψίν μας**· **8)** προβαίνω εὐσταθῶς, σταθερῶς, συνεχῶς : Πινδ.Π 4,202 **εἰρεσία δ' ὑπεχώρησε ταχεῖαν ἐκ παλαμᾶν** (σχόλ. «ἡ δὲ κωπηλασία ἐχώρει ἐκ τῶν ταχειῶν χειρῶν τῶν 'Αργοναυτῶν»)· **9)** πάπ. παραχωρῶ, παραδίδω τι ἐγκαταλείπων αὐτό · **τὴν δεσποτεῖαν αὐτοῖς ὑπεχώρησεν**· **10)** ῥηματ. π. ὑποχώρημα, ὑποχώρησις.

ὑποψάθυρος-ον ὁ ὀλίγον, ὁ μετρίως ψαθυρός, χαλαρός, μαλακός, ὁ κάπως σαθρός : 'Ιππ. Κωακ.218 (δ.γρ. ὑποψάφαρος).

ὑποψαίρω μτγν. ποι. ψαίρω, ἅπτομαι **ἐλαφρῶς**, ἀκροθιγῶς : Νίκ.Θηρ.123 (ἐν τμ.).

ὑποψακάζω ἐσφ. γρ. τοῦ ὑποψεκάζω.

ὑποψαλάσσω ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι, **ἐλαφρῶς** ψαλάσσω, ψηλαφῶ, ψαύω : 'Αριστφ.Λυσ.84 **ἅπερ ἱερεῖον τοί μ' ὑποψαλάσσετε.**

ὑποψάλλω κ. νεώτ. ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι, ἐλαφρὰ ψαύω, ἐγγίζω, ἰδίᾳ χορδήν, ὅθ. ἐγγίζω ἠρέμα χορδὴν ἢ χορδὰς λύρας, προκαλῶ, παρορμῶ εἰς τὸ ψάλλειν, τὸ ᾄδειν : Φιλόστρ.'Απολλ. 7,11 **οἱ τέττιγες, ὑποψαλλούσης αὐτοὺς τῆς ὥρας, ἐν ᾠδαῖς ἦσαν** (προκαλούσης αὐτοὺς τῆς ὥρας, διῆγον ἐν ᾠδαῖς)· ‖ κ. γεν. περὶ τῆς γλώσσης : αὐτ.Σοφ.2,1,7 **ὑποψάλλει τὴν 'Ατθίδα ἡ γλῶσσα** (ἡ γλῶσσα ἀφήνει πως τὴν ἀττικὴν διάλεκτον νὰ ἠχῇ)· **2)** νεώτ. ᾄδω χαμηλοφώνως· **3)** μτγν. ἀμτβ. ἠχῶ κατά τι, κατὰ τὸν τρόπον τινός, ψάλλω κατόπιν ἄλλου, ἀνταποκρίνομαι, ἀνταποντῶ ἐν τῷ ψάλλειν : 'Αθανάσ.1,1095B.

ὑπόψαλμα-ατος (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. ἀνταπόκρισις, ἀντιφώνησις ἐν τῷ ᾄσματι, ἀντίφωνον : Γρηγ.Νύσσ.1,877D· **2)** νεώτ. ἐφύμνιον βλ.λ.

ὑπόψαμμος-ον ὁ ὕφαμμος, ὁ ἔχων ἄμμον ὑποκάτω, ἀνάμεικτος μετ' ἄμμου, ἀμμώδης : 'Ηρ.2,12 **τὴν δὲ Λιβύην ἴδμεν ἐρυθροτέρην τε γῆν καὶ ὑποψαμμοτέρην,** Πλούτ.'Ηθ.898B· ‖ κ. ἐπὶ λίμνης ἢ θαλάσσης, ὁ ἔχων ἀμμώδη πυθμένα ἢ ἀκτὰς ἀμμώδεις : Ξεν.'Ελλ.2,3,19, Πλούτ.Πομπ.78.

ὑπόψαρος-ον μτγν. ἐπὶ ἵππου, ὁ ὀλίγον τι ψαρὸς βλ.λ. : Στράβ.3,4,15 **τοὺς ἵππους τῶν Κελτιβήρων ὑποψάρους ὄντας.**

ὑποψαύω μτγν. ὑποκάτω ἢ ὀλίγον τι, ἐλαφρὰ ψαύω : Πλούτ.'Ηθ.368B, 'Ηλιόδ.Αἰθ.1,26.

ὑποψάφαρος-ον δ.γρ. τοῦ ὑποψάθυρος βλ.λ., ἐν 'Ιππ.Προρρ.77.

ὑποψεκάζω μτγν. ψεκάζω ὀλίγον, ὅθ. μτφ. ὑποπίνω· Πολυδ.6,20 «ὑποπίνειν, ὃ καὶ ὑποψεκάζειν ἢ ὑποψακάζειν λέγουσι» : αὐτ.30 **πυκνὸν ὑποψεκάζειν** (πιθ. μνημ. ἐκ τοῦ Ξεν.Συμπ.2,26).

ὑποψελλίζω μτγν. ψελλίζω, τραυλίζω ὀλίγον τι, ἐλαφρῶς : Κύρ.'Αλ.Γλαφυρ.1,41, Λιβάν.4,804.

ὑποψελλισμός (ὁ) μσν. τὸ ὑποψελλίζειν, ἐλαφρὸς ψελλισμός : Πρόδρ. ἐν Notitt.Mss.8,167.

ὑπόψελλος-ον μσν. ὁ ὀλίγον τι ψελλός, ὁ ἐλαφρῶς ψελλίζων, ὑπότραυλος : Εὐστ.Πον.353,16.

ὑποψεύδομαι μσν. ψεύδομαι **ὀλίγον τι, λέγω** καί τινα ψευδῆ : Εὐστ.1955,26.

ὑποψηλαφῶ-άω ψηλαφῶ ὑποκάτω **ἢ ἐλαφρῶς**, πασπατεύω λίγο ἢ ἀποκάτω : **Φώτ.ἐν λ. ὑπομηλαφήσαι**, ΕΜ 783,11.

ὑποψηνίζω (ψήν) κεντῶ ἢ τρυπῶ **κάτωθεν**, ὑποκάτωθεν ὡς οἱ ψῆνες τὰ σῦκα· ‖ ὅθ. μτφ. βατεύω, **ἐγγαστρώνω**· Σουΐδ. «**ὑπεψηνισμένη**, ἀκμαία πρὸς τόκον ἢ ἐγκύμων, ἀπὸ τοῦ ψηνός, ὃ σημαίνει τὸν ἐν τοῖς ὀλύνθοις γινόμενον **σκώληκα**» : Σουΐδ.,Φώτ., ΕΜ 780,25.

ὑποψηφίζω μτγν., ἐν χρ. τὸ παθ. **ὑποψηφίζομαι**, εἶμαι ὑποψήφιος προτείνομαι διά τι ἀξίωμα, πολιτικὸν ἢ ἐκκλησιαστικόν : Γρηγ.Νύσσ.3,933D.

ὑποψήφιος(-α)-ο(ν) μτγν., νεώτ. κ. δημ. **ὁ ὑπὸ** ψῆφον, ὑπὸ ἐκλογὴν ὤν, ὁ διὰ ψηφοφορίας ἀνα..ένων νὰ καταλάβῃ ἀρχήν τινα : Σωζομ.984C, - **ὑποψήφιος βουλευτής - δήμαρχος - μητροπολίτης**· **2)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀποβλέπων εἴς τινα θέσιν ἢ ἄλλην ἀποκατάστασιν : **ὑποψήφιος διευθυντὴς τραπέζης - γαμβρός - νομάρχης.**

ὑποψηφιότης-ητος (ἡ) νεώτ. τὸ **νὰ εἶναί** τις ὑποψήφιος : ἡ **ὑποψηφιότης του συναντᾷ λυσσώδη ἀντίδρασιν**· ‖ **φρ. ἐκθέτω** (ἢ **ὑποβάλλω**) **ὑπο-**

ψηφιότητα θέτω ἐμαυτὸν ὑπὸ τὴν ψῆφον τῶν ἐχόντων δικαίωμα ἐκλογῆς προσώπων διὰ τὴν κατάληψιν θέσεως, ἀξιώματος κτλ.
ὑποψήφισις-εως (ἡ) γλωσσ. ἡ διὰ ψήφων ἀπαρίθμησις, ὑπολογισμός.
ὑποψηφιστής (ὁ) γλωσσ. ὁ διὰ ψήφων ὑπολογίζων, λογιστής.
ὑπόψηφος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ εἴς τι ἀξίωμα ἐκλέξιμος, ὑποψήφιος βλ.λ.1) : Συνέσ.94D **τοὺς ὑποψήφους τῇ βασιλείᾳ**· **2)** μσν. π. τοῖς ἐκκλ. ὁ προωρισμένος δι' ἀνώτερον ἐκκλησιαστικόν, ἱερατικὸν ἀξίωμα : Θεοφάν.Νικ.'Επιστ.2,7 **προήχθην ἐγὼ εἰς ὑπόψηφον.**
ὑποψήχω μτγν. ὀλίγον κατ' ὀλίγον, βαθμηδὸν ἢ ἐλαφρῶς ψήχω, τρίβω, κατατρίβω : 'Αθήν.6,233D **σὺν ταῖς ἄμμοις ὑποψήχοντες** διιστᾶσι (ψήγματα χρυσοῦ) **καὶ πλύναντες ἄγουσιν ἐπὶ τὴν χώραν.**
ὑποψία (ἡ) (ὑφορῶ - ὑπόφομαι) κ. μσν., νεώτ. κ. δημ., ἰων. -ίη τὸ νὰ ὑποπτεύῃ τις, νὰ παρατηρῇ μετὰ δυσπιστίας, ἔλλειψις ἐμπιστοσύνης, ἀμφιβολία μετ' ἀνησυχίας, ὑπόνοια, ἐπὶ τοῦ ὑποκειμένου : 'Ηρ.9,99 **τῶν εἵνεκεν οὐκ ἥκιστα ὑποψίην εἶχον**, αὐτ.3,52, Θουκ.4,27, 'Ανδοκ.9,41, 'Αντιφ.119,8 **τὰ ἴχνη τῆς ὑποψίας φέροντα**, Λυσ.93,17 **ὑποψίας μεστός**, Δημ.1172 **ἐκ ταύτης τῆς ὑποψίας τῆς πρὸς τὸν οἰκέτην περὶ τοῦ ἀργυρίου**, Πλούτ.Κικ. 43,-**ὁ πολυέξοδος βίος τοῦ ταμίου μοῦ γεννᾷ ὑποψίας**, - **αἱ ὑποψίαι τῆς ἀστυνομίας** στρέφονται **πρὸς αὐτόν**, - **διέλυσα τὰς ὑποψίας** του· ‖ φρ. **ὑποψίαν λαμβάνω κατά τινος** ὑποψιάζομαί τινα : Δημ.852· ‖ κ. **ὑπέρ τινος** : Πλούτ.'Ηθ.1092Α· ‖ ὁμ. **δι' ὑποψίας ἔχω τινά** : αὐτ.Πύρρ.23, αὐτ. Κάτ.Πρεσβ.23· ‖ ὁμ. κ. **εἰς ὑποψίαν καθίστημί τινα** φέρω τινὰ εἰς ὑπόνοιαν : Θουκ.5,29· ‖ ὁμ. κ. **ὑποψία γίγνεται** - εἰσέρχεται τινι γεννᾶται ὑπόνοια κατά τινος, ὑποπτεύονται, ὑποψιάζονταί **τινα** : Θουκ.2,13 **μηδεμίαν οἱ ὑποψίαν κατὰ ταῦτα γίγνεσθαι**, Πλάτ.Λύσ.218C· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ ἀντικειμένου ἐν φρ. **παρέχω ὑποψίαν τινὶ** παρέχω, δίδω στοιχεῖα ἵνα μὲ ὑποπτευθῇ τις : Θουκ.1,132 **ὑποψίας δὲ πολλὰς παρεῖχε τῇ τε παρανομίᾳ καὶ ζηλώσει τῶν βαρβάρων**, Πλάτ.Μενξ.247Ε **ὑποψίαν παρέξουσιν ἢ μὴ εἶναι ἡμέτεροι**· ‖ ὁμ. **ἔχω ὑποψίαν** ἐπιδέχομαι ὑπόνοιαν : αὐτ.Φαίδ.84C· κ. **ὑποψίαν ἐνδίδωμι** : αὐτ.Νόμ.887Ε· **2)** ζηλότυπος ἐπιμεμπτικὴ ἐπαγρύπνησις : Θουκ.2,37 **τὴν πρὸς ἀλλήλους τῶν καθ' ἡμέραν ἐπιτηδευμάτων ὑποψίαν** (Δούκας «τὴν πρὸς τοὺς πέλας ἐν τοῖς ἰδίοις περιεργίαν, ὅ,τι καὶ ὅπως ταῦτα πράττουσι, λέγει»)· **3)** Ἐπιγρ. πᾶν πρᾶγμα φοβερόν, δεινόν : **ἡδὺς ὁ βίος, τὸ ζῆν γλυκύ, τὸ θανεῖν ὑποψία.**
ὑποψιάζομαι νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑπωψιάσθην**, δημ. **ὑπωψιάστηκα**, σχηματίζω ὑποψίας, ὑποπτεύω, ὑποπτεύομαι : **ὑποψιάζομαι ὅτι αὐτὸς ἔχει κάνει τὴ βρωμοδουλειά.**
ὑποψιαστικῶς ἐπίρρ. μτγν. **ὑπόπτως, μεθ' ὑποψίας** βλ.λ.1) : Ζηνόβ.Παροιμ.6,2.
ὑποψιθυρίζω μσν. ἀνεπαισθήτως καὶ ἠρέμα ψιθυρίζω : Εὐμάθ.1,8 **ἡ παρθένος παρατιθεμένη μοι τὸ ποτήριον, χαίροις ὑπεψιθύρισεν.**
ὑποψιθύρισμα-ατος (τὸ) μτγν. ἀνεπαίσθητον ψιθύρισμα, μόλις ἀκουόμενος ψιθυρισμός : Ρήτ.1,640.
ὑπόψιλος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον τι ψιλός, ἀπεψιλωμένος, φαλακρός : Πτολ.Τετράβ.143,7, αὐτ.144,1.
ὑπόψιος-ον (ὑφορῶ-ὑπόψομαι) ὁ ὑφορώμενος, κάτωθεν βλεπόμενος, ὑποβλεπόμενος, ὁ ὁρώμενος **μὲ** ὠργισμένον, φθονερὸν ἢ περιφρονητικὸν βλέμμα, ὁ ὑπόπτως βλεπόμενος : 'Ιλ.Γ 42 **ἢ οὕτω λώβην τ' ἔμεναι καὶ ὑπόψιον ἄλλων** (ἴδ. ἀνάγν. ἐπόψιον), Κόϊντ.13,289· **2)** μτγν. ὁ ὑπὸ τὰς ὄψεις, ὑπὸ τὰ ὄμματά τινος εὑρισκόμενος, ὁρατός, **θεατός, φανερός** : 'Οππ.'Αλ.1,30.

ὑποψοφῶ-έω ψοφῶ, θορυβῶ ὀλίγον, ἀνεπαισθήτως, κάμνω μικρὸν θόρυβον, ἀφήνω ἐλαφρὸν **ἦχον** : 'Ιππ.Κωακ.126, Αἰλ.ΖΙ 6,24.
ὑποψυχραίνω μσν. ὑπαψύχω : Νικηφ.'Αντ. **ἐν** Βί.Σ Στυλ.ἐν ASS Μαΐου 5,360U.
ὑπόψυχρος-ον κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι ψυχρός : 'Ιππ.'Επιδ.1,954· **2)** ὁ κατά τι ψυχρός, ἐπιφέρων ῥῖγος, παγερός : αὐτ.Διαίτ.394· ‖ μτγν. κ. μτφ. : Φιλόστρ.Γυμν.4 **οἱ τὴν ἕξιν ὑπόψυχροι**, Σουΐδ.**ἐν λ.** Λύκις **κωμικοὶ ὑπόψυχροι.**
ὑποψύχω μτγν. καθιστῶ τι ὑπόψυχρον, ψύχω, ψυχραίνω τι ὀλίγον ἢ βαθμηδόν, ὑποψυχραίνω, **ἐν** χρ. τὸ παθ. : 'Αθήν.7,297Α **λαγὼν λειποθυμοῦντα . . τῇ παρακειμένῃ πόᾳ ἤδη ὑποψυχόμενον.**
ὑποψῶ-άω μτγν. κάτωθεν ἢ ἐλαφρῶς ψάω, ξέω : Αἰλ.ΖΙ 14,5 **τὸν χῶρον τοῖς ποσὶν ὑποψᾶν.**
ὑποψωνῶ-έω ἀπατῶ ἐν τῷ ὀψωνεῖν, κλέπτω, γελῶ στὸ ψώνισμα : 'Αριστφ.'Αχ.842 **οὐδ' ἄλλος ἀνθρώπων ὑποψωνῶν σε** πημανεῖ τι.
ὑποψωρώδης-ους-ες (εἶδος) ὁ ὀλίγον τι ψωρώδης, ψωραλέος, ψωριάρικος : 'Ιππ.1127C.
ὑππρό πρόθ. 'Επιγρ. συγκεκομμ. τ. τοῦ ὑποπρό, μικρὸν πρό, μτ. γενικ. : 'Επιγρ.Λαρίσης **τὰ ψαφίσματα τό τε ὑππρὸ τῆς γενόμενον καὶ τὸ ταμον ἐγγράφοντας.**
ὑπτιάζω (ὕπτιος) κ. μσν. κ. νεώτ., μέλλ. -**άσω, θέτω** ἐμαυτὸν ὑπτίως, εἰς ὑπτίαν θέσιν, κεῖμαι ὕπτιος, ξαπλώνομαι ἀνάσκελα : 'Ηρωδιαν.'Ιστ.1,4 **ὑπὸ ἀσθενείας . . ὑπτίαζεν**· ‖ κ. ἐπὶ ἀναπαύσεως : Εὐστ. 249,5· **2)** μτβ. θέτω τι εἰς ὑπτίαν θέσιν, τείνω τι πρὸς τὰ ἄνω καὶ ὀπίσω : ΠΔ 'Ιὼβ 11,13 **εἰ γὰρ σὺ καθαρὰν ἔθου τὴν καρδίαν σου, ὑπτιάζεις δὲ χεῖρας πρὸς αὐτόν**· κ. παθ. : Σοφ.Φιλ.822 **κάρα ὑπτιάζεται τόδε** (ἡ κεφαλὴ κλίνει πρὸς τὰ ὀπίσω)· ‖ μτγν. **οἱ ὑπτιαζόμενοι** οἱ κείμενοι ὕπτιοι, ἐξηπλωμένοι ἀνάσκελα : 'Ιώσ.Π1 3,7,29· **3)** μτγν. **τὸ** ποθ. ἐπὶ ναοῦ, ὑψοῦμαι πρὸς τὸ ἕτερον μέρος **ὁμαλῶς** : αὐτ.5,5,6 **ἐπ' αὐτὸν ἄνοδος ἠρέμα προσάντης ὑπτίαστο**· **4)** μτφ. ἐπὶ ὑπερηφάνων ἀνθρώπων, περιπατῶ μὲ τὴν κεφαλὴν ἐπηρμένην, γαυριῶ, κομπάζω, κρατῶ ψηλὰ τὸ κεφάλι, ἔχω ψηλὰ τὴ μύτη : Αἰσχίν.1,132 **ὑπτιάζων καὶ κατασκοπούμενος ἑαυτόν**· ‖ μσν. μτβ. καθιστῶ τινα ὑπεροπτικόν : 'Ιω.Λυδ.Ρωμ.2,26 **ἡ τύχη ὑπτιάζει τινά**· **5)** ὁμ. μτγν. εἶμαι ἀφρόντις, ἀτημέλητος, ἀμελῶ, ἀδιαφορῶ : 'Ηρωδιαν.'Ιστ.2,8 **ὑπτιάζειν πρὸς τὴν τῶν πραγμάτων ἐπιμέλειαν**, αὐτ.12· **6) ὑπτιάζων βόλος** ἀτυχής τις βόλος **ἐν τοῖς κύβοις**· ἀντίθ. πρανής : Πολυδ.7,204.
ὑπτίασις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. **τὸ ἀποτέλεσμα** τοῦ ὑπτιάζειν βλ.λ.1), ὅ. ὑπτιασμός : 'Ορειβ.71.
ὑπτίασμα-ατος (τὸ) ποι. τὸ κείμενον ὕπτιον, **ὅθ. ὑπτιάσματα χειρῶν** στάσις τῶν χειρῶν ὑπτία, οἷα ἡ ἀνθρώπου ἱκετεύοντος : Αἰσχ.Πρ.1005 **λιπαρήσω . . γυναικομίμοις ὑπτιάσμασιν χερῶν**· ‖ πτῶσις ὑπτίως, τὸ πτῶμα, ὁ θάνατος : αὐτ.'Αγ.1284 **πράξειν νιν ὑπτίασμα κειμένου πατρός.**
ὑπτιασμός (ὁ) κ. νεώτ. ἡ πρᾶξις καὶ **τὸ** ἀποτέλεσμα τοῦ ὑπτιάζω βλ.λ.1), ἡ παρεμφερὴς πρὸς ὑπτίασιν στάσις : Λουκ.'Ορχ.71 **τὴν . . κίνησιν τῆς ὀρχηστικῆς καὶ στροφὰς . . καὶ ὑπτιασμούς**, Φιλόστρ.Εἰκ.818, 'Επιγρ.· **2)** τὸ νὰ κεῖταί τις ὕπτιος, **τὸ** νὰ εἶναί τις κατάκοιτος πολὺν χρόνον ἕνεκα ἀσθενείας : 'Ιππ.'Αγμ.759· **3)** μτγν. μτφ. ἀποποίησις τροφῆς ἐκ τάσεως πρὸς ἔμετον, ναυτία : Γαλ.12,201.
ὑπτιαστής μῦς (ὁ) νεώτ. ἀνατομ. ὁ περιβάλλων τὸ ἄνω μέρος τῆς κερκίδος καὶ φέρων τὸν πῆχυν καὶ τὴν χεῖρα εἰς ὑπτιασμὸν βλ.λ.1).
ὕπτιον (τὸ) νεώτ. γραμμ. τὸ σουπῖνον βλ.λ.
ὕπτιος-α-ον κ. μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐπὶ νῶτον κείμενος, κατακεκλιμένος ἐπὶ τῆς ῥάχεως, ὁ πεσμέ-

νος, ξαπλωμένος ἀνάσκελα : Ἰλ.Λ 179, **αὐτ.Ο 434 ὁ δ' ὕπτιος ἐν κονίῃσι . . πέσε,** αὐτ.Π 863 **τὸν δ' ὕπτιον ὦσ' ἀπὸ δουρός,** αὐτ.Ω 11, Ἡρ.4,190 **ὅκως μιν κατίσουσι μηδὲ ὕπτιος ἀποθανέεται,** αὐτ. 2,38 **ὀρθοῦ ἑστεῶτος τοῦ κτήνεος καὶ ὑπτίου,** Σοφ.ΟΤ 811, Ἀριστφ.Ἱππ.104 **ῥέγκει, . . ὕπτιος,** Πλάτ.Εὐθ.278C, αὐτ.Φαίδ.117Ε **κατεκλίθη ὕπτιος,** ΑΠ 5,203, Ἀκολ.ΜΣαββάτου Ὄρθρ.Ἐγκώμ.3,16 **ὕπτιον ὁρῶσα ἡ Πάναγνός σε, Λόγε, μητροπρεπῶς ἐθρήνει·** ‖ φρ. **ἐξ ὑπτίας νέω** κολυμβῶ ἀνάσκελα, ἤτοι ἀντιθέτως πρὸς τὸν συνήθη τρόπον, ἀνάποδα : Ἀριστφ ἀπ.654, Πλάτ.Πολ.529C· ‖ κ. μτφ. **ἐξ ὑπτίας διανέω λόγον** ἀνιχνεύω συζήτησίν τινα ἢ ἐπιχείρημα χωρῶν πρὸς τὰ ὀπίσω, δηλ. ἐκ τοῦ συμπεράσματος ἀρχόμενος : αὐτ. Φαῖδρ.264Α· **2)** **ὕπτια μέρη** π. τοῖς ζῴοις, τὰ ὑποκάτω μέρη, ἤτοι τὰ κατὰ τὴν κοιλίαν, ἀντίθ. πρὸς τὰ πρανῆ, τὰ ἀνώτερα μέρη, δηλ. τὰ κατὰ τὴν ῥάχιν : Εὐρ.Κύκλ.326, Ἀριστλ.ΖΜ 2,14,2 **τὰ τετράποδα τῶν ζῴων ἐν τοῖς ὑπτίοις οὐκ ἔχει τρίχας, ἀλλ' ἐν τοῖς πρανέσι μᾶλλον·** ‖ ἐπὶ τῆς χειρὸς διὰ τῆς λ. τούτης δηλοῦται ἡ ἐσωτερικὴ ἐπιφάνεια, ἡ τῆς παλάμης : Ἀριστφ.Ἐκκλ. 782 **ἕστηκεν ἐκτείνοντα τὴν χεῖρ' ὑπτίαν,** Πλούτ. Τιμ.11, αὐτ.Κράσσ.18 **τῆς χειρὸς ὑπτίας τὸ μέσον·** ‖ φρ. **ὑπτίας χεῖρας ἀνατείνω** ἀνατείνω τὰς χεῖρας μὲ τὰς παλάμας ἀνοικτὰς καὶ ἐστραμμένας πρὸς τὸν οὐρανόν : αὐτ.Φιλ.κ.Φλωμ.Σύγκρ.2· ‖ ὁμ. ἐπὶ χειρῶν, ὁ ἡπλωμένος : Φιλόστρ.771 **ὑπτίαις ταῖς χερσὶν ὑποδέχεσθαι·** ‖ ἐπὶ φύλλων, πιθ. διὰ τῆς λ. δηλοῦται ἡ λειοτέρα καὶ ἄνω ἐπιφάνεια αὐτῶν, διὰ δὲ τοῦ πρανῆς ἡ τραχυτέρα καὶ ὑποκάτω ἐπιφάνεια : Θεόφρ.ΦΙ 1,10,2· **3)** ἐπὶ πραγμ., ὁ ἀνεστραμμένος, ἀνοποδογυρισμένος : Αἰσχ.Ἑπτ.459 **πάλος ἐξ ὑπτίου πήδησεν . . κράνους,** Ἀριστφ.Ἀχ.583 **παράθες νῦν ὑπτίαν αὐτὴν ἐμοί** (τὴν ἀσπίδα), αὐτ.Λυσ.195, Θουκ.7,82, Ξεν.Οἰκ. 19,9 **κεῖσθαι ὥσπερ γάμμα ὕπτιον** ὡς γάμμα ἀνεστραμμένον ἤτοι ὡς L, ἐπὶ φυτευομένου κλήματος), αὐτ.Κυν.6,7, Ἀριστλ.Μετ.1,13,12 **περιφέρεια κοίλη καὶ ὑπτία** (ἀντίθ. πρανὴς καὶ κυρτή)· ‖ **ὑπτίοις σέλμασιν ναυτίλλομαι** πλέω μὲ ἀνεστραμμένον πλοῖον, δηλ. ναυαγῶ : Σοφ.Ἀντ.716· ‖ **ὕπτιον τὸ ἥμισυ ἀψῖδος** τὸ ἥμισυ ἀψῖδος τροχοῦ ἀνεστραμμένου μὲ τὸ κοῖλον πρὸς τὰ ἄνω : Ἡρ. 4,72 **ἀψῖδος δὲ τὸ ἥμισυ ἐπὶ δύο ξύλα στήσαντες ὕπτιον·** **4)** ἐπὶ τόπου, ὁ νεύων, ὁ ὑφούμενος ὁμαλῶς πρὸς τὸ ἓν μέρος : αὐτ.2,7 **ἐοῦσα πᾶσα ὑπτίη τε καὶ ἔνυδρος καὶ ἰλύς,** Θεόφρ.Φ Αἰτ.5,12,7, Παυσ.8,13,1, Αἰλ.ΖΙ 16,15, Ἀππ.Ἐμφ.Πολ. 4,2· **5)** μτγν. ἐπὶ ὕδατος ἢ τῆς θαλάσσης, ὁμαλός, γαλήνιος : Φιλόστρ.835· **6)** ὁμ. μτφ. νωθρός, ὀκνηρός, ἀμελής : Ἀριστείδ.1,76, αὐτ.2,112, Πολύβ.1,158· **7)** ὁμ. ἐπὶ γλώσσης ἢ ὕφους, ψυχρός, χαλαρός : Διον.Ἀλ.Ἰσοκρ.15, αὐτ.Δειν.8· **8)** μτγν. ἐπὶ ῥ. ὁ παθητικῆς διαθέσεως ἢ καταστάσεως, ὁ παθητικός : Διογ.Λ 7,43 **καὶ τῶν ὁμοίων ὀρθῶν καὶ ὑπτίων,** αὐτ.64.

ὑπτιότης-ητος (ἡ) κ. μσν. τὸ νὰ εἶναί τις ὕπτιος, ἡ ὑπτία θέσις, τὸ ὕπτιον αὐτῆς : Θεόφρ.ΦΙ 1,10,2· **2)** μτγν. ἐπὶ τόπου, ἐπὶ γῆς, ὁμαλότης, τὸ πεδινὸν αὐτῆς : Στράβ.8,3,19 **ἥ τε ὑπτιότης τοῦ Ἀνίγρου καὶ αἱ ἀνακοπαὶ τῆς θαλάσσης·** **3)** ὁμ. μτφ. ἠρεμία, ἀφροντισία, νωθρότης, ὀλιγωρία, ἀμέλεια : Πολύβ.3,122· **4)** μσν.ἐπὶ ὕφους, ἔλλειψις ζωηρότητος, ψυχρότης ἢ τὸ ἀτημέλητον τῆς ἐκφράσεως : Φώτ.Βιβλ.73,15· **5)** μτγν. ὑπερηφάνεια, κόμπος, κομπασμός : Ἰάμβλ.Πυθ.15(64).

ὑπτιῶ-όω κ. μσν., παθ. **ὑπτιῶμαι,** ρίπτω, θέτω, κατακλίνω τινά) ὕπτιον, ὑπτιάζω, ξαπλώνω ἀνάσκελα : Μοσχί.Ἰατρ.Γυν.Παθ.21,4 **ὑπτιοῦντες αὐτήν·** **2)** παθ. ἀνατρέπομαι, ἀναποδογυρίζομαι : Αἰσχ.Πέρσ.418 **ὑπτιοῦτο σκάφη νεῶν·** **3)** μτγν ἐπὶ γῆς, κλίνω, νεύω ὁμαλῶς : Ἰώσ.ΑΙ 15,11,3· **4)** τὸ παθ. μτφ. καθίσταμαι ἄτονος, γίνομαι χαλαρός : Γαλ.14,302 **ὄρεξις ὑπτιωμένη·** **5)** μσν. μτφ. κομπάζω, ἐπαίρομαι, κορδώνομαι : Μᾶρκ.Ἀναχωρ. 944Β **τοῖς ἐπαίνοις τῶν ἀνθρώπων ὑπτιούμενοι.**

ὑπτίως ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. κατὰ τρόπον ὕπτιον, ἀνάσκελα· **2)** μτγν. μτφ. μετ' εὐδιαθεσίας, εὐδιαθέτως : Φίλ.1,305.

ὑπύ πρόθ. Ἐπιγρ. αἰολ. τ. τοῦ **ὑπὸ βλ.λ.** : Ἐπιγρ. Κύμης Ἰταλίας.

ὕπυ αἰολ. τ. τοῦ ὕπεστι γ' ἑν. ἐνεστ. τοῦ ῥ. ὕπειμι βλ.λ. : Ἐπιγρ.Κύμης Ἰταλίας.

ὑπωάδιος-ον μτγν. ποι. ὁ ὑπὸ τὸν φλοιὸν τοῦ ᾠοῦ, ὁ ἐντὸς αὐτοῦ εὑρισκόμενος, ὁ μήπω ἐκκολαφθείς· ἀντίθ. ἐπωάδιος : Ὀππ.Ἁλ.1,752.

ὑπώβολος-ον (ὀβολός) ποι., δωρ. τ. **ὑπώβελος** (Ἐπίχ.53) ὁ ὑποκείμενος πρὸς δάνειον καὶ τόκον, ἐνυπόθηκος, χρεωμένος : Φερεκρ π.Φώτ. **τὴν οἰκίαν τὴν Πλουτίωνος κειμένην ὑπώβολον.**

ὑπώβελος-ον δωρ. τ. τοῦ ὑπώβολος βλ.λ.

ὑπώδυνος-ον μτγν. ὁ μικρὰν ὀδύνην, μικρὸν πόνον προξενῶν, ὁ ὀλίγον τι ὀδυνηρός, **ὁ ἀλγεινός πως** : Δωρόθ.820Ε.

ὑπωθῶ-έω ὠθῶ, σπρώχνω μετὰ βίας : Ἰλ.Ε 854 **ὦσεν ὑπ' ἐκ δίφροιο·** **2)** ὠθῶ ἐκ τῶν κάτω πρὸς τὰ ἄνω : Ἱππ.Ἄρθρ.783.

ὑπωλένιος(-α)-ον μτγν. ὁ ὑπὸ τὴν ὠλένην κείμενος ἢ εὑρισκόμενος, ὁ ἀπὸ τῆς ὠλένης ἐξαρτώμενος : Ὕμν.Ἑρμ.510 (δ.γρ. ἐπωλ-), Θεόκρ.16,30 **τῷ μὲν τόξον ἔδωκεν ὑπωλένιόν τε φαρέτραν.**

ὑπώμαιος-ον (ὦμος) μτγν. ποι. ὁ ὑπὸ τὸν ὦμον κείμενος, ὅθ. **ὑπώμαιος πούς** ὁ πρόσθιος πούς τετροπόδου : Ἄρατ.144, αὐτ.1115.

ὑπωμία (ἡ) (ὦμος) μτγν., ἰων. -ίη τὸ μέρος τοῦ σώματος τὸ ὑπὸ τὸν ὦμον ἢ τὸ ὑποκάτω τῆς **ἐπωμίδος** κείμενον : Γαλ.Ἱππ.Γλωσσ.Ἐξηγ.586.

ὑπωμοσία (ἡ) ὅρκος ὃν ὤμνυον ἐνώπιον **τοῦ δικαστηρίου οἱ** ἐπιθυμοῦντες νὰ ἀναβάλωσι τὴν **ἐκδίκασιν** ὑποθέσεώς τινος, ὅθ. ἔνορκος διαβεβαίωσις ὅτι ὑπάρχει λόγος ἰσχυρὸς δικαιολογῶν τὸν ἕτερον τῶν δικαζομένων νὰ μὴ προσέλθῃ εἰς τὴν δίκην, **ἤτοι** ἡ μεθ' ἐνόρκου βεβαιώσεως ἀποχρῶντος λόγου αἴτησις ἀναβολῆς τῆς δίκης : Δημ.541 **πάντα δ' ἤδη διεξελήλυθει τὰκ τῶν νόμων, ὑπωμοσίαι καὶ παραγραφαί,** Ὑπερείδ.Εὐξ.7· ‖ εἰδ. ὅρκος εἰς ὃν ὑπεβάλλετο ὁ κατήγορος ὁ εἰσάγων **γραφὴν παρανόμων,** ἧς ἀποτέλεσμα ἦτο ἡ ἀναβολὴ τοῦ προτεινομένου νόμου ἢ ψηφίσματος : Δημ.260 **εἰ δὲ μή, καταβάλλοντ' ἐὰν ἐν ὑπωμοσίᾳ ;,** Πολυδ.8,56, ΑΒ 313.

ὑπωνύχιον (τὸ) νεώτ. κεράτινον ὑμένιον, περιβάλλον τὴν ὑπὸ τὴν κορυφὴν τοῦ ὄνυχος ἐπιφάνειαν.

ὑπωπιάζω τύπτω τινὰ εἰς τὸ πρόσωπον ἢ τὸ ὑπώπιον οὕτως, ὥστε προσγίνονται αὐτῷ μέλαιναι κηλῖδες ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμούς, μωλωπίζω τινὰ κατὰ τοὺς ὀφθαλμούς, ὅθ. παθ. ἔχω τὸν ὀφθαλμὸν μεμωλωπισμένον : Ἀριστλ.Ρητ.3,11,15, Διογ.Λ 6,89 **Νικόδρομον ἐξερεθίσας τὸν κιθαρῳδὸν ὑπωπιάσθη·** **2)** μτφ. σφοδρῶς πλήττω, ἐν χρ. τὸ παθ. : **Ἀριστφ.Εἰρ.541 δαιμονίως ὑπωπιασμέναι ἁπαξάπασαι αἱ πόλεις·** **3)** μτγν. μτφ. μεγάλως ἐνοχλῶ, βασανίζω : ΚΔ Λουκ.18,5 **ἵνα μὴ εἰς τέλος ἐρχομένη ὑπωπιάζῃ με,** Πλούτ.Ἠθ.921F, Λουκ Νεκυομ.5· ‖ δαμάζω, νεκρώνω : ΚΔΚορ.1,9,27 **ἀλλ' ὑπωπιάζω μου τὸ σῶμα καὶ δουλαγωγῶ.**

ὑπωπιασμός (ὁ) μτγν. τὸ ὑπωπιάζειν βλ.λ.3), ταλαιπωρία, δεινοπάθεια : Βασ.1,837D, αὐτ.840C, αὐτ.2,444C, Γρηγ.Ναζ.1,455Α.

ὑπώπιον (τὸ) (ὤψ) ἡ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς χώρα τοῦ προσώπου, ὅθ. ἀπὸ τοῦ μέρους ἡ ὅλη ὄψις. Ἰλ.Μ 463 **νυκτὶ θοῇ ἀτάλαντος ὑπώπια,** Ἱππ.537,

30· **2)** κτ. πληθ. μώλωψ ἢ μελανία κατὰ τὸν ὀφθαλμόν· κ. συνεκδ. πλῆγμα, πληγὴ εἰς τὸ πρόσωπον· Φώτ. «ὑπώπια· τὰ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς πελιώματα» : Εὐρ.ἀπ.375, Ἀριστφ.Ἀχ.551, αὐτ.Σφ. 1386 **πρὸς ταῦτα τηροῦ μὴ λάβῃς ὑπώπια,** Λυσ. 4,9 **οὐκ αἰσχύνεται τραῦμά τε ὀνομάζων τὰ ὑπώπια·** ‖ κ. γεν. πλῆγμα, μώλωψ, οἴδημα : Θεόφρ. Φl 9,20,3· **3)** μτγν. μτφ. αἶσχος, ὄνειδος, μῶμος : Κικ.Ἀττ.1,20,5· **4)** φυτόν τι, οὗ αἱ ρίζαι ἐχρησίμευον, καταλλήλως παρασκευαζόμεναι, ὡς φάρμακον τῶν μεμελανισμένων ἢ μεμωλωπισμένων ὀφθαλμῶν : Ἀπολλφ.Ἰφιγ.1, Διοσκ.4,157.

ὑπώπιος-α-ον μτγν. ὁ ἔχων μεμωλωπισμένους τοὺς ὀφθαλμούς, δθ. ὁ ὑπὸ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐξῳδηκὼς ἢ ὑποπέλιδνος: Πολυδ.8,79.

ὑπωπίς-ίδος (ἡ) Ἡσ. «θαφία».

ὑπώρεια (ἡ) κ. νεώτ., ἰων. **ὑπώρεα** τὸ κάτω μέρος τοῦ ὄρους, οἱ πρόποδες αὐτοῦ : Ἰλ.Υ 218 **ὑπωρείας ᾤκουν . .** Ἴδης, Ἡρ.4,23 **οἰκέουσι ὑπώρεαν οὐρέων ὑψηλῶν,** αὐτ.129 |οὔρεα| **συμμίσγοντα τὰς ὑπωρέας ἀλλήλοισι,** Πλάτ.Νόμ.680Β.

ὑπώρορε γ' ἑν. παρακ. τοῦ ὑπόρνυμι βλ.λ.

ὑπωροφία (ἡ) μτγν. τὸ ὑπὸ τὴν ὀροφὴν ἢ τὴν σκιάδα μέρος : Διοσκ.18,26, Ἀπη.Ἐμφ.Πολ.4,13.

ὑπωρόφιος-ον |ὄροφος| κ.-α-ον κ. νεώτ. ὁ ὑπὸ τὴν ὀροφήν, ὑπὸ τὴν στέγην ὤν, ὁ ἐντὸς τῆς οἰκίας εὑρισκόμενος : Ἰλ.Ι 640 **ὑπωρόφιοι δέ τοί εἰμεν πληθύος ἐκ Δαναῶν,** Σιμων.143(200) **τόξα νηῷ Ἀθηναίης κεῖται ὑπωρόφια·** ‖ **ὑπωρόφιοι φόρμιγγες** αἱ ἐν τῇ αἰθούσῃ ἠχοῦσαι : Πίνδ.Π 1,97· **2)** ὁ κείμενος ἀμέσως ὑπὸ τὴν ὀροφήν, ὁ εὑρισκόμενος εἰς τὸν ὑψηλότατον ὄροφον οἰκοδομήματος : Ἀριστφ.Βάτρ.1314 **αἵ θ' ὑπωρόφιοι κατὰ γωνίας εἰειειειειειλίσσετε δακτύλοις φάλαγγες** (ἐπὶ τῶν ἀραχνῶν), Μόσχ.2,6 **τῆμος ὑπωροφίοισιν ἐνικνώσσουσα δόμοισι Φοίνικος θυγάτηρ·** ‖ νεώτ. **ὑπωρόφιον δωμάτιον** (δωμάτιον ἀμέσως ὑπὸ τὴν στέγην ἐν τῷ ὑπὸ ταύτης σχηματιζομένῳ γωνιώδει χώρῳ, σοφίτα).

ὑπώροφος-ον ὁ ἐστεγασμένος : Εὐρ.Φοίν.299 **τί μέλλεις ὑπώροφα μέλαθρα περᾶν, θιγεῖν τ' ὠλέναις τέκνου ;,** αὐτ.Ἡρ.107 (δ.γρ. ὑφώροφα)· ‖ ποι. **ὑπώροφος οἰκία** ἡ ὑπὸ τὸ γεῖσον φωλεὰ τῆς χελιδόνος : ΑΠ 10,2· **2)** (ὄροφος = κάλαμος) **βοὴ ὑπώροφος** ἦχος οἷος ὁ τοῦ καλαμίνου αὐλοῦ, μαλακός, ἐλαφρός : Εὐρ.Ἠλ.1166.

ὑπωροφῶ-έω μτγν. σχηματίζω σκέπην, σκιάδα : Πλούτ.Ἠθ.336C **ἐποχουμένην ἑαυτῇ βαρβαριστὶ καὶ τοῖς δακτύλοις ὑπὲρ κεφαλῆς οἷον ὑπωροφοῦσαν** (διόρθ. ἀντὶ ὑποφοφοῦσαν).

ὑπωρυχία (ἡ) μτγν. τὸ ὑπορύττειν, ὑποσκάπτειν, δθ. τὸ ὑποσκαφέν, ὑπονομευθὲν μέρος, ὑπόνομος : Ἀπη.Ἐμφ.Πολ.4,111.

ὑπώστη (ἡ) Ἐπιγρ. ὀστεοθήκη **ὑπὸ βωμὸν ἢ ἀνδριάντα** : Ἐπιγρ.Ἁλικορνασσοῦ.

ὑπωχριῶ-άω μσν. εἶμαι ὀλίγον **ὠχρός** : Νικ. Χων.Χρον.183Α **τῷ ὑπωχριῶντι τοῦ προσώπου.**

ὕπωχρος-ον κ. νεώτ. ὁ ὀλίγον τι ὠχρός, χλομούτσικος : Ἀριστλ.ΖΙ 7,9,2, Λουκ.Τόξ.19, Γαλ.19, 596, αὐτ.14,351,6 **ὑπώπια ὑπόξανθα ἢ ὕπωχρα.**

ὗραξ-ᾰκος (ὁ) μτγν. μῦς, ποντικός : Νίκ.Ἀλεξ.37.

ὑράξ ἐπίρρ., αἰολ. ὕρραξ |Θεόγνωστ.Καν.23, Σουΐδ.|, Ἡσ. «μίγδην, ἀναμείξ».

ὕργαι Θεόγνωστ.ἐν ΑΒ 1428 «**ἐπιθέματα πρὸς κουφισμὸν** τῶν φορτίων».

ὑργόλη (ἡ) νεώτ. φαρμ. ὁ κολλοειδὴς ὑδράργυρος.

ὑριατόμος Ἡσ. «**ὁ τὰ** κηρία τέμνων τῶν μελισσῶν».

ὕριγγα Ἡσ. «πτύον. Σαλαμίνιοι».

ὑρίσκος (ὁ) Ἡσ. «ὁ ὑριχός».

ὑρισσός (ὁ) μον. δ. τ. **τοῦ ὑριχὸς βλ.λ** : Θεόγνωστ.Καν.23.

ὕρισχος (ὁ) ὁ ὑριχός : ΑΒ 67.

ὑρῖχός (ὁ) πλεκτὸς μικρὸς κάλαθος, χειροκάλαθο : Ἀριστφ.ἀπ.476,5.

ὑρκανικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν Ὑρκανίαν ἢ τοὺς Ὑρκανούς.

ὗρον Ἡσ. «σμῆνος μελισσῶν. Κρῆτες».

ὕρραξ ἐπίρρ. αἰολ. τ. τοῦ ὑράξ βλ.λ.

ὑρρίς-ίδος (ἡ) Σουΐδ. «σπυρίς».

ὑρτακός Ἡσ. «ὄστρεον».

ὑρτάνη (ἡ) Ἡσ. «πῶμα χύτρας».

ὑρτήρ-ῆρος (ὁ) Ἡσ. «πλυνεύς».

ὕρχα (ἡ) αἰολ. λ. κεράμεον ἀγγεῖον ὑποδεκτικὸν ταρίχων, ταριχηρὸν ἀγγεῖον : Ἀριστφ.Σφ.676 **τούτοισι δὲ δωροφοροῦσιν ὕρχας, οἶναν, δάπιδας, τυρόν·** **2)** οἰνηρὸν ἀγγεῖον· Ἡσ. «ὕρχας· ἀμφωτον κεράμιον καὶ βικῶδες **τὸ εἶδος**» : Ἀριστφ. ἀπ.367, Πολυδ.1,73· **3)** ΑΒ 693,15 «**ὕρχας . . τὴν** ὑπὸ τοῦ τείχους ἀναρρίχησιν».

ὕρχη Ἡσ. «ἐφ' ἧς τὰ φορτία φέρουσιν **οἱ ναῦται**».

ὑρωγαλέον Ἡσ. «διερρωγός» (**δ. ἀνάγν. ὑρειγάλεον**).

ὗς-ὑός (ὁ,ἡ), **αἰτ. ὗν κ. ὗα** |Ἐπιγρ.|, **ὀνομ. πληθ. ὕες,** ἀττ. κ. συνηρ. **ὗς,** δοτ. πληθ. **ὑαί** (Ἰλ.Ε 783), ἐπ. **ὕεσσι,** αἰτ. **ὗας** (δ. τ. τοῦ σῦς βλ.λ.· **π.** Ὁμ. προτιμᾶται συνηθέστ. ὁ **τ. σῦς,** ἐν χρ. δὲ **τὸ ὗς μ.** ἐκ μετρικῆς ἀνάγκης· π. Ἡρ. κ. **Ἀττ.** ἐπικρατεῖ ὁ τ. ὗς), ὁ ἄγριος χοῖρος εἴτε ὁ ἄρρην, ἤτοι ὁ κάπρος, εἴτε ὁ θῆλυς : Ἰλ.Κ 264 **ἔκτοσθε δὲ λευκοὶ ὀδόντες ἀγριόδοντος ὑὸς θαμέες ἔχον ἔνθα καὶ ἔνθα,** Ἡρ.4,192 **ἔλαφος δὲ καὶ ὗς ἄγριος ἐν Λιβύῃ πάμπαν οὐκ ἔστι,** Ξεν.ΚΠ 1,6,28, Ἀριστλ.ΖΙ 6,28,1· ‖ κ. ἐπὶ τοῦ κατοικιδίου χοίρου : Ἰλ.Ψ 32 **ὕες θαλέθοντες ἀλοιφῇ εὑόμενοι τανύοντο διὰ φλογός,** Ὀδ.Ν 409, Λουκ.Λεξιφ.6 **τοκὰς ὗς,** Ἀλκίφρ. 3,73 **ὗς ἐπίτεξ·** ‖ ἡ λ. ἐν χρ. εἰς πλείστας παροιμ. οἷον **Βοιωτία ὗς** ἐπὶ ἀγροικίας καὶ ἀναγωγίας : Πίνδ.Ο 6,153· ‖ παροιμ. **ὗς ποτ' Ἀθηναίαν ἔριν ἤρισε ἢ ὗς τὴν Ἀθηνᾶν** ἐπὶ τῶν τοῖς κρείττοσιν ἐριζόντων : Θεόκρ.5,23· ‖ ὁμ. **ὗς διὰ ῥόδων** ἐπὶ τῶν σκαιῶν καὶ ἀναγώγων : Κράτ.Γείτ.6· ‖ ὁμ. **ὗς ἐκώμασε** ἐπὶ τῶν ἀκόσμων, τῶν ἀκόσμως ποιούντων τι : Θεόγνωστ.Καν.24,66· ‖ ὁμ. **ὗς ὑπὸ ρόπαλον δραμεῖται** ἐπὶ τῶν ἑαυτοὺς εἰς ὄλεθρον ἐμβαλλόντων : Φώτ.634,15· ‖ ὁμ. φρ. **παχὺς ὗς ἔκειτ' ἐπὶ στόμα** ἐπὶ τῶν ὑπὸ τρυφῆς καὶ ἀδηφαγίας ὑπερσαρκησάντων : Μέν.Ἀλ.1· ‖ ὁμ. **λύσω τὴν ἐμαυτῆς ὗν** θὰ ἀφήσω νὰ ἐκσπάσῃ ὅλος ὁ θυμός μου : Ἀριστφ.Λυσ.684· **2)** ὕαινα βλ.λ.2) : Ἐπίχ.π.Ἀθήν.7,326Ε, Ἀρχέστρ. π.Ἀθήν.7,326F· **3)** μτγν. ἡ ὕσγη βλ.λ. : Παυσ. 10,36,1 **Γαλάται δὲ οἱ ὑπὲρ Φρυγίας φωνῇ τῇ ἐπιχωρίῳ σφίσιν ὀνομάζουσιν ὗς.**

ὗς (2) Ἐπιγρ. συνηρ. τ. τοῦ υἱὸς βλ.λ.

ὕς Ἐπιγρ. αἰολ. τ. τοῦ ὗς βλ.λ.

ῦς δωρ. καταλ. ἐν τοῖς τοπ. ἐπιρρ., οἷον **ὅπυς** (=ὅποι, Ἐπιγρ. Δωδών.), **-πῦς** (=ποῖ, Σώφρ.π.Ἀμμών.121)· πρβλ. Ἡσ. «ἀμῦς ὁμοῦ, σὺν αὐτῷ»· **2)** παμφυλ.κατάλ.γενικ.ἑν. τῆς τρίτης κλίσ.: Ἐπιγρ. **Κουρασίωνυς** (ἀντὶ Κουρασίωνος)· **3)** βοιωτ. καταλ. δοτ. πληθ. β' κλ. ἀντὶ -οις.

ὑς πρόθ. Ἐπιγρ. δ. τ. τοῦ ὡς **βλ.λ. : Ἐπιγρ.Μυκηνῶν** (πρβλ. Ἐπίχ.ἀπ.99 **ὕσπερ**).

ὕσγη (ἡ) κ. νεώτ. τὸ φυτὸν δρῦς ἢ **πρῖνος,** ἐκ τῶν καρπῶν ἧς ἐξάγεται βάμμα τι, τὸ ὕσγινον· Σουΐδ.

ὑσγινοβαφής-οῦς-ές κ. νεώτ. ὁ βεβαμμένος ἐν ὑσγίνῳ βάμματι, ὁ ζωηρῶς ἐρυθρός : Ξεν.ΚΠ 8,3,13 **περὶ τοῖς σκέλεσιν ἀναξυρίδας ὑσγινοβαφεῖς,** Κλέαρχ.π.Ἀθήν.6,255Ε **ὑσγινοβαφὴς στρωμνή.**

ὑσγινόεις-εντος-εσσα-εν μτγν. ὁ ἔχων χρῶμα ὕσγινον, ἐρυθρός, κόκκινος : Νίκ.Θηρ.870.

ὕσγινον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. φυτικὴ βαφὴ **ἔχουσα** χρῶμα ἀνοικτὸν ἐρυθρόν, **ἅλικον,** καὶ λαμβανο-

μένη ἐκ τοῦ φυτοῦ ὕσγης βλ.λ. : Νίκ.Θηρ.511, ΑΠ 6,254· 2) νεώτ. τὸ ζωηρὸν ἐρυθρὸν χρῶμα.

ὕσγινος-η-ον μτγν. κ. νεώτ. ὁ βαφεὶς μὲ χρῶμα λαμβανόμενον ἐκ τοῦ ἐπὶ τῆς ὕσγης βλ.λ. ἀναπτυσσομένου ἐντόμου ὅπερ ὀνομάζεται κόκκος ὁ βαφικός, πρινοκόκκι, ὁ ἔχων ζωηρὸν ἐρυθρὸν χρωματισμόν, ὁθ. τὸ οὐδ. ὕσγινον ὡς οὐσ. ἱμάτιον ζωηροῦ ἐρυθροῦ χρώματος : Ἀθήν 539Ε, Λουκ. Ὄνειρ.14· 2) ὁμ. τὸ οὐδ. ὕσγινον ὡς οὐσ. βλ.λ.

ὑσγινόσημος-ον μτγν. ὁ φέρων σήματα δι' ὑσγίνου χρώματος : Διοκλητ.Ἔδικτ. ἐν Ἐπιγρ.

ὕσδος (ὁ) δ. τ. τοῦ ὄσδος αἰολ. τ. τοῦ ὄζος βλ.λ. : Σαπφ.4, αὐτ.93.

ὕσετη βοιωτ. τ. τοῦ οἴσεται, γ' ἑν. μέσ. μέλλ. τοῦ φέρω βλ.λ.

ὑσῆς Ἰώσ.ΑΙ 2,9,6 «τοὺς ἐξ ὕδατος σωθέντας καλοῦσιν Αἰγύπτιοι».

ὕσθην παθ. ἀόρ. τοῦ ρ. ὕω βλ.λ.

ὑσθῆναι ἀπαρφ. παθ. ἀορ. τοῦ ρ. ὕω βλ.λ.

ὕσθριξ-τριχος (ὁ,ἡ) δ. τ. τοῦ ὕστριξ βλ.λ.

ὕσις-εως (ἡ) Ἡσ. ἐν λ. ὕη «βροχή, ὑετός».

ὕσκα (ἡ) σχόλ., μσν. κ. δημ. κ. ἴσκα εἶδος μύκητος, τοῦ ὁποίου τεμάχια ξηραινόμενα χρησιμοποιοῦνται ὡς ἔναυσμα εἰς ὀν.πτῆρας : Λέων Σοφ. 5,4 πυρέκβολα καὶ ὕσκαι· 2) σχόλ. εἶδός τι ἰχθύος : Σχόλ.Ὀππ.Ἁλ.1,372.

ὕσκλος (ὁ,ἡ) μτγν. κ. ὕσχλος (Πολυδ.7,80) ἡ ἄκρα σανδαλίου, ἐφ' ἧς ἦσαν αἱ ὀπαί, δι' ὧν διήρχοντο οἱ ἱμάντες οἱ δένοντες τὸ ὑπόδημα· Ἡσ. «ὕσκλοι· ἀγκύλαι, βρόχοι, οὓς ἡμεῖς ὕσκλους τῶν ὑποδημάτων» : Θεόγνωστ.Καν ἐν Ἀν.Ὀξ.2,24,6· 2) Ἡσ. «ὕσκλοι· αἱ λαγναὶ τῶν ἱματίων».

ὑσκλωτός-ή-όν ὁ ἔχων ὕσκλους βλ.λ.1), ὁ μὲ ὕσκλους ἐφωδιασμένος: Δεῖν.16 ὑπόδημα ὑσκλωτόν, ὥστε γυμνοὺς σχεδὸν ἐκφαίνεσθαι τοὺς πόδας.

ὕσκυθα (τὰ) (ὗς) Ἡσ. «ὑὸς ἀφόδευμα».

ὕσμα-ατος (τὸ) (ὕω) βροχή : Ἱππ.Ἐπιδ.1,938.

ὑσμίνη (ἡ) ἐπ. μάχη, ἀγών, συμπλοκή : Ἰλ.Ε 84 ὡς οἱ μὲν πονέοντο κατὰ κρατερὴν ὑσμίνην.

ὑσνέα (ἡ) (πρβλ. ἀραβ. ὄσνα=βρύον) νεώτ. βοταν. γένος λειχήνων ἐκ τῶν ὑσνοειδῶν : ὑσνέα ἡ πωγωνωτή (δενδρομαλλιά, νεραϊδόχορτο).

ὑσπέλεθος (ὁ) μτγν. κ. ὑσπελεθος (Θεόγνωστ. Καν.24,8) κ. ὑπέλεθρος (Εὐστ.1821,40) κόπρος ὑός, χοίρου : Πολυδ.5,91, Δίων Κ 46,5.

ὑσπλαγίς-ίδος (ἡ) δωρ. τ. τοῦ ὕσπληγξ βλ.λ.1) : Ἀριστφ.Λυσ.1000 ᾇπερ ἀπὸ μιᾶς ὑσπλαγίδος ἀπήλασαν τοὺς ἄνδρας ἀπὸ τῶν ὑσσάκτων.

ὕσπλα(γ)ξ-ᾶ(γ)γος (ἡ) δωρ. τ. τοῦ ὕσπλη(γ)ξ βλ.λ. : Θεόκρ.8,58, Ἐπιγρ.Ἐπιδούρου.

ὕσπλη(γ)ξ-η(γ)γος (ὁ,ἡ), δωρ. ὕσπλα(γ)ξ-α(γ)γος, δοτ. πληθ. ὕσπληγξιν (Πλούτ.Ἠθ.588F), ἐπ. ὑσπλήγεσσι (ΑΠ 6,259), σχοινίον τεταμένον ὁριζοντίως ἐν τῇ ἀρχῇ τοῦ σταδίου καὶ ἀφιέμενον νὰ πέσῃ, ὅταν οἱ ἀγωνιζόμενοι ἔπρεπε νὰ ἐξορμήσωσιν, ἀφετηρία : Πλάτ.Φαῖδρ.254Ε ὥσπερ ἀπὸ ὕσπληγος ἀναπεσών, Ἰώσ.ΑΙ 3,5,4 ἑστάναι ὥσπερ ἐφ' ὕσπληγγος, Παυσ.6,20,13 πρὸ δὲ .. τῶν ἵππων τῶν κελήτων, διήκει καλῴδιον ἀντὶ ὕσπληγος, ΑΠ 11,86· 2) μτγν. ὅριον : Διον.Περ.121, Ἐπιγρ.· 3) ὁμ. καλῴδιον ἀγκύρας, ὁθ. ἄγκυρα : Λυκόφρ.22 ἀπὸ γῆς ἐσχάζοσαν ὕσπληγας (σχόλ. «ἀπὸ γῆς ἀνέσπασαν τὰς ἀγκύρας»)· 4) ὁμ. ἡ παγὶς ὀρνιθοθήρα : Θεόκρ.8,58 ὕδασι δ' αὐχμός, ὄρνισιν δ' ὕσπλαγξ· 5) μτγν. τὸ ῥόπτρον τῆς παγίδος, ὅπερ πίπτει μόλις φαυσθέν : Ὀππ.Ἰξευτ.3,18· 6) μσν. κέντρον χοίρων : Εὐστ.Διον.Περ.119, Ἡσ., Σουΐδ.· 7) Ἡσ. «πάσσαλος»· 8) σχόλ. κεράτινος κρίκος : Σχόλ.Πλάτ. ἐν ΑΒ 313.

ὑσπολῶ-έω Ἡσ. «συβωτῶ».

ὕσσαξ-ακος (ὁ) κ. ὕσσακος (ὁ) τὸ γυναικεῖον αἰδοῖον : Ποιητ.Δωρ.π.Ἡφαιστ.28 εἶμ' ὥστ' ἀπ' ὑσσάκω λυθεῖσα, Ἀριστφ.Λύσ.1001 ἀπήλαον τὼς ἄνδρας ἀπὸ τῶν ὑσσάκων· 2) Φώτ. «πάσσαλος» : ΕΜ 785,8.

ὑσσός (ὁ) μτγν. κ. μσν. τὸ ἀκόντιον βλ.λ. : Πολύβ.6,23,8, Πλούτ.Μάρ.20, αὐτ.Πομπ.7 πρὶν ἐν ἐμβολαῖς ὑσσῶν γενέσθαι τὰς φάλαγγας, αὐτ.Καίσ. 44, Ἀππ.Κελτ.1, Λέων Διάκ.Ἱστ.29Α ὑσσοῖς τε καὶ ξίφεσι καθοπλίσας.

ὑσσωπίτης (οἶνος) (ὁ) μτγν. κ. μσν. οἶνος μεμειγμένος μὲ ὕσσωπον βλ.λ. : Διοσκ.5,50, Γεωπ.

ὕσσωπος (ὁ) μτγν. κ. νεώτ. κ. ὕσσωπον (τὸ) φυτὸν φρυγανῶδες, ἀρωματικὸν καὶ φαρμακευτικὸν ἐκ τῶν χειλανθῶν, ἄ. μικρομερές : ΠΔ Ψαλμ.50 ῥαντιεῖς με ὑσσώπῳ καὶ καθαρισθήσομαι, Διοσκ. 3,27 ὕσσωπος .. πόα γνώριμος, δισσή, ἡ μὲν γάρ τίς ἐστιν ὀρεινή, ἡ δὲ κηπευτική.

ὑσταλωπιᾷ Ἡσ. «νυστάζει».

ὑστάς-άδος (ἡ) φυτεία ἀμπέλων· Ἡσ. «ἡ δασεῖα ἄμπελος».

ὑστάτιος-α-ον ποι. ἀντὶ ὕστατος· πρβλ. μεσσάτιος, μέσσος : Ἰλ.Ο 634, Ὀδ.Ι 14 τί πρῶτον τί δ' ἔπειτα, τί δ' ὑστάτιον καταλέξω;· ‖ κ. ὡς ἐπίρρ.

ὕστατος-η-ον κ. μσν. κ. νεώτ., ὑπερθ. τοῦ ὕστερος βλ.λ., ὁ τελευταῖος, ὁ ἔσχατος, ἐπὶ τόπου Ἰλ.Β 281 ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι, Αἰσχ. Ἱκ.717 εὐθυντὴρ ὕστατος νεώς (ὁ ὀπίσω πάντων, ἐπὶ τοῦ πηδαλίου), Πλάτ.Συμπ.177Ε ἡμῖν τοῖς ὑστάτοις κατακειμένοις· 2) ὁμ. σημ. ἐπὶ χρόνου : Ἰλ.Λ 299 τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν, αὐτ.Ε 703, Αἰσχ.Ἀγ.130 ὁ δ' ὕστατός γε .. πρεσβεύεται, αὐτ.1445, Σοφ.ΑΙ.864 τοὔπος ὕστατον θροεῖ, Ἀριστφ.Βάτρ.908, Δημ.14 οἱ ὕστατοι εἰπόντες, - ὕστατος πάντων, - τὴν ὑστάτην στιγμήν, - ὕσταται εἰδήσεις, - ὑστάτη ἔκκλησις, - μέχρι τῆς ὑστάτης πνοῆς· ‖ ἡ ὑστάτη (ἡμέρα) ὡς οὐσ. ἡ τελευταία ἡμέρα : Ἡρ.2,151 ἡ ὑστάτη τῆς ὀρτῆς· 3) κ. ἐπὶ ἀξιώματος ἢ βαθμοῦ, ὁ ἀνώτατος, ὁ ἔσχατος : Σοφ.Τρ.315 ἴσως γέννημα τῶν ἐκεῖθεν οὐκ ἐν ὑστάτοις, Λουκ.Φάλ.1,5 τὰ ὕστατα πάσχειν· 4) τὸ οὐδ. ὕστατον ἢ ὕστατα ἐν ἐπιρρ. χρ. ὑστάτως βλ.λ. : Ἰλ.Α 232, Ὀδ.Υ 116 πύματόν τε καὶ ὕστατον, αὐτ.Χ 78, Ἡρ.8,43, Πλάτ.Μενξ.247Α, αὐτ.Φαίδ.60Α, Λουκ.Ἀλ.Ἱστ.1,30· 5) ἐν ὑστάτοις ἐπὶ τέλους : Πλάτ.Πολ.620C πόρρω δ' ἐν ὑστάτοις ἰδεῖν τὴν τοῦ γελωτοποιοῦ Θερσίτου πίθηκον ἐνδυομένην· 6) εἰς τὸ ὕστατον εἰς τὸν ἔσχατον βαθμόν, εἰς ὑπερβολήν, ὑπερβαλλόντως : Λουκ.Ἑρμότ.9 εἰς τὸ ὕστατον γέρων.

ὑστάτως ἐπίρρ. μσν. ἐσχάτως : Ἱππιατρ.69,19.

ὑστεακόν Ἡσ. «ποτήριον ποιόν. Ῥίνθων ἐν Ἡρακλεῖ».

ὕστερα ἐπίρρ. δημ., συγκρ. -ώτερα, ὕστερον μετά τι ἄλλο, ἀκολούθως, ἔπειτα, κατόπιν : ἂς φᾶμε τώρα κι ὕστερα βλέπουμε, - τὸ σπίτι του εἶναι δεξιά, ὕστερ' ἀπ' τὸ μπακάλικο, - πρῶτα ἡ τιμὴ κι ὕστερα ὅλα τ' ἄλλα, - ὕστερ' ἀπὸ τόσους κόπους νὰ πὰν ὅλα χαμένα!· 2) πλὴν τούτου, προσέτι, ἐξ ἄλλου, συχν. μτ. τοῦ καὶ : κι ὕστερα συλλογίσου καὶ τὰ παιδιά σου· 3) ἐρωτηματικῶς κι ὕστερα; ὡς ἔκφρασις ἀπορίας ἢ περιφρονητικῆς ἀδιαφορίας.

ὑστέρα (ἡ) κ. νεώτ., Ἰων. ὑστέρη τὸ ὄργανον τῆς γυναικὸς καὶ τῶν θηλαστικῶν ἐν ᾧ κυοφορεῖται τὸ ἔμβρυον, μήτρα· Γαλ.16,177 «ὑστέραν ἐκάλουν οἱ πολλοὶ οὐκ ἰατρῶν μόνον, ἀλλὰ καὶ φιλοσόφων τὸ πρὸς τὴν κύησιν ὑπὸ τῆς φύσεως δοθὲν ταῖς γυναιξὶ μόριον» : Ἡρ.4,109 αὐτοῖσί εἰσι χρήσιμοι ἐς ὑστερέων ἄκεσιν, Ἱππ.Ἀφορ.1253, αὐτ.Ἀρχ. Ἰητρ.18, αὐτ.Κωακ.204, Πλάτ.Τίμ.91Β μῆτραι καὶ ὑστέραι λεγόμεναι· ‖ ὁμ. ἡ ᾠοθήκη τῶν ᾠοτόκων ζῴων, ἑρπετῶν, ἰχθύων ἢ τῶν πτηνῶν : Ἀριστλ. ΖΓ 1,13,7, αὐτ.ΖΙ 3,1,24, αὐτ.6,10,2.

ὑστεραῖος-α-ον κ. νεώτ. ὁ μετέπειτα, ὁ ἀκολουθῶν, ὁ κατὰ τὴν ἑπομένην, κατὰ τὴν ἐπιοῦσαν ἡμέραν : Ἡρ.8,22 **τὰ Ἴωνες ἐπελθόντες τῇ ὑστεραίῃ ἡμέρῃ ἐπὶ τὸ Ἀρτεμίσιον ἐπελέξαντο**· || συχν. τὸ θηλ. ὑστεραία (ἡμέρα) ὡς οὐσ. ἡ ἐπιοῦσα, ἡ ἐπαύριον : αὐτ.1,77, αὐτ.126 **προεῖπε ἐς τὴν ὑστεραίην παρεῖναι λελουμένους**, αὐτ.4,113, Ἀντιφ.132,12, Θουκ.7,52, Πλάτ.Πρωτ.318Α, Ἀρετ. Ὀξ.Νούσ.2· κ. μτ. γενικ. : Ἀνδοκ.15,9 **τῇ ὑστεραίᾳ τῶν μυστηρίων**, Πλάτ.Μενξ.240C **τῇ ὑστεραίᾳ τῆς μάχης**· || κ. ἑπομένης συγκρίσεως : αὐτ.Κρίτ.44Α **τῇ ὑστεραίᾳ ἢ ᾗ ἂν ἔλθῃ**, αὐτ.Συμπ. 173Α· **2)** ὕστερος βλ.λ. : Ἡρ.9,3 **ἡ δὲ βασιλέος αἵρεσις ἐς τὴν ὑστεραίην τὴν Μαρδονίου ἐπιστρατηίην δεκάμηνος ἐγένετο**, Θουκ.7,11 **μάχῃ τῇ μὲν πρώτῃ .. τῇ δὲ ὑστεραίᾳ**, αὐτ.1,44, Ξεν.Ἑλλ. 2,1,15 **τῇ ὑστεραίᾳ προσβολῇ**, Διον.Ἁλ.Θουκ.17.

ὑστεραλγής-οῦς-ές ὁ ἔχων ἢ προκολῶν ἄλγος, πόνους εἰς τὴν ὑστέραν βλ.λ. : Ἱππ.Διαίτ.394.

ὑστεραλγία (ἡ) νεώτ. νευραλγία τῆς ὑστέρας, τῆς μήτρας· **2)** οἱ μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἐμβρύου πόνοι τῆς μήτρας, ὑστερόπονοι.

ὑστερανθής-οῦς-ές νεώτ. ἐπὶ φυτῶν, ὁ ἀνθῶν μετὰ τὴν φυλλοβολίαν.

ὑστέρη (ἡ) ἰων. τ. τοῦ ὑστέρα βλ.λ.

ὑστέρημα-ατος (τὸ) μτγν., μσν. κ. νεώτ. **τὸ καθ' ὃ** ὑστερεῖ τις, ἡ ἐλλείπουσα ποσότης, τὸ μὴ ἐπαρκοῦν, ἀντίθ. τὸ περίσσευμα· φρ. **ἐκ τοῦ ὑστερήματος** ἀπὸ ἐκεῖνο ποὺ δὲν ἔχει τις, ποὺ μόλις ἐπαρκεῖ πρὸς συντήρησίν του : ΚΔ Λουκ.21,4 **αὕτη δὲ ἐκ τοῦ ὑστερήματος αὐτῆς ἅπαντα τὸν βίον ὃν εἶχεν ἔβαλε**· **2)** ἔλλειψις, μειονέκτημα, ἔνδεια, ἀνάγκη : ΠΔ Ψαλμ.33,10 **φοβήθητε τὸν κύριον πάντες οἱ ἅγιοι αὐτοῦ, ὅτι οὐκ ἔστιν ὑστέρημα τοῖς φοβουμένοις αὐτόν.**

ὑστέρησις-εως (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ ὑστέρημα βλ.λ.1), ἔλλειψις : ΚΔ Μάρκ.12,44 **αὕτη δὲ ἐκ τῆς ὑστερήσεως αὐτῆς πάντα ὅσα εἶχεν ἔβαλεν**, αὐτ.Φιλ.4,4,11· **2)** νεώτ. τὸ νὰ εἶναι ἢ νὰ μένῃ τις ὕστερος, καθυστέρησις· **3)** νεώτ. φυσ. τὸ φαινόμενον καθ' ὃ εἴς τινας περιπτώσεις δὲν συμβαδίζει τὸ ἀποτέλεσμα πρὸς τὸ αἴτιον, ἀλλ' ἕπεται αὐτοῦ εἰς σημαντικὸν χρονικὸν διάστημα : **ἐλαστική, μαγνητικὴ ὑστέρησις.**

ὑστερία (ἡ) νεώτ. νεύρωσις ἢ νευροπάθεια ἄνευ γνωστῆς ὀργανικῆς ἀλλοιώσεως, ὑστερισμός.

ὑστερίζω, ἀττ. μέλλ. -ιῶ, ἀόρ. **ὑστέρισα**, ·ὑστερῶ, ἔρχομαι μετὰ ταῦτα, βραδύτερον ἢ πολὺ ἀργά, μένω ὀπίσω, καθυστερῶ : Θουκ.6,69, αὐτ. 8,44 **ὑστερήσαντες οὐ πολλῷ**, Ξεν.Ἀν.6,1,18, αὐτ. ΚΠ 8,5,7 **μείζω τὰ σφάλματα ἀπὸ τῶν ὑστεριζόντων ἐν αὐτοῖς**, Ἀριστλ.Φυσ.8,8,10, **αὐτ.**ΖΓ 4,4,5, Πλούτ.Λούκ.31 **ὑστερίζουσιν αἱ ὧραι** (ἔρχονται ἀργά)· || μτφ. ἐπὶ τῆς διανοίας, τοῦ νοῦ : Ἀριστλ.Σοφ.Ἔλ.15,1, αὐτ.Ρητ.Ἀλ.1,3· **2)** μτ. γενικ. πράγμ. μένω ὀπίσω τινὸς ἢ ὡς πρός τι : Δημ.50 **τοὺς δ' ἀποστόλους πάντας ὑμῖν ὑστερίζειν τῶν καιρῶν** (ἔρχεσθαι, φθάνειν ἀργὰ διὰ τὰς περιστάσεις), αὐτ.260, αὐτ.51· || **ὑστερίζω τῶν συλλογισμῶν** μένω ὀπίσω, **δὲν** δύναμαι νὰ τοὺς ἐννοήσω : Ἀριστλ.Ρητ.2,23,30· **3)** μτφ. μένω ὀπίσω τινός, εἶμαι κατώτερος αὐτοῦ, μτ. γενικ. : Ξεν. Ἀπομν.3,5,13 ὑστερίζουσι τῶν ἀντιπάλων, Ἰσοκρ. 75Β ὑστερίσαντες τῶν βαρβάρων· κ. ἀπολ. : Ξεν.ΚΠ 7,5,46 **ὡς μὴ ὑστερίζειν δέον τὸν ἄρχοντα μήτε τὸ εἰδέναι ἃ δεῖ**, Ἀριστλ.Ρητ.3,10,4· **4)** διατελῶ ἐν ἐλλείψει, ἐν στερήσει τινός : Ἰσοκρ. 204Α **ὑστερίζει τῆς ἀκμῆς τῆς ἐμαυτοῦ.**

ὑστερικισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. **ἐλαφρὰ καὶ ἀνώ**μαλος μορφὴ ὑστερίας βλ.λ.

ὑστερικός-ή-όν (ὑστέρα) κ. νεώτ., δημ. **ὑστερικὸς** ιά-ό **ἐπὶ** γυναικός, ὁ ἀφορῶν τὴν ὑστέραν, ὁ πάσχων κατὰ τὴν μήτραν : Ἱππ.Προρρ.77, Ἀριστλ.ΖΓ 4,7,6 **μόνον ὑστερικὸν ἐστι γυνὴ τῶν ἄλλων ζώων**, Γαλ.14,181,16 **πνίγας ὑστερικάς**· || **τὰ ὑστερικὰ** ὡς οὐσ. ἐνν. πάθη, τὰ τῆς ὑστέρας : Ἱππ.Ἀφορ.1254· **2)** ὁ ἀνήκων ἢ ἀνοφερόμενος εἰς τὴν μήτραν, ὁ μητρικός : Ἱππ.Κφοκ.204, Ἀριστλ.ΖΓ 1,3,6 **ὑστερικὸς ὑμήν**, αὐτ.1,15,3 **ὑστερικὸς πόρος**· **3)** νεώτ. κ. δημ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν ὑστερίαν βλ.λ. : **ἐξέβαλε ὑστερικὰς κραυγάς** · **γέλωτας**, · **ὑστερικὸς τρόμος**· **4)** ὁμ. ἐπὶ προσ., ὁ πάσχων ἐξ ὑστερίας βλ.λ.· || τὸ θηλ. ὡς οὐσ. γυνὴ πάσχουσα ἐξ ὑστερίας.

ὑστερικῶς ἐπίρρ. μτγν. κατὰ τρόπον ὑστερικὸν βλ.λ.1) : Διοσκ.2,10.

ὑστερ(ι)νά ἐπίρρ. δημ. κ. **στερνά** **εἰς τὸ τέ**λος, κατόπιν : **στερνὰ νὰ δοῦμε τί θὰ κάμετε.**

ὑστερ(ι)νός-ή-ό δημ. κ. (ὑ)**στερνός** ὁ γινόμενος, ὁ ἐρχόμενος κατόπιν, ὕστερα, ὁ κατοπινός. ἀντίθ. πρωτυτερινός : παροιμ. **στερνή μου γνώση νὰ σ' εἶχα πρῶτα** (ἐπὶ μεταμελουμένου διὰ προτέρον ἀνοησίαν ἢ ἀπερισκεφίαν), (κτ. ἄ. ὑστερινέ μου λογισμὲ νὰ σ' εἶχα πρῶτα), **ὁμ. τὰ στερνὰ νικᾶν τὰ πρῶτα** (κτ. ἄ. τὰ στερνὰ τιμοῦν τὰ πρῶτα), **φρ. καλὰ στερνά** (εὐχή, καλὰ γεράματα)· **2)** ὁ ἔσχατος, ὁ τελευταῖος : ΜΜ **κι ἐκεῖ στὴν ὥρα τὴ στερνὴ** (κατὰ τὴν ὥραν **τοῦ θανάτου**), **· σοῦ λέγω γιὰ στερνὴ φορά.**

ὑστερισμός (ὁ) νεώτ. ἰατρ. νεύρωσις, νευροπάθεια ἄνευ γνωστῆς ὀργανικῆς ἀλλοιώσεως, ἡ ὑστερία : μέγας ὑστερισμὸς (βαρεῖα μορφὴ ὑστερίας, ἄ. ἡ ὑστεροπληξία)· **2)** σπαν. ἐλαφρὰ καὶ ἀνώμαλος μορφὴ τῆς ὑστερίας, ὑστερικισμός.

ὑστερνός-ή-ό δημ. ὑστερινὸς βλ.λ.: Ψυχάρ.Ταξ.91.

ὑστερ(ο)- κ. νεώτ. ὡς α' συνθετικὸν διαφόρων λέξεων δηλοῦν, ὅτι τὸ β' συνθετικὸν ἀναφέρεται **εἰς** τὴν ὑστέραν ἢ τὴν ὑστερίαν βλ.λς, οἷον **ὑστερογενής**, ὑστεροκαταληψία, ὑστεροπληγία **κττ.**· **2)** ὡς α' συνθετικὸν διαφόρων λέξεων προσδίδει **εἰς** τὸ β' συνθετικὸν τὴν ἔννοιαν τοῦ ὕστερον **ἐρχομένου**, γινομένου, οἷον **ὑστερογονία, ὑστερό**γραφος, ὑστερόμαντις.

ὑστεροβουλία (ἡ) μτγν., νεώτ. **κ. δημ.** ἡ μετὰ τὴν πρᾶξιν σκέψις, βούλησις· Ἡσ. **«ὑστεροβουλία»** μετάνοια, μετάμελος, ἡ ἐσχάτη βουλή» : Γρηγ.Νοζ.1,861Β, αὐτ.2,1079Α **μεταγινώσκων ἐν ὑστεροβουλίᾳ**, Βασ.1,110C, Εὐστ.Πον.287,40· **2)** νεώτ. κ. δημ. σκέψις, ἐνέργεια ὑποκρύπτουσα **ἰδιοτελῆ** πρόθεσιν, ἡ ὀπισθοβουλία, ἡ ἀνειλικρίνεια.

ὑστερόβουλος-ον νεώτ. **ὁ ἐνεργῶν μεθ' ὑστεροβουλίας**, ὁ ὑποκεκρυμμένην ἰδιοτέλειαν **ἔχων ἐν** τῇ ἐνεργείᾳ του ἢ ἐν τοῖς λεγομένοις του.

ὑστεροβουλῶ-έω μτγν. βουλεύομαι, σκέπτομαι μετὰ τὴν πρᾶξιν, ὕστερον : Κύριλλ.6,797Α **τὸ ὑστερίζειν ἐν ἀγαθοῖς καὶ ὑστεροβουλεῖν εἰς τὸ** χρήσιμον ὄνησιν **ἔχειν οὐδεμίαν ὁρᾶται.**

ὑστεροβούλως ἐπίρρ. νεώτ. **μὲ ὑστεροβου**λίαν, ὀπισθοβουλίαν, ἀνειλικρινῶς.

ὑστερογένεια (ἡ) μσν. ἡ ἰδιότης τοῦ ὑστερογενοῦς βλ.λ.1) : Γερμ.Κων/πόλεως Cod.Coisl.278.

ὑστερογενεσία (ἡ) μσν. ἡ ὑστερογένεια **βλ.λ.** : Λέοντ.Βυζ. ἐν Mi.86,1.

ὑστερογενής-οῦς-ές **κ. μσν. κ. νεώτ.** ὁ γεννώμενος, ὁ φαινόμενος, ἐμφανιζόμενος μετὰ τὴν γέννησιν· ἀντίθ. σύμφυτος : Ἀριστλ.ΖΙ 3,11,7 **ὑστερογενεῖς τρίχες**, αὐτ.ΖΓ 4,4,41,αὐτ ΖΜ 2,7 ὑστερογενῆ **γάλα τε καὶ γυνή**· κ. μτ. γενικ. : Συνέσ. 249Β **ὑστερογενὴς τοῦ σώματος**· || **τὸ ὑστερογενὲς** ὡς οὐσ.· ἀντίθ. ἀρχή : Ἀριστλ.Μεταφ.13, 4,2· **2)** κ. νεώτ. ὁ ὕστερον μεταγενεστέρως, γενόμενος : Σέξτ.Ἐμπ.Μαθ.7,225· **3)** νεώτ. ἐπὶ τέκνου, ὁ γεννηθεὶς μετὰ τὸν θάνατον **τοῦ πατρός**, ἢ ὁ **τελευταῖος** γεννηθείς.

ὑστερογενῶς ἐπίρρ. μτγν. κ. νεώτ. μεταγενεστέρως, ὑστερώτερο : Πρόκλ.Τίμ.342.

ὑστερογονία (ἡ) (γόνος) γλωσσ. ἡ ὑστέρα γενεά, οἱ μεταγενέστεροι, οἱ ἀπόγονοι.

ὑστερογόνος-ον νεώτ. ὁ προκαλῶν ὑστερίαν, ὑστερικὴν προσβολήν.

ὑστερόγραφος-ον νεώτ. ὁ γραφεὶς ἐν τέλει, ὕστερον, ὁ προστεθεὶς μετὰ τὴν ὑπογραφὴν ἐπιστολῆς ἢ εἰς τὸ τέλος κειμένου τινός· || τὸ **ὑστερόγραφον** ὡς οὐσ. τὸ ἐν τέλει ἐπιστολῆς σημείωμα : **προσέθεσε τὴν παραγγελίαν ἐν ὑστερογράφῳ**· || κ. ἐπίρρ. **-άφως.**

ὑστεροδόμιον (τὸ) μτγν. τὸ ἔσχατον, τὸ ὑψηλότατον μέρος τῆς οἰκίας· || κ. μτφ. ἡ κορυφή, τὸ ἄκρον ἄωτον : Κύριλλ.5,507Α **κορωνίδα . . καὶ ὑστεροδόμιον τῶν ἰδίων συγγραμμάτων.**

ὑστεροελλαδικός-ή-όν νεώτ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος εἰς τὴν τρίτην περίοδον τοῦ ἑλλαδικοῦ πολιτισμοῦ, οἷον ἀπὸ 1600 ἕως 1400 π.Χ. : **ὑστεροελλαδικὴ περίοδος.**

ὑστεροεπιληψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. βαρεῖα μορφὴ ὑστερίας μετ' ἐπιληπτοειδῶν σπασμῶν.

ὑστεροκαταληψία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. προσβολὴ ὑστερίας μετὰ συμπτωμάτων καταληψίας.

ὑστεροκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ μητροκήλη βλ.λ.

ὑστερόκλεισις-εως (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κ. **ὑστεροστοματόκλεισις** ἐπὶ κυστιομητρικῶν οὐροχόων συριγγίων, ἔμμεσος ἐγχειρητικὴ μέθοδος συνισταμένη εἰς τὴν πρὸς ἄλληλα ραφὴν τῶν δύο χειλέων τοῦ τραχήλου τῆς μήτρας.

ὑστεροκυστεοκήλη (ἡ) νεώτ. ἰατρ. κήλη **ἐν ᾗ** προπίπτουσιν ἡ μήτρα καὶ ἡ οὐροδόχος κύστις.

ὑστεροκυστικός-ή-όν νεώτ. ἰατρ. ὁ ἀνήκων ἢ ἀναφερόμενος **εἰς τὴν** μήτραν **ἅμα καὶ** τὴν οὐροδόχον κύστιν.

ὑστερόληπτος-ον (λαμβάνω) σχόλ. ὁ διδόμενος καὶ ὕστερον αὖθις λαμβανόμενος, δθ. ἐπὶ λόγου ἢ ὑποσχέσεως ἢ ἀποφάσεως, ὁ ἀνακληθεὶς ἢ ὁ δι' ὃν μετεμελήθη **ὁ** δούς· ἐν χρ. ὡς ἑρμ. τοῦ παλινάγρετος βλ.λ. : Φώτ.372,19 «παλινάγρετον· πάλιν καὶ αὖθις ὑστερόληπτον»· πρβλ. Ἡσ. «παλινάγρετον πολισύλλεκτον, εἰς τοὐπισθεν ληπτόν» κ. Ἀπολλ.Σοφ. λεξ. Ὁμ.ἐν λ. παλινάγρετον «πολύληπτον, μετομελητόν».

ὑστερολογία (ἡ) κ. μσν. κ. νεώτ. τὸ ὕστερον λέγειν, ὁ τοῦ τελευταίου λαλήσαντος λόγος· || νεώτ. ἡ μετὰ τὸ πέρας τοῦ λόγου ἢ ἐν τέλει τοῦ λόγου γενομένη προσθήκη ὑπὸ τοῦ λαλήσαντος : **ἐν ὑστεραλογίᾳ ὁ συνήγορος ἔκαμε μνείαν τῶν ἐθνικῶν ὑπηρεσιῶν τοῦ κατηγορουμένου· 2)** ρητ. **τὸ** πρωθύστερον σχῆμα λόγου, ἤτοι ἡ πρόταξις τοῦ κατὰ λογικὴν σειρὰν ἐκφραστέου τελευταίου, οἷον **π.** Ὁμ.Ἰλ.Α 251 **οἵ οἱ πρόσθεν ἅμα τράφεν ἠδὲ γένοντο,** Εὐστ.80,16· πρβλ. Χειροβ.π.Ρητ.8,818.

ὑστερολόγος-ον μτγν. κ. μσν. ὁ ὁμιλῶν τελευταῖος, ἰδίᾳ **ὁ** τὸ τελευταῖον πρόσωπον παίζων ὑποκριτής, ἀντίθ. πρωτολόγος : Τέλ.π.Στοβ.68,48 **ἡ τύχη, ὥσπερ ποιήτρια, ὁτὲ μὲν πρωτολόγον, ὁτὲ δὲ ὑστερολόγον περιτίθησι πρόσωπον,** Εὐστ. Πον.169,36.

ὑστερολογῶ-έω νεώτ. λέγω, ὁμιλῶ **τελευταῖος,** ἔσχατος· **2) ἐν** τέλει τοῦ λόγου μου ἤτοι μετὰ τὴν ἔκθεσιν τοῦ θέματος προσθέτω τι οἱονεὶ χωριστὰ πρὸς ἐνίσχυσιν τῶν λεχθέντων.

ὑστερολοξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. λοξὴ **παρέκκλισις** τῆς ὑστέρας, τῆς μήτρας.

ὑστερομαλακία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. μαλάκυνσις τῶν ἱστῶν τῆς μήτρας καθιστῶσα τὸ ὄργανον εὔρηκτον ἐν ὥρᾳ τοκετοῦ.

ὑστερομανία (ἡ) νεώτ. ἡ μητρομανία βλ.λ.

ὑστερόμαντις-εως (ὁ,ἡ) σχόλ. ὁ μαντεύων, προφητεύων **ὕστερον,** κατόπιν : Σχόλ.Λυκόφρ.202 πρόμαντις οὖν ὁ Κρόνος ὁ πρὸ τοῦ δράκοντος μαντευσάμενος, ὑστερόμαντις δὲ ὁ δράκων· πρβλ. Κόντ.Γλωσσ.Παρατ.537.

ὑστερομέτρησις-εως (ἡ) νεώτ. ἡ ἐνέργεια **τοῦ** ὑστερομετρῶ βλ.λ.

ὑστερομετρία (ἡ) **νεώτ.** ἡ ὑστερομέτρησις βλ.λ.

ὑστερόμετρον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. μεταλλικὸν ἐργαλεῖον μικρᾶς διαμέτρου, συνιστάμενον ἐξ εὐκάμπτου ἢ ἀκάμπτου στειλεοῦ ἐλαφρῶς κυρτοῦ, κρατουμένου διὰ λαβῆς, λήγοντος εἰς πυρηνωτὸν ἄκρον καὶ φέροντος καθ' ὅλον τὸ μῆκος ὑφεκατομετρικὰς διοβαθμίσεις, χρησιμεῦον δὲ πρὸς τοῦ βάθους καθετηρισμὸν καὶ καταμέτρησιν τῆς κοιλότητος τῆς μήτρας, ὅ. μητρομήλη.

ὑστερομετρῶ-έω νεώτ. ἰατρ. καθετηρίζω τὴν μήτραν διὰ τοῦ ὑστερομέτρου βλ.λ.· **2)** ρημοτ. π. ὑστερομέτρησις.

ὑστερόμητις-εως (ὁ,ἡ) μτγν. ἐπὶ τοῦ ἀποστόλου Θωμᾶ, ὁ ὑστερόβουλος, ὁ ἐκ τῆς πείρας σχηματίζων ὀρθὴν γνώμην : Νόνν.Εὐάγγ.Ἰω.20,130.

ὑστερόμορφος-ον νεώτ. ὁ ἔχων μορφὴν ὑστερίας, ὁ ὅμοιος πρὸς ὑστερίαν.

ὕστερο(ν) (τὸ) κ. νεώτ. κ. δημ. οὐδ. τοῦ ὕστερος ὡς οὐσ., τὸ μετὰ τὸν τοκετὸν τοῦ ἐμβρύου ἐκ τῆς μήτρος **ἐξερχόμενον** σῶμα, τὸ συνεχόμενον μετὰ τοῦ βρέφους διὰ τοῦ ὀμφαλοῦ, ὁ πλακοῦς, ὅ. **τὸ** ἀκόλουθο ἢ ἄκλουθο: Ἱππ.Ἀφορ.1255.

ὕστερον ἐπίρρ. κ. νεώτ., δημ. ὕστερα σπαν. ἐπὶ τόπου, κατόπιν, ὄπισθεν : Αἰσχ.ἀπ.284 **ὀπηδεῖν ὕστερον,** Ξεν.ΚΠ 5,3,42 **μηδένα ἔα ὕστερον τῶν σῶν ἱππέων γίγνεσθαι, - τὸ σχολεῖο εἶναι ἀριστερὰ καθὼς ἀνεβαίνεις, ὕστερα ἀπὸ τὴν ἐκκλησία· 2)** κ. νεώτ. κ. δημ. συνήθ. ἐπὶ χρόνου, μετά τι ἄλλο, μετὰ ταῦτα, ἀκολούθως, κατόπιν, ἔπειτα, ἀργότερα : Ὀδ.Π 319, Λυκοῦργ.155· || **συχνὰ** συνάπτεται μετ' ἄ. λέξεων : Ἰλ.Α 27 **ὕστερον αὖτις ἰόντα,** Ἡρ.171 **μετὰ δὲ τοὺς Κᾶρας χρόνῳ ὕστερον πολλῷ Δωριέες τε καὶ Ἴωνες ἐξανέστησαν ἐκ τῶν** νήσων, Σοφ.ΑΪ.858 **πανύστατον δὲ κοὔποτ'** αὖθις ὕστερον, Θουκ.1,8 **ὕστερον χρόνῳ ἐπὶ Τροίαν ἐστράτευσαν,** αὐτ.64, αὐτ.2,49, Ξεν.ΚΠ 5,3,52 **βραχεῖ δὲ χρόνῳ ὕστερον Χρυσάντας παρῆν ἄγων τοὺς θωρακοφόρους,** αὐτ.Ἑλλ.1,1,1 **οὐ πολλαῖς ἡμέραις ὕστερον,** Πλάτ. Πολ.327Β **ὀλίγῳ ὕστερον ὅτε Πολέμαρχος ἧκε,** αὐτ.Γοργ.471Β, Ἀντιφάν.Ἀφροδ.2 **εἶτα χἠμεῖς ὕστερον εἰς ταὐτὸ** καταγωγεῖον αὐτοῖς **ἥξομεν·** κ. μτ. γενικ. : Ἡρ.1,113 **τὸν δὲ ὕστερον τούτων Κῦρον οὐνομασθέντα παραλαβοῦσα ἔτρεφε ἡ γυνὴ τοῦ βουκόλου,** αὐτ.2,18 **τῆς ἐμωυτοῦ γνώμης ὕστερον,** αὐτ.9,83, Ἀριστοφ.Λυσ.57 **ἅπαντα δρῶσας** τοῦ δέοντος ὕστερον· μτ. δοτ. κ. γενικ. : Ἡρ.6,140 **ἔτεσι δὲ κάρτα πολλοῖσι ὕστερον τούτων,** Θουκ.1,3 **πολλῷ γὰρ ὕστερον ἔτι καὶ τῶν Τρωικῶν γενόμενος οὐδαμοῦ· ὁμ.** ἑπομένου τοῦ **ἤ** : Θουκ.1,60 **ἀφικνοῦνται τεσσαρακοστῇ ἡμέρᾳ ὕστερον ἐπὶ Θρᾴκης ἢ Ποτείδαια** ἀπέστη· πρβλ. ὕστερος.

ὑστεροπαθῶ-έω μσν. πάσχω **μετὰ ταῦτα, ὕστερα,** ἔπειτα : Γαλ.7,388.

ὑστεροπερίοδος-ον σχόλ. **ἐπὶ** λόγου, **ὁ ἔχων** πρόσθετον περίοδον : Σχόλ.Ἰλ.Ξ 169.

ὑστεροπηγία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ὅ. ὑστεροπηξία βλ.λ.

ὑστεροπηξία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἐπὶ περιπτώσεων μετατοπίσεων καὶ προπτώσεων τῆς ὑστέρος, τῆς μήτρας, ἐγχείρησις, δι' ἧς στερεοῦται συρραπτομένη πρὸς τὸ πρόσθιον κοιλιακὸν τοίχωμα ἡ μήτρα, ὅ. ὑστεροπηξία κοιλιοκή, ἡ ὑστεροπηγία· || **ὑστεροπηξία κολπικὴ** καθήλωσις διὰ ραφῶν τῆς προσθίας ἐπιφανείας τῆς ὑπερκολπικῆς μοίρας τῆς μήτρας ἢ τοῦ σώματος **αὐτῆς ἐπὶ τοῦ** προσθίου τοιχώματος **τοῦ κόλπου.**

ὑστεροπληγία (ἡ) νεώτ. παράλυσις τῆς μήτρας.

ὑστεράποινος-ον ὁ ἐπιβάλλων ποινὴν ὕστερον, ὁ τιμωρῶν, ὁ ἐκδικούμενος πολὺ μετὰ τὸ ἔργον, ἀργά : Αἰσχ.'Αγ.58 ὑστερόποινον πέμπει παραβᾶσιν Ἐρινύν, αὐτ.Χο.383· πρβλ. ὑστεροφθόρος.

ὑστερόπονοι (οἱ) νεώτ. ἰατρ. οἱ μετὰ τὸν τοκετὸν πόνοι τῆς μήτρας, αἱ μητρωδυνίαι.

ὑστερόποτμος-ον μτγν. ὁ θεωρηθεὶς ὡς ἀποθανὼν καὶ κατόπιν ἀναφανεὶς ζῶν· Ἡσ. «ὑστερόποτμος· ᾧ ζῶντι ὁ τάφος ὡς τεθνηκότι γέγονεν» : Πλούτ.'Ηθ.265A, αὐτ.265B· **2)** Ἡσ. «ὑστερόποτμον· τὸν δεύτερον γάμον».

ὑστερόπους-ποδος-ουν ὁ ἐρχόμενος ὕστερον, κατόπιν, ἀργά : 'Αριστφ.Λυσ.326 φοβοῦμαι τόδε, μῶν ὑστερόπους βοηθῶ (σχόλ. «ὕστερος τοῦ καιροῦ ἦλθον βοηθῆσαι»), 'Ορφ.'Αργ.1162(1169) ὑστερόπους Ἐρινύς, Στράτ.ΑΠ 12,229 ὑστερόπουν ἀζόμενοι Νέμεσιν.

ὑστερόπρωτον (τὸ) μτγν. κ. νεώτ. τὸ οὕτως ἀνεστραμμένον, ὥστε τὸ πρῶτον κεῖται μετὰ τὸ τελευταῖον· πρβλ. πρωθύστερον· **2)** ἐπίρρ. ὑστεροπρώτως : Δίδ.'Αλ.418.

ὑστεροπτωσία (ἡ) (πίπτω) νεώτ. ἰατρ. ἡ πρόπτωσις τῆς μήτρας.

ὑστερορραγία (ἡ) νεώτ. ἡ μητρορραγία βλ.λ.

ὕστερος-α(-η)-ο(ν) κ.μσν., νεώτ.κ.δημ.,Ἰων. ὕστερος -η-ον συγκρ. ἐπίθ. ἄνευ θετικοῦ βαθμοῦ, ὑπερθ. ὕστατος βλ.λ., δημ.ὡς ἁπλοῦν θετικόν, συγκρ.ὑστερώτερος, κ.ὑπερθ. ὑστερώτατος, ἐπὶ τόπου, ὁ ἐρχόμενος κατόπιν, ὁ ἑπόμενος, ὁ ὀπίσω ὢν : Πίνδ. Ο 10(11),5 μελιγάρυες ὕμνοι ὑστέρων ἀρχαὶ λόγων, Εὐρ.'Ιππ.1243 πολλοὶ δὲ βουληθέντες ὑστέρῳ ποδὶ ἐλειπόμεσθα, αὐτ.'Ηρ.1040, 'Αντιφ.(43,7 ἐν τῷ ὑστέρῳ λόγῳ, Ξεν.ΚΠ 2,3,21 παραγγέλλοντα τὸν ὕστερον λόγον παράγειν· κ. μτ. γενικ. : Αἰσχ.Εὐμ.251 οὐδὲν ὑστέρα νεὼς (οὐδόλως ὀπίσω πλοίου), Θουκ.3,103 ἐν δὲ τῇ ἀναχωρήσει ὑστέροις τῶν 'Αθηναίων τοῖς ξυμμάχοις ἀναχωροῦσιν ἐπιτίθενται οἱ ἐκ τοῦ τειχίσματος Συρακόσιοι· ‖ ὁμ. μτ. γενικ. οἱ ὕστεροι ὡς οὐσ. οἱ ὄπισθεν ἡμῶν : Πλάτ.Λύσ.206E οἱ δ' ἄλλοι ὕστεροι ἡμῶν ἦεσαν· ‖ τὰ ὕστερα ὡς οὐσ. αἱ κατόπιν προτάσεις : Πλούτ.'Ηθ.742D· ‖ κ. ὑπερθ. : 'Ιλ.Β 281 ὡς ἅμα θ' οἱ πρῶτοί τε καὶ ὕστατοι υἷες 'Αχαιῶν, Αἰσχ.'Ικ.717 οἴακος ἰθυντῆρος ὑστάτου νεὼς ἄγαν καλῶς κλύουσα (ἐπὶ πηδαλίου), Πλάτ. Συμπ.177E ἡμῖν τοῖς ὑστάτοις κατακειμένοις· **2)** ἐπὶ χρόνου, ὁ ἐρχόμενος βραδύτερον, ὕστερον, μετέπειτα : 'Ιλ.Ε 17 ὁ δ' ὕστερος ὤρνυτο χαλκῷ Τυδείδης, αὐτ.Π 479, 'Ηρ.6,103 μετὰ δὲ τῇ ὑστέρῃ 'Ολυμπιάδι τῇσι αὐτῇσι ἵπποισι νικέων παραδιδοῖ Πεισιστράτῳ ἀνακηρυχθῆναι, Αἰσχ. 'Αγ.702 τραπέζας ἀτίμωσιν ὑστέρῳ χρόνῳ (κατὰ τὸν μετέπειτα χρόνον), αὐτ.1666 ἐν ὑστέραισιν ἡμέραις, Ξεν.'Ελλ.7,2,10 ἐνέβαλον δὲ καὶ τῷ ὑστέρῳ ἔτει εἰς τὸν Φλειοῦντα (κατὰ τὸ προσεχὲς ἔτος), Πλάτ.Νόμ.865A ἐν ὑστέροις χρόνοις, ψήφισμα π.Διογ.Λ 7,10 δεκάτῃ ὑστέρᾳ (κατὰ τὴν 21ην ἡμέραν), 'Ερωτόκρ.3,1519 ἦρθεν ἡ νύκτα ἡ ὕστερη· ‖ κ. μτ. γενικ. προσ., ὁ ὕστερόν τινος, ὁ μετά τινα : 'Ιλ.Σ 380 σεῦ ὕστερος εἶμ' ὑπὸ γαῖαν, 'Αριστφ. 'Εκκλ.859 ἑτέρους ἀποίσειν φήμ' ἔθ' ὑστέρους ἐμοῦ, Πλάτ.Φαίδ.87C καὶ ὑφηνάμενος ἐκείνων μὲν ὕστερος ἀπόλωλε πολλῶν ὄντων· ‖ ὁ πολὺ ἀργά, ὁ ἀργότερον : 'Ιλ.Σ 320 ὁ δέ τ' ἄχνυται ὕστερος ἐλθών, Σοφ.ΟΤ 222 ὕστερος γὰρ αὐτὸς εἰς ἀστοὺς τελῶ, αὐτ.92, 'Αριστφ.Λυσ.69 μῶν ὕστεραι πάρεσμεν ;, αὐτ.Σφ.691· ‖ μτ. γενικ. πράγμ. ὁ ἀργότερον ἢ ὅσον ἔπρεπε διά τι πρᾶγμα : 'Ηρ.6,120 ὕστεροι ἀπικόμενοι τῆς ἐμβολῆς, Εὐρ.'Ηρ.1174 οὔ που λέλειμμαι καὶ νεωτέρων κακῶν ὕστερος ἀφῖγμαι ;, 'Αριστφ.Σφ.690 ὡς ὅστις ἂν ὑμῶν ὕστερος ἔλθῃ τοῦ σημείου, Πλάτ. Νόμ.698E ὕστεροι δ' οὖν ἀφίκοντο τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης γενομένης μιᾷ ἡμέρᾳ· ‖ οἱ ὕστεροι μτ. ἢ ἄνευ τοῦ ἄνδρες, οἱ ἐπιγιγνόμενοι, οἱ μεταγενέστεροι, λατ. posteri : Εὐρ.'Ικ.1225 'Επίγονοι δ' ἀν' 'Ελλάδα κληθέντες ᾠδὰς ὑστέροισι θήσετε, αὐτ.Τρῳ.13 ὅθεν πρὸς ἀνδρῶν ὑστέρων κεκλήσεται δούρειος ἵππος· ‖ κ. μτ. προθ. ἐν ἐπιρρ. σημ., κατόπιν, μετὰ ταῦτα, ἔπειτα : 'Οδ. Μ 126 ἥ μιν ἔπειτ' ἀποπαύσει ἐς ὕστερον ὁρμηθῆναι, 'Ησίοδ.'Εργ.349 καὶ ἐς ὕστερον ἄρκιον εὕρῃς, 'Ηρ.1,108 ἄλλους ἑλόμενος ἐξ ὑστέρης σεωυτῷ περιπέσῃς, αὐτ.5,41, Θουκ.3,13 ἀπό τε 'Αθηναίων μὴ αὐτοὶ διαφθαρῆναι ὑπ' ἐκείνων ἐν ὑστέρῳ, Διον.'Αλ.Ρωμ.4,73, Διόδ.14,109 ἐξ ὑστέρου· ‖ φρ. ἐκ τῶν ὑστέρων (ὅταν κρίσις τις περὶ τοῦ ὀρθοῦ, χρησίμου ἐνεργείας τινὸς ἐκφέρηται μετὰ τὴν ἐκτέλεσιν καὶ οὐχὶ πρὸ αὐτῆς, ἀντίθ. ἐκ τῶν προτέρων)· ‖ ὁμ. κ. ἐν φρ. στὸ ὕστερο ἐν τέλει, ἐπὶ τέλους : 'Ερωτόκρ.4,685 κομπώνουσίν τσι στὸ 'στερο, αὐτ. καὶ νὰ βαρῇ καὶ νὰ βλαβῇ, στὸ 'στερο νὰ πεθάνῃ, - στὸ ὕστερο λίγο μὲ μέλλει κι ἂν γίνῃ πόλεμος κι ἂν δὲν γίνῃ· πρβλ. φρ. στὸ κάτω κάτω τῆς γραφῆς· ‖ κ. ὑπερθ. ὁ τελευταῖος, ὁ ἔσχατος : 'Ιλ Λ 299 ἔνθα τίνα πρῶτον, τίνα δ' ὕστατον ἐξενάριξεν 'Εκτωρ, 'Ηρ.2,151 τῇ ὑστάτῃ τῆς ὁρτῆς μελλόντων κατασπείσειν ὁ ἀρχιερεὺς (ἡμέρᾳ), Αἰσχ.'Αγ.1300 ὁ δ' ὕστατός γε τοῦ χρόνου πρεσβεύεται, αὐτ.1324, αὐτ.1445, Σοφ.Αἴ.864 τοῦθ' ὑμὶν Αἴας τοὔπος ὕστατον θροεῖ, Εὐρ.'Ιων 1115 οὐκ ἐν ὑστάτοις (οὐχὶ μεταξὺ τῶν ἐσχάτων), 'Αριστφ.Βάτρ.908 ἐν τοῖσιν ὑστάτοις φράσω, Δημ.14 οἱ ὕστατοι εἰπόντες· κ. μτ. γενικ. : Πίνδ.Ο 10(11),50 ὕστατος ἁλώσιος (σχόλ. «περὶ τὰ τελευταῖα τῆς ἁλώσεως»)· ‖ νεώτ. φρ. τί πρῶτον, τί δ' ὕσταιον νὰ . . ; ἰδ. πρὸς δήλωσιν ἀπορίας ἐπὶ σωρείας λαθῶν ἢ ἀτοπημάτων, τί νὰ πρωτοσημειώσῃ, νὰ ἐλέγξῃ τις ;· ‖ κ. ὑπερθ. μτ. προθ. ἐν ἐπιρρ. σημ., ἐπὶ τέλους : Πλάτ.Πολ.620C πόρρω δ' ἐν ὑστάτοις ἰδεῖν τὴν τοῦ . . Θερσίτου πίθηκον ἐνδυομένην· **3)** τὸ οὐδ. ὕστερο(ν) ὡς οὐσ. βλ.λ.· **4)** ὁμ. ὡς οὐσ. τὸ θηλ. ὑστέρα βλ.λ.· **5)** νεώτ. λογ. ὕστερον πρότερον ψευδώνυμος συλλογισμός, ἐν ᾧ λαμβάνεται ὡς ἀποδεικτικὸς λόγος πρότασις, ἧς ἡ ἀλήθεια εἶναι ἐπακολούθημα τῆς ἀποδεικτέας προτάσεως· **6)** μτφ. ὁ ὑπολειπόμενος, ὁ ἥττων, ὁ ὑποδεέστερος, ὁ κατώτερος, οἷον κατὰ τὸν βαθμόν, ἡλικίαν, ἀξίαν, ποιότητα κτλ. : 'Ιλ.Γ 215 γένει ὕστερος ἦεν, Σοφ.'Ηλ.734 ὑστέρας δ' ἔχων πώλους (κτ. ἄ. τὰς κατόπιν ἐρχομένας)· κ. μτ. γενικ. : Σοφ.Φιλ.181 πρωτογόνων ἴσως ἀνδρῶν οὐδενὸς ὕστερος, αὐτ.'Αντ.746 ὦ μιαρὸν ἦθος καὶ γυναικὸς ὕστερον (κτ. ἄ. χαρακτὴρ μιαρὲ καὶ ἡττημένε ὑπὸ γυναικός), Θουκ.1,91 οὐδενὸς ὕστεροι γνώμῃ φανῆναι αὐτ.8,41 νομίσας πάντα ὕστερα εἶναι πρός τι (πάντα εἶναι δευτερεύοντα, κατώτερα ἐν σχέσει πρός τι), Πλάτ.Νόμ.896C σῶμα δὲ δεύτερόν τε καὶ ὕστερον ψυχῆς ἀρχούσης, Αἰσχίν.57,11 μηδ' ἔμπροσθεν τῶν νόμων, ἀλλ' ὕστερος πολιτεύου (μηδὲ νὰ θέσῃς σεαυτὸν ἀνώτερον τῶν νόμων, ἀλλὰ κατώτερον)· ‖ κ. ὑπερθ. ὁ κατώτατος, ὁ ἔσχατος : Σοφ.Τρ.315 οὐκ ἐν ὑστάτοις, Λουκ.Φάλ.1,5 καὶ ἀνέχεσθαι ὅσαν αὐτίκα μελλήσοντα πείσεσθαι τὰ ὕστατα ;· ‖ κ. ὑπερθ. μτ. προθ. ἐν ἐπιρρ. σημ. εἰς τὸν ἔσχατον βαθμόν, καθ' ὑπερβολήν, ὑπερβολικά : Λουκ.'Ερμότ.4 ἀνὴρ τά τε ἄλλα αἰδοῦς ἄξιος καὶ γέρων ἤδη ἐς τὰ ὕστατον.

ὑστεροσκόπιον (τὸ) νεώτ. μητροσκόπιον βλ.λ.

ὑστερόσπορος-ον μσν. ἐπὶ σπόρου, ὁ σπαρεὶς ὕστερον, κατόπιν : Φιλῆς 1,262.

ὑστεροστάτης (ὁ) μσν. ἐπὶ στρατιωτῶν, ὁ τασσόμενος εἰς τὴν τελευταίαν γραμμὴν φάλαγγος, δθ κ. μτφ. ὁ οὐχὶ σημαντικός· ἀντίθ. πρωτοστάτης : Στουδ.Θεόδ.1785.

ὑστεροτοκία (ἡ) νεώτ. ἰατρ. ἡ μετὰ τὴν ἔξοδον τοῦ ἐμβρύου κατὰ τὸν τοκετὸν ἐπακολουθοῦσα φυσικὴ ἢ τεχνητὴ ἀποκόλλησις καὶ ἐξαγωγὴ τοῦ πλακοῦντος, ἡ πλακουντοτοκία.

ὑστερότοκος-ον (τίκτω) μσν. κ. νεώτ. ὁ ὕστερον, τελευταῖον γεννηθείς, τὸ στερνοπαίδι· ἀντίθ. πρωτότοκος : Νικ.Χων.Χρον.26A, αὐτ.30A.

ὑστεροτομία (ἡ) (τέμνω) νεώτ. ἰατρ. ἐγχείρησις, καθ' ἣν διανοίγεται διὰ τομῆς ἡ μήτρα μετὰ λαπαροτομίαν πρὸς ἐξαγωγὴν ἐμβρύου ἢ ἀποπεράτωσιν τοκετοῦ ἢ πρὸς ἀφαίρεσιν ὄγκων, μητροτομία· ‖ **ὑστεροτομία κολπική** ἐγχείρησις διατέμνουσα τὸν τράχηλον τῆς μήτρας πρὸς διευκόλυνσιν τῆς ἐξόδου τοῦ ἐμβρύου, ὅταν ὁ τράχηλος εἶναι ἀπεσκληρυμμένος καὶ ἀνέκτατος.

ὑστεροτόμιον (τὸ) νεώτ. ἰατρ. εἰδικὸν μαχαίριον πρὸς τομὴν τῆς μήτρας, μητροτόμον.

ὑστεροφανής-οῦς-ές μσν. ὁ ὕστερον, βραδύτερον φαινόμενος, ἐρχόμενος : Εὐστ.'Ιλ.809,15.

ὑστεροφεγγής-οῦς-ές μτγν. ὁ ὕστερον, βραδύτερον φέγγων : Συνέσ.'Υμν.3,215.

ὑστεροφημία (ἡ) μτγν. κ. νεώτ. ἡ ὕστερον, ἡ μετὰ τὸν θάνατόν τινος ἀγαθὴ φήμη, ἡ ὑπὸ τῶν ἐπιγενομένων εὔφημος μνεία περὶ ἀποθανόντος : Πλούτ.'Ηθ.85C **οὐδενὸς.. πλὴν ὑστεροφημίας οἰόμενος ἐνδεῖν**, Μᾶρκ.Αὐρ.2,17.

ὑστεροφθόρος-ον (φθείρω) ὁ ὕστερον, ὁ μετὰ τὴν πρᾶξιν φθείρων, βλάπτων : Σοφ.'Αντ.1074 **τούτων σε λωβητῆρες ὑστεροφθόροι λοχῶσιν "Αιδου καὶ θεῶν 'Ερινύες** (σχόλ. «αἱ ὕστερον μέλλουσαι βλάψαι»)· πρβλ. ὑστερόποινος.

ὑστεροφόρος (ὁ) νεώτ. ἰατρ. εἶδος πεσσοῦ μετὰ μίσχου, συγκρατουμένου ὑπὸ ζώνης περιβαλλούσης τὴν ὀσφὺν πρὸς συγκράτησιν τῆς προπιπτούσης μήτρας.

ὑστερόφυτα (τὰ) νεώτ. βοτάν. ὑποδιαίρεσις φυτῶν τοῦ ἀθροίσματος τῶν **δικοτυληδόνων.**

ὑστεροφωνία (ἡ) μτγν. ἡ ὕστερον ἀντηχοῦσα φωνή : Πλούτ.'Ηθ.85A (δ.γρ. ὑστεροφημία).

ὑστερόφωνος-ον μσν. ὁ ὕστερον, κατόπιν φωνῶν, ἀντηχῶν : Εὐσ.Πον.333,39, ΑΠλ.153.

ὑστεροφωνῶ-έω μσν. ὕστερον, κατόπιν φωνῶ, λέγω, ἀντηχῶ : Μιχ.'Ακομ.2,203,21.

ὑστεροχρονία (ἡ) μσν. ὁ ὕστερον, ὁ κατόπιν χρόνος : Εὐστ.642,5.

ὑστεροχρονολόγησις-εως (ἡ) (ὑστεροχρονολογῶ) νεώτ. ἄ. ὑστεροχρονολογία βλ.λ.

ὑστεροχρονολογία (ἡ) νεώτ. χρονολογία μεταγενεστέρα, ὑστερωτέρα τῆς ἀληθοῦς· ἀντίθ. προχρονολογία.

ὑστεροχρονολογῶ-έω νεώτ. μτβ. σημειῶ, θέτω εἴς τι χρονολογίαν μετογενεστέραν, ὑστερωτέραν τῆς ἀληθοῦς· ἀντίθ. προχρονολογῶ· **2)** ρηματ. π. ὑστεροχρονολόγησις.

ὑστερόχρονος-ον μσν. κ. νεώτ. ὁ ἐν ὑστέρῳ χρόνῳ γινόμενος, ὁ ὕστερος κατὰ τὸν χρόνον, ὁ μεταγενέστερος· ἀντίθ. προτερόχρονος : Σχόλ. 'Ερμογ.ἐν Ρητ.7,208 **ὑστερόχρονοι οἱ νόμοι τοῦ λόγου,** Τζέτζ.'Εξήγ.'Ιλ.99,27.

ὑστεροχρονῶ-έω μτγν. εἰμὶ ὕστερος τῷ χρόνῳ, εἶμαι μεταγενέστερος : Κλήμ.'Αλ.Στρωμ.8,9,29.

ὑστερῶ-έω κ. νεώτ. κ. δημ., ἀόρ. **ὑστέρησα** ('Ηρ. 1,70, Εὐρ.Φοίν.476), μέλλ. ὑστερήσω κ. μέσ. μέλλ. **ὑστερήσομαι** (Εὐρ.ΙΑ 1203), παρακ. **ὑστέρηκα** (ΚΔ Κορινθ.2,11,5), μένω ὕστερος, ἔρχομαι ὕστερον, βραδύτερον, καθυστερῶ : 'Ηρ.1,70 **ἐπεὶ τε ὑστέρησαν οἱ ἄγοντες τῶν Λακεδαιμονίων τὸν κρητῆρα,** Εὐρ.Φοιν.976 **ἢν δ' ὑστερήσῃς, οἰχόμεσθα, κατθανεῖ,** Ξεν.'Ελλ.5,1,3· ‖ μτ. δοτ. τοῦ τρόπου : Δημ.1346 **ὑστερήσασι τῇ βοηθείᾳ καὶ προεμένοις τοὺς συμμάχους·** **2)** μτ. γενικ. πράγμ., ἔρχομαι ὕστερον, βραδύτερόν τινος, ἀργότερον ἢ ὅσον ἔπρεπε, καθυστερῶ : 'Ηρ.6,89 **ἔπλωον ἐπὶ τὴν Αἴγιναν καὶ ὑστέρησαν ἡμέρῃ μιῇ τῆς συγκειμένης** (ἦλθον μίαν ἡμέραν βραδύτερον τῆς προσδιορισθείσης), Θουκ.3,31 **ἐπειδὴ τῆς Μυτιλήνης ὑστερήκει** (εἶχεν ἔλθει βραδύτερον πρὸς σωτηρίαν τῆς Μυτιλήνης), Ξεν.'Αν.1,7,12, **'Αβροκόμας δὲ ὑστέρησε τῆς μάχης πέντε ἡμέραις** (ἔφθασε πέντε ἡμέρας βραδύτερον ἀπὸ τὴν μάχην), αὐτ.'Αγ. 2,1, 'Αριστλ.Σοφ.'Ελ.16,5 **ὑστερεῖν τῶν καιρῶν,** Πολύβ.5,101,4 **ὑστερεῖν τῶν λέμβων,** Διόδ.Σ 13,110 **ὑστερεῖν τῆς βοηθείας,** Λουκ.Παράσ.60 **ὑστερήσας οὐδὲν τῆς σεαυτοῦ τέχνης·** **3)** μτ. γενικ. προσ. κ. ἐμπροθ. προσδ., ἔρχομαι, φθάνω κατόπιν τινὸς εἴς τι μέρος : 'Ιππ.1194H (διόρθ.), Ξεν.'Ελλ. 3,5,25· ‖ κ. μτ. δοτ. προσ. ἔρχομαι πολὺ ἀργὰ διά τινα : Θουκ.7,29 **τοὺς τῷ Δημοσθένει ὑστερήσαντας·** **4)** μτφ. μτ. γενικ., ὑπολείπομαί τινος, εἶμαι κατώτερος, ὑποδεέστερός τινος, ὑπολείπομαι, αὐτ.539E **ἵνα μηδ' ἐμπειρίᾳ ὑστερῶσι τῶν ἄλλων,** Δημ.447 **πολλῶν ὑστερῶν,** ΚΔ Κορινθ.2,11,5 **λογίζομαι γὰρ μηδὲν ὑστερηκέναι τῶν ὑπερλίαν ἀποστόλων, - ὑστερεῖ τοῦ ἀδελφοῦ τοῦ ὡς πρὸς τὴν ἀντίληψιν·** **5)** δὲν ἔχω τι, στεροῦμαί τινος, δὲν κατορθώνω νὰ ἐπιτύχω τι : Κλέαρχ.Κορινθ.1 **ὑστεροῦμεν τἀγαθοῦ·** ‖ ὁμ. κ. μέσ. : Εὐρ.ΙΑ 1203 **ἐγὼ μὲν ἡ τὸ σὸν σῴζουσα λέκτρον παιδὸς ὑστερήσομαι** (διόρθ. ἐστερήσομαι), Διόδ.Σ 18,71, ΚΔ Ρωμ.3,23 **πάντες γὰρ ἥμαρτον καὶ ὑστεροῦνται τῆς δόξης τοῦ Θεοῦ,** 'Ιώσ.ΑΙ 15,6,7· ‖ κ. μέσ. ἀπολ. στεροῦμαι, διατελῶ ἐν στερήσει : ΚΔ Λουκ.15,14 **αὐτὸς ἤρξατο ὑστερεῖσθαι,** αὐτ.Κορινθ.1,8,8 **οὔτε ἐὰν μὴ φάγωμεν ὑστερούμεθα·** **6)** ἀμτβ. ἐπὶ πραγμ., ἐλλείπω, δὲν ὑπάρχω, δὲν ἀρκῶ : ΚΔ 'Ιω.2,3 **καὶ ὑστερήσαντος οἴνου λέγει ἡ μήτηρ τοῦ 'Ιησοῦ πρὸς αὐτόν,** αὐτ.Μᾶρκ.10,21 **ἕν σε ὑστερεῖ,** Διοσκ.5,86· **7)** νεώτ. κ. δημ. ἐπὶ προσ., ἔχω ἐλλείψεις, εἶμαι ἐλλιπής, δὲν ἐπαρκῶ : **ὑστερεῖ εἰς τὰ μαθηματικὰ-εἰς θάρρος·** **8)** ρηματ. π. ὑστέρημα, ὑστέρησις, ὑστερητικός.

ὑστερῶ-όω μσν. π. Βυζαντ. ἄ. ὑστερῶ-έω βλ.λ.

ὑστέρως ἐπίρρ. μτγν. ὕστερον, κατόπιν, πολὺ ἀργά, στερνά : Διογ.Λ 3,95 (ἐσφ.γρ. ἀντὶ ὕστερον).

ὑστερώτερον ἐπίρρ. νεώτ., δημ. -α κ. στερνότερα ὀλίγον ὕστερον, κατόπιν : **ἔλα ὑστερώτερα νὰ σοῦ δώσω.**

ὑστερώτερος-α(-η)-ο(ν) νεώτ. κ. δημ. συγκρ. τοῦ ὕστερος βλ.λ.

ὑστήρια (τὰ) (ὗς) μτγν. ἑορτὴ τῶν 'Αργείων, καθ' ἣν ἐθύετο τῇ 'Αφροδίτῃ ὗς, χοῖρος : 'Αθήν. 3,96A **ὧδε 'Αργεῖοι 'Αφροδίτῃ ὗν θύουσι, καὶ ἡ ἑορτὴ καλεῖται ὑστήρια.**

ὑστιακόν (τὸ) μτγν. κ. ὑστιακός (ὁ) ('Ησ.) εἶδος ποτηρίου· 'Αθήν.11,500F «ὑστιακόν· ποτήριον ποιόν. Ρίνθων ἐν 'Ηρακλεῖ», 'Ησ. «ὑστιακός· ποτήριον ποιόν. 'Ιταλιῶται»: 'Αθήν.11,500F **ἐν ὑστιακῷ τε καθαρὸν ἐλατῆρα.. καθαρῶν τ' ἀλήτων κάλφιτων ἀπερρόφεις.**

ὕστριξ-ῦχος (ὁ,ἡ) (ὗς, θρίξ) κ. νεώτ. κ. ὕστριγξ -γγος ('Οππ.Κυν.3,394) ὁ χερσαῖος ἐχῖνος, ὁ ἀκανθόχοιρος, ὁ σκαντζόχοιρος, ἰδίᾳ λιβυκόν τι εἶδος : 'Ηρ.4,192 **βασσάρια καὶ ὕαιναι καὶ ὕστριχες καὶ κριοί,** 'Αριστλ.ΖΙ 1,6,6, αὐτ.6,30,2· ‖ νεώτ. ζῳολ. γένος θηλαστικῶν τρωκτικῶν ἐκ τῶν ὑστριχιδῶν· **2)** κτ.πληθ. αἱ τραχεῖαι, αἱ σκληραὶ τρίχες τοῦ χοίρου, γουρουνότριχες : Πλάτ.Κωμ.'Εορτ.1 **τὰ γὰρ κρέα ἥδιστ' ἔχουσιν, κοὐδὲν ἀφ' ὗς γίγνεται πλὴν ὕστριχες** (ὕες)· **3)** νεώτ. βοτάν. γένος φυτῶν **ἐκ τῶν ἀγρωστοειδῶν.**

ὑστριχίασις-εως (ἡ) νεώτ. Ιατρ. παραλλαγὴ δερματικῆς ἰχθυώσεως, καθ' ἣν αἱ θηλαὶ τοῦ δέρματος ὑπερτροφοῦσι, ἄ. ὑστριχοειδὴς ἰχθύωσις.

ὑστριχίδαι (οἱ) νεώτ. ζωολ. οἰκογ. **τρωκτικῶν** θηλαστικῶν, ἧς γένος ὁ ὕστριξ βλ.λ.ΙΙ.

ὑστριχίς-ίδος (ἡ) κ. μσν. μάστιξ ἐξ ὑείων τριχῶν πρὸς τιμωρίαν τῶν δούλων : Ἀριστφ.Βάτρ.619 **ἐν κλίμακι δήσας, κρεμάσας, ὑστριχίδι μαστιγῶν,** αὐτ.Εἰρ.746 **μῶν ὑστριχὶς εἰσέβαλέν σοι εἰς τὰς πλευρὰς πολλῇ στρατιᾷ κἀδενδροτόμησε τὸ νῶτον;,** Πολυδ.3,79· **2)** μσν. νόσος τις τῆς οὐρᾶς τῶν ἵππων, καθ' ἣν αἱ ἐν τῇ οὐρᾷ τρίχες γίνονται παραπλήσιοι πρὸς τὰς τοῦ χοίρου· Ἱππιατρ. 170,10· **3)** ὁ ὕστριξ, ὁ σκαντζόχοιρος· Σχόλ.Ἀριστφ.Εἰρ.646 **ἔστι καὶ ὑστριχὶς θηρίον τρίχας ἔχον ὑός, ἃς ἐν τῷ διώκεσθαι ἐξακοντίζει κατὰ τῶν διωκόντων.**

ὑστριχοειδής-οῦς-ές νεώτ. ὁ ὅμοιος πρὸς τὸν ὕστριχα, ὁ ἔχων ἀκάνθας, ὁ ἀκανθωτός : **ὑστριχοειδὴς ἰχθύωσις** (ἡ ὑστριχίασις βλ.λ.).

ὕστριχος (ὁ) μτγν. ἡ ὑστριχὶς βλ.λ. : Φίλ.2,645.

ὕστρος (ὁ) Ἡσ. «γαστήρ».

ὕσχλος (ὁ μτγν. ἄ. ὕσκλος βλ.λ. : Πολυδ.7,80.

ὑττέρβιον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτολ. σπάνιον χημικὸν στοιχεῖον ἐκ τῶν μετάλλων.

ὑττρικός-ή-όν νεώτ. ὀρυκτολ. ὁ περιέχων τὸ χημικὸν στοιχεῖον ὕττριον βλ.λ. : **ὑττρικὴ ὁμοταξία γαιῶν** (εἰς τὴν ὁμοταξίαν ταύτην περιλαμβάνεται μέγας ἀριθμὸς σπανίων μετάλλων).

ὕττριον (τὸ) νεώτ. ὀρυκτολ. σπάνιον χημικὸν τριατομικὸν στοιχεῖον ἐκ τῶν μετάλλων.

ὑύς Ἐπιγρ. ἀντὶ υἱὸς βλ.λ. : **Διογένης ἀνέθηκεν Αἰσχύλου Ηυὺς Κεφαλῆος.**

ὕφα ἄκλ., τὸ ὕφασμα : ΕΜ 60,54, αὐτ.785,26.

ὑφαγεῦ κ. **ὑφάγεο** δωρ. τ. τοῦ ὑφηγοῦμαι βλ.λ., β' ἑν. προστ. ἐνεστ. ἀντὶ ὑφηγοῦ : Θεόκρ.2,101.

ὑφαγνίζω μτγν. ἁγνίζω, καθαρίζω, ἐξαγνίζω : Βασ.Ι,762A **τοῦ γεώδους τὸ πλεῖστον τοῖς τῆς ἐγκρατείας κατορθώμασιν ὑφαγνίσασα.**

ὑφάδιον (τὸ) σχόλ. κ. νεώτ., δημ. (ὑ)**φάδι,** ὑποκορ. τοῦ ὑφή, τὸ ἐγκαρσίως τοῦ στήμονος νῆμα τοῦ ὑφαινομένου ἐν τῷ ἱστῷ ὑφάσματος, τὸ κατὰ πλάτος νῆμα τοῦ ὑφάσματος, ἡ κρόκη, ἀντίθ. στήμων : Σχόλ.Αἰσχ.Ἑπτ.858 **κρόκη γὰρ τὸ ὑφάδιον,** αὐτ.Εὐρ.Ἑκ.463, Ζερβ.Τραγ.ΚΚ 60,11 **νά μπαίνουν | μὲ τὴ σειρὰ | φάδια, καθένα | στὸν πέπλο·** || παροιμ. **ποῦ φάδια, ποῦ στημόνια** (ἐπὶ πράγματος λίαν ὑπερέχοντος κατὰ τὴν σύγκρισιν).

ὑφαδρος-ον μτγν. ὁ ὀλίγον ἁδρός, **ἁδρομερής,** ἰσχυρός, χονδρός : Πολυδ.7,57.

ὑφάζω λεξ. ὑφαίνω· Σουΐδ. ἐν λ. ὑφήφασμαι, ΕΜ 785,26.

ὕφαιμα-ατος (τὸ) νεώτ. Ιατρ. ἐπὶ ὑπεραιμίας τοῦ βολβοῦ, κ. ἰδ. τῆς ἴριδος, ἡ ἔκχυσις αἵματος ἐν τῷ προσθίῳ θαλάμῳ τοῦ ὀφθαλμοῦ.

ὕφαιμος-ον (αἷμα) κ. μσν. ὁ ἔχων ὑποκάτω ὑποκεχυμένον αἷμα, ὁ αἱματωμένος : Ἱππ.Ἀφορ. 1253, Δημ.1157 **ὥστε ὕφαιμοι μὲν οἱ βραχίονες καὶ οἱ καρποὶ τῶν χειρῶν αὐτῆς ἐγένοντο·** || ἰδίᾳ ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν : Φιλόστρ.886, Σέξτ.Ἐμπ.Πυρρ. 1,44, Αἰλ.Ζ13,21 **ὕφαιμον βλέπειν·** **2)** ἐπὶ κράσεως, ὁ αἱματώδης : Ἱππ.Ἐπιδ.3,1090· || ὁ θυμοειδής, ὁ θερμόαιμος : Πλάτ.Φαῖδρ.253E **γλαυκόμματος, ὕφαιμος, . . περὶ ὦτα λάσιος** (ἵππος), Ἀριστλ.Φυσιογ.2,4 **ὕφαιμος καὶ θερμός.**

ὑφαίνη (ἡ) νεώτ. γένος **φοινικοειδῶν** φυτῶν.

ὑφαινίστρα (ἡ) δημ. τὸ φυτὸν κουσκούτη ἡ ἐπίθυμος, ἡ μακρανθής.

ὑφαίνω κ. μσν κ. νεώτ., δημ. **φαίνω,** ποι. παρατ. **ὑφαίνεσκον** (Ὀδ.Τ 149), μέλλ. **ὑφᾰνῶ** (Ἀριστφ. Ἐκκλ.654), ἀόρ. **ὕφηνα** (Ὀδ.Δ 734), ἀττ. κ. νεώτ. **ὕφᾱνα** (Νοσσ.ΑΠ 6,265) κ. δημ. **ἔφανα,** κ. μέσ. ἀόρ. **ὑφηνάμην** (Ξεν.Ἀπομν.3,11,6), κ. παθ. ἀόρ. **ὑφάνθην** (Πλάτ.Τίμ.72C), παρακ. **ὕφαγκα** (Διον.Ἀλ. Συνθ.18) κ. παθ. παρακ. **ὕφασμαι** (Ἀντιφάν.Εὔπλοια 2) κ. **ὑφήφασμαι** (ΑΒ 20) κ. **ὑφύφασμαι** (Εὐστ.1436,51) κ. ἐν μτχ. **ὑφασμένος** κ. δημ. **φασμένος·** π.Ὁμ. σύνηθ. μτ. τοῦ ἱστός, ἅπαξ μ. ἄνευ αὐτοῦ ἐν Ὀδ.Ν 108, συναρμολογῶ, συνδιαπλέκω νήματα κατὰ μῆκος καὶ πλάτος τεταμένα ἐπὶ εἰδικοῦ μηχανήματος πρὸς κατασκευὴν ὑφάσματος : Ἰλ.Ζ 456 **καί κεν ἐν Ἄργει ἐοῦσα, πρὸς ἄλλης ἱστὸν ὑφαίνοις,** Ὀδ.Β 104 **ἔνθα καὶ ἠματίη μὲν ὑφαίνεσκεν μέγαν ἱστόν,** αὐτ.Ν 108 **φάρε' ὑφαίνουσιν,** Εὐρ.Ἴων 1417 **σκέψασθ' ὃ παῖς ποτ' οὖσ' ὕφασμ' ὕφην' ἐγώ,** αὐτ.ΙΤ 814 **ταῦτ' οὖν ὑφήνασ' οἶσθας εὐπήνοις ὑφαῖς;,** Ἀριστφ.Λυσ. 586 **κᾆτ' ἐκ ταύτης τῷ Δήμῳ χλαῖναν ὑφῆναι,** αὐτ.Σφ.1143, Νοσσ.ΑΠ 6,265 **τό τοι μετὰ παιδὸς ἀγαυᾶς Νοσσίδος ὕφανεν Θευφιλὶς ἁ Κλεόχας** (εἷμα), - **ὑφαίνω μεταξωτά·** κ. ἀπολ. : Ἡρ. 2,35 **ὑφαίνουσι δὲ οἱ μὲν ἄλλοι ἄνω τὴν κρόκην ὠθέοντες, Αἰγύπτιοι δὲ κάτω,** Πλάτ.Λύσ.208D **ἐκείνη σε ἐᾷ ποιεῖν ὅ τι ἂν βούλῃ, ἵνα αὐτῇ μακάριος ᾖς, ἢ περὶ τὰ ἔρια ἢ περὶ τὸν ἱστόν,** Ἀριστλ.ΖΓ 1,4,6, δ.τραγ. **ξέρει νὰ ὑφαίνῃ στὸ βλαττί, - ὑφαίνει στὸ βελοῦδο·** || ὁμ. κ. μέσ. : Πλάτ. Φαίδ.87B **ὃ ἱμάτιον ἠμπείχετο αὐτὸς ὑφηνάμενος·** || κ. ἐπὶ ἀράχνης : Ξεν.Ἀπομν.3,11,6 **ἀράχνια γὰρ δήπου λεπτὰ ὑφηνάμενα·** **2)** κ. νεώτ. μτφ. π. Ὁμ. συχνὰ μτ. τοῦ μῆτιν, δόλον κ. **μτ.** τῆς προσθήκης ἐν φρεσί, ἢ κ. ἄνευ αὐτῆς· || ἐπὶ πάσης ἐπινοίας καλῆς ἢ κακῆς μετά τινος δεξιότητος ἐπινοουμένης, ἐφευρίσκω πανούργως, παρασκευάζω τι κρυφίως ἰδίᾳ κακόν, ἐξυφαίνω : Ἰλ.Ζ 187 **πυκνὸν δόλον ἄλλον ὕφαινε,** Ὀδ.Δ 678 **οἱ δ' ἔνδοθι μῆτιν ὕφαινον,** αὐτ.Δ 739, αὐτ.Ι 422, Ἀριστφ. Λυσ.630 **ταῦθ' ὕφηναν ἡμῖν ἐπὶ τυραννίδι** (ταῦτα παρεσκεύασαν ἐναντίον ἡμῶν πρὸς εἰσαγωγὴν τῆς τυραννίδος), Ἐπιγρ. **πάντα .. ἐκ φρενὸς ὑφάνασα,** - **ὑφαίνουν συνωμοσίαν κατὰ τῆς δικτατορίας·** || ὁμ.κ.μέσ.: Σοφ.ἀπ.604 **μήδεα παντοδαπᾶν βουλᾶν ἀδαμαντίναις ὑφαίνεται κερκίσιν·** **3)** γεν. δημιουργῶ, παρασκευάζω, περαίνω τι : Πίνδ.Π 4, 250 **ὑφαίνειν λοιπὸν ὄλβον,** Πλάτ.Κριτί.116B **τὰ δὲ οἰκοδομήματα ποικίλα ὕφαιναν,** Καλλ.Ἀπόλλ. 56 **θεμείλια Φοῖβος ὑφαίνει** (θέτει τὰ θεμέλια ὁ Ἀπόλλων), Τρυφιόδ.536 **κηρὸν ὑφαίνει·** κ. παθ. : Πλάτ.Τίμ.72C **ἅτε κοίλου καὶ ἀναίμου ὑφανθέντος** (σπληνός)· **4)** μτφ. ἐπὶ συγγραφέων, συντίθημι, συγγράφω : Πίνδ.ἀπ.149(170), Χρισταδ. Ἔκφρ.70· **5)** ρηματ. π. ὕφανσις, ὑφαντής, (ὑ)φάντρ(ι)α, ὑφαντικός, (ὑ)φαντός, ὑφαντέον, ὑφαντήριον, ὕφασμα, ὕμνος.

ὑφαίρεσις-εως (ἡ) κ. νεώτ. τὸ ἀφαιρεῖν τι κάτωθεν, κρυφίως, τὸ ὑποκλέπτειν : Σώπ.π.Σχολ.Ἰλ.Ψ 729 **ἰγνύων ὑφαίρεσις,** Δημ.1120 **περὶ τῆς ὑφαιρέσεως τοῦ γραμματείου** (ἐκ τοῦ γραφείου τοῦ γραμματέως)· **2)** νεώτ. ναμ. ἡ διαπραττομένη κλοπὴ ὑπὸ ὡρισμένων προσώπων εὑρισκομένων εἰς ἰδιαζούσας σχέσεις μετ' ἐκείνων, εἰς βάρος τῶν ὁποίων αὕτη γίνεται, οἷον ὑπὸ κληρονόμων εἰς βάρος τῶν συγκληρονόμων κττ.· **3)** ἐν συνεκφορᾷ μτ. τοῦ ποιοῦμαι, ἀναλαμβάνω τὴν τροποποίησιν, τὴν μετρίασιν πράγματός τινος : Πολύβ. 15,8,13· **4)** Ἡσ «ὑφαίρεσις· μείωσις, στέρησις»· **5)** νεώτ. μαθ. ἡ ἔκπτωσις ἐκ ποσοῦ τινος ὀφειλομένου, λόγῳ ἐξοφλήσεως αὐτοῦ πρὸ τῆς διὰ ταύτην ὡρισμένης προθεσμίας· **6)** γραμμ. ἡ ἐν μέσῳ λέξεως ἀποβολὴ φθόγγου τινός, οἷον σκόροδον-σκόρδον, περιβόλι - περβόλι· ΕΜ 42,18 **«τὰ εἰς -δος λήγοντα . . εὑρίσκομεν παρ' Ἴωσι καθ' ὑφαίρεσιν τοῦ δ λεγόμενα»,** Σχόλ.Ἀριστφ.Ὄρν.149 **«Λέπρεον καθ' ὑφαίρεσιν τοῦ ι τὸ Λέπρειον εἶπεν».**